LEXICON

PALAEOSLOVENICO-GRAECO-LATINUM

EMENDATUM AUCTUM

EDIDIT

FR. MIKLOSICH

VINDOBONAE
GUILELMUS BRAUMUELLER
1862—1865.

3291.31
A

FEB 27 1885
Sever fund.

Ne volumen libri augeamus, ea, de quibus olim in hac praefatione eramus disputaturi, alio loco et tempore dicere decrevimus. quod vero differre nefas putamus, grati animi est significatio erga omnes, qui nos in conscribendo vel edendo hoc opere adiuverunt: gratias igitur agimus quam maximas amicis I. Brčić, G. Daničić, P. Diaczan, A. Hilferding, I. Jireček et I. Navratil, qui nobis aut codices aut ea tradiderunt, quae suo usui paraverant; discipulis M. Pleteršnik et M. Iskrzycki, qui nobiscum ad plagulas corrigendas operam impenderunt; tandem Caesareae Scientiarum Academiae, cuius insigni munificentia in edendo hoc quoque opere adiuti sumus.

Vindobonae mense martio 1865.

F. MIKLOSICH.

COMPENDIA.

ACAD. Slovarь cerkovno - slavjanskago i russkago jazyka, sostavlennyj vtorym otdêleniem imperatorskoj akademii nauk. Sanktpeterburg 1847. 4. voll.
ACT.-MIH. Actus apostolorum codex membr. et chart. saec., uti videtur, xiv. foll. 167. in 8. bulg. olim A. de Mihanović.
AFRIES. Altfriesisch.
AFZ. Altfranzösisch.
AGS. Angelsächsisch.
AHD. Althochdeutsch.
ALB. Albanesisch.
ALB.-GEG. Albanesisch gegischen dialekts.
ALB.-TOSK. Albanesisch toskischen dialekts.
ALEX. Aleksêev, Petr, Cerkovnyj slovarь. Izdanie četvertoe. Sanktpeterburg 1817 — 1819. 5. voll.
ALEX.-MAG. Vita Alexandri Magni, cod. russ. Vostokov.
ALEX.-MIH. Vita Alexandri Magni, cod. chart. saec. xvi. foll. 202. in 4. serb. olim A. de Mihanović. Prologus: **сь богомь почннаемь романьць, житиѥ и повесть велемощнаго и вь храврехь храброга и надь цари цара великаго алеѯаньдра, како и оть коудоу** etc.
ALFAB. **алфавитъ**, codd. quattuor saec. xvii. russ. musei Rumjancov (Vost.-op. 1—7) et cod. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.
AND. Altnordisch.
ANT. Antiochi pandectes (πανδέκτης τῆς ἁγίας γραφῆς), cod. membr. saec. xiv. foll. 142. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xii. recentiori manu: **сиа книга монастира хиланьдара саборьне киелие оу кареıахь**. Cf. ant.-hom.
ANT.-HOM. Homiliae alligatae codici continenti Antiochi pandecten cod. chart. saec. xiv. foll. 123. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xii. Cf. ant.
ANT.-VOST. Antiochi pandectes, cod. saec. xvi. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.
ANTCH. Antiochi pandectes, cod. membr. saec. xi. foll. 310. in 4. russ. bibliothecae voskresenskago novo-ierusalimskago monastyrja. Archimandritae Amphilochii excerpta habes in Materijaly dla slovarja i grammatiki 5. 161—190. Specimina leguntur izv. 7. 41—44.
APERS. Altpersisch.
APHROD. Skazki Aphroditiana, cod. saec. xiii. russ. Vostokov.
APOST. Apostolus, cod. saec. xiv. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.
APOST.-BULG. Apostolus, cod. membr. saec. xvii. foll. 316. in fol. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis vi. Codex donatus est 7118. (1610) ab Anastasio Krimković, Moldaviae metropolita, monasterio Dragomir.
APOST.-KYR. Apostolus, fragmenta saec. xiv. bulg., quae nobiscum communicavit Kyriak - Cankov.
APOST.-MIH. Apostolus, cod. chart. saec. xv. (1428) in fol. bulg. olim A. de Mihanović. Epilogus: **лѣто .ѕцлѕ. . . . писа се . . . .бдиниı града . . . сна соул . . . вь лѣто .з. . .з. прииде игоумень днωнисие ωть монастира светаго арьхистратига михаила и гавриила вь село новоселıане, и продаде книгȣ апостоль иеромонахȣ стефанȣ прѣдь марьтȣрию· прьви марьтȣрь степань ωть села того, и дрȣги марьтоурь iωань семановь оть града шипа и никола терьзиа ωть села тога.**
APOST.-NOR. Apostolus, cod. chart. saec. xv. foll. 280. in 4. bulg. A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 104.
APOST.-OCHR. Apostolus, cod. Victoris Iv. Grigorovič. Vostokov.

APOST.-SYN. Apostolus cum commentariis, cod. membr. saec. XIII. (1220) foll. 241. in fol. russ. bibliothecae synodalis mosquensis. mater. 20.
ARDŽ. Inscriptiones ecclesiae Ardžiš quae est in Valachia, serb.: versionem latinam habes in Jahrbuch der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale. Wien. 1860. 4. 219—222.
ARM. Armenisch.
ASCH. Altsächsisch.
ASÊN. Nêkolko rêči o Asênju I. ot G.S. Rakovskago. Bêlgrad. 1860. Liber quaedam e codd. bulg. excerpta continet.
ASSEM. Evangelium assemanianum, cod. membr. saec., uti videtur, X. foll. 159. in 4. slov. glag. bibliothecae vaticanae. Vide Assemani Kalend. eccles. univ. 4. 52. I. Dobrovský, Institutt. 688. A. Maius. Scriptorum vett. nova collectio 5. 105. B. Kopitarii Glagolita Clozianus IV. X. XXVIII. Hesychii glossographi discipulus 39. Silvestre, Paléographie universelle vol. I. P. I. Šafaříkii Památky hlaholského písemnictví VII. specimina 43—47. Nos praeterea excerptis quibusdam sumus usi.
ATHAN.-ALEX. Athanasii Alexandrini homiliae in Arianos quattuor, cod. Victoris Iv. Grigorovič. Vostokov.
AZBUK. Azbukovnik i skazanie o neudobь poznavaemych rêčach. Sacharov, Skazanija russkago naroda. Sanktpeterburg. 1849. II. 135—191.
BARL. Vita Barlaam et Iosaph, cod. chart. saec. XVI. foll. 273. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis. Erat hic codex olim monasterii Chilandar.
BARL.-PETROP. Vita Barlaam et Iosaph, cod. saec. XV. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.
BASIL. Basilii Magni homiliae, cod. saec. XVI. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.
BEITR. Beiträge zur vergleichenden sprachforschung auf dem gebiete der arischen, celtischen und slavischen Sprachen, herausgegeben von A. Kuhn und A. Schleicher. Berlin. 1858—1864.
BEL. Ivan Belostenec (1595—1675) Gazophylacium seu latino-illyricorum onomatum aerarium. Zagrabiae. 1740.
BELL.-TROJ. Bellum troianum, e **повѣсти о извѣстовавныихъ вещей еже о кралехъ прича и о рожденихъ и прѣбываніихъ**, cod. bulg. bibliothecae vaticanae. Nos apographo historiae belli troiani usi sumus.
BER. Leksikon sloveno-rosskij sostavlennyj vsečestnym otcem kir Pamvoju Beryndoju. Sacharov, Skazanija russkago naroda. Sanktpeterburg. 1849. II. 5—118., repetitum ex editione posteriori: prior facta est Kioviae 1627.
BIBL. Biblia, cod. chart. saec. XV. (1499) foll. 1002. in fol. russ. bibliothecae synodalis mosquensis. mater. 44. op. 1. 1.
BIBLIOGR.-LISTY. Bibliografičeskija listy. Sanktpeterburg. 1819. 1826. 1827.
BLANCH. Franciscus Blanchus, Dictionarium latino-epiroticum. Romae. 1635.
BON. Psalterium cum commentariis, uti putant, S. Athanasii, cod. membr. saec., uti videtur, XII. bulg., litteris cyrillicis, uno tantum loco glagoliticis exarato, bibliothecae canonicorum S. Augustini apud S. Salvatorem, Bononiae. I. Dobrovský, Jnstitutiones 686. B. Kopitarii Hesychii glossographi discipulus 34. Nos excerptis usi sumus.
BOR. Vita Borisi et Glêbi russ. Edita ab I. I. Sreznevskij: Skazanija o svjatych Borisê i Glêbê. Silvestrovskij spisok XIV. vêka. Sanktpeterburg. 1860.
BREV. Breviarium glagoliticum croat. Editum a Nicolao Brozić. Venetiis. 1562.
BULG. Bulgarisch.
BULG.-LAB. Vitae sanctorum Georgii, Nicolai et sanctae Petkae (παρασκευή), cod. chart. saec. XVII. foll. 108. in 4. bulg. bibliothecae publicae labacensis.
BULG.-SIEBENB. Sprache der Bulgaren in Siebenbürgen. Denkschriften der philosophisch-historischen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. 7. 105—146.
BUS. Th. Buslaev, Istoričeskaja christomatija cerkovno-slavjanskago i drevne-russkago jazykov. Moskva. 1861. Continentur vero hoc opere praecipue fragmenta librorum, qui hic notantur: 1) Ev. Ostromiri 1056—1057. 1. 2) Psalt. cum commentariis bibl. publ. petrop. 29. 3) Ev. Mstislavi 1125—1132. 35. 4) Ev. galic. 1144. bibl. synod.

41. 5) Sticharium 1157. bibl. synod. 55. 6) Ev. Dobrilo 1164. musei rumjan. 57. 7) Paremejnik chiland. 63. 8) Služebnik Antonii Romani. bibl. synod. 69. 9) Trephologium 1260. bibl. synod. 71. 10) Paremejnik 1271. bibl. publ. petrop. 73. 11) Psalt. 1296. bibl. synod. 83. 12) Služebnik Barlaam bibl. synod. 95. 13) Ev. Polycarp. 1307. bibl. synod. 97. 14) Ev. Moysis 1355. bibl. synod. 113. 15) Sbornik bibl. troick. lavry. 117. 16) Služebnik Cypriani bibl. synod. 135. 17) Ev. scriptum a Luca 1409. bibl. synod. 139. 18) Prophetae cum commentariis acad. cleric. Mosq. 143. 19) Pentateuchus mus. rumjan. 147. 20) Sbornik societatis antiqq. Mosq. 151. 21) Biblia 1499. bibl. synod. 163. 22) Biblia Skorinae. 197. 23) Apostolus ed. Mosq. 1564. 205. 24) Biblia vulgata. 219. 25) Sbornik Svjatoslavi 1073. bibl. synod. 261. 26) Sbornik Svjatoslavi 1076. 290. 27) Cod. suprasliensis. 30. 5. 28) Gregorius Nazianzenus. 321. 29) Patericum sinaiticum bibl. synod. 333. 30) Ioannes Exarchus 341. 31) Diploma Mstislavi Volodimirovič 1128—1132. 345. 32) Diploma Mstislavi Davidovič 1229. 349. 33) Cyrillus Turov. 355. 34) Krmčaja bibl. synod. 377. 35) Krmčaja 1282. bibl. synod. 379. 36) Diploma Theodori Rostislavič 1284. 409. 37) Patericum 1296. bibl. synod. 411. 38) Prologus bibl. synod. 417. 39) Diploma Iacobi episc. Plock. c. 1300. 421. 40) Diplomae Andreae Aleksandrovič. c. 1301. 423. 41) Diploma Andreae Aleksandrovič. 1294—1304. 423. 42) Chrabr de litteris. 425. 43) Vitae sanctorum bibl. troick. Lavra. 429. 44) Chronica. 439. 45) Zlataja Čepь bibl. troick. Lavra. 477. 46) Sbornik Paisii bibl. kirillo-bêlozerskij monast. 515. 47) Pčela bibl. synod. 545. 48) Acta iuridica 557. 49) Chronica. 563. 50) Daniel exul. 617. Pčela 51) bibl. synod. 631. 52) Sbornik Mosq. 641. 53) Matica zlataja bibl. publ. petrop. 683. 54) Sbornik rumjanc. musei rumjanc. 695. 55) Chronographum 1494. musei rumjanc. 715. 56) Institutio Petri metrop. kiov. 723. 57) Vitae sanctorum Solovec. bibl. synod. 727. 58) Vitae sanctorum Abraamii et Leontii bibl. synod. 739. 59) Sbornik bibl. synod. 745. 60) Patericum pečeren. 1460. bibl. synod. 759. 61) Menaeum Macarii. 771. 62) Stoglavnik saec. xvii. bibl. synod. 803. 63) Epistola Nicephori metrop. kiov. 907. 64) Georgius Pisida bibl. synod. 915. 65) Gregorius monachus bibl. synod. 923. 66) Chronographum 975. etc.

CAN. Kanony molebnye, cod. chart. saec. xiv. et xv. foll. 279. in 4. bulg. musei Rumjancov. Vostokov. op. 277.

CANT.-CANT. Canticum canticorum et opera Dionysii Areopagitae slavice versa a monacho Isaia, cod. chart. saec. xvii. foll. 376. in fol. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis xiv. Allatus est hic codex e monasterio montis Atho Zographos dicto.

CANT.-VOST. Canticum canticorum e duobus codd. saec. xvi. russ. Vostokov.

CATH. Vita S. Catharinae, cod. saec. xv. Vostokov, Lexicon I. 32.

CELT. Celtisch.

CHIR. Chirotonia Silьvestrom mitropolitom kievskim, galickim i vseja Rusi. 1652. Lьvov. 1854. 4. russ. Vide Karataev 626.

CHOŽD. Choždenie Ioanna bogoslova, opus tributum S. Prochoro, cod. chart. anni 1419. foll. 108. 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 722.

CHRABR. **О писменехъ чрьноризца Храбра** edidit P. I. Šafařík. Památky. V Praze. 1851.

CHRON. Chronica. Polnoe sobranie russkich lêtopisej. I. Sanktpeterburg. 1846. 4.

CHRONOGR. Chronographum, cod. saec. xvii. russ. Vostokov.

CHRYS.-DUŠ. Chrysovula cara Stefana Dušana in Glasnik društva srbske slovesnosti 15. 262.

CHRYS.-FRAG. Ioannis Chrysostomi homiliarum fragmentum, cod. chart. saec. xvi. foll. 32. folio, bulg., olim P. I. Šafaříkii.

CHRYS.-LAB. Ioannis Chrysostomi et aliorum homiliae, cod. chart. anni 1574. in fol. serb. bibliothecae publicae labacensis: **сиа света и доушеспасныа книга, глаголемый златоoустъ, списа се въ лѣто. .з. и .пв. въ храмѣ рождьства прѣдьтече и крьстителя Иоанна при игоуменоу кѵрь Леонтию въ подькрылни горы Овчара, при рѣцѣ Моравн.**

CLIM. Ioannes Climacus (**иоаннъ лѣствичьникъ**) Scala, russ. typis edita Mosquae. 1647. Vide Karataev 559. et confer io.-clim.

CLOZ. I. Glagolita clozianus, cod. mèmbr. saec., uti videtur, x. foll. 12. in fol., sloven.

Comitis Paridis Cloz Tridentini. Editus a B. Kopitario Vindobonae. 1836. 4. Numerus lineam indicat. Učenyja zapiski 2. 2. 4.

CLOZ. II. Glagolita clozianus, cod. membr. saec., uti videtur, x. in fol. foll. 2., sloven. bibliothecae Ferdinandei, quod est Oeniponti. Editus a F. Miklosich: Denkschriften der philos.-histor. Classe der kais. Akademie der Wissenschaften vol. x. 195—214. Numerus lineam indicat.

COLL. Collectivum.

COZM. S. Cosmae in haeretecos: **слово свѧтаго козмы презвитера на еретики препрение и поѹчение** russ. Apographum nobiscum communicavit A. Gilferding.

COZM.-IND. Kozma Indikoplov, cod. saec. xv. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

CRELL. Postilla slovenska. (Uebersetzung der Spangenbergischen Postille.) Ratisbonae. 1567. V Ljublani. 1578. cf. Šafařík, Geschichte der südslavischen Literatur. I. 111. 112.

CROAT. Kroatisch.

CROAT.-HUNG. Kroatisch: lingua Croatarum Hungariam habitantium.

CROAT.-SLOV. Kroatisch: lingua Slovenorum Croatiam habitantium.

CURT. Curtius, G., Grundzüge der griechischen Etymologie. Leipzig. 1858—1862.

CYR. Vita S. Cyrilli. E codicibus saecc. xv. xvi et xvii. serb. edidit P. I. Šafařík in Památky. V Praze. 1851.

CYR.-HIER. Cyrillus hierosolymitanus, Catecheses ex editione codicis chilandarensis facta a Victore Iv. Grigorovič et e duobus codd. I. saec. xiii. bibliothecae publicae petropolitanae et II. saec. xvii. musei Rumjancov. Vostokov.

CYRIC. Cyricus, Chronologia, ex apographo codicis novgorodensis. Vostokov.

ČECH. Čechisch.

DAIN. Peter Dainko (Danjko) Lehrbuch der windischen Sprache. Gräz. 1824.

DALM. Georgius Dalmatin Biblia. Vitebergae. 1584.

DAN. Danielis vita et peregrinationes, e duobus codd. I. saec. xvii. bibliothecae publicae petropolitanae. II. ex apographo musei Rumjancov. Vostokov, op. 159.

DANIČ. Daničić, Gj., Rječnik iz književnih starina srpskih. U Beogradu. 1863—1864.

DIAL. Gregorii papae et Petri diaconi dialogi, cod. saec. xvi. in fol. foll. 378. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis xxii. Codex hic allatus est e montis Atho monasterio dicto Zographos.

DIAL.-ŠAF. Gregorii papae et Petri diaconi dialogi: **свѧтыи григорие двоесловь**; et Athanasii, archiep. Alexandriae, ad Antiochum: **кь андиохоѹ кнѧзоѹ** etc. cod. chart. saec. xv. foll. 287. in 4. bulg. P. I. Šafaříkii, qui Petri Preis excerpta nobiscum communicavit. **вь лето .зрчг., како коѹпихь милошь книгоѹ сию одь симеона житомислика, а оть рожаства. ахпа.**

DIOPTR.-LAB. Philippi Dioptra: **диоптра, нашимь же ѥзыкомь нарицають се зрьцало**, cod. membr. et chart. saec. xv. foll. 292. in 4. serb. bibliothecae publicae labacensis. De auctore cf. R. J. F. Henrichsen, Über die sogenannten politischen Verse bei den Griechen. Leipzig. 1839. 104. 105.

DIOPTR.-LEOP. Philippi Dioptra, cod. chart. saec. xv. foll. 211. in fol. bulg. bibliothecae patrum Basilianorum Leopoli. Codex e Moldavia Leopolim allatus est.

DIOPTR.-PETROP. A. Philippi Dioptra, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

DIOPTR.-PETROP. B. Philippi Dioptra, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

DOM. Domostroj, cod. saec. xvii. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

DOMET. Dometianus, Vita S. Sabbae, recensa a Theodosio, cod. chart. saec. xvi. foll. 185. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxv. Codex hic anno 1599. donatus est a Daniele, episcopo Cetinensi, ecclesiae nativitatis beatae Mariae virginis in Cetinje. Cf. sabb.

DOR. Abbas Dorotheus, Epistola ad fratrem. Vostokov.

DOSTOP. Russkije dostopamjatnosti. 1815. 1840. 1844. Vostokov.

DREV. Drevianisch.

DUC. Carolus du Fresne, dominus Du Cange, Glossarium ad scriptores mediae et infimae graecitatis. Lugduni. 1688.

DUD. Evangelii fragmentum, cod. saec. xiv. russ. foll. duorum in fol. Nobiscum communicavit Beda Dudík, cui Holmia missa sunt haec folia. Vide holm.

DUŠ. Lex Stephani Dušani. Edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. 1856. 8. serb.

ECCLES. Ecclesiastes, e duobus codd. saec. xvi. musei Rumjancov et bibliothecae ecclesiasticae petropolitanae. Vostokov.

EPHR. Ephraem Syrus, codd. saec. xiv. et xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EPHR.-ACAD. Ephraem Syrus, cod. anni 1377. russ. bibliothecae academiae scientiarum petropolitanae. Vostokov.

EPHR.-BELG. Ephraem Syrus, cod. saec. xiv. serb. bibliothecae societatis litterariae Belgradii: **повелѣниѥмь христолюбиваго и богомь избраннаго и смѣренаго чрьноризьца прьваго игоумена дѣчаньскаго арсѣнiꙗ почеше се вь лѣто .ѕѡме. (1337.) индикта .і., кроуга слнчнаго вь .в. лѣто, мѣсеца юна вь .л. дьнь.** Excerpta debemus amico G. Daničić.

EPHR.-MIH. Ephraem Syrus, cod. chart. saec. xiv. serb. olim A. de Mihanović.

EPIPH. Epiphanius, Panegyricus Dei Genitricis, cod. anni 1629. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EUCHOL. Euchologium, cod. saec. xvi. serb.

EUCHOL. Euchologium, typis editum Venetiis circa 1538.

EV. A. Evangelium, cod. chart. saec., uti videtur, xvi. foll. 305. in fol. serb. olim A. de Mihanović.

EV.-ACAD. Evangelium, cod. membr. anni 1317. foll. 128. russ. bibliothecae scientiarum academiae petropolitanae. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 116.

EV.-BUC. Evangelium bucovinense, cod. membr. saec., uti videtur, xiv. foll. nunc 89. bulg. Nobiscum communicavit I. Jireček.

EV.-BUC. B. Evangelium bucovinense, cod. chart. saec. xv. foll. 352. in 4. bulg. Nobiscum communicavit I. Jireček.

EV.-BULG. Evangelium, cod. membr. saec. xvi. in fol. foll. 255. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis vii. Codex hic anno 1504. donatus est a filio Bogdani, Stephano, domino Moldaviae, ecclesiae S. Georgii monasterii dicti Zographos.

EV.-CHOL. Evangelium cholmense, cod. membr. saec. xiii. foll. 167. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 173.

EV.-COMM. Evangelium cum commentariis, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-FRAG. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. foll. 4. in fol. bulg. Noster.

EV.-FROL. Evangelium, cod. saec. xii., olim Frolovii, nunc bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-GRIG. Evangelium, cod. glag. Victoris Iv. Grigorovič. Vostokov.

EV.-KOP. Evangelium, cod. saec. xv. in fol. serb. olim B. Kopitarii, nunc bibliothecae publicae labacensis.

EV.-LUCK. Evangelium lucko-krasnoselьskoje, cod. membr. saec. xiv. foll. 262. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 176.

EV.-MARD. Evangelium serb. editum a Mardario in MrkšinaCrkva. 1562. Vide Karataev 43.

EV.-MIH. A. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. foll. 182. in 4. bulg. et serb. olim A. de Mihanović.

EV.-MIH. B. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, xiv. foll. 131. bulg. olim A. de Mihanović.

EV.-MIH. C. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, xiv. foll. 149. in 4. serb. olim A. de Mihanović.

EV.-NIC. v. nicol.

EV.-NOR. Evangelium, cod. membr. saec. xiii. vel xiv. foll. 237. in fol. bulg. olim monasterii S. Sabbae, nunc A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 99.

EV.-NOVG. Evangelium **апракосъ**, cod. membr. saec. xii. (1118—1128) foll. 231. in fol. russ. Izvěstija 10. 73.

EV.-POLOCK. Evangelium, urbis Polock, cod. saec. xiv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-RUM. A. Evangelium, cod. membr. saec. xii. (1164) foll. 270. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 171.
EV.-RUM. B. Evangelium, cod. membr. saec. xiii. (1270) foll. 167. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 172.
EV.-SYN. A. Evangelium, cod. membr. saec. xiv. (1307) foll. 123. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vide mat. 30.
EV.-SYN. B. Evangelium, cod. membr. saec. xiv. (1355) foll. 176. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vide mat. 37.
EV.-SYN. C. Evangelium, cod. membr. saec. xv. (1409) foll. 219. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vide mat. 41.
EV.-THEOPH. Evangelium cum commentariis Theophylacti, cod. saec. xv. (1434) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.
EV.-TRN. Evangelium, cod. membr. et chart.: primum et quartum folium quaternionis membranea, secundum et tertium chartacea sunt, saec. xiii. (1273) foll. 245. in 8. bulg. olim A. de Mihanović. Epilogus: в(ь) лѣто .sѱка. (litteris ка superscriptum est на, recte па) цар(ьствоу)юштоу благовѣрномоу царю (Ко)стан-д(ин)оу и Михаилоу, сыноу его, обладающоу вьсѣми бльгары, и при патриарсѣ Игнатии бльгаромь заче се и сьврьши се тетраеугль сии потьщанием и цѣною иеромонаха Мазима а роукою прозвутера драгые. писаны же соуть вь цари градѣ Трьновѣ. да до его доидеть, исправѣите, а не кльнѣте писавшаго ю. Vide Izvêstija 7. 154. Engel, Geschichte der Bulgaren 424—426.
EX. Ioannes Exarchus, Hexaëmeron, cod. membr. saec. xiii. (1263) foll. 268. in fol. russ. op. 2. 1. 1. editus a Kalajdovič. Mosquae. 1824. et cod. musei Rumjancov. Vostokov.
FRAG.-BULG. Fragmentum, cod. saec. xv. bulg. ab episcopo Platone Atanacković nobis donatum.
FRAG.-GLAG. Glagolitische fragmente. Herausgegeben von K. A. C. Höfler und P. I. Šafařík. Prag. 1857.
FRAG.-SERB. Fragmentum folii unius chart. saec. xvii. serb. in codice continente pentateuchum et alias testamenti veteris partes olim A. de Mihanović. cf. pent.-mih. Continet vero fragmentum nugatoriam uvae condemnationem.
FRIS. Monumenta frisingensia edita ab Alex. Vostokov in Pamjatniki Petropoli. 1827., a B. Kopitar in Glagolita cloziano. Vindobonae. 1836. xxx—xliv. et a nobis ipsis in Chrestomathia palaeoslovenica. Vindobonae. 1861. 51—55.
FRONSB. Leonardi Fronsberger, Voinskaja kniga, cod. saec. xvii. russ. Comitis Tolstov. Vostokov.
GEORG. Georgius (Hamartolus), Chronicon, cod. membr. saec. xiv. foll. 221. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis x.
GEORG.-ALEX. Georgius Alexandrinus, Vita Ioannis Chrysostomi, cod. saec. xv. musei Rumjancov. Vostokov.
GEORG.-ŠAF. Georgius (Hamartolus), Chronicon, cod. membr. saec. xiv. (1389) serb. P. I. Šafařík, qui sua et P. Preis excerpta quaedam nobiscum communicavit.
GEORG.-VOST. Georgius (Hamartolus), Chronicon, e codd. I. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. II. saec. xvi. eiusdem bibliothecae. III. saec. xv. (1456) bibliothecae comitis Uvarov. Vostokov.
GLAG. Glagolitisch.
GLAG.-OTRYV. Drevnie glagoličeskie otryvki, najdennye v Pragê. Čtenie I. I. Sreznevskago. Sanktpeterburg. 1857. 8. Izvêstija 6. 171—179. cf. frag.-glag.
GLAG.-STUL. Glagolitica quae leguntur in Ioakima Stulli Rječoslovje. U Dubrovniku. 1806.
GLASN. Glasnik društva srbske slovesnosti. U Beogradu.
GOTH. Gothisch.
GRAM. Vlacho-bolgarskija ili dako-slavjanskija gramoty, sobrannyja i obъjasnennyja Juriem Venelinym. Sanktpeterburg. 1840. bulg.
GRAM.-SMOL. Gramota smolenskaja goda 1229. Vostokov.
GRAMMAT. Grammatica, cod. saec. xvii, comitis Tolstov. Vostokov.
GREG.-AGRIG. Vita Gregorii Agrigentini, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

GREG.-ARM. Vita Gregorii Armeni, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

GREG.-LAB. v. leont.

GREG.-MON. Gregorius monachus (Zamblak), Vita Stephani (dečanski), scripta circa annum 1400. edita ab I. Šafarik e codice chart. saec. xvi. serb. bibliothecae belgradensis in Glasnik 11. 35—94. cf. Arkiv 4. 1—29.

GREG.-NAZ. Gregorius Nazianzenus, Homiliae xiii. cod. membr. saec. xi. foll. 377. in 4. cyrillice intermixtis litteris glagoliticis, russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 75—80. Izvéstija 2. 247—255; 3. 27; 4. 294.

GREG.-NAZ.-SERB. Gregorius Nazianzenus, Homiliae cod. saec. xv. serb. Vostokov. Cf. Učenyja zapiski 2. 2. 76.

GROM. Gromovnik (βροντολόγιον), cod. saec. xvii. foll. 201. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis cviii.

HABD. Juri Habdelich, Dictionar ili rechi slovenske etc. U Nemškom Gradcu. 1670.

HANKENST. Canones anastasimi aliique hymni octoëchi et lectiones evangeliorum et apostoli, cod. membr. saec. xii. vel xiii. foll. 290. in 4. russ. olim Aloysii Hanke ab Hankenstein, nunc bibliothecae palatinae vindobonensis xxxvii. I. Dobrovský, Institutiones xxvii. et 679.

HES. Hesychii glossographi discipulus et ἐπιγλωσσιστής russus saec. xii—xiii. edidit B. Kopitar. Vindobonae. 1839.

HES.-PRESB. Hesychius presbyter, Homiliae cod. chart. saec. xv. (1431) foll. 42. in 4. bulg. musei Rumjancov. Vostokov.

HOLM. Fragmenta holmensia, folia plura membr. saec. xiii—xvii. bibliothecae regiae, quae est Holmiae. Cf. dud.

HOM. Homiliae variorum, cod. saec. xiv. foll. 450. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxxi.

HOM.-MIH. Homiliae variorum, cod. membr. saec. xiii. foll. 203. in fol. serb. olim Ant. de Mihanović v. cloz. II. 5. (Denkschriften der kais. Akademie der Wissenschaften. 10. 197.)

HOM.-ŠAF. Homiliae, cod. chart. saec. xvi. foll. 12. in fol. serb. olim P. I. Šafaříkii.

IASS. Psalterium rumunico-slovenicum, russ., typis editum Jassii. 1680. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 111. Vide Karataev, 867.

ICHN. Ichnelates, cod. serb., quem Georgius Daničić nobiscum communicavit.

IO.-CLIM. Ioannes Climacus, cod. saec. xii. russ. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 41.

IO.-DAM. Ioannes Damascenus, De fide orthodoxa, e versione Ioannis exarchi, codd. saec. xvi et xvii, musei Rumjancov et ex editione Kalajdovič, facta e cod. membr. saec. xiii. foll. 210. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vostokov, op. 2. 2. 288.

IO.-SIN. Ioannes Sinaita, Sermones: **отьць иоаннь синайскыимь горы** cod. chart. saec. xv. foll. 161. in 4. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis. Nomen auctoris legitur 146. b.

IOANN.-CANT. Ioannes Cantacuzenus, opera, cod. saec. xvi. foll. 178. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxxiv.

IOANN.-CHRYS. Ioannes Chrysostomus, opera quaedam, codd. bibliothecae publicae petropolitanae et musei Rumjancov. Vostokov, op. 245.

IOS. Iosephus Flavius, Historia Iudaeorum, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

IR. Irisch.

IR.-GL. Irish glosses. A mediaeval tract of declension, with examples explained in Irish. Ed. by Whitley Stokes. Dublin. 1860.

ISAAK. Isaac Syrus, Homiliae cod. chart. saec. xv. foll. 218. in 8. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis: **иже вь светихь отьца нашего Исаака сирина слова постнычьска, тлькованна оть прѣподобьныхь отьць Патрикыа и Авраміа, любопрѣмоудрыхъ мльчалныкь вь обитѣли светаго и прѣподобьнаго отьца нашего Савы.** graece: Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου τὰ εὑρεθέντα ἀσκητικά, ἐκδοθέντα ἀπὸ Νικηφόρου. Lipsiae 1770.

IT. Italienisch.

IZMAR. Izmaragd, cod. saec. xvi. (1509) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

IZV. Izvêstija imperatorskoj akademii nauk. Sanktpeterburg. Vol. i—ix.

IZV. (sine indicatione tomi) Izvêstija imperatorskoj akademii nauk. Sanktpeterburg. Vo[lu]men x. Continet drevnije pamjatniki russkago pisьma i jazyka. Praecipua fragme[nta] sunt sequentia: 1) Ev. Ostromiri a. 1056—1057. 417. 2) Sbornik Svjatoslavi 1073. 419. 3) Sbornik Svjatoslavi a. 1076. 426. 4) Menaeum a. 1096—10[97]. 435. 5) Menaeum ante a. 1100. 441. 6) Triodium a. 1100. 445. 7) Psalteri[um] cum commentariis Eugenianum ante a. 1100. 451. 8) Psalterium cum comme[n]tariis Čudova monastyrja ante a. 1100. 472. 9) Fragmentum vitae S. Quadrat ante a. 1100. 481. 10) Fragmentum vitae S. Theclae ante a. 1100. 483. 11) Gregorius Nazianzenus ante a. 1100. 486. 12) Antiochi pandectes a. 1100. 490. 13) Ev. Mstislavi a. 1117. 494. 14) Ev. Jurьevskoe post a. 1119. 496. 15) Gramota v. k. Mstislava a. 1130. 498. 16) Crux ducissae Euphrosynae a. 1161. 499. 17) Sticharium ante a. 1163 18) Ev. Simeonis a. 1164. 509. 19) Gramota Varlaama a. 1192. 510. 20) Monastyrskij ustave ante a. 1200. 511. 21) Condacia ante a. 1200. 514. 22) Sticharium ante a. 1200. 515. 23) Menaeum ante a. 1200. 516. 24) Sbornik ex Ioanne Chrysostomo ante 1200. 425. 25) Zlatostruj ante 1200. 427. 26) Sbornik ex Ioanne Chrysostomo 541. 27) Versus Gregorii Nazianzeni ante 1200. 579. 28) Sbornik ante 1200. 580. 29) Vita Nephontis anni 1219. 595. 30) Triodium ante 1226. 598. 31) Pactio principis Smolensk cum urbe Riga post 1230. 600. 32) Služebnik ante 1250. 603. 33) Sbornik žitij ante 1250. 607. 34) Prologus ante 1250. 617. 35) Trephologium anni 1260. 620. 36) Paremejnik anni 1271. 624. 37) Evangeliarium anni 1279. 626. 38) Krmčaja kniga circa 1280. 627. 39) Pactio principis urbis Smolensk cum urbe Riga anni 1284. 629. 40) Dialogi Gregorii papae ante 1300. 631. 41) Pactio urbis Rigae cum principe Vitebsk Michaële Konstantinovič 633. 42) Sticharium anni 1310. 638. 43) Evangeliarium anni 1317. 640. 44) Climax anni 1334. 641. 45) Sbornik ante 1350. 645. 46) Sbornik ante 1350. 647. 47) Palaea ante 1350. 665. 48) Prologus ante 1350. 670. 49) Sbornik ante 1350. 674. 50) Psalterium circa 1350. 675. 51) Diploma post 1356. 678. 52) Evangeliarium ante 1359. 680. 53) Diploma anni 1375. 683. 54) Diploma anni 1387. 686. 55) Psalterium anni 1397. 690. 56) Diploma anni 1398. 691. 57) Zlataja cêpь ante 1400. 692. 58) Sbornik circa 1400. 697.

KARAMZ. Nicolaus Karamzin, Historia imperii russici. Vostokov.

KLRUSS. Kleinrussisch.

KNIGA.-LAT. Liber de latinorum haeresi, cod. saec. xiv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

KRK. Patericon, cod. chart. saec. xiv. bulg. monasterii Krka in Dalmatia.

KRMČ. Krmčaja (**закона правило** νομοχάνων), cod. saec. xvi. foll. 347. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxi. Allatus est hic codex e monasterio montis Atho Chilandar dicto.

KRMČ.-MIH. Krmčaja, cod. membr. anni 1262. foll. 398. in fol. serb. olim A. de Mihanović. **потьщаниѥмь и любовию многою и желаниѥмь измлада богочьстиваагo и всеосвещенаго ѥпискоупа всеѥ зетьскыѥ области господина ми и отьца кур Неофита испльнивюшаго все недостатьчноѥ светынхь писаний светой црькви архангелоу Михаилоу на мѣстѣ глаголемѣмь Иловицѣ вь лѣто .ѕѱо.** Recentioribus manibus: **великодействени боже. ова книга веле мо е, оть како е писана .ѹѯе. леть до лета оть битна .зсле. а оть вaплщенна христова .аѱкз.** (1727). **писахь сие азь послед... стра... срьбскаго прѣстола Пеку Арсении четврьти нюлѥ .д. Арьсений** m. p. ove e starinsci zaconic velmi praw i dobar. potreba e nega se drsati. pisa sie az patriarca servisci Arsenie meseza genvara — 27 v Scopli. **нашнмь ракамомь .аѱкд ге. кз.** Sequuntur anni conciliorum. **преписахь сие азь куріль игѹмень марковаго манастира светомѹ Димитрию тетоець .аѡз.** (1807) **при митрополита курь анѳима.**

KRMČ.-PETR. Krmčaja, codd. quattuor saec. xv. et xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

KRMČ.-RJAZ. Krmčaja rjazanskaja, cod. saec. XIII. (1284) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

KRMČ.-RUM. Krmčaja, cod. membr. saec. XIII. (1280) foll. 147. in fol. musei Rumjancov. Vostokov, op. 273. Makarij 1. 267.

[illegible]UŠ. Testamentum vetus: pentateuchus et aliae quaedam testamenti veteris partes, cod. chart. saec. XVI. in fol. serb. monasterii Krušedol.

[illegible]RYL. Evangelium, cod. membr. saec. XII. (1144) foll. 260. in 4. russ. scriptus in Kryłos, urbe prope Halič, bibliothecae synodalis Mosquae. Kalajdovič, Ioann exarch bulgarskij 104. nota 57. Vide mat. 11. op 1. 208.

KYMR. Kymrisch.

LAVR. Chronicon, cod. membr. saec. XIV. (1377) foll. 173. in 4. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vide Chronica Nestoris edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. 1860. VI.

LAVR.-OP. Lavrovskij, A. P. Opisanie semi rukopisej imp. Sanktpeterburgskoj publičnoj biblioteki. Moskva. 1859. russ.

LAZ. Encomium Lazari, Serborum imperatoris, cod. saec. XV. bibliothecae belgradensis. G. Daničić publici iuris fecit in Glasnik 13. 358—368.

LAZ.-VUK. Vita Lazari, Serborum imperatoris: **о блаженнѣмь и приснопоминаемѣмь кнезе лазаре** e cod. saec. XVII. serb. edidit A. Vukomanović in Glasnik 11. 108. 118.

LEKS.-KUT. Lexicon, Vostokov.

LEONT. Leontius, Vita S. Gregorii Agrigentini et Ioannis eleemosynarii, cod. chart. saec. XV. foll. 190. in fol. serb. bibliothecae publicae labacensis I. 1. a. **леѡньтиꙗ презвитера, чрьноризьца и игоумена монастыра светаго Савы римьскаго града, повѣсть житию и чюдесемь григориꙗ, епископа бывшаакго крагань-сцѣй црькви.** II. 80. a. **ѡ възвращении мощемь светаго иѡанна.** III. 99. b. **леѡньтиꙗ, епископа неѡполѣ купрьскаго острова, ѡ останьцѣ житиꙗ архиепископа алеѯаньдрьскаго иѡаньна милостиваго.**

LETT. Lettisch.

LEX. Lexicon neoslovenico-latinum ab ignoto auctore in Carniolia inferiori conscriptum, quod nobiscum est communicatum a Matthaeo Cigale.

LÊČ. Lêčebnik, cod. chart. saec. XVII. foll. 167. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 364.

LÊT. Lêtopisec rusьskyja zemli, cod. saec. XVI. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

LÊT. Drevnij lêtopisec, editus 1774—1775. Vostokov.

LÊT.-CAR. Carstvennaja lêtopisь, typis edita 1772. Vostokov.

LÊT.-NOVGR. Chronica novgorodensia, typis edita Mosquae. 1781. Vostokov.

LIT. Litauisch.

LIT. Liturgia, serb., typis edita Venetiis 1519. Vide Karataev 12.

LIT. Liturgica, cod. membr. saec. XIV. (1396) croat. litteris glag. foll. 468. bibliothecae palatinae vindobonensis III.

LIT.-MIH. Liturgica, cod. chart. saec. XVI. foll. 47. in 4. serb. olim A. de Mihanović.

LUČ. Lučić, H., Skladanja. Pisana 1495—1525. Liber editus Zagrabiae. 1847.

MAGY. Magyarisch.

MALAL. Chronica Malalae. Vostokov.

MAN. Manassis chronica, cod. saec. XIV. bulg. bibliothecae vaticanae. A. Maius, Scriptorum veterum nova collectio. 5. 102. P. I. Šafařík, Časopis museum českého. 1837. 364. B. Kopitar, Hesychii glossographi discipulus. 44. Fragmentum codicis patriarchalis editum est a P. Biljarskij, O sredne-bolgarskom vokalizmê. Ed. II. Sanktpeterburg. 1858. 45—64.

MAN.-VOST. Manassis chronica, apographum codicis scripti c. 1350. bibliothecae vaticanae in museo Rumjancov. Vostokov, op. 382.

MARGAR. Margarit: excerpta ex Ioanne Chrysostomo codd. I. saec. XV. bibliothecae publicae petropolitanae II. codd. annorum 1494 et 1530 musei Rumjancov: posterior est chart. foll. 623. russ. Vostokov, op. 245.

MAT. Materialy dlja istorii pisьmen vostočnych, grečeskich, rimskich i slavjanskich. Moskva. 1855. Continentur hoc opere excerpta ex his codicibus: 1) Izbornik svjatosla-

vov anni 1073. pag. 5. 2) Evangelium anni 1144. 11. 3) Sticharium mêsjačnyj anni 1157. 18. 4) Apostol tolkovyj anni 1220. 20. 5) Psalterium anni 1296. 24. 6) Evangelium anni 1307. 30. 7) Evangelium anni 1355. 37. 8) Služebnik anni 1400. 39. 9) Evangelium anni 1409. 41. 10) Biblia anni 1499. 44. 11) Evange anni 1537. 56.

MATER. Materialy dlja sravnitelьnago i obъjasnitelьnago slovarja i grammatiki. San peterburg.

MAX. Vita archiepiscopi Maximi: память иже въ свѧтыихъ отца нашего архиепискоѥ Максима, e cod. serb. saec. xvii. edidit A. Vukomanović. Glasnik · 11. 125—129

MEG. Hieronymus Megiser, Dictionarium quatuor linguarum, videlicet germanicae, latinae, illyricae et italicae. Graecii. 1592.

MEN.-BELG. Menaeum, quod servatur Belgradii et e quo G. Daničić plurima excerpsit nobisque tradidit.

MEN.-BULG. Manaeum, cod. chart. saec. xvi. foll. 341. in fol. bulg. patrum Basilianorum Leopoli.

MEN-ČET. Četi minej. Vostokov.

MEN.-LEOP. Menaeum, cod. chart. saec. xvi. in fol. russ. monasterii patrum Basilianorum Leopoli.

MEN.-MIH. Menaeum, cod. chart. saec. xvi. foll. 420. in fol. serb. olim A. de Mihanović.

MEN.-OBŠT. Menaeum, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

MEN.-PETR. Menaea, codd. saec. xi. et xii. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

MEN.-PUT. Menaeum maii, cod. membr. saec. xi. foll. 134. in 4. russ. scriptum a Putjata, bibliothecae novgorodensis. поутѧта пьсалъ, даче криво, да исправите, а не кльнете. Makarij. 1. 1236. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 126.

MEN.-VEN. Menaeum serb. typis editum Venetiis. 1536.

MEN.-VUK. Menaeum mensium a septembri usque ad ianuarium serb. olim Vuk Stef. Karadžić, nunc bibliothecae palatinae vindobonensis.

MEN.-ZOGR. Menaeum zographense editum a Victore Iv. Grigorovič. Vostokov.

METH. Vita S. Methodii. E cod. saec. xvi. russ. edidit P.I. Šafařík in Památky. V Praze. 1851.

METL. Metlika: ita notavimus vocabula neoslovenica in hoc loco usurpata et nobis suppeditata ab Ioanne Navratil.

MEY. Leo Meyer, Vergleichende Grammatik der griechischen und lateinischen Sprache. Berlin. 1861. 1863.

MHD. Mittelhochdeutsch.

MIK. Mikalja, Jakob, Thesaurus linguae illyricae. Laureti. 1649.

MILAD. Bъlgarski narodni pêsni sobrani od bratьja Miladinovci Dimitrija i Konstantina i izdani ot Konstantina. V Zagreb. 1861.

MIR. Miracula beatae virginis Mariae, cod. chart. saec. xvii. foll. 171. in 4. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis lxiii.

MISC. Miscellanea, cod. chart. saec. xvi. foll. 192. in 4. serb. Noster.

MISC.-SERB. Miscellanea, cod. chart. saec. xviii. foll. 114. in 16. serb. Attulerat quidam discipulorum nostrorum e Croatia.

MISC.-ŠAF. Miscellanea, cod. chart. saec., uti videtur, xiv. exeuntis, foll. 187. in 4. serb., 1742. e monasterio Hodoša in aliud translatus. Olim P. I. Šafaříkii. Codex hic continet: 1—3. a. Indicem capitum syntagmatis Matthaei Vlastaris. 3. a.—81. a. Matthaei Vlastaris syntagma in compendium redactum. 81. a.—83. b. Regulae Ioannis ieiunatoris. 83. b.—86. b. Fragmentum Justinianei codicis. 86. b.—98. a. Stephani Dušani leges 1349 et 1354. 98. b.—133. b. Ad theologiam et ius ecclesiasticum spectantia. 134. a.—287. b. Horoscopum. De temperamentis, conceptione, foetu, partu. Morbi cum medicaminibus et precibus. Praesagia rerum futurarum ex palpitatione singulorum corporis humani membrorum etc. Pars e cod. russ. fluxit: nota волось.

MISS. Missale glagol. croat. typis editum Venetiis 1483.

MISS.-NOV. Missale, cod. membr. saec. xiv. (1368) foll. 270. in fol. croat. bibliothecae palatinae vindobonensis viii. I. Dobrovský, Institutiones 697. B. Kopitar, Glagolita clozianus XIII. Specimen ibidem. xlix.

MLAT. Mittellateinisch.

MOL. Preces, cod. chart. saec. xvii. in 4. serb. bibliothecae publicae labacensis.

MOL. Molitvy (preces), cod. chart. saec. xvi. serb. in 16. bibliothecae publicae labacensis.

MON.-SERB. Monumenta serbica spectantia historiam Serbiae, Bosnae, Ragusii. Edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. 1858.

MRUM. Macedoromunisch.

NESTOR. Nestoris chronica: **повѣсть врѣменьнъıхъ лѣтъ**, scripta 1114—1115, edita e cod. membr. saec. xiv. (1377) exarato a monacho Laurentio foll. 173. in 4. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Učenyja zapiski 2. 2. 94—96. Editiones: Timkovskij. Mosquae. 1824. usque ad annum 6825. pag. 90. nostrae editionis. Polnoje sobranije I. Petropoli. 1846. Fr. Miklosich, Chronica Nestoris. Vindobonae. 1860.

NGR. Neugriechisch.

NHD. Neuhochdeutsch.

NICOD. Typicum: **типикъ ѥроусалимьскый светаго савыи**, versum e graeco iussu Nicodemi, Serborum archiepiscopi, editum in Glasnik 11. 189—203. a G. Daničić e cod. membr. serb. scripto saec. xiv. (1319) bibliothecae belgradensis.

NICOL. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. serb. monasterii Nikolja in Serbia. Editus a G. Daničić. Belgradi. 1864.

NIK. Chronica, apographum Niconianum. Vostokov.

NOM.-BARB. Nomocanon, cod. chart. saec. xvi. foll. 78. in 8. serb.-bulg. Nomocanonem excipiunt physiologus et alia quaedam. Nobiscum communicavit H. Barb. Epilogus: **сиа книга сьписа се оу дни цара сюлеймёнов(ы). записа се мѣсеца генара .и. дьнь, а сьврьши се мѣсеца агоуста .аі. дьнь, и сьврьши се вь лѣто .зод. и сиа именемь книга сь исправомь четете, а не кльнете, че не писа роука света или аггель, нь роука грѣшна. иде боудеть грешиль, по изводомь ее грешиль, че имаше ноуждоу оть проклетие агарене. а ви благословете, и богь вась.**

NOM.-BULG. Nomocanon et alia quaedam, cod. membr. saec. xiii. foll. 135. in 4. bulg. olim Vuk Stef. Karadžić, nunc bibliothecae publicae berolinensis. Vide Vuk Stef. Karadžić, Primjeri srpsko-slavenskoga jezika. U Beču. 1857. 6—10.

NOM.-KRMČ. Nomocanon in Krmčaja. Vostokov.

NOM.-LAB. Nomocanon, cod. chart. saec. xvi. foll. 142. in 8. serb. bibliothecae publicae labacensis.

NOM.-MIK. Nomocanon, cod. chart. saec. xvi. foll. 116. in 8. Noster.

NSERB. Niederserbisch.

NSL. Neuslovenisch.

NSL.-HUNG. Neuslovenisch: Lingua slovenorum Hungariam habitantium.

O PEREV. O Perevodê manassiinoj lêtopisi na slovênskij jazyk. Moskva. 1842.

OBICH. Obichod cerkovnyj, cod. membr. saec. xiii. foll. 256. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 404.

OCT. Octoëchus serb. typis editus in Cetinje. 1494. Karataev 7.

OCT.-MIH. Octoëchus, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. foll. 112. in fol. bulg. olim A. de Mihanović.

OCT.-MIH. B. Octoëchus, cod. membr. saec., uti videtur, xv. foll. 209. in 4. serb. olim A. de Mihanović.

OČI-PAL. Kir Theodor (Paleja) oči palejnyja, cod. chart. saec. xvi. foll. 226. in 8. musei Rumjancov. Vostokov, op. 513.

OK. Okázky občanského písemnictví (serb. et bulg.) ed. P. I. Šafařík, Památky. V Praze. 1851.

OP. Opisanie slavjanskich rukopisej moskovskoj sinodalьnoj biblioteki (A. Gorskij. K. Novostrujev). Moskva I. 1855. II. 1. 1857. II. 2. 1859. Descriptos habes libros hic notatos. vol. I. 1) Biblia a. Biblia: anni 1499. b. anni 1558. c. Biblia saec. xvi. pag. 1. 2) Biblia veteris testamenti saec. xviii. 164. 3) Pars bibliorum veteris testamenti saec. xvi. 180. 4) Psalterium anni 1296. 181. 5) Psalterium saec. xvi. 186. 6) Psalterium saec. xvi. 188. 7) Psalterium saec. xvii. 190. 8) Pars bibliorum veteris testamenti saec. xvi. 196. 9) Prophetae saec. xvi. 202. 10) Prophetae saec. xvi. 207. 11) Evangelia 1144. 208. 12) Evangelia 1307. 215. 13) Evangelia 1354. 218. 14) Evangelia 1355. 220. 15) Evangelia 1357. 221. 16) Evangelia 1358. 223.

17) Evangelia 1383. 224. 18) Evangelia 1409. 227. 19) Evangelia saec. xiv. 229. 20) Evangelia saec. xiv—xv. 231. 21) Evangelia saec. xiv—xv. 232. 22) Evangelia saec. xiv—xv. 233. 23) Evangelia saec. xv. 264. 24) Evangelia saec. xv—xvi. 265. 25) Evangelia saec. xvi. 266. 26) Evangelia et Apostolus saec. xvi. 267. 27) Evangelia saec. xvi. 274. 28) Evangelia 1537. 274. 29) Evangelia saec. xvi. 276. 30) Evangelia saec. xvi. 277. 31) Evangelia et Apostolus saec. xvi. 278. 32) Evangelia saec. xvi. 279. 33) Evangelia saec. xvi—xvii. 280. 34) Evangelia saec. xvii. 281. 35) Evangelia saec. xvii. 283. 36) Apostolus 1307. 292. 37) Apostolus 1309—1312. 29[illegible] 38) Apostolus saec. xvi. 298. 39) Apostolus saec. xvi. 315. 40) Apostolus saec. xvi. 316. 41) Apostolus saec. xvi. 317. 42) Apostolus saec. xvi. 319. 43) Apostolus saec. xvi. 324. 44) Apostolus saec. xvi—xvii. 325. Vol. II. Pars prior, continens scripta patrum ecclesiae sripturam sacram explicantia. 1) Exarchus bulg. Hexaëmerum anni 1263. pag. 1. Hexaëmerum eiusdem saec. xv. 30. 2) Hexaëmerum eiusdem saec. xvi. 34. 3) Hexaëmerum eiusdem saec. xvi. 36. 4) Hexaëmerum eiusdem saec. xvii. 38. 5) Hexaëmerum eiusdem saec. xvii. 42. 6) Hexaëmerum S. Basilii saec. xvii. 44. 7) S. Ioannis Chrysostomi in genesin saec. xv. 45. 8) Olympiodori Alexandrini et aliorum in librum Iob 1412. 53. 9) Athanasii Alexandrini in psalmos 10) 1546. 59. Idem saec. xvi. 60. 11) Idem saec. xvi. 61. 12) Idem saec. xvi. 62. 13) Idem 1647. 63. 14) Idem saec. xvii. 64. 15) Idem 1278. 72. 16) In psalmos, versio Maximi Graeci saec. xvi. et xvii. 83. 17) In psalmos versio Demetrii saec. xvii. 101. 18) In prophetas saec. xvi. 109. 19) S. Ioannis Chrysostomi in Matthaeum saec. xvi. 118. 20) S. Ioannis Chrysostomi in Ioannem saec. xvi. et xvii. 120. 21) Theophylacti bulg. archiep. in Matthaeum et Marcum saec. xvi. 124. 22) Eiusdem in Lucam saec. xvi. 128. 23) Eiusdem in Ioannem et Marcum saec. xv. 128. 24) Eiusdem in Marcum saec. xvi. 129. 25) Eiusdem in Lucam saec. xvi. 130. 26) Eiusdem in Ioannem saec. xvi. 131. 27) Apostolus cum commentariis 1220. 141. 28) Idem saec. xv. 154. 29) Idem saec. xvi. et xvii. 168. 30) Epistolae cum commentariis saec. xvii. 187. 31) Theophylacti bulg. archiep. commentarii in epistolas ad Romanos et primam ad Corinthios saec. xvii. 188. 32) Andreaearchiep. caesar. in apocalypsim saec. xvi. Vol. II. pars posterior, continens scripta patrum ecclesiae dogmatica et moralia 33) Dionysius Areopagita saec. xvii. 1. 34) Ignatii epistolae saec. xvii. 13. 35) Methodius Patarensis saec. xvi. 16. 36) S. Athanasii Alexandrini in Arianos saec. xv. 32. 37) Idem saec. xvii. 42. 38) Eiusdem opera quaedam saec. xvii. 43. 39) S. Cyrillus archiep. hierosolym. saec. xii. vel xiii. 44. 40) Idem saec. xvi. 62. 41) Gregorius Theologus saec. xiv. 68. 42) Idem saec. xv. xvi. xvii. 90. 43) S. Ioannis Chrysostomi homiliae quaedam saec. xvi. 111. 44) Margarita ex. S. Ioannis Chrysostomi operibus 1499. saec. xvi. 119. 45) Eiusdem varia opera 1693. 213. 46) Silvester et Antonius 1512. saec. xvii. 142. 47) Isaac Syrus saec. xvi. xvii. 156. 48) Isaac Syrus et alii saec. xvii. 185. 49) Ioannis climax saec. xiv. xv. xvi. xvii. 193. 50) Abbas Dorotheus saec. xvii. 219. 51) Gregorius papa saec. xvii. 228. 52) Antiochi pandectes saec. xiv. vel xv. 247. 53) Maximus confessor Theodorus edess. et Nilus saec. xiv. vel xv. 283. 54) S. Ioannes damasc. de vera fide, versio Ioannis exarchi saec. xiii. 288. 55) Idem saec. xvi. 307. 56) S. Ioannis Damasceni opera quaedam saec. xvi. et xvii. 319. 57) Theodorus stud. saec. xvii. 323. 58) Izbornik anni 1073. 365. 59) Izbornik 1403. 406. 60) Constantinus bulg. presbyt. saec. xiii. 409. 61) Simeon et Petrus Damascenus saec. xv. xvi. 434. 446. 62) Petrus Damascenus saec. xvi. 445. 63) Simeon saec. xvii. 447. 64) Philippus Dioptra saec. xv. xvii. 449. 65) Gregorius Sinaita saec. xv. xvii. 465. 66) Gregorii (Palamae) et Nili (Cabasilae) in latinos saec. xv. xvi. xvii. 471. 67) Simeonis archiep. thessal. opera saec. xvii. 486. 68) Nilus (Nila Sorskago slova) saec. xvi. xvii. 505. 69) Iosif Volokolamskij saec. xvi. xvii. 509. 70) Maximus Graecus saec. xvi et xvii. 520. 71) Confessio fidei orthodoxae saec. xvii. 591. 72) Demetrius metropolita Rostovensis saec. xviii. 610. 73) Izbornik saec. xv et xvi. 621. 74) Homiliae saec. xvi et xvii. 657. 75) Toržestvennik 1675. 673. 76) Homiliae saec. xvii. 683. 77) Izbornik saec. xvii. xviii. 684.

OR.-EUR. Lorenz Diefenbach, Origines Europaeae. Frankfurt am Main. 1861.

OSERB. Oberserbisch.

OSTROG. Biblia, russ. typis edita Ostrogii. 1581. Vide Karataev 82.

OSTROM. Evangelium, cod. membr. anni 1056—57. foll. 294. in fol. russ. Editum ab Alexandro Vostokov. Petropoli. 1843. Učenyja zapiski 2. 2. 6. славა тєбѣ, господи цѣсарю нєбєсьный, ꙗко съподоби мѧ написати євангєлиє сє. почахъ жє ю писати въ лѣтѣ .ѕфѯд., а оконьчахъ ю въ лѣтѣ .ѕфѯє. etc. азъ Григорий дишконъ написахъ євангєлиє etc.

PAL. Paleja (παλαιά), cod. chart. saec. xv. (1494) foll. 475. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 725.

PALIMPS. Hymni, cod. palimps. saec. xii vel xiii. foll. 70. in 4. bulg.-serb. bibliothecae barberinianae Romae. 375. Vostokov, Bibliografičeskije listy 229—232. Učenyja zapiski 2. 2. 91.

PAM. Pamjatniki rossijskoj slovesnosti xii. vêka, russ. Moskva. 1821.

PAN. Panoplia, cod. chart. saec. xvii. in fol. serb. olim A. de Mihanović. начєло книзѣ, єйжє имє по єзыкоу грьчьскомь догмати ки паноплиа, по словєньскомь жє вьсєороужьство.

PAREM. Paremejnik (loci veteris testamenti in officiis vespertinis legi soliti), cod. saec. xiii. (1271) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PAREM.-RUM. Paremejnik, cod. membr. saec. xiv. (1370) foll. 113. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 425.

PAT. Patericum, cod. membr. saec. xiv. foll. 333. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xlii. Allatus est hic codex e monasterio Zographos dicto.

PAT.-MIH. Patericum (повѣсти), cod. membr. saec., uti videtur, xiii. foll. 178. in 4. bulg. ab A. de Mihanović nobis dono datus.

PAT.-PEČ. Paterik pečerskij, cod. chart. saec. xv. (1462) foll. 265. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 427.

PAT.-ŠAF. Paterikon, cod. chart. saec. xvi. serb. olim P. I. Šafařík, qui Petri Preis excerpta nobiscum communicavit.

PČELA. Pčela, cod. bibliothecae synodalis. Vostokov.

PENT.-MIH. Pentateuchus et aliae quaedam veteris testamenti partes, cod. chart. saec. xvi. in fol. serb. olim A. de Mihanović.

PENT.-PETR. Pentateuchus, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PER. Lêtopisec Perejaslavlja-suzdaljskago, sostavljennyj v načalê xiii. vêka. Izdan K. M. Obolenskim. Moskva. 1851.

PHILAR. Vita Philareti: Filaret milostivyj, cod. saec. xiv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

POKL. Pokazalec ili rąkovodstvo, kak da sę izïskvąt i izdirjąt naj stari čьrti našego bytija ot G. S. Rakovskago. I. Odessa. 1859.

POL. Polnisch.

POM.-CET. Pomênik cetinьskyj, cod. chart saec. xvii. serb. olim Vuk Stef. Karadžić.

PRÊNES. Prênesenie nerukotvorennago obraza, cod. saec. xiii. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PRIP. Narodne pripovedke skupio u i oko Varaždina Matija Kračmanov Valjavec. U Varaždinu. 1858.

PROL. Prologus, cod. saec. xvi. foll. 202. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxxii.

PROL.-BELG. Prologus belgradensis serb. Excerpta nobiscum communicavit G. Daničić.

PROL.-CIP. Prologus, cod. chart. saec. xvi. in fol. serb. Timothei Ciparin canonici.

PROL.-LAB. Prologus, cod. chart. saec. xvi. foll. 259. in fol. bibliothecae publicae labacensis. сию книгоу прологь отькоупи Видосава Радоулова оть села Лисица, и приложи монастироу свєтой и живоначєльной троици вь подькрилии горы Овьчара. богь да є прости.

PROL.-MART. Prologus mensium a martio usque ad augustum, cod. chart. saec. xvii. foll. 235. in fol. serb. bibliothecae publicae labacensis. Epilogus: сьи пролѡгь сьписа сє повєлѣниємь игоумєна кvрь Панькратиа иєрмонаха и вьсєго братьства, присѣдєщоу ми оу домоу прѣсвєтѣй богородицє вь храмѣ благовєщєниа єє вь лѣтѣ .з-од. оу монастироу Брадача.

PROL.-MIH. Prologus, cod. membr. saec. xiv. foll. 294. in fol. serb. e russico factus, olim A. de Mihanović et alius saec. xvi. (1572) foll. 278. in fol. eiusdem Mihanović.

PROL.-NOR. Prologus, cod. chart. saec. xiii. foll. 251. in fol. serb. A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 102.

PROL.-PETR. Prologus, cod. saec. xv. (1431) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PROL.-RAD. Prologus, cod. membr. saec. xiv. (1370) foll. 160. in fol. serb. olim A. de Mihanović. Epilogus: **Сє ти послꙋшанiє испльни сє, а господинє митрополит курь Никодимє. многогрѣшни дiакь Радосавь скольчникь писахь трию мѣсєцє вь лѣто .гѡои. индиктионь .н.**

PROL.-RUM. Prologus, cod. membr. saec. xiii. vel xiv. foll. 171. in fol. serb. musei. Rumjancov. Vostokov, op. 447.

PROL.-VUK. Prologus, cod. membr. saec. xiv. serb. olim Vuk Stef. Karadžić, nunc bibliothecae berolinensis.

PROPH. Prophetae cum commentariis, duo codd. I cod. saec. xv. musei Rumjancov; II cod. chart. saec. xv. in fol. russ., descriptus e cod. anni 1047, scripto a „попъ оупирълихый“ pro principe novgorodensi Vladimiro Jaroslavičo, decem annis ante Ostromiri evangelium, Theodori I. Nemilov Petropoli. Usi sumus apographo, quod nobiscum communicavit A. Hilferding, additis vocabulis a Vostokio suo lexico illatis. Mat. 44. Učenyja zapiski 2. 2. 3. Materialy dlja Slovarja 2. 561. Op. 1. 112.

PRUSS. Altpreussisch.

PSALT. Psalterium serb. typis editum Cetinje. 1495. Vide Karataev 8.

PSALT.-EUG. Psalterium cum commentariis, cod. membr. saec. xi. vel xii. foll. 10. olim Eugenii, metropolitae Kioviensis. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 59—64.

PSALT.-IASS. v. iass.

PSALT.-INT. Psalterium cum commentariis variorum, cod. chart. saec. xvii. foll. 299. in fol. russ. ab episcopo Platone Atanacković nobis dono datus.

PSALT.-MIH. Psalterium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. in 8. bulg. olim A. de Mihanović.

PSALT.-NOR. Psalterium, cod. membr. saec. xiii. foll. 269. in 4. bulg. olim monast. S. Sabbae, nunc A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 97.

PSALT.-PETR. A. Psalterium cum commentariis, cod. saec. xii. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PSALT.-PETR. B. Psalterium, cod. saec. xiv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PSALT.-POG. Psalterium, cod. saec. xii. olim M. Pogodin, nunc bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PSALT.-SYNOD. Psalterium, cod. membr. saec. xiii. (1296) foll. 338. in 4. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. mat. 23.

PSALT.-THEOD. Psalterium cum commentariis Theodoreti. Vostokov.

PSALT.-VEN. Psalterium, serb. typis editum Venetiis 1561. 1638. Vide Karataev 37. 422.

PSLOV. Palaeoslovenice.

PYRG. Prologus mensium a iunio usque ad novembrem, cod. chart. saec. xvi. (1572) foll. 267. in fol. serb. olim monasterii Pyrgi, tum A. de Mihanović. Epilogus: **писа сьй прологь грѣшни вь свєщєньницєхь таха попь Лазарь вь монастирь Пирьгь иєромонахоу Савє вь лѣто .зп. азь иєромонахь Сава приложихь сию книгоу прологь .ѕ. мѣсєць црькви прѣсвєтыє богородицє, глаголємыи Пирьгь, на рєкє Злєтовщицє.**

QUADR. Vita S. Quadrati, cod. membr. saec. xi—xiii. unum fol. russ. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 75. Partem ex archetypo, partem ex apographo P. I. Šafaříkii descripsimus. duo folia bibliothecae publicae petropolitanae.

REM. Evangelium remense, editum Parisiis 1843. Pragae 1846. Partem antiquiorem cyrillice russ. scriptam falso quidam tribuunt S. Procopio († 1053); pars glagolitica čech. scripta est 1395. B. Kopitar, Prolegomena historica in Slavische Bibliothek I. 57—84. Vostokov, Izvêstija 1852. 116—118. Učenyja zapiski 2. 2. 5. P. Biljarskij, Sudьby cerkovnago jazyka. Sanktpeterburg. 1848. II.

RUM. Rumunisch.

RUSS. Russisch.

RUSS.-DIAL. Russisch in den dialekten.

SABB. Život svetoga Save, napisao Dometian. Na svijet izdalo družstvo srbske slovesnosti trudom G. Daničića. U Biogradu. 1860. serb. Cf. domet.

SABB. Vita S. Sabbae, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

SABB.-VINDOB. Vita Sabbae, Serborum archiepiscopi, scripta a Dometiano, cod. chart. saec. xvi. foll. 215. in 4. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis LVII.

SBOR.-KIR. Sbornik, cod. saec. xv. russ. monasterii Kyrillobêlozerensis. Editus in Učenyja zapiski V. III. 1—66.

SBORN. Sbornik, cod. membr. anni 1076. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

SBORN.-RUM. Sbornik, cod. chart. saec. xv. foll. 340. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 507.

SERB. Serbisch.

SIM. I. Vita S. Simeonis, scripta a rege Stephano, serb., ed. P. I. Šafařík. Památky. V Praze. 1851.

SIM. II. Vita S. Simeonis, scripta a S. Sabba serb. ed. P. I. Šafařík Památky. V Praze. 1851.

SLOV.-NOVG. A. Novgorodskij slovarь xiii. vêka po spisku moskovskoj sinodalьnoj kormčej 1282. goda. Editus in Sacharov, Skazanija russkago naroda II. 120. 121, recte 192. 193.

SLOV.-NOVG. B. Novgorodskij slovarь xv. vêka po spisku novgorodskomu 1431. goda. Editus ibid. 122, recte 194.

SLOVO. Slovo o pokajanii, cod. saec. xvi. russ. Vostokov.

SLUŽ. Služebnik, cod. membr. anni 1400. foll. 172. in 8. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. mater. 39.

SOBR. Sobranije gosudarstvennych gramot i dogovorov, izdanie Gr. N. P. Rumjancova. Vostokov.

SOF. Сказание о создании великиа божиа церкви святыя софѣа, иже есть въ Костантинѣ градѣ etc. e cod. saec. xvi. bibliothecae synodalis Mosquae russ. ediderunt K. Herz et Th. Buslajev in лѣтописи русской литературы и древности 1859. III. Mosquae. II. 18—34.

SOF.-VREM. Sofijskij vremennik. Vostokov.

SOMAV. Alessio da Somavera, Tesoro della lingua greca volgare. Parigi. 1709.

SPANG. v. crell.

SPEC. Specimina palaeographica codicum graecorum et slavonicorum bibliothecae mosquensis synodalis. Edidit Sabas, Episcopus Mojaisk. Mosquae. 1863.

STEP. Kniga stepennaja, codd. varii musei Rumjancov. Vostokov, op. 637—648.

STEPH. Vita Stephani, Serborum despotae, quam nobiscum communicavit Alexius Vukomanović.

STEPH.-PEPM. Vita Stephani Permiensis, cod. saec. xvi. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

STICHIR. Stichirarь codd. I. saec. xi—xii. bibliothecae publicae petropolitanae. II. membr. saec. xii. foll. 203. in fol. bibliothecae academiae petropolitanae. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 121—123.

STICHIR.-SYN. Stichirarь mêsjačnyj (1. sept.—31. aug.), cod. membr. anni 1157. foll. 190. in 4. bibliothecae synodalis Mosquae. mat. 18.

STRUM. Apostolus strumicensis, cod. membr. saec., uti P. I. Šafaříkio videbatur, xiii. bulg. foll. 88. in 4. olim P. I. Šafaříkii.

STUL. Joakim Stulli, Rjecsosloxje. U Dubrovniku. 1806.

SUDEB. Sudebnik carja Ioanna Vasilьeviča, codd. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

SUP. Monumenta linguae palaeoslovenicae e codice suprasliensi edidit F. Miklosich. Vindobonae. 1851. slov. Est vero codex membr. saec. xi. slovenicus, cuius pars, folia 118., servatur in bibliotheca publica labacensi; reliqua 167. quo delata sint, nobis non innotuit. Cf. Bibliografičeskija listy 1825. 14. Učenyja zapiski 2. 2. 80—91. S. Ioannis Chrysostomi homilia in ramos Palmarum edita a F. Miklosich. Vindobonae. 1844. Vitae Sanctorum editae a Fr. Miklosich. Vindobonae. 1847. Izvêstija vtorago otdêlenija akademii nauk. vol. V. (1856.) 335. 336.

SVETK. Hiljadugodišnja svetkovina za spomen slavenskih apostola sv. Ćirila i Metodi[illegible]ja. U Beogradu. 1863. In hoc libro edita sunt quaedam e cod. membr. bulg., scrip[illegible]to 1330, qui nunc est societatis litterariae belgradensis.

SVJAT. Izbornik, cod. membr. anni 1073. foll. 266. in fol. russ., slovenice versus p[illegible] bulgarorum imperatore Simeone, descriptus a diacono Ioanne pro duce Svjatoslav[illegible] Dobrovský, Institutiones 673. apographum musei Rumjancov Vostokov, op. 49[illegible] mat. 5. op. 2. 2. 365. Učenyja zapiski 2. 2. 41.

Š.-GL. Památky hlaholského písemnictví vydal P. I. Šafařík. Předchozí cvičení 37—42. Z evangelistáře assemani'ova 43—47. Ze čtveroevangelia V. Grigoroviče 47—50. Zlomek čtveroevangelia u A. Mihanoviče 50—52. Z rukopisu hraběte P. Cloza 52—54. Hlaholské vstavky praxapostoláře ochridského u V. Grigoroviče 54. Okres chorvatský a Písemnictví duchovní 55—92. Písemnictví světské 92—100.

ŠAF.-FRAG. Glagolitische Fragmente, herausgegeben von K. A. C. Höfler und P. I. Šafařík. Prag. 1857. Aus den Abhandlungen der königl. böhm. Gesellschaft der Wissenschaften. V. Folge X. Band. Cf. glag.-otr.

ŠAF.-LESEK. P. I. Šafařík, Serbische Lesekörner. Pesth. 1833.

ŠAF.-STAROŽ. Pavel Iosef Šafařík, Slovanské starožitnosti. V Praze. 1862.

ŠAF.-URSPR. Über den Ursprung und die Heimat des Glagolitismus. Von P. I. Šafařík. Prag. 1858.

ŠIŠ. Apostolus, cod. membr. anni 1324. foll. 226. in 4. serb. monasterii Šišatovac. Editus a Fr. Miklosich. Vindobonae. 1853. Cf. Izvêstija 1853. 346. 348.

TEST.-VET. Testamentum vetus usque ad prophetas, cod. anni 1544. ex excerptis V. Grigorovič. Vostokov.

TEST.-VET.-RUM. A. Testamentum vetus, continens: Pentateuchum, Iesum Nave, Iob, Prophetas et Iesum Sirach, cod. chart. saec. XVI. foll. 334. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 32.

TEST.-VET.-RUM. B. Testamentum vetus, continens: Pentateuchum, Iesum Nave, Iudices, Ruth, Reges, cod. chart. anni 1537. foll. 278. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 33.

TEST.-VET.-RUM. C. Testamentum vetus, continens: Iesum Nave, Iudices, Ruth, Reges, Esther, cod. chart. saec. XIV. pagg. 187. in 4. russ. apographum cod. monasterii Kyrillo-bêlozerensis, quod est musei Rumjancov. Vostokov, op. 35.

THECLA. Vita S. Theclae, cod. membr. saec. XI. unum fol. in fol. russ., olim metropolitae Eugenii. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 64. duo folia bibl. publicae petropolitanae. Izv. 35.

TORŽ. Toržestvennik, cod. chart. saec. XIV. foll. 590. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 681.

TRIGL. Dictionarium trilingue (edidit Theodorus Polycarpi). Mosquae. 1704.

TRIOD. Triodion quadragesimale. Typis editum Venetiis. 1560. Karataev 36. Pentecostarium: трiодь цвѣтьнаꙗ. Scodrae. 1563. Karataev 48.

TRIOD.-MIH. Triodium, cod. membr. saec., uti videtur, XIII. serb. olim A. de Mihanović.

TRUB. Primus Truber, Übersetzung des Neuen Testamentes. Tübingen. 1557—1577. 1582. Cf. Šafařík, Geschichte der südslavischen Literatur. I. 103. 106.

TUR. Cyrillus Turovensis, Homiliae, cod. saec. XIII. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov. Cf. Istoričeskija čtenija o jazykê i slovesnosti. 1854. 1855. Sanktpeterburg. 1855. 139. 153.

TYP.-CHIL. Typicon chilandarense, cod. membr. saec. XIV. serb., olim in село Бродарь оу Боснѣ, postea Vuk Stef. Karadžić.

TYP.-SABB. Typicon S. Sabbae, cod. chart. anni 1619. foll. 171. in 8. russ., olim. P. I. Šafařikii. f. 71. a. сий типикь, сирѣчь ѡбразь сий светаго Савы срьбскаго прѣписа се вь лѣто .зркз. (7127—1619) вь пещерѣ светаго Савы пость(ни)ца. вѣ[illegible]о прѣжде нась сьписань роукою светаго Савы вь лѣто рече .sѱи. (6708—1200.) прѣстави се господинь Симеѡнь. и дани . . . . 71. b. много бывшее вь храмѣ прѣсветые богородице вь обытѣли глаголемѣй велика застоупница etc. 74. a. о еже не праздновати вь петькь. 74. b. de fundis monasterii Studenica: serius insertum. 79. a. о наслѣдовани светаго монастра сего прѣподобнымь ѡтьцемь нашимь и хтиторомь господином Симеѡномь и о

житии єго etc. 119. a. о създании Цариграда въ Византии въ лѣто .ѕѡг. 127. a. сказаниє о взятии Цариграда. 119—171. Cf. Wiener Jahrbücher. 53. Anz. 26.

TYP.-ŠAF. Typicon, cod. chart. 1357—1367. foll. 229. in 4. serb., olim P. I. Šafaříkii. fol. 57. 29. oct. въ сий дьнь прѣстави се великы въ милостынихъ краль Стефань Оурошь. fol. 61. 13. nov. въ сий дьнь прѣстави се Оурошь краль третии. fol. 73. 18. dec. мѣсеца сего .ні. паметь прьвагѡ цара срьблюмь и грькомь Курь Стефана.

USTAV. Ustav cerkovnyj, cod. membr. anni 1428. foll. 314. in 8. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 710.

VENT. Γεώργιος Βεντότης, Λεξικὸν δίγλωσσον τῆς ῥωμαϊκῆς καὶ γαλλικῆς διαλέκτου. Ἐν Βιέννῃ τῆς Αουστρίας. 1804.

VITA-THEOD. Vita Theodosii, hegumeni kievo-pečerensis, russ. scripta a Nestore, typis edita in Čtenija v obščestvê istorii i drevnostej rossijskich pri moskovskom universitetê. 1858. III.

VITAE-SANCT. Vitae Sanctorum, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

VOST. A. Ch. Vostokov, Slovarь cerkovno-slavjanskago jazyka. Sanktpeterburg. 1858—1861.

VOST.-OP. Opisanie russkich i slovenskich rukopisej rumjancovskago muzeuma. Sanktpeterburg. 1842.

ZAK.-SERB. Zakonьnik, cod. chart. saec. xvii. foll. 110. in 8. serb. Attulerat discipulus e Croatia.

ZIZ. Leksis sirêč rečenija v kratьče sъbranny i iz slovenskago jazyka na prostyj ruskij dijalekt istolkovany L(avrentiem) Z(izaniem). Sacharov, Skazanija russkago naroda. II. 119—134.

ZLATOSTR. Zlatostruj, cod. membr. saec. xii. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

ZLATOSTR.-SAEC. XVI. Zlatostruj, cod. saec. xvi. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

ZIV. Scivot gospodina Jesusa Christa. U Mnezik. 1764.

Corrigenda. Addenda.

1. b. l. 15. adde scr. abhitas utrinque, prope, cito.
1. b. l. 43. nota čech. jabřadka palmes: vinné kořenié tak rozkošně okolo sebe břadky rozpustilo. Štítný (anth. 1. 90.) I. Jireček.
2. a. l. 4. pro αὐγάρων lege ἀγχώριων, conferens ἄγχωροι acta et diplomata graeca in indice.
11. a. l. 55. adde бъл'ванъ сланъ svjat.
12. b. l. 17. pro болмштими lege болѧштими.
14. a. l. 20. adde -зъг- psalt.-syn.
15. b. l. 15. pro σογή lege σιγή.
15. b. l. 34. adde ἀνάργυροι de SS. Cosma et Damiano.
17. a. l. 42. pro бештѣдѣнию lege бешедѣнию.
17. b. l. 42. adde Grimm, Wörterb. 2. 39.
17. b. l. 43. pro barretta lege beretta.
22. a. l. 55. pro вѣтрь lege вѣтрь.
24. a. l. 42. pro m. lege n.
24. b. l. 51. pro bene gratiose lege bene. gratiose.
32. b. l. 12. pro blôda lege bljôda.
33. a. l. 50. adde čech. bledu, blésti.
39. a. l. 16. pro вюкы lege любы.
42. a. l. 32. pro зда lege бразда.
42. a. l. 33. pro 2. 84. lege 2. 2. 84.
42. a. l. 53. pro бракь lege бракъ.
44. b. l. 14. 15. pro vi-tur lege vi-detur.
48. b. l. 27. pro ev.-saec. xiv. lege ev.-syn. a.
49. a. l. 19. nsl. batern, batriv potius cf. cum magy. bátor.
49. a. l. 40. pro бѣдѣти lege бъдѣти.
49. b. l. 45. pro выхьма lege бьхьма.
55. a. l. 57. adde čech. vada mendum. ne putes nos de cognatione nsl. vada et psl. вада cogitare.
59. a. l. 25. pro sborn. lege svjat.
61. b. l. 56. adde clim.
68. b. l. 3. dele and. ûrgr, ûrigr.
72. a. l. 17. pro γάρ lege γὰρ.
74. a. l. 44. pro враждорьжание lege враждодръжание.
96. a. l. 54. adde čech. povlovný.
106. b. l. 47. pro въсполоушати lege въспосл-.
119. b. l. 34. adde: vel potius сь вьсьма.
127. a. l. 20. adde čech. hvozd vasta solitudo I. Jireček.
131. a. l. 12. adde čech. hnis pus.
148. a. l. 20. adde čech. hřada, na hřiedě. I. Jireček.
158. a. l. 38. adde serb. devesilj et nevesilj pro russ. девесилъ, девятисилъ inula helenium čech. devětsil tussilago pol. dziewięć sił, dziewięsił.
159. a. l. 11. adde pol. dziąsła scr. dans.
171. a. l. 28. adde cf. ништъ: ni et suff. шть scr. tja cf. Bopp, 3. 431.
176. a. l. 40. adde mfr. dromon mhd. tragamunt.
177. b. l. 2. pro droyзноутель fortasse legendum дръзнѫтель.
177. b. l. 22. cf. vocabulum germ. obscurum dürniz stube, geheiztes gemach, quod quidam cum russ. gornica contulerunt Grimm, Wörterb. 2. 1734.
179. a. l. 40. adde čech. drn.
190. b. l. 33. дьмеще trahe ad дъмити.
298. a. l. 13. adde čech. dial. kolmaha schubkarren.
307. a. l. 3. I. Jireček putat esse corbem, quod veri simile est.
307. a. l. 41. cf. lat. casula.
349. a. l. 27. лѣворь I. Jireček ex helleboro natum putat.
440. b. l. 30. adde čech. neřest.

а prima alphabeti palaeo-slovenici littera, азъ (gen. аза, dat. азоу chrabr. 89.) dicta. а cyrillicum unitatem, ҂а numerum millenarium designat.

а adv. 1) ἀλλά, δέ sed, vero cloz I. 564. sup. 5. 16; 5. 20; 6. 16 etc. 2) καί et а ты градеши къ мънѣ καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με matth. 3. 14. - ostrom. земля висещи на водахъ, а тежька вещь соущи hom.-mih. pro да positum putat vost. nest. 146. 18, ubi nos да scripsimus 3) а cum condicionali iunctum aequiparat аште: а бы не молилъ са sup. 222. 17. а би былъ сьде sup. 226. 4. а бы минжлъ смокве sup. 258. 9. а быхомъ не избѣгли sup. 16. 29. а быша не знали sup. 246. 14. а быша не излѣзли sup. 299. 4. радъ бы, а бы си доуша отъ тѣла не разлоучила men. - leop. nest. 40.3. per. 4.4; 61.13; 70.22. 4) ἵνα ut chron. I. 163. 12. cum dat. et inf. chron. I. 169. 6. а - не μή ne запоѣдалъ, а бы не повѣдала esth. 2. 10. op. 1. 55. chron. I. 145. 12; 200. 27; 224. 42. 5) а или in interrogatione: а или продаюеши; hom.-mih. 14. а или надѣюеши се сьдолѣти; men.-mih. mon.-serb. 145. 149. 151. 6) а ли δέ sed, vero; καί et а ли богъ послоухъ мой nest. иныи съпасе, а ли себе не можеть съпасти marc. 15. 31. - kryl., ubi ostrom. interrogationem habet: а себе ли etc. а ли себе не можеть съпасти matth. 27. 42. - op. 2. 2. 263. а ли ты градеши къ мънѣ matth. 3. 14.-kryl. chron. I. 168. 18. а ли in interrogatione habes sup. 165. 27; 226. 2; 313. 10; 315. 25; 385. 28. а ли богъ не испытаеть срьдьца op. 2. 2. 55. а ли дѣва не можетъ родити op. 2. 1. 27. 7) ἤ vel chron. I. 163. 11, ubi alius cod. legit а любо. in nest. 52.35; 150.3; 158. 18. scribendum est юли, unde оли, али orta sunt. али же ни bor. 18. 8) а любо pro а ли chron. I. 163. 1. 9) а не нъ μή ὅτι multo minus ezech. 15. 5. in cod. saec. xv. а не нъ нама не прьва greg.-naz. не простыя доуша, а не нъ пророчьскы svjat. 10) а цѣ καίτοι quamquam sup. 226. 27; 293. 24; 306. 22. 11) а ли нъ μή ὅτι multo minus неисповѣдима соуть ни аггеломъ, а ли нъ чловѣкомъ. nota аво pro а ово vel а ево mon.-serb. 125. 163. 254 etc. а ноу gram. 240. 265.

аароновъ adj. poss. ἀαρών aaron двѣю сыноу аароновѣхъ kruš.

аароњь adj. poss. ἀαρών aaron lit.-mih. ароњь prol.-mih. cf. ароњь.

абию adv. εὐθύς, εὐθέως, παραχρῆμα statim; ἤδη iam. абие š.-gl. 64. абье cloz I. 305. 632. тоу абию idem sup. 134. 26. 140. 8; 266. 17. hom.-mih. zlatostr. cf. тоу. абию за оутра ἅμα πρωΐ primo mane абию съ словомь оудари ы ἅμα τῷ λόγῳ rum. абіе.

абланњ f. μηλέα malus man. ioël 1. 12. - proph. аблжнь cant. 8. 5. cf. ѩбланњ, обланњ, обланъ vost.

абланьнъ adj. malorum абланьнѣмь овощии op. 2. 1. 29.

аблъка f. μῆλον pomum pat. bell. - troj. op. 2. 1. 51. cf. ѩблъка.

аблъко n. μῆλον pomum gen. 30. 14.- vost. thema абло (nsl. čech. jablo let. âbols lit. obêlis ahd. aphul and. apli), cuius radicem putamus esse jabh, džabh oscitare (edere), unde scr. džambhu pomi genus, uti pômum a pâ cf. ѩблъко.

абрѣдию n. boletus quidam, phallus esculentus абрѣдье matth. 3. 4. in cod. saec. xiv. - vost. cf. абрѣдъ.

абрѣдъ m. boletus quidam, phallus esculentus pl. instr. абрѣдъми stichir.; vost. locustam esse putat: nos vocabulo huic aliam vim tribuendam esse censemus, conferentes lit. abrêdelis, brêdelis let. breedenes, et memores, alios quoque interpretes vocabulum ἀκρίς male explicasse: cf. акрида. а in абрѣдъ praefixum est uti in агрифовъ, апонъ, астрьчий, ацигањинъ et in ipso lit. abrêdelis, quod deminutivum est cf. обрѣда et ѩбрѣдию.

абрѣдьць m. boletus quidam да боудеть пища юго (иоана) медь дивий и абредьци и финици men.-mih. cf. абрѣдъ.

авазгийскъ adj. ἀβασγῶν abasgorum - скаю страна prol.-mart.

авазгъ m. ἀβασγός abasgus men.-vuk. cyr. 21. prol.-lab. авасгы pyrg.

аватъ m. ἀββᾶς abbas glag. cf. авъва.

авгарьскъ adj. αὐγάρων augarorum ἡ τῶν αὐγάρων μονή pyrg.

авгоустиıа f. augusta царицеıѫ авгоустиеıѫ mon.-serb. 116.

авгоустъıни f. augusta царица авгоустини mon.-serb. 117.

авеловъ adj. poss. ἀβέλ abel hom.-mih.

авель adj. poss. ἀβέλ abel bor. 13.

авити-влѭ-вишн vb. δεικνύναι ostendere sup. 26.21; 362.5; 362.8. bon. cf. ıавити.

авиıань adj. ἀβιά abia по чрѣдѣ авиани luc. 1. 5. - ev.-trn.

авлıениıе n. δήλωσις manifestatio sup. 138. 24. cf. ıавлıениıе.

аворовъ adj. πλατάνου platani sup. 13. 21. cf. ıаворовъ.

аворъ m. πλάτανος platanus cf. ıаворъ.

авраамль adj. poss. ἀβραάμ abraham svjat.

авраамлıевъ adj. poss. formae serb. ἀβραάμ abraham misc. 56.

авраамовъ adj. poss. ἀβραάμ abraham аврамовь sim. 1. 20.

авраамьскъ adj. ἀβραάμ abraham mir.

авъва m. indecl. ἀββᾶς pater да поклоню се авьва кироу leont. сь авьва сакою sim. I. 13. cf. аватъ.

авъгоустъ m. αὔγουστος augustus op. 2. 2. 391. авьг- men.-vuk. авгоустъ š.-gl. 40. аѵгоустъ ostrom.

авѣ adv. φανερῶς aperte sup. 121. 20; 219. 21; 269. 14. scr. âvis palam cf. ıавѣ.

агавиıе v. огавиıе.

агалматъ m. ἄγαλμα statua -матокъ op. 2. 2. 12.

агаменъ m. ἀγαμέμνων agamemnon bell.-troj. 12. 17. 25. агамено 15.

агапиıевъ adj. poss. ἀγαπίου agapii mir.

агара f. ἄγαρ agar sg. voc. агаро pent.-mih.

агаринъ adj. poss. ἄγαρ agar pent.-mih.

агарь f. ἄγαρ agar krmč.-mih. 369. агьгарь šiš. 232.

агарѣнинъ m. ἀγαρηνός agarenus men.-vuk. cyr. 5. родомь - prol.-mart. cf. агарıанинъ.

агарѣньскъ adj. ἀγαρηνῶν agarenorum men.-vuk. -ренскь mon.-serb. 461. cf. агарıаньскъ.

агарıанинъ m. ἀγαρηνός agarenus cyr. 5. агаранинъ cod.-srb. in chron. I. 242. 13. cf. агарѣнинъ.

агарıаньскъ adj. ἀγαρηνῶν agarenorum sbor.-kir. 19. cf. агарѣньскъ.

аггей m. ἀγγαῖος aggaeus аггеомь op. 2. 2. 372. агьгѣй šiš. xiii.

аггелогласьнъ adj. ἀγγελόφωνος angeli vocem habens mir.

аггелолѣпьнъ adj. ἀγγελοπρεπής angeli de[…] cus habens chrys.-lab.

агназма f. ἁγίασμα eucharistia nom.-la[…] nom.-mik. пиıеши агназмоу велик[…] zak.-serb. агнасма mir.

агназмо n. ἁγίασμα eucharistia агназм[…] сирѣчь крьщенаıа вода nom.-lab.

агкѵрьскъ adj. ancyrae nom.-mik. 25.

агница f. ἀμνή agna hom.-mih. pent.-mi[…] pat.-šaf.

агновъ adj. ἄγνου viticis lev. 23. 40.

агньць m. ἀμνός agnus sup. 81. 15; 2[…] 19; 312. 10. hom.-mih. -неıць cloz I. 8[…] š.-gl. 44. агниць stichir. saec. xii. […] ганьць duš.

агньчь adj. poss. ἀμνοῦ, ἀρνίου agni; ἀμν[…] ἀρνίων agnorum агньча крьвь chrys.-la[…] агньчь тоукь pent.-mih. -че имѧ lav[…] op. 54. агнъче bon.

агнѧ -ѧте n. ἀμνός agnus sup. 358. 2[…] 367. 8. psalt.-pog. dioptr. агне hom.-mi[…] агниıе men.-vuk. chrys.-lab. агнıа chr[…] 1. 185. 43.

агнѧдъ m. αἴγειρος populus nigra ex., u[…] pl. nom. - дии pro - ди - cf. nsl. jagne[…] jagnjed m. et serb. jagnjed m. et jagne[…] f. et nota, etiam in nsl. et serb. jagnje r[…] spondere nje et нѧ.

агнѧшть adj. poss. ἀμνῶν agnorum кь […] гнещи тѣлеси hom.-mih.

агодичиıе n. συκάμινα mori greg.-naz. is[…] 9. 10. - proph. cf. ıагодичиıе.

агонисовати - соуѭ - соуıеши vb. ἀγω[…] ζεσθαι in agone esse.

агрипниıа f. ἀγρυπνία vigiliae typ.-chil.

агрифовъ adj. poss. γρυπός gryphi -во л[…] же hom.-mih.

агъкѵръ m. ἄγκυρα ancyra агькѵрь pr[…] mih. акирь men.-vuk.

адамантовъ adj. ἀδάμαντος adamantis p[…]

адаманътъ m. ἀδάμας adamas ад[…] маньть бѣше новь трьпѣниıел[…] chrys.-lab. - маньта тврьдѣй, - ман[…] та бииеи.

адаманътьскъ adj. ἀδάμαντος adaman[…] -маньтьскь pan.

адаманьскъ adj. adamantis pan.

адамасъ m. ἀδάμας adamas svjat.

адамль adj. poss. ἀδάμ adami chrys.-la[…] -лıа пагоуба hom.-mih. -ль навѣт[…] никь змий men.-mih.

адамлıанинъ m. adamita, haereticorum g[…] nus krmč.-mih. 359.

адамовъ adj. poss. ἀδάμ adami cyr. 1[…]

адамьскъ adj. ἀδάμ adami isaak.

адовъ adj. ᾅδου orci ostrom. sup. cloz […] 799. -ва оутроба hom.-mih. sim. I. 1.

адовьнъ adj. ᾅδου orci cloz I. 828. sup. 339. 9.
адовьскъ adj. ᾅδου orci sup. 339. 5; 347. 7. -въскъ cloz I. 821.
адонай subst. indecl. ἀδωναί adonai.
адрамерьскъ adj. ἀρδαμέρεως ardameris николае, епископь ерисоу, и михаиль, касандрие епископь, и димитрие, адрамерскы епископь sabb. 77. metropoleos thessalonicensis Tafel, Constantinus Porphyrog. 47.
адрамитьскъ adj. ἀδραμυττηνός adramyttenus šiš. 41.
адрастовъ adj. poss. ἀδράστου adrasti hes. 12.
адрило n. ἱστίον velum io.-clim. differt a вѣтрило dioptr. cf. ꙗдрило.
адринопольскъ adj. hadrianopoleos krmč.-mih. 139.
адро n. κόλπος sinus, sinus maris bon. cf. ꙗдро.
адръфатъ m. ἀδελφάτον praebenda адрьфать mon.-serb. 494. 25; 494. 30. sabb. 42.
адъ m. ᾅδης orcus ostrom. cloz I. 738. krmč.-mih. nest.
адьскъ adj. ᾅδου orci sup. 247. 16; 351. 28. hom.-mih.
азамыслние n. φρόνησις prudentia io.-clim. cf. замыслние.
азамысльнъ adj. prudens азъмыслене vost. recte, uti videtur, замысльнъ.
азбоука f. alphabetum op. 2. 1. 66.
азва f. τραῦμα plaga cf. nsl. asla lex. jasla habd. apostema cf. ꙗзва.
азимьство n. usus panis infermentati за ересь латиньскоу, кои се соу прѣкрагили вь - duš. 5.
азно n. βύρσα corium detractum lev. 8. 17; 9. 11. - vost. iob 13. 28. - vost. cf. ꙗзно.
азъ pron. primae personae ἐγώ ego; nomen primae litterae. scr. aham (pro agham) gr. ἐγώ lat. ego goth. ik etc. cf. ꙗзъ.
азъбоуковьникъ m. ἀλφαβητάριον alphabetarium канонь прѣдьпраздьньства по азьбоуковьникоу кѵрь иосифовоу typ.-nic.
азъбоуковьно n. ἀλφαβητάριον alphabetarium по азьбоуковьноу кѵрь иосифа typ.-chil.
азъбоуковьнъ adj. ἀλφαβήτου alphabeti nest. писмена азьбоуковьнаꙗ typ.-chil. стихирь азьбоуковьнь, богородичьнь typ.-nic.
аиакшь m. αἴας aiax bell.-troj. 23. 27. аиакша 19. cf. аꙗкшишь.
аиръ m. ἀήρ aër аирь sabb. 17.

аице n. ᾠόν ovum sup. 213. 17. isai. 10. 14. vost. cf. ꙗице.
акадистъ m. ἀκάθιστος (κανών) acathistus, canon canendus sine sessione.
акелъдама f. ἀκελδαμά aceldama акельдама, еже есть село крьви šiš. 2.
акилийскъ adj. ἀκυληίας aquileiae krmč.-mih. 206.
акинъдоунъ m. ἀκίνδυνος acindynus акиньдоунь prol.-mih. 286.
ако adv. conj. ὡς uti высота ако до небесе nest. 107. 14. ако да и etsi nest. 22. 16. ὅτε quando sup. 29. 10; 29. 27; 43. 28. да ако cf. да. акоже ὡς uti sup. ἤ quam nest. cf. ꙗко.
акраганьскъ adj. agrigentinus -ньска šiš. xii.
акрида f. ἀκρίς locusta š.-gl. 62; ziz. explicat per вершки деревьяные, azbuk. per locustae et per herba quaedam cf. акридъ.
акридъ m. ἀκρίς locusta hom.-mih. 178. cf. акрида.
акровестиꙗ f. ἀκροβυστία praeputium šiš. 50.
акровистие n. ἀκροβυστία praeputium -стие op. 2. 1. 160.
акровьстиꙗ f. ἀκροβυστία praeputium šiš. 60. 79. 115. 122. 145. 179. 180.
акрогоний adj. ἀκρογωνιαῖος angularis šiš. 193.
акрогониеи adj. ἀκρογωνιαῖος angularis - камень hom.-mih. -ниеи cloz I. 776.
акротомъ adj. ἀκρότομος dedolatus - каменние pyrg.
акръ m. aca, acco fr. St. Jean d'Acre акрь градь sabb. 170. 181.
аксагъ m. ἐξάγιον exagium аѯагь mon.-serb. 315. 326. 331 etc. nota аксажь 330. et акьсажь 328.
аксамитъ m. ἑξάμιτος i. e. sex liciis seu filis textus, examitum azbuk.
акъ pron. οἷος qualis волꙗ твоꙗ ака на небеси luc. 10. 3.-vost. ацѣмь образъмь matth. 23. 37. - vost. 1. thess. 1. 5. - op. 2. 1. 165. cf. ꙗкъ.
акъже pron. οἷος qualis ацижe и сами есте sborn. cf. ꙗкъже.
акы adv. ὡς uti sup. svjat. georg. акы бы nest. изиде акы на ловъ men.-leop. cf. ꙗкы.
акурьскъ adj. ἀγκύρας ancyrae - кнезь prol.-mih.
алавастръ m. ἀλάβαστρος alabaster.
алакръначѣискъ adj. halicarnassensis krmč.-mih. 386.
аламанинъ m. ἀλαμανός alamanus - песь есть misc.

аламаньскъ adj. ἀλαμανοῦ alamanicus misc.
аламоүндарь m. ἀλαμούνδαρος praefectus classis sup. 213. 28.
аланинъ m. ἀλανός alanus pyrg.
алатий adj. cf. ἐλάτινος palmae **цвѣтоу фоүникововоү, глаголемоүмоү аладнѭ** antch.
алгоүнинъ adj. ἀλόης aloës š.-gl. 47. ioann. 19. 39. - ev.-saec. xiv. - vost.
але adv. ἀλλά sed. in codd. quosdam recentiores irrepsit e polon. pro **нъ**. ale ex **а ли** natum videtur, quod compositum est: curt. 1. 524. ale cum ἄλλος, alius, scr. anja etc. contulit.
алексанъдровъ adj. poss. ἀλεξάνδρου alexandri **алексаньдровь градь, алеѯандровь градь** ioann.
алексанъдрьскъ adj. ἀλεξανδρείας alexandriae; ἀλεξανδρέων alexandrinorum; ἀλεξανδρῖνος alexandrinus **алеѯаньдрьскь** prol.-mart. hom.-mih. typ.-chil. šiš. 45. **алѣксеньдрьскь** hom.-mih. **алекьсаньдрьскь** šiš. 13. 42.
алексанъдрѧнинъ m. ἀλεξανδρεύς alexandrinus **алеѯандранинь** men.-mih. **алеѯаньдранинь** men.-vuk. **алеѯадранинь** krmč.-mih. prol.-mih. **алекьсаньдрѧнинь** šiš. 35.
алексендрнꙗ f. alexandria hom.-mih.
алилоүгнꙗ f. ἀλληλούϊα alleluia pat. **ал'лилоүгна** bon. men.-vuk. **аллилоүгнꙗ** prol.-vuk. hom.-mih. **алилоуꙗ -лоүна -лоүа** bon. **аллилоүна** dioptr. **алилүгнꙗ** krmč.-mih.
алилоуꙗрь m. ἀλληλουιάριον alleluiarium **алилоүарь** nom.-lab. **-гнарь** nom.-lab. **аллилоүгнꙗрь; ал'лилоүнаре** op. 1. 152.
алимъ амирей m. ἀλεὶμ ὁ ἀμηρᾶς, ἀλαμούνδαρος imperator **алимь** - pyrg.
алинъ v. **а.**
алкатель m. πεινῶν esuriens.
алкательница f. πεινῶσα esuriens.
алкательнъ adj. ad ieiunium pertinens.
алкотовати -тоуѭ -тоуюши vb. πεινᾶν esurire par.
алмоүжьно n. ἐλεημοσύνη eleemosyna glag. e germ. ahd. alamuosan.
алова adj. ἀτεκνοῦσα sterilis: cant. - cant.-vost. cf. **ꙗловъ.**
аловица f. ἀτεκνοῦσα sterilis psalt.-petr. a. cf. **ꙗловица.**
аловьство n. στείρωσις sterilitas ephr.-vost. cf. **ꙗловьство.**
алодапийскъ adj. ἀλλοδαπός peregrinus **-ска страна** prol.-mart.
алодапиꙗ f. ἀλλοδαπὴ γῆ regio peregrina prol.-mart. **въ -пию завеленъ** men.-leop.
алой subst. indecl. ἀλόη aloë hom.-mih. pat.-šaf. cf. **алъгоүи.**
алоинъ adj. ἀλόης aloës ostrom. tur. cf. **алгоүинъ.**
алость f. nequitia glag.
алоүмпиада f. ὀλυμπιάς olympias prol.-mih. 262.
алфавитъ m. ἀλφάβητον alphabetum typ.-chil.
алфеовъ adj. ἀλφαίου alphaei ev.-trn. **алдеовъ** ibid. **альфеовь** šiš. x.
алъ m. nequitia glag. cf. nsl. jal invidia et goth. aljan zelus.
алъгоүи subst. indecl. ἀλόη aloë cloz I. 890. sup. 340. 23. **алгоүи** sup. 342. 19.
алъдиꙗ f. ναῦς, ὁλκάς navis assem. **ал'дии** io.-clim. **алъды** pro **алъдъи** vel **алъдьи** sup. 404. 23. **альдиꙗ** men.-mih. **алдиꙗ** sup. 321. 10. cf. **ладиꙗ.**
алъканиѥ n. νηστεία ieiunium op. 2. 2. 56. 513. **алканиѥ** sup. 235. 261. 263. **-месопоүстьноѥ** δεσποτικὴ νηστεία quadragesima men.-mih.
алъкати, алъчѫ, алъчеши vb. πεινᾶν esurire; νηστεύειν ieiunare sup. 296. 323. 401. ἀπέχειν abstinere **да аще бы ал'кали отъ дрѣва еүа** svjat. **ал'кати** ostrom. **алъча** part. svjat. **алъчѣте** svjat. **ал'ка** op. 2. 2. 116. **алчемъ** part. ἄσιτος ieiunus lit. alkti. nota, **алчюще** pro aliorum **заседаще (-дающе)** iob 38. 40. - op. 2. 1. 57. scriptum videri pro **лающе.**
алъкота f. πεῖνα fames krk. **алькота** hom.-mih. **алкота** par.
алъний, -ниꙗ f. ἔλαφος cerva margar. sg. acc. **алнию** ex. sg. nom. **ал'ни** io.-clim. sg. dat. **алъньи** greg.-naz. **алнии** cant. 2. 9; 4. 5. sg. acc. **альнию жироүющоү травоү** men.-mih. 3. sg. nom. **альнии** et **альны** men.-mih. cf. **лань** et lit. elne, lonê: de ἄλκη, alces ahd. alaho and. elgr curt. 1. 5. non videtur esse cogitandum.
алъништь m. νεβρός hinnulus greg.-naz. cf. **ланишть.**
алънь -ни m. cervus **оүмнаго си ални** pat.-bulg.
алътарь m. θυσιαστήριον altare **ал'тари** ostrom. **алтарь.** e germ. ahd. altari cf **олътарь.**
алъфа f. ἄλφα alpha **альфоү зачинаѥми** men.-mih. 174. **алфа** chrabr. 90.
алъча f. πεῖνα fames georg. loc. **алъчи** bon **алча** nest.
алъчиꙗ f. πεῖνα fames georg.
алъчь m. πεῖνα fames io.-dam. ant. antch λιμός fames sg. loc. **альчи** šiš. **252. и**

многомь алчемь hom.-mih. 135. vost. putat esse fem. **алчь** prol.-mart. lit. alkis f.
алъчьба f. νηστεία ieiunium svjat. sborn. greg.-naz. sup. proph. **ал'чьба** sup. 39. **ал'чъба** sup. 397. **алчьба** sup. 397. 412. 413. **алчъба** sup. 129. 205. 265. **алчба** op. 2. 2. 114.
алъчьбьникъ m. ἄσιτος ieiunus pat.
алъчьбьнъ adj. πεινῶν esuriens; νηστείας ieiunii **алчъбьнъ** sup. 289. 320. 323. **ал'чьбьнъ** io.-clim. **алчьбьна ноужда** hom.-mih.
алъчьнь adj. ἄσιτος ieiunus barl. krmč. **ал'ченъ** sup. 93. **алчьнь** chrys.-lab. hom.-mih. **алчьнъ** io.-clim.
альнъ adj. insidiosus glag. cf. nsl. jalen invidus.
ама f. βόθυνος fovea vost. cf. **ꙗма**.
амазовьскъ adj. amazonum **-вскаꙗ дєржавница** vost. 1. 90.
амазонь f. ἀμαζόνες amazones sbor.-kir. 38.
амаликъ m. rex sabb. 102. ex arab.
амалъфинъ m. amalphita krmč.-mih. 260.
амбакоукъ m. ἀμβακούμ habacuc glag.
амвакоумъ m. ἀμβακούμ habacuc proph. **амьбакоумь** prol.-mih.
амєнонисъ m. menomena, piscis genus pl. gen. **-нись** leont. 120.
амєръмнининъ adj. poss. ἀμερυμνῆ amermamnis **-но богатьство** cyr. 7.
аминъ adv. ἀμήν amen svjat. **аминь** cloz I. 751. ostrom. hanken.
амира m. ἀμηρᾶς dux classis men.-leop. men.-vuk. mir. mon.-serb. 172. 308. 339 etc. **амирь** 369. 448. 454.
амиринъ adj. poss. ἀμηρᾶ amerae, ducis classis **- корабль** mir.
амирѣꙗ m. ἀμηρᾶς dux classis.
амо adv. ὅπου quo cf. **ꙗмо**.
аможє adv. ὅπου quo ev.-cholm. lavr.-op. 45. **амоужє** evang.-saec. xiii. - vost. cf. **ꙗможє**.
амошь adj. poss. ἀμώς amos op. 2. 1. 109.
амъбонъ m. ἄμβων ambo, pulpitum **амьбонь** men.-vuk. prol.-vuk. greg.-lab. **амбонъ** sbor.-kir. 63. men.-mih. prol.-mih. **аньбонь** men.-mih. **амвонь** chrys.-lab. par. **авонь** prol.-mih. **на амьбонь вьзити** ἀμβωνίζειν pulpitum conscendere krmč.-mih.
амъвросий m. ambrosius **амьв-** šiš. xii.
анагносаниє n. ἀνάγνωσις lectio op. 2. 2. 199.
анагносма f. ἀνάγνωσμα lectio **агн -** krmč.-saec. xiii.- vost. **двѣ агносмѣ** vost. 1. 103.
анагностъ m. ἀναγνώστης lector meth. 4. men.-mih.
анагностьнъ adj. ἀναγνώστου lectoris men.-mih.
анагностьство n. lectoratus sup. 166. 9.
аналавъ m. ἀνάλαβος succinctorium monachorum.
анастаса f. ἀναστασία anastasia prol.-mih.
анастасий m. ἀναστάσιος anastasius cyr. 23.
анастасиєвъ adj. anastasii op. 2. 2. 370.
анастасъ m. ἀναστάσιος anastasius per. lxxi. prol.-mih.
анатєма f. ἀνάθεμα anathema šiš. 76.
анатєматисати -саѭ -саєши vb. ἀναθεματίζειν exsecrari mir. par. **анаѳєматисати**.
анатольскъ adj. ἀνατολικός orientalis mir.
анафора f. ἀναφορά oblata men.-vuk. trêb. par. typ.-chil. **поскоура, рєкшє -** krmč.-mih. 341. nota sg. gen. **анафора** zak.-serb.
анафорьнъ adj. ἀναφορᾶς oblatae **блюдо -но**.
анаѳєма f. ἀνάθεμα anathema prol.-mart. šiš. 88. 161. duš. men.-vuk. **анафєма** zak.-serb.
ангєловидьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis.
ангєловъ adj. poss. ἀγγέλου angeli stichir. saec. xii. **аггєловь** prol.-mart.
ангєловьць m. ἀγγελίτης angelita, haeretici quidam **-вци мѣста ради, нижє нарицаѥть сє англно** krmč.-mih. 387. **ѥсть нѣкаꙗ ѥрєсь аньгєловьци** ibid. 93.
ангєлозрачьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis.
ангєлоимєннтъ adj. ἀγγελώνυμος angeli nomen habens **аггєлоим-** prol.-mart.
ангєломѫдръ adj. ἀγγελόφρων uti angelus sapiens.
ангєлообразьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis **- зѣници** cyr. 30.
ангєлоподобьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis.
ангєлоподражатєльнъ adj. ἀγγελομίμητος angelos imitans.
ангєлъ v. **анъгєлъ**.
ангєльскъ adj. ἀγγελικός angelicus **- образь** sim. I. 12. **анг҃єльскъ** cloz I. 558. **агєльскъ** sup. 187. 29.
андиохийскъ adj. ἀντιόχειος antiochius chrys.-lab. sabb. 194.
андрєꙗ m. ἀνδρέας andreas cyr. 23. **андрєа** assem. **андрѣꙗ** hom.-mih. **андрѣꙗшь** chron. **андрѣй** chron.
андрий m. ἀδρίας adria leont.
андриꙗнъ m. ἀδριανός hadrianus cyr. 23. 25. 26. **-дрьꙗнъ** chron. **андриꙗнь царь** prol.-mih.

андриꙗнь adj. poss. ἀδριανοῦ hadriani **-ꙗна**, recte **-ꙗнꙑ града** men.-vuk.

андриѥвъ adj. ἀδριακός adriaticus **-ва поучина** prol.-mart. **-нова поучина.**

андрѣовъ adj. poss. ἀνδρέου andreae assem.

анєнъ v. **а.**

анепсий m. ἀνεψιός consobrinus gram. 95. 231. misc.; scribitur etiam **анепсей** men.-leop. mon.-serb **анеѱей** prol.-mart.

анепсиꙗ f. ἀνεψιά consobrina **анеѱиꙗ** zak.-serb.; scribitur etiam **анепсеꙗ** sabb. 126. **анеѱеꙗ** men.-vuk.

анитъ adj. vox obscura: de ferro **оть -та желѣза** alex.-mih. 63.

анкюра f. ἄγκυρα ancypa chron. **анкира** men.-vuk. **анкѵра** op. 2. 1. 164. cf. alb. ankurь ancora.

антиграфеѵсъ m. ἀντιγραφεύς scriba sup. 448. 29.

антидоръ m. ἀντίδωρον panis benedictus, qui a sacerdote ἀντὶ τῶν ἁγίων δώρων datur iis, qui ad sacra mysteria recipienda sunt imparati.

антимисъ m. ἀντιμίνσιον antimensium sbor.-kir. 19. pam. 186. **андимись** nom.-lab. **аньтимись** prol.-vuk. **антиминсъ.**

антиохиꙗнинъ m. ἀντιοχεύς antiochius prol.-mih. nest.

антиохъ m. ἀντιοχεύς antiochius pl. dat. **-хомь** men.-mih.

антиошь adj. poss. antiochi io.-clim.

антипаска f. ἀντίπασχα secunda septimana post pascha, dominica S. Thomae nest. **антипасха.**

антифонъ m. ἀντίφωνον antiphonum typ.-chil. mir. šaf.-frag. 35.

антихристовъ adj. poss. ἀντιχρίστου antichristi antch. chrys-lab. **аньти-** men.-vuk.

антихристъ m. ἀντίχριστος antichristus nest. cf. **антихрьстъ.**

антихрьстъ m. ἀντίχριστος antichristus sup. 162. f. **антихристъ.**

антихрьшть adj. poss. ἀντιχρίστου antichristi **-хрьщь** lavr.-op. 19.

анцидешь m. ἀγχίσης anchises bell.-troj.

анъгелъ m. ἄγγελος angelus sup. 448. 29. **ангелъ** sup. 371. 11; 372. 11; 375. 18. **анг҄елъ** cloz I. 266. 467. 898. assem. **аньгюлъ** men.-vuk. **агъгелъ** sup. 1. 5; 2. 15; 2. 20. **аггелъ** sup. 174. 26; 176. 29; 240. 27. **аг҄елъ** cloz I. 899. **аглъ** cloz I. 881. goth. aggilus.

анъдреовъ adj. poss. ἀνδρέου andreae **аньд-** prol.-vuk.

анъдриꙗкиꙗ f. ἀδριακόν adriaticum mare sg. loc. **аньдриакии** men.-mih. 199.

анъдриꙗновъ adj. poss. ἀδριανοῦ hadriani **аньдриꙗновь, андр - градь** steph.

анъдриꙗнъ m. ἀδριανός hadrianus **аньдриꙗнь** men.-vuk. nom.-mik. **аньдрѣꙗнь** papa meth. 5.

анъдриꙗнь adj. poss. ἀδριανοῦ hadriani **-ꙗна**, recte **-ꙗнꙑ града** prol.-lab. prol.-mih.

анъкира f. ἄγκυρα ancora vel ancyra **анкѵра** sup. 392. 23. **анькѵра** šiš. 224. **агкоѵра** op. 2. 2. 461. **анькгира** dioptr.-lab. **анькира** šiš. 43. **анькыра** šiš. 43. **агькѵра** dioptr. **агькира** typ.-chil. lit. enkuris.

анъкоурьскъ adj. ancyrae **аньк-** men.-leop. **анькѵрьскь** krmč.-mih.

анъна m. ἄννας annas **ан҆на** cloz I. 844. **аньна** krmč.-mih. f. ἄννα anna **аньна** hom.-mih. **анна** sabb. 3. 39.

анънинъ adj. poss. ἄννας annae **аньнинь** men.-vuk.

анътиохийскъ adj. antiochiae **аньт-** šiš. xv.

анътипатовъ adj. poss. ἀνθυπάτου proconsulis **аньт-** men.-vuk.

анътихристъ m. antichristus **аньти-** šiš. 210.

анътонъ m. ἀντώνιος antonius **аньтона** prol.-mih.

анътракъсъ m. anthrax **камене антракса** alex -mih.

анътоупатъ m. ἀνθύπατος proconsul sup. 83. 14. **анъѳоупатъ** sup. 79. 16; 84. 21. **аньѳѵфать** prol.-mih. **антоупатъ** sup. 74. 23; 88. 10. **анѳоупатъ** sup. 74. 5; 74. 7; 74. 17. **аньтипать** men.-vuk. šiš. 29. **анѳипатъ** sup. 86. 12.

анъѳинъ m. ἀθῆναι athenae **оть аньѳинь** prol.-mih **антинѣхь** prol.-mih. sg. loc. **антинѣ** prol.-mih. cf. **атинъ, аѳини.**

анѳемъ m. ἀνθέμιον linea spiralis in columna **-ѳемь** op. 2. 2. 60. **анѳемионъ златый** op. 2. 2. 66.

аонеша f. venus bell.-troj. 21.

апетъ m. ἰάφεθ iapheth š.-gl. 71.

апийскъ adj. ἀππίου appii **-писка фора** šiš. 46.

аполинаринниъ m. apollinarianus pl. acc. **-рины** krmč.-mih.

аполоновъ adj. poss. ἀπόλλωνος apollinis leont. alex.-mih.

аполонь adj. poss. ἀπόλλωνος apollinis **- храмъ** men.-leop.

аполосовъ adj. ἀπολλῶς poss. apollos sabb.

аполосъ m. ἀπολλῶς apollos men.-leop.

аполошь adj. ἀπολλῶς apollos šiš. 75. 87.

апонꙑ -нъве f. lanx **апоновь** prol.-iunii 12. - vost. e germ. ahd. panna, phanna,

quod e lat. patina cf. панъı, nsl. ponev, пана in паница.
апостоликъ m. ἀποστολικός apostolicus, papa meth. 4. 5. cyr. 14. 23. 24. 25.
апостоловъ adj. poss. ἀποστόλου apostoli men.-vuk. sabb. 55. 151.
апостолъ m. ἀπόστολος apostolus - цръкве sim. II. 14. апостоулъ et апоустолъ mon.-serb.
апостольскъ adj. ἀποστολικός apostolicus - образъ sim. I. 12. оучение -ско и пастырь krmč.-mih. 196.
апостольскы adv. apostolice sabb. 34.
апостольство n. ἀποστολή munus apostolicum šiš. 3. 101.
апострофъ m. ἀπόστροφος apostrophus cod.-serb.
апотека f. ἀποθήκη conditorium - погребъ или житница proph.
аппиевъ adj. poss. ἀππίου appii аппиева торга vost. 1. 373.
априлий m. ἀπρίλιος aprilis š.-gl. 40. mon.-serb.
априль m. ἀπρίλιος aprilis ostrom. greg.-lab. š.-gl. 40. mon.-serb. šiš. xviii. russis апрѣль meth. 1. chron.; idem habes mon.-serb.
араань adj. poss. ἀρράν arran pent.-mih.
аравийскъ adj. ἀραβικός arabicus; ἀραβίας arabiae bon. prol.-mih. mir.
аравитьскъ adj. ἀραβικός arabicus men.-vuk.; male pro ἀβάρων abarum prol.-lab.
аравитѣнинъ m. arabs krmč.-mih.
аравлıанинъ m. ἄραψ arabs cyr. 12. -вьлıане šiš. 4.
аравлıанъıни f. ἄραψ arabs mir.
аравъ m. ἄραψ arabs mir. vost. 1. 465.
аравьскъ adj. ἀράβων arabum man. mir. krmč.-mih.
арапинъ m. ἄραψ arabs mir. par.
араратьскъ adj. ἀραράτ ararat pent.-mih.
арбанасинъ m. ἀρβανίτης albanus duš. 71. - вебьрь есть misc. пристати на -сы, на -сы вьсходить steph. pl. dat. -сомь -сѣхъ duš. cf. аръб-
арбанасьскъ adj. ἀρβανιτῶν albanorum; minus bene -шьскъ steph. -скѫ asên 9.
арванатьскъ adj. albanicus далматиıа, ıаже и -тскаıа глаголеть сѧ дрьжава asên 12.
ареопагита m. ἀρειοπαγίτης areopagita -ѳита assem.-hes. 41.
ареопагитъ m. ἀρειοπαγίτης areopagita hom.-mih.
ариопагитьскъ adj. areopagiticus -гытьскый šiš. 236.
арий m. ἄρειος arius.
ариилевъ adj. poss. ἀριήλ ariel.
аримадинъ m. optimatum genus apud arabes вельможи, иже соуть аримаде sabb. 192. pro амир- ἀμηράδες.
ариматиıа f. ἀριμαθαία arimathaea. nota sg. gen. ариматии cloz I. 892. 951, ubi ариматиıѧ vel ариматеıѧ exspectes.
ариматѣıа f. ἀριμαθαία arimathaea cloz I. 754.
арина f. ἔριον lana apoc.-vost. cf. ıарина.
аристархъ m. aristarchus mater. vii.
аристининъ adj. poss. aristenae -нинь монастырь krmč.-mih.
аристотельскъ adj. aristotelicus krmč.-mih.
арисъ m. ἄρης mars mater. v.
аритъметикиıа f. ἀριθμητική arithmetica sg. dat. -кии cyr. 3.
ариıанинъ m. ἀρειανός arianus men.-vuk. арианинь prol.-mih.
ариıанъ m. ἀρειανός arianus sup. 111. 18; 148. 7.
ариıаньскъ adj. ἀρειανός arianus sup. 138. 18; 147. 15; 148. 29. krmč.-mih.
ариıаньствовати -воуѭ -воуеши vb. ἀρειανίζειν arium sequi krmč.-mih.
ариевъ adj. poss. ἄρειος martis - ледъ ἄρειος πάγος areopagus šiš. 34. op. 2. 2. 61. alex.-mih. - пагъ op. 2. 2. 7. men.-vuk. prol.-mih. cf. ледъ. -ва ересь arii haeresis pyrg.
ариевьскъ adj. arii krmč.-mih.
аркадиевъ adj. poss. ἀρκαδίου arcadii men.-vuk.
арматосати -саѭ -саеши vb. ἀρματώνειν ngr. armare bell.-troj. 35. 41.
арменийскъ adj. ἀρμενιακός armeniacus sup. 204. 14.
армениинъ m. armenus въ -ны заточи men.-leop. арьм- krmč.-mih.
армениıа f. armenia sabb. 195. арьм- krmč.-mih.
арменьскъ adj. ἀρμενιακός armeniacus sup. 204. 8. prol.-mih. градъ prol.-mart. -ко нашьствие prol.-mart.
армѣнийскъ adj. armeniacus pyrg.
армѣньскъ adj. armeniacus krmč.-mih. ev.-trn.
ароматъ m ἄρωμα aroma ostrom. sabb. 71. pl. acc. -ды ev.-trn. pl. instr. -ты š.-gl. 47. nota -то n. sabb. 122.
ароматьница f. vas aromata continens -тни- alex.
ароматьскъ adj. aromaticus men.-mih.
аронь adj. poss. ἀαρών aaron šiš. cf. ааронь.
артемида f. artemis op. 2. 2. 86.
артемидинъ adj. poss. ἀρτέμιδος dianae - идоль chrys.-lab. men.-vuk. prol.-mih.

артириꙗ f. ἀρτηρία arteria dioptr. chrys.-lab. **артериꙗ** op. 2. 2. 461. **арътириꙗ** ex.

артоусъ m. ἄρτος panis, sacramentum tur.

артоусьнъ adj. ἄρτου panis, sacramenti - **хлѣбъ** tur.

ароу interj. εἴθε utinam **нъ ароу понѣ рѣчьнъιихъ вождевъ бъιша искали** zlatostr. cf. **ꙗроу**.

архиврачь m. ἀρχίατρος medicorum primus alex.

архиграматевъсъ m. ἀρχιγραμματεύς scribarum praefectus **-вьсь** men.-vuk.

архимагиръ m. ἀρχιμάγειρος coquorum praefectus **-гиерь** men.-vuk. **арьхъιмагъιрь** pent.-mih.

архистратиговъ adj. poss. ἀρχιστρατηγοῦ imperatoris.

архистратигъ m. ἀρχιστράτηγος exercitus imperator sup. 351. 14. **арьх-** sim. I. 10.

архисγнагогъ m. ἀρχισυνάγωγος praefectus synagogae sup. 366. 27.

архитриклинъ m. ἀρχιτρίκλινος magister convivii š.-gl. 88.

архиепископиꙗ f. ἀρχιεπισκοπή archiepiscopatus sabb. 97. 175.

архиепископъ m. ἀρχιεπίσκοπος archiepiscopus.

архиепископьство n. ἀρχιεπισκοπή archiepiscopatus.

архиерейство n. ἀρχιερωσύνη summum sacerdotium.

архиерействовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀρχιερεύειν summum sacerdotem esse mir.

архиеросоуни f. ἀρχιερωσύνη summum sacerdotium antch. **-сγни** op. 2. 2. 58.

аръванасинъ m. ἀρβανίτης albanus pl. nom. **арьванаси** prol.-lab. cf. **арв-**

аръкадиѥвъ adj. poss. arcadii men.-mih. **арькадиевь градь дракийскыи** men.-vuk.

аръмениинъ m. ἀρμένιος armenius **арьм-** men.-vuk. prol.-mih. **арменинь** cyr. 21. **арьмѣнинъ** mon.-serb.

аръханъгеловъ adj. poss. archangeli **арьханьг-** šiš. 118.

аръханъгелъ m. ἀρχάγγελος archangelus sup. 368. 22. **арх-** ostrom. **арханг҃лъ** cloz I. 266. 469. **-ггелъ** sup. 179. 24. **архаггель** mon.-serb. **арьханьгель** šiš. xvii.

аръхидиꙗконъ m. ἀρχιδιάκονος archidiaconus **арьх-** mon.-serb.

аръхидиꙗкъ m. ἀρχιδιάκονος archidiaconus **арьх-** men.-mih. **арх-** greg.-lab.

аръхиманъдритъ m. ἀρχιμανδρίτης archimandrita **арьхимьньдрить** lit.-mih. **-мадрить** men.-vuk. **-маньдрить** prol.-mart. **-мѫдритъ: -моудрить** ok. 23. pat.-mih. men.-mih.

аръхистратигъ m. archistrategus **арьх-** šiš. xi.

аръхитектонъ m. ἀρχιτέκτων architectus **арьх-** šiš. 93.

аръхиепископъ m. ἀρχιεπίσκοπος archiepiscopus sup. 391. 14; 421. 22; 424. 7. **арх-** sup. 391. 14; 421. 22; 424. 7. cloz I. 752. II. 24. prol.-vuk. **архиепископь**, **архипископь** mon.-serb. **арьхиеп-** šiš. xvii.

аръхиерей m. ἀρχιερεύς summus sacerdos **арьх-** sim. I. 20. **арх-** sup. 330. 4; 363. 5. š.-gl. 49. **-рѣй** hom.-mih. pl. dat. **-рѣомъ** cloz II. 94. **архерѣй** cloz I. 844. **архиерей** duš.

аръхиерейскъ adj. ἀρχιερέως summi sacerdotis sup. 363. 2.

аръхиереовъ adj. poss. ἀρχιερέως summi sacerdotis sup. 358. 13.

аръхъιмагеровъ adj. poss. ἀρχιμαγείρου coquorum praefecti **арьхъιм-** pent.-mih.

аръхъιсγнагогъ m. ἀρχισυνάγωγος synagogae praefectus **арьхъιс-** šiš. 250.

аръдемиса f. artemis **арьд-** men.-mih.

асакитъ m. ἀσύγχυτον materia quaedam unguento similis alex.-mih. 141. cf. **асоунхитъ** nest. xv.

асань m. nom. propr. viri asan **-ню** sabb. 199. 213. **асанъ: асана** sabb. 178. **цара загорьскаго** ibid. 199. **-ноу** ibid. 203. **асень: асениа** sabb. 171. **асенъ: асеномь** sabb. 173. cf. **асѣнь**.

асий m. ἄσιος asius pl. dat. **асиомь** men.-mih.

асийскъ adj. ἀσίας asiae; ἀσιατικός asiaticus sup. 148. 23. šiš. 41. 110. man. nest.

асинъкритъ m. ἀσηκρῆτις a secretis **асинькрить** leont. **асγнкрить** prol.-mih. **асиньгрить** prol.-mart. **асигкрить** cyr. 5. **асинкрить** prol.-mih.

асиринъ m. ἀσσύριος assyrius **сьмири асиры и егупьты** steph.

асиꙗ f. ἀσία asia sabb. 170. 198. vost. 1. 349.

асиꙗнинъ m. ἀσιανός asiaticus krmč.-mih. 375.

асиꙗнъ adj. ἀσιανός asiaticus sup. 215. 8.

асиꙗтьскъ adj. ἀσιατικός asiaticus mir.

аскъ m. κιβώτιον arca pal. russicum e scandico: askr suec. ask germ. asch russ. ящикъ pol. jaszcz.

аспалитъ m. ἄσφαλτος bitumen **аспалитомь помазати** ἀσφαλτοῦν bitumine illinire š.-gl. 71.

аспида f. ἀσπίς serpens sup. 136. 27. zlatostr. chrys.-lab. men.-vuk. dioptr. hom.-mih. š.-gl. 62. **аспъιда** sabb. 110.

аспидовъ adj. poss. ἀσπίδων serpentium prol.-mart. кожа -ва alex.-mih.
аспидьнъ adj. ἀσπίδων serpentium -ыдъ bon. - отроче hom.-mih. men.-mih.
аспидьскъ adj. ἀσπίδων serpentium.
аспры pl. f. ἄσπρα pecunia acc. аспри mir. 151. gram. 149. mon.-serb. 285. 379. 381. gen. аспри nom.-lab. mon.-serb. dat. аспрамь mon.-serb. 338. croat. jaspra luč. alb. asprъ pecunia.
асти, амь, аси vb. ἐσθίειν edere адите vost. cf. ꙗсти.
астрологиꙗ f. astrologia svjat.
астроложьнъ adj. astrologicus -жныѧ прѣльсти op. 2. 1. 32.
астрономиꙗ f. ἀστρονομία astronomia cyr. 3. 6.
астръчий adj. πελαργῶν ciconiarum астрчий разоумъ op. 2. 1. 17. cf. стръкъ.
асоуриꙗ f. ἀσσυρία assyria per. 24.
асоурьскъ adj. assyrius hom.-mih.
асъсарий m. ἀσσάριον assarium vost. 1. 156. двѣ пътици на асъсарии продаюетѣ сѧ.
асьнъ adj. σαφής perspicuus аснѣе psalt.-theod. cf. ꙗсьнъ.
асѣнь m. nom. propr. viri, asên dat. -ню prol.-lab. asên 12. loc. -нн bon. gen. -на prol.-lab. асень, асениꙗ et -на men.-vuk. cf. асань.
асѵрий m. ἀσσύριος assyrius proph., ubi nom. -рию -рию-мъ -рииꙗъ et -риими; асирий chrabr. 90.
асѵрийскъ adj. ἀσσύριος assyrius chron. асоур- prol.-mih. nest. асир- chrys.-lab.
атанасий m. ἀθανάσιος athanasius sg. gen. -сѣ antch.
атини pl. m. ἀθῆναι athenae -нѣхъ prol.-mih. 193. šis. 153. cf. анъдинъ.
атинѣй m. ἀθηναῖος atheniensis šiš. 34.
атиохиꙗ f. ἀντιόχεια antiochia psalt.-int.
афедронъ m. ἀφεδρών latrina chrys.-lab. афендронь nom.-lab.
афедроньнъ adj. ἀφεδρῶνος latrinae мѣсто смрадное -ное mir. 104.
афетовъ adj. poss. ἰάφεθ iapheth pent.-mih.
афитиатръ m. ἀμφιθέατρον amphitheatrum glag.
афоресмъ m. ἀφορισμός excommunicatio адоресьмомь zak.-serb.
африкийскъ adj. africae krmč.-mih.
африкиꙗ f. ἀφρική africa men.-vuk. krmč.-mih.
африкьскъ adj. ἀφρικῆς africae sup. 132. 9.
афродисий adj. aphrodisius - многыихъ врашьнъ svjat. - op. 2. 2. 402.
афродита f. aphrodita krmč.-mih.
афродитинъ adj. poss. aphroditae krmč.-mih.
афоурисати -саѭ -саюеши vb. ἀφορίζειν excommunicare gram. 331.
ахавль adj. poss. ἀχάβ achab hom.-mih. ахаавль vost. 1. 371.
ахайскъ adj. ἀχαΐας achaeae šiš. 109.
ахатисъ m. ἀχάτης achates ахатис svjat.
ахилиевъ adj. poss. ἀχιλλέως achillis men.-mih.
ацелешь m. ἀχιλλεύς achilles alex.-mih.
ациганинъ m. zingarus gram. 252. -ганъ ibid. 291.
ациганъка f. zingara gram. 291.
ацилешевъ adj. poss. ἀχιλλέως achillis bell.-troj. 26.
ацилешъ m. ἀχιλλεύς achilles bell.-troj. 23. ацилеешь ibid. 16. 22. 25.
ацѣ v. а.
аче adv. день аче день ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ op. 2. 2. 263. vost. 1. 227. cf. ꙗче sup. 429.
аште conj. εἰ si; εἰ an, num act. 1. 6. - šiš. аште да εἰ si sup. 147. 239. io.-clim. да аште cf. да. аште и etsi sup. 22. аште како si quo modo. аште ли εἰ δέ si vero sup. 17. 54. 151. sabb. 38. šiš. 52. аште ли да εἰ δέ si vero sup. 132. 163. 195. аште ли же εἰ δέ si vero šiš. 94. cloz 1. 24. аште ли ни εἰ δὲ μή si vero non šiš. 109. аште линъ si vero ex. cf. небонъ. аште ли - аште ли εἴτε - εἴτε sive - sive šiš. 102. 132. аште или εἰ δέ si vero šiš. 40. аште еда greg.-naz.-vost. 1. 508. praecedente pronomine relativo аште respondet particulae - cunque: иже аште quicunque šiš. 8. 13. иждеже аште ubicunque sup. 219. елико аште quantumcunque sup. 297. еликоже аште id. sup. 219. nota чьто любо аще боудеть krmč.-mih.; in codd. serbb. аке, аке mon.-serb. 9. 158. eche, ecce fris. nsl. če. etymon: а suff. tja. аштн pro аште би vel бы sup. 324. 21; 332. 15; 332. 23. аштн не было εἰ μὴ ἦν; аштн не въсталъ εἰ μὴ ἀνέστη; цѣ и аштн простъ καίτοιγε εἰ φιλός; аштнша pro аште бнша vel бышѧ: аштнша бо едьни воини печатьлѣли εἰ γὰρ μόνοι οἱ στρατιῶται ἐσφραγίσαντο sup. 331. 16.
ашоуть adv. εἰκῇ, μάτην frustra šiš. 119. 145. ашоутъ psalt.-athan.-šaf.-ursp. cf. ашють, ошоути, ꙗшють.
ашютъ m. sensus vocis dubius: нечьстиваго ашюта изъгнавъ men.-zogr.
ашють adv. εἰκῇ, μάτην frustra greg.-naz. op. 2. 2. 86. 264. slov.-novg. b. ашютъ

cloz I. 6. 539. δωρεάν gratis psalt.-pog. cf. čech. ješutny, ješitný vanus cf. ашоутъ, ошоутн, ꙗшютъ.
аꙗкшнишь m. αἴας aiax bell.-troj. 16. cf. анакшь.
аꙗкшь m. αἴας aiax bell.-troj. 15. 16. 20. cf. аꙗкшнишь, анакшь.
аѥ n. ὠόν ovum isai. 10. 14. paroem. vost. cf. ꙗйцє.
аєроходнвъ adj. ἀεριπόρος aërivagus antch.
аѥроходнмъ adj. ἀεριπόρος aërivagus.
аєръ m. ἀήρ aër sup. 368. 8. bon. cyr. 21. chron. аѥрь šiš. 91. 245. 258. op. 2. 1. 150. анєрь men.-mih. анѥрь krmč.-mih.
аєрьнъ adj. ἀέρος, ἀέρων aëris облакъ аєрънъ bon. въ облацѣхъ аєрънънхъ psalt.-petr. a. аѥрьнь šiš. 126.
аєрьскъ adj. ἀέρος aëris lavr.
аѳанасню m. athanasius sabb. 186.
аѳанаснювъ adj. poss. ἀθανασίου athanasii svjat. mir.
аѳнггаиннъ m. ἀθίγγανος athinganus -анє krmč-mih. о аѳиньганѣхь, рєкыше о нєприкосновєньныихь ibid. 390.
аѳина f. minerva krmč.-mih.
аѳиней m. ἀθηναῖος atheniensis sup. 105. 9; 422. 8. cf. атинѣй.
аѳини pl. m. ἀθῆναι athenae аѳинѣхъ men.-mih. ἀθηναῖοι athenienses -номь men.-vuk. -ноухъ man. -нѣхь krmč.-mih. šiš. 235. cf. атини.
аѳинийскъ adj. ἀθηναῖος atheniensis афинprol.-mih.
аѳининъ adj. poss. ἀθηνᾶς minervae - капище prol.-mart.
аѳиньскъ adj. atheniensis krmč.-mih.
аѳинѣйскъ adj. ἀθηναῖος atheniensis krmč.-mih. prol.-mih. šiš. 34. 235. -нейскь men.-mih.
аѳинѣꙗнинъ m. ἀθηναῖος atheniensis men.-vuk. -неꙗнинь men.-mih.
аѳинꙗнинъ m. ἀθηναῖος atheniensis šiš. 235. men.-mih. cf. аѳинѣꙗнинъ.
аѳонъ m. ἄθως athos mir. sabb. 22. вь светѣй горѣ -на sabb. 2. 188. op. 2. 1. 45. вь светоую -на гороу sabb. 40. вь светоую гороу -на sabb. 171.
аѳоньскъ adj. ἄθω atho op. 2. 1. 31. 45. афон- prol.-mih.
аугоустовъ adj. poss. augusti svjat. ·

Б.

б secunda alphabeti palaeo-slovenici littera, боукы (gen. боукъве) dicta. б glagoliticum respondet romanorum u, б romanorum мм.
баба f. γραῦς anus; μάμμη avia men.-vuk. leont. 2. tim. 1. 5. šiš. 247; μαῖα, μαιεύτρια obstetrix men.-vuk. pat.-mih. pent.-mih. nom.-lab. rum. бабъ; ngr. βάβα pater somm. βαβά, βάβω deh.
бабий adj. γραώδης anilis 1. tim. 4. 7.
бабилонъ m. βαβυλών babylon -онь š.-gl. 80. cf. вавулонъ.
бабинъ adj. poss. μάμμης aviae поноси - раздрѣши марию hom.-mih.
бабити -блѭ -биши vb. μαιεύειν obstetricem esse exod. 1. 16. - сѧ: жена бабить се μαιοῦται parturit hom.-mih.
бабоуни pl. m. superstitio: бабѫни nom.-petr., de qua significatione dubitari potest; bogomili: масалиꙗне, оучители богоумиломь, рекше -номь krmč.-mih. 362. о масалиꙗнѣхь, иже соуть ныниꙗ глаголемии богомили, -ни περὶ μασσαλιανῶν τῶν νῦν βογομίλων krmč.-mih. 205. вь сѣй главизнѣ все бабоуньска ересь, тако бо дрьжеть и -ни krmč.-mih. 362. еретикь нарицающихь се бабоунь lit.-mih. 33. зьли еретици -ныѥ, recte -ниѥ ibid. cf. russ. забобоны pol. zabobon magy. babona; et rum. бобоане pl. incantatio.
бабоуньскъ adj. αἱρετικός haereticus, rectius bogomilicus lit.-mih. 33. -ска ересь krmč.-mih. сии главы все -скые ереси, таако бо тии глаголють krmč.-mih. 383.
багашь m. mensura quaedam дванасть багашахь шенице pom.-cet.
багрити -грѭ -гриши vb. φοινίσσειν rubefacere багърити sup. 295. ephr.-vost.
багровати -роуѭ -роуеши vb. φοινίσσειν rubefacere - сѧ; -гър- psalt.-petr. a.
багровлъньнъ adj. purpuream lanam habens -ное овьче chrys.-lab.
багровъ adj. purpureus чрезь вьсоу великоую четириндесетницоу вь -вие стихары и фелоны nom.-mik. 141.
багроносица f. πορφυροφόρος purpuram gestans.
багроносьнъ adj. πορφυροφόρος purpuram gestans.
багроносьць m. πορφυροφόρος purpuram gestans.
багрообразьнъ adj. πορφυροειδής purpurae similis -зна вльна men.-mih.
багръ m. πορφύρα purpura men.-vuk. ἀλουρ-

γίς vestis purpurea царскый багрь sabb. 203. 207. 209. багры царскими prol.-vost. byssus op. 2. 2. 238. багъръ sup. 376. 395. 424. ev.-vost. adj. πορφυροῦς purpureus georg. pat.-šaf.

багрьникъ m. πορφυροβάφος purpurarius triod. κναφεύς fullo pyrg.

багрьноносьць m. πορφυροφόρος purpuram gestans.

багрѣница f. πορφύρα purpura sim. I. 29. βύσσος byssus pent.-mih. - царьска ok. 56. -гърѣн- sup. 5. 272. 326. in fontibus russ. багърыница ostrom. багрыница.

багрѣничьнъ adj. πορφύρας purpurae man.

багрѣнопостланъ adj. πορφυρόστρωτος purpura stratus -сланъ man.

багрѣнородьнъ adj. πορφυρογέννητος, πορφυρόφυτος, πορφυροβλάστητος in purpura natus prol.-mih. man.

багрѣнъ adj. πορφυροῦς purpureus. in fontibus russ. багърынъ ostrom. svjat. багрынъ op. 2. 2. 147. sbor.-kir. 62.

багрѥниѥ n. purpura tingere -рен- georg.

багърити v. багрити.

багъръ v. багръ.

бадати -даѭ -даѥши vb. pungere - трьнниѥмь chrys.-lab.

базаръ m. πανήγυρις coetus publicus въ -рѣхъ и въ великыхъ празницѣхъ proph. e turc.

балванъ v. балъванъ.

балий -лиꙗ m. ἐπῳδός incantator балиꙗ и волхвы, балиꙗми и волхвы dan. 1. 20. - proph. ziz. ἰατρός medicus psalt.-pog. op. 1. 109. šaf.-urspr. бали cloz 1. 200. 592. bali fris. балиꙗ incantator azbuk. балиꙗ f. ber.

балийскъ adj. ἐπῳδοῦ incantatoris dan. 4. 6. - vost. ἰατροῦ medici. in fontibus russ. habes etiam балиньскъ vost.

балованиѥ n. φάρμακον medicina; ἐπιμέλεια cura вра ꙗкско -ние cyr.-hier. φαρμακία veneficium pent.-mih. kruš. balouvanige fris nota бальв- et бьльв- glag.

баловати -лоуѭ -лоуѥши vb. curare балоующе ѥзыкомь лазарꙗ пьси ant.-hom. 224. балоующе ꙗзыкъмь op. 2. 2. 432.

балъванотворѥниѥ n. ἀγαλματοποιΐα statuarum confectio krmč. krmč.-mih.

балъванъ m. stipes vel statua сташе ꙗко балванъ cod.-bulg.-saec. XIII. στήλη columna op. 2. 2. 60. ἄγαλμα statua krmč.-mih. nota блаванъ στήλη columna op. 2. 2. 56. баловань krmč. nsl.-croat. balvan trabs bulg. boluvan russ. болванъ idolum lit balvonas idolum let. bulvâns ausgestopfter lockvogel rum. колованъ globus lapideus. tataricae videtur esse originis: bâlâbân magnus cf. кольвань.

балъваньць m. εἴδωλον idolum балваньць glag.

балътина f. lacuna, stagnum бал'тинъı op. 2. 1. 23. cf. блатина.

бальникъ v. баꙗльникъ.

бальствиѥ n. φάρμακον medicina glag.

бальство n. φάρμακον medicina greg.-naz. op. 2. 2. 97. 234. ant.-hom. š.-gl. 78. балъство cloz I. 200. балство очесное op. 2. 1. 192. incantatio azbuk; per нечестие explicatur slov.-novg. b. nota обалство vost. 2. 184.

банестра f. βαλίστρα balestra, funda it. balestra три ста коникь -ами оубише alex.-mih. 33.

банити -нѭ -ниши vb. λούειν lavare krmč. lege ба*нити.

банъ m. banus per. 56. 8. gram. 19. велики - gram. 162. ὡς δὲ ὁ ῥὴξ οὐ παρῆν, βέλοσις δὲ ὁ τὰ παρ' ἐκείνῳ φέρων (μπάνον ταύτην καλοῦσιν οὖννοι τὴν ἀρχὴν) οὐ μακρὰν εἶναι ἠγγέλλετο Io. Cinnamus (XII. saec.) 3. 111. p. 117. nsl. croat. serb. ban; baniti se superbire bel. nota byzantinorum βοεάνος duc.; rum. бан.

банътованиѥ n. offensio банът- š.-gl. 98. e magy.

банътовати -тоуѭ -тоуѥши vb. offendere š.-gl. 98. e magy.

баньникъ m. βαλανεύς balneator prol.-vuk. prol.-mih.

баньнъ adj. βαλανείου, λουτροῦ balnei krmč.-mih. -но врѣме hom.-mih. -на пещь men.-mih.

баньскъ adj. βαλανείου balnei zlatostr.

баньство n. banatus gram. 22.

баньчий -чиꙗ m. βαλανεύς balneator ephr.-mih. -чиѥ вьводещаго водоу belg. nota sg. nom -чи dual. nom. -чиꙗ pl. nom, -чии pl. gen. -чий men.-mih.; male баньчий ephr.-vost., nisi est pro баньштий.

баꙗ f. λουτρόν balneum greg.-naz. банѭ даꙗти krmč.-mih. 358; κολυμβήθρα ioann. 9. 11. ev.- saec. XIV.; γυμνάσιον gymnasium sup. 56. 8. nota вѣнꙗ vost. nsl. banja labrum lex. serb. banja; bulg. banica ili mlin pokl. 1. 37. čech. báně magy. bánya metalli fodina rum. бае balneum, metalli fodina notabis банѧ kuppel строение баньное lavr. cf. ahd. wanna futterschwinge mhd. wanne id. gefäss zum backen nhd. wanne mlt. banna cistae species it bagno. e germ.

банꙗниѥ n. lavatio glag.
банꙗрь m. βαλανεύς balneator men.-mih.
банꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. λούειν lavare - **сѧ** krmč.-mih.
баранъ m. vervex **боранъ** op. 1. 195. vost. 1. 109. lit. baronas. e russ.
барило n. dolium mir. 72. nsl. baril, barila mlat. barillus it. barile fr. baril mhd. barël kymr. baril Diez, Wörterbuch 47. ngr. βαρέλι duc. vent. rum. **барелкъ**.
барҳатъ m. barchanus sbor.-kir. 62. mhd. barkân mlat. barracanus pol. barchan cf. nsl. baršun magy. bársony.
баръ n. nom. propr. loci, antibarium, hodie antivari ev.-trn. men.-leop.
барьскъ adj. antibarensis **епископь -кꙑй** krmč.-mih. 253.
барꙗнинъ m. antibarensis men.-leop.
баснити -шнѭ -сниши vb. μυθολογεῖν fabulari.
баснодѣꙗниѥ n. μυθοποιΐα fabularum fictio.
баснословити -влѭ -виши vb. μυθολογεῖν fabulari barl. chrys.-lab. dioptr. krmč.-mih. **басньносл-** krmč.-mih.
баснословиѥ n. μυθολογία mythologia krmč.-mih. - **женьско** trêb. - **сьлагати** krmč.-mih.
баснословъ m. μυθολόγος mythologus ber.
басносъмꙑшлѥниѥ n. fabularum fictio.
баснотворити -рѭ -риши vb. fingere **-римо чародѣꙗниѥ** krmč.-mih. 390.
баснотворьць m. μυθοποιός fabularum fictor men.-vuk. μάγος magus pyrg.
баснотворѥниѥ n. fictio **моамедово -рениѥ** krmč.-mih.
баснооумꙑшлѥниѥ n. μυθοπλαστία fabulosum figmentum **-шлен-** op. 2. 2. 317.
баснь f. μῦθος fabula greg.-naz. svjat. men.-vuk. op. 2. 2. 85. μαγεία incantatio dial.-šaf. **отравꙑ, чародѣꙗниꙗ и басни** chrys.-lab. nsl. basen meg. basem lex. basna trub. bulg. basen; basnatarka maga pokl. 1. 66. rum. **баснъ**.
батогъ m. ῥάβδος baculus chron. φραγέλλιον flagellum - **отъ вьрвий** ioann. 2. 15. -vost. ἱμάς lorum prol.-mart. 128. nota **батокъ** flagellum op. 2. 2. 239. lit. batogas flagellum rum. **батог** gadus morhua.
баштина f. hereditas duš. bulg. baštinъ serb. baština solum natale, fundus, vinea mik. baštinik heres mik. alb. bastine cf. bulg. bašta pater magy bátya, batsi rum. **бачю**.
баштинъ adj. poss. πατρός patris vost. - op. **по съмрьти -нѣ си** bell.-troj. 2. **-на землꙗ** alex.-mih. 84. 126.
бꙗльникъ m. ἐπῳδός incantator **бааль-** georg.-vost. **срѣдѣ небесе и землꙗ сѫтъ доуси лѫкави, иже сѫтъ ꙗко ловци баалници** dioptr.
бꙗльница f. ἐπῳδός incantatrix **баальница** georg.
бꙗниѥ n. ἐπῳδή incantatio georg. μῦθος fabula šiš. 171.
бꙗнъ m. ἐπῳδός incantator **вльҳвомъ и -номъ** pal.
бꙗньникъ m. ἐπῳδός incantator **бꙗникъ** georg.
бꙗти, баѭ, баѥши vb. μυθεύεσθαι fabulari op. 2. 2. 86. **еллини баѭть** ev.-theoph. **баѭщимъ въ гробѣ бꙑти доуши** vost. **басни** - tur. ἐπᾴδειν incantare **не боуди бꙗ** svjat.-op. 2. 2. 399. - **надъ болꙗштими** svjat. **бꙗй** part. ἐπαοιδός incantator svjat. mederi: sic fortasse op. 2. 2. 142. nsl. serb. bajati; bajati incantare bel. nsl. bajilo incantatio dain. bahoriti incantare cf. scr. bhâ, bhas splendere bhaš loqui gr. φη-μί lat. fari curt. 1. 407.
бдоула f. arbor quaedam **и вьсади михаиль маслинѫ, а гавриль ꙗбльке** (lege **-кѫ**), **а рафаиль бдоулѫ** misc. 102.
бебръ m. κάστωρ fiber **арбанасинь бебрь есть** misc. 84. recte **бьбръ** cf. **бьбровина**.
бедра f. μηρός femur bon. krmč.-mih. men.-mih. cf. **бедро**.
бедро n. μηρός femur men.-mih. cf. **бедра**.
бедрьнъ adj. μηροῦ femoris **-на малакиꙗ**.
беждел'ѣза sborn.: **безъ желѣза**.
беждиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. debilitare margar. cf. **безж-**.
бежителънъ adj. incolis carens **киновио безьжителъно** prol.
бежнѥго: **безъ нѥго**; **бежнего** assem. op. 2. 2. 307. 432. **бежнѥго** svjat.
безавистьнъ adj. ἄφθονος invidia carens krmč.
безадьштина f. facultates hominis sine herede mortui **-дщина** vost. **-штина** sbor.-kir. 57. thema **безадьскъ**.
безазорьнъ adj. ἄμεμπτος, ἀδιάβλητος, ἀνεπίληπτος inculpatus op. 2. 2. 300.
безаконити -нѭ -ниши vb. ἀνομεῖν iniuste agere op. 1. 19. deut. 4. 16. - pent.-mih.
безакониѥ n. ἀνομία iniquitas svjat. sup. 44. 227. 291 etc. antch. **-нье** sup. 370. 404. 410. παρανομία iniuria cloz I. 365. 683. rum. **безаконiъ**.
безаконовати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀνομεῖν inique agere bon. hom.-mih. cf. **-коньнов-**.
безаконьниковъ adj. poss. ἀνόμου iniqui men.-vuk.
безаконьникъ m. ἄνομος iniquus svjat. šiš. 244. ἀσεβής impius ant. ἀχάριστος

ingratus sup. -нъникъ šaf.-frag. 37. -нникъ cloz I. 931. sup. 157. 191. 238. 393.
беззаконьновати -ноуѭ -ноуєши vb. ἀνομεῖν inique agere sup. 69. 83. triod. cf. -коноѵ-
беззаконьнъ adj. ἄνομος illegitimus; παράνομος impius sup. 41. 100. 141. svjat. ant. - **разоумъ** βλασφημία blasphemia ev.-cholm. -**но разоумѣние** id. ev.-vost. -**но разоумѣти** βλασφημεῖν blasphemare matth. 26. 65. - kryl. -**ннънꙗ** cloz I. 243. -**нъꙗ** 682. **н'нъ** 344. 373. -**нъны** šaf.-frag. 35. -**ненъ** sup. 313. -**нънъ** sup. 296. -**нънъ** sup. 41. 48. 102 etc.
беззаконьнѣ adv. ἀνόμως inique - **разоумѣти о божьскыхъ** βλασφημεῖν blasphemare ev.-cholm. -**коннѣ** sup. 435.
беззаконьствовати -воуѭ -воуєши vb. ἀνομεῖν inique agere sabb. 113.
беззаконениє n. ἀνομία iniquitas sup. 210. 6. greg.-naz.
безбаниє n. ἀναυσία nausea nulla: quamquam huic vocabulo graeco respondeat, tamen proprie est balnei defectus op. 2. 2. 201.
безблагодарьнъ adj. ἀχάριστος ingratus.
безблагодарьствиє n. ἀχαριστία animus ingratus.
безблагодатьникъ m. ἀχάριστος ingratus hom.-mih.
безблагодатьнъ adj. ἀχάριστος ingratus cf. -дѣт-
безблагодѣтиє n. ἀχαριστία animus ingratus svjat.
безблагодѣтьнъ adj. ἀχάριστος ingratus cf. -дат-
безблазньнъ adj. ἀσκανδάλιστος non offensus io.-clim. hom.-mih. ἀσφαλής tutus hom.-mih.
безблазньнѣ adv. tuto antch.
безблазньство n. ἀσκανδάλιστον εἶναι non offensum esse men.-mih.
безбогъ adj. ἄθεος impius greg.-naz.
безбожьникъ m. ἄθεος impius men.-mih.
безбожьнъ adj. ἄθεος impius sup. 36. 41. 63 etc. šiš. 179. nota, sup. 348. 9. male respondere graeco ξιφάξιφος.
безбожьскъ adj. ἄθεος impius.
безбожьствиє n. ἀθεΐα impietas sim. I. 7.
безбожьство n. ἀθεΐα impietas sup. 326.
безболѣзниє n. ἀνωδυνία doloris absentia io.-clim. ioann.
безболѣзньнъ adj. ἀνώδυνος doloris expers hom.-mih.
безбоꙗзнивъ adj. ἄφοβος metu carens hes. 15.
безбоꙗзниє n. ἀφοβία metus absentia sup. 441.
безбоꙗзньнъ adj. ἄφοβος intrepidus dial. -зно hes. 10.
безбоꙗзньство n. ἀφοβία metus absentia chrys.-lab.
безбрадъ adj. ἀπώγων imberbis.
безбраньнъ adj. ἀπόλεμος pacificus.
безбрачьнъ adj. ἄγαμος coelebs.
безбрашьнъ adj. cibo carens: rectius fortasse **безъ брашьнъ**, adj. enim esset -**ьнъ**. nota, sup. 199. 20. male respondere graeco ἀθάνατος.
безбѣдьно adv. ἀκινδύνως tuto krmč. - **поплоути** dioptr.
безбѣдьнъ adj. ἀκίνδυνος periculo carens sup. 386. isaak.
безвазньство n. infortunium vost. I. 74.
безвештьнъ adj. ἄυλος, ἄνυλος materiae expers, incorporeus sup. 320. -**тънъ** sup. 199.
безвештьствьнъ adj. ἄνυλος incorporeus ant. typ.-chil. -**нѣ** adv.
безвидьнъ adj. ἀσχήμων indecorus mir.
безвиньнъ adj. ἀναίτιος, ἀθῶος innocens sup. 296. -**нънъ** sup. 272. 296.
безвлажьнъ adj. humore carens men.-mih.
безвластьнъ adj. ἀνηγεμόνευτος duce carens **безъв-** op. 2. 2. 153.
безвлъньнъ adj. ἀκύματος fluctibus non agitatus men. - **пристанниште** chrys.-lab.
безводиє n. ἀνυδρία aquae inopia hom.-mih. -**дье** lavr. -**диємь прѣсьхнеть** krmč.-mih.
безводьнъ adj. ἄνυδρος aqua carens šiš. 216.
безвоиньствьнъ adj. ἀστράτευτος immunis a militia.
безвольнъ adj. involuntarius.
безвонъко adv. ἀψόφως sine strepitu -**звонко** hes. 16. e russ.
безвратъ adj. ἀμετάστρεπτος immutabilis ant.
безврътьнъ adj. ἀπερίσπαστος immobilis -**вертное** ex.
безврѣдиє n. ἀπάθεια, ἀπροσπάθεια tranquillitas -**дье** io.-clim. **безъв-** op. 2. 2. 198. **безвре-** op. 2. 2. 199.
безврѣменити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ἀκαιρεῖσθαι opportunitate temporis destitui.
безврѣменьнословиє n. ἀκαιρολογία intempestiva sermocinatio dial.
безврѣменьнъ adj. ἄκαιρος intempestivus **безъвр-** sup. 64. 28.
безврѣменьство n. ἀκαιρία importunitas.
безвъзрастьнъ adj. ἀνήλικος impuber -**но дѣтѧ**.
безвѣди v. **вѣдь**.

безвѣздьнъ adj. ἀνάστερος stellis carens **безъзв-** man.
безвѣньнъ adj. dote carens.
безвѣрьство n. ἀπιστία incredulitas.
безвѣстние n. ἀδηλία incertitudo ant. antch. - **смертное** op. 2. 1. 38. - **сына** sabb. 10.
безвѣстьнъ adj. ἄδηλος incertus ant.; male **безвештьнъ** sup. 200. 5.
безгаштьнъ adj. tibialibus carens dioptr.
безглавьнъ adj. ακέφαλος capite carens op. 2. 2. 197.
безглагольнъ adj. verbis carens isaak.
безгласие n. ἀφωνία vocis defectus ant. men.-vuk. hom.-mih.
безгласьно adv. ἄνευ ἤχου sine strepitu **-сно** hes.
безгласьнъ adj. ἄφωνος tacitus greg.-naz. šiš. 202. nota **беглосьнъ** pat.-mih.
безгнѣвие n. ἀνοργία irae defectus io.-clim. pat. **-вья** antch.
безгнѣвьнъ adj. ἀόργητος lenis sup. 152. ant. ἀπαθής tranquillus greg.-naz.
безгнѣвьство n. ἀνοργία irae defectus.
безгоривьство n. ἀκαρπία sterilitas svjat.
безгодие n. ἀωρία intempestivitas **да не оумьрешии въ - свое** sborn. **въ -дии быти** men.-mih.
безгодословьникъ m. intempestive loquens georg.-vost.
безгодьнъ adj. ἄκαιρος intempestivus ant. - **часъ** chrys.-lab. **-на бесѣда** antch. **смѣхъ** - sabb. 5. **троуды -ны** op. 2. 2. 204. immaturus **-на юность** sabb. 61.
безгодьнѣ adv. ἀκαίρως intempestive sup. 197. - **пожевый** chrys.-lab.
безградьникъ m. ἄπολις extorris sup. 62. 26. men.-mih. krmč.-mih.
безгрьдѣньнъ adj. ἀνυπερήφανος superbia carens ant.
безгрѣшьнъ adj. ἀναμάρτητος peccati expers sup. 450. ant.
безгыбѣльнъ adj. non interiens, tutus io.-clim.
бездарьствьнъ adj. ἀχάριστος ingratus sup. 77. 11.
бездвьрьнъ adj. ἄθυρος ianua carens hom.-mih.; incontinens **-на оуста**.
бездобь adv. ἀκαίρως intempestive pat. hom.-mih. ἀνονήτως, εἰκῆ, ματαίως, μάτην frustra dial.-šaf. op. 2. 2. 118. 202. 672. **въ бездобь** id. athan. vost. 1. 98.
бездомъкъ m. ἔξοικος, ἄνοικος domo carens pat. ant. krmč.-mih. margar. ἀκτήμων inops io.-clim.
бездомьникъ m. ἄνοικος domo carens par.
бездомьнъ adj. ἄνοικος domo carens; ἀκτήμων inops.
бездравлениие n. ἀνοησία insipientia **-лениe** cyr.-hier.
бездрадостьнъ adj. laetitiae expers; male respondet graeco ἀχέρων greg.-naz., ubi interpres de ἀ et χαίρω cogitavit.
бездразоума sup. 293. 9. greg.-naz.: **безъ разоума**.
бездрьзновениие n. ἀπαρρησίαστον libertatis defectus ant.
бездрьзновеньнъ adj. audacia carens **-вьнь** chrys.-lab.
бездрьзостьнъ adj. non audax ioann.
бездрѣвьнъ adj. ἄξυλος non ligneus sup. 294. 28. hom.-mih. **крада -на** svjat.
бездоушие n. ἀψυχία anima carere sabb. 164.
бездоушьнъ adj. ἄψυχος inanimus sup. 380. isaak. cyr. 22. **-шно злато** krmč.-mih.
бездоушьствовати -воуѭ -воуеши vb. ἀψυχεῖν exanimari men.-vuk.
бездъждие n. ἀβροχία pluviae defectus sup. 411. hom.-mih. dial. krk. αὐχμός siccitas men.-vuk. **-дье** sup. 412. nota **бездъжгие** codd. russ.
бездъждьнъ adj. ἄβροχος pluvia carens prol.-vuk. **-но ведро** hom.-mih. 137.
бездъна f. ἄβυσσος abyssus cloz I. 928. sup. 341. 349. **-дьна** sup. 80. 284. 353. ostrom. **беедна** ἄπειρα ὕδατα aquae infinitae hes. cf. croat. bezna jama in insula Veglia glasn. 1860. II. 8. rum. **безнъ** abyssus.
бездъние n. ἄβυσσος abyssus bon. ex. **-дение** sup. 57. 17. ex. **-дение** op. 2. 2. 200. **-дьние** sup. 117. svjat. ex.
бездънъ m. ἄβυσσος abyssus op. 2. 2. 200. adj. fundo carens, profundus **воды -дьныѥ** men.-mih. 290. **-дьная** sg. f. abyssus psalt. -eug **-дноую** ezech. 26. 19; 31. 4. **-дьная** pl. nom. **въ весѣхъ -дьнъıихъ** zlatostr.
бездънь f. abyssus **-дьнь** io.-clim.
бездъньнъ adj. ἀβύσσου abyssi.
бездыханьнъ adj. ἄπνοος halitu carens.
бездѣла: **безъ дѣла** ἄπρακτος inefficax - **въıст' небо** cloz I. 576.
бездѣлесьнъ adj. ἄπρακτος inefficax krk.
бездѣлие n. inefficacitas **-льимь** antch. nota πάρεργον accessio **-лье**: **яко - поути творяше самарию** op. 2. 1. 137.
бездѣльнъ adj. ἄπρακτος inefficax ant. περίεργος curiosus hom.-mih.
бездѣльствовати -воуѭ -воуеши vb. ἀπρακτεῖν inefficacem esse dioptr.
бездѣтние n. ἀτεκνία liberorum orbitas men.-vuk.

БЕЗДѢТЬНЪ adj. ἄτεκνος liberis carens krmč. men.-mih.
БЕЗДѢТЬСТВО n. ἀτεκνία liberorum orbitas prol.
БЕЗЖИЛОВАТИ -ЛОУЮ -ЛОУЮШИ vb. debilitare vost. cf. БЕЖД-.
БЕЗИМЕНЕ sine nomine **ИМЕНИТО ИЛИ** - vost. I. 312.
БЕЗИМЕНИТЪ adj. ἀνώνυμος nominis expers men.-vuk.
БЕЗИМЕНЬНЪ adj. ἀνώνυμος nominis expers -**НАЯ НЕДѢЛЯ** chron. I. 209.
БЕЗИМѢНИЮ n. ἀκτημοσύνη paupertas ant.
БЕЗИМѢНЬНИКЪ m. ἀκτήμων inops men.-mih. **БЕЗЬИМ-** krmč.-mih.
БЕЗИМѢНЬНЪ adj. ἀκτήμων inops.
БЕЗИМѢНЬСТВО n. ἀκτημοσύνη paupertas ant. **БЕЗЪИМ-** antch.
БЕЗИСТЛѢНИЮ n. ἀφθαρσία incorruptibilitas.
БЕЗИСТѦЗАТЕЛЬНО adv. sine quaestione.
БЕЗЛАТЬНЪ adj. ἄχρυσος auro carens men.
БЕЗЛИСТВИИ adj. ἄφυλλος foliis carens **ЗЕЛКѪ -ВИѪ** man.-vost. I. 277.
БЕЗЛОБИВЪ adj. ἄκακος non malus ant. **-ЗЛОБИВЬ** sabb. men.-mih. **-ВА ДОУША** leont.
БЕЗЛОБИВЬНО adv. ἀκάκως innocenter **БЕЗЛОБИВНО** sim. I. 10.
БЕЗЛОБИЮ n. ἀκακία innocentia sabb. **-ЗЪЛ-** sup. 251. **БЕЗОЛОБИЮ** svjat.
БЕЗЛОБЬНО adv. ἀκάκως innocenter **-ЗЬЛ-** sup. 6.
БЕЗЛОБЬНЪ adj. ἄκακος non malus; ἁπλοῦς simplex **-ЗЬЛОБЪН** sup. 331. ἀνεξίκακος malorum tolerans **-ЗЪЛОБЕНЪ** sup. 152. 17. **БЕЗЬЗЛ-** šiš. 230.
БЕЗЛОБЬСТВИЮ n. ἀκακία innocentia.
БЕЗЛОБЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. ἄκακον εἶναι innocentem esse.
БЕЗЛОУНЬНЪ adj. ἀσέληνος illunis.
БЕЗЛОУЧЬНЪ adj. ἀναύγητος splendore carens triod.
БЕЗЛѢНОСТЬНЪ adj. impiger ioann.
БЕЗЛѢНЬНЪ adj. ἄοκνος impiger ant.
БЕЗЛѢПОТЬНЪ adj. ἀπρεπής turpis hes. 13. prol.
БЕЗЛѢПОТЬНѢ adv. ἀπρεπῶς turpiter **-ТНѢ** hes. 14.
БЕЗЛѢПЬНЪ adj. ἀπρεπής turpis **-ПНОЕ** hes. 14.
БЕЗЛѢТЬНЪ adj. ἄχρονος temporis expers ant. sabb. 85.
БЕЗЛѢТЬНѢ adv. sine tempore **-ТНѢ** chrys.-lab.
БЕЗЛѢТЬСТВО n. temporis defectus chrys.-lab.
БЕЗЛѢЧЬНЪ adj. ἀνίατος insanabilis **-НОЕ** insanabilitas greg.-naz.
БЕЗМАСЛЬНЪ adj. ἀνέλαιος oleo carens ant. **-СЛЪНА** antch.

БЕЗМАТЕРЬНЪ adj. ἀμήτωρ matre carens.
БЕЗМАТЕРЬНЬ adj. ἀμήτωρ matre carens **-НЮМОУ БОГОУ** hom.-mih.; rectius **-НЪ**.
БЕЗМИЛОВАНИЮ n. ἀσυμπάθεια inclementia ant.
БЕЗМИЛОСРЪДИЮ n. immisericordia leont.
БЕЗМИЛОСТИВЪ adj. ἀνελεήμων immisericors **-ВЪIѦ СЛОУГЪI** sup. 46. 22.
БЕЗМИЛОСТИВЬНО adv. ἀφειδῶς severe men.-vuk.
БЕЗМИЛОСТИВЬНЪ adj ἀνελεήμων immisericors ant.
БЕЗМИЛОСТЬНЪ adj. ἀνελεήμων immisericors.
БЕЗМЛЪВИЮ n. ἡσυχία silentium sup. 426. dial. σιγή silentium cloz I. 157. **БЕЗМЛЪВЬЮ ДѢЮТЬ** antch.
БЕЗМЛЪВЬНИКЪ m. ἥσυχος quietus krk. isaak. **-МОЛВЕНИКЪ** op. 2. 2. 269.
БЕЗМЛЪВЬНО adv. quiete **-МОЛВНО** chron.
БЕЗМЛЪВЬНЪ adj. ἥσυχος quietus ant. antch. **-МЛЬВЬНЪ** sup. 150.
БЕЗМЛЪВЬСТВИЮ n. ἡσυχία tranquillitas **-МЛЬВ-** sup. 350.
БЕЗМЛЪВЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. ἡσυχάζειν tranquille vivere dial. men.-vuk. dioptr.
БЕЗМОШТЬНЪ adj. impotens isaak. sabb. 103.
БЕЗМЪЧЬТАНЬНЪ adj. ἀφάνταστος imaginationibus carens.
БЕЗМЬЗДЬНИКЪ m. ἀνάργυρος mercede carens ostrom.
БЕЗМЬЗДЬНО adv. sine mercede prol.-mih.
БЕЗМЬЗДЬНЪ adj. ἄμισθος mercedis expers **-НИ ВРАЧЕВЕ** prol.-belg.
БЕЗМѢРИЮ n. ἀμετρία intemperies, multitudo immensa men.-mih. sborn.
БЕЗМѢРЬНЪ adj. ἄμετρος immensus sborn. sup. 359. **БЕЗЬМ-** šiš. 108. **-РЪНЪ** sup. 65. 6; male respondet gr. ἀνήκεστος insanabilis.
БЕЗМѢРЬСТВИЮ n. ἀμετρία multitudo immensa ant.
БЕЗМѢСТИЮ n. ἀτοπία absurditas ioann.
БЕЗМѢСТЬНЪ adj. ἄτοπος absurdus.
БЕЗМѦТЕЖИЮ n. tranquillitas chrys.-lab.
БЕЗМѦТЕЖЬНЪ adj. imperturbatus isaak.
БЕЗМѪДРИЮ n. ἀφροσύνη amentia ant.
БЕЗМѪДРОСТЬЛИВЪ adj. amens isaak.
БЕЗМѪДРЬНЪ adj. amens men.-mih.
БЕЗМѪЖЬНО adv. sine viro **-ЖНО** sabb. 162.
БЕЗМѪЖЬНЪ adj. ἄνανδρος non maritus sup. 340. 24. - **МОУЖЬ** hom.-mih. **-ЖЪНЪ МѪЖЪ** cloz I. 891.
БЕЗМѪТЬНЪ adj. ἀτάραχος imperturbatus ant. **-НА ДОУША** antch.
БЕЗНАДЕЖДИЮ n. ἀνελπιστία desperatio krk. isaak.

безнадеждьно adv. sine spe men.-vuk.

безнадеждьнъ adj. ἄνελπις, ἀνέλπιστος spe carens sup. 109. isaak. sabb. 206.

безнарѧдиѥ n. confusio **-диѥмъ полцы погибаютъ** pam. 234. chron. e russ.

безначѧльно adv. ἀνάρχως sine principio sup. 139.

безначѧльнъ adj. ἄναρχος principio carens sup. 128. ok. 58. **- отьць** hom.-mih.

безначѧльнѣ adv. ἀνάρχως sine principio sup.

безначѧльство n. ἀναρχία principii defectus ant.

безневѣстьнъ adj. ἄνυμφος innuptus; male **-на дѣва** typ.-chil.

безнестатъчьнъ adj. defectu carens hom.-mih. 138.

безногачниѥ n. γονόρροια gonorrhoea 2. reg. 3. 29. in cod. saec. xvi. - vost., ubi **-чьѥ** respondet gr. γονορρυής semen effundens: vox dubia.

безноштьнъ adj. nocte carens **- свѣть** chrys.-lab.

безнравиѥ n. morum defectus, pravi mores isaak.

безнравьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pravos mores habere isaak.

безобразити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ἀσχημονεῖν turpiter se gerere op. 1. 154.

безобразиѥ n. ἀσχημοσύνη turpitudo triod. krmč.-mih.

безобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. turpiter se gerere chrys.-lab.

безобразьнъ adj. ἀσχήμων indecorus dial. ἀσχημάτιστος infigurabilis **безъоб-** io.-dam.

безобразьство n. foeda actio psalt.-int.

безобъдай adj. ἀκτήμων pauper ant. 125. male **бьзобьдѧй** op. 2. 2. 263. cf. **безратий, безоумай, бесконьцай, беспорокай, беспосагай, бештинай.**

безоковати -коуѭ -коуѥши vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse sup. 24.

безокъ adj. ἀναίσχυντος impudens.

безопасьность f. ἀμέλεια negligentia.

безопасьство n. ἀσφάλεια securitas; ἀμέλεια negligentia.

безопытьнъ adj. ἀπερίεργος incuriosus ant.

безорѫжьнъ adj. armis carens prol.-mart.

безотрадьнъ adj. relaxatione carens **-но мѣсто** par.

безотъвѣтьнъ adj. ἀναπολόγητος non defensus šiš. 48. 114. ant.; cuius ratio non redditur leont. **безьот-** šiš.

безотьчь adj. ἀπάτωρ patre orbus cf. **безматерьнь.**

безочесьнъ adj. ἀνόμματος oculorum expers **-сънъ** op. 2. 2. 7. ἀναίσχυντος impudens.

безочивъ adj. ἀναίσχυντος impudens ant. ephr.-vost. **-вый нюда** antch.

безочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. impudentem esse chrys.-lab.

безочиѥ n. ἀναίδεια impudentia men.-vuk. vost. 1. 232.

безочьнъ adj. προπετής petulans ant. **-на дѣтель** hom.-mih. 5.

безочьство n. ἀναίδεια, ἀναισχυντία impudentia ostrom. **-чъство** cloz I. 435; in op. 2. 1. 23. **безочьство** ἀσέβεια impietas confusum esse videtur cum **безъчьстиѥ.**

безочьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse.

безрадостьнъ adj. laetitiae expers.

безратий adj. ἀπολέμητος bello carens sup. 239. 8. cf. **безобъдай.**

безрачиѥ n. ἀορασία visus defectus men.-vuk.

безрачьнъ adj. ἀνόμματος visus expers men.

безродьнъ adj. ἀγενής ignobilis dial. prol.-mart.

безрънътивъ adj. ἀγόγγυστος non murmurans ant.

безрѫкавьнъ adj. manicis carens dioptr.

безрѫкъ adj. ἄχειρ manibus carens hom.-mih. 161.

безрѫчица f. ἄχειρ manibus carens mir.

безрѫчьнъ adj. ἄχειρ manibus carens mir.

безоужасьнъ adj. ἀθαμβής intrepidus **безъоуж-** hes. 15.

безоума adv. εἰκῆ, μάτην frustra sup. 102. 239. 247 etc. cloz I. 506. antch. op. 1. 154; 2. 1. 162. šiš. 117. ἁπλῶς temere hom.-mih. δωρεάν gratis.

безоумай adj. ἄνους demens sup. 287. 14. cf. **безобъдай.**

безоумити -млѭ -миши vb. amentem esse **-ме** part. ἄφρων amens men.-vuk.

безоумиѥ n. ἄνοια dementia sup. 21. 24. 244 etc. ἀγνωμοσύνη stoliditas **-мье** cloz I. 184. II. 29. μανία insania cloz II. 32. ἀναισθησία dementia cloz I. 364. **-мьѥ** sup. 296. 307. 334.

безоумль m. ἀγνώμων, ἄνους, ἄφρων, παράφρων demens sup. 20. 136. svjat. op. 2. 1. 152. 153; 2. 2. 199. sg. voc. **-мьлю** sup. 2. 127. 263. 318. hom.-mih. 133. antch. minus bene **-мьль** sup. 2. 21. 127. 237. 263. 318. svjat. io.-clim.

безоумовати -моуѭ -моуѥши vb. dementem esse **- на бога** psalt.-vost.

безоумъ m. dementia op. 2. 2. 430.

безоумьливъ adj. ἄνους demens svjat.

безоумьникъ m. ἄνους demens **-мникъ** cloz I. 736.

безоумьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. amentem esse svjat.

безоумьнъ adj. ἄνους, ἄφρων demens sup. 36. 251. ostrom. ant. μάταιος vanus sup. 338. 1. svjat. **-мнъими** cloz I. 378. **-мънъ** sup. 140. 338. ἄτακτος inordinatus op. 2. 1. 163.

безоумьство n. ἄνοια dementia; κουφότης levitas hom.-mih.

безоумьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀνοηταίνειν desipere men.-vuk.

безоупъваниѥ n. ἀνελπιστία desperatio ant.

безоупъваньство n. ἀνελπιστία desperatio antch. **безъоуп-** ant.-vost.

безоуспѣшьнъ adj. inutilis **-но рыданиѥ** par.

безоутварьнъ adj. ἄκοσμος inornatus **безъоут-** hes. 13.

безоутѣшьнъ adj. consolationis expers ioann.

безч- v. **безъч- бешт- беч-**

безъ praep. ἄνευ, ἄτερ sine iungitur cum gen. pro **-зъз-** in libris antiquioribus saepissime scribitur з, pro **зър - здр**, pro **зъс - с**, pro **зъп - сп**, pro **зъч-** aut **шт** aut ч, pro **зъж - жд**. 1) **безакона** sup. 214. 2. **безълоби** sine malitia sup. 251. 270. 2) **бездразоума** ἀνοήτως stulte sup. 293. **бездрала** sine aratro sup. 294. **бездранъ** sine vulneribus sup. 61. **бездрѫкоу** sine manibus sup. 349. 352. 3) **бесъблазна** sup. 18. **бесъмотрениѥ** ἄκριτος confusus greg.-naz. **бестраха** sup. 49. 308. **бестрасти** sup. 174. 388. **бестоуда** ἀναιδής impudens sup. 333. impudenter sup. 398. **беструда** ἀπόνως sine labore: male **бестоуда** sup. 288. 11. **бесоумьнѣниꙗ** tur. **бесѫмьнѣниꙗ** μετ' ἀδείας sine timore sup. 346. **бесьмьнѣниꙗ** leont. **бесъмѫштениꙗ** ἀπερισπάστως non distracte sup. 278. **бесына** sup. 6. **бесытости** ἀπλήστως insatiabiliter sup. 235. **бесѣмене** sup. 175. 294. 4) **беспрѣстани**, quod vide. 5) **бештедѣниꙗ** leont. **бещиноу** tur. 105. **бештѫка (бештюка)** ἀψοφητί sine strepitu io.-clim. **безщоука** azbuk. 6) **бечина** bon. **бечисла** ἀναρίθμητος innumerabilis hom.-mih. sim. I. 22. **бечисмене** hom.-mih. **бечьсти сътворити** sup. 69. 436. hom.-mih. 7) **беждедѣза** sborn. scribitur etiam **безблазнъ** ἀνεμπόδιστος expeditus sup. 260. **безблазна** ἀσφαλής tutus greg.-naz. **безбога** ἄθεος atheus: „**зълъй онъ и безбога властелинъ**; **безграда** ἄπολις urbe carens sup. 332. **бездомоу** ἄοικος domo carens sup. 332. adjectiva composita cum ἀ privativo vides verti posse per **безъ** et gen. substantivi: **зълъй онъ и безбога властелинъ** sborn. **безь старости и безь сьмрьти соуть** ἀγήρατοι καὶ ἀθάνατοί εἰσιν senectuti et morti obnoxii non sunt hom.-mih. **бестарости** ἀγήρατος non senescens sup. 260. **бесъмрьти** ἀθάνατος immortalis sup. 258. **бесъна** insomnis sup. 51. **бесътворениꙗ** ἄκτιστος increatus sup. 241. **бештисмене** ἀναρίθμητος innumerabilis **безвѣсти бъістъ** ἀφανής γέγονεν evanuit sup. 139. 155. 159. **безоума**, quod vide. lit. be let. bez rum. **безй**.

безълобивъ etc. v. **безлобивъ** etc.

безъпъваниѥ n. ἀπαρρησίαστον libertatis defectus: male respondet graeco ἀπαρρησιαστής io.-clim. cf. **безоуп-**.

безъчиниѥ n. ἀταξία incontinentia krmč.-mih.

безъчиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare men.-vuk.

безъчловѣчиѥ n. inhumanitas men.-vuk.

безъчрътожьнъ adj. thalamo carens chrys.-lab.

безъчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. honore privare, contemnere chrys.-lab.

безъчьстьникъ m. infamis men.-mih. rum. **бечисник** ineptus.

безъчьстьнъ adj. ἀσεβής impius op. 2. 1. 23.

безъштѧдьно adv. ἀφειδῶς severe **безьщедьно** men.-vuk.

безъѩзъічьнъ adj. elinguis.

безѫбъ adj. ἀνόδους edentulus barl.

бенедикътъ m. nom. propr. viri, benedictus **-кта** ev.-trn.

бенетъци pl. m. ἐνετίαι venetiae **-тьци** krmč. nsl. benetki bel. serb. mleci gen. mletaka pro bneci.

бенетьчьскъ adj. ἐνετικός venetus krmč.

березозолъ m. aprilis op. 1. 262. e lingua russica, pslov. enim esset **брѣзозолъ** betularum viriditas i. e. mensis, quo betulae virescunt.

берита f. barretum š.-gl. 100. it. barretta fr. barrette Diez, Wörterbuch 51.

бесада v. **бесѣда**.

бесаньство n. δυσπραγία res adversae zlatostr., ubi **санъ** respondet gr. εὐπραγία res secundae.

бесапогъ ev.-trn.: **безъ сапогъ**.

бесварьно adv. ἀκόπως indefesse prol.-mart. **безьсв-** men.-leop.

бесварьнъ adj. lite vacuus mir. 90.

бесвѣтьнъ adj. luce carens **безьсвѣтьно мѣсто** men.-mih. **-тьна** antch.

бесилиѥ n. debilitas isaak.

бесквасиѥ n. ἄζυμα panes non fermentati ber. cf. **азимьство**.

бесквасовьнъ adj. ἀζύμων panis non fermentati op. 2. 1. 13.
бесквасьнъ adj. ἄζυμος non fermentatus pat. chrys.-lab.
бесквасьство n. temperantia apost.-saec. xiii.
бескврънънъ adj. ἀμίαντος immaculatus ant. **-кврънъ** sup. 267. 13.
бескласие n. spicarum defectus par.
бескнижьнъ adj. ἀγράμματος illiteratus chrys.-lab. **безьк-** nom.-mik.
бесколѣньникъ m. genere carens, ignobilis men.-mih. 281. nota **имена емоу кыдае бесколѣньникь и зовѣше** greg.-lab. 92. cf. **колѣньникъ**.
бесконьцай adj. infinitus **радоуй се, принмителю -цае жизни и вѣчнааго свѣта** hom.-mih. 200. cf. **безобъдай**.
бесконьчьнъ adj. ἀτέλευτος infinitus ant. sborn.
бескопийникъ m. ἀκοντιστής iaculator 1. reg. 31. 3. in cod. saec. xvi. - vost.; male, interpreti ἀ erat particula privativa.
бескореньнъ adj. ἄρριζος radicibus carens ant. **-нно** antch.
бескрайство n. ἀκρασία intemperantia io.-clim.; male, error e similitudine soni ortus esse videtur.
бескрамольнъ adj. ἀνεπιβούλευτος ab insidiis tutus ant.
бескровьнъ adj. ἄστεγος tecti expers triod.
бескровьство n. tecti defectus chrys.-lab.
бескръбьнъ adj. ἄλυπος doloris expers, sollicitudinis expers sup. 377. 9.
бескръвьнъ adj. ἄναιμος exsanguis ant.-hom.; male **безскръбнъıа** sup. 209. 13.
бескръмьнъ adj. ἄτροφος cibo carens **-ни съсьци** men.-leop.
бескрѣпостьнъ adj. ἀδύναμος imbecillus men.
бескоуанние n. ἀγογγυσία non murmurare **безк-** io.-clim. op. 2. 2. 200.
бескѫдъı v. **скѫда**.
бескѫдьнъ adj. μὴ ἐνδεής non indigus ant. men.-mih.
беславие n. ἀδοξία ignominia.
беславьнъ adj. ἄδοξος inglorius misc. bor.
бесластие n. iucunditatis defectus ber.
бесластьнъ adj. ἀήδονος iniucundus **-тное** hes. 14.
басловесие n. ἀλογία loquelae, rationis defectus greg.-naz.
бесловесьнъ adj. ἄλογος, ἀλόγιστος rationis expers svjat. **-сънъ** sup. 20. 237. **-нѣ: кромѣ вины** slov.-novg. b.
бесловие n. ἀλογία absurditas triod.
бесловьнъ adj. ἄλογος, ἀλόγιστος rationis expers **-вънъ** sup. 333.

беслъзьнъ adj. lacrimis carens ioann.
беслъзьнѣ adv. sine lacrimis.
беслъньнъ adj. ἀνήλιος sole carens **-сльньнъ** sup. 351.
беслъньчьнъ adj. ἀνήλιος sole carens.
бесольнъ adj. sale carens nom.-lab.
беспагоубние n. damni defectus svjat.
беспакостьнъ adj. ἀζήμιος indemnis krmč.-mih.
беспаматьнъ adj. immemor men.-mih.
беспаматьство n. memoriae defectus isaak.
беспечалние n. ἀμεριμνία securitas ant. krk. sabb. 23. 134.
беспечаловати -лоуѭ -лоуеши vb. curis vacuum esse op. 2. 2. 450. dioptr.
беспечальнъ adj. ἄλυπος doloris expers šiš. 139. ἀμέριμνος securus matth. 28. 14. hom.-mih.
беспечальство n. curarum expertem esse isaak.
беспечальствовати -воуѭ -воуеши vb. curarum esse expertem.
беспиштие n. inedia typ.-chil.
беспиштьнъ adj. ἄτροφος impastus prol.-mart.
бесплавьнъ adj. ἀρρέμβαστος immotus ant. rad. **плоу**, quae movendi significationem videtur habuisse.
беспласьнъ adj. ἄκλαυστος fletu carens **безп-** sup. 322.
беспланштие n. tranquillitas **-ψье** hom.-mih. **-ψье** antch.
беспланштьнъ adj. ἥσυχος tranquillus ant.
бесплодъı -дъве f. sterilis; male **-плодни** ok. 73. cf. **неплодъı**.
бесплодьнъ adj. ἄκαρπος, ἄγονος sterilis sup. 254. ant. antch. **-на врьста** hom.-mih.
бесплодьствие n. ἀκαρπία sterilitas triod.
бесплодьствовати -воуѭ -воуеши vb. στειρεύειν sterilem esse hom.-mih.
бесплътьно adv. ἀσωμάτως sine corpore **-пльт-** sup. 243. svjat.
бесплътьнъ adj. ἄσαρκος carnis expers sup. 350. sabb. 24. ἀσώματος incorporeus **-пльт-** sup. 346.
беспокаıанньнъ adj. poenitentia carens dioptr.-lab.
беспокровьнъ adj. ἄστεγος tecto carens ant.-hom.
беспользьнъ adj. ἀνόνητος inutilis ant.
беспомоштие n. auxilii defectus.
беспомоштьнъ adj. auxilio carens sabb. 105. isaak.
беспорокай adj. irreprehensibilis **невѣсто беспосагаıа и -каıа** hom.-mih. 201. cf. **безобъдай**.
беспорочьнъ adj. ἄμωμος irreprehensibilis.

беспосагай adj. ἄγαμος coelebs **твоѥꙗ -гаꙗ матере** sup. 291. 7. **невѣсто -гаꙗ** hom.-mih. 200. 201. **безъпосагаꙗ мати** torž.
беспошьствиѥ n. ἀκινησία immobilitas **-шествьѥ** op. 2. 2. 200. scandali defectus ziz.
бесправьдивъ adj. ἄδικος iniustus **-вдивъ** hes. 15.
бесправьдиѥ n. ἀδικία iniustitia isaak. **- сьплести** hom.-mih. **безп-** sup. 188.
бесправьдовати -доуѭ -доуѥши vb. iniuria afficere **-вдоуємь** sabb. 153.
бесправьдьнъ adj. ἄδικος iniustus sup. 324.
бесправьдьство n. ἀδικία iniustitia greg.-lab.
бесприбꙑтъчьнъ adj. ἀνωφελής inutilis dial.
бесприкладьнъ adj. ἀσύμβλητος incomparabilis chrys.-lab.
бесприличьнъ adj. non conveniens **- врѣменемь** ἄωρος immaturus men.-vuk.
бесприрочьнъ adj. irreprehensibilis **-чньй доухъ** hom.-mih. **-чна пльть** (mariae) hom.-mih. **-чноѥ богородице тѣло** hom.-mih. cf. **беспорочьнъ.**
беспристрастиѥ n. animi tranquillitas.
беспромꙑсльнъ adj. improvidus.
беспрѣдъстательнъ adj. rectore carens chrys.-lab. isaak.
беспрѣкословьнъ adj. non contradicens.
беспрѣпоньнъ adj. ἀκώλυτος non impeditus.
беспрѣсмене greg.-naz. zlatostr. ex.: **безъ прѣсмене** διηνεκῶς continuo.
беспрѣстани v. **прѣстань.**
беспрѣтъкновеньнъ adj. offensione carens.
беспѫтиѥ n. ἀνοδία itineris defectus greg.-naz. **покаꙗше се за беспоустиꙗ** (recte **беспоутиꙗ**) **мѣста** men.-mih. 138.
беспѫтьнъ adj. ἄνοδος invius **-тьнъ** sup. 212.
бесрамиѥ n. ἀναισχυντία impudentia sup. 293. prol.-mart.
бесрамъкъ m. ἀναιδής, ἀναίσχυντος impudens **-мькъ** sup. 238. 21.
бесрамьливъ adj. impudens.
бесрамьникъ m. ἀναίσχυντος impudens prol. ἀκόλαστος lascivus men.-vuk.
бесрамьница f. ἀναίσχυντος impudens.
бесрамьнъ adj. ἀναίσχυντος impudens sup. 10. isaak.
бесребрьникъ m. ἀνάργυρος argento carens.
бесребрьнъ adj. ἀνάργυρος argento carens.
бесръдъ adj. ἀκάρδιος vecors.
бесръдьчьнъ adj. ἀκάρδιος vecors.
бесръжда m. ἀκάρδιος vecors **-сърьжа** svjat.
бестаноу v. **станъ.**
бестатьнъ adj. instabilis svjat.
бестлѣниѥ n. ἀφθαρσία incorruptibilitas cf. **бестьл-.**
бестлѣньнъ adj. ἄφθαρτος incorruptibilis.
бестравьнъ adj. ἄχλοος, ἀχλοηφόρος herba carens hom.-mih.
бестражьливъ adj. non custoditus **- домъ** isaak.
бестрастиѥ n. ἀπάθεια indolentia.
бестрастьница f. ἀπαθής non patiens men.-vuk.
бестрастьнъ adj. ἀπαθής non patiens sup. 387. 394. ant. chrys.-lab.
бестрашивъ adj. ἄφοβος intrepidus pat. **- тать** chrys.-lab.
бестрашиѥ n. ἀφοβία animus imperterritus ant. typ.-chil. sabb. 107. **безьс-** prol.
бестрашьство n. ἀφοβία animus imperterritus ant.
бестроудьнъ adj. ἄκοπος indefessus ioann. sine labore comparatus **-дна трапеза** chrys.-lab.
бестоудиѥ n. ἰταμότης impudentia sborn. ant. antch. hom.-mih. **-дье** cloz II. 148. sup. 408.
бестоудовати -доуѭ -доуѥши vb. ἀσχημονεῖν impudentem esse men.-mih. io.-clim.
бестоудьникъ m. ἀναίσχυντος impudens sup. 87.
бестоудьность f. ἀναισχυντία impudentia.
бестоудьнъ adj. ἀναιδής, ἀναίσχυντος impudens antch. dioptr. krmč. sup. 308. 310. **-дънъ** sup. 410. cloz I. 217.235.387. II. 96. **-днѫ** sup. 398. **- глаголь** ioann. **-на жена** svjat.
бестоудьнъ adj. ἀχείμαστος tempestate carens ant.
бестоудьнѣ adv. ἀναισχύντως impudenter sup.
бестоудьство n. ἀναισχυντία impudentia pat. hom.-mih.
бестоудьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse men.-mih. krmč.-mih.
бестоудьствьнъ adj. impudens greg.-lab.
бестоудьць m. ἀναίσχυντος impudens **бестоудьче** sup. 310. 17.
бестоужда adj. ἀναίσχυντος impudens; temerarius antch. **-жь** ant.-vost.
бестъчьнъ adj. ἀσύγκριτος incomparabilis ant.-vost. antch. cf. **бетъч-.**
бестъштаниѥ n. sedulitatis defectus **безтчаниє** ziz.
бестъштетьнъ adj. ἀζήμιος indemnis **безтщетен** hes.

бестыдние n. impudentia isaak.
бестыдьнъ adj. ἀναίσχυντος impudens pat
бестьльнъ adj. incorruptibilis безътьльно хождение hom.-mih.
бестьльство n. ἀφθαρσία incorruptibilitas io.-clim.
бестьлѣние n. ἀφθαρσία incorruptibilitas sup. 389. 9. cf. бестлѣние.
бестьлѣнъ adj. incorruptibilis sup. 125. 11. cf. бестьлѣньнъ.
бестьлѣньнъ adj. incorruptibilis sup. 171. 10. cf. бестлѣньнъ.
бестьлıа f. τὸ ἄφθαρτον incorruptibilitas op. 2. 2. 298.
бестѣлесьнъ adj. ἄσωμος incorporeus isaak. prol. ioann. - призоръ φάντασμα visio matth. 14. 26. marc. 6. 49. in ev.-cholm.
бестѫжавьствовати -воуѭ -воуеши vb. pauperem esse isaak.
бестѫжание n. paupertas isaak.
бестѧзаньнъ adj. inscrutabilis; male -тѧж-.
бесхвальнъ adj. ἀχάριστος ingratus -лъналѣ волѣ šaf.-frag. 37.
бесхвалиение n. ἀχαριστία animus ingratus ant.
бесхрамьникъ m. ἄνοικος domo carens hom.-mih. antch. -мникъ sup. 343. 4; 343. 15.
бесхрамьнъ adj. ἄνοικος domo carens chrys.-lab.
бесцарьнъ adj. ἀβασίλευτος rege carens.
бесцѣньно adv. gratis да имь пшеницоу - misc.-serb.
бесцѣньнъ adj. ἀτίμητος inaestimabilis -ннаго sup. 242. -ннаго бисьра cloz I. 940.
бесч- v. беч- бешт- безъч-.
бесчинай adj. ἄτακτος inconditus sup. 237. 26. cf. безобъдай.
бесчиние n. insolentia sup. 211. ἀταξία incontinentia безч- krmč.
бесчиновати -ноуѭ -ноуеши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare бесьч- šiš. 160.
бесчиновьникъ m. ἄτακτος incontinens prol.-mart.
бесчиньнъ adj. ἄτακτος inordinatus sup. 296. 10. -чинънъ insolentiae sup. 211.
бесчисльнъ adj. ἄπλετος ingens prol.-mih. - плѣнь ok. 62. бесьч- šiš. 242. безч-man.
бесчисменьнъ adj. μυρίος innumerus zlatostr. -мѣнымн ex.
бесчловѣчние n. inhumanitas cf. безъч-.
бесчловѣчьнъ adj. inhumanus.
бесчловѣчьство n. inhumanitas.
бесчоувьствовати -воуѭ -воуеши vb. sensu carere.
бесчоувьствьнъ adj. ἀναίσθητος sensu carens безъч- sup. 87. 21.
бесчьствие n. ἀτιμία ignominia sup. 241. 29.
бесчьствование n. dehonestatio.
бесчьствовати -воуѭ -воуеши vb. dehonestare leont. men.-mih. безъчьст- sup. 157. 22.
бесчьствьнъ adj. ἀσεβείας impietatis sup. 395. 10.
бесчьстивъ adj. impius sabb. 105. безч- 106.
бесчьстие n. ignominia бес'ч- sup. 54. -ниемь обложити ioann. ἀσέβεια impietas безчестие op. 2. 2. 81.
бесчьстьникъ m. homo impius.
бесчѧдие n. ἀτεκνία liberorum orbitas men.-vuk.; male безрѧдие psalt.-int.-saec. xii.
бесчѧдъ adj. ἄτεκνος liberis carens pent.-mih. -да обою влю gen. 27. 45. - vost.
бесчѧдьнъ adj. ἄτεκνος liberis carens hom.-mih. prol.-mih. безчѧдънъ sup. 182. 9.
бесчѧдьство n. ἀτεκνία liberorum orbitas бесьч- men.-mih.
бесчѧдьствовати -воуѭ -воуеши vb. ἀτεκνεῖν liberis carere prol.-mart.
бесъблазнъ adj. ἀπλανής non errans.
бесъблазньство n. ἀπλάνεια erroris absentia: ἀσφάλεια securitas безьсьбл- men.-mih.
бесъвѣтие n. ἀσυμβουλία consilii defectus.
бесъвѣтьнъ adj. ἀσύμβουλος inconsultus.
бесъмрътие n. ἀθανασία immortalitas -сьмрьтие sup. 366. -съмрьтье sup. 400. -съмрътье cloz I. 747. -сьмрьтье 605. -мьр'тие svjat.
бесъмрътьнъ adj. ἀθάνατος immortalis sup. -тьнъ cloz I. 621. -мьртьнъ svjat.
бесъмрътьство n. ἀθανασία immortalitas hom.-mih. šiš. 244.
бесъмрътьствовати -воуѭ -воуеши vb. immortalem esse.
бесъние n. ἀγρυπνία insomnia -сьние sup.; безьсьние male pro ἄπνοος men.-vuk.
бесъньнъ adj. insomnis -но око lavr.-op. 41.
бесънѣдие n. inedia isaak. безьсн- chrys.-lab.
бесытостьнъ adj. ἄχορος insatiabilis.
бесытьнъ adj. ἄχορος insatiabilis.
бесытьство n. ἀχορία insatiabilitas.
бесѣда f. ῥῆμα verbum dial.-šaf. ῥῆσις effatum sup. λαλιά sermo ostrom. λόγος sermo sup. вышьдь вь многы бесѣды cyr. 2. λόγιον oratio prol.-mart. ὑπόθεσις argumentum cloz II. 27. ὁμιλία conversatio sup. cloz II. 138. men.-vuk. συντυχία colloquium hom.-mih. lingua жидовьска - cyr. 8. -ды творити typ.-chil. бѣжи

женьскыхь -дь sbor.-kir. 65. nota бесада sup. 268. 23. rad. scr. bhas splendere: cf. bhaš loqui.

бесѣдивъ adj. eloquens.

бесѣдица f. λεξείδιον sermo op. 2. 2. 37.

бесѣдованиѥ n. ὁμιλία conversatio sup. 307. krk. hom.-mih. συντυχία colloquium svjat. dial.

бесѣдовати -доуѭ -доуѥши, raro **-доваѭ -доваѥши** vb. φθέγγεσθαι pronunciare sup. 283. φάσκειν dicere men.-vuk. διαγορεύειν dicere; λαλεῖν loqui sup. 172. ὁμιλεῖν colloqui ostrom. προσομιλεῖν colloqui sup. 223. 259. συντυχεῖν colloqui ostrom.; habes etiam. šaf.-frag. 56. bell.-troj. etc.

бесѣдовьникъ m. collocutor **-вникь (григориѥ)** chrys.-lab. krmč.-mih.

бесѣдовьнъ adj. colloquens **григориѥ -** dioptr.-lab.

бесѣдъка f. neuma **-дка** sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. 653.

бесѣдьливъ adj. διαλεκτικός disserendi peritus greg.-naz.

бесѣдьникъ m. ῥήτωρ rhetor barl.

бесѣменьно adv. sine semine **- рождий се** par. **безьсѣм-**.

бесѣменьнъ adj. ἄσπορος seminis expers.

бесѣньнъ adj. ἄσκιος umbra carens.

бесѫпрѫжьнъ adj. ἄγαμος coelebs prol. ἀζύγων coelibum **безьсоуп-** men.-vuk.

бетъчьнъ adj. ἀσύγκριτος incomparabilis **беточи̇ымъ** op. 2. 2. 262. cf. **бест-**.

бецѣнь adv. δωρεάν gratis **приимѣте -** proph.

бецѣньнъ adj. inaestimabilis ex. **- бисерь** hom.-mih. **-наго христа** sim. II. 6.

беч- v. **бешт- безъч- бесч-**.

бечиниѥ n. ἀταξία confusio svjat. sborn. hom.-mih. krmč.-mih.

бечиньнъ adj. ἄτακτος inordinatus greg.-naz. **- помысль** hom.-mih.

бечиньнѣ adv. sine ordine hom.-mih.

бечисльнъ adj. innumerus krmč.-mih. sim. I. 25. **-слънъ** sup. 422. 447. bon. **-на высота** krmč.-mih.; male pro ἄτακτος hom.-mih.

бечисменьнъ adj. ἀναρίθμητος innumerabilis; μυρίος infinitus sup. 333. hom.-mih.

бечити сѧ, -чѫ сѧ - чиши сѧ vb. reniti typ.-sabb.

бечьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀτιμάζειν probro afficere sup. 393. krmč.-mih. hom.-mih. prol.-mih.

бечьстиѥ n. ἀτιμία dedecus sup. 286. 393. krmč.-mih. hom.-mih. sim. I. 29. prol.-mih. antch. šiš. 85. **- приѥмь** hom.-mih. **-стыѥ** svjat.

бечьстьникъ m. impius ephr.-belg.

бечьстьнъ adj. ἄτιμος contemtus sup. 327. ἀτιμασθείς inhonoratus sup. 336. svjat. krmč.-mih. **- родь** mir. rum. **бечисник** ineptus.

бечѧдъ adj. liberis carens ev.-trn.; recentiori manu supra lineam **нь** additum est cf. **бештѧдъ**.

бечѧдьнъ adj. liberis carens prol.-mih. 80.

бештвовати v. **бештьствовати**.

бештинай adj. ἄτακτος inconditus sg. acc. neutr. **бесчинаѥ** sup. 237. 26. cf. **безобъдай**.

бештиниѥ n. ἀταξία confusio sup krmč.

бештиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare **бещ-** antch. cf. **-ньновати**.

бештиньница m. ἄτακτος inordinatus **-иница** cloz I. 104.

бештиньновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare ant. cf. **бештиновати**.

бештиньнъ adj. ἄτακτος inordinatus **-нънъ** sup. 381. 29. greg.-naz. **-нъıми съновъı** isaak.

бештиньствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare isaak.

бештисльнъ adj. ἀναρίθμητος innumerabilis ant. **-слънъ** sup. 443; pro **бештиньнъ** legitur sup. 337. 23.

бештьствиѥ n. ἀτιμία ignominia; ἀσέβεια impietas ant.

бештьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀτιμάζειν contumelia afficere **бещьств-** op. 2. 2. 89. **бещвовати** lit.-mih. **бештвоующа** sborn.

бештьстиѥ n. ἀτιμία ignominia sborn. š.-gl. 63. **-щьстье** op. 2. 2. 304. **-щестьѥ** op. 2. 2. 202.

бештьстьнъ adj. ἄτιμος contemptus ephr.-mih.

бештѧдити -штѧждѫ -штѧдиши vb. ἀτεκνοῦν liberis orbare psalt.-venet. georg. krk. **бещѫд-** bon.

бештѧдиѥ n. ἀτεκνία liberorum orbitas.

бештѧдъ adj. ἄτεκνος orbus ant. **бещадъ** luc. 20. 28. -vost.

бештѧдьнъ adj. ἄτεκνος orbus.

бештѧдьнъ adj. ἀπότομος severus.

бештѧдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀτεκνεῖν orbum esse; ἀτεκνοῦν liberis privare **- кого** greg.-naz.

библиꙗ f. sacra scriptura cod. saec. xv.

бивати -ваѭ -ваѥши vb. percutere **наковална биваема** vost. 1. 373.

бивьца m. πλήκτης obiurgator apost.

бийца m. πλήκτης obiurgator šiš. 164.

било n. σήμαντρον, ξύλον tintinnabulum pat.

dial.-šaf. ber. chron. пономонареви биѭщѭ въ било vita-theod. - оударено бысть.
билънъ adj. σημάντρου tintinnabuli pat.
бильцє n. tintinnabulum typ.-nic.
биришть m. praeco посла биричи chron. lavr. ad a. 992. et saepius in chron. custos, qui dicitur biriz in pacto, quod fecerunt russi cum civitate Lubeca a. 1206. nsl. birič trub. apparitor, lictor meg. lex. lictor habd. nota, pronunciari brč, briča; čech. biřic, olim biruc (biřuc) cf. it. birro, sbirro apparitor, fortasse a birro veste rubra Diez, Wörterbuch 388.
биръ m. κῆνσος census matth.-vlastar. gram. 279. 295. bulg. bir f. rum. бир: vocabulum videtur esse magyaricum cf. bír possidere.
бирьчий -чиꙗ m. vectigalium exactor gram. 79. 82. 88. 91.
бисєриѥ n. coll. μαργαρῖται magaritae triod. bell.-troj.
бисєръ m. μαργαρίτης margarita cloz I. 940. šiš. 163. hom.-mih. men.-vuk. sim. I. 3. 29. II. 6. men.-mih. slov.-novg. a. collect. cyr. 7. cf. бисръ, бисьръ.
бисєрьнъ adj. μαργαριτῶν margaritarum оутварь -на op. 2. 2. 106. de veste sabb. 164.
бисинъ m. byssus одѣꙗнъ ризоѭ биссина proph. ahd. bissîn.
бискоупиꙗ f. episcopatus š.-gl. 99.
бискоупъ m. episcopus š.-gl. 96. lit. vìskupas let. biskaps.
бисроточьнъ adj. μαργαριτοχόος margaritas fundens pat.
бисръ m. μαργαρίτης margarita sup. 247. sabb. 67. 136. 200. pat. chrys.-lab. cyr. 2. 6. bell.-troj. 13. 14. cf. бисєръ, бисьръ.
бисрѣнъ adj. e margaritis factus -но одѣаниє μαργαροφορία man.
бистєрьна f. vestiarium: sic putamus esse explicandum злата .бі. бистьрьнь пльнєхь alex.-mih. 102.
бисъръ m. μαργαρίτης margarita cloz I. 940. sup. 18. 6; 102. 14; 127. 9; 286. 6; 342. 5. cf. бисєръ, бисръ.
бисьриѥ n. μαργαρῖται margaritae -рьѥ zlatostr.
бисьръ m. μαργαρίτης margarita sup. 216. 13. svjat.
бисьрѣнъ adj. margaritis ornatus бисьрѣнъıꙗ ризъı svjat.
бити, биѭ, биѥши vb. τύπτειν percutere ostrom. cloz I. 822. вь прьси бити chrys.-lab. вѣтрь облакь биѥть mir. ῥαπίζειν virgis caedere; δέρειν percutere вь лиерь биѭ šiš. 245. - по выи κολαφίζειν alapam infligere op. 2. 1. 133. -сѧ pugnare chron. per. 80. 112. бити сє на рати prol.-mih. κόπτεσθαι plangere биста сє по нѥмь сєстрѣ ѥго 3. reg. 13. 30. бити сѧ по саррѣ и плакати gen. 23. 2.- vost. биꙗшє сє по прьсємь; въ пьрьси биѥмъ сѧ sborn. бьѥтъ sup. 339. бьѭшта sup. 36.
битиѥ n πατάσσειν percutere pat.
битьливъ adj. litigiosus -тл- margar.
бичь m. φραγέλλιον flagellum sup. men.-mih. σχοινίον funis (imprimis e iunco tortus) prol.-mart. rum. бичю. cf. nsl. bičje lex. bičovje meg. lex. iuncus et germ. ahd. pinuz mhd. binz nhd. binse, pinzlein Grimm, Wörterbuch 2. 37.
бичьнъ adj. φραγελλίου flagelli.
биѥ n. ὑπόστασις substantia бьємь, нъ божьствомь greg.-naz. radix бъı, suff. иѥ: биѥ pro бвиѥ; huc trahes бєнааго: иє - бо или на ѥдино собьѥ greg.-naz.
биѥниѥ n. πατάσσειν percutere isaak. hom.-mih. tur. биѥниѥ за ланитѫ prol. κοπετός luctus 3. reg. 13. 30. - vost. prol.-mih. бьєниє glag. плачь и бьѥниѥ sup. 286. 417. - прьсий krmč.-mih.
блаванъ v. балъванъ.
благо n. τὸ ἀγαθόν bonum pat. - мънѣ o me felicem.
благоборьць m. boni adversarius men.-vuk.
благобоꙗзниѥ n. pietas men.-mih.
благобоꙗзньнъ adj. εὐλαβής pius.
благобоꙗзньствиѥ n. pietas prol.-mih.
благобоꙗзньство n. εὐλάβεια reverentia krmč.
благобъдрьнъ adj. πρόθυμος promtus ant. antch.
благобътиѥ n. εὐεξία felix status.
благовєдръ adj. εὔδιος serenus.
блоговидьнъ adj. εὐειδής speciosus dial.
благоволивъ adj. μακρόθυμος patiens greg.-naz.
благоволитєльнъ adj. probans.
благоволити -лѭ -лиши vb. εὐδοκεῖν velle, probare sup. šiš.
благовольнъ adj. εὐδοκῶν probans - богъ ant. antch. ἑκούσιος voluntarius lev. 23. 38. ἀρετῆς virtutis io.-dam. sanctus op. 2. 2. 238.
благовольство n. ἀρετή virtus io.-clim. io.-dam. op. 2. 2. 198. 199.
благоволѥниѥ n. εὐδοκεῖν bene velle ostrom. εὐδοκία benevolentia š.-gl. 90. sabb. 208. εὐγνωμοσύνη gratus animus sup. 381. ἀρετή virtus op. 2. 2. 199.
благовонити -нѭ -ниши vb. εὐωδεῖν bene olere hom.-mih. 65. lege -ꙗнти.
благовониѥ n. εὐωδία odoris suavitas.

благовоньнъ adj. εὐώδης fragrans sup. 290. kruš. dioptr. sim. I. 28. - **цвѣтьць** sim. II. 10. **-на пара** prol.-mart. **-но былие** leont. **-ьнъ** sup. **-нна прьсть** sabb. 208.

благовоньство n. εὐωδία odoris suavitas.

благовоньствовати -воуѭ -воуѥши vb. bene olere.

благовонѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. bene olere op. 2. 2. 84.

благоврѣмениѥ n. εὐκαιρία opportunitas.

благоврѣменьнъ adj. εὔκαιρος opportunus sup. 290.

благоврѣменьство n. εὐκαιρία opportunitas.

благоврѣменьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐκαιρεῖν opportunitatem nancisci.

благовъзвѣстити -вѣщѫ -вѣстиши vb. εὐαγγελεῖν laeta nunciare.

благовъздоушиѥ n. εὐαερία tranquillitas coeli men.-vuk. prol.

благовъзмаганиѥ n. robur psalt.-int.

благовъзрастьнъ adj. validus aetate chrys.-lab.

благовъкоусьнъ adj. bonum saporen habens mir.

благовъсхвалити -лѭ -лиши vb. εὐφημεῖν laudare.

благовѣриѥ n. εὐσέβεια pietas sup. 41. 49. 66. sim. I. 4. op. 2. 1. 165. šiš. 199. 243.

благовѣрьно adv. εὐσεβῶς pie **-рно** op. 2. 2. 41.

благовѣрьнъ adj. εὔδοξος, εὐσεβής pius sup. 63. cyr. I. 28. sim. I. 2.

благовѣрьнѣ adv. εὐσεβῶς pie sup. 50.

благовѣрьствиѥ n. εὐσέβεια pietas op. 2. 1. 164.

благовѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pium esse hom.-mih.

благовѣствиѥ n. εὐαγγέλιον evangelium.

благовѣствованиѥ n. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare dioptr.

благовѣствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare sup. 304. 340. šiš. 27. 193. typ.-chil. cloz I. 881.

благовѣстивъ adj. εὐαγγελικός evangelicus.

благовѣстити -вѣщѫ -вѣстиши vb. εὐαγγελίζεσθαι evangelium praedicare ostrom. sup. 239. 335. 368. cloz I. 896.

благовѣстиѥ n. εὐαγγέλιον evangelium.

благовѣстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare ostrom. hom.-mih. op. 2. 1. 71. krmč.-mih.

благовѣсть f. εὐαγγέλιον evangelium.

благовѣстьникъ m. εὐαγγελιστής evangelista ant. men.-vuk.

благовѣстьница f. εὐαγγελίστρια evangelium docens hom.-mih.

благовѣстьнъ adj. εὐαγγελικός evangelicus triod.

благовѣстьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐαγγελίζεσθαι evangelium praedicare sup. 340. 18; 340. 27. **-вѣстъст-** cloz I. 883. 894.

благовѣтвьнъ adj. bonos ramos habens.

благовѣщати -штаѭ -штаѥши vb. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare.

благовѣштениѥ n. εὐαγγέλιον evangelium sup. 221. 335. εὐαγγελισμός annunciatio ostrom. sup. 178. šiš. xvii. **марта .кє. на светоє** - sim. II. 6.

благоглаголаниѥ n. εὔλαλον εἶναι bene loqui.

благоглаголивъ adj. εὔλαλος bene loquens prol. chrys.-lab. men.-vuk.

благоглагольнъ m. εὔλαλος bene loquens ant.

благогласиѥ n. εὐφωνία bona vox.

благогласьникъ m. εὔφωνος bene sonans.

благогласьнъ adj. εὔφωνος bene sonans ant.-hom.

благоговѣйникъ m. εὐλαβής pius.

благоговѣйнъ adj. εὐλαβής pius greg.-lab.

благоговѣйньство n. εὐλάβεια pietas dial. chrys.-lab.

благоговѣйньствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐλαβεῖσθαι vereri.

благоговѣниѥ n. εὐλάβεια pietas krmč. krmč.-mih.

благоговѣньнъ adj. εὐλαβής pius prol.-mih. sabb. 59.

благоговѣньство n. εὐλάβεια pietas.

благоговѣньствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐλαβεῖσθαι vereri.

благоговѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. εὐλαβεῖσθαι vereri.

благоговѣѣниѥ n. pietas pyrg. par. **-вѣаниѥ** men.-mih.

благогодити сѧ -гождѫ сѧ -годиши сѧ vb. convenire antch. cap. 48.

благоголѣньнъ adj. εὐσκελής bona habens crura **-ненъ** sup. 22.

благодавьнъ adj. bona dans **-на молитва** men.-mih.

благодавьць m. ἀγαθοδότης bonorum dator greg.-lab. men.-mih.

благодарити -рѭ -риши vb. εὐχαριστεῖν gratias agere sup. svjat. ant. - **кого** chrys.-lab. sim. I. 4. **хвалити и** - sim. I. 10. - **о чемь** greg.-lab.

благодариѥ n. εὐχαριστία gratiarum actio

sup. 300. ant. krmč.-mih. **-риѥ -рьѥ** antch.

благодарованиѥ n. gratiarum actio.

благодаровати -роуѭ -роуѥши vb. gratias agere - **бога** greg.-lab. - **светаго доуха** antch.

благодарьнъ adj. εὐχάριστος gratus ant. gratiarum actionis - **канонь** typ.-chil.

благодарьствити -штвлѭ -ствиши vb. εὐχαριστεῖν gratias agere sup. 75. 90. 143. 202 etc. - **диꙗвола** hom.-mih.

благодарьствиѥ n. εὐχαριστία gratiarum actio sup. 280. 407.

благодарьство n. εὐχαριστία gratiarum actio greg.-lab.

благодарьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐχαριστεῖν gratias agere sup. 77. 84. - **бога** men.-vuk.

благодарьствьникъ m. εὐχάριστος gratus.

благодарьствьнъ adj. εὐχάριστος gratus dial. εὐχαριστίας gratiarum actionis sup. isaak.

благодарьстьнъ adj. εὐχαριστήριος gratus frag.-bulg.

благодарѥниѥ n. εὐχαριστία gratiarum actio **-рениѥ** sup. 235. 251. hom.-mih.

благодатель m. εὐεργέτης benefactor ant. cf. **-дѣтель**.

благодательница f. benefica sim. I. 9. 12. 14.

благодательнъ adj. gratiosus.

благодательство n. εὐεργεσία beneficentia.

благодатиѥ n. boni datio op. 2. 2. 299.

благодать f. χάρις gratia sup. 205. 218. 222 etc. ok. 51. ostrom. antch. bor. 7. rectius **-дѣть**, cum verbum non sit **да**, sed **дѣ**.

благодатьникъ m. κεχαριτωμένος gratiosus sup. 55.

благодатьнъ adj. κεχαριτωμένος gratiosus ostrom. χαρίτων gratiarum man.

благодатьство m. gratia vita-theod.

благодвижьнъ adj. εὐκίνητος mobilis.

благодрързати -заѭ- заѥши vb. εὐθαρσεῖν forti animo esse.

благодръзновеньнъ adj. εὔτολμος audax man.

благодръзнѫтиѥ n. fiducia prol.-mart.

благодръзостиѥ n. εὐθάρσεια, εὐπαρρησίαστον fiducia men.-vuk.

благодръзостьнъ adj. εὐθαρσής confidens.

благодоуховати -хоуѭ -хоуѥши vb. εὐψυχεῖν bono animo esse.

благодоушиѥ n. εὐψυχία animus fortis chrys.-lab. sabb. 104. 168.

благодоушьнъ adj. εὔψυχος animosus op. 2. 2. 83.

благодоушьствиѥ n. εὐψυχία animus fortis chrys.-lab.

благодоушьство n. εὐθυμία laetitia hom.-mih. op. 2. 2. 84.

благодоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐψυχεῖν bono animo esse prol.-mart. sabb. 177.

благодоушьствьнъ adj. εὔψυχος fortis.

благодъхновенъ adj. bene inspiratus - **доухновенныꙗ дары** cyr. 26.

благодыхати -дъішѫ - дъішеши vb. bene spirare **-дъішѫшть**.

благодьньствиѥ n. prosperitas - **отьчьствоу подаде** ok. 54. cf. gr. εὐημερία.

благодьньство n. prosperitas hom.-mih.

благодьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. bene succedere chrys.-lab.

благодьньствьнъ adj. felix.

благодѣйнъ adj. εὐχάριστος gratus ant.

благодѣйство n. εὐχαριστία gratiarum actio; ἀρετή virtus io.-dam.

благодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐεργετεῖν bene facere.

благодѣйствьнъ adj. εὐχάριστος gratus.

благодѣлавьнъ adj. ἀγαθουργός beneficus cyr.-hier.

благодѣлательнъ adj. εὐεργετικός beneficus.

благодѣлати -лаѭ -лаѥши vb. εὐεργετεῖν bene facere.

благодѣльникъ m. εὐεργέτης benefactor.

благодѣтель m. εὐεργέτης benefactor sup. 113. 237. 278. cloz I. 636. man. **-леви** hom.-mih. man. 54. **-лѣви** sup. 377.

благодѣтельница f. εὐεργέτις benefica sim. II. 2. 6. **еу(е)ргетица сирѣчь** - sabb. 51.

благодѣтельнъ adj. κεχαριτωμένος benedictus luc. 1. 28.

благодѣтельство n. εὐεργεσία beneficentia dioptr.

благодѣтельствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐεργετεῖν bene facere chrys.-lab. gram.

благодѣтити -дѣштѫ -дѣтиши vb. bene disponere ant.-vost.

благодѣть f. δῶρον donum sup. 19. 29. 40 etc. svjat. χάρις gratia sup. hom.-mih. š.-gl. 89. antch. bis. cloz I. 418. 549. 676. 834. assem. šiš. 37. 54. 64. 245. krmč.-mih. χαρά gaudium cloz I. 1.

благодѣтьно adv. bene gartiose glag.

благодѣтьнъ adj. χάριτος gratiae sup. 187. εὐεργετικός beneficus sup. 113. bon. š.-gl. 84.

благодѣꙗниѥ n. εὐεργεσία beneficium sup. 307. hom.-mih. **-дѣаниѥ** sup. 71. 238. 295 etc.

БЛАГОДѢЯНЬНЪ adj. εὐεργεσιῶν beneficiorum greg.-naz.
БЛАГОДѢЯТИ -ДѢЯѬ -ДѢЄШИ vb. εὐεργετεῖν bene facere sup. 96. 21. op. 2. 1. 71. **-ДѢЄМИ ЖИДОВЄ ОТЪ ХРИСТА** bon.
БЛАГОЖЄ interj. εὖγε euge nsl. blagor, quod subst. non est cf. **БЛАГО**.
БЛАГОЖИЗНЬНЪ adj. εὔβιος bene vivens hom.-mih.
БЛАГОЖИТЄЛЬСТВОВАТИ -ВОУЯѬ -ВОУЄШИ vb. bene vivere.
БЛАГОЖРѢБИЄ n. εὐκληρία prospera fortuna.
БЛАГОЗАКОНИЄ n. aequitas.
БЛАГОЗНАМЄНИТЪ adj. bene significans.
БЛАГОЗНАТЬНЪ adj. bene significans.
БЛАГОЗРАЧИЄ n. speciosum esse.
БЛАГОЗРАЧЬНЪ adj. εὐόφθαλμος speciosus hes.
БЛАГОИЗВОЛИТИ -ЛЯѬ -ЛИШИ vb. εὐδοκεῖν probare ostrom.
БЛАГОИЗВОЛЬНЪ adj. εὐδόκιμος probatus sup. 276.
БЛАГОИЗВОЛЄНИЄ n. εὐδοκία benevolentia sup. virtus sup. 192. 23; 201. 2.
БЛАГОИМЄНИТЪ adj. bonum nomen habens.
БЛАГОИМОВИТЪ adj. dives **-ТЬ И СИЛЬНЬ** belg.
БЛАГОИМЬСТВО n. εὐεξία bona valetudo ber.
БЛАГОИМѢНЬСТВО n. εὐεξία bona valetudo ber.
БЛАГОИМѢТИ СѦ -ИМАМЬ СѦ -ИМАШИ СѦ vb. εὐεκτεῖν bene se habere prov. 17. 22.
БЛАГОИСКОУСЬНЪ adj. probatus ber.
БЛАГОИСКОУСЬСТВО n. scientia ber.
БЛАГОИСКОУСЬСТВОВАТИ -ВОУЯѬ -ВОУЄШИ vb. bene callere ber.
БЛАГОИСТЪКАНЪ adj. bene textus.
БЛАГОИСТѢЛЬНЪ adj. εὐίατος sanatu facilis; male **-ТѢСНО** cyr.-hier.
БЛАГОКЛАСЬНЪ adj. εὔσταχυς bonas spicas habens.
БЛАГОКЛЮЧИМЪ adj. εὐάρμοστος aptus ant.
БЛАГОКОРЄНЬНЪ adj. εὔριζος bene radicatus psalm. 47. 3. dioptr. **-НЪНЪ** bon.
БЛАГОКРАСЬНЪ adj. pulcher **-НА ЗѢНИЦА** men.-mih.
БЛАГОКРѪГЛЪ adj. εὔκυκλος rotundus sap. 5. 21.
БЛАГОКОУШТЄНЬСТВО n. εὐσχημοσύνη honestas 1. cor. 12. 23. šiš. 89. op. 2. 1. 148.
БЛАГОЛИЧИТИ СѦ -ЧѪ СѦ -ЧИШИ СѦ vb. εὐπροσωπεῖν gratum esse šiš. 148.
БЛАГОЛИЧИЄ n. honesta species sabb. 177. cf. gr. εὐπροσωπία.
БЛАГОЛИЧЬНЪ adj. εὐπρόσωπος speciosus prol. εὐπρεπής decorus men.-vuk. men.-leop. - **МОУЖЬ** prol.-mart. nota **-НА ДОУБРАВА** ἀντιλίβανος antilibanus deut. 3. 25. - pent.-mih.
БЛАГОЛОЖЬНО adv. opportuno tempore antch. cap. 84.
БЛАГОЛОЗЬНЪ adj. εὐκλημάτων bene frondens os. 10. 1.
БЛАГОЛОУЧАЙ m. τύχη fortuna **-ЧѢИ** gen. 30. 11. - pent.-mih.
БЛАГОЛѢПИЄ n. εὐπρέπεια decor dial. iac. 1. 11. sabb. 66. **ВИДѢНИЄ** - prol.-mart.
БЛАГОЛѢПОТА f. εὐπρέπεια decor iob 36. 11.
БЛАГОЛѢПОТЬНЪ adj. εὐπρεπής decorus prol. men.-vuk. εὔοπτος conspicuus men.-vuk. εὐαγής purus, castus **ДОМЬ** - men.-vuk.
БЛАГОЛѢПЬНЪ adj. εὐπρεπής decorus isaak. man.
БЛАГОЛЮБИВЪ adj. φιλάγαθος boni amans sup. 7. 22.
БЛАГОЛЮБИЄ n. φιλαγαθία amor boni.
БЛАГОЛЮБЬНЪ adj. φιλάγαθος boni amans typ.-chil.
БЛАГОЛЮБЬЦЬ m. φιλάγαθος boni amans ant. antch. šiš. 173.
БЛАГОМИЛОСТИВЪ adj. ἐλεήμων misericors.
БЛАГОМИЛОСТИВЬНЪ adj. ἐλεήμων misericors.
БЛАГОМОШТИЄ n. potentia.
БЛАГОМОШТЬНЪ adj. εὐδύνατος potens.
БЛАГОМЬНѢНИЄ n. εὔνοια benevolentia.
БЛАГОМѪДРОСТЬ f. sapientia hom.-mih.
БЛАГОМѪЖЬСТВО n. εὐανδρία fortitudo.
БЛАГОМѪЖЬСТВОВАТИ -ВОУЯѬ -ВОУЄШИ vb. ἀνδραγαθεῖν virum se praebere marc. 16. 23.
БЛАГОМѪЖЬСТВЬНЪ adj. fortis hom.-mih. 79.
БЛАГОНАДѢЖДИЄ n. bona spes.
БЛАГОНАДѢЖДЬНЪ adj. εὔελπις bene sperans ant. 3. macc. 2. 24. isaak. - **О СИХЪ БЫВААШЄ** sabb. 45.
БЛАГОНАРОЧИТЪ adj. εὔσημος insignis **-ДЬНЬ** sabb. 36. 77. - **ПРАЗНИКЬ** sabb. 129. **-ТИ МИРОДРЪЖИТЄЛЄ** sabb. 41.
БЛАГОНАРОЧИТЬНЪ adj. εὔσημος insignis prol.; male pro εὐμενής benevolus men.-vuk.
БЛАГОНЄБРѢЖЬНЪ adj. incurius isaak.
БЛАГОНРАВИЄ n. ἀρετή virtus zlatostr. op. 2. 2. 24. 27. **-НЬРАВИЄ** sim. II. 3.
БЛАГОНРАВЬНЪ adj. εὐήθης bonis moribus praeditus ber.
БЛАГОНРАВЬСТВО n. virtus vita - theod.
БЛАГОНРАВЬСТВОВАТИ -ВОУЯѬ -ВОУЄШИ vb. bene moratum esse.
БЛАГООБИЛЬСТВОВАТИ -ВОУЯѬ -ВОУЄШИ vb. abundare.
БЛАГООБОНЯНИЄ n. gratus odor glag.

благообрадованъ adj. laetus - **царь** sabb. 128.
благообразиѥ n. εὐσχημοσύνη decor 1. cor. 12. 24.
благообразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. formosum reddere par.
благообразьно adv. εὐσχημόνως decenter -**зно** šiš. 218.
благообразьнъ adj. εὐσχήμων decorus ant. ostrom. - **сынь** sim. II. 13. -**на жена** alex.-mih.
благообразьнѣ adv. εὐσχημόνως decenter š.-gl. 89.
благообраштениѥ n. εὐστροφία agilitas.
благоодеждьнъ adj. bonis vestibus indutus.
благоотишьнъ adj. εὐγάληνος tranquillus -**но пристаниште** chrys.-lab.
благоотъдатьливъ adj. ἀγαθοδότης bona dans **благоодатливь** sabb. 211. 219.
благоочьливъ adj. bonos oculos habens men.-mih.
благоочьнъ adj. bonos oculos habens dioptr.
благопитаниѥ n. εὐτροφία bona nutritio.
благопиштьнъ adj. bonos cibos habens dioptr.
благоплавати -ваѭ -ваѥши vb. εὐπλοεῖν feliciter navigare acad.
благоплавьнъ adj. εὔπλους feliciter navigans acad.
благоплеменьнъ adj. εὐγενής nobilis ber.
благоплодиѥ n. εὐκαρπία fertilitas chrys.-lab.
благоплодовитъ adj. εὔκαρπος fecundus.
благоподаниѥ n. bonorum datio.
благоподатель m. ἀγαθοδότης bonorum dator.
благоподательница f. ἀγαθοδότειρα bonorum dispensatrix.
благоподательнъ adj. ἀγαθοδότης bona dans.
благоподативъ adj. εὐμετάδοτος facilis ad impertiendum ant.
благоподатьливъ adj. ἀγαθοδότης bona dans.
благоподатьнъ adj. εὐμετάδοτος facilis ad impertiendum dioptr.
благоподвижьнъ adj. εὐκίνητος mobilis hom.-mih.
благоподобьнъ adj. probatus - **свѣть** sabb. 127.
благоподражательнъ adj. εὐμίμητος facile imitabilis.
благопокоривъ ad. εὐπειθής obsequens sabb. 36. -**ви людиѥ** sabb. 88.
благопокорьливъ adj. εὐπειθής obsequens.
благопокорьнъ adj. εὐπειθής obsequens psalt.-int.
благопокорѥниѥ n. obedientia -**рен**- ok. 57.
благополоучати -чаѭ -чаѥши vb. εὐτυχεῖν felicem esse, obtinere ber.
благополоучиѥ n. εὐοδία prosperitas par.
благополоучьнъ adj. εὐτυχής felix.
благополоучьствовати -воуѭ -воуѥши vb. felicem esse.
благопомазанъ adj. bene unctus gram. 155.
благопослоушьливъ adj. εὐήκοος obsequens -**шл**- sabb. 74. 93. 178.
благопослоушьливѣ adv. obedienter -**шливе** sabb. 155.
благопослоушьнъ adj. εὐήκοος morigerus prov. 25. 12.
благопоспѣшити -шѫ -шиши vb. εὐοδεῖν prosperum reddere.
благопоспѣшениѥ n. εὐοδία prosperitas.
благопоспѣшьнъ adj. εὔοδος prosper.
благопоспѣшьство n. εὐοδία prosperitas.
благопоспѣшьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐοδεῖν prosperum esse.
благопотрѣбьнъ adj. εὔθετος aptus prol.-mih. εὔχρηστος utilis šiš. 171; male εὔχρους bene coloratus men.-vuk.
благопохвалити -лѭ -лиши vb. εὐφημεῖν laudare.
благопохвальнъ adj. εὔφημος laudatus; laudationis - **глаголь** sabb. 215.
благопохвалꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. laudare sabb. 68. 211. 218.
благопочитати -таѭ -таѥши vb. τιμᾶν colere isai. 57. 11.
благопоꙗсьнъ adj. bene cinctus chrys.-lab. men.-mih.
благопривѣтьливъ adj. gratulans.
благопривѣтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. gratulari ber.
благоприимати -имаѭ -имаѥши et -**ѥмлѭ -ѥмлѥши** vb. δέχεσθαι accipere; εὐπαθεῖν facile affici.
благоприимичьнъ adj. εὐπρόσδεκτος acceptus sup. 263. 4.
благоприлежьнъ adj. εὐπάρεδρος constanter assidens sup. 278. 11.
благопримирительнъ adj. placabilis.
благопристѫпаниѥ n. τὸ εὐπάρεδρον facilitas accessus.
благопристѫпьнъ adj. εὐπρόσιτος accessu facilis.
благоприѥмьникъ m. bene accipiens **тѣлесныхь оучрѣждении -ѥмникь** sabb. 43.
благоприꙗтиѥ n. δέχεσθαι accipere.
благоприꙗтьнъ adj. εὐπρόσδεκτος, εὐάρεστος gratus -**тьнъ** sup. 68. greg.-lab.
благопроизволити -лѭ -лиши vb. velle, probare gram. 278.

благопрѣклоньнъ adj. εὔκναμπτος flexibilis.
благопрѣмѣнитель m. ἀλλοιῶν mutans.
благопрѣмѣнительнъ adj. εὐαλλοίωτος mutabilis; placabilis - богъ chrys.-lab. gr. εὐδιάλλακτος.
благопрѣмѣнити -нѭ -нишн vb. ἀλλοιοῦν mutare.
благопрѣмѣньнъ adj. εὐαλλοίωτος mutabilis.
благопрѣплоути -пловѫ -пловеши vb. εὐπλοεῖν feliciter navigare.
благопрѣспѣꙗние n. εὐοδία prosperitas.
благопѣсивъ adj. εὔηχος bene sonans.
благопѫтие n. felix iter psalt.-int.
благопѫтьствовати -воуѭ -воуеши vb. prospero itinere uti.
благорадованние n. εὐφροσύνη laetitia op. 2. 1. 115.
благоразоумивъ adj. prudens sabb. 31.
благоразоумичьнъ adj. benevolus chrys.-lab. εὐφυής solers men.-vuk.
благоразоумие n. τὸ εὐσύνετον sagacitas man.
благоразоумьнъ adj. εὐγνώμων benignus man. ok.
благоразоумьствовати -воуѭ -воуеши vb. benignum esse chrys.-lab.
благорасльнъ adj εὐφυής bene crescens pat. dial. -но дрѣво chrys.-lab. -на вѣтвь men.-leop.
благорасътворюние n. bene mixtum esse.
благорасътворюнъ adj. εὐκέραστος bene mixtus - въздоухъ; - часъ alex.-mih. 4.
благорачительнъ adj. amans -но наказание (pro -ниꙗ) men.-vuk.
благородие n. εὐγένεια nobilitas sup. 379. dial. cyr. 25. chrys.-lab. sabb. 98.
благородьница f. nobilis chrys.-lab.
благородьнъ adj. εὐγενής nobilis dial. sim. II. 2. šiš. 228. sabb. 5.
благородьство n. εὐγένεια nobilitas prol.-mih.
благорозгьнъ adj. bonos palmites habens -на лоза; male pro -рождьнъ.
благороумѣньствие n. εὔχροια bonus color бѣганмь -меньствии hom.-mih. 63.
благорѣчивъ adj. sermonem blandum habens; male εὐμετάβολος mutabilis prol.-mart.
благорѣчивьствие n. sermo blandus op. 2. 2. 253.
благорѣчивьство n. χρηστολογία sermo blandus ant.
благорѫдние n. religio glag.
благосилие n. robur.
благославние n. εὔκλεια gloria ant. antch.
благославлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. bene dicere sabb. 199. dioptr. cf. -слов-.
благославьнъ adj. εὐκλεής celeber.
благословение n. εὐλογία benedictio sim. I. 15. meth. 2. cf. -вление.
благословесити -вешѫ -весиши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. 235. 236. 237 etc. ev.-vost. op. 2. 2. 128.
благословествение n. εὐλογία benedictio -ние sup. 378. 6. greg.-naz. op. 2. 1. 147; 2. 2. 37.
благословествити -штвлѭ -ствиши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. 14. 255. 409 etc. proph. bon. zlatostr. psal. 25. 12; 36. 22; 103. 1. - vost. op. 2. 1. 147; 2. 2. 37.
благословествие n. εὐλογία benedictio op. 2. 2. 37.
благословестити -вештѫ -вестиши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. 235. 20; 235. 23; 391. 8. greg.-lab. krmč.-rum. ephr.-vost. ant.-vost.
благословесьникъ m. benedictus -сникъ op. 2. 2. 83.
благословесьнъ adj. εὐλογημένος benedictus -но овча vita-theod. -сенъ sup. 243. 5; 243. 7. - езыкъ sabb. 110.
благословесьствовати -воуѭ -воуеши vb. εὐλογεῖν bene dicere op. 2. 1. 172.
благословешение n. εὐλογία benedictio sup. 449.
благословештение n. εὐλογία benedictio sup. 402. 406. 450.
благословити -влѭ -виши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. cloz I. 36. ostrom. part. -венъ et -влюнъ rum. благословеск.
благословлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. εὐλογεῖν bene dicere typ.-nic. sabb. 38. cf. -слав-.
благословлюние n. εὐλογία benedictio greg.-naz. ant. -вьюние sup. 14. 91. 151 etc. šiš. 73. 106. 190. cf. -вение.
благослововати -воуѭ -воуеши vb. εὐλογεῖν bene dicere ant.
благословьнъ adj. εὐλόγητος benedictus.
благословьствение n. εὐλογία benedictio psalt.-theod. men.-belg.
благословьствити -штвлѭ -ствиши vb. εὐλογεῖν bene dicere psalt.-theod.
благословьствовати -воуѭ -воуеши vb. εὐλογεῖν bene dicere ant. šiš. 247. op. 2. 1. 166.
благослоушьливъ adj. εὐήκοος obediens ant.
благоспѣꙗти -спѣѭ -спѣеши vb. εὐοδεῖν prosperum reddere.
благосрьдие n. animus fortis isaak.
благосрьдъ adj. εὐκάρδιος fortis pat. per. 89. 3. sim. II. 12. chron. men.-leop.

благосрѣдьнъ adj. εὐκάρδιος fortis.
благостатъчьнъ adj. εὐκταῖος optabilis; male men.-vuk.
благостатъчьствовати -воуѭ -воуеши vb. εὐτελίζειν vilipendere; male men.-vuk.
благостивъ adj. ἀγαθός bonus proph.
благостоıаниıе n. εὐστάθεια firmitas esth. 3. 13.
благостоıаньнъ adj. firmus.
благостоıательнъ adj. εὐσταθής stabilis.
благостоıати -стоıѫ -стоиши vb. εὐσταθεῖν stabilem esse.
благостраданиıе n. εὐπάθεια felicitas.
благострадати -ждѫ -ждеши vb. εὐπαθεῖν felicitate frui.
благостроıениıе n. οἰκονομία administratio.
благостыни f. ἀγαθότης, ἀγαθοσύνη bonitas barl. ant. bon. chrys.-lab. šiš. 47. **-ниıа** hom.-mih.
благостыньно adv. benigne glag.
благостыньнъ adj. ἀγαθός bonus.
благостыньствовати -воуѭ -воуеши vb. bonum esse.
благость f. ἀγαθότης bonitas ant. sup. 240. 366.
благостьнъ adj. bonus bon.
благосоумьнѫживъ adj. εὐλαβέστατος pius **благосумьнѫсѫживаадго** op. 2. 2. 54, pro quo videtur scribendum, uti nos scripsimus: res tamen dubia.
благосъблазнъ adj. reprehensibilis leont.
благосъвѣтиıе n. εὐβουλία bonum consilium.
благосъвѣтовати -тоуѭ -тоуеши vb. bonum consilium dare.
благосъдѣвати -ваıѫ -ваıеши vb. bene facere sabb. 43.
благосъдѣлатель m. εὐεργέτης benefactor.
благосъдѣıати -дѣıѫ -дѣıеши vb. εὐποιεῖν bene facere.
благосъказаниıе n. bonum praeconium.
благосъличьнъ adj. aptus.
благосъпрѧжениıе n. bene iunctum esse.
благосъставьнъ adj. bene compositus.
благосътворити -рıѫ -риши vb. εὐποιεῖν bene facere **-створѧй** sup. 21.
благосъшьствьникъ m. bonus comes **-поутьникомь** chrys.-lab.
благосѣньнъ adj. εὔσκιος umbrosus ierem. 11. 16. **-но дрѣво** chrys.-lab.
благота f. τὸ ἀγαθόν, χρηστόν, χρηστότης bonum georg.
благотворивъ adj. ἀγαθοποιός beneficus op. 2. 2. 50.
благотворити -рıѫ -риши vb. εὐποιεῖν, ἀγαθοποιεῖν bene facere ostrom. antch.
благотворьць m. εὐεργέτης beneficus.
благотвориıениıе n. εὐποιΐα beneficentia.
благотвръдиıе n. firmitas men.-leop.
благотихъ adj. hilaris.
благотишьнъ adj. hilaris.
благоточивъ adj. bona fundens.
благотрапезьнъ adj. εὐτράπεζος bene instructa mensa utens chrys.-lab.
благотрьпѣливъ adj. εὐπαθής facile affectus.
благотрьпѣти -плıѫ -пиши vb. εὐπαθεῖν facile affici.
благооувѣтиıе n. placabilitas.
благооувѣтьливость f. placabilitas.
благооувѣтьливъ adj. placabilis.
благооувѣтьнъ adj. placabilis.
благооувѣштаниıе n. obsequium.
благооугаждати -даıѫ -даıеши vb. εὐαρεστεῖν placere isaak.
благооугобьжениıе n. abundantia **- раıа** par.
благооугодити -гождѫ -годиши vb. εὐαρεστεῖν placere.
благооугодиıе n. εὐαρέστησις gratia.
благооугодьнъ adj. εὐάρεστος placens.
благооугождати -даıѫ -даıеши vb. placere rectius **-гажд-**.
благооуготовлıати -влıаıѫ -влıаıеши vb. parare.
благооудобьзньно adv. facile steph.
благооузаконити -нıѫ -ниши vb. bene legibus constituere.
благооукрасити -крашѫ -красиши vb. εὐκοσμεῖν ornare **- се** sabb. 215.
благооукрашати -шаıѫ -шаıеши vb. εὐκοσμεῖν ornare.
благооукрашениıе n. εὐκοσμία decor.
благооукоутаниıе n. εὐσχημοσύνη honestas 1. cor. 12. 24. - vost.
благооумильнъ adj. humilis.
благооумилиıенъ adj. humilis.
благооумиıе n. εὔνοια benevolentia.
благооумьнъ adj. devotus leont.
благооумьство n. bonus intellectus hom.-mih.
благооуправлıати -влıаıѫ- влıаıеши vb. εὐθύνειν gubernare.
благооуправлıенъ adj. rectus **-плав- ность** chrys.-lab.
благооуспѣвати -ваıѫ -ваıеши vb. εὐοδοῦν prosperum reddere.
благооуспѣıати -спѣıѫ -спѣıеши vb. εὐοδοῦν prosperum reddere.
благооусрѣдьнъ adj. alacer **- слоуга** sabb. 171.
благооусрѣдьствовати -воуѭ -воуıеши vb. alacrem esse.

благоустраıати -страıаѭ -страıаıеши vb. εὐοδοῦν felicem successum praebere.
благоустроити -строѭ -строиши vb. εὐοδοῦν felicem successum praebere.
благоусърѣтати -таѭ -таıеши vb. honorifice excipere **-срѣт-** sabb. 43.
благоутишиıе n. tranquillitas.
благоутишьнъ adj. εὐγάληνος tranquillus **- пристанище** chrys.-lab. cf. **благот-**.
благоутѣшати -шаѭ -шаıеши vb. laetificare sabb. 38.
благоучиниıенъ adj. εὔτακτος bene dispositus men.-vuk.
благоучительнъ adj. εὐδίδακτος docilis.
благоучрѣдити -чрѣждѫ -чрѣдиши vb. ξενίζειν hospitio excipere.
благохвалити -лѭ -лиши vb. εὐχαριστεῖν gratias agere marc. 8. 6. - vost. εὐφημεῖν laudare hom.-mih. sabb. 43. 170. **-литъ сѧ мною** op. 2. 2. 85.
благохвально adv. laudabiliter **-льно** sabb. 171.
благохвальнъ adj. εὐφήμιος laudabilis.
благохвалıениıе n. εὐφημία bona fama.
благоходимъ adj. qua commode incedere possumus **- поуть** εὐοδωθήσεται iud. 18. 5. - pent.-mih.
благоходьнъ adj. facilis **течениıе -но** prol.-mart.
благохѫдожьнъ adj. εὔτεχνος artificiosus.
благохѫдожьнѣ adv. εὐμαθῶς docte **-жнѣ** sap. 13. 11. - vost. 1. 356.
благоцвисти -цвьтѫ -цвьтеши vb. εὐθαλεῖν bene virere dan. 4. 1.
благоцвѣтьнъ adj. εὐανθής pulchre floridus dan. 4. 18.
благочаıаниıе n. εὐελπιστία bona spes ant.
благочиниıе n. εὐταξία bonus ordo krmč.-mih.
благочиновьнъ adj. εὔτακτος bene ordinatus psalt.-int.
благочиньно adv. bono ordine isaak.
благочиньство n. εὐταξία bonus ordo isaak.
благочисльнѣ adv. recto numero prol.-mart.
благочисти -чьтѫ -чьтеши vb. εὐλαβεῖσθαι, εὐσεβεῖν pium esse šiš. 34. 235.
благочоувьствьнъ adj. εὐαίσθητος sensu valens.
благочьствовати -воуѭ -воуıеши vb. εὐσεβεῖν pium esse ioann. nom.-mik. 89.
благочьстивъ adj. εὐσεβής pius sup. 319. svjat. rum. **благочестив.**
благочьстивьно adv. pie **-вно** ok. 51.
благочьстивьнъ adj. εὐσεβής pius.
благочьстивьнѣ adv. pie ioann.
благочьстиıе n. εὐσέβεια pietas sup. 230. 240. 249 etc. svjat. hom.-mih. op. 2. 2. 81.
благочьсть f. εὐσέβεια pietas krmč.
благочьстьно adv. εὐσεβῶς pie sup. 238. ok. 52.
благочьстьнъ adj. εὐσεβής pius sup. 389. **-стънъ** sup. 251.
благочьтениıе n. bona lectio.
благочѧдиıе n. εὐτεκνία boni liberi chrys.-lab.
благочѧдьнъ adj. εὔτεκνος felix sobole men.-vuk.
благочѧдьствовати -воуѭ -воуıеши vb. εὐτεκνεῖν felicem esse prole.
благоштедѧтьнъ adj. bene cauens ant.-hom. **ластовица -щедотна** op. 2. 2. 424.
благоıестьствьнъ adj. εὐφυής bene creatus.
благоıазычиıе n. εὐγλωττία facundia men.-vuk.
благоıазычьнъ adj. εὔγλωττος facundus.
благоıазычьствиıе n. facundia hom.-mih.
благоѫтробивъ adj. εὔσπλαγχνος misericors pat.
благоѫтробиıе n. εὐσπλαγχνία misericordia sabb. 65. 94. 204.
благоѫтробьнъ adj. εὔσπλαγχνος misericors dial. **- писаниıе** sabb. 34.
благоѫтробьствовати -воуѭ -воуıеши vb. εὐσπλαγχνίζεσθαι facile misereri pat.
благоѫханиıе n. εὐωδία odoris suavitas sabb. 208. op. 2. 2. 641.
благоѫханьнъ adj. εὐώδης fragrans ant. ἡδύπνοος suaviter spirans pyrg. **-на вонıа** sim. I. 20. **-но мνро** sim. I. 20. 28. **-ныıе мощи** sim. I. 19. **-ньıми вонıами** sabb. 83.
благоѫхати -хаѭ -хаıеши vb. εὐωδιάζειν bene olere ant.-hom. kruš. men.-mih.
благоѫхнѫти -нѫ -неши vb. bene olere **-оухъныıеть сѧ** lavr.-op. 37.
благъ adj. ἀγαθός bonus ostrom. svjat. εὔχρηστος utilis šiš. 172. χρηστός bonus svjat. clemens sup. 202. πίων ferax **- хлѣбъ** pent.-mih. **- годъ** hom.-mih. **- дьнь** festum glag. **-га чьсть** greg.-lab. **-гыıа трапезы** greg.-naz. **-гами пръсми** εὔστηθος bono pectore per. LVI. **въ блазѣ вѣрѣ живыи** op. 2. 2. 33. nsl. blagdan dies festus meg. blago oves: ovčar rene blago na pašo; merx; bulg. blagdьn, blažni dьn fleischtag; croat. blagdan verant. blagovati edere ibid.; rum. **благъ** f. felicitas.
благыни f. ἀγαθωσύνη bonitas; ἀγαθόν bonum sup. 335. svjat. io.-clim. pat. **-ньı** hom.-mih.
блаженикъ m. μακάριος, μακαρίτης beatus sup. 207. 209. 214. io.-clim.

блаженіѥ n. μακαρία, μακαρισμός, μακαριότης beatitudo sup. 279. 426. greg.-naz. io.-dam.
блаженъ adj. μακάριος beatus cloz I. 138. sup. ostrom. rum. **блажни.**
блаженьствиѥ n. beatitudo **-нс-** op. 2. 1. 152.
блаженьство n. μακαριότης, μακαρισμός beatitudo dial. ant hom.-mih. **-нъство** sup. 65. ἀγαθότης bonitas op. 2. 2. 30.
блаженьствовати -воуѭ -воуѥши vb. χρηστεύεσθαι benignum esse ant. op. 2. 1. 148.
блажитель m. beans.
блажити -жѫ -жиши vb. μακαρίζειν beare, beatum praedicare pat. sup. 61. 281. 345. sborn. hom.-mih. χρηστεύεσθαι benignum esse 1. cor. 13. 4. - šiš. 89. **-же оублажаю твою любовь** sabb. 64.
блажнѥниѥ n. scandalum men.-leop. - **и кланиѥ** hom.-mih. 129.
блажьнъ adj. ἀγαθός bonus **-жнъıй** op. 2. 2. 300.
блазна f. impedimentum **безблазнъı** sup. 260. 24.
блазнивъ adj. profanus glag.
блазнитель m. σκανδαλίζων scandala praebens pat. hom.-mih.
блазнити -жнѭ -знши vb. πλανᾶν decipere sup. 21. 24. σκανδαλίζειν scandalum praebere ostrom. krk. πειράζειν tentare šiš. 78. βλασφημεῖν blasphemare sup. 222. irridere glag. **- сѧ** πλανᾶσθαι errare sup. 23. σφάλλεσθαι falli hom.-mih. krmč.-mih. nsl. blazniti impedire lex. scandalizare trub. delirare, stultizare habd. adulari meg. blasphemare cf. gr. μάργος stultus μαργᾶν et goth. marzjan ahd. marrjan.
блазнодѣлатель m. σκανδαλίζων scandala praebens.
блазнъ m. πλάνη error sup. 306. 19. σκάνδαλον scandalum sup. svjat. antch. leont. krmč.-mih. op. 2. 2. 154. **безь -на** μετ' ἀσφαλείας tuto pent.-mih. nsl. blazen stultus habd. blazljiv blasphemus habd. rum. **блазнъ** f. opus imperite peractum **неблѣзник** stultus cf. russ. благой stultus lit. blogas debilis bloznas schelm.
блазнь f. σκάνδαλον scandalum op. 2. 2. 37. **прѣстани оть блазни тоѥ** men.-mih.
блазньничь adj. poss. βλασφήμου blasphemi sup. 393. 8.
блазньнъ adj. ἐπισφαλής instabilis sup. 395. 13. βλάσφημος blasphemus sup. 395. 3. ioann. **бесѣда -зна** men.-mih.
блазньство n. phantasia **-зьн-** glag.
блазѣ adv. εὖ bene pat.
блатина f. ἕλος palus cf. **балътина.**
блатиштьнъ adj. paludis men.-mih.
блато n. ἕλος palus georg. man. misc. mon.-serb. 65. 83. 112. λίμνη palus men.-vuk. rum. **балтъ** cf. magy. balaton.
блатьньскъ adj. blatensis **коцелѣ, кнѧза -ска** chrabr. 91; aliis **блатьскъ.**
блатьнъ adj. ἕλους paludis.
блатьскъ v. **блатьньскъ.**
блекати -каѭ -каѥши vb. βληχᾶσθαι balare **овна блекающа** vost. cf. **блѣꙗти.**
блекотати -коштѫ -коштеши vb. βληχᾶσθαι labare prol.
блеχъчий -чиѩ m. τέκτων faber, artifex **блеχъчи** op. 2. 2. 38. cf. **блъχъчий,** quod praeferendum videtur.
близика m. f. ὁ πλησίον, οἰκεῖος propinquus; πάρεδρος assessor bon. hom.-mih. sim. 1. 23. ant. antch. prol.-mih. š.-gl. 82. op. 2. 2. 53. 430. psal. 37. 12. lev. 18. 17. - vost. bližika vinod.; hodie croatis bližika est coll. consanguinei šaf.-urspr.
близикъ m. proximus op. 2. 2. 238. consanguineus prol.-vuk. glag.
близичьство n. οἰκείωσις coniunctio greg.-naz. glag. **-чтво** š.-gl. 94.
близнѥвати -нюѭ -нюѥши vb. γειτνιάζειν vicinum esse ant.
близьникъ m. ὁ πλησίον propinquus bon. cognatus kruš. per. 97. 30. psalt.-saec. XIII. παραπλήσιος propinquus pyrg.
близьность f. γειτνία vicinitas.
близьнь adj. ὁ πλησίον, ἐχόμενος, οἰκεῖος propinquus ostrom. sup. **-жьноумоу** antch. **-жнии** sup. 274. 279. 280. **-жни родьсци** misc.
близьство n. γειτνία vicinitas ant.-hom.
близна f. οὐλή cicatrix acad.
близнити сѧ -жнѭ сѧ -знши сѧ vb. διδυμεύειν geminam habere prolem cant. 4. 2.
близньствовати -воуѭ -воуѥши vb. διδυμεύειν geminam habere prolem cant.-cant. 6. 5. - vost.
близньць m. δίδυμος geminus ostrom. sup. prol.-vuk. in zodiaco svjat. **близньца** δίδυμοι testiculi pyrg. krmč. 222. **имѣть ѥго за -ца** krmč.-mih. αἰδοῖα pudenda pyrg. men.-mih. prol.-mih. **-знецъ** š.-gl. 48.
близньчьникъ m. gemini zodiaci op. 2. 2. 304.
близньчьнъ adj. διδύμων geminorum sup. 329. 6. διδυμεύων gemellus **близночнъıи** cant.-cant. 4. 7.

близната pl. n. δίδυμοι gemelli gen. 25. 24. - pent.-mih.
близока f. consanguinea tur.
близокъ m. consanguineus ostrom. in epilogo.
близомѣстьнъ adj. propinquus men.-mih. 301. cf. **близьм-**.
близочьство n. ἐπιγαμία, ἀγχιστεία affinitas isaak. krmč.-mih.
близоу praep. πλησίον prope iungitur cum gen. š.-gl. 94. **бысть бѣжещаго** - chrys.-lab. **того азь - доидохь** alex.-mih.; **вьстроубиши изь близоу** pent.-mih. nota sg. gen. **близа** mon.-serb. 42. 10. nsl. iz bliza habd. blizu habd. cf. **близѣ**.
близъ adj. abalienatus **близь бѣхъ родоу семоу** προσώχθισα offensus fui psal. 94. 10. - glag. cf. **близна** cicatrix et čech. ubližiti offendere šaf.-urspr.
близъкъ adj. ὁ πλησίον propinquus comparat. **ближий** pl. nom. **-жьше** krmč.-mih. hom.-mih. par. isaak. et **ближай** hom.-mih. cf. **близокъ**.
близъчьство n. ἐπιγαμία affinitas krmč. cf. **близочьство**.
близь adv. praep. πλησίον, ἐγγύς prope 1) adv. sup. 27. 69. 105 etc. men.-vuk. dioptr. **близь есть** š.-gl. 88. **господь близь** šiš. 226. **близь кь крьстоу пристоупити** hom.-mih. **текоущоую близь рѣкоу** 2) praep. cum gen. et dat. sup. 6. 12. 24 etc. antch. vita - theod. **приидє - бѣды** chrys.-lab. **близь кєє** chrys.-lab. - **нѫь** men.-mih. - **кєго** krmč.-mih. - **града** prol.-mart. sim. I. 6. - **истлѣнны** šiš. 180. - **рождьства соущи** πρὸς τὸ τίκτειν οὖσα **клатвы близъ** antch. **клетвы** - šiš. 178. **позорища** - men.-mih. nota **бльзь** krmč.-mih. fortasse **близъ** scribendum; comparat. **ближє** š.-gl. 89. - **намь** šiš. 218.
близьмѣстьнѣ adv. prope hom.-mih. 166. cf. **близом-**, quod praestat.
близьно adv. prope - **быти** πλησιάζειν accedere svjat. **-зно** greg.-naz.
близѣ adv. πλησίον prope **на** - πρὸ μικροῦ nuper men.-vuk. recte sg. loc. cf. **близоу**.
блинъ m. λάγανον placenta proph. explicatio russ. vocis gr. λάγανον cf. **млинъ**.
блисканиѥ n. στίλβωσις nitor iez. 21. 15. - proph.
блискати **-каѭ** **-каѥши** vb. στίλβειν micare **-кающа мєча** naum 3. 3. - proph. - **сѧ** id. **мѣдн -кающа сѧ** dan. 10. 6. - proph. coruscare **-каѭштє сѧ копиѥ** sup. 248. 3. **бльск-** misc.
блискоунъ m. μήκων papaver op. 2. 2. 147. cf. **блѣскоунъ**.

блистаниѥ n. ἀστραπή fulgur sup. 349. 352. hom.-mih. sabb. 154. ἀφή vitiligo lev. 14. 37. - kruš. pent.-mih.
блистати **-стаѭ** **-стаѥши** vb. ἀπολάμπειν, διαλάμπειν effulgere - **ороужниѥмь** hom.-mih. - **сѧ** ἀστράπτειν fulgurare **-стаютъ се зарѥ** men.-mih. - **се чюдєсы** prol.-mart. χλωρίζειν pallere. notabis, e them. **бльск** nasci **блискати** et **блисцати**, pro quo **блистати** gramm. I. 217.
блисцаниѥ n. ἀστραπή splendor **-нимь** cloz I. 821.
блисцати **сѧ** **-цаѭ** **сѧ** **-цаѥши** **сѧ** vb. ἐξαστράπτειν fulgurare luc. 9. 29. ostrom.
блъванъ v. **балъванъ**.
блъгаринъ m. βούλγαρος bulgarus pat. pat.-šaf. misc. man. leont. - **быкь есть** misc. **оть бльгарь** krmč.-mih. **на боугары того повєдь** prol.-mart. **въ блъгарѣхъ** ex. op. 2. 1. 32. **вь бльгарѣхь** prol.-mih. **отъ иже сице обычнѣ зовомыхъ блъгаръ** op. 2. 2. 466. **бльгаре, мадаре, татаре** bulg.-lab. nota croat. bugarčica cantilena; fr. bougre haereticus, paedico cf. duc. bulgarus et Böcking, Notitia 1084.
блъгарьскъ adj. βουλγαρικός bulgaricus chrabr. 91. pat. leont. misc. **кнєзь** - prol.-mih. **-ка страна** sabb. 103. **-кы соуровы родь** prol.-lab. σθλαβίνων slavorum men.-vuk. - **родь** prol.-cip. **племе -ко** men.-vuk.
блъгарьскы adv. bulgarice op. 2. 2. 151. **ово словенскы, ино срьбьскы, и дроугаѩ болгарьскы** op. 2. 2. 213. - **отвещати** leont.
блъзъ v. **близь**.
блъха f. ψύλλα pulex 1. reg. 24. 15. - kruš. croat. belha Veglia. gr. ψύλλα lat. pulex ahd. flôh lit. let. blusa curt. 1. 562. alb. plêšt.
блъхъчий **-чиѩ** m. τέκτων faber, artifex **бльхчи** athan.-alex. cf. **блехъчий**.
бльвати, **блюѭ**, **блюѥши** vb. ἐμεῖν vomere cf. **блювати**.
бльвотина f. ἐξέραμα vomitus svjat. pat. dial.-šaf. cf. **блювотина**.
бльскати **сѧ** v. **блискати**.
блъскъ m. splendor **блъскъ** man. 72. cf. **блѣскъ**.
бльснѫти **-нѫ** **-нєши** vb. ἀστράπτειν coruscare **-ноувьши огньнѣй мльни** prol.-mart. psalt.-vost. - **сѧ**: **блєсни сѧ** 2. reg. 22. 15. - op. 1. 33; radix **бльг**, unde **бльзг**, **бльск**: scr. bhrâdž e bhrdž gr. φλέγω lat. fulgeo goth. bairh-ts ahd. blichu splendeo lit. blizgu curt. 1. 161. and. blika splendere nhd. blitzen, bli-

sken lit. blíškiu nsl. blisk radius cf. брѣзгъ.

бльстѣти, бльштѫ, бльстиши vb. στίλβειν fulgere codd. serbb. - **сѧ** αὐγάζειν splendere men.-vuk. men.-mih.; thema **бльск**, litteris **ск** ante **ѣ** mutatis in **ст**, quod in hoc casu rarius fit cf. **бльштати сѧ**.

бльштаниѥ n. ἀστραπή fulgur sup. 339. 4. στιλβότης, αὐγή splendor sup. 253. 26. kruš. αὔγασμα splendor pent.-mih. nota **трава блєщанна** pam. 230.

бльщановидьнъ adj. splendens men.-mih.

бльштати сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. ἀστράπτειν nitere ostrom. αὐγάζειν splendere pat. kruš. chrys.-lab. **тьмьна, и нє блъщащи сѧ** greg.-naz. **бльщєй сє бисєрь** dioptr. **ıако вода нщнщєна блєщащє сꙑ** ὡσεὶ μέσαχλον ὑφαινόντων 1. reg. 17. 7. - op. 1. 37, ubi interpres de φαίνειν videtur cogitasse. nota **бльщоущєѥ сє** pent.-mih. **въ ризахъ бльщѧщахъ сѧ** luc. 24. 4. - ev.-trn.

блѣдость f. χρόα color ant. ὤχρα pallor chrys.-lab. deut. 28. 22. - kruš. - **сьмрьтнаа** sabb. 137.

блѣдъ adj. χλωρός pallidus sup. 101. 121. ant. op. 2. 2. 96. **конь** - apoc. 6. 8. **-до лицє** ioann.

блѣдьнъ adj. χλωρός pallidus kozm.

блѣдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. pallescere sup. 121. 24. zlatostr.

блѣсканиѥ n. splendor glag. cf. **блиск-**.

блѣсковати сѧ -коуѭ сѧ -коуѥши сѧ vb. splendere pent.-mih.

блѣскоунъ m. papaver **асарь сь -номь сьмѣшьши пити** men.-mih. 174. cf. **блискоунъ**.

блѣскъ m. αὐγή splendor svjat. pat. κεραυνός fulmen **блєскъ** op. 2. 1. 57. χρόα color leont. **смаглъ - имоущи** aphrod. ἀφή vitiligo - **прокаженнꙑ** lev. 13. 47. - kruš. pent.-mih. **блѣськъ** vost. cf. **бльскъ**.

блѣıаниѥ n. βλῆχημα balatus dial. dial.-šaf.

блѣıати, блѣıѫ, блѣѥши vb. balare **агньци блѣюще** op. 2. 2. 148. cf. **блєкотати** nsl. blêjati, blêkati; blêknoti balbutire; gr. βληχή balatus lat. balare ahd. blâzu curt. 1. 395.

блюватн -ваѭ -ваѥши et **блюѭ, блюѥши** vb. ἐμεῖν vomere ioann. nom.-mik. part. **блюѥ** nom.-lab.; male **блють** pro **блюѥть** zak.-serb. cf. **бльвати**.

блювотина f. ἐξέραμα vomitus barl. nom.-mik. **блоувотина** ephr.-belg. pl. par. 197. cf. **бльвотина**.

блюда f. παροψίς patina men.-mih. 186. sabb. 43. 156. domet. cf. **блюдо, блюдва**.

блюдати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. cavere **да -дають сєбє отъ идола** pat.-mih.

блюдва f. κανοῦν canistrum sg. loc. **блюдвѣ** exod. 29. 32. - kruš. cf. **-да**.

блюдєниѥ n. custodia leont. σκοπός speculatio op. 2. 1. 163.

блюдо n. πίναξ patina ostrom. παροψίς patina prol. δίσκος patina men.-vuk. κανοῦν canistrum pent.-mih. scutella sg. gen. **блюда** sup 91. men.-mih. rum. **блид** lanx. lit. bludas let. błôda goth. biuds and. bjôdh discus, mensa ahd. biut ags. beod: nobis e goth. in nostram linguam irrepsisse videtur cf. **блюда, блюдъ**.

блюдомѣ adv. caute sup. 31. 12.

блюдъ m. παροψίς patina sup. 91. 92. ant.-hom. τρυβλίον patina pent.-mih. catinus leont. cf. **блюда, блюдо**.

блюдьцє n. patina **свєтаꙗ чаша или свєто** - psalt.-vuk. typ.-chil.

блюнѫти -нѫ -нєши vb. spuere **-ноула ıадь въ водоу** nom.-barb.

блюстєль m. τηρητής custos dioptr. cyr. 12. kruš. men.-mih. krmč. **мѣстьнии -стєлє** krmč.-mih. σκοπός explorator greg.-naz.

блюстєльница f. τηροῦσα observatrix krmč.

блюсти, блюдѫ -дєши vb. βλέπειν videre **блюдѣтє пьсь** šiš. 139. σκοπεῖν observare - **сєбє** šiš. 170. φυλάττειν custodire sup. 132. - **отьчиннꙑ своѥꙗ** chron. τηρεῖν reservare ostrom. παρατηρεῖν observare sup. 179. dan. 13. 15. - vost. 2. 138. servare sup. 52. - **дѣвьство** par. attendere hom.-mih. **блюди, да нє възлюбиши сътѧжаниꙗ** isaak. - **сѧ** φυλάττεσθαι cavere sup. 54. **блюди сѧ того** bell.-troj. 12. - **нѣкого** greg.-lab. βλέπειν, ὁρᾶν videre ostrom. **блюдѣмъ сѧ** svjat. šiš. 95. 122. 184. 194. 214. **отъ господаря нашєго нє блюлъ сꙗ** russ. τηρεῖν ἑαυτόν se observare šiš. 186. 212. σκοπεῖν speculari šiš. 73. **блюдомъ** sup. 29. 23. rad. scr. budh animadvertere cf. **бъдѣти** et **люб** - cum scr. lubh.

блюститєль m. τηρητής custos prol.-mart.

блюшть m. κισσός hedera helix naum 1. 10. nsl. bljušč.

блѧдєниѥ n. φλυαρία nugae ant. ioann. krmč.-mih. meth. 3. svjat. male **блѫдєньѥ** antch. nsl. bledenje error lex.

блѧдиволюбивъ adj. nugax men.-mih. recte **блѧдолюбивъ**.

блѧдивъ adj. φλύαρος nugax pat. georg. isaak. chrys.-lab. prol.-mih. σπερμολόγος nugax šiš. 235.

бладовати -доуѭ -доуѥши vb. nugari pat.-šaf. 122.

бладословити -влѭ -виши vb. ληρωδεῖν nugari men.-vuk. φλυαρεῖν nugari pat. krmč. krmč.-mih.

бладословиѥ n. φλυαρία nugae georg. krmč.-mih.

бладослововати -воуѭ -воуѥши vb. nugari nom.-lab.

бладословъ m. φλύαρος nugax krk.

бладословьнъ adj. ληρώδης nugatorius men.-vuk. φλύαρος nugax prol. prol.-lab. -**но дыханиѥ** prol.-mart.

бладословьць m. φλύαρος nugax krk. nom.-lab.

бладь f. ἀπάτη fraus men.-vuk. **вь блєдь завєсти** πλανᾶν fallere ant. ψεῦδος mendacium pat. georg. λῆρος nugae luc. 24. 11. sup. 118. 119. 265. ostrom. ev.-trn. πλάσμα figmentum ex. λοιδορία convicium men.-vuk. πορνεία fornicatio **блєдь парєщоу вьсхластн** πορνείαν βακχευομένην ἐχαλίνωσας men.-mih. meretrix **зовєть жєноу блꙗдью** sbor.-kir. 56. per. 43. 6; nota **нє тъчьѭ бладь ѥсмь нъ и жродъ** sup. 119. 3.

бладьливъ adj. φλύαρος garrulus -**дл-** šiš. 166.

бладьникъ m. φλύαρος nugax sup. 202. 29. - **и глаголивъ** io.-clim.

бладьнъ adj. φλύαρος nugax **съплєскано или -но** sup. 415. 4; nota **вльны блєдьны** hom.-mih.

бладьнꙗ f. πορνεία lenocinium. in fontt. russ. **блꙗдньꙗ** sbor.-kir. 52. sg. gen. **блꙗднє** gram.-smol.

бладьство n. λῆρος nugae triod.

бладьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ληρεῖν nugari.

бласти, бладѫ, бладєши vb. πλανᾶσθαι errare; ληρεῖν delirare psalt.-theod. φλυαρεῖν nugari sup. 6. 9. 119. šiš. 215. πορνεύειν scortari **бєзоума блꙗдоуть** svjat. - **прѣдь людьми** hom.-mih. - **съ сєстрами**; - **нєчьстивыѥ басни** zak.-serb. - **на старыѥ** prol.-mih. pro **бласти** habes **парити** op. 2. 2. 175. male **блєдити** pat. 148. chrys.-lab. nsl. blesti blaterare meg. lex. delirare obleden insolens lex. blancovati delirare lit. blind: blinsti vesperascere let. blenst non clare videre cf. goth. blandan sik misceri ahd. blantan and. blunda oculos claudere nhd. blind; curt. 1. 412. b. contulit gr. φλέω, φλέδων lat. fleo.

блѫдивъ adj. πλανώδης errans pat.

блѫдилиштє n. πορνεῖον lupanar pat. sup. 2. prol.-mih. **вьдана бысть вь** - prol.-belg.

блѫдилиштьнъ adj. fornicationis - **храмь** prol.-belg.

блѫдити, блѫждѫ, блѫдиши vb. πλανᾶσθαι errare cloz I. 14. 96. sup. 383. 7. pyrg. περιπλανᾶσθαι errare man. op. 2. 2. 97. πορνεύειν scortari sup. 96. 18. leont. - **сь тоуждими моужи** zak.-serb. **аштє моужь отъ жєны блѫдить** sbor.-kir. 55. - **сь жєнами** nom.-lab. παλλακεύεσθαι pellicem habere men.-vuk. **нєсьмысльно** - krmč.-mih. opponitur **цѣломѫдровати** dioptr. male **блюдєть** šiš. 175. nsl. blôditi blaterare lex. bluditi: ki dva drage bludi prip. zablôda error trub. zablôja, oblôje, s čim se svinjam jêd zablôji miscetur.

блѫдогръдъ adj. luxuriosus glag.

блѫдодѣй m. πόρνος scortator hebr. 22. 16. nom.-mik. 45.

блѫдодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. πορνεύειν scortari lev. 17. 7.

блѫдодѣйца f. πόρνη meretrix.

блѫдодѣꙗниѥ n. πορνεία lenocinium 1. cor. 6. 18. krmč.-mih.

блѫдолюбиѥ n. lenocinium **блюд-** krmč.-mih. 260.

блѫдолюбьнъ adj. πόρνος scortator isaak.

блѫдолюбьць m. scortator isaak.

блѫдородьнъ adj. πορνογενής meretrice natus deut. 23. 2.

блѫдословити -влѭ -виши vb. lascive loqui isaak.

блѫдословъ m. lascive loquens pat.

блѫдота f. fornicatio - **и нєчистота** par.

блѫдъ m. 1) πορνεία lenocinium men.-vuk. leont. **сь блоудомь бравь сє** prol.-mart. - **дѣꙗти** dioptr. - **творити** prol.-mih. glag. - **створити**; **вь блоудѣ живєть** krmč.-mih. - **жєнєскъ** vost. 2. 119. **роучный** - tur. 2) adulterium sup. 6. 405. **на блоудѣ єть** nom.-mih. 155. 3) ἀκολασία incontinentia prol.-mart. 4) ἀσωτία luxuria svjat. šiš. 173. 197. 5) lupanar sup. 3. 19.

блѫдьникъ m. πόρνος scortator krmč. sup. 5. 275. 289. svjat. leont.

блѫдьничьство n. πορνεία lenocinium - **дничьство** sup. 99. 29. pro - **дьничьство**.

блѫдьница f. πόρνη meretrix sup. dial. svjat. tur. š.-gl. 87. hom.-mih. ἑταιρικὸν γυναῖον, γυνὴ ἑταιριζομένη meretrix; μαχλῶσα lasciva men.-vuk.

блѧдьничь adj. poss. πόρνης meretricis mir. vost. 1. 191.
блѧдьничьскъ adj. πορνικός meretricius triod. sup. 291. **-ска пѣснь** θυμελικός scenicus krmč.-mih.
блѧдьнъ adj. libidinis sup. 408. **- вѣсъ** isaak. **-на пѣснь** chrys.-lab. **-но помышлѥниѥ** svjat. **-на нечистота** krmč.-mih. stupri sup. 407. μωρός stultus op. 2. 1. 133. libidinosus sup. 403. inhonestus sup. 398. ἄσωτος luxuriosus ioann. **-ный сынь** sim. II. 7. **седмица -наго** typ.-chil.; male **блюд-** typ.-chil.
блѧдьство n. μωρία stultitia op. 2. 2. 87. πορνεία lenocinium pat. nom.-lab.
блѧдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. πορνεύειν scortari isaak. chron.
блѫждавати -ваѭ -ваѥши vb. πλανᾶσθαι errare **блоуждавахоу въ поустыни** vost. 1. 157.
блѫждениѥ n. πλάνη vagatio; πορνεία lenocinium ioann. λαγνεία, ἀκολασία lascivia sup. 260. 3; 301. 1. men.-mih.
бнедъци pl. m. veneti krmč.-mih. 260. croat. bnetci venetiae luč. serb. bnetak venetus mik. bnetci, mnetci venetiae mik. mletci gen. mletaka cf. **бенетъци.**
бнетьчьскъ adj. venetus krmč.-mih. 206.
бо adv. γάρ enim sup. 1. 49. 65 etc. primo propositionis vocabulo postponitur, **нбо** primum obtinente locum, uti καὶ γάρ etenim. ad radicem **бы** trahendum et ex **бво** natum esse videtur cf. lit. butent enim.
бобръ m. castor azbuk. lit. bebrus let. bebris and. bjór rum. **брев** lat. fiber cf. serb. dabar, **бебръ, бьброванна.**
бобъ m. κύαμος faba nom.-mik. **маса въ бобѣ варѥна; мочѥнаго боба; бобоу вѣроующе** nom.-mik. 27. **свинаго бобоу** ὑοσκύαμος hyoscyamus krmč.-mih. 185. rum. **боб** magy. bab. cf. curt. 1. 408.
богадѣльнъ adj. nosocomii **-ни люди** sbor.-kir. 53. e russ.
богати -гаѭ -гаѥши vb. δουλεύειν servire ierem. 35. 15. - cod. saec. xv. - vost. **не ходите въ слѣдъ богъ инѣхъ, ако богати имъ,** alius codex male habet **ако богатъ имъ** cf. nsl. bogati obedire, quod tamen germ. folgen esse videtur.
богатина m. πλούσιος dives apoc. 6. 9. μεγιστάνων εἷς optimatum unus ephr.-vost. sborn.-rum. **-тинамь нарочитамь** hom.-mih. 128. op. 2. 1. 192. **пиритвоу -намъ творяше** vost. 2. 99.
богатинъ m. dives men.-mih. 194.
богатитель m. πλουτίζων ditans.
богатити -штѫ -тиши vb. πλουτίζειν ditare dial. kruš. bon. svjat.
богатичишть m. filius hominis divitis cyr. 2. kozm. de bogomilis.
богатичьна f. filia hominis divitis prol. ephr.-vost.
богатичьнъ adj. dives pat.-mih.
богатодавьць m. πλουτοδοτήρ divitias dans dioptr.-lab. pro **богод-** ad evitandam confusionem.
богатодаровнтъ adj. munera donans mir.
богатодарьнъ adj. munera donans.
богатодательнъ adj. divitias dans mir.
богатодатьнъ adj. divitias dans **-но оусьпениѥ** mariae par.
богатолюбивъ adj. φιλοπλούσιος divitiarum amans.
богатолюбица f. φιλοπλούσιος divitiarum amans.
богатолюбьць m. φιλοπλούσιος divitiarum amans.
богатоподатель m. divitias dans sabb. 42. 133.
богатотворьнъ adj. πλουτοποιός ditans ioann.
богатъ adj. πλούσιος dives cloz I. 922. sup. 46. 76. 192 etc. ostrom. **зълыѭ -та** svjat. **отець -тый** pater familias op. 2. 2. 240; in compositionibus ponitur pro **богъ**, ne de deo cogitetur sed de divitiis. lit. bagotas rum. **богат** alb. bugat.
богатьно adv. πλουσίως abunde šiš. 195. mir.
богатьнъ adj. πλούσιος dives pat. pat.-šaf. dial.-šaf.
богатьствиѥ n. χρήματα pecunia; πλοῦτος divitiae ostrom. **-тьвиѥ** op. 2. 1. 153.
богатьство n. χρήματα pecunia; πλοῦτος divitiae sup. 6. 100. 215 etc. **-тъство** cloz I. 943. **-вомь кыпѣти** chrys.-lab.
богатьстволюбьць m. φιλοπλούσιος divitiarum amans ant.-hom.
богатьць m. homo dives par.
богатѣниѥ n. πλουτεῖν divitem esse ostrom. svjat.
богатѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. πλουτεῖν divitem esse svjat. chrys.-lab. dioptr. hom.-mih.
богоблаженъ adj. θεομακάριος per deum beatus bor. 46.
богобойвъ adj. θεόφοβος deum timens ant. antch. psal. 93. 15.- athan.
богобойнъ adj. deum timens men.-leop. glag.
богобориѥ n. θεομαχία pugna cum deo sup. 146.
богоборьникъ m. θεομάχος cum deo pugnans.

богоборьница f. θεομάχος cum deo pugnans.
богоборьничьскъ adj. θεομάχου cum deo pugnantis.
богоборьнъ adj. θεομάχος cum deo pugnans sup. 140. 141. pat. **-но неистовьство** men.-mih.
богоборьнѣ adv. impie prol.-mart.
богоборьствие n. θεομαχία pugna cum deo pan.
богоборьство n. θεομαχία pugna cum deo.
богоборьствовати -воуѭ -воуеши vb. θεομαχεῖν cum deo pugnare prol.-mart.
богоборьць m. θεομάχος cum deo pugnans sup. 65. 366. dioptr.-lab.
богоборение n. θεομαχία pugna cum deo **-рен-** hom.-mih.
богобоѩзнивъ adj. deum timens mir. sim. II. 8. prol.-mih. sabb. 2. 48. 173. 189.
богобоѩзньнъ adj. deum timens.
богобоѩзньство n. dei timor prol.-belg.
богобоѩние n. dei timor hom.-mih.
богобоѩ сѧ adj. θεόφοβος deum timens.
богобратъ m. θεάδελφος dei frater.
богобесельнъ adj. θεοτερπής deo gratus sup. 236. 22. ubi male respondet gr. θεοπρεπής.
богобидьнъ adj. θεοπτίας visionis dei leont.
богобидьць adj. θεόπτης deum videns sup. 207.
богобидѣние n. θεοπτία visio dei ioann. hom.-mih.
богобидѣтель m. θεόπτης deum videns ant.-hom.
боговлъшьбьница f. maga **-волшебница** ber.
боговлъшьбьнъ adj. magicus.
боговъгодьнъ adj. deo gratus sup. 207. 2. cf. **богоугр-**.
боговъждeлѣнъ adj. θεοπόθητος deo gratus.
боговъздѣланъ adj. θεοποίητος a deo factus.
боговъръчень adj. a deo traditus.
боговъчловѣчение n. incarnatio.
боговѣдьць m. θεογνώστης deum noscens krmč.-mih.
боговѣдѣние n. θεογνωσία dei cognitio hom.-mih.
боговѣдѣньнъ adj. θεογνωσίας cognitionis dei; male **благо-** hom.-mih.
боговѣньчанъ adj. a deo coronatus.
боговѣштание n. praedicatio de deo.
боговѣштатель m. θεοκήρυξ praeeco dei.
богоглаголание n. de rebus divinis sermo.
богоглаголивъ adj. de deo disserens **-органь** cyr. 30. **-ва оуста** sabb. 110. 144.
богоглагольникъ m. de deo disserens.
богогласие n. vaticinatio.
богогласъ m. praeco dei lavr.-op. 39.
богогласьникъ m. vaticinans.
богогласьнъ adj. vaticinans.
богогодьнъ adj. θεάρεστος deo gratus sup. 240. 29. hom.-mih. cf. **богоугр-**.
богоданъ adj. θεόδοτος a deo datus triod. **-ньно подроужие** sim. II. 6.
богодарованъ adj. θεόδοτος a deo datus.
богодарьнъ adj. θεοδώρητος a deo donatus ant.
богодарение n. dei donum **-рен-** sup. 251. 10.
богодвижимъ adj. θεοκίνητος a deo commotus.
богодвижьнъ adj. a deo commotus **-жныѩ персты** cyr. 30.
богодоухновьнъ adj. θεόπνευστος a deo inspiratus.
богодоушьнъ adj. θεόπνευστος a deo inspiratus **-шно писание** hom.-mih. 162. op. 2. 2. 299.
богодъхновение n. divinitus inspiratum esse.
богодъхновенъ adj. θεόπνευστος a deo inspiratus.
богодѣиство n. θεουργία opus divinum ant.
богодѣланъ adj. θεοποίητος a deo factus.
богодѣлатель m. θεουργός sacris operans.
богодѣльнъ adj. θεουργικός sacris operans.
богодѣтельнъ adj. θεουργικός sacris operans.
богодѣѩтельнъ adj. θεουργικός sacris operans.
богожренъ adj. θεόθυτος deo immolatus.
богозарьнъ adj. θεολαμπής divinitus splendens **-но слово** hom.-mih. **-рныѩ** (recte **-наѩ**) **лоуча** hom.-mih.
богозвание n. a deo vocari sabb. 75.
богозванъ adj. θεόκλητος a deo vocatus.
богозданъ adj. θεόκτιστος a deo creatus.
богознамение n. θεοσημεία signum divinitus editum.
богознание n. θεογνωσία cognitio dei.
богозрачьнъ adj. θεοειδής deo similis typ.-chil. **-нѣи очи** hom.-mih. 111.
богозритeльнъ adj. θεοπτικός deum videns.
богозрѣние n. θεοπτία dei visio.
богоизбранъ adj. θεόλεκτος a deo electus **-ньнъ** lavr.-op. 34. **-нна двоице** sabb. 217.
богоизрѧдьнъ adj. insignis **-редно житие** sabb. 81.

БОГОИМЄНИТЪ adj. θεώνυμος a deo nomen habens.
БОГОИМЄНЬСТВО n. θεωνυμία divina appellatio.
БОГОКОТОРЬНЪ adj. θεομάχος cum deo pugnans sup. 388.
БОГОКРАСЬНЪ adj. θεοκόσμητος a deo ornatus.
БОГОКРЪМИТЄЛЬНЪ adj. a deo nutritus pan.
БОГОЛИШИВЪ adj. μωρός stultus op. 1. 82. svjat. opponitur **СЪМЪІСЛЬНЪ** prol.-vost.
БОГОЛОУЧЬНЪ adj. θεολαμπής divinitus splendens.
БОГОЛѢПИЄ n. θεοπρέπεια magnificentia deo digna prol.-mih.
БОГОЛѢПОТЬНЪ adj. deo conveniens men.-leop.
БОГОЛѢПЪ adj. θεοπρεπής deo conveniens prol.-mih.
БОГОЛѢПЬНО adv. θεοπρεπῶς ut deo par est sup. 106. 350.
БОГОЛѢПЬНЪ adj. θεοπρεπής deo conveniens sup. 237. 245.
БОГОЛЮБИВЪ adj. θεόφιλος dei amans sup. 86. 416. 430 etc. religiosus sup. 400. ant. antch. sim. I. 3. II. 13. ok. 51.
БОГОЛЮБИЦА f. θεόφιλος dei amans men.-mih. pyrg.
БОГОЛЮБИЄ n. θεοφιλία amor dei -**БЬЄ** antch.
БОГОЛЮБЪ adj. dei amans sim. I. 3. chron.
БОГОЛЮБЬЗНИКЪ m. θεόφιλος dei amans.
БОГОЛЮБЬЗНО adv. θεοφιλῶς pie men.-vuk.
БОГОЛЮБЬЗНЪ adj. θεόφιλος, φιλόθεος dei amans pat. isaak. men.-vuk.
БОГОЛЮБЬНЪ adj. θεόφιλος dei amans -**ОТЬЦЬ** sim. II. 2. τῷ κυρίῳ φίλος domino gratus pyrg.
БОГОЛЮБЬСТВО n. dei amor greg.-lab.
БОГОЛЮБЬЦЬ m. θεόφιλος, φιλόθεος dei amans sup. 40. 270. 425. pyrg. sabb. 98. **МОУЖЬ** - men.-mih.
БОГОЛѪКАВЪ adj. pravus, callidus, uti videtur - **МѪЖЬ** sup. 98. 25.
БОГОМАТЄРИНЪ adj. poss. dei matris mir.
БОГОМАТЄРЬНЪ adj. θεομήτορος dei matris.
БОГОМАТИ f. mater dei.
БОГОМИЛИ m. pl. bogomili, haereticorum genus ber. zak.-serb. **О МАСАЛИАНѢХЪ, ИЖЄ СОУТЬ НЪІНѢ ГЛАГОЛЄМИИ БОГОМИЛИ, БАБОУНИ** περὶ μασσαλιανῶν τῶν νῦν βογομίλων krmč.-mih. 205. nsl. bogomil pius meg. cf. **БОГОУМ**-.
БОГОМИЛЬСКЪ adj. bogomilorum -**СКАѦ ЄРЄСЬ**.
БОГОМОЛА f. oratio nom.-bulg. saec. XIII.
БОГОМОЛИЄ n. ecclesia op. 2. 1. 64.
БОГОМОЛЬ m. θεοσεβής religiosus glag.
БОГОМОЛЬЦЬ m. deum precans misc.
БОГОМРЪЗОСТЬНЪ adj. deo invisus -**СТНИЄ ЄРЄСИ** sabb. 148.
БОГОМРЪЗЪКЪ adj. θεοστυγής deo invisus ant. prol.-mart. -**МРЬЗЬКЪ** sup. 370. -**МРЬСКАГО** vost. 1. 215.
БОГОМРЪЗЬНЪ adj. θεοστυγής deo invisus šiš. 48. -**МРЬЗЪНАГО** antch.
БОГОМѪДРИЄ n. θεοφροσύνη pietas.
БОГОМѪДРОСТЬНЪ adj. θεόφρων divina sentiens sup. 136, ubi rectius **БОГОУ МѪДРОСТЬНѢЄ**.
БОГОМѪДРЪ adj. θεόφρων pius **ВЬСА -ДРЫЙ СЬКРЬШИВЬ** sabb. 52.
БОГОМѪДРЬНЪ adj. θεόφρων pius hom.-mih.
БОГОМѪЖЬНЪ adj. θεάνδρου hominis dei men.-mih. - **ЗРАКЬ** prol.-mih.
БОГОНАПОУСТЬНЪ adj. a deo immissus.
БОГОНАСАЖДЄНЪ adj. θεόφυτος a deo plantatus.
БОГОНАОУЧЄНЪ adj. θεοδίδακτος a deo doctus cloz I. 28.
БОГОНАЧРЪТАНЪ adj. θεοχάρακτος a deo insculptus.
БОГОНАЧѦЛИЄ n. θεαρχία divina gubernatio ant.
БОГОНАЧѦЛЬНЪ adj. θεαρχικός divinae gubernationis ant.
БОГОНЄВѢСТА f. θεοῦ νύμφη dei sponsa stichir.
БОГОНЄВѢСТЬНЪ adj. θεοῦ νύμφης dei sponsae sbor.
БОГОНЄНАВИДЬСТВО n. θεοστυγία odium dei.
БОГОНЄНАВИДЬЦЬ m. dei osor.
БОГОНЄНАВИСТЬНИКЪ m. θεομίστης dei osor.
БОГОНЄНАВИСТЬНИЦА f. θεομίστης quae deum odit.
БОГОНОСИВЪ adj. θεοφόρος deum ferens sup. 204. 220. sborn. ant. leont. hom.-mih.
БОГОНОСИЦА f. θεοφόρος deum ferens.
БОГОНОСЬНЪ adj. θεοφόρος deum ferens sup. 261. 300. 301. - **ОТЬЦЬ** sim. I. 712. -**СНА ОТЬЦА** sabb. 217.- **ЦАРЬ** θεοφόρητος man.
БОГОНОСЬЦЬ m. θεοφόρος deum ferens sup. 286. šiš. XIII.
БОГООБРАЗЬНЪ adj. θεοείκελος, θεόμορφος divinam formam hebens ex. hom.-mih. -**НОЄ** dei contemplatio sup. 203.
БОГООТРОКОВИЦА f. dei ancilla typ.-chil.
БОГООТЪКРЪВЄНЪ adj. θεόφαντος a deo declaratus.
БОГООТЬЦЬ m. θεοπάτωρ dei pater op. 2. 1. 73.
БОГООТЬЧЬСКЪ adj. θεοπάτορος patris dei.
БОГОПИСАНЪ adj. θεόγραφος a deo scriptus -**НА СКРИЖАЛЬ** per. LXIV.

богоплетенъ adj. a deo plexus **-но сьграждение** chrys.-lab. **-нали мрѣжа.**
богоповѣдьникъ m. praeco dei **святитель и** - men.-belg.
богоповѣстьникъ m. θεαγγελεύς praeco dei.
богоподобьно adv. deo convenienter sabb. 98.
богоподражательнъ adj. θεόμιμος deum imitans par.
богоподражьнъ adj. θεομίμητος deum imitans **-но безъврѣдье** op. 2. 2. 198.
богопознание n. θεογνωσία dei cognitio sup. 242. 247. 249. 251.
богопокоривъ adj. θεοπειθής deo obediens.
богопокорьнъ adj. θεοπειθής deo obediens.
богопосланъ adj. a deo missus **-нный свѣть** sabb. 50. **-нна рыка** sabb. 197.
богопособьно adv. θεηλάτως modo a deo permisso men.-vuk.
богоприимьць m. θεοδέκτωρ deum excipiens chron. cf. **-приемь-.**
богоприемьнъ adj. θεοδόχος, θεοδέκτωρ deum excipiens **-но тѣло** hom.-mih.
богоприемьць m. deum excipiens typ.-chil. **-мьца симеона** sabb. 45. cf. **-приим-.**
богоприятьнъ adj. θεάρεστος deo placens; θεοδόχος deum excipiens **-но тѣло** hom.-mih. prol.-mart.
богопрозябьнъ adj. θεόβλαστος divinitus germinans.
богопроклятъ adj. cui deus male dixit.
богопроповѣдатель m. θεοκήρυξ dei praeco.
богопроповѣдьникъ m. θεοκήρυξ dei praeco krmč.-mih.
богопроповѣдьница f. deum praedicans.
богопроповѣдьнъ adj. praedicationis divinae.
богопрославленъ adj. θεόκλυτος a deo honoratus.
богопротивьникъ m. θεομάχος cum deo pugnans men.-vuk.
богопротивьнъ adj. θεομάχος cum deo pugnans greg.-naz. sabb. 101.
богопрѣданъ adj. a deo traditus **-дана вѣра** sbor.-kir.
богопоустъ adj. θεήλατος a deo immissus **- огнь** ant.
богопоустьнъ adj. a deo immissus **- гнѣвъ** op. 2. 1. 57. chrys.-lab. **-ни перьси** men.-mih.
богоразоумие n. θεογνωσία cognitio dei sup. 360. typ.-chil.
богорачитель m. dei amans ber.
богородительница f. θεομήτωρ dei mater.
богородица f. θεομήτωρ, θεοτόκος dei mater sup. 94. 178. 204 etc. pat. ant. ok. 59. 68. 69. 70. monasterium in Toplica sim. II. 2.
богородичинъ adj. poss. θεοτόκου matris dei ostrom. men.-vuk.
богородичьнъ adj. θεομήτορος matris dei pat. **- праздьникъ** mir. **-но пособие** prol.-mart. **- поемъ** lavr. - op. 47.
богорождение n. θεογονία dei nativitas.
богорождьство n. θεογονία dei nativitas per. xxvii.
богоросьнъ adj. θεόδροσος divinitus rore perfusus.
богорѣчивъ adj. de deo loquens men.-belg.
богосадьнъ adj. θεόφυτος a deo plantatus **-на лѣторасль** hom.-mih. 110.
богосажденъ adj. θεόφυτος a deo plantatus.
богосварьникъ m. θεομάχος cum deo pugnans sup. 250.
богосвѣтлъ adj. θεολαμπής divinitus splendens **- свѣтильникь** sabb. 177.
богосиянынъ adj. θεολαμπής divinitus splendens.
богосиятельнъ adj. θεολαμπής divinitus splendens men.-mih.
богославьнъ adj. θεόκλυτος a deo honoratus.
богословесие n. theologia hom.-mih.
богословествовати -воуя -воуеши vb. de deo disserere hom.-mih.
богословестие n. θεολογία theologia op. 2. 2. 301. fortasse pro **-весьствие.**
богословесьникъ m. θεολόγος theologus men.-belg.
богословесьнъ adj. θεολογικός theologicus ant.
богословесьствовати -воуя -воуеши vb. θεολογεῖν de deo disserere sup. 179. 1.
богословештавати -ваня -ваеши vb. θεολογεῖν de deo disserere sup. 237. 19.
богословити -вля -виши vb. θεολογεῖν de deo disserere sup. 238. 245. 318.
богословие n. theologia chrys.-lab.
богословление n. θεολογία theologia hom.-mih. **-вление** sup. 239. 251.
богослововати -воуя -воуеши vb. θεολογεῖν de deo disserere hom.-mih.
богослововъ adj. poss. θεολόγου theologi prol.-mart.
богословъ m. θεολόγος theologus sabb. 187. pat. typ.-chil. cyr. II. 21. dioptr.
богословьникъ m. θεολόγος theologus.
богословьничьскъ adj. theologicus pan.
богословьнъ adj. θεολογικός theologicus sup. 249. **-но правило** prol.-mih. **- гласъ** krmč.-mih. **- языкъ** sabb. 139.

богословьнѣ adv. theologice prol.-mart.
богословьскъ adj. theologicus hom.-mih.
богословьствиѥ n. theologia men.-belg.
богословьствовати -воуѭ -воуѥши vb. θεολογεῖν de deo disserere.
богословьць m. θεολόγος theologus svjat. greg.-naz. ant. krmč. typ.-chil. hom.-mih. men.-mih. šiš. ix. ev.-trn.
богострастьникъ m. pro deo patiens krmč.-mih. 205.
богосъдѣтельнъ adj. θεόκτιστος a deo creatus.
богосъзданъ adj. a deo conditus **-ниѣмь градѣ** ok. 53.
богосъказанъ adj. θεόφαντος a deo declaratus.
богосѫдьнѣ adv. dei iudicio chrys.-lab.
богота́тьство n. ἱεροσυλία sacrilegium dial.
боготворити -рѭ -риши vb. θεοποιεῖν deifacere.
боготворьнъ adj. θεόκτιστος a deo creatus dioptr.
боготечьнъ adj. θεόρρυτος a deo profluens triod.
боготочьнъ adj. θεόρρυτος a deo profluens pat. **-на роса** cyr. 30.
боготъканъ adj. a deo contextus misc. **-вѣньць** cyr. 29.
богооубийство n. θεοκτονία dei occisio hom.-mih.
богооубийца m. θεοκτόνος qui deum occidit ioann.
богооубийць m. θεοκτόνος qui deum occidit sup. 358. hom.-mih. cf. **-биѥць**.
богооубийчьнъ adj. θεοκτόνου deum occidentis **-но зломыслиѥ** hom.-mih. 31.
богооубиѥць m. qui deum occidit krmč.-mih. cf. **-бийць**.
богооугодивъ adj. deo gratus misc.
богооугодиѥ n. deo placere.
богооугодьникъ m. θεάρεστος deo placens.
богооугодьница f. θεάρεστος deo placens.
богооугодьнъ adj. θεάρεστος deo placens leont. **-дънѫ** cloz I. 28. cf. **боговъгод-**.
богооугождениѥ n. deo placere.
богооукрашенъ adj. θεοκόσμητος a deo ornatus.
богооупасенъ adj. a deo salvatus **-на паства** sim. II. 4.
богооученъ adj. θεοδίδακτος a deo doctus cloz I. 19. **богомъ наоученъ** id. cloz I. 3.
богооучловѣчьнъ adj. θεάνθρωπος deus homo factus: recte **-ченъ**.
богооучьнъ adj. θεοδίδακτος a deo doctus **-чънъ** cloz I. 47.
богохранимъ adj. θεοφύλακτος a deo servatus šiš. xx. typ.-chil. leont. **-градь** prol.-mih. krmč.-mih. sabb. 103.
богохоульникъ m. blasphemus misc.
богохоульнъ adj. θεομίσης dei osor ant. **-строка** iv.-mih.
богоцѣльбьнъ adj. θεοθεράπευτος divinae curationis **-но цѣлениѥ** hom.-mih.
богочловѣкъ m. θεάνθρωπος deus homo.
богочловѣчьскъ adj. θεανθρώπου dei hominis.
богочрътанъ adj. θεοχάρακτος a deo insculptus.
богочьстиво adv. θεοσεβῶς religiose sup. 6.
богочьстивъ adj. θεοσεβής religiosus sup. 411.421.445. **-родитель** sim. I. 2. krmč.-mih. **-чьтивь -чтивь** hom.-mih. 34.
богочьстивѣ adv. θεοσεβῶς religiose sup. 421.
богочьстиѥ n. θεοσέβεια religio ant. sup. 73. 239. 422 etc.
богочьстьно adv. θεοσεβῶς religiose sup. 231.
богочьтьць m. θεοσέπτωρ dei cultor prol.-mih. **-тець** vost.
богоꙗвлѥникъ m. θεοφάντωρ sacerdos.
богоꙗвлѥниѥ n. θεοφάνεια dei apparitio. nativitas ostrom. prol.-mart. šiš. xiv. sabb. 199. **-въѥниѥ** sup. 211.
богоꙗвлѥнъ adj. a deo ostensus **-ны василие** nom.-mik. 111.
богоꙗвлѥньскъ adj. θεοφανείας apparationis dei nom.-mik. **-ка вода** trêb.
богоꙗзвенъ adj. θεόβλητος a deo ictus.
богоумилъ m. nom. propr. viri bogumil kozm. **попъ именемъ богоумилъ, а по истиньнѣ богоу не милъ** op. 2. 2. 512. **-ли** bogomili, haeretici nom.-lab. **масалиꙗне оучители -милома, рекъше бабоуномь** krmč.-mih. 362. cf. **богомилъ**.
богоумръзъкъ adj. deo invisus sbor.-kir. 32.
богъ m. θεός deus **богомь зовѣмъ бога, небоно богатьства всѣмъ отъ того соуть** io.-dam. **богы своꙗ, рекше бѣсы** per. xx. **богови** cloz I. 908. nsl. bogovati vaticinari trub. coniectura assequi meg. bogovec hariolus lex. zbogati se corrumpi : sême se zboga; zlega boga vživa infelix est metl.; borme pro bože me. nota zboga, zbog rib. zbog prip. propter. rad. scr. bladž colo, obtineo, utor.
богъданъ m. nom. propr. viri **-гд-** krmč. - saec. xiii.
богыни f. θεά dea sup. 162. 165. 168. prol. barl. greg.-naz. cyr. hier. men.-mih.

prol.-mih. nsl. boginja dea, mulier fatidica lex.

БОДЕНЬЦЬ m. spinae **-нецъ** ber.

БОДЛЬ m. spina **по бодлехъ коупиньныхъ** pat.-šaf. 158. pl. nom. **нѣкотори бодлие** σκόλοπες pali acuti men.-vuk. bulg. bodel herbae inutiles pokl. 1. 54.

БОДЬЛИВЪ adj. pungens **трьние -дливо** prol.-mart. κερατιστής qui cornu petit - **воль** krmč. kruš. pent.-mih.

БОДЬЦЬ m. stimulus ber. alb. mbodets cf. rum. **болдѹ**.

БОЖИИ adj. θεῖος divinus sup. 9. 334. 379 etc. - **градъ** θεοῦ πόλις theopolis **-ние слово** tur. **-жи** cloz 1. 83. 118. 516. sg. gen. **-жѣ** ibid. 519. **бюбы божи** šiš. 61. - **гнѣвь** (θεομηνία ira divina), **неже есть градь** (grando) **-ние познание** hom.-mih. nota **на божию** (fortasse **-ниѧ**) κατὰ θεόν secundum deum op. 2. 1. 147. 162; 2. 2. 41. 255. 264. 432. **по божию** id. 2. 2. 41.

БОЖИТИ -жѫ -жиши vb. θεοῦν deum facere io.-dam.

БОЖИЦА f. θεά dea glag. nsl. božica.

БОЖОУРЪ m. κρόκος crocus **божюрь** op. 2. 2. 147. rum. **божѹр** serb. božur.

БОЖЬНИЦА f. ναός templum prol. chron. I. 147. 157. **-жница или церковь** lavr.-op. 7.

БОЖЬСКЪ adj. θεῖος, θεϊκός divinus sup. 6. 254. svjat. men.-mih. chron. I. 138. 39. **-жескъ** sup. 118. greg.-naz.

БОЖЬСКЫ adv. θεϊκῶς modo divino hom.-mih. prol.-mih. κατὰ θεόν secundum deum šiš. 197.

БОЖЬСТВО n. θειότης divinitas sup. 16. 17. 21 etc. svjat. šiš. 243.

БОЖЬСТВОВАТИ -воуѭ -воуеши vb. θεοῦν deum facere greg.-naz.

БОЖЬСТВЬНЪ adj. θεῖος divinus svjat. cloz I. 819. sup. 216. 321. 342. **-ствънъ** cloz I. 943. **-жественъ** sup. 212. 437.

БОЖЬСЦѣ adv. θεϊκῶς modo divino hom.-mih. 30.

БОИ m. μάστιξ flagellum 3. reg. 12. 11. - kruš. pugna glag. **сь бои бѣжещоу** alex.-mih. caedes krmč.-mih. per 34. 29; 96. 2. chron. I. 167. 212. 213. 214. magy. baj pugna, difficultates rum. **баю** aerumna, labor.

БОИЛИВЪ adj. πλήκτης obiurgator ant.-vost.

БОИЦЬ m. pugnator e **бой -ьць**.

БОИШТЕ n. locus pugnae **-ще** ber.

БОКЪ m. πλευρόν latus; λαγών cavitas mih.-hom. **земли разврьзьши бока свои** prol.-mih. **зрьно въ земльною бокоу падъ** dioptr. **вь бокоу земльноую лежа**-**ти** hom.-mih. 161. **сьродьство оть бока, рекьше оть страны** krmč.-mih.

БОЛИИ -льши -лие adj. comparat. μείζων maior cloz I. 440. 445. assem. š.-gl. 49. sup. 131. 230. 275. 303. sim. I. 9. šiš. 90. 202. 209 etc. **болии сань** men.-mih. **болие зелии вьсѣхь есть**; πλείων plus šiš. 231. **словесы большими** šiš. 6. **боле нхь бѣаше** leont. **болие нась есть вашего сьбора** men.-mih. **боле тридесяти** per. κρείττων praestantior, melior sup. 184. 212. 397. šiš. 237. **большоу есть завѣтоу ходатаи** šiš. 239. **боле ми есть** š.-gl. gravior sup. 407. nota **по большие** mon.-serb. 41. 117.

БОЛЪВАНЪ m. στήλη columna **бълванъ** zlatostr. **бълъванъ** svjat. **-лв-** chron. I. 201. 29. op. I. 171. **проклятымъ болъванимъ** vost. 1. 83. **болванъ** men.-leop. - **сланъ** vost. 2. 11. nsl. bolvan idolum bel. hung.-slov. bolvančar idololatra cf. **балъванъ**.

БОЛЪВАНЬНИКЪ m. ἄρχων princeps, moloch **болв-** levit. 18. 21; 20. 2; 20. 5. vost. 1. 65.

БОЛЬ -ли m. ἄρρωστος, ἀσθενής, ὁ ἐν νόσῳ aegrotus sup. 27. 29; 288. 17. io.-clim. cyr.-hier. psalt.-theod. krk. per. leont. men.-vuk. op. 2. 2. 430. pl. dat. **болемь** men.-mih. pl. acc. **боли** cyr.-hier. nota sg. dat. **болоу** men.-vuk. **боль бѫдѫ** pat.-mih. morbus **въ боль въпасти** pat.-mih.

БОЛЬМА adv. μᾶλλον magis chron. I. 193. 14.

БОЛЬМИ adv. μᾶλλον magis barl. vita-theod. chron. I. 133. 26. - **паче** krmč.-vost. krmč.-mih. **болеми** krmč.-mih.

БОЛЬНИЦА f. ἄρρωστος mulier aegrota pat. νοσοκομεῖον valetudinarium pat. dial.-šaf. prol.-mart. ok. 70. sbor.-kir. 14. rum. **болницъ**.

БОЛЬНИЧАРЬ m. aegrotos curans **-лничнom**.-mik. 127. rum. **болницарю** id.

БОЛЬНОВАТИ -ноуѭ -ноуеши vb. aegrotare psalt.-int.

БОЛЬНЪ adj. ἀσθενής, ἀσθενῶν debilis sup. 413. ant. prol.-mih. bell.-troj. men.-leop. - **тѣломь** cyr. 19.

БОЛЬСТВО n. τὸ ὑπερέχον, ὑπεροχή excellentia io.-dam. svjat. op. 2. 2. 393.

БОЛЬШИМИ adv. μᾶλλον, μειζόνως magis cyr.-hier. georg. bor. 10. vita-theod. 13. sabb. 51. op. 2. 2. 432. - **разгнѣвати се** men.-mih. **почюдиши се большиими** hom.-mih. **да не большими се сьпадеши** hom.-mih. μάλιστα maxime man. ἐπὶ πλεῖστον **большими простръти сло**-

во hom.-mih. **болѥшими** krmč.-mih. cf. **-шьми**.

большимь adv. magis - **начать любити и** vita-theod. 4.

большина f. melior status glag.

большиньство n. excellentia pan.

большьми adv. μᾶλλον magis greg.-naz. sup. 379. 1. op. 2. 2. 55. voce maiori sup. 130. μεῖζον magis **-шъми** cloz I. 739 ἐπὶ πλεῖστον maxime cloz I. 523. cf. **-шими**.

большьмь adv. μᾶλλον magis svjat.

болѣдина m. ἄρρωστος aegrotus io.-clim.

болѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ἀρρωστεῖν, ἀσθενεῖν, νοσηλεύεσθαι aegrotare io.-clim. op. 1. 90; 2. 2. 203. pat. 2. reg. 13. 4. - kruš. ὀδυνᾶσθαι doloribus angi isai. 53. 4. - vost. ὠδίνειν doloribus cruciari mich. 4. 10. - proph. **болѥдовати** saepe misc. cf. nsl. bolêhav, bolêhost lex.

болѣдьнъ adj. ἐπίπονος laboriosus op. 2. 2. 304.

болѣждь adj. ἄρρωστος, ἀσθενής, νοσῶν aegrotus **-да доуша** io.-clim. osee 4. 4. - vost. **очима -дама** greg.-naz.

болѣзнивъ adj. ἄρρωστος aegrotus glag. misc.

болѣзновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀρρωστεῖν aegrotare prol. isaak. - **окомь** men.-vuk. - **чрѣвомь** chrys.-lab.

болѣзнь f. ὠδίς dolor ostrom. cloz I. 669. 745. cruciatus sup. 136. πόνος dolor sup. 275. ἀσθένεια infirmitas sup. 230. ostrom. νόσος morbus; μαλακία languor corporis ostrom.

болѣзньнъ adj. νόσου morbi dial. **-ный одрь** sabb. 136. δύσφορος intolerabilis sup. 66. ἀλγεινός dolorem afferens sup. 67. tristis sup. svjat. ἀσθενής aegrotus pent.-mih. περιπαθής affectionibus obnoxius man. ταλαιπωρίας miseriae man. **ꙗзвы трьпѥмы болѣзнѣѥ (-зньнѣѥ) сѫть** bulg.

болѣзньствовати -воуѭ -воуѥши vb. aegrotare hom.-mih.

болѣниѥ n. ἀρρωστία, νόσος morbus svjat. hom.-mih.

болѣти -лѭ -лиши vb. ὀδυνᾶσθαι doloribus cruciari sup. 229. ἀσθενεῖν ostrom. κακῶς ἔχειν male se habere ostrom. κάμνειν aegrotare sup. 238. ἀρρωστεῖν aegrotare; πονεῖν laborare sup. 336. - **лютъмь нѥдѫгомь** men.-vuk. - **главою** prol.-mih. **болѥть жидовьско племѥ пѥтнѭ (болѣзнии)** hom.-mih. **чимь болиши**; men.-leop. **дьштѥрь очи болѣхоу** men.-vuk. **оутроба моꙗ болитъ** men.-leop. serb. bolja dolor rum. **болъ** f. morbus.

болꙗринъ m. μεγιστάνων εἷς optimatum unus sup. 144. 146. 158. 444. svjat. πρῶτος princeps; ἄρχων princeps krmč.-mih. op. 2. 2. 56. ἄρχων προστάτης praeses greg.-naz. ὕπατος consul op. 2. 2. 672. συγκλητικός senator malal. pl. σύγκλητος senatus io.-clim. krmč.-mih. εἷς τῶν τοῦ βασιλέως procerum unus **къ болꙗромь** εἰς τὸ στρατόπεδον in castra men.-mih.: barl. prol. krk. men.-vuk. hom.-mih. prol.-lab. vita-theod. sim. I. 29. II. 3. 7. 13.

болꙗрѥ великꙑ, мьньши sbor.-kir. 56.

бол̂ѣринъ sup. 42. 11; 42. 25; 44. 19.

болѣринъ bell.-troj. leont. ex. man. **-ларинь** krmč.-mih. **болѣрꙑ** ex. **болѣрѥ** krmč.-mih. russis saepissime **боꙗринъ** greg.-naz. svjat. io.-clim. bor. 9. 29. gram. 60. 172. op. 2. 2. 200. lit. bajoras let. bajârs; rum. **боѣр, боѥрицъ**; alb. bujar. bujarešъ.

болꙗрычьна f. filia boljari **-рычна** zlatostr. - saec. xvi.

болꙗровъ adj. poss. boljari - **островъ** vita-theod.

болꙗръ m. εἷς τῶν τοῦ βασιλέως optimatum unus barl. krmč. prol.-cip. ephr.-vost.

болꙗрꙑни f. συγκλητική senatoris coniux prol.-mart. men.-mih. hom.-mih. nota nom. - **рина** men.-mik. men.-vuk. et acc. - **риноу** prol.-cip. gen. **боꙗрынꙑ** ἀξιωματική auctoritate praedita per. xlix.

болꙗрьскъ adj. μεγιστάνων optimatum sup. barl. gram. 176. misc. kruš. chron. I. 206. **-ка одежа** vita-theod. - **съвѣть** συγκλητικὴ βουλή senatorum consilium men.-vuk. **родь** - γένος ὑπάτων consulum genus men.-mih. **-ска дьщи** sbor.-kir. 54. **бол̂ѣрьскъ** sup. 76. 78. 206. - **домь** krmč.-mih.

болꙗрьство n. ἀρχαί magistratus zlatostr. σύγκλητος senatus barl. bor. 87. krmč.-mih. krmč.; russ. **боꙗрьство** chron. nota - **и риза и жезлъ** τρίβων καὶ ὑπήνη καὶ βάκτρον op. 2. 2. 151.

болꙗрьць m. optimatum unus nest.

болѥ adv. μεῖζον magis **болѥ** sup. 223. 282. 348 etc. **болѥ вьсѥго** cloz I. 522. πλέον plus **болѥ** sup. 281. 321. 350 etc. **ни болѥ ни хоуждѥ** svjat. - op. 2. 2. 380. ἐπὶ πλέον amplius šiš. 9. act. 4. 17. krmč. **нѥ можѥши болѥѥ тамо ити** prol.-cip. cf. ngr. πλέον et serb. već. **болѥ** melius - **бꙑ** utinam exod. 16. 3. **болѥ би** (et **оунѥ бѣ**), **да бихомъ измрѣли** ibid. - vost. κομψότερον praestantius op. 1. 144.

болѥславъ m. nom. propr. viri **болѥс-** russ.

болѥстинъ adj. morbi **въ немощи болестинѣй** psalt.-int. - saec. xii; recte **болѥстьнъ**.
болѥсть f. νόσος morbus **-лесть** grom. **-лѣсть** russ.
борилъ m. nom. propr. viri **-ла цара** sabb. 104.
борисъ m. nom. propr. viri chabr. 91. chron. I. 127. 131. 140 etc. **оубиѥниѥ светыю моученикоу -са и глѣба** šiš. xxiii. - **болгары крьстилъ** op. 2. 2. 33.
боритель m. πολεμιστής bellator ioann. vost. I. 311. men.-leop.
борити -рѭ -риши vb. μάχεσθαι pugnare cloz I. 618. πολεμεῖν bellum gerere 1. cor. 15. 32. iac. 4. 2. - cod. bulg. georg. pat. dial.-šaf. misc. - **градь** steph. **борѧщаго насъ врага** dioptr. **зависть борить срьдьце твоѥ** leont. **богь борить по вась** πολεμίσει περὶ ὑμῶν pent.-mih. - **сѧ** prol.-mih. bell.-troj. chron. 1. 169. sim. I. 25. **о неи да борѧтъ сѧ** ὑπερμαχοῦνται protegant man. **борѧ сѧ** sup. 41. 11.
боритовъ adj. πόα, ποία herba borith vulg. **трава** - ierem. 2. 22; olim **полнъ** ποίαν op. 2. 2. 87.
борище n. ἀγωνιστήριον, παλαίστρα locus certaminis prol.
боришь adj. poss. borisi chron. 1. 136. 191. **семиононъ сынъ** - per. lxv.
бориѥ n. coll. πεύκη pinus op. 1. 90; 2. 1. 115; 2. 2. 642. isai. 9. 13. - vost. πίτυς pinus op. 1. 105; 2. 2. 94. ezech. 31. 8. - proph. κυπάρισσος cypressus isai. 60. 13. - proph. κέδρος cedrus op. 2. 1. 16. 400. **отъ бьроу** svjat. - op. 2. 2. 377. δένδρον arbor; ὕλη silva **лѣсъ и боръ великъ** per. 2. osee 4. 13. - proph., ubi interpres pro λεύκη legit πεύκη. nota **десеть борь мехонодь** δέκα μεχωνώθ decem bases 3. reg. 7. 27; 7. 38. - kruš. et cf. **боръ** vost. 1. 362. v. **кощюньнъй**. nota sg. gen. **бьроу** svjat. loc. **на бороу** bor. 52. pl. nom. **борове** ezech. 31. 8. - vost. chron. 1. 189. 208. alb. borikъ f. pinus.
боровьнъ adj. πίτυος pinus **бьр-** op. 2. 1. 16.
борь f. pugna greg.-naz. io.-clim.
борьба f. ἀγών certamen pat. dial. isaak. men.-vuk. dioptr. chrys.-lab. **борба** op. 2. 1. 120. nsl. borba prip.
борьбище n. locus certaminis ber.
борьбьникъ m. ἀγωνιστής athleta.
борьбьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀγωνίζεσθαι certare **борбст-** op. 2. 2. 593.
борьнъ adj pugnae **сьсоудь** - men.-mih. 28.
борьць m. ἀγωνιστής certator sup. 70. isai. 13. 5. krmč. barl. krk. isaak. chrys.-lab. chron. 1. 142. men.-mih. sabb. 45.
бориѥниѥ n. πόλεμος bellum **бореније** sup. 372. krŭš. isaak. men.-vuk. leont. hom.-mih. op. 2. 2. 128.
босильковъ adj. basilici **-вѣми вѣтвьми** typ.-nic.
босота f. non calceatum esse dial. **-ты ради ногоу** sabb. 24.
бости, бодѫ, бодеши vb. νύττειν, κεντεῖν pungere sup. 261. 300. isaak. **противоу остьноу** - λακτίζειν calcitrare men.-mih. **бодѣхѫ сѧ** bell.-troj. 4. pruss. badd: embaddusisi lit. badau.
босъ adj. ἀνυπόδητος non calceatus svjat. sim. I. 3. **босама ногама** bell.-troj. 21. **босѣма ногама** sabb. 22. 42. 193. **босыма ногама** chron. I. 264. **идоу пѣшь и бось** cyr. 8. **распоıасань и бось** leont. **бось ходе** sabb. 26. **босо хождениѥ** sabb. 116. bozza fris. lit. basas.
босьна f. nom. propr. regionis, bosna steph.
босьньскъ adj. bosnicus steph. **-кыѥ земле** op. 2. 1. 48.
ботѣниѥ n. humor. - **дождıа** pluviae sborn. - rum., ubi male **бътѣниѥ**.
ботѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. πιαίνεσθαι pinguescere ber.; male **бътѣти** vost. cf. **разботѣти**.
боухметъ m. muhammed per. 18. 25.
боухмитъ m. muhammed chron. 1. 165. per. 18. 26; 93. 29.
боухмытъ m. muhammedanus **въ -мытѣхъ** nom.-bulg.
боухмытьскъ adj. muhammedanus **-скаıа вѣра** nom.-bulg.
боıазливъ adj. δειλός timidus glag.; pro **боıазньливъ**.
боıазнивъ adj. δειλός timidus pat. prol. kruš. chron. 1. 163. krmč.-mih. φοβούμενος timens prol.-mart.
боıазнь f. φόβος timor sup. 283. šiš. 195. δέος metus sup. 334. pruss. acc. biâsnan nsl. bojazen.
боıазньнъ adj. φόβου timoris; timidus isaak.
боıаниѥ n. δειλία timor.
боıати сѧ, боıѭ сѧ, боиши сѧ vb. φοβεῖσθαι timere sup. 2. 65. 87 etc. - **кого** cyr. 3. scr. bhî, bhjas, bhêš; bhajam timor curt. 1. 409. pruss. inf. biâtwei lit. bi let. bî, a quibus vocibus differt goth. fi(fijan) and. fjâ odisse curt. 1. 100. ahd. fien ags. fian.
боıачьскъ adj. timidus nom.-bulg. e contextu.
бравъ m. animal **пастоухъ ищетъ остатка -ва** amos 3. 12. - vost. **рече аврамь кь отрокома своима идѣте вь стадо,**

и поимѣте три -ви, и заколете скоро misc. 118. θῦμα victima gen. 43. 16. - pent.-mih. kruš. - заколеныхъ на трѣбищи hom.-mih. тоучьнъıꙗ -въı zlatostr. nsl. brav, bravski suillus; bravinski vervecinus habd. croat. brav aries bravar opilio cf. scr. bharv devorare.

брада f. πώγων barba sup. 108. let. bârda, barzda germ. bart; Bopp 3. 217. contulit scr. vrdh crescere cf. nsl. bradavica verruca meg.

брадатъ adj. πωγωνιαῖος barbatus prol. men.-vuk. prol.-mih.

брадатьць m. homo barbatus prol.-vuk.

брадꙑ - дъве f. ἀξίνη ascia ephr. - vost. πέλυξ securis iez. 9. 2. - vost. πέλεκυς securis 3. reg. 6. 7. - kruš. брадовъ op. 1. брадовь 40. 101. брадꙑ 105. брадовь ierem. - proph. -довъ vost. 1. 339. σκέπαρνον securis sup. -дъвиѭ 123. 10. -двиѭ 172. 22. sg. acc. брадъве ephr. -vost. pl. instr. брадвами prol.-mih. nota барта azbuk. nsl. bradlja barthacke, bradelj: bradelj je bradljina brada bulg. bradvъ serb. bradva magy. bárd rum. бардъ ahd. barta mhd. bart Diez 1. 93.

брадьнъ adj. πώγωνος barbae pat. -ни власи prol.-mart. власꙑ главнꙑе и -нꙑе sabb. 208.

брадѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. barbatum esse sup. 108. 6.

зда f. αὖλαξ sulcus bon. hom.-mih. op. . 2. 84. sbor. ant. dioptr. -доу оуправити men.-mih. -дꙑ обьходити chrys.-lab. male pl. nom. бразꙑ men.-vuk. nota bulg. brêznъ pokl. 1. 53. rum. браздъ cf. браздна.

браздна f. αὖλαξ sulcus - очищена chrys.-lab. прѣжде ѥже въ браздьнѣ ѥѩ (пьшеница) раздроушениꙗ dioptr. бразна: сѣмѧ не приидеть въ прозѧбениѥ не раздроушивъши (recte - шивъ) сѧ въ бразнѣ ibid. браздна pro нива ber.

бракованиѥ n. γάμος nuptiae prol. men.-vuk.

браковати -коуѭ -коуѥши vb. nuptias parare prol. men.-vuk.

бракокрадьца m. γαμοκλόπος adulter.

браконеискоусьнъ adj. ἄγαμος coelebs.

бракоокрадовати -доуѭ -доуѥши vb. γαμοκλοπεῖν uxorem alienam corrumpere part. -вань nom.-mik. 38.

бракь m. γάμος connubium; γάμοι nuptiae sup. 180. matth. 22. 2. на - вьдати дьщерь θυγάτριον εἰς γάμον ἐκδιδόναι prol.-cip. - бꙑсть вь кана галеѣи ioann. 2. 1. - cod. saec. xiv. сьтвори - ἐποίησε γάμον pent.-mih. не оу -ка створихъ hom.-mih. звань на -кꙑ hom.-mih. брацн агньчи apoc. croat. brak verant.; curt. 1. 411. a брати sumere derivat.

бранити -ниѭ -ниши vb. πολεμεῖν pugnare; κωλύειν impedire sup. 379. šiš. 92. - сѧ psalt.-int. -нѧште чловѣкомъ въхода въ рай tur. -нѧ твои воли προαναστέλλων σου τῆς μανίας cloz II. 107. -нꙗхоу ѥй men.-mih. -нꙗше мꙗсъ ꙗсти per. 76. -нꙗщоу вамъ не кланꙗти сꙗ капищемъ tur. -нити себе cyr. 7. -нити влькомь стада твоѥго sim. I. 26.

браниѥ n. πάλαισμα, πάλη lucta ant. ἀγωνία certamen sup. ἄθλησις certatio sup. hom.-mih. conflictus glag. бъраниѥ sup. 64.

браниѥ n. συλλογή collectio на - врачевьскꙑхъ былий prol.-mart.

бранолюбьць m. pugnae amans psalt.-int.

брань f. πάλη lucta sup. 375. 381. cloz I. 365. παλαίστρα lucta sup. 235. μάχη pugna sup. 53. hom.-mih. chron. πόλεμος bellum sup. 62. ostrom. exercitus isaak. сьбра-men.-mih. nota положити-τιτρώσκεσθαι vulnerari sup. 183. 13. et брань σκηπτουχία sceptri gestatio sup. 351. 3. nsl. bran; lit. barnis rixa.

браньникъ m. πολέμιος hostis pyrg.

браньница f. propugnaculum glag.

браньнъ adj. πολέμου belli glag. πολέμιος hostis prol.-vuk. -но оружиѥ pent.-mih. -нное оружиѥ sabb. 159.

браньнѣ adv. μάχιμον bellicose man. 63.

браньскъ adj. πολεμικός bellicus -ка хꙑтрость sup. 63. -ко моужьство men.-mih.

браньство n. agon glag.

братана f. ἐξάδελφος neptis krmč. -ньна georg.

братаништь m. ἐξάδελφος nepos -ничь per. 22. 2.

братанъ m. ἐξάδελφος nepos krmč. georg. лота -на авраамлꙗ; - братьнь сꙑнь глаголеть се krmč.-mih. 335.

братаньць m. nepos ok. 60.

братеникъ m. frater per. 72. chron.

братеньскъ adj fraternus georg.

братеньць m. nepos chrys.-lab. cf. -тѣн-.

брати, берѫ, береши vb. αἱρεῖν capere prol. συλλέγειν colligere sup. - дрьва pent.-mih. ἐλαιολογεῖν olivas colligere - маслиниѥ num. 24. 20. -vost. eligere sup. 75. κτᾶσθαι acquirere не брати злата ни сребра hom.-mih. имѣниꙗ береуще men.-mih. въ вои беромь στρατευόμενος deligendus ad pugnam. habes etiam бърати sup. 75. 29; 247. 7, любивъ имѣниѥ

бьрати φιλοχρήματος pecuniae avidus zlatostr. nsl. brač, bratva. scr. bhr, bhrî ferre gr. φέρειν lat. ferre goth. bairan curt. 1. 411.

брати, борьк, борюши vb. μάχεσθαι pugnare мѹченици нагомь тѣломь борють μάρτυρες γυμνῷ τῷ σώματι μάχονται hom.-mih. πολεμεῖν bellum gerere; ἐκπολεμεῖν bello vexare apost.-saec. xiii. hom.-mih. oppugnare. - сѧ hom.-mih. sim. I. 25. glag. sup. 50. 53. 333. 381. svjat. свадыете се и борюте šiš. 190. кь истинѣ борѹщє сє krmč.-mih. πολεμεῖσθαι bello vexari sup. 183. cf. бърати сѧ sup. 85. 18. б'раχомъ сѧ sup. 53. 4. lit. barti vituperare let. bârt and. berja ferire scr. bhr reprehendere.

братичиштъ m. consobrinus братичичь chron. 1. 148. 182.

братиꙗ f. coll. ἀδελφοί fratres ostrom. sup. 12. 42. 52 etc. -тьꙗ sup. 86. 187. 204 etc. три братию prol.-cip. men.-mih. братьѣ cloz 1. 108. братиамь sabb. 51. sg. instr. братю š.-gl. 94. cf. братъ.

братовъ adj. poss. fratris zak.-serb. nota nsl. bratovlj trub.

братогѹбьць m. ἀδελφοκτόνος fratricida men.-mih.

братолюбивъ adj. φιλάδελφος fratris amans ant. io.-clim.

братолюбиıє n. φιλαδελφία fraterna caritas dial. hom.-mih. šiš. 154. 185. sabb. 198.

братолюбьзно adv. fraterne sabb. 14.

братолюбьнъ adj. fratris amans ioann.

братолюбьствиıє n. φιλαδελφία fraterna caritas sup. 269. 271.

братолюбьць m. φιλάδελφος fratris amans ant.

братоненавидьникъ m. fratri infensus vita - theod.

братоненавидьць m. fratri infensus chrys.-lab. per.

братоненавидѣниıє n. fratris odium nom.-mik.

братоненавистиıє n. fratris odium chrys.-lab.

братоненавистьнъ adj. fratri infensus dioptr.

братоpазлѫчениıє n. fratrum separatio.

братосъподоблıениıє n. amor fraternus sabb. 110.

братотворениıє m. ἀδελφοποιΐα fratris conciliatio georg. nom.-mih. 70. -рениıє прѣобидѣвь sabb. 107.

братоѹбийство n. ἀδελφοκτονία fratricidium sup. 289.

братоѹбийствьнъ adj. ἀδελφοκτονίας fratricidii.

братоѹбийца m. ἀδελφοκτόνος fratricida.

братоѹбийць m. ἀδελφοκτόνος fratricida ant.

браточа̨да f. ἐξαδέλφη nata ex fratre men.-vuk. cf. братоѹч-.

братриꙗ f. coll. ἀδελφοί fratres greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 20. pat.-mih. psalt.-petr. a. š.-gl. 76. ev.-grig. братрьѣ cloz I. 84. 541. 745. bratria fris.

братръ m. ἀδελφός frater cloz I. 81. 477. 497. 503. assem. ev.-grig. š.-gl. 47. 48. greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 10. 20. psalt.-petr. a. cf. šaf.-urspr. bratr fris. scr. bhrâtr gr. φρατήρ lat. frater goth. brôthar ahd. bruodar ags. brodhor lit. brotušis, brolis curt. 1. 414. pruss. voc. brâti pl. bratrîkai cf. братъ.

братрьнь adj. poss. ἀδελφοῦ fratris cloz I. 503. 522. pat.-mih.

братрьство n. fraternitas š.-gl. 83.

братрьствьнъ adj. fraternus glag.

братоѹча̨да f. ἀξάδελφος nata ex fratre krmč. zak.-serb. nom.-lab. pyrg. сестра матере моıеıе ıесть ми велика братоѹчеда misc. 192. cf. браточ-.

братоѹча̨до n. ἀδελφιδοῦς filius fratris vel sororis op. 1. 199. gram. 138. 232.

братоѹча̨дъ m. ἀδελφιδοῦς, ἐξάδελφος natus ex fratre op. 2. 2. 38. 60. krmč. georg. prol.-mih. dial.-šaf. š.-gl. 94. consobrinus sup. 218. 12. patruelis sup. 206. 7; 218. 12. prol.-vuk. misc. ἑταῖρος socius 2. reg. 13. 3. - vost. ἀδελφιδός dilectus cant.-cant. прьваꙗ, вьтораꙗ -да krmč.-mih.

братъ m. ἀδελφός frater greg.-naz. ex. cloz I. 500. II. 72. ἀδελφιδός dilectus men.-mih. 246. шьдьшаꙗ -тиꙗ вьпросише leont. обрѣтаıють -тиꙗ pat. -тиꙗ придоше sim. I. 4. -тиамь сьшьдьшемь се leont. три -тию prol.-cip. люблꙗше и ꙗко еѵангелиıемь -та sabb. 113. nsl. bratan, bratana nepos, neptis ex fratre; bratič, bratična nepos, neptis ex fratre habd. cf. братръ.

братъсестра dual. m. ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή frater et soror вѣста - по пльти prol.-mih. два - krmč.-mih. gen. -сестроѹ prol.-vuk. dat. -сестрома ostrom.

братъсестрьца dual. m. frater et soror gen. братьсестрьцоѹ prol.-mih.

братьнь adj. poss. ἀδελφικός fraternus sup. 272. 9. svjat. glag. pat. dial. ioann. hom.-mih. chron. 1. 186. 222. 253. вь свой братний монастырь in monasterium fratris

sui cyr. 24; nota δελφικός delphicus per братьнь male verti op. 2. 2. 77.

братьскъ adj. ἀδελφικός fraternus prol.

братьскꙑ adv. fraterne men.-vuk. sabb. 120.

братьство n. ἀδελφότης fraternitas sup. 269. ant. misc. men.-mih. sim. I. 13. 32. II. 12. nom.-lab.

братѣньць m. ἀδελφός frater prol. cf. -тен-.

брачина f. sericae vestes паче паволоки и -нꙑ cant.-cant. coccus op. 2. 2. 237. 238. ходити въ брачинѣ zlatostr. cf. ahd. bruoch, brôch, brôcha ags. brôc and. brôk hose mlat. bracae, braccae, quod quidam gallicum esse censent: βράκαι, βράκεις, βρακία; alb. brekъ nsl. bregeše cf. брачинъ.

брачинъ m. σηρικά vestes sericae не злата се соѹмьне или бисера или сребра или стькла или брачина men.-mih. 267. prol.-mih. 42. брачинꙑ bor. 45. пови его въ брачини bell.-troj. 4. ходити въ брачинѣ zlatostr. cf. rum. бръчiъ cingulum бръчинарю̀ hosenriemen.

брачиньнъ adj. σηρικός sericus georg.-alex. -ньнꙑѥ ризꙑ krmč.-mih. 150. оу -нныхъ ходеть ризахъ ibid. 37. - платъ ὀθόνη tela linea krmč.-rum. -на риза chrys.-lab. -ньнꙑми нитми krmč.-mih. 261.

брачити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. γαμεῖν uxorem ducere chrys.-lab. nom.-lab. krmč.-mih.

брачьнъ adj. γάμου nuptiarum sup. 180. одѣниѥ -но ostrom. -чно сьложениѥ krmč.-mih. - чрьтогь chrys.-lab. .в.-брачьнь nom.-lab.

брачьство n. γάμος connubium krmč.-rum.

брашьно n. βρῶσις edulium pent.-mih. ostrom. βρῶμα cibus sup. 258. ostrom. krmč.-mih. ἔδεσμα cibus sup. 378. hom.-mih. σῖτος cibus men.-vuk. τροφή victus sup. 208. 315. ostrom. šiš. 19. deliciae sup. 199. 2. ἐπισιτισμός viaticum брашно на поѹть pent.-mih. ἀνάλωμα sumptus georg. ἄλευρον farina margar. брашъно sup. cloz I. 265. assem. antch. -шъно sup. - и питиѥ antch. -шно sup. š.-gl. 46. et saepissime; брашьно sup. 14. 42. 127 etc. nsl. brašno cibus meg. viaticum croat. cibaria, viaticum verant. cf. scr. bhrakš comedere.

брашьновати -ноѹѭ -ноѹѥши vb. ἀναλίσκειν impendere, consumere брашноующаа nom.-vost.

брашьньнъ adj. escae psalt.-int. брашеньнаꙗ сꙑтость ioann. -на тегость leont. обилиѥмь -нꙑмь отегьчень chrys.-lab. -шенное op. 2. 2. 114. плодове -шьнии hom.-mih. 149.

брашьньце n. βρῶσις edulium prol. sup. 441.

брашьнѣнъ adj. escae -на тегость men.-mih.; recte -ньнъ.

брезъ v. безъ.

брениѥ n. πηλός lutum bon. š.-gl. 65; recte бръниѥ.

бренъдичь m. brundusium вь пристаништи града бреньдичь sabb. 182.

брести, бредѫ, бредеши vb. vado transire prol.-vost.; pro бродꙑ ἐκκολυμβήσας enatans apost. 27. 42. - vost. scribendum vitur бредꙑ. nsl. bred lit. bred let. brid cf. skr. bhrd mergi.

бретнꙗникъ v. бротнꙗница.

брехание n. clamor - или вьпль.

брехати, брешѫ, брешеши vb. latrare -хаше диꙗволь давимь men.-mih. 31. nsl. brehati V. 1.

бридати -даѭ -даѥши vb. στύφειν adstringere ни терпъкоѥ -даꙗѥ op. 2. 2. 80. fortasse pro -даꙗ: vox dubia.

бридость f. δριμύτης acrimonia io.-clim. op. 2. 2. 302. сладость и - io.-dam. зимна - ex. στρυφνότης acerbitas op. 2. 1. 138. αὐστηρόν severitas op. 2. 2. 25. ἀλγηδών dolor hom.-mih. μιαρία foeditas pat.; per лютость explicatur ber.

бридъкъ adj. δριμύς acerbus op. 2. 2. 28. сладъкъ - svjat. -ка стрѣла, болѣзнь hom.-mih. αὐστηρός severus op. 2. 2. 25. σκληρός acerbus часъ - sup. 57. 2. бриткоѥ дѣло man.-vost. acutus чювьство -ко psalt.-vost. μιαρός foedus pat.; comparat. бридьчай hom.-mih. -чеѥ pro -чаѥ svjat.; male -цайше op. 2. 2. 28. nsl. bridek amarus; acutus meg. habd. lex. brideč acer lex. serb. brid acies stul.

брижейда f. briseis bell.-troj. 25.

брижити -жѫ -жиши vb. affligere не -жите тихь брать š.-gl. 94.

бритва f. ξυρόν novacula sup. 319. prol. men.-vuk. slov.-novg. a. nsl. britva. britev.

бритвиѥ n. ξυρόν novacula men.-mih.

брити, бриѭ, бриѥши vb. ξυρᾶν tondere.

бричь m. ξυρόν novacula greg.-naz. num. 6. 5. - kruš. op. 1. 16; 2. 1. 115. pent.-mih. men.-mih. поброснеть бричемъ isai. 7. 20. - proph. rum. бричю̀ m. бричаг; magy. bicsak; alb. briskъ: nota бичагъ azbuk.

бродарь m. portitor nom.- barb. rum. бродарю̀.

бродити -ждѫ -диши vb. διαβαδίζειν transire на конехь -дѣхоу alex.-mih.-

сѧ per. 31. 26; 74. 13. chron. 1. 149. 182. nsl. broditi; - se navigare habd.

бродъ m. πόρος vadum, iter - бѣганию psalt.-theod. - носа naris meatus io.-dam. - дыханию ex. -да носоу op. 2. 2. 302. -ди трие оть коюгождо очесе ex. διάβασις vadum georg. hom.-mih. gram. 56. рѣчьный - men.-vuk. rum. брод; брȣдинъ traiectus.

брозенъ adj. fuscus, uti videtur: стои брозены чловѣкь на брозеноу коню misc.-serb. cf. it. bronzo fr. bronze it. abbronzare bräunen.

брой m. numerus mon.-serb. 326. 19.

бронти, броѭ, броиши vb. ἀριθμεῖν numerare grom. nom.-mih. 6. trèb. 107.

бронъ adj. λευκός albus кони -ни zach. 1. 8. - proph. ψαρός varius, cinerei coloris zach. 6. 3; 6. 7. -proph. cf. čech. brůna.

бротнıаница f. cella penaria, uti videtur: бротнаница e greg.-naz. serbico apud vost. въ бретьıанницѣхъ karamz. 2. 296. бретианницы vost. cf. бротъ.

бротъ m. panis azbuk. e germ.

броштениıе n. ἐρύθημα rubor -щение ризъ cyr.-hier. op. 2. 2. 61.

броштити -штѫ -штиши vb. rufare брощены ризы ἐρύθημα ἱματίων rubor vestium op. 2. 2. 61. nsl. broćiti (de ovis) broćilo.

брошть m. φοινικοῦν purpura psalt.-theod. zlatostr. coccinum glag. nsl. broč rubia habd. broćiti jajca bulg. broš serb. broć; rum. брочю.

броуди pl. f. genae pilosae, uti videtur: власы имѣıа златы и броуди и брадоу: сѣда броудми; броуди имоуща de Alexandro M. chronogr.

броумьнъ adj. pius glag.: e germ. ahd. frum utilis nhd. fromm; nsl. brumen.

броунатьнъ adj. κυανίζων caeruleus, fuscus op. 2. 2. 12. ahd. brûn it. bruno fr. brun.

броусна f. pars quaedam corporis броусны его быхоу сини ıако и соукно step.

броутъ m. ἧλος clavus броутове желѣзьны вьноузи вь главоу ıемоу τὴν κεφαλὴν ἥλοις σιδηροῖς καταπείρεται men.-vuk.

бръвистъ adj. μεγαλόφρυς magna supercilia habens ex. бровнистъ σύνοφρυς cui supercilia coëunt, trux per. xiv.

бръвь f. ὀφρύς supercilium sup. 386. 10. svjat. prol.-vuk. men.-mih. prol.-mart dual. nom. брьви men.-mih. по брьвьма man. поконцие брьвема prol.-mart. по бровма оу̂дарити men.-leop. ıелень вѣ добромa кровьма per. xxx. βλέφαρον palpebra man. δοκός trabs io.-clim. ponticulus misc.: nota in sof.-vrem. 1. 88. приплы къ бервн, ubi editor бервн male in берегови mutandum putat. cf. nsl. brv ponticulus cum scand. brû f. pons et brâ f. cilium et cum бръвьно. ser. bhrû gr. ὀφρύς ahd. brâwa curt. 1. 405. lit. brunas cilia.

бръвьно n. ὀφρύς supercilium man.-vost. δοκός trabs prol.-mart. ioann. σχεδία ratis 3. reg. 5. 9. - kruš: male бърьвьно ostrom. nsl. brvno, bruno rum. бърнь.

бръвьнъ adj. supercilii.

брѣгѫ v. брѣшти.

бръдо n. βουνός clivus dial. pat.-šaf. alex.-mih. λόφος collis man. 48. men.-vuk. въз - къ нимъ потече vost. 1. 104. ново крьдо serbiae urbs: градь срѣбрьный вь истиноу и златый steph. nsl. brdo promontorium, licium. nota brditi acuere; brdit acutus rib.

бръдокъва f. θρίδαξ, θριδακίνη lactuca dial. dial.-šaf. prol. pyrg.; male брѣдокъва acad. bulg. brьdokvi pokl. 1. 68. cf. serb. andrkva pastinaca mik. et rodakva raphanus mik.

бръдоунъ m. gladius ıего по десноу пазоухоу оударивь -доуномь alex.-mih. 136. брьдоунь op. 2. 2. 317. бордоунъ, бердоунъ ex. боурдоунъ azbuk.

бръдьнъ adj. montium, e montibus ortus.

бръжай m. fluentum cf. брьзина; -жаıемь кораблице низклачаше men.-mih. 393. таже сьпоущаıеть се вь срѣдоу -жаıа ibid. 394.

бръжениıе n. observatio glag.

бръзати -заѭ -заıеши vb. cito currere, uti videtur: -заıеть misc. отроче(ти) ради своıе потрѣбы -заıемоу и вь кладеньць вьпадьшоу men.-vuk.

бръзда f. χαλινός frenum bon. men.-vuk. за -ды поуватнкь влѣчаше осьла prol.-mih. оуздьı и -ды dioptr. nota кьздра krmč.-mih. 270. ἡνία habena greg.-naz. svjat. окоуздаıемь -дами hom.-mih. κημός camus pat. isaak. φιμός capistrum. adde sabb. 102. -доıѫ свѧзано op. 2. 2. 175. nsl. brzda, brzdati cf. бръста et ahd. brittil, quod afr. bridel a bride.

бръздити -ждѫ -здиши vb. ἡνιοχεῖν regere greg.-naz.

бръздьникъ m. ἡνίοχος auriga greg.-naz.

бръзина f. ῥεῦμα fluentum greg.-naz.

бръзити сѧ, бръжѫ сѧ, бръзиши сѧ vb. festinare борзѧ сѧ chir.

бръзо adv. ταχέως celeriter men.-mih. hom.-mih. misc. брьзо sup. 95. sabb. 13. τὸ τάχος cito num. 16. 46. -pent.-mih.

брѣзоногъ adj. ὀξύπους celer pedibus **борз**hes. 13.

брѣзорѣчивъ adj. περίγοργος ferox, alacer, vehemens per. LIII.

брѣзость f. ταχύτης celeritas kruš. dial. misc. hom.-mih. - **кони** chrys.-lab.

брѣзоходьць m. ταχυβάμων celeriter incedens.

брѣзъ adj. ταχύς celer georg. isaak. hom.-mih. bell.-troj. pat. - **конь** men.-vuk. alex.-mih. -**за катрьга** bell.-troj. -**зо хождение** krmč.-mih. ἀνδρεῖος fortis **борзъ** op. 2. 2. 262. γοργότατος vehementissimus vost. 1. 433. **вь брьзѣ** εὐθύς statim krmč.-mih. **въ бързѣ** sborn. comparat. **брьжий** typ.-chil. alex.-mih. **бържий** zlatostr. **брѣже** ex. alex.-mih. **брьже** (δρομαῖοι) **прихождахоу** men.-mih. et **брьзѣй** prol.-mih. **брьзѣйшоу сьтвори литоургию** prol.-mih.; curt. 1. 396. contulit gr. βραχύς.

брѣзьнъ adj. celer -**нѣие начрьтающе** men.-mih. 351; nota nsl. zvon brzno (pulchre) poje.

брѣзѣи f. σύρτις syrtis act. 27. 17. - bulg.

брѣлогъ m. χηραμός lustrum ferae zlatostr. ἀγρὸς (ἄρκτου) lustrum (ursi) 2. reg. 17. 8. - kruš. **медвѣдици въ -лозѣ** vost. ὕλαι silvae iob 38. 40. - vost.; male **бьрлогъ** zlatostr. nsl. serb. brlog antrum, lustrum-ferae: de germ. bärenloch cogitandum non est; in rum. psalt.-iass. respondet vocabulis **ложе, ограда, съкровиште**.

брѣнестра f. ἀγριομυρίκη myrica **брнестра** ierem. 17. 6. š.-gl. 92: vox obscura.

брѣнистьць m. lorica tectus georg.; aliis est **бронистець**.

брѣни f. θώραξ lorica georg. cf. **брѣни**.

брѣние n. πηλός lutum ostrom. **брьние** sup. 295. 341. 363. šiš. 61. **брьнье** cloz I. 926. **брьние тины** prol.-mih. **берние** vost. 1. 164. **брьнье градьное** vost. 1. 329. cf. **бреније**.

брѣнодѣлатель m. πηλοποιός figulus.

брѣньнъ adj. πήλινος luteus ant.-**творьць** figulus **брьньнъ** sup. 390. 9. -**но тѣло** πηλὸς τοῦ σώματος hom.-mih.; male **бьрньнѣемь** svjat.

брѣни f. θώραξ lorica georg.-bulg. chrys.-lab. šiš. 155. 170. hom.-mih. **изь брьнь сьвлькь** hom.-mih. **брони** vost. 1. 352. chron. 1. 142. 143. 159. per. 64. 65. 87 etc. μανδύας lacerna iud. 3. 16. - vost. let. brunjas goth. brunjo ahd. brunja ags. byrn and. brynja. e germ.

брѣселие n. ὄστρακα testae **брьселие тлъчено** sup. 78. 23. **брьселие** ex. **бресѣлье** ephr.-vost. **еда вь злата мѣсто вьнесеши брьселие, брьние** belg.

брѣселъ m. ὄστρακον testa **възьмтъ (новъ) -, да остроугоуетъ гной свой** iob 2. 8. - proph.

брѣсель f. ὄστρακον testa op. 1. 60. πλάξ tabula psalt.-theod. bis.

брѣселѣнъ adj. ὀπτής πλίνθου e tegula factus **стѣны -лѣны** greg.-naz.

брѣснѫти -нѫ -неши vb. φθείρειν corrumpere levit. 19. 27. - kruš. ξυρεῖν radere kruš. -**неть главоу** pent.-mih. **главъ своихъ да не -нѫть** iez. 44. 20. **да не -нете брады** pent.-mih. - **брадоу** lavr.-op. 18.

брѣста f. φιμός camus pat.-šaf. 203. cf. **брѣзда**.

брѣчькъ m. ἔνδυμα indumentum - **платѣнъ** prol. 4. βαλάντιον crumena vita s. Ioannis ieiunatoris.

брѣчьхъ m. πλόκαμος cincinni **веронникинъ брѣчьхъ** greg.-naz. cf. serb. brkati miscere et turbare; brk cincinnus barbae.

брысало n. penicillus, abstergendo inserviens sup. 293. 23.

брысати -саѭ -саеши vb. ἀπομάττειν abstergere nsl. brisati, brišem; brisa; brisača.

брѣгальница f. nom. propr. fluvii vita s. Cyrilli izvêst. 6. 384.

брѣговитъ adj. montosus prol. pat.-šaf. -**то мѣсто** τόπος δύσβατος locus impervius men.-vuk. prol.-cip. κρημνώδης arduus prol.-mart.

брѣгорыи f. κόρυς alauda man.-vost.

брѣгъ m. ὄχθη ripa sup. 59. op. 2. 2. 152. **при -говѣхъ доунава**; αἰγιαλός littus ostrom. χεῖλος littus - **рѣчьнь** pent.-mih. ξηρά terra continens pyrg. βουνός collis men.-vuk. κρημνός praecipitium cloz II 41. sup. 212. 219. ostrom. **да не въ -гы вринеши ся** cyr.-hier. **по чьто ли ся акы съ -га съроуцаеши**; zlatostr. **вь -гы вьпасти** men.-mih. **въ брегы и пропасти** antch. **въ -гы мѣтаетъ** cloz II 135. **низъпоущенъ отъ высоты низъ берегъ** men.-leop. goth. bairgs ahd. berg ags. beorh and. berg cf. curt. 1. 413. alb. breg ripa blanch. cf. **брѣшти**.

брѣгыни f. collis **горы и брегиня** op. 2. 2. 679.

брѣждь adj. ἐγκύων, ἐγκύμων praegnans fetus nom.-bulg. **брежды** grom. **брѣждыхъ** psalt.-theod. **брѣжь** tur. pruss. po-brend-ints gravis, brendekermene gravida let. brêd crassescere nsl. brêj e βρένθος.

брѣжєйда f. βρισηΐς briseis bell.-troj. 27.
брѣжєниє n. cura ioann. trêb.
брѣжьнъ adj. praecipitii -жънъ sup. 220 1.
брѣза f. betula op. 2. 2. 642. lit. beržas let. bèrze nsl. brêza vacca maculis albis sparsa; brêzast adj. rum. **брєз** adj. id. cf. ahd. bircha: rad. videtur esse scr. bhrâdž. bhrêdž fulgeo cf. **брѣзгъ, проброѣзгъ.**
брѣзгъ m. diluculum **по брєзгоу** vitae - sanct. scr. bhrâdž, bhargas gr. φλέγω lat. fulgeo goth. bairh-ts ahd. berh-t ags. beorh-t; russ. брезгъ diluculum pol. brzazg et brzask cf. **блєснѫти.**
брѣзозолъ v. **бєрєзозолъ.**
брѣзокъ m. aprilis cod.-saec. xiv. š.-gl. 40. cf. **брѣзозолъ.**
брѣмєната adj f. ἐγκύουσα gravida.
брѣмєноносьць m. ἀχθοφόρος baiulus **брємєноносєц** hes.
брѣмєньнъ adj. φορτικός molestus margar. oneratus sup. 109. 26.
брѣмѧ n. φόρτος, φορτίον onus, sarcina sup. 213. 16. šiš. 42. ἀγώγιμα merces sup. 64. 4. sg. dat. **-мєнєви** sim. I. 12. **брѣмє кораблꙗ изложишє** sabb. 172. nota nsl. brême n. et brêmen m.
брѣстиѥ n. collect. πτελέαι ulmi ex. man.-vost.
брѣстовъ adj. ulmi **дрѣво -во, ижє бѣшє обить и хралоупь** prol.-mart. **дрєво брєстово** men.-leop.
брѣстъ m. ulmus **свєтомоу -ста того посѣкьшоу** prol.-mart. **брєстъ** men.-leop. nsl. brêst ulmus; fagus habd. croat. brist fagus verant.
брѣшти, брѣгѫ, брѣжєши vb. μέλειν curae esse op. 1. 60. **аще и о дроугомь брѣжєть** isaak. **чимь брѣжєть господь** proph. **того всєго брєзи** chir. celebrare **благь днь, ки сє брьжє** glag. **брѣшти сѧ** psalt.-int. **брьзѣтє сє** cavete glag. **нє брѣшти** ἀμελεῖν negligere sup. 65. 78. 135. 156. καταφρονεῖν contemnere **нє брѣгоу ѥѥ** prol.-mih. **ризь мєкькыхь нє брѣжє** hom.-mih. relinquere sup. 195. 7. **нє брѣжашє сьсати** nolebat sugere prol.-mih. **нє брѣзи** noli glag. ἄφες sine **нє брѣзи ихь вєсєлити сє имь** hom.-mih. **нє брѣзѣтє почити вашєго господина** greg.-lab. **нє брѣзѣтє ѥго творити, ꙗкожє хощєть** greg.-lab. **нє нє брѣзи** leont. **нєбрѣгомоу лєжати** sabb. 204. καραχρούεσθαι delirare sup. 308. 20. nota **бръг: бръгъшє, брьгьшє** sup. 72. 13; 29. 16. goth. bairgan ahd. bergan ags. beorgan and. bjarga iuvare, björg adiutorium lit birginti cf. curt. 1. 413. et **брѣгъ** Pott 2. 1. 371.
брѧздати -даѭ -даѥши vb. sonare **-дающамъ гоуслємъ** lavr.-op. 31. psalt.-petr. a.
брѧзнѫти -нѫ -нєши vb. sonare **въ гоусли брѧзнєть** ephr.-vost. rad. **брѧзд.**
брѧкнѫти -нѫ -нєши vb. sonare **да вь прьси моѥ брєкнєть гласомь вєсєлиꙗ** ephr.-belg.
брѧцало n. τύμπανον tympanum; ὄργανον organum prol. pat.-šaf. chrys.-lab. **змий ꙗви сє диаволоу ꙗко оупрєтєнь вь брєцало** chrys.-lab. **вѣсовьскоѥ брєцало низложивь** men.-vuk.
брѧцаниѥ n. βόμβος strepitus cloz I. 51. dioptr. men.-mih. **брєцаниємь гоусли** sabb. 148.
брѧцати -цаѭ -цаѥши et **-чѫ -чєши** vb. βομβεῖν sonum edere lavr.-op. 50. misc. - **цѣвьницоу** pat. - **вь гоусли** hom.-mih. **бьчєлы брєчющє около сьта** men.-mih.
брѧчати -чѫ -чиши vb. βομβεῖν sonare **пчєлы брѧчаща окроугъ сьта** georg.-alex. nsl. brenk, brnk, brek, brk sonum edere brn III. 2. susurrare (cf. scr. bhran) serb. brek nsl. brencelj, brecelj lex. musca equina.
брѧшта f. res inventa **брѣща** triod. 204. v. **обрѧшта.**
брѧштиславъ m. nom. propr. viri **брѧчиславъ** russ.
боубрѣгъ m. νεφρός ren **-гохъ** dioptr. 266. **-гы** chrys.-lab. op. 2. 2. 460. **боубрѣзѣхъ** op. 2. 2. 96. **-брєгъ** psalt.-int. in margine; **боубрєги** ber. nsl. bubreki lumpenbratel metl. (cf. ahd. lumbal) bumbrek ren habd. serb. bubreg russ. бубрегъ; alb. bubureke iecur.
боуволъ v. **бъволъ.**
боугъ m. armilla glag. ahd. bouc torques a verbo biugan; and. baugr afr. bou Diez, Wörterbuch 574.
боудильникъ m. excitans.
боудимъ m. nom. propr. loci Buda steph.
боудити -ждѫ -диши vb. ἐγείρειν excitare - **сѧ** hom.-mih. pruss. part. baudints expergefactus cf. let. baudît gustare.
боудꙑ m. nom. propr. viri **боудꙑ** bor. 62. scandicae fortasse originis.
боуй adj. μωρός insipidus ostrom. šiš. 75. 171. 228. 252. **боуѥ слово** μωρολογία ineptiae š.-gl. 89. šiš. 182. ἄφρων amens sup. 238. Ἄφρων Aphron prol.-lab. ἄγριος ferus men.-mih. θρασύς temerarius greg.-naz. ἀπηνής crudelis men.-mih. ἰταμός petulans - **нравь** men.-mih. ὠμότατος sae-

vus men.-mih. ὠμοβάρβαρος saevus боуи члов҃кь men.-mih. βαρβαρώτερος barbaricus men.-mih. γιγανταῖος giganteus men.-vuk. боуи людиѥ men.-mih. воини боуи ꙗко вльци men.-mih. доушѫ боуѭ творить cloz II. 128. мысль боуꙗ isaak. боуи помыслъ per. боуꙗ грьдыни men.-mih. боуꙗ рѣчь kozm. тѣло боуѥ ioann. comparat. боуии: чьто ли боуиѥ змьꙗ svjat. nsl. bujica torrens metl.

боуйволъ v. бъиволъ.

боуйно adv. audacter - на цръковь вьстакь prol.-mart.

боуйство n. μωρία stultitia sup. 242. šiš. 66. 228. nom.-lab. men.-vuk. men.-mih. прѣстати оть ꙗрости -тва sabb. 109. боуйство словесъ isaak. боуѥство glag.

боуйствьнъ adj. stultitiae ioann.

боунити сѧ, боунѭ сѧ, боуниши сѧ vb. κατασπαταλᾶν in deliciis vivere amos 6. 4. - proph.

боука f. turba: sic fortasse explicabis бѣше ѥго вь боуцѣ пламеньнѣ ѥдва видѣти prol.-mih. 94. prol.-cip. s. Capito 22. dec.

боукарнꙗ f. στάσις seditio grom. 29. e contextu.

боукарь m. grammaticus -рѧ словѣньскыѩ chrabr. 91. cf. - кварь.

боуква f. πυξίον pyxis - слонова cant. 5. 14. - ostrog. πιττάκιον tabula ostrog. prol -cip. men.-vuk. cf. ahd. buhsa pyxis.

боукварь m. abecedarium ber. grammaticus rum. букварю cf. -карь.

боуковъ adj. fagi дрѣво -во prol.-mih.

боуксина f. σάλπιγξ tuba ier. 6. 1. - proph. e lat. buccina.

боукы -къве f. fagus дрѣво велиѥ зѣло боукы vost. γράμμα littera chrabr. 59. meth. 4. cyr. 5. 19. боукви io.-dam. pl. ἐπιστολή epistola (cf. litterae et γράμματα) luc. 16. 6; 16. 17. šaf.-urspr. проси оу нѥго боуковь на листь написань šiš. 17. боукьвами šiš. 158. 160. βίβλος liber pat. georg. написавь боукьви men.-mih. боукви прочьсти men.-leop. напьсавъши боукъви thecla nsl. bukve: bukvi trub. bukovski jezik lingua latina lex. gr. φηγός lat. fagus ahd. buoha curt. 1. 160. and. bók fagus. liber goth. boka sg. littera pl. liber, epistola ahd. buoh ags. bok. e germ. nos mutuatos esse et consona к et vocalis оу arguunt. rum. бѫке f. littera.

боуость f. νεωτεροποιία seditio men.-mih. γαργαλισμός titillatio ibid. τυραννίς tyrannis ibid.; recte боуѥсть.

боурьнъ adj. καταιγίδων procellarum -рьнъ sup. 57. 18. θυελλώδης procellosus man. βίαιος violentus доухъ - šiš. 3. -на вода ἄτακτος confusus men.-mih.

боурꙗ f. ζάλη, λαῖλαψ, καταιγίς procella; χειμών tempestas sup. 393. proph. zlatostr. men.-vuk. krmč.-mih. κλυδώνιον aestuarium man. боура ostrom. sup. 57. 410. š.-gl. 65. 96. rad bur, unde burk russ. буркнуть et nsl. burka procella dain. 97.

боурѥвати -рюѭ -рюѥши vb. fluctuare ant.-hom.

боусроманъ m. musulmanus nom.-lab. cf. боусметъ cum muhammed et адрѣфатъ cum ἀδελφάτον; germ. bessirmenge sadducei Lat.-deutsches vocabular, herausg. von K. J. Schröer. Pressburg. 1859. 32. 62. cf. nom. propr. loci böszörmény magy.

боучати -чѫ -чиши vb. μυκᾶσθαι mugire georg. ex. nsl. bučati; zvon ima lèp buč: serb. buknuti cf. scr. bukk latrare.

боуꙗвъ adj. μωρός stultus pat. - моужь prol.-vost.

боуꙗкъ m. μωρός stultus matth. 23. 17. 19. ev.-rum. a. et ev.-saec. xiv. βάρβαρος barbarus georg.-alex. rum. бѫкъ ferus.

боуꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. III. 1. μωραίνειν stulte agere pat. страсти боуꙗѭть frag.-bulg. μαίνεσθαι furere плъть боуꙗющю io.-clim. κομᾶν efferri; ἀγριαίνειν. ἀγριαίνεσθαι ferocire дъмоущь се и боуꙗѭщь greg.-naz. σφαδάζειν turgere dioptr.-vost. боуꙗти и играти dioptr. cf. величати и играти men.-mih. гнѣвъ боуꙗѭщь greg.-naz. serb. bujati saevire. V. 1. μωραίνειν insipidum facere не боуꙗимь своѥѥ соли men.-mih.

боуѥвати, боуюѭ, боуюѥши vb. νεανιεύεσθαι iuveniliter agere greg.-naz. men.-mih. - роукама hom.-mih. 161.

боуѥмѫдрьць m. stultus dioptr.

боуѥсловесиѥ n. ineptiae belg.

боуѥсловесовати -соуѭ -соуѥши vb. μωρολογεῖν inepte loqui prol.-mart.

боуѥсловештати -штаѭ -штаѥши vb. inepte loqui.

боуѥсловити -влѭ -виши vb. inepte loqui оуроскы -веть nom.-mik. 26.

боуѥсловиѥ n. μωρολογία ineptiae tur.

боуѥсловъ m. stulte loquens ber.

боуѥсловьць m. stulte loquens.

боуѥсть f. θάρσος audacia greg.-naz. θρασύτης audacia greg.-naz. ἀσέβεια impietas zlatostr. ἀλαζονεία arrogantia georg. τῦφος fastus krmč.-mih. ὠμότης saevitia

sup. 331. insania sup. ματαιότης vanitas petr. 2. 18.

бъбати -блѭ -блюєши vb. blaesum esse **бъблюєть** dioptr.-lab. cf. nsl. babljati croat. brboriti verant.

бъбливъ adj. blaesus op. 2. 2. 460. **бьбливь** dioptr.-lab. **инъ заикливъ, бобливъ же єсть дроугый** dioptr.-petr. a.

бъдро adv. alacriter - **вьстаюти** men.-vuk.

бъдровати -дроуѭ -дроуюєши vb. alacrem esse dioptr. isaak.

бъдрость f. παράστημα animi praesentia, alacritas barl. cyr. 1.

бъдростьнъ adj. παραστατικός fortis ant.

бъдростьнѣ adv. alacriter chrys.-lab.

бъдръ adj. ἄγρυπνος vigil men.-mih. 231. πρόθυμος alacer ostrom. - **стражь** hom.-mih. -**роке око** sim. I. 26. **бьдръ** sborn. lit. budrus cf. nsl. batern bonus; batriv animosus bel.

бъдрьливъ adj. πολυάγρυπνος vigil men.-mih. πρόθυμος alacer io.-clim.

бъдрьно adv. alacriter prol.-mih.

бъдрьнъ adj. πρόθυμος alacer dial. men.-vuk.

бъдрьство m. παράστημα animi praesentia triod.

бъдрьствовати -воуѭ -воуюєши vb. ἀγρυπνεῖν vigilare chrys.-lab.

бъдынъ m. monumentum, fortasse **заповѣда ємоу съ землєю равно погрести сѧ а могылы не соути ни тризнъ творити ни бдына дѣяти** cod.-saec. xv. - vost.

бъдѣниє n. ἀγρυπνία vigilantia pat. sup. prol.-mart. **бьдѣниє** sup. 205. rum. **деніѣ**.

бъдѣньнъ adj. ἀγρυπνίας vigilantiae.

бъдѣтельнъ adj. ἀγρυπνητικός vigil.

бъдѣти, бъждѫ, бъдиши vb. ἀγρυπνεῖν, ἀγραυλεῖν, γρηγορεῖν vigilare bon. ostrom. - **надь оучениємь** τοῖς μαθήμασιν ἐπαγρυπνεῖν hom.-mih. **бьдѣти** sup. 58. 59. 205. 210. 247. 273. 277. 329. nota **бдѣвый се пльтию** hom.-mih. 152. part. bde fris. cf. nsl. batriviti consolari meg. serb. batriv properans mik. scr. budh scire zend budh videre Bopp 1. 125. gr. πυθ: πεύθομαι pruss. budê vigilant lit. bud: busti; budrus curt. 1. 328. cf. **блюсти**, notans, inter **бъд** et **блюд** idem intercedere discrimen ac inter scr. lubh et pslov. **люб**.

бъждениє n. γρηγόρησις pervigilatio dan. 5. 11; 5. 14. - proph.: rectius **бъдѣниє**.

бъждрь adj. ἐγρήγορος vigil ierem.-thren. 4. 14. - vost. εἴρ vigil dan. 4. 10. - proph. op. 1. 109. **бьждреѭ доушеѭ** sup. 432.

бъждрєниє n. γρηγόρησις vigiliae -**дрєн-** dan. 5. 14. - vost.

бъждрєта f. γρηγόρησις pervigilatio **бъждрєта, бождрєта** op. 1. 109. dan. 5. 11. - vost.

бъздра v. **бръзда**.

бъкъ m. τίτανος calx **плитами же и бькомь извьноу вьходь заградивь** ἔξωθεν τιτάνῳ καὶ πλίνθοις ἀποφράξας τὸ ἐμβαδόν prol.-belg. 16. aug.; legitur etiam prol.-mih. 280.

бълванъ v. **балъванъ**.

бърати v. **брати**.

бъръ m. milii genus **боръ** pam. 180. cf. nsl. ber serb. bar et goth. baris hordeum.

бътарь m. πίθος dolium **изь бьтарєвь** prol.-mih. 151. **вь птарихь** ibid. pl. acc. **бтарѧ** nom.-vost. **ботарь** prol.-vost. **во бтари** in margine additur ad explicandum **въ дєлви** πιθῶν dolium op. 2. 2. 80. cf. rum. **бот, ботъ** scaphium it. bote alb. bote hydria: semivocalem pro o habes etiam in **гътинъ** pro **готинъ**.

бътъ m. sceptrum - **царьскый** misc.-serb. nsl. bat, batica rum. **бътъ**.

бъхъ: **на бьхь** ὅλως omnino pat. **збьхь** pro **сь бьхь** domet. sabbae - typ. croat. kako vidiš, ubah mao, ali majci veomi mio pjesn. hrvat. 2.3. nota serb. **запшити** mon.-serb. bahom udariti terrefacere cf. **бъхъма**.

бъхъма adv. ὅλως omnino, penitus svjat. ephr.-vost. op. 2. 2. 150. καθ' ὅλου in universum proph. συνόλως in universum io.-clim. πάντῃ, πάντως prorsus sup. io.-clim. op. 2. 2. 287. παντελῶς prorsus sup. greg.-naz. op. 2. 2. 150. 287. εἰς τὸ παντελὲς omnino io.-dam. παντάπασι plane greg.-naz. ἅπαν omnino io.-clim. εἰς τέλος omnino proph. ἄρδην plane ant. μᾶλλον potius op. 2. 2. 25. τάχα forte hom.-mih. 172. **не бъхъма** nullo modo sup. 191. 6. **не клети се бьхьма** hom.-mih. **не можеть бьхьма двигноути се** greg.-lab. **смѣха не брѣгы вьхьма** greg.-lab. **бъхма** sup. 200. 384. op. 1. 262. slov.-novg. b. **бохма** in fontibus russ. azbuk. ber. ziz. **бехма** ephr.-vost. cf. **бъхъ, бъхъмь, бъшиѭ**.

бъхъмь adv. καθ' ὅλου penitus proph. τελέως omnino greg.-naz. εἰς τέλος omnino proph. πάντῃ prorsus **бъхъмъ** sup. 381. 29.

бъчела f. μέλισσα apis svjat. ant. op. 2. 2. 366. **бьчела** ostrom. io.-clim. ex. per. 99. **бчела** op. 2. 2. 84. per. xx. **пчела дыма бѣжить** ioann, nsl, čbela, čmela, čela,

rad. **бък** suff. **ела**: cf. scr. bukk latrare, sonum edere.

бъчелинъ adj. poss. μελίσσης apis svjat. ant. antch. **троудъ** - op. 2. 2. 266.

бъчелица f. apis **бчелица**.

бъчельникъ m. μελισσών apiarium 1. reg. 14. 26.

бъчельнъ adj. μελίσσης apis oct.

бъчьва f. dolium nsl. bačva meg. bel. serb. bačva bulg. bъčvъ; bъklicъ pokl. 1. 39. 52. lit. bačka rum. **бошкъ** cf. **бътарь**, **бъчьвь**, **бъчька** et russ. бочка.

бъчьвица f. cadus **бачьвица** š.-gl. 100.

бъчьвь f. cadus **обрѣте бъчьвь правѣ положеноу** vita - theod. 22. cf. **бъчьва**.

бъчька f. cadus **бочка** per. 33. 34. cf. **бъчьва**.

бъшиѭ adv. ὅλως omnino sup. 255. ephr.-vost. op. 2. 2. 40. σύνολον in universum vitae - sanct. πάντως prorsus op. 2. 2. 40. 287. σύμπαν in universum op. 2. 2. 40. παντελῶς prorsus sup. 386. ephr.-vost. psalt.-theod. op. 2. 2. 40. 287. τέλεον, τελείως omnino athan.-alex. op. 2. 2. 40. notabis ἅπαξ semel ephr.-vost. μόνον tantum op. 2. 2. 97. et dubium **бьшина** ibid. πάλιν iterum. **бъшьѭ** sup. 292. **бъшъѭ** sup. 22. **бьшиѭ** sup. 249. **бошию** azbuk. ber. ziz. serb. baš cf. **бъхъ**, **бъшь** et nsl. bašti.

бъшь adv. ὅλως omnino.

бъшьнъ adj. παντελής absolutus **бошна пагоуба, разорение бошное, бошьное отвержение** psalt.-theod. **бошный** op. 2. 2. 150. καθόλου καὶ παντελικός universus **-ное погоубление** op. 2. 2. 25.

бывальць m. homo strenuus pat. e conj.

бывание n. γένεσις origo ex.

бывати -ваѭ -ваеши vb. γίγνεσθαι fieri cloz I. 197. **мѧтежь бываеть** ostrom. **не дѣти бывайте оумомь** cyr. 22. εἶναι esse **не бываѩ** ἀγέννητος non existens op. 2. 2. 299.

быволица f. βουκόλιον armentum boum 1. reg. 27. 9; 30. 20. - kruš.

быволъ m. βούβαλος bubalus ant. antch. glag. kruš. πύγαργος pygargus deut. 14. 5. - pent.-mih. **боуволъ** ber. nota **боуйволъ** chron. 1. 217. lit. bavolas rum. **бивол** magy. bival alb. bual, bualicъ.

быволь adj. poss. βουβάλου bubali kruš. **сходъ волоуй и быволь** ant.- vost. **тетивь быволь** νευρά nervus pent.-mih.

быкъ m. ταῦρος taurus svjat. gen. 32. 15. - vost. georg. pat. misc. per. 33. pent.-mih. - **сврѣпь** men.-mih.

быланисъ m. erro azbuk. cf. **бырати**.

быланитъ m. erro azbuk. cf. **бырати**.

былание n. errare azbuk. cf. **бырание**.

былиꙗнъ adj. βοτάνης herbae **именемь -номь** men.-mih. **силы бьльꙗнꙑꙗ** svjat.

былие n. βοτάνη planta sup. 159. 380. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. š.-gl. 62. kruš. krk. isaak. krmč. χόρτος gramen proph. ἀκρόδρυον fructus arboreus men.-vuk. φάρμακον medicina sup. 309. 322. barl. pat. greg.-naz. io.-clim. krmč.-mih. **испивь** - bulg.-lab. **-юмь врачюю** krmč.-mih. **обаꙗнна (-на) былиꙗ напоюнъ** men.-leop. venenum **пити былие** nom.-lab. nom.-bulg. **жена былие пиеть, да не родить чѧда** zak.-serb. **обаꙗна былиꙗ** δηλητήρια φάρμακα men.-vuk. ἔμπλαστρον medicamentum sup. 183. 14. coll. βοτάναι plantae pyrg. man. **польско-, сврѣпо** - men.-mih. **дивие** - mir. ζιζάνιον lolium prol.-mart. - **травьное** par. **растить** - antch. **былиемь дивиимь питае се** men.-vuk. **съпасьное** - svjat. **ношахоу** - nom.-mik. **былье** sup. 405.

былие n. τὸ ὄν quod est **по былию** τῷ ὄντι re vera pat. nsl. zbilja prip. serb. zbilja; nazbilj serio mik.

былование n. φάρμακον medicina **-нне** op. 2. 2. 97.

былъ m. μεγιστάνων εἷς primatum unus **посла былꙗ своего** georg. georg -vost. **оубиенъ бысть былии своими** malal. cf. βοϊλάδες scriptorum byzant. et nota: **не бой сѧ былꙗ** sup. 168. 2. **видиши ли былꙗ чьсти ваша** sup. 168. 6. **се же вѣдꙑ бѫди былꙗ** sup. 170. 13.

быль f. βοτάνη herba šiš. 177. op. 2. 2. 53. pat.-mih. dioptr. λάχανον olus cyr.-hier. - **блага** antch. - **дивна** ant.-vost. nsl. bil f. trub. lex.

былька f. planta dioptr.-lab. **былка** man. 123. azbuk.

быльнарица f. venefica **жена етера вльхва были - и обаньница** pat.-mih. 185.

быльнъ adj. βοτανῶν plantarum op. 2. 2. 461. dioptr.-lab. **нива -на** chrys.-lab.

бырание n. vagatio alphab.

бырати -раѭ -раеши vb. πλανᾶσθαι errare **аще найдеши вола брата своего бырающа вь горѣ или вь поли, да не минеши, нь да възвратиши кь немоу** pent.-mih. 160. kruš. georg.-šaf. vocem obscuram per **ы** scribendam esse ostendit **ы** fontium russ. **быражща** vost. περιπλανᾶσθαι vagari **бырають** op. 2. 2. 97. cf. **былание**.

быстрина f. ῥεῖθρον flumen pat. georg. prol. psalt.-int. men.-vuk. - **рѣчьна** men.-

belg. men.-leop.; male pro Σίρμιον prol.-lab.

быстро adv. 1) ταχύ cito prol.-mart. **прид**е - leont. - **шьствовати** tur. - **летѣти** chrys.-lab. - **парити** hom.-mih. - **вьскочити** men.-mih. - **тешти** men.-mih. **стрѣлы вьсакоѥ -рѣкыше вода на высотоу вьсходить** chrys.-lab. **хромии -рѣѥ серны рищють** bor. xxiv. - **сьрны бывають** ibid. 66. **течеть же иердань** - dan. - vost. **кь грѣхоу - оустрьмлѥниѥ** hom.-mih. 2) acriter - **гледати** men.-vuk. prol.-lab. - **зрѣти** dioptr. 3) ὀξύ acute - **вьзоупити** prol.-mart. prol.-mih. 228. - **възопи** men.-leop.

быстрость f. ἀγχίνοια sagacitas meth. 3. ant. pat. krk. celeritas - **рѣчьна**.

быстрота f. acies - **зрѣниѥ** chrys.-lab.

быстроточьнъ adj. cito fluens **-чный** ber.

быстръ adj. ταχύς, ταχινός citus - **ногама** antch. - **конь** misc. bor. 45. **-ро теченниѥ** sup. 245. 10. chrys.-lab. sim. I. 13. 27. hom.-mih. propensus sup. 50. 7. - **вь почитании** greg.-lab. ὀξύς acutus ant. barl. pat. men.-vuk. **-ро зрѣниѥ** chrys.-lab. - **оумъ** sup. 245. hom.-mih. **-ра ѥѥ (зѣницѥ) ѥсность** krmč.-mih. 350. σφοδρός fortis **-ро теченниѥ** γεγωνός alto clamore enunciatus **-рѣкшеѥ глаголати** men.-vuk. nota limpidus **ѥзеро быстро и стоудено** alex.-mih. 64. adde **быстрь** f. ber. nsl. bister limpidus cf. beštrati excitare.

быстрьць m. nom. propr. loci **-рецъ** gram. 10.

быстрѣ adv. cito - **ходити** io.-sin.

быти vb. γίγνεσθαι fieri; εἶναι esse - **съ отроковицеѭ** vitiare puellam sup. 404. 5. - **съ себе** una esse lavr.-vost. **вь себѣ** - sabb. 10. **было имъ рѧдъ положити** per. 107. 7. aor. **бихъ** bon. **бимь** sup. 279. 19. glag. **бымъ** greg.-naz. psalt.-petr. a. op. 2. 2. 52. **бымь былъ** antch. **биси** š.-gl. 76. 78. 79 etc. **не бымь хвалили сѧ** antch. cap. 47. **би** pro **бы** greg.-naz. cloz I. 195. assem. sup. 62. 3; 113. 22; 113. 25. **крьстили се би** glag. 3. pl. **бѫ** cloz I. 173. 175. **бивъша** sup. 238. 13. part. fut. **бышѧ** γενησόμενος, ἐσόμενος, μέλλων futurus **бышѫщаго** greg.-naz. **исъхнѫть рыбы не бышоущи (бышѫщи) водѣ** isai. 50. 2. - proph. aliquoties svjat. greg.-naz. proph. **бышѧщь (бышащь)**, ubi **бышѫщь** expectes **бышащиии** op. 2. 1. 116. **бышащи** γενητή existens op. 2. 2. 36. rarissime **быѩ**: **быѩ** ὑπάρχων qui est baruch 4. 1. - proph.-vost. inf. **бытоу** greg.-naz. bis. krmč.-rum. **бvла** sup. 372. 7. pro **была**. nota **бышастѣ** pro **бѣасте** iob 31. 20. - vost. buiti, bui, bim, beusi fris. skr. bhû gr. φυ (φύω) lat. fu (fuam) pruss. bou (boût) lit. bu (buti) let. bû olim nasci, crescere asch. bium ags. beom ahd. bim goth. bauan curt. I. 417. cf. **быль** nsl. bitev, betev, betva; bitvo, betvo prip. 265. znebiti se perdere.

бытийскъ adj. γενέσεως genesis dial. op. 2. 2. 85. **книгы бытъискыѩ, рекомаѩ полѣѩ** bor. male γενικός, γενικώτατος generalis, op. 2. 2. 265; **бытѣйскъ** ant. e **-тейскъ**.

бытиѥ n. γένεσις origo sup. 224. εἶναι esse cloz I. 557. svjat. pat. barl. **прѣже авраамлѩ бытиѩ** op. 2. 2. 61. ὑπόστασις substantia svjat. **бытиѩ жизньнаго** iudic. 6. 4. - vost. nsl. bitje ὕπαρξις pecuniae margar. cf. prol. bydło ὕλη materia hom.-mih.

бытьнъ adj. ἐπιούσιος sufficiens **-ный хлѣбъ** luc. 11. 3. - op. 1. 240. 251. ev.-rum. 6.

бытьство n. ὕπαρξις substantia op. 2. 2. 36.

бычий adj. tauri **не ѣмь - мѧсъ, бычьѩ кръвь** svjat.

бышьнъ adj. γενητός existens **-шный** op. 2. 2. 36. cf. part. fut. **бышѧ** a **быти**.

бышьство n. ὕπαρξις substantia **-шство** op. 2. 2. 36. cf. **бышьнъ**.

бышьствовати -воуѭ -воуеши vb. γεγονέναι extitisse **-шест-** op. 2. 2. 484.

бьбровина f. caro castoris nom.-bulg. cf. ahd. bibar **бобръ**.

бьздра v. **бръзда**.

бьрати v. **брати**.

бьтоль f. nom. propr. urbis, natum ex **обитѣль**: **срѣдѣ града бьтоли** bon., quod recenti manu additum est.

бѣ thema verbi subst., natum e **бвѣ** i. e. **быѣ** impf. **бѣхъ**: **да бѣ мнѣ видѣти апостола** glag. **бѣховѣ** š.-gl. 81. **бѣхота** ibid. 80. part. praes. **бѣѩ** ὃς ἦν qui erat **бѣѩй и сыи и грѧдыи; сый, бѣѩ и грѧдый; сый и бѣѩй** apoc. 4. 8; 11. 17; 16. 5. e cod. saec. xiv. - vost. **соуй и бѣѩ и грѧды** op. 2. 2. 37. part. fut. **бѣшѧ** futurus **съказаеть прѣльсть, юже имь есть прияти бѣшѧщемь** (recte **бѣшѫщемь**) isai. 10. 31. e cod. saec. xv. descripto e cod. anni 1047. - vost. nota **бѣ** pro **ѥси** apud vost. gen. 30. 10. e codice saec. xvi, quod tamen videtur potius esse vertendum eras; adde **отъ соуѩ и отъ бѣѩго** op. 2. 2. 37.

бѣганиѥ n. φυγή fuga ant.-hom. prol.-vuk. man. men.-vuk. prol.-mart.

бѣгатель m. φυγάς profugus op. 2. 2. 215.

бѣгательнъ adj. φυγάς profugus.

бѣгати -гаѭ -гаѥши vb. φεύγειν fugere sup. 28. 63. 147 etc. svjat. ostrom. šiš. 84. 168. ant. pat. krk. men.-mih. hom.-mih. leont. chrys.-lab. sabb. 95. **бѣгай зълыихъ дѣлъ** svjat. - **вина** leont. - **пиꙗньства** chrys.-lab. - **бесѣдъ ихъ** antch. **бѣгайте вьсеꙗ слоужьбы бѣсовьскыꙗ; - рода своѥго; рабь бѣгаѥть владыкы биюшта** chrys.-lab. **бѣгаю твоѥꙗ бесѣды** men.-leop. **храмины злы бѣгаеть** antch. cf. nsl. bêzgati, bezikati scr. bhudž flectere lat. fugere goth. biugan curt. 1. 163. ahd. biugan ags. bugan: radix aucta est inserta vocali ê, ergo bêg pro bvêg.

бѣгливъ adj. φυγάς fugitivus barl. krmč.-mih.

бѣгльць m. transfuga georg. prol.-mart. men.-mih.

бѣгство n. φυγή fuga ok. 87.

бѣгоуниваъ adj. φυγάς fugitivus ant. op. 2. 2. 260. **напа -ва прииметь соудь** ant.-vost.

бѣгоунъ m. δραπέτης fugitivus kruš. ant. barl. pat. steph. hom.-mih. ok. 55. greg.-lab. sabb. 148. 205. men.-mih. nom.-mik.

бѣгоунь m. φυγάς, δραπέτης fugitivus ioann. greg.-naz. cyr.-hier. antch. nota, in antiquioribus libris vocem hanc sequi declinationem **ь**. sg. gen. acc. **бѣгоуни** greg.-naz. dat. **бѣгоуни** svjat. mater. voc. **бѣгоуни** antch. cap. 27, pro quo tamen etiam **бѣгоуню** legitur pat.

бѣгоунь adj. poss. fugitivi **ногама -нима** man.-vost., nisi mavis **бѣгоуний**.

бѣгъ m. φυγή, δρόμος fuga svjat. dial. pat. **бѣгомь бѣжеште** sabb. 10. **лоуньный -** op. 2. 1. 39.

бѣгъство n. φυγή fuga psalt.-venet. 141. 4. men.-vuk. ok. 80. 87. cf. **бѣжьство**.

бѣгъствовати -воуѭ -воуѥши vb. φεύγειν fugere.

бѣда f. ἀνάγκη, ἀναγκαῖον necessitas sup. 217. 255. hom.-mih. βία vis sup. 305. συμφορά casus man. κίνδυνος periculum svjat. greg.-naz. sup. 63. 115. 175. ant. **вь бѣдоу вьпасти доушеѭ и тѣломь** hom.-mih. **морьска -** hom.-mih. iniuria sup. 405. 17. **бѣдоу творити** κακοῦν affligere pent.-mih. **бѣды комоу творити** hom.-mih. **на бѣды ишьль бѣ** hom.-mih. μάστιξ flagellum marc. 5. 29. **о бѣда** antch. nota nsl. bedak.

бѣдити, бѣждѫ, бѣдиши vb. ἀναγκάζειν cogere cloz I. 368. sup. 270. isaak. vita - theod. meth. 4. παρατρέπεσθαι deflectere sup. 235. προτρέπεσθαι incitare cloz II. 32. cyr.-hier. παρακαλεῖν commonefacere psalt.-theod. ἐρωτᾶν interrogare 1. thess. 4. 1. - bulg. sabb. 33. šiš. 154. - **о чемь** πολεμεῖν pugnare 3. reg. 21. 1. - kruš. - **сѧ: бѣдити се на троудь** pat. **бѣженъ бысть писати** op. 2. 2. 276. bbgeni i. e. bêjeni fris. cf. ahd. beizjan infrenare and. beita incitare.

бѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. κινδυνεύειν periclitari sbor. miserum esse **-доуаше** chrys.-lab. - **сѧ** miserum esse krk.

бѣдоносьнъ adj. periculosus mir.

бѣдьникъ m. miser hom.-mih. ἀδικούμενος qui iniuria afficitur men.-mih. κυλλός mancus.

бѣдьно adv. difficulter - **цѣлити** δυσίατος op. 2. 2. 203. **-дно** chron. 1. 198.

бѣдьнъ adj. ἀνάγκης necessitatis ant. βίαιος coactus greg.-naz. δύστηνος miser **-на жена** men.-mih. δύσκολος difficilis sup. 254. **-на словеса** greg.-lab. - **пѫть** sup. 22. - **прѣходь** hom.-mih. **-но ми ѥсть** greg.-lab. periculosus sup. 115. κηρεσιφόρητος fatis agitatus man. 64. - **пьсъ; -но сътворити комоу** κακοῦν affligere; ἀνάπηρος mutilus ostrom. ἀσθενής aegrotus act. 4. 9. šiš. 8. **ничесоже бѣдна не страдаше** hom.-mih. **-дно шьствие** sabb. 190: **бѣдьѥ** sup. 279. 21. pro **бѣдьнѣѥ, бѣдѣѥ**.

бѣдьньство n. δυσχέρεια difficultas **-день-** op. 2. 2. 199.

бѣдьнѣ adv. difficulter antch. - **стражда** matth. 8. 6. - kryl. - **подвизающь се** (**ѥзыкь**) δυσκίνητος tardus hom.-mih. - **исцѣльнъ** io.-clim. - **дрьжимъ** greg.-naz.

бѣдьство n. κίνδυνος periculum ber.

бѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. κινδυνεύειν periclitari ioann.

бѣжаниѥ n. φυγή fuga sup. 441. prol. kruš. proph. hom.-mih. sabb. 141. 169. rum. **бѣжениѣ, -неѥ** vb. **-нарю**.

бѣжати -жѫ -жиши vb. φεύγειν fugere sup. 68. 73. 298 etc. ostrom. svjat. **бѣжи сластии акы лиц вельзавели** cod.-serb. **бѣжимь пространаго пѫти** ephr. **господина своѥго бѣжиши** greg.-lab. nota **бѣжи моѥꙗ болѣзни** φεῦ τῆς ἐμῆς ἀσθενείας op. 2. 2. 89. scr. bhudž flecto: forma aucta, inserta vocali **ѣ**, ergo **бѣг** pro **бвѣг**; lit. bėgti ahd. baugjan inclinare cf. **бѣгати**.

бѣждениѥ n. cogere.
бѣжельць m. locus certaminis -лєць matth. - vlast. -лєцъ ber.
бѣжлꙗнинъ m. φυγάς fugitivus chron.-russ. saec. xv.
бѣжьство n. φυγή fuga ev.-šiš.
бѣжьць m. profugus бнж- glag.
бѣйство n. φυγή fuga ant. 120. cf. бѣжьство.
бѣла m. nom. propr. viri ликиниѥ роди оть константинꙗ сына бѣла (-лоу) оурошa, бѣлоу (-ла) оурошa (-ошь) же роди тѣхомила steph. cf. magy. béla.
бѣла f. 1) λεπτόν octava pars oboli ev.-int. saec. xvi. russ. 2) i. e. риза λευκά albae vestes въ бѣлахъ ostrom.
бѣлило n. cerussa лице бѣлити -ломь nom.-bulg.
бѣлильникъ m. γναφεύς fullo krmč. krmč.-mih. pat.-šaf. men.-vuk. prol.-mart.
бѣлильница f. mulier lintea lavans.
бѣлильнъ adj. γναφέως fullonis -но дрѣво ὕπερον pistillum дрѣвомь -ными вь главоу ськроушень prol.-mart.
бѣлити -лѭ -лиши vb. albare misc. chron. 1. 173. 24. - лице своѥ zak.-serb. бѣлимаꙗ риза antch. бѣлей ризы γναφεύς fullo krmč.-mih. - или гладити opus fullonis нозѣ си бѣлить nom.-barb.
бѣловати -лоуѭ -лоуѥши vb. λευκαίνειν album esse kruš. - сѧ id. pent.-mih. - свѣтлами одеждами λευχειμονεῖν albas vestes habere men.-mih. georg.-alex.
бѣловатъ adj. διάλευκος subalbus.
бѣловласиѥ n. albi capilli pat.-šaf.
бѣлозрачьнъ adj. λευκοφανής candidatus prol.-mart. leont. opponitur злозрачьнь men.-mih.
бѣлоносьнъ adj. λευκοφόρος candidatus dial.
бѣлообразьнъ adj. λευκοπάρειος candidas genas habens; λευχείμων alba veste indutus prol.-cip. prol.-mih. men.-vuk.
бѣлоодеждьнъ adj. λευκοχίτων candidam vestem habens dial.
бѣлоплодьнъ adj. quid significet, nobis non liquet: сладкоѥ црьквноѥ чюдо свѣтило всѣй вьселенѣй бѣлоплодный голоубь hom.-mih. 122. cf. Ioannes Chrysostomus Savile V. 993. linea 5.
бѣлоризьць m. λευκοχίτων candidam tunicam habens prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. misc. leont.
бѣлоржкъ adj. candidas manus habens ex.
бѣлославъ m. nom. propr. viri bon. hes. 38.
бѣлостроуньнъ adj. albas chordas habens pat.-šaf. 126.

бѣлость f. λευκότης albor sup. 291. dial. dioptr. alex.-mih.
бѣлота f. λευκότης albor svjat. alex.-mih.
бѣлотъкъ m. album ovi белотокъ sbor.-rum.
бѣлоузливъ adj. λευκόχροος albicans dioptr. dioptr. - vost. op. 2. 2. 460.
бѣлоузнивъ adj. λευκόχροος albicans op. 2. 2. 460.
бѣлъ adj. λευκός albus op. 2. 1. 135. - власы prol.-mart. -ло на оцѣ имы ἔφηλος ephelus kruš. вь белие облачеть се nom.-mik. λευκοφανής albus men.-vuk. ὠχρός pallidus men.-vuk. бѣль градь ἀσπρόκαστρον steph. gen. бѣла града steph. - города chron. 1. 142. 143. dat. бѣлоу городоу ibid. 171. 183. - градоу steph. pam. 256. loc. бѣлѣ градѣ steph. - городѣ chron. 1. 180. 181. et бѣльграда, бѣльградѣ steph. бѣло озеро, бѣла озера chron. бѣлѣ озерѣ pam. 239. rum. бълан flavus белеск mrum. билеск vb. putamen detraho. radix бѣ scr. bhâ splendere cf. баѥти.
бѣлъчоугъ m. κρίκος annulus -льчюгь men.-mih. 394. бельчюгъ zlatostr. белчюгь pat. ioann. белъчюгъ azbuk. bulg. bêlčjug serb. biočug rum. белчюг.
бѣль f. λευκότης albor acad.
бѣльмо n. λεύκωμα albugo pat. - на очию pat.-mih.
бѣльмоочьнъ adj. λευκωματώδης leucoma oculorum habens.
бѣльникъ m. γναφεύς fullo prol. antch. cap. 94. recte бѣлильникъ.
бѣльство n. λευκότης albor криново - cyr.-hier.
бѣльць m. λευκοχίτων candidam tunicam habens; λαϊκός laicus: opponitur чрьньць misc. 66. psalt.-vuk. men.-leop. nom.-lab. krmč.-mih.
бѣльчий -чиꙗ m. γναφεύς fullo бѣльчиѭ antch. cap. 113; male vost. бѣлечь f. вещество бѣлильное; риза бѣлечию (recte бѣльчиѥѭ) пьхома.
бѣльчьскъ adj. κοσμικός laicus pyrg.
бѣльчьство n. conditio laici -лечьство ephr.-vost.
бѣлѣгъ m. σημεῖον signum op. 2. 1. 59. белегъ op. 2. 2. 8. σύμβολον signum op. 2. 2. 148. georg. georg.-šaf. ioann. бѣлѣзи и знамениꙗ isaak. croat. bilig luč.
бѣлѣжьць m. signum бележьць alex.-mih. 52.
бѣлѣти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣѥши сѧ vb. λευκαίνεσθαι albere prol. dioptr. hom.-mih. bor. 25. rectius sine сѧ.

бѣснти сѧ, бѣшѫ сѧ, бѣсниши сѧ vb. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari pat. μαίνεσθαι furere sup. 332. hom.-mih. **да се пѣнить море и бѣсить** men.-mih. λυττᾶν rabidum esse sup. 277. svjat. sborn. part. **бѣшенъ** nest. **бѣшенъ** sup. 87. 119. **иже се на конихъ бѣсеть** ἱππομανοῦντες qui equorum insano amore ducuntur op. 2. 1. 25.

бѣсованиє n. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari, insania sup. 134. 19; 134; 24.

бѣсовати сѧ -соуѭ сѧ -соуєши сѧ vb. μαίνεσθαι furere act. 12. 15.- bulg. chrys.-lab.

бѣсовъ adj. poss. daemonis **-ви войни** prol.-mih.

бѣсовьнъ adj. daemoniacus **-на болесть** zak.-serb.

бѣсовьскъ adj. δαιμονιώδης daemoniacus sup. 123. 130. 424 etc.; ant. krmč. chron. 1. 77. 14; 77. 23. **-кыє пльскы** sim. I. 16. **-ко брецало низложивь** men.-vuk. **игры -кыꙗ** vost. 1. 430.

бѣсовьство n daemon par.

бѣсомольць m. daemones adorans.

бѣсонеистовьнъ adj. δαιμονιακός daemoniacus dial.

бѣство n. φυγή fuga sup. 353. bon. ostrom. cyr.-hier. psalt.-vost. proph. kryl.

бѣствьнъ adj. φυγῆς fugae **-на память** greg.-naz.

бѣсъ m. δαίμων, δαιμόνιον daemon cloz I. 205. sup. 26. 38. 103 etc. ostrom. leont. men.-vuk. šiš. 188. 235. **бѣси** in arboribus habitant prol.-mih. 257. **бѣсь и боудеть оудавиль** greg.-lab. pl. acc. **бѣсовы** prol.-mart. pl. **бѣси** μανία insania hom.-mih. 180. nota let. bais timidus.

бѣсьнованиє m. a daemone agitari.

бѣсьновати -ноуѭ -ноуєши vb. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari antch. chrys.-lab. leont. - **сѧ** id. ostrom.

бѣсьноватъ adj. daemoniacus **-снов-** par.

бѣсьносватъ adj. δεισιδαίμων superstitiosus.

бѣсьносватьство n. δεισιδαίμων διάθεσις superstitio.

бѣсьнъ adj. δαιμονιζόμενος a daemone obsessus **-сънъ** sup. 87. 297. **-сныхъ** 300. ostrom. **бѣда -на** ἡ τῶν δαιμόνων μανία - **на женьскь поль** θηλομανής insano feminarum amore captus men.-mih. λυττῶν rabidus - **пьсь** men.-mih.

бѣсьнѣ adv. μανιωδῶς furiose hom.-mih. dioptr.

бѣсьнѣти -нѣѭ -нѣєши vb. furere nom.-barb.

бѣсьскъ adj. δαιμόνων daemonum 1. cor. 10. 21. šiš. **поношениє -ко** lavr.-op. 31. **-ка игра** nom.-mik.

бѣсьство n. δαιμόνιον daemonium.

бѣшениє n. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari io.-clim. sup. 11. 9; 158. 8. **-ниє** 44. 439. op. 2. 2. 204.

бѣшеньство n. furor sborn.

бѫвнаниє n. tympani percussio glag.

бѫвнѫти -нѫ -неши vb. tympanum percutere glag. rum. **бомбъеск** vb. let. bambêt sonare bambals scarabaeus.

бѫбьнъ m. τύμπανον tympanum pat. pent.-mih. men.-vuk. psalt.-theod. chron. 1. 214. **въ боубъны бити** vita-theod. **бѫбонъ** proph. **бъбьнъ** isaak. cf. and. bumba tympanum et gr. βόμβος, βομβεῖν.

бѫбьньница f. τυμπανίστρια tympanistria **боубени-** op. 2. 1. 100. **-бьница** psalt.-theod.

бѫбьньнъ adj. τυμπάνων tympanorum **-на плесканиꙗ.**

бѫд vb. εἶναι esse thema praesentis, utpote verbi perfectivi futurum significantis; imperativi; participii praesentis, plerumque futurum indicantis; rarius imperfecti. 1) **бѫдѫ** ἔσομαι ero; 2) **бѫди** ἴσθι esto; 3) **бѫдъı** greg.-naz. gen. 18. 18. - vost. iob 15. 14. - vost. **бѫдѫшти** ἐσόμενος futurus sup. 275. sborn. op. 1. 60. γιγνόμενος qui fit op. 1. 13. **авраамъ бѫдъıи бѫдеть въ ꙗзъıкъ великъ** ἀβραὰμ γινόμενος ἔσται gen. 18. 18. **вь годь боудоущии** ἐν καιρῷ ἐπιτηδείῳ men.-mih. γεννητός existens greg.-naz. nota **боудꙑ, боуда** codicum russicorum op. 2. 2. 79, ubi pro ὤν; 4) **аще боудѣше трѣбѣ єи баниꙗ** εἰ χρεία ἐγένετο men.-mih. **аще боудѣше творити позорь** εἰ ἔδοξεν men.-mih. **єгда комоу боудѣше чьто даꙗти** men.-mih. **бѫдꙗше** op. 2. 2. 31. **боудꙗше** 2. 2. 237. svjat.-op. 2. 2. 392. **боудꙗхоуть** 2. 2. 78. nota **бѫдомъ: сънабъдѣно въ небеснъıхъ въ васъ боудомъıхъ** 1. petr. 1. 4.-vost. rum. **добъндъ** lucrum **избъндъ** vindicta.

в.

в tertia alphabeti palaeo - slovenici littera, вѣдѣ dicta. в cyrillicum respondet romanorum u, ̦в romanorum мм.
ва pron. dual. secundae personae σφῶϊ vos. nom. sup. 55. 154. acc. sup. 2. 9. 135 etc. ev.-trn. hom.-mih. 122. сътворю ва ловьца чловѣкомъ vost. dat. sup. 150. 156. миръ ва боуди отъ бога sim. II. 5. nsl. vaj.
ва particula, quae pronominibus et adverbiis adiungi potest понеквареpro -важе quia mon.-serb. отъ конова unde ex. 149. до селева zadonšč. 49. онова тѣло bulg.-lab. 34. ономоува ibid. 9. 27. за това ideo ibid. 25. томоува ibid. 26. тогива tum ibid. 23. толкова громъ ibid. 25. чева quia ibid. 1. 23. huc trahes nsl. do ve hucusque prip. 67. baš ve gerade jetzt prip. 3. vezda nunc prip.
ваалъ m. βάαλ baal šiš. 64.
вабити -вльѭ -биши vb. allicere sup. 246. per. 67. - въ црковь bor. 35. chron. 1. 137. 31; 140. 11. οἰστρεῖν stimulare op. 2. 2. 28. - сѧ θέλγεσθαι decipi op. 2. 2. 12. nsl. vabiti; vabnik lex. vabec avis allectatrix habd. croat. vabiti luč. lit. vob-iti.
ваблюение n. δελέασμα illectamentum greg.-naz.
вавилонъ m. babylon cloz I. 346. lavr. - op. 52.
вавилоньскъ adj. babylonicus cloz 1. 350.
вавилонѣнинъ m. babylonius krmč.-mih.
вавоулониꙗ f. babylonia antch.
вавоулонь f. babylonia - великаꙗ dan. 4. 27. - proph.
вавоулоньскъ adj. babylonicus svjat. op. 2. 2. 376.
вавулониꙗ f. babylon chron. 1. 247. -ниꙗ pent.-mih.
вавулонъ m. babylon sup. 312. hom.-mih. prol.-mih. sabb. 189.
вавулонь f. babylon op. 1. 109.
вавулоньскъ adj. babylonicus sup. 130. 313. svjat.
вавулонѣнинъ m. babylonius men.-vuk.
вада f. συκοφαντία calumnia прелюбодѣꙗниꙗ - psalt.-theod. serb. dan od vade stata dies mik.; nsl. habes vada exercitium meg.
вадити -ждѫ -диши vb. κατηγορεῖν, ἐγκαλεῖσθαι accusare - на кого men.-mih. prol.-mart - или клеветати nom.-lab. о съгрѣшениихъ - и глаголати на прочьтьника krmč.-mih. incitare sup. 158. ὑποβάλλειν supponere men.-mih. nsl. ovaditi, ovadati calumniari trub. vaditi se contendere habd. rum. въдеск skr. vad loqui gr. ὕδω ahd. wâz: farwâzu maledico lit. vadinu voco curt. 1. 298. cf. lit. voditi impedire ir. feadheim narro.
вадьба f. συκοφαντία calumnia psalt.-theod. nom. - bulg. criminatio leont. сьшивати вадьбоу.
вадьливъ adj. ἐριστικός contentiosus bell.-troj.
вазнивъ adj. felix pčela - vost.: graeco ἔφορος inspiciens male respondet in артемида на ловѣхъ стрѣлбою вазнива op. 2. 2. 86; in azbuk. per audax explicatur; nota на ловѣхъ вазнивъ, сердцемъ легокъ chron. 1. 224. 38. cf. васнь.
вазнь f. τύχη fortuna, casus лѣпо ли ѥ крьстьꙗноу исповѣдовати вазнь svjat. op. 2. 2. 373. иже въ ратехъ вазни chronogr. cf. per. xxxv.
вазньство n. τύχη fortuna chronogr.
вайнъ adj. βαΐων palmarum - вѣньць pat.-mih. minus bene вайньнь ibid.
вайѥ n. βαΐα rami palmarum chrys.-lab. pat.-mih. - дафиново men.-mih. minus bene ваѥ marc. 11. 8. - cod. saec. xvi.
вакъхо m. βάκχος bacchus вакьхо men.-vuk. men.-mih.
валаамовъ adj. poss. βαλαάμ balaam šiš. 202.
валити -лѭ -лиши vb. κυλίειν volvere ant. λατομεῖν caedere камение валено 4. reg. 22. 6. - cod. saec. xvi. - сѧ volvi sup. 24. 26. prol.-cip. men.-vuk. cf. nsl. valêk walze gr. Fελύειν lat. volvere goth. valvjan, valtjan ahd. wellan, walzan lit. vel-ti curt. 1. 527.
валъ m. unda glag. nsl. val unda trub. meg. pl. gen. valovov lex. cylinder, volvolus habd. na val rollweise serb. val rum. вал alb. valj.
валъ m. vallum per. 60. et in aliis libris russ.
валъсамелео n. βαλσαμέλαιον oleum balsaminum вальсамь, вь немьже масло творетъ, и глаголетъ се вальсамелео krmč.-mih. 357. nota варсамоелео sabb. 192. et cf. адръфатъ.
валъсамовъ adj. balsami оуханиѥ вальсамово prol.-mart.
валъсамъ m. balsamum вальсамь krmč.-mih. 357.

вальчеватъ adj. rotundus валчеватъ, вал'човатъ sborn. saec. xv. - vost.

валя f. valor glag. ex ital.

валявица f. ludi genus matth.-vlastar.

валяти -ляѭ -ляеши vb. κυλίειν volvere pat. ioann. вода -ляющия коло prol.-mart. men.-leop. - сѧ κυλίεσθαι volutari sup. 216. ostrom. въ калѣ -ляѭштаꙗ сѧ свиния svjat. prol.-mih. στρέφεσθαι verti dioptr. kruš. - по земли chrys.-lab. - вь тины chrys.-lab. - вь тинѣ сластьнѣй sim. I. 27. на колѣноу валяхь се sabb. 212. валяемъ ἀλλόμενος saltans prol.-cip.

вапа f. λίμνη stagnum sup. 143. lacus azbuk. дъждемъ сѧ съставляють вапы ex. вапы и лоужи или езера ex. петрь иже оть вапы на небо прѣстоупивь hom.-mih. 124. 126. 129. ваапа водь men.-mih. 138. humor чьтанние повлькьше вапою оть чела до носа pat. 210.

вапъ m. vost. skr. âp aqua, vâpî lacus ahd. affa cf. lit. upê f. fluvius: nota вапы pro βαφή men.-vuk. in vita S. Hermenegildis 1. nov. cf. вапъ.

вапъ m. color иконоу не вапомъ на досцѣ образованноу sbor.-kir. 36. вещьнымн вапы на харьтии написати prol.-mih. 279. habet etiam alex. e gr.

вапьно n. calx -пно azbuk. nsl. vapno serb. japno mik. vapno.

вапьнъ adj. ἀσβέστου calcis.

вапьнъ adj. συνεστηκώς stagnans proph. воды вапныꙗ exod. 7. 19. - op. 1. 15.

вапьнъ adj. coloris простая вода на -ноѥ преложение оустрои ся lavr.-op. 41. простая вода на вапьноѥ прѣложи се оустроѥние prol.-mih. 279.

вапьсало n. fucus alex.-mih. 176.

вапьсати -саѭ -саеши vb. fucare alex.-mih. 175. 176. - власы ibid. 73. a gr. βάπτω, solent enim talia ab aor. derivari.

вапьсило n. fucus alex.-mih. 176.

варавва m. nom. propr. viri, barabba варавва sup. 296.

вардаръ m. nom. propr. fluvii, vardar рѣка вардарь sabb. 106.

вари pl. f. βᾶρις turris, domus regia варисъ естъ домъ bon. - домоуве соуть велици op. 2. 1. 71. отъ варѣй (варей pro варий) слоновныхъ op. 2. 1. 71. въ варехъ bon. ant.-hom. e gr.

вариво n. ὄψον edulium.

варивотворьць m. ὀψοποιός conditor.

варисъ v. вари.

варити -рѭ -риши vb. ἕψειν, πέττειν coquere sup. 208. op. 2. 2. 115. prol.-cip. бѣше и видѣти варещия господинноу leont. варещия или пероуция men.-mih. варити сочиво men.-leop. овоштия варена sabb. 30. зелние варено krmč.-mih. вареть меса ibid. варити желѣзо men.-leop. варяхъ въ ладъкахъ vost. 1. 388. варень ἑφθός coctus варень квась misc. 131. pent.-mih. варахоу се котли prol.-mart. варей вонѥ μυρεψός unguentarius prol.-mart. nsl. variti elixare meg. habd. zvariti želêzo conferruminare ibid. prevarki serum lactis coagulatum habd. bulg. varidba coctio pokl. 1. 37.

варити -рѭ -риши vb. φθάνειν, προφθάνειν antevertere sup. 333. προλαμβάνειν antevertere sup. 254. καταλαμβάνειν praeoccupare sup. 349. προάγειν praecedere; προτρέχειν praecurrere sup. 381. варнста григория greg.-lab. варивь пришьствние христово prol.-mih. сь прѣдѣла земльнаго зари варивьши hom.-mih. 112. варивь рѣхь antea dixi dioptr. - lab. варивъ глагола sup. 217. вь прѣжде варивьшиѥ дьни hom.-mih. прѣжде вари hom.-mih. прѣжде вари мьздоу патриархь ante tulit mercedem patriarcha leont. part. варь ex. quidam e germ. sumtum putant: goth. ahd. faran ire.

варнавинъ adj. poss. barnabae prol.-mart. op. 2. 1. 163.

вароватн сѧ -роуѭ сѧ -роуѥши сѧ vb. cavere zlatostr. misc. gram. 23. nom.-barb. -валъ сѧ бы мене psalt.-athan. 54. 13. -роуй сѧ krmč.-vost. - чресьестьвьныхъ frag.-bulg. не -роующи се ничесоже зла men.-mih. -вахоу се не дрьжати гнѣва leont. nsl. varati observare hung.-slov. decipere varovati, obarovati, varih, varovčin; vardêti, vardêvati curare, fovere lex. prevariti rib. prip. 280. prevara insidiae habd. bulg. vardi croat. var imati custodire luč. cf. rum. вардъ. e germ. ahd. bi-warôn servare goth. vars cautus vards ahd. war intentus wartên curare curt. 1. 501.

варсамоелео v. валъсамелео.

варъ m. καῦμα, καῦσις, καύσων aestus men.-vuk. krk. pyrg. - зноя men.-mih. - сльньчьнь sabb. 154. men.-leop.

варъ m. ἄσφαλτος, ἄσβεστος calx krmč.-mih. 318. bell.-troj. 9. pyrg. sabb. 72. - живь на сихь сыпань; чьто разньствоуеть хартия оть вара; chrys.-lab. воромъ bor. 88. bulg. var rum. вар, въроc, варницъ.

варъвариңъ m. βάρβαρος barbarus chrys.-lab.

варъвария f. barbaries svjat.

варъвароврѣдьнъ adj. a barbaro laesus krmč.-mih.
варъваровъ adj. poss. βαρβάρου barbari men.-mih.
варъваръ m. βάρβαρος barbarus chrys.-lab. **варьварь** šiš. 45. cyr. 22. men.-vuk. sim. I. 8. 21. **вь варьвары те продамь** leont. **варваръ** cloz I. 632. sup. 76. **ни варьварь шетанни** sim. I. 15.
варъварьскъ adj. barbaricus prol.-mih. men.-vuk. prol.-mart. nom.-mik. **варьв-** krmč.-mih.
варъварьскы adv. barbarice prol.-mart.
варъварьство n. barbaries krmč.-mih.
варъварьствовати -воуѭ -воуюши vb. barbarum esse **варьв-** dioptr.
варъда m. nom. propr. viri, bardas cyr. 19.
варънавль adj. poss. barnabae svjat.
варьливъ adj. προπετής protervus cf. **варити**.
варьница f. 1) fornax calcaria šaf.-lesek. 2) culina pat.-mih. men.-mih.
варьнъ adj. ἀσβέστου calcis - **ровъ** prol.-cip. men.-leop. men.-vuk. prol.-mart. καύματος, καύσωνος aestus misc. 80. nota **варно крьваво сльньце страшно бѣше намь** misc. 80.
варити -рьѭ -рыеши vb. προηγεῖσθαι praecedere svjat. προφθάνειν antevertere - **кого** hom.-mih. sim. I. 11. **варяють** sup. 351. **варль** sup. 450 etc. προλαμβάνειν antevertere **варые пропоєѣдаше** hom.-mih. **варыють вечерю** šiš. προάγειν praecedere ostrom. ant. προτρέχειν praecurrere **да не варыють оума** hom.-mih. **варѣють** sup. 381.
варениице n. ὄψον edulium **-ниице** krk. cf. **вареньце**.
варение n. βράσμα bullitus oct. **котьль стражден оть -нии** chrys.-lab. ἕψημα coctio kruš. cibus lavr. - op. 49. glag. ὀψοποιία ars coquinaria pat. - **сь масломь** prol.-mart. **оть сѣмень -нии** krmč.-mih. 191.
вареньце ὄψον edulium cf. **варениице**.
варягъ m. βάραγγος varangus **варягомъ** op. 2. 2. 72. **вароугъ** vost. op. 455.
варяжьскъ adj. varangicus bor. x. vost. 2. 136. nest. **-кая печера** men.-leop.
васанитьскъ adj. βασάν basan isai. 2. 13. - vost. 1. 245.
василисковъ adj. poss. basilisci **рози -ви** alex.-mih. 4.
василие m. basilius man.
василь m. βασίλειος basilius svjat. sg. gen. **-лѣ** sup. 61. **-лѣ** ex.; inde **василко** russ.
василиевъ adj. poss. basilii lavr. - op. 17. isaak. **-льевъ** svjat.
василевъ adj. poss. basilii **-левъ** svjat.
васнь f. discordia **оуслыши васни и немилосердие отвѣтоующее** chrys. apud alex., qui etiam in matth.-vlastar. vocem hanc se legisse dicit; ἄρα cum ἀρά confusum est prov. 26. 2. - op. 2. 2. 402. **васнь безоумьная** cf. poln. waśń: russis olim audacia erat.
васнь adv. ἄρα itaque **васнь боудемъ ся прѣльстили** svjat. cf. op. 2. 2. 394. δῆθεν scilicet dioptr. εἰκός uti aequum est georg. sup. 221. ἴσως fortasse svjat. cyr.-hier. vost. - op. 255. ev.-theoph. io.-clim. op. 2. 1. 138; 2. 2. 203. 394. τάχα fortasse sup. 336. greg.-naz. svjat. op. 1. 154; 2. 2. 118. 394. fortasse op. 2. 1. 58. τυχόν forte greg.-naz. cf. sup. 162. 24; 165. 23; 324. 10; 324. 11; 326. 4. op. 2. 1. 138; 2. 2. 97. vox vario modo explicatur: **прямь; мню** vost.-op. 267. **мнѧ, присно** slov.-novg. b. **мню** azbuk. **храпъ, мнѣние, снать, бычь, вей, немаль, негли, нѣчто** ber. **васнь** proprie significare videtur verbum: vide **рещи** et cf. **вѣсть**.
васть adv. λοιπόν igitur io.-clim. cf. **васнь**.
ватопедиотиса f. batopediotissa, nomen imaginis dei genitricis monast. batopedii mir. 72.
ватопедъ m. βατοπέδιον batopedium sabb. 22. 33. nota **оть -ди святогорскаго** op. 2. 2. 681.
ватопедьскъ adj. batopedii mir.
ватопедьць m. batopediensis mir.
вашестранъ adj. e vestra regione oriundus ber.
вашинъ m. e vestra regione oriundus ber.
вашь pron. ὑμέτερος vester.
ваяние n. γλύμμα, γλυφή sculptura sup. kruš. pent.-mih.
ваяние n. συγκομιδή collectio barl. vere est ventilatio frumenti cf. **вѣяние**.
ваятель m. sculptor ziz.
ваяти, ваѭ, ваеши et **ваяѭ, ваяеши** vb. γλύφειν διαγλύφειν sculpere georg. kruš. proph. pent.-mih. λιθουργεῖν lapides elaborare pent.-mih. **ваянъ** τορευτής caelator pent.-mih. **ваяное** idolum **ваяная нхъ линная** svjat. **листвие же то воанно** (puto pro **ваяно**) **иматъ акы двьрца, имиже лоучи сльньчный въсияющи лагодноую теплотоу приемлють, а не многоую** ex. scr. vâ perfodere.
вдова v. **вьдова**.

ведениця f. γυνὴ ἄρχουσα uxor quasi regina **бысть юмоу жень -ць седмь сьть** 3. reg. 11. 3. - kruš. cf. per. LXXXVI. παλλακή pellex cant.-cant. 6. 7. - vost. cf. **ведовица**.

ведение n. ductus - **водьно** aquae ductus proph.

ведовица f. γυνὴ ἄρχουσα uxor quasi regina 3. reg. 11. 3. - vost. op. 1. 40. cf. **веденица**.

ведрина f. coelum serenum glag. - **необлачьна** pent.-mih. **соухо небо и** - prol.-mart. nota, male respondere gr. νιφάδες nives confertim cadentes men.-vuk.

ведро n. εὐδία serenitas greg.-naz. aestus š.-gl. 85. chron. 1. 173. 7. **бездьждьное** - hom.-mih. **вьжегль юси землю ведромь** hom.-mih. nsl. vedro; veder adj. serb. vedri ajer mik. cf. scr. indh accendere gr. αἴθω lat. aes-tus ahd. eit ignis curt. 1. 302. scr. vîdhra clarus et lit. gêdras.

ведръ m. aestus fervidus pl. nom. **ведрове** nom.-bulg.

ведръ adj. serenus glag. nsl. veder, vedro vrême.

ведрьнъ adj. serenus glag. calidus nom. - bulg.

ведьць m. qui ducit **осоужениkъ ведци ведомъ на соудищи** ephr.-vost.

веле adv. cum **о** iunctum exclamationi inservit **о веле чоудеса дивьна** sup. 299. **веле медъ капьыжштий ьазыкъ** sup. 240. cf. sup. 238. 250. 261. 272. 296. 313 etc. **о веле божий сань** men.-mih. **о веле дѣло прѣдивьно** frag.-serb. - saec. XIII.

велеглавъ adj. magnum caput habens cyr. 20.

велеглаголание n. μεγαλορρημονία magniloquentia.

велеглаголивъ adj. μεγαλόλαλος magniloquax.

велегласие n. μεγαλοφωνία magnitudo vocis.

велегласовати -соуж -соуешн vb. alta voce clamare tur.

велегласьно adv. alta voce trêb.

велегласьнъ adj. μεγαλόφωνος altam vocem habens barl. krmč. sabb. 214. - **троуба** chrys.-lab. -**снѣе грома** vost. 1. 141.

веледарьнъ adj. munificus psalt.-int.

веледарьствьнъ adj. munificus psalt.-int.

веледоушие n. μεγαλοψυχία magnanimitas leont.

веледоушьнъ adj. μεγαλόψυχος magnanimus per. LIII.

веледоушьство n. magnanimitas psalt.-int.

веледоушьць m. magnanimus leont.

веледѣйствие n. μεγαλοποιΐα magnificentia psalt.-int.

веледѣлание n. μεγαλουργία magnificentia barl.

велекрилъ adj. μεγαλοπτέρυγος magnas alas habens proph. cf. **вельκрилъ**.

велелѣпие n. μεγαλοπρέπεια magnificentia krmč.-mih. cf. **вельлѣпие**.

велелѣпота f. μεγαλοπρέπεια magnificentia cf. **вельлѣпота**.

велелѣпьно adv. magnifice -**пно**.

велелѣпьнъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus leont.

велеможие n. potentia alex.-mih.

велемоштьнъ adj. potens alex.-mih. 71. 74.

велемысльнъ adj. alta sapiens psalt.-int.

велемждрие n. μεγαλοφροσύνη animus magnus.

велемждровати -дроуж -дроуешн vb. magno animo esse chrys.-lab.

велемждръ adj. μεγαλόφρων magnanimus triod. ἀγανοφροσύνη comitas hes.

велемждрьнъ adj. μεγαλόφρων magnanimus sabb. 91.

велеокъ adj. μεγαλόφθαλμος magnos oculos habens ex.

веларазоумьнъ adj. ἀγανόφρων comis -**мен** hes.

велерѣчевати -чоуж -чоуешн vb. μεγαλορρημονεῖν magna loqui sabb. 32. 152.

велерѣчивъ adj. μεγαλορρήμων magna loquens -**вое хвалениe** sabb. 153.

велерѣчие n. μεγαλορρημοσύνη magniloquentia bon.

велерѣчьствовати -воуж -воуешн vb. μεγαλορρημονεῖν magna loqui.

велеоумие n. αὐθάδεια arrogantia -**мье** hes.

велеоумьнъ adj. μεγαλόνους magnanimus alex.-mih. 97.

велеоустъ adj. μεγαλόστομος magnum habens os ex.

велехвалити -лж -лишн vb. εὐφημεῖν celebrare ioann.

велехвальнъ adj. εὔφημος laudabilis triod. gloriosus dioptr. -**ленъ** vost. 1. 148.

велехвальство n. εὐφημία laus.

велехваление n. εὐφημία laus.

велеıадивъ adj. edax prol.-vost.

велеıадъ adj. ventris studio addictus **велиадъ** ant.-vost.

велий adj. μέγας magnus sup. ostrom. **велие о себѣ мьчтати** chrys.-lab. **вельѣ** cloz I. 833. **вельыж** ibid. 99. 479. **вельe** ibid. 139. **гласомь велиемь** šiš. 33. - **взоромъ** vost. 1. 63. vueliu fris. nota **велъ**

bon. хотаци вели antch. nsl. veljaki magnates trub. rum. вел ворник.
величство n. μέγεθος magnitudo ant.-hom. sup. 63. 375. 381 etc.
великовыйнъ adj. altam cervicem habens, superbus.
великоглагольникъ m. magniloquax hom.-mih.
великогласьно adv. alta voce -изрече prol.-mart.
великогласьнъ adj. μεγαλόφωνος altiloquus.
великодавьць m. μεγάδωρος munificus.
великодаровитъ adj. μεγάδωρος munificus chrys.-lab.
великодаровьнъ adj. μεγάδωρος munificus.
великодарьнъ adj. μεγάδωρος munificus.
великодоушие n. magnanimitas isaak.
великодоушьнъ adj. magnanimus sabb. 46. sup. 46.
великодьневьнъ adj. paschalis -но слово hom.-mih.
великодьньнъ adj. πάσχα paschalis svjat. -ная недѣля krmč.-mih. великъдьньнъ sborn.; nota великый дьньный агньць hom.-mih. male pro великодьньнъй.
великодѣлие n. μεγαλούργημα magnificentia chrys.-lab. men.-vuk.
великоименитъ adj. μεγαλώνυμος magnum nomen habens dial.
великоименьнъ adj. magnum nomen habens greg.-lab.
великоимьство n. ἕξις habitus io.-dam. имѣти велико зрѣния имѣние ἔχειν ἕξιν ὁράσεως ibid.: interpres sensum non intellexit.
великокрилъ adj. μεγαλοπτέρυγος magnas alas habens.
великокрильнъ adj. μεγαλοπτέρυξ magnas alas habens man.
великолѣпие n. μεγαλοπρέπεια magnificentia.
великолѣпотие n. μεγαλοπρέπεια magnificentia sup. 110.
великолѣпъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus.
великолѣпьнъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus.
великолѣпьнѣ adv. magnifice.
великомоштие n. δύναμις potentia.
великомоштьнъ adj. μεγαλοδύναμος multum potens.
великомѫдрие n. μεγαλοφροσύνη magnus animus.
великомѫдровати -дроуѭ -дроуеши vb. magno animo esse antch.
великомѫдрьнъ adj. μεγαλόφρων magnanimus.
великомѫдрьствовати -воуѭ -воуеши vb. μεγαλοφρονεῖν magno animo esse.
великомѫченикъ m. μεγαλομάρτυρ magnus martyr -моуч- sabb. 103. op. 2. 1. 45.
великомѫченица f. magna martyr ok. 56.
великообразьнъ adj. magnam gerens speciem (σχῆμα), de monacho nom.-lab.
великопроповѣдатель m. μεγαλοκήρυξ magnus praedicator.
великопроповѣдьникъ m. μεγαλοκήρυξ magnus praedicator.
великородьнѣ adv. μεγαλοφυῶς magnanimiter chrys.-lab.
великородьство n. magnanimitas men.-mih.
великость f. magnitudo mir.
великота f. μέγεθος magnitudo cloz II. 70. meth. 1. prol.-mart. - дѣлъ.
великотѣлесьнъ adj. corpulentus prol.-mart.
великооумие n. μεγαλογνωμοσύνη magnanimitas man.
великочоувенъ adj. clarus prol.-mart.
великъ adj. μέγας magnus ostrom. великъ дьнь ἑορτή festum pent.-mih. sup. cyr.-hier. сотворите - ἑορτάσατε exod. 23. 14. - vost. chron. 1. 203. 207. 212. 234. pascha sup. cyr.-hier. krmč.-mih. 28. pat.-mih. op. 1. 18.; 2. 2. 306. misc. 70. великь четврьтькь typ.-chil. - петькь prol.-mih. велика соувота ok. 79. велика ношть πάσχα pascha ant.-hom. cf. pol. wielka noc lit. velikos let. lêldèna велика недѣля страсти, страстьная krmč.-mih. великый neuma vost.-op. 652. sbor.-kir. 33. за що га оубише на великоу божоу вероу преко мира pom.-cet. и до велика chron. 1. 201.7. по великоу chron. 1. 58. 11.
велими adv. λίαν valde georg.
величавати -ваѭ -ваеши vb. μεγαλύνειν extollere.
величавъ adj. ὑπερήφανος superbus šiš. 48. ἀλαζών arrogans sup. 66. cf. 427. ὑψαύχην superbus dioptr. κενόδοξος inanis gloriae cupidus: eadem vox legitur svjat. ant. pat. конь - op. 2. 2. 85.
величай m. ὑπερηφάνεια superbia ant. 68.
величание n. ἀλαζονεία fastus op. 2. 2. 287. tumor sup. 396. φαντασία pompa sup. 376. -ния и припѣла glag.-otr. 20. nota -чаание sup. 402.
величати -чаѭ -чаеши vb. μεγαλύνειν extollere kruš. - са ἐπαίρεσθαι extolli sup. 33. 105. 376 etc. дамаскь се тобою -чаеть hom.-mih. nsl. veličati spang.
величивъ adj. superbus sbor.-kir. 46. - голиадь men.-mih.

велнчнна f. κενοδοξία vana gloria ant. men.-mih.
велнчнтн -чѫ -чншн vb. μεγαλύνειν extollere - **бога** bon.
велнчние n. μέγεθος magnitudo sup. ant.-hom. hom.-mih. μεγαλεῖον magnum opus ostrom. ἀξία dignitas men.-vuk.
велнчьно adv. magnifice š.-gl. 77. nsl. veličen habd.
велнчьность f. magnificentia š.-gl. 42.
велнчьскъ adj. velicensis **епископъ** - Clemens š.-gl. 41.
велнчьствие n. μεγαλειότης sup. ostrom. μεγαλοσύνη magnitudo šiš. 217. **-чьствие** bon.
велнчьство n. μέγεθος magnitudo sup. svjat. krmč. dial. ant.-hom. men.-mih. chrys.-lab. maiestas sup.
велніаръ m. βελίαρ, βελίαλ beliar men.-mih. chrys.-lab. šiš. 103. **вельıаръ** pat. kruš. **велна** sup. 141. 13. pro **-лнıаръ**.
велніача f. φεβρουάριος februarius grom. serb. veljača, oveljača, aveljača.
вельблѫдница f. camelus krmč.-mih. **вельблоудница**; **-блюдница** men.-leop.
вельблѫдъ m. κάμηλος camelus krmč.-mih. 369. ant.-hom. prol.-vuk. prol.-mih. op. 1. 87. **вѣльблоудь** š.-gl. 72. cf. veram vocabuli formam **вельбѫдъ**.
вельблѫдьскъ adj. cameli **велб-** proph.
вельблѫждь adj. poss. καμήλου cameli pat.-šaf. **-жь** svjat.
вельбѫдннъ adj. poss. cameli kruš.
вельбѫдъ m. κάμηλος camelus ostrom. georg. pent.-mih. prol.-mart. men.-leop. op. 2. 1. 50. **велбѫдъ** vost. 1. 15. lit. verbludas e russ.; goth. ulbandus ahd. olpenta et elefant asch. olvunt ags. olfend and. ulfalldi afz. olifant Diez, Wörterbuch 697. cf. croat. lefanja kost verant. slavi a gothis habent. cf. **вельблѫдъ**.
вельбѫждь adj. poss. καμήλου cameli **-ждъı** ev.-trn. **отъ власъ** - ostrom. **власъı -жди** ibid. prol.-mart. ab hac voce differt **-ждьскъ** bulgariae urbs asên 53.
вельгласие n. μεγαλοφωνία vocis magnitudo.
вельгласьно adv. alta voce prol.-mih. hom.-mih.
вельгласьнъ adj. μεγαλόφωνος altiloquus ant.-hom. hom.-mih. op. 2. 2. 425.
вельдарованние n. magnificentia sup. 381. 6. φιλοτιμία liberalitas hom.-mih.
вельдоушние n. magnanimitas leont.
вельзаоулъ m. belzebul ev.-saec. xiv.
вельзѣвоулъ m. βελζεβούλ belzebul hom.-mih.
велькрилъ adj. μεγαλοπτέρυξ iez. 17. 3. - vost. cf. **велекрилъ**.
вельлѣпие n. μεγαλοπρέπεια magnificentia krmč. leont. men.-mih.
вельлѣпота f. μεγαλοπρέπεια magnificentia sabb. 218. **велъ-** bon.-hes. 36.
вельлѣпъ adj. magnificus sup. 76. **велѣпъ** bon.
вельлѣпьнъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus ant. šiš. 254. sim. 12. **- комить** krmč.-mih. 226
вельма adv. λίαν valde prol. alex.-mih. 194. men.-mih.
вельмн adv. σφοδρῶς valde sup. cloz II. 74. nest. διαπρυσίως clare sup. 241. **радь бъıхь вельмн** leont. - **болие** πολλῷ πλέον multo magis - **лоуче**, - **паче**; **велмн** sup. 24. 67. 117 etc. croat. veomi.
вельможа m. μεγιστάνων εἷς optimatum unus svjat. δυνάστης dynasta op. 1. 172. sborn. hom.-mih. sup. per. 91. prol.-mih. sim. 1. 11. chron. 1. 168. 184. 195. bor. 6. sabb. 5. 175. 177. 204. 205. vita-theod. alex.-mih. raro **-можь** sabb. 192. ubi pl. nom. **-жн** et triod., ubi pl. nom. **-жние**.
вельможьство n. potentia op. 51.
вельмъıслъ adj. ὑψηλόφρων superbus svjat.
вельмъıсльнъ adj. μεγαλόφρων magnanimus ex. **-ное срьдьце**.
вельмѣ adv. valde nom.-bulg.
вельмѫдровати -дроуѭ -дроуешн vb. magno animo esse sup. 121. 404.
вельмѫдръ adj. magnanimus hom.-mih.
вельмѫдрьствовати -воуѭ -воуешн vb. μεγαλοφρονεῖν magno animo esse ant.
вельмѫжь m. εὐδιάκριτος insignis men.-vuk. μεγιστάνων εἷς optimatum unus sup. 261. pat.-mih. men.-mih. sim. I. 6. bell.-troj. 25. sabb. 14. 156.
вельножние n. μεγάλη μάχαιρα magnus culter prol. μάχαιρα culter prol.-mart.
вельрѣчевати -чоуѭ -чоуешн vb. μεγαλορρημονεῖν magna loqui ant. hom.-mih. **велъp-** bon.
вельрѣчние n. μεγαλορρημοσύνη magniloquentia ant.
вельство n. μέγεθος magnitudo ephr.-vost.
вельхвальнъ adj. μεγάλαυχος ostentator ant.
вельıаднвъ adj. γαστρίμαργος gulosus ant.
вельıадъ adj. γαστρίμαργος gulosus io.-clim. ant.
вельıарь v. **велніарь**.
велѣние n. πρόσταγμα, κέλευσις mandatum ant. δόγμα placitum georg. hom.-mih.
велѣтн -лѭ -лншн vb. βούλεσθαι velle hom.-mih. 1. tim. 5. 14. - bulg. -θέ-

λεῖν velle šiš. 65. 73. 84. 88. 143. 230. 245. 258. sup. op. 2. 1. 149. 165. αἱρεῖσθαι malle **вьсе велеть тѣхъ ради творити** hom.-mih. κελεύειν iubere sabb. 164. sup. ἐπιτάσσειν iubere sup. ostrom. isaak. ἐπιτρέπειν committere men.-mih. šiš. 92. sup. 352. θεσπίζειν statuere men.-mih. λέγειν dicere nest. **велеть намь творити** pent.-mih. cf. cloz I. 62. 502; II. 88. scr. vr eligere varas bonus gr. βούλομαι lat. velle goth. viljan.

венедикъ m. venetus **-дикы** sbor.-kir. 62.

венетиꙗ f. venetia cyr. 20.

венетьскъ adj. ἐνετικός venetus.

веноушь f. venus bell.-troj. 8.

веной m. nom. propr. viri, eugenius glag.

веноуша f. venus bell.-troj. 7. 29.

веньꙗминовъ adj. poss. βενιαμίν beniamin **веньам-** šiš. 63.

веньꙗминъ m. nom. propr. viri, βενιαμίν beniamin sup.

веньꙗминь adj. poss. beniamin sup. 256.

вениꙗминь adj. poss. beniamin pent.-mih.

веоньць m. ταῦρος taurus greg.-naz. 256: male, uti videtur, pro **юньць**.

вепрь m. ὗς aper krmč. georg. pat.misc. - **дивии** men.-mih. **дивьимь вепрьмь** greg.-naz. χοῖρος porcus krmč.-mih. gr. κάπρος lat. caper, aper ags. häfar curt. 1. 37. let. vepris cf. scr. vap semen spargere, gignere.

верига f. ἅλυσις catena ostrom. georg. šiš. xiv. sup. nsl. veriga rum. **веригъ** cf. **вероуга**.

верижьникъ m. δεσμώτης custodia act. 27. 42. - vost.

верижьнъ adj. ἁλύσεως catenae dial. kruš. ἁλυσιδωτός catenatus pent.-mih. **риза -на** chrys.-lab.

вероуга f. ἅλυσις catena glag. nsl. veruga habd. cf. **верига**.

веръгилийскъ adj. vergilii **верьг-** alex.-mih. 8.

верѣꙗ f. μοχλός vectis bon. sup. 349. 352. chrys.-lab. dioptr. hom.-mih. georg. **-рѣꙗми** et **-рѣими** hom.-mih. nsl. verêja.

веселилъ adj. γαῦρος elatus ex.

веселити -лѭ -лиши vb. εὐφραίνειν exhilarare sup. ant.-hom. - **сѧ** τέρπεσθαι delectari sup. εὐωχεῖσθαι convivia agere sup. 236. - **чимь** isaak. hom.-mih.

веселиѥ n. ἀγαλλίασις, εὐφροσύνη laetitia sup. ant. sim. II. 13. γάμος nuptiae bell.-troj. εὐωχία convivium sup. 236. vuezelie fris. 1. 32.

весело adv. laete cloz I. 750. sup. 418.

веселованиѥ n. laetitia **-ньѥ** op. 2. 2. 200.

веселовати сѧ -лоуѭ сѧ -лоуѥши сѧ vb. φαιδρύνεσθαι hilarem esse hom.-mih. ἀγαλλιᾶσθαι laetari svjat. op. 2. 2. 200. men.-mih. sine **сѧ** hom.-mih.

веселость f. laetitia **на - брака твоего** alex.-mih. 98.

веселъ adj. φαιδρός hilaris cloz. εὐχαριτώτατος gratiosus sup. man. **сь веселама очима** hom.-mih. ἐπίχαρις gratiosus sup. 236. ἀγαλλιάσεως exultationis sup. 235. pruss. wessals rum. **вѣсел** alb. veseljit.

весельно adv. θαρραλέως audacter psalt.-theod.

весельнъ adj. hilaris ant.-hom. θυμήρης iucundus psalt.-theod. εὐφροσύνης laetitiae **-но вино** hom.-mih. š.-gl. 62. **-но тръпѣниѥ** greg.-lab. **дьнь питвьнꙑй -нꙑй** proph.

весельство n. hilaritas sbor.-kir. 47. vost. 1. 275.

весло n. κώπη remus sup. 298. greg.-lab. **веслꙑ гребꙑ** hom.-mih. rum. **вънслъ**.

весльникъ m. κωπηλάτης remex.

весна f. ἔαρ ver ostrom. man. nest. **весъна** bon. scr. vasanta lit. let. vasara aestas lit. pavasaris let. pavasara gr. ἔαρ (Fέσαρ) lat. vêr (veser) curt. 1. 589. rad. vas, us splendere.

весновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἐαρίζειν vernare hom.-mih. 65. **садовꙑ и каменьемь -ноуѭть** op. 2. 2. 84.

весньнъ adj. ἔαρος veris **веснънъ** sup. 379: nota **весънѣѣмъ градѣ** fortasse pro **вьсьнѣѣмь** pago similis sup. 397. 10. **веснꙑхъ** men.-mih.

вести, ведѫ, ведеши vb. ἄγειν ducere part. **веда** op. 2. 2. 78. ἀπάγειν abducere; φέρειν ferre, de via man. ἕλκειν trahere men.-vuk. - **водоу** krmč.-mih. - **сѧ** ἄγεσθαι duci šiš. 88. **ведена бꙑсть ростислава за ꙗрослава** per. 111. φέρεσθαι ferri šiš. 177. **оть ноудеина веде се** men.-mih. pruss. west, westwei lit. vedu, vesti.

вести, везѫ, везеши vb. ἄγειν vehere sup. 71. φέρειν ferre hom.-mih. ἡγεῖσθαι ducere men.-mih. **корабль везомь** sabb. 181. 195. **на колесехъ везень** prol.-mart. - **сѧ** vehi **везѣахоу се** šiš. 44. sine **сѧ**: ἐξιέναι exire men.-mih. nsl. odvesti, prevesti prip. 173. 251. scr. vah (e vagh) vehere gr. Fεχ: ὄχος currus lat. vehere goth. vigan movere ahd. wagan currus curt. 1. 169.

ветъхати -хаѭ -хаѥши vb. παλαιοῦν antiquare.

ветъхость f. παλαιότης vetustas.

ветъхота f. παλαιότης vetustas io.-clim.

вєтъхъ adj. παλαιός vetus cloz I. 354. 910. sup. - **дьньми** hom.-mih. cyr. 16. - **римь** prol.-mih. - **чловѣкь** men.-mih. **новаꙗ и вєтъхаꙗ** svjat. **въ вєтъхꙑихъ** ἐν τῇ παλαιᾷ (διαθήκῃ) sup. 274. comp. **вєтъшай** men.-mih. scr. vatsas annus gr. ἔτος (Ϝέτος) lat. vetus curt. 1. 210. lit. vetušas. nota alb. vitt annus vjet anno elapso vjetъrъ vetus.

вєтъшати -шаѭ -шаѥши vb. παλαιοῦσθαι antiquari ostrom. krk. men.-mih. **-шанъ** chron. 1. 209. **вєтшалъ** παλαιός vetus hes. 12.

вєтъшити -шѫ -шиши vb. παλαιοῦν antiquare - **ризꙑ** krmč.-vost.

вєтъшь f. παλαιότης res antiquae greg.-naz. **вь вєтьши писмєнє** šiš. 56.

вєтъшьнъ adj. vetus **книги -тошныє** chir.

вєчєръ m. ἑσπέρα vespera cloz I. 259. 847. **въ -** ὄψε sero ostrom. sine **въ** id. sup. **даже до одвєчєра (оть вєчєра) пришьль бꙑ** dioptr. cf. nsl. odvečera, odvečerka; **оть сь вєчєра до оутрьнѥ** greg.-lab. τὸ δειλινόν vespera nsl. etiam f. est. cf. gr. ἕσπερος lat. vesper lit. vakaras curt. 1. 566, qui primariam formam putat esse vaskaras, scr. vasatis nox et rad. vas tegere conferens.

вєчєрьнъ adj. ἑσπερινός vespertinus **-на жрьтва** chrys.-lab.

вєчєрьнь adj. ἑσπερινός vespertinus sabb. 84. ant.-hom. pat. **слоужба -нꙑ** typ.-chil. - **чась** men.-mih. - **годъ** vita-theod. **-нꙑ страна** prol.-mart. **по -нимь вьходѣ** krmč.-mih. 157.

вєчєрьнꙑ f. ἑσπερινὴ εὐχή, ἑσπερινὸς ὕμνος officium vespertinum men.-vuk. misc. typ.-chil. chron. 1. 128. 167. 208. cyr. 19. 34. men.-mih. nom.-mik. coena **-рнꙑ** sup. 249. rum. **вєчєрніъ**.

вєчєрꙑ f. δεῖπνον coena sup. ostrom. krmč.-mih. leont. **-ри** šaf.-frag. 35. **по -ри** bell.-troj. 34.

вєчєрꙑниѥ n. coena mir. **-рѣн-** ev.-trn.

вєчєрꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. δειπνεῖν coenare ostrom. chrys.-lab. šaf.-frag. 35. zlatostr.

вєштєсѣчьць m. ὑλοτόμος lignator, ubi ὕλη male versum est.

вєшть f. πρᾶγμα res sup. ostrom. šiš. 190. cloz I. 204. 688. 879. φύσις natura svjat. hom.-mih. **мкноула сарри жєньскаꙗ** - τὰ γυναικεῖα pent.-mih. - **жєньска ми ѥсть** τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοί ἐστιν gen. 31. 35. - pent.-mih. - **сътворити** causam facere leont. στοιχεῖον elementum cloz I. 565. io.-dam. ὕλη materia svjat. ex. sup. cf. goth. vaihts ahd. wiht ags. viht res.

вєштьнъ adj. πράγματος rei cyr.-hier. φυσικός naturalis rom. 1 26. - vost. ὑλαῖος materialis dioptr. **дєвєльство -ноѥ** svjat. materiae sup. **моудина и вєщина** dioptr.-vost.

вєштьство n. οὐσία essentia krmč. ὕλη materia ant. cf. sup. 385.

вєштьствьнъ adj. οὐσίας essentiae krmč.-mih. pat. prol.-mart.

вивиана f. nom. propr. loci, bibiana glag.

виблотикарь m. bibliothecarius cyr.

видана f. nom. propr. loci, βιδανή bidana sup. **видѣна** sup.

видати -даѭ -даѥши vb. κατοπτεύειν speculari ant. **нєбєснаа -даєть** antch.

видидъ v. **въдидъ**.

видитєль m. speculator ioann. typ.-chil. cf. **видѣтєль**.

видитєльнъ adj. ὀπτικός ad visum pertinens isaak.

видовати -доуѭ -доуѥши vb. contemplari sup. 212. ὁρᾶν videre sup. 277. ephr.-vost.

видовьникъ m. ἐπόπτης testis oculatus **-вникъ** op. 2. 2. 79.

видокъ m. testis e russ.

видомъ adj. visibilis **-мою вьрстою** io.-clim. **надєждꙑ -ма нѣсть надєждꙑ** svjat.

видотворити -рѭ -риши vb. εἰδοποιεῖν repraesentare io.-dam.

видсайда f. nom. propr. loci, βηθσαϊδά bethsaida assem.

видъ m. ὅρασις visus op. 2. 2. 302. θεωρία inspectio sup. 2. 2. 79. ὀπτασία visio sup. - **сьньнь** hom.-mih. oculus **видовє** ok. 61. εἶδος species, genus sup. 132. **вьсакь видь блоуждєниꙗ** chrys.-lab. **различни видовє брашьнь** krmč.-mih. **злачьно видомь зєлиѥ** hom.-mih. forma men.-mih. ῥοπή momentum barl. ἱστορία historia sup. 253. 23.

видъфагий -гиꙗ f. nom. propr. loci, βεθφαγή bethphage cloz I. 43.

видь f. aspectus **мєчєтноую видь, прєдивноую тоу видь** georg.-vost.

видьлиць m. θεατής spectator prol.

видьнъ adj. contemplativus **-на жизнь** sup. 203. 27.

видьць m. θεάτης spectator hom.-mih. ant. pat. isaak. tur. **мнозѣмь - бꙑсть** chrys.-lab. **тайнꙑхь** - ὁ τῶν κρυπτῶν ἔφορος rerum occultarum inspector krmč.-mih. 156.

видѣвати -ваѭ -ваѥши vb. videre **видѣваше** ephr.
видѣниѥ n. ὅρασις, ὄψις visus sup. ant. kruš. θέαμα spectaculum sup. hom.-mih. θεωρία intelligentia sup. ἰδέα idea sup. **-ниѥмь бѣль** prol.-mart. forma **- голоубинно** nom.-mih. visio, somnium leont.; male γνῶσις scientia pro **вѣдѣниѥ: - развеличаѥть** op. 2. 1. 147. rum. **веденіѣ.**
видѣньнъ adj. ὁράσεως aspectus pent.-mih.
видѣтель m. speculator ant.-hom. cf. **видитель.**
видѣтельнъ adj. ad visum pertinens **-на сила** act. isaak. dioptr. cf. **видительнъ.**
видѣти, виждѫ, видиши vb. ὁρᾶν, βλέπειν videre; θεωρεῖν spectare sup. **- сѧ** δοκεῖν videri **видить се мнѣ** par. **добро видит сѩ** hes. 10. **како видить се вамь** nom.-mik. nota impt. **вижди** bon. bis. et **вижчь** glag.-otr. 21. part. praes. **видимъ** ὁρατός visibilis sup. antch. et **видомъ** quod cf.; nota croat. vid sanatio luč. scr. vid gr. Ϝιδ: εἶδον lat. vid goth. vit ahd. wiz curt. 1. 282. pruss. widdai vidit.
византѣнинъ m. byzantius russ.
византътий m. byzantium **-заньтиѩ великаго** prol.-mih.
византътийскъ adj. byzantius **-ньт-** prol.-mart. man.
византътиѩ f. byzantium **-ньт-** prol.-vuk. prol.-mart. **-зант-** mir. men.-mih. gen. **-тиѥ** krmč.-mih.
викиѩ f. vas vinarium cf. ngr. βυκίον, βύκος duc. **повелѣ налиѩти вина юже ношаше викию** vita-theod. 20. **викиа** alex. bulg. vićija poculum milad. croat. vića (vichja) ampulla verant.
вила f. νύμφη nympha **- пророчица** bell.-troj. 5. 17. **вилы пророчицѫ** vost.-op. 387. **морьска -** bell.-troj. 21. **требы кладомыа виламъ** vost. **молѧтъ сѧ огневи прѣдъ овиномъ и виламъ** vost. **вилѣ człовѣкообразнѣ двѣ животнѣ; сирины, рекше вилы** vost. **переноу, хорсоу, мокши, виламъ** vost. **вѣроующе въ вилы, ихъже числомъ тридеватъ сестреницъ** vost.-op. 228. nsl. vila nympha habd. maga maior, quam pro humano habitu, comata, candida veste induta; viličen superstitiosus; vilec magus; konj vilovit, vilovski, vilinski prip. vilinski kralj prip. croat. vila nympha verant. cf. serb. vragoduh i uzvionut živ. 191.
вилицѧ pl. f. κρεάγρα fuscina par. explicatur per **крюкъ** ber. nsl. vile, vilice; nota russ. **виделки** pol. widły, widełki; nota etiam **вилица** hedera helix alex.
вина f. αἰτία causa sup. **глаголати вины** αἰτίασις accusatio krmč.-mih. αἴτιον causa hes. ἀξία causa cloz I. 614. 673. ὕλη occasio cloz I. 727. ἀφορμή causa, occasio sup. vost. 1. 437. ansa sup. πρόφασις praetextus ev.-trn. ὑπόθεσις argumentum sup. hom.-mih. τρόπος modus cloz I. 647. **не можахоу иною виною оувѣдѣти** hom.-mih. **безь вины** ἀναίτιος innocens hom.-mih. **моужь епископоу въ винѣ** per. 42. sbor.-kir. 55. pruss. etwinût excusare let. vaina rum. **винъ** culpa **винъў** suspicio **виноват** reus.
винарь m. ἀμπελουργός vinitor luc. 13. 7. op. 1. 253. pat. hom.-mih.
винарьскъ adj. ἀμπελουργοῦ vinitoris.
винарьство n. cultura vitium **оть пчеларства, отъ къбларства, отъ винарства** gram. 19. 79.
винити -нѭ -ниши vb. accusare psalt.-int.
виничина f. ἄμπελος vitis kruš. **винни-** alex. ἕλιξ hedera gen. 49. 11. - pent.-mih. ephr.-vost. nsl. vinika labrusca, vitis agrestis cf. **вилицѧ.**
виничиѥ f. κλήματα vites op. 2. 2. 118. ἄμπελοι vites kruš. **винни-** alex.
виничьнъ adj. ἀμπέλου vitis **-наго грьма** ex. op. 2. 1. 16.
вино n. οἶνος vinum; σταφυλή uva kruš. pent.-mih. ἄμπελος vitis sup. bon. psal. 77. 47. ἀμπελών vinea sophon. I. 13. **стати оу вина** principem esse hom.-mih.: nota **жито виновь твоихь** deut. 14. 22. - pent.-mih. pruss. acc. wynan lit. vínas; gr. οἶνος lat. vinum goth. vein and. vîn curt. 1. 594, qui graeci et lat. vocabuli radicem esse statuit vi, putans reliquos populos vocabulum latinum mutuatos esse; aliis semiticae originis esse videtur: hebr. jain aeth. vain.
винобере f. τρυγητός vindemia mich. 7. 1. - op. 2. 2. 98.
винобѣсьнъ adj. οἰνομανής insano vini amore captus men.-mih.
виновабь m. qui vinum, uvas furatur: sensus dubius nom.-lab. 21. 79; male **- вахь** men.-mih. 205. cf. **житовабь.**
виновати -ноуѭ -ноуѥши vb. accusare **- кого: виноуеть жидовъ** vost. 1. 84.
виноватъ adj. αἴτιος auctor krk. chrys.-lab. per. 62. isaak. nom.-bulg. **- ѥсть благимъ** vost. 1. 84.
виновьникъ m. αἴτιος auctor hom.-mih. sabb. 137. steph.

виновьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. accusare **-вноуи** antch.
виновьнъ adj. αἴτιος auctor dial. isaak. op. 2. 2. 7. - **вѣньцемь** ioann. **-на творити** accusare sup.
винноградарь m. ἀμπελουργός vinitor sbor.
виноградъ m. ἀμπελών vinea pat. hom.-mih. ἄμπελος vitis sup. vost. ioann. 15. 1. - op. 1. 259. op. 2. 1. 135; 2. 2. 118. proph. pent.-mih. chron. man.-vost. - **на ѥзыцѣ насаждень** prol.-mih. goth. veinagards.
виноградьнъ adj. vineae-**дѣлатель** ἀμπελουργός vinitor men.-mih. ἀμπέλων vitium vost. 1. 231.
винодатиѥ n. οἰνοδοσία vini datio sup. 238.
винодѣлатель m. ἀμπελουργός vinitor hom.-mih.
винокрьчьмьникъ m. vinarius pat.-mih.
винолии m. οἰνοχόος pincerna alex.
винолиицЬ m. οἰνοχόος pincerna pyrg.
винолиꙗтель m. pincerna chrys.-lab.
винолюбьнъ adj. vini amans chrys.-lab.
виноносъ m. οἰνοφόριον vinarium trigl.
винопиистꙗо m. οἰνοφλυγία vinolentia ant.
винопиистволюбитель m. οἰνόφλυξ vinosus ant.
винопиица m. οἰνοπότης vini potor ant. pat. hom.-mih. chrys.-lab.
винопитиѥ n. οἰνοποσία vini potio dial. typ.-chil. chrys.-lab. nom.-mik.
винопиꙗньство n. οἰνοφλυγία vinolentia men.-mih.
винопродавьнъ adj. vinarius **крьчьмница -вны храмь именоуѥть се** krmč.-mih. 142.
винословесьнъ adj. αἰτιολογικός aetiologicus ant.
виноточьць m. pincerna misc.-serb.
виночваньчии -чиꙗ m. οἰνοχόος pincerna ephr.-vost. **старѣишина -чиꙗмь** ἀρχιοινοχόος magister pincernarum.
виночрьпатель m. pincerna **-чрп-** alex.
виночрьпии m. pincerna **-чрпии** alex.
виночрьпица m. οἰνοχόος pincerna.
виночрьпьць m. οἰνοχόος pincerna.
виночрьпьчии -чиꙗ m. οἰνοχόος pincerna **старѣи -чрпьчиꙗмъ** ἀρχιοινοχόος magister pincernarum ephr.-vost. dat. **-чню** chrys.-lab.
виночрьпьчь adj. poss. οἰνοχόου pincernae.
виноѥмлꙗ f. vindemia glag.-stul.
винъ m. res **вьсѣхь добрыихь виновь вьзможеши вьстоупити на сьвршениѥ** pat. 285. cf. **вина**.
виньникъ m. αἴτιος auctor sup. op. 2. 2. 298. **винникъ** bon.
виньникъ m. οἰνοχόος scyphus **винники** eccles. 2. 8. - vost.
виньница f. ἀποθήκη conditorium, cellarium leont. dial. kruš. alex. οἰνοχόη urceus eccles. 2. 8. - vost. vitis alex.
виньнъ adj. αἴτιος auctor; ὑπεύθυνος reus sup. greg.-naz. **нѣсть - богъ зълоу** svjat. **виньна творити** αἰτιᾶσθαι accusare hom.-mih.
виньнъ adj. οἴνου vini ant. - **мѣхь** pent.-mih. - **сьсоудь** pent.-mih. **обилии -нѣмь** sborn. **-но питиѥ** krmč.-mih. 371.
виньство n. αἴτιον causa op. 2. 2. 298.
виньце n. οἶνος vinum krk.
виньга f. βότρυς uva cant. 1. 14. nsl. vinjaga labrusca meg. lit. vínůga.
вира f. wergeld nest. sbor.-kir. 18. e germ.
виръ m. δίνη vortex pat. piscina gram. 6. 8. 11. 53. 57. nsl. vir, viranjek serb. vir rad. vr, vere ergo scaturigo.
виргылии -лиꙗ m. virgilius sg. gen. **виргылиѥ** men.-mih.
висекто n. βίσεξτον annus intercalaris ev.-trn. **висикто** nom.-barb. **висектосъ, висектъ, високосъ** alex. cf. **високостьнъ**.
вискливъ adj. χρεμετιστής hinniens **конь** - cyr.-hier. bulg. viska vb. serb. viska, visnuti, vištati: nota **вискъ** de sue trigl.
висла f. vistula op. 2. 1. 39. per. 1.
висли pl. m. vistulae accolae: sic vertendum videtur **сѣдꙗ въ вислѣхъ** meth. 7.
виснѫти -нѫ -нешн vb. muttire **не висноувь никтоже ꙗзыкомъ** ies.-nav. 10. 21. - vost. **велицемь гласомь весноувь женоу поустн** alex.-mih. 106. rad. visk.
високостьнъ adj. βίσεξτος bissextus **-стное (лѣто)** per. 112. 35. cf. **висекто**.
висонь f. βύσσος byssus **прѣсоукаѥма виссонь** men.-mih. 406.
вистиꙗрниꙗ f. βιστιάριον vestiarium, thesaurus gram. 295.
вистиꙗрь m. βιστιάριος praefectus aerario gram. 19. 196. 223. misc. 28. cf. **ризьница**.
вистиꙗрьникъ m. praefectus aerario gram. 61.
вистиꙗрьскъ adj. praefecti aerario gram. 19.
вистиꙗрьство n. aerarium gram. 279.
вистъ f. κέγχρος granum **дасть емоу очи. малоую висть** ὀφθαλμόν, τὴν μικρὰν ἐκείνην κέγχρον oculum, exiguum illud granum zlatostr.: rectius fortasse visus, quamquam respondeat gr. κέγχρος.
вистьнъ adj. φανερός manifestus cyr.-hier.
висѣлица pl. f. φοῦρκα furca krmč.-mih. **-селица** trigl. bulg. viselično mêsto.

висѣльникъ m. homo furca dignus -ли- alex.
висѣние n. pendere sup. 108.
висѣти, вишѫ, висиши vb. κρεμᾶσθαι pendere sup. cloz I. 564. 671. nota part. **висимъ** sup. 364. 369. 370. hom.-mih.
вита f. βῆτα beta chrabr. 90.
виталиште n. ξενία hospitium barl. krmč. hom.-mih. οἴκησις domus men.-vuk. οἰκίδιον parva domus prol.-mart. γαλεάγρα decipula men.-vuk.
витальникъ m. incola prol.-mart. pat.-šaf.
витальница f. κατάλυμα deversorium luc. 22. 11; 22. 12. - ev.-syn. a πανδοχεῖον, ξενίδιον hospitium men.-mih. hospitium, xenodochium leont. domus leont.
витаниꙗ f. βηθανία bethania š.-gl. 47.
витание n. κατάλυμα deversorium pyrg. καταγώγιον deversorium men.-mih.: male κατηγορία crimen sup. 305.
витати -таѭ -таѥши vb. ἐνοικεῖν habitare sup. 289. αὐλίζεσθαι deversari sup. 294. καταλύειν commorari ant. ἐπὶ τὸν οἶκον εἰσέρχεσθαι in domum ingredi men.-mih. hospitari leont. **виталь ѥсть** ξενίζεται hospitatur act. 10. 32. - šiš. - **вь витальницахь, - вь полатахь** men.-mih. **витавь кь ниѥй** hom.-mih. 136. part. **витаѥ** οἰκήτωρ incola men.-vuk.
вити, виѭ, виѥши vb. ἑλίσσειν circumvolvere - **власы** krmč.-mih. nsl. vitra holzlege dain. 104. vita reis zum korbflechten vitica annulus. scr. vê viere vitikâ ligamen vêtras rohr gr. ἴτυς schildrand ἰτέα salix lat. viere, vitex, vitis ahd. wît reisig wîda salix lit. vìti; vìtis weidengerte goth. vidan, vindan curt. 1. 593.
витии -тиꙗ m. ῥήτωρ rhetor cf. **вѣт-**.
витийскъ adj. ῥητορικός rhetoricus cf. **вѣт-**.
витие n. στρόφος tormina **витьѥ оутробѣ** op. 2. 2. 201. **огнь и - въ ѫтробѣ** pat.-bulg. ioann. serb. vitje turbo stul.
витлъ m. μηχανή machina dial. dial.-šaf. **дрѣводѣльскыи витьль**; κοχλίας cochlea pyrg. nsl. vitel, vitlo habd. bulg. vitlo pokl. 1. 49.
витлѣомъ m. βηθλεέμ bethlehem -мь š.-gl. 63.
витъко m. nom. propr. viri sg. acc. - **тка** steph.
вить f. σχοινωτόν res torta in modum funis **выдѣлано витию** kozm.-ind.
витьлѣмь f. βηθλεέμ bethlehem sg. loc. -**ми** cloz I. 892.
витьлѣомъ m. bethlehem cloz I. 884.
витѧжити -жѫ -жиши vb. superare glag.
витѧжьствие n. militia glag.
витѧжьство n. ἀνδρία fortitudo bell.-troj. 7. alex.-mih. 51.
витѧжьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀνδρίζεσθαι fortiter agere -**тѣж-** glag.
витѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. militare -**тѣз-** š.-gl. 77.
витѧзь m. heros pl. gen. -**зѣи** per. 3. -**зъ** bell.-troj. pl. instr. -**зы** ibid. 4. 5. 43. **витѣзь** alex.-mih. nsl. vitez serb. vitez croat. vitez miles verant. magy. vitéz rum. **витѣз**.
вихръ m. turbo psalt.-int. -**хромь** hom.-mih. meth. 7. συσσεισμός concussio ant. - **вѣтрьнь** prol.-mart. nsl. víher, vihra et vihár, vihér: cf. vihta, nevihta et zavihtêti vibrare rum. **вифор**.
вица f. virga: habes bulg. vica serb. vickast russ. **вица** lit. vicas ngr. βίτζα vent.
вишие n. βρουλλίον silvula **съвѧзавъшоумоу вишимь врага** io.-clim. cf. **вишь**.
вишньнъ adj. colorem cerasi aproniani habens - **кархатъ** sbor.-kir. 62. nsl. serb. višnja bulg. višnь lit. vîšna let. vêšna ngr. βίσηνον, βισηνιά alb. višje rum. **вишнъ, вишинъ** nsl. višnov fuscus meg.
вишь m. θαλλοί rami virentes - **многъ** io.-clim. βρουλλίον (cf. ngr. βρύλλον, βροῦλλον iuncus et mlat. brolium, bruillium silvula, quod e περιβόλιον natum putant) quod russ. per **хворостъ** explicatur op. 2. 2. 201. serb. viš m. pisum stul.
вихлица f. χειμών tempestas athan.
виѥние n. circumagitatio **много** - πολύστροφος multum circumagitatus hom.-mih.
виѳлеѥмь f. βηθλεέμ bethlehem -**мъ** sup. 217. 6.
виѳлеомлѧнинъ m. incola bethlehem hom.-mih.
виѳлеомъ m. βηθλεέμ bethlehem hom.-mih. **вифлеомъ** per.
виѳлеѥмъ m. βηθλεέμ bethlehem sup. 295. -**ѳлеемь** sabb. 167. cyr. 13. sup. 340. 25.
виѳлеѥмь f. βηθλεέμ bethlehem **виѳлеѥми** sup. 340. 19. **свѧтѫѭ виѳлеемъ** sup. 216.
виѳлѣомъ m. βηθλεέμ bethlehem hom.-mih.
влага f. ἰκμάς humor sup. hom.-mih. ant. prol.-mart. psalt.-theod. νοτίς humiditas man. -**гоу приѥти** νοτίζεσθαι madefieri hom.-mih. succus sup. **волога варево, похлебка** sbor.-kir. 39. nsl. vlaga, vlažen alb. vljàkъ, vlazъtirъ id.
владальць m. ἡγεμών dux men.-vuk. misc.-serb. gram. nota **владавьць** glag.
владарь m. δεσπότης dominus op. 2. 2. 260.

- стада antch. володарь, -ревичь nom. propr. viri russ.
владатель m. dominator glag.
владати, -даѭ -даеши vb. ἄρχειν imperare ant. kruš. glag. αὐθεντεῖν dominari šiš. 163. rarissime V. 2. рабы своими влаждеши hom.-mih. 88. bis влагемь pro влаждемъ dioptr.-lab. nsl. ladati.
владимиръ m. nom. propr. viri georg. володимиръ proph. -мирачь per. 54. -мирько per. 61. cf. -мѣръ.
владимѣръ m. nom. propr. viri владимеръ bor. 5. володимеръ 7: neque pars prior imperat. est, neque posterior mundum significat cf. Bildung der slav. personennamen 238. (26). -миръ.
владиславъ m. nom. propr. viri sabb. 177. steph. володиславъ chron. russ.
владость f. potestas alex.: vox dubia.
владыка m. δεσπότης dominus cloz I. 61. 265. II. 3. sup. leont. ἡγούμενος dux ostrom. ἡγεμών dux sup. ostrom. op. 2. 2. 153. ἐξουσία potestas ostrom. ἱερεύς sacerdos gen. 46. 20. exod. 18. 1. - vost. archiepiscopus greg.-lab. - ѥсть ἄρχει regnat pent.-mih. домоу - οἰκοδεσπότης pater familias hom.-mih. krmč.-mih. -кы сръбьскаго sabb. 3. nsl. vladika spang. rum. владикъ episcopus cf. ngr. δεσπότης.
владыколюбьць m. amicus domini.
владыкооубийствьнъ adj. dominum occidens -на роука hom.-mih.
владычица f. δέσποινα domina sup. sim. I. 6. 29.
владычь f. ἐξουσία potestas rom. 13. 1. - bulg.
владычь adj. poss. δεσποτικός domini hom.-mih.
владычьнъ adj. δεσπότου domini pat. sim. I. 4. II. 2. -чънаго bon.
владычьнь adj. poss. δεσποτικός domini sup. hom.-mih. ant. dial. tur. per. chron. ἐξουσίας auctoritatis cloz I. 817: male generalis op. 2. 2. 240.
владычьскъ adj. δεσποτικός herilis; δεσπότου domini sup. ἐξουσίας potestatis sup.
владычьскы adv. δεσποτικῶς heriliter sup. hom.-mih. οἰκονομικῶς oeconomice sup. 350.
владычьствиѥ n. ἀρχή imperium; ἡγεμονία principatus sup. ostrom. nov. ἐξουσία potestas sup. ostrom. sim. I. 6. -чъствие cloz II. 14.
владычьство n. ἡγεμονία principatus sup. proph. sim. I. 8. 24. chrys.-lab. ἐξουσία potestas šiš. 86. episcopatus gram. 214.
владычьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἡγεμονεύειν imperare sim. I. 12. 13. 30. II. 5. - землею sim. I. 4.
владъıчьствиѥ n. ἐξουσία potestas šiš. 170.
владь f. ἐξουσία potestas op. 2. 2. 28.
владь f. κόμη coma ex. 182. 183. θρίξ capillus op. 2. 2. 149. τρίχωμα capillamentum op. 1. 199. cant.-cant. 4. 1; 6. 4. - vost. власы влади женьскыѥ постризающе τὴν κόμην τὴν γυναικείαν ἀποκειρόμεναι krmč.-mih. 80. дльгою владью ὀπισθόκομος occiput comatum habens ex. rad. scr. vrdh crescere.
владѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. imperare krmč.-mih. prol.-mih.
влажимъ adj. ἰκμαλέος humidus prol. 149. recte part.
влажити -жѫ -жиши vb. ἰκμαίνειν humefacere; πιαίνειν saginare, stercorare prol.-lab. вѣсть блага влажить кости antch. - землю πιαίνειν stercorare men.-vuk. земля влажить се prol.-mih.
влажьнъ adj. humidus prol.-vuk. prol.-mart. -но соущьство prol.-mih.
влакно n. capillus: sic fortasse recte vertes на влакно одрьжати се nom.-barb. nsl. laken -kna bulg. vlakno capillus serb. vlakno linum pol. włokno lit. valakna: huc ne trahas germ. ahd. flahs.
власатъ adj. πολύκομος crinitus ex. chronogr.
власвимисати -саѭ -саѥши vb. βλασφημεῖν blasphemare ostrom. ev.-syn. c.
власвимисовати -соуѭ -соуѥши vb. blasphemare misc.
власвимия f. βλασφημία blasphemia ostrom. op. 2. 2. 264. pl. acc. -миѥ men.-mih. cf. власф-.
власвимлити -лиѭ -лиѥши βλασφημεῖν male dicere ex. op. 1. 248.
власежелишти pl. m. πλειάδες pleiades ex.-op. 2. 1. 15. -ще op. 2. 2. 149. cf. власожелишти.
власежелиштьнъ adj. πλειάδων pleiadum -щьнъıй ex.-op. 2. 1. 15.
власимъ adj. capillorum пленице -мие плетѣше men.-mih. 133.
власкоунъ m. flasco pat.-mih. nota lat. flasco, flasca it. fiasco sp. flasco ahd. flasca e lat. vasculum Diez, Gram. 1. 38.
власнѣнъ v. власѣнъ.
власожелишти pl. m. πλειάδες pleiades gen.-желищь iob 38. 31. - vost. mat. 54. -желищъ op. 2. 1. 57. pro alius codicis -жилещь cf. власежелишти et власожилишти.
власожельци pl. m. πλειάδες pleiades iob 9. 9. - vost. -жьл- mat. 54. vlasoželac

arcturus glag.-stul. cf. serb. vlašići pleiades.

власожилишти pl. m. πλειάδες pleiades ex. nota vlažići stella quaedam sic appellata in insula Veglia glasn. 1860. II. 9.

власокрасьнъ adj. ὁ τὴν κόμην φαιδρὰν ἔχων comam pulchram habens -**сенъ** hes.

власпимисати -мыж -мыеши vb. blasphemare glag.

властвие n. ἐξουσία imperium prol.

властвовати -воуыж -воуеши vb. ἡγεμονεύειν imperare pat.

властелинъ m. ἀρχοντικός princeps; κύριος dominus hom.-mih. bon. pat. pat.-mih. prol.-vuk. kruš. men.-mih. bor. gram. 202. pent.-mih. chrys.-lab. ὕπαρχος praeses sup. senator leont. ἐξουσία potestas rom. 13. 1. - vost. **подъ -ли** ὑπὸ ἐξουσίαν ostrom. **простъ** - sabb. 121. pl. nom. -**ле** sup. bon. -**лие** svjat. dat. -**лемъ** vost. -**ломь** leont. instr. -**ли** ostrom. nota **нѣсть властелини** vost. cf. **властель**.

властелиньство n. ἐξουσία imperium.

властелинчишть m. iuvenis nobilis -**чикь** alex.-mih.

властель m. ἄρχων princeps krmč. krmč.-mih. bell.-troj. ἡγεμών dux hes. ἀρχή imperium op. 1. 158. vost. **волостель митрополичь** sbor.-kir. 57.

властельнъ adj. principis isaak.

властельскъ adj. ἄρχοντος principis ant.-hom. misc. ἀρχόντων principum men.-mih. δεσπότου heri sup. **насилие -ско** krmč.-mih. δεσποτικός herilis sup.

властельскы adv. δεσποτικῶς heriliter prol.-mart. men.-leop. μετὰ κυρείας cum potestate krmč.-mih.

властельство n. ἀρχή, ἡγεμονία imperium prol. kruš. men.-vuk.

властельствовати -воуыж -воуеши vb. ἄρχειν imperare.

властелевъ adj. poss. principis krmč.-mih.

властелюбьць m. φίλαρχος imperandi cupidus pat. cf. -**стол**-.

власти, владж, владеши vb. ἄρχειν imperare sup. ostrom. ἡγεμονεύειν imperare ostrom. κυριεύειν dominari sup. ἐξουσιάζειν potestatem exercere sup. šiš. 78. bon. prol.-lab. lavr.-op. 29. kruš. krmč.-mih. part. **влады** ἀρχικός imperans proph. iungitur cum instr. **владеши дрьжавою морьскою** men.-mih. **да владеть имь (прѣдѣломь)** krmč.-mih. nota **жилы владещие** νεῦρα κινητικά men.-vuk. pruss. dat. waldniku rex waldũns heres lit. valdau goth. waldan ahd. waltan ags. vealdan and. valda: scr. vrdh augeri, crescere.

властитель m. ἄρχων princeps.

властити -штж -стиши vb. ἡγεμονεύειν imperare vost.

властодрьжатель m. ἄρχων princeps.

властолюбьць m. φίλαρχος imperandi cupidus krmč. cf. -**стел**-.

властоначальникъ m. ἄρχων princeps pat.

власть f. τυραννίς tyrannis sup. imperium sup. ἐξουσία potestas op. 2. 2. 126. potestas cloz 1. 75. 90. ἡμεμονία principatus men.-mih. αὐθεντία auctoritas sup. 226. amplitudo sup. 112. ἀξία dignitas sup. provincia sup. 206. cf. **кнезе, иже надь властьми** sym. I. 12. καταγώγια habitationes krmč.-vost. καρπός fructus iez. 17. 23. substantia glag. dominium cf. sup. 152. 6. nota **величьствомь власти въземлющаго авесалома** chrys.-lab. nsl. last dominium; vlast potestas prip. zlasti praecipue.

властьникъ m. princeps dial.-šaf. men.-mih. dioptr.-lab.

властьно adv. cum potestate isaak.

властьствовати -воуыж -воуеши vb. imperare psalt.-int.

властьца f. dominium, fundus chron. 1. 187.

власфимисати -саыж -саеши vb. βλασφημεῖν male dicere ostrom. ant.-hom. op. 1. 142. 255. tur. cf. **власвимисати**.

власфимиы f. βλασφημία blasphemia ostrom. cf. **власв**-.

власфимлыти -лыж -лыеши vb. βλασφημεῖν blasphemare ev.-cholm.

власъ m. θρίξ capillus sup. ostrom. βόστρυχος cincinnus man. **заповѣдоуыж ти, да не створиши волиы своеиы ни съ единъ власъ** e krk. cf. lit. varsa flocke.

власѣникъ m. τρίχινος cilicio indutus prol.-vuk. prol.-mih. - **именова мѣсто** men.-mih. **единоу ризоу носе тьчию и тоу власеиноу и тьикоу, того ради власеникь наречe се** prol.-belg. **власыникъ** cilicium alex. -**ничникъ** cilicio indutus alex.

власѣнина f. lana aspera glag.-stul.

власѣница f. cilicium prol. russ. **власыница** pam. ev.-syn. a. nota turdus trigl.

власѣнъ adj. τρίχινος cilicinus barl. sup. prol.-vuk men.-vuk. -**но врѣтище**; -**ными роубы трень** prol. mih. -**ныхь роубь** sabb. 24. -**ние роубы** ibid. 116. -**на риза** ibid.- **нами крьпами трьти раны** prol.-mart.: male - **снѣнъ** ἐκ τριχῶν e pilis factus men.-mart.

влатъ m. γίγας gigas **подобни соущи великнемъ къ влатомъ** chronogr. **чюдове, рекше волотове** chronogr. **волоти**

vost. волотъ alex. biblia skorinae волотъ γιγανταῖος giganticus hes.: error latere videtur in влатици δεσπότας dominos hes. 17: nota nsl. lat serb. vlat arista lit. valtis et cf. šaf. star. 877.

влахерьна f. nom. propr. loc., blachernae prol.-vuk. prol.-mih. вь влахернахь hom.-mih. nota влахернѣхь men.-mih.: male вь лахерьнѣ šiš. xxii. вь лахерьнѣ, вь лахарьнѣ prol.-mih. лахерна men.-leop.

влахерьнитьскъ adj. ὁ ἐν βλαχέρναις blachernicus men.-vuk. -херьнитьскъ bor. 87. pyrg.

влахерьничьскъ adj. blachernicus prol.-mih.

влахерьньскъ adj. ὁ ἐν βλαχέρναις blachernicus men.-vuk.

влахъ m. vlachus, generatim homo romanae originis; ποιμήν pastor sabbae - typ. misc. nota лѣниши се, власи те по коньцоу обличеть pat. 287. plur. italia изъ влахъ meth. 4. valachia оть влахь ишьдь steph. влахь котка есть misc. russ. волохъ ahd. walah ags. vealh mhd. walch: vocabulum, uti videtur, celticum, quod a celtis ad germanos et ab his ad slavos migravit. cf. Slav. elemente im rum. 1.

влачити -чж -чиши vb. ἕλκειν trahere prol. misc. - вериги hom.-mih. ἀποσύρειν detrahere men.-vuk. -чахоуть и оужи за нозѣ prol.-mih. - подраги ризные belg.: male coniicere sup. 198. 2.

влашть adj. proprius š.-gl. 83. 98. -щиа творити σφετερίζεσθαι suum facere krmč.-rum. на влащи praecipue op. 2. 1. 60. на влащи писанъ ἰδιόγραφος manu propria exaratus op. 2. 1. 59. nsl. navlaš et nalaš, nalašč trub. abiecto v; serb. vlašt stul.

влаание n. κλύδων fluctus.

влаати, влаю, влаеши vb. κλυδωνίζεσθαι fluctibus agitari; κινδυνεύειν periclitari ex. корабль вьлае се hom.-mih. моремь влаемо φερόμενον men.-vuk. тихое пристаниште влаемомь sim. I. 26: male, ni fallimur, вълаахж сѧ ostrom.; neque вълати vost. probari potest.

влемнанинъ m. βλέμμυς blemmys, populus libycus pl. nom. -мнане men.-vuk. cf. глазатъ.

влонъ m. αὐλών aulon оть илирика, оть мѣста влона men.-vuk.

влъга f. χλωρίς oriolus galbula ex. nsl. volga; vuga habd. vugec dain. alb. fugъ lit. volunge.

влъгъкъ adj. ὑγρός humidus: male волгъскъ op. 2. 1. 41. nsl. volhek; volgak, volhka; volgniti lit. vilgiti let. velgans cf. and. ûrgr, ûrigr. cum влъгъкама (forte pro -кома adv.) радостивъ εὐχαρής facile laetus per. xxx. ex. 178. cf. влъι, въловьнъ.

влъгыни f. ἰκμάς humor pat.

влъканъ m. nom. propr. viri, vlkan steph. sabb. 79.

влъковидьнѣ adv. lupi more волковиднѣ alex.

влъкодлакъ m. βουλκόλακα vulcolaka облакы гонештей оть селинь вльколаци нарицають се, (да) егда оубо погыбнеть лоуна или сльньце, глаголють, вльколаци лоуноу изѣдоше или сльньце. си же вься басни и льжа соуть krmč. krmč.-mih. 153. nsl. volkodlak rib. vukodlak lurco meg. bulg. vlъkolak, vrъkolak croat. vukodlak gigas verant. serb. vukodlak, cui vocabulo apud stul. additur upirina; russ. волкулакъ incantator, qui in lupum vel ursum se mutare potest pol. wilkołak ngr. βουλκόλακα, βρουκόλακας, unde воурkоулакъ alex. alb. vurvolak rum. върколак; върколачй lunae defectio lit. vilkakis wolfsauge let. vilkacs werwolf: est vero влъкодлакъ proprie: (homo) lupi speciem habens cf. Bildung der nomina 11.

влъконравие n. lupi mores волк- alex.

влъконравьнъ adj. lupi mores habens волконравный alex.

влъкосъмысльнъ adj. lupi animum habens men.-mih.

влъкохыштьнъ adj. λυκοσπάς a lupo raptus prol. nom.-mik.

влъкоıадина f. fera a lupo lacerata clim. 272.

влъкоıадьнъ adj. λυκόβρωτος a lupo laceratus обычай имъ есть въ годъ зноıа оного вълкоıадьнамъ бъıти io.-clim.

влъкъ m. λύκος lupus срьбинь вльвь есть misc. pl. dat. вльковомь chrys.-lab. вълкъ ostrom. scr. vrkas gr. λύκος lat. lupus sab. irpus goth. vulfs lit. vilkas curt. 1. 89. radix влък scr. vrçcati dilacerat mey. 1. 361. cf. Pott 2. 1. 355.

влъна f. κῦμα fluctus cloz I. 779. ostrom. sup. вълна zlatostr. lit. vilnis: a vl volvere.

влъна f. ἔριον lana croat. velna, volna Veglia scr. ura, ûrna gr. ἔριον lat. vellus lit. vilna goth. vulla curt. 1. 496. gr. ῥινός (e Fρινός) lat. lâna (e vlâna) mey. 1. 354. radix scr. vr tegere.

влънити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. κλυδάζεσθαι fluctuare ant. мороу вльнѥщоу сѥ men.-mih. водѣ вльнѥшти сѥ prol.-mih.

влъновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἐπικυμαίνειν fluctuando irruere hom.-mih. κλυδάζεσθαι, κλυδωνίζεσθαι fluctuare pat. боурѧ вльноующи корабь men.-vuk. - сѧ chrys.-lab. морѥ вльноующѥ сѥ sabb. 196. боурѧ вльноуѥмѣ pyrg.

влъньнъ adj. κυμάτων fluctuum -нънъ sup. 254.

влънѣнъ adj. ἐρίου lanae роуно -но πόκος ἐρίου pent.-mih. laneus glag. russ. волнянъ iudic. 6. 37. - vost.

влънѣнъ adj. κύματος fluctus: minus bene pro -ньнъ.

влънꙑти -нꙑѭ -нꙑѥши vb. χειμάζεσθαι tempestate iactari вльнꙑѭштиимъ отишиѥ sup. 183. 26. - сѧ hom.-mih.

влънѥниѥ n. κλύδων fluctus triod. - моутьноѥ hom.-mih. вльнѥниѥ морю bell.-troj. 19. вълън- ostrom.

влъсновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ψελλίζειν balbutire влас- cyr. 26.

влъснѫти -нѫ -нѥши vb. ψελλίζειν balbutire ѩзꙑци -снѫштии cloz I. 15. никогоже не вльсни отъ нѥго men.-mih.

влъсьнъ adj. μογιλάλος cui impedita est lingua: male бльсьнь prol.

влъхва f. μάντις vates op. 2. 2. 199. maga pat.-mih. pyrg. per. 43. жена - nom.-lab. оутробьнѣи влъсвѣ svjat. nsl. vuhvica pythonissa habd. hung. vujvica id.

влъхвий adj. poss. μαγικός magicus georg. man.

влъхвованиѥ n. μαγεία magia sup. krmč. kruš. μαντεία vaticinium pent.-mih.

влъхвователь m. μαγευτής magus.

влъхвовати -воуѭ -воуѥши vb. μαγεύειν artes magicas exercere pat. nom.-lab. μαντεύεσθαι vaticinari šiš. 32. kruš. men.-vuk. pent.-mih. -воуѥть дивиѥ звѣри men.-mih. вълъхвоуѭи svjat.

влъхвовъ adj. poss. magi -ва клѧтва svjat.

влъхвовьнъ adj. magicus lavr. - op. 18. 20.

влъхвоначѧльникъ m. ἀρχίμαγος magorum princeps.

влъхвъ m. μάντις vates man. μάγος magus ostrom. ἐπαοιδός incantator; φαρμακός veneficus: male μάγειρος coquus men.-vuk. влъсви sup. 197. ostrom. hom.-mih. вльсви sup. 187. 188. 189 etc. влъсвѣхъ svjat. radix влъс: -нѫти balbutire cf. γόης et rum. шишкъ incantatrix et шишкав blaesus. nsl. vuhvec python habd. hung.-slov. volhvica mulier hariolans croat.-slov. vuhvec bulg. vlъhvъ fur serb. vuhva dolosus vuhliti adulari stul. croat. vuhovite oči bezaubernd pjesn.-hrv. 2. 4. vuhliti callidum esse vuhlen callidus luč. rum. вълфъ.

влъховати -хоуѭ -хоуѥши vb. μαγεύειν magicas artes exercere водоѭ -хоуѭште svjat.

влъховьникъ m. μάγος magus ex.

влъховьнъ adj. μαγικός magicus sup. dial. alex.-mih. -на баснь pent.-mih.

влъховьскъ adj. ἐπαοιδῶν incantatorum men.-mih. волховский cyr.-hier.

влъчий adj. lupi misc. волчиѥго имене lavr.-op. 54.

влъчина f. caro vel pellis lupina misc.

влъчь f. τρίβολος tribulus ѩкоже поврьжени волчь, си острꙑ остенъ ставить op. 2. 2. 201. cf. влъчьць.

влъчьскꙑ adv. lupi more вльчьскꙑ вꙑюще cyr. 9. волчьскꙑ вꙑюще op. 2. 2. 153.

влъчьць m. τρίβολος tribulus pat. šiš. 178. antch. вльчьць, вльчецъ sup. cf. влъчь.

влъшвениѥ n. magia chrabr. 90. bell.-troj. 26. krmč.-mih. magia greg.-naz.

влъшвий adj. poss. μαγικός magicus льсти -вия isai. 11. 6. - vost.

влъшвлениѥ n. magia men.-vuk. -влениѥ vost. 2. 73.

влъшѥвьнъ adj. magicus волшѥвьнъ nest.

влъшьба f. μαγεία magia svjat. krmč. krmč.-mih. sup. μαντεία vaticinatio proph. вълшьба cyr.-hier. извꙑчѥ вльшьбоу greg.-lab. вльшьбꙑ творити μαντεύεσθαι divinare krmč.-mih. влъшьба sup.

влъшьбьникъ m. μάγος magus par.

влъшьбьница f. μαγεύουσα artes magicas exercens; μαντεῖον oraculum georg.-šaf.

влъшьбьнъ adj. μαγικός magicus sup. pat. krmč. вльшьбьныѥ книгꙑ krmč.-mih. вльшѥбънъ sup. vilšben glag.-stul.

влъшьбьство n. μαγεία magia men.-mih.

влъшьбьствовати -воуѭ -воуѥши vb. magicas artes exercere nom.-mih. 10.

влъшьвениѥ n. μαγεία magia krmč. krmč.-mih. kruš. cf. влъшвениѥ.

влъшьвити -влѭ -виши vb. μαντεύεσθαι vaticinari вълшьвити vost.

влъшьвлениѥ n. μαγεία magia georg. вълшьвлениѥ vost.

влъшьвьскъ adj. μαγικός magicus georg.

влъшьскъ adj. μαγικός magicus sup. γοήτων praestigiatorum men.-mih. -щьскъ sup.

влъшьствиѥ n. magia -шьствиѥ sup.

влъшьство m. μαγεία magia barl. praestigiae sup. **-шъство** sup.
влъшьствьнъ adj. μαγείας magiae **-на хытрость** prol.-mih. **-ны книгы** ibid.
влъı adv. βραδέως tarde - **пловоущее** βραδυπλοοῦντες act. 27. 7. - cod. saec. xiv - vost. vere est pl. instr. cf. **въловьно** et nota nsl. volno mürbe lex. et pol. powoli lente.
влѣковати -коуьѫ -коуьеши vb. ἕλκειν trahere pat.
влѣчение n. ὁλκή attractio ex.
влѣшти, влѣкѫ, влѣчеши vb. σύρειν trahere ostrom. svjat. ἕλκειν trahere sup. cloz II. 31. pat.-mih. nota man. 59. nsl. branovlêk bulg. vlêk ili trunje egge pokl. 1. 53. gr. ἕλκω (Fέλκω) lit. velku, vilkti curt. 1. 22.
вноука v. **въноука.**
вноукъ v. **въноукъ.**
вноучѧ v. **въноучѧ.**
вода f. ὕδωρ aqua scr. ud, und scaturire, madefacere ud, uda n. aqua gr. ὕδωρ lat. unda goth. vato ahd. wazar unda pruss. unds lit. vandů, undů curt. 1. 300. and. vatn: nota bulg. voda et uda.
водима f. pellex per. lxxxvi. **-мы** per. 17. 14: est part. verbi **водити** cf. let. vedama meita virgo matura.
водитель m. ἀγωγεύς dux ant. men.-mih.
водительствовати -воуьѫ -воуьеши vb. ἄγειν ducere
водити, вождѫ, водиши vb. ἄγειν ducere cloz I. 626. hom.-mih. περιάγειν circumducere šiš. 101. - **войскоу** alex.-mih. 74. - **водоу** krmč.-mih. **по градоу** - prol. - **двѣ женѣ** zak.-serb. per. 42. 37. - **кръстоу, ротѣ** ad ius iurandum ducere nest. - **сѧ** ἄγεσθαι duci šiš. 72. **своеволнѣ - се** sabb. 25. cf. **водима.**
водица f. aqua dem. misc. 59. pat.-mih.
водоважда f. ὑδραγωγός, ὑδραγώγιον aquae ductus krmč. krmč.-mih. alex.-mih. 76. ber. **-важа** vost. 1. 179. **водовађа** diploma e Crna Gora.
водоводъ m. aquae ductus glag.
вододръжа f. stagnum sg. loc. **вододръжи.**
водоливъ m. aquarius trigl. alex.
водолѣй m. ὑδροχόος aquarius grom. š.-gl. 41.
водолѣйць m. ὑδροχόος aquarius svjat. cf. **водоул-.**
водомѫтьнъ adj. turbidam aquam habens - **водомоутный потокъ** alex.
водоносивъ adj. aquam gestans - **осьлъ** men.-leop.

водоность f. ὑδρία hydria ephr.-vost.
водоносъ ὑδροφόρος, ὑδρία hydria ostrom. hom.-mih. prol.-vuk. kruš. men.-leop. prol.-mih. š.-gl. 46. cf. **-нось.**
водонось f. ὑδρία hydria sup. - **моучнаы** hom.-mih. 136. cf. **-носъ.**
водоносьнъ adj. aquam gestans prol.-vuk. - **осьль** prol.-mih.
водоносьць m. ὑδροφόρος aquam gestans kruš.
водопитие n. aquae potio nom.-mik. 164.
водопойца m. ὑδροπότης aquae potor hom.-mih. croat. vodopija verant.
водоприемьнъ adj. ὑδροδόχος aquam recipiens men.-mih.
водостланъ adj. aqua coopertus, uti videtur **-сланнаго гроба** sabb. 185. **-сланенъ гробъ** ber.
водотеча f. ὑδρορρόος canalis: minus bene **-тѣча** proph.
водотечина f. canalis alex.
водотечие n. ὑδρορρόος canalis.
водотечь f. διώρυξ canalis: minus bene **-тѣчь** isai. 27. 12. - proph. ῥεῖθρον rivus krmč.-mih. 289.
водотокъ m. canalis pat.-šaf. prol.-mart. men.-leop.
водоточиште n. χείμαρρος torrens pent.-mih. kruš.
водоточие n. χείμαρρος torrens pent.-mih. kruš.
водоточь m. χείμαρρος torrens deut. 10. 7. - pent.-mih. f. ibid. deut. 2. 36. num. 21. 14. ὁλκός aquae ductus krmč.-mih.: in sup. 257. 18. **о** dubium est.
водоточьнъ adj. ὑδροχόος aquam fundens dial.
водотрѫдие n. ὕδρωψ hydrops.
водотрѫдоватъ adj. ὑδρωπικός hydropicus.
водотрѫдовитъ adj. ὑδεριῶν hydrope laborans pat.-šaf. men.-vuk. prol.-mart. dioptr. men.-leop.
водочръпъ m. ὑδρίσκη hydria glag. **-чьрпъ** parem.
водоулѣйць m. ὑδροχόος aquarius sg. loc. **-лѣици** op. 2. 2. 149. cf. **водол-.**
водьнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ὑδραίνεσθαι aqua perfundi **водимше се сльзами** hom.-mih. 170. nota **морѫ водьнѧштѫ сѧ** sborn.
водьнитъ adj. irriguus glag.: vox dubia.
водьнотрѫдовитъ adj. hydropicus.
водьнъ adj. ὕδατος aquae ant.-hom. sup. **имы -ный трѫдъ** ὑδρωπικός hydrope laborans ostrom. - **недоугъ** glag. **-на кыла** ὑδροκήλη hydrocele pyrg. **-но сре-**

бро; бани -на šiš. 131. -на коупѣль men.-mih. капли -дна hom.-mih. -но облианиѥ krmč.-mih. -дно течениѥ ὕδατος ἑλκυσμός canalis; ὑγρός humidus men.-vuk. croat. vodnjakinja, vodna vila in Veglia glasn. 1860. II. 9.

водьць m. ἀγωγεύς, ἡγεμών dux hom.-mih. prol.-mart. kruš. š.-gl. 63. nsl. vodec trub.

водѣница f. mola aquaria gram. 11. 53. bulg. vodenicъ id.; nsl. vodenica hydrops meg. lex.

вождевица f. dux alex.-mag. - амазони държавныи sbor.-kir. 38.

вожденачальникъ m. ὁδηγός dux.

вождениѥ n. ἄγειν ducere ex.

вождиı f. καθηγουμένη cathegumena sg. acc. -дию hom.-mih. 30: sg. nom. fortasse вождий sg. gen. - диѧ.

вождь m. ὁδηγός dux krk. καθηγητής dux pyrg. nsl. voj dux crell. hung.

вождьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ὁδηγεῖν ducere.

вожениѥ n. κωπηλασία remigatio.

возатай m. ἡνίοχος auriga; ἐπιβάτης vector hom.-mih. antch. ber. ziz. rum. везетеŭ cf. возотай.

возгривьць m. homo mucosus trigl. nsl. vozgrivec.

возгры f. mucus trigl. nsl. vozger m.

возити, вожѫ, возиши vb. ἄγειν vehere pat. sabb. 195. psalt.-int. пьшеницоу возимь leont. men.-mih. - сѧ рѣкоу ephr. - vost.

возотай m. ἡνίοχος auriga ant. cf. возатай.

возъ m. ἅρμα currus, plaustrum sup. привезоша три возы vita-theod. идоуще коупьци на возѣхъ ibid. на возѣхъ возити bor. 8. - жита men.-leop. звезды рекомыи возъ, власожельци etc. возъ ursa maior trigl.

возьникъ m. auriga -зн- ber.

возьница m. ἡνίοχος auriga: nota возница f. currus - вина gram. 19.

вой m. πολεμιστής bellator kruš. pl. nom. вои men.-mih. gen. воевь alex.-mih. 74. отъ вой krmč.-mih. вои castra sup. 383. στρατιά exercitus sup. 72. ostrom. στρατόπεδον exercitus sup. 142. στρατεύματα agmina ostrom. воѩ сътворити bellum gerere sup. 40. 26. въ воихъ εἰς τὸ στρατόπεδον in castris krmč.-mih. pl. instr. вои: ити вои in bellum proficisci sup. 158. 26: vocabulum hoc sg. numero non videtur usurpari cf. войнъ et gramm. 3. §. 9.

война f. bellum pam. 161. приде на нѧ войною per. LXVII. milites стрѣгоми отъ войны prol.-mih.

войникъ m. στρατιώτης miles šiš. XXIII. krmč. misc. 29. nom.-lab. alex.-mih. nsl. vojnik miles habd. et, quod differt, dux spang.: in fontibus iuris hung. voinikio Bartal 3. 375. rum. воиник heros.

войничь adj. poss. στρατιώτου militis krmč.

войничьскъ adj. στρατιωτικός militaris men.-vuk. kruš. -ка жена στρατιῶτις miles krmč.-mih. риза -ка prol.-mik. конь - vost. 1. 389. соудь - ephr.-belg.

войничьство n. militia par.

войновъ adj. poss. militis nom.-lab.

войноначальникъ m. στρατηγός belli dux.

войнъ m. στρατιώτης, στρατιωτικός, στρατευόμενος miles sup. πολεμιστής, μάχιμος bellator antch. šiš. 21. 26. 220. kruš. steph. per. 34. ἄρχων princeps krmč.-mih. στρατηγός imperator sup. 393. pl. вои στράτευμα exercitus ostrom. proph. sabb. 158. men.-mih. sim. I. 8. στρατιά exercitus ostrom. вое, воѥ man. 63. men.-vuk. rarius войни š.-gl. 50. hom.-mih. войнъи cloz I. 739. hom.-mih. men.-mih. войнѣхъ pent.-mih. cf. sup. 11. 43. 50. 52; 104. 105; 13. 73. 83 etc. nota прѣдь богомь станеть царь съ войномь sabb. 91. да никтоже дроуга коли боудеть, ни цѣсарь война krmč.-mih. serb. vojno maritus cf. lit. víti persequi.

войньскъ adj. στρατιωτικός militaris krmč. kruš. - санъ prol.-cip. - образь sim. I. 6. - корабль prol.-mih. -ска одежда ioann. - помощь krmč.-mih. - роука ibid. -ско оружиѥ prol.-mih.

войньство n. στράτευμα, στρατός exercitus sup. prol.-mih. pat. men.-vuk. militia sup. войньства sabb. 37. нападъше на грьчьска -ства prol.-mart. вь - вьчитати krmč.-mih.

войньствовати -воуѭ -воуѥши vb. στρατεύεσθαι militare ant. prol.-vuk. prol.-mih. ok. 62. servire - цароу sabb. 41.

войньствоводьць m. στρατηγός belli dux.

войньствьнъ adj. στρατοῦ exercitus psalt.-int. στρατεύσιμος militiae aptus войнъствьна крѣпость man.

войска f. στρατός, στράτευμα exercitus sabb. 105. men.-mih. prol.-mih. ἐξπέδιτον expeditio, exercitus krmč.-mih. georg. bell.-troj. man.-vost. men.-vuk. ok. 79. bellum; ταξείδιον expeditio men.-vuk. идѫ на войскоу; хотѧть на войскоую zlatostr. на войскоу писати krmč.-mih. nsl. vojska exercitus, bellum.

войско n. exercitus psalt.-int. per. 28.

войскъ adj. πολεμιστής bellator; bellicus **войскъ санъ; моужь войскъ** vost. **войско оучастиѥ** zlatostr. **работа господьска и войска** gram. 6. **храбрищаꙗ войскаꙗ** chronogr. **властель градьскь или войскь** krmč.-mih. 222. **ѥпархоу войскомоу** krmč.-mih. 215.

войтѣшиштъ m. vojtêchi filius -**шичь** russ.

воле adv. ἄγε age svjat. pat.-mih. vost. 1. 262. numquid op. 2. 2. 40. vost. φέρε age zlatostr. op. 2. 2. 672. ἆρα num sup. 345. io.-clim. **воле не оужасисте ли се моученик; воле не помышлꙗсте ли моучити се;** ἆρα οὐκ ἐφρίττετε τὸ μαρτύριον; ἆρα οὐκ ἐπιθυμεῖτε νῦν τοῦ μαρτυρίου; hom.-mih. **воле оубо не трепещеши ли:** ἆρα γάρ ἆρα οὐ φρίττεις; ibid. **воле оубо** ἆρ᾽ οὖν num ergo op. 2.2. 40. cf. op. 2. 2. 55. 117. ὦ o **воле ариани** op. 2. 2. 40. **воле что оусрѣте ме дьньсь** τί μοι συνήντησε σήμερον; hom.-mih. 125. **воле исцѣлѣю, воле не исцѣлѣю** op. 2. 2. 432. cf. **волѥ** et goth. vaila ahd. wela and. vel nhd. wol. **воле же** ἄγε age; ἆρα num sup. 345. ἆρα δέ num sup. 345. εἶτα numquid iob 12. 1. - vost. psalt.-theod. sup. 64. hom.-mih. καὶ γάρ etenim zlatostr. cf. op. 1. 60. **воле же оубо** δεῦρο δὴ οὖν sup. 62. ἆρα καί sup. 345. ἆρα γάρ hom.-mih. ἆρα γαρ ἆρα sup. 344. ἆρ᾽ οὖν op. 2. 2. 151. cf. **волѥ**.

волевратьнъ adj. ἐθελότρεπτος sponte se vertens op. 2. 2. 304.

волитель m. anteponens psalt.-int.

волительнъ adj. προαιρετικός anteponens ant. dioptr.

волити -лѭ -лиши vb. βούλεσθαι velle ostrom. šiš. 32. **воливъшюмоу въчловѣчити се божию словеси** hom.-mih. **ни воли оумрѣти** men.-mih. αἱρεῖσθαι, μᾶλλον αἱρεῖσθαι malle kruš. sup. 148. cyr.-hier. antch. sabb. 204. bell.-troj. 16. **хлѣбь сь солию волꙗше** men.-mih. ἐπιτρέπειν sinere **аще оубо волить богь** šiš. 127. curae esse **богоу о семь волещоу** τῷ θεῷ περὶ τούτου μελήσει men.-vuk. εὐδοκεῖν bene velle sborn. nsl. voliti malle habd. voliša budem malo prip. 65. cf. 71. 73. goth. valjan ahd. weljan.

воловъ adj. boum **стадо -во** βουκόλιον armentum boum peut.-mih.

воловьнъ adj. βοῶν boum - **сѫпрѫгъ** ostrom. prol.-mart. kruš.

вологлавъ adj. βουκέφαλος bucephalus - **конь** alex.-mih. cf. **волоуѥглавъ**.|

воложерьнъ adj. boves immolans man. 117.

волопасъ m. bubulcus trigl.

волосъ m. deus veterum slavorum - **скотий богъ** nest. **волосъ, велесъ** alex. 1. 163.

волоуй adj. βοός bovis georg. barl. **стада волоуꙗ** ioël 1. 18. - proph. op. 2. 2. 117. pat. **волоуѩ жилы; волоуѥ мѣсто** ὁ βοῦς Cpoli prol.-cip. men.-vuk. **волоуй трьгъ** id. prol.-mart. **мѣхъ волоуй** prol.-mih. **волоуе него** ber. **попраниѥ волоуе** vost. serb. voluj jezik mik.

волоухъ m. βουκόλος bubulcus op. 2. 2. 147.

волоуѥглавъ adj. βουκέφαλος bucephalus vost.-op. 216. cf. **вологлавъ**.

волъ m. βοῦς bos sup. men.-leop. proph. zlatostr. misc. nota dual. nom. **волы** ephr. ter. sg. gen. **волоу** ostrom. šiš. 101. bor. svjat. zlatostr. apost.-saec. xiii. et **вола** pl. nom. **волове** bon. š.-gl. 67. acc. **воловы** chrys.-lab. instr. **воловы** prol.-mart. loc. **волохъ** šiš. 101. et **воловохъ** chrys.-lab. croat. kad se zvezda volarica pokaže, voli gredu leč glasn. 1860. II. 9.

вольникъ m. εὐνοῦχος eunuchus esth. 10. 3. pro **староста** et **тивоунъ**.

вольноработьнъ adj. voluntate serviens dioptr.

вольнъ adj. ἑκούσιος spontaneus, voluntarius sup. hom.-mih. ant. **вольна жрьтва** prol.-mih. **вольна съмрьть** sbor.-kir. **волно хотѣние** nom.-mik. **оукнйство волно** ibid. liber, ius habens matth. 20. 15. - š.-gl. 85. 96. gram. 6. **нѣсмь вольнь** non licet mihi glag. paratus gram. 244. sufficiens **вольна быше** ἐξήρκεσαν suffecerunt hom.-mih. nsl. ves voljni svêt: vas volni svet spang. vus volni svet dalm. po vsim ulnim svetu trub.: ne cogites de pslov. **въселюенаꙗ** οἰκουμένη, conferens potius у насъ бѣлый вольный свѣтъ зачался отъ суда божія e cantilena popul. russ.

вольство n. πρόθεσις voluntas ant. προαίρεσις voluntas op. 2. 2. 52. - **божиѥ** ephr.-belg.

волꙗ f. θέλημα voluntas ostrom. pat. op. 2. 2. 61. **не по воли** sup. 370. γνώμη voluntas cloz I. 195. 338. προαίρεσις propositum sup. cloz I. 255. libertas prol.-vuk. **вь воли своѥй ѥсмь** zak.-serb. induciae sup. 12. **волю дѣють** συνευδοκοῦσιν consentiunt rom. 1. 32. - vost. **до воле** satis **оу вьсакомь моудрьцоу до воле есть лоудости** alex.-mih. 31. **той ѥсть жита до воле** misc.-serb. do vole krat saepe glag. **волеѭ** cloz I. 195. **волѥѭ** sup. **волѥю** šiš. 83. ἑκών, ἑκουσίως sponte **волѥю себе вьврьгоше вь срѣдоу огнꙗ** chrys.-lab. **волꙗ-волꙗ** εἴτε-εἴτε sive-sive

sabb.-typ. **вола** vel š.-gl. 95. 96. **вола ка страна** ibid. 94. croat. do volje satis luč. rum. **воїъ, воѥк, воинцъ, волник, невоїъ** etc.

колѥ adv. ἄγε age; ἄγετε agite šiš. 191. 192. ἄρα sane ant. georg. - **ты глаголи истиноу** greg.-lab. **колѥ - волѥ** εἴτε - εἴτε sive - sive ant.-hom. cf. **воле**.

волѥниѥ n. προαίρεσις voluntas ant. antch.

волѥслоужениѥ n. ἐθελοθρησκεία cultus arbitrio hominum institutus šiš. 145.

вонифантиѥ m. βονιφάτιος bonifacius men.-vuk. prol.-mart. sg. gen. **-тиꙗ** šiš. xiii. **вонифаньть** prol.-mih.

воньнъ adj. ὀσμήρης odorus pat.

вонꙗ f. ὀσμή odor sup. ostrom. georg. š.-gl. pent.-mih. ἄρωμα aroma sup. ioann. 19. 40. - saec. xiv. **вонѥ продаѥ** μυρεψός unguenta vendens krmč.-mih. 155. **вонꙗми мазати** krmč.-mih. **вонꙗми каждахоу** men.-mih. **добрꙑꙗ вонꙗ** ἀρώματα aromata sup. serb. croat. vonj odor mik. verant. cf. bulg. vonešticъ pokl. 1. 70. rum. **вокщиницъ** mentha. scr. an spirare ana halitus gr. ἄνεμος lat. animus goth. uz - anan exspirare ahd. unst procella curt. 1. 419. cf. vonj glag.-stul.

вонꙗлица f. στακτή stacte gen. 37. 25. - kruš. pent.-mih. ἡδύοσμον mentha luc. 11. 42. - cod. saec. xii. vel xiii. - vost. μύρον oleum odoratum iez. 27. 17. - proph. slavus ubique pluralem habet.

вонꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. ὄζειν olere sup. ex. op. 2. 2. 295. **гноѥмь вонꙗѥ** chrys.-lab. nsl. vonjati suffire, male olere; vonjba foetor habd.

вора f. sepimentum **заворены -рами** vost. 1. 93. russ.

ворадинъ m. βοράδος boradus pl. nom. **-ради** et **-раде** krmč.-mih. 195.

ворвонь f. animal quoddam **-нѣхъ**; **-ни многи и велики ходѧща по земли** alex. - mag.

ворворитинъ m. borborites **-рите сказаѭть се скврьньници** krmč.-mih. 377.

воса f. vespa ex.-op. 2. 1. 17. nsl. osa gr. σφήξ lat. vespa ahd. wefsa curt. 1. 580. cf. **оса**.

восколиꙗнъ adj. χηρόχυτος e cera fusa fictus - **образь** chrys.-lab.

восколиꙗтельнъ adj. χηρόχυτος e cera fusa fictus **-но писаниѥ** chrys.-lab.

восколѣй m. ceram fundens, magus nom.-mik. 20. **-лей** alex.

воскомастиха f. χηρομαστίχη ceromastiche.

воскъ m. χηρός cera: male **въскъ** bon.

воспоръ m. bosporus chrys.-lab. men.-mih. cf. **въспоръ**.

вота pl. n. βοτά bota - **и вроумалиꙗ ѥлиньсции бѣхоу праздници** krmč.-mih. 153.

вотолѣнъ adj. ex acubus lini (achel) factus **свитоу -лꙗноу** chron. 1. 261: nota dial.-russ. **вотола**.

коштага f. μάστιξ flagellum sup. 63. 27.

коштаница f. vas inceratum, ni fallimur **вощаница съ виномь** chron. 1. 184.

коштанъ adj. χηρώδης cereus krmč. **-на печать** krmč.-mih. 231.

коштина f. alvus apum vitae - sanct. σίμβλον alveare **оть вощинь** hom.-mih. 65. op. 2. 2. 84. cera: pro **воскъ** chrys.-lab. **вощина** favus trigl. nsl. voščina serb. voština rum. **вощина** faex ceraria.

коштиѥ n. fructus **вощиꙗ** per. 34. croat. serb. voće serb. voćka živ. votnjak cf. **овошть**.

воѥвати, воюѭ, воюѥши vb. πολεμεῖν pugnare ant. ἐπιστρατεύειν bellum gerere proph. - **градъ** πολιορκεῖν, ἐκπολιορκεῖν oppugnare **воѥваше на нь** pent.-mih. adversari sup.: rarius **воѥваѭ** men.-vuk. men.-leop.

воѥвода m. στρατηγός, στρατηγητής, στρατοπέδαρχος belli dux man. hom.-mih. men.-mih. ant. krmč. sabb. 12. sim. I. 12. men.-vuk. praefectus sup. 50. 51. 192 etc. ἡγεμών dux ev.-syn. a. praeses sup. 11. princeps sup. 111. **стратилаты, рекъше воѥводами** prol.-mih. **двѣ -дѣ** svjat. **-дамъ божиꙗмъ** tur. nsl. vojvoda, vjuda trub. magy. vajvoda, vajda rum. **войвод, водъ** ngr. βοεβόδος duc. βοϊβόντας, βοϊβοντάδες alex. 47. 48. 52.

воѥводинъ adj. poss. στρατηγοῦ belli ducis sup. pat. krmč.-mih.

воѥводовати -доуѭ -доуѥши vb. στρατηγεῖν imperare psalt.-theod.

воѥводьнъ adj. ἡγεμόνος ducis ev.-trn.

воѥводьскъ adj. στατηγικός imperatorius sup. prol.-mart. krmč.-mih. **-ска область** prol.-mih.

воѥводьство n. στρατηγία praefectura sup. chrys.-lab. sabb. 3. krmč.-mih. exercitus.

воѥводьствовати -воуѭ -воуѥши vb. στρατηγεῖν exercitui praeesse prol.-mart. chrys.-lab. pyrg. prol. prol.-mih. κατάρχειν dominari men.-vuk.

воѥвождь adj. poss. imperatoris pan.

воѥвьство n. exercitus glag.

воѥначѧльникъ m. belli dux chrys.-lab.

врабий m. στρουθός passer svjat. kruš. matth. 10. 29. pent.-mih. dual. nom. **-бꙗ** kryl.-op. 1. 248. nsl. vrabelj, vrabec russ. **воробій**,

веребій per. 12. 23. воробьевѣ восѣ 111. 23. rum. врабїъ cf. lit. žvirblis let. zvirbulis.

вравиꙗ f. βραβεῖον praemium šiš. 245. pat.-bulg. op. 2. 1. 150. -**вие** clim. e gr.

враголюбьць m. inimicum, diabolum amans -, **а не боголюбьць, ехтрофиль, а не деофиль** mir. 79.

врагъ m. ἐχθρός inimicus cloz I. 459. II. 79. sup. pent.-mih. hostis, diabolus mon.-serb. **ворогъ** sborn. nsl. vrag diabolus vragulja malitia diabolica habd. vragometen daemoniacus habd. serb. vragoduh živ. 85. 101. rum. **вражбъ** discordia alb. βράσγιᾳ homicidium cf. goth. vargs ahd. warg mhd. warc and. vargr homicida, diabolus pruss. wargs lit. vargas let. vargs malus et lit. vargas miseria lêt. vârgt miserum esse cf. Pott 2. 1. 358.

вража f. μαντεία divinatio **ворожа** incantatio tur.

вражалица f. maga misc. nom.-lab. pent.-mih.

вражаниѥ n. μαντεία divinatio; οἰωνισμός auspicium gen. 44. 5. -kruš. **вльшвениѥмь и -ниѥмь радоуѭть се** krmč.-mih. 390. rum. **вражъ, врлцъ** incantatio.

вражати -жаѭ -жаѥши vb. οἰωνίζεσθαι augurari gen. 44. 5. -kruš. incantare nom.-lab. zak.-serb. hung.-croat. vraž incantator magy. varázs incantatio.

вражда f. ἔχθρα inimicitia sup. 315. odium 248. ἐχθρός inimicus sup. 288. 3. cf. **вражьда**.

враждеваниѥ n. odium sabb. 80. 178.

враждевати -доуѭ -доуѥши vb. ἐχθραίνειν odisse sup. dioptr.-lab. **исава - сьтвори на ıакова** sabb. 79.

враждовати -доуѭ -доуѥши vb. odisse antch. io.-sin. - **на кого; -доуѭшта чловѣкы и скоты** prol.-mih. - **црькви** krmč.-mih. 372. cf. **вражьдовати**.

враждорьжаниѥ n. perseverantia in odio men.-mih.

враждолюбьць m. inimicitiae amans russ.

враждьбьникъ m. malevolus -**дебн-** op. 2. 1. 44.

враждьбьница f. malevola dioptr.-lab.

враждьбьнъ adj. malevolus -**дебн-** russ.

враждьнъ adj. malevolus io.-sin.

вражеваниѥ n. οἰωνισμός auspicium gen. 44. 5. - pent.-mih.

вражениѥ n. μαντεία divinatio op. 2. 2. 53. vost. 1. 347. -**ниıа и кобениıа** antch.

вражий adj. poss. ἐχθροῦ inimici sup. ant. misc. typ.-chil. pat.-bulg. tur. men.-vuk. diabolicus greg.-lab. mon.-serb. - **прилогъ** vost. 1. 474. - **навѣть** zak.-serb. - **диıаволь** chrys.-lab. -**иıа напасть** sim. II. 7. **сѣти вражиѥ** chrys.-lab.

вражитель m. augur glag.

вражити -жѫ -жиши vb. μαγεύειν magicas artes exercere pent.-mih. οἰωνίζεσθαι augurari pent.-mih. kruš. **съна си не вражи** svjat. - **въ ıатрѣхъ** ἡπατοσκοπεῖν e iecore vaticinari op. 1. 106. **вража** μαντικός ad vaticinia pertinens greg.-naz., ubi male **вращаѩ**.

вражица f. ἐχθρά inimica io.-clim.

вражиıа m. f. magus, maga **ворожеıа** trigl. alex.

вражьба f. μαγεία magia.

вражьбитель m. μάγος magus.

вражьбити -блѭ -биши vb. μαγεύειν magicas artes exercere.

вражьбитъ m. μάγος magus **вражбитъ** ber. alex. trigl. **ворожбитъ** per. 106. 11.

вражьбьникъ m. inimicus misc. nom.-bulg.

вражьбьница f. inimica dioptr.

вражьбьнъ adj. μαγείας magiae pat. ioann. ἐχθρός infensus.

вражьда f. ἔχθρα inimicitia sup. 263. num. 35. 20. - pent.-mih. hom.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. šiš. 123. -**на бога** šiš. 58. -**доу имати сь кымь, на кого** nom.-mik. ἔχθρα inimicitia pent.-mih. ἀπέχθεια odium -**доу женоуште** men.-mih. discordia zak.-serb. ὀργή ira prol.-mart. πληγή plaga deut. 29. 22. - pent.-mih. οἰωνισμός auspicium num. 23. 23. - pent.-mih. alb. -geg. vrasi homicidium. **конска вражда** mon.-serb. **враждоу оучинити, платити враждоу** ibid. cf. ok. 26. saepissime **вражда**, at male, cum sit **враждъı**; **вражьдѣ** greg.-naz. **вражъда** cloz I. 461.

вражьдивъ adj. μνησίκακος iniuriae memor ant. -**ждивъ** vost. 1. 395.

вражьдовательнъ adj. inimicus psalt.-int.

вражьдовати -доуѭ -доуѥши vb. ἐχθραίνειν odisse ant. sup. διαπαρατηρεῖν captare kruš. apost.-syn. - **на кого;** - **комоу** ioann. **не враждоуй людиноу** antch.

вражьдотворьць m. odium excitans io.-sin. pat.-bulg.

вражьдьбьникъ m. ἐχθρός inimicus hom.-mih. δυσμενής malevolus ant. misc. διαβολεύς calumniator men.-vuk.

вражьдьбьница f. δυσμενής malevola ant.

вражьдьбьнъ adj. δυσμενής malevolus sbor.

вражьдьникъ m. malevolus io.-sin. antch. **враждѣникь** hostis mon.-serb.

вражьдьница f. δυσμενής malevola ant. **враждьница** pat.-bulg.
вражьдьнъ adj. ἔχθρας odii man., ubi - **ждьно** δυσμενής malevolus ant. **цьсарь** - stichir. **враждьни ѩзыци** psalt.-petr. a. **вражьдьно** vost. ἄσπονδος implacabilis **врѣжднжѧ ненависть** man.-vost.
вражьдьство n. δυσμένεια inimicitia ant.
вражьскъ adj. ἐχθροῦ inimici.
вражьскы adv. hostiliter sup. 427.
врана f. κορώνη cornix svjat. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. nom.-lab. nsl. vrana; zlatovranka goldkrähe dain. lit. varna let. vârna: nota vrana lien meg. vranica lex.
враний adj. poss. corvi **пт̑ѣнцемь -ниемь** hom.-mih. 139. **гипие или враниѥ** γυπεῖον vulturinum krmč.-mih. 185.
врановишть m. κόρακος νεοσσός pullus corvi hom.-mih.
врановъ adj. poss. κόρακος corvi hom.-mih. sabb. 197. lavr.-op. 24. hom.-mih.
врановьнъ adj. κοράκων corvorum **-на пишта** hom.-mih.
враногрaй m. φωνὴ τοῦ κόρακος cantus corvi ex.
вранъ adj. μέλας niger m. κόραξ corvus sup. proph. svjat. sborn. misc. kozm. kruš. hom.-mih. par. chrys.-lab. prol.-mih. - **ноштьнъ** νυκτικόραξ corvus nocturnus pent.-mih. nsl. vran niger habd. corvus meg. lex. trub. vranec equus niger vranja peč n. pr. rabensberg pruss. acc. warnins let. vârns alb. vranъ obscurus.
враньнъ adj. corvi **животь** - hom.-mih. 139.
враньскъ adj. κόρακος corvi - **родъ** hom.-mih.
врап̑ѣти -п̑ѣѭ -п̑ѣѥши vb. κραταιοῦσθαι corroborari ierem. 1. 16. - vost.
враска f. ῥυτίς ruga op. 2. 2. 62. ephes. 6. 27. - bulg. pat. antch. šiš. 131. chrys.-lab. dioptr. explicatur per порокъ, болячка azbuk. nsl. vraska meg. vrêsknoti rumpi: lonec vrêskne croat. fraska verant. cf. scr. vraçč scindere et Pott 2. 1. 337. 356. 421.
враскавъ adj. ῥυσός rugosus **-ва кость** dioptr. op. 2. 2. 460. nsl. vraskav habd.
врастъ m. ἡλικία aetas prol.-cip.
врата pl. n. πύλη porta cloz I. 799. ostrom. πυλών ostium sup. ostrom. **оу вратъ** 4. reg. 7. 20.
вратарица f. θυρωρός ianitrix sup. glag. nsl. vratarica trub.
вратарь m. θυρωρός ianitor sup. ostrom. ant.-hom. prol. men.-leop. alex.-mih.
вратарьница f. θυρωρός ianitrix ioann. 18. 17. - ev.-syn. a.
вратило n. ἀντίον liciatorium; κοντός pertica op. 2. 2. 116. mat. 53. nsl. tkalčje vratilo lex. habd. serb. vratilo iugum.
вратиславъ m. nom. propr. viri **вороти** - russ.
вратити, враштѫ, вратиши vb. στρέφειν vertere ostrom. - **на опѧть еленѫ** bell.-troj. 20. - **сѧ** στρέφεσθαι reverti sup. š.-gl. 75. bell.-troj. 29. **воротитъ сѧ сама къ себѣ** greg.-naz.
вратъ m. τράχηλος collum glag. prol. κολαστήριον equuleus; cochlea sup. 197. nsl. vrat meg. habd. trdovrat contumax cf. serb. vratolomno bježanje živ.
вратъ m. χύτρα olla sup.
вратъкъ adj. εὐπερίτρεπτος volubilis **вратка мысль** sup. 306. let. vêrtigs mutabilis.
вратьникъ m. πυλωρός, θυρωρός ianitor cloz I. 828. sup. kruš. hom.-mih.
вратьница f. θυρωρός ianitrix triod. **-нице** serae glag. rum. **врамницъ** porta.
вратьнъ adj. πύλης portae **двьри -ныѥ** θύρα τοῦ πυλῶνος šiš. 28.
вратьнь adj. colli **-не кости** men.-vuk. **на -тинхъ одежахъ** lavr.-op. 50.
врахъ m. trituratio pat. 280. σωρός acervus - **жита** krmč.-mih. 320. bulg. mêsto za vrah pokl. 1. 35.
врачеваниѥ n. ἰατρεία, ἴασις, θεραπεία sanatio krmč.-mih. dial. isaak. men.-vuk. men.-leop. prol.-mih. φάρμακον medicina greg.-naz. - **двоѥ** krmč.-mih. φαρμακεία veneficium kruš. exod. 7. 11. - pent.-mih.
врачеваньнъ adj. curationis **-ниа молитва** sbor.-kir. 17.
врачевательнъ adj. sanans **-на вода** mir.
врачевати -чоуѭ -чоуѥши vb. ἰατρεύειν, ἰᾶσθαι curare; θεραπεύειν, φαρμακεύειν sanare sup. krmč.-mih. greg.-naz. sborn. prol.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. - **ѥзе** men.-mih. - **кого**: raro **врачеваѭ** men.-vuk. men.-leop.
врачевъ adj. poss. ἰατροῦ medici sup. pat. pat.-mih.
врачевьница f. νοσοκομεῖον valetudinarium **болещихъ врачевница** krmč.-mih.
врачевьнъ adj. ἰατροῦ medici sup. pat. proph. **-вьна хытрость** leont. pyrg. **-на польза** svjat.
врачевьскъ adj. ἰατρικός, ἰατροῦ medici svjat. pat. **-стии отроци** medici sup. 322. 20. **-ска хытрость** prol.-mih. krmč.-mih. **-ско хоудожьство** prol.-mart. **-ско зелиѥ** ibid.
врачевьскы adv. ἰατρικῶς arte medica proph.
врачевьство n. ἰατρεία curatio pat. prol.-

mart. -ство nom.-mik. врачьство cyr. 16.

врачениѥ n. medicina hom.-mih.

врачилиште n. valetudinarium alex.

врачити -чѫ -чиши vb. curare glag. alex. nsl. vračilja sanatrix habd.

врачь m. ἰατρός medicus sup. ostrom. hom.-mih. šiš. 147. 237. nom.-serb. medicina glag. pl. nom. врачиѥ et врачеве svjat. acc. врачевы bell.-troj. 9. nsl. vrač meg. habd. hung. bulg. dêdove vračove, babi vrački artes magicas exercentes pokl. 1. 61.

врачьба f. ἴασις sanatio -чба sup. 399. sborn. krmč. krmč.-mih. krk. proph. prol.-vuk. hom.-mih. prol.-mih. φάρμακον medicamen greg.-naz. misc. 35. ἰατρεῖον medici officina men.-mih. svjat. medicina hom.-mih. ἰατρεία sanatio krmč.-mih.

врачьбьница f. νοσοκομεῖον valetudinarium krmč. chrys.-lab. обьщa - krmč.-mih.

врачьбьно adv. ἰατρικῶς medice -бно sup.

врачьбьнъ adj. ἰάσεως sanationis sup. svjat. -на корениꙗ τὰ τοῦ σώματος φάρμακα hom.-mih.

врачьбьство n. curatio isaak.

врачьскъ adj. medici -ка хытрость prol.-mih.

врачьство n. ἰατρεία sanatio prol. greg.-naz. hom.-mih. glag. mon.-serb. φάρμακον medicina chrys.-lab.

врачьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sanare isaak.

враштати -штаѭ -штаѥши vb. ὑποστρέφειν convertere hebr. 7. 1. - bulg. šiš. 178. men.-mih. ἀναλαμβάνειν restaurare krmč.-mih.

враштениѥ n. ὑποστροφή reversio proph.

вретениште n. caulis plantae ex. cf. bulg. vretešte ili vrekel pokl. 1. 52.

вретено n. ἄτρακτος fusus nsl. vreteno: male врѣтено pat. chrys.-lab.

вромнонъ m. herba, slavice сѣньца op. 2. 1. 138.

вроулꙗ f. fons -ла mon.-serb. alb. vrujoig scaturio.

вроумалийскъ adj. βρουμαλίων brumalium, festi in honorem bacchi - праздьникь men.-mih. cf. вроумъ.

вроумалиꙗ f. βρουμάλια brumalia, festum in honorem bacchi krmč.-mih. 153. e gr. cf. вроумъ.

вроумъ m. βρόμιος bromios, cognomen bacchi вроумь порекло ѥсть диониcово krmč.-mih. 153. e gr.

вроухъ m. βροῦχος locusta. e gr.

вроуꙗти, вроуѭ, вроуѥши vb. murmurare вржахоу, вроуйте vitae - sanct.-saec. xvi. - vost. rectius fortasse вроути.

връба f. ἰτέα salix cloz proph. lit. virbas virga cf. virbu, virpu vacillare et nostrum вѣꙗ.

връбий adj. salicis вѣꙗ -биꙗ iob 40. 17. - proph. mat. - биѥ вѣтви pent.-mih.

връбиѥ n. ἰτέαι salices cloz I. 351. bon. врьб- sup.

връбовъ adj. βαϊνός palmeus barl. -во дрѣво salix dioptr.

връбьница f. κυριακὴ τῶν βαΐων dominica palmarum -бн- sup. врьбн- βαΐα rami palmarum sup. 234. lit. verbôs, verbû dêna.

връбьнъ adj. ἰτέας salicis -на недѣлꙗ κυριακὴ τῶν βαΐων dominica palmarum pat. врьбьнъ svjat.

връвиѥ n. coll. σπαρτία funiculi.

връвь f. σπαρτίον funiculus sup. pent.-mih. σχοινίον funiculus men.-mih. κάλος funis pent.-mih. плетый верьви σχοινοστρόφος funes torquens op. 2. 2. 116. вьрвь ostrom. ῥαφίς acicula prol.-cip. lit. virvas.

връвьца f. funiculus krk. pat.-mih. за ѱалтирь .ві. аспри, за ѱалтирь .ѕ҃. врьвьца nom.-lab. 129. nota врьвица nom.-mik. 50. nsl. vrvca, vrbca, vrbčica.

връгати -гаѭ -гаѥши vb. ῥίπτειν iacere.

връгнѫти -нѫ -неши vb. ῥίπτειν iacere prol. misc. isaak. leont. prol.-mart. - сѧ nom.-lab.

връжениѥ n. βολή iactus ostrom. prol.-mih. op. 2. 2. 126. - пращьно men.-mih. - каменьно men.-vuk.

връза f. αἴνιγμα aenigma боудеши тамо вь врьзѣ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι eris ibi in aenigma deut. 28. 37. - kruš.; nom. връза vel връзъ: radix fortasse est връз ligare.

връзати -заѭ -заѥши vb. iacere верз- clim.

връканиѥ n. sonus proph.

връкати -каѭ -каѥши vb. φθέγγεσθαι sonum edere lit. verkti flere.

връковати -коуѭ коуѥши vb. sonum edere ворк- alex.

връкотати, -коштѫ -коштеши vb. φθέγγεσθαι sonum edere.

връкочь m. τρίχαπτον crines plexi воркочь in margine pro трихаптонъ textus iez. 16. 10. - proph. op. 2. 1. 117. вържочь biblia cf. čech. vrkoč pol. warkocz id. et nsl. frkocati crispare.

врълъ adj. σφοδρός vehemens grom. nsl. vrl eximius cf. hung.-slov. vrêl fervens, aemulator.

връпсти -пѫ -пеши vb. χαλαμᾶσθαι spo-

liare **келика имь (цвѣтомь) вьрпеши, толикоже оувадаеть** sborn. **вьрпоуть вы** isai. 3. 12. - saec. XIII. - vost. **верпоуть** saec. XIV. - vost. **вржпать** parem.-chiland. - vost. nsl. zvrpati V. 1. idem ac po sili vzeti lex. cf. lit. varpa let. vârpa spica.

връста f. ἡλικία aetas sup. cyr. 4. glag. hom.-mih. **бесплодьна** - ἄγονος πολιά bor. 9. **отъ оунъі вьрстьі** svjat. συνωρίς biiuges equi men.-vuk. men.-venet. **добрада вьрста** op. 2. 2. 56. διζυγία par men.-vuk. δυάς par hom.-mih. μιλιάριον milliarium krmč. μίλιον millium matth. 5. 41. - op. 1. 254. op. 2. 1. 133. prol.-vuk. στάδιον stadium prol.-mih. sbor.-kir. 22. coetus **вьспоимь врьстоу прѣчьстьноую** species š.-gl. 94. mon.-serb. nota **вьрьста** io.-clim. sborn. nsl. vrsta aetas. conditio, linea jedno-, dvoj-, troj-, kelikovrst habd. dain. simplex, duplex etc. vrst f. habd. hung.-slov. vrstnik coaetaneus rum. **вързтъ** aetas, stria alb. vъrsъ, vъrrtsъ aetas vъrsъnik aequalis.

връсть f. ἡλικία aetas prol. hung.-slov. vrst aetas croat. vrst conditio verant. species luč.

връстьнъ adj. coaevus glag.

вртарь m. hortulanus alex.

вртежь m. τεκτονικός κοχλίας cochlea prol.-cip. pat.-šaf. 62. men.-vuk. **сътагноувъше его -жомъ** men.-leop. **въ - въложенъ** ibid. bulg. vrъtež cochlea rum. **вьртеж** wagenwinde **вьртец** trochlea, obex.

врътоглавъ adj. vertiginosus chrys.-lab. bis nsl. serb. vrtoglav.

врътоградаринъ m. hortulanus **врт-** š.-gl. 76.

врътоградарь m. κηπουρός hortulanus dial. ant.-hom. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. leont. men.-leop.

врътоградъ m. κῆπος hortus cyr. 7. hom.-mih. krmč.-mih. sim. I. 26. **врьт-** sup. **врьт- вьрът-** ostrom. goth. aurtigards.

врътоградьнъ adj. κήπου horti dial. **-ноѥ попеченниѥ** leont.

врътограждаиннъ m. hortulanus **-ђаннњ** glag.

врътоломей m. nom. propr. viri, bartholomaeus misc. prol.-vuk. **-мѣй** prol.-mih. **врьдоломей** ibid.

врьтъ m. κῆπος hortus šaf.-urspr. hom.-mih. ephr. š.-gl. 47. 80. mon.-serb. **врьтъ** sup. - **напаяти** men.-mih. σπήλαιον specus šaf.-urspr. nsl. vrt, povrtelje hortensia habd. croat. vrtal hortus verant. goth. aurts ags. ort herba: **връть** hortus germanicum esse videtur; cum **връть** specus cf. **врътьпъ**.

врътъпивъ adj. ὑπόνομος cuniculosus **вьртьпивъ** io.-dam.

врътъпоградъ m. hortus -т'п- тп - sup. 163. 18; 164. 7; 163. 29.

врътъпъ m. σπήλαιον spelunca cloz I. 886. sup. bon. prol. **врътепъ** vost. I. 166. pl. loc. **врьтпахъ** sabb. 30. **врьтьпъ** sup. **вьртьпъ** κῆπος hortus ostrom. mon.-serb. nota **онь же вьрьпьсь цръковь сьтворивь** αὐτὸς δὲ τὸ σπήλαιον ἐκκλησίαν ποιήσας vita s. Charitonis 28. sept. pyrg. serb. vrtep f. oliti klijet živ. 164. cf. nsl. vrt foramen habd. rum. **вьртоп** palus et **врътъ**.

врътъпьнъ adj. horti prol.-cip. **-но оустиѥ** men.-vuk.

врътѣло n. ὀβελός veru prol. bulg. vrtèlo pokl. 1. 84.

врътѣниѥ n. περισπασμός circumactio ant. proph. foramen **гвоздьно** - men.-belg.

врътѣти, врьштж, врътиши vb. συστρέφειν circumagere pat. - **сѧ** sup. misc. **пчела врьтить се** men.-mih. - **сѧ около** krmč.-mih. - **сѧ кроугомь** ibid. **небо сѧ скорѣе вер'ти** op. 2. 1. 35. nsl. vrtec, vrtêlec vêtra hung. vrtanj spira habd. vrtek schraube vrtêlj zwirl vrtelka fritillus okolivrat, okolivrč adv. circum alb. vъrtit circumago. scr. vrt lat. vertere, vertigo pruss. wartint goth. vairthan ahd. werdan ags. veordan.

връховьникъ m. κορυφαῖος supremus men.-vuk. pyrg.

връховьнъ adj. κορυφαῖος supremus krmč. kruš.

връховьнь adj. κορυφαῖος supremus sup. šiš. XXII.

връхоу adv. ἐπάνω supra sup. 48. bor. **врьхоу** ostrom. **врьхоу сѣдить** chrys.-lab. **врьхоу царьскыми одеждами одѣяна бѣше** prol.-mart. praep. 1) cum gen. iungenda sup. 175. 194. 232. **врьхоу леда ходити** prol.-mih. **влачень врьхоу трехъ ражьнь** ibid. **врьхоу желѣзьныхъ гвоздий положень** prol.-mih. **врьхоу ихъ поврьже** sup. **вѣ врьхоу гроба** sabb. 210. **камень врьхоу гроба положити** sabb. 203. 209. **врьхоу змий настоупати** ἐπάνω ὄφεων cyr.-hier. **полагаеть блюдьце врьхоу его** typ.-chil. **падь врьхоу своихъ чедь** men.-vuk. 2) cum acc. **постави и врьхоу прѣстоль свой** prol.-mih. nota **тьма раздра се врьхоу имь** greg.-lab. **сь врьхоу** sabb.

19. каменнемь сь врьхоу пометати prol.-mih. съ верхоу полагаетъ op. 2.2. 118. opponitur исподи leont.

врътоуслава f. nom. propr. feminae per. 101.

връхъ m. κορυφή cacumen hom.-mih. men.-vuk. š.-gl. 78. ὑψηλότερα loca altiora men.-vuk. κρανίον vertex men.-vuk. ὀφρύς supercilium (montis) ostrom. πρόσωπον facies isai. 28. 25. - proph. ὄροφος tectum op. 2. 2. 127. ὀμφάλιον n. propr. loci prol.-mart. vertex typ.-chil. стрижень врьхь misc. margo ѥко прѣзь врьхь виноу прѣливати се mir. воды сь врьха горы текоуще men.-mih. съ вьрха горы zlatostr. врьси горамь pat.-mih. chrys.-lab. sabb. 23. 169. врьхове обоимь стльпомь men.-vuk. - црьковьнъ vita - theod. - главы proph. - главьнъ op. 2. 2. 56. до врьха ἕως ἄνω usque ad verticem полагають се сь врьхоу светыѥ трапезы typ.-chil. сь врьхоу нась mon.-serb. 272. до врьха плодь творити τελεσφορεῖν ad finem perducere връхъ житъ τὰ πρωτογεννήματα lev. 2. 14. - proph. връхомь in monte. nota вьрхъ sborn. вьрьхь ostrom. sg. gen. връхоу, връха loc. връхоу, връсѣ pl. nom. връхове, връси. lit viršus let. virsus. nota nsl. vrh, vrhunec; vrh svoj dorasti prip. врьховина mon.-serb. rum. вѫрф; обѫршъ, обѫршїъ campus elatior.

връхъ praep. supra сѣдать - влъгы per. 2.28. верхъ гроба падъ men.-leop. придоу врьхь вась mon.-serb.

връхьнь adj. κορυφαῖος supremus pat.-bulg. врьхънь svjat. vuirchnemo fris. nsl. vrhnje cremor lactis.

връчати -чѫ -чиши vb. sonum edere, murmurare ворчоу trigl.

връчь m. urceus š.-gl. 100. glag. nsl. croat. hung. - croat. serb. vrč goth. aurkeis ahd. urzal ags. orc: slavi a gothis, hi a romanis vocabulum hoc mutuati esse videntur.

връчьва f. πίθος dolium sg. loc. врьчвѣ ioann.

връшенъ adj. τέλειος perfectus - сборь krmč.-mih.

връшити -шѫ -шиши vb. ἐπιτελεῖν perficere - молитвоу men.-vuk. - послоухь mon.-serb. - са prol.-mart. nsl. vršiti.

връшичиѥ n. ἀκρόδρυα cacumina ramorum.

връшиѥ n. ἀκρόδρυα cacumina ramorum pat. barl. prol. pat.-šaf. 17. glag.-stul. - горьско id. prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk. - лоужьно ἀκρόδρυα fructus arborei men.-vuk. наквасивь врьшиѥ оть финикь; доубно врьшиѥ ἀκροδρύων βλαστός hom.-mih. вършьѥ zlatostr. вершие vost.

връшь f. frumentum вьрьшь, вьршь in fontibus russ. nsl. vrš, nasad vrši lex.

връшьба f. trituratio вершба azbuk. ber. врьшитва mon.-serb.

врѣдивьнъ adj. ἐπιβλαβής noxius ant.

врѣдительнъ adj. noxius.

врѣдити, врѣждѫ, врѣдиши vb. βλάπτειν laedere ostrom. ἀδικεῖν laedere ostrom. pent.-mih. παραθλίβειν laedere sup. πολιορκεῖν laedere hom.-mih. - корень cloz I. 594. - са nsl. vrêditi: nota vraditi glag.

врѣдиѥ n. ὁμοιοπαθές affectuum similitudo вред- cyr.-hier.

врѣдовьнъ adj λώβης leprae pat.

врѣдооумьнъ adj. non sanae mentis mir.

врѣдъ m. λώβη lepra georg. βλάβος damnum sup. 217. 336. iactura sup. 403. πάθος affectus hom.-mih. io.-clim. ex. op. 2. 2. 261. 300. πάθημα affectus io.-clim. πήρωμα laesio krmč.-mih. πληγή vulnus pent.-mih. τραῦμα vulnus sup. pent.-mih. op. 2. 2. 56. без врѣда ἀπαθῶς sine affectu op. 2. 2. 56. - доушевный sim. I. 18. - тѣлесьнь chrys.-lab. - творити βλάπτειν nocere sup. krmč.-mih. - имы πεπληγμένος vulneratus krmč.-mih. - приѥмлѧ παθητός qui pati potest op. 2. 2. 300. cf. ahd. wartjan vulnerare.

врѣдъ m. не врѣдоу сътворити ἀποδοκιμάζειν reprobare; καταβραβεύειν ignominia afficere не врѣдоу сътвориша psal. 117. 22 - cod. saec. xiii. да не врѣдоу створить coloss. 2. 18. - šiš. 145. егоже не вь рѣдоу створише ὃν ἀπεδοκίμασαν šiš. 193. не вредоу створише matth. 21. 42. - š.-gl. 86. ev.-trn. да не вредоу сотворить καταβραβευέτω op. 2. 1. 163. pruss. werts lit. vertas let. vêrts rum. врѣдник e germ. goth. vairths ahd. werd etc.

врѣдьнъ adj. λελωβημένος corruptus; κυλλός mancus marc. 9. 43. - ev.-syn. a. око -но men.-mih. врѣдни боудемъ op. 2. 2. 50. врѣдьнъ очима ἀμβλυωπῶν coecutiens op. 2. 2. 56. нога вредьна bor. 17. -но глаголаниѥ ev.-syn. a.

врѣдьнъ adj. dignus nom.-barb. nsl. vrêden bulg. vreden serb. vrijedan.

врѣдьнѣ adv. male - глаголати βλασφημεῖν blasphemare op. 1. 248. matth. 9. 3. - kryl. - cholm.

врѣждати -даѭ -даѥши vb. βλάπτειν laedere sup. krmč.-mih. ant. krk. isaak. ἀδικεῖν nocere nest. θλίβειν affligere pent. - садовниѥ prol.-mih. prol.-belg.

врѣменьнъ adj. πρόσκαιρος temporarius sup. ant. pat.
врѣменьскъ adj. temporum **-кымъ книгамъ.**
врѣменьство n. tempus psalt.-int.
врѣмѧ n. καιρός tempus ostrom. cloz I. 128. χρόνος tempus ostrom. ἔτος annus sup. φυλακή vigilia op. 1. 101. **безъ врѣмене** ἄωρος immaturus greg.-naz. **подобьно врѣмѧ** εὐκαιρία tempus opportunum ostrom. **-мени дъвѣ** op. 2. 2. 51. nsl. vrême et vrêmen; vremeni se tempestas serena fit nevrême tempestas turbida lex. rum. **врѣме.**
врѣние n. βρασμός, βράσμα bullitus men.-vuk. - **оловоу** prol.-mart. - **землѧ** op. 2. 2. 79. bullire psalt.-int. scaturire prol.-cip. krk. καῦμα aestus pat. **доухъ шоумешть врѣниемь** sabb. 71. **шоумь ако доуха врѣниемь** ibid. 87. **ланиты изражены врѣниемь теплыхъ сльзь** pat. seditio, ni fallimur **врѣние велие бысть земли** prol.
врѣсканние n. κλαυθμυρίσματα fletus hom.-mih. 206.
врѣсти, връзѫ, връзеши vb. cum praeposs. ligare bulg. vrъza lit. veržu, veršti curt. 142. nota nsl. vrzêl, vrlina apertura sepis vrzukati portam saepe aperire et claudere rib.
врѣсьнь m. september **вресень** alex. pol. wrzesień cf. nsl. vrês serb. vrijes russ. **вересъ** plantae nomen.
врѣти, врѫ, вреши vb. συγκλύειν concludere psalt.-venet. 34. 3. varje vectis glag.-stul. cf. pruss. etwêre aperis lit. verti einfädeln bulg. vr serb. vr: uvrijeti inserere rum. **въръск** insero.
врѣти, врьѭ, врниши vb. ζεῖν fervere; χοχλάζειν bullire sup. men.-vuk. ἀναβλύζειν scatere dial. sup. **врѧшть, врѫшть: въръшта** sup. 296. **вроуща конобь** prol.-mart. **конови врѧщини** op. 2. 2. 79. **котлоу врѧщоу** vost. 1. 319. **море вьрѧ** op. 2. 2. 79. **воды врещѫ** prol.-mart. **вроущие воды** vost. 1. 295. **мъста врюща** iob 32. 19. - vost. **смолѣ врещи** men.-vuk. **пькьль вроущь** prol.-mih. **вроущие олово** ibid. **вроущими сльзами** sabb. 58. **чрьвие врещѫ** chrys.-lab. **враше како сѣверь** misc.-serb. **врющь** azbuk. nota **сльзь врѣющихъ** par. 102. **врѣеть пещь** men.-leop. nsl. vranj spund vreč, vroč fervidus; vrêl; vrvrêti fervere vavroka iusculum fervens hung.-slov. vretina fons lit. virti coquere cf. serb. vrelo, vrilo fons rum. **вранъ** id.

врѣтиште n. σάκκος cilicium sup. prol.-mih. prol.-mart. saccus **тысоущоу врѣтищь пьшеницѧ** leont. μαρσύπιον marsupium pent.-mih. cf. pol. wor.
врѣтиштьникъ m. σακκοφόρος saccum ferens, haereticorum genus krmč.-mih.
врѣшта f. saccus **насыпати пльне** (pro **пльны**) **врѣште жита** prol.-mih. - **ечьмене** ibid. **.в. врече мака** alex.-mih. nsl. vrêča hung.-slov. vreće hung.-croat. vrića.
врѣштати -штѫ -штиши vb. clamare **врещаше** per. 40.
врѣшти, връгѫ, връжеши vb. ῥίπτειν iacere; βάλλειν iacere ostrom. sup. **вьрьгѫть** ostrom. **врьгый** svjat. **камень врьгь на пса** krmč.-mih.
врѣшти, връхѫ, връшеши vb. ἀλοᾶν triturare op. 2. 1. 148; 2. 2. 154. isai. 41. 15. - proph. op. 1. 90. part. **врьхый** antch. **врьхей** šiš. 101. **врьхоуща** ibid. **врьхоущаа** ibid. 167. nsl. vršiti frumentum excutere actis in gyrum bobus aut equis vršitva; vršaj cumulus frumenti vršnik art abgabe vrš f. frumentum bulg. vrah pokl. 1. 58. **врьшитва** mon.-serb.
врѣштица f. saccus parvus glag.
врѧдити v. **оурѧдити.**
врѧдъ v. **оурѧдъ.**
врѧдьнъ v. **оурѧдьнъ.**
врѫтина f. aestus **вроутина** mir. 94.
врѫтъ adj. ferox **вроутъ**, quod per буй explicatur azbuk.
врѫтъкъ m. fons **вроутче** men.-saec. XI. š.-gl. 42. serb. vrutak.
вто v. **оуто.**
воусонъ m. βύσσος byssus glag.
воурколакъ m. βουρκόλακα, βουλκόλακα vurcolaca nom.-mik.! 28. 170. cf. **влъкодлакъ.**
въ praep. 1) cum acc. εἰς in **въ оуши слышати** vita-theod. **вь прахъ бысть** εἰς χόνιν ἐχώρησε prol.-mart. **быти въ кнѧжество** εἶναι εἰς ἄρχοντα op. 1. 120. **избраша ѭ въ наставьницѫ** e mir. **львомь вь сънѣдь дана** prol.-mart. **заклахъ его въ бога** e par. **отроче добро вь оучение** greg.-lab. **аще боудоуть родили сѧ въ матерь** pam. 239. **вь образъ божий сътворихъ чловѣка** pent.-mih. **сътворимь помощь емоу вь нь** κατ' αὐτόν pent.-mih. male pro **оу**: **вь олтары стоие** hom.-mih. 2) cum loc. ἐν in **пивьше вь немь** (**сьсоудѣ**) prol.-mih. **чаша, вь нейже пиеть** pent.-mih. **въ малѣ дроужинѣ побѣже** nest. antiquior huius praep. forma **вѫ** est, quod cf.

въбивати, **-вањ -ваѥши** vb. figere - **гвозды** per. 10. 16.
въбити -бињ -биѥши vb. πηγνύναι figere kruš. pat.-mih. prol.-mih. - **коль вь оконьнѥ** iudic. 4. 21. pent.-mih. ἐγκρούειν infigere **вб-** chron. 1. 188. 34.
въбрѥсти -бредѫ -бредеши vb. inire **вбр-** russ.
въвадити -важдѫ -вадиши vb. ζευγνύναι iungere exod. 14. 6. -parem. **въвади колѣсницѧ**; recipere **въвади мѧ въ ѩдрьноу твою** ant.-vost. - **сѧ** ingredi **въвадить сѧ влъкъ въ овцы** per. 10: de nsl. navaditi se non videtur cogitandum.
въвалити -лѭ -лиши vb. κατασύρειν detrahere ant. pat. misc. - **сѧ** cadere svjat. **въ ѩмоу въвалити сѧ** antch.
въваꙗти -ваѭ -ваѥши vb. ἐγγλύφειν insculpere kruš. - **въ златыхъ ковчезѣхъ** lavr.-op. 42.
въведениѥ n. εἰσαγωγή introductio ant.-hom. - **светыѥ богородицѥ** sim. I. 13. II. 9.
въвести -ведѫ -ведеши vb. εἰσάγειν introducere ostrom. isaak. dioptr. pent.-mih. men.-mih. συνάγειν colligere ostrom. aor. **въвѣсте** bon. uvedechu fris.
въвести, везѫ, везеши vb. εἰσάγειν invehere bell.-troj. 42. prol.-mart.
въвити -вињ -виѥши vb. involvere **оув-** glag.
въвлачити -чѫ -чиши vb. trahere in aliquid dioptr.
въвлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. σύρειν, ἑλκύειν trahere psalt.-pog. bell.-troj. ἐμβάλλειν iniicere pyrg. - **роукоу** ἐπισυνάγειν coniungere pent.-mih. **хытрость въ се вьвлѣче ѩкы гоуба водоу** men.-mih. - **сѧ** κατασύρεσθαι detrahi - **грѣхьми** hom.-mih. aor. **въвлѣхъ** psalt.-pog.
въводитєльнъ adj. introducens psalt.-int.
въводити -вождѫ -водиши vb. εἰσάγειν introducere šiš. 219. ant. antch. krk. krmč.-mih. isaak. pat.-mih. chrabr. 89. hom.-mih. ἀπάγειν abducere ostrom.
въводъ m. εἰσαγωγή introductio svjat.
въводьникъ m. εἰσαγωγεύς introductor.
въводьница f. femina in domum introducta krmč. - vost.
въводьнъ adj. εἰσαγωγῆς introductionis pat.-bulg.
въвоинити -нѭ -ниши vb. στρατεύειν militibus adnumerare prol.-mart. **вьвоини мѥ твоѥмоу цароу** men.-vuk. - **сѧ** στρατεύεσθαι militem fieri men.-vuk. chrys.-lab. pat.-šaf. 116. 149. prol.-mart.
въвоиньствити сѧ -штвлѭ сѧ -ствиши сѧ vb. militibus adnumerari sabb. 112.
въвоиньствовати -воуѭ -воуѥши vb. στρατεύεσθαι militem fieri men.-vuk.
въвоинꙑати сѧ -нꙑаѭ сѧ -нꙑаѥши сѧ vb. στρατεύεσθαι militem fieri chrys.-lab.
въвраждити сѧ -ждѫ сѧ -ждиши сѧ vb. ἐχθρεύειν adversari misc. **-жоу се врагомь вашимь** ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου exod. 23. 22. - pent.-mih.
въврьгати -гаѭ -гаѥши vb. iniicere par.
въврьгнѫти -нѫ -нѥши vb. iniicere.
въврьжениѥ n. εἰσβολή iniectio ant.-hom.
въврьтѣти -врьштѫ -врьтиши vb. iniicere - **ржьнь вь плещи** prol.-vuk. cf. **въврѣти**.
въврѣсти -врьзѫ -врьзеши vb. διαναβάλλειν iniicere **къверзе** exod. 40. 18. - vost.
въврѣти -врѫ -вреши vb. διαναβάλλειν iniicere kruš. **колъ - междоу ржкама** sup. 2. - **заворы** exod. 40. 18. - pent.-mih. **желѣза вьврѣше вь оуста** prol.-mih. **воврете емоу ножь въ око** nest. 1767. II. 22.
въврѣшти -врьгѫ -врьжеши vb. ἐμβάλλειν iniicere ostrom. prol.-mart. ant. misc. βάλλειν iacere ostrom. ev.-trn. **вьврьгоу** šiš. 33. ὠθεῖν trudere cloz II. 42. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. - **сѧ** βάλλεσθαι iniici ostrom.
въвѣрити -рѭ -риши vb. πιστεύειν credere sup. leont. mir. - **сѧ** hom.-mih.
въвѣрꙑати -рꙑаѭ -рꙑаѥши vb. πιστεύειν credere dioptr. dial. - **комоу чьто**.
въвѧзати -вѧжѫ -вѧжеши vb. illigare par.
въгаждaниѥ n. placere **-жaниѥ** io.-clim.: notabis hoc et sequentia rectius scribi **оугажд-, оугод-**.
въгаждати -даѭ -даѥши vb. εὐαρεστεῖν placere sup. θεραπεύειν obsequium praestare - **богоу** svjat. men.-mih. - **свиньѩмь** io.-clim.
въглъбити сѧ -блѭ сѧ, -биши сѧ vb. immergi pan.
въглѫбити -блѭ -биши vb. βαθύνειν profundum facere ant.-hom.
въглѫблениѥ n. κοίλωμα cavum.
въглѫбѣвати -ваѭ -ваѥши vb. κοιλοῦν cavare acad.
въгнати, въженѫ, въженеши vb. συνάγειν compellere pent.-mih. per. 93. 23. ἀποσάττειν deponere clitellas pent.-mih.
въгнити сѧ -гнињ сѧ -гниѥши сѧ vb. putrefieri io.-clim. cf. **оугнити**.
въгнѣждати -ждаѭ -ждаѥши vb. φωλεύειν nidificare pat.

въгнѣздити -гнѣждѫ -гнѣздиши vb. φωλεύειν nidificare ant. - **сѧ** prol.-mih.

въгня цати сѧ -шаѭ сѧ- шаѥши сѧ vb. abominari dial.-šaf.

въгодити -ждѫ -диши vb. placere - **богоу** svjat. men.-mih. 178. op. 2. 2. 373. - **сѧ** εὐοδοῦσθαι felici successu uti pent.-mih.

въгодиѥ n. τὸ ἱκανόν idoneum marc. 15. 15. bulg. - **комоу творити** sabb. 22. proph. nom.-bulg.

въгодьникъ m. θεράπων, θεραπευτικός obsequiosus io.-clim. vita-theod. georg.

въгодьнъ adj. εὐάρεστος gratus pat. svjat. proph. **та ми ѥсть вьгодьна** εὐθύς rectus iudic. 14. 3. - kruš. ἐνάρετος pius **-но житиѥ** men.-mih.

въгождениѥ n. θεραπεία obsequium hom.-mih. prol.

въготовлѥнъ part. ἕτοιμος paratus hom.-mih. cf. **оуготовити.**

въгражати -жаѭ -жаѥши vb. minari **-жаеть тоужа** op. 2. 2. 85.

въгробьница f. coemeterium **вогр-** alex.: vox dubia.

въгробьнъ adj. ὁ ἐν τῷ μνημείῳ qui in sepulcro est ex.

въгрызати сѧ -заѭ сѧ -заѥши сѧ vb. incîdere, de fune vost.

въгрызениѥ n. incisio - **желѣза** vita-theod.

въгрызнѫти -нѫ -неши vb. mordere prol.-vuk. prol.-mih.

въгрысти сѧ -грызѫ сѧ -грызеши сѧ vb. incîdere **вьгрызе се ѥй до кости врьвь** prol.-belg. prol.-mih.

къгрѫзити -грѫжѫ -грѫзиши vb. καταδύνειν immergere prol.

въдавати -ваѭ -ваѥши vb. dare prol.-mih. **-вашета** bor. 82: nota κενοῦν evacuare man. - **себе** ἐνδίδοσθαι cedere man.

въдалꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb. degredi **-лѣти се смѣшениꙗ** krmč.-mih. recte **оудалꙗти сѧ.**

въданиѥ n. δόσις donatio; παραθήκη depositum russ.

въдати -дамь -даси vb. διδόναι dare cloz I. 297. 394. 472. ostrom. ἐκδιδόναι tradere ostrom. ἀποδιδόναι dare ostrom. ἐπιδιδόναι dare ostrom. βάλλειν iacere ostrom. παρατιθέναι apponere cloz II. 29. - **дьштерь на бракь** prol. men.-vuk. **пороучена ѥсмь, а не вьдана** hom.-mih. - **плешти** κλῖναι νῶτα tergum vertere man. **звѣремь** - ἐκτιθέναι exponere man. - **оучителѥмь** cyr. 3. - **донлищи**; - **дьштерь бракоу** mir. - **вь наѥмь** μισθοῦν locare krmč.-mih. - **вь монастырь** leont. - **за моужь** men.-leop. **дьшти вьдана бысть** sabb. 126. **вьдана кь моужоу** ἀνδρὶ συνάπτεσθαι men.-mih. **не вьдадѣше вьнити** prol.-mih. - **сѧ комоу** hom.-mih. - **сѧ вльнамь** šiš. 42. **бѣше вьдаль се альчьбѣ** greg.-lab. **бѣгствоу себе вьдасть** ok. 57. 80. **на зло се вьдати** greg.-lab. **вьда се на пиры** men.-mih. **вьдати се плаванию** steph. **вьдати себе чрѣвообьꙗдению; вьда се по большеѥ подвигы** prol.-mih. **оуда се елача за михоча** mon.-serb. 467. **вьдати се** αὐτομολεῖν transfugere pent.-mih. nsl. vudaj matrimonium prip. 226.

въдаꙗниѥ n. δόσις donatio.

въдаꙗти -даѭ -даѥши vb. διδόναι dare krmč.-mih. prol. - **писание** sabb. 12. 121. - **дьштерь за моужь** men.-mih. - **сестроу вь женоу** ok. 56. - **сѧ: не въдай сѧ лисѣй пищи** sborn. γαμίζεσθαι nubere **ни женѧтъ сѧ, ни въдаютъ** matth. 22. 30. - op. 2. 1. 28.

въдвараꙗти -раѭ -раѥши vb. αὐλίζεσθαι, ἐναυλίζεσθαι pernoctare barl. **голоубь вь чистыхь мѣстѣхь любить** - chrys.-lab. - **сѧ** bon. sim. I. 2. 12. 17: minus bene **-двор-** russ.

въдворити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. αὐλίζεσθαι pernoctare sborn. prol.

въдивиꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ferocire pl. acc. **-ꙗвъшѫѭ** bon.

въдидъ m. ἔποψ upupa deuter. 14. 17. - saec. xvi. - vost. et pent.-mih. **видидь** pent.-mih. cf. **въдодъ.**

въдлъбсти -бѫ -беши vb. sculpere glag.

въдодинъ adj. poss. ἔποπος upupae: male **въдълинъ** zach. 5. 9. - vost. cf. **въдодъ.**

въдодъ m. ἔποψ upupa **вдодъ** op. 1. 175. cf. **въдидъ** nsl. vdeb, vdab, dab lex. russ. удодъ, вдодъ: nota ahd. witu - hof ztschr. 3. 55: slavicum e reduplicatione ortum videtur: rad. ud, vad cf. **въдидъ.**

въдолити -лѭ -лиши vb. κοιλοῦν cavare pat.

въдраблꙗти -блꙗѭ -блꙗѥши vb. θρύπτειν conterere prol.

въдробити -блѭ -биши vb. θρύπτειν conterere.

въдрънѫти -нѫ -неши vb. εἰσσπᾶσθαι attrahere **водрьноуста лота къ себѣ** gen. 19. 10. - vost.

въдрѫжальнъ adj. πηκτός defixus.

въдрѫжати -жаѭ -жаѥши vb. προσπηγνύναι infigere hom.-mih. **коль** - krmč.-mih. - **сѧ** πήγνυσθαι figi cloz I. 608: ubique - **жаше.**

въдръжжениѥ n. πῆξις figere sborn.: male πυξίον pyxis cant. 5. 14.
въдръжити -жж- -жиши vb. ἐμπηγνύναι figere barl. kruš.
въдръзити -жж -зиши vb. πηγνύναι figere prol. cloz. triod. prol.-mart. **въдроугжени** sborn. **въдръжженъ бъикаше** cloz I. 611. - **коливоу** chrys.-lab. men.-vuk.- **сѣнь** dioptr. men.-vuk. greg.-lab. **жрьтвьникь -женъ** krmč.-mih.: **капиште въдрьзено бѣ** dial. 122. pro - **дръжжено**.
въдоуновениѥ n. ἔμπνευσις inspiratio isaak.
въдоунжти -нж -неши vb. ἐμπνεῖν inspirare ant.-hom.
въдоухнжти -нж -нешн vb. inflare sim. I. 15: recte **въдъх-**.
въдоушевлıенъ adj. ἔμψυχος animatus sabb. 163. 164.
въдоушити сѧ -шж сѧ -шиши сѧ vb. μετεμψυχοῦσθαι migrare in aliud corpus per. xxxiv. male.
въдъмениѥ n. ἐμφύσημα sufflatio zlatostr.-saec xvi.
въдъхновениѥ n. ἔμπνευσις inspiratio ioann. proph. svjat.
въдъхнжти -нж -нешн vb. ἐμπνεῖν inflare glag. chrys.-lab. **-новенъ** svjat.
въдъıмати -малж -малѥши vb. ἐμφυσᾶν inflare psalt.-int. zlatostr.-saec. xvi.
въдъıхати -халж -халѥши vb. inflare isaak spiritum ducere ex. **благооухаииѥ** - krmč.-mih.
въдѣти -дѣıж -дѣѥшн et **-деждж -деждеши** vb. ἐμβάλλειν iniicere op. 1.256. **вдежеши** proph. **оужє въдеждено** vost. I. 101: **въждежд-** pro **въдежд-** op. 1. 93. cf. **въдѣıати**.
въдѣıати -дѣıж дѣѥши vb. ἐμβάλλειν iniicere cf. **въдѣти**.
въжагало n. ἀφή quo quid accenditur pat.
въжагати -галж -галѥши vb. ἅπτειν, ἀνάπτειν accendere op. 2. 1. 139. καίειν urere ostrom. antch. pat. ex. praepos. **възъ**. raro **възъжагати**.
въжалити си -лж си -лиши си vb. laborare greg.-lab.
въждасити -дашж -даснши vb. θαμβεῖν obstupefacere hom.-mih. e **възж-**.
въждежениѥ n. ἀφή accensio.
въжделаниѥ n. desiderium **-нимь зѣло въжделавъ** svjat. op. 2. 2. 366.
въжделати -далж -далѥши vb. ποθεῖν, ἐπιποθεῖν desiderare šiš. 107. ant.-hom. svjat. bor. 58: nota **въжчелаѥте** in ev.-saec. xiii. vost.-op. 173.
въжделѣвати -валж -валѥши vb. desiderare **вжд-** ziz.
въжделѣниѥ n. desiderium ziz. **въжчелениѥ** glag.-otryv. 21.
въжделѣти -лѣıж -лѣѥши vb. ἐπιθυμεῖν, ἐπιποθεῖν desiderare cloz I. 672. ant. bon. per. man. sim. II. 6. š.-gl. 66. πενθεῖν lugere vost 1. 393. **-ливъ** pro **-лѣвъ** svjat.
въждениити -нıж -нишн vb. θηλύνειν effeminare hom.-mih.
въждешти -ждегж -ждежеши vb. ἐξάπτειν accendere **въждьжеть** io.-clim. **въждьгоухъ** zlatostr.
въждивописати -пишж -пишеши vb. ζωγραφεῖν pingere.
въждигати -галж -галѥши vb. accendere hom.-mih.
въждижити -жж -жиши vb. αἴρειν tollere greg.-naz.: recte **въздвижити**.
въждизаниѥ n. incensio - **свѣще** krmč.-mih.
въждизати -залж -залѥши vb. ἐξάπτειν accendere krmč.-mih. ant.
въждадати -ждж -ждеши et **-далж -далѥши** vb. διψᾶν sitire ant.-hom. krmč.-mih. **-да на тѧ** psalt.-petr. 62. 2. - **сѧ** id. assem. ostrom. kryl. pent.-mih. hom.-mih. nota **въжчадати** in antiquioribus codd. russ. cf. **въжад-**.
въжегати -галж -галѥши vb. incendere isaak: minus bene pro **въжаг-** vel **въжиг-**.
въжелѣти -лѣıж -лѣѥши vb. desiderare luc. 17. 22. - cod. saec. xii. psalt.-syn.
въжешти -жегж -жежеши vb. ἅπτειν, ἐμπυροῦν, ἀνάπτειν, ἐξάπτειν incendere ostrom. dial.-šaf. man. **въжегль ѥси землıю ведромь** hom.-mih. 136. - **свѣтило** men.-vuk. nota aor. **въжегомъ** glag. et **въжаша** pro **въжѣша** uti **тѣша** a **тек** psal. 73. 7. -bon.; **възьжещи** krmč.-mih.: **въжьжеть** op. 2. 2. 202. **въждьжеть** svjat. **въждьгоухь** zlatostr.
въжигало n. res, qua quid accenditur - **каньдильноѥ** prol.-vuk. prol.-mih.
въжиганиѥ n. desiderium glag.: vox dubia.
въжигатель m. ἐγκαύστης, ἐμπυρῶν incendens pat. pyrg.
въжигати -галж -галѥши vb. ἅπτειν accendere.
въжижьць n. candela **по семь пристоупивь попь въжежеть свой въжижьць** trêb. - palat.
въжизати -залж -залѥши vb. incendere glag. - **сѧ** sup.
въжилити -лж -лиши vb. δυναμοῦν roborare prol. **оуды расслаблıены въжилıены** chrys.-lab. - **доушоу** vost.
въжилıати -лıалж -лıалѥши vb. δυναμοῦν

roborare; νευροῦν firmare oct. **въжиллаше прензволение** op. 2. 1. 53. **вжилаемъ крѣпостию доуха** vost. - **сѧ** io.-sin. clim.

въжити сѧ -живѫ сѧ -живеши сѧ vb. κατοικεῖν habitare parem.

въжьжение n. incensio psalt.-int.

въждадати сѧ -жаждѫ сѧ -жаждеши сѧ et -жадаѭ сѧ -жадаеши сѧ vb. sitire proph. pat.-mih. **въжждашѫ** bon. cf. **вънждад-**.

възавидѣти -ждѫ -диши vb. βασκαίνειν invidere sup.

възаимодати -дамь -даси vb. δανείζειν mutuum dare.

възаимьство n. δανεισμός feneratio.

възаконити -нѭ -ниши vb. νομοθετεῖν praecipere svjat. dial. - **сѧ** sborn. chrys.-lab.

възаконовати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуеши сѧ vb. νομοθετεῖσθαι praecipi chrys.-lab.

възаконꙗти -нꙗѭ -нꙗеши vb. νομοθετεῖν praecipere krmč.-mih. hom.-mih. - **сѧ** men.-mih.

възалъкати -алъчѫ -алъчеши vb. πεινᾶν esurire sup. - **сѧ** id. ostrom. **възалък-** **възалк-** sup.

възбоꙗти сѧ -ѥѭ сѧ -ѥеши сѧ vb. φοβεῖσθαι timere ies.-nav. 1. 9. - vost.

възбесѣдовати -доуѭ -доуеши vb. ὁμιλεῖν colloqui.

възбивати -ваѭ -ваеши vb. τροπεῖν in fugam vertere io.-dam.

възбити -биѭ -биеши vb. τύπτειν, πατάσσειν, παίειν ferire sup. - **осле** pent.-mih. - **перси своꙗ** sbor.-kir. 25. - **сѧ роукама по лицоу** men.-mih.

възблагодѣтьнъ adj. εὐχάριστος gratus bon. šiš. 194. - **богоу** mon.-serb.

възблагопѫтьствити -штвлѭ -ствиши vb. ὁδηγεῖν ducere.

възблагословити -влѭ -виши vb. εὐλογεῖν benedicere.

възблажати -жаѭ -жаеши vb. ἀγαθύνειν exhilarare; gaudere alex. ἀγαθύνεσθαι bonum fieri -**жа срьдьце ихъ** iudic. 16. 25. - kruš.

възблѫдити -ждѫ -диши vb. πλανᾶσθαι vagari.

възболѣти -лѭ -лиши vb. ὠδίνειν doloribus cruciari pam. aegrotum fieri mir. -**лѣ болѣзнию до сьмрьти** leont. -**лѣаше** hom.-mih.

възборитель m. μαχητής pugnator pat. glag.

възбоꙗти сѧ -боѭ сѧ -боиши сѧ φοβεῖσθαι timere sup. ant. proph. leont.

възбранивати -ваѭ -ваеши vb. pugnare pam. 184: recte -**нев-**, quod cf.

възбранити -нѭ -ниши vb. πολεμεῖν pugnare; κωλύειν impedire sup. ostrom. kruš. vetare sup. 18. - (**псоу**) **оть себе** krmč.-mih. -**ниша емоу не ити** lavr. - op. 14. -**ни съвѣтоу** act. 27. 43. - šiš.

възбраньникъ m. πρόμαχος propugnans men.-saec. xi. - vost. **вьзбраникь** sbor.

възбраньнъ adj. vetitus **вьзбраньно** mon.-serb. 117.

възбранꙗти -нꙗѭ -нꙗеши vb. κωλύειν impedire sup. hom.-mih. greg.-naz. ant. cohibere sup. ἀσφάλειαν παρέχεσθαι securitatem praebere sup. - **сироу** ephr. - **сѧ** cloz I. 579. II. 60.

възбраневати -нюю -нюеши vb. impedire ziz. cf. -**нив-**.

възбранение n. περικοπή suppellex men.-vuk. male.

възбрати -берѫ -береши vb. αἴρειν tollere ant.-hom. συλλέγειν colligere ostrom.

възбрати -борѭ -бореши vb. ἀντιπαλαίειν repugnare -**боротн** cyr.-hier.

възбрѣждати -даѭ -даеши vel -ждѫ -ждиши vb. erumpere, uti videtur **како камень водоу испоустн, оть коудоу вьзбрѣждавь** hom.-mih. 199.

възбрѧцати- цаѭ -цаеши vb. βομβάζειν bombum edere - **въ гѫсли**; -**чаꙗ** stichir.-syn.

възбоудитель m. qui expergefacit typ.-chil. typ.-nic.

възбоудити -ждѫ -диши vb. ἐγείρειν, ἐξυπνίζειν excitare sup. - **сѧ** prol.-mart. alex.-mih.

възбоуждати -даѭ -даеши vb. ἐγείρειν excitare sup. typ.-chil. prol.-mart. **оть сьна того вьзбоуждаше** sabb.

възбоуждение n. expergefactio isaak. men.-vuk.

възбоучати -чѫ -чиши vb. σημαίνειν clangere - **боукснною** ierem. 6. 1. - proph.

възбоуꙗние n. μωρότης stultitia, fatuitas: male ἐξεμπλάριον exemplar sup. 237.

възбоуꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. καταστρηνιᾶν lascivire hom.-mih. χορεῖν crassescere deut. 31. 20. - vost. θρασύνεσθαι audacem fieri pat. kruš.

възбъновение n. expergisci io.-sin. pat.-bulg.

възбъновати -ноуѭ -ноуеши vb. ἀγρυπνεῖν vigilare **вьзбьноующи доуша** pat. 286.

възбънѫти -нѫ -неши vb. ἐγείρεσθαι excitari kruš. ἐξυπνίζεσθαι expergefieri sup. pent.-mih. ἔξυπνον γενέσθαι expergefieri men.-vuk. ἀνανήφειν, ἐκνήφειν resipiscere men.-vuk. **оть сьна** - sabb. 49;

nota - **сѧ** prol.-mih. et aor. **възбъдє** pat.-mih. et part. **възбъдъ** psalt.-saec. xiii. et antch. c. 48.

възбъідати -даѭ -даѥши vb. ἐξυπνίζεσθαι expergefieri greg.-naz.

възбъістрити -штрѭ -стриши vb. ἀναπτεροῦν excitare cod.-saec. xvi. - vost. - **сѧ** suscitari op. 2. 2. 239.

възбѣгати -гаѭ -гаѥши vb. φεύγειν fugere **-гай благовоний** hom.-mih.

възбѣгнѫти -нѫ -нєши vb. fugere russ.

възбѣдьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. κινδυνεύειν periclitari - **рождьствомь** δυστοκεῖν periclitari in partu gen. 35. 16. pent.-mih. - **родствомъ** id. vost.

възбѣлъівати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. albescere glag.

възбѣсити -бѣшѫ -бѣсиши vb. incitare - **на ѩбийство** svjat. - **братию** mon.-serb. 83. δαιμονίζεσθαι a daemonibus agitari; dementia vinci sup. 193. - **сѧ** ἐκμαίνεσθαι insanire sup.

възбѣсовати сѧ -соуѭ сѧ -соуѥши сѧ vb. ἐκμαίνεσθαι furere sup. 301.

възбѣсьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. μαίνεσθαι furere sup. 243. dial. triod. prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih.

възбѣшавати -ваѭ -ваѥши vb. incitare pan.

възбѣшати -шаѭ -шаѥши vb. βακχεύειν in furorem impellere: male **възвѣ-** sup. 307. 19.

възбѣшєниѥ n. μανία furor sup. **-ниѥ** sup. 447. **боуимь -ниѥмь приходєщє** hom.-mih.

възвадити -ждѫ -диши vb. turbare, concitare: in fontibus russ. vost.

възвалити -лѭ -лиши vb. προσκυλίνδειν advolvere ostrom. **-лишє камєнь на прьси ѥмоу** prol.-mih. **-лихъ камъі на оустиѥ гробоу** hom.-mih. **въспѧть -ли сѧ** men.-leop.

възваниѥ n. ἀνάκλησις revocatio sup. κλῆσις vocatio ant.-hom. **възъв-** sup.

възварити -рѭ -риши vb. πέττειν coquere sup. - **мєдъ** per. 11. - **смолоу и пькль** men.-mih.

възварити -рѭ -рѭѥши vb. βράζειν bullire **-рати** ioann.

възварѥниѥ n. coctio pat.-mih.

възвати -зовѫ -зовєши vb. καλεῖν vocare sup. ant. κράζειν, κραυγάζειν clamare sup. ἀνακαλεῖν vocare hom.-mih. revocare sup. **възъва** assem. **възъва, възъвахъ** etc. sup. ostrom. vzovues fris.

възвєдєниѥ n. ἀναδενδράς vitis arbori adplicata proph.

възвєличаниѥ n. μεγαλύνειν extollere ant.-hom.

възвєличати -чаѭ -чаѥши vb. extollere dioptr. proph. - **сѧ** sup.

възвєличєниѥ n. magnificentia glag.

възвєличити -чѫ -чиши vb. μεγαλύνειν extollere ostrom. sup. pat.

възвєсєлити -лѭ -лиши vb. εὐφραίνειν, φαιδρύνειν exhilarare sup. ant. hom.-mih. - **сѧ** ostrom. sup.

възвєсєловати сѧ -лоуѭ сѧ -лоуѥши сѧ vb. laetari hom.-mih. proph.

възвєсєлъівати -ваѭ -ваѥши vb. exhilarare chrys.-lab. isaak.

възвєсти -вєдѫ -вєдєши vb. ἀνάγειν evehere sup. ostrom. šiš. 73. ἀναίρειν, ἐπαίρειν, ἀναφέρειν tollere sup. ἐπανάγειν reducere sup. προάγειν promovere krmč. ὑψοῦν tollere - **роуцѣ кь нєбєси** m.ju.-vuk. - **очи** sup. - **очи на нєбо** greg.-lab. - **на столь** sim. I. 4. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. excitare sup. ἑλκύειν trahere sup. 344: nota **възѣхъ** zachar. 5. 1. - proph.

възвєсти -вєзѫ -вєзєши vb. ἐπανάγειν evehere - **вь глоубиноу** hom.-mih.

възвирати -раѭ -раѥши vb. ebullire **възмоущаше сє и -раше** men.-mih. 371.

възвити -виѭ -виѥши vb. ἐκκλᾶν effringere kruš. **възопєть шии възвитѣ** εἰς τοὐπίσω τράχηλον ἐξειλκυσμένος men.-mart.

възвитити -виштѫ -витиши vb. κερδαίνειν, ἐμπορεύεσθαι lucrari greg.-naz. amos 8. 6. - proph.-mat.

възвитиѥ n. κέρδος lucrum sup. 271. 26. **-тиє** philipp. 1. 21. - vost. τόκος usura men.-mih. - **добръіхъ дѣль** ioann. greg.-lab. vost. **створити** - ἐμπορεύεσθαι lucrari zlatostr. habes etiam proph.

възвитовати -тоуѭ -тоуѥши vb. παρακερδαίνειν lucrari greg.-naz.

възвить f. κέρδος lucrum hom.-mih. op. 2. 2. 114. io.-clim. zlatostr. ὠφέλεια commodum op. 2. 2. 114. τόκος usura sup. 273. 279. matth. 25. 27. - vost. idem habes svjat. mat. op. 2. 2. 396: explicatur per **лихва** vost.-op. 172.

възвладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. regnare psalt.-int.

възвлакъ m. extractum pat. 149.

възвластєловати -лоуѭ -лоуѥши vb. βασιλεύειν regnare cyr.-hier.

възвласти -владѫ -владєши vb. ἄρχειν imperare iudic. 8. 23. - vost.

възвлачити -чѫ -чиши vb. σύρειν trahere; μετεωρίζειν tollere men.-vuk. - **оть ѩмъі** chrys.-lab. - **пищоу** ex.

възвлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. σύρειν trahere pat. pat.-mih. ἐνδύειν induere - **срачицоу** kruš.
възводитель m. evehens chrys.-lab.
възводити -ждѫ -диши vb. ἀναβιβάζειν educere, evehere sup. prol.-cip. ἐμβιβάζειν inducere men.-vuk. προάγειν promovere krmč. ant. triod. εἰσάγειν inducere pent.-mih. - **очи** men.-mih. **вьзорь вьзвождаше** men.-vuk. - **на доброую дѣтѣль**; - **на санъı** sup. - **горѣ** cyr. 6. educare sup. 204. 21. **-водимъ** part. scandens sup. 202.
възводъ m. evectio **воз-** alex.
възводьнъ adj. qui evolat, uti videtur **соколь и грипсовь оузводниχь** alex.-mih. 102.
възвождениѥ n. evectio chrys.-lab.
възвонити сѧ -вонѭ сѧ -вониши сѧ vb. redundare georg.-vost.: pro **-водьн-**.
възвонꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. ὄζειν olere.
възвоѥвати -воюѭ -воюѥши vb. bellum gerere psalt.-int.
възвратитель m. retro agens: nota ἐπιστροφή reversio men.-mih.
възвратити -штѫ -тиши vb. ἀποδιδόναι reddere ostrom. ἀποστρέφειν avertere ostrom. in fugam vertere prol.-mih. - **оть заточениꙗ**; **-ти мѧ вь отьчьствиѥ своѥ** sim. I. 19. **-ти мѧ вь своꙗ оградоу** hom.-mih. - **корабль** ἀμείβειν mutare men.-mih.: nota pervertere sup. 405. 16. - **сѧ** ὑποστρέφειν, ἐπιστρέφειν, ἀνακάμπτειν, ἐπανέρχεσθαι reverti ostrom. ἀναλύειν abire ostrom. **-ти сѧ понтомь** men.-leop.: in codd. russ. habes etiam **възратити**.
възвратъ m. ἀναστροφή reditus svjat. ber. **коимьждо лѣта -томь** men.-mih. **лѣта -томь сьврьшаѥмь** ibid.
възвратьнъ adj. τροπικός revertens **-но вьстанниѥ** hom.-mih.
възвраштати -штаѭ -штаѥши vb. ἀποδιδόναι restituere; avertere sup. 22. - **сѧ** ὑποστρέφειν reverti sup.
възвраштениѥ n. ἐπάνοδος reditus sup. kruš. chrys.-lab. prol.-mih. ἀποστροφή reversio ant. - **моштьмь** šiš.
възврьгнѫти -нѫ -неши vb. iniicere isaak.
възврьзати -заѭ -заѥши vb. reponere - **попечениѥ на бога** psalt.-int.
възврьнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. reverti **-верноутъ сѧ** chron. 1. 214.
възврѣниѥ n. βράσμα, βρασμός ebullitio dial.-šaf. ζέσις aestus - **крьвьно** hom.-mih. - **сьмрьтоносно** men.-leop. **-вьрѣниꙗ** greg.-naz. io.-clim.
възврѣсти -врьзѫ -врьзеши vb. ligare par. 133.
възврѣти -врьѭ -вриши vb. βράζειν bullire ephr. misc. **-вьшимь котломь** men.-mih. **-вроуть котли** ibid. **взоврѣша чловѣци** vost.
възврѣштати -штѫ -штиши vb. exclamare **възвершинть** chron.
възврѣшти -врьгѫ -врьжеши vb. ἐπιρρίπτειν iniicere ant. **вьзврьзи на господа печаль твою** isaak. **вьзнакь на землю вьзврьже** men.-mih. - **ризы своѩ на жрѣбꙗ** ev.-trn. - **жрѣбиꙗ** op. 2. 2. 53.
възвъıсити -шѫ -сиши vb. ὑψοῦν extollere krmč.-mih. hom.-mih. ant. - **сѧ** sup. vost. io.-sin. isaak. typ.-chil. men.-leop. men.-vuk. chrys.-lab. cf. **-вꙑш-**.
възвъıти -вꙑѭ -вꙑѥши vb. φωνεῖν vocem edere **звѣрие возвыютъ** alex.
възвъıшати -шаѭ -шаѥши vb. ὑψοῦν extollere hom.-mih. ant. pat.-bulg. isaak. io.-sin - **выю** op. 2. 2. 85. - **домь** krmč.-mih. - **глась** typ.-chil. - **сѧ** psalt.-int. io.-sin. sabb. 37. 175. psalt.-pog. bon. chrys.-lab. αἴρεσθαι tolli men.-vuk. φθάνειν venire **вьзвышати се даже и до небесе** pyrg. χοροφοῦσθαι in verticem attolli hom.-mih.: nota **вьзвышати собою** hom.-mih.
възвъıшениѥ n. ὕψωσις extollere ioann. prol.-mih.
възвъıшити -шѫ -шиши vb. ὑψοῦν tollere sup. 169. proph. - **сѧ** vost. I. 107. cf. **-вꙑс-**.
възвѣвати -ваѭ -ваѥши sufflare psalt.-int. - **ꙗрости** chrys.-lab. - **сѧ**: **пламень -ваѥть се** ibid.
възвѣрити -рѭ -риши vb. πιστεύειν credere.
възвѣровати -роуѭ -роуѥши vb. πιστεύειν credere sup. ant.
възвѣсити -шѫ -сиши vb. suspendere pat.-mih. **высоче - вѣшенъ** bulg.
възвѣститель m. ἄγγελος nuncius io.-sin. chrys.-lab.
възвѣстити -штѫ -стиши vb. ἀπαγγέλλειν, ἀναγγέλλειν, μηνύειν nunciare sup. ostrom. krmč. dial. vita - theod. δηλοῦν manifestare sup. significare sup.
възвѣстиѥ n. ἀγγελία nuncius.
възвѣштавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀγγέλλειν nunciare ioann. proph.
възвѣштаниѥ n. nuncius.
възвѣштати -штаѭ -штаѥши vb. διαγγέλλειν, μηνύειν nunciare sup. dial. sabb. 66. 171. δηλοῦν significare sup.: nota λέγειν dicere sup. 297. 22.

възвѣштєниѥ n. παραγγελία nuncius op. 1. 155. μήνυμα indicium sup. 178.
възвѣꙗниѥ n. ἐπίπνευσις respiratio sup. flare pat.-bulg.
възвѣꙗти -вѣѭ -вѣѥши vb. πνεῖν spirare kryl. **вѣтрь възвѣꙗ** chrys.-lab. ἐπιπνεῖν perflare sup. 257. λικμᾶν evannare krk. **възвѣмъ моудрости** pam.
възвѧзати -вѧжѫ -вѧжєши vb. ἐνδεῖν devincire hom.-mih. προσάπτειν adnectere cloz I. 652. ἐπιφορτίζειν onerare hom.-mih. cf. sup. 45. **каменьниѥ -заше ʼимь на выю** prol.-mih. **поꙗсъ, имъже бѣ роука ѥꙗ възвѧзана** bor. 37: sine dubio etiam V.`1.
възвѫза f. σφυρωτήρ corrigia calceamenti gen. 14. 23. - op. 1. 14. isai. 5. 27. - proph. - mat. ἱμάς lorum vost. 1. 108. ev.-trn.: habes etiam op. 2. 1. 51.; 2.2. 89.
възвѫзъ m. ἱμάς lorum rem. ber.
възгарати -раѭ -раѥши vb. καίεσθαι ardere isaak. op. 2. 2. 96. - **сѧ** ἀναζεῖν effervescere greg.-naz. svjat. **пламы -раѥ сє** hom.-mih. chrys.-lab.
възглавийцє n. προσκεφάλαιον cervical.
възглавити -влѭ -виши vb. ἀνακεφαλαιοῦν summatim repetere.
възглавьѥ n. προσκεφάλαιον cervical kruš. misc. **при -вии** πρὸς κεφαλήν ad caput kruš. par. ἐπιβόλαιον velamen iez. 13. 21. - proph. nsl. pri zglavju ad caput lecti zglavnik cervical.
възглавлєниѥ n. ἀνακεφαλαίωσις recapitulatio **-лєньѥ** op. 2. 2. 197.
възглавьница f. προσκεφάλαιον cervical krk. hom.-mih.
възглаголати -лѭ -лѥши vb. λαλεῖν loqui sup. hom.-mih. **аще възглаголѥть дроугь твой нѣцѣмь сьрѣтьшємь** isaak. **възглаголю ꙗко агнѥ** hom.-mih. contradicere sup. 445.
възглаголивъ adj. κατάλαλος maledicus ant.
възгласитєль m. sonum edens ephr.
възгласити -шѫ -сиши vb. φωνεῖν vocem edere šiš. 33. ἐκτραγῳδεῖν canere greg.-naz. ἠχεῖν sonare hes. **-шєна** part. πρόφθεγμα praedictio sup. 179. - **сѧ** chrabr. 89.
възгласъ m. ἀντιφωνία antiphonia ber. alex.
възгласьнъ adj. ἀντίφωνος antiphonus.
възглашати -шаѭ -шаѥши vb. φωνεῖν sonum edere triod. - **богоу своѥ бѣды** chrys.-lab.
възглашєниѥ n. ἀντιφώνησις responsio ant.-hom. cantus **коурнѥ** - svjat.
възглѧдати -даѭ -даѥши vb. ἐπιβλέπειν intueri krmč.-mih. 208. - **къ богоу** par.
възгнати -жєнѫ -жєнєши vb. ὑπάγειν subducere.
възгнити сѧ -гниѭ сѧ -гниѥши сѧ vb. ποιοῦσθαι qualitate affici: recte πυοῦσθαι suppurari io.-clim. - op. 2. 2. 203.
възгноусити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari.
възгноушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari **-шаѥть сє пищє** μυσάζεται τὴν τροφήν hom.-mih. **-гнѫш-** krk.
възгнѣздити -ждѫ -здиши vb. ἐννοσσεύειν nidificare cf. **въг-**.
възгнѣтати -таѭ -таѥши vb. incendere dial.-šaf. cf. **възгнѣшт-**.
възгнѣтити -гнѣштѫ -гнѣтиши vb. ἅπτειν accendere sup. **аштє пламєнє нє -тиши** svjat. - **огнь** sup. vita-theod. - **пєщь** prol.-mih.
възгнѣштати -штаѭ -штаѥши vb. incendere triod.
възгнѫшати сѧ v. **възгноушати сѧ**.
възгодиѥ n. ὡριμότης maturitas.
възгодѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. εὐθύνεσθαι placere iudic. 14. 7. - kruš.
възгорѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ardere **огнь възгорѣваѥть сє** steph.
възгорѣниѥ n. ἔξαψις inflammatio isaak. io.-sin. hom.-mih.
възгорѣти сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. ἀνάπτεσθαι accendi sup. glag. - **на гнѣвъ** io.-sin. - **на любовь** hom.-mih. - **вь похоть** glag. - **доухомь** sim. II. 7.
възградити -ждѫ -диши vb. οἰκοδομεῖν condere proph. - **црькьвь** hom.-mih. - **хлѣвиноу** ibid. - **домы** men.-leop. sensu spirituali sup.
възградъ m. quod ad murum applicatur urbis oppugnandae causa **сьтворьшє авари сыны и възграды и вороты и пращє и ино много замышлєниѥ** prol.-mih., qui e russico fluxit fonte cf. karamz. 5. nota 16.
възграждати -даѭ -даѥши vb. οἰκοδομεῖν condere **-жꙗѥть** op. 2. 2. 380. - **разорєнаꙗ** sabb. 45. **по доуши оумилєниѥмь -дашє сє** sabb. 168. sensu spirituali sup.
възграждєниѥ n. οἰκοδομή aedificatio sup. pat. **жизни на** - hom.-mih.
възгракати -грачѫ -грачєши vb. crocitare **вранъ -грака** vost.
възгрєти -грєбѫ -грєбєши vb. ἀνασκάπτειν effodere.
възгрєздити -ждѫ -здиши vb. tremere facere pat. vost. cf. **възгрозити**.
възгрозити -грожѫ -грозиши vb. tremere

facere блаженаго зимѣ възгрозивъши vita-theod. cf. възгроздити.
възгръдѣниѥ n. superbia -нья sup. 427.
възгръмѣниѥ n. βρόντημα tonitru ex.
възгръмѣти -млѭ -мниши vb. βροντᾶν, καταβροντᾶν tonare bon. hom.-mih.
възгрызти -грызѫ -грызеши vb. mordere leont.
възгрѣбати -бдѭ -блюши vb. effodere pam.
възгрѣвати -вдѭ -вдюши vb. ἀναζωπυρεῖν resuscitare - даръ божии sabb. 247. - сѧ chrys.-lab.
възгрѣзити -жѫ -зиши vb. θολοῦν turbare ex. морю възмѫтити сѧ и възгрѣзити io.-clim. ἄνω φέρειν tollere вѣтри вьсе възмѫтѧть и възгрѣзѧть горѣ пѣсъкъ svjat.
възгрѫжати -жаѭ -жаѥши vb. ἀναδύεσθαι emergere pat.
възгънѫти -нѫ -неши vb. ἀναπτύσσειν expandere iudic. 8. 25. - vost.
възгѫсти -гѫдѫ -гѫдеши vb. sonare -гѫдеть море par.
възда v. ѹзда.
въздавати -даѭ -даѥши vb. ἀποδιδόναι restituere isaak. alex.-mih.
възданиѥ n. ἀπόδοσις restitutio ant. ἀνταπόδομα retributio šiš. 64. ἀμοιβή munus -ниѥ sup. - въздати antch.
въздариѥ n. retributio io.-sin. pat.-bulg. sabb. 20. chrys.-lab. βραβεῖον praemium op. 2. 1. 167. serb. uzdarje.
въздаровати -роуѭ -роуѥши vb. retribuere psalt.-int.
въздатва f. ἀνταπόδομα retributio ant.
въздатель m. dans sup. 320.
въздати -дамь -даси vb. ἀποδιδόναι restituere ostrom. хвалѫ -дати εὐχαριστεῖν gratias agere ostrom. διδόναι dare ostrom. kruš. - зъло възъ добро kruš. - за моужь дьщерь ephr. - нарѣчиѥ ἀντιδηλοῦν nunciare sup. 147.
въздаяниѥ n. ἀνταπόδοσις retributio; ἀμοιβή munus sup. -дааньѥ op. 2. 2. 430.
въздаяти -даѭ -даѥши vb. ἀναδιδόναι restituere; ἀποδιδόναι reddere šiš. 68. cloz II. 122. ἀντιδιδόναι dare cloz I. 734. διδόναι dare sup. greg.-naz. хвалѫ - ostrom.-злаа възъ добраа antch.: теплы воды въздаютъ се prol.-mih. 211. fortasse pro въздѣютъ се.
въздвигати -гаѭ -гаѥши vb. tollere per. 98.
въздвигнѫти -нѫ -нешн vb. αἴρειν, ἀπαίρειν, ἐπαίρειν tollere sup. ant. šiš. 10. 23. ἐγείρειν, ἐξεγείρειν suscitare sup. ostrom. šiš. 60. - знамениѥ побѣдьноѥ; - ядрила leont. - рать на кого sim. I. 24. - побѣдѫ ἀνιστάναι τρόπαιον sup. 72. - сѧ: да се -гнете сь мѣсть своихъ pent.-mih. aor. -гоу šiš. 10. pent.-mih. num. 10. 13. š.-gl. 69. part. -гнень glag.
въздвигнѫтиѥ n. exstructio domet. - монастыра sabb. 77.
въздвигъ m. ὕψωσις exaltatio.
въздвижениѥ n. ἀνύψωσις, ἔπαρσις elevatio sbor. - храма sim. I. 13. ἀνάστημα substantia gen. 7. 4. - pent.-mih. въздижениѥ greg.-naz. - храма mon.-serb. 200.
въздвижьнъ adj. sese tollens рамѣ -нѣ greg.-naz.
въздвизаниѥ n. concitatio воздв- брани op. 2. 2. 192.
въздвизательница f. excitans бранемъ - men.-leop.
въздвизати -движѫ -движеши et -двизаѭ -двизаѥши vb. αἴρειν, ἐπαίρειν tollere sup. sir. 13. 2. - sborn. ἐγείρειν suscitare ant. triod krk. kruš. противоу - ἀνταίρειν contra attollere hom.-mih. - храмь sim. I. 10. - свары chrys.-lab. - кого на свары chrys.-lab. - брани ok. 54. - побѣдоу на варьвары sim. I. 8.
въздвишати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. surgere демони въздвишаѭть сѧ in uno psalt. - pog. pro - жати.
въздивити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. mirari sup. men.-mih.
въздивияниѥ n. ἀγριότης feritas io.-clim.
въздивияти -яѭ яѥши vb. ἀναγριοῦσθαι, ἀπαγριοῦσθαι, ἀγριοῦσθαι exasperari sup. bon. hes. 37. pyrg. -вья- psalt.-saec. xi. - vost. - сѧ psalt.-saec. xii. - vost.
въздижениѥ v. въздвижениѥ.
въздирати -раѭ -раѥши vb. σχίζειν scindere, lacerare sup.
въздлати -лаѭ -лаѥши vb. στενάζειν gemere -лаше iob 24. 12. - vost.: vox dubia.
въздоити -доѭ -доиши vb. θηλάζειν lactare triod. dioptr.
въздоѥниѥ n. θηλασμός lactatio pyrg.
въздрадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. χαίρειν, ἀγάλλεσθαι, ἀγαλλιᾶσθαι laetari sup. ostrom. kryl. tur.
въздражаниѥ n. ἀπροσεξία negligentia ant. 137: vox dubia.
въздражати -жаѭ -жаѥши vb. ἀναχαιτίζειν inhibere sup. 275. repellere -жаемъ молитвами op. 1. 58. - ересь nom.-lab. слъзъ капле отъ чрѣсаль вздражающе се š.-gl. 63. cf. възр-.

въздраздити -ждѫ -здиши vb. irritare men.-mih.

въздразити -жѫ -зиши ἀντικρούειν resistere sup. 393. repudiare **-знхъ петра оучити мѧ хотѧшта** sup. 393. antch. καταβάλλειν abiicere - **коуы чловѣка** men.-mih. **егда сарроу отъ авраама -зи** men.-mih. cf. **възр-**.

въздразъ m. τρόπαιον aversio - **на сотоноу** op. 2. 2. 298. cf. **възр-**.

въздрасти - стѫ -стеши vb. ἀνεκτρέφεσθαι enutriri sup. ant. proph. αὐξάνεσθαι crescere ostrom. vita-theod. cf. **възр-**.

въздрастити -штѫ -стиши vb. ἐκτρέφειν enutrire greg.-naz. sborn. ἐκδιδόναι fundere sup. 380. 3: male germinare sup. 220. 12.

въздрастъ m. ἡλικία aetas sup. bor. 44. **вь - пришьдь** prol.-mih. **оть млада -ста** krmč.-mih. cf. **възр-**.

въздрасть f. ἡλικία aetas stichir. prol.-mih. cf. **възр-**.

въздрати -дерѫ -дереши vb. ἐκριζοῦν eradicare **въздери сѧ** ostrom.

въздраштати -штаѭ -штаеши vb. αὐξάνειν augere tur.

въздраштение n. αὔξησις amplificatio ant.-hom. krmč.-mih.

въздревьновати -ноуѭ -ноуеши vb. ζηλοῦν aemulari sup. **-ревън-** sup. 7. **-ревн-** op. 1. 117. bon. cf. **въздрѫв-**.

въздрекльнъ adj. ἀνάλογος conveniens op. 2. 2. 262. antch.: vocabulum graecum ad litteram versum: male **дѣтелнй въздрехльныихь** ant. 37. cf. **въздрочьнъ**.

въздрешти -рекѫ -речеши vb. λαλεῖν loqui **въздрѣстѣ оустнѣ мои** psal. 65. 14. - bon.

въздринѫти -нѫ -неши vb. trudere sborn.

въздрочьнъ adj. ἀνάλογος conveniens op. 2. 2. 266. antch. cf. **въздрекльнъ**.

въздроути -ровѫ -ровеши vb. ὠρύεσθαι rugire **-дроувъ -дроу** sup. cf. **-рюти**.

въздроутие n. rugitus ex.

въздроуштати сѧ -штаѭ сѧ -штаеши сѧ vb. ἀναπίπτειν recidere **воздроучаемъ сѧ** op. 2. 2. 672. cf. **въздрю-**.

въздръвание n. ἐκσπᾶν evellere psalt.-venet. 128. 6. **прѣжде въздрьвания оусъше** πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι psalt.-saec. xii. - vost.

въздръвьновати -ноуѭ -ноуеши vb. ζηλοῦν aemulari **-рьви-** op. 1. 88. cf. **въздрев-**.

въздръгати -гаѭ -гаеши vb. ἐνδιδόναι immittere **бръзды -дрьг-** ἡνίας ἐνδιδόναι greg.-naz.

въздръгнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἐπέχειν sibi temperare prol.-lab.

въздръжавати сѧ -ваѭ сѧ -ваеши сѧ vb. abstinere isaak.

въздръжаливъ adj. ἐγκρατής temperans prol. krmč.-mih.

въздръжальникъ m. temperans **вздержалникъ** russ.

въздръжание n. ἐγκράτεια continentia ant. sborn. σωφροσύνη temperantia sup. ἐνοχή obligatio nest. ἄσκησις exercitatio sup. εὐλάβεια, εὐσέβεια pietas sup. institutio sup. **въздрьжание** antch.

въздръжаньнъ adj. ἐγκρατείας continentiae, exercitationis sup. **-ньна благодѣть**.

въздръжатель m. ἐγκρατής temperans pat. svjat.

въздръжательникъ m. temperans isaak.

въздръжательнъ adj. ἐγκρατής temperans dial. ioann.

въздръжати -жѫ -жиши vb. tremere **обоумираю и воздрожатъ мѧ оуды тѣла моего** pam. 238. cf. russ. вздрогнуть.

въздръжати -жѫ -жиши vb. κρατεῖν possidere, retinere sup. **-жѧ** pro **-жѧ сѧ** pius, recte abstinens sup. 218. 13. - **сѧ** ἀπέχειν abstinere **блоуда сѧ -държите** sborn. **въздьржи сѧ отъ афродисий** svjat.: nota **-жаѭ** isaak. **-жаеть се** hom.-mih. chrys.-lab.

въздръживъ adj. ἐγκρατής temperans ant.

въздръжьливъ adj. ἐγκρατής continens antch. glag. dioptr.

въздръжьникъ m. ἐγκρατής temperans ant. krmč.-mih. dioptr. - **боуди езыкоу и чрѣвоу** isaak. ἐγκρατίτης encratita, haereticorum genus krmč.-mih.

въздръжьница f. ἐγκρατής temperans.

въздрънѫтаѥ adj. neuma vost. - op. 653. cf. gr. ἀπόστροφος Sulzer 1. 2. 458. ἔκστρεπτον ibid. 1. 2. 460. kiesew. cf. russ. вздергивать.

въздрыкати -каѭ -каеши vb. eruere pat.-mih. proph.

въздрыдати -даѭ -даеши vb. θρηνεῖν lugere ostrom. proph.

въздрѣмати -млѭ -млеши vb. νυστάζειν dormitare sup. ἀνακοιμᾶσθαι dormire isaak. misc. - **сѧ** id. psalt. - petr. a. chrys.-lab. leont. **-мавь се** καταφερόμενος proclivis šiš. 36: nota **-метъ** bon.

въздрѣшити -шѫ -шиши vb. ἀναλύειν dissolvere ant.

въздрюти -рювѫ -рювеши vb. ἐρεύγειν rugire **-древеть** amos 3. 8. - proph. op. 1. 117. cf. **въздроу-**.

въздрюштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. ruere воздрючашєть сѧ georg.-vost. cf. възрю-.
въздрюштєнъ part. proiectus стоꙗть ꙗко и -щєни ephr.-vost. est part. verbi -рютити pol. rzucić, unde etiam въздрюштати cf. възрютити.
въздрѧхлити -лѭ -лиши vb. contristare возд- alex. - сѧ tristem esse.
въздрѫштати -штаѭ -штаѥши vb. ruere аштє кто -чаєть, дати ли причастиє, ubi сѧ excidisse puto krmč.-vost. 1. 112. cf. въздрюштати.
въздоунѫти -нѫ -нєши vb. ἀναπνεῖν respirare pam. 142. sufflare sup. кьто -ноу на лицє hom.-mih.
въздоуханиѥ n. respiratio ex.
въздоуховидьнъ adj. aëri similis, aërius krmč.-mih.
въздоуховъ adj. aërius op. 2. 2. 299.
въздоуховьнъ adj. aëris -вьнымъ водамъ ex.
въздоухъ m. ἀήρ aër sup. svjat. georg. αἰθήρ aether man. въздоуси: благовонными -хы sabb. 23. πνεύμων pulmo 3. reg. 22. 34. - vost. dioptr. - vost. rum. cf. въздъхъ.
въздоушити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. animari glag.
въздоушьнъ adj. ἀέριος aërius sup. io.-dam. io.-clim. -ныѥ мытарє sim. I. 16.
въздъхнѫти -нѫ -нєши vb. στενάζειν ingemiscere sup. ostrom. cloz II. 38. 74. sborn. - отъ срьдьца sim. I. 20. - крѣпостию triod.: minus bene въздыхнѫти pat.-mih.
въздъшєниѥ n. ἀποστροφή aversio - отъ зълъ krmč.-saec. xiii. - vost. male.
въздымити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. καπνίζεσθαι fumare psalt.-ven.
въздымлѥниѥ n. fumus isaak.
въздыханиѥ n. ἀναπνοή respiratio; στεναγμός gemitus sup. ant. proph. man. krmč.-mih.
въздыхати -хаѭ -хаѥши et -шѫ -шєши vb. respirare ex.-op. 2. 1. 18. στενάζειν gemere sup. ant. antch. leont. š.-gl. 42. prol.-mih. op. 2. 1. 153; 2. 2. 84. -хаѥть сь нами συστενάζει gemit nobiscum šiš. 59.
въздыхнѫти v. въздъхнѫти.
въздыхъ m. halitus krk. isaak. pulmo gemitus clim. оудрьжати -хы isaak. грьло и -хы dioptr.-lab.
въздѣвати -ваѭ -ваѥши vb. αἴρειν tollere chrys.-lab. кь господоу свою любовь -вашє men.-vuk.
въздѣвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. pubertatem ingredi krmč.-saec. xiii. - vost.
въздѣланиѥ n. operatio proph.
въздѣлати -лаѭ -лаѥши vb. γεωργεῖν colere sup. 369. - землю chrys.-lab.
въздѣловати -ваѭ -ваѥши vb. operari чистоты гроздь нє -ваѥть сє chrys.-lab.
въздѣниѥ n. ἄρσις, ἔπαρσις elevatio krmč. hes. 14. роукоу - krmč.-mih. 208.
въздѣти -дѣѭ -дѣѥши et -дєждѫ -дєждєши vb. αἴρειν tollere sup. ἐκτείνειν expandere - роуцѣ sborn. ἐκπεταννύναι expandere - роуцѣ šiš. 63. роуцѣ вьздѣють на нєбо протєгьшє chrys.-lab. - роуцѣ кь высотѣ sim. I. 11. imperat. въздєждатє bon. въздєждѣтє psalt.-petr. a. въздѣжєтє pam. 112: male part. вьздьждьшоу men.-vuk.
въздѣꙗниѥ n. ἔπαρσις elevatio - роукоу par.
въздѣꙗти -дѣѭ -дѣѥши vb. αἴρειν, ἐπαίρειν tollere - сѧ sup. 68.
въздѫти -дъмѫ -дъмєши vb. φυσᾶν, ἐκφυσᾶν flare ant. iez. 22. 21. - vost.
въземати -млѭ -млѥши vb. αἴρειν tollere krmč.-mih. 212. лихо - πλεονεκτεῖν plus appetere šiš. 111. - сѧ ἐπαίρεσθαι superbire io.-clim. cf. възимати.
възигравати -ваѭ -ваѥши vb. ἐμπαίζειν illudere io.-clim. σκιρτᾶν salire pat. - сѧ σκιρτᾶν salire.
възиграниѥ n. σκίρτημα saltus hom.-mih.
възиграти -раѭ -раѥши vb. exsilire antch. - сѧ σκιρτᾶν salire sup. ostrom. hom.-mih.
възидати -зиждѫ -зиждєши et **-зидаѭ -зидаѥши** vb. ἀνοικοδομεῖν aedificare.
възиманиѥ n. ἔπαρσις exaltatio kruš. вьзым- men.-vuk. prol.
възимати -имаѭ -имаѥши et **-ємлѭ -ємлѥши** vb. αἴρειν, ἀναλαμβάνειν tollere sup. ostrom. svjat. ant. typ.-chil. λαμβάνειν sumere cloz I. 232. sup. лихвоу вьзємлють krmč.-mih. вьзымахоу воды prol.-mih. ἁρπάζειν rapere cloz I. 680. - сѧ hom.-mih. на высотоу възємлєть сѧ antch. горѣ вьзємлющюмоу сє hom.-mih. superbire нє вьзимай сє о повѣстєхъ бєзмльвьникь ioann. chrys.-lab.
възимєновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ὀνομάζειν nominare вьзьним-.
възимѣти -мамь -маши vb. habere аштє послоушаниѥ вьзимаши prol.-mart.
възираниѥ n. suspicere krmč.-mih. io.-sin.
възирати -раѭ -раѥши vb. βλέπειν aspi-

cere hom.-mih. ἀφορᾶν respicere ant. ἀτενίζεσθαι contemplari cloz I. 851. sup. - на кого krmč.-mih. - на мимоходѧщеѥ hom.-mih. - вьспѣть sim. I. 11.

възисканиѥ n. ζήτημα quaestio sup. ἀναζήτησις pervestigatio sup. посла на отрочища sim. I. 11. възиск- et възъіск- bon.

възискатель m. ζητητής quaesitor triod. διαιτητής arbiter sup. 385.

възискательнъ adj. quaerens psalt.-int.

възискати -иштѫ -иштеши et -искаѭ -искаѥши vb. ἀναζητεῖν, ζητεῖν, ἐπιζητεῖν, ἐκζητεῖν quaerere sup. ostrom. svjat. kruš. isaak. typ.-chil. pam. hom.-mih. chrys.-lab. šiš. krmč.-mih. sabb.3. ἐτάζειν exquirere - на бракь prol.-mih. взищоу овьць монхь glag. господинь -каѥть покладѣжа krmč.-mih. крьвь вьзыскаѥть сѧ pent.-mih. imperat. възъищате bon.

възисковати -коуѭ -коуѥши vb. quaerere io.-sin. chrys.-lab. ἀπαιτεῖν petere op. 2. 2. 225.

възистѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. exquirere възънс- dioptr.

възити -идѫ -идеши vb. ἀναβαίνειν, ἀνέρχεσθαι ascendere sup. - на небо hom.-mih. reverti sup. 290. aor. вьзидь šiš. 114. š.-gl. 76. вьзидоу šiš. 21. 74. вьзиде cloz I. 904. възънде bon.

възитиѥ n. ἀνάληψις ascensio на небеса възътиѥ bon. - слъньцѧ vita-theod. - рѣкы leont.

възинати -ѩѭ -ѩѥши vb. hiare: nota -ѩющоу пропасть ἀχανής valde hians. praep. възъ.

възлагати -гаѭ -гаѥши vb. ἐπιτιθέναι imponere sup. ostrom. - печать isaak.

възлазити -жѫ -зиши vb. ἀναβαίνειν ascendere pent.-mih. -лажьщоу (pro възлазѧщоу) лѣтоу ἐπ' ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ exod. 23. 16. - vost.

възлазъ m. ἀνάβασις ascensio pat.

възлакати -лачѫ -лачеши vb. πεινᾶν esurire bon. op. 1. 89. proph. š.-gl. 67. - сѧ ev.-zogr.

възламлѩти -лѩѭ -лѩѥши vb. ἀνακλᾶν repercutere ex.

възлегнѫти -нѫ -неши vb. decumbere krk. - на одрѣ chrys.-lab.

възлежаниѥ n. decumbere ioann.

възлежати -жѫ -жиши vb. ἀνακεῖσθαι, κατακεῖσθαι decumbere sup. ostrom.

възлежениѥ n. decumbere io.-sin. pat.-bulg.

възлетѣти -штѫ -тиши vb. ἐκπέτεσθαι evolare greg.-naz. sup. ant. op. 2. 1. 35. hom.-mih. sim. I. 10. io.-clim.

възлешти -лѧгѫ -лѧжеши vb. ἀνακλίνεσθαι, ἀναπίπτειν, ἀνακεῖσθαι decumbere sup. - на постели io.-sin. - на одрѣ vita-theod. - на обѣдѣ leont. ῥίπτειν ἑαυτόν se praecipitare op. 2. 2. 126. se demittere sup.

възлибити -блѭ -биши vb. ἀγαπᾶν amare pat. cf. -люб-.

възливальникъ m. σπονδεῖον poculum.

възливальница f. poculum pent.-mih.

възливати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιχεῖν infundere ostrom. kruš. dial. ant. σπένδειν libare kruš. ἐπαντλεῖν infundere men.-vuk. - сь гороу смолоу psalt.-int. -ваҳоу на ню пькьль prol.-mih. κενοῦν effundere sup. conspergere sup.

възлитиѥ n. infusio men.-vuk.

възлиѩвати -ваѭ -ваѥши vb. infundere - масло на огнь prol.-mart.

възлиѩльникъ m. σπονδεῖον poculum.

възлиѩльница f. σπονδεῖον poculum.

възлиѩниѥ n. σπονδή libatio proph. greg.-naz.

възлиѩти -лѣѭ -лѣѥши vb. βάλλειν, καταχεῖν fundere sup. ostrom. σπένδειν libare ant.-hom. - врьҳоу men.-vuk. infundere sup.

възлоблениѥ n. κακουχία vexatio ant.

възлогъ m. ἐπίθεμα quod imponitur vost. ἀνάθεμα anathema greg.-naz. κλίνη lectus лежещаго на вьзлозѣ prol.-vuk. prol.-mih.

възложениѥ n. ἐπίθεσις impositio.

възложити -жѫ -жиши vb. ἐπιτιθέναι, ἐπιβάλλειν imponere ostrom. περιτιθέναι imponere sup. -жи носифоу на роукоу прьстень pent.-mih. - на роуцѣ krmč.-mih. оузы на нь -жише sabb. 13. - на огнь кадило hom.-mih. - гоубоу на трьсть chrys.-lab. бѣсовомь себе -жише nom.-mik. 23. ἀνατείνειν protendere sup. 260.

възломити -млѭ -миши vb. frangere russ.

възломлениѥ n. ἀνάκλασις confractio.

възлъгати -лъжѫ -лъжеши vb. mentiri -лѫжеть gram. 26.

възлъзьнъ adj. чело вьзьльзно ὑπογράφων τὸ μέτωπον. ubi notabis ὑπογράφειν significare cilia denigrare: res interpreti obscura fuisse videtur men.-vuk.

възлъкати -лъчѫ -лъчеши vb. esurire -каѭ bon. cf. възалк- et възлак-.

възлъігати -гаѭ -гаѥши vb. mentiri krmč.-mih.

възлъісина f. ἀναφαλάντωμα calvities pent.-mih.

възлысъ adj. ἀναφάλαντος calvus prol.-vuk. levit. 13. 41. - kruš. pent.-mih. | rol.-mih. - **образъ** men.-leop. **возл-** ber.
възльстити -штѫ -стиши vb. decipere hom.-mih.
възлѣ praep. cum acc. iungenda pone per. 104. 17. - **берегъ** bor. 61. in fontibus russ.: est vero **възъ длѣ**.
възлѣвати -ваѭ -ваѥши vb. fundere pent.-mih.
възлѣганиѥ n. accubatio ant.-hom.
възлѣгати -гаѭ -гаѥши vb. accumbere isaak. - **на трапезѣ** io.-sin. ἀναπίπτειν recumbere - **на одрѣ** leont. **на златыныхъ и мекькыхъ** - sabb. 57: explicatur per **заслѣдати** ber.
възлѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. ἀναβαίνειν ascendere sup. ostrom. ioël 2. 9. - proph. ant.-hom. kruš. šiš. io.-sin. pent.-mih. conscendere sup.
възлѣтаниѥ n. evolare svjat.
възлѣтати -таѭ -таѥши vb. ἐκπέτεσθαι evolare ant.-hom. krmč.-mih. chrys.-lab. hom.-mih. svjat.
възлюбити -блѭ -биши vb. ἀγαπᾶν, φιλεῖν amare ostrom. sup. ἐπιποθεῖν desiderare šiš. 191. prol.-vuk. isaak. amore capi sup. part. **възлюбь** cloz II. 126. part. **-бенъ** bon. uzliubise fris. cf. **-либ-**.
възлюблꙑти -блꙑѭ -блꙑѥши vb. ἐπιποθεῖν desiderare ant. šiš.
възлюблѥникъ m. ἀγαπητός dilectus ant. misc. **-бьѥникъ** sup. 233.
възлюблѥница f. amica glag. pat.-mih.
възлюблѥниѥ n. ἀγάπησις dilectio sup. ἐπιποθία desiderium šiš. **-бьѥниѥ** sup.
възлюбовати -боуѭ -боуѥши vb. amare men.-belg.
възлюбодѣꙗти -дѣѭ -дѣѥши vb. μοιχεύειν adulterare.
възмакати -ваѭ -ваѥши vb. nuere bor.
възмагатель m. qui excitat - **кличѫ** hom.-mih. 129.
възмагати -гаѭ -гаѥши vb. δύνασθαι, ἰσχύειν posse šiš. 241. chrys.-lab. pent.-mih. isaak. typ.-chil. šaf.-urspr. δυναμοῦσθαι. ἐνδυναμοῦσθαι confortari šiš. 170. prol.-mart. glag. **егда немоштьнь есьмь. тогда паче кь богоу възмагаѭ** sabb. 62. **не кь томоу -гаѥть молениѥ** chrys.-lab. **тобоѭ -гаѥмь** prol.-mart.: nota - **кого** per. 32. 24.
възманѫти -нѫ -неши vb. ordiri **гонениѥ на цьркъвь возманоу** vost.
възметати -мештѫ -мештеши vb. ἐπιρρίπτειν iniicere men.-mih. sup. **-мещи** ex. **-мещюще** vost. 1. 112. **-мещоуще се** men.-mih. cf. **-мѣт-**.
възметнѫти -нѫ -неши vb. iacere isaak.
възмиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. misereri misc.
възмлъвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. turbari misc. 31.
възмлъчати -чѫ -чиши vb. conticescere pam.
възмоганиѥ n. posse psalt.-int.: recte **-маг-**.
възможити -жѫ -жиши vb. δυναμοῦν vigorare io.-dam.
възможьнъ adj. δυνατός possibilis greg.-naz. sim. I. 24. **-но ѥсть** licet sup. 218. potens mon.-serb. 141. 270. **-на сътворити** confirmare sup. 222.
възмольць m. deprecans **-мальць** glag.: vox dubia.
възмошти -могѫ -можеши vb. δύνασθαι posse sup. ostrom. ant. ἰσχύειν valere; ἐνδυναμοῦσθαι confortari **-гоше оть немощи** šiš. 51. **вьзмогь оть ангела** prol.-mih. idem habes bor. 36. **вьзмози и крѣпи се** men.-mih. aor. **възмогъ** bon. **вьзмогоу** šiš. 220. op. 2. 2. 429. š.-gl. 73. **възмѫ** id. glag., quod dubium.
възмръзѣти -жѫ -зиши vb. displicere **да -зить тѧ вьсе сѫщее въ седмый вѣкъ** e krk.
възмръзьствовати -воуѭ -воуѥши vb. odisse psalt.-petr. a.
възмꙑслити -шлѭ -слиши vb. cogitare **-мисл-** š.-gl. 64.
възмьждати -даѭ -даѥши vb. mercedem dare.
възмьздити -ждѫ -здиши vb. μισθοδοτεῖν mercedem dare isaak.
възмьздиѥ n. μισθαποδοσία praemium sup. ant. isaak. šiš. 184. 220. alex.-mih. sim. I. 17. ἀμοιβή praemium sup. ἀπόληψις receptio prol.-mart.
възмьздьнъ adj. μισθαποδόσεως praemii.
възмьздѣвати -ваѭ -ваѥши vb. mercedem dare chrys.-lab. ter.
възмьнѣти -нѭ -ниши vb. ἡγεῖσθαι opinari ant.-hom. proph. - **сѧ** δοκεῖν videri **-мън-** man.
възмьстити -штѫ -стиши vb. ἀμύνεσθαι ulcisci ant.
възмьшелити -лѭ -лиши vb. acquirere op. 2. 1. 188.
възмѣрити -рѭ -риши vb. μετρεῖν metiri chrys.-lab. - **противоу злымь дѣломь** leont. - **сѧ** ostrom.
възмѣрꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. ἀντιμετρεῖν respondere nom.-mik. alex.-mih. - **възданиѥ** dioptr.-lab.

възмѣрѥниѥ n. metiri -рен- psalt.-int.

възмѣтати -мѣтаѭ -мѣтаѥши et -мештѫ -мештеши vb. ἐκρίπτειν eiicere psalt.-int. - очима сѣмо и овамо op. 1. 63. - очима men.-leop. cf. -мет-.

възмѧсти -мѧтѫ -мѧтеши vb. ταράττειν turbare sup. men.-vuk. - цръкъвь κλυδωνίζειν fluctibus agitare - сѧ ταράττεσθαι turbari; κινεῖσθαι commoveri šiš. 39. hom.-mih. aor. -мѧшѧ glag.

възмѧтениѥ n. ταραχή confusio.

възмѫжаниѥ n. virum fieri hom.-mih.

възмѫжати -жаѭ -жаѥши vb. V. 1. ἀνδρίζειν corroborare III. 1. ἀνδρίζεσθαι virum fieri pent.-mih. fortiter agere sup. 143. ἁδρύνεσθαι maturescere pent.-mih. iudic. 13. 24. - kruš. -моужаетъ сынъ мой men.-leop. - сѧ id. kruš.

въмѫтити -штѫ -тиши vb. ταράττειν turbare sup. ant. isaak. hom.-mih. - море prol.-mart. - стадо ioann. - жизнь ἐκύκησε turbavit man. 60. вьсе -тѧть svjat. - сѧ ostrom. мороу -тивьшоу се men.-vuk.

възмѫштати -таѭ -таѥши vb. ταράτειν turbare sup. ostrom. ant. men.-vuk. hom.-mih. - сѧ κλονεῖσθαι agitari sup.

възмѫштениѥ n. σάλος salum ostrom. ταραχή confusio sup. ostrom. ant.-hom. ἐπανάστασις insurrectio greg.-naz. ἀπορία difficultas luc. 21. 25. glag. без -нꙗ ἀθόλωτος non turbatus sup. 177.

възнаклꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. ἀνακαινίζειν renovare.

възнавѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἐπιβουλεύειν insidiari.

възнадѣꙗти сѧ -дѣѭ сѧ -дѣѥши сѧ vb. confidere glag.

възнако adv. ὑπτίως retro dial. chrys.-lab. prol.-mih. не - ниже на лице men.-mih. вьспещающи се chrys.-lab. положише и - men.-mih. cf. възнакъ.

възнакъ adj. ὕπτιος supinus sup. възнакама роукама op. 2. 2. 202. io.-sin. io.-clim. ephr.-vost. полагаѥть честь на блюдѣ вьзнакоу krmč.-mih. 265. - лежить hom.-mih. вьзнакоу лежати dioptr.-lab. -комъ лежащемъ zlatostr. падоу вьзнаци ἀπῆλθον ὕπτιοι hom.-mih. adv. положити светаго - на сковрадоу prol.-mart. приплавающи - men.-mih. протегьше ѥго по земли - men.-mih. падь се на - на земли prol.-mih. - на земли вьзврьже men.-mih. nsl. znak.

възнакꙑ adv. ὑπτίως supine prol.-vuk.

възначь adv. ὑπτίως retro prol.

възнашати -шаѭ -шаѥши vb. ἐπανάγειν suscitare triod. - сѧ: не -шай се cyr. 4: minus bene -нош- psalt.-int.

възнебрѣшти -брѣгѫ -брѣжеши vb. ἀμελεῖν negligere chrys.-lab.

възневѣровати -роуѭ -роуѥши vb. ἀπιστεῖν diffidere.

възнегодовати -доуѭ -доуѥши vb. ἀγανακτεῖν aegre ferre ant. kruš.

възнедѫговати -гоуѭ -гоуѥши vb. aegrotare ioann.

възнеистовити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. furere nom.-mik. 34. 35.

възнеистовѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. furere mir.

възненавидѣти -ждѫ -диши vb. μισεῖν odisse cloz I. 136. sup. ostrom. hom.-mih. uznenauvidesse fris.

възнепьштевати -штоуѭ -штоуѥши vb. λογίζεσθαι reputare psalt.-int. sabb. 101. šiš. 137.

възнерадити -ждѫ -диши vb. negligere par.

възнерачити -чѫ -чиши vb. non curare - о чесомь kruš. misc. 52.

възнесениѥ n. ὕψωσις, ἀνάληψις exaltatio ostrom. - христа ok. 51. 70. op. 2. 1. 134. elatio sup. 402.

възнесовати -соуѭ -соуѥши vb. ὑψοῦν tollere men.-saec. XII. - vost.

възнести -сѫ -сеши vb. ὑψοῦν, αἴρειν, ἐπαίρειν, ἀνάγειν, μετεωρίζειν evehere sup. ostrom. man. - врата ἀναπεταννύναι aperire sup. 390. aor. - несъ glag. - нѣсъ glag. -нѣсѧ cloz I. 781. - сѧ ὑψοῦσθαι, ἀναλαμβάνεσθαι evehi ostrom.

възнеоумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. ἀπορεῖν dubitare vost.

възнизовати -зоуѭ -зоуѥши vb. infigere главꙑ - на копийце men.-mih.

възникновениѥ n. resipiscere pat.

възникнѫти -нѫ -неши vb. ἀναβαίνειν ascendere - кошѧ събλазни ἀνανεύειν suspicere men.-vuk. oculos tollere sup. 30. - окомь ἀνανήφειν resipiscere, expergefieri sup. 28. - оть сьна prol.-mih. оть оунꙑниꙗ печали - steph. оть злобꙑ - krmč.-mih.

възниспослати -шлѭ -шлѥши vb. demittere.

възнити -идѫ -идеши vb. ascendere tur. cf. възити.

възницати -ничѫ -ничеши et -ницаѭ -ницаѥши vb. ἀναφύεσθαι recrescere ant. врѣди -цаѭть antch. ἀνανήφειν resipiscere dioptr.-lab.

възновити -влѭ -виши vb. ἐπισκευάζειν instaurare.

възновлюниѥ n. ἐπισκευή instauratio.
възноситель m. qui evehit mon.-serb. 71.
възносити -шѫ -сиши vb. ἀνυψοῦν, ἀναφέρειν evehere; ferre sup. afferre sup. colere sup. 191. **-сить ѩзыкъ** cloz II. 4. - **сѧ** μετεωρίζεσθαι efferri greg.-naz. superbire sim. I. 4. cloz I. 625.
възносъ m. ἔπαρσις elevatio ex. ascensio glag.-otryv. 20. **-си морьсци** men.-mih.
възносьливъ adj. τετυφωμένος insolens ant. misc.
възносьнъ adj. ἀπάρσεως elevationis ex.
възношениѥ n. ἔπαρσις elevatio ant. dial. superbia chrys.-lab. ascensio glag.
възноудити -ждѫ -дишн vb. παραβιάζεσθαι cogere vost. cf. **-нжд-**.
възнышити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. in altum efferri et aëre librari, uti videtur **-шивъша сѧ видѣти орьла** op. 2. 2. 55. cf. **занышити** et croat. nišati movere.
възньзити -жѫ -зиши vb. infigere **възнѫзити на копиѥ** nom.-bulg. cf. **- ньсти**, quod praestat.
възньсти -ньзѫ -ньзеши vb. περιτιθέναι circumponere ostrom. - **крьсть** misc.: inf. rectius fortasse **възнисти**.
възнѣговати -гоуѭ -гоуѥши vb. molliter educare **свѧтый доухъ -ва** zlatostr. vost. 1. 117. lavr.-op. 41.
възнѫдити -ждѫ -дишн vb. cogere pat.-mih. cf. **-ноуд-**.
възобати -блѭ -блюши vb. ἐσθίειν comedere kruš. **волъ възоблють плѣвы**.
възобидѣти -ждѫ -дишн vb. ἀδικεῖν iniuria afficere.
възобитати -таѭ -таѥши vb. ξενίζεσθαι hospitari.
възобладати -даѭ -даѥши vb. ἄρχειν imperare.
възображати -жаѭ -жаѥши vb. τυποῦν formare.
възоглавити -влѭ -вишн vb. ἀνακεφαλαιοῦν summatim repetere - **повѣсть** chrys.-lab.
възоглавлюниѥ n. ἀνακεφαλαίωσις summaria repetitio.
възоживлюниѥ n. recreatio ioann.
възоколъ praep. cum gen. iungenda περί circa prol. **възоколь оучителю** τὰ παρακλήσια τῷ διδασκάλῳ men.-vuk.
възопечалити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν dolore afficere dioptr.
възопити -пиѭ -пиѥши vb. ἀνακράζειν exclamare bon.
възопѧтити -штѫ -тиши vb. ἀνατρέπειν evertere men.-mih. ἀποστρέφειν avertere prol.-cip. ἐπιστομίζειν reprimere men.-vuk. εἰσσπᾶν attrahere; κωλύειν impedire prol. - **кого** men.-vuk. - **сѧ: блаженъ -тивъıй себе отъ сладострастиѩ** isaak.
възопѧть adv. εἰς τοὐπίσω retro; ὑπτίως supine prol. - **шии възвить** men.-mart.
възопѧштениѥ n. retractio isaak.
възорати -рѭ -рюши vb. arare misc. isai. 5. 10. - proph. **възораше крьстомь оустьство** men.-mih.
възористъ adj. insignis **взористъ бываеть въ братѣхъ моужь еа** per. 17.
възоръ m. ὄψις, ὅρασις visus hom.-mih. ant. pat. prol.-cip. op. 2. 1. 115. θεωρία contemplatio men.-vuk. ἰδέα idea men.-vuk. παράδειγμα exemplum kruš. - **чистаго проуда** iez. 1.5.- proph. **изваıаными -ры** men. leop.
възорьнъ adj. παραδειγματικός exemplaris pat. misc.
възострити -штрѭ -стриши vb. ὀξύνειν acuere prol. irritare per. 49. **брада -стрена** men.-leop. - **сѧ** irasci glag.
възострıати -рıаѭ -рıаѥши vb. παραπικραίνειν exacerbare pam.: rectius **-штрıати**.
възохолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. καυχᾶσθαι gloriari psal. 93. 3. - glag.
възрадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. χαίρειν laetari.
възражати -жаѭ -жаѥши vb. ἀνατρέπειν evertere pat. io.-sin. repellere clim. pan. - **рать** ioann. cf. **въздр-**.
възражениѥ n. ἀνατροπή eversio ioann. chrys.-lab.
възразительница f. evertens **азь житиıа моѥго** - chrys.-lab.
възразити -жѫ -зиши vb. ἀνατρέπειν evertere ioann. - **желаниѥ желаниѥмь** refellere (haereticos) greg.-lab. clim. - **оть дѣль** ibid.: nota **възраждено ѥсть прнгласниѥмъ** vost. 2. 185. cf. **въздр-**.
възразъ m. τρόπαιον, ἀποτρόπαιον aversio io.-dam. cf. **въздр-**.
възракъ m. ὄψις aspectus ant.-hom.
възранıати -нıаѭ -нıаѥши vb. vulnerare psalt.-int.
възраниѥниѥ n. vulneratio psalt.-int.
възрастати -стаѭ -стаѥши vb. αὐξάνεσθαι crescere prol.-vuk. steph. chrys.-lab.
възрастениѥ n. αὔξησις incrementum ant. barl. cyr.-hier. **-ниѥ** hes.
възрасти -растѫ -растеши vb. αὐξάνεσθαι crescere sabb. 4. cf. **въздрасти**.
възрастити -штѫ -стиши vb. αὐξάνειν

augere triod. kruš.: male βλαστάνειν germinare hom.-mih.
въздрастовати -стоуѭ -стоуѥши vb. αὐξάνεσθαι crescere pat.
въздрастъ m. αὔξησις incrementum men.-vuk. ἡλικία aetas ant. dial. **на - въшедъ** man. **отъ кекропова -ста** krmč.-mih. **отъ -ста своѥго любе христа** prol.-mih. **отъ юна -ста** prol.-mart. cf. **въздр-**.
въздрасть f. ἡλικία aetas prol.-vuk. men.-leop. **вьсака - чловѣчьска** prol.-belg. **- моужьска; оуностьна -** vost. **млада -** vost. cf. **въздр-**.
възратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere vost. cf. **вънрат-**.
въздрачити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. μορφοῦσθαι formari io.-dam. **- сѧ: ни вьзрачи се, ниже вьобрази се** chrys.-lab.
въздраштати -штаѭ -штаѥши vb. αὐξάνειν augere ant. krmč.-mih. šiš. 75.
въздраштениѥ n. αὔξησις amplificatio ant. sabb. 128. 172. hom.-mih. ἀνάστημα statura men.-vuk.
въздревьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ζηλοῦν aemulari bon. φθονεῖν invidere **-вновавъ ѥствоу** hom.-mih. 80. **-вьноуеть ѥй** ζηλώσῃ αὐτήν pent.-mih. cf. **въздр-**.
въздриновениѥ n. impulsus.
въздринѫти -нѫ -неши vb. ὠθεῖν trudere pat.-mih. **-новенъ** vost. 2. 106.
въздродити -ждѫ -диши vb. regenerare **-ди ны сватымъ крещениемъ** tur.
въздрокъ m. causa **возр-** alex.
въздръпътати -пъштѫ -пъштеши vb. διαγογγίζειν murmurare pent.-mih.
въздръцати -цаѭ -цаѥши vb. ἀφορᾶν respicere.
въздръıдати -даѭ -даѥши vb. πενθεῖν lugere triod. **коѥ рыданиѥ вьзрыдаю;** chrys.-lab.
въздръıти -рыѭ -рыѥши vb. ἀνασκάπτειν effodere.
вѣзрьвнованиѥ n. indignatio glag.
въздрѣниѥ n. ἀνάβλεμμα intuitus.
въздрѣти -зрѭ -зриши vb. ἀναβλέπειν, ἐμβλέπειν, ἀφορᾶν intueri ostrom. sup. **- на небо** sup. περιβλέπειν circumspicere ostrom. **вьзьри** cloz I. 634. **вьзьрѣвъ** assem. **-зьр-** ostrom. sup. semper: nota differre **въздрѣти** et **оуздрѣти: вьзьрѣвъ очима своима оуѕьрѣ** sup. 111. 23.
въздрютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. se praecipitare ephr.-vost. **-ти сѧ ниць** vost. 1. 119. cf. **въздрюштенъ**.
въздрюштати -штаѭ -штаѥши vb. iacere **въздрючати** pam. 177. cf. **въздрю-**.
въздрадьнъ adj. ἀνεπτεπταχώς altus **вѣжди -дни** men.-leop. **вѣжди -дне** vost. **вѣжде вьзрѣдны** prol.-mart. 157: vox obscura.
възоударити -рѭ -риши vb. ferire **отъ гоуслей пѣсньный вьзоударимь глась** chrys.-lab.
възоупити -пиѭ -пиѥши vb. βοᾶν, ἀναβοᾶν, κράζειν, κραυγάζειν clamare psalt.-ven. typ.-chil. šiš. 14. 119. men.-vuk. hom.-mih. op. 2. 1. 53: e **възвъпити**. syllaba **въ** mutata in **оу**.
възоустити -штѫ -стиши vb. ἐπιστομίζειν os obturare **- оуста** chrys.-lab. **- сѧ** προτίθεσθαι statuere **-стихъ сѧ прити къ вамъ** apost.-syn. op. 2. 1. 147.
възоуштати -штаѭ -штаѥши vb. ὑποβάλλειν admonere ioann. dioptr. chrys.-lab. tur. **- сѧ** svjat. mat.
възоуштениѥ n. ὑποβολή admonitio ant.
възъ praep. cum acc. iungenda ἀντί pro **съдѣлающе боудѣте древо - вышѣѥ .н. локоть** vost. **вьзвыше** vost. 1. 154. **вьзь дльгь** pone **вьзь водоу; вьзь поуть** pat. **вьзь брьдо; троудь - гороу помысливь** hom.-mih. **четыри кадизмы въжь двѣ анагносмѣ** krmč.-rum. **вьздати зло вьзь докро** pent.-mih. **благодѣть въз благодѣть** assem. **въс толико прѣбываниѥ** sup. 335. **отъвѣщати злаа вьзь добраа** pent,-mih. glag. **нехарни оуѕь голѣмоу любьвь** mon.-serb. 229. **възъ чьто** serb. uzašto; **възоколъ; въскрай; въскрайнъı: - морѣ** παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης **въскѫѭ** ostrom. serb. uz ku quare živ. 111. **въскѫ** bon. **въспрѣмъ; въспѧть; въсто** ideo hom-mih. 140. nota **нмѣѥ вьсе и подьбрадниѥ и гоусто вьзострь сьходещиѥ** prol.-mart. 97. pat.-šaf. 24. nsl. znožje. cum rad. **вез** minus bene **възъ** contulisse videtur Pott 1. 390: nos cognatum putamus cum lit. už, quod idem 1. 617. comparavit cum lit. aukštas altus. quod vocabulum a radice quadam ug videtur derivari posse cf. lat. augeo.
възъвати v. **възвати**.
възъпити -пиѭ -пиѥши vb. ἀναβοᾶν, ἀνακράζειν, ἀναφωνεῖν, βοᾶν, κράζειν, κραυγάζειν exclamare sup. ostrom. cloz I. 898. 899. II. 9. stichir.-syn. **възпити** sup. 349. 394. **вьзьп-** sup.
възъѣд vb. ἐπανάγειν provehi imperat. **-ѣди** luc. 5. 4. - ostrom.
възъıарити -рѭ -риши vb. θυμοῦν ad iram provocare ant. kruš. **- сѧ** θυμοῦσθαι irasci sup. krk. **- на кого** glag. kruš.

възъꙗрениѥ n. irritatio psalt.-int.
възъꙗхати -хаѭ -хаѥши vb. ascendere **възъѣх-** russ.
възъюнꙑти сѧ -нꙑѭ сѧ -нꙑѥши сѧ vb. ἀνανεάζεσθαι renovari.
възъꙑбати -блѭ -блѥши vb. σαλεύειν agitare dan. 4. 11. - vost. - **сѧ** vacillare men.-mih.
възъꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. καλεῖν vocare prol. glag. ἀνακαλεῖν revocare sup. ἀνακράζειν exclamare pyrg. leont. sborn. - **сѧ** vocari greg.-lab. glag.
възьмати -ѥмлѭ -ѥмлѥши vb. λαμβάνειν sumere sup. **възмати** sup. **възъмати** sup. cf. **възѥм-**.
възьрѣти v. **възрѣти**.
възѧтель m. tollens **грѣхоу** - men.-mih.
възѧти -зьмѫ -зьмеши vb. αἴρειν tollere ostrom. sup. βαστάζειν, κομίζειν auferre ostrom. λαμβάνειν sumere ostrom. sup. κομίζεσθαι recuperare sup. 273. - **сьтократицеѭ** hom.-mih. **вьзе страхь вьсе** greg.-lab. **възѧтъ ѥго за връхъ** e mir. - **сѧ** αἴρεσθαι tolli **възметъ сѧ** cloz II. 86. imperat. **въземи** sup. part. **въземъ** sup. **възъмъ** sup. nota **вьзѧсѧ** š.-gl. 49. **вьземеть** antch. et part **възѧвъ** proph. **възнати** per. 37: ab hoc verbo derivabis nsl. vuzem croat. serb. vazam pascha, est enim vuzem sumtio (carnis) cf. magy. husvét, quod idem significat, et slov. pust pro mesopust.
възѧтити сѧ -щѫ сѧ -тиши сѧ vb. ἐπιγαμβρεύειν generum fieri 1. reg. 18. 22. 23. - vost.
възѧтиѥ n. sumere ant. krmč.-mih. λῆμμα sumtio op. 1. 119. γάμος connubium op. 2. 2. 303. **вьзетиѥ** hom.-mih. **-тие** sabb. **вь врѣме вьзетиѭ плода** prol.-mih. - **залога** krmč.-mih.
възѫглити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἀνθρακοῦσθαι carbunculis vexari georg.-vost.
въименити -нѭ -ниши vb. ἐπονομάζειν cognominare deut. 12. 5. - vost.
въименомѣстьство n. ἀντονομασία nominis mutatio svjat.
въиньно adv. εἰς τὸ διηνεκές continuo op. 2. 2. 51. **воиньно** cyr.-hier.
въиньнъ adj. διηνεκής continuus cloz I. 319. **молитва -на** antch.
въинѫ v. **инъ**.
въиспрь v. **испрь**.
въиспрьнь adj. ὁ ἄνω qui supra est cloz I. 905. hom.-mih. **вꙑспрьнь** sup. 346.
въити v. **вънити**.
въквасити -шѫ -сиши vb. fermentare - **тѣсто** svjat. mat.

въкладати -даѭ -даѥши vb. imponere russ.
въкласти -кладѫ -кладеши vb. ἐπιτιθέναι imponere šiš. 45. **въклади словеса въ срьдьце** men.-leop..
въклєнѫти -нѫ -неши vb. includere uclepenih fris. rad. **клеп**.
въклонити -нѭ -ниши vb. inclinare isaak. fortasse pro **оукл-**.
въковати -коуѭ -коуѥши vb. cudendo impendere **вкова въ ню (церкъвь)** chron. I. 148.
въкопати -плѭ -плѥши vb. defodere, sepelire **-па кости иосифовꙑ** pent.-mih. - **и͡нвꙑ** sup. 30. - **сѧ**.
въкоренити -нѭ -ниши vb. ῥιζοῦν radicibus firmare sup. ant. barl. chrys.-lab. ἐγκολποῦν in sinum colligere men.-vuk. **-нѥно слово** chrys.-lab. - **сѧ** sim. I. 7.
въкоренꙑвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. radicibus firmari isaak.
въкоренꙑти сѧ -нꙑѭ сѧ -нꙑѥши сѧ vb. ῥοιζοῦν fluere cum impetu cant.-cant. 4. 15. **въкорꙑѭщоу сѧ** op. 1. 199. cf. ostrog. : male, interprete confundente ῥοιζοῦν et ῥιζοῦν: alii habent **ислеплѧщѧ** i. e. **ислѣплѧщѧ** pro - **плꙑшта** ab **ислѣпати**.
въкражьма f. cibi genus **створите ми -моу со зелиемъ** pal.-saec. xv. - vost.: vox dubia.
въкрасти сѧ -крадѫ сѧ -крадеши сѧ vb. irrepere russ.
въкрилити -лѭ -лиши vb. alas addere - **свой истиноѭ ѩзꙑкь** hom.-mih. - **сѧ** tur. par. 120.
въкрильникъ m. qui alas addit, instigat op. 2. 2. 83, ubi alii **наставникъ**.
въкоупоименьнъ adj. ὁμωνύμιος cognominis.
въкоупоматерьнъ adj. ὁμομήτριος eadem matre natus.
въкоупоотьчьнъ adj. ὁμοπάτριος ab eodem patre genitus.
въкоупородьнъ adj. ὁμογενής consanguineus ioann.
въкоупъ v. **коупъ**.
въкоупѣ v. **коупъ**.
въкоусити -шѫ -сиши vb. γεύεσθαι, ἀπογεύεσθαι gustare ostrom. sup. man. - **плода** pam. - **ꙗди, жльчи** hom.-mih. **-сѧште** svjat.
въкоусъ m. γεῦμα, γεῦσις gustatio, sapor sup. tur. isaak. op. 2. 2. 320. μετάληψις participatio hom.-mih. **вь вькоусь пришьдь разоума светꙑхь книгь** sabb. 5.
въкоушати -шаѭ -шаѥши vb. γεύεσθαι gustare sup. krmč. sborn. hom.-mih. λαμ

βάνειν sumere - **пищоу** men.-vuk. comedere sup.

въкоушение n. γεῦσις, γεῦμα gustatio sborn. ant. pat.-mih. βρῶμα esus sup. 259. ἡδονή voluptas pent.-mih.

въкыдати -даѭ -даеши vb. iniicere prol.-vost.

въкысение n. fermentatio kruš. pent.-mih.

въкыснжти -нж -нешн vb. ζυμοῦσθαι fermentari ostrom.

вълагалище n. βαλάντιον crumena cloz I. 942. sup. ostrom. ant. ἐνθήκη merces navibus impositae hom.-mih. leont.

въдагальница f. βαλάντιον crumena pat.

въдагание n. impositio ioann.

въдагатель m. suggestor **лъжи** - ioann.

въдагати -гаѭ -гаеши vb. εἰσφέρειν inferre dial. ant. βάλλειν, ἐμβάλλειν iniicere sup. ostrom. **конемь оуздьі вь оуста -гаемь** šiš. 189.

вълазити -жж -зиши vb. ἐμβαίνειν, εἰσπορεύεσθαι, εἰσέρχεσθαι ingredi; καταβαίνειν descendere ostrom. παροδεύειν praeterire sup. 64.

вълазъ m. introitus sup. 226. 385. tur. op. 2. 2. 31. vost. **маѣ прьви дьнь на влази** š.-gl. 96.

вълаıати ca v. **влаıати ca**.

вълежати -жж -жиши vb. ἐγκεῖσθαι iacere in aliqua re - **книгахъ** sup. 347. 5. **-жить вредъ страсти** op. 2. 2. 266.

вълетѣти -штж -тиши vb. involare **-тѣ голоубь двьрьцами** men.-mih.

вълешти -лагж -лажеши vb. κατακλίνεσθαι decumbere š.-gl. 70.

въливатель ница f. vas pyrg.

вълиеати -ваѭ -ваеши vb. ἐγχεῖν, βάλλειν infundere pat. misc. typ.-chil. men.-vuk. op. 2. 2. 421. krmč.-mih. **вльньі окрьсть -вахоу** sabb. 183.

вълити -лиѭ -лиеши vb. infundere ephr.-belg. op. 2. 2. 186.

вълитие n. infusio glag.

вълиıати -лѣѭ -лѣеши vb. εἰσχεῖν infundere sup. kruš. proph.

въловьнъ adj. βραδύς tardus zlatostr. ὀκνηρότερος segnior zlatostr. - saec. xvi. - vost. ἥρεμος modestus **ходъ въловьнъ** sup. 382. 1. **ходь въловьнъ имѣти** τὸ βάδισμα ἔρημον (ἤρεμον) ἔχειν gressum placidum habere **въловьнъ ıазыкъ** pat.-mih. nota **въловьнь езыкь носеще** θηρευτικὴν περιφέροντες γλῶσσαν hom.-mih. cf. **вльгъкъ**, **влъı**, **въловьство**.

въловьство n. βραδύτης tarditas zlatostr. - saec. xvi.

вълога f. entheca, merces **влога** leont. **коупи въдогоу** men.-mih. cf. **въ/агалище**.

вълогъ m. ὄψον carnes assae, rectius quod una cum pane comedimus cod. saec. xvi. - vost. **вълогомь** δρόμῳ cursu ephr.- vost. **на влозѣ точаще** ἱππηλατοῦντες equitantes op. 2. 2. 151. σύνθημα pactum **въдогомь послаше (се)** δημοσίοις συνθήμασιν ἀπεστάλησαν men.-mih.: nota **на вьлогь вьсѣсти** ibid. cf. **въложище**.

въложение n. εἰσβολή impositio triod.

вълсжити -жж -жиши vb. βάλλειν iacere ostrom. ἐμβάλλειν immittere sup. κατατιθέναι deponere ostrom. ἐντιθέναι imponere ant. **вьложень бысть вь многьі моукьі** prol.-vuk. - **раздорь вь црькокь** chrys.-lab.

въложище n. στάδιον stadium ioann. 11. 18. - cod. saec. xiii. - vost. cf. **вълогъ**.

вълоучити -чж -чиши vb. assignare **-чи емоу землю** sim. II. 4. invenire, convenire **-чи мниха** sim. II. 7.

вълъръмитъ adj. vermiculatus, vermilius, vermelatus, ergo ruber, coccineus **поıасомъ вълърмитомь** ex., ubi etiam **вълърьмитъ**: sic explicarunt editores catalogi bibliothecae synodalis cf. duc.

вълыпнжти -нж -неши vb. ἐναπολαμβάνεσθαι adhaerere part. **вольпль** ex.: inf. potest esse **вълынжти**.

вълѣвати -ваѭ -ваеши vb. infundere krmč.-mih.

вълѣгание n. recumbere **сьпрѣдь** - primi recubitus nov.

вълѣзение n. introitus hom.-mih.

вълѣпити са -плѭ са -пиши са vb. glutine inseri, infigi **-пи са сего въспоминание въ помышление еıа** e mir.

вълѣсти -лѣзж -лѣзеши vb. ἐμβαίνειν, εἰσέρχεσθαι ingredi. intrare sup. ostrom. svjat. ev.-syn. a. καταβαίνειν descendere sup. 380. sim. II. 13. - **двьрьми** men.-leop. - **вь чрьньі** men.-mih.

вълѣтати -таѭ -таеши vb. involare **-лет-** alex. 44.

въмести -метж -метеши vb. βάλλειν iacere assem. χαλᾶν laxare.

въметати -таѭ -таеши et **-штж -штеши** vb. iniicere sup. 136. svjat. mat. prol.-mih. - **вь тьмьницоу** hom.-mih. - **ометьі** proph. - **мрѣже** hom.-mih. **вь бѣдоу вьмещеть пророка** hom.-mih. **червне вметахоу са** russ. **вь какы бѣдьі вьмещемь се** hom.-mih. 69.

въметнжти -нж -неши vb. iniicere men.-vuk. prol.-mart. **-ноуть имахь быти** ἀπερρίφην ἄν men.-vuk.

въмирити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. pacem facere per. 69.

въмъкнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. εἰσπηδᾶν insilire vost. **пакы сѧ въ матерню оутробоу въмъкноуть** ex. **вомче** per. 58.

въмъчати -чѫ -чиши vb. pertrahere **вомча** russ.

въмѣнити -нѭ -ниши vb. λογίζεσθαι putare ant. cogitare sup. ἀνατυποῦν imaginari men.-vuk. - **вь дарь** ληγατεύειν legare krmč.-mih. **красоты ни вь чьтоже вьмѣнивь** prol.-mart. - **сѧ**: **-ни се ѥмоу вь правьдоу** šiš. 189. pent.-mih. **сь беззаконьникы въмѣненъ бысть** tur. **сребро ꙗко калъ -ни сѧ ѥмоу** men.-leop.

въмѣнꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. λογίζεσθαι putare svjat. pat. ioann. **вь подьсмѣхь чьто** - prol.-cip. **ꙗко играниѥ моукы -нꙗѥть** prol.

въмѣсити -шѫ -сиши vb. φύρειν miscere ant. kruš. hom.-mih. συγκεραννύναι commiscere.

въмѣстилиште n. χωρίον locus krk. isaak. tur. πανδοχεῖον deversorium hom.-mih.

въмѣститель m. qui collocat, suggerit **господа, давьца и -лꙗ словесемь** ephr.-belg.

въмѣстительнъ adj. qui capit.

въмѣстити -штѫ -стиши vb. ἐγκατατιθέναι deponere cloz I. 307. χωρεῖν capere ostrom. comprehendere sup. 181: nota **сѧ вьм-** sup. 274. 19. pro **се въм-**. locare glag.

въмѣстьливъ adj. χωρητικός particeps **-стливи божьственыхъ таинъ** cyr.-hier.

въмѣстьнъ adj. χωρητικός qui capere potest **-стнаꙗ гора** hom.-mih. 165. **-стнааго роди ꙗдра** ibid.

въмѣсь m. immistio sborn.

въмѣсь adv. μεταξύ interea **вьмѣсь** domet.

въмѣтати -таѭ -таѥши vb. βάλλειν, εἰσβάλλειν iniicere ostrom. kruš. proph. prol.-mih. - **ометы** svjat. χαλᾶν demittere ostrom.

въмѣшениѥ n. φύραμα commistio kruš. šiš. 228.

въмѣштати -штаѭ -штаѥши vb. χωρεῖν capere ant.-hom. kruš. - **сѧ** ostrom. χωρεῖσθαι contineri sup.

въмѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. ἀνδρίζεσθαι fortiter agere.

вънебѣстити -штѫ -стиши vb. ἁρμόζεσθαι connubio iungere hom.-mih. - **сѧ** νυμφεύεσθαι nuptui collocari.

вънегда v. **вънѥгда**.

вънезаапъвѫ adv. ἐξάπινα repente ant. **-запьвоу** ἐξαίφνης subito šiš. 18: praep. **въ** et sg. acc. substantivi **запъва**: cur **а** geminetur, non liquet; etiam **вънезапы** legi dicitur.

вънезаапь adv. ἐξαίφνης, ἀθρόως subito proph. hom.-mih. **-заꙗпь** greg.-lab. **вьнезаапь** sup. 23. 19. **-пъ** sup. 19. 23; 31. 22. **вънезаапъ** sup. 28. 12; 47. 4; 38. 9; 383. 1; 383. 25.

вънезаапьнъ adj. repentinus psalt.-int.

вънезаапѫ adv. ἄφνω, ἐξαίφνης, ἀθρόως subito šiš. 45. **-запоу** šiš. 33. **-запѫ** ostrom. man. **-заꙗпоу** greg.-lab. **вьн-** sup.

вънелицѣ v. **ѥликъ**.

вънесениѥ n. introductio, illatio ostrom. šiš. xii.

вънести -сѫ -сеши vb. εἰσφέρειν inferre ostrom. ant. isaak. εἰσάγειν introducere sup. - **вь полатоу** prol.-mih. - **огнь** krmč.-mih. - **свадѫ** bell.-troj. ἐπάγειν infligere sup. 312. 6.

вьникнѫти -нѫ -неши vb. inspicere prol.-vuk. **-кь видѣ светаго** greg.-lab. - **вь гробь** chrys.-lab.

вънимaниѥ n. προσοχή attentio ant.

вънимaтель m. attendens glag.

вънимательнъ adj. attentus mir.

вънимательнѣ adv. attente typ.-chil.

вънимати -имаѭ -имаѥши et **-ѥмлѭ -ѥмлѥши** vb. προσέχειν attendere sup. ostrom. **дроугымь** - **дѣломь** man. - **притьчи** chrys.-lab. - **чьтению** šiš. 183. - **себѣ** prol.-mart. šiš. 38. - **книжьныѥ рѣчи** greg.-lab. **внемлеть ю (правдоу)** š.-gl. 91. ἐπιχάσκειν inhiare **вънимайте** sborn. - **имѣнномъ** man.: male vost. **вънемлѣте** habet sub **вънѧти**. cum gen. iunctum legitur š.-gl. 51. part. praes. act. **вьнимаꙗ** cautus sup.

вънити -идѫ -идеши vb. εἰσέρχεσθαι intrare sup. ostrom. krmč. **корабль -нидоущь вь рѣкоу** greg.-lab. - **вь воиньство** zak.-serb. ἐμπίπτειν incidere cloz I. 444. aor. **вънидете** εἰσεληλύθατε š.-gl. 46. **вънидѫ, вьнидоу** glag. šiš. 2. 22. 176. 192. 213: notabis **вънти** russ. et inauditum **вьнидьшомоу моужоу семоу вь домь мои** μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου iudic. 19. 23. - pent.-mih. cf. **вънишьлъ**.

вънитиѥ n. εἴσοδος introitus ant.-hom.

вънищаниѥ n. intuitio.

вънищательнъ adj. intuens.

вънищати -щаѭ -щаѥши et **-чѫ -чеши** vb. intueri isaak. pat.

вънишьлъ adj. concavus (de oculis) chrys.-lab. **очи вънѫтрь нѣгде въ глѫбинѫ вънишлѣ** io.-sin.

въножити -жѫ -жиши vb. ἐμπείρειν infigere hom.-mih. **рожны желѣзными вножити въ тѣло** vost. cf. **вънозити** et **шроу**.

вънозити -жѫ -зиши vb. πηγνύναι defigere - **въ оноуштѫ** calceare sup. - **иглоу** pyrg. cf. **-ножити** et **-ноузити**.

въносити -шѫ -сиши vb. εἰσφέρειν inferre; εἰσάγειν introducere sup. proph. ant.

въносъ m. illatio **вносъ** alex. ὁλκή attractio **въздоушьный вносъ и износъ** io.-dam.

вънрадити v. **вънърадити**.

вънратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere isai. 30. 32. - proph. **-ратѧтъ сѧ на нь** vost. cf. **върат-** et **вънърад-**.

вънрѣти -нрѫ -нреши vb. παρεισδύεσθαι ingredi **въньреть** greg.-naz. **вьньреть, вьньрѣше** šiš.

въноу v. **вънъ**.

въноузити -жѫ -зиши vb. ἐμπηγνύναι infigere pat. pat.-šaf. prol.-cip. men.-vuk. **трьсть острoу - вь оуχо** prol.-bulg. - **скрозѣ обѣ оуши ражьны** prol.-vuk. - **ороужиѥ вь землю** prol.-mart. - **мьчь вь оуста** prol.-mart. - **копиѥ вь ребра** men.-mih. βάλλειν iacere men.-vuk. cf. **вънозити**.

въноука f. ἐκγόνη neptis krmč. prol.-vuk. misc. men.-vuk. prol.-mih. **вноука** krmč.-mih. nsl. vnuka lex.

въноукъ m. ἔκγονος nepos barl. lit. anukas. anunas ahd. eninchil mhd. enichlin cf. Pott 2. 1. 822.

въноучиѥ n. nepotes triod.

въноучѧ n. ἔκγονος nepos šiš. 166. misc. **вьн-** et **вн-** krmč.-mih. **вноуче** kruš. **-четомь** sim. I. 14. **-четь** krmč.-mih. sg. dat. **оуноучетеви** mon.-serb. 9. 81.

въноушати -шаѭ -шаѥши vb. ἐνωτίζεσθαι audire barl. šiš.

въноушениѥ n. auditus glag.

въноушити -шѫ -шиши vb. ἐνωτίζεσθαι audire sup. šiš. ἀκούειν audire sbor.

вънъ adv. ἔξω foras; praep. ἐξ ex iungitur cum gen.: vere est substantivum. 1) **изведе вънъ града** proph. **вьнь вс҄ѣχь црькви изьгна** krmč.-mih. 389. **вьнь црькве метати** krmč.-mih. cf. sup. 10. 110. 148. 167. 448. **вьнь измѣтати** ἔξω ῥίπτειν krmč.-mih. **извьнь** ἔξωθεν foris š.-gl. 72. - **замазати** prol.-mart. **извьнь града** alex.-mih. 19. **извьнь монастыра** typ. chil. 2) **въноу: извьноу** antch.prol.-mih. kruš. men.-vuk. pat.-mih. **извьноу града** men.-leop. 3) **вънѣ** adv. ἔξω, ἔξωθεν foris sup. praep. cum gen. **вьнѣ межд҄ь римьскыχь** hom.-mih. **вьнѣ винограда извести** hom.-mih. **вьнѣ стана** šiš. 233. cf. sup. 11. 38. 89 etc. **да никътоже себе вьнѣ творить оть сьбора постещиχь се** chrys.-lab. **вьнѣ оть раю сѣде** chrys.-lab. nota **вонъ** bon. nsl. **vun**; iz vuna trub.; vnê, vunê, vuni pruss. winna foras scr. vinâ cf. Pott 1. 472. 718.

вънърадити -ждѫ -диши vb. θεᾶσθαι spectare **вьньмѣмь чоувьствиꙗ своꙗ отнишьше, и вьньрадимь, о чемь сказаѥ глаголеть покаꙗниꙗ оучитель** ant.-hom. 215. **вьзлюблєни, сьберѣте се, и оуслышите, сѣдѣте, и вьнрадите. послоушайте глаголемыиχь** 220. **ꙗкоже подьлежещеѥ слово глаголеть. и оумьно вьнрадимь** 221. **имьже кто повѣждень бываѥть, тѣмь же сего вьньрадимь прилежно** 233. **вьньрадиχомь** ἐθεασάμεθα perspeximus 1. io. 1. 1. - šiš. 250. op. 2. 1. 172: nota **вънарадити** vost.; pro **внѣдрити** scriptum putant editores catalogi bibliothecae synodalis op. 2. 2. 416. 432.

вънырати -раѭ -раѥши vb. προσαράττειν allidere barl. 89. cf. **вънрѣти**.

въньзити -жѫ -зиши vb. πηγνύναι infigere psalt.-int. - **гвоздиꙗ въ нозѣ** men.-leop. **-зи** pyrg. **вънози** vost.: forma codd. recentiorum pro **въньсти**.

въньзнѫти -нѫ -неши vb. ἐμπηγνύναι, ἐμπείρειν infigere kruš.: male **въньзѫти** apud vost. **вънъз-** defigere sup. 2. 9. - **сѧ: парѣзоу вьньзьшоу се вь ногоу** prol. mart.

въньсти -ньзѫ -ньзеши vb. πηγνύναι defigere **вьньзи ножь** prol. **вьньзи** βάλε insere ostrom.: nota **внизоша во нь соулици** bor. 16: inf. fortasse **вънисти** cf. **цвисти**.

вънѣ v. **вънъ**.

вънѣтити -штѫ -тиши vb. ἅπτειν accendere.

вънѣштьнь adj. ἐξώτερος exterior; externus **вьнѣштьниχь** sup. 354. 7. **внѣщьнии** ex. op. 2. 1. 25. **-ноую** ex. 161: natum est e **вънѣ-шть** et suffixo **ьнь** cf. **-шьнь**.

вънѣшьнь adj. ὁ ἔξω, ἐξωτικός, ἐξώτερος externus, exterior sup. sborn. krmč.-mih. **-нии насельници на поли** τινὲς ἀγροικῶν ἐν τοῖς πεδίοις men.-mih. cf. čech. na venku. **вънышьнь** isaak.: nota **вънѣшимъ** greg.-naz., quod comparativum

esse putat vost.: natum est e **вънѣштьнь.** quod cf.

вънѣꙗждоу adv. ἔξωθεν extrinsecus **вьнѣюдоу стоѥ** cyr. 5. **изь вьнѣюдоу** men.-vuk. **-ждоу** greg.-naz.: ne disiungas **вънѣ** et **ждоу** š.-gl. 71: nota **извънждоу** sup. 203. 26.

вънѣꙗждѣ adv. extrinsecus **вьн-** sup. 399.

вънѥгда conj. ὅτε cum sup. greg.-naz. ok. 58. - **ѥмоу доѥноу быти** prol.-mih.: nota **по вьнѥгда** ok. 55. dioptr.: natum est e **въ** et **ѥгда.**

вънѥлицѣ v. **ѥликъ.**

вънꙙти. вънꙙмѫ -мєши vb. capere sup. accipere - **вь корабль** men.-mih. concipere **вьньмєши вь оутрокоу** hom.-mih. προσέχειν attendere sup. **вьньми о нємь** sim. II. 4. **нє вънє своимь** men.-mih. **вьнєми** sup. **въꙙти: вьꙗти** triod. - **сꙙ** τύφεσθαι uri ostrom.

вънꙙтиѥ n. λῆμμα sumtio habac. 1. 3. - vost. op. 1. 119; 2. 1. 115.

вънѫглити сꙙ -лѭ сꙙ -лиши сꙙ vb. ἀπανθρακοῦσθαι in carbonem redigi **вноуглн сꙙ** georg.-vost.

вънѫтрь adv. ἔσω, ἐντός, ἔνδον intus, intra sup. ostrom. cloz I. 453. šiš. 11. **вьнидоше вьноутрь** leont. **обрѣтє и вьноутрь вь хлѣвинѣ** greg.-lab. praep. iungitur cum gen. **вьноутрь олтарꙗ погрєбошє н** prol.-cip. **нєбєсныхь кроугь вьноутрь бываютъ** krmč.-mih. **вьшьдьшє вьноутрь врьтьпа** prol.-cip. **вноутрь вєртєпа входить** pam. 127. cf. sup. 147. 17. **вьноутрь лѣта** psalt.-vuk. **до** - ostrom. **оть вьноутрь соущи** men.-vuk. **изъ вноутрь** pam. 141.

вънѫтрьнь adj. ὁ ἔσω internus šiš. 77. dioptr. interior sup. **-нꙗ поустынꙗ** chrys.-lab. ἐνδότερος interior men.-vuk. ἐνδιάθετος internus op. 2. 2. 457. **-нꙗꙗ** ταμεῖα **-нꙗ** intestina prol.-mart. **вънꙙтрьнихъ тѣлєсє** vost. **-нии оуди** sup. 133.

вънѫтрьнѣшьнь adj. ὁ ἔσω internus pat. prol.

вънѫтрьшьнь adj. ὁ ἔσω internus prol. isaak. viscera **до вьноутрьшнихь изронити** prol.-mart.

вънѫтрьꙗждоу adv. ἔσωθεν intrinsecus; ἐνδότερον interius, intro - **въходити** sup. - **соущи** hom.-mih. **вьноутрьюдоу прѣдитєчахоу** hom.-mih. praep. iungitur cum gen. - **завѣсы** pent.-mih. - **кожизни** šiš. 104: quidam male disiungunt **вънѫтрь** ab **ꙗждоу** š.-gl. 71. ziz.

вънѫтрьꙗждѣ adv. intrinsecus proph.

въоблити -лѭ -лиши vb. rotundum facere гной **въокьливъшє положꙙть сꙙ въ нємь** ἐπὶ σφαῖραν τῆς κόπρου ἑαυτοὺς κρύπτουσι io.-dam. cf. **облъ.**

въображавати -ваѭ -ваѥши vb. τυποῦν formare men.-vuk.

въображати -жаѭ -жаѥши vb. τυποῦν formare ioann. krmč.-mih. - **сꙙ** chrys.-lab.

въображєвати -жоуѭ -жоуѥши vb. formare glag.

въображєниѥ n. ἀντίτυπον exemplum pat. σχῆμα figura. status men.-vuk.

въобразити -жѫ -зиши vb. μορφοῦν formare sup. dial. - **въ прѣвѧѭ добротѫ** mir. - **сꙙ** prol.-mih.

въобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. μορφοῦν formare.

въоплъчити -чѫ -чиши vb. παρατάττειν in acie collocare.

въоржжавати -ваѭ -ваѥши vb. armare pan.

въоржжати -жаѭ -жаѥши vb. καθοπλίζειν armare op. 2. 2. 126. - **сꙙ** io.-sin. sabb. 17. hom.-mih.

въоржжити -жѫ -жиши vb. ὁπλίζειν armare sup. dial. kruš. man. - **сꙙ** man.

въоржжьникъ m. armatus tur.

въоуздати -штаѭ -штаѥшй vb. frenare - **си ꙗзыкъ** nom.-bulg.

въочати -чаѭ -чаѥши vb. ἐνοφθαλμίζειν inoculare.

въочєсити -шѫ -сиши vb. ἐνοφθαλμίζειν inoculare.

въочити -чѫ -чиши vb. ἐνοφθαλμίζειν inoculare triod. mir. - **слѣпаго.**

въпадаииѥ n. incidere dioptr.

въпадати -даѭ -даѥши vb. ἐμπίπτειν, περιπίπτειν incidere ant. greg.-naz. sborn. isaak. šiš. 44. 185. hom.-mih. **-дающиѥ ми злато** quam habere possum pecunia leont.

въпаднѫти -нѫ -нєши vb. ἐμπίπτειν incidere pat. misc. krk. isaak. io.-sin. op. 2. 1. 53. 161. καταφέρεσθαι deferri men.-vuk.

въпадьнъ adj. in quem cadimus **-на пропасть** prol.-cip.

въпасти -падѫ -падєши vb. ἐμπίπτειν, περιπίπτειν incidere sup. cloz I. 597. - **вь каль** pent.-mih. **въ горє въпадъши** εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα ostrom. - **сꙙ** š.-gl. 86.

въпєрити -рѭ -риши vb. ἀναπτεροῦν alis instruere ant. triod. excitare sup. **оумь на высотоу** - prol.-mart. - **оумь кь богоу** men.-vuk. **-рєни (на) въстаниѥ; любовь -рикьши** τὸν πόθον ἀφοσιωσαμένη men.-vuk. - **сꙙ** chrys.-lab. - **сє на нєбо** dioptr. **въпєрити си крилѣ** pam. 131,

въперꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. ἀναπτεροῦν alis instruere pat. ber. - **оумь** krmč.-mih. - **сѧ** isaak.
въпечалити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. dolore affici, lugere sup.
въпиво quid sit, non assequimur: **вьпиво воуди господи прьвѣньць вдещоу нощию** cyr. 13.
въпийникъ m. clamans georg.-šaf. 152.
въпирати -раѭ -раѥши vb. figere **на нь -раше очима** men.-mih.
въписание n. ἐγγραφή inscriptio proph.
въписати -саѭ -саѥши et **-шѫ -шеши** vb. ἐγγράφειν inscribere sup. ex. kruš. proph. hom.-mih. γράφειν scribere sup. - **вь дьскоу** greg.-lab. - **на дьскоу** pent.-mih. part. **въпишемъ** sborn.
въписовати -соуѭ -соуѥши vb. ἐγγράφειν inscribere pat. hom.-mih. - **себе вь помень** sabb. 43.
въпити -пиѭ -пиѥши vb. βοᾶν, κράζειν clamare sup. ostrom. **въпьетъ** cloz I. 349. 687. part. **въпьемъ** περιβοώμενος greg.-naz. goth. vopjan ahd. wuofan ags. vepan and. ôp clamor: ne cogites de scr. hvâpaja, sloveni enim hoc vocabulum a germ. mutuati sunt.
въпитомити -млѭ -миши vb. mansuefacere **оукротить и -мить** chrys.-lab.
въпиꙗние n. clamor par.
въпиѥние n. βοή clamor.
въплавъ adj. ῥεμβός vagus ant. 45: radix est **плоу**, quod etiam ire significat cf. **бесплавьнъ**.
въплетение n. ἐμπλοκή implicatio.
въплитати -таѭ -таѥши vb. implicare - **сѧ** svjat.
въплоути -пловѫ -пловеши vb. navigare hom.-mih. **-плоуше вь римь** greg.-lab.
въплъзѣти -жѫ -зиши vb. intro repere prol.-vuk. prol.-mih. men.-mih.
въплътити -штѫ -тиши vb. σωματοῦν corpus facere triod. - **сѧ** σαρκοῦσθαι incarnari sup. dioptr.
въплъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. παρεμβάλλεσθαι in acie collocari kruš. pent.-mih.
въплъчение n. παράταξις acies instructa sup. svjat.
въплъчити -чѫ -чиши vb. παρεμβολὴν παρεμβάλλειν in acie collocare sup. kruš. **въпълъч-** svjat.
въплъштение n. σωμάτωσις incarnatio sup. ant.-hom.: sup. 243. 14. habet **вьпльч-** pro **вьпльшт-**.
въпль m. κραυγή clamor sup. ostrom. greg.-naz. šiš. 243. - **горькъ** ὀδυρμός lamentatio ostrom.: male φάτνωμα laquear amos 8. 3. - vost.: nota **вьпль** sup. **вепль** bon. **вапай** š.-gl. 80. upij trub.: natum vero est **въпль** e **въпи-ъ**.
въпльно adv. γοερῶς flebiliter men.-vuk.
въпльнъ adj. κραυγῆς clamoris.
въпльствити -штвлѭ -ствиши vb. κράζειν clamare.
въпльство n. κραυγή clamor ant. nov.
въпльствовати -воуѭ -воуѥши vb. κράζειν clamare.
въплѣтание n. ἐμπλόκιον implicatio op. 1. 91. **-нина златаꙗ** op. 2. 2. 642.
въплюшта pl. n. πνεύμων pulmo ex. dubium cf. **плоушта**.
въповадити -ждѫ -диши vb. ζευγνύναι, ἀναζευγνύναι iungere - **колесницѧ** vost.
въпомышление n. ἐνθύμησις cogitatio šiš. 176.
въпомѣнѫти -нѫ -неши vb. meminisse bulg.
въпотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare hom.-mih.
въправьдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. iustificari sup. 169. 26.
въпрашание n. ἐρώτημα interrogatio, quaestio sup. sborn. ant.-hom.
въпрашати -шаѭ -шаѥши vb. ἐρωτᾶν, διερωτᾶν, ἐπερωτᾶν, πυνθάνεσθαι interrogare sup. ostrom. ant.-hom. pent.-mih. šiš. 1. αἰτεῖν poscere šiš. 196. iudicare sup.: nota **вьпрашахоуть** šiš. 1.
въпраштити -штѫ -штиши vb. iacere cum sonitu **оть небесе ме акы камыка хоуда кь землю въпращи** hom.-mih. 18.
въпросителънъ adj. interrogans.
въпросити -шѫ -сиши vb. ἐρωτᾶν, ἐπερωτᾶν interrogare sup. ostrom. ant.-hom. cloz I. 127. 312. bell.-troj. **оупр-** alex.-mih.
въпросъ m. ἐρώτημα, πεῦσις interrogatio sup. svjat. pat. proph. krmč.-mih.
въпросьникъ m. quaesitor, uti videtur - **вѣка сего** ephr.-belg.
въпрошателънъ adj. interrogans psalt.-int.: recte **въпраш-**.
въпрошати -шаѭ -шаѥши vb. interrogare svjat.: recte **въпраш-**.
въпрошение n. ἐρώτησις, ἐρώτημα interrogatio, quaestio sup. ant.-hom.
въпрѫсити -шѫ -сиши vb. ἐνστηθίζειν animo imprimere.
въпрѣдити -ждѫ -диши vb. antevertere - **кого; впредиве** per. 49.
въпрѣкы v. **прѣкы**.
въпрѣмити -млѭ -миши vb. dirigere **не въпрами очесе на ню** svjat.

въпрѣстолѥниѥ n. inthronisatio pent.

въпрѣти -пръ -прѥши vb. ἐφιστάναι ponere kruš. въпрѫ лицѥ своѥ на доушоу тоу levit. 20. 6. - vost., qui male inf. въпрати esse statuit.

въпрѣчѥсниѥ n. ἀντιλογία contradictio въпрѣчѥсниѥ hebr. 12. 3. - vost. cf. въпрѣкъı, въпрѣчити сѧ.

въпрѣчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. προσκρούειν impingere - сѥ ѥмоу men.-mih. 247.

въпрѧгати -гаѭ -гаѥши vb. iungere vost. I. 353. par.

въпрѧгнѫти -нѫ -нѥши vb. iungere kruš.

въпрѧжѥникъ m. ὑποζύγιον iumentum: male въпрѧжѥмникъ cyr.-hier.

въпрѧжь f. iugum op. 2. 2. 251. - оубо ѥсть ѥдина antch.

въпрѧзати -заѭ -заѥши vb. iungere isaak.

въпрѧшти -прѧгѫ -прѧжѥши vb. ζευγνύναι iungere ant.-hom. zlatostr. вьпрѥжень воль ephr. колѥсница вьпрѥжена men.-mih. въпрѧшти sup. 163. 10.

въпсати -пишѫ -пишѥши vb. inscribere cloz I. 83. 87. chron. 1. 121. II.

въпоустити -штѫ -стиши vb. χαλᾶν immittere, demittere sup. - мрѣжѥ вь ловь hom.-mih.

въпоуштати -штаѭ -штаѥши vb. παρεμβάλλειν immittere sup. 259.

въпьхати -хаѭ -хаѥши vb. figere glag.

въпѣнꙑати -нꙑаѭ -нꙑаѥши vb. ἐπαφρίζειν spumare šiš. 216.

въпѧтити -штѫ -тиши vb. repellere steph.

въпѫчити -чѫ -чиши vb. ἀνακλᾶν refringere - шию men.-vuk. cf. въспѫчити, quod praestat.

въравьнꙑати сѧ -нꙑаѭ сѧ -нꙑаѥши сѧ vb. συναναστρέφεσθαι comparari вравнахъ сѧ gen. 30. 8. - vost.

въразоумити -млѭ -миши vb. συνετίζειν monere psalt.-int. -ми вьсѣхь срьдьца sim. II. 1. - сѧ chrys.-lab.

въразоумлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. συνετίζειν monere triod. psalt.-int.

въразоумлѥниѥ n. monitum prol.-mart.

въразоумѣниѥ n. monitum svjat. op. 2. 2. 366.

въразоумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. intelligere вразоумѥноѥ bor. xxiii. - сѧ concordare per. 88.

въpасти -стѫ -стѥши vb. ἐναυξάνεσθαι crescere in aliquid.

въратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere proph. cf. въпратити сѧ.

въpачати -чаѭ -чаѥши vb. παραινεῖν admonere prol.

въраштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. augeri glag.

върешти сѧ -рекѫ сѧ -речѥши сѧ vb. polliceri pravda-ruska cf. оурешти.

въривати -ваѭ -ваѥши vb. trudere glag.

въринѫти -нѫ -нѥши vb. εἰσωθεῖν intrudere prol. ἐμβάλλειν iniicere men.-vuk. ἀπορρίπτειν abiicere men.-vuk. - вь дьно sim. I. 1. - вь пєщь greg.-lab. - вь пропасть cyr. 6. - вь ровь sym. I. 27. вьривьшоу (pro вьриноувьшоу) вь корабль prol.-mart.

въроутити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ὠθεῖσθαι trudi да нє вьроутить сє вь пропасть krmč.-mih. 160. вроути сѧ єй (цєркви) вєрхъ bor. 81. cf. върютити сѧ.

върьвновати -ноуѭ -ноуѥши vb. aemulari glag.

върѣвати -ваѭ -ваѥши vb. συνωθεῖν trudere hom.-mih. - ваютъ сами сєбє въ пєщь men.-leop.

върѣзати v. оурѣзати.

върѣти v. врѣти.

върютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. iniicere se, incidere врютивъ сѧ отъ спадєниꙗ камєню vost. ꙗко многамъ всѣмъ (вьсємъ) и цєрквамъ съ моужи врютити сѧ georg.-vost. єгда очи върютилѣ сѧ svjat. очи изгорѣвьши и вьнѫтрь зѣло вьрѧщьши (-рꙑщьши) сѧ pat.-mih. 105. cf. въроутити сѧ pol. rzucić et върꙑтити сѧ: quoad nasalem cf. нѫдити et ноудити etc.

върѧдити -ждѫ -диши vb. κατατάσσειν constituere sup. 390. 23. part. врѧжєнъ ex. ordinare оурєдити alex.-mih. 89: nota pol. urządzić.

върѧдъ m. ordo врѧдъ ex.: nota оурѧдъ et lit. urēdas officium pol. urząd.

върѧдьнъ adj. ἀκόλουθος consentaneus врѧдьнъ ex.

върѧждєниѥ n. consequentia sup. 206. 407. 416. ἀκολουθία series -нниємь извѣдѣмь hom.-mih. 207.

връжчати -чаѭ -чаѥши vb. ἐγχειρίζειν tradere; συνιστάναι commendare pyrg. chrys.-lab. ok. 52. 54. ἐγχειρεῖν aggredi: nota връжщати greg.-naz.

връжчєниѥ n. ἐγχείρημα conatus dial. greg.-naz. hom.-mih.

връжчити -чѫ -чиши vb. συνιστάναι commendare dial. ворити сє вьроучи alex.-

mih. πιστεύειν credere sup. men.-vuk. **оүзды всєѥ тварн вьроүчн ѥмоү** hom.-mih. 138.

вържчь adv. in manibus **нижє своѥго нє знаѥшн, цѣ н вържчь нмыи** ex. **платн вроүчь** vost.

вържштатн сѧ -штаѭ сѧ -штаѥшн сѧ vb. praecipitari, vagari: **бѣдҳж въ горахъ -ѭштє сѧ кь стѣнахъ вьсь дьнь тъ н тж ношть** sup. 23. 14. cf. **върютнтн сѧ** et **върѩтнтн сѧ**.

върѩтнтн сѧ v. **върютнтн сѧ**.

въсаднтн -ждж -днтн vb. βάλλειν iacere ostrom. - **на конь** per. **на конѥ** - sabb. 11. - **на клюсє** men.-mih. - **въ тємннцж** sup. 135. - **вь тьмьннцоү** prol.-mih. - **вь клады** prol.-mart. ἐπιβιβάζειν imponere ostrom. φυτεύειν plantare sup. 332. ostrom. καταφυτεύειν plantare proph. παρατιθέναι deponere - **лозоү вь зємлю** prol.-mart.- **сѧ** φυτεύεσθαι plantari ostrom.

въсадьннкъ m. ἀνάβατης eques barl. io.-sin. pent.-mih. - **коньнъ** vost. 1. 354. ἐπιβάτης eques hom.-mih. - **конѥ** sabb. 42. de navigantibus lavr.-op. 12. **въсадъннкъ** bon.

въсадьнъ adj. equo vectus triod.

въсаждатн -даѭ -даѥшн vb. βάλλειν iacere.

въсвєрѣпѣтн сѧ -пѣѭ сѧ -пѣѥшн сѧ vb. ferocire **вьзс-** chrys.-lab.: rectius sine **сѧ**.

въсвнстатн -штж -штєшн vb. συρίζειν sibilare **змьй -ставь** hom.-mih.: nota ὑβρίζειν conviciari hom.-mih.

въсєлнтн сѧ -лѭ сѧ -лншн сѧ vb. κατοικεῖν incolere sup. ostrom. σκηνοῦν, κατασκηνοῦν habitare ostrom. **вьсєльша сє вь свєтоую гороү** sim. I. 11. **вьсєлєнь** κατοικῶν inhabitans pent.-mih. **оүсєлѧть сѧ** svjat. vzedli collocat fris. **въсєдлн сѧ** šaf.-frag. 37.

въсєльннкъ m. κάτοικος incola ioann. - **нєбєсємь** hom.-mih.

въсєльннца f. domicilium krk.

въсєлꙑватн -ваѭ -ваѥшн vb. collocare pan.

въсєлꙗтн -лꙗѭ -лꙗѥшн vb. collocare, deducere colonos bon. - **сѧ** κατοικεῖν, ἐνοικεῖν habitare šiš. 195. kruš. proph. cf. sup. 427.

въсєлєватн -каѭ -ваѥшн vb. κατασκηνοῦν sedem ponere hom.-mih. greg.-naz.

въсєлєнаꙗ adj. ἡ οἰκουμένη terra habitata sup. typ.-chil. hom.-mih. **вьсєлєнаѣ** cloz I. 234. 837. II. 76. **вьсж вьсєлєнжѭ** ostrom. **всєє вселєннє зємлє** š.-gl. 73.

въсєлєннѥ n. ἐνοίκησις, κατοίκησις, κατοικητήριον habitatio sup. 180. svjat. **обьштє вьсєлєннѥ** οἰκουμένη orbis terrarum sup. 393. 1. **вьсє вьсєлєннѥ** id. sup. 396. 10.

въсєлєньскъ adj. οἰκουμενικός universalis sup. - **оучнтєль** cyr. 23. - **патрнархь** sabb. 126. - **сьборь**.

въсннатн -ваѭ -ваѥшн vb. ἀνατέλλειν oriri men.-bulg.

въснлнтн сѧ -лѭ сѧ -лншн сѧ vb. ἐνδυναμοῦσθαι confortari psalt.-nor.

въснꙗватн -каѭ -ваѥшн vb. ἀναλάμπειν resplendere triod. isaak. pan. αὐγάζειν splendere man. **сльньцє равнѣ богь -ваѥть** chrys.-lab.

въснꙗтн -снꙗѭ -снꙗѥшн vb. ἀναλάμπειν resplendere cloz I. 588. sup. 58. λάμπειν splendere sup. 368. ἀνατέλλειν oriri ostrom. tur. **краснаꙗ вєсна вьснꙗла ѥсть** hom.-mih.: nota procreare sup. 134. 7. et **въсьѣкъ** cloz I. 588.

въскаждєннѥ n. evaporatio io.-sin. **дымьно** - chrys.-lab.

въскакатн -чж -чєшн et **-каѭ -каѥшн** vb. ἐνάλλεσθαι insilire sup. 315. hom.-mih. κυβιστεύειν irruere hom.-mih.

въсканжтн -нж -нєшн vb. ἐπιστάζειν instillare ant. **да -нєть на мѧ чловѣколюбьє твоє** antch.

въскапатн -плѭ -плєшн vb. ἐπιστάζειν instillare ex. imperat. **-капн** ephr.

въскладатн -даѭ -даѥшн vb. ἐπιτιθέναι imponere ostrom. per. 48. - **на рамa** antch.

въскладꙑватн -ваѭ -ваѥшн vb. imponere russ.

въскланꙗтн -нꙗѭ -нꙗѥшн vb. ἀνακλίνειν reclinare per. 38.- **сѧ** ex. vost.2. 87. prol.-mih. **господь -нꙗшє сѧ єй** ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς innixus (scalae) gen. 28. 13. - op. 1. 16. ἀνακύπτειν emergere hom.-mih. - **на дроүгоү страноү** men.-mih. - **богоү** vita-theod.

въскластн -кладж -кладєшн vb. ἐπιτιθέναι imponere sup. 60. kruš. pent.-mih. - **полѣна на олтарь** vost. 2. 144. - **на сє дрьва** prol.-mih.

въсклатн -колѭ -колєшн vb. impedire **многꙑ мѧтєжа въсколоша** meth. 3.

въсклєвєтаватн -ваѭ -ваѥшн vb. ἀντιλοιδορεῖν vicissim conviciari **вьсклєв-** šiš. 196.

въсклєвєтатн -вєштж -вєштєшн vb. κατηγορεῖν arguere.

въсклєпатн -плѭ -плєшн vb. σημαίνειν indicare triod. ephr.- **на оутрьнѭ** e mir. 137.

въсклнкновение n. ἀλαλαγμός vociferatio chrys.-lab. ant.-hom. sabb. 112.
въскликнжти -нж -нешн vb. ἀναλαλάζειν exclamare; ἀλαλάζειν clamare sup. man. pat. men.-mih. ὀλολύζειν ululare op. 2. 2. 126. **-нѣаше** sabb. 106. cf. sup. 352.
въсклнцаннѥ n. ἀλαλαγμός clamor ant. men.-mih. **-ньѥ** sup. 365.
въсклнцатн -цаѭ -цаѥшн vb. ἀλαλάζειν clamare typ.-chil. steph. sabb. 11. chrys.-lab. ὀλολύζειν ululare op. 2. 2. 126. sonare isaak.
въсклоннтн -нѭ -ннши vb. ἀνακλίνειν reclinare ant. **долоу ннчеждоу женоу -ни** greg.-lab. - **сѧ** ἀνακύπτειν emergere ostrom. isaak. **малы** - μικρὸν ἀνανεύειν suspicere hom.-mih. - **къ слоугамъ** men.-mih. - **си малы** men.-mih. 165.
въсклонѥннѥ n. reclinatio dioptr. typ.-chil.
въсключнтн -чж -чншн vb. coarctare, uti videtur **-чивьше вьвѣсише н (вь котьль) до поꙗса** men.-mih.
въсковатн -коуѭ -коуѥшн vb. cudendo addere **-ва на ню (нконоу) боле трндесѧтн грнвенъ золота** per. 72.
въсколѣбатн -баѭ -баѥшн vb. σαλεύειν agitare psalt.-theod.
въскоматн -млѭ -млѥшн vb. γρύζειν mutire, grunnire kruš. **-млѥть пьсь** pent.-mih.
въсконьчаннѥ n. συντέλεια consummatio.
въскопаватн -ваѭ -ваѥшн vb. effodere **гробы оускопаваѥ** krmč.-mih. διαβάλλειν calumniari ex. - op. 2. 1. 25.
въскопаратн -раѭ -раѥшн vb. ἐκμοχλεύειν vectibus excutere **слокесы** - hom.-mih. 181. graece Saville VII. 546. linea 29.
въскопатн -паѭ -паѥшн et **-плѭ -плѥшн** vb. ἀνορύττειν effodere misc. pent.-mih. **-павъ обрѣте ракоу** prol.-mih. **жоупнща -пающе** θυμβόρυχοι sepulcra effodientes io.-clim.
въскопꙑснжтн -нж -нешн vb. salire **-ноуша юннца; -ноутъ, нъ не играюще** ioël 1. 17. - proph.
въскорнтн -рѭ -рншн vb. ταχύνειν festinare sir. 43. 17. - vost. δριμύζειν exasperare hom-mih.
въскочнтн -чж -чншн vb. εἰσπηδᾶν insilire sup. 59. 145. 174. 312 etc. cloz I. 317. 433. ingredi sup. 136. irruere sup. 111. - **вь рай** chrys.-lab. praep. **въ**.
въскочнтн -чж -чншн vb. ἐπιπηδᾶν insilire sup. 314. dial. krk. ἅλλεσθαι salire šiš. 23. ἐκπηδᾶν exsilire šiš. 23. - **съ одра** tur. 49. - **съ постелѧ** ioann. **оть гроба** - sabb. 210. 212. praep. **възъ**.

въскрай m. margo **къ въскраю** prol.-lab. - **тамошнѥѥ светꙑнѥ** πρὸς τὴν φλιὰν τοῦ ἐκεῖσε ἁγιάσματος men.-vuk. **въскраѥмь** prope pat.
въскрай adv. παρά prope pat. in propinquo sup. 57. praep. cum genitivo iungenda cyr. 3. men.-vuk. - **епнскопнѥ** greg.-lab. - **его** vost. 1. 425. συνόμορος confinis.
въскрайнь adj. ὁ πλησίον, πλησίος, παραπλήσιος proximus sup. 281. ex. - op. 2. 1. 24. hom.-mih.
въскрамолнтн -лѭ -лншн vb. στασιάζειν contendere; ἐπισυνίστασθαι insurgere iez. 11. 6. - vost.
въскрамоловатн -лоуѭ -лоуѥшн vb. ἐπισυνίστασθαι insurgere iez. 2. 6. - vost.
въскрамольствоватн -воуѭ -воуѥшн vb. στασιάζειν contendere.
въскрнлнтн -лѭ -лншн vb. ἀναπτεροῦν alas addere, excitare sup. 235.
въскрнлнѥ n. κράσπεδον fimbria men.-vuk. - **рнзьно** hom.-mih. πτερύγιον pinna kruš. 1. reg. 24. 12. - op. 1. 29. - **горꙑ** sabb. 23.
въскрнчатн -чж -чншн vb. ἀναβοᾶν exclamare greg.-lab. sup. 19. 31. 32 etc. kruš. marc. 6. 49. - ev. saec. XV. prol.-cip. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. ὀλολύζειν ululare op. 2. 2. 82.
въскронтн -кроѭ -кроншн vb. ἀνατέμνειν resecare **ременнѥ -нше ѥмоу** prol.-mih.
въскропнтн -плѭ -пншн vb. ἐπιρραίνειν, ῥαίνειν aspergere kruš. pent.-mih. - **на рнзоу** hom.-mih.
въскръбѣтн -блѭ -бншн vb. ἀδολεσχεῖν meditari, contristari misc.
въскръжьтатн -жьштѫ -жьштешн vb. βρύχειν fremere **-жеташе зоубы** men.-mih. **-крежташа** russ. **-крьштатн** glag.
въскръмнтн -млѭ -мншн vb. ἀνατρέφειν, ἐκτρέφειν, τρέφειν enutrire sup. hom.-mih. sim. I. 22. sabb. 36.
въскръмлѥннѥ n. nutritio hom.-mih. - **дѣтн** krmč.-mih.
въскръсатн -саѭ -саѥшн vb. ἐγείρεσθαι excitari sup. 318. 357. dial.
въскръсеннѥ n. ἀνάστασις resurrectio cloz sup. pascha misc. dominica š.-gl. 40. **-нье** cloz I. 312. 741. **-крьс-** svjat.: maře **-крьшеннѥ** krmč.-mih.: **въскр'сеннемъ** pro **съкръвеннемъ** κρύψις occultatio sup. 342.
въскръсновеннѥ n. ἔγερσις, ἐγερθῆναι suscitari **-крьс-** ostrom.
въскръснжтн -нж -нешн vb. ἐγείρεσθαι, ἀνίστασθαι excitari sup. ostrom. **-кръсъшюмоу** cloz I. 731. **-крьсъшнмъ** cloz I. 725. **-кресъшюмоу** cloz I. 750. **-крьс-**

нжща greg.-naz. cf. serb. iskrsnu izis-kivanje živ. 157.
въскръсьнъ adj. ἀναστάσεως, ἀναστάσιμος resurrectionis sup. cloz I. 720. - дьнь pascha svjat. op. 2. 2. 34.
въскрывати -ваѭ -ваѥши vb. recte occultare, male igitur прахъ, ѥгоже -ваѥть вѣтръ psalt.-saec. xiii, ubi κρύπτειν et ἐκρίπτειν confudit interpres.
въскрѣсити -шѫ -сиши vb. ἐξεγείρειν, ἐγείρειν, ἀνιστάναι excitare sup. ostrom. vost. 1. 20. cloz I. 646. 764.
въскрѣсьнъ adj. ἀναστάσεως resurrectionis -сънахъ ostrom. - дьнь dioptr. -но село hom.-mih. въскрьсьнаꙗ поють се typ.-chil.
въскрѣшати -шаѭ -шаѥши vb. ἐγείρειν, ἀνιστάναι excitare sup. ostrom. cyr. 16.
въскрѣшениѥ n. ἔγερσις excitatio; ἀνάστασις resurrectio sup. ostrom. šiš. 93. 192. men.-vuk.: recte -сениѥ greg.-naz.
въскрѧнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἐκκλίνειν declinare отъ добра въ зло воскрѧноуша сѧ io.-dam.
въскоурити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. καπνίζεσθαι fumare bon. vost. chron.-russ. пламеноу -рившоу prol.-mart. men.-leop.
въскоуръ m. ἀτμός vapor io.-dam. op. 2. 2. 302. ἀναθυμίασις evaporatio ex. πνεῦμα halitus -ри въсходѧтъ op. 2. 1. 32.
въскоурьнъ adj. ἀτμοειδής vapori similis ex.
въскоутаниѥ n. repressio - сѣтовноѥ ex.
въскоутати -таѭ -таѥши vb. ἀναστέλλειν attollere georg. καταστέλλειν reprimere - врѣдове op. 2. 1. 23: nota множьствоу въскоутавьшоу πλήθους ἀρεσθέντος hom.-mih. et -кѫт- greg.-naz.
въскывати -ваѭ -ваѥши vb. renuere -ваѥть паулъ петроу hom.-mih. 171.
въскыдати -даѭ -даѥши vb. iniicere скврънѫ на кого - nom. - bulg.
въскынѫти -нѫ -неши vb. ἀνανεύειν renuere io.-clim.
въскыпати -паѭ -паѥши vb. ἅλλεσθαι salire источникъ -паѭщь ioann. 6. 14. - vost.
въскыпѣвати -ваѭ -ваѥши vb. scaturire.
въскыпѣниѥ n. βρασμός ebullitio greg.-naz.
въскыпѣти -плѭ -пиши et -пѣѭ -пѣѥши vb. ἀναβλύζειν scaturire; ἀναβράσσεσθαι fervere sup. 66. hom.-mih. ἐκζεῖν effervescere -пѣ вода, источьникъ, море prol.-mih. влънамь -пѣвъшимь men.-vuk. изъ самого бога -пѣ свѣтъ hom.-mih. чрьвьми - σκώληκας ἐκβράσαι men.-mih. -пѣѥть hom.-mih. 186.
въскысати -кышѫ -кышеши vb. ζυμοῦσθαι fermentari въскнишетъ vost. I. 132.
въскысениѥ n. ζύμωσις fermentatio.
въскыснѫти -нѫ -неши vb. ζυμοῦσθαι fermentari.
въскѫтати v. въскоутати.
въславити -влѭ -виши vb. ἐνδοξάζειν, δοξάζειν glorificare sup. -ви мѧ славою hom.-mih. - сѧ δοξάζεσθαι glorificari hom.-mih. svjat.
въславословити -влѭ -виши vb. ἐνδοξολογεῖν glorificare.
въсладити -ждѫ -диши vb. dulce reddere - сѧ γλυκαίνεσθαι dulcescere hom.-mih. frui sup. 196.
въсладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ἡδύνειν suave esse ios. 9. 4. - vost.: rectius fortasse оусладѣти.
въсланꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. ἀνακλίνειν reclinare; ἐπιτίθεσθαι imponere prol.-mart. barl. sup. на стѣноу насъ -нꙗють io.-clim. - сѧ ἐπιστηρίζεσθαι incumbere op. 2. 2. 60. hom.-mih. kruš. cyr.-hier. господь -нꙗше се ѥй (лѣствици) gen. 28. 13. - pent.-mih. confidere sup. 252. - на чьто sim. II. 5. ἐπερείδεσθαι inniti men.-mih. πλαγιάζειν obliquare pyrg.
въслапити -плѭ -пиши vb. repellere men.-mih. 204. cf. въстлапити.
въслаплꙗти -плꙗѭ -плꙗѥши vb. ἀναστέλλεσθαι repellere op. 2. 2. 263. молитва -плꙗеть отъ всꙗкого дѣла antch. cf. въстлаплꙗти.
въслати -шлѭ -шлѥши vb. ἀναπέμπειν emittere ant. вьзьс- men.-vuk.
въсловесити- шѫ -сиши vb. λογίζεσθαι reputare - сѧ op. 2. 2. 265.
въсловиѥ n. ἀναλογία analogia възсл- op. 2. 1. 188. возсл- op. 2. 2. 12.
въслонити -нѭ -ниши vb. ἀνακλίνειν reclinare pat. - сѧ ἐπιστηρίζεσθαι inniti kruš. proph. - на нихъ (стльпѣхъ) pent.-mih. вослонивъ сѧ стоитъ vost. 2. 5.
въслонъ m. ἀνάκλιτον reclinatorium cant.-cant. 3. 10 στιβάς stratum op. 2. 2. 80. - не христиꙗньскъ hom.-mih.
въслоньнъ adj. reclinatorii въслонноѥ, вослонное ἀνάκλιτον reclinatorium kozm.
въслъпати -паѭ -паѥши vb. ἐξάλλεσθαι exsilire радоцамн вьсльпахомъ psalt.-pog.
въслъпнѫти -нѫ -неши vb. ἐξάλλεσθαι exsilire -сльпе naum 3. 17. -vost.
въслъпѣти -плѭ -пиши vb. ἐξάλλεσθαι

exsilire **въсльпѣ** naum 3. 17. - op. 1. 118. glag. šaf.-urspr.

въслѣдити -жджѧ -диши vb. ἀκολουθεῖν sequi vost. proph.

въслѣдовател҄ь m. ἀκόλουθος sequens.

въслѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ἀκολουθεῖν, κατακολουθεῖν sequi sup. svjat. hom.-mih. kruš. - **христоу** sim. I. 13.

въслѣдъ praep. ὄπισθεν a tergo iungenda cum gen.: recte **въ слѣдъ**.

въслѣдьникъ m. ἀκόλουθος comes hom.-mih.

въслѣдьница f. sequens **-цоу имѣѭ сєбѣ** prol.-mih. 209.

въслѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀκολουθεῖν sequi sup. - **комоу** greg.-lab.

въслѣждати -даѭ -даѥши vb. ἐνακολουθεῖν, ἐξακολουθεῖν, ἐπακολουθεῖν, ἰχνεύειν sequi - **чємоу** proph. lavr.-op. 45.

въслѣждєниѥ n. sequi **отъ -ниꙗ** ὄπισθεν a tergo proph.

въслѣпати -плѭ -плѥши vb. ἅλλεσθαι salire assem. ioann. 4. 14. glag. ἀναπηδᾶν resilire vost. prov. 18. 4. glag. op. 1. 72. antch. ἐκκυβιστᾶν desilire **въслѣплють дєлъфини** op. 2. 2. 263. vost. nsl. slap čech. n. propr. loci slapy: nota **въслѣплꙗти** vost. et **въсхлапати** vost.

въсмиꙗти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ vb. γελᾶν ridere sup. antch. hom.-mih. psalt.-syn.

въсмрьдѣти -смрьждѫ -смрьдиши vb. ἀπόζειν, ἐπόζειν male olere ant. op. 1. 94. - **сѧ** id. kruš. greg.-lab. men.-mih. krmč.-mih. **-дить сє рѣка** pent.-mih.

въсмрьчати -чаѭ -чаѥши vb. naribus attrahere **пєлєлъ въсморчати** georg.-vost.

въсмрѣкати -смрѣчѫ -смрѣчєши vb. naribus attrahere **питиѥ -чєть** ex.-op. 2. 1. 17.

въсоблєниѥ n. esse in aliqua re **-блєн-** svjat. - op. 2. 2. 396.

въсоблєнъ adj. ἐνυπόστατος qui est in aliqua re svjat. - op. 2. 2. 386. per. lxxxii.

въсобьнъ adj. ἐνυπόστατος qui est in aliqua re **-бн-** svjat.

въсовати сѧ -соуѭ сѧ -соуѥши сѧ vb. irruere **всоваша сѧ въ ложницѭ** chron. 1. 157.

въсоривъ adj. difficilis - **шєпотникъ** vost. **-воѥ** ἀνωμαλία asperitas greg.-naz.

въсоръ adj. asper **ꙗръ и восоръ и оужастивъ** ex. cf. **въсрьхлъ** et **въсрьшьнъ** e praep. **възъ** et rad. **срьх**, quae e primaria **срѣ** nata putanda est. nsl. osoren severus rib. serb. osoran iracundus.

въспакы adv. e contrario **всп-** alex. **вспакъ** trigl.

въспалити -лѭ -лиши vb. incendere vost. 2. 33.

въспалꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. incendere isaak.

въспарити -рѭ -риши vb. ἀναπεταννύειν aperire **бока въспарєща** λαγόνες ἀναπεπετασμέναι venter apertus hom.-mih. a fortasse mendosum est: cf. **въспорити**.

въспаръ m. ἀτμός vapor **ноздрьма воспоущаѭща -ры** io.-dam. op. 2. 2. 302. **-ромъ** io.-dam.

въспарєниѥ n. ἀναθυμίαμα suffitus **-рєниѥмь и въскоуромь** ex.-op. 2. 1. 14.

въспвати -ваѭ -ваѥши vb. θαρρεῖν confidere hom.-mih. 31. cf. **-пъв-**.

въспєлєнити -нѭ -ниши vb. fasciis involvere **восп-** alex.

въспєрити -рѭ -риши vb. ἀναπτεροῦν alas addere alex.: pro **въспєрѧть** male habes **въспрѧть** vost.

въспєриѥ n. πτῆσις volatus **воспєриє** ex.

въспикати -ваѭ -ваѥши vb. exclamare io.-clim.

въсписаниѥ n. ἀναγραφή inscriptio.

въсписати -шѫ -шиши vb. ἀναγράφειν inscribere; rescribere, respondere prol.-vuk. sabb. 14. sim. I. 13.

въсписовати -соуѭ -соуѥши vb. ἀναγράφειν inscribere triod. pyrg. respondere sabb. 27. 33. chrys.-lab. sim. I. 14. - **книгы** ok. 57.

въспитавати -ваѭ -ваѥши vb. ἐκτρέφειν enutrire dial.-šaf.

въспитаниѥ n. θρέμμα pecus sup. 180. hom.-mih. men.-vuk. alumnus sim. I. 11. 12.

въспитатєльнъ adj. nutriens men.-leop.

въспитати -таѭ -таѥши vb. ἀνατρέφειν, τρέφειν enutrire, educare ostrom. kruš. **-таѥтъ сѧ** triumphabit habac. I. 10. mat. 47. - **прьстьноѥ тѣло** sim. I. 14. cf. **-тѣти**.

въспити -пиѭ -пиѥши vb. exclamare **воспити** vost. **возпити** russ. cf. **възъпити**.

въспитѣвати -ваѭ -ваѥши vb. nutrire - **сѧ** chrys.-lab.

въспитѣниѥ n. ἀνατροφή nutritio ant.-hom. sabb. 110. convivium glag.

въспитѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. ἀνατρέφειν enutrire stichir.-syn. misc. prol.-cip. sim. I. 11; II. 3. cf. **въспитати**.

въсплакати -чѫ -чєши vb. κλαίειν, κόπτεσθαι flere sup. 272. 232. 449. svjat. - **сѧ**

id. sup. ostrom. men.-mih. -плачеть сѧ о немь glag.

въспланѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. ἀναρριπίζεσθαι accendi hom.-mih. огнь -неть сѧ lavr.-op. 30. καταφλογίζειν uri psalt.-ven. 17. 9. bon. kruš. psalt.-syn.

въсплачевъплъствити -штвлѭ -ствиши vb. ὀλολύζειν ululare.

въсплашити -шѫ -шиши vb. φοβεῖν terrere prol. - сѧ terreri.

въсплаштати -таѭ -таєши vb. reficere молитвами - antch. вь четвориноу - psalt.-vuk. 75.

въсплескати -плєштѫ -плєштєши vb. κροτεῖν, ἐπικροτεῖν plaudere sup. cloz I. 879. typ.-chil. - роуками men.-mih. imperat. -плєщатє bon.: male -плєщайтє hom.-mih. chrys.-lab.

въсплиштевати -штоуѭ -штоуєши vb. tumultuari sup. 451.

въспловєниѥ n. navigatio psalt.-int.

въсплодити -ждѫ -диши vb. καρποῦν fructus edere.

въсплоути -пловѫ -пловєши vb. ἀναπλεῖν in altum provehi svjat. pat. psalt.-int. natare коли камєниѥ въспловєть по водѣ;

въсплънити -нѧѭ -нѧєши vb. implere - сѧ isaak.

въсплъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаєши сѧ vb. castra metari kruš. cf. въпл-.

въсплъівати -ваѭ -ваєши vb. in altum provehi psalt.-int.

въспльвати -плюѭ -плюєши vb. ἐμπτύειν conspuere ant. въсплюєши на искроу antch.

въсплѧсаниѥ n. ὀρχηθμός saltatio.

въсплѧсати -шѫ -шєши vb. ὀρχεῖσθαι saltare proph. кою сє, єда чловѣци о нась въсплєсавъшє рєкоуть etc.

въсповадити -ждѫ -диши vb. ἀναζευγνύναι iungere (equos).

въсповѣдати -даѭ -даєши vb. διηγεῖσθαι narrare ex.

въсподаіати -даѭ -даєши vb. ἀναζωπυρεῖν renovare - дарь божии šiš. 169.

въспокой m. ἀνάπαυσις quies: nota въз pro ἀνά.

въспокоити -коѭ -коиши vb. ἀναπαύειν sedare.

въспокоѥниѥ n. ἀνάπαυσις quies.

въсполѣти сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐκφλέγεσθαι exardere prol. psal. 17.9. - cod. saec. xiv. ioann.

въспоминаниѥ n. ὑπόμνησις, ὑπόμνημα commonefactio pat. kruš. leont.

въспоминати -наѭ -наєши vb. ἀναμιμνήσκειν in memoriam revocare sup. 312. ὑπομιμνήσκεσθαι meminisse -наю ти sim. I. 14. 19.

въспоминьць m. ὑποβολεύς monitor cod.-saec. xiii. - vost.

въспоминьчий -чиѩ m. ὑποβολεύς monitor -минчи op. 2. 2. 200.

въспомѣновати -ноуѭ -ноуєши vb. ἀναμιμνήσκειν in memoriam revocare man.

въспомѧновати -ноуѭ -ноуєши vb. in memoriam revocare -мєн- hom.-mih.

въспомѧновєниѥ n. memoria vita-theod. par.

въспомѧнѫти -нѫ -нєши vb. ὑπομνηματεύειν meminisse, in mentem revocare sup. - сѧ krmč.-mih. part. -ноуть chrys.-lab.

въспомѧнѫтиѥ n. memoria clim. glag.

въспоношати -шаѭ -шаєши vb. vituperare psalt.-int.: rectius -наш-.

въспоплъзати -заѭ -заєши vb. ὀλισθαίνειν labi ant.

въспоплъзєниѥ n. ὀλίσθημα lapsus bon

въспоплъзновєниѥ n. lapsus bon.

въспоплъзнѫти -нѫ -нєши vb. ὀλισθαίνειν labi.

въспоплъзѣти -зѣѭ -зѣєши vb. labi въспоплъзєвшємь чрѣвомь долоу prol.-vuk.: praes. fortasse -жѫ -зиши.

въспорнвъ adj. φιλόνεικος contentiosus I. cor. 11. 16. šiš. 85. bulg.

въспорити -рѭ -риши vb. -рєна ѥздрь ῥινότμητος svjat. -ривь пєть хлѣбь men.-mih. 193: rectius fortasse въспрати cf. колєнъ a клати.

въспориѥ n. controversia op. 2. 2. 430. rad. пр: прѣти.

въспородити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. ἀναγεννᾶσθαι renasci hom.-mih.

въспоръ m. φάτνωμα laquear cant.-cant. 1. 17. - cod. saec. xvi. - vost.

въспоръ m. βόσπορος bosporus въсьпорь men.-mih. cf. воспоръ.

въспорьскъ adj. βοσπορικός bosporicus men.-mih.

въсполоушати -шаѭ -шаєши vb. εἰσακούειν exaudire ant.

въспостити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. νηστεύειν ieiunare.

въспосъілати -лаѭ -лаєши vb. ἀναπέμπειν emittere на вьса лѣта -лаѥ sim. I. 14.

въспотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ἱδροῦν sudare op. 2. 2. 341.

въспотъікати -каѭ -каєши vb. figere ioann.

въспочити -чинѫ -чиеши vb. ἀναπαύεσθαι quiescere.
въспраздьновати -ноуѭ -ноуеши vb. ἑορτάζειν festum diem celebrare.
въспрати -перѫ -переши vb. πέτεσθαι evolare isai. 11. 14. - proph. mat. ex. op. 1. 89.
въспрашати -шаѭ -шаеши vb. interrogare **-възпр-** cyr. 23.
въстраниение n. secessio sim. II. 7.
въспримати -емлѭ -емлеши et **-имаѭ -имаеши** vb. ἀναδέχεσθαι, ἀπολαμβάνειν, ἀπέχειν accipere sup. ostrom. man.
въспримовати -моуѭ -моуеши vb. accipere men.-vost.
въспринити -идѫ -идеши vb. ἐπανέρχεσθαι reverti.
въсприлѣпние n. sensus nobis ignotus: **явлıаеть - кориее, отъстоуплыша отъ ıазыкъ** apost.-syn.-mat. 21.
въспрнмати v. **въсприıати**.
въсприобидѣти -ждѫ -дишн vb. laedere.
въсприемьникъ m. ἀνάδοχος susceptor in baptismo prol.-mart.
въсприемьница f. suscipiens in baptismo krmč.-mih. 344.
въсприıателиште n. locus recipiendi psalt.-int.
въсприıати -имѫ -имеши vb. ἀπολαμβάνειν accipere sup. ostrom..sborn. ant. ξεναγωγεῖν hospitio excipere men.-vuk.
въсприıатие n. λῆψις acceptio prol. isaak. διαδοχή successio men.-vuk.
въсприıатовати -тоуѭ -тоуеши vb. accipere men.-vuk. pat.-šaf.
въспровρѣшти -врьгѫ -врьжеши vb. ἐκδιδόναι eiicere **-врещи бразддоу** sir. 38. 26. - saec xvi. - vost.
въспромѣнити -нѭ -ниши vb. mutare men.-mih.
въспроповѣдати -даѭ -даеши vb. ἀνακηρύσσειν proclamare.
въспророчьствовати -воуѭ -воуеши vb. prophetare glag.
въспросити -шѫ -сиши vb. αἰτεῖν, ἀπαιτεῖν petere sup. ostrom. misc. - **мѣдниче** krmč.-mih. interrogare lavr.-op. 15.
въспрославити -влѭ -виши vb. δοξάζειν celebrare hom.-mih. sabb. 144.
въспрославлıати -лıаѭ -лıаеши vb. δοξάζειν glorificare.
въспростρѣти -рѫ -реши vb. ἐκτείνειν extendere.
въспротивити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. ἀντιτάσσεσθαι se opponere ant. antch.
въспрѣмь adv. κατ' εὐθεῖαν recta **-прıамъ** ex.

въспрѣти -прѫ -прешн vb. impedire. uti videtur **въспрьвь рѫкы въстичоуши течение** men.-mih. 392.
въспрѣтити -штѫ -тиши vb. διαπειλεῖν minari proph. ἐπιτάσσειν imperare sup. 284. - **отъ дѣлесъ злыхъ** kozm.
въспрѣштати -таѭ -таеши vb. ἐπιτιμᾶν obiurgare sup. 281.
въспрѣштение n. ἀπείλημα minae sup. κατηγορία accusatio sup. 281. cf. sup. 35.
въспрагати -гаѭ -гаеши vb. iungere - **волы** op. 2. 2. 116.
въспрагнѫти -нѫ -неши vb. ἐξανθεῖν efflorere lev. 13. 39. - pent.-mih.: recte exsilire cf. **въспрѫжати сѧ** et **прѫгъ**.
въспрановвение n. ἀνενεγκεῖν expergisci zlatostr. ἐξανίστασθαι exsurgere proph. ἔξυπνον γίγνεσθαι expergefieri šiš.
въспранıати -нıаѭ -нıаеши vb. exsurgere **веспр-** ber.: rectius **-прадати**.
въспранѫти -нѫ -неши vb. διανίστασθαι surgere sup. 334. cloz I. 223. ἀνανήφειν resipiscere sup. 77. hor. 26. 35. ant. pat. krk. - **сѧ** hom.-mih. - **отъ сьна** prol.-mih.: nota **-прьн-** pat.
въспратание n. sursum tollere ex.
въспратати -таѭ -таеши vb. συνιστάναι compescere - **море** hom.-mih. ἀναστέλλειν sursum tollere ex. συστέλλειν arefacere sup. 285. propulsare alex.
въспратовати -тоуѭ -тоуеши et **-ваѭ -ваеши** vb. συστέλλειν contrahere hom.-mih. 100. 138.
въспрѫжати сѧ -жаѭ сѧ -жаеши сѧ vb. ἀντιτείνειν reluctari zlatostr. - vost.
въспоустити -штѫ -стиши vb. ἀναπέμπειν emittere sup. 236. **молитвоу къ богоу** - sborn.
въспоухати -хаѭ -хаеши vb. flare psalt.-int.
въспоуштати -таѭ -таеши vb. ἀναπέμπειν emittere sup. pyrg. **хвалы** - hom.-mih. **пѣснь - богоу** sup. **ноздрьма·-шаюшама въспоры** io.-dam. εἰσπέμπειν immittere - **дымь** krmč.-mih.
въспъвати -ваѭ -ваеши vb. θαρρεῖν, παρρησιάζεσθαι confidere **-пъв- -пьв-** io.-clim.
въспытати -таѭ -таеши vb. ζητεῖν quaerere sup. 283. svjat. io.-clim. **поусти -татъ** ἀπέστειλε κατασκόπους 1. reg. 26. 12. - vost.
въспытовати -тоуѭ -тоуеши vb. ἀνακρίνειν scrutari hom.-mih.
въспьхнѫти -нѫ -неши vb. diruere - **трѣвище** men.-leop. **трѣвише -ноувь попра** prol.-mih.
въспѣвание n. celebratio psalt.-int.

въспѣватель m. celebrans psalt.-int.
въспѣвати -ваѭ -ваюши vb. ἀνυμνεῖν celebrare triod. typ.-chil. sabb. 83. š.-gl. 90. hom.-mih. vost. 2. 3. ᾄδειν canere šiš. 195. ἀναφέρειν ὑμνῳδίας hymnos persolvere sup. 372.
въспѣнити сѧ -ніѫ сѧ -нишн сѧ vb. φρυάττεσθαι efferri - **на кого** men.-mih.
въспѣныти -ныѫ -ныюши vb. ἀφρεῖν spumare.
въспѣснословити -влѭ -виши vb. ἀνυμνεῖν celebrare.
въспѣти -поѭ -поюши vb. βοᾶν clamare sup. ἀναφωνεῖν nunciare sup. ἀνυμνεῖν, ὑμνεῖν celebrare sup. 313. 339. 345. ostrom. cloz I. 3. 830. canere men.-mih. - **пѣснь** pent.-mih. **съ ними въспоемъ** συμψάλλομεν una canimus cloz I. 27. **оуспоють** ev.-syn. a.
въспѣтие n. cantus **до -тия коурия** svjat. mat.
въспѧтити -штѫ -тиши vb. reddere svjat. pat.-mih. ἐμποδίζειν impedire dial. - **сѧ** ἐπανέρχεσθαι reverti greg.-naz. io.-sin. vita-theod. **да -тимь се на прѣдьлежештее** men.-mih.
въспѧтицеѭ adv. τὸ ἀνάπαλιν e contrario ex.: recte sg. instr.
въспѧтословие n. ἀντίφρασις antiphrasis svjat.
въспѧть adv. ὀπίσω retrorsum greg.-naz. vost. 2. 38. sup. ant. τοὐναντίον e contrario op. 2. 2. 264. - **влачити** dioptr. - **ити** ἀναποδίζειν retro cedere hom.-mih. **идѫ** - ὕπτιος retro cloz I. 179. - **обратити сѧ** misc. - **отьходити** chrys.-lab. - **пасти сѧ** dioptr. - **приносити** ἀνθυποφέρειν resumere sup. 230. 12. - **зрѣти** isaak vita-theod. - **влѣшти сѧ** ἀνθέλκεσθαι in diversum trahi sup. 254. 3.
въспаштати -таѭ -таюши vb. ἐμποδίζειν impedire isaak. - **сѧ** redire hom.-mih. dioptr. svjat.-mat.
въспѫтьнъ adj. qui in via est: e contextu **-тна баня** men.-leop.
въспѫчити -чѫ -чиши vb. ἀνακλᾶν refringere **роукою шию его въспоучивь** prol.-cip. cf. **въчѫчити**.
въсрашати -шаѭ -шаюши vb. ἀνορθοῦν erigere **власы -шають** ant. 88: male **въıрашаеть** vost. I. 437.
въсрашение n. ἀνωμαλία asperitas greg.-naz.
въсрашити -шѫ -шиши vb. ἀνορθοῦν erigere **всорошенами главами** prol.-saec. xv. - vost.
въсрашьнъ adj. τραχύς asper io.-dam.
въсрѫдьчьнити -нѭ -нишн vb. καρδιοῦν excitare cant.-cant. 4. 9.
въсрѫхлъ adj. τραχύτερος asperior **въсрьхлъними** greg.-naz.
въсрѫшьнъ adj. asper, addito **жестокъ**: e contextu ioann. 196. cf. **въсрашьнъ, въсрѫхлъ**.
въставати -ваѭ -ваюши vb. surgere - **на ногы** nom.-bulg. ev.-novg.
въставити -влѭ -виши vb. τιθέναι ponere pent.-mih. ἀνιστάναι erigere - **монастырь** gram. suscitare sup. ἀνεγείρειν, διεγείρειν, ἐγείρειν excitare sup. - **пѣснь** ᾄδειν canere proph. **не -ви сѣмене** ok. 62. **сына изъ мрьтвыихъ -ви** hom.-mih. **каина на авела -ви** sabb. 79.
въставляти -вляѭ -вляюши vb. ἀνιστάναι erigere svjat. greg.-naz. sup. ant.-hom. - **которѫ** krk. **-вляемъ власти** ἀνιστάμενος ἄρχειν isai. 11. 10. - proph. διεγείρειν excitare op. 2. 2. 199.
въставление n. excitatio **-вьение** sup. 225. 21.
въстанивъ adj. διεγηγερμένος expeditus sup. 378. σπουδαῖος studiosus ant.-hom. šiš. 106 ἀνδρεῖος fortis op. 1. 72; 2. 2. 262. **-ва доуша** cf. **бъдръ, бъждрь, въстаньливъ**.
въстанити сѧ -нѭ сѧ -нишн сѧ vb. surgere **-нили се соуть съ проу** gram. 312.
въстание n. ἀνάστασις resurrectio sup. ἐπανάστασις insurrectio ant. seditio prol.-mart. hom.-mih. **-нию разьшьдьшоу се** ἡ ἐπανάστασις ἐλέλυτο prol.-mart. **по -нии оть трапезы** krmč.-mih. ἔγερσις excitatio **-ние** cloz I. 742.
въстань f. ἀνάστασις resurrectio io.-dam. alex. **тѣлесьнъıхъ -ний** svjat. στάσις discordia **многа плавающихъ встань** op. 2. 2. 79.
въстаньливъ adj. ἀνδρεῖος virilis ant. krk. ephr. hom.-mih. **на всакоу вещь** - ephr.-belg. **-нъливъ на молитвоу** sbor.-kir. 41. cf. **-нивъ**.
въстаньнъ adj. ἀναστάσεως, ἀναστάσιμος resurrectionis io.-dam. svjat. cyr.-hier. **о -нѣмь оуставѣ** op. 2. 2. 293.
въстанѫти v. **въстати**.
въстати -станѫ -станеши vb. ἐγείρεσθαι excitari sup. ostrom. ἀνίστασθαι surgere sup. ostrom. cloz I. 731. **-сь прѣстола** sim. I. 11. prol.-mih. - **сь стола** prol.-mart. - **оть земле** greg.-lab. - **оть одра** hom.-mih. - **на ногоу своею** greg.-lab.: nota **въстанѫти** krk.
въстание n. ἀνάστασις surrectio ostrom. **въстлание** antch.

въстаꙗти -стаѭ -стаѥши vb. surgere sup. sborn. ἐπανίστασθαι insurgere ant. kruš. ἐγείρεσθαι, διεγείρεσθαι suscitari sup. ostrom. cloz I. 748. въстааше cloz I. 610. на господоу оустаѭщє krmč.-mih.

въстеклъ adj. λυσσῶν rabidus op. 2. 2. 16. nsl. stekel, vstekel meg. lex. vsteči saevire steklina.

въстенати -нѭ -нѥши vb. ἀναστενάζειν ingemiscere sup. 286. svjat. proph. στενάζειν gemere вьстенетъ sup. 177: notabis -ꙗти et въстогноуть, fortasse въстъгноуть στενάξουσιν gement isai. 59. 11. - vost.

въстенꙗниѥ n. στεναγμός gemitus pyrg.: recte -наниѥ.

въстенꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. στένειν gemere prol.-mart. pyrg.: recte -нати.

въстеплити -плѭ -плиши vb. ἐκζεῖν effervescere kruš. cf. въстоп-.

въстеплѣти -плѣѭ -плѣѥши vb. calefieri isaak.

въстешти -текѫ -течеши vb. ἐπιτρέχειν accurrere dial. - на гороу men.-vuk. ἐπιβαίνειν ascendere - на колесьницоу prol.-cip. men.-vuk.

въстирати -раѭ -раѥши vb. ἀπομάττειν abstergere sup. 88. 133. 156. - власꙑми роукꙑ men.-leop.

въстицати -чѫ -чеши vb. refluere io.-sin. men.-mih. 391. на высотоу - clim. cf. въстѣкати.

въстлапитель m. mitigans svjat. mat.

въстлапити -плѭ -пиши vb. ἀναστέλλειν retinere ev.-saec. xv. - vost. op. 2. 1. 139. διαιτᾶν regere svjat. permulcere sup. 446. 19. cf. -тлъп-.

въстлаплꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. ἀναχαιτίζειν inhibere ev.-saec. xv. - vost. ἀνατρέπειν confutare оусѣканиѥ -, рабъ своихъ оуставъ - svjat. ber. ziz. - отъ дѣланиꙗ antch.

въстлаплѥниѥ n. mitigatio вост- azbuk. вст- ber. ziz.

въстлъпити -плѭ -пиши vb. columnae imponere возст- alex.

въстлъпити -плѭ -пиши vb. πραΰνειν mitigare: e contextu cf. -тлап-.

въстлъстѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. pinguescere -стити glag.

въстодаꙗниѥ n. ἀντίδοσις retributio greg.-naz. i. e. възъ то даꙗниѥ.

въстокъ m. ἀνατολή oriens sup. ostrom. съ -ка chron. 1. 209: nota sup. 395. 25. respondere graeco θράκη thracia, unde de patria interpretis coniicere licebit.

въстомити -млѭ -миши vb. ὑπονύσσειν vexare.

въстоплити -лѭ -лиши vb. ἐκζεῖν effervescere pent.-mih. cf. въстеп-.

въстоплꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb. calefieri isaak.

въстопѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. calescere -пѣвъшѫ sborn.

въсточиѥ n. ἀνατολή oriens.

въсточьникъ m. ἀνατολικός orientalis.

въсточьнъ adj. ἀνατολικός orientalis sup. ant. sabb. 130. men.-vuk.

въстраꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. restituere men.-mih. 399.

въстрепетати -штѫ -штеши vb. τρέμειν, τρομάζειν tremere sup. cloz I. 763. hom.-mih. - ногою ψοφεῖν strepere proph. ѥгоже льви -таше hom.-mih. нолна -таша svjat.

въстроити -троѭ -троиши vb. ἀποκαθιστάναι restituere hom.-mih.

въстроѥниѥ n. restitutio оустр- prol.-mih.

въстръбнѫти -нѫ -неши vb. fortem fieri -бьшоу младенцоу adulto puero glag.

въстръгати -гаѭ -гаѥши vb. ἐκτίλλειν, τίλλειν evellere -трьг- ostrom. -терг- ev.-syn. a.

въстръгнѫти -нѫ -неши vb. ἀνασπᾶν, ἀναρπάζειν revellere sup. ἐκριζοῦν eradicare -търьг- ostrom. ἐκτίλλειν evellere š.-gl. 84. - власꙑ chrys.-lab. - корениѥ hom.-mih. - лозиѥ chrys.-lab. - сѧ se erigere mir. 160: nota ἐκκαλεῖν evocare - кь вѣрѣ men.-vuk. part. въстръженъ sup.

въстръжениѥ n. ἐκρίζωσις exstirpatio.

въстръзати -заѭ -заѥши vb. τίλλειν, ἐκτίλλειν evellere -търьз- ostrom. hom.-mih. - лозиѥ chrys.-lab. врата градомь - chrys.-lab. συλλέγειν colligere ostrom.

въстръпътити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. declinare въстроп- georg. - saec. xv. - vost.

въстрѣбити -блѭ -биши vb. συστέλλειν amovere act. 5. 6. šiš. 11: nota въстрѣбль възбоꙗ сѧ кормитель: женоу моѭ непраздноу соущоу доухобнѣ во всемъ востреби pro alius cod. побреги vost.

въстрѣбовати -боуѭ -боуѥши vb. egere sborn. io.-sin. krmč.-mih. 390. chrys.-lab.

въстрѣлити -лѭ -лиши vb. βάλλειν iacere proph.

въстрѧсаниѥ n. ἀνατιναγμός excussio greg.-naz.

въстрасеније n. σεῖσις concussio.

въстрасти -сѫ -сеши vb. σείειν quatere въстресе ю доуҳъ greg.-lab. - црьквнѭ men.-mih. землѭю изъ дьна кьто въстресе hom.-mih. - сѧ tremere sup. leont. въстресе се hom.-mih.

въстрашта f. occursus встрѣчи приключаетъ alex. cf. сърашта.

въстраштати -таѭ -таѥши vb. obviam fieri in codd. russ. -рѣч- psalt-int. cf. сърѣсти, сърашта et nsl. srečati.

въстрѫбити -блѭ -биши vb. σαλπίζειν tuba canere sup. ostrom. pent.-mih.

въстрѫблꙑати -лꙑаѭ -лꙑаѥши vb. tuba canere krk.

въстоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. erubescere sup. 290. 10.

въстькнѫти -нѫ -нєши vb. πηγνύναι, καταπηγνύναι figere pat. kruš. ἀναρτᾶν suspendere sup. 350. 8. hom.-mih. κρεμαννύναι suspendere pent.-mih.

въстъпътати -штѫ -штеши vb. πατάσσειν ferire 1. reg. 24. 6. vost.

въстъчьнъ quid sit, non assequimur: такожде же шьдь и на дроугаꙗ врата града и чюди се видѣвь въстъчьнь врьхоу его men.-mih. 143.

въстъштати -штѫ -штиши vb. σπεύδειν properare gen. 44. 11. - pent.-mih. - сѧ: -щѫ се лоть изити pent.-mih.

въстѣкати -каѭ -каѥши vb. recurrere psalt.-int. - на прьвое благородиѥ pan. cf. въстицати.

въстѧгати -гаѭ -гаѥши vb. retinere per. 66. 36.

въстѧгновеније n. χαλίνωσις frenare ant. безъ -ниꙗ глаголати men.-mih.

въстѧгнѫти -нѫ -нєши vb. κρατεῖν retinere ant. pat. misc. -гни ноздрьнаго доуҳа дыханиѥ dioptr. - оть грѣхъ per. 94. оть всакого тоука -ноу и sabb. 62. нѣсть вамь -ноуль гнѣва и похоти cyr. 6. - очи на неко men.-mih. 191. - сѧ sibi temperare op. 2. 2. 240. - себе оть чесо men.-mih. rum. ѧстънгънеск retineo.

въстѧжаниѥ n. κτῆσις acquisitio.

въстѧзаниѥ n. ἀπαίτησις exactio въст- sup. 279.

въстѧзати -жѫ -жеши et -заѭ -заѥши vb. tollere връви - svjat. συστέλλειν coërcere ant. op. 2. 2. 266. χαλιναγωγεῖν frenare не -заѥ ѥзыка своѥго šiš. 186. ἀπαιτεῖν exigere sup. 278. interrogare ἀνακρίνειν scrutari šiš. 46. 75. 101. 115. 125. 129. 213. adversari; ἐγκαλεῖν poscere sup. 277. accusare sup. 273. - сѧ ἀνακρίνεσθαι litigare šiš. 115. ἀνασκομοῦσθαι excitari hom.-mih. - се оть въсѣхь cyr. 22. 27. - се стоудомь sabb. 78: nota възсмлющемоу твоꙗ не въстазай svjat.

въстѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ἐξετάζειν examinare chrys.-lab.

въстѫга f. ἱμάς lorum нѣсмь достойнь раздрѣшити въстоугы сапогь ѥго ev.-serb. pl. nom. въстоугы isai. 5. 27. - vost. gen. въстоугъ men.-vost. cf. въстѫгы lit. atstuga.

въстѫгы -гъве f. ἱμάς lorum ev.-saec. XV. - vost. sg. acc. въстѫгы marc. 1. 7. - ev.-trn. acc. оустоуговь op. 2. 1. 135. востоуговь azbuk. cf. въстѫга.

въстѫжити -жѫ -жиши vb. θλίβεσθαι affligi psal. 106. 6. - saec. XII. - vost. psalt.-syn. ant.-hom. antch. bon. men.-vuk. sup. 23.

въстѫпати -паѭ -паѥши vb. ἐπιβαίνειν ingredi ant. sup. ἐπιτιθέναι imponere въстоупайте ногами своими на шиѥ ихъ pent.-mih. - сѧ въ соуды sbor.-kir. 51. 52. 57.

въстѫпити -плѭ -пиши vb. ἀναβαίνειν ascendere hom.-mih. pent.-mih. ἐπιβαίνειν ingredi - сѧ: въстоупивь се петрь отрокь hom.-mih. 116. 127.

въстѫпити -плѭ -пиши vb. ἀμβλύνειν obtundere не -пите остьна men.-vuk.: huc trahe въстоупиша ми сѧ стрѣлы ἀπεπλανήθη τὰ βέλη aberrarunt, recte obtusae sunt sagittae meae zlatostr.

въстѫплениѥ n. ἔκστασις mentis emotio hom.-mih.

въстѫтнѫти -нѫ -нєши vb. ἠχεῖν sonare громъ въстоутнеть sir. 40. 13. - vost. op. 1. 83. въстоутнеть море psalt.-theod. 95. 11.

въсоукати -чѫ -чеши vb. ἀνασύρειν retrahere isai. 47. 2. - proph. psalt.-int.

въсоумьнѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ὑποστέλλεσθαι reformidare ant. εὐλαβεῖσθαι cavere всоумнатъ сѧ op. 2. 2. 263.

въсоунѫти -нѫ -нєши vb. intrudere въсоуноу чловѣка въ ѥзеро men.-mih. -ноу се въ коль men.-mih.

въсоуѥ adv. εἰκῇ, εἰς κενόν frustra: recte въ соуѥ.

въсхаждати -даѭ -даѥши vb. ἀναβαίνειν ascendere ant.-hom. bon.

въсхвалити -лѭ -лиши vb. ἀνευφημεῖν celebrare svjat. hom.-mih. - бога εὐχαριστεῖν gratias agere greg.-naz. cf. sup. 19. 47. 239. 383.

въсхвалꙑати -лꙑаѭ -лꙑаѥши vb. celebrare chrys.-lab. io.-sin.

въсхватати -таѭ -таѥши vb. prehendere io.-sin. clim.

въсхватити -штѫ -тиши vb. prehendere sup. 439. io.-sin. - **сань** men.-mih.

въсхваштати -таѭ -таѥши vb. διαρπάζειν, συναρπάζειν diripere greg.-naz. ex.

въсхлаждениѥ n. ἀνάψυξις refrigeratio.

въсхлапати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare glag. cf. **въсхлоуп- въсхлъп-**.

въсхластавати -ваѭ -ваѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare ant.

въсхластити -штѫ -стиши vb. χαλινοῦν, χαλιναγωγεῖν frenare pat. krk. ephr. - **похоть, оуста** svjat. - **блѣдь** men.-mih. - **блоудь** greg.-lab. - **злоу мысль** men.-mih.

въсхластовати -стоуѭ -стоуѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare - **страсти** ephr.-vost. ephr.-belg.

въсхлаштати -таѭ -таѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare pat. hom.-mih. - **ѩзыкъ** svjat.

въсхлаштениѥ n. χαλίνωσις refrenatio pat. io.-sin. **-ньѥ** op. 2. 2. 79. 83: nota fugare sup. 201.

въсхлипати -паѭ -паѥши vb. λύζειν singultire prol.

въсхлоупати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν, προσαιτεῖν mendicare psal. 108. 10. - šaf.-urspr.: fortasse -**хлѫп-** cf. **въсхлап- въсхлъп- въсхлѧп- въсхоуп-**.

въсхлъпати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare psal. 108. 10. - glag. ἐπιθυμεῖν desiderare bon. cf. **въсхлап- въсхлоуп- въсхлѧп- въсхѫп-**.

въсхлѧпати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare vost. - **плѭ -плѥши** ἅλλεσθαι salire: **источьникъ воды въсхлѧплѭщь** ioann. 14. 4. - obich.

въсходити -ждѫ -диши vb. ἀναβαίνειν ascendere sup. ostrom. ἀνατέλλειν, ἀνέχειν oriri **слъньце, дьньница** proph. sup. ἐπανέρχεσθαι reverti sup. 257. redire sup. 206. crescere sup. 220. 15. **-дить же и нисходить** sim. I. 18. conscendere sabb. 22. **адонь -дить**.

въсходиште n. ἀνάβασις ascensio oct.

въсходъ m. ἀνάβασις ascensus sup. men.-vuk. ἀνατολή oriens sup. 236. svjat. ex. glag. ἄβαξ mensa prol.-cip. - **храма** αἴθριον τοῦ οἴκου svjat. pars domus men.-mih. - **мооусиинъ** svjat.

въсходьница f. ἀνώγαιον coenaculum op. 2 1. 133. ὑπερῷον pergula luc. 22. 12. ev.-saec. XII. - vost. ev.-syn. c. iudic. 3. 20. saec. XVI. - vost. op. 1. 26: male **въходьница** op. 1. 245. ev.-syn. a.

въсходьнъ adj. ἀναβάσεως ascensionis svjat.

въсхождениѥ n. ἀνάβασις ascensio sup. isaak. chrys.-lab.

въсхопити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. exsilire bor. 60. 64. in fontibus russ.

въсхотѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ant.

въсхотѣти -хоштѫ -хоштеши vb. βούλεσθαι, θέλειν velle cloz I. 200. sup. ostrom. antch. šaf.-frag. 35. ἐπιθυμεῖν cupere **-тѣнъ** ἐπιθυμητός desideratus vost. **ни ѥдиномоужe не-тѣхъ** šiš. 38. - **жрьтвѣ** dioptr. - **мира** per. 53. **въсхощимъ ѥго видѣти** greg.-naz. **ако се оусхоке размирити** mon.-serb. 151. imperat. **въсхощи** sborn. men.-leop. **въсхощимъ** greg. naz. **въсхощате** isaak.

въсхранити -ниѭ -ниши vb. custodire prol.-vuk. misc. alex.-mih. **-ни ми отрока сего** bell.-troj.

въсхоулити -лѭ -лиши vb. βλασφημεῖν male dicere.

въсхоулѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀντιλοιδορεῖν vicissim male dicere **възъх** - sup. 367.

въсхоупати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare athan. cf. **въсхлоуп-**.

въсхытаниѥ n. ἅρπαγμα raptus proph.

въсхытати -таѭ -таѥши vb. ἁρπάζειν rapere šiš. 217. matth. 7. 15; 11. 12. saec. XII. - vost. proph. ant.-hom. hom.-mih. - **доушоу** io.-clim. **сынь -таѥть се** hom.-mih. 140.

въсхытитель m. raptor glag.

въсхытити -штѫ -тиши vb. ἁρπάζειν, ἀναρπάζειν rapere sup. ostrom. - **оть грова** hom.-mih.- **сь коны** prol.-mart.- **сѧ** ἁλίσκεσθαι capi **-ти сѧ добротоѭ еѩ** man.: male συναρμόζειν copulare sup. 393. 3.

въсхытьникъ m. ἁρπακτήρ raptor ant. antch.

въсхыштати -штаѭ -штаѥши vb. ἀναρπάζειν, ἁρπάζειν rapere ostrom. kruš. misc. **мнози ѩко вь мьчтани тѣла -щаѭть се** leont.

въсхыштениѥ n. ἁρπαγή, ἅρπαγμα raptus ant. proph. man. sabb. 176.

въсхыштьникъ m. raptor sup. 76. 23. quadr.

въсхѫпати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare psalt.-pog. cf. **въсхлъпати**.

въсхѫхнати -наѭ -наѥши vb. διαγογγύζειν murmurare **-хоухна** exod. 16. 2. - saec. XVI. - vost.

въсцарьствовати -воуѭ -воуѥши vb. βασιλεύειν regnare.

въсчаıати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. exspectare psalt.-int.
въсчоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. obstupescere sup. 220. 27. **вьс-** 219. 6. **въс'ъ-** sup. 40.
въсıшьдъ v. **въшьдъ**.
въсъзданиѥ n. ἀνοικοδομεῖν aedificare.
въсъзидати -ждѫ -ждеши vb. ἀνοικοδομεῖν aedificare.
въсъмѫтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. turbari **восмѧтивъ сѧ прѣспѣ**, at non videtur quadrare cyr. 29.
въсъпасти -сѫ -сеши vb. σώζειν salvare.
въсылати -лаѭ -лаѥши vb. ἀναπέμπειν emittere sup. dial.-šaf. - **мольбы кь господоу** sim. I. 9. praep. **възъ**.
въсыновити -влѭ -виши vb. υἱοθετεῖν adoptare.
въсыновлениѥ n. υἱοθεσία adoptio psalt.-int.
въсынıати -нıаѭ -нıаѥши vb. υἱοθετεῖν adoptare: male ὑφαίνειν texere sup. 276. 27.
въсыниѥниѥ n. υἱοθεσία adoptio sup. 63. šiš. 59.
въсыпаниѥ n. infusio - **соли** hom.-mih.
въсыпати -паѭ -паѥши et **-плѭ -плѥши** vb. εἰσβάλλειν, ἐπιβάλλειν iniicere prol. sup. 60. kruš. - **сѣмѧ** tur. men.-mih. op. 2. 2. 186. πάσσειν spargere pent.-mih. ἀπορρίπτειν abiicere sup. 70. 14. **-плати** bell.-troj. 36: nota **-петь** pent.-mih.
въсырити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. τυροῦσθαι in caseum cogi, coagulari psalt.-int. saec. XII. - vost. **гора -рена** ibid.
въсѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐνσπείρειν inseminare barl. greg.-naz. io.-sin. clim. **слово благодѣть -ваѥ** hom.-mih.
въсѣдатель m. ascensor (equi) **вьзьсѣдglag**.
въсѣдати -даѭ -даѥши vb. ἐπιβαίνειν conscendere triod. proph. - **на конь** sabb. 31. alex.-mih.
въсѣдениѥ n. ἐπίβασις ascensio dial.
въсѣдьникъ m. ἀναβάτης qui equum conscendit **-дникъ** bon. **коны** - sabb. 163.
въсѣкало n. - **огньно** καυτήρ cauterium ephr. - vost.
въсѣниѥ n. satio men.-mih. 387.
въсѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. καθίζειν considere ostrom. ἀναβαίνειν, ἐπιβαίνειν conscendere sup. ostrom. dial. kruš. obich. - **на осла** sup. - **на конь** proph. prol.-cip. pat.-mih. men.-vuk. - **на конѥ** sabb. 12. - **на ѥдинь оть скотовь** prol.-mart. - **вь корабль** greg.-lab. - **въ корабь** sup. aor. **вьсѣдоу** nov.
въсѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. πενθεῖν lugere proph.
въсѣıатель m. σπορεύς sator pat.-mih. **быланию** - prol.-mart.
въсѣıати -сѣѭ -сѣѥши vb. σπείρειν seminare sup. ἐνσπείρειν inseminare kruš. greg.-naz. pent.-mih. cyr. 26. man. - **православиѥ** ok. 51. - **сѧ** antch. sim. I. 7. **вьсѣıаше се родове** chrys.-lab. **-сѣавъ** isai. 5. 10. - bibl.
въсѣıатиѥ n. ἐνσπείρειν inseminatio pat.
въсакнѫти -нѫ -неши vb. ξηραίνεσθαι siccari, firmari nsl. vseknoti emungere **всalex**.
въсѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν iudicare **возсоудити** op. 2. 2. 341.
въсѫтьствовати -коуѭ -воуѥши vb. ἐνεῖναι inesse op. 2. 2. 12.
въсѫштьнъ adj. ἐνούσιος substantialis svjat. ἐπιούσιος supersubstantialis.
вътварıати -рıаѭ -рıаѥши vb. facere isaak.
вътешти -текѫ -течеши vb. εἰστρέχειν incurrere prol. **вьтече вь храминоу** men.-mih. influere russ.
вътицаниѥ n. influere dioptr.
вътицати -чѫ -чеши vb. εἰστρέχειν incurrere ex. **-тичютъ** op. 2. 2. 97. cf. **вътѣц-**.
вьторица f. repetitio **о -ци сьна** περὶ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον gen. 41. 42. - pent.-mih.
вьторицеѭ adv. δεύτερον secundum sup. 443. 444. cloz I. 44. ostrom. triod. pent.-mih. ἐκ δευτέρου secundum šiš. 21. cf. **вьтороѭ**.
вьторобрачьнъ adj. qui secundum iniit matrimonium misc.
вьторозакониѥ n. δευτερονόμιον deuteronomium svjat. pent.-mih. psalt.-int.
вьторозаконьникъ m. δευτερονόμιον deuteronomium pent.-mih.
вьторопръвыи adj. δευτερόπρωτος secundo primus luc. 6. 1. - kryl. nom.-mik. 47.
вьторостр'ыни f. secunda amita **-стринею** nom.-mik. 34.
вьтороѭ adv. δεύτερον secundum krmč. cf. **вьторицеѭ**.
вьторыи num. δεύτερος secundus: nota deterior sup. 46. **-рыи** cloz I. 622. - **на десѧте** duodecimus **-роѥ** δεύτερον secundo sup. 240. cloz I. 45: nota **месрѣмъ сынъ хамовъ то бысть вьторъ** psalt.-int. psal. 104. 23. - vost. **покланıаѥть сѧ полъ вьтора ста** nom.-vuk. cf. ser. antaras lat. alter goth. anthar pruss. antars lit. antras let. otrs: videtur igitur **вьторыи** esse pro **вѫторыи**, **ѫ** mutato

in ъ: radix pron. онъ, cuius vocalis finalis eiecta est; nos olim cum Dobrovio de дра cogitabamus, comparantes gr. δεύτερος.

въторьникъ m. τρίτη dies martis ostrom. -рникъ sup. 285 ok.

въторьство n. secundum esse.

въторьствовати -воуѭ -воуеши vb. δευτερεύειν secundum esse.

вътрь m. χαλκεύς faber ferrarius ex. τέκτων faber lignarius kruš. op. 1. 40. котрь ex.-op. 2. 1. 20; 3. reg. 7. 14. - kruš. sg. gen. вътрѣ ex.-op. 2. 21. nota вьсачьскы проныривь кѣ, каже ихь ковоутрь зѣло блаженаго иоана πάσης μηχανῆς τεχνίτης ὑπάρχων κατὰ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου men.-mih. 271. sg. loc. вьтри ex.-op. 2. 1. 21. златооустаго о ввасѣ, вѣтрѣ злобы и лоукавьства per. lxxv. вътрь op. 1. 40: radix videtur esse u cf. scr. vê texere.

вътрьство n. χαλκευτική ars fabri котрьство ex.-op. 2. 1. 21.

вътрѣвьно adj. περίπτωμα quod decidit -наꙗ georg.

вътъгда v. тъгда.

вътъкати -кѫ -чеши vb. ὑφαίνειν intexere.

вътѣлесити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. corpus fieri men.-mih.

вътѣцати -цаѭ -цаеши vb. influere alex.-mih. 76. cf. вътиц-.

въоупостасьнъ adj. ἐνυπόστατος qui est in aliqua re слово -но op. 2. 2. 300.

въоучинити -нѭ -ниши vb. ἀποτάσσειν destinare - сѧ men.-vuk.

въоучинениѥ n. τάξις ordo men.-vuk.

въхаждати -даѭ -даеши vb. εἰσβαίνειν intrare ant.-hom.

въхластитель m. frenans hom.-mih.

въхластити -штѫ -стиши vb. χαλινοῦν frenare ephr.-vost. hom.-mih. - похоть svjat. - ѩзыкь hom.-mih. cf. op. 2. 2. 65.

въхлаштати -таѭ -таеши vb. frenare antch. - сѧ svjat.

въхлаштениѥ n. χαλινός frenum io.-clim. op. 2. 2. 200. вь оустѣхь - hom.-mih.

въходити -ждѫ -диши vb. εἰσέρχεσθαι inire sup. cloz I. 437. ostrom. ἀναβαίνειν ascendere ostrom. - двьрьми op. 1. 33. typ.-chil. - вь врата prol.-mih. - вь срѣдоу пльва pent.-mih. - вь наслѣдиѥ krmč.-mih.

въходъ m. εἴσοδος introitus sup. pat. proph. io.-sin. prol.-cip. isaak. hom.-mih. men.-vuk. πρόσοδος aditus men.-vuk. ἔμβασον area prol.-belg. прѣжде -да вь монастырь krmč.-mih. при -дѣ светыѥ горы sabb. 45. прѣжде обѣдоу -да sabb. 207. - врьтопьнь prol.-mart. златьнь - men.-mih.

въходьница v. въсходьница.

въходьнъ adj. προσιτός qui adiri potest церкви вьсѣмъ въходна pam. 138: nota златооустаго отъ въходнъıхъ per. lxxii.

въхождениѥ n. εἴσοδος introitus ant.-hom.

въхытати -таѭ -таеши vb. rapere pat.-mih.

въцарити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. βασιλεύειν regnare š.-gl. 68. šiš. 54. сь нимь -римь се συμβασιλεύειν simul regnare šiš. 200. cf. въцѣсарити сѧ.

въцрькъвити -влѭ -виши vb. ἄγειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ducere in ecclesiam.

въцрькъвлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. ἄγειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ducere in ecclesiam.

въцрькъвлениѥ n. ducere in ecclesiam.

въцѣнити -нѭ -ниши vb. διατιμᾶν aestimare оуцѣн- вѣно et вьцѣн- krmč.-mih.

въцѣнениѥ n. διατετιμημένα res aestimatae оуц- krmč.-mih.

въцѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. intrudi, fortasse несытьно вь страхь божий вьцѣпишѫ сѧ pat.-mih.

въцѣсарити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. regnare svjat. šaf. - frag. 56. svjat.: nota -цьсарити сѧ men.-saec. xi. - vost. cf. въцарити сѧ.

въчинати -наѭ -наеши vb. ἄρχεσθαι incipere: male вчинаѥть сѧ op. 2. 2. 79.

въчинити -нѭ -ниши vb. διατάττειν ordinare triod. власти отъ бога -чинены соуть svjat. - въ ликъ sup. 187.

въчиниѥ n. ordo proph.

въчинꙑвати -ваѭ -ваеши vb. ordinare io.-sin.

въчинꙗти -нꙗѭ -нꙗеши vb. κατατάττειν ordinare вьчинѣ- sup. 139. въч- et оуч- krmč.-mih.

въчислити -шлѭ -слиши vb. εἰσαριθμεῖν adnumerare.

въчислꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. adnumerare isaak.: recte -чишл-.

въчисти -чьтѫ -чьтеши vb. κατατάττειν inserere sup. 141. numero adscribere sup. 58. adnumerare sup. 359. ἐγκαταλέγειν adnumerare krmč.-mih. τελεῖν pertinere въчьтени бꙑшѧ въ оимѣство sup. 63. вь воиньство вьчтень krmč.-mih. вь люди, иже дань дають, вьчтень боудеть krmč.-mih. аще вь глоумьце вьчьтеть се krmč.-mih.

въчитати -таѭ -таеши vb. inserere, adnumerare svjat.

въчловѣчениѥ n. ἀνθρωπισμός humanitas ioann. bon.

въчловѣчити -чѫ -чиши vb. ἐπανθρωπίζειν homines imitari triod. - **сѧ** ἐνανθρωπίζεσθαι hominem fieri sup. 265. 386.

въчоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. θαυμάζειν mirari **чюд-** levit. 19. 15 - vost.

въчѧло n. ἀρχή initium op. 2. 2. 298. ἀρχηγός auctor sup. 230.

въчѧти -чьнѫ -чьнеши vb. ἄρχεσθαι, ἐξάρχειν incipere svjat. nov. sup. 235. praes. inservit formando futuro: **невръщи въчьнеть** ostrom. **обитати вьчьнеть, неродити вьчьнеть** šaf.-urspr. **въчьнетъ не имѣти** cloz I. 725. **имѣти въчьнетъ** cloz I. 400. **работати вьчьнеши** glag. **власти въчьноуть** op. 2. 2. 432. cf. op. 2. 2. 38. mon.-serb. 45. 25. 27: nota **некѫдѣти въчьноу азъ** οὐκ οἶδα vost. cf. **въштѧти**.

въшивъ adj. pediculis plenus dioptr.-lab.

въшити -шиѭ -шиеши vb. insuere pam.

въштоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. θαυμάζειν mirari proph. praep. **възъ**.

въштьбьтати -штѫ -штеши vb. φωνεῖν sonare isai. 38. 14. - vost.

въштѧти -тьнѫ -тьнеши vb. incipere **не въщинеши моши скончати** ephr.-vost. cf. **въчѧти**.

въшоумѣти -млѭ -миши vb. ἠχεῖν sonare psalt.-int. pyrg. praep. **възъ**.

въшь f. φθείρ pediculus io.-clim. pat.-krk. pat.-mih. **одежда въшьми посыпана** ioann. **роубища испльнена вьшьми** dioptr.-lab. σκνίψ culex exod. 13. 16. - saec. xvi. nsl. uš, vuš.

въшьдъ part. εἰσελθών ingressus ostrom. ἐλθών qui venit ostrom. praep **въ**: nota **въшедъ**.

въшьдъ part. ἐπιβάς qui ascendit **въшьлъ**: praep. **възъ**: nota **възъшьлъ**; **въсшьдъ** sup. 236.

въшьлъ adj. concavus, de oculis **очи оутрь нѣкъде въ глоубиноу въшьлѣ** io.-clim.

въшьствиѥ n. ἀνάληψις ascensio svjat. ἄνοδος ascensio prol.-mart. hom.-mih. ἀνάβασις ascensio sup. pat.-mih. ant.-hom. kruš. **въшес-** sup. 125.

въшьстиѥ n. ἀνάβασις ascensio iez. 47. 12. - saec. xv. glag. - **горно** hom.-mih.

въшьца f. φῦμα tuber **вошца и строупи томоу омѣтаютъ сѧ** zlatostr.-saec. xvi.

въшѧгати -гаѭ -гаѥши vb. illudere op. 2. 2. 448.

въшѧтати сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. fremere **вьзьш-** chrys.-lab.

въıд vehi, proficisci **въѣдоу** (proficiscar) **въ черныя клобоуки** vost. 1. 217.

въıасти сѧ -ıамь сѧ -ıаси сѧ vb. incidere **оуже вьıасть се вь пльть ѥго до кости** men.-mih.

въıахати -хаѭ -хаѥши vb. ingredi **-хающа** alex.-mih. **въѣх-** et **въѥх-** in fontibus russ.

въѥлѥнити -нѭ -ниши vb. cito currere **въел-** alex.

въıѧти v. **вънѧти**.

вы pron. ὑμεῖς vos pl. nom. et acc.; dat. sup. 32. 105. 190 etc. dual. nom. **вы ли ѥго видѣста**; greg.-lab. scr. ju-šmé goth. lit. jus ahd. îr curt. 1. 607. cf. scr. vas, vâm lat. vôs, vôbis.

вы praepositio, a lingua palaeo-slovenica aliena, idem valens ac **изъ**, cum verbis componitur; legitur vero 1) in fontibus russicis et 2) in libris glagoliticis serioris aevi: in ambos e lingua russica irrepsit 1) **выверзъ** ἔκτρωμα abortus **вылазити** sborn. **вымирити** vost. **вынести** vost. **вынити** vost. etc. **выбити** vost. 2. 83. **выдрати** vost. 1. 227. **выкоупковати** vost. 1. 298. **выломити** vost. 1. 421. **вылоупити** sbor.-kir. 29. **вырвати** vost. 2. 53. 2) **выстоупити, выпити, выпростирати, вытрѣбити, выхытити**: notabis uvignan fris. croat. virišiti glasu. 1860. II. 44; **вы** Pott 1. 607. contulit cum scr. ava.

выдра f. ἐνυδρίς lutra krmč.-mih. 251. nsl. serb. vidra lex. habd. russ. **выдра** čech. vydra pol. wydra scr. udra gr. ὕδρος, ἐνυδρίς ahd. otter lit. udra curt. 1. 299. rum. **видрѣ** magy. vidra cf. **выдро**.

выдро n. ἐνυδρίς lutra **видро** krmč. misc. cf. **выдра**.

выканиѥ n. clamor - **многыхъ звѣрий** men.-mih. **виканиѥ** nom.-mik. 175. 176. nsl. vika clamor bulg. vika vb. serb. viknuti, vikati cf. pruss. enwackêmai invocamus Bopp 1. 37. .

выкнѫти -нѫ -неши vb. μανθάνειν, διδάσκεσθαι discere ant. sup. svjat. hom.-mih. **не выкый книгамь** leont. **добрѣ выкъноуцщиѥ** εὐμαθεῖς bene discentes io.-clim. nsl. obiknuti assuefieri habd. obiknoti hodie cedere lit. junkti let. jûkt cf. goth. bi-uh-ts et scr. vač.

вынизати -заѭ -заѥши vb. σπᾶσθαι evaginare **-заѥть ножь** vost. cf. **вы** praep.

вынѫ adv. διηνεκές continuo šiš. 178. **вынѫ** ostrom. cf. **инъ**.

въіньсти -ньзѫ -ньзєши vb. evaginare **оударитъ мєчємъ, нє вынєзъ єго** pravda-rusk. vost.
въіпєлица f. larus alex.
въіпица f. larus **вип-** nom.-barb. misc. 13. cf. **въіпль**.
въіпль m. λᾶρος larus **выпль** lev. 11. 15. - pent.-mih. sg. acc. **випла** deut. 14. 15.- kruš. **виплѣ** ibid. apud vost.: eodem loco pent.-mih. respondere videtur graeco γλαῦξ noctua pl. acc. **виплєвє** pro **-вы** κολοιός graculus chrys. - saec. xvi. - vost.: nota **випла** levit. 11. 15. - kruš. pro **випла** cf. **въіпица** et russ. выпелица.
въіпъ m. larus **слово за випа; выпь єсть много знающиии лькавьствиа** misc. 13. **єсть соупь и дроугы випь, и оба єдинь оуставь имають** nom.-barb. russ. вып. m. выпь f.
въісєчє adv. ἄνω supra isai. 34. 10.- proph. **-лєтєй орьль** ἐν ὑψηλοῖς πετόμενος hom.-mih. 121. cf. **въісочє**.
въісина f. ὕψος altitudo kruš. 3. reg. 7. 2. - vost. cf. nsl. višina.
въісити -шѫ -сиши vb. ἀνυψοῦν elevare pat. - **сѧ** svjat. isaak. io.-sin. antch. bell.-troj. 44. chrys.-lab. sim. I. 23. ἐπαίρεσθαι erigi, superbire hom.-mih.
въісоковръхъ adj. ὑψίλοφος cacumen altum habens **-вєрхий** alex.
въісоковъійнъ adj. ὑψαύχην elatam cervicem habens.
въісоковъівъ adj. elatam cervicem habens ioann.
въісоковѣтвьнъ adj. μετεωρόκλαδος alte frondosus ant.
въісоковѣтийскъ adj. eloquens vel gloriosus **-ска жєна** men.-mih.
въісоковѣштаниє n. ὑψηγορία iactantia.
въісокоглаголаниє n. ὑψηγορία iactantia.
въісокоглаголивъ adj. ὑψήγορος iactabundus.
въісокогласиє n. ὑψηλοφωνία alta vox.
въісокогласьнъ adj. ὑψηλόφωνος altam vocem habens.
въісокодръзость f. ὑψηλαυχηνία arrogantia.
въісокодѣлиє n. ὑψηλὴ ἐργασία magnificentia men.-vuk.
въісокомъісливъ adj. ὑψηλόφρων superbus hes.
въісокомъіслити -шлѭ -слиши vb. ὑψηλοφρονεῖν superbire io.-sin.
въісокомъіслиє n. superbia **-льє** tur.
въісокомъісльнъ adj. superbus hom.-mih.
въісокомѫдрити -ждрьѭ -дриши vb. superbire krk.
въісокомѫдриє n. ὑψηλοφροσύνη superbia ant. io.-sin. leont.
въісокомѫдровати -роуѭ -роуєши vb. superbire antch.
въісокомѫдръ adj. ὑψηλόφρων superbus ant.
въісокомѫдрьнъ adj. ὑψηλόφρων superbus.
въісокомѫдрьство n. superbia isaak.
въісокомѫдрьствовати -воуѭ -воуєши vb. ὑψηλοφρονεῖν, ὑψηλὰ φρονεῖν superbire šiš. 68.
въісоконачальнъ adj. altum initium habens **-но слово** men.-mih. 350. 389.
въісокопаривъ adj. ὑψιπέτης alte volans ant.
въісокопарьнъ adj. ὑψιπέτης alte volans krmč. chrys.-lab.
въісокорасльнъ adj. ὑψηλοφυής altus natu.
въісокорастьнъ adj. ὑψηλοφυής altus natu pat.
въісокорѣчиє n. ὑψηγορία iactantia.
въісокословєсьнъ adj. ὑψήγορος iactabundus.
въісокосрьдъ adj. ὑψηλοκάρδιος magnanimus io.-sin. chrys.-lab. clim. arrogans glag.-stul.
въісокосрьдьнъ adj. ὑψηλοκάρδιος magnanimus ant.
въісокотворивъ adj. ὑψηλοποιός magnificus hom.-mih.
въісокооумити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. superbire lavr. - op. 52.
въісокооумиє n. superbia io.-sin. sabb. 79.
въісокооумьливъ adj. ὑπερήφανος superbus **-мл-** hes.
въісокооумьнъ adj. ὑψίνοος altae mentis **-на глава** sbor.-kir. 64.
въісокошиѩвъ adj. ὑψαύχην altam habens cervicem dioptr.-lab.
въісокошьствиє n. altus gressus isaak.
въісокъ adj. ὑψηλός altus ostrom. μακρός longus per. ιν. **-кою шиєю; въісокоѭ въіѭ** svjat. mat. **високоу выю имоуще** ok. 57. comparat. **въіший (вышний градъ** vost.) et **въісочай**: nota **въішаѥ** io.-clim. **сьдѣлающє боудѣтє дрєво въз вышѣє .н. лакоть** hebr. 5. 14. **въз вышє** vost. **въз вышнє** et **въз вышє** chron. 1. 38. cf. goth. auh-uma et celt. ós, úas, uch etc. beitr. 2. 176.
въісость f. ὕψος altitudo ex. zlatostr. ant. sabb. 13. **сана высость** men.-mih.
въісостьнъ adj. ὑπεροχικός eminens op. 2. 2. 305.
въісота f. ὕψος altitudo svjat. krmč. krk. pent.-mih. sublimia, sublimitas sup. 192.
въісотьство n. altitudo isaak. men.-mih.

въісоче adv. ὕψι, ὑψοῦ in alto ant. pat. nov. krmč.-mih. - простьрь роуцѣ men.-vuk. - възвѣшенъ bulg. - пара antch. - парать vost. - неба ὑψηλὸς ὁ οὐρανός iob 11. 8. - proph. вьзнесоста мысль свою - sim. I. 21. βαθέα поіасати се - belg. vost. на - ἐφ' ὑψηλοῦ sup. 374. hom.-mih.: male putatur esse comparativus: - неба bibl. mat. 54. cf. въісече.

въісочемѫдрие n. superbia ephr. ephr.-belg.

въіспрь v. испрь.

въіспрьнь v. вънспрьнь.

въісьнъ adj. altus въіснѣие greg.-naz.

въіти, въіѭ, въієши vb. φωνεῖν sonare выющи вельма рѣцѣ men.-mih. ὠρύειν ululare, de lupo op. 2. 2. 153. влькь вы-іаше men.-mih. вльчьскы - cyr. 9. nsl. vijanje ululatus habd. zav- meg. croat. vijati luč. verant.

въітие n. ululatus psalt.-int. trigl.

въіцати -цаѭ -цаєши et **-чѫ -чеши** vb. μανθάνειν discere ant.-hom. kruš. op. 2. 2. 38. въічеть доброу законоу vost., qui hoc sub въікнѫти habet.

въічение n. μάθησις, μάθημα doctrina io.-clim. ant. georg. μελέτη meditatio io.-clim.

въіше adv. ἀνώτερον, ὕψι alte ostrom. pat. сь выше θεόθεν divinitus men.-vuk. praep. cum gen. iungenda - єго chrys.-lab. - закона ἀνώτερον τοῦ νόμου sup. 182. - землє лѣтаюль chrys.-lab. - града ставь alex.-mih. - презвитера сѣсти sbor.-kir. 12. нѣсть зловъі въіше зъли женьскъі svjat. cf. sup. 158. 249. 388: male - мироу ὑπερκοσμίως ornatissime sup. 235.

въішеградъ m. arx alex. bibl.-mat. 52. -городъ bibl.-mat. 52. op. 1. 1. 128. bor. xxiv.

въішемирьнъ adj. ὑπερκόσμιος qui est supra mundum psalt.-int.

въішемирьскъ adj. qui est supra mundum svjat.

въішение n. ὕψωσις exaltatio ant.-hom. altitudo sup. 206.

въішепаматьнъ adj. qui est supra memoriam op. 1. 51.

въішеходьць m. qui supra ambulat prol.-cip.

въішина f. ὕψος altitudo kruš. cf. въісина.

въішити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. erigi, efferri жена квочима въішить сѧ svjat. cf. mat. въісити.

въішьнь adj. ὁ ἄνω, ἄνωθεν qui supra est; ὕψιστος altissimus ostrom. sup. 51. 203. ἀνώτερος sublimior sup. 63. 309. вьішнѧго иєроусалимь šiš. 232. въішьнь cloz I. 267. 830. въішьнєомоу bon.: male respondet graeco ὑψηλότερος krmč.-mih.

въіꙗ f. τράχηλος collum ostrom. svjat. sup. men.-vuk. аще би вь нихъ до выѧ быль pat.-mih. 43. выю мѣха завазати vost. 1. 134. cf. zavije cervix glag.-stul.

въієние n. ululatus.

вьдова f. χήρα vidua, saepe вьдоваꙗ adj. sg. gen. -выє hom.-mih. dioptr.-lab. acc. -воую dioptr.-lab. loc. -вѣй hom.-mih. pl. dat -вымь prol.-mart. вдовымъ bor. 10. acc. -выє dioptr.-lab. instr. -выми men.-mih. въдова ostrom. zlatostr. вдова hom.-mih. rum. въдȣвъ f. въдȣв m. scr. vidhavâ goth. viduvô pruss. widdewû ir. feadhbe (dae vir) cf. Justi, Zusammensetzung der nomina 135.

вьдовица f. χήρα vidua ephr. hom.-mih.

вьдовичь adj. χήρας viduae pat. krk. men.-vuk. hom.-mih. leont. sabb. 99. 162. вдо-вичь hom.-mih.

вьдовичьскъ adj. viduae men.-mih.

въдовичьство n. χήρωσις viduitas bell.-troj. 18. men.-mih.

вьдововати -воуѭ -воуєши vb. χηρεύειν viduam esse ant. kruš.

вьдовьскъ adj. χήρας viduae.

вьдовьство n. χήρωσις, χήρευσις, χηρεία viduitas proph. въдовство pam. sabb. 130. pent.-mih.

вьдовьствовати -воуѭ -воуєши vb. χηρεύειν viduam esse krmč.-mih.

вьдовьствьнъ adj. viduitatis -на бѣда men.-mih.

вьдовьць m. viduus krmč.-mih.

вьзде adv. πανταχοῦ ubique възъде bon. cf. вьсьде.

вьздѣ adv. ubique krmč.-mih.

вьсако adv. πάντως omnino ostrom. šiš. 52. 95. ὅλως omnino hom.-mih. utique leont. λοιπόν ceterum sup. 334. cf. вьсѣко.

вьсакъій adj. omnis generis sg. gen. вьса-коюго men.-vuk. quater prol.-cip. врѣме вьсакоє іади cyr.

вьсаколичьнѣ adv. omnibus modis - свѣ-дещє men.-mih. ter.

вьсакоіакъ adj. παντοδαπός varius nsl. vsakojak: sakojake zveri prip. 278. vsakojački.

вьсакоіѫдѣ adj. πανταχοῦ ubique оумалєнь - sim. II. 9.

вьсакъ adj. πᾶς omnis: uti pronomen declinatur, nota tamen -коу имь прѣкословьствию šiš. 224. о всацѣ звѣри vost. 1. 82. vzacomu fris. nsl. vsak, vsakši cf. ahd. alluka omnino et вьсѣкъ.

вьсачьскы adv. πάντως omnino šiš. 244. πάντα τρόπον omni modo sup. 206. cf. 179. cf. **вьсѣчьскы**.
вьсеблагогласьнъ adj. εὔφωνος bene sonans.
вьсеблагодатьнъ adj. gratiosus apost.-syn. mat. 22.
вьсеблаголѣпьнъ adj. εὐπρεπής decorus.
вьсеблаготишьнь adj. εὐγάληνος tranquillus.
вьсеблагочьстивъ adj. εὐσεβής religiosus.
вьсеблагъ adj. πάμμακαρ omni ex parte beatus - **богъ** sabb. 62.
вьсеблаженъ adj. πάμμακαρ omni ex. parte beatus - **отьць** sabb. 217.
вьсебогатъ adj. παμπλούσιος ditissimus - **богъ** sabb. 156.
вьсебогатьнъ adj. παμπλούσιος ditissimus.
вьсевеликъ adj. παμμέγας permagnus.
вьсевеселъ adj. valde laetus mir.
вьсевидьнъ adj. omnia videns **-нѣ очи** hom.-mih.
вьсевидьць m. παντόπτης omnia cernens prol.-vuk. sabb. 163.
вьсевиновьнъ adj. παναίτιος omnium rerum auctor.
вьсевиньнъ adj. auctor - **животоу** mon.-serb.
вьсевластьць m. παντοκράτωρ omnipotens.
вьсевѣрь adv. εἰλικρινῶς sincere op. 2. 2. 254.
вьсевѣрьнъ adj. fidelis **всевѣрнымъ** mon.-serb. 7.
вьсевѣрьнѣ adv. sincere io.-clim.
вьсегда adv. πάντοτε semper š.-gl. 49. sup. **по** - διὰ παντός semper men.-vuk. prol.-mart. **вьсьгда** men.-saec. xi. - vost. cf. **къгда** et **когда** nsl. vsegda, vsegdar.
вьсегдашьнь adj. ὁ πάντοτε sempiternus pat. ioann. io.-sin. isaak. chrys.-lab.
вьсеговѣние n. εὐλάβεια reverentia.
вьсегоубитель m. ὀλοθρευτής, ὀλοθρεύων, ὄλεθρος exterminator šiš. 155. 184.
вьсегоубительнъ adj. πανώλεθρος perniciosissimus - **диаволь** sim. I. 1.
вьсегоубительство n. ὄλεθρος pernicies.
вьсегоубительствовати -воуѭ -воуеши vb. ὀλοθρεύειν perdere.
вьсегыбѣльнъ adj. ὄλεθρος perniciosus šiš. 158.
вьседобль adj. πανάγαθος perfecte bonus.
вьседовѣдьць m. omnia sciens **вседоведца и владыкоу** gram. 148.
вьседомовьно adv. πανοικί cum tota domo men.-vuk.
вьседръжавьнъ adj. παντοκρατορικός omnipotentis.
вьседръжавьство n. παντοκρατορία summum imperium.
вьседръжитель m. παντοκράτωρ omnipotens sup. 15. 16. 23 etc.
вьседръжительница f. omnipotens men.-mih.
вьседръжительство n. παντοκρατορία summum imperium sup. 242.
вьседръжителевъ adj. poss. omnipotentis chrys.-lab.
вьседръжьць m. παντοκράτωρ omnipotens ant.
вьседръжа adj. omnipotens sup. 252. 23.
вьседръзостивъ adj. audacissimus men.-mih.
вьседръзостьнъ adj πάντολμος audacissimus.
вьседръзъ adj. πάντολμος audacissimus.
вьседоушьнъ adj. plane animatus **-шьна слъза** mir. cf. πάμψυχος.
вьседьневьнъ adj. καθημερινός quotidianus.
вьседьньствовати -воуѭ -воуеши vb. καθημερεύειν totum diem consumere.
вьседѣйство n. πανουργία, calliditas ant.
вьседѣтель m. παντεργάτης, πανοῦργος callidus man.
вьседѣтельнъ adj. artificiosus **-лна десница** mon.-serb. 92.
вьсежде adv. πανταχοῦ ubique ant.-hom. 173. šiš. 120. 236.
вьсежегомъ adj. ὁλοκαυτούμενος totus crematus sup. 68.
вьсезиждитель m. παντοτέκτων artifex man.
вьсезлатъ adj. πάγχρυσος totus aureus.
вьсезрѣлъ adj. maturus isaak.
вьсезълъ adj. πάγκακος pessimus.
вьсеизвитъ adj. callidus, uti videtur **-та жена** men.-mih. 350. 351.
вьсеконьчьнъ adj. παντελής perfectus prol.-mart.
вьсеконьчьнѣ adv. παντελῶς perfecte, plane mir.
вьсекрасьнъ adj. παγκόσμιος valde decorus.
вьсекровьнъ adj. παντοστεγής undique tectus **-венъ** man.
вьселитьнъ adj. παντόχυτος undique fusus **-ное естьство** man.
вьселичь adj. indecl. παντοδαπός varius **вселичь скорби не чюемъ** vost. adv. ἐν πᾶσι, ἐν ἅπασι in omnibus ex. antch. cf. ahd. allelîh.
вьселичьно adv. omni modo vost.
вьселичьнъ adj. παντοδαπός varius **вселичнаꙗ вѣчнаꙗ благаꙗ** vost.
вьселичьскъ adj. παντοδαπός varius zlatostr. psalt.-theod. **-ко дрѣво** men.-mih. generalis **-ка молитва** leont. nsl. vsličkeren cf. sleherni, čiheren.

вьсєличьскꙑ adv. παντοδαπῶς omni modo ant.-hom. παντὶ τρόπῳ omni modo šiš. 135. op. 2. 1. 162. κατὰ πάντα in omnibus op. 2. 2. 40. δι' ὅλου in universum sup. 367. **всєличскꙑ сѧ пєщи** πᾶσαν ποιήσασθαι κηδεμονίαν psalt.-theod.

вьсєличьство n. varietas.

вьсєлоуньнъ adj. πανσέληνος plenam lunam habens pat.

вьсєлѣтьнъ adj. qui omni tempore est op. 2. 2. 94. psalt.-int.

вьсєлюбьзнъ adj. carus mir. mon.-serb. 111.

вьсєлюдьнъ adj. πανάνθρωπος ad omnes homines pertinens.

вьсєлютъ adj. χαλεπός saevus.

вьсєлѫкавъ adj. valde callidus mir.

вьсємилосрьдъ adj. πανελεήμων valde misericors.

вьсємирьнъ adj. παγκόσμιος communis omnibus hominibus.

вьсємогꙑ adj. omnipotens š.-gl. 92. uzemogoki fris.

вьсємогѫтьство n. omnipotentia par.

вьсємогѫштьстко n. omnipotentia glag.

вьсємоштьнъ adj. παντοδύναμος omnipotens ant.

вьсємѫдръ adj. πάνσοφος sapientissimus.

вьсємѫдрьнъ adj. πάνσοφος sapientissimus.

вьсємѫдрѣ adv. valde sapienter **-моудрѣ** op. 2. 1. 31.

вьсєнародьнъ adj. πανδήμιος publicus.

вьсєнаслѣдиє n. ὁλοκληρονομία hereditas ex asse.

вьсєначѧльникъ m. πάναρχος omnibus imperans.

вьсєначѧльнъ adj. omnibus imperans hom.-mih.

вьсєнєдѣльно adv. omni hebdomade **-лно** sabb. 28.

вьсєнєпорочьнъ adj. πανάμωμος immaculatus **-на богомати** sabb. 42.

вьсєноштьнъ adj. παννύχιος pernox ant. io.-sin. - **поуть** prol.-mart. **-но стоꙗниє** prol.-mih. sabb. 121. **-но пропєтиє** sabb. 44.

вьсєноштьнѣ adv. tota nocte ioan.

вьсєобразьнъ adj. παντοδαπός varius.

вьсєорѫжиє n. πανοπλία gravis armatura.

вьсєорѫжьнъ adj. πάνοπλος totus armatus.

вьсєорѫжьство n. πανοπλία gravis armatura pan. chrys.-lab.

вьсєплачєвьнъ adj. πάγκλαυστος prorsus lamentabilis.

вьсєосвѧштєнъ adj. sanctissimus sabb. 38.

вьсєпагоубьнъ adj. πανώλεθρος perditissimus.

вьсєпалѧ adj. πάμφλεκτος totus flammans.

вьсєпирьшьстьво n. συμπόσιον convivium.

вьсєпитатєльница f. παντοθρέπτειρα omnia nutriens - **зємлꙗ** man. 46.

вьсєплодиє n. παγκαρπία omnis generis fructus triod.

вьсєплодьнъ adj. πάγκαρπος omnis generis fructus habens ant.-hom. chrys.-lab.

вьсєплодьствиє n. παγκαρπία omnis generis fructus.

вьсєплодьствовати -воуѭ -воуєши vb. πάγκαρπον εἶναι omnis generis fructus habere.

вьсєпложданиє n. omnis generis fructus.

вьсєпоꙗдьнъ adj. omnia comedens **-ноу и хоуждьшоу вьсєго; -на ноштъ** men.-mih. 350.

вьсєправовѣрьнъ adj. veram fidem habens mon.-serb. 125.

вьсєприємьница f. πανδοχεῖον deversorium men.-mih.

вьсєприємьнъ adj. omnia recipiens **-но пристанищє** men.-mih. leont.

вьсєприꙗтьникъ m. πανδοχεύς caupo ber.

вьсєпрѣсвѧтъ adj. sanctissimus mon.-serb. 219. 256.

вьсєпрѣчистъ adj. purissimus.

вьсєпѣтъ adj. valde laudatus pat.-mih.

вьсєразоумьнъ adj. omnia intelligens mon.-serb. 143.

вьсєродьнъ adj. παγγενής qui omnia procreavit men.-vuk. **адамъ** -.

вьсєсвѧштєнъ adj. sanctissimus sabb. 129. 216.

вьсєсильнъ adj. πανδύναμος omnipotens proph. dial. mir. alex.-mih. - **богъ** leont. sabb. 4. **-но слово** sabb. 99.

вьсєсквръньнъ adj. παμμίαρος scelestissimus ant.-hom.

вьсєслава f. nom. propr. feminae **всєс-** per.

вьсєславъ m. nom. propr. viri **всєс-** russ.

вьсєславьнъ adj. πάνδοξος celeberrimus pent.-mih. **-вныю апостолоу** sim. I. 2.

вьсєсладъкъ adj. dulcissimus - **видь** alex.-mih. - **господь** sabb. 198.

вьсєсрьдо adv. sincere - **и любьзно** alex.-mih. 184.

вьсєсрьдь adv. sincere **-срьдь** sup. 404.

вьсєсрьдьно adv. sincere.

вьсєстрастьнъ adj. παμπαθής omnia patiens.

вьсєсъборьнъ adj. qui in concilio fit **-на жрьтва** men.-vuk.

вьсєсъврьшєнъ adj. παντέλειος perfectus man. ὁλόκληρος integer.

вьсєсъжагаємъ adj. qui totus crematur

bon. dial.-šaf. -ма тѣлеса io.-sin. въсес-vost. I. 429. всесъжагаемъ antch.
вьсесъжегаемъ adj. qui totus crematur: recte -жаг- vel -жиг-.
вьсесъжежение n. ὁλοκαύτωσις, ὁλοκαύτωμα sacrificium, in quo victima tota crematur вьсъжежение pro вьсесъж-sup. 68. -жьж-.
вьсесъжешти -жегѫ -жежеши vb. ὁλοκαυτοῦν totam victimam cremare всесъжьзи сѧ самъ antch.
вьсесъжиглемое adj. ὁλοκάυτωμα victima, quae integra comburitur svjat.
вьсесъжьжение v. вьсесъжежение.
вьсесъличьнъ adj. παναρμόνιος admodum concinnus.
вьсесънѣдьнъ adj. παμφάγος omnia devorans mir.
вьсетъчьнъ adj. audax, vere: omnia tangens, ni fallimur всетечный azbuk. e lingua pol. videtur irrepsisse: cf. pol. wszeteczny lascivus.
вьсетьмьнъ adj. σκοτεινός tenebrosus.
вьсеоудостоенъ adj. ὁλόκληρος integer op. 2. 2. 7.
вьсеоумьнъ adj. πάνσοφος sapientissimus.
вьсеоусрьдьно adv. animo promto bulg.
вьсехвалимъ adj. ab omnibus laudatus всех- mon.-serb. 145.
въсехвальнъ adj. valde laudandus typ.-chil.
вьсехытростьнъ adj. valde callidus.
вьсехытръ adj. valde callidus dioptr.
вьсецарица f. παμβασίλεια summa regina mir.
вьсецарь m. παμβασιλεύς summus rex.
вьсецѣлъ adj. ὁλόκληρος integer весьцѣли op. 2. 2. 679.
вьсечасьнъ adj. qui omni hora fit -на злоба ioann.
вьсечистъ adj. καθαρός purus -стѣй дѣвѣй sabb. 169: in - хрисокоулъ gram. 78. -чистъ videtur confusum esse cum -чьстьнъ.
вьсечоудьнъ adj. θαυμάσιος mirus.
вьсечьстьнъ adj. τίμιος honoratus mir. σεμνός venerabilis sup. 371. -не отьче златооусте vost. I. 328.
вьсештедръ adj. παντελεήμων valde misericors.
вьсеꙗдьнъ adj. omnia devorans -но ласкрьдьство men.-mih.
вьсеꙗдьство n. voracitas -ѣдьство svjat.
вьсеꙗдьць m. πάμφαγος omnia devorans pat.
вьсь adj. πᾶς, ὅλος omnis - братъ svjat. - весь грѣхъ и хоула отпоустить сѧ чловѣкомъ matth. 12. 31. - ev.-syn. a. весь просѧ прнемлеть ev.-syn. a. по вьсемоу свѧтъ par. вьсь цѣлъ ὁλόκληρος integer krmč.-mih. cf. вьсецѣлъ. вьсь мнръ κόσμος mundus sup. 235. kryl. šiš. 212 etc. cf. ὁ κόσμος ὅλος. nota вшѣхъ, вшн šaf.-frag. et nsl. vesvoljni, vesolni pro ves voljni svêt cf. serb. vas dragi, vas dragovetan integer stul. scr. viçvas pruss. wissas lit. visas let. vis Pott I. 788.
вьсь f. χωρίον praedium cloz I. 719. hom.-mih. κώμη vicus sup. 186. 243 etc. hom.-mih. весь š.-gl. 48. castellum sup. 398. nota nsl. vesovati schwärmen. scr. viç populus viçpati rex vêça domus gr. οἶκος lat. vicus goth. veihs κώμη, ἀγρός ahd. wîch ags. vic pruss. wais-pattin mater familias lit. veš-pats curt. I. 95. Bopp I. 96. rad. scr. viç intrare.
вьсьгда v. вьсегда.
вьсьгдѣ adv. ubique glag. dubium.
вьсьде adv. πανταχοῦ, ἐν παντί ubique ostrom. sborn. cloz I. 256. sup. 2. 279. 375 etc. apost.-syn. ἄνω καὶ κάτω ubique cloz II. 43. въсъде bon. вьсьдѣ šiš. 141. везде tur. croat. vazdi luč. cf. вьсьжде.
вьсьжде adv. πανταχοῦ ubique svjat. ant.-hom. sup. 11. 109. 254. 278. 305. 310. 402. 450: nota serb. svedj, svedje, svedjer, svej cf. вьсьде.
вьсьма adj. πάντως omnino; ὅλως prorsus sup. krmč. barl. ephr. сь вьсьма men.-vuk. serb. sasma valde pro sa svima.
вьсьмьство n. ὁλότης integritas всемстко op. 2. 2. 8. 11: derivandum putamus a вьсьма cf. съвьсьмьство, quod a съ вьсьма ductum est.
вьсьмьствьнъ adj. ὁλοτελής integer всемственный op. 2. 2. 8.
вьсьникъ m. ἐγχώριος rusticus greg.-naz. весн- men.-mih. 338.
вьсьскъ adj. ad pagum pertinens vost.
вьсѣко adv. πάντως omnino cloz I. 483. sup. 68. imo vero 53. cf. 80. въсѣко τάχα forte sup. 175. 17. cf. вьсако.
вьсѣкъ adj. πᾶς omnis cloz I. 67. 541. sup. 63. 66. 82 etc. cf. вьсакъ.
вьсѣмо adv. πανταχόσε quoquo versus sup. 152. посылаѥ вьсꙗмо svjat. вьсꙗмокачьнъ, вьсꙗмоокачьнъ: posterior vocabuli pars качьнъ, окачьнъ obscura est: цркви та въскресенне кроугла образомъ всꙗмокачна; пещерка вьзвыше есть мало всꙗмоокачна dan. - vost.
вьсѣчьскъ adj. καθολικός universalis cloz

I. 468. II. 149. sup. 218. cf. 136. 186. 218. nota -**стѣѣмь** καθολικώτερος universalis sup. 274. cf. **вьсачьскъ**, **вьсѧчьскъ**.

вьсѣчьскы adv. παντοίως omni modo sup. 138. cf. 37. 43 etc. omni modo -**чьскы** sup. 150. **въсѣчьскы** man. hes. cf. **вьсачьскы**, **вьсѧчьскы**.

вьсѧко adv. πάντως omnino ex. cf. **вьсако**, **вьсѣко**.

вьсѧкоѭдѣ adv. πανταχῇ ubique pat.

вьсѧнинъ m. ruricola vost. russ.

вьсѧчьскъ adj. πᾶς omnis; καθολικός universalis op. 2. 2. 301. svjat. **вшѣчьскъ** šaf.-frag. 33. cf. **вьсачьскъ**, **вьсѣчьскъ**.

вьсѧчьскы adv. παντοδαπῶς omnifariam op. 2. 2. 306. παντοίως omni modo; παντελῶς omnino; πάντα penitus.

вьсѫда adv. ubique **оть вьсоуда** sim. II. 2.

вьсѫдоу adv. πανταχοῦ, πανταχῇ, ἁπανταχοῦ undique sup. ostrom. ex. - **ми крилѣ обрѣзавь** hom.-mih. - **блаженъ боудеши** sim. II. 12. **оть** - πανταχόθεν undique sup. 38. 63. 140 etc. krmč.-mih. ok. 54. 63. chrys.-lab. **по** - πανταχοῦ, ἁπανταχοῦ, πάντοθεν ubique man. hom.-mih. **свѣтоу по въсѫдоу пролиавшоу сѧ** φωτὸς πανταχοῦ χυθέντος man. nota **вьсѭдоу** barl. nsl. povsôdi.

вьсѫдѣ adv. ubique; πανταχόθεν undique sup. 392. **оть** - id. ibid. 392. **колѣблющи се всоудѣ земли** prol.-mih. **оть всоудѣ** krmč.-mih. **въсѫдѣ по земи** bon.

вьчера adv. χθές heri ostrom. sup. šiš. 233. cloz I. 827. **оть** - ὑπὲρ τὴν χθές men.-vuk. **въчера** cloz I. 816. 825. sup. 338. 339. **ючера** alex.-mih.

вьчерашьнь adj. χθεσινός hesternus sup. greg.-naz. pat. leont. ὁ πρὸ βραχέως nuperus sup. 337. **въчерашънаꙗ** cloz I. 765: **по въчерашьнемоу** male pro aliorum gr. **анепахѳесе** ἐπαχθές grave op. 2. 1. 151.

вѣ pron. νῶϊ nos dual. sup. 155. 156. 217. ostrom. šiš. 9. 23. 115. op. 1. 25; 2. 1. 153. pent.-mih. bor. 30. azbuk. nsl. vê f. scr. vê in vajam goth. veis nos lit. ve in vedu cf. lit. mudu.

вѣверица f. sciurus misc. 84. per. 5. 12. pam. **вевѣрица** nom.-lab. 18. nsl. veverica serb. vivera pro vjevera stul. vjeverica ngr. βερβερίτζα lit. vaivaras, vovêrê let. vâveris rum. **веверицъ**.

вѣверичина f. caro sciuri pam.

вѣгласъ adj. γνώμων peritus krmč. greg.-naz. nota nsl. ta človek vsaki reči glas vê cuiusque rei peritus est et proverbium: kdor glumi ne vê glas, naj ne hodi k ljudem v vas wer keinen spass versteht, soll nicht unter leute gehn.

вѣгласьнъ adj. δόλιος astutus georg.

вѣгласьство n. πεῖρα usus **отъ многа** -**ства** io.-clim.

вѣдатель m. γνώμων peritus.

вѣдати -**даѭ** -**даєши** vb. scire krmč.-mih. proph. kryl. mir. prol.-mih. iudicare **люди богадѣльныꙗ єпископъ вѣдаєть** sbor.-kir. 53. cf. 51. 57.

вѣдивъ adj. prudens **прѣмоудръ и** - antch..

вѣдимъ v. **вѣдѣти**.

вѣдитель m. γνώστης cognitor triod.

вѣдовьство n. veneficia sbor.-kir. 52: aliis **вѣтьство**, vere magia.

вѣдокъ m. ἐπιστήμων gnarus georg.

вѣдомъ v. **вѣдѣти**.

вѣдро n. στάμνος urna sup. 253. ὑδρία hydria georg. dial. pat.-mih. op. 123. **въ вѣдра и въ чашю** vost.-op. 228. σίκλος siclus op. 1. 86. nsl. vêdro lit. vėdras magy. veder alb. vedrъ rum. **вѣдръ**.

вѣдрьница f. vas quoddam **гобино на** -**дьрницоу обьимаше** hom.-mih. 140.

вѣдрьце n. vas quoddam - **моучное** hom.-mih. 140.

вѣдоуньство n. magia -**нс**- alex.

вѣдь f. γνῶσις scientia sup. io.-clim. hom.-mih. ex. δόξα opinio; δόγμα doctrina sup. 393. γνώμη scientia sup. 394. τρόπος modus sup. 384. **немоудроу вѣдиѭ** svjat. **имый о немь** - cyr.-hier. **без вѣди** ἄπειρος infinitus **множьство** - ex.; sagam videtur significare in his locis: **и веди помагають ти** i. e. Alexandro alex.-mih. 18. **вѣди все помагають** ibid. 135. nota nsl. to on dêj na vêd de industria crell.

вѣдьма f. fatidica op. 1. 51. cf. lit. žine.

вѣдьць m. γνώστης cognitor ant. pat. **всѣхь** - hom.-mih.

вѣдѣ indecl. nomen tertiae litterae.

вѣдѣниє n. γνῶσις cognitio sup. 109. 206. ex. proph. krmč.-mih. chrys.-lab. glag.

вѣдѣтельнъ adj. γνωστικός intelligens.

вѣдѣти, **вѣмь** et **вѣдѣ**, **вѣси** vb. εἰδέναι scire; γινώσκειν intelligere; θεωρεῖν considerare hom.-mih. **вѣды боуди** sim. I. 12. 14. **да єсте вѣдоуще** šiš. 182. nota partt. **вѣды** et **вѣдъ** op. 2. 2. 25, quorum posterius mendosum est. **вѣдомъ** notus sup. 78. 147. 388. **вѣдомо ти боуди** greg.-lab. gnarus **даємыє чьсти царемь вѣдомь** men.-mih. **вѣдимъ** sup. 156.

вѣдѣ particulae vim habet in his locis, respondens graeco πάντως omnino: **да вѣдѣ ты водиши мѧ; да вѣдѣ ты обраштаѥши мѧ** dioptr.-vost. **непрнхвата ѥма ѥси вѣдѣ кь дроугомоу чедоу любьви** hom.-mih. 169. gramm. 3. §. 688. 833. **вѣ** pro **вѣсть** sup. 283. svjat. op. 2. 2. 392. bell.-troj. 24. cf. **ѥ** pro **ѥсть** 1. sg. praes. uuede fris.; nsl. vendar, vener, vini fortasse, tamen est **вѣмь да же**: nota nsl. vêdovec faticinus lex. vedovina fatidicus habd. vêdomec aliis magus; aliis animans constans e homine et urso, rerum occultarum peritum; aliis ens divinum „ki o kvatrih okoli lêta." scr. vêdmi gr. οἶδα goth. vait curt. 1. 282. cf. **видѣти**.

вѣжа f. cella penaria **идеть въ вежю или въ винькницю** e contextu krmč.-rum. coquina **иде въ вежю и свариши зелие** e contextu vitae-sanct. tentorium **вежа** per. 104. chron.-russ. **въ вежи госпожа своѥѩ** bor. 78. nsl. vêža atrium trub. russ. вежа pol. wieža lit. vêža turris, carcer.

вѣжарь m. servus **ѥдинъ вежарь обьщь братии** zlatostr.

вѣжда m. homo rei peritus trigl. **вѣжа** ber.

вѣжда f. βλέφαρον palpebra, saepissime duali numero **вѣжди** sup. 323. ant. bon. glag. men.-vuk. hom.-mih. op. 2. 2. 476. **вѣждьма** minus bene pro **вѣждама** ant. ὀφρύς supercilium men.-vuk. **горѣ вѣжде имѣѥ** de superbo cf. ὑπερήφανος chrys.-lab. **вижди** glag.-stul. nsl. vêje trepavnice trub. croat. vije verant.

вѣждица f. palpebra **вѣници** glag.

вѣждь adj. ἔμπειρος peritus **грьбци вѣжи плаванию** kozm. **невѣжи, вѣжи** vost.-op. 229. cf. **-жда**.

вѣждьство n. γνῶσις scientia **-дество** ber.

вѣйка f. κλάδος ramus pat. nsl. vêjka hung.

вѣйѥ n. βαΐα palmites sup. 300. ostrom. κλάδοι rami sup. 236. pent.-mih. πτόρθοι surculi hom.-mih. φρύγανα sarmenta pl. **вѣнѩ** op. 1. 1. 141; 2. 2. 84. nsl. vêje trub.

вѣко n. βλέφαρον palpebra ant. bon. glag. psalt.-syn. bor. 83. vost. 1. 219. **ражьны остры вь ребра и вь вѣцѣ ѥмоу вьбодоше** prol.-vuk. nsl. vêka russ. вѣко čech. víko pol. wieko let. vâks lit. voka operculum: akês vokas palpebra.

вѣкоувѣчьнъ adj. aeternus **вѣкоувичьнь** š.-gl. 98. nsl. vêkivêčen.

вѣкъ m. αἰών aevum ostrom. nsl. vêkoma: nota koje nisi vik imila pjesn.-hrv. 2. 4. robur **вѣкъ соушить** ex. **за вѣкъ** pravda-rusk. **безъ вѣка** sine visu vost. 1. 156. nsl. odvêknoti corroborare črell. trub. vêk virtus meg. dalm. trub. rib. sol vêk zgubi trub. k vêku pripraviti lex. odvêk dati reficere trub. vêčan robustus rib. malovêčen debilis nevêčen id. lex. nevêknost debilitas lex. navêčen fortasse pro nevêčen gravis somno cf. lit. vêka robur. scr. êvas pl. consuetudo gr. αἰών lat. aevum goth. aivs tempus ahd. êwa lex curt. 1. 585, qui nostrum vêk non contulit. cf. etiam scr. âjus aetas goth. ajuka adj. aeternus rum. **вѣк, вѣчник** aeternus. vocabulum nobis obscurum.

вѣкъша f. λεπτόν minutum **вѣкьша, вѣкша** vost. **отъ всего кнѧжа соуда десѧтоую вѣкшоу** sbor.-kir. 51. векша russice est sciurus (dial. corvus pica), quem pecuniae instar fuisse notum est.

вѣникъ m. virga **возмоуть вѣникы** pro aliorum **вѣтвиѥ** schlöz. nest. 1. 94. scopa trigl. nsl. vênik.

вѣнити -нѭ -ниши vb. πωλεῖν vendere op. 1. 248. matth. 10. 29. kryl. ev.-šiš. ev.-grig. assem. serb.-kop. luc. 12. 6. šaf.-urspr. op. 2. 2. 61. ev.-nor. φερνίζειν dotare krmč. 222. **вѣномь да ю вѣнить** exod. 22. 16. pent.-mih., ubi alii **вѣномь да ѭ себѣ възьметь женѣ**. nota confundi cum **цѣнити** ostrom. et **мѣнити**: **не пѧть ли птиць мѣнить сѧ пѣнѧзема двѣма** luc. 12. 6.- kryl. Ostromir's Evangelium 24. cf. lat. vênum scr. van emere et **свѣне**.

вѣно n. φερνή dos krmč. **вѣномь да ю вѣнить** exod. 22. 16. - pent.-mih. - **вь число вьносити** krmč.-mih. nota **за вѣно дъщери своей** vost. 1. 260. **владыкоу с мѣнинъмь жена** μετὰ προικός op. 2. 2. 27. et **дасть въ завѣнно дъщери своей** ies.-nav. 16. 10. - vost. scr. vasna pretium gr. ὦνος lat. vênum curt. 1. 448, ergo **вѣно** pro **вѣсно**, quod tamen dubium.

вѣновьнъ adj. φερνῆς dotis krmč. **-но и мѣниѥ** krmč.-mih.

вѣнодавьць m. φερνίζων dotans krmč.

вѣньцедатель m. στεφανοδότης serti dator ant.-hom.

вѣньценосити -шѫ -сиши vb. στεφανηφορεῖν coronam gestare.

вѣньценосица f. στεφανηφόρος coronam gestans.

вѣньценосьнъ adj. στεφανηφόρος coronam gestans.

вѣньценосьць m. στεφανηφόρος coronam gestans triod. prol.-mih.

вѣньцоименитъ adj. a corona - στέφανος -

nomen habens -ньцонменитаго врата sabb. 143.
вѣньценосьць m. στεφανηφόρος coronam gestans men.-vuk. cf. **вѣньце-**.
вѣньцоподаниѥ n. στεφανοδοσία coronae datio prol. men.-vuk. στεφάνων καιρός coronarum tempus prol.-cip.
вѣньцоподатель m. serti dator prol.-mart.
вѣньць m. στέφανος sertum sup. **въ отъмьштениѥ -цемъ** svjat. διάδημα diadema cloz I. 675. sup. 174. - **царьскъ** ok. 57. βραβεῖον praemium hom.-mih.: nota dial. russ. вѣнъ sertum.
вѣньча f. κάρφη stramenta **оусты вѣньчю въземиши принесетъ** ex. cf. **вѣникъ**.
вѣньчавати -ваѭ -ваѥши vb. στεφανοῦν coronare krk. hom.-mih. op. 2. 2. 53. - **жены** sabb. 151. - **моужа сь женою** chrys.-lab.
вѣньчальникь m. στεφανίτης coronarius prol.-cip.
вѣньчаниѥ n. matrimonium misc. nom.-mik. 38.
вѣньчательство n. coronatio.
вѣньчати -чаѭ -чаѥши vb. στεφανοῦν coronare cloz I. 560. 678. 714. ant. misc. per. 102. - **на кралѥвьство** steph. - **кралѥвствомь** sabb. 166. - **на кракь** krmč.-mih. - **сѧ** uxorem ducere alex.-mih.
вѣньчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. στεφανοῦν coronare.
вѣньченосьць m. στεφανηφόρος coronam gestans cf. **вѣньце-**.
вѣньчьникъ m. στεφανηφόρος coronam gestans pat. triod. στεφανίτης coronarius hom.-mih.
вѣра f. πίστις fides; superstitio sup. 397. **блага** - εὐσέβεια pietas sup. 72. **вѣрѫ ѩти** πιστεύειν credere cloz I. 685. nsl. verjeti, verjamen serb. vjeru imati živ. **на вѣрѣ прѣѩмоуша кралѣ** bell.-troj. 20. **на вѣрѣ и клатвѣ** ibid. 35. **ми се на той заклесмо нашими вѣрами и доушами** mon.-serb. 467. **оубише братиа ее сь лоукавьствомь на вери** alex.-mih. 50. cf. goth. tuz-verjan dubitare ahd. wâra foedus osset. urnün credere Justi, Zusammensetzung der nomina 98.
вѣрити -рѭ -риши vb. πιστεύειν credere svjat. psalt.-int.
вѣровати -роуѭ -роуѥши vb. πιστεύειν credere cloz I. 808. **-роувавъ** bon. - **въ кого** tur. typ.-chil.
вѣрогоубьнъ adj. fidem perdens misc.
вѣроѩтьнъ adj. fide dignus nsl. verjeten šaf.-urspr.
вѣрьникъ m. πιστός fidelis ant. gram. 36. iob 17. 9. mat. 54. op. 2. 2. 38. 260. 393. 423. 430. ephr.-vost. vuernicom fris.
вѣрьница f. fidelis men.-mih.
вѣрьно adv. πιστῶς fideliter cloz I. 912. sup. 242. 291. **вѣрно** sup. 341.
вѣрьность f. πιστότης fidelitas.
вѣрьнъ adj. πιστός fidelis sup. 274. **къ малѣ бъистъ вѣренъ** cloz II. 20. εὐσεβής pius cloz I. 50. sup. 71. religiosus sup. 60. ἀξιόπιστος fide dignus sup. 384. πίστεως fidei cloz I. 714. sup. 140. **-но слово** λόγος τῆς πίστεως verbum fidei prol.-cip.
вѣрьнѣ adv. fideliter antch.
вѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. credere sup. 384. 394.
вѣса f. libra psalt.-int. cf. **вѣсъ**.
вѣсильнъ adj. ἀγχόνης suspendii **-ное дрѣво доурка** (i. e. furca) op. 2. 2. 461.
вѣсити -шѫ -сиши vb. κρεμᾶν suspendere men.-vuk. vuesachu fris.
вѣстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. διαμαρτυρεῖν testari exod. 18. 20. - vost. isaak.
вѣстъ adj. γνωστός notus; δῆλος manifestus ant. šiš. 46.
вѣсть f. ἀγγελία nuntius; ἀκοή rumor sup. 224. φήμη fama - **приѩти** χρηματίζεσθαι oraculum accipere **чрьвь снѣдаѥть дрѣво и безь вѣсти творить ѥго** leont. **безъ вѣсти бъıстъ** ἀφανὴς γέγονεν evanuit sup. 139. 155. 159. **безь вѣсти бысть отрокь изь града** greg.-lab. **лоуна безь вѣсти бы была** chrys.-lab. **безь вѣсти сы** ἀφαντωθείς krmč.-mih. 177. nsl. na vêst dati trub. rum. **вѣсте**.
вѣстьвовати -воуѭ -воуѥши vb. διαγορεύειν narrare ant.
вѣстьникъ m. ἄγγελος nuntius pat. isaak. proph. alex. hes. sabb. 205. op. 2. 1. 160. μηνυτής denunciator sup. 179. - **великыѥ црькве** krmč.-mih. 213.
вѣстьнъ adj. γνωστός notus prol. prol.-mart.
вѣстьство n. certitudo **истиньна ѥсть по -твоу** apost.-syn. xi.
вѣстьствовати -воуѭ -воуѥши vb. nunciare antch.
вѣсъ m. σταθμός statera tur. - **правъ да ѥсть** op. 2. 2. 78. **вѣси** op. 1. 1. 79. cf. **вѣсити** hebr. šekel ponderare et aethiop. pendere et lat. pondus a pendo.
вѣтвиѥ n. κλάδοι, κλάδη rami pat. cloz I. 36. šiš. 65. ev.-syn. b. c. ramus men.-vuk.
вѣтвь -тве f. κλάδος ramus ostrom. sborn. pat.-mih. tur. καλαμίσκος calamus exod. 25. 33. - pent.-mih. pl. n. **-тви** šiš. 65.

gen. - твий antch. dat. -твамь prol.-mart. acc. вѣтви antch. instr. -твами typ.-chil. pyrg. cf. vit f. glag.-stul.
вѣтвьнъ adj. κλάδου rami -на отрасль στελέχους rami hom.-mih.
вѣтий -тиꙗ m. ῥήτωρ rhetor sup. 297. barl. pat. zlatostr. hom.-mih. chrys.-lab. отроковицоу вѣтию ῥήτορα κούρην men.-vuk.: raro sg. nom -тиꙗ prol.-mih. cf. вит-.
вѣтийскъ adj. ῥητορικός rhetoricus ant.-hom. svjat. men.-vuk. - глаголь ok. 63. cf. вит-.
вѣтилѣние n. ἀδολεσχία garrulitas io.-clim.
вѣтие n. μελῳδία symphonia psalt.-theod.
вѣтовати -тоуѭ -тоуєши vb. ῥητορεύειν orationem habere oct. συμβολοκοπεῖν convivia frequentare deut. 21, 20. - vost. cf. pruss. vaitiât loqui.
вѣтрило n. ἱστίον velum dial. triod. men.-vuk. -ла опоустити men.-leop. nsl. vetrilo magy. vitorla rum. вєтрилъ.
вѣтрити -рѭ -риши vb. ἀνεμοῦν ventilare pat. 264. вѣтрить сѧ море; ангєлы вѣтрѧщꙑꙗ надъ ними vost.
вѣтроносьць m. ἀνεμοφόρος ventos ferens.
вѣтротьлѣние n. ἀνεμοφθορία corruptio, quae fit vento greg.-naz.
вѣтротьлѣньнъ adj. ἀνεμόφθορος vento corruptus triod. 140. dioptr.
вѣтръ m. ἄνεμος ventus ostrom. πνεῦμα spiritus svjat. на вѣтрѣ вꙑвъ in altum sublatus sup. 212. lit. vêtra let. vetra procella.
вѣтрьникъ m. ῥιπίς flabellum ex. nsl. vêternica, vêterničica lex.
вѣтрьнъ adj. ἀνέμου venti sup. 360. nom.-bulg. - находь men.-vuk. - врѣмє men.-mih. влъны -нꙑ meth. 8.
вѣтрьнь adj. ἀνέμου venti ant. сила -ниꙗ psalt.-int. -тръниꙗго дыханиꙗ op. 2. 2. 175.
вѣтрьць m. ἄνεμος ventus šiš. 44.
вѣтъ m. συνθεσία pactum; βουλή consilium sup. 295. - творити σύμφωνα ποιεῖν pacta inire sup. 310. zlatostr. cf. scr. ât: âtman halitus curt. 1. 588: вѣтъ proprie verbum, sermo videtur significare.
вѣтьникъ m. consiliarius: sic vertendum videtur pyrg.
вѣтьскꙑ adv. μυθικῶς fabulose cloz I. 912. sup. 341.
вѣтьствовати -воуѭ -воуєши vb. consulere: sic fortasse vertendum men.-belg.
вѣхъть m. peniculus отръ сѧ вєхтємъ per. 47. 32. вєтхомъ chron. I. 76. 4. cf. nsl. vehet sena pugillus foeni habd.
вѣчьно adv. in aeternum вѣчно russ.
вѣчьновати -ноуѭ -ноуєши vb. αἰωνίζειν aeternum esse triod. sabb. 115. раю вѣчьноующии sim. I. 26. вьздание нє вѣчноуѥ sim. I. 17.
вѣчьнъ adj. βλεφάρων palpebrarum вѣчныꙗ рѧсны βλεφαρίδες cilia psalt.-theod.
вѣчьнъ adj. αἰώνιος aeternus ostrom. -чънѣ cloz I. 107. 874.
вѣчьньствие n. aeternitas glag.
вѣшало n. patibulum par. cf. вѣсильнъ.
вѣшание n. suspensio виш- glag.
вѣшати -шаѭ -шаєши vb. suspendere par. nom.-mik. 26. nsl. vêša hängeplatz.
вѣштавати -ваѭ -ваєши vb. loqui sup. 76. vost. 2. 16.
вѣштание n. loquela; φθόγγος sonus ex.
вѣштати -таѭ -таєши vb. φθέγγεσθαι loqui sup. 281. oct. ant. pat. sabb. 16. greg.-lab. op. 2. 1. 152. λέγειν dicere sup. 226. 236. 302. 310. κηρύττειν praedicare sup. 385. consilium dare cf. alex.-mih. 33. croat. serb. većati živ. consilium habere luč. pruss. waitiât loqui cf. rad. scr. vat beitr. 1. 316.
вѣштє n. senatus, consilium sup. 318. въ вѣчє въ римстѣмъ vost. вѣчє bor. 61. вичє mon.-serb. 342. творити вѣщє и сѫдꙑ amos 5. 13. - vost. на владꙑкѫ вѣштє творѧтъ раби sup. 318. вѣча δῆμοι turbae op. 2. 1. 152: nota изгнаша ихъ вѣчємъ chron. 1. 227. croat. viće senatus verant. luč. serb. vijeće.
вѣштевати -штоуѭ -штоуєши vb. dicere op. 2. 2. 240.
вѣштица f. maga misc. 109. nom.-lab. nsl. vêšča saga, volatica habd. lamia lex. saga, venefica meg. baba veštica prip. 79. croat. višćica verant. serb. vještica.
вѣшть adj. peritus о вьсємь єго вѣща сътвори alex.-mih. 31: nota очи твои вѣща голоубинѣ ὀφθαλμοί σου περιστεραί cant. 1. 15. - op. 1. 74. nsl. vešč bel. prevêčati decipere trub. dalm. crell. prevêčanje fraus trub. serb. vješt.
вѣштьникъ n. στασιώδης seditiosus вѣчьници op. 2. 1. 137.
вѣштьць m. magus alex. μαθηματικός mathematicus krmč.-mih. 93. nsl. vešćec magus habd. serb. vještac veneficus.
вѣꙗ f. κλάδος, στέλεχος ramus; παραφυάς propago; φρύγανα virgulta; ῥάδαμνος ramus tener ostrom. ant. kruš. pent.-mih. op. 2. 1. 51; 2. 2. 114. ev.-syn. a. iez. 31. 6. - mat. isai. 40. 24. - mat. iob 40. 17.

- mat. - финика prol.-mih.: nota вѣниꙗ pent.-mih. ber. nsl. vêja; vêjat lex. vèjnik laubbauschen let. vejenice cf. вѣникъ.

вѣꙗло n. λικμητηρίς vannus.

вѣꙗниѥ n. flare вѣꙗниѥ sup. 288. вѣтръмъ вѣꙗниꙗ svjat. λικμᾶν evannare; συγκομιδή collectio; κίνησις motio вѣꙗние ex.

вѣꙗтель m. λικμήτωρ evannans clim.

вѣꙗти, вѣꙗѭ, вѣѥши vb. ἐπιπνεῖν flare sup. 66. 67. λικμᾶν evannare ѭгоу вѣѭщоу hom.-mih. словеса твоꙗ мимо оуши мои вѣѭть men.-mih. nsl. vêjati vannare vejača ventilabrum vêter vêha ser. vâ spirare vâta ventus lat. ventus gr. ἀϝάω, ἄϝημι goth. vaian, vinds ahd. waian lit. vêjas curt. 1. 587. Bopp 1. 230. cf. ztschr. 7. 57. 165.

вѧд: вѧнѫти cum praep. marcescere cf. свѧнѫти; вѧлити marcidum reddere trigl. nsl. venoti, vehnoti; vel flaccidus serb. venuti, vehnuti russ. вянуть, inde nsl. vôditi (вѫдити), povôditi; vuditi prip. 60. fumo siccare vojenik; sovoj kien dain. 47. cf. ahd. suindan tabescere (присвѧнѫти): curt. 1. 288. čech. uditi räuchern male contulit cum rad. od.

вѧза f. στρέβλωσις tortura веза cod. - serb.

вѧзальнъ adj. δεσμευτικός aptus ad ligandum ant.-hom. 211.

вѧзаница f. δεσμός ligamen 1. reg. 25. 18.

вѧзаниѥ n. δέσις ligatio ant.-hom. hom.-mih.

вѧзати, вѧжѫ, вѧжеши vb. δεῖν, δεσμεῖν, καταδεσμεῖν ligare sup. ostrom. isaak. šiš. 220. zlatostr. χειροῦσθαι subigere sup. 349. nsl. naveznoti komu kaj; vez f. ligamen zavez, odvez, podvez, privez m.; vezelje waldrebe vezilo ligamen veznoti stecken bleiben: nota pretvezem, pretvesti alio loco ligare: huc noli trahere poveznoti umstürzen vezel (lonec) ser. anh (angh): anhus angustus gr. ἄγχω lat. ango goth. aggvja lit. ankštas curt. 1. 166. rum. вънзок fascis; huc trahes etiam ѩза morbus, qui angimur.

вѧзига f. nervus piscium trigl.

вѧзъкъ adj. angustus -зкий trigl. cf. ѫзъкъ.

вѧзнь m. ligamen ємлите сь сокою взени єдины vost. взеньми ibid.

вѧзѣти -жѫ -зиши vb. κατέχεσθαι, συλλαμβάνεσθαι prehendi kozm. по ногоу вѧзѧшти птица pam. - въ сѣтехъ chrys.-lab. - вь тьмѣ; - въ злобѣ tur. везещоу овьцоу; въ телесныхъ - похотѣхъ tur. дьꙗвола -зѧщаго въ тьмѣ tur. вся (крѣпость)-зить вь нѣй (сѣти) ephr.-belg.: male вѧзити.

вѧсло n. ligamen, quo mergites ligantur izvêst. 5. 366.

вѧсти, вѧзѫ -зеши vb. πηγνύναι firmare гнѣздо птица вѧзеть op. 2. 2. 84. везеть hom.-mih. huc fortasse etiam trahendum est везень acu pictus: крьзна сь златомь везена alex.-mih. 39.

вѧштеславъ m. nom. propr. viri russ. вѧчеславъ vost. 1. 399. cf. вꙗтко.

вѧштий adj. comparat. μείζων maior; πλείων plus ostrom. šiš. 231. τελειότερος perfectior šiš. 225. вѧштеѥ, вѧщеомоу svjat. векший glag. векше š.-gl. 79. вѧште adv. - трий сътъ ostrom. vuensih fris. nsl. veče trub.: nota по вещоу mon.-serb. 41. serb. većma.

вѧштьство n. ὑπεροχή excellentia -щество cyr.-hier.

вѧштьшина f. ὑπεροχή excellentia cyr.-hier.

вѧштьшими adv. magis op. 2. 2. 55: recte pl. instr.

вѫ in compositione pro въ scr. an: antar intro gr. ἐνί, ἐν lat. in pruss. en goth. in: de scr. ava cogitatum est a Pott 1. 318. 607. cf. въ.

вѫгринъ m. hungarus man. вьгринь ракь есть misc. nsl. vôger; vogrín nom. propr. viri.

вѫгровлахиꙗ f. ungrovlachia gram.

вѫгрьскъ adj. hungaricus вьг- misc.

вѫже n. funiculus воужь dial.-šaf. vvosich fris. nsl. vôže.

вѫжоплетьць m. σχοινουργός restio вѧжvost.

вѫза f. δεσμός ligamen io.-sin. op. 1. 117. dioptr. δέσμα vincula sup. 333. κλοιός vinculum collo circumdatum hab. 2. 6. - vost. nsl. vôza carcer prevôza überband.

вѫзлъ m. δεσμός ligamen kruš. nsl. vôzel nodus.

вѫзъ m. σύνδεσμος vinculum cloz I. 533.

вѫзьникъ m. δέσμιος, ὁ ἐν δεσμοῖς captivus pat. proph.

вѫсъ m. barba гоусты воусы prol.-mart.: germ. fachs male confertur.

вѫсѣница f. eruca man. 88. cf. гѫсѣница et bulg. vъsenici et gъsenici pokl. 1. 63.

вѫтрьнь adj. interior krk. cf. ѫтрьнь.

вѫтъкъ m. κρόκη subtegmen вѫтокъ margar. - vost. nsl. vôtek.

вꙋзантийскъ adj. byzantius -зантийстии sup. 240.

вꙋзантиꙗ f. byzantium -заньт- men.-vuk. prol.-mart.

вүсоньнъ adj. βύσσινος byssinus **-ссонный** vost. I. 342.
вүсѣнъ adj. βύσσινος byssinus **вүссѣнъ** dioptr.
вүдлеомъ m. βηθλεέμ bethlehem hom.-mih.
вүдлѣомлıанинъ m. incola bethlehem hom.-mih.

Г.

г quarta alphabeti palaeo-slovenici littera, **глаголи** dicta. **г** cyrillicum respondet romanorum III, **,г** designat tria millia.
габилота f. iaculum - **стрѣла** bell.-troj. 19. 22. cf. it giavelotto fr. javelot mhd. gabilôt Diez, Wörterb. 173. celt. gaflach.
гаввати f. γαββαθᾶ gabbatha, locus editus š.-gl. 49. kryl.
гавранъ m. κόραξ corvus georg. dial. pent.-mih. nom.-lab. men.-leop. **нощьнъıй** - νυκτερίς vespertilio man. **гарьвань** misc. 74. **гарвань** bulg.-lab. nsl. gavran prip. et kavran habd. prip. dain. serb. croat. gavran mik. verant. bulg. garvan cf. **гайвороновъ** cornix trigl. et **гаврань**.
гаврань adj. κολοιῶν graculorum zlatostr. cf. **гавранъ**.
гавриловъ adj. poss. gabriel chrys.-lab.
гаврилъ m. gabriel sup.
гаврило m. gabriel russ.
гавриловъ adj. poss. gabriel hom.-mih.
гаврилъ m. gabriel hom.-mih. stichir.
гаврилъ adj. poss. gabriel prol.-mih.
гаганъ m. cagan **гагань** et **гагьгань** izvêst. 6. 385.
гагрена f. γάγγραινα gangraena šiš. 200.
гаданию n. αἴνιγμα aenigma pent.-mih. slov.-novg. b. ber. op. 2. 2. 187. μαντεία vaticinium; πρόβλημα problema men.-vuk. **притьчами и -ньми** chrys.-lab.
гаданьнъ adj. αἰνιγματώδης aenigmaticus cyr.-hier.
гадательнъ adj. αἰνιγματικός aenigmaticus ioann. psalt.-int.
гадательнѣ adv. aenigmatice chrys.-lab.
гадательствовати -воуѭ -воуѥши vb. obscure significare psalt.-int.
гадати -даѭ -даѥши vb. coniicere, putare vost. psalt.-int. coniectura assequi cf. **гатати**, a quo sensu non differt svjat. op. 2. 2. 396. **годити** russ. гасло pol. gadnąć lit. godíti coniicere žadas sermo let. gâdât cogitare et scr. gad loqui: **ганати** ortum est e **гад** uti **хѫхнати** e **хѫх**.
гадити -жѫ -диши vb. vituperare ant.-hom. 230. abominari **-ть ıа богъ** vost. **-дѧтъ коүмирьскоѥ житиѥ** vost. lavr.-op. 30. **-дѧ книгы ѩзыка вашего** meth. 5. croat. gaditi inquinare luč. pruss. pogadint lit. gadinti pessumdare.
гадъ m. ἑρπετόν animal reptile sup. šiš. 25. pent.-mih. op. 1. 12; 2. 2. 630. prol.-vuk. **-ды забавати** krmč.-mih. - **плъжоущий** pent.-mih. - **прѣсмыкаѭмь** prol.-mart. ζῶον animal: de cervo prol.-mart. de mure vita-theod. de rana vita-theod. **-домь ıадовитымь** krmč.-mih. **ıадовитыıа -ды** op, 2. 2. 460. **ıадовить звѣрь и** - de serpente prol.-mart. - **зминнъ** nom.-bulg. **врѣтище испльнь -дъ ıадовитаго** prol.-mih. **толикь - изиде изь земли, ıако мнозѣ чеди оуıаденомь быти** men.-mih., ubi collect. esse vides θηρίον fera - **лють** men.-vuk. nsl. gad vipera meg. serb. sordes mik. nausea bulg. gadinъ pecus volatile rum. **гадинъ** animal, bestia rapax, insectum.
гадъка f. coniectura **-дк-** clim. **гадъками** στοχαστικῶς coniecturâ vost.
гадьнъ adj. ἑρπυστικός repens **звѣрь** - psalt.-saec. XII. foedus **страсти -нъıѧ и ıадовитъıѧ** sup. 438. cf. **гадити**.
гадьскъ adj. ἑρπετοῦ animalis reptilis psalt.-int. **-ска змиıа** krmč.-mih. 357. **рода гадска** vost.
гажда f. vituperatio alex.
гажданию n. vituperatio bon.
гаждению n. δυσφημία maledicentia šiš. 125. vituperatio nov. ber. ziz.
газа f. γάζα thesaurus šiš. 16. op. 2. 1. 180.
газофилакиıа f. γαζοφυλάκιον aerarium kryl. **газофүл-** ev.-trn.
гай m. ἄλσος nemus op. 2. 2. 16. ber. nsl. gaj lit. gojus.
гаиосъ m. gaius, caius svjat. mat. VIII.
ганıанитинъ m. haeretici quidam krmč.-mih.
ганıаньскъ f. haeretici cuiusdam **-ска ересь** krmč.-mih.
галата f. γαλατᾶς galata steph.
галатийскъ adj. γαλατικός galaticus šiš. 35.
галатинъ m. γαλάτης galata **родомъ** -

вѣ op. 2. 2. 259. **-те** krmč.-mih. **-томъ; -ты** op. 2. 2. 266. antch.
галилей m. galilaeus sup.
галилеꙗ f. γαλιλαία galilaea assem. **-лѣꙗ** š.-gl. 69. **-лелѣꙗ** ev.-syn. a.
галилеꙗнинъ m. γαλιλαῖος galilaeus **-лелянинъ** ev.-trn. **-лѣꙗнинь** šiš. 3.
галилѣйскъ adj. γαλιλαῖος galilaeus šiš. 1. š.-gl. 88: male gallicus prol.-mih.
галинъ m. γάλλος gallus **галѣхъ** op. 2. 2. 153.
галити -лѭ -лиши vb. σκιρτᾶν exsilire **-лѣахѫ горы** psalt.-pog. **-лѧть пророци** vost. cf. goth. goljan gaudere ahd. guol: habes aliud serb. galiti se nigrescere stul., unde razgališe se oblaci živ. 171, quod cf. cum gariti.
галица f. κολοιός monedula ex. alex. avis quaedam nom.-lab. 18. 78. **враны и -це прием҄ь голоуби сътвори** hom.-mih. 132. cf. russ. галка corvus monedula rum. **гаицъ** garrulus glandarius. cf. ahd. gellan ags. galan and. gala canere.
галиꙗ f. γαλέα galea alex.-mih. **-леꙗ** alex. **-лѣꙗ** vost. **-лиа** ok. croat. galija verant. cf. **голиꙗ**.
галъвасъ m. galba svjat. mat.
галение n. saltatio cod.-saec. xvi. - vost.
гаданиѥ n. πρόβλημα propositio georg. isaak. pent.-mih. ioann. dioptr. op. 2. 2. 459. vost. αἴνιγμα aenigma kruš. glag. coniectura azbuk. nsl. uganiti coniectura assequi trub. crell. lex. ugajniti id. meg.; pacisci: uganjena plača; uganjavec divinans lex. uganka aenigma meg. divinatio lex. gonotka, zaganka, zagonka aenigma habd. adde gonetanje auspicium habd. gonetnik augur habd. croat. gonitka verant. serb. gonenuti, gonetati aenigma proponere; gonetalac, gonetnik augur mik. gonetka vaticinium mik. nsl. ugoniti divinare habd. coniectura assequi dain. zagoniti divinare habd. diall. russ. угонуть (год) coniectura assequi.
гананьнъ adj. αἰνιγματώδης aenigmaticus cyr.-hier.
гананьство n. aenigma ber.
ганати -наѭ -наѥши vb. proponere glag.-stul. cf. **гадати** et **гатати**.
ганъгисъ m. γάγγης ganges **ган҄гисъ** op. 2. 2. 153.
ганъгра f. nom. propr. loci γάγγρα gangra **ганьгра** nom.-mik.
ганъгрьскъ adj. γάγγρας gangrae **ганьгрьскь** nom.-mik.
гарванъ v. **гавранъ**.
гаросъ m. γάρος liquamen piscium sale conditorum: cf. tamen ngr. γάρος mustum, quae significatio magis videtur quadrare chrys.-lab. prol.-vuk. **масло и вино и -и оцьть** men.-mih. **медомь и -сомь помазати** prol.-mih. **гарась: медомь и -сомь помазати** prol.-vuk. **гароусь** prol.-mih. **гароусъ** vost.
гасити шѫ -сиши vb. exstinguere glag.
гаснѫти -нѫ -неши vb. σβέννυσθαι exstingui ant. cf. lit. ges id. let. dzes exstinguere dzis exstingui.
гатаниѥ n. αἴνιγμα aenigma greg.-naz. hom.-mih. georg. proph. misc. psalt. - saec. xii. πρόβλημα propositio psalt.-saec. xii. divinatio **-ниѥмь воудоущиѥ проповѣдаѭть** svjat. **зьрѣти въ -нии** greg.-naz. - **сьновьноѥ** ὀνειρομαντική interpretatio somniorum nsl. gatavec hariolus habd. cf. etiam and. gata aenigma.
гатати -таѭ -таѥши vb. στοχάζεσθαι coniicere op. 1. 89; 2. 2. 40. chrabr. 89. - **отъ знамении нѣкъıихъ** svjat. **-таѩ** στοχαστής coniectans isai. 3. 2. - proph. αἰνίττεσθαι obscure significare greg.-naz. μαντεύεσθαι vaticinari **питицами гатати** svjat.-vost. idem valet ac **гадати** svjat. op. 2. 2. 396. - **сѧ** alex.-mih. 112. serb. gatati divinare gatka; gata stul. croat. gatavac hariolus verant.. rum. **гътъеск** coniicio cf. goth. qithan ahd. quedan dicere, **гадати** et **ганати**.
гатъка f. divinatio georg. **-ками** στοχαστικῶς coniectura io.-clim. fraus **безь гатке и зле волѥ** mon.-serb. cf. **гадъка**.
гать f. agger russ. chron. per. nsl. gat m. canalis; gata pons vimineus habd. zagata via angusta zagatiti (usta) obturare trub. serb. gat m.
гашти dual. σαράβαρα tibialia vost. **гащами** nov. nsl. gače subligaculum meg. gača hodensack eines thieres.
гаꙗти, гаѭ, гаѥши vb. crocitare **гаю** trigl. ser. gâ canere.
гаѵрилъ m. gabriel sup. **гаѵрилъ** ibid. cf. **гавр-**.
гвоздвий f. clavus **исоусовами -вимии** sup. 298. 16. pro **-ниами** cf. **гвоздий**.
гвоздвинъ adj. ἥλων clavorum sup. 389. 18. cf. **гвоздинъ**.
гвоздий m. ἧλος clavus sup. 297. io.-clim. hom.-mih. men.-vuk. **гвоздию** alex.-mih. pl. dat. **гвоздиѥмъ** sup. acc. **гвоздиѩ** sup. **гвоздиѥ** men.-mih. **гвоздиихъ** sup. proph. instr. **гвоздии** sup. men.-leop. bulg. gozdij alb. gosdъ rum. **гъвоздеск**

affigo: nota serb. gvozd sensu differre cf. **гвоздвий.**

гвоздьнинъ adj. ἥλου clavi sup. **-на ѩзка** ostrom. tur. proph.

гвоздиць m. clavus krk.

гвоздиє n. ἧλοι clavi op. 1. 70. prol. - **дльго** περόνη fibula prol.-cip. ferrum, uti videtur, alex.-mih.

гвоздь m. ἧλος clavus; τρίβολος tricuspis pyrg. pl. nom. **-ди** et **-диє** hom.-mih. men.-vuk. op. 1. 70. cloz I. 620. gen. **-дий** hom.-mih. cloz I. 669. instr. **-дьми** hom.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. men.-mih. nom.-bulg. nota acc. **-дъı** per. 10. inst. **-дъı** vost. sg. instr. **-дъмь** op. 2. 2. 301. cf. nsl. zagvozda habd. zaglozda, zagozda lex. cuneus.

гвоздь m. silva **шьдьше вь -доу нѣкоємь** alex.-mih. 44. **гьвоздь** mon.-serb. 83. nsl. gozd.

гвоздьнъ adj. τριβόλων tricuspidum pyrg.

гвоздѣнъ adj. clavorum **обрдзы -ныѥ** hom.-mih.: recte **-дьнъ.**

гворатъ adj. bullae, nodo similis, uti videtur **гвоздии и -тыми четырми пригвозди** georg.-vost.

гворъ m. πομφόλυξ aquae bulla zlatostr. psalt.-int. per. 3. 28. - **водный** ex. vost. azbuk. lavr.-op. 12: nota russ. говоръ.

гворъкъ m. bulla **касна гворокъ нѣкой єсть дрокєнъ** vost.

гворьць m. πομφόλυξ aquae bulla ant. antch. op. 2. 2. 261.

где v. **къде.**

гдоуниє m. κυδώνιον μῆλον cydonium malum, ficta persona **царствоүєй вѣше великы гдоуние** frag.-serb. nsl. kutina; kita e germ. quitte serb. gunja, dunja slovac. kutna čech. kdoule, gdoule pol. gdula cf **кидониє.**

гдѣ v. **къде.**

гемонъ m. ἡγεμών dux prol.-mih. 158. 195. 265 etc. chron. 1. 44.

генадиєвъ adj. poss. gennadii nom.-mik.

генарь m. ianuarius men.-mih **ћенарь** š.-gl. 40.

генварий m. ianuarius per. 55. 28.

геноуарий m. ianuarius š.-gl. 40.

генъварий m. ianuarius š.-gl. 40.

генъварь m. ianuarius kryl. š.-gl. 40. **геньварь** šiš. xiv.

генътилийскъ adj. magistratus cuiusdam **геньт- чинь** men.-mih.

генътильскъ adj. magistratus cuiusdam **геньт - чинь** men.-mih.

геньзнѫти v. **гоньзнѫти.**

геометриѩ f. geometria cyr. 3. 5.

геона f. γέεννα gehenna sup. hom.-mih. šiš. 189. bon. op. 2. 2. 261. **ћеона** š.-gl. 50. **геон'на** bon. sup. 353. cf. **геєна.**

геоньскъ adj. γεέννης gehennae sup. pam. tur. - **огнь** sbor.-kir.: male **геонъскъ** οὐράνιος coelestis sup. 341.

георгиєвъ adj. poss. georgii krmč.-mih.

герълманинъ m. germanus **франьзи, иже и -мани** krmč.-mih. 260. - **маномь** men.-mih.

герълманьскъ adj. germanicus **герьм- ѩзыкь** men.-mih.

гесемль adj. poss. γεσέμ gesem **земли -млѩ** pent.-mih. cf. **гесомль.**

гесомль adj. poss. γεσέμ gesem **землѩ -млѩ** pent.-mih. cf. **гесемль.**

геєна f. γέεννα gehenna **геена** ephr. **гиєена** nom.-mik. 60. cf. **геона.**

геєньскъ adj. γεέννης gehennae **геєньскь** chrys.-lab.

гедсиманиѩ f. γεθσημανῆ gethsemane sabb. 167. **гедсиманиѩ** hom.-mih.

гигантинъ m. γίγας gigas **-те** vost. **-тъı** op. 2. 2. 85.

гигантъ m. gigas mat. 52.

гилоуда f. magae genus **аще жены глаголемыѥ гилоудъı иссыхающе крьвь дѣтемь оумрьщвлѩють ихъ** nom.-mik. 169. cf. russ. голендухи.

гипий adj. γυπεῖος vulturinus krmč.-mih. 185.

гистерьна f. cisterna **-р'на** sup. 434. cf. **гоүстерна.**

гнѱъ m. γύψ vultur, loco, ubi nunc **нєсыть** op. 2. 1. 58.

глака f. κεφαλή caput **зла -во** bulg.-lab. **-воу платити** gram. 183. vita **до -въи ми зъло съдѣѩ** τὸν περὶ τοῦ ζῆν ἐκρέμασέ μοι κίνδυνον cloz 1. 481. **паде головъ о стѣ къметьства** russ. vost. 1. 382. κέρας τοῦ θυσιαστηρίου cornu op. 1. 122. κύβος cubus esth. 1. 6. mat. 53. κεφάλαιον caput sup. collis mon.-serb. nsl. glavar superior habd. pruss. gallû lit. let. galva rum. **главатинъ** cranium.

главатица f. tectum domus, uti videtur **краномъ и стьркомъ - оукрашаюши** zlatostr.

главизна f. κεφαλίς, κεφάλαιον caput libri sup. hom.-mih. chrys.-lab. ioann. **о разлпчьнъıихъ -нахъ** svjat. διάδημα diadema isai. 62. 3. - proph. cf. **глависна.**

глависна f. κίδαρις cidaris kruš. pent.-mih. vost. cf. **главизна.**

главица f. κεφαλίς capitulum vost. collis mon.-serb.

главиє n. capitulum glavje glag.-stul.

главоболиѥ n. κεφαλαλγία dolor capitis grom. op. 2. 2. 201. krk.
главоповѧзаниѥ n. frontale trigl.
главосѣчьць m. speculator -**чьцъ** trigl.
главотрѧсавичьнъ adj. καρκίνος cancer -**трѧс**- men.-vuk. male, recte: capitis tremorem habens.
главотѧжаниѥ n. capitis dolor ber.
главотѧжь m. σουδάριον sudarium vost. θέριστρον vestis aestiva prol. ant. op. 1. 199. vost. παλλίον pallium prol.-cip. men.-vuk. -**жъ** ber. sudarium alex. -**жь** frontale trigl.
главотѧжьчий -**чиꙗ** m. θέριστρα ποιῶν vestes aestivas conficiens pat.
главьнъ adj. κεφαλῆς capitis -**ни власи** sborn. prol.-mart. hom.-mih. prol.-belg. -**на кожа** prol.-mart. -**наꙗ красота** bon. -**ный мозгъ** men.-mih. -**ноѥ мѣсто** sup. 209. κρανίου τόπος hom.-mih. op. 1. 241. ev.-syn. a. ev.-syn. c. -**на казнь** chrys.-lab. krmč.-mih.
главьньнъ adj. ἄνθρακος carbonis proph.
главьнꙗ f. δαλός titio -**вниꙗ** man. bell.-troj. vost. -**внѣ ѥстъ дрѣво огорѣло** bon. **дрьва и -вьниѥ** men.-mih. ἄνθραξ carbo iez. 1. 13. op. 1. 86. 105; 2. 1. 115. proph. nsl. glavnja habd. hung. male glovnja trub. rib. serb. glavnja lignum glavnjica od žita uredo mik. radix videtur esse gla: goth. glô ahd. glôjan, quod ad ghr trahendum cf. ztschr. 8. 273.
главьство n. κεφάλαιον caput ant. capitulum leont.
главьствьнъ adj. captivorum **о строѥнии главѥстьвнѣмь** circa dispositiones captivorum leont. 104.
глаголаниѥ n. λαλία loquela ant. **много** - πολυλογία loquacitas š.-gl. 52.
глаголати -**лѭ** -**лѥши** vb. λαλεῖν loqui; λέγειν dicere ostrom. - **вьсѣми ѩзыкы** prol.-mih. - **инѣми ѩзыкы** šiš. - **вь ѩзыкы** šiš. 36. κηρύττειν nunciare cloz I. 18. glagolite fris.
глаголи indecl. nomen quartae litterae.
глаголивъ adj. λάλος loquax greg.-naz. pat. io.-clim. io.-sin. greg.-naz. λαλητός loquendi facultate praeditus vost.
глаголъ m. ῥῆμα verbum ostrom. cloz I. 204. sup. šiš. 170. glagolom fris. cf. scr. grdž rugire.
глагольникъ m. ῥήτωρ rhetor; διερμηνευτής interpres šiš. 91.
глагольно adv. verbis - **и дѣйствьно** dioptr.
глагольнъ adj. ῥητορικός oratorius dioptr.
гладивъ adj. ἁρπακτικός rapax proph. ἄπληστος insatiabilis greg.-naz. op. 2. 2. 80. γαστρίμαργος gulosus io.-clim. helluo sup.
гладило n. instrumentum laevigationi inserviens clim. 228.
гладити -**ждѫ** -**диши** vb. λεαίνειν laevigare hom.-mih. men.-mih. vost. 1. 71. **бѣлити или** - de fullone krmč.-mih. antch.
гладовати -**доуѭ** -**доуѥши** vb. πεινᾶν esurire pat. io.-sin. vost. clim. -**доуѥ правьды гладь** chrys.-lab. πλεονεκτεῖν avarum esse op. 2. 1. 117. iez. 22. 28. - mat.
гладость f. λειότης laevitas ant. ὁμαλότης planities hes.
гладость f. fames bulg.-lab. 25.
гладота f. laevitas op. 2. 2. 79.
гладъ m. λιμός fames ostrom. sup. iob 30. 3. - mat. -**домь оумрѣть** hom.-mih. goth. gredus; gredags ahd. gratag ags. graedig ir. gradh amor ir.-gl. 125. Bopp 1. 128. cf. **гладь**.
гладъкость adj. laevitas glag.
гладъкъ adj. λεῖος laevis; ὁμαλός planus men.-vuk. ioann. ephr. proph. **пѫти** -**кы** ostrom. **оудобѥзенъ и -докъ** op. 2. 2. 459. -**дко лице** clim. comparat. -**дъчѣй** hom.-mih. cf. lat. lit. glittus gr. γλίττος curt. 1. 544. lit. glodas, **глодати** et let. gâls laevis.
гладъцѣ adv. laeviter men.-mih.
гладъше v. **класти**.
гладь m. λιμός fames sg. gen. -**ди** chrys.-lab. loc. -**ди** men.-vuk. -**дьмь** instr. pat.-mih. io.-sin. prol.-cip. sabb. 80. prol.-mih. men.-mih. chrys.-lab.: nota sup. 271. 20. cf. **гладъ**.
гладьнъ adj. λιμώδης famelicus ant.-hom. pat.-mih. πρόσπεινος esuriens men.-vuk. - **и жѧдьнъ** prol.-mih. λιμοῦ famis men.-mih. -**на моука** hom.-mih. -**нь годь** hom.-mih. -**но врѣмѧ** vita-theod. πλεονεξίας avaritiae op. 2. 1. 117.
гладьство n. πλεονεξία avaritia hom.-mih. op. 2. 1. 117. ἀπληστία insatiabilitas op. 2. 2. 80. proph. - **гладовати** iez. 22. 27. - mat. cf. **гластво**.
гладьствовати -**воуѭ** -**воуѥши** vb. λιμώττειν esurire -**ствоуѥ** λοιμός pestilens 1. reg. 25. 25. - kruš.
глаждѥниѥ n. λεαίνειν laevigare.
глазатъ adj. recte: oculos habens cf. russ. глазастъ, respondet vero gr. βλέμμυς blemmys, quod vocabulum interpres confudit cum gr. βλέμμα aspectus russ. **глазъ ѥзыкь** -**тыхь** prol.-mih. 110.

111. Učen. Zapiski 2. 2. 31. cf. **влѥмлюнинъ.**

глапиѥ n. σμήγματα smegmata dan. 13. 17. (susanna) - š.-gl. 80. vox obscura.

гласаниѥ n. vox sim. II. 9.

гласительнъ adj. φωνητικός vocalis psalt.-int.

гласити -шѫ -сиши vb. φωνεῖν vocem emittere pat. isaak. -**сишє старьцємь** men.-vuk. ἠχεῖν sonare man. προσφωνεῖν vocare - **кого** men.-vuk. hom.-mih.: male ψελλίζειν balbutire, quod interpres confudit cum ψάλλειν psallere, sup. 236.

гласитъ adj. famosus glag.

гласованиѥ n. vocare psalt.-int.

гласовати -соуѭ -соуѥши vb. vocare glag.-stul. psalt.-int. loqui cloz I. 159.

гласоводьць m. cui vocabulo gr. respondeat, nescimus **романь** - men.-belg.

гласовьнъ adj. vocis alex.-mih. **троубна -на** alex.-mih. 16. 35. 179.

гласоръ m. aquilae genus **орьль гласорь** nom.-lab. 18.

гластво n. edacitas - **ѥсть о чрѣвѣ бѣшєниѥ** pat. 276. cf. **гладьство.**

гласъ m. φωνή vox - **пѣсниврць** iez. 26. 13. - proph. -**сові дєбєли и тьньци и высоци** alex.-mih. 187. lit. garsas et alasas, quod pol.-russ. hałas; rum. **глас, глъсѹєск, гласник** etc. serb. glasnuti vocare cf. curt. 1. 133. Pott 2. 1. 598.

гласьнивъ adj. sonorus, ni fallimur **гласнивь** greg.-lab. 4.

гласьнъ adj. φωνῆς vocis -**сная** vocalis cyr. 8.

глафѣй m. γλαφεύς fullo marc. 9. 3. - ev.-syn. a.: alias **бѣлильникъ.**

глашати -шаѭ -шаѥши vb. φωνεῖν vocem emittere, vocare; καλεῖν vocare ostrom. ant. antch. alex. glag.-stul. vocare hom.-mih. š.-gl. 82.

глашєниѥ n. vocis emissio ant.-hom. ἀπήχησις resonantia hom.-mih. - **троубно** κραυγή clamor vost.

глєжнь m. σφυρόν talus prol.-cip. **глєжна** prol.-mart. nsl. gležanj, gležen rum. **глѣжнъ** cf. **глєзнь, глєзна, глєзно, глєзнъ.**

глєздна f. ὄγκος moles: nota **во згдлєзднахъ** io.-dam. - vost. vocabulum dubium.

глєзна f. σφυρόν talus vost. alex.

глєзно n. σφυρόν talus vost. ber. ziz. azbuk.

глєзнъ m. σφυρόν talus prol. prol.-vuk. men.-mih. men.-leop. prol.-mart. prol.-mih. -**знові** vost. -**знѣхъ** io.-dam. **глѣзнь** prol.-vuk. cf. dial. russ. поглезнуть ся vestigio falli et lit. slêsnas.

глєзнь m. σφυρόν talus -**зньмї** šiš. 7. pl. acc. -**знє** prol.-mih. ἀστράγαλος talus men.-vuk.

глибнѫти -нѫ -нєши vb. prehendi, immergi **єлико глибло оу нєго** vost. 1. 164. e fonte russ. cf. serb. glib coenum.

гликизмо n. γλυκισμός dulcedo -**момь** typ.-chil. - **рофоно** alex.-mih. 189.

глина f. πηλός argilla isai. 29. 16. - mat. κεράμιον testa isai. 30. 14. - proph. ngr. γλήνη vent.

глиньникъ m. κεραμεύς figulus vost.

глиньнъ adj. ὀστράκινος testaceus sup. proph. per. 36. -**ни бози** men.-mih. -**на хытрость** krmč.-mih. 353. -**нны съсѫды** sup.

глинѣнъ adj. ὀστράκινος testaceus 1. tim. 2. 20. - bulg. proph. **глинянъ** russ.

глипаниѥ n. ὅρασις visus ex. ber.

глипати -паѭ -паѥши vb. ὁρᾶν cernere ex. circumspicere trigl. cf. and. glapa.

глиста f. ταινία taenia grom. 26.

глоба f. mulcta gram. 19. psalt.-vuk. nom.-barb. mon.-serb. ok. duš. alex. bulg. globъ serb. globa rum. **глоабъ** alb. gjobъ.

глобьникъ m. mulctas colligens gram. 78. 82. 88. -**варь** mon.-serb. duš.

глогъ m. crataegus, uti et hodiernis linguis slavicis **трьновь глогь** prol.-vuk.

глодати -даѭ -даѥши vb. τρώγειν rodere.

гложиѥ n. τρίβολος spina, crataegus man.-vost. glag.

глота f. ὄχλος turba op. 2. 2. 630. pat. prol. misc. 75. ὅμιλος turba **бєсьчисльныѥ глоты** men.-vuk. δῆμος populus op. 2. 2. 630. serb. glota familia rum. **глоатъ** turba.

глоукєриꙗ f. glyceria šiš. xx. prol.-mih.

глоукєриѥ m. glycerius prol.-mih.

глоукъ m. θόρυβος tumultus, olim ierem. 46. 25. forma čechica: vere pslov. est **глъкъ**, uti probat neoslovenicum golčati **глъчати** loqui cf. **глъкъ.**

глоума f. impudicitia -**мою прѣскочити** ἑταιρικῶς ἐπιπηδᾶν men.-vuk. -**мы** alex. nsl. gluma iocus; insania lex. glumač histrio habd.

глоумилиштє n. σκηνή scena nom.-mik. 39. alex.

глоумитєль m. σκηνικός scenicus alex.

глоумити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. ἀδολεσχεῖν garrire bon. krmč.-mih. isaak. misc. mir. ber. ziz. alex. ἐπιγελᾶν irridere men.-vuk. **мьною вьси -мєть сѧ; -млѣахѫ сѧ о мнѣ** bon. -**мивъшє сѧ** sup. **дѣлы -мащє сѧ** men.-leop. - **сь дроу-**

гымь isaak. zak.-serb. μετεωρίζεσθαι elato animo esse ниже -мимъ себѣ красами мира сего vost.: nota sine са: -мить са и люди -мить par. -мити и съблажнѥти чловѣкы krmč.-mih. 145. nsl. glumiti se ili šaliti crell.

глоумица f. σκηνική scenica.

глоумиште n. σκηνή scena pat.

глоумлѥниѥ n. ἀδολεσχία nugatio bon. ant. antch. triod. krk. krmč. krmč.-mih. isaak. misc. alex. παίγνιον ludus krmč.-mih. - творити ловитвою cyr. 2. ἄθυρμα ludus men.-mih. дѣтьско - men.-mih. μετεωρισμός animi elatio hes. -мѥниѥ pat.-mih.

глоумословьць m. ἀδόλεσχος garrulus alex.

глоумъ m. θυμέλη scena krmč. misc. вь -мѣ соуще men.-mih. -мы дѣюще krmč.-mih. шпильманити, рекьше -мы дѣють krmč.-mih. 155. - и смѣхъ chrys.-lab. iocus ber. -момъ bor. xxii. безъ -ма non sublimis sup. 205. без глоума ἀμετεώριστος constans io.-clim. rum. глѹм iocus cf. and. glaumr strepitus.

глоумьливъ adj. φλύαρος nugax -мл-.

глоумьникъ m. σκηνικός scenicus ephr. alex. μετέωρος distractus vost.

глоумьно adv. ἐνόν libere, licite greg.-naz.

глоумьнъ adj. ἀδόλεσχος garrulus pat. - моужь chrys.-lab.

глоумьствьно adv. μετεώρως otiose vost.

глоумьствьнъ adj. ἀδολεσχίας garrulitatis.

глоумьць m. σκηνικός, ὁ ἐπὶ σκηνῆς scenicus krmč. krmč.-mih. nom.-lab. alex. μῖμος mimus аще вь -це вьчьтеть се krmč.-mih. шпильманъ, рекьше - krmč. 119. nuntius mon.-serb. 484. serb. glumac rum. глѹмец iocosus nsl. glumač histrio habd. croat. glumac histrio verant.

глоупъ adj. stultus per. 47. 17. alex. nsl. gljumpast habd. bulg. glupav lit. glupas.

глоухоvати -хоуѭ -хоуѥши vb. κωφεύειν surdum esse ioann.

глоухота f. surditas psalt.-int. misc.

глоухъ adj. κωφός surdus sup. ostrom. -хихъ коумирь sim. I. 7.

глъбина f. βάθος, βυθός profunditas bon. barl. prol. georg.-šaf. cyr. 2. -нь не могы разоумѣти sim. I. 1. croat. gelbina Velja.

глъбиньнъ adj. profunditatis chrys.-lab.

глъбоко adv. profunde - вьздьхноувь sabb. 24.

глъбокоразоумиѥ n. profundum ingenium.

глъбокъ adj. βαθύς profundus -ка рѣка men.-vuk. -кь вечерь prol.-mart. -кь сънь ephr. -ка старость men.-vuk. croat. gelbok Velja: nota nsl. zagolbnoti haerere trub. golbati; deglutire trub. golbeče blato trub. globim -bêti immergi cf. gr. γλάφω, γλύφω lat. glaber, glubo curt. 1. 134. a. b. et глѫбокъ.

глъбопытьнъ adj. profunde scrutans мьногосьмысльнѣ дрьзноувь, вь глъбопитьнѣмь извьрѣ men.-mih. 351. cf. βαθύμητις.

глъбородительнъ adj. ἀβυσσοτόκος abyssos pariens oct.

глъбость f. profunditas глъб- sabb. 23.

глъбоче adv. βαθέως profunde men.-vuk. prol.

глъбѣти -блѭ -биши vb. prehendi въ грѣсѣ глъбаще zlatostr. - saec. xvi. - vost., qui глъбити esse statuit inf.: nsl. golbeče blato trub. globêti immergi.

глъка f. θόρυβος tumultus op. 1. 79. 96. 129. ier. 46. 17; 46. 25. - proph. голка: матежь и голкоу bor. 86. голъка: въ голъцѣ vost.

глъкъ m. sonitus глькы водныѩ men.-belg. ξέστης sextarius голкъ, голькъ marc. 7. 4; 7. 8. - ev. syn. a. ev.-syn. c. op. 1. 245. гълькъ vost.: nota роукомоѩ и гол'цѣ ὀρκιολίων vost. cf. bulg. bъkel hydria bъklicъ flasco ligneus nsl. golč loquela golčati loqui bulg. glъč, glъčka russ. голкъ poln. zgiełk rum. гълчавъ.

глътити -штѫ -тиши vb. cum praepos. deglutire cf. lat. glutire.

глътъ in derivatis: поглътити etc. nsl. golt guttur dugogut gutturosus habd. žabagolt reiger karst. goltanec guttur meg. faux lex. goltati deglutire rib. golturja ingluvies lex. rum. гът pro гълт, гълтан etc. cf. гръгань.

глътѣнъ adj. κρυστάλλου crystalli ѩви се ѥмоу крьсть вь образѣ глътенѣ ὤφθη αὐτῷ σταυρὸς ἐν εἴδει κρυστάλλου prol.-belg. in vita S. Procopii die 8. iulii. cf. голоть.

глъчаниѥ n. tumultus zlatostr. голчаниѥ vost.

глѣбъ m. nom. propr. viri светыю моученикоу бориса и глѣба šiš. xxiii. ev.-trn. chron. гълѣбъ svjat. глѣбова, глѣбовна, глѣбовичь chron. de origine cf. nestor 190.

глѣнъ m. φλέγμα pituita io.-dam. op. 2. 2. 116. φλεγμονή suppuratio men.-mih. 280. иномоу глѣнь искашьдь вь скровною мѣсто изгнои greg.-lab. 91. χυμός succus op. 2. 2. 86. ber. dual. nom. глѣна svjat. vost. 1. 508. глѣни, рекъше гнѣвьноѥ svjat. глѣнь χολός succus trigl.

глѣнъ, глѣнь alex. op. 2. 2. 396. nsl. glên pituita unterkr. morbus quidam boum rib., unde adj. gleniv ibid.; pro glên habes etiam dlên: dlen croat.-hung. russ. глѣвь f. cf. russ. глевъ, глева schleim der fische et nsl. glêviti mandere.

гладаниѥ n. βλέψις intuitus pat. hom.-mih.

гладати -даѭ -даѥши vb. βλέπειν videre proph. misc. men.-mih. antch. bell.-troj. **очи твои право да гледаѥта** krmč.-mih. περιβλέπειν circumspicere sup. **много гледаи кораблꙗ** hom.-mih. contemplari šaf.-glag. 80. - **долоу** antch. cf. goth. glitmunjan mhd. glinzen splendere.

гладѣти -ждѫ -диши vb. ὁρᾶν videre -**дѣаше** hom.-mih. saepissime russ. par. **глада** part. greg.-naz.

глѫбина f. βάθος, βυθός profunditas sup. ostrom. hom.-mih. ant. greg.-naz. **ѥзерна** - prol.-mih.

глѫбиньнъ adj. profunditatis -**ньнъ** sup. -**на рыба** hom.-mih.

глѫбокодольнъ adj. βαθύκρημνος profunda praecipitia habens man. 48.

глѫбокорѣчивъ adj. βαθύγλωσσος eloquens.

глѫбокотѫчьнъ adj. quid vere significet, nescimus: e **глѫбокъ** et **тѫча** compositum esse, quisque videt man. 88.

глѫбокооустьнъ adj. βαθύχειλος profundis labiis praeditus op. 1. 106. βαθύγλωσσος profundam linguam habens proph.

глѫбокъ adj. βαθύς profundus - **вечеръ** men.-leop. -**ка нощь** krmč.-mih. -**ка старость** prol.-mih. arcanus sup. 192. comparat. **глѫблий, глѫблѣиши** et -**бьши** hom.-mih. antch. -**бьшаꙗ** sup. **глоубле оуꙗзвлене** hom.-mih. **глоубле ада** proph.-mat. 54.: nota nsl. globêti, globim immergi cf. **глъбокъ** et scr. džrmbh ahd. klioban ztschr. 7. 173.

глѫборазоумьнъ adj. profundo ingenio praeditus psalt.-int.

глѫбость f. profunditas op. 2. 2. 301.

глѫбоче adv. βαθέως profunde io.-clim. - **имать корениѥ** βαθυρριζεῖ altas radices habet: vost. comparat. esse putat.

глѫбыни f. profunditas svjat.

гнаниѥ n. pellere psalt.-int.

гнати, женѫ, жениши vb. ἐλαύνειν pellere sup. 260. 288. impellere sup. 402. ἀπελαύνειν abigere **звѣрь** - men.-mih. διώκειν, καταδιώκειν persequi sup. 145. 230. ἄγειν agere **гна овьце** pent.-mih. **жениши вь слѣдь мене** pent.-mih. **гнаста по немь** per. 98. **поуть гнати** ὁδοιπορίαν στέλλειν hom.-mih. sabb. 31. 163. **гънаста поуть мъногъ** vita-theod. **на блоудь ме женеть** men.-mih. **гънавъшоу** sup. **гънаша** ostrom. nsl. žene et rene cf. scr. han pro ghan pulsare, icere.

гнести, гнетѫ, гнетеши vb. ἀποθλίβειν comprimere kruš. bor. 88. **не гнетите сѧ съ нимь въ солнцѣ** antch. **гнѥтѫть** ostrom.- **тъхоути** ev.-syn. a.: nota saepe ѥ scribi pro е: **гнѥтомь** chrys.-lab. nsl. gnjesti; ognet contusio rib. ahd. chnëtan.

гнесь f. sordes **многоу - попалише; гоубительна** - isaak. cf. **гньсь**.

гнетениѥ n. compressio **гнѥт-** men.-vuk.

гнештьнъ adj. ὠθισμοῦ impulsionis **ноужда гнештьнꙑѧ**: thema nsl. gnječa.

гнига v. **книга**.

гнилословъ m. verba foeda dicens krk.

гнилословьнъ adj. verba foeda dicens nom.-lab. zak.-serb.

гнилость f. σαπρία putredo antch. - **телесе** op. 2. 2. 175.

гнилотворьнъ adj. σαπρίζων putridum redolens.

гнилъ adj. σαπρός, σαθρός putris matth. 13. 28. - kryl. ev.-syn. a. ev.-syn. c. -**ла вительница** men.-mih. -**ли глаголи**.

гнильнъ adj. ὀστράκινος testaceus sup. pent.-mih. barl.

гнильство n. σαπρία putredo pat. antch. chrys.-lab.

гнилѣнъ adj. πήλινος luteus barl. ὀστράκινος testaceus pent.-mih. -**на чаша** men.-mih. cf. **глинѣнъ** et croat. serb. gnjila argilla, limus verant.

гнити, гниѭ, гниѥши vb. putrescere svjat. misc.

гнитиѥ n. σαπρία putredo pat.

гной m. σῆψις putrefactio ant. men.-bulg. ἰχώρ pus men.-vuk. κόπρος, κοπρία stercus ostrom. krmč.-mih. **о гною** krmč.-mih. ἕλκος ulcus ostrom. nsl. gnoj rum. **гȣною** magy. ganéj.

гнойникъ adj. κοπρικός stercoreus.

гнойноблатьнъ adj. stercoreus - **ровъ** par.

гнойнъ adj. σηπεδονώδης putridus op. 2. 2. 86. stercoreus triod. ἡλκωμένος plenus ulceribus ostrom. - **строупь** ὑδροκήλη men.-vuk. men.-mih. -**ни прыщиѥ** ἕλκη φλυκτίδες pent.-mih. -**на рана** š.-gl. 78. -**но мѣсто** prol.-mih. -**нъ глѣнъ** op. 2. 2. 86. -**ньна ꙗзва** svjat. cf. **гноѥнъ**.

гнонозрачьнъ adj. κοπρώδης stercorosus pat.: rectius **гноѥз-**.

гнонoꙗдьць m. κοπροφάγος stercus edens pat.: recte **гноѥꙗд-**.

гноити, гноѭ, гноиши vb. cacare **гдѣ гноить царица** nom.-barb.

гноиште n. κοπρών, κοπρία fimetum sborn. leont. op. 2. 1. 57. pat. men.-vuk. prol.-vuk. ephr. io.-sin. psalt.-syn.
гноинъ adj. κοπρικός stercoreus pat.: suff. **ѣнъ.**
гноиенименитъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens prol. men.-vuk.
гноиение n. κόπρισις stercoratio - **пльти** ἰχώρ pus pyrg.
гноиенъ adj. κοπρικός stercoreus ephr. cf. **гноинъ.** suff. **ьнъ.**
гноиеродьнъ adj. κοπρογενής e stercore natus.
гноиетизьнъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens iv.-mih.
гноиеточивъ adj. γλαμυρός lippus - **очима** ber.
гноиетьзоименитъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens **гноитез-** pam. 162.
гноиетьзьнъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens krmč.-mih. **-тезномоу цароу** men.-leop. **-тезныи** alex.
гноусивъ adj. ῥυπαρός sordidus ant. βδέλυγμα res exsecranda deut. 24. 4. - pent.-mih.
гноусити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari vost.: nota **землю гноусештинимь** hom.-mih. 164. cf. **гнѫсити.**
гноусовати сѧ -соуѭ сѧ -соуиеши сѧ vb. abominari misc.
гноусота f. ῥυπαρία sordes.
гноусъ m. sordes glag. **гноусъ доуша моеia** služ.-syn. βδέλυγμα fastidium op. 2. 2. 79. pent.-mih. kruš. βδελυρία impudentia ant. ἄγος scelus op. 2. 2. 261. **отъ слабости и** - svjat. nsl. gnus macula hung. gnjus nausea habd. serb. gnus sordes mik. russ. гнусъ ungeziefer cf. **гноусь.**
гноусь f. βδέλυγμα fastidium, abominatio svjat. antch. cf. **гноусъ.**
гноусьность f. ῥυπαρία sordes.
гноусьнъ adj. μυσαρός abominandus ant. oct. isaak. foedus **ровь** - prol.-mih. μιαρός exsecrandus sup.
гноусьство n. ῥυπαρία sordes.
гноушати сѧ -шаѭ сѧ -шаиеши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari sup. proph. men.-mih. hom.-mih. sborn.
гноушение n. βδέλυγμα abominatio: male σπασμός convulsio op. 2. 2. 147.
гньсивъ adj. ῥυπαρός sordidus **ризы -вы** zach. 3. 3; 3. 4. - vost.
гньсити -шѫ -сиши vb. inquinare **-сить и оскврънѣетъ** psalt.-pog.
гньсь f. ἄγος scelus **да не боуде гньси въ доуши нашеи** op. 2. 2. 261, ubi pro ἄλγος legendum est ἄγος cf. **гноусъ. не имъі скверны ни гньси** ephr.-vost. **не погноушаютъ сѧ гнесию младъıхъ** ephr.-vost. cf. **гнесь.**
гнѣвание n. irritatio hom.-mih. φρύαγμα fremitus sup.
гнѣватель m. irritans - **врагомь** men.-belg.
гнѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваиеши сѧ vb. ὀργίζεσθαι irasci sup. hom.-mih. χολᾶν irasci; ἐνέχειν infestum esse ostrom. γογγύζειν murmurare sup. 240.
гнѣвити -влѭ -виши vb. ἐρεθίζειν irritare sup. pat.
гнѣводръжание n. μνησικακία iniuriarum memoria ant.
гнѣводръжательнъ, adj. μνησίκακος iniuriae memor.
гнѣводръжние n. irae tenacem esse antch.
гнѣводръжьнъ adj. μνησίκακος iniuriae memor ant.
гнѣводръжьць m. irae tenax **гнево-** per. 4. 16.
гнѣвонеистовъ adj. ὀργίλος iracundus.
гнѣвоудръжание n. μνησικακία iniuriarum memoria.
гнѣвъ m. θυμός ira pent.-mih. (cf. **дъвогнѣвенъ** δίθυμος op. 1. 96.) ὀργή ira cloz. I. 118. ostrom. μῆνις ira; μανία furor op. 1. 185. πικρία amaror cloz II. 85: proprie est φλέγμα pituita **да не сь слинами или сь гнѣвомь исплюноуть отъ комьканиiа** men.-mih. 252. croat. gnjev furor verant. cf. **гнѣтити.**
гнѣвьливъ adj. ὀργίλος iracundus svjat. antch. šiš. 173. **-въливъ** io.-clim. antch. scribitur etiam **гнѣвливъ** ant. io.-sin. isaak. chrys.-lab. dioptr. **гнѣвливь без годa** ἰταμός temerarius men.-mih.
гнѣвьнивъ adj. iracundus psalt.-int.
гнѣвьно adv. iracunde - **възрѣти** men.-mih.
гнѣвьнъ adj. iracundus hom.-mih. bell.-troj. 17. αὐστηρός austerus sup. 175. irae svjat. ὀργῆς irae ant. ex. **-но оумнениие** nom.-bulg.: **гнѣвьное** additum adiectivis **сладъкое, вридъкое** saporem aliquem significat svjat.
гнѣвьство n. ira men.-mih.
гнѣздити -ждѫ -здиши vb. νεοττεύειν nidificare prol.-mart. - **сѧ** ant. antch. misc. isaak. dioptr. ἐμφωλεύειν insidiari greg.-naz. men.-vuk.
гнѣздо n. κατασκήνωσις cubile ostrom. καλιά, νοσσία nidus sup. luc. 13. 34. ev.-syn. c. lit. lizdas lat. nidus hd. nest ser. nida cf. skr. ni et dhâ, ergo locus, ubi quid deponitur; de г praefixo cf. **гнѣти-**

ти cum nêtiti; de з lizdas, nest et nidus; вездѣть et звѣзда. suff. est о, ante quod â excidit cf. Pott 2. 1. 349.
гнѣздо n. nidus ephr.-belg.
гнѣтати -таѭ -таѥши vb. ἀποθλίβειν comprimere.
гнѣтити -штѫ -тиши vb. καίειν accendere zlatostr. cyr.-hier. saepe cum praep. възъ, подъ incendere nsl. nêtiti (ogenj) fovere rib. habd. znêtiti hung. obnêtiti metl. podničevati lex. netilo fomentum habd. lex. podnêtek id. lex. croat. unititi, pronićivati luč. nitilo fomentum verant. pol. niecić cf. гнѣздо et nidus.
гнѫсити, гнѫшѫ, гнѫсиши vb. βδελύττεσθαι abominari sup. cf. гноусити.
гнѫсьнъ adj. abominandus sup. 386. 22. dial.-šaf. -но срьдьце cf. гноусьнъ.
гнѫти v. гънѫти.
гнѫшати са -шаѭ са -шаѥши са vb. βδελύττεσθαι abominari sup. dial. io.-sin. cf. гноушати са.
го: негли pro неголи croat. serb. nego: est vero го idem ac же scr. gha gr. γε lit. gi.
гобизнъ adj. πλούσιος dives pat. isaak. hom.-mih. -ноую ложа одеждоу isaak.
гобина f. fruges chron. 1. 75. XI.
гобино n. fruges - на вѣдьрьници обьимаше hom.-mih. 140. magy. gabona εὐθηνία ubertas; πλησμονή copia sup. 296. ant.-hom. 202. služ.-syn. - плодомь prol.-vuk. prol.-mih. - подаваѥ men.-mih. per. 47. - плодовъ земльнъıихъ svjat. въ селѣхъ бъıсть - vita-theod. - бъıсть въ людьхъ ibid. chron. 1. 64. 1; 75. 33. croat. gobino far verant. cf. гобьзъ et lit. gabjaujis deus horreorum.
гобиньнъ adj. εὐθηνίας abundantiae pent.-mih. copiosus вьдовѣ -ноу моукоу сьтвори hom.-mih. годины -ны εὐθηνία πολλή gen. 41. 29. - kruš. male -бины pent.-mih.; лѣто -но gen. 21. 34. - kruš. домове -ни vost.: minus bene гобинъ vost. et гобиннъ: гобиннъ боудеть εὐθηνήσει florebit ex.[1]
гобиньство n. εὐθηνία ubertas frugum ephr.-vost.
гобьзина f. abundantia -бз- alex.
гобьзити -жѫ -зиши vb. πλουτίζειν divitem reddere pat.-mih. 172. -зивьше домове ихь men.-mih. - са prol.-mart.
гобьзиѥ n. εὐφορία ubertas greg.-naz. pat.-mih.
гобьзованиѥ n. εὐθηνεῖν prosper successus triod. georg. isaak. prol.-mih.
гобьзовательнъ adj. εὐθηνῶν prosper - пьшеници men.-mih.
гобьзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. εὐθηνεῖν abundare bon. sabb. 2. -бзов- hom.-mih. вѣтри плодъı гобьзоуѭть; плоды -ваны prol.-mart.
гобьзоватъ adj. εὐθηνῶν prosper.
гобьзъ m. εὐφορία ubertas vost.
гобьзъ adj. εὐθηνῶν abundans домове -бзи iob 21. 9. mat. 54. καρποφόρος fertilis šiš. 24. vost. гобози бъıша εὐθήνησαν floruerunt vost., qui гобъзъ scribit cf. гобизньнъ e goth. gabeigs, gabigs.
гобьзьнъ adj. abundans pat.-šaf.
гобьзѣти -зѣѭ -зѣѥши vb. εὐθηνεῖν florere - са pat.-šaf. 303.
говити v. говѣти.
говорити -рѭ -риши vb. θορυβεῖν, θρυλλεῖν tumultuari sup. 181. 354. на пилата -ритъ vost. chron. 1. 73. λαλεῖν loqui чловѣчьскы - bell.-troj. 7. 20. 108. croat. govorčin advocatus verant.
говоръ m. θόρυβος tumultus sup. cloz I. 766. hom.-mih. θρύλλος tumultus cloz 1. 771. sup. 337. 23. λαλαγή clamor man. безъ говора ἡσύχιος tranquillus vost. πομφόλυξ bulla aquae acad. cf. гворъ.
говорьнъ adj. στασιώδης seditiosus vost.
говьно n. stercus говна изь раꙗ кыдати krmč.-mih. говна изъ раꙗ къıдати krmč.-rjaz. nsl. govno trub. hung. meg. govna lex. rib. cf. scr. gu cacare part. gûna suff. но.
говѣзнь f. reverentia чающе срѣсти се вь -ни своюй isaak.
говѣйникъ m. εὐλαβής religiosus ant. op. 2. 2. 54.
говѣйнъ adj. εὐλαβής, εὐσεβής religiosus ant. antch. cyr. 9. sabb. 140. σεμνός sanctus šiš. 226. κόσμιος decorus šiš. 164. главо и ангеломъ -наꙗ vost.
говѣйньство n. εὐλάβεια reverentia -нъс- sup.
говѣйньствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐλαβεῖσθαι religiose vereri.
говѣниѥ n. εὐλάβεια pietas sup. barl. hom.-mih. cloz I. 142. 544. služ.-syn. religio leont. αἰδώς verecundia ant. šiš. 163. 184. 226. bor. 87. съ страхъмь и -ниѥмь sborn. ieiunium pam. 179. per.
говѣти -вѣѭ -вѣѥши et -влѭ -виши vb. εὐλαβεῖσθαι religiose vereri; αἰδεῖσθαι venerari sup. hom.-mih. - мольбы ради apost.-syn. παρασκευάζεσθαι praeparari apost.-ochrid.-vost. ни старости говѣѥть, ни вьдовице милоуѥть hom.-mih. жены добрѣ говѣюще εὐλαβεῖς men.-mih. говѣхъ отъ лица роукъı твоѥꙗ antch. habes etiam говлѭ, говиши:

говлю ephr.-vost. **говить** greg.-naz. op. 1. 118. 131. zach. 2. 13. - proph.-mat. part. **говѧ**: **добрѣ** - εὐλαβής cyr.-hier. **говѧштей богоу** vost, qui inf. **говити** esse statuit cf. ahd. gawîhan (goth. gaveihan benedicere), cuius h excidit: vera significatio est sanctificare, ieiunare; notabis, verbo hoc carere linguas nsl. serb., vigere id in bulg. (goveam klanjam milad.), in čech. (hověti indulgere), in russ. говѣть et in m. russ. (hovity), e qua in lit. et let. migravit: gavêti (gavju, gavėju) gavet ieiunare; lit. praeterea habet pasninkas, quicum cf. **постъ**; pruss. tantum pastauton.

говѣниѥ n. εὐλάβεια pietas -**аниѥ** isaak. šiš. 243. men.-mih.

говѧдарь m. bubulcus op. 2. 2. 96. alex.

говѧдо n. βοῦς bos pent.-mih. μόσχος vitulus pent.-mih. βουκολία grex boum proph. nsl. govedo čech. hovado gr. βοῦς lat. bos let. gôvs ahd. kô and. kû scr. gô bos, vox, laudator zend gâo pers. gâu diefenb. or. eur. 296. rad. gu sonare, unde etiam γοᾶν, βοᾶν et boere, bovare ztschr. 1. 190. de suff. 4. 332.

говѧда n. bos kruš.

говѧждь adj. βοός bovis; βοῶν boum pat. proph. kruš. **лой говеждь** pent.-mih. -**дами жиламн** sup. **биѥнь жиламн** -**ждами соухами** prol.-mih.

годеславъ m. nom. propr. viri asên 54.

година f. ὥρα hora assem. ostrom. sup. vost. 1. 267. šiš. 6. 21. sabbae - typ. šaf.-urspr. op. 2. 1. 136. ev.-syn. c. kryl. ἡμέρα dies op. 2. 2. 126. ἐνιαυτός, ἔτος annus kruš. pyrg. nom.-lab. nom.-mik. lit. adyna, gadine tempus nsl. godina pluvia prip. 234. godina tiha, gda po malom prši habd. godeno vreme habd. croat. godina id. hung. serb. godina annus, tempestas, pluvia.

. **годиньнъ** adj. ἐτήσιος annuus prol.-mart. pat.-šaf.

годити -**ждѫ** -**диши** vb. εὐαρεστεῖν gratum esse pat. cyr.-hier. misc. συμπεριφέρεσθαι morem gerere - **ѥмоу (богоу)** svjat. - **себѣ** nom.-bulg. - **сѧ** contingere nom.-bulg. pam. 196. mon.-serb. nsl. goditi se fieri goditi sapere: godi mi habd. zgoditi, pogoditi coniectura assequi prip. 108. 261. croat. godati se hung. let. gaditês fieri alb. godit assequor.

годиште n. καιρός tempus triod. misc. ἐνιαυτός, ἔτος annus op. 2. 2. 6. 31. alex.-mih. 7. nom.-bulg. nom.-lab. ber. typ.-chil. sim. II. 8. kruš. nsl. godišče habd.

годиштьнъ adj. καιροῦ temporis **коло -но** alex.-mih. 96. alex.

годовабль m. sericum **книгы, въ нихъже бѣаше злато и годовабль црькъвьный** men.-mih. 270. male **годоблъ** et **годокапль** vost. čech. hedbav pol. jedwab' ahd. gotawebbi sericum, byssus, purpura ags. godveb purpura afries. godwob sericum cf. ahd. sg. acc. gota sericam (togam) et lat. coto, cotunum Pott, Etym. Forsch. I. ed. 1. 727. beitr. 2. 279.

годовабльнъ adj. σηρικός sericus -**вапленъı ризъı** ephr.-vost cf. -**вабьнъ**.

годовабьница f. esophorium **съвлѣче се сь -бнице; вьноутрьѥдоу ношааше -бьницоу** leont. vestis serica, vestis azbuk.

годовабьнъ adj. sericus -**бьна котыга** esophorium leont. cf. -**бльнъ**.

годовати -**доуѭ** -**доуѥши** vb. placere -**доуѥть и бываѥть милостивъ** chrys.-lab.

годъ m. ὥρα hora sup. ex. ev.-trn. - **вечерѧ** op. 2. 2. 238. καιρός tempus sup. io.-clim. ex. hom.-mih. op. 1. 110; 2. 2. 81. 293. pent.-mih. kruš. **въ** - εὐκαίρως opportune sup. ant. men.-vuk. **съ года** id. antch. nsl. godno mane **безъ года** ἀκαίρως intempestive, inopportune leont. **съмрьть без года** sabb. 196. valde, multum **без года камениѥмь** ex. **без годы** ἀωρί intempestive pyrg. **не въ годы** id. ibid. - **мирьнь** frag.-bulg. **благъ** - hom.-mih. - **вечерьнъ** mir. **врѣмена и годи** hom.-mih. - **оутрьний** vita-theod. **въ - зимы** prol.-mih. ἐνιαυτός annus sup. pent.-mih. proph. per. 47. 26. chron. nota **въ три ты годы лѣта** leont. nsl. god tempus meg. trub. dies festus meg. z goda, unde zgodaj et zgodê, pri godu; lit. gadas pactum let. gads annus skr. gad loqui cf. **рокъ** et **рек**: nota **годъ быстъ** ἤρεσε placuit krmč. 103. **въ годъ быти** placere sabb. 158. apost.-saec. xiv. **на годѣ** satis sup. 29. 25. cf. **годѣ**.

годьно adv. amoene men.-mih.

годьнъ adj. εὐάρεστος placens **аште ли не бѣаше годьно** svjat. **себѣ** - αὐτάρεσκος sibi placens šiš. 202. nsl. goden maturus lit. adnas, gadnas dignus, aptus.

годьство n. virtus -**дс-** alex.

годьствовати -**воуѭ** -**воуѥши** vb. ἀρέσκειν placere psalt.-int.

годѣ adv. cum **бъıти** ἀρέσκειν, δοκεῖν placere sup. bon. hom.-mih. šiš. 220. 248. men.-mih. antch. prol.-vuk. chrys.-lab. mon.-serb. **аште боудааше богоу** - svjat. - **боудеть вельможамъ** sborn.

гождєнию n. libera voluntas **по своѥмоу -дєниꙗ** svjat. cf. **гозд-**.
гозба f. convivium alex.-mih. 167. 175. 181. **гозьба аггєльска** bulg.-lab. cf. **гостьба**.
гоздєниѥ n. convivium **творє** - prol.-mart.
гой m. pax mon.-serb. 4. 277. Palmotić, Kristijada 208.211. 223. Držić apud Počić Antol. 62. 70. cf. russ. изгой cum scand. fredlōs et serb. goj gaudium stul. rum. **огоєск** sedo.
гоило n. sedatio **слово смирєнаго гоило доуши** prol.-saec. xv.- vost.: nota lit. giti sanare gajus sanabilis, quae cum scr. džajus medicina a dži vincere conferuntur ztschr. 5. 43.
гойнъ adj. abundans alex. cf. Pott 2. 1. 130.
гонтъ m. γόης incantator šiš. 200. op. 2. 2. 41: adde **гонтна** alex.
голгода f. γολγοθᾶ golgotha sup. sabb. 186. **-гота** bon. kryl.
голина f. χέρσος γῆ terra inculta, nuditas **по голинѣ** prol.-mart. **корєо - съказаєть сѧ** psalt.-saec. xii.
голинъдоуха f. nom. propr. feminae **-ньд-** prol.-mih. 251.
голиꙗ f. γαλέα triremis domet. alex.-mih. 45. 110. ok. **брьзыхь -лиахь** sabb. 181. nsl. golica linter meg. mhd. galie cf. **галиꙗ**.
голоть m. κρύσταλλος glacies vost. **голотъ** bon. cf. **глътѣнъ**.
голожсъ adj. ἀγένειος imberbis lavr.-op. 15. **голоousъ** vost. 2. 28. alex.
голъ adj. γυμνός nudus men.-vuk. io.-dam. - **прьсий** sup. **зємлꙗ -ла** ἔδαφος area krmč.-mih. **на -лѣ лєжи** tur. **на -лѣ зємли** vost. **по -лоу тѣлоу бити** men.-vuk. **-ло мѣсто** τόπος ὑπαίθριος prol.-cip. **-лый врьхь** ξηρόλοφος men.-vuk. **-ла гора** per. **-ло зрьно** šiš. 94. dioptr. ξηρός aridus, vacuus **-ла клюсѧта** vost. 1. 345. λεῖος laevis **съ гола** πάντῃ omnino greg.-naz. per. ὅλως omnino ex. azbuk.: nota nsl. zgol: zgol otroci lauter kinder, quicum cf. germ. bloss rum. **гол** nudus.
голъготинъ adj. poss. γολγοθᾶ golgotha **гольгодинъ** sup. **гольготино мѣсто** hom.-mih. **славѫ гол'годинѫ** psalt.-pog.
голь f. ramus azbuk. alex. nsl. gol arbor caesa rib. obêljeno drêvo Oberkrain.
голѣмина f. μέγεθος magnitudo prol.
голѣмо adv. multum **хотѣхъ - съ вами бєсѣдовати** op. 2. 2. 432.
голѣмоокъ adj. βοῶπις magnos oculos habens man.
голѣмъ adj. μέγας magnus nom.-bulg. grom. ant.-hom. ber. alex. ziz. gram. **-ма ношь** op. 2. 2. 630. **-мо полю** mir. **слонь** misc. - **дьнь** pascha misc. 85. **часъ** - io.-clim. **голємъ** azbuk. **годъ** - vost. **икономь** - typ.-chil.: nota comparat. **голѣмлий** ἐκτοπώτερος magis expressus **-млє** greg.-naz. περισσότερος amplior **-мьша** antch. **голѣмльша донти спѣꙗниꙗ** ant.-vost. croat. serb. golem verant. bulg. golêm.
голѣмьнъ adj. μέγας magnus **градъ -мнии** vost.: **-мнии** comparat. non est.
голѣнатъ adj. εὐσκελής crura bona habens ex.
голѣнь f. σκέλος crus ostrom. svjat. sup. κνήμη sura proph. **голєнь** op. 2. 2. 147. **-лѣномь** prol.-mart.: nota **голєминами** pro **лыстами** azbuk. nsl. golen hung. habd. goleno meg. lex. trub. dalm. golenica stiefelröhre croat. goljen verant.
голѫбинъ adj. poss. περιστερᾶς columbae pat. proph. prol.-vuk. typ.-chil. **пътєньца -на** ostrom. **-но крило** chrys.-lab. **-но видѣниѥ** chrys.-lab. hom.-mih.
голѫбинь adj. poss. περιστερᾶς columbae **зракомь -нюмь** sabb. 167. **вь видѣнии -ни** hom.-mih. krmč.-mih. 59. 348: nota **-нѣ** ibid. 379.
голѫбица f. περιστερά columba triod. ephr. hom.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. men.-mih.
голѫбичишть m. περιστερίδιον columba parva pent.-mih.
голѫбишть m. columba parva kruš.
голѫбь m. περιστερά columba ostrom. sg. gen. **-би** hom.-mih. dat. **-би** chron. **-бєви** chron. instr. **-бємъ** sup. pl. nom. **-биѥ** ostrom. bon. proph. vost. 1. 186. dat. **-бомь** hom.-mih. acc. **-би** ostrom. per.: nota sg. gen. **-бє** krmč.-mih. 208. 348. nsl. golôb serb. golub; galeb mergus mik. lit. gulbe olor celt. colum ir. gall rum. **ꙋлꙋб.** conferuntur scr. kâdamba gr. κολυμβός lat. columba et palumbes armen. garab goth. dubô nhd. lumbe. de etymo vide ztschr. 3. 45; 4. 126; 5. 212; 7. 182. Weber, Ind. Stud. 1. 346. Pott 2. 1. 450; de **г** pro **к** cf. **габранъ** et **кагрълничишть**. **голоубьць** nom. propr. urbis steph.
голѫбьчикъ m. neuma **голоубчикъ** sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. russ.
гомила f. βουνός, λόφος collis georg. men.-vuk. pent.-mih. gen. 31. 46. proph. mat. 55. acervus lapidum glag. nsl. gomila collis dain. acervus rib. fimetum lex.: natum est e **могыла**.
гомолꙑ f. μάζα maza vost. azbuk. alex. **-ла** ibid. trigl. cf. **гомоулꙑ**.

гомонъ m. strepitus azbuk. cf. lat. gemere.
гомора pl. n. γόμορρα gomorrha op. 2. 2. 41.
гоморьскъ adj. γομόρρας gomorrhae sup. šiš. 201.
гоморꙑнинъ m. incola gomorrhae šiš. 62.
гомоулꙗ f. μάζα maza vost. cf. **гомолꙗ**.
гонажати -жаѭ -жаѥши vb. ἀπαλλάττειν liberare sup. 334. 335. io.-clim.
гондрихъ m. nom. propr. viri cyr. 23.
гонѣзанье n. sanari - **врѣда** men.-mih.
гонѣзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. sanari bon. sup. ἀπαλλάττεσθαι liberari **осѫжденꙑꙗ не -зaѥтъ** hom.-mih.
гонѣзение n. σωτηρία salus greg.-naz. **ноѥнно** - svjat. liberatio - **врѣда** leont. **-нꙗ искоусенъ** vost. - **моукамъ** prol.-mih.
гонѣзнити -жѫ -зниши vb. ἀπαλλάττειν liberare men.-mih. **онѣмѣнꙗ ѥго -зивъ** hom.-mih. **овꙑ -зи болѣзни** greg.-lab. - **отъ грѣхъ** hom.-mih.
гонѣзнѫти -нѫ -неши vb. διασώζεσθαι servari sup. 298. ἀπαλλάττεσθαι liberari sup. ant. antch. - **бѣдꙑ** men.-mih. - **проныръства** men.-mih. - **зълобꙑ дьꙗвола** bon. - **кала** io.-clim. - **срама** dioptr.-lab. - **великꙑхъ вльнъ** leont. - **отъ съмрти** zlatostr. - **отъ плѣнѥнꙗ** leont. ἐκφεύγειν effugere svjat. sup. διαφεύγειν effugere **-зѣше** men.-mih. ὑπολείπεσθαι superesse greg.-naz. λανθάνειν latere sup. 308. ἀποτυγχάνειν excidere sup. 302: male ἀπαλλάττειν liberare **овꙑ -незе болѣзни** men.-mih.
гонѣзнѫтие n. ἀπαλλαγή effugium sup. - **моукамъ** men.-belg. σώζεσθαι salus šiš. 43.
гонѣзъ m. sanari **недѫжьнꙑи** - svjat.-mat.
гонѣсти -незѫ -незеши vb. liberari antch. psalt.-saec. xii: **гонѣзе, гонѣзъшѫ** etiam a **-незнѫти** derivari possunt.
гонитва f. δίωγμα persecutio.
гонитель m. διώκτης persecutor sup. chrys.-lab. pat. prol.-mart. šiš. 163. 234. men.-vuk.
гонительство n. διωγμός persecutio.
гонити -нѭ -ниши vb. ἐλαύνειν pellere ostrom. διώκειν, καταδιώκειν persequi sup. isaak. **въ светоую гороу гоне светаго достиже** sabb. 26. **не гонивъ чьсти, нъ чьстиѭ гонѥнъ** sabb. 132. - **еленъ** greg.-naz. **гонѣхоу овьце** kruš. - **течене** δρόμον ἐλαύνειν cloz I. 563. - **поуть**; - **пьприще**; **гони' правьдоу** šiš. 171. 243. - **любовь** šiš. 90. - **мирьна** šiš. 217. - **рати** men.-mih. **не по чиноу -нить** antch. **-ниша по нихъ** chron. 1. 225. **-нили сѧ по нихъ** chron. 1. 215. **гонити сѧ** de animalibus, coitum appetentibus vost. rum. **гонеск; гоницъ** vacca coitum appetens nsl. krava se goni serb. gone se zecovi pruss. guntwei agere.
гонозити -жѫ -зиши vb. ῥύεσθαι servare cyr.-hier. σώζειν, διασώζειν salvare sup. svjat. io.-clim. ἰᾶσθαι sanare ex.
гонотарь m. genuale, uti videtur pl. nom. **-таре мѣдни** vost.: alio loco videtur esse κνημίς tibiale.
гонъзение n. salus - **ѥзе** men.-mih. pro утеченіе ber.
гонъзити -жѫ -зиши vb. ἀπαλλάττειν liberare op. 2. 2. 177.
гонъзнѫти -нѫ -неши vb. σώζεσθαι, διασώζεσθαι servari op. 2. 2. 201. **живота гонзе** bor. 64. ἰδιάζειν seorsum esse **гнѣва гонъзоше** men.-mih. λανθάνειν latere **небо ѥго ничесоже гонъзѣше** men.-mih. **гензе** slov.-novg. 6: e goth. ganisan ahd. ganesan ags. genesen; minus bene confertur cum scr. džams ztschr. 5. 43. cf. **гонѣзнѫти, гонъсти.**
гонъзнѫтие n. σώζεσθαι servari.
гонъсти -нъзѫ -нъзеши vb. liberari **-нъзѣмъ** antch. **гонъсти** ant.-vost. cf. **гонъзнѫти.**
гонъць m. nuncius in fontt. russ. per. 32. krmč.-saec. xiii. - vost. cursor alex.
гонѣзати -заѭ -заѥши vb. liberari svjat. - **недоуга** antch. **скоро -зать** recte **-заѭть** εὐαπάλλακτοι γίνονται facile curantur zlatostr.
гонѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere sup. isaak. **гонѣеть** ἱκανόν (ἐστι) sufficit psalt.-theod. lit. gana satis ganėti beitr. 1. 234. let. gan satis goth. ganahan sufficere ahd. ganah ags. genog.
гонѥние n. διωγμός persecutio sup. prol.-mart.
гора f. ὄρος mons ostrom. **отъ горꙑ до низоу** pat.-mih. **отъ горꙑ до низъ** ev.-trn. **отъ горꙑ до дола** op. 1. 241. **съ горꙑ даже и до долоу** cod.-saec. xiv. **съ горꙑ** ἄνωθεν desuper sup. hom.-mih. op. 2. 2. 25. 118. 203. **съ горъ** id. **згора** mon.-serb. **водꙑ текоущие съ горъ** pent.-mih. **съ горꙑ** male ἀναφαίρετος sup. 73. **отъ горꙑ** kryl. **света гора** Athos mons sabb. 77. nsl. ozgoraj trub. zgorah dain. serbis saepissime silva duš., uti lit. gira: scr. giri zend gairi gr. ὄρος curt. 1. 504. quidam de rad. gar cogitarunt cf. curt. 1. 139. ztschr. 4. 342; 5. 66.

гораздо adv. perite iv.-mih. - испытати per. - оумѣла chron. 1. 46. 199. аще которааго слово не - оуслышитъ tur.

гораздъ adj. ἐπιστήμων peritus; ἄκρος artifex nest. per. - волхвованиемъ vost. I. 345. бѣахоу книжьници -ди tur. cf. izvêst. 6. 386. nota козниѭ -доѭ замышлена vost. pulcher церкы -да vost. russ. dial. гораздо, горазд҄ъ valde cf. горазьнъ et γορασδοειδής, quod Kopitarius, hes. 63, per astutus interpretatus est, et nom. propr. γοράσδος vita s. Clementis 3. 11. vox obscura: nos olim cogitabamus de origine gotthica: praep. ga et razda loquela cf. gaguds pius.

гораздьньствиѥ n. ἐμπειρία peritia -дньgeorg.-vost.

гораздьньство n. peritia -знь- vost.

гораздьство n. ἐπιστήμη, ἐπιστημοσύνη peritia ex. op. 2. 1. 22. cf. горѣздьство.

горазьно adv. perite -зно створиша pam. 174. горазно russ. dial. valde.

горазьнъ adj. peritus -знѣе напише ostrom. - in epil. ἄκρος artifex -знъ nest. 17. 17. cf. гораздъ.

горѣздьство n. τέχνη ars frag.-glag. cf. гораздьство.

горе v. горѥ.

горесть v. горѥсть.

горий, горьши. горѥ adj. χείρων peior sup. šiš. 200. 225. op. 2. 2. 53. io.-clim. δεινότερος fortior; χαλεπώτερος molestior, gravior горьи cloz II. 128. горьши блоудьнице men.-mih. горе ostrom. cf. горькъ scr. guru e garu comparat. garijas gravius: ztschr. 7. 36. confertur gr. χερείων.

горислава f. nom. propr. feminae chron. 1. 131.

горохъıштьнъ adj. in monte raptus -щный alex.

горѹ adv. съ горѹ desuper men.-vuk. chrys.-lab. pat.-šaf. вьзливати сь - смолоу prol.-mart. сь - биѥнь ibid. сь - прьстиѭ посыпани prol.-mart. cf. гора.

гороуха f. σίναπι sinapi pat.-mih.

гороушица f. σίναπι sinapi alex.

гороушичьнъ adj. σινάπεως sinapis.

гороушиѥ m. sinapis, ficta persona frag.-serb.

гороушьнъ adj. σινάπεως sinapis зрьно -шьно ostrom. -шна op. 2. 2. 95. -рощно ev.-syn. a. -щьно vita-theod.

горътоунъ m. nom. propr. loci γόρτυν gortyn горьт- prol.-mih.

горътоуньскъ adj. γορτυνικός gortynicus горьт- prol.-mih.

горькати -калѭ -калѥши vb. doleo -калѭ о тебѣ glag.

горько adv. πικρόν, πικρῶς amare sup. ostrom. - плакати men.-vuk. плакахъ се - sim. II. 12. плачи сѧ горько cloz II. 74.

горьководьнъ adj. amaram aquam habens -рководный alex.

горькословьць m. πικρὸς λογιστής acerbus ratiocinator op. 2. 2. 75.

горькота f. amaror - ѭже имѣ въ срьдьци e par. 126.

горькъ adj. πικρός amarus sup. cloz I. 715. dioptr. -ка казнь prol.-mih. -ка мѫка sup. гръка моука men.-leop. -ка сьмрьть misc. - работа svjat. -кы сльзы misc.-serb. -къ соудъ svjat. въпль -къ nom.-bulg. фарасъ -къ greg.-naz. -ции зазоричи svjat. вьзьпи гласомь велиѥмь и -комь зѣло pent.-mih. ἄθλιος miser -ка ѩдь men.-mih. χαλεπός molestus svjat. ἰσχυρός fortis kruš. comparat. горий; горъчай χείρων peior cf. горий: pro горькъ habes etiam гръкъ: гръка моука men.-leop. serb. grk amarus cf. scr. guru comparat. garijas gr. βαρύς lat. gravis e garuis goth. kaurs Bopp 1. 106. cf. tamen etiam Böhtlingk, Wörterb. 2. 881: nota nsl. gorek fervidus lex. amarus gorjup amarus grenek id. grenoti inamarescere - niti lex. cf. горѣти. alb. gorricъ wilder birnbaum a fructu amaro.

горьница f. ἀνώγεως editior domus locus; ὑπερῷον conclave hom.-mih. šiš. 2. ex. op. 2. 1. 18. kryl. cubiculum leont. sup. 95. ὀρεινή regio montana ostrom.: male грьница men.-leop.

горьничьнъ adj. ἀνώγεω editioris domus loci triod. скровище -чьно prol.-mart.

горьнъ adj. ὀρεινός montosus pent.-mih. горъиъ sup. вьсходь - hom.-mih.

горьнь adj. ὁ ἄνω supernus sup. ioann. о горниимь hom.-mih. горныи ὑπερῷα conclave vost. горьнеѥ мѣсто in ecclesia: minus bene въ вьсей горьнии ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ vost. cf. горѣшьнь.

горьскъ adj. ὀρεινός montanus dial.-šaf. pat. misc. op. 2. 1. 134. принидоста вь -скоую pent.-mih. ὄρους montis - поуть pyrg. дьбри -скыѩ vost. 1. 227. отъ дебрей горскихъ ἐκ κοιλοτάτων ὄρεων vost.: nota о горсцѣй славѣ кралевства sabb. 177.

горьцѣ adv. πικρῶς amare sup. ephr. antch. - помышлѣѥ hom.-mih. - моучинъ vost. горцѣ sup.

горьчаѥ adv. amarius горъчае antch. горъchron.

горьчениѥ n. πικρασμός amaritudo pat. krk.
горьчина f. πικρία amarities men.-vuk. prol-cip. isaak. **гръчина** men.-leop.
горьчица f. πικρίς herba amara, lactuca agrestis clim. exod. 12. 8. chrys.-lab. **опрѣснъкы съ -цами** greg.-naz. - **и опрѣснъкъ** io.-sin. - **и опрѣсьникь**: male **горьжица** num. 9. 11. - pent.-mih. nota nsl. horčičen, horšičen sinapis hung.
горьшина f. χεῖρον peior status: opponitur **оуньшина** svjat.-mat. op. 2. 1. 22; 2. 2. 393. **прѣврати на -ноу; на -ноу грѣдѣаше** men.-mih.
горѣ adv. ἄνω supra sup. ostrom. - **и долоу врьтитъ сѧ** sup. 271. - **оумь имы** greg.-lab. - **и долѣ носимь** chrys.-lab. - **долоу** men.-vuk. - **влѣщи** krk. - **възвести** hom.-mih.: nota **горѣзѣпѣтѧ, горѣспѣтѧ, горѣзопѣтѧ** ἀνοηταίνων desipiens, ubi primus interpres ἀνο cum ἄνω et syllabas ταίνων cum τείνω (cf. **спѣти**) confudisse videtur.
горѣниѥ n. καῦμα ardor pat. men.-mih. - **срьдьчно** sim. I. 12. - **покаꙗниꙗ** krmč.-mih. πυρά febris pyrg.
горѣносьнъ adj. ὑψιφερής sublimis ioann.
горѣти -рѭ -риши vb. καίεσθαι ardere ostrom. - **сѧ** καπνίζεσθαι pent.-mih. **горимь зноѥмь** men.-mih. **вьсѣми горить, за вьсе печеть се** hom.-mih. **горѧщь** sup. bon. **оугль горѧщъ** vost. - **щьшии** par. 23. **камы горѧщь** ev.-syn. a. **камениѥ горещє** θεῖον sulphur pent.-mih. **-щоу пещь** prol.-mih. **ѥзеро горѧщеѥ** γέεννα gehenna matth. 5. 29; 5. 30. marc. 9. 43. - ev.-syn. b. ev.-syn. c. **горѧщь** sup. ostrom. **гороущь** prol.-mart. prol.-mih. **гороуще оуглиѥ** prol.-mih. **горющь** proph.-mat. pruss. garrewingi adv. brünstig lit. garas vapor let. gars calor rum. **догореск** torreo scr. gharma zend garĕma ir. garaim calor osset. ghar calidus gr. θερμός lat. formus goth. varmjan Bopp 1. 24. 110. 121. rad. ghr lucere, ardere ztschr. 2. 324: minus bene confertur džvar ztschr. 5. 346. cf. **грѣти, жаръ.**
горѣшьнь adj. ὁ ἄνω superus svjat.-mat. cf. **горьнь.**
горе n. malum **плачь на плачь, горе на горе** chrys.-lab.: nota **горꙗ не избыти** sbor.-kir. 65. interj. οὐαί vae; φεῦ heu **гориѥ** ostrom. **горе** sup. ostrom. **горе и оувы** men.-vuk. cum dat. **горе вамь** typ.-chil. **горе тебѣ** hom.-mih. **гориѥ имь** šiš. 216. **горе людемь** š.-gl. 78. **горе ти боудеть** prol.-mih. **о горе же непраздънымь** ev.-trn. **о горе тебѣ** hom.-mih. **о горе вамь боудеть** hom.-mih. **оу горе намь** prol.-mih. nsl. gorje.
горесть f. πικρία, πικρόν amarities **-ресть** sup. ant. pat. vost. πικρίς herba amara exod. 12. 8. - pent.-mih. **оцьть и** - hom.-mih. cf. **горесть.**
горестьнъ adj. amaritiei **-рестьнъ** ioann.
горюха f. sinapi op. 2. 2. 431. ant.-hom. cf. lit. garstitis et **гороуха.**
горюшьнъ adj. sinapis ev.-syn. b. **-но зрьно** hom.-mih.: male **гороучно** ardž.
горѧштина f. θερμότης calor io.-dam.
господа f. coll. domini men.-mih. krmč.-mih. alex.-mih. glag. mon.-serb. russ. **-ды своихъ** bon. **-дамъ** typ.-chil. dominium **-ды монастырꙗ** vost. παροικία commoratio, incolatus **принѧти въ -доу** vost. **-дою ходити** hospitari vost. lit. gaspada caupona, quod quidam male a **гость** derivarunt.
господарь m. κύριος dominus krmč.-mih. grom. georg. nom.-bulg. gram. 62. misc. rum. **господарю.**
господиновъ adj. poss. domini nom.-bulg. mir.
господинъ m. κύριος dominus ostrom. dial.-šaf. - **домоу; - храмоу; - храминѣ** οἰκοδεσπότης pater familias ostrom. dual. **-на** greg.-lab. leont. **-нома** dioptr. antch. nota pl. nom. **-ни** nsl. gospodin, gospon habd. gospodin -dna hung. cf. **-дна** dial.-šaf. 122.
господинь adj. poss. domini sup. 270.
господичишть m. κύριος dominus, domini filius pent.-mih. krk. **-чичь** vost. **-чикь** mon.-serb.
господишть m. dominus, domini filius **-дичь** vost.
господователь m. dominator glag.: male **-датель.**
господовати -доуѭ -доуѥши vb. dominari russ.
господоименитъ adj. κυριώνυμος a domino nomen habens.
господоначѧльнъ adj. κυριαρχίας dominationis.
господословити -влѭ -виши vb. κυριολογεῖν proprie loqui men.-vuk.
господооубийствьнъ adj. caedis domini psalt.-int.
господооубийць m. κυριοκτόνος domini interfector.
господыни f. κυρία domina sup. pat.-mih. dioptr. vost. **-дины** šiš. 212.
господь m. κύριος dominus, de deo. sg. gen. acc. **-ди -да** sup. ostrom. dat. **-ди** et

-доу -дєви sup. voc. -ди sup. cyr. 3. de Esau pent.-mih. - харитонє greg.-lab. loc. -ди sup. sabb. 20. dat. voc. gozpodi fris. gen. gospodi trub.: nota gen. -дѣ cloz I. 51. dual. voc. -ди sim. I. 11. pl. nom. -диє sup. op. 1. 21. pat.-mih. men.-vuk. dioptr. ev.-trn. sabb. 9. šiš. 32. 132. -дьє bor. 56. gen. -дь sup. antch. -дий sup. ostrom. krmč.-mih.šiš. 131. 146. -ди krmč.-mih. -дєвь š.-gl. 90. dat. -дємь krmč.-mih. š.-gl. 83. acc. -ди šiš. 167. De origine cf. Benfey, Lex. 2. 210. ztschr. 9. 110. Götting. Anz. 1850. 185. Weber, Ind. Stud. 1. 336. Pott 1. 189. 777; 2. 1. 854.

господьница f. κυριακή dominica alex.

господьнъ v. **господинъ.**

господьнь adj. κυρίου, δεσποτικός domini sup. ostrom. cloz I. 183. -ноу I. 7. nsl. gospodnji.

господьскъ adj. κυριακός, δεσπότου dominicus sup. ant.-hom. κυρίου domini hom.-mih. cloz I. 818. 914. о -сцѣємь чловѣцѣ psalt.-int. - saec. xii. - праздьникь typ.-chil. nom.-mik. - дьнь op. 2. 2. 593. - оүвнийца vost. - хлѣвь nom.-mik. 87. αὐθεντίας dominationis sup.

господьскы adv. heri modo -ки alex.-mih. 91.

господьствиє n. dominium sup.

господьство n. κυριότης, δεσποτεία dominium sup. svjat. triod. krmč.-mih. šiš. 174. 202. chrys.-lab. ἐξουσία auctoritas sup.

господьствовати -воуѭ -воуєши vb. κυριεύειν dominari sim. I. 12. prol.-mart. alex.-mih.

господьствьнъ adj. κυριότητος dominii; κύριος auctoritatem habens op. 2. 2. 300.

госпожда f. κυρία domina svjat. sup. krmč.-mih. io.-sin. sim. II. 6. sabb. 35. nsl. gospa e gospoja; gospênji adj.

госпождинъ adj. dominae hom.-mih.

гостєшьба f. convivium -стєшбоу дѣꙗ по градомъ chron. 1. 192.

гостильникъ m. πανδοχεύς caupo.

гостильница f. πανδοχεῖον cauponium krmč. prol.-lab. men.-mih.

гостильнъ adj. cauponae -на витальница ξενοδοχεῖον hospitium men.-mih.

гостина f. πῆγμα coagmentum ies.-nav. 3. 16: vocabulum obscurum cf. гѫстъ.

гостиница f. πανδοχεῖον, ξενοδοχεῖον cauponium ostrom. svjat. prol.-vuk. prol.-cip. serb. gostinica mik. ἀτραπός semita op. 1. 60. iob 6. 19. - mat. ephr. - савоныа proph. cf. гостиниць et гостиньница.

гостиниць v. **гостиньць.**

гостиньниковъ adj. poss. cauponis men.-vuk.

гостиньникъ m. πανδοχεύς caupo ostrom. men.-vuk. prol.-mih. sbor.-kir. 63.

гостиньница f. πανδοχεῖον cauponium krmč.-mih. sborn. prol.-mih. prol.-vuk. men.-vuk. greg.-lab. -нница sabb. 98. pyrg. gerontocomium sup. ἀτραπός semita iob 24. 13. - mat. cf. гостиница.

гостиньнъ adj. hospitalis vost.

гостиньць f. πλατεῖα platea sup. via pat.-mih. 129. vost. гостиниць λεωφόρος via publica op. 2. 2. 149. -нєць bor. xxi.

гоститва f. δοχή hospitium kruš. gen. 21. 8. - pent.-mih. mat. 54.

гоститєль m. ξενίζων peregrinos excipiens io.-sin. dioptr.

гостити, **гощѫ**, **гостиши** vb. ξενίζειν, ξενοδοχεῖν hospitio excipere sup. svjat. krmč. men.-mih. alex.-mih. io.-dam. - кого mir. -стивь нꙑхь окило men.-mih. - сѧ εὐωχεῖσθαι convivari op. 1. 153.

гоститьба f. convivium pent.-mih.

гостиꙗ f. ἑταίρα amica, meretrix man.

гостолюбивъ adj. φιλόξενος hospitalis misc.

гостолюбивьство n. φιλοξενία hospitalitas misc.

гостолюбьство n. hospitalitas misc.

гость gen. -сти m. ξένος hospes; δαιτυμών conviva men.-vuk. ἑταῖρος sodalis men.-vuk. προσφιλής amicus men.-vuk. amicus sup. 195. mercator russ.: hoc nomine Ragusaei appellabantur in Bulgaria mon.-serb. 7. opponitur граганинь mon.-serb. collect. per. 82. 28. nsl. gost hospes, inquilinus gostač, gostij inquilinus gostija f., gosti pl. f. convivium; - so minule prip. 51. idem apud trub. alb. gosti convivium gostis convivio excipio cf. lat. hostis goth. gasts ags. gest. de etymo vide Weber, Ind. Stud. 1. 362.

гостьба f. convivium zlatostr. vost. 2. 141. op. 1. 35. chron. 1. 215. alex. cf. гозба.

гостьникъ m. caupo prol.-vuk. men.-mih.

гостьница f. xenodochium, caupona leont. -сти- pam. 237.

готийскъ adj. gotthicus men.-mih.

готинъ m. gotthus савы -на prol.-mih. pl. dat. готомь ibid. шьдь вь готы prol.-vuk. шьдъши въ готы men.-leop.: nota рьци оучєникоу моємоу, да навыкнєть мльчаниꙗ, по нєжє ꙗко готинь прѣбываєть сь мною pat. 31, ubi loquax significare videtur. гьтинь, гтинь, гти, вь гтѣхь prol.-mih. cf. готъдинъ.

готовати -ваѭ -ваєши vb. ἑτοιμάζειν, εὐτρεπίζειν, κατασκευάζειν, παρασκευά-

ζειν parare cloz I. 742. dial. ant. hom.-mih. - трапезоу lavr.-op. 22.
готовизна f. res paratae - моукы svjat. - op. 2. 2. 393: nota -нина karamz. 2. nota 296.
готовити -влѭ -виши vb. παρασκευάζειν parare sup. cloz. isaak. -влаштини бѣсоу трьпезоу svjat. μελετᾶσθαι exercere sim. I. 23. гробнаа - sabb. 161. - вь срѣтеније кого sim. I. 20. - сѧ cloz I. 251.
готовлениие n. quae parata sunt - дрьвьное leont. съ -влениемъ promto animo vost.
готово adv. promto animo vost.
готовъ adj. ἕτοιμος paratus sup. ostrom. triod. de pecunia gram. 209. на - отъвѣтъ svjat. - на смѣхъ chrys.-lab. вь -вѣ ἐν ἑτοίμῳ šiš. 107. по -воу certo chrys.-lab. alex.-mih. rum. гата adj. гат, гътез vb. alb. gati. de origine disputavimus in Slavische Elemente im Rumunischen 9, vocem comparantes cum goth. gataujan facere: cf. pruss. pogattawint et goth. ungatass ἄτακτος.
готовьство n. paratum esse isaak.
готовѣ adv. parate chrys.-lab. cito alex.
готътия f. γοτθία gotthia men.-mih. готьдия men.-vuk.
готъдинъ m. γότθος gotthus вь странѣ нарицаемѣй готьди men.-vuk. вь готьдѣхъ men.-vuk. готди cyr. 21. готдомь sabb. 105. бѣше родомь готдинь prol.-mart. готѳинъ men.-leop. plur. gen. готѳъ op. 2. 2. 153. cf. готинъ.
готъдитьскъ adj. gotthicus готьѳитьскъ men.-leop.: recte готъдьскъ.
готъдия v. готътия.
готъдьскъ adj. γότθων gotthorum готьдьскь men.-vuk.
готьскъ adj. gotthicus prol.-vuk. men.-leop. prol.-mih. гътьскь prol.-mih.
гошити -шѫ -шиши vb. parare гошатъ порты vost.
гоштевати -тоуѭ -тоуеши vb. hospitio excipere -ваше par.
гоштениие n. συμπόσιον convivium dial. georg. isaak. hom.-mih. chrys.-lab. - тоужде φιλοξενία hospitalitas greg.-naz.
годинъ m. γότθος gotthus prol.-vuk. pyrg. men.-mih. sabb. 104. krmč.-mih. -ди матери оубивахоу γότθοι ματέρας ἀπέκτειναν hom.-mih. cf. готинъ.
грабежь m. rapina tur. serb. krcat grabeža živ. 137.
грабитель m. ἅρπαξ homo rapax ostrom. luc. 18. 11. - cod.-serb., ubi alii хыштьникъ: male грабель vost.

грабити -блѭ -биши vb. ἁρπάζειν, διαρπάζειν, καθαρπάζειν rapere sup. lavr.-op. 22. men.-mih. -бивъшимъ svjat. - имѣние тоужде hom.-mih. - тоуждаа greg.-lab. плѣноуие страны и -бле pro -бе prol.-mart. 173. -блюща pro -беща men.-mih. 24. rum. грабъ festinatio alb. grabit rapio grabetia praeda cf. lit. grèbti let. grâbt goth. greipan ahd. grîfan ags. gripan and. gripa scr. grbh capere apers. garb Bopp I. 207. ztschr. 7. 223.
грабля f. ἁρπαγή rapina men.-mih. 242. πλεονεξία avaritia vost. 2. 33. nsl. pl. grablje pecten, irpex rum. гребла.
грабление n. ἁρπαγή rapina, raptus svjat. chrys.-lab. men.-mih. tur. duš.
грабъчий -чия m. homo rapax бѣсьсции -бьчиие hom.-mih. 78.
грабьство n. rapina ex.
грабьца m. ἅρπαξ homo rapax ex.-op. 2. 1. 23.
градарь m. κηπουρός hortulanus ant.-hom. prol.-vuk. op. 2. 2. 84. alex. φυτουργός hortulanus hom.-mih. pl. nom. -рние op. 2. 2. 58: male αἰπόλος pastor caprarum greg.-naz.
градежь m. φραγμός sepes dial. ioann. ber. alex. - трьновьнь chrys.-lab. средостѣние -жа vost. nsl. gradež.
градина f. κῆπος hortus dial. θάμνος dumetum op. 2. 1. 116.
градинарь m. κηπουρός hortulanus cyr.-hier.
градислава f. nom. propr. feminae lit.-mih.
градитель m. aedificans chron.
градити -ждѫ -диши vb. οἰκοδομεῖν, κτίζειν aedificare sup. hom.-mih. pent.-mih. ex. op. 1. 123. - хлѣвиноу op. 2. 2. 118. - гнѣздо nom.-barb. городи дворъ vita-theod.
градиште n. φρούριον castrum dial. mon.-serb. городище proph. nom. propr. loci ev.-novg.
градобитьнъ adj. grandine vastans находа -тьнаго облака състави πληγὴν χαλάζης ἔστησε prol.-mart. serb. gradobitan grandine vastatus stul.
градоблюдение n. custodia urbis mon.-serb.
градодръжатель m. πολιοῦχος urbem tenens.
градодръжьць m. πολιοῦχος urbem tenens.
градозиздание n. aedificatio urbis men.-serb.
градолюбьнъ adj. urbis amans men.-mih.
градолюбьць m. urbis amans men.-mih. prol.-vuk.

градоразорѥниѥ n.' πολιορκία vastatio urbis.

градъ m. τεῖχος, τοῖχος murus hom.-mih. pent.-mih. mon.-serb. 72. κῆπος hortus sup. 257. ant.-hom. isai. 65. 3. - proph. hom.-mih. παράδεισος paradisus op. 1. 110. hom.-mih. pent.-mih. **ощныи** - id. vost. 2. 91. οἶκος stabulum hom.-mih. πολιτεία civitas op. 1. 153. **плѧсати вьнѣ -да** χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς male iudic. 21. 21. - pent.-mih. nota **-досъ** služ.-syn. rum. **гард** sepes alb. garth, gardhi goth. gards domus ahd. gart domus, hortus and. gardr ags. geard: cf. goth. * gairdan lit. gardas, žardis Pott 2. 1. 280: simpliciorem formam rad. habes in gr. lat. χόρτος hortus.

градъ m. χάλαζα grando sup. op. 2. 1. 57. men.-mih. vost. - **огньнъ** κεραυνός fulmen barl. **-дове снѣжьнии** βῶλοι χιόνος massa hom.-mih. - **идетъ** trigl. nsl. grad meg. scr. hrâdunî tempestas hrâdinî fulgur gr. χάλαζα e χάλαδja lat. grando curt. 1. 181: e germ. schlossen, quod apte Meyer I. 381. contulit, patet, vocem s ab initio abiecisse.

градьникъ m. πολίτης civis sup. 62. πολιοῦχος urbis praeses op. 2. 2. 79.

градьничь adj. ἄρχοντος principis men.-mih. 246.

градьнъ adj. κήπου horti; πόλεως urbis sup. pent.-mih. sim. I. 22. **-на стѣна** prol.-mih. **-ноѥ плѣнениѥ** svjat. **врѣмене -дьное** bon.

градьнъ adj. χαλάζης grandinis chrys.-lab. proph. **камение -дно** sabb. 156.

градьскъ adj. πόλεως urbis sup. ant. šiš. 73. **строитель** - οἰκονόμος τῆς πόλεως vost. **-ка врата** men.-leop. πολιτικός politicus krmč. 106.

градьскы adv. politice **-дьс-** sup. 204.

градьць m. κώμη vicus ostrom. πολίδιον, πολίχνιον, μικρὰ πόλις oppidulum assem. krmč.-mih. men.-leop. **-дьца** š.-gl. 47. **поустъ** - men.-mih. hortus sup. 401. **прѣдѣлъ -дьчаньскъ** in serbia steph.

гражда f. χάλαζα grando exod. 10. 28. - kruš. nsl. graja habd. res ad sepem condendum necessariae razgraja disseptum.

гражданинъ m. πολίτης, ὁ κατὰ τὴν πόλιν civis sup. triod. leont. men.-vuk. krmč. 194: male **-никъ** hom.-mih. 184.

гражданъка f. civis **-нка** ber.

гражданыни f. civis vost.

гражданьскъ adj. πολιτείας civitatis proph. **-ска жена** prol.-mart.

гражданьство n. πολιτεία civitas sbor.

граждениѥ n. aedificatio sup. 214. **грагениѥ** mon.-serb.

граждь m. stabulum sup. men.-mih. - **коньскъ** ἱπποστάσιον stabulum equorum georg. bulg. graž rum. **гражд**.

гражьць m. mensura quaedam rerum liquidarum **по гражцю вина** vost.

грай m. μέλος cantus krmč. 45. krmč.-mih. 58. - **птиць** bor. xxii. - **птичь** tur. alex. rum. **граю** sermo. rad. gra: nsl. grajati vituperare serb. grajim loquor, grajem crocito lit. gro crocitare.

граканиѥ n. crocitatio vost.

гракати -чѫ -чеши vb. κράζειν crocitare chrys.-lab. georg. **грачѭшти врана** svjat.: differt a gr. κόρακ- et lat. crôcire cf. **граıати.**

грамада f. σωρός, σωρεία acervus - **злобы** op. 2. 2. 150. **камениѥ ıако на -дѣ лежаше** men.-mih. ὕλη materia paroem. ant. misc. per. 4. 6. šiš. 189. olim iac. 3. 5. - **дръвъ** πυρά rogus dial. **громада** σωρός cumulus vost. op. 2. 1. 172; 2. 2. 265. nsl. grmada trub. boh. congeries meg. rogus habd. bulg. grъmadъ russ. громоздъ lit. grumadas, grumodas, gramozdai let. grumada rum. **грьмадъ** cumulus: thema **громъ** cf. serb. gromoran ingens gromula ingens homo; gottschew. grumade grenzstein Elze 51.

грамата f. scriptura nom.-bulg. prol.-mih. krmč.-mih. krk. **-ты** epistola krmč.-mih. **числьными грамотами** krmč.-mih. **-мота** apost.-syn. chron. - **елиньска** op. 2. 1. 135. lit. gromata let. grâmata scriptura, liber gr. γράμματα.

граматийскъ adj. grammaticus **грамотийскъ** men.-leop.

граматикийскъ adj. grammaticus **-кискомоу хоудожьствоу вьдавь себе** prol.-mart.

граматикиı f. γραμματική grammatica prol.-mih. prol.-mart. cyr. 3. **грамот-** vost. 1. 181.

граматикъ m. grammaticus bon. chrabr. 90. krmč.-mih. gram. 92. **-тигъ** mon.-serb.

граматица f. scriptura **-мотица** chron. 1. 105.

граматичьскъ adj. grammaticus dioptr. krmč.-mih. cyr. 2.

граматиı f. grammatica, uti videtur **-мотиı** men.-leop.

грамота v. **грамата.**

грамота f. acervus glag.

грамоштати -таѭ -таѥши vb. coacervare glag.

грамъ m. καπηλεῖον caupona vel domus **паулъ нанмь грамь живѣаше сь братиѥю** hom.-mih. 127. cf. **громьница**.

гранесисловиѥ n. στιχολογία versuum recitatio op. 2. 2. 2.

гранесословити -влѭ -виши vb. στιχολογεῖν versus recitare psalt.-int.: male **-несловити** azbuk.

гранесословиѥ n. στιχολογία versuum recitatio isaak. clim.: male **-несловиѥ** ber. alex.

гранесословлѥниѥ n. στιχολογία versuum recitatio isaak.

гранесословьствиѥ n. στιχολογία versuum recitatio isaak.

гранесь m. στίχος versus **не оставлающе на дроугыи - потещи** isaak. pl. nom. **-несн** op. 2. 1. 142. gen. **-несь** op. 1. 150. **-несеи** isaak. pat. acc. **-несѧ** op. 2. 2. 458. **-несе** dioptr.-lab. **гранесъ** azbuk. ber.: nota **гранено** i. e. russ. писано azbuk.

граница f. terminus isaak. io.-sin. op. 1. 195. nsl. granica lit. groniče rum. **границъ** germ. gränze dial. graniz.

граниѥвъ v. **краниѥвъ**.

грано gen. **-несе** n. στίχος versus; κόσμος ornatus **творна или трагика гранеса** ποιητικοὶ κόσμοι ἢ τραγικοί op. 2. 2. 40.

гранъ m. στίχος versus cyr. 18. **писмена граны написана** cyr. 18. **омирьскыи гранъ** vost. op. 2. 2. 25. **граны омировы** vost.: nota **по граномъ** κατὰ στοιχεῖον per litterarum seriem psalt.-theod. **на граны раздѣлаа** vost. **гранѣхъ** per. LXXI.

грань f. κεφάλαιον caput; τίτλος titulus krmč.-mih. **титла словеньскымь езыкомь сказаеть се грань, грань же имѣноуеть се сьчетаниѥ или сьвькоуплениѥ** krmč. 16. 41. **двѣ грани** op. 2. 1. 64. **грань** ziz. ber. explicatur per уголъ, часть etc. nota sg. dat. et loc. **гранѣ** krmč.-mih. **грань** angulus, limes trigl. cf. russ. грань.

граньскъ adj. versus **закона -каго главы** per. LXXI.

грахъ m. κύαμος faba kruš. **гороxоу** op. 1. 36. nota **граxосъ** azbuk. ngr. γράχος vent. alb. grošъ lens nsl. grah, grahor; grahorica vicia cf. etiam ngr. ἄραχος vent. ἀραχᾶς deh.

грахъ v. **грѣхъ**.

грацаниѥ n. κρωγμός crocitatio georg.-šaf.

грацати -чѫ -чеши vb. κρώζειν crocitare dial. praesens e coniectura cf. **грачь** corvus trigl. et **гракати**.

граати, граѭ, граѥши vb. crocitare **враны грающе** op. 2. 2. 341. nsl. graja rühmung dain. 98. grajati vituperare cf. **гракати, грацати** lit. groti et ahd. krâjan crocitare krâwu crocito: vera rad. est gr, unde rad. secundaria gra ztschr. 8. 257.

гребало n. ἐργαλεῖον instrumentum prol.-mart.

гребениѥ n. ἐλαύνειν remigatio.

гребень -ене m. pecten glag. ξάνιον carmen prol. **стрьгати -ньми** prol.-cip. men.-vuk. prol.-mih. **-ны** prol.-belg. nsl. greben pecten; spina dorsi meg. scopulus habd. grebenit scopulosus habd. serb. greben carmen, promontorium; scopulus mik. grebenit scopulosus mik. croat. grebeni salebrae verant. cf. ngr. γρέμπανος lieu escarpé vent.

гребеньць m. pecten **-ци строужимь** pyrg.

гребло n. remus dioptr.-lab. trigl.

греблиі f. remus ber., ubi etiam aliae significationes huic vocabulo tribuuntur. nsl. grebljica rutabulum habd. ogrebljica batillum lex.

гребсти v. **грети**.

гребъ m. sepulcrum men.-leop. 33. serb. greb.

гребьствьнъ adj. ναυτιλίας navigationis hom.-mih.

гребьца m. ναύτης nauta hom.-mih. saepius.

гребьць m. κωπηλάτης remex hom.-mih. isaak. per. 64. 85. vost. **-ци корабльни** men.-mih.

гребьчьскъ adj. remigum **-бъчьска помощь** io.-clim.

гребьчьство n. ναυτιλία navigatio hom.-mih.

грезновиѥ n. βότρυες uvae **-вие** vost. 1. 101. **гръзновиѥ** men.-saec. XI.

грезновьнъ adj. βότρυος uvae num. 32. 9. - vulg.

грезнъ m. βότρυς uva antch. gen. 40. 11. - vulg. op. 1. 74. **гръзнъ** men.-saec. XI: nota **грьзнъ** per russ. кинина explicari lavr.-op. 20. cf. **гроздъ**.

грести v. **грети**.

грети, гребѫ, гребеши vb. scabere **чрѣпинами раны грести** prol.-mart. **раны грести** men.-leop. pectere **власы грети** τρίχας φιλοκαλεῖν vost. ἐλαύνειν remigare ostrom. men.-leop. per. **веслы гребы** hom.-mih. **гребыxоу** bor. 56. πηδαλιουχεῖν gubernaculum tenere prol.-mart. inf. **грети, гребсти, грести** serb. grepsti scabere, fricare alb. grevis rado gr. γράφω goth. ahd. graban ags. grafan and. grafa cf. Pott 2. 1. 275. beitr. 2. 170. ztschr. 7. 173.

грєти сѧ, грєбѫ сѧ, грєбєши сѧ vb. cum praepos. о: **огрєти сѧ** abstinere cf. dial. russ. ребовать aversari.
грнва f. χαίτη iuba alex.-mih. 199. **коньска** - nom.-barb. nsl. zlatogrivci serpens (astrum) ser. grîvâ collum.
грнвьна f. μανιάκης collare georg. vost. ὁρμίσκος monile pent.-mih. kruš. **на грнвнѣ сардню** op. 1. 72 χλοιός collare gen. 41. 42. - pent.-mih. vost. **сьнєшє жєлѣзьныѥ -ны сь выѥ нҳь** men.-mih. op. 2. 1. 56. ψελλίον armilla op. 1. 18. num. 31. 50. - pent.-mih. **грнвною проводєшн чєлюстн єго** op. 2. 2. 238. dextrale **вь оуткарн н -внаҳь** leont. catena ber. - **цєтава** ex.-op. 2. 1. 22. mina **грнвна злата** sbor.-kir. 54. **грнвьна злата** vita-theod. drachma op. 2. 2. 238 moneta nom.-barb. pecunia š.-gl. 94. bulg. grivnъ serb. grivna armilla **грнвннца внсєрна** mon.-serb. 326. lit. grivina rum. **грнвнъ** cf. **грнвнъ**.
грнвьнъ m. κάθεμα torques **грнвнъ** iezech. 16. 11. - proph. cf. **грнвьна**.
грнвьнька f. moneta russica **мєншєн таλантъ нмѣєтъ вѣ сєбѣ .н. грнвєнєкъ** op. 1. 43. -**вєнкє** vost. 2. 175.
грнвьньнъ adj. collari, armillae similis, uti videtur **мѣсѧца -вєньныѧ** μηνίσκους lunulas isai. 3. 18.
грнгорнн m. gregorius sup. dioptr.
грнгорнє m. gregorius krmč.-mih.. cyr. 21. - **вєсѣдовьнын** dioptr. gen. -**рьꙗ** kryl.
грнгорнєвъ adj. poss. gregorii leont. isaak.
грнгоръ m. gregorius sup. svjat. op. 2. 2. 430.
грндннъ m. satelles pravda-rusk. pl. dat. **грндємъ** nest. russ. cf. **грндь**.
грндцтн -ждѫ -днцін vb. esse in contubernio vost. e fontt. russ.
грндь m. satelles **отъ грндєн н отъ чнновъ** ἐκ τῶν ταγματικῶν **соуцінҳъ во грндѣҳъ** τῶν ἑταιρειῶν vost. russ.
грндька f. satellites chron. russ.
грндьннца f. satellitum domus chron. russ. lit. grinićia gesindestube.
грндьнꙗ f. satellitum aedes **грнднꙗ** per. 33. 39. russ. and. grid domus.
грнманнє n. strepitus -**ньн ороужьꙗ** op. 2. 2. 85.
грнматн -маѭ -маѥшн vb. sonare **плачь нмꙗшє онъ -маюць до нєвєсн** op. 2. 2. 85.
грнмѣтн v. **гръмѣтн**.
грнпьсовъ adj. γρυπός gryphis alex.-mih. 4.
грнпьсъ m. γρύψ gryps alex.-mih.

грнчь m. κύων canis azbuk.
гровнштє n. μνημεῖον sepulcrum sup. pat. dial. io.-sin. pat.-mih. men.-mih. **гровн н -внцѧ нстьцѧлѥма** hom.-mih. σωρός cumulus vost.
гровнштьнъ adj. sepulcri.
гровнѭ adv ἄρδην omnino **гровню** op. 1. 118. malach. 4. 6. - op. 2. 1. 117.
гровлꙗ sepulcrum op. 2. 2. 298. fossa chron. per. azbuk.
гроводѣлꙗ f. τυμβοχόος adgestor tumuli.
гровокопатєль m. τυμβοχόος adgestor tumuli; τυμβωρύχος qui sepulcra effodit, depraedatur op. 2. 2. 127. nom.-mik. 36. pat. io.-sin. chrys.-lab.
гровокопатн -плѭ -плѥшн vb. sepulcra effodere chrys.-lab.
гроворꙑльннкъ m. τυμβοχόος adgestor tumuli pat.
гроворꙑтєль m. τυμβοχόος adgestor tumuli georg. psalt.-vuk.
гроворꙑꙗ m. τυμβωρύχος sepulcra effodiens et depraedans krmč.-vost. cf. serb. groboder stul.
гровъ m. fovea lavr.-op. 12. ταφή, τάφος, μνημεῖον sepulcrum sup. ostrom. hom.-mih. cloz I. 740. 919. lit. grabas.
гровьннца f. κοιμητήριον coemeterium krmč. krmč.-mih. men.-vuk. dial. per. 56. prol.-cip. men.-mih. typ.-chil. steph. serb. grobnica rum. **гропннцъ**.
гровьнъ adj. μνημείου sepulcri sup. -**вънъ** cloz I. 745. 917. sup. -**на рнза** hom.-mih. -**нь тать** τυμβωρύχος sepulcra depraedans psalt.-vuk. krmč.-mih. -**но поглєданнє** leont. -**но сꙑпаннє** τάφος tumulus -**но сьннтнє** cloz I. 754. ὑπόγειος subterraneus sup. 351. ὁ ἐν ᾅδῃ qui in inferis est sup. 348.
грожєннє n. φρίκη horror op. 2. 2. 201. ioann.
гроза f. φρίκη horror sup. oct. cloz II. 6. greg.-naz. ant. misc. io.-sin. hom.-mih. leont. sbor.-kir. 44. τάρταρος tartarus svjat. op. 2. 2. 262. 400. ephr.-vost. rum. **гроазъ** cf. lit. grumzda.
грозавъ adj. foedus mir. 116. rum. **грозав** id.
гроздиє m. uva, ficta persona -**днє** frag.-serb.
гроздиє n. βότρυες, σταφυλαί uvae pat. pent.-mih. krmč. krmč.-mih. dial. misc. io.-sin. typ.-chil. - **соушєно** mir.
гроздовина f. βότρυς uva ex.
гроздовнє n. uvae **оузрѣшє внннчиноу -ѥмь** pro **внннчнноу н гроздовнє** num. 13. 24. - pent.-mih.

гроздовъ adj. βότρυος uvae ex.-op. 2. 1. 16. triod. ioann. **-ва кръвъ, крьвь** bon. pent.-mih.
гроздовьнъ adj. uvae glag.
гроздъ m. σταφυλή uva; βότρυς racemus georg. ant. antch. prol. prol.-mart. hom.-mih. dioptr. typ.-chil. io.-sin. nom.-bulg.: nota pl. gen. **гроздий** hom.-mih., unde patet, olim fuisse **гроздь**, gen. **грозди** cf. **гвоздъ** et **грознъ**.
гроздьнъ adj. βότρυος uvae prol.-mih. **-днаа мати** vost. 1. 89.
гроздьць m. σταφύλιον uva.
грозити -жѫ -зиши vb. ἀπειλεῖν minari **грозитъ тебѣ** vost. **- сѧ** id. **- на кого** tur. sbor.-kir. 47. **- сѧ** horrere **да не -зить се его** chrys.-lab. nsl. groziti terribilem reddere: brada ga grozi; groziti koga terrere; groziti se komu minari; meni se grozi horreo hung. lit. grumzd minari.
грозновение n. βότρυες uvae, racemi sup. **грѣз-** lavr.-op. 39.
грознъ βότρυς, σταφυλή uva sup. ostrom. proph. vost. 2. 17. **грѣзнъ** io.-clim.: nota **грознь** op. 2. 2. 53. **грознь зеленъ** ὄμφαξ uva immatura proph. cf. **гроздъ**.
грозьница f. πυρετός febris grom. men.-mih. leont.
грозьно adv. terribilem in modum **-зно** chron.
грозьнъ adj. φρικτός, φρικώδης horribilis ant.-hom. op. 2. 2. 181. **-но видѣние** hom.-mih. ioann. **страшно и -зно испытание** sim. I. 10. **змий великъ и** - men.-leop. ἄγριος ferus **- моужь** men.-vuk. γοερός lugubris **-но рыдание** men.-vuk. **-зны сльзы** misc.-serb. timidus **царю -зноу бывшю** lavr.-op. 43.
громада v. **грамада**.
громача f. maceries glag.
громовидьно adv. βροντοειδῶς uti tonitru **-дно** men.-vuk.
громовидьнъ adj. βρονταῖος tonitrualis prol.
громовъ adj. βροντῆς tonitrus greg.-naz. **- сынь** krmč.-mih.
громовьнъ adj. βρονταῖος tonitrualis **- плачь** sabb. 64.
громогласьно adj. uti tonitru men.-vuk.
громогласьнъ adj. βροντόφωνος vocem tonitrui similem habens hom.-mih. mir. **-сьнымь плачемь** sabb. 122. **-сная** f. neuma vost.-op. 653.
громоименитъ adj. a tonitru nomen habens steph.
громонаречень adj. a tonitru nomen habens steph.
громопламеньнъ adj tonitru et flammam emittens alex.
громъ m. βροντή tonitru sup. ostrom. nsl. grom; grm habd.
громъ m. significatio nobis ignota: **пьсь громѣ привезань** ant.-hom. cf. **грамъ** et **громьница**.
громъıхъ vox obscura: **отъ кладоущихъ громыхъ** παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα deut. 18. 3. bibl.-mat. 54.
громьникъ m. βροντολόγιον brontologium grom. ex.
громьница f. καπηλεῖον caupona **-мница телесемъ** vost. e cod. saec. xv. cf. **грамъ**.
громьнъ adj. βροντῆς tonitrus sup. misc. hom.-mih. βρονταῖος tonitrualis **-мъни гласъ** greg.-naz. **- гласъ** prol.-mih. **топоръ** - russ. **гласъ громна приде** bor. xxi. **громная** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. **- свѣтлая** vost.-op. 652.
гротъ m. κόνδυ calyx greg.-naz. nsl. grot melinski infundibulum molare habd. grod posoda v mlinu, v ktero se žito vsipa, da potem po koritcu na kamen pada serb. grot; grotlo fauces cf. ahd. grant.
грохотание n. καγχασμός cachinnatio krmč. **смѣхь -нием творити** ἐπικαγχάζειν cachinno excipere krmč.-mih.
грохотати -штѫ -штеши vb. καγχάζειν cachinnari chrys.-lab. pat. **- сѧ** id. svjat. ephr.-vost. men.-leop. nsl. grohotati se lex.
грохотъ m. δοῦπος sonitus dial. pat.-mih. **на землю сьходе дьждь - творить** chrys.-lab. καγχασμός cachinnus ant. krk. **смиюти сѧ -томь** kozm. **она -томъ высмияла сѧ** antch. nsl. grohot habd. russ. грохать ridere rum. **грохот** grunnitus.
грохотьливъ adj. βρασματώδης succussioni similis, magnus **смѣхове -ви** greg.-naz.
грохотьнъ adj. cachinni **- смѣхь** ἐκκεχυμένος effusus men.-mih.
гроуда f. βῶλαξ gleba **расыпоуеть се** - chrys.-lab. **- земьна** chrys.-lab. **- снѣжьна** chrys.-lab. **- росна** βῶλος δρόσου gutta roris cyr.-hier. nsl. gruda; grudast scaber: paper - habd. cf. serb. grun gleba mik. grumen: grumen ognja jasna živ. 36. croat. grumenje coll. hung. lit. grodas; grudziu, grusti let. grûzu pinso.
гроудавъ adj. τραχύς asper **-давымъ поутемъ** vost.
гроудивъ adj. τραχύς asper io.-dam.
гроудние n. βώλακες glebae; βῶλος areola iez. 17. 7. proph. op. 1. 106. **- росьное** βῶλοι δρόσου guttae roris vost. iob 38. 28. - proph. **гроуздие** vost.

гроудьнъ adj. τραχύς asper **пѫть -дънъй** greg.-naz. **гроудный поуть** psalt.-theod.
гроудьнъ m. νοέμβριος november ev.-saec. xiii. - vost. op. 1. 262. grom. ev.-bulg. - pokl. 1. 20. š.-gl. 40. **по гроудноу поути, бѣ бо тогда мѣсѧць гроудень, рекше ноябрь** lavr. december alex. croat. gruden december hung.
гроуздие v. **гроудие.**
гроунесъ m. arbor quaedam **лешника злопишнаго гроунеса сладка кроушавьца** frag.-serb.
гроуша f. ἄπιος pirus vost. nsl. hruška: nota hruška kakor buče cucurbitinus lex. serb. kruška lit. gruše, krauše.
гроуштение n. pusillanimitas **цѣление печали и гроущению** ant.-vost. **печали и гроущению** antch. psalt.-syn. nsl. grustiti se taedio capi hung. se mu ni grustilo krell. hung. uzgrušćen pertaesus habd. grušća, prigrušćenje taedium habd. croat. grusti se taedet vzgrušćen pertaesus grušća taedium verant. serb. grustiti se: grusti mi se taedet me stul. dogrustiti facere nauseam mik. grstiti nauseare: grsti mi se cf. pol. gruszyć vexare.
гръба f. ὀπισθότονος convulsio, qua corpus retro flectitur deut. 32. 24. - pent.-mih. nsl. grba curvitas, gibbus habd. gibbus rib. ruga lex. hung. serb. grba rum. **гръбъ.**
гръбавъ adj. κυρτός gibbosus kruš. dioptr. hom.-mih. pent.-mih. **-во дрѣво** misc. 9. nsl. grbav, grbavec habd. croat. pravus hung.
гръбавьство n. καμπυλότης curvitas **горб-** io.-dam.
гръбатъ adj. κυρτός gibbosus nsl. grbast curvatus, gibbosus, rugosus, contractus, caperatus lex. zgrbaščen trub.
гръбежь m. dorsum **грьбеже горамь отьдѣливь** chrys.-lab. sensus dubius.
гръбоносъ adj. nasum aduncum habens **горб-** alex.
гръбъ m. νῶτος dorsum pat. men.-leop. ὀπισθότονος convulsio, qua corpus retro flectitur **коньць грьба** ἰσχίον coxa georg.: nota σορός arca funebris **въ горбѣхъ** op. 2. 2. 142. in marg. nsl. grb; grbati contrahere meg. bulg. grъbinъ scr. džrmbh, džrbh oscitare, luxari rum. **гърбов** curvus **гърбеск** curvo alb. kъrbišt spina dorsi cf. lit. grubus asper ir. gerbach rugosus ir.-gl. 85.
гръбь f. ῥάχις spina dorsi ioann. 169. **горбь** morbus quidam azbuk.
гръгоутивъ adj. τραυλός balbus pat.-šaf. 68. 189. **михаиль царь грьгоутивь** men.-vuk. prol.-cip.: rectius fortasse **гръгѫтивъ**. cf. nsl. grgati, grgotati minarrire kakor golôbi lex.
гръди v. **грѫди.**
гръдити сѧ -жджѫ сѧ -диши сѧ vb. ὑπερηφανεῖν superbire ant. ephr. greg.-naz. proph. leont. chrys.-lab. š.-gl. 84. γαυριᾶν superbire greg.-naz. φυσᾶσθαι superbum fieri šiš. 89. 238. krmč.-mih. **гърдить сѧ** apost.-syn. **грьдить се и вьзнашають се** frag.-serb. **не гръжджѫ себе** vost. nsl. grdi se mi taedet me.
гръдовати -доуѭ -доуеши vb. ὑπερηφανεῖν superbire prol. ὑποτύφεσθαι cupiditatis igne macerari prol.-cip. men.-vuk.
гръдолюбие n. superbiae amor psalt.-int.
гръдомѫдръ adj. ὑπερηφανής superbus.
гръдомѫдрьствовати -воуѭ -воуеши vb. ὑπερηφανεῖν superbire.
гръдоносьливъ adj. ὑπερηφανής superbus.
гръдоносьнъ adj. superbus.
гръдость f. ὑπερηφάνεια superbia ioann. krmč. antch. leont. ἀλαζονεία arrogantia krmč.-mih. αὐθάδεια insolentia krmč.-mih. τρόμος tremor deut. 2. 25. - pent.-mih. **гърдость** sbor.
гръдостьнъ adj. ὑπερηφανής superbus ant. antch. pat. dial. io.-sin. chrys.-lab.
гръдооустьць m. superbe loquens **горд-** alex.
гръдъ adj. ὑπερηφανής superbus; ἀλαζών arrogans krmč.-mih. šiš. 48. φρυακτίας ferociens man. **грьда вын** sabb. 113. σοβαρός fastosus man. αὐστηρός austerus greg.-naz. φρικτός horrendus sup. hom.-mih. men.-mih. svjat. op. 2. 2, 150. vost. φοβερός terribilis sup. op. 1. 110. ex.-op. 2. 1. 24. **грьдо лице** hom.-mih. **грьдо око** men.-mih. **грьдо бѣ видѣти** hom.-mih. **гърдаго грѣха** krmč.-vost. **крьщение свето и грьдо** hom.-mih. **страшьнь и грьдь соудны** sim. I. 9. **грьдое и страшьное соудище** ibid. **страшьнь образь и грьдь** hom.-mih. **грьда и чюдьна тайна** ibid. **грьдь львь** men.-mih. πληκτικός rixosus **гордый и лютый** op. 2.2. 150: nota comparat. **гръждий: горжий всѣхъ царь** vost. nsl. grd deformis scr. grdh appetere cf. **съгръдити** contrahere.
гръдыни f. ὑπερηφάνεια superbia pat. ant. antch. pat.-mih. ἀλαζονεία arrogantia krmč.-mih. τῦφος fastus cloz I. 612. μεγαλαυχία ostentatio sup. hom.-mih. **-ни** hom.-mih.

гръдъıньникъ m. homo superbus **гърд-** ephr.-vost.
гръдъıньнъ adj. ὑπερηφανείας superbiae ephr. **доуҳь** - ephr.-belg.
гръдьнъ adj. superbus **-днаго сръдьца** vost.
гръдѣ adv. superbe sup. 79. **- и цѣсарьскъı** greg.-naz.
гръдѣливъ adj. ὑπερήφανος superbus ioann.
гръдѣниѥ n. ἀλαζονεία fastus ant. pat. isaak. **- кнѧзь** hom.-mih. **горд-** op. 2. 2. 154.
гръдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ὑπερηφανεῖν superbire pat. **- сѧ** io.-sin. ὑποτύφεσθαι cupiditatis igne macerari: male **грьдоуща** prol.-lab.
гръждениѥ n. superbia sup. 250.
гръкаво adv. balbutiendo **- глаголати** de puero mir. 91.
гръкавъ adj. balbus, in margine pro **травлоуѩ** dioptr. **горк-** dioptr.-vost.
гръканиѥ n. gemitus turturis **грьк-** mon.-serb. 63.
гръкати -каѭ -каѥши vb. φθέγγεσθαι sonum edere: de columba op. 1. 118. **голоубинѥ -кающѥ** vost. nsl. grgati: gurgati kakor golòbi lex. grkati: grličica grče prip. 314.
гръко v. **горько**.
гръкъ m. ἕλλην graecus sup. georg. ioann. ῥωμαῖος romanus man. men.-vuk. **грѥкомъ** op. 2. 2. 152. **роумѥнѥ и грѥци** vost. **вь гркы принѣгь** men.-mih. **поусти менѥ въ гръкы** bell.-troj. 11. **понти въ гръкы** ibid. 10. 37. **изъ грѥкъ** meth. 4. chron. **въ грьцѣхъ** bell.-troj. 8. 13: male **грьгь** krmč. 230. **грькь лѥсица ѥсть** misc. goth. kreks alb. grěk graecus gьrkinjъ f: nota lit. grikas let. griki russ. греча rum. **хрнішкъ** polygonum fagopyrum cf. it saraceno fr. sarrasin pol grуka, pohanka, tartarka et Pott 2. 1. 127. 801.
гръкъ v. **горькъ**.
гръкъıни f. ῥωμαία romana, graeca **грькина** prol.-mart.
грълистъ adj. magnum collum habens vel potius valde clamans ex.
грълица f. τρυγίον turtur kruš. ioann. georg. misc. pent.-mih. sim. 11. 8. nsl. grla prip. 314.
гръличица f. turtur kruš.
гръличишть m. τρυγίον pullus turturis sup. prol.-vuk. cloz I. 903. **гър'личища** ostrom.
гръло n. φάρυγξ guttur hom.-mih. λάρυγξ guttur hom.-mih. λαιμός gula chrys.-lab. πρόλοβος ingluvies pent.-mih. τράχηλος collum **обловиза и за грьло** men.-mih. φωνή vox proph.-mat. 47: nota **грьло чрѣвьно** io.-sin. nsl. grlo guttur; qui valde clamat dain. 110. nagrline ženske habd. rum. **гърлъ** gurges, rivus. rad. scr. gr deglutire cf scr. gîr vox.
гръмиѥ n fruticetum **громѥ** ex.
гръмъ m. fruticetum misc. φυτόν frutex **виньничьнъ грьмъ** ἄμπελος vitis ex.-op. 2. 1. 16. **въ гръмоу** zlatostr. **въ громѣ** ἐν φυτῷ paroem. nsl. grm serb. grm fruticetum, racemulus mik. cf. lit. krumas let. krûms et ahd. brâma brombeere ags. brôm myrica, scopae.
гръмѣждивъ adj. lippiens **очи грьмѣждивѣ** svjat. vost. 1. 484.
гръмѣждь m. λήμη gramia **нѥ глаголи ми грѥмѣждий и слѥзъ** op. 2. 2. 116 **очью громѣжда чистить** ephr.-vost. cf. vocem slav. cum lat. gramia.
гръмѣниѥ n. βρόντημα tonitru.
гръмѣти -млѭ -миши vb. βροντᾶν tonare sup. prol. **гримитъ, гримѧщѥмоу** cyr.-hier. cf. scr.* bhram in bhrama, bhramara etc. ztschr. 6. 152, **в** mutaio in **г**.
грънило n χωνευτήριον fornax ad conflanda metalla georg. **злато отъ -ла** men.-leop. sg. loc. **горнилѣ** chron. nom - mik. 81. cf. **-нилъ**.
грънилъ m. χωνευτήριον fornax ad conflanda metalla ant. triod. pat.-šaf. 47. 283. **горнъıлъ** cyr.-hier.
грънилъ v. **грънъıлъ**.
грънъ m. lebes **горнъ** trigl. **съковати горнъ великъ** men.-leop. **въ горноу** nest. cf. **грънъць**.
грън'ъıлъ m. χώνη, χωνευτήριον fornax ad conflanda metalla men.-mart. **грънъıль** paroem. sg. acc. **гьрнъıнль** op. 2. 2. 61. loc. **искоушаѥть сѧ ıако злато въ -нъıли** io.-sin. **горнъıль** zach. 11. 13.- proph. **вь грьнили** isaak. **въ грънили** paroem. **грьниль велѥй** prol.-mart. rad. ghr, unde etiam fornax.
грънъць m. λέβης lebes ant. dial. χύτρα olla antch. **гър'нєць** svjat. **гърньць** vost. 1. 261. **горнєць** sbor.-kir. 12. op. 2. 2. 186. χωνευτήριον vas ad liquefacienda metalla serb. grnac.
грънъчаровъ adj. poss. κεραμέως figuli cyr.-hier.
грънъчарь m. κεραμεύς figulus sup. 295. op. 1. 88. proph.
грънъчарьскъ adj. κεραμέως figuli proph. **глина -ка** vost. 1. 459.
гръсть f. δράξ pugillus oct. triod. ant.

antch. pent.-mih. chrys.-lab. men.-mih. - моукы; - моучныи hom.-mih. - отъ брашна dioptr. χείρ manus pent.-mih. горсть lavr.-op. 35. σπιθαμή spithama georg.: male горъстью πυγμῇ crebro marc. 7. 3. - op. 1. 238. alb. grušt. radix грът cf. tamen etiam lit. grinšte let. grīste et lit. grenz.

гръганити- нѫ -нниши vb. λαρυγγίζειν vociferari greg.-naz.

гръганобѣсные n. πολυφαγία edacitas гортziz. ber.

гръганобѣсьникъ m. λαρυγγίτης vorator.

гръгань -ни m. φάρυγξ guttur hom.-mih. dioptr. λάρυγξ guttur sup. isaak. ex.-op. 2. 1. 19. γαργαρεών guttur men.-vuk. γλῶσσα lingua pent.-mih. sg. dat. -ни isaak. bon. instr. -немь bon.: minus bene sg. gen. -на men.-vuk.: in fontt. russ. f. per. 17. 25. cf. lit. gerkle, gerklìs.

гръганьнъ adj. λάρυγγος, φάρυγγος gutturis prol. men.-vuk. -ное оуслажденые io.-sin.

гръцкъ v. **гръчьскъ.**

гръчинъ m. graecus nom.-bulg. sim. I. 25. chron.

гръчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. contrahere se georg. misc. nsl. krč, krčiti serb. grč, grčiti magy. görcs rum. кърчез torqueo згърческ contraho.

гръчьнъ adj. pulchre gemens горлица доброгорчьна op. 2. 2. 424.

гръчьскъ adj. ἑλληνικός graecus sup. chrabr. 89. грьч- svjat. еллиньскъ, сирѣчь гречьскъ men.-leop. ῥωμαίων romanorum, graecorum greg.-naz. man. гръцкъ bell.-troj. 17. грьцкъ asên 9.

гръчьскы adv. ἑλληνιστί graece грьч- ostrom. prol.-mih. гръчъскы š.-gl. 50. - глаголати prol.-vuk. - бесѣдовати leont. -кыи ex. грьчькы men.-mih.

грыжа f. torsio stomachi trigl. cura мирскаи грижа isaak. moeror грижа и мька, плачь и грижа bulg.-lab. грыжьнъ: грижии людие ibid. nsl. griža dysenteria serb. griža rum. грижъ cura грижеск curo. nobis a грыз derivandum videtur.

грызаные n. morsus nom.-bulg. змийно - sborn. vost. 1. 280. 332.

грызати -заѭ -заеши vb. δάκνειν mordere sborn. šiš. 122. ant.-hom. vost. 1. 328. кобыла -заюціи и пероуціи men.-mih. - сѧ τιτρώσκεσθαι vulnerari hom.-mih. 29.

грызеные n. δῆξις morsus sbor. morbus quidam glag. cf. грыжа.

грысти, грызѫ, грызеши vb. δάκνειν mordere pat.-mih. - зелениноу sborn. - былие польско men.-mih. - тракоу lavr.-op. 52. - сѧ: желѣзоу грызоуцію сѧ въ тѣло vita-theod. - оустнѣ свои vost. κόπτεσθαι plangere гризѫ сѧ о кашемъ спасении op. 2. 2. 117: male грызеціи men.-mih. nsl. griz morsus meg. habd. cholera lex. cf. pruss. grēnsings lit. grēžu, grēšti; graužu, graušti let. grest.

грѣза f. ἰλύς lutum ex. ber. nsl. grez f. coenum habd. v blatu ali v zagrezi habd. grezno abyssus lex. cf. грѧза.

грѣзъ m. ἰλύς lutum greg.-naz. cf. грѧзь.

грѣзьнъ adj. ἰλύος luti greg.-naz. θολερός turbidus cf. грѧзьнъ.

грѣние n. calor -нне слъньчно vost. 1. 66.

грѣти, грѣѭ, грѣеши vb. θερμαίνειν, διαθάλπειν calefacere io.-sin. грѣаше sup. грѣемъ sup. scr. gharma calor cf. грѣвати.

грѣхнѫти -нѫ -неши vb. κινδυνεύειν periclitari жизни своеѧ грехнеши vost.

грѣховати -хоуѭ -хоуеши vb. ἁμαρτάνειν peccare pat.

грѣховьнъ adj. ἁμαρτήματος peccati; ἁμαρτιῶν peccatorum sup. pat. krmč. -на страсть sborn. адъ - bulg.-lab.

грѣхолюбивъ adj. φιλαμαρτήμων amans peccata ant. antch. op. 2. 2. 266.

грѣхолюбие n. peccatorum amor triod.

грѣхолюбьнъ adj. φιλαμαρτήμων amans peccata.

грѣхолюбьць m. amans peccata psalt.-int.

грѣхопаданние n. peccatum glag.

грѣхопадати -даѭ -даеши vb. ἁμαρτάνειν peccare.

грѣхопадение n. ἁμάρτημα peccatum ant.

грѣхоцѣльнъ adj. peccata sanans russ.

грѣхъ m. ἁμαρτία, ἁμάρτημα peccatum sup. ostrom. ἔγκλημα crimen sup. - любодѣивь prol.-cip. -хомь ἀκουσίως invitus op. 1. 27. пролити -хомь потирь nom.-barb. побиеть -хомь дроуга си οὐκ εἰδώς imprudens deut. 19. 4. - pent.-mih. cf. duš. 65. 191. грахъ greg.-naz. pat.: nota -хъми cloz II. 5. sim. I. 22. pruss. sg. acc. grīkan lit. grēkas let. grēks rum грем mendum. Böhtlingk, Wörterb. 2. 881, грѣхъ contulit cum ghr: das gewissen brennend.

грѣшати -шаѭ -шаеши vb. ἁμαρτάνειν peccare triod. стрельци ниціо роукама своима не -шахоу alex.-mih. 117.

грѣшение n. peccatum sup. 442.

грѣшити -шѫ -шиши vb. ἁμαρτάνειν aberrare, peccare sborn. prol.-vuk. -шивыше ѥлена men.-vuk. -ши ѥго prol.-mih. -

сѧ lavr. nsl. zgrêšiti a scopo aberrare rum. грешеск pecco.
грѣшьникъ m. ἁμαρτωλός peccator sup.
грѣшьница f. ἁμαρτωλός peccatrix sup.
грѣшьничь adj. poss. ἁμαρτωλοῦ peccatoris.
грѣшьнъ adj. ἁμαρτωλός peccans sup. ostrom. ant.-hom.
грѣшьньство n. ταλαιπωρία miseria svjat. op. 2. 2. 393. lavr.-op. 21.
грѣшьць m. error athan.
грѣꙗти, грѣѭ, грѣѥши vb. θερμαίνειν calefacere ioann. dioptr. грѣѫть antch. -сѧ ostrom. leont.: nota bulg. звѣзда грѣе pokl. 1. 21, ergo грѣ splendere. nsl. grivenje fotus lex. gretiti se: greti se calor incipit (vere) oberkr. cf. грѣти.
грѧда f. δοκός trabs nom.-bulg. vost. area trigl. nsl. greda; greda iz drevesa trub. serb. greda croat. greda lit. grinda, grindis let. grîds magy. gerenda ngr. γρεντιά vent. rum. гриндъ: cf. lit. grendu, gręsti deglubere et одръ. huc trahe nsl. gredelj pflugbalken magy. gerendély rum. гриндеѭ.
грѧдъ m. δοκός trabs vost.
грѧза f. coenum всѣхъ страстий -зоу vost. e cod.-saec. xiv. βόρβορος coenum -зю cyr.-hier. cf. грѣза.
грѧздити сѧ -жджѫ сѧ -здиши сѧ vb. στύφεσθαι densari - отъ стоудени ephr.-vost.
грѧзнѫти -нѫ -неши vb. cadere грезноу дьждь prol.-vuk.
грѧзь f. coenum psalt.-int. 187. e russ.: adde грѧзокъ per. 66. 111. cf. грѣзъ.
грѧзьнъ adj. θολερός turbidus грезьнь ant. 50. житиѥ грѣзньно men.-leop. 28. psalt.-int. 255. cf. грѣзьнъ.
грѧзѣти -жѫ -зиши vb. καταφέρεσθαι demitti, immergi -зѧщимъ psalt.-theod. ковчегоу -зѧщоу τῆς κυβωτοῦ τοῦ ὑποβρυχίου navi submersa kozm.: vost. habet грѧзити.
грѧставъчьнъ adj. cartilagini similis -вочное ex. cf. nsl. hrustec, hrustanec russ. хрящъ cartilago.
грѧсти, грѧдѫ, грѧдеши vb. ἔρχεσθαι venire sup. ostrom. sim. I. 13. отъ коудоу гредеши; greg.-lab. πορεύεσθαι ire ostrom. šiš. 37. ἐπείγεσθαι properare hom.-mih. грѧди δεῦρο veni ostrom. гредѣте δεῦτε venite hom.-mih. жестокъıимь поутьмь грѧсти io.-clim. грѧдъı, грѧдѫшть ἐρχόμενος veniens cloz 1. 39. ἐπερχόμενος veniens šiš. 152. μέλλων futurus ostrom. cloz I, 874. дъждь грѧдеть krk.: nota гре it š.-gl. 96. nsl. grem eo serb. part. grede cf. russ. нагрянуть irruere; cum nsl. vigred f. ver cf. germ. der grosse ausritt, welcher jährlich am S. Georgentage gefeiert wird. Steub, Das baierische Hochland 313. cf. lat. gradi goth. grids f. gressus ahd. ags. grad et ahd. scrîtan and. scridha ztsch. 7. 184: fortasse tamen rectius cogitabis de ags. grindan molere, ita ut vere significet terere (viam).
грѫбешинъ adj. poss. grąbešae гроубѣшlit.-mih.
грѫбитель m. ἐρεθιστής provocator; protervus alex.
грѫблениѥ n. μείωσις imminutio гроублениѥ op. 2. 2. 303.
грѫбо adv. imperite - написати op. 1. 221. ev.-syn. b.
грѫбость f. ἰδιωτισμός rusticitas ant. tur. ex. не зазрите гроубости моѥй vita-theod. σφάλμα mendum prol.-cip. proph. isaak. men.-vuk. гроубость svjat.
грѫбъ adj. ἄπειρος imperitus greg.-naz. ἄγροικος imperitus sup. 280. ἀμαθής indoctus sup. ἄφρων imprudens kruš. ἰδιώτης rudis, plebeius sup. hom.-mih. op. 2. 2. 54. ant. pat. ioann. kozm. isaak. sabb. 196. φαῦλος malus greg.-naz. грѫби стиси dioptr. - видѣниѥмь hom.-mih. къ гроубъıихъ ꙗзъıхъ svjat. comparat. грѫблий: гроублий men.-mih. грѫбльй sup. nsl. grôb rudis meg. inurbanus lex. grôbo storiti asperare lex. grobina atechnia lex. serb. grub invenustus, turpis mik. croat. grub, grubota verant. cf. let. grumb-t rugari.
грѫбъıни f. ἰδιωτεία inscitia ex.-op. 2. 1. 22. по гроубъıни то сьтвори men.-mih. прости ме гроубъıниѥ ibid. ἀτόπημα ineptia vost.
грѫбьнъ adj. stultus -на рѣчь iv.-mih.
грѫбѣ adv. ἀφρόνως stulte pent.-mih. dioptr. op. 2. 1. 55. ἀφυῶς inepte men.-mih. гроубѣ op. 2. 2. 410. гроубе живоущие op. 2. 2. 116.
грѫгъ m. instrumentum quoddam да одержѫтъ грѫгомъ вьсѫ главѫ ѥго sup. 196. 28.
грѫдь f. στηθύνιον, στῆθος pectusculum гроуди ex.-op. 2. 1. 29. prol. pent.-mih. kruš. exod. 29. 26. 27; lev. 13. 29. - vost. lev. 7. 34; 8. 29. гръди codd.-bulg. bulg.-lab.; saepissime plurali pat.-mih. 176. misc. 41. pent.-mih. hom.-mih nom.-barb. vost. 1. 201. nsl. grudi pectus habd. bulg. grъdi serb. grudi pectus; pectus bovillum stul,

гржжати -жаіж -жаіеши vb. βυθίζειν immergere sbor. alex.

гржзило n. baptisterium trigl.

гржзити -жж -зиши vb. βυθίζειν immergere trigl. - **сѧ** obich.

гржстоко adv. difficulter **гроустоко истоупиша отъ мира** ephr.-vost.

гржстокъ adj. χαλεπός saevus, molestus sup 182. χαλεπώτατος **мѣсто гроустоко** ephr.-vost.: alius cod. **-стъко**.

гржстость f. calamitas **гроустость** ant.-vost.

гржстъкъ v. **гржстокъ**.

гтинъ v. **готинъ**.

гоуба f. ἀπώλεια exitium iob 27. 7. - mat. 54.

гоубитель m. τύραννος tyrannus; ὀλοθρευτής, ὀλοθρεύων exterminator, perniciosus greg.-naz. chrys.-lab. šiš. 83. cloz I. 315. 824. bon. men.-mih. sup.

гоубительнъ adj. λοιμικός pestilens ant. **огнь - трьсти** ioann. perniciosus **лихаіа ѣдь іесть -на** sborn.

гоубительскы adv. perniciose sabb. 132.

гоубительство n. ὄλεθρος pernicies ant. ephr. chrys-lab. **змиіа, егоже - вѣси** vost. θάνατος mors vost.

гоубити -блж -биши vb. ἀπολλύναι, ἀφανίζειν, λυμαίνεσθαι, ὀλοθρεύειν, perdere sup. ant. dial. per. 27. 6. vost. men.-mih. antch. cyr.-hier. - **доушю и славоу** sbor.-kir. 65. - **дѣти и скоть** prol.-mih. - **црькви** apost.-syn. παραχαράττειν turbare - **истиноу** men.-mih. nsl. gubiti habd. zguba.

гоублиіеније n. ἀπώλεια perditio **-лен-** chron.

гоубьнъ adj. caducus - **вѣньць** men.-leop.

гоубьць m. perditor glag.

гоудити -ждж -диши vb. ἐκμυκτηρίζειν deridere cyr.-hier. διαβάλλειν calumniari psalt.-theod. βλασφημεῖν blasphemare krmč.-vost. cf. **коудити**.

гоуждение n. calumnia **-жен-** apost.-syn.-mat. 21.

гоульнъ adj. magicus **ни -наіа словеса оустыдѣти сѧ створиша; -наіа, рекше вълшьбнаіа** lavr.-op. 22.

гоумьно n. ἅλων area sup. ostrom. ioann. ἀποθήκη horreum greg.-naz. io.-clim. scribitur etiam **гоумно** prol.-mart. prol.-mih. mon.-serb. nsl. gumno hung. gumlo, gumla dain. gubno lex. trub. guvno habd. cf. jugno lex.

гоумьньнъ adj. ἅλωνος areae prol.-mart. **стогь гоумьнны** hom.-mih. **-меньнъ** men.-leop.

гоумьньце n. κουρά tonsura krmč. 122. krmč.-mih. 148. **главоу постригаіеть, рекьше соуціеіе на главѣ** - ibid. 145. tur.

гоуса f. praedones mon.-serb. **придоше на светыіе отьце -сою** prol.-mih. 110. croat. gusa praedo **гоусити** mon.-serb. duš.

гоусарь m. praedo alex.-mih. 70. 176. misc. mon.-serb. duš. alex. **гоусары** militum genus azbuk. serb. gusariti piratam esse **гоусарьство** duš. croat. gusar verant. cf. **хоурсарь**.

гоустерна f. λάκκος, κινστέρνα cisterna ier. 6. 7. - proph.

гоуштеръ m. lacerta **армѣнинь -щерь** misc. 84. nsl. guščer, kuščar serb. gušter, gušterica: nota gušter musculus stul. ngr. βόστερος, βοστερίτζα alex. γουστερίτζα talpa duc. rum. **гѹщер, гѹщирицъ**.

гъбаније n. motio **-ние ҳода** izmar.: fortasse pro **гыбаније**.

гъбежь m. στροφή flexus op. 2. 2. 147. plicatura **гбежи и съставы** lavr.-op. 41. **подпорами и гбежми** pal. **чистое и безъ гъбежа** vost. cf. **гыбежь**.

гъбеније n. πτυχή plicatura.

гъдовабль v. **годовабль**.

гъмъзаније n. serpere **гомзание** vost. alex.

гъмъзати -заіж -заіеши et **-жж -жеши** vb. ἕρπειν repere prol. pat. 241. **змии гомжаҳоу** vost. κινεῖν movere prol.-cip. ὑποκινεῖν movere; moveri **роукама не гомжоуцінма** vost. **оустнѣ** - men.-vuk. ἐγκλίνεσθαι inclinari men.-vuk. nsl. gomzêti; gomaziti wimmeln trub. lex. gomaz insectum lex. serb. gmizati, gamizati reptare russ. гомоза homo inquietus čech. hemzot gewimmel. radix est scr. gam, auctum consona z: **гъмъз**.

гъмыжь m. insectum: **гмыжеве** pro **гады** azbuk.

гъмызати -жж жеши vb. ἕρπειν serpere **гмыжжть** op. 2. 2. 630. nsl. mravljinci gomizlajo serb. gamizati, gmizati.

гънати v. **гнати**.

гънжти -нж -неши vb. προκινεῖν movere prol.-lab. glag. **гноути камень** prol.-mart. - **роукоу** prol.-mart. - **сѧ: чрѣсь чина гноути сѧ** isaak. **бльгары дрьзатн гноути се сьтвори** prol.-mart. nsl. ganoti serb. ganuti movere. rad. **гъб** cf. let. gubt.

гънжтије n. mobilitas **ган-** glag.

гътинъ v. **готинъ**.

гътьскъ v. **готьскъ**.

гъıбати -блѭ -блюши et **-баѭ -баюши** vb. κινεῖν movere prol.-mart. interire **гладемь гыблю** chrys.-lab. **градоу гладемь гыблюмоу** men.-vuk. **гыблюштихь** sabb. 59. languere misc. κινδυνεύειν periclitari ant. - **сѧ** moveri prol.-mart. **жены срамьно гыбающе се** men.-mih. **оустьнѣ сѧ юѩ токъмо гыбаасте** ephr.-vost. nsl. serb. gibati.

гъıбежь m. flexus vost. e cod.-serb. - saec. xiv. cf. **гъбежь**.

гъıбение n. λύμη pernicies op. 2. 2. 37.

гъıбнѫти -нѫ -неши vb. ἀπόλλυσθαι perire sup. ostrom. ant. **брашно - ноущее** dioptr.-lab. **-ноущихь** šiš. 100. 159. 193: nota **гладемь гыбноу** praes. chrys.-lab. **часто олово гниетъ развараемоу** pam. 232. **гладомь гиноу** š.-gl. 87. **гибло слъньце** per. 51. 9.

гъıбъкъ adj. flexibilis glag. **гибька дрѣва** alex.-mih. radix est **гъб: съгъıбати** nsl. zganoti plicare zganoti se perterreri guba, giba plicatura gibanica placenta gibek hung. serb. gibati čech. hebký pruss. dvigubbus let. gubt, gibt sich bücken rum. **гибѹеск** curvo.

гъıбѣль f. ἀπώλεια interitus ostrom. ex. sim. II. 1. pent.-mih.

гъıбѣльнъ adj. ἀπωλείας interitus; ἀπολλύμενος interiens šiš. 98. **гыбельнъ** vost. 1. 266.

гъıжа f. ὄμφαξ uva immatura **вь гыжа** op. 2. 2. 147. - **вин'наа** ἄμπελος vitis op. 2. 1. 16.

гъıзда f. lautitia, apparatus misc. 15. ornamentum glag. nsl. gizda superbia serb. comtio.

гъıздаво adv. superbe - **боуить** nom.-barb. nsl. gizdav, gizdavec superbus serb. gizdav comtus rum. **гиздав** venustus.

гъıздати сѧ -даѭ сѧ -даюши сѧ vb. superbire **гызд-** nom.-barb.

гъıздость f. superbia: male fortasse **гыд-** prov. 8. 13. - brč. 27.

гъıнѫти v. **гъıбнѫти**.

гъıрѩ f. libramentum horologii **гирѩ** trigl. **глава акы гырѩ тѧжка** vost. russ. **гири въ часахъ** delphinus, a forma trigl.

гюникъ m. magistratus quidam **андонина - комь поставлѩеть**.

гюрги m. nom. propr. viri, georgius ev.-novg. 1270.

гѫба f. σπόγγος spongia sup. ostrom. prol.-mart. iob 27. 7. - proph. **гоуба** op. 2. 2. 201. ὕσσωπος hyssopus nom.-bulg. nsl. guba na drêvu habd.: nota nsl. gôbec os; gubec habd.

гѫбавъ adj. leprosus nom.-barb. glag. nsl gôbav.

гѫгнавъ adj. mussitans **гѫгънавъ** sup. 345. cf. **гѫгнѩвъ**.

гѫгнание n. γογγυσμός mussitatio lavr. rum. **гънганіъ** insectum **гънгав** balbus cf. **хѫхнание**.

гѫгнати -наѭ -наюши vb. διαγογγύζειν murmurare **гоухнахоу** vost.

гѫгнивость f. γογγυσμός mussitatio.

гѫгнивъ adj. γογγύζων murmurans cyr. 19. dioptr. **петрь гоугнивь** nom.-lab. krmč.-mih. 374: male **гноусннвъ** op. 2. 2. 460. μογιλάλος aegre loquens hom.-mih. **-гънивъ** sup. nsl. gôgnjati ser. gundž murmurare gr. γογγύζειν curt. 1. 136.

гѫгнивѣти -вѣѭ- вѣюши vb. γογγύζειν murmurare.

гѫгнѩвъ adj. γογγύζων murmurans - **ноздрьми** vost. cf. **гѫгнавъ**.

гѫдение n. κιθάρισις citharae pulsatio mir. **гоудение** cyr. 22. ber. τὸ κιθαριζόμενον citharizatio šiš. 90. **гоудение гоусльно** nom.-mik.

гѫдити v. **гѫсти**.

гѫдьба f. citharae pulsatio vost. 1. 430.

гѫдьць m. κιθαρῳδός citharoedus krmč.-mih. χοραύλης tibicen men.-vuk. croat. gudac fidicen verant.

гѫжвица f. λύγος vimen georg. nsl. gôža, gôž f. vimen dain. 105. gužva habd. bulg. гъжвъ turban serb. gužva rum. **вънџ** flexibilitas **гънж** funis e libro. radix est **вѧз**: cf. **гѫсѣница** et **вѫсъ**; nsl. gôsenica pol. gąsienica et wąsionka.

гѫсеница v. **гѫсѣница**.

гѫсинъ adj. in nom. propr. loci **гоусиные ѩмы монастырь** prol.-mih. 112.

гѫслепѣвьць m. cytharoedus **гоусле-** pan.

гѫсль f. κιθάρα cithara, saepissime plur. sup. io.-dam. cloz I. 50. 353. pent.-mih. ψαλτήριον psalterium sup. **гѫсълъхъ** bon.

гѫсльникъ m. κιθαρῳδός citharoedus bell.-troj. misc. dioptr.

гѫсльничь adj. poss. citharoedi **цѣвьница -чл** dioptr.

гѫсльнъ adj. κιθάρας citharae pat. vita-theod. dan. 3. 5. - proph.

гѫсти, гѫдѫ, гѫдеши vb. κιθαρίζειν cithara canere **веселоующе се и гоудоуще** hom.-mih. **гоусти лоучьцемь** krmč.-mih. **гоусти къ гоусли** tur. lavr.-op. 43. **гѫсти въ гѫсли** bell.-troj. 9. 34. **гѫды гоусльми** psalt.-int. - saec. xii.: minus bene **гоудити: гоудимое** vost. 2. 100. nsl. gôsti, gôdem serb. gudjeti pol. gąść.

гжстобрадъ adj. δασυπώγων densam barbam habens ex. per. LVI.
гжстовласъ adj. δασύθριξ densam comam habens.
гжстъ adj. δασύς densus - **лѣсъ** vost. 2. 66. **гоустъ брадою** per. LIV. men.-leop. **власи гоусти** men.-leop.: nota nsl. gôstosêvci pleiades oberkr. cf. rum. **хъисѹ** dumetum.
гжстыни f. πῆγμα coagmentum paroem. densitas mir. cf. **гостина**.
гжсь f. anser prol.-vuk. ὄρνις avis zlatostr. **пасѣше -си** prol.-mih. scr. hansa m. hansi f. gr. χήν e χενς lat. anser ex hanser ahd. gans and. gàs lit. žasis let. zôs curt. 1. 190. Bopp 1. 20. beitr. 2. 171. diefenb. or. eur. 348. rum. **гънсак, гъскан, гънскъ**.
гжська f. anser misc.
гжсьчь adj. poss. anserinus **гоушьчє ıаицє** alex.-mih. 116.
гжсѣница f. κάμπη eruca bon. dial. prol. misc. men.-vuk. saepe **гжсєница**: **гоусєница** op. 2. 1. 115: male βροῦχος locusta psalt.-int. - saec. XII. 104. 34. cf. **жсѣница**.
гжшта f. faex **гоуща** trigl.
гжштава f. densitas euchol. nsl. goščava pro droži lex.

Д.

д quinta alphabeti palaeo-slovenici littera, **добро** dicta. **д** indicat numerum IV.
да conj. ἵνα ut sup. ostrom. etc. εἴθε utinam - **бышѧ бѣжали** sup. 298. **да** cum indic. usurpatur pro imperat. sup. 20. 52. 53 etc. ὡς ut; **да ако** quando sup. 29. 43. 44 etc. **да ıако** quando sup. 46. 47. 48 etc. **да ıакожє** quando sup. 48. 115. chron. **да ıако** ὡς οὖν ostrom. **да югда** quando op. 2. 2. 372. **да югда оубо хотѧшє въпрашати бога** svjat. **да юли** si sup. 281. ex. **да юльма** ἐπεὶ οὖν quia igitur sup. 236. **да юльмажє** quoniam **да аштє** εἰ si sup. 27. 29. 35 etc. tur. zlatostr. ex.-op. 2. 1. 27: nota **дачє** per. 3. 1. **да оубо** τοίνυν, οὐκοῦν igitur sup. 25. 74. 219. **да оужє** λοιπόν, οὐκοῦν igitur sup. 53. 175. **да ащє оубо** εἰ οὖν op. 2. 2. 305. chron. **даштє** sborn. **ащє да** εἰ si sup. 147. 215. 239 etc. ex.-op. 2. 1. 27. tur. **ащє ли да** sup. 132. 163. οὖν, οὐκοῦν igitur sup. 121. 318. 398. 406. **да** καί et sup. 23. 32. 45 etc. tur. men.-leop. chron. cf. **да сє** chron. 1. 116. in interrog. **да чьто то**; καὶ τί τοῦτο; hom.-mih. **да по что оубо нє вѣржюши**; τί οὖν svjat. **да что оубо** τί οὖν ex.-op. 2. 1. 27. **данли** fortasse pro **дѣи ли** greg.-naz.: **данли юсмь зачєль** num. 11. 12. - pent.-mih. **вижьдъ, даили въ мнѣ живєши** ὅρα, μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικεῖς ies.-nave 9. 7. - vost. **да ли** ἆρα num op. 2. 2. 55. μή num op. 1. 16. kruš. **да ли юдинако юдиной женѣ нє можє прѣдолѣти**; men.-mih. **да ли срєбро възвратиховь**; pent.-mih. **да ли потрѣбниши люди сию**; pent.-mih. εἰ si vost. **да ли змиıа отлагаєть старость** εἶτα ὄφις μέν etc. cyr.-hier. cum imperat. **да бєс печали боуди** greg.-lab. **да пристжпилъ** cloz I. 405. **да посли ны** cyr. 18. **да нѣстъ то до тєбє** ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο πρὸς σέ sup. 279. da muzlite fris. chron. **да кли** est pro **да нєкли**: **дакли разоумѣюмь** men.-mih. 12. **да** fortasse pendet a verbo **дати**, ita ut vere sit, concede, vel a **дѣти**, ut significet, fac: cf. serb. daj saltem: da daj imaće bojazni od moga sina živ. 133.
давати -ваѭ -ваюши vb. διδόναι dare hom.-mih. bell.-troj. nom.-mik. chrys.-lab. offerre **злато -вашє юмоу, онь жє нє рачи** prol.-mih. sinere misc. isaak. io.-sin. typ.-chil. mon.-serb.
давидовъ adj. poss. david sim. II. 3. cf. **давъıдовъ**.
давидьскъ adj. davidicus hom.-mih. men.-vuk. sabb. 109.
давидьскы adv. davidice sabb. 22. 41. men.-mih. cf. **давъıдьскы**.
давило n. laqueus alex.
давити -влѭ -виши vb. ἄγχειν, πνίγειν suffocare sup. 41. ostrom. greg.-naz. isaak. krk. hes. **нє давєть сираго отрока** chrys.-lab. **давєщомоу тє чрѣвоу** chrys.-lab. **давєй саоула доухъ** sabb. 148. cf. russ. **сдавнуть** scr. du angere gr. δύη dolor lit. doviti: rectius fortasse conferes scr. dhu gr. θυ goth. divan, daujan ahd. tôwan Pott. 2. 1. 954.
давлıати -лıаѭ -лıаюши vb. suffocare glag.
давлюнина f. πνικτόν suffocatum krmč. krmč.-mih.

давлѥниѥ n. suffocatio clim. per.

давꙑдовъ adj. poss. david bon. sup. cf. **давидовъ**.

давꙑдъ m. david bon. sup. 173. 247. 261 etc. cf. **даѹдъ**.

давꙑдьскꙑ adv. davidice chron. cf. **давидьскꙑ**.

давьно adv. πάλαι olim ant.-hom. **давно** ev.-syn. a. bell.-troj.

давьнъ adj. antiquus - **лѣтꙑ** ἀειδής (ἀείδιος) διὰ τὸν χρόνον men.-mih. **изь давьнꙑхь лѣть** men.-mih. **из давьна** sup. 247. **-вьна** sup. 13. 247. **-вна** sup. 446. sabb. 201. vita-theod. hom.-mih. **оть давьна** krmč. nsl. z davna, unde zdavnej; davenj adj. hung. od davnja habd. cf. nsl. dave, davi heute früh, unde davišenj adj. odavi gerade zuvor dain. 254: de scr. dhâv curro non videtur esse cogitandum.

давьць m. δοτήρ dator sup. barl. ex. hom.-mih. chrys.-lab. ephr. typ.-chil. **житиꙗ нашего** - men.-mih. **виноу** - krmč.-mih. **тихаго -ца любить богъ**.

давѣ adv. olim chron. 1. 82. nsl. dave heute früh cf. lat. diu bei tage, lange, vor langer zeit.

дадитєльнъ adj. dans, largiens antch.

дажда f. datio svjat.-op. 2. 2. 396. mat. λῆμμα munus, lucrum georg. krmč.-vost. vectigal pat.-mih. διακονία ministerium šiš. 12. rum. **даждіъ** vectigal: ngr. δάτζα tributum deh. respondet nsl. dača, serb. daća, quod psl. esset **дашта**.

даждьбогъ m. numen slavorum, soli ἥλιος aequiparatum: pro **солнцє** habes per. xxiii. **акꙑ дажьбогъ, рєчє, облични афродитоу** ὡς ὁ ἥλιος, φησὶν, ἤλεγξε τὴν ἀφροδίτην **сынъ єго, солнцє имєнємъ, єгожъ нарицють дажьбогъ** per. xxii. **дажьбогъ** chron.: nota **дажба, дашоуба** alex. vox composita, cuius pars prior imperat. verbi **да** esse videtur, ita ut sit dispensator divitiarum.

даждьбожь adj. poss. ἡλίου solis **дажьбожь** per. xxiii.

дажє particula **дажє до** usque ad - **до самого рима** prol.-mart. - **до връха** š.-gl. 88. **сь вєчєра - до наоутрина** ἕως πρωΐ pent.-mih. - **до дєсєторицє** men.-mih. - **и до єноуса** pent.-mih. - **и до дьньсь**; - **и приидоста** pent.-mih. **нє оу и оучюємъ ихъ, - отъбѣгноутъ** ex. **дажє нє** priusquam sup. 34. 120. **да тє благословить доуша моꙗ, - нє оумроу** πρὶν ἀποθανεῖν με, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με pent.-mih. kruš. **прѣждє - нє приидєть дьнь** πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν šiš. **прѣждє - нє зачать сѧ** πρὸ τοῦ συλληφθῆναι ostrom. **прѣждє - коурь нє възгласи** hom.-mih. dase fris.: nota **да и до моєга живота** usque ad finem vitae meae mon.-serb. 31.

дайникъ v. **даньникъ**.

далєко adv. longe š.-gl. 81.

далєкъ adj. μακρός longinquus ioann. **из далєка** š.-gl. 69. 85: comparat. **далєчай** par. et **далий** alex.

далєчє a) adv. μακράν, πόρρω, πορρωτέρω longe cloz I. 149. sup. ostrom. š.-gl. 87. sim. I. 24. men.-mih. chron. - **пачє тєции** prol.-mart. - **отъстоꙗти** chrys.-lab. b) praep. - **кой** πόρρω τοῦ στρατοπέδου sup. 383. - **мєнє** antch. - **странꙑ своєꙗ** per. 4. 19. - **нась** sabb. 173. - **града** prol.-mart. pent.-mih. - **сидонꙑнь** pent.-mih. - **отъ сєбє** op. 1. 69. - **отъ манастꙑрꙗ** vita-theod. **из далєчє** πόρρωθεν e longinquo sup. 111. 180. 258 etc. šiš. 242. **оть далєчє** men.-mih. **по** - pent.-mih. **стоꙗшє на - вола** men.-mih. **-сиꙗтєльнъ** τηλαυγής longe splendorem spargens.

далєчиѥ n. distantia par.

далєчь adj. μακρός longinquus chron. **поуть** -tur. **-чаго ошьствиꙗ** krmč.-mih. **из далєча** sup. 246. 440. proph. steph. **-чꙗ** svjat.-op. 2. 2. 377. **-ча** svjat.-mat.

далєчь adv. longe nov. š.-gl. 85: pro **далєчє**, abiecta vocali finali.

далєчьнъ adj. μακρός, ὁ μακρόθεν, ὁ πόρρω longinquus prol.-cip. men.-vuk. pent.-mih. bell.-troj. š.-gl. 87. **-льчьнь** barl.

далєчьнь adj. longinquus mon.-serb. 308. **страна -ниꙗ** prol.-mart.

далєчьство longinquitas **-чєс-** vost. **дальч-** glag.

далъматиꙗ f. δαλματία dalmatia **дальм-** šiš. 172. **далм-** sabb. 3. 166. 187. **далматиꙗ, ꙗжє и арбанашскаꙗ глаголєть сѧ дьржава** asên 12. **далматиꙗ, що є арбанашка** bulg.-lab.

далъматьскъ adj. dalmaticus **дальм-** lit.-mih. **-лматъскъ** sup.

дальнъ adj. μακρός remotus matth. 8. 12. - op. 1. 258.

дальнь adj. μακρός, ὁ μακράν, ὁ πόρρωθεν longinquus, remotus cloz 1. 122. sup. ant.-hom. šiš. **-ни людиѥ** men.-mih. **-ниꙗ страна** ok. 61. hom.-mih. **-ниѥ ошьствиѥ** men.-vuk. **-нь поуть** men.-vuk. mon.-serb.: comparat. **дальниѥ** greg.-naz.

дальство n. distantia svjat. tur. **двѣю стоу лакъть - оть нихь бѣꙗшє** hom.-mih. διάστημα spatium **дѣл-** cyr.-hier.

далꙗ f. longinquitas nsl. dalja, hinc **въ**

далꙗ μακράν longe sup. 137. 162. 200. 208. 210. 429. **далє: отъ града - пѧть пьприщь** hom.-mih. **вь далє** ephr. leont. chrys.-lab. prol.-mart. **отидє отъ града - .нї. пьприщь** men.-mih. **далє: толико - сє апостолоу** hom.-mih. 72. - **отъ лавры** men.-leop. **въ далє** proph. dial. men.-vuk. chron. 1. 110. 33. men. leop. krk. **въ далѣє** vost. 1. 100. **далꙗє** greg.-naz. **на далє** prol.-mart. **по далє: на ловь - отити** men.-mih. - **соущоу юмоу града** greg.-lab. **дали града** chron. 1. 46. 31. **по дали: по дали да боудєть мєждоу вама и онѣми** pent.-mih. **по дали ꙗкожє достр҄ѣлити** pent.-mih.: nota **по далии: - соущимь** hom.-mih. **како пр҄ѣнєсоу** - hom.-mih. **по далѣ** russ.: vides, nos hic **далꙗ** f. coniunxisse cum **далє** adv. comparat., cum difficile sit, ubique recte distinguere.

далє v. **далꙗ**.

дамаскинъ m. damascenus svjat.

дамаскиньскъ adj. damascenus -**кыньскь** dioptr.-lab. -**кѹньскъ** dioptr.-leop.

дамасковъ adj. poss. damasci bulg.-lab.

даниилъ m. daniel sup.

данило m. daniel russ. -**ла** sup. -**лоу** hom.-mih. -**ловичь** -**ловна** russ.

даниловъ adj. poss. danielis.

данилъ m. daniel chron.

даниль m. daniel -**лєви** men.-mih.

даниє n. δόσις datio ant.-hom. glag. mon.-serb.

данобоpьць m. vectigalium exactor **нємилостиви мытоимьци и -ци** men.-mih. 203.

даноувносъ m. danubius op. 2. 2. 151.

данъкъ m. δῶρον donum; vectigal, tributum alex.-mih. 25. 79. gram. 6. mon.-serb.

дань f. τέλος vectigal sup. 213. ostrom. šiš. 86. krmč.-mih. mon.-serb. asên. εἰσφορά tributum pent.-mih.

даньникъ m. συντελής tributarius men.-mih. chron. **людьскый** - krmč.-mih. **дайникь** pent.-mih.

даньскъ adj. danicus -**кы юзыкь** misc. 84.

дарданиꙗ f. dardania - **градъ** bell.-troj. 2.

дарданоушь m. dardanus bell.-troj. 2.

дарити -рѭ -риши vb. donare sup. 393. chron. cf. **даровити**.

дариювъ adj. poss. darii proph. -**риєвъ** -**риовъ** man. 129.

дарованиє n. donatio sup.

дароватєль m. donator psalt.-int.

даровати -роуѭ -роуюши et **-ровлѭ -ровлюши** vb. χαρίζεσθαι donare sup. - **роуй богъ** ostrom.-epil. - **обѣтомъ** bor. 84. -**вают** men.-vuk. cf. -**ривамь** (recte -**рыкамь**) mon.-serb.

даровити -влѭ -виши vb. donare -**вꙗшти** greg.-naz.: pro **дарити** cf. **жировити**.

доровитъ adj. largus typ.-chil.

даровитьць m. donator **вса намь подаваютъ вєлики даровитьць** ephr.-belg.

даровьникъ m. ληγατάριος legatarius krmč.-mih.

даровьнъ adj. donationis -**но приложєниє** mon.-serb. 111.

дародавьць m. donator io.-sin.

дародатєль m. donator.

дародатєльнъ adj. donans.

даролюбьнъ adj. donorum amans mon.-serb. 117.

даролюбьць m. donorum amans chrys.-lab.

дароносивъ adj. munus offerens sabb. 130. 197. 211.

дароносити -шѫ -сиши vb. dona offerre, donis afficere isaak. **любимь и -симь** sabb. 115. **богатнѣ** - mon.-serb. 289.

дароносица f. dona ferens, in ecclesia.

дароносиє n. muneris oblatio.

дароносовати -соуѭ -соуюши dona offerre hom.-mih.

дароносьць m. munera offerens men.-leop. prol.-mart.

дароношєниє n. muneris oblatio: male pro δοροφορία men.-vuk.

дароподаниє n. donatio prol.-mart.

даропринoшєниє n. donorum oblatio psalt.-int.

даропрниємьникъ m. ληγατάριος legatarius krmč.-mih.

даропрнꙗтиє n. munerum aviditas.

дарочаꙗтєльнъ adj. munera exspectans - **соудь** chrys.-lab.

даръ m. δόσις datio -**ра златнаго** krmč.-mih. δῶρον, δωρεά donum sup. ostrom. munus sup. χάρις gratia sup. 279. χάρισμα donum sup. 275. κορβανᾶς thesaurus op. 2. 2. 61. **вєлици -ровє** μεγαλοδωρίαι magna dona man. **дары даꙗти** ληγατεύειν legare krmč.-mih. **дары приюти** ληγατεύεσθαι legatum accipere krmč.-mih.: nota sg. gen. **дароу** izmar. vost. 1. 391. bor. xvi. loc. **дароу** sup. 219. svjat. chron. 1. 50. et **дарѣ** sup. 408. pl. nom. **даровє** sup. krmč.-mih. et -**вьє** op. 2. 2. 204. acc. -**вы** bell.-troj. nsl. darežljiv liberalis rum. **дарник** liberalis **зъдар** in vanum alb. darovit dono.

дардaнийскъ adj. dardanicus prol.-mart.

даръкъ m. donum -**рокъ** pam. 203.

дарьникъ m. πρόξενος conciliator, impertiens io-dam. - vost. 1. 405.

дарьствити -штвлѭ -ствиши vb. donare -рс- alex.

дарьство n. donum greg.-lab. -ва исповѣдати gratiam referre leont.

дарьствовати -воуѭ -воуеши vb. χαρίζεσθαι donare sup. hom.-mih. ant.-hom. ,даръс- cloz I. 826. 930.

дарение n. donatio -рен- hom.-mih.

даскаловъ adj. poss. διδασκάλου magistri mir.

даскалъ m. διδάσκαλος magister mir.

датель m. δότης dator sup. hom.-mih. ant. leont. mon.-serb.

дательнъ adj. dans, largiens -но падение psalt.-int.

дати, дамь, даси vb. διδόναι dare даждъ ми пити assem. дадите ме вь монастырь greg.-lab. своѭ дьщерь вь жрьтвоу - prol.-vuk. - се оучениѭ prol. - се кегствоу ok. 83. - се торцемь ok. 76. - дьщерь за кого krmč. - кь бракоу дьщерь men.-vuk. отроковицоу - на бракь prol.-mart. καταβάλλειν solvere sup. 271. παρέχειν praebere ostrom. ἀφιέναι sinere ostrom. sup. 206. давъше оукрасти sup. да би не дали молити се никомоуже hom.-mih. не дадѣхоу емоу безмльвьствовати men.-mih. не давь и дъждю снити hom.-mih. - съвѣтъ συμβουλεύειν consilium dare ostrom. part. дадꙑ ex. дада svjat. mat. impf. дадѣхь krmč.-mih. rad. da, dad; pruss. dâ (dât) lit. dû let. dô scr. dâ curt. 1. 270.

дативъ adj. πρόξενος impertiens - погꙑбениѭ cyr.-hier.

датие n. δόσις datio hom.-mih. bor. 70. op. 2. 2. 296. io.-clim.

дать f. δόσις datio ex.-op. 2. 1. 33.

дафнотворьць m. ad verbum: laurum faciens typ.-chil.

даꙗние n. δόσις, δόμα datio ostrom. hom.-mih. krmč.-mih. šiš. 246. - вь заемь krmč.-mih. - годиньно σολέμνιον ἐτήσιον stipendium annuum prol.-mart. даꙗн- sup. 36. 93. 378.

даꙗтель m. δότης dator hom.-mih. op. 2. 2. 83.

даꙗтельница f. quae dat.

даꙗти, даѭ, даеши vb. διδόναι dare ostrom. cloz I. 381. 935. 600. 634. даеть рабови, да строить тварь hom.-mih. что ми моукоу (farinam) даеши; hom.-mih. не дай се на питие и на ꙗстие nom.-barb. χαλᾶν laxare sup. 285. не - prohibere sup. 137.

дафина f. δάφνη laurus men.-mih.

дафиние n. δάφναι lauri prol.-mart.

,дафиновъ adj. laureus ваие -во men.-mih. -ве ветви alex.-mih.

даште v. да.

,даоудъ m. david sup. 213. 265. 289. 405. cf. дав'ꙑдъ, даоуидъ.

даоуидовъ adj. poss. david sup.

,даоуидъ m. david sup. -оуꙑдъ sup. cf. даоудъ.

два num. δύο duo cloz I. 954. два два bini вьходеть братиꙗ - по чиноу нхь typ.-chil. прихождахоу по чиноу - mir. 120: nota, gen. esse двоѭ, minus bene двоу prol.-mih. chron. krmč.-mih. двѣѭ krmč. krmč.-mih. š.-gl. 80. scribitur etiam дъва sup. ostrom. cloz I. 843. 847. 903. š.-gl. 48. 49. antch. дьва assem. pruss. dwai lit. du, dvi gr. δύω lat. duo goth. tvai ahd. zuei ags. tva scr. dva curt. 1. 277. ir. dá ir.-gl. 94.

двадесатижди adv. vigesies krk. cf. -тишти.

двадесатинꙑ pl. f. numerus vicenus .к. -тинꙑ nom.-lab.

двадесатица f. εἰκάς numerus vicenus men.-vuk.

,двадесатишти adv. vigesies isaak. cf. -тижди.

двадесатолѣтьнъ adj. viginti annorum clim.

двадесатꙑи num. vigesimus prol.-cip. io.-sin.: nota двод- prol.

двадесатьнꙑи adj. vigesimus sup. krmč.-mih. петꙑи и - hom.-mih. дъв- sup.

дваждꙑ adv. bis vost. 1. 391. proph. chron. -ди bulg. dvaž cf. двашти -шди -шьдꙑ.

двалма f. πωλοδάμνης equorum domitor оузда и - psalt.-theod. ἱπποφορβός equorum pastor op. 2. 2. 147. vox obscura.

дванадесатедьневьнъ adj. δωδεκαήμερος duodecim dierum nom.-mik. -тод- ibid.

дванадесатозвоньнъ adj. duodecim tintinnabula habens риза .ві.-тоз- men.-mih.

дванадесатꙑи num. duodecimus ioann.

двашди adv. δίς bis sup. 411. cf. -ждꙑ -шьдꙑ -шти.

двашти adv. bis krmč.-mih. sabb. 141. chrys.-lab. men.-mih. op. 2. 2. 451. duš. ant. cf. -ждꙑ -шть -шьдꙑ.

двашть adv. bis nom.-bulg. mon.-serb. 235. serb. dvaš živ. 142.

двашьдꙑ adv. δίς bis krmč.-mih.

двека f. μηρυκισμός ruminatio жижѫщинимъ -кѫ greg.-naz. nsl. dvečiti trub. lex. razdvečiti lex. pol. dźwięga cf. жвати.

,двековати -коуѭ -коуеши vb. μηρυκίζειν ruminare ber. двѣкжетъ vost.

двигнѫти -нѫ -нєши vb. κινεῖν movere sup. ostrom. bon. - силы своѥ sim. I. 27. σαλεύειν agitare ostrom. αἴρειν tollere ostrom. ἀνιστάναι excitare - вѣтрь prol.-mart. движє єго отъ падєжа зємльнаго men.-vuk. да нє божиꙗ гнѣва двигнємь hom.-mih. - прахъ на въздоухъ prol.-mart. - оусты и очима bor. 77. ѩзыкы своими нє могоуштє - men.-mih. ἐκτείνειν extendere - роукоу prol.-mart. - сѧ: двигнєть сє доуша isaak. движє сє отъ тоудоу prol.-mart. движє сѧ съ мѣста chron. 1. 218. - надєждами prol.-mat. двигны сѧ op. 2. 2. 52. nsl. dvignoti, dignoti cf. goth.* vigan ahd. wegan ags. vagjan et skr. dvadž: cf. tamen etiam Bopp 2. 43. et вєсти, вєзѫ. ab hac radice differre videtur двиг pugnare: cf. goth. veigan ahd. wigan ags. vigan, quamquam and. vega et movere et pugnare significet.

двигомъ adj. mobilis вєщь -ма men.-vuk.

движаниѥ n. motus pam.

движати -жаѭ -жаѥши vb. movere kozm.

движєниѥ n. κίνησις motus ostrom. ant. greg.-naz. звѣздъ - op. 2. 2. 7. προθυμία alacritas 2. cor. 9. 1. - vost.

движии adj. mobilis -жиє вєщи prol.-vuk.

движимъ adj. mobilis hom.-mih. -мо имѣниѥ krmč.-mih. - ѩзыкь имать isaak.

движити -жѫ -жиши vb. κινεῖν movere sup. prol. -жаашє sup. 175. -жашє chron. σαλεύειν agitare šiš. 184. - сѧ bon. hom-mih. κλονεῖσθαι commoveri sup. 371.

движьнъ adj. mobilis antch.

двизаниѥ n. κίνησις, κίνημα motus greg.-naz. chrys.-lab. antch. vost. 1. 307; 2. 11.

двизати -жѫ -жєши et -заѭ -заѥши vb. κινεῖν, μετακινεῖν movere sup. greg.-naz. kruš. antch. agitare sup. σκύλλειν vexare нє движи ostrom. нє движи сѧ ostrom. движє бєсѣды men.-mih. въсѣмь ѥствомь двизашє hom.-mih. - сѧ sup. 426. движєть сє срьдьцє isaak. горы движоуть сє men.-mih. вльнамь движоущимь сє dioptr.

двина f. nom. propr. fluvii dvina op. 2. 1. 39. chron.

двобогъ adj. δίθεος duos deos statuens krmč.-mih. 369. 395.

двоврьстницє f. pl. bigae glag.

двовѣриѥ n. duplex fides alex.

двовѣрьць m. duplicem fidem habens pam.

двогласьнъ adj. diphthongus chrabr. 90.

двогнѣвьнъ adj. δίθυμος discors op. 1. 69.

двогоубь adj. indecl. διπλότερος duplo maior творитє ѥго сꙑна - васъ matth. 23. 15. - ev.-saec xi. pruss. dvigubbus lit. dvigubas.

двогоубьнъ adj. διπλοῦς duplex triod.

дводєсѧтꙑи num. εἰκοστός vigesimus prol. cf. двад-.

дводєсѧтьнꙑи adj. vigesimus -тьн- sup. cf. двад-.

дводоушивъ adj. δίψυχος animo duplex дъв- antch.

дводоушиѥ n. διψυχία haesitatio op. 2. 2. 255. ant. ephr. дъв- sup.

дводоушьнъ adj. haesitans ephr.

дводоушьствовати -коуѭ -коуѥши vb. διστάζειν dubitare op. 2. 1. 137. διψυχεῖν dubitare дъв- antch.

дводьньнъ adj. biduanus glag.

дваждꙑ adv. bis ev.-syn. b.

двожєньство n. duas uxores habere nom.-mik.

двожєньць m. δίγαμος duas uxores habens krmč.-mih. pent.-mih. men.-mih.

двои num. duo, bini a) adj. iungitur 1) cum substantivis, quae plurali tantum numero usurpantur: книгꙑ двоѥ krmč.-mih. дъвои людьє, дъвоихъ люди cloz I. 840. 868. дъвою ихъ (recte дъвоихъ) людии sup. 340. 7. двои людиѥ δύο λαοί sup. hom.-mih. двоꙗ кола vost. 1. 350. cf. lat. bina castra. 2) cum substantivis, abstracta significantibus: дъвоѥ ѥстьство svjat. двоѥ благословєниѥ sim. II. 14. двоѥ врачєваниѥ krmč.-mih. 176. двоѥ стоꙗниѥ chrys.-lab. двоѥ зло men.-leop. двоѥмоу злоу повиньнь leont. 3) rarius cum aliis substantivis: двои гласъ hom.-mih. двоꙗ мьзда alex.-mih. двою капью sup. 384. двоими вєригами sup. prol.-mart. двоими страстьми prol.-mart. notabis, двои in exemplis primae classis respondere gr. δύο lat. bini, in exemplis secundae et tertiae classis aequiparare gr. διττός lat. duplex. b) subst. ponitur 1) sine substantivo: двоѥ приобрѣтаѭ sup. 407. двоѥ прѣгрѣшиша proph. двоѥ таковоѥ вь слоухъ вьнидє krmč.-mih. 230. ѥдьно отъ двоѥго sup. 53. двоѥго ради men.-leop. двоѥго имамъ чаꙗти bor. 54. да отъдасть соугоубь, рєкъшє двоѥ того krmč.-mih. двоѥ двоѥ вьнидоуть δύο δύο pent.-mih. adde раздъра на двоѥ sup. царство на двоѥ разсѣчє сє sabb. 170. на двоѥ прѣсѣщи kruš. свободнии на двоѥ раздѣлꙗють сє krmč.-mih.: male сѣдꙑшє на двоѥ мꙑслѧ ἐπὶ τὸν δίφρον op. 1. 35,

ubi interpres de quodam δίφρων cogitabat. 2) iungitur cum substantivis homines et animalia significantibus: двоѥ дѣтий per 101. бѹдєть двоѥ дѣти krmč.-mih. двоѥ ослєть ζεῦγος pent.-mih. nsl. dvoj; dvojek, dvok trub. dvojče, dvojčič meg. lit. pl. dvêji. thema dvo, suff. ъ, inserto j: eodem modo мой, твой, свой cf. tamen Bopp 2. 244. et scr. dvaja duplex, quod a dvi derivant, et ztschr. 2. 345.

двойжди adv. bis psalt.-int.

двоимєнитъ adj. duo nomina habens krmč.-mih.

двоимєньнъ adj. duo nomina habens men.-mih.

двойна f. dyas alex.-mih. dubium glag. доклє плати двойномь duš. 200. да дадє двойноѹ mon.-serb. 88.

двойнъ adj. duplus да дасть -но zak.-serb. dualis ex.

двойство n. duplicitas men.-mih.

двоити сѧ, двоѭ сѧ, двоиши сѧ vb. dubitare ant.-hom. glag. cf. beitr. 1. 499.

двоица f. δυάς dyas op. 2. 2. 8. men.-mih. sabb. 217. - страдальць prol.-cip. свєтынхъ - dioptr. - жєнь men.-vuk. двойци bis: male вино - цѣжєно τὸν διυλισμένον οἶνον amos 6. 4. 6. - op. 2. 2. 87, ubi interpres δι- non intellexit. двоицєѭ δίς bis šiš. 152. 216. δεύτερον secundum dial. дъвоица lavr.-op. 38. svjat.-mat.

двойчи adv. bis прѣждє дажє коѹръ нє въспоѥть - ev.-syn. a. chron. cf. двойчь.

двойчисльнъ adj. bini men.-mih.

двойчь adv. bis bor. cf. двойчи.

двойчьно adv. iterum -чно ber.

двойчьнъ adj. διττός duplex - огнь hom.-mih. лоѹка -ный врачь διφυής duplicis naturae, quod pro εὐφυής legendum est, hom.-mih. 105.

двойштьнъ adj. duplex -щный alex.

двоконьнъ adj. ξυνωρίδος paris equorum всадникъ - isai. 21. 9. - vost.

двократы adv. bis op. 2. 2. 237. luc. 18. 12. - ev. - saec. xii: saepius et rectius два краты.

двокровьнъ adj. διώροφος duplex tectum habens š.-gl. 71. pent.-mih. кѥлиѥ, полаты -вны sabb. 33. 46. дъв- vost. 2. 131.

дволибрица f. res bilibris glag.

дволѣтьнъ adj. biennis psalt.-vuk.

двомыслнвъ adj. δίψυχος dubitans iac. 1. 8. - vost.

двомыслиѥ n. διψυχία dubitatio op. 2. 2. 255.

двомысльство n. haesitatio ant.

двомѣсачьникъ m. duorum mensium vost.

двонадєсатьный adj. duodecimus hom.-mih. cf. дванадєсатый.

двоножьнъ adj. bipes дъв- op. 2. 2. 317.

двоножьць m. bipes дъв- op. 2. 2. 317.

двоостровьнъ adj. duarum insularum птоломѣй -вный chron. 1. 429. 38.

двоплодьнъ adj. διδυμεύων geminam habens prolem op. 2. 2. 60.

двопомостнтъ adj. δίστεγος duas contignationes habens дъв- sup. 150.

дворазоумиѥ n. διαταγμός dubitatio krmč.-mih.

двораскольнъ adj. male δυσανασχετῶν aegre ferens op. 2. 1. 166.

дворити -рѭ -риши vb. servire duš. mon.-serb. e serb.

дворичьнъ adj. αὐλῆς aulae kruš. vost. 2. 6.

двориштє n. aula alex. mon.-serb. 62.

двоировати -роуѭ -роуѥши vb. αὐλίζεσθαι commorari lavr.-op. 30. на колѣнѣ отьчи -вашє psalt.-saec. xii.

двородръжица m. aulam tenens alex.-mih. 194.

дворомєтарь m. aulam verrens krmč.-vost.

дворомєтица m. aulam mundans ant.-hom. 160.

двороначальникъ m. αὐλάρχης princeps aulae kruš.

дворъ m. αὐλή aula ostrom. οἶκος domus krmč.-mih. въ дворѣ бывати αὐλίζεσθαι commorari vost. 1. 101. aula principis bell.-troj. царьскъ - lavr.-op. 43. περίβολος septum sup. 311. на дворь foras alex.-mih. 32. lit. dvaras cf. magy. udvar(bíró), unde rumun. одор(бирѹ).

дворьба f. ὑπηρεσία servitium идѣшє на -бѫ bell.-troj. e serb.

дворьниковица f. uxor dvorniki gram. 231. 275: cum suff. rum. дворьничаса ibid. 254.

дворьникъ m. comes palatii gram. 60. 79. великый, малый - ibid. 96. 111. magy. udvarnok rum. ворник cf. сворник.

дворьница f. αὐλή aula levit. 5. 16. - kruš.

дворьскъ adj. aulae duš. mon.-serb. palatinus mon.-serb. 190. 206. 224. 316. - кнєзь ibid. 353.

дворьць m. αὐλίδιον aula ex.-op. 2. 1. 21. къ -ци прѣчюдьнѣ sborn. αὐλή aula pent.-mih. kruš. μέσαυλον cavaedium vost.

дворьчанъ adj. αὐλῆς aulae kruš.: rectius -чьнъ a дворьць.

дворьчьнъ adj. aulae -на завѣса pent.-mih. столпи -рєчнии vost. 1. 310. cf. дворьчанъ.

дворьштина f. servitium mon.-serb. 269. -рщ- mon -serb.
дворѣнинъ m. aulicus gram. 122. per. 84. 4. -ране duš. nsl. dvoranin habd.
двословивъ adj. δίλογος ambigue loquens дъв- antch.
двословиѥ n. διάλογος dialogus.
двословьнъ adj. δίλογος bilinguis, fraudulentus šiš. 164.
двословьць m. διαλογιζόμενος disserens pat.
двосрочиѥ n. duo puncta -чие ber.
двосътьнъıи adj. ducentesimus -сьтнаѩ hom.-mih.
двотъчиѥ n. duo puncta -точ-.
двооумити сѧ -млѭ сѧ -мниши сѧ vb. ἀμφιβάλλειν ambigere vost.
двооумьнъ adj. ambiguus -мнъıми помъıшлѥнми sabb. 165.
двоѣкъ adj. διπλοῦς duplex ex. dubitans alex.
двоѥвидьнъ adj. biformis chrys.-lab.
двоѥвьнъ adj. duplex -ноѥ добродѣѩниѥ men.-mih.
двоѥвѣриѥ n. ἀμφισβήτησις dubitatio dial.
двоѥглавъ adj. biceps misc.-serb.
двоѥгласиѥ n. διφθογγία diphthongia.
двоѥгоубь adj. indecl. διπλότερος duplus matth. 23. 15. - vost.
двоѥдоушьнъ adj. δίψυχος dubitans šiš. 185. 191.
двоѥдоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. dubitare pyrg.
двоѥдьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. duos dies transigere triod.
двоѥженьць m. duas uxores habens krmč. leont. sbor.-kir. 17. alex.: nota двоюж- kruš.
двоѥкровьнъ adj. διώροφος duplici tecto instructus triod.
двоѥламанаѩ adj. f. neuma -лом- alex.
двоѥлѣтьнъ adj. biennis -но врѣмѧ isaak.
двоѥмастьнъ adj. bicolor pan.
двоѥмъıсльство n. διψυχία haesitatio ant.
двоѥмѣсѧчьникъ m. duorum mensium men.-vuk.
двоѥнадесѧтелоучьнъ adj. duodecim radios habens -ноѥ сльньце sup. 168.
двоѥнадесѧтостроуньнъ adj. δυοκαιδεκάχορδος duodecim chordas habens triod.
двоѥнадесѧтица f. δωδεκάς numerus duodenarius triod. men.-mih.
двоѥниѥ n. dubitatio dioptr.
двоѥногъ adj. bipes alex.-mih. 44. op. 2. 2. 316.
двоѥобразьнъ adj. biformis psalt.-int.
двоѥплодьнъ adj. δίκαρπος bis fructum ferens.
двоѥрогъ adj. bicornis alex.-mih. 42.
двоѥсловъ m. dialogum habens alex. григориѥ - mir.
двоѥсловьнъ adj. δίλογος ambiguus.
двоѥсловьць m. dialogum habens ex. leont. sabb. 140.
двоѥоумиѥ n. dubitatio sabb. 139.
двоѥчисльнъ adj. dyadem habens, uti videtur men.-vuk.
двоѥчлъньнаѩ f. neuma, duarum cymbarum formam habens фита двоечелнаѩ vost.-op. 653. cf. два въ члъноу.
двоѩзъıчьникъ m. δίγλωττος bilinguis ant.
двоѩзъıчьнъ adj. δίγλωττος bilinguis men.-leop.
двоудьнѥвиѥ n. spatium duorum dierum.
двоусвѣштиѥ n. duae lampades.
двоусѧжьньнъ adj. duarum orgyiarum -сѧженоу chron. 1. 67. 24.
двьрь f. θύρα ianua sup. krmč.-mih. pat.-mih. isaak. dioptr.-lab. дврь antch. дверъ vost. 1. 259: saepissime plur. cloz I. 314. ostrom. двери bon. двьрьхъ antch.: nota двьремь затворѥномь typ.-chil. prol.-mih. - затворѥнамь hom.-mih. scr. vêd. dur (pro dhur) dvâr, dvâra gr. θύρα lat. fores goth. daur ahd. turi, tor ags. duru. dyr and. dyr lit. durìs curt. 1. 319. zend dvar let. durvis, duris diefenb. or. eur. 369.
двьрьдрьжица f. ianitrix mon.-serb. 163.
двьрьникъ m. θυρωρός ianitor io.-sin. men.-mih. krmč.-mih. πρόθυρον ianua anterior iudic. 19. 27. - pent.-mih.
двьрьница f. θυρωρός ianitrix ostrom.
двьрьничь adj. poss. θυρωροῦ ianitoris; ianitricis pat.-mih. men.-mih.
двьрьнъ adj. portae proph. двьрнь kruš.
двьрьца f. θυρίς ostiolum ant. dial. pat.: saepissime plur. sup. greg.-naz. typ.-chil. hom.-mih. prol.-mih. kruš. vost. 1. 138. fenestra sup. дверцѧ proph.-mat.
двьрьчьнъ adj. portae kruš.
де conj. et vost. 1. 13. cf. да.
дебелина f. πάχος crassities pat. kruš.
дебелити -лѭ -лиши vb. παχύνειν crassum reddere ant. pat. alex. -лиши тѣло акъı бъıкъ и вепрь vost.
дебелоплътьнъ adj. παχύς crassus.
дебелость f. παχύτης crassitudo ioann. ber. - пльтьска alex.-mih. 62.
дебелостьнъ adj. crassus hom.-mih. 79.
дебелооустьнатъ adj. crassa labia habens -сти- clim. 308.
дебелъ adj. παχύς crassus - кольць men.-

vuk. - оумь isaak. вьсє -лоє испєпєлы-шє sborn. εὔογκος corpulentus per. пли μεγαλόσαρξ crassus proph. дрѣво -ло ξύλον τέλειον krmč.-mih. риза -ла krmč.-mih. 191. -ло мѣсто ὑποχόνδρια hypochondria kruš. asper -лымь поутємь ходнхомь ephr.-belg.

дєвєлъка f. grossus glag.

дєвєль f. ὄγκος moles, tumor кь дєвѣли и вєликотѣ тѣлєснѣй; - лакътъ .к. vost.

дєвєльство n. παχύτης crassities sup. hom.-mih. sbor. triod. isaak. - вєщьноє svjat.

дєвєлѣти -лѣѭ -лѣєши vb. παχύνεσθαι crassum fieri pat. ephr.

дєвло n. stipes три -вла костана š.-gl. 16.

дєвєльскъ adj. δεβέλτου debelti men.-vuk.

дєворинъ adj. poss. debora men.-vuk.

дєвѧндєсѧтъ num. nonaginta io.-sin. cf. дєвѧть дєсѧтъ et russ. девяносто.

дєвѧтєрицєѭ adj. ἔννατον nonum.

дєвѧтидєсѧтый num. ἐννενηκοστός nonagesimus.

дєвѧтижди adv. novies dial.-šaf.

дєвѧтины pl. f. ἔννατα ἐπὶ νεκρῶν ἀγόμενα novendialia, officium mortuorum typ.-chil. krmč. krmč.-mih.

дєвѧтомѣсѧчьнъ adj. ἐννεάμηνος novem mensium ioann.

дєвѧторъ num. novem число дєвєть сьть и дєвєторо cyr. 18.

дєвѧтый num. ἔνναтος nonus - на дєсѧтє undevigesimus дєвєтомоу на дєсєтє лѣтоу hom.-mih.

дєвѧть num. ἐννέα novem - дєсѧтъ nonaginta scr. navan gr. ἐννέα lat. novem goth. ahd. niun ags. nigon preuss. nevints nonus lit. devíni schleich. form. 116. 187. curt. 1. 427.

дєвѧтьдєсѧтъосмый num. nonagesimus octavus psalt.-int.

дєвѧтьдєсѧтый num. ἐννενηκοστός nonagesimus sup. chrys.-lab.

дєвѧтьдєсѧтьный num. nonagesimus chrabr. 90.

дєвѧтьнадєсѧтый num. ἐννεακαιδέκατος undevigesimus.

дєвѧтьнадєсѧтьный num. undevigesimus sup.

дєвѧтьсътотьный adj. nongentesimus mir.

дєвѧтьсътьный num. nongentesimus chrabr. 90.

дєгва f. rixa mon.-serb. 243. cf. nsl. degmati se.

дєкѧбрь m. december ostrom. -бря et -бра svjat.-mat. -кѧбра sup. -кѧмбра sup. дєкєбрь šiš. xii. typ.-chil. дєкябрь, дєкабрь russ. дєкємбрь mon.-serb. -мбриє š.-gl. -врий mon.-serb. 40. -брий mon.-serb.

дєлъва f. κάδος dolium; lanx дєльва krk. azbuk. дєлва georg. dial. pat. isaak. ber. ziz. alex. оутлаа дєлва chrys.-lab.: male πυθμήν propago gen. 40. 10. - kruš. pent.-mih. gen. 40. 12; 41. 5. - pent.-mih. дєльвами маслєными clim. 291: confuderunt interpretes πίθος et πυθμήν: cf. tamen etiam mhd. zelge ramus a rad. drh, de qua ztschr. 7. 63. 66. cf. дєлъвь, длъ.

дєлъви f. πίθος dolium paroem.

дєлъвица f. doliolum -ль- trigl.

дєлъводѣлꙗ m. cadorum fabricator дєлвалєх.

дєлъвь f. πίθος, πιθών dolium greg.-naz. въ дєльви живѣшє op. 2. 2. 80: male дєвли πυθμένες propagines op. 1. 14. cf. дєлъва, длъ.

дєлъфинъ m. δελφίν delphin дєльф- men.-vuk. дєлф- hom.-mih.

дєлъфисъ m. δελφίς delphin дєлф- op. 2. 2. 84.

дємєстикъ m. δομέστικος primarius cantor prol.-mart. chron. - црьковьный vitatheod.

дємєстичьскъ adj. primarii cantoris -каго чина prol.-mart.

дємоногов ѣйньство n. δεισιδαιμονία superstitio op. 2. 2. 593.

дємонъ m. δαίμων daemon bon. tur.

дємоньскъ adj. δαιμονικός daemonicus hom.-mih. cyr. 5. -нъскъ bon. sup. δαιμονίων daemonum šiš. 206.

дємосиꙗ f. δημόσια tributa publica да сє продасть вь -сиѫ ok. 26. cf. димосиꙗ.

дєньга f. numus драхма дєржить .є. дєнєгъ sbor.-kir. 17. e russ.

дєрвица f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. vocabulum obscurum.

дєри adv. usque - до; - прѣко mon.-serb. conj. donec mon.-serb. serb. deri živ. 152. cf. дори.

дєрѧзивъ adj. audax -зивый пиꙗница; -зивый многы гоубить cyr.-hier.: recte fortasse дръзивъ.

дєсислава f. nom. propr. feminae asên 52.

дєсити -шѫ -сиши vb. εὑρίσκειν, ἐντυγχάνειν invenire sup. 218. 371. 2. cor. 9. 4. - vost. gen. 32. 19. deut. 22. 22. 25. - pent.-mih. καταλαμβάνειν deprehendere isai. 37. 8. - proph. leont. men.-mih. да дєсить та богъ krk. аще на поли дєсить моужь дѣвоу deut. 22. 28. - kruš. имьжє на поли дєси ю kruš. дєси и .д. дьни имоуща въ гробѣ io. 11. 17. - vost. аще ли

мѫжь деснть са съ женоѫ мѫжатицѧ deut. 22. 22. - vost. serb. desiti cf. scr. diç gr. δικ (δείκνυμι) lat. dico goth. teihan, (taikns) ahd. zîhan ags. taecan curt. 1. 14. ir. deccu video beitr. 2. 189. cf. досити.

десна f. gingiva да емоу не вредить -ны io.-dam. croat. desna mandibula, gingiva verant. serb. desni cf. scr. daç mordere gr. δακ goth. tahja lacero ahd. zâhi (zâhe) curt. 1. 9. Bopp 1. 38.

деспина f. δέσποινα despotae uxor men.-serb.

деспотица f. despotae uxor asên 52. mon.-serb.

деспотовница f. despotae uxor mon.-serb.

деспотовишть m. despotae filius -викь mon.-serb.

деспотовъ adj. poss. despotae steph. mon.-serb.

деспотъ m. despota serbiae steph. mon.-serb. -та стефана op. 2. 1. 48.

деспотьскъ adj. despotae mon -serb.

деспотьство n. despotae dignitas mon.-serb.

десторуннъ adj. decem chordas habens frag.-glag. cf. десатос-.

дестъ adj. dexter vost.

десьникъ m. parva armilla glag.

десьница f. δεξιά dextra -сница sup. ostrom. pat. proph. ephr. alex.-mih.

десьничьствовати -воуѭ -воуеши vb. ad dextram esse, uti videtur - кого typ.-chil.

десьнъ adj. δεξιός dexter -снаꙗ -сное etc. sup. ostrom. око десное op. 2. 2. 381. о десноую бога šiš. 197. - олтарꙗ hom.-mih. обь десноую его alex.-mih. 186. ити на десно proph. cf. skr. dakš valere et čech. krch laevus a кръх frangere; mhd. lirc claudus et laevus; it. stanca, vere lassa; hisp. zurda, vere surda. scr. dakšas gr. δεξιός lat. dexter goth. taihs-vo ahd. zesawa lit. dešine curt. 1. 266. Bopp 1. 41. 82. ir. deas ir.-gl. 71.

десатерицеѭ adv. δέκατον decimum.

десатероструннъ adj. decem chordas habens bon.

десатеръ num. decem моисеискыа -ры книгы op. 2. 1. 137. -ро дѣтий zlatostr. -ро отъиемлюще men.-leop. cf. -торъ.

десатижди adv. δεκάκις decies -жды pam.

десатилѣтьнъ adj. δεκετηρίς decennis georg.

десатина f. δεκάς decas dioptr. ἐπιδέκατον, δεκάτη decima krmč. pent.-mih. ioann. -нѫ даѭ ἀποδεκατῶ ostrom.

десатиньникъ m. magistratus genus sbor.-kir. 52. e russ.

десатиньнъ adj. decimarum per. 106. 3. създахъ цръкъвь сватыѧ богородица десатинноую, и дахъ ей десатинноу отъ всего моего княжения sbor.-kir. Učen. zap. v. iii. 51.

десатица f. δεκάς decas prol. prol.-cip. men.-vuk. op. 2. 2. 187. - мѣсеца chrys.-lab.

десатицеѭ adv. δέκατον decimum.

десатованиe n. δεκάτευσις decimatio triod.

десатовати -тоуѭ -тоуеши vb. ἀποδεκατοῦν decimam dare matth. 23. 23. - ev.-saec. xiii.

десатоградьць m. decapolita prol.-mart.

десатогоубьнъ adj. δεκαπλοῦς decuplus men.-vuk.

десатолѣтие n. decem anni nom.-mik.

десатолѣтьнъ adj. decennis men.-mih.

десатомѣсачьнъ adj. δεκάμηνος decem mensium.

десатоначальникъ m. δεκάρχης decurio.

десаторина f. decima nom.-lab.

десаторити -рѭ -риши vb. δεκαπλασιάζειν decuplum facere op. 2. 2. 432. δεκατεύειν decimare men.-mih. ant.-hom.

десаторица f. δεκάς decas prol.-cip. men.-vuk.

десаторицеѭ adv. δέκατον decimum ant.-hom.

десаторичьнъ adj. законь decalogus, uti videtur steph.

десатословьць m. decalogus per. lxxxii.

десаторосоугоубьнъ adj. δεκαπλοῦς decuplus prol.-cip. men.-vuk.

десаторочадъ adj. decem liberos habens pat.

десаторъ num. δέκα decem prol. -ро братиѧ sup. 205. вьсѣхъ бѣ -ро дѣтий prol.-mih. cf. -теръ.

десатословие n. decalogus dioptr.-lab.

десатословьць m. δεκάλογος decalogus svjat. per. lxxxii.

десатоструньнъ adj. δεκάχορδος decem chordas habens bon.

десатъкарь m. decimam solvens десеткарь пчельни ok. 26. cf. -чарь.

десатъкование n. decimatio -тк- glag.

десатъковати -коуѭ -коуеши vb. decimam solvere -тьк- misc.

десатъкъ m. decima -сеткы chrys.-lab. -сетакь mon.-serb.

десатъчарь m. decimam solvens десечарь mon.-serb. 247. cf. -карь.

десатый num. δέκατος decimus.

десать num. δέκα decem a) numeri inter x et

xx indicantur numeris i-ix addendo на десатє: два на десатє duodecim; двѣма на десєтєма лѣтома men.-mih. recte на десєтє; на дванадесатихъ прѣстолѣхъ, дванадесатимъ племєнємъ dioptr. recte на двою на десатє прѣстолоу; двѣма на десатє племєнєма: nota седмь кь десєтимь вь монастыри прѣбывь дьний men.-mih. со двѣманадесатьма ev.-syn. a. et на десать ev.-syn. a. b) два десатє et два десати sup. viginti двою десєтоу men.-mih. дъвоу десатоу svjat. сь двѣма десєтьма men.-mih. по двѣма десєтьма ти декєти ex.-op. 2. 1. 25. три десатє chrabr. 89. et три десати cloz I. 227. triginta nsl. trideseti et trijesti четыри десатє, десати sup. quadraginta по четъірєхъ десатєхъ дьнь cloz I. 901. nsl. štirideseti trub. c) два десєтє прьвы krmč.-mih. - и вьторый prol.-cip. два десєти и вторый krmč.-mih. два десєти и пєтоє prol.-cip. осмь десєть и вьторый chrys.-lab. двадесєтє и двоє книгы krmč.-mih. осмь десєть и четворо дѣтний prol.-cip. d) numeri inter xx et xxx significari possunt numeris i-ix addendo междоу десатьма, rarius междоу двѣма десатьма: межи десатьма karamz. 2. n. 279. - vost. 1. 421. .д. межоу десатьма стихна vost. 1. 421. четыри междоу десатьма chrabr. 89. третии межи десатьма vost. 1. 421. четвертый междю двѣма десатьма op. 1. 117. - междоу десатма vost. 1. 421. пятоє междоу десатьма лѣто proph. седмый междю десатьма op. 1. 105. - междоу десатьма vost. 1. 421. e) numeri inter xx et xxx, inter xxx et xl, inter xl et l etc. exprimi possunt ad numeros i-ix addendo третии, четврътый etc. десать aut gen. aut dativo: прьвый третиаго десатє op. 1. 118. четврьтъй третиаго десатє op. 1. 118. работавый петь четврьтомоу десєти, почи же кь лѣто .н. седмомоу десєти ὃς τριάκοντα πέντε ἔτη ἐδούλευσε τῷ κυρίῳ, ἀνεπαύσατο ὡς ἐτῶν ἑξήκοντα ὀκτώ hom.-mih. 123. scr. daçan gr. δέκα lat. decem goth. taihun ahd. zehan pruss. dessimton Bopp 1. 38. lit. dešimtis curt. 1. 12. ir. deich.

десатьникь m. decimam solvens misc. - и трьговьникъ chrys.-lab. denarius glag.

десатьнъій num. δέκατος decimus ex.

десатьствовати -воуѭ -воуєши vb. δεκατοῦν, ἀποδεκατοῦν decimare šiš. 178.

десатьштина f. decima десєщина mon.-serb. 39. 15.

дешевизна f. εὐθηνούμενον prosper successus hes.: recte vile pretium. vocabulum obscurum russ.

диадима f. διάδημα diadema chrys.-lab. sbor.-kir. 62. alex.-mih. cf. диад-.

диалеѯика f. dialectica cyr. 3. 15.

диапсалма f. vocabulum graecum, cuius significatio nobis ignota bon.

дивий adj. ἄγριος ferus - и питомь pent.-mih. - живоотъ sup. - конь prol.-mih. prol.-mart. -вия коза sup. - осьлъ nom.-bulg. - козелъ clim. - звѣрь sup. chrys.-lab. svjat. -выя звѣрь prol.-mih. -вия маслина io.-sin. - фииникь men.-mih. -вие дрѣво men.-vuk. -вие корениє lavr.-op. 82. -виє зелиє chrys.-lab. - былиє men.-vuk. misc. sabb. 24. - медь ostrom. медомь -виимь и проужиємь питаємь ἀκριδομελίτροφος locustis et melle nutritus pyrg. -выєє тѣло io.-clim. θηριώδης belluinus. comparat. -вый greg.-naz. nsl. divji, devji, dovji, ergo дьвий; divjak aper habd. divjazen f. ferae hung. cf. ser. div furere ztschr. 5. 328; 7. 225.

дивити са -влѭ са -виши са vb. θαυμάζειν mirari sup. ostrom. šiš. 217. ἐκπλήττεσθαι stupere ostrom. ξενίζεσθαι mirari šiš. 197. triod. - чемоу sup. 397. š.-gl. 90. hom.-mih. - о чемь: яко - всѣмь о семь sim. I. 23.

дивия f. μωρία stultitia широкъ и пространъй пѫть дивии приплетенъ єстъ sup. 258. 20. dea quaedam овъ дыю жьреть, а дроугый дивии greg.-naz. bibliogr.-listy 1825. 88. cf. scr. div splendere gr. διϝ: δέατο, ζεύς (διός) lat. diovis and. tivar dii ahd. zio lit. dêvas curt. 1. 269. pruss. deivs pers. dîv arm. dev celt. dia.

дивияковина f. labrusca -вѣкина glag. dubium.

дивиякъ m. homo ferus nom.-bulg. 52. 112.

дивияти -вияѭ -вияєши vb. ἀγριαίνειν ferocem esse ephr.-vost. μαίνεσθαι furere pat. вѣсоуєть се и -виаєть nsl. divjati furere.

дивичити са -чѫ са -чиши са vb. ferum esse -вьич- alex.

дивлєниє n. admiratio glag.

диво -вєсє n. θαῦμα miraculum par. 164. дивеси hom.-mih. 199. ephr.-vost.: saepissime plur. дивеса bon. svjat. psalt.-syn. дивесь krmč.-mih. дивесемь hom.-mih. дивесы par. cf. scr. div splendere lit. divas miraculum: ergo splendere, videre, mirari: it. mirare et čech. divadlo theatrum curt. 1. 308. cf. 269. cf. дивъ.

дивовати см -воуѭ см -воуюши см vb. θαυμάζειν mirari chron.

дивомасличию n. collect. oleastri alex.

дивоносьнъ adj. mirus **-ни чловѣци** men.-mih.

дивость f stupor **въ - въпадати** isaak.

дивъ m. τέρας portentum iez. 12. 6. - proph. θαῦμα miraculum hom.-mih. **ѩко и дивоу быти** cyr. 2. 14. **дивъ творити** ἐκπλήττειν, ἐξιστάναι stupefacere hom.-mih. cloz I. 563. **дивь твораше имь** šiš. 15. **дивъ принести** cloz I. 570. **дивъı творити** τερατοσκοπεῖν hariolari svjat. - mat. cyr. 5. **дивъ та дахъ домоу израилювоу** proph. θαυμαστόν res mira zlatostr. θέαμα spectaculum ephr.-vost. interj ὦ oh: **дивъ прѣдъстолиѥ** greg.-naz. **о веле дивь моудрости** hom.-mih. 122. **о великъ дивъ** βαβαί papae zlatostr. **бездива** nimirum glag.: nota **дива презвитерьскаго** men.-mih. et **дивѣе дива** pam. 237. cf. **диво**.

дивъı adv. ἀνημέρως immansuete **югоже ѩко и дивы поҳватнвьше** men.-vuk. cf. **дивий**.

дивьно adv. παραδόξως mirabiliter **-вно** cloz I. 755. **-въно** sup.

дивьногорьць m. habes **симеонъ дивногорьць** par. 132.

дивьнотворьцевъ adj. poss. thaumaturgi sbor.-kir. 29.

дивьнъ adj. θαυμάσιος, θαυμαστός, ξένος mirus ostrom. sup. ant. cloz II. 139. šiš. 194. παράδοξος admirabilis **-въна̂ чюдеса** cloz I. 630. **-вънъ** cloz I. 703. **-вно чюдо** hom.-mih. **-вна места** ok. 83. sg. voc. **-вне** krmč.-mih. **-внѣе** vost. 2. 40.

дивьство n. θαῦμα miraculum triod. leont. chrys.-lab. sabb. 164. - **горы** pyrg.

дидрага f. λοβός lobus op. 2. 2. 28. πιμελαί adeps greg.-naz. op. 2. 2. 80. 147. **лой и -гы** pan. cf. **-гъма**.

дидрагъма f. ὑμήν membrana **-драма** chrys.-lab. antch. pent.-mih. **-гма** op. 2. 1. 53. **артириѥ -гмамь съвькоуплыѥ** chrys.-lab. **-гьмь** pent.-mih. cf. **дидрага**.

дидоумъ m. nom. propr. viri, didymus prol.-mih. **доудимъ** ibid.

дижма f. decima gram. 79. cf. magy. dézsma.

дижмарьство n. decimae solutio gram. 125. cf. **дижма**.

дий m. ζεύς iupiter sup. 5. 6. 86. svjat.-mat. krmč.-mih. prol.-mart. **дий (и) зевесъ идоли соутъ** men.-leop. sg. gen. **дыѩ** vost. 2. 97. dat. **дъıю** greg.-naz.: notabis sg. acc. **дию** δία šiš. 23. e gr. cf. **диосовъ**.

дика f. δόξα gloria frag.-glag. mon.-serb. 484. nsl. dika habd. diciti.

дикела f. δίκελλα ligo op. 2. 2. 461. cf. **-келъ**.

дикелъ m. δίκελλα ligo prol.-cip. **дикюль** men.-vuk. cf. **-кела**.

дикирий m. δικήριον cereus bisulcus.

дикисъ m. ἐφόδιον viaticum **-са не имамъ** op. 2. 2. 630: vox dubia.

дикъ adj. ferus chron. **-каѩ быль** frag.-bulg. lit. díkas.

дилаторъ m. delator men.-mih. 179.

димитрий m. demetrius šiš. 237. cf. **дмит-**.

димитриювъ adj. poss. demetrii krmč.-mih.

димосиѩ f. δημόσια tributa publica seu quae in fiscum publicum inferuntur **плати -сию** ok. 26. cf. **демосиѩ**.

дина vocabulum graecum, cuius nom. et dat. leguntur in codd. antiquis: δεῖνα quidam **къто юсть дина; къ динѣ** πρὸς τὸν δεῖνα op. 2. 1. 133. **ид̂ѣте къ динѣ** nom.-bulg.

динарий m. denarius krmč.-mih. sbor.-kir. 37. pl. gen. **-рий** sup.

динарь m. δηνάριον denarius sup. typ.-chil. nom.-lab. duš. mon.-serb. pl. dat. **-ремъ** sup.

диоклитиѩ f. diocletia sabb. 3. 181. 187.

диоклитиѩновъ adj. poss. diocletiani **-тиан-** men.-vuk.

диоклитиѩнь adj. poss. diocletiani sup. 416. prol.-mih.

дионисию m. dionysius stichir.-syn.

дионисовъ adj. poss. διονύσου dionysi, bacchi **надь точилы -во призыванию** krmč.-mih. 153.

дионисъ m. διόνυσος dionysus, bacchus **плесци около -са** krmč.-mih. **идолоу -соу** prol.-mih.

дионоусъ m. διόνυσος dionysus, bacchus prol.-mih.

диоптра f. διόπτρα speculum: liber Philippi, qui vixit saec. xii.

диоскоровъ adj. poss. διοσκούρου dioscuri men.-vuk.: male šiš. 45.

диосовъ adj. διός iovis prol.-vuk. **-во капище** prol.-mih. cf. **дий**.

дипла f. fistula pl. **дипли** alex.-mih. 179. pl. nom. serb. diple rum. **диплъ**.

дипла f. διπλοΐς pallium duplicatum men.-vuk. in ecclesia mon.-serb. 83. **дипла** pro бревно azbuk.

диптиҳъ m. δίπτυχος diptychum **диаконь поминаѥтъ и диптуҳа, сирѣчъ по-**

мовникъ (помѣникъ) о живꙑхъ и о оусопшихъ, ихъже хощетъ liturg.
диꙗра f. σχίσμα scissura kryl. par. vost. 1. 478. trigl. заплати -роу sborn. cf. дѣравъ ber. et nsl. dera hung.
дискосъ m. δίσκος discus pam. 197. mir. mon.-serb. -са nom.-mik.
дискъ m. δίσκος discus nom.-mik.
дисъ m. δύσις occasus mon.-serb. 117. 118. 125.
диꙗволий adj. poss. diaboli.
диꙗволичишть m. diaboli filius, de bogomilis dictum kozm.
диꙗволовъ adj. poss. diaboli sup. šaf.-ursp.
диꙗволоподражательнъ adj. diabolum imitans par.
диꙗволъ m. διάβολος diabolus sup. дьѣволъ cloz I. 433. 437. 717.
диꙗволь adj. poss. διαβολικός diabolicus sup. svjat. krmč. tur. hom.-mih. дьѣволѣ сила cloz I. 610.
диꙗвольскъ adj. diabolicus krk. hom.-mih.
диꙗдима f. διάδημα diadema typ.-chil. mon.-serb. cf. диад-.
диꙗковъ adj. poss. diaconi mon.-serb.
диꙗкониса f. διάκονος, διακόνισσα diaconissa sup. 218. 219. šiš. 71. krmč.-mih.: nota -сею krmč.-mih. 212.
диꙗконисати -саѭ -саѥши vb. diaconissam esse диак- nom.-barb.
диꙗконица f. diaconissa per. 34. 32.
диꙗкониꙗ f. διακονία diaconatus диак- nom.-mik. men.-vuk. duš.
диꙗконъ m. διάκονος diaconus sup. ἱερεύς sacerdos op. 2. 2. 399.
диꙗконьникъ m. διακονικόν locus diaconorum in ecclesia иѥрей вь -конницѣ облачить одеждоу всоу typ.-nic.
диꙗконьскъ adj. diaconi vita-theod. krmč.-mih. диак- chrys.-lab. nom.-mik.
диꙗконьство n. diaconatus nom.-lab. krmč.-mih.
диꙗконьствовати -воуѭ -воуѥши vb. diaconum esse krk. kozm.
диꙗкъ m. διάκονος diaconus sup. krk. men.-mih. antch. gram. 139. nom.-bulg. op. 2. 2. 58. 63. 238. 260. κῆρυξ sacerdos svjat.-op. 2. 2. 398. диакъ op. 2. 2. 183. 367. 390. дьакъ op. 2. 2. 301. nsl. dijak pol. žak lit. žêkas rum. диак.
диꙗчьскъ adj. diaconi men.-mih.
диꙗчьство n. diaconatus men.-mih.
диꙗчьць m. diaconus дьꙗч- krmč.-vost.
диѥвъ adj. poss. διός iovis šiš. 23. chrys.-lab. men.-mih. krmč.-mih. - идоль chrys.-lab. дꙑѥво слоужение russ.
диѳѳера f. διφθέρα vestis: explicatur per малꙑ ризице krmč.-mih.
длака f. χρόα cutis, color ex.-op. 2. 1. 23: nota длакъ in влъкодлакъ et serb. žutodlak flavam comam habens stul.: radix esse videtur scr. drç.
длань f. παλάμη palma manus sup. man. men.-vuk. hom.-mih. krmč.-mih. длании svjat. крѣпькою -нию sim. I. 6. 23. nsl. dlan let. delna ir. dearna Pott 1. 284. cf. scr. dhṛ tenere.
длатити -штѫ -тиши vb. caelare, scalpere долотити камень pam. 238.
длато n. γλυφεῖον scalprum; σκέπαρνον dolabra isai. 44. 12. - proph. alex. nsl dlêto, dlêtvo bulg. dlъto, blêto, klêto pokl. 1. 49. serb. dlijeto rum. далтъ cf. scr. dr findere.
длина f. longitudo дьл- sim. II. 3. cf. длѥ.
длъбокъ adj. βαθύς profundus krmč. 160. misc. bulg. dlъbok serb. dubok.
длъсти -бѫ -беши vb. γλύφειν scalpere nsl. dolbsti; zdoben meg. serb. dubsti croat. dlist, delbem Velja rum. дѫбеск e serb. cf. ags. dilfan lat glubere ztschr. 7. 173.
длъгновастъ adj. πλατύς latus, amplus -ста глава men.-vuk.
длъгноватъ adj. latus, amplus главоу -тоу prol. serb.-vost.
длъгобрадъ adj. longam barbam habens frag.-serb.
длъговати -гоуѭ -гоуѥши vb. χρεωστεῖν debere prol.-ioann. ἐνδεῆ εἶναι indigum esse men.-vuk. nsl. dolgovati negotiari meg. dolgovanje commercium, actio. res lex. dugovati negotiari habd. dugovanje negotium habd.
длъговрѣменьнъ adj. longaevus krmč.-mih.
длъгодоушьнъ adj. μακρόθυμος longanimis ant.
длъгодьньствиѥ n. μακρημέρευσις longitudo dierum psalt.-int.
длъгодьньство n. longitudo dierum psalt.-int.
длъгодьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. μακρημερεύειν diu vivere.
длъгоживотьнъ adj. longaevus.
длъгожительнъ adj. longaevus dioptr.-lab.
длъгожитиѥ n. μακροζωΐα longaevitas.
длъгожить f. μακροβίωσις longaevitas долг- bar. 3. 14. - proph.
длъгожитьнъ adj. μακρόβιος longaevus proph.
длъголикъ adj. longam faciem habens ex.
длъголичиѥ n. longa facies dioptr.-lab.

дльголѣтьнъ adj. μακροχρόνιος longaevus šiš. 131. krmč.-mih.

дльголѣтьствовати -воуѭ -воуєши vb. longaevum esse.

дльгоносъ adj. longum nasum habens ex. dioptr.

дльгорѫкъ adj. longimanus **долгороукъ** chron.

дльгословєсиє n. μακρολογία prolixitas sermonis ant. **-сьѥ** antch.

дльгословити -влѭ -виши vb. longa oratione uti chrys.-lab.

дльгость f. μῆκος. μακρότης longitudo ex. op. 2. 2. 301. - **дьлий** vost.

дльгосѣдѣниє n. longa sessio nom.-bulg.

дльгота f. μῆκος longitudo sup. ant. pat. leont. krmč. 47. **въ -тоу** svjat. - **почти** sim. II. 4. krmč.-mih. - **житиꙗ** vita-theod.

дльготрьпиє n. μακροθυμία longanimitas ant. antch. isaak. men.-mih. **-тєрпѣнє** cyr.-hier.

дльготрьпъ adj. μακρόθυμος longanimis triod.

дльготрьпѣливъ adj. μακρόθυμος longanimis sup. pat. ioann. antch.

дльготрьпѣливьнѣ adv. longanimiter men.-mih.

дльготрьпѣлиє n. μακροθυμία longanimitas sup. 367.

дльготрьпѣниє n. μακροθυμία longanimitas sup. ant. sup. šiš. 203. leont. **-трьп-** svjat. **дългоտърп-** glag.-otryv. 17.

дльготрьпѣти -плѭ -пиши vb. μακροθυμεῖν patienter ferre sup. 9. 16. ant.

дльгошьствиє n. longum iter men.-mih.

дльгъ adj. μακρός longus sup. - **протѧжєниємь** proph. - **лицємь** μάκροψις longam faciem habens per. mn. **-гою власью** ὀπισθόκομος occipite comato ex. **на дльзѣ** diu sup. 13. 128. **молꙗшє сє на дльзѣ** hom.-mih. **власы на дльзѣ поущашє** krmč.-mih. **дълъгъ** svjat. comparat. **дльжай** sup. antch. ser. dîrghas zend darĕghas gr. δολιχός lit. ilgas curt. I. 167. pruss. ilgi adv. ztschr. 2. 324; 6. 224: nota comparat. serb. dilji živ. 195. dilje 137. et dulji, duglji.

дльгъ m. ὀφείλημα, ὀφειλόμενον, ὀφειλή, δάνειον debitum sup. ostrom. io.-sin. man. **своими дльгы пєщи сє** krmč.-mih. χρέος debitum men.-mih. **єстьствьный дльгь съконьчавъ** men.-mih. **тако дльгь є (єй) єсть бывати** šiš. 81. **по дльгоу** sabb. 168. **по дльгоу хвалити** hom.-mih. **по дльгоу славимь** laz. negotium mon.-serb. ok. sg. gen. **-гоу** krmč.-mih. 216. 217. 241. 278. 304. **дълъгъ** ostrom. **долгоу проса** bor. goth. dulgs aut dulg (dulga) debitum, differens ab ahd. dolk, slavicum est. Ulfilas. Gabelentz et Loebe II. IX. ir. dligim debeo ir.-gl. 74. dligh lex, officium Zeuss 431. Pott 2. 1. 1006: radix est dl ser. dhr (dharma officium). unde rad. secundaria dlg.

дльжина f. μῆκος longitudo pent.-mih. **дължь-** vost. **должь-** iez. 45. 6. - proph.

дльжити -жѫ -жиши vb. producere - **повѣсть** sabb. 105.

дльжь f. longitudo **должь** vost. nsl. podùž adv. rib.

дльжь adj. debens **дължь** antch. c. 52.

дльжьнитъ m. debitor sborn. **дълж** - vost.

дльжьникъ m. ὀφειλέτης, χρεωφειλέτης debitor sup. ostrom. dial. šiš. 122. δανειζόμενος debitor krmč. 38. **дълъжь-** ostrom.

дльжьновати -ноуѭ -ноуєши vb. ὀφείλειν debere ant. antch. šiš. 101. krmč.-vost. **дължн-** cyr.-hier.

дльжьнъ adj. ὀφείλων, ὀφειλέτης debens, debitor sup. ostrom. ant. **-жьнъ** cloz I. 79. **дльжни** š.-gl. 91. **-жьнъ єси многы дльгы** sup. 292. - **ракотою** krmč.-mih. - **петию дєсєть златикь** hom.-mih. **ако є комоу чимь дльжьнь** mon-serb. - **срєбромь** hom.-mih. **колимь быстъ должєнъ** svjat. **двѣма вѣнома нѣкоємоу дльжьноу соущоу** δύο προικῴων ὑπό τινος χρεώστου μένον krmč.-mih. **имꙑжє должьна ми єста** bor. 84. **-но єсть намь имѣти троудь** chrys.-lab. **каꙗ мьзда дльжьна ти єсть**; chrys.-lab. **-на грамота** δανειακὸν γραμματεῖον krmč.-mih. **дължь-** ostrom. serb. dužan i držan mik. dužan glavom živ. 135.

дльы, дльвє f. πίθος dolium io. clim. greg.-naz. lanx **нє отъкрыꙗ дльвє** pat-mih. 160. **съ дльвє** pat.-mih. 160. **видѣ на дльвє написано** pat.-mih. 145. **въ дълъвє оутьлоу** io.-clim. **въ дьлєви живѣашє** greg.-naz. **разви вса дльвы**; **разви дльвы** pat.-mih. 146: nota **дьли оутьла** vost. cf. **дєлъка, дєлъви**.

дльє n. longitudo **висꙗшє въ дльє** vost. I. 191. **въ дльє и въ прєкы** nsl. dle, dlje crell. dler metl. delj (dъlj), dalje longius.

дмитрий m. demetrius russ. cf. **дим-**.

дмитровьць m. incola urbis dmitrov per. 112. 2.

дмитрѣ m. demetrius prol.-mih. chron.

дна f. morbus quidam **тоужашє дною** men-mih. 174. uterus **дна станєть на своємъ мѣстє** vost.: nota **єсть жє та - акы вода тонка и злачна** vost. cf.

nsl. dna colica meg. pol. dna hüftweh et дъно.
дно v. дъно.
днѣпръ m. nom. propr. fluvii, danapris men.-leop. chron. днепръ op. 2. 1. 39. cf. дьнапръ.
днѣстръ m. nom. propr. fluvii, danastris chron. cf. дънѣстръ.
до praep. ἕως, ἄχρι, μέχρι usque ad iungitur cum gen. 1) болѣзнь до самѣхъ оудовъ доходаашти sup. до где идета; men.-mih. 2) до свѣта sup. до полоу нощти sup. дожи и до съмрьти sup. до колѣ sup. cf. доньдеже: nota, до твоего живота chron. 1. 147. до моега живота mon.-serb. vertendum esse: usque ad finem vitae tuae, meae; даже до оть вечера dioptr.-lab. 3) моучень бысть до крьве typ.-chil. биена до рань prol.-mart. оубити до смрьти krmč.-mih. болѣхъ до смерти clim. 4) и до велика chron. 1. 181. до бояръ ласковъ chron. 1. 199. вышеть до всѣхъ добра per. 107. не бѣ никомоуже ни до чегоже pam. 178. аще что имоуть до мене vost. аще что есть до моужа сего vost. до сватыхъ вѣровати vost. хоулити до сватаго доуха luc. 12. 10. - vost., quae potius russ. esse videntur. nota поживьши до двѣ лѣтѣ prol.-mart. de etymologia v. Pott 1. 287. cf. etiam lit. da goth. du ags. to ahd. za, zi, zuo gall. do, du beitr. 1. 312; 2. 171.
доба f. opportunitas томоу не на добѣ брань, но молитва sbor.-kir. 38. e russ. in fontibus serb. est indecl. снега доба duš. оу той доба mon.-serb. in fontibus antiquioribus non legitur. cf. подоба decor lit. dabinti ornare let. daba natura alb. dobi möglichkeit nsl. doba f. tempus prevdobi metl.
добавити -влѭ -виши vb. perducere до села -вихъ ю men.-leop.
добити -биѭ -биеши vb. ferire того са добиють chron. e russ.
добль adj. ἀνδρεῖος, γενναῖος fortis sup. psalt.-saec. xi. hom.-mih. cyr.-hier. добль ржкож bon. σπουδαῖος sedulus 2. cor. 8. 22. - vost. ἄριστος optimus greg.-naz. sup. 203. generosus sup. -бии рабии sup. -бии страстотрьпецъ sup. -бь, -бье sup. comparat. доблий sup. 415. -блѣй 424.
добльно adv. γενναίως fortiter sup. стани - zlatostr.
добльнъ adj. γενναῖος validus ant.
добльнѣ adv. fortiter трьпыше - ant.-vost.
добльство n. ἀνδραγάθημα strenuitas sup. 62.
добльствовати -воуѭ -воуеши vb. γενναῖον εἶναι fortem esse; ἀγωνίζεσθαι decertare cyr.-hier.
доблати -лаѭ -лаеши vb. dominari -блають ими chron.
доблие adv. γενναίως fortiter sup. pat.: male -блѣ antch.
доблиевати -блюѭ -блюеши vb. strenuum esse men.-saec. xi.
доблиедоушие n. fortitudo.
доблиедоушьнъ adj. fortis.
доблиемждръ adj. fortis.
доблиемждрьнъ adj. fortis.
доблиествие n. ἀνδρεία fortitudo: recte fortasse -бльс-.
доблиествовати -воуѭ -воуеши vb. ἀνδρίζεσθαι fortem esse; ἀγωνίζεσθαι certare op. 2. 2. 53: recte fortasse -бльс-
доблиествьникъ m. ἀνδρεῖος fortis prol. -ствен- men.-vuk.
доблиествьно adv. fortiter prol.-mih.
доблиествьнъ adj. ἀνδρεῖος antch. krmč.
доблиествьнѣ adv. fortiter chrys.-lab.
доблиествие n. ἀνδρεία fortitudo prol. prol.-mart.
доблиесть f. ἀνδραγάθημα res fortiter gesta svjat. ant. barl. -бьесть sup.
доблиестьнъ adj. fortis бьес- sup. 122.
доблиета f. strenuitus ant.-vost.
добрило m. nom. propr. viri vost. op. 171.
добро adv. καλῶς bene ostrom. - творити ἀγαθοποιεῖν bene facere ostrom. - сътворити εὐδοκιμεῖν probari sup.
добробесѣдьнъ adj. εὐρήμων facundus.
добробрадъ adj. εὐπώγων pulchram barbam habens per. liv.
добровеличьнъ adj. εὐμεγέθης ingens.
доброводьнъ adj. ἐνάρετος virtute praeditus io.-dam. libens mon.-serb.
доброводьнѣ adv. libenter -ли- mon.-serb.
доброводьство n. ἀρετή virtus io.-clim. io.-dam. cyr.-hier. hom.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 57. 81. 113. 114. 116. 199. 203. 302.
доброволение n. ἀρετή virtus typ.-chil. op. 2. 2. 428.
добровоние n. εὐοσμία bonus odor, suaveolentia sup. io.-clim. hom.-mih.
добровоньнъ adj. εὔοσμος bene olens - плодъ sborn. -но вино hom.-mih.
добровоньство n. εὐωδία odor suavis svjat. men.-mih.
добровр҄ѣменьнъ adj. εὔκαιρος opportunus hom.-mih.
добровр҄ѣменьнѣ adv. εὐκαίρως opportune hom.-mih,

добровъгодьнъ adj. gratus sup. 207.
добровъзорьнъ adj. speciosus -**взорн**-esth. 2. 2.
добровъзрастьнъ adj. validus aetate chrys.-lab.
добровѣждьнъ adj. εὔοφρυς pulchra supercilia habens man.: minus bene.
добровѣрьнъ adj. εὐσεβής pius op. 2. 2. 300.
добровѣрьство n. εὐσέβεια pietas ex.
добровѣтвьнъ adj. pulchros ramos habens.
доброглавъ adj. pulchrum caput habens ex.
доброглаголивъ adj. εὔλαλος facundus hom.-mih. tur.
доброгладостьнѣ adv. laeviter, uti videtur **нось - лежещь на правь** men.-mih.: vox dubia.
доброгласие n. bona vox pyrg.
доброгласьнъ adj. καλλίφωνος pulchram vocem habens per. xxx. εὐκέλαδος sonorus -**на птица** prol.-mih. prol.-mart.: legitur etiam hom.-mih. io.-sin. bon. ex.
доброгласьнѣ adv. sonore -**снѣ** hom.-mih.
доброговѣйнъ adj. εὐσεβής pius sup. 149. 198.
доброговѣйньство n. εὐλάβεια pietas io.-clim.
доброговѣние n. εὐλάβεια pietas sup. hom.-mih. cyr.-hier. **добрѣг**- cyr.-hier.
доброгодивъ adj. εὐάρεστος bene placens: male ἐνάρετος virtute praeditus -**во житие** men.-mih., ubi etiam **добродивьно житие** legitur.
доброгодъ m. tempus opportunum **въ** - εὐκαίρως opportune io.-clim.
доброгръчьнъ adj. bene canens **горлица -горчьна** op. 2. 2. 424.
добродавьць m. ἀγαθοδότης bonorum dator ex. op 2. 2. 300.
добродарьствие n. εὐχαριστία gratiarum actio hom.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 299.
добродарьствьнъ adj. gratiarum actionis sup. 158.
добродръзостьнъ adj. εὐπαρρησιαστής libere loquens -**тенъ** sup.
добродоушевати -шоуж -шоуюши vb. bono animo esse -**шжеть ли кто, да поеть** antch.
добродоушьнъ adj. εὔθυμος qui est bono animo ant.
добродоушьствовати -воуж -воуюши vb. εὐθυμεῖν bono animo esse šiš. 253.
добродьние n. εὐημερία prosperitas hom.-mih.
добродьньствие n. prosperitas -**ден**-chron.
добродьньство n. prosperitas sabb. 3. chron.
добродѣва f. εὐπάρθενος felix virgo.
добродѣй m. ἀγαθοποιός beneficus šiš. 195. chron. bonus š.-gl. 83.
добродѣлати -лаж -лаеши vb. εὐποιεῖν bene facere.
добродѣльнъ adj. beneficus misc.
добродѣтель m. εὐεργέτης beneficus hom.-mih. vost.
добродѣтельство n. εὐεργεσία beneficium hom.-mih.
добродѣтѣль f. εὐεργεσία beneficium; ἀρετή virtus antch.: male -**тель** op. 2. 1. 167; 2. 2. 81. 149. 261. 287. hom.-mih.
добродѣтѣльнъ adj. ἀρετῆς virtutis; ἐνάρετος virtute praeditus dial. leont. -**тельнъ** op. 2. 2 261. 287. -**на слава** antch. -**но житие** sabb. 125.
добродѣтѣльство n. virtus isaak. -**тел**-op. 2. 2. 199.
добродѣяние n. εὐποιΐα beneficentia, beneficium sup. ἀρετή virtus greg.-naz. sup. šiš. 199.
добродѣяти -дѣж -дѣеши vb. εὐποιεῖν bene facere.
доброжизние n. εὐδαιμονία felicitas -**нье** greg.-naz.
доброзаконьникъ m. εὐνομούμενος bonis legibus constitutus - **градь** men.-mih.
доброзданъ adj. bene conditus **ныревъ -данныхъ** vost. 1. 507.
доброзрачие n. pulchritudo.
доброзрачьнъ adj. καλλιφανής speciosus man. -**чно лице** clim. εὐχρούστατος pulchrum colorem habens man. -**ни мрамори** ok. 58.
доброизволение n. ἀρετή virtus hom.-mih. io.-clim. op. 2. 2. 199. 428.
доброизвѣтьнѣ adv. εὐλόγως probabiliter io.-clim.
доброкласьнъ adj. bonas spicas habens alex.
доброкосъ adj. pulchram comam habens, uti videtur nic. - chron.-vost.
добролнкъ adj. εὐπρόσωπος pulchrum vultum habens ex. εὐχαράκτηρος pulcher per. xxx.; ubi male **добралика**.
добролнчьнъ adj. εὐπρόσωπος pulchrum vultum habens; εὐπάρειος pulchras genas habens man. pent.-mih. -**на жена** men.-leop.
добролѣпие n. εὐπρέπεια decor ant.
добролѣпота f. εὐπρέπεια decor men.-mih.
добролѣпьнъ adj. decorus: male εὐπειθής hom.-mih.
добролюбие n. φιλαγαθία amor boni men.-vuk. ephr.

добролюбъвьнъ adj. boni amans: nota tamen -вобьно мнро hom.-mih.
добролюбьзнъ adj. boni amans ephr.
добромиръ m. nom. propr. viri op. 2. 2. 313. asên 54.
добромыслынъ adj. bonam mentem habens leont.
добронадеждьнъ adj. εὔελπις bonam spem habens hom.-mih.
доброначинтъ adj. felix - градь mon.-serb. cf. нарокъ.
доброненавидьць m. boni osor men.-mih.
доброненавистьнъ adj. bono infensus par.
доброносъ adj. εὔριν pulchrum nasum habens ex. per. xxx.
доброносьнъ adj. εὔριν pulchrum nasum habens ex. men.-mih.
добронравие n. εὐεξία boni mores ant. dial. prol.-mih. ἀρετή virtus op. 2. 2. 287. -нър- sim. I. 3. -норов- sborn.
добронравьнъ adj. ἐνάρετος virtute praeditus prol.-mih. op. 2. 2. 287. -нър- sim. I. 23.
добронравьнѣ adv. pie prol.-mih.
добронъръвнъ adj. καλλίπυργος bona turre munitus -рнаго трона man.
доброобразьнъ adj. εὐπρόσωπος pulchrum vultum habens ex. man. εὐσχήμος decorus sup. hom.-mih. -ныихъ личесъ svjat.
доброобразьство n. εὐμορφία pulchritudo men.-mih.
доброокъ adj. εὐόφθαλμος pulchros oculos habens malal. per. xvııı
доброотвѣтьнъ adj. facile excusatus -отък- мытонмьць io. clim. -отьв- sabb. 229.
доброписати -пишѫ -пишеши vb. καλλιγραφεῖν eleganter scribere.
доброписьць m. καλλιγράφος eleganter scribens pat. pat.-šaf. krk. prol.-mart.
доброплодие n. εὐκαρπία fertilitas.
доброплодоносьнъ adj. εὔκαρπος fertilis.
доброплодьнъ adj. καλλίκαρπος bonos fructus habens hom.-mih. εὔκαρπος fertilis землю -дна sabb. 8. -дню sim. I. 26.
доброплытие n. felix navigatio alex.
добропобытие n. εὐτυχία felicitas greg.-naz.
добропобытьникъ m. καλλίνικος triumphalis - вѣнецъ psalt.-theod.
добропобѣдьникъ m. καλλίνικος victor egregius.
добропобѣдьнъ adj. καλλίνικος victor egregius men.-vuk. men.-mih. sim. I. 23. -нии мѫченици sup. -но тѣло sim. I. 28.
доброполоучьнъ adj. felix -чно есть вѣ- ровати hom.-mih. 165.

добропомоштьница f. adiutrix in bono sup. 325.
добропослоушьливъ adj. obediens -шлsabb. 36. cf. gr. εὐήκοος.
добропослоушьнъ adj. εὐήκοος obsequiosus.
добропотрѣбьнъ adj. utilis sup.
добропооумилъзение n. τὸ εὐκατάνυκτον compunctio io.-clim.
добропооумилъзенъ adj. compunctus hom.-mih. 130.
доброприязньство n. εὔνοια benevolentia men.-mih.
доброприятьнъ adj. εὐπρόσδεκτος gratus.
добророслоутие n. εὐφημία bona fama op. 2. 2. 200.
доброприклоньнъ adj. εὐδιάλλακτος placabilis ходатайца -на hom.-mih.
доброгѣсникъ adj. εὐμελής canorus.
доброраждьнъ adj. fertilis -ная винничина: rectius fortasse -саждєнъ.
доброразоумьнъ adj. εὐγνώμων proba mente praeditus io.-clim. sup. 324.
доброразоумьнѣ adv. εὐγνωμόνως placide sup. 278.
доброрасльнъ adj. εὐφυής bene crescens.
доброрастьнъ adj. εὐεξής bene se habens: recte pulchrae formae аклань -стна man.
доброрасѫдъ m. bonum iudicium -расъсоудъ op. 2. 2. 197.
доброрасѫдьнъ adj. εὐκρινής bene discernens.
доброрекъ adj. facundus ex.
доброродие n. εὐγένεια nobilitas sup. hom.-mih.
доброродьнъ adj. εὐγενής nobilis sup. cyr. 1.
доброродьство n. εὐγένεια nobilitas sup. hom.-mih. op. 2. 2. 407. περιφάνεια τοῦ γένους genus illustre sup. 332.
доброродьствовати -коуѭ -воуеши vb. nobilem esse hom.-mih.
доброрѣчникъ adj. εὐρήμων facundus.
доброрѣчие n. εὐρημοσύνη facundia.
доброснянънъ adj. illustris.
доброславие n. εὐδοξία celebritas.
доброславьнъ adj. εὐκλεής clarus hom.-mih. 123.
добросладъкьнъ adj. bonum saporem habens, uti videtur -- шипькь men.-mih. 300.
добрословесие n. εὐλογία honestus sermo.
добрословити -влѭ -виши vb. εὐλογεῖν laudare.
доброcловие n. χρηστολογία honestus sermo ant.
доброслоутие n. bona fama ioann. alex.

добросрьдие n. fortitudo vel misericordia hom.-mih.

добросрьдъ adj. εὔσπλαγχνος misericors ant.

добростатие n. felix status men.-mih. 303.

добространие n. ἡδυπάθεια mollities man.

добрость f. ἀρετή virtus sup. 269. 306. ephr.-vost. hom.-mih. op. 2. 2. 261. εὐλάβεια modestia sup. 286. pulchritudo alex.

добросоумьнѣние n. εὐλάβεια pietas -**ньие** op. 2. 2. 199.

добросъвѣтие n. εὐβουλία bonum consilium.

добросъвѣтьнъ adj. εὔβουλος prudens.

добросъмысльнъ adj. prudens - **сава** sabb. 46.

добросънѣдьнъ adj. ἐδώδιμος edulus.

добросъставлиенъ adj. bene compositus: minus bene εὐσύνοπτος conspicuus -**вленъ** man.

добросъставьнъ adj. bene compositus, de navi psalt.-int.

добросъсъ adj. εὔμασθος pulchras mammas habens -**соса** f. ex.

добросѣньнъ adj. εὔσκιος umbrosus triod.

доброта f. κάλλος bonitas, pulchritudo cloz I. 550. 569. sup. ant. hom.-mih. man. ἀρετή virtus sup. svjat. op. 2. 2. 81. 302. io.-dam. ἡδονή laetitia op. 2. 2. 325.

добротворивъ adj. εὐποιός beneficus.

добротворитель m. εὐποιός beneficus psalt.-int.

добротворительница f. εὐποιός benefica.

добротворительнъ adj. εὐποιός beneficus.

добротворьнъ adj. εὐποιός beneficus.

добротворение n. beneficium -**рен**- sborn.

добротекъ adj. εὔροος pulchrifluus triod.

добротечьнъ adj. bene currens clim. -**чние кони** alex.-mih. 13.

добротолюбие n. φιλοκαλλία amor pulchri.

доброточьнъ n. εὔροος pulchrifluus.

добротьнъ adj. κάλλιστος pulcherrimus ex. ἐνάρετος virtute praeditus op. 2. 2. 198.

добротѣлесьнъ adj. εὔσωμος qui est corpore bene constituto.

доброугодьнъ adj. εὐάρεστος gratus.

доброумьнъ adj. θελξίνοος animum demulcens man.

доброустройнъ adj. bene constitutus psalt.-int.

доброучительница f. καλοδιδάσκαλος pulchri magistra šiš. 173.

доброучительнъ adj. καλοδιδάσκαλος pulchra docens ant.

доброхвальнъ adj. honorificus.

доброходьнъ adj. bene incedens ex.

доброхотьнъ adj. ἱλαρός hilaris.

доброхотѣние n. hilaritas.

доброхрабръ adj. fortis.

доброхждожьнъ adj. καλλιτέχνης elegans artifex -**жный** man.

доброхждожьнѣ adv. artificiose men.-mih.

доброчиньство n. εὐταξία bonus ordo men.-mih.

доброчьстивъ adj. εὐσεβής pius sup. sborn. hom.-mih.

доброчьстие n. εὐσέβεια pietas sup. hom.-mih. op. 2. 1. 13. -**чес**- op. 2. 1. 81.

доброчьсть f. ἀρετή virtus sup. 306.

доброчьстьнъ adj. εὐσεβής pius sup.

доброчьстьнѣ adv. εὐσεβῶς pie op. 2. 2. 301.

доброчадие n. εὐτεκνία boni liberi men.-mih.

доброчадъ adj. bonam prolem habens men.-mih.

доброчастьно adv. εὐτυχῶς feliciter: male -**чьстно** man. 94.

доброшарие n. εὔχροια bonus color hom.-mih.

доброшарьнъ adj. bonum colorem habens men.-mih.

доброжтробие n. εὐσπλαγχνία misericordia io.-clim.

добръ adj. καλός pulcher; ἀγαθός bonus sup. ostrom. man. -**ра дѣаниа** virtus antch. -**ра дѣтѣль** virtus psalt.-theod. -**ра дѣла** κατόρθωμα recte factum cloz 1. 537. virtus ex.-op. 2. 1. 23. -**ро дѣло** virtus men.-mih. -**ръ изборъ** virtus io.-dam. -**ръ нравъ** psalt.-theod. greg.-naz. proph. -**ра маслина** opponitur **дивиа**, **свеѣпа** io.-sin. περικαλλής perpulcher sup. 254. ἀνδρεῖος fortis hom.-mih. -**ри моужи** š.-gl. 95. -**ри людие** sbor.-kir. 54. **по - риехъ людехъ** mon.-serb.: male **добрыдъжда** mat. pro **добры дъжда** comparat. **додрѣи** sup. **добрѣе** ostrom. sborn. **добрѣе ти есть** marc. 9. 43. kryl. cf. goth. * daban convenire lit. dab-inti ornare dabnus ornatus.

добрько m. nom. propr. viri, haeretici lit.-mih.

добрыни f. ἀρετή virtus ant. ant.-vost. psalt.-syn. op. 2. 2. 261. hom.-mih. leont. μακαριότης beatitudo io.-dam. op. 2. 2. 298.

добрынь adj. poss. dobrynjae bor. 62.

добрѣ adv. καλῶς bene cloz I. 8. 76. 509. 723. sup. ostrom. hom.-mih. leont. - **говѣ** εὐλαβῶς religiose cyr.-hier. - **пооувьрзенъ** compunctus io.-clim. ἄγαν valde - **быстро течение** hes.: nota **погибе добрѣговѣние** cyr.-hier. izvêst. 8. 76.

добрѣшти -бръгж -бръжеши vb. obser-

vare доньдеже вси благыдыни боудоу се добрѣщи glag.-omišlj.

добыти, добждж, добждеши vb. adipisci prol. alex.-mih. meth. 6. misc. chron. mon.-serb. cum gen.: одежде - men.-mih. спасениа - men.-leop. - дѣтища prol.-mih. -бы сь нимь трехъ сыновь prol.-mih. чьто ѥсть, ѥгоже добысть оу моужа си; hom.-mih. 88. cum acc.: одеждоу - leont. let. dabût nsl. dobiti, -bôdem trub. dobit f. lucrum meg. croat. victoria luč. добычие lucrum ber.

добытиѥ n. lucrum -бит- mon.-serb. 236. fenus -бит- mon.-serb. 355. -битьѥ mon.-serb. 333. 334.

добытъкъ m. τὰ ὑπάρχοντα facultates esth. 3. 13. - proph. krmč.-mih. 66. krmč. bell.-troj. 4. 11. krk. chron. duš. 154. mon.-serb. pecus misc. gram. 22. duš. 64. 193. fenus mon.-serb. nsl. dobitek, dobiček bulg. dobitъk pecus pokl. 1. 34. cf. bulg. imane pecus rum. добиток animal.

добыть f. fenus -бить mon.-serb. 287. 298. 299 etc. victoria mon.-serb. 479. 481.

добѣгнжти -нж -неши vb. καταλαμβάνειν assequi men.-vuk. - цароу prol.-mart. - до кого prol.-cip.

довести -ведж -ведеши vb. adducere š.-gl. 63. bell.-troj. 10. alex.-mih. 158. sim. I. 1. pat.-mih. duš. men.-serb. παριστάναι producere ant.-hom. προξενεῖν parare sup. 386. - сѧ deduci.

довлити сѧ -влѭ сѧ -влиши сѧ vb. ἐπαρκεῖν contentum esse -влить се имь šiš. 167. - се небесемь men.-mih. сими -вълимь сѧ antch. -вълѥнь sup. -вьлень contentus, valens glag.

довлѣвати -влѭ -влѥши vb. ἀρκεῖν sufficere ant.-hom.

довлѣниѥ n. αὐτάρκεια sufficientia šiš. 168. antch.

довлѣтельнъ adj. ἀρκῶν sufficiens.

довлѣти -влѭ -влѥши et -влѣѭ -влѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere довлѣѭть ostrom. -влеть sufficit hom.-mih. chrys.-lab.: male -влеть ми ἀρέσκει μοι placet mihi men.-vuk.; -влѣи contentus esto dioptr. -влѣють ѥи κατισχύσουσιν αὐτῆς vincent eam hom.-mih. cf. довол́ѣти, довълѣти.

довлѣщти -влѣкж -влѣчеши vb. παρασύρειν attrahere prol.

довлѣати -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere leont. contentum esse своими си -лѣи dioptr. ἱκανοῦσθαι idoneum esse pent.-mih.

довлѥтворити -рѭ -риши vb. satis facere par.

довлѥтворѥниѥ n. satisfactio par.

доводити -ждж -диши vb. adducere chron.

доводъ m. argumentum par.

довозити -жж -зиши vb. advehere mon.-serb.

довола adv. ἀρκούντως satis pat.

доволити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. contentum esse -лимъ сѧ сими antch. вьсѣми да -лить се sabb. 27.

доволиѥ n. αὐτάρκεια sufficientia ant.

доволовати -лоуѭ -лоуѥши vb. ἀρκεῖν sufficere pat.

доволъ m. ἱκανότης sufficientia ant. šiš. 99. αὐτάρκεια sufficientia вьсакь - имоуще šiš. 133. - имжште cloz I. 655. - имоуще ἀρκούμενοι contenti hom.-mih. δαπάνη sumptus op. 2. 1. 134. cf. op. 2. 2. 79. 260: nota вьси по доволе вьзеше alex.-mih. 179. довълъ antch. c. 45. bis. luc. 14. 28. - kryl. op. 2. 1. 152. дай чревоу ѥже на довълъ sborn.

доволь f. necessitas вьсакоу - испльнихь mon.-serb. 17. 47.

доволь adv ἀρκούντως satis pat. ant.-hom. ber. nsl. dovoli satis.

довольнъ adj. ἱκανός, ἀρκῶν sufficiens sup. ant. prol.-mart. svjat. mon.-serb. valens sup. землю -на sim. II. 4. лѣта -на; дьни -ни; злато -но ἀρκετός sufficiens prol.-mart. αὐτάρκης, ἀρκούμενος contentus hom.-mih. šiš. 185. - чимь krmč.-mih. - оурокы men.-leop. - оброкы sim. I. 24. - хлѣбомь greg.-lab. - власѣною sabb. 26. -на бысть ἤρκεσεν suffecit šiš. 166. не бы доволѥнь вь клетѣ greg.-lab. довьльнъ sup. cloz I. 585. ostrom. io.-clim. krmč.-mih. довълънъ svjat. op. 2. 2. 431. sborn. -ленъ zlatostr. -вьлень sup. 41. 192. 200. 405.

довольнѣ adv. satis -нѣ bell.-troj. leont. sabb. 23.

довольство n. ἱκανότης sufficientia mir. mon.-serb. - сьтворити men.-mih.

довольствовати -воуѭ -воуѥши vb. διαρκεῖν sufficere men.-vuk. ἀνήκειν pertinere part. -вовлѥ men.-vuk. - сиримь prol.-mart.

довольствьнъ adj. sufficiens prol.-mart.

доволѣниѥ n. αὐτάρκεια snfficientia 1. tim. 6. 6. - vost.

доволѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere, contentum esse alex.-mih. 107. men.-leop. bor. 17. ev.-syn. a. -лѣюще соущими hebr. 13. 5. - vost. nsl. dovo-

lêti contentum esse cf. **довлѣти, довълѣти.**

доврьгнѫти -нѫ -нєши vb. iaciendo consequi krk.

доврьшити -шѫ -шиши vb. πληροῦν perficere.

довълати -лаѭ -лаєши vb. ἱκανὸν εἶναι, ἱκανοῦσθαι idoneum esse, sufficere **-вьлаєть** greg.-naz. iez. 44. 6. - vost. **-вла** iez. 34. 18. - vost. **-вьла** mat.

довълити сѧ v. **довлити сѧ.**

довълъ v. **доволъ.**

довъльнопорѫчьникъ m. ἱκανοδότης satisdatur **-вьл-** hom.-mih. 183.

довъльнъ v. **довольнъ.**

довъльство n. συμμετρία modus **-вл-** sup. 379. 5. χρεία necessitas **-вл-** sup. 397. 7.

довълѣти -лѣѭ -лєши et **-лѣѭ -лѣєши** vb. ἀρκεῖν sufficere sup. **нє -лѣєть сє** svjat. **-вьлєть** sup. ostrom. **-вълєть** zlatostr. **-вьлєтъ** sup. cloz I. 524. **-вълѣє** op. 2. 2. 371. ev.-syn. b. **-вьлѣєть** io.-clim. **-вьлѣѭть** ostrom. **нє -лѣ си нюдѣомъ** cloz I. 734. - **сѧ: о своєи женѣ - сѧ** cloz I. 121. cf. **довлѣти, доволѣти.**

довѣдѣти сѧ -вѣмь сѧ -вѣси сѧ vb. γιγνώσκειν cognoscere sup. 84. 324. svjat. krmč.-mih.: nota **нє довѣдѣ** nescio hom.-mih. **нє довѣды иного єзыка** men.-mih. **нє -дѣаше єзыкоу апостольскоу** hom.-mih. 100. nsl. dovediti se hung.

довѣштавати -ваѭ -ваєши vb. κατηγορεῖν arguere cyr.-hier.

догадъ m. coniectura alex.

доглаголавати -ваѭ -ваєши vb. καταγινώσκειν reprehendere **писаньство -вадѫ** greg.-naz.

доглаголати -лѭ -лєши vb. κατηγορεῖν accusare cyr.-hier. - **до кого** proph.

доглаголовати -лоуѭ -лоуєши vb. κατηγορεῖν accusare proph.

доглаголєвати -ваѭ -ваєши vb. κατηγορεῖν accusare greg.-naz.

догма f. δόγμα dogma typ.-chil.

догматисати -саѭ -саєши vb. δογματίζειν dogmata tradere tur.

догматъ m. δόγμα pl. acc. **-ты** typ.-chil. loc. **-тѣхъ** bon.

догматъчьнъ adj. dogmaticus psalt.-int.

догнати, дожєнѫ, дожєнєши vb. καταλαμβάνειν assequi sborn. - **до послоухъ** men.-mih.

договарꙗти сѧ -рꙗѭ сѧ -рꙗєши сѧ vb. pacisci **-ра-** mon.-serb. 371.

договорити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. pacisci mon.-serb. 371.

договоръ m. pactum mon.-serb. 341.

договорєниє n. pactum **-рє-** mon.-serb. 453.

догодати сѧ -даѭ сѧ -даєши сѧ vb. evenire mon.-serb. 327. 333.

догъматисовати -соуѭ -соуєши vb. δογματίζειν dogmata tradere pan.

догъматъкъ m. ἐκσκέπτωρ exceptor, recte dogmaticus **даг'матєчє** zlatostr. - saec. XI.

догъматьнъ adj. dogmatum **-гьм-** vost.

догънати v. **догнати.**

додрьжати -жѫ -жиши vb. tenere **чєго нѣхъ додєржати;** chron. 1. 163.

додоумати сѧ -маѭ сѧ -маєши сѧ vb. consilio assequi **высока стола** - pam. 237.

додѣвати -ваѭ -ваєши vb. ἀναγκάζειν cogere - **комоу** prol.-mart.

додѣꙗти сѧ -дѣѭ сѧ -дѣєши сѧ vb. molestum fieri **додѣꙗ сє намь ороужиє** misc. 31. rum. **доднѣлъ** molestia.

дождати -ждоу -ждєши vb. exspectare sabb. 19. hom.-mih. **свѣта нє дожда** vost. **нє - свѣта** prol.-mart. - **сѧ** chron. cf. **дожьд-.**

дожє adv. ἄχρι usque - **до** io.-clim. domet. - **и до** chron. - **и до сєго дьнє** šiš. 5. cf. dosda fris. 2.46. e **дожє да.** bulg. dur da milad. cf. **дажє** et **дожи.**

дожи adv. ἄχρι usque - **до** svjat. sup. io.-clim.; **дожии до** sup. 1. 86. 90 etc. **дожєи до** svjat.; e **дожє и до** natum recte scribes **дожи и до** cf. **дажє, дожє, дори.**

дожидати -даѭ -даєши vb. ἀναμένειν exspectare psalt.-theod.

дожьдати -ждѫ -ждєши et **-жьдѫ -жьдєши** vb. ἀναμένειν exspectare **-жьдѣмъ** sup. 68. cf. **дожд-.**

дозвати -зовѫ -зовєши vb. advocare prol.-cip. men.-vuk. - **до сєбє** meminisse mon.-serb. 369.

доземьнъ adj. ad terram pertinens alex.

дозоратаи m. inspector trigl. alex.

дозьрѣти -зрѭ -зриши vb. ἐφορᾶν observare, contemplari, intueri sup. men.-mih. sabb. 20. mon.-serb. - **кого** nom.-bulg. **аще поимы творѧщихъ ми дозрю** tur. **дозрѣ цѣсарьства нєбєснааго** hom.-mih. 133. **наши очи нє дозрита** hom.-mih.

доидєжє conj. ἕως ἄν, ἕως οὗ donec sup. 28. ostrom. psalt.-saec. XII. bon. ant. glag. i. e. **до идєжє.**

доиждє conj. donec sup. 18. **доиждєжє** sup. 56.

доилица f. τροφός nutrix cyr. 1. šiš. 150.

τιθηνός nutrix kruš. pent.-mih. - **съ тєлятомъ** bor. xv. **єхиnи и -цє и пчєлы** dioptr.-lab.

доильница f. τροφός nutrix pent.-mih. prol.-cip. men.-vuk. **-ли-** š.-gl. 63.

доимѣти -мамь -маши vb. satis habere ne - ἀπορεῖν egere sup. 69. **нє -мамь** men.-mih. 197. **нє -мамь злата** leont.

дойница f. λοχευομένη fetans (ovis) psalt.-syn. 77. 71. **-ницъ**. bon.

доискати ся -иштж ся -иштєши ся vb. invenire, acquirere **мы ся доискахомъ нхъ оружиємъ** per. 4. chron. - **мудрости** tur.

доитєль m. τιθηνός nutriens proph.

доити, доѭ, доиши vb. θηλάζειν lactare sup. ostrom. pat.-mih typ.-chil. lavr.-op. 11. š.-gl. 63. krmč.-mih. pent.-mih. mulgere **доимиє кошоутоу** mir. 109. - **ся** chrys.-lab nsl dojka; krava dojica habd. kozodoj caprimulgus habd. rum. **дойкъ** ser. dhê (dhajâmi) bibere, lactere dhâtr nutrix dhênus vacca lactens zend daina weibchen gr. θῆσθαι mulgere lat. filius, femina goth. daddja ahd. tâu lacto curt. 1. 307. Bopp 1. 67. de daddja ztschr. f. deutsches alterth. 12. 396. ztschr. 4. 403; 7. 196. let. de mammam dare dels filius, lactens. radix est **ди, дѣ**, a qua etiam **дѣва** et **дѣтя** pendent: cf. **пѣти, поѭ**.

доити -идж -идєши vb. ἐφικνεῖσθαι, φθάνειν pervenire ant. καταλαμβάνειν occupare sup. - **клѣти** men-mih. - **града** prol.-mih. - **страны фрачьскыѩ** prol.-mih. - **свєтыхъ мѣсть** men.-mih. - **кыѥва града** bor. 11. - **содомъ и гоморъ** vost. - **славы** nom.-bulg. - **моужьскыѩ възрасти** prol.-saec. xv. - **спѣха** antch. **толика зла доидє** svjat. - **сконхъ си** sabb. 132. - **на 'трапєзоу** men.-vuk. **-дємь до тоудоу** greg.-lab. **-дошє тоу** greg.-lab.

дойчикъ m. collactaneus -, **кой бѣшє съ нимъ єдино млѣко салъ** bell.-troj. 29: fortasse pro **-чиштъ**.

докасати -саѭ -саѥши vb. pertingere glag.

докитъ m. δοκίτης ἀστήρ stella quaedam georg.-šaf. 292. cf. Sylburgii sarac. 73. 101.

доконати -наѭ -наѥши vb. perficere azbuk.

доконьчавати -каѭ -ваѥши vb. ἀποσώζειν salvum deducere men.-mih.

доконьчати -чаѭ -чаѥши vb. τελεῖν finire leont. op. 1. 216. chron. **чєсо ѥсмь ѥщє нє -чалъ**; τί ἔτι ὑστερῶ; ostrom. **ѥщє ѥдиного нє -чалъ ѥси** ἔτι ἕν σοι λείπει ostrom.

докопати ся -паѭ ся -паѥши ся vb. fodiendo pervenire chron.

докосьнъ adj. ἁπτός qui tangi potest **-сно мыслиѭ** ex.

докоука f. vexatio trigl. e russ.

докоучати -чаѭ -чаѥши vb. molestum esse - **комоу** men.-leop. e russ.

дола f. μέρος pars **три -лы злата** bell.-troj. lit. dala.

долагати -гаѭ -гаѥши vb. addere proph.

долєжати -жж -жиши vb. κοιμᾶσθαι dormire kruš. exod. 23. 18. - pent.-mih.

долина f. κοιλάς vallis mon.-serb. 186.

долитъ adj. cavernosus, foraminosus ex.

доличити ся -чж ся -чиши ся vb. convinci, uti videtur **а моужъ -чить ся** per. 43. 16.

долоу adv. κάτω infra, deorsum sup. - **низрииоути** mir. - **низврѣщи** prol.-mart. **спадє** - šiš. 36. **падє сє** - prol.-mih. - **сь выше кръжє сєкє** prol.-mart. - **влѣщи** hom.-mih. krk. - **сьходити** hom.-mih. - **зрѣти** greg.-lab. **очима - зьряштє** sborn. - **поницати** ioann. - **проникноути** proph. - **очи имѣти** chron. - **лѣганиѥ** chrys.-lab. **до** - sup. **отъ горы до** - sborn. **изъ** - men.-leop. **оть** - prol.-cip. men.-leop. **оть издолоу** men.-vuk. **сь** - pat.-šaf. **сь - огниємь жєгомь** prol.-mart. **огнь запалити сь** - prol.-mart. **ризы влѣщи по** -: nota comparat. **долѣйшє: долоу понича окомь, а долѣйшє мждрованиємь** io.-sin.

долоупєривъ adj. κατωφερής qui deorsum fertur **-пѣр-** io.-dam.

долъ m. ὀπή foramen **-ли очєсьнии** bon. psalt.-saec. xi. βάραθρον fovea men.-vuk. vallis glag. λάκκος fovea pent.-mih. **из -ла** κάτωθεν in profundo men.-mih. **до -ла** ἕως τοῦ κάτω deorsum, in profundum op. 1. 241; 2. 2. 56. kryl. ev.-syn. a. comparat. **долѣй** pat. nsl. zdolaj lex. zdolê: ozdolaj trub.: nota in vocabulis **долъ** goth. dal ahd. tal consonas initiales non quadrare, si radix statuitur scr. dal findi vel dr findere cf. Bopp 1. 120. Pott 1. 283. et **дъпти, дѣлъ**.

долъкъ m. fovea **на долакь** deorsum mon.-serb. 115.

долъфинъ m. δελφίν delphin op. 2. 2. 263. antch. **долф-** vost. croat. dupin verant.

дольнъ adj. κοιλάδος vallis dial. **-нѣй** inferior chrys.-lab.

дольнь adj. ὁ κάτω infernus sup. ex. pat.

ant. isaak. - **царь** prol.-mih. **до кости -нее** nom.-mik. 135.
дольскъ adj. vallis glag.
дольць m. vallicula glag.
долѣ adv. κάτω infra; humi sup. 404. - **лежати** hom.-mih. - **лѣганние** sabb 26. **низвлачити** - dioptr. - **съвести** io.-sin. - **зрѣние имѣти** chrys.-lab. **оть** - chrys.-lab. nsl. dole, doli.
долѣсти -лѣзж -лѣзеши vb. rependo pervenire **не могоуть долѣсти двора моего** nest.
долѣшьнь adj. ὁ κάτω, ὁ ὑποκάτωθεν qui infra est svjat. hom.-mih. iez. 42. 5. - proph. -**нааго обрата** greg.-naz.
дома adv. ἐν τῷ οἴκῳ domi sup. ostrom. mon.-serb. οἴκοθεν domo sup. nsl. doma; domanj adj.
домаживьць m. ἐντόπιος incola šiš. 39.
домачадница f. οἰκογενής domi nata, vernacula gen. 15. 2. 3. -paroem. - vost.
домачадьць m. οἰκογενής domi natus, vernaculus hom.-mih. - **и коуплѥный** pent.-mih. οἰκειακός familiaris krmč.-mih.
домаштьнь adj. domesticus matth. 10. 25. - ev.-grig. -**чьнь** in fontt. russ. a **домашть** nsl. domači serb. domaći alb. domakjin dives cf. -**машьнь**.
домашьнь adj. οἰκειακός, ὁ κατ' οἶκον domesticus ostrom. šiš. 71. 147. περίοικος vicinus hom.-mih. σύσκηνος domesticus leont. pent.-mih. ἀναγκαῖος necessarius -**ныи пища** men.-vuk. -**ишнѣго** cloz I. 356. cf. -**маштьнь**.
доментие m. δομέτιος dometius prol.-mart.
доменътиановъ adj. poss. δομετιανοῦ dometiani -**ньтиан-** men.-vuk.
доменътианъ m. dometianus -**ньт-** šiš. XIV.
доместикъ m. δομέστικος domesticus, genus dignitatis ecclesiasticae et civilis sup. prol.-mih. mir. per. 10. 18. cf **дем-**.
доместиньскъ adj. domestici - **чинъ** men.-leop.
дометианъ m. dometianus sup. -**тианъ**, -**тианосъ** svjat.
дометие m. dometius sabb. 75. sg. gen: -**тиы** sup.
доминиште n. οἰκητήριον domicilium.
домоблюститель m. οἰκοφύλαξ custos domus.
домови adv. οἴκαδε domum **поидоуть** - chron. **поусти-** chron. - **идоуще** op. 2. 2. 114. cf. -**вь**.
домовитъ adj. οἰκοδεσπότης pater familias ostrom. ephr. tur. op. 2. 2. 240. bor. 34.
домовитьць m. οἰκήτωρ incola men.-mih. pater familias **добры - изиде сѣмени своѥго** ephr.-belg.
домовладыка m. οἰκοδεσπότης pater familias.
домовь adv. οἴκαδε domum op. 1. 13. chron. per. men.-leop. **отъходити** - krmč.-mih. 95. **отити** - prol.-mih. **домомь** mon.-serb. 177. nsl. domov trub. crell. cf. -**ви**.
домовьникъ m. pater familias alex. **аще ратай, аще же рабь, аще** - krmč.-mih. 320. πανδοχεύς caupo men.-vuk.
домовьнъ adj. domus **соудий** - krmč.-mih. -**вныѥ двери** hom.-mih. -**вни найми** krmč.-mih. 287. -**вни людние** sbor.-kir. 57. -**вно течение** alex.-mih. 21. -**вьная молитва** sborn.
домодръживъ adj. οἰκουρός domus custos, pater familias tit. 11. 4. - vost.
домодръжица m. οἰκουρός domus custos, pater familias šiš. 173. kozm. alex.
доможирьць m. οἰκογενής vernaculus chronogr.-vost.
домоздание n. οἰκοδομή aedificatio.
домоздатель m. οἰκοδόμος aedificator.
домоздательство n. οἰκοδομή aedificatio.
домолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. rogando impetrare per. 57. 28.
домородьнъ adj. οἰκογενής vernaculus chrys.-lab. alex.
доморождение n. πατριά familia exod. 12. 3. - pent.-mih.
домостражь m. domi custos trigl.
домостроитель m. oeconomus ber.
домостроительница f. oeconoma frag.-serb.
домосѣдъ m. domi sedens alex. e russ.
домочадьнъ adj. vernaculus -**чедниѥ соултана** steph.
домочадьць m. οἰκογενής vernaculus pat. glag.-stul. cf. **домач-**.
домъ m. οἶκος, οἰκία domus sup. šiš. 37. οἰκετεία ostrom. θεραπεία famulitium ostrom. -**ма назидати** sabb. 65. facultates sabb. 166. ecclesia mon.-serb. 93. 19. -**моу владыка** izvêst. 8. 76. gen. -**моу** sup. cloz I. 262. cyr. 2. hom.-mih. sabb. 190. et **дома**; loc. -**моу** sup. šiš. 170. svjat. pl. nom. **домове** krmč.-mih. sim. I. 7. scr. damas, dam domus gr. δέμω lat. domus curt. 1. 265. cf. **джбръ**.
домыслити сѧ -шлѭ сѧ -слиши сѧ vb. συνιέναι intelligere men.-vuk. hom.-mih. - **чемоу** chrys.-lab. isaak. tur. comprehendere sup. **не** - ἀπορεῖν haesitare sup. **не - слꙑшамъ се имъ о семь** ev.-trn.
домыслъ m. ἔννοια cogitatio men.-vuk **по -слоу рѣшѧ** dioptr.

домъісльнъ adj. νοητός qui mente percipitur ex.
домъішлꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗєши сѧ vb. ἐννοεῖν cogitare op. 2. 2. 630. alex. **нє** - ἀπορεῖν haesitare šiš. 120. **нє** - ἀγνοεῖν ignorare cloz I. 653. 659. hom.-mih.
домъішлєниє n. cogitatio **-лєн-** krmč.-mih.
домьць m. οἰκίδιον domuncula alex.
донабъдѣти -ждѫ -диши vb. servare **-дѣ мє сицєваго позора** hom.-mih. 140. **нє оставі, єжє -дѣ** hom.-mih. 165.
донатиꙗнинъ m. δονατιστής donatista krmč.-mih. **донот-** ibid.
донатиꙗньскъ adj. donatistarum krmč.-mih.
донєсти -сѫ -сєши vb. παραφέρειν afferre sup. ant.-hom. proph. sim. I. 13. men.-mih. bor. mon.-serb.
доносити -шѫ -сиши vb. afferre duš. **доношєнъ** maturus, de partu **нє - породъ** russ. **недоносъ**.
доносьникъ m. afferens, uti videtur **-сиици сьпасоу** greg.-lab.
доньда conj. donec **-нда** op. 2. 2. 86. **дондажє** op. 2. 2. 86. cf. **доньдє**.
доньдє conj. ἕως οὗ, ἄχρις οὗ donec chron. **доньдєжє** sup. **дондєжє** sup. **прѣждє -дѣжє** šiš. 41. cf. **доньда**.
доньждє conj. ἕως οὗ donec sup. 33. 102. 116. 261. 265. op. 1. 199. **-ждєжє** greg.-naz. sup. 57.
доньжє conj. ἕως ἄν donec šiš. 5. **донжє** ev.-syn. a.
донєлижє conj. donec **-нєл-** vost. cf. **-лѣжє, єли**.
донєлѣжє conj. ἕως ἄν donec vost. cf. **-лижє**.
донѫдити -ждѫ -диши vb. ἐκβιάζειν vi adigere ant.
дооглвити -влѭ -виши vb. ὀχλεῖν vexare ant. antch. op. 2. 2. 261.
допаднѫти -нѫ -нєши vb. incidere - **до роукє** misc.-serb.
допасти -падѫ -падєши vb. advolare **пьтицоу -падьшоу кь вѣтвамь** prol.-mart. obtingere **що ни допадє добитьѣ** mon.-serb.
допасть f. περιφορά distractio **отнишиє имать отъ вънѣшьнꙗꙗ -сти** greg.-naz.
дописати -шѫ -шєши vb. scripturam finire krmč.-mih. op. 1. 233; 2. 2. 177.
доплатити -штѫ -тиши vb. persolvere mon.-serb.
доплоути -пловѫ -пловєши vb. appellere sabb. 172. misc. bell.-troj. - **града** men.-mih. - **подъ трож** bell.-troj. 14. cf. **доплъіти**.
доплъзѣти -жѫ -зиши vb. rependo pervenire **рогозниꙗ** - sabb. 210. 212.
доплъіти -плъівѫ -плъівєши vb. navigando pervenire men.-leop. in fontt. russ. cf. **-плоути**.
доповѣдати -даѭ -даєши vb. nunciare leont.
допроводити -ждѫ -диши vb. comitari usque ad aliquem locum exod. 20. 20. - vost. chron. steph. sabb. 84. men.-mih. διασώζειν salvum perducere šiš. 44. - **до тоудоу** greg.-lab. **-вадити** russ. men.-leop. vita-theod.
допоустити -штѫ -стиши vb. mittere bell.-troj. 30. chron.
допоуштати -штаѭ -штаєши vb. mittere mon.-serb. 339.
допѣвати -ваѭ -ваєши vb. κατεπᾴδειν cantu placare **-ваєть доухъ зълъіхъ** greg.-naz.
дора f. ἀντίδωρον antidorum nom.-vuk. alex. pl. n. **дора ꙗсти** pam. 182.
дорєшти -рєкѫ -рєчєши vb. μέμφεσθαι vituperare **да нє дорєчєть доусѣ** op. 2. 2. 55. cyr.-hier. cf. **доглаголати**.
дори adv. ἄχρι usque - **до** domet. mon.-serb. - **дондєжє** alex.-mih. 106. conj. donec mon.-serb. bulg. dori bulg.-lab. dor do pokl. 1. 41. croat. deri luč. serb. deri do mik. cf. **дожи**.
дорицати -цаѭ -цаєши vb. αἰτιᾶσθαι, κατηγορεῖν accusare zlatostr. - saec. XV. cyr.-hier.
дорокъ m. μέμψις vituperatio op. 2. 2. 57.
доростолъ m. dorostolum prol.-vuk. prol.-mih.
доръвати -вѫ -вєши vb. debellare - **комоу** glag.
доръівати -ваѭ -ваєши vb. incitare **дорив-** glag. cf. **доръвати**.
досада f. ὕβρις iniuria mon.-serb. rum. **досадъ, досъдєск**.
досадитєль m. ὑβριστής iniuriosus sup. ioann. krmč.-mih. šiš. 48. 163. 234.
досадитєльнъ adj. ὑβριστικός contumeliosus ant.
досадитєльство n. ὑβρισμός iniuria.
досадити -ждѫ -диши vb. ὑβρίζειν iniuria, ignominia afficere sup. ostrom. nom.-mik. maledicta coniicere sup. 113. - **комоу; досаждєноу бъівъшоу новоу** io.-sin.
досадьникъ m. iniuriosus isaak.
досадьнъ adj. ὑβριστικός contumeliosus ant.-hom. iniucundus **-дна пища; -дно брашно** hom.-mih.

досаждати -даѭ -даѥши vb. ὑβρίζειν iniuria, ignominia afficere sup. mon.-serb. ἀτιμάζειν contumelia afficere - **комоу** op. 2. 1. 146.

досаждениѥ n. ὕβρις, ὕβρισμα contumelia sup. cloz I. 569. II. 80. ant. **-сажд-** psalt.-syn.

досити -шѫ -сиши vb. εὑρίσκειν invenire marc. 14. 40. - ev.-syn. b. deut. 21. 21. - vost. zlatostr. - **сѧ** deut. 21. 22. - vost. cf. **десити**.

дослати -шлѭ -шлѥши vb. mittere alex.-mih. 185. mon.-serb.

досочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. quaerendo invenire **а кто самъ своѥго холопа досочитъ сѧ** russ. chron.-vost.

доспѣвати -ваѭ -ваѥши vb. venire isaak. per. 58. 3; 87. 6. παρατείνειν pertinere men.-vuk. ἀποσώζεσθαι firmum consistere **доспѣваетъ слово се** kozm.

доспѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. venire misc. io.-sin. isaak. sim. I. 4. **-спѣ владычьства сына** sim. I. 16. **-спѣ повелѣниѥ** prol.-mart. **-спѣ до мѣста** men.-vuk. - **до царьства** men.-vuk. absolvere **бысть -спѣна цьркы** bor. 32. absolvi mon.-serb. 91. rum. **доспеск** fermentari.

доспѣхъ m. αἰγίς scutum hes. 17: habes etiam prol.-cip.: nota **не емлите съ собою -ховъ ни щитовъ** etc. vost. 1. 82.

достати -станѫ -станеши vb. ἀρκεῖν sufficere kruš. pent.-mih. **не -ста ѥмоу ни мало ни велико** sup. **не -стало ѥсть покрова** men.-mih. **не -станетъ** ostrom. **не -ставъшоу виноу** ὑστερήσαντος οἴνου ostrom. doztalo fris

достатъчьнъ adj. sufficiens kruš.

достигнѫти -нѫ -неши vb. ἐφικνεῖσθαι, φθάνειν, καταλαμβάνειν assequi - **мѣсто, градъ** prol.-mart. - **єдесь, врата** men.-vuk. - **горoу, рѣкоу** prol.-cip. - **глѫбокоую старость** men.-vuk. - **тура, солоуна** men.-vuk. - **светыѥ горы адонь** sabb. 172. - **възраста** men.-leop. - **сѣдинь** prol.-mih. - **до села**, - **до острова** prol.-mart. - **коньчьнаго течении** men.-vuk. - **и до мора** prol.-mart. - **краю** men.-mih. - **вь моужа съвръшена** prol.-mart. ἐξαρκεῖν sufficere num. 11. 23. - pent.-mih. **-нетъ оуслоужити** men.-mih. προέρχεσθαι progredi man.

достиженниѥ n. pervenire ant. io.-sin.

достижимъ adj. ἐφικτός quem assequi possumus pat.

достижьнъ adj. ἐφικτός quem assequi possumus.

достизаниѥ n. assecutio.

достизати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἐφικνεῖσθαι assequi dial. isaak. - **келию** sabb. 76. **-заетъ въсточниѥ страны** ok. 52. - **на небо възити** chrys.-lab.

достишти -стигѫ -стижеши vb. venire men.-vuk.

достоблаженъ adj. dignus, qui beatus praedicetur **-нный** ok. 51.

достоблажьнъ adj. ἀξιομακάριστος dignus, qui beatus praedicetur.

достовѣриѥ n. probabilitas krmč.-mih.

достовѣрьнъ adj. ἀξιόπιστος fide dignus ant.-hom psalt.-int. men -mih. duš. mon.-serb.

достодивьнъ adj. ἀξιοθαύμαστος dignus admiratione alex.-mih. pat.-mih. ok. 52. 54.

достойникъ m. homo dignus - **божий** ephr.-vost. ephr.-belg.

достойно adv. digne sup. cloz I. 439. - **званиа вашего** meth. 9.

достойноборьць m. ἀξιόμαχος idoneus ad pugnam chrys.-lab.

достойновати -ноуѭ -ноуѥши vb. dignum esse, dignum haberi antch. vost.

достойновѣрьнъ adj. fide dignus sup. hom.-mih.

достойнопаматьнъ adj. memoria dignus io.-sin.

достойнохвальнъ adj. laude dignus io.-sin.

достойночоудьнъ adj. admiratione dignus.

достойнъ adj. ἄξιος dignus cloz I. 2. 941. vita-theod. - **ранамъ** greg.-naz. - **плачоу** chrys.-lab. **хлѣбъ** - **ѥстьствоу** ἐπιούσιος sufficiens ev.-saec. xii. - vost. ev.-syn. b. kryl. - **порока** isaak. - **свещеньства** typ.-chil. **кръвь небесь -на** hom.-mih. - **слоужбы** krmč.-mih. ἱκανός idoneus ostrom. ἐπιβάλλων pertinens **-на часть** ostrom. **-но ѥсть** ἔξεστι licet ostrom. **-стоѥнъ** vita-theod. **-стоенъ** bon. rum. **дестойник** idoneus.

достойньнъ adj. dignus svjat. sup. 82. 141. 160 etc.

достойньство n. ἀξία dignitas sup. dial. sabb. 1.

достойньствовати -воуѭ -воуѥши vb. κληροῦσθαι clericum fieri ant.

достойнѣ adv. digne - **того** sup. 215.

достолѣпъ adj. ἀξιοπρεπής decorus.

достолѣпьнъ adj. ἀξιοπρεπής decorus mon.-serb.

достославьнъ adj. gloria dignus pat. ἀξιέπαινος laude dignus men.-vuk.

достословьнъ adj. ἀξιόλογος mentione dignus krmč.-mih. mir. par.

достохвальнъ adj. laude dignus bor. 85. mon.-serb.
досточоудьнъ adj. ἀξιοθαύμαστος admiratione dignus io.-sin. **-чюд-** leont.
досточьстьнъ adj. ἀξιοτίμητος pretiosus.
достоꙗниѥ n. κληρονομία hereditas ostrom. sim. I. 24. ἐξουσία potestas dan. 24. 26. - vost. **очее (отьчеѥ)** - πατρικὴ οὐσία facultates patris man. συμφέρον res conveniens op. 2. 2. 513. ἀναλογία proportio op. 2. 2. 7.
достоꙗнъ adj. ἄξιος dignus š.-gl. 87. **-стоѣнъ постъ** cloz I. 106. **-ꙗнь, -ꙗньство** men.-serb.
достоꙗти -стоѭ -стоиши vb. δεῖν oportere ostrom. cloz I. 294. op. 1. 256. ἐξεῖναι licitum esse ostrom. krmč. **не -стоитъ рыбъ ꙗсти** pam. 178. convenire sup. **еже ми -стоитъ** cyr. 2. **рабыныꙗмь не -стоить** hom.-mih. ἀποκεῖσθαι reservari gen. 49. 10. - op. 2. 2. 428. dozstoi fris.
достро̂чьнъ adj. disertus nehem. 8. 8. op. 1. 51. 78.
дострѣлити -лѭ -лиши vb. τοξεύειν iaculari **ꙗко не можи имъ - црькве** vita-theod.
дострѣлъ m. teli iactus **отъ тоудоу есть -ла въ дале до гроба** vost.
дострѣлꙗй m. iactus sagittae **ꙗко на -** men.-mih. **-лѣй** leont.
достро̂шти сѧ -стрѣгѫ сѧ -стрѣжеши сѧ vb. insidiari **-стерегъ сѧ** chron. 1. 207.
достѫпити -плѭ -пиши vb. accedere chron.
досоумѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ὑπονοεῖν suspicari prol.: recte **-мьнѣв-**.
досоумѣниѥ n. ὑπόνοια suspicio ant.-hom.: recte **-мьнѣниѥ**.
досоумѣти сѧ -мѣѭ сѧ -мѣѥши vb. ὑπονοεῖν suspicari triod. cogitatione assequi misc.: recte **-мьнѣти сѧ -нѭ сѧ**
досъвръшити -шѫ -шиши vb. perficere **-свр-** glag. mon.-serb. 242.
досътѫжити -жѫ -жиши vb. θλίβειν affligere prol. - **сѧ** δυσφορεῖν aegre ferre prol.-mart. **достоужившоу се ѥмоу** ἀναγκασθείς coactus men.-vuk. - **си** στενοῦσθαι, στενοχωρεῖσθαι in angustiis esse men.-vuk. μεριμνᾶν sollicitum esse exod. 5. 9. - pent.-mih.
досылати -лаѭ -лаѥши vb. mittere **-сил-** mon.-serb.
досыти v. **сыть**.
досытити -штѫ -тиши vb. sufficere misc.
досыть adv. satis misc. 28. mon.-serb. e **до сыти** cf. **сыть**.

досьнъ adj. dexter **-сноѥ око** svjat. - mat. cf. **десьнъ** et **досити** cum **десити**.
досѣдѣти -ждѫ -диши vb. sedendo impetrare chron.
досѣшти сѧ -сѣкѫ сѧ -сѣчеши vb. secando pervenire **-коша сѧ дроугаго стѧга** chron. 1. 214.
досѧжьнъ adj. ἐφικτός quem assequi possumus ex.
досѧзати -жѫ -жеши et **-заѭ -заѥши** vb. ἐφικνεῖσθαι, φθάνειν assequi sup. 394. 15. ioann. per. prol. kruš. man. - **до облакъ** men.-leop. - **до небесе** lavr.-op. 52.
досѧшти -сѧгѫ -сѧжеши vb. ἐφικνεῖσθαι assequi chron. **-гоуще** šiš. 108. **ꙗко не досещи ногама землѥ** men.-mih.: nota δάκνειν mordere **семоу хотѧше сръдьца досѧщи** zlatostr.
дотешти -текѫ -течеши vb. currendo pervenire sup. 432. 441. alex.-mih. 162.
дотиснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ingerere - **пальцемь въ чашоу** nest.
дотѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. contristari **ꙗко земли дотоужити се** alex.-mih.
дооумѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. **не -** ἀπορεῖν consilii inopem esse par. **не -ваѥмь о себѣ бывъ** sabb. 178. **не -ваѥмь** ἀπορούμενος haesitans op. 2. 2. 348.
дооумѣти сѧ -мѣѭ сѧ -мѣѥши сѧ vb. νουθετεῖν monere men.-vuk. **не -** nescire vita-theod.
дохаждати -даѭ -даѥши vb. παραγίνεσθαι advenire ant.
дохиꙗрь m. ciborum dispensator mir. 72. a gr. δοχεῖον.
доходити -ждѫ -диши vb καθικνεῖσθαι. παραγίνεσθαι venire sup. ant. duš. chron. - **до приглавьниче** ex.
доходъ m. πρόσοδος reditus pyrg. gram. 11. 251. men.-serb. **животъ приѥмлѥ отъ -да**.
доходькъ m. reditus gram. 6. tributum glag. duš. men.-serb. **-дачаць** men.-serb.
доходьнъ adj. ad quem accedi potest **ѥже намь -дно** greg.-lab.
дохранити -нѭ -ниши vb. custodire alex.-mih. 198. men.-serb.
дохъторъ m. προσκεφάλαιον cervical op. 1. 150. iez. 13. 18. - proph. **дохторъ** iez. 13. 20. - proph. - **покоить въ часъ тѣлесный оудъ; соуть акы -ри мѧкъци** proph.: vox obscura.
дохытити -штѫ -тиши vb. prehendere **-хит-** mon.-serb. 205. 8.
дочакати -каѭ -каѥши vb. προσδοκᾶν

exspectare bell.-troj. 31. -чек- misc.-serb. -чеканиѥ mon.-serb.

дочисти сѧ -чьтѫ сѧ -чьтеши сѧ vb. legere kozm.

дошьдь part. ἐλθών qui venit sup. - **грьчьскыѥ землѥ, иордана рѣкы, лавры** sabb. 83. 167. 169. - **града, рима** prol.-mih. - **царствоующаго града** sabb. 46. - **мѣста** vita-theod. sabb. 191. - **ѩдрь отьчь** hom.-mih. - **домоу** prol.-mart. - **моравы** cyr. 19. - **сана** men.-mih. **не - вьзраста** krmč.-mih. - **до прѣстола** hom.-mih. - **до мѣста** prol.-mart. - **до краѩ** hom.-mih. - **до вьздраста** prol.-mih. **-шьдъ -шедъ** sup.: nota nsl. došestek adventus habd.

дошьствиѥ n. adventus.

дошьстиѥ n. adventus sup. 432.

доѩхати vb. advehi alex.-mih. 73. **доѥх-, доѣх-** russ.

доѥниѥ n. lactatio dioptr. alex.

доѯовъ adj. poss. ducis **тоудоръ черноризець** - op. 2. 2. 33.

доѯологиѩ f. doxologia typ.-chil.

драга f. vallis š.-gl. 95. 96. 98. e croat. nsl. draga vallis, angustiae croat. serb. vallis russ. дорога via.

драгарьскъ v. **дрѫгарьскъ.**

драгма f. δραχμή drachma tur. op. 43. pl. gen. **-гьмь** krmč.-mih. cf. **драхма.**

драгокаменьнъ adj. e lapide pretioso factus **съсоуды -ныѩ** vost.

драголюбивъ adj. amicos amans, ni fallimur bulg.-lab. 68.

драгоманъ m. dragoman alex.-mih. 31. mon.-serb. arab. tardžumân mlat. dragumanus it. dragomanno etc.

драгость f. τιμιότης pretiositas.

драгота f. τιμιότης pretiositas.

драгъ adj. τίμιος, βαρύτιμος, πολυτελής pretiosus ostrom. φίλος amicus pal. comparat. **дражий: дражьше вѣсти** hom.-mih. per. et **дражай** sim. II. 5. **драго камениѥ** sup. bell.-troj. 7. **нѣсть -га моа чьсть братоу** bell.-troj. 12. let. dârgs serb. dragovati amare rum. **драг, драгосте** etc.

дражило m. nom. propr. viri, haeretici lit.-mih.

дражити -жѫ -жиши vb. magnum pretium petere **-жиши ны** vost.

дражити -жѫ -жиши vb. cum praep. **разъ** irritare nsl. dražiti, drastiti meg. lex. zdrastiti trub. draždžiti, draščiti hung.

драка f. contentio trigl.

драконъ m. draco op. 2. 1. 99. sg. gen. **-на** op. 2. 1. 44. et **-нта** op. 2. 1. 45.

дракоуновъ adj. poss. draconis glag.

дракоунъ m. draco glag.

дракъ m. θρᾴκη thracia pyrg.

драмъ m. nom. propr. urbis, drama -, **иже по срьбьскомь ѥзыкоу нарицеть се потечище** alex.-mih. 12. cf. gr. δρόμος.

дранѥ n. ξεσμός rasura - **ребрьно** men.-mih. **дър-** sup. 123.

драти, дерѫ, дереши vb. scindere, dilacerare sup. 134. prol.-vuk. - **желѣзы остры** prol.-belg. plangere - **ноктьми** prol.-mart. **сапози драхоу сѧ** men.-leop. **по мертвеци дралъ сѧ** op. 2. 2. 283. **держѫштамъ слоугамъ** sup. 136. **поконь дероущи** ῥεῦμα ἐπιρρέον zlatostr. **дьрати сѧ** zlatostr. **дърати** sup. 86. 122. 123. lacerare 136: nota part. **дремъ** alex. pro **деромъ** nsl. drêti; drtje colica meg. lex. kozoder caprarum excoriator habd. scr. dr findere gr. δέρω goth. * tairan ahd. * zeru: ferzeru ags. teran lit. dir excoriare curt. 1. 267. ztschr. 4. 86. cf. pol. draka ovis.

драхма f. δραχμή drachma - **держить .е. денегъ** sbor.-kir. 7. **-ми ѥсть шесть мѣдьнъ цѧтъ** op. 2. 2. 89. cf. **драгма.**

драчиѥ m. ἄκανθαι vepres **пламы - поѩдаѥть** hom.-mih. **трьниѥ и** - men.-vuk. στοιβή saliunca isai. 55. 13. -proph. trigl. alex.; pro хойна ber. ziz. azbuk. nsl. drač, dračje croat. drača verant. serb. sentis dračište spinetum mik.

драчь m. στοιβή saliunca prol. pat.-mih. nsl. drač; dračljiv herbeus habd. bulg. dракъ virgulta rum. **драчинъ** weinschädling.

драчь m. dyrrhachium sabb. 177. asên 9.

драчьскъ adj. dyrrhachicus svjat. - op. 2. 2. 390. **епископъ -ческъ** sbor.-kir. 19.

древьнъ adj. minutus **по -ноу** misc. cf. **дробьнъ.**

древе adv. πάλαι olim ant.-hom. cf. **древлѥ.**

древль adj. παλαιός pristinus pat.

древльнь adj. παλαιός pristinus pat. dioptr.-lab. **-нихъ монахъ грѣхъ** sborn. ὁ ποτέ qui olim erat: male **дрѣв-** zlatostr. kryl. cf. **-вьнь.**

древлѥ adv. πάλαι, ἄνωθεν olim sup. **-вле** cloz I. 592. II. 107. op. 2. 2. 89. - **когда** πάλαι ποτέ olim psalt.-theod. **древлѥ** πρῶτον primum ostrom. πρίν prius greg.-naz. **оть** - sabb. 22. **-вле, даже не приидеть** op. 2. 2. 238: male **дрѣвле** šiš. 219. op. 2. 2. 25. antch. zlatostr. ne cogites esse comparat. **-вьѥ** sup. cf. nsl. drevi heute abends.

древьнь adj. ἀρχαῖος pristinus cloz I. 51. **-вьнѩ** sup. **-внѣа** cloz I. 839. **-внѣа**

словеса ἀρχαιολογίαι man. -внии мене есть op. 2. 2. 238. cf. -вльнь

дробитель m. θρύπτων conterens.

дробити -блѭ -бишн vb. θρύπτειν conterere sup. τέμνειν scindere - оутробоу hom.-mih. 30. δαπανᾶν -блюна бѣаше пльть men.-mih nsl. drob exta drobec id. habd. cf. goth. gadraban gr. δρέπειν, δρύπτειν let. drupt длъбѫ rum. дроб magy. darab.

дробленниє n. contritio triod. κατατομή concisio - тѣлесно hom.-mih.

дробьница f. pisciculus -бница малыа τὰ λεπτότατα τῶν ἰχθύων ex.

дробьничьнъ adj. λεπτῶν ἰχθύων pisciculorum родъ -чны ex.

дробьнъ adj. λεπτός exiguus ant. georg. -но каменниє χάλικες lapilli op. 2. 2. 57. -нн животи ex.-op. 2. 1. 24. hom.-mih. 139. ногоу на -но ськроушн men.-mih. по -ноу съказа par. вѣды ıазыкъ егупьтьскый по -ноу frag.-bulg. -бенъ sup.

дробьньство n. λεπτότης tenuitas -бен- ex.

дрождиьа f. plur. τρυγία faex -дние не искꙑдашѫ сѧ bon. pl. -днѩ vost. 1. 319: nota нзбѣжеши роукоу божню н гнѣва н дрождиꙑ dioptr.-lab. et leop. 69, ergo **дрождние** n. nsl. droždže, drože, droži; drošče habd. serb. drožda; drožd m. mik. russ. дрожжи rum. pl. f. дрождий cf. lit. drumstas nhd. trüsen, drusen mlat. drascus engl. dregs. cf. дроштиꙑ Grimm, Wörterb. 2. 1461.

дрозгъ m. ἀκανθυλλίς carduelis -гове man. nsl. drozg serb. drozag poln. drozd cf. lat. turdus ahd. drossala, drossela, drosca, throsga engl. throstle lit. strazdas let. strazds ztschr. 3. 55. Pott 2. 1. 292. diefenb. or. eur. 221.

дромониꙑ f. δρόμων dromon chron. 1. 245. it. dromogna duc. въ своен -нии.

дромъ m. via ok. 24. v. дроумъ.

дронгарь v. дрѫгарь.

дросиднинъ adj. poss. δροσίδος drosidis prol.-mart.

дрочелние n. ὄγκοι massa, tumor -льемь op. 2. 2. 80.

дроченние n. ὄγκος fastus - презорно ant.-vost. op. 2. 2. 261. antch. -ньие c. 69. -ниие c. 130. cf. дрѫчениє.

дрочнти сѧ -чѫ сѧ -чишн сѧ vb. σοβεῖν insolentem esse svjat.-op. 2.2. 395. - раздѣниеннемь hom.-mik. 137. -чаште сѧ на тръжништнихъ sborn. cf. russ. дрокушка mollis educatio Пѣсни Рыбник. 1. 456.

дрочьнъ adj. ἰταμίας impudentiae дщерь -чна ier. 49. 4. - proph.

дроштиꙑ pl. n. τρυγία faex -ниꙑ гнѣва greg.-naz. cf. дрождиьа.

дроуга f. φίλη amica zlatostr.-saec. xvi. socia leont.

дроугарь m. socius bulg.-lab.

дроугако adv. aliter š.-gl. 16. nsl. drugako meg. drugači id. drugačeši adj. habd. serb. drugako mik.

дроуговати -гоуѭ -гоуєши vb. socium esse chrys.-lab.

дроуговѣрьнъ adj. φιλόπιστος amicis fidus psalt.-int.

дроугойде adv. ἑτέρωθι alibi ant. ephr. op. 2. 2. 55: minus bene -дѣ karamz. 2. nota 332.

дроугойжде adv. ἑτέρωθι alibi ex. ἄλλοτε alio tempore pyrg. cf. -гꙑжде svjat.

дроугойство n. differentia alex.

дроугойци adv. ἄλλοτε alias sup. pat.-mih. isaak. ephr. leont. men.-vuk. meth. 5. op. 2. 2. 8. sabb. 6. 102. vita-theod. dioptr. krk. chron. ἐνίοτε interdum men.-mih. πολλάκις saepe ex. alio loco dioptr.-vost. ber. -цꙑ lavr. -чи chron. овогда - ποτέ - ποτέ aliquando - aliquando sup. 367.

дроугойшти adv. alio tempore nom.-bulg. 127. cf. nsl. drugôč.

дроуголюбние n. φιλοφιλία amor amicorum prol.-mart. per. LXXXIII.

дроуголюбьно adv. comiter - оучрѣждаеть ok. 63.

дроуголюбьнъ adj. φιλόφιλος amicorum studiosus io.-sin.

дроугоподвижьнъ adj ab amico incitatus ioann.

дроугоıако adv. aliter krmč.-mih. men.-mih. vost. - свѣть дѣюще cyr. 15. serb. drugojako.

дроугоıамо adv. aliorsum vost.

дроугоıе adv. secundum chron. 104.

дроугъ m. φίλος amicus sup. ostrom. cloz 1. 81; 2. 80. šiš. 22. man. ἑταῖρος socius sup. ostrom. воинь оть дроуговь, иже о цари соуть men.-mih. κοινωνός socius cloz 1. 467. оу -говѣ secundum mon.-serb. 411. -говꙑ id. ibid. 452. -говна alex.-mih. 108.

дроугъ adj. ἄλλος alius sup. ἕτερος alter ostrom. cloz II. 111. š.-gl. 37. дроузии οἱ λοιποί reliqui ostrom. - дроуга варающте sup. - дроуга бнıахѫ sup. близь - дроуга chrys.-lab. вь далне - оть дроуга расхождаахоу се chrys.-lab. клеше се - дроугоу ὤμοσεν ἕκαστος τῷ πλησίον pent.-mih. - дроугоу принпрегоше се chrys.-lab. ἀλλήλων ostrom. -га кь дроузѣ глаголахоу leont. - къ дроу-

зѣ прѣкланяюшти сѧ sborn. - дроуга потврьждающе men.-leop. φίλος amicus, carus - сынъ, -о чадо ephr.-vost. въ дроугы alias sup. 401. τῇ ἑτέρᾳ sequenti die šiš. 41. nsl. drugde, -di alibi drugam alio drugôč alias od drugec ab alio loco hung. drugôd alia pruss. draugi- lit. draugas let. draugs.

дроугъда adv. alias glag. nsl. drugda.

дроугъде adv. alio loco -где vost.

дроугъıжды adv. alio tempore -гижды alex.

дроугыйжде adv. alio tempore svjat.

дроугыни f. amica; συνεταιρίς socia prol.-cip. kruš. pent.-mih. dioptr.

дроужина f. amica prol. συμφοιτητής congressus particeps, socius op. 2. 2. 149. συνοδία societas io.-clim. io.-sin. συμμορία societas sup. socii cyr. 9. bell.-troj. 12. duš. οἱ πέλας vicini, propinqui op. 2. 2. 149. συστρατιῶται commilitones io.-clim. conventus sup. - быти coniungi sup.: nota pl. gen. доужинъ ἑταιρείας societatis vost. 1. 182.

дроужинь adj. poss. socii -жинне chron. 1. 14, ubi alii -жне; - жиньню 1. 158: posterius fortasse a дроужиньнь suff. ьнь,

дроужити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. socium esse, comitari - съ кыимь pat.-mih. pam.; sine сѧ glag. sbor.-kir. 64. παρανυμφεύειν pronubam esse georg.-vost.

дроужьба f. φιλία amicitia -жъба cloz II. 132. συνοδία societas, socii barl. isaak. cyr. 8. -бы дѣıти сь еретикомь zak.-serb.

дроужьбинъ adj. συνοδίας comitatus; φιλικός amicus.

дроужьбьникъ m. φίλος amicus prol. socius нечьстиы -ници krmč.-mih.

дроужьбьнъ adj. societatis isaak.

дроужьбьство n. συνοδία comitatus, socii.

дроужька f. φίλη amica prol. -жка божиıа vost.

дроужьнъ adj. οἰκεῖος familiaris dial. pat.-mih. isaak. -жньмъ имєнемъ ex.

дроужьнь adj. poss. φίλου amici sup. pat.-mih. ἑτέρου alius; ἑτέρων aliorum šiš. 125. 136. 213. τοῦ πλησίον proximi pent.-mih. kruš. -жнега чловѣка duš. -жнемоу соущиню ex. оутѣха -ныı hom.-mih. - сльзь io.-clim. -жныı любовь man. φιλίας amicitiae greg.-naz., ubi pro - жьнъ.

дроужьскъ adj. amici -ка бесѣда chrys.-lab.

дроужьство n. societas chrys.-lab. men.-serb.

дроузноутель m. разбойникь и - и хыщникь nom.-mik. 112: vox obscura.

дроумъ m. via prol.-cip. men.-vuk. men.-serb. serb. drum. e gr. δρόμος cf. дромъ.

дроунгарь v. дрѫгарь.

дроунгосъ m. nasus -сь юзыкомь галатьскымь ноздрь krmč.-mih.

дроупль v. доупль.

дроусъ m. δρῦς arbor -сь, рекьше доубь men.-mih. e gr.

дръва pl. n. ξύλα ligna sup. svjat. prol.-mih. men.-vuk. брѣме -вь prol.-mart. ὕλη materia -въ съжигае op. 2. 1. 160. δρυμός silva pent.-mih. дрьво navis mon.-serb. lit. derva kienholz.

дръвию n. lignum, baculus -вия sabb. 211.

дръвоносьць m. ξυλοκόπος ligna caedens, recte ligna ferens kruš. pent.-mih.

дръвосѣчь m. ξυλοκόπος ligna caedens kruš.

дръвосѣчьць m. ligna caedens chrys.-lab.

дръвьница f. cubiculum pat. 133.

дръвьце n. ξύλον lignum kruš.

дръгати -гаѭ -гаюши vb. tremere, cum praep. съ. дрожоу tremo trigl. nsl. drgati, drgetati, drhtati cf. zdrznoti se horrescere lex. zadrgavati se haesitare hung. croat. drhtati luč. serb. drhat tremor mik. russ. дрогнуть čech. drhati pol. drzeć (recte držeć), drgać lit. drugis febris.

дръголию v. дръколию.

дрьгъ m. оть сего же снснна мнози дрьгови и дроузи нерона цара кь господоу обратише се men.-mih. 340. in vita s. Clementis, archiep. romani: vox obscura. cf. дрѫгарь.

дръгътати -гъштѫ -гъштеши vb. tremere плачюща сѧ и дроугъчюща georg.-vost. nsl. drgetati, drgečem croat. drhat.

дръжава f. κράτος imperium sup. cloz I. 552. гръчьскаа - bell.-troj. 13. дрьжgreg.-naz. duš. ἐπικράτεια potestas недоужьна - proph. вьпию -вѣ твоюй sim. I. 7. -жа pro -жава sup. 138. 4. nsl. država ditio lex. držela hung. dežela.

дръжавьница f. imperans vost. 1. 90.

дръжавьнъ f. κράτους protestatis man. κρατῶν imperans men.-vuk. κράτιστος praestantissimus дьрьж- ostrom.

дръжавьство n. imperium дьржавство bor. 81.

дръжавьствовати -воуѭ -воуюши vb. κρατεῖν imperare - страноѭ mir.

дръжадивъ adj. κρατητικός tenax ex. imperans - владыка svjat. op. 2. 2. 366; male дьржавьдивъ sborn.

дръжалик n. κέρκος cauda **нми за** - ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου exod. 4. 4. - kruš. et pent.-mih.
дръжало n. λαβή manubrium dial. hom.-mih. deut. 19. 5. - kruš.
дръжальница f. ἀποθήκη repositorium prol.
дръжанник n. possessio sup. 291. 335 glag. mon.-serb. περιοχή ambitus hom.-mih.
дръжатель m. κρατῶν imperans nom.-mik. 120. - **царьства** steph.
дръжати -жж -жиши vb. tremere **дрьжещи и плачющи** hom.-mih. 137. **дрожать** sbor.-kir. 65. cf. **дръгати**.
дръжати -жж -жиши vb. κρατεῖν, κατέχειν, συνέχειν tenere ostrom. cloz I. 601. imperare sup. **-жимъ за длъгъ** pat.-mih. **-жань** obligatus mon.-serb. - **кзыкь** leont. - **наказанние** sim. II. 5. - **правило** nom.-mik. 8. - **вѣроу** cyr. 17. - **заповѣди** psalt.-vuk. - **гнѣвъ** cloz I. 493. - - **мьсть на кого** chrys.-lab. - **чьсть** gram. 36. **законь -жашеть се** krmč.-mih. - **за роукоу** pent.-mih. - **вь любьви кого** sim. I. 23.- **къ комоу** gram. 55. - **по десницоу** proph. **по вавулониноχь дрьжати перси** chrys.-lab. - **сѧ** ἔχεσθαι, ἀντέχεσθαι, κρατεῖσθαι tenere ostrom. šiš. 5. antch. κατέχεσθαι copulari sup. **ка се дрьжи винограда** š.-gl. 97. - **ловлении** prol.-mih. - **покааниш** sup. - **обычаевь** nom.-mik. - **людьскаго обычаш** cyr. 4. - **шьствиш** sup. - **сласти** sup. - **по дѣло** sup. cum praep. **по** et acc. iungitur: - **по рогъ тремника** (et **за рогъ**) op. 1. 40. - **по ногоу его** sabb. 98. - **по законь** cyr. 18. - **по немьвение** balneum vitare sup.: nota **дьрж-** ostrom. cum loc. **врачевьстѣи χытрости -жаше се** prol.-mih. - **самѣмъ себѣ** ἔχεσθαι ἀλλήλων op. 2. 2. 305. - **о ниχъ** (**исλеχъ**) men.-leop. nsl. zadrgnoti; deželi f. dežela serb. držan debens živ. 83. v. **длъжьнъ** cf. scr. dhr tenere curt. 1. 316, quod gutturali auctum est, et goth. dragan ahd. tragan.
дръжитель m. κρατῶν possidens, gubernans men.-serb. - **блага црькве** nov.
дръжьць m. manubrium mon.-serb. 331.
дръзати -заж -заеши vb. θαρρεῖν, τολμᾶν audere, confidere sup. ostrom. ex. io.-sin. - **на лютѣишаш** chrys.-lab.: nota **дрьзнающе** alex.-mih. 139. et **дьрз**-svjat. **дьръз** - ostrom.
дръзновати -ноуж -ноуеши vb. παρρησιάζεσθαι libere agere pat. men.-mih. op. 2. 1. 161. alex.
дръзновенние n. τόλμα audacia sup. παρρησία fiducia **-ние** cloz I. 535: minus bene **-вленние** pat. pat.-mih. isaak. mon.-serb.
дръзновеньно adv. libere krmč. krmč.-mih.
дръзновеньнъ adj. παρρησίας fiduciae krmč.
дръзновлениние v. **дръзновенние**.
дръзнжти -нж -нешн vb. θαρρεῖν, τολμᾶν audere cloz I. 923. sup. ostrom. antch. aor. **дръзнжχъ** et **-зоχъ** sup. impf. **-знѣаше** men.-mih. **дрьз-** greg.-naz. **дьрз-**, **дьрьз-** ostrom.: nota male **страны самы дръзъше** ἔθνη αὐτομολήσαντα proph. nsl. drznoti cf. scr. dhrš audere gr. θρασύς goth. ga-daursan ahd. gi-dar, -dorsta lit. dręsu, drąsus curt. 1. 315. schleich. kirch. 117, qui dubius haeret, cum z non respondeat scr. š; celt. dasachd audacia Bopp 1. 123.
дръзнжтие n. θαρρεῖν audacia dial. ioann men.-mih. nom.-mik.
дръзнжть f. audacia **дрзноуть** glag.
дръзо adv. confidenter men.-leop. glag.
дръзованние n. audacia hom.-mih.
дръзовати -зоуж -зоуеши vb. παρρησιάζεσθαι libere agere sup. ant. hom.-mih. proph. men.-mih. **дрьз-** greg.-naz.
дръзоглаadanние n. ἀτηρὸν βλέμμα noxius (recte audax) aspectus **дерз-** cyr.-hier.
дръзоглаадиние n. ἀτηρὸν βλέμμα noxius (recte audax) aspectus **-гладие** cyr.-hier.
дръзомжжьскы adv. εὐθαρσῶς καὶ ἀνδρείως audacter et fortiter sup. 64: rectius uti videtur, **дръзо и мжжьскы**.
дръзопаръ m. nom. propr. urbis **вь дрьзопарѣ градѣ** prol.-mih. 205.
дръзословити -влж -виши vb. θρασυστομεῖν audacter loqui.
дръзословние n. sermo audax alex.
дръзосръдие n. audacia.
дръзосръдъ adj. θρασυκάρδιος audax triod.
дръзостивъ adj. θρασύς audax.
дръзостити -штж -стиши vb. θρασύνειν audacem reddere antch. ant.-vost.
дръзость τόλμημα ausum sup. παρρησία fiducia sup. θράσος audacia cloz I. 217. 682. ant. hom.-mih. τόλμα cloz II. 67. δραστικόν strenuitas man. 51. **дьрз-** svjat. sborn. nsl. drzost levitas crell.
дръзостьно adv. audacter isaak.
дръзостьнъ adj. θρασύς audax isaak. mir. men -leop.
дръзоуχъ m. homo audax **о дрьзоуше** ὦ τολμηρότατε op. 2. 2. 51.
дръзъ adj. θρασύς audax ant. antch. sup. τολμητής audax šiš. 202. τολμηρός audax sup. šiš. 69. **-заш побѣда** sim. I. 15.

-зы на зло, а на добро лѣнивы bon. дьрзо пытаниѥ svjat. съ дьрзъмь не ходи sborn. comparat. дръзѣй šiš. 69. rum. дърз audax. cf. pruss. dirstlan fortis lit. dręsu, drąsus.
дръзькость f. audacia дерскость ber.
дръзькъ adj. audax дерзокъ ber.
дръзьно adv. audacter proph.
дръзьствовати -воуѭ -воуѥши vb. προπετεύεσθαι lascivire ant.
дръзѣ adv. τολμηρῶς audacter sup. hom.-mih. προπετῶς petulanter hom.-mih.
дръколиѥ n. ῥόπαλα fustes men.-mih. prol.-mih. pl. gen. -лий antch. c. 69. инии же оть нихь дрьголиѥ pat.
дръколъ m. ῥόπαλον fustis дрек- vost. 1. 348. -лы желѣзны men.-mih. cf. дръколь.
дръколь m. ξύλον lignum cloz I. 161. II. 157. дрьк- ostrom. δόρυ lignum cloz I. 769. hom.-mih. ev.-trn. prol.-mart ῥόπαλον fustis krmč.-mih. op. 2. 2. 126. дрек- ber. ziz. baculus дрк- sup. 59. pl. nom. -ли cloz I. 769. hom.-mih. instr. -льми krmč.-mih. ev.-trn. op. 2. 2. 126. cf. дръколъ.
дрълѥниѥ n. ἀλαζονεία iactatio отъ дрьлиньы гръдынь, нъ етеро помышльше psal. 105. 17. - athan. дрьлѣнию antch. c. 130: vox dubia.
дрьмъ m. оимь логинь оузрѣ нѣкого гредоущa вь дрьмѣ подь горою men.-mih. 115. in vita s. Pelagiae: vox obscura.
дрънъ m. caespes, uti videtur дьрьнъ въскроущь на главѣ покладаѧ присѧгоу творить greg.-naz. bibliogr.-listy 1. 88: agi videtur de iure iurando, ubi actor limites circumibat, pugillo cespitis capiti imposito Učen. Zapiski 2. 2. 76.
дръселовати v. дрѧселовати.
дръстръ m. nom. propr. urbis δορόστολον dorostolum: ὁ καὶ δρίστρα καλεῖται cedr., hodie silistria gram. 18. 22, bulgaris dinstrъ, distrъ, russis дерстръ, деРестръ chron., valachis дрѫстѫр, дрѫстѫрй.
дръстрьскъ adj. dorostoli -стерскъ asên 53.
дръхлъ v. дрѧхлъ.
дрѣвесьнъ adj. arboris dial. dioptr. - плодь chrys.-lab.
дрѣвийце n. arbuscula ioann.
дрѣвиѥ n. δένδρα arbores men.-mih. sabb. 106. 208. 213. ξύλα ligna pyrg. - гробно sabb. 209. - дивиѥ pyrg.
дрѣво n. -весе et -ва δένδρον arbor ostrom. svjat. cloz I. 589. 670. ioann. proph. isaak. -весѣхъ svjat. ξύλον lignum men.-vuk. op. 2. 2. 149. fustis sup. -весы дивнимн men.-vuk. - сѫкато sup. navis greg.-lab. alex.-mih. 109. 111. men.-mih. men.-serb. древо men.-mih. царина -ска ibid. дрѣва silva mon.-serb. nsl. drêvo gen. drêva, drevesa; drevesce lex. scr. dru gr. δρῦς goth. triu ahd. trëo and. trê alts. trio lit. derva-kienholz alb. dru curt. 1. 275. ir. dair quercus ir.-gl. 79. daur id. ztschr. 4. 84; 5. 170; 6. 446; 7. 23. diefenb. or. eur. 318.
дрѣводѣланиѥ n. fabricatio.
дрѣводѣланъ adj. ἀρχιτεκτονίας artis architectonicae, alio loco rectius -льскъ exod. 35. 35. - pent.-mih.
дрѣводѣлатель m. τέκτων faber lignarius.
дрѣводѣлинъ adj. τέκτονος fabri hom.-mih. chrys.-lab. matth. 13. 55. - ev.-saec. XII.
дрѣводѣль m. τέκτων faber kruš. men.-mih. men.-vuk. ex. alex.
дрѣводѣльнъ adj. τεκτονικός fabrilis pyrg.
дрѣводѣльскъ adj. τεκτονικός fabrilis pyrg. lavr.-op. 43. op. 2. 1. 21. ἀρχιτεκτονίας artis architectonicae дѣло -ска стрьпьта pent.-mih. старѣйшиноу -скоую, -ска men.-mih.
дрѣводѣльство n. ἀρχιτεκτονία ars architectonica pent.-mih. ex.
дрѣводѣльствовати -воуѭ -воуѥши vb. τεκτονεύειν fabricare.
дрѣводѣлꙑ m. τέκτων faber lignarius sup. svjat. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. men.-mih. isai. 44. 12. - proph. barl. lavr.-op. 43. pyrg. bor. 28. op. 2. 1. 21. 58. ἀρχιτέκτων architectus op. 2. 2. 53. древ-cyr.-hier. ber. железа - op. 2. 1. 58. nsl. drêvodêlja habd.
дрѣвоносъ m. ξυλοφόρος ligna gestans kruš.
дрѣвоносьць m. ligna gestans: minus bene ξυλοκόπος ligna caedens pent.-mih. et ὑδροφόρος aquam gestans pent.-mih.
дрѣвослоужитель m. arbores adorans men.-mih.
дрѣвосѣчь m. ξυλοκόπος ligna caedens pl. gen. -чь deut. 29. 11.
дрѣвосѣчьць m. ξυλοκόπος lignarius cf. дрѣвосѣчь.
дрѣвьнъ adj. δένδρου arboris -но листвиѥ dioptr.-lab. ξύλου ligni -вьнъ cloz I. 599. 651.
дрѣвьце n. arbuscula chrys.-lab. cf. дрѣвийце, quod a дрѣвиѥ.

дрѣвѣномаслиѥ n. oleum io.-sin. hom.-mih. **-вян-** io.-clim.

дрѣвѣнъ adj. ligneus sup. cloz I. 593. ξύλων lignorum **дѫбрава -на** bon. **-на дъска** men.-mih. **-но масло** ἔλαιον oleum hom.-mih. leont. krmč. russ. **-вянъ** antch.: miraberis non dici **дрѣвьно масло.**

дрѣманиѥ n. νυσταγμός dormitatio psalt.-int.-saec. xii. bon. krk. man. ev.-syn. b. psalt.-syn.

дрѣмати -млѭ -млѥши vb. νυστάζειν dormitare sborn. hom.-mih. men.-mih. dioptr. nsl. drêm m. habd.: nota dramiti expergefacere. scr. drâ, unde radix secundaria gr. δραθ: ἔδραθον et **дрѣм** lat. dorm: cf. gr. τρέμειν lat. tremere a scr. tras et ahd. traumjan and. dreyma.

дрѣмовитъ adj. somnulentus io.-sin. clim.

дрѣмотивъ adj. νυστακτής somnulentus io.-clim. cf. anteced.

дрѣнынн f. καρπὸς κρανείας fructus corni **въ дрѧнынн** ex.: forma vocis dubia cf. serb. drijen.

дрѣти, дерѫ, дереши vb. praedari, uti videtur **иже аще кто прѣжде боꙗ дрѣти сьд(рьз)неть, сь ꙗко ратникь безь расоуждениꙗ да оумрѣ** alex.-mih. 74. cf. serb. odor, odora, odrijeti et **драти.**

дрѣтити -штѫ -тиши vb. consolari, uti videtur **дрѣтѣше ю по обычаю** men.-mih. **тѣшить и дрѣтить своимь чловѣколюбиѥмь** men.-mih. 203.

дрѧждьнъ adj. δρυμοῦ silvae **лѫзи -ннн** psalt.-saec. xii. - vost. lavr.-op. 31. derivabis a **дрѧзга**; ergo minus bene **-жьнъ**: **звѣриѥ -жьннн** io.-clim. **поустаꙗ мѣста и -жьнаꙗ** zlatostr.

дрѧзга f. ὕλη silva greg.-naz. nota sg. dat. loc. **дрѧздѣ**, quicum confer **стѣ** pro **сцѣ** vel rectius **жд** pro **жж, зж** gramm. 1. 188. **въ дрѧздѣ** psalt.-saec. xi. et xii. - vost. sup. 9. et **дрѧзьзѣ** vost. **змиѥ въ дрѧзѫгахъ тьмныхъ вредовъ почиваꙗ** frag.-bulg. ἄλσος nemus op. 2. 2. 149: nota **-зги** op. 2. 2. 679. **-зѫги** vost. 1. 342. cf. **дрѧска.**

дрѧзгнѫти -нѫ -неши vb. vorare, uti videtur **а не жри, а не -ни** ant.-vost.

дрѧселиѥ n. morositas **-сѣлиѥмъ** op. 2. 2. 25.

дрѧселовати -лоуѭ -лоуѥши vb. στυγνάζειν tristem esse georg. **дрѫс-** isaak. part. **дрѧслоуꙗ** op. 2. 2. 263.

дрѧселъ adj. σκυθρωπός morosus assem. op. 2. 2. 263. hom.-mih. antch. ber. **дрѧслъ** ev.-saec. xiii. **дресль бывати** χαλεπαίνειν men.-vuk. **дрѧселъ бывъ** στυγνάσας vost. nsl. dreselen; dreseliti irritare hung. zadresljiv metl. croat. dresel luč. dreseliti se verant. serb. dresel, dreselje mik.

дрѧсельство n. τὸ στυγνόν tristitia op. 2. 2. 54. cyr.-hier.

дрѧска f. silva **папоу криющa се вь дрѣзьцѣ** men.-mih. 170. cf. **дрѧзга.**

дрѧсловати v. **дрѧселовати.**

дрѧслъ v. **дрѧселъ.**

дрѧсъкъ adj. tristis **тварь и дрѧска и мѫглана** pal. -vost.

дрѧхлоблѣштьнъ adj. στυγνόχροος subtristis ant. antch.

дрѧхлованиѥ n. στυγνότης moeror chrys.-lab.

дрѧхловати -лоуѭ -лоуѥши vb. στυγνάζειν tristem esse oct. sabb. 134. men.-leop. vost. 2. 166. **-лоуꙗ** svjat. χαλεπαίνειν, χαλεπῶς φέρειν aegre ferre prol.-mart. men.-vuk.

дрѧхлость f. moeror pat. hom.-mih. ber.

дрѧхлъ adj. σκυθρωπός morosus sup. sabb. 45. leont. στυγερός tristis sup. κατηφής tristis sup. νωθρός languidus ex **что вы дрехлѣхь виждоу**; laz. **дрьхль** prol.

дрѧхльство n. στυγνότης moeror hom.-mih. chrys.-lab. κατήφεια tristitia sup. μελανία melancholia svjat.-op. 2. 2. 403. mat.

дрѧхльствовати -воуѭ -воуѥши vb. στυγνάζειν tristem esse.

дрѧхновениѥ n. κατήφεια tristitia iac. 6. 9. - vost.

дрѫгарь m. δρουγγάριος drungarius pat. krk. men.-mih. **дроунг-** man. **дронг-** man. gr. δρουγγάριος, δροῦγγος lat. drungus, caterva militum: graeci a romanis, hi a germanis vocabulum sunt mutuati ags. drungan conferta multitudo cf. Gabelentz et Loebe. Ulfilas. Lexicon: driugan beitr. 2. 170. diefenb. or. eur. 321.

дрѫгарьскъ adj. drungarii **драг-** cyr. 1.

дрѫгъ m. δοκός tignum prol. **дроугь желѣзьнь** greg.-lab. nsl. drôg.

дрѫжиѥ n. tigna pat.

дрѫчати -чаѭ -чаѥши vb. vexare dial.-šaf.

дрѫчениѥ n. ἀήδεια fastidium sup. 379. vexatio alex. **- тѣлесно** prol.-mart. **-ньми оутомлѥнь** prol.-mart. ὄγκος fastus ant. 96. cf. **дроченнѥ; драчение** azbuk.

дрѫчити -чѫ -чиши vb. κατατρύχειν vexare **тѣло своѥ -че** men.-vuk. **- тѣло** vita-theod. **- зимою** dioptr. **- огнѥмь и гладемь** men.-vuk. ταλαιπωρεῖν affligere men.-vuk. καθείργειν coarctare men.-vuk.

prol.-cip. προσερεθίζειν lacessere men.-vuk. себе дроучаше; отъ раба дроучимъ есть svjat. недѫгъ дрѫчаше margar.-vost.

доуда f. neuma дѫда vost.-op. 653. cf. sl. duda lyripipium habd. lex. serb. fistula lit. duda; dundêti sonare.

доуждевъ v. дъждевъ.

доука m. dux sg. dat. доуцѣ prol.-mih. acc. -коу prol.-mart.

доукатьнъ adj. -ное вьображение chrys.-lab.: vox peregrina et obscura.

доуклитъ m. diocletianus lavr.-op. 6.

доукъсъ m. δούξ dux sup. -кьсь men.-vuk. -кьса leont. -кьсоу -ксоу prol.-mih. -късомъ sup. -ксъ sup. -ксомь men.-vuk. prol.-mih. -кь mon.-serb.

доулианинъ m. haereticorum genus krmč.-mih.

доума f. βουλευτήριον senatus hes. consilium - женьска не твръда men.-leop. 270. chron. per. 87. 96. 97. bulg. dumъ verbum russ. дума cogitatio, consilium думать cogitare pol. duma cogitatio, cantilena. superbia dumać cogitare lit. duma, dumas let. dôma opinio. nobis e goth. in linguas russ. et bulg. et e priori in pol., lit. et let. irrepsisse videtur vox ab aliis linguis slav. et ab antiquioribus monumentis slovenicis aliena: cf. goth. doms iudicium domjan iudicare ahd. tuom ags. dom, quae a scr. dhâ slav. dê pendere recte putantur; alii de rad. доу cogitarunt: cf. доунѫти et Pott 2. 1. 979.

доуманние n. sermo bulg.-lab.

доумати -маѭ -маеши vb. putare pat. consulere pam. 237. chron. - о чемь per. 78. 93. - на кого per. 43.

доумьца m. consiliarius pam. 237.

доумьць m. consiliarius per. chron.

доумьчий -чиꙗ m. senator azbuk.

доунавлꙗнинъ m. δανούβιος danubius, danubii accola -не οἱ δανούβιοι op. 2. 2. 152.

доунаво n. danubius prol.

доунавъ m. δανούβιος, δούναβις danubius sup. 142. 145. ex.-op. 2. 1. 15; 2. 2. 151. 153. man. men.-vuk. men.-mih. gram. 6. misc. steph. pyrg. доуновиосъ op. 2. 2. 153: nsl. tonova lex. cf. доунай.

доунавьскъ adj. δανουβίου danubii georg. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart.

доунай m. δανούβιος danubius chron. - отъ оугорскихъ горъ истичетъ op. 2. 1. 39. заточиша и на - men.-leop. nsl. dunaj vindobona lit. dunaje. vocabulum hoc celt. esse videtur Zeuss, gramm. 18. 752. 994.

доунайскъ adj. danubii meth. 8. prol. prol.-mih. chron.

доуновение n. spiratio pat.-krmč. chrys.-lab. alex.

доунѫти -нѫ -неши vb. φυσᾶν, ἐμφυσᾶν spirare sup. 402. misc.: male дѫнѫ ostrom. nota nsl. diti, dijem scr. dhu agitare dhûmas fumus gr. θύω brause θυμός lat. fumus goth. dauns odor ahd. tuom vapor lit. pl. dumai fumus curt. 1. 320. cf. доума.

доупина f. κοιλότης cavitas ex.-op. 2. 1. 14. 19. - пештеръная sup. 160. 5. σομφώδης res spongiosa ex.-vost. σπήλαιον specus sup. 160. 14.

доупинавъ adj. γομφώδης clavo similis: recte σομφώδης foramina habens, de pulmone op. 2. 2. 150.

доуплина f. cavum - пещьна men.-mih. σπήλαιον specus athan. обрѣте -ноу камени вьноутрь prol.-mih. изь -не изницати chrys.-lab. -намъ древꙗнымъ вѣтви оуброусцемъ обвѣшивающе и симъ покланꙗюще сꙙ karamz. 1. nota 216.

доуплинастъ adj. cavus: male -ннстъ op. 2. 2. 142. nsl. dupelnast lex.

доуплие n. ὀπή caverna -плинихъ op. 2. 2. 60. nsl. duplje foramen (in arbore) -kolno tubus rotae habd.

доупль adj. κοῖλος cavus greg.-naz.: male дроупль op. 1. 15. exod. 27. 8. in bibliis anni 1499. доупль камень prol.-mih. κοῦφος levis greg.-naz. op. 1. 90; 2. 2. 117. облакъ - isai. 19. 1; 30. 16. - proph. mat. квасъ сътворитъ тѣсто -ле op. 2. 2. 31. nsl. duplo cavitas arboris rib. antrum prip. deplo antrum cf. lit. dubti excavare dubus cavus důbe fovea.

доупльница f. cava arbor acad.

доупльнъ adj. κοῖλος cavus - камень prol. -но дрѣво men.-vuk. prol.-mih. prol.-cip. -пленъ alex.

доуплꙗ f. ὀπή caverna -ли каменьнѣ cyr.-hier. -ли камꙗнѣ op. 2. 2. 60. оу -лꙗ камыка op. 2. 2. 60. concavitas trigl.; vost. доупль m. habet.

доуплꙗтица f. λαμπάς lampas svjat-op. 2. 2. 400. - или ѫгль svjat. mat. -лѣт- ex.-op. 2. 1. 23. -пиат- vost.: proprie videtur esse res cava: * доуплꙗтъ adj.

доуплюсть f. κουφότης levitas: male доблюсть greg.-naz.

доупъка f. foramen misc. 11. змийна доупька nom.-barb. bulg. dupkъ bulg.-lab.

доупьнъ adj. cavus misc. 16. -пно камение exod. 33. 22. - kruš. et pent.-mih. допно дрѣво misc. 16.

доурахий m. nom. propr. urbis, dyrrhachium prol.-mih. cf. **драчь**.
доурьнъ adj. μωρός stultus **-рен** hes. e russ. cf. nsl. odurjavati abominari et scr. dhûr laedere ztschr. 5. 332.
доуханиє n. spiratio ex.-op. 2. 1. 22. proph. **вѣрьное** - io.-clim.
доуханъ m. herba nicotiana **пламень огньнь исхождаше изь оусть его, изь ноздрей же испоущаше дымь смрьдещь** in margine: **сие есть доухань** men.-vuk. arab. duhân.
доухати -шж -шеши et **-хаж -хаеши** vb. ἀναπνεῖν respirare; φυσᾶν spirare sup. 33. 45. kryl. prol.-mih. **доуха доухающа** hom.-mih. 166. **доуше чистительствомь** ἀναπνέων τὴν ἱερωσύνην hom.-mih. 210. **доушеть бо ть, ижде хощеть** greg.-naz.
доухнжти -нж -неши vb. spirare nom.-barb. cf. **дъх-**.
доухоборьнъ adj. πνευματομάχος spiritui repugnans.
доухоборьць m. πνευματομάχος spiritui repugnans krmč. krmč.-mih. 66. chron.
доуховьниковъ adj. poss. spiritualis mir.
доуховьникъ m. πνευματικός sacerdos ex. mir. duš. men.-serb. nsl. duhovnik.
доуховьничьство m. sacerdotium **-вн-** duš. 10.
доуховьничьствовати -воуж -воуеши vb. sacerdotem esse mir.
доуховьно adv. spiritualiter šiš. xx.
доуховьнъ adj. πνευματικός spiritualis sup. **-вьнъ** cloz I. 50. 323. 376. 443. šiš. 92. **-на кротость** greg.-lab. **-на слоужьба** svjat. **-на брань** cyr. 4. **- моужь** mon.-serb. **- отьць** greg.-lab. **-на дьщи** cyr. 3. **- брать** nom.-lab. **- бракь** leont.
доуховьньскъ adj. sacerdotalis psalt.-int.
доуховьнѣ adv. spiritualiter **-внѣ** sabb. vost. 1. 140.
доуходвижьно adv. spiritu commovente alex.
доухоносивъ adj. πνευματοφόρος spiritum ferens ant.
доухоносьнъ adj. spiritum ferens chrys.-lab.
доухоносьць m. spiritum ferens hom.-mih.
доухосластиє n. θυμηδία animi laetitia **-тью** io.-dam.
доухъ m. πνοή halitus šiš. 33. **без доуха** ἄπνοος carens vitali aura sup. 344. **- хладенъ** bon. πνεῦμα spiritus ostrom **- питливь** nom.-mik. nsl. duh; duha odor prip. 61. bulg. duhlo spiraculum pokl. 1. 33. rum. **дȣх**. cf. gr. θυμός, πνεῦμα lat. animus, spiritus germ. goth. ansts ahd. ando curt. 1. 419. geist pruss. acc. dûsin lit. dausa, dusas, dvase et peregrinum dukas.
доучипалъ m. bucephalus alex.-mih. 40. 136. 199. vost. 1. 260.
доуша f. πνοή halitus misc. **яко - не помнати** vost. 1. 134. ψυχή anima **за -шоу оставити** mon.-serb. **дати за -шж** gram. 26.: serb. zadužbina **да рече доушомь; речеть на свою доушоу** men.-serb.: cf. **доушевьникъ, доушьникъ** nsl. dušati se iurare lit. dušia.
доушеболиє n. animi dolor prol.-mart. men.-leop.
доушевлюенъ adj. animatus psalt.-int.
доушеводимъ adj. ab anima ductus, uti videtur **-ма повѣсть** leont.
доушевьникъ m. iuratus, iudex vel potius eideshelfer duš. 190. 191. 193. Kollar, Historiae iurisque publici regni Ungariae etc. 2. 39. dicit: dušenici, id est alicui ecclesiae pro animae requie legati cf. **доушьникъ** et **порота**.
доушевьнъ adj. ψυχῆς animae sup. ψυχικός ad animam pertinens pat. krmč.-mih. ἔμψυχος animatus sup. 181. 349.
доушегоубина f. homicidium gram. 27.
доушегоубительство n. homicidium nom.-lab.
доушегоубица f. homicida nom.-bulg.
доушегоубиє n. homicidium pam. 195.
доушегоублениє n. homicidium per.
доушегоубь adj. animam perdens, hominem occidens nom.-lab. 83.
доушегоубьникъ m. homicida misc.
доушегоубьнъ adj. ψυχοφθόρος animam perdens sup. 242. misc. leont. prol.-mih.
доушегоубьство n. homicidium tur. pam. sbor.-kir 56.
доушегоубьць m. homicida misc. pam.
доушелюбивъ adj. φιλόψυχος animarum amans ant.
доушелюбьнъ adj. animarum amans misc.
доушелюбьць m. φιλόψυχος animarum amans ant. prol.-mart.
доушепагоубьнъ adj. ψυχόλεθρος animam perdens sup.
доушепитательнъ adj. ψυχοτρόφος animam nutriens.
доушепогыбѣльнъ adj. animam perdens misc. 162.
доушепользьнъ adj. ψυχωφελής animae utilis sborn. sabb. 42. 199.
доушерастлитель m. ψυχῶν φθορεύς animas perdens men.-vuk.
доушерастлительница f. ψυχοφθόρος animam perdens.

доушєсъпаситєль m. ψυχοσσόος animam servans.
доушєсъпаситєльница f. ψυφοσσόος animam servans.
доушєсъпаситєльнъ adj. ψυχοσσόος animam servans.
доушєсъпасьнъ adj. ψυχοσσόος animam servans ant.-hom.
доушєтливъ adj. ψυχοφθόρος animam perdens ant. leont.
доушєтлитєль m. ψυχοφθόρος animam perdens prol. men.-vuk.
доушєтлитєльница f. ψυχοφθόρος animam perdens.
доушєоубиица m. ψυχοκτόνος animam occidens.
доушєоуспѣшьнъ adj. ψυχωφελής animae utilis sup. hom.-mih.
доушєхꙑштьнъ adj. animam rapiens.
доушєцѣлитєльнъ adj. animam sanans.
доушьникъ m. respiratio alex. πνεύμων pulmo op. 2. 2. 460. dioptr.-vost. alex. **грьло и -, грьтань жє и ѥзыкь** dioptr. **пашникь и -** dioptr. **привлачєниѥ вьздоуха -комь** chrys.-lab. σταφυλή uvula in palato op. 2. 2. 460. dioptr.-vost. iuratus, iudex duš. cf. **доушєвьникъ**.
доушьнъ adj. ψυχικός, ψυχῆς animae sup. šiš. 217. op. 2. 2. 117. 299. svjat. **нєдоугъ -** op. 2. 2. 431. **строупъ -** sborn. **дѣиство -ноѥ** ex.-op. 2. 1. 20. **здравиѥ -ноѥ** op. 2. 2. 150. **пєчаль -на** svjat. mat. ἔμψυχος animatus sup. 380. ex. **доушьно** πνικτόν suffocatum **ни -на ꙗль** men.-mih.
доушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. iurare, fortasse, pat.-šaf.
доуѯовь adj. poss. ducis sup.
доуѯъ m. δούξ dux sup. sg. voc. **-ѯє** leont. prol.-mih. loc. **-ѯѣ** men.-vuk.
дъва v. **два**: etiam reliqua a **дъва, дъво** incipientia ibi reperies.
дъгна f. οὐλή cicatrix svjat.-vost. svjat.-op. 2. 2. 396. greg.-naz. zlatostr. **дьгна** lev. 13. 2. 10. 23. pent.-mih. kruš. **строупь или дьгна** men.-mih. 39. **храмъ, на нємьжє кака дъгна** svjat. **дєгна** op. 1. 16. mat. 54: scribitur etiam **догна** mat. 54. cf. scr. dagh ferire.
дъждати -даѭ -даѥши vb. pluere **дъжгаѥть** ev.-anni 1270.
дъждєвъ adj. ὑετοῦ pluviae sup. 183. pluviosus nom.-bulg. **- дьнь** proph.: nota **лѣто дъжгєво** lavr.-op. 69. et **доуждєвъ** sup. 221. 7.
дъждєвьнъ adj. βροχῆς pluviae misc. krk. mir. ephr. op. 2. 2. 149. **капли -на** sborn. par. **врѣмє -но** hom.-mih. **нашєствиꙗ дождєвна** vost. **дъжчѣв-** psalt.-syn.
дъждєродьнъ adj. ex imbribus ortus.
дъждити -дж -диши vb. βρέχειν pluere ostrom. **облакь нє -дить** dioptr. **-дить богь сь нєбєсє водоу** dioptr. **-дитъ на праведъны** š.-gl. 51. **дьждємь -днль** glag.: nota **дъшгити** lavr.-op. 69. **дъжчить** kryl.
дъждоносьнъ adj. pluviam ferens **-сєнъ** man. 117.
дъждоточити -чж -чиши vb. pluviam fundere.
дъждь m. βροχή pluvia ostrom. svjat. sup. šiš. 192. ὑετός pluvia greg.-naz. pl. acc. **-дєвы** chrys.-lab.: nota **дождъ** bon. **дъжгъ** lavr.-op. 69. **дъжгь** vost. **дожгь** op. 2. 2. 147. 149. **дъжчь** kryl. nsl. dež; deždž hung. cf. scr. dadhi molken.
дъждьнъ adj. ὑετοῦ pluviae sup. hom.-mih.
дъмєниѥ n. φυσίωσις inflatio ant. antch. ex. io.-sin. chrys.-lab. men.-mih. isaak.: **дъмлѥниѥ** id. chrys.-lab. a sequenti.
дъмити -млѭ -миши vb. inflare **раздоумъ -митъ** io.-sin. isaak. **дм-** clim. 284. **- сѧ** chrys.-lab.
дъмлѥниѥ v. **дъмєниѥ**.
дъмъчий -чиѩ m. φυσητήρ sufflatorium **-мчи** greg.-naz.
дъно n. πυθμήν fundus barl. men.-vuk. κρηπίς fundus (fluvii) ies.-nav. 3. 15. - pent.-mih. θεμέλιον fundamentum isai. 13. 13. - proph. κύτος cavum, alveus hom.-mih. 207. **дно зємли** dioptr.-lab. **вь дно адовь скровищь** sim. I. 7. **адово -** chrys.-lab. **разори ольтарь изь дьна** greg.-lab. **сьборьница падє сє изь дьна** men.-mih. **бєз дьна** sborn. **дно** pavimentum **дно мѣдѧноє** vost. 1. 227. **изъ дноу** ἔσωθεν intrinsecus vost. 1. 300. **из дна издєждєть сѧ** op. 2. 1. 15. **придоста дноу** chron. **дьноу жьрьтвьника** men.-saec. xi. **єсть пєщєрка днѣ** dan. **днѣ оузорочий** lavr. cf. scr. budh-nas gr. πυθμήν chron. fundus ahd. bodam curt. 1. 329, ergo pro **бъдно** cf. etiam lit. dugnas let. dibbens et Pott 1. 284.
дънѣстръ m. nom. propr. fluvii, danastris chron. cf. **днѣстръ**.
дънѣшьнь adj. ἐσώτερος interior **дьнѣшний градъ** lavr. **днєшними помыслы** vost. **двороу днѣшнємоу** esth. 4. 11. - vost.
дъраниѥ v. **драниѥ**.
дърати v. **драти**.
дъска f. σανίς asser hom.-mih. πίναξ tabula sup. 62. **дьстѣ** sup. 312. πλάξ tabula

pent.-mih. leont. -кою вь гровѣ покрыти prol.-mart. τράπεζα mensa ostrom. πέταλον lamina pent.-mih. κεφαλίς capitulum exod. 26. 32. - pent.-mih. τάπης tapes men.-vuk. τίτλος titulus ioann. 19. 19. - ev.-syn. b. ev.-novg. дьстѣ sup. 300. - написана chrabr. 90. дъска svjat. lavr.-op. 43. по дъскѣ quadr. serb. daska, cka mik. e gr. δίσκος lat. discus cf. ahd. tisc discus, mensa et zabal and. tafl e tabula.

дъскопокровию n. φατνώματα lacunaria cant. 1. 17.

дъсчица v. дъштица.

дъхновению n. ἔμπνευσις inspiratio krmč. ἐμφύσημα inspiratio sup. hom.-mih. lavr.-op. 39. -нью sup.

дъхнѫти -нѫ -нєши vb. πνεῖν flare bon. дъхнѫ тишина man. cf. nsl. neduha asthma habd. lex. naduha lex. natiha, nahod catarrhus habd. lit. dus graviter halitum ducere let. dus quiescere cf. съпати.

дъштєринъ adj. poss. θυγατρός filiae prol. prol.-cip. men.-vuk.

дъштєрьна f. θυγατρὸς θυγάτηρ filiae filia -рна vost.

дъштєрьнь adj. poss. filiae svjat. krmč.-mih. pent.-mih.

дъштєрьша f. ἀδελφιδῆ sororis filia ephr.-vost. krmč.-vost. ἀνεψιά consobrina ephr.-vost. вьзьратити -шоу cod.-belg.

дъшти -тєрє f. θυγάτηρ filia -рьми иже отъ свѧтаго кръштєньѣ cloz I. 100. - тѵрова bon. дєщи glag. sg. gen. -ри proph. dual. dat. -рьма svjat. -рєма mir. pl. nom. -рє proph. -ри proph. šiš. gen. -ръ ostrom. proph. acc. -ри sup. proph. -рє cyr. 5. 15. -рѧ op. 1. 12. loc. -рьхъ op. 1. 88. scr. duhitr zend dughdhar gr. θυγάτηρ goth. dauhtar ahd. tohtar lit. dukte (dukter) pro dugtė curt. 1. 318. pruss. duckti arm. dustr Pott 2. 1. 314. Bopp 1. 299. Höfer, ztschr. 2. 523. a dugh crescere mey. 1. 386.

дъштица f. σανίδιον tabella; σανίς tabula šiš. 44. πινακίδιον tabula ostrom. πυξίον tabula op. 1. 198. librae lanx isaak. дьсчица ioann. - воскомь написана χηρόχυτος hom.-mih. дьшчица op. 2. 2. 175. дъщица δίπτυχος tabula duplex nest. serb. štica.

дъштьнъ adj. e tabulis factus трєбникъ дощєнъ op. 1. 15. дощєнъ vost. 1. 217.

дъіба f. truncus въсадити въ -боу russ. - vost.

дъібати -баѭ -баюши vb. clam ire - къ водѣ vost.

дъій v. дий.

дъімница f. καπνικόν tributum, quod singulae κάπναι seu καπνοδοχεῖα (fumaria) praestare cogebantur дим- mon.-serb. 116. ok. 26. cf. имаҳоу по бѣлѣ вѣверици отъ дъіма nest.

дъімити сѧ -млѭ сѧ -мнши сѧ vb. καπνίζεσθαι fumare pat. isaak. kruš. pent.-mih. домь -мить сє chrys.-lab. огнємь - vost. 1. 341.

дъімъ m. καπνός fumus; ἀτμός flatus, fumus proph. καπνικόν tributum fumarium cedr. 2. 908. scr. dhûmas gr. θυμός lat. fumus lit. dumai let. dûmi goth. dauns odor ahd. toum cf. доунѫти curt. 1. 320. Pott 2. 1. 348. Bopp 1.120. ztschr. 6. 298. nsl. dimast vol, dima, dimša, dimec schwarzrother ochs, schwarzrothe kuh cf. scr. dhûmra grau, apud lexicographos schwarzroth.

дъімьнъ adj. καπνοῦ fumi ant.-hom. prol.-cip. men.-vuk.

дъіни f. πέπων pepo krk. pat. prol. prol.-cip. alex. lit. dinia cucurbita.

дъіҳавица f. asthma vost. alex.

дъіҳанию n. πνοή spiritus sup. hes. 12. šiš. 235. - животьною sim. I. 17. - вѣтра ioann. вѣтръню - op. 2. 2. 175. - юсть жизни виновьно и теплотѣ тєлєсьнѣй dioptr. quod spirat cyr. 21.

дъіҳати -шѫ -шєши et -ҳаѭ -ҳаюши vb. πνεῖν, ἐμπνεῖν flare, spirare ostrom. sup. assem. hom.-mih. sabb. 112. men.-vuk. šiš. 44. вѣтрь -ҳають isaak. clim. - на аєрь cyr. 6. 21. дышоуть злобою op. 1. 193. - гнѣвомь prol.-mart. men.-leop. прѣщєнию мь - hom.-mih. насиловани юмь - chrys.-lab. огню мь - hom.-mih. 137. vost. 1. 294. о оубию нии - φόνον ἐκπνεῖν hom.-mih. послѣдныа - sabb. 57. послєдна - alex.-mih. 19. коньчнаа - sabb. 201. дыҳати и отьдыҳати dioptr. part. дышє animans glag. nsl. dihati; dihalo odor hung.

дъішанию n. halitus - божию vita-theod.

дъішьнъ adj. anhelus, fortasse, дишьнь лєжє на колѣноу men.-mih. 147.

дьбрь f. φάραγξ vallis psalt.-int.-saec. xi. proph. men.-vuk. exod. 7. 19. - op. 1. 21. дъбрь ostrom. sborn. χείμαρρος torrens op. 2. 2. 57. pl. nom. дъбры bon. - огньна krmč.-mih. - гроздова pent.-mih.: legitur sup. 80. 168. sabb. 134. vita-theod. дєбрь silva trigl. alex.: nsl. deber in nominibus locorum.

дьмитрий m. demetrius prol.-mih. bor. xxv. sg. gen. -рия stichir.

дьмитрию m. demetrius prol.-mih. et in aliis fontt. serb.

дьмитръ m. demetrius per. 111. 3.
дьнапръ m. nom. propr. fluvii, danapris sup. 421. 1. cf. **днѣпръ**.
дьневьникъ m. ἐφημέριος monachus suas vices toto die obiens typ.-chil.
дьневьничьство n. ἐφημερία vices diariae.
дьневьнъ adj. ἐφήμερος diurnus šiš. 188. ant. prol. **-на молитва** greg.-lab. **-но мановение** hom.-mih. **-но житие** šiš. **-вънъ** cloz I. 561.
дьненоштьнъ adj. ἡμερονυκτίου diei et noctis spatium habens.
дьнесвѣтлъ adj. lucidus uti dies **днес-** alex.
дьнесь adv. σήμερον hodie cloz I. 34. 757. 788. 817. sup. **дънесь** š.-gl. 52: male pro σύμμετρος moderatus sup. 302, ubi interpres de σήμερον cogitavit cf. **дьньсь**.
дьнесьнь adj. hodiernus athan. **-нѣго** cloz I. 427. **-нѣаго** sup. 25. 19. cf. **дьнешьнь**.
дьнешьнь adj. ὁ σήμερον hodiernus sup. **дьнеш-** sup. 124. 3. **днешний** leont. cf. **дьньшьнь**.
дьниште n. dies **днище** per. 74. 14. chron.
дьноноштние n. νυχθήμερον notis et diei spatium svjat. mat.
дьнь m. ἡμέρα dies cloz I. 901. 904. **день** sup. cloz I. 78. 93. 643. **дънъ**, **денъ** bon. **денъ** š.-gl. 46. sg. gen. **-не** et **-ни** sup. dat. **-неви** hom.-mih. **-нии** pro **-ни** svjat. mat. loc. **-не: вь нощи и вь дьне** hom.-mih. et **-ни: въ дни** sup. 387. **вѣсть высть томъ дьни** men.-leop. croat. ve dne verant.: nota **не отлагай дьние о дьние** antch. c. 35. dual. gen. loc. **-нию** bor. 14. **-ноу** ostrom. op. 2. 2. 51: male **-нию** ostrom. dat. **-ньма** pat. pl. nom. **-ние** ostrom. proph. **дение** bon. gen. **-нъ** ostrom. proph. et **-ний** sup. **-ней** bon. loc. **-ньхъ** bor. nota **дьнию** ἐν ἡμέρᾳ diu bei tage **дьнию** prol.-mart. ex.-op. 2. 1. 26. **ноштиѭ и -** sup. **дьньѭ** svjat. mat. **не дьниѭ, нъ ноштьѭ** svjat. - op. 2. 2. 396. **дьнию и нощию** op. 1. 89. **дьнь дьнь иштоуть** ἡμέραν ἐξ ἡμέρας svjat.-op. 2. 2. 401. **дьнь аче дьнь** de die in diem vost. **денетъ** die illa š.-gl. 44. den sg. gen. loc. dine dat. dini fris. **великъ дьнь** pascha **о семь велицѣ дьни** greg.-naz. nota serb. do dnevi živ. 82. 144. scr. divan m. dina n. lat. dies pruss. acc. deinan lit. dêna rad. scr. div splendere.
дьньдьньнъ adj. quotidianus **-ныи тъштета** svjat. - op. 2. 2. 303.
дьньница f. ἑωσφόρος, φωσφόρος lucifer, stella veneris sup. 176. ant.-hom. typ.-chil. dial. io.-sin. krmč.-mih. men.-mih. pent.-mih. hom.-mih. šiš. 255. op. 2. 2. 53. **денница** bon. ex. **деньница** hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 15. **дьнница** chrys.-lab.
дьньнъ adj. ἡμέρας diei sup. καθημερινός quotidianus - **оукроухъ** men.-mih. - **троудъ** svjat. **-но пѣние** men.-mih.
дьньсь adv. σήμερον hodie sup. cloz I. 295. 625. sabb. 98. **дьнъсъ** cloz I. 875: vere est sg. acc. **дьнь сь** cf. **дьнесь** et **дьнь тъ** athan.
дьньшьнь adj. ὁ σήμερον hodiernus ant. diniznego fris.
дьнѣперьскъ adj. danapris **дьнеперьскыи рѣка** prol.-vuk.
дьниевати -нюѭ -нюеши vb. diem consumere **днев-** alex.
дьрати v. **драти**.
дьска v. **дъска**.
дѣва f. παρθένος virgo ostrom. sup. cloz I. 898. 916. bon. assem. nom.-bulg. antch. hom.-mih. men.-mih. šiš. 80. 156. sabb. 67. 162. 190. chron. γυνή mulier num. 30. 4.- pent.-mih. devuam fris. cf. **дѣвая** rad. scr. dhê zend dê gr. θῆσθαι, θηλή lat. fello, filius let. dêls cf. **доити**.
дѣвати -ваѭ -ваеши vb. ἐπιτελεῖν peragere; ponere prol.-mih. nsl. dêvati.
дѣвая f. adj. παρθένος virgo pat.-mih. hom.-mih. men.-mih. op. 2. 1. 138. **дев-** mon.-serb. **-ваа** sabb. 135. sg. gen. **-выѥ** hom.-mih. **-выа** op. 2. 1. 138. dat. **-вѣй** sup. hom.-mih. acc. **-воую** hom.-mih. men.-serb. **-воую дѣвицю** vost. **-вию** mon.-serb. 38. 39. **-вою** ibid. 41. loc. **-вѣй** cyr. 6. pl. acc. **-выѥ** hom.-mih.: nota **дѣвий** virginalis grom. cf. **дѣва**.
дѣверни f. coll. leviri **деверья** sbor.-kir. 56.
дѣверовъ adj. poss. leviri pent.-mih. **дев-** kruš.
дѣверь m. δαήρ levir **деверъ** nom.-lab. per. 43. 20; 35. 11. **деверь: -рию** per. 3. 24. **дѣверми** tur. nsl. dêver levir, affinis meg. diver affinis lex. klruss. dever' alb. dever scr. dêvr (dêvâ) gr. δαϝερ (δαήρ) lat. lêvir ahd. zeihhur ags. tâcor lit. dêveris: forma prim. daigvar ztschr. 7. 272.
дѣвеству v. **дѣвьствьнъ**.
дѣвима f. νεανίς puella iudic. 5. 8. - op. 1. 22.
дѣвица f. παρθένος virgo sup. svjat. ex. proph. š.-gl. 63. 80. κοράσιον puella man. deuuiz fris.
дѣвичь adj. poss. παρθένου virginis; παρθένων virginum; παρθενικός virgineus sup. krmč.-mih. hom.-mih. ant. ioann. - **монастырь** per. 50. 25. - **домь** hom.-mih.

дѣвичьнъ adj. παρθενικός virginalis ant.-hom.
дѣвичьскъ adj. παρθενικός virgineus sup. sbor. mir. **крьвь -ка** sabb. 169.
дѣвичьскы adv. virginaliter - **родихъ** hom.-mih.
дѣвичьство n. παρθενία virginitas ant. proph. bor. 3. τὰ παρθένια virginitas pent.-mih.
дѣвовати -воуѭ -воуѥши vb. virginem esse kruš. pent.-mih.
дѣвомати f. παρθενομήτηρ virgo mater.
дѣвомѫченица f. παρθενομάρτυρ virgo martyr.
дѣворастлѣниѥ n. ἀποπαρθένωσις devirginatio ioann.
дѣвъка f. virgo svjat. stichir. sbor.-kir. 52.
дѣвъчьскъ adj. virginis, a **дѣвъка. -воч-** chron.
дѣвьство n. παρθενία virginitas ostrom. sup. hom.-mih. sbor. ant. man. sim. I. 18. mon.-serb. **-въс-** sup. antch. **-въста** sup. 277. 15. 17.
дѣвьствовати -воуѭ -воуѥши vb. παρθενεύειν virginem esse sbor. kozm. prol. krmč.-mih.
дѣвьствьникъ m. παρθενικός virgineus ant. pat. misc. io.-sin. coelebs ok. 72.
дѣвьствьничьскъ adj. virginalis - **ликъ** mir.
дѣвьствьнъ adj. παρθενικός virgineus sup. sbor. παρθενίας virginitatis sup. παρθένου virginis sup. **-въс-** cloz I. 915. **-вєс-** sup.
дѣвьць m. virgo glag.
дѣдина f. hereditas glag. per. gram. 133. 137. mon.-serb. **очина** - gram. 133. **отьчина** - sim. II. 1. **отчина и** - pam. 228. πατρίς patria prol. nsl. dêdina maiorum facultates, hereditas meg. lex. stammhaus rib. dedič heres meg. lex.
дѣдинъ adj. poss. avi mon.-serb.
дѣдинь adj. poss. avi chron.
дѣдишть m. heres **-дичь** trigl. alex. nsl. dedič heres meg. pol. dziedzic: vere est oriundus ab avo.
дѣдиштьна f. heres, domina **-дична** per. 29. 20. cf. **дѣдишть.**
дѣдовъ adj. poss. avi mon -serb.
дѣдъ m. πάππος avus pyrg. dial. pent.-mih. **пръвꙑи** - πρωτόπαππος man. ἀντίπαππος prol.-mart. **-довє** serb.-zak. habes sup. 45. 26. mon.-serb.: nota **дѣдь црькве босьнскє** mon.-serb. 368. **дѣдь босьнски** ibid. 369. detd fris. gr. θεῖος lit. dêdas senex, avunculus let. dêdas curt. 1. 310. russ. **дядя** patruus **дѧдѧ** per. 22. 13. **дѧдко** per. 12. 17. **дѣдко** diabolus ber.
дѣдьнъ adj. πάππου avi.
дѣдьнь adj. poss. avi cyr. 10. ant.-hom. man. prol.-mart. **-нꙗ смрьть** hom.-mih. γονικός parentum **-нѥѥ наслѣдиѥ** men.-vuk.
дѣдьство n. origo **авраамово** - proph.
дѣи m. actus pl. **дѣи** historia op. 2. 1. 66. e pol. dzieje: adde **дѣи** auctor glag.-stul.
дѣи partic. μή ne - **ли рєчє**; dixit ne? sup. 329. - **ли къ господоу**; isai. 36. 12.-proph. - **ли избавитъ насъ** μὴ ῥύσαιτο ies.-nav. 22. 22. - **ли въсхоштєть орати**; isai. 28. 24. - proph. - **ли отъстоупилъ єсть** μὴ γάρ cyr.-hier. - **ли чловѣчьско изобрѣтєниѥ**; hom.-mih. 106. **то - ли нє имамъ ихъ** svjat.-op. 2. 2. 401. τί γάρ op. 2. 2. 55. **то - ли нє вєдꙗшє** τί γάρ cyr.-hier. - **ли аштє тꙑ оумрєши** τί γὰρ ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς op. 2. 2. 263. **то - ли аштє чиститєль боудє зълъ, то** - zlatostr. **дєили, дєєли** svjat. **даили** pent.-mih. particula haec pendet a verbo **дѣти, дѣꙗти** dicere cf. lat. ain.
дѣинъ adj. ἐνεργής efficax ant.
дѣиствити -штвлѭ -ствиши vb. ἐνεργεῖν agere ant.-hom.
дѣиство n. ἐνέργεια efficacia ant. instinctus sup. 206. **на съпроугъ и на** - svjat.
дѣиствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐνεργεῖν agere sup.
дѣиствьникъ m. ἐνεργής efficax.
дѣиствьнъ adj. ἐνεργής efficax sup. ant. šiš. 176. sabb. 148. **-нꙑꙗ трꙑзнꙑ** svjat.
дѣканиѥ n. μανία furor op. 2. 2. 116. cf. **дикъ.**
дѣлавъ adj. ἐνεργής efficax **слово божиє и -во** hebr. 3. 12. - vost.
дѣлавьство n. actio **пакꙑ на дѣлавьство прѣходитъ** psal. 140. 4. - athan.
дѣлавьць m. operarius psalt.-int.
дѣлалиштє n. ἐργαστήριον officina pat. 215.
дѣланиѥ n. πρᾶξις actio **отъ -ниꙗ нє прѣсталашє** leont.
дѣлатєлинъ m. ἐργάτης operarius 1. tim. 5. 18. - vost. γεωργός agricola 2. tim. 2. 6. - vost.
дѣлатєлиштє n. ἐργαστήριον officina men.-mih. ber.
дѣлатєль m. ἐργάτης operarius ostrom. svjat. greg.-naz. io.-clim. antch. bor. γεωργός agricola ostrom. sup. leont. hom.-mih. - **винограда** men.-mih. - **виноградьнь** men.-mih. **нєчиста -лꙗ** svjat.-mat.
дѣлатєльникъ m. ἐργάτης operarius 2. tim. 2. 15. - vost. πρακτικός, πρακτικώτατος

promtus ad agendum greg.-naz. men.-mih. negotiator.

дѣлатєльница f. operans **заповѣдємь** - chrys.-lab.

дѣлатєльнъ adj. ἐργαστικός operosus ant.-hom. - **волъ** bor. xvi.

дѣлати -лаѭ -лаєши vb. ἐργάζεσθαι, πράττειν, κάμνειν laborare ostrom. sup. - **землю** prol.-mart. λατομεῖν lapides caedere **дѣлань камы** mon.-serb. vgl. ztschr. 6. 32.

дѣлєсьнъ adj. πραγμάτων rerum **-сна слоужба** op. 2. 2. 150.

дѣливъ adj. ἐργάτης operarius ex.

дѣлитєль m. μεριστής partitor.

дѣлити -лѭ -лиши vb. μερίζειν dividere sup. krmč.-mih. kruš. sabb. 60. διαμερίζεσθαι distribuere hom.-mih. - **ницшимь** greg.-lab.: nota **да сє ємоу нє дѣлить оумь** men.-mih. pruss. imperat. dellieis.

дѣло, дѣлєсє et **дѣла** n. ἔργον, ἐργασία, πρᾶγμα opus ostrom. sup. op. 1.88. proph. pent.-mih. ἐνέργεια operatio sup. - **тройско** exstructio troiae bell.-troj. 9. **добра дѣлєса** ἀρετή virtus op. 2. 2. 149. officina sup. 201. res sup. **дѣлєсє** etc. svjat. op. 2. 2. 51. 513. sup. sim. I. 22. **дєло** bell.-troj. 22. **бєз дѣла** ἄπρακτος inefficax hom.-mih. pruss. acc. dîlan.

дѣловьникъ m. negotiator leont.

дѣловьнъ adj. ἔργου operis ant. antch. **-но дѣаниє** leont.

дѣлодарьць m. ἐργοδότης opera distribuens pyrg.

дѣлолюбивъ adj. φιλεργός operis amans hom.-mih. φιλοκτίστης studiosus aedificandi per. xlviii.

дѣлолюбъ adj. laboriosus **-бая пчєла** op. 2. 2. 84.

дѣломѣриє n. κληροδοσία distributio, quae fit sorte psalt.-ven. 77. 55.

дѣломѣрьнъ adj. κληροδοσίας hereditatis **оужьмь -рьнымь** psalt.-syn. 77. 55. **-но жжє** bon. a **дѣлъ**.

дѣлъ m. μερίς pars greg.-naz. μερισμός partitio ies.-nav. 11. 23. - vost. pro **прѣдѣлъ** περισπόριον suburbium iudic. 21. 8; 21. 11. - op. 1. 25. **вь дѣлѣхь виноградьныхь** ἐν ταῖς αὔλαξι τῶν ἀμπέλων pent.-mih. idem apud vost. rum. **дєлницъ** ager scr. dâ dividere gr. δαίω curt. 1. 256. cf. lit. dalis f. et goth. dails ahd. tail, quarum vocum litterae initiales non respondent scr. d. cf. Bopp 1. 129. beitr. 2. 93. 170. ztschr. 7.223. schleich. comp. 1.101., ubi **дѣлъ** a rad. dr (dal) derivatur.

дѣлъ m. collis, mons mon.-serb. 32. 62. 82. 156. 170. 184 etc. ok. 24. gram. 257. 262. **дѣловомь растрьгноувь выє** chrys.-lab. rum. **дѣл** collis.

дѣлъкъ m. mons mon.-serb. 115.

дѣльба f. μερισμός partitio bell.-troj.

дѣльма praep. διά propter iungitur cum genitivo, cui postponitur: **чєсо** - typ.-chil. **того** - antch. **съна** - nom.-bulg. **чловѣка дѣлъма** bon. **дажда** - svjat. **моихь - грѣхь** hom.-mih.: nota **чьто** - men.-mih. **за великого - вѣтра** men.-mih. **за клєвєты** - zlatostr. et **по дѣльма гладомь оумираєть** isaak. **-льма** sup. **-лма** sup. **-лъма** sup. cf. **дѣля**.

дѣльми praep. propter **заповѣди** - men.-mih.

дѣльникъ m. ἐργάτης operarius men.-mih. **-ници жє и позорьници** io.-clim. χειροτέχνης opifex men.-mih. πρακτικώτατος efficax op. 2. 2. 79 - **и съврьстьникь злоу** men.-mih. ἐργαστήριον officina sup. **въ доушьнѣѣмь си -ницѣ** sup. 292.

дѣльникъ m. particeps **дионикь** mon.-serb.

дѣльница f. ἐργαστήριον officina op. 2. 2. 118. sup. gram. 179. 239. 310. **вь дѣвничи єстьства -ци** hom.-mih. 196.

дѣльнъ adj. πρακτικός efficax dioptr. **-но ороудиє** chrys.-lab. **-на жєлѣза** 3. reg. 6. 7. - vost.

дѣльнъ adj. montis - **поуть** mon.-serb. 186.

дѣльство v. **дальство**.

дѣля praep. διά propter iungitur cum. gen., cui postponitur sup. **съна дѣля** nom.-bulg. **постижєния** - greg.-naz. **събора** - svjat. **мала - грѣха** svjat. **нє можє вънити народа** - hom.-mih. **дѣлѣ** sup. **бога дѣлѣ** bon. **бога дѣля исъправляючє чтѣтє** ev.-syn. a. **того дѣлѣ** krk.: nota nsl. za naše dêlo propter nos rês. za naših pregrêhov dêlo rês. za tega dêli rês. croat. dil luč. lit. dêl, dêlej let. del cf. **дѣльма**.

дѣлєниє n. μερισμός divisio šiš. 240.

дѣмонъ m. δαίμων daemon op. 1. 65. lavr.-op. 30. cf. **дємонъ**.

дѣниє n. actio sbor.-kir. 44.

дѣнѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. se ponere - **камо** dioptr. bell.-troj. men.-mih. **дєн-** asên 13. serb. denuti.

дѣра f. scissura ev.-syn. a. cf. **дира**.

дѣтєль m. operator glag. chron.

дѣтєльница f. operatrix men.-mih. 302.

дѣтєльствовати -воуѭ -воуєши vb. operari chron.

дѣти, дєждѫ, дєждєши et **дѣѭ, дѣєши**

vb. ponere; ἀποφέρειν auferre **камо юси дѣль дьщерь**; men.-mih. **камо имамы дѣти сьсоуды**; men.-vuk. **камо дѣше господина**; greg.-lab. **дежю** ἀποίσω auferam vost. - **сѧ**: **камо сѧ дѣ**; svjat. **камо се дѣ**; men.-mih. sabb. 10. dicere hom.-mih. 6. chron. **помени ме, дѣюши, вь цѣсарьствии твоюмь** hom.-mih. 23. **дѣюши** ἆρά γε numquid: **дѣюши мене матере покажеть без посага**; hom.-mih. 198. **дѣюши вѣнчати ми есть**; ἆρα στεφανώσομαι; ephr.-vost. **дѣеши ли съгрѣшениа ради**; μὴ γὰρ δι' ἁμαρτήματα; vost. **дѣюши пришьдь азь и мати твоꙗ сь братиею твоею поклоимь се тебѣ**; gen. 37. 10. - pent.-mih. kruš. **деши** pro **дѣюши** sup. 223. 3. **дѣюши ли** ἆρα num sup. 299. **дѣюши ли** vero recte est ain; **дѣѣши** per assimilationem pro **дѣюши** μή num 225. 227. 256. ἆρα num sup. 232. τί γάρ quid enim sup. 231. nsl. dèti ponere; po zlu dêti pessumdare habd. dêm dico lex. crell. inf. djati; zdêlo incantatio: nota sodl (recte fortasse sodêv): glih ali sodl par impar meg. croat. diti; dim dico mik. dir, nudir e **дѣиже** poglej der hung. russ. diall. **ды** scr. dhâ ponere vidhâ facere zend dâ gr. θη lat. di: con-dere goth. ga-dêds ahd. tô-m facio goth. doms iudicium lit. dê (dêti ponere: cf. indas, prêdas, uždas) let. de curt. 1. 309. Bopp 1. 230. ztschr. 8. 276. nsrb. źa dicere cf. **дѣꙗти**.

дѣтина f. infans mir.

дѣтинь adj. poss. infantis **-ниюе безьчинние** leont. **-ниемоу** alex.-mih. 26. **-ни възрасть** men.-mih. **жена -нꙑ** psalt.-vuk. **-ноу строуглю** alex.-mih. 25.

дѣтиньскъ adj. νηπίου infantilis ioann.

дѣтиньць m. arx **вѣжати изъ острога въ дѣтинець** lavr. **высотꙑ -ца** vost. cf. chron. per. 68. 20; 102. 10. morbus comitialis **-цемъ не испромещеть** vost. 1. in fontt. russ.

дѣтиште n. infans nom.-mik. 10. 28. 44. 67. mir. per. 22. 21. ber. in fontt. russ.: recte **дѣтишть**.

дѣтиштевъ adj. poss. infantis hom.-mih.

дѣтиштина m. f. puer, puella vost.

дѣтишть m. βρέφος infans luc. 2. 12. - ev. novg. παῖς, παιδίον infans svjat. sup. sborn. ev.-trn. matth. 18. 4. - ev. novg. ex. chrabr. psalt.-int. nom.-mik. 82. 86: nota **дѣтиштось** pat.-mih. ἔμβρυον embryon hom.-mih. **-тикь** mon.-serb.

дѣтиштьнъ adj. παιδίου infantis ioann.

дѣтогоубление n. partum abigere men.-leop. krmč.-mih.

дѣтогоубьнъ adj. **-бна былиꙗ, зелиꙗ** ἀμβλωθρίδια medicamenta ad partum abigendum krmč.-mih.

дѣтогоубьство n. partum abigere typ.-nic.

дѣтокръмление n. παιδοτροφία puerorum nutritio.

дѣтолюбивъ adj. liberorum amans men.-leop.

дѣтолюбьць m. liberorum amans svjat.

дѣтонаставьникъ m. παιδαγωγός puerorum institutor.

дѣтопагоубьнъ adj. partum abigens.

дѣторастлѣние n. puerorum corruptio nom.-mik. 34.

дѣторастлѣтие n. παιδοφθορία puerorum corruptio: rectius fortasse **-ние**.

дѣтородити -ждѫ -диши vb. τεκνογονεῖν liberos parere.

дѣтородие n. liberos parere nom.-lab.

дѣтородьнъ adj. τεκνογόνος liberos pariens - **оудь** krmč.-mih. **-ни оуди** hom.-mih.

дѣтородьство n. τεκνογονία liberos parere hom.-mih. ex. alex.-mih.

дѣторождение n. τεκνογονία liberos parere krmč.-mih.

дѣторѣзание n. mactatio infantis russ.

дѣтотворие n. τεκνογονία liberorum procreatio hom.-mih.

дѣтотворение n. τεκνοποιΐα, τεκνογονία liberorum procreatio hom.-mih. krmč.-mih.

дѣтотлние n. liberorum corruptio apost.-syn. mat. 21.

дѣтооубийца m. liberos occidens mir.

дѣтооучитель m. magister puerorum men.-vuk.

дѣтъка f. infans zlatostr.

дѣтъкъ m. infans **чиꙗ юста дѣтька**; men.-leop. 295: nota gen. nom. propr. δεατκου izvêst. 10. 79.

дѣть f. actio, ni fallimur **добрѣ вьписа, юже бѣ не вѣроуие слышаль, ти и дѣти си тоу име вьдавь** actioni suae hic nomen dans hom.-mih. 115. **само - твореющи** ibid. 199. cf. **благодѣть** et goth. ga-dêds ahd. and. tât.

дѣть f. liberi sabbae-typ. mon.-serb. 18. 62. **свою - вьспитѣхь** sim. II. 3. **детю** mon.-serb. 244: **одь деть** mon.-serb. 35. ergo fortasse **дѣтъ** m.; cf. etiam pl f. **дѣти** παιδία, τέκνα liberi sup. **-тьмъ** svjat. etc. **жидовьскыие дѣти юсмы** hom.-mih. 34.

дѣтьскъ adj. νεώτερος, νήπιος iuvenis bor.

7. vost. βραχύτατος admodum parvus vost. ἁπαλός tener **отроковица -ка** vost. παῖς puer vost. νηπίου, νηπίων, παίδων pueri, puerorum sup. triod. **-ка врьста** νέα ἡλικία men.-mih. **-ка любьвь** amor erga liberos hom.-mih. **изъ -ка** παιδιόθεν a pueris sabb. 133. **оть дѣтьска** greg.-lab.

дѣтьство n. νηπιότης infantia prol. **изь дѣтьства** ἐκ παίδων, ἐκ παιδός prol.-cip. prol.-mart.

дѣтьца f. παιδία liberi zlatostr. sim. II. 3. sabbae-typ. kruš. duš. mon.-serb. **дѣца** prol.-mih. duš.: male **дѣцами** men.-mih. nom.-bulg. **дѣцами** alex.-mih. 111. pl. **дѣтца** alex.: deminut. a **дѣть** f.

дѣтьчица f. liberi **дѣчица** mon.-serb. 442.

дѣтѣль f. πρᾶγμα, πρᾶξις actio, res hom.-mih. sim. I. 5. ἐνέργεια actio cloz I. 715. actio cloz I. 218. 308. **чоудесь** - prol. τρόπος modus šiš.: male **дѣтель** šiš. 216. vost. antch. etc. ῥῆμα res iudic. 6. 29. - vost. **блага дѣтѣль** virtus sup. **добра дѣтѣль** εὐεργεσία beneficium cloz I. 307; II. 122. ἀρετή virtus sup. ant. op. 2. 2. 57. 149. 261. 287. 432. **дѣтѣль** ἀρετή virtus leont. op. 2. 1. 145. 167; 2. 2. 261. **-телий** sup. 351. **-тѣль** proph.

дѣтѣльнъ adj. ἀρετῆς virtutis ant. **-тельнь** krmč.-mih.

дѣтѧ n. παιδίον infans pl. f. **дѣти** a **дѣть**, quod cf. scr. dhê zend dê gr. θηλή mamilla lat. fello, filius let. dēls **доити**: Bopp 1. 529. contulit zend dâta factus, creatus: cf. ztschr. 7. 274.

дѣѣши v. **дѣти**.

дѣꙗние n. πρᾶξις, πρᾶγμα actio, actus ev.-novg. **дѣаний** cloz I. 64. **дѣан-** sup.

дѣꙗньникъ m. auctor op. 1. 128.

дѣꙗньнъ adj. actionis; efficax **дѣаньнъ гнѣвъ** antch.

дѣꙗньство n. ἐνέργεια actio **дѣан-** op. 2. 2. 52.

дѣꙗти, дѣѭ, дѣѥши vb. ποιεῖν, πράττειν agere hom.-mih. šiš. 83. 86. chron. cf. cloz I. 818. 819. **молитвоу** - προσεύχεσθαι orare ostrom. šiš. 85. men.-mih. chrys.-lab. **пакости** - κολαφίζειν alapas infligere ostrom. **троуды** - κόπους παρέχειν molestum esse ostrom. **милосрьдно** - φιλανθρώπως χρῆσθαι humaniter tractare šiš. 41. **миль сѧ дѣю** sabb. 34. **мили сѧ дѣахоу** men.-mih. λέγειν, φάναι dicere glag. **дѣѥши** sborn. **дѣѥши** cyr.-hier. **дѣѥть** hom.-mih. 6. zlatostr. **дѣѩть** svjat. **не дѣють** negant glag. - **сѧ** ἐπιτελεῖσθαι perfici **дѣашетъ сѧ** cloz I. 847. ἐνεργεῖσθαι fieri ostrom. šiš. 56. **дѣаша сѧ** sup. **не дѣй** ἄφες, ἔα sine, **не дѣйте** ἄφετε, ἐᾶτε sinite **не дѣй, да изьмоу** matth. 7. 4. **не дѣйте сихъ ити** io. 18. 8. mat. 34. **не дѣйте ѥѥ сьбирати** pent.-mih. **не дѣйте ѥго ити** ἄφετε (αὐτὸν) ὑπάγειν io. 11. 44. - kryl. **не дѣйте дѣтьй приходити къ мнѣ** marc. 10. 14. - kryl. **не дѣй, да измоу соучець** matth. 7. 4. mat. 34. **не дѣй мене, да осѧжоу стльпы** iudic. 16. 26. - pent.-mih. **не дѣй, да сь своимь глад(ем)ь мрю** hom.-mih. 137. **не дѣй, да видимъ** bon. **не дѣйте, да видимъ** marc. 15. 36. mat. 34. **не дѣй на нѥ извести моукоу** ἔα τὴν κατ' αὐτῶν ἐξενεγκεῖν τιμωρίαν hom.-mih. **не дѣйте его, да збоудеть се пророчьство моѥ** hom.-mih. 16. **не дѣйте мене, да сѧ помолю богоу** kozm. **фарижа не дѣйте обрѧбити** bell.-troj. 42 **не дѣйте его ити** š.-gl. 49. **не дѣйте мене ити** sabb. 38. **не дѣйте мрьтвьць погрети** hom.-mih.: nota **не дѣйте бы слѣпи, не дѣйте вѣрова** bulg.-lab. nsl. djati ponere, dicere; dêjte pokoro trub. djalina: on je na djalini er ist verzaubert hung. cf. **дѣти**.

дѧгъ m. ἱμάς lorum op. 2. 2. 403. isai. 5. 18. - proph. mat. - **волоуй** vost. 1. 234. cf. goth. tiuhan trahere and. taug funis vel potius ahd. zanga et asch. bitengi iunctus beitr. 1. 371.

дѧгъıль m. salix **дѧгиль** trigl.

дѧтелъ m. picus **въ -лы** zlatostr.

дѧтель m. picus ex. nom.-barb. pelecanus misc. 14. cf. **дѧтелъ, -тлъ**.

дѧтлица f. pelecanus misc. 14. nom.-barb.

дѧтлъ m. picus, uti videtur pat. 332. nsl. detel gen. -tla et -tela cf. germ. titler et **дѧтелъ, -тель**.

джбичие n. arbores **доубичиѥ, -чьѥ** vost. 1. 233; 2. 103.

джбие n. ξύλα ligna op. 1. 91. δένδρα arbores sup. 221. 322. marc. 8. 24. - ev.-saec. xii. prol. ev.-syn. c. **доубиѥ** io.-clim. **доубиѥ** op. 2. 2. 149. **доубьѥ** ev.-syn. a.

джбовъ adj. δρυός arboris op. 1. 74. **доубовые кора** per. 112.

джбрава f. δένδρα arbores men.-vuk. krmč.-mih. ξύλα ligna pent.-mih. iudic. 9. 8. 14. - vost. ἄλσος nemus pent.-mih. νάπη silva hom.-mih. δρυμός nemus men.-mih. vost. op. 2. 2. 146. - **вы, сирѣчь въ лѣсѣхъ** bon. λίβανος libanus ies.-nav. 11. 17. - pent.-mih. isai. 10. 34; 60. 13. - proph. mat. op. 1. 91. 119. vost. ἀντιλίβανος anti-

banus deut. 11. 24. - pent.-mih. vost. БЛАГОЛИЧЬНА ДОУБРАВА deut. 3. 25. - pent.-mih.: male -РОВА svjat. nsl. dobrava; dubrava habd. rum. ДѪМБРАВЪ.
ДѪБРАВИѤ n. silva ДОУБРАВИЕ bulg.-lab.
ДѪБРАВЬНЪ adj. δρυμοῦ silvae hom.-mih. krmč.-mih. psalt.-int.-saec. XI. λιβάνου libani proph. psalt.-theod.
ДѪБРАВЬСКЪ adj. silvae op. 1. 88.
ДѪБРЪ m. silva ПОУЩЕНИ СѪТЬ НА ЛѢСЪ И НА ОВОЩИѦ И НА ДѪБРЪ nom.-bulg. 108. cf. ДѪБЪ.
ДѪБЪ m. δένδρον arbor sup. 220. 256. 261 etc. ex.-op. 2. 1. 16. op. 1. 18. 111. svjat.-op. 2. 2. 397. dan. 4. 7. - proph. pent.-mih. op. 2. 2. 116. glag. chron. mon.-serb. ev.-syn. a. c. ДОУБЬ СЕ СЬТВОРЬ δενδροῦσθαι men.-mih. - МИГДАЛЬСКЪ men.-leop. - ФИНИКОВЬ men.-mih. δρῦς arbor, quercus pent.-mih. op. 2. 2. 126. men.-vuk. ξύλον lignum sup. 13. op. 2. 1. 28. βάλανος glans kruš. op. 2. 2. 642. sg. loc. -БОУ sup. 261. 286. -БѢ sup. 13. nsl. dôb; dub truncus vacuus habd. bulg. dъb serb. dub arbor, quercus mik. dubiti erectum stare goth. timrjan ahd. zimber lignum, aedificium ags. timber and. timbr, quae vocabula curt. 1. 265. cum scr. dam gr. δέμω lat. domus et sl. dom contulit. antiquior forma fuit ДѪБРЪ, quod cf. si ДѪБРЪ a dam derivandum est, primaria huius vocabuli significatio est ligna, materia bauholz: cf. hisp. pg. madera, madeira arbor, recte bauholz, cum sit lat. materia. Б euphonice inter m et suffixum РЪ insertum est. cf. МѪДРЪ e rad. МЬН et suff. РЪ et ЗѪБЪ, quod e ЗѪБРЪ natum est: russ. зубрило.
ДѪБЬНЪ adj. δρυῶν arborum man. ВЪРШЬЮ ДОУБЬНОМОУ zlatostr.
ДѪБЬЦЬ m. arbor glag.
ДѪГА f. τόξον arcus, iris ДОУГА pent.-mih. op. 2. 1. 50. proph. svjat. ДОУГОУ МОЮ ПОЛАГАЮ ВЪ ОБЛАЦѢ gen. 9. 13. - vost. ДОУГА ВЪ КРАСОУ СТОѦШТИ sborn.: nota БЕРИГА, ПАЧЕ ЖЕ ДѪГА io.-sin. ДОУГА chron. КТО ЖЕ ЕСТЬ РОЖДЬНИ ДОУГЫ, ГРОУДИЕ РОСНОЕ; τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκὼς βώλους δρόσου; iob 38. 28, ubi vocabulo ДОУГА gr. nihil respondet mat. 54. nsl. duga iris habd. meg. pol. dęga i. e. sztaba u wierzei cf. lit. deng tegere et russ. радуга. prima significatio est daube, fassdaube ztschr 2. 425. ngr. δοξάρι 427.
ДѪГАТЪ adj. καρπωτός variegatus ДОУГАТЬ 2. reg. 13. 18. 19. - kruš. vost.
ДѪГНАТЪ adj. καρπωτός variegatus ДОУГ- 2. reg. 13. 18. - vost.
ДѪГЪ cum partic. НЕ morbus: НЕДѪГЪ cf. lit. daug let. daudz multum cum vocabulis goth. dugan ahd. tugan ags. dugan and. duga valere cf. ДѪЖЬ et ТѪГ-.
ДѪЖАНИѤ n. audacia ДОУЖАНИЕ azbuk.: vox dubia.
ДѪЖЬ adj. robustus ДОУЖЬ trigl. e russ.
ДѪЖЬНОСТЬ f. tenere ДОУЖНОСТЬ, quod per держаніе explicatur ber.: vox dubia.
ДѪЖЬНЪ adj. τόξου arcus ВЪЗОРЪ ДОУЖНЫЙ iez. 1. 28. - proph.
ДѪТИ, ДЪМѪ, ДЪМЕШИ vb. flare ДЪМЫ НА ЛИЦЕ ѤГО sup. 435. tumefacere ПОХВАЛЫ ДЪМѪТЬ pat.-bulg. ДЪМѢАХѪ РОУДѪ nom.-bulg. 86 - СѦ tumere greg.-naz. ѦКО КВАСЪ ДЪМѪЩЕ СѦ bon. ГНѢВЪ ДЪМОУЩЬ СѦ greg.-naz. ДЬМЕЩЕ СЕ ЖИТИѤМЬ men.-mih. ГНѢВОМЬ СЕ ДЬМѢАШЕ men.-mih. ДМЕШИ СѦ АКЫ ВОДНЫЙ ГБОРЪ vost. 1. 162. ДЬМОМѢ АРТИРИИ ex.-op. 2. 2. 19. ὀγκοῦσθαι intumescere ДЬМѢШЕ СѦ sup. 175: nota КЪВАСЬ ДЪМЕТЬ op. 2. 1. 31. scr. dham, dhmâ.
ДУРАХИЙСКЪ adj. dyrrhachicus krmč.-mih.
ДУСЕНЪТЕРИѦ f. δυσεντερία dysenteria -НЬТ- men.-mih.

Є.

Е sexta alphabeti palaeo-slovenici littera, ѤСТЬ dicta. Е cyrillicum respondet romanorum v. vocabula ab Е incipientia quaere sub Ѥ.

Ж.

Ж septima alphabeti palaeo-slovenici littera, ЖИВѢТЕ dicta.
ЖАБА f. βάτραχος rana prol.-mih. vita-theod. chron. ngr. ζάμπα bufo duc. rad. džabh, džambh: nota lit. žuvis piscis a žo oscitare.
ЖАБИЙ adj. poss. βατράχων ranarum exod. 8. 12. - vost.

жабьнъ adj. ranae **жабное** svjat.
жавати -вая -ваеши vb. mandere trigl.: fortasse pro **жѣв-** cf. **живати**.
жадати -дая -даеши vb. ποθεῖν desiderare ant. dial.: pro **жѣд-** cf. **жьд**.
жакънъ m. diaconus -**кни** š.-gl. 16.
жалати -лая -лаеши vb. cupere ber.: pro **жѣл-** cf. **жел-**.
жалити -лю -лиши vb. lugere mon.-serb. **жалеть до сьмрьти** sabb. 27. - **или скрьбѣти** krmč.-mih. **плачющимь и жалещимь** sabb. 38. - **сына** misc.-serb. - **светаго** sim. I. 18. - **большихъ подвигь** prol.-mih. ὀλοφύρεσθαι lamentari, conqueri sup. 295. **сами на себе да жалеть** krmč.-mih. 267. **нѣсть на таковые** - krmč.-mih. 194. - **си** ἀλγεῖν, διαπονεῖσθαι dolere - **вельми зѣло** sborn. **не жалисте ли си**; hom.-mih. **не жали си** prol.-mih. - **о чемь** hom.-mih. **о ризѣ жалить си** antch. - **по комь** greg.-lab. **жалеще си по добрѣмь себѣ о возѣ питатели** sabb. 133. - **са** litigare - **о останцѣхъ** sbor.-kir. 52. lit. žêloti rum. **жълеск**.
жалие n. μνημεῖον sepulcrum **отъ жали**, quod etiam a **жаль** derivari potest, matth. 8. 28. - vost. **въниде въ жалия спати, и бѣша тоу кости елиньскъия ветъхы** krk. cf. **жаль**.
жало n. κέντρον aculeus 1. cor. 2. 18. - bulg. bis. - **ядовито** clim. nsl. žalec cf. **жало**.
жалованние n. πένθος luctus op. 2. 2. 54. cyr.-hier.
жаловати -лоую -лоуеши vb. πενθεῖν, λυπεῖσθαι lugere sup. men.-vuk. men.-serb. ant.-hom. cyr.-hier. -**ваша старца** men.-leop. - **о комь** leont. - **кого** beneficium conferre gram. 60. cf. gram. 183. -**ва по лазарѣ** sup. - **са** chron. lit. žêlavoti.
жалостивъ adj. tristis prol.-mart. hom-mih. chron.
жалостивьно adv. moeste men.-vuk.
жалостивьнъ adj. λυπηρός tristis prol.-cip. συμπαθής misericors men.-vuk.
жалостивьнѣ adv. moeste prol.-mart.
жалостолюбьно adv. misericorditer -**бно оублажаше** prol.-mart.
жалость f. ζῆλος zelus ostrom. tristitia bell.-troj. 41. - **отътрясь** leont.
жалостьно adv. **плакати се -стно** sim. II. 10. -**сно** alex.-mih. 137.
жалостьнъ adj. λυπηρός tristis krmč. mir. - **гласъ** greg.-naz. chrys.-lab. περιπαθής tristis krmč.-mih. συμπαθής misericors -**номь окомь** krmč.-mih. 313. -**стенъ** bell.-troj. 30. -**сни слышати** alex.-mih. 187.
жаль f. ripa ant.-hom. 190. sepulcrum šaf.-frag. 56. cf. croat. žalo glarea verant. et serb. žal m. žalo glarea ripa gund. stul. žalić, žalanin, žalan stul. žaio, igalo slad. 11. alb. zaal litus blanch. cf. zagaar, zakon cf. **жалия**.
жаль f. μνημεῖον sepulcrum pl. gen. **жалий** matth. 8. 28. -grig. cf. **жальникъ, жалие**.
жаль indecl. dolor - **мнѣ** trigl. **нама - отьния стола** chron. **аще въі сего оукора нѣ** - chron. **имь е на ме** - mon.-serb. nsl. žal; kaj žaliga storiti trub. cf. lit. gelti dolere gailêti, gailu misereri.
жальба f. querela bulg.-lab. rum. **жалбъ**.
жальникъ m. tumulus šaf.-urspr. coemeterium karamz 9. nota 830. cf. **жаль**.
жально adv. moeste misc. nom.-barb.
жалюствьнъ adj. tristis -**лес-** prol. 81.
жалюстьно adv. triste -**лесно жалоуеть** hom.-mih.
жалюстьнъ adj. tristis -**лесно стенание** hom.-mih. 3. cf. **горюсть**.
жаравь v. **жеравь**.
жаратъкъ m. αἰθάλη favilla op. 2. 2. 96. τέφρα cinis op. 2. 2. 204. cf. **жер-**.
жарити -рю -риши vb. frigere trigl. serb. žariti candefacere, urere.
жаровъ adj. candens **оугль** - chron. I. 167.
жаръ m. cum praepos. **по**: **пожаръ** incendium nsl. žar aestus habd. pruna croat. žar id. hung. serb. žar pruna pol. žar lit. žêrê, žarija nsl. žarek amarus; aestuosus habd. croat. žarak oganj hung. serb. žarak: žarka čudesa živ. 109. žarko sunce rum. **жар** pruna cf. **жаратъкъ, жератъкъ**.
жарявъ candens per 96. 19. **оугль** - ἄνθραξ carbo vost. cf. **жеравъ, жаровъ**.
жасати са -сая са -саеши са vb. perterreri hom.-mih. mirari glag. russ. ужахнуть ся. **жас** pro **жѣс**: cf. goth. * geisnan percelli, stupere * gaisjan terrere: priori **жаснати**, posteriori **жасити** respondet cf. and. geisa stürmen.
жасити -шя -сиши vb. πτοεῖν terrere prol.-cip. ephr. hom.-mih. -**сить ма и страшить** vost. - **са** chrys.-lab. vost.
жаснати -на -неши vb. stupefieri glag.-stul. serb. žasnuti se živ. 143. goth. us-geis-nan, us-gais-jan cf. scr. jas bullire gr. ζέω ahd. jesan, jeran gähren ztschr. 2. 137; 7. 223.
жбаньць m. λήκυθος lecythus nov. serb. žban, žbanj, džban russ. жбанокъ pol. dzbanek lit. zbonas, izbonas cf. **чбанъ, чванъ**.

—

жваниѥ n. μηρυκισμός ruminatio kruš. pent.-mih. vost. 2. 81. alex.
жвати, жвѫ, жвеши vb. μηρυκᾶσθαι ruminare pent.-mih. hom.-mih. prol.-mart. nsl. žvekati; prežvek m. serb. žvakati, žvatati croat. žvenjkati verant. nsl. žvala orea, lupatum habd. croat. žvalo. radix žu: nsl. žvati russ. жевать, жевнуть pol. žuć, żwać ahd. chiuwan.
жвороуна f. dea quaedam slavorum **перкоунови, рекше громоу, и жвороунѣ, рекше соуцѣ** per. xxi.
ждати v. **жьдати**.
жде pronominibus interrogativis additum valet lat. libet, cunque: **которыижде** quilibet glag.; pronominibus demonstrativis subiunctum respondet lat. dem: **сьжде** idem. cf. **жьдати** olim velle vel potius scr. dha: iha ex idha mey. 1. 325.
ждещи, ждегѫ, ждежеши vb. καίειν urere **ждегоуть** šiš. 238. cf. **иждешти** et **жешти**.
ждрѣбии m. κλῆρος sors šiš. 16. -**би** šiš. 2. sim. I. 24. **отьчьскь** - krmč.-mih. 305 **безъ -биꙗ** ἀπόκληρος exsors man. mon.-serb. **ждреб-** mon.-serb. cf. **жрѣбии**.
ждрѣбьникъ m. aleator men.-mih. 385.
ждрѣбьць m. πῶλος pullus kruš. men.-serb. duš. - **ослии** cyr. 13. **ждреб-** alex.-mih.: nota serb. ždreban pro suždreban cf. **жрѣбьць**.
ждрѣбѧ n. πῶλος pullus - **осле** men.-mih. croat. ždribe hung. cf. **жрѣбѧ**.
ждрѣло n. φωνή vox kruš.: vere faux croat. ždrilo luč. cf. **жрѣло**.
же partic. δέ vero **раждаѥть, не крьмить же** τίκτει, μὴ τρέφων hom.-mih. **же и** τε καί et - et **творити же и оучити** ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν šiš. 1. **вь дѣлѣ же и словѣ** dioptr.-lab. **раздѣли плѣнь же и корысть** dioptr.-lab. **петрь же и ꙗковь** ὅ τε πέτρος καὶ - šiš. 2. **троудꙑ же и гонениꙗ** sup. 221. **добрѣ же и высоцѣ беседовали соуть** κάλλιστά τε καὶ ὑψηλότατα leont. **и - же** δέ vero **и се же** sup. 98. **нъ и жити же не хоштѫ** sup. 184. **и вьса же нага** πάντα δὲ γυμνά šiš. 177. **и змиꙗ же вьлѣзьши** prol.-mih. etiam **тоуние принесте, тоуние же дадите** typ.-chil. **оудивише се и почоудише же се** dioptr.-lab. **видѣсте ме нища и оубога же** dioptr.-lab. **и доухь же свети** šiš. 12. dioptr. **доушьникь, грьтань же да никтоже кь неи приходить, тьчию рабꙑне, ни да излазить же камо** greg.-lab. **ни отьцоу же решти** sup. 224: nota **и то же** καίτοιγε quamvis sup. 333. 438. **чьтоже** quidque sup. 20. 3. **тѣмьже** διό propterea sup. **же** additur 1) pronomini demonstrativo **и**, ut fiat relativum: **иже, ꙗже, ѥже**; 2) pronomini interrogativo praecedente **ни**: **ни при чесомьже** meth. 8. **ништаре** nov. nsl. nigdor; z nikomre crell. ništar nihil habd. ništer trub. ničemuren e sg. dat. ničemur; nigdar; za nigdara prip. 294. nigder nullibi habd. croat. ništore luč. serb. ništaran živ. 121. uništariti živ. 174: nsl. re, r pro **же** additum interrogativa mutat in relativa: kdor qui, kar e ka et r, kadar, gdare et dare quando dokler donec. 3) quibusdam particulis et adverbiis: **неже** quam **нежели**, unde **негли** et **некли**, id.; **оуже** iam **благоже**, quod vide. nsl. že pro uže, ter, tore, torej, dejder, deder e **дѣи, дѣи же** prip. 68. 165. namre e na ime že, namreč e na ime že reči: nota dokleder, vadler (vъdler) statim, vendar e vêm da že. croat. ner, ter, er, jure, jur, jurve. nsl. nar fortasse e naj et že. serb. jur, jurve, jer, ere, er, kadara živ. onadar, ondar, ondara, onudar živ. sadar živ. tadara, tudar živ. svudara, svudar, svedjer živ. joštera živ. takodjer živ. gdigodjer živ. čech. než, nežli quam scr. gha, ha: sa gha ὅγε mey. 1. 327. lit. gi: kasgi, kaigi, neigi ne quidem; neng: pirm neng priusquam, jaugi **оуже** and. hvargi cf. **го**.
жега f. καῦμα ardor solis **сльньчна** - alex.-mih. 63.
жегавица f. πυρετός febris ber. croat. žegavica urtica verant.
жеговати -гоуѭ -гоуѥши vb. καίειν urere kruš.
жегъ m. καῦμα ardor ioann. alex.
жегъзоулинъ adj. σελευκίδος avis cuiusdam, vere cuculi **жегозѫлинъ** op. 2. 2. 147: derivabis a -**лꙗ** cf. russ. зогзица, зузуля klruss. zozulja e zohzulja čech. žežhule, žežule pol. gzegzołka let. gege, dzeguse.
жегъкъ adj. urens -**гкаꙗ жила** vost.
жегъчии -чиꙗ m. succensor -**гчии** vost.
жежениѥ n. καῦσις ustio dial. proph. io.-sin. kruš. chrys.-lab.: male **жеждениѥ** κατάκαυμα ambustio bis pent.-mih.: nota ždenje glag.-stul.
жежимъ adj. ardens prol. 149.
жежькъ adj. ζέων fervefaciens men.-vuk. πυρώδης igneus prol.-lab.
жезлиѥ n. virgae sup. 133. prol.-mih.
жезлобиѥниѥ n. caedere virgis.
жезлъ m. βακτηρία virga bon. mon.-serb. **дрѣвѣнъ** - cloz I. 593. -**зълъ** bon. cf. and. geisl baculus cf. **жьзлъ**.

жезльникъ m. ῥαβδοῦχος lictor.
желаниѥ n. ἐπιθυμία, ἔφεσις desiderium sup. op. 1. 256. hom.-mih. antch. šiš. 135. svjat. - **питаниꙗ** io.-clim. -**ниѥ** bon. - **несытьно** chrys.-lab. πόθος cupido man. καταθύμιον res grata sup. 150.
желатвьникъ m. ἐραστής amator - **молчанию** vost.
желатель m. cupidus men.-mih. sabb. 7.
желательно adv. cupide mon.-serb. 184.
желательнъ adj. cupidus alex.-mih. 168. chrys.-lab.
желати -лаѭ -лаѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ostrom. - **на добро дѣло** šiš. 164. ποθεῖν, ἐπιποθεῖν cupere sup. 386. šiš. 148. ἐφίεσθαι, ὀρέγεσθαι appetere sup. 184 **лоучьшаего** - šiš. 242. krmč.-mih antch ant isaak. meth. 8. sim. I. 19. chron. -**лаѥмь вьсего того** hom.-mih. **юноша -лаѥ женитвы** ex. -**лаѥмаꙗ свѣта глава** sabb. 40. πενθεῖν lugere esai. 61. 2, 3. - op 1. 130. 134. hom.-mih. κλαίειν flere matth. 16. 10. - ev. novg.
желено adv. moeste - **повицꙗвь** alex.-mih. 199. cf. **жельно**.
желъва f. fulcrum - **льва** domet.: vocabulum obscurum.
желъва f. testudo -**льва** ichn.
желъвий adj poss. testudinis -**лв**- trigl. alex. cf **жлъвий, жьлъвий**.
желъвинъ adj. poss. χελώνης testudinis -**льв**- prol. -**лв**- alex ichn.
желъвь f. χελώνη testudo pl. acc. -**львы** krmč. 215. -**лвы** azbuk. -**лвъ** ber. -**лвь** trigl. alex. χελώνη acervus osee 12. 11. - alex. nsl. željva; želva habd. bulg. želkъ, pol. żołw' m. scr. har-mutas gr. χέλυς curt. 1. 188. nota significare etiam ulcus sg. gen. -**лве** chron. 1. 85. nsl. želva fistula cf. **жьлъвь, жьлъı, зелвь**.
желъвѣнъ adj. χελώνιος testudinarius
желъка f. testudo - **лька** ichn.
жельно adv. moeste alex.-mih. 98. - **проплакати** 200. cf. **желено**.
жельнъ adj. πένθους moeroris zlatostr. γοερός lugubris vost. λυπηρός moestus prol. -**ленъ** λυπούμενος lugens esth. 6. 12. - mat. **не жельна творите моѥго веселиꙗ** hom.-mih.
желѣдва f. ἐπιζήμιον mulcta exod. 21. 22. - vost. cf. **жлядва**.
желѣдити v. **жлѣсти**.
желѣдь f. mulcta **да задежоутъ емоу** - op. 1. 15. nota д esse superscriptum, ita ut de vocali finali et de genere dubitari possit. **желѣдь** vost. cf. **жлѣдьва**.
желѣдьва f. ἐπιζήμιον mulcta -**дьва** exod. 21. 22. vost. luctus trigl. -**ледка** luctus ber.
желѣзниѥ n. res ferreae prol.-mart.
желѣзо n. σίδηρος ferrum svjat. sup. **въ -за, въ сьоузѣ** ἐν τῷ δεσμῷ krmč.-mih. -**зы окованъ** chrys.-lab. καυστήρ ferrum, quo stigmata inuruntur op. 2. 2. 201. **копию** - τοῦ δόρατος ἡ αἰχμή hom.-mih. cf. scr. hri-kus, hli-kus gr. χαλκός lit. geležis curt. 1. 182. let. dzelze.
желѣзоногътьнъ adj. ferreis unguibus armatus -**гот**- clim. 208.
желѣзьнъ adj. σιδηροῦς ferreus -**зны** ostrom. -**зный блѣскъ** svjat. nota **отъ роудъ же и -зний** sup. 329. 6.
желѣзьце n ferrum **мало - възьмь сь собою** ephr.-belg. - **сѣкырьноѥ** men.-belg.
желѣниѥ n. πένθος luctus kruš. pent.-mih. -**нию пѣсни** τραγικαὶ μελῳδίαι vost.
желѣтва f. πένθος moeror **аште и въ -твѫ въпадеши** sup. 283. 284. **дьние -твы** vost. gen. 3. 4. - op. 1. 15. **плачь ѩкы** - hom.-mih. 169.
желѣтвъ adj. luctus -**ваꙗ одежда** cultus lugubris prol.: vocabulum dubium.
желѣтвьникъ m. ἐραστής amator vost.
желѣтвьнъ adj. πένθους luctus **дние -товнии** pent.-mih. -**нѣй сльзѣ** io.-clim.
желѣтельнъ adj. desiderabilis glag.
желѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἐπιθυμεῖν cupere sup. 173. š.-gl. 77. 87. psalt.-saec. xii. mon.-serb. θέλειν velle ev.-saec. xii. πενθεῖν lugere cloz I. 708. hom.-mih. alex.-mih. op. 2. 2. 118. ev.-saec xii. -**лѣаше вьса земли** hom.-mih. -**лѣше по немь** pent.-mih. nsl. želêti, želim cupere želčen cupidus cf. scr. harjâmi desidero gr. χαίρω lat. grâ-tus goth. gairuni ahd. giri curt. 1. 185. ags. geornian lit. gailêti, gailu misereri.
желꙗ f. πένθος moeror gen. 3. 4. ioël 2. 12. op. 1. 15. op. 2. 2. 448. vost. θρῆνος planctus sg. voc. **желѥ** sup. 286. κλαυθμός fletus vost. dolor sup. 319. κοπετός luctus ioël 2 12. - mat. **скрьбь и** - hom.-mih. -**лѩмъ ликы списа** τραγικοὺς χοροὺς συνεγράψατο per. xxx. nsl. želja; croat. željba desiderium hung.
желѫдевъ adj. glandis vel potius quercus **доубъ** - men.-leop.
желѫдовъ adj. glandis vel potius quercus **дрѣво доуба -ва прозебе** prol.-mart. 119.
желѫдъкъ m. stomachus men.-leop. e pol. żołądek nsl. želôdec.
желѫдь -ди m. βάλανος glans -**лоудь** esai. 2. 13. - proph. op. 2. 2. 642. -**лѫди васа**-

нитьска proph.-vost. mat. pol. żołądź m. f. lat. glans gr. βάλανος mey. 1. 38. lit. gile f.; rad. est глад cf. ags. grindan conterere.

жемчоугъ m. gemma, recte margarita -чюгъ per. 72. 83. 94. coll. per. 11. жьньчюгъ tur. женьчюгъ zlatostr. -чюгъ trigl. lit. žemčugas cf. afgh. džumân margarita gr. ζάμυξ, ζάμβυξ lapidis pretiosi species Pott 2. 1. 811.

жена f. γυνή femina scr. džan gignere džani, gnâ mulier gr. γεν: ἐγενόμην, γυνή lat. gen: gigno goth. kuni genus quêns, quino pruss. ganna lit. gemu nascor curt. 1. 128. ahd. quena mulier, kunni ags. cyn, cvên and. kyn, kvân, kona lit. ženitis altir. cuiniu femina, ro-genir natus est, geine genus ir.-gl. 98. cf. celt. ben, ban ztschr. 11. 180. beitr. 1. 160. orient 1. 515.

женатъ adj. maritus hom.-mih. pat. pam. 16.

женатьць m. maritus ant.-hom. βιωτικός laicus -тъць op. 2. 2. 430.

женидьба f. νυμφών thalamus prol.-mart. cf. -тьба.

женима f. uxor tur. 73. παλλακή pellex vost. svjat. op. 1. 199. mat. op. 2. 2. 261. pent.-mih. kruš. се дьщи моꙗ дѣвою и - его iudic. 19. 24. - pent.-mih. παιδίσκη puella gen. 33. 1. 2. - op. 1. 14. op. 2. 2. 200. дѣвица - παιδίσκη puella gen. 33. 1. - pent.-mih. -маꙗ pellex dan. 5. 3. - proph. mat. - и наложница krmč.-mih. 34. - поводница сказаѥть се krmč.-mih. 23. sg. acc. -моую iudic. 19. 25. - pent.-mih. pl. acc. -мыѥ krmč.-mih. 21. loc. -мыхъ krmč.-mih.

женимичищь m. υἱός παλλακῆς pellicis filius gen. 25. 6. - pent -mih. per. xxix.

женимищь m. υἱός παλλακῆς pellicis filius vost.

женинъ adj. γυναικός mulieris men.-vuk. uxoris misc. -на честь krmč.-mih. nsl. ženin sponsus.

женитва f. γάμος nuptiae šiš. 226. men.-mih. nom.-mik. svjat. -тьва šiš. 185. -тьвь šiš. 206. cyr. 17. ὁμοζυγία coniunctio hom.-mih.

женити -нѭ -ниши vb. uxorem dare -ниши сыны, и дьщери оудаѥши hom.-mih. προσομιλεῖν coniungi sup. 18. - сѧ γαμεῖν uxorem ducere ostrom. sup. - и посагати men.-leop. - поущенницею matth. 19. 9. - ev. saec. xvi. - подъбѣгою ibid. kryl. - на иновѣрныѥ nom.-lab. женѧй сѧ νυμφίος sponsus io. 3. 29. - ev. novg. nsl. ženiti; ženilo voluntas matrimonium ineundi.

женитьба f. connubium, nuptiae men.-mih. 223. -tbъ bulg. pokl. 1. 87. cf. -дьба. -тва.

женитьство n. connubium pat.-šaf. alex.

женитьствьнъ adj. nuptiarum.

жениховъ adj. poss. νυμφίου sponsi krmč.-mih. pat.-mih. dioptr. ephr.

женихолѣпьнъ adj. sponso conveniens.

женихъ m. νυμφίος sponsus ostrom. sup. kryl.

женица f. muliercula chrys.-lab.

женице n γυναικάριον muliercula: vocabulum dubium cf. женищьце.

женищьце n. γυναικάριον muliercula 2. tim. 3. 6. - bulg.: demin. vocabuli -нище; male -ница alex.

женишь adj. poss. νυμφίου sponsi ant.

женишьство n. sponsi aditus, thalamus vost.

женовидьнъ adj. feminae speciem habens clim.

женолѣпьнъ adj. γυναικοπρεπής mulierem decens.

женолюбьнъ adj. γυναικοφίλης mulierum amans glag. ἀνδρόγυνος -бьна тѣлеса hom.-mih. 178. š.-gl. 62.

женолюбьць m. mulierum amator dioptr. chron.

женомѫжние n. mollities nom.-mik. 76.

женомоужь m. γυναικάνηρ effeminatus clim. 308.

женонеистовъ adj. γυναικομανής mulierosus psalt.-int.

женонеистовьнъ adj. γυναικομανής mulierosus chrys.-lab. - конь men.-mih.

женоненавидьць m. mulierum osor dioptr.

женонравьнъ adj. effeminatus.

женообразьнъ adj. γυναικόμορφος mulieri similis.

женоподобьнъ adj. muliebris.

женопокоривъ adj. mulieri obediens sabb. 177.

женчоужьнъ adj. gemmarum, recte margaritarum -чюженъ sbor.-kir.

женъка f. muliercula женка sbor.-kir. 55. 56. женька per. 43.

женъврнвъ adj. effeminatus, uti videtur не вѣмъ что пострадавше гречьскии цѣсареве -въмъ снмъ de eunucho op. 2. 2. 86.

жень adj. poss. feminae женьмь прѣльщеннемь greg.-naz. pro женинъ.

женьнь adj. poss. feminae женъню часть sborn. pro женинъ.

женьскополиѥ n. γυναικωνῖτις mulierum conclave greg.-naz.

женьскъ adj. γυναικεῖος muliebris sup.

krmč. - полъ ostrom. svjat. cyr. 10. - монастꙑрь leont. - грѣхь coitus leont. men.-mih. -ка любьвь amor erga mulieres hom.-mih. жтроба -ка bon. -ка одежда nom.-mik.
женьскꙑ adv. mulierum more - ѥсть сѧ krmč.-mih. 191.
женьство n. τὸ θῆλυ sexus muliebris cyr.-hier. τὰ γυναικεῖα muliebria, purgationes menstruae cyr.-hier. mollities ant. cyr.-hier. men.-mih.
женьствовати -коуѭ -коуѥши vb. mulierem, mollem esse ber.
женьштина f. femina -щина vost. e russ.
женѥниѥ n. γάμος nuptiae -нен- op. 2. 2. 303. io.-dam. νύμφευσις elocatio puellae -ниѥ его vost.
женльнъ adj. θείου sulphuris glag. cf. nsl. žveplo.
жеравиѥ n. ἄνθρακες carbones hom.-mih. 102. carbones candentes men.-mih. šaf.-lesek. serb. žerava pruna.
жеравлинъ adj. gruis op. 1. 98. e russ.
жеравль m. γέρανος grus serb. žerav, ždrao lit. gerve cf. жеравь.
жеравовъ adj. gruis подобно пострадаѥши -во ichn.
жеравъ adj. candens оугль - ἄνθραξ carbo parem. lit. žerêti candere cf. жарꙑвъ.
жеравь m. γέρανος grus ichn. -ви pl. nom. vost. 2. 58. acc. zlatostr. - vost. 1. 469. жаравехъ vost. gr. γέρανος lat. grus ahd. chranuh ags. cran lit. gerve curt. 1. 129. diefenb. or. eur. 425. 446. let. dzerve nsl. žerjav, gruh serb. ždralj, ždrao, žerav pol. żoraw': radix est гроу, жроу sonum edere cf. scr. gr sonare ztschr. 3. 47; 8. 258. olim sine dubio ad declinationem i spectabat cf. жеравль.
жеравьнъ adj. candens оугль - prol.-belg. cf. nsl. žerjavka pruna habd. žerjavica meg. lex. žerjav ruber hung.
жератъкъ m. ἀνθρακιά carbonum congeries men.-vuk. пепелъ и - krk. τέφρα cinis io.-clim. prol.-vuk. σώρευμα πυρός cumulus ignis prol.-vuk. θεῖον sulphur op. 2. 2. 79. cf. nsl. žerêti, žerim einen brennenden geschmack haben et жаръ rum. жератек pruna cf. жар-.
жератъчанъ adj. πυρρός fulvus -тчанно op. 2. 2. 96.
жератъчьнъ adj. candens -тчено ber.
жерело n. φωνή vox gen. 39. 15. - op. 1. 13. cf. жрѣло.
жерьць v. жрьць.
жестовꙑй adj. σκληροτράχηλος duram cervicem habens ant.
жестовꙑйнъ adj. σκληραύχην duram cervicem habens svjat.
жестовꙑйць m. duram cervicem habens svjat.
жестовѣрьнъ adj. difficilis creditu men.-mih. leont.
жестоко adv. duriter sup. 272.
жестокожитиѥ n. σκληραγωγία dura vita men.-vuk.
жестоконосьнъ adj. δυσβάστακτος difficilis portatu ant.
жестоконравьство n. duri mores hom.-mih. 78.
жестокосръдивъ adj. σκληροκάρδιος contumax sup.
жестокосръдиѥ n. σκληροκαρδία contumacia.
жестокосръдъ adj. contumax psalt.-int.
жестокосръдьчьнъ adj. σκληροκάρδιος contumax.
жестокость f. σκληροσύνη durities.
жестокооустъ adj. σκληρόστομος durum os habens - конь krk.
жестокошиѩ adj. σκληροτράχηλος duram cervicem habens šiš. 14.
жестокъ adj. σκληρός durus ostrom. sup. - поуть isaak. - камень sabb. 90. -ко желѣзо svjat. - знoй sabb. 154. -ка мѫжа sup. -ка вꙑѩ clim. на жестоцѣ лѣгати sborn. comparat. жесточай :- вьсакого камене; жесточѣй hom.-mih. zesztoco fris. τραχύς asper man. vost. 1. 60. δραστικός strenuus krmč.-mih. ар'тирꙑ -ка ἀρτηρία χονδρώδης ex.-op. 2. 1. 19. nsl. žestok lacertosus habd.
жестоносьнъ adj. difficilis portatu antch.
жестопобѣдьнъ adj. δυσκαταγώνιστος expugnatu difficilis ant. antch.
жестопрѣбꙑваниѥ n. vita dura prol.-vuk.
жестосръдивъ adj. ἀχάριστος ingratus sup. 239.
жестосръдиѥ n. σκληροκαρδία durities cordis, contumacia ostrom. sup.
жестосръдовати -доуѭ -доуѥши vb. durum esse prol.-mart oppos. милосрьдовати hom.-mih. 135. 6.
жестосръдъ adj. σκληροκάρδιος contumax ant. op. 2. 1. 140. βαρυκάρδιος stolidus greg.-naz. θηριώδης ferus sup.
жестосръдьнъ adj. σκληροκάρδιος contumax pat. hom.-mih.
жестость f. σκληρία durities pat. ant. isaak. krmč.-mih. τὸ ἀπηνές crudelitas sup. 232.
жестота f. σκληρότης durities barl. par. antch. vost.
жесточаниѥ n. σκληρυσμός durities sup.

-чааниие pat. -чааниие σκληραγωγία vita dura pyrg.
жестачати -чаѭ -чаѥши vb. σκληρύνεσθαι obdurari; opponitur verbo **мѧкнѫти; -чаѭть** svjat.
жесточе adv. σκληρῶς duriter ant. ab adj. **жестокъ**.
жестокивъ adj. σκληροτράχηλος duram cervicem habens ant.
жестокина f. σκληρότης durities vost.
жестокити -чѫ -чиши vb. σκληρύνειν obdurare; opponitur verbo **оумѧчати** svjat.
жестокь f. ὅρμημα impetus kruš. ephr. clim.
жестокынъ adj. fortis glag.
жестокьство n. σκληρότης durities šiš. 48. dial. pat. ok. 57. chrys.-lab. kruš.
жестокьствовати -воуѭ -воуѥши vb. σκληρύνεσθαι obdurari.
жестошийць m. duram cervicem habens vost.
жестѣти -стѣѭ -стѣѥши vb. durum fieri ber.
жешти, жегѫ, жежеши vb. urere svjat. greg.-naz. sup. ἅπτειν accendere - **пещь** greg.-lab. **огньмь жегомъ** πυρέσσων febricitans ostrom. **жежеть и палить** καθέλκει καὶ πυρπολεῖ hom.-mih. **жегомъ** ὁλοκαυτούμενος totus crematus sup. 68. **е** in **ь** non raro mutatur **жга** part. op. 2. 2. 78. **жьгоуще пещь** proph.-mat. **жгоуще** psalt.-syn. **жъгомъ** sup. **жьжаше** greg.-naz. nota **ждегѫ** apost.-ochrid.-vost. **ждегоуть** šiš. 238. **ждего** pro **жегль** mon.-serb. usl. žgati, žgem.
живати -ваѭ -ваѥши vb. mandere kruš. cf. **жавати**.
живити -влѭ -виши vb. ζωοποιεῖν vivificare ostrom. ζωγρεῖν in vitam revocare vost. ζωογονεῖν vivificare pent.-mih. **-ть сѧ** pascitur op. 2. 2. 238.
живлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. ζωογονεῖν vivificare pent.-mih. **-ꙗниѥ** op. 2. 2. 260.
живо adv. vivendo - **не излѣзеть** rectius **живъ** sup. 143.
живовати -воуѭ -воуѥши vb. vivere chrys.-lab. mon.-serb. 267. 271.
живодавьць m. ζωοδότης vitae largitor chrys.-lab. hom.-mih. bor. 51.
живодаровитъ adj. vitam donans chrys.-lab. **-то дрѣво крьстьно** sim. I. 16.
живодарьствьнъ adj. vitam donans hom.-mih. 33.
живодатель m. ζωοδότης vitae largitor.
живодательнъ adj. vitam largiens triod.
живодативъ adj. vitam largiens ant.
живодоушниѥ n. vita, ni fallimur hom.-mih.
живожрьниѥ n. ζωοθυσία animalis sacrificatio chrys.-lab.
живомаѥ v. **жити**.
живоначѧлиѥ n. ζωαρχία vitae praeesse.
живоначѧльнъ adj. ζωαρχικός qui vitae praeest prol.-mart. **-чальна троица** sbor.-kir.
живоносивъ adj. vitam ferens hom.-mih.
живоносьнъ adj. ζωοφόρος vitam ferens šaf.-frag. 31. oct.
живоносьць m. ζωοφόρος vitam ferens.
живописаниѥ n. ζωγραφία pictura.
живописаньнъ adj. ζωγραφίας picturae prol.
живописательнъ adj. ζωγραφικός pictorius men.-vuk.
живописати -шѫ -шеши vb. ζωγραφεῖν pingere isaak. chrys.-lab.
живописовати -соуѭ -соуѥши vb. pingere io.-sin. clim.
живописъ m. pictor ber.
живописьць m. ζωγράφος pictor krmč.
живописьчий -чиꙗ m. pictor pat.-šaf.
живописьчий adj. poss. ζωογραφικός pictorius prol.-mart.: thema **-сьць**
живопитаниѥ n. ζωοτροφία animalium nutritio.
живопитательница f. ζωοθρέμμων animalia nutriens vost. 1. 386.
живоподатель m. vitae largitor.
живоподательнъ adj. vitam largiens.
живоприѥмьнъ adj. vitam accipiens - **источьникъ** mir.
живопронаписати -шѫ -шеши vb. ζωγραφεῖν pingere.
живородительнъ adj. ζωοτόκος viviparus hom.-mih.
животворивъ adj. ζωοποιός vivificus sup. hom.-mih. ant. - **гробь** sabb. 170. **-во дрѣво** chrys.-lab. **питиѥ -во** hom.-mih. 149.
животворитель m. ζωοποιός vivificus.
животворити -рѭ -риши vb. ζωοποιεῖν vivificare sup. svjat. sim. I. 8. hom.-mih.
животворьнъ adj. ζωοποιός vivificus sup. hom.-mih. chrys.-lab. **-реный** op. 2. 2. 300.
животворьць m. ζωοποιός vivificus - **крьсть** sim. 1. 6.
животина f. animal sbor.-kir. 55. pam. 159. ber.
животовати -тоуѭ -тоуѥши vb. vivere mon.-serb. 432.
животодавьць m. ζωοδότης vitae largitor.
животодатель m. ζωοδότης vitae largitor.
животодательнъ adj. vitam largiens.

животописьць m. ζωγράφος pictor chrys.-lab. sabb. 135. krmč.-mih.
животоподатель m. ζωοδότης vitae largitor.
животоподательнъ adj. vitam largiens.
животоприемльнъ adj. vitam accipiens hom.-mih.
животолюбьць m. vitae amans: male pro φιλοζήμιος cloz I. 24.
живородьнъ adj. animal pariens vel viviparus hom.-mih.
животочьнъ adj. ζωοχόος vitam fundens hom.-mih.
животъ m. ζωή vita cloz I. 804. 865. ostrom. ζῷον animal cloz I. 862. sup. iez. 1. 5. - mat. op. 2. 2. 24. 156. ex. krmč. 61. **-ты прѣходаща** svjat.-mat. **два на десяте -ты** svjat.-mat. θηρίον fera hom.-mih. facultates **-ти** sbor.-kir. 52. **живота правити** τὸ ζῆν πορίζεσθαι vitam comparare prol.-mart. nota **вероуцинмъ животомъ** pro σπερμολόγοις ex.-vost. 1. 142. olim ad declin. in u pertinuit.: suff. **отъ** lit. žívatas corpus cf. bhar-ata, radž-ata; θάνατος, κάματος, νιφετός, ὑετός.
животьнъ adj. ζωῆς vitae ostrom. sup. **-но дрѣво** hom.-mih. **-тнѣйшю жизнь** hom.-mih. **-но** ζῷον animal sup. hom.-mih. krmč. **-тны** pl. instr. krmč.-mih. **-тнаго** nom.-mik. 115.
животьскъ adj vitae **-тьскъ** ex.-op. 2. 1. 25.
живъ adj. ζῶν vivus ostrom. **живоу быти** vivere **-огнь** bell.-troj. 20. **лазара живаго** **письца** χρηστός bonus **злато -во** dan. 2. 32. - proph. nsl. kamen živec silex habd. živazen f. vita, animal hung. croat. živac kamen hung. lit. gívas goth. quius ahd. quek ags. quic ir. bíu beitr. 1. 463.
живѣте indecl. nomen septimae alphabetorum palaeo-slovenicorum litterae.
живѣти v. **жити**.
жигати -галя -гаеши vb. urere **зной главы имъ не жигаше** men.-leop.
жидати -дж -деши vb. προσδοκᾶν exspectare ex. pat.-mih. tur.
жидинъ m. ἰουδαῖος iudaeus per. LXII. pl. dat. **-домъ** sup. cyr. 29. vita-theod. ev.-syn. a. kryl. acc. **-ды** hom.-mih. loc. **-доухъ** sup. bon. per. hom.-mih. krmč.-mih. psalt.-theod. instr. **-дъми** vost. 2. 97. **-дми** krmč.-mih. serb. žudjelin živ. 56. žudio gen. -djela stul.
жидовинъ m. ἰουδαῖος iudaeus cloz I. 18. sup. apost.-syn. hom.-mih. cyr. 23. pent.-mih. nom.-mik. ex. šiš. 32. krmč.-mih. vost. 1. 397. pl. nom. **-ве** cloz I. 483. sup. krmč.-mih. op. 2. 2. 301. bon. chrabr. 89. gen. **-вь** hom.-mih. dat. **-вомъ** chrabr. 90. acc. **-вы** sup. hom.-mih. loc. **-вѣхъ** sup. hom.-mih. instr. **-вы** hom.-mih. pent-mih. nota nsl. serb. židov magy. zsidó russ. жидъ pol. žyd lit. žîdas let. žîds e gr. ἰουδαῖος j mutato in **ж** et ου in **и**.
жидовинь adj. poss. iudaei pyrg.
жидовити ся -влж ся -вишн ся vb. hebraeum fieri op. 1. 56. esth. 8. 17. - proph. mat.
жидовъка f. iudaea **-вка** per. 43.
жидовъыни f. iudaea proph. sg. acc. **-виню** prol.-mih. ierem. 34. 9. - vost. 2. 331. nsl. židovkinja.
жидовьна f. iudaea **жены нѣкое -ны** prol.-mih. 167.
жидовьнь adj. poss. iudaei pyrg.
жидовьскъ adj. ἰουδαϊκός iudaicus cloz I. 728. ant.-hom. hom.-mih. chrabr. 90. krmč.-mih. kryl. proph. ev.-syn. a. **-вская** iudaea op. 1. 90; 2. 1. 192. esai. 3. 8. - proph. russice. **-въскъ** cloz I. 635. sup. **-вескъ** ev.-syn. a.
жидовьскы adv. ἰουδαϊστί iudaice chrabr. 90. cyr. 17. proph. pat.-mih. pam. nom.-bulg. **-въскы** bon. sup.
жидовьствие n. ἰουδαϊσμός iudaismus šiš. 114.
жидовьство n. ἰουδαϊσμός iudaismus chrys.-lab. dioptr.-lab. glag.
жидовьствовати -воуж -воуеши vb. iudaeum esse hom.-mih. krmč.-mih.
жидость f. ὑγρότης humiditas ant. 108.
жидоунавъ adj. humidus grom.
жидъкъ adj. succosus trigl. **хытро изещьнѣ и жидкое** men.-mih. 351. **жидъцѣ слъзѣ** ex.-vost. 1. 297. nsl. židek flexilis habd. mollis: zemlja je prežidka z oranje; croat. židak liquidus verant. serb. rarus (de liquoribus); flexilis.
жижда f. succus **жижа** trigl.; thema **жид**: **жидъкъ**.
жиждитель m. κτιστής conditor šiš. 198. ant.-hom. mon.-serb. 18.
жиза f. quid sit, nescimus alex. e trêb.
жизновати -ноуж -ноуеши vb. ἐμπολιτεύεσθαι vivere cyr.-hier.
жизнодавьць m. ζωοδότης vitae largitor sup. pat.
жизнодатель m. ζωοδότης vitae largitor prol.-mart.
жизнодательнъ adj. vitam largiens chrys.-lab.
жизнолюбие n. vitae amor chrys.-lab.
жизнолюбьнъ adj. φιλόζωος vitae amans.
жизноносивъ adj. vitam ferens hom.-mih.

жизноносьнъ adj. ζωοφόρος vitam ferens hom.-mih.
жизноподатель m. ζωοδότης vitae largitor.
жизнотворивъ adj. ζωοποιός vivificus isaak.
жизнотворьць m. ζωοποιός vivificus.
жизноточьнъ adj. ζωοχόος vitam fundens.
жизнь f. ζωή vita ostrom. cloz I. 920. hom.-mih. πολιτεία vitae ratio sup. hom.-mih. facultates karamz. 2. n. 306. 311.
жизньникъ m. vivens: συμβιωτής socius-съ царемъ - dan. 14. 2. - proph. mat.
жизньнъ adj. ζωῆς vitae sup. isaak. рокомъ -нымъ sborn.
жизньнѣ adv. vitaliter - жизновати vost. 1. 249.
жизньство n. vita isaak.
жила f. φλέψ vena: usurpatur etiam de aquis krmč. 280. krmč.-mih. 316. исьхноуть - водамь chrys.-lab. τένων tendo крѣпька - pyrg. νεῦρον nervus op. 2. 2. 302. ославлюнъ -лами παραλυτικός paralyticus ostrom. - воловы, - говаждa βοόνευρον bovis nervus sup. - соурова sup.; cum νεβρός hinnulus confunditur: -ламъ (pro - ламъ) юленямъ cant. 2. 9. - proph. двѣ -лѣ близньца сръны cant. 7. 3. - proph. -ламъ оленямъ cant. 8. 14. - proph. lit. gísle vena; gívgísle; let. dzîsle. nsl. žilav zähe rum. жилав udus; Pott 2. 1. 730. contulit scr. džjâ nervus: ergo жила; at lit. gís-le obstare videtur huic opinioni: cf. жид.
жилавъ adj. nervorum -ва сила vost.
жиливати -валѭ -валюши vb. sensus ignotus готови боудѣте, да, югда къзоветь, потечемь, не вины прѣдьложьше, ими(же) жиливають се, не родеще о спасени своюмь ant.-hom. 245.
жилити -лѭ -лиши vb. νευροῦν roborare op. 2. 2. 304.
жилица f. vena ber. двѣ -це з гристалдомь mon.-serb. croat. žilica radix hung.
жилище n. οἰκητήριον domicilium cloz I. 822. sup. οἰκία domus š.-gl. 74. παροικία paroecia krmč. μονή mansio sup. κατα γώγιον deversorium sup. krmč. - божие sborn. ἑστία domus hom.-mih. σκηνή tentorium man. σκήνωμα tentorium cant. 1. 8. tabernaculum sup. оубогыхъ - πτωχεῖον domus mendicorum krmč.-mih. τρόπος victus sup.
жиловрѣдние n. φλεβορραγία venae ruptio.
жилокрѣпитель m. nervos roborans frag.-serb.
жилы v. жила.
жирание n. σπατάλη lautitiae ant.; rad. жр: жрѣти.
жированию n. pascuum men.-belg. - съмьртное men.-saec. xi.
жировати -роуѭ -роуюши vb. βόσκεσθαι, νέμεσθαι pasci psalt.-int.-saec. xi. op. 1. 90. vost. альнию жироующоу травоу men.-mih. σπαταλᾶν deliciari bon. vivere psalt.-saec. xii. въ лѫзѣ демоньсцѣемь жироужтъ vost. 1. 110. alere закисть льсть -роують prol.-vuk. men.-leop. - сѧ: - сь свиньнами sim. II. 7.
жировити -влѭ -виши vb. νέμεσθαι pasci овьца -вать op. 2. 2. 126. cf. дарокити.
жировьнъ adj. νομῆς pascui ant. -но житию antch.; inde -вница vectigalis genus mon.-serb. 494.; adde -вниня glasn. 13. 376.
жиръ m. νομή pascuum parem. proph. šiš. 200. duš. вь породнѣмь -роу ходити hom.-mih. 191. мнихъ - обращеть proph. на жироу iez. 34. 14. - proph. mat. γάγγραινα gangraena vost. I. 360. nsl. serb. žir rum. жир glandes cf. serb. živina carcinoma.
житарь m. σιτοποιός panifex serb. žitar frumentarius cf. rum. житарю custos agrorum.
житарьскъ adj. σιτοποιοῦ panificis gen. 40. 1. - kruš. ber.
житединъ m. incola поустыньнь - hom.-mih. πολίτης civis sup. ephr.-vost.; male domicilium sup. 180.
житель m. incola dioptr. поустыньный - sim. I. 26. πολίτης civis krmč. ostrom.
жительникъ m. incola men.-leop.
жительнъ adj. κοσμικός saecularis -на жена men.-mih.
жительство n. πολιτεία civitas dial. op. 2. 2. 127. mon.-serb.
жительствовати -воуѭ -воуюши vb. πολιτεύεσθαι civem esse io.-sin. sbor. prol.-mart. -ствоуаше isaak.
жити, живѫ. живеши vb. βόσκεσθαι pasci op. 1. 61. pent.-mih. kruš. νέμεσθαι pasci iez. 34. 19. - proph. vost. nota живѫщинамъ двоѧ μηρυκισμὸν ἀναγόντων greg.-naz. ζῆν vivere ostrom. sup. šiš. 35. cloz I. 864. -ве нѣ къ коюй пещерѣ men.-leop. κατοικεῖν incolere sup. ostrom. esai. 42. 11. живомаы: вса - ἡ οἰκουμένη orbis terrarum cyr.-hier. μένειν, διατρίβειν, ἀναστρέφεσθαι commorari ostrom. sborn. - сѧ комоу: εὐημερία felicitas ꙗко живетъ сѧ имъ, аще и зѣло сѧ живетъ имъ psalt.-theod. 2 et 3. sg. aor. жить pent.-mih. жи sup. 401. op. 2. 2. 78. nota живѣ vixit sup. 397. 12.

ἅπαξ λεγόμενον, adde живаштиимъ sup. 403. nsl. živêti; naživêti se satis mandere živenje vita lex. serb. živsti rum. живеніъ animal scr. dživ gr. βίος lat. vivo Bopp 1. 111. 127. 237. mey. 1. 414. goth. quius pruss. giwei vita giwa vivit lit. gívoti let. dzivôt cf. Bopp 1. 35.

житийскъ adj. βίου vitae ostrom. sup. svjat. antch. βιωτικός vitae sup. ἀναστροφῆς vitae rationis šiš. 201; minus bene -тейскъ bon. cyr. 2. -тѣйскъ šiš. 201. hom.-mih.

житие n. ζωή vita cloz I. 489. svjat. sup. ev.-novg. славьнь по -тию men.-mih. - проводити prol.-cip. - проваждати prol.-lab. - проходити pat. ψυχή anima op. 2. 2. 179. ἀγωγή vitae ratio šiš. 200. πολίτευμα conversatio sup. facultates mir. κατοικία domicilium šiš. 35. pent-mih. τροφή victus šiš. 188. -тье cloz I. 357. II. 17. 64.

жито n. γέννημα fructus kruš. bon. frumentum misc. chron. не сѣй жита pam. 236. - пьшеници men.-mih. 155. pl. жита γεννήματα opes šiš. 133. ostrom.

житовабь m. ad verbum: frumentum alliciens nom.-lab. 21. 79. - или инь оть таковихь, иже диаволее дело имѣеть misc. 167. cf. -томамьць et виновабь.

житовабьство n. frumentum allicere zak.-serb. cf. -томамьць.

житовабьць m. frumentum alliciens zak.-serb. nom.-lab. cf. -томамьць.

житокоупьць m. negotiator frumentarius.

житомамьць m. frumentum alliciens грѣхь есть, еже твари творить комоу либо сьсѣдниоу или домоу или добитькоу или нивѣ или виноградоу, или кто тоужде домь изѣдаеть или житомамець, всакь тварьникь да есть misc. 94. apud bulgaros superstitio est, posse incantatrices certis diebus frumentum ab agris alienis in suos traducere: idem credunt de vaccis et ovibus pokl. 1. 52 et -вабь, -вабьць.

житомѣрие n. σιτομετρία frumenti dimensio.

житомѣрьникъ m. σιτομέτρης frumentum metiens пьшеница - men.-belg.

житопродавьць m. σιτοπώλης venditor frumenti.

житопродавьчий -чиꙗ m. σιτοπώλης venditor frumenti prol.

житотворьць m. σιτοποιός panifex chrys.-lab.

житотрѣблиение n. operae servae genus apud serbos mon.-serb. 83.

житохранилиште n. σιτοφυλάκιον horreum.

житохранильница f. σιτοφυλάκιον horreum mir.

житъкъ m. vita -тъкъ š.-gl. 98. nsl. žitek hung. croat. žitak hung.; olim etiam nom. personae, unde житъча, житча sabb. 139. 141. 166. 175. жинча 97.

жить f. ζωή, ζῆν vita sup. 87. greg.-naz. io.-clim. psalt.-int.-saec. XI. XII. ev.-anni 1144. antch. hom.-mih. op. 2. 2. 116. сама - и жизнь hom.-mih.

житьница f. ἀποθήκη horreum sup. greg.-naz. ostrom. sim. I. 9. -ти- leont. esdr. 1. 54. - mat. nsl. serb. žitnica rum. житницъ.

житьнъ adj. σίτου frumenti - понось mon.-serb. vitae sup. 292.

житьце n. σῖτος frumentum prol.

жица f. nervus glag. bulg. žicъ filum крьсть жицомь до великаго поута mon.-serb. 186. croat. chorda verant. filum hung. cf. жила.

жладва f. ζημία damnum sup. cf. желѣдва.

жладьва f. mulcta иже не длъжьнъ сы, многы же жладвы давъ frag.-russ. cf. жлѣд-.

жласти, жладѫ, жладеши vb. καταβάλλειν solvere sup. 378. bis. ἐκτίνειν exsolvere поувалноую пѣснь жладоу psalt.-theod. cf. жлѣсти.

жлъвий adj. poss. χελώνης testudinis кожа жльвиꙗ prol.-cip. men.-vuk. cf. желъвь.

жлъдати -даѭ -даеши vb. cupere жльд- mon.-serb. 41. 9. 17.

жлъдость f. cupido не прими оть жльдости смрада, не пий оть винограда пиꙗньствьна men.-mih. 288.

жлъдь f. res desiderata обрѣтѫ чисть хлѣбь, велини рыбы и вино разлнчно и кондито и вса жльди pat.-mih. 159.

жлъдьнъ adj. cupidus жльдниь alex.-mih. 92.

жлъдѣти -ждѫ -дииши vb. ποθεῖν desiderare народь жльдеще любьвами, да выше и видѣли hom.-mih. жльдеѣе mon.-serb. 197. жодити pro жоуд- mon.-serb. 476. serb. žudjeti; požuda mik. scr. grdhu m. amor.

жлъна f. avis quaedam ex. жолна merops trigl. nsl. žolna galbula; picus meg. let. dzilna: a colore nomen haec avis nacta esse videtur cf. жлътъ.

жлътица f. numus aureus - злата mir. gram. 295.

жлътовати сѧ -тоуѭ сѧ -тоуеши сѧ vb. ξανθίζειν flavum esse pent.-mih. cf. жрътовати.

жлътовидьнъ adj. κροκοειδής croco similis, luteus hom.-mih.
жлъть adj. ξανθός flavus **жльты лоучє испоущати** κροκοειδεῖς ἀφιέναι ἀκτῖνας hom.-mih. 102. **жєлтаѧ болѣзнь** ἴκτερος icterus vost. scr. hari (e ghari) viridis gr. χλόη, χολή lat. helus, fel ahd. grô-ju vireo; galla lit. želu viresco curt. 1. 197. 200. ztschr. 7. 28: lit. geltas; gelsti flavescere lat. bilis ahd. gelo: radix est ghr splendere cf. gil Grimm 2. 55. nsl. žolt.
жлъть f. fel bon. triod. 42. ephr.
жлътѣница f κρόκος crocus op. 1. 72. πικρίς cichorium silvestre num. 9. 11. - pent.-mih. gen. 12. 8. - op. 15. 21. **опрѣснъкы съ -цамн** svjat. mat. ἴκτερος icterus: fontt. russ. **жєлтин-** croat. žutenica intubus verant.
жлътѣти -тѣѭ -тѣєши vb. ξανθίζειν flavere.
жлъчь f. χολή bilis bon. chrys.-lab. man. cyr. 17. prol.-vuk. - **жльта и чрьна** dioptr. luteum ovi **жолчь** vost. 1. 71. nsl. žolč f. m. črna žolč lex. cf. nsl. žolhek amarus meg. zuhkek habd. croat. žukak et **жлътъ, жлъть.**
жлѣбъ m. canalis **жлибь** glag. **жлєбь** mon.-serb. 484. nsl. žlêb rum. **жилип** magy. zselėb.
жлѣдица f. vocabulum obscurum **облакы, воды, снѣгъ, -,млъниа, громы** cod.-saec. xv. - vost.
жлѣдька f. ἐπιζήμιον mulcta vost. **-бою да жлѣдєть ю** exod. 21. 22. - pent.-mih. **-два** kruš. op. 1. 15. mat. 54. cf. **жладьба, жєлѣдьба.**
жлѣза f. glandula zlatostr. musculus **обьтєзаѥ жилы и -зы влѣкєй и артириє дидрагмамь сьвькоуплаѥ** chrys.-lab. **жєлєза** glans, struma trigl.; nota nsl. žlêza glandula rib. pestis meg. žlêze trub. žlêza bubones lex. lit. gilla sulcus.
жлѣсти, жлѣдѫ, жлѣдєши vb. compensare sup. 266. εἰσπράττεσθαι poenam luere psalt.-theod. ζημιοῦσθαι mulctari **жлѣдьбою да жлѣдєть ю** exod. 21. 22. - mat. pent.-mih. kruš. **жьлѣдєть** vost. **жєлѣдить** vost. goth. gildan: us-, fra- retribuere ahd. geltan ags. gildan and. gjalda: e goth. cf. **жластн.**
жмоуль m. poculum frag.-serb. nsl. žmulj cyathus, vitrum habd. serb. žmul mik.
жрєниѥ n. θῦμα sacrificium prol.-mart.
жрнтєль m. ἱερεύς sacerdos.
жрица f. ἱέρεια sacerdos prol.-cip. men.-vuk. krmč.-mih. 395.
жрънѣна f. mola **жрьвьнамь** men.-mih. cf. **жрънъі.**

жрънвь m. mola **жрьвьнь ослий** par. 201. serb. žrvanj, -vnja. cf. **жрънъі.**
жрьдь f. ἀναφορεύς pertica, scala 2. reg. 24. 21. - kruš. **жрьдь** δόρυ lancea sup. 337. nsl. žrd lit. gardis, žardas let. žards rum. **жоардъ** virga **жнрѣдъ** meta oblonga.
жрѣка f. ἐπιμύλιον superior molae lapis deut. 24. 6. - kruš. cf. **жрънъка**, quod rectius.
жрѣло n. guttur **жєрло** acad.
жрънарьскъ adj. molitoris **жєрнарскъ** azbuk.
жръновъ adj. molae **-во камєниє** men.-leop.
жрънъварь m. molitor, uti videtur kruš. pent.-mih.
жрънъвъ m. μύλος mola vost. pl. nom. **-нви**; **-новъ** ant. ber. par. **жєрновъ** chron. 1. 254. trigl. **-новь** vost. 1. 428. cf. **жрънъі.**
жрънъвьница f. ἐπιμύλιον mola superior **жєрнови-** exod. 24. 6. - vost.
жрънъвьнъ adj. μυλικός, ἐπιμύλιος molaris **-нов-** ant. pent.-mih. kruš. vost. 1. 414. **-вно камєниє** prol.-mart. **жьрновный** vost. 1. 301.
жрънъвьскъ adj. molae pat.
жрънъка f. μύλος mola pent.-mih. ok. 24. cf. **жрѣка.**
жрънъі -нъвє f. μυλών pistrinum **жрънъвахъ, жър'нъвахъ** ostrom. lit. girna let. dzirna goth. quairnus ahd. quirn mhd. kürn: rad. **жр** conterere džř conteri cf. granum.
жрътва f. θυσία sacrificium sup. cloz I. 343. 428. ostrom. - **хвальна** cyr. 20. **жьр-** svjat. **жьр'тва, жрьтва** ostrom. rum. **жєртвъ.**
жрътвиштє n. θυσιαστήριον altare prol. pat. pat.-šaf. - **идольско** lavr.-op. 20. leont. - **артємидино** prol.-mart.
жрътвовати -воуѭ -воуєши vb. θύειν sacrificare sbor.
жрътвьникъ m. θυσιαστήριον altare men.-vuk. krk. isaak. **-тьв-** sabb. 143. - **и вьсь олтарь** typ.-chil.
жрътвьница f. θυσιαστήριον altare nom.-bulg. nom.-mik. 82. θυΐσκη acerra **жєрьтвєн-** op. 2. 2. 116.
жрътвьнъ adj. θυσίας sacrificii **-вънъ** sup.
жрътниѥ n. sacrificium sup. 113.
жрътовати сѧ -тоуѭ сѧ -тоуєши сѧ vb. ξανθίζειν flavescere lev. 13. 30. 36. - pent.-mih. cf. **жлът-.**
жрьць m. ἱερεύς sacerdos sup. θύτης victimarius sup. - **идольскъ** pyrg. **жьрьць** sup. prol.-mih. barl. ev.-novg. **жєрьць** sup. **жърьци** sup.
жрьчь adj. poss. ἱερέως sacerdotis kruš.
жрьчьскъ adj. ἱερέως sacerdotis op. 1. 25.

жьрьчьскъ sup. kryl. **жьрєчьскъ** sup. **жърєчьскъ** sup.
жрьчьство n. ἱερατεία, ἱεράτευμα sacerdotium kruš. proph. pent.-mih.
жръчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἱερατεύειν sacerdotio fungi.
жрѣбий m. κλῆρος sors sup. ostrom. men.-mih. **-би** cloz I. 698. **мѣтати** - men.-mih. **-бие творєщє** ichn. cf. **ждрѣбий, жрѣбъ.**
жрѣбица f. πῶλος pullus pent.-mih.
жрѣбодаꙗниѥ n. κληροδοσία distributio, quae fit sorte.
жрѣбъ m. sors **по-боу** sorte glag. cf. **жрѣбий.**
жрѣбьць m. πῶλος pullus cloz I. 43. ioann. pat. men.-vuk. **жрєб-** kryl. cf. scr. garbha uterus, fetus goth. kalbo orient. 1. 516. beitr. 2. 48. cf. **ждрѣбьць.**
жрѣбѧ n. πῶλος pullus sup. **на жрѣбѧтє** sg. loc. ostrom. cloz 1. 37. cf. **ждрѣбѧ.**
жрѣло n. φωνή vox op. 1. 109. vost. **вьздвигохь** - pent.-mih. **вьзоупихь -ломь вєлиємь** pent.-mih. **-ломь крѣпкомь** dan. 6. 20. - mat. cf. nsl. žrêlo: pečno - praefurnium habd. ožrêlje lappen am halse des rindviehs radix: scr. gr̊ vocem edere.
жрѣльнъ adj. vociferationis **въздыханиѥ -льно** στεναγμὸς ἀλάλητος ephr.-vost.
жрѣти, жрѫ, жрєши vb. θύειν, τελεῖν sacrificare, immolare šiš. 229. greg.-naz. σπένδειν immolare šiš. 138. **жроуще сыны своє бѣсомь** cyr. 15. **жръти** inf. sup. decies ev.-tirn. **жрьти** sup. undecies part. praes. pass. **жрємъ** greg.-naz. **жърєши, жьрєши, жърєта, жьрєтє** sup. **жърѫ** pro **жъры** sup. **жьрємъ** ὁλοκαυτούμενος totus combustus part. pro **жьромъ** sup. scr. gr̊ sonare, laudare pruss. gir-twei laudare lit. gir-ti laudare gir-tis precari let. dzirtês in animo habere cf. Pott 2. 1. 598.
жрѣти, жрѫ, жрєши vb. deglutire nsl. žrêti; požrêh lurco meg. serb. žderati, ždrknuti; ždera homo vorax: cf. rum. **ждєр** mustela martes lit. ger bibere let. dzer id. skr. gr̊: girati devorat mey. 1. 351. cf. Pott 2. 1. 597.
жоужєлица f. ἔντομον insectum prol. vost. σκώληξ vermis: malo **мѫж-** cyr.-hier. nota scoria ferri trigl. nsl. žižec insectum žižek curculio žužanka scarabaeus dain 51. žužek: molj v bobu lex.; adde nsl. žgolêti croat. žužanj strepitus hung. serb. žižak curculio russ. **жужжать, жужель, жужелица, жужгь** vermis genus lit. žižêti, zinzêti rum. **жиганiъ** animal alb. žužinkъ forte maikäfer: scr. gudž murmurare.
жоужєль f. κάνθαρος scarabaeus **жюжєли** op. 2. 2. 38. russ. **жужель** f.
жоужєльнъ adj. insecti **жюжєлный** pal.
жоужєльць m. scarabaeus **жюж-** ex.-op. 2. 1. 17.
жоукъ m. iuncus glag. serb. žuk stul. e lat.
жоупа f. χώρα regio **послитє нѣкыє кь жоупоу испитати о сємь, да нє мльниє трѣсноуть ижє сицєва дѣющєє** ἀποστείλατέ τινας εἰς τὴν χώραν, μὴ οἱ σκηπτοὶ πέσωσι εἰς τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντος greg.-thaumat. in psalt.-vuk. 74. duš. **жопа** pro **жоупа** mon.-serb. 476. nsl. župa gemeindecongress wochein croat. župa familia luč. serb. župa regio, paroecia, populus stul. cf. nsl. župnica pratum silvae adiacens et croat. župnik parochus serb. župa terra aprica vuk. župan calidus stul.
жоупа f. vestis gl.-š. 100. lit. župonas.
жоупаница f. župani uxor gram. 167. 231. 277.
жоупановъ adj. poss. ζουπάνου župani gram. 260.
жоупанъ m. ζουπάνος županus sup. 442. 443. 444. mon.-serb. gram. 18. 19. 23. etc. alex. nov. **жюпанъ** krmč.-saec. xiii. - **крьчьмьнь** men.-mih. 195. - **крьчьмьничьскь** qui super caupones est constitutus leont. - **коупьчьскь** qui super forum est constitutus leont. men.-mih. 195. - **мальь** sabb. 142. - **великь** sabb. 3. 38. 142. ngr. ζουπάνος, ζουπανιά miat. zupanus nsl. župan; županja uxor župani; žъpanj adj. serb. župan croat. župnik parochus magy. ispan, unde slavis quibusdam **шпанъ** špan habd. villicus ev.-tirn. rum. **жѹпън**: cf. pruss. supûni materfamilias lit. župonê id. goth. siponeis discipulus Grimm, gram. 2. 180.
жоупєлица f. κάνθαρος scarabaeus ex. **жюпио.**-dam. cf. **жоужєлица.**
жоупєлъ m. θεῖον sulphur bon. georg. dial. novg. b. trigl. alex. **-пилъ** euchol. **жюпєлъ** greg.-naz. **-пєль** ber. ziz. azbuk. **жюпєлємь** dial.-šaf. **-пѣлъ** men.-vuk. - **и сѣра** prol. 174; olim circumscribebatur per **камы горѧштий** nsl. žveplo croat. žveplo hung. goth. svibls ahd. sveful, sveval ags. svefel cf. **жєпльнъ.**
жоупєльнъ adj. θείου sulphuris.
жоупєльць m. κάνθαρος scarabaeus io.-dam.-vost. 1. 126. op. 2. 2. 293. cf. **жоупєлица.**
жоупєльчь adj. poss. insecti **ꙗдѣхѫ всꙗко животноѥ, жоупєльчѫ тварь** nom.-bulg. 103.
жоупилиштє n. μνημεῖον sepulcrum **жюпио.**-dam. op. 2. 2. 306.

жоупиште n. σωρός cumulus op. 2. 2. 200. τάφος, τύμβος, μνῆμα, μνημεῖον sepulcrum sup. 228. 232. ephr.-vost. io.-dam. krk. ber. azbuk. novg. b. **гробъ же и** - op. 2. 2. 25. **многомоужьно** - men.-mih. cf. scr. gôpa ztschr. d. deutsch. morgenl. gesellsch. 10. 342. gr. γοπή specus cf. russ. жупа pol. župa salis fodina **жюпище** io.-clim. op. 2. 2. 200. **на гробѣхъ и жипищехъ** 148. cf. **жоупилиште**.

жоуплъ v. **жоупелъ**.

жоупланинъ m. župae incola mon.-serb.

жоупьскъ adj. regionis **-кыи кефалиꙗ** zak.-serb.

жоустъ m. nom. propr. viri iustus glag.

жьвати, жвѫ, жвеши et **жоуѭ, жоуеши** vb. mandere psalt.-int.-saec. xii. pat.-šaf. - **макь** alex.-mih. 25. **жоуѭть** psalt.-int.-saec. xii. **жоуетъ** ex.; nota **жнѭщиимь** greg.-naz. fortasse pro **жоу-**. nsl. žvati, žvem; preživati ruminare habd. žvekati ahd. kiuwan cf. **жвати**.

жьдание n. ἐπιθυμία desiderium ant.

жьдати, жидѫ, жидеши et **жьдѫ, жьдеши** vb. μέλλειν cunctari sup. 352. προσδοκᾶν, μένειν, ἀναμένειν, περιμένειν, ἐκδέχεσθαι, ἀπεκδέχεσθαι exspectare sup. šiš. 1. 95. 135. 150. 192. 241. hom.-mih. leont. pent.-mih. - **соуда**, - **зорь**; - **врѣмене врачьнаго** hom.-mih. - **позьвениꙗ** hom.-mih. - **обѣтованиꙗ отьча** šiš. 1. - **сьмрьти** hom.-mih. **года жьде (жьдѫ)** καιροσκοπῶν occasionem speculans men.-mih. **ждати** sup. 230. hom.-mih. šiš. **жьдати** sup. **жидѫ, жидоу** sup. ostrom. bon. hom.-mih. šiš. leont. sim. I. 13. pent.-mih. antch. ex. op. 2. 2. 432. **жидоуть** mat. 25. **жидѫще** mat. 45. **жидомъ** ex. **жидома благодѣть** hom.-mih. **жидѣахѫ** sup. 95. **жьдѫ, жьдоу** š.-gl. 42. antch. leont. šiš. pent.-mih. hom.-mih. **жды** part. hom.-mih. **жьды** greg.-naz. **жьдомъ** part. greg.-naz. raro **ждить** hom.-mih. šiš. 192. **жьде (жьдѫ)** men.-mih. nsl. ždêti, ždim immotum iacere oždêvati morari pruss. gêide exspectant lit. geidu, geisti cupere let. gaidu, gaidit exspectare cf. **жѧдати, жадати**.

жьжение n. φλεγμονή inflammatio clim. **-жден-** op. 2. 2. 672. ždenje glag.-stul.

жьзлие n. ῥάβδοι virgae sup. pat. prol.-mih.

жьзлъ m. ῥάβδος virga ostrom. šiš. 219. men.-vuk. βακτηρία scipio glag. greg.-naz. **жъзлъ** sup. **жазаль** gl.-š. 90. cf. **жезлъ**.

жьзль f. ῥάβδος virga triod. 120. cf. **жезлъ**.

жьзльникъ m. ῥαβδοῦχος lictor pat. ἐξκουβίτωρ excubitor men.-mih.

жьзльнъ adj. virgae svjat. **-на рана** hom.-mih.

жьло v. **жало**.

жьлъвии adj. poss. χελώνης testudinis **-льв-** men.-vuk. cf. **желъвии**.

жьлъвь f. χελώνη testudo pl. acc. **жельвы** krmč.-mih. 261. **зелвъ, зельвъ** ber. cf. **желъвь**.

жьлъчьнъ adj. χελώνης testudinis **-льч-** pyrg.; a subst. **жьлъка** bulg. želka.

жьлꙑ f. χελώνη testudo **жьли** ex. cf. **желъкь**.

жьлꙑ -лъве f. ulcus sg. acc. **желовь** nom.-bulg. 44. **сѫщее желыи** (fortasse pro **желъви, -вы**) **исцѣли** ibid.

жьлѣсти v. **жлѣсти**.

жьниво n. locus messis **жн-** trigl.

жьньць m. θερίζων messor prol.-vuk. op. 1. 26. prol.-mih. vost. **женици** prol.-mih. nsl ženec trub. lex. žnjec hung. žnjetec dain. 94.

жьньчоугъ v. **жемчоугъ**.

жьнѥние n. θερισμός messis **-нен-** ephr.-vost. hom.-mih. ephr. krk.

жьрание n. voracitas **пища и жър-** antch.

жьрьць v. **жрьць**.

жюжель v. **жоужель**.

жюжельнъ v. **жоужельнъ**.

жюжельць v. **жоужельць**.

жюпелъ v. **жоупелъ**.

жюпель v. **жоупель**.

жюпельць v. **жоупельць**.

жюпилиште v. **жоупилиште**.

жѧдание n. ἐπιθυμία desiderium ev.-vost. πόθος id. sup. sitis **жад-** io.-dam.

жѧдати -даѭ -даеши et **-ждѫ -ждеши** vb. διψᾶν sitire ostrom. ant. πεινᾶν esurire sup. 259. ἐπιθυμεῖν, ποθεῖν cupere sup. hom.-mih. ant. προσδοκᾶν exspectare triod. **жеждоуща ме воды напоите** dioptr.-lab. **землꙗ жеждоущи** prol.-mart. **жадаеть спасениꙗ нашего** antch. - **разоума** man. **бѣдить жажющиихъ вѣрою пити** obich. **жаждахомъ** meth. 5. cf. **жадати**, quod a **жьдати**.

жѧдьнъ adj. διψητικός sitiens sup. pat. sborn. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. pat.-mih. prol. **жаденъ** bor. 77.

жѧдѣти -ждѫ -диши vb. ποθεῖν cupere sup. 384. men.-mih. 231. **аще ли да зѣло жадиши славѣ** sborn. ἐπιθυμίᾳ ἀλίσκεσθαι men.-mih. 232. cf. scr. gâdh optare.

жѧжда f. δίψα sitis sup. **вь жаи** ἐν αὐχμοῖς in siccitate š.-gl. 92. nsl. žeja croat. žadja luč. žajati se komu hung.

жѧждь m. δίψα sitis **жеждемь** pyrg.

жаждьнъ adj. διψῶν sitiens **жаждєнъ** chron. segna fris.
жажєль m. κλοιός collare **-льмь** svjat. - op. 2. 2. 396. vost. bis. **жєстокъ** - svjat. mat. **жажєль** pro **хоть** ber. cf. **жатєль**.
жало n. κέντρον stimulus, aculeus sup. ioann. men.-vuk. men.-mih. **жєла адова съломить** hom.-mih. **жьло** dial. cf. russ. **жильнуть** lit. gelû, gelens let. dzel-t pungere dzelons stimulus nsl. želo trub. lex. et žalo rib. žalec.
жатка f. ἄμητος, θερισμός messis sup. ostrom. hom.-mih. θέρος aestas sup. pat. men.-vuk. š.-gl. 46. - **и зима** men.-mih.
жатвьнъ adj. θερισμοῦ messis ioann. **-но гоумно** chrys.-lab. sup. 449. θέρους aestatis io.-sin. **годь** - hom.-mih. **-но връмє** prol.-mart.
жатєль m. κλοιός collare **жєтєль** deut. 28. 48. - pent.-mih. **житєль** ibid. - kruš. nobis a **жьм**: **жати** derivandum videtur cf. **жажєль**.
жатєль m. θεριστής, δρεπανιστής messor š.-gl. 84. ostrom. hom.-mih. alex.
жатєльнъ adj. θεριστοῦ messoris pat.
жатєлининъ m. θεριστής messor ostrom. pl. nom. **-лѣнє** dat. **-лѣнємъ** sup. 31. 22. 24. 27.
жати, жьмѫ. жьмєши vb. σφίγγειν comprimere nsl. ožmêti lex. ožmen part. praet. pass. lex. ožmeknuti habd. žmikati; žetek mollis serb. žeti, žmem; ožimati mik. ožeto govoriti živ. 195.
жати, жьнѭ, жьнєши vb. θερίζειν demetere sup. ostrom. šiš. 192. part. **жьнѧ** ostrom. sup.; nota part. **жнєнъ** cyr.-hier. nsl. žeti, žnjem et žanjem; ževka f.; požinka convivium messorum; žetec dain. lit. genu, genêti caedere.
жатиє m. messis **жатіє** alex.

ꙃ.

ꙃ octava alphabeti palaeo-slovenici littera, **ꙃѣло** dicta. ꙃ cyrillicum indicat numerum vi. vocabula, quae passim hac littera scribuntur, quaere sub з. de discrimine harum litterarum cf. gramm. 1. 217. Ersch und Gruber's Encycl. Glagolitisch 405.

з.

з nona alphabeti palaeo-slovenici littera, **зємлꙗ** dicta. з cyrillicum indicat numerum vii.
за praepositio iungitur I. ad designandum spatium 1) cum accus. post verba movendi, respondens praepositionibus ὄπισθεν post; πέραν trans: **вьшьдьшоу за завѣсоу** hom.-mih. **за поуть єго шьдь** iter prosecutus leont. **бѣжати за морє, за домъ** chron. **поидємъ за донъ** per. 97. **изгнаша. посла за морє** chron. **заѣхавъшю за гороу** vita-theod. **идоша за волхва** sequuti sunt magum chron. **за сѧ** ὄπισθεν ἑαυτοῦ post tergum: **вьсади и за сє на конь** men.-mih. **за сꙗ** retro chron. **за сꙗ** pro **опꙗть** chron. 2) cum eodem casu post verba **вꙗзати, дръжати, висѣти, повѣсити, поврѣсти, похватити, оударити, ꙗти** ad designandum obiectum remotius, ubi graeci gen., lat. ablat. usurpant: λαμβάνειν τινὰ τῆς χειρός prehendere manu **брьздою за оуста, за нозѣ съвꙗзань** prol.-mart. **дрьжахъ и за поꙗсь єго** prol.-mart. **плащаницоу за чєтыри краꙗ висєщоу** ὀθόνην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην act. 11. 5. - šiš. **повѣшєнь за власы, за пєтѣ** men.-vuk. **за ногѫ поврьзъшє** sup. **похвати быка за рогъ** chron. **за врать похвати** alex.-mih. **за одрь похыти** hom.-mih. 161. **за оухо оударєнъ** cloz 1. 820. cf. **заоушити**; **за ланитоу оударєниꙗ** tur. **за тыль ꙗмьшє** men.-mih. **за ть (одрь) сє ꙗмь окѣмл роукама** hom.-mih. 161. **за плєщи ꙗть сє обоимь нєрꙗмь** τῶν ὤμων ἐδράξατο men.-vuk. **за нозѣ ꙗмоу ꙗть сє** τῶν ἰχνῶν αὐτοῦ ἐπιλαβομένη prol.-cip. 3) cum instr. post verba quiescendi, respondens praepositionibus ὄπισθεν post; πέραν trans: **застава ꙗсть за градомь** pent.-mih. **за вьсѣми стоꙗ** sup. **за вьсѣми сташє** greg.-lab. **бѣшє за нимь** leont. **зазидаахоу поути за собою** sabb. 80. **ꙗго тѣло по-**

ложено бысть за сѫпасомь chron. II. ad designandum tempus 1) cum gen. за рока sup. 38. за свѣта alex.-mih. 53: за свѣта вечерають krmč.-mih. за живота его chron. за своега живота mon.-serb. за оутра πρωΐ, πρωΐας ostrom. sup. proph. chron. за прьва πρῶτον primum sup. man. nsl. za mraka hung. za dneva dain. za prva hung. за господина и родителꙗ нашега mon.-serb. за господина воеводе сандалꙗ mon.-serb. serb. za utra dan živ. 122. 2) cum acc., respondens praepositionibus διά per: аще за петь лѣть не боудеть вѣсти о моужи krmč.-mih. за .к. дьни алчьнь прѣбывь prol.-mart. за много врѣме тамо прѣбыше prol.-cip. да не воюють за три лѣта chron. затворь сѧ за лѣта многа antch. аще за двѣ лѣтѣ не достигноуть сѧжденню правила krmč.-mih. жьдаша за мѣсѧць chron. за два дьни достиже горы men.-leop. за мало кою не бысть chron. 3) cum instr. оуꙗша сꙗ за малымъ chron. 1. 213. за малымъ не постигоша ихъ chron. 1. 155. за тѣмъ заиде за твердь chron. 1. 142. III. ad designandam rationem 1. cum gen., gr. διά propter; ἀντί pro, loco: за вьсего рода sup. пожьнеть за врѣменьныхъ вѣчьнаꙗ men.-mih. господь за вьсѣхъ живота пришьль hom.-mih. за праведныхъ на землю пришьль еси chrys.-lab. за тѣхъ вьздьхнѣмь hom.-mih. за нищелюбиꙗ вьзлюбиша стѧжание isaak. за тьщеты διὰ κενῆς in vanum vost. 1. 273. разбѣгоша сѧ за страха июдейска διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων sup. за възвраштениꙗ молѧшти ἐπάνοδον αἰτουμένη sup. nsl. za vsêh dobrot trub. za kterih propter quae trub. за запрѣщениꙗ supplicii loco sup. 2) cum acc., respondens praepositionibus διά, ὑπέρ, ἀντί propter, pro: не обрѣташе храмины за множьство людий prol.-mih. за страхъ ostrom. дрехль боуди за нищетоу hom.-mih. за человѣчьское сьпасение веселеть се διὰ τὴν σωτηρίαν ἀγάλλονται hom.-mih. 59. камо си очи хощоу дѣти за срамь men.-mih. посла ме за смоквы pro по ,смоквы ἀπέλυσέν με δι᾽ ὀλίγα συκᾶ men.-vuk. за вьсе печеть се hom.-mih. молити за единого когождо leont. за люди молꙗше се ὑπὲρ τοῦ λαοῦ προσηύχετο hom.-mih. зло за зло šiš. 194. chrys.-lab. за не, за неже ὅτι, ἐπεί, ἐπειδή quia за тьмьницоу заставлень бѣше τῇ εἱρκτῇ ἐπιστατῶν prol.-mart. богъ видить за дѣаниꙗ, нъ и за мысли комоуждо antch. за чьто cur sup. nota дати, ити etc. за кого: дьщерь дати за еретика krmč.-mih. ити за моужь men.-mih. за вьторый моужь идоуще hom.-mih. не хощоу ꙗ за робичнища chron. ведена за алексинищь chron. за iungitur cum ради ἕνεκα propter: за сего ради cloz I. 88. за ведомꙑѩ ради sup. 95. за земльства ради и гнилости тѣлесе op. 2. 2. 175. за обычаꙗ ради typ.-chil. за еретичьства ради prol.-mart. за издраныхъ ради op. 1. 141. за ради вѣры men.-vuk. за ради красоты prol.-cip. за радь жены alex.-mih. cf. Pott 1. 617. et задъ.

залалъкати -алчѫ -алчеши vb. πεινᾶν esurire -л'к- sup. 253.

заамъвоньнъ adj. qui post ambonem, pulpitum fit služ.-syn. -мьвоньна молитва typ.-chil. -мвоньнъ.

залапати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. ὑποστέλλεσθαι vereri ничесоже -плае се hom.-mih. 32.

залпити -пльѭ -пиши vb. ἐπιφημίζειν отричеть исидора оть цркве неоуспѣшьно залпивь men.-mih. 243. approbare. divulgare.

заапѣние n. ὑπόνοια suspicio greg.-naz. cf. заꙗп-.

заапѣти -пѣѭ -пѣеши vb. ὑφορᾶσθαι suspicari не замышьлѣе, ни -пѣе ex. 152. -пѣѭ твоего владычьства greg.-naz. - сѧ proph. cf. заꙗп-.

забава f. difficultas duš. свое забаве избавимь се alex.-mih. nsl. zabava molestia lex. occupatio habd. zabavica vexator habd. rum. зъбавъ mora.

забавати -ваѭ -ваеши vb. incantare гады - krmč.-mih.

забавити -влѭ -виши vb. offendere - комоу gram. 50. duš.

забавлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. ἐνοχλεῖν διενοχλεῖν vexare cum dat. op. 2. 1. 126. margar. ἐμποδίζειν impedire - сѧ dioptr.-lab. dioptr.-vost.

забавление n. ἐμπόδιον impedimentum dioptr.-vost. vexatio - творити chrys.-lab.

забавьнъ adj. cuius obliviscimur, remotus -на тьмница lavr.-op. 5. 12. e russ.

забиватель m. homicida ichn.

забивати -ваѭ -ваеши vb. occidere krmč.

забивение n. occisio pat.

забирати -раѭ -раеши vb. abducere triod. 247.

забити -бињ -биѥши vb. ἡλοῦν clavo figere окъньца - krmč.-mih. ἀσφαλίζειν firmare - ногы въ кладѣ pat.-mih. šiš. 33. men.-vuk. въ клады - нозѣ men.-leop. ἐμβάλλειν iniicere нозѣ вь кладѣ - men.-vuk. φονεύειν occidere krmč. vincere alex.-mih. 21. nsl. zaboj diaphragma.

заблюваниѥ n. ἔμετος vomitus ioann.

заблѫдити -ждѫ -диши vb. πλανᾶσθαι errare bon. ostrom. hom.-mih. ant. io.-sin. isaak. krk. krmč.-mih. šiš. 202. 254. men.-mih. заблоуждьшю овьцоу hom.-mih. заблоуждѥнь men.-vuk. - вь ѥреси mir. ἀποπλανᾶσθαι aberrare sup. - отъ вѣры vost. - оть поути жизни men.-mih.; male заблюд- ostrom. šiš. 223.

заблѫдьница f. πλανήτης planeta заблоуд-ница звѣзда op. 2. 2. 7.

заблѫдьнъ adj. erroris ant.-hom. 235.

заблѫждати -ждаѭ -ждаѥши vb. πλανᾶσθαι errare sabb. 7. 146. chrys.-lab. ioann.

заблѫждѥниѥ n. πλάνη error sup.

заблѫждьнъ adj. erroris ant.-hom. 235.

забобони pl. m. superstitio trigl. alex. e russ.

заболѣти -лѭ -лиши vb. μαλακίζεσθαι aegrotare proph.

забор́авити -влѭ -виши vb. λανθάνεσθαι oblivisci liturg. e serb.

забота f. labor ex. e contextu.

забрало n. ἔπαλξις, προμαχών propugnaculum proph. isaak. misc. βάρις turris psal. 44. 9. - op. 2. 2. 26. τεῖχος murus iez. 26. 9. - mat. градь -лы оутврьждѥнь laz. rum. зъбрѣлѥ cancelli.

забральникъ m. πρόμαχος propugnator theodor. propugnaculum sbor.

забральнъ adj. propugnaculi chron.

забранити -нѭ -ниши vb. vetare duš.

забрати -берѫ -берѥши vb. ἀπάγειν abducere sbor.

забръздити -ждѫ -здиши vb. φιμοῦν camo obligare нѥ забрездиши вола op. 2. 1. 188. pro обрътиши.

забръкати -каѭ -каѥши vb. ἐμποδίζειν impedire pat.

забъвѥниѥ n. λήθη oblivio sup. šiš. 199. 257. pat. сотвори забвѥнимъ грѣхъ lev. 5. 19. - op. 1. 21. cf. забыв-.

забъдѣниѥ n. ἀγρυπνία vigiliae šiš. 125. 252. op. 2. 2. 260.

забъдѣти -ждѫ -диши vb. ἀγρυπνεῖν vigilare bon. op. 2. 2. 260. vost.

забывати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιλανθάνεσθαι oblivisci cloz I. 299. 319. sup. ant. dial. proph. krk. писавшаго нѥ -вай proph. нѥ -вай насъ sim. I. 18. нѥ -вайтѥ оучѥнна sim. II. 3.

забывѥниѥ n. oblivio dioptr. chrys.-lab. cf. забъв-, quod praestare videtur.

забыти -бѫдѫ -бѫдѥши vb. λανθάνεσθαι, ἐπιλανθάνεσθαι, λήθην λαμβάνειν, λήθην ποιεῖν oblivisci cloz I. 306. 310. 669. II. 104. bon. sup. krmč.-mih. pat. isaak. šiš. 186. men.-vuk. sim. I. 15. забоудѣашѥ men.-mih. забъвѥнъ part. ostrom. забвѥнъ bon. male забовьнъ psalt.-syn. vost. забытъ bor. 23. - сѧ pent.-mih. - о чѥмь proph. забы сѥ самь hom.-mih. забы о бозѣ sim. I. 23. нѥ забоуди sim. I. 27. chrys.-lab. нѥ забоуди нищиихъ mat. 26. нѥ забоудѣтѥ о дроузѣ hom.-mih. nsl. zabiti karst.; usurpatur etiam pro zgubiti glasn. 1860. 2. 47.

забытиѥ n. λήθη oblivio sup. krk. sabb. 100. въ забытьѥ положити bor. 82.

забыть f. λήθη oblivio sup. svjat. io.-clim. cyr.-hier. leont. barl. pat. - принимати krmč.-mih. 189. памѧть сѥбѣ - сътвори chrys.-lab. въ - влѣсти bor. 42. sbor.-kir. chrys.-lab. вь - положити krmč.-mih. men.-mih вь - полагати men.-mih. вь - сьтворити hom.-mih. -бытъ op. 2. 2. 298.

забытьливъ adj. ἐπιλήσμων obliviosus dioptr.-lab. -тл- krmč.-mih. sabb. 218. dioptr. ἐπιλησμονῆς oblivionis šiš. 186. ἀγνώμων ingratus greg.-naz.

забытьникъ m. obliviosus.

забытьнъ adj. λήθης oblivionis isaak.

забѣгнѫти -нѫ -нѥши vb. errare овчѥ -гшѥ sim. II. 7.

забѣжати -жѫ -жиши vb. fugere -жа за мѧ sbor.-kir. 31.

забѣлѣжати -жаѭ -жаѥши vb. notare - рѣчи въ бѥсѣдахъ vost.

забѫдѫ v. забыти.

завадити -ждѫ -диши vb. συνδεῖν ligare vulg. subvertere -ди оси колѥсницъ ихъ exod. 14. 25. - vost.

завалити -лѭ -лиши vb. κυλίειν volvere ant.-hom. -литѥ каменнѥмь оустниѥ пещерѣ ies.-nav. 10. 18. - pent.-mih.

завести -ведѫ -ведѥши vb. ἀπάγειν, ἀποφέρειν abducere men.-vuk. ant. вь свою вьсь того заведошѥ men.-vuk. - вь тьмьницоу prol.-mart. - вь алодапию prol.-mart. men.-leop. плѣнникь заведѥнь georg.-vost. cf. rum. зъвод canis laniarius.

завечѥрити сѧ -рѭ сѧ -рити сѧ vb. ὀψίζεσθαι vespere opprimi men.-vuk.

завѥштати v. завѣштати.

завивати -вашь -ваюши vb. plectere **птица -ваюшти гнѣздо** misc.
завида f. φθόνος invidia šiš. 48. ant. antch. psalt.-athan. sim. I. 21. ἐρεθισμός contentio deut. 28. 22. - pent.-mih. kruš. ζῆλος aemulatio šiš. 123. apost.-syn.: habes etiam men.-mih. chrys.-lab. nsl. zavid; zavidost aemulatio lex.
завидивъ adj. φθονερός invidus ant. antch.
завидиѥ n. invidia **бѣзавидьы** antch.
завидьливъ adj. φθονερός invidiosus sup. 52. - **доброу** meth. 6. ἐριστικός contentiosus -**дл-** krmč. krmč.-mih. -**дъл-** sborn.
завидьникъ m. invidus antch.
завидѣти -ждѫ -диши vb. φθονεῖν invidere sup. šiš. 170. ant. s.-gl. 84. ζηλοῦν aemulari šiš. 89. - **комоу** prol.-mih. **родоу** - hom.-mih. -**дещаго ми спасениѥ** isaak. **завиждѫ ти о видѣнии** φθονῶ σοι τῆς ὁράσεως hom.-mih. **не -да** ἄφθονος copiosus sup. 71.; -**дѣнъ** μεγαλόζηλος hes. recte - **дьнъ** nsl. zaviditi, zavidati komu.
завирати -раѭ -раѥши vb. claudere **двьрь заворы -раѥма** georg.-vost. impedire ziz. ber.
завистковати -коуѭ -коуѥши vb. invidere - **комоу** par.
завистикъ adj. φθονερός invidiosus ant. pat. dial. cyr. 19.
завистиѥ n. φθόνος invidia šiš. 191. rum. **завистїъ**.
зависть f. φθόνος invidia ostrom. svjat. sup. ζῆλος aemulatio bon. s.-gl. 89. šiš. 190. psalt.-int.-saec. xii. rom. 10. 2. - vost. zavuizti, zauistiu fris. rum. **завистїос**.
завистьливъ adj. φθονερός invidus sup. -**тл-** prol. cyr. 21. dioptr. men.-vuk. ichn.: male βασκαινόμενος cui invidetur sup. 288.
завистьникъ m. φθονερός invidus sup. sabb. 62. men.-mih. ichn. - **человѣчю родоу** meth. 7. βάσκανος invidus men.-mih. πονηρός malus ant.
завистьнъ adj. φθονερός invidus pat. - **ровъ** antch. βάσκανος fascinans - **образъ** man.: nota invisibilis -**стенъ къ тѣлесемъ** op. 2. 2. 238.
завити -виѭ -виѥши vb. involvere misc. 8. 78. - **главѫ** isaak. - **роуцѣ** pam. 181: nota dissecare sup. 197. 10.
завитовидьнъ adj. ἑλικώδης tortilis: his vocabulis nostrum respondere putamus in **слоусѣ не право отврьзенъ бысть, нь завитовиднѣмь проходомь** chrys.-lab. cf. **завоитъ**.

завиштати -штѫ -штиши vb. hinnire **доучипалъ жалостно -щавъ** alex.-vost. praesens e coniectura.
завлъвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. impediri antch. c. 106. cf. **замлъв-** et nota, **млъва** pendere a rad. scr. brū.
завлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. προσελκύειν attrahere krk. -**чеюма бывьшема очима** men.-mih. 133.
заводити -ждѫ -диши vb. ducere chron.
заводъ m. δρόμος cursus trigl. lit. zovadas.
завой m. ἕλιξ gyrus op. 2. 1. 16. σύστρεμμα torquere **оудеса -воѥмь извита** μέλη ἐξαρθρούμενα prol.-cip. στρέβλωσις tortura men.-vuk.
завоивъ adj. σκολιός tortuosus **бродъ** -, **поуть** - ex. δυσνόητος difficilis intellectu men.-mih. 249. a **завити**.
завоитъ adj. σκολιός tortuosus **бродъ** - op. 2. 1. 18. - **сълогъ** svjat.-op. 2. 2. 401. - **и съкровьнъ** svjat.-vost.
завора f. μοχλός vectis pent.-mih. men.-mih. **двьри и -роу и оуздоу** sborn. obex trigl. pl. acc. -**ры** sup. pent.-mih. vost. nsl. zavora, zaverivnica; zavirni lanc hung. sperrkette; zavor croat. zavor repagulum verant. magy. závor, zár rum. **зъвор, зар** cf. -**ръ**.
заворити -рѭ -риши vb. claudere -**рены ворами** karamz. 5. n. 202.
заворъ m. μοχλός vectis **желѣзными -ры** georg.-vost. cf. -**ра**.
завратъ m. vertigo - **главы** trigl.
заврътати -таѭ -таѥши vb. circumagere - **строуглю** alex.-mih.
заврътъ m. turbo io.-sin. dioptr.-lab. -**вертъ** op. 2. 2: 461. clim. 206.
заврътѣниѥ n. συστροφή in orbem volvi krmč.-mih. 395. **стежена бысть заврьтѣниѥмь** prol.-mih.
заврътѣти сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. circumagi -**врьтевьшима се обема колома** alex.-mih. 14.
заврѣти -врѫ -вреши vb. συγκλείειν claudere sim. I. 6. psalt.-int.-saec. xii. psalt.-syn. -**въри** imperat. bon. **заври предъ гонѧщимъ ми** bor. 19. **заври прѣдь гонещимь ме** sim. I. 6. **двереме завертомъ** vost. - **сѧ** alex.-mih.
заврѣти -врьѭ -вриши vb. ἀναβλύζειν scatere glag. psal. 34. 3. - saec. xiii.
заврѣшти -връгѫ -врьжеши vb. βάλλειν iacere kruš. - **стльбѫ** bell.-troj. -**врьгь за выю омофоромь своима роукама** men.-mih. **блюдо иже -вергохъ** vost.
завъсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. tollere se -**висить се вь небесьние сининоу** misc. 12.

завѣйно v. вѣно.
завѣса f. καταπέτασμα, παραπέτασμα aulaeum pent.-mih. barl. op. 1. 86; 2. 1. 115. krmč.-mih. men.-vuk. **дворьчьна** - pent.-mih. **сѣни войномь -сами вьдроужены** chrys.-lab. rum. **зъвѣсъ** cf. -**съ**.
завѣсити -шѫ -сиши vb. παραπετεταννύναι obtendere prol. **завѣсе** - men.-vuk. - **окъньце** zlatostr. misc. 6. **незавѣшена жена** men.-mih. - **се брачиномь** prol.-mih.
завѣстити -штѫ -стиши vb. διαμαρτυρεῖσθαι testari exod. 29. 23. - vost.
завѣсъ m. παραπέτασμα aulaeum; ὀθόνη linteum zlatostr. krmč. krmč.-mih. alex.-mih. sabb. 33. 50. 144. mon.-serb. cf. -**са**.
завѣсьць m. aulaeum nom.-mih. 72.
завѣтние n. σκέπη locus tectus, tranquillus (νήνεμος) **принидоста въ - домоу моего** gen. 19. 8. - proph. mat. op. 1. 16. pro aliorum -**трние** nsl. zavêtje croat. zaviće hung.
завѣтрие n σκέπη locus tectus pent.-mih. mat. 54. **небесьное** - hom.-mih. 77. **здраво** - men.-mih. λιμήν portus io.-clim. cf. **завѣтние**.
завѣтрьнъ adj. ἀκύμαντος tranquillus men.-mih. **вьплоу вь -но мѣсто** hom.-mih.
завѣтрьнь adj. ἀκύμαντος tranquillus -**тре нее мѣсто** vost. **мѣста -трены** pam. 233. cf. -**трьнъ**, quod praestat.
завѣтъ m. διαθήκη testamentum ostrom. men.-mih. sim. I. 19. leont. krmč. σύνθημα pactum op. 1. 23. **на те - завѣщаше** sim. I. 28. ἐντολή mandatum sup. 287. nsl. zavitje pactum dain. 76. croat. zavit luč.
завѣтьнъ adj. διαθήκης testamenti krmč.-mih. šiš. 225. **кивоть** - mon.-serb. ἀκριβής accuratus barl. -**тныя книгы** προικῷον γραμματεῖον libellus de dote agens op. 2. 1. 117. nsl. zavêten cliens lex. zavêtnik tutor lex.
завѣштавати -ваѭ -ваеши vb. διατίθεσθαι pacisci krmč. cyr. 2. 31. παρεγγυᾶν mandare prol.-mart. proph. **завещавати** šiš. 181. š.-gl. 66.
завѣштание n. testamentum sbor.-kir. παραγγελία praeceptum.
завѣштати -таѭ -таеши vb. διατίθεσθαι pacisci barl. dial. men.-vuk. sabb. 202. **завѣтъ** - sborn. sim. I. 28. šiš. 8. pent.-mih. - **се комоу** δοῦναι ὅρκον men.-mih. **завештати** barl. šiš. 180. - **се** hom.-mih. zavuekati ze renunciare fris. cf. **заглаголати**.
завѣштевати -тоуѭ -тоуеши vb. pacisci kozm.
завѣяти -вѣѭ -вѣеши vb. πνεῖν spirare, ventilare 3. reg. 14. 15.

завязати -жѫ -жеши et **-заѭ -заеши** vb. ἀποδεῖν ligare kruš. pat.-mih. **выю мѣха** - vost. 1. 134. - **мѣхь** prol.-mart. καταρτίζειν resarcire ostrom. -**заеши рта** vost. 1. 97.
завязение n. carcer glag.
завязнѫти -нѫ -нешн vb. tegere **да ноужда би, завѣзеноуемоу мѣстоу тьмноу быти** ex. 161. nsl. poveznoti.
загадъка f. aenigma vost. 1. 261. e russ.
заганѫти -нѫ -неши vb. coniectura assequi vost. e russ. cf. **загон-**.
загарати сѧ -раѭ сѧ -раеши сѧ vb. ardere chron.
загаръ m. canis venaticus: habes ngr. ζαγάριον alex. canis genus duc. alb. zagar, zar bulg. zagar.
загвоздити -ждѫ -здиши vb. ἡλοῦν clavo figere cyr. 24. men.-vuk. prol.-cip.
заглаголати сѧ -лѭ сѧ -леши сѧ vb. renunciare zaglagolo fris. cf. **завѣштати сѧ**.
загладити -ждѫ -диши vb. ἀπαλείφειν, ἐξαλείφειν, ἀφανίζειν delere sup. krmč.-mih. glag. - **писаное** par. **якоже ни на воскоу вторыхь писмень, прьвыхь не -дивше, нѣсть льже поставити** sabb. 148.
загладьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. πεινῆν esurire men.-vuk. prol.
заглаждати -даѭ -даеши vb. delere pat. tur. - **имена** men.-leop. - **грѣхы** sup. - **сѧ** men.-leop.
заглаждевати -доуѭ -доуеши vb. delere -**дивати** psalt.-int.
загнати -женѫ -женеши vb. ἐκπέμπειν emittere men.-vuk. chron. ἐξορίζειν exilio mulctare **вь херьсонь -гна** men.-vuk. συναρπάζειν arripere **загънаноу бывьшоу кораблю** šiš. 42.
загнести -гнетѫ -гнетеши vb. comprimere **очи -гнѣте емоу** e russ. vost.
заговорьнъ adj. magicus, uti videtur **чародѣи въ ихъ мнимыхъ -рныхъ молитвахъ** lavr.-op. 54.
заговѣти -вѣѭ -вѣеши vb. ieiunare per. 3.
загонъ m. αὖλαξ sulcus. lira op. 1. 195. trigl.
загонѫти -нѫ -неши vb. coniectura assequi vost. e russ. cf. **заган-**.
загорие n. nom. propr. regionis, vere regio transmontana per. chron. pars bulgariae **вь -ры, -рыи** sabb. 104. 214. nsl. zagorje.
загорьскъ adj. transmontanus, zagoricus **царь** - sabb. 103. 171. 178. -**ка земля** sabb. 199. 214.

загорѣти сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. ardere bor. 24. chron. паулъ се - хотѣаше hom.-mih. 131.
заграбити -блѭ -биши vb. rapere duš.
заграда f. sepimentum sbor.-kir. 39. op. 2. 2. 320. alex.
заградити -ждѫ -диши vb. φράττειν, ἐμφράττειν, συμφράττειν obturare, obstruere sup. krmč.-mih. pat. - врата ioann. - въходъ men.-leop. - оустне пещи men.-vuk. - оустне врьтьпоу prol.-cip. - блато отъ рѣкы ichn. - оуста men.-vuk. io.-syn. ἐπιστομίζειν os obturare.
заградие n. suburbium загородье chron.
градъ m. πόλις urbs esai. 38. 6. - proph.
заградьнъ adj. horti sup.
заграждати -даѭ -даеши vb. φράττειν obturare isaak. mir. - оуста prol.-vuk. op. 2. 1. 134. - бродъ дыханию op. 2. 1. 19.
загрєбъ m. infodere mir. nsl. zagreb agger meg. lex. urbs zagrabia.
загрести -грєбѫ -грєбеши vb. καταχωννύναι defodere men.-vuk. sepelire prol.-lab. -грести chron. 1. 84. 261. 265.
загръдѣти сѧ -дѣѭ сѧ -дѣеши сѧ vb. superbire -горд- chron. 1. 205.
загрълати -лаѭ -лаеши vb. gutture prehendere misc
загрѧзити -жѫ -зиши vb. demergere glag.
загоубити -блѭ -биши vb. ἀπολλύναι perdere grom. per.
загыбнѫти -нѫ -нєши vb. perire -гибѣ ok. 75.
задавити -влѭ -виши vb. πνίγειν suffocare op. 2. 1. 19. men.-mih. оужемь - men.-vuk.
задавлати -лаѭ -лаеши vb. suffocare ant.-hom.
задавлениє n. πνιγμός suffocatio men.-mih. -нием оумрьша men.-bulg.
задати -дамь -даси vb. προδιδόναι prius dare rom. 11. 35. - vost.
задатиє n. ἀρραβών arrhabo io.-dam.
задлъжити -жѫ -жиши vb. μακρύνειν extendere bon. quadr. -дъл- psal. 128. 3. - psalt.-syn.
задлъжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. aere alieno obrui men.-vuk.
задоволъ m. sufficientia -ль оучинити satis facere mon.-serb.
задоръ m. irritamentum trigl.
задразати -жѫ -жеши vb. tremere -жющє antch. f. 32. cf. -дръз-, -дрѣз-.
задрати -дерѫ -дереши vb. δράττεσθαι prehendere -дравъ men -mih. не дати никомоуже своихъ словесехъ задрати μηδαμοῦ λαβὴν τηνικαῦτα τῶν λόγων αὐτοῦ δοῦναι men.-mih. 231. ако ли пианъ кого задере duš. 168.
задрьгнѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. suffocari задергъ сѧ оумирають vost.
задръжаниє n. retinere коне безъ -ниы гонимы prol.-mart. ἐγχείρημα manus admotio pyrg.
задръжати -жѫ -жиши vb. retinere isaak. gram. 122. duš. nsl. zadrga laqueus.
задръзаниє n. tremor chrys.-lab.
задръзати -жѫ -жеши et -заѭ -заеши vb. contremiscere; ὀλολύζειν ululare -жоуще ant. vost. сѧ: -жоуще сѧ op. 2. 1. 172. šiš. 192. -жюще сѧ vost., qui -гати esse inf. statuit. -заѭ сѧ гласомъ ἐγκόπτομαι impedior greg.-naz.; nota croat. zadrgavati se haesitare hung.
задрѣмати -млѭ -млеши vb. νυστάζειν, ἐναπονυστάζειν dormitare prol. men.-vuk. καταδαρθάνειν obdormire men.-vuk. prol.-cip. - сѧ misc.
задрѣзати -жѫ -жеши vb. tremere antch. f. 32. cf. -драз-, -дръз-.
задоушити -шѫ -шиши vb. ἀποπνίγειν suffocare -шикъ сѧ propemodum exanimis sup. 212.
задоушие n. ψυχικόν eleemosyna, monimentum, serbis zadužbina nom.-bulg. nom.-lab. georg. gram. 171. misc. μισθοί praemia op. 2. 2. 28. cf. емлющихъ задоушие vost.
задоушьбина f. monimentum mir. 164. serb. zadužbina.
задоушьнина f. pia fundatio mon.-serb. 439.
задоушьнъ adj. πνιγμώδης, πνιγηρός suffocans prol. prol.-cip. дымь - men.-vuk. pro anima datus, uti videtur -ный чловѣкъ sbor.-kir. 53. проскоурница, кадика, вдова, -шный per. 34. 32.
задъ m. dorsum trigl. agmen extremum chron. зада остани се alex.-mih. 26. pars postica съ зада matth. 9. 20. - kryl. въ задъ chron. на задъ chron. задѣ: звѧзанъ роукама -men.-leop. на задѣ стола chron. vost. 1. 133. part. ὀπίσω retro; ὄπισθεν post, a tergo - видѣ блаженааго vita-theod.; Pott 1. 659. contulit had cacare: cf. tamen на, по cum надъ, подъ: nobis д hoc ortum videtur e verbo дѣ, cuius vocalis finalis etiam in aliis vocabulis abiici potest.
задъхнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποπνίγεσθαι suffocari sup. 353.; male ниць -нѣаше се πρηνὴς ἀπεπνίγετο hom.-mih.: nota καταστάζειν recte -στενάζειν sup. 296. 29.

задь f. quae postica sunt **зади** ὄπισθεν, ὀπίσω a tergo, retro ostrom. - **стоıа, ставити** sup. **кысть** - hom.-mih. - **стоıе** prol. **станете - за градомь** pent.-mih. **оставити** - proph. **къ зади; къ зади гробовъ** men.-leop. **на зади** chron. **отъ зади храма** ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς pent.-mih. **съ зади** pat. men.-vuk. dioptr. mat. 42. **вѣтроу сь зади соущоу** men.-mih. **сь зади ковьчегоу** ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ pent.-mih. **роуцѣ сь зади сьвезавьше** hom.-mih. **на задь** š.-gl. 78. chron. **на зади** chron. **роуцѣ свезаше ıемоу** - prol.-mih.

задьница f. hereditas, facultates relictae lavr.-op. 5. vost. e russ.

задьничьникъ m. heres vost. e russ. cf. **-ница.**

задьнь adj. ὀπίσθιος posticus; ὀπίστατος postremus ant. dial. greg.-naz. man. men.-vuk. **-днѣı честь** op. 2. 1. 20. **-дныı** ἕδρα anus leont. men.-vuk. clim. **-дьний проходь** prol.-mih. **-дними зоубы** dentibus molaribus mat. 53: male **на -днѣй странѣ** krmč.-mih.

задѣва f. impedimentum mon.-serb.

задѣвати -ваıѫ -ваıеши vb. imponere - **ıепитемию** vost. φορτίζειν onerare proph. **дѣла ıей -ваше** men.-mih. - **се за чьто** impedire mon.-serb. cf. **задѣва.**

задѣти -деждѫ -деждеши et **-дѣıѫ -дѣıеши** vb. ἐπιτιθέναι, ἐπιβάλλειν, ἐπάγειν imponere, iniicere kruš. pent.-mih. proph. vost. - **роуцѣ** esth. 6. 2. - mat. ἀγγαρεύειν angariare ostrom. ev.-syn. a. ζημιοῦν multare **задеждоуть ıемоу .р. сикль** deut. 22. 19. - pent.-mih. - **желѣдь** ζημιοῦν multare op. 1. 15. - **стражьбоу** men.-mih. **-дѣ имь злато** leont. **-дѣ ı за плещи ıей** gen. 21. 14. - pent.-mih. - **даромь** men.-mih. - **комоу брѣмена** φορτίζειν onerare op. 2. 1. 115. zadenes fris. - **сѧ за кого** exhibere molestiam mon.-serb. impediri **-дѣ сѧ мантиıı моıı** nom.-bulg. ἐνδύεσθαι induere se - **правдоıѫ** proph. armare se - **щитомь** men.-mih. **щитъмь сѧ вѣры задѣвъ** zlatostr. nsl. zadêti onus imponere zadiva impedimentum hung. rum. **задïѣ** praeligamen.

задѣıати -дѣıѫ -дѣıеши vb. ἐπιτιθέναι imponere pent.-mih. ἀγγαρεύειν angariare.

заждь m. τὰ ὀπίσθια, τὰ ὀπίσω pars postica sup. svjat. op. 1. 118; 2. 1. 19. 3. reg. 7. 25. - pent.-mih. kruš. naum 3. 5. - proph. **не обратите къ - очию ваıиıе** vost. 1. 103. ἀφετήριον secessus sup. 141. 17. **съ сажда** sup. op. 2. 1. 17. naum 3. 5. - proph. **не дадимъ зажда** (pl. acc. ni fallimur) μὴ δῶμεν τόπον ne cedamus sup. 68. 10. nsl. od zaja a tergo: cum zaje cf. kärnt. gottschew. hindrach Elze 52.

зажежение n. incendium krmč.-mih.

зажещи -жегѫ -жежеши vb. ἀνάπτειν, ἐμπυρίζειν, ἐμπιπράναι incendere ostrom. kruš. krmč.-mih. καταφλέγειν comburere men.-vuk. - **свѣще** prol.-mart. - **домь или гоумно** psalt.-vuk. - **сѧ: зажегьши се скрада** prol.-mart. **зажежеть се огнь** isaak. - **ıаростию** men.-vuk. **зажеже се ıарость** men.-vuk. **е** in **ь** mutatum excidit: **зажже, зажгоша** etc. chron.

заживлıати -влıаıѫ -влıаıеши vb. vivificare **ıзвамъ заıадрити сѧ не дасть и -влıаеть** vost. 1. 275.

зажигати -гаıѫ -гаıеши vb. incendere chron.

зажизатель m. incendens nom.-bulg.

зажизати -заıѫ -заıеши vb. incendere sup. 186. greg.-naz.

зажитие n. alimenta **-тье** chron. 1. 212.

зажитьникъ m. frumentarius **-ти-** per. 67. chron. 145.

зазвиздати -ждѫ -ждеши vb. συρίζειν sibilare glag.

заздати -зиждѫ -зиждеши vb. obstruere.

заздравьнъ adj. qui pro bona valetudine fit **-вна просфора** alex. cf. **задоушьнъ.**

зазиданние n. obstructio krmč.-mih.

зазидати -зиждѫ -зиждеши vb. obstruere alex.-mih. 141. - **окьньца** krmč.-mih. **-даахоу поути за собоıѫ оть стефанна** sabb. 80. - **оустие пещеры камениıемь** men.-mih. **-да о себѣ двьри** par.

зазиздати -ждѫ -ждеши vb. muro sepire bell.-troj. 42.

зазирание n. suspicio hom.-mih.

зазирательнъ adj. suspiciosus psalt.-int.

зазирати -раıѫ -раıеши vb. μέμφεσθαι reprehendere sup. ant. ἐγκαλεῖν accusare op. 2. 2. 83. καταγιγνώσκειν reprehendere hom.-mih. greg.-naz. cum dat. et loc.: **когоу** - op. 2. 2. 83. **нѣхъ** - antch. c. 31. - **своıемь напрасньствѣ** sborn.

заслити -лıѫ -лиши vb. κακοῦν affligere num. 11. 11. - pent.-mih. kruš. θλίβειν, ἐκθλίβειν affligere proph. - **комоу** kruš. **заслиша имъ** gen. 15. 13. - vost. **иıуда не заслить ефреıемови** esai. 11. 13. - proph. mat. **заслѧть тебѣ камениıемь** iez. 16. 40. - proph. mat.: male **-лѣ** aor. vost.

заслıати -лıаıѫ -лıаıеши vb. θλίβειν, ἐκθλίβειν affligere; ἐνοχλεῖν vexare esai. 19. 20. - proph. cum. dat. - **комоу: подроугоу своıемоу засълıаеть** mich. 7. 2. - proph.

зазлѥниѥ n. κάκωσις afflictio pent.-mih. kruš. proph.: male **зазлѣн-** vost.
зазнаменати -наѭ -наѥши vb. ἐπισημαίνειν indicare hom.-mih. σφραγίζειν obsignare cloz I. 739.
зазорити -рѭ -риши vb. μέμφεσθαι reprehendere svjat. - **нaготою своѥю** vost.: pro **зазоривъ** καταλύσας vost. lege **разоривъ**.
зазоричь m. osor **горьци -чи бъıваѭть** svjat. vost. mat.
зазоръ m. μέμψις reprehensio ant. ὑποψία suspicio sup. dial. krmč. krmč.-mih. **беззазора** op. 2. 1. 9. serb. zazor.
зазорьнъ adj. ὕποπτος suspectus sup. krmč. - **прѣдь богомь** sim. II. 4. **ни вь которѣмьже нъравѣ** - sim. II. 8. **-рно лице** krmč.-mih. μεμπτέος reprehendendus sup. 255. **-рна створити се** αἴτιον βλάβης γίγνεσθαι krmč.-mih.
зазракъ m. reprehensio pat.-mih.
зазрачиѥ n. reprehensio pat.-mih.
зазрачьнъ adj. suspectus ant.-hom. κατεγνωσμένος reprehensus šiš. 116. ant.-hom.
зазрѣниѥ n. reprehensio krk.
зазрѣти -зрѭ -зриши vb. ὑποπτεύειν suspicari krmč.-mih. ἐπιλαμβάνεσθαι reprehendere; σκώπτειν irridere nest. **зазьр-** sup. 78. 318. ev.-trn. cum dat. et loc.: - **комоу: не мози зазьрѣти мьнѣ грѣшьникоу** greg.-naz. **ѥда боудеть мнѣ зазрѣль господь богь**; hom.-mih. - **комь: не зазри ѥмь** sborn. **и крачи зазьрить нѣкъто** greg.-naz.
заиграватн -ваѭ -ваѥши vb. ambire, uti videtur **слоница слона -ваѥть** coitura nom.-barb.
заизвѣштати -таѭ -таѥши vb. διαβεβαιοῦσθαι affirmare šiš. 252.
заиманиѥ n. mutuatio ant.-hom.
заимати -имаѭ -имаѥши et **-ѥмлѭ -ѥмлѥши** vb. δανείζεσθαι mutuari **заѥметь** antch. - **вь заѥмь** men.-mih. leont. - **сѧ** φράττεσθαι sepiri **заѥмлють се ратьници** hom.-mih. 101. **плюють заѥмлюще сѧ** kozm.: minus bene **заѥмати** nsl. zaimač situla habd. zajmalo haustrum hung.
заимованиѥ n. δανεισμός mutuatio; μίσθωσις locatio krmč.-mih.
заимовати -моуѭ -моуѥши vb. δανείζεσθαι mutuari, mutuo accipere ant.-hom. leont. chrys.-lab. μισθοῦσθαι conducere krmč.-mih. **-вавъıи** πρωτότοκος principalis debitor krmč.-mih.
заимовенъ partic. sumtus **оть земле -венъное тѣло** alex.-mih. 20: pro **заѧтъ**.
заимодавьствовати -воуѭ -воуѥши vb. δανείζειν mutuum dare.
заимодавьць m. δανειστής, δανείσας creditor ostrom. krmč. krmč.-mih. prol.-vuk. hom.-mih.
заимодати -дамь -даси vb. δανείζειν mutuum dare.
заимоѩтьникъ m. debitor psalt.-int.
заимъ m. mutuum **въ - възимати, заѩти**; **въ - дати, даѩти** δανείζειν, χρᾶν mutuum dare ostrom. **вь - вьдати** ant. **дати** - sup. 292. ἐνεχυρασμός pignoratio proph. cf. **заѥмъ**.
заити -идѫ -идеши vb. δύειν, καταδύειν occidere cloz I. 786. sup. sborn. men.-vuk. **заидѣше сльньце** leont. **заидѣаше** men.-mih. **заиде богь сльньце подь землю** ἔδυ θεός etc. hom.-mih. **подь землю заидоху** alex.-mih. 196. abire, deerrare sup. 212. - **оть галича** per. 56. **заиде на край морю корабль** men.-mih. - **оу гости** nom.-bulg. invenire **не заидеши его жива** vost nsl. zajti occidere - se aberrare.
заитиѥ n. δυσμή occasus prol.
заказьникъ m. officii genus **-зн-** per. 34. 1; 42. 12; 44. 5. e russ.
закаланиѥ n. mactatio dioptr. chrys.-lab.
закалатель m. σφαγεύς mactator georg. pyrg.
закалательнъ adj. σφαγῆς mactationis, recte mactans pyrg.
закалати -лаѭ -лаѥши vb. σφάττειν mactare cloz I. 850. sup. sborn. hom.-mih. kruš. antch.
закладъ m. pignus op. 2. 2. 241. nsl. zaklad thesaurus zaklada pignus meg.
закланиѥ n. σφαγή mactatio pat. prol. cf. **заколѥниѥ**.
закласти -кладѫ -кладеши vb. obturare **камениѥмь** - prol.-mih.
заклатель m. mactans ziz.
заклати -колю -колѥши vb. pungere **ножи кь грьло заклани быше** prol.-mih. 68. **ножемь заклаше оу грьло** prol.-mih σφάττειν mactare sup. krmč.-mih. θύειν sacrificare ostrom. sup. part. **заколѥнъ** sup. et **закланъ**.
заклепѫти -пѫ -пеши vb. κλείειν, κατακλείειν claudere **заклепоша** georg. **врата заклепьши** men.-vuk. **-клепенъ** chron. per. 51: male propter aor. **заклѣпе (нолна въ тьмницѣ)** vost. inf. **заклѣпсти** statuit.
заклепъ m. κάτοχος retinaculum psalt.-ven. κλεῖσμα clausura kruš. claustrum isaak. - **желѣзьнь** hom.-mih. bon. men.-mih. pessulus trigl. nsl. zaklep cf. **заклопъ**.
заклинаниѥ n. ἐξορκισμός adiuratio ant. antch. mat. 55. βασκανία invidia sup. 283.

заклинатель m. ἐξορκιστής, ἐφορκιστής adiurator chrys.-lab. krmč.-mih.
заклинати -наьж -наюши vb. ὁρκίζειν, ἐξορκίζειν obtestari ostrom. adiurare sup. - сѧ: -нають се творьцемь hom.-mih.
заклиначь m. adiurans op. 2. 2. 16.
заклопити -плыж -пиши vb. κλείειν claudere luc. 3. 20. 4. 15. ev.-nicl. š.-gl. 72. nov. georg. prol.-cip. alex.-mih. 142. nsl. zaklep, zaklenoti, zaklêpati croat. zaklop claustrum zaklopnica palpebra šaf.-urspr.
заклопитъ adj. abrogatus, fortasse -тыхъ праздникь nom.-lab. 127.
заклопъ m. κλεῖθρον claustrum cant. 5. 5. θύρα ianua prol.-cip. prol.-lab. operculum - ковьчега men.-vuk. nsl. zoklop conclusio meg. cf. заклепъ.
заклоучати v. заключати.
заклоучити v. заключити.
заклѣпати -плыж -плюши vb. κρούειν pulsare prol.-cip.
заключати -чаьж -чаюши vb. συγκλείειν claudere - вь тьмьницахь hom.-mih. заклоучати isaak.
заключение n. claustrum men.-mih.
заключити -чж -чиши vb. κλείειν, συγκλείειν, ἀποκλείειν, κλεῖθρα περιτιθέναι claudere hom.-mih. krmč.-mih. prol. prol.-mih. pent.-mih. men.-vuk. ioann. misc. krk. bor. 83. - юзыкь chrys.-lab. небо - ведромь; - сѧ ostrom. дверемъ-ченомъ bor. 82. hom.-mih. - вь прѣградѣ krmč.-mih. заклоучити isaak.
заклѧти -кльнж -нешн vb. ἀναθεματίζειν exsecrari, iureiurando adigere sup. - кого клетвами prol.-cip. закле иименемь божиемь prol.-mih. заклыноу те богомь ἐξορκιῶ σε θεόν pent.-mih. - сѧ chrys.-lab. mon.-serb.
заклѧтие n. ἀνάθεμα exsecratio pat. ὅρκος kruš. - божие prol.-mih.
заковати -коуьж -коуюши vb. ἀσφαλίζειν firmare nom.-bulg. men.-vuk. - сребромь sbor.-kir. 62.: nota заковь m. mon.-serb.
закоклъзижти -нж -нешн vb. labi аще сатана на ногоу его закоколзнеть men.-leop.
заколитель m. mactans clim.
заколъ m. σφάγμα victima, hostia прославимь богоу матерь, юко господеви дьньсь приносить се юко заколь приютьнь men.-belg.
закольнъ adj. σφαγῆς mactationis prol. -но мѣсто prol.-cip. men.-vuk.
заколение n. σφαγή mactatio -лениие sup. sim. I. 5. 22. men.-vuk. -лениемь, рекше жрьтвами krmč.-mih. житию свою вь -нихъ изноури chrys.-lab.
законитъ adj. legitimus duš. 31. 63. mon.-serb. народь - men.-mih. 128.
законие n. νομοθεσία lex sup. 68. 25.
законодавьць m. νομοθέτης legislator šiš. 191. ant. antch.
законодавьчь adj. legislatoris isaak.
законоданиие n. νομοθέτησις legum latio triod.
закононаслѣдити -ждж -диши vb. κατακληρονομεῖν hereditatem adire op. 1. 119.
закононалоучень adj. legem edoctus psalt.-int.
закононосьць m. legislator glag.
законописатель m. νομογράφος legum scriptor.
законописи f. lex per. 43. 19. e russ.
законоповелѣвати -ваьж -ваюши vb. iubere psalt.-int.
законоповелѣти -лыж -лиши vb. iubere psalt.-int.
законополагати -гаьж -гаюши vb. νομοθετεῖν leges ferre ioann. chrys.-lab.
законоположение n. νομοθεσία legislatio sup. dial. isaak. ok.
законоположитель m. νομοθέτης legislator psalt.-int.
законоположити -жж -жиши vb. leges ferre psalt.-int.
законоположьникъ m. νομοθέτης legislator svjat. prol. pat. chrys.-lab. men.-vuk. men.-mih.
законопоставьникъ m. νομοθέτης legislator pat.
законоправильникъ m. νομοκάνων nomocanon.
законопрѣстжпати -паьж -паюши vb. παρανομεῖν contra leges facere chrys.-lab.
законопрѣстжпие n. legis transgressio men.-mih.
законопрѣстжплениие n. παρανομία transgressio legis ant. hom.-mih. šiš. 217.
законопрѣстжповати -поуьж -поуюши vb. παρανομεῖν contra leges facere io.-sin.
законопрѣстжпьникъ m. παράνομος violator legis cloz I. 767. sup.
законопрѣстжпьнъ adj. παράνομος improbus sup. ant. sim. I. 6. 21. -пьно šaf.-frag. 36.
законооукорьникъ m. legem vituperans hom.-mih. 77.
законооуставьникъ m. νομοθέτης legislator.
законооучитель m. νομοδιδάσκαλος legis praeceptor šiš. 162. cyr. 21.

законохранитель m. νομοφύλαξ legis custos krmč.-mih.
законъ m. νόμος, δεσμός lex hom.-mih. **-ноуправило** νομοκάνων nomocanon krmč.-saec. xiii. **-ноу давьць** tur. nsl. zakon coniugium cf. ahd. êwa; zakonica coniux meg. zakončič filius legitimus lex. lit. zokanas alb. zakon mos ngr. ζακόνιον alex. ζακόνιν duc. ζάκανα pečenegorum et chazarorum Const. Porphyrog. de admin. 8. 38. cf. Pott 2. 1. 811.
законьникъ m. νομικός iuris consultus ostrom. šiš. 253. ant. krmč.-mih. ἔννομος legitimus šiš. 244. tabellio leont. sacerdos op. 2. 2. 239. **закониқь** nomocanon nom.-mih. zaconnik fris.
законьно adv. legitime sim. I. 19.
законьнъ adj. νόμου legis ostrom. sup. ἔννομος legitimus, iustus krmč.-mih. **-ни- -н н-** cloz I. 74. 272. 650. sabb. 144. **-на жена** mir. νομικός legalis sup.
законьнѣ adv. legitime sup.
закопавати -ваѭ -ваѥши vb. defodere par.
закопати -паѭ -паѥши vb. defodere **кь ровь до бедроу** - men.-vuk.
закровъ m. ἀποκρυφή latibulum pat. sup. misc. 78. chrys.-lab. nsl. zakrov velamen habd.
закроѥць m. latibulum alex. e russ.
закръвениѥ n. ἀπόκρυψις occultatio.
закрывало n. ἀποκρυφή latibulum ioann.
закрываниѥ n. ἀπόκρυψις occultatio.
закрывати -ваѭ -ваѥши vb. tegere sup. ἀποκρύπτειν occultare ioann. kruš. typ.-chil. krk. - **лице** men.-mih.
закрывениѥ n. occultatio psalt.-int.
закрытаꙗ f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653.
закрыти -крыѭ -крыѥши vb. σκεπάζειν tegere; καλύπτειν, περικαλύπτειν occultare ostrom. prol. prol.-kruš. prol.-cip. typ.-chil. men.-mih. **былиѥмь** - men.-vuk.
закрышька f. operculum **-шка** trigl.
закрѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. firmari prol.-mart.
закоупъ m. mercenarius op. 2. 2. 86. e russ.
закоурити сѧ -риѭ сѧ -риши сѧ vb. fumare **-рилъ сѧ дымъ** op. 1. 194.
закъснѣвати -ваѭ -ваѥши vb. tardare **закосн-** ber.
закъснѣниѥ n. ἀναβολή dilatio **-сн-** šiš. 41. sabb. 44. **без -ниꙗ** male pro ἐναργῶς prol.-mart.
закъснѣти -нѭ -ниши vb. βραδύνειν, χρονίζειν, χρονοτριβεῖν tardare **-сн-** ant. pat. mir. sabb. 15. men.-vuk. šiš. 37. **-сьн-** 206. sim. I. 1. 6.
закъснѫти -нѫ -нѥши vb. tardare **-сноукь** prol.-mih. forma dubia.
закъхей m. ζακχαῖος zacchaeus anteh. **-кх-** sup.
закыханиѥ n. sternutatio chron.
закѫсати -саѭ -саѥши vb. τρέφειν nutrire **алъчьныѥ закоусаше** men.-mih. **закоусаѥмь прѣбысть** men.-mih. 181. greg.-lab. 94.
закѫтиѥ n. latebra **-тиа и завои и врътепы** vost. cf. nsl. kôt.
залагати -гаѭ -гаѥши vb. pignori dare - **или продаꙗти** krmč.-mih. 240. **застановати** ber.
залазъ m. latibulum sup. 77. 5. e contextu: periculum svjat., uti vost. explicat. cf. **-зьнъ** nsl. zalez latebra: nota **залазе со скѣлми пракинами** mon.-serb. 130.
залазьно adv. periculose **когъ противить сѧ дрьзостьно, залазьно и гыбельно** psalm. 75. 8. - athan.
залазьнъ adj. ἐπικίνδυνος periculosus **многобожна залазное** ex.
залешти -лѧгѫ -лѧжеши vb. κρύπτεσθαι in insidiis esse 4. reg. 6. 9. - vulg. coire cum femina - **женоу** chron. 1. 33.
заликати -ваѭ -ваѥши vb. fundere **въ оутробоу -ваѥтъ** op. 2. 1. 19. perfundere **-ваеть ложе змие** misc. 11.
залипати -паѭ -паѥши vb. tegere **роукама очи залипающи** men.-mih. καμμύειν occulos claudere.
залипѣти -плѭ -пиши vb. adhaerere glag. recte **зальп-**.
залити -лиѭ -лиѥши vb. perfundere **сльзы очи залише** misc.-serb.
залишьнъ adj. περισσός superfluus op. 2. 2. 8. ber. trigl. serb. zalih otiose zališan superfluus.
залиꙗти -лѣѭ -лѣѥши vb. perfundere.
зало v. **зѣло**.
залога f. ἐνέχυρον, ἐγχύρασμα pignus krmč. duš. mon.-serb. - **оловомь** misc. **-гоу сьтворити** men.-mih. ἀρραβών arrhabo kruš.
залогай m. bolus - **хлѣба** nom.-barb. croat. serb. zalogaj cf. **заложай**.
залогъ m. ἐνέχυρον pignus krmč. krmč.-mih. dial. kruš. men.-mih. chrys.-lab. **заставь и** - men.-mih. διαθήκη pactum leont. esai. 18. 18. - proph. ἀρραβών arrhabo krmč. hom.-mih. pent.-mih. **даныѥ -гы** krmč.-mih. **въ - възѧти** par. **вь свой - вьдати** krmč.-mih. - **заложити** pent.-mih. **отьданиѥ -га** prol.-mih. frustum **петь залага хлѣбь** misc. 50. bulg. zalog mica magy. zálog rum. **зълог** pes-

sulus -гꙑ pl. acc. sup. 359. διάθεσις affectus alex.

залоѫай m. bolus - хлѣба misc.-serb. nsl. záložaj cf. заложити сѧ et залогай.

заложениѥ n. ἐνέχυρον pignus prol. συνθήκη pactum proph.

заложити -жѫ -жиши vb. παραβάλλειν adiicere men.-vuk. iniicere въ ноздри оудицѧ - men.-vuk. - своѭ главѫ на срѧщѫ bell.-troj. 22. 37. ἐπιτιθέναι obturare керамидоѭ - (мѣсто) prol.-belg. prol.-mih. condere - градъ per. ἐνεχυράζειν pignori deponere kruš. mon.-serb. -жи своѥ имѣниѥ оу оужикь men.-mih.: nota имѣниѥ - жено κειμήλια pretiosa suppellex sup. 395. - сѧ чимь mordere: - жи се мноѭ; заложивше сѧ нощиѭ идоша прочь vost., quod e russ.

заложьница f. pellex -жн- ber.

залъꙑсина f. ἀναφαλάντωμα recalvities levit. 13. 42. - kruš.

залыпнѫти -нѫ -неши vb. adhaerescere ephr. - о глаголемꙑхь.

залѣпити -плѭ -пиши vb. oblinere krk. воскомь - zak.-serb. ἐμφράττειν obturare - оуста men.-mih.: nota въ снѣ -плѥнъ mir. 160.

залѣплꙗти -плꙗѭ -плꙗѥши vb. obturare оуста воскомь - krmč.-mih. 262.

залѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. convenire да и залѣзоу ex. аще и въ волю залѣзлъ боудеть (дѣвицоу) vost.

залѫчиѥ n. ἕλος palus залоучье ex. 2. 5. - vost.

замазаниѥ n. oblinere prol.-mih. prol.-mart.

замазати -жѫ -жеши vb. oblinere - врата alex.-mih. 141. извьнь - prol.-mart. каломь и чрьниломь замазаше иконы krmč.-mih. 390.

заманица f., unde sg. instr. serb. -цомь gratuito mon.-serb. 489. duš. 58. et adj. заманичьнъ: -чна войска mon.-serb. 384. serb. zamanica, de qua voce vide lex. Vukii cf. заманъ.

заманъ adv. μάτην frustra glag. serb. zamani živ. 133. zaman.

замарьнъ adj. futilis, e contextu -нꙑꙗ писꙑ гласити vita-theod.

заматерѣлъ adj. senex par.

заматерѣниѥ n. γήραμα senium alex.

заматерѣти v. заматорѣти.

заматорѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. προβαίνειν senescere ostrom. hom.-mih. възрастомь - men.-mih. тѣломь - prol.-mih. -ревь ichn. - сѧ hom.-mih. 111. krmč.-mih. ev.-trn. заматер- ostrom. ber. заметерѣти κατασκιρροῦσθαι durum fieri 3. macc. 4. 1. nsl. zamaterêti spang.

замахнѫти -нѫ -неши vb. σείειν vibrare prol. -ноу раждеженаго млата prol.-cip. - мьчемь men.-leop. prol.-mart. трепетноѭ роукоѭ - prol.-mart. ἐμφέρειν obiicere men.-vuk.

заметати -тлѭ -таѥши vb. iacere - тенета chron. 1. 92.

заметерѣти v. заматорѣти.

заметъ m. multitudo ber.

замлъвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. impediri -молв- antch. c. 106. cf. завлъв-.

замлъчаниѥ n. σιώπησις silentium замолчvost. 1. 368.

заморити -рѭ -риши vb. φονεύειν occidere sup. ant. prol. prol.-cip. гладемь - λιμαγχονεῖν inedia necare prol.-mart. men.-vuk.

замориѥ n. regio transmarina chron. nsl. zamorec aethiops.

заморьскъ adj. tansmarinus mon.-serb.

замразъ m. gelu заморозъ chron. 1. 61. кѣ оуже въ -морозъ bor. 61. e russ.

замрачити -чѫ -чиши vb. obscurare misc.

замрѣжити -жѫ -жиши vb. obstruere prol. περιχεῖν мьглоѭ очима -жени бꙑвьше ἀχλύι περιχυθέντες κατ' ὀφθαλμῶν men.-vuk.

замрѣти -мрѫ -мреши vb. mori гладемь - zak.-serb.

замоудити -ждѫ -диши vb. χρονίζειν tardare bon. krk. pat. vost. nsl. zamuda.

замоуждати -даѭ -даѥши vb. morari krk. pat.-mih. ἀνατρέπειν subvertere op. 2. 2. 40.

замоужданиѥ n. tardatio; διάστημα spatium тремъ годинамъ -ниѥ act. 5. 7. - vost.

замъдлити -лѭ -лиши vb. tardare op. 1. 64. psal. 39. 18. - saec. xiii. замед- psalt.-syn. ber.

замъдлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. tardare.

замъдлѥниѥ n. cunctatio замед- men.-leop.

замъкнѫти -нѫ -неши vb. claudere замкоша per. 8. nsl. zanjka ansa lex. serb. zamka laqueus.

замъкъ m. κλεῖθρον claustrum темница оутвьрждена замкꙑ men.-leop.

замꙑслити -шлѭ -слиши vb. cogitare men.-leop. chron. vost. 1. 175.

замꙑслиѥ n. φρόντησις prudentia io.-clim. cf. азам-.

замꙑшлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. ἐπιλογίζεσθαι cogitare krmč.-mih. men.-leop. - рать per.

замъішлѥниѥ n. ἐπίνοια ratio **кынимь -нинѥмь спасти сꙗ можеть** sborn. **-шлен-** krmč.-mih.
замьстити -штѫ -стиши vb. μνησικακεῖν iniuriae acceptae memorem esse **пастыра нѣкоего замастивь** prol.-mart. **мнихꙑ замьстивь** prol.-mart. **пастыра замьстивь** prol.
замѣна f. permutatio mon.-serb.
замѣнити -нѭ -нишн vb. mutare **- свой животь смрьтию** alex.-mih. 96. duš. mon.-serb.
замѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. mutare **жалость радостию замѣноуеть** alex.-mih. 119.
замѣньникъ m. vicarius, adiutor **оутроба - есть невѣрьнѣйший** chrys.-lab. serb. zamjenik.
замѣнѥниѥ n. μεταβολή mutatio ioann.
замѣрити -рѭ -риши vb. metiri **-рениаꙗ граница** op. 1. 195.
замѣсити -шѫ -сиши vb. καταμίσγειν miscere prol.-mart. **вь крьви моукоу -** krmč.-mih. 358. **сь млѣкомь - тѣсто** krmč.-mih. 376. **замес-** alex.-mih. 93.
замѣсь adv. promiscue **оу замесь доидоше** alex.-mih. 35. **сечоу оу замесь бывьшоу** 93.
замѣта f. nota trigl.
замацати -мачѫ -мачеши vb. περκάζειν maturescere **замечеть** ant. 121. **замачеть** antch. **въ сѣтвоу замачеть грозни** op. 2. 2. 263: male ad **-макнѫти** traxit vost.; serb. zameč, zamek maturitatis initium stul.
замачати -чаѭ -чаѥши vb. maturescere, recte mollescere **ово цвѣтеть, ово замачаеть** alex.-vost. **- сꙗ** id. ibid. **а макъкъ**: vost. de **мочити** cogitavit; est verbum III. 1. cf. **замацати**.
замѫтъкъ m. moeror **замоутокъ** azbuk.
занести -несѫ -несеши vb. ἀποφέρειν auferre **- на свой станъ** bell.-troj. 33. **- въ свою страноу** lavr.-op. 46. **- на носилѣхъ** men.-leop. **вѣтрь занесе крагоуꙗ** cyr. 2.
заножиѥ n. κόλπος sinus **-жьѥ** op. 2. 1. 14. **-жиꙗ и пазоухꙑ морскыꙗ** ex.-vost.
заноудити -ждѫ -диши vb. cogere misc.-serb.
занъішити сꙗ -шѫ сꙗ -шиши сꙗ vb. commoveri **-шьша сꙗ орьла** op. 2. 2. 55. 63.: recte fortasse **-иш-** cf. serb. zanjihati se.
заньзати -заѭ -заѥши vb. incidere, recte infigere **занз-** ziz. ber. cf. lit. zonazas stecksel.
заниѥ v. **и**.
заобразьнъ adj. ἀντίτυπος typo respondens šiš. 181.
заобразьство n. ἀντίτυπον res typo respondens šiš. 197.
заодѣꙗти -дѣѭ -дѣѥши vb. defendere glag.
заозлобити -блѭ -биши vb. affligere **-те доуша ваша** antch. c. 91.
заочьнъ adj. extra conspectum positus trigl. cf. **завѣтрьнъ**.
запа f. expectatio, suspicio karamz. 2. nota 99. cf. **запъ**.
западъ m. δυσμή occasus sup. ostrom. prol. sim. I. 22. **на -дꙑ** ἐπὶ δυσμῶν pent.-mih. **въ на -дꙑ** ἐπὶ δυσμῶν cod.-saec. xvi. vost. 1. 124. cf. **вьнатъщь**: nota rum. **зъпадъ** nix.
западьнъ adj. δυσμικός occidentalis sabb. 130. **-дна страна** cyr. 26. **-дный архиепископь** sabb. 192. **-дное море** mare adriaticum sabb. 166. 181. ἰλλύριος illyricus sup. 146.
западьскъ adj. δυσμικός occidentalis hom.-mih. nov.: nota ᾅδου inferorum sup. 352.
запазоушьнъ adj. qui in sinu est, uti videtur **змии -шнѣй** per. 16. 30. cf. ἐγκόλπιος.
запалити -лѭ -лиши vb. ὑπανάπτειν, ἀνάπτειν accendere sup. men.-vuk. krmč. 130. gram. 257. **- храмъ** proph. **- домь** pent.-mih. **- пещь, - скрадоу, - огнь** prol.-mart.
запалꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. accendere **- пещь** clim. καταφλέγειν comburere greg.-naz.
запалѥниѥ n. ἄναψις, πυρκαϊά accensio dial. krmč.-mih. sabb. 19. duš.
запасениѥ n. munitio.
запасъ m. victus trigl. cf. lit. zopostas.
запечатати -таѭ -таѥши vb. signare pam. 239. men.-leop. chron. vost. 1. 56.
запечатити -штѫ -тиши vb. σφραγίζειν signare pat. prol. misc. men.-mih. prol.-mart. dioptr. men.-vuk. mon.-serb.
запечатьлѣвати -ваѭ -ваѥши vb. σφραγίζειν signare ant.-hom. **-тл-** sup. krmč.-mih.
запечатьлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. σφραγίζειν signare ostrom. **-тл-** bon. cyr. 13. **-тлꙗти** chrys.-lab.
запечатьствовати -воуѭ -воуѥши vb. σφραγίζειν signare.
запивати сꙗ -ваѭ сꙗ -ваѥши сꙗ vb. inebriari izmar.
запинаниѥ n. πτερνισμός ictus calcitrantis.
запинатель m. ἐμποδιστής qui impedimento est triod. pyrg.
запинати -наѭ -наѥши vb. ἐμποδίζειν, συμποδίζειν impedire pat. prol.-cip. men.-

vuk. пѧтоѭ-svjat.-нающиꙑѥвка chrys.-lab. - комоу pat.-mih. 1. cor. 3. 19. - vost. - сѧ chrys.-lab. - въ кого pam. 217.

запирати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. ἀρνεῖσθαι infitiari krmč.-mih.

записати -шѫ -шеши et -саѭ -саѥши vb. scribere sabb. 120.

записовати -соуѭ -соуѥши vb. conscribere mon.-serb. - миръ per. 15. 20. -савати mon.-serb.

записъ m. γραμματεῖον libellus prol.-mart. запись полагати men.-leop. запись f. alex. rum. запис.

заплавити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. flumine abripi, fortasse заплавлень ськоньча сє prol-cip.

запланиньскъ adj. transmontanus gram. 18. -нен- op. 2. 188. 189.

заплата f. resarcitio trigl. pannus tur. matth. 9. 16. - op. 1. 257. dipl.-mold.

заплатити -штѫ -тиши vb. καταπελματοῦν resarcire kruš. pent.-mih. - дироу sborn. persolvere psalt.-int. - длъгъ par.

заплашити -шѫ -шиши vb. terrere sabb. 13.

заплаштати -таѭ -таѥши vb. ἀπορράπτειν resarcire barl. раздираѥмъıхъ не понавлꙗѥть и -щаѥть krmč.-saec. XIII.

заплаштениѥ n. solutio -чен- par.

заплетина f. πλόκιον cirrus -нꙑ главꙑ cant. - cant. 7. 5. proph. mat. 53.

заплитаниѥ n. implicatio pat.

заплоути -пловѫ -пловеши vb. navigare къ заточению - men.-mih.

запльваниѥ n. ἔμπτυσις, ἔμπτυσμα conspuere sup. proph.

запльвати -плюѭ -плюѥши vb. ἐμπτύειν conspuere ostrom. pat. proph. cf. заплювати.

запльзѣти -зѣѭ -зѣѥши vb. rependo se abscondere -зети ichn.

заплѣнениѥ n. comprehensio, captivitas -нение op. 2. 2. 97.

заплюваниѥ n. ἔμπτυσις, ἔμπτυσμα conspuere ioann. hom.-mih.

заплювати -влѭ -влѥши vb. ἐμπτύειν conspuere ioann. prol.-vuk. - кого prol.-mart. ἐκπτύειν exspuere men.-vuk. cf. запльвати.

заплюнѫти -нѫ -неши vb. conspuere - очи men.-leop.

запобадити -ждѫ -диши vb. armare se -ди съ побѣдою многою greg.-vost.

заповелѣвати -ваѭ -ваѥши vb. praecipere -лев- op. 2. 2. 8. 97.

заповелѣниѥ n. praeceptum op. 2. 2. 97.

заповѣданиѥ n. iussum sup.

заповѣдатель m. iubens ant.-hom.

заповѣдати -даѭ -даѥши vb. ἐπιτάσσειν, παραγγέλλειν praecipere ostrom. svjat. sup. ἐντέλλεσθαι mandare ostrom. šiš. 1.: cum instr. mon.-serb. 115. ἐπαγγέλλεσθαι polliceri sup. 182.

заповѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. iubere kruš. pent.-mih. mon.-serb.

заповѣдь f. ἐντολή mandatum sup. ostrom. decretum, edictum sup.

заповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. ἐντέλλεσθαι, διατάττειν mandare sup. hom.-mih. 135. š.-gl. 72. krmč.-mih. 229.

заподъ m. latebra извьнь града вь нѣкоѥмь -дѣ pat.-šaf. 30. ськрꙑ сє вь -дѣ малѣмь prol.-mart.

запой m. ebrietas tur.

запойство n. ebrietas vost. alex. пиꙗньство и - tur.

запойчивъ adj. ebriosus izmar. alex.

заполѣниѥ n. incendium -лен- pam. 120.

запона f. ὑποσκελισμός supplantatio men.-vuk. παραπέτασμα aulaeum prol. 59. chron. ev.-syn. a. b. ev.-novg. nsl. zaponka fibula lex. raspeti zaponke lex.

запоничьнъ adj. impediens nom.-bulg. 113. e contextu.

запонъ m. διαπλοκή permistio звѣздь -ни svjat.-op. 2. 2. 40.

запоръ m. obex trigl.

запорѫчати -чаѭ -чаѥши vb. παραγγέλλειν mandare chrys.-lab. isaak.

запорѫчениѥ n. παραγγελία praeceptum 1. thess. 4. 2. - bulg. op. 2. 2. 97.

запорѫчити -чѫ -чиши vb. commendare prol.-mart. op. 2. 2. 97. παρεγγυᾶσθαι mandare men.-vuk.

запослоушати -шаѭ -шаѥши vb. διαμαρτύρεσθαι obtestari šiš. 200.

запослоушьствити -влѭ -виши vb. διαμαρτυρεῖν testari šiš. 154.

запослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. διαμαρτύρεσθαι obtestari šiš. 167. 171.

запраздьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. concelebrare - праздьникъ antch. c. 91.

запрати -перѫ -переши vb. πατεῖν conculcare свѧтаꙗ свѧтꙑнꙑхъ запьрана sup. 312.

запратити -штѫ -тиши vb. exilio mulctare иоань запраћень misc.-serb.

запрениѥ n. claustrum, impedimentum, вънтрьноѥ запрѣниѥ chrys.-lab.

запродати -дамь -даси vb. vendere -данаа отькоупоусти sabb. 66.

запрътъкъ m. οὔρεον ovum. ventosum proph. pat.-mih. krk. запоротокъ op. 2. 1.

117. запортькы izmar. nsl. zaprtek lex. žlaprtek serb. zaprtak gallina pumilio mik.
запрътъчьнъ adj. ventosus (de ovo) proph.
запрѣниѥ n. infitiatio nom.-mik. 105.
запрѣта f. interdictum misc.
запрѣти -пръ -прєши vb. κλείειν claudere op. 1. 127. - **врата** includere **запрєни бъша** chron. πολιορκεῖν obsidere nsl. zapor; zaperišče obex.
запрѣти сѧ -прѧ сѧ -пришн сѧ vb. ἀρνεῖσθαι infitiari krmč.-mih. 137. ἀφίστασθαι recedere krmč. 96. **заприть сє глаголати вины** τῆς αἰτιάσεως ἀποστῇ krmč.-mih. 117. **нє заприи сє єжє оповѣдати истины** men.-vuk.
запрѣтитєльнъ adj. praeceptivus triod.
запрѣтити -штѫ -тиши vb. ἐπιτιμᾶν, διαστέλλεσθαι, ἐμβριμᾶσθαι increpare; παραγγέλλειν praecipere ostrom. sup. ἀποσκορακίζειν repellere proph.
запрѣчєниѥ n. contrarietas glag.
запрѣштати -таѭ -таѥши vb. διαστέλλεσθαι iubere ostrom. ἐπιτάσσειν, παραγγέλλειν praecipere sup. sim. I. 24. op. 2. 1. 150. 165. 2. 2. 56. 399. mon.-serb. - **нє обидѣти кого** cloz I. 93.
запрѣштєвати -штоуѭ -штоуѥши vb. παραγγέλλειν praecipere pat.
запрѣштєниѥ n. πρόσταγμα iussum sup. ἐπιτίμησις, ἐπιτίμιον obiurgatio hom.-mih. krmč. krmč.-mih. men.-vuk. mon.-serb. **-ниꙗ налагати** chrys.-lab.
запрѧгнѫти -нѫ -нєши vb. impetum capere - **мьчємь** prol.-mih. 78. - **мьчємь своимь на главоу** chron.
запрѧшти -прѧгѫ -прѧжєши vb. impetum capere - **мьчємь** prol.-vuk.
запоустити -штѫ -стиши vb. mittere **конь -щєнъ** equus citatus clim. 197.
запоустъ m. πρόσβασις adscensus **конь на - пропарити** io.-clim. vocabulum obscurum.
запоустѣвати -ваѭ -ваѥши vb. desertum fieri laz. 3.
запоустѣниѥ n. ἐρήμωσις desolatio ostrom. - **ѥросалимово** men.-vuk. ἐρημία desertum sbor. ἀκοσμία dedecus greg.-naz.
запоустѣти -стѣѭ -стѣѥши vb. ἐρημοῦσθαι desertum reddi sabb. 45. **-стѣвъшєѥ вєщи** krmč.-mih. **градъ -стѣ** leont. χηρεύειν in viduitate iacere sup. 183.
запоуштати -таѭ -таѥши vb. abstinere - **мѧсъ** per. 3.
запъ m. ὑπόληψις suspicio op. 2. 1. 139. ev.-theoph. **имѣꙗхоуть мнози** - lavr.-op. 21. vost. **пивъ бєзъ запа** alex.-vost. cf. **запа**.

запъва v. **къназапъвѫ**.
запълити -лѭ -лиши vb. incendere **дрѣва запильвьшє** pro **-ливьшє** alex.-mih. 111. **дрѣвєса, ижє и запилити сє имь и сьгорѣти сьтворивь** prol.-mart.
запѣвъ m. cantus sbor.-kir. 35. alex.
запѣти сѧ -пѣѭ сѧ -пѣѥши сѧ vb. ὑφοράσθαι suspicari **о инѣхъ врѣдѣ запѣи сѧ** svjat.-op. 2. 2. 395. **запѣи сѧ глагола то** svjat.-mat.
запѧстиѥ n. ἄκρα ora pent.-mih. ber. alex., ubi russ. **заруканіе** explicatur.
запѧтаꙗ f. κόμμα comma codd.-serb. trigl. neuma **запѧтаꙗ** sbor.-kir. 33. **съ запѧтою** vost.-op. 653.
запѧти -пьнѫ -пьнєши vb. ἐμποδίζειν, παρεμποδίζειν, ἐμποδὼν εἶναι impedire men.-vuk. ant. pat. - **оу;ки** mir. - **кого сѣтию** isaak. - **ногою** pam. 202. - **стопы** š.-gl. 64. - **нозѣ комоу** prol.-mart. - **комоу** mir. **могоущиꙗ намъ** - sborn. ἐπιτιθέναι imponere **авраамь запьнь исаака** chrys.-lab. **запєнъ исакоу** vost. ἐγκόπτειν impedire op. 2. 2. 154. addere, uti videtur **чьто сє оубо тоу абиѥ запєть ѩвѣ**; hom.-mih. 200. σκελίζειν supplantare men.-vuk. **(конѥмь) запєтомь и низь стѣноу сьпадьшимь** prol.-mart. illecebris corrumpere sup. - **сѧ**: **вола запєвьша сє на зємлю** prol.-mart. part. **запьнъ**, minus bene **запѧвъ**; nsl. zapenec fibula rib.
запѧтити -штѫ -тиши vb. ἐμποδίζειν impedire pat.
запѧтиѥ n. impedimentum alex.
запѧть adv. ἐν πτέρναις post - **стадъ твоихъ** vost. παρὰ πόδας, κατὰ πόδας op. 2. 2. 432. **идоша - ѥмоу** iudic. 4. 10. - vost. ἐχόμενος iuxta - **поющихъ** psalt.-theod. - **моучитъ** op. 2. 1. 192. ἅμα simul esai. 19. 14. - proph. - **за оутра** matth. 20. 1. - op. 1. 241. vost. εὐθέως, παραχρῆμα illico op. 2. 1. 117. vost. - **вьписа** greg.-lab. - **ногоу ѥго** proph. **-тъ** op. 2. 1. 192; 2. 2. 432.
зарабити -блѭ -биши vb. subiicere **зємлю** - mon.-serb.
заради v. **ради**.
заразити -жѫ -зиши vb. πνίγειν comprimere sup. 176. **-зи громъ двоѥ дѣтий** per. 101.
зарасти -растѫ -растєши vb. coalescere **зарастє рана** mir. 98.
зарастити -штѫ -стиши vb. συνουλοῦν cicatricem contrahere **да -стиши строупы нашихъ врѣдъ** men.-mih. cf. **зарасти**.
заратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πο-

λεμεῖν belligerare grom. chron.: sine сѧ expugnare mon.-serb. 271.
зарєвъ m. αὔγουστος augustus ostrom. grom. bulg.-saec. xii. op. 1. 262. kryl.-mat. 12. š.-gl. 40.
зарєкновати -кноуѭ -кноуєши vb. polliceri per. 3. 4. vocabulum dubium.
зарєчєниє n. ὁρισμός sponsio - жлвь exod. 8. 12. - pent.-mih. - жлвиє ibid.-vost. promissio ber.
зарєшти -рєкѫ -рєчєши vb. dicere мало ми лѣть зарєкьшє men.-mih. iubere sup. 26.
зарималиє n. terra trans romam sita из заримьіа из латинь sbor.-kir. 39.
заринѫти -нѫ -нєши vb. claudere - вєрѣми желѣзьнами hom.-mih. 11.
зародити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. nasci како сє хотєть тѣла - и изгнила соуть misc.
зарождениє n. generatio -жен- psalt.-int.
зарокъ m. ὁρισμός, ὅρος pent.-mih. kruš. op. 1. 109. ber. σύνταξις exod. 5. 8. - pent.-mih. kruš. τὸ καθῆκον exod. 5. 19. - vost. лайньны - pent.-mih. poena glag.-stul.
заротити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ὀμνύναι iurare alex.
зарочьнъ adj. καθήκων conveniens exod. 5. 13. - vost. -чно дѣло ber.
заръкати -вѫ -вєши vb. ferire зарьвє кога duš. 168. incipere - кой duš. 74.
заръдѣниє n. ῥοδῶν color roseus hom.-mih. 95.
заръідати сѧ -даѭ сѧ -даєши сѧ vb. erubescere - наготою своєю pal.-vost.
зарьнъ adj. αἴγλης fulgoris triod. паче сльньца -ноє лицє sim. II. 14.
зарѣзати -жѫ -жєши vb. occidere misc. prol.-vuk. men.-leop. chron.
зарꙗ f. αἴγλη, αὐγή, ἀπαύγασμα, λαμπηδών, μαρμαρυγή, φέγγος splendor sup. man. ant. dial. men.-vuk. op. 2. 2. 7. 27. 57. svjat.-mat. ἀκτίς radius op. 2. 2. 7. 11. 57. 149. - свѣтлости βολὴ τοῦ φέγγους men.-vuk. -ра огньна εἶκος πυρός num. 9. 15. - pent.-mih. nsl. zarja fulgor lex. rum. зар splendor: radix зр cf. зорꙗ.
зарꙗвидьнъ adj. αἰγλοειδής splendidus.
зарꙗлоучьнъ adj. αἰγλήεις splendidus.
зарꙗниє n. splendor vost. -рен- triod.
зарꙗносьнъ adj. αἰγλήεις splendidus.
зарѧдъ m. pactum trigl.
зарѫчєниє n. pignus leont.
зарѫчити -чѫ -чиши vb. tradere duš. 79. nom.-lab. iubere mon.-serb. - кого къ чємъ gram. 37. nsl. zaročiti desponsare zaroke sponsalia meg. zaruki habd. zaročnica nurus meg. croat. zaručnja sponsa hung. serb. да имь нхь нє задрьжи нињдномь зароукомь mon.-serb. 151.
засада f. insidiae, uti videtur chron. - спасєнию pam. 237.
засадити -ждѫ -диши vb. constituere - посадьникы per. 15. 36. e russ.
засиромашати -шаѭ -шаєши vb. pauperem fieri -шѣ bulg.-lab.
заскопивъ adj. εὐμήχανος industrius - въ неправьдоу zlatostr. послашє моужа лоукава - cyr. 9, ubi leges -пива: virum callidum, industrium; olim legebatur, uti videtur, послашє моужь лоукавь, заскопивь cf. -пиѥ.
заскопиѥ n. παρατήρησις observatio -пиа дний, лѣтъ zlatostr.-saec. xvi. ὑποψία suspicio; μέμψις reprehensio ibid. -пиє крашєньноє разори сѧ op. 2. 2. 25. да вьсє - тъштє слово покажєтъ неприꙗзни sup. 249. 3.
заслати -шлѭ -шлѥши vb. exilio multare glag. - къ свабы meth. 6.
засмиꙗти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ vb. μειδιᾶν subridere; γελᾶν ridere men.-vuk. prol. prol.-mart. prol.-cip. isaak. krk.
засмѫдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. aduri засмоудишє сє ѥстиꙗ prol.-lab. cf. nsl. smôditi et свѧд: свѧнѫти.
засовитъ adj. ἐπάλληλος alternus, frequens бѣды -ты zlatostr.; nota 3. reg. 6. 34. habere двьри засовиты, ubi cod. - vost. male legit засовиты δύο πτυχαὶ ἡ θύρα.
засовь adv. alternatim georg. двашди и - выкишоу съпьствию δὶς γεγονυίας etc. krmč.-mih. chron. 1. 242. 31.
засовитъ v. засовитъ.
засовъ m. μοχλός vectis pl. n. -вы codice miscente и et ы deut. 3. 5. - pent.-mih. amos 1. 5. - vost.
засрамити -млѭ -миши vb. καταισχύνειν pudefacere ruth. 2. 15. - vost. - сѧ men.-leop.
застава f. σημεῖον vexillum bell.-troj. 20. λόχος cohors barl. 143. τὰ ἔνεδρα insidiae kruš. vost. идошє кь -вы ies.-nav. - pent.-mih. - ѥсть за градомь pent.-mih. nsl. zastava vexillum; pignus meg. croat. zastava vexillum, legio verant.
заставаниє n. deprehensio karamz. 1. nota. 506.
заставити -влѭ -виши vb. τιθέναι ponere - двьри hom.-mih. ἐφιστάναι praeficere -ви имъ настоꙗтєлꙗ exod. 1. 11. - vost. за тьмницоу -влєнь τῇ εἱρκτῇ ἐπιστατῶν prol.-mart. за покарню -влєнь τῷ μαγειρείῳ προστατηκώς men.-vuk. prol.-cip.

заставъ m. τὰ ἔνεδρα insidiae iez. 8 12. op. 1. 25. obses - **и залогь** ἐνέχυρον pignus men.-mih. 255.
заставьникъ m. obses -**вн**- alex.
заставьнъ adj. prehensionis **сминаноѥ** -**ноѥ** prehensio, uti videtur per. 34. 27.
застарѣлъ adj. senex par.
застарѣти -**рѣѭ** -**рѣѥши** vb. senescere ev.-trn.
застати -**станѫ** -**станѥши** vb. καταλαμβάνειν comprehendere - **кого** krmč.-mih. sbor.-kir. 52. io.-sin. **застанъ бывъ** ev.-theoph. - **сѧ** εὑρίσκεσθαι inveniri **застанеть сѧ тать** op. 1. 19. pent.-mih. nsl. zastanek occursus habd.
застатиѥ n. deprehensio -**тиѥ** sbor.-kir. 52. cf. **заставаниѥ**.
застога f. fibula, uti videtur pl. acc. -**гы малы** vost. 1. 470. cf. russ. застегнуть, застежка.
застоѩти -**стоѭ** -**стоиши** vb. ὑπωπιάζειν ferire, recte deprehendere **да не застоить мене** ostrom.
застръкнѫти -**нѫ** -**нѥши** vb. στίζειν interpungere -**стрѥк**- ev.-theoph.
застрѣлити -**лѭ** -**лиши** vb. βάλλειν iacere hes. men.-leop.
застрѣлѩти -**лѩѭ** -**лѩѥши** vb. iacere - **звѣри** per. 13. 39.
застѫпаниѥ n. προστασία tutela sup.
застѫпати -**паѭ** -**паѥши** vb. ὑπερασπίζειν, ἀντιλαμβάνεσθαι opitulari sup. šiš. 38. ant.-hom. krmč. krmč.-mih. sim. I. 22. - **кого отъ чесо** defendere tur.
застѫпитель m. προστάτης tutor men.-vuk.
застѫпити -**плѭ** -**пиши** vb. προΐστασθαι protegere sup. ἀντιλαμβάνεσθαι opitulari bell.-troj. 21. ἐμφράττειν obstruere - **врата** proph.
застѫплѥниѥ n. ἀντίληψις opitulatio triod. - **тврьдо** sim. I. 9. -**пьѥн**- sup.
застѫповати -**поуѭ** -**поуѥши** vb. opitulari -**стоуп**- ber.
застѫпъ m. προστασία tutela sup. 278. ἀντίληψις opitulatio sup. men.-mih. - **и помощь** hom.-mih.
застѫпьникъ m. ἀντιλήπτωρ propugnator sup. sborn.
застѫпьница f. προστάτις patrona šiš. 71.
засоунѫти -**нѫ** -**нѥши** vb. σφηνοῦν obturare cf. nsl. zasunka repagulum habd.
засоути -**съпѫ** -**съпѥши** vb. obruere per. 11. serb. zasuti, zaspem nsl. zasap agger meg.: nota **соути** pro **съпти**.
засъвѣдѣтельствовати -**воуѭ** -**воуѥши** vb. διαμαρτυρεῖσθαι testificari ostrom. -**свиш**. 16. 24. 240. ant. sabb. 37. 180. -**свид**- antch.
засънѫти -**нѫ** -**нѥши** vb. obdormire par.
засъпати -**плѭ** -**пиши** vb. ἀφυπνοῦν, κοιμᾶσθαι obdormiscere -**сп**- krk. prol. men-. vuk.
засъхнѫти -**нѫ** -**нѥши** vb. ξηραίνεσθαι arescere ant. - **гладомь и жеждеѭ** krmč.-mih. 370.
засыпаниѥ n. obruere - **земльно** chrys.-lab.
засыпати -**плѭ** -**плѥши** vb. obruere - **водоу** men.-mih. - **очи** pat.-mih. - **кого** par.
засыхати -**шѫ** -**шѥши** vb. ξηραίνεσθαι arescere triod. pam. 232.
засѣвъ m. satio trigl.
засѣдати -**даѭ** -**даѥши** vb. ἐνεδρεύειν insidiari iob 38. 40. - op. 2. 1. 57. - **комоу** sabb. 181. -**даѥмь ѥсмь** chrys.-lab. croat. zasidati komu hung. serb. zasjesti. zasjedati, zasjeda.
засѣдьникъ m. ἐγκάθετος insidiator ant. - **при двьрьхъ** antch.
засѣкъ m. horreum: glossa op. 1. 43. nsl. zaseka septum meg.
засѣсти -**сѧдѫ** -**сѧдѥши** vb. ἐλλοχᾶν insidiari dial. nsl. zased habd. croat. zasida verant. serb. zasjesti.
засѣшти -**сѣкѫ** -**сѣчѥши** vb. secare **поути** - chron. 1. 211.
засѧшти -**сѧгѫ** -**сѧжѥши** vb. καταψᾶσθαι tergendo mulcere **засѧщи мѧкъцѣ** greg.-naz.
затаити -**таѭ** -**таиши** vb. celare glag.
затакати -**каѭ** -**каѥши** vb. in exilium agere ber.
затачати -**чаѭ** -**чаѥши** vb. ἐλαύνειν in exilium agere šiš. 189. pyrg. alex.
затаѩти -**ѩѭ** -**ѩѥши** vb. ἐπικρύπτειν occultare.
затаѥвати -**таюѭ** -**таюѥши** vb. ἐπικρύπτειν occultare.
затвараѩти -**раѩѭ** -**раѩѥши** vb. κλείειν, ἐγκλείειν, κατακλείειν claudere sup. greg.-naz. hom.-mih. dial. io.-sin. men.-vuk. man. - **ѩзъкъ** cloz I. 729. -**рати** sup. ant.-prol. chrys.-lab. men.-vuk.
затворити -**рѭ** -**риши** vb. κλείειν, ἀποκλείειν, κατακλείειν, συγκλείειν claudere ostrom. sup. cloz I. 916. hom.-mih. greg.-naz. antch. sim. I. 1. - **двьри** š.-gl. 25. pat.-mih. - **храмы** man. - **оуста** greg.-lab. -**ри оутробоу свою оть него** š.-gl. 91. -**ренама оустьнама** hom.-mih. -**ренонь двьрень вънитн** hom.-mih. καθείργειν arcere men.-vuk. ἐκκλείειν excludere

op. 2. 1. 148. φιμοῦν capistro constringere sup. 244.
затворните n. εἱρκτή carcer hom.-mih.
затворъ m. κλεῖθρον claustrum sup. hom.-mih. dial. pat. sborn.-kir. psalt.-syn. ἐγκλεισμός inclusio proph. ἔγκλειστρα inclusio krmč. krmč.-mih. **въ -рѣ бъıти** sup. nsl. zatvor clausura habd.
затворьникъ m. κατάκλειστος, ἔγκλειστος inclusus, de monacho dial. pat. men.-mih. captivus - **тьмьничьнь** men.-vuk.
затворьнъ adj. inclusionis **-но мѣсто** men.-mih.
затворенние n. συγκλεισμός inclusio **-рен-** isaak. proph. sup. εἵρκτωσις inclusio hom.-mih. sup.
затвръдити **-жджѫ -дишн** vb. κατασφαλίζειν firmare men.-vuk. - **врата** hom.-mih. includere men.-mih.
затвръдѣние n. firmari **-верд-** ber.
затешти сѧ **-текѫ сѧ -течешн сѧ** vb. currere, aggredi prol.-cip. men.-vuk. **-текъ сѧ оудари его** vost. se obligare prol. intumescere **-теклѣ бѣсте очи емоу** vost.
затирати **-раѭ -раюшн** vb. ἐκπορθεῖν destruere - **балваны** krmč.-mih. - **дръжавоу** duš.
затишние n. locus tranquillus, portus alex. cf. **завѣтрие**.
заточенние n. ἐξορία exilium georg. mon.-serb. **кь -нию заплоу** men.-mih.
заточити **-чѫ -чишн** vb. ἐξορίζειν exilio mulctare georg. prol.-vuk. mon.-serb. - **сѧ** nimis cito moveri **праздьнь корабль -чить се** psalt.-vuk.
заточьникъ m. exul pam. 225.
заточьнъ adj. exilii **мѣсто -чьно** lavr.-op. 11.
затръıвало n. instrumentum, quo aliquid teritur georg.
затръıти **-тръıѭ -тръıешн** vb. ἐκπορθεῖν destruere ioann. leont. man. 123.
затрѣти **-трѫ -трешн** vb. ἐκπορθεῖν destruere barl. georg. **землю затрьвьше** alex.-mih. 48: nota inf. **затрьти** krmč.-mih. 373. cf. serb. zatrihiž, raspikuća.
затоулити **-лѭ -лишн** vb. abscondere pat.-šaf. alex.
затъкати **-кѫ -чешн** vb. obturare men.-mih. pat.
затъкнѫти **-нѫ -нешн** vb. συνέχειν continere šiš. 14. φράττειν sepire šiš. 50. 55. - **двьри** sup. 218. - **оуста** šiš. 55. 220. cyr. 29. - **оуши** sup. 415. krmč.-mih. 348. **оуши затьченѣ** dioptr.-lab. - **оушеса** prol.-cip. - **езыкы** hom.-mih. aor. **затькоу** šiš. 14. 50. cf. rum. **затигнеск** offendo.
затъкъ m. initium texti pl. acc. **затоки** vost. 2. 127. e russ.
затъпътати **-штѫ -штешн** vb. conculcare **-пт-** men.-vuk. prol.-cip. **ереси** - prol.-vuk. **сь гороу прьстию посыпана -пьташе** prol.-mart.
затъченние n. obturatio alex.
затъıкати **-каѭ -каюшн** et **-чѫ -чешн** vb. obturare barl. ant. misc. - **оуши** men.-mih. lit.-mih. chrys.-lab.
затъıлъкъ m. ἐγκέφαλος cerebrum ioann. 35. nsl. zatilek cervix lex. zatilnik meg.
затѣрıати **-рıаѭ -рıаешн** vb. perdere **затерıати правдоу** chron. 1. 207. 14. 22.
затѧгнѫти **-нѫ -нешн** vb. comprimere **врѣтищемь главоу** - prol.-mart. συνέχειν cohibere kruš.
затѧготити **-штѫ -тишн** vb. librare par.
затѧзати **-заѭ -заешн** vb. σφίγγειν comprimere ant. **зьло - сѧ** antch.
затѧзовати **-зоуѭ -зоуешн** vb. σφίγγειν comprimere.
заоулонь adj. poss. ζαβουλών zabulon sbor.-kir. 31.
заоупокойнъ adj. qui pro quiete fit **-койнъıй** alex. cf. **заздравьнъ**.
заоустити **-штѫ -стишн** vb. ἐπιστομίζειν os obturare men.-mih. 204. op. 2. 1. 59. alex.
заоутрина f. τὸ πρώϊον, τὸ πρωΐ tempus matutinum proph.
заоутрие n. τὸ πρώϊον tempus matutinum **до -рия** hes. men.-leop. krmč.-mih. **на -рие** chron.
заоутръкъ m. ientaculum per. 59. **-рокъ** chron. nsl. zajtrk.
заоутрьнь adj. πρωϊνός matutinus ostrom. sbor. kruš. **пѣние -ние** vita-theod. **-ния стража** leont. **вь -ни дьнь** le lendemain sim. I. 6.
заоутрьниа f. πρώϊον tempus matutinum nom.-bulg.: nota **на -нѣ** ostrom.
заоутрѣй adj. crastinus **на** - chron. 1. 207.
заоутрѣшьнь adj. crastinus pent.-mih. **-треш-** nom.-mik.: male **-трѣшьное растоıание** krmč.-mih.
заоушавати **-ваѭ -ваешн** vb. ῥαπίζειν alapas infligere hom.-mih.
заоушание n. alapas infligere sup. 328.
заоушати **-шаѭ -шаешн** vb. ῥαπίζειν alapas infligere proph. **-шаахѫ** sup. 105.
заоушение n. κόλαφος, ῥάπισμα alapa sup. hom.-mih. men.-vuk. pat. tur. leont. glag.-otryv. 16.
заоушинти **-шѫ -шишн** vb. ῥαπίζειν alapas infligere sup. pat. op. 2. 1. 136. ev.-novg.

заоушние n. ὁ λοβὸς τοῦ ὠτός extrema auriculae pars levit 8. 23. - vost.
заоуштание n. oris obturatio. frenatio - **коньско** ephr.-belg.
заоуштати -таѭ -таѥши vb. ἐπιστομίζειν os obturare zlatostr.-saec. xvi. ber.
заоутрьти -рѣѭ -рѣѥши vb. ὀρθρίζειν mane surgere esai. 26. 9. iob 8. 5. - proph. mat.
заоушьница f. glandula parotis grom. κόλαφος alapa prol. κόνδυλος ictus mon.-vuk. **бише ѥго .р. -ниць** serb. zaušnica.
захаплѣти -лѣѭ -лѣѥши vb rapere trigl.
захарийнъ adj. poss. zachariae sup. hom.-mih. op. 1. 115.
захариѣ m. zacharias sup. cyr. 13. prol.-mih.
захаръ m. sacharum sabb. 192. alex.-mih. 116.
захвалити -лѭ -лиши vb. gratias agere - **комоу** alex.-mih. mon.-serb. e serb.
захвалѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. gratias agere mon.-serb. - **на дарѣхъ** alex.-mih. 140. e serb.
захлипание n. singultus alex.
захлипати сѧ -паѭ сѧ -паѥши сѧ vb. singultire.
захлопька f. obex **-пка** alex.
захльнѫти -нѫ -неши vb. singultire **-хлен-** vost. alex. cf. russ. захлебнуться.
заходити -ждѫ -диши vb. δύειν occidere, de stellis men.-mih. misc. pent.-mih. ἐπιμύειν claudi **зѣница захождааше** man.
заходъ m. δυσμή occasus sup. svjat. pat. **ѣко быстъ на заходѣ сльньце** ies.-nav. 10. 27. - pent.-mih. **до -да сльньцоу** typ.-chil. nsl. zahod. ἀφοδευτήριον sella familiarica sup. pat.-mih. cloaca trigl. **ни -доу себѣ** ne ad necessitates suas quidem sup. 38. 19. serb. zahod lit. zokadas.
заходьнъ adj. δυσμικός occidentalis triod.
заходьнѣ adv. occasum versus io.-dam.
захождение n. δύσις occasus solis ant.-hom. prol.-vuk. - **сльньца** mir. isaak. **солнечно** - clim.
захытити -штѫ -тиши vb. ἐπιλαμβάνεσθαι prehendere iudic. 16. 3. - vost.
захыштати -таѭ -таѥши vb. rapere krk.
зацѣпити -плѭ -пиши vb. incidere, fortasse.
зачивити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. quid sit, nescimus: de coelo grom. cf **зачрък-**.
зачина f. condimentum **безъ -не** trêb. 106. e serb.
зачинати -наѭ -наѥши vb. ἄρχεσθαι incipere cloz I. 64. triod.
зачръвенити -нѭ -ниши vb. rubescere grom.
зачръвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. erubescere **аще кто срама ради зачервитъ сѧ** io.-dam.
зачь adv. διὰ τί cur glag.
зачѧло n. ἀρχή initium ostrom. **къ зачелоу вратомъ** πρὸς τὴν σύλληψιν τῆς θύρας men.-vuk.
зачѧльникъ m. ἀρχηγός dux hebr. 12. 2. - bulg. - **пастырѥмь** ἀρχιποίμην šiš. 198.
зачѧльнъ adj. ἀρχῆς initii triod.
зачѧти -чьнѫ -чьнеши vb. ἄρχεσθαι incipere; προάγειν praeire cloz I. 29. συλλαμβάνειν concipere sup. ostrom. - **сѧ** ostrom.
зачѧтие n. σύλληψις conceptio sup. ostrom. šiš. ix.
зачѧтьство n. conceptio - **св. марие** glag.
зашивати -ваѭ -ваѥши vb. καταρτίζειν resarcire matth. 4. 21. op. 1. 254.
заштититель m. ὑπερασπιστής propugnator ant. hom.-mih.
заштитити -штѫ -тиши vb. ὑπερασπίζειν defendere proph. - **градъ** sabb. 103.
заштитьникъ m. ὑπερασπιστής propugnator psalt.-venet. cyr. 27.
заштитьница f. propugnatrix prol.-mart.
заштицати -цаѭ -цаѥши vb. αἰνίττεσθαι occulte innuere, subindicare sup. 259. 28; 308. 9. cf. **заштиштати**.
заштиштавати -ваѭ -ваѥши vb. propugnare pan.
заштиштати -штаѭ -штаѥши vb. ὑπερασπίζειν propugnare ant. - **градъ** hom.-mih. αἰνίττεσθαι subindicare sup. 304. 15. cf. **заштицати**.
заштиштение n. ὑπερασπισμός propugnatio kruš. hom.-mih.
зашьд- ἀναχωρεῖν abire **зашьдъшю моужю** vost. **отъ домовъ своихъ зашьли соутъ** alex.-mih. 194. πλανᾶσθαι errare **осьле зашьдьше** pent.-mih. invenire **аще би зашьлъ светаго папы** leont. cf. **застати зашъло** sup. occidere, de sole cloz I. 948.
зашьствие n. δύσις occasus - **сльньца** pent.-mih.
зањвивъ adj. saevus: vocabulum dubium.
зањпивъ adj. πονηρός improbus io.-clim. confidens georg.
зањпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. ὑποπτεύειν suspicare **-пяше сѧ** op. 2. 2. 117. **-пи се къ симъ моучитель** men.-mih.
зањпние n. μηχανή commentum, machina **вьсѣмъ -пьемъ** op. 2. 2. 287.
зањплѣти сѧ -плѣѭ сѧ -плѣѥши сѧ vb. ὑφορᾶσθαι suspicari **-плѣю сѧ твоего гладьства** op. 2. 2. 80.
зањпъ m. cogitatio **-пы многы помысливъ**

op. 2. 1. 116. безъ -па ἀπεριέργως incuriose io.-clim. op. 2. 2. 200.
заапъвѫ v. вънезаапѫ.
заапѣние n. suspicio georg. cf. заап-.
заапѣти -пѣѭ-пѣеши vb. ὑφορᾶσθαι suspicari georg. не -пѣемь ἀνυπονόητος non suspectus op. 2. 2. 262. σκώπτειν cavillari -пѣаше ꙗвѣ аполлониа georg. in chron. 1. 244. 3. - сѧ ὑπολαμβάνειν suspicari op. 2. 1. 116. vost. cf. заапѣти.
заахати vb. vehi заѣх- за гороу vita-theod.
заемати v. заимати.
заемодавьць m. δανειστής creditor pat.
заемъ m. mutuum вь - заимати leont. вь - дати, даꙗти δανείζειν mutuum dare sup. nsl. v zajem mutuo habd. cf. заимъ.
заемьникъ m. accipiens - лихвь krmč.-mih.
заѩдрити сѧ -ждрѭ сѧ -дриши сѧ vb. intumescere ꙗзвамъ заꙗдрити сѧ не дастъ vost.
заѩкликъ adj. balbus инъ -, бъбликъ же дроугꙑй men.-leop. заек- dioptr.-lab. заꙗк- op. 2. 2. 460. vost. μογιλάλος aegre loquens заꙗк- marc. 7. 32. - vost. заꙗкъликъ ev.-novg.: adde заꙗкити сꙗ balbutire trigl.
заѩти, заимѫ, заимеши vb. ἐπιλαμβάνεσθαι prehendere pent.-mih. ἀναλαμβάνειν suscipere exod. 10. 19. - pent.-mih. συνάγειν agere - овьче pent.-mih. - стада per. 107. δανείζεσθαι mutuari ostrom. š.-gl. 51. hom.-mih. leont. ἐμφράττειν sepire заеше оть сие страны до оноѥ greg.-lab. заиметь оуста своꙗ psal. 106. 42. - saec. xii. - сѧ φράττεσθαι, ἐμφράττεσθαι šiš. 109. psalt. 62. 12. - saec. xii.: nota part. заименъ mon.-serb. 402. 11. 14.
заѩцарь m. canis leporum venator пьсь заецарь pat. 260. cf. заѩчарь.
заѩць m. λαγώς lepus io.-sin. greg.-naz. pat.-mih. δασύπους lepus deut. 14. 7. - pent.-mih.: -ецоу mat. 52: male -ꙗць vost. cf. lit. zuikis.
заѩчарь m. canis leporum venator песъ заꙗчарь vost. cf. заѩцарь.
заѩчивъ adj. balbus моиси ѥсть заечивь hom.-mih. 12.
заѩчиловьчь adj. leporis venator пьси -чи cod.-bulg.-saec. xiii. cf. заѩцарь.
заѩчина f. caro leporina заеч- cyr. 15. заꙗч- chron.
заѩчь adj. poss. leporinus pat.
зажза f. obligatio сь клеткою и сь злоузою sim. II. 2.
збои v. събой.
збраниѥ v. събраниѥ.
збъхъ v. въхъ.
збꙑти сѧ v. събꙑти сѧ.
званиѥ n. βοή clamor sup. κλῆσις vocatio šiš. 140. invitatio sup. крачьно - ioann. nomen men.-vuk. зък-, зьв- sup.
зватай m. κλήτωρ vocator зък- io.-clim. qui invitat sbor.-kir. 23. вечери - δειπνοκλήτωρ ad coenam invitans vost.
зватель m. vocans lavr.-op. 44.
звати, зовѫ, зовеши vb. κράζειν, φωνεῖν clamare ostrom. nest. καλεῖν vocare ostrom. - на овѣдъ sup. 290. зовѣшеть ю сестрою krmč.-mih. на пиръ - tur. зъвsup. ostrom. зъванъ greg.-naz. cf. serb. zujati russ. зукъ scr. hvê Bopp 1. 127: rad. hu vocare.
звиждати -ждѫ -ждиши vb. sibilare glag. cf. звизд-.
звизданиѥ n. συρισμός sibilus ierem. 19. 8. - vost. kruš. pent.-mih. clim. glag.
звиздати -ждѫ -ждеши vb. συρίζειν sibilare; ὑπογαργαλίζειν prol.-cip. men.-vuk. nsl. zvizdati, žvižgati, zvišćati cf. звижд-, свистати.
звиздъ m. sibilus - змийнь chrys.-lab.
звонъ m. sonus sup. prol.-cip. men.-leop. - клагогласию τὸ εὔηχον men.-vuk. κώδων tintinnabulum; κύμβαλον cymbalum prol. ioann. rum. свон.
звоньць m. κώδων, κωδώνιον tintinnabulum dial. georg. kruš. vost. exod. 28. 33. pent.-mih. -ци вощани на кранхь скить krmč.-mih. 355.
звоньчьнъ adj. tintinnabuli гласъ звочьнꙑй pro звоньчьнꙑй op. 2. 1. 18.
звонениѥ n. sonus -нен- per. 77.
звоукъ m. πίτυς pinus zach. 11. 2. - op. 2. 2. 82: certo male.
звьнъ m. πάταγος strepitus pl. acc. зъкнѣкꙑ man. pro звъновꙑ cf. звьнѣти et звонъ.
звьнѣти -нѭ -ниши vb. ἠχεῖν sonare ant. šiš. 237. зван- š.-gl. 83. nsl. zvenêti scr. dhvan cf. звѣрь: nota tamen etiam goth. qvainon and. queina, veine ahd. weinôn ags. cvanian, vanian Bopp 1. 111, qui 1. 151. de svan cogitavit.
звѣзда f. ἀστήρ, ἄστρον stella ostrom. pl. gen. звѣстъ bon. ἀστερίσκος asteriscus, in ecclesia nom.-mik. rum. звѣздъ lit. žvaigždė: Bopp: 1. 151. confert scr. švid, res tamen dubia.
звѣздица f. ἀστερίσκος asteriscus, in ecclesia.
звѣздоберьць m. ἀστρολόγος astrologus cyr.-hier. cf. -борьць.

звѣздоблюститель m. ἀστρονόμος astronomus men.-vuk. pat.
звѣздоблюстительнъ adj. astronomi nom.-bulg.
звѣздоблюстититель m. ἀστρονόμος astronomus.
звѣздоборьць m. ἀστρολόγος astrologus cyr.-hier. cf. **-бѣрьць**.
звѣздозаконие n. ἀστρονομία astronomia krmč.-mih. dioptr. ber. vost.
звѣздозорьца m. astrologus **-рьца** ber.
звѣздозьрьць m. ἀστρολόγος astrologus krmč.-saec. XIII.
звѣздоличьнъ adj. stellae similis men.-mih.
звѣздоносьнъ adj. ἀστροφόρος astrifer.
звѣздословити -влѭ -виши vb. ἀστρολογεῖν astrologiam tractare nom.-mik.
звѣздословие n. astrologia krmč.-mih. pent.-mih.
звѣздословъ m. astrologus nom.-mik.
звѣздословьць m. ἀστρολόγος astrologus barl. dioptr.
звѣздочьстие n. astronomia **-стиꙗ хальдѣйскоую моудрость** barl. 14.
звѣздочьтение n. ἀστρολογία astrologia chrabr. 90. nom.-bulg.
звѣздочьтие n. astrologia **рождение и чьсть** (lege **честь**) **звѣздочьтие нарицаеть се, иже соуть книгы глаголемыие рождениц**e krmč.-mih. 355.
звѣздочьтьнъ adj. ἀστεροσκόπου stellarum contemplatoris man. 56.
звѣздочьтьць m. ἀστρολόγος astrologus barl. krmč. krmč.-mih. ex. proph.
звѣздошьствие n. stellarum motus mon.-serb. 62.
звѣздьникъ m. astrologus georg.-vost.
звѣздьница f. astrologia georg.-vost.
звѣздьнъ adj. stellae, stellarum glag. **-ликъ** op. 2. 2. 84. **-наꙗ красота** sborn. **-ноѥ число** svjat.-mat.
звѣревидьнъ adj. θηριώδης beluinus prol. cf. **звѣровидьнъ**.
звѣреименитьнъ adj. beluae nomen habens prol.-cip.
звѣрий adj. θηρίων ferarum pent.-mih. **-зоукь** men.-mih. **вещь -рьꙗ** iac. 3. 7. -vost.
звѣрина f. caro ferina per. 34.
звѣриница f. femina, de feris alex.-vost.
звѣринъ adj. poss. θηρίου ferae; θηριώδης beluinus sup. 136. pat. proph. per. 15. 31. chron. 1. 261. **-но оустрьмлюениие** typ.-chil.
звѣринь adj. poss. θηρίων ferarum **зоукы -ними** hom.-mih. **-ние оустрьмлюение** men.-mih. **сьбраше се видѣти троупа -ниꙗ** men.-mih. **-ние оубиение** ichn.
звѣриньнъ adj. ferae sup. 126.
звѣриньскъ adj. θηριώδης ferinus sup. 63.
звѣриньство n. beluarum natura men.-mih.
звѣрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. furere alex. **ꙗрити сѧ и звѣрити** pat.-bulg.
звѣрица f. femina, de feris alex.-vost.
звѣроватъ adj. beluinus psalt.-int.
звѣровидьно adj. θηριωδῶς beluarum more **-дно вьзрѣти** men.-vuk.
звѣровидьнъ adj. θηριώδης beluinus prol.-mart. dial. cf. **звѣревидьнъ**.
звѣродивий adj. θηριώδης beluinus **-вииχь бѣсь** θηριώδη μανίαν hom.-mih. 180.
звѣроименитъ adj. θηριώνυμος a beluis nomen nactus men.-vuk. mir.
звѣроименитьнъ adj. θηριώνυμος a beluis nomen nactus men.-vuk.
звѣрокрьмьникъ m. θηριοτρόφος beluas alens sup. 126.
звѣрокрьмьць m. beluas alens **рече -крьмьцемь** (quod male) **поустити льва на нь** men.-mih. 9.
звѣроловлюение n. venatio men.-mih.
звѣронравьнъ adj. beluarum mores habens prol.-mart. men.-leop.
звѣрообавлатель m. beluarum incantator psalt.-int.
звѣрообразьнъ adj. θηριώδης beluinus krmč.-mih. barl. alex.-mih. men.-vuk. σκληροπρόσωπος duram faciem habens hes.
звѣрообразьнѣ adv. more beluino men.-leop.
звѣропитатель m. beluas alens chrys.-lab.
звѣроподобьнѣ adv. beluarum modo men.-mih.
звѣрость f. beluarum natura psalt.-int.
звѣрооумьнъ adj. θηριώδης, θηριογνώμων beluinus men.-vuk.
звѣрохꙑщьнъ adj. θηριόληπτος a bestia raptus nom.-mik.
звѣроꙗдивъ adj. saevus, proprie bestiarum carne nutritus chron. 1. 152. cf. tamen etiam **-ꙗдовитъ**.
звѣроꙗдимъ adj. θηριάλωτος a fera captus sup. 69.
звѣроꙗдина f. θηριάλωτον a fera captum kruš. krmč. krmč.-mih. caro ferina nom.-bulg. krmč. 215.
звѣроꙗдовитъ adj. iratus, ferus per. 77. 40: recte fortasse beluae ferocitatem habens.
звѣроꙗдьць m. qui bestiarum carnibus vescitur ephr. cf. **-ꙗдокитъ**.
звѣрь m. θηρίον fera sup. **звѣрей пльзещиχь** prol.-mart. coll. θηρία ferae bar. 3. 16. -mat. **сьбра се многь** - men.-mih. **етери**

отъ дивниго звѣри ἀγρίων θηρίων men.-mih. ловити звѣрь per. 2. sg. gen. звѣри men.-mih. chron. sup. dat. -ри sup. hom.-mih. voc. -ри prol.-mih. pl. nom. -рије sup. -рие sabb. 9. acc. -ри sup. sabb. 200. ok. 59. svjat. nota sg. gen. -рѣ pro -рꙗ sup. 32. 36. 393. raro f.: дивиꙗ - prol.-mih. gr. θήρ aeol. φήρ lat. ferus pruss. pl. acc. svîrins lit. žvêris curt. 1. 314: omnia a forma primaria dhvar cf. звьн et dhvan.
звѣрьнъ adj. beluarum sup. зьвѣрноје скерѣпние sim. I. 28.
звѣрьскъ adj. θήρειος beluinus dial. - животъ psalt.-theod.
звѣрьство n. θηριότης feritas dial.
звѣрꙗ n. fera glag. θήραμα captura barl.
звѧзати v. съвѧзати.
звѧкнѫти -нѫ -неши vb. sonare да и нашимни срьдьци -неть zlatostr.
звѧкъ m. ἦχος sonus dial. šiš. 258. φωνή vox pent.-mih. κτύπος strepitus prol.-cip. habes etiam hom.-mih. chrys.-lab. op. 2. 1. 34. звекъ 23. прапорьць звекь alex.-mih. 129. nsl. zvečati. žvečati; zvenčati, žvenčati.
звѧцаније n. ἦχος sonus bon. pat.
звѧцати -цаѭ -цаеши vb. ἀλαλάζειν clamare šiš. 237. ant. isaak. š.-gl. 83. bibl.
звѧшти, звѧгѫ, звѧжеши vb. ᾄδειν canere звѧгоущихъ ꙗ въ пирѣ съ плесканиемь op. 2. 2. 40. ни ли звѧгома слъшалъ јеси sup. 301. 19. звѧгомъ celebratus trigl. blaterare vost. nota глаголемымъ оучениемъ (звѧгомымъ) op. 2. 2. 156. russ. звячь, звягу; звяга dial. веньгать lit. žvengti, žvangêti: vera radix est звьн, unde etiam звѧкъ.
звѫкъ m. ἦχος sonus hebr. 12. 19. vost. θόρυβος tumultus vost. 2. 31.
зграновати v. съграновати.
зданије n. πλάσμα opus figlinum op. 2. 2. 38. οἰκοδομή aedificatio men.-vuk. bon. ant. dial. bell.-troj. 22. - града prol.-mart. δωμάτιον domus; δόμημα aedes men.-vuk. - златописано prol.-mart. - црьквамь prol.-mih. - сиринњско men.-mih. 357. начельникь зданиемъ ἀρχιτέκτων architectus men.-vuk. села и -ниꙗ hom.-mih. -ниемь, рекьше селомь krmč.-mih. 218. creatio mon.-serb. зъд- antch.: nota δόγμα sententia men.-vuk. et cf. nsl. zdêti se videri.
зданъ adj. ὀστράκινος testaceus dan. 2. 33. 34. - proph. mat. - зоубъ dens molaris prov. 30. 14. - proph.
здань f. solarium glag.-stul.

зларь m. aedificator гробьници -ре men.-mih. 195.
здарь adj. κεραμέως figuli съсоудъı здарѣ op. 2. 2. 260: potest tamen etiam subst. esse.
здатель m. οἰκοδόμος aedificator hom.-mih. dial. ber. гробный - leont.
здательница f. aedificans.
здательнъ adj. aedificans psalt.-int.
здати, зиждѫ, зиждеши vb. κτίζειν, οἰκοδομεῖν aedificare man. krmč.-mih. op. 2. 2.41. гробь - leont. зданъ κτιστός op. 2. 2. 36. зданоје δημιουργίας opificii op. 2. 1. 13: nota nsl. zdati et zidam glas. 1860. 2. 46.
зде adv. ἐνταῦθα hic cf. сьде.
здешьнь adj. ὁ ἐνταῦθα qui hic est euchol. io.-sin. isaak. cf. сьдешьнь.
здо n. tectum ber. а съ -дѣ: recte, uti videtur, зьдъ.
здолѣти v. съдолѣти.
здравити -влѭ -виши vb. bene valere chron. не -вить велми bor. 54. e russ.
здравица f. propinatio georg.
здравије n. εὐεξία bona valetudo hom.-mih. тако ми - кесарово men.-mih. ἀσπασμός salutatio glag.
здравовати -воуѭ -воуеши vb. ὑγιαίνειν valere šiš. 214. isaak. op. 2. 2. 25.
здравъ adj. ὑγιής sanus -ви ли есте; πῶς ἔχετε; quomodo valetis? pent.-mih. -ва одѣжа lavr.-op. 50: rectius съдравъ.
здравьствовати -воуѭ -воуеши vb. εὖ ἔχειν bene valere.
здравѣти -вѣѭ -вѣеши vb. sanescere isaak.
здракъ m. visus lavr.-op. 37. cf. зракъ.
здрѫзати v. създрѫзати.
здрѫнѫтаꙗ f. neuma здерноутаꙗ sbor.-kir. 33. cf. въздрѫнѫтаꙗ.
здьнъ adj. ὀστράκινος testaceus въ знѣхъ сосоудѣхъ 2. cor. 4. 7. - op. 2. 2. 114.
здьць m. aedificator, architectus многыихь дѣлатель - sabb. 98.
здѣланије n. adiutorium ant.-hom.: recte съд-.
здѣловати -ловаѭ -ловаеши vb. adiuvare hom.-mih.: recte съд-.
здѣльникъ m. adiutor молитвами -ци ми боудѣте hom.-mih. 76: recte съд-. cf. gr. συνεργέτης.
здѣнь f. argilla azbuk.
здѣньникъ m. laguncula видѣ тьчию јединого -ка leont.: recte vas ex argilla factum cf. здѣнь et nsl. zdêla.
здѣтель m. auctor толицѣмь чюдесемь - сы hom.-mih.
здѣиније n. actio hom.-mih.: recte съд-.

здѣꙗти, здѣѭ, здѣѥши vb. facere hom.-mih. cf. **съдѣꙗти**.

зевгарь m. ζευγάριον parvum iugum mon.-serb. 182.

зеведѣѥвиштъ m. zebedaei filius **-вичь** op. 1. 254; 2. 1. 133.

зевесъ m. ζεύς iupiter men.-leop. **зевоусь** men.-mih.: expectabam potius **зевъсъ** cf. **зеоусъ**.

зекръ adj. γλαυκόφθαλμος caesios oculos habens per. lam. cf. **зеркъ, зѣкръ**.

зелвь m. testudo trigl. limax trigl. alex. cf. **желъвь**.

зеленина f. poma immatura **грызетъ -ноу** sborn.

зелениние n. λάχανα olera prol. πύξος buxus esai. 41. 19. - proph. azbuk. ber. ziz.

зеленовати -ноуѭ -ноуѥши vb. virere ex.

зеленъ adj. χλωρός, πράσινος viridis, pallidus sup. svjat. nom. propr. viri chlorus prol.-mih. nsl. oči zelene habd. zelenje olera rib. frondes lex. zelenec lacerta lex., unde gottschew. grunling Elze 51. lit. želti, želu virere lat. helvus gr. χλωρός ser. hari cf. ags. gelu ztschr. 11. 179.

зелень f. ὄμφαξ uva immatura ant. antch. c. 60.

зеленѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. χλοάζειν virere š.-gl. 79. - **сѧ** dial. man. **зеленыи се камень** chrys.-lab.

зелиинникъ m. ἰατρός medicus **зелеин-**.

зелиинница f. venefica **зелеин-** per. 43.

зелиинничьство n. veneficium karamz. 1. nota 506. **зелеин-** sbor.-kir. 52.

зелиинъ adj. olerum **-но растение** vita-theod.

зелиице n. βοτάνη herba **зелице** pat. pat.-mih. krk.

зелиꙗнница f. cibus quidam **зельꙗн-** men.-leop.

зелиꙗнъ adj. olerum - **врьть напаꙗти** men.-mih. 138. - **градь** men.-mih. - **врьтоградь** men.-mih. veneni **-на страсть** men.-mih. 133.

зелие n. saepe coll. est λάχανα olera sup. šiš. 218. krmč.-mih. men.-vuk. ant. barl. dial. βοτάνη planta men.-vuk. κράμβη crambe men.-vuk. - **тыкви** op. 2. 2. 278. - **дикие** pyrg. prol.-mih. - **травно** pent.-mih. cyr. 11. - **злака** bon. - **злачьно** hom.-mih. - **мѧкомь осллаждаѥмо** hom.-mih. **зелию прилежа** men.-leop. - **на врачьскоу събирати** prol.-mih. medicina **пити** - ποτός potio, venenum krmč.-mih. 325. per. 43. 137. ser. haris viridis gr. χλόη, χλόος, χλωρός lat. helus, holus, olus ztschr. 8. 213. ahd. grôni viridis lit. želu viresco curt. 1. 197. grô: ahd. gruoti and. grôa etc. ztschr. 8. 265.

зело n. herba ber. pol. ziola pruss. acc. sâlin herba lit. žole.

зельва f. βοτάνη herba georg. planta alex.-mih. **зелка** κράμβη crambe man. nsl. zel f. planta.

земледѣлание n. agricultura dioptr.

земледѣльникъ m. γεωργός agricola dial.

земледѣльство n. agricultura dioptr.

земледѣльць m. γεωργός agricola dial. io.-sin. dioptr.

земемѣрьць m. geometres **-рець** op. 2. 2. 316.

земλодѣльствие n. γεωργία agricultura men.-vuk. recte **-лѥд-**.

землодѣльць m. γεωργός, γηπόνος agricola men.-vuk. prol. proph.-cip.

земльнодѣльнъ adj. agriculturae **-но орудание** dioptr.-lab.

земльнородьнъ adj. γηγενής terrigena alex.-mih. 113. oct.

земльнъ adj. terrae svjat. sborn. - **дѣлатель** krmč.-mih. - **шипъкъ** gen. **-пка** io.-dam. **-но и скоудѣльно тѣло** men.-mih. **-но чрѣво** γῆς ἔντερον men.-mih. **-но царство** sabb. 34. **-ными владыками** sim. 1. 2. - **богъ** prol.-mih. χερσαῖος terrestris pent.-mih.

земльньскъ adj. terrae **господа -кая по достоꙗнию и подобию седоше** alex.-mih. 185.

земльскъ adj. terrae š.-gl. 79.

земльство n. natura terrestris - **телесе** op. 2. 2. 175.

земля f. γῆ terra; ἤπειρος terra continens proph. χώρα regio sup. **землꙗ** cloz I. 422. 683. 761. 787. 790. 798. sup. š.-gl. 51. 68. 86. bon. **земьꙗ** sup. **земѣ (земꙗ)** bon. **земꙗ** antch. **земьꙗ** šaf.-frag. 33. **земѧ (земѭ)** bon. **земи** sg. dat. loc. cloz I. 179. 644. 758. 789. 797. sup. 4. 28. 31. etc. š.-gl. 47. 52. op. 2. 1. 34: semel sg. n **земь** op. 2. 1. 25, de quo tamen dubitare licet. zend. zao e zem gr. χαμαί lat. humus lit. žeme curt. 1. 183. Pott 1. 313. pruss. semmê let. zeme.

землꙗнинъ m. qui eiusdem est civitatis men.-mih. mon.-serb. συμμαθητής condiscipulus hom.-mih. 124.

землѥдѣлание n. agricultura sabb. 23.

землѥдѣлатель m. γεωργός agricola chrys.-lab.

землѥдѣлательнъ adj. ad agriculturam pertinens.

землѥдѣлати -лаѭ -лаѥши vb. γεωργεῖν terram colere.

землѥдѣльникъ m. γεωργός agricola ioann.
землѥдѣльство n. agricultura chrys.-lab. men.-vuk.
землѥдѣльць m. γεωργός agricola men-mih. chrys.-lab. men.-leop.
землѥдѣлꙗ m. γεωργός' agricola sg. acc. **-лєдѣлоу** op. 2. 2. 51.
землѥмѣриѥ n. γεωμετρία geometria dioptr.
землѥмѣрьникъ m. geometres dioptr.-lab
землѥмѣрьнъ adj. γεωμετρίας geometriae proph.
землѥмѣрьць m. γεωμέτρης geometres ioann. **-рєць** op. 2. 2. 316.
землѥмѣрѥниѥ n. geometria **-рєн-** dioptr. **-лємѣрєн-** chrabr. 90. **-лѫм-** nom.-bulg.
землѥплъзьнъ adj. χαμερπής humi repens ant.
землѥплѣжьнъ adj. χαμερπής humi repens **-лєп-** hom.-mih.
землѥрєтьнъ adj. cum terra pugnans, aemulans, uti videtur **попра -тноу моудрость** men.-belg.
землѥродьнъ adj. γηγενής terrigena.
землѥродьць m. γηγενέτης terrigena.
землѥтѧжатєль m. agricola psalt.-int.
земовластьць m. terrae dominus georg.-vost.
земодѣланиѥ n. agricultura dioptr.
земодѣлатєль m. agricola dioptr.
земодѣльнъ adj. agriculturae **-но орѫдиѥ** dioptr.
земодѣльць m. agricola dial.-šaf.
земомѣрьникъ m. geometres dioptr.
земьнородьнъ adj. γηγενής terrigena sbor.-kir. 34. mon.-serb.
земьнотроудьникъ m. γηπόνος agricola io.-sin.
земьнъ adj. γῆς terrae; terrestris ostrom. ἐπίγειος terrenus sup. antch. io.-clim. **-мънъ** cloz I. 901. **-мєнъ** bon. **-минъıхъ** bon.
земьскъ adj. γῆς terrae cloz I. 66. sup. **колѣна -каꙗ** ostrom.
зєница v. **зѣница**.
зєновикъ m. ianuensis **инии -вици, а инии венедєки** sbor.-kir. 62.
зєпь m. saccus **-пь** trigl. **зѣпь** alex. nsl. žep.
зєркъ m. ὑπόγλαυκος caesius ex. fortasse pro **зрѣкъ** cf. **зѣкръ, зєкръ**.
зєтьскъ adj. zetae, zeticus **-ка область** krmč.-mih. 398. cf. zenta.
зєоусъ m. ζεύς iupiter prol.-mih. **зєусъ** svjat.-mat. cf. **зєвєсъ**.
зи: haec particula in codd. recentioribus non raro pronominibus demonstrativis et adverbiis inde derivatis additur: **овъзи**: **овоузи** dipl.-val. **онъзи** io.-dam. pat. **онаквози** bell.-troj. 30. **сиквози** bell.-troj. 33. **сьзи** pat. **сєзи** io.-dam. bell.-troj. 22. **тази, такози** misc. 16. 28. **тойзи** bell.-troj. 33. **томзи** dipl.-val. particulam hanc habes bulg.; croat. ovazi, ondazi, nikojzi luč.; et serb. cf. **жє**.
зиганꙗ f. nom. propr. regionis **пловꙑ оть -ниєє вь лазникню** prol.-mart.
зигнꙗ f. par, fortasse **свѧщєничьска одєждѫ копринєна єдна** - gram. 5. cf. gr. ζυγία.
зигъ m. nom. propr. monasterii **монастꙑрь глаголѥмꙑй** - sabb. 52.
зиданиѥ n. aedificatio ber. duš.
зидарь m. aedificator psalt.-int.-saec. xii.
зидатєль m. aedificator krmč.-mih. 353.
зидати -ждѫ -ждєши, rarius **-даѭ -даѥши** vb. κτίζειν condere; οἰκοδομεῖν aedificare sup. ostrom. bon. šiš. 90. dial. sim. I 4. mon.-serb. - **храмь** sim. I. 3. 9. **зидашє сє црькьва** prol.-mart. πλάττειν formare sup. **зижоуштєй** svjat.-mat. **зижющии** psalt.-syn.-mat. 27. nsl. zidati, zidanica, zidar etc.
зидъ m. τεῖχος murus glag. nsl. zid rum. **зид, зидєск, зидарю**.
зидьць m. κτίστης conditor prol. mon.-serb.
зиждати -даѭ -даѥши vb. aedificare diopt.-vost.
зиждитєль m. κτίστης, δομήτωρ, οἰκοδόμος aedificator sup. hom.-mih. man. op. 2. 2. 127. sim. I. 4. πλαστουργός conditor sup. cloz I. 926.
зиждитєлѥвъ adj. poss. aedificatoris chrys.-lab. typ.-chil.
зиждьникъ m. κτίστης conditor domet. antch.
зизаниѥ n. ζιζάνιον zizanium pl. acc. **-ниꙗ** op. 2. 2. 50.
зизданиѥ n. aedificatio isaak. dioptr.-vost.
зиздати -ждѫ -ждєши vb. κτίζειν condere prol. dioptr. bell.-troj. 1. chrys.-lab.
зиздъ m. τεῖχος murus bell.-troj. 30. dial.-šaf. 269.
зиздьникъ m. aedificator men.-mih.
зикъхийскъ adj. zecchicus **зикхийскаꙗ страна** prol.-mart. **зꙑкхꙑскь** men.-leop.
зикъхиꙗ f. zecchia: male **закьхиꙗ** men.-mih. 363.
зикъхъ m. ζῆκχος zecchus **зикхꙑ** prol.-lab. **зꙑкхꙑ** men.-vuk.
зилотъ m. ζηλωτής zelotes šiš. xx. e gr.
зима f. χειμών hiems, tempestas; ψῦχος frigus sup. šiš. 43.- **ми бѣшє** leont. **зимою помрьзаѥмь** chrys.-lab. **зимоусь** chron.

sg. loc. sine praep. зимѣ bon. cyr.-hier. leont op. 2. 2. 55. 152. chron. 1. 119. 155. зимѣ и лѣтѣ nom.-barb. leont. prol.-mih. scr. hima m. nix adj. frigidus hêmantas hiems zend zjâo e zjam hiems gr. χειμών lat. hiems lit. žema curt. 1. 194. Bopp 1. 43. 126. arm. ziun nix 369.
зимиште n. locus hiemationis -щє mon.-serb.
зимиꙗ f. ζημία detrimentum mon.-serb. 449. e gr.
зимовати -моуѭ -моуѥши vb. hiemare chron. 1. 21. 31. duš.
зимовиште n. locus hiemationis mon.-serb. 32. 116. ok. 24. chron. 1. 174.
зимьница f. παροξυσμός febris зимн- op. 2. 2. 16.
зимьность f. ψῦχος frigus.
зимьнъ adj. χειμερινός, χειμέριος hiemalis sup. -на риза isaak. - дьнь men.-leop. -мна паша mon.-serb. -минъ matth. 16. 3. - kryl.
зимьнь adj. qui hieme est зимнꙑго поутьшьствиꙗ krmč.-mih.
зинѫти -нѫ -нєши vb. χαίνειν hiscere sup. pat. greg.-lab. men.-leop. зиноу адь misc.-serb. - вьсѣми оусты proph. зини оусты своими iez. 28. 8. - proph.
зисьць m. κρηπιδοπώλης crepidarum venditor man. vocabulum obscurum.
зихиньскъ adj. zecchorum misc. 84: rectius -хинскъ.
зихъ m. zecchus - єлєнь єсть misc. 84.
зиꙗниѥ n. χάσις, χάσμα hiatus io.-sin. ioann.
зиꙗти, зиꙗѭ, зиꙗѥши et **зѣѭ, зѣѥши** vb. χαίνειν, χασμᾶσθαι hiare ant. pat. prol.-cip. men.-vuk. part. зѣꙗ sup. зѣꙗ къ горьнимъ greg.-naz. зѣѭште sup. зѣѭще κεχηνότες hom.-mih. зѣѭщемъ zlatostr. зиꙗѥ стоꙗше κεχηνὼς ἵστατο hom.-mih. вельми се зиꙗѥ men.-vuk.; inf. зѣꙗти a fontibus antiquioribus alienus est. nsl. zijati; ziti, zijem glasn. 1860. 2. 49, unde pozoj draco zêvati; zehnuti prip. zehati croat. zihati verant. hung. gr. χά-σκω, χή-μη lat. hi-sco ahd. gî-êm lit. žo-ju curt. 1. 179. vera rad. ghâ: hâ ztschr. 7. 58.
злаконосивъ adj. χλοηφόρος herbam ferens полє -во io.-clim.
злаконосити -шѫ -сиши vb. χλοηφορεῖν herbam ferre isaak.
злаконосьнъ adj. χλοηφόρος herbam ferens clim.
злакъ m. χλόη herba, gramen isaak. men.-vuk. χλωρόν res virens pent.-mih. virgultum glag.-stul. bulg. zlak olus.

златаринъ m. χρυσοχόος aurum fundens, aurifex vost. op. 2. 2. 38.
златарь m. χρυσοχόος aurum fundens, aurifex barl. proph. krmč. krmč.-mih. prol.-mih. op. 2. 1. 34. duš. mon.-serb.: male ἀργυροκόπος faber argentarius pent.-mih.
златикъ m. κατάχρυσος inauratus deut. 1. 1. - vost. νόμισμα numus sup. 111. pat. dial. vlastar. leont. cyr. 7. krk men.-mih. mon.-serb.
златити -штѫ -тиши vb. inaurare bor. XXI.
златица f. aureus numus sup. νόμισμα numus sup. pat. men.-mih. leont. nom.-mik. mon -serb. ber.
злато n. χρυσός aurum - живо dan. 2. 32. - proph. - оть роуды изєто; - излитию прѣдано chrys.-lab. scr. hir-ana zend zara, zairi gr χρυσός goth. gulth curt. 1. 202; gulth wack. 5. fennicum putat: kulta; radix ghr. cf. зрѣти.
златовръхъ adj. aureum tectum habens, de ecclesia per. 52. 9; 75. 1. chron.
златоглавъ adj. hexamitum azbuk.
златоглаголивъ adj. aurea verba dicens op. 2. 1. 49.
златоглагольнъ adj. aurea verba dicens chrys.-lab.
златогласьнъ adj. χρυσόφωνος aurea voce praeditus -на троуба typ.-chil.
златозарьнъ adj. χρυσαυγής auri splendorem habens op. 2. 2. 418. -но сльньцє chrys.-lab. -нѣ очи cyr. 30. -на писмєна cyr. 29. -ни власи sabb. 27.
златозрачьнъ adj. auro similis ant.-hom.
златоимєнитъ adj. ab auro nomen habens men.-mih. chrys.-lab.
златоимєньнъ adj. ab auro nomen habens.
златоиспьштрєнъ adj. auro variegatus.
златокованъ adj. χρυσότευκτος ex auro factus men.-vuk. typ.-chil. - свѣщникь sabb. 200. книгы -ниы sabb. 201. -нна троуба laz.
златоковачь m. aurifex.
златокрилатъ adj. χρυσόπτερος aureas alas habens domet. sabb. 136.
златокрилъ adj. aureas alas habens hom.-mih. per. XXVII.
златокрильнъ adj. χρυσοπτέριξ aureas alas habens man.-vost.
златокоузньць m. aurifex.
златолюбивъ adj. auri amans misc.
златолюбиѥ n. φιλαργυρία auri amor op. 2. 2. 115. 199. 399. tur.
златолюбьць m. φιλάργυρος auri amans op. 2. 2. 115. 134.
златоносивъ adj. χρυσοφόρος aurum ferens sup. 336.

златоносьнъ adj. aurum ferens prol.-mart.
златообразьнъ adj. χρυσοειδής auri speciem habens -но слъньцѥ hom.-mih. -нѣ очи.
златообоуздангъ adj. auream habenam habens chrys.-lab.
златоодеждьнъ adj. χρυσόπεπλος aurea veste indutus.
златопечатьнъ adj. χρυσόβουλλος auream bullam habens mon.-serb. -но слово prol.-mart. -на повелѣ sim. II. 2. -тлѣнь mon.-serb. pro -тълѣнъ.
златописанъ adj. auro pictus зданиѥ -prol.-mart.
златоплетенъ adj. ex auro plexus -на одежда prol.-mart.
златопоꙗсьнъ adj. aureum cingulum habens chrys.-lab.
златопрѧдьнъ adj. χρυσοΰφαντος ex auro textus.
златорѣчивъ adj. χρυσορρήμων aurea verba dicens ant.-hom.
златосиꙗньнъ adj. auri splendorem habens.
златословесьникъ m. aurea verba dicens ant.-hom. 185. op. 2. 2. 424.
златословесьнъ adj. aurea verba dicens ant.-hom.
златословъ adj. aurea verba dicens; χρυσόστομος aureum os habens; Χρυσόστομος Chrysostomus alex.
златострoуи adj. aurifluus - рѣка azbuk. -строи op. 2. 2. 279. libri cuiusdam nomen.
златострoуништь m. χρυσορρόου, χρυσορρόιου aurifiui filius, ni fallimur генадеи зовомыи -ичь op. 2. 2. 505.
златострoуинъ adj. aurifluus.
златотворьнъ adj. ex auro factus.
златотечьнъ adj. aurifluus typ.-chil. -ченыи нилъ alex.-mih. 46: recte fortasse -ченьнъ.
златоточьнъ adj. aurifluus.
златотъканъ adj. ex auro textus mir. par.
златооустовъ adj. poss. Χρυσοστόμου Chrysostomi op. 2. 1. 36. pan.
златооустъ adj. Χρυσόστομος Chrysostomus aureum os habens sup. pat. prol.-mih. krmč.-mih.
златооустьнъ adj. χρυσόστομος aureum os habens ant.-hom.
златооустьць m. Χρυσόστομος Chrysostomus, aureum habens os prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. men.-mih.
златохрамьнъ adj. auream domum habens въ величьства мѣсто прѣзорива смѣренъ видимъ, въ златохрамна мѣсто оузъкохрамьнъ hom.-mih. 65.
златохранильница f. aerarium.
златохытрьць m. aurifex chrys.-lab.
златочрѣнъ vera forma, genus et significatio nobis ignota оуслышимъ прилежно, что ѥвангелисть глаголеть, ꙗко во юже златочрѣньми себе сьдрьже ant.-hom. 183.
златоꙗзычьнъ adj. χρυσόγλωττος auream habens linguam.
златъ adj. χρυσοῦς aureus sup. krmč. иоаньнъ златыи ѥзыкомь и оусты dioptr.-lab. -тами нитьми svjat.
златьникъ m. νόμισμα numus men.-vuk. -тн- cyr. 8. krmč. krmč.-mih. man. leont. ichn.
златьница f. νόμισμα numus -тн- men.-leop.
златьнъ adj. χρυσοῦς aureus sup. - въходь men.-mih. -на оутварь hom.-mih. -на вина krmč.-mih. 211. множьство -ное sabb. 60.
златѣница f. ἴκτερος icterus op. 1. 93. nsl. zlatenica cicindela, flava bilis, morbus regius.
злачьникъ m. χλοηφόρος gramineus.
злачьнозарьнъ adj. virens земли -на men.-vuk.
злачьнъ adj. χλόης graminis pat. hom.-mih. χλοερός virens prol.-cip. men.-vuk. -но мѣсто dioptr.
злити, злѭ, злиши vb. κακίζειν affligere не своѭ тварь злѧ io.-dam. золѧще ibid.
зло n. ἀδικία iniquitas gen. 44. 16. op. 1. 21. - глаголати комоу κατηγορεῖν accusare op. 2. 78.
зло adv. male, difficulter - мимоходе adj. δυσπόρευτος difficilem habens transitum - дешоую тьмьницоу prol.-mart.
злоба f. κακία, πονηρία malitia cloz sup. men. vuk. зъл- cloz I. 87. 174. 189. 401. 431. 635. sup. bon. antch. svjat.-mat. золоба svjat.-op. 2. 2. 393. зьл- antch. nota nsl. zlob adj. saevus: sta silno zloba bila trub. zlobost, zlobota furor trub.
злобивъ adj. malus greg.-lab. μνησίκακος iniuriae acceptae memor ant. зъл- antch.
злобити -блѭ -биши vb. contumelia afficere идолы -бе prot.-mart. vituperare sup. odisse mon.-serb. - сѧ ὀργίζεσθαι irasci prol. δυσφορεῖν aegre ferre злобѣше се на своѥго соупроуга men.-vuk. nsl. zlobiti se trub.
злобиѥ n. malitia bor. 57.
злобовати -боуѭ -боуѥши vb. malum esse ant.
злобоненавистьнъ adj. malitiam perosus dioptr.
злобытьство n. κακουχία mala conditio.
злобь f. κακία, πονηρία malitia sup. svjat.

ant. hom.-mih. op. 2. 2. 30. зълобь svjat. sup. am. 3. 6. - proph. злобь, золобь svjat.-mat.
злобьникъ m. homo malus mon.-serb.
злобьнъ adj. κακίας malitiae ant. šiš. 186. 229. зъл- svjat.
злобьство n. malitia men.-mih. greg.-lab. gram. 260.
злобѣсие n. κακοδαιμονία infelicitas prol. δεισιδαιμονία superstitio men.-vuk.
злобѣсование n. infelicitas, uti videtur tur.
злобѣсовьнъ adj. κακοδαίμων infelix men.-vuk.
злобѣсьникъ m. κακοδαίμων infelix prol.-mart.
злобѣсьнъ adj. κακοδαίμων infelix sup. ioann. men.-leop. δεισιδαίμων superstitiosus men.-mart. зъл- sup.
зловидьнъ adj. deformis dioptr. leont. chrys.-lab.
зловодьнъ adj. difficilis rectu конь - dioptr.-lab.
зловольнъ adj. κακοθελής malevolus.
зловоние n. κακοσμία foetor dial. chrys.-lab. isaak.
зловоньнъ adj. male olens mir.
зловоньство n. malus odor men.-mih.
зловѣрие n. κακοπιστία mala fides, impietas sup. prol.-mih. sabb. 126. 147. зъл-sup.
зловѣрьнъ adj. δυσσεβής impius svjat. αἱρετικός haereticus op. 2. 2. 115. юзыци -рнии ex.
зловѣрьство n. falsa opinio sup. ἀσέβεια impietas op. 2. 2. 80. зъл- sup.
злогласование n. κῶμος convivium lascivum š.-gl. 89: fortasse pro козлогл-.
злогласьнъ adj. malam vocem habens men.-mih. dioptr.-leop.
злогнѣвьнъ adj. βαρύθυμος iratus -вная мечка man.-vost. 1. 422.
злодръжие n. malus corporis habitus, fortasse isaak. cf. καχεξία isaak.
злодѣй m. κακοῦργος, κακοποιός maleficus ostrom. bon. sup. hom.-mih. šiš. 195. 220. misc. - своюмоу животоу krmč.-mih. - врагъ bor. 13. зъл- ostrom. sup. zlodeju, -deiem, -dgem fris. nsl. zlodi; zlodejem trub. lit. zladêjus e slav.
злодѣивъ adj. κακοῦργος maleficus pat. men.-mih. prol.-mart.
злодѣйнъ adj. κακότεχνος maleficus sup. pyrg. zlodeine fris. зъл- sup.
злодѣйскъ adj. κακούργων maleficorum sup. зъл- sup.
злодѣйство n. κακουργία maleficium зъл-sup.
злодѣйствовати *-воуѭ -воуюши vb. κακουργεῖν malefacere krmč.-mih. men.-vuk.
злодѣйствьнъ adj. κακουργίας improbitatis pat. prol.-cip. -ствьно мѣсто men.-vuk. maleficus - чловѣкъ mir.
злодѣйца f. malefica nom.-bulg.
злодѣлатель m. κακοῦργος malefactor pat.
злодѣлательникъ m. κακεργάτης maleficus men.-vuk.
злодѣлние n. κακουργία maleficium pat.
злодѣяние n. κακουργία, κακοπραγεῖν maleficium svjat. ant. зъл- sup.
злодѣяти -дѣѭ -дѣюши vb. κακουργεῖν maleficum esse.
зложизние n. κακοδαιμονία infelicitas зъл-greg.-naz.
злозрачьнъ adj. deformis leont. men.-mih.
злоименитъ adj. κακώνυμος mali nominis men.-vuk. prol.-mart.
злоименьнъ adj. κακώνυμος mali nominis.
злоимѫштьство n. κακουχία mala conditio.
злокъзнивъ adj. κακότεχνος malignus ant.
злокъзние n. κακοτεχνία malignitas ant. δυσμένεια malevolentia prol.-cip. men.-vuk.
злокъзньнъ adj. κακότεχνος astutus sup. - диꙗволь sim. I. 7. зъл- sup. sborn. antch.
злокъзньство n. κακοτεχνία malignitas житейско - prol.-mart.
злолютьнъ adj. crudelis -тно искоушение mon.-serb.
злолютьнѣ adv. crudeliter -тнѣ clim.
злолютьство n. crudelitas men.-mih.
зломрачьнъ adj. maurus leont.
зломыслити -шлѭ -слиши vb. male cogitare отъ -слещиихъ ми sim. I. 29.
зломыслие n. malevolentia hom.-mih. ἐπήρεια iniuria - вражие men.-mih.
зломыслъ adj. malevolus chron. 1. 184.
зломысльнъ adj. κακόνους malevolus mon.-serb. -на жена svjat.-mat.: male δυσειδής formis men.-vuk.
зломысльць m. κακόνους malevolus prol. ἐπίβουλος insidiosus prol.-cip. men.-vuk.
зломѫдрьнъ adj. κακόφρων malevolus.
зломѫдрьць m. κακόφρων malevolus.
злонавычение n. male doctum esse pat.
злонарочьнъ adj. indecorus ber.
злоначѧльникъ m. mali auctor leont.
злоначѧльнъ adj. malum incipiens - врагъ leont.
злоненавидьць m. mali osor.
злонравие n. κακοήθεια malignitas prol sabb. 177. men.-vuk. mon.-serb. δυσκρασία intemperies men.-vuk. κακοδοξία ignominia prol.-mart. злонър- sim. I. 25. šiš. 48 зъл- io.-clim.

злонравъ adj. δύσκολος morosus men.-vuk. - **клирикъ** leont.
злонравьнъ adj. κακοήθης malignus sup. 128. men.-mih. φαυλότροπος pravos mores habens man.
злонравьство n. pravi mores kozm.
злонравьствовати -воужь -воуюши vb. malignum esse.
злообразити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ἀσχημονεῖν indecore agere šiš. 89. 238. apost.-syn.
злообразиѥ n. dedecus psalt.-int.
злообразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ἀσχημονεῖν indecore agere op. 2. 2. 117. ant. - **сѧ** op. 2. 2. 348.
злообразьнъ adj. ἀσχήμων indecorus.
злообычьнъ adj. male moratus - **шепотникъ** vost. 1. 134.
злопамѧтьникъ m. iniuriae memor vost. 1. 216. gr. μνησίκακος.
злопамѧтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. iniuriae memorem esse psalt.-int. gr. μνησικακεῖν.
злопишьнъ adj. significatio nobis ignota **лишника -пишнаго гроунеса** frag.-serb. cf. **мѫкъкопишьнъ**.
злоплодьнъ adj. malos fructus habens misc.
злопокоривъ adj. δυσπειθής refractarius.
злополоучениѥ n. κακοτυχία infelicitas.
злополоучьнъ adj. infelix par.
злополоучьствовати -воуѭ -воуѥши vb. κακοτυχεῖν infelicem esse.
злопоминаниѥ n. iniuriae memoria tur. gr. μνησικακία.
злопоминати -наѭ -наѥши vb. iniuriae memorem esse tur.
злопомьнивъ adj. iniuriae memor mir. par.
злопомьнѣниѥ n. iniurae memoria dioptr. prol.-vuk.
злопострадати -ждѫ -ждеши vb. κακοπαθεῖν vexari šiš. 244.
злопотрѣбиѥ n. abusus men.-mih.
злорадостьнъ adj. aliorum calamitate gaudens prol.-cip. gr. χαιρέκακος.
злоразоумиѥ n. κακόνοια malevolentia.
злорасльнъ adj. κακοφυής pravus krmč. -**на ѥресь** krmč.-mih.
зloратьнъ adj. δύσμαχος vix expugnabilis, difficilis **брани -тьны** man.
зloристаниѥ n. malus cursus -**рыс-** ber.
злородьнъ adj. malum genus habens, perniciosus: opponitur **добродьнъ**, cui sensus euxinus (pontus) tribuitur chron.
злорѣчивъ adj. κακορρήμων maledicus.
злорѣчиѥ n. ὕβρις iniuria hom.-mih. ber.
злославити -влѭ -виши vb. κακολογεῖν obtrectare.
злославиѥ n. κακολογία obtrectatio; κακοδοξία ignominia men.-vuk.
злославьнъ adj. κακόδοξος ignobilis.
злословесити -шѫ -сиши vb. κακολογεῖν obtrectare ostrom.
злословесиѥ n. κακολογία obtrectatio ant.
злословесовати -соуѭ -соуѥши vb. obtrectare **зъл-** antch.
злословити -влѭ -виши vb. κακολογεῖν calumniari ant.-hom. nom.-lab.
злословиѥ n. κακοδοξία ignominia prol.-vuk.
злослововати -воуѭ -воуѥши vb. obtrectare.
злослоутиѥ n. infamia ber.
злосмрадиѥ n. foetor svjat. chrys.-lab. mir.
злосмрадьникъ m. κακόσχολος malas res agens prol.-cip. men.-vuk.
злосмрадьнъ adj. κάκοσμος malum odorem spirans prol.-vuk. isaak.: minus recte δυσειδής deformis men.-vuk.
злосрьдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. irasci bell.-troj. 32.
злосрьдиѥ n. ira, fortasse.
злосрьдьць m. malevolus: e coniectura **вьсегда злосрьдьць прѣбываеши** alex.-mih. 113.
злоствиѥ n. dolus **есть загиноулъ отъ злоствие** gram. 287.
злостраданиѥ n. κακοπάθεια calamitas tur. ok. 63.
злострадати -ждѫ -ждеши vb. κακοπαθεῖν vexari greg.-naz. šiš. 253.
злострастиѥ n. κακοπάθεια calamitas.
злострастьнъ adj. afflictus psalt.-int. gr. κακοπαθής.
злосъвѣтиѥ n. κακοβουλία malum consilium ant. chrys.-lab. ichn.
злосъвѣтьникъ m. ὁ σκολιὰ βουλευόμενος male consulens **злосвѣти-** hes.
злосъвѣтьнъ adj. male consulens men.-vuk. chrys.-lab. - **моужь** ichn.
злосъмрътьнъ adj. κακοθάνατος misere moriens **зъл-** sup. 5. 84. 134.
злосъмысльнъ adj. malam mentem habens svjat.
злосътѫжьность f. molestia **злостоуж-**.
злосътѫжьнъ adj. molestus **злостоуж-**.
злосѣтьнъ adj. tristis, infelix: e coniectura **блоуждениы ради вьходить кь ньмь злосетны сь** men.-mih. 201.
злосѣчьнъ adj. difficilis ad secandum - **ıако адамантъ** pan.
злотворивъ adj. maleficus par.
злотворити -рѭ -риши vb. κακουργεῖν male facere **зъл-** sup.

злотворъ m. κακοποιός maleficus grom alex.-mih. 96.
злотворьникъ m. maleficus chrys.-lab. ichn.
злотворьнъ adj. maleficus nom.-mih. - **чловѣкь** dioptr. - **вѣсь** krmč.-mih. - **клеветьникь** ichn.
злотворьць m. κακοποιός maleficus prol.
злоточьнъ adj. mala fundens io.-sin.
злотрьпѣние n. κακοπάθεια molestia.
злооумие n. δυσβουλία stultitia op. 2. 2. 149. κακόνοια malevolentia.
злооумьнъ adj. κακόνους malevolus sabb. 103. men.-mih.
злохотьникъ m. κακοθελής malevolus.
злохоудьскъ adj. malus **еретичьскыѥ -скыѥ лоукы** men.-mih. 318. greg.-lab.
злохоульнъ adj. δύσφημος maledicus ioann. **-на оуста** cyr. 28.
злохоулениѥ n. δυσφημία maledicentia sbor.
злохытриѥ n. malae artes psalt.-int.
злохытрость f. κακοτεχνία malae artes.
злохытръ adj. κακότεχνος malignus mir. chron.
злохытрьнъ adj. malignus psalt.-int.
злохытрьство n. κακοτεχνία malae artes io.-sin.
злохытрьць m. κακότεχνος malignus.
злохытрьчь adj. poss. maligni krk. **ядь злохит-** ephr.-belg.
злохыштрьникъ m. malignus euchol.
злохждожьнъ adj. κακότεχνος malignus.
злохждожьскъ adj. malignus cf. **злохоудьскъ**.
злохждожьствьнъ adj. malignus greg.-lab.
злочь f. miseria par. 203. alex.: nota serb. dvjema zločim živ. 161.
злочьствовати -воую -воуеши vb. δυσσεβεῖν impium esse.
злочьстивъ adj. δυσσεβής impius dial. men.-vuk. mon.-serb. **-чтивь** prol.-mih.
злочьстиѥ n. δυσσέβεια impietas.
злочьстъ adj. malus, impius grom. **-честа моужа**: opponitur **благочьстивь** alex.-mih. 9. nsl. zločest, zločeščak habd.
злочьстьнъ adj. δυσσεβής impius **зъл-** sup. nsl. zločasten hung.
злочѧствовати -воую -воуеши vb. κακοτυχεῖν infelicem esse ioann.
злочѧстьнъ adj. κακοτυχής infelix ex.
злочѧстьнѣ adv. misere dioptr.
злоядръ adj. κακεντρεχής vafer: recte promtus ad malum **злоядрѣ** op. 2. 2. 264.
злоупоминаниѥ n. iniuriae memoria cf. **злоп-**.
злъва f. γάλως glos dial. **золовка** trigl. nsl. zava, zavična, zvična: deverji no zvične bulg. zъlvъ serb. zaova microruss. zovyća soror mariti gr. γάλως lat. glos curt. 1. 124. rad. ignota cf. tamen ztschr. 4. 399.
злъза v. **слъза**.
злъчь f. χολή fel assem. svjat.-mat. sup. 329. 369. hom.-mih. krmč.-mih. bon. antch. prol.-mih. šiš. 16. **зълъчь** ostrom. **золчь** op. 2. 2. 201. ev.-syn. a. psalt.-syn. cf. **жлъчь**.
злъчьнъ adj. χολῆς fellis op. 2. 2. 147.
злыни f. κακία malitia prol. prol.-cip. men.-vuk.
злѣ adv. κακῶς male š.-gl. 85. **зьлѣ** cloz II. 48. **о - нами** bulg.-lab. **зълѣ** ostrom. svjat. sup. valde greg.-naz. **зълѣ хытра доуша** svjat. izv 8. 76. comparat. **злѣѥ** lavr.-op. 22.
злѣдь f. malum **злεдь** mon.-serb. 22. 23. 30. 43. datio 4. 7. **злеть** 41. **зьледовати** mon.-serb. 56. croat. zled malum luč. serb. zled živ. 73. 149. zlijediti offendere.
злѣдьнъ adj. noxius glag. serb. jadno i zledno živ. 173.
злѣзена v. **слѣзена**.
злѣсловесити -шѫ -сиши vb. maledicere **зъл-** ev.-saec. xii.
злѣсловити -влѭ -виши vb. maledicere **зьл-** ev.-saec. xii.
злѣхытръ adj. astutus **зълѣхытра доуша** sborn. gr. κακότεχνος.
змарагдъ m. σμάραγδος smaragdus chrys.-lab. men.-mih. io.-sin.
змарагдьньствовати -воуѭ -воуеши vb. σμαραγδίζειν smaragdum colore referre pan.
змий m. δράκων draco sup. pent.-mih. men.-vuk. krmč.-mih. cyr.-hier. bon. hom.-mih. leont. š.-gl. 62. mon.-serb. chron. **змьй** prol.-mih. hom.-mih. sborn. cf. serb. zmaj **змей** bon. pat.-mih. **змѣй** bon. **зьмий** sim. I. 4. ioann. **зъмий** dioptr pl. nom. **зъмее** dioptr. cf. **змиа** et nsl. serb. zmaj rum. **змеу**: rad. gam ire cf. germ. slango lat. serpens.
змийка f. neuma vost.-op. 652. sbor.-kir. 33. **змениц** 34.
змийнъ adj. δρακόντων draconum man. bon. antch. sborn. **образъ** -, - **ѣдъ** svjat. - **звиздь** chrys.-lab. serpentum sup. **-но лѫкавьство** quadr. **-на кръвь** ichn. **зминъ** dioptr. **зъминъ** dioptr.
змийнь adj. poss. serpentis **еда змиего** alex.-mih. 91.
змийньць m. sensu nobis ignoto krmč.-mih. 375.
змийскъ adj. serpentis **зъмийсти съсѫди** dioptr.
змилакъсъ m. σμίλαξ smilax **-лакъсь сь-**

плєть сѧ лозѣ погоублꙗють плоды юе leont.
змирънa f. σμύρνα myrrha bon. -рна hom.-mih.
змирьно n. myrrha зьмирьно alex.-mih. 41.
змирьскъ adj. smyrnae зьм- prol.-mih. pro -рънскъ:
зминꙗ f. δράκαινα dracaena hom.-mih. ὄφις serpens ostrom. sup. men.-vuk. cyr.-hier. зьминꙗ šiš. 156. зъминꙗ dioptr. sg. gen. змьꙗ svjat. з'м- sup. nsl. zmija lindwurm metl. prip. 178. cf. змлнꙗ et змий.
змиювидьнъ adj. serpentis speciem habens psalt.-int.
змиювъ adj. poss. δρακόντων draconum pent.-mih. hom.-mih. ὄφεων serpentum men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. sabb. 49. -ви нокти alex.-mih. змиєвъ bon.
змиювьнъ adj. ὀφιώδης anguinus ant.
змиювьскъ adj. δρακόντων draconum ex.-op. 2. 1. 28. antch.
змиюимьць m. serpentem prehendens; θηρεπῳδός serpentes incantans krmč.-saec. xiii.
змиюножьнъ adj. serpentis pedes habens alex.
змиюобразьнъ adj. serpentis formam habens krmč.-mih.
змиюсѣча m. ὀφιόδηκτος a serpente morsus змьи- sir. 12. 17. - svjat.
змиюꙗтьникъ m. ὀφιόδηκτος a serpente morsus змиꙗтн- ies.-sir. 12. 13. - op. 1. 81: si per ꙗ scribis, utique erit potius qui serpentem prehendit, interprete δάκνειν et δέχεσθαι confundente.
змлнꙗ f. serpens ostrom. zlatostr. cf. зминꙗ.
змой draco раждеже сѧ жтроба змою сємоу misc. 101. cf. змий, змей, quae ibidem saepius leguntur, ita ut змой sphalma esse possit.
змрьна f. σμύρνα myrrha cloz I. 888. 889.
змоурьнъ m. smyrna -рань glag.
змоурьньскъ adj. smyrnae -раньскь š.-gl. 76.
змюрна f. σμύρνα myrrha ioann. 19. 39. - ev.-saec. xiv. lavr.-op. 46. slov.-novg. a. kryl.-mat. 12.
змюрньнъ adj. myrrhae смѣшеные змюрно io. 19. 39. - ev.-syn. a.
змѵрьна f. σμύρνα myrrha -р'на, -рна sup. -рна krmč.-mih.
змѵрьна f. σμύρνα smyrna sup. 94.
змѵрьний m. σμύρνα smyrna sup. 106. 5; 110. 9.
змѵрьновъ adj. myrrhae смишеније -рново io. 19. 39. - ev.-syn. b.
змѵрьнъ adj. σμύρνης myrrhae pro -рьньнъ š.-gl. 47.

змѵрьньскъ adj. smyrnae -рньскъ sup. 94. 95. -рьскь prol.-mih.
знакъ m. signum pam. 198. lit. znokas e pol.; žinklas; οἰκεῖος familiaris своꙗ знакы cyr.-hier.
знаменавати -ваѭ -ваюши vb. σημειοῦν signare dial. exorcizare glag. αἰνίττεσθαι alludere hom.-mih.
знаменаније n. σημείωσις designatio.
знаменатєльнъ adj. significans io.-sin. - глась chrys.-lab.
знаменати -наѭ -наюши vb. σημαίνειν significare sup. 232. σημειοῦν signare ostrom. prol. chrys.-lab. op. 2. 2. 80. σφραγίζειν obsignare sup. cloz I. 915. ostrom. op. 2. 1. 135. - пєчатьмь sup. ἐπιγράφειν inscribere men.-vuk. -нанъ ἐπίσημος insignis pent.-mih.
знаменинъ adj. significans ant.-hom. 169.
знаменитъ adj. ἐπίσημος insignis sup. men.-mih. ἐπιφανής conspicuus men.-mih.
знамениє n. σημεῖον signum ostrom. τεκμήριον testimonium šiš. τίτλος titulus hom.-mih. 208. argumentum sup. 396. σφραγίς signaculum sup. 230. -ные глаголемъ стигъ op. 2. 2. 85. cf. lat. signum.
знаменовательнъ adj. significans psalt.-int.
знаменовати -оуѭ -оуюши vb. ἐπισημαίνειν indicare sup. isaak. σφραγίζειν signare io. 3. 33. - ev. novg.
знаменоносьнъ adj. σημειοφόρος signifer men.-vuk. dial.
знаменоносьць m. σημειοφόρος signifer io.-sin. men.-vuk.
знаменьство n. signum isaak.
знамѧ n. signum psalt.-int. 76.
знаниє n. γνωστός notus psalt.-int.-saec. xii. γνωστοί, γνώριμοι noti, amici ostrom. zlatostr. ant.-hom. 160. op. 1. 236. men.-mih. luc. 2. 44. - ev.-saec. xiv. mon.-serb. familiaritas имѣюе - сь григориюмь greg.-lab.
знаньство n. γνῶσις cognitio op. 2. 2. 260. γνώρισμα indicium ant.
знатєль m. noscens.
знати, знаѭ, знаюши vb. γιγνώσκειν noscere ostrom. знаюмоу быти ἀκμάζειν florere chron. моудрость знаюмоу сьтвори сєбѣ cyr. 2. нє - ἀγνοεῖν non nosse cloz I. 162. нєзнаюмь šiš. 114. знаѭ οἶδα scio ostrom. знанъ γνώριμος notus sup. scr. džnâ zend žnâ gr. γνω lat. gnô goth. kunnan, kann ahd. knâu nosco ags. cunnan, cnavan and. knâ pruss. ersinnat lit. žin let. zin curt. 1. 135. kurd. zân Pott 2. 1. 952. 979. Bopp 1. 230: vera radix est džan, unde džnâ ztschr. 8. 254. beitr.

2. 219. altir. conn sensus ad-gen-sa cognosco ztschr. 11. 180.

знахорь m. gnarus божиꙗ великаго промысла творемь - alex.-mih. 10.

знаѥмьство n. patria misc. прѣидеть отъ своѥго -тва вь иноу землю.

зной m. καῦμα, καύσων aestus sup. pent.-mih. hom.-mih. вьзыдь вь - pat.-mih. š.-gl. 92. chron. прѣдъ зноемъ ioël 2. 6. - mat. 48. варъ и - dioptr. въ годъ зноꙗ io.-clim. посла богъ - на землю pal. прѣдъ зноемь латъкы ὡς πρόσκαυμα χύτρας vost. nsl. znoj sudor hung. znoj mi je sudo serb. znoj.

знойнъ adj. καυσώδης aestuosus pat. - день pam. вѣтръ - vost. -но καῦμα aestus hes.

зноꙗнъ adj. καυσώδης aestuosus ephr. - дьнь.

зноѥниѥ n. sudor зноениѥ ardž.

знъıль f. κάμινος caminus sir. 2. 5. - vost. cf. зной.

зобаниѥ n. edere kruš.

зобати -блѭ -блѥши vb. ἐσθίειν edere op. 1. 311. pat.-mih. de uvis krmč.-mih. typ.-nic. typ.-chil. - вино pent.-mih. - ѥчьмыкь men.-mih. - соль pam. nsl. serb. zobati scr. džabh oscitare.

зобатий adj. qui comedi potest вина -тнаго, -тьнаго vost.

зобь f. avena ant.-hom. - даꙗ krmč.-vost. nsl. serb. zob habd. bulg. zob grana cf. ngr. βρῶμι.

зобьнъ adj. saginatus конь - alex.-mih. 77. 102. 129. avenae glag.

зоволь m. cantor, e coniectura о быстрый зоволю, вь скорѣ обьтече вьсь мирь hom.-mih. 134.: radix zu: zvati.

зографъ m. ζωγράφος pictor men.-mih.

зографьскъ adj. pictoris.

зодий m. ζῴδιος zodiacus -дий еже соуть животи op. 2. 2. 298. имена зодиномъ op. 2. 1. 39. исправлениѥ -диамъ š.-gl. e gr.

зодийнъ adj. ζῳδίου zodiaci кроугъ зодѣйный op. 2. 1. 39.

зорити -рѭ -риши vb. maturum reddere зной -рить ны ꙗди vost.

зоровавель m. Ζοροβάβελ zorobabel.

зоръ m. visus на зоры (recte зоръı) идѣше ita ut videret men.-vuk. cf. на зрѣемѣ.

зорьнѣсть f. στρίφνος caro nervosa - несъживаема iob 20. 19. - proph. vocabulum obscurum cf. russ. dial. зорька inferior pars caulis pennae.

зорьнъ adj. splendidus щитъ - bell.-troj. 19

зорꙗ f. φαῦσις splendor psalt.-ven. ἀπαύγασμα splendor hom.-mih. ἀκτίς radius; αὐγή diluculum до зорь sup. šiš. 37. men.-mih. прѣжде зорь sup. до зорѧ men.-leop. бѣхоу юже зоре leont. ждавше зорь vost вь зоре in diluculo leont. зорꙗмъ въсходꙗщамъ vita.-theod. act. 20. 10. - bulg. ὄρθρος diluculum op. 1. 121: radix зр nsl. zorja; zornica zvêzda habd. zoriti maturescere cf. зарꙗ.

зракъ m. ὅρασις, ὄψις visus barl. man. hom.-mih. men.-mih. dan. 3. 19. - proph.-mat. - очию prol.-mih. - чловѣкоу отъимати chron. oculus hom.-mih. 110. слѣпыимь поновити се - hom.-mih. оутврьдити - гледающемоу krmč.-mih. εἶδος forma - чловѣчь chrys.-lab. ant. dial. ὄψις facies sup. ἰδέα idea ostrom. contemplatio sup. μορφή forma, species sup. hom.-mih. io.-dam. - божий sabb. 255. - чрьнь sabb. 191. отъ зрака свьтеща се š.-gl. 62. - лица pam.: rad. zrk a vera rad. zr. nsl. zrak aër habd. hung. zrklo pupilla meg. zrkalo rib. croat. zraka radius verant. serb. zrak, zraka, zdraka, ždraka, ždraknuti.

зрачити -чѫ -чиши vb. spectare на землю - ex.

зрачьнъ adj. visus -чна сила krmč.-mih. 350. acute cernens -чьна птица de aquila proph. πολύμορφος multiformis ant.

зримъ adj. visibilis sabb. 34.

зритель m. ὁρατής spectator pat. oct. богь велей - chrys.-lab.

зрительнъ adj. θεωρητικός theoreticus dioptr. - оумъ isaak.

зръно n. κόκκος granum sup. зерно op. 2. 2. 95. ῥώξ acinus esai. 65. 8. - proph. - винограда lev. 19. 10. - pent.-mih. зрьно, зьрьно ostrom. зьрно io.-clim. lat. granum lit. žirnis erbsen goth. kaurn ahd. korn, kerno cf. scr. džř conterere ztchr. 7. 174. et желѫдь.

зрънобѥрьнъ adj. ῥαγολόγος acinos legens georg.

зрънобѥрьць m. ῥαγολόγος acinos legens io.-clim. op. 2. 2. 199. σπερμολόγος qui frugibus vescitur ex. добрый - зрѣлаꙗ зрьна ꙗды ioann. добрый зернобѥрець clim. 137.

зрънъце n. κόκκος granum trêb. 116.

зръцало n. εἴσοπτρον speculum hom.-mih. pat.-mih. dioptr. š.-gl. 84. зрьц- svjat. sup. -цѣло pat.-mih. nsl. zrcalo habd. croat. zrcati spectare luč.

зръцальникъ m. σκοπός speculator ier. 6. 17. - proph. mat. lit. zerkolas.

зрѣлиште n. theatrum -ще alex.

зрѣлъ adj. πέπειρος maturus sup. класъ - hom.-mih. pent.-mih. зьрѣлъ sup. io.-

clim. nsl. zrêl, zdrêl serb. zreo, ždreo: rad. džř conterere, vere igitur mollis.

зрѣниѥ n. ὄψις, ὅρασις visus ant. dial. io.-sin. cant. 1. 14. - **лица** προσωποληψία personae rationem habere šiš. 55. ὁρᾶσθαι videri op. 2. 2. 298. **зьр-** antch. op. 2. 2. 298.

зрѣниѥ n. maturari pat.

зрѣти, **зрьж**, **зриши** vb. βλέπειν, θεωρεῖν, ὁρᾶν, ἀτενίζειν spectare ostrom. hom.-mih. chrys.-lab. **зри толкованиꙑ сєго** lavr.-op. 32. **крьмьници пристаништꙑ зрєть** hom.-mih. 104. **аще гроба зрє нє исправиши житиꙗ своѥго** hom.-mih. **зрѧ опакꙑ** ὀπισθοφανῶς a tergo apparens gen. 9. 23. - op. 1. 14. **зримъ** visibilis sabb. 34. nota **на зрѣємѣ** chron. 1. 197. **зрѣємо** 59. **зрѣнимо** 222. vita-theod. **зрѣмо** bor. 54. **зьрѣти**, **зьри**, **зьрѧ** etc. cloz I. 165. 182; II. 44. 60. ostrom. sup. **зъри** sup. nsl. ozrêti se: nota croat. zorah luč. russ. **вздрало солнце** cf. pol. zazdrość rum. **зъреск** scr. ghr lucere lit. žurêti videre ir. grian, grith cymr. sol ztschr. 4. 354.

зрѣти, **зрѣѭ**, **зрѣѥши** vb. περκάζειν maturescere **плодъ зрѣєтъ солньцємъ** ex. maturum reddere russ.: Pott 1. 152. contulit scr. çrâ.

зоугра҄фъ m. ζωγράφος pictor men.-mih. alex.-mih. 142.

зоугра҄фьскъ adj. zographicus pyrg.

зоудологъ adj. γονορρυής seminifluus, gonorrhoea affectus 2. reg. 3. 29. - vost. vocabulum obscurum.

зоука f. βούτομον carectum iob 8. 11; 40. 16. - op. 2. 1. 58. cf. **жоукъ** et lat. iuncus.

зоукъ m. sonus š.-gl. 42. 88. croat. zuk tinnitus verant. cf. **зъıпаниѥ**.

зоуница f. vestis genus **диаконь носєштий зоуницѫ на рамѣ, то єсть стлъпъ свєтиꙗхь отьць; зоуница на двоє прѣпоꙗсаниꙗ** misc. 77. **богородица дадє ѥмоу (домѣ) зоуницоу** nom.-barb. **-цоу на рамѣ носить** nom.-barb.

зъватай v. **зватай**.

зъвати v. **звати**.

зъвъ m. vocatio man.

зъданиѥ v. **зьданиѥ**.

зъло vocabula a **зъло** incipientia quaere sub **зло**.

зълъ adj. κακός, πονηρός malus cloz I. 402. II. 91. sup. svjat. - **въззоромь; зъла вонѣ** antch. **зло срьдьцє** alex.-mih. 78. **зални** pro **зълꙑѩ** š.-gl. 85. **зєла жєна** 95. crudelis sup. ἐπίβουλος insidiosus sup. 294. σαπρός ostrom. **зъла сѧ дѣꙗти** μαίνεσθαι furere act. 12. 15. - vost. comparat. **зълѣй** nsl. zel, zli rib. serb. zlica prava femina živ. 30. zlić pravus homo ibid. 155. cf. scr. džur.

зълъ f. κακία malitia hom.-mih. svjat.-mat. sup. io.-clim. greg.-naz. io.-dam. antch. op. 2. 2. 79. 260. 298. πονηρία malitia hom.-mih. **зълии** svjat.-mat. κάκωσις molestia zlatostr. κακουχία morbus sup. 238: nota **зольѭ** antch. **зьль** sup.

зъльнъ adj. κακός malus ex. **зольнъ** op. 2. 2. 79.

зъльць m. diabolus **старый злєць** vost.

зъмий v. **змий**.

зъмийскъ v. **змийскъ**.

зъмиꙗ v. **змиꙗ**.

зъıбаниѥ n. vacillatio **-ньѥ** sup. 451. 24.

зъıбати -блѭ -блѥши, raro **-баѭ -баѥши** vb. σαλεύειν, σείειν agitare - **главоу** io.-sin. - **главою** op. 2. 2. 508. chrys.-lab. **дрѣвєса оть вѣтра зъıблѥма** io.-sin. - **сѧ** κλονεῖσθαι commoveri, vacillare sup. 297. cloz I. 683. bor. hom.-mih. **мѣстоу томоу** - vost. **зъıблюшти сє главѣ пароѭ** chrys.-lab. **-бєть сѧ зємлꙗ** svjat. περιφέρεσθαι circumferri **оупивъшє сѧ -блахѫ** sup. 297. ἀράττεσθαι illidere sup. 66. Bopp 1. 152. contulit scr. kšubh, quod goth. est skiuban orient 1. 520. ztschr. 4. 23. nsl. zibati; zibel f.; zibka cunae habd.

зъıбєжь m. περικλονεῖσθαι concuti **на зъıбєжи соуть народи градниı** vost.

зъıбъка f. cunae glag.

зъıпаниѥ n. κραυγή clamor hom.-mih. cf. zu, unde **звати** et **зоукъ**: russ. **зепать** et pol. ziepać confer cum **зи** hiare.

зьданиѥ n. οἰκοδομή aedificatio ostrom. κτίσμα structura sup. πλάσμα creatura šiš. 61. vost. 1. 111. creatio - **мироу** svjat. πλαστούργημα creatura op. 2. 2. 301. πλινθεία laterum fictio greg.-naz. exod. 5. 8. - kruš. **зъд-** sup. ostrom. op. 2. 2. 301.

зьданъ adj. ὀστράκινος testaceus: κεράμου e terra figulari factus vost. **въ -нѣмь ѥстьствѣ** svjat. **зъданъ съсоудъ** sborn. **съсоудꙑ зданꙑ** vost.

зьдань f. οἰκοδομή aedificatio zlatostr. vost. 1. 359.

зьдарь m. κεραμεύς figulus ant. op. 2. 2. 53. **зъд-** cyr.-hier.

зьдатєль m. πλάστης fictor, creator sup. greg.-naz. aedificator bor. 86. **зъд-** sup.

зьдати, **зиждѫ**, **зиждєши** vb. aedificare **зъд-** sup. 150. 208. 324. **з'д-** sup. 434.

зьдє adv. hic **нꙑ сь - тєраѭштє** alex.-mih. 75. cf. **сьдє**.

зьдитєль m. conditor misc.-serb.

зьдословьникъ m. conditor georg.

зьдъ m. κέραμος terra figularis zlatostr.-saec. xvi. ὄστρακον testa op. 1. 109. dan. 2. 35. - proph. mat. **здѣ** op. 2. 2. 114. τοῖχος murus azbuk prol.-mart. pat. **на зодѣ** men.-leop. **прѣзь зьдь глєдати** alex.-mih. 67. e **съ** et **дѣ** con-dere: male **здо**.

зьдь f. ὕλη materia ant.-hom. 165. pat.-šaf. **зъди гнилъı** psalt.-int.-saec. xii.

зьдьць m. τέκτων faber prol.-cip. men.-vuk. οἰκοδόμος aedificator kruš.

зьдьчий -чиѩ m. οἰκοδόμος aedificator men.-mih. chrys.-lab. op. 2. 2. 53. κτήτωρ possessor dial. faber ber. **зъдчий** op. 2. 2. 127. **зодчий** cyr.-hier. azbuk. alex. **зьдичий, здєчий** vost.

зьдѣнъ adj. ὀστράκινος testaceus ant. πήλινος luteus georg. κεράμου figularis kruš. **зъд-** vost. πλίνθου laterarius mich. 7. 11. - proph.

зьдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. indere **ꙗко и зьдѣти имє ѥмоу бєзьоумьнь** men.-mih. 197: recte **сьдѣти**.

зьрѣлъ v. **зрѣлъ**.

зьрѣти v. **зрѣти**.

зѣвнѫти -нѫ -нєши vb. oscitare 4. reg. 4. 35. op. 1. 170.

зѣкръ adj. γλαυκός caesius per. lvi. ex. - **очима** lavr.-op. 15. **антиохъ зѣкрый природомь нєраксъ** per. xcviii. cf. **зєкръ, зєркъ**.

зѣло adv. λίαν, μάλα, σφόδρα, σφοδρῶς, πολλῷ valde sup. ostrom. - **рано** ὄρθρου βαθέως ostrom. - **пачє** sup. **зало** pat.-mih. nsl. zlo: cf. zalo nimis et zal pulcher et **зѣлоу**.

зѣлоопъıтьство n. ἀκρίβεια cura: male, adv. **зѣло** respondente ἀκρι- svjat.-op. 2. 2. 397.

зѣлопъıтьнъ adj. ἀκριβής accuratus **-пъıти-** op. 2. 2. 54.

зѣлость f. σφοδρότης vehementia ant.-hom. op. 2. 2. 431. marg. - **гласа**, - **громовъ** isaak.

зѣлоцѣньнъ adj. πολύτιμος pretiosus matth. 13. 46. - ev. novg.

зѣлоу adv. valde **бєзчьстивь ѥси** - sabb. 106. cf. **зѣло**.

зѣлоуто adv. λίαν valde - **таковоє посѫждєньє** cloz. I. 140. cf. **зѣлоу** et seiunges fortasse **зѣлоу** et **то**: cf. tamen etiam Kopitarii notam, qui de slovacismo et de gr. ζηλωτός cogitavit.

зѣлъ adj. σφοδρός vehemens hom.-mih. io.-clim. **звѣрь зьль и зѣль** gen. 37. 20. - kruš. **-лъıѩ любвє** ev.-theoph. **до зѣла** valde bon. dioptr. bell.-troj.

зѣльно adv. ἄκρως valde men.-mih. men.-vuk.

зѣльность f. vehementia ber.

зѣльнъ adj. ὁ πάνυ eximius men.-vuk. σφοδρός vehemens dial. pat. - **нєдоугъ** vost. **-ноѥ сьхода дьждьнаго** chrys.-lab. **-но тєчєниѥ** io.-sin. **-на лоуньвь** sabb. 129. **-на свѣтлость** ok. 61. **-на скрьбь** mon.-serb. πολύς multus **вь словєсѣхь** - **вѣшє** men.-vuk. **-наѩ** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost. op. 653.

зѣльнѣ adv. valde io.-sin. ber.

зѣльство n. σφοδρότης vehementia chrys.-lab. apost.-syn - **брани** isaak. - **водноє** ev.-theoph. - **вѣтриѥ** vost.

зѣльствовати -воуѭ -воуѥши vb. vehementem esse **-воуѥть грѣхъ** chrys.-lab.

зѣница f. κόρη pupilla svjat. sup. krmč. ioann. cyr. 30. men.-mih. man. antch. - **очьна**. - **очию**: male **зєи-** hom.-mih. derivabis a **зѣ** pro **зрѣ**: cf. russ. **позѣть** videre **зѣньки** oculi cf. let. acu dzirnums.

зѣниѥ n. oscitatio io.-clim. **зѣан-** antch.

зѣꙗти v. **зиꙗти**.

забати -блѭ -блѥши vb. ἀνατέλλειν, φύειν germinare **корєнь горєсти гора забла** cyr.-hier. **прѣждє заблєє** προανατέλλων proph.: male apud. vost. sub **забсти**.

забити -блѭ -биши vb. facere ut progerminet **-бить мъıсли нєлѣпъıѩ** antch.

заблица f. fringilla trigl. nsl. serb. zeba.

забль f. βλάστημα germen antch. op. 2. 2. 260.

забнѫти -нѫ -нєши vb. βλαστάνειν germinare **сѣма забьнєть** marc. 4. 27. - ev. saec. xii. vost. serb. zenuti germinare stul. lit. žembêti, žembu id.

забсти -бѫ -бєши vb. καταξαίνειν dilacerare sup. 296. 6. frigere, congelari **ѥзєро зєбѣашє** hom.-mih. 186. cf. scr. džambh occidere, destruere ztschr. 1. 123. et **жѫбъ**.

зать m. γαμβρός gener sim. II. 4. leont. νυμφίος sponsus sup. svjat.-op. 2. 2. 403. nom.-bulg. ex.-op. 2. 1. 21. sg gen. **зати** sim. I. 21. II. 4. krmč.-mih. sabb. 207. men.-mih. **зѧти** russ. dat. **-ти** krmč.-mih. **-тоу** men.-vuk. **зєтєви** sabb. 207. russ. **зѧтю** voc. **-тоу** dioptr.-lab. loc. **-ти** sabb. 206. russ. **зєтѣ** men.-vuk. pl. nom. **-тиѥ** pent.-mih. pruss. acc. ginnins lit. gentis consanguineus ztschr. 11. 14.

затьнь adj. poss. νυμφίου sponsi **-тєнь** bar. 2. 23. - proph. **-тнѧ любъı** vost.

затьство n. affinitas.

зѫбовъ adj. dentium хапании (male храп-) зоубова misc.-serb.

зѫбоıадь f. morsus зелие, оуреканиıе еретикомъ, зоуб-, вои съ родители per. 34. 29. cf. -ıажда.

зѫбоıажда f. morsus зоубоѣ- sbor.-kir. 52. cf. -ıадь.

зѫбрь m. bos iubatus; urus trigl. πύγαργος pygargus deut. 14. 5. зебрь, рекъше идропось misc. 8. сирьıанинь зъбрь есть misc. 84. russ. зубръ pol. zubr e russ. sumtum rum. зъмбрѹ urus, bos iubatus notabis byzantinorum ζόμπρος: ἡμεῖς εἴδομεν τραγέλαφον ἐλθόντα ἀπὸ θράκης εἰς τὸν οἶκον καίσαρος, ὃν ἐκάλουν ζόμβρον Bötticher, Arica 51. e Morelli bibliotheca manuscr. 1. 59. ζοῦμπρος: ζῶον δὲ οὗτος τὸ μέγεθος ὑπὲρ ἄρκτον μυθικὴν καὶ πάρδαλιν στικτήν, κατὰ τοὺς ταυροσκύθας φυόμενον καὶ τρεφόμενον duc. e Niceta Andron. lib. 2. n. 6: differre videntur lit. stumbras let. sumbrs Pott 2. 1. 808. cf. тоуръ.

зѫбъ m. ὀδούς dens: ridicule до зоубь addentes šaf.-glag. 78. зоубъ слоновъ ex.-op. 1. 17: olim. зѫбръ cf. nsl. zuberiщe gingiva habd. zebrne rum. зъмбри dentes lupini scr. džambhas gr. γόμφος dens curt. 1. 125. cf. gr. γαμφαί, γαμφηλαί; γιμβάναι, quod apud hes. per ζεύγανα explicatur, frenum fortasse significans ahd. chempen ags. camb pecten: radix зѧб dilacerare: nota čech. zubadlo frenum magy. zabola, zabla et lit. žaboti frenare.

зѫбьнъ adj. ὀδόντων dentium sup. -на болѣсть prol.-mart.

И.

и decima alphabeti palaeo-slovenici littera, иже dicta, glagolitice numerum x, cyrillice vero numerum viii indicans.

и pron. cum же iunctum omnes casus habet, absque же nominativo non usurpatur a) is: sg. acc. и et post praeposs. ь e jъ: въ нь male въ онь pro во нь. saepe genitivo vel dativo casu additur pronomini свой: α) жена отиде вь свою ıеıе dioptr.-lab. тако сътворишѧ вьси свои ıеıѧ сѫродьници mir. 84. крьсти се самь и свои ıемоу вьси καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες šiš. отъ своихъ ıемоу дроугов pat.-bulg. по своıей ıемоу воли hom.-mih. вы свои ıемоу невѣрьствьни ıесте greg.-lab. оть своихь ıемоу рабь prol.-mih. о сынѣ своıемь ıемоу ıесть šiš. 212. свой наречени ıемоу монастирь sabb. 51. β) приидоше въ свою нихь pat. въ своıѧ имъ люди cloz I. 77. свои имь приидоше greg.-lab. своıей имь погибѣли ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν šiš. 204. своимь имь грѣхомь τῷ αὐτῶν παραπτώματι šiš. 64. своимъ имъ ıазыкомъ sup. 19. b) ὅς qui: α) за ние διότι quia šiš. 15. 42. 46 55. 66. 96. 104. 119. 154. 179. 190. 195. 199. 218. 250. sabb. 119. 140. 148. 204. за ние бы глаголати вамь διὰ τοῦ λέγειν ὑμᾶς šiš. 191. за ние не имѣти διὰ τὸ μὴ ἔχειν šiš. 182. за не ὅτι, ἐπεί, ἐπειδή quoniam cloz I. 210. 289. 290. 451. II. 36 39. за ние ὅτι, καθότι, ἀνθ' ὧν quia ostrom. bus. 38. за не chron. за неже per. nsl. nje trub. psal. 119. im quia prip. 38. межю ними per. 31. β) и additur aliis pronominibus nsl. onudaj prip. tedaj, kaj etc. и pronominibus adiunctum cf. cum scr. i, it gr. ι lat. umbr. i ztschr. 3. 390. mey. 1. 335. на оноуй странѹ alex.-mih. 89. nota ал-и-мь кой дио mon.-serb. 349. ню pro ıею dual. hom.-mih. го pro ıего bell.-troj. 10. 16. 29. моу pro ıемоу 1. 8. 16. ga fris. lit. let. jis; jo enim; je si curt. 1. 606. mey. 1. 333. c) иже ὅς qui ise fris. - аще hom.-mih. - колиждо quicunque glag. ıеже: оже svjat. pro articulo sup. 17. 57. 58 etc. прѣжде еже издръвати сѧ изъсъше πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι vost. 1. 300. имьже ὅτι quod cloz II. 116. hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 26. op. 2. 2. 287. svjat. ἐπεί quia op. 2. 2. 305. ἐπειδή quia svjat. sup. op. 2. 2. 55. 81. 117. 203. 305. ex.-op. 2. 1. 26. ἐπειδήπερ quoniam sup. 383. διότι quia ex.-op. 2. 1. 26. svjat. γάρ enim op. 2. 2. 305. по ниеже quia po nese, bo nese, po ngese fris.

и conj. καί et; etiam sup. 1. 13. 17 etc. omittitur: гради вижды ἔρχου καὶ ἴδε š.-gl. 49. въстани возьми одръ свой bus. 58. postponitur coniunctioni акы, ıако: данли азь пльти не ношоу ıакоже и вьси leont. cf. sup. 105. 189. praefigitur praepos до: оть краıа чрьтога даже и до краıа ıего men.-vuk. даже и до костий сьдраше

prol.-mart **и до ногоу** chron. 1. 218. **и до вечера** chron. 1. 223. **и до смерти** chron. 1. 229. tur. **и до дьньсь** per. 2. 18. **доже и до сего дьне** šiš. 5. **и до сего дне** per. 47. 70. chron. 1. 68. **даже и до нынꙗ** cyr. 1. **и до коний и до скота** per. 89. **и до велика** chron. 1. 192. **и до всего** chron. 1. 163. cf. μέχρι καὶ τοῦ φρέατος acta patr. 2. 418. **и - и** et - et **и здешнꙗго и тамошнꙗго отъпаде** chrys.-lab.

иакинѳъ m. ὑάκινθος hyacinthus man. 126. chrys.-lab.

иаковъ m. ἰακώβ iacob sup.

иасписъ m. ἴασπις iaspis svjat.-mat. 10. bus. 263.

иаспъ m. ἴασπις iaspis pent.-mih.

ибо conj. καὶ γάρ etenim sup. 76. 405. 408 etc. ostrom. **ибо ѣдѧтъ** cloz I. 337. male pro **оубо** πάντως sup. 347. 18. nota **ибо свѣтильникомъ сѫштемъ** καὶ ταῦτα λαμπάδων οὐσῶν cloz I. 166. **ибо** καί τοι γε quamvis hom.-mih. **ибо и** καίπερ quamquam greg.-naz. cf. καὶ γάρ etenim.

ива f. salix trigl., ubi etiam **ивина, ивка, ивный** lit. let. êva faulbaum beitr. 2. 176.

иванишь m. nom. propr. asên 54.

ивановъ adj. poss. ἰωάννου ioannis š.-gl. 62.

иванъ m. ἰωάννης ioannes op. 2. 1. 35; 2. 2. 285. mat. 32. 41. **иванко** chron.

иверинъ m. ἴβηρ iberus **-ри** pl. n. cyr. 21. **-овень** misc. **вь ивере шьдь** men.-vuk. **-рѣхь** ibid. **ивѣры** pyrg. **ивири** man.

иверьскъ adj. ibericus krmč.-mih. misc. men.-vuk. **-рс-** sabb. 43. **-рскый кнѧзъ** ἰβηράρχης iberorum princips man. **ивир-** mir.

ивинъ m. ἶβις ibis: sic scribendum videtur pro **вининь** deut. 14. 16. et **воинь** levit. 11. 17. - pent.-mih.

ивиропиштьнъ adj. ἰβηρότροφος ab iberis nutritus **-щьнъ** man.

ивиринъ v. **иверинъ**.

ивирьскъ v. **иверьскъ**.

ивлъга v. **влъга** nsl. volga cf. tamen russ. **иволга**.

ига conj. ὅτε quando sabbae-typ.

игднꙗ v. **игоднꙗ**.

игемоновъ adj. poss. ducis bus. 48. prol.-mart. men.-vuk.

игемонъ m. ἡγεμών dux: habes etiam **игѥмонь** men.-vuk.: cf. **гѥена, гѥоргиѥ, гѥрасимь** etc.

игемоньство n. ἡγεμονία imperium prol.-mart. **игѥм-** men.-vuk.

игла f. ῥαφίς acus dial.-šaf. pyrg. adde **иглодѣлꙗ** trigl. nsl. igla croat. jagla verant. oserb. jehła, johła skr. agra; differt a lat. acus ztschr. 6. 222.

иглинъ adj. ῥαφίδος acus **-нѣ оуши** vita-theod. **оуши игълинѣ** ostrom.

иглица f. myrtus silvestris trigl. magy. iglicze genista.

игльнъ adj. ῥαφίδος acus pyrg.

иго n. gen. **ига** et **ижесе** ζυγός, ζυγόν iugum ostrom. hom.-mih. **дома рече: дрѣвомь рала, ижеса, колеса, весла, кораблѥ, крьмила** men.-mih. **вь дрѣвѣ рала, ижеса, колеса, весла, кораблѥ, стежера** ibid. 106. **работно -** krmč.-mih. statera isaak. nsl. igev f. gen. igve art jochholz scr. judž, ju gr. ζυγ lat. jung (jug) lit. jung let. jûg goth. juk ahd. joh ags. geoc ztschr. 5. 30. beitr. 2. 162. orient 1. 524. curt. 1. 144. mey. 1. 376.

игоднꙗ f. ἴγδη mortarium **- каменьна** prol.-vuk. ter. prol.-mih. 126. **игд-** prol.-serb.-vost. cf. **иготь**.

игоносьць m. ζυγοφόρος iugifer.

иготь f. mortarium ziz. trigl. russ. иготь cf. **игоднꙗ**.

игра f. παίγνιον, παιδιά ludus krmč. 130. man. dial. κῶμος comissatio hom.-mih. **игры играти** prol.-vuk. **игры творити** ibid. **игры дѣꙗти, творити** men.-leop. **игры гледати** krmč.-mih **идольскъıхъ игръ** lavr.-op. 22. **игоръ бесовьскихъ** vost.-op. 229. **игра ножьна** pat.-bulg. **оударити на игроу** ioco georg.-vost. rad. est gr sonare cf. čech. hra pol. gra oserb. hra et nsl. gurati se pro igrati se lit. graiti, graju; proprie **игра** est clamor.

игралиште n. παίγνιον ludus men.-vuk. barl.

игралиштьнъ adj. παιγνίου ludi **-ные аргани** nom.-mik. 39.

игральница f. σκηνική actrix.

игральнъ adj. παίγνιος ludicrus op. 2. 2. 77.

играниѥ n. παίγνιον ludus pyrg. ant. antch. men.-vuk. bus. 377.

игратель m. lusor trigl.

игратедьнъ adj. lusorius trigl.

играти, играѭ, играѥши vb. γελοιάζειν iocari gen. 19. 14. - pent.-mih. παίζειν ludere pent.-mih. **въсташа играть** exod. 32. 6. - proph. **въсташа игратъ** op. 2. 1. 153. **море къ брегомъ играꙗ** ἡ θάλαττα ταῖς ἀκταῖς προσπαίζουσα op. 2. 2. 77. - **вь гоусли** nom.-mik. 152. - **вь свирѣли** prol.-vuk. - **хартиꙗми** mir. κυβεύειν alea ludere krmč.-mih. **иѥръганы** - svjat.-mat. 6. σκιρτᾶν salire sup. 374. hom.-mih. men.-mih. **стадо играѥть** ibid. **агньци играють оу зеленъ нивъ** op. 2. 2. 84. **играста младеньца** pent.-mih. **ногама** - svjat.-mat. 9. - **вь плескы** prol-.

vuk. - и плесати бѣсовьска играния zak.-serb. ἐπισκιρτᾶν, σκιρτοβατεῖν salire sup. 176. hom.-mih. κυλίειν volvere krmč.-mih. 155. illudere: cum instr. играють имь men.-mih. 188. cf. per. 47. 9. играють мною hom.-mih. игранъ бысть диаволомъ prol.-vost. nsl. igrati; igravec lex lit. graju, graiti.

играчь m. lusor той есть - диаволоу misc. 67.

игривъ adj. ludibriosus trigl.

игрище n. παίγνιον ludus hom.-mih. chrys.-lab. nom.-bulg. μῖμοι mimi men.-vuk. людьское - men.-mih. -щемь старѣйшина krmč.-mih. krmč. 44. -ща на брацѣ nom.-mik. 39.

игра f. παίγνιον ludus pat. 274. prol. 88. игри мните тѣхъ погрѣшение sup. 95. достойна игра такою трапезы hom.-mih. 179. створи игри и позоры sup. 162. εἰρωνεία ironia да не мьниши игри то речено krmč.-mih. 181. ἄθυρμα oblectamentum игрий pl. g. io.-clim. κῶμος comissatio игрьми greg.-naz. игрию μετρίως modice, recte ioco io.-clim. игрѣхъ ephr.-vost. adde игроушкою trigl.

игрьникъ m. lusor, comoedus, musicus prol.-mih.

игрьць m. ἐμπαικτικός irrisor men.-vuk. κωμαστής comissator hom.-mih. 65. σκηνικός scenicus krmč.-mih. θυμελικός scenicus krmč. 123. ὑποκριτής histrio krmč. κυβευτής, κύβοις σχολάζων aleator krmč. 38. adde bus. 382. игрецъ bell.-troj. 29. nsl. igrc cf. шпильманъ.

игоуменинъ adj. poss. hegumenae par.

игоуменити -ня -ниши vb. ἡγεμονεύειν hegumenum esse krmč.-mih. pam. 252.

игоумения f. ἡγουμένη hegumena, abbatissa krmč.-mih. men.-leop. men.-mih. pam. greg.-lab. leont. typ.-chil. mon.-serb. -меньи sup. 398. -мѣнию frag.-serb. serb. igumanija.

игоуменовъ adj. poss. hegumeni nom.-mik. 157. zak.-serb. mon.-serb. -мновь mon.-serb.

игоуменъ m. ἡγούμενος hegumenus, abbas sup. bus. 379. lavr.-op. 35. sim. I. 6. pam. typ.-chil. -мьнь men.-mih. greg.-lab. mon.-serb.

игоумень adj. poss. hegumeni nom.-bulg.

игоуменьскъ adj. hegumeni nom.-mik. 150. mon.-serb.

игоуменьство n. hegumeni dignitas vita-theod. men.-vuk. nom.-mik. 53. chron. 1. 188. -мин- mat. 41. -мьн- chron. 1. 257.

игоуменьствовати -воуя -воуеши vb. hegumenum esse trigl.

игълинъ v. иглинъ.

ида v. еда.

иде adv. ὅπου ubi assem. antch. sup. 301. идѣ chron. ant. ἐπεί quia ostrom. ὅτι quia bon. psal.-saec. XII. glag. идѣ hom.-mih. 7. идѣ азъ старь есмь hom.-mih. 111. καίτοι γε quamquam идѣ act. 17. 27. - šiš. male игде: игде при вѣрѣ оусоудѣ διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς πίστεως men.-mih. 255. ide fris. иде оубо μέντοι γε psalt.-saec. XII. идеже ὅπου, οὗ ubi cloz I. 886. sup. 19. 29. 48. etc. идеже аще ὅπου ἐάν ostrom. šiš. 189. идеже колижьдо ὅπου ἐάν ubicunque ostrom. идѣже chron. до идеже bon. до идѣже š.-gl. 88. glag. идѣже quoniam hom.-mih.

идолище n. εἰδωλεῖον delubrum pat.-šaf. 249. men.-leop. prol.-mart.

идолобѣсние n. εἰδωλομανία insanus idolorum cultus ant. antch.

идолодѣлатель m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor vost.

идоложренина f. εἰδωλόθυτον res idolis oblata krmč -saec. XIII.

идоложрение n. sacrificium idolis oblatum hom.-mih.

идоложрътвие n. sacrificium idolis oblatum kozm.

идоложрътвьнъ adj. εἰδωλόθυτος, ἱερόθυτος idolis immolatus prol.-mart. -тьно šiš. 84. 125. 214. -на меса, брашьна prol.-mih.

идоложрътие n. sacrificium idolis oblatum hom.-mih.

идоложрьць m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor krk. -жьрьць prol.-mih. isaak.

идололатрия f. εἰδωλολατρεία idolorum cultus šiš. 123. 179.

идололатръ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor šiš. 77. 182.

идолонеистовьнъ adj. εἰδωλομανής idolorum amore insanus dial.

идолонеистовьство n. εἰδωλομανία insanus idolorum cultus chrys -lab.

идолонеистовьствовати -воуя -воуеши vb. εἰδολομανεῖν idolorum amore insanum esse men.-vuk.

идолописание n. idolorum pictura men.-mih.

идолопоклоньникъ m. idolorum cultor.

идолопоклонение n. εἰδωλολατρεία idololatria int.

идолослоужение n. εἰδωλολατρεία idololatria ok. 57.

идолослоужитель m. εἰδωλολάτρης idolo-

rum cultor ant.-hom. prol.-mart. antch. идоло бо слоужителѩ ѥсте izvêst. 8. 76.
идолослоужительница f. idola colens chrys.-lab.
идолослоужительнъ adj. idola colens int.
идолослоужити -жѫ -жиши vb. idola colere int.
идолослоужьбьникъ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor men.-vuk prol.-mart. men.-leop.
идолослоужьбьница f. idola colens prol. men.-vuk.
идолослоужьбьнъ adj. idola colens krk.
идолотворъ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor vost.
идолотрѣбьникъ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor 1. cor. 10. 7. - bulg. šiš. 77. 83. apost.-bulg. - nor.
идолотрѣбьнъ adj. εἰδωλόθυτος idolis immolatus šiš. 81. -но εἰδωλολατρεία idolorum cultus šiš. 84.
идолочьтьчьнъ adj. idola colens pat.-mih.
идолъ m. εἴδωλον idolum sup. ἄγαλμα statua hes. -ломь слоужениѥ εἰδωλολατρεία idolorum cultus š.-gl. 89. - истесанъ par.
идольница f. εἰδωλεῖον delubrum.
идольскъ adj. εἰδωλικός idolorum cloz I. 609. apoc.-vost. - жьрьць, трѣбище -ско prol.-mih. -ско слоужениѥ; -скыѥ цръкві prol.-mart.
идѣ v. иде.
иждe adv. ὅπου ubi greg.-naz. sup. 19. 23. 27. 37. 38. 43 etc. καίτοιγε šiš. 236. καίπερ quamvis šiš. 178. иждеже ὅπου ubi sup. 28. 34. 40. 45. 47. 108 etc. op. 2. 2. 31. 117. proph. ижде оть кона сѫть chrabr. 90. ижде pro иже svjat.-vost. op. 2. 2. 434. иждеже аще sup. 219. cf. идеже, иждень.
иждегъ m. combustio -гоу огньноуоумоу svjat.-mat. 7.
иждеже v. ижде.
иждекона ab initio колико невъзблагодатие имаше родъ жидовьскъи - psal.-saec xii. cf. -ни, ижде et конь.
иждекони ab initio psal.-anni 1585 - vost. cf. -на, ижде et конь.
иждеконьнъ adj. ἀρχαῖος antiquus -нааго отьчьства искоуще op. 2. 2. 299. -нни chrabr. 90. cf. ижде.
иждежениѥ n. καῦσις crematio ant.
иждезати -заѭ -заѥши vb. exurere misc.
иждень adv. ὅπου ubi sup. 95. 20. cf. ижде, cui additum est нъ, quod habes in онъ.
иждењ v. изгнати.
иждешти -дегѫ -дежеши vb. exurere sup. dial.-šaf. kruš. ἀποτηγανίζειν frigere op. 1. 93. иждегоу svjat.-mat. 7. иждегоуоу се nom.-barb. иждьгъше proph. ижьжеть svjat.-mat. 6.
иждивати -ваѭ -ваѥши vb. consumere par. - богатьство mir.
иждивениѥ n. sumtus trigl.
иждивитель m. expendens trigl.
иждивовати -воуѭ -воуѥши vb. consumere неиждивоуѩ ἀδάπανος inconsumtus -воующа пища.
иждигати -гаѭ -гаѥши vb. exurere per. 83. жьжаше и не -гааше greg.-naz. ижиг- chron.
иждиздати -здаѭ -здаѥши vb. καταχαίειν comburere matth. 13. 40.
иждимати -маѭ -маѥши vb. exprimere цѣдить же сѧ и ижидмаеть сквозѣ землю io.-dam.
иждити -дивѫ -дивеши vb. δαπανᾶν impendere ostrom. šiš. 111. mat. 13. par. свое дьни - сут. 2. жизнь свою - men.-mih. - вьсѩ своѩ дьни; злѣ иждихъ vost. 1. 472. лѣта своѩ ижиша bor. 5. nota ижчивши mat. 13.
иждитиѥ n. δαπάνη sumtus prol dioptr. chrys.-lab. -тье dioptr.-vost.
иждьжениѥ n. ἔκκαυσις adustio ex.
иждѧти -дьмѫ -дьмеши vb. exprimere иждьмьши men.-mih. 293. гроздꙑ иждьмьше вь потирь men.-mih. cf. ижѧти.
иже v. и.
ижешти v. иждешти.
ижикати -ваѭ -ваѥши vb. mandere изживающе ex.
ижигати v. иждигати.
ижинъ m. hyginus glag.
ижити v. иждити.
ижица f. στήμων stamen мало -ниць изѧхъ и сътворихъ прѣписаниѥ antch. op. 2. 2. 261. nomen ultimae alphabeti cyrillici litterae gramm. 1. 4 - 6.
ижѧти, ижьмѫ, ижьмеши vb. ἐκθλίβειν exprimere ижахъ грѣзнъ въ чашю gen. 40. 11. - vost. exprimere ioann. cf. иждѧти.
изадати v. изѣдати.
изба v. истъба.
избава f. λύτρωσις redemtio triod. men.-mih. dioptr. chrys.-lab. ἐξίλασμα placatio, redemtio ant. antch. вь -воу приносити chrys.-lab. приноси творьцоу -вѫ о съгрѣшениихъ dioptr.-leop. -воу сътворивъ men.-put.
избавитель m. λυτρωτής redemtor sup. 183. 384. š.-gl. 66. hom-mih. dial. antch. men.-mih. dioptr. chrys.-lab. proph. λυτήριον solutio sup. 231. 21.

избавительно adv. liberando glag.
избавительнъ adj. liberans **грѣхомъ** -.
избавити -влѭ -виши vb. ῥύεσθαι, ῥύειν liberare sup. 59. ostrom. š.-gl. 52. 64. ἐλευθεροῦν liberare; ἐξαιρεῖν eximere proph. **грѣхы свою милостынями -ви** chrys.-lab. **къто ны -вить силы юго** ephr. **-вихъ ноя повони** proph. **- отъ работы** tur. **- оть бѣдь** typ.-chil. **-вень** part. bon.: habes etiam sup. 85. 109. 133. 134. 165. 260 etc. **- сѧ** ἀπαλλάττεσθαι liberari **недоуга - се** prol.-mart. **оть зла -виши се ею** cyr. 2. **свое зазавы - вимь се** alex.-mih. 21. λυτροῦσθαι redimi sup. 366. ostrom. **-вилше сѧ**: male κλονεῖσθαι commoveri sup. 260. isbauuiti fris. nsl. posel izbaviti absolvere prip. 225. rum. **избъвеск**.
избавлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. ἐλευθεροῦν, ῥύεσθαι liberare ant. proph. int. isaak. men.-mih. krmč.-mih. adde sborn. **-лѣти** cloz I. 637. bon. **всѣхъ бѣдь и искоусь** - hom.-mih. 172. **толика зла - себе** leont. **-бавьꙗ-** sup. λυτροῦν redimere hom.-mih. **- сѧ** λυτροῦσθαι redimi **-вьꙗти сѧ** sup. 354.
избавлениге n. λύτρωσις, ἀπολύτρωσις redemtio šiš. 228. cloz I. 859. š.-gl. 88. ostrom. **-вьеи-** sup. 339. 369. 349. ἀπαλλαγή liberatio sup. 178. λύτρον redemtionis pretium ostrom.: male κλῆσις vocatio sup. 256, 18. nota **из'бавьение** sup. 349.
избавъ m. liberator antch.
избавьникъ m. λυτρωτής redemtor ant. antch. men.-mih.
избавьнъ adj. liberationis proph.
избагрꙗти -рꙗѭ -рꙗеши vb. purpurare trigl.
избадати -даѭ -даеши vb. ἐξορύττειν effodere chrys.-lab. **- очи** sup. 201.
избезоумити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. μωραίνεσθαι desipere kruš. παραφρονεῖν amentem esse men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip.
избезоумие n. παραφροσύνη amentia pat.-šaf. **кь -мию прѣложити се** prol.-mart.
избезоумѣти сѧ -мѣѭ сѧ -мѣеши сѧ vb. desipere men.-leop.
избесѣдовати -доуѭ -доуеши vb. ἐκλέγειν eloqui men.-vuk. ἐκφθέγγεσθαι eloqui io.-clim. adde bus. 270. nota φιλοσοφεῖν philosophari men.-vuk.
избивати -ваѭ -ваеши vb. ἀποκτείνειν, φονεύειν occidere ant. sup. 288. pent.-mih. prol.-mih. ant. **избивати** trigl.
избирание n. electio par. mir.
избиратель m. elector trigl.
избирати -раѭ -раеши vb. ἐκλέγειν, ἐκλέγεσθαι eligere ostrom. men.-mih. cyr. 1: male **-рающе край** παραλεγόμενοι (τὴν κρήτην) iuxta navigantes šiš. 42.
избити -биѭ -биеши vb. ἀποκτείνειν, φονεύειν occidere ostrom. pent.-mih. meth. 2. sup. 145. 296. ἀναιρεῖν occidere ostrom. **-би градомь вина ихъ** mat. 27. ἐκκόπτειν excidere **- зоубь** pent.-mih. **вась избиеть господь** cyr. 13. **- масла въ сѣмени льнꙗнѣмь** vita-theod. **избиꙗте** pent.-mih. rum. **избиеск** pulso.
избиение n. φόνος caedes men.-mih. **- града** χάλαζα grando greg.-naz. bibl.-listy 1. 87.
избливь adv. ἐκ τοῦ σύνεγγυς e propinquo hes. **-зоу** trigl. cf. **близь**.
изблистати -стаѭ -стаеши vb. effulgere alex.
избльвание n. vomitus **-блев-** trigl.
избльвати -ваѭ -ваеши et **-блюѭ -блюеши** vb. ἐξεμεῖν evomere sup. 369. pat. misc. ἐκχεῖν effundere **- ꙗдь свой** men.-vuk. adde dioptr.-lab. clim. nota **изблѣль** cyr. 16. 24.
изблѣти v. **избльвати**.
изблювати -блюѭ -блюеши vb. ἐμεῖν, ἐξεμεῖν evomere ant. prol. hom.-mih. krmč.-mih. men.-mih. pyrg. prol.-mih. nom.-mik. lit.-mih. ἐκβράζειν eiicere men.-vuk. prol.-cip.
избодение n. effossio.
избой m. ἀναίρεσις elevatio **- челюстный** olim iudic. 15. 17.
избойна f. excretum **- коноплꙗнаꙗ, - орѣховаꙗ** trigl.
изболѣти -лѭ -лиши vb. μαλακίζεσθαι debilem fieri proph. zak -serb. **вѣ -лѣлѣ велми** pat.-peč. cf. **възб-**.
изборивъ adj. προαιρετικός voluntate praeditus io.-dam.
изборъ m. ἐκλογή electio op. 2. 2. 293. αἵρεσις voluntas op. 2. 2. 306. **добрый** - ἀρετή virtus op. 2. 2. 302. **добрымь -ромь** io.-dam. - vost. 1. 207. τὰ ἐκλεκτά res electae iez. 19. 12.
изборьникъ m. πρόκριτος delectus hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 367. 390. titulus libri, lat. collectio, collectura sborn.
изборьнъ adj. ἐκλεκτός electus op. 1. 25. pent.-mih. iudic. 20. 16. ier. 25. 34. - vost. **миро -но** hom.-mih. **-ни страстотрьпьци** hom.-mih. electionis sup. 416.
избости -бодѫ -бодеши vb. ἐξορύττειν effodere **очи** - prol.-vuk. men.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. proph. **- медвѣдицоу** men.-mih.
избраникъ m. ἐκλεκτός electus bon. ant.

prol.-cip. men.-mih. ephr. prol.-mart. men.-vuk. chron.
избраниѥ n. ἐκλογή electio ioann. **-бьр-** sup. 256. 16.
избрати -берѫ -берешн vb. ἐκλέγεσθαι eligere šiš. 1. sup. 305. 409. op. 2 2. 240. mat. 28. sim. I. 6. pat. **-бери себѣ** cyr. 2. **-бьр-** sup. 188. 303. 305. ostrom. svjat.-op. 2. 2. 379. mat. 14. **-бър-** antch. sup. 49. 188. 210. **избьранъ** δόκιμος probatus sup. 305. **изиб -** georg.: male συλλέγειν colligere.
избрати сѧ -борѭ сѧ -борешн сѧ vb. liberari **въпадъи въ рьвьннкъ оузъкъ не оудобь изборетъ сѧ** lavr.-op. 31. vost.
избрысовати -соуѭ -соуѥшн vb. καταψήχειν abstergere **гоубою - вредъı** margar.
избрѣменити -ıѭ -ıѥши vb. exonerare trigl. alex.
избоутѣлъ adj. levis, vacuus alex. **-лии плоди** pat. 289.
избоутѣниѥ n. χουφότης levitas **въсıакоıа зълн** - greg.-naz.-vost. 1. 354.
избоуıати -ıѭ -ıѥшн vb. debilem fieri **въ немощи -ıѥть** vost.
избывати -ваѭ -ваѥши vb. ἀπαλλάττεσθαι liberari sup. 296. περισσεύειν superesse šiš. 95. ostrom. πλεονάζειν abundare kruš. **да вы -ваѥть** cyr. 22. **вьсѣмь хлѣба избываѥть** š.-gl. 87.
избыти -бѫдѫ -бѫдешн vb. ἀπαλλάττεσθαι liberari ant. sup. 66. 177. λύσιν εὑρίσκειν sup. 71. adde 15. 36. 267. 413. 450. antch. - **недоуга** prol.-mih. - **вѣчнаго огнıа** cyr. 17. - **бѣдъı** greg.-naz. - **грѣха** krmč.-mih. **девѣть грѣхъ избоудеть** cyr. 20. - **бѣсовъ** tur. cf. svjat.-vost. 2. 36. **ада не избоудешн** bor. 83. περισσεύειν superesse sup. 273. ostrom. krmč.-mih. 127. **еже -бнсн** šaf.-gl. 86. ὑστερεῖσθαι destitui **избоудеть намь** ὑστερούμεθα **избоудоущаго** ἀνασωζόμενος ioël 2. 3. - vost. **избоудоучи сѧ** op. 1. 56. šiš. 214. serb. zbiti parere.
избытиѥ n. ἔκβασις exitus **-тиıа** sup. 412. 10. ἀπαλλαγή liberatio proph. mir. evasio trigl.
избытъковати -коуѭ -коуѥши vb. περισσεύειν superesse ant. antch.
избытъкъ m. περισσεία, περίσσευμα reliliquiae šiš. 54. 186. **-кы оукроухъ** τὰ περισσεύσαντα κλάσματα ostrom. **потекоше воды до -ка** men.-mih. **до -ка** abunde tur. **подасть намъ вина до -ка** vita-theod. reliquiae sup. 321. - **прьвыıа паралипомена** svjat.-op. 2. 2. 402. **-токъ** bus. 388.
избытъчьнъ adj. superfluus kruš.
избытъчьствнти -вльѭ -внши vb. περισσεύειν superesse ant.-hom. **изьб-** šiš. 100. 121. 154.
избытъчьствиѥ n. περισσεία reliquiae, abundantia **изьб-** šiš. 105.
избытъчьство n. περισσεία abundantia dial. pent.-mih. kruš.
избытъчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. περισσεύειν superesse dial. kruš. ant. **изьб-** šiš. 69. 105. 124. 133. **изб-** š.-gl. 77. - **хлѣбомь** chrys.-lab.
избьрати v. **избрати**.
избѣгати -гаѭ -гаѥши vb. ἐκφεύγειν effugere int. domet. **смѣха** - sabb. 5.
избѣгнѫти -нѫ -неши vb. ἐκφεύγειν effugere š.-gl. 80. sup. 57. - **бѣсовъ** tur. - **пакости** man. - **работы** krmč.-mih. 214. - **чловѣчьскыѥ славы** leont. - **проклетиıа** krmč.-mih. - **извьнь ложьннце** misc.-serb. **-гь** aor. šiš. 137. διέφυγον cloz I. 314. **-же** sup. 16. 270. **-гли** sup. 16: nota **избѣгѫ** effugiam par. 190.
избѣгъ m. διεκβολή exitus abd. 1. 14. - vost.
избѣжати -жѫ -жиши vb. ἐκφεύγειν effugere sup. 5. isaak. - **своѥго мѣста** hom.-mih. - **соуда божиıа** šiš. 48. - **мира** sabb. 6. - **бѣды** io.-sin. **слово -жить оть слоуха** krmč.-mih. 190.
избѣжьнъ adj. qui vitari potest **не оудобь -на пакость** chrys.-lab.
избѣзати -заѭ -заѥши vb. effugere dioptr pat.
избѫдѫ v. **избыти**.
извадити -ждѫ -днши vb. eximere nom.-mik. 87. nom.-barb. - **чрѣва** prol.-vuk. - **цръва** misc.-serb. - **книгы** gram. 214. mon.-serb. 314. 365.
извалити -лѭ -лиши vb. ἐκχεῖν effundere sup. 86. 141. **чрѣва намь -лише** prol.-mih.- **сѧ** excidere prol.-vuk. **чрѣва-лила се вьнь** ibid.
изваниѥ v. **изваıаниѥ**.
изварити -рѭ -рнши vb. excoquere triod.
извариıати сѧ -рıаѭ сѧ -рıаѥши сѧ vb. excoqui **варомь -рıаѭть сѧ** per. LXII.
извариѥниѥ n. coctio **-рен-** ioann.
изваıаниѥ n. γλύμμα opus caelatum proph. **изваннами** ok. 61. **изванниѥмь назнаменано** men.-mih.
изваıатель m. χαράκτης sculpens men.-vuk. prol.-cip. - **златицамь** men.-vuk.
изваıати -ваıаѭ -ваıаѥши vb. γλύφειν sculpere barl. sup. 132. chrys.-lab. men.-mih. proph. **камень** - krmč.-mih. **каплıа часто каплющи изваıаѥть камень** ichn.

- рекше издѣлати krmč.-mih. -нно срєбро men.-mih. -нна дѣвеса prol.-mart. -нное γλυπτόν res sculpta pent.-mih. vost. I 333. ξόανον statua krmč.-mih. - сѧ διαγλύφεσθαι sculpi zlatostr.
извѣдѣние n. ἔκβασις exitus ant. hom.-mih.
извести -ведѫ -ведеши vb. ἐξάγειν educere sup. ostrom. ant. bell.-troj. greg.-lab. sim. I. 7. - вънъ града deut. 17. 5. ἐκβάλλειν eiicere sup. 307. šiš. 189. - злаа mat. 49. аще -дєши мѧ si propalaveris me leont. - послоуҳы men.-mih. - инопламененикы sim. I. 19. - на паствоу prol.-mih. на диꙗконьскъıи санъ - vita-theod. ἐκφέρειν efferre sup. 356. ἄγειν ducere ostrom. ἀνάγειν educere sup. 349. - сѧ: отъ нашиҳъ сѧ книгъ извела словеньскаꙗ книга nom.-bulg. -весе 3. pl. aor. šaf.-gl. 79.
извести -везѫ -везеши vb. ἐξάγειν evehere dial. κατάγειν deducere ostrom.
извѣстьникъ m. οἰκοδόμος coementarius teste dobr. 315. olim. 2 paral. 34. 11.
извєтъшалъ adj. παλαιός vetus prol.
извєтъшати -шаѭ -шаѥши vb. παλαιοῦσθαι inveterascere ant. vost. 2. 19. квасъ -въшии antch.
извивати -ваѭ -ваѥши vb. ἐκπιέζειν exprimere ant. - власы krmč.-mih. 260. evolvere trigl. - сѧ clim. 308.
извилие n. τὸ περισσόν abundantia eccles. 12. 2. - vost. pro aliorum codd. изобилие, quod ex обилие natum videtur.
извиниꙗти сѧ -ниѭ сѧ -ниѥши сѧ vb. se excusare par.
извинѥние n. excusatio par. per. cf. извѣтъ.
извинѫти -нѫ -неши vb. ἀθῳοῦν innoxium declarare ant. - сѧ ἀθῳοῦσθαι innoxium declarari prov. 6. 60. - parem. ἐξαιρεῖσθαι eximi eccles. 7. 27. - vost.
извинѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. exui - изъ котигы nom.-bulg.
извирати -раѭ -раѥши vb. βλύζειν scaturire barl. dial. pat. georg. misc.
извирати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. egredi, ni fallimur змиꙗ огнемъ дъıшоущꙗ и ꙗро -раѭща сѧ barl.-vost. cf. russ. извивать ся convolvi.
извисть f. ἄσβεστος calx viva въ - въвръжень бысть prol.-vuk. замазань бысть извистью ibid. vost. chron. cf. извѣстьникъ.
извистьнъ adj. ἀσβέστου calcis vivae пещи -ныѥ prol.-mih. vost.
извити -виѭ -виѥши vb. ἐξαρθροῦν luxare оудеса -вита men.-vuk. - колѣно prol.-lab. чрѣво овьче -витое men.-mih. 354. о ногоу -вита акы оужи bor. 82. -виты рѣчи dioptr.-leop. serb. ovih rječi izvitje živ. 131. ἐκπιέζειν exprimere - роуно pent.-mih. krnš. ἐκκλᾶν effringere - отъ крилоу pent.-mih. - сѧ λήγειν cessare зловныҳъ извиꙗ сѧ δάκνεσθαι morderi о семь извиють сѧ io.-clim. male ἐξαρτᾶν annectere men.-vuk.
извитиистьвовати -воуѭ -воуѥши vb. pulchre loqui acad.
извитие n. flexus misc. ars ziz. men.-mih. 351. περίοδος circuitus - словесъ facundia trigl. zlatostr. azbuk.
извитие n. fructus дрѣво красьно извитиемь nom.-bulg.
извиҳати -ҳаѭ -ҳаѥши vb. luxare trigl.
извлачити -чѫ -чиши vb. ἐκσπᾶν extrahere men.-vuk. krmč.-mih. sup. 198. - рыбы men.-mih. -чаше hom.-mik.
извлѣщи -влѣкѫ -влѣчеши vb. ἐξελκύειν extrahere ant. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. ἑλκύειν trahere ostrom. ἀναβιβάζειν evehere ostrom. ἐκσπᾶν extrahere: habes sup. 59. 125. 419. 420. - на соуҳо prol.-mart. - мьчь pent.-mih. - ножь par. -влѣче изъ глоубины невѣрьствиꙗ ꙗзыкъ свои sim. I. 25. словомь ꙗни ѥго -влѣченѣ men.-vuk. -волченъ bor. 82. -влѣшѧ bon. glag. ἄγειν ducere извлечеши mat. 55. - сѧ hom.-mih. - изъ ризы tur.
изводительнъ adj. educens отъ разоума -лнымн nom.-mik. 43.
изводити -ждѫ -диши vb. ἐξάγειν educere men.-vuk. hom.-mih. ἐκσπᾶν extrahere sup. 254. ἄγειν agere ostrom. διεξάγειν traducere - чюдодѣлиꙗ men.-vuk. оумомь ѥниниҳъ - се sabb. 17.
изводъ m. origo glag. archetypon pent.-mih. prol.-lab. op. 2. 1. 37. отъ -да гръчьскаго op. 2. 1. 55. ἀντίγραφον exemplar georg. διώρυξ canalis на -дѣҳъ водныҳъ ier. 31. 9. - vost. mon.-serb. 489. 53, 156.
изводьство n. ἔκβασις exitus 1. cor. 10. 13. šiš. 84. chrys.-lab. mat. 21. погоубльше -ва надеждоу chrys.-lab.
изваждение n. eductio steph.
извозъ m. evectio trigl.
извозьникъ m. auriga men.-leop. trigl.
изволитель m. θελητής qui vult, aemulator greg.-naz.
изволити -лѭ -лиши vb. 1) αἱρεῖσθαι optare šiš. 184. krmč.-mih. chrys.-lab. αἱρετίζειν deligere ostrom. εὐδοκεῖν complacere sup. 366. hom.-mih. - таковомоу житию prol.-mart. velle sup. 359. не -ли любити noli diligere sup. 52. 2) προκρί-

νειν praeferre ant. eligere op. 2. 2. 142. 240. izvuoleni fris. καταξιοῦν dignum iudicare sup. 354. 3) - сѧ δοκεῖν videri georg.-naz. -ли сѧ и мънѣ ostrom. -ли сѥ свѥтомоу sabb. 126. prol.-mart. -ли сѥ цароу prol.-cip. -ли сѥ ѥмоу sim. II. 1. -ли сѥ господѥви sim. I. 12. из'в- sup. 48. nsl. izvoliti; na izvolo dati optionem dare lex. cf. -лѣти.

изволь m. voluntas alex., ubi sine indicatione generis.

извольнъ adj. πρόκριτος qui praefertur ant.

изволѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. αἱρετίζειν deligere -лѥѥть num. 14. 8. εὐδοκεῖν probare -лѣ kruš. -лѣ кралѥвьство ми mon.-serb. 210. cf. -лити, quod praestat.

изволѩти -лѩѭ -лѩѥши vb. βούλεσθαι velle isaak. chrys.-lab. nom.-mik. 27.

изволѥникъ m. electus -лѥн- šaf.-frag. 31. glag. izvvolenicom fris.

изволѥниѥ n. προαίρεσις voluntas sup. 274. svjat.-mat. 6. ant. ἀρετή virtus op. 2. 2. 428. добро - ἀρετή virtus hom.-mih. 104. op. 2. 2. 302. доброѥ - op. 2. 2. 114. γνώμη propositum sup. 376. 405.

изворъ m. fons misc. 83. кроущиѥ воды - greg.-naz.-saec. xv. mon.-serb. 184. ok. 24. bulg. serb. izvor. rum. извор.

извоѥвати -воюѭ -воюѥши vb. liberare - плѣнникъ tur. int.

извратъ m. ἔκτρωμα quod eiicitur ant. изьв- šiš. 104. per. 107. - жѥнский per. 51. изворогъ hes. per. 107. cf. изврьгъ.

извратъ m. τροπή conversio io.-dam.

извратьнъ adj. τρεπτός conversus io.-dam. qui everti potest trigl. измѣньни и -ни op. 2. 2. 59.

изврачѥваниѥ n. sanatio: male -вана sup. 441. 23.

изврачѥвати -чоуѭ -чоуѥши vb. ἰᾶσθαι mederi sup. 438. hom.-mih. men.-mih. pent.-mih. pan. - сѥ chrys.-lab.

изврачѥниѥ n. sanatio men.-mih.

извраштѥвати -штоуѭ -штоуѥши vb. evertere -ванъ op. 2. 2. 59. cf. -вратьнъ.

изврьгати -гаѭ -гаѥши vb. eiicere int.

изврьгнѫти -нѫ -нѥши vb. ἀπορρηγνύναι erumpere, recte eiicere men.-vuk. доушоу своѭ - prol.-mart. - изъ монастыра sbor.-kir. 12. - младѥньць chrys.-lab.

изврьгъ m. ἔκτρωμα quod eiicitur, eiectio 1. cor. 15. 8. - vost. chrys.-lab. hom.-mih. гноѭ - dioptr.-leop. - жѥньскъ nom.-bulg. извѥргъ ziz. ber.: male вывѥрзъ num. 12. 12. - saec. xvi. cf. извратъ.

изврьжѥниѥ n. ἐκβολή eiectio ioann. krmč.-mih. mon.-serb. 74.

изврьзати -заѭ -заѥши vb. eiicere nom.-mih.

изврьстьнъ adj. πολυθρύλλητος omnium sermone tritus, recte eximius men.-vuk.

изврьтати -таѭ -таѥши vb. effodere извѥр- очи men.-leop.

изврьтѣниѥ n. effossio - очию men.-mih.

изврьтѣти -штѫ -тиши vb. ἐξορύττειν effodere men.-vuk. man. ant. antch. georg. очи, очеса - prol.-cip. prol.-mih. šiš. 119. ichn. очима -врьтѣнь ant. очи -тѣнѣ men.-mih. -тать ѥ врани antch.

изврьшити -шѫ -шиши vb. perficere - волю mon.-serb.

изврѣниѥ n. ebullitio trigl.

изврѣшти -врьгѫ -врьжѥши vb. ἐκρίπτειν eiicere sup. 298. adde sup. 118. hom.-mih. chrys.-lab. ἐκβάλλειν eiicere dial. prol. ἀπορρηγνύναι erumpere - доушоу men.-vuk. - отрочѥ nom.-mik. 9. βάλλειν iacere ostrom. καθαιρεῖν evertere krmč.-mih. - сѧ βάλλεσθαι iaci ostrom. -врьжѥть сѥ сана zak.-serb.: male своѥ очи изврьгошѥ prol.-mih.

изврѣшти -врьхѫ -врьшѥши vb. ἀλοᾶν triturare op. 1. 90. -врьшѥши горы esai. 41. 15. - proph. mat. 47. -врьхоуть mon.-serb. - сѧ τρίβεσθαι teri -вѥрхоуть сѧ vost.

изврѣти -врѣѭ -врѣѥши vb. ebullire trigl.

извъноу v. извънъ.

извънъ adv. praep. extra - стоѩти prol.-mart. извъноу sborn. извьноу hom.-mih. mon.-serb. 74. 289. извънъ раꙗ chrys.-lab. cf. вънъ.

извънѫтрити -рѭ -риши vb. eviscerare alex.

извъпрашаниѥ n. interrogatio изъв- ex.-op. 2. 1. 20. cf. изоуп-.

извъпрашати -шаѭ -шаѥши vb. ἀνακρίνειν interrogare изъв- vost. изъоуп- io.-clim. dan. 13. 48. - vost. - сѧ λογοθετεῖν rationes reposcere изоуп- io.-clim. hom.-mih. 26.

извыкновѥниѥ n. ediscere.

извыкнѫти -нѫ -нѥши vb. ediscere sup. 262. prol. ἐκπαιδεύεσθαι edoceri men.-mih. хоудожьство - men.-vuk. -кнѥшѥ vita-theod.

извѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. ἐξερευνᾶν perscrutari - рѣчи men.-vuk. - писаниꙗ prol.-mart. παιδεύεσθαι doceri men.-vuk. -дѫштѥй cloz I. 76.

извѣрити -рѭ -риши vb. πιστοῦσθαι confirmare - кого men.-vuk.

извѣси m. pl. statera krmč.-mih. 248. sbor.-kir. 53. tur.

извѣствованиѥ n. βεβαίωσις confirmatio.
извѣствовати -воуѭ -воуѥши vb. βεβαιοῦν affirmare ant. leont. chrys.-lab. men.-vuk. pent.-mih. kruš. - **кого** sabb. 211. - **сѧ** men.-vuk.
извѣстити -штѫ -стиши vb. πληροφορεῖν certiorem, securum reddere ant. sup. 177. 214. 215. 220. polliceri sup. 210. probare 129. **да петроу -стить** hom.-mih. - **сѧ** βεβαιοῦσθαι confirmari šiš. 74. - **си** πληροφορεῖσθαι certiorem fieri hom.-mih.
извѣстиѥ n. πληροφορία, βέβαια, βεβαίωσις certitudo pat. men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip. **-стиѥ** bon.
извѣсто adv. βεβαίως certo sup. 19. 193. 384. man. greg.-lab. hom.-mih.
извѣстованиѥ n. πληροφορία certitudo ant.
извѣстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. βεβαιοῦν affirmare prol.-cip. sup. 208. men.-vuk hom.-mih. krmč.-mih. πληροφορεῖν certiorem facere ant. **-вань** ἀποδεδειγμένος certus šiš. 4.
извѣстъ adj. βέβαιος firmus sup. 231. hom.-mih. ephr.-vost. **-сто оупованиѥ** men.-saec. xi.: adde **не акы невѣрьно, нъ акы -сто** sborn. notus leont. sup. 176: adde 154. **-сто слово** πληροφορία notitia certa sup. 174. **ѩко -сто ми глаголю ти** sabb. 35. ἀκριβής certus ant. πιστός fidus dan. 6. 4. - vost. esai. 8. 2. - vost. **-сто ми ѥсть** πέπεισμαι persuasum habeo šiš. 169. 247. **-сто творити** πληροφορεῖν hom.-mih. nsl. zvêst: na zvêste roke dano fidei commissum lex.
извѣсть adj. indecl. certus - **творити** hom.-mih. 192. - **творити словеса дѣлы; не боудеть ти - житиѥ твоѥ** οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου deut. 29. 66. - pent.-mih. kruš. adv. certo isaak.
извѣсть f. certitudo, uti videtur **по -сти** γνησίως legitime sup. 61. 14.
извѣстьникъ m. qui confirmat **помощници, -стници и поборници** krmč.-mih. 365.
извѣстьно adv. ἀκριβῶς certo ostrom.
извѣстьнъ adj. ἀκριβής certus; βέβαιος certus cloz I. 693. šiš. 254. chrys.-lab. adde sup. 154. ἀσφαλής securus šiš. 139. πεπληροφορημένος certus ostrom. σαφής certus man. **-стънъ** cloz I. 73. II. 15.
извѣстьнѣ adv. certo sup. 195. **-нѣѥ** certius sup. 160. diligentius sup. 137.
извѣстьство n. confirmatio **-вѣство**.
извѣстьствовати -воуѭ -воуѥши vb. διαβεβαιοῦσθαι certiorem reddere krmč.-mih. 125. 396. cf. **извѣств-**.
извѣтиѥ n. excusatio - **кое имѣль бимь о таковыхь**; sabb. 14.
извѣтовати сѧ -тоуѭ сѧ -тоуѥши сѧ vb. προφασίζεσθαι se excusare hom.-mih.
извѣтрѣлъ adj. exoletus trigl.
извѣтъ m. πρόφασις exusatio sup. 314. greg.-lab. marc. 12. 40. - saec. xii. - vost. **-томь благоговѣниѥ** krmč.-mih. - **творити** par. men.-mih. - **положити** per. 61. **безь всакого -та** ἐξ ἅπαντος krmč.-mih. ἀφορμή occasio sup. 223. causa sup. 450. **безъ - та** ἀναντίρρητος quem contra dici nequit proph. croat. izvit luč.
извѣтьница f. quae excusat ioann.-sin.
извѣтьнъ adj. excusabilis, uti videtur **ни дари мои извѣтьни ни рѣчи моѥ** misc.-serb.
извѣшати -шаѭ -шаѥши vb. suspendere **троупьѥ по дервю** - chron. I. 206. 32.
извѣштавательнъ adj. stabiliens.
извѣштавати -ваѭ -ваѥши vb. συνιστάναι stabilire prol.-mart. io.-sin. **-ваѥмоѥ слово** sborn.
извѣштаниѥ n. certitudo, uti videtur hom.-mih. **съ -нимъ** certo sup. 219.
извѣштати -штаѭ -штаѥши vb. λέγειν dicere sup. 287. 304. ἐκλέγειν narrare sup. 297. effari sup. 44. eloqui sup. 292. **аще и что любо тогда -щаѥши ѥй** sborn. διαγγέλλειν nunciare ant. φθέγγεσθαι, φράζειν loqui hom.-mih. **извеще-** hom.-mih. **из'вѣш-** sup. 292.
извѣштати -штаѭ -штаѥши vb. βεβαιοῦν confirmare - **сѧ** βεβαιοῦσθαι stabiliri sup. 339. cloz I. 839.
извѣштениѥ n. τεκμήριον argumentum sup. 335. hom.-mih. - **благовѣрниѩ** svjat. διάγγελμα nuncium dial.
извѣяти -вѣѭ -вѣѥши vb. λικμᾶν evannare proph. dispergere **-вѣеть вьса царьствиѩ** cyr. 13. 21. **-вѣю оть доуха** mon.-serb. 71. - **сѧ: богатьство непрабьдьнѣ събираемо извѣеть сѧ** svjat.
извѧзати v. **съвѧзати**.
изгага f. πύρωσις στομάχου cholera sicca trigl.
изгазити -жѫ -зиши vb. διαφθείρειν perdere psalt.-theod.
изганѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. expellere chrys.-lab. io.-sin. duš. clim. - **вънъ** op. 2. 2. 430. **изгон-** int.
изгарати -раѭ -раѥши vb. κατακαίεσθαι exuri pent.-mih. kruš. alex.-mih. 44. exardescere pat.
изгашати -шаѭ -шаѥши vb. exstinguere - **грѣхы** hom.-mih.
изгвоздити -ждѫ -здиши vb. clavis configere triod. recte **съг-**.

изглавиѥ n. pulvinar pat. 33. 157. e contextu cf. **възглавиѥ**, quod praestat,

изглаголаниѥ n. elocutio glag.

изглаголати -лѭ -лѥши vb. ἐκλαλεῖν eloqui ant. sup. cloz I. 480. 485. II. 32. sup. 6. 149. mon.-serb. 444. **изьг- тайны** sim. I. 25.

изглагольствовати -воуѭ -воуѥши vb. eloqui.

изгладити -ждѫ -диши vb. delere **тѣло -ждѥно** sup. 108.

изглаждати -ждаѭ -ждаѥши vb. laevigare ioann.

изглаждѥниѥ n. laevigatio.

изгласити -шѫ -сиши vb. exclamare int. chron. 1. 49.

изглашати -шаѭ -шаѥши vb. exclamare pan. trigl.

изглодати -даѭ -даѥши vb. exedere trigl.

изглъбнѫти -нѫ -нѥши vb. defigi **мѧгцѣ соущи жидцѣ слъзѣ сѣдѧщоу животоу на нѥмь изглъбшѥ състыдоша сѧ** ex.

изгнаниѥ n. ἐκδίωξις expulsio pat. prol. misc. **того вь изьг- сьтвории** sim. I. 8.

изгнати, ижденѫ, ижденѥши vb. ἐκβάλλειν eiicere cloz II. 132. sup. 275. διώκειν pellere cloz II. 49. sup. 343. ostrom. καταφθάνειν opprimere **ѥлѥна** - men.-vuk. ἐξορίζειν expellere sup. 348. - **сь мѣста** alex.-mih. - **сь стола** men.-mih. - **сь прѣстола** prol.-mart. - **изъ града** bor. 14. -**гна сѧ сана** bon.: adde sup. 7. 32. 82. 148. 149. 159. 177. 328. 343. 348. 400. 448. **изгън-** ostrom. cloz II. 49. 131. svjat.-op. 2. 2. 401. **ижденѫ** cloz I. 460. š.-gl. 82. bor. 14. krmč.-mih. sup. 27. 130. 131. 275. **нжчѥноу** mat. 13. op. 1. 214. ev.-saec. XIII.

изгнѥсти -гнѥтѫ -гнѥтѥши vb. πατεῖν calcare pent.-mih. kruš. - **вино** proph. πιέζειν premere - **масличиѥ** mih. 6. 15. - vost. **вино изгнѣтѥно** prol.-mih. **гроздь изгнѥтѥ** hom.-mih. 159. συνθλίβειν comprimere dial.

изгнивати -ваѭ -ваѥши vb. putrescere nom.-lab. pat. kruš.

изгнилъ adj. putris ant. pat.-mih. ephr. alex.

изгнильство n. σαπρία putredo ioël 2. 20. - parem.

изгнитати v. **изгнѣтати**.

изгнити -гниѭ -гниѥши vb. σήπεσθαι putrescere ant. antch. dioptr. misc. **изгьн-** šiš. 192.

изгнитиѥ n. putredo proph.

изгноити -гноѭ -гноиши vb. putrescere facere men.-mih.

изгнѣтати -таѭ -таѥши vb. exprimere trigl. **изгнит-** dial.

изгой m. proprie exlex cf. and. fridhlos Dahlmann, Gesch. von Dänemark 2. 232 - 234. útlagr, útlaegr, fredlõs P. A. Munch, Det norske folks historie Christiania I. 1. 142. ztschr. 7. 145. nestor XVII.

изгойство n. proprie conditio hominis exlegis; lucrum in venditione hominis, uti videtur **о горѣ ѥмлѧщимъ -ства, ималъ -, - имати** sbor.-saec. XVI. russ. cf. **изгой**.

изгонѥзнѫти -нѫ -нѥши vb. salvari triod.

изгонитѥль m. qui expellit hom.-mih.

изгонити -нѭ -ниши vb. ἐκβάλλειν eiicere sup. 336. ostrom. ἐκδιώκειν expellere sup. 224. διώκειν pellere ostrom. šaf.-gl. 51. - **сѧ** sup. 103. rum. **изгонѥск**.

изгонъ m. ἐκδίωξις expulsio prol. ἐκβολή eiectio svjat.-op. 2. 2. 392.

изгоньникъ m. exul **страннаго -ка** vost.

изгоньнъ adj. ἐξορίας exilii hom.-mih. 208.

изгоныти v. **изганыти**.

изгонѥниѥ n. expulsio.

изгорѣти -рѭ -риши vb. κατακαίεσθαι comburi pent.-mih. krmč.-mih. svjat.-op. 2. 2. 379: adde sup. 98. 99. 117 etc. **-рѣвшаы сѥрдца** cyr. 30. **хощѥть - градъ** bell.-troj. 3. χωνεύεσθαι conflari, coalescere sup. 298. 17. **изьг-** sup. 99.

изготовити -влѭ -виши vb. parare men.-leop.

изгошити -шѫ -шиши vb. facere - **твѥрдь** novg.-lêt. russ.

изграныти -ныѭ -ныѥши vb. exterminare trigl.

изгрѥбинъ adj. stupae **-грѣб-** cf. **-бьнъ**.

изгрѥбиѥ n. stupa **-грѣб-** pat.-šaf. triod.

изгрѥбь f. κρόκη trama; στυππίον stupa men.-leop. clim. pent.-mih. **изгрѣбь** men.-vuk. prol.-mart. ber. vost. 2. 104. proph. bon pyrg. mat. 28. 49. men.-vuk. prol. 138. saepissime pl. numero; sing. habes men. vuk.

изгрѥбьнъ adj. στυππίου stupae **плать** - pent.-mih. **изгрѣбьнъ** op. 1. 89. vost. 2. 133. kruš. cf. **-бинъ**.

изгрѥти -грѥбѫ -грѥбѥши vb. effodere men.-leop. int.

изгрѣбь v. **изгрѥбь**.

изгрѫбити -блѭ -биши vb. peccare op. 1. 217. **изъгроуб-** mat. 30.

изгрѫжати сѧ -жаѭ сѧ -жаѥши сѧ vb. emergere **изгроужають сѧ дѥлфины** vost.

изгоувити -блѭ -виши vb. ἀπολλύναι perdere sup. 194. adde sup. 112. 114. 295. 299. chron. 1. 96. **повѣдѫ** - greg.-naz.
изгоубляти -бляѭ -бляеши vb. perdere ant.
изгоубление n. corruptio -блениѥ mon.-serb. 284.
изгънати v. **изгнати**.
изгыбати -баѭ -баеши et -блѭ -блеши vb. ἀπόλλυσθαι perire **изыг**- 1. cor. 1. 18. šiš. 87. 227. - **отъ глада** prol.-mih. - **отъ страха** sabb. 155. -**бетъ** bon.
изгыбнѫти -нѫ -неши vb. ἀπόλλυσθαι perire -**блъ бѣ** ostrom. -**блъ** greg.-lab. ἀφανίζεσθαι deleri sup. 257. adde 299.
изгыбѣль f. interitus men.-mih. prol. proph. pat.-šaf. **изыгиб**- sim. I. 8. - **слъньцоу** prol.-mart.
изгѫсти -гѫдѫ -гѫдеши vb. τραγῳδεῖν deplorare **безоумие ихъ подобно изгоуде** psal.-theod.
издавати -ваѭ -ваеши vb. dedere isaak. sabb. 60. - **сѧ** καταβάλλεσθαι reddi krmč.-mih. - **себе** chrys.-lab.
издавити -влѭ -виши vb. trucidare prol.-mih. prol.-vuk. misc.
издавьна v. **давьнъ**.
издавьчий -чиѩ m. traditor alex.-mih. 199. **градьскаго** -**чью** ibid. 100.
издалеча, издалече v. **далечь, далече**.
издание n. δαπάνη sumtus krmč.-mih. duš. LIII.
издатель m. editor - **книгы** par.
издати -дамь -даси vb. ἀναδιδόναι reddere sup. 380. - **врачемь** men.-mih. **на сьнь себе** - krmč.-mih. **вь вѣды себе** - chrys.-lab. tradere pat. - **градь** mon.-serb.
издаяние n. traditio bor. δαπάνη sumtus krmč.-mih.
издаяти -даѭ -даеши vb. δαπανᾶν impendere krmč.-mih. sup. 71. προσαναλίσκειν impendere ostrom. tradere ant.-hom. misc.
издлъбати -баѭ -баеши vb. effodere - **глъбины** chrys.-lab.
издлъбсти -бѫ -беши vb. ἐργάζεσθαι sculpere, formare esai. 44. 12. krmč. 215. krmč.-mih. 261. misc. **длатомъ** -**долбе** vost. 1. 210: inf. nuspiam legimus.
издобрити -рѭ -риши vb. ornare **цркви** -**брены** ex.-op. 2. 1. 21.
издоити -доѭ -доиши vb. emulgere int. - **млѣко** men.-mih.
издола, издолоу, отъ издолоу v. **долъ**.
издражати -жаѭ -жаеши vb. effingere **свѧтыѩ** - bor. 86.

издраилитьскъ adj. τοῦ ἰσραήλ israëliticus sup. 203. -**ӑит**- sup. 144.
издраиль m. ἰσραήλ israël svjat.-mat. 7. 10. - op. 2. 2. 378. bus. 273. bon. op. 1. 117. sup. 256. 287. 326. 363. nota loc. **изъдраилѣ** bon. cf. **израиль**.
издраилевъ adj. poss. ἰσραήλ israël -**левъ** bon. -**ӑевъ** sup. 239. 300. -**вилевь** glag. mon.-serb. **иждракилевь** mon.-serb.
издрасти -стѫ -стеши vb. excrescere pent.-mih.
издрати сѧ -дерѫ **сѧ** -дереши **сѧ** vb. ἀπορρήγνυσθαι erumpere **изъ облака нѣкѫдоу издравъ сѧ** man.
издречение n. ἀπόφασις sententia zlatostr. op. 2. 2. 433.
издрешти -рекѫ -речеши vb. ἀποφάναι pronunciare sup. 182. λέγειν dicere sup. 51. 373. φράζειν dicere cloz I. 47. greg.-naz. -**речи** bor. 69. **издрѣсте** antch. **из'дрече** sup. 51.
издринѫти -нѫ -неши vb. extrudere tur. -**новенъ** antch.
издрицание n. elocutio pat.-mih.
издрияти -рѣѭ -рѣеши vb. extrudere **ѭтрьнѭѭ теплотѫ издрѣѭть вънъ** antch.
издробити v. **съдробити**.
издрокъ m. effatum, uti videtur **безъ -ка бога родила еси** men.-saec. xi, ubi ratione ineffabili vertes cf. **изрокъ**.
издроути -ръвѫ -ръвеши vb. ἀνασπᾶν evellere, si re vera duae tantum litterae deletae sunt **издр..ста** sup. 143. 18. cf. **издръвати**.
издроутити v. **издрютити**.
издръвание n. ἐκσπασθῆναι evelli psal. 128. 6. - mat. 27.
издръвати -вѫ -веши vb. evellere **жиламь** -**ваномь** dioptr.-lab. - **сѧ** ἐκσπᾶσθαι evelli **прѣжде еже - се изьсьше** psal.-nor. cf. **издроути**.
издръжание n. ἐπίτριψις vexatio: male **издѣрж**- psalt.-theod. 92. 3. cf. -**жати**.
издръжати -жѫ -жиши vb. ἐκδικεῖν ulcisci **издьржи** svjat.-op. 2. 2. 403. cf. **изьд**- mon.-serb. 256. 6.
издрывати -ваѭ -ваеши vb. evellere - **зелице** krk.
издрыти -рыѭ -рыеши vb. effodere - **ямѫ** pat.-mih. **ровъ издры** mat. 26.
издрьвьновати -ноуѭ -ноуеши vb. aemulari lavr.-op. 26.
издрѣзати -жѫ -жеши vb. scindere **хлѣбомъ** -**заномъ соущемъ** vita-theod.
издрѣшение n. liberatio, solutio **на - вазащимъ въ злобѣ** tur.

издрютити сѧ -штѫ сѧ -тниши сѧ vb. ἐκπίπτειν excidere **камо не бы издроутила сѧ** svjat. op. 2. 2. 397.
издрадние n. ἐξοχή praestantia svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 271. cf. **израдние**.
издрадь adv. insigniter sup. 128. 10. **-редь** ex.
издрадьнъ adj. ἐξῃρημένος eximius op. 2. 2. 299. ἀγαθός bonus op. 2. 2. 300. **-но мълчание** βαθεῖα σιγή zlatostr. adde sup. 440. **-дною** sup. 451. **-дънънхъ** sup. 429.
издрадьнѣ adv. insigniter svjat.-mat. 7.
издрѫчати -чаѭ -чаеши vb. vexare chron. 1. 125.
издрѫчение n. consumtio prol.-mart.
издрѫчити -чѫ -чиши vb. consumere men.-mih. **-ченъ** λεπτός **тѣло -чено**; **- сѧ** δαπανᾶσθαι consumi men.-vuk. trigl.
издрѫчь f. ῥάβδος χειρός baculus manus iez. 39. 9. - vost.
издрѫчь adv. eminus **сѣкшимь се имь** - alex.-vost.
издоунѫти -нѫ -неши vb. efflare pat.
издоупъчалъ adj. rimosus **исьдоупьчела бывьши ладии и вь море вьринноута подавише се** e contextu prol. 51.
издоухати -доушѫ -доушеши vb. ἐκψύχειν exspirare iez. 21. 7. - proph.
издоуховати -хоуѭ -хоуеши vb. efflare pat. 287.
издоушити -шѫ -шиши vb. efflare pat. chron. 1. 215. 7.
издъноу: **издьноу** luc. 11. 7. - ev.-saec. XII. v. **дъно**.
издъхнѫти -нѫ -неши vb. ἐκπνεῖν efflare ostrom. pyrg. sup. 107. 114. isaak. **-дыше** prol.-mih. **- злою съмрьтию** sim. I. 13. nota **-дыше** aor. pat.-mih. 120.
издыхание n. ἐκπνοή exhalatio dial. ἀναπνοή respiratio krmč. 50. men.-vuk. **до послѣдьнаго -ния моего** sim. I. 5.
издыхати -хаѭ -хаеши vb. ἐκπνεῖν efflare ioann. hom.-mih. sup. 170. chrys.-lab. dioptr. men.-vuk. pyrg. bus. 333. 334. mori leont. ἀποψύχειν exspirare ostrom.
издѣвати -ваѭ -ваеши vb. efferre chrys.-lab.
издѣлати -лаѭ -лаеши vb. πελεκᾶν securi caedere sup. 290. krmč.-mih. **извалати, рекше** - krmč.-mih.
издѣти -дѣѭ -дѣеши et **-деждѫ -деждеши** vb. imponere **вь крьщении издѣно име емоу бѣ феодорь** prol.-belg. **име - безоумьнь** leont. **издѣно имѧ** bor. 43. adde op. 1. 199. ἐκφέρειν, προεκφέρειν efferre kruš. **смоквица издѣ поупки своѩ** cant. 2. 3. vost. - **сѧ издежетъ сѧ** ex. - vost. 2. 104. erumpere, de aqua io.-sin. cf. **издѣяти**.
издѣяти -дѣѭ -дѣеши vb. ἐκφέρειν efferre bon. **рогы -дѣюща** mat. 27, ubi male **излѣюща**; προεκφέρειν efferre **- роукоу** pent.-mih. ἀποπραγματεύεσθαι vendere **донде же коупилю издѣють** cozm.-ind. cf. **издѣти**.
изибрати v. **избрати**.
изимало n. λαβίς forceps **изимала его и исполы его**: sic legendum videtur pro **изь малаго исполы его** καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς num. 4. 9. -pent.-mih.
изиматель m. excipiens.
изимати -имаѭ -имаеши et **-емлѭ -емлеши** vb. ἐκλαμβάνειν excipere ant. σύρειν trahere prol.-mart. eximere **- пиянъства** sim. I. 17. - **оть бѣдь** chrys.-lab. **очеса изъемлюще** men.-leop. **изьемавь** prol.-mih. captivum reddere chron. ῥύειν liberare kruš. **иземьлѧ** sup. 319. **иземьѭште** sup. 322.
изискавати -ваѭ -ваеши vb. exquirere pan.
изискание n. scrutatio chrys.-lab.
изискати -иштѫ -иштеши et **-искаѭ -искаеши** vb. ἐξετάζειν exquirere prol. krmč.-mih. **-кавь нѣдра** chrys.-lab. ἐκζητεῖν exquirere sup. 68. dial. ἐρευνᾶν investigare sup. 395. ἐπισκέπτεσθαι visitare šiš. **изыс-** krk.
изисковати -скоуѭ -скоуеши vb. exquirere krmč.-mih. dioptr. mon.-serb. **изьискмошти** sabb. 198.
изистити -штѫ -стиши vb. determinare, uti videtur - **даньнаа прѣродителии** mon.-serb. 62. 34.
изити -идѫ -идеши vb. ἐξέρχεσθαι exire ant. sup. 137. 273 etc. **на играние** - men.-leop. **вь срѣтение емоу изыде** sabb. 174. - **извьнь града** prol.-mart. **града изыде** sabb. 189. **мира изыдосте** sabb. 173. **корабля твоего изидоу** hom.-mih. - **изь вѣре** mon.-serb. 373. ἀπέρχεσθαι abire ostrom. ἀνέρχεσθαι ascendere ostrom. πορεύεσθαι iter facere ostrom. **изидоу** aor. šiš. 45. 63. 207. 215. 242. pent.-mih. šaf.-gl. 46. **изидаше** chron. **изыти** man.
изитие n. exitus hom.-mih. **изыт-** krk.
изишьд v. **ишьд**.
излагати -гаѭ -гаеши vb. ἔξω βάλλειν eiicere šiš. 234. προβάλλειν - **немощь** hom.-mih. - **зьлаа** antch. - **на слышание вьсѣмъ** men.-leop. **-гаеть отъ бо-**

гатьства своѥго новаѩ и ветъхаѩ svjat.
излазити -жѫ -зиши vb. ἐκβαίνειν egredi sup. 70. adde 390. 410. 442. greg.-lab. ant. antch. vita-theod.
излазъ m. διεκβολή exitus iez. 47. 11. - proph. rum. излаз ager compascuus.
излазьникъ m. vocabulum obscurum respondens graeco καταχρόσεα deut. 1. 1. - pent.-mih.
изламати -маѭ -маѥши vb. frangere glag. men.-leop. pam. 197. -ламлаѩхоу chron. -ломати vost. 1. 319. желѣза -ломана bor. 82.
излежати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. satis iacere nom.-bulg.
излетѣти -штѫ -тиши vb. evolare bell.-troj. 3. man. 107. ant.-hom.
изливальница f. σπονδεῖον libatorium kruš. ber.
изливаниѥ n. effusio pent.-mih. kruš.
изливати -ваѭ -ваѥши vb. effundere cloz I. 382. hom.-mih. pent.-mih. chrys.-lab. sabb. 73. isaak. слезы - mat. 24. мѵро - ok. 52. κενοῦν evacuare greg.-naz. - сѧ svjat. sim. I. 28. op. 2. 2. 84. рѣкы сльзами (rectius рѣками сльзы) -ваюцѥ се greg.-lab
изливъ m. χυμός humor io.-dam. op. 2. 2. 302.
излити -лиѭ -лиѥши vb. ἐκχεῖν effundere ant. int. 39. par. mon.-serb.
излитиѥ n. ἔκχυσις effusio dial. ant. pan. tur. men.-leop. - слъзь sabb. 57. 159. 166. isaak. злато -тию прѣдано chrys.-lab. - очесемь men.-vuk.
излиха v. лихъ.
излиховати -хоуѭ -хоуѥши vb. feneri dare ant.
излихъ adj. περιττός abundans krk. за -хне свое благости ichn. любы кь богоу -хаѩ hom.-mih 132. излишьше nom.-mik. 161. излише chron. cf. из лиха sup. 5. 25.
излишниѥ n. περισσεία superfluum, abundantia dial. pat. ber.
излишьнъ adj. περισσός superfluus, abundans ioann. isaak. men.-mih. dioptr. kruš. -шнаа nom.-mik. 176. -нѣѥ chrys.-lab. cf. -шьнь.
излишьнь adj. superfluus men.-leop. ber. chrys.-lab. cf. -шьнъ, quod praestat.
излишьство n. abundantia men.-mih.
излишьствовати -воуѭ -воуѥши vb. abundare - весѣдами chrys.-lab.
излиѩвати -ваѭ -ваѥши vb. effundere chrys.-lab. cf. излѣвати prol.-mih.
излиѩниѥ n. effusio pent.-mih. nom.-mik.
излиѩти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἐκχεῖν effundere šiš. sup. 377. καταχεῖν effundere cloz prol.-mart. op. 2. 2. 41. prol.-mih. mon.-serb. изьлѣю šiš. 4. мозгъ вашь -лѣете meth. 6. ѩдь - krmč.-mih. изьлиѩ sup. 363. κενοῦν evacuare greg.-naz. - тельца isaak. - сѧ šiš. 5. -ѩвьшоу се дьждоу chrys.-lab. -льѩти svjat.-mat. 8. -льѩвъшѫ сѧ сѣмени svjat. -льѣти cloz I. 572. -лиѩѥшь chrys.-lab. -лѣше glag.: male излѣѩти.
изловити -влѭ -виши vb. capere cyr. 18. рыбы - ichn.
изложити -жѫ -жиши vb. ἐκτιθέναι exponere ant. mon.-serb. слово ѩснѣѥ - krmč.-mih. ἐκπονεῖν elaborare - писаниѥ man. deponere брѣме - sabb. 185. ἐξαλείφειν delere pent.-mih. cf. оу томь ми се изложьни не чините mon.-serb. 49. 6.
изломати v. изламати.
изломити -млѭ -миши vb. frangere sup. 159. prol.-cip. иглоу - sbor.-kir. 12. копие - per. прьсты - men.-vuk. вѣрѫ - bell.-troj. 35.
изломъкъ m. κλάσμα frustum iudic. 9. 53. - vost. pent.-mih. kruš.
излоупити -плѭ -пиши vb. spoliare chron. 1. 206. детель -пить пьтеньце свое nom.-barb. adde излоуплѩти deglubere trigl.
излѣвати v. излиѩвати.
излѣзениѥ n. exitus -нье mon.-serb. 357.
излѣковаиниѥ n. sanatio -нье sup. 438.
излѣковати -коуѭ -коуѥши vb. mederi -вавый его alex.-vost. - сѧ ibid.
излѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. ἐκπορεύεσθαι exire proph. ἀποβαίνειν abire ostrom. καταβαίνειν descendere ostrom. излѣзахъ par. излѣзоу aor. nov. излѣзло bus. 337. saepe sup. 19. 42. 104 etc.
излѣтати -таѭ -таѥши vb. evolare io.-sin. chrys.-lab. pan.
излюбодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐκπορνεύεσθαι effuse scortari šiš. 216.
излюбодѣѩти -дѣѭ -дѣѥши vb. effuse scortari ant.
излѫкавьствовати -воуѭ -воуѥши vb. vitiare.
измазаниѥ n. deletio int. 199.
измазати -жѫ -жеши vb. ungere; delere отреченниѥ съмръти - par.
измаилитинъ m. ismaëlita -те krmč.-mih. измаильте, -ты nom.-bulg.
измаиль m. ismaël -лѩ laz. -лъ chron.
измаильтьскъ adj. ismaëliticus krmč.-mih. mon.-serb.
измаильтѣнинъ m. ismaëlita -лтен- mon.-serb.

измаилєвъ adj. poss. ismaël -лєвъ chron. -ловъ chron.
измамити -мльѭ -мниши vb. decipere alex.-mih. 33. чловѣка - bulg.-lab. nsl. zmama amentia lex.
измарагдъ m. smaragdus alex. cf. измирьна.
измєждоу praep. e medio iungitur cum gen. въза тєбє -дѫ насъ bell.-troj. 22. измєгю сєбє потисноути mon.-serb.
измєтати -штѫ -штєши vb. eiicere -штєть sup. 97. -таше пльность leont. вънъ -щєть боꙗзнь bor. 49. περιαιρεῖν tollere -щоуще krmč.-mih. -таѥмь младєньць dioptr.-lab. cf. измѣтати.
измєтнѫти -нѫ -нєши vb. eiicere prol.-cip. man. 108. nom.-lab. ἀποῤῥίπτειν abiicere men.-vuk. - изь власти men.-vuk. ἀπορρηγνύναι abrumpere царьства -ноуть бысть men.-vuk. на соушоу - men.-vuk. -ноу вънь тѣло prol.-mart.
измєтъ m. eiectamentum trigl.
измєтьнъ adj. abiiciendus, uti videtur -на рѣчь, книгы -ны men.-mih.
измилати -лаѭ -лаѥши vb. molere men.-leop. въ нощи свою часть -лаше vost.
изминѫти -нѫ -нєши vb. ὑπερβαίνειν praetergredi kruš. -ноу хусию 2. reg. 18. 23. - vost.
измирати -раѭ -раѥши vb. emori antch.
измирьна f. σμύρνα myrrha изьм- men.-mih. -рна и ливань men.-mih. cf. измарагдъ.
измирьнъ adj. myrrhae изьм- alex.-mih. 52.
измлатити -штѫ -тиши vb. ἀλοᾶν triturare pent.-mih. измлачєнъ χλωρίζων lev. 13. 49. - mat. 54. pro зєлєнъ azbuk.
измлъвити -влѭ -виши vb. eloqui pam. 181. - хоулоу per. 77. e russ.
измлъкнѫти -нѫ -нєши vb. κατασιγᾶν conticescere aut. -кла ѥсть men.-mih. 197. βραγχιάζειν raucescere šaf.-gl. 65. bon. ant. измолчє гортань мой tur. измолкъшємъ гласомъ bor. 58.
измлѣсти -млъзѫ -млъзєши vb. ἀμέλγειν emulgere ꙗкожє млѣко мѧ измол'зє iob 10. 10. - vost., qui inf. statuit esse измлъсти: male измєльзнлъ alex.
измлѣти -мєлѭ -мєлєши vb. molere -мълъ vita-theod. -мєлꙗшєть ibid. измєлєши жито, измололъ, измолото men.-leop.
измокрити -рѭ -риши vb. humectare prol.
измолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. efflagitare да -лєть сє ѥмоу men.-mih. 137. - сѧ на соудищи par. sine сѧ: - кого gram. 258.
измолити -лѭ -лиши vb. eminere козии высокыꙗ измълающи вышє цєркви лакотъ .к. georg.-vost. cf. nsl. molêti serb. izmoliti promere et -лѣти.
измолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἐξέχεσθαι eminere того дѣлꙗ изъмьлѣахѫ (pro alius codicis изъмьлєахоу) изнизѫ iez. 42. 6. - vost. cf. -лити.
изморити -рѭ -риши vb. θανατοῦν occidere pent.-mih. chrys.-lab. φονεύειν occidere barl.: adde sup. 137. 168.
измостити -штѫ -стиши vb. pavimento instruere chron. 1. 196.
измотати сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. se evolvere misc.-serb.
измочити -чѫ -чиши vb. βάπτειν humectare pent.-mih. kruš.
измошти -могѫ -можєши vb. magnum fieri вєщь ти измогла ѥсть res tibi magna evenit leont.
измрамранъ adj. variegatus uti marmor alex. recte -моранъ.
измръзнѫти -нѫ -нєши vb. καταπήγνυσθαι congelascere dial. мразомъ - men.-leop.
измръмрати -рѭ -рѥши vb. rodere вьсѣхъ измрьмьрѫтъ чрьвиє πάντας λογοθετοῦσιν οἱ σκώληκες omnes a vermibus roduntur sup. 173. 27. graece Ioannes Chrys. Monf. 9. 843. чєрвиє изморомраша плоть ѥꙗ σκωληκόβρωτον ἐγένετο ὅλον τὸ σῶμα αὐτῆς vost. e cod. saec. xv. res quodammodo dubia: vost. измором-, измрьмьр- explicat per источить какъ бы мраморными жилками.
измрътвѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. mori изъмєрт- bor. 56.
измрѣти -мрѫ -мрєши vb. θνήσκειν mori измрѣша ostrom. гладомь - misc.-serb. -рють krmč.-mih. -мрьли, -мъръть, -мьрѫтъ, -мьрѣти, -мьрѣша sup.
измъвєниѥ n. lavatio pat. измов- vost. 1. 270.
измъдлєникъ m. negligens измєдлєн- op. 2. 2. 238.
измъдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. debilitari, uti videtur сила изъмдѣ vost. истлѣєть (и) измьднєтъ διαφθαρῇ καὶ ἀποτεφρωθῇ cosm.-ind.: nota apud vost. измьднꙗти cf. измъждати.
измѣждавати -ваѭ -ваѥши vb. debilitari -дав- ephr.-vost. contabefacere, uti videtur pat. 270.
измъждалъ adj. debilis krk. ephr. -далоу и осоуждєноу грѣхы pat. отъ мєнє

-лаго польза слова нщете pat. -ла кожа dioptr. сила -ла hom.-mih. измождь- ephr.-vost.

измъждание n. ὄλεθρος interitus šiš. 120. dioptr.-lab. contabefacere, uti videtur pat.

измъждати -даѭ -даѥши vb. σαθροῦν putridum reddere sup. 180. κατατήκειν contabefacere barl. debilitari men.-mih. тварь -да hom.-mih. -данъ родъ dioptr. -давъше и расслаблѥни dioptr.-lab. -давъше сѫтъ таковии dioptr. -мьж- sup. 180. cf. измъдѣти.

измъждениѥ n. debilitas измождениѥ тѣлеси men.-leop. - плоти alex.

измъждити -ждѫ -диши vb. debilitare, uti videtur bulg.-lab. nsl. zmožditi hung.

измъкнѫти -нѫ -нѥши vb. ἐκσπᾶν extrahere -кнѫ саблю своѭ iez. 21. 3. - vost. -коухъ саблю своѭ iez. 21. 5. - vost. -ча pro -че iudic. 3. 22. - vost. σπᾶν, σπᾶσθαι extrahere -кнеши ножь sir. 22. 23. - svjat. -мокъ ножь act. 26. 27. -vost. мечь измъченъ iez. 21. 28. - vost. adde sup. 441: nota -мыкоухъ mat. 48. pro -мъкоухъ cf. tamen измъчати.

измъчати -чѫ -чиши vb. ἁρπάζειν rapere men.-mih. 227. - корабль io.-clim. cf. измъкнѫти.

измъчьтаниѥ n. βάμμα ποικιλτοῦ tinctura phrygionis измьчт- iudic. 5. 30. - pent.-mih.

измъчьтати -таѭ -таѥши vb. ποικίλλειν variegare mat. 48. измьчьтании сѫть перниѥмь de ave op. 2. 2. 57. каменниѥмь драгымь -тати krmč.-mih. 150.

измьчьтанъ ποικίλος variegatus iez. 16. 10, 18. - proph. птица изъмьчтаны перниемъ cyr.-hier. - vost. червца -ны men.-leop. измечтанаꙗ ποικίλματα varii colores iez. 23. 14. - vost.

измываниѥ n. lavatio per. LXXII.

измывати -ваѭ -ваѥши vb. lavare int.

измывениѥ n. κόλυμβος natatio prol.-mart.

измыти -мыѭ -мыѥши vb. λούειν lavare men.-vuk. - лице isaak. -мы ѩ отъ рань šiš. 33. ἐκπλύνειν eluere sup. 20. - сѧ vost. 1. 459. men.-mih. leont. -мити се š.-gl. 80. -мъвенъ man. 124. ostrom.

измьдѣти v. измъдѣти.

измѣна f. ἀντάλλαγμα commutatio ostrom. дасть себе -ноу смрьти prol.-vuk. mutatio antch. царемь - prol.-vuk. - ризъ ber. вь -ноу приѥти prol.-mart. свѣтило по -нѣ имене ѥго men.-vuk. nsl. zmêna monstrum rum. измѣнъ femoralia; ἀλλάκτης fustigatio mutatis virgis измѣна оубо ѥсть, ѥгда прьвы бивь прѣстанеть, и начнеть бити вторы, и измѣнить и третии, и того четврьтый, тако же и вси по редоу измѣнеть се до двою на десете или до шестии krmč.-mih. 323. ἀπαλλασσομένη στολή vestis quae mutatur op. 1. 41. - ризоу pat.-mih.

измѣнити -нѭ -ниши vb. διαμείβειν permutare sup. ἀλλάττειν mutare šiš. 13. διαλλάττειν mutare op. 1. 61. š.-gl. 90. krmč.-mih. cloz I. 718. dioptr. mat. 22. - ризы leont. растко име савомь -нивь sabb. 16. не -ни оть злобы разоума sim. I. 23. alienare antch. liberare sup. 200. διαδέχεσθαι excipere -ни крьста гробь hom.-mih. - сѧ mutari -ни се лицемь greg.-lab. власы -ниль се боудеть вь бѣло lev. 13. 3. - pent.-mih.: male emittere цвѣта - sup. 295. 20. - сѧ ἀνταλλάττεσθαι mutari sup. ἀπαλλάττεσθαι liberari krmč.-mih. - недоуга men.-vuk.

измѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. mutare chrys.-lab. dioptr. pat. ризы - misc.-serb. неизмѣноуѥмь immutabilis isaak. - сѧ sup. 121. op. 2. 2. 59.

измѣньливъ adj. ἀλλοιωτός mutabilis krmč.-saec. XIII.

измѣньникъ m. κολλυβιστής numularius дьски -комъ luc. 19. 45. - vost.

измѣньнъ adj. ἀλλασσόμενος qui mutatur op. 2. 2. 59. -на риза pent.-mih. kruš.

измѣнывати -ваѭ -ваѥши vb. permutare -нѣвати dial.-šaf. 182.

измѣнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ἀλλάσσειν, ἀνταλλάσσειν permutare pent.-mih. vost. 1. 418: adde -нѣше, -нѣаше sup. - сѧ sup. 5.

измѣнѥниѥ n. ἀλλοίωσις, καταλλαγή mutatio op. 154. mutatio ant. sup. 6. chron. 1. 48: male измение pent.-mih.

измѣрити -рѭ -риши vb. ἐκμετρεῖν emetiri dial. μετρεῖν metiri proph. βολίζειν bolide emetiri- глоубиноу šiš. 43. chrys.-lab. prol.-mart. - глоубины sim. I. 27.

измѣрывати -ваѭ -ваѥши vb. emetiri -рав- pan.

измѣрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. ἐκμετρεῖν emetiri ioann. μετρεῖν metiri dioptr. - водоу nom.-barb. - сѧ hom.-mih.

измѣсити v. съмѣсити.

измѣтаниѥ n. ἐκβολή iactus изьм- šiš. 43.

измѣтати -таѭ -таѥши vb. eiicere men.-mih. tur. prol.-mih. sabb. 104. - сѧ: ѩчьмы -таше сѧ ἡ κριθὴ παρεστηκυῖα hordeum laesum exod. 9. 31. - vost.

измюрьнъ adj. σμύρνης myrrhae изьм- tur. 35.

измѫдрѣвати -ваѭ -ваѥши vb. σωφρονεῖν sapere sup. 297.

измѫдрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. sapientem fieri margar.

измѫтъ m. σύγχυσις confusio svjat.-op. 2. 2. 397. op. 2. 2. 79. σύμφυρσις commistio io.-dam. op. 2. 2. 306. recte съмѫтъ.

измѫштениѥ n. coenum, uti videtur измоущение и грѣза ex.-vost. 1. 188 cf. измѫтъ.

изнажити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. nudari sborn.

изнаити -идѫ -идеши vb. invenire mon.-serb. 99. 100. 112. 237.

изнаходити -ждѫ -диши vb. noscere - сѧ γιγνώσκεσθαι nosci prol.-mart.

изначѧльнъ adj. qui ab initio est.

изнебыти -бѫдѫ -бѫдеши vb. interire chron. 1. 152. мнози отъ грекъ изнебыша georg.-vost. nsl. znebiti se česa.

изневѣрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. desciscere grom. - комоу mon.-serb. -ри се цароу ok. 81.

изнезапа adv. ex insperato изън- chron. 1. 158. 159. изнезапоу per. 85. 1. изнезапъı 87. 5: recte изъ незапа.

изнемаганиѥ n. debilitas pat. prol.-mart. isaak.

изнемагати -гаѭ -гаѥши vb. ἀσθενεῖν debilem esse šiš. 217. chron. - жеждеѭ hom.-mih. - сѧ chron. 1. 181. ἀδυνατεῖν non posse dial. -мог- chron. int.

изнеможениѥ n. ἀδυνασία debilitas ioann. nom.-lab. chron. isaak.

изнемошти -могѫ -можеши vb. ἀδυνατεῖν non posse ostrom. ἀσθενεῖν debilem esse šiš. 52. sim. I. 28. isaak. плеснѣ -можете bon. ἀτονεῖν languere men.-vuk. не -може отъ бога вьсакь глаголь hom.-mih. 111. affligi sup. -мож'ти isaak. - сѧ chron.

изнести -несѫ -несеши vb. ἐκφέρειν efferre šiš. 11. sim. II. 14. ostrom. ant.-hom. sup. истиноу на свѣть - ichn. educere sup.

изнеıвити -влѭ -виши vb. delere. destruere alex.

изнеıвьствити сѧ -штвлѭ сѧ -ствиши сѧ vb. deleri alex.

изнеıвьствовати -воуѭ -воуѥши vb. delere, destruere - требиштa alex.

изникнѫти -нѫ -неши vb. ἀνατέλλειν exoriri власъ -неть pent.-mih. - изъ стльпа prol.-mih. - изъ дверей bor. 35. apparere - вь островь men.-mih. 192. - вь островы leont. -коше ѥретици men.-mih. повелѣ трьсть вьноузити вь оухо ѥго ıако дроугымь оухомь - prol.-belg. врьтоградъ отъ землѥ -ноуштъ cyr. 7. ἀνανήφειν resipiscere šiš. 171.

изникнѫтиѥ n. ortus (solis) glag.

изницати -чѫ -чеши vb. ἐξανατέλλειν exoriri dial. ἀναφύεσθαι germinare pent.-mih. kruš. ἐκκύπτειν prominere cant. 2. 9. изъ доуплине (recte -нъı) - chrys.-lab.

изничьтожениѥ n. in nihilum reductio.

изничьтожити -жѫ -жиши vb. in nihil redigere.

изнова v. новъ.

изнозити -жѫ -зиши vb. perfodere гвозды - хребты prol.-vost. гвоздии -зиша хрепъты имъ men.-leop.

износити -шѫ -сиши vb. ἐκφέρειν efferre sup. ant. greg.-naz. - желоудь chrys.-lab. отъ прьсий - cyr. 9. - на погребениѥ men.-vuk. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. ἐκκομίζεσθαι efferre ostrom.

износъ m. φορά latio io.-dam.

изношениѥ n. ἐκδημία peregrinatio, recte exportatio, de cadavere sup. 153.

изношти v. ноштъ.

изнрътиѥ n. ἀνάδυσις emersio -нертие cyr.-hier.

изнрѣти -нрѫ -нреши vb. ἐκδύνειν effugere изъ ловишта изньреть parem.

изноуждати -ждаѭ -ждаѥши vb. extorquere ant.

изноурити -рѭ -риши vb. συλαγωγεῖν spoliare sup. 256. consumere pat. nom.-mik. 69. 70. - врѣмѧ par. - житиѥ chrys.-lab. - животъ chrys.-lab. - плъть dioptr. - тѣло prol. vuk. - тѣло дѣвьствомь chrys.-lab. - вештъ chrys.-lab. - богатьство men.-vuk. - три дьни men.-mih. - вьса chrys.-lab. -рень врѣменемь dioptr. - къзньми chrys.-lab. огнюмь - се psal.-vuk. богатъство -рить се ichn.

изноурıати -рıаѭ -рıаѥши vb. δαπανᾶν consumere ber. prol.-mih. pat. -рати chrys.-lab. nom.-mik. 16. barl. ioann. - вѣсть men.-mih. 388. - дьни mir. - ноштъ mir. - тѣло prol.-vuk. - тѣло своѥ. плъть свою prol.-mih. юностный -раше цвѣть sabb. 26. ноштъ -раше на метанииxъ mir.

изноурениѥ n. σῦλα spolia sup. 256. -рен- sup. 256. ber. dioptr. chrys.-lab.

изньсти -ньзѫ -ньзеши vb. ἀποσπᾶν extrahere -ньзе ножь matth. 26. 51. - ev. saec. xii. fortasse изнисти.

изнѧти v. изѧти.

изнѫдити -ждѫ -диши vb. ἐκβιάζειν expellere cyr.-hier.

изнѫтрьꙑждоу v. ѫтрьꙑждоу.

изобати -блѭ -блѥши vb. comedere pat.-

mih. гроздь -ба men.-mih. грѣзнъ - io.-clim. - плѣвы proph.; de ficu sup. 220. - класъ krk.

изобила v. обилъ.

изобилити -лѭ -лиши vb. περισσεύειν abundare изъоб- 2. cor. 9. 8. - vost. похвалами изъоб- 2. cor. 4. 15. - vost.

изобилиѥ n. πλεονασμός, πλησμονή abundantia svjat.-op. 2. 2. 386. pent.-mih. proph. krmč.-mih. grom. ber. - плодомь εὐφορία καρπῶν men.-vuk. - кыпе prol.-mart. αὐτάρκεια sufficientia men.-vuk. περιουσία opes men.-mih. men.-vuk. богатьства - men.-mih. ѩдѣхоу до -лиꙗ prol.-mih. пре- ber.

изобилованиѥ n. abundantia men.-leop. prol.-mart.

изобиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. abundare dioptr. men.-mih. par. kruš. crescere sup. 195. διαφέρειν praestare - комоу въ чемь op. 1. 154.

изобиль adv. δαψιλῶς copiose men.-mih. greg.-lab. adde ex.-op. 2. 1. 26. народь оувѣщавь - men.-mih.

изобильно adv. abunde dioptr.-lab. kruš.

изобильнъ adj. περιττός superfluus, abundans sup. 213. krmč.-mih. men.-vuk. ἐπιτήδειος idoneus men.-vuk. δαψιλής copiosus питиѥ -но prol.-mart. - дарь men.-mih. ἄφθονος copiosus - давьць men.-mih. πλήρης plenus - хлѣбь prol.-mart. -но богатьство krmč.-mih. -но αὐτάρκεια sufficientia men.-vuk.

изобильство n. abundantia.

изобильствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐπαρκεῖν sufficere men.-vuk. chrys.-lab. int. πλεονάζειν abundare men.-vuk.

изобиновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуѥши сѧ vb. vitare acad.

изобинѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. vitare pat.-šaf. mutari alex.

изобличавати -ваѭ -ваѥши vb. luce perfundere prol.-mart.

изоблистати -стаѭ -стаѥши vb. luce perfundere triod.

изобличати -чаѭ -чаѥши vb. ἐξελέγχειν redarguere men.-vuk. op. 2. 2. 50.

изобличити -чѫ -чиши vb. ψέγειν reprehendere dial. - кривовѣриѥ sim. I. 7. -чи сѧ оубиица par.

изобличиѥ n. reprehensio pat.: nota πρᾶγμα negotium men.-vuk.

изобнажити -жѫ -жиши vb. nudare chron. 1. 225.

изобрадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. laetari men.-vuk.

изобразиꙗ f. historia, uti videtur царьскыꙗ историꙗ, рекше - georg.-vost. cf. gr. ἐκτύπωσις expressio.

изобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. formare.

изобрѣньница f. quae invenit -нън- greg.-naz.

изобрѣсти -рѧщѫ -рѧщеши vb. invenire prol. typ.-chil. bus. 291. chrys.-lab. sup. 66. 138. 194. изъоб- 36. 69.

изобрѣтатель m. inventor.

изобрѣтати -таѭ -таѥши vb. ἐξευρίσκειν invenire pat sup. 154. chrys.-lab. изъоб- svjat.

изобрѣтениѥ n. ἐξεύρεσις inventio sup. 140. io.-sin. glag.

изобрѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. invenire prol.

изобрѣтьникъ m. inventor alex.

изобоучати -чаѭ -чаѥши vb. edocere.

изобоучити -чѫ -чиши vb. docere alex. alex.

изобъꙗвити -влѭ -виши vb. manifestum reddere, pat.

изодѣꙗниѥ n. exuere acad.

изодѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. exuere.

изокъ m. τέττιξ cicada ex. ἰούνιος iunius mat. 12. 21. op. 1. 262; 2. 2. 424. pokl. 1. 21.

изорати -рѭ -рѥши vb. arare alex.

изоставити -влѭ -виши vb. ἐκλείπειν relinquere men.-vuk. prol. -вить сѧ ἀμέθεκτον prol.-mart.

изостати -станѫ -станеши vb. remanere men.-leop. pan. prol.-mart. ioann. - сѧ: кто сѧ изостанеть bus. 347.

изостатъчьнъ adj. reliquus -стачно prol.-mart. 333.

изостаꙗти -стаѭ -стаѥши vb. remanere ioann.

изострити -штрѭ -стриши vb. ἀκονᾶν acuere ant. -штренъ sup. ѥзыкь вь зло -щрѥнь chrys.-lab. връчь изъощренъ psalt.-theod. 51. 14 изъо- sup. 63.

изотрѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere men.-vuk.

изотяти -тьмѫ -тьмеши vb. eripere, liberare chron. per. землю -тевь prol.-mart.

изоштрꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. incitare -щрав-: male ἑδραιοῦν stabilire pyrg.

изоштрꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. incitare изъостри- tur.

изоштрениѥ n. incitatio men.-vuk.

изработати сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. liberare se servitio vost. sine сѧ: - о грѣсѣхь misc.

изравьнити -нѭ -ниши vb. ἀναγεμίζειν

implere, implendo aequare - ровь men.-vuk. aequare ioann. - сѧ de valle men.-vuk. chrys.-lab.
изравьнꙑти -нꙑѭ -нꙑѥши vb. aequare -вн- ioann. pan.
изравьнѥниѥ n. aequalitas -вн- typ.-chil.
изразити -жѫ -зиши vb. laedere ланиты -жены врѣнениѥмь теплыхъ слъзъ krk.
израилитинъ m. israëlita -ти pl. n. šaf.-gl. 64. cf. -льтинъ.
израилитьскъ adj. israëliticus hom.-mih. cf. -льтьскъ.
израилитѣнинъ m. israëlita assem. vost. 1. 345. cf. -льт-.
израиль m. israël šaf.-gl. 67. 78. ил҃ь cloz I. 10. cf. издраиль.
израильскъ adj. israëliticus šaf.-glag. 82.
израильтинъ m. ἰσραηλίτης israëlita men.-vuk. -ти pl. n. šiš. 76. 252. hom.-mih. -те, -томъ nom.-bulg. cf. -литинъ.
израильтьскъ adj. ἰσραήλ israël hom.-mih. šiš. 10. 39. cf. -литьскъ.
израильтѣнинъ m. ἰσραηλίτης israëlita šiš. 63. -тин- mat. 55. cf. -лит-.
израилевъ adj. poss. ἰσραήλ israël šiš. 8. -левъ cloz I. 50. 156. šaf.-gl. 65. 78. mat. 49. hom.-mih. -вилевь mon.-serb.
израсль f. germinatio prol.
израстати -стаѭ -стаѥши vb. excrescere int.
израсти -стѫ -стеши vb. enasci ioann. op. 2. 1. 51. men.-vuk. власы -стьшими истѣлѣсе prol.-mart.
израстити -штѫ -стиши vb. βλαστάνειν profundere sup. 288. ἐκφέρειν proferre ioann. земля не хощеть - жита chrys.-lab. -сть (pro щь) вѣтви pent.-mih. изьр- sup. 288.
изратовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἐκπολεμεῖν expugnare exod. 1. 10. - vost.
израштати -штаѭ -штаѥши vb. proferre ioann.: male excrescere isaak.
изреченѥ n. edictum ant.-hom.
изрешти -рекѫ -речеши vb. ἐκφράζειν eloqui sim. I. 26. hom.-mih. frag.-serb. ichn. - словеса man. - сѧ προτίθεσθαι op. 1. 154. -рекоухъ сѧ rom. 1. 13. op. 2. 1. 162: nota изоркоу προϊέμενος op. 2. 1. 138.
изривати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. erumpere козѣ -ваѭщи се men.-vuk.
изринѫти -нѫ -неши vb. extrudere lavr.-op. 15. men.-mih. -новень part. krmč.-mih. -ноуть part. chrys.-lab. -ноутоу соущоу бѣсоу glag.
изрицаниѥ n. elocutio -чаниѥ словесъ bor. xxiii.
изрицати -цаѭ -цаѥши vb. eloqui ant.-hom. clim.
изрини -рѣѭ -рѣѥши vb. extrudere: minus bene изрѣяти tur.
изрой m. effusio seminis еже въ снѣ бываетъ - vost. rad. ri.
изрокъ m. sententia alex.
изронити -нѭ -ниши vb. effundere alex.
изрочитъ adj. eximius -ти витези alex.-mih. 49. высакомоу доброу -тоу послѣдоуеть ненависть ibid. 8.
изрочитьнъ adj. eximius -нее comparat alex.-mih. 12.
изрочьнъ adj. ἄκρος eximius men.-vuk. prol.-mart. 140. - вльхвь prol.-cip. -чны паче всѣхъ конь alex.-vost.
изръваниѥ n. evulsio glag.
изръвати -вѫ -веши vb. eruere изорванъ mat. 49.
изръждавѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. κατιοῦσθαι rubigine obduci šiš. 192. ant. krk. изьр-.
изрывати -ваѭ -ваѥши vb. effodere ant.
изрыгати -гаѭ -гаѥши vb. ἐξερεύγεσθαι. ἐρεύγεσθαι eructari ant. -риг- men.-vuk.
изрыгнѫти -нѫ -неши vb. eructari -риг-men.-vuk.
изрыти -рыѭ -рыѥши vb. effodere ok. 53. - ямоу men.-mih. - ровъ men.-leop. hom.-mih. - землю pyrg. ἐκλατομεῖν lapides excidere pent.-mih.
изрѣвати -ваѭ -ваѥши vb. extrudere prol.-mart. chrys.-lab. men.-leop.
изрѣзаникъ m. ἀπόκοπος eviratus op. 2. 2. 38.
изрѣзати -жѫ -жеши vb. excidere dial. chrys.-lab. prol.-mih. κατακόπτειν concidere pyrg.
изрѣзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. excidere - себе se evirare clim.
изрѣти -рѭ -риши vb. spectare изьзрдвьрьцами men.-mih. greg.-lab.
изрѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere isaak. - оть страсти hom.-mih. - се дльгоу hom.-mih.
изрѧдивьнъ adj. eximius pat.-mih.
изрѧдити -ждѫ -диши vb. disponere chron. 1. 46. 34. per. 13. 1.
изрѧдиѥ n. ἐξαίσιον res eximia prol.-lab. prol.-mart. prol. 105. adde bus. 267. cf. издрѧдиѥ.
изрѧдь adv. insigniter men.-mih. - творити hom.-mih. изредь вьсѣхь hom.-mih. 133. et издрѧдь.
изрѧдьно adv. insigniter chron. 1. 196.
изрѧдьнъ adj. ἔκτατος extraordinarius dial. svjat.-mat. 9. sabb. 189. cyr. 14. 37. ber.

hom.-mih. -дно чюдодѣйствию prol.-mart. -но житию hom.-mih. περιούσιος eximius tit. 2. 14. - šiš. 245. op. 2. 1. 165. ἐξαίσιος eximius men.-vuk. - побѣдоносьць μυριονικηφόρος man. - письць ichn. изрѣд- mon.-serb.
издадьнѣ adv. praecipue prol.-mart. sim. II. 4. -нѣю prol.-mih. -днѣе sabb. 89.
издадьство n. res extraordinaria men.-mih.
изрѫчати -чаѭ -чаюши vb. tradere hom.-mih. 133. fideiussione liberare trigl.
изрѫчению n. ἐγχείρημα institutum men.-vuk. prol.-cip.
изрѫчь adv. ἀπόχειρος eminus секирою връга - бросати e russ.
изрѫчьникъ m. liberator, uti videtur оутѣшению мнихомь и - men.-mih.
изоувати -ваѭ -ваюши vb. exuere pat.
изоувению n. exuere ephr. - сапога deut. 25. 10. - pent.-mih. kruš.
изоувѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. cognoscere mon.-serb. 220.
изоуванѫти -нѫ -нюши vb. marcescere -вадши alex.
изоуздити сѧ -ждѫ сѧ -здиши сѧ vb. liberum fieri alex.
изоумити -млѭ -миши vb. mente privare -млена доуша chrys.-lab. - сѧ ἐξίστασθαι de statu mentis deiici prol.-mart. misc.
изоумлꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗюши сѧ vb. ἀπολείπειν σύνεσιν mente privari sir. 3. 13. - svjat. sborn.-vost. 1. 263. chrys.-lab. nota низ- nom.-mik. 23; sine сѧ.
изоумлению n. dementia.
изоумьнъ adj. ἄφρων amens prov. 9. 4. - parem cf. exlex, exspes.
изоумѣвати -ваѭ -ваюши vb. de statu mentis deiici.
изоумѣнию n. dementia chron. 1. 46. 129.
изоумѣти -мѣѭ -мѣюши vb. scire greg.-lab. chron. 1. 102. 39. - сѧ ἐκπλήττεσθαι percelli eccl. 7. 17; - vost. ἀπολείπειν σύνεσιν mente privari sir. 3. 13. - vost. men.-leop. prol.-mih. chron. 1. 193. 11. παλαιοῦσθαι inveterascere, recte desipere изъоум- sup. 238.
изоуньшина f. levatio изоуншинѫ творити λύειν solvere sup. 231.
изоупрашати v. изкъпрашати.
изоустѣвати -ваѭ -ваюши vb. eloqui pat. 137.
изоути -оуѭ -оуюши vb. exuere - сапогъ sabb. 193. - сапогы pent.-mih. да изоують сапогъ юго юдинъ съ ногы deut. 25. 9. - pent.-mih. изоуй ꙗко моси обꙗзанꙑ печали sborn. ὑπολύεσθαι calceis liberari изоувенъ deut. 25. 10. - vost. - сѧ не сандалий men.-leop. изоуꙗше сѧ своихъ сапогъ ruth 4. 7. - pent.-mih. - сѧ сандалий своихъ proph. adde изоутию alex. de haereticis босоножи, боси dictis.
изоухꙑтрити -штрѭ -триши vb. μηχανᾶσθαι machinari men.-mih.
изоучати -чаѭ -чаюши vb. ἐκδιδάσκειν edocere ant. antch.
изоучити -чѫ -чиши vb. ἐκδιδάσκειν edocere dial. op. 1. 198 - сѧ παιδεύεσθαι doceri men.-vuk.
изоуштати -штаѭ -штаюши vb. memoriter dicere leont. изъ оустъ.
изъ praep. ἐκ ex cum gen. iungenda оучаше народы ис корабла hom.-mih. изъ млада чистъ бысть cyr. 28. из ѫтри sup. 26. 17. из ѫтробꙑ sup. 173. pro за περί из рахили gen. 29. 18. - vost.: nota издребръ sup. 368. tur. издрова sup. 5. издроунъ lavr.-op. 26. издрѣкꙑ sup. 60. издроукꙑ mat. 26. издрѫкоу sup. 135. ижнюго mat. 13. ижнего op. 2. 2. 307. cloz I. 51. sborn. ижнѥгоже sup. 348. ижнѥꙗ sup. 97. et изнѥго sup. 8. 198. ис корабла hom.-mih. исꙑна e turri sup. ищрѣка tur. ицръкве sup. ичрѣка bon. sup. pruss. esse, is lit. let. is ztschr. 7. 21. beitr. 2. 156. Pott 1. 614. 616. Grimm, Wörterb. 1. 817.
изъзрѣти v. изрѣти.
изъꙗвитель m. qui manifestum reddit int.
изъꙗвити -влѭ -виши vb. manifestum reddere chrys.-lab. sabb. 173. - чьто писанию мь sbor.-kir.
изъꙗвлꙗти -влꙗѭ -влꙗюши vb. manifestum reddere isaak. int.
изъꙗвлению n. indicatio int.
изъꙗдати -даѭ -даюши vb. comedere изъѣд- pam. 232. de tineis; изъѥдаше юдиноу мѣдиницоу бобоу men.-leop. 144. cf. изѣд-.
изъꙗдению n. comestio kozm.
изъꙗдь f. comestio изъѣдь chron. 1. 206. 37.
изъꙗздъ m. expeditio изъѣздъ chron. 1. 156. 13; 164. 25.
изъꙗловѣти -вѣѭ -вѣюши vb. sterilem fieri pat.
изъꙗсти -ꙗмь -ꙗси vb. comedere изъꙗдоша vost. I. 394. изъꙗстъ sup. 30. 14. mat. 54. cf. изѣсти.
изъꙗсьнити -сьнѭ -сьниши vb. illustrare -сн- men.-mih. sabb. 2. men.-leop. prol.-mart. mon.-serb.

изъмсьновати -новѫ -новюши vb. illustrare -**си**- men.-belg.
изъмсьнити -нѭ -ниши vb. illustrare -**шн**- op. 2. 2. 8. 38. -**си**- int.
изъмсьнѥниѥ n. illustratio -**шнѥн**- mat. 21.
изъмхати vb. exire -**ха** alex.-mih. 12. 135. assequi **изъѣха глѣба** karamz. 2. 327. vost. 1. 310. -**ѣхахомъ** lavr. -**ѣхалъ** chron. 1. 142.
изъмшнити v. **изъмсьнити**.
изъмшнѥниѥ v. **изъмсьнѥниѥ**.
изъѥмати v. **изимати**.
изъывати -ваѭ -ваѥши vb. προκαλεῖσθαι evocare men.-mih.
изьмъ m. exceptio, uti videtur **иномоу влахоу да не боуде изма** mon.-serb. 30. cf. 35. 36. 39. 146.
изѣдати -даѭ -даѥши vb. κατεσθίειν comedere ostrom. bus. 335. zak.-serb. **мозъкь** - sabb. 116. **высе -даѭ** πάμφαγος sup. 385. 2. **изад**- misc. cf. **изъмд**-.
изѣдениѥ n. comestio sup. 440. men.-mih. prol.-mih. prol.-belg. reliquiae pecudis a fera laceratae krmč.-mih. 249.
изѣкръ adj. γλαυκίζων glaucus **кироулиѻнъ, изѣкръ оуко ѥсть** svjat.-vost. svjat.-mat. 7. op. 2. 2. 400. **овѣ (очи) бываѥте изѣкры** ex. ὑπόγλαυκος glaucus **изѣкръ** per. mv. malal. in ex.-kalajd. cf. **зѣкръ**.
изѣсти -ѣмъ -ѣси vb. comedere -**ѣжь** φάγε ede iez. 2. 8. - vost. -**ѣдѧть** svjat.-mat. 9. -**ѣденъ** sborn. antch. sup. **мышьми -ѣдень** krmč.-mih. **меса -ѣдь** prol.-mart. **изѣ** aor. sup. 105. 220. -**ѣдена бѫдѫ** cibus efficiar 398. cf. **изъмсти**.
изѧбнѫти -нѫ -нешн vb. βλαστάνειν germinare **сѣмѧ -нетъ** marc. 4. 27. - ev.-saec. XII.
изѧславъ m. nom. propr. izęslav men.-leop. chron. -**вль** urbs -**вна, -вьци**.
изѧтель m. susceptor, testis baptismi **бысть ѥмоу изетель отъ крьщенна** greg.-lab. a vb. **изѧти** cf. aus der taufe heben.
изѧти, изьмѫ, изьмешн vb. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. ἐξαιρεῖσθαι eximere sup. 366. αἱρεῖν sumere ostrom. adde sup. 84. **идолонеистовьства нась изѧть** chrys.-lab. **мьчь изѥмь, изьмь** nom.-mik krmč.-mih. σπᾶσθαι extrahere - **ножь** šiš. ὀξορύττειν effodere **очи** - men.-vuk. nota **изне** men.-mih. 193. **из'ми** sup. 51.
изѧтовати -тоуѭ -тоуѥшн vb. eximere - **око** georg.-vost.
изѧштениѥ n. exemtio ant.
изѧштехытрьнъ adj. artificiosus -**на жена** men.-mih. 351.
изѧштехытрьнѣ adv. artificiose men.-mih. 351.
изѧштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. eximium fieri -**тивь сѧ пресвѣтло** men.-saec. XII.
изѧштьникъ m. homo egregius -**щи**- ber.
изѧштьничьскъ adj. peculiaris -**тьничьс**- sup. 427.
изѧштьно adv. praestanter sim. I 26.
изѧштьнъ adj. ἐξαίρετος eximius ant. eximius sabb. 5. 22. 122. ber. ziz. men.-leop. antch. chron. leont. sim. I. 25. ephr. pat. **изьщ**- isaak. ἄριστος optimus nest. ἐξέχων egregius men.-vuk. derivabis ab* **изѧшта**, quod natum est ex **изьм** et suff. **шта** cf. ἐξαίρετος et eximius.
изѧштьньствиѥ n. praestantia, res eximia **изѧщньствие** georg.-vost.
изѧштьнѣ adv. egregie dioptr. sabb. 7. sim. I. 5. **цѣломоудри** - sim. I. 3. - **богоу оугодивь** sabb. 160: male φυσικῶς modo naturali **просны** - men.-vuk.
изѧштьство n. praestantia, res eximia pam. int. ber. ziz.
изѧштьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ὑπερβαίνειν superare dial.
изѫтрь v. **ѫтрь**.
исаиинъ adj. poss. esaiae op. 2. 2. 391.
исоусхристовъ adj. poss. iesu christi šiš. 70.
иклисия f. ecclesia -**сиа** bor. 29.
икона f. εἰκών imago svjat.-op. 2. 2. 403. lit.-mih. prol.-cip. mon.-serb. **господьскаѧ** hom.-mih. -**нь поклонѥниѥ** men.-vuk. nota serb. ikonos pro ikononos.
иконийскъ adj. iconiensis sup. 33. 37.
иконоборьнъ adj. simulacra evertens chrys.-lab. -**на ересь** lit.-mih. prol.-mart.
иконоборьство n. simulacrorum eversio men.-mih.
иконоборьць m. εἰκονομάχος imagines oppugnans krmč. prol.-vuk. ok. 67.
иконожегъчий -чиѧ m. imagines comburens krmč. -**чиѧхъ** krmč.-mih. 371. 390.
икономия f. οἰκονομία oeconomia op. 2. 1. 150. šiš. 83
икономовъ adj. poss. οἰκονόμου oeconomi krmč.-mih. 216.
икономъ m. οἰκονόμος oeconomus šiš. 73. lit.-mih. krmč.-mih. - **голѣмни** typ.-chil.: explicatur vocabulo **строитель** clim. 290.
икономьство m. oeconomia men.-mih.
иконописательнъ adj. εἰκονογράφος imagines pingens pyrg. -**на хытрость**.
иконописати -шѫ -шеши vb. εἰκονογραφεῖν imagines pingere par. **жена -сана** mir.

иконописьць m. εἰκονογράφος imagines pingens men.-mih. mir.
иконостасъ m. εἰκονοστάσιον iconostasium cf. serb. ikonos.
иконьникъ m. pictor prol.-mih. prol.-vuk. врачь хытростию и иконникь de evangelista Luca men.-belg.
иконьнъ adj. imaginis, imaginum chrys.-lab. -на хытрость men.-leop. prol. mih. -но покланиание krmč.-mih. 205. образь - cyr. 13. -нная святыни cyr. 28. -ныя ратьникы svjat.
икосъ m. οἶκος hymni genus кондакъ и - par. 88. cf. duc.
икра f. ova piscium trêb. 115. pat. 179. nsl. ikre habd. glandines (morbus) serb. ikra alb. ikrъ rum. икре pl. lit. ikrai lêt. ikri magy. lab-ikra cf. pol. ikra et kra drüse oserb. jikra et jikno.
икрание n. vox significationis nobis ignotae святое икрание и святое его (christi) въстаание - antch. sub възитие.
икоуна f. εἰκών imago psalt.-saec. xii. cf. икона.
икоуньникъ m. εἰκονικός pictor vost. cf. иконьникъ.
иктеръ m. ἴκτερος icterus greg.-naz.
иктинъ m. ἰκτῖνος milvus deut. 14. 13. - pent.-mih.
иларий m. gen -рия ἱλάριος hilarius prol.-mih. gen. -рия: -рию sg. a. sabb. 120. men.-mih. -рие sg. g. -рия sg. n. men.-mih.
иларионъ m. hilarion sabb. 121.
или conj. ἤ vel или нидѣ гдѣ krmč.-mih. quam quadr. оуне жити къ земли поусть или съ женою язычьною svjat.-mat. 8. паче - sup. 112. 232. или и еште не обрыдаеши са svjat.-op. 2. 2. 394. или - или ἤ-ἤ aut-aut sup. или пожрѣть или да потрѣбить се men.-mih. или тѣле были или осле pent.-mih. ли - или: что боле есть, даръ ли или олтарь; mat. 32. нь или ἀλλά sed hom.-mih. а или v. а; да или v. дѣй. cf. любо: или est и ли, и любо.
илий m. gen. -ия ἠλίας elias илиемь greg.-lab. cf. илия.
илийнъ adj. poss. ἠλίου eliae sup. hom.-mih. greg.-lab. dioptr. prol.-mart. -но обавление op. 2. 2. 389. илинь mon.-serb.
илинъ v. елинъ.
илионъ m. Ἴλιον ilium - градъ bell.-troj. 2.
илирикъ m. ἰλλυρικόν illyricum hom.-mih. prol.-lab. илоур- per. 8. илур- šiš. 70.
илиричьскъ adj. illyricus илур- krmč.-mih.
илирия f. illyria sabb. 3. 170.

илитонъ m. εἰλητόν corporale раздвижтоу бывьшоу -ноу cf. антонъ.
илия m. ἠλίας elias cloz I. 870. sup. hom.-mih. илиа assem. sup. илиею hom.-mih. proph. во илиахъ παρὰ ἠλείοις op. 2. 2. 152. cf. илий.
илияда f. ilias илиа- alex.-mih. 7.
илиевъ adj. poss. ἠλί eli hom.-mih.
иловица f. nom. propr. loci мѣсто глаголемо - krmč.-mih.
иловъ adj. e luto factus -ва лайна πλίνθος later илова pl. n. gen. 11. 3. esai. 24. 23. - vost. nsl. ilov limosus lex.
илоурикъ v. илирикъ.
илъ m. lutum камычное дѣло иломъ exod. 31. 5. - vost. nsl. il dain. 89. lex.
ильмъ m. ulmus илемъ chron. 1. 220. 25. e russ. čech. jilem pol. ilm et ilma userb. ljom ahd. elm and. almr mhd. ilme nhd. ulme, ilm: vocabulum lat. originis.
илурикъ v. илирикъ.
имавати -вамъ -ваеши vb. habere nom.-serb. 394.
имание n. prehensio - виньно τρυγητός vindemia pent.-mih. - виноу id. proph. - виноградоу id. proph.; facultates men.-mih. χρήματα pecunia sup. 316. ἀποσκευή supellex pent.-mih. adde alex.-mih. 158. mat. 47. serb imanje vich mik. cf. имѣние.
имаръмени f. εἱμαρμένη fatum op. 2. 2. 58.
иматель m. qui prehendit.
имательница f. quae prehendit.
имати, емлж, емлеши, rarius имаж, имаеши vb. λαμβάνειν sumere ostrom. conquirere sup. 186. chron. рыбы емлють се hom.-mih. вина емлють τρυγῶσι men.-mih. βαστάζειν ferre роукама емлые men.-mih. вѣроу емлеть πιστεύει credit šiš. 238. не емлеши вѣры hom.-mih. вѣрж емлжть etc. ostrom. cf. не емемь вѣръ емоу antch. емлаше chron. 1. 260. - са ἐφάπτεσθαι tangere op. 2. 2. 266. - за ризы pam. 178. по все дьни емлеть се hom.-mih. поута емлемь се sabb. 5. 54. брани емле се ok. 56. емлеть се по нозѣ ioann прьва емлемь се ok 63. raro inf. емати: - винограды τρυγᾶν vindemiam facere men.-mih. croat. jematva vindemia verant.
иматизмъ m. ἱματισμός vestis о -мѣ моемь lavr.-op. 32. cf. мат-.
имела f. viscum op. 2. 1. 115. mat. 48: male ἰξευτής auceps amos 3. 5. - vost. serb. imela viscum mik.
имельникъ m. ἰξευτής auceps ant. 111. op. 1. 118; 2. 1. 115; 2. 2. 260. antch. -ли- mat. 48. hom.-mih. amos 8. 1. 2. zlatostr.

имениньны pl. f. dies lustricus chron. 1. 110.
именитица f. ὑβρίστρια contumeliose tractans **се азъ къ тебѣ -ци** greg.-naz. cf. **имена къιдати.**
именитъ adj. ὀνομαστός celeber sup. 63. 149. ὠνομασμένος nominatus - **въ дѣлѣхъ** sabb. 29. **-то или безимение** ex.
именованние n. nominatio.
именовати -ноуѭ -ноуиеши, raro **-ваѭ -ваиеши** vb. ὀνομάζειν nominare sup. men.-leop. op. 2. 1. 138. **-новаи** impt. men.-vuk. - **сѧ** cloz I. 313.
имененосьнъ adj. nomen habens.
именотворение n. ὀνοματοποιία onomatopoea svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. adde **имѧтворениие** 269.
имениьнъ adj. nominis op. 2. 2. 94.
имовитъ adj. dives ber. **жена -та** hom.-mih. 136.
имовитьць m. κτήτωρ possessor cyr.-hier. recte homo dives.
имьже v. **иже.**
имьство n. σχέσις, ἕξις conditio op. 2. 2. 7. 11. 484. - **разоумѣние или чювство доухοвное** op. 2. 2. 5. - **въ доуши** ber. - **и лишение** pan.
имѣниице n. ἐνθήκη depositum sup. 297.
имѣние n. ἕξις habitus; οὐσία facultates ostrom. op. 2. 2. 117. χρήματα opes sup. 274. 278. man. cloz II. 108. τὰ ὑπάρχοντα facultates sup. ostrom. ὕπαρξις facultates men.-mih. πράγματα opes krmč. 37. ὑπόστασις facultates pent.-mih. ὁ βίος opes ostrom. ὕλαι res **вънимати -нимомъ** man. pecunia sup. φιλαργυρία avaritia **да се останоуть -нии** men.-mih. **на имѣниихъ измѣнити сьпасение** chrys.-lab. adde **-ниемь не искоупить се** hom.-mih. **вь -нии мнозѣ соуща** greg.-lab. nsl. imênje; imêlo facultates trub.
имѣньнъ adj. χρημάτων opum **-нии похоть** sup. 275. krmč.-mih.
имѣтельнъ adj. dives.
имѣтельство n. opes isaak.
имѣти, имамь, имаши et **имѣѭ, имѣиеши** vb. ἔχειν habere cloz I. 718. 723. ostrom. - **враждоу на кого, сь кымь** nomoc. - **на своемъ оумѣ** tur. - **вѣрѫ** cloz I. 60. **жена, иже иматъ въдхвованиия въ роуцѣ** γυνὴ ἐγγαστρίμυθος 1. reg. 28. 7. - vost. **имѣюшти въ роуцѣ вълшвениия** id. 8. **имоуща въ роукахъ вълшвениия** id. 9. male, ni fallimur; **четыри дьни юже имѫштъ въ гробѣ** š.-gl. 48. **симь сице имоущимь** pan. chrys.-lab. part. **имы** cloz I. 103. sup. **имѫштимъ** cloz I. 60. et **имѣѩ** cloz I. 718. 723. sup. **имающи** hom.-mih.; **имашете** frag.-gl. 56. **имаи имити** š.-gl. 94: formando fut. inservit sup. 2. 117. 227 etc. cf. **царствие имѣше прѣѩти** regnaturus erat glag. **вьметноуть имахъ быти** ἀπερρίφην ἄν men.-vuk. nota **имамы разоумѣти** ἔχομεν γνῶναι sup. 227. - **сѧ**: **имѫща сѧ злѣ** par.
имѧ gen. **имене** n. ὄνομα nomen **имена кыдати** v. **кыдати**; **звати по -нию** chrys.-lab. **на имѧ** gram. 176. 234. **по имѧ** 138. **емѧ** frag.-bulg.-saec. xiii. **имени** sg. g. ev.-trn. sup. 431. **имени** dual. n. sup. 86. **именьма** op. 2. 2. 78. greg.-naz. scr. nâma cf. najme Pott 2. 1. 858. goth. ahd. namo pruss. emnes ir. ainm ir.-gl. arm. anûn ztschr. 4. 375; 5. 66. Pott 1. 329. curt. 1. 446.
ина v. **инъ.**
инако adv. ἄλλως, ἑτέρως aliter sup. hom.-mih. svjat.-mat. 5. men.-vuk. chrys.-lab. dioptr. šiš. 167. man. tur. ant.-hom. op. 1. 154. io.-sin. mon.-serb. duš. - **како** ἄλλως πως krmč.-mih. - **никако** ibid. - **оучити** ἑτεροδιδασκαλεῖν aliter docere šiš. 162. - **зданъ** ἀλλόκτιστος hom.-mih. τοὐναντίον contra sup. 278. **инакоже** hom.-mih. nsl. inako alio modo inako se mi stori moestus fio serb. inako mik. nota **инако** tantum uti videtur op. 2. 2. 366.
инаковъ adj. diversus dioptr. pat. 206.
инаковьство n. ἑτερότης diversitas **-ве-** op. 2. 2. 7. 11. pan.
инакословити -вліѫ -виши vb. aliter loqui **-витъ ли сѧ на диявола** svjat.-op. 2. 2. 376.
инакъ adj. ἄλλος, ἕτερος alius ex.-vost. 1. 282. op. 2. 2. 4. krmč. 43. mon.-serb. **-кь позоръ** men.-mih. **-ка напасть, вещь** men.-leop. **-коу вииоу** krmč.-mih. **-кые ереси** sg. g. men.-mih. rectius **-кое ереси** greg.-lab. 96. nsl. inače habd. inači et inde inačiši diversus serb. inak živ. 70. oserb. hinaki cf. orient 1. 529.
инамо adv. alio sup. 129. io.-sin. men.-serb. prol.-mih. - **обратн бесѣдоу** cyr. 4. - **прѣтѧзающе сѧ** ἑτεροζυγοῦσι greg.-naz. nsl. inam.
иначе adv. ἔτι adhuc sup. 91. - **брашноу сѫщоу** psal. 77. 31. - psal.-saec. xii. cf. **единаче.**
инегъ m. γρύψ gryps deut. 14. 12. - pent.-mih. kruš. cf. **ииогъ.**
иний m. νιφετός nix confertim cadens deut. 32. 2. - pent.-mih. stilla **иней** bon. cf. **иние.**
инноχъ m. ἡνίοχος auriga hom.-mih.

иније n. νιφετός nix confertim cadens deut. 32. 2. **иньє** glag. šaf.-urspr. πάχνη pruina ioann. nsl. imje, ivje bulg. inej serb. inje lit. ìnis rum. **иніє** f. glacies in mediis undis natans: adde ἰνίον occipitium ex.-op. 2. 1. 17. **иньє** vost. cf. **инии**.
иновидьнъ adj. ἀλλοειδής aliam formam habens svjat.-op. 2. 2. 386. per. LXXXII.
иновольнъ adj. μενοθελητῶν monotheletarum -**наꙗ ересь** dioptr.-lab.
иновѣрие n. fides diversa prol.: male ἀλλότριος τῆς πίστεως men.-vuk.
иновѣрьникъ m. αἱρετικός haereticus sup. 222. 228.
иновѣрьнъ adj. αἱρετικός haereticus sup. 222. krmč.-mih. duš.
иновѣрьць m. haereticus duš. 155. per. 42.
иногда adv. ποτέ olim šiš. 179. ostrom. τότε tum cloz I. 31. 345. εἰσάπαξ simul **потрѣблю ѥ** - num. 16. 45. -pent.-mih. ἑξῆς deinceps deut. 2. 34. -pent.-mih.
иногдоѭ adv. εὐθύς statim greg.-naz. op. 1. 101. esai. 11. 14. -vost. ἅμα simul greg.-naz. bar. 3. 14. ὁμοῦ simul op. 2. 2. 81. mat. 48. εἰσάπαξ simul num. 16. 21. - vost. ies. nav. 10. 42. - vost. ἐπὶ τὸ αὐτό simul naum 1. 9. - vost. male -**даю** op. 2. 2. 30.
инегдоу repente glag. cf. čech. hned, inhed.
иногъ m. γρύψ gryps lev. 11. 13. - pent.-mih. μονιός solivagus glag. psal. 79. 14. cf. **инегъ** et goth. ainaha et ainakls, cuius gutturalis slavico g respondet.
инодальнъ adj. longinquus -**на страна** acad.: **ино** est **инъ** alius, at quid **дальнъ** sit, non assequimur: cf. **иносьскъ**.
инодоушие n. unanimitas ant.-hom.: minus bene πρόθυμος promtus -**шье** ephr.-vost.
инодоушьно adv. προθύμως alacriter sup. 339. -**шьно** cloz I. 854: recte unanimiter.
инодоушьнъ adj. unanimis glag. ber.
инодьскъ adj. longinquus -**ка земля** svjat. -vost. 2. 124. cf. **инодальнъ**.
иноземльць m. ἀλλογενής alienigena pent.-mih. bis. βάρβαρος barbarus -**земьць** op. 2. 1. 163.
инозрачьнъ adj. ἑτερόμορφος aliam speciem habens -**чно** io.-dam.
инока f. monialis ant.-hom.
инокенътиевъ adj. poss. innocentii.
иноковати -коуѭ -коуеши vb. monachum esse pyrg. chrys.-lab. triod.
иноковъ adj. poss. monachi mir.
иноколѣньникъ m. ἀλλόφυλος alienigena men.-belg. ant.-hom.
иноколѣньнъ adj. ἀλλόφυλος alius gentis sabb. 216.
инокость f. terra peregrina **иже во - идый** qui peregrine proficiscitur op. 2. 2. 238.
инокоупьница adv. simul men.-vuk. -**це** men.-vuk. 432. 434: est sg. gen. subst. -**ница**.
инокоупьно adv. simul mon.-serb. 139.
инокъ m. μοναχός monachus ioann. μονιός solivagus psal. 79. 14. - psalt.-saec. XII. XIV. - **дивий** ὄναγρος onager mat. 27. men.-mih. adj. εἷς unus op. 2. 2. 299. ephr.-vost. μόνος solus cyr.-hier. **слово ѥдино и иноко** hom.-mih. 117. **богъ** - op. 2. 2. 54. -**кый сынъ** op. 2. 2. 30. μεμονωμένος 1. tim. 5. 5. - vost. μονάζων, μοναχός monachus; μονάζουσα, μοναχή monachasborn. mon.-serb 232. ok. 52. hom.-mih. 89. men.-vuk. dioptr.-lab. krmč.-mih. sabb. 95. 152. 177. vita-theod. prol.-mart. russ. инока cf. goth. einaha.
инокыни f. monacha pat. leont. nom.-mik. duš. CXVII.
иномысльникъ m. unanimis bon.
иномысльнъ adj. μονότροπος simplex -**лънъ** bon.: **инъ** hic unus est.
инообразьнъ adj. ἀλλόμορφος aliam formam habens hom.-mih. misc.
иноплеменьникъ m. ἀλλόφυλος alienigena cloz I. 785. sup. gram. 79. hom.-mih. sim. I. 19. ἀλλογενής alienigena ostrom. -**ни** svjat. sup.
иноплеменьничь adj. poss. ἀλλοφύλων alienigenarum ant.-hom.
иноплеменьнъ adj. alienigena - **соудии** svjat. - **плькь** sim. I. 19. -**на страна** sim. I. 5. ὁμόφυλος eiusdem gentis man.: nota **productionsomething** **иномь племеньнымь симь вельблоудомь** ichn. pro **инопл**-.
иноплошь adv. continuo ex. **аще бъına родъмь съмыслыни были, то вьси быша - толь моудри были** zlatostr. russ. сплошь cf. nsl. sploh.
инориꙗ f. ἐνορία territorium, dioecesis duš. 43. serb. inorija, nurija.
инороговъ adj. poss. monocerotis lavr.-op. 13.
инорогъ m. μονόκερως monoceros psalt.-ven. barl. bon. mat. 27. pent.-mih. **инърогъ** iob 39. 9. - vost. serb. inorog, jednorog mik.
инородьнъ adj. ἀλλογενής alienigena ant. svjat.-op. 2. 2. 386. per. LXXXII. ἑτεροθαλής -**дна сестра** krmč.-mih. alienus ichn.
инорождєнъ adj. unigenitus pat.
инорожь adj. poss. monocerotis psalt.-ven. mat. 27. **отъ рогъ** - psal. 21. 22.
инорожьць m. μονόκερως monoceros pent.-mih. kruš.
инорьць v. **норьць**.
инор҄ѣчьнѣ adv. allegorice bus. 167.

иносєльникъ m. eodem loco habitans **-ли-** vost.
иносильнъ adj. ἑτεραλκῆς anceps **-нѫ по-бытъ** greg.-naz. - vost. 2. 112.
инославьникъ m. ἑτερόδοξος haereticus men.-vuk.
иннословиє n. ἀλληγορία allegoria svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267.
иностань adv. continuo svjat. sup. 423. 431. 432. 434.
иностаньнъ adj. continuus **молитвы -ныꙗ** svjat. sup.
иностраньникъ m. ἀλλόφυλος alienigena hom.-mih. esai. 11. 5. - vost. sup. **-ни-** sup.
иностраньнъ adj. alienigena chron. 1. 45.
иностраньньць m. alienigena **-аньць** greg.-lab.
иносъказаниє n. allegoria **-ск-** int.
иносъказательнъ adj. allegoricus **-ск-** int.
иносъказаѥмъ adj. ἀλληγορούμενος quem allegorice interpretamur **-ск-** šiš. 231.
инотѧжь adv. continuo **то плємѧ въ нѹ-дєи дажє и до зоровавєлꙗ - бꙑкаашє** ex.: vere est uno tractu.
инотѧжьнъ adj. continuus; ὁ καθόλου universus.
иноча f. ἀντίζηλος aemula **оночиѭ** pro **о -чи єꙗ** sir. 37. 11. - vost., apud quem **иночь** cf. serb. inoča et **иношта**.
иночий adj. alius uxoris **на -чьѣ дѣти** vost.
иночьнъ adj. solitarius vost. **-но житиє** men.-vuk.
иночьнь adj. poss. προτέρας prioris (recte alius) uxoris **на -чнѣ дѣти** zlatostr.-saec. xvi.
иночьскъ adj. monasticus sup. 442. **-кое житиє** ok. 22. - **мєтаниє** chrys.-lab. **-кꙑй стєпєнь** dioptr. - **образъ** op. 2. 2. 450.
иночьскꙑ adv. monastice ok. 75.
иночьство n. monachatus sup. 429. per.
иночьствовати -вѹѭ -вѹєши vb. solitariam vitam agere prol.-cip. isaak. sim. I. 17. 26. prol.-mih. men.-vuk. krmč. pat.
иночѧдъ adj. μονογενής unigenitus sup. ant.-hom. šiš. 183. ev.-novg. op. 2. 2. 431. **дъщи -да** luc. 8. 42. - ev. saec. xii. **-дъй сꙑнъ** cloz I. 516. assem. greg.-lab. op. 1. 185; 2. 2. 299. šiš. 119. **-дꙑй сꙑнъ** men.-saec. xi. **-чадоѹю** mat. 27. **-дъ ми єсть** luc. 9. 38. - ev. saec. xii. men.-mih. **-чѧдъ** bon.
иночѧдьнъ adj. unigenitus ant.-hom.
иношта f. ἀντίζηλος aemula **фєнана тоє ино-щꙗ прѣставьши и нєплодна бꙑвьши нє раждашє чѧда** φενάννα ἡ ταύτης ἀντίζηλος ἀποστειρωθεῖσα οὐκ ἔτι ἔτικτεν men.-vuk. cf. **иноча** et serb. inoča.
иноꙗдьць m. una cibum capiens, socius **съ звѣрми -дєць** georg.-vost.: aliis **єдино-снѣдникъ**.
иноꙗзꙑчьникъ m. ἑτερόγλωττος diversae linguae, gentis šiš. 129. men.-vuk. sabb. 195. βάρβαρος barbarus sup. **варваромь, рєкшє иноꙗзꙑчникомь** krmč.-mih.
иноꙗзꙑчьнъ adj. ἀλλόγλωττος diversae linguae sup. hom.-mih. cyr. 22. dioptr.-lab.
иноꙗзꙑчьскъ adj. ἀλλόγλωττος diversae linguae.
инъ pron. 1) ἄλλος alius ostrom. ἕτερος alius ostrom. **иного кого** nom.-mik. **ино то-ликожде** sup. **ино лъжє ино зависти ино лихоимьство** prol.-mih. **инꙑє кꙑє кєщи** krmč.-mih. 46. inogo, ineh fris. serb. ini živ. 2) unus **въ инѫ** semper cloz I. 423. sup. 15. 49. 53 etc. **въ иноѹ** sborn. **въи-ноѹ** per. 26. 3) τὶς quidam **жєнꙑ инꙑ** luc 8. 2. - ev. saec. xiii. **оѹноши иномоѹ** vost. cf. let. aisvên continuo serb. inokupno scr. êka unus, alius ujjv. 191. pruss. ains goth. ains beitr. 2. 164. Pott 1. 301. 302; 2. 1. 867. curt. 1. 426. 445. mey. 1. 330.
инъ adv. sed etiam **нє токмо одино подо-льє взꙗша, ино город взꙗша** chron.
инъгда adv. ποτέ aliquando šiš. 179. sup. ἄλλοτε alio tempore sup. **-гьда** πρότερον olim šiš. 234. mon.-serb. 116. cf. **иногда**.
инъгдоѭ adv. ἅμα simul op. 2. 1. 90 mat. 48. εἰσάπαξ simul **иньгодоѭ** num. 16. 21. - pent.-mih. cf. **иногдоѭ**.
инъдє adv. ἐν ἑτέρῳ, ἀλλαχόθι, ἀλλαχοῦ alio loco cloz II. 52. sup. men.-mih. krmč. chrys.-lab. mon.-serb. **индє** sup. chrabr. 91. **иньдѣ** šiš. 223. mon.-serb. krmč.-mih. **индѣ** vost. 2. 29. bor. 41. sabb. 155. mon.-serb. **индиє** mon.-serb. **отъ иньдє** ἀλλαχόθεν aliunde prol.-lab. prol.-mart. **отъ индѣ** prol.-lab. men.-vuk. nsl. indri hung. cf. **инъждє**.
инъдий m. indus **индиомь** sabb. 28.
инъдийскъ adj. indicus **иньд-** hom.-mih. **инъд-** svjat.-mat. 9. **инд-** sabb. 192.
инъдикъта f. ἰνδικτίων indictio mon.-serb. 35. 39.
инъдикътионъ m. ἰνδικτίων indictio **инд-** men.-vuk. op. 2. 2. 454. mon.-serb. **иньд-** nom.-mik. **-кътионь** mon.-serb.
инъдикътъ m. ἴνδικτος indictio **индикта** cyr. 24. prol.-mih. krmč.-mih. **иньд-** krmč.-mih. **начѧтъкъ индиктоѹ, рєкшє новомоѹ лѣтоѹ** ev.-trn.
инъдиполь m. nom. propr. urbis **въ столь-ни градь въ иньдиполь** alex.-mih. 136.

инъдиꙗ f. india **инд-** men.-vuk.
инъдиꙗнинъ m. ἰνδός indus **иньд-** alex.-prol.-mih. 93. prol.-cip.
инъдропъ m. animal quoddam marinum, cuius nomen graeco ὕδρωψ respondere videtur **иньдропь ѥсть вь мори воѥвода рыбамь** nom.-barb. ter. misc. 11.
инъдъ m. ἰνδός indus **индъ** op. 2. 2. 183. **инъди** ἰνδική terra indica **инды** pl. a. 2. 153.
инъдѣнинъ m. indus **индѣ-** chron. **индꙗ-** men.-leop.
инъждє adv. alio loco op. 2. 2. 432. **инъжє** svjat.-op. 2. 2. 394. **иньждє** sup. 326. cf. **инъдє**.
инънъ adj. **въ иньно сѣ** εἰς τὸ διηνεκές continuo op. 2. 2. 51. cf. **въниньнъ**, quod praestat, pendet enim a **въ инѫ**.
иньство n. diversitas ant.-hom. op. 2. 2. 476.
инѫ: **въ инѫ** v. **инъ**.
инѫдоү adv. ἄλλοθεν, ἀλλαχόθεν, ἑτέρωθεν aliunde sup. man. ioann. **инѫдоү нє бѣ пѫть** dioptr.-lab. **оть коүдоү иноүдоү** hom.-mih. **оть иноүдоү** men.-vuk. chrys.-lab. ἐνιαχοῦ alicubi man. 49. goth. allandjo Grimm, wörterb. 1. 222. nsl. inôd, inuda, indôd dain.
инѫдь: **отинѫдь** v. **нѫдь**.
инѫдѣ adv. ἀλλαχόθεν aliunde ioann. prol.-mart. š.-gl. 82. **отиноүдь** chron. I. 185. bor. 43. **-дѣ, -дє, -днє, -да** mon.-serb.: male **оть иноүдє** τέλεον omnino krmč.-mih. cf. **нѫдь**.
иоавль adj. poss. ioab vost. I. 26.
иоакъıмль adj poss. ioachim proph.
иоановъ adj. poss. ioannis hom.-mih. assem. šiš. 36. sup. **-нновъ** sup. **-ньновь** men.-vuk.
иоанъ m. ἰωάννης ioannes assem. cloz I. 274. sup. **-нна** sup. **-н'нъ** sup.
иоань adj. poss. ioannis sup. 208. men.-mih.
иоахимъ m. ioachim š.-gl. 80.
иованъ m. ioannes nom.-bulg. men.-serb. 41.
иовль adj. poss. iob sborn. krmč.-mih.
иововъ adj. poss. iob šiš. 253. sabb. 27. proph. vost. 1. 226. **искоүшєниѥ -во** sim. I. 11.
иовъ m. iob sup.
иоиль m. ἰωήλ ioël šiš. 4.
иоилѥвъ adj. poss. ioël **-лєво** op. 2. 1. 109.
иона m. ionas sup.
иониnъ adj. poss. ionae sup. chrys.-lab.
ионьскъ adj. ionius **-ка лоүка** krmč.-mih. 260.
иопаторьскъ adj hyopatoricus **-на єрєсь** meth. 7.
иопь m. ἰόππη ioppe **идє вь иопь** sabb. 186.
иоръдановъ adj. iordanis **-рд-** pent.-mih. dan.-ig. typ.-chil.
иоръданъ m. iordanes **-рьд-** prol.-mih. **-рд-** sup. bon. hom.-mih. sup. cf. **иєръданъ**.
иоръдань adj. iordanis **-ниꙗ** pat. **-рьдани** sg. loc. pent.-mih. **-рдании** sg. loc. chrys.-lab. **-рданємь** sg. i. chrys.-lab. **крьщєниє -рданє** chrys.-lab.
иоръданьскъ adj. iordanis **-рьд-** hom.-mih. nom.-mik. **-рд-** sup. hom.-mih. sabb. 189. chrys.-lab. **крьщєниѥ -ско** chrys.-lab. hom.-mih.
иосиинъ adj. poss. ὡσηέ hoseae **-на чєдь** οἱ περὶ ὡσηέ ex.-op. 2. 1. 12.
иосипъ v. **иосифъ**.
иосифль adj. poss. ioseph pent.-mih.
иосифовъ adj. poss. ioseph bon. sim. II. 3. assem. **иосиѳовъ** bus. 626.
иосифъ m. ioseph sup. cloz I. 753. 922. hom.-mih. bus. 75. **-сипь** lit.-mih.
иосѣовъ adj. poss. hoseae antch.
иота f. ἰῶτα iota n. **гєта ѥдино** mat. 13.
иоторъ v. **єторъ**.
иошь m. ἰωάχαζ ioachaz op. 1. 39.
иоѳоровъ adj. poss. ἰοθώρ iothor pyrg. cf. **єторъ**.
ипатиꙗ f. ὑπατεία consulatus greg.-lab.
ипатъ m. ὕπατος consul men.-mih. krmč.-mih. sabb. 36. 142. **вь скопьцєхь -** men.-mih. cf. **оүпатъ**.
ипатьскъ adj. consulis **- сань** men.-mih.
ипєрода f. ὑπερῷον summa aedium pars op. 2. 1. 18.
иподиꙗконъ m subdiaconus greg.-lab.
иподиꙗконьскъ adj. subdiaconi krmč.-mih.
иподиꙗкъ m. subdiaconus men.-mih. **иподьди-** ibid.
иподромиꙗ f. ἱπποδρομία cursus equester hom.-mih.
иподромиѥ n. ἱππικόν equitatus, recte cursus equester pyrg. **- имєноүѥть сє, идѣжє кони и колєсницє оүтѣчють сє** krmč.-mih. 145. **-дроүмиѥ** men.-mih.
иподромьскъ adj. cursus equester krmč.-mih. **- позорь, -ка игра** men.-mih.
иподроүмъ m. ἱππόδρομος hippodromus pent.-mih. men.-mih.
ипокритъ m. hypocrita cyr. 21.
иполоүтъ m. hippolytus šiš. xv.
ипостась f. ὑπόστασις substantia men.-mih. slov.-novg. b. mon.-serb. 111.
ипотоүка f. quid sit, nescimus **враждєвахоү на христиꙗны, ипотоүкы къ цароү творєщє** men.-mih.

ипоχоуси f. ὑπόχυσις suffusio **сило(а)мь** - **съказаѥть са** psalt.-athan.
ипрѣверетѣй m. ὑπερβερεταῖος hyperberetaeus krmč.-mih.
ира f. ἥρα hera lavr.-op. 43. men.-mih.
ираклий m. -**иꙗ** et -**иꙗ** ἡρακλῆς hercules -**клий** sg. n. sup. -**лиѥ** sg. g. prol.-mih.
ираклиѥвъ adj. poss. herculis **капище** -**во** prol.-mart.
ираклъ m. ἡρακλῆς hercules sup. 133.
ираклъ m. ἡρακλῆς hercules sup. 55.
ирини f. εἰρήνη eirene, nomen ecclesiae sup.
ириноуполь m. nom. urbis prol.-mih.
ирмосъ m. εἱρμός hymni genus typ.-chil.
иродиꙗ f. ἡρωδιάς herodias hom.-mih.
иродиꙗда f. herodias hom.-mih.
иродиꙗдинъ adj. poss. herodiadis hom.-mih. prol.-mart.
иродовъ adj. poss. herodis hom.-mih. sup. **ироуд**- š.-gl. 62.
иродъ m. herodes sup. **ироудь** glag.
ирой m. ἥρως heros man.
исавль adj. poss. esau pent.-mih.
исавовъ adj. poss. esau pent.-mih.
исаври m. pl. ἴσαυροι isauri -**ръ** pl. g. sup. **вь** -**рѣхъ** men.-leop.
исаврьскъ adj. isauricus sup. **исаурьскъ** sup.
исавъ m. ἠσαῦ esau.
исадити -**жда** -**диши** vb. καθιέναι demittere **изьс**- šiš. 19. - **жемчюгомъ** per. 11.
исаий m. ἠσαΐας esaias cyr. 13. -**иѥмь** ostrom. mat. 17. šiš. 46.
исаийнъ adj. poss. esaiae sup. chrys.-lab. proph.
исаиньскъ adj. esaiae **вьисаиньсцѣмь евангелии** antch.
исаиꙗ m. esaias cloz I. 8. hom.-mih. sabb. 214. šiš. xx. -**иа** assem. cyr. 14. sup. -**ии** sg. d. mat. 17.
исаиѥвъ adj. poss. esaiae sup. prol.-mart.
исаковль adj. poss. isaac sim. I. 20. **исаак**- pent.-mih.
исаурия f. isauria sup.
иселити -**лѭ** -**лиши** vb. eiicere op. 1. 39. **раꙗ въıсть** -**ленъ** šaf.-frag. 37. -**лени бъıша изъ раꙗ** dioptr.
исельникъ m. exul **исс**- ber.: recte fortasse -**лѥникъ**.
иселꙗти -**лꙗѭ** -**лꙗѥши** vb. eiicere - **изь едема** chrys.-lab. - **са**: **адамъ изъ едема изъселꙗѥтъ са** stichir.
иселѥниѥ n. eiectio op. 1. 39.
иска f. petitio glag.
искажати -**жаѭ** -**жаѥши** vb. pessumdare **маль квась вьсе тѣсто** -**жаѥть** zak.-serb. -**жаχоу** men.-mih. 138. -**жаше овомоу носъ** men.-mih.
исказа f. detrimentum hom.-mih. 64. ephr. **боудоуть имъ на** -**зоу** op. 2. 2. 513. - **оть поути** ephr.-belg. ἔκτρωμα abortus num. 12. 12. - kruš.
исказати -**жѫ** -**жеши** vb. effari **несть мощно**-lavr.-**са** παιδεύεσθαι instrui io.-dam.
исказити -**жѫ** -**зиши** vb. ἀφανίζειν delere sup. 372. **лице** - hom.-mih. παραφθείρειν, διαφθείρειν pessumdare krmč.-mih. κακοῦν nocere op. 1. 25. φαυλίζειν contemnere pent.-mih. kruš. ἐρημοῦν vastare kruš. proph. - **землю** iudic. 16. 24. - pent.-mih. εὐνουχίζειν evirare ant.-hom. ostrom. παύειν facere ut cesset esai. 58. 12. - proph. - **са** ἐξερημοῦσθαι vastari svjat.-op. 2. 2. 396. se evirare **аще кто самъ се** -**зить** nom.-lab.: nota **исказенъ мѣдиѭ** ὑπόχαλκος cui aeris aliquid suffusum est, epitheton numorum adulterinorum op. 2. 1. 117. et **исказа оть поль пльти ѥѥ** κατεσθίει etc. num. 12. 12. - pent.-mih.
исказовати -**зоуѭ** -**зоуѥши** vb. effari chrys.-lab.
искакати -**чѫ** -**чеши** vb. ἐπιπηδᾶν exsilire ant. hom.-mih. πηδᾶν salire pent.-mih.
искалати -**лаѭ** -**лаѥши** vb. vb. σφάττειν mactare hom.-mih. š.-gl. 63. effodere -**лажть очи** sborn. bus. 291.
искалꙗти -**лꙗѭ** -**лꙗѥши** vb. inquinare **порты** -**лꙗвъ** pam.
исканиѥ n. ζήτησις requisitio sup. 299. cyr. 6. hom.-mih.
исканøвати -**ноуѭ** -**ноуѥши** vb. ἀποστάζειν stillare: male **ик**- op. 2. 2. 630.
исканѫти -**нѫ** -**неши** vb. stillare -**ноуша сладость** men. saec. xi.
искапаниѥ n. stillatio int. 222.
искапати -**паѭ** -**паѥши** et -**плѭ** -**плѥши** vb. ἀποστάζειν, στάζειν stillare kruš. pyrg. **маслица масло** -**паѥть** psal.-vuk. καταρρεῖν defluere **тѣло** -**па** prol.-mart. -**плеть** hom.-mih. -**па вода изь роуна** pent.-mih.-**па роса** bus. 124. -**плють горы сладость** ioël 3. 18. - vost.: -**пи** pro -**пли**, ubi vost. legendum putat -**пай**.
искапати -**паѭ** -**паѥши** vb. effodere pat.-šaf. triod. isaak. int.
искариотинъ m. ἰσχαριώτης iscariota sup. 304. 306.
искариотъ m. ἰσχαριώτης iscariota cloz II. 93.
искариотѣнинъ m. iscariota antch.
искати, **ищѫ** et **иштѫ**, **иштеши**, raro **искаѭ**, **искаѥши** vb. ζητεῖν quaerere ostrom. sup. cloz I. 162. šiš. 89. svjat.

искаше любве христовы hom.-mih. ищате царьствия божия leont. искаше подобна врѣмене cloz I. 244. ищоуть доуше моеѥ šiš. 63. - правила chron. дъжда искы greg.-naz. чесо ищете; pent.-mih. - пластыря io.-sin. - правинноу mon.-serb. - крьвь mon.-serb. искаше оубити per. 98. искашета mat. 36. искахоуть op. 2. 1. 138. искомаго полоучи chrys.-lab. ищимо намь quaerendum nobis glag. διερεονᾶν perscrutari sup. 354. искы greg.-naz. sup. искоуще sim. I. 22. šiš. 39. 150. искоуштиимъ sborn. ишта assem. ostrom. sup. искаю part. men.-vuk. иштемъ sup. искаюмъ part. ex.-op. 2. 1. 20. izco fris. ahd. eiscôn nhd. heischen lit. jêškoti let. êskat e scr. i, uti rĕh e r. ztschr. 3. 40. Bopp 1. 66. Pott 1. 527; 2. 1. 359. 623. mey. 1. 346.

искваситн -шѫ -сиши vb. βρέχειν humectare sabb. 106.

исквръннти -нѭ -нниши vb. inquinare - тлѣю тѣлеса prol.-mart.

искладати -даѭ -даѥши vb. exponere - срачицѣ и свиты sborn.

исклати -колѭ -колѥши vb. ἀποσφάττειν, κατασφάττειν, σφάττειν mactare men.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. men.-vuk. dial. pat. - чада iez. 26. 21. - vost. part. исколѥнъ ostrom. исколенъ bus. 46: male исколь š.-gl. 63. pro исклавъ et исколь, исколе hom.-mih. 180. b. pro иския.

исклювати -клюѭ -клюѥши et -кльвѫ -кльвеши vb. ἐξορύττειν effodere -клюѭть antch. исклоув- ant. -кльветь misc. 16.

исковати -коуѭ -коуѥши vb. cudere - оржжие bell.-troj. 31. - доскы bor. 85: recte сък-.

исколѥние n. mactatio š.-gl. 63. -лениѥ дѣтий hom.-mih.

искони v. конь.

исконьнъ adj. ὁ ἀπ' ἀρχῆς qui ab initio est šiš. 205. sup. 420. 436. ἀρχαῖος antiquus op. 2. 2. 630. adde svjat. per. tur.

исконьчавати -ваѭ -ваѥши vb. συμπληροῦν perficere - сѧ ostrom.

исконьчаниѥ n. perfectio proph.

исконьчати -чаѭ -чаѥши vb. πληροῦν perficere ant. - сѧ ἐκλείπειν deficere ex.-op. 2. 1. 28. водоносъ не -чаѥть се hom.-mih

ископавати -ваѭ -ваѥши vb. ὀρύττειν fodere krmč.-mih. io.-sin. ἐξορύττειν effodere - очи pyrg. ребра - chrys.-lab.

ископаниѥ n. effossio chrys.-lab. -ния sup. 449.

ископатель m. qui effodit chrys.-lab.

ископати -паѭ -паѥши vb. ὀρύττειν, κατορύττειν effodere ostrom. men.-vuk. ἀνορύττειν effodere men.-mih. - очи dioptr. - десна очеса prol.-mart. - кладеньць pent.-mih. kruš. effodere sup. λατομεῖν saxa caedere - потокь pent.-mih. - ровъ dioptr.-leop. men.-vuk. chrys.-lab. ἀνοίγειν - имоу pent.-mih. - гробъ lavr.-op. 12. prol.-mart. - пещероу vita-theod. - врьтопь men.-vuk. - землю greg.-lab. ѥзыкь оть корѣния - prol.-mih. - кости men.-mih.

ископовати -поуѭ -поуѥши et -поваѭ -поваѥши vb. κατασκάπτειν effodere men.-mih. ὀρύττειν fodere -повавый ровъ sir. 27. 29. - vost.

искоренитель m. exstirpator ant. dioptr. prol.-mih.

искоренити -нѭ -ниши vb. ἐκριζοῦν eradicare sup. prol. per. 80. triod. -рѣнити men.-vuk. krmč. 101. - градъ sim. I. 8. -ринити зоубы prol.-mih.

искореновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἐκριζοῦν eradicare искорѣни- šiš. 216.

искоренивати -ваѭ -ваѥши vb. eradicare pat. io.-sin. isaak.

искореняти -няѭ -няѥши vb. eradicare ephr. par. chrys.-lab. triod.

искоренѥвати -ваѭ -ваѥши vb. eradicare nom.-lab. ichn. -нев- clim. -рѣнев- men.-mih. -рѣнѣв- chrys.-lab.

искочити -чѫ -чиши vb. ἐκπηδᾶν exsilire sup. 305. cloz II. 98. isaak. chrys.-lab. hom.-mih. men.-vuk. bell.-troj. 42. sabb. 32. men.-mih. - сь врьхь града misc.-serb. очима -чивъшема prol.-mih. очи ѥмоу -чиста ok. 56.

искра f. σπινθήρ scintilla greg.-naz. svjat. men.-mih. hom.-mih. -ры поущати pyrg. prol.-cip. russ. dial. згра pol. skra: divides и-скр-а, conferens rad. *skrâ scr. kšar ztschr. 8. 263. 274.

искравъ adj. scintillans разджежень и - vost.

искрасти -крадѫ -крадеши vb. λῃστεύειν praedari cloz I. 708.

искрачило n. vocabulum significationis nobis ignotae ни -ла твоя ни мѫжы твоя sup. 123. 12.

искраяти -краѭ -краѥши vb. exscindere - кожоу оть главы prol.-vuk. -и ѥмоу бедрѣ prol.-mih. prol.-vuk.

искривити -влѭ -виши vb. curvare pat. int.

искривляти -ляѭ -ляѥши vb. curvare pat.

искроити -кроѭ -кроиши vb. exscindere prol.-mih.

искромєтьнъ adj. σπινθηροβόλος scintillas emittens hom.-mih.

искроботати -таѭ -таюши vb. φρύγειν torrere -тано соухостию φρυγόμενον ex.-op. 2. 1. 25.

искрѣпати -плѭ -плюши vb. resarcire искропанъ ῥακώδης attritus prov. 23. 21. - parem. 1370.

искрѣпити -плѭ -пиши vb. resarcire искрьплєнъ ῥακώδης attritus prov. 23. 21. - parem. искропєнъ lavr.-op. 52.

искрꙑ praep. cum gen. iungenda πλησίον prope лазарь вьсѣкоѥ пєчали кромѣ сьи, искрꙑ насꙑщєнии падающаго ant.-hom. 224. e contextu.

искрь adv. prope - своѩ ѥмоу жєна ѥсть pam. 123. сѣдꙑшє - bus. 500. praep. cum genit. iungenda πλησίον, παραπλήσιον prope op. 2. 2. 432. - вьси assem. - смрьти šiš. 139. - царєвꙑ ложница georg.-vost. присѣдѣти - pam. 123. chron. 1. 244. 245. -ръ ber. nota искрь прѣбꙑвати господєви κάγιον προσμένειν κυρίῳ nest. nsl. isker proxime habd.

искрьнь adj. ὁ πλησίον proximus š.-gl. 51. 66. bon. sborn. leont. hom.-mih. ἀκριβέστερος certior op. 2. 2. 304. -крънь cloz II. 78. 129. op. 2. 2. 178. lavr.-op. 30. serb. iskrnj živ.

искрьопꙑтаниѥ n. ἀκρίβεια diligentia -роп- ex-op. 2. 1. 26.

искрьопꙑтанъ adj. ἀκριβής diligens -ньѥ pro -нѣѥ op. 2. 2. 304.

искрьопꙑтьнѣ adv. ἀκριβῶς, μετ' ἀκριβείας diligenter ex.-op. 2. 1. 26. искропibid. io.-clim. perfecte sup. 208. 22.

искрѣкнѫти -нѫ -нєши vb. obrigescere акꙑ -кь оть страха hom.-mih. 113.

искрѣпнѫти -нѫ -нєши vb. obrigescere вѣшє -пль men.-mih. 4. -пє мєжю ногама єѩ iudic. 4. 21. - vost.

искрѣпѣти -пѣѭ -пѣєши vb. obrigescere pent.-mih. -пѣєтъ ми оумъ ex. -пъ оть страха zlatostr. -пѣ ѩзꙑкъ єго vost.

искрѫтати -таѭ -таюши vb. frangere изломаєтъ и -таєтъ vost. e russ.

искрѫтити -штѫ -тиши vb. ἐκμοχλίζειν vectibus excutere клєтвьноѥ искроути запрѣщєниѥ hom.-mih. 33. искрьти три тє рога bulg.-lab. 9.

искоудити -ждѫ -диши vb. ἐνυβρίζειν contumelia afficere greg.-naz.

искоупати -плѭ -плѭ vb. ἐξαγοράζειν redimere chron. 1. 21. - сѧ длъгоу frag.-bulg.

искоупити -плѭ -пиши vb. ἐξαγοράζειν, λυτροῦσθαι redimere ant. sup. sim. I. 1. 16. šiš. 119. pent-mih. leont. pat. - плѣньникꙑ prol.-vuk. - корабль chrys.-lab. emere sup. 198. ἀγοράζειν emere мирь - hom.-mih. - сѧ λυτροῦσθαι redimi pent.-mih. длъгоу - сѧ hom.-mih. sup. -пиша ми сѧ сторицєю men.-leop.

искоуплꙑти -плꙑѭ -плꙑєши vb. ἐξαγοράζειν, λυτροῦσθαι redimere ant. pent.-mih men.-mih. - сѧ hom.-mih.

искоуплꙑти v. съкоуплꙑти.

искоуплєниѥ n. λύτρωσις redemtio pent.-mih. kruš. leont. - плѣньнꙑихъ prol.-mih.

искоуповати -поуѭ -поуєши vb. ἐξαγοράζεσθαι, ἐξαγοράζειν redimere šiš. 147. 236. ἐξωνεῖσθαι redimere sup. men.-mih. hom.-mih. isaak. nom.-mik. - скотꙑ nom.-mik. 133. ἀγοράζειν emere krmč.-mih. - сєла ibid. - сѧ antch. ἀποτίνειν rependere op. 2. 1. 165. nota -ваѥ sabb. 200.

искоупсти -скоубѫ -скоубєши vb. evellere misc. 78.

искоупъ m. λύτρον, λύτρωσις redemtio ber. chron. chrys.-lab.- да даѥть зємлѩ pent.-mih. kruš.

искоупьникъ m. λυτρωτής redemtor pent.-mih. kruš.

искоупьнъ adj. redemtionis.

искоуса f. aurum purum - златнаа ber. error fortasse cf. искоусъ.

искоуситєль m. πειρατής pirata ephr. - вь мори chrys.-lab. male versum.

искоуситєльнъ adj tentans prol.-mart.

искоусити -шѫ -сиши vb. probare sup. δοκιμάζειν probare ostrom. ἀποδοκιμάζειν reprobare ostrom. πειράζειν tentare ostrom. - добрꙑхь божиихъ глаголь krmč.-mih. -шєнъ probatus sup. 58. carus 52: nota сь нєга ризоу искоусишє de iosepho misc.-serb. rum. искѹсєск.

искоусѫжьна adj. quae virum novit dial.-šaf.

искоусъ m. πεῖρα experimentum hom.-mih. πειρατήριον praedonum agmen pent.-mih. πειρασμός tentatio ant. dial. pat. sup. моѥ скѵптрꙑ чрѣзь искоусь поправь hom.-mih. 141. experientia sup. 221. γυμνάσιον exercitatio ex.-op. 2. 1. 24. - съпримахомъ dioptr.-leop. - творити hom.-mih. -са хꙑтрость chrys.-lab. вьсѣхь бѣдь и избавлꙗюшии hom.-mih. - златьнъ ἀνθέμιον χρυσοῦ flos auri op. 1. 73.

искоусь f. tentatio, uti videtur оть -си кажєнника men.-mih.

искоусьникъ m. πειραστής tentator ant. πειρατής pirata iob 16. 9; 25. 3 proph. mat. 54. iudex sup. 203.

искоусьнъ adj. ἔμπειρος peritus ant. моужь - sborn. expertus sup. -но злато alex.-mih. 102. заповѣдь -на meth. 1. на бранехъ - prol.-mart. - словоу men.-leop. krmč-mih. писаниꙗ - prol.-mih. - вещьми и писаньми prol.-mart. не бысть -но мастило, по неже се оск(в)рьнихъ зѣло prol.-lab. probatus sup.

искоусьство n. experimentum int.: minus bene -шьство men.-mih.

искоутати -таѭ -таѥши vb. purgare искоутаꙗ отъ праха bus. 388.

искоушатель m. tentator triod. -лѭ сь съдѣлѣвъ greg.-naz.

искоушати -шаѭ -шаѥши vb. ἀποδοκιμάζειν reprobare op. 2. 1. 160. πειράζειν tentare ostrom. sup. chron. cloz I. 59, ubi male -сати in col. b. - сѧ alex.-mih. 13. -шаѥть сѧ злато svjat.

искоушениѥ n. πεῖρα experientia sup. δοκιμασία, δοκιμή probatio krmč.-mih. op. 2. 1. 148. 165. tentatio sup. - новово sim. I. 11. двѣ -нии, рекъше напасти krmč.-mih. male -щениѥ krmč.-mih.

искъктаниѥ n. debilitas, ni fallimur - тѣлесьно krk. 104.

искꙑдати -даѭ -даѥши vb. eiicere sup. ἐκκενοῦν evacuare bon. σκορπίζειν dissipare mal. 2. 3. - proph. да вьсꙗ -дають greg.-naz. adde mat. 48. men.-mih. - сѧ psalt.-saec. xii. 74. 9. ber.

искꙑпѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐκχεῖσθαι effundi men -vuk. sabb. 118. котлоу -вающоу prol.-lab. котлоу врѧщоу и искипѣвающоу vost. active effundere - миро sim. I. 20. 26. - радость chrys.-lab.

искꙑпѣниѥ n. ebullitio pat.

искꙑпѣти -плѭ -пиши vb. ἀναζεῖν ebullire dial. ἀναβλύζειν, βλύζειν scaturire prol.-cip. hom.-mih. men.-vuk. πηγάζειν scaturire hom.-mih. источьникъ -пѣ men.-vuk. prol.-cip. воды - сътвори men.-vuk. -пѣ множьство воды prol.-mart. idem sup. 171. 12. -пѣ вода изь камене prol.-mih. маслоу -пѣвъшоу men.-vuk. active effundere sim. I. 26. землꙗ искꙑпить отъ вѣка оусъпьшаѧ antch. - мѵро sabb. 69.

ислѣдити -ждѫ -диши vb. ἐξιχνιάζειν investigare ioann. изсл- sabb. 23. пещероу - sabb. 168.

ислѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ἐξιχνιάζειν investigare š.-gl. 68. mat. 27.

ислѣпати -плѭ -плѥши vb. ῥοιζεῖν cum stridore fluere ислеплꙗщѧ cant. cant. 4. 15. pro - плѭщѧ šaf.-urspr. изь трьзнищꙗ ислепаѥ hom.-mih. 131. ἅλλεσθαι salire: male -плѣщи pro -плѭщи cyr.-hier.

ислѣпити -плѭ -пиши vb. excaecare исъс-chron. 1. 74.

исмаилитьскъ adj. ismaëliticus cyr. 7.

исмаильтѣнинъ m. ismaëlita mir.

исмръкати -чѫ -чеши vb. ἐκμυζᾶν sugere влагоу исморчють psalt.-theod. ἐκμυελίζειν medullam extrahere, conficere силоу исморчитъ num. 24. 8. - op. 1. 19. cf. -цати, quae infinitivi forma nobis praeferenda videtur.

исмръцати -чѫ -чеши vb. ἐκμυελίζειν medullam extrahere, conficere силоу ихъ исморчеть num. 24. 8. - proph. mat. 54. влагоу исморчють psalt.-theod. моутноую водоу - men.-vuk. cf. -кати.

исо n. accentus quidam alex.

исовариꙗ f. ἰσοβαρής accentus gravis cod.-serb.

исовокъ adj. poss. iesu sup. 342. 26.

исофагъ m. οἰσοφάγος oesophagus ex.-op. 2. 1. 19.

испадати -даѭ -даѥши vb. ἐκπίπτειν excidere op. 2. 2. 175. io.-sin. isaak. вь безмѣрниѥ - men.-mih.

испадениѥ n. excidere chrys.-lab. - моѥ изь сана men.-mih.

испаднѫти -нѫ -неши vb. χαλᾶσθαι laxari men.-vuk. excidere isaak. prol. triod.

испадьникъ m. apostata glag.

испакостити -штѫ -стиши vb. ἐμποδίζειν impedire - комоу krmč.-mih. 126. исп-, изьп- чемоу mon.-serb.

испалити -лѭ -лиши vb. exurere ѩзꙑкомь -ленꙑмь chron. 1. 96. 13.

испаль f. exitus за испаль .л. литрь злата разколѣль се ѥсть propter exitum trigenta librarum.

испаматовати -тоуѭ -тоуѥши vb. meminisse да бꙑ льзѣ -валь men.-mih.

испасати -саѭ -саѥши vb. depascere - нивꙑ krmč.-mih. 250.

испаствити -штвлѭ -ствиши vb. depascere - нивоу чоуждоу krmč.-mih.

испасти -падѫ -падеши vb. ἐκπίπτειν excidere sup. hom.-mih. - изь игоуменьства krmč.-mih. -паде адамь изь раꙗ hom.-mih. испадосмо райскꙑѥ пище sim. I. 16. - царьства antch.

испасти -пасѫ -пасеши vb. καταβόσκειν depascere - нивоу exod. 22. 5. - pent.-mih. adde krmč.-mih. 250. duš. 71.

испепелити -лѭ -лиши vb. in cinerem vertere men.-vost. -лише svjat.-mat. 10.

испепелѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. in cinerem redigi pat.

испешти -пекѫ -печеши vb. πέττειν coquere pent.-mih. ὀπτᾶν assare gen 11. 3. - vost.

1. 389. φρυγανοῦν assare испекь се ва- ромь сльньчьнымь prol.-mart. - хлѣбы vita-theod. men.-mih. - на скрадѣ prol.- mih. воробей - bus. 720. калоу въздрь- жаниюмь испеченоу chrys.-lab. спекь zak.-serb.

испивати -ваѭ -ваюши vb. ἐκπίνειν ebibere dial. nom.-mik. 118. - всоу рѣ- коу krmč.-mih. misc. krk. bus. 339. крьвь - sabb. 116.

испиранию n. excusatio pam. 149. ложное - доуши.

испирати -раѭ -раюши vb. eluere krk. ber. - са alex.

испирати са -раѭ са -раюши са vb. se excusare tur.

испирывати -ваѭ -ваюши vb. eluere pam. 186.

испирьникъ m. qui excusat, ni fallimur. men.-leop. 29.

исписати -шѭ -шеши vb. exscribere bon. triod. испишетъ mat. 20. - по редоу sim. II. 2. pingere alex.-mih. 137. -сана бы- стъ цервкви per. 100. мене испиши отъ книгь, нуже написа sabb. 142.

исписовати -соуѭ -соуюши vb. ἐκγρά- φειν exscribere ioann.

исписъ m. apographum mon.-serb.

испити -пиѭ -пиюши vb. ἐκπίνειν ebibere sup. dial. ioann. krmč.-mih. man. hom.-mih. bus. 333. πίνειν bibere ostrom. кожню на винѣ испивь τὰ κώδια πωλήσας prol.- mart. иниль рѣкоу - clim. испить krmč.- mih. men.-mih.

испитию n. ebibere men.-mih. ни - чаше hom.-mih.

испиянити -ниѭ -ниши vb. inebriare мь- стомь -нени соуть hom.-mih. 93.

исплавити -влѭ -виши vb. ἐξερεύγεσθαι eructari -ть рѣка жабы exod. 8. 3. - pent.-mih. kruš. vost.

исплазити -жѭ -зиши vb. χαλᾶν produ- cere cyr.-hier. -зисте ꙗзыкы ваша esai. 57. 4.

исплакати -чѭ -чеши vb. πλύνειν lavare ризамъ исплачемамъ io.-dam.

исплаковати -коуѭ -коуюши vb. eluere тьщама роукама -коуе мрѣже hom.- mih. - са flere, ni fallimur -вахь се оть- гнати по мысли молеще се chrys.-lab.

исплан҄ѫти -нѭ -нешн vb. erumpere пла- мы ис пещи исплаиоувь пожеже и prol.- belg. пламы ис пещи -ноу prol.-mih.

исплатитель m. solvens chrys.-lab.

исплатити -штѭ -тиши vb. sarcire krk. ἀποτίνειν rependere pent.-mih. долгъ праматерьнь - obich. пагоубоу - bus. 399. - са exsolvere - дльгоу ant.-hom.

исплаштати са -штаѭ са -штаюши са vb. ἀποδιδόναι restituere дльгоу се - men.- mih. 255.

исплести v. съплести.

исплеть v. съплеть.

исплоути -пловѫ -пловеши vb. ἐκκολυμ- βᾶν enatare šiš. 44. adde ex. -vost. 1. 301. men.-mih.

испльзати -заѭ -заюши vb. erepere prol.- vuk. prol-.mih.

испльзн҄ѫти -нѫ- неши vb. elabi -зноу око, -зоше чрѣва, чрѣвомь -зьшемь долоу, чрѣвомь -зноувьшемь prol.- mih. -ноуше чрѣва prol.-belg. de coma tur. 104.

испльзѣти -жѭ -зиши vb. ἐξέρπειν ere- pere prol.

испльнитель m. πληρωτής implens men.- vuk. вьсѣмь - быть sim. II. 8.

испльнити -ниѭ -ниши vb. ἀναπληροῦν ex- plere cloz II. 72. mat. VIII. πληροῦν im- plere ostrom. sup. - са impleri ostrom испъл'н- ostrom. исп'лън- sup. 7.

испльнь adj. indecl. πλήρης, μεστός plenus ostrom. pat. хлѣбь слызь - hom.-mih. - есть польза слово се vita-theod. - его есть вьсе мѣсто proph. ты (марию) - соущи вьсего дара hom. mih. о чаше живота - hom.-mih. тьмьницоу гадь - соущоу prol.-mih. моужа - вѣры šiš. 12. очи имоуще - šiš. 202. - небо и землꙗ славы его hom.-mih. оуста и- спльнь зоубъ соуть ex. роуцѣ ис- пьлнь крьве bus. 297. не соуть - божии доуха proph. cum sg. a. f. sup. 431. 20. etc. cum pl. nom. n. svjat.-mat. 9. ис- пьлнь ostrom.

испльниати -ниѭ -нияюши vb. πληροῦν implere sup. cloz I. 837. оуставь - sabb. 61. пагоубоу - krmč.-mih. жилы крьви -ниють chrys.-lab. вьсꙗ -ниѥ богъ svjat. - са ostrom. испльнꙗють се срь- дьце рыдании sim. I. 26. испълн- svjat.

испльнениѥ n. πλήρωμα quo quid comple- tur sup. hom.-mih.

испльчити -чѭ -чиши vb. in acie collocare chron.

испльваниѥ n. spuere io.-sin.

испльвати -плюѭ -плюеши vb. exspuere triod. cf. исплювати.

испл҄ѣновати -ноуѭ -ноуюши vb. ἐξαιχ- μαλωτεύειν captivum abducere - люди cyr.-hier.

испл҄ѣснивѣти -вѣѭ -вѣюши vb. ἀφα-

νίζεσθαι deleri, recte situ obduci -вѣша житница ioël 1. 17. - mat. 47.
испл҄ѣтати v. съпл҄ѣтати.
испл҄ѣти -пл҄ѣвж -пл҄ѣвеши vb. eruncare pat. - злобное сѣмѧ svjat.-mat. 31. исполовемъ mat. 12. bus. 45. испливема š.-gl. 84.
исплювати -вакж -вашши vb. ἀποπτύειν exspuere men.-vuk. georg. pyrg. cf. испльвати
исплюнжти -нж -неши vb. exspuere pat.-mih. да не -ноуть отъ комьканиꙗ men.-mih. 252.
исплѧсати -шж -шеши vb. exsultare.
исповѣда f. confessio ant.-hom. 157.
исповѣданию n. ὁμολογία, ἐξομολόγησις confessio sup. svjat. -нье cloz I. 712. bus. 29. без -ньꙗ ἀνέκφραστος ineffabilis sup. 385.
исповѣдати -даѭ -даюши vb. ἐξομολογεῖν confiteri ostrom. ὁμολογεῖν confiteri ostrom. greg.-naz. sup. ἐξαγγέλλειν enunciare šiš. 194. sabb. 214. leont. šaf.-frag. 37. - христа sim. I. 7. - ꙗсно sim. I. 7. - сѧ ἐξομολογεῖσθαι confiteri ostrom. ἀνθομολογεῖσθαι confiteri ostrom. pronunciari chrabr. 89. - себе вѣрна cloz I. 148. izbouedati fris.: nota три начела исповѣють; исповѣють; страсти прѣтрьпѣти господоу исповѣють krmč.-mih. 358. 361. 365.
исповѣдитель m. confessor.
исповѣдовати -доуѭ -доуюши vb. ὁμολογεῖν confiteri men.-vuk. dioptr. prol. sup. - грѣхы op. 2. 2. 371. - доухъ isaak. - сѧ chrys.-lab.
исповѣдꙑвание n. ἐξομολόγησις confessio sbor.-kir. 15.
исповѣдь f. confessio alex. nom.-lab. -vued, -uued fris.
исповѣдьникъ m. ὁμολογητής confessor ostrom. sup. ant. cloz I. 701. lit.-mih. šiš. xv. nom.-mik.
исповѣдьница f. quae confitetur sup. 94.
исповѣдьнъ adj. confitens izpovuedin, -uueden, -vueden, -vvedni fris. beichtig.
исповѣдѣти -вѣмь et -вѣдѣ -вѣси vb. ὁμολογεῖν confiteri hom.-mih. cloz I. 700. 713. krmč.-mih. ant.-hom. mon.-serb. -вѣдѣ sup. 262. 389. -вѣсть твоꙗ величиꙗ sim. I. 25. -вѣсть величьствиꙗ силы твоюе sim. I. 14. -вѣждь sup. -вѣдите sup. 25. -вѣсть duš. 32. - сѧ: - комоу typ.-chil. chron. -вѣжь сѧ sborn., quod vost. habet sub -дати; -дѣ сѧ sup. 265. 18: nota -вѣсти inf. par. izbovuede 1. 2. -uuede 3. 10. fris. rum. исповедеск.
исповѣстити -штж -стиши vb. μανδατωρεύειν mandare krmč.-mih.
исподи praep. sub cum gen. iungenda bus. 436. исподь mon.-serb. 112.
исподьнь adj. infernus sup. 233. -ниꙗ риза pent.-mih.
испокастити -штж -стиши vb. καθαιρεῖν vastare ier. 4. 7. - proph. -стите πλήσατε vastate ier. 49. 28. - vost. ταλαιπωρεῖν vastare -щена есть всꙗ землꙗ ier. 4. 20. - mat. 48. -щена еси ier. 48. 1. - vost. - сѧ: -стѧтъ сѧ ἀπολέσαι pessumdare ier. 47. 4. - vost.: rectius испакостити, uti videtur.
исполимъ adj. διακαής ardens io.-dam.
исполинъ m. γίγας gigas hom.-mih. men.-mih. bon. lavr.-op. 23. dioptr. svjat.-op. 2. 2. 402. man. georg. ant. pat. chron. azbuk. slov.-novg. a. ber. š.-gl. 66. pl. n. -ни pent.-mih. -номь chrys.-lab. -нꙑ op. 2. 2. 85. -линь моужь γιγανταῖος pyrg. pl. n. -ли gen. 6. 4. -parem. -лове iob 26. 5. - vost. cf. сполинъ.
исполиньскъ adj. giganteus triod. - градь men.-leop.
исполоу v. полъ.
исполъ v. исполинъ.
исполъ m. ἐπαρυστήριον emunctorium exod. 25. 38. - kruš. pent.-mih.
испольникъ m. γίγας gigas -ли- georg. vocabulum dubium.
испол҄ѣвати -ваѭ -ваюши vb. ardere chrys.-lab. prol.-vost. - сѧ id. трьсть -ваѥть се ibid.
испол҄ѣти -лѣѭ -лѣюши vb. exuri, arere, uti videtur влага -лѣ dioptr. 166. cf. плътость.
испонашати -шаѭ -шаюши vb. vituperare -шаетъ грѣхы georg.-vost.
испомьнѣти -нѭ -ниши vb. meminisse chron. 1. 104. 26.
испоносити -шж -сиши vb. vituperare -си и ꙗко еретика georg.-vost.
испоржчавати -ваѭ -ваюши vb. spondere pat.-šaf.
испоржчати -чаѭ -чаюши vb. spondere misc. isaak - сѧ ἀντιφωνεῖν intercedere prol.-mart.
испоржчение n. sponsio chrys.-lab.
испоржчити -чж -чиши vb. spondere - кого krk. - сѧ id. pat.
испоржчьникъ m. ἔγγυος sponsor dial. ioann. krk. chrys.-lab. ber.
испоржчьница f. quae spondet prol.-mart. chrys.-lab. sabb. 135.

испостигнѫти -**нѫ** -**неши** vb. consequi -**стнѫже** chron. 1. 129. 35.
испосълати -**лѭ** -**лєши** vb. emittere -**сл**- isaak.
испосылати -**лаѭ** -**лаєши** vb. emittere isaak.
испочити -**чиѭ** -**чиєши** vb. requiescere sup. 31. 89.
исправа f. correctio chron. 1. 207. **оузимати** -**воу** mon.-serb. 454.
исправитель m. corrector sup. 414.
исправити -**влѭ** -**виши** vb. εὐθύνειν, κατευθύνειν dirigere ostrom. š.-gl. 64. iez. 17. 9. - proph. adde sborn. διορθοῦν corrigere sup. ἐπανορθοῦν reformarę sup. κατορθοῦν constituere sup. σωφρονίζειν castigare greg.-naz. perfecte obire sup. 396. πληροῦν implere sup. 311. **чю и** -**ви** bell.-troj. 8. **собою** -**вьче чтите** mat. 37. - **правдоу** meth. 4. - **законъ** cloz I. 290. - **поуть** frag.-serb. - **кого отъ бѣдъ** mir. - **сѧ** ἀνορθοῦσθαι -**вили се бѣхоу власи главы єго** men.-vuk. -**вить сѧ молитва** sborn. rum. **исправъ** negotium **испръвеск** ago.
исправлꙗти -**влꙗѭ** -**влꙗєши** vb. κατορθοῦν dirigere **не** -**лѣєши мира** cloz I. 505. adde mat. 30. chron. - **вѣроу** per. **испралꙗти правила** mon.-serb.: nota male διωθεῖσθαι recusare sup. 232. - **сѧ**: -**влꙗхоу се власи** pyrg.
исправлєниє n. κατόρθωσις correctio; κατόρθωμα praeclarum opus sup. 316. cloz I. 505. 741. -**ньє** sborn. διόρθωσις greg.-naz. cloz I. 577. correctio sim. I. 26. emendatio sup. 397. exercitatio perfecta ibid. recti mores leont. **чрьньчьско** - sim. I. 13. adde sim. I. 8. mat. 22
исправьникъ m. magistratus genus gram. 157. 198.
испражити -**жѫ** -**жиши** φρύγειν torrere kruš.
испражнꙗти -**жнꙗѭ** -**жнꙗєши** vb. evacuare triod. - **жнлы отъ кръке** par. - **сѧ** καταργεῖσθαι cessare šiš. 89.
испраздьнити -**нѭ** -**ниши** vb. κενοῦν evacuare - **сѧ** καταργεῖσθαι cessare -**здн**- šiš. 89. men.-vuk. š.-gl. 84. -**знити** šiš. 82. dioptr. exaninire sup. - **законъ** cloz I. 289. ἐξολοθρεύειν pessumdare -**зни дрѣвѣна тѣлища** 4. reg. 18. 4. - pent.-mih.
испразновати -**ноуѭ** -**ноуєши** vb. ἀργεῖν inutilem esse pent.-mih.
испрати -**перѫ** -**переши** vb. conculcare **тѣскъ испъравъшю** greg.-naz.
испрати -**перѫ** -**переши** vb. πλύνειν lavare pent.-mih. kruš. krk. eluere pam. - **ризы** mir. -**праша** pro **измыша** azbuk.
испратити -**штѫ** -**тиши** vb. comitari mon.-serb. 28. 145. 348. 371. dipl.-val. gram. 37.
испрахнѣти -**нѣѭ** -**нѣєши** vb. σαθροῦσθαι marcescere **тѣло** -**нѣло** hom.-mih. pulverem fieri sup. 410.
испрашати -**шаѭ** -**шаєши** vb. interrogare isaak. man. 122. chrys.-lab.
испроваждати -**ждаѭ** -**ждаєши** vb. consumere **дань своѭ** - asên 9.
испроводити -**ждѫ** -**диши** vb. consumere hom.-mih. 162. **житиꙗ сего** - men.-mih. - **старость отьца нашего** gen. 44. 31. - pent.-mih.
испровръгнѫти -**нѫ** -**неши** vb. deiicere.
испровръзати -**заѭ** -**заєши** vb. deiicere triod. pan.
испровръшти -**връгѫ** -**връжеши** vb. σκυλεύειν spoliare -**врьгый ада** hom.-mih. **хотѣаше христось** - **ада** hom.-mih. **граде** - sim. I. 8. μεταβάλλειν mutare - **водоу вь крьвь** exod. 7. 20. - pent.-mih. διαρρηγνύναι dirumpere sup. 233. - **сѧ** στρέφεσθαι verti - **се вь змию** exod. 7. 15. -pent.-mih. **жезлъ бѣ испровергль сѧ змиєю** vost. **жьзль** -**врьгый се вь змию** exod. 4. 17. - pent.-mih. **ладиꙗ** -**врьже се сь мною** ἐναυάγησα naufragium feci šiš. 252. ἐκβιάζεσθαι vi expellere -**верже себе на подобие сына чловѣча** cyr.-hier.
испрометати -**штѫ** -**штеши** vb. eiicere, vexare **никако дѣтинцемъ не** -**мещетъ** vost. 1. 232. - **сѧ** mutari **вь минѣ ли се єдиной** -**мещеть єство**; hom.-mih. 115.
испрометнѫти -**нѫ** -**неши** vb. eiicere man. 108.
испромѣтаниє n. μεταβολή mutatio -**ние пшенично** ex.
испромѣтати -**таѭ** -**таєши** vb. eiicere lit.-mih. -**метаеть** chron. 1. 106.
испросити -**шѫ** -**сиши** vb. αἰτεῖν petere sup. ostrom. - **оу кого что** pent.-mih. **милость** -**си ны оу христа** sim. I. 18. - **миръ** per. -**дьщицоу** hom.-mih. μνηστεύειν uxorem poscere **отроковица** -**шена** pent.-mih. -**шена быхь оть отьца** sim. I. 7. **молитвоу** - orationem perficere leont.: male -**сь** part. šiš. 33. -**сша** sabb. 51. - **сѧ** per. 5. - **оу кого** per. 96. - **оу матере** prol.-mih.
испроскоумисати -**саѭ** -**саєши** vb. προσκομίζειν offerre **проскоура** -**савше** pam. 180.
испроста v. **простъ**.
испростити сѧ -**штѫ сѧ** -**стиши сѧ** vb.

liberari любве и дльга -вьше се hom.-mih. 160. -ти сѧ того хоульнаго дѣла sborn.
испростренние n. expansio.
испростръть adj. extentus glag.
испростръти сѧ -стрѫ сѧ -стреши сѧ vb. extendere -стьрьше сѧ на дланиѫ акы дъска svjat.
испрошение n. ἐξαίτησις petitio на - тѣла дрьзноути hom.-mih. 32. krmč.-mih.
испръва v. пръвый.
испръгнѫти -нѫ -нешн vb. excidere аште ми обѣ очи испръгнете pat.-mih.
испръжити -жѫ -жиши vb. φρύγειν torrere, frigere -жена пръга pent.-mih.
испрътити -штѫ -тиши vb. perdere товаръ -тить pravda-rusk. испорт-отравою lavr.-op. 84. russ. испортивша bus. 554.
испрътъкъ m. infans exsectus кесарь глаголетъ сѧ роумьскы испоротокъ per. xlii. xcviii. испоротокъ georg.-vost.
испрь adv. ἄνω sursum корень-прозѧбаѭть hebr. 12. 15. - apost. - kyr. въ испрь ἄνω supra cloz I. 905. sup. 346. 347. 348. šiš. 4. 257. hom.-mih. pat.-mih. възведе въспрь очи š.-gl. 49. - възводимъ ἄνω φερόμενος greg.-naz. - вьзлетѣти sim. 1. 10. - вьзлѣтати men.-mih. въниспръ bon.
испрѣмление n. κατορθούμενον quod dirigitur hom.-mih.
испрѣти -прѭ -пришн vb. excusare да ли та испьрать оу соудиѩ zlatostr.
испрѣ f. excusatio повиньнъій не обрѣтаѥтъ никоѥѩже испьрѩ; жидомъ не хотѧ испьрѩ дати zlatostr.
испражда f. печать ѩко испреждоу златоу имѣѥ σφραγῖδα ἔχουσα διὰ χρυσίνης βούλλης prol.-mart. 231. печать ѩко испрѧжѭ златоу men.-leop. 472. 6.
испрѧсти -прѧдѫ -прѧдеши vb. κλώθειν torquere pent.-mih. kruš.
испрѧшти -прѧгѫ -прѧжеши vb. iugo solvere - воль prol.-mih. prol.-vuk.
испоускати -скаѭ -скаѥши vb. efferre - главѫ par.
испоустити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν solvere men.-vuk. ἀναπέμπειν, ἐκπέμπειν emittere sup. ἀφιέναι dimittere sup. - доухъ ostrom. ἐξαποστέλλειν emittere proph. - гласъ cloz I. 182. II. 97. men.-vuk. prol.-mih. - молениѩ къ богоу isaak. вьпль нелѣпь - chrys.-lab. - вѣтвь io.-sin. исъп- antch.
испоуштавати -ваѭ -ваѥши vb. emittere зарѥ - pan.

испоуштати -штаѭ -штаѥши vb. emittere dial. svjat.-mat. emittere гласъ - hom.-mih. гоусльнъіѩ гласы - vita-theod. - искры σπινθηροβολεῖν scintillas emittere men.-vuk. воню - men.-mih. благооуханиѩ - ok. 61. - лѣторасли tur. - вѣтви isaak. ἀναπέμπειν emittere клопотъ - man. ἀπολύειν dissolvere sup. сльзы - δακρυρροεῖν lacrimari hom.-mih.
испоуштевати -штоуѭ -штоуѥши vb. emittere оужникы -ва obich.
испоуштение n. ἀπόλυσις liberatio sup. hom.-mih. int.
испытавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀπαιτεῖν poscere hom.-mih.
испытание n. ἀκρίβεια diligentia cloz I. 240. ioann. ex.-op. 2. 1. 20. -ние cloz I. 74. 78. 141. II. 87. perscrutatio; ἐξέτασις exquisitio greg.-naz. пославъ на - снхъ prol.-mart. на - приведенъ prol.-mart.
испытатель m. qui exquirit chrys.-lab. clim. ichn. exactor glag.
испытательнъ adj. exquirens - сѫдъ par.
испытати -таѭ -таѥши vb. ἐξερευνᾶν indagare šiš. 193. -тайте писаний op. 1. 4. ἐξετάζειν scrutari hom.-mih. ostrom. prol.-mart. ἐρευνᾶν inquirere ostrom. ἀκριβοῦν studiose percontari ostrom. -тань ἀκριβής hom.-mih. - подоба svjat. καταμανθάνειν considerare sup.
испыти v. спыти.
испытовати -тоуѭ -тоуѥши et -товаѭ -товаѥши vb. ἐρευνᾶν scrutari krmč.-mih. ἐξετάζειν inquirere hom.-mih. καταμανθάνειν considerare hom.-mih. dioptr. chrys.-lab. men.-belg. men.-vuk. - съвѣсть sabb. 118. -тоуеть се ok. 62. -тоуѩ dioptr. - о чемь isaak. -ваю krmč.-mih. hom.-mih.
испытъ m. ἐξερεύνησις perscrutatio sup. ant.-hom. 177. на - заповѣдий божий psalt.-saec. xii. chron. 1 .54. rum. испитъ.
испыть f. ἔρευνα indagatio полагаѭ на -ти sup. 387.
испытьливъ adj. exquirens.
испытьникъ m. ἐξεταστής scrutans greg.-naz. сами себѣ -ници бѫдѣмь greg.-naz. κοιαίστωρ quaestor krmč.-mih. 270. περιεργός curiosus 1. tim. 5. 13. - bulg.
испытьно adv. ἀκριβῶς men.-vuk. accurate op. 1. 141. typ.-chil. кѣсте - men.-mih. - ищемъ op. 2. 2. 413. обьходе - hom.-mih.
испытьность f. accurata diligentia.
испытьнъ adj. ἀκριβής accuratus krmč. 40. ant. dial. - разоумь men.-mih. оуставь - men.-leop.

испытьнѣ adv. ἀκριβῶς accurate hom.-mih. sabb. 37. **-тнѣє испытати, наоучити сє** sabb. 151. 198.

испьсати -пишѫ -пишєши vb. exscribere, picturam finire per. 3. 5. **храмы дрѣвомъ -саны** ex.-op. 2. 1. 21. **-савъ** vita-theod.

испьстрити -штрѭ -стриши vb. variegare pam. 233. **завѣси златомь -штрєны** sabb. 33.

испьштрѥниѥ n. ornatus versicolor.

испѣкати -каѭ -каѥши vb. ὀπτᾶν assare prol.

испѧтити -штѫ -тиши vb. cohibere **стєнаниꙗ и сльзы сь сицєвыми испѧштаашє гласы** cf. **съпѧт-**.

испѫдити -ждѫ -диши vb. eiicere glag. **исьп-** mon.-serb. 41.

исраилитинъ m. israëlita **-тє** sabb. 142. **-томь** cyr. 17.

исраиль m. ἰσραήλ israël ok. 53. laz. **оупасєть люди моє -лꙗ** cyr. 13.

исраиль adj. poss. israël pent.-mih.

исраильтѣнинъ m. israëlita isaak. **-ны** pl. acc. cyr. 8.

исраилѥвъ adj. poss. israël sabb. 97.

исребрити -рѭ -риши vb. καταργυροῦν argento obducere **сребромъ -рєнъ** exod. 27. 17. - vost.

иставати -ваѭ -ваѥши vb. debilitare - **своѭ доушоу** chrys.-lab. **гладємь -ваѥмь** chrys.-lab. liquefacere ber.

истаити -таѭ -таиши vb. ἐκτήκειν tabefacere ant. bon. **-таи слъзами очи** op. 2. 2. 51. **-таилъ єси доушѫ єго** psalt.-saec. XII. **-таила мѧ ѥсть жалость твоꙗ** vost. 1. 242.

истакати -каѭ -каѥши vb. effundere oct. proph. isaak. **вашєѭ вѣроѭ -кано** op. 2. 2. 426.

истачати -чаѭ -чаѥши vb. βρύειν fundere ant. triod. krmč.-mih. chrys.-lab. lavr.-op. 39. sabb. 119. typ.-chil. isaak. prol.-vuk. **сладость** - cyr. 26. **мѵро** - ok. 58. sabb. 90. 103. **мьсть** - sim. I. 27. **вино** - sim. II. 5. **млєко** - op. 2. 1. 167. **ицѣлєниꙗ** prol.-mih. **молитвы** - sabb. 33.

истаꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. liquefieri; debilitare pan. int. 186.

истаꙗниѥ n. debilitatio int. - **тѣлоу** chrys.-lab. - **тѣла** sim. I. 17.

истаꙗти -таѭ -таѥши vb. διαφθείρειν pessumdare **истаати плоть** gen. 6. 17. - vost. τήκειν liquefacere, consumere - **тѣло** men.-vuk. **пльть -ꙗхомь** chrys.-lab. **нєдоугы -ꙗвьшими тѣлєса** dioptr.-lab. **оутроба нє -ꙗ** chrys.-lab. καταπιέζειν premere vost. 2. 45. τήκεσθαι consumi dioptr. vost. 1. 311. 389. š.-gl. 69. chrys.-lab. **иста(ꙗ)вшєє кости постомь** sabb. 71. **-ꙗ сицєвымь нєдоугомь** leont. **-таѥ оумь** chrys.-lab. **истаавъ** bon. ἐκρεῖν defluere **-таєть** deut. 28. 40. - pent.-mih.: male **искаꙗвшимъ** ἐκτετηκότων pro **ист-** dioptr-vost.

иствєрєзєниѥ v. **истрѣзвєниѥ**.

истєзнѫти -нѫ -нєши vb. evanescere psal. 70. 13; 72. 19. 26; 89. 7. - nor. cf. **исчєз-**, **ист-** natum ex **исцєз-**.

истєпсти v. **истєти**.

истєрна f. cisterna **-ны, рєкшє чрѣпныѥ троубы** krmč.-mih. 316. vocabulum dubium pro **кис-**.

истєсаниѥ n. caedere krmč.-mih. 369.

истєсати -шѫ -шєши vb. λατομεῖν caedere proph. λαξεύειν caedere pent.-mih. kruš. **врьхь истєсань** ibid.

истєти -тєпѫ -тєпєши vb. τινάσσειν quatere proph. **истєпєнь вѣтромь класъ** ἀνεμόφθορος vento corruptus gen. 41. 23. - kruš. pent.-mih. idem habes op. 1. 14. - **сѧ** esai. 28. 27. - vost. 1. 377.

истєчєниѥ n. effluvium krmč.-mih. chrys.-lab. - **крьви** prol.-mih.

истєшти -тєкѫ -тєчєши vb. ἐκρεῖν effluere man. **источьници истєкоуть** hom.-mih. **истєчє рѣка** sim. I. 28. ἐκτρέχειν excurrere sup. 387. **истєкь ѥ сє нмь за ногы** greg.-lab. καταρρεῖν languescere krmč.-mih. ῥεῖν fluere ostrom. ἀπορρεῖν effluere sup. 233. πηγάζειν scaturire sup. 368. τρέχειν currere kruš. serb. isteći kako sunce mik.

истивъ adj. verus leont. **пастырь** - men.-mih. 190. cf. **истовъ**.

истина f. ἀλήθεια veritas sup. cloz I. 532. **въ -нѫ** ὄντως vere ostrom. ἀληθῶς vere ostrom. ὅλως omnino sup. 354.

истиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀληθεύειν veracem esse krk. hom.-mih. svjat.-mat. v.

истинолюбьство n. veritatis amor hom.-mih. 66.

истинолюбьнѣ adv. φιλαλήθως veritatis amore, ingenue **-инолюбнѣ** man.

истиньнословьць m. verax ant.

истиньникъ m. ἀληθινός, ἀληθής verus ant. antch. **-никъ** zlatostr.

истиньно adv. vere cyr. 1.

истиньнъ adj. ἀληθείας veritatis sup. ἀληθινός verus sup. ostrom. šiš. 212. ἀληθινός verax ostrom. hom.-mih. **-но срьдьцє** šiš. 224. ὁ ὄντως qui vere est **-на вьдовицѫ** šiš. 167. **-но глаголаниѥ** prol.-mih.

соудъ op. 2. 2. 203. -ньнъ assem. -нны cloz I. 865. -ннаѣ 331. 906. nsl. istinec hung.
истиньнѣ adv. accurate sup. 199. -ньнѣе comparat. 136.
истиньствовати -воуѭ -воуеши vb. ἀληθεύειν vera loqui dial. man. chrys.-lab.
истирати -раѭ -раеши vb. ψώχειν comminuere ostrom. травоу -раѩ ꙗдꙗше men.-leop. adde sup. 411.
истискати -каѭ -каеши vb. ἐκμάττειν extergere sup. 345.
истискати v. сътискати.
истиснѫти -нѫ -неши vb. comprimere, uti putamus истиштенъ връвьми lavr.-op. 15: recte сът-.
истиха v. тихъ.
истицаниѥ n. effluvium pat. dial.-šaf. clim. nom.-mik.
истицати -цаѭ -цаеши et -чѫ -чеши vb. effluere dial. dioptr.-lab. pat. sabb. 119. -чють prol.-mart.
истлапити -плѭ -пиши vb. mitigare, ni fallimur -пль ѥ вельми men.-mih. 202.
истлачити -чѫ -чиши vb. contundere.
истлити -лѭ -лиши vb. καταφθείρειν perdere hom.-mih. pent.-mih. истьл- cloz I. 450. sup. 350.
истлъкованиѥ n. ἑρμηνεία interpretatio krmč.-mih. int.
истлъковати -коуѭ -коуеши vb. interpretari krmč.-mih. 116. georg. ioann. истълк- lavr.-op. 17.
истлъста v. тлъстъ.
истлъстѣти сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. pinguefieri ex.-vost. 2. 107.
истлѣлъ adj. corruptus ant.-hom.
истлѣниѥ n. φθορά corruptio cyr. 10. chrys.-lab. истьл- sup. greg.-naz. истьлѣньѥ cloz I. 66.
истлѣньнъ adj. φθαρτός corruptus - вѣньць šiš. 245. corruptionis.
истлѣти -лѣѭ -лѣеши vb. φθείρεσθαι corrumpi krmč. 130. pent.-mih.
истлѣшти -тлъкѫ -тлъчеши vb. συντρίβειν conterere op. 1. 12. истлькь бѣлаго димнꙗна седмь десеть мѣрь hom.-mih. голѣни ѥмоу истлькоше prol.-mih. - на дробьно prol.-vuk. cf. сът-.
истлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. corrumpere mon.-serb. 92. 11. -тьлꙗти жены svjat.
истлѥниѥ n. corruptio истьлѥниѥ sup. 404. 17.
исто gen. истесе n. ὄρχις testiculus svjat. о ѥдиномь истесѣ recte -си μόνορχις lev. 21. 20. pent.-mih. vost. -си kruš.: raro sing. num. usurpatur; истеса νεφροί renes sup. greg.-naz. psalt.-theod. истесѣ ex.-op. 2. 1. 20. mat. 48. обѣ -се pent.-mih. истеси exod. 29. 13. - vost. 2. 116. -сѣ мои ier.-thren. 3. 13. - proph. истесоу greg.-naz.-vost. 1. 200. истесема lev. 3. 4. - proph.-mat. 55. истѣсма pent.-mih. истеса antch. op. 2. 2. 28. 80. 96. истесемъ svjat.-vost. 1. 299. за истеса моужа оухватити krmč.-mih. 251. lit. inkštas let. ikstis pl. f. renes lit. iščos viscera.
истовина f. veritas acad. вь -ноу въсплаштати in simplum psalt.-vuk. 75.
истовъ adj. ὄντως ὤν qui vere est ant. sup. 65. ἀληθινός verus sup. mat. 54. богъ - bon. сынъ - op. 2. 2. 36. - гражданинь sim. I 10. -ва братиꙗ leont. -воѥ з'ло svjat. ть -воѥ ѥсть грьдый hom.-mih. ἀληθής verax psalt.-theod. -ви ѥсте ἀληθεύετε veraces estis pent.-mih. ὁ αὐτός idem op. 2. 2. 304. ть - ant.-hom. ἀκριβής diligens, accuratus matth. 2. 8. - ev.-novg. γνήσιος genuinus op. 2. 2. 56. ἀληθείας veritatis доухъ - io. 14. 17. -ev. saec. xii. истовоѥ κεφάλαιον caput lev. 6. 5. - kruš. rum. истов finis истовеск finio.
истовьнъ adj. ἀληθής verus op. 2. 1. 195.
истовѣ adv. vere ber.
истокъ m. effluvium светое мγро вьсѣми -кы затвори се sabb. 118. ἀνατολαί oriens pent.-mih. nsl. istok effluvium dain. oriens prip. 20. croat. istok verant. beitr. 1. 291.
истома f. defatigatio trigl.
истомлѥниѥ n. vexatio.
истонѫти -нѫ -неши vb. καταπίνεσθαι deglutiri; ἀποπνίγεσθαι suffocari ostrom. -топоша chron. -топоу šiš. 184. -тоноути ἀπόλλυσθαι perdi men.-mih. -топоста се prol.-mih. cf. истоп.-
истопениѥ n. ναυαγία naufragium hom.-mih. 104.
истопити -плѭ -пиши vb. ἀποπνίγειν suffocare ant. -пи свиниꙗ dioptr. chron. - сѧ naufragium facere sup. leont. не -пеще себе прѣидоше море hom.-mih. de navi krmč.-mih.
истоплѥниѥ n. ναυάγιον naufragium io.-sin. leont. men.-vuk. - кораблꙗ krmč.-mih. - морьско krmč.-mih. - подьѥть chrys.-lab. interitus per aquam chrys.-lab.
истопнѫти -нѫ -неши vb. ναυαγεῖν naufragium facere sup. 298. - сѧ idem sup. 145. cf. истон-.
историкъ m. historicus tur. - рекше повѣстьникь men.-mih.
историчьскъ adj. historicus typ.-chil. men.-vuk. prol.-mart.

историꙗ f. historia mat. 52.

исторъ m. damnum, sumtus - платити sbor.-kir. 56. -ры alex. russ. rad. тр.

источевати -ваѭ -ваеши vb. effundere men.-belg.

источение n. scaturigo ant.

источити -чѫ -чиши vb. ἐκχεῖν effundere ant. - сльзꙑ sborn. βρύζειν effundere sup. 384. μεταλλεύειν -чь мѣдь pent.-mih.

источьникъ m. πηγή fons ostrom. sup. - соудьнь pent.-mih. - искꙑпѣ men.-vuk. -ници истекоуть hom.-mih. -ници исекноуть dioptr. rivulus sup. 405.

источьничица f. imago quaedam b. mariae virginis госпожда -чица in Creta mir. 152.

источьнъ adj. πηγαῖος fontanus ant. водꙑ -чнꙑ krmč.-mih. 390.

истравлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. perdere triod. 198.

истровъ adj. ἴστρου istri men.-vuk. -ви брѣзи prol.-lab.

истросъ m. ister op. 2. 2. 153.

истрошити -шѫ -шиши vb. δαπανᾶν, καταναλίσκειν consumere op. 2. 2. 117. - сребро svjat.-mat. 10. - благо pam. 134. егда къто къ блоудьникомъ -шить svjat. διατρίβειν consumere дьни - io.-clim. - сѧ δαπανᾶσθαι consumi op. 2. 2. 151. сила -шить сѧ ioann. -шить сѧ сила io.-clim.

истроугати сѧ -гаѭ сѧ -гаеши сѧ vb. ἀποτορνεύεσθαι elaborari истрѫгаша сѧ оустнѣ margar.-vost.

истроути -троуѭ -троуеши vb. perdere истровенъ дивьнимъ вепрьмь greg.-naz.: praesens fortasse истровѫ.

истроутити -штѫ -тиши vb. evellere корень - alex. acad.

истръ m. ister prol.-lab. прѣшьдь - рѣкоу prol.-mart.

истръгатель m. evellens.

истръгати -гаѭ -гаеши vb. ἀποσπᾶν evellere šiš. 38. š.-gl. 84. συναποσπᾶν evellere men.-mih. - зоубꙑ prol.-mih. - плещи prol.-belg.

истръгнѫти -нѫ -неши vb. ἀναρπάζειν evellere hom.-mih. ἁρπάζειν rapere sup. 277. ἐξαιρεῖν eripere sup. 315. ἀποσπᾶν extrahere krmč.-mih. ἀνασπᾶν extrahere ostrom. sup. 233. - вльчьць chrys.-lab. трьние злочьстива - sabb. 55. истрьженоу бꙑвьшоу младеньцоу изь роукоу еѥ prol.-mart. -неть ихь мрѣжеи (recte мрѣжь) его chrys.-lab. - се изь роукꙑ sim. I. 7. да -неть се трьние greg.-lab. птица ис проугла истьргъши сѧ vita-theod. -гь се оть дрьжещихь его men.-mih. -трьже женоу оть роукы ibid. истрьг- ostrom.

истръгнѫтие n. evulsio triod.

истръзание n. evulsio triod. жиламь - men.-vuk.

истръзати -заѭ -заеши vb. ἐκσπᾶν evellere pyrg. ἀνασπᾶν evellere dial. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. krmč.-mih. ис корене - злобоу clim. -заеть се жиль pyrg.: nota истрѣжѫть ἐκκόπτειν effodere prov. 30. 17. - svjat.

истръзовати -зоуѭ -зоуеши vb. eripere isaak.

истръпнѫти -нѫ -неши vb. obrigescere како не истрьпе езꙑкь его hom.-mih. rad. тръп.

истръпътанъ adj. κατάστικτος maculosus - птанъ proph.

истрꙑти -трꙑѭ -трꙑеши vb. conterere

истрꙑтие n. contritio alex.

истрѣбитель m. qui purgat.

истрѣбительнъ adj. purgans int.

истрѣбити -блѭ -биши vb. καθαρίζειν purgare - мѣсто prol.-mih. - скврьноу hom.-mih. -требити sir. 38. 35. - vost. ἐξολοθρεύειν disperdere ant. ἐξαλείφειν delere - хлѣвиноу pent.-mih. -требѣти сѧ оть грѣхь bor. xvii.: male истрѣбити се διορθοῦσθαι corrigi hom.-mih. 179.

истрѣблꙗвати -ваѭ -ваеши vb. consumere glag.

истрѣблꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. purgare proph. int.

истрѣблениѥ n. ἐξαλειφθῆναι deleri pent.-mih. kruš.

истрѣзвение n. sobrietas истверезение sborn.

истрѣзвити сѧ -жвлѭ сѧ -звиши сѧ vb. ἐκνήφειν sobrium fieri ephr. hom.-mih. chrys.-lab. pent.-mih. παύεσθαι cessare greg.-naz.: -змити се dicitur legi in libris glag. -звльше сѧ прѣльсти и пиꙗньства greg.-naz.

истрѣзвлꙗти -влꙗѭ -влꙗеши vb. sobrium reddere int.

истрѣзвѣти -вѣѭ -вѣеши vb. ἐκνήφειν sobrium fieri ant. izmar. clim.

истрѣлити -лѭ -лиши vb. interficere pyrg.

истрѣлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. interficere ... ницꙗ chron.

истрѣти -трѫ -трѣши vb. ἐκτέρειν exterere proph. истареть š.-gl. 86. -терти chron. - сѧ: грьдость истьреть сѧ ant. истьреши сѧ bus. 76.

истракнѫти -нѫ -нєши vb. siccari vost. e cod. saec. xvi.
истрасаниѥ n. excussio greg.-naz.
истрасати -саѭ -саѥши vb. ἐκτινάττειν excutere ant. ber.
истраснѫти -нѫ -нєши vb. ἀπολλύναι deiicere **-нѫ рожєникы твои** iez. 39. 9. - vost.
истрасти -сѫ -сєши vb. ἀποτινάττειν excutere ostrom. abiicere sup. 193. excutere sup. 318.
истоудити -стоужѫ -стоудиши vb. frigefacere - **доушѫ отъ топлоты** isaak. krk. **топлота доуши -ди сѧ отъ рьвьности** isaak.
истоуждати -ждаѭ -ждаѥши vb. frigefacere - **огнь** isaak. - **сѧ** isaak.
истоуждєниѥ n. frigus **топлотѣ** - ioann.
истоуканиѥ n. γλύμμα sculptura sir. 38. 27. - vost. **выливаніе** ber. ziz. **бѣсомь -нина ськроушн** sabb. 135.
истоуканъ adj. γλυπτός sculptus bon. š.-gl. 68. pyrg. prol.-mih. men.-leop. 113. ber. - **и сьлиянъ** pat.-šaf. **-ньнъ** men.-leop. prol.-mart. 26. pent.-mih. per. lxix chrys.-lab. prol.-mih. **видовь - нныхь** ok. 61. **-канъ** subst. m. idolum pat. ξόανον simulacrum; ἄγαλμα statua prol.-cip. ἀνδριάς statua op. 2. 2. 316. prol.-mart. **-ньнъ** men.-vuk. prol.-mart.
истоукати -каѭ -каѥши vb. γλύφειν sculpere sir. 38. 27. - vost. **выливати** ber. ziz.
истоула f. quid sit, nescimus **бысть въ истоулѣ** bor. 34.
истоухнѫти -нѫ -нєши vb. frangi acad.
истъ adj. 1) ὁ ὄντως qui vere est **-та жизнь** šiš. 168. **-та вьдовица** šiš. 166. verus sup. 407. 2) ὁ αὐτός idem šiš. 219. op. 2. 1. 163. **сь истꙑи** greg.-naz. **сє исто** šiš. 116. 132. **истоѥ сє, сє истоѥ** šiš. 60. 86. 132. 134. 147. 236. **сєждє истоѥ** šiš. 199. 257. **тъ жє истъ** prov. 9. 12. - parem. 3) οὗτος, ἐκεῖνος ille **сь ѥсть** - οὗτος ἐκεῖνός ἐστι hom.-mih. **ть - ѥсть** ibid. **онь - ѥсть** ἐκεῖνος οὗτός ἐστιν hom.-mih. **ѥсть овличнвꙑи крьстомь вась, ть - ѥсть сьвєзавꙑи вась** οὗτος ἐκεῖνός ἐστιν hom.-mih. cf. sup. 353. 24; 353. 26; 353. 28. 4) πρωτότυπος principalis - **дльжьникь** krmč.-mih. 5) γνήσιος genuinus 2. cor. 8. 8. - šiš. 105. 6) ἔμφυτος insitus šiš. 186. op. 2. 1. 171. ὁ φύσει ὢν qui natura est sup. 347. 25. 7) καθαρός purus sup. 411. **-то жито** hom.-mih. 8) σφοδρότερος vehemens hom.-mih. nota **свѣть** - βουλή consilium šiš. 44. **истꙑи мирь** hom.-mih. adde **свѣтъ истъ** vera lux lavr.-op. 39. nsl. k istomu zdencu prip. do ista prip. ta isti trub. zister zwar e za isto že; istinga capital hung. bulg. ist serb. isti idem mik. istom, listom dummodo saltem mik. istjahno živ. 85. scr. satja gr. ἐτεός lit. iščias manifestus let. ısts mhd. mit sanden ags. sôdh verus rum. **истєц** sagax ztschr. 9. 399. curt. 1. 208.
истъба f. σκηνή tentorium **съсѣци -боу** ex.-op. 2. 1. 21. **истьба** chron. 1. 97. 110. 117. **изба** chron. 117. 215. nsl. izba russ. **истьба, истба, изба** serb. izba cubile; apud mik. cella vinaria, coenaculum oserb. jstva let. istaba mlat. stuba, stupa vaporarium, fornacula it. stufa sp. pg. estufa prov. estuba fz. étuve ahd. stupa mhd. stobe nhd. stube ags. and. stofa engl. stove: vocabulum hoc, de cuius origine germanica dubitat Schmeller 3. 605, a germanis mutuati sunt slavi et, uti Diezio videtur wörterb. 336, romanenses et celtae.
истъбъка f. tentorium **истовка** chron. 1. 97.
истъканиѥ n. tela ioann.
истъкати -кѫ -чєши vb. ἐξυφαίνειν contexere hom.-mih. 65. men.-mih. š.-gl. 50. io.-clim. - **одєждоу** chrys.-lab. - **понꙑвоу** chrys.-lab. **-канъ бꙑашє** svjat. ὑφαίνειν texere **-тък-** sup. 256. cf. **сът-**.
истъклосмъ adj. eminens **истьклосмоє рєкшє виднмоє** ἐξοχαὶ ἤτοι ἐπιφάνειαι op. 2. 2. 148. vocabulum dubium.
истъклосмьство n. ἐξοχή quod eminet **отъ горнꙑго исклъсмьства** ἐκ τῆς ἄνωθεν ἐξοχῆς op. 2. 2. 148. cf. **-смъ**.
истъкмити -млѭ -миши vb. comparare dial.-šaf. 276.
истъкмꙑти -мꙑѭ -мꙑѥши vb. comparare **коѥйжє годѣ слоучнть сє почєти странѣ, починаѥть прѣдьстатєль и ѥгова страна, ѥжє ѥсть дєснаа, по .г. пѣсни истькмлаютъ сє странє по чиноу нꙑхь** typ.-nicod. **-млꙑѥть сє** typ.-serb. saec. xiii. bulg. **истькмѣва** comparare bulg.-lab. 37.
истъкмлєниѥ n. comparatio typ.-serb. saec. xiii. typ.-chil.
истъкмѣвати -ваѭ -ваѥши vb. comparare pat. e contextu.
истъкмѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. comparare - **добродѣтєлнаꙗ дѣла** vost. - **сѧ: истъкмѣєтъ сѧ житиє годинамъ въ мѣсяцѣхъ, въ дьнєхъ жє и часѣхъ** vost.
истъкнѫти -нѫ -нєши vb. ἐκκόπτειν effodere; πατάσσειν ferire - **око** pent.-mih.

sculpere **змьи въ истъчинѣ бывъши** sborn. figere **жьзлъ на мѣстѣ -ноу** prol.-mih.: vost. **истъчинъ** male habet sub **истъчити**, verbo temere ficto.

истъпътаниѥ n. conculcatio esai. 63. 2.

истъпътати -штѫ -штєши vb. conculcare ioann. **-птань ногама гроздь** chrys.-lab.: nota **камєнь истопътавъ** γλύφας qui sculpsit cyr.-hier. pro **истоуканъ**, ni fallimur.

истъштавати -ваѭ -ваѥши vb. evacuare io.-sin. clim. pan. chrys.-lab. - **сѧ** κενοῦσθαι pyrg.

истъштаниѥ n. evacuatio dioptr. krmč.-mih. - **домоу** pat.-mih. 238.

истъштати -штаѭ -штаѥши vb. κενοῦν evacuare sup. triod. - **съкровищє** men.-mih. - **соуҳаꙗ и мокраꙗ** dioptr. **гробница -щаѥма** hom.-mih. - **милостынѭ** prol.-mart. - **врѣмѧ; истъшт-** sup.

истъштєвати -штоуѭ -штоуѥши vb. evacuare int. 60.

истъштєниѥ n. damnum, proprie evacuatio - **своѥмоу имѣнию наноситъ** krmč.-mih. 217.

истъштити -штѫ -штиши vb. κενοῦν, κατακενοῦν evacuare men.-vuk. prol.-vuk. παραναλίσκειν consumere chrys.-lab. - **имѣниѥ**; - **злато** prol.-mih. - **богатьство** men.-vuk. - **имѣниѥ на бєзмѣстиꙗ** par. - **крьноу** prol.-mih. - **крѣпость** vost. 1. 309. - **своѥ дьни** leont. ἐκθλίβειν exprimere pent.-mih. ἐκτήκειν tabefacere ant. ἐξολοθρεύειν extenuare kruš. - **сѧ** op. 2. 2. 476. hom.-mih. krmč.-mih.

истывати -ваѭ -ваѥши vb. frigere ber. rad. **стыд**, exspectes ergo **истыдати**.

истыкати -каѭ -каѥши vb. contexere, uti putamus **дѣлъ добрыиҳъ поѹчєниѥ -каꙗ** men.-saec. xi.: recte **сът-**.

истынѫти -нѫ -нєши vb. frigere dial.-šaf. 19. **бєздоушнємь** - sabb. 164. **топлота -нєть** isaak.

истыти -тыѭ -тыѥши vb. frigere **пантъви истыша** vost. 2. 94. cf. **истывати**.

истьнати -наѭ -наѥши vb. σχίζειν concidere **-навъ дръва** gen. 22. 3. - parem.: rad. primaria **тьн** et secundaria **тьна**.

истьнити -нѭ -ниши vb. λεπτύνειν extenuare ioann. cyr. 13. dioptr.-lab. chrys.-lab. pat.-mih. **вь прьсть** - men.-mih. - **тѣло своѥ** sim. I. 25.

истьньчавати -ваѭ -ваѥши vb. attenuare pat. krk.

истьньчаниѥ n. attenuatio barl.

истьньчати -чаѭ -чаѥши vb. attenuare **поста -чаюштаго тѣло** krmč.-mih.

истьньчєвати -ваѭ -ваѥши vb. attenuare men.-leop.

истьньчєниѥ n. extenuatio dioptr.-lab.

истьньчити -чѫ -чиши vb. λεπτύνειν attenuare ioann. men.-mih. prol.-mart. **богы ваше -чи** prol.-mart. **истонъч- плоть** lavr.-op. 34. **истоуканна -чишє сє** prol.-mart. **троудомь себє** - prol.-mih.

истьнивати -ваѭ -ваѥши vb. λεπτύνειν attenuare chrys.-lab. **вь прьсть - иконы** men.-mih. - **сє вь прьсть** men.-mih. **-нѣвати** ioann.

истьнꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. attenuare isaak. - **сѧ** isaak.

истьнѥниѥ n. attenuatio isaak.

истьць m. reus, debitor mon.-serb. 35. 39. 251. 300. 339. 350. 372. 391. cf. ok. 26. 20. in fontt. russ actor.

истѣзати -заѭ -заѥши vb. ἐκλείπειν deficere psal. 83. 3. **истьз -141**. 4. - nor pro **исц-**.

истѣканиѥ n. effluvium men.-mih.

истѣкатєльнъ adj. effluens int.

истѣкати -каѭ -каѥши vb. ἀπορρεῖν effluere sabb. 72. men.-mih. pyrg. ephr. mat. 21. chrys.-lab. lavr.-op 18. **-тєчють** men.-mih. **-тѣчють** op. 2. 2. 84. νάειν fluere hom.-mih. ἅλλεσθαι salire ostrom. πηγάζειν scaturire sup. 183.

истѣлити -лѭ -лиши vb. sanare sup. 86. 27. cf. **исц-**, **иц-**.

истѣрыти -рыѭ -рыѥши vb. consumere **истєр- благаꙗ** tur.

истѣцати -цаѭ -цаѥши vb. effluere georg. **истєц-** alex.-mih.

истѣѥ adv. ἀκριβέστερον accuratius sabb. 85. - **сказати** šiš. 35. - **видѣти** bor. vita-theod. - **слышати** bor. 31. - **смотрити** bor. 24. κυρίως principaliter io.-dam.

истѧгати -гаѭ -гаѥши vb. extrahere trigl. prol.-vuk.

истѧгнѫти -нѫ -нєши vb. ἐκτείνειν, τείνειν extendere glag. prol. **шиѭ кь мєчю** - men.-leop. **-гошє** hom.-mih. **-жєнь** hom.-mih. **-ноуть** part. glag.

истѧжаниѥ n. cultura antch.

истѧжати -жѫ -жиши vb. colere, arare **-жи** mon.-serb. 83. 377.

истѧжьникъ m. inquirens men.-mih.

истѧзаваниѥ n. inquisitio misc.

истѧзаниѥ n. quaestio chrys.-lab. krmč.-mih. nom.-mik. 15. 29. isaak. **привєсти на** - prol.-mart.

истазатель m. inquirens chrys.-lab. dioptr. - **людьскыхъ дльговъ** krmč.-mih. 210.
истазательство n. quaestio chrys.-lab.
истазати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἐξετάζειν scrutari ostrom. pyrg. krmč. 33. 87. krmč.-mih. men.-vuk. exquirere leont. ἀνακρίνειν scrutari šiš. 8. ἀπαιτεῖν exigere sup. ostrom. greg.-naz. - **злата** krmč.-mih. - **сребро** vita-theod. - **дльгъ** chrys.-lab. λαφυραγωγεῖν captivum abducere men.-mih. ἀποτίνειν luere - **отъмьщенние** men.-vuk. - **мьсть** men.-mih. - **мьздоу** chrys.-lab. - **ранами** tur. - **моуками** prol.-mart. - **проу** chrys.-lab. **да не ты ме истежеши пре** chrys.-lab. - **о сьсоудѣхъ** prol.-mart. **доушоу -жоуть отъ тебе** prol.-mart. **доушоу твою -заю отъ тебе** sim. 1. 9. - **сѧ** chrys. lab. krmč.-mih. - **на соудѣ** greg.-lab. συμβάλλειν contendere **-заахоу се къ себѣ** šiš. 9. **истежеми боудемъ** sabb. 141: nota **доуша истежима боудеть** men.-mih. **отъ васъ истежить богъ иныхъ .е. кендинарь** men.-mih.
истазовати, -зоуѭ -зоуѥши vb. αἰτεῖν petere dial. chrys. lab. ioann. nom.-lab. dioptr. krmč.-mih. io.-sin. - **помышлениие** par. - **срьдьца** chrys.-lab.
истасклъ adj. ἐκτακείς emaceratus **очи -лѣ** op. 2. 2. 203. io.-clim. 1. 146. ἐξίτηλος evanidus ex. **очи истесклѣ** io.-sin. cf. **-кнѫти.**
истаскнѫти -нѫ -нешн vb. ἰσχνοῦσθαι emacerari **иста(с)кноу отъ алчьбы** vost. τήκεσθαι tabescere **алъчьбами -кли** greg.-naz. ἐκτήκεσθαι emacerari **-къшаѧ слъзами** ibid. **ѩко брьние градьное пеpомо -кноуръ изгъıбнетъ** psalt.-theod. lavr.-op. 30. cf. **-клъ.**
истати, истьнѫ, истьнеши vb. exscindere int. 108.
истѫжати -жаѭ -жаѥши vb. ἐκθλίβειν affligere **изст-** psalt. 35. 5. -nor.
истѫпание n. egressio **излихае** - greg.-naz.
истѫпати -паѭ -паѥши vb. egredi - **оумомь** ioann. **никакоже -паю своѥго чина** men.-mih. 209. - **изъ себе** hom.-mih. **изъст-** hom.-mih.
истѫпити -плѭ -пиши vb. ἐξοκέλλειν impingere ant. egredi **акы оума -плъшю** hom.-mih. 202. **апостольска истѫ(пи)въ радоу** sup. 319. 11. - **оумомь** leont. - **отъ себе; своѥго не -пивъ величьства** hom.-mih. - **отъ мира** vost. 1. 185. **иже -пить сь оуставлѥнаго има мною** sim. II. 11. **изъс-** chrys.-lab.
истѫпленииѥ n. egressio dial.-šaf. **-пленииѥ оума** antch.
истѫпъ m. ἔκστασις mentis emotio zlatostr. ex.-op. 2. 1. 23.
истѫпьнъ adj. ecstaseos **изьстоупно прѣмѣнениие** hom.-mih.
истѫскнѫти -нѫ -неши vb. evanescere **истоусклъ бѣаше и раскыденъ** io.-dam **истоусклъ** fortasse adj. est: **ѫ** scripsimus propter **истаскнѫти, истасклъ,** quae sine dubio praestant.
иступьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀποτυποῦν formare **-пс-** op. 2. 2. 12.
исоу m. ἰησοῦς iesus sg. g. sup. 32. 28. d. 186. 10. - **хръста,** - **хръстоу,** - **христоса,** - **христосовъ** sup.
исоукръстовъ adj. poss. iesu christi **-рс-** š.-gl. 98.
исоунѫти -нѫ -неши vb. ἐκχεῖν effundere ioann. - **оржжиие** bon. vost. 2. 58. - **сѧ** ἐξέρχεσθαι exire kruš. **изьсоуноу се на соухо** alex.-mih. 116.
исоусовъ adj. poss. iesu sup. š -gl. 47. hom -mih.
исоусъ m. iesus **-сови** sup. š.-gl. 84. **-с** š.-gl. 48. sup. **-с христа** š.-gl. 90. **-с христоса** sup. **-съ христа** tur. **-с христом** š.-gl. 90. **-съ христовъ** chron.
исоути, исъпѫ, исъпеши vb. cumulare **исс- могилоу** per. 11. 36.
исоухрьстъ m. iesus christus - **хрьста,** - **хрьстомъ** sup. - **крьсть,** - **крьстовъ** mon.-serb.
исоушати -шаѭ -шаѥши vb. siccare triod. io.-sin. dioptr. **море** - tur.
исоушити -шѫ -шиши vb. ξηραίνειν exsiccare dial. op. 2. 2. 148. sup. hom.-mih. ψύχειν siccare num. 11. 32. - pent.-mih.
исхабити -блѭ -биши vb. pessumdare gram 228. cum dat. mon.-serb. 41. 62; 66. 19; 83. 23.
исхабленииѥ n. corruptio georg.
исхаждати -ждаѭ -ждаѥши vb. προξενεῖν conciliare sup. 303. 5.
исхватати -таѭ -таѥши vb. eripere prol.-mart.
исхватити -штѫ -тиши vb. eripere io.-sin. **изъх-** sup. 169.
исхластити -штѫ -стиши vb. χαλινοῦν detinere zlatostr.-saec. xvi.
исхлаштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. detineri sborn.
исхлъпати -паѭ -паѥши vb. scaturire **источьникъ исхльпаѥ прѣликаниѥмь краснымь потече** men.-mih. 341.
исходатай m. πρόξενος conciliator sup. 316. - **ти боудоу** sabb. 35.

исходатаиникъ m. πρόξενος conciliator sup. - ѥстъ намъ вьсѣхъ добръ sup. 366.

исходатаинъ adj. concilians ловьзаниѥ -но геони (-нъı) hom.-mih.

исходатаиствовати -воуѭ -воуѥши vb. conciliare men.-vuk. men.-mih. chrys.-lab. ephr. io.-sin.

исходатаити -таѭ -таиши vb. μεσιτεύειν intervenire šiš. 224. io.-sin. isaak. lit.-mih. prol.-mart. pat.

сходатаниште n. conciliatio колицѣхь добрь - бываѥть hom.-mih. 91.

исходатаѣти -таѭ -таѥши vb. conciliare -таѭть mat. 21. оть бога благаа ти -таѭштоу sabb. 49.

исходити -ждѫ -диши vb. ἐκπορεύεσθαι exire cloz II. 84. ostrom. sup. ἐξέρχεσθαι exire ostrom. - на село vita-theod. -дещаа оть оусть твоихь pent.-mih. -ждааше вьнь оградъı sabb. 98. своихь келий не -деть typ.-chil. ἐξιχνιάζειν investigare iudic. 18. 1. -pent.-mih. defluere sup. 134. χωροβατεῖν ambulare - землю ies. - nav. 18. 9. - vost. ἐμβατεύειν scrutari, partiri ibid. 19. 51. изхождааше sup. 296. изъх- sup. 151. 171. 195.

исходиште n. διέξοδος exitus ostrom. sup. 260.

исходъ m. ἔξοδος exitus ant. ostrom. διέξοδος transitus sup. црьковный - krmč.-mih. црьковный (и)сходь ibid. exitus, mors leont. mon.-serb. по -дѣ сего натрижнѥнии greg.-lab.

исходьникъ m. speculator kruš.

исходьнъ adj. ἐξόδου exitus barl. 21. ἐξόδιος exitus -но пѣниѥ prol.-mart. -на пѣснь de mortuis mir. - проходъ dioptr.-leop. -ни проходи dioptr.-lab. ни о -дни ихь ѥго (мрьтвьца) попече се hom.-mih. 137.

исходьство n. exitus -вьмь ἐκπορευτικῶς egrediendo op. 2. 2. 300.

исхождениѥ n. ἔξοδος exitus ioann. διάβασις exitus sup. 339. -нье cloz I. 857.

исхраканиѥ n. exscreatio trigl.

исхоудѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. pauperem fieri barl.

исхъıтити -штѫ -тиши vb. eripere sup. sabb. 162. alex.-mih. 163. prol. оть оусть львовь - chrys.-lab. адоу изь челюстий - sabb. 99.

исхъıтрити -рѭ -риши vb. artificiose facere per. 64. 34. chron. 1. 142. 37.

исхъıштати -штаѭ -штаѥши vb. eripere hom.-mih.

исцвисти -цвьтѫ -цвьтеши vb. efflorescere.

исцѣдити -ждѫ -диши vb. διυλίζειν percolare dial. pent.-mih. оурани оутро и -ди роуно men.-bulg. - гроздь zak.-serb.

исцѣждати -ждаѭ -ждаѥши vb. percolare dial.

исцѣлитель m. medicus men.-mih. ant.-hom.

исцѣлительно adv. sanando glag.

исцѣлительнъ adj. sanans, medicus -но былие bulg.-lab.

исцѣлити -лѭ -лиши vb. θεραπεύειν sanare sup. ostrom. ἰᾶσθαι mederi ostrom. cloz I. 460. prol.-mih. - ся ostrom. rum. исцѣлеск iass. cf. иц-, ист-.

исцѣльнъ adj. sanabilis.

исцѣлѣвати -ваѭ -ваѥши vb. sanari prol.

исцѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. θεραπεύεσθαι sanari ostrom. sup. ὑγιαίνειν sanum fieri ostrom. -лѣвъıй ἰαθείς sanatus ostrom.

исцѣлъıвати -ваѭ -ваѥши vb. sanare io.-sin.

исцѣлѣати -лѣаѭ -лѣаѥши vb. ἰᾶσθαι sanare sup. 321. θεραπεύεσθαι sanare ostrom. ἰᾶσθαι mederi ostrom. -лѣти: -лѣвъ sup. 345. -лѣѧ 366.

исцѣлѥвати -ваѭ -ваѥши vb. sanare chrys.-lab. greg.-lab.

исцѣлѥниѥ n. ἴαμα, ἴασις sanatio šiš. 240. ant. dial. θεραπεία medela -ление cloz I. 461. ἀλεξιφάρμακον remedium cloz I. 660. -лениѥ εὐρωστία sanatio sup. 238. -ньѥ sup.

исцѣнити -нѭ -ниши vb. τιμᾶν aestimare lev. 27. 8. - vost.

исцѣпити -плѭ -пиши vb. σχίζειν scindere prol.-mart. georg.

исцѣплѣати -плѣаѭ -плѣаѥши vb. scindere chron. 1. 96. iv.

исцѣстити -штѫ -стиши vb. ἐκμάττειν exstergere - ѥлѣоу hom.-mih. κόπτειν (ἔλαιον) kruš.

исчазати v. исчезати.

исчезати -заѭ -заѥши vb. φρίσσειν horrere исьч- šiš. 188. evanescere изч- sabb. 137. богатьство -заѭште sabb. 175. исчазати sup. 327. изчазати dioptr.

исчезениѥ n. ἀδηλότης obscuritas исьч- šiš. 168.

исчезнѫти -нѫ -нѥши vb. ἀφανίζεσθαι tolli ис'ч- sup. 372.

исчесати -саѭ -саѥши vb. pectere krmč. изьчѣсати власъı krmč.-mih. 260.

исчисти -чьтѫ -чьтеши vb. ἐξαριθμεῖν, ἀπαριθμεῖν, ἀριθμεῖν enumerare š.-gl. 67. исьчисти bon. исчести chron. 1. 194. исчьтоста войскѫ bell.-troj. 16. изьчтоше krmč.-mih. изьч- sim. I. 27. - звѣздъı 24. - степени krmč.-mih.

исчистити -**штѫ** -**стиши** vb. ἁγνίζειν purgare **исьч-** šiš. 191. καθαρίζειν purgare **ищистити** ostrom. - **сѧ** ostrom.: male **вода ищищена** μέσαχλον liciatorium 1. reg. 17. 7. - op. 1. 37.
исчистѣти -**стѣѭ** -**стѣеши** vb. καθαρίζεσθαι purgari **изъчистѣ** op. 2. 1. 138.
исчитати -**таѭ** -**таеши** vb. ἀριθμεῖν enumerare kruš. **изьч-** krmč.-mih. **не изчита дьни** chrys.-lab. **изьч-** sup. 134.
исчрипати v. **исчрьпати**.
исчрьпати -**плѭ** -**плеши** vb. exhaurire isaak. men.-leop. - **водоу** prol.-mart. **никогда никако** -**племь** prol.-mart. **исчрип-** man.
исчѣсати v. **исчесати**.
исчѧдие n. progenies **исчад-** ber. cf. **иштѧдие**.
исшити v. **съшити**.
исшьд- v. **ишьд-**.
исъвѣдѣтельствовати -**воуѭ** -**воуеши** vb. testari lit.-mih.
исъпати сѧ -**плѭ сѧ** -**пиши сѧ** vb. satis dormire **изоспавъ сѧ** sbor.-kir. 64.
исъпьнъ adj. διθάλασσος bimaris šiš. 44. vost.: recte arenosus **исъпъна** pl. n. σύρτις syrtis act. 27. 7. - vost.
исъсати -**сѫ** -**сеши** vb. ἐκμυελίζειν medullam exsugere -**сеть силоу ихь** pent.-mih.
исъхати -**шѫ** -**шеши** vb. arere dioptr. 293. **цвѣть исъшеть** bor. **исъшѫтъ** bon. adde int. 161. pam. 253.
исъхлъ adj. exsiccatus dioptr.
исъхнѫти -**нѫ неши** vb. ξηραίνεσθαι siccari sup. 345. pat.-mih. **море исъхло би** chrys.-lab. -**хнѣаше** sup. **исах-** š.-gl. 67. **исьше** antch. **исъше** mat. 27. **исъшеть** ἐξηράνθη ostrom. **исхохомъ** dioptr.-leop. **исъхѫ** aor. greg.-naz.
исыпание n. eiectio.
исыпати -**паѭ** -**паеши** et -**плѭ** -**плеши** vb. ἐκβάλλειν, ἐκφέρειν eiicere šiš. 44. leont. pent.-mih. exinanire sup. 218. **изс-** op. 2. 2. 186. **не изсипа стрѣль тоуль** sabb. 13. **чрѣва исьс-** men.-vuk. κατακενοῦν evacuare kruš. **изьсврѣтища** pent.-mih.
исысати -**саѭ** -**саеши** vb. exsugere **вода изсысаема перьстию** pal.
исыхати -**шѫ** -**шеши** et -**хаѭ** -**хаеши** vb. siccari pat. isaak. -**шеть земля** dioptr. -**шеть трава** chrys.-lab. -**хающия трава** chrys.-lab. -**хающе** nom.-mik. **изсихающи оутробѣ** sabb. 62.
исѣковати -**коуѭ** -**коуеши** vb. exsecare kruš.
исѣцати -**цаѭ** -**цаеши** vb. ἐκκόπτειν exscindere dial. **изс- страсти** dioptr. **изьс- лозие** chrys.-lab.
исѣчение n. κοπή sectio pent.-mih. σφαγή caedes sup. 295.
исѣшти, исѣкѫ, исѣчеши vb. λατομεῖν caedere ostrom. - **трьние** sim. 1. 26. **на оуды** - prol.-mih. **на оудеса** - men.-leop. **камени исичени** š.-gl. 100. **изьс- келию** prol.-mart. confodere sup. 45. - **сѧ**: - **сь ратьникы** men.-mih.
исѧгнѫти -**нѫ** -**неши** vb. apprehendere iudic. 12. 6. - kruš.
исѧкати -**каѭ** -**каеши** vb. siccari ber. ziz. cf. **исѧц-**.
исѧкновение n. siccari ber.
исѧкнѫти -**нѫ** -**неши** vb. ξηραίνεσθαι exsiccari ostrom. ψύχεσθαι siccari ostrom. leont. prol.-mih. **роса** -**кнеть** dioptr. **источьникы** (pro -**ци**) **изсѧкнѫтъ** dioptr.-lab. **блата изьсекноуть** chrys.-lab. ἐκφορεῖσθαι **водѣ изсѣкьши** prol.-mart. **изъсѧкъши** men.-leop. **мокротѣ исекноувьши** chrys.-lab. **исѧкъ** συνεστώς exsiccatus, de lacu sup. 143. 9. **изъсѧкноу любы** men.-leop. **исекноу любы** prol.-vuk. **изьсекнеть любы** chrys.-lab.
исѧцати -**цаѭ** -**цаеши** vb. ξηραίνεσθαι siccari cf. **исѧк-**.
исѧчение n. digestio **брашномъ изъс-** clim.: rectius **исѫчение**.
исѫчати -**чаѭ** -**чаеши** vb. siccare **сльньце** -**чаеть влагоу** svjat.-vost. 2. 128. krk. digerere **исс-** ber.
исѫчение n. digestio trigl. cf. **исѧчение**.
исѫчити -**чѫ** -**чиши** vb. ξηραίνειν siccare bon. psalt.-theod. **изъсѧч-** clim. 127. κατέχειν retinere **слезы изьсоуч-** clim. 89. **помажеши или изъсѧчиши** ioann. -**чить ю** (**кръвь**) **соухотою ѩди** sborn. **да не** -**чить геона кръве моеѩ** vost. exhalare, de crapula - **вино** sup. 196. 5. χωνεύειν conflare sup. 395. 10. στύφειν adstringere **страхъмь** -**чено соуще доуши зълонравие** io.-clim. **изьсоуч- ѩдь** men.-mih. 269.
италийскъ adj. italicus leont. prol.-mih. greg.-lab.
итальскъ adj. ἰταλικός italicus šiš. 21.
ити, идѫ, идеши vb. πορεύεσθαι ire ostrom. ὑπάγειν ire ostrom. περιπατεῖν ambulare ostrom. ἔρχεσθαι ire ostrom. ἀπέρχεσθαι abire ostrom. ἐξέρχεσθαι exire ostrom. ἐπέρχεσθαι adire ostrom. **рѣка идѣаше мимо вьсь** men.-mih. **идѣаше дьждь** prol.-vuk. **дождь идетъ** pam. 230. **дьждь начеть ити** men.-vuk. **много снѣгоу идеть на нь** hes. - **за моужь** krmč.-

mih. krmč. 82. 146. - ротѣ chron. aor. идъ glag. šiš. 114. идомь š.-gl. 72. идѫ cloz I. 179. š.-gl. 48. 85. šiš. 22. 102. 216. pent.-mih. идѣшета š.-gl. 70. иды, ида part. chron. serb. iči, doisti scr. i pruss. lit. ei let. ê gr. ι lat. i curt. 1. 369.

итоземьць m. αὐϑιγενής indigena man. 93: ито obscurum est cf. итородьнъ.

итородьнъ adj. ἰϑαγενής legitimus -денъ man. 93. cf. итоземьць.

итронъ m. ἦτρον imus venter ex.-op. 2. 1. 20.

иоуда v. июда, ubi et reliqua vocabula ab иоу incipientia invenies.

иоуль v. июль.

иоунь v. июнь.

ихнилатъ m. titulus libri e graeco serbicoslovenice versi ἰχνηλάτης investigator op. 2. 2. 639. сьписаније о притьчахь стефанида и ихнилата ichn.

ицѣлитель m. sanans ич- stichir.-mat. 19.

ицѣлити -лѭ -лиши vb. ϑεραπεύειν sanare; ἰᾶσϑαι mederi sup. 315. šiš. 45. ev.-trn. bon. krmč.-mih. ev.-syn. a. op. 2. 2. 264. hom.-mih. sim. I. 18. cf. исц-, ист-.

ицѣльбьнъ adj. sanans -лебныѧ дары chron. 1. 59. 31.

ицѣлѣвати -ваѭ -ваеши vb. sanari sup. 14.

ицѣлѣти -лѣѭ -лѣеши vb. ϑεραπεύεσϑαι sanari sup. строупи -лѣють sborn. hom.-mih. vita-theod. prol.-mih. σώζεσϑαι salvari sup. 231.

ицѣлыти -лыѭ -лыеши vb. ἰᾶσϑαι sanare sup. šiš. 20. hom.-mih. prol.-mih. sim. I. 26. chron. - сѧ sim. I. 28. - змийныхъ грызаний sborn.

ицѣление n. ἴαμα, ϑεραπεία medela šiš. 237. sup. -ленние sborn. stichir. bor. 26. krmč.-mih. hom.-mih. bus. 57. ич- stichir.

ичазати -заѭ -заеши vb. evanescere sup. 438. cf. ичез-.

ичезати -заѭ -заеши vb. φεύγειν fugere hom.-mih. typ.-chil. sim. I. 11. cf. ичаз-.

ичезнѫти -нѫ -неши vb. evanescere prol.-mih. hom-mih. krmč.-mih. -зохъ ephr.

ичисти, ичьтѫ, ичьтеши vb. enumerare ичьтѫ psal. 138. 8. - pog. ичте aor. bon. cf. иштисти.

ичистити -штѫ -стиши vb. purgare krmč.-mih. ичищена доуша hom.-mih.

ичрѣпати -плѭ -плеши vb. exhaurire sup. 431.

ичрѣпати -плѭ -плеши vb. ἀντλεῖν haurire -пьѭште sup. 296. cf. ичрѣп-.

иштазати -заѭ -заеши vb. deficere sup. 353. bon. mat. 26. pat. иштѣз- bon. φρίττειν horrere ищезають op. 2. 1. 172.

иштезати -заѭ -заеши vb. deficere hom.-mih. glag. -заемое bor. xii.

иштезити -жѫ -зиши vb. facere ut evanescat -зилъ еси еллиньскоу вѣроу men.-saec. xii.

иштезновение n. defectio dioptr.

иштезнѫти -нѫ -неши vb. ἐκλείπειν deficere bon. mat. 26. bus. 151. ищезъ aor. bon. иштезѫ cloz I. 29. 829. ищезѫ mat. 46. -зоу vost. 1. 290: -сошѫ bon. pro -зошѧ ἄφαντον γίγνεσϑαι evanescere ostrom. гладемь - dioptr.-lab. ищезота очи мои š.-gl. 65. φρίττειν horrere sup. 339.

иштезнѫтие n. defectio prol.-cip.

иштезовати -ваѭ -ваеши vb. destruere, pellere ищезовая грѣховноую боурю obich.

иштисти -тьтѫ -тьтеши vb. ἀριϑμεῖν enumerare sborn. ant. pat. ищисѧ bon. ищисти psalt.-saec. xii. obich. иштьтени sborn. исьч- pat.-mih. cf. ичисти.

иштистити v. исчистити.

иштитание n. enumeratio int.

иштитати -таѭ -таеши vb. enumerare ant.-hom. op. 2. 2. 213. - по числѣ μετρεῖν κατ' ἀριϑμόν prol.-cip.

иштиштати -штаѭ -штаеши vb. expurgare.

иштьд: ищли op. 2. 2. 78. cf. gramm. 1. 216.

иштѣзати v. иштазати.

иштѧдие n. γέννημα progenies men.-leop. ищѧдья bus. 42. ишт-, ищ- ostrom. cf. исчѧдие.

ишьд-: ишедъ sup. chron. ишъдъ sup. исьшьли chron. 1. 99. изишьла dioptr.-lab. изъшъдъ sup. 147. 172. 212. изьшьдь men.-vuk. sabb. 161. ἄγεσϑαι deduci исъшедъ sup. 237. исшъдъ sup.

ишьдьствие n. exitus dial. cf. ишьствие.

ишьствие n. ἔξοδος exitus dial. sup. ἀνάβασις ascensio hom.-mih. изьш- idem kruš. cf. ишьдьствие.

ишьстие n. exitus hom.-mih.

июда m. iudas cloz I. 163. 729. II. 76. šaf.-frag. 35. sup. иоуда sup.

июдей m. ἰουδαῖος iudaeus cloz I. 788. assem. sup. ex.-op. 2. 1. 25. antch. krmč.-mih. иоудей cyr. 14. op. 2. 2. 238. mat. 30. июдѣй hom.-mih. šiš. 35. 55. cloz I. 184. 336. 647. 690. 734. 726. 857. 849. cloz II. 58. иудѣй svjat. юдѣй cloz I. 340. sg. voc. юдѣе cloz I. 340. pl. n. иоудеие cyr. 14. июдение ex.-op. 2. 1. 25. иоудее

op. 2. 2. 238. pl. d. **июдеомъ** antch. **июдѣомъ** cloz I. 734. bus. 37. **иудѣемъ** svjat.
июдеинъ m. iudaeus men.-mih. **иоуд-** op. 2. 2. 631.
июдейскъ adj. iudaicus sup. bon. š.-gl. 47. 85. mat. 12. 16. **иоуд-** mat. 33. **июдѣйскъ** cloz I. 269. 333. 374. 612. 683. 952. II. 34. bon. š.-gl. 78. 88. mat. 30. 33. šiš. 22.
июдейскы adv. ἰουδαϊκῶς iudaice **иоуд-** op. 2. 2. 211. **-дѣйскы** šiš. 116.
июдеꙗ f. ἰουδαία iudaea š.-gl. 48. **-дѣꙗ** cloz II. 56. prol.-mih.
июдеꙗнина f. iudaea **-ною** sbor.-kir. 19.
июдеꙗнинъ m. iudaeus **иоудеан-** par. **иоудѣꙗн-** per. LXIX.
июдеꙗнъıни f. iudaea **иоудеан-** prol.-mart.
июдинъ adj. poss. ἰούδα iudae sup. cloz I. 715. bon. mat. 51. šiš. 18. **иоуд-** nom.-mik.
июдовъ adj. poss. ἰούδα iudae sup. šiš. 180. cloz I. 390. II. 137. **иоуд-** cyr. 11. 12. 30. men.-vuk.
июдѣйствовати -воуѭ -воуеши vb. ἰουδαΐζειν iudaizare šiš. 117.
июлий m. iulius mon.-serb. **иоулий** svjat. krmč.- mih. vita-theod.
июлиꙗни f. iuliana sup. **иоулиани** ibid. **-ниѥ** sg. voc. ibid. 1. 2. **иулиꙗниѭ** ibid. 10.
июлиꙗнинъ adj. poss. iulianae sup.
июлиꙗнитинъ m. iulianita **иоулиꙗните** krmč.-mih.
июлиꙗновъ adj. poss. iuliani **иоулиан-** prol.-mart.
июлиꙗнъ m. iulianus sup. **июл-** sup.
июль m. iulius šiš. XXII. mat. 12. š.-gl. 41. greg.-lab. mon.-serb. **иоуль** svjat.
июна m. ionas glag.
июний m. iunius mon.-serb. **иоун-** mat. 21.
июнь m. ἰούνιος iunius krmč.-mih. mat. 12. hom.-mih. šiš. XXI. greg.-lab. **юнь** greg.-lab. mon.-serb. **иоунь** svjat. man. 70.
июстиниꙗновъ adj. poss. iustiniani **иоус-** prol.-mart. krmč.-mih.
июстиниꙗнъ m. iustinianus **иоуст-** sup.
июстиниꙗнь adj. poss. iustiniani **иоус-градь** krmč.-mih.
июшь adj. poss. ἰού iu op. 1. 39.
иꙗ n. pl. ἴα lilia sup. 379: male **ина** op. 2. 2. 118.
иꙗковитинъ m. iacobita krmč.-mih. 205.
иꙗковль adj. poss. iacob sup. hom.-mih. krmč.-mih. **иѣк-** cloz I. 12. **иак-** pent.-mih. **ꙗк-** sim. I. 20. II. 11. **ѣк-** š.-gl. 95.
иꙗковъ m. iacob sup. mat. 12. 18. 26. **въıиꙗковѣ** bon. **иак-** sup.
иꙗковьнь adj. poss. iacob **иаковнь** io. 4. 6. - assem.
иꙗноуарий m. ianuarius **иани-** belg.
иꙗнъ m. ioannes **иѣнъ** šaf.-frag. **ианъ**, **ианнъ**, **иан'нъ** sup.
иевъ m. iob **иевъ** per. 50. chron. 1. 192.
иезавелинъ adj. poss. ἰεζάβελ iezabel **вельзавоулина трапеза** men.-mih.
иезавель f. ἰεζάβελ iezabel hom.-mih. **иез-** sup. 259. 300.
иезекииль m. iezechiel chron. **-киль** krmč.-mih. 206.
иезекиилевъ adj. poss. iezechiel **иез-** ioann. **иезекилевъ** op. 2. 1. 109.
иелиньскъ v. **елиньскъ**.
иеноуарь m. ianuarius **-ра** svjat. **-нъуарꙗ** mat. 5. VI.
иеракль m. ἡρακλῆς hercules **иераклꙗ** sup. 86.
иеракъ m. ἱέραξ accipiter.
иераполь m. ἱεράπολις hierapolis prol.-mih.
иерархъ m. ἱεράρχης hierarcha **-рьси** sim. I. 2. **иерархъ** mon.-serb.
иератевьма f. ἱεράτευμα sacerdotium šiš. 193.
иератийскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis **-тискъ** ex.-op. 2. 1. 12.
иерданъ v. **иеръданъ**.
иерей m. ἱερεύς sacerdos sim. I. 2. **-реа** sup. **иер-** assem. sup. **иерѣй** cloz I. 417. 769. š.-gl. 69.
иерейнъ adj. poss. sacerdotis **иерѣйнь** hom.-mih. 113.
иерейскъ adj. ἱερέων sacerdotum **-рѣйскь** šiš. 13. š.-gl. 86.
иерейство n. sacerdotium sup.
иеремий m. ieremias **иеремиемь** svjat.-op. 2. 2. 378. **иеремиемь** antch.
иеремийнъ adj. poss. ieremiae **иер-** op. 2. 1. 109. men.-vuk.
иеремиꙗ m. ieremias sup. 263. 348. **иер-** men.-mih. chron. cyr. 13. sup. 260. 364. **-миѭ** instr. svjat.-op. 2. 2. 376.
иереовъ adj. poss. ἱερέως sacerdotis **-рѣовь** krmč.-mih.
иероглоуфийскъ adj. hieroglyphicus georg.
иеродиꙗконъ m. ἱεροδιάκονος hierodiaconus mir.
иеромонахъ m. ἱερομόναχος hieromonachus nom.-mik. 141. 142. **-рьм-** sim. I. 23. 28. **иером-** mon.-serb.
иеромоустъ m. ἱερομύστης sacris mysteriis initians hom.-mih. 163.
иеросалимъ v. **иеросолимъ**.
иеросолимлꙗнинъ m. hierosolymita chrys.-lab. **-сал-** men.-vuk.
иеросолимъ m. hierosolyma prol.-mih.

-моу sabb. 181. -мѣхъ sabb. 170. -сал- men.-vuk. sim. I. 9.
нıєросолимьскъ adj. hierosolymiticus нєр- sabb. 61. bon. -сал- men.-vuk. chrys.-lab.
нıєросолимитъ m. hierosolymita sabb. 75. домєтиє иже нєр(осоли)мить нарицаємн.
нıєросоуни f. ἱερωσύνη sacerdotium šiš. 247. cf. -нин sg. d. l. hom.-mih. šiš. 247. -синн indecl. ex.-op. 2. 1. 12.
нıєросоунь f. ἱερωσύνη sacerdotium šiš. 170.
нıєроусалимль adj. hierosolymorum sup. 248. hom.-mih.
нıєроусалимлıанинъ m. hierosolymita hom.-mih. chrys.-lab.
нıєроусалимовъ adj. hierosolymorum -во разнєбытєниє men.-vuk.
нıєроусалимъ m. hierosolyma sup. šiš. 46. нєр- assem. sup. 148. 207. 215. 218. 258. 358. 420 etc. svjat.-mat. 8. bus. 267. chron. leont. рнємъ cloz I. 902. 905.
нıєроусалимь f. ἱερουσαλήμ hierusalem горьнѣıа -мъ ex.-op. 2. 1.
нıєроусалимьскъ adj. hierosolymorum нєр- op. 2. 2. 370. sup. 416. -мскь mon.-serb.
нıєроусиви v. ıєроусиви.
нıєроусолимлıанинъ m. hierosolymita typ.-chil.
нıєрьганъ m. ὄργανον organum -ны играти svjat.-mat. 6.
нıєрьданъ m. iordanes svjat.-mat. 6. нıєрд- prol.-mih. нєрд- assem. mat. 18. bus. 55. 119. 127. bon. нєрдань vost. 1. 415. cf. норъданъ.
нıєрьданьскъ adj. iordanis нıєрд- hom.-mih. bus. 333. нєрд- vost. 1. 383.
нıєрѣй v. нıєрєй.
нıєсєовъ adj. poss. ἰεσσαί iesse šiš. 30. 69. нєс- cyr. 13. bon.
нıєсифъ m. iosephus bus. 97. cf. носифъ
нѳамль adj. poss. ἠθάμ etham ѧфамль vost. 1. 331.

I.

ı undecima alphabeti cyrillici littera, i dicta. vocabula, in quorum initio passim haec littera scribitur, quaere sub н.

K.

к duodecima alphabeti cyrillici littera, како dicta. к cyrillicum indicat numerum xx.
каккалъ m. ποτήριον poculum azbuk. καυκάλιον pro vase sic dicto a sono, quem edit, dum aqua confertim egreditur aëre exeunte steph. καῦκα patera duc. καυκίον idem duc. mlat. caucus duc. cf. ковкалъ.
кавъка f. παλλακή concubina жєны и кавкы 2. reg. 5. 13. - vost. 2. reg. 5. 13; 15. 16. - kruš. ngr. καῦκα amica, concubina καῦκος amasius duc. καυκίτζα ancilla mlat. caucus duc.: nsl. kavka psl. чавъка huc trahendum non est.
какъкаснйскъ adj. caucasius: male кьавькайскь cyr. 9.
какъıка f. signum vocali н imponi solitum cod.-serb. acad.
каганъ m. χαγάνος cagan,. caganus, unde χάνος chan cf. duc. cyr. 3. 9. 10. per. 14. кагана нашєй зємли владимира fontt. russ. вєльможа глаголємый - prol.-mih. e tatar. chakan princeps.
каганьць m. lampas оудобогасный каганєцъ op. 2. 2. 142. pol. kaganiec čech. kahanec.
кагрълнчништь m. τρυγίον pullus turturis assem. кагър- mat. 14. cf. грълнчништь.
кадєниє v. каждєниє.
кадило n. θυμίαμα suffitio vost. θυμιατήριον thuribulum men.-vuk. prol.-mart. chron.
кадильникъ m. θυμιατήριον thuribulum kruš. hom.-mih. πυρεῖον acerra lev. 16. 12. - vost.
кадильница f. θυμιατήριον thuribulum sim. I. 16. misc. kruš. hom.-mih. nom.-mik. pyrg. λυβανωτός thus apoc. 8. 3. - vost. nsl. kadilnica: male кадилица mon.-serb. 338.
кадильнъ adj. θυμιάματος, θυμιαμάτων thuris ostrom. hom.-mih. mat. 15. кадило благооуханиємь кадильнымь дымє сє prol.-mart.
кадити -жд҄ж -диши vb. θυμιᾶν suffitum

facere os. 11. 2. θυσιάζειν sacrificare - идолы krmč.-mih. adde typ.-chil. proph. serb. kad suffitus mik. cf. чадь.
кадъмовъ adj. poss. cadmi **кад'мовъ** sup. 6.
кадъмъ m. cadmus **кадьмъ** chrabr. 90.
кадь f. κάδος cadus prol.-mart. krmč.-mih. esai. 40. 15. - vost. pat.-šaf. **единоу кадь сѣмвшие** bus. 663. nsl. kad f. kadunje za têsto mactra lex. serb. kada, kaca (kadca) pol. kadź lit. kodis m. magy. kád rum. **кадъ** id. **късдарю** vietor alb. kade curt. 1. 25.
кадьца f. κάδος cadus pan. prol.
каждение n. θυμίαμα suffitio sup. 166: male **кадение** vost.
каженикъ m. εὐνοῦχος, σπάδων eunuchus ostrom. esai. 39. 7. - proph. men.-vuk. op. 2. 2. 54. šiš. 16. svjat.-op. 2. 2. 382. prol.-mart. pat.-šaf. **кажьн-** men.-vuk. **кажн-** men.-leop. **кажникъ отъ кнажа домоу** vita-theod. **живоуть боуие (чрьноризнце) сь каженикы** hom.-mih. 64.
каженичь adj. poss. eunuchi mat. 48.
каженичьскъ adj. εὐνούχου, εὐνούχων eunuchi, eunuchorum men.-vuk. prol.-cip.
каженние n. θλαδίας contusus testiculis; ἀποκεκομμένος exsectus deut. 23. 1. - pent.-mih.: nota ἐπεκδικία, uti videtur, vindicta men.-mih. 240. cf. **кажниение**.
кажниение n. poena **кажьнение** proph.
кази- int. 173.
казание n. νουθεσία, παιδεία institutio ant. cyr. 26. **-ние** cloz I. 221. παραίνεσις admonitio sup. poena antch. rum. **казание** praedicatio.
казаринъ m. chazarus **посла въ -ры** meth. 4. cf. **козаринъ**.
казатель m. παιδευτής, σωφρονιστής castigator hom.-mih. krmč.-mih. adde sim. II. 6. sup. chrys.-lab. alex.-mih. chron. **мьстьници -ле соуть црьковнии** krmč.-mih.
казательство n. παιδεία institutio dial.
казати -жж -жеши vb. δεικνύναι monstrare sup. γνωρίζειν indicare col. 4. 7. - op. 2. 1. 166. παραινεῖν admonere sup. παιδεύειν instituere, punire pent.-mih. kruš. ant. antch. chron. **чада своя кажи** bus. 391. **казньми** - men.-mih. **казая** part. bus. 71. narrare bell.-troj. 22. per. 46. 71. nsl. kazati: nota žito je kazno Pott 2. 1. 537.
казитель m. corruptor **-лѣ истин'нии** ex.-op. 2. 1. 8.
казити -жж -зиши vb. ἀφανίζειν delere op. 1. 199. perdere cant.-cant. 2. 15. - vost. ἀνατρέπειν evertere sup. 224. καταργεῖν abrogare svjat.-op. 2. 2. 403. nsl. skaziti adulterare meg. lex. pokaziti depravare lex. nakaznost corruptio spang. serb. nakaziti mancum reddere mik. nakazan monstrum mik. nserb. kaziś cf. **проказа** lepra ztschr. 5. 336.
казна f. facultates **со всѣю казною хощю къ немоу на слоужбоу ити** bus. 701. russ. казна ngr. χαζνᾶς arab. chazena arm. chezine, hazne.
казнитель m. castigator **-ле и соудие** krmč.-mih. **мьстникь - сказаеть се** krmč.-mih. 99.
казнительнъ adj. castigans int.
казнити -жнж -зниши vb. παιδεύειν, κολάζειν punire kruš. prol. ἐκδικεῖν ulcisci krmč. 36. 188. krmč.-mih. μαστίζειν flagellare men.-vuk. prol.-cip. adde antch. sbor.-kir. men.-leop. greg.-lab. hom.-mih. chron. **моуками** - krmč.-mih.
казница f. significatio nobis ignota **да призовоуть -цоу иединоу** zak.-serb.
казновати -ноуж -ноуеши vb. punire antch. ἐνσκήπτειν irruere - **сѧ** greg.-naz.
казнь f. ποινή poena krmč.-mih. ζημία poena ant. sup. - **приялъ и моукоу** sborn. τιμωρία poena proph. κόλασις, ἐπιτίμιον poena; παιδεία institutio psalt.-theod. θέσπισμα edictum sup. 147. mandatum - **кесарова** hom.-mih. - **сътворити** τιμωρεῖσθαι punire sup.: nota παιδαγωγός paedagogus men.-vuk. nsl. kazn steuer oberkr. rum. **казнъ** cruciatus.
казньнъ adj. poenae int.
казньць m. eunuchus kruš. ταξιάρχης tribunus psalt.-theod. στρατοκῆρυξ exercitus praeco 3. reg. 20. 36. - vost. adde sup. 443. mon.-serb. 39. 59. 65. 83. 88. 93. 94. 229.
казовати -зоуж -зоуеши vb. ostendere nom.-barb. dicere alex.-mih. 92. - **сѧ** vocari mon.-serb. 448.
казъ m. foedatio - **лицѧ** op. 2. 2. 431.
каиновъ adj. poss. κάϊν cain šiš. 216. leont. misc.
каинъ m. κάϊν cain sup. chron.
каинь adj. poss. cain sup.
каисия m. κασσία cassia, prunus armeniaca **каисна** frag.-serb.: recte forte **касия**, quod vide; confer tamen serb. kajsija.
каияфа m. καϊάφας caiphas sup. **-ѣфа** cloz I. 627. **-афа** 844. sup.
каияфинъ adj. poss. caiphae hom.-mih.
како adv. πῶς, ὅπως quomodo sup. ostrom. πόθεν unde ostrom. nomen litterae **к** op. 2. 2. 87. - **то** dioptr. - **любо** quomodocunque cf. **какожде**.

каковъ adj. ποταπός qualis ostrom. ὁποῖος qualis šiš. 186. - **либо** qualiscunque nom.-lab. krk. - **любо**; -**во то** bell.-troj. 30: nota **каковѣмъ** sg. i. isaak. et **какьвь** mon.-serb. 7.

каковьство n. ποιότης qualitas greg.-naz. op. 2. 2. 24. clim. meth. pat. io.-sin. **бескаковьства** ἄποιος qualitatis expers op. 2. 2. 81. **безкаковьства** greg.-naz.

какогеръ m. κακόγερος, ironice pro καλόγερος monachus dial.-šaf. 279. **какогиръ** mir.

какожде adv. quomodo **како безджшьнаа глаголати можетъ; какожде же и грѣшьнии тъгда осжждаемми глаголати не възмогоуть**; psalt.-saec. xii. **какожде** hoc uno loco legitur.

какъ pron. ποῖος qualis sup. svjat. ant.-hom. sup. ποταπός qualis šiš. 203. **какъ любо** qualiscunque sborn. sup. **какъ оубо** idem bus. 378. nsl. kak, kakši.

калламарь m. χαλαμάριον calamarium men.-mih. 190. **харьтию и** - leont.

калламонио n. nom. propr. regionis sabb. 189. **каломонна** sg. g. 190.

калланъди pl. m. καλάνδαι calendae -**ди соуть прьвии вь коемьждо мѣсеци дьние, вь нихьже обычай бѣ елиномь творити жрьтвы** krmč.-mih. -**нди** bus. 383. **прежде .д. -ндъ авгоуста** bor. 52. **прѣдь осмию -ньдь априлы** hom.-mih. -**н'дъ** pl. g. sup. **календовъ, календѣхъ** mat. 45. 48. cf. **коляда**.

калежь m. κάλυξ calyx nom.-lab. prol.-lab. misc. mon.-serb. 338. σπυρίς sporta prol.-cip. **калижа** ber. -**жа златыа** num. 7. 24. - op. 2. 2. 97. lit. kílikas ahd. chelich wack. 20. croat. serb. kalež šaf.-urspr. cf. **келихъ; крижь** et crux ahd. kriuzi, kruzi.

калежьць m. calyx men.-vuk.

каленъди v. **калланъди**.

калесати -саж -сдеши vb. vocare -**самь** voco bulg.-lab. 63: ex aor. graeco ἐκάλεσα.

калиграфиы f. καλλιγραφία elegans scriptura -**фиа** prol.-mart.

калиграфъ m. καλλιγράφος librarius bus. 389.

калигы f. pl. πέδιλα soleae, calcei -**гы** men.-vuk. prol.-cip. vost. 1. 356. - **ге** pl. nom. ephr.-belg.

калика m. peregrinus dan.-heg. **кла** - per. lxxix. **проскоурница** ,-, **вдова** 34. 32. **калики** перехожіе russ. pol. kaleka krüppel rum. **калик** egenus.

калило n. temperatio ferri **якоже - желѣзо, тѣло моужа посѣть обострнвь** chrys.-lab. cf. bulg. kalilo mit wasser verdünnter lehm.

калиполь m. gallipolis -**ля** bus. 659. steph. -**ле** n. idem **иде подь -ле** steph. serb. kalipolje.

калита f. marsupium sbor.-kir. 65. e russ. pol. kaleta cf. arab. kheritha.

калити -лж -лиши vb. refrigerare, temperare **оржжиы въ брѣждахъ женъ калять** nom. 112. **огнемь и водою калиши си мысль** men.-belg. nsl. kaliti concallere lex. glühendes eisen im wasser kühlen rib. russ. закалывать durum reddere pol. kał lit. kalti hämmern rum. **кълеск** duro.

калиште n. locus coenosus azbuk. - **бьрньное** svjat. nsl. kališče habd.

калкашь m. κάλχας calchas bell.-troj. 22.

калогеръ v. **калоугеръ**.

калоиоанъ m. caloioannes, bulgarorum princeps prol.-lab. sabb. 171. **калоаны** sg. g. 103. 104.

калоугерица f. χαλογραία monacha misc.-serb. nom.-mik. nom.-lab. mon.-serb. serb. koludrica, dumna mik.

калоугериы f. χαλογραία monacha: bona vetula azbuk.

калоугеровъ adj. poss. monachi mon.-serb.

калоугеровьна f. nom. propr. loci mon.-serb. ok. 25.

калоугеропоулъ m. monachus iuvenis **калог-** leont. 143.

калоугеръ m. καλόγερος monachus men.-mih. nom.-lab. misc. misc.-serb. par. nom.-mik. vost. 1. 380. op. 2. 2. 239. mon.-serb. bonus senex azbuk. **калог-** per. nom.-bulg. -**ры** op. 2. 2. 277. -**герь** men.-mih. alb. kalojer rum. **кълȣгер**.

калоугерьскъ adj. monasticus nom.-mik. 46. misc.

калоугерьство n. monachatus misc.

калоужджеръ m. vocabulum fictum ad exemplar vocabuli καλόγερος monachus nom.-bulg., recte stercus vorans.

калъ m. πηλός lutum sup. io. 9. 6. - ev. saec. xii. - vost. hom.-mih. mich. 7. 10. - vost. antch. **въ калѣ валыжштаы сѧ** svjat. κύλισμα volutabrum 2. petr. 2. 22. - vost. nsl. kal lache metl. kališ hung. cf. kalužati se in luto volutari bulg. kal coenum serb. kalovit mik. nserb. kał Pott 1. 247. curt. 1. 115.

кальнъ adj. luteus **рокинце кально** dioptr. **кална вода** hom.-mih. pat.-mih. **калнн роуби** sabb. 116. **кална риза** krmč.-mih. - **покровь** chrys.-lab. **кална свинниы** par. **пльть кальна** hom.-mih. **свиньыхъ кальнахъ** sborn. nsl. kalen turbidus.

калѣнъ adj. πήλινος luteus barl. 214.

калѩти -лѩѭ -лѩешн vb. inquinare pat. - **законы** mir. - **сѧ** svjat.-op. 2. 2. 394: **вь калѣ - се** hom.-mih. men.-mih., ubi **валѩти сѧ** exspectes nsl. kaljati habd.

калениѥ n. temperatio ferri - **желѣза** volutare in coeno ber.

камара f. καμάρα camara, tectum arcuatum prol.-cip. men.-vuk. op. 2. 2. 127. ber. int. 73. mir. 86. - **царьска** par. - **зидана** alex.-mih. 115. ὑπερῷον summa aedium pars 1. paral. 28. 11. αἰλάμ aelam kruš. **камора** russ. vost. 2. 169. serb. kamara ahd. camara ngr. κάμαρα alex. 122. καμάρα cf. **камора, комара.**

камата f. fenus ardž. **-тоу оузимати** misc.-serb. croat. kamata verant. serb. kamata rum. **камътъ** ngr. κάματος cf. **камато.**

камато n. τόκος fenus sborn.-serb. -grig. cf. **-та.**

каматьникъ m. fenerator nom.-lab. - **или прѣкоупьць** zak.-serb.

камбанъ v. **камъбанъ.**

каменарь m. λιθοτόμος faber lapidarius 2. esdr. 5. 53. - ostrog.

камениврѣжениѥ n. lapidis iaculatio **-ние** op. 2. 1. 120: recte **-ни врѣжениѥ.**

каменийце n. lapides **-ниџе** men.-vuk. 4. **вода ображающи сѧ о каменице шюмъ творить** zlatostr.: deminut. thematis **-ниѥ.**

каменикъ m. λίθος lapis, recte lapillus pent.-mih.

каменистъ adj. lapidosus chron. 1. 218.

камениць m. λιθίδιον lapillus ant. 90. cf. **-ньць.**

камениѥ n. λίθοι lapides ostrom. πέτραι petrae man. ostrom. - **драго** cyr. 7. - **чьстьноѥ** λίθοι τίμιοι lapilli pretiosi sup. **-ниѥмь побити** λιθάζειν lapidare šiš. 11. λιθοβολεῖν lapidare ostrom. - **побивати** hom.-mih. **-ниѥмь посоути** prol.-belg. - **посыпати** hom.-mih. **на мѧ -ньѥмь метаньы** op. 2. 2. 76.

каменобити -биѭ -биѥши vb. λιθάζειν lapidibus obruere.

каменобиѥниѥ n. λιθασμός lapidatio op. 2. 2. 95.

каменовати -ноуѭ -ноуѥши vb. λιθοβολεῖν lapidare nov.

каменовидьнъ adj. λιθοειδής lapidis speciem habens.

каменоврѣгати -гаѭ -гаѥши vb. λιθοβολεῖν lapidibus petere acad.

каменоврѣжениѥ n. πετροβόλος lapides eiaculans **-верженне** vost. 1. 355.

каменоврѣжиѥ n. λίθου βολή lapidis eiaculatio prol. **-еньниѥ** men.-vuk.

каменоврѣжьць m. λιθοβόλος lapidibus petens.

каменодѣлатель m. τέκτων λίθων artifex lapidum 2. reg. 5. 11.

каменометьница f. λιθοβόλος catapulta.

каменометьнъ adj. λιθοβόλος lapides iaculans.

каменомѣтаниѥ n. λιθοβολία lapidum iaculatio.

каменоносьнъ adj. lapides gestans prol.-mart.

каменопраштьнъ adj. lapides eiaculans.

каменосрьдьчьнъ adj. λιθοκάρδιος durum cor habens hom.-mih. 110. men.-vuk. prol.-cip.

каменостроужьникъ m. λιθοξόος lapides scalpens men.-leop. cf. **-стрѣж-.**

каменострѣжьникъ m. λιθοξόος lapides scalpens prol.-mart. cf. **-строуж-.**

каменосѣчиѥ n. lapidicina pat.

каменосѣчьць m. λιθοτόμος, λιθοξόος lapicida barl. prol. men.-vuk. leont. men.-mih. op. 2. 2. 443.

каменоткорьнъ adj. saxificus.

каменотомитель m. λιθοτόμος pyrg.: male, ni fallimur, interprete -τόμος vocabulo **-томитель** vertente.

каменооумиѥ n. durities animi sabb. 110.

каменооумьнъ adj. durum animum habens sabb. 106.

каменочоувьствьнъ adj. durum animum habens **-чюв-** sabb. 108.

каменожтробьнъ adj. durum cor habens sabb. 20.

камень m. gen. **-не** λίθος lapis sup. ostrom. πέτρα petra ostrom. cloz I. 777. morbi genus mir. **днеродный** - bus. 663. sg. n. **камень** et **-мы** sup. io.-clim. men.-saec. xi. **камн** mon.-serb. **камы горѧщь** θεῖον sulphur luc. 17. 29. - ev.-saec. xii. g. **-не** cloz I. 886. **-ни** chron. bon. sg. v. **-ни** šaf.-frag. 33. apost.-kyr. **-не** hom.-mih. adde **каменькь** mon.-serb. rum. **каменицъ** fornax serb. kamenica saxum magy. kemencze lit. akmen let. akmins ahd. hamar mhd. hamer gr. ἄκμων, ἀκή lat. acies scr. açman, açna lapis açri acies çâna cos cf. os (**остръ**) ztschr. 2. 44; 4. 42; 5. 136. 400; 7. 31; 10. 319; 11. 162. Bopp 1. 40. curt. 1. 3. cf. **камина.**

каменьнъ adj. λίθων lapidum sup. š.-gl. 47. lapideus - **поуть** sabb. 24. **-но побиѥниѥ** λιθασμός lapidatio men.-vuk. - **сѣчьць** prol.-mih. **разсѣданиѥ -нно** sabb. 132.

каменьць m. lapillus pat.-mih. cf. **-ниць.**

камилавка f. χαμηλαύκιον camelaucium isaak. azbuk. clim. 294.
камиларь m. camelarius, qui camelum insilit, uti videtur dial.-šaf. 243.
камиль m. κάμηλος camelus -**лие** pl. n. op. 2. 1. 50. -**ли** pl. g. alex.-mih. 129: at -**ли** pl. acc. ibid. 115. serb. kamila; kamilja mik. mhd. kemmel ngr. καμήλα ahd. olpenta cf. **вельбѫдъ**.
камина f. καμίνη fornax georg.-šaf. 270. nsl. komen focus bulg. kumin fumarium serb. komin focus, fumarium, culina ngr. καμίνι focus magy. kemény fumarium cf. ahd. cheminata mhd. kemenate mlat. caminata pol. komnata.
камо adv. ποῦ quo ostrom. sup. **камоу** io. 14. 5. - ev. 1270. **камо** indef. sup. 267. nsl. kam; sikam, vsikam prip. 16.
камора f. signum, quod antiquitus ignotum saeculo decimo septimo imponebatur vocibus monosyllabis vocali terminatis, quodque nunc supplet sive acutum sive gravem accentum ad casus pluralis numeri a similibus singularis numeri distinguendos cod.-serb. 59. dobr. institutt. 59. cf. **камара**.
кампанъ v. **камъбанъ**.
камоу v. **камо**.
камъбанарница f. καμπανάριον campanarium lavr.-op. 50.
камъбанъ m. campana **камбаны** lavr.-op. 50. azbuk. **кампанъ** vost. 1. 341. acad. statera **камьбань** leont. **камьбань и мѣрило** men.-mih. 191. cf. **кѫпона**.
камы v. **камень**.
камыкъ m. λιθάριον lapillus svjat. glag. πέτρα lapis sup. 371. vost. 1. 221. **горащий** - θεῖον sulphur esai. 30. 33. - proph. vost. adde svjat.-mat. 9. mat. 42. men.-mih. op. 2. 2. 127. sim. I. 29. croat. kamik šaf.-urspr.
камычьнъ adj. λιθαρίου lapilli -**но дѣло** λιθουργικά lapidarii opus pent.-mih. kruš. idem vost. 1. 311.
камычьць m. lapillus ex.
камѣнъ adj. λίθινος lapideus assem. sup. - **помость** typ.-chil.; in fontt. russ. **каменъ** ostrom. greg.-naz. parem. - **помостъ** mat. 14. **стѣна -мяна** bus. 263.
кана f. indecl. κανᾶ cana **въ - галилейсцѣй** mat. 16. **въ - галилѣйсцѣй** mat. 43. **въ - галилейстѣй** mat. 58. **въ - галилеи** ostrom. **въ - галелѣи** mat. 36. **въ - галилею** mat. 16.
кананитъ m. cananita š.-gl. 41.
канатица f. κανάτα cannata - **вина** par. 38. cf. croat. kanta cantharus verant. serb. kanta, konata mensura vinaria rum. **кантъ** magy. kandér ahd. channa, chanta mhd. kanne, kante lat. canna, cannata ngr. κανάτα.
канделабра pl. n. κανδήλαβρα candelabra mat. 52.
кандехати -хаѭ -хаеши vb. cantare **дияки кандехающи** nom.-barb. cf. serb. kanjerisati praecinere.
кандия f. campana acad. originis nobis ignotae.
канонархание n. canonum praefectum esse **канархание** acad.
канонархати -хаѭ -хаеши vb. κανοναρχεῖν praefectum canonum esse **канархати** acad.
канонархъ m. κανονάρχης praefectus canonum typ.-chil.
канонисати -саѭ -саеши vb. canonizare par. trêb. 111. -**ныс-** nom.-mik. 148.
канониченскъ adj. canonicus.
канонъ m. κανών canon meth. 5. chron. 1. 234. typ.-chil. **каноунъ** pam. 188. nom.-bulg. **каноунь** zak.-serb. men.-vuk. **творьць каноуномь** prol.-mih. **поють каноунъ** bus. 489. **канонъ** bus. 381.
канонъникъ m. canonicus.
канонъскъ adj. κανόνος canonis - **законь** men.-mih. -**ско пѣние** men.-vuk.
канонъскы adv. canonice leont. men.-mih.
каноунотворьць m. canonum scriptor prol.-mih. prol.-vuk.
каноунъ v. **канонъ**.
каноура f. amuleti genus **опоясанны си рѣчь каноуры и шолькы на главоу свою и на выю възлагаютъ; каноуры и шлькы; шолкы или каноуры** nom.-mik. 10. 26: origo vocabuli nobis ignota est.
канъдило n. lampas; φωταγωγία illuminatio men.-vuk. **каньд-** prol.-mih. nom.-mik. 41. men.-vuk. mon.-serb. **канд-** men.-leop. sabb. 58. 203. dioptr. serb. kandilo, kandjelo lampas pensilis russ. **кандило** gr. κανδήλα candela cf. -**лъ**.
канъдиловъжигатель m. candelas accendens leont. typ.-chil. mir.
канъдиложежьць m. κανδηλάπτης candelas accendens **канд-** typ.-nic.
канъдилъ m. lampas **кан'д-** sup. 50. 52. 53. 54. 448. **канд-** sup. 444. serb. kandil cf. -**ло**.
канъдильнъ adj. lampadis **канд-** sup. prol.-vuk.
канѫти -нѫ -неши vb. στάζειν stillare bon. pent.-mih. **небеса каноуша** lavr.-op. 31. nsl. kanoti; kap m. gutta prip. 2. stillicidium dain.
капа f. κάππα cappa - **на главѣ** par. - **мала**

krk. ahd. kappa and. kâpa mantel mhd. kappe mlat. cappa croat. kapenak penula verant. serb. kaban, kabanica nsl. gaban pol. kabat, szapka.

кападокиса f. cappadocissa sup.

кападочанинъ m. cappadox men.-leop. **капод-** op. 2. 2. 86.

капаниѥ n. stillare ant.-hom.

капарь m. κάππαρις capparis **былиѥ** - clim. 291. serb. kapara mik.

капати -плѭ -плѥши et **-паѭ -паѥши** vb. καταβαίνειν descendere ostrom. στάζειν, ἀποστάζειν stillare sup. bon. antch. sim. I. 1. hom.-mih. ichn. **капашє кръвь** š.-gl. 62. per. **капашє млѣко** pyrg. **влагоѭ** - men.-vuk. **каплѥ каплꙑхоу** prol.-mart. **оугроуси каплꙑхоу цѣльбоѭ** hom.-mih. 129. **нє капаашє кръвь изъ главꙑ иоанновꙑ, нє бѣ бо пиль николижє вина** hom.-mih. **смоквꙑ каплющє млѣко** men.-vuk. **медъ капьѭштий** μελίρρυτος mellifluus sup. 240: nota bulg. kapčjng stillicidium.

капетанъ m. καπετάνος capitaneus alex.-mih. 45. serb. kapetan.

капийскъ adj. locus dictus **капийская врата** apud lacum moeotidem cyr. 9: cogitabis de turc. kapu porta.

капикларию n. καπικλάριος clavicularius prol.-mih. men.-vuk. custos carceris azbuk. carnifex sup. **-рий** sup. 58. **-риоу** sup. **-риꙑ** sup. **-ръ** ber.

капиштє n. τέμενος delubrum men.-vuk. **капища развратити** men.-vuk. βωμός altare men.-vuk. ἄγαλμα statua men.-vuk. ζώδιον signum - **царьско** op. 2. 2. 261. ἀνδριάς statua op. 2. 2. 24. 114. **вощано** - op. 2. 2. 28. **сьтворишє - сребрьно царици** men.-mih. στήλη columna op. 2. 2. 149. γλυπτόν sculptile ex. ξόανον simulacrum men.-vuk. εἴδωλον idolum sup. greg.-naz. op. 2. 2. 28. io.-dam. **падє сє - артемидино** prol.-mih. - **єретичьско** hom.-mik. 68. templum sup. 55. 88. adde ex.-op. 2. 1. 13. chrys.-lab. antch. rum. **капиштє** cf. **капь**.

капиштєслоужениѥ n. εἰδωλολατρεία idolorum cultus op. 2. 2. 114.

капиштєслоужьникъ m. εἰδωλολάτρης idololatra op. 2. 2. 200.

капиштьница f. delubrum sup. 320.

капиштьнъ adj. ἀνδριάντος statuae; ἀνδριάντων statuarum **образъ** - io.-clim. **-на мѣдь** op. 2. 2. 114. - **слоужитель** men.-mih. **-на слоужба** op. 2. 1. 13. **скварана** hom.-mih. - **храмь** men.-mih. **-на и риторичьская хоудость** greg.-lab. **-нꙑхъ оудовъ** op. 2. 1. 13. **-но цръквиштє** templum sup. 135.

каплꙗ f. θρόμβος grumus ostrom. ψεκάς gutta man. cloz I. 928. sup. 37. 288. **оунє ми имѣти каплю вазни нєжєли бътарь оума** bus. 552. - **дождєвна** mat. 56. **капьꙗ** sup. 341. 25. **капью** sg. a. sup. 384. 3. pro **капьѭ, капиѭ, каплѭ; капꙗ** bus. 641. nsl. kaplja gutta nsl. serb. apoplexia cf. mlat. gutta.

капоноша m. capam gestans.

капоуста f. gabusia op. 2. 2. 282. **-стꙑ нє ꙗждь** svjat.-mat. vi. nsl. kapusta, kupus glavati croat. kupus verant. russ капуста čech. pol. kapusta magy. káposzta let. kâpôsts ahd. capuz mhd. kapaz fz. cabus it. capuccio wieg. 1. 562, quod e lat. caput, caputium cf. nsl. glavatice; rectius fortasse conferes it. composta mhd. cumpost wieg. 1. 649. ztschr. 2. 51.

капь f. εἰκών imago sup. 180. 226. **въ моѭ - сътворєнааго** sup. **образꙑ творє и капи** ex.-op. 2. 1. 14. - **кѫговьнаꙗ** ibid. **ѥгожє вь свою - сьтвори** hom.-mih. **вь божию - створивь чловѣка** ibid. **вь мою - створєнь** ibid. ἄγαλμα statua - **или образъ нѣкꙑй златъ** op. 2. 2. 24. **да ти - поставлю** vost. θεός deus, idolum **сод̑ѣаннꙑимъ капьмъ** op. 2. 1. 116. id. vost. δοχεῖον susceptaculum: male **капъ** vost. θήκη theca **въ капи зрьна вложи** ex.-op. 2. 1. 14. **жюжєльци ижє имоутъ въ капєхъ и въ кровѣ крила** ibid. 17. κολεός vagina 2. reg. 19. 8. kruš. vost. **саблю свою ис капи єꙗ** iez. 21. 3. - vost. τάλαντον talentum **дасть єпископоу три капи злата** men.-leop. vost. **.к. капий злата** bus. 717. **.є. капий сребра** ἀργυρίου τάλαντα μύρια decem millia talentorum esth. 3. 9. - mat. 52: apud russos xii пудъ cf. nsl. kip statua, imago serb. kip signum et magy. kép; alb. kĕp lapides caedo goth. skapjan ahd. scafan ags. scâpan and. skapa ztschr. 6. 316. orient 1. 521. mey. 1. 363. curt. 1. 34. 108. cf. **капиштє**.

капьнокрилъ adj. κολεόπτερος vaginipennis **капи-** ex.-op. 2. 1. 17. cf. **капь**.

капьꙗ v. **каплꙗ**.

кара f. rixa **вь сварєхь и вь карѣ и прѣкословиихь** belg. **малыѥ вєщи ради кари оуставить** ephr.-belg. lit. kora poena karas bellum, quod fortasse conferes cum goth. harjis ahd. hari mhd. her exercitus: nota **каснꙑ кара єсть** int. 223.

каравокиръ m. καραβοκύρης navis dominus mir. **каравикиръ** ibid.

каракалъ m. καρακάλλα caracalla, monast. in monte atho sabb. 65.
каранние n. rixa triod. punitio azbuk.
карати -раѭ -раѥши vb. τύπτειν ferire prol.-mart. punire alex.-mih. 161. 190. azbuk. men.-serb. - **сѧ** μάχεσθαι pugnare prol. krmč.-mih. ἐρίζειν rixari bell.-troj. 21. ὀργίζεσθαι irasci kruš. nsl. karati vituperare beitr. 2. 178.
карачь m. nom. propr. viri asên 54.
кареꙗ f. καρέαι careae, monast. in monte atho sabb. 51. **карѣꙗ** sabb. 42.
карити -рѭ -риши vb. lugere **кариті по своей сестрѣ** karamz. 4. 119. - vost. russ.: serb. raskariti se moestum fieri cf. goth. kara cura ahd. chara mhd. kar ags. caru.
карнꙑ m. βωμολόχος scurra, recte, uti videtur, scurrilitas **гласꙑ народьнъими и карьꙑми** greg.-naz. cf. **кароуха**.
кароуха f. ludi genus **игра ꙗже нарицеть се** - alex.-mih. 187. cf. **карнꙑ** et ngr. καροῦχα, καρούχα carruca ahd. carruh mhd. karrich.
кархидона f. καρχηδών carthago proph.
кархидонъ m. καρχηδών carthago krmč.-mih. proph. **-нѣ** bus. 263.
каръкинъ m. καρκῖνος cancer **кар'к-** svjat.-mat. vi. **карьк-** svjat.-op. 2. 2. 402. **карк-** op. 2. 2. 304. **каркꙑни** op. 2. 2. 202. **карьканъ** ex.-vost. 2. 186.
карьба f. cura sabbae -typ.
карьливъ adj. moestus **кь-вꙑимь скорьсвѣтникь** ephr.-belg. cf. croat. karljiv verant.
карьникъ m. ὑβριστής insolens greg.-naz.
кардагена f. carthagena krmč.-mih.
касандриꙗ f. cassandria **епископь -рие** sabb. 77.
касание n. tactus ant.-hom. ber.
касати сѧ -саѭ сѧ -саѥши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere sup. hom.-mih. ant. man. sabb. 25. - **соусѣ роуцѣ** hom.-mih. - **на небесехъ** hom.-mih. 122. **словесꙑ лютꙑми сего касаеть се**; - **дѣла** steph. - **дѣлоу** prol.-mart. - **пеклѣ** op. 1. 83. - **поути** vost. **касаеть се ономоу** nom.-mik. 129. cf. nsl. konj kasavec succussorius habd.
каситеръ m. κασσίτερος stannum op. 2. 2. 201. leont. ziz. **-ромь ѥ имамь** pro stanno illud habeo leont. cf. **коситеръ**.
касиꙗ f. κασσία cassia bon. mat. 47.
кастанъ m. κάστανον castanea azbuk. cf. **костань**.
кастаръ m. καστόριον castorium vost. I. 444.
кастель m. καστέλλιον castellum **-ли** sg. l. bell.-troj. 22. bis. cf. **каштелъ, костелъ**.
кастрофилаковъ adj. poss. καστροφύλακος castri custodis glasn. 13. 370.
кастрофилакъ m. καστροφύλαξ castri custos ok. 24.
ката est gr. κατά: καθ' ἡμέραν quotidie, e qua praep. ngr. κάθε quivis i. e. καθ' ἕν - **дьнь**, - **мѣсець** nom.-lab. **-мѣра** nom.-lab. 108. - **дьнь излазѣше изь езеро то** bulg.-lab. - **година**, - **годинѫ**, - **дьнь** gram. 157. 265. 279. - **годиноу** mon.-serb.
катавасиꙗ f. κατάβασις descensus.
катагодиньнѣ adv. quovis anno gram. 156.
катадьневьнъ adj. καθημερινός quotidianus op. 2. 1. 160; 2. 2. 640. ichn.
катапетазма f. καταπέτασμα velum ev.-trn. šiš. 224. **-зьма** šiš. 232. **-мата** ostrom. **-даз-** sup. **-мо** mon.-serb.
катаракта f. καταρράκτης catarracta **-те небесныѥ** op. 2. 1. 50.
кататомиꙗ f. κατατομή concisio šiš. 139.
кателина f. catharina regina lit.-mih.
катихоуменъ m. κατηχούμενος catechumenus op. 2. 2. 58.
католичьскъ adj. catholicus mon.-serb. glag.
катръга f. κάτεργον navis bell.-troj. 14. 15. sabb. 171. russ. каторга et inde катеръ: differt a serb. katarka malus, quicum cf ngr. κατάρτι vent.
катоунарь m. pastor, uti videtur mon.-serb. 390.
катоунъ m. παρεμβολή castra **не катоуна** svjat.-op. 2. 2. 401. bell.-troj. 34. bis. 4. reg. 7. 8. - kruš. vost. **надѣта въ - свой** vost. locus mulgendis aestate ovibus, uti videtur **ни - населить ни сьблюдеть его** misc. 30. mon.-serb. 83. ok. 25. cf. serb. katun et alb. katunt urbs, pagus.
кацьꙗ f. focus **кадилницѧ и кацнѧ** (pro alius codicis **огницѧ**) **и съсѫдꙑ** georg.-vost. **створивь кацию пльноу сь огнемь** typ.-nic.
качица f. significatio nobis ignota **отъ пакостнꙑꙗ качици** bus. 499.
качьнъ adj. **градъ всамокачнъ** bus. 663. **цркви всꙗмокачна въ далиноу и въ ширинноу** bus. 662. cf. **вьсѣмо**.
качьство n. ποιότης qualitas ex.-op. 2. 1. 29. op. 2. 2. 307. svjat.-op. 2. 2. 386. pan.
качьствьнъ adj. qualitatis int.
кашица f. puls **да съварить кашицоу малоу** men.-leop. 163. nsl. kaša bulg. kašь magy. kása.
каштелъ m. castellum mon.-serb. cf. **кастель, костелъ**.
кашьль m. tussis grom. **кашель старой**

оунметь vost. 1. 226. nsl. kašelj nserb. kjachliś lit. kosti tussire let. kâsa tussis scr. kâs tussire ahd. huosto mhd. huoste ztschr. 5. 347.
кашьльнѫти -нѫ -неши vb. tussire **не имать же ни едины власти кашл- ни плоунѫти** typ.-nic.
кашьльание n. βήξ tussis krk. **аще та кашлание нандеть** isaak.
кашьлати -лыѫ -лыеши vb. βήσσειν tussire krk.
каꙗзнь f. poenitentia sup. 256. prol. - saec. xv - vost. - **грѣха** sborn. **съпасеть каꙗзнию** greg.-naz.
каꙗзньнъ adj. μετανοίας poenitentiae **цѣльбы -ныꙗ** zlatostr.
каꙗние n. μετάνοια poenitentia sup. hom.-mih. io.-clim. παιδεία institutio ant.
каꙗти сѧ, каѭ сѧ, каеши сѧ vb. μετανοεῖν poenitere sup. ostrom. - **грѣха** prol.-mih. **бѣсѧщаго сѧ вси каютъ** lavr.-op. 11. - **себе** sup. 407. 8. sine **сѧ** πενθεῖν lugere kruš. caiati se fris. caiu ze fris. nsl. kajati vituperare - se poenitere croat. kajati se altercari verant. serb. kajati ulcisci rum. **къеск** doleo čech. káti vituperare cf. scr. khâ dolere et **кара**.
кафисма f. κάθισμα sectio quaedam psalterii krmč. - rum. **-зма** krmč.-saec. xiii.
кафоликии adj. catholicus **въ -кии церкви** op. 2. 2. 58. **кафоликиею церковью** meth. 5. 30.
кважниꙗ f. ὀπή foramen op. 2. 2. 60. cf. **скв-**.
кварь f. damnum mon.-serb. 297. 339. 343. 371. nsl. serb. kvar m. cf. magy. kár.
квасити -шѫ -сиши vb. ζυμοῦν fermentare šiš. 122. 228. 1. cor. 5. 6. - vost. **маль квась все смѣшение квасить** krmč.-mih. βρέχειν, ὑγραίνειν humectare pat. dial. **квашена сирова** nom.-lab. **сочиво водою квашено** vost. **квашено сочиво** nom.-mik. men.-vuk. **хлѣбь водою квашенъ** prol.-mart. men.-leop. **квашенъ сь водою** διάβροχος ὕδατι men.-vuk. tingere dial.-šaf.: male **кьв-** šiš. 122.
квасъ m. ζύμη fermentum sup. ostrom. pent.-mih. krmč.-mih. - **варенъ** nom.-bulg. - **житьнъ** pam. σίκερα sicera luc. 1. 15. - ev.-trn. **смотрещимь гдѣ есть** - krmč.-mih. 61. - **гонити** σίκερα διώκειν esai. 5. 11. - op. 2. 2. 264. πότος potatio margar. adde **бесквасьство** mat. 21. magy. kovász.
квасьникъ m. πάροινος vinolentus **квасн-** op. 2. 1. 164; 2. 2. 514. šiš. 164. 173. sabb. 140: male **кьв-** šiš. 164. 173. bulg. kvasnik kisal hlêb pokl. 1. 37.
квасьнъ adj. ζυμωτός fermentatus pent.-mih. **хлѣбы квасны** bus. 148.
квасѣница f. σάκκος saccus **квасꙗница** lev. 11. 32.-vost.: recte fortasse uter servandae sicerae (**квасъ**.)
квати, кваѭ, кваеши vb. movere caput sup. **кваахѫ** bon. cf. **кътати**.
квичати -чѫ -чиши vb. grunnire, de sue **слоновоую оустрашають ꙗрость малаꙗ квичащаꙗ свинаꙗ поросꙗта** bus. 917.
квочити -чѫ -чиши vb. κολακεύειν adulari **жена квочима въꙗшить сѧ** svjat.-op. 2. 2. 396.
кде v. **къде**.
кедръ m. κέδρος cedrus svjat.-op. 2. 2. 400. bon. sim. I. 23. op. 2. 2. 643. **кед-** sabb. 109. **кѣд-** mat. 26.
кедрьнъ adj. cedri **-но дрѣво** lavr.-op. 21.
кедрьскъ adj. κέδρων cedrorum ostrom. **-ръскъ** glag.-grig.
кекроповъ adj. poss. cecropis krmč.-mih.
кела f. κέλλα, κελλίον cella **кела нова** sup. 90. 16. cf. lat. cellarium ahd. chellari mhd. kellare ir. kill.
келарь m. κελλάριος cellarius leont. vita-theod. men.-leop. tur. clim. 290. mir. **келарь** typ.-chil.
келарьница f. κελλαρία cellaria.
келевей: келевей male pro **и левей** καὶ λεββαῖος et lebbaeus matth 10. 3. psalt.-cetin. 1495. et in codd. serb. et bulg. ostrog. op. 2. 1. 133.
келеоума f. κέλευμα hortamen mat. 46.
келийникъ m. cellarius **келейн-** chron. 1. 259.
келийнъ adj. cellae pam.
келийца f. cellula prol.-mih. **келица** prol.-vuk. **келейца** chron.
келийште n. cella mon.-serb. 115.
келихъ m. poculum azbuk. e pol. kielich; ahd. chelih mhd. kelich lat. calix wack. 20.
келиꙗ f. κελλίον cella lavr.-op. 15. greg.-lab. pat.-mih. mon.-serb. **келью** op. 2. 2. 269. **кельи** bus. 412 **келиꙗ** pat.-šaf. men.-vuk. sabb. 30. typ.-chil. mon. serb. **кѣлиꙗ** bus. 782. **кѣльꙗ** 484. bulg. ćilijъ milad.
кельтий m. celta **галати, иже соуть** - bor. x.
кельтинъ m. κελτός celta **кельтинь родомь** de arianis Chrysostomi tempore men.-mih.
кельтьскъ adj. κελτικός celticus **келет-народь** men.-mih.
кендинарь m. κεντηνάριον centênarium men.-mih. **кенд-** leont. **кеньд-** men.-mih. leont. **кеньт-** leont. **кентоунарь** pat.

кантєнарь, кєнтєнарь mon.-serb. **кєнтинаръ** per **заслона кухення** explicatur ber. ahd. zentenâri bulg. kъntar serb. kantar statera alb. kantar rum. **кънтарю**.
кєнътоурионъ m. κεντουρίων centurio ev.-zogr.-glag. **кєнт-** sup.
кєпалиꙗ v. **кєфалиꙗ**.
кєравноусъ m. κεραυνός fulmen **посилаєши** - op. 2. 1. 57.
кєрамєньникъ m. κεραμεύς figulus op. 2. 2. 24.
кєрамида f. κέραμος tegula prol.-belg. κεραμίς idem prol.-mih. **кєр-** op. 2. 1. 50. prol.-mart. pat.-šaf. **кєрєм-** bus. 654. per. xxxviii. vost. 1. 294. men.-leop. bulg. ćeramidъ milad.
кєрамидиє n. κεραμίδες tegulae op. 2. 2. 118.
кєрастъ m. κεράστης cerastes hom.-mih. š.-gl. 62. men.-leop. ber. **кєр-** sup.
кєрать m. κεράτιον siliqua hom.-mih. **моужємь по кєратєви єдиномоу даашє, а жєнамь по двѣма** leont.
кєрємида v. **кєрамида**.
кєръдосати -саѭ -саєши vb. lucrari **кєрьд-** alex.-mih. 175. cf. gr. κέρδος.
кєсарийскъ adj. caesariensis **кѣс-** sup.
кєсариꙗ f. κεσάρεια caesarea **вєликаꙗ** - sabb. 186. **кєс-** sup.
кєсаровъ adj. poss. καίσαρος caesaris šiš. 34. **кєс-** chrys.-lab. **мєдарь** - hom.-mih. **кѣс-** sup. cf. **-рєвъ**.
кєсарь m. καῖσαρ caesar antch. svjat.-mat. 10. šiš. 43. op. 2. 2. 430. mon.-serb. **-рєви** bon. mat. 16. **-рови** š.-gl. 49. **-рѣ** loc. šiš. 27. **кєс-** chrys.-lab. men.-vuk. **кєсарєви** sup. **нє имамъ цѣсарꙗ, нъ кєсарꙗ; кєсарь, кєсарство** mon.-serb. cf. **цѣсарь**.
кєсарьскъ adj. caesaris - **вѣньць** sbor.-kir. 62.
кєсарєвъ adj. poss. caesaris **-рєвъ** ev.-trn. **кєсарєвь** men.-mih. cf. **-ровъ**.
кєстионарь m. κουεστιονάριος quaestionarius men.-mih.
кєфалиꙗ m. caput mon.-serb. 117. 142. 149. 163. 195. 252. ok. 25. **градьскый или жоупьскый** - zak.-serb. **кєпалиꙗ** mon.-serb. 116. 145. 146. 196. **кєпалиꙗ** 127. 134. 194. **кєфалиꙗ** 247. 251. 300. 350 493. ngr. κεφαλάδες acta patr. 2. 503.
кивориѝ m. κιβώριον ciborium.
киворь m. ciborium ant.-hom. 145. **кывоурь** nom.-barb.
кивотъ m. κιβωτός arca **кув-** bon. **кив** -sup.
кидарь m. κίδαρις cidaris **кыдарь** men.-leop. men.-bulg. **кударь** prol.-mart.
кидониє m. κυδώνιον μῆλον cydonium malum: ficta persona frag.-serb. cf. **гдоуниє**.
кидръ m. κίτρον malum citrium **кидъръ** op. 2. 2. 202.
кила f. κήλη hernia prol.-cip. cf. **кыла**.
киликъ m. κιλίκιον cilicium pat.-mih. 119. **облѣчє ю вь** - men.-mih.
кимвалъ m. κύμβαλον cymbalum v. **коумвалъ**.
кимитирио n. κοιμητήριον coemeterium typ.-chil.
кимьскъ adj. vocabulum obscurum **кимьскымь гробоу твоємоу вєлить быти дрьжава твоꙗ**; quali metallo iubet etc. leont.
кинитъ adj. significatio nobis ignota est **оть -та камєна** alex.-mih. 138. cf. gr. κινητός.
киници́съ m. pl. σκνίπες culices, quod serbus per **моушицє** explicavit bon.
киновийскъ adj. κοινοβίου coenobii **диаконија -ка** prol.-mart.
киновио v. **киновиє**.
киновиꙗ f. κοινόβιον coenobium prol.-mart. **-иа** pyrg. cf. **-виє**.
киновиархъ m. κοινοβιάρχης coenobiarcha **-нархъ** sbor.-kir. 36. men.-vuk.
киновиє n. κοινόβιον coenobium prol.-mart. men.-leop. men.-vuk. **-вио** prol.-mart. prol.-cip. men.-leop. men.-vuk. **коуновиє** prol.-mart.
кинонникъ m. κοινωνικός qui ad communionem admittitur.
кинопъ m. κύνωψ cynops men.-vuk. **-поу**. **-пє** ibid. **-пьсь** ibid. **-псь** prol.-cip. **кынопь, кынопьсь, кынопоу**.
кинъсъ m. κῆνσος tributum antch. **киносъ** mat. 31. **кинєсъ** mat. 41. **кинисъ** mat. 31.
кинъсьнъ adj. κήνσου tributi **кинъсънъ** antch. **киньсьнъ** ostrom. **кинисн-** mat. 35. **кинсони-** mat. 57. **киньсьн-** mat. 15.
кипарисъ m. κυπάρισσος cupressus op. 2. 2. 642. men.-vuk. sabb. 153. vost. 1. 14. 136. **куп-** prol.-mih. prol.-mart. ex.-op. 2. 1. 16. men.-mih. **куф-** prol.-mih.
кипарисьнъ adj. cupressi **-сєнъ** vost. 1. 234.
кипрьскъ adj. cypricus bus. 760. **куп-** cloz I. 752.
кипрꙗнинъ m. κύπριος cyprius men.-leop. **купранинь** men.-vuk. men.-mih. **купрꙗнинь** men.-mih.
кипоуриꙗ f. κηπουρία cultura hortorum mon.-serb. 453. 494. **оть -риє зєлиє** nom.-mik. 108.
кипъ m. imago mon.-serb. **кипомь моимь** 405. 406. magy. kép cf. **капь**.
кира f. κυρά domina **кура єлєною** mon.-serb. bulg. ćir milad.

кирилъ m. κύριλλος cyrillus cyr. 25. 28. chrabr. 89. 91. **кюрилъ** op. 1. 262. š.-gl. 41. bus. 419. **кѵрилъ** sup. **кѵрнилъ** sup.
кирннѣкининъ m. κυρηναῖος cyrenaeus **-ѣанинъ** šiš. 28. **кѵрниганинъ** ev.-trn.
кирнопасха f. κυριακὸν πάσχα i. e. dies xxv. martii, qua Christum resurrexisse putant **кѵр-** ok. 74. 80. **кѵроп-** 74.
кирь m. indecl. κύριος, κύρ dominus gram. 121. mon.-serb. **кирь петре** leont. **кѵрь никона** steph. **кирь алеѯниемь** ok. 23. **кѵрь ниломь** op. 2. 2. 472. **кюрь** per. 109. chron. 1. 182. 183. 186. asên 9. domina **кирь коукѵомь, кѵрь еленомь** mon.-serb. **кѵрьелейсонъ, кѵрьелѣйсѵ** bor. 84. 88. **кюрниелнйсонъ** bor. 88: nota **помози кюроу константиновицю** psalt.-saec. xiii. mat. 24.
кисерь v. **кысерь**.
китоврасовъ adj. poss. centauri bus. 718.
китоврасъ m. κένταυρος centaurus op. 2. 2. 85. bus. 715: in alfavit saec. xvii. explicatur **кентавръ** et **онокентавръ**.
китовъ adj. poss. κήτους balaenae **вь кѵтовѣ чрѣвѣ** men.-serb.
китосъ m. κῆτος cetos svjat.-op. 2. 2. 391. cf. **китъ**.
китръ m. κίτρον citria **кто китры остьми** (foliis acutis) **ороужнвъ** bus. 916.
китъ m. κῆτος cetos krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 16. op. 2. 2. 149. 303. hom.-mih. š.-gl. 79. **кытъ** op. 2. 2. 148. **кѵтъ** chrys.-lab. pent.-mih. **китъ** sup. nsl. kita meg. serb. kit magy. czethal cf. **китосъ**.
китьскъ adj. κητώδης cetaceus **кѵт-** ex.-vost. 1. 393. **китъскъ** ex.-op. 2. 1. 16.
кифа m. κηφᾶς cephas assem.
кифинъ adj. poss. κηφᾶ cepha šiš. 87.
клавъдиосъ m. κλαύδιος claudius svjat.
клада f. δοκός trabs op. 2. 1. 132. svjat.-op. 2. 2. 403. ξύλον pedica lignea pat. prol. prol.-mih. per. 40. bor. 20. **нозѣ вь кладѣ забнише** τῷ βασανιστηρίῳ ξύλῳ men.-vuk. nsl. klada truncus, arbor in silva rib. klada pod prešo lacus lex. magy. kalóda pedica lit. kalada e russ. cf. ahd. holz ags. holt.
кладеније n. στοιβή acervus ruth 3. 7. - pent.-mih.
кладеньскъ adj. putei pat.-šaf. 64: fortasse pro **-ньчьскъ**.
кладеньць m. φρέαρ puteus gen. 21. 14. - pent.-mih. men.-vuk. vita-theod. διώρυξ canalis exod. 7. 19. - pent.-mih. adde nom.-lab. pyrg. ichn. **кладьньць** men.-vuk. bulg. kladenec serb. kladenac cf. **кладѧзь**.
кладеньчьнъ adj. putei **-но оустије** prol.-mart.
кладиво n. σφύρα malleus op. 2. 2. 513. 3. reg. 6. 7. - vost. mat. 48. **-вьмь** op. 1. 90. nsl. kladivo, kladvo malleus cf. **-въ**.
кладивъ m. σφύρα malleus op. 1. 40. 3. reg. 6. 7. -kruš. cf. **-во**.
кладоржбн m. pl. nom. propr. loci **кладороубн** glasn. 13. 373: ubi ligna caeduntur.
кладьникъ m. captivus **колодникъ** chron.: e russ.
кладьць m. φρέαρ puteus **кладець** ex.: fortasse pro **кладеньць**.
кладѧжьнъ adj. putei **оустье -но** men.-leop. πηγῆς fontis **гльбины -ны** men.-mih. 282. **-дежнии источници** ex. cf. **-зьнъ**.
кладѧзиште n. λάκκος fossa men.-mih. **соухо -** men.-leop. pal. 1494.
кладѧзь m. πηγή fons men-vuk. io. 4. 6. -ev.-novg. φρέαρ puteus krmč.-mih. διώρυξ canalis exod. 7. 19. -mat. 54. adde hom.-mih. vita-theod. svjat. pat.-mih. prol.-mih. sbor.-kir. 22. lavr.-op. 38. bus. 265. 715. **-зѣхь** hom.-mih.: peregrinum esse arguit syllaba finalis **ѧзь**; russ. колодязь bus. 666. cf. **кладеньць**.
кладѧзьнъ adj. putei greg.-lab. cf. **-жьнъ**, quod praestat.
клаколъ m. campana kozm.-ind. georg.-vost. russ. колоколъ chron. adde **кълокълница** bus. 743: videtur ortum esse e reduplicatione, uti **глаголъ** cf. tamen goth. kelikn turris and. galkn ztschr. 11. 172. orient 1. 518. 524.
клакъ m. calx **можеши ими (богы) - сътворити** men.-mih. 148. **клакомь и чрьнилометь** krmč. 341. krmč.-mih. 390. serb. klak mik. oserb. kalk let. kalkjis ahd. chalch, calc mhd. kalc lat. calx cf. **вапьно**.
кланиније n. inclinatio ant.-hom. io.-sin. sabb. 26. clim. chron.
кланяти -нѣѭ -нѣјеши vb. κλίνειν inclinare **- вънѭ** dioptr. **троицы кланѣјема бываіеть отъ всѣхъ силъ** ephr.-vost. **семелийно трѣсновеније кланѣемо** greg.-naz. **- сѧ** προσκυνεῖν, γονυπετεῖν adorare sup. ostrom. man. chrys.-lab. typ.-chil. **идолоу кланѣѭ се артемидиноу** chrys.-lab. clanam ze fris. cf. **клонити**.
класије n. στάχυες aristae ant.-hom. **класие пьшеничьно** alex.-mih. 35.
класовьнъ adj. aristae **класовьна доброта** dioptr.-lab.
класосъбиратель m. spicas legens tur.
класти, кладѫ, кладеши vb. ponere chrys.-lab. men.-leop. men.-serb. bus. 722. 814.

сѣно кладѫщи vost. 1. 282. - огнь ἐγκαύστην εἶναι ignem accendere men.-vuk. требы кладомыѩ виламъ vost. 1. 83: nota гластн mon.-serb. гладъше sup. et кладеши ζημιοῦσθαι amittere sup. 177. 10. fortasse pro жладеши. nsl. klasti pabulum praebere iskladati explicare trub. nakladati trub. klaja pabulum bulg. klades ponis kladen pokl. 1. 57. kladъ ignem accendo rum. клае cumulus; in goth. hlathan (ahd. hladan, hlatan ags. hladan and. hladha mhd. laden) th non quadrat Pott 2. 1. 130. 1012. ztschr. 11. 179. cf. господь.

класъ m. στάχυς spica sup. ostrom. класове hom.-mih. serb. isklasati živ. magy. kalász.

класьнъ adj. aristae sup. - видъ dioptr.-leop.

клати, колѭ, колюеши vb. pungere колѭще тръние par. крькьми колюеми hom.-mih. 164. nsl. klati; kalati (drva) findere lex. rasklati: pečovje se raskolje trub. raskalati; kalanica scheit klavnica securis klavec vietorum instrumentum lit. kalti cudere scr. kal sonare kr scindere ztschr. 7. 270.

клатити -штѫ -тиши vb. σείειν quatere елефандинъ опашиѩ (recte опашиѭ) клатѧ man.-vost. iactare sup. 115. 12. - сѧ φέρεσθαι ferri колесница сѣмо и овамо клатить сѧ zlatostr. vagari sup. 109. 12. κλυδωνίζεσθαι fluctibus agitari вѣре клатѧщи сѧ vost. доушѫ клатѧштѫ сѧ въ горести диаволовѣ sup. 109: nota ἐπιτωθάζειν effuse cachinnari море клатитъ сѧ op. 2. 2. 151. nsl. klatiti se vagari lex. bulg. klati agitare nserb. kłośiś decutere rum. клътеск agito.

клаштение n. agitatio, vagatio спасостеотъ многа клащениа къ пристанию тихоу vitae- sanct.-vost.

клашьнѧ f. pl. tibialia клашьнь pl. g. mon.-serb. 117. serb. klašnja.

клевета f. calumnia mon.-serb. ꙗрость, клеветы, лъжи sborn. льжа - prol.-mih. λοιδορία contumelia sup. клюкета ephr. bulg. klevetъ rum. клеветъ.

клеветание n. obtrectatio.

клеветарь m. κατήγορος accusator sup. 331. greg.-lab. men.-mih. 278. bus. 292.

клеветатель m. calumniator op. 2. 1. 45.

клеветати -штѫ -штеши et -таѭ -таюши vb. obtrectare sup. - на чьто krmč.-mih. - на братию свою hom.-mih. - о комь greg.-lab. клевечѫшта sborn.: male клеветити nom.-barb.

клеветивъ adj. διάβολος calumnians tit. 2. 3. - vost. izmar. vost. 2. 117. клюветивъ antch.

клеветие n. συκοφαντία calumnia клеветий pl. g. ant. 60.

клеветьливъ adj. λοίδορος maledicus жена клеветлива prov. 25. 25.

клеветьникъ m. κατήγορος accusator act. 25. 18. - vost. συκοφάντης calumniator krmč.-mih. mon.-serb. cloz I. 116. 730. βάσκανος obtrectator op. 2. 1. 195. greg.-lab. ἀνδραποδιστής liberum furans клеветьникь šiš.

клеветьнъ adj. συκοφαντίας calumniae cloz I. 323. 727. men.-mih. клеветна ми есть гора men.-saec. XIV.

клеврѣтъ m. ὁμόδουλος, σύνδουλος conservus sup. ostrom. šiš. 236. клюврѣтъ greg.-naz. клеврегъ chron.: idem esse ac lat. collibertus persuasum nobis est; quomodo vero vocabulum lat. in linguam psl. migraverit, nescire fatemur.

клегота f. ὕβρις convicium достойнъ есмь клеготѣ ephr.-vost. cf. клегътати.

клегътати -штѫ -штеши vb. clangere орли клегчоуще vost. cf. клекътати.

клекътати -штѫ -штеши vb. κλάζειν clamare орлома верьхоу нима летѧщема и клекочющема) georg.-vost.

кленъ m. acer in fontibus psl. non legitur nsl. cech. klen russ. кленъ pol. klon ahd. mhd. lîn e hlin and. hlinr nhd. lehne, lenne wieg. 2. 28.

клеопа m. κλεόπας cleopas sup. клѣопа š.-gl. 70.

клеоповъ adj. poss. cleopae sup. š.-gl. 50.

клепало n. σήμαντρον campanae genus misc. misc.-serb. clim. 305. чаю свършенны клепалоу typ.-nic. - оударати typ.-chil. bulg. klepalo läutebret.

клепальце n. campanula желѣзное - men.-belg.

клепание n. σημαντήριον significatio ant. sabb. 213. typ.-chil. alex. 1. 182. не чюша клепаниа men.-leop.

клепати -плѭ -плюеши vb. tundere, pulsare typ.-chil. ber. - въ кампанъ vost. сердьце ми клеплетъ pal. 1494. - vost. 2. 45. nsl. žila kleplje сьребро клеплють ἀργυροκοπεῖ argentum cudit greg.-naz. σημαίνειν significare bon. op. 2. 1. 71. io. 12. 33. -vost. io. 18. 32; 21. 19. -ev.-nicl. -šaf.-ursp. ненаказание ѩзыка клеплеть. ꙗко не имать добродѣтели вьноутрь leont. клеплють ногою prov. 6. 13. -parem. - оутрьню men.-mih. radix klep habet vim 1) sonare, pulsare nsl. klepati, klepetati, klopotati; koso klepati, quod

etiam bulg. pokl. 1. 60. klepec klapper klepetec id. klopotec id. croat. sklapati crepitare verant. rum. клопот campana 2) claudere nsl. sklenoti, odklenoti; sklêpati; zaklep; zaklopiti, sklopiti; sklopiti se; oklen band klep kettenring serb. zaklapati, zaklopac mik. 3) calumniari russ. клепать cf. and. klappa ags. klapjan lat. crepare russ. кропотъ Pott 2. 1. 279. mey. I 363.

клєпь v. клѫпь.

клєпьца f. παγίς tendicula сѣтьми и клєпьцами pat. 60. птица нс клєпцѧ antch нс клєпьца parem. отъ клєпьцѧ zlatostr. да сьпасєши сє ꙗко срьна оть тонота и пьтица оть клєпьць chrys.-lab. magy. kelepcze tendicula rad. клєп: cf. russ. кляпъ, кляпецъ: de ahd. chlobo mhd. klobe gespaltener stock zum vogel- und mäusefange non videtur cogitandum.

клєпьчий - чиꙗ m. qui significat ant.-hom. 100.

клєтимништра f. clytaemnestra alex.-mih. 156. -шта 136.

клєтьць m. συγκλειομένη conclusa 3. reg 7. 49. - kruš ; derivabis a клєп: res ipsa nobis obscura.

клєчьтаниѥ n. cantus aquilae послоушаємъ орлꙗ клєчтаниꙗ alex.-vost. благогласно клєчьтаниє et кличьтаниє vost. palpit atiocordis клєчєтаниꙗ et крєчєтаниє pal. 1494. pal.-saec. xvi. cf. клєкътати.

кливанъ m. κλίβανος fornax pyrg.

клий m. δάκρυον lacryma схинавъ - σχοίνου lentisci ex. - сътворь bus. 389. cf. клѣй.

клийнъ adj. resinaceus, uti videtur овощїоу даєтъ растєниє, и клиєнъ бываєтъ отъ того δάκρυον τοῦ φυτοῦ καὶ ὀπός ex.

кликати -каѭ -каѥши vb. clamare - бєсчиньныимь въплиѥмь par. 210. cf. клицати.

кликновєниѥ n. ἀλαλαγμός vociferatio pent.-mih.

кликнѫти -нѫ -нєши vb. κράζειν clamare men.-vuk. ἀλαλάζειν vociferari hom.-mih. ant. ἀναβοᾶν exclamare pent.-mih. кличє гласомь вєликомь misc.-serb. adde bus. 656. serb. kliknuti mik. klik rum. клик Bopp 1. 38. 62. curt. 1. 29. b. lit. klikti.

кликъ m. clamor per. 32. 51.

климакъсъ m. κλίμαξ scala климакьсь иоань sim. I. 18.

климатъ m. κλίμα clima климатѣхъ šiš. 109.

климєнтовъ adj. poss. clementis -вꙑ (pro -вѣ) послании двѣ krmč.-mih.

климєнътъ m. κλήμης clemens men.-mih. men.-vuk. климєнть cyr. 8. климьнъть men.-vuk. krmč.-mih. климъ per. chron. men.-vuk.

климъ v. климєнътъ.

клиниѥ n. cunei prol.

клинъ m. cuneus men.-vuk. cyr. 14. ichn. въ кладѣ ногоу забивъшє чєтырьми клинꙑ men.-leop. prol.-mart. ѥтрънꙑй клинъ λοβός lobus op. 2. 2. 28. rum. клин.

клиньць m. cuneus glag.

клиоскаѵръ m. clivus scauri sup. 90. 13. -скаръ 92. 19.

клирикъ m. κληρικός clericus sup. greg.-lab. meth. 9. men.-vuk. bus. 377. клирьци bus. 383.

клиричьскъ adj. clericus men.-vuk. men.-mih.

клиросъ m. κλῆρος clerus sup. cyr. 9. meth. 8. greg.-lab. men.-mih. men.-vuk. chron. клиросѣхъ pam.

клиросьникъ m. clericus sup. -сникъ nom.-bulg. tur.

клиросьскъ adj. κλήρου cleri op. 2. 2. 258.

клирошанинъ m. clericus per. chron.

клисоура f. ngr. κλεισούρα fauces, angustiae georg.-šaf. mon.-serb. клисоурꙑ бльгарьскꙑѥ men.-vuk. вьходи и исходи, си рѣчь клисоурꙑ georg. serb. klisura.

клицаниѥ n. βοή clamor šiš. 192. krmč.-mih. sbor.-kir. 37. par.

клицати -чѫ -чєши vb. βοᾶν clamare šiš. 34. krmč.-mih. ἀλαλάζειν vociferari šaf.-urspr. мєртвꙑхъ кличоуть bus. 814. adde sup. 31. 105. 352. vita-theod. hom.-mih. misc. men.-mih. ant.-hom. men.-leop. lavr.-op. 22. nsl. klicati bulg. klica cf. кликати.

клицовати -цоуѭ -цоуѥши vb. θορυβεῖσθαι tumultuari matth. 9. 23. marc. 5. 39. - ev.-novg.

кличати -чѫ -чиши vb. ἀλαλάζειν clamare marc. 5. 38. - serb. cf. крничати.

кличь m. κραυγή clamor cloz II. 85. šiš. 40. 130. vost. hom.-mih. men.-mih. šaf.-urspr. κῶμος comissatio gal. 5. 21. adde bus. 392. 502: male клицъ marc. 5. 38. io. 10. 15. -ev. novg. izvêst 10. 75.

клобокъ m. calculus esai. 6. 6. op. 2. 2. 242: vocabulum dubium.

клобоукъ m. κίδαρις pileus bus. 180. mon.-serb. клобѫкъ mat. 48. op. 1. 119; 2. 1. 116. въ чєрнꙑꙗ клобоуки russ. vost. 1. 216. клобоукꙑ плєтоущє vita-theod. колпакъ bus. 701. nsl. klobuk pileus serb. klobuk modii genus kalpak pol.

kłobak ngr. καλπάκι lit. kalpokas magy. kalpak: adde клобоучарь mon.-serb. 62.

клобоучькъ m. pileus men.-leop.

клобоучьць m. pileus men.-leop. 162. vost.

клокотаниє n. strepitus троуба ѥсть - повѣдь dioptr.-lab.

клокотати -штѫ -штєши vb. κοχλάζειν bullire men.-vuk клокоштѫштъ коновъ sup. 170. -щоущь коновь pyrg. -штєтъ коновъ sup. 170. смола -щоущи men.-leop. prol.-mart. -щѧща огнѥ искры par.: nota клокотѧщий коновъ men.-leop. 119. nsl. klokotulja bombylius lex. rum. клокотєск: adde bulg. kloči clocire rum. клокъ gallina glociens alb. kločkъ mrum. κλότζα et nsl. serb. kvočka cf. goth. hlahjan ahd. hlahhan et клопотити.

клокотъ m. τὸ κοχλάζειν bullire - оутоли сє men.-vuk. de aqua bulliente men.-leop. падашє вєрвь въ лаханъ и творѥшє - vost. scaturigo pat. 142. σφαδαγμός palpitatio - пльтьнъ man.-vost. ztschr. 11. 168.

клонити -нѭ -нишн vb. κλίνειν inclinare dial. благость ѥго вь покаѩниѥ клонить dioptr. - сѧ sup. 24. - на сластолюбиѥ io.-sin. cf. gr. κλίνειν lat. cli-vus, clinare goth. hlains collis hlaiv tumulus ahd. leinan mhd. leinen and. hleina lit. šleju curt. 1. 60. Grimm, Wörterb. 1. 71. ahd. lîtâ mhd. lîte berghang nsl. klanjec collis habd. klanci itinera montium lex. cf. клачати et слонити.

клопотаниє n. strepitus bus. 813.

клопотати -штѫ -штєши vb. stridere копощоуть зоубы leont. -чютъ зоубы vost. κτυπεῖν strepere клопъчоущє vitae-sanct.-vost. громъ клопощѧ proph.

клопотити -штѫ -тиши vb. κοχλάζειν bullire олово клопотєщє men.-vuk. клопотєщи котьль prol.-mart.: клопотити habes etiam pat. cf. клокотати.

клопототворьникъ m. homo molestus ber.

клопотъ m. κτύπος strepitus vitae-sanct. δούπημα sonitus man. κρότος strepitus op. 2. 2. 80. πάταγος strepitus man. strepitus men.-mih. pat. dial. prol. шюмъ и клопотъ конь op. 2. 1. 117. шѫмь жє и - sborn. - ороужиѥ alex.-mih. - творити dioptr. - сотворнша vost. 1. 286. глава покры сє клопотомь смольнымь prol.-mart. aerumna clim. 277. отътрѧсати клопоты ephr.-vost. отътрѧсти - io.-sin.: nota клоботь men.-mih. lit. klapata molestia.

клопотьникъ m. strepitum faciens, ni falimur кырь ораховьца клопотника frag.-serb.

клопотьнъ adj. κτύπων sonorum клопотьныихъ игрий io.-clim. клопотна игра clim. 238. io.-sin.

клосьникъ m. λωβός leprosus zlatostr.

клосьнота f. λώβη detrimentum клоснота psalt.-theod.

клосьнъ adj. κυλλός claudus men.-mih. клосноу mat. 43. клосиньнъ mat. 14. 43. клоснєнъ ber. debilis клосьна оума glag. нищь сы тѣломь и клосьнь men.-mih. клосьнь роуками и ногами.

клосьнь f. ῥυτίς ruga клосни ephes. 5. 27. - vost.

клосьньнъ v. клосьнъ.

клоубнѥ f. κλωβός cavea avium prol.-mart. клювнѥ ibid. съсоудъ моучитєльный. єжє бѥшє клоувнѥ жєлѣзна men.-leop.: male коульвнѥ clim. 126.

клоуса v. клюсѧ.

клоучати сѧ v. ключати сѧ.

клоучити сѧ v. ключити сѧ.

клъбаса f. χόρδευμα farcimen krmč. pat.-mih. nsl. klobasa russ. колбаса lit. kilbasas magy. kolbász.

клъка f. ἀγκύλη poples - ножнаа man.-vost. nsl. kolk, kučet hüfte dain. 90. kuk perna habd. coxa posterior bel. bulg. klъkъ schenkel cf. клъцати.

клъкъ m. κρόκη trama pl. n. клъци ioann. 197. lev. 13. 48. in antiqua editione; клоцєхъ lev. 13. 48. - mat. 54. клокомъ. клоцѣхъ vost. клокъ ber. στρίφνος caro nervosa клоки pl. n. iob 20. 18. - op. 1. 175. rum. кълци pl. m. stupa russ. клокъ büschel.

клъцаниє n. moeror ber. млъва и - mir. 86.

клъцати -цаѭ -цаѥши vb. σκάλλειν scopere vulg. кльцаѥть доухъ твой ephr.-vost. krk. кльцаашє доухъ мой psal. 77. 7. -mat. 27. ὀλιγοψυχεῖν pusillanimem esse bon. ἐκβακχεύεσθαι debacchari - рачєниѥмь τῷ ἔρωτι men.-vuk. жєна клъцаѭщи рачєниѥмь vost. palpitare, uti videtur доуша ѥго въ нємь бѣшє, и сєрдцє кльцашє въ нємъ bor. 77. nsl. kolcati eructare lex. singultire meg. skucavica habd. croat. skucati gemere luč. serb. kucati pulsare mik. cf. клъка.

кльвати, кльвѫ, кльвєши et клюѭ, клюєши vb. rostro tundere кльвєть misc. 16. наклонньімь носомь клюють bus. 553. nsl. kljuvati pol. klwać, kluć.

кльнєниє n. ὅρκος ius iurandum клєн- psalt.-theod.

клѣй m. κόλλα gluten ant.-hom. **клей** esai. 44. 13. - vost. **клей книшкный** bus. 662. nsl. klêj bulg. klej harz serb. klija mik. čech. pol. klej oserb. klij croat. prikliti ferruminare verant. serb. klijati mik. rum. **клею** lit. klúti haerere klijei mey. 1. 351. cf. **клий** et germ. klai, klei.

клѣта f. γαλεάγρα decipula **въ клѣтѣ** vost. qui sg. n. **клѣтъ** esse statuit cf. **клѣтъка**.

клѣтва f. ταμεῖον tabernaculum cyr.-hier.

клѣтъка f. ταμεῖον cella sup. **клѣтъка** men.-leop. bus. 334. 335. **клѣтка** bor. 26. 72. **клѣтьками играющи** men.-mih. 362. **клѣтека** bus. 652. **клѣтка** 977. nsl. klètka cavea krletka idem habd. magy. kalitka.

клѣть f. δῶμα, δωμάτιον domus men.-vuk. **сѣно на клѣтехъ** esai. 37. 27. - proph. οἶκος domus man. οἰκία domus pent.-mih. op. 2. 2. 115. κατάγαιον domus subterranea š.-gl. 71. ταμεῖον cella op. 2. 1. 134 ostrom. κελλίον cella sup. cella greg.-lab. domus sup. conclave leont **свои клѣти испълнь** svjat. op. 2. 2. 366. lit. klêtis let. klēts mhd. glêt nhd. kleete mlat. cleta magy. kalit cf. ir. cliath crates ir. gl. 50. ztschr. 5. 454. curt. 1. 30. cf. **клеп-ати**.

клѣтьникъ m. cubicularius leont.

клѣтьнъ adj. domus - **оуглъ** men.-mih. - **тать** bus. 396. **клѣтно глоумление** clim.

клѣтьскы adv. in modum domus vel cellae **церкви создана клѣтцки** dan.-heg.

клѣтьца f. κελλίον cellula **клѣтъца** vost. **клѣтьца** men.-mih. 165. **клетьца** alex.-mih. 3. **клетца** vost.

клѣшта f. λαβίς forceps chrys.-lab. bis barl. prol.-cip. pl. men.-vuk. prol.-mih. hom.-mih. **клещи** pyrg. **клѣщи** prol. nsl. klêšče bulg. klešti rum. **клѣщи** pl. f. cf. nsl. klešč m. zecke.

клѣштити -штѫ -штиши vb. πιέζειν premere **бесловесниемь клѣщима** greg.-naz. συνέχειν coarctare **свѣсть моя клещитъ мѧ** pal. 1494. **клѣщааше моуками** ἐπανατείνεσθαι intentare hom.-mih. 185. **болѣзнь клѣщить мѧ** pam. 46.

клюдити -ждѫ -диши vb. deridere **съ богы своими** - chronogr. - **ко алексан-дроу** alex.-vost. - **оученниемь философь-скымь** zlatostr.

клюка f. δόλος dolus **въ немьже клюкы нѣсть** io. 1. 47. -ev. saec. xii. **гоубителныхъ клюкъ** chronogr. nsl. kljuka; kljukast aduncus kljukastonog varus habd. croat. kljuka uncinus verant.

клюкавъ adj. ὕπουλος fallax, subdolus 1. tim. 3. 8. - op. 2. 1. 167. **клюкаво писание** alex.-vost.

клюкати -клѭ -клюши vb. strepitare **гласъ клюкаю проходить** ex.-op. 2. 1. 18. nsl. kljukati strepitare habd. pulsare.

клюнъ m. rostrum nom.-lab. man.-vost. chronogr. nsl. kljuti habd. kljunoti, -nuti prip. 231. bulg. klъvъ rostro tundo russ. **клювъ** rad. **клю: кльвати**.

клюпишь v. **клѧпышь**.

клюпотивъ adj. κωτίλος garrulus ex. cf. **клопотъ**.

клюсѧ n. ὑποζύγιον iumentum men.-mih. iob 24. 3. - mat. 54. vost. κτῆνος iumentum men.-mih. vost. iumentum sup. 433. ἄλογον equus; ὄνος asinus op. 2. 2. 303. ζῶον animal ephr.-vost. adde ex.-op. 2. 1. 16. sbor.-kir. 9. vost. 1. 1?5. **голо клюсе** men.-mih. **клоусе** pat.-mih. nsl. kljuse saumross, klepper rib. mannus habd. lex. klusina meg. klisati galopieren croat. kljusac successor verant. cf. pol. kłus.

ключаница f. sera glag. nsl. ključanica.

ключарь m. κλειδοῦχος claviger hom.-mih. προσμονάριος mansionarius krmč. 79. adde vita-theod. pat.-mih. bus. 666. 742. - **райскъ** krmč.-mih. 371. - **црьковьнь** krmč.-mih. rum. **ключар** engel 109. 112. **ключарѣса** gram. 259.

ключати сѧ -чаѭ сѧ -чаеши сѧ vb. ἁρμόζειν convenire ant. dial. men.-mih. **естьвоу божьскомоу не -чаеть се** hom.-mih. **ключаеть се вьсѣмь** chrys.-lab. **лютости не ключаеть се таковый гласъ** chrys.-lab. - **по истинѣ** ἐπαληθεύειν confirmare men.-mih. **клоучати** ant.

ключатоногътъ adj. γαμψώνυξ curvos ungues habens **-ноктии** man.-vost.

ключаемъ adj. ἁρμόζων, ἁρμόδιος conveniens, idoneus op. 2. 2. 199. conveniens sup. dioptr. chrys.-lab. ber. **овцамъ** - io.-clim. **словеса ключаема съпасению** sborn. **мѣсто на плачь ключаемо** clim.

ключедръжьць m. κλειδοῦχος claviger **-держ-** meth. 5. bus. 776.

ключехранитель m. claviger prol.-vuk.

ключимость f. aptitudo ber.

ключимъ adj. ἁρμόζων congruens io.-clim. χρήσιμος commodus šiš. 200. ἀνάλογος conveniens op. 2. 2. 266. δόκιμος probatus op. 2. 2. 56, ubi **клѫчимъ** ἐπιτήδειος idoneus 2. macc. 3. 37. - vost. adde mat. 52. antch. io.-sin. bus. 157. **на бальство** - op. 2. 2. 432. **ключимо есть намъ** bus. 298.

ключимьнъ adj. idoneus.

ключимьство n. aptitudo pat.-mih.

ключимѣ adv. apte dioptr.
ключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν convenire šiš. 198. λαγχάνειν sortiri ostrom. **ключи сѧ покадити** ev.-šiš. šiš. 199. adde antch. prol.-mih. pat.-mih. isaak. **ключить сѧ въ съборѣ** men.-mih. **ключи сѧ ѥмоу** hom.-mih. **клоучити** mon.-serb. **клоучити сѧ** ant. isaak.
ключити -чѫ -чиши vb. συγκλείειν claudere **да не ключать оубившаго въ роуцѣ ѥго** ies.-nav. 20. 5. - vost. nsl. sključiti, priključiti.
ключь m. ὄγκινος uncus, uncinus pyrg. **имѣше корабль ключи** bor. 19. - **желѣзьнь** κλείς clavis ostrom. κλειδίον clavicula men.-vuk. κλεῖθρον claustrum **ключь** sup. 385. 409. **клоучѧ** sup. 174. - **ногоу** misc. neuma sbor.-kir. 33. vost.-op. 653: adde **ключьць** mon.-serb. nsl. ključ alb. kljič magy. kulcs ztschr. 4. 14. curt. 1. 59. cf. **ключа**.
ключь m. bulla, ni fallimur **въ .г. котьлѣ вода на (о)гнь врѣхоу, и клоучи скачѣхоу масло въ лой** nom.-barb. serb. ključ od vrjele vode mik.: rad. **ключ-ати** cf. ahd. chlinga, chlingo mhd. klinge rauschender bach.
ключьникъ m. claviger op. 2. 2. 209. per. 83. 30. chron. 157. 15.
ключьнъ adj. aptus glag.
ключьнѣ adv. forte, fors glag.
клѧзь m. νόμισμα numus **клѧзь** matth. 22. 19. -ev. nicl. šaf.-urspr. e germ. scilling cf. **склѧзь**.
клѧпъишь m. ἀμύγδαλον amygdalum ex.-op. 2. 1. 16. eccl. 12. 5. -mat. 52. cyr.-hier. ber. azbuk. **клѧпишъ** ex.-vost. nota **клюпишь** ex.-vost. bulg. kljapeš pokl. 1. 62. cf. russ. **кляпина** ber. **кляпышъ** uncus **кляпцы** fuchsfalle **кляпъ** knebel: de **ѧ** dubitamus.
клѧтва f. ὅρκος ius iurandum ostrom. ἀρά imprecatio sup. κατάρα maledictio sup. cloz I. 282. 630. 651. ἐπιορκία periurium krmč.-mih. - **ротна** ὅρκος τῆς ἀρᾶς pent.-mih. **клѧтвь** mon.-serb. 30. **клѧтьвь** 25. 151.
клѧтволюбьць m. iurare amans per. 91. 37.
клѧтвопрѣстѫплѥниѥ n. periurium ioann. men.-mih.
клѧтвопрѣстѫпьникъ m. ἐπίορκος periurus šiš. 163. chrys.-lab. sabb. 107.
клѧтвьникъ m. πολύορκος multum iurans ant. ἐπίορκος periurus **клѧтьвникь рекше кльный сѧ въ льжоу** krmč.-mih. iuratus mon.-serb. 45.
клѧтвьнъ adj. ὁρκωμοσίας iuris iurandi šiš. 230. πολύορχος multum iurans: nota **клѧтовьнь** mon.-serb.
клѧти, кльнѫ, кльнѥши vb. καταρᾶσθαι exsecrari sup. svjat. **азь клѧта роднхь сѧ** men.-mih. 20. ὀμνύειν iurare krmč.-mih. - **сѧ** ὀμνύειν iurare sup. chron. 13. 16. 31 etc. hom.-mih. iure iurando affirmare sup. - **въ имѧ царѥво** prol.-mart. - **цръквию божиѥю** nom.-mik. 102. - **въ оумираюшаго цара** prol.-mart. **кльноуть сѧ вь бѣдоу своихь доушь** krmč.-mih. **именемь ѥго кльнѥши сѧ** bulg. **клѧшѧ ми сѧ съ анатемоѭ** mir. **землю, ѥюже клѧхь сѧ** ἣν ὤμοσα exod. 33. 1. - pent.-mih. cf. pruss. klant-emmai nsl. kleti.
клѧтиѥ n. ὅρκος iuramentum ant.
клѧтомѥштрица f. κλυταιμνήστρα clytaemnestra bell.-troj. 18.
клѧчати -чѫ -чиши vb. inclinari **клѧчѧть надъ огньцьмь** sborn. **долоу клѧчѧшта** sup. 155. χωλαίνειν claudicare **поидѥ клѧчѧ** men.-leop. **поидѥ клача** vost. **стрѣтѥ и клача** vost.; **клѥчюща на колѣноу** men.-mih. 202. leont. **про-клѧчѧща**, nisi est a **клѧцати**: vost. male habet **клѧчити** nsl. klečati, klekati; poklecati claudicare lex. kleknoti titubare hung. klecala subsellia habd. nserb. kljecaś claudicare cf. scr. kram ire.
клѫбо n. glomus **акы въ клоубо сѧ съвивъшоу** εἰς λαβύρινθον μεταβληθεῖσαν men.-mih. 265. **кльбо** misc. bulg. klъbo nserb. kłub russ. **клубъ**: nota **спать ѩко клоубъ трепещюще** bus. 412. cf. ahd. chliwa, chliuwa, clûwia ags. clëov et globus.
клѫбъко n. glomus **лежоуть ѩко клоупько трепещоуще** ut glomus trementes leont. 120. nsl. klopko prip. 62. klupko habd. klopek lex.
клѫпь f. scamnum men.-mih. 200. **клоупы** (recte -пи) **двѣ** men.-mih. 191. **лежашѥ просфоура на ѥдиной клѥпи** leont. nsl. klôp.
кмєтишть m. kmet minor **властелинь или властелничиќь воли кмєтиќь** mon.-serb. 368. **кмєтищи** bus. 385. serb. kmetić feudatarius vuk.
кметь m. magnatum, procerum unus mon.-serb. 36. 237. **кмєти оугрьсци** mon.-serb. 296. 297. **къметий молодъихъ** lavr. **сего (богатьства) соуть кметиѥ лоучє** lavr. **тогнва щьть да въскрьснать кметовє; прѣстольници божии и кметовє прьви господєви; кметовє и болѣрє и сиромаси и стари** bulg.-lab. 1. 30. 34. **кьмѣть** mon.-serb. olim erat declinationis in i: nsl. kmet rusticus ganzhübler

oberkr. kmetovati serb. kmetovi: seoske starješine; sudije koje parci izberu, da im što presude mon.-serb. 370; seljaci koji sjede na tudjoj zemlji i u tudjoj kući mon.-serb. 453. cf. slav.-bibl. 1. 85 - 90. čech. kmet pater familias pol. kmieć rum. **кѫмет** rusticus: vocabulum originis incertae, quidam de lat. comes cogitant.

кметьство n. milites **към-** chron.-vost.

кметьштина f. rustici, ni fallimur **що е кметьщина, тоүдеи да се населе кметие** mon.-serb. 453.

книга f. 1) sg. et pl. γράμμα littera šiš. 46. 50. 201. prol.-cip. op. 1. 236. luc. 23. 38. - ev. šiš. **словѣньскы книгы** chrabr. 90. **словѣньскы книгы** bus. 781. **гоүжахоү словеньскиа книгы** bus. 775. **книгамь оүчити се** men.-mih. cyr. 2. **наоүчи се еллиньстѣй книзѣ** prol.-mih. **отрока книзѣ наоүчи** men.-vuk. **книгами еллиньскамн** mat. 33. op. 1. 142. 2) pl. a) γράμμα, γραφή scriptura sup. ostrom. š.-gl. 71. op. 1. 236; 2. 1. 149. 428. šiš. 34. 35. 60. 62. 82. 118. 121. 167. 171. 187. 189. 191. 193. 204. 218. 232. b) βίβλος, βιβλίον liber ostrom. sup. š.-gl. 50. 69. op. 1. 158; 2. 2. 85. ev.-novg. antch. cloz II. 6. svjat.-mat. 10. mat. 30. 33. šiš. 165. 172. 241. krmč.-mih. krmč.-saec. xiii. c) ἐπιστολή epistola sup. 236. šiš. 136. 202. 203. men.-mih. ev.-trn. **книгы послапы** proph. d) δέλτοι tabulae sup. e) γραφική ars scribendi hom.-mih. **двоѥ книгы** men.-mih. **обоѥ книгы** greg.-lab. **книгы распоүстьны** ἀποστάσιον litterae repudii š.-gl. 50. **не знаѥ книгь** ἀγράμματος illiteratus men.-mih. **кн҃ига** sup. **кънига** ostrom. svjat. antch. op. 2. 2. 428. **кън҃ига** sup. **кьнига** šiš. 35. 46. 60. 62. 136. 172. 241. **гнига** lavr.-op. 38. vost. 1. 166. nsl. knjige liber croat. knjiga littera verant. serb. knjige liber mik. nserb. knigvy cf. **боүкы**.

книговъводитель m. exactor γραμματοεισαγωγεύς deut. 31. 28.

книголюбьць m. librorum amans sbor.-kir. 25. ex.

книгоносьць m. libros ferens **гн-** mir.

книгоположьница f βιβλιοθήκη bibliotheca 2. macc. 2. 13.

книготворьць m. βιβλιογράφος librorum scriptor acad.

книгохранильница f. βιβλιοθήκη bibliotheca krmč.-mih. 235. 2. esdr. 11. 23. int.

книгохранитель m. librorum custos sbor.-kir. 35. bus. 388. krmč.-mih. ant.-hom.

книгохранительница f. bibliotheca bus. 168.

книгочьтьць m. librorum lector misc.

книгъчий -чиа m. γραμματεύς scriba sup. 358. chrabr. 91. svjat.-op. 2. 2. 382. mat. 14. 42. -ev. novg. νοτάριος notarius men.-mih. **книгоч-** šiš. 13. 227. alex.-mih. 5. men.-mih. mat. 30. **кън-** ostrom. **кънихъчий** svjat.-mat. 7.

книгъчийскъ adj. scribae proph.

книгъчьскъ adj. γραμματέων scribarum proph.

книжица f. βιβλαρίδιον libellus par. men.-mih. sbor.-kir. 42. **-ца** pl. vost. liber sup. 440. cf. **книга**.

книжиѥ n. χάρτης carta men.-vuk. men.-leop. **кьнижиѥ** mon.-serb. 83.

книжькы f. pl. libellus sborn. cf. **книга**.

книжьникъ m. γραμματεύς scriba; ποιητής poeta šiš. 236. adde **книжн-** bon. per. xxvii. sup. **-жьникъ** sup. **кънижьникъ** ostrom. **кънижъникъ** antch.

книжьнъ adj. γραφῆς scripturae antch. bus. 289. **книжно** šiš. 201. βιβλίου libri **главизна книжьнаа** vost. **свитокъ книжный** vost. librorum sup. **книжна писмена** bell.-troj. 5. **-на хранильница** prol.-vuk. **- домъ** bibliotheca proph. mat. 51. **- съказатель** ioann. συνετός peritus vost.

книжьство n. scriptura.

книхъчий, книхчий v. **книгъчий**.

кнодалъ m. κνώδαλον animal ferum georg.-vost.

кноүтъ m. in fontibus linguae palaeoslovenicae hoc vocabulum non legitur, neque aliae linguae slav. praeter russ. id agnoscunt: **кноүтомъ бьеши** bus. 647. and. knûtr (hnûtr) nodus (gnodus) goth. hnutô ztschr. 11. 185. wack. 5.

кнагъ m. princeps **кнаги жидовьстии** psalt.-pog. cf. **кназь**.

кнагыни f. ἄρχουσα princeps vost. mat. 23. 28. svjat.-mat. 5. chron. bus. 765. **кнегина** mon.-serb. nsl. kneginja oserb. knjeni.

кнагынинъ adj. poss. principis per. chron.

кнаженние n. ἀρχή principatus chron. ex. bus. 35. 346. **дръжати словеньско** - meth. 3.

кнажий adj. principis **кнежию область** prol.-mart. **мѣста кнажиа** men.-leop.

кнажинъ adj. poss. ἄρχοντος principis men-vuk.

кнажити -жѫ -жиши vb. regnare prol.-mih. bus. 390. **кыѥвѣ кнежещоү ѥмоү** prol.-belg.

кнажишть m. princeps iuvenis **кнажичь** chron. **кнѣжикь** mon.-serb.

кнѧжие n. ἀρχή principatus ant. **чѧсть и - примими** cyr. 4.
кнѧжь adj. poss. ἄρχοντος principis ostrom. ant. mon.-serb. chron. **кнєжа сила** ephr. praefecti sup. **часть кнѧжа** bus. 385.
кнѧжьнъ adj. principis nom.-mik. 81. **кънѧжьна** principis filia vost. 1. 48.
кнѧжьскъ adj. principis hom.-mih. nom.-mik. - **санъ** proph. - **домь** hom.-mih. **кнєжьскый страхъ** chrys -lab. **и нарекоша имѧ (всеволодичю) въ свѧтѣмь крещении иоаннъ, а по кнѧжьскоу всеволодъ** per. 109. **мѫжы -скы** ioann.
кнѧжьна f. principis filia **кън-** vost. 1. 48.
кнѧжьство n. principatus glag. mon.-serb. **быти въ -** op. 1. 120. **кнєзьство** mon.-serb.
кнѧжьствовати -воуѭ -воуеши vb. liberum esse **кнєзє-** gram. 267.
кнѧзевъ adj. poss. principis par. mir. **-зовъ** men.-vuk.
кнѧзеначѧльникъ m princeps dioptr.
кнѧзиѩ f. coll. principes chron. 1. 167. 168. russ.
кнѧзь m. ἄρχων princeps sup. men.-vuk. šiš. 8. 32. 40. op. 2. 2. 153. ostrom. μεγιστάνων εἷς magnatum unus ostrom. φύλαρχος tribunus man. ἡγεμών dux šiš. 195. praefectus sup. δήμιος lictor sup. 71. 20: adde chrabr. 91. cyr. 18. svjat. cloz I. 89. chron. homo liber gram. 276. - **велий** sim. II. 4. - **людий** šiš. 40. **кнєзь** mon.-serb. **велики** - ok. 59. **кънѧзь** sup. ostrom. mat. 18. chron. 1. 144. šiš. 32. cloz I. 104. **-зъ** bon. **кънѧзоу** bus. 13. ztschr. 11. 173. ahd. cunic asch. cuning mhd. künic, quod descendit a goth. kuni ahd. chunni mhd. künne, quod est gr. γένος lat. genus etc. pol. ksiądz, książę oserb. knjez dominus lit. kuningas dominus, parochus let. kungs dominus kēninž rex magy. kenéz, kinéz, kenézség: olahus probationem faciat vel per nobiles vel per knezos Gál, Vizsgálódás etc. rum. **кнѣз** e russ. Pott 2. 1. 362. ztschr 11. 173.
ковение n. οἰωνισμός augurium sir. 34. 5. - vost. **ковенье** antch. **ковение** ant.-vost. - **сътворь** men-mih. 164. **ковени(й) пътичь смотрить** greg.-naz. cf. **ковлюение**.
ковлювние n. οἰωνισμός auspicium ant.-georg. pent.mih. in marg. cf. **ковение**.
кобыла f. ἵππος equa sup. men.-mih. lit kumele rum. **кобилъ** feretrum aratri **дабилъ** equus strigosus magy. ekekabala feretrum aratri ztschr. 7. 180. beitr. 2. 160.
кобылина f. caro equina per. 43.
кобылица f. θήλεια ἵππος equa 3. reg. 10 26. mat. 48. nsl. kobilica locusta lex. habd. trub. - vmej jêdercom lex magy. kabócza cf. germ. springsel, heupferd.
кобылъка f. neuma sbor.-kir. 33.
кобыльнъ adj. θηλείας ἵππου equae man.-vost. 2. 99.
кобь f. οἰωνοσκοπία augurium op. 2. 2. 53. **коби** bus. 390. **чары или кобы** chir. - **севе и нарокь пытахоу** alex.-mih 13. **нарокь свой и кобь пытахоу** ibid. **кобь держать** lavr cyr.-hier. **кобь ми не дасть съ вами поити** ipat. 201. conditio **ч'то имѧ твое и ч'то ти кобь**; sup. 34. **имѧ свое и кобь** sup. 112. sòdni dan će na nje kobniti crell. **коби ми не бысть** op. 2. 2. 116. **коби зьрѩахоу** ἐχλῃδονίζοντο hariolabantur op. 2. 2. 53. **коби бѣсовскиѩ** bus. 813. serb. kob occursus kobiti interitum praesagire; dokobiti se accidere mik. rum. **кобъ** omen **кобеск** praesagio. P. A. Lavrovskij primam pol. substantivi kobieta significationem putat fuisse incantantricem, deinde feminam libidinosam et tandem feminam, confirmans hanc opinionem locis nestoris: **паче же женами бѣсовьскаѩ волшвениѩ бываютъ; много волхвоуютъ женъı чародѣйствомь** lav.-op. 88. 89.
кобьникъ m. οἰωνοσκόπος augur ex. **волъхвъ и кобникъ** lavr.-op. 85. **кобникъ хитръ** vost.
кова conj. quando **одь кова** mon.-serb. 41. cf. **по невбаре**.
ковалъ m. χαλκεύς faber sir. 38. 29.
ковальна f. ἄκμων incus men.-vuk.: male **-лнѩ** ibid. cf. **-нѩ**.
ковальница f. officina fabri pat. nom.-barl nsl. kovalnik incus meg.
ковальнѩ f. ἄκμων incus vost. cf. **-на**.
коварьникъ m. πανοῦργος astutus men.-vuk.
коварьнъ adj. πανοῦργος astutus prov. 13. 1. - lavr. sir. 21. 14. šiš. 111 vost. 1 259. bus. 77. - **вльхвъ** dioptr.
коварьствние n. calliditas dioptr. ephr.
коварьство n. πανουργία astutia šiš. 75. nom.-mik. 48. πανούργευμα astutia sir. 1. 6. - vost. τρόπος modus hom.-mih. sup 347. 2. thess. 2. 3. - šiš. 158.
коварьствовати -воуѭ -воуеши vb. μηχανᾶσθαι machinari esth. 8. 13. - vost. ἐνεδρεύειν insidiari prov. 26. 19. - vost.
коварьствьнъ adj. πανοῦργος astutus ant.
ковати, ковѫ, ковеши et **коуѭ, коуеши** vb. cudere prol.-mih. mat. 27. **дьска кована** λεπὶς ἐλατή num. 16. 38. - pent.-mih. **коуе перпеpы вь тайнѣ** krmč.-

mih. 242. - копиѥ men.-leop. кова - prov. 17. 26. - vost. 1. 429. котлы ковєши zlatostr. -saec. xvi. млатъı ковома sup. нє би ковала сє ороужниѥ chrys.-lab. кованъ бысть мечь vost. 2. 135. τεκταίνεσθαι fabricari ковєть зла prov. 6. 14. - vost. коващеѥ (recte ковжщеѥ) мысли злы 18. нє коуй на свой дроугъ зъла parem. срдцє коуѥ мысли зълы ibid. - хоульни мысли sup. 292. коуєтъ bus. 157. коужть antch. ковєть ichn. part. ковы mat. 48. ковомъ sup. коуѥ krmč.-mih.: male ковємь men.-mih. ковєщь nom.-barb. scr. ku sonum edere cf. коуѥниѥ nsl. kovati; nakovo incus prip. 66. poln. kuć, kować lat. cudo lit. let. kau ahd. houwan ags. heavan mhd. houwen. hiuwen: ab eadem radice pendent коузнь, кызнь, чв-анъ ztschr. 7. 168. Pott 2. 1. 487. cf. коути.

ковачевъ adj. poss. fabri mon.-serb. glasn. 13. 374.

ковачевьскъ adj. τεκτονικός fabri men.-vuk.

ковачь m. χαλκεύς faber men.-vuk. leont. chrys.-lab. men.-mih. alex.-mih. šiš. 172. prol.-mih. pyrg. bell.-troj. 30. mon.-serb. срєбрьнь - krmč.-mih. 353. nsl. kovač explorator habd. rum. ковачю magy. kovács alb. kovač.

ковачьскъ adj. fabri.

ковкалъ m. ποτήριον poculum ant. 185. дрєвıанъ ковъкалъ bus. 324. cf. кавкалъ.

коврига f. circulus chron. 1. 193. 24. russ. коврига.

ковръ m. tapes коврѣхъ sbor.-kir. 7. ковєръ bor. 43. chron. 1. 111. 116. 157. rum. ковор mar. pol. kobierzec russ. коберъ.

коврѣдниѥ v. къврѣдниѥ.

ковъ m. quod cuditur злать, срєбрьнь ковь mon.-serb. ἔνστασις seditio marc. 15. 7. cloz I. 768. ἔνεδρον insidiae act. 25. 3. -vost. ἐπιβουλή insidiae šiš. 19. 37. sup. 63. mon.-serb. chrys.-lab. slov.-novg. a πτερνισμός deceptio psal. 40. 10. - pog. възвєличилъ ѥсть на мє - belg. приѥть - оть бѣсовь prol.-mih. въздвигнєтъ - на цари dioptr. - сьтворити; -ва ковати vost. 1. 429. - коующє insidias struentes meth. 6. nsl. kov f. solea ferrea rib.

ковъчєгъ m. κιβωτός arca ostrom. sup. λάρναξ arca men.-vuk. ok. 63. 64. θήκη arca sup. 177. γλωσσόκομον marsupium io. 12. 8. - mat. 35. σορός loculus ковьчєгъ ostrom. свєтый - men.-vuk. ковъчєгъ, ковьчєгъ sup. serb. kovčeg.

ковъчєжьнъ adj. κιβωτίου arcae ковч-pyrg. срєбро -но.

ковъчєжьць m. γλωσσόκομον marsupium io. 12. 6. - vost. mon.-serb. θίβη fiscella e vimine plexa exod. 2. 3. 6. - vost. men.-mih. 188. prol.-mih.

ковьникъ m. homo seditiosus.

ковьство n. insidiae лютоѥ - men.-mih. 293.

когда adv. πότε quando cloz I. 919. bon. ποτέ aliquando šiš. 219. ostrom. дрєвлє - vost. 1. 215. lit. kada Bopp 1. 120.

когы adv. πότε quando bell.-troj. 21. коги nom.-barb. bulg. kogi, koga, sêkoga.

кодикєлъ m. κωδίκελλος codicillus men.-mih. кодикєльло sg. nom. krmč.-mih. 302.

кодимєнъта n. pl condimenta -ньта leont. cf. кондитъ.

кодрантъ m. κοδράντης quadrans mat. 35. š.-gl. 50. - єсть єлико двѣ бѣлѣ vost. 1. 71. кондратъ slov.-novg. a. коньдратъ mat. 42. кодратъ.

кодратъ m. nom. propr. quadratus sup.

кодъ v. конъ.

кожа f. δέρμα pellis sup. šiš. 51. 221. chrys.-lab. hebr. 11. 37. - vost. svjat. chron. - хар'тнана τόμος χάρτου op. 2. 2. 154. rum. кожє.

кожанъ adj. pelliceus num. 4. 14. - vost. 2. 115. op. 1. 104. кожана риза chrys.-lab.

кождь adj. sensus nobis ignotus подобаєть игоумєноу хитроу быти, вьстаниво у на спасєниє, владѣємымь кождь men.-leop. 168.

кожєпєрьнъ adj. δερμόπτερος alas membranaceas habens ex.-op. 2. 1. 17.

кожий adj. pelliceus кожиѥ мѣхы prol.-mart.

кожина f. vestis pellicea vost.

кожиньнъ adj. δερμάτινος coriaceus -нынхъ котыгъ io.-clim. -ниѥнь num. 31. 20. - pent.-mih.

кожица f. pellis triod. μεμβράνα membrana šiš. 172. op. 2. 1. 165; 2. 2. 460. in libro: кожица прѣвращати dioptr. привлачєть сихь кожици nom.-mik. 26.

кожичьнъ adj. αἰγείας pellis caprinae num. 31. 20. - kruš.

кожиѥ n. δέρματα pelles men.-vuk. - главамь одрашє prol.-mart. облъчєнъ въ - krk. - на виинѣ испивь prol.-mart. скидє пастирє, ижє живєть кь воспороу, и єлици ринѣ рѣцѣ присѣдєть, вь кровѣхь живоуть, оть пльстий и кожиа и таковыхь покрывальь сєбѣ покровь вьдроузивьшє chrys.-lab.

кожль adj. poss. hoedi glag. ioann.

кожоухъ m. vestis pellicea sabb. 106. mon.-serb. **кожюховы сѣни** per. 58. 37. rum. **кожок** let. kažoks.
кожоушьница f. vestis pellicea georg.
кожьна f. vestis genus **кожна** dial.
кожьникъ m. coriarius.
кожьнъ adj. δερμάτινος pelliceus, coriaceus sup. dial. pent.-mih. dioptr. pyrg. **кожьна риза** men.-vuk. **кожьна одежда** hom.-mih. **-но одѣлние; кожьна хартиа** μεμβράνα membrana chrys.-lab. **книгы кожныи** op. 2. 2. 274. - **шьвьць** δερμάτων διαρραφεύς pellio pyrg.
коза f. αἴξ capra sup. men.-vuk. - **триза** svjat. lit. ožis hoedus let. kaza, aža capra azis hoedus scr. čhâga ujjv. ztschr. 8. 75. curt. 1. 121.
козаринъ m. chazarus pl. n. **-ри** cyr. 21. op. 2. 2. 31. **-рие** cyr. 9. g. **-рь** cyr. 8. a. **-ры** bus. 419. l. **-рехъ** cyr. 28. **-рѣхъ** ex.-op. 2. 1. 10. 39. **скифию рекше козары** georg.-vost. cf. **казаринъ**.
козарьскъ adj. chazaricus prol.-mih. - **воевода** cyr. 9. **-ка рѣчь** cyr. 8.
козий adj. αἰγός, αἰγῶν caprae, caprarum αἴγειος caprinus dan. 8. 8. - vost. men.-vuk. ant. dial. hes. 16. **козиы кожа** šiš. 51. 221. hebr. 11. 37. - vost. **ходише вь козиахь кожахь** chrys.-lab. - **рогъ** capricornus š.-gl. 41.
козина f. lana caprina bulg.-lab.
козирогъ v. **козий**.
козица f. αἴξ capra cant.-cant. 4. 1. - vost. 6. 4. - proph.
козичатъ adj. αἰγῶν caprarum **волна -та** cant. 6. 4. - mat. 53.
козичина f. pellis caprina prol.-vost.
козичьнъ adj. αἴγειος caprinus pat. **-на котижица** men.-mih. 172. **-на космятица** leont. ἐξ αἰγείας e pelle caprina pent.-mih.: thema **козица**.
козма m. cosmas **слово козмы презвитера**.
козмитъ m. κοσμίτης tota epistelii compages duc. **въ -цѣловати** pam. 198.
козмьникъ m. κοσμικός saecularis pam. 122.
козокошоута f. τραγέλαφος hircocerva io.-dam. **къз-** op. 2. 2. 317.
козорожьць m. capricornus op. 2. 2. 149.
козьлий adj. τράγων hircorum **кровь козлию** hebr. 9. 19. - vost. τραγικός tragicus **лиць козлиихъ** krmč.-mih. 154. **козлихъ** bus. 383.
козьлина f. τὸ ἐξ αἰγείων δερμάτων res e pelle caprina facta **козл-** hes. 16. δέρμα pent.-mih. cutis caprina **козьл-** vita-theod.
козьлица f. capra **козл-** ichn.
козьличьнъ adj. αἴγειος caprinus exod. 35. 26. - kruš.
козьлиштарь m. pastor caprarum **-щарь** soborn.-vost.
козьлиштъ m. ἔριφος, ἐρίφιον hircus ostrom. **козл-** mat. 14. svjat. krmč.-mih. men.-leop. chrys.-lab. - **козий** men.-mih. **козлина -щоу** pent.-mih.
козьлогласити -шж -сиши vb. comissari zak.-serb.
козьлогласие n. convivium hilare.
козьлогласование n. κῶμος comissatio **козл-** šiš. 123. 197. 218. τραγῳδία tragoedia **козл-** op. 2. 2. 630. **къз-** bus. 382. **къзлогласованиемъ оклвити** ἐκτραγῳδεῖν tragice describere op. 2. 1. 151.
козьлогласовати -соуж -соуеши vb. comissari **козл-** nom.-lab. pat.
козьлогласьникъ m. comissator **козл-** chrys.-lab.
козьлогласьнъ adj. petulans.
козьлостегньникъ m. τραγοσκελής capripes **гозьлостекъникъ** svjat.-op. 2. 2. 400.
козьлъ m. τράγος hircus svjat. κάπρος caper antch. **козелъ** man. chron. vinculum **козълъ** sup. 111. 16.
козьль adj. poss. τράγων hircorum sup. **кръвь козлы** sup. **козль** pent.-mih. **козлю** šiš. **козлею** šiš. 225. **срьсти козле** krmč.-mih. τραγικός tragicus **козлыи лица** krmč.-mih. 153. **козьль рогъ** capricornus svjat.-mat. vi. **козель рогъ** svjat.-mat. 8. cf. **кожль**.
козьлѧ n. ἔριφος hoedus ostrom. **козлѧ** men.-leop. pent.-mih.
козьмось f. κόσμος mundus **козьмоси ради, оть козмоси** zak.-serb. **чедо, оутврьди братию, блюсти се оть козьмоси** tim.
кокма f. vas quoddam ant.-hom. 158. ahd. chûma e chuhma, chohma et lat. cucuma wieg. 1. 648.
кокоравъ adj. crispus georg.
кокотъ m. ἀλέκτωρ, ἀλεκτρυών gallus op. 1. 72. ev.-grig.-glag. chronogr. scr. kukkuta ngr. κόκοτος faur. 445.
кокоша f. ὄρνις gallina dial. cf. **кокошь**.
кокошь f. ὄρνις gallina chronogr. mat. 42. nom.-lab. laz. clim. **кокошъ** ἱέραξ accipiter man. 64. nsl. kokoš magy. kakas rum. **кокош** et alb. kokoš gallus: rad. kok, kvok glocire cf. scr. kâka cornix ujjv. et **кокоша**.
кокошька f. gallina.
кола v. **коло**.

коласай m. κολασσεύς colossensis pl. d. **коласаıємъ** prol.-cip. pl. l. **коласєнхъ** typ.-chil.
коласайньскъ adj. colossensis pat.-mih. 118.
коласнй m. κολασσεύς colossensis **коласномь** krmč.-mih. 197.
колачь m. libum, recte circus men.-mih. **аще кто речеть хлѣбъ, и речеть и оукроухъ и колачь** dioptr. 402. nsl. kolač libum magy. kalács alb. kaljač rum. **колак** mrum. κουλάκου ngr. κολίκιον.
колачьць m. circus, uti videtur georg.
колєдарь m. calendarium nom.-bulg. cf. **коляда**.
колєдьникъ m. liber ita dictus, qui inter libros ab ecclesia damnatos recensetur ex. 211.
колєнъдарикъ m. calendarium nom.-bulg.
колєсьница f. ἅρμα currus -**сн**- act. 8. 28. - - vost. sup. ὄχημα currus -**сн**- men.-vuk. prol.-mart. op. 2. 2. 266. antch. mat. 50. **колѣсн**- mat. 18.
колєсьницєгонитєль m. ἁρματηλάτης auriga vost.
колєсьничьникъ m. auriga -**сн**- mat. 48. dioptr. **колєсничникъ** 1. reg. 8. 11. - vost.
колєсьничьнъ adj. ἁμάξης currus -**сн**- sup. kruš. par. **древєса колєсничнаıа** 1. reg. 6. 14. - vost. **колєсничєнъ** clim.
колєсьнъ adj. rotae -**но тєчєниıє** pyrg. -**сна** **ось** prol.-belg.
колєшьцє n. κολλούριον panis parvus **колєшца одьжди врьхоу гроба** κολλούρια (κολλύρια) ἔβρεξε ἐπάνω τοῦ μνήματος vita Lucae 18 oct. pyrg.: idem habes in alio prol.; de forma dubitamus, vocabulum certo pendet a **коло** cf. **колачь**.
коли adv. πότε quando sup. 232. 293. 331. **како или коли поıєть ıѫ** krmč.-mih. 202. **до** - ἕως πότε quousque sup. mon.-serb. **по** - mon.-serb. ποτέ aliquando šiš. 101. 201. **нє вѣдѣ, аще соу бъıли коли рыбами** ex.-op. 2. 1. 26. **ıавѣ ıєсть, ıако ни ıєдинь цѣсарь сє сьтворилъ би коли** hom.-mih. 52. **аще и коли оутаıахоу сє** greg.-lab. **ни прѣста** -, **ни ськоньча сє** hom.-mih. sup. **къто слъıша о кръви сьвѣтъ творимъ** - cloz I. 237. **гдє сами** - **видѣшє** men.-mih. 304. **ıєда** - sup. **или** - mat. 30. **аще речеть** - krmč.-mih. **ни бысть** - krmč.-mih. **отъ** - ex.-op. 2. 1. 33: pronomini interrog. additum respondet lat. -cunque **кто** - io.-clim. chron. **кн** - quicunque glag.: nota quando rel. bus. 750. nsl. koli, od kôd koli **колиждо** ἄν -cunque ostrom. **єгожє** - **просишн оу бога** š.-gl. 48. **єжє** - **речєть** š.-gl. 88 **колнждє** šaf.-urspr. **гдѣ колижє** bus. 173: nota **колнжодго** (pro -**ждєго**) **ıазыка** sbor.-kir. 40.
колиба f. καλύβη tugurium men.-vuk. sabb. 23. pat. men.-leop. **колибоу потькноути** prol.-mart. **колибы притькноути** pyrg. lit. kalupa nsl. koliba, goliba bulg. kolibъ serb. koliba magy. kaliba alb. koljube rum. **колибъ** ztschr. 2. 50. cf. -**бъ**.
колибица f. καλύβη tuguriolum men.-vuk. nom.-barb. nsl. kolibica prip.
колибъ m. tugurium **подь колибомь своимь** men.-mih. 162. cf. -**ба**.
колибьникъ m. in tugurio habitans.
коливо n. κόλυβον frumentum coctum lavr.-op. nom.-lab. nom.-mik. mon.-serb. libamen mat 48.; ber., ubi etiam **колюба** serb. koljivo silicernium rum. **коливъ**.
колижди adv. quoties pat. - **крати** ὁσάκις quoties - **аще пишєши** men.-mih. 258.
колижьдо adv. pronomini **ижє** et vocabulis inde derivatis valet lat. -cunque: **ижє** -, **идєжє** -, **ıаможє** - ostrom.
коликашти adv. quoties pan.
колико pron. ὅσον quantum sup. - **пачє** quanto magis sup. cf. **коликъ**.
коликогоубъ adj. ποσοπλάσιος quotuplex.
коликожди adv. ποσάκις quoties -**жды** acad.
коликократьно adv. quoties acad.
коликократьнъ adj. ποσοπλάσιος quotuplex.
коликошти adv. ποσάκις quoties.
коликъ pron. πηλίκος, πόσος quantus 1) -**цѣми книгами** šiš. 148. **въ** -**цѣ кротости** cloz II. 88. -**цѣ мьнитє горьши сподобити сє моуцѣ** πόσῳ χείρονος etc. šiš. 225. -**кыми лѣты ıєсть** men.-vuk. prol.-mart. -**цѣми стльпы оутврьждєна** men.-mih. -**цѣхь добрь исходатанщє бываıєть** hom.-mih. 91. 2) -**ко хлѣбъ, лѣтъ** ostrom. **отъ** -**ка образъ** op. 2. 2. 371. svjat. **оть** -**ка словоньщьць** men.-mih. **до** -**ка дьний** men.-mih. -**ко сє нхь борєть** hom.-mih. **съ** -**цѣмь лицъ, моужь** krmč.-saec. XIII. **сь** -**цѣмь придостє сѣмо** hom.-mih. -**цѣмь дльжьнь ıєси** par. -**цѣмь пишѫть** chrabr. 90. **сь** -**цѣмь моужь лєгоша** vost. 1. 351. **дажє до** -**ко лѣтъ** man. -**коу чєдь бы сьтрьпѣль** πόσοις ἐξήρκει men.-mih. -**коу наимьникъ** ostrom.: nota -**ко на тѧ послоушьствоуıѫть** ostrom. -**ко любо** ὅσον ἄν quantumvis zlatostr. ἡλίκος quantus sup.: declinatio est aut subst. aut pronom. -**цѣ** sg. l. sup. 58. -**цѣмъ** 381. 427. -**цѣхъ** 129.

колнкъство v. количьство.
колнмагъ v. колнмогъ.
колнмоготворьць m. σκηνοποιός tentoria conficiens zlatostr. -saec. xvi. -маг- op. 2. 2. 672.
колнмогошивьць m. σκηνοποιός tentoria conficiens op. 2. 2. 116.
колнмогъ m. σκηνή tabernaculum iudic. 4. 11. - pent.-mih. kruš. iudic. 7. 13. - vost. sabb. 111. men.-mih. op. 1. 26. σκιά umbra in deserto hom.-mih. 99. -магъ tentorium op. 2. 2. 118. -лымага šaf. -mus. 1847. 43. russ. колымогъ, мага.
колнтва f. mactatio greg.-naz. пьсъ на колнтвѣ въ смрадѣ обыкнжвъ pat.-bulg.: nota пьсъ влѣчеть сѧ къ колнтѣ isaak.
колнтвьнъ adj. mactationis колнтвьна трапеза io.-sin. clim.
колнтельство n. mactatio isaak. nsl. koline.
количншти adv. ποσάκις quoties pat.
количь m. sensu nobis ignoto подобьни соуть пьсетьцемь страсти обыкьшнимь, честитн количемь иже едннѣмь etc. isaak.
количьство n. ποσότης quantitas men.-mih. svjat.-op. 2. 2. 385. greg.-naz. op. 2. 2. 81. per. lxxxii. slov.-novg. b. zak.-serb. dioptr. колнкъство dioptr. io.-sin.
количьствьнъ adj. ποσότητος quantitatis pat. ioann.
колншти adv. ποσάκις quoties sir. 20. 17. - vost. ποσαχῶς quot modis sir. 10. 34. - vost.
колны f. λάκκος fovea eccles. 12. 6.
колне n. πάσσαλοι pali esai. 33. 20. - vost. pent.-mih. men.-leop. prol.: nota подвнгноутъ сѧ колне esai. 33. 20. - vost. по колню растеженн prol.-mart. men.-leop. на колье посажатн bus 704.
коло -лесе et -ла n. τροχός rota esai. 28. 27. - vost. sir. 38. 32. -vost. sup. šiš. 189. sim. I. 5. 28. men.-vuk. mat. 21. 47. на - бьемн antch. колеси bon. на колеси протезатн chrys.-lab. на колеси прнвезань prol.-mih. прнвѧзаноу быти на колеси τροχίζεσθαι in rotam agi sup. кь обоимь колесемь prol.-mart. βρόχος laqueus op. 2. 2. 147. кола, колеса ἅμαξα currus sup. men.-vuk. prol.-mih. pent.-mih. chron. per. vost. 1. 365. plaustrum sup. въ слѣдъ колъ идѣаше sup. двоа, четвера кола vost. nota колнн pl. g. num. 7. 3. -vost. по водѣ возить кола, по соухоу же корабль ichn. на колесѣхъ везенъ men.-leop. колеса πηδάλια gubernacula men.-vuk. арктоура сн рѣчь колеса op. 2. 1. 58. bulg. kola pokl. I. 21 nsl. kolo, kolesa, kola; kolesa currus meg kolobar circulus, orbis bulg. kolelo bulg.-lab. 6. pokl. 1. 44. croat. kolesa bigae verant. kolovoja auriga ibid. nserb. koljasi ser. čar incedere curt. 1. 81.
коловратити -штѫ -тиши vb. circumagere.
коловратъ m. rhombus, cuius ope nentur stamina, ni fallimur men.-mih. 34. коловороты vost. 1. 415. nsl. kolovrat.
колоколъ v. клаколъ.
колокольны f. pars ecclesiae cf. клаколъ.
колосоусовъ adj. κολοσσοῦ colossi -ссоусов... мѣдь op. 2. 2. 78.
колпъ m. σειρήν draco: колпи in margine explicat vocabulum сирины esai. 43. 30 - op. 2. 1. 117: vocabulum dubium.
колоунъ m. animal quoddam котоу, еже... или пльха или колоуна nom.-lab. 78
колоурны n. pl. κολλούρια panes parvi соушеныи, колоурьи, питьи op. 2. 2. 201
колоуфонъ m. κολοφών colophon prol.-mih
колъ m. πάσσαλος palus sir. 27. 2. - vost iudic. 16. 14. -vost. πάλος palus привѧзати по четыри колы sup. 116. χάραξ vallus op. 2. 2. 266. на колы растяженъ men.-leop. коловы растеженъ men. - vuk. на колъ сажаше bus. 705. на колъ посадити bus. 703. vectis sup. nsl. kolosêk gehölz prakol abgenutzter stock nakoliti, nakaljati lit. kûlas.
колъкъ m. πάσσαλος palus exod. 37. 20 -vost.
колыбѣль f. cunae per. xx. cf. колѣбати
коль adv. πόσον quantum; ὡς quam; πῶς quomodo pat. ant. sup. - часто, - велико - свѣтьло sup. - добро, - свѣтло h... mih. - крать ποσάκις quoties bon. - краты idem ostrom. τί quid ostrom.
колькратъ, колькраты v. коль.
кольма adv. quantum men.-mih.
кольми adv. πόσῳ, πόσον quantum, quanto ostrom. bus. 296. - паче sup. ostrom. šiš 64. 225. колькми, колми sup.
кольнъ adj. τροχῶν rotarum naum. 3. 2. vost. ἁμάξης currus колеса -ныи mat. 47
кольсоха f. χάραξ vallus ant. 95: - подъ дрьжнть вѣкь antch. c. 69: videtur compositum esse e колъ et соха et rectius scribi колосоха, колъсоха.
кольце n. κρικίον τῆς ἁλύσεως annulus catenae кольце hes. колцн, иже ношаше в оушию bor. 37. золоты колца bus. 61...
кольць m. πάσσαλος palus vost. πάλος pali men.-vuk. prol.-mart. esai. 54. 2. - m... 48. колци потркъше men.-leop. на ч...

тыри кольцє растєжєнь prol.-mart. кольци привиєнь prol.-mih. ῥάβδος virga prol.-cip. nsl. kolec.
кольчатъ adj. ἁλυσιδωτός concatenatus броны -та 1. reg. 17. 5. - vost. пансырь колч- macc. 6. 35. -mat. 52. cf. кольчуга.
кольчько n. annulus колѣчко злато bus. 719.
колѣ adv. quando pat. до - quousque sup. sborn. ephr. отъ - a quo tempore chron. колѣ, колиѥ, колє mon.-serb. клє š.-gl. 99. кла mon.-serb. клоу mon.-serb. nsl. doklič, dokič, doklam donec habd. prip. 278. cf. коли.
колѣбаниѥ n. agitatio prol. κίνησις motio men.-vuk.
колѣбати -блѭ -блѥши vb. σαλεύειν agitare ostrom. chrys.-lab. men.-vuk. σπαράττειν lacerare pyrg. - сѧ sup. садовє колѣблаѹоу сѧ sborn. croat. kolibka lectica verant. serb. kolibati, kolibka mik. koljevka živ. 184.
колѣбнити -блѭ -бнши vb. κινεῖν movere act. 17. 13. - bulg. pat. - сѧ: колѣблѧщє сѧ clim.
колѣно n. γόνυ genu sup. ostrom. на колѣноу падати, поклонити сѧ на колѣноу γονυπετεῖν in genua procumbere прѣклонити колѣнѣ свои sup. γενεά genus; φυλή tribus men.-mih. ostrom. - ноудово dioptr. моушко - mon.-serb. - лєвино prol.-mart. стєпєни, рєкшє -на krmč.-mih. 274. russ. колѣно pro старшій въ семьѣ Пѣсн. Рыбник. 1. 107. nota sg. g. колѣнє š.-gl 74. 13. lit. kelis genu kelas via: nota ags. cneov genu, genus ztschr. 3. 413. 415. beitr. 2. 178.
колѣнокланиниѥ n. genua flectere sabb. 22. 61. 115.
колѣнокланити сѧ -ѩѭ сѧ -ѩѥши сѧ vb. genua flectendo adorare men.-mih.
колѣноначѧтєль m. φύλαρχος tribus praefectus ant.-hom. 142: male -чѧтитєль op. 2. 2. 430.
колѣнопоклонѥниѥ n. genua flectere men.-mih. chron.
колѣнопрѣклонѥниѥ n. genua flectere isaak.
колѣньникъ m. φυλέτης contribulis ephr.-vost. оть своихъ колѣньникь моучимь бывдєть ephr.-belg.
колѣньнъ adj. genus поклонь - dioptr. колѣньно прѣклонѥниѥ leont.
колѣньцє n. geniculum, articulus plantae стьбль сѫщими по срѣдѣ колѣнцы ѩко нѣкъıми съвзы прѣпоѩсанъ dioptr. колѣница op. 2. 2. 460. nsl. kolênca na žitnem stabli; kolênčiv geniculatus lex.
колѥниѥ n. mactatio колєн- sup. pent.-mih.
колѧда f. καλάνδαι calendae сицє глаголємыѩ колѧды krmč.-vost. колѧдъı или глаголємъıѩ паствъı bus. 382. аще кто въ .а. дьнь єноуарѩ на колѧдоу идєть, ѩкожє прьвоє погании творѩхоу krmč.-saec. xiii. nsl. serb. koleda weihnachtslied nsl. koledovati, korednik bulg. koladъ; kolende, kolede milad. serb. kolendati mik. pol. kolęda lit. kalêdos, kalda alb. kolъndrъ rum. колиндъ weihnachtslied.
колѧдиннъ adj. calendarum сѫнъ колєдинъ op. 2. 1. 61.
комара f. κάμαρα camera, fornix -ры црьквьныѩ ex.-op. 2. 1. 137. ѩко -рою въ камєни тако створєно lavr.-op. 41. пламєнь акъı -ра сътворивъ vita-theod. nsl. komora aerarium habd. croat. serb. komora cubiculum rum. комоаръ thesaurus let. kambars ahd. chamara cf. камара.
комаръ m. κώνωψ culex chron. per. bus. 662. 917. 720. vost. 1. 172. 255. комарь nom.-bulg. комариѥ pl. n. -рий g. -рємь d. men.-vuk.
комарь v. комаръ.
коматъ m. κομμάτιον frustum mon.-serb. -тикь ibid. serb. komad.
комєнтарий m. commentarius mat. 52.
комєнътарисий m. κομενταρήσιος commentariensis -ньт-. men.-vuk. prol.-mih. -нт- tribunus sup.
комидъ adj. significatio nobis ignota власи комиди men.-leop. 152. 24 aprilis vita s. Marci cf. комоудъ, коумоудъ.
комидьскъ adj. κόμητος comitis - санъ prol.-cip.
комисий m. κόμης comes sup. 163.
комисъ m. κόμης comes sup. prol.-mart. men.-mih. men.-leop. mon.-serb. cf. комитъ.
комитовъ adj. poss. comitis prol.-mih. prol.-mart.
комитъ m. κόμης comes sup. krmč.-mih. prol.-mih. leont. men.-vuk. prol.-vuk. men.-leop. cf. комисъ.
комитьскъ adj. κόμητος comitis pyrg. - сань men.-vuk.
комичьскъ adj. κωμικός comicus krmč.-mih. 153.
комишть adj. poss. comitis стольникъ комичь men.-leop. 119.
комоница f. equa georg.-vost.
комонь m. equus lavr. russ. dial. uč. -zap. v. vi.

комоньство n. qualitas equi **жалоуы - его (коны)** vost. per. 62. chron. 1. 140.
комора f. camera, aerarium mon.-serb. **-рьникъ** ibid.
комрогъ m. κεράμιον vas fictile luc. 22. 10. marc. 14. 13. - ev. saec. XII. ὑδρία hydria iudic. 7. 16, 20. - pent.-mih. kruš. **комърогъ** vost. bus. 126. lagunculа leont. 113. **коморзѣ** mat. 33. **комрозѣ** marc. 14. 13 - mat. 33. **комрогъ** azbuk.
коморожьнъ adj. laguncularum leont. **комр-** azbuk.
коморыти сѧ -рыѭ сѧ -рыюши сѧ vb. ngr. καμαρώνειν superbire op. 2. 2. 142.
комоудъ adj. significatio nobis ignota **амось бѣше -, старь, спрѣшливь** prol.-mart. 142. 15 iunii s. Amos cf. **комидъ**.
комоунъ m. commune mon.-serb. **-ньскь** ibid.
комъка f. communio **комька и нафора** bulg.-lab. **комка** nom.-barb. **комка есть жльчь и оцеть, еже напоише господа** misc. 78 bulg. komkъ.
комъкальница f. δισκοποτήριον calyx chronogr. **закдаша отроча, и излиыша кръвь его въ комкалницѫ** krk.
комъканию n. κοινωνία communio sup. sborn. μετάληψις, δῶρον, κράματα communio; θεῖα μυστήρια divina mysteria; μυστήρια mysteria sup. 314. μυσταγωγία mysteria, viaticum **комк-** sup. svjat. op. 2. 2. 198. 239. 395. ber. clim. bus. 517. lavr.-op. 12. men.-leop. **ком'к-** op. 2. 2. 37. 513. **комьк-** men.-leop. prol.-mih. men.-mih. prol.-belg. greg.-lab. **камк-** op. 2. 2. 149. - **дати, приюти** men.-mih. **поскоура, рекше комьк-** ephr.-belg. - **прѣчистыхъ таинь** greg.-lab. **да не исплюноуть оть -канны** men.-mih. 252.
комъкати -каѭ -каюши vb. κοινωνεῖν communicare zlatostr. op. 2. 2. 371. sborn. **комьк-** men.-mih. **комк-** ber. clim. ziz. lavr.-op. 12. - **кого** nom.-lab. - **сѧ** κοινωνεῖν communicare men.-mih. zak.-serb. psalt.-vuk. 49. 50. 51. nom.-lab. - **оть атьдика** men.-mih. - **господьнюю плъти и кръви** bulg. komka alb. kungoig a lat. communicare.
комъковати -коуѭ -коуюши vb. communicare **комк-** nom.-lab.
конархание v. **канонархание**.
конархати v. **канонархати**.
конатица f. κανάτα cannata mon.-serb. 315. 351. cf. **канатица**.
кондакарь m. κοντάκιον brevis hymnus **творьць коньдакарему** prol.-vuk. de s. Romano.

кондаковъ adj. κοντακίου brevis hymn prol.-mik.
кондакъ m. κοντάκιον brevis hymnus men.-vuk. op. 2. 2.458. azbuk.: nota **-кню: дарь -кню(мь) приють** prol.-mih. **-кюмь** men.-vuk. **-ка** dioptr.-leop.
кондачьскъ adj. κοντακίου brevis hymn **-н'д-** sup. 44.
кондитъ adj. conditus **вино различно и кондито** pat.-mih. 159. cf. **кодименъта**
кондратъ v. **кодрантъ**.
кондѣръ m. poculum **кондиерь** mon.-serb 338. **кондиръкь** ibid. serb. kondijer kondir cf. gr. κόνδυς, κόνδυ et lat. cantharus, **канатица**.
коникъ v. **коньникъ**.
конина f. caro equina vost. 1. 445. per chron.
коничьскъ v. **коньничьскъ**.
конмевъ adj. poss. equi **конмева сила** chrys.-lab.: recte **конювъ**.
конобарь m. pincerna **тома - кнежь** š.-gl 97. **синь -ра** ibid.
конобъ m. λέβης pelvis men.-vuk. prol. bon slov.-novg. a. - **кыпещь** prol.-mart. **конобемъ** pl. d. dioptr.-leop. 295. - **би** sg. g ibid. **конопѣ** men.-mih. vas sup. nsl. konoba cella meg. serb. idem mik.
конобьнъ adj. pelvis pat. pyrg. **-но раждежение** prol.-mart. men.-vuk.
конова: оть - unde, a quo tempore ex.-op 2. 1. 26. 33: rad. **къ**, additis **но** et **ва**.
кононовьць m. cononis assecla - **оть кона нѣкоюго** krmč.-mih. 385. 387.
коноплы f. cannabis **-пле** sbor.-kir. 56. **-пл** per. 43: sg. n. forma dubia; lit. kanapê le kanjepes nsl. konoplje; konop restis; ru dens habd. konopljika hanfstengel novic 1851. 90. serb. konoplje; konop, kana funiculus cannabinus russ. конопель po konop' gr. κάνναβος lat. cannabis alt kanъp ahd. hanaf and. hanpr rum. **кънепъ** mrum. κάνεπα scr. çana ztschı 1. 333. curt. 1. 33.
коноплынъ adj. cannabinus - **портъ** bu 649.
конопьць m. funiculus glag. cf. ahd. lin mhd. lîne nhd. leine.
константиновъ adj. poss. constantini **градь** sabb. 130. 170. 198.
константиноградьскъ adj. constantinopolitanus **-наг-** mat. 11.
константинополь m. constantinopolis mi
константинъ m. constantinus **-нът-** svja **коньстатинъ** sup. 140. 157. **коньстантинь** cyr. 18. meth. 3. 4.
константинь adj. poss. constantini su

typ.-chil. - градь sabb. 60. 130. 195. -ны града clim. sabb. 131. -статинѣ града cloz II. 24. -стянтиню градоу vita-theod. -стантини градѣ sabb. 188: male -статина града prol.-mih. -стантина града sabb. 141. 199. pam. коньстаньтина града greg.-lab. -нѣ градѣ sabb. 132. 200. adde конъс- sup. коньстатинь sup.

конъдратъ m. quadratus prol.-mih. chron. 172. 8; 191. 35.

конъдратъ v. кодрантъ.

конъстантинъ v. константинъ.

конъхила f. κογχύλη concha коньх- per. xxv. конхала azbuk.

конь 1) initium: habes sg. gen.: искони assem. mat. 42. hom.-mih. chron. izconi fris. ἔκπαλαι ab antiquo šiš. 201. оть искони alex.-mih. 48. оть кони sim. 1. 30. отъ кона chrabr. 90. do coni fris. 2) apud вѣкахоу коньсвѣтаго марька men.-mih. 348. конь тога кнеза mon.-serb. 46. 83. 125. поставн кожоу конь главе misc.-serb. кодь idem alex.-mih. 185. mon.-serb. 186. 3) post конь неживота mon.-serb. 210. на прѣминоуты 342: nota конъ, quod testimonium significare videtur: дадоше конъ добрѣ gram. 95. 110. 112. 118. 162. конь iuxta dam.-apost. mon.-serb. 46. 83. 125 etc. cf. ngr. κοντά nsl. na pokon prip. 104. dokonati trub. konica spitze oberkr. croat. kon apud luč. serb. nakon post mik. nakom id. najpokonji mik. russ. dial. спокону ab initio конать ngr. ἀπὸ κοντά de près cf. коньць, чати.

конь m. ἵππος equus sup. конихъ sup.: male на конехъ mat. 52. дикие кони bus. 518 до - и скота chron. cf. mon.-serb. 53, ubi crimen aliquod, et 62, ubi tributi genus significat. cf. ahd. hengist mhd. ags. hengest wieg. 1. 497.

конь f. imago, ni fallimur явлиетъ са ей конь вѣсовьскаа въ образи чловѣчи bus. 732. cf. икона.

коньникъ m. ἱππεύς eques act. 23. 23. - vost. gen. 49. 18. - vost. iob 1. 17. -mat. 56. mat. 50. chron. коникъ pent.-mih. nsl. konjanik habd. konjik lex.

коньничьскъ adj. ἱππέων equitum войске -ничьке alex.-mih. конни- множество ἐφ' ἵπποις πλῆθος esai. 31. 1. -vost. конничьска войска alex.-mih.

коньнъ v. иждеконьнъ.

коньнъ adj. equi sup. всадника конныя два ἀναβάτας ἱππεῖς esai. 21. 7. - vost. коньно оуристание bus. 391.

коньскъ adj. ἵππων equorum sup. -ка кожа nom.-lab. -ка ярость chron. -нъска сила bon. -ка вражда ok. 26.

коньство n. equi mat. 48. am. 4. 10. - proph.

коньць m. τέλος finis ostrom. τὸ ἄκρον finis ostrom. πέρας finis sup. πόλος polus op. 2. 2. 82. тѣмь коньцемь ста vita-theod. коньцемь земли mon.-serb. in urbe per. 105. 26. четыре -ци крьстоу op. 2. 2. 301. до коньца τελείως perfecte sup. men.-vuk. sim. I. 17. vost. 1. 210. εἰς τέλος ad finem sup. omnino sup. - въсходъ per. 58. 39. коньць tandem: ранимми, коньць оубиваюми chrys.-lab. конець sup. nsl. konče, konči saltem.

коньчавати -ваѭ -ваюши vb. τελεῖν finire sup. šiš. 50. antch. greg.-naz. ἀναπληροῦν implere дльгъ - hom.-mih. - са vita-theod. svjat. πληροῦσθαι impleri sup.: nota коньчывати greg.-naz.

коньчание n. τελείωσις consummatio men.-vuk. συντέλεια idem ostrom.

коньчати -чаѭ -чаюши vb. τελειοῦν finire ostrom. πληρεῖν implere ostrom. chron. - са sborn. πληροῦσθαι impleri sup. deficere sup. 133. 16.

коньчина f. τέλος finis sup. ostrom. cloz I. 659. rum кончинеск finio.

коньчьникъ m. κωδίκελλος codicillus prol.-mart. конечникъ по всюдоу сиающь men.-leop.

коньчьнъ adj. finis -ное исидорово svjat. ἀκροβυστίας praeputii pent.-mih.

коньчьнь adj. τελευταῖος finalis krmč.-mih.

коньчьнѣ adv. τελείως tandem op. 2. 2. 264.

коньчьнѣе adv. τέλος, τελευταῖον ad extremum, tandem sup. antch. конечн- man.

коньштица f. cursus equorum конщица georg -vost.: thema коньскъ.

конюхъ m. equiso georg. mon.-serb. bus. 653. chron. коноухъ alex.-mih. 53, serb. konjuhar, konjuk mik.

конюшьскъ adj. equisonis georg.

коневодьць m. equos ducens prol.-vuk. коне- prol.-mih. 114.

коневъ adj. poss. equorum коневое стадо hes. рогомъ конѣвымъ bus. 722. cf. конневъ.

конегонитель m. equorum agitator acad.

конекръмьць m. equos alens конок- per. 2.

конепитатель m. equos alens chrys.-lab.

конеристалиште n. hippodromus acad.

конеристание n. equorum cursus chrys.-lab.

конютечие n. ἱππόδρομος hippodromus op. 1. 12.

конютечьскъ adj. ἱπποδρόμου hippodromi pent.-mih.

конєчловѣкъ m. ἱπποκένταυρος hippocentaurus **конєч-** io.-dam.
конєѣздьць m. eques **конєѣздци** man. 126.
копаниє n. fodere vita-theod. - **златоѥ роудꙑ** krmč.-mih. 241.
копаниꙗ f. mensura quaedam **-нѣ** pl. a. vost. 1. 347. nsl. kopanja trog dain. 51: vost. **копань** sg. nom. esse statuit.
копати -паѭ -паєши vb. σκάπτειν fodere luc. 16. 3. - vost. ὀρύττειν fodere op. 2. 2. 127. krmč.-mih. lavr.-op. 82. ant. dial. sup. **копаємъ** bus. 761. **копаѩи** anteh **копаѭштє** bus. 263. **водоваждоу** - alex.-mih. 76. - **ровь, землоу, виноградь** men.-mih. **ногама землю** - vost. 1. 260. alex.-mih. 199. - **пєчєроу** chron. - **землю** chrys.-lab. διορύττειν effodere men.-vuk. σκάλλειν fodere, sarrire op. 2. 1. 100. remigare **оутиширвшоу сє морєу вєлми начєшє копати и пѣти** izvêst. 6. 384. cf. cyr. 5. 9. nsl. kopati; kópanci čmerlji, ki imajo v tleh gnêzdo; kopiti castrare meg. pol. kopiec pruss. en-kop-ts lit. kapas let. kaps, kapât magy. kapa ligo kapál fodere gr. κόπ-τω, σκάπ-τω cf. ahd. hepa mhd. hepe ztschr. 1. 139; 4. 13. 365. beitr. 2. 205. 206. Pott 2. 1. 279. 280. 646. curt. 1. 136. cf. 122. mey. 1. 363. 367. cf. **скопити, копиє**.
копато n. ungula 2. macc. 3. 25. - mat. 52. cf. **копꙑто**.
копачь m. ἀμπελουργός vinitor luc. 13. 7. -ev. saec. xii. mat. 33. 42. op. 1. 90. nsl. kopač.
копєличишть m. nothus **-чищє** slov.-novg. b. azbuk.
копєлъ m. nothus **измаилъ ѥсть копєль авраамовь** misc. 71. **-лꙑ** azbuk. cf. **копилъ**.
копиѩникъ m. hastatus sup. 341. **копєѩникъ** psalt.-theod. vost. 1. 334. cf. **копьникъ**.
копиѩнъ adj. δόρατος hastae 2. reg. 23. 7. - vost. man. λόγχης lanceae dial.
копиѩцє n. βολίς iaculum 1. reg. 14. 14. - vost. zak.-serb.
копилъ m. nothus **гєдєоновь копилъ сынь** chrys.-lab. **ѥрєтици или копили** zak.-serb. bulg. kopele croat. kopilo verant. serb. kopile nothus ngr. κοπέλι iuvenis cf. **копєлъ**.
копиѥносьць m. λογχοφόρος lanceatus dial.
копити -плѭ -пиши vb. ὀνυχίζειν ungulam dividere **копꙑто копить** lev. 11. 26. - pent.-mih.: recte **копꙑтити**.
копиштє n. δόρυ hasta ex. **носимь вѣашє** **колимогь на чєтꙑрєхь копищєхь надь вєльблоудꙑ** men.-mih. 162. croat. kopišće pertica verant.
копиѩникъ m. ὁπλίτης armatus hom.-mih. 49. λογχίτης hastatus **копианикъ** man. 63. nsl. kopjanik habd.
копиє n. δόρυ hasta hom.-mih. λόγχη lancea sup. ostrom. ἐγχεία hasta; ῥομφαία gladius sup. **самокованнꙑꙗ копиꙗ** bus. 916. nsl. kopje lex. habd. meg. kopjaš magy. kopja nserb. kopjo lit. kopija rum. **копиє** cf. magy. kappany.
копиѥигранниє n. ludus hastarum **копиєигранниє** op. 2. 1. 120.
копиѥносьць m. hastatus chrys.-lab. **копиои-** ibid.
копнѫти -нѫ -нєши vb. ὀρύττειν fodere sabb. 59: nota **копоноувъ** ὀρύξας e cod. saec. xvi. apud vost.
копонѫти v. **копнѫти**.
копороулꙗ f. κερκίς radius textorius op. 2. 2. 80. prol.-vost. acad.
копосаниє n. profluvium genitale, uti videtur **нє имꙑ коудоу копосаниꙗ излꙗти** svjat.
копосъ m. profluvium genitale, uti videtur e cod. saec. xvi. - vost.
копошати сѧ -шаѭ сѧ -шаєши сѧ vb. se scabere ber.
коприва f. urtica prol.-mih. 157. prol.-vuk. nsl. kopriva, kropiva.
коприваниє n. coll. κνίδαι urticae dial.
коприна f. sericum **вльна и** - chrys.-lab. bulg. koprinъ seta serb. koprena panni genus cf. rum. **копринъ** narcissus.
копринѣнъ adj. sericeus gram. 5. cf. **кропиѩнъ** per. 9. 18.
копръ m. ἄνηθον anethum **мѧтоу, - и кюминъ** matth. 23. 23. - ev. saec. xiii. nsl. koper lex. bel. habd. kopre meg. lex. cf. kopêti: sêno se kopi; bulg. kopъr pokl. 1. 68. russ. кропъ, укропъ klruss. ukrop. okrop oserb. koprik lit. kvip: kvapas halitus, odor cf. krapas let. kûpêt fumare kvêpes vapor gr. καπ-νός lat. vap-or alb. kopъr magy. kapor cf nemn. 1. 302. curt. 1. 111.
копътьнъ adj. αἰθάλης fuliginis, favillae **копотна пєщь** χαμινία αἰθάλη op. 2. 2. 96. russ. копоть, коптѣть nserb. kopš fuligo cf. gr. καπνός.
копꙑсати -саѭ -саєши vb. ἀνορύττειν effodere iob 39. 21. - proph. mat 54. ber.
копꙑтити -штѫ -тиши vb. **на двоє** - διχηλεῖν ungulam habere bisulcam deuter. 14. 6. - vost. cf. **копити**.
копꙑто n. ὁπλή ungula ioann. deuter. 14.

7. rum. **копитъ** magy. kapta Pott 2. 1. 281. ahd. huof and. hôfr cf. **копато**.
копътьцє n. calceamenti genus - **плєтоущє** vita-theod. 9. **копытца и калигы** prol.-saec. xiv.
копькъть m. κρεάγρα fuscina -**к'ти** pl. a. op. 2. 2. 116: vocabulum dubium.
копьникъ m. ἀκοντιστής iaculator 1. reg 31. 3. - kruš. cf. **копийникъ**.
копьно n. terra **класъ ѩкожє въ копнѣ къ оутровѣ понєсшиа** andr.-cret.-ber. nsl. kopno terra continens prip. 176. terra exsiccata habd. gora je prekopna; kopnôti liquefieri serb. kopno.
кора f. φλοιός cortex sup. 13. 11. χλωρόν res viridis gen. 30. 37. adde per. 112. bus. 661. **коры финиковы** prol.-mih. **гладки коры** esai. 11. 4. - vost. 2. 66. mensura quaedam azbuk. cf. **корьць**. nsl. kora habd. bulg. korъ pokl. 1. 63. serb. kora mik. lit. karna and. skurn ngr. κόρα deh. alb. kore mscr.: rad. kr secare scr. kr gr. κερ (κείρω) κορμός ahd. skër orient 1. 521. Pott 2. 1. 274. 647. curt. 1. 53. mey. 1. 416. cf. **корь, скора**.
корабиць m. πλοῖον, πλοιάριον navicula ostrom. leont. cf. -**блиць**.
кораблиць m. σκάφη cymba šiš. 43. men.-mih. sabb. 31. cf. -**биць**.
корабль m. πλοῖον, πλοιάριον navis sup. ostrom. bell.-troj. 11. chron. per. **корабь** sup. bell.-troj. 11 man. georg. greg.-lab. -**бьѩ** sg. g. sup. -**бью** d. sup. -**бьємъ** i. sup. -**би** 1. sup. **два -ба** leont. -**бихъ** bon. - **бє** iac. 3. 4. - op. 2. 1. 161. lit. karoblis, karablus croat. korablja pjesn. 2. 3. luč. serb. idem mik. korab ngr. καράβι vent. cf. κάραβος mlat. carabus it. caravella sp. carabela Diez 1. 58. alb. karaf rum. **корабіє** ztschr. 3. 46; 4. 23.
корабльникъ m. ναύτης nauta šiš. 43. πλωτήρ nauta hom.-mih. ναύκληρος nauclerus **корабьн-** prol.-lab. leont. pat. nauta sup. 90: adde sabb. 183. 185. men -leop. **кораблєн-** op. 2. 2. 84.
корабльнъ adj. πλοίου navis; πλοίων navium - **господинь** hom.-mih. **корабьнъ** svjat. pent.-mih.
корабльскъ adj. navis -**ска доброта** esai. 2. 16. - vost. 2. 38. mat. 49.
корабльць m. πλοῖον navis krmč.-mih. men.-leop. -**лєць** bor. 12. -**бьць** men.-mih. pat. **вь -бьци крьмє єго плаваашє** leont. cf. -**лиць**.
корабльчий -чиьѧ m. ναυπηγός navium fabricator cyr.-hier. op. 2. 2. 53. ναύτης nauta -**бьчий** sup. 298.
кораблюдръжа f. piscis genus **кто рыбоу малоую кораблюдєржю сътворѣєть, тєкоущимъ кораблємъ оудєржитєлѣ;** bus. 918.
корабоплавьнъ adj. navigans man. 69.
корабь v. **корабль**.
корабьникъ v. **корабльникъ**.
корабьничьскъ adj. nautae -**бн-** clim.
корабьнъ v. **корабльнъ**.
корабьць v. **корабльць**.
корабьчий v. **корабльчий**.
коракъ m. urbs asiae **градь** - sabb. 190.
коралѣ f. coralium -**лѣ** pl. g. mon.-serb. 406. cf. serb. kraliješ rosarium.
коргъ m. prora, uti videtur **ста на прєднємъ коргоу кораблѣ** e cod. anni 1419. - vost.: rectius fortasse **кръгъ**, nisi error latet.
коргъчий -чиѩ m. pastor **коргчий дѣломъ, отъ тоѩ хытрости животъ приобрѣтаѩ, тажєнѣкогда оубоскотъ пасоущоу ємоу и сѣдє со ослаты оу кладєзѣ** vost.: recte fortasse **кръдъчий** cf. serb. krd grex krdar subulcus.
корєнити -ниѭ -ниши vb. fascinare šaf.-starož.: vocabulum dubium.
корєнитьскъ adj. magicus op. 2. 1. 195.
корєнитьць m. μάγος magus šiš. 29. apost.-ochrid.-grig. krmč.-saec. xiii. op. 1. 310. **корѣн-** hom.-mih.
корєнитьчьскъ adj. μαγικός magicus **знамєнинхъ -кыхъ** ephr.-vost.
корєниє n. radices sup. chrys.-lab. ῥίζα radix rom. 11. 18. - vost. μαγεῖαι magiae - **творѣшє** μαγεύων magicas artes exercens op. 1. 309. θεμέλιον fundamentum zlatostr. **корѣниє** šiš. 15.
корєновати -ноуѭ -ноуєши vb. ῥιζοῦν radicibus firmare ephes. 3. 17. šiš. 127. ῥιζοῦσθαι radices agere aut.
корєносѣкатєль m. radices exscindens acad.
корєносѣчьнъ adj. pertinens ad rizotomiam acad.
корєносѣчьць m. radices exscindens acad.
корєнът- v. **коринът-**.
корєнь m. radix sup. φάρμακον medicina op. 2. 2. 262. cf. **корѧ**.
коринитьскъ adj. corinthius prol.-mih. 218.
коринътий m. corynthius **кориньдий** isaak. **корєнтиомь** d. hom.-mih. **корєньдиомь** cyr. 21. **корєньтомь** dioptr.-lab.
коринътѣнинъ m. corinthius -**нд-** chrys.-lab. -**ньдѣнь** šiš. 250. -**ндѣнєхъ** sup. -**ритѣномь** dioptr.-lab.
користивъ adj. spoliorum amans -**ви сити господи** men.-mih. 388.
користь f. σκῦλα spolia svjat. bon. tur.

sbor.-kir. 66. men.-mih. 190. bus. 496. sabb. 31. mon.-serb. - разграблюхоу sabb. 27. lucrum glag. корысть σκῦλα spolia hom.-mih. krmč.-mih. 325. esai. 8. 4. - bulg. ber. iez. 29. 19. - vost. 2. 174. - плѣнненаю leont. 146. κέρδος lucrum да - обьюмлюмь ἵνα τὸ κέρδος τρυγήσωμεν hom.-mih. 100. плѣнь же и - dioptr.-lab. 45. nsl. korist lucrum, utilitas habd. russ. корысть.

користьнъ adj. utilis mon.-serb.

корити -рѭ -риши vb. ὑβρίζειν contumeliose tractare sup. luc. 11. 45. - ev. saec. xii svjat.-mat. 8. antch. bus. 37. - кого vitatheod. - сѧ prol.-vost. ἐμπαίζειν illudere 1. reg. 31. 4. - vost. serb. koriti mik. oserb. korić alb. koriti pudore afficio cf. nsl. okoren pertinax spang. neokoren idem hung. tvrdokoren idem habd.

корифи f. κορυφή vertex - иже юсть връхъ ex.-op. 2. 1. 17.

корица f. puella azbuk. e gr. κόρη.

корица f. pl. κίνναμον cinnamum pent.-mih. корица ber. cf. nsl. korica brodrinde et korice vagina prip. 28. serb. korice od noža, knjige mik. et nsl. črne.

корпорь m. corporis custos, ni fallimur призва корпоре misc.-serb.

корсоунъ m. χερσών cherson prol.-mih. -нь chron. men.-leop. корьс- prol.-vuk.

корсоуньць m. chersonensis per. 15.

корсоуньскъ adj. chersonensis chron.

корсоунианинъ m. chersonensis chron.

короуна f. corona domet. misc.-serb. ber. azbuk. mon.-serb.: adde короуница mon.-serb. cf. кроуна.

коръ m. πονηρὸν ῥῆμα contumelia krmč.

коръда f. gladius кор'да op. 2. 2. 317. корда io.-dam. nsl. korda framea habd. kordec sica habd. kordavec ali spravljavec crell. 56. b. kordel scherge croat. korda gladiator verant. serb. korda, ćorda pol. kord alb. kordъ gladius magy. kard mrum. κοάρντᾳ.

коръкодиловъ adj. poss. crocrodili хакизмомь корькодильвемь alex.-mih. 40. -дьлвь ibid. 54.

коръкодилъ m. crocodilus корьк- pent.-mih. men.-mih. корк- men.-leop. chronogr. bus. 918. ниловь корк- chrys.-lab. prol.-mart.

коръниливи m. κορνήλιος cornelius корьнšiš. 22. -ла šiš. 22.

корысть v. користь.

корыто n. ληνός canalis, alveus pent.-mih. δεξαμενή cisterna pent.-mih. š.-gl. 64. pat. concha mat. 52. оутробно - hom.-mih. nsl. korito, koritce; koritnica deckel des trogs alb. koritъ ztschr. 6. 105.

корытьце n. cisterna pat. 257.

корь f. cortex dan.-heg. cf. кора.

корька f. ἧττα clades men.-vuk.

корьць m. vas quoddam men.-leop. корець vost. 1. 388. nsl. korec modius hung. haustrum; rinnziegel vip. korec mrzle vode trub oserb. nserb. korc cf. кора.

корѣлъкъ m. persona, larva якоже кто сходникь, югда хощеть сходити отьчьство тоужде или градь иный и корѣлькь възети, да не познань боудеть belg. 95. cf. коурилъ, коурѣлъкъ.

корѧ m. gen. -рене ῥίζα radix deuter. 29. 18. - vost. rom. 11. 18. - vost. esai 11. 10. - vost. psalt.-theod. malach. 4. 1. - vost. op. 2. 2. 24. 115. коре op. 2. 1. 15. кореньми прокажь men.-mih. 164. корене ostrom. корѣне mat. 18: nota како ли възблажю веселавное корѧ vost., ubi, ni fallimur, male generis neutr. est ztschr. 5. 355.

коса f. falx dioptr. mir. nsl. kosa, kositi; kosišče sensenstiel senokoša habd. cf. kosorêp cauda privatus bulg. kosi, kositbъ pokl. 1. 60. lit. kasti rum. коасъ, косеск magy. kasza alb. kosis ngr. κόσα, κοσιά, κοσάρα, κοσίζω vent.

коса f. coma nom.-barb. misc. mir. bulg. kosъ serb. kosica; kosast mik. oserb. kosy coma berenices lit. kasa alb. kosъ rum. косицъ cf. haar et lat. caes-aries scr. kêça: in vocabulis lat. et scr. vocalis non quadrat, in germ. r dubium movet.

косенъ adj. obliquus ber. serb. koso oblique russ. косый oserb. na kosu oblique kosydło laqueus: косомь sg. i. mon.-serb. 71. cf. cum serb. kosa montis genus.

косеније n. ἁφή tactus ant. antch. ant.-vost.

коситеръ m. stannum leont. men.-mih. 193. ber. nsl. croat. serb. kositer cf. pol. kositarz rum. коситорю gr. κασσίτερος cf. каситеръ.

косматица f. indumentum quoddam кознична - leont.

косматъ adj. δασύς hirsutus gen. 25. 25; 27. 23. - vost. dioptr.-lab. alex.-mih. 103. κωμικός comicus лице -то krmč.-mih. 154. bus. 383.

косматѣти -тѣѭ -тѣюши vb. hirsutum fieri prol. ἀνθεῖν τρίχας comam alere men.-vuk.

космачь m. nom. propr. op. 2. 1. 61.

космије n. τρίχες capilli men.-vuk.

космъ m. θρίξ capillus 2. reg. 14. 11. -

kruš. vost. krk. имыше ризоу косматоу и при коемьже космѣ висыщи тыквица prol.-vost. - власнянь men.-mih. bulg.-lab. pl. κόμη coma men.-vuk. alex.-mih. 80. 132. nsl. kosem floccus kosmic (-mec) lex. kosmula (-lja) bulg. kosъm; kosmam tondeo oserb. kosm cf. коса.

космьникъ m. laicus -смн- ber.

коснение n. tactus antch.

косновение n. προσβολή admotio sup. 69: recte tactus.

коснѫти -нѫ -нешн vb. ἅπτεσθαι tangere ostrom. косноу ѩ въ очи mat. 36. да ѧ коснеть mat. 16. аще нхъ кое слово коснеть greg-naz. - горы vost. 1. 132 косни въ все; самого не коснн iob 1. 11. 12. - vost. - сѧ idem sup. - стадѣ belg. - подолъцѣ mat. 42. - облацѣхъ proph. - очесоу ostrom. mat. 36. да се бн юмь косноула men.-mih.

коснѫтие n. tactus.

косово n. campus merularum steph.

косорь m. δρεπάνη falx op. 2. 2. 115: adde наостри си косоръ (косръ) алчьбою izmar. serb. kosor runcina mik. rum. косор cf. nsl. kosêr marra lex. falx vinacea habd. bulg. koser pokl. 1. 54. 73. serb. kosijer; kosirić mik.

коста m. κώνστας constans pyrg. krmč.-mih. костаньда sg. nom. et gen. men.-vuk.

костадинь adj. poss. constantini -нѣ (recte -нн) градѣ men.-mih. костандинь izvêst. 6. 383.

костанътиновъ adj. poss. constantini -нт- man. -ньт- градь men.-mih.

костанътинъ m. constantinus -нт- chrabr. 91. sup. -ньт- sup. -стеньт- -стѣньт- prol.-mih.

костанътинь adj. poss. constantini nom.-bulg. костаньт- sup. -нтинь sup. - градь sabb. 103. -нтины града krmč.-mih. hom.-mih. prol.-mih. -нтины новаго рима krmč.-mih. -нтина града šiš. xx. krmč.-mih. hom.-mih. -ньтиню градоу prol.-mih. -ньтини градѣ prol.-mih. krmč.-mih. -ньтинѣ градѣ prol.-mih. sim. I. 21. krmč.-mih. костеньтинь градь prol.-mih. костатинь sup.

костань m. castanea sg. g. -на š.-gl. 16. костѣнь pat. 20. nsl. croat. kostanj bulg. kosten, kestan pokl. 1. 62. serb. kostanj, kesten pol. kasztan ahd. kestina mhd. kastâne, kestene bret. kinstinen gr. κάστανον lat. castanea: ab urbe κάστανα in Ponto cf. кастанъ.

костелъ m. πύργος turris gen. 35. 16. - vost. vost. 2. 137. костель gen. 35. 16. - šaf.-urspr. костѣль gen. костѣлы gen. 35. 16. - pent.-mih. mon.-serb. serb. kaštio čech. kostel pol. kościol, kasztel magy. nom. loci keszthely ngr. καστέλι lat. castellum cf кастель, костель.

костель m. καστέλλιον castellum malal.-vost. костѣль ibid.

костенът- v. костанът-.

костогрызьць m. ossa rodens georg.

костоломьнъ adj. ossa frangens acad.

костырьство n. κυβεία alea op. 2. 2. 12.

кость f. ὀστοῦν os sup. ostrom. присагы костьми чловѣчами творить greg.-naz. - bibl. listy στέμφυλον vinacea num. 6. 4. - vost. scr. asthi zend açti ztschr. 3. 325. Grimm, wörterb. I. 1381. curt. I. 177.

костька f. στέμφυλον vinacea num. 6. 4. - vost. коска pro голень azbuk. nsl. kocka alea croat. kostka verant. kockaš habd. magy. koczka ztschr. 8. 372.

костьливъ adj. ὀστώδης osseus hes.

костьнъ adj. ossium костьнаы сила io.-clim.

костѣнъ adj. osseus костынъ vost. 1. 250. meth. 6. bus 721. ἐλεφάντινος eburneus на одрѣхъ костынъıхъ op. 2. 2. 87.

костень nom.-barb.

костѣнь v. костань.

костѧнтиновишть m. constantini filius -вищь mat. 24.

костѧнтиновъ adj. poss. constantini mat. 24.

костѧнтиноградъ m. constantinopolis per. 30.

костѧнтинополь m. constantinopolis bus. 380.

костѧнтинъ m. constantinus chron.

костѧнтинь adj. poss. constantini -ни градѣ vita-theod. -на града; -нѣ градѣ bus. 381. chron.

косъ m. ψίτταχος psittacus io.-dam.: recte merula.

косъ m. quid sit, nescimus показа емоу много множьство на кольи люди и на косѣхъ bus. 704.

котаръ m. fines mon.-serb. serb. kotar.

котва f. ancora ber. nsl. kotva hung. pol kotew, kotwica: vere est felis cf. nsl. mačka felis, ancora: nota lat. catus, catta ahd. chazzâ, cazzâ mhd. nhd. katze pol. kot wack. 12.

котвица f. ancora ber. pol. oserb. kotwica.

котводѣлы m. ancorarum fabricator.

котвьнъ adj. ancorae.

котель m. felis пьсомъ и -лымь vost. 1. 346. 359. пьсы и -лы 359: rectius fortasse -лы cf. котва.

котєра f. μάχη pugna mat. 21. vita-theod. ὕβρις contumelia io.-clim. cf. **котора**.
котєра'ти -раѭ -раѥши vb. δικάζειν, καταδικάζειν coarguere io.-clim. cloz I. 682. - **сѧ** διαθλίβειν ἀλλήλους se invicem premere zlatostr. cf. **которати**.
котєрꙑи adj. τίς quis sborn. greg.-naz. op. 2. 1. 135. vost. 1. 218. mat. 12. š.-gl. 77. glag. - **любо** quilibet glag. nsl. koteri habd. hung. cf. **которꙑи**.
котиганъ m. ῥάμνος spina alba iudic. 9. 14. - pent.-mih. kruš. op. 1. 26. -**ню** vost -**нъ** iudic. 9. 14. 15. - vost. **котꙑганъ** iudic. 9. 15. - vost.
котора f μάχη pugna sup. hom.-mih. op. 2. 2. 303. par. svjat.-mat. 8. ziz. bus. 503. διχοστασία dissensio ant. antch. rixa leont. **къ соусѣдомъ -рꙑ** krmč.-mih. russ. dial. **котора** cf. **котєра**.
которати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. μάχεσθαι pugnare sup. pent.-mih. mat 21. krmč.-mih. men.-mih. ὀργίζεσθαι irasci pent.-mih. sine **сѧ** krmč. pat.: nota -**роу сѧ** ber. cf. **котєрати**.
которивъ adj. rixosus pat. -**воуѭ** sg. i. f. svjat.-mat. 8. ἐπίμαχος controversus greg.-naz.
которичь m. homo rixosus sup. 33. svjat.-mat. 7.
которꙑи adj. 1) τίς quis sup. ostrom. 2) aliquis **ни за инꙑ ни за -рꙑжє обꙑчаи** krmč.-mih **аще -рꙑ прєзвитєрь** krmč.-mih. -**ждо** chrys.-lab. - **любо** chron.: nota vost. **которꙑѩ** 2. tim. 2. 17. male vertere, est enim **акꙑ которꙑѩ жиръ обраштєть** si quos etc. lit. let. katras cf. **котєрꙑи**.
которьливъ adj. μάχιμος pugnax greg.-naz. vost. 1. 425.
которьникъ m. ἀνυπότακτος inobediens ephr.-vost. sup.
которьнъ adj. μαχόμενος pugnans sup. op. 2. 2. 268.
котоуга f. χιτών tunica ephr.-vost. cf. **котꙑга**.
котоурь m. animal quoddam **видѣ єква звѣра вєлика, имєнємь котоурѣ** misc. 35. cf. **котва, котєль**.
котъка f. felis zak.-serb. **котка** nom.-lab. 18. georg.-vost. nom.-mik. - **жєлѣзьна** men.-mih. **кодка** ichn. **влаҳь котка єсть** misc. ἄγκυρα ancora **котъка** sup. act. 27. 29. - vost. **котка** cyr.-hier. bulg. kotak rum. **коток** lit. katê let. katins ahd. chazzâ and. köttr cf. nsl. kotiti gignere et **котва**.
котꙑга f. χιτών tunica sup. 139. svjat.-op. 2. 2. 395. op. 2. 2. 53. 149. io.-clim. ἱμάτιον vestis sup. op. 2. 2. 116. 287. 672. mat. 42. matth. 23. 5. - ev. saec. xII. κολόβιον tunica sup. **о котꙑгоу моѭ мєташє ждрѣбиѥ** hom.-mih. 152: adde io.-clim. azbuk. bus. 141. θέριστρον vestis (aestiva) io.-clim. **годовабьна** - esophorium leont. **проста** - frag.-serb. κεντώνιον vestis e centonibus confecta vost. croat. kotižar pellio verant. cf. **котоуга** et rum. **котигъ** cisium ahd. chozza nhd. kutte lat. cutis, cotta Diez, wörterb. 115. wack. 12. 39.
котꙑганъ v. **котиганъ**.
котꙑжица f. indumentum **котижица** leont. men.-mih. 196.
котьлъ m. λέβης lebes pent.-mih. χαλκοῦν σκεῦος vas aeneum men.-vuk. **котьлъ** krmč.-saec. xIII. **котьлъмь** sborn. **котьломь** bus. 555. **котломь** krmč.-mih. **котлꙑ** op. 2. 2. 116. **котєлъ** bus. 3-8. nsl. kotel russ. котелъ pol. kocioł oserb. kotoł lit. katilas let. katls goth. katils ahd. chezil, chezzin ags cetel mhd. kezzel: e lat. catinus rum. **котлон** magy. katlan ztschr. 11. 171. orient. 1 518. wack. 12. 20. 23.
котьльць m. lebes **котльць** bus. 388.
котьць m. κέλλη cella io.-clim. νοσσία mansiuncula gen. 6. 14. - pent.-mih. triod. nsl. bulg. kotec pokl. 1. 35. serb. kot, kotac, kočina pol. kociec alb. kotec rum. **котєц, кочинъ, кочоабъ** tugurium ags. cot and. kot mhd. kote nhd. koth: in linguis celt. cymr. cwtt gadh. coit ztschr. 11. 193. beitr. 2. 160.
котꙑць m. κύλινδρος cylindrus ex.-op. 2. 1. 23. cf. nsl. kotati volvere.
котѣинъ adj. significatio nobis ignota **ставѧтъ лишє коумиромъ трапєзꙑ котѣинꙑѩ** vost.-op. 229.
коҳаниѥ n. amor azbuk. e pol.
коҳати -ҳаѭ -ҳаѥши vb. amare azbuk. poln. kochać cf. **раскошь**.
коцєль m. nom. propr. ahd. hezil meth. 5. 6. chrabr. 91. bus. 776. **коцєлоу** per. 7 **коцьль** cyr. 20. **коцла** ibid. **коцьлъ** bus 781. **коцєлъ** bus. 779.
кочани m. pl. membrum virile -**нꙑ отѧти** georg.-vost. nsl. kocên, kocenec serb. kočan, kočanj let. kocens rum. **кочѣн** caulis cf. καυλός.
кочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. quid significet, ignoramus **кочьши сѧ лєгоста** bor. 37.
коша f. corbis azbuk. cf. **кошь**.
кошара f. μάνδρα caula men.-vuk. prol. 109. bulg. košarъ idem nsl. košara corbis habd. košar idem hung. cf. **кошарꙑ**.
кошарꙑ f. μάνδρα, μάνδρευμα caula 1. reg. 13. 6. - vost. nom. -saec. xvi. - vost.

-рєй pl. g. man. nsl. kašarja corbis meg. cf. кошара.

кошєра f. vocabulum significationis dubiae въ ризахъ своихъ въ кошєръ мѣсто въземшє пєр'сть приношаста e cod. saec. xvi. - vost.

коштий m. puer кощєй chron.-novg.-vost.

коштоуна f. μῦθος fabula men.-mih. 268. op. 2. 2. 24. коштѫна svjat.-vost. op. 2. 2. 400. κωμῳδία comoedia men.-mih. λῆρος nugae svjat.-op. 2. 2. 400. кощюна μῦθος fabula greg.-naz. ephr.-vost. кощюны sborn. μυθολογήματα fabulae ex.-op. 2. 1. 23: adde bus. 504.

коштоунати -наѭ -наєши vb. μυθολογεῖν fabulari io.-dam.

коштоунованиє n. fabulatio -щюн- svjat.

коштоуньникъ m. iocosus -ни- ber. ziz. chir. кощюн- chron. 1. 204.

коштоуньнъ adj. μυθικός fabulosus кощюн'ныє блєди ex. кощюньныхъ вълшєбъ cyr.-hier. кощюньнымъ образомъ vost. кощѧн- op. 2. 2. 28.

коштоуньство n. iocus ber. ziz.

коштоуньствовати -воуѭ -воуєши vb. μυθολογεῖν fabulari per. xxxiv. iocari ber. ziz.

кошть adj. σπανός gracilis mat. 48. vost. op. 1. 112. тѣломь кощь pat. вьсь сѣдъ, тѣломъ кощь men.-leop. 184.

кошоулица f. indusium, ni fallimur nom.-mik. 101.

кошоульнъ adj. κουτζούλου, κουσσουλίου camasi скоуть - πτερύγιον τοῦ κουτζούλου men.-mih. 249. Savile 8. 217. 22.

кошоулы f. indusium par. per. 3. nom.-mik. 101. - христова zak.-serb. nsl. košulja indusium meg. körbchen für haselnüsse bulg. košulь croat. košulja verant. serb. košulja živ. 45. 160. oserb. košula: nota ahd. hosa mhd. hose.

кошоута f. ἔλαφος cerva io.-clim. georg. pyrg. bell.-troj. 16. 17. men.-mih. misc.-serb. prol.-mart.: pro корова azbuk. cf. alb. suta cerva blanch.

кошоушть adj. poss. cervae млѣко кошоущє men.-belg.

кошь m. κόφινος cophinus sup. ostrom. prol.-lab. pyrg. men.-vuk. σπυρίδιον sporta men.-vuk.: adde op. 2. 2. 99. bus. 49. lit. kašus alb. koš magy. kas ngr. κόσσουρον τοῦ ἀμαξιοῦ vent. rum. кош.

кошька f. catus кошка мыкаєтъ ex. 211. кошками bus. 518.

кошьница f. σπυρίς sporta ostrom. mat. 13. men.-vuk. παλάθη corbis 1. reg. 25. 18. - vost. 2. 93. κάρταλλος cophinus hom.-mih. кошн- sir. 11. 29. - vost. 1. 241. κόφινος cophinus men.-vuk. -цє плєтѣашє men.-mih. 138. .з. кошниць исплънь š.-gl. 86. bus. 46: adde sup. rum. кошницъ.

коюга f. χαλόπους pes ligneus коюгоу дрьжащи шити сапогы op. 2. 2. 303.

коюстранъ adj. cuias ber., qui per коятинъ, чійчичь explicat.

коюта m. nom.-propr. коєта краль bell.-troj. 23. 24.

крабий -иѩ f. θίβη fiscella e vimine plexa, arcula sup. 348. вь крабии hom.-mih. въ крабьи exod. 2. 6. - parem. marsupium отъ крабиы op. 2. 2. 431. κιβωτός arca apoc. 11. 19. - vost. nsl. krabulja russ. dial. коробъ lit. karbija cf. ahd. chorp mhd. korp nhd. korb lat. corbis et корабль.

крабийца f. θίβη fiscella e vimine plexa крабица exod. 2. 5. - men.-belg. крабьицю parem.

крава f βοῦς vacca sborn.: nota θυμίαμα suffitus exod. 23. 8. - pent.-mih. pruss. kurvan acc. bos lit. karve.

кравай m. panis коровай имъ (вилáмъ) ломатъ vost.-op. 228. nsl. kravajec, droži iz vinskih pên, kleien für den sauerteig, kravajček bulg. kravaj.

краварь m. βουκόλος bubulcus op. 2 2. 84. hom.-mih. malal.-vost.

кравий adj. vaccae кравиє масло bon. кравиє масло pent.-mih. men.-mih. оу коровьи гридницы russ. vost. 1. 183.

крагоуй m. ἱέραξ accipiter nom.-mik. 2. 62. nom.-lab. ber. azbuk. ichn. вѣтрь занєсє крагоуы cyr. 2. крагѫй margar. nsl. kragul (recte -lj) spang. nisus meg. accipiter stellaris, nisus lex. nisus habd. croat. kragulj nisus verant. serb. kraguljac nisus mik. russ. крагуй falco nisus oserb. kraholc rum. коройо magy. karulj.

крагоуырь m. falconarius ichn.

крагоуєвъ adj. poss. accipitris io.-sin. -ва винда clim.

крада f. πυρά rogus op. 2. 2. 115. наложи крадѫ вєликѫ sup. 399. κάμινος fornax svjat.-op. 2. 2. 395. злато въ крадоу въложи svjat.-vost. нє горить крада svjat.-vost. βωμός altare op. 2. 2. 301. altare ex.-op. 2. 1. 12. simulacrum sup. 15. 16. - бєздрѣвьна svjat. - огньна per. xviii.

крадєниє n. κλοπή furtum chrys.-lab. krmč.-mih. pat. dial.

крадѫти -нѫ -нєши vb. furari misc.

крадобрачьникъ m. κλεψίγαμος qui furtivo amore fruitur acad.

кpaдoвoдити -ждѫ -диши vb. συλαγωγεῖν praedas agere šiš. 243. op. 2. 2. 62.
кpaдьба f. κλοπή furtum dial. men.-vuk. nom.-lab. pan. hom.-mih. ichn. pat. **малѣхъ cpeбpьникь** chrys.-lab.
кpaдьцa m. fur.
кpaждa f. κλοπή furtum triod. nsl. kraja meg. prip. 84. serb. kradja.
кpaждь adj. significatio nobis ignota est **миpнoу быти и тихoу и нe кpaждoу, нe пpoкaзивoу, нe мьздoимьникoу** hom.-mih. 71.
кpaй m. τὰ ἄκρα extrema men.-vuk. αἰγιαλός littus ostrom. τέρμα finis men.-mih. - **фиництьнь** pent.-mih. - **мopьcкь** greg.-lab. - **cвиты** men.-vuk. - **пpьcтa** man. - **жьзлa** prol.-mih. - **poучьнь, нoжьнь** prol.-mart. - **oушeca** λοβός lobus ex.-op. 2. 1. 18. **oтъ въıшьнaaгo кpaꙗ** ἀπὸ ἄνωθεν a summa parte ostrom. **oть кpaꙗ чpьтoгa дaжe и дo кpaꙗ ѥгo** men.-vuk. - **cьмѣpeнныꙗ cьтeжa** τὴν ἄκραν ταπείνωσιν pyrg. **нacъıпaти дo кpaꙗ** bell.-troj. 10. **нa кpaи нѣгдѣ** ἀγροικῇ παροικίᾳ krmč.-mih. **пpи кpaи ꙗдѣaхoу вь кpитъ** παρελέγοντο τὴν κρήτην legebant cretam šiš. 42. **идeть кpaeмь мopꙗ** mon.-serb. 11?. **вьcкpaй мeнe** leont. **идꙗшe въcкpaй кoнꙗ** vita-theod. **cѣдe вьcкpaй игoумeнa** greg.-lab. **oу нieжe (pѣкы) вьcкpaй кpьcти ce** hom.-mih. 153. **вьcкpaй лиeнe** sabb. 129. cf. **въcкpaй, иcкpь; кpaи oтъпaдaѭтъ** ἀκρωτηριάζεται extremitates corporis decidunt sup. nsl. kraj; kre praep. - strmca, - mene: kranjec male a **кpaй** derivant. cf. magy. karej frustum panis. rad. **кpa** secare.
кpaинa f. pars extrema **пѣcкъ въcкpaины мopѣ** παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης psalt.-pog. regio mon.-serb. nsl. krajna confinium habd.
кpaйнь adj. ἄκρος extremus krmč.-mih. chrys.-lab. **дoидe кpaйнѥѥ влacти** sim. I. 16. **кpaйнѥѥ нeвѣждьcтвиѥ** par. **кpaйниѥ** (pro **-нѥѥ**) **пpѣдѣлы** krmč.-mih. ἀκρότατος extremus georg. nsl. skrajni; skradnji hung.
кpaйoушиѥ n. λοβός ima pars auris **лoвoca. a cлoвeньcкыи -шee** ex.
кpaиштe n. fines mon.-serb.
кpaиштьникъ m. finium custos mon.-serb 369. 7.
кpaиштьнъ adj. qui in finibus est - **вoѥвoдa** steph. **кpaишьнь** mon.-serb.
кpaкaти -чѫ -чeши vb. crocire **кpaчoущи** vost. nsl. krakati russ. **кpaкaть** lit. karkti let. krâkt, kârkt: in vocabulis and. krâka ahd. chraia, chra cornix k non quadrat ztschr. 3. 45. 47; 6. 183; 11. 170.
кpaкъ in **пoкpaчилo** gressus nsl. krača coxa lex. korak lex. prip. korakati metl. korač gressus meg. koračaj habd. koračiti prip. okrak pes suillus habd. skrek froschfuss oberk. raskrečati, -kreknoti bulg. krak pes serb. krak crus longum pol. krok perinaeum oserb. kročel gressus rum. **кpaк** crus lit. karka oberarm. cf. scr. çrank ire.
кpaликъ m. οὔριον ovum ventosum esai. 59 5. - op. 2. 1. 117. in margine pro **зaпopoтoкъ** textus: res obscura.
кpaлицa f. regina bell.-troj. mon.-serb. glag.
кpaлиць m. regulus (avis) glag.: rectius fortasse **кpaликъ** nsl. kraljič habd. kraljiček lex.
кpaлишть m. regulus nov.
кpaль m. rex lit.-mih. alex.-mih. 17. men.-vuk. sim. I. 8. ok. 53. bell.-troj. sabb. 143. bus. 687. **кpaлeвe** ex.-op. 2. 1. 22. - **oугpьcкь** sabb. 152. - **oугopcкый** bus. 705. **кopoль** russ. meth. 6. chron. nsl. serb. kralj pol. krol oserb. kral lit. karalus ngr. κράλης, κραλίτζα duc. alb. kralj magy. király rum. **кpaю, кpъицъ. кpъѣcъ** cf. germ. karl i. e. carolus magnus. vocabulum hoc in antiquioribus codicibus non legitur.
кpaльcтвo n. regnum sabb. 216. cf. **кpaлѥвьcтвo.**
кpaлѥвaти -люѭ -люѥши vb. regnare **кpaлювaaшe** bell.-troj. 41.
кpaлѥвинa f. regnum mon.-serb.
кpaлѥвъ adj. poss. regis **кpaлeвъ** ex. bell.-troj. 8. steph. mon.-serb. **кopoлeвъ** russ. meth. 6.
кpaлѥвьcкъ adj. regius **кpaлeв-** prol.-mih. 110. bus. 702.
кpaлѥвьcтвo n. regnum sabb. 152. 161. mon.-serb. **дa вѣ кpaлeвьcтвo ти** bell.-troj. 24. cf. **кpaльcтвo.**
кpaлѥвьcтвoвaти -воуѭ -воуѥши vb. regnare mon.-serb.
кpaмoлa f. στάσις seditio sup. luc. 23. 25. - vost. mon.-serb. 28. ἐπιβουλή insidiae antch. vost. τυραννίς tyrannis men.-mih. ὄχλος turba men.-vuk. συμφορά casus men.-vuk. bellum **нaчaтъ нa ниꙗдeю -лoу** vost. **-лoу възѧти** ὁπλίζεσθαι armari vost. **-лoу вьздвижe** sim. I. 23. **-лoу възлoжити** vita-theod. bulg. kramolъ lärm cf. nsl. kremelj sermo kramljati loqui.
кpaмoливъ adj. στασιαστικός seditiosus krk.
кpaмoлити -лѭ -лиши vb. ὀχλεῖν turbare - **кoгo** men.-vuk. men.-leop. ichn. **-лимь бывaшe oть иoудeй** prol.-mart. **cпꙗщaгo**

крамолыше prol.-vost. **крамолєнъ быше** ibid. **крамолыше царꙑ, отриноути арианꙑ** ibid. ἀντιβολεῖν occurrere - **цара** men.-vuk. εὐθύνειν corrigere - **кого** men.-vuk. - **сѧ** men.-mih. nom.-lab. **обоимъ крамолыщимъ сꙑ** prol.-vost. διαμάχεσθαι pugnare men.-vuk. ὀχλεῖσθαι turbari men.-vuk.

крамоловати -лоуѭ -лоуєши vb. dissidere ant.-hom. men.-mih. greg.-lab. ber. ziz.

крамольникъ m. ἀναστάτης eversor men.-mih. ἀγοραῖος forensis act. 17. 5. - vost. νεωτερικός iuvenis, recte novas res moliens krmč.-mih. 320. **-ници и мєтоуще чловѣци** greg.-lab.: adde sup.

крамольница f. femina seditiosa bulg.-lab.

крамольнъ adj. στασιαστής seditiosus ant. **мꙑсль -на** men.-mih. **вєщь -на** μάχη pugna men.-vuk. δημόσιος publicus **-на мѣста** men.-vuk.

крамольство n. turba men.-mih.

крамольствовати -воуѭ -воуєши vb. στασιάζειν seditione dissidere ant. - **на кого** men.-mih.

кранийскъ adj. κρανίου calvariae **-ко мѣсто** hom.-mih.

краниєвъ adj. κρανίου calvariae **-во мѣсто** mat. 33 op. 1. 241. ber. **краниєво мѣсто** ev.-trn. š.-gl. 49. ber. azbuk. **гранин** ev.-saec. xiv. ahd. charnâre mhd. gerner cf. cum nsl. karnar trub. cum lat. carnarium.

краса f. venustas, pulchritudo sup. svjat.-mat. 10. greg.-naz.-vost. 2. 17. φαντασία splendor **красами мира сєго** ephr.-vost. **вєлика красо чловѣча плємєнє** hom.-mih. 163. **како бꙑшє мьньшє сє красꙑ дѣлꙑ писали** 67. **дѣвица любива красѣ** φιλόκοσμος ornatus studiosus proph. nserb. kšasa lit. krosas color let. krâsa.

краситєль m. κοσμητής ornator.

красити -шѫ -сиши vb. κοσμεῖν ornare cloz I. 414. - **ракꙑ** ostrom. χαριτοῦν gratiosum reddere hom.-mih. καλλωπίζειν decorare hom.-mih. - **лицє** men.-mih. **вапомь краситъ брадоу и главоу** bus. 552: adde bus. 501. 551. - **сѧ** ornari sup. τέρπεσθαι laetari svjat.-op. 2. 2. 403. krmč.-mih. glag. men.-mih. κομᾶν superbire sup. 255.

краска f. color **виссиной краскꙑ** 2. paral. 2. 14. - mat. 53. russ.

красованиє n. iucunditas dioptr. ber. int. 11.

красовати -соуѭ -соуєши vb. κοσμεῖν ornare barl. sup. prol.-mih. κομᾶν coma luxuriare, superbire **красоуꙑшє** sup. 259. - **сѧ** mat. 51. prol.-mart. sabb. 8. vost. τέρπεσθαι laetari sup. **по рѣкамъ** - op. 2. 2. 85: adde **красоуꙑстє сѧ** bus. 924.

красоволий m. mensura quaedam **даꙗть комоуждо по чєтврьти хлѣба и по красоволию вина** typ.-chil.: vocabulum peregrinum, **красо-** confer cum ngr. κρασί vinum.

красолюбиє n. pulchritudinis, ornatus amor antch. c. 130.

красопѣвьнъ adj. canorus ant.-hom. - **низокъ** op. 2. 2. 424.

красота f. ὡραιότης pulchritudo š.-gl. 67. εὐκοσμία ornatus sup. pulchritudo cyr. 3. **звѣздьна** - sborn. μόρφωσις forma man. ποικιλία varietas men.-vuk. - **райскаꙗ** krmč.-mih. τερπνότης iucunditas dial. **грамотнаꙗ** - bus. 553.

красотьнъ adj. iucundus **-тнꙑ видь** sabb. 12.

краста f. ψώρα scabies lev. 21. 20. - vost. nom.-mik. 149. **короста** sbor.-kir. 47. nsl. krasta lit. karš let. kars carminare cf. mhd. kratz.

краставъ adj. ψωραγριῶν scabie laborans pent.-mih. ψωρώδης scabidus ant. 113. bus. 712. antch. **коростава овьца** svjat. - **вьсь** ὁλόλεπρος scabidus vost. 1. 502. bulg. krastavicъ serb. krastavac alb. krastavec rum. **краставєц** cucumis Pott, zur kulturg. 417.

красталь v. **крастѣль**.

красти, крадѫ, крадєши vb. κλέπτειν furari sup. ostrom. sborn. greg.-naz. nom.-mik. 36. bus. 812. ἀποκλέπτειν furari men.-vuk. - **гробꙑ** nom.-lab. croat. kredom luc. serb. kradom clam mik.

крастовъ adj. ψωραγριῶν scabie laborans lev. 22. 22. - vost. prol.-vost. cf. **краставъ**, quod praestat.

крастѣла f. coll. coturnices **здѣ посꙑлаꙗть господь храсталоу** pent.-mih. cf. čech. chřastel pol. chróściel.

крастѣль f. ὀρτυγομήτρα coturnix bon. **богъ источи -ли** vita-theod. 19. **крастѣлє** hom. mih. 36. **-стѣли** chrys.-lab. et **крастєли** pl. acc. pent.-mih. **крастєлихъ** per. lxiv. **крастали** pent.-mih. rum. **кристєю** cf. lit. grėžle Pott 2. 1. 617.

красъ v. **крѣсъ**.

красьба f. ornatus men.-put.

красьна f. gutta **красна** glag.: vocabulum dubium.

красьно adv. κοσμίως ornate greg.-naz.

красьноглаголаниє n. eloqueutia acad.

красьноглаголиво adv. eloquenter acad.

красьноглаголивъ adj. eloquens par.
красьнолиць adj. formosus acad.
красьноличьнъ adj. formosus men.-leop. acad.
красьнолѣпьнъ adj. decorus acad.
красьнописанию n. calligraphia mir.
красьнопѣснивъ adj. canorus acad.
красьнъ adj. ὡραῖος formosus šiš. 6. cant. cant. 2. 14. - vost. оунош‍ꙑ - sborn. chron. cyr. 2. красномь образомь leont. - и лѣпъ men.-leop. περικαλλής perpulcher sup. κόσμιος venustus ant. op. 2. 2. 87. ἀστεῖος elegans hebr. 11. 23. - vost. τερπνός iucundus sup. amoenus sup. μουσικός musicus ѧзыкъ гласа красьна op. 2. 2. 57. πολυτελής magnificus sup. - вь видь chrys.-lab. - лицемь greg.-lab. -ны двьри ἡ ὡραία πύλη pyrg. -на врата idem men.-vuk. вино красное vost. 2. 58. λευχείμων albus sup. 288: nota красьнъ потъ κριτικός ἵδρως criticus sudor greg.-naz. cf. крѣсьнъ et rum. крастник mond-kalb isz.
крати respondet graeco κραυγή clamor - вьпль sup. 224. 1.
кратовласъ adj. κονδόθριξ brevem comam habens per. XLVIII.
кратовьскъ adj. cratoviensis митрополита -скаго serb.
кратополию n. vestes breves - носити per. 3.
кратошии adj. breve collum habens.
кратъ m. declinatur dual. et pl. ad modum substantivorum in u desinentium gram. 3. 14. дъва кратꙑ δίς bis ostrom. -ти ephr. три кратꙑ τρίς ter šiš. 252. ev.-trn. -ти sabb. 158. hom.-mih. ephr. многꙑ кратꙑ πολλάκις saepe vost. 1. 439. пѧть кратъ dioptr. седмь кратъ bon. тьмою кратъ μυριάκις saepissime pyrg. колъ кратъ bon.: minus bene пѧть кратꙑ πεντάκις quinquies sup. op. 2. 2. 458. šiš. 252. .в. крати prol.-mih. многъ кратꙑ sup. колижди крати: nota се кратъ nunc chrys.-lab. то кратъ sup. 173. 313: nota неграничьскꙑ градь, юже протькоукеть се жидовьскꙑ кратъ грома men.-mih. 157. lit. kartas let. kârt: ana kârt Pott 2. 1. 294. radix est krt scindere: nota ahd. mhd. mâl vere significare partem minutam wieg. 2. 91.
кратъкоконьчьнъ adj. βραχυτελής brevis sap. 15. 9.
кратъкословию n. brevis sermo int. isaak.
кратъкословьнъ adj. breviloquus int.
кратъкъ adj. βραχύς brevis въ кратъцѣ съложено svjat.-mat. 5. вь кратьцѣ исповѣмь sim. II. 3. вь кратьцѣ разоумь σύντομος γνῶσις hom.-mih. comparat. краштии: кращее greg.-naz. et кратъчаи; кратькаꙗ sigla cod. serb. radix krt scindere arm. krtser parvus cf. lat. curtus et inde orta ahd. kurt, churt, churz mhd. nhd. kurz.
кратъръ m. κρατήρ crater кратирѣ chrys.-lab. кратырь f. op. 2. 2. 264. antch. cf псалътырь.
кратырьница f. sensus nobis ignotus -тирmen.-mih. 348.
крачоунъ m. корочоунъ aruss. ieiunium nativitatis domini čech. kračun nativitas domini klruss. kerečunj večer vigilia eius festi bulg. kračun nativitas domini magy. karátson cf. koročjunov kameń galickij sbornik 3. i.v. derivant a кратъкъ propter brevitatem dierum, cui opinioni tamen bulg. et čech. č obstare videtur cf. кръчоунъ.
крачь m. μάχη pugna творецъ есть крачеви ephr.-vost.: rad. кра secare.
крашение n. καλλωπισμός ornatus io.-dam. одеждьно - belg. цвѣтьно - zlatostr.
краꙗние n scissio ременьно - men.-leop.
краꙗти, краѭ, краюши vb. scindere prol.-vuk. pat. 179. желѣзꙑ острꙑ краꙗнь бысть prol.-belg - хлѣбь ibid. краꙗше меса men.-mih. краюче сѧ скраниꙗ lavr.-op. 21. nsl. krajati habd. krajač sartor habd. russ. кравецъ pol. wykrawać oserb. krać cf. краи.
краевѣтвьнъ adj. ἀκροδρύων glandium op. 2. 2. 54.
краеграненсие n. ἀκρόστιχις acrostichis triod.
краепꙑтанъ adj. ἀκριβής accuratus op. 2. 2. 54: ἀκρι inepte versum est vocabulo краи cf. искрьопꙑтанъ.
краепꙑтьнъ adj. ἀκριβής accuratus cyr.-hier. cf. искрьопꙑтьнъ et -танъ.
краеѫгльнъ adj. ἀκρογωνιαῖος angularis ioann. sabb. 96.
кревато n. κράβατος, κρεβάτι grabatus mir. 116. serb. krevet cf. кровать.
кректание n. strepitus отъ колесъ - toržest. cf. кръкнѫти.
кректати -штѫ -штеши vb. coaxare жабꙑ кректахоу pal.: rectius fortasse кръкътати cf. кръкнѫти et кречетъ.
крелина f. πτέρυξ ala matth. 23. 37. luc. 13. 34. - ev. nicl. šaf.-urspr., qui male derivat a кренити сѧ inniti et кретати cf. крило.
кремение n. silices coll. pat. - съ -нениемь съражаѥть сѧ svjat.
кремень v. кремꙑ.

кремль m. castrum russ. mat. 52. op. 1. 50. cf. russ. кромa befestigung сукромъ dial.

кремы -мене m. silex такь несть жестокь акы и кьремы hom.-mih. 131. вь крѣмени ichn. кремень olim eccl. 3. 9: nota кренъ соразитъ сѧ со железомъ bus. 697. nsl. kremen silex, ardor kremenit lebhaft: - otrok oberkr. bulg. kremъci pl. pokl. 1. 58. let. krams oserb. křem rum. крѣмене f.: rad. videtur esse krem scindere cf. nsl. kremsača slaba sekira et крома, кремль.

кремъкъ m. πυρίτης λίθος pyrites lapis greg.-naz. bulg. kremik.

кренити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ἐρείδεσθαι inniti olim prov. 30. 28. teste dobr. 240.

кренъ v. кремы.

крестиꙗнъ v. крьстиꙗнъ.

крестъ v. крьстъ.

крестьнъ v. крьстьнъ.

кречетанние n. clamor vost. cf. крькнѫти.

кречетъ m. τέττιξ cicada кречеть польскый zlatostr.-saec. XVI. -та благогласнивааго павла ibid. цѣвница доуховнаа, кречеть црьковный, христово жилище chrys.-lab. кречетъ avis genus ber.

кривина f. σκολιότης curvatura men.-mih. ber. ἀδίκημα iniustitia exod. 22. 9. - vost. mon.-serb. -ны ради доушевныꙗ prol.-vost. nsl. krivina idem lex. ἀδικία iniuria pent.-mih. op. 2. 2. 238. bell.-troj. 13. вь кривиноу вьзети men.-mih. -ны творити men.-mih.

кривица f. culpa, crimen š.-gl. 42. glag. nsl. krivica.

криво adv. male клети - misc.-serb. не ходи криво bus. 716.

кривовѣрие n. prava opinio sim. I. 7. nsl. krivovêra hung.

кривовѣрьнъ adj. αἱρετικός haereticus op. 2. 2. 115. sim. I. 7. bus. 518. ἕλλην paganus men.-mih.

кривовѣрьство n. ἀσέβεια impietas op. 2. 2. 81. -вомь везещь men.-mih.

криволъжникъ adj. mendax nom.-barb.: vocabulum dubium.

кривомѧтьнъ adj. turbulentus, uti videtur -мѧтнаго сьбра (съборa) psal. 73. 1. - op. 2. 1. 72.

кривоносъ adj. nasum aduncum habens.

кривопослоушьство n. falsum testimonium вь -вѣхь nom.-mik. 105.

кривость f. στρεβλότης tortuositas io.-dam. nequitia glag.

кривосѫдьство n. falsum iudicium вь -ствѣ nom.-mik. 105.

кривота f. curvatura int.

кривооустьнъ adj. curvum os habens - михаиль imperator men.-mih.

кривъ adj. σκολιός obliquus; καμπύλος curvus; ὑπόστραβος strabo per. LV. - поуть men -mih. криво дрѣво furca frag.-serb. nequam glag. noxius š.-gl. 81. pravus криво срдце š.-gl. 92. reus bell.-troj. 43. чимь - mon.-serb. - оуставь men.-mih. nsl. kriv curvus rês. krivec aquilo krivonog lex. habd. krivopet habd. krivogled limus habd. vkriviti inflectere lex. krevljast curvus lex. cf. krevsati beim gehen mit den füssen aneinander streifen serb. krivok strabo mik. krivac, krivi vjetar rum. кривец aquilo bulg. krivak krummer hirtenstab krivokrak, krivošijъ lit. kreivas beitr. 2. 175. Pott 2. 1. 917.

кривьда f. culpa men.-mih. glag. bulg.-lab. lit. krivida, krivda.

кривьць m. reus mon.-serb.

крижь m. σταυρός crux lavr.-op. 32. mon.-serb. крижа, крижеви, на крижи psalt.-saec. XII. - vost. крыжъ azbuk. nsl. križ serb. križ čech. kříž pol. krzyž pruss. scrisin acc. lit. križus, krikštas, at let. krusts: šaf.-urspr. inde derivata putat скрижаль et čech. křižalky cf. nsl. iskrižati kruh cf. dobr. 166. крижь neuma vost.-op. 653. крыжь sbor.-kir. 33. 34. σταυρός kiesew. sulzer I. 2. 460: a lat. crux, crucis vel potius a germ. ahd. chriuze mhd. kriuze cf. доужь et dux glag.-otryv. 17. beitr. 2. 143. wack. 20.

крижьма f. χρίσμα chrisma помазати сѧ крижмоѭ nom.-bulg. 37. μύρον unguentum крижьмы неразмѣсно смѣшение apoc. 2. 18. - vost. nsl. križma croat. križma čech. křižmo cf. кризма.

крижьнъ adj. crucis крижънъмъ šaf.-frag. 37.

кризма f. χρίσμα chrisma matth. 26. 7. 12. - ev. nicl. šaf.-urspr. nsl. krizma aqua, qua baptizatus tertio die post baptismum lavatur valv. 6. 275 serb krizma confirmatio krizmati mik. ahd. chrisamo cf. крижьма.

крикъ m. clamor chron. 1. 214. nsl. krik dain. 46. glasn. 1860. II. 48. kriknoti; krika habd. serb. krika mik. Bopp 1. 36. Pott 2. 1. 293.

крикыга v. кръкыга.

крилатъ adj. ὑπόπτερος alatus men.-vuk. prol.-mart. sup. bon. sabb. 198. chron. ok. 83. sborn. pat. sup. bus. 550. crilatcem fris. крылатъ bus. 920.

крилатьнъ adj. alatus .s. **крилатьнь** men.-mih.

крило n. πτέρυξ ala sup. ostrom. - **орлю** pent.-mih. **бъıстръıмъ желѣньы крилом̃ъ** bus 435. **клилоу** bon. πτερύγιον pinna ostrom. - **црьковьно** prol.-mih.-**црьквьно** op. 2. 1. 137. **оть четырь крилъ земле** men.-mih. κόλπος sinus greg.-naz. nota **крильма** sup. 346. nsl. krilo, kreljut sinus prip. croat. krelo ala verant. kreljuti od ribe branchiae ibid. serb. krilo, krilce, kreljut ala mik. pol. skrzydlo oserb. křidło lit. skrê circinare let. skrê currere, volare cf. **крилоуть**.

крилосъ m. κλῆρος clerus bor. chron.

крилошанинъ m. clericus bus. 759. -**шанъ** chron. 1. 203.

крилоуть f. ala alex.-mih. 4: de genere dubitari potest cf. nsl. kreljut f. et **крило**.

крильнатъ adj. alatus ant.-hom.

крильнъ adj. alatus proph.

крина f. μόδιος modius matth. 5. 15. -ev.-novg. **истьщи всоу криноу злата** prol.-belg. prol.-mih. prol.-vuk. bulg. krinъ serb. krina labellum mik. krinca scutella mik. pol. krzynow vas ligneum et e russ. sumtum krynica cisterna cf. **кринъ**.

криница f. ὑδρία hydria hom.-mih. πίναξ catinus hom.-mih. olla, urna sup. 213. **ни чаше ни кринице** š.-gl. 62. cf. nsl. krnica lacus lex. presskufe dain. 38. vortex meg. serb. krinca scutella mik. nserb. kšinica reibenapf.

криновъ adj. lilii.

кринъ m. μόδιος modius **подъ кринъ положенъ** ev. saec. xii. cf. **крина**.

кринъ m. κρίνον lilium ostrom.-laz. dioptr.-lab. alex.-mih. mat. 52. bus. 618. 1024.

криньнъ adj. lilii - **цвѣть** men.-mih.

криосъ m. κριός aries (sidus) op. 2. 2. 150.

крипида f. κρηπίς gradus greg.-naz. typ.-chil. ber.

крискенътинъ m. crescentinus greg.-lab.

крискенътиевъ adj. poss. crescentii greg.-lab.

крискенътовъ adj. poss crescentii greg.-lab.

кристаловидьнъ adj. crystallo similis - **крьсть** prol.-mart.

кристалъ m. κρύσταλλος crystallus **ледъ или** - par.

кристальнъ adj. crystallinus **вь образѣ -нѣ** prol.-mart. cf. **кроус-**.

кристосовъ adj. poss. chrysti svjat.-mat. 7. 9.

кристъ v. **кръстъ**.

крити v. **крыти**.

критинъ m. cretensis lit.-mih. cf. **критѣнинъ**.

критъ m. ταμιεῖον aerarium **въ критѣхъ** psalt.-theod. 22. 7. cf. **крити, крыти**.

критъ m. κρήτη creta men.-vuk.

критѣнинъ m. κρής cres šiš. 4. cf. **критинъ**.

кричава f. κραυγή clamor iez. 27. 28. mat. 48. men.-mih. οἰμωγή eiulatus sup. 295.

кричание n. clamor hom.-mih. chrys.-lab. men.-mih. leont. bus. 743. 813.

кричаньнъ adj. clamoris -**но вьсплакание** men.-mih.

кричати -чѫ -чиши vb. κράζειν clamare matth. 15. 23. -ev. saec. xii. sup. ἀνακράζειν exclamare men.-vuk. prol.-mih. hom.-mih. frag.-serb. mat. 33. **кричюще** men.-mih. nsl. kričati.

кричимъ adj. clamans **кричимими гласы** sabb. 11.

кричь v. **кръчь**.

кричь m. κραυγή clamor hom.-mih. glag.: adde sup. 82. io.-clim. nsl. krič.

крипитанинъ m. cretensis mat. 46. cf. **критѣнинъ**.

кроватъ f. lectus **ни коннаго можеть изл҄ѣчити кровать злата** bus. 547. cf. **крекато**.

кровиште n. ταμιεῖον aerarium op. 2. 1. 14.

кровлꙗ f. tectum e russ. vost. 2. 169. chron.

крокодръжьць m. aerarium tenens, uti videtur isaak.

кровъ m. στέγη tectum sup. ostrom. protectio sup. σκηνή tentorium sup. šiš. 242. glag. **вь кровѣхъ живоуть** chrys.-lab. δῶμα domus ostrom. ταμιεῖον penuarium ostrom. sup. - **подавати** chrys.-lab. **вѣчни крови** sim. I. 18. **кратьны** - men.-mih. adde antch. hom.-mih. crovvi fris. nsl. krov prip. 39. serb. krov f. živ. 63.

кровь v. **кръвь**.

кровьнъ adj. aerarii **храмъ кровьный** γαζοφυλάκιον aerarium io. 8. 20. -ev.-novg. bus. 919. mat. 35. **трикровьнъ** τριώροφος trium contignationum š.-gl. 71.

кровьць m. cubile misc.

крозѣ praep. cum acc. iungenda διά per kruš. mon.-serb. nsl. kroz prip. 35. pruss. kirscha cf. **сквозѣ**.

кроило n. ξίφος ensis men.-vuk. prol.-lab. **кроилы рѣзахоу** prol.-mart.

кроитель m. secans ber.

кроити, крою, кроиши vb. scindere nsl. krojač sartor prip. 109. serb. krojač rum. **кроеск** rad. kri e kr cf. **краıти**.

крокорывъ adj. οὖλος crispus per. xlviii. chronogr.

крома f margo ber. russ. крома frustum oserb. kruma margo krjemić brocken nserb. kšoma.
кромидние m. χρόμμυον cepa ngr. χρομμύδι ficta persona frag.-serb. serb. kromid, kromiti luk cepa.
кромъ m. arx sg. l. **кромоу** op. 1. 51.
кромь v. **кромѣ**.
кромьнъ adj. ὁ ἐκτός externus io.-clim. op. 2. 2. 202. **кромно мѣсто** tur.
кромьство n. absentia: explicatur **освѣньство** ber. slov.-novg. b.
кромѣ 1) adv. πόρρω procul - **отъстоить отъ мене** marc. 7. 6. - mat. 14. - **есьмь** ἄπειμι absum šiš. 143. - **си (сы) тѣломь, тоу же сы доухомь** ἀπών absens šiš. 120. - **бъіти** bon. - **ходити** meth. 6. **отъстоупи - изъ града** chron. 1. 71: adde per. 21. chron. 1. 116. nota **си вьсѧ - соуть ангельска воиньства** sborn. - **бъхъма** ξένου παντάπασιν greg.-naz. 2) praep. a) cum gen. α) postposito: - **страны** ἔξω τῆς χώρας marc. 5. 10. - mat. 14. - **замолчаниѩ** ἐκτὸς τῆς σιωπήσεως cant.-cant. 4. 1. 3. - **всакого грѣха** mat. 40. **боудн - вьсѩкого зазора** bus. 391. - **того ходи** hom.-mih. - **млъчаниѩ твоего** ἐκτὸς τῆς σιωπήσεως cant. 6. 6; 4. 3. - **твоего съвѣта** mir. - **своего стола оумре** greg.-lab. - **тѣла** ἐκτός šiš. 207. - **есмь и чисть соуда** ἀθῷος κρίσεως men.-mih. - **крьмьника** dioptr.-lab. β) praeposito **мене (тѣла) - никакоже творнши** dioptr.-lab. **нхъже** - οὐ χωρίς hebr. 12. 14. - vost. **зазора - боудеть** krmč.-mih. **зъла** - sup. **небесныихъ - бѣ** hom.-mih. **тебе то - боудеть**; **мене (тѣлесе) - никакоже творнши чьто отъноудъ** dioptr.-leop. **тебе - боуди то** men.-mih. **да и бога мѧ - сътворитъ** privare sup. 271. b) cum instr. - **испънитаньемь** cloz I. 73. **сею (любвию) -** dioptr.-lab.: nota **кромь** ant.-hom. 207.
кромѣбытие n. ἀπουσία absentia šiš. 137.
кромѣштьнь adj. externus antch. cf. **кромѣшьнь** et **вънѣштьнь**.
кромѣшьнь adj. ἐξώτερος exterior sup. ostrom. antch.
кроносъ m. χρόνος cronos svjat.-mat. v.
кронъ m. χρόνος cronos svjat.-mat. v.
кропа f. gutta **ѩже загладн кропами** (pro **кропльѩми**) **слъзъ** sup. 290. cf. **кроплѩ**.
кропива f. urtica prol.-belg. chron. 1. 231.
кропивие n. coll. urticae iob 31. 40.
кропити -плѭ -пиши vb. ῥαντίζειν aspergere sup. pat. prol. pyrg. nom.-mik. 173. - **сльзами** prol.-mart. - **сь гороу** ἐπιρραίνειν ἐπάνω men.-vuk. **облаци да кропеть правьдоу** hom.-mih. - **сѧ** krmč.-mih. nsl. kropiti, škropiti, krop rum. **кропеск** Pott 2. 1. 294.
кроплѩ f. gutta **кроплѩми своеѩ кръви** men.-put. cf. **кропа**.
кропление n. ῥαντισμός aspersio šiš. 192. 258. nom.-mik. 137. - **светые воды** sabb. 200.
кросно n. μέσακλον liciatorium 1. reg. 17. 7. - toržest. textura **кросна плоуча** greg.-vost. bulg. krosnъ cuna milad. serb. krosna f.
кротафи m. pl. κρόταφοι tempora op. 2. 2. 476. bon.
кротитель m. cicurans isaak.
кротити -штѫ -тиши vb. ἐξημεροῦν cicurare sup. men.-vuk. θωπεύειν blandiri hom.-mih. mon.-serb. - **гнѣвъ** per. 100. hom.-mih. prol.-mih. κολακεύειν adulari - **звѣри** bis.
кротодоушие n. πραότης mansuetudo krk. pat.-mih.
кротость f. πραΰτης, πραότης mansuetudo cloz I. 543. sup. antch. sim. l. 3. 28. ἐπιείκεια modestia sup. adde svjat.
кротостьнъ adj. mansuetudinis sup. **жзл -на** ioann.
кротъко adv. πράως mansuete cloz I. 44. sup. typ.-chil. ἐπιεικῶς modeste sup. **кротко** sup. - **тыкати** typ.-chil.
кротъкодоушьнъ adj. πραΰθυμος mansuetus ant. bus. 153.
кротъкость f. πραΰτης mansuetudo.
кротъкъ adj. πραΰς, πρᾶος mansuetus ostrom. sup. προσηνής lenis hes. ταπεινός modestus hes. ἥμερος mansuetus sup. ἀκέραιος sincerus - **вь злое** šiš. 73. -**ко приетие** πραϋπάθεια mansuetudo šiš. 243. **кротокъ смысломь** hes. **вѣтрь** - prol.-mart.: comparat. **кротѣй** ἐπιεικέστερος modestior greg.-naz. zlatostr. et **кротъчай** sup. prol.-mih. **кротъчѣй** sup. 369.
кротъцѣ adv. mansuete sup. antch. hom.-mih.
кроšьница f. κόφινος canistrum olim iudic. 6. 9. nsl. serb. krošnja germ. kraxen russ. крошня cf. čech. krosna bulg. krosno weberbaum.
кроение n. ἐντομίς incisio pent.-mih.
кроуватъ adj. vocabulum obscurum **зрѧщимъ намъ акы гладъкы и кроуваты мнимъ боудоуща** bus. 685.
кроугла f. poculum mon.-serb. 315. 331. 341. 409. cf. ahd. cruoc nhd. krug.
кроуждевати v. **кръждевати**.
кроукъ m. corvus: in fontt. psl. non legitur

nsl. krokati crocitare krokar corvus niger lex. lit. kraukti goth. hruk: hrukja crocire ahd. hruoch ags. hroc orient 1. 522. Pott 2. 1. 443. curt. 1. 69.

кроумль adj. poss. χρούμου crumi, bulgarorum principis georg.-vost.

кроуна f. στέφανος corona zachar. 6. 11. - vost. mat. 48. **кроуна и клобоукъ** κίδαρις cidaris zachar. 3. 15. - vost. **кроуна царствиꙗ** parem.-saec. xiv. alb. koronъ beitr. 2. 143. ahd. corona mhd. krône lat. corona: adde **кроунениѥ** mon.-serb. cf. **корона, короуна**.

кроупа f. ψιχίον mica marc. 7. 28. -ev. saec. xii. pent.-mih. - **пьшеничьна** pent.-mih. kruš. **кроупъı** σεμίδαλις similago exod. 29. 2. - vost. exod. 29. 40. - vost. iez. 16. 13. - proph. pent.-mih. mat. 45. hom.-mih. 192. **малыѧ** - op. 2. 2. 115. - **пьшеничьны** iez. 16. 13. - mat. 48. - **трапезы** men.-mih.: male κύκλος circulus cyr.-hier. grigor. μανάα oblatio 4. reg. 8. 9. croat. krupa grando luč. serb. krupa: krupe grando mik. russ. крупа graupe oserb krupa graupe nserb. kšupa lit. kropa rum. крѹпи grütze, graupen magy. korpa furfur.

кроупица f. ψιχίον mica ostrom. par. 161. clim. -**цѧ** antch. par. 172. nsl. krupica grando meg.

кроупичьнъ adj. similaginis -**на моука** tur. 109.

кроусъ m. χροῖσος croesus op. 2. 1. 32. per. xxxii.

кроухъ m. ψωμός frustum exod. 29. 40. - kruš. ἄρτος panis prol.-mart. men.-serb. oserb. kruch frustum nsl. croat. serb. kruh panis: cum and. brot stück cf. nhd. brot, quod tamen alio modo explicant weig. 1. 184., et ngr. ψωμί.

кроучина v. **кржчина**.

кроушавьць m pirus, ficta persona **сладкавьца** frag.-serb.

кроушево n. significatio nobis ignota **наплечкы со златомъ и съ кроушекомъ** sbor.-kir. 61.

кроушька f. ἄπιον pirum krmč. **кроушка** krmč.-mih. 171. mon.-serb. nsl. hruška bulg. krušъ croat. krušva verant. oserb. krušej.

кроушькоѥ m. pirus, ficta persona **кроушкоѥ** frag.-serb. cf. personarum nomina serbica in oje desinentia.

кроушьнъ adj. durus acad.

кроушьць m. metallum acad. **стоуденъ ꙗко и** - alex.-mih. 195. cf. pol. kruszec.

кръвавити -влѭ -вишн vb. αἱμάττειν cruentare hom.-mih.

кръвавица f. φλέβιον venula ex.-op. 2. 1. 19. **кровавницю роучноую** georg.-vost.

кръвавозрачьнъ adj. sanguini similis misc. cf. **кръвез-, кръвоз-**.

кръвавъ adj. cruentus sup. svjat. prol. **кровавъ** chron.

кръверодьство n. significatio nobis ignota zak.-serb.

кръвипролитиѥ n. sanguinis effusio per. 46. chron. 1. 133. 182. cf. **кръвоп-**.

кръвожрениѥ n. potatio sanguinis -**жрѣн**- georg.

кръвозрачьнъ adj. sanguini similis pat. cf. **кръвавоз-, кръвез-**.

кръвомѣсьство n. incestus psalt.-vuk. **крьвомѣство** zak.-serb. alex.-mih. -**шьство** nom.-lab. **крок**- sbor.-kir. 6.

кръвомѣсьць m αἱμομίκτης incestus krmč. krmč.-mih. **крьвь**- zak.-serb.

кръвомѣшениѥ n. incestus krmč.-mih. nom.-lab. nom.-mik. zak.-serb. **крьвь**- zak.-serb.

кръвомѣшьство v. **кръвомѣсьство**.

кръвопикъ adj. sanguinem potans sup. 87.

кръвопивьць m. sanguinem bibens - **звѣрь** men.-leop.

кръвопийца m. sanguinem bibens pat. man. 117. men.-mih.

кръвопийць m. αἱμοβόρος sanguivorus hom.-mih. prol.-mih. per. 39. chron. 1. 198. 200. -**че** prol.-vuk.

кръвопиꙗвъ adj. sanguinem bibens pat. men.-vuk.

кръвопиѧ adj. sanguinem bibens **о крьвопиющихь бѣсь** men.-mih. 136.

кръвопроливьць m. sanguinem effundens per. 39. chron. 1. 222.

кръвопролийца m. sanguinem effundens zak.-serb.

кръвопролитиѥ n. sanguinis effusio prol.-mih. per. cf. **кръвип-**.

кръвопролитьникъ m. sanguinem effundens triod.

кръвопролиꙗтель m. sanguinem effundens sim. I. 8.

кръвопоустьнъ adj. sanguinem emittens clim. 272. 273.

кръвопоуштаниѥ n. sanguinis emissio nom.-mik. 105.

кръвопоуштениѥ n. sanguinis emissio clim. 273.

кръвопоушть m. φλεβοτομία venae sectio dial.

кръвосъмѣсьникъ m. incestus mir.

кръвосъмѣсьница f. incesta -**мѣш**- mir 106.

кръвотворьць m. sanguificus acad.

кръвоточивъ adj. αἱμορροίας fluxus sanguinis **врѣдь** -; -**ва страсть** chrys.-lab. men.-vuk. αἱμορροῶν sanguinis profluvio laborans ostrom. αἱμόρρους sanguinis profluvio laborans sup.

кръвоточити -чѫ -чиши vb. αἱμορροεῖν sanguinis profluvio laborare **кръвоточѧштии** sup. 291.

кръвоточица f. αἱμορροοῦσα sanguinis profluvio laborans sup. 366.

кръвоточиѥ n. αἱμόρροια sanguinis profluvium men.-vuk. ἰχὼρ cruor prol.-mart.

кръвоточьнъ adj. sanguinis profluvii -**на страсть** pyrg.

кръвољдениѥ n. τὸ αἱμοβόρον sanguinis aviditas -**ньѥ** sup.

кръвољдивъ adj. αἱμοβόρος sanguinis avidus sup. men.-mih. - **звѣрь** prol.-mih. men.-leop.

кръвољдъ adj. sanguinis avidus **кръвољди звѣриѥ** prol.-vuk.

кръвољдьнъ adj. sanguinis avidus prol.-mih.

кръвољдьць m. αἱμοβόρος sanguinis avidus men.-vuk. pat. ichn. men.-mih.

кръвь f. gen. **кръве** αἷμα sanguis sup. ostrom. cloz I. 212. 382. 483. -**въ** 415. **оть кръве своихъ не прѣзрѣти** sabb. 176. φόνος caedes man. 62. **земљѩ наша оубиѥна бысть кръвьми** sim. I. 19. **кровь** cloz I. 313. 316. **кръвь** sup. nsl. krv, kri croat. krv, kri veglia pruss. krawia lit. kraujas; kruvinas adj. ir. cruu cruor cru crudus gr. κρέας lat. cruor goth. hraiva ahd. hrêo beitr. 1. 237. 463. ztschr. 2. 235; 4. 329; 5. 233. curt. 1. 124. Grimm, wörterb. 3. 1465.

кръвьмѣсьць v. **кръвомѣсьць**.

кръвьмѣшениѥ v. **кръвомѣшениѥ**.

кръвьникъ m. homicida alex.-mih. 160.

кръвьнъ adj. sanguinis sup. - **потокь** hom.-mih. -**но проливаниѥ** men.-mih. **кръвьнъ** sup.

кръгость f. mollities cf. **кръхость**.

кръждевати -ждоуѭ -ждоуѥши vb. μαλακίζεσθαι mollescere, languere **кръжде-**, **керьдже-**, **крежде-** dan. 8. 27. - vost. **кроуждоую** ber.

кръзно n. vestis pellicea alex.-mih. 201. **фиництьско** - alex.-mih. 185. **чрьна -на** alex.-mih. 39. **корзно** chron. **корозно** chronogr. nsl. krzno; krzence habd. ahd. crusina, cursina mhd. kürsen mlat. crusina, crusna: vocabulum peregrinum.

кръкви v. **цръкы**.

кръкнѫти -нѫ -нешн vb. pipire sup. 98. **коркати** crocitare trigl. **кречетъ** avis quaedam trigl. cf. **кректати**.

кръкъ m. collum georg. nsl. krketati wie ein truthahn schreien lit. kirkti, karkti, kurkti schnarren scr. krka kehlkopf frz. carcan Diez 586. rum. **кърк** iass. fol. 192. ztschr. 3. 44.

кр'ък'ыга f. χαμάρα camara esai 40. 22. - vost. currus sup. 153. 163. **крык-** mat. 48. λαμπήνη currus, lectica: male **крекрига** psalt.-theod. **крикыга** esai. 40. 22. - vost. λεκτίκιον lectica sup. 153. 2; 163. 11: male **кръг'ыга** iumentum sup. 402. 17. Buslaj. o vlij. 53: nota **кречелы** alex. or.-eur. 283 - 285.

кръма f. τροφή cibus ant. hom.-mih. sabb. 24. men.-mih. χόρτασμα pabulum pent.-mih. **соухыѥ сьсце безь кръмы** prol.-mart. **да боудеть на кръмоу оубогымь** men.-mih. victus sup.

кръма f. gubernaculum sup. 109. πρύμνα puppis šiš. 43. 44. men.-mih. **пороучениѥ кръмы** greg.-naz. nsl. krma puppis habd. cf. zadnji krnj v ladji; koromanj, koroman temo, clavus habd. koromanež steuermann steier. croat. krma puppis verant. serb. krma, krmar magy. kormány, unde serb. korman gubernaculum kormanoš gubernator rum. **кърмъ**.

кръмилица f. τροφεύουσα nutrix prol.-mih. **корм-** exod. 2. 7. prol.-vuk. **огньнаѩ** - bus. 918.

кръмиличь v. **кръмильць**.

кръмилиште n. locus nutritionis prol.-vuk.

кръмило n. πηδάλιον gubernaculum šiš. 44. 189. οἴαξ clavus gubernaculi men.-vuk. prol.-mart. dioptr. chrys.-lab. temo leont. **кормило** clim. **дръжати** - men.-mih.

кръмильникъ m. πηδάλιον gubernaculum **кормилникъ** iac. 3. 4. - vost.

кръмильница f. gubernans, uti videtur prol.-mih.

кръмильство n. gubernatio antch.

кръмильце n. πηδάλιον gubernaculum

кръмильць m. paedagogus per. 65. chron. 1. 62. 143. -**личь и воѥвода** bor. 62.

кръмитель m. τιθηνός educator, nutritor sim I. 2. 11. 19. 26. II. 1. krmč.-mih. men.-mih. **корм-** 4. reg. 10. 1. - vost.

кръмитель m. κυβερνήτης gubernator iez. 27. 8. -mat. 48. pat.

кръмительникъ m. nutriens **сиротамь** - krmč.-mih.

кръмительница f. τροφός nutrix men.-mih. hom.-mih. krmč. - **чрьноризьчьска** men.-mih. **волныхь, сирыхь** - krmč.-mih. curator leont.

кръмительнъ adj. θρεπτικός alens hom.-mih.

крьмительство n. gubernatio.
крьмити -млѭ -миши vb. τρέφειν alere sup. ant. antch. διατρέφειν alere hom.-mih. pascere sup. adde men.-mih. svjat. крьмлѩштє нѹь krmč.-mih. крьми ѥ богъ men.-mih. 194. крьмити sup. - сѧ: роучьнымь сє дѣломь крьмє hom.-mih. 131. благами кърмѧ сѧ надеждами sborn. идыхоу кормитъ сѧ bus. 411.
крьмити -млѭ -миши vb. κυβερνᾶν gubernare sup. pat. pyrg. - корабль men.-mih. - црькви hom.-mih.
крьмлѣ f. τροφή cibus; δίαιτα victus hom.-mih. 134. ant. antch. lavr.-op. 52. pat.: nota крьмлѥмь pl. d. chrys.-lab. кърмлѣ zlatostr. коръмлѣ op. 2. 2. 202. 203. bus. 484. τρυφή deliciae кръмьѣ sup. 216. 321. 446. крьмлѣ sup. 401.
крьмлѣ f. gubernatio - црьковнаѣ greg.-lab.
крьмлѣти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣѥши сѧ vb. epulari glag.
крьмлѥникъ m. alumnus крьмьѥникъ sup. 285.
крьмлѥниѥ n. τροφή cibus hom.-mih. panis suppeditatio sup. 238. кормлєниє bus. 918.
крьмлѥниѥ n. gubernatio men.-mih.
крьмованиѥ n. gubernatio antch.
крьмъ m. cibus кормъ vost. 2. 169. per. chron. bus. 400.
крьмьникъ m. alumnus ex.
крьмьникъ m. κυβερνήτης gubernator sup. men.-mih. hom.-mih. io.-clim. chrys.-lab. leont. mat. 48. ναύκληρος navis dominus pyrg. -мникъ sup. кормникъ bus. 545. 548. 619.
крьмьница f. alumna.
крьмьничь adj. poss gubernatoris, uti videtur кормничь clim.
крьмьчаѣ f. liber iuris canonici, graecis πηδάλιον dictus кормчаѣ azbuk.: vere est sg. n. f. adiectivi крьмьчь, ergo - книга, ubi formam compositam miraberis.
крьмьчий -чиѭ m. κυβερνήτης gubernator sup šiš. 42. prol.-mart. hom.-mih. laz. men.-mih. krmč.-mih. clim. кормчvost. 1. 154. кормич- op. 2. 2. 278. кормчий bus. 1001. кърмьчьѭ sg. a. men.-saex. xi. крьмчи sup.
крьмьчьникъ m. κυβερνήτης gubernator men.-mih. 261.
крьмьчьствиѥ n. κυβέρνησις gubernatio šiš 237. крьмчєс- cyr.-hier. op. 2. 1. 148; 2. 2. 62.
крьмьчьствованиѥ n. gubernatio бє - крьмьчьствованиѣ ἀκυβέρνητος gubernationis expers greg.-naz.
крьмьчьствовати v. крьчьмьствовати.
крьноносъ adj. ῥινότμητος cui nasus amputatus est prol pyrg. prol.-mih. krmč.-mih. men.-vuk.: male корконось, крьносъ.
крьносъ v. крьноносъ.
крьнъ adj. ὠτότμητος cui aures amputatae sunt antch. овчатє кърна op. 2. 2. 262. κολοβόρριν qui mutilo est naso lev. 21. 18. - ostrog. pent-mih. корнъ ber. овча корно vost. nsl. krnoti mutilare rum. кърн scr. kr cf. karn findere.
крьнѫти -нѫ -нєши vb. emere крьн- chron. pravda - rusk. e russ.
крьпа f. ὕφασμα textura prol.-mart. men.-vuk. pannus bulg. lab. острa крєпа men.-leop. nsl. krpa bulg. krъpъ russ. кропать lit. kirpti, kerpu scindere rum. кърпъ Pott 2. 1. 274. curt. 1. 114. mey. 1. 349. 363.
крьпина f. lacinia крєпина men.-leop.
крьсманиѥ n. tardatio alex.-mih. 156. serb. krsmanje živ. 63. 91.
крьсмати -млѭ -маѥши vb. morari alex.-mih. 129. 156. domet. serb. krsmati.
крьсиѫти -нѫ -нєши vb. cum praep. вьзъ krsnuti živ. 45. comparere mik. serb. vas-krsnuti ztschr. 4. 359; 7. 181.
крьста f. arca, sepulcrum корста lavr. bis azbuk. šaf. коръста bus. 739.
крьстаобразьно adv. in formam crucis pent.-mih. krmč.-mih. 394. sabb. 58. izvêst. 8. 76.
крьстаобразьнъ adj. cruci similis pat. 94. typ.-chil. cf. крьстоов-.
крьствовати -воуѭ -воуѥши vb. crucifigere крєст- alex. cf. крьстовати.
крьстєниѥ v. крьштєниѥ.
крьстий adj. baptismi пор'тьѣ крьстьѣ искалѣвшє bus. 691. cf. чьтний.
крьстиличьнъ adj. baptismalis, ni fallimur -чна брата nom.-lab.
крьстилиштє n. βαπτιστήριον baptisterium pat. glag.
крьстило n. baptisterium leont. ѭжє оть крьстила изєѹь cyr. 3. 37.
крьстильница f. baptisterium pat. glag. typ.-chil. men.-mih. krmč.-mih. nom.-lab. коупѣль, єжє ѥсть - sabb. 199. φλιά vestibulum pyrg.
крьстимъ adj. μυσταγωγίας mysterii ex.-op. 2. 1. 13.
крьститель m. βαπτιστής baptista крьсostrom.
крьститєльничинъ adj. baptismalis, ni fallimur - брать zak.-serb.
крьститєлювъ adj. poss. baptistae pan.

кръстити -штѫ -стиши vb. βαπτίζειν baptizare cloz I. 109. sup. hom.-mih. bor. **крьс-** sup. ostrom. **крьцꙗ** baptizo hom.-mih. **- сѧ** sup. **крестиш сѧ** mat 52. **крьс-** ostrom. crisken fris pruss. crixtitwi let. kristit cf. mhd. kristen: wil er sich lâzen kristen stricker 180, de quo verbo tamen dubitatur Pott 2. 1. 18.

кръстица f. area **створивьшѧ иноу такоужде крьстицоу оть дрѣва** prol.-belg. **коръстица** azbuk. **кьрнстица** prol.-mih. bis. **корстица** prol.-vost. πλάξ tabula grigor. πυξίον pyxis **керст-** cant. cant. 5. 14. - vost.

кръстиꙗнинъ m. christianus krmč.-mih. 55. sup. nom.-bulg. **-ꙗне** prol.-mih. krmč.-mih. **-ꙗни** bon. **-ꙗнъ** bon. **-ꙗномъ** bon. **кръстьꙗномъ** cloz I. 98 **-тъꙗнинъ** bus. 517.

кръстиꙗница f. christiana nom.-bulg. prol.-serb.-vost.

кръстиꙗнъ adj. χριστιανικός christianus **-нъимъ** sup. 148. **крьстиꙗнааго, -нъй** sup. 138. 153. **крьстьꙗный** svjat.-mat. 8.

кръстиꙗнъ m. χριστιανός christianus sup. 104. 115. 135. krmč.-mih. **крьсти-** sup. **кръсть-** sup. **крьсть-** svjat. **крьстьниꙗ-** op. 2. 2. 373. **кресть-** cloz I. 142. bor.

кръстиꙗнъка f. christiana vost. 1. 374.

кръстиꙗнъıни f. christiana sup. 100. 23. 24. **крьс-** sup. 99.

кръстиꙗньскъ adj. christianus krmč.-mih. **-сть-** mat. 27. sborn. **-нескъ** sup. **крьс-** sup.

кръстиꙗньство n. christianismus sup. prol.-vuk. krmč.-mih. **крьсть-** bus. 90.

кръстиꙗнѣ adv. christiane **-анѣ** sup. 204.

кръстобогородичьнъ adj. (hymnus), in quo fit mentio crucis et dei genitricis acad.

кръстованиѥ n. σταύρωσις crucifixio.

кръстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. σταυροῦν cruci affigere cf. **кръствовати.**

кръстовидьнъ adj. σταυροειδής cruci similis chrys.-lab.

кръстовъ adj. poss. christi **име крьстово тайноѥ** hom.-mih. **стадо исоукрьстоко** mon.-serb. **крьстовь дьнь** ibid.

кръстовъздвиженьѥ n. ὕψωσις τοῦ σταυροῦ elevatio crucis men.-vuk.

кръстовъскръсьнъ adj. (hymnus), in quo fit mentio crucis et resurrectionis typ.-chil. acad.

кръстовьнъ adj. crucis op. 2. 1. 162.

кръстознаменанъ adj. cruce signatus **хлѣбъ** - op. 2. 2. 297.

кръстоносица f. σταυροφόρος crucem gestans triod acad.

кръстоносьно adv. crucem ferendo **-сно** sabb. 34.

кръстоносьнъ adj. crucem ferens **- аналавонъ** men.-mih. 368. **лазаре -сне** laz.

кръстообразьнѣ adv. in formam crucis vita-theod. cf. **кръстаоб-.**

кръстопоклоненьѥ n. adoratio crucis typ.-chil.

кръстопрѣстѫпьникъ m. periurus **крест-** chron. 1. 211.

кръстъ m. χριστός christus **не прикасайте се крьстѣхь моихь** glag. **крестъ** chron. 1. 26. iv. **исоукрьсть** mon.-serb. 363. 365. 486. σταυρός crux **кръстъ** sup. cloz I. 574. 610. 611. 648. 696. 718. **крьсть** assem. ostrom. sup. **крстъ** cloz I. 588. 591. 654. 685. 718. **крестъ** cloz I. 608. 633. **знамение кръста и хръста мѣнима** bon. **кристъ** crux svjat.-mat. 6. šaf.-frag. 56. criste, creztu, cruz fris. bulg. krъs serb. krst let. krusts magy. kereszt cf. rum. **кърстинкѹ** fischergabel.

кръстьниковъ adj. poss. baptizandi mon.-lab.

кръстьникъ m. baptizandus misc. 190. nom.-lab. bulg. krъsnik gevatter croat. krstnik, človek kterega vile obljubiju Veglia glasn. 1860. II. 8.

кръстьнъ adj. crucis sup. **- образь** leont. **-на съмръть** par. **-но дрѣво** hom.-mih. **крьстънъ** cloz I. 904. baptismatis **-но име** mon.-serb. **-стна дѣца** nom.-lab. **крестънъ** sup. 4. 13. christi sup. 134. 25.

кръстьць m. crux.

крътань m. guttur ant.-hom. bis pol. krtań cf. **гръ̀тань,** quod praestat.

кръторъıꙗ f. talpa lev. 11. 30. - vost. **крот-** ber.

кръть m. ἀσπάλαξ talpa pent.-mih. kruš. nsl. krt, krtenina lit. kurmis talpa scr. krt scindere cf. ahd. scëro nhd. scher a rad. skr ztschr. 4. 14; 6. 181; 8. 92; 11. 188. orient 1. 516. Bopp 1. 120. Pott 2. 1. 274. 275. mey. 1. 369.

крътьскъ adj. cretensis **царь** - prol.-mart.

кръ̀тѣниѥ n. γρυλλισμός grunnitus dial. cf. goth. kriustan.

кръха f. mica **не гнавши** (recte **гнавшоу**) **сѧ комоу после шершнꙗ съ метлою о кроxоу ни скакавши** (recte **скакавшоу**) **со стола по гороховo зерно добра не видати** bus. 623. russ. кроха.

кръхость f. fragilitas glag. cf. **кръгость.**

кръхотька f. mica **крохотка** pam. 186.

кръхъкъ adj. fragilis glag. oserb. korch manus sinistra.

кръхътъ m. gen. - ти μάζα maza **крохти златыѩ** op. 2. 2. 115. ψεκάς gutta **крохти сребрени** georg.-vost. **роукоу на крохти раздробленоу** zlatostr.-saec. xvi. nsl. krhet fragmen habd. krhelj, gen.-hlja; krhati, okrhati, skrhati, krhnoti, krêhnoti. prekrhnoti, ukrhnoti; krhek fragilis meg. serb. krhat frustum mik. krhti adj. krhtiti frangere mik. russ. **кроха** mica ačech. kreh laevus pol. kruszyć lit. krušti cf. **кроухъ** Pott 2. 1. 423.

кръчага f. κεράμιον vas fictile olim 1. reg. 25. 18. teste dobr. πίθος dolium **надъ кръчагами смѣхъ** krmč.-mih. 153. **кърът-** vita-theod. **корч-** chron. cf. **кръчагъ**.

кръчагъ m. κεράμιον vas fictile esai. 5. 10. ierem. 25. 6. - vost. ex.-op. 2. 1. 21. sup. 32. 38. **кърчызѣ** mat. 14. **корчагъ** 3. reg. 5. 11. - mat. 55. πίθος dolium krmč.-mih. 154. urna **въсипати тѣло въ** - bell.-troj. 36. cf. serb. koršov urceus e magy. korsó, quod slavicae videtur esse originis, **кръчьма** et ahd. chruoc, kruog mhd. kruoc (kruoges) celt. cymr. crwe fz. cruche Diez, wörterb. 604. beitr. 2. 170. alb. karcuel mscr. et **кръчага**.

кръчагъчий - **чиѩ** m. κεραμεύς figulus -**гьчи** athan.-alex. **креч-** op. 2. 2. 38.

кръчагъчийнъ adj. poss. figuli **кречагьчино** op. 2. 2. 38.

кръчажьнъ adj. κεραμίου vasis fictilis krk. **кръч-** sup.

кръчажьць m. vas fictile lavr.-op. 21. bus. 337. hom.-mih.

кръчий -чиѩ m. χαλκεύς faber esai. 53. 16. - vost. io.-clim. χαλκότυπος faber **кръчиѭ** svjat.-op. 2. 2. 396. **кръчий** ex. **кръчи** esai. 41. 7; 53. 16. - vost. 1. 339. 373. mat. 48. op. 1. 90. **корчи** op. 2. 2. 116. 672. **отъ корчиа** vost. **корчий желѣза** ber.: nota **корчи** χαλκεῖον officina fabri op. 2. 2. 150.

кръчийнъ adj. fabri **мѣхъ корчинъ** iob 32. 19. - vost. **мехи к'ръчийны** op. 2. 1. 117. **корчинъ** iob 32. 12. - mat. 48.

кръчильница f. χαλκεῖον officina fabri op. 2. 2. 672.

кръчимъ m. χαλκεύς faber aerarius olim 2. tim. 4. 14. teste dobr. 248.

кръчити -чѫ -чиши vb. contorquere **корч-** trigl.

кръчоуна f. nom. propr. gram. 345. bulg. kračun rum. **кръчѹн** magy. karátson nativitas domini aruss. **корочоунъ** klruss. kerečunj vigilia huius festi cf. **крачоунъ**.

кръчоунъ m. nom. propr. gram. 345. cf -**на**.

кр'ъчь m. τέκτων faber **кричь** 1. reg. 13. 19. - vost. cf. **кръчий**, notans **кръкыга** et **крикыга**; metallum e coniectura **кое бы желѣзо, кый ли кръчь толико сътрьпѣлъ** pat. cf. rum. **кърчѣе** f. anulus ferreus.

кръчьбьникъ m. caupo georg. pan. pro **кръчьмьникъ**.

кръчьбьница f. copa georg. pan.

кръчьма f. potus inebrians zak.-serb. men.-leop. **отвръзи сѧ кор'чмы варити и пити кор'чемъ** vost. caupona **пити въ** -**мѣ** nom.-lab. **да носе кръчьмоу** men.-serb. nsl. krčma bulg. krъčmъ serb. krčma čech. krčma oserb. korčma nserb. kjarcma rum. **кърчѹмъ** lit. karčama pol. karczma deutsch kretscham magy. korcsma ztschr 2. 51.

кръчьмарица f. copa nom.-barb.

кръчьмитити -штѫ - тиши vb. cauponari **корчм-** prol.-vost.

кръчьмитъ m. caupo prol.-vost. alex.

кръчьмлявати -ваѭ -ваеши vb. καπηλεύειν cauponari, quaestui habere sup. 139.

кръчьмовати -моуѭ -моуеши vb. καπηλεύειν cauponari ant.-hom.

кръчьмьникъ m. caupo leont. georg. **корчемн-** chir. **корчемн-** azbuk. κολλυβιστής numularius **коръчемн-** op. 2. 2. 152. **да не коудеть кръчьмникъ** ἀκαπήλευτος cauponas non frequentans krmč.-mih.

кр'ъчьмьница f. καπηλεῖον, ταβέρνα popina krmč.-mih. men.-mih. nom.-mik. act. 28. 15. - vost. par. **корчемн-** men.-leop vost. izvêst. 9. 210.

кр'ъчьмьничьскъ adj. cauponum **жоупанъ** -; **кърч-** svjat.-mat. 8.

кръчьмьничьствовати -воуѭ -воуеши vb. καπηλεύειν cauponari: male **кръмьч-**

кръчьмьнъ adj. cauponae - **храмъ** krmč.-mih. 142. **жоупанъ** - men.-mih. 195. **кръчемная поетъ** nom.-mik. 152.

кръчьмьнѣ adv. cauponarie acad.

кръчьмьствие n. cauponatio **корчемс-** azbuk.

кръчьмьствовати -воуѭ -воуеши vb. καπηλεύειν cauponari ant. hom.-mih. chrys -lab.: male **кръмьчьс-** nom.-mih. 144. šiš. 98. **кърмчьс-** op. 2. 1. 149.

кръшити -шѫ -шиши vb. frangere **дѣти вѣние кръшеще постилахоу емоу** misc. 78. serb. kršiti rum. **тършицъ** sarculum cf. rum. **търш** dumus cum serb. krš alb. krs saxum et skr. krš (karš).

кръшнꙗ f. συνεσπασμένοι δάκτυλοι pugnus **биѩ кръшнеѭ** παίων πύξ greg.-naz. **пьрсьнъıнхъ кръшьнь** et **-шьнь** ἐν τῷ στήθει πυγμῶν io.-clim. **бивый корьшнꙗми по ланитома** συνεσπασμένοις δακτύλοις vost. **бивь крьшнꙗми по ланитама** πληγάς ταῖς σιαγόσιν ἐμφορήσας men.-mih. 244.

кръштальнꙗ f. baptisterium.

кръштати -штаѭ -штаѥши vb. βαπτίζειν baptizare assem. **крьш-** man. nom.-mih. men.-leop. ostrom. - **сѧ** šiš. 94.

кръштеникъ m. christianus mon.-serb. 486.

кръштениѥ n. βαπτισμός, βάπτισμα baptismus sup. šiš. 181. sim. II. 13. **-ньѣ** gen. cloz I. 101. **крщ-** antch. **крьщ-** ostrom. **кръстеньѥ** cloz I. 98. nsl. krščenje.

крыкъıга v. **кръкъıга**.

крыти, крыѭ, крыѥши vb. κρύπτειν occultare sup. dial. ἀποκρύπτειν abscondere sup. σκεπάζειν tegere pent.-mih. hom.-mih. prol.-mart. - **сѧ** hom.-mih. **крыѩ сѧ** cloz I. 951. **крыѭшти сѧ** sup. 293. **крыѣхота** š.-gl. 64. serb. krišom, krimice, kridimice clam cf. κρύπτω.

крѣвати -ваѭ -ваѥши vb. quiescere, uti videtur **что на ѥдиномь мѣстѣ лежє крѣваѥши мыслє**; τί πελάζεις λογισμῷ; hom.-mih. 75. habitare mon.-serb. 4. nsl. okrêmati convalescere oberkr. bulg. krevam se surgo milad. aserb. **крѣвати** fovere serb. otkraviti, otkravljati glaciem liquefacere čech. okřáti, okřávati refici šaf.-lesek. 85.

крѣпитєль m. qui roborat sbor.

крѣпити -плѭ -пиши vb. roborare, confirmare sup. mon.-serb. - **сѧ** δυναμοῦσθαι firmari hom.-mih. κραταιοῦσθαι roborari ostrom. διισχυρίζεσθαι roborari ostrom ἰσχύειν robustum esse sup. fortiter se gerere sup.: male **крѣплєщє сє** nom.-mik. 28.

крѣпокати -поуѩ -поуѥши vb. ἰσχύειν validum esse esai. 10. 21. - vost.

крѣпость f. ἰσχύς robur sup. 244. vis sup. καρτερία tolerantia men.-mih. ἀκμή vigor **воинъствьна** - man. **сътворенъ быстъ въ** - 1. macc. 1. 35. - mat 52. **крѣпости** sg. n. κραταίωσις firmitas bon.

крѣпостьнъ adj. fortis acad.

крѣпъ adj. στερεός firmus sup. ἰσχυρός fortis šiš. 228. ostrom. 1. io. 2. 14. - vost. κράτιστος fortis **крѣпоу къ рати быти** greg.-naz. γεννάδας fortis greg.-naz. γενναῖος fortis vost. ἀνδρεῖος fortis vost. **крѣпый хралбърє** zlatostr. **братии крѣпѣ быти на троудъı** vita-theod. νεανικός iuvenilis **вържчениꙗ крѣпа** greg.-naz. **крѣпо на ѥдиномъıслиѥ** greg.-naz. adde sup. 20. 44. 115. 424. 452. comparat. **крѣплий** ostrom. hom.-mih. **крѣплѥ** šiš. 228. **крѣпльшь** greg.-naz. **крѣпьшь сєбє нє пытай** sborn. op. 2. 2. 392. **крѣпьшинхъ** sup. 243. **крѣпьшю** bus. 157. et **крѣпѣй** sup. 46.: male **крѣплѣйшинимъ** sborn. proprie rigidus, durus: okrêpniti, okrêniti (-oti) indurescere skrepeniti rigere croat. okrepenjen rigidus verant. ztschr. 9. 401. beitr. 2. 174. curt. 1. 41: de ahd. chraft, kraft non videtur esse cogitandum.

крѣпъко adv. strenue sup. cloz I. 154. prol.-mih.

крѣпъковѣрьнъ adj. firmam fidem habens hom.-mih. 133.

крѣпъкодоушевьнъ adj. firmam animam habens chron. 1. 225.

крѣпъкодоушьнъ adj. firmam animam habens acad.

крѣпъкоржкъ adj. fortem manum habens man. 88.

крѣпъкостоꙗниѥ n. firma statio int.

крѣпъкъ adj. ἰσχυρός validus ostrom. sup. 351. κραταιός fortis sup. γενναῖος fortis per. LV. **вьплѥмь крєпькомь** frag.-serb. **крѣпокъ** bon. sup. 351. comparat. **крѣпъчай**: **крѣпчай** š.-gl. 81. mon.-serb.

крѣпъцѣ adv. fortiter men.-mih. prol.-mih. ephr.

крѣпьнъ adj. ἰσχυρός fortis 3. reg. 11. 28. -kruš. - **мирь** mon.-serb.

крѣпѣ adv. fortiter sup. 42. νεανικῶς iuveniliter greg.-naz.

крѣпѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. ἰσχύειν valere pent.-mih.

крѣпѣѥ adv. fortius hom.-mih.

крѣсинъı f. pl. solstitium prol. 140.

крѣсити -шѫ -сиши vb. ἐγείρειν excitare greg.-naz. op. 2. 2. 80. bor. 60. chron.

крѣсъ m. τροπή temporum mutatio **веснѫ и лѣтомъ крѣсы оуказа** psalt.-theod. **вь дьни сльньчьнаго крѣса, ѥгда сє напльньшимь годинамь вьзвратєть крѣсины, да нощь мьнꙗєть сє, а дьни да прибываѥть** prol. 140. cf. **доуга въ красоу стоꙗшти** sborn.-vost. 1. 364. cf. nsl. krês ignis festivus habd. lex. johannisfeuer rib. kresnica pyrallis lichtschnake meg. kresavka noctiluca habd. krêsiti scintillare habd. serb. krijes cicada mik. cf. **изокъ** klruss. krês büchse hucul. cf. let. grêst wenden menes grêži mondwechsel.

крѣсьнъ adj. κριτικός criticus - **потъ** op. 2. 2. 75: vocabulum dubium cf. **красьнъ**

крюкъ m. neuma sbor.-kir. 33. vost.-op. 653. - свѣтлый idem sbor.-kir. 33. 34.

крѧнѫти -нѫ -неши vb. deflectere - съ вѣрꙑ izmar. - из оутри ex. kreniti (-oti) gubernare metl. ukrníti; krenuti se prip. movere modice habd. od- prip. 227. rasnoge 278. kretati gubernare nevkreten firmus lex. croat. serb. krenuti russ. крянуться, скрнинуть; крѧн- pro крѧтн-.

крѧтати -таѭ -таѥши vb. flectere нижьнеѭ челюстьѭ - камо люко ex.

крѫгловидьно adv. in formam circuli op. 2. 2. 189.

крѫгololичиѥ n. facies rotunda dioptr.-leop.

крѫглость f. rotunditas int. 116.

крѫглъ adj. περιφερής rotundus hes. bus. 662. крѫгло лице nom. 35. крѫгла брада prol.-mih. желѣза крѫгла prol.-belg. крѫгло мѣсто lavr.-op. 41. - образомъ dan.-heg. nota верхоу церкви кроугла имоущи столповъ .ρ. sbor.-kir. 39. τορευτός caelatus, recte rotundus cant. cant. 5. 14. -ostrog.

крѫгноватъ adj. rotundus брада -та prol.-serb. -saec. xiii.

крѫговатица f. σφαιρωτήρ sphaerula kruš. καρυίσκος nux pent.-mih. exod. 25. 33. - vost. kruš.

крѫговатъ adj. rotundus ex. -то лице lavr.-op. 46. vost. 1. 43.

крѫговидьно adv. in formam circuli nom.-mik. 28.

крѫговьнъ adj. circularis капь -ныи op. 2. 1. 14.

крѫгъ m. κύκλος circulus sup. 107. 323. 360. 449. ioann. men.-mih. man. hom.-mih. шовъ кроугомъ обходѧ главоу bus. 699. кроугомь врьтѣти се krmč.-mih. 377. вь хꙑза (dual.) кроугомь вьзлазѣаше men.-mih. 138. кроугꙑ лѣтомь greg.-lab. небесьный - prol.-mart. - земльнъ par. животъный - zodiacus op. 2. 1. 15. - мѣдѣнъ lavr.-op. 50. τμῆμα sectio georg. ὡρίων orion barl. 56. nsl. krôg bulg. krъg rum. крѹг magy. korong and. hringr ags. hring ztschr. 11. 180. 185. 193. mey. 1. 348.

крѫживо n. suturae genus на главахъ оскрилци съ кроуживомъ sbor.-kir. 61. cf. -ло.

крѫжилицѧ f. pl. ὠρίων orion кроуж- op. 2. 1. 57. iob 38. 31. - mat. 54: minus bene -жьлиць cf. крѫгъ.

крѫжилꙑ n. pl. ὠρίων orion кроуж- esai. 13. 10. - mat. 48. 54. op. 1. 90. ex.-op. 2. 1. 15. кроужилиа круги ber. ztschr. 6. 277. Pott 2. 1. 613. 617. cf. крѫгъ.

крѫжило n. licium тькаաше кроужила ἐξύφαινε θείους μίτους prol.-mart. idem men.-leop. cf. -ко.

крѫжити -жѫ -жиши vb. κυκλοῦν cingere op. 2. 2. 629.

крѫжьникъ m. tholus prolixus leont. men.-mih. 198.

крѫжьнъ adj. circuli.

крѫподоушиѥ n. ὀλιγωρία incuria кроупop. 2. 1. 167. bus 764. διψυχία dubitatio ephr. ephr.-vost.: adde pam. 252.

крѫподоушьнъ adj. μικρόψυχος pusillanimis кроуп- op. 2. 1. 139. vost. не -шенъ боуди μὴ ὀλιγοψύχει ne sis pusillanimis ephr.-vost. оутѣшай -шьныѥ ephr.-belg.

крѫпъ adj. parvus бъти дльгоу или крѫпоу и чръноу или бѣлоу или ть нькоу или дебелоу плътиѭ dioptr. leop. 48. кроупо окожиѥ prol.-mart.: male наложи ѥмоу кроупо отъ кожей men.-leop. обрѧщетъ сѧ кроупо любви σώζειν ἰκμάδα τινὰ ἀγάπης ev. saec. xvi. - vost. pol. krępy.

крѫпѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. συστέλλεσθαι contrahi крѫпѣѭште op. 2. 2. 55. днье зимѣ кроупѣюще cyr.-hier.

крѫтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. torqueri рамѣ крѫтѧщи сѧ greg.-naz. pol. kręcić cf. крѧт in крѧнѫти.

крѫтъ adj. tortus керегꙑ имать кроутꙑ bus. 664. immitis врагъ кроутъ chron. 1. 232. nsl. krotovica gedrehtes garn rib. schlinge oberkr. krtovica idem; kroto valde crell. hung. croat. krut durus, rigidus luč. kruto valde russ. крутъ tortus, rigidus cf. круча oserb. kruty nserb. kšuty firmus.

крѫчина f. χολέρα cholera кроучина num. 11. 20. - pent.-mih. sir. 21. 23. num. 11. 20. - vost. χολή bilis op. 2. 2. 116. 554. kozm.-ind. кроучина чрьнаꙗ krmč. 295. кроучиною оклоннѥнъ ἐπιληπτικός epilepticus io.-clim. op. 2. 2. 202. гнѣвь ливъ -ною θυμώδης iracundus io.-clim. adde ber. rum. крънчен crudelis cf. ser krunč curvari.

крѫчиньнъ adj. cholerae кроучиньна острота io.-clim.

крѫчиныти сѧ -нꙑѭ сѧ -нꙑѥши сѧ vb. irasci кроуч- ber. russ. надымаю ся. гнѣваю ся.

крустальнъ adj. crystalli bor. 85.

ктиторнса f. nomen imaginis b. virginis Mariae mir. 71.

ктиторни f. fundatoris conditio mon.-serb. 186.

ктиторъ m. κτήτωρ fundator sabb. 14. gram. 265. mon.-serb.

коу: до **коу** conj. quousque mon.-serb. 21. 31. 40.
коубара f. κουμβάριον, κομπάριον navis longa georg.-vost. vost. 2. 97. chron. 1. 47. per. 29.
коубикоуларий m. κουβικουλάριος cubicularius krmč.-mih. men.-mih. prol.-mih. -**рие** prol.-mart. men.-leop.
коубьць m. vas quoddam **коубца**; **со златымъ коубцомъ** bus. 719. cf. russ. кувшинъ: vocabulum dubium.
коудесити -шж -сиши vb. artes magicas exercere vost.
коудесъ m. magus, quod per кудесникъ explicatur ber. **коудеси** pl. artes magicae vost. **творятъ коудесы** bus. 812. cf. russ. vet. кудъ incantatio, diabolus et bulg. kъdeni večer (srêštu survakje nova godina prazdnika sv. vasilija) pokl. 1. 52.
коудесьникъ m. magus **коудесникъ** bus. 748. per. 77. 18. chron. 1. 77. 2. 3. 4. cf. **коудешьникъ**.
коудесьнъ adj. magicus **кждесномоу чарованию** bus. 748.
коудешение n. artes magicae vost.
коудешьникъ m. μῖμος mimus prol.-vuk. prol.-mih. 180. prol.-vost. pro alius codicis **шпильманъ**. **коудьшьникъ** prol.-belg. cf. **коудесьникъ**.
коудешьнъ adj. mimicus **коудешная творити** prol.-mih. prol.-vuk. **коудѣшьная творе** prol.-belg.; **коудешная творя** prol.-vost. pro **шпильманския игры**.
коудитель m. qui vituperat men.-mih. vost.
коудити -ждж -диши vb. μέμφεσθαι vituperare op. 2. 2. 266. ψέγειν, ψέγεσθαι vituperare op. 2. 2. 304. cyr.-hier. psalt.-theod. κατηγορεῖν accusare op. 2. 2. 40. ὀνειδίζειν exprobrare greg.-naz. καθυβρίζειν iniuria lacessere op. 2. 2. 80. 89. greg.-naz. antch. men.-mih. **коудимо и отъречьно** antch. corrumpere sup. 250. croat. serb. kuditi spernere mik. cf. lit. let. skaud dolere et scr. kud.
коудь f. voluntas slov.-novg. b. azbuk. cf. **штоудь**.
коузма m. cosmas cf. **козма**.
коузнь f. res e metallo cuso factae men.-vuk. σκεῦος vas exod. 35. 22. - kruš. pat.-šaf. op. 1. 15. -, **юже ношаше**, in margine **гривноу, ланцоухъ золотый** men.-leop.
коузньнъ adj. aeneus, ni fallimur ant.-hom.
коузньць m. χαλκεύς faber dial. antch. pent.-mih. men.-leop. alex.-mih. 172. - **мѣди и железа** pent.-mih.
коузньчьскъ adj. fabri chrys.-lab.
коуйба f. ζηλοτυπία zelotypia op. 2. 2. 148. **ревноцами и свары и коуйвами** pal.: rad. **коу** (**коуити**) et suff. **ьба**.
коукавица f. cuculus nom.-lab. nsl. kukavica; kukuvača habd. kukati rib. gr. κόκκυξ, κωκύ-ω lit. kuk let. kauk ahd. gauh scr. kôkila; ku, kû clamare ztschr. 3. 43; 11. 169. curt. 1. 66.
коукия f. κουκίον faba бобъ azbuk.
коукларь m. cucullа **калоугеръ безъ коуклара** nom.-bulg. 36. 39.
коуколь v. **коукоуль**.
коуконосъ adj. γρυπός nasum aduncum habens op. 2. 2. 8. **тоупоносъ или** - io.-dam. serb. kuka bulg. kukъ uncus croat. kučica fibula cf. goth. hohaaratrum scr. kuč.
коукоуль m. κουκούλιον cuculla; τριβώνιον pallium greg.-naz. men.-mih. 139. **коуколь** men.-leop. tur. azbuk. **сньмь - коль сь главы** pat. **коколь** pat.-mih. cf. beitr. 2. 143.
коукоумарь m. poculum, ni fallimur **два -ря** mon.-serb. 338. cf. **кокма**.
коукоурѣчь m. planta quaedam **багрѣна въ -чи** dioptr.-leop. **вь коукоу(рѣ)чи** dioptr.-lab.: genus dubium est.
коукшинъ m. urceus ziz. ber. cf. **коубьць**.
коула f. turris alex.-mih. 36. **сѣдѣахж въ -лѣ** bell.-troj. 40. e turc. arab.
коулакъ m. pugnus **коулаки биение** op. 2. 1. 120. russ. кулакъ magy. kulyak.
коулизма f. neuma sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. **полъ коулизмы** sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. κούλισμα kiesew. κόλισμα sulzer I. 2. 460.
коульвия v: **клоувия**.
коума f. commater nom.-lab. nom.-mik. tur. sbor.-kir. 55. misc.-serb. σύντεκνος commater krmč. krmč.-mih. 323. cf. Practicon ed. Zachariae 250. nsl. serb. kuma bulg. kumъ.
коуманинъ m. κουμάνος cumanus alex.-mih. 16. 31. sabb. 153. chron. 1. 167. 189. 216. - **парось есть** misc. 84. **коумани** de russis azbuk.
коуманьскъ adj. cumanicus alex.-mih. 16. georg.-šaf. - **поуть** glasn. 13. 370.
коуманьскы adv. cumanorum more alex.-mih. 31. chron. 1. 189. 216.
коумвалъ m. κύμβαλον cymbalum hom.-mih. **кумьвалъ** men.-mih. **кумьбалъ** šiš. 237. **кумвалъ** bon. **коумбаль** š.-gl. 83. **кумбалъ** bon. **кимвалъ** vost. 1. 342. mat. 52.
коумеръкъ m. κομμέρκιον tributum pro mercibus exsolvendum **коумеркь**, **коуме-**

рѣкь, **коумирькь** mon.-serb. alb. kumerkj, kumerkjar ngr. κουμέρκι vent.
коумидъ v. **коумоудъ**.
коумиричанъ adj. significatio dubia, fortasse idolorum **ставлыєть -ныи миры, да не на сѧ враждоують мьньшины** apost.-syn. -mat. 21.
коумирище n. εἰδωλεῖον delubrum krk
коумировати -роуѭ -роуєши vb. idola colere misc. 108.
коумировъ adj. poss. εἰδώλου idoli op. 2. 2. 149.
коумирожрътвьникъ m. delubrum men.-mih.
коумирожрьць m. idolorum cultor **-жерца** tur.
коумиролюбьць m. idolorum amans men.-leop.
коумирослоужениє n. εἰδωλολατρεία idololatria sup. pat. hom.-mih. vost. 1. 432.
коумирослоужитель m. idololatra pat. men.-leop.
коумиротворениє n. idolorum fabricatio **-рение** per. 21.
коумиръ m. εἴδωλον idolum op. 2. 1. 147. sup. pent.-mih. bus. 178 **коумиромъ** sup. svjat.-mat. 8. sborn. lavr.-op. 44. rom. 2. 22. - vost. **коумирѣхъ** sup. βωμός ara act. 27. 23. - bulg. delubrum sbor. cf **-рь**.
коумирь m. εἴδωλον idolum **коумиры** sg. g. svjat. **коумирѣ** sg. g. **коумириє**, **коумиремъ**, **-рѧ** sup. **-рехъ** hom.-mih. delubrum cf. **-ръ**.
коумирьникъ m. delubrum men.-mih.
коумирьница f. delubrum sup. 104. ter lavr.-op. 42. prol.-mih. men.-leop. μαντεῖον oraculum per. XLVII.
коумирьнъ adj. idolorum prol.-vuk. **-на жрьтва** svjat. **-на слоужьба** men.-mih.
коумирьскъ adj. idolorum sup. **храмь** - greg.-lab. **-ка льсть** sup. **цръкъвище -коє** sup. **-коє житиє** lavr.-op. 30. **-ка трѣба** men.-mih. **кумиръскъ**, **кумирскъ** bon. delubri.
коумирьство n. idolum ephr. proph.
коумитира f. κοιμητήριον coemeterium azbuk.
коумица f. commater misc. 183. nom.-lab. zak.-serb.
коумичинъ adj. poss. commatris - **брать** zak.-serb.
коумовъ adj. poss. compatris misc. zak.-serb.
коумовьнъ adj. compatris **-ны дѣти** nom.-lab. 26.
коумовьство n. compatris conditio chir.
коумоудъ adj. significatio nobis ignota est **дрьзь, власы коумоуды гоустыню, не дльзи а скрьшени** prol.-mart. **бѣше коумидъ, старъ, плѣшивъ** men.-leop. 268. cf. **комидъ**.
коумъ m. compater sbor.-kir. 55. zak.-serb. tur. nom.-mik. nom.-lab. nom.-serb. nsl. bulg. serb. kum magy. koma lit kumas let. kûms: e lat. compater beitr. 2. 142.
коумьство n. compatris conditio nom.-mik. 37. - **блоудомь оскврьнити** misc.-serb.
коуна f. αἴλουρος felis svjat. - op. 2. 2. 54 400. cyr.-hier. adde mon.-lab. 18. pellis melis **въ коунахъ** vost. 1. 58. ὀβολός obolus zlatostr. -saec. XVI: **коуны** russis pecunia pam. 173. 174. bus. 393. sbor.-kir. 66. per. 16. 33. 43. 94. 111. chron. 1. 54. 61. 62. 166. 192. bor. 83. vost. 1. 211. 373. **коуны** αἴγεια caprinae vestes zlatostr. nsl. kuna martes lex. habd. kapa prip. 293. croat. kuna. kunica martes kunac cuniculus verant. oserb. kuna lit. kiaune.
коундоурийскъ adj. κοντουρίας conturiae **-риськ** pyrg.
коуница f. αἴλουρος felis op. 2. 2. 63. adde per. 51. 33.
коуничьскъ adj. κυνικός caninus, cynicus **-стии отребии** op. 2. 2. 118.
коуновиє v. **киновиє**.
коуноимьць m. fenerator prol.-vost. e russ. cf. **коуна**.
коунолюбиє n. opum amor prol.-vost. sbor.-vost.
коупа f. poculum in fontt. psl. non legitur mon.-serb. 321. 323. 338. 409. nsl. kupa, kupica croat. serb. kupa rum. **кѹпъ** alb. kupъ lat. cupa ngr κοῦπα nhd. kufe scr. kûpa puteus cf. ahd. chumph mhd. nhd. kumpf gr. κύμβος mlat. cimpus scr. kumbha Pott 2. 1. 129.
коупеница f. fundus emtus glasn. 13. 370: recte **коуплен-** cf. **баштина**.
коупетра f. cognata, recte commater **ожени сѧ коупетрою своєю, рекше ѧтровию** meth. 7 **коуепетра, рекше коума** sof.: recte fortasse **кѫп-**, est enim fem. vocabuli ***кѫпетръ** compater.
коупилище n. ἀγορά forum op. 2. 2. 630. io.-clim. leont. men.-mih chrys.-lab. men.-leop. pat. ἐργαστήριον officina men.-vuk.
коупило n. sensus nobis ignotus **обоуздаєть мысль мою акы коупиломь** ephr.-belg. cf. čech. zubadlo.
коупильнъ adj. ἐμπορίου emporii krmč.-mih. ἐργαστηρίου officinae - **храмь** krmč.-mih. 154.
коупити -плѭ -пиши vb. ἀγοράζειν emere sup. šiš. 80. ostrom. šaf. frag. 37. **коу-**

пиcта си чьто ѥсти men.-mih. коупленъ, коуплѥнъ златомь ἀργυρώνητος pecunia emtus men.-mih. pent.-mih. goth. kaupon ahd. choufon and. kaupa mhd. koufen pruss. kaupiskan acc. mercatura ztschr. 11. 173. curt. 1. 35. orient. 1. 518: et germ. et slav. latinae videntur esse originis: caupo, cauponari wack. 13.

коупити -плѭ -пиши vb. ἑνοῦν adunare кюпити сѧ op. 2. 2. 305.

коупиꙗ f. mercatura pat. 328. merx mon.-serb. 7. коупьꙗ 41. cf. коуплꙗ.

коупльнъ adj. ἐμπορίου emporii ostrom.

коупльствовати -воуѭ -воуѥши vb. mercaturam facere chrys.-lab.

коуплꙗ f. ὠνή emtio men.-vuk. ἐμπόρευμα mercatura men.-vuk. συνάλλαγμα contractus krmč.-mih. cloz I. 236. πραγματεία mercatura krmč.-mih. ant. πρᾶσις venditio gen. 42. 1. - pent.-mih. idem sup. коуплю дѣꙗти nom.-mik. 153. men.-leop. glag. - створити ἐμπορεύεσθαι mercaturam facere šiš. 191. коуплꙗми вы изьвлѣкоуть ἐμπορεύσονται šiš. 201. merx mon.-serb. коупиꙗ 312. 315. 331. 349. 366. коупꙗ antch. коуплиꙗ mon.-serb. 42.

коуплѥниѥ n. emtio mon.-serb. πρᾶσις venditio krmč.-mih.

коупованиѥ n. ἀγορασία emtio ant.

коуповати -поуѭ -поуѥши et -поваѭ -поваѥши vb. ἀγοράζειν emere sup. ant. nom.-lab. prol.-mih. mon.-serb.

коуприꙗнъ m. cyprianus glag.

коупръ m. κύπρος cyprus bus. 662.

коупъ m. proprie cumulus коупъмь ἅμα simul op. 2. 2. 304. на коупь: сьзвавь - вьсе люди men.-mih. на коупи mon.-serb. вь коупь sup. 388. въ коупь bus. 388. ἅμα simul вь коупь ἐπὶ τὸ αὐτό šiš. 78. sabb. 27. 151. š.-gl. 66. - сьрищоуще се sim. I. 27. - сьбраше се greg.-lab. жити - hom.-mih. - веселоуѥть συναγάλλεται hom.-mih. роуцѣ свезаше - назадь prol.-mih. - сѣдьше men.-mih. -именьнь men.-mih. на вкоупь соуща š.-gl. 82. примракь коупѣ и страхь sabb. 155. вь коупѣ ὁμοῦ simul sup. εἰς τὸ αὐτό šiš. 86. ὁμοῦ simul man. ostrom. cloz I. 796. 845. 869. сьстрои вь коупь пищю же и гробь hom.-mih. 139. ἀπὸ μιᾶς simul ostrom. - сѣсти συγκαθίζειν considere ostrom. nsl. prido v kupe trub. bulg. kupъ magy. kup cumulus lit. kupa, kaupas Pott 2. 1. 129. cf. hauf: zu hauf ahd. hûfo, houf mhd. hûfe, houf ags. heap.

коупъ m. emtio mon.-serb. ἐμπορία mercatura esai. 23. 18. - vost. πραγματεία mercatura krmč. γέννημα frumentum amos 8. 6. - proph. vost. idem sup. 97. 1. - творити ἐμπορεύεσθαι mercaturam facere krmč.-mih. iez. 27. 21. amos 8. 6. - mat. 48.

коупътръ m. sceptrum коупатрь mon.-serb.

коупьно adv. ὁμοῦ simul sup. - сь отрокы prol.-mart. - расти συναυξάνεσθαι simul crescere ostrom. - за оутра ἅμα πρωΐ ostrom. коупъно cloz I. 842. коупно sup.

коупьновиновьнъ adj. culpae socius acad.

коупьнодоушьно adv. unanimiter sabb. 7.

коупьнодоушьнъ adj. concors acad.

коупьножитель m. σύμβιος socius acad.

коупьноимѥньнъ adj. συνώνυμος idem nomen habens acad.

коупьномꙑслиѥ n. ὁμόνοια consensus greg.-naz.

коупьнонравьнъ adj. eosdem mores habens acad.

коупьноплеменьнъ adj. gentilis acad.

коупьнорабьнъ adj. conservi acad.

коупьноравьнъ adj. aequalis acad.

коупьнособьнъ adj. ὁμοούσιος eiusdem essentiae svjat.-op. 2. 2. 386. unanimis svjat.-vost.

коупьносꙑ adj. ὁμοούσιος eandem essentiam habens коуп'носѫштѫѭ sup. 152.

коупьносѫштиѥ n. ὁμοουσία communio essentiae коупн- sup.

коупьносѫштьнъ adj. ὁμοούσιος eandem essentiam habens коуп'н-, коупн- sup.

коупьнъ adj. negotii glag. nsl. kupnica ager emtus.

коупьнъ adj. qui una, simul est men.-vuk. коупно роукоположениѥ nom.-mik. 125.

коупьнѣ adv. simul вьсе - щедротами приѥмлеть hom.-mih. -сѫштьнъ ὁμοούσιος eandem essentiam habens sup. - съ жизниѭ σύγχρονον τῆς ζωῆς aequaevum vitae suae sup. 288.

коупьствиѥ n. una esse ant.-hom.

коупьство n. una esse nom.-mik. 58.

коупьць m. ἔμπορος mercator men.-vuk. πραγματευτής mercator hes. adde cloz I. 692. sup. 159. ichn. тѣлесны - nom.-mik. 144.

коупьчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. negotiari pat. men.-leop. жито - prol.-mart. -чювати isaak.

коупьчий -чиꙗ m. mercator misc. 172.

коупьчина m. mercator vost. e fontt. russ.

коупьчьскъ adj. ἐμπορικός mercatorius pent.-mih. сьтвориль еси -коѥ ichn. жоупань - leont. 117. men.-mih. 195.

коупьчьство n. ἐμπορεία mercatura pent.-mih. negotium leont. men.-mih.

коупьчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. negotiari ioann.
коурнгъ m. νυμφαγωγός pronubus zlatostr. op. 1. 26. **и (сь)нидє сє жєна самьѱоны сь коурнгомь ѥго, ижє бѣ дроугь ѥго** pent.-mih. kruš. **и сънидє сѧ жєна самѱонѣ съ коурнгъмь єго, ижє бѣ дроугъ єго** vost. καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ σαμψὼν ἑνὶ τῶν φίλων (τῷ νυμφαγωγῷ) αὐτοῦ ὃν ἐφιλίασεν iudic. 14. 20.
коурнй adj. galli **до коурныго възглашєнны** svjat. mat. 7. **до пѣтны коурьы** svjat. - vost. nsl. kurji; kurja slepota; kurje oko lex.
коурнловица f. scriptura cyrillica **нє кγрнло(вн)цѣ** mat. 44.
коурнловъ adj. poss. cyrilli svjat. - op. 2 2. 373.
коурнлъ m. τύπος typus **нлн мѣдь въ кγрнлъ какъ возлнваємъ** τύπῳ τινὸς ἐπιχεόμενος op. 2 2. 148. cf. **корѣлъкъ, коурѣлъкъ.**
коурнти -рѭ -рнши vb. fumare **коурѧштин пєшти** svjat.-vost. 1. 222. **крьвь коурєща** pent.-mih. - **сѧ** καπνίζεσθαι fumare nom.-mik. 28. georg. **коурєщь сє огнь** prol.-mih. nsl. kuriti heizen oserb. kur nserb. kur' fumus lit. kurti let. kurt ser. čûr urere cf. goth. hauri carbo pl carbones candentes.
коурица f. ὄρνις gallina luc. 13. 34. - ev. saec. xııı. matth. 23. 37. - ev. 1317. mat. 14. 42.
коурогласнєннє n. ἀλεκτοροφωνία gallicinium ostrom. **коуроу-** vost. 2. 74.
коуроклнкъ m. gallicinium ex. 211.
коуропалатъ m κουροπαλάτης curopalata prol.-vuk. **кγропол-** prol.-mih.
коуропътина f. ἀτταγᾶς caro attiginis **коуроптины** vost. e cod. saec. xvı. nsl. kurnprat scolopax serb. kuroptva mik. russ. куропать oserb. kurotva nserb. kurvota, kurota lit. let. kurata.
коуръ m. ἀλέκτωρ gallus hom.-mih. marc. 13. 35. - ev. 1164. op. 2. 1. 136. bus. 919. mat. 14. vost. 2. 58. **въ коуры поюща** mat. 32. **въ коуръı** krmč. -saec. xııı. **къ коуромъ** vost. **морьскый** - ταώς pavo per. xxxiv. **морьскаго коура тѣло** op. 2. 2. 115. **коуры нмъ (вниамъ) рѣжоутъ** vost.-op. 228. nsl kur trub. kura; kurnik cors lex. bulg. kurnik pokl. 1. 35. kurъ gallina korkoj ngr. κούρκας vent. rum. **кȣркъ** cf. lit. kurata perdix et scr. kur sonare.
коуръва f. meretrix **коурьва** misc. 74. goth. hôrs m. ahd. huora f. ahd. mhd. huor n. and. hôrr mhd. huore: wieg. 1. 524. cum harn cognatum putat, conferens μοιχός cum ὀμίχειν; nsl. kurva, kurvež, kurbenta lex. bulg. kurvъ bulg.-lab. oserb. kurva lit. kurva magy. kurva ngr. κούρβα alb. kurvъ rum. **кȣрвъ** mrum. κουρβαρ ztschr. 6. 13; 7. 188; 11. 164: si scr. džâra huc spectat, slavi a germanis vocabulum hoc sunt mutuati.
коуръварь m adulter **коурварь** nom.-barb.
коуръвити -влѭ -внши vb. adulterum esse **коурвити** nom.-barb.
коуръсарь m. pirata domet. cf. **хоурсарь.**
коуръсоунь m. χερσών cherson **-нни** loc. šiš. xvı. cf. **корсоунъ.**
коуръсоуръ m. κούρσωρ cursor **пилать коурсоуроу рєчє: поди, довєди ми хрнста** nom.-barb.
коурьскъ adj. ἀλεκτρυόνων gallorum **пѣтиа коурьска** psalt.-theod.
коурьскы adv. galli modo **коурскы ꙗко одолѣвшє погогочѣтє (погогоштєтє)** op. 2. 2. 86.
коурѣлъкъ m. σχῆμα habitus **граднъıй коурѣлькъ възѧти** τῶν ἐκεῖ οἰκούντων φέρει τὸ σχῆμα ephr.-syr. τύπος typus **коурѣлъкъ** op. 2. 2. 39. **коурѣлокъ** op 2. 2. 39. **коурєлокъ** op. 2. 3. 148. ὑπογραμμός forma praescripta op. 2. 2. 39. **коурѣлокъ** explicatur **подобиє** op 2. 1. 41. εἰκών imago **-лъкъ** athan.-alex. τρόπος modus **-лъкъ** athan.-alex. **пръвъıй коурѣлъкъ** πρωτότυπον originale, primitivum ex.-op. 2. 1. 23. cf. **коурилъ, корѣлъкъ.**
коурѥннѥ n. ἀτμίς vapor šiš. 4. **коурєннѥ благовоньноѥ вьспосылаѥть сє** men.-mih. **коурєннє дыма** sabb. 24.
коурѧ -рѧтє n. pullus gallinaceus nom.-bulg. pent.-mih. ber. clim. 150. bus. 399. **сьть (сѧть) нѣцн вь хрнстианоухь єрєтичьска дѣла дрьжьщє· єгда боудєть вь заходь сльньцє, и нє даваѭть ничьто оть дома своєго, ни огнь, ни сьсьдь никакьвь или трѣбованиє нѣчьто, и вьнимаѭть жє и коурєтомь гласи и вранамь и инамь пьтицамь и лисицамь и стрѣщє глаголєщє· овн зли, овн добри, и зрєнию сльньцоу и мѣсєць и звѣздамь и званна скотомь** misc. 167.
коурѧтий adj. pulli gallinacei pat. 332.
коусити -шѧ -сиши vb. cum praepp.: lit. kusti pruss. enkausint cf. gr. γευσ: γεύεσθαι lat. gustus, gus-tare goth. kiusan, kausjan, kus-tus ahd. chiosan, chust mhd. kiesen, churi, kôs and. kjôsa, kosta Bopp 1

49. 237. orient 1. 515. mey. 1. 398. ztschr. 2. 136. curt. 1. 131: к vocabulum slav. peregrinum esse docet.

коустодиꙗ f. custodia sup. 359. 16. prol.-mih.

коустъ m. virgulta **лѣсъ коустъ, нарицаемый анафнастъ, имѣꙗ ꙗблока на многа лица** sbor.-kir. 37.

коутити -штѫ -тиши vb. machinari **коутеть нѣчьто зло** prol. cf. **благокоущеньство** εὐσχημοσύνη honestas et pruss. kunti curat, unde fortasse colliges, scribendum esse **кѫтити**.

коутиꙗ f. triticum coctum cum melle nom.-lab. misc. 133. 176. idem quod **коливо** ber. **ни коутьи ни пива** chir. **молитва надь коутиѥю** typ.-chil. **бѣше тьчию сѣмены питаѥмь, ꙗже соуть коутиꙗ** prol.-mih. 70. **коутьꙗ** pam. 199. **коутью крестити** bus. 691. cf. serb. kutija capsa rum. **кѹтіе** arcula alb. kutija dose mscr.: idem videntur esse **коуциꙗ: коуциѭ** sg. i. sup. 91. 92. et **коучиꙗ: не дають не пѣти поскоуры или коучию что либо** misc. 168.

коухарь m. μάγειρος coquus 1. reg. 9. 23. 24. - ostrog. e germ. kochen.

коуциꙗ v. **коутиꙗ**.

коучиꙗ v. **коутиꙗ**.

коучька f. canis alex.-mih. 74. nom.-barb. misc. 75. 82. serb. kuče.

коучьма f. pilei genus **на главе его бѣ перьсиндьска коучьма сь стратокамиловемь периемь и на кочьме веньць** alex.-mih. 185. **кочьма** 186. magy. kucsma tegmen capitis pelliceum.

коушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. tentare **не коушай сꙗ противоу имъ** chron. 1. 93. 23.

коуштениѥ n. μώχημα irrisio sir. 34. 48. - vost.: proprie fortasse machinatio.

коуꙗниѥ n. γαυρίαμα superbia, recte murmuratio **коуание** iob 5. 7. - op. 2. 2. 630. **бескоуꙗньѥ** ἀγογγυσία non murmurare op. 2. 2. 200.

коуꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. γογγύζειν murmurare pat.-mih. 168. **старьца подъ обѫзомъ коуꙗѭшта** sup. 176. 28. **не коуꙗй ми** da mihi veniam leont. men.-mih 196. nsl. kujati se aemulari 1. cor. 13. 4. - rês. 169. schmollen cf. ahd. hûwo ulula · hiuwilon et **коуйва**.

коуѥсторъ m. quaestor men.-mih.

къ praep. πρός, ἐπί ad iungenda cum dat. **леже кь спанию** prol.-cip. **аще съгрѣшить кь мьнѣ** mat. 17. **къ оутроу** sup. **бысть къ вечероу** dioptr. **ко мьнѣ** bon. **къ томоу** ἔτι adhuc sup. postea sborn. **къ семоу** ἔτι amplius sup. **къ томоу не** οὐκέτι non amplius ostrom. Pott 1. 858.

къ radix et thema pronominis **къто, кого; кый, коѥго** etc. **до коу** mon.-serb. nota nsl. do kore quousque o korej, ob kore quo tempore: saepe additur pronominibus et adverbiis a pronom. derivatis et aliis vocabulis: a) psl. **неоука, неоукы** nondum nsl. vsodik, povsodik dain. 29. ondak tum prip. 235. ondukaje, ondukaj ibi trub. lex. sêmkaj trub. zdikaj trub. zdajci statim lex. trub. cf. psl. **сейци** illico; tamkaj trub. tôdik hac dain. tamdik i. e. tamtôdik; tukaje trub. tukaj; tjaka illuc trub. kjakaj idem trub.; vunkaje, vunkaj foras trub. okolik prip. 1. sledkar tandem hung. točkar erst hung.; rarius praefigitur: kajkam lex. kajkôd prip. kajkakve stvari prip. kajeden lex. b) bulg. azika ego dneska bulg.-lab. tuka hic bulg.-lab. vъnka foras. c) croat. ovdeka luč. ondeka luč. toteka hic luč. sinoćke luč. gorika š.-gl. 100. d) serb. od ovleka živ. 88. od onleka, onlek živ. 82. 89. donleka stul. dotlek, otlek živ. 97. 101. od toleka, od tolek živ. 59. 86. doslek živ. 151. odslek živ. 62. bržek forte živ. 90. vanka živ. 8. do večeraska mik. danaska mik. paček potius živ. 99. nota scr. kam gr. κέν, κέ: adde let. ik: ik dênas, ik gâds conferens pol. co: codzień ztschr. 6. 92 93. beitr. 1. 66. 364. cum aliis vocabulis componi videtur a) psl. **кагрълничишть; гавранъ** cf. **къврѣдниѥ**. b) nsl. kavrač dain. 89. cf. vrač; korobida cf. robida rubus caesius oberkr. kronau. c) croat. komešati agitare. d) oserb. komuda, komda mora komdźić morari korjebło grosse rippe. e) nserb. komužiś morari.

кълꙗрь m. vectigali cuidam subiectus gram. 10. **кълꙗрь** ibid. 91.

кълꙗрьство n. vectigalis genus gram. 19. 78. 81.

кълъ m. μόδιος modius men.-vuk. op. 2. 2. 317. μέδιμνος medimnus; κάδος cadus op. 2. 2. 148. χοῖνιξ choenix **коблъ** vost. **кьбль** krmč.-mih. glasn. 12. 270. georg. pat. - **пьпра** alex.-mih. 26. **два къбла сребра** sabb. 41. **сто - пьшеницѧ** krmč.-mih. **къбьлъ** krmč.-saec. XIII. **кьбьль** mon.-serb. **кобелъ** men.-leop. **кѫбль** vost. nota **.в. кьвлонъ пшеницѣ** mat. 55. cubulus mensura vinaria duc. nsl. kabel; kebel hung. habd. kobelj, -lja schaff bulg. kъbel pokl. 1. 86. serb. kabao magy. köböl russ. кобелъ. adde **възимати полоу**

кобелию пьшеницѣ men.-leop. mhd. nhd. kübel lat. cupella, cupa mlat. cupellus.

къврѣдние n. προσπάθεια amor vehemens ков- io.-clim. къвредне io.-clim.: male ad verbum versum.

кътд adv. quando mon.-serb.

къгда adv. πότε quando; ποτέ aliquando ostrom. svjat. аште - sup. let. kad cf. когда.

къгы adv. quando кьги mon.-serb.

къда adv. quando mon.-serb.

къде adv. a) ποῦ ubi sup. ostrom. svjat.-op. 2. 2. 394. bus. 264. cloz I. 246. 765. 768. 860. assem. antch. къдѣ antch. кьдѣ š.-gl. 69. где sabb. гдѣ chron. кде sup. до где man. b) alicubi cloz I. 930. sup. 341. аште кде sup. аще би где бо-да извръгла sabb. 106. не помьню, аще виддѣхъ сиковоу добротоу где men.-mih. c) ubi relat. sup. 111. 5. отнде, кде любы живетъ sup. 301. 24. cf. 331. 7; 324. 17; 385. 9. chron. 1. 4. x; 52. 67. 83. d) quando кьди mon.-serb. къде же свѣтъ бысть, моля'ше стрѣгѫштаıа sup. 12. 9. idem habes 115. 11. и бысть, кде въздиде слъньце bus. 183. cf. lat. ubi Pott 1. 279.

къдманъ m. vestis genus pam. croat. kadmen verant. magy. ködmen vestis pellicea.

къжде pron. quisque когожде sup. 71. 1. cf. -до.

къждо pron. ἕκαστος quisque sup. chron. къжьдо ostrom. кък'до sup. кожьдо greg.-naz. когождо dioptr. единого когождо šiš. 38: male кождого per. 26. 6. комоужьдо ostrom. комоуждо antch. sim. I. 4. комоуждо чловѣкоу sup. о комьждо hom.-mih. подъ цѣмьжде op. 2. 2. 51. chisto fris. comusdo fris.: male vost. ad къжьдо trahit коıежьдо, коıейжьдо lit. kožnas ztschr. 7. 40. cf. -де.

късливъ adj. astutus men.-belg. int.

късновании n. ἐπιβούλευσις insidiae dial.

къзнодѣй m. insidiator.

къзнодѣйнъ m. artificiosus acad.

къзнодѣйствие n. insidiae.

къзнодѣйствовати -воуѭ -воуеши vb. insidiari sabb. 15.

къзнольстивъ adj. insidiosus.

къзнь f. τέχνη ars op. 2. 2. 430. vost. врачь вѣ къзнию hom.-mih. ἐπιτήδευμα disciplina op. 2. 2. 302. τρόπος modus šaf.-frag. 35. μεθοδεία insidiae šiš. 170. machina sup. 399. πραγματεία negotiatio kruš. къзни sg. n. šaf.-frag. 35: rad. къ e ku et suff. знь pro нь cf. ковати.

къзньникъ m. ἀρχιτέκτων architectus men.-mih. τεχνίτης artifex ex.-op. 1. 23. vost.

къзньнъ adj. insidiarum свѣтъ - mat. 21.

къзньство n. insidiae sabb. 196. pat.-šaf.

къзньствовати -воуѭ -воуеши vb. insidiari chrys.-lab. ephr. isaak.

кѫкъ m. κόμη coma šiš. 85. - растнть κόμᾳ šiš. 85. nsl. kečka coma habd. bulg. kikъ serb. kika, kičica russ. кика rum. кикъ cf ser. kača capillus et кыка, кыкъ.

кѫкънь m. κνήμη tibia, crus въ -ню мѫжьскоу sup. 428.

къмотра f. ἀνάδοχος commater cloz I. 100. šaf.-urspr. russ. vet. куепетра.

къмотръ m. ἀνάδοχος compater čech. pol. kmotr oserb. kmótr nserb. kmotš nsl. boter e kmotr; botra, botrinja russ. dial. кмотръ rum. кѹмѫтрѹ, кѹмѫтръ alb. kumptъr šaf.-urspr. cf. -тра, коупетра, коумъ et mhd. pfetterich e pater wack. 45.

къмотрьство n. compatris vel commatris conditio krmč.-vost.

кънига v. книга.

кънорозъ m. κάπρος aper barl. 181. кнорозъ vost. oserb. kundroz nserb. kjandros.

кънѧзь v. кнѧзь.

кърь m. radix подъземьныıа кърѧ io.-clim. pol. kierz gen. krza oserb. keř nserb. ker' frutex.

късантикъ m. ξανθικός xanthicus - мѣсець men.-mih.

късенодохъ m. ξενοδόχος hospes men.-mih.

късньтинъ m. constantinus per. 53. косbor. 62. chron. 1. 62. 133. cf. късьнчько bus. 393.

късньтинь adj. poss. constantini - градъ constantinopolis sup. 146. 148. 149. 206. 207. svjat.

късьнивъ adj. tardus кьснивь срьдьцемь hom.-mih.

късьно adv. βραδέως tarde кьсно ходити men.-mih. кьсно ıадоуще šiš. 42.

късьноглаголивъ adj. βραδύγλωττος tardiloquus косн- acad.

късьносрьдьчьнъ adj. tardi animi chrys.-lab.

късьность f. βραδυτής tarditas dioptr.

късьноıазычьнъ adj. βραδύγλωττος tardiloquus exod. 4. 10. ber.

късьнъ adj. βραδύς tardus šiš. 186. ant. кьсно течение par. кьсномь ходомь ichn. χρόνιος diuturnus кьсьна рать hom.-mih. до кьсна βραδέως sero krmč.-mih. косьнъ vost. до косна vost. до косни ber. nsl. kasan tardus meg. kasne glave biti; kesno sero croat. uc kniti serb. dockan cf. croat. kusav blaesus verant.

късьньно adv. tarde greg.-lab.

късьнѣниѥ n. βραδυτής tarditas кьсн- šiš. 203. men.-mih. dioptr. ichn. - творити typ.-chil. косн- vost.

късьнѣньнъ adj. βραδυτῆτος tarditatis косн- acad.

късьнѣти -ньѫ -ннши vb. χρονίζειν tardare кьсн- pent.-mih. ok. 53. men.-mih. pyrg. matth. 24. 48. ἀναμένειν exspectare кьсн- hom.-mih. βραδύνειν tardare късн- 2. petr. 3. 9. кьснѣста доити chrys.-lab. adde io.-sin. isaak. цькнѣти ephr.-belg. косн- vost. bus. 698. croat. uckniti.

къто pron. τίς quis cloz I. 46. кто sup. assem. sg. g. кого sup. 326. sg. loc. комь instr. цѣмь sup. сь цѣмь бѣжа носифь вь егупьть; hom.-mih. 154: saepe къімь а къій; pl. n. ци cf. ции sub къій; instr. цѣми: съ цѣми сѧ съчетаѥтъ op. 2. 2. 51. indef. да аште - sup. adde 17. 14; 105. 5; 111. 4 etc. ꙗкоже къто можетъ antch. инъ кто greg.-lab. вѣдѣ тѧ, кто тѧ пламꙑ раждизаѥ sup. 271. 2. несторъ къто sup. 18. 9. пѫтьникъ же къто sup. 29. 23. krmč.-mih. - коли io.-clim. pruss. kas goth. hvas ahd. hwer ags. hva lit. let. kas ztchr. 3. 403. Bopp 1. 109. Pott 2. 1. 366.

кꙑхновениѥ n. sternutatio вь кьхновени вльхвоуѥть ephr.-belg.

кꙑхнѫти -нѫ -неши vb. sternutare: verbum hoc in fontt non legimus nsl. kehnoti, kihnoti; kih schnupfen prip. 281. serb. kahnuti, kihnuti mik. russ. чихать scr. kšu Pott 2. 1. 608.

къішениѥ n. λαχμός sors op. 2. 2. 53. кошение о ней (ризѣ) бꙑсть воиномъ cyr.-hier.

къішити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. λαγχάνειν sortiri станѣвѣ на разнопѫтию; и кшивѣ сѧ, и иже прѣкшить, по томоу идевѣ pat.-mih. 129. помѣни день ть, егда сѧ кшиховѣ 142. кошите ми сѧ toržest. кошивѣ сѧ, иже притекши (recte прѣкъшить), по томоу идевѣ, и кшившима сѧ има прекши иоанъ семиона десѧтицею vost.

кꙑшь m. sors съмотраща къша in commentario ad esai. 2. 6. - vost. 1. 384.

кꙑваниѥ n. nutatio - главъ int.

кꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. κινεῖν τὴν κεφαλήν movere caput - главами chrys.-lab. men.-mih. - главоу vost. сь царемь - consentire men.-mih. cf. gr. κύπτειν nsl. kivati hung. kimati bulg. kiva croat. kimati annuere verant. serb. kimati oserb. kivać nserb. kivaś cf. кꙑти.

кꙑдарь v. кидарь.

кꙑдати -даѭ -даѥши vb. iacere кидаѭть въ мѣхꙑ bus. 662. говна изъ раꙗ - krmč.-mih. 371. имена - βλασφημεῖν blasphemare men.-leop. 110. vost. имена ѥмоу кꙑдаѭть zlatostr. имена ти кидаеть εἶπέν σε κακῶς maledixit tibi vost. словеса злаꙗ комоу - vost. имена имь кꙑдающе ῥήμασί τε αἰσχροῖς καὶ ἀσέμνοις βάλλοντες men.-mih. 269. имена ѥмоу кꙑдаѥ greg.-lab. men.-mih. аще ти кто имена кидае bus. 710. nsl. kidati.

кꙑи, каꙗ, коѥ pron. ποῖος qualis sup. τίς quis sup. кꙑ sup. 391. кꙑ ephr. коего bell.-troj. 3. коеѧ cloz I. 521. коѭ sg. a. f. cloz II. 114. nota коꙗ sg. n. f. greg.-lab. коимь sg. i. proph. коихь pl. g. hom.-mih. въскѫѭ cur chron. кꙑимь cloz I. 458. кꙑимъ bon. ни кꙑимь инѣмь sabb. 51. коихь pro кꙑихь hom.-mih. кꙑихъ cloz I. 919. ции соуть плоди покаании op. 2. 2. 51. quidam sup. 37. 48. ции троудове τίνες ἀγῶνες hom.-mih. 30. ции hom.-mih. 185. relat. hom.-mih. 187. aliquis τὶς sup. ѥда каꙗ рать васъ зоветъ sup. кꙑи либо ὁιοσδήποτε qualiscunque sup. - любо chron. оузьрѣшѧ силѫ кѫѭ sup. 47. ѥгда добродѣтѣль коую исправимь ant. кои pro кꙑи bell.-troj. 4. 37. choise ih ne pazem fris.: nota ка, ко pro каꙗ, коѥ š.-gl. 82. 98. комь pro коѥмь: вь комь мѣстѣ greg.-lab. о комь имени ποίῳ ὀνόματι hom.-mih. цѣмь pro кꙑимь: цѣмь именемь ποίῳ ὀνόματι šiš. 8. beitr. 2. 343. 345. кꙑи любо krmč.-mih. кꙑимь оубо образомь krmč.-mih. gr. κοῖος.

кꙑи m. malleus svjat. fustis men.-mih. alex.-mih. sborn. nsl. kij malleus lex. meg. fustis lex. nserb. kij: rad. ku.

кꙑиждe pron. quivis hom.-mih. коегож'де sup. 386. 17. коѥѩжде 431. 7. коѥмоужьде svjat.-mat. v. комьжде hom.-mih. на ѥдиномь комьжде апостолѣхь hom.-mih. cf. -жде.

кꙑиждо pron. ἕκαστος quisque sup. krmč.-mih. -жьдо svjat. op. 2. 2. 390. цииждо vost. 1. 381: nota каждa pro каꙗждо sim. II. 14; каждо дьнь ichn. vere est къждо cf. -жде.

кꙑка f. κόμη coma кикоу растить κομᾷ comam alit šiš. 85. кꙑкоу сътворити vost. кикоу имꙑи vost. ἀκμή acies - доброу

побытию greg.-naz. - бѣдьнаꙗ greg.-naz. nsl. kečka bulg. kika cf. къкъ, кыкъ.
кыкъ m. coma pat.-mih. - сътворити men.-mih. 367. cf. къкъ, кыка.
кыла f. κήλη hernia men.-vuk. pyrg. prol.-lab. prol. 105. 106. водна - ὑδροκήλη hydrocele pyrg. nsl. serb. kila nsl. serb. kilav pol. kiła rum. килъ homunculus ahd. gil hernia cf. кила.
кынопъ v. кинопъ.
кынѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. nasci чєрвиє кыниѹоу сꙗ chron. 1. 260. adde въ любоую пєтлю киноу сѧ bus. 720. rad. кыд.
кыпръ adj. foraminosus ꙗзычнаа плоть єстъ кыпра аки гоуба ex. oserb. kipry debilis.
кыпъ m. imago glag. кипомь моимь ego ipse mon.-serb. оу своємь кипоу 407. nsl. serb. kip magy. kép: de капь cogitandum non est.
кыпѣниє n. bullitio ephr. пламєнноє кѣпѣниє bus. 917.
кыпѣти -плѭ -пиши vb. ἅλλεσθαι salire источникъ водъı кыпѧщꙗ io. 4. 14. - vost. источьникь кыпєщь prol.-mart. men.-leop. из нєго кыпѣꙗшє слава hom.-mih. вь зємлю кыпєщоу мєдь и млѣко εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι pent.-mih. кыпє вьзидє фарисєй chrys.-lab. - гноимь greg.-naz. богатьствомъ - sup. chrys.-lab. πλούτῳ περιρρεῖσθαι proph. πλούτῳ βρίθειν men.-vuk. - чрьвьми hom.-mih. chrys.-lab. чрьвѣмь кипєщимь по оудѣсєхь єго ok. 57. изо рва кипить сирою горѧчєю bus. 681. писаниє кыпить питиємь живоѣворивомь hom.-mih. 149. кыпꙗхоуть свѧтъıмь доухъмь vita - theod. Pott 2. 1. 585. let. kupt jesen cf. scr. kup irasci.
кысєлина f. res acida отьци ꙗдоша -ны georg.-vost.
кысєличиє n. ῥοά malus punica vost. кысѣл- mat. 48. bulg. kiselicъ.
кысєлъ adj. ὄμφαξ, ὀμφακίζων acerbus kruš. prol. acidus ber. -ло вино trêb. кысѣлъ svjat.-mat. 8. domet. sabb. 115: russ. кисель cf. cum magy. kiszil puls avenacea.
кысєльство n. ὀξύτης acrimonia кысѣл- op. 2. 2. 303. ὀδαξησμός prurigo mordax кысѣл- op. 2. 2. 27.
кысєръ m. sensus nobis ignotus est ꙗкожє кисєрь одєбєлѣвьшєма очима men.-mih. 133. нєпроходныѧ глѫбины моꙗ и зємлѧ акъı кисєръ имоущю кєртєпы вєликиѧ и єзєра вєлика cod. saec. xvi. - vost.
кыслота f. acies ex.
кыслъ adj. ὄμφαξ acerbus ierem. 31. 29.
кыснѫти -нѫ -нєши vb. madefieri кисноущє leont. 121. nsl. okisnoti; možt kisa: kisati, kišem bullire habd. rum. кисноват fermentatus кисълицъ ius acidum.
кысѣлъ v. кысєлъ.
кыта f. ramus кита glag. nsl. kita fasciculus habd. ramus ibid. nervus, cartilago lex. žilnata kita lacertus bulg. kiti serb. kititi ornare kita croat. frons verant. serb. fasciculus mik. russ. dial. кита ligamen magy. kita fasciculus rum. китєск orno.
кыти, кыѭ, кыєши vb. κινεῖν τὴν κεφαλήν novere caput georg. кыѭщє главами antch. serb. kinuti scr. ku ire cf. • квати.
кытъка f. ῥοῖσκος corymbus georg.
кыхавица f. sternutatio grom. 33.
кычєниє n. φυσίωσις, φύσημα superbia sup. 250. 251. chrys.-lab. men.-mih. ziz.
кычивъ adj. superbus морскый коурь - ex.
кычити -чѫ -чиши vb. φυσιοῦν inflare разоумъ -читъ vost. - сѧ dioptr. имижє сѧ кычитъ sup. 249. кычєщє (ἐν τῇ σχολῇ male) оучахоу сє men.-mih. bulg. kiči ornare cf. кыка: de scr. kak superbire non videtur cogitandum.
кычиє n. κόμπος fastus кычьє zlatostr.
кычька f. coma glag. cf. кыка.
кыꙗнинъ m. kijoviensis chron.
кыєвъ m. kijovia bor. 7. chron. per. prol.-belg. києвь prol.-mih.
кыєвьскъ adj. kijoviensis chron.
кюминъ m. κύμινον cumimum vost. 1. 199. 355. кyминъ proph. nsl. kum, kumič, kumin, čimin serb. komin, čemin, čimin, mčin mik. russ. киминъ, кминъ, тминъ, тимонъ. čech. kmín pol. kmin magy. kömény ahd. chumil, chumin mhd. kümel lat. cuminum gr. κύμινον arab. kemmûn.
кюрилъ v. кирилъ.
кюръ v. киръ.
кюларь v. келарь.
кюлиꙗ v. кєлиꙗ.
кѫда adv. qua коуда mon.-serb. 308. 391.
кѫдрьма m. δήμιος carnifex athan.-alex.-grigor. коудрєма op. 2. 2. 38. коудєрмѣ op. 2. 2. 672. adde коудєрьми людьскыє men.-mih. σπεκουλάτωρ satelles коудєрмн sg. d. коудєр'ма vitae -sanct. saec. xvi. - vost.
кѫдрꙗвъ adj. οὐλόθριξ crispus коудрꙗ-ex. dioptr.-lab. men.-leop. σγουρός crispus op. 2. 2. 460. cf. коудрь конь mon.-serb. 83. nsl. kôder; kôdrast lex. kodrajk crispus meg. kondrovanje hung. bulg. kъdrav

serb. kudrov, kundrov nomen cani indi solitum magy. kondor crispus cf. nsl. kuštrav pol. kędzior rum. кaip pensum lini magy. guzsalj, kender let. kudlis capilli turbati cf. кѫдѣль.

кѫдоу adv. διὰ ποίας qua sup. ostrom. отъбѣгни, коудоу знаѥши misc. πόθεν unde sup. - же ли различьѥ бъистъ; cloz I. 255. зиздати троа, кѫдоу они речахѫ bell.-troj. 9. - вьлѣзль hom.-mih. оть коудоу πόθεν unde pent.-mih. man. иже не имають (ни) оть коудоуже помощи men.-mih.: отъ кѫдоуже ὅθεν unde sup. 242. 7. pro отъ нѭдоуже; коуды поидетъ bus. 702. nsl. kôdi, kôd Pott 1. 326.

кѫдѣ adv. qua коуде азь хождоу misc.-serb. отъ - πόθεν unde отъ - либо undecunque krk. до коудѣ шьствиѥ ваше; men.-mih. коудѣ, коуди, коуде mon.-serb. bulg. kъdešen cuias.

кѫдѣль f. κρόκη trama lev. 13. 48. nsl. kôdla dain. 99. kudelja habd. kudela prip. 228. bulg. kъdelь lit. kudla cf. nsl. kožêlj m. kožêlja bulg. kъželi pokl. 1. 83. cf. germ. ahd. kunchela mhd. kunkel mlt. conuncula e colucula (colus) Diez, wörterb. 110. kaute büschel gehechelten flachses.

кѫколица f. μελάνθιον nigella коук- esai. 28. 25. 27. - vost. bulg. kъklica.

кѫколь m. nigella men.-leop. коуколе gr. ера op. 2. 1. 138. nsl. kôkolj, kôkalj oserb. kukel nserb. kukol lit. kukalas magy. konkoly ngr. κοκκόλη agrostemma κόκκαλιν lolium duc. cf. angl. cockle - weed.

кѫпалиште n. balneum prol.

кѫпаниѥ n. lavatio pat. krmč.-mih. 30.

кѫпати -плѭ -плѥши vb. lavare вь иорданѣ коупавь отъмыхъ hom.-mih. 77. водами кѫплемъ ὑδατόλουτος qui aqua lavatur man. - сѧ λούεσθαι lavari ant. zak.-serb. βαπτίζεσθαι коупа сѧ cyr.-hier. nsl. kôpati.

кѫпина f. βάτος rubus sup. greg.-naz. marc. 12. 26. act. 7. 30. chron. 1. 157. 8. cf. nsl. kopava cardui genus rib. bulg. kъpinъ.

кѫпиниѥ n. ἄκανθαι spinae sup. βάτος rubus коупиние iob 31. 40. - mat. 54. prol.-mart.

кѫпиньнъ adj. βάτου rubi pyrg. pat.-šaf. -но видѣниѥ pent.-mih. пламень -.

кѫпона f. ζυγός statera dan. 5. 27. - vost. σταθμός statera vost. men.-vuk. chrys.-lab. pan. op. 2. 2. 12. 97. 174. хлѣба коупоною мѣрыше prol.-vost. πλάστιγξ lanx men.-vuk. adde водоу пихъ коупоною; видѣ себе дѣйствьно словеса и рѣчи отьдающа, таже и коупона довольна быти расоуждающа сь обою страноу, и кь лѣвѣи странѣ моурины видѣаше сьходещихъ се и многа тогова дѣйствна неподобьна на коупоноу полагающихъ pat. 246. 258. 317. bulg. kъponi magy. kompona alb. κουμπόνα tintinnabulum kambanъ campana rum. кѫмпънъ cf. Diez 1. 35. cf. -нъ.

кѫпонити -нѭ -ниши vb. σταθμοῦν ponderare op. 2. 2. 97. isaak. greg.-naz.-saec. XVII. своꙗ дѣла подобаѥть - georg.-šaf. 214. considerare pat. 262.

кѫпонъ m. statera вь кѫпонѣхъ ἐν σοροῖς in arcis funebribus op. 2. 2. 142. cf. -на.

кѫпѣль f. κολυμβήθρα locus natationis sup. ostrom. hom.-mih. men.-mih. nom.-mik. sabb. 199. - силоамлꙗ hom.-mih. - крьщениꙗ hom.-mih. nsl. kôpel et kôpela.

кѫпѣльница f. baptisterium, fortasse исходимь вси вь -цоу прѣдисходещоу иереꙗ typ.-nic. typ.-chil.

кѫпѣльнъ adj. balnei hom.-mih.

кѫсати -слѭ -слѥши vb. mordere int. 25. 283. насъ комаръ хоудый развращаетъ коусаꙗ bus. 917. bulg. kъsa.

кѫсити -шѫ -сиши vb. edere да кѫсимь вас(ъ) ради, ꙗко троудьни есте pat.-mih. 72.

кѫсъ m. frustum коусъ ephr.-acad. коусь винограда glag. сладка коуса не снѣсти sbor.-kir. 65. nsl. kôs bulg. kъs: kъhčeta pokl. 1. 37. croat. kus fragmentum verant. serb. kus mik. oserb. nserb. kus magy. koncz rum. конц mar. cf. scr. kans caedere.

кѫсъ adj. κολοβόκερκος cauda mutilatus овчате коуса op. 2. 2. 263. овьчате кѫса antch. коусь ant. овча коусо vost. 1. 357. bulg. kъs serb. kusov canis cauda truncata nserb. kusy magy. kusza mutilus.

кѫтъ m. angulus вь нѣкоемъ коутѣ op. 2. 2. 641. вь некоемь коуте дома моего ichn. nsl. kôt; kočnik dens molaris lex. bulg. kъt serb. oserb. kut russ. dial. куть, куть cf. ngr. καντοῦνι angulus vent. orig.-eur. 280.

кѫтьнъ adj. ἐνδότερος interior чреновныꙗ наречетъ коутныꙗ зоубы, имиже обычай есть тоичити ꙗдь μύλας δὲ καλεῖ τοὺς ἐνδοτέρους ὀδόντας psalt.-theod. nsl. kotnik dens maxillaris lex. bulg. kъtni zъbi.

кѫтьць m. mansiuncula; νοσσιά nidus gen. 6. 14. š.-gl. 71. glag. cf. котьць.

кѫшта f. σκηνή tentorium sup. 311. io. 7. 2. - cod. bulg. коу- pent.-mih. io. 7. 2. -ev.-novg. bus. 145. νοσσιά nidus pent.-mih.

hom.-mih. καλύβη tugurium кю- krmč.-mih. коукы mon.-serb. adde коутанинь, коуканинь mon.-serb. nsl. kôča bulg. kъštъ; кьщие bulg.-lab. magy. kútya tugurium e serb. et pol. kucza e russ. cf. bulg. kъta servare et кѫтъ.

кѫштеванине n. in tentoriis habitare

кѫштевати -штоуѭ -штоуеши vb. in tentorio habitare коущ- acad.

кѫштепотъчение n. σκηνοπηγία tabernaculorum collocatio.

кѫштерица f. tentorium коукюрица отъ траве и тръстиꙑ ioann. 202. 203.

кѫштий adj. tentorio similis, ni fallimur въ коущинхъ хызинахъ bus. 435.

кѫштица f. σκηνή tentorium коущица ier. 14. 29. - vost.

кѫштие n. domus бѣже междоу кьщиемь крамолоу, нь аще ти се згодить полемь, не оудай се misc. 30.

кѫштьникъ m. in tentorio habitans šiš. xiv. typ.-chil. prol.-vuk. иолнь - 15. ianuarii typ.-nic.

кѫштьнъ adj. σκηνῆς tentorii pent.-mih. prol. - творитель σκηνοποιός tentoria faciens hom. mih. -ное потъчение svjat. -но потъчѣные σκηνοπηγία tabernaculorum collocatio mat. 33. -на цѣпница men.-vuk. коукьнь mon.-serb.

куминъ v. кюминъ.

купарисъ m. κυπάρισσος cupressus proph.

купрьскъ adj. cypricus sup.

курилъ v. кирилъ.

куръ v. киръ.

Л.

л decima tertia alphabeti cyrillici littera, людие dicta, glagolitice numerum ʟ, cyrillice numerum xxx. indicans.

лабьновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуеши сѧ vb. consentire russ. ссужаться: иже мирѧ и ꙗже соутъ въ мирѣ отрѣкшей сѧ ни единою вещию да не лабноуютъ сѧ пакы съ мирскыми krmč.-saec. xvi. - vost. cf. ладьновати, quod praestat.

лава f. scamnum trigl. russ. лава pol. oserb. nserb. ława lit. lova.

лаванъ m. λάβαν laban nom. лаванъ gen. лавана dat. лавѣ acc. лавоу pent.-mih. лавѣ per. 22. 13. cf. лавинъ.

лаванъ adj. poss. λάβαν laban. pent.-mih.

лавинъ adj. poss. λάβαν laban pent.-mih. cf. лаванъ.

лавица f. scamnum habes bulg. lavicъ gesims čech. lavice magy. lócza.

лавра f. λαύρα laura sup. antch. ex.-op. 2. 1. 10. sabb. 31. 165. typ.-chil. steph. лавъръ bus. 333.

лаврьскъ adj. laurae sup. men.-vuk.

лаврꙗнинъ m. laurae incola лавранинь sabb. 31. 66.

лагана indecl. λάγανα lagana къ - ad lagana 1. reg. 23. 29. mat. 52.

лагвица f. κέρας poculum ierem. 48. 12. - ostrog. ἀσκοποτίνη lagena iudith 10. 5. - vost. flasco ber. nsl. lagva tinia habd. lagvica ev. - tirn. čech. láhev pol. łagiew oserb. łahej nserb. łagvja alb. lagii vas blanch. ljagjen urceus legen idem gr. λάγηνος ngr. λαγένα vent. ahd. lagella mhd. lägel lat. lagena wack. 34. cf. diefenb. gloss.

лагодити -ждѫ -диши vb. convenire azbuk. adulari vost. alex. se dare ни питью ни ѣденью не лагодите vost. čech. lahoda comitas lahoditi adulari oserb. łahoda indulgentia nserb. łagožiš adulari.

лагодьно adv. convenienter въ мѣроу и -дно antch. ꙗсти въ мѣроу -дно vost. paullatim alex. cf. лагойно

лагодьнъ adj. ἀναλογῶν conveniens, congruens -на влага psalt -theod. -дна azbuk. μέτριος moderatus -дна казнь, моука vost. - теплота ex. - зима grom.: -дна пища opponitur лиха пища op. 2. 2. 513; ἄριστος optimus ant. 12. nsl. lagoda petulantia dain. lagota idem hung. lagoden petulans; nelagoden infirmus habd. lahoten idem ibid. croat. nelagodan infirmus verant. nelagodstvo languor ibid. serb. nelagodan infirmus mik. pol. łagodny, łagodzić rum. логодеск spondeo -дник sponsus cf. лагодьнь.

лагодьнь adj. ἄριστος optimus въ мѣроу -дню op. 2. 2. 262. добро есть всѣ въ мѣроу лагоню antch. c. 13. cf. лагодьнъ, quod praestat.

лагойно adv. convenienter antch. c. 13. nsl. lagoj malus: lagoje drevo hung. cf. лагодьно.

лагонь v. лагодьнь.

лагоүнкоүла f. lagunecula - **скоүделна же-жена** mat. 45.

лагъıръ m. ascia **въ лагирѣ** explicatur **въ топорѣ велицѣ** ier. 10. 3. mat. 48. op. 1. 97; ber. habet **лагира топоръ**; azbuk. male **лагирь потырь** pro **топоръ**.

ладий gen. **-дния**, saepissime sg. nom. **ладиıа**, f. πλοῖον navis act. 27. 31. - šiš. σκάφος scapha man. ἀκάτιον cymba men.-vuk. **лади испровръже се съ мною** ἐναυάγησα naufragium feci šiš. 252. **лоди** op. 2. 1. 149. **лодиıа** vost. 1. 400. **лодьıа** mat. 14. bus. 398. **лодь** per. 3. nsl. ladja, ladjišče croat. ladi Veglia čech. lod' pol. łodź oserb. łódź nserb. łož lit. eldija; magy. ladik cf. cum slovac. ladík.

ладийникъ m. nauta **лодейникъ** chron. 1. 182. 30.

ладийнъ adj. navigii **лодийнъ** chron. 1. 246. 23.

ладийца f. cymba.

ладо n. amasius, amasia in fontibus russ. serioris aevi **дали вы мнѣ ладо понорoвное** etc. vost. cf. croat. da si caru lada pjesn. - hrvat. 2. 3.

ладъка v. **латъка**; differt a **лодка** navicula chron. 1. 219.

ладьно adv. aequaliter **ладно со онѣма съгрѣшати** dostop. 97. - vost. **смирн сѧ всемоү ладно** bus. 481.

ладьновати -ноүѭ -ноүеши vb. consentire - **съ мирьскъıми** sbor.-kir. 47. russ. ладъ concentus cf. **лабьновати**.

ладьнъ adj. ἴσος aequalis kozm.-ind. **доүша ладны свѣтлостию** prol.-vost. **ладна быста (орестъ и пиладъ) и тѣломь и моүдростью** op. 2. 2. 86. **боүдеши со мною ладенъ самодержецъ** chronogr. **древца мала, много ниска, съ травою ладна** dan.-heg. russ. ладъ čech. lad pol. ład ordo.

лажоүекъ v. **лъжоүекъ**.

лазаровъ adj. poss. lazari sup.

лазарь m. λάζαρος lazarus svjat.-mat. 8. š.-gl. 47. šiš. xvii. hom.-mih. sabb. 162. sg. g. **-ра**, **-рıа** sup. voc. **-ре** sup. š.-gl. 49. l. **-рѣ**, **-ри** sup. **лазорь** mat. 31. tur. chron. 1. 223. bor. 79. bus. 107.

лазариевъ adj. poss. lazari **-ревь** hom.-mih. tur. bus. 35. **лазорево** bus. 765.

лазикиıа f. λαζική lazorum terra prol.-mart.

лазити -жѫ -зиши vb. repere pam. **по чрѣвоү** - pent.-mih. - **на роүкоү своею** sim. I. 21. **коүмиромъ лажаахоү** svjat.-mat. 8.

лазиıа f. balneum alex. čech. lázeň pol. łaźnia cf. nhd. lase irdenes bauchiges gefäss mit schnauze gr. λάσανον lat. lasanum.

лазонъ m. lazus **вь страноү лазонь** (λαζῶν) prol.-mih. 237.

лазоньскъ adj. lazicus **-ска страна** prol.-mih. 276. **лазоүньскъ** men.-leop. cf. **лазонъ**.

лазорь v. **лазарь**.

лазориевъ v **лазариевъ**.

лай m. vituperatio alex.

лайна n. pl. πλίνθος latera exod. 9. 10. iez. 4. 1. - mat. 48. men.-mih. prol.-mart. πλινθεία latera vost. 1. 271. **илова** - πλίνθοι latera gen. 11. 3. - vost. **лайна** stercus azbuk. male **-ньна** pent.-mih. nsl. lajno stercus meg. lejno idem rib. lejn m. idem lex. lajnje schleimige excremente metl. bulg. lajna pl. čech. lejno pol. łajno.

лайноименитъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens men.-mih. georg.

лайноименьнъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens georg.

лайнотворние n. πλινθουργία laterum confectio io.-clim.

лайньнъ adj. πλινθείας laterum vost. 1. 270. **лайны зарокь** exod. 5. 19. - pent.-mih. **зданије лайно** πλινθουργία laterum confectio exod. 5. 8. pent.-mih.: male **лайнъıй**.

лайчивъ adj. iurgiosus prol. 1481. - vost.: rad. **ла** (**лаıати**) suff. **ичь**, **ивъ**.

лаканние n. ieiunium glag.

лакати -чѫ -чеши vb. esurire bon. ev.-zogr. psalt.-theod. nov. nsl. laknoti čech. laknouti pol. łaknąć skr. lak palato percipere cf. **алъкати**.

лакиниıа f. equa, uti videtur **лакиний конь войиничьскыхъ** θήλειαι ἵπποι εἰς ἅρματα 3. reg. 10. 25. - vost.: vocabulum dubium.

лакиıа f. meretrix, uti videtur **съ лакиею не имѣй любве**: vocabulum dubium cf. **лакиниıа** et lupa.

лакнѫти -нѫ -неши vb. esurire azbuk.

лаковати -коүѭ -коүеши vb. habitare dipl.-val. e magy. lak.

лакомити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. cupere cum dat. rei misc.

локомие n. γαστριμαργία ingluvies ant. **-мьие** antch.

лакомость f. πλεονεξία aviditas nov. š.-gl. 89.

лакомъ adj. cupidus sup. 30. πλεονέκτης avidus, avarus š.-gl. 89. ἀκόλαστος libidinosus - **вь блоүдь и вь вьсакоү лакотоү** hom.-mih. **-мо желание** dioptr. **-мый мечь** bell.-troj. 24. gulosus pat. nsl. lakom cupidus lakomnik esuriens lex.

bulg. lakom avarus čech. lakom pol. łakomy rum. лаком cupidus alb. lachemus avarus blanch. cf. magy. lakoma convivium.

лакомьство n. avaritia op. 2. 2. 238. cyr. 15. чрѣвно - clim. лакомьствъмь мнозн оумьроша sborn. lacomztue fris.

лаконьскъ adj. λακωνικός laconicus dioptr.

лакота f. libido блоудь и вьсака - hom.-mih. nsl. lakotnik esuritor lex. lakotec homo gulosus dain. čech. lakota.

лакътъ m. χύτρα olla iudic. 6. 19. - kruš. испиваше лакьть води; да пиеть оть морѣ лакьть misc. 101: nota лакькь рекьше водьноую мѣроу georg.; лактл russ. черепенка azbuk.

лакъть gen. -ти m. ἀγκών cubitus sup. πῆχυς ulna sg. g. -те bus. 683. d. -теки mat. 47. i. лактомь prol.-mart. du. n. два -ти pent.-mih. g. лактоу vost. лакътѫ bus. 266. pl. g. лакътъ ostrom. sup. лакотъ op. 2. 2. 104. bon. лакьть š.-gl. 71. лактъ mat. 48. лактий pent.-mih. a. лакъти i. лактъі sup.: nota лакоти, локотъі, лактию, локтий vost. non conferenda esse cum лѫкоть; nsl. laket: sto lahti oserb. łohć lit. alkunê f. olektis f. let. elkons m. olekts f. elle cf. goth. aleina lat. arcus.

лалока f. ὑπερῷον palatum op. 2. 2. 302. alex. fauces op. 2. 2. 239. - имать причетана зовомаго исофага ex.- op. 2. 1. 19. ко оустнѣ и лалоцѣ bus. 700. nsl. laloka mandibula habd. croat. desna, laluka maxilla verant. mentum hung. čech. lalok unterkinn cf. лалъкъ.

лалъкъ m. οὐρανίσκος palatum op. 2. 2. 630. лалоци op. 2. 1. 36. по лалкы по срѣдѣ огнѩ вьсткчена men.-mih. 339. nsl. lalok palear cf. лалока.

ламедонъ m. laomedon bell.-troj. 2. ламеодонъ ibid.

ламиꙗ f. serpens какь ще ламиа та да погльне момь та quomodo serpens ille deglutiet puellam illam bulg.-lab. 64. bulg. lamijъ serb. zmaj milad. 535. gr. λαμία piscis genus λάμια gespenstisches schreckbild für kinder ngr. λάμια, λάμνια pro στοιχεῖον: vocabulum originis ignotae.

лампада f. λαμπάς lampas bus. 173. mir. ламьпадь m. typ.-chil. mhd. lampe it. lampada cf. ламъбада.

ламъбада f. λαμπάς lampas men.-vuk. prol. -lab. pan. ламьб- typ.-chil. ламб- chrys.-lab. ламп- par. лампадь m. cf. лампада.

лани f. cerva pat.-mih. лани серна ber. ланиꙗ azbuk. čech. laň, laně pol. łani, łań lit. lonê hindin alne, elne cerva elnis cervus cf. лань ztschr. 1. 493; 6. 320. orig.-eur. 223.

лани adv. πέρυσι anno praeterito io.-dam. оть - šiš. 105. отъ лони op. 2. 1. 149. лони vost. nsl. lani čech. loni pol. oserb. łoni.

ланита f. σιαγών mala sup. 367. παρειά gena sup. 296. šaf.-frag. 33. оударн въ ланитѫ ἔδωκε ῥάπισμα ostrom. за ланитѫ оударишѧ ostrom. биꙗхѫ и по ланитама ostrom. ланит'ома vost. 1. 374.

ланитьствовати -воуѭ -воуеши vb. κολαφίζειν alapam infligere op. 2. 1. 188. ланитство alapa trigl.

ланишть m. νεβρὸς ἐλάφου hinnulus glag.: male vost. -ще n.

ланиꙗ f. cerva vost. cf. лани.

ланъговардъ m. λογγουβάρδος longobardus ланьговардѣхъ op. 2. 2. 153.

лань f. rupicapra alex. cf. лани.

ланьцоухъ m. catena коузнь, юже ношаше, quod in margine explicatur per гривноу, ланцоухъ золотый men.-leop. ланцоугъ alex. nsl. lanec catena habd. serb. lanac magy. láncz pol. łańcuch lit. lencugas rum. ланц, ланцꙋх cf. mhd. lanne catena.

ланѧ n. hinnuleus кошоута ланѥ водеще prol.-mart. cf. лани.

ланѫти -нѫ -неши vb. latrare vost. не имать пьсь - на вы men.-mih. serb. lanuti.

лаодикийскъ adj. laodiceae sup.

лаодикиꙗ f. λαοδίκεια laodicea sup.

лаомедоушь m. laomedon alex.-mih. 24.

лапа f. planta ursi trigl. pol. łapa.

лапота f. lappa azbuk., ubi dicitur esse щавель конской magy. lapu cf. nsl. lopuh pol. łopuch, łopian mlat. lapatica, lapatium.

лапсакъ m. λάμψακος lampsacus лапьсакь градь.

лапътъ m. frustum лапать земле š.-gl. 95. serb. lapat panni particula mik.

лапъі adv. iterum, rectius ἔτι amplius не прихождаше - къ царевн οὐκ ἔτι εἰσπορεύεται esth. 2. 14. - vost. cf. лапь.

лапь adv. ἔτι amplius не прихождаше - οὐκ ἔτι εἰσπορεύεται esth. 2. 14. - vost. recta вьзлѣсти -; - доити dan.-heg. cf. лапъі.

ларионъ m. ἱλαρίων hilarion per. 45.

лартѣшевишть m. λαερτιάδης laërtiades -нчь bell.-troj. 15.

лартѣшевъ adj. poss. λαέρτου laërtis bell.-troj. 18.

ларь m. cista о коемьжьдо лари, отъ ла-

ревъ sborn. кладоуть въ ларѣ bus. 553. suec. lår.

ласица f. γαλῆ mustela ioann. alex. nsl. lasica, ulasica habd. podlasica lex. čech. lasice cf. pol. łasić się repere.

ласка f. κολακεία adulatio men.-mih. - гроза vita-theod. грозою и ласкою bus. 480. čech. láska lit. loska gratia scr. las delectare curt. 1. 532. mey. 1. 400. cf. russ. ласый cupidus et ласкрѣдъ, ласкосрѣдъ.

ласкавъ adj. adulatorius ant. dial. pat. κολακείας adulationis слово -во 1. thess. 2. 5. - vost. - въ словесехъ γλυκὺς ἐν λόγῳ parem. -сковъ chron. 1. 165. 185. pam. 238.

ласкавьць m. κόλαξ adulator greg.-naz. zlatostr. sbor.-kir. 23. pat. отъвраштьй ся - sborn.

ласканиѥ n. κολακεία adulatio men.-vuk. θωπεία blanditiae sup. men.-vuk. adde krmč.-mih. prol.-mih. men.-mih. ichn. -ньми и оутѣхами prol.-mart.

ласканьнъ adj. adulatorius ласканымь нравомь men.-vuk.

ласкаръ m. lascaris ѳеодороу -роу sabb. 126.

ласкатель m. adulator io.-sin. chrys.-lab. clim. ber.

ласкательнъ adj. adulatorius ioann. dial.

ласкательнѣ adv. adulatorie men.-mih.

ласкати -скаѭ -скаѥши et -штѫ -штеши vb. κολακεύειν adulari men.-vuk. ласкаѭштиихъ bus. 292. -кого men.-vuk. men.-leop. - льва ioann. - словесы men.-mih. ласкаѥ радоваше се chrys.-lab. гладить и лащеть дароу дѣлы izmar. ласкай около всякого чловѣка bus. 481. adde op. 2. 2. 28. ex.-op. 2. 1. 26. meth. 7. καταστρατηγεῖν stratagemate superare sup. 65. - ся: ласкаѥ се царици men.-mih. 260.

ласкосрѣдиѥ n. τὸ λιχνῶδες liguritio ber. ласкосердья ради op. 2. 2. 200. скотие ласкосердие bus. 710. cf. ласкрѣдиѥ.

ласкосрѣдъ adj. edax ber. alex. cf. ласкрѣдъ.

ласкосрѣдьно adj. luxuriose ласкосердно bor.

ласкосрѣдьнъ adj. edax ber.

ласкосрѣдьство n. edacitas ber. trigl.

ласкосрѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. in deliciis vivere.

ласкосрѣдьць m. edax.

ласкочь m. κόλαξ, κολακευτής adulator op. 2. 2. 200. io.-clim. pat. cf. ласкъчий.

ласкочьнъ adj. κολάκων adulatorum men.-mih.

ласкрѣдивъ adj. λίχνος gulosus greg.-naz. antch. ласкордивъ prol. 1481.

ласкрѣдити -ждѫ -диши vb. cupere ласкордити alex.

ласкрѣдиѥ n. γαστριμαργία helluatio zlatostr. τὸ λίχνον liguritio greg.-naz. γαργαλισμός titillatio, recte helluatio greg.-naz. -дьѥ svjat.-mat. 8. -кърдиѥ svjat.-vost. zlatostr. -кор'дие op. 2. 2. 28. cf. ласкосрѣдиѥ.

ласкрѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ligurire dioptr. γαργαλίζεσθαι voluptate frui сокы и мясы - greg.-naz.

ласкрѣдъ adj. γαστρίμαργος gulosus op. 2. 2. 200. io.-clim. λιχνότερος gulosus op. 2. 2. 304. adde ioann. antch. georg. krk. ласкърдъ op. 2. 2. 304. ласкордъ clim. op. 2. 2. 200. ласкрьдъ op. 2. 1. 53: male ѱи ласкрьдии κύνες ἐνεοί canes muti esai. 56. 10. op. 2. 1. 53. cf. ласкосрѣдъ.

ласкрѣдьскъ adj. luxuriosus triod.

ласкрѣдьство n. γαστριμαργία helluatio men.-mih. τὸ λιχνῶδες liguritio -кърд- io.-clim. luxuria pat. georg.

ласкрѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. deliciari.

ласкъчий gen. -чия m. κόλαξ adulator -чий pl. g. op. 2. 2. 116. -чиямъ d. svjat.-mat. 10. sborn.-vost. cf. ласкочь.

ластовица f. χελιδών hirundo hom.-mih. bon. men.-mih. ant.-hom. ex. per. xxxiv. vost. 1. 146. лѣстовица pat. ластица alex. nsl. lastavica oserb. łastojca cf. ластоуна et rum. лъстѹн russ ластица, ластовка, ласточка cf. scr. râs sonare.

ластоуна f. δρεπανίς falcula якоже то ластовици соуть и ластоуны ex.: vost. habet ластоунъ m. cf. ластовица.

латва f. χύτρα olla възьмь латвѫ сь сочивомь врящемь pat.-mih. 151. cf. латъвь, латы.

латина f. coll. latini per. 82. chron. 1. 156. bus. 489. о -нѣ per. lxxi. -дѣлають sbor.-kir. 7. о фрязѣхъ и о прочиихъ -нахъ pam. 155. отвержени быша - pam. 157. отълоучиша ся отъ насъ - per. lxxi. -нахъ per. lxxi. -нами nom.-mik. 37: habes etiam -тына per. 3.

латининъ m. latinus bus. 351. 704. 776. латинь pl. g. sabb. 185. duš. nom.-bulg., ubi pl. acc. латиня pro -не, -ны.

латинъ m. latinus pl. n. -ни op. 2. 2. 116. nom.-mik. sbor.-kir. 17. g. -нь sabb. 185. d. -номь krmč.-mih. op. 2. 2. 472. 1.

-нѣхъ krmč.-mih. i. -ны nom.-mik. habes etiam -тынъ chron. I. 49.
латиньскъ adj. latinus nom.-bulg. pam. 175. cyr. 20. nom.-mik. sbor.-kir. 40. io. 19. 20. - kryl. bus. 419. duš. -ска ересь sabb. 151. вѣра -ска sabb. 158. -нескъ bus. 350. -тыньскъ op. 1. 24. per. 7. bus. 517. 700.
латиньскы adv. latine mat. 14. ῥωμαϊστί latine -ньскы š.-gl. 50.
латиныанинъ m. latinus латынѧнинъ op. 2. 2. 551. bus. 489.
латъвь f. χύτρα olla латвь op. 1. 26. 37. латовь bus. 122. cf. латва, латы.
латъка f. χύτρα olla num. 11. 8. - kruš. mat. 48. pent.-mih. op. 1. 204. vost. 1. 392. латка men.-leop. op. 1. 117. вьзвароу латькоу ἀρτύω αὐτῷ χύτραν men.-mih. ладъка, ладка vost. 1. 388. лотъка mih. 3. 3: nota male пещь владикыихъ (и латъкы) да се очистеть κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται lev. 11. 35. - pent.-mih. пещи (и) лакты vost. čech. ladka milchtopf cf. латы.
латъчьнъ adj. χύτρας ollae mat. 48.
латы gen. -тъве f. χύτρα olla въльы въ латъвь iudic. 6. 19. - vost. nsl. latvica weidling dain. 99. cf. латва, латъвь.
лаоудикиы f. λαοδίκεια laodicea -доукиы prol.-mih.
лаханъ m. λάχανον olus -нь vost. 1. 343.
лачьба f. fames svjat. cf. алчьба.
лачьнъ adj. esuriens š.-gl. 86. nov. птице -ны hom.-mih. 78. lasna fris. nsl. lačen serb. lačan mik. čech. lačen pol. łaczen oserb. łačny nserb. łacny sitiens.
лаю: кто лаю ведеть (ὁ ἐπείγων) напрыжь pro напрѣждь, ubi errorem latere putamus ex.-vost. I. 462.
лаыние n. latratus men.-mih. ziz. bus. 743. nota - юньць prol.-mih. 229.
лаыние n. τὰ ἔνεδρα insidiae sup. 397. сѣти его (дныкола) и - растрьгь sim. I. 25. лаания sir. 11. 29. - vost. ἐπίβουλος ἐνέδρα insidiae лаание: male лиыние sup. 294. 22.
лаытель m. latrans ziz.
лаытель m. ἐγκάθετος insidiator luc. 20. 20. - vost. vulg. прѣсѣдитъ въ лаателехъ ἐγκάθηται ἔνεδρα psalt.-pog.
лаытельникъ m. insidiator лат- pat.
лаытельство n. insidiae.
лаытельствовати -воуѭ -воуеши vb. insidiari.
лаыти, лаѭ, лаеши vb. ὑλακτεῖν latrare sup. 318. hom.-mih. esai. 56. 10. - vost. ber. коучьке медвѣда лають alex.-mih. 74. пьси о нась лають men.-mih. пьси начѧшѧ - frag.-bulg. ὑβρίζειν contumeli: afficere hes. adde сварить сѧ, лаеть bus. 486. nsl. lajati, odlajati, lajavec, lajavka čech. láti lit. loti let. lat goth. laian ahd. lahan and. lâ lat. la-mentum, la-tro scr. râ ztschr. 4. 319; 5. 399; 7. 20; 8. 251. Pott 2. 1. 933. wieg. 2. 13.
лаыти, лаѭ, лаеши vb. ἐνεδρεύειν insidiari sir. 28. 30. - vost. luc. 11. 54. - vost. лаеть въсхытити нищаго psalt.-pog.: pro болыхоу ἐφεδρεύοντο men.-mih. 259. lege бо лаыхоу scr. lâ accipere cf. ловъ.
лебединъ adj. poss. γυπῶν vulturum, recte cygnorum op. 2. 1. 28.
лебедь m. gen. -ди κύκνος cygnus deut 14. 16. - pent.-mih. kruš. bus. 399: male дебель barl. nsl. labod; labud habd. lex. meg. lobod meg. bulg. lebed croat. labut luč. serb. labud čech. labuť pol. łabędź rum. лебъдъ ahd. alpiz, albiz ags. ylfet and. âlft ztschr. 4. 125; 9. 170. Pott 2. 1. 917. curt. 1. 399.
левгий -гиѩ m. λευΐ levi левгии š.-gl. 64. левьгиѫ antch. левьгию šiš. 247.
левгийнъ adj. poss. λευΐ levi левъг- bon. левьг- šiš. 178. prol.-mih. леүгийнь prol.-mih. cf. левийнъ.
левгитинъ m. λευΐτης levita левгиты assem. левьгити pent.-mih. леоүгить pl. g. prol.-mih. леүгитинь hom.-mih. леүгити et -те hom.-mih. леүгитомь hom.-mih. cf. левитинъ.
левгитьскъ adj. λευϊτικός leviticus левьг- šiš. 247. krmč.-mih.
левгитыанинъ m. levita tur. 110.
левийнъ adj. poss. λευΐ levi pent.-mih. cf. левгийнъ
левитикъ m. λευϊτικόν leviticum krmč.-mih.
левитинъ m. λευΐτης levita hom.-mih. леүитии antch. леүитѣхъ greg.-naz. cf. левгитинъ.
левитовъ adj. poss. levitae pent.-mih.
левитьскъ adj. leviticus dioptr.
левитѣнинъ m. λευΐτης levita dioptr. pent.-mih.
левиевъ adj. poss. levi men.-leop.
левкасние n. albor, uti videtur -снемь мажють стѣны гнилы bus. 550. cf. gr. λεύκανσις.
легеонъ m. λεγεών legio sup. prol.-mart. легеонъ sup. 350. легионехъ bus. 173.
легнѫти -нѫ -неши vb. decumbere par. ichn.
ледве adv. vix за - azbuk. čech. ledva pol. ledwie, ledwo nserb. ljebda lit. ledva vix cf. едва, quod fortasse pendet a pron. и.

et ıазъıкъ, quod cum лиз lat. lingere cognatum putamus.

ледовидьнъ adj. glaciei similis alex.

ледовьнъ adj. frigidus alex. **дьнь** - ephr.

ледъ m. κρύσταλλος glacies ex.-op. 2. 1. 14. frigus alex. sg. g. **леда** sup. 194. d. **ледови** prol.-mih. l. **ледоу** per. prol.-mih. sbor.-kir. 11 et **ледѣ** sup. 191: nota male **арнıевъ ледъ** ἄρειος πάγος areopagus op. 2. 1. 154. šiš. 235. prol.-mih. nsl. led; ledven habd. croat. ledven hung. lit. ledas let. ledus.

ледѣница f. fossa glacialis **леденицахъ** sabb. 154. nsl. ledenica.

ледѣнъ adj. glacialis men.-vuk. krk. misc. prol.-vuk. **ледıанъ** men.-leop. **ледена вода** prol.-mih. par

лежага f. κῆτος cetus **китъı, смокъı, лежıагъı** κήτη, δράκοντας op. 2. 2. 303. vost 1. 393: suff. videtur esse **ıага** cf. **винıага** et **лежахъ**.

лежальница f. θήκη conditorium - **оутварей влашнхъ** esai. 3. 25. mat. 48.

лежаниıе n. cubatio svjat.-mat. 9. κοιμηθῆναι decumbere ies.-nav. 2. 8. - pent.-mih.: pro **желениıе** sup. 374.

лежати -жѫ -жиши vb. κεῖσθαι, κατακεῖσθαι, ἐπικεῖσθαι iacere cloz I. 868. ostrom. sup. **лежеще ници** men.-mih. **льж-** mat. 11. βάλλεσθαι iacere ostrom.: nota **лежнмъ** κείμενος op. 2. 2. 629. prol.-lab. men.-vuk. steph. alex. nsl. leža f.; vlezane jabolka, vlezano blago.

лежахъ m. κῆτος cetus **китъстии животъ** (recte **-ти**), **ıеже** (recte **иже**) **се рекоутъ лежаси, лежеси** ex.-op. 2. 1. 16. 28. **китъı и лежасъı без года велици** ex.-vost. σέλαχος piscis cartilaginosus **китовъ и лежахъ** (male **лежащихъ**): vox, in fallimur, formata ad similitudinem graeci κῆτος, quod interpreti a κεῖται pendere videbatur cf. **лежага**.

леженииıе n. decumbere **призываше кь себѣ на** - prol.-mih.

лежьнь m. toni musici genus **леженъ** alex.

леканıа f. λεκάνη pelvis mir. **кълиıа водоу въ леканıю** clim. **-на** prol.-cip. **-ни** typ.-chil. **чашѣ или лакани полноу водъı** bus: 976.

лекота v. **лькота**.

лемешь m. ἄροτρον aratrum **расковѫть меча своѩ на лемешѩ** esai. 2. 4. proph vost. mat 48. vost 1. 415. men.-leop. **емеша на рала** ὕννις vomer dioptr. op. 2. 2. 460. nsl. bulg. lemeš; lemež meg. russ. лемехъ, лемешъ čech. lemech, lemeš pol. lemiesz let. lemesis cf. oserb. lemić frangere rad. lem frangere, unde **ломъ**, pruss. lim ahd. lemjan, lam and. lemja mhd. lemen, lam magy. lemez vas: nota nserb. lemjaz sprosse (der leiter).

лемониıе m. ngr. λεμόνι limon, ficta persona **лѣм-** frag.-serb. cf. **лимонъ**.

лентий m. λέντιον linteum sup. 344. chrys.-lab. par. **леньт-** prol.-mart. **леньдий** typ.-chil.

ленъдий v. **лентий**.

леондопаръдосъ m. λεοντόπαρδος leopardus **-рьдось** ichn. **леодопарьд-** ibid. cf. **леопардъ**.

леоновъ adj. poss. leonis per. 12.

леонтиıе n. leontius man.

леонтовъ adj. poss. λέοντος leonis krmč.-mih. - **градь** ibid.

леопардъ m. leopardus ioann. cf. **леондопаръдосъ**.

лепень m. folium, in fontibus psl. non legitur: nsl. lepen folium russ. лепестъ oserb. łopjen hippolapathum łopjeno folium nserb. łopeno lit. lapas let. lapa folium gr. λέπυρον cortex cf. goth. laubs ahd. mhd. laup, loubir, lŏuber asch. lôf ags. leaf wieg. 2. 16.

лепта f. λεπτόν numus minutus **лепетѣ** dual. acc. mat. 41. **лепѣте** mat. 42. **двѣ льпьтѣ** ev.-trn. **лепьта**.

лептоугъ m. purpura **вьрвьми шьлковъıми и лептоугъ на главахъ сребренъıхъ** ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς ἐπὶ κύβοις etc. esth. 1. 6. - mat. 53. pro alius cod. **лептоусъ** cf. **оушивъ шолковъ вълетоуженъ** esth. 8. 15. - mat. 53: vocabulum obscurum.

лептоужьнъ adj. πορφυροῦς purpureus **оушьвъ шьлковъ лептоужьнъ** διάβημα βύσσινον πορφυροῦν esth. 8. 15. - vost.

лептоусъ v. **лептоугъ**.

лесица v. **лисица**.

лесо n. lacus, uti videtur **есть же по сей странѣ рещи коупели тоıа ıако лесо мало** bus. 664.

летѣти -штѫ -тиши vb. πέτεσθαι volare io.-clim. vost. 1. 393 currere **летѣ конь** karamz. 2. nota 353. nsl. letêti, let: v let se spustiti serb. leto ala mik. cf. lit. lêkti let. lekt, lekt salire cf. **нетопъıрь** et νυκτερίς; **плет** et πλέκω; **пѧ -ть** et scr. panč-an.

леоугнтинъ v. **левгнтинъ**.

лефанъдъ m. ἐλέφας elephas **-демь** dat. men.-vuk.

лешти, лѧгѫ, лѧжеши vb. κατακλίνεσθαι, κοιμᾶσθαι decumbere pent.-mih. - **спати** prol.-mih. bell.-troj. 34. - **на ложи** men.-vuk. **лѧжетъ** bus. 486: male **лıажe**

chron. 144. let. liga cubile nsl. leči; leglo homo piger, brut; lega: v lego djati; polég origo: ni tacega polega, da bi pijančeval; ulogi cf. ahd. abelâgi torpens; ir. lige lectus ir.-gl. 98. goth. ahd. ligan mhd. ligen ags. licgan and. liggja gr. λέχος, λέκτρον lat. lectus ztschr. 11. 179. curt. 1. 173. mey. 1. 386.

лешть m. cyprinus trigl.

леѵгнйнъ v. левгнйнъ,

леѵгитинъ v. левгитинъ.

леѵитинъ v. левитинъ.

ли conj. 1) ἤ vel, aut къто видѣ, ли кто слыша; τίς ἴδε, τίς ἤκουσε πώποτε; cloz I 929. любаи отьца ли матерь cloz I. 87. имѣю ли не имѣю op. 2. 2. 282. ли не вѣсте etc. ἤ οὐκ οἴδατε etc. šiš. 207. иже аще ѥсть хлѣбь сь ли пиѥть etc. ἤ πίνῃ šiš. 227. 2) ἤ quam лоучие мало приꙗтиѥ съ правьдоѭ ли многа жита съ неправьдоѭ antch. cf. serb. negoli živ. 48. 3) δέ vero кътораа бы(ста) прѣимьника чловѣча рода, каинъ то ли авель; op. 2 2. 52. 4) a. in interrogatione directa насꙑтишѧ ли сѧ; sup камо идеши, оть коудоу ли грѧдеши: ποῦ πορεύῃ καὶ πόθεν ἔρχῃ; b. in interrogatione indirecta истѧзаѥмь, ли достоинь поставити се презвитерь εἰ etc. krmč.-mih. 117. вѣдѣти, приꙗто ли бысть проженние ѥго pat.-bulg. ѥсть ли chron. 1. 196. 5) εἰ si възъпиѭ ли зовꙑ, то коѭ сѧ sup. 175. вѣроуете ли вь бога, и вь ме вѣроуете glag потькнѣаше ли се кто, то паѵль възболѣаше hom.-mih. 131. 6) a. ли - ли aut - aut брань ли вѣньцемъ ли ранамъ вина ѥсть isaak. ли - или: козѧ ли или волъ или птицѧ sup. 87. поꙋмилъ ли сѧ ѥси или ни; sup. 88. любо ли: жрътн любо ли оумирати sup. 80. любо ли поклони сѧ sup. 87. b in interrogatione нашь ли еси, ли отъ сѫпротивныихъ; men.-bulg. 7) али v. а. 8) аште ли: аште ли хоштетъ sup. аште ли ни sup. аще ли, то каменнѥмь побиенъ бѫдеть greg.-naz. cf. nestor I. xvii. ѥгда ли; ѥгда же ли sup. 322: abundare videtur post pronomina et adverbia interrogativa по что ли прѣтита; sup. 154. како ли съповѣдѣ; sup. 201: est vero fortasse pro δέ vero. 9) да ли in interrogatione да тръпѣниꙗ ли ради измѣноуѥтъ сѧ лице твоѥ; sup. 121. да ли ѥ то христа ради речено; pat. да не жреши ли богомь нашимь; prol.-mart. idem serb. da li živ. 98, at nsl. da li etsi rês. 16. 33: ли е либо, любо natum videtur (cf. russ. надо е на добѣ): очима възрѣниемь или коимь ли (pro любо) начинаниемь sbor.-kir.

либавъ v. либѣвъ.

либивъ adj. λεπτός gracilis телесы - gen. 41. 4. - mat. 55. gen. 41. 19. 20 - op. 1. 14. nsl. libivo pulpa bel. 51. cf. либѣвъ.

либо v. любо.

либра f. pecunia glag. š.-gl. 95. ex italica lingua.

либь f. coll livones bor. x. per. xx. 2. livonice lîbi, lib bulletin hist.-phil. VII 1.

либѣвати -ваѭ -ваѥши vb. debilem fieri pat.-mih. cf. либѣвѣти.

либѣвъ adj. λεπτός gracilis gen. 41. 3. 4. 19. 20. 27. - kruš. pent.-mih. - тѣлесемь exod. 41. 3. - mat. 55. крав'ꙑ либѣвꙑ т'ѣлесꙑ vost. вельбоудь - pat. доуша либава pat.-mih. čech. libĕvý, libivý pulposus lit. laibas macer cf. либивъ.

либѣвѣти -вѣѭ -в'ѣѥши vb debilem fieri ѥлико тѣло сильнѣеть, толико доуша либѣвѣеть krk. cf. либѣвати.

лива f. λίψ africus: λίβα sg. acc. šiš. 42.

ливада f. pratum par. prol.-mart. duš. bulg. livadъ serb. livada russ. dial. левада alb. ljuvadhi rum. ливаде mrum. λειβάντε ngr. λιβάδιον ztschr. 8. 377.

ливадьнъ adj. prati georg.

ливановъ adj. λιβάνου libani men.-vuk.

ливанъ m. λίβανος, λιβανωτός thus men.-vuk. krmč.-mih. prol.-mih. op. 2. 2. 643

ливаньскъ adj. libani sim. I. 23.

ливелисниѥ m. λιβελλήσιος libellensis men.-vuk. -лесниѥ ibid.

ливелъ m. λίβελλος libellus men.-vuk. glag.

ливерътиньскъ adj. λιβερτίνων libertinorum ливерьт'- šiš.

ливийскъ adj. λιβύης libyae šiš.

ливлꙗнинъ m. λίβυς libys iez. 30. 5. - mat. 46. cf. ливѣнинъ.

ливоуи f. λιβύη libya вь - prol.-mih.

ливоуйскъ adj. libycus bus. 263.

ливѣнинъ m. libys chrys.-lab. cf. ливлꙗнинъ.

лигемъ adj. ὀλίγαιμος cui parum est sanguinis ex.-op. 2. 1. 19: non intellectum vocabulum graecum interpres immutatum reliquit.

лизати -жѫ -жеши vb. lambere sup. men.-mih. glag. prol.-mih. περιλείχειν men.-vuk. лижахоу prol.-mart. lit. lėšti let. laizît goth. *laigôn ahd. lëchôn, lëccôn mhd. lëcken ags. liccian gr. λείχειν lat. lingere arm. lizel scr. lih ztschr. 11. 168. beitr.

2. 163. Bopp 1. 43. 126. Pott 2. 1. 293. curt. 1. 174. meg. 1. 387.
лийнъ adj. poss. λείας leae pent.-mih. vost. 1. 55.
лик v. **отълѣкъ**.
ликование n. saltatio krmč.-mih. int. ber.
ликователь m. saltator trigl. **-тельница** ibid.
ликовати -коуѭ -коуеши vb. χορεύειν saltare sup. 68. 236. 237 etc. georg. antch. hom.-mih. nom.-mik. καταχορεύειν saltare man. μέλπειν canere sbor. κροτεῖν plaudere sup. 236.
ликовьникъ m. saltator clim. 285. ephr.-acad.
ликовьнъ adj. chori sbor.
ликовьнѣ adv. choris, saltando alex.
ликовьствование n. saltatio.
ликовьствовати -воуѭ -воуеши vb. saltare int. ber.
ликонаставьникъ m. dux chori int.
ликоначѧльникъ m. dux chori.
ликоначѧльница f. dux chori.
ликостоıание n. χοροστασία chorus triod.
ликостоıаньникъ m. χοροστάτης praesultor **-ıаникъ** hom.-mih. 112.
ликооучитель m. dux chori int.
ликъ m. χορός, χορεία chorus ostrom. cloz I. 49. sup. šaf.-frag. 35. **ликоу** sg. l. chron. 1. 58. **ликы и глоумилища** nom.-mik. 39. - **звѣздъ** isaak. - **творити** prol.-mih. let. lèkt salire goth. laiks saltatio laikan ahd. leich modus, psalmus mhd. leich; leichen salire nhd. lëcken ags. lacan; lâc sacrificium and. leikr ztschr. 11. 162. orient 1. 525. cf. **лıакъ**.
ликъ in compositis **толикъ, коликъ** etc. et in **лице** etc. goth. leikan; -leiks ahd. lichen; -lich mhd. -lich ags. lician; -lic and. likr, liki forma, cadaver nsl. lik: na izlik zum schein prip. 114. nalič ex composito lex. enolik gleich gross lex. rib. likati laevidare lex. cf. ličkaj vanitas trub. ličkaki otroci trub. serb. jednoličke una cf. lit. licus signum scr. likh pingere, radere ztschr. 7. 190. Bopp 1. 96. orient 1. 525.
ликъствити -штвлıѫ -ствиши vb. saltare men.-mih.
ликъствие n. χορεία chorus hom.-mih. 80.
ликъствование n. saltatio sim. II. 14. chron. I. 57.
ликъствовати -воуѭ -воуеши vb. χορεύειν saltare sup. 347. hom.-mih. mat. 21. chron. 1. 57. **съ ангелы** - sborn. **ликоctur.** bus. 712.
ликъствьникъ m. saltator **ликъственикъ** bus. 382.
лилий m. lilium mat. 52.
лиликъ m. αἴθυια mergus lev. 11. 13. 17. serb. ljiljak alb. ljeljek; loilek blanch. lelik mscr. ngr. λελέκι ciconia rum. **лиліак** vespertilio cf. **лилıакъ**.
лилиıа f. lilium **финиксъ въ тернии финиксъ речетъ сѧ греческимъ ѩзыкомъ, а роускимъ** (recte **римскимъ**) **лилиıа** op. 2. 2. 241.
лилиıаковъ adj. poss. merguli **-ве очи** ichn.
лилиıакъ m. καταράκτης mergulus kruš. **лильıакъ** lev. 11. 17. -pent.-mih. nsl. lilek mieternder krebs, puppe serb. ljiljak ciconia vuk. vespertilio mik. čech. lelek ardea nycticorax liliek, lilík pol. lelek aluco rum. **лиліак** vespertilio ngr. λελέκι ciconia alb. leleke, ljeljek, loilek idem lit. lêlis caprimulgus europaeus: recte fortasse **лилѣкъ** cf. **лиликъ** et Pott, doppel. 56.
лимень m. λιμήν portus bus. 659. **лименю; лимени** sg. l. men.-leop. 146. **лимени** chron. 1. 46. **лимьнъ: лимне** sg. l. prol.-lab. **лимнинъ** alex.
лимонъ m. malum limonium trigl. **-ниıа** ibid. it. limone arab. laimûn pers. lîmûn.
лимьнъ v. **лимень**.
линь m. tinca alex. trigl. nsl. serb. linj russ. **линь** čech. lîň pol. lin rum. **лин** cf. ahd. slîo m.
липа f. tilia trigl. in fontt. pslovenicis non legitur: lit. let. lêpa **липина** trigl.
липса f. pestis gram. 251.
липсати -сліѫ -саеши vb. deesse, mori **чьто липсаашe отъ раıа** chrys.-lab. bulg. **липсаха** bulg.-lab. croat. lipsati luč. gr. λείπειν.
липъкъ v. **лѣпъкъ**.
лирикъ m. illyricum men.-leop. cf. **лоурикъ**.
лисий adj. vulpis sup. 54.
лисица f. ἀλώπηξ vulpes op. 2. 2. 153. pat. dial. misc. zak.-serb. nom.-lab. men.-mih. clim. vost. 1. 190. 334. ichn. **грькъ лесица есть** misc. serb. recite onomu lisici živ. 113. pol. liszka: male γαλῆ mustela pent.-mih. pro **ласица**.
лиска f. vulpes pat.
листвие n. φύλλα folia sup. frag.-serb.-saec. xiii. meth. 7. bus. 104. 412. **листвиихъ** vost. 1. 220. cf. **листие**.
листвьнатъ adj. frondosus **-та древеса** men.-mih.
листвьнъ adj. folii prol.-mih. triod.: male **листивьнъ** georg.
листивьнъ v. **листвьнъ**.
листие n. folia prol.-mart. š.-gl. 92. pat. cf. **листвие**.

листопадъ m. october grom. mat. 12. ev.-bulg. pokl. 1. 20. op. 1. 262. š.-gl. 40. čech. listopad.

листъ m. φύλλον folium sup. ostrom. **перегнжвъ листа два** ostrom. σταφυλή uvula in ore ex.-op. 2. 1. 19. epistola men.-mih. **листове** ex.-vost. 1. 187. op. 2. 1. 16. cf. pruss. laiskas libellus lit. laiškas, lakštas.

листъкъ m. folium **листькь сьписань** de epistola men.-mih.

листь v. **льсть**.

лисъ m. ἀλώπηξ vulpes bon. ephr. mat. 16. men.-mih. psalt.-int.-saec. xii. luc. 13. 32. - vost. nsl. lisec vulpes mas habd. oserb. lis.

лиса n. ἀλώπηξ vulpecula ant. **лисата въселать са** ant.-vost. čech. liše.

литаниа f. λιτανεία supplicatio mir. 114.

литва f. lituania chron. bor. x. per. 2. 107. lituanus - **тоурь есть** misc. 84. **литвы родомъ** men.-bulg. **триие дроузи -вы родомь** men.-vuk.

лити v. **лиати**.

литийствовати -ствоуж -ствоуиеши vb. supplicare mir.

литиа f. λιτή supplicatio sup. 411. men.-vuk. typ.-chil. prol.-cip. **сь литиеи поюще** greg.-lab.

литовьскъ adj. lituanicus men.-bulg. men.-vuk. **литьвьскъ** men.-leop.

литонъ m. εἰλητόν corporale pam. 224. cf. **илитонъ**.

литостротъ m. λιθόστρωτος lapidibus stratum **-тѣ** š.-gl. 49. **лидостротъ** ostrom.

литра f. λίτρα libra **литранмать .ов. златника, и раздѣлиаеть се на .ві. чести, ты же чести нарицають се оугьгие, едина же оугьгниа имать .е. златникь** krmč.-mih. 305. **.к. литрь перпрь** krmč.-mih. 221. - **хлѣба** nom.-lab. **коуплиень .л.-ми литрь злата** leont.

литоургийнъ adj. liturgiae **-на молитва** mir. **по ськоньчании -нѣмь** men.-mih.

литоургисание n. liturgia par.

литоургисати -сањ -саиеши vb. λειτουργεῖν ministerio sacro fungi nom.-lab. krmč.-mih. par. nom.-mik. nom.-bulg. men.-leop. misc.

литоургисовати -соуж -соуиеши vb. λειτουργεῖν ministerio sacro fungi typ.-chil. **литоургьг-** zak.-serb.

литоургиа f. liturgia cyr. 23. **литоургию изложи** prol.-mih. **литоргиа** op. 2. 2. 278.

лихва f. τόκος usura ostrom. krmč.-mih. **дати вь лихвоу** lev. 25. 37. - pent.-mih. š.-gl. 66. **на лихвоу давати** par. serb. lihva mik. čech. lichva pol. lichwa oserb. lichwa goth. leihvan ahd. lîhan and. ljâ mhd. lihe, lêch, lihen nhd. leihen.

лихвовати -воуж -воуиеши vb. ἀποστερεῖν privare marc. 10. 19. - vost. ev.-novg. τοκίζειν fenerari ant. antch. c. 30. serb. lihvovati, kamatovati mik.

лихвогребьць m. fenerator alex.

лихвьникъ m. fenerator pat. čech. lichevník cf. **лишвьникъ**.

лихнитарь m. λυχνιτάριον lychnites **камень лихьн-** alex.-mih. 62.

лихновати -ноуж -ноуиеши vb. abundare - **на слоужьбоу** op. 2. 1. 117.

лихновение n. ὑπερβολή abundantia proph. - **грѣха** psalt.-theod. πλημμέλεια vitiositas lev. 5. 15. - pent.-mih. lev. 5. 19. - mat. 55. vost. kruš. privatio ex.-op. 2. 1. 22.

лихновица f. ὑπερβολή excessus - **злобы** zlatostr. - **дѣльнаа** io.-clim. op. 2. 2. 200. abundantia pat. - **ради иестьства** svjat. - op. 2. 2. 394. πλεονέκτημα melior conditio **при естьствьнѣхъ лихновицахъ** io.-clim. ἀσωτία nequitia **желание питаниа, нъ не лихновица** io.-clim. cf. **-вьць** et **лихвовьница**.

лихновьнъ adj. superfluus svjat.-op. 2. 2. 394.

лихновьць m. diabolus, vere ὑπερβολή excessus svjat.-op. 2. 2. 404. vost. cf. **лихъ**. **лихота, лихновица**.

лихнжти -нж -неши vb. περισσεύειν abundare **аште не лихнеть правьда ваша** svjat.-op. 2. 2. 393. ὑπερβαίνειν excedere **иегда (ıарость) лихнеть пакы чрѣсъ мѣроу** zlatostr. **лихноущаго силою на ратехъ** vost. πλημμελεῖν errare lev. 5. 17. -pent.-mih. lev. 5. 19. - proph. kruš. **съгрѣшить и -неть** lev. 4. 22. - mat. 55. lev. 4. 3. - kruš.: male **лихна** pro **лихны**.

лихо adv. abundanter, superflue - **глаголати** βαττολογεῖν blaterare ostrom. - **глоумашта са** sborn. chron. 1. 207. 16. ὑπέρ super cum gen. - **потрѣбы** ὑπὲρ τὴν χρείαν super necessitatem sup. 379. - **мѣры** ibid.

лихование m. privatio sup. 318. men.-mih. 178.

лихованьникъ m. fraudator **-ваникь** ant.

лиховати -хоуж -хоуиеши vb. στερεῖν, ἀποστερεῖν privare sup. 301. svjat.-op. 2. 2 396. hom.-mih. proph. men.-mih. bor. 64. marc. 10. 19. - mat. 33. **-ва те богь славы** num. 24. 11. - pent.-mih. **живота -ва ю** men.-mih. πλημμελεῖν delinquere kruš.

лихоуюеть беззаконнюемь pent.-mih. коюего вꙑ имѣнии лихоуюетъ писмѧ sup. 301. - сѧ ὑστερεῖσθαι destitui luc. 15. 14. -ev. 1164. ev.-saec. xiv. mat. 33. ὑστερεῖν deesse dan. 5. 27. -ванъ part. ἄμοιρος expers men.-mih. -ваемъ part. os. 13. 8. mat. 48.

лиховъзимати -маѭ -маюеши vb. plus appetere.

лиховьница f. προτέρημα melior conditio -вница op. 2. 2. 460. πλεονέκτημα melior conditio dioptr.-vost. paupertas chrys.-lab. покрꙑваю елико вьзможно своѭ -вницоу chrys.-lab. -вницѧ естьстьвнꙑѧ ꙗкоже вѣси etc. dioptr. 328. cf. лихновица.

лиховьнъ adj. τόκου usurae ant.

лиходѣй m. maleficus alex.

лиходѣланию n. περιεργία inepta sedulitas ant.

лиходѣꙗнию n. περιεργία inepta sedulitas ant. lichodiani fris.

лихоиманию n. πλεονεξία aviditas šiš. 48. 128. 182. ant. antch. sborn. bus. 498.

лихоиманьникъ m. fenerator.

лихоиматель m. avidus pat. gr. πλεονέκτης.

лихоимъ m. πλεονέκτης opulentus zlatostr. -saec. xvi.

лихоимьствию n. πλεονεξία avaritia šiš. 106. 179.

лихоимьство n. πλεονεξία aviditas ant. sborn. krmč.-mih. nom.-mik. men.-mih. hom.-mih.

лихоимьствовати -воуѭ -воуюеши vb. πλεονεκτεῖν plus appetere šiš. 103. krmč.-mih. isaak. не -ваше сирꙑхь chrys.-lab. лихоюем- isaak.

лихоимьць m. πλεονέκτης avidus ant. šiš. 77. 182. krmč. 85. nom.-lab. lavr.-op. 31. mat. 21. prol.-mart. лихоемьць sabb. 44.

лихоимѣнию n. πλεονεξία aviditas ant. svjat.

лихоимѣтельство n. aviditas ber.

лихоклисатель m. significatio nobis ignota est лоукави отьметьници, лихоклисателию, лицемѣрию misc.-serb.

лихомѫдръ adj. male prudens, fortasse o лихомоудромъ евроуклии per. lxvii.

лихопитию n. πότος potatio šiš. 197. виньною - οἰνοφλυγία vinolentia ant. antch. lichopiti fris.

лихорѣчию n. ὑπερβολή hyperbole -чию svjat. - op. 2. 2. 386.

лихословесию n. βαττολογία loquacitas ant. -сиꙗ antch.

лихословесьствовати -воуѭ -воуюеши vb. garrire, loquacem esse ant.-hom.

лихословию n. loquacitas ber.

лихота f. malitia nom.-bulg. 126. не хощеши ли, да плачѧ сѧ и скрьблѧ, ꙗко лихотѫ оскрьбихъ pat.-mih. 94. čech. lichota dolus pol. lichota miseria cf. лихъ, лихновьць.

лихотроудию n. κόπος fatigatio ant.

лихотькъ m. abundantia чловѣколюбьство sup. 290. виждоу лихотькь тьщивꙑихь доуше frag.-serb.-saec. xiii.

лихоть f. ἀνωμαλία inaequalitas да чьто та ю - великаꙗ zlatostr. вь - περιττῶς abundanter io.-dam. op. 2. 2. 304.

лихотьнъ adj. αἰσχρός deformis ant. pravus -нꙑихъ чловѣкъ antch. -тнꙑхъ и некрещенꙑхъ чловѣкъ vost.

лихоꙗдению n. ἀδηφαγία edacitas sup. 277. ant. hom.-mih. lichogedeni fris.

лихоꙗдию n. edacitas antch.

лихоꙗдьць m. homo edax ephr.

лихоюмати -млѭ -млюеши vb. πλεονεκτεῖν šiš. 154. pro лихоимати.

лихоюмьць v. лихоимьць.

лихъ adj. περιττός redundans cloz I. 580. hom.-mih. šiš. 51. pent.-mih. лихꙑми рѣчьми sborn. лихаꙗ ꙗдь sborn. лихою жидовина vost. лиха чесо ostrom. лиха пища op. 2. 2. 513. лихо питию alex.-mih. 169. лихою сеѭ (recte сею) отъ неприꙗзни есть š.-gl. 51. лихою сего antch. лихо глаголати βαττολογεῖν blaterare š.-gl. 52: adde лихо πλεονασμός usura юже бѣ лихо вьзель hom.-mih. растъ и лихою proph.-mat. 48. лихо юемлай πλεονεκτῶν lucrum capiens sup. τόκου usurae ant. лихо въсма 2. cor. 12. 18. - op. 2. 1. 152. ὑπερβάλλων redundans, nimius sup. io.-clim. impar токъмою и лихою op. 2. 2 80. čech. lich: suda či licha pol. licho ἄμοιρος expers sup. op. 2. 2. 24. - вѣрꙑ, милости vost. поповьства zak.-serb. - светительства chrys-lab. - свѣта antch. цръкви лиха светꙑю памети greg.-lab. повѣлѣша лихомъ бꙑти цѣнꙑ той bor. 78. всеꙗ помощи лихъ bus. 432. ἀποστερούμενος privatus sup. 229. gravis - недоугъ sbor.-kir. 55. per. malus добро или лихо chron. per. лиси людию sbor.-kir. 45. не велить творити лиха ничтоже bus. 479. čech. lichý; lišiti pessumdare αἰσχρός turpis krmč. 137. краставъ и зѣло лихъ bus. 712. похѫхъвание лихое mat. 49. alienus sup. 9. 2. из лиха ἐκ περισσοῦ supra modum marc. 14. 31. - mat. 33. cyr. 3. chron. - тежькь men.-mih. ἐξαίρετον eximie pent.-mih. περισσοτέρως abundantius, imprimis

šiš. 252. **из лиха** sup. 5. 103. 161, unde **излихаѥ прѣстѫпаниѥ** greg.-naz. cf. **безобѣдай; паче излиха** bus. 59. adde **оупирь лихый** mat. 44. comparat. **лиший** περισσότερος gravior op. 2. 1. 148. **лише** šiš. 89. 134. 222. 224. 241. 252. mat. 21. maius hom.-mih. sborn. - **числене** ephr. -vost. **лише имати, имають** πλεονεκτεῖν plus habere hom.-mih. **ѥже лише того, то отъ пронꙑра ѥсть** sup. **лише рѣчи** ἀπόρρητος ineffabilis sup. **милосръдъ ѥсть лише къ вьсѣмъ** sup. πλήν praeter **лише моужа твоѥго** num. 5. 20. - pent.-mih. croat. lihati carere zalih valde magnus luč. oliš praeter; liše plus luč. serb. lih impar mik. hlepnje zalihe živ. 112. najliše praecipue mik. cf. ljiho gledati in obliquum mik. oserb. lichi calvus nserb. lichi liber; limpor impar cf. lit. líkus superfluum likti remanere lêkas residuus líčnas idem let. liks curvus lèks impar.

лице n. 1) ὄψις facies, figura sup. πρόσωπον vultus sup. gena **аще тѧ кто оударить по лицю, обрати емоу дроугоѥ** vost. frons sup. 134. **лицемъ роумꙗна** bus. 1025. **добръ въ лице** vost. **въ лице лицемъ** πρόσωπον πρὸς πρόσωπον vost. 2) πρόσωπον persona krmč. 47. greg.-lab. nom.-mik. **лице имать своѥго патриꙗрха** krmč.-mih. 142. **три личеса** svjat. .**д. личеса, въ личесѣхъ, двѣ личесѣ** proph. 3) χρῶμα color **масть, рекше** - io.-dam. **оть различень лицоу** leont. **на лице** in conspectu sup. 239. 16. sg. d. **лицю** bon. **лицеви** pent.-mih. pl. **личеса** sup. mat. 46. 54. **личесъ** svjat.-mat. 9. **личесы** hom.-mih. 197: minus bene **лицесе** vost. adde **лицемь ѥго не знаю** leont. **вь - оукорити** nom.-mik. 19. **речеши вь - епископоу** greg.-lab. **именемь вь - хоулꙗше** ibid. **въ - те благословить** op. 2. 1. 56. **добра еси жена въ** - εὐπρόσωπος vost. **видѣхь бога лицемь вь** - πρόσωπον πρὸς πρόσωπον gen. 32. 30. -pent.-mih. **глаголавъ съ богомъ лицемъ къ лицоу** meth. 2. **не вьзнако ниже на** - men.-mih. **падь на -ци его** sim. II. 12. **на - ѥмоу противоу стахь** šiš. 116. cf. lit. licus corpus delicti e slav. et **ликъ**.

лицебꙑтиѥ n. adesse alex.

лицедѣй m. ὑποκριτής simulator matth. 22. 18. marc. 7. 6. -ev. saec. XIII. bus. 47. mat. 14. op. 1. 173. 237.

лицезориѥ n. personae respectus -**рьꙗ** antch.

лицезорьство n. προσωποληψία personae respectus **лицезьрьство** antch.

лицемѣривъ adj. simulans alex.

лицемѣрити -рѭ -риши vb. ὑποκρίνεσθαι simulare men.-mih. - **сѧ** idem šiš. 116.

лицемѣриѥ n. ὑπόκρισις simulatio bon.

лицемѣровати -роуѭ -роуѥши vb. ὑποκρίνεσθαι simulare ant. antch. men.-leop. nom.-bulg. io.-sin. isaak. **личем-** lavr.-op. 5.

лицемѣръ m. ὑποκριτής simulator ostrom. op. 2. 2. 152. προσωπολήπτης act. 10. 34. -vost. ὕπουλος fallax cloz I. 430. adde cloz I. 409. š.-gl. 51. 86. croat. licimer verant. licimeriti adulari ibid. lit. líčina maske e slav. let. lêkulis simulator lêkams qui videtur der scheint lêkas es scheint liktês scheinen wollen **не мѣрите лица** οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον deut. 1. 17. - vost. 1. 446: alienum est ab ahd. lizzôn simulare goth. liutei, lita ὑπόκρισις.

лицемѣрьно adv. εἰρωνικῶς per ironiam psalt.-theod.

лицемѣрьнъ adj. simulatus chrys.-lab. bus. 272. **приꙗзнь -на** bus. 292. čech. licoměrný.

лицемѣрьство n. ὑπόκρισις simulatio sup. ant.

лицемѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. simulare pat. chrys.-lab.

лицеприѥмьникъ m. simulator ber.

лицеприѥмьнъ adj. personae rationem habens int. cf. gr. προσωπολήπτης.

лицеприꙗтель m. personae rationem habens int. 237. cf. vocabulum antecedens.

лицетвориѥ n. προσωποποιΐα prosopopoeia svjat.-op. 2. 2. 386. ὑπόκρισις simulatio op. 2. 2. 199.

лицетворьнъ adj. simulationis - **обꙑчай** dioptr.-lab.

лицетворѥниѥ n. simulatio bus. 271.

лиць adv. parte antica **ко встокоу лицъ** dan.-heg.

личина f. larva alex.

личити -чѫ -чиши vb. μορφοῦν formare **по знаменью личаше се пра** ἐκ τεκμηρίου μορφοῦται ἡ δίκη men.-mih. - **сѧ** ὑποκρίνεσθαι simulare athan.-grig. **личить сѧ лицемь ихъ** ὑποκρίνεται τὰς ἐκείνων ὄψεις op. 2. 2. 40.

личити -чѫ -чиши vb. nunciare, evulgare **повелѣ - войсце** alex.-mih. 115. **вь войсци свое(й)** - 74. - **сѧ: красити сѧ и - сѧ** χορεύειν καὶ πανηγυρίζειν choreas agere festaque celebrare ephr.-vost. serb. ličit evulgare ličba edictum mik. bulg. ličbъ milad. čech. oserb. ličba pol. liczba numerus nserb. licyś numerare.

личиѥ n. πρόσωπον persona на нно - prol.-mart. men.-leop. 473.
личьникъ m. sudarium личн- op. 2. 2. 239.
личьнъ adj. προσώπου vultus dial. ant. поть - hom.-mih. vost. 1. 14. красота личнаꙗ bus. 648. προσωπικός personalis krmč.-mih. личнаꙗ чьсть ex.-op. 2. 1. 18. лично осоуждениѥ hom.-mih. 153. pulcher prol.-mart. личьно и красьно отроче men.-vuk.
лишавати -ваѭ -ваѥши vb. privare chrys.-lab.
лишавъ adj. impetigine laborans lev. 22. - vost. 1. 364.
лишай m. λειχήν impetigo лишаѥ имѣѥ pent.-mih. nsl. lišaj: minus bene lušaj lex. bulg. lišij čech. lišej pol. liszaj oserb. lišava ztschr. 5. 340.
лишати -шаѭ -шаѥши vb. στερίζειν privare ant. ὑστερεῖν deesse chrys.-lab. - сѧ ὑστερεῖσθαι destitui ostrom. - приближениꙗ krmč.-mih. - славы šiš. 55. - живота men.-vuk.
лишаѥватѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. lichene laborare trigl.
лишвьникъ m. τοκιστής fenerator ant.-vost. лишевьникъ ant. лишевникъ τόκος usura 4. reg. 4. 7. cf. лихвьникъ.
лишвьнъ adj. usurae примышлениѥ лишвьноѥ antch. лишвенъ antch.
лише v. лихъ.
лишевьникъ v. лишвьникъ.
лишеимьство n. aviditas ber.
лишеимьць m. fenerator.
лишеникъ m. fur alex. homo miser alex. chron. 1. 204. 16. -комь измѣноу съдѣловаѥть chrys.-lab.
лишениѥ n. ὑστέρημα inopia sup. - икономьства mir. 80. - сына моѥго sabb. 38. отьчаꙗ лишенна sabb. 57. имѣнию - vita-theod. imminutio sup.
лишесловиѥ n. loquacitas nom.-mik. 176.
лишити -шѫ -шиши vb. στερεῖν, ἀποστερεῖν privare sup. man. šiš. 51. šaf.-frag. 36. - житиꙗ hom.-mih. 93. - чѧсти ioann. жита ницꙗго не лиши antch. лишенъıхъ напьдъ svjat.-op. 2. 2. 395. лишенъ περιλειπόμενος qui remanet op. 2. 1. 165. - сѧ sup. - тѧжей и сваровъ vost. - хлѣба š.-gl. 87. - отъ всꙗкого добра mat. 29. lisnih fris. croat. ulišiti rum. лехъеск privo.
лиꙗло n. infundibulum alex.
лиꙗниѥ n. fundere - слъзъ mir. - златыхъ юниць prol.-mart.
лиꙗти, лѣѭ, лѣѥши vb. χεῖν fundere š.-gl. 64. krmč.-mih. svjat.-op. 2. 2. 398. sim. I. 26. lavr.-op. 40. сльзы лѣюще hom.-mih. въ оудоробь оутьлоу лѣѭть svjat. лѣꙗше воскь или олово mol. nom.-mik. водоу лѣꙗй in zodiaco op. 2. 2. 304. безоумныхъ ни коуютъ ни льютъ, но сами сѧ ражаютъ bus. 625. - сѧ: дъждю лѣющю сѧ vita-theod. льꙗти chron. per.: in compp. habes etiam лити čech. líti pol. lać e льꙗти lęję id est лѣѭ nsl. lijati, lêjati; lij infundibulum vip. lej lex. lijak dain. serb. liti, unde liven, ljeven; liv infundibulum livati mik. cf. litnuti molle cacare et pol. lunąć oserb. lik trichter rum. леикъ pruss. lî: islîuns lit. lêti, líti pluere let. lê, lî cf. magy. livó infundibulum mey. 1. 342. cf. водолѣйць.
лидостротъ v. литостротъ.
лобода f. vere atriplex садокь наричеть се - misc. 56. nsl. serb. loboda; lobuda habd. bulg. lobodъ magy. laboda rum. лободъ čech. lebeda cf. lit. balanda.
лобъ v. лъбъ.
лобъзаниѥ n. φίλημα osculum sup. ostrom. cloz I. 526. šiš. 71. 110. 156. hom.-mih. krmč.-mih. лобьз- sup. лобз- typ.-chil. pyrg. men.-vuk.
лобъзатель m. qui osculatur ziz.
лобъзати -жѫ -жеши et -заѭ -заѥши vb. φιλεῖν osculari ostrom. pent.-mih. pat.-šaf. dioptr.-lab. hom.-mih. pat.-mih. isaak. nom.-mik. 52. 156. men.-mih. лобьжи sup. лобз- chrys.-lab. sabb. 40: in fontt. glag. лобьзнити legi dicunt. cf. ahd. lëfsâ, lëfs nhd. lëfse, lëfs, quod cum lab in lat. labium, labrum cognatum est, ergo rad. лоб cf. lat. osculum et nhd. mäulchen, mündchen.
лобъзъ m. osculum не отрече се емоу лобза non negavit ei osculum glag.
лобызаниѥ n. osculum sup. bor. лобизsim. I. 3.
лобызати -заѭ -заѥши et -жѫ -жеши vb. osculari sup. hom.-mih. nom.-bulg. pat.-mih. typ.-chil. op. 2. 2. 432. men.-mih. greg.-lab. лобыжоу kruš. ἀσπάζεσθαι amplecti, salutare sup. лобиз- dioptr.-lab. pent.-mih. ichn.
ловитва f. ἄγρα venatio ostrom. θήρα venatio sup. men.-mih. sabb. 200. cyr. 2. 15. θήραμα captura sup. 242. - звѣрий par. ловити -вы pent.-mih. kruš. -воу оставльше sabb. 10. пришьдьшоу вь -воу sim. II. 1. на -вы изити krmč.-mih. -вы поставити clim. на -воу быстри bus. 710. лѧчеть сѣти -вы antch. -вамь прилежить krmč.-mih. не дасть нась вь -воу зоубомь врагь нашихъ cyr.

24. ръıбьнаꙗ - op. 2.2.415. bulg. lovitbъ pokl. 1. 39.
ловитвьнъ adj. venationis звѣрь - chrys.-lab. -тьвно вь горахь прѣбываниѥ sabb. 202.
ловитель m. venator int.
ловительница f. venatrix io.-sin.
ловительнъ adj. captans int. 25.
ловительство n. venatio int.
ловительствовати -воуѭ -воуѥши vb. venari int.
ловити -влѭ -виши vb. κυνηγεῖν venari sup. men.-vuk. ζωγρεῖν capere ostrom. hom.-mih. ἁλιεύειν piscari men.-vuk. ostrom. σαγηνεύειν piscari hom.-mih. ловить идоуше hom.-mih. - ловь pyrg. звѣрь - bus. 733. звѣри - prol -mih. prol.-vuk. идоу рыбь ловить nov. приде рыбь ловить hom.-mih. rum. ловеск impingo curt. 1. 536. cf. лаꙗти.
ловиште n. κυνηγέσιον venatus prol.-mart. men.-mih. vost. 1. 305. glasn. 13. 373. per. 12. - звѣремь sim. II. 1. serb. lovište rum. ловнще.
ловлꙗ f. venatio bus. 920.
ловлѥнина f. praeda pat.
ловлѥниѥ n. ἄγρευσις venatio ant. men.-mih. sabb. 140. prol.-vuk. isaak. - творити prol.-mih. дрьжати се прьваго -ниꙗ prol.-mih. τὰ ἔνεδρα insidiae chrys.-lab. cf. лаꙗниѥ.
ловосъ m. λοβός lobus ex.-op. 2. 1. 18.
ловъ m. ἄγρα, θήρα venatio sup. ant. barl. šiš. 64. cyr. 2. prol. pat.-mih. sbor.-kir. 18. nom.-lab. op. 2. 2. 673. ἁλιεία piscatio sup. - ловити θηρεύειν venari men.-vuk. bell.-troj. 1. pat.-mih. isaak. alex.-mih. 194. prol.-cip. велий - привелоше men.-mih. ходити на - par. ишедшю на - bor. на - исходити zak.-serb. ловы дѣюще bor. 60. ловы дѣють krmč.-mih. ни лововъ твори chir. мѣсто на - оугодно ichn. - львовъ bus. 158. да не - боудеши дьꙗволоу chrys.-lab. въ ловоухъ bulg. на ловѣхъ op. 2. 2. 86. рыбий - hom.-mih. безъ лова ἀθήρατον hes. 15. nsl. lov dain. ловъ pro волъ sup. 14. 6.
ловьникъ m. quid significet, nescimus ловникы за стрѣлꙗ звѣри ꙗдꙗхоу per. 13. 39.
ловьница f. significatio nobis ignota иди, вьниди вь ловьници и принеси мьнѣ .о. юнець misc. 58.
ловьнъ adj. venationi aptus парьдоусь - alex.-mih. 77. 102. львь - alex.-mih. 138.
ловьць m. θηρευτής, λοχοθήρας, κυνηγός, κυνηγέτης venator krmč.-mih. sup. men.-vuk. barl. ioann. pent.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. ichn. chrys.-lab. prol.-mih. svjat.-mat. 10. men.-mih. antch. kruš. pat -mih. ловець bor. ἁλιεύς piscator sup. ostrom. hom.-mih. рыбамь ловьць ἰχθύων θηρευτής hom.-mih. nsl. lovec rês.
ловьчий -чиꙗ m. venator ловчий вѣ оу кнꙗзꙗ chron. 1. 206.
ловьчь adj. poss. venatorum sup. insidiatoris сѣти ловьчѧ sup. сѣтей ловчихь ichn.
ловьчьскъ adj. venatorius -ка мрѣжа hom.-mih. men.-mih.
логатай m. κατάσκοπος explorator gen. 42. 16. - kruš.
логинъ m. longinus šiš. x. логьгинь men.-vuk. лонгинь men.-vuk. лѫгинъ.
логиꙗ f. quid sit, nescimus бꙗахоу на логии свѧтителевѣ насаждани bus. 262.
логодетокъ adj. poss. cancellarii -фет- leont.
логодетъ m. λογοθέτης cancellarius cyr. 3. 4. gram.
ложе n. κλινίδιον lectus ostrom. κοίτη lectus ostrom. pent.-mih. - нескврьньно šiš. 185. iob 38. 40. - mat. 54. φωλεός latibulum ostrom. matth. 8. 20 - šaf.-urspr. μονή habitatio men.-vuk. μήτρα uterus беспоути - ἄσπορος μήτρα hom.-mih. 106. - женьско мрьзость творе krmč.-mih. 252. - оутробьно men.-mih. - глаголетъ сѧ, егда голо есть bon. nsl. lož m lustrum ferae čech. lůže pol. łože oserb. łožo magy. lazsnak e quodam ложьникъ cf. ложиѥ; ложесьно, quod e ложе, ложесе natum est.
ложеположьць m. ὁ ἐκ τοῦ κοιτῶνος cubicularius men.-vuk. pat.
ложесьно n. μήτρα uterus, vulva 1) sing. -сно sup. небрачьно -сно hom.-mih. развръзаетъ ложесно vost. -сне (pro -снѣ) š.-gl. 82. 2) plur. μήτρα uterus -сна ostrom. νηδύς venter prol.-mart. -снь дѣвичьскь hom.-mih. -снѣхъ sup. hom.-mih. ложьсна sg. g. hom.-mih. 110. ложьсна pl. n. ant.-hom. ложьснѣхь hom.-mih. nota ложеснахь pat.-mih.: recte scribes -жес-, derivandum enim est ope suff. ьно a th. ложе, quod olim gen. habuit ложесе.
ложити -жѫ -жиши vb. ponere - роукоу lavr.-op. 34 - сѧ decumbere sbor.-kir. 64. serb. ložiti.
ложица v. лъжица.
ложице n. lectulus krk.
ложиште n. cubile glag.
ложиѥ n. cubile misc. cf. ложе.
ложьникъ m. quid sit, non assequimur .т. перпирь и .ві. мѣховъ сыренина и .ві. лож-

никь gram. 6. .і. мѣховъ сырениы, .і. сыровъ, .і. ложникъ, .і. поставъ гоунищь 10.

ложьница f. κλίνη lectus pyrg. bell.-troj. 31. men.-mih. θάλαμος cubiculum antch.men.-mih. hom.-mih. **ложи-** man. въ -цоу поидѥ alex.-mih. 88. царѥвы - vost. 1. 318. παστάς porticus pyrg. cubile ant.-hom. conclave leont. невѣстьничьска - mir. 123. - болѥмь отьлоучена nosocomium leont. pol. łożnica.

ложьничьнъ adj. cubiculi kruš.

лоза f. κλῆμα palmes sup. io. 15. 4. - mat. 33. ev.-novg. op. 2. 1. 136. κληματίς palmes prol.-mart. ἄμπελος vitis šiš. 190. ostrom. оть лозы гроздь sabb. 3. отьчѥ лозы послѣдни гроздь frag.-serb. ἀναδενδράς vitis arbori applicata, palmes sup. лозъі на нь не щади bus. 481. nsl. loza silva, vitis pol. łoza siler lit. laužas abgebrochener ast rum. лозъ palmes Bopp 1. 237.

лозийнъ adj palmitum врѣме -но men-vuk.: thema -зиѥ.

лозиниѥ n. κληματίς sarmenta margar. -saec. XVI. ниже огнь кромѣ поздѥрина и лозинина есть видѣти chrys.-lab.

лозиинъ adj. sarmentorum врѣмена -на и храстиıа prol.-lab.

лозиѥ n. κλήματα palmites proph. κληματίς palmites proph. prol.-mart. dan. 3. 46. - mat. 28. 49. βλαστοί germina pent.-mih. ἄμπελοι vites pyrg. men.-vuk. ἀμπελών vinea men.-vuk. prol.-cip. adde chrys.-lab. hom.-mih. men.-mih. nom.-barb. - тьнько prol.-mih. биѥна лозиѥмь трьновымь prol.-mih. φρύγανα sarmenta: nota лозиѥ bon. ложьѥ mat. 33.

лозьнъ adj. ἀμπέλου, ἀμπελικός vitis pat.-mih. ostrom. лозьно дѣланиѥ prol.-cip. лозьномоу дѣланию себе вьдаде men.-vuk. serb. loznica.

лой m. στέαρ adeps men.-vuk. pent.-mih. kruš. svjat.-op. 2 2. 400. men.-mih. lit. lajus.

лоида f. λωΐς lois šiš. 247.

локаны f. γαστήρ venter вь локаныхь, вь локани вльшьбьствовати ἐγγαστρίμυθον εἶναι ventriloquum esse krmč. 233. вь локанѣхь, вь локани, вь локании krmč.-mih. 253: in kormč. impressa male лоукавно pro въ локаныхъ: cf. bulg. lokankъ (nadênicъ natъpkana v črъva) pokl. 1. 38. rad. лок: локати; in локании оумвениню оуготованѣ соущи typ.-nicod. videtur esse λεκάνη lanx.

локати -чѫ -чеши vb. λάπτειν lambere - кръвь prol.-vuk. кръвь ѥго акы пси локаше prol.-mih. аще лочеть ѥзыкомь оть воды pent-mih. kruš. лочеть ıазыкомь bus. 125. nsl. lokati sorbere: pes loče vino prip. 258. lingere trub. pol. łk deglutire lit. let. lak lingere cf. rum. линкъеск lambo skr. lak gustare cf. алкати, лакати.

локва f. ὄμβρος, ὄμβρημα imber psal. 77. 44. - šaf.-urspr pat.-šaf. лоужна - men.-leop. nsl. loka: cf. lakvatič croat. lora meg. bulg. lokvъ croat. lokva verant. loki Veglia serb. lokva mik. ahd. lachâ mhd. lache, quod e lat. lacus derivant wieg. 2. 3.

лома f. λῶμα fimbria ѥже наричѭть лома подъ подрагъмь svjat.-vost. 2. 125.

ломити -млѭ -миши vb. κλᾶν frangere sup. šiš. 84. 227. vost. cloz I. 379. мѧгко слово кость ломить bus. 716. - хлѣбъ op. 2. 1. 153. sabb. 133. chrys.-lab. конѥ ломе безь милости men.-mih. 136. - вѣтви tur. - сѧ defatigari sup. nsl. lamati trub lex. vratolom collifragus habd. lomastiti, mikastiti a lomiti, mikati glasn. 1860. II. 49. oserb. łamotać pruss. limtwei.

ломлѥниѥ n. frustum pyrg.

ломъ m. locus paludosus, ni fallimur ломи и дрѧзги, море и рѣкы op. 2. 2. 679. nsl. lom dain 17. cf. ahd pruoh mhd. bruoch nhd. bruch.

лоно n. κόλπος sinus sup. hom.-mih. ostrom. лоны прьсть износеще greg.-lab. - авраамово hom.-mih. š.-gl. 86. на - положи εἰς τὰ γόνατα men.-mih. ἐπὶ τὰ γόνατα pent.-mih. лоно δίδυμος testiculus nom.-bulg. лонѣ men.-vuk. prol.-cip. sbor.-kir. 52. отокь лономь prol.-lab. имоуть и за - pent.-mih. лономь гредоущимь (recte -щи) кръвь врѣдь створи greg.-lab. ἀναγκαῖα pudenda men.-mih. тайно - prol.-lab. men.-vuk. čech. lůno pol. oserb. nserb. łono.

лоньць m. olla euchol.-ven. nsl. lonec serb. lonac.

лопата f. πτύον pala ostrom. - или копиѥ mir. желѣзна - greg.-lab. на лопатѣ принесе оуглиıа men.-mih. male pro πλοῖον, ubi πτύον leges, sup. 287. 26. nsl. lopata cf. lopar rum. лопатъ alb. ljopatъ lit. lopêta let. lâpsta magy. lapoczka.

лопь f. coll. lappones bor. x.

лоскотъ m. strepitus prol.

лось m. gen. -си cervus alces -си dual. n. chron. 1. 104. russ. dial. der grosse bär russ. лось čech. los pol. łoś.

лотовъ adj. poss. lot pent.-mih.

лотъıга m. homo nequam -ги марнотравцы ber. e russ.

лотъıгъство n. ἀσωτία nequitia -гс- op. 2. 2. 12. e russ.

лотъıшь m. nom. propr. viri, vere lettus ev.-novg. 1270. vost.-op. 172.

лошадька f. neuma **лошадка** vost.-op. 653. vere equa e russ.: adde **инотиконь, анное лошакъ** bus. 624.

лоштика f. θριδακίνη lactuca **ѥдины локикы ср҄ѣдныꙗ израсль бывашє ѥмоу пища** prol.-cip. nsl. ločičje serb. loćika čech. locika pol. łoczyga alb. lodiche blanch. it. lattuga ahd. ladducha, ladduch nhd. lattich lat. lactuca, et mutato in **шт** et u in *ю, и.

лоштичиѥ n. θριδακίνη lactuca prol.-cip. men.-vuk. fructus acad.: male **лочищиѥ**.

лошь adj. macilentus glag. εὐτελής vilis **хлѣбъ** - op. 2. 2. 178. malus grom. serb. bulg. loš.

лоубина v. **лъбина**.

лоубриꙗ f. ὀφίκιον obsequium **бьслѣдьствовашє ѥмоу исходєщє чинь великы и нє тьчию кь лоубрии прѣдь нимь грєдоущєй** οὐ μόνον εἰς ὀφίκιον αὐτοῦ etc. Savil. VIII. 161. p. 35. vocabulum dubium.

лоубьнъ adj. fortasse e libro arboris factus, vanus **како възглаголєтъ имѣꙗ лоубєнъ оумъ** bus. 654.

лоуда f. vestis genus men.-leop. chron. 1. 64. and. lodh sagum ahd. lodo ags. lodha, quod a lat. ladix differt.

лоудити -жджѫ -дишн vb. decipere ziz. ber. čech. louditi pol. łudzić.

лоудость f. stultitia alex.-mih. 31.

лоудъ adj. μωρός stultus io.-dam. op. 2. 2. 317. alex.-mih. 148. 163. 192. ber. azbuk. isaak. misc. 29. **боуꙗ, сирѣчь лоуда и бєзоумна** vost. nsl. lud habd. prip. zaludo incassum lex. habd. bulg. serb. lud čech. lud rum. **лѫд** ztschr. 5. 326.

лоужа f. palus ex. 67. nsl. luža meg. habd. lex. oserb. łuža cf. kaluža russ. **лужа** čech. louže lit. lugas coenum nhd. lusche e slav. wieg. 2. 76.

лоуждєвати -доуѭ -доуѥши vb. decipere op. 2. 2. 104. azbuk.

лоуждєниѥ n. deceptio ber. ziz.

лоужьнъ adj. paludis triod. **лоужна локва** men.-leop.

лоузгати -гаѭ -гаѥши vb. διαμασᾶσθαι mandere **лоузьгати** ant. 11.

лоука m. λουκᾶς lucas sup.

лоукаоньскъ adj. λυκαονικός lycaonicus prol.-mih.

лоукно n. mensura quaedam .з. **лоуконъ овса** bus. 401. cf. nsl. lokno abgabe von wein in untersteier et **лоукъньцє**.

лоукогрызьць m. σκοροδοφάγος allium edens ant. **смрадъ** - antch.

лоукъ m. κρόμμυον cepa pat. prol. ber. - **чрьвенъ или чєсновитъ** dioptr.-lab. nsl. bulg. luk croat. luk: luk česni verant. ahd. louh mhd. louch ags. leác and. laukr lit. lukai let. lôki ztschr. 11. 174. beitr. 2. 380.

лоукъньцє n. pera - **мало пълъно соущє срєбра** vita - theod. cf. nsl. lokno tributum parochis pendendum in patria auctoris serb. lukno decima mik. čech. lukno corbis, mensura quaedam et **лоукно**.

лоумийнъ adj. λοιμός sceleratus 1. reg. 10. 27. - op. 1. 36. e gr.

лоуна f. σελήνη luna sup. ostrom. svjat. nota **лѣпо по истиннѣ лоунѣ исхши** πρέπον τῷ ὄντι βωλάδι καὶ κατεψυγμένῃ ex. nsl. luna meg. čech. luna pol. łuna ahd. louc. loug mhd. louc, louges; lôhe ahd. mhd. lûne e lat. wieg. 2. 18. adde bulg. luniсъ muttermahl rad. luk cf. **лоуча** ztschr. 7. 186. 267.

лоунавъ adj. lunaticus, uti videtur pat.-šaf. 268.

лоунити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. lunaticum esse **лоунѧщий сѧ** ber.

лоуница f. μηνίσκος lunula esai. 13. 18.

лоуновєниѥ n. menstruum.

лоунь m. γύψ vultur op. 2. 2. 147. **гнѱа нѣции лоуны глаголютъ** op. 2. 1. 58. nsl. lunj milvus meg. lex. serb. lunja avis genus cf. ngr. λούπης milvus duc.

лоуньнъ adj. σελήνης lunae greg.-lab. - **бѣгъ** op. 2. 1. 39. **тєчєниѥ лоуньноѥ** svjat. **врѣмєна лоуньнаꙗ** matth. 4. 24 mat. 34. **врємєна лоуньнаꙗ** matth. 4. 24 - vost. 2. 21. mat. 42. **нощи лоуньныє** sabb. 20. - **кроугъ** hom.-mih. krmč.-mih. **лоуньна нємощь** nom.-mik. 49, μήν mensis - **исходь** σύνοδος μηνῶν men.-mih.

лоуньскъ adj. lunae op. 2. 2. 37. **лоуньскаꙗ красота** sup.

лоуньствовати -воуѭ -воуѥши vb. σεληνιάζεσθαι lunaticum esse op. 2. 1. 132.

лоунывъ adj. demissum caput habens **дльгь главою и нєпокорьливь и - лицємь** prol.-mart. de ezechiele serb. lunjav.

лоупєжь m. rapina **оть лоупєжа нєправьдьна** krmč.-saec. XIII -vost. serb. lupež praedo čech. loupež abgeschälte rinde, raub pol. łupież raub.

лоупина f. τολύπη cucurbita agrestis 4. reg. 4. 39. - kruš. nsl. lupina, lipina, lupinja meg. lupanja dain. nserb. łupina putamen croat. lupina siliqua verant. serb. lupina cadaver mik. čech. lupina pol. łupina gluma.

лоупиннарь m. τολύπη cucurbita agrestis 4. reg. 3. 39. - vost.: vocabulum dubium.

лоупити -плж -пиши vb. detrahere изъ ꙗица вылоупилъ сꙗ sbor.-kir. 29. nsl. lupati pulsare, putamen detrahere lupiti ferire prip. 178. lupiti deglubere meg. exalburnare lex. olupati idem razlupati se frangi prip. 182. serb. lupnuti percutere russ. лупуть: ружье лупуло; облупа; кожелупъ lit. let. lup ahd. louft, lôft äusserste nussschale wieg. 2. 17. scr. lû secare lup perturbare Pott 2. 1. 355. curt. 1. 341. mey. 1. 366.

лоурикъ m. illyricum prol.-mih. 282. nom.-bulg. 101. cf. лирикъ.

лоусиꙗ m. λυσίας lysias prol.-mih.

лоуска f. ἔλυτρον involucrum, folliculus seminis плодъ въ лоускахъ покрытъ ex. nsl. luska squama hung. serb. ljuska putamen.

лоусновение n. strepitus ни единогоже лоусновенна оушима дають αἴσθησιν ταῖς ἀκοαῖς οὐδεμίαν παρέχουσιν ex.

лоуснѫти -нѫ -нешн vb. strepere роуно приемлѫ дождꙗ никакоже не лоуснеть οὐδένα κτύπον ἀποτελεῖ psalt.-theod. e лоускнѫти čech. lusk crepitus louskati knaken; adde luska, luština gluma pol. łuska, łuszczę et łoskot cf. serb. ljusk: ljusnuti fragorem edere.

лоуспа f. ἀνθέριξ spica ex. op. 2. 2. 303. ἔλυτρον squama ex.-op. 2. 1. 16. лоуспы п'шеничныꙗ θῆκαι τοῦ σίτου ex.-op. 2. 1. 15. cf. bulg. ljuspъ croat. lustra squama verant. Pott 2. 1. 357. et лоуска.

лоутовѣнъ adj. sensus nobis ignotus не виделъ есмь неба полстꙗна ни звѣздъ лоутовꙗныхъ bus. 623. cf. russ. лутошка, лутье, ita ut significare possit factus e ligno tiliaceo.

лоутъкъ m. μῖμος histrio глаголемъıꙗ лоутъкы и позорища ихъ krmč.-saec. XIII. - vost. -кы и позорища ихъ vost. serb. lutka puppe čech. loutka spielzeug cf. pol. łątka puppe et goth. liuthon canere liuthareis cantor ahd. lotar mhd. loter gauklerisch.

лоуча f. ἀκτίς radius op. 2. 2. 7. men.-mih. sup. lux io.-sin. σελήνη luna hom.-mih. слъньце зарными лоучами bus. 690. лоучю сиꙗющоу ex.-op. 2. 1. 23. посылаꙗе всꙗмо лоуча svjat. лоучѧ слъньчьнъıꙗ svjat. adde man. 46. nsl. luč; lukati spectare nota croat. luča umbra Veglia oserb. łučvo kien russ. близорукій myops čech. louč f. taeda pruss. laukit quaerere lit. laukiu exspecto, vere specto let. lûkôt spectare gr. λευκός, λεύσσειν, λύχνος lat. lucere, lux goth. *liuhan, liuhath, lauhmuni ahd. lioht mhd. lieht ags. leoht scr. lôk videre ruč, ruči, rôčis lux Bopp 1. 35. curt. 1. 87. 88. ztschr. 4. 355. 365; 9. 80; 11. 165. 190. mey. 1. 360. cf. логатай, прѣлогатай.

лоучай m. casus родъ и - вѣроуѭть svjat. nsl. lučaj iactus lex.

лоучати -чаꙗ -чаеши vb. τυγχάνειν contingere лоучаеть бесѣдоуе hom.-mih. 130. - сѧ idem sup. ant. pat. ꙗвѣ лоучаѭть сѧ antch. c. 42.

лоучевидьнъ adj. radio similis chrys-lab.

лоучий adj. comparat. κρείττων melior sup. š.-gl. 90. hom.-mih. šiš. 51. 85 178. 179. 181. 221. 222. 223. 249. βελτίων melior cloz I. 193. 196. 197. 199. λυσιτελέστερος commodior krmč.-mih. διαφορώτερος praestantior šiš. 239. лоучьшоу быти διαφέρειν praestare ostrom. cloz I. 6. šiš. 118. μεταβάλλεσθαι mutari cloz I. 208. 227. adde cloz I. 194. 203. antch. cyr. 2. лоуче δεινότερον magis ant.

лоучинъ adj. poss. lucae krmč.-mih. prol.-mart. op. 2. 2. 298. antch. bus. 435.

лоучити -чѫ -чиши vb. τυγχάνειν nancisci лоучиши сѫдиѭ greg.-naz. εὑρίσκειν invenire kruš. пещероу лючи достойноу чюдесе men.-mih. 371. ꙗкоже ти лоучить роука твоꙗ iudic. 9. 33. - pent.-mih. - сѧ τυγχάνειν contingere, accidere sup. kruš. mat. 14. šiš. 91. antch. men-mih. leont. 1. cor. 15. 37. -bulg. ephr. pam. λαγχάνειν luc. 1. 9. -ev.-novg. лоучи се намь облещи greg.-lab. лоучи се оумрѣти епископоу greg.-lab. лоучи се вь монастыри нѣкоемь greg.-lab. на брани лоучило ти се есть быти ephr. v. лючити сѧ nsl. lučiti iacere russ. лукнуть id.

лоучь m. lux. мѣсто лоуча свещахоу alex.-mih. 84. весь лоучь звѣздный облистаеть cyr. 29. 12. nsl. luč f. lux, taeda habd. rib. croat. serb. luč m. taeda.

лоучьствовати -воуѭ -воуеши vb. praestare, uti videtur малаа многа лоучьствоують показати chrys.-lab.

лъбнвъ adj. calvae: male любиво мѣсто de golgotha bon.

лъбина f. κρανίον calva kruš. соухꙗ -; исъхьшиꙗ - chrys.-lab. лоубина int. 155. 155. georg. лѫбина georg. - vost. nsl. lubanja, glubanja cranium habd. lbanja idem.

лъбъ m. κρανίον calvaria triod. лобъ ex. ant. 98. nsl. lebka galea hung. čech. leb (lbu); lbice, lebka pol. łeb (łba).

лъбьнъ adj. κρανίου calvariae sbor. triod.

ioann. лобное мѣсто azbuk. serb. gora lobna živ.

лъгати, лъжѫ, лъжеши vb. ψεύδεσθαι mentiri sup. rom. 9. 1. - vost. calumniari лъжѫще ostrom. льжоуще дроугь дроуга chrys.-lab. никомоужe не лъжѣте sborn. онъ тобою лжеть bus. 481. goth. liugan ahd. liokan mhd. liegen ags. leogan and. liuga, vere tegere wieg. 2. 72. ztschr. 11. 179. cf. scr. ladž calumniari.

лъжа f. ψεῦδος mendacium sup. ostrom. лъжею присѧзаеть greg.-naz. - bibl. -listy 1. 89. въ лъжѫ клънеши сѧ š.-gl. 51. - клевь ἐπίορκος periurus men.-mih. nota лъжѫ съвѣдѣтельствовахѫ ἐψευδομαρτύρουν ostrom. oserb. łža.

лъжа f. σωλῆν canalis ephr.-vost.: vocabulum dubium.

лъжеапостолъ m. ψευδαπόστολος falsus apostolus šiš. 109.

лъжебратиꙗ f. ψευδάδελφοι falsi fratres šiš. 252. meth. 8.

лъжебратъ m. ψευδάδελφος falsus frater.

лъжебоуйствьнъ adj. ψευδόμωρος stultum se esse simulans лъжебоуес- men.-vuk.

лъжеговѣйнъ adj. pietatem simulans dioptr.

лъжеговѣйньство n. pietatis simulatio clim. io.-sin.

лѣженменитъ adj. ψευδώνυμος falso nominatus sup. men.-leop.

лъженменованъ adj. ψευδώνυμος falso nominatus šiš. 168.

лъженменьнъ adj ψευδώνυμος falso nominatus sup. chrys.-lab. prol.-mih krmč.-mih. bus. 383.

лъжеклеветьникъ m. falso accusans mir.

лъжеклѧтние n. periurium int. 138.

лъжелюбивъ adj. φιλοψευδής mendacii amans ioann.

лъженадъписанъ adj. ψευδεπίγραφος falso inscriptus krmč.-mih.

лъжепослоухъ m. falsus testis.

лъжепослоушьствиꙗ n. falsum testimonium pent.-mih.

лъжепослоушьствовати -воуѭ -воуеши vb. falso testari sup. hom.-mih.

лъжепророкъ m. ψευδοπροφήτης falsus propheta.

лъжепророчьство n. falsa praedictio isaak.

лъжесловесивъ adj. ψευδόλογος falsiloquus ant.

лъжесловесиѥ n. ψευδολογία mendacium.

лъжесловесьникъ m. ψευδολόγος mendax -си- šiš. 206.

лъжесловесьнъ adj. falsiloquus hom.-mih. tur.

лъжесловити -влѭ -виши vb. falsiloquum esse, mentiri krmč.-mih.

лъжесловиѥ n. ψευδολογία mendacium ioann.

лъжесловьникъ m. homo mendax vost. 1.23.

льжесловьць m. ψευδολόγος mendax ant.

лъжесъвѣдѣтель m. ψευδομάρτυρ falsus testis -св- šiš. 93. не - бѫди οὐ ψευδομαρτυρήσεις ostrom.

лъжесъвѣдѣтельство n. ψευδομαρτυρία falsum testimonium prol.-mart.

лъжесъвѣдѣтельствовати -воуѭ -воуеши vb. ψευδομαρτυρεῖν falso testari ostrom.

лъжесъвѣстовати -стоуѭ -стоуеши vb. falso testari šaf.-frag. 35.

лъжесъказатель m. falsus interpres -ск- krmč.-mih.

лъжетворьнъ adj. falsa fingens ioann.

лъжеоучитель m. ψευδοδιδάσκαλος falsa docens op. 2. 1. 47.

лъжехристъ m. falsus christus chrys.-lab.

лъживъ adj. ψεύστης mendax sborn. krmč.-20. 72. men.-mih. antch. цвѣть - hom.-mih. - нравъ svjat.-mat. 10. - пророкъ ψευδοπροφήτης ostrom.

лъживьць m. ψεύστης mendax.

лъжимартоурисати -сащ -саеши vb. falso testari nom.-barb.

лъжитель m. ψεύστης mendax.

лъжица f. λαβίς cochlear pat. krmč. 140. krmč.-mih. prol.-mart. chron. лжица bor. 36. clim. 306. ложица prol.-lab. лажица nom.-lab. nota льжица ξύλον men.-vuk. ложица idem prol.-cip. nsl. žlica serb. ožica, lažica, žlica cf. лъжоуекъ russ. ложка čech. lžíce pol. łyžka oserb. łžica alb. lughe blanch. rum. лингѹръ cf. λυγ (σλυγ) schlucken ahd. sluccan deglutire curt. 1. 549. et лиз-ати ahd. lefil and. lepill mhd. leffel (et lecke), quod a rad. laf (lat. labium gr. λάπτειν) cf. лъжька.

лъжоуекъ m. martius лажоуѩкъ grom. serb. ožujak, lažak cf. лъжица et serb. ožica, lažica, žlica.

лъжь f. mendacium int. 15. 263. лъжиѭ ψευδῶς op. 2. 2. 55. сь льжию chrys.-lab. nsl. laž čech. lež pol. łež cf. лъжа.

лъжь m. πλάστης fictor op. 2. 2. 152. лъжеве vost. чловѣкоу лъжеви vost.

лъжь adj. ψευδής, ψεύστης mendax sup. ostrom. antch. svjat. cyr. 16. - съвѣдѣтель ostrom. šiš. 13. - пророкъ ostrom. лъжии хрьсти ostrom. дивеса лъжаꙗ svjat. не лжа послоушествоуй mat. 33.

лъжька f. cochlear ложка pam. cf. лъжица.

лъжьникъ m. ψεύστης mendax šiš. 163.

лъжьноименьнъ adj. falsum nomen habens bus. 382.

лъжьнъ adj. ψευδής, ψεύστης mendax krmč. 72. **лъжьна багрѣница** hom.-mih. * **пророкъ.**
лъжьнѣ adv. falso - **клети се** nom.-mik.
лъпътъ m. strepitus - **бнемынхъ** alex.-vost. **бьемыхъ лопоты** sbor.-kir. 37.
лъыко n. liber: in fontt. psl. non legitur nsl. liko bastfaden rib. ličje cortex lex. capistrum lex. ligamina vitium habd. z ličjem trte vezati lex. ličina faser predivo ima trdno liko bulg. liko čech. lyko pol. łyko oserb. łyko, łykno nserb. łyko lit. lunkas let. lûks bast Pott 2. 1. 356.
лъыскарь m. pala vost. 1. 164. chron. 1. 265. 5.
лъысто n. κνημίς, κνήμη tibia ant. **лыста** bulg. bus. 624. **листа** chrys.-lab. prol.-mart. **листа кемоу проноузнше** prol.-mih. **листа его сьбодоше** men.-vuk. **листомь** men.-mih. chrys.-lab. **бити по реброхь и по листохь** men.-vuk. **лъыстѣхъ** bon. **лыстьми** op. 2. 2. 147. nsl litka, listanjek sura habd. latki surae marc. meča sura russ. лытка čech. lýtka, lýtko pol. łyst, łytka cf. russ. лодыга pol. łodyga et **лъыстъ.**
лъыстъ m. κνημίς tibia **лъыстове** man.-vost. 1. 441. **шоуіее листы** ἀριστερῶν ποδῶν τὰς ἀγκύλας men.-vuk. **лысты** pl. acc. men.-mih. 355. **листы мои и стегнѣ мои прорѣзлиа кеста** men.-mih. **лысть** ber. ziz. cf. **лъысто.**
лъыстьнъ adj. tibiae **лыстно кроіеније** men.-mih. **лыстныѧ оклопы** man.-vost. 2. 41.
лъысъ in **бъзлъысъ** calvus nsl. lisast eine blässe habend liša macula dain. 47. 48. serb. lis na čelu mik. russ. лысъ calvus čech. lys pol. łysy oserb. łysa blässe łysman nomen bovi indi solitum: adde croat. liska fulica verant. pol. łyska.
лъычьница f. calceus e libro textus, uti videtur **лоуче бы ми виндети ноги своꙗ въ лычницы** bus. 619.
лъычьнъ adj. e libro factus **лычна петлꙗ** bus. 720.
львий adj. λεόντων leonum sup.
львица f. λέαινα leaena men.-vuk. hom.-mih. pat prol.-mart. misc.-serb. prol.-lab. laz. prol.-mih.: nota **львиѭ скончань бысть** a leaena men.-vuk. pro **львиєѭ** a **львиꙗ**, nisi error latet. nsl. levinja meg. lex.
львичишть m. λεοντάριον, σκύμνος λέοντος catulus leonis pat. prol. prol.-lab. pent.-mih. kruš. mat. 51. prol.-cip.
львишть m. catulus leonis men.-vuk. prol.
львиꙗ v. **львица.**
львовишть m. σκύμνος catulus leonis cyr.-hier.
львовъ adj. leonis sup. nom.-bulg. typ.-chil. dioptr. nom.-bulg. men.-mih. op. 2. 1. 117. misc. - **лой** svjat.-mat. 8. **львово лице** cyr. 8. **львова глава** alex.-mih. **ꙗма львова** sborn. **скоумень** - svjat.
львовьскъ adj. λεοντώδης leoninus -**ка штоудь** op. 2. 2. 56.
львонменитъ adj. a leone nomen habens - **звѣрь** men.-mih.
львомравиньць m. μυρμηκολέων leo formicarius pyrg.
львоньтий m. leontius -**тьꙗ** mat. 11.
львъ m. λέων leo sup. antch. svjat. **льви и змьи хоуждьша** hom.-mih. nom. propr. cyr. 3. **левъ** sup. 9. 45. 52. 126. klruss. lev gulden oserb. lav nserb. ljav lit. lêvas, lavas, lutas ahd. lewo mhd. lewe e lat. ztschr. 1. 495; 5. 385. beitr. 2 147. curt. 1.543. Weber, Ind. stud. 3.334. wieg. 2.69. sitz. 33. 390. cf. scr. lû secare et ru rugire.
львьскъ adj. λέοντος leonis men.-vuk. **гласолъ** - λεοντιαῖος leoninus sup. 351. **лев**- mat. 50.
львьскы adv. modo leonis - **ревы** greg.-naz. - **поскрьжетавь** men.-mih.
львѧ n. catulus leonis pyrg. **двѣ львети.**
льгость f. levitas ant.-hom.
льгостыни f. levitas - **дивнихъ моужъ онѣхъ** georg.-saec. xvi.
льгота f. ἐλαφρία levitas šiš. 96 io.-clim. ant.-hom. - **доуши моеи** mat. 40. - **рабынꙗмь** men.-leop. **льготоу творити** krmč.-mih. 307. **въ съдравии и въ льготѣ** svjat.-mat. 9. **оумьноѭ льготоѭ** svjat. **по льготѣ** svjat. čech. lhota.
льгъко adv. facile sup. 73. **легъко** sup. 52. 15.
льгъкосръдиє n. levis animus, fortasse **легкосердье** bus. 484.
льгъкость f. levitas pat. **льхк**- glag.
льгъкота f. levitas pat. men.-mih. **легк**- ber. commoditas **лекота** krk.
льгъкооумьнъ adj. levis animi, ni fallimur **легк**- bus. 547. 554.
льгъкъ adj. ἐλαφρός levis **врѣмѧ льгъко** ostrom. šiš. 100. **житие льжѣе бесѣды** mat. 55. κοῦφος levis hom.-mih. psalt.-theod. **врѣме льгъко** antch. **сердцемъ** - chron. **облакь** - hom.-mih. - **вѣтрь** prol.-mih. **сьнове льгьци** krmč.-mih. **пѣти по льгькоу** typ.-chil. **льгьцѣмь гласомь** σιγηρᾷ τῇ φωνῇ men.-vuk.: nota **по лько доидохь** ichn. comparat. **льжаи** op. 2. 2. 431. pam. 200. **льжѣи** op. 2. 2. 431.

mat. 55. vost. въ лѫѣйшы запрѣщенна vost. л'жей psalt.-theod. лъжее op. 2. 1. 135. pol. lžej льгъчай ioann. krmč.-mih. chrys.-lab. льгъчѣй krmč.-mih. легчи bus. 648. nsl. lehek, lahek, lagek; lagak lex. legek, lehkek habd. cf. lagov lôk arcus laxus hung. comparat. lažej trub. lažeše trub. lože et laglje lex. lagle, laglej; odleči, odlegnoti levari odleglo mu je metl. bulg. legka vi nošt pokl. 1. 90. croat. lagahan verant. serb. lagahan lit. lengvas goth. leihts ahd. lîhti mhd. lîhte ags. leoht and. lîkna vb. scr. langh vêd. rangh festinare ztschr. 7. 222; 8. 417. beitr. 2. 162. Bopp 1. 125. curt. 1. 168. mey. 1. 387. notabis russ. легкое pulmo et conferes fortasse ahd. lungâ mhd. lunge.

льгъцѣ adv. κούφως leviter льгцѣ chrys.-lab. лекцѣ man.

льгъчина f. levitas pat. isaak -ноу обрѣсти недоугь ichn.

льгъчити -чѫ -чиши vb. κουφίζειν leve reddere pan. богоу лъгъчаштоуоумоу ми болѣзни sup. 3. - тѣло krmč.-mih. pat.-mih.

льгыни f. ὠφέλεια utilitas io.-dam. op. 2. 2. 298. zlatostr. ἄνεσις relaxatio -гины op. 2. 2. 116. л'гини io.-dam. consolatio sup. 194. adde pat. 290. cf. польза.

льза f. gen.-зѧ τὸ συμφέρον utilitas šiš. 248. - ѥсть licet: - чрѣплющимь прѣдьстати men.-mih. 300. не бо ѥ - имене того извѣщати, не имать бо имене зло men.-mih. 270. доуше не бѣше - похвалити greg.-lab. не бѣ има - жити вь коупѣ pent.-mih. cf. льзѣ et польза: rad. льг.

льзѣ adv. ἐνόν licitum sup. 274. ѥсть - licet hom.-mih. аште е - поуштати женѫ своѭ cloz I. 127. нѣ - гласа приѥти больша грома hom.-mih. 164. нѣ - svjat.-mat. 7. нѣсть - быти οὐκ ἔστι τοῦ εἶναι нѣсть ми - sup. 129: est vero льзѣ adv. a льг-ъкъ russ. льзя čech. lze pol. lža cf. льза.

льнъ m. λίνον linum lit. linas let. lini goth. lein ahd. mhd. lîn and. lîn magy len, lenáros alb. lji, ljini ztschr. 7. 174. beitr. 2. 147. curt. 1. 542. e lat. linum gr. λίνον.

льньнъ adj. lineus glag.

льнѣница f. vestis linea.

льнѣнъ adj. lineus sup. ant.-hom. сѣмѧ льняно vita-theod. линянъ op. 2. 1. 139. льнѣна риза men.-mih. вь поздери льнѣнѣ λινοκαλάμη stipula lini pent.-mih.

льпьта v. лепта.

льпѣти -пльѭ -пиши vb. haerere по нь се дрьжахоу льпеще ѥмоу men.-mih. льпѣхоу ѥмоу ibid. льпѧщемь bus. 264. роса стоудена липить на градинахъ δρόσου ἐπικειμένης ἐφιζάνει τοῖς θάμνοις op. 2. 1. 116. nsl. prilipnilo se je, ko bi bilo pripehnjeno russ. льнуть čech. lpěti. lnouti pol. lnąć et lgnąć pro lpnąć lit. lipti let. lipt scr. lip ungere lpi adiungi cf. li sibi adiungere cf. mhd. limpfe convenio ahd. limpan accidere ztschr. 3. 417. Pott 2. 1. 293. 464. 719. 729. curt. 1. 340. mey. 1. 366.

льствица v. лѣстица.

льстивозмийнъ adj. fallax uti serpens mir.

льстивъ adj. dolosus sup. greg.-naz. ant. ichn. triod. льстиво лобызание hom.-mih πλανητῶν svjat.-op. 2. 2. 402.

льстивьно adv. dolose men.-mih.

льстивьнъ adj. πλανῆς erro, recte dolosus georg.-šaf. men.-vuk. chrys.-lab. pat -на стьза dioptr. -вно sabb. 74.

льстивьство n. dolus clim.

льстивьць m. dolosus isaak.

льстити -штѫ -стиши vb. ἀπατᾶν decipere cloz I 336. πλανᾶν decipere šiš. 204. ostrom. δελεάζειν decipere sup. hom.-mih. καταγοητεύειν praestigiis illudere sup. лъстити зракы φλεγμαίνειν aestuare man. 60. - сѧ šiš. 204. cloz I. 336.

льсть f. πλάνη fraus sup. cloz I. 573. ostrom. δόλος dolus ostrom. error sup. листь bon лъсть bon. cloz I. 859. лестьми sup. 41. goth. lists ahd. and. list: rad. lis Grimm, gesch. 905. weig. 1. 443; 2. 54. ztschr. 11. 173.

льстьба f. fraus vost.

льстьливъ adj. dolosus лесл- ziz.

льстьникъ m. fallax georg.

льстьница f. fraudulenta pat.

льстьнъ adj. fallax ant.-hom. -ныхъ словесъ sborn. звѣзда льстьна πλανήτης planeta šiš. 216. georg. adde sup. 258.

льстьнъ adj. facilis ваше ѥсть льсно и оудобно cyr. 6. сьноу се ѥ льсно проoумѣти misc.-serb. bulg. lesen, lesninъ bulg.-lab. serb. last, lastan oserb. lesny zart rum. лесне facilis.

льстьць m. πλάνος fraudator sup. men.-mih. adulator льстець sup.

льстьчь adj. poss. πλάνος impostor šiš. 206.

льшта v. лѫшта.

льштаннѥ n. χλωρότης pallor, recte splendor льщаннѥ злато psalt.-saec. xii. лъштанне злато psal. 67. 14. - bon. lavr. - op. 30. лщаннѥ vost. splendor льщенниѥ свѣтло men.-mih.

льштати -штаѭ -штаѥши vb. decipere pat. insidiari glag.
льштати сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. στίλβειν splendere **ризꙑ льщѧщѧ сѧ** marc. 9. 3. - mat. 33. ἐκλάμπειν splendere; αὐγάζεσθαι splendere greg.-naz. **лъщѫщи сѧ мѣдь** parem.-chil. rad. **льск** nsl. lesnoti, leščati se, leskati; lasketati coruscare lex. lisketati rutilare habd. cf. lestenec luster in der kirche vip. et podlesk zeitlose croat. laskati se, laščati se; laskatati verant. bulg. lъsnъ sъ, lъstejъ sъ serb. laštiti se mik. russ. лоскъ čech. lesk, lesknouti, lsknouti pol. lsknąć się cf. scr. ardž-una albus.
льштєниѥ n. πλάνη fraus šiš. 128. adde sup. chrys.-lab. ephr. δολιότης fraudulentia **лаштєниѥ** š.-gl. 67.
льштєниѥ v. **льштаниѥ**.
лѣ adv. ἡμι- semi- **лѣ живъ** ἡμιθανής semimortuus luc. 10. 30. -ostrom. prol.-belg. prol.-mih. per. chron. cf. nsl. lestor tantum et **ѥлє**.
лѣвица f. ἀριστερά manus sinistra pent.-mih. kruš. greg.-lab. mat. 48.
лѣворъ m. planta quaedam **отъ зєлиꙗ рєкомаго лѣвора** bor. xvi. in vita s. Philareti.
лѣвъ adj. ἀριστερός sinister sup. pent.-mih. **лѣва рѹка** pyrg. **лѣва страна** krmč.-mih. **о -во** mat. 48. **о -вѹю** mat. 14. **о -вѫѭ сєбє** ev. - zogr. **на лѣво** bus. 273. nsl. lêv oserb. lěvy curt. 1. 533.
лѣгалиштє n. cubile pat.
лѣгало n. κοίτη cubile men.-vuk. pat.-šaf.
лѣгальница f. κοιτών cubiculum men.-mih.
лѣганиѥ n. iacere pat. krmč 173. greg.-lab. man. krk. ephr. **на зємли** - χαμευνία humi cubatio pyrg. krmč.-mih. 207. prol.-mart. **нє на мѧкцѣ лѣганиѥ** bus. 484.
лѣгати -гаѭ -гаѥши vb. decumbere pat. dioptr.-lab. men.-mih. krk. proph. isaak. io.-sin. misc. **на жєстоцѣ** - sborn. **низѹ** - dioptr.-lab.
лѣживъ v. **лѣ**.
лѣкариꙗ f. medicina glag.
лѣкарь m. medicus glag. nsl. lekar prip. 242. likar meg. lit. lekorus.
лѣкарьство n. medicina op. 2. 2. 186. per. 12.
лѣкованиѥ n. φάρμακον remedium op. 2. 2. 83. ἰατρεύειν sanare cyr.-hier. adde men.-mih. greg.-naz. op. 2. 2. 142.
лѣковати -кѹѭ -кѹѥши vb. θεραπεύειν sanare ant. ἰατρεύειν sanare op. 2. 2. 55. cyr.-hier. adde antch. svjat.-mat. 9. leont. izmar. pat. pat.-šaf. isaak. - **строупь** greg.-lab. - **чарами** izmar. - **кого** prol.-mart. - **сѧ** vost.

лѣкъ m. ludi genus, fortasse saltatio **отърицаѥмъ ѥпискѹпомъ и попомъ лѣка играти** krmč.-saec. xiii. **лѣкꙑ и шахматꙑ имѣти да сѧ останєши** bus. 390. cf. **ликъ**.
лѣкъ m. medicina nom.-bulg. čech. lék pol. lek oserb. lěk goth. lêkeis, leikeis medicus ahd. lahhi ags. lêce and. laekna mederi mhd. lâchen medicina rum. **лѣк**: e goth. mutuati videntur slavi ztschr. 5. 31. 32; 11. 173. ir. leigh medicus.
лѣкъ v. **отълѣкъ**.
лѣкꙑ adv. ὡς uti deut. 32. 2. - glag. šaf.-urspr. **срьдцє лѣки лоукь скроушєно** š.-gl. 42. nsl. liki: megla gre v okrog liki cmrčni tok dain.-pesm. 121. croat. leki: šaf. **лѣкꙑ** putat compositum esse e **лѣ** et **акꙑ**, nobis ad radicem **лик** trahendum videtur.
лѣлꙗ f. μητραδέλφη matris soror **лєлꙗ** man. zak.-serb. **мала, вєлика лєла** zak.-serb. nom.-lab. bulg. lelê amita lelêk rum. **лѣлє** soror natu maior mrum. λάλα patruus alb. ljaljъ pater, frater natu maior cf. let. lêls magnus et lit. didis cum **дѣдъ** ngr. λαλά avia vent
лѣниво adv. segniter - **жити** krmč.-mih.
лѣнивъ adj. ὀκνηρός segnis sup. ostrom. bus. 272. zlatostr. chrys.-lab. isaak. misc. int. **хождєниѥ лѣниво** krmč.-mih.
лѣнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ῥᾳθυμεῖν segnem, pigrum esse sup. ἀμελεῖν non curare op. 2. 1. 164. šiš. 254. antch. svjat. - op. 2. 2. 404. hom.-mih. sborn. sim. I. 11. pam. isaak.
лѣнованиѥ n. ὀκνηρία pigritia ant.
лѣновати -нѹѭ -нѹѥши vb. ἀμελεῖν non curare ant. **нє - нию чимь** antch. c. 88. pigrum esse bus. 643. - **сѧ** par. prol.-vost.
лѣностивъ adj. ὀκνηρός segnis dioptr. šiš. 67. chrys.-lab. prov. 16. 6. - vost. parem. - **на дѣланиѥ** isaak.
лѣностивьнъ adj. segnis chrys.-lab. dioptr.
лѣность f. ὀκνηρία pigritia sup. ant. antch. pat. ἀκηδία incuria io.-clim. ἀργία torpor sup. ῥᾳθυμία segnities sup. ὄγκος gravitas, moles op. 2. 1. 164. adde cyr. 1. krmč. 37. mat. 27. svjat. **лѣностиѭ нє оучить** krmč.-mih.
лѣностьнъ adj. piger pat.
лѣностьнѣ adv. tarde glag.
лѣнъ adj. piger - **срдцємь** š.-gl. 70. rum. **лѣнє** f. cf. ahd. linnan curt. 1. 546. let. lêns gelind lat. lenis.
лѣнь f. ὀκνηρόν pigritia phil 3. 1. - šiš. 139. čech. leň pol. leń.
лѣнь adv. segniter - **живоуща** sborn.

лѣньно adv. ἠμελημένως negligenter men.-mih. **нелѣньно издрещи** greg.-naz.
лѣнѥние n. pigritia **лѣнѥниѥ** svjat. krk.
лѣпитель m. ἰξευτής visco aves captans barl.
лѣпити -плѭ -пишши vb. conglutinare. in fontt. psl. non legitur nsl. lêpiti bulg. lepi rum. **липеск**.
лѣплѥнъ adj. conglutinatus **разв҃ѣ хъıжъ** - ex. cf. pol. lepianka.
лѣплѥниѥ n. conglutinatio proph.
лѣпо adv. pulchre frag.-serb. **лѣпо е, лѣпо ли ѥ, нѣ** - svjat.
лѣпооБразьнъ adj. pulcher, formosus **дѣтищь** - men.-mih.
лѣпость f. decor **без лѣпости** ἀπρεπῶς indecore svjat.-op. 2. 2. 373.
лѣпота f. ὡραιότης pulchritudo bell.-troj. 13. decus sup. κόσμος decor 1. petr. 3. 3. - vost. habitus sup. 202. **красноѫ лѣпотоѫ** palimps.-rom. **въ лѣпотѫ** εἰκότως uti par est sup. 278. **въ лѣтотоу** svjat. op. 2. 1. 172. chron. **плакати се безь -тъı** greg.-lab. γένος species š.-gl. 79. 81: nota **лѣпотъı бъıсте осьтрили скрьбь ненавистию братнѥѭ** frag.-serb. -saec. xiii.
лѣпотьнъ adj. πρέπων decens hom.-mih. pat. εὐπρεπής decorus krmč. 51. - **носомь** greg.-lab. **-тьна молитва** greg.-lab. **-тьна риза** gen. 38. 14. 19. **-тьно слово** ibid. **-тьнъı (книгъı)** svjat. adde sup.
лѣпотьнѣ adv. decore leont.
лѣпотьство n. σεμνότης gravitas hom.-mih.
лѣпотьствовати -воуѭ -воуѥши vb. decentem esse chrys.-lab.
лѣпошта f. pulchritudo lepocam fris.
лѣпъ adj. εὔθετος aptus per. liii. aequus sup. ἀρεστός placidus šiš. 12. προσήκων congruens sup. hom.-mih. κόσμιος decorus op. 2. 1. 164. πρέπων decens sup. io.-dam. šiš. 86. cloz I. 275. εὐπρεπής decorus hom.-mih. χρεὼν ut par est sup. **тако лѣпо** ὡς εἰκός ut coniicere est sup. **нѣсть ми лѣпо** vita-theod. ὡραῖος formosus pent.-mih. εὐειδής pulcher men.-mih. pulcher glag. **лѣпа жена** men.-mih. - **сынъ**, - **листъ**, - **отокъ** bell.-troj. 4. 5. 52. **лѣпо ли ѥ** op. 2. 2. 373. **лѣпо одѣтаниѥ** men.-leop. **лѣпо оукрашениѥ** krmč.-mih. **лѣпо на кони сѣдениѥ** alex.-mih. 12. - **видѣниѥмь** εὐπρόσωπος pulchra facie prol.-mart. - **лицемь** men.-leop. τετράγωνος perfectus prol.-mart. - **възоромь** pent.-mih. **нелѣпъ** ἄτοπος ineptus sup. **лѣпо же оубо да бъıсте царьствовали** ὄφελόν γε etc. šiš. 76. **лѣпо** δεῖ, ἔδει oportet, oportebat hom.-mih. 62. **не бѣ ти лѣпо въ нищетѣ жити** non debebas leont. **зѣло вельми** - πανευειδής valde formosus prol.-mart. **без лѣпа казнити** bus. 651. comparat. **лѣплий** κρείττων melior op. 2. 2. 167. **лѣпле** op. 2. 1. 138. bus. 482. **лѣплѣ** op. 2. 2. 85. **лѣплѣе** per. chron. **лѣпшаа** per. chron. **най лѣпша** bell.-troj. 7. et **лѣпѣй** sup. prol.-lab. **най лѣпѣйша** bell.-troj. 8. nsl. lišpati comere.
лѣпъ m. ἰξός viscum barl. ἔμπλαστρον emplastrum, recte res adglutinata io.-clim. nsl. lêp oserb. lěp nserb. lip viscum magy. lép čech. lep (lpu) id est **льпъ** pol. lep.
лѣпъкъ m. planta quaedam nest. men.-leop. **цвѣтъки, иже глаголють се лѣпки** clim. 304. **липки** alex. nsl. lêpek viscus. ixios avis habd. bulg. lepkъ klette čech. lepík asperugo procumbens.
лѣпъкъ adj. formosus **лѣпчай** λαμπρότερος splendidior men.-vuk. cf. **крѣпъ** et **крѣпъкъ**.
лѣпъчатъ adj. bellus pat.-šaf. 117. **моужиѥ лѣпчати** prol.-mart. διαπρεπής illustris **видѣниѥ(мь) лѣпьчать** men.-vuk.
лѣпьствовати -воуѭ -воуѥши vb. decorum esse, excellere sup. 204.
лѣпьчинъ m. nom. propr. haeretici lit -mih.
лѣпѣ adv. decenter sup. 247. **не** - men.-mih. 192. ex.-op. 2. 1. 10. indecenter leont.
лѣса f. craticula glag. nsl. lêsa bulg. lêsъ serb. ljesa russ. **лѣса** gerüst čech. lísa magy. lésza rum. **лѣсъ**.
лѣсарь m. ἀλσοκόμος saltuarius, nemorum cultor psalt.-theod.
лѣсина f. δένδρα ligna ex.
лѣсковъ adj. στυράκινος e styrace confectus gen. 14. 37. - op. 2. 1. 51: vere est coryli nsl. lêska čech. líska pol. laska oserb. lěska cf. lit. lazda let. lagzda, lazda.
лѣсовъ adj. ligneus bus. 168.
лѣствица f. κλῖμαξ scala sup. krmč.-mih. svjat. saepe **льс-** typ.-nic. 30. 31. 103. 113. 131. 133. prol.-mih. 274. hom.-mih. quater croat. listva verant. serb. listve mik.: **льствица** antiquius est.
лѣствичьниковъ adj. poss. auctoris scalae τῆς κλίμακος op. 2. 2. 214.
лѣствичьникъ m. ὁ συγγραφεὺς τῆς κλίμακος scriptor scalae šiš. xviii. op. 2. 2. 208. clim.
лѣствичьнъ adj. κλίμακος scalae **иоаннъ -нъıй** svjat. - **образъ** clim. **-на паметь** hom.-mih. - **въсходъ** dioptr.
лѣсти, лѣзѫ, лѣзеши vb. gradi - **по стѣнѣ** men.-mih. - **на дрѣво** vost. 1.

452. - чрѣзъ стѣноу bor. xiv. ἐπιρρίπτεσθαι invadere men.-vuk. usl. lêsti pruss. lisê repit Bopp 1. 78. cf. scr. lang ire.
лѣстовица v. ластовица.
лѣсъ m. ἄλσος silva krmč.-mih. vita-theod. bus. 735. chron. въ лѣсѣхъ bon. ἕλος palus - частъ sup. 143. lezv fris. nsl. lês: v lês koga djati čech. les pol. las oserb. lěs userb. ljeso alb. ljiss -i; lis arbor blanch.
лѣсьнъ adj. ἀλσώδης nemorosus гора лѣсьна prol.-mih. krmč.-mih. 369. лѣсьно мѣсто men.-mih. bus. 334. klruss. лѣсна княгиня de cuculo apud huculos.
лѣтаније n. volatus pyrg. chrys.-lab. men.-mih. man. -нье bus. 32. - сътворити ichn.
лѣтати -таѭ -таѥши vb. volare svjat.-op. 2. 2. 402. mat. 55. men.-mih. pat. chrys.-lab. dioptr. sbor.-kir. 38. kruš. nom.-bulg. io.-sin. isaak. bus. 689. 918. 977. высоко летающимъ орломъ op. 2. 2. 424. голоубиѥ лѣтающе по высотѣ chrys.-lab. лѣтаѥмь πεμπόμενος pyrg. лѣтаѥмыѥ на светаго стрѣлы.
лѣтиѥ n. ἐξουσία facultas да не боудеть лѣтиѥ господиноу винограда men.-mih. cf. лѣть.
лѣтиѭ v. лѣть.
лѣто n. 1) θέρος aestas bon. лѣтѣ кѣ š.-gl. 80. pol. lecie лѣтѣ и зимѣ krmč.-mih. 356. вь зимоу и лѣтѣ ibid. 191. 2) ἐνιαυτός, ἔτος annus sup. .кд.-мь лѣтомь бѣ cyr. 5. бѣ отроче лѣтомь unius anni men.-mih. лѣтомъ двѣма на десѧтма ти полоу per. xxii. коурика трѣмь лѣтомь соуща prol.-mart. 3) χρόνος tempus sup. ostrom. ex.-op. 2. 1. 28. šiš. 42. 95. nom.-mik. leont. iob 14. 11. - proph. лѣтоу малоу миноувьшоу men.-mih. rum. лѣт beitr. 2. 130: ne cogites de germ. lenz.
лѣтовьникъ m. chronicum georg.
лѣтописаниѥ n. χρονογραφία descriptio temporum ant.-hom. per. 4.
лѣтописати -шѫ -шеши vb. χρονογραφεῖν describere tempora man.
лѣтописьць m. χρονογράφος chronographus svjat.-op. 2. 2. 390. man. 45. bus. 767.
лѣторасль f. βλαστός, βλάστημα germen sup. 71. 220. ex.-op. 2. 1. 15. κλάδος ramus; ῥάδαμνος germen лѣтораст'ль iob 14. 7. - vost. срѣдьниꙗ - καυλός caulis prol.-cip. čech. letorosl, letorost pol. latorośl ahd. sumarlota mhd. sumerlate: liotan crescere.

лѣтось adv. hoc anno bus. 337: vere est лѣто се cf. дьньсь čech. letos pol. latoś.
лѣтосьнь adj. huius anni mat. 46. - c.. лѣтошьнь et pol. latosi.
лѣтотлѣниѥ n. corruptio tempore facta men.-mih.
лѣтошьнь adj. ἐνιαύσιος unius anni pent.-mih. - агньць, овца vost. mat. 48. ἐπέτιος totius anni наемникъ - sir. 37. 3. -vost. cf. лѣтосьнь.
лѣть f. habes sg. nom. et instr. 1) лѣть ѥсть ἔξεστιν licet sup. krmč.-mih. šiš. 17. 125. 213. hom.-mih. вьсе ми - ѥсть šiš. 206. - ми ѥсть глаголати sabb. 55. нѣсть ми - ostrom. нѣсть - сьчитати sabb. 33. не - ѥсть сказати sabb. 38. 2) лѣтиѭ: лѣтиѭ бѣаше sup. 331. не бѣаше - οὐκ ἐξῆν non licebat sup. лѣтью krmč.-saec. xiii. nsl. lê licet; le idi; ako leprav se dotaknem ev.-tirn. listor tantum croat. le luč. cf. lit. lai let. lêti facile Pott 2. 1. 530.
лѣтьба f. licentia leont. 105. лѣтбоу дати margar.
лѣтьница f. anniversaria op. 2. 2. 94. nsl. lêtnica lex.
лѣтьнъ adj. aestatis лѣтьно врѣмѧ dioptr. - вьздоухь prol.-mart. ἐνιαύσιος unius anni лѣтьно врѣмѧ vost. лѣтно число cyr. 23. лѣтный сборь krmč.-mih. 344. лѣтныихъ праздникь laz. temporis sup. χρόνιος diuturnus лѣтно и ськровьно злопоминаниѥ ioann.
лѣтьнь adj. temporis еусевиѥво отъ лѣтниихъ vost. svjat.-op. 2. 2. 388. - недоугъ vost. 1. 316. лѣтныго оставлениꙗ krmč.-mih. 218. лѣтныго поутьшьствиꙗ krmč.-mih лѣтнихъ per. lxxxii. зимныꙗ и лѣтныꙗ bus 413. ἐνιαυτοῦ anni esai. 32. 10. - proph. ὁ κατ' ἐνιαυτόν iez. 15. 4. - proph.
лѣха f. πρασιά area sir. 24. 33. marc. 6. 4. -vost. men.-mih. azbuk. ager лесѣ sg. l. meth. 5. на лѣсѣ падаю bus. 776. лѣхъ cespes ziz. ber исподы и лѣхи azbuk. nsl. lêha, lêhica; lêht stück acker über einer mauer karst. bulg. lêhъ serb. ljiha lira mik. čech. lícha pol. lecha oserb. lěška userb. ljecha alb. leha mscr. lit. líse.
лѣчениѥ n. φάρμακον medicina -нье op. 2. 2. 83.
лѣчитель m. θεραπευτής sanans, curans men.-vuk. prol. prol.-lab.
лѣчити -чѫ -чиши vb. mederi hom.-mih. 133. proph. chron.
лѣчьба f. ἰατρεία sanatio, curatio sup. pent.-

mih. ioann. adde greg.-naz. **лѣчба** sabb. 176. chrys.-lab. bus. 548.

лѣчьбопродавьць m. φαρμακοπώλης pharmacopola dial.

лѣчьбьнъ adj. curationis **зелья лѣчебнаго** bus. 554. **лѣчебное** 395.

лѣчьць m. medicus sborn. sbor.-kir. 53. vost. 1. 302.

лѣштинянъскъ adj. nominis proprii loci **матере божие лѣщинаньскые** op. 2. 1. 48.

лѣшьникъ m. persona ficta **лешникь** frag.-serb. **лишн-** azbuk. cf. **лѣсковъ**.

любеникъ m. ἀγαπητός amatus svjat.-op. 2. 2. 379. 393. antch. cf. **любленикъ**.

любивъ adj. amans sup. φιλόστοργος indulgens ephr.-vost. benignus - **христосъ** stichir. par. 204. greg.-lab. - **братии** φιλάδελφος greg.-naz. - **доброу** φιλόκαλος bonus greg.-naz. - **позоромъ** φιλοθεάμων greg.-naz. - **златоу** men.-mih. - **добротѣ** φιλόκαλος ex. - **красѣ** φιλόκοσμος proph. - **отьцоу и матери** φιλοπάτωρ ex. - **послоушания** hom.-mih. **праздьникомъ** - φιλέορτος sup. - **троудомъ** φιλόπονος ex. - **имѣние бьрати** φιλοχρήματος zlatostr.: male **люб-** pro **либ-** gen. 41. 4. - mat. 55.

любивьнъ adj. carus misc.

любимикъ m. προσφερέστατος valde utilis, recte amatus men.-vuk. ephr.-vost. **-че** sg. v. men.-vuk. sim. I. 28. chrys.-lab. **-комь** sg. i. ephr.-vost. **-ци** pl. n. laz. ephr. ephr.-vost. hom.-mih. bus. 485. greg.-lab. sim. I. 2: participio **любимъ** additur suff. **никъ**.

любимичь m. carus georg. georg.-šaf. 283: de vocabuli significatione dubitamus.

любимъ adj. στερκτέος amabilis man. - **дроугь** ἀναγκαῖος φίλος šiš. 22. - **борисомъ** bor. 50. amans - **боуди намь вьіноу** sabb. 157. - **грѣхоу** svjat.-op. 2. 2. 378. - **златоу** φιλάργυρος men.-mih. 270.

любитель m. ἐραστής amator ant. men.-mih. sim. II. 6. - **среброу** hom.-mih.

любити -блѭ -биши vb. φιλεῖν amare sup. ostrom. ἀγαπᾶν amare ostrom. ἐπιποθεῖν cupere op. 2. 1. 165. ἐμμένειν acquiescere - **соудь** men.-mih. - **правъдѫ** cloz I. 61. - **троуда** antch. **любѧ моужа** φίλανδρος izvêst. 8. 76. **любѧ чада** φιλότεκνος ibid. osculari kozm. male **любимълъ** op. 2. 2. 52. nsl. ljubiti; zaljuba votum trub. obljuba promissio bulg. libov, ljubov serb. ljubiti osculari oserb. lubić polliceri - so placere rum. **юбеск** amo **либов** amor pruss. lûb-nigs lit. lub scr. lubh cupere Bopp 1. 125. Pott 2. 1. 585. mey. 1. 390.

любица m. ἐραστής amator ant. serb. ljubica melissa rum. **лѹбиц** myagrum.

любленикъ m. ἀγαπητός amatus hom.-mih. ant. pat. krk. men.-mih. prol.-mart. φίλος amicus men.-vuk. **любленикъ** svjat. io.-clim. **любьеникъ, любъеникъ** sup. cf. **любеникъ**.

люблѥница f. amata prol.-mart.

люблѥние n. ἀγάπη amor dial. dioptr. hom.-mih. lavr.-op. 13. amasius men.-mih. **люб'ѥние** φιλοτιμία luxus sup.

любо adv. additur 1) pron. interrog. **кьто - боуди, вьлѣзи сь нами** greg.-lab. **вьседи, кьто - аще боудеть** men.-mih. **къіи** - sup. krmč. 88. 136. - **за коую** **вещь** trêb. **о коѥи - рѣчи** svjat. **вь коемь си - саноу** tur. **чьто** - dial. glag. **къде** - sborn. **камо** - men.-mih. **какъ** - sborn. nom.-bulg. **исцѣлѣваахоу, какою - аще се сьдрьжаахоу болѣзнию** greg.-lab. **колико** - vost. 1. 351. 2) pron. rel. **якове любо** dial.-šaf. **яково любо сьмѣшение** chrys.-lab. **а любо** v. **а**; adde **любо ли** sup. 80. 87. 240. **любо си** quamvis per. 59. **любо - любо** sup. ostrom. kruš. - **желѣзно, - мѣдьно** frag.-serb. - **право, - криво** op. 2. 2. 282. - **мало, - велико** leont. nota - **въ средоу ти въ пѧтъкъ** svjat.: pro **любо** habes etiam **либо** gram. 22. par. nom.-lab. **а либо** antch. libo - libo li fris. Pott 1. 368. cf. **ли**.

люблаѧдивъ adj. garrulus **-ва мъісль** antch.

любобожьнъ adj. φιλόθεος dei amans io.-clim.

любоборьць m. pugnae amans - **бѣсь** men.-mih.

любобратние n. φιλαδελφία fratris amor **лѫж-** svjat.-op. 2. 2. 404.

любовати -воуѭ -воуеши vb. curiose spectare - **оузорочие** vost.

любовладъічьнъ adj. domini amans - **рабь** chrys.-lab.

любовластние n. imperii cupido typ.-chil.

любовраждие n. inimicitiis indulgere.

любоврѣдивъ adj. passionibus suis deditus op. 2. 2. 215, ubi alius cod. **-страстьнъ**.

любовъічение n. φιλομαθία discendi cupiditas hom.-mih.

любов'ъічѧ adj. φιλομαθής discendi cupidus sup. 387.

любовь f. ἀγάπη amor šiš. 61. 188. **любови** sg. g. man. d. nom.-bulg. **любовию** leont. greg.-lab. **любовиѭ** bon. συμπάθεια commiseratio cloz II. 68.

любовьникъ m. φίλος amicus men.-vuk. krmč.-mih. krmč. 179. hom.-mih. ephr. ephr.-vost. **-никь** men.-vuk. nsl. ljubovnik habd. cf. **любъвьникъ.**

любовьница f. amans **чистотѣ** - men.-mih.

любовьнъ adj. φίλος carus leont. **дроугь** - men.-vuk. - **къ богоу** men.-leop. ἀγάπης amoris **любовънъ** sup. cloz I. 534.

любовѣрьнъ adj. fidei amans greg.-lab.

любогласьнъ adj. vocis amans, ni fallimur **-сно ѥстьство** krmč.-mih.

любогрѣшьнъ adj. peccatorum amans hom.-mih.

любодаровитъ adj. liberalis dioptr.-lab.

любодарьливъ adj. liberalis male: ὑπόσιμος **-рл-** per. XLVIII.

любодобродѣтѣльнъ adj. virtutis amans **-тельна роука** men.-mih.

любодоброличьнъ adj. φιλευπρόσωπος honestatis amans ioann.

любодроужиѥ n. sociorum amor sabb. 116.

любодѣи m. πόρνος scortator šiš. 77. 162. 182. 185. 226. krmč.-mih. μοιχός adulter krmč. 56. adde cloz I. 116. mat. 34. ephr. πορνεία scortatio nsl. ljubodivnik libidinosus habd.

любодѣивъ adj. μοιχείας adulterii men.-vuk. **грѣхь** - prol.-cip.

любодѣиникъ m. μοιχός adulter prol. men.-vuk. prol.-cip. misc.

любодѣинъ adj. πορνείας fornicationis š.-gl. 51. cyr. 20. pam. nsl. ljubodinstvo libido habd.

любодѣиство n. adulterium sup. prol.-mih. **свѣщати се -воу царевоу** prol.-mih. - **таѥмо** georg.-lab.

любодѣиствовати -воуѭ -воуѥши vb. adulterum esse ber.

любодѣица m. f. πόρνος scortator; πόρνη scortum sup. šiš. 78. 206. pent.-mih. antch. μοιχαλίς adultera šiš. 202. - **ѥсть, иже (ꙗже) оть своѥго моужа сь инѣми лежить** krmč.-mih. 73.

любодѣиць m. adulter pat. cf. **-дѣѥць.**

любодѣичивъ adj. adulter **бѣсь** - men.-mih.

любодѣичишть m. νόθος nothus šiš. 248. ber. hebr. 12. 8. - bulg.

любодѣичьнъ adj. adulter **-на отроковица** greg.-lab.

любодѣишть m. νόθος nothus ant.

любодѣльнъ adj. laboris amans **бъчела - на** svjat.-mat. 5. op. 2. 2. 366. **жена -на** chrys.-lab.

любодѣꙗ f. μοιχομένη adultera proph. men.-mih.

любодѣꙗниѥ n. πορνεία scortatio šiš. 48. 78. 154. 179. 207. κοίτη cubile šiš. 218. μοιχεία adulterium šiš. 122. **-аниѥ** ostrom. **-анье** cloz I. 112. **-ѣние** š.-gl. 77. 89. **вь -нии вьпадеть** krmč.-mih.

любодѣꙗньнъ adj. πορνείας scortationis **-аньнъ** ostrom. **-ꙗномоу** vost. 1. 496. **слово -ан'но** cloz I. 130.

любодѣꙗти -дѣѭ -дѣѥши vb. μοιχεύειν adulterum esse prol.-mih. prol.-vuk. **не -дѣи** pent.-mih. kruš.

любодѣѥць m. πόρνος scortator krmč.-mih. š.-gl. 89. **любоцѣицемь** šiš. 77. cf. **-дѣиць.**

любожительнъ adj. amans civium dioptr.

любозазорьнъ adj. suspiciosus ioann. dioptr.

любозлатьство n. auri cupido men.-mih.

любоиманиѥ n. avaritia dioptr.-lab.

любоимѣньникъ m. avarus chrys.-lab.

любоимѣньнъ adj. avarus sup. chrys.-lab. io.-sin.

любоимѣтельнъ adj. avarus isaak.

любоиспытьникъ m. curiosus **-ти-** clim.

любокоторАниѥ n. altercatio pat.

любокрасительнъ adj. ornatus amans **отьць** - chrys.-lab.

любокоупьць m. φιλέμπορος mercaturae amans hom.-mih.

любомирьскъ adj. mundi amans io.-clim.

любомирьство n. mundi amor clim.

любомотыльнъ adj. stercoris amans io.-sin.

любоматежьникъ m. homo turbulentus krk.

любомѫдриѥ n. philosophia chrys.-lab.

любомѫдръ adj. φιλόσοφος philosophus isaak. ber.

любомѫдрьствити -штвлѭ -ствиши vb. philosophum esse dioptr.

любомѫдрьство n. φιλοσοφία philosophia op. 2. 2. 117.

любомѫдрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. philosophum esse.

любомѫдрьць m. φιλόσοφος philosophus ioann. ok. 63. dioptr. chrys.-lab.

любоначѧльство n. imperii cupido.

любонищтиѥ n. pauperum amor svjat. pyrg. per. LXXVII.

любоништь adj. pauperum amans sup. 90.

любопиштиѥ n. luxuria clim.

любопиштьнъ adj. luxuriosus clim.: male **-питьнь** chrys.-lab.

любоплавьнъ adj. inconstans, ni fallimur **хлипательноѥ и -ноѥ** chrys.-lab.

любоплакати -чѫ -чеши vb. libenter lugere sup. 232. 26.

любоплътиѥ n. nimia corporis cura sabb. 7.

любоплътьнъ adj. corpus nimis curans chrys.-lab.

любопозоровати -роуѭ -роуѥши vb. spectacula amare prol.-mart.
любополитъ m. φιλόπολις civitatis amans ber.
любопослоушатєльнъ adj. libenter auscultans chrys -lab.
любопослоушьникъ m. libenter auscultans prol.-mart.
любопривъ adj. φιλόνειχος contentiosus hom.-mih. **любопьривъ** sup.
любопрѣмѫдрьць m. philosophus isaak.
любопрѣниѥ n. φιλονειχία rixarum amor dial. sabb. 128.
любопрѣпиратєльнѣ adv. contentiose par.
любопѣсньнъ adj. cantus amans dioptr.
любосвариѥ n. rixae amor mat. 21.
любославиѥ n. gloriae cupido isaak.
любосластиѥ n. amor voluptatis, luxuria men.-mih. sabb. 7. isaak.
любосластьнъ adj. φιλήδονος voluptatum amans aut. antch.
любословити -влѭ -виши vb. libenter disserere clim.
любословьць m. libenter disserens clim.
любослꙑшаниѥ n. φιληκοΐα cupido audiendi sup. 317.
любосочьнъ adj. succi amans - пєсъ clim. 16.
любостраньниѥ n. φιλοξενία hospitalitas sup. 152.
любостраньнъ adj. φιλόξενος hospitalis sup. 169. 22.
любострастиѥ n. passionibus suis deditum esse frag.-bulg.
любострастьнъ adj. passionibus suis deditus op. 2. 2. 215 cf. gr. φιλοπαθής.
любостꙑни f. nom. propr. monasterii steph.
любосътѧжатєльнъ adj. avarus io.-sin.
люботаиникъ m. mysterii amans, uti videtur clim. 127. ioann.
люботроудиѥ n. laboris amor ber.
люботроудьникъ m. laboris amans, explicatio vocabuli **тρоудолюбьнъ** int. 39.
люботроудьнъ adj. laboris amans chrys.-lab.
люботъштиво adv. diligenter - **приѥть** hom.-mih.
люботѣлєсиѥ n. nimia corporis cura isaak.
люботѣлєсьнъ adj. corpus nimis curans **люботєл-** op. 2. 2. 94.
любота̑жливъ adj. φιλόνειχος contentiosus isaak.
любота̑жити -жѫ -жиши vb. φιλονειχεῖν contendere isaak.
любота̑жьствовати -воуѭ -воуѥши vb. φιλονειχεῖν rixari isaak.
любооукорьнъ adj. libenter vituperans **ꙗзꙑкъ** - dioptr.
любооучєниѥ n. discendi cupiditas int.
любохꙑтрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sollertem esse dioptr. cf. gr. φιλοτεχνεῖν.
любочьствовати -воуѭ -воуѥши vb. φιλοτιμεῖσθαι aemulari men.-leop. prol.-mart.
любочьстивьнъ adj. honoris cupidus prol.-mart.
любочьстиѥ n. τὸ φιλότιμον ambitio man. isaak. -**тьнмь** antch.
любочьстьнъ adj. ambitiosus prol.-cip. op. 1. 154. ber.
любочѧдьнъ adj. φιλότεχνος liberorum amans chrys.-lab. pat. -**на оутроба** hom.-mih.
любоштєдротьць m. misericors men.-mih. 332.
любоштєдрьць m. misericors - **богъ** greg.-lab.
любъ adj. carus kozm. **сꙑноу мой любꙑй** sborn. ποθεινός exoptatus sup. men.-mih. zlatostr. antch. glag. hom.-mih. chron. greg.-lab. op. 1. 56. svjat.-mat. 10. bor. 60. ἐρώμενος io.-dam. liubo fris. lubmi adv. fris. **аштє тєбѣ -бо ѥсть** hom.-mih. **ожє ти собѣ нє ѫ҄вбо** svjat. **аштє ви ѥсть любо** cyr. 25. **нє любъ боуди къ тоуждєй** μὴ πολὺς ἴσθι prov. 5. 20. - vost. comparat. **люблий**: **любьши цρьквь богоу нєбєсє** men.-mih. **нѣсть мнѣ ничєсожє люблє васъ** zlatostr. et **любѣй** sup. nsl. ljubša pellex meg. lit. lûb let. ljûb goth. liubs, *liuban ahd. liup mhd. liep and. liufr curt. 1. 545.
любъвь v. **любꙑ**.
любъвьникъ m. φιλόστοργος amans **кь всѣмь** - ephr.-belg. cf. **любовьникъ**.
любъвьно adv. attente -**бєно** glag.
любъвьнъ adj. φιλίας amoris - **законь** hom.-mih. carus **любьвєнь** š.-gl. 77. ἀγάπης amoris **любьвънъ съвѧзъ** sup. 317. caritatis **любьвьнъ** sup. 406. **любовна** vost.
любъвьнѣ adv. libenter **съвъкоуплєни** - sborn.
любꙑ f. ἀγάπη amor ostrom. šiš. 216. 234. φιλία amor šiš. 191. φίλον carum greg.-naz.-vost. 1. 412. πόθος studium sup. vost. 1. 289. σχέσις relatio adde sim. II. 2. chron. **нищихъ на свою работоу без любвє нє нѫди** vost. sg. g. **любьвє** sup. cloz II. 11. **любъвє** sup. mat. 21. **любвиѥ** greg.-naz. d. **любъви** cloz I. 151. **любви** sup. hom.-mih. a. **любꙑ** greg.-lab. šiš. **любъвь** op. 2. 2. 305. sborn. **любьвь** sup. **любъвє**, **любьвє** sup. l. **любъви** ostrom. i. **любвьѭ**, **любьвиѭ** sup. **любъвьѭ** svjat. pl. l. **любьвахъ** šiš. 216. **любвахъ** vost. 1. 179. **въ нє любви бꙑти**

оу кого sbor.-kir. 65. - дѣяти, творити μοιχεύειν adulterum esse; πορνεύειν scortari: - дѣяти šiš. 83. bon. mat. 34. 42. - творити šiš. 207. vost. - сътворити psalt.-saec. xii. š.-gl. 50. bon. šiš. 187. приидє къ намъ твоꙗ - greg.-lab. -златоу φιλαργυρία avaritia izvêst. 8. 76. croat. ljubi moju pjesn.-hrv. 2. 3.

любъжа f. φίλτρον philtrum оустроить любжѣи потворы zlatostr.: forma et genus dubia.

любъзнивъ adj. amans š.-gl. 77. - златоу lavr. περιπαθής affectionibus obnoxius женскъ родъ любезнивъ vost.

любъзно adv. ἐρωτικῶς amatorie sup. φιλοφρόνως benevole šiš. 45. sabb. 9. prol.-mih. chron. - приꙗти men.-mih. - облобизати sabb. 166. любъзьно šiš. 45.

любъзнъ adj. φίλος amicus ant. barl. act. 19. 31. - bulg. isaak. φίλτατος carissimus prol.-cip. hom.-mih. φιλόστοργος amans šiš. 67. ποθητός exoptatus hom.-mih. εὐκταῖος optabilis krmč.-mih. -но чєдомь въспитаниꙗ hom.-mih. -но цѣлованиꙗ sabb. 159. -но цѣнєниꙗ φιλοτιμία ambitio hom.-mih. - вѣ вєсѣмь prol.-mih. -нѣй въсѣмь бываашє cyr. 3. - брать sabb. 78. - стєфань sabb. 117. adde mat. 19. sabb. 11. любознь alex.-mih. 28. 152. любѣзнь š.-gl. 89. любъзно даꙗниꙗ φιλοτιμία munificentia sup. serb. ljubezan čech. líbezný.

любъзнѣ adv. benevole - приꙗмлаашє leont.

любьнъ adj. carus sup. 46. amans pat. вашє любьно послоушаниꙗ men.-mih. 175. nsl. ljubankast gratiosus lex.

любьство n. amor men.-mih.

любьць m. amans men.-mih. hom.-mih. отьчьствию - sim. I. 23.

людийскъ adj. lydicus sup. 97. 29: pro лоудийскъ.

людинъ m. homo krk. николижє людина обидѣти sborn. λαϊκός laicus nom.-bulg. ant.-hom. pat.-mih. men.-mih. krmč.-mih. krmč. dial.-šaf. ber. par. людиноу своꙗмоу antch.: opponitur кназь krmč. et рꙗдьникъ ephr.

людиꙗ m. pl. λαοί homines ostrom. bon. λαός populus ostrom sup. ὄχλος turba ostrom. иєрєи и людиꙗ greg.-naz. n. людьє cloz I. 774. 841. ostrom. d. людьмъ stichir. людємъ ostrom. bon. glag.: nota людьємъ cloz I. 772. людиємъ gram. 276. l. людьхъ ostrom. antch. cf. людъ.

людъ m. populus ber. lit. laudis f. let. ljaudis f. goth. liud; liudan crescere ahd. liut, liutî; liotan crescere ags. leod m. vir f. gens leode m. pl. homines asch. liodan crescere mhd. liut, liute and. ljôdhr oberd. das leut homo scr. rudh ztschr. 7. 323. beitr. 1. 235. Bopp 1. 108. curt. 1. 535: nota людъ in ber. explicari russ. нароженіе или рожай.

людьмила f. nom. propr. людмила in fontt. russ.

людьскъ adj. τοῦ λαοῦ populi šiš. 230. ostrom. δημόσιος publicus krmč.-mih. leont. людьска тьмьница men.-mih. - поуть krmč.-mih. народь - greg.-lab. людьско позорищє prol.-mih. людьска врата prol.-mih. дани людьскыꙗ pensio leont. людьскыꙗ вєщи τὰ δημόσια krmč.-mih.: nota людайскь glag. nsl. ljudski alienus.

людьство n. populus prol.-mart.

людѣнинъ m. laicus людєн- nom.-mik. 30. 38. 41. 59. 62. plebeius людин- pro смердъ ber. cf. людинъ.

люжданьскъ adj. λαϊκός laicus моужи и жєнами люжданьскъıми krmč.-saec. xiii.

люкати v. лѫкати.

лютикъ v. лоутъкъ.

лютина f. δριμύτης acrimonia men.-vuk. prol.-cip. asperitas pat. ira bulg.-lab.

лютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. χαλεπαίνειν saevire ant. hom.-mih.

люто n. -тєсє τὰ δεινά labor nimius всєго простоу бъıти лютєсє zlatostr. ничсожє зъла ни лютєсє sup. 251.

люто adv. σφοδρῶς valde - бити men.-vuk. crudeliter glag. adde frag.-serb. οὐαί vae - вашємоу нєвѣрьствию kozm.

лютовати -тоуѭ -тоуєши vb. δυσχεραίνειν aegre ferre vost.

лютовѣтрьнъ adj. δυσήνεμος ventis vexatus ношть -на sup. 72.

лютодѣлодавьць m. πικρὸς ἐργοδότης in operibus indicendis acerbus greg.-naz.

лютомъ adj. sensus obscurus: трибоухъ лютомъıй respondet gr. ἔνοστρον stercus искыдаю трибѫхы лютомыи на лица ваша; трибѫхъ лютомый празникъ вашихъ mal. 2. 3. -vost.

лютосръдъ adj. σκληρός contumax нравь - men.-mih.

лютость f. δριμύτης, τὸ δριμύ acrimonia men.-vuk. χαλεπότης asperitas ant. τὰ δεινά labor nimius hom.-mih. πικρία acerbitas sup. pent.-mih. par. ὀργή ira разгнѣва сє -стию gen. 39. 19. - pent.-mih. adde men.-mih. chrys.-lab. звѣрьска - par. лоутость sup. nota pol. lutość et litość misericordia.

лютотѧгъ adj. δυσκάθεκτος vix cohibendus **кони тепли и лютотѧзи** greg.-naz. δυσχάλινος effrenis **конь лютотагъ** op. 2. 2. 117.

лютъ adj. δριμύς acerbus sup. krmč.-mih. men.-vuk. πικρός saevus sup. hom.-mih. pent.-mih. greg.-naz. αὐστηρός austerus krmč.-mih. σκληρός contumax man. 60. δεινός terribilis sup. men.-vuk. hom.-mih. cyr.-hier. βίαιος violentus sup. σφοδρός vehemens hom.-mih. men.-vuk. λάβρος vehemens men.-vuk. ἄγριος ferus men.-vuk. greg.-naz. χαλεπός saevus sup. ostrom. man. men.-mih. op. 2. 2. 263. 431. zlatostr. πονηρός improbus šiš. 170. θρασύς temerarius pent.-mih. ἀνιαρός adversus greg.-naz. ἰταμός temerarius hom.-mih. θανατικός letalis sup. μανικός insanus per. ıv. male θυμήρης acceptus psalt.-theod. comparat. **люштий** bon. svjat. **лющий** greg.-naz. cyr.-hier. op. 2. 2. 263. 431. **лющьшю моукоу** io.-clim. **лѭщьшаѩ недѫгы** greg.-naz. **лющe** psalt.-saec. xıı. zlatostr. **лючe** ephr.-vost. et **лютѣй** svjat. sborn. hom.-mih. sabb. 17. ok. 55. **льва лютѣю** bus. 275. - **оцьть** sup. men.-vuk. prol.-mih. prol.-cip. - **синапь** prol.-mart. - **былию** krmč.-mih. - **боурѩ** man. men.-leop. - **зима** nom.-barb. prol.-mih. - **ровь** misc.-serb. - **страна** prol.-mih. - **дьнь** šiš. 170. - **звѣрь** sup. prol.-mih. - **ѩстрeбь** hom.-mih. - **змий** hom.-mih. - **змиѩ** men.-mih. - **цръкы** misc.-serb. - **болѣзнь** hom.-mih. - **недоугъ** prol.-cip. men.-vuk. - **бѣсъ** antch. men.-vuk. - **доуша** iudic. 18. 25. - pent.-mih. - **мьстьникъ** hom.-mih. - **кръвопиицъ** prol.-mih. - **разбойникъ** bus. 431. - **царь** sim. I. 8. - **слово** frag.-serb. - **ковьство** men.-mih. 293. - **плачь** ephr. - **рыданию** men.-vuk. - **роуганию**; - **гонeниe** ok. 55. - **поуть** bus. 551. - **бѣда** prol.-mih. - **мѫка** sup. - **печаль** sup. - **рана** prol.-mih. - **работа** bus. 97. **падe падeжeмь лютымь** κατηνέχθη πτῶμα δεινόν men.-vuk. **ничeсожe люта страдахоу** οὐδὲν ἔπασχον δεινόν hom.-mih. **ономоу не бысть никоeжe люты** κακόν šiš. 45. rum. **ютe** acer.

лютыни f. τὰ σκολιά pravitas **сътворю лютыню въ правыню** esai. 42. 16. - vost.

лють f. labor - **толикоу приѩти** georg.-vost. **отъ великыѩ люти прѣмѣнита на тишинѫ** men.-put. croat. litica petra luč. serb. ljut f. petra živ. 59. 164.

лютьнъ adj. vehemens men.-mih. 371.

лютьць m. improbus, saevus sup. 41. malus glag. čech. lítec.

лютѣ adv. δεινῶς valde ostrom. hom.-mih. io.-sin. men.-vuk. op. 1. 237. - **бити, моучити, сьтоужити** prol.-mih. - **напасти** prol.-mart. hom.-mih. **огню - распалающоу** vost. 1. 109. - **ѩко** δεινῶς ὡς sup. interj. οὐαί vae ostrom. - **до люта бѫдeть** greg.-naz. - **тобѣ, хоразинъ** vost. - **намъ** οὐαὶ ἡμῖν proph. men.-mih. - **тeбѣ** pent.-mih. - **не сьмыслeщимь о сeбѣ** hom.-mih. - **градоу томоу** chron. - **доуши твоeй** chron. - **чловѣкоу томоу** antch. - **же мнѣ eсть** šiš. 83. - **грѣшьникоу** antch. - **пастырeмъ боудeть** antch. **о - вамъ** bus. 37. hom.-mih. **о - мьнѣ** ephr. **о - бeзаконию моeмоу** men.-mih. 21. **о - нeчистыѩ любъвe таковыѩ** isaak. **о - доуши ихъ** per. 24. **оу - доуши ихъ** chron.

лючити v. **лѫчити**.

лючити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. accidere hom.-mih. cf. **лоучити сѧ, ключити сѧ**.

люштeкъ m. acer, persona ficta **дльгобрадаго люцeка зeлeна и побратима моeго гороушина** frag.-serb.

лѩкъ m. ludi genus **игры зовомыи лѧки** chir. cf. **лѣкъ**.

лѧдвиѩ f. ψόαι lumbi psalt.-ven. νεφροί renes georg. νῶτος dorsum per. 53. 6. **лѧдвиѩмь** prol.-vuk. prol.-mih. **лeдвию** prol.-mih. **лѧдвиѩхъ** men.-leop. men.-vuk. **отъ чрѣслъ и лѧдвий** svjat. **поѩсы тиньны окрьсть лeдвий имоущe** hom.-mih. **лeдвeмь** pl. d. glag. georg. nsl. ledovje, ledje trub. ledovje iunctura femorum, ilia lex. ledovje ren habd. čech. ledva, ledvina oserb. ledźba nserb. ljažva germ. ahd. lentî, lendî mhd. lende, vere niere, nierengegend cf. linde mollis.

лѧдвию n. lumbi prol.-vuk. kruš. čech. ledví pol. lędźwie cf. **лѧдвиѩ**.

лѧдвь v. **лѧдвиѩ**.

лѧдина f. χέρσος terra inculta ioann. esai. 5. 6. - proph. mat. 27. pat.-mih. ephr. ber. **на лѧдинѣ звѣрeмъ даноу быти** ioann. **сeла наша лѧдиною поростоша** bus. 496. nsl. ledina novale; ager habd. čech. ladem sg. i. oserb. lado nserb. ljedo nhd. lehde wüst liegender grund mit wildwachs cf. goth. land ahd. lant.

лѧдь f. χελάνδιον navicula **въ лѧдeхъ** chron. cf. **олѧдь**.

лѧдьнъ adj. navium **о лѧдьнѣмь огни** chron.

лѧжаѩ f. ὄρνις gallina assem.: verbum **лѧг** ovis incubare, unde **лѧжаѩ** derivabis, dif-

fere videtur a verbo лег decumbere cf. nsl. ulenči, ulenžem in Žilj pol. lęgnę oserb. lahnyć.

лѧхъ m. polonus men.-leop. clim. per. chron. **лѣхъ** misc. 71. **лѩхъ** per. 3. čech. lech; pol. lach e russ. lit. lenkas magy. lengyel alb. ljachiot turc leh rum. **лѣх, лѣш**: adde **лѩдьскъ** chron. **лѩскаꙗ землꙗ** bor. 64.

лѧцати -чѫ -чеши vb. παγιδεύειν illaqueare **лѧчеши доуши моей** 1. reg. 28. 9. - vost. ἁλίσκειν capere sup. 242. op. 1. 83. **бѣси сѣти лѧчоуть чловѣкоу** psalt.-saec. xii. - **сѣти** antch. lavr.-op. 31. κρύπτειν occultare op. 2. 2. 263. čech. líceti, léceti cf. **лѧкати** apud vost.

лѧшта f. φακός lens iez. 4. 9. - vost. ber. azbuk. **лєща** men.-vuk. men.-mart. **лѣща** frag.-serb. nsl. leča magy. lencse lit. lenšis let. lēces lat. lent (lens) ztschr. 7. 164. cf. ahd. linsî mhd. linse.

лѧшти, лѧкѫ, лѧчеши vb. flectere, in compositione nsl. uleknoti se flecti leknoti se terreri hung. zaleknoti den ärmel aufschlagen rib. zalek aufschlag rib. izloknoti ausbiegen lecati desperare meg. desiderare hung. russ. dial. улякнуть ся terreri čech. lekati terrere lek terror pol. lękać się cf. čech. léč cassis et osídlo léče oserb. lac schlingen stellen lakać lauern nserb. lec fangen ljekaś terreri lit. lenkti flectere let. lêkt, lôcît flectere; lenkt insidiari gr. λεκ: λέχριος, λόξος lat. licinus, obliquus curt. 1. 540. Grimm, gesch. 990. cf. mhd. lenke biege et klecken ahd. klekan bersten. cf. **слѫкъ** nhd. lenken flectere, in cuius principio olim h fuisse videtur, et **слон-**; **клон-**.

лѧштица f. lens krk.

лѧштьнъ adj. φακοῦ lentis pent.-mih. **лещень, лѧченъ** mat. 55. **лѧченъ, лѧщѣнъ** vost.

лѫбина v. **лъбина**.

лѫгъ m. ἄλσος nemus kruš. mih. 5. 14. - proph. hom.-mih. op. 2. 2. 85. δρυμός nemus psalt.-saec. xii. δρυμών nemus; δρῦς quercus op 1. 40. ὕλη silva men.-vuk. clim. bell.-troj. 1. bon. prol.-mart. ἕλος palus exod. 7. 19. - pent.-mih. proph. mat. 48. op. 1. 15. 90. **лоугь отраслемь** chrys.-lab. **лоугъ нарицаѥть сѧ рай** lavr.-op. 22. **въ лоузѣ ограды овцѧꙗ** bus. 78. **лѫзѣ демоньсцѣемь** bus. 31. **по лоузѣ и по земли** per. 12. 38. adde man. 88. per. 65. chron. 1. 142. 143. nsl. lôg; lug silva habd. lugar förster prip. 96. bulg. lъg milad. pokl. 1, 60. croat. lug lucus verant. russ. лугъ pratum čech. luh lucus pol. łąg magy. lug ngr. λόγγος cedr. 2. 457. 465. alex. locus angustus meurs. angustiae duc. saltus duc. silva vent. λαγκάδι vallis vent. λαγγάς vallis duc. ahd. lôh mhd. lôch, lô.

лѫжьнъ adj. δρυμοῦ silvae psalt.-saec. xii. nom.-bulg. bon. š.-gl. 74. cant. 2. 3. **лоужьнаа мѣста** men.-vuk. ἀγροῦ agri **звѣрие лоужнии** 4. reg. 14. 9. -vost. **сѣна лоужнаа** 3. esdr. 15. 42. **врьшиѥ лоужьныхъ** ἀκροδρύων arborum frugiferarum men.-vuk. psalt.-mat. 27. **осоуждень бывь ꙗдовитыхъ звѣрей и скорпиѩхъ и вь прочиихъ блать лоужныхъ** κατακριθεὶς καὶ ἰοβόλων θηρίων καὶ ὄφεων καὶ ἑτέρων φαλαγγίων ἐκπιεσθέντων prol.-mart. 163.

лѫка f. 1) κόλπος sinus šiš. 44. op. 2. 2. 298. ἠϊών ripa op. 2. 2. 152: nota **сѣдꙗше въ лоуцѣ блаженаго антониꙗ** op. 2. 2. 271. idem pat.-mih. 2) malitia greg.-lab. πονηρία malitia op. 1. 15. io.-sin. nequitia sup. **жихъ без лоукы** bus. 293. **на лоукахъ изведе ꙗ** 166. **лѫкы** δόλος dolus sup. svjat.-op. 2. 2. 298. 393. dan. 8. 25. - vost. kruš. δολιότης fraudulentia pent.-mih. ex.-op. 2. 1. 23. πανουργία astutia 2. cor. 4. 2. -vost. **на лоукахъ** μετὰ πανουργίας bus. 118. κυβεία astutia ephes. 4. 14. - vost. op. 2. 2. 513. **лѫкы** τέχναι artes op. 2. 2. 261. **лѫкы** τὰ ἔνεδρα insidiae num. 35. 20. - pent.-mih. **на лѫкахъ и не всею мыслию** kozm. **без лѫкы** sup. 21. **ѥретичьскыѥ злохоудьскыѥ -кы** greg.-lab. 30. **диꙗвольскыихъ лоукь** hom.-mih. **смотри лоукь диаволь** op. 2. 2. 30. croat. luka sinus verant. serb. luka portus mik. čech. louka pol. łąka ztschr. 7. 186; 9. 17. curt. 1. 86: rad. **лѧк** curvare.

лѫка f. ἕλος palus **хлъмы и горы и лѫкы** dioptr.-leop. nsl. lôka, in dipl. saec. xi. lonca; luka silva habd. oserb. nserb. łuka lit. let. lanka pratum magy. lanka pometum rum. **лꙋнкъ** pratum. cf. praeced.

лѫкаво adv. dolose **лоукаво** bus. 293.

лѫкавовати -воуѭ -воуѥши vb. astutum esse lavr.-op. 30.

лѫкавъ adj. σκολιός perversus, pravus **родь** - pent.-mih. πονηρός malus ostrom. sup. **дѣйство** - op. 2. 2. 373. - **ангелъ** diabolus tur. **на лѫкавыихъ** δόλῳ dolose deut. 27.24. - pent.-mih. **лоукавъ** ostrom.: male **лоукаваго грызьца** pro **лоукогрызьца** antch.

лѫкавьно adv. κακούργως improbe sup. 69.

ЛѪКАВЬНОВАТИ -НОУѬ -НОУЮШИ vb. πονηρεύειν improbum esse ant. men.-mih. per. chron. int.

ЛѪКАВЬНЪ adj. πονηρός improbus sup. barl. šiš. 200. vost. 2. 98. **ВѢКА -НА** šiš. 161. **СЛОВО -ВНО** krmč.-mih. adde hom.-mih. bon. **-ВЕНЪ** cloz I. 408. impostor leont.: male **ВРѢМЕНА ЛОУКАВНАЮ** mat. 34. pro **ВРѢМЕНА ЛОУНЬНАЮ**.

ЛѪКАВЬСТВИЮ n. δόλος insidiae sup. πονηρία nequitia sup.

ЛѪКАВЬСТВО n. malitia sup. - **ПРОТЕЗАТИ** chrys.-lab.

ЛѪКАВЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУЮШИ vb. decipere, uti videtur **ПРОРОКЫ -ВОВА** chrys.-lab. improbum esse pat.

ЛѪКАВЬСТВЬНИКЪ m. malus ant.-hom.

ЛѪКАТИ -КАѬ -КАЮШИ vb. decipere **ЧЛОВѢКЪ СВОИМЪ БРАТОМЪ ЛОУКАЕТЬ** homo suum fratrem decipit sborn.-vost.: nota **АКЫ ЗВѢРЬ ЛЮКАШЕ СЕ, ХОТЕ ПЕТРА РАСТРЬГНОУТИ** hom.-mih. 116.

ЛѪКОВАНИЮ n. δόλος dolus proph. op. 1. 90. esai. 10. 1. - proph. mat. 33. 48. πανουργία astutia pent.-mih. kruš. dioptr.

ЛѪКОВАТИ -КОУѬ -КОУЮШИ vb. μηχανᾶσθαι machinari ant. antch. op. 2. 2. 266. sir. 19. 23. - svjat.-mat. 9. lavr.-op. 30. **ЛОУКОУЮТЬ ВАМИ** num. 25. 18. -pent.-mih.

ЛѪКОМОРИЮ n. sinus maris **ЛОУКОМ-: СОУТЬ ВЪ -РИИ ГОРЪІ** per. 51. 29. **И ДЕМЪ И ВЪ -РИЮ** 96. 5. **ЛОУКОУМОРЮ** chron. 1. 216.

ЛѪКОНОСЪ adj. ἀγκυλόρρινος nasum aduncum habens malal. -vost.

ЛѪКОРЫВО adv. tortuose **ТЕЧЕТЪ ЖЕ ИЕРДАНЬ - ВЕЛЬМИ** dan.-heg.

ЛѪКОСТЬ f. ἄγκιστρον hamus iob 40. 20. - proph. -mat. 55. cf. **ЛѪКОТЬ**.

ЛѪКОТА f. ἄγκιστρον hamus op. 1. 60; 2. 1. 195. bus. 182. **ЗМИИ ПРИВЛЕЧЕНЪ БЫСТЬ ЛОУКОТОЮ** vost. čech. loukota curvatura loukot' idem.

ЛѪКОТЬ f. ἄγκιστρον hamus iob 40. 20. curvatura rotae prol.-vost. ἀγκύλη ansa exod. 26. 11. -vost. 1. 390. cf. **ЛѪКОСТЬ**.

ЛѪКОЧЬ m. πλανήτης errans op. 2. 2. 200. io.-clim. astutus georg.

ЛѪКЪ adj. σκολιός pravus esai. 42. 16. - proph. curvus sup. **ЛОУКОЕ НА ПРАВОЕ** mat. 48.

ЛѪКЪ m. τόξος arcus sup. umbo sellae; iris op. 2. 1. 50. **-СЕДЕЛНЫИ** per. 62. cf. ngr. κούρβα umbo sellae vent. nsl. lòk arcus, iris lex. lôčec geigenbogen dain. lučec habd. locen, -cna fallstrick, handhabe beim geschirr dain. arcus hung. lucenj habd. locnat dain. bulg. lъk serb. luk, nebeski luk mik. čech. luk pol. łęk u siodła et łuk arcus, quod e russ. fortasse sumtum est: rad. **ЛѦК**.

ЛѪЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. χωρίζειν separare sup. op. 2. 2. 55. ὁρίζειν definire num. 34. 6. -pent.-mih. - **СѦ** χωρίζεσθαι separari šiš. 1. στέλλεσθαι discedere šiš. 160. **ЛОУЧЕТЬ СЕ** διεστήκασι distant hom.-mih. **ЛЮЧИТЬ СѦ ОТЪ ТѢЛА ДОУША** op. 2. 2. 55. nsl. lôčiti separare trub. lučiti habd.ločni list libellus repudii lex. croat. ličiti luč. serb. lučiti coniungere mik. pol. łączyć iungere.

ЛѪЧИЦА f. palus triod.

ЛѪЧИЮ n. ἄχι carex **ЛѪЧИЕ ЗЕЛЕНОЕ** esai. 19. 7. -mat. 48. nsl. lôček iuncus ločje carex lex. iuncus meg. lôčkast iuncidus ličje id.

ЛѪЧИЮ n. ἕλος palus exod. 2. 3. - kruš.

ЛѪЧЬНЪ adj. τόξου arcus krk. bulg.

ЛѪЧЬСКЪ adj. ἁλυκός salsus **-КО МОРЕ** num. 34. 4. - pent.-mih. kruš. op. 1. 18: minus bona versio.

ЛѪЧЬЦЬ m. πηκτίς instrumentum musicum barl. **ГОУДЕТЬ ЛОУЧЬЦЕМЬ** krmč.-mih. 58.

ЛѪШТА f. λόγχη lancea sup. cyr.-hier. op. 2. 2. 54. 303. svjat.-op. 2. 2. 396. hom.-mih. mat. 48. men.-mih. ζιβύνη iaculum op. 1. 89. 117. esai. 2. 4. - proph. σειρομάστης iaculum ioël 3. 10. - vost. βέλος telum vost. **ЛѪЧЕѬ ПРОБОДЕ СѦ ВЪ РЕБРА** psalt.-saec. XII. **ЛЮЦІА** azbuk. **ЛЬШТА** psalt.-pog. nsl. lanča croat. lanča verant. magy. láncsa rum. **ЛАНЧЕ** beitr. 2. 157. mey. 1. 387. or. - eur. 373.

ЛУВИЙСКЪ adj. libycus bus. 265: recte **ЛИВУЙСКЪ**.

ЛУКАОНЬСКЪІ adv. λυκαονιστί lycoanice - **ГЛАГОЛАТИ** act. 14. 10. - šiš. 23.

М.

М, decima quarta alphabeti cyrillici littera, **МЪІСЛИТЕ** dicta, cyrillice numerum XL, glagolitice LX indicans.

МАВЛИСТРА f. μαυλίστρια lena nom.-lab. 36.

МАВЛИСТРИЮ f. μαυλίστρια lena nom.-lab. 29.

МАВРИНЪ m. μαῦρος maurus **ВЪ МАВРѢХЪ** op. 2. 2. 152.

МАГДАЛЪИНИ f. gen. **-НѦ** μαγδαληνή magdalena sup. 334. 340. nom. propr. bus. 489. sg. d. **-НИ** cloz I. 882. **-ЛИНИ** š.-gl. 50.

магдалъіньскъ adj. magdalensis op. 1. 257.
магєрꙑꙗ f. μαγειρεῖον coquina azbuk.
магєръ m. μάγειρος coquus alex.-mih. 116. leont. ichn. clim. 290. (ubi in margine **поваръ**), in azbuk. угряне i. e. magyari.
магєсьникъ m. magicus **-сьници и обаданици** misc. 50. **-сникь** bulg.-lab. 29. 54. 57.
магийникъ m. magicus **магнникь и отровьникь** duš. 131.
магистрианъ m. magistrianus **маги-** sup. 13.
магиꙗ f. μαγεία magia **да нє -гиє творить** nom.-barb. **напаꙗти дѣтє на -гиѥ** nom.-lab.
магмєтєвъ adj. poss. muhammed per. 4.
магнитъ m. μαγνήτης magnes io.-sin. op. 2. 2. 202. mhd. magnes, magnête.
магнъ m. magnus sup. 33. **маг'ноу** 36.
магоулити сѧ -лꙗ сѧ -лиши сѧ vb. adulari pat. 240. e coniectura cf. rum. **мъгѹлєск** adulor.
магъ m. nom. propr. magnus gen. **магна** magnus prol.-mih.
магюпьць m. μάγκοψ pistor mon.-serb. 83. cf. mlat. manceps.
мадиининъ m. μαδιηναῖος madianensis **-нє** pent.-mih.
мадиꙗмль adj. poss. madiam **мадиамлѣ** pent.-mih.
мадиꙗнитѣнъіни f. μαδιανῖτις madianensis **мадианитѣнинѥю** pent.-mih.
мажа f. unguentum ant.-hom. 253.
мазаниѥ n. unctio bus. 550. **свєто -, рєкъшє мѵро** krmč.-mih.
мазати -жѫ -жєши vb. ἀλείφειν, χρίειν ungere ostrom. ant. men.-vuk. krmč.-mih. sbor.-kir. 65. bon. **вонꙗми** - krmč.-mih. λιπαίνειν pinguefacere sup. 393. **мазано иго** antch. op. 2. 2. 428, ubi χρηστός confusum est cum χριστός - **сѧ** sim. I. 28. prol.-mih. **мажєтъ сѧ мѵромъ** bus. 518. **тъісѧщами капꙑ мажєть сѧ** 550. nsl. maznoti, mazati rum. **мънжєск** ungo scr. madždž submergere cf. Pott 2. 1. 304. mey. 1. 340.
мазь f. ἄλειμμα unguentum op. 2. 2. 201. ant. dioptr. nsl. maz litura habd. nserb. maz magy. máz glasur.
май m. μάϊος maius šiš. xix. mon.-serb. š.-gl. 40. kryl.-mat. 12. **маиꙗ** sg. g. svjat.-mat. vi. sup. 148. **мажь** mon.-serb., quod ex it. maggio nsl. serb. maj nsl. majiti (smrêke) decorticare; piščali umajiti, umužiti hirtenflöten aus weidenrinden machen pol. majić belauben oserb. meja lit. mojus ahd. meio mhd. meie cf. nhd. maie grüner festzweig.
майка f. mater misc. 35. mon.-serb.
майсторъ m. μαΐστορος magister krmč.-mih. mon.-serb. alex.-mih. 8. serb. majstor pol. mistrz **майстєръ** mir. cf. **мастєръ** russ. мастеръ; **масторъ** ngr. μάστορας.
майсторьскъ adj. magistri **-ко слово** krmč.-lab.
майсторьскꙑ adv. more magistri alex.-mih. 12.
макати -каꙗ -каѥши vb. madefacere man. 121.
макєдонинъ m. macedo nom.-bulg. cf. **макєдонъ**.
макєдониꙗ f. macedonia sabb. 103.
макєдонъ m. macedo **макєдономъ** svjat.-op. 2. 2. 388. mat. vi. **макєдони** sup. 94.
макєдонь adj. macedonicus **вь тиваχь макиѥдониχь** ἐν θήβαις τῆς βοιωτίας pyrg. macedonii **макєдонѧ** sup. 148.
макєдоньскъ adj. macedonicus sup. 101. svjat. krmč.-mih. prol.-mih. op. 2. 1. 152. per. šiš. 152. **макиѥд-** men.-vuk.
макєдонꙗнинъ m. μακεδών macedo prol.-mart. šiš. 106. **-нѣнинъ** man. **макиѥдонꙗн-** men.-vuk. **макєдониꙗн-** alex.-mih. 6. 47.
макєларь m. μακελλάριος macellarius prol.-lab. **макиѥл-** men.-vuk. prol.-mart.
макєларьскъ adj. macellarii **сѣчиво макиѥларьско** men.-vuk.
макєлиꙗ f. μάκελλον macellum par. 1. cor. 10. 25. - op. 1. 154. lat. macellum cf. mhd. metzeln nhd. metzen.
маковица f. fastigium chron. 1. 209: recte caput papaveris.
максєнтиѥвъ adj. poss. maxentii **-вꙑχъ клюкъ** chronogr.
максимиꙗнь adj. poss. maximiani prol.-vuk.
макъ m. papaver vita-theod. pent.-mih. alex.-mih. 24. nsl. etc. mak magy. mák rum. **мак** gr. μήκων, μάκων ahd. mâgo mhd. mâge nhd. mohn curt. 1. 91.
макъкавєй m. μακκαβαῖος maccabaeus greg.-lab.
макъсимовъ adj. poss. maximi svjat.-op. 2. 2. 376.
макъсимъ m. maximus op. 2. 2. 385.
малагма f. μάλαγμα malagma mat. 52. russ. мальхамъ serb. melem.
малакий adj. μαλακός effeminatus šiš. 78.
малакиꙗ f. μαλακία mollities nom.-lab. nom.-mik. 11. 39. chrys.-lab. рукоблудіе azbuk. **малакию дѣꙗти** dioptr.-leop. **малакию сьдѣлати** psalt.-vuk. **вь -киѥ**

въпаднѹти zak.-serb. бедрьна -: nota male малакъ russ. рученъ azbuk. cf. serb. malaksati debilitari.

малахїй m. μαλαχίας malachias cloz I. 134.

малахиꙗ m. malachias cyr. 12.

малижди adv. raro chrys.-lab.

малити -лѭ -лиши vb. minuere nom.-mik. 15. - сѧ ber.

мало adv. μικρόν, βραχύ, ὀλίγον parum - полежавъ vita-theod. - не: - не двѣ тысѫщи mir. 65. каменне - бы не плакало mir. 76. дѣтѧ толико чръно, ꙗко бѣ - не ꙗкоже и арапинъ mir. 83. - не ꙗко сѫжень десѧть mir. погорѣ - не весь градъ per. 94. - се не съблазнихъ men.-mih. chron. 1. 165. 175. 184. 189. 191. 229. малъмь не наꙗдоущѧ сѧ sborn. ἀμυδρῶς exiliter greg.-naz. cf. вьсьма маль (pro мало) не отъпадъшии sim. I. 21. nsl. malo ne hung. malogda raro dain.

маловидьнъ adj. exiguus, uti videtur моужеска полоу -дныхъ clim.

маловрѣменьнъ adj. brevis -но житие, - цѣсарь caducus sup. mortalis sup.

маловѣрие n. incredulitas isaak. ber.

маловѣръ adj. ὀλιγόπιστος incredulus ostrom. ant.-hom.

маловѣрьствовати -воуѭ -воуеши vb. incredulum esse par. mir.

маловѣчьнъ adj. brevis mon.-serb. 230.

малогодьнъ adj. πρόσκαιρος temporarius hom.-mih. nom.-bulg. -но царьство men.-mih. -нъıми покропъı greg.-naz. -дъна власть sup. 87.

малодоушие n. μικροψυχία pusillanimitas ant. dial. isaak. ber.

малодоушьнъ adj. ὀλιγόψυχος pusillanimis ant. chrys.-lab. krmč.-mih. bus. 97.

малодоушьствие n. pusillanimitas ber.

малодоушьствовати -воуѭ -воуеши vb. par. pusillanimem esse chrys.-lab. ant. pat. единомоу мало отъ нихъ доушьствовавъшоу male pro ἑνὸς αὐτῶν φιλοψυχήσαντος prol.-mart. 15.

маложивотьнъ adj. non diu vivens ichn. cf. gr. ὀλιγόβιος.

маложительнъ adj. brevis vitae chrys.-lab. cf. gr. ὀλιγόβιος.

малокористьнъ adj. parvae utilitatis nom.-serb.

малолѣпьнъ adj. sordidus sabb. 37. 83. int. 140. cf. gr. μικροπρεπής.

малолѣтьнъ adj. ὀλιγοχρόνιος breve tempus durans ant. hom.-mih. antch. -на юность alex.-mih. 24.

маломогъı adj. aegrotus malomogoncka fris. cf. маломошть.

маломошть m. gen. -ти ἄρρωστος aegrotus ant. πένης pauper pat.-mih. -штъ sup. sg. d. -шти sup. dual. a. -шти sup. pl. a. -щи antch. men.-mih. leont. προσαίτης mendicus proph. coll. πένητες pauperes -щь zlatostr. sg. d. -щи vost.: rad. мог suff. ть cf. маломогъı.

маломоштьнъ adj. aegrotus men.-mih. mon.-serb. ber. -нъıмь хромъıмь sabb. 36. πένης, πενόμενος men.-mih. mutilus.

малообразьнъ adj. minus schema habens nom.-lab.

малоподатьливъ adj. parum liberalis -тливъ mon.-serb.

малословие n. βραχυλογία brevis sermo -вие sup. 302.

малословьнъ adj. breviloquus isaak.

малость f. ἐλάττωμα deminutio ant. parvitas nom.-mih. 139. pan. dioptr. - разоума par.

малота f. paucitas монхъ дний малотѫ psalt.-saec. XII.

малотрѣбие n. ὀλιγοδεία paucarum rerum desiderium ant. antch.

молооумие n. amentia ichn.

малооумьнъ adj. amens par. ichn.

малочисльнъ adj. ὀλίγος paucus ant.

малочисменьнъ adj. parvi numeri sup. 321.

малоꙗдение n. ὀλιγοσιτία frugalitas ant.

малъ adj. 1) μικρός parvus; pauci малами сльзами hom.-mih. отъ мала ихъ и до велика šiš. 180. даже до мала alex.-mih. 59. вь малѣ годѣ; малами очима μικρόφθαλμος per. LIII. - възрастомь prol.-mih. - младеньць възрастомь par. въ малѣ дроужинѣ chron. 1. 196. οἰκτρός miserabilis sup. 343. 2) мало parum пий водъı мало svjat.-mat. VI. малъıмъ мний meth. 3. маломь вина жеждоу оуврачевати sabb. 154. маломь послѣди chrys.-lab. маломь сътьцѣмь се διὰ βραχέων hom.-mih. маломь чинмь sabb. 24. молнше о малѣмь маслѣ chrys.-lab. nota азь есмь мали ѫглень misc. 28. 3) мало pauci - лонхъ есть или много pent.-mih. - ихъ радова се томоу greg.-lab. - ихъ обрати кь богоу prol.-mih. множьство прѣпита отъ мала хлѣбь hom.-mih. маломь хлѣбь тысоущие насыти hom.-mih. малоу ихъ оставъшю vita-theod. малоу соущоу братии vita-theod. по малѣ дьни per. 91. - дьний prol. mih. по малѣ лѣтъ op. 2. 2. 259: nota по малѣ дьнемь prol.-mih. въ малѣ дний bor. 32. въ мало дьний сътвори манастъıрь vita-theod. съ малъмь отрокъ vita-

theod. съ маломъ чади bor. xvii. съ маломъ дроужинꙑ per. 69. 76. 109. съ маломь моужь proph. 4) мали ὀλίγοι pauci мали спасоуть сѧ par. маломъ прѣже снѹъ лѣтомъ bor. 41. малꙑ дни vost. 1. 177. сь малꙑми sabb. 201. своими малꙑми sabb. 10. да не малꙑ насъ сътворишн ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσῃς greg.-naz. вь малѣхъ словесехъ cyr. 3. въ малѣхъ лѣтѣхъ chrabr. 91. по малѣхъ дьнехъ sup. 414. sabb. 177. pat. малѣми слъзами isaak. 5) мало не, мала не μικροῦ paene - бѣсть нѣкто сь женою твоею μικροῦ ἐκοιμήθη τις μετὰ τῆς γυναικός σου gen. 26. 10.-pent.-mih. kruš. мало не до съмръти krk. мала не прѣльсти мене krk. - позꙑваста сѧ нозѣ svjat.-vost. 2. 134. вьзꙑде - поль града вь сикрить leont. 135. - паче вьсѣхь вь печали бѣше папа leont. - изь вьсего мира изгнании men.-mih. сьбра се - вьса алеѯандрия leont. idem men.-mih. 191. nota ни мала покьснѣвь men.-mih. 191. 6) маломь parum еще - дꙑхающи men.-mih. за - не постигоша ихъ per. 81. прѣдь - sabb. 89. вьшьль есть прѣдь - вамь sabb. 12. идѣже прѣжде - бѣше greg.-lab. 7) въ малѣ μικρόν parum ostrom. πρὸς βραχὺ paullulum sup. 337. - описанъ εὐπερίγραπτος svjat. аще - како словесе сьвратиши се ἐὰν μικρόν τι τοῦ λόγου etc. hom. mih. 63. πρὸς βραχὺ brevi cloz I. 763. chron. 1. 150. 188. 192. prol.-mart. hom.-mih. sim. I. 3. - хощеши сънѣденъ бꙑти per. - ми даждь pro tantillo tempore hom.-mih. 8) по малѣ μετὰ μικρόν man. ὀλίγον prol.-cip. 9) по малоу κατὰ βραχὺ paullatim sup. krmč.-mih. възмоуть въ кельи своѩ по малоу op. 2. 2. 278. възможеть стоудено по малоу бꙑти dioptr. -lab. да бꙑ обꙑклъ ѧ (обꙑчаѩ) по малоу meth. 4. по малоу лѣнити се leont. водѣ вь пламень по малоу и малоу прилагаемѣ пламень оугасаеть isaak. по малоу lente greg.-lab. singulatim meth. 1. по малоу посѣдаше ὀλιγάκις raro men.-vuk. comparat. малѣй pan. svjat.-mat. vi. пчела помала оть вьсѣхь вещий летещихь nom.-barb. rum. домол lentus mrum. νεμάλο sufficiens nsl. mali; majhen parvulus, olim maljahan habd.: cf. polagahno, mehkahan, nov novehni, tenehen habd. croat. maljahan verant. nota malik (malъk, malika) statnameg. idolum meg. malus genius lex. hišni malik lar lex. echo; malik leti oberkr. malikova služba trub. malikovati trub. croat. malik, maličac, maličić spirito folletto Veglia glasn. 1860. II. 8: hoc germ. est originis cf. ags. mael signum, imago ztschr. 7. 225. Pott 2. 1. 293.

малъженъ m. малъжена dual. ἀνδρόγυνα maritus et marita, coniuges pat.-mih. pam. 192. инокꙑхъ и малъженъ μοναδικοὶ καὶ κοινωνικοί psalt.-theod. мальж- cyr. 15. малж- azbuk. мальженома misc. pam. 194. nom.-bulg. мальженомъ котера ἡ τῶν ἀνδρογύνων μάχη vost. čech. manžel, manželka pol. małżonek oserb. mandźel nserb. manželski: vocabulum obscurum: errant, qui малъ pro мѫжь positum putant; alii de germ. mâl ahd. mahaljan verloben cogitant.

малъженьнъ adj. μιγάδος mixtus - житие greg.-naz.

малъженьство n. γάμος connubium мальж- op. 2. 1. 117. proph. - и хлачьба greg.-naz. малженс- op. 2. 2. 142: маньжельсто legi dicitur glag.

малъженьца m. dual. coniuges pat. 223. krmč. acad. ζυγίαι мальж- krmč.-mih. -цема krmč.-mih. 42.

малъкатьтъка f. sensus ignotus: и бꙑсть царица южискаа иноплеменьница именемъ мал'катьт'ка. си приде искоусить соломона загад'ками bus. 717.

малъма adv. parum - не сьгрѣшихь μικροῦ ἂν ἥμαρτον men.-mih. 259. cf. -мѣ.

малъми adv. parum pat. ioann misc. 155.

малъмѣ adv. parum sabb.-typ. - дꙑшоуще prol.-mih. 138. 253. cf. -ма.

малъпа f. πίθηκος simia op. 2. 2. 16. pol. małpa.

малꙑ adv. μικρόν, ὀλίγον parum šiš. hom.-mih. sup. 123. 144. 146. 202. 214. 215 etc. - отврьзь двьри hom.-mih. хоудѣ и - sborn. оумльчимь - hom.-mih. ни - храмлюща men.-mih. вьсклонь си - men.-mih. 165. - оутѣшивь се hom.-mih. бьенъ боудеть - mat. 14. ни - не писано есть krmč.-mih. - слꙑшати hom.-mih. ни - закьснѣвьшоу sim. I. 3. adde 5. 7. - по семь hom.-mih. - оуньши есть hom.-mih. 181. - криво ἐπικαμπές hes. малꙑ habes etiam greg.-naz. vita-theod. antch. sabb. 2. 118. 137. 175. 182. 208. bor. 20. 26. - не paene: - сьмрьти не вькоусиста sabb. 10. - не chron. 1. 143. ни мали оустна ровоу погрѣшивше sabb. 60. - глаголати μικρολογεῖν curiose inquirere sup. 60.

маль m. malleus малемь ськроушаше се men.-mih. 362. serb. malj rad. мл.

мальнько adv. parum **маленко** op. 1. 50. russ.

мальство n. parvitas svjat - op. 2. 2. 393. - mat. 10. bus. 266. - **грѣховь** krmč.-mih. βραχύτης brevitas ant.

мальчько adv. parum domet.

малѣ adv. parum prol.-lab.

малѣти -лѣѭ -лѣеши vb. minui grom.

мама f. mater **римьскомь ѩзыкомь матерь свою мѣнить** men.-mih. lat. mamma cf. ahd. muomâ mhd. muome.

маманътъ m. mamas **-нъта** šiš. ix. **-нта** pyrg.

мамити -млѭ -мишн vb. decipere **мамьлаше нъ** alex.-mih. 105. nsl. mamiti; koga sanje mamijo lex. mama nugator habd. amens habd. mama, omamica vertigo habd. omamiti infatuare bulg. mami croat. mamiti luč. serb. mama mik. mamac adulator mik. čech. mámiti rum. **момеск** allicio.

мамона f. μαμωνᾶς divitiae op. 2. 2. 402. mat. 42. luč. 16. 13. **-нна** op. 2. 2. 372. **-но** ev.-novg. izvêst. 10. 75. goth. mammôna.

мамонинъ adj. mamonae **-ны неправ'ды** luc. 16. 9. - mat. 16. bus. 50.

мамоничишть m. mamonae filius, uti videtur kozm.

мамъ adj. μωρός stultus pat.-mih. saepe.

манаканоунъ m. νομοκανών nomocanon sbor.-kir. 54. nomoc. 34. per. 34.

манасий m. μανασσῆς manasses sup. 295.

манасийнъ adj. poss. manassis op. 2. 1. 60. bus. 124.

манастырь m. μοναστήριον monasterium sup. antch. chron. bus. 294. tur. **-стиръ**, **-стирѣ** sg. g. **-стири** l. sup. cf. **монастырь**.

манастырьскъ adj. monasterii sup. chron.

манастырьць m. parvum monasterium **-стирць** glasn. 13. 372.

манити -нѭ -нишн vb. decipere, glossa in margine addita op. 2. 2. 104. nsl. zavman frustra meg. lex. zahman idem prip. 242. otiose ev.-tirn. zaman frustra trub. zamano besedovanje oberkr. vman improbus ev.-tirn. hmanj piger hmanjuh idem omanj idem manj idem hung. manjak homo piger hung. mahnit stultus habd. cf. šman fortasse karst. croat. mani, zaman frustra luč. zamani verant. manen fatuus verant. mahnitost ibid. serb. zamanice, mahnit čech. maně fortuito lit. monai artes magicae let. mânis gaukler mânji praestigiae ngr. μάνιτα furor cf. ahd. meini fallax ags. mân pravus scr. maja incantatio ztschr. 5. 323. 325; 6. 108. cf. **заманъ**.

манныкъ m. nom. propr. op. 2. 2. 313.

манние n. νεῦσις nutus ant. isaak. **манне** ziz. clim. nom.-mik. 78. mon.-serb. **маннемь ти на земень образь прѣложи сѧ** palimps.-rom.

мановение n. νεῦσις nutus chrys.-lab. mir. ioann prol.-mart. **мановенне** sabb. 184.

мантизмъ m. ἱματισμός vestitus **о - мой меташ жрѣбий** bon.

манъ v. **заманъ**.

манъдны v. **манътны**.

манъдрагора f. μανδραγόρας mandragoras **маньд-** pent.-mih. **трава маньдогара** nom.-barb.

манъдрагоровъ adj. μανδραγορῶν mandragorarum op. 2. 1. 51. **ѩблька -ва** pent.-mih. **манд-** gen 30. 14. -vost.

манъна f. μάννα manna **манъна** glag.-otryv. 18. **маньна** hom.-mih. šiš. 232. **мьанъноую** šaf.-frag. 37.

манънодаꙗние n. **манн-** mannae datio hom.-mih

манътийца f. pallium **маньт-** nom.-bulg.

манътны f. παλλίον pallium typ.-chil. pat.-šaf. **мант-** pyrg. περιαυχένιον ῥάκος **манатны**, **манатьи** tur. op. 2. 2. 75. **скоуть маньтни своѥй** greg.-lab. **окрилние своѥ маньтние** prol.-mart. **мант-** krk. mon.-serb. **маньдиы** men.-mih. 132. **маньдию** typ.-chil. **мандин** sabb. 157. **-дие** 100. **-дию** 98. **монатьы** tur. gr. μαντίον lat. mantum, mantellum ahd. mantal mhd. mantel nsl. manten lex. meten dain. 38. pol. manta.

манътъка f. pallium **манътка, манатка, манотка** tur.

манѥние n. fraus **доушоу на грѣшее манение отноудь измѣныа** krmč.-vost.

манѫти -нѫ -неши vb. innuere **манеши, и вьсꙑ оцѣстать сѧ** psalt.-saec. xii.

мара f. ἔκστασις mentis emotio **мароу, рекъше сънъ** zlatostr. **напоущенаꙑ мара пьркозданомоу, прообразоующи поутѣнье любъвьное моужꙑ** lavr.-op. 2̇. azbuk. pol. mara visio marzy mi się.

марагдъ m. smaragdus, littera initiali, uti videtur, errore omissa **перматоую въ -дѣ перфнроу** bus. 921. cf. **змарагдъ**.

мареотъ m. μαρεῶτις mareotis in aegypto **въ мареотѣ** sabb. 189.

марийнъ adj. poss. mariae sup. š.-gl. 47. šiš. 28. cloz I. 891. krmč.-mih. hom.-mih.

марица f. nom. propr. fluvii steph.

марны f. μαρία maria sup. hom.-mih. **марьы** svjat.-mat. 5. **марн** sg. d. cloz I. 882.

марнымний f. mariamne **съ марнамнинѥю сестрою своѥю** prol.-mart.
марморъ m. marmor mir. cf. **мраморъ**.
мраморьнъ adj. marmoreus - **стлъпъ** mir.
мартолосъ m. praedo gr. ἀρματωλός, in fontibus psl. non legitur nsl. martolos mango habd. trub. martolos, kateri ljudi krade ino kupuje ter prodaje lex. croat. martolos weiberdieb luč. serb. martoloz, martonoša čech. martalous pol. martauz magy. martalóz praedo.
мартоуриcати -сaѭ -сaѥши vb. testari bulg.-lab gram. 136. gr. μαρτυρεῖν.
маръкелиɪанинъ m. μαρκελλιανός marcelli assecla **маркелиɪанѥ** krmč.-mih. 378.
маръкионитинъ m. assecla marcionis **-те** krmč.-mih.
маръкионовъ adj. poss. marcionis **маркионова чѧдь** op. 2. 2. 38.
маръкиɪанъ m. marcianus **маркн-** sup.
маръкиɪань adj. poss. marciani **марьк-** prol.-mih. hom.-mih. greg.-lab. **марк-** krmč.-mih. **маркн-** sup.
марькиɪаньскъ adj. marciani **маркна-** 107.
марько m. μάρκος marcus **марько** men.-vuk. **марко** prol.-mih. prol.-cip. prol.-vuk. **маркоу** sg. d. sup.
марьковъ adj. poss marci **марк-** krmč.-mih. prol.-mart.
марькъ m. marcus **марькь** greg.-lab.
марътий m. martius **мартиɪа** sup. 420.
марътоурий m. martyrius **марьт-** šiš. x.
марътъ m. martius **мароть** mat. 12. **марьть** šiš. xvi. krmč.-mih. **марътa** š.-gl. 48. **мар'та** sup. svjat. **марта** sup. hom.-mih. š.-gl. 48. krmč.-mih. **мартъ** op. 1. 55. **мартий** š.-gl. 40. **марчь** ibid. oserb. měrc lit. morčus ahd. marceo mhd. merze lat. martius gr. μάρτιος.
марѳа f. μάρϑα martha sup. 223. **марха** 230.
масалиɪанинъ m. μασσαλιανός massalianus **-ɪанѥ** krmč.-mih.
масалиɪаньскъ adj. massalianorum **-ка ѥресь** krmč.-mih.
маслина f. ἐλαία oliva frag.-serb. pent.-mih. fructus olivae sabb. 30. **листь -ный** pent.-mih. pro **-ньнъıй** rum. **маслин**.
маслиница f. ἐλαία oliva šiš. 190.
маслиниѥ n. olivae leont.
маслиньнъ adj ἐλαίας olivae kruš. prol.-mih. **-но дрѣво** typ.-chil. - **плодь** leont. - **принось** pent.-mih. **-но листвиѥ** men.-mih. leont. **-но вѣтвиѥ** leont. **-нны** bon.
маслинѣнъ adj. olivae pat.
маслица f. oliva pyrg. bus. 554. dial. mon.-serb. **въ маслици масло, въ гроздѣ вино** dioptr.-leop. - **дивиɪа** κότινος oleaster op. 2. 2. 77.
масличина f. ἐλαία oliva proph. kruš. pent.-mih.
масличиѥ n. ἐλαίαι olivae hom.-mih. sabb. 51. bus. 663. - **брати** ἐλαιολογεῖν olivas colligere deut. 24. 20. -pent.-mih. **цвѣтъ маслична** bus. 171. ἐλαιών olivetum pent.-mih. kruš.
масличьнъ adj. olivae - **вѣньць** men.-mih. **дрѣво -но** hom.-mih. men.-vuk. ἐξ ἐλαιῶν ex olivis factus pent.-mih.
масло n. unguentum sup. 294. ἔλαιον oleum sup. luc. 7. 46. - svjat. ex. men -vuk. op. 1. 141; 2. 1. 163. dioptr. antch. - **дрѣвѣно** sup. - **древɪано** idem op. 2. 2. 56. - **дрѣвɪаноѥ** ev.-novg. rum. **маслъ** extrema unctio.
масловакь m. oleum alliciens nom.-lab. 21. 79. cf. **житомамьць**.
маслодрѣвиѥ n. ἔλαιον oleum **мѣхъ -виɪа испълнь** io.-clim. male.
маслопоустъ m. ieiunium **масапоустъ** и - pam. 159.
маслохранильница f. vas olearium clim.
масльнъ adj. olei **сокъ** - bus. 388. **маслена недѣлɪа** per. **дельвами маслеными** clim.
мастеръ m. magister sbor.-kir. 65. mat. 52. chron. vost. 1. 175. proph. per. 74. bus. 173. 704. 808. cf. **майсторъ** ahd. meistar mhd. meister lat. magister.
мастига f. mastix bus. 660. alio loco **мастика** serb. mastik lentiscus mik. pol. mastyk lit. mastikas.
мастило n. atramentum prol.-lab. int. color mir. 23. bulg. mastilo.
маститн -штѫ -стиши vb. ungere io.-sin. isaak. **да не маститъ главы моеѧ** bon. χροΐζειν tingere io.-dam. nsl. mašča trub
маститъ adj. πίων pinguis mat. 25. **-та старость** men.-vuk. men.-mih. facilis, comis **рабоу господьню подобаѥть -тоу быти кь вьсѣмь** belg.
мастиѥ n. pinguedo, ni fallimur **прѣдьлежещой влазѣ** - dioptr.-lab.
масторъ m. magister par. mir. cf. **майсторъ**.
мастропа f. lena **саоулъ шедъ къ мастропѣ металльцѣ** cod.-saec. xvi. -vost. gr. μαστροπός.
масть f. unguentum sup. 290. χρίσμα unctio marc. 14. 3. 4. 5. -ev.-nicl. šaf.-urspr. - **благовоньна** sim. I. 28. λιπαρότης pinguedo krmč.-mih. krmč.-vost. χρῶμα color

pan. op. 2. 2. 7. 302. svjat. -, рекше лице io.-dam. - чрьвлена men.-mih. 368. dioptr.: male ποιότης qualitas vost. nsl. mast serb. mast color mik.

мастьнъ adj. pinguis пища не мастна clim.

матередосадитель m. μητραλῴας matricida šiš. 162.

матернъ adj. poss. matris krmč.-mih. mon.-serb.

матерня f. ὕλη materia отъ матерна невидима sap. 11. 18. -mat. 52.

матерь adj. poss. μητρικός maternus отъ матера съса sup. 285. 6. жтроба матерѣ 175. 13. бечьстия матера 393. 19. adde въ матерехъ прьсехъ et pol. macierz: macierza dusza.

матерьнь adj. poss. μητρός matris ant. sup. 183. šiš. 114. hom.-mih. men.-vuk. prol.-mart. greg.-lab. krmč. 236. kruš. - стрыць πρὸς μητρὸς θεῖος men.-vuk. -ние дѣвьство tur. -нж antch. -ный сьсьць cyr. 1.

матерьскъ adj. μητρῷος maternus hom.-mih.

матерьскы adv. more matris hom.-mih.

матерьство n. conditio matris čet. -min. karamz. 5. nota 228.

матерьство n. πρεσβεῖον senectus psalt.-saec. xii. idem significat, ni fallimur, antch.

матерьша f. μητρυιά noverca krmč.-vost. cf. маштерьша.

мати f. gen. -тере μήτηρ mater матерь sg. a. cloz I. 88. 746. sup. -ри dual. n. hom.-mih. 199. -ри pl. n. sup. -ръ g. bor. 41. -рь вашихъ sim. II. 5. видѣхъ -ры нованоу hom.-mih. 158. male μήτρα matrix hom.-mih. nsl. mati; matica regina apum maternica matrix serb. majka; matica original živ. cf. pol. macierza dusza rum. майкъ, маткъ cf. alb. motrъ soror pruss. mûti let. mâte ahd. muotar mhd. muoter ir. mathair ir.-glos. 50. arm. majr, matak pers. mâdah rad. scr. mâ: nirmâ ordiri ztschr. 4. 399. beitr. 2. 163. 278. curt. 1. 472. Grimm, wörterb. 1. 1819.

матизмъ m. ἱματισμός vestitus о - мои меташа жребьа mat. 13. š.-gl. 50.

матица f. πηγή fons op. 2. 2. 25. μαγνήτης magnes - не все къ себѣ влечеть, нъ едино желѣзо op. 2. 1. 139; 2. 2. 202. vost. - желѣз'наа op. 2. 2. 27. focus pat. 315. - огньная geenna sup. 408. осждити въ -цж огньнжж nom.-bulg.: nota archetypon, original, uti videtur mon.-serb. 411. 432.

матиевъ adj. poss. matthiae š.-gl. 95.

маторъ adj. senex dioptr. š.-gl. 41. nsl. mater spang. materen adultus lex. serb. mator rum. матор.

маторьство n. πρεσβεῖον senectus mat. 27. ant. маторъс- bon.

матъдий m. ματθίας matthias hom.-mih. 187.

матъдия m. matthias матдия sup. 70.

матъдѣй m. ματθαῖος matthaeus маттcloz II. 92. мат'дей sup. sg. g. -дея sup. 272. 11; 330. 3. матдей sup. 305.

матъдѣовъ adj. poss. matthaei матдkrmč.-mih. hom.-mih. матьдеовь nom.-mik. мадеовь krmč.-mih.

махати -хаж -хаеши vb. agitare prol. georg. ῥιπίζειν ventilare изгрѣбь вѣтромь махаемоу men.-vuk. chron. 1. 243. - сѧ vost. 1. 83. rad. ма: мати cf. rum. мъхнескъ affligo.

махина f. machina bus. 173. e lat.

махъ m. vibratio.

машити сѧ -шж сѧ -шиши сѧ vb. ruere рыба на нь маши се alex.-mih. 116. serb. mašiti proiicere mašiti se attingere.

машкара f. προσωπεῖον, πρόσχημα persona op. 2. 2. 142. pol. maszkara it. maschera.

маштерьша f. noverca блждивъшая съ мащершами iez. 22. 10. -vost. cf. матер-.

маштеха f. μητρυιά noverca man.-vost. krmč. 222. krmč.-mih. pat. prol.-cip. prol.-vuk. sbor.-kir. 56. zak.-serb. nom.-lab. men.-vuk. ok. 61. 70. макеха prol.-mih. мачеха nom.-mik. 34. chron. bus. 691. мачиха per. 43. мачешичь per. 72. chron. nsl. mačiha dain. mačuha prip. mačaha habd. serb. maćeha oserb. macocha magy. mostoha Pott 2. 1. 152.

маштешиништь m. filius novercae мачешиници izmar.

маштешинъ adj. poss. novercae мачешинъ bus. 691.

маштешишть m. filius novercae мачешищь bus. 691.

маяние n. νεῦσις nutus men.-vuk. ber. ziz. agitatio isaak. pat. маан- chrys.-lab. men.-mih. 197. leont.

маяти, маж, маеши vb. vibrare - ржками mir. proph. - кадильницею typ.-chil. - вѣтвию ber. nsl. majati lit. moti cf. махати.

маѯимилиянь adj. poss. maximiliani -ня чедь men.-mih.

маѯимиянь adj. poss. maximiani prol.-mih.

мадеовъ v. матъдѣовъ.

меглениськъ adj. loci in bulgaria siti.

мегленининъ m. incola loci in bulgaria siti.

медарь m. pincerna - кесаровь hom.-mih. 127.

медарьскъ adj. pincernarum **старѣйшина -рескъ** ἀρχιοινοχόος pincernarum praefectus gen. 40. 1. - mat. 55. op. 1. 17. kruš.

медвьница f. cella vinaria io.-clim.

медвьнъ adj. μέλιτος mellis **-ное погашыеть** sborn. **сѫдъ** - antch. **сътъ** - sborn. - **языкь** men.-mih. **-но слово** hom.-mih. **безмерние -ное** sborn. **медвънъ** bon. **медьвьнь** pent.-mih. **медьвноу** cyr. 17. **рѣка медьвна** krmč.-mih. nsl. medven habd. cf. **медьнъ**.

медвѣдина f. caro, pellis ursina krmč. 215. krmč.-mih. 261. pam. 192. bus. 518. nom. -bulg.

медвѣдица f. ἄρκτος ursa dial. kruš. op. 2. 2. 31. 2. reg. 17. 8. -vost. **извости -цоу** men.-mih.: male **-вица** per. xxxiv.

медвѣдь m. gen. **-ди** ἄρκτος ursus sg. g. - **-ди** greg.-naz. dual. n. **-ди** svjat. per. 118. 13. pl. n. **-дие** pent.-mih. a. **-ди** krmč.-mih.; **-веди** op. 2. 2. 152, ubi male μονιός **влачащыя -ди** bus. 381. **кормѧщие и хранѧщие -ди** 382. nsl medved oserb. mjedvjedź magy. medve afgh. mîlû Grimm, wörterb. 1. 1122.

медвѣждь adj. ἄρκτου ursi dial. men.-vuk. prol.-cip. **медвѣжий** chron. I. 265: nota **медвѣче** ex. vost. 1. 221.

медиланъ m. mediolanum prol.-mih.

медиоланьскъ adj. mediolanensis šiš. xii.

медиоль m. mediolanum **медиолы града** prol.-mih.

медия f. media **въ медии власти** mat. 52.

медлийскъ v. **мелединскъ**.

медовина f. σίκερα sicera krmč. 33. - **или оловина** nom.-mih. bulg. medovinъ pokl. 1. 39. ngr. μεδοβίνα duc.

медовъ adj. mellis **-ва чаша** sbor.-kir. 65.

медовьникъ m. pincerna, fortasse **малъпатъ - зовомъ бѣ** isaak.

медовьнъ adj. μέλιτος mellis pat. dial. men.-vuk. men.-mih. **сьтове -вны** sabb. 109.

медоплоутьнъ adj. mellifluus glag.

медосътопитательнъ adj. ἀκριβομελίτροφος recte: favis mellis nutritus men.-vuk.

медоточьнъ adj. μελίρρυτος mellifluus hom.-mih. pat. **-чъна пѣсьнь** cloz I. 53. - **езыкъ; -чна словеса** cyr. 15. 26. **-чьныя оучения** sim. I. 23.

медоуша f. cella bus. 412.

медъ m. μέλι mel sup. οἶνος vinum mir. 31. 29. ephes. 5. 18. - sborn. op. 1. 82. sg. **медоу** sup. vita-theod. krmč.-mih. leont. per. 11. chron. 1. 54. **сладьчайше медоу словеса** pat. 235. sg. loc. **медоу** sborn. **медомь тещи** men.-mih. **медь и мѣли** op. 2. 1. 167. vinum op. op. 1. 82: nota nom. propr. **медоварцевъ** psalt.-int. 6. ahd. metu, mito mhd. mëte and. miodhr ags. mëdu lit. medus let. medus gr. μέθυ vinum etc. arm. mëpr scr. madhu, mad ngr. μέδος mlat. medo rum. **мед** oenomeli beitr. 2. 280. Bopp 1. 121. 126. curt. 1. 322. mey. 1. 382.

медьнъ adj. μέλιτος mellis men.-vuk. cf. **медвьнъ**.

можда f. μέσον medium greg.-naz. μεθόριον terminus hom.-mih. διάστημα intervallum iez. 45. 2. -proph. pent.-mih. iez. 42. 12. -mat. 48. **прѣлагати -жда** mat. 48. adde sim. I. 29. ex.-op. 2. 119. **мега** sim. I. 8. ῥύμη vicus sup. nota **вь междоу приниде по срѣдѣ нхь име господина моего** inter quae venit in medium eorum etc. leont. ztschr. 3. 40; 6. 101. beitr. 1. 24; 2. 163. Pott 1. 766. nsl. meja limes, sepes, unterwald serb. medja maceries mik. oserb. mjeza goth. midja ahd. mitti magy. megye: vármegye rum. **мегие: вармегие; мезоинъ; примеждие** periculum iass.

междина f. διάστημα intervallum iez. 41. 6. -vost. τὸ ἐν τῷ μεταξὺ διάστημα cyr.-hier. svjat. - op. 2. 2. 393. τὸ ἐν τῷ μεταξύ cyr.-hier.

междорамие v. **междоурамие**.

междорѣчие v. **междоурѣчие**.

междоу 1) adv. μεταξύ, ἀνὰ μέσον inter sup. **недоугъ бываеть междю** hom.-mih. 145. 2) praep. cum acc. vel instr. iungenda **междоу двѣ дьсцѣ каменьнѣ вьложень** krmč.-mih. 126. **междоу тѣмь врѣменемь** krmč.-mih. **междоу симь** ἐν τῷ μεταξὺ ostrom. **междѫ собоѭ** μετ' ἀλλήλων ostrom. **междю** š.-gl. 46. 69. cloz I. 527. male **междѫ** ostrom. **межоу** et **межи; мею** š.-gl. 70. **межю** chron. **межи; главъ вьсѣхъ шесть межи десѧт(ь)** mat. 21. cf. **десѧть** nsl. meju trub. mej; v mej trub. lex. medj habd. med croat. meu verant. lit. vidus lat. medius gr. μέσος e μέθιος goth. midjis, miduma ahd. mitti mhd. mitte and. midhil scr. madhjas Bopp 1. 121. curt. 1. 469. mey. 1. 331.

междоуградьнъ adj. ὅμορος conterminus num. 35. 5. - pent.-mih.

междоумѣрие n. intervallum **въ -рии томъ** sup. 443.

междоумѣсѧчие n. tempus, quo luna non fulget **межим-** chron. 1. 193.

междоуножие n. spatium inter pedes **межини-** per. 3.

междоурамние n. μετάφρενα dorsi pars bon. vost. 1. 406. **-ждор-** ber.

междоурѣчние n. μεσοποταμία mesopotamia sup. pent.-mih. prol. mih. act. 2. 9. - šiš. **междор-** pent.-mih. steph. dial.-šaf.

междоусобина f. simultas: sic leges pro **мѣхоскоубина** duš. cf. meusobac zak. - poljic. et **жсобица**.

междоусобьнъ adj. ἐφέστιος internus **напасть -бна** man. **-бьна рать** mol. frag.-serb. **-бьна брань** men.-mih. grom. ioann. **междособьна брань; окольни и -бни чловѣци** mon.-serb.

междоучасние n. intervallum par. nom.-bulg.

междьнъ adj. medius.

меженние n. φρύαγμα fastus osee 4. 18. - - vost.: vocabulum obscurum.

меледнийскъ adj. **меледнийско лѣто лоунный годъ** ex hebr. moled **рождение лоуны** op. 1. 161.

мелъхий m. μελχί melchi **мелхий цесарь сказаеть се** krmč.-mih. 205.

мелъхиседековъ adj. poss. melchisedec bon. **мелх-** hom.-mih.

мелъхиседекъ m. μελχισεδέκ melchisedec **мелх-** sup. **мехлис-** misc. quinquies.

мелъхиседечьскъ adj. melchisedec **мелх-** hom.-mih.

мелъхитинъ m. haereticorum genus **мельхите** krmč.-mih.

мелъшинъ adj. μελχά melchae **мельш-** pent.-mih.

мельктати -штж -штеши vb. splendere **оугль искрами мелькча** vost.: significatio et forma dubia.

менандриининъ m. menandrianus **-ине** krmč.-mih.

менелаовъ adj. poss. menelai man.

менелаоушь m. menelaus bell.-troj. 7. 10.

менелаю m. menelaus **менелае** bell.-troj. 11. man.

менита f. ἧττα clades greg.-naz.: vocabulum dubium cf. **мьний**.

меотьскъ adj. μαιωτικός maeoticus **-кое езеро** op. 2. 1. 39. cyr. 9.

меропъхъ v. **неропъхъ**.

меропъшина v. **неропъшина**.

меропъшишть m. meropchi filius **мѣропьшикь** mon.-serb. 83. cf. **неропъхъ**.

меропъшь adj. poss. meropchi **мѣропьшь** mon.-serb. 83.

меропъшьскъ adj. meropchi **мѣропьшькь** mon.-serb. 73.

месемврьскъ adj. mesembriae asên 53.

месеть genus et significatio nobis ignota: **по печали быв'ши подь из'мана'ти, ико месеть приимжть чловѣци, и не имѣти начинжть надеждж ни сьпасении** nom.-bulg. 114.

меси: **вь мѣси, си рѣчь по срѣдѣ светие гори** sabb. 42. e gr.

месии m. μεσσίας messias **месиа** š.-gl. 46. **месиж** assem. **месию** men.-mih.

мести, метж, метеши vb. iacere **метжще** ostrom. **метѣмъ ждрѣбьж** š.-gl. 50. **очима сѣмо и онамо метоуште** sborn. - **сѧ** ἀσχάλλειν lugere prol.-cip. nsl. metite iacite trub. cf. mestve socci e corio facti habd. metl. memor, verbum serb. metnuti etiam induere significare, huc trahet podmet untersaum serb. metnuti: biahu se otmetli živ. 129. cf. etiam nsl. metulj papilio habd. metъlj (-tilja) metul dain. 90. serb. metilj mik. čech. motyl pol. motyl oserb. mjetelo nserb. mjatel cum germ. schmetterling, quod cognatum est cum schmeissen cf. austr. krautscheisser et serb. lepir: adde oserb. mječel weicher schnee serb. mećava pluvia nivis mik. mećajica živ. 157. nota snijeg mete lit. met let. met. meta lat. mittere: co-smittere goth. smeiȷan ahd. smîzan scr. math, manth ztschr. 7. 186. 227. Pott 2. 1. 292.

мести, метж, метеши vb. verrere **метеще** (pro **-тоуще**) **ризами** men.-mih. nsl. mesti; omelje, metla; ometih bartwisch dain. 61. metlika dain. metlikovina serb. mesti; cf. lit. let. mèž rum. **мътоуръ** scopae.

металька f. incantatrix **слоуль шедъ къ мастропѣ метальцѣ** vost. cf. **помецин о мнѣ, она же мецьши** (recte **метавъши**) **рече емоу** vost.

метанисати -саж -саеши vb. corpus et caput inclinare par. serb. metanisati. e gr.

метании f. μετάνοια corporis et capitis inclinatio **творити -ние** typ.-chil. mir. ioann. **оучинити -ние** mir. **на -нииахъ** mir. **-ний** nom.-mik. 6. serb. metanija. e gr.

метание n. μετάνοια corporis et capitis inclinatio pyrg. sbor.-kir. 12. **обычьное** - chrys.-lab. **-ниемь** zak.-serb. **сътворить -нии** typ.-chil. **-нии три** liturg.

метати -таж -таеши et **-штж -штеши** vb. βάλλειν iacere bon. men.-vuk. ἀπορρίπτειν abiicere men.-vuk. **вънь цркъве** - krmč.-mih. 206. **камы** - op. 2. 2. 4. - **камение** λιθάζειν lapidare ostrom. prol.-mih. hom.-mih. - **жрѣбий** bon. - **жрѣбьж** š.-gl. 50. hom.-mih. **метаетъ сѧ въ море** bus. 624. **меташа** sup. **мештахъ** sup. 157. **метающе сѣмена** bon. **метающаго голоть** vost. 1. 172. - **голоты свож** op. 2. 1. 33. **мештеть** antch.

мєчєтъ сѧ bus. 5. 624. **мєчющє** mat. 31. **мєщєть на нє очима** men.-mih. 179. **мєштємъ** part. sup. **по что главоу свою на задарь** (sic legendum videtur) **мєщєши**; alex.-mih. 167: male **на двоє сє мєщєши** ἀμφιβάλλεις dubitas hom.-mih. - **сѧ**: - **сє врьхоу воды** hom.-mih.

мєтєхати -хаѭ -хаєши vb. participem esse gram. 145. duš. 192. mon.-serb. e gr. μετέχειν.

мєтєхъ m. pars mon.-serb. - **имѣти** gram. 152. 164. 241.

мєтла f. virga bus. 623. metlami fris.

мєтнѫти -нѫ -нєши vb. βάλλειν iacere men.-vuk. prol.-cip. ῥίπτειν iacere men.-vuk. krk. προσκαταβάλλειν insuper solvere prol.-mart. adde prol.-lab. bell.-troj. 32. **мєтноу сєбє на зємлю** prol.-mart. - **ждрѣбє** bulg.-lab.

мєтохийскъ adj. metochii mon.-serb.

мєтохиꙗ f. μετόχιον metochium prol.-mart. sabb. 46. 50. 185. men.-leop. duš. 35. mon.-serb. glasn. 13. 376.

мєтохъ m. metochium prol.-mart. mon.-serb. **начѧша мєтохи** (recte -**си**) **расыпати сѧ** mir. 164. adde gram. 265. glasn. 13. 372. cf. serb. meteh limes.

мєтоухиꙗ f. metochium **прєбыхъ .ѕі. мѣсѧць вь мєтоухии свѧтаго савы** bus. 658.

мєхлисєдєкъ v. **мєлъхисєдєкъ**.

мєч- v. **мьч-**.

мєчь v. **мьчь**.

мєчька f. ἄρκτος ursa op. 2. 1. 139. pat.-šaf. men.-leop. am. 5. 19. - vost. man.-vost. **мєчка** nom.-lab. ber. ziz. bell.-troj. 31. 32. op. 1. 118. ὕαινα sucula, hyaena prol.-mart. **мєчка** men.-vuk **мєшька** op. 2. 1. 139. bulg. mečkъ lit. meška ursus.

мєчькъ m. ἄρκτος ursus ioann. 92. bulg. mečьk.

мєчьнъ v. **мьчьнъ**.

мєштръ m. magister misc.-serb. š.-gl. 77. nsl. mešter cf. **майсторъ**.

мєшька v. **мєчька**.

мєѳодиє m. μεθόδιος methodius sim. I. 16: -**диє** chrabr. 91. cyr. 15. 24. -**диꙗ** 6. iunii šiš. -**дия** sim. II. 9.

мєѳодовъ adj. poss. methodii op. 2. 2. 33.

ми pron. sg. dat. μοί mihi; pro **мой** habes sup. 1. 129. 208. 257 etc.

мигдалъ m. ἀμύγδαλον amygdalum **кьбль** - alex.-mih. 63. **мигд-** mat. 52. pol. migdał ahd. mandalâ mhd. mandel it. mandola serb. mjendela mik.

мигдальскъ adj. ἀμυγδάλου amygdali **доугь** - men.-leop. **мигадалискь** prol.-mart.

мигливъ adj. mobilis **око мало и -во** ichn. rum. **мигъєск** tändle **мигалъ** tändelei.

мидинъ m. μῆδος medus **вь мидѣхъ** in media men.-mih. pl. **миди, миды, мидовы** proph.

мидовьскъ adj. medicus proph.

мидѣнинъ m. μῆδος medus šiš. 3. men.-vuk. prol.-cip.

мизати -заѭ -заєши vb. nutare **мигать** ber.

мизиньць m. filius postremus ephr.-acad.

микоула m. nicolaus chron. 1. 232.

микоулинъ adj. poss. nicolai lavr.-op. 36.

милєшєва f. nom. propr. monasterii sabb. 178. **мыл-** 215.

милєѩ f. pl. nom. propr. loci **вь милєахъ** sabb. 51.

милинъ v. **млинъ**.

милисий m. milesius chrabr. 90.

милити -лѭ -лиши vb. ἱκεσίας ποιεῖσθαι supplicare op. 2. 2. 303. fortasse pro **молити**; - **сѧ** compungi pat. **о ономь милимъ сѧ** io.-clim. cf. nsl. meni se je umililo.

милитьскъ adj. milesius **стєфань** - lit.-mih.

милиꙗ f. μίλιον milliare **три милиє** nom-barb. **милꙗ** mir. **миль** pl. g. sbor.-kir. 40. serb. milja, milj ahd. mîla mhd. mîle ags. mîl and. mîla lat. millia (passuum).

мило n. φερνή dos **ꙗкожє єсть - дѣвицє** exod. 22 17. - pent.-mih. op. 1. 15. - **дѣвичьско** vost. **єс(ть) мило** mat. 55.

милованиє n. ἔλεος, συμπάθεια misericordia ant. op. 2. 2. 261. **сирыхь -ниє** sabb. 218. **милованиємь порѣваємь** chrys.-lab. nota δέησις oratio psalt.-theod. 55. 10.

милова'тєльнъ adj. misericors chrys.-lab.

миловати -лоуѭ -лоуєши vb. οἰκτείρειν, ἐλεεῖν misereri ant. sup. š.-gl. 89. **овѣхъ милоуйтє** vost. **нємощънꙑꙗ милоуйтє** sborn. ἐπελεεῖν misereri cloz II. 42. adde svjat.-mat. 9. sup. **ни старости говѣєть, ни вьдовицє милоуєть** hom.-mih. 90. **нє милоуй родитєльскъ или дроужьнь сльзъ** io.-clim.

милолюбиє n. amor **нє приказаниє жєны, ни -биє чѧдь** pat.-mih. 132.

милонѣжьковъ adj. poss. nom. propr. per. 90.

миломъ quid sit, nescimus: **коимъ словомъ въ миломъ тѣлєсъ създанъ** (**комаръ**) bus. 920.

милопотамъ m. nom. propr. loci in Atho sabb. 28.

милосрьдити см -ждж см -диши см vb. misereri gram. 282.

милосрьдие n. ἔλεος, συμπάθεια misericordia krmč. 35. hom.-mih. antch. leont. **-дииемь побѣждени** leont. **-ди** šaf.-frag. φιλανθρωπία clementia sup.

милосрьдовати -доуж -доуеши vb. σπλαγχνίζεσθαι misereri dial. sup. 41. hom.-mih. bus. 294. **- о комь** š.-gl. 86. **-доуй о мнѣ** mir. **-доваvь о мнѣ** sim. I. 5. **-срьд-** ostrom.

милосрьдъ adj. εὔσπλαγχνος misericors šiš. 130. adde sup. leont. š.-gl. 86. men.-mih. **богь - о нась боудеть** sabb. 81. Grimm, wörterb. 1. 1135: **- ти** ἵλεώς σοι matth. 16. 22. cf. šaf.-urspr.

милосрьдьно adv. φιλανθρώπως benigne šiš. 41. mon.-serb.

милосрьдьствие n. misericordia greg.-naz.

милостивъ adj. ἐλεήμων, οἰκτίρμων misericors ostrom. sup. chron. 1. 85. **- бжди** ἱλάσθητι propitius esto ostrom.

милостивьно adv. benigne **- хранити раба** krmč.-mih.

милостивьнъ adj. ἵλεως benignus **-вномь окомь** krmč.-mih. 313. συμπαθής misericors ant. dial. adde greg.-naz.

милостивьнѣ adv. benigne **-внѣ** mon.-serb.

милостивьство n. συμπάθεια commiseratio ant. leont.

милостивьць m. misericors leont. men.-mih.

милостилюбьць m. homo misericors chron. 1. 204.

милостыни f. ἔλεος misericordia šiš. 190. ostrom. prol.-mart. chron. 1. 101. ἐλεημοσύνη eleemosyna ostrom. sup.

милость f. ἔλεος misericordia ostrom. sup. chrys.-lab. συγγνώμη venia sup. 175. ἐλεημοσύνη eleemosyna sup. 274. **милости** sg. n. šaf.-frag. 37. **без милости** ἀνελεήμων immisericors sup. 232. nsl. milost; milošća habd. magy. malaszt, olim milaszt.

милостьникъ m. gratiosus per. 16. privilegium duš. 67. officii genus mon.-serb. 167. 173. 192. 194. 195. 196 etc.

милостьнъ adj. ἐλεημοσύνης misericordiae sup. misericors **-но доброоутробие** hom.-mih.

милотарь m. μηλωτάριον pellis ovina, vestis pellicea slov.-novg. b. azbuk. vestes pelliceas conficiens **кожарь** ber.

милотий f. μηλωτή pellis ovina **-тиж** sg. a. sup. 130.

милоть f. μηλωτή pellis ovina šiš. 51. 221. men.-mih. prol.-mart. prol.-mih. vost. 1. 348. **милотъ** pallium meth. 2. male μαλλωτός villosus men.-vuk.

милошта f. gratia mon.-serb. 361. 363.

милошь m. nom. propr. op. 2. 2. 313.

милоутинъ m. nom. propr. steph.

милъ adj. ἐλεεινός miserabilis men.-mih. συγγνωστός excusabilis cyr.-hier. krmč.-vost. **миль емоу биси** ἐσπλαγχνίσθη misericordia motus est ostrom. luc. 15. 20 - š.-gl. 87. **милъ ми есть народъ сь** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον misereor super turbam marc. 8. 2. - vost. **мили да боудемь богоу** men.-mih. 158. **да бы се молила и мила была имь** men.-mih. 168. carus **чедо мое милое** men.-mih. **чада моя милая** bus. 480. **милый нам господине** bor. 50. **мили мои македоняне** alex.-mih. 47. **брате милъй** per. 39. **богоу милъ** kozm. **сынове мои милии** bus. 479. **мили свете** alex.-mih. 98. **милъ вы см дѣю** bor. 56. cf. 50. **милъ см дѣеть** vost. 2. 27. **миль се дѣе, да бы гонезль** men.-mih. **мила см дѣж твоей благостыни** mir. 130. **о ономь мили см дѣемъ** io.-clim. **мили ти се дѣемь** hom.-mih. 163. **тобѣ см мили дѣемъ** mat. 40. **мила см творяща** ποτνιώμενον obsecrantem psalt.-theod. teh ze tebe mil tuoriv fris. tebe se mil tuoriv ibid. comparat. **милѣй** nsl. mil; da ih je milota gledati prip. 175. croat. meni ga je milo serb. milo biti misereri mik. pruss. mîls let. mîlet amare mêlôt hospitio excipere rum. **милъ** gratia lit. mílu amo meile amor goth. milds ahd. milti gr. μείλια liebesgaben μείλιχος mild scr. mîl connivere et ml, mrd. mrl curt. 1. 464.

мильница f. molina misc. 67.

мильнъ adj. ἐλεεινός miserabilis ant. **-ная видѣния** op. 2. 2. 262. **-на съмрьть** antch. **-нѣе** antch.

мильнѣ adv. misere azbuk.

мильство n. τὸ ἐξιλεωτικόν benignitas op. 2. 2. 303.

милы v. **милия**.

милѥние n. compunctio kruš.

мимо adv. praep. παρά praeter cum acc. iungenda **- дворъ** pat.-mih. **- тръгъ ходимъ** men.-leop. **- сѣверъ** nom.-bulg. **идоша - киевъ** per. LXX. **изити - отьчьствие мое** sim. 1. 29. **- и** chron. 1. 53. **- ихъ** 213. **- нь идоущоу** prol.-mih. **повелѣниеи-повелѣние** hom.-mih. 134. **- вести** παράγειν traducere ant. **- влѣшти** παρελκύειν distrahere ant. **- водити**

dioptr. - грасти praeterire ant.-hom. - ити παρέρχεσθαι, παράγειν praeterire ἀντιπαρέρχεσθαι, διέρχεσθαι, διΐστασθαι ostrom. adde sup. не мимо идеши отрока своѥго pan. - ѥфесь šiš. - минѫти sup. 322. - нести παραφέρειν ostrom. - плоути: сего житиꙗ скоровѣкоѥ и - пловоущеѥ hom.-mih. 160. - тещи παρατρέχειν ant. prol.-mart. chrys.-lab. - тѣкати ant. ῥεῖν fluere psalt.-saec. xii. -каеть antch. - ходити παρέρχεσθαι, παράγειν, παραπορεύεσθαι praeterire cloz I. 835. - соудъ mat. 36. διαβαίνειν transire psalt.-saec. xii. adde sup. - шьдъ: - шьдъ иерихонь sabb. 189. - шьдьшимь седмимь дьнемь prol.-cip. - ꙗздити pat.-mih. kruš. nota oserb. nimo.

мимовести v. мимо.

мимовлѣшти v. мимо.

мимоводити v. мимо.

мимогрѧсти v. мимо.

мимоити v. мимо.

мимонести v. мимо.

мимоплоути v. мимо.

мимотещи v. мимо.

мимотѣкати v. мимо.

мимоходимъ adj. quem praeterire possumus мѣсто никамо -мо prol.-mart. 118.

мимоходити v. мимо.

мимоходъ m. παραπορευόμενος, παρερχόμενος praeteriens vost. ant.-hom. svjat.-mat. 9. prol.-vuk. ὁδοίπορος viator op. 2. 2. 672. πάροδος transiens iez. 16. 25. - proph. mat. 48. страннымь и мимоходомь; мимоходы и нищими vost

мимоходьнъ adj. praeteriens ant.-hom. - коупьць prol.-mih.

мимохождениѥ n. πάροδος transitus šiš. 95. - постьно chrys.-lab.

мимочьство n. παραδρομή cursus praeter -ствомь cyr.-hier. op. 2. 2. 52: thema мимочь, quod compositum e мимо et чь, quod est scr. anč: avânč, udanč, parânč etc. radix ač ire.

мимошьдъ v. мимо.

мимоꙗздити v. мимо.

миндальнъ adj amygdali -ныхъ ꙗдеръ vost. 1. 201. cf. мигдалъ.

миней v. минеꙗ.

минеꙗ f. μηναῖον menaeum минеи pl. a. op. 2. 1. 45. минеахъ op. 2. 1. 44. миней m. typ.-chil. cf. минѣꙗ.

миновати -ноуѭ -ноуѥши vb. παρέρχεσθαι, παραπορεύεσθαι praeterire pent.-mih. παρατρέχειν praetercurrere sup. 277. διαβαίνειν transire - иорданъ pent.-mih. - чрѣсь иорданъ ibid. ὑπερβαίνειν superare вьсакого ѥства - hom.-mih. вьсѣхъ высости и величьство миноуѥть ibid. περιρρεῖν abundare ibid. προβαίνειν procedere sup. 282. adde krmč. 279. krmč.-mih. men.-mih. pam. 149. bor. ослета -ноуѭть krmč.-mih. - враты tur. двьри - sborn. - кого vita-theod. - мимо село vita-theod. deut. 11. 7. -šaf.-urspr. вь малѣ миноуѭщи misc.-serb. παραιτεῖσθαι recusare sup. 256.

миновениѥ n. διάστημα intervallum акы третии часъ - act. 5. 7. -vost.

минѣрва f. minerva bell.-troj. 22.

минѣꙗ f. μηναῖον menaeum bus. 760. четьꙗ - 774. cf. минеꙗ.

минѫти -нѫ -неши vb. παρέρχεσθαι, διαγίγνεσθαι praeterire ostrom. sup. παρατρέχειν praetercurrere sup. διαβαίνειν transire sup. ostrom. luc. 16. 26. - ev.-nicl. šaf.-urspr. - двьри hom.-mih. не мини раба своѥго pent.-mih. мини ю men-leop. би миноуль смоковь frag.-serb. врѣме миноу hom.-mih. миноу .л. дней leont. - поутьмь тѣмь mat. 14. - поутемъ тѣмъ mat. 33. тоудѣ - prol.-mart. тоудѣ бѣше блаженомоу миноути greg.-lab. - прѣзь море men.-mih. superare - и своѥго оучителꙗ при разоумѣ greg.-lab. вьсе оучимыѥ тоу миноу моудростию men.-mih. времѧ минеть sborn. bus. 296. стѣнь скоро миный hom.-mih. плачь скоро минеть bus. 483: мѣните διάβητε pro минѣте op. 1. 25. scr. mî ire čech. mijeti pol. mijać ztschr. 7. 53. mey. 1. 339.

мира n. pl. μύρα myra f. вь мирѣхъ лукиѥ šiš. 42. respondet gr. εἰς λύστρα τῆς λυκίας cf. моура.

мираниnъ v. мирꙗнинъ.

мирисати -шѫ -шеши vb. olere bulg.-lab. adde миризливъ adj. ibid.

мирити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. pacem facere chron. 1. 139. 141. 143. 158. 200. nom.-bulg. per. 60. 28.

миро n. μύρον unguentum hom.-mih. man. frag.-serb. per. 103. serb. miris odor miriti, mirisati olere mirodjija anethum graveolens.

мированиѥ n. pax ziz. ber.

мироварьць m. μυρεψός unguentorum coctor op. 1. 198.

мировати -роуѭ -роуѥши vb. εἰρηνεύειν pacificum esse op. 2. 2. 97. men.-mih. dioptr. pan. chrys.-lab.

мировоньнъ adj. μυρόπνοος unguenta spirans hom.-mih. 28.

мироданьнъ adj. εἰρηνοδότης pacem donans triod.
миродрьжатель m. κοσμοκράτωρ mundo imperans.
миродрьжитель m. κοσμοκράτωρ mundo imperans hom.-mih. sabb. 41. 101. 170. sim. I. 10.
миродрьжьнъ adj. mundo imperans pam. 128.
миродрьжьць m. κοσμοκράτωρ mundo imperans ant. hom.-mih. per. 110. alex.-mih. 139. τόπαρχος loci praefectus per. XLVI. cf. mon.-serb. 92. 9.
миродѣй m. pacificus **миродѣа** vost.
миродѣйвъ adj. εἰρηνικώτατος pacificus greg.-naz.
мирозиждительнъ adj. κοσμοκτίστορος mundum condentis **-лно слово** man.
мироизлитие n. effusio unguenti sabb. 81.
миролюбие n. mundi amor io.-sin.
миролюбьць m. εἰρηναῖος pacificus nom.-mik. 173. mundum amans misc.
миромꙑсльнъ adj. de mundo cogitans, mundum amans **-нꙑхъ отъходѧщи**.
миромѫдрьнъ adj. κοσμόφρων mundi sapientiam habens ant. antch.
мироносица m. μυροφόρος unguentum ferens ant. prol.-mih. misc.
миронѣгъ m. nom. propr. bor. 73.
мироподательнъ adj. pacem dans chrys.-lab.
мироположение n. pax composita chron. 1. 179.
миропродавьница f. locus vendendo unguento clim.
миропродатель m. μυροπώλης unguentarius triod.
миросати -сажѫ -саѥши vb. μυρίζειν olere nom.-lab.
мирославъ m. nom. propr. bus. 396.
мироустроитель m. mundi rector glag.
миротворивъ adj. pacificus chrys.-lab.
миротворьнъ adj. pacificus glag.
миротворьць m. εἰρηνοποιός pacificus sup. cloz I. 519. hom.-mih. εἰρηνάρχης princeps pacis sup. **мироут-** ant.
миротворьць m. κοσμοποιός mundi conditor ant.
миротворьць m. μυροποιός unguenta conficiens frag.-serb.
мироутворьць v. **миротворьць**.
мирча m. nom. propr. **въ дьни мирчѧ воеводꙑ** op. 2. 1. 31.
миръ m. εἰρήνη pax ostrom. sup. **мира коѥго ради** bor. 18. **мира дѣлꙑ** per. 6. **приидоша на миръ** chron. **иди на миръ** chron. sg. l. **мироу** sup. 222. nsl. mir; mêr hung. miroven habd. serb. mir: **мирь** mon.-serb. oserb. měr let. mêrs.
миръ m. κόσμος mundus ostrom. svjat. sup. **- искоупить** hom.-mih. **вь - вьходѧше** sim. I. 20. sg g. **мироу: вꙑше мироу** ὑπερκοσμίως ornatissime male sup. 235. **мира** greg.-lab. mat. 24. chrabr. 91. sg. l. **мироу** svjat. hom.-mih. zlatostr. op. 2. 1. 172. sup. 196. **мирѣ** ostrom. sborn. **миръ сь** hom.-mih. 132. 165. **мирось** bus. 501. **сь мирь** sborn. **вьсь миръ** cloz I. 102. 630. 790. 939. assem. chrabr. 91. hom.-mih. lavr.-op. 39. mat. 14. 32. 42. greg.-lab. chrys.-lab. meth. 2. op. 2. 2. 38. 149. 287. **о твари вьсего мира** bus. 29. **мирь вьсь** men.-vuk. adde **роусьскаго мира** bus. 766. cf. **оть мирь избиѥнь** prol.-vuk.: rad. fortasse mî ire cf. scr. džagat.
миръ m. murus; in fontt. psl. non legitur: mon.-serb. 357. nsl. mir einfriedung croat. mir luč. serb. mir pol. mur oserb. murja lit. muras let. mûris celt. mur ahd. mûra mhd. mure and. mûr lat. murus.
миръ in nominibus propr. cf. **мѣръ**.
мирьба f. pax bulg.-lab. 15.
мирьникъ m. εἰρηνικός pacificus ant. pent.-mih. svjat.-op. 2. 2. 393.
мирьникъ m. κοσμικός saecularis sabb. 182.
мирьно adv. tranquille **мирно** chron.
мирьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. εἰρηνεύειν pacem agere ant.
мирьнъ adj. εἰρήνης pacis sup. εἰρηνικός pacificus ant. per. 56. **мирна трапеза** cloz I. 474. **поуть -** sim. II. 5.
мирьнъ adj. mundi antch.
мирьнѣ adv. tranquille sup. 144.
мирьскъ adj. κόσμου mundi; κοσμικός saecularis sup. krmč. 33. 35. **- чловѣкъ** isaak. **мирьскый грѣхь** hom.-mih. **красоть мирьскыхь** sim. I. 11. **мирьскꙑихъ сластий** antch. **мирска вина** nom.-mik. 66. **мирьска земля** men.-mih. **по мирьскомоу** bor. 77. **властн мирьскꙑи** svjat. saecularis sabb. 177. **мирьскꙑ попь** nom.-mik. 48. **мирьскꙑ свещеникь** ibid. 65. **мирьско соудище** ibid. 65. laicus per. LXXI. oecumenicus **о мирьскꙑихъ шести сьборѣхъ** svjat. per. LXXII.
мирьскꙑ adv. in mundo **- остромиръ** ostrom.
мирьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εἰρηνεύειν pacem agere sabb. 156. triod.
мирѣнинъ v. **мирꙑнинъ**.
мирꙑнинъ m. κοσμικός saecularis krmč.-mih. nom.-lab. dial.-šaf. per. 34. misc. **мирѣн-** leont. pat. **мирен-** nom.-mik. 51. **миран-** dioptr.-lab. isaak. men.-vuk.

nom.-mik chrys.-lab. sabb. 121. rum. мирѣн.

мнса f. missa glag. š.-gl. 98. cf. мьша.

мнса f. παροψίς, πίναξ patina matth. 14. 8; 14. 11. luc. 11. 39. на мнсѣ, на светѣй мнсѣ op. 2. 2. 420. šaf.-frag. 56. matth. 14. 11; 14. 12. -ev.-grig. čech. mísa pol. misa; nsl. miza mensa russ. мнса goth. mês ahd. mias ags. myse ir. mias ir.-gl. 76. altcorn. muis rum. масъ mensa alb. mъsalъ Grimm, gramm. I. 109. ed. m. beitr. 2. 148. wack. 18. 21. 39.

мнсиръ m. aegyptus mir. serb. misir, misirača, misirka.

мнсирьскъ adj. aegyptiacus mir.

мнстръ m. magister мнстрове sbor.-kir. 40.

митеченне v. митѣ.

митовати -тоуѭ -тоуѥши vb. alternis pedibus calcare - ногами cf. митоушати.

митра f. mitra.

митропанъ m. μητροφάνης metrophanes мыт- šiš. xxi.

митрополита m. metropolita mir. par.

митрополитовъ adj. poss. metropolitae krmč.-mih.

митрополитъ m. μητροπολίτης metropolita sup. prol.-mih. nota pl. n. -те krmč.-mih. 101. 112.

митрополитьскъ adj. metropolitae krmč.-mih.

митрополишть adj. poss. metropolitae -личь sbor.-kir. 52. op. 2. 2. 209. chron. per. bor. 76.

митрополиꙗ f. dioecesis sbor.-kir. chron. men.-mih. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-mart. mir. per. 106.

митрополь f. μητρόπολις metropolis men.-vuk. men.-leop. mon.-serb. -лъ m. nota sg. g. -ла men.-vuk.

митропольскъ adj. metropolis krmč.-mih.

митоулиньскъ adj. mitylenae šiš. xx. prol.-vuk. bus. 659.

митоусъ adv. alterne повѣмь, како се наче пѣвати вь цръкви митоусь пѣвание ся πόθεν ἀρχὴν ἔλαβε ἡ κατὰ τοὺς ἀντιφώνους ὕμνους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνήθεια men.-mih. 237. митоусь пѣвание vost. крила ихъ простьрта треплюща сѧ дроугъ къ дроугоу комоуждо дъвѣ митоусъ покрывающа тѣлеса имъ ἑκάστῳ δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν iez. 1. 23. - parem. 1271. митоусь parem. 1370. cf. let. mîšu wechselweise et митѣ.

митоусъпѣвание v. митоусъ.

митоушати -шаѭ -шаѥши vb. alternis pedibus calcare - ногами vost. - сѧ alternare митоушаꙗ сѧ дьнь съ нощью; нынѣ митоушаѥть сѧ съ нощью, а тогда не меркаꙗ, но присно свѣтѧ vost.

митѣ adv. alterne дъвѣма митѣ палицама раждеженама бити и virgis binis per vices percutere sup. 2. 9. митѣ плоутие: о глаголемѣмъ окианѣ митѣ плоут(и)ꙗ ἡ περὶ τὸν λεγόμενον ὠκεανὸν ἄμπωσις maris circa oceanum appellatum reciprocati motus ex. митѣ плоутиꙗ ἄμπωσις ex.-op. 2. 1. 23. митѣ течение: митечение παλίρροαι refluxus ex. ex.-op. 2. 1. 23. goth. mith; misso einander ahd. miti mhd. mite ags. midi afries. mithi and. medh gr. μετά scr. mithas alterne mithu coniunctim zend. mat cum cf. mithra pactum Grimm, gesch. 1. 227. ztschr. 11. 190. curt 1. 177. Pott 1. 767. cf. tamen etiam ahd. mîdan mhd. mîden asch. mîthan ags. mîdhan et митоусъ.

митѣплоутие v. митѣ.

митѣтечение v. митѣ.

михаило m. michaël chron.

михаиловъ adj. poss. michaëlis prol.-mih.

михаилъ m. michaël sup. chron. -лоу d. cyr. 18. meth. 4. -ле v. men.-vuk.

михаль m. michaël prol.-vuk. chron. 1. 138. 7. 10.

михань adj. poss. μιχαία michaeae iudic. 18. 2. 4. -pent.-mih.

михдалъ v. мигдалъ.

михеевъ adj. poss. michaeae op. 1. 114.

михоиль adj. poss. michaëlis mon.-serb. михоль ibid.

младеничишть m. puer men.-mih.

младеничь adj. poss. νηπίων infantium o-strom. cf. младеньчь.

младеничьскъ adj. puerilis младѣничьско опело mol.

младеничьство n. pueritia dioptr.

младеништь m. νήπιος infans sup. op. 1. 214. bus. 436. βρέφος infans sup. ἔμβρυον fetus hom.-mih. младен- ex.-op. 2. 1. 20. mat. 14. ev.-trn. младѣн- hom.-mih. greg.-lab. op. 2. 2. 200. ant. georg. младнex.-op. 2. 1. 20.

младеновати -ноуѭ -ноуѥши vb. puerum esse antch. младѣн- ant.

младеньство n. νηπιότης infantia sup. dioptr. pat. greg.-naz. isaak. io.-clim. младин- glag. мадѣн- men.-vuk. krmč.-mih. оть -ства νηπιόθεν men.-vuk.

младеньствовати -воуѭ-воуѥши vb. παιδίον γίγνεσθαι puerum esse šiš. prol.-mart. -нс- bon. младѣн- šiš. 129. νηπιάζειν puerum esse ant.

младеньствьнъ adj. νηπιότητος infantiae io.-sin.
младеньць m. νήπιος, βρέφος infans sup. greg.-naz. ostrom. op. 2. 2. 200. š.-gl. 63. **-нецъ** man. 50. **младѣньць** cloz I. 34. š.-gl. 63. **младѣнець** cloz I. 6. **младѣнци** cloz I. 45. νεόττιον pullus **птичий младенецъ** man. 61.
младеньчишть m. puer clim. cf. **-нич-**.
младеньчь adj. poss. νηπίων infantium **-нечъ** cloz I. 21.
младеньчьнъ adj. infantis io.-sin. chrys.-lab.
младеньчьскъ adj. νηπίου, βρεφικός pueri isaak. **младѣн-** šiš. 90. **младѣн- възрасть** krmč.-mih.
младеньчьство n. νηπιότης infantia dioptr. **младѣн-** sbor. **младѣньцьство** dial.
младеньчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. puerum esse.
младити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. puerum fieri prol.-mart. pat.-šaf. 122.
младица f. νεανίς puella **молод-** psal. 67. 26. - op. 2. 1. 100. nsl. serb. mladica rum. **млъдицъ** surculus.
младичиѥ n. ἀκρέμων ramus ex.
младишть m. νήπιος infans men.-mih ant. antch. greg.-naz. cyr.-hier.: male **младищие** n. apud vost.
младиштьць m. puer ex.-op. 2. 1. 20.
младовати -доуѭ -доуѥши vb. νηπιάζειν pueriliter agere - **на злобь** proph.
младопитательница f. pueros nutriens chrys.-lab.
младокъ m. λόγος vimen man.-vost.
младородьнъ adj. νεογνός recens natus, uti videtur pyrg.
младость f. τρυφερότης mollities hes. νηπιότης infantia.
младостьнъ adj. νήπιος puerilis dial.
младооумьнъ adj. puerilis animi nom.-lab. sabb. 79.
младъ adj. ἁπαλός tener **млады вѣтви** isaak. **вѣкы млада** ostrom. τρυφερός mollis hes. **млада трава** mat. 41. νέος tener sup. 235. ἄωρος immaturus sup. 295. recens **млади сыри** sup. 213. **недела млада** glag. **за млада** io.-dam. **изъ млада** ἐκ βρέφους a puero steph. bus. 290. hom.-mih prol.-mih. men.-mart. **отъ млада** bell.-troj. 34. adde sup. nsl. mladiti jabolka weich werden lassen mladne jabolka; mlad dain. mlaj lex. novilunium mladenka puella prip. mladezen iuventus hung. croat. mladjahti luč. serb. mladje mjesto živ. 114. pruss. maldai cf. goth. *milds ahd. milti ags. mild et ahd. smelzan ags. mëltan gr. μέλδειν scr. mrdu; mrd conterere ztschr. 7. 227. orient 1. 524. Bopp 1. 91. Pott 2. 1. 386. curt. 1. 208. 290. mey. 1. 383.
младьнъ adj. ἁπαλός tener, puero conveniens **младьна и млѣчьна пишта** sup 295.
младьньство n. pueritia per. LXXIII.
младьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. puerum esse cyr. cf. **младен-**.
младьствовати -коуѭ -воуѥши vb. puerum esse bor. 57.
младьць m. puer int. 235.
младѣн- v. **младен-**.
младѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. τρυφερᾶν mollem esse **млѣдѣй** man.-vost.
младѧ n. infans lavr.-op. 41. men.-belg. **младѧ видѣхъ ражаемо** embryon **вьноутрьшиѥ младе** isaak.
млака f. lacuna grom. 204. mon.-serb. nsl. mlaka; mlačen tepidus cf. mlaj schlamm scr. mlaj flaccescere.
млатити -штѫ -тиши vb. τύπτειν ferire **коѥѥ ради вины млатите насъ**; prol.-mart. ῥαβδίζειν percutere **млатѣше пшеницоу** iudic. 6. 11. -pent.-mih. **млачаше** vost. ἀλοᾶν triturare nsl. mlatiti serb. mlatnuti percutere oserb. młóćić rum. **жблътеск** trituro.
млатитьба f. tritura glag.
млатобийць m. σφυροκόπος malleator triod. **-биець** ber.
млатъ m. σφύρα malleus sup. 20. 123. io.-clim. prol.-mih. barl. prol.-cip. prol.-mart. pyrg. men.-vuk. croat. mlat verant. serb. čech. mlat pol. młot cf. nsl. mlat f. trituratio rad. mlt, unde etiam nsl. mlato čech. mláto pol. młoto magy. maláta et rum **мълатъ**, quibus vocabulis adde ahd. mhd. malz asch. and. malt, quorum radix scr. mrd gr. μέλδειν.
млатѣ f. σφυρόν malleolus pedis, talus, uti videtur **голени наши оустронль млатѣами и лыстьми** op. 2. 2. 147.
млаштениѥ n. trituratio **млачение** ber.
млинъ m. 1) λάγανον placenta pent.-mih. - **прѣсьнъ** lev. 7. 12. - mat. 55. bus. 147. 167. **милинъ** kruš. lit. blínai nsl. mlinec bulg. mlin cf. **блинъ** nhd. blinze. 2) **млинъ** mola mon.-serb. gram. 172. 320. **малинь**, **малинишче** š.-gl. 98. **млинище** mon-serb. 403. nsl. mlin pol. oserb. młyn lit. malunas magy. malom mhd. mül gr. μύλος, μύλη lat. mola ahd. mulin a molina.
млохавьство n. infirmitas glag. croat. mlohav luč. verant. hung. nsl. mlahav debilis habd. lex. tepidus lex. cf. scr. mlâni f. debilitas.
млъва f. θόρυβος tumultus cloz I. 766. - **житина** cyr. 2. **млъва** sup. **мълъва** ostrom.

pol. mowa pro molwa scr. brû sonare, loqui zend mrû gr. βρύω mey. 1. 415.

млъвение n. tumultus antch. cf. **-влен-**.

млъвити -влѭ -виши vb. θορυβεῖν tumultuari; τυρβάζειν turbare ostrom. **скарити се и** - men.-mih. περισπᾶσθαι distrahi ostrom. loqui per. 48. pam. 161. 178. 223. **молвити срамна слова** vost. 1. 432. **мълъвити** ostrom. nsl. muviti murmurare dain. 247. molvljanje hung.

млъвление n. θόρυβος tumultus; distractio ant. ant.-vost. cf. **млъвение**.

млъвьно adv. τεθορυβημένως turbate **млъвно** vost.

млъвьнъ adj. tumultus pat.-mih. **мълвьнъ** ostrom.

млъвьствовати -воуѭ -воуеши vb. tumultuari int. 14.

млъзение n. ἄμελξις mulctus iob 20. 17. -mat. 55.

млъкнѫти -нѫ -неши vb. conticescere prol.-lab. nsl. zamolknoti obmutescere zamolkel raucus meg.: nota roke so mi omolknole metl. croat. mukal dumpf luč. serb. mukli oganj živ. 38. ztschr. 5. 327. Pott 2. 1. 624.

млъкогласьнъ adj. raucus **мойси - есть** hom.-mih. 12.

млъкомь adv. σιωπηρῶς tacite **послоужи братии** - ἠρέμα tacite prol.-cip. - **главоу прѣклони** men.-vuk. **прилѣзи** - prol.-lab. - **изиде** men.-leop. prol.-mart. **рьци** - isaak.: nota **млькома** nom.-barb. rum. **мѹлком**: vere est sg. i. subst. **млъкъ** croat. serb. muk luč. živ.

млънии f. gen. **-ниѩ** ἀστραπή fulgur **млънии** sg. n. sup. 3. 334. leont. greg.-lab. bor. 21. hom.-mih. 38. **-нии** sg. n. mat. 46. **мъл'нии** ostrom. **млъниѭ** a. ostrom. **видѣхъ пламень ꙗко мльнии** leont. **молниꙗ** pl. a. vost. 1. 131. **молоньꙗ** per. 19. chron. 1. 19. 64. σκηπτός fulmen proph. λαῖλαψ turbo nsl. muniti coruscare meg. croat. munja fulgur verant. serb. munja živ. munjiti tonare mik. cf. mununti irruere ztschr. 4. 360: rad. fortasse ml.

млънииимениитъ adj. a fulgure nomen habens **мльнии-** steph.

млъниинъ adj. fulguris **облакь** - pent.-mih. **свѣть** - leont. **мльниина стрѣла** steph. **молниино подобство** vost. 1. 201.

млъниеносьнъ adj. fulgura ferens mir.

млъниеносьць m. fulgura ferens chrys.-lab.

млъниеобразьнъ adj. fulguris speciem habens int.

млъноблистати сѧ -стаѭ сѧ -стаеши сѧ vb. fulgurare prol.-mart. 128.

млъновати -ноуѭ -ноуеши vb. fulgurare vost. - **сѧ**: **молноуꙗ сѧ** ephr.-vost.

млъноносьць m. ἀστραπηβόλος fulgura iaciens prol.-mart.

млънообразьнъ adj. fulguris speciem habens par.

млъньнъ adj. fulguris glag.

млъныти -ꙑѭ -ꙑеши vb. fulgurare **млънѣѭщомоу** cyr.-hier.: male **млънѣвати** apud vost.

млъхъ m. μοχλός vectis **мълхꙑ** dioptr. -vost. cf. **мъхлъ**.

млъчаливо adv. tranquille - **живоущихъ** sabb. 168.

млъчаливъ adj. taciturnus sup. antch. silentiarius sup. εἰρηνικός pacificus sup. **молч-** chron.

млъчаль f. σιγή silentium **мльчалъ** op. 2. 2. 56. **молчаль** cyr.-hier.

млъчальникъ m. silentiarius sup. prol. int. steph.

млъчальница f. taciturna.

млъчальничь adj. poss. taciturni isaak.

млъчально adv. σιωπηρῶς taciturne krmč.-mih.

млъчальнъ adj. tacitus pat. isaak. quietus sup. **-ллна келиꙗ** sabb. 117.

млъчальство n. taciturnitas pat. isaak.

млъчальствовати -воуѭ -воуеши vb. tacere isaak. sabb. 168. **-воуаше** isaak.

млъчание n. σιωπή silentium sup. ἡσυχία tranquillitas pent.-mih. quies sup. 193. 214. **-ние** cloz I. 758. **-ниемь прѣминоути** leont. **-ниꙗ** occulta cant. 6. 6. - mat. 53.

млъчаньникъ m. tranquillus **мльчаникь** krmč.-mih. 338.

млъчаньнъ adj. tranquillitatis sup. 200.

млъчати -чѫ -чиши vb. σιωπᾶν tacere ostrom. ἡσυχάζειν tranquillum esse men.-mih. pent.-mih. **мльчещемь гласомь** hom.-mih. **мльче** part. ἠρέμα tranquille men.-vuk. **мълъчати** ostrom. adde sup. **мльчи** ἄπαγε absit sup. 241. serb. mučati tacere et mucati balbutire mucav balbus; muco, muca; mučke tacite.

млѣдѣти v. **младѣти**.

млѣзиво n. colostrum **молозиво** pam. 191. e russ. cf. **млѣсти**.

млѣко n. γάλα lac sup. svjat. goth. miluks ahd. miluh mhd. milich ags. meolc gael. bliochd ztschr. 11. 172. beitr. 2. 54. Pott 2. 1. 461. curt. 1. 142.

млѣкокръмление n. lacte nutrire hom.-mih. gr. γαλακτοτροφία.

млѣкопитательница f. lacte nutriens men.-mih.

млѣкоточьнъ adj. γαλακτορρυής lac fundens hom.-mih.

млѣниѥ n. molere жрънови на млѣниє zlatostr.-saec. xvi.

млѣсти, млъзѫ, млъзєши vb. ἀμέλγειν mulgere ant. мльзѣшє млѣко men.-mih. мєльзи ber. nsl. mlêsti et molsti: nota izmolznoti evadere molža: muža mulctus lex. mlêzva biestmilch zmolžva emulsio lex. croat. musti verant. melsti Veglia serb. musti; zamlaz casei genus stul. russ. молозиво lit. milžti, milžu ahd. mëlchan mhd. mëlchen ags. mëlcan gr. ἀμέλγειν, ἀμέργειν lat. mulgere, mulcere beitr. 2. 163 orient 1. 523. curt. 1. 153. mey. 1. 374.

млѣти, мєлѭ, мєлєши vb. ἀλήθειν molere zak.-serb. мєлє part. pent.-mih. мєлѭщи ostrom. мєлꙗашє sup. 446. мєлꙗхѹ pent.-mih. мьлѣть supin. sup. 446. 13: nota молꙗхѹ idem num. 11. 8. молоти men.-leop. nota жєна малєщии nom.-lab. 109. nsl. mlêti; mela molitura lex. serb. mljeti; maljica tudicula rum. мєлницъ lit. let. mal goth. ahd. malan ags. mylen and. mala mhd. maln lat. mol beitr. 2. 163. ztschr. 7. 22. curt. 1. 302.

млѣчьнъ adj. γάλακτος lactis sup. svjat.-op. 2. 2. 396. krmč.-mih. 370. сокъ - greg.-naz. - мѣхь pent.-mih. рѣка млѣчна krmč.-mih. млѣчьно вьзвращєниѥ hom.-mih. дъждꙗ млѣчьнꙑꙗ sborn. млєчьною бѣлостию блистаꙗ сꙗ bus. 1024. млєчною бѣлостию облиꙗнна 1025.

млѣꙗ f. μυλωθρίς molitrix zlatostr.-saec. xvi.

мнаса f. μνᾶ mina мнасоу sg. a. tur.

мнась f. indecl. μνᾶ mina отъ ѥдноꙗ мнась sup. 278.

мниховъ adj. poss. monachi ephr. vita-theod. ризъ -вꙑхъ men.-leop.

мнихолюбивъ adj. monachos amans man. clim.

мнихонєнавидьць m. monachorum inimicus pat. krk. -дєцъ clim.

мнихъ m. μοναχός monachus antch. hom.-mih. sim. I. 16. 26. 30. II. 1. 8. 12. sabb. 16. zak.-serb. prol.-mih. men.-leop. chron. 1. 49. 152. 204. мьнихъ vita-theod. bus. 377. nsl. mnih; menih trub. oserb. mnich nserb. mich lit. mnikas, minikas let. mûks ags. munec ahd. munich mhd. münich beitr. 2. 148.

мнихꙑни f. μονάστρια monialis krmč.

мнишица f. μοναχή monacha krk. men.-vuk. nom.-lab. pat.-šaf. misc.

мнишьница f. monasterium pal.

мнишьскъ adj. μοναχικός monasticus krmč. 56. krmč.-mih. mat. 25. prol.-mih. leont. men.-vuk. misc. izvêst. 6. 386. chron. 1. 187. - чинь sim. II. 5. meth. 3. -ско рємєство krmč.-mih. 227. чинъ - bus. 90. вь - образь облѣчє сє cyr. 24. мьн- vita-theod. мньш- ant.-hom.

мнишьскꙑ adv. monachorum modo krmč.-mih. pam. 249.

мнишьство n. monachatus krk. glag.

мнишьствовати -воуѭ -воуѥши vb. monachum esse pam. 127.

многаждꙑ adv. πολλάκις saepe io.-sin. proph. pat. chron. 1. 140. мън- bor. 3. -жьдꙑ ioann. proph. per. -жди sup. 322. leont. chrabr. 91. sabb. 193. mon.-serb. cf. многаш-.

многачьскꙑ adv. πολυτρόπως multifariam op. 2. 2. 295. io.-dam.

многашти adv. πολλάκις saepe nom.-bulg. assem. dial.-šaf. op. 2. 2. 126. men.-mih. sabb. 107. 179. sup. 206. men.-vuk. hom.-mih. -щини πληθυντικῶς hom.-mih. мън- cloz I. 489. cf. многаждꙑ, многашь-.

многашть adv. πολλάκις saepe ephr.

многашьдꙑ adv. πολλάκις saepe vita-theod. zlatostr. мън- svjat.-mat. 9. antch. многашди sup. 85. 133. 135. 149. 156. 326. 328. 336. 373. 378. 429. мъногашьди ostrom. -ш'ди sup. 62. 125. 151. 323. 377. 451. многашьди svjat.-mat. 9. -шди proph. мъногашъдꙑ ostrom. мъногашдꙑ lavr.-op. 61. коль мъногашьди ποσαπλῶς quoties psalt.-saec. xii. cf. многаж-, многашти.

многоблагоѫтробьнъ adj. πολυέλεος valde misericors mir.

многобогатъ adj. valde dives.

многобогатьнъ adj. valde dives.

многобожиѥ n. πολυθεΐα deorum multitudo ex. alex.-mih. hom.-mih.

многобожьница f. πάνθεον pantheum men.-vuk. delubrum prol.

многобожьнъ adj. multos deos colens -на прѣльсть prol.-mart.

многобожьство n. plurium deorum cultus sup. 264.

многоболѣзньнъ adj. πολύπονος aerumnosus sup. 327.

многобрачиѥ n. polygamia ioann.

многобрашьниѥ n. edacitas мъногобрашъниѥ antch.

многобоурьнъ adj. frequens tempestatibus.

многовєштьствовати -воуѭ -воуѥши vb. πολυπραγμονεῖν multis negotiis implicari op. 2. 2. 67.

многовидьнъ adj. πολυειδής multifarius men.-mih.
многовидьнѣ adv. πολυειδῶς multifariam pyrg. chrys.-lab.
многовидѣльнъ adj. qui multa vidit misc.
многовида adj. multa videns bus. 270.
многовлъньнъ adj. undosus **-нънъ пѫть** sup. 429.
многоврѣдьнъ adj. multas passiones habens **-на плъть**.
многовремениѥ n. diuturnitas mir. gr. πολυχρονιότης.
многовременьно adv. diuturno tempore sabb. 137.
многовъздыхальнъ adj. πολυστένακτος multum gemens hes.
многовѣтвьнъ adj. multos ramos habens bus. 491. gr. πολύκλαδος.
многовѣчьнъ adj. diuturnus krmč.-mih. 352.
многоглаватъ adj. multa capita habens **-та ѥресь** krmč.-mih. 383.
многоглавьнъ adj. πολυκέφαλος multa capita habens sup. **- змий** clim. **-на ѵдра** dioptr.
многоглаголаниѥ n. facundia.
многоглаголивъ adj. multiloquus par. int.
многогласьнъ adj. multisonus hom.-mih. nom.-barb. ex.
многогобьзьнъ adj. valde prosper.
многогранесьнъ adj. πολύστιχος multis versibus constans **-сныѩ врачебныѩ книгы** cyr.-hier.
многогрѣшьнъ adj. multa peccata habens mat. 25. 30. bus. 90.
многогоубо adv. πολύπλοκον varie vost.
многодарьнъ adj. liberalis.
многодлъжьникъ m. multa debens dioptr.
многодьневьно adv. multis diebus sabb. 6. 131. 168. 194.
многодьневьнъ adj. multorum dierum nom.-mik. 171.
многодьньнъ adj. πολυήμερος multorum dierum sup.
многодьньствити -вльѭ -виши vb. multorum dierum esse.
многодѣй m. πολυτέλεια magnificentia ant. 12.
многодѣтьство n. multos liberos habere **м'н-** svjat.-vost. 1. 232.
многодѣтѣльнъ adj. laboris plenus, uti videtur sup. 428. 12. cf. πολυπράγμων.
многоженьць m. πολύγαμος qui plures duxit uxores krmč.-mih.
многозрачьнъ adj. πολύμορφος multiformis ant.
многозрънънъ adj. πολύκοκκος multa grana habens **- класъ** hom.-mih. 124.
многозѫбьнъ adj. multos dentes habens **-на пила** men.-mih. 350.
многоизвръстьнъ adj. πολυθρύλλητος omnibus notus, recte eximius prol.-cip.
многоименитъ adj. πολυώνυμος multa nomina habens krmč. 142. krmč.-mih.
многоименитьнъ adj. multa nomina habens chrys.-lab.
многоименьнъ adj. multa nomina habens.
многоимѣньнъ adj. locuples triod.
многоиспытанъ adj. multa expertus **- рѫка** men.-belg.
многоиспытывати -тоуѭ -тоуѥши vb. multa experiri ber.
многоиспытьнъ adj. multa expertus.
многоиспытьнѣ adv. perite men.-leop.
многоици adv. multis locis ber. recte sg. loc.
многокласьнъ adj. multas spicas habens gr. πολύσταχυς.
многоключавьствиѥ n. τὸ πολυμήχανον calliditas **-виѥ** ephr.-vost.
многоклѧтвьникъ m. multum iurans ant.-vost.
многократьнѣ adv. saepe par.
многокъзньство n. πολυμηχανία calliditas.
многокѫпиньнъ adj. rubis abundans clim.
многолиствьнъ adj. foliis abundans **-вено сердце** bus. 619.
многоличьнъ adj. varius sup. 437. **-ныѩ ѩза** sup. **-чна сласть** vost. 1. 362.
многоличьнѣ adv. vario modo sup. 448.
многолѣтиѥ n. diuturnitas sabb. 143.
многолѣтьнъ adj. diuturnus sabb. 39. prol.-vuk. **-тны цароу** bulg.-lab. **-тна тресавица** prol.-belg. **старость -тна** sim. I. 30. **оума -тнаго есть** alex.-mih. 56.
многолюбьзнъ adj. dilectus antch. ant.-hom.
многомастьнъ adj. multos colores habens **-стна доуга** pan.
многомилосрьдиѥ n. misericordia **-сердие** bor. 51.
многомилосрьдъ adj. valde misericors.
многомилостивъ adj. πολυέλεος valde misericors ant. sup. sabb. 99. hom.-mih. bor. 50.
многомлъвьнъ adj. tumultuosus.
многомотыльнъ adj. coenosus io.-sin.
многомоштиѥ n. potentia.
многомъчьтьнъ adj. varius **грѣховьноѥ -тноѥ богатьство** hom.-mih.
многомысльнъ adj. multa cogitans bus. 550.
многомѧкъкъ adj. valde mollis **-гцѣи постелѣ** bus. 492.
многомѧсьнъ adj. carnosus **-ныимъ отъ птицъ** io.-clim. **-снаа трапеза** sabb. 39.

многоматежьнъ adj. πολυτάραχος valde turbatus hom.-mih krmč.-mih. sabb. 5. chron. -жно житие cyr. 1.
многомѫдрие n. πολυφροσύνη variarum rerum prudentia.
многомѫдръ adj. valde prudens.
многомѫжьнъ adj. viris frequens -но жоупище men.-mih.
многомѫтьнъ adj. πολυτάραχος valde turbans - вѣтръ man.
многонародьнъ adj. πολύανδρος viris frequens men.-mih. - градъ int.
многонаоучены adj. multa doctus int.
многоножица f. πολύπους polypus azbuk. рыба, юже възываютъ - bus 688.
многоножьнъ adj. multos pedes habens pent.-mih. kruš.
многонравьнъ adj. varius zak.-serb. isaak. -ны болѣзни dioptr.-lab.
многообразьнъ adj. πολύμορφος multifarius sup. io.-sin. op. 2. 2. 197. misc. bus. 921. камыкы -ними sim. I 29.
многообразьнѣ adv. πολυτρόπως multifariam pyrg.
многообратьнъ adj. se torquens -но небо chrys.-lab. gr. πολυστρεφής.
многоовоштьнъ adj. multos fructus habens доубие -но men.-mih. 138.
многоочительнъ adj. πολυόμματος multos oculos habens sup. 344: rectius -тьнъ.
многоочитъ adj. πολυόμματος multos oculos habens pat. sup. op. 2. 2. 299. mat. 39. hom.-mih. chrys.-lab.
многопагоубьнъ adj. valde perniciosus.
многопечалие n. tristitia ber.
многопечаловьникъ m. tristis isaak.
многопечальнъ adj. sollicitus.
многописание n. multum pingere bor. 42.
многопитие n. multum bibere nom.-bulg. nom.-mik. 65.
многопиштие n. alimentorum copia sabb. 5.
многопиштьнъ adj. πολυτελής lautus men.-vuk.
многоплачьнъ adj. lamentabilis - дьнь sup. 322,
многоплетенъ adj. πολύπλοκος intricatus ant. man. 108.
многоплетьнъ adj. intricatus man. -тна злоба men.-leop.
многоплодовитъ adj. πολύκαρπος fecundus ephr. pam.
многоплодьнъ adj. fecundus класа -дна cyr. 26.
многоплъзъкъ adj. valde lubricus.
многоплътие n. carnosum esse dioptr. chrys.-lab.

многоподвижьнъ adj. mobilis миръ - men.-mih. gr. πολυκίνητος.
многопръвъ adj. πολυπράγμων curiosus sup. 387: forte pro -привъ.
многопрѣсвѣтлъ adj. valde lucidus -лое лице cyr. 29.
многопрѣтрѣбьнъ adj. πολυπραγμονικός curiosus -претребноу kozm.-ind.: recte fortasse -потрѣбьнъ.
многопытати -таѭ -таеши vb. πολυπραγμονεῖν multis negotiis implicari hom.-mih.
многопытьнъ adj. multa scrutans clim. - оумь pat. ioann.
многопѣтъ adj. multum cantatus, laudatus par.
многоразличие n. varietas hom.-mih.
многоразличьнъ adj. παντοδαπός multiplex man. chron. о -чныхъ церковныхъ чинѣхъ bus. 807.
многоразличьнѣ adv. πολυτρόπως multifariam -чнѣ š.-gl. 90. -чнѣе šiš. 219.
многоразоумичьнъ adj. prudens prol.-mih. милостивь же и кротькь и смѣренъ и -чинь prol.-belg.
многорасклънъ adj. πολυσχιδής multifidus -клъныя лъсти cyr.-hier.
многорѣчивъ adj. πολύλαλος multiloquus hom.-mih. adde pat. ephr.
многорѣчьливъ adj. multiloquus zak.-serb.
многорѣчьнъ adj. verbosus оуста -чныхъ meth. 8.
многосвѣтлъ adj. valde lucidus.
многосильнъ adj. potens sup. 320. men.-mih.
многоскръбьнъ adj. sollicitus -но лѣто misc.-serb.
многославьно adv. gloriose mon.-serb. 271.
многославьнъ adj. gloriosus men.-mih.
многосластьнъ adj. iucundus -надго питие sborn.
многословити -влѭ -виши vb. μακρηγορεῖν multa verba facere man. chrys.-lab.
многословие n. πολυλογία verbositas ioann. isaak. op. 2. 2. 195. krk.
многословъ adj. valde clarus флавиань -воуштий krmč.-mih. 364. -воуштии молитвѣ 363.
многословьнъ adj. verbosus ioann.
многослоужьбьнъ adj. multos servos habens домѣхъ -жебныхъ vost. 2. 131. gr. πολύδουλος.
многослоутие n. clarum esse men.-mih.
многослъзьнъ adj. lacrimosus.
многоснѣжьнъ adj. ἀγάννιφος valde nivosus hes.

многостенатєльнъ adj. valde deploratus - **житие** chrys.-lab.
многострадалица f. multa perpessa prol.-mih. 237.
многострадальнъ adj. μυρίαθλος multis malis vexatus hom.-mih. - **новъ** op. 2. 1. 55. πολυπαθής triod.
многострадальць m. multa passus prol.-vuk. prol.-mih.
многострадьбьнъ adj. multarum passionum - **льсть** hom.-mih.
многострастьникъ m. multis malis vexatus men.-vuk.
многострастьнъ adj. multis malis vexatus chron.
многостръпътьнъ adj. valde difficilis -**ныхъ книгъ** op. 2. 2. 368. svjat.-mat. 5.
многосоугоубити -блѭ -биши vb. multiplicare gr. πολυπλασιάζειν.
многосоугоубьнъ adj. multiplex.
многосъборьнъ adj. δημώδης publicus op. 2. 2. 631.
многосъложьнѣ adv. modo bene compacto men.-mih gr. πολυσύνδετος.
многосъние n. multus somnus io.-sin.
многосънѣдьнъ adj. multis cibis instructus - **трапєза** chrys.-lab.
многосъшиванъ adj. firmiter consutus men.-leop.
многосѣменьнъ adj. semine abundans - **чедотворение** krmč.-mih. gr. πολύσπερμος.
многотехнитъ adj. versutus misc.
многотроудьно adv. laboriose **кьсно и** - prol.-mart.
многотроудьнъ adj. πολύμοχθος laboriosus sup. int.
многотроудьнѣ adv. laboriose chrys.-lab.
многотрьпѣти -плѭ -пиши vb. μακροθυμεῖν patientem esse šiš. 203.
многотѫгливъ adj. moestus -**тоугъливъ** bus. 334.
многооучѣтьливъ adj. φιλομαθής ἄγαν cupidus discendi -**тл**- prol.-mart.
многооудєсьнъ adj. multa membra habens chrys.-lab.
многооумие n. prudentia par.
многооумѣтєль m. πολύπειρος multa expertus sir. 36. 22. -vost.
многооусрьдьнъ adj. promtus -**дная любовь** ok. 23.
многооучєнъ adj. πολυμαθής eruditus hes.
многооучитєльство n. multum docere int.
многохвальнъ adj. multum laudatus - **имє** hom.-mih.
многохытривъ adj. artificiosus.
многохѫдожавъ adj. πολυΐστωρ multiscius men.-vuk. prol.
многоцвѣтьнъ adj. πολυανθής floridus - **вєсна** chrys.-lab.
многоцѣние n. πολυτέλεια sumtuositas ant. men.-mih.
многоцѣньнъ adj. πολύτιμος pretiosus ostrom. sup. hom.-mih.
многочасьскы adv. πολυτρόπως multifariam io.-dam. -vost. 1. 439: recte **многачьскы**.
многочловѣчьнъ adj. πολυάνθρωπος hominibus frequens barl. mir. - **градъ** psalt.-theod.
многочоудьнъ adj. valde mirus.
многочьстьнъ adj. πολύτιμος, τίμιος pretiosus men.-vuk. svjat.-mat. 5. **м'н**- svjat. -**на роуха** bell.-troj. 11.
многочѧдие n. multos liberos habere ber.
многочѧдьнъ adj. multos liberos habens misc.
многочѧдьство n. multos liberos habere par.
многочѧстьно adv. πολυμερῶς multifariam typ.-chil.: male -**чьс**- šiš. 219.
многочѧстьнъ adj. πολυμερής multas partes habens.
многочѧстьнѣ adv. πολυμερῶς multifariam š.-gl. 90. -**частнѣ** io.-dam.
многошарьнъ adj. multicolor.
многошоумьнъ adj. valde strepens -**шюм**- hom.-mih. 180.
многоꙗдение n. edacitas per. 50. par.
многоꙗдьнъ adj. πολυφάγος edax hes. 11.
многоꙗчьскы adv. πολυτρόπως multifariam io.-dam. πλεῖστα saepissime vost.
многоѩзычьнъ adj. verbosus, uti videtur hom.-mih.
многъ adj. πολύς multus **мънози** š.-gl. 48. **многомь дражѣйши** hom.-mih. **мнозѣмъ златомъ** men.-leop. **мнозѣмъ** pl. d.: male **мнозѣмь** sg. i. svjat-op. 2. 2. 398. **мнозѣми** cloz II. 20. mnozeh fris. **вь мнозѣ** ἐπὶ πλεῖον šiš. 36. **на мнозѣ** ἐπὶ πολύ man. šiš. 45. diu sup. leont. multum sup. - **измѣнити сє** men.-mih. **мъногы краты** saepe marc. 3. 4. -ev. saec. xii. comparat. **множий**: **множє** psalt.-theod. **множай** sup. **множаѥ** sabb. 161. -**жайшє** pl. n. šiš. 104. 179. -**жайшаꙗ** mat. 12. **мъножаѥ** ostrom. **мъногъ** ostrom. greg.-naz. sborn. sup.: nota **мьга и различа** io.-clim. in duobus codicibus, quod tamen sphalma esse videtur cf. goth. manags ahd. asch manag beitr. 2. 171.
многъкраты adv. πολλάκις saepe sup. 238. 264. 316. **мън**- sup. 264: pro -**гык**-,

многъми adv. valde мъногъми greg.-naz.
многъшеимьство n. πλεονεξία avaritia -гшеимс- op. 2. 2. 593. male.
многъıшти adv. saepe prol.-mih. 189. многищи mon.-serb. cf. -гъıшьдъı.
многъıшьдъı adv. saepe vita-theod. 26. cf. -гъıшти.
многѫшти adv. πολλάκις saepe psalt.-bon. 128. 1. bis georg.
множати -жаѭ -жаıеши vb. augeri sup. 431: est verbum III. 1.
множина f. multitudo мнозина bulg.-lab. 77.
множитєльнъ adj. augens io.-sin.
множити -жѫ -жиши vb. πληθύνειν multiplicare cloz I. 422. ant. clim. - сѧ πλεονάζειν multiplicari šiš. 157. πληθύνεσθαι cloz I. 422. sup. 152. 422. 431. множахоу сє hom.-mih. 126.
множицеѭ adv. πολλάκις saepe cloz II. 79. šiš. 140.
множишти adv. saepe мън- nom.-bulg.
множьнъ adj. multus ant.-hom. -нѣє adv. antch. πολυτελής multiplex стѧжаниıє -но parem.
множьство n. πλῆθος multitudo sup. hom.-mih. prol.-belg. множъс- cloz I. 724. мън- ostrom.
множьствьнѣ adv. multum glag.
моавитинъ m. μωαβίτης moabita men.-vuk. -тє proph. -томь pl. d. pent.-mih.
моавитъıни f. mulier moabitica bus. 129.
моавитѣнинъ m. μωαβίτης moabita -тıанинъ chron. -витѣни pl. n. bon.
моавитѣнъıни f. mulier moabitica pent.-mih. bus. 127.
моавль adj. poss. μωάβ moab pent.-mih. proph. селѣ моавли bus. 127.
моавлıанинъ m. moabita kruš.
моамєдовъ adj. poss. mohammed krmč.-mih.
моамєдъ m. mohammed krmč.-mih.
могомъ v. мошти.
могоръıшь m. tributi genus -ръıшє хльмьскє mon.-serb. 23. -ришє, что соу давали одь жрьновницє 33. russ. dial. магарычь der vertragstrunk, et inde lit. magarîčos.
могъ a verbo мог: мошти: богъ могъ сı речєть, ıєжє ıєсть мощь op. 2. 2. 297.
могъıла f. βουνός tumulus georg. pent.-mih. gen. 31. 47. -mat. 55. op. 1. 16. 21; 2. 2. 303. 4. reg. 10. 8. -vost. men.-vuk. σωρός acervus op. 1. 39. могила chron. 1. 10. 16. 23 etc. могъıла 63. мала могъıла io.-dam. nsl. gomila collis hung. bulg. mogilъ serb. gomila alb. gamulje rum. могилъ: rad. мог crescere.
могѫтєль m. dynasta pl. g. могоутєлıевъ steph. d. могоутєльмъ parem. -saec. xvi. -лємъ gen. 50. 4.
могѫть m. δυνάστης dominus -тємъ greg.-naz. -ти pl. n. bon. -тьми psalt.-pog. -тъми bon. -тми 1. reg. 2. 8. in psalt.-saec. xiii. могоутми mat. 27.
могѫтьнъ adj. potens.
могѫтьство n. potentia io.-sin. sabb. 13. clim. -тс- ziz. ber.
могѫтьць m. potens, dominus pat.
могѫшть m. δυνάστης dominus bon. ant. psalt.-ven. могоущьми pl. i.: rectius fortasse part. praes. act.
могѫштьнъ adj. potens.
могѫштьство n. potentia georg.
модролиствьнъ adj. μελάμφυλλος nigra habens folia просо -ствно man.-vost.
модръ adj. πελιδνός lividus, sanguine suffusus очи модрѣ pyrg. око модро μελάντερος niger man.-vost. habes etiam georg. nsl. moder; modras aspis lex. modraska žlahta trub. modrica livor habd. vibex habd. modriš kornblume dain. croat. modar verant. oserb. nserb. modry.
модрѣти сѧ -рѣѭ сѧ -рѣıеши сѧ vb. κυανίζειν caeruleum esse лицє модрѣашє сѧ man.-vost.
мождань 1) adj. μεμυελωμένος medulla impletus psal. 65. 15. -bon. lavr.-op. 32. олокавътоматъı можданъı psalt.-saec. xii. можданъ antch. c. 120. можд(ѣ)нъ psalt.-nor. мождаанъ ber. жилъı мождєньнъııа op. 2. 2. 302. 2) m. ἐγκέφαλος cerebrum; medulla мождєни op. 2. 2. 302. 303. тѣмѧ иматъ мождєни (recte -нъı) vost. отъ мождєнъ io.-dam. ex.-op. 2. 1. 17. 18. мождєнъ pl. g. hebr. 4. 12. -vost. nsl. moždžani, možgani: a мозгъ ope suffixi ѣнъ.
мождєни v. мождань.
можєниıє n. δυναστεία potentia sir. 3. 20; 43. 31. -vost. vires op. 2 2. 297. чрєсъ - вашє ὑπὲρ ὃ δύνασθε vost.
мозгъ m. μυελός medulla greg.-naz. meth. 6. chrys.-lab. ber. op. 2. 2. 303. ioann. sbor.-kir. 60. мозѕѣ sg. l. dioptr. мозьгь šiš. 176. alex.-mih. 170. мозькь men.-mih. sabb. 46. alex.-mih. 169. dioptr.-lab. мозкъ, мозъкъ dioptr.-leop. мозкъ vost. мозьцѣ dioptr.-lab. мозцѣхъ vost.: nota видѣхь плѣшива, и пакы моу сє мозокь нє видѣшє misc. 75. cf. мьзгъ et мьскъ ahd. marc, marges;

marac, marages asch. marg ags. méarg and. mergr scr. madždžan medulla madždž immergere nsl. mozg čech. mozek cf. nserb. morzgi lit. let. mazg lavare russ. промозгнуть acescere or.-eur. 334. ztschr. 11. 193.

мозоль m. gen. -ли μώλωψ vibex greg.-naz. κνήφη scabies pent-mih. sg. g. -ли greg.-naz. men.-leop. et -ля chrys.-lab. op. 2. 2. 81. pl. n. -лие men.-belg. per. 27. a. -ли tur. i. -льми deut. 28. 27. -pent.-mih. kruš. nsl. mozol m. pustula meg. ulcus habd. mozoj hung. russ. dial. мозголь f. oserb. mozl: vost. male f. esse statuit: de ahd. masar, masor mhd. maser ne cogites.

мозъкъ v. мозгъ.

мозъчити -чѫ -чиши vb. debilitare боязнь и -чить и вѣкь соушить ex.-vost. 1. 156: rectius можднти, ni fallimur.

мозъчьнъ adj. pinguis мозочна azbuk. мозъчное мѣсто μῆνιγξ membrana quae cerebrum tegit, cerebrum: rectius можд̑ьнъ cf. мозъчити.

мой pron. ἐμός meus pruss. mais beitr. 2. 343.

мойсеевъ adj. poss. moysis.

мойсий m. gen. -сиья μωυσῆς moyses krmč.-mih. 207. -сии sg. d. svjat.-vost. 1. 265.-сиею sg. i. proph. -си sup. hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 10. šiš. 220. cloz I. 69. assem. -сиови chron. -сѣй š.-gl. 63. chron -сѣя hom.-mih. -сѣѣ š.-gl. 70. -сѣеви chron. -сѣомь hom.-mih. -сѣемь ev.-sin. a. -сея hom.-mih. šiš. 13. 245. -сеови krmč.-mih. -сеомь 175. мѡүси cyr. 12. 14. sabb. 101. ev.-trn. мѡүсеоү cyr. 5. -сею sabb. 184. -сеови cyr. 12. -сеомъ ev.-trn. моүсии sg. d. antch. мосий; моси sup. hom.-mih. 146. mat. 13. мооүси bus. 298. моүси sup. моүсиѭ sup. мѡүсийнъ sup. мосѣй hom.-mih. -сѣя hom.-mih. -сѣа hom.-mih. cloz I. 870. -сѣови hom.-mih. -сѣомь hom.-mih. -сей krmč.-mih. -сея ex.-op. 2. 1. 10. -сеомъ assem. -сеемъ ev. 1144. -сеи loc. krmč.-mih. -сеа ev.-trn. sup.

мойсийнъ adj. moysis hom.-mih. proph. моүс- pent.-mih. мооүс- svjat.-op. 2. 2. 389. мос- mat. 14. мѡүс- sup.

мойсийскъ adj. moysis мойсѣй- lit.-mih. мѡүсей- ok. 63.

мойсийскы adv. more moysis мойсей- sim. I. 26.

мойсиовъ adj. poss. μωυσέως moysis krmč.-mih. -сеовъ hom.-mih. op. 2. 2. 153. šiš. 31. krmč.-mih. -сѣовь šiš. 101. 216.

krmč.-mih. -сѣевь š.-gl. 80. моүсеовь pent.-mih. ostrom. мосеовъ ev.-trn. krmč.-mih. -сѣовь hom.-mih. apost.-syn.

мойстрыни f. magistra мойстрыниоү op. 2. 2. 236.

мока f. significatio nobis ignota: възьмши мокоү и вьложи вь ню мощи prol.-belg. 152.

моклокъ m. tuber не бивши (-шоү) ся со псомъ объ одинъ моклокъ добра не видати bus. 623. e russ.

мокнѫти -нѫ -неши vb. madefieri per. 149. cf. намекнѫти et nsl. mak: jajce u mak ovum sorbile habd. curt. 1. 92.

мокрешь v. мокрошь

мокрина f. humiditas моүгла яже изъ -ны земли въсходящи isaak. - вьселничьна men.-mih. 251.

мокрость f. ὑγρασία humiditas vost. 2. 10. dioptr.

мокрота f. ὑγρότης humiditas dial. isaak. nom.-mik. 101. mir. dioptr.-lab. men -mih. chrys.-lab. pan. svjat. bus. 275.

мокротьнъ adj. humidus sup. ioann. -тнѣ очи chrys.-lab.

мокрошь f. ὑδροχόος aquarius zodiaci grom. š.-gl. 47. мокрешь ibid.

мокръ adj. ὑγρός humidus соүхая и мокрая пишта svjat. tinctus sup.: nota еже лияти ся мокрыимъ сълоүчяеть ся bus. 268.

мокрьнъ adj. humidus hom.-mih.

мокрѣдивъ adj. κάθυγρος humidus dioptr. io.-clim. cf. злѣдь a зълъ.

мокъшь f. numen quoddam slavorum мокошь per. 17. 7. мокошии et -кши sg. d. vost.

молитва f. δέησις oratio ostrom. προσευχή preces ostrom. ἔντευξις preces šiš. 229. -воү дѣяти leont. -воү сътворити cyr. 3. - надь гроздиемь typ.-chil. sacrificium op. 2. 2. 242. adde sup. модлитва šaf.-frag. 31. bis. rum. молитвъ; молитвь š.-gl. 66. молитьвь krmč. 53. nsl. molitva et -tev.

молитвити -влѭ -виши vb. precari typ.-nic.

молитвиште n. ναός templum идольскъıхъ молитвищь vost. adde ant.-hom.

молитвовати -воүѭ -воүеши vb. εὔχεσθαι precari men.-vuk. men.-mih. prol.-mart. greg.-lab. vita-theod. sup. παννυχίζειν pervigilium celebrare men.-vuk.

молитвь v. молитва.

молитвьникъ m. ἱερεύς sacerdos op. 2. 1. 163. sup. πρέσβυς sacerdos bon. πρεσβευόμενος pyrg. legatus glag. ber.; adde hom.-

mih. 139. sabb. 28. pam. 183. io.-sin. молитвън- bon. молитвенн- op. 2. 1. 163. кь тиверию молитвьникомь послань бысть glag.

молитвьница f. templum men.-mih. 371. quae oratione intercedit mir.

молитвьнъ adj. εὐχῆς precum ant. sup. bus. 298. годь - hom.-mih. -но врѣме antch. -ное мѣсто svjat.

молительница f. quae intercedit mon.-serb.

молити -лѭ -лиши vb. προσεύχεσθαι precari ostrom. παρακαλεῖν orare sup. παραινεῖν hortari sup. ἱκετεύειν supplicare sup. δυσωπεῖν movere sup. 71. 5. молимь ви 1. thess. 14. 1. -š.-gl. 77. молıаште и; молимъ бъıвъ vita-theod. молено то браıьно vost. -op. 229. ἐρωτᾶν rogare ostrom. γονυπετεῖν supplicem orare ostrom. - сѧ παρακαλεῖν orare cloz I. 452. 525. II. 81. ostrom. vita-theod. δεῖσθαι poscere ostrom. προσεύχεσθαι precari ostrom. - комоу greg.-lab. men.-leop.: молити respondet gr. πρεσβεία dignitas sup. 235. modliti ze, modlim ze fris. pruss maddla preces madlit inf. let. melsti, meldziu: thema мола (богомола).

молити -лѭ -лиши vb. ἀλήθειν molere iudic. 16. 21. -kruš. молıахоу num. 11. 8. -kruš. cf. млѣти.

молитъвь v. молитва.

молитьствовати -воуѭ -воуеши vb. precari.

молотрь m. μάραθον foeniculum ex.

моль m. σής tinea šiš. 192. antch. proph. мол҄ъ greg.-naz. nsl. molj čech. mol magy. moly alb. molicъ ngr. μολίτζα vent. rum. моліе f. cf. goth. malo ahd. miliwa mhd. milwe nhd. milbe.

мольба f. εὐχή, προσευχή preces ant. sup. šiš. 229. δέησις oratio men.-mih. πρεσβεία intercessio op. 2. 1. 135: adde greg.-lab. chrys.-lab. isaak. pat. молба krmč.-mih. sim. I. 13. bus. 84. мольбы творити sim. I. 4: male млъва εὐχή votum vost. nsl. moljba habd.

мольбьникъ m. ἱερεύς sacerdos молебникъ op. 2. 1. 163. sbor.-kir. 64. bus. 484. gram. 22. 317. πρέσβυς intercedens krmč.-mih. supplex mir. haereticorum genus krmč.-mih.

мольбьница f. sacerdotissa prol. femina precans prol.-mart. οἰκέτις, recte ἱκέτις femina supplex men.-vuk. quae precibus intercedit psalt.-saec. xııı. ecclesia 65. молебеницѣ mat. 27.

мольбьнъ adj. orationis krmč. 74. prol.-mih. prol.-vuk. - домь krmč.-mih. typ.-chil. -на храмина chrys.-lab. - канонь typ.-chil. врѣмѧ -ное antch. -ное писание mir. sine subst. mir. молебенъ bus. 734. 742.

мольбьнѣ adv. precando -бнѣ mon.-serb.

молєниє n. δέησις preces sup. šiš. 229. προσευχή preces ant. παράκλησις deprecatio.

мома f. puella bulg.-lab.

момсоуестийскъ adj. mopsuestiae sup.

момъкъ m. iuvenis bulg.-lab.

монастырь m. μοναστήριον monasterium vita-theod. prol.-vuk. per. chron. моностырь pat.-mih. sup. молстирь saepe š.-gl. 97. mostir Veglia glasn. 1860. 2. 8. beitr. 2. 148. wack. 17. ahd. munistri, monastri nhd. münster.

монастырьскъ adj. monasterii ioann. sim. I. 17. greg.-lab.

монахи f. monacha вь анны мѣсто анастасиа монахы нарицаеть се sabb. 39. mon.-serb.

монахыı f. monacha mon.-serb.

монахъ m. μοναχός monachus sabb. 40. mon.-serb. cf. мнихъ.

монашьствовати -воуѭ -воуєши vb. monachum esse glag.

монисто n. χλιδών monile men.-mih. op. 1. 15. въ -стѣ bus. 618. -сты златыми cyr. 2. множьство -сть hom.-mih. -ста pl. κόσμος ornatus op. 2. 2. 61: nota -сты pl. a. prol.-vuk. men.-mih. russ. dial. манисты pl. f. cf. scr. mani m. f. and. men collare or.-eur. 376. lat. moneta, monile et portug. manilla et nota aegyptiorum numos annulorum formam habuisse et britannos aut aere aut annulis ferreis ad certum pondus examinatis pro numo usos esse.

монистьнъ adj. χλιδῶνος monilis.

моноѯилъ m. μονόξυλον linter -лахъ mir. 64. cf. austr. einbäuml.

моокосъ m. μυωξός talpa op. 2. 2. 293. male.

мора f. maga, uti videtur жена - nom.-lab. 115. жена вѣщица, -, мавлистра 36. nsl. serb. mora nsl. mora ga sesa croat. mora trud Veglia glasn. 1860. 2. 8. čech. můra pol. mora; russ. кикимора gespenst alb. morъ alp ahd. marâ mhd. mare and. mara ngr. μώρα vent. aethiops, incubo.

морава f. μόραβος moravia op. 2. 2. 33. cyr. 19. 20. bus. 419. 774. meth. 4; pro иллирики azbuk. великаıа - izvêst. 6. 385. прозваша сıа - per. 5. magy. morva.

моравлıанинъ m. moraviensis meth. 6. cyr. 18. bus. 777.

моравьскъ adj. moravicus chrabr. 91. meth. 1. 4. 6. 7. cyr. 18. 25. šiš. xviii. bus. 775. 778.

моркъ m. μόρος morus кровь патокоу грозднa и морка 1. macc. 6. 34. -bus. 172. cf. nsl. murva meg. lex. serb. murva pol. morwa lit. moras ahd. mûr-peri, môr-peri mhd. mûl-ber lat. morum beitr. 2. 148. Pott, zur culturg. 419.

морити -рѭ -риши vb. occidere per. 99. гладь морить pent.-mih. гладомь мориши ю много prol.-mih. excruciare prol.-vuk. - сѧ chron. 1. 169. serb. moriti živ. 128.

мороуна f. accipenser huso gram. 19. мюрона bus. 689. serb. moruna rum. морѹн ngr. μουρούνα.

моръ m. θάνατος mors dial. θανατικόν mortalitas мороу градь нападьшоу leont. sbor.-kir. 23. prol.-mih. chron. 1. 64. 66. 146. 208. 220. bus. 497. морови pro мороке bus. 494. λοιμός pestis luc. 21. 11.-serb. et bulg. φθορά pestis greg.-naz. θραῦσις calamitas greg.-naz. bulg. morove pestis bulg.-lab. let. meris pestis ztschr. 5. 350.

моръпарь m. nauta glag.

морьскъ adj. θαλάττιος maris sup. - животь hom.-mih. -ско хождение dioptr.-lab. шоума -скааго ἠχούσης θαλάσσης ostrom. -ска съмрьть men.-mih. вино -ско bus. 263. - орьль ἁλιαίετος aquila marina pent.-mih. моръскъ ἁλίπλοος per mare natans man. морскый коуръ ταώς pavo ex.

морѣнинъ m. θαλάττιος nauta greg.-naz.

море n. θάλαττα mare hom.-mih. typ.-chil. plurimum море sup. sg. d. мореви op. 2. 2. 78. greg.-naz. pl. raro мореса esai. 11. 9. -vost. proph. mat. 46. op. 1. 88. psalt.-theod. meridies сѣвера и морѣ bon. lat. mare goth. marei ahd. mari and. mar mhd. mer lit. maris celt. môr ir. muir ir.-gl. 102. or.-eur. 232. ztschr. 1. 33. beitr. 1. 161; 2. 163.

мосеовъ v. моисиовъ.

моси v. моисии.

мосии v. моисии.

мосиинъ v. моисиинъ.

москолоудство v. мѫжеложьство.

москосъ m. μόσχος muscus -се pl. a. prol.-mih. 53. cf. мосхосъ.

москосьнъ adj. musci вонѩ -сна prol.-mih. prol.-vuk.

мостити -штѫ -стиши vb. sternere поуть - krmč. 183. krmč.-mih. 218. - мостъ lavr.

мостъ m. γέφυρα pons hom.-mih. pat. proph. men.-mih. men.-leop. - здати krmč.-mih. 218. sg. g. -стоу per. 15. sg. l. -стоу chron. 1. 231. pl. n. -стове alex.-mih. 73. adde мостище gram. 6. мостиница mon.-serb.

мостьнъ adj. pontis -тно здание krmč.-mih.

мосхосъ m. μόσχος muscus мас- ichn.

мотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. agitari мотѧ сѧ влънами matth. 16. 24. - ev.-polock. cf. nsl. motati weifen motvôz, motôz ligamen serb. motuz mik. rum. мътъѹзъ pennicillus russ. мотнуть movere моторя rolle моторный inconstans cf. magy. motola haspel.

мотрити -штрѭ -триши vb. spectare chrys.-lab. croat. motriti Veglia glasn. 1860. 2. 8. mrum. μουτρέσκ conspicio.

мотыка f. σκαφεύτρια ligo man.-vost. adde sup. men.-mih. pat. chrys.-lab. dioptr. georg. azbuk. nsl. motika bulg. motikъ pokl. 1. 68. oserb. moteka nserb. motija.

мотыла f. κόπρος fimus sup. nom.-bulg. pam. 251. φορτίον onus sup. 141. 6.

мотыло n. κόπρος fimus ziz. pat.-mih. proph. ant. мотыла pl. pent.-mih. antch. clim. ber.

мотыльнъ adj. fimi clim.

мотычица f. σκαπάνη ligo dial. men.-mih. 13. 8. pat.-mih.

мооусии v. моисии.

моча f. palus glag. cf. nsl moča res fluida močêr, močvêr palus karst. močvir; močvar habd. močvaren habd. močerad, čomorad molch rum. мочирлъ coenum.

мочение n. humiditas ни вь знои ни вь -нии men.-mih.

мочити -чѫ -чиши vb. βρέχειν madefacere ant. ostrom. καταβρέχειν irrigare men.-vuk. adde sup. per. prol.-vuk. леща мочима водою pyrg. моченъ бобъ 2. reg. 17. 28. -vost. мочено сочиво men.-leop. дождемь - bus. 412. землю сльзами -.

мочь f. urina pat. 95. acad.

мочька f. significatio nobis ignota: отъ когоже лва исторже пастырь добрый двѣ ногы и мочкоу оуха int. 109. ad psal. 21.

мошти, могѫ, можеши vb. δύνασθαι posse ostrom. ἰσχύειν valere ostrom. sup. мога part. op. 2. 2. 85. могии šiš. 191. pro могы: нача бѣгати колико могы men.-leop. могѫшта cloz I. 198. могоште cloz I. 180: nota моть pro можеть š.-gl. 47. et обристи сеть

pro обристи се можеть ibid. errore; adde могомъ δυνάμενος слово истинное и не могомо развратити сѧ vost. можти vost. velle imperat. не мозѣмъ штадѣти μὴ ἀντισχώμεθα ne servemus sup. не мозѣмь искати μὴ ζητήσωμεν ant. не мозѣте клѧти ostrom. не мозѣте сътворити зла per. 58. не мозѣте измѣнити μηδὲ διαμείψητε neve mutetis sup. не мози обидѣти никогоже bus. 643. не мози оставити оучения meth. 5. не мози мьнѣти μὴ ἡγήσῃ hom.-mih. не мози лѣнити се sborn. не мози похвалити men.-leop. не мози того творити pam. 197. не мойте се срамлѣти zak.-serb. не мойте бегати alex.-mih. 94: adde они мозите кь той пиле лесь возити sie mögen etc. š.-gl. 98. cf. mosim fris. II. 43. да мозите млити š.-gl. 99. да га мозите оузеть glag. nsl. moči, morem; premoči vincere trub. obnemoči debilitari trub. habd. lex. obnemagati, neomoči idem. croat. serb. moći goth. ahd. magan scr. mah (magh) crescere cf. могъла. nota nsl. morati cogere; debere prip. primorati cogere, angariare lex. primora jogrom trub. primarati idem habd. primoravati idem meg. cf. germ. müssen ahd. muozan mhd. müezen goth. môtan, quae verba potius liberum esse, posse significant. pruss. mâssi possum lit. mok posse, scire let. mâk idem let. mēdzēt posse goth. ahd. ags. mag and. meg posse, debere scr. mah pro magh augeri magha vis ztschr. 6. 238; 11. 177. 181. beitr. 2. 171. orient I. 523. Bopp 1. 125. 126. 369. curt. 1. 292. 298. mey. 1. 386.

мошти f. pl. cadaver lavr.-op. 12. λείψανα reliquiae ostrom. sup. op. 2. 2. 37. š.-gl. 97. prol.-belg. ok. 53. бѣ мощими лежай bor. 33. на мощьхъ лъжею присѧзаеть greg.-naz. -bibl.-listy 1. 89. мощи коумирослоужения λείψανα τῆς εἰδωλολατρείας vost. moki fris. nsl. svete moči habd. bulg. mošti serb. mošti rum. моащe, proprie vires.

моштий adj. comparat. πονηρότερος peior matth. 12. 45 -serb.: thema мот, uti videtur.

мошть f. ἰσχύς potentia sup. δύναμις vis op. 2. 1. 188. отъ всеѩ мошти svjat. firmitas glag. благыѩ мощи εὐτονία vigor izvêst. 8. 76: adde имьже самъ (богъ) мощь ѥсть, ѥже ѥсть могъ, ubi tamen potens significare videtur.

моштьжь m. ὄξος acetum num. 6. 3. -vost. vocabulum dubium.

моштьно adv. valde мощно frag.-serb.

моштьнъ adj. δυνατός, δυνάμενος potens sup. hom.-mih. vita-theod. - бѣ о разоумѣ словесь men.-mih. δυνατός qui fieri potest -но бѣ οἷόν τε ἦν hom.-mih. моштенъ et -ьнъ, -ънъ sup. нѣ моштьно svjat. аште моштьно sborn.

моштьство n. potentia glag.

мошьна f. πήρα pera мошьнъ pl. g. matth. 10. 10. -mat. 14. nsl. mošnja croat. mošnja luč. verant.

мошьнорѣзьць m. peras abscindens мошнбер.

мошьньникъ m. peras abscindens обманщики и мошенники bus. 813.

моусий v. мойсий.

мравий f. μύρμηξ formica io.-sin. pat. clim. ber. ex.-vost. мрави sg. n. ex.-op. 2. 1. 23. мравии d. parem. мравиѭ a. bus. 272. мравиѥ pl. n. men.-vuk. dioptr.-lab. -виѩ men.-leop. мравиꙗ vost. 1. 390: nota мравиꙗ f. cyr.-hier. par. et мравий m. мравий житокрадець bus. 920. мравию sg. d. sbor.-kir. op. 2. 1. 26. 28. мравиѥ pl. n. alex.-mih. 103. мравь ant. triod. nsl. mravlja; mrav m. prip. 25. bulg. mravija russ. муравей oserb. mrovja nserb. mroja and. maur schwed. myra dän. myre mnd. miere engl. mire zend maori pers. mûr ztschr. 3. 50; 5. 349. beitr. 2. 281. curt. 1. 302. Grimm, wörterb. 1. 277.

мра́винйнъ adj. formicae вьсь глаголемаꙗ -на prol.-mih.

мравистъ adj. formicis refertus.

мравь v. мравий.

мразити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. πήγνυσθαι congelari мразимъ part. sup. 66.

мразити -жѫ -зиши vb. odisse мразѣше bulg.-lab. nsl. ki dva draga mrazi prip. 302. alb. mъrzit erbittere.

мразъ m. κρύος, ψῦχος frigus men.-vuk. παγετός gelu; κρύσταλλος glacies sup. 67.

мразьнъ adj. κρύους frigoris sup. frigidus -на вода par.

мракота f. tenebrae mat. 24. 27. bus. 84. 690. georg.-vost.

мракъ m. ζόφος caligo sup. šiš. 201. ἀμαύρωσις tenebrarum offusio sup. мракъ и тьма sborn. nota м'раце loc. τμῆμα op. 2. 2. 152. cf. тьма. nsl. mrak pol. mrok, mierzch ztschr. 8. 362. Pott 2. 1. 391. mey. 1. 374. мракъ pro бракъ per. 3. 37.

мраморие n. coll. μάρμαρος marmor svjat.-mat. 9. sabb. 58. men.-vuk. dioptr. prol.-lab. nom.-mik. mon.-serb.

мраморъ m. μάρμαρος marmor dial. pyrg. bus. 415. sabb. 84. men.-mih. leont. ex.-

op. 2. 1. 21. mon.-serb. chron. ber. ahd. marmul mhd. marmel, marbel serb. mramor, mermer russ. мраморъ lit. marmoras.

мраморьникъ m. marmorarius prol.-mih. sabb. 141. здьць и - 98.

мраморьнъ adj. marmoreus men.-vuk. - гробь sabb. 71. - стльпь prol.-mart. men.-mih.

мраморѣнъ adj. marmoreus krmč. 249. krmč.-mih. pat. dial.-šaf. misc. -рꙗнъ esth. 1. 6. -mat. 53. коумиръ -ренъ clim.

мрачьнаꙗ f. neuma vost.-op. 652.

мрачьнина f. μελανία nigredo pyrg.

мрачьнъ adj. σκότους tenebrarum men.-mih. sup. носими отъ доуха -наго greg.-naz. -чьнаꙗ тьма antch. φοβερός terribilis - моужь men.-vuk.

мръвица f. ψιχίον mica nov. nsl. mrva mica, schlechtes viehfutter dain. 100. mrvica mica mrviti; mrvina quisquiliae habd. croat. mrva mica verant. bulg. мрьвъ glutasche čech. mrva festuca pol. mierzwa altes stroh magy. murva spreu Pott 2. 1. 1021.

мръжа f. aqua congelata мержа karamz. 5. nota 386.

мръзати -жѫ -жеши vb. congelari мержоущамъ водамъ vost.

мръзнѫти -нѫ -неши vb. congelari nsl. mrznoti.

мръзнѫти -нѫ -неши vb. βδελύττεσθαι abominari.

мръзовати -зоуѭ -зоуеши vb. βδελύττεσθαι abominari antch. c. 67.

мръзость f. βδέλυγμα abominatio ant. sup. krmč. 46. krmč.-mih. greg.-naz. sim. I. 7. dioptr.-lab. men.-mih. мрьзость, мьрьзость ostrom.

мръзостьнъ adj. βδελυρός impurus dial. par. dioptr. isaak.

мръзъкъ adj. βδελυρός impurus ant. αἰσχρός turpis man. krmč.-mih. adde prol. isaak. ichn. - есть всѣмь chrys.-lab. мрьзъко svjat. мерзцꙑи еретицꙑ op. 2. 2. 240. мрьско дѣꙗние krmč.-mih. мрьско лице laz. mirzcih fris. compar. мръзъчаи.

мръзьнъ adj. turpis мръзенѣе ber. mrzna, mirzene fris.

мръзѣние n. abominatio par. 162.

мръзѣти -жѫ -зиши vb. βδελύττεσθαι abominari - комоу prol.-mart. мръзить емоу pat.-mih. 142. - странамъ proph. ничтоже тако мерзить емоу tur. мрьзеть ме pat. мрьзѣ ми psalt.-saec. xii. зѣло ми мьрзить животъ нхъ sborn. мрьзить насъ taedet nos glag. мрьзѧщь barl. 80. алкание мръзить его krk. - сѧ: мрьзить се брака nom.-mik. 81. nsl. bogu to zamrza rês. alb. merzii taedium dottr.-christ. 275.

мрькати -каѭ -каеши vb. obscurari triod. 239. мерькаꙗ vost.

мрькати -каѭ -каеши vb. ἀναβαίνειν coire козли и овни меркающе бѣхоу на овчѧ; овьни мьркающе на овьцѧ и на козꙑ gen. 31. 10. 12. -vost. мрькаѭще на овьцѧ parem. -chiland.-grig. apud vost. nsl. mrčati murmurare dain. mrkati se lascivire, coitum appetere (de hirco) ovca se mrče, mrka oberkr. mrkač hircus serb. mrkati se idem rum. мърлеск; рънкач pro мъркач; gottsch. mirkazen Elze 57. cf. scr. mru.

мрькнѫти -нѫ -неши vb. σκοτίζεσθαι obscurari triod. 239. мьрк- ostrom. nsl. mrknoti; solnce mrkne trub. mrkati blinzeln serb. mrk ater mrknuti ags. mirc and. myrkr, mörkr ztschr. 10. 164; 11. 173. Pott 2. 1. 566. cf. rum. мѹрг alb. murg.

мръмърати v. измръмърати.

мръсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. foedari да се не мрьсиме сьсь коурвовьство bulg.-lab. 95.

мръскъ m. φραγέλλιον flagellum мърскъмъ vost.

мръсьнъ adj. foedus мрьснꙑи царь bulg.-lab. 47. nsl. omrsnoti se, mrsiti se die faste brechen; sich letzen vip. croat. mrs fleischspeise mrsiti se errare luč. serb. mrsno živ. 76.

мрътва f. μυρσίνη myrtus esai. 55. 13. - proph. cf. serb. mrča myrtus et mrčela buxus a mrk.

мрътвило n. mors, ni fallimur сꙑнове лежахоу на -лѣ men.-mih. 137.

мрътвити -штвлѭ -твиши vb. occidere bon. nom.-mik. 169. proph.

мрътвичина f. cadaver mol. nom.-mik. 2. 61. nomoc. cf. -твьчина.

мрътвожизноносьнъ adj. mortem et vitam ferens, uti videtur men.-mih. 394.

мрътвоносивъ adj. mortem ferens men.-mih.

мрътвость f. conditio mortui; νέκρωσις mortificatio ant. sup. 388. hom.-mih. chrys.-lab. prol.-mih. dioptr.

мрътвотворьнъ adj. occidens hom.-mih.

мрътвоꙗдьць m. morticina edens мертвоꙗдьци птицѣ bus. 553.

мрътвъ adj. νεκρός mortuus sup. cloz I. 647. 724. 803. 848. мрьтвъ, мьртвъ, мьрътвъ, мьрътвъ ostrom. мертвое мо-

ре men.-leop. мьртвн сѫть κοιμῶνται svjat.-op. 2. 2. 404.
мрътвьнъ adj. θνητός mortalis ant. šiš. 66. 121. chrys.-lab. hom.-mih. мрьтвьнаѩ жрьтва; -вънъ, -вєнъ bon.
мрътвьцнна v. мрътвьчнна.
мрътвьць m. νεκρός mortuus ant. pent.-mih. sup. θνησιμαῖον cadaver man. -тъвцн man. мрьт- cloz I. 730. 733. мрьтвьцѧ ostrom. мьрьтвьць svjat. sborn.
мрътвьчнна f. θνησιμαῖον cadaver nom.-bulg. krmč. 61. krmč.-mih. per. 4. bus. 518. мрьтвьцнна krmč.-mih. 240. мєртвєч- vost. pam. 191. cf. -твнчнна.
мрътвьчнноıадьць m. morticina edens nom.-bulg.
мрътвьчнньнъ adj. cadaveris костнй -ныхъ.
мрътвьлѣннѥ n. νέκρωσις mortificatio мєртв- op. 2. 2. 196. cf. пєчатьлѣтн.
мрътвьнаца f. μυρίκη myrica мрьтовьннца ier. 17. 6. -nov. cf. мрътва.
мрътьство n. νέκρωσις mortificatio šiš. 121.
мрьцатн -цаѭ -цаѥшн vb. obscurari нємєрцаѥмъ свѣтъ psalt.-saec. xiii. mat. 25. свѣтнло нємрьцаѭщєѥ men.-belg.
мрьцнна f. τεθνηκώς mortuus нжє прнсѧжєтъ мрьцннахъ lev. 11. 31. -vost. θνησιμαῖον cadaver pent.-mih. hom.-mih. nom.-lab. nom.-bulg. psalt.-vuk. lev. 5. 2 -vost. -нна hom.-mih. πνικτόν suffocatum мрєтьцнна vost. nsl. serb. mrcina rum. мърцннъ.
мрьцнньскъ adj. cadaveris -нь(с)ка нєчнстота pent.-mih.
мрьчєннѥ n. obscuratio мрьчєннѥ sup.
мрьша f. cadaver misc. 13. nom.-barb. bulg.-lab. cf. nsl. mrha.
мрьшавъ adj. λεπτός macer - тѣлєсємь gen. 41. 3. -vost. nom.-barb. nsl. mršav habd. prip. 5. metl. bulg. mrъšêv serb. mršav; mrša macies rum. мършав.
мрѣжа f. δίκτυον, ἀμφίβληστρον rete ostrom. παγίς laqueus sup. 173. мрѣжда op. 1. 100. 117. nsl. mrêža; mrêžica rete, diaphragma lex. habd.
мрѣжда v. мрѣжа.
мрѣжьннкъ m. qui retia conficit, uti videtur.
мрѣжьнъ adj. retis kruš. iez. 26. 14. -жноє mat. 49. ѹзн -жннє ichn.
мрѣтн, мрѫ мрєшн vb. mori знмоѭ - leont. мъры sup. 213. мьроуть sborn. мъры svjat. мьрѣ'хѫ sup. 296: male мрю hom.-mih. 143. nsl. mrêti; merati hung. let. mirti or.-eur. 387. curt. 1. 296. mey. 1. 353.

моугалн f. μυγαλέη mus araneus pent.-mih.
моугла v. мьгла.
моуднтн -ждѫ -днши vb. μέλλειν cunctari sup. χρονίζειν cunctari ostrom. sup. men.-mih. да чєсо радн моуднвѣ; psalt.-pog. μένειν, ἀναμένειν manere sup. - сѧ isaak. nsl. muditi, zamuda, pomudek; mudlav, muhlav dain. ztschr. 5. 325.
моуднєннѥ n. mora ber.
моудость f. βραδυτής tarditas dial.
моудъ adj. tardus pat. triod.
моудьно adv. tarde моудно плаваѭщє βραδυπλοοῦντες act. 27. 7. -nor.
моудьногласьнъ adj. tardiloquus io.-clim.
моудьноıазычьнъ adj. tardiloquus моудно- obich. ber.
моудьнъ adj. βραδύς tardus assem. νωθρός tardus dioptr.-vost.: adde pat. sup. antch. - н лѣннвъ dioptr. - на гнѣвь men.-mih. - на моучєннѥ op. 2. 2. 54. - въ гнѣвъ antch. -нѣѥ io.-clim. nsl. muden.
моудѣтн -ждѫ -днши vb. cunctari pat. ant.-hom. cf. моуднтн.
моуждєннѥ n. ἀναβολή. χρόνος cunctatio.
моузга f. lacuna моузгы pl. acc. proph.: vost. habet моузгъ.
моулнзма f. ἐμβολισμός intercalatio op. 1. 161.
моура n. pl. μύρα myra нnколаѥ оть моурь cod.-bulg. -saec. xiii. cf. мнра.
моурава f. caespes men.-leop. 16. russ. мурава bulg. moravъ.
моурєйскъ adj. moreae alex.-mih. 37.
моурнннн f. gen. -нѩ αἰθιόπισσα aethiops -ннпѣ sg. g. -нннoу a. pent.-mih. cf. моурънн.
моурнновъ adj. aethiopis страхь-prol.-mart.
моурннъ m. αἰθίοψ aethiops šiš. 16. pat. pat.-mih. svjat. op. 2. 2. 54. men.-mih. dioptr. leont. prol.-mart. men.-leop. хоусин съказаєтъ сѧ - bon. pl. a) abiecto suffixo ннъ: n. мурн psalt.-theod. g. мурь αἰθιοπίας aethiopiae esai. 11. 11: - proph. до моурь bus. 662. d. моуромъ proph. a. моуры men.-mih. 196. муры αἰθιοπία op. 2 2. 153. l. въ моурѣхъ in aethiopia iez. 30. 4. -proph. -mat. 48. i. моуры mat. 49. b) servato suffixo ннъ: n. моурнни prol.-mart. a. моурнны prol.-mart. leont. men.-leop. μέλανας men.-vuk. мурннь prol.-mih. 292. моуръ pat. nsl. mur aethiops, equus ater murče equus niger muri bos niger murček grylli genus et mavra schwärzlich gestreifte kuh; regenbogen ztschr. 2. 425. pol. murzyn oserb. mur nserb. mor lit. murinas ahd. mhd. môr lat maurus gr. μαῦρος cf. мора.

моурниньскъ adj. aethiopicus io.-sin. образъ - clim. 182.
моуро n. μόρον unguentum op. 2. 2. 295. cf. миро.
моуръ v. моуринъ.
моуръмикольвъ m. μυρμηκολέων leo formicarius моурьм- ex.-op. 2. 1. 28.
моуръіни f. αἰθιόπισσα aethiopissa kruš. cf. моурининн.
моурьскъ adj. αἰθιόπων aethiopum šiš. 16. georg. мур- io.-clim. psalt.-theod.
моусий m. μουσεῖον opus musivum моусиомъ съложениѥ dioptr.
моусийскъ adj. mysicus prol.-mih. 257.
моусика f. μουσικά musica мусикы μουσικῶν vost. 2. 100.
моусикий m. μουσικός musicus гласъ гоудецъ и моусикий apoc. 18. 22, quod vost. ad -кыѩ trahit.
моусикийнъ adj. musicae bus. 179.
моусикийскъ adj. musicus - хытрьць dioptr.-lab. -ска хытрость mir.
моусикиѩ f. musica cyr. 3. dioptr. men.-mih.: male sg. g. -каѧ ex.-vost. 1. 435.
моусичьникъ m. μουσικός musicus моусичн- io.-dam.
моусичьскъ adj. musicus vost. 1. 342.
моусломанинъ m. musulmanus mon.-serb. моусроманинь ibid.
моутнѩньскъ adj. moldaviensis моуткѩbus. 700. 706. молодовскый 707.
моуха f. μυῖα musca sup. пьсиѩ моухы mat. 27. gr. μυῖα fliege μουῖα made hes. lat. musca ahd. muccâ culex mhd. mücke scr. muš furari (cf. germ. mausen) lit. muse let. muša magy. muska culex vinarius ztschr. 3. 47; 8. 71. Pott 2. 1. 637. curt. 1. 480. mey 1. 399.
моухоуметъ m. mohammed krmč.-mih 394.
моушица f. σκνίψ culex pent.-mih. men.-mih. pan.: pro кинифес in margine bon nsl mušica rum. мѹшицъ.
мъвениѥ n. lavatio мвение per. 2. 9.
мъвъ m. lotio мъвоу sg. g. georg.-vost.
мъдливъ adj. tardus.
мъдлити -лѭ -лиши vb. χρονίζειν tardare op. 1. 244. мьдлѧщю matth. 25. 5. -vost. мьдьлить sborn. мед-; мьдьлить подлати bus. 296. cf. -лѣти.
мъдлость f. ῥᾳθυμία socordia cloz I. 150. 209.
мъдлъ adj. βραδύς, νωθρός tardus šiš. 177. 223. νωθής segnis greg.-naz. εὔσπλαγχνος misericors мьдьлъ op. 2. 2. 431. м'длѣй greg.-naz. nsl. medel macer karst debilis; madal idem lex. medlêti; medlost; medloven hung. omedlêvica trub. zamuda; mublati cunctari dain. 170. cf. omilavica deliquium habd. čech. mdlý pol. mdły rum. премъндѧ procrastino ztschr. 5. 325. 327.
мъдльно adv. tarde медлено mat. 23.
мъдльноѩзычьнъ adj. tardiloquus медлен- clim.
мъдльнъ adj. βραδύς tardus мьдьльнъ luc. 24. 25. -ostrom.
мъдльнѣ adv. tarde медленѣ ex.-vost. 1. 301.
мъдлѣти -лѭ -лиши vb. cunctari cf. мъдлити.
мъждивъ adj. τήκων tabescens мьждивѫѭ напасть φθόνον τήκοντα greg.-naz.: thema мъзгъ, quod pro мозгъ: cf. nhd. ausmergeln a mark.
мъкнѫти -нѫ -нешн vb. saepe cum praeposs. въ, про; - сѧ διέρχεσθαι transire акы свѣтъ мльнниѩ мькноущѧ сѧ greg.-naz. мъкноущѧ сѧ op. 2. 2. 80. nsl. maknoti, meknoti movere iz- eripere od- amovere za- movere, entzücken priadmovere meketati: to ga je mektalo de irato po- labefactare trub. mikati pectinare do- admovere mikar seiler mikastiti; micati prip. 243. mačih, mačuh hitzige krankheit croat. micati movere luč. umčati rapere luč. serb. maknuti, maći movere micati russ. мчать rapere замкнуть claudere мыкать pectere cf. let. maukt abstreifen mukt fugere ztschr. 7. 175. Pott 2. 1. 597.
мъмати -лѭ -лѥши vb. βερβερίζειν balbutire мъмлетъ op. 2. 2. 460. dioptr.-leop. мьмлѥть dioptr.-lab. момлетъ vost. cf. pol. mamot, mamotać et фъфати.
мъноѭ, мънѣ pronom. sg. i. et d. ἐγώ ego.
мъскоусъ m. μόσχος muscus мьскоусъ zlatostr.-saec. xvi. мскоусъ kozm.-ind.
мъстъ m. γλεῦκος mustum iob 32. 19. - proph. мьстъ op. 2. 2. 61. sim. I. 27. act. 2. 13. šiš. 4. vost. sup. мьстомь испиѩнени соуть hom. -mih. 93. bulg. мъѕ croat. mast verant. serb. mast; mastika; mas živ. 64. russ. мустъ čech. mest (mstu) pol. moszcz ztschr. 5. 234. ahd. mhd. most and. ags. must e lat. mustum: mustus recens ngr. μοῦστος.
мъстьнъ adj. γλεύκους musti nom.-mih. νέκταρος nectaris man.
мътъ m. mensurae genus мьтъ mon.-serb. 83. 489. ahd. mutti, mutto nhd. mutt: e lat. modius čech. met (mtu): e germ.
мътати -штѫ -штеши vb. συστρέφεσθαι

verti обличие свѣщь мъщжщи(хъ) ὄψις λαμπάδων συστρεφομένων iez. 1. 13. - vost., qui male habet мъщати cf. мотити, ergo rectius fortasse мотати; nota alium codicem habere мышоущь, мышющь et cf. čech. myceti, cui responderet psl. мыштати.
мъхлъ m. μοχλός vectis -лы pl. a. dioptr.-leop. 388. cf. млъхъ.
мъхъ m. muscus - бραдьный bulg. мохъ chron. 1. 220. 24. nsl. meh, mehur dain. 71. 90. čech. pol. nserb. mech magy. moh ahd. mos, mios mhd. mos, mies and. mosi cf. lat. muscus et gr. μόσχος junger zarter pflanzenschössling wieg 2. 192.
мъчати -чж -чиши vb. iactare мьчими sup. 20. 115. cf. russ. мчать čech. mčeti rücken.
мъчьта f. φαντασία imaginatio georg. act. 25. 23. -bulg. мечта per. 51. 12.
мъчьтаније n. φαντασία imaginatio prol. μηχανή, μηχάνημα dolus men.-vuk. prol.-cip. ποικιλία varietas мечт- iez. 27. 7. -vost. бѣснаа -нија sim. I. 26. мьчьтmat. 48. мечт- vost. 2. 11. chron.
мъчьтаньнъ adj. imaginationis dioptr.
мъчьтатель m. imaginans.
мъчьтательнъ adj. imaginans dioptr.
мъчьтати -чьштж -чьштеши et -чьтаѭ -чьтаѥши vb. φαντάζεσθαι imaginari, speculari georg. акы оугль искрами мьчьште svjat.-mat. 8. мьчьштеть, мьчьща greg.-naz. мьчьщеть ex. мечьщеть cyr.-hier. мечьчеть намъ φαντασθῶμεν op. 2. 2. 78. мечьча part. ibid. μηχανᾶσθαι machinari чьто мьчтаѥ себе; τί μηχανᾶται; men.-vuk. adde змиеве въ ней (лоунѣ) мъчьцюще bus. 684. - ся ioann. ber. выше земльа -таѥть ся dioptr.
мъчьтовати ся -тоуѭ ся -тоуѥши ся vb. φαντάζεσθαι ostendi въ стезяхъ мечтоуѥть ся parem.
мъчьтъ m. αἴνιγμα aenigma мечтѣ op. 2. 2. 87. ποικιλία varietas, versutia мьчьтомъ op. 2. 2. 24. φάντασμα, φαντασία imaginatio, visio sup. spectrum sup. 398. мъчьтъ ex.-op. 1. 241; 2. 1. 26. φάντασμα мьчьтъ greg.-naz. io.-clim. matth. 14. 26. -ev.-novg. mat. 42. adde мьчьть, мьчтомь hom.-mih. мъчетъ mat. 33. мъчтоу sup. 444. творити мьчты lavr.-op. 15. - мечты men.-leop. мечта ex. не мчьта творити φαντάζειν hom.-mih. cf. мъчьта.
мъчьтьникъ m. homo versutus, uti videtur лжкавый мечетникъ bus. 748.
мъчьтьнъ adj. φαντασιώδης vanam speciem habens nest. 17. 22. ποικιλώτατος versutus op. 2. 2. 24. мьчьтенаа μηχαναί doli men.-vuk.
мъшелоимьнъ adj. turpis lucri cupidus.
мъшелоимьство n. turpis lucri studium мш- ber.
мъшелоимьць m. αἰσχροκερδής turpis lucri cupidus 1. tim. 3. 2. 8. -bulg. мшber.
мъшелоискатель m. αἰσχροκερδής turpis lucri cupidus šiš. 173. apost.-nor. cod.-bulg. sabb. 140.
мъшелоиштьць m. αἰσχροκερδής turpis lucri cupidus šiš. 164. ant.-hom.
мъшелолюбие n. turpis quaestus studium.
мъшелоприбытъкъ m. turpis quaestus -комъ αἰσχροκερδῶς turpis quaestus studio op. 1. 153.
мъшелъ m. αἰσχρὸν κέρδος turpis quaestus op. 2. 1. 165. adde georg. pat. - сьвиралеть насльажденние chrys.-lab. м'шелъ vost. 1. 140. op. 2. 1. 165. мшелъ ber. rum. ѫшел fraudo: rad. мьх: russ. обмихнуть ся falli cf. мъшель.
мъшель m. ὕλη materia комоу покланяѥши се вь еугагелии, мьшелю или повѣсти; τίνα προσκυνεῖς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, τὴν ὕλην ἢ τὴν ἐξήγησιν; chrys.-lab. мшелю или повѣсти io.-dam. - шаровьнь chrys.-lab. не дъскоу почитаю ниже стѣноу ниже м'шелъ шаровный io.-dam. cf. мъшелъ.
мъшица f. σκνίψ culex greg.-naz. mat. 15. pat. 310. per. аки мравие и мъшица соуще bus. 634: male βροῦχος; locusta op. 2. 115. мш- ber. per. 23. 1. čech. mšice blattlaus.
мы pronom. ἡμεῖς nos - есвѣ, - хощевѣ bell.-troj. 10. mui fris. mey. 1. 360.
мыкати ся -каѭ ся -каѥши ся et -чж ся -чеши ся vb. διατρέχειν percurrere op. 1. 118. vost. adde bus. 623. cf. мъкнжти ся; sine ся: movere вьсьцѣмь вѣтромь бѣша изъщи мъıчеми čech. mykati.
мыло n. ποιά herba ποιὰ πλυνόντων mal. 3. 2. -op. 2. 2. 87.
мыльнъ adj. оусопъ, рекше мыльнаа трава lavr.-op. 21. мыльнаа трава kruš. трава мильнаа ὕσσωπος hyssopus мыльнаа трава num. 19. 6. -pent.-mih. lev. 14. 4. -vost. вода мильна idem num. 19. 18. -pent.-mih.
мысливъ adj. λογικός cogitandi vi praeditus op. 2. 2. 301.
мыслите indecl. nomen litterae m. op. 2. 2. 461. dioptr., vere imperat.

мꙑслити -шлѭ -слиши vb. μέλλειν cunctari sup. 325. ἐνθυμεῖσθαι cogitare ostrom. λογίζεσθαι, σοφίζειν cogitare мꙑшлѥнамъ басньмь σεσοφισμένοις μύθοις obich. βουλεύεσθαι deliberare sup. ἐργάζεσθαι machinari sup. 288. muzlite fris.

мꙑсль f. διάνοια cogitatio ostrom. λογισμός, ἐνθύμησις cogitatio sup. cloz I. 453. op. 2. 2. 254. ἔννοια cogitatio op. 2. 2. 457. διάνοια cogitatio sup. σκοπός consilium sup. op. 2. 2. 7. leont. serb. misao pro volja mik. cf. goth. maudjan ztschr. 6. 107. 113.

мꙑсльникъ m. νοερός prudens.

мꙑсльно adv. νοερῶς prudenter prol.-ant.

мꙑсльнъ adj. λογισμοῦ cogitationis antch. -нꙑими ошьстии svjat. -нꙑѩ влькꙑ sim. I. 15.

мꙑтарь m. τελώνης publicanus ostrom. sup. sim. I. 16. chrys.-lab. š.-gl. 51. bus. 296. azbuk. ber.

мꙑтарьница f. τὸ τελώνιον telonium matth. 9. 9.

мꙑтарьскꙑ adv. publicanorum modo sbor.-kir. 4.

мꙑтарьство n. τελώνιον telonium dioptr.-lab. par. prol.-mart. tur. bus. 698. φορολογία tributi exactio barl.

мꙑтарьствовати -воуѭ -воуѥши vb. tributum pendere поутниѥ -воуѭть сѧ chrys.-lab.

мꙑтарѥвъ adj. poss. publicani par. dioptr. chrys -lab. pat.-mih.

мꙑтва f. lotio мꙑтвоу творѧть Nestor, schlöz. 1. 95.

мꙑти, мꙑѭ, мꙑѥши vb. λούειν, καταλούειν lavare ant. hom.-mih. prol. men.-vuk. - блюдо prol.-lab. - сѧ sup. ostrom. мыѥть сѧ вь бани krmč.-mih.: nota мꙑѥмъ ἀπαντλεῖσθαι instare sup. 303. 22. nsl. miti; pomije serb. miti mik.: nota midlo sapo mik. russ. мовь, мовница per. 9. 47. pruss. aumûsnan acc. lotio.

мꙑто n. μισθός merces; κέρδος lucrum ev.-nicl. τὸ ἱκανόν satisfactio; χρήματα facultates act. 24. 26. -apost.-bulg. šaf.-urspr. vectigal per. 9. 14. munus ad corrumpendum datum misc. glag. δῶρον merces psalt.-pog. adde nom.-barb. duš. 12. 24. 196. мытомь αἰσχροκερδῶς turpis lucri studio op. 2. 1. 172; 2. 2. 265. šiš. 198. мита не приѥть š.-gl. 66. nsl. mito donum corruptivum lex. habd.: male mitov pl. g. trub. mita lex. donum trub. corruptio hung. metl. podmititi corrumpere lex. premititi idem trub. mititi se komu sich einschmeicheln hung. croat. mito luč. serb. mito, mit; mititi, zamititi živ. russ. vet. мыто, мытъ čech. mýto pol. myto oserb. nserb. myto merces lit. muitas rum. митъ usura let. muita zoll alb. mitos corrumpo. goth. môta ahd. mûta mhd. mûte nhd. mauth mlat. muta, quod a mutare derivant wack. 13. 25. 50. wieg. 2. 125: etiam nsl. mitar (kragulj mitar nisus per annum aut ultra asservatus habd.) et serb. mitariti se pennas mutare peregrina sunt, ab eodem vocabulo mutare descendentia ahd. mûzôn mhd. mûze, sich mûzen nhd. sich mausen, mutern.

мꙑтоберьць m. qui corrumpitur nom.-barb.

мꙑтоимьство n. conditio publicani lavr.-op. 22. men -mih.

мꙑтоимьствовати -воуѭ -воуѥши vb. publicanum esse nom.-lab.

мꙑтоимьць m. τελώνης publicanus ant. svjat.-mat. 6. sborn. io.-clim. men.-mih. ant. hom.-mih мытоѥм- pat. misc.

мꙑтоимьчь adj. poss. publicani.

мꙑтоѥмьць v. мꙑтоимьць.

мꙑтьникъ m. telonarius leont. publicanus antch. men.-mih.

мꙑтьница f. τελώνιον telonium ostrom. pat. men.-mih.

мꙑтьничь adj. poss. publicani leont.

мꙑтѣль f. lotio -тѣлью schlöz. 1. 94. 98.

мꙑшепискъ m. muris sibilus ex.

мꙑшии adj. murium мꙑшию гнѣздоу ichn.

мꙑшица f. σκνίψ culex kruš. pent.-mih. exod. 8. 16. -vost. cf. моушица.

мꙑшлѧти -лѩѭ -лѩѥши vb. cogitare.

мꙑшь f. μῦς mus io.-sin. vita-theod. krmč.-mih. m. мишеве ichn. nsl. miš f. miš m. prip. 151. ahd. mhd. ags. and. mûs m. gr. μῦς lat. mus scr. muš, arm. mukn ztschr. 1. 493; 2. 137. Bopp 1. 100. 151. Pott 2. 1. 32. curt. 1. 483. mey. 1. 399; nota .л. колесъ, а на болѣсѣ (pro колеси) по дви мꙑши bus. 655.

мꙑшька f. mus nom.-bulg.

мꙑшьца f. σκνίψ culex psalt.-theod. 104. 31. κώνωψ culex matth. 23. 24. -ev. 1270. малꙑхъ мꙑшьць τῶν σμικροτάτων ζωοφίων psalt.-theod. 153. 15.

мꙑшьца f. βραχίων brachium ostrom. μασχάλη armus men.-vuk. men.-mih. per. -шца mat. 27. chron. nsl. miška; za mišnke se prijeti bulg. mišcъ croat. mišica hung. serb. mišica musculus brachii mik. miška brachium oserb. myška ahd. mhd. ags. mûs nhd. maus arm-, daumenmuskel,

vielleicht von der mausähnlich beweglichen erhöhung benannt wieg. 2. 123. gr. μῦς lat. musculus.

мышьць m. mus.

мышьцѣница f. περισφύριον fascia crura cingens мышц- man.-vost. recte brachia cingens: expectabam -чаница.

мышьчица f. brachium.

мьгла f. ὀμίχλη nebula dioptr. sborn. -тлъста sabb. 181. ἀχλύς nebula men.-vuk. моугла isaak. nsl. mižavo vrême düster serb. mižati mingere mižež urina mik. russ. dial. мга oserb. mhla; miholić wie feiner nebel herabfallen nserb. mła čech. mžíti, miholiti pol. migoć thauwetter let. migla; mîst, mêznu, mêznât mingere gr. ὀμίχω, ὄμιχμα urina ὀμίχλη nebula lat. mingo, mêjo goth. maihstus mist ags. mîgan, mîge and. mîga; mistr caligo aëris lit. mižu mingo migla nebula arm. mêg nubes mêz urina mižel mingere zend maeza, miz scr. mih mingere mih pluvia mêhas urina mêghas nubes Bopp 1. 121. 126. 127. curt. 1. 175. mey. 1. 386; nota russ. мизень возгри azbuk. cf. мьзгъ et μοιχός benf. 2. 43: huc trahes etiam nsl. mêzga succus arboris; mezgec rotzbube, mezgecast (мьзгъ-cast); mzêti stillare: travnik vode mzi, iz brêze mzi; muzêti idem; mêžiti, omêžiti exalburnare metl.; mžen, meževen: to drêvo še ni mženo schälbar; mladica mužena trub. vrba muževna; zmuznoti exalburnare lex.; muža palus; muzgeno jezero lex. serb. mezga rum. мъзгъ succus, alburnum oserb. mjezha nserb. mjezga let. miza dünnes häutlein unter der rinde et čech. mže oserb. mža fluvii nomen.

мьгленьскъ adj. nom. prop. urbis - градь prol.-lab.

мьглити -лья -лиши vb. in nebulam verti мьглещемъ водамъ ex.

мьглинъ adj. ὀμιχλώδης nebulosus меглинъ hes. 13. αὐχμώδης aestuosus 1. reg. 23. 19. -kruš. adde мегленое воскоурение bus. 685.

мьглѣнъ adj. e nebula factus тварь мъглина pal. мглиное яице bus. 722.

мьгновениѥ n. nictatio, momentum temporis dioptr. - очесе hom.-mih. - ока chrys.-lab. isaak. tur. вь мьгновении скорости chrys.-lab.

мьгнѫти -нѫ -неши vb. nictare, lusciosum esse ephr. nsl. magnoti, megnoti spang. trub. mignoti; namegnuti nictare habd. mižati oculos claudere mežati idem lex. mžati; žmanje; zažmati, požmati oculos claudere, indormiscere lex. zamežati idem lex. trub. mežgetati blinzeln mig hung. migati nictare, nutare habd. lex. moveri dain. 190. migljati z očmi; megetati micare lex. migljenka flitter; žmêriti oculos claudere habd. bulg. mignъ croat. migati nictare verant. serb. magnuti mik. žmurečke, zažmurke oculis clausis russ. смигнуть, прамигнуть, жмурить čech. mhouřiti, mih, mihot pol. mžy mi się rum. мижеск pruss. maiggun acc. somnus ismigê obdormivit lit. mêgas let. mêgs; migt obdormire and. môk cf. scr. miš: nimišati oculos claudit gr. μύω mey. 1. 399. curt 1. 478. cf. мьжати.

мьгъ v. многъ.

мьжаниѥ n. nictatio - очьно ex. мж - ber. безмьжании око ἄρρεκτον ὄμμα io.-clim.

мьжати -жѫ -жиши vb. oculos claudere мьжаахѫ ex. мжещи hom.-mih. μυωπάζειν lusciosum esse -же šiš. 199. 2. petr 1. 9. -vost. ant.-hom мжитъ russ. мигтить ber. мжа russ. жмурячи ber.: male мьжити vost. cf. мьгнѫти.

мьжениѥ n. nictatio; ῥοπή momentum - очьно ex.-op. 2. 1. 28: deriva a мьг-нѫти.

мьзгъ m. ἡμίονος mulus glag. nsl. mezeg, mezg lex. мьзьг, mazg lex. habd. mezgica lex. mazginja habd. mezgar mulio lex. serb. mazak mik. mazgov; mazga mulus, spurius mik. čech. mezh; pol. muł oserb. mul lit. mulas nhd. maul cf. мьгла, μοιχός benf. 2. 43. Pott 2. 1. 644. lat. mejere horat. sat. 2. 7. 52. cf. мьскъ.

мьзда f. μισθός merces, premium ostrom. mon.-serb. ἀμοιβή retributio cloz II. 122. δῶρον donum men.-mih. ἡμιολία krmč.-mih. поставлень по мьздѣ krmč.-mih. мьзды просити hom-mih. мазда š.-gl. 85. мъзда cloz I. 710. II. 122. š.-gl. 51. sup. мзды russ. гостинець ber. мьзда, мъзда sup. nsl. mezda im görzischen čech. mzda oserb. mzda, zda merces goth. mizdô ahd. mieta, miata ags. mêord, mêda, mêd mhd. miete gr. μισθός lat. mereri rum. мъздѣ iass. ztschr. 4. 2; 7. 271; 8. 148. Grimm, gesch. 313. 413. curt. 1. 323. mey. 1. 399. wack. 18. 37.

мьзданиѥ v. мьздодааниѥ.

мьздовъзданиѥ n. mercedis persolutio dioptr.-lab.

мьздовъздатель m. mercedem persolvens leont. mon.-serb. krk.

мьздовъздаяниѥ n. μισθαποδοσία mercedis persolutio -дааниѥ dioptr.

мьздовъздаятель m. μισθαποδότης mercedem persolvens.

мьздовъздаıецъ m mercedem dans krk.
мьздовъзиманиıе n. mercedis acceptio.
мьздодавьць m. mercedem dans **мьз-**, **мъз-** sup.
мьздодатель m. mercedem dans men.-mih.
мьздодатьць m. mercedem dans.
мьздодаıаниıе n. mercedis persolutio: sic legimus pro **мьзданиıе** glag. et pro **-даланиıе** leont.
мьздоиздатель m. mercedem dans men.-mih. 199.
мьздоиманиıе n. mercedis acceptio tur. **мз-** vost. 1 378.
мьздоимьство n. δωροληψία munerum aviditas ant. bus. 503.
мьздоимьць m. δωλολήπτης munerum avidus ant. men.-mih. 191. op. 2. 2. 514. bus. 298. τελώνης publicanus ostrom. **-ıемьць** leont. ant.
мьздоимьчь adj. poss. publicani sborn.
мьздонаıемьникъ m. mercede conductus par.
мьздонаıемьнъ adj. mercede conductus int. 27.
мьздоотъдавьць m. mercedem dans **мъз-** sup.
мьздоотъдатель m. μισθαποδότης mercedem dans ant. isaak.
мьздоподатель m. mercedem solvens sim. II. 3. int.
мьздоприıемьникъ m. munerum avidus.
мьздоприıемьнъ adj. μισθαποληψίας munerum acceptionis **надежда -на** hom.-mih.
мьздоıемьць v. **мьздоимьць**.
мьздьникъ m. μίσθιος mercenarius **мзд-** ier. 46. 21. -mat. 48.
мьзиньць v. **мѣзиньць**.
мьний adj. comparat. μικρότερος, ἥττων, ἐλάττων, νεώτερος minor krmč.-mih. šiš. 247. ἐλάχιστος, ἔσχατος minimus ostrom. **мьньши болıере** sbor.-kir. 54. **мьний бъıхъ** ἥττημαι greg.-naz.: pro **мениıанхъ слоугъ** lege **меньшихъ слоугъ** vost. 2. 27. **нхъже ıесть мнѣ** krmč.-mih. **мьньше** pauciores **меньшимь того** chrabr. 90. **мьние** sup. nsl. namič, nanjč ne-quidem goth. mins ahd. min and. minnr gr. μινός lat. minor ztschr. 6. 26. beitr. 2. 202. mey. 1. 342.
мьнимъ v. **мьнѣти**.
мьнина f. deminutio **манина** mon.-serb.
мьнити ся -нıж ся -иниш ся vb. ἐλλαττοῦσθαι minui ostrom. hom.-mih.
мьньми adv. ἔλασσον minus luc. 7. 47. ev.-šiš.
мьньство n. minor numerus **чловѣчьско -** hom.-mih. 194.
мьньшими adv. ἧττον minus šiš. 111. **меш-** man. 62. ὀλίγον parum ostrom.
мьньшина m. ἐλάχιστος minimus op. 1. 58. 60. ἀρχόμενος subditus psalt.-theod. ὑπήκοος subditus psalt.-theod. mat. 21. **менш-** iob 18. 7. -mat. 55. iob 30. 1. -proph. **мень-** psalt.-theod. -vost. 1. 151. krmč.-saec. xiii. νεώτερος iunior ephr. ber. f. parvitas isaak. **маньшина** damnum mon.-serb.
мьньшиньство n. conditio subditi pan.
мьньшица f. παλλακή pellex vost.
мьньшьство n. νεότης iuventus kruš. **мьньшоус-** pent.-mih.
мьнѣниıе n. opinio ant.-hom.
мьнѣти -нıж -иниши vb. νομίζειν, ἀπολαμβάνειν putare sup. greg.-naz. ostrom. š.-gl. 48. svjat.-mat. 9. δοκεῖν putare sup. ostrom. **мьнıж** οἶμαι puto ostrom. **мнатъ** cloz I. 337. **ни бь чьтоже -** prol.-vuk. **мнимъ** part. sup. nom.-mik. 111. **мьнимъ** sup. **мнимаıа правда** bus. 551. **мънимаıа та клатва** svjat.-mat. 8. **- ся** δοκεῖν videri ostrom. cloz I. 721. chrys.-lab. prol.-mart. ostrom. **обогатѣвь мнѣше се** sabb. 174. **овѣмь мнить се подобьно быти** krmč.-mih. nsl. mnêti meg. trub. menča suspicio hung. serb. mniti mik. pruss. pominisnan acc. memoria let. minêt, manît goth. *minan ahd. minna e minja; meinjan mhd. minne scr. man, mnâ ztschr. 7. 222. beitr. 2. 163. curt. 1. 429. mey. 1. 408.
мьныти -ıнıж -ıиеши vb. minui **да ношь мьныıеть** prol. 140.
мьска f. mula men.-mih. alex.-mih. 107. prol.-mart. per. 47. 3. bus. 717. **м'скы** bus. 717. **мъс-** op. 2. 2. 86.
мьскъ m. ἡμίονος mulus ant. pat. pat.-mih. prol.-mart. sabb. 28. **мьськь** pent.-mih. **мъс-** bon. ber. **мос-** mat. 25. op. 2. 2. 86. **мес-** ber. **мьськь** kruš. alb. muškъ rum. **мускою** cf. **мьзгъ**, quod praestat.
мьстиславъ m. nom. propr. viri men.-leop. bus. 35. 345.
мьститель m. ultor, defensor leont. men.-mih. 191. **мас-** š.-gl. 77.
мьстительница f. quae defendit mon.-serb. ichn.
мьстити -штж -стиши vb. ἀμύνεσθαι ulcisci; ἐκδικεῖν vindicare, defendere ostrom. sup. leont. manum iniicere **дроугъ дроуга -** leont. **аще мьстишм того бесего** men.-mih. **бысть чловѣкь, да мьстить нашемоу дльгоу** hom.-mih. 193. **- братоу брата** bus. 392. **- злодѣıемъ** chron. 1. 177. **да мьщю ıеѣ** bus. 396.

- себе krmč.-mih. мьсти его bor. 63. да мьстить обидимыхъ αἰτεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἐκδίκησιν krmč.-mih. мьсти мене отъ петра hom.-mih. 116. ἀγαπᾶν amare мьсти доушю свою веселиѥмь sir. 30. 24. -sborn. мьщтенъ pro мьщенъ sir. 12. 8. -bus. 156. - сѧ: мьсти сѧ ѥмоу bor. 65. nsl. mestiti trub. maščevati.

мьсто n. ἐκδίκησις ultio esai. 66. 15. - parem.

мьсть f. δίκη poena krmč. 41. ἐκδίκησις ultio ostrom. šiš. 195. 225. μάχη pugna men.-vuk. supplicium sup. 54. cruciatus sup. 113. tormentum sup. 113. казнь и - men.-mih. 183. своѥѥ мьсти - бѣхъ ἀνὴρ μαχητὴς ἤμην iudic. 12. 2. -pent.-mih. - възыскаѥть pent.-mih. - нмѣти μνησικακία men.-vuk. приѥть - ἔδωκε δίκην krmč.-mih. - свою творимъ lavr.-op. 17. - сътворити men.-leop. месть sup. 22. местъ bor. масть š.-gl. 83: nota стльпною мьстию κιόνος δίκην pyrg. russ. vet. помста čech. msta: rad. мьд metiri cf. goth. mitan ahd. mëzzan mhd. mëzzen ztschr. 5. 45. curt. 286. mey. 1. 370.

мьстьникъ m. ἔκδικος, ἐκδικητής ultor ant. sup. krmč.-mih. krmč. 103. šiš. 86. men.-mih. defensor leont. adde mon.-serb. -ници казатеље соуть црьковнии krmč.-mih. мест- chron. ber. мести- bon.

мьстьница f. defendens -тница mon.-serb.

мьстьнъ adj. γάμου nuptialis одежею мьстьною matth. 22. 11. -ev. saec. XII: recte мѣстьнъ loco conveniens.

мьченосьць m. ξιφηφόρος gladium gestans dial. men.-mih. мѹч- par.

мьченоша m. gladium gestans меч- chron. 1. 184. 219. мечо- gram. 88. 196.

мьчикъ m. neuma| мечикъ sbor.-kir. 33. vost.-op. 653.

мьчиць m. ἄορ ensis меч- ex.

мьчь m. μάχαιρα gladius šiš. 26. ξίφος ensis sup. man. ῥομφαία gladius; φάσγανον gladius man. мечь ostrom. svjat. sup. man. op. 2. 2. 78. cloz I. 771. мечи bon. мечѧ mat. 46. мча frag.-serb. мча chron. 1. 206. metsi fris. goth. mêki ags. mece and. maekir ztschr. 4. 21; 11. 174. orient 1. 525. curt. 1. 459: wack. fennicum putat: miekka Höfer, ztschr. 1. 19.

мьчьникъ m. ξιφηφόρος gladium gestans barl. men.-mih. σπεκουλάτωρ speculator marc. 6. 27. -ostrom. op. 1. 244. per. 84. 7. мечникъ izmar. chron. 1. 157. pravda-ruska bus. 393.

мьчьнъ adj. μαχαίρας gladii -но осоуждениѥ ἡ διὰ ξίφους ἀπόφασις prol.-mart. -на рана alex.-mih. 163. -на съмрьть men.-vuk. prol.-mart. men.-mih. -на коньчина ὁ διὰ ξίφος θάνατος prol.-cip. men.-leop. men.-vuk. -но сѣчениѥ σφαθισμός men.-vuk. -но прѣданиѥ prol.-mart. -чна глава bell.-troj. 42.

мьша f. missa meth. 5. 6. -, рекше слоужба meth. 7. маша glag. nsl. meša, maša čech. mše pol. msza serb. misa, maša oserb. nserb. mša lit. miša alb. mešъ, mъšъ rum. мишъ ahd. mëssa mhd. mësse cf. миса.

мьштати -таѭ -таѥши vb. ἀμύνεσθαι ulcisci ant. prol.-vuk. ἐκδικεῖν defendere соуботы - hom.-mih. prol.-mih. krmč.-mih. не лѣпо ѥсть мщати обидоу lavr.-op. 4. сами себе мьщаѥмъ ibid. 17. не себе - šiš. 68. - моужа per. 12. -щаѭ васъ antch. мъщ- bon. крьвь сынові монхъ мьщаѥть и мьстить ἐκδικᾶται καὶ ἐκδικήσει deut. 32. 43. -pent.-mih. nsl. meščevanje trub. mašč(ev)avec lex.

мьштениѥ n. ἐκδίκησις, ἐκδικούμενον ultio sup. ant. gen. 4. 15. -pent.-mih. мьщ-, мщ- chron. nsl. meščenje trub.

*мьштнй adj. ἡμιόνων mulorum мъщнихъ на колѣхъ мьщнихъ esai. 66. 20. - proph. parem.: сьтрениы мьшчаго prol.-mart. 102. а мьшть.

мьштина f. caro muli georg.-vost.

мьштьникъ m. mulio pat.-mih.

мьштѧ n. ἡμίονος mulus men.-mih. мще krmč.-mih. мща azbuk. мьшьчета pent.-mih. мьшче kruš.

мьшьнъ adj. missae ant.-hom. 150.

мѣглость f. pallor - и блѣдѣниѥ лица pat. 3?1.

мѣдарь m. χαλκουργός faber aerarius cyr.-hier. op. 2. 2. 53.

мѣденица v. мѣдьница.

мѣдь f. χαλκός aes ostrom. sup. nsl. mêd f.; mêd m. hung. medo habd. bulg. med cuprum croat. mido verant. medo hung. serb. mjed m. mik. oserb mjedź cf. goth. *smitha ahd. smid ags. smidh and. smidha vb.

мѣдьникъ m. λεπτόν octava pars oboli.

мѣдьница f. χαλκεῖον fabri aerarii officina prol.-mart. λεπτόν octava pars oboli; ὀβολός obolus pent.-mih. numus мѣдѣнше -цоу сочива men.-mih. (numus) aereus leont. мѣдьницѧ ἀργύριον pecunia sup. 244. adde men.-leop. men.-mih. chrys.-lab. mat. 15. isaak. мѣди- op. 2. 2. 460. leont. ephr. krmč.-mih. мѣден- sabbae-typ.

мѣдьноличьнъ adj. impudens, vere vultum aeneum habens ber.
мѣдьнотворьць m. χαλκοτύπος cusor aeris pyrg.
мѣдьноштитьнъ adj. χάλκασπις aeneum clypeum habens. мѣдн- man.
мѣдьнъ adj. χαλκοῦς aeneus sup. men.-vuk. exod. 27. 17. -vost. mat. 42. дьщица мѣдьна men.-mih. мѣдна роуда prol.-mart. мѣдъна врата bon. мѣдьноу роудоу ковати prol.-vuk.
мѣдѣница f. numus mon.-serb. 63. мѣдѥница bus. 337: olim etiam pelvim significabat, unde magy. medencze pelvis et мединичарь, меделничарь gram. 167. 168. rum. меделничѣрю dapifer.
мѣдѣнъ adj. χαλκοῦς aeneus bon. ephr. bus. 268 тѣло -но sabb. 26. -на врата hom.-mih. мѣдѥнъ chron. мѣдѥна змиѥ sborn. игла мѣдена krmč.-mih. 358. мѣдѣна роуда prol.-vuk. nsl. meden trub. medenica pelvis meg. habd. medenica mrzle vode; excipulum lex. medenka metl. medenca oberkr. spernadel croat. midenjak obolus verant. serb. mjedenica labrum mik. rum. меделничѣрю dapifer.
мѣзга f. succus исходи из древа ѥко мѣзга bus. 661. nsl. mêzga čech. mízha, míždí pol. miazga magy. mézga harz mezge baumsaft cf. мьгла.
мѣзинъ adj. iunior, minor per. 88. 2. людье мѣзинии lavr. cf. lit. mažas let. mazs parvus.
мѣзиньць m. filius natu minimus prol. 121. си ми первенець, сии ми мѣзинець πρῶτος καὶ ὕστερος ephr.-vost. мьзиньць med.: serb. olim мьзиньць, nunc mezimac: adde nsl. mezinec digitus auricularis meg. mazinec lex. serb. mezimac, mljezinac čech. mezenec, mezinec digitus annularis.
мѣйно n. προίξ dos с мѣйнъмь μετὰ προικός op. 2. 2. 27: vocabulum dubium.
мѣлъ m. creta сътворивъ съ жеженааго мѣла кжпѣль sup. 423. 4. syrtis, ni fallimur io. -sin. clim. 206. calx ber. ziz. cf. russ. мѣлъ; мель f. nsl. melina syrtis mil f. mergelartige erde rib. croat. melo arena slad. lit. molis let. mâls argilla.
мѣлъкъ adj. parvus int. 186. tenuis seicht истаевамѣ поучинѣ, си рѣчь въ мѣлкыѥ раздѣлѥемой int. 186. мѣл'дько море ex.-op. 2. 1. 25. čech. mělý, mělký pol. miela; miałki russ. мелкій minutus cf. мѣлка nom. fluvii chron.-1. 135.

мѣна f. permutatio antch. - прьстене krmč.-mih. 234. 235. συνάλλαγμα pactio sup. 310. мѣнж творити συναλλάγματα ποιεῖν conventiones statuere sup. 310. nsl. mêna commutatio habd. croat. mina luč. serb. mjena novilunium mik. let. mît, mainît scr. mê mutare Pott 2. 1. 389. curt. 1. 450. mey. 1. 339.
мѣнити -нж -ниши vb. μνημονεύειν memorare sup. 140. λογίζεσθαι, δοκεῖν putare sup. ant. op. 1. 90; 2. 1. 192. obich. frag.-serb. bon. hes. мен- cyr. 5. λέγειν, φάναι dicere sup. hom.-mih. op. 2. 2. 38. leont. vita -theod. ant. мѣненый братъ vost. asserere sup. 191. adducere sup. 221. σημαίνειν significare ant. антиоxоу мѣнѭ и акакиѭ men.-mih. nominare prol.-lab. memorare leont. vituperare leont. κρίνειν indicare men.-vuk.: male pro вѣнити quod vide; - сѧ: менихъ се за винеградь š.-gl. 97. cf. nsl. menča suspicio hung.
мѣнити -нѭ -ниши vb. μεταβάλλειν mutare sup. 239. 26.
мѣнъ m. μέτρον mensura, ratio ты въ мѣнъ того никакоже не имѣй (male имѣѧ) σὺ αὐτὴν εἰς μέτρον μηκέτι ἔχε io.-clim.
мѣнѥти -нѥѭ -нѥеши vb. mutare par.
мѣнениѥ n. mutatio sup. 318.
мѣра f. μέτρον mensura sup. cloz I. 571. ostrom. chrys.-lab. κανών regula sup. 381. ὁλκή pondus gen. 24. 22. -pent.-mih. σταθμίον pondus iez. 5. 1. λίτρα libra io. 19. 39. -mat. 34. ἀναλογία proportio op. 2. 2. 7. вь мѣрж μετ' ἀκριβείας accurate sup. 381. nsl. mêra: v eno mêro in einem fort met. 160. zmirej, v mêr continuo vuzmer prip. 149. kolomêr zirkel, papierenes muster der schneider vert. let. mêrs magy. mércze scr. mâ metiri Bopp 1. 219. Pott 2. 1. 388. curt. 1. 461. mey. 1. 339.
мѣрило n. μέτρον mensura krmč.-mih. krmč. 51. dioptr. leont. pat. σταθμός, ζυγός libra ant. int. -ла pl. statera glag. men.-mih. nom.-mik. 173. alex.-mih. 85. вь - право живоущихь чловѣкь sim. I. 23. въ мѣрилѣхъ ставити greg.-naz.
мѣрильнъ adj. mensurae chrys.-lab. -на страна dioptr. staterae чашица -на op. 2. 2. 178.
мѣритель m. mensor земли - op. 2. 2. 316.
мѣрити -рѭ -риши vb. μετρεῖν metiri ostrom. sup. hom.-mih. svjat.-mat. 10. krmč.-mih. men.-leop. š.-gl. 86. int. -море men.-mih. ex. коупонеѭ - vost. 1.

386. -рємъ recte -рнмъ svjat.-op. 2. 2. 385. bus. 265. нє мѣритє лица οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον deut. 1. 17. -vost. rum. домнрєск.

мѣръ in nominibus propriis: nomen habens владнмѣръ a. владь possidendo, regnando nomen habens pruss. mîr: ermîrit goth. mêrjan ahd. mâri, mârî mhd. maere gr. μέρ-ιμνα, μέρ-μερος scr. smr ztschr. 4. 49; 11. 171. Bopp 1. 300. mey. 1. 355: pro мѣръ saepe habes мнръ.

мѣрьнъ adj. μέτριος modicus ant. пнтнє -ноє sborn. срєбро -ноє ἄργυρος ἐν σταθμῷ pent.-mih

мѣрьнѣ adv. μετρίως modice greg.-naz.

мѣрьчнй m. mensor pat.

мѣрєнниє n. μέτρον mensura ant. περίμετρον ambitus pyrg.

мѣснльннца f. magis, ni fallimur vita-theod.

мѣснти -шж -снши vb. συγκιρνᾶν miscere sup. 295. φύρειν miscere моукоу - krmč.-mih. - тѣсто vita-theod. хлѣбы - men.-leop. сь маслом̑ь - krmč.-mih. варь - misc. просфоры нє мѣсєть nom.-mih. - сь гнивомь поскоурє своє misc.-serb. моукоу - сь крьвию krmč.-mih. солию и квасомь и водою моукоу - krmč.-mih. ahd. miscan mhd. mischen gr. μίσγειν lat. miscere scr. miç: miçr beitr. 2. 163. Pott 2. 1. 644. 927. curt. 1. 474. mey. 1. 374. 403. wack. 13.

мѣстнтн -штж -стнши vb. capere ant.-hom. мнози мѣстєть сє на столь сь men.-mih.

мѣсто n. τόπος locus ostrom. вь сє - ἐνταῦθα hic въ мѣсто ἀντί loco въ рыбъі - ostrom. въ хлѣба -; вь - зємльныхь cyr. 3. въ корабьм - sup. зло вь - зла вьздати chrys.-lab. въ тєбє - izvêst. 8. 76. prol.-mart. вь сєбє - prol.-mih. greg.-lab. вь - дьницоу дннволоу звати сє створи chrys.-lab. - моучьноє leont. nsl. mêsto let. mêsts cf. let. mist, mîtu habitare.

мѣстоблюститєль m. loci custos par.

мѣстодръжанниє n. τοπαρχία praefectura regionis per.

мѣстодръжитєль m. τοπαρχῶν regionis praefectus per. XLVII. -дрьж- mat. 11.

мѣстокнажиє n. τοπαρχία praefectura regionis pat.-šaf.

мѣстоначальннкъ m. regionis praefectus dioptr.

мѣстьнъ adj. τόπου loci dial. regionis мѣстьнъій кназь dioptr.-lab. вєлнкый кнмзь et мѣстьнн кнмзн sbor.-kir. -ный єпнскопь nom.-mik. 47. лжнво ли єсть или мѣстно io.-dam. cf. мьстьнъ.

мѣстьцє n. locus chron. 1. 255. мѣстьцо bus. 763. мѣсцє bor.

мѣстьчько n. urbs мѣстєчко городъ sbor.-kir. 40: мѣстцє.

мѣсмцєвати -цоуж -цоуєши vb. lunaticum esse ant.-hom.: rectius мѣсмчєвати.

мѣсмць m. μήν mensis ostrom. sup. mat. v. мѣсмца доустра ἐν τῷ δύστρῳ μηνί per. XLVI. σελήνη luna 1. cor. 15. 41. -bulg. на новъ - бѣсьноуєть сѧ σεληνιάζεται lunaticus est ostrom. - грнвньнъ μηνίσκος lunula op. 1. 91. esai. 3. 18. -proph. гривєньнъ vost. nsl. mêsec mensis meg. lit. menesis let. menes goth. mêna, mênôths ahd. mâno, mânôt (mânôd) mhd. mâne, mânot ir. mi ir.-gl. 121. gr. μήνη, μήν lat. mensis scr. mâs luna, mensis mâsa mensis arm. amis beitr. 2. 163. Bopp 1. 85. curt. 1. 471. mey. 1. 399: divide мѣс-мць radix мѣ scr. mâ metiri: prima significatio mensis est, secunda luna.

мѣсмцьновати -ноуж -ноуєши vb. lunaticum esse ant.-hom.: recte мѣсмчьновати.

мѣсмчина f. lunae lux per. 9. 9.

мѣсмчь adj. σελήνης lunae свѣтъ - esai. 30. 26. -proph. mat. 48.

мѣсмчьннкъ m. lunaticus ev.-trn.

мѣсмчьнъ adj. σεληνιαζόμενος lunaticus matth. 4. 24. -mat. 34. mensium число -ноє svjat.-mat. 8. lunae -нам красота hom.-mih. мѣсмчьна menstrua жєнамъ сѫщимъ въ -ныхъ dioptr.-leop. -но бѣашє luna lucebat sup. 323. -цьнъ stichir.-mat. 18.

мѣтаниє n. iactus pat.

мѣтати -таж -таєши vb. βάλλειν iacere cloz II. 135. м(ѣ)т- ibid. - камєниє pyrg. mir. - и борнти isaak.

мѣхъ m. pellis georg. πήρα pera matth. 10. 10. -ev. saec. XIV. ἀσκός uter - воды pent.-mih. θύλακος saccus men.-vuk. saccus men.-mih. saccus caseo servando gram. 6. 10. - волоуй prol.-vuk. - надоуєнь misc.- надъмєнъ sup. - вннєнь (recte -ньнь) pent.-mih. - корчннъ iob 32. 12. -proph. - мъста iob 32. 19. -proph. - плѣвы men.-leop. prol.-mih. - оутлъ bus. 624. одрати козлнцм мѣхомь ibid. adde op. 2. 1. 117. nsl. mêh culeus lex. follis habd. croat. mih oserb. měch nsrb. mjech ngr. μεσίνι peau de mouton vent. pol. miech lit. maišas let. maiss.

мѣхырь m. vesica мѣхирь nom.-barb. зл'ьчнаго -ра χολοδόχος op. 2. 2. 147. отъ имоущи єврєаннѣ прѣлогы вь -ри men.-mih. 172. nsl. mehur vesica mihur bulla lex. mehir, mehêr croat. mihur bulla verant. serb. mehir vesica mik. čech. měchýř pol. męcherz, macharzyna.

мѣшати -шаѭ -шаєши vb. miscere мѣшааше тѣсто vita-theod. - водоу сь виномь misc.-serb. - сѧ š.-gl. 81. lit. mišti cf. мѣсити.

мѣшькъ m. saccus lavr.-op. 84. alb. mъšik.

мѣшьнъ adj. utris надмєниє мѣшьноє vost. bus. 620.

мѣшьць m. πήρα pera marc. 6. 8. -ev.-novg. pat. prol. men.-mih. prol.-lab. вь мѣшци ношааше водоу cyr. 7. nsl. mešič folliculus lex. mêšnica utriculus sackpfeife meg.

мюро v. мγро.

мюрона v. мороγна.

мѧ pronom. sg. acc. scr. mâm gr. ἐμέ lat. me lit. dat. man curt. I. 460.

мѧждра v. мѧздра.

мѧздра f. corticis pars interior, uti videtur med. мѧждра ὑμήν membrana ex. nsl. mezdra zarte haut auf frischer wunde; leimleder medra membrana 2. tim. 4. 13. - hung. mezde leimleder čech. mázdra pol. miezdrzyć.

мѧздрица f. putamen ovi, haut e cod.-saec. xv. -vost.

мѧкнѫти -нѫ -нєши vb. mollescere ови мѧкнѫть, ови жє жєсточыѭть svjat. serb. meknuti russ. мякнуть.

мѧкота f. ἁπαλότης, τὸ ἁπαλόν mollities нє корєниє ли оуто мѧкоты iez. 17. 9. -proph. op. 1. 105; 2. 2. 79. - вол'ьныи (вл'ьньныи) zlatostr.-saec. xvi. adde svjat.

мѧкъко adv. molliter одрь - постланъ par.

мѧкъкоперъ adj. πτιλωτός pennatus, recte molles pennas habens ex.-op. 2. 1. 17.

мѧкъкопишьнъ adj. sensus nobis ignotus: фасоулы мѣкопишнаа frag.-serb. cf. лєшника злопишнаго гроγнєса.

мѧкъкость f. ἁπαλότης mollities ioann. isaak. - вльны chrys.-lab.

мѧкъкота f. mollities pat. hom.-mih.

мѧкъкъ adj. μαλακός mollis ostrom. op. 2. 2. 151. ἁπαλός mollis sup. hom.-mih. hes. πρᾷος mitis krmč. 134. пльть -ка ex.-op. 2. 1. 18. -ко мєсо russ. устрицы ex.-op. 2. 1. 24. -ка риза ostrom. mat. 32. -ка постєлы hom.-mih. ephr. на мыгцѣ постєли bus. 622. -кьчай воска hom.-mih. оть -кыхь нокьть comparat. мѧчий op. 2. 2. 78. мѧкъчай sup. hom.-mih. мѧкъчайшими врачєванними greg.-naz. male мєкьчий men.-mih. 255. nsl. mekak lex. trub. mehkek habd. mečhek comparat. meklji metl. mekina furfur habd. dain. 99. meča; mancati affricare lex. zmancati atterere lex. zmencati trub. mecati mollire bulg. megkinъ stramen minutum pokl. I. 59. cf. mekiš arbor quaedam pokl. 1. 64. mekinъ weiches stroh kroat. mekinje furfur verant. pol. miękiny spreu russ. мячь ball let. mîkt mollescere mîksts, mikls mollis rum. минчє.

мѧкъцѣ adv. ἁπαλῶς molliter greg.-naz.

мѧкъчати -чаѭ -чаєши vb. mollescere pat.

мѧкъчина f. mollities isaak.

мѧсапоустъ v. мѧсопоустъ.

мѧсо n. κρέας caro pruss. mensâ lit. mêsa let. mêsa goth. mimz alb. mïš arm. mis scr. mânsa, mans Bopp 1. 21. 117. gött. gel. anz. 1835. 1104. magy. meszáros.

мѧсоимовитьнъ adj. carnem habens - - градь chrys.-lab.

мѧсолюбьнъ adj. carnis amans chrys.-lab.

мѧсоносьнъ adj. carnem ferens -сна трапєза hom.-mih.

мѧсопоустъ m. ἀπόκρεως abstinentia carnis; τεσσαρακοστή quadragesima op. 2. 2. 58. typ.-chil. men.-mih. frag.-serb. chron. мѧсапоустъ pam. 159. nsl. mesopust russ. мясопустъ pol. mięsopust magy. hús hagyó rum. лъсарє дє карнє mlat. carnisprivium.

мѧсопоустьнъ adj. ἀπόκρεω abstinentiae carnis ostrom. nom.-lab. chron. per. 86. -ноє алканиє δεσποτικὴ νηστεία men.-mih. -ныи нєдѣли šiš.

мѧсопоушта f. νηστεῖαι ieiunium svjat.-op. 2. 2. 382. τεσσαρακοστή quadragesima svjat.-op. 2. 2. 398. op. 2. 2. 116. adde men.-mih. op. 2. 2. 115.

мѧсосѣчьница f. macellum.

мѧсоıадєниє n. victus e carne chrys.-lab.

мѧсоıадьць m. carnem edens ichn.

мѧсоıасть f. carnium esus мєсоıас- ultima littera deest; genus dubium.

мѧсти, мѧтѫ, мѧтєши vb. ταράττειν turbare sup. cloz I. 684. antch. - варь misc. 100. вода нє мєтоγщи оγма hom.-mih. крамольници и мєтоγщє чловѣци (-кы) greg.-lab. - цр'ькъвь prol.-mih. - оγмъ isaak. περιεργάζεσθαι curiose inquirere - сѧ svjat. hom.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. chron. sim. II. 3. вьса мєсти сє мьнить ти сє chrys.-lab. - о богать-

ствѣ ephr. iactari sup. 110. ἀσχάλλειν lugere men.-vuk. nsl. mesti butter rühren metuda, smetanka, smetanica rührmilch smetki buttermilch dain. medêlo rührstock serb. mesti miscere - se turbari russ. мястьсѧ scr. manth, math agitare pruss mentimai mentimur lit. mensti, mentu let. mente maischholz cf. ags. madhoh tumultuosus ztschr. 5. 261; 7. 186. 228; 9. 232. 398. beitr. 1. 234. curt. 1. 476.

масьница f. macellum georg.

масьнъ adj. carnis котль - pent.-mih. чьсть масна krmč.-mih. масна недѣлꙑ nom.-lab. - грѣхъ per. 3. вониꙗ масьнаꙗ bus. 264.

мата f. ἡδύοσμος mentha; κάλαμος calamus pent.-mih. nsl. meta calamintha lex. metica mentha habd. metvica serb. metva russ. мята čech. máta pol. miętka oserb. mjatej (e mjatev) nserb. metvej lit. mêta ahd. minzâ mhd. minze ags. minte lat. mentha gr. μίνθη or.-eur. 385. cf. матва.

матва f. ἡδύοσμος mentha ber. serb. metvica živ. 110. oserb. mjatej nserb. metvej cf. мата.

матежетворица f. ταραξάντρια viros concitans, recte seditiosa men.-mih.

матежь m. ταραχή turbatio sup. proph. ἀνάχυσις confusio op. 2. 1. 172. σύγχυσις confusio hom.-mih. θόρυβος turba ostrom. krmč.-mih. ζάλη tempestas sup. συστροφή turba men.-vuk. μετάμελος poenitentia op. 1. 35. въсташе метежи sim. II. 13. метеже въздвизати krmč.-mih. матежь вънѣшьнихъ sborn.

матежьникъ m. ὀχλαγωγός seditiosus krmč. 45. krmč.-mih. mat. xi. turbas concitans sup.

матежьнъ adj. ταραχῆς turbae proph. στασιαστικός seditiosus sup. adde sborn.

матежьствовати -воуѭ -воуѥши vb. turbare chrys.-lab.

матениѥ n. confusio glag. ber. ziz.

мати, мьнѫ, мьнеши vb. comprimere мьноущиѭ оусниѥ nest. russ. мять nsl. meti, manem lit. minti let. mît, minu calcare curt. 1. 475.

матль m. pallium матлемъ vost. 1. 257. germ. mantel cf. мантъниꙗ.

мачениѥ n. μάλαγμα malagma нѣсть мачениꙗ приложити op. 2. 2. 82.

мачити -чѫ -чиши vb. mollire желѣзо огньмь мачимоѥ; кꙑѥмь и наковальньмь мачить ѥ svjat. мачимѣ жестотѣ невѣрниꙗ sborn. - сѧ μαλάσσεσθαι molliri hom.-mih. 102.

мѫдо n. testiculus моудомь pl. d. ichn. великомоудъ clim. 308. nsl. môde pl. f. môdi m.; moda: popova môda euonymus serb. mudo čech. moud, moudí pol. mąda f. oserb. mud cf. μήδεα mentula μέζεα lat. mons sensu obscoeno ztschr. 5. 234; 10. 445. scr. mud: môda voluptas; mada idem semen virile.

мѫдрити- ждрѭ -дриши vb. σοφίζεσθαι argute comminisci ant. - сѧ sup. 36. 1.

мѫдрованиѥ n. φρόνημα, φρόνησις cogitatio op. 2. 2. 457. antch. ioann. братьско - prol.-mart.

мѫдровати -роуѭ -роуѥши vb. φρονεῖν sapere ant. antch. sup.

мѫдролюбица m. φιλόφρων benevolus prol. prol.-cip. men.-vuk.

мѫдролюбьно adv. benevole prol.-mih.

мѫдролюбьнъ adj. benevolus -бно слово prol.-mart.

мѫдролюбьць m. φιλόφρων benevolus.

мѫдрость f. φρόνημα, φρόνησις prudentia sup. ostrom. svjat. cyr. 3.

мѫдростьнъ adj. σοφίας sapientiae men.-mih. leont. -нии видове svjat.

мѫдростьнѣ adv. sapienter antch.

мѫдроумьнъ adj. sapiens ichn. cf. gr. φιλόφρων.

мѫдръ adj. φρόνιμος prudens ostrom. sup. - дѣлоу въсемоу nom.-bulg. - свѧтꙑмъ clim. 288. nsl. môder bulg. мъдър; rum. мъндрꙋ superbus cf. мьн-ѣти.

мѫдрьникъ m. sapiens men. -belg.

мѫдрьнъ adj. sapiens per. 77. 37.

мѫдрьскꙑ adv. sapienter int. 48.

мѫдрьство n. φρόνησις prudentia ant. isaak. sup.

мѫдрьствованиѥ n. sententia sup.

мѫдрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. φρονεῖν sapere krmč. 41.

мѫдрьць m. σοφός sapiens barl. ant.

мѫдрѣ adv. sapienter antch.

мѫжаи comparat. ἀνδρειότερος fortior bon.

мѫжакъ m. ἀνήρ vir vost. nsl. možak.

мѫжакꙑ f. g.-къве ἀρσενόθηλυς mas et femina, virago богꙑни -ковь сѫщи cyr.-hier. -къвъ op. 2. 2. 53. cf. nsl. možak; mužak habd.

мѫжата adj. f. ὕπανδρος viro subdita šiš. 56. - жена mat. 21. pent.-mih. kruš. nom.-lab. krmč. 222. pol. mężata.

мѫжати сѧ -жаѭ сѧ -жаѥши сѧ vb. ἀνδρίζεσθαι confortari sup. prol.-mih. мѫжаимъ сѧ greg.-naz.

мѫжатица f. ὕπανδρος viro subdita prol.-mih. krmč.-mih. iob 31. 11. -mat. 55. clim. 157. men.-mih. georg. жена - γυνὴ συνῳκισμένη ἀνδρί pent.-mih. kruš.

мѫждрıенние n. σόφισμα commentum **моуждрıение** op. 2. 2. 24.

мѫжеблажьствние n. ἀνδραγαθία probitas sup. 447.

мѫжевъ adj. poss. viri zak.-serb.

мѫжедоблиестние n. fortitudo chrys.-lab. ber.

мѫжеженьство n. ἀρσενόθηλος mas et femina georg. coniuges mir.

мѫжеложние n. cum maribus concumbere psal.-vuk.

мѫжеложьникъ m. ἀρσενοκοίτης cum maribus concumbens šiš. 78. dioptr.-lab. barl. nom.-mik. 32. 155. nom.-lab. chrys.-lab. zak.-serb.

мѫжеложьскъ adj. cum maribus concumbentis prol.-vuk.

мѫжеложьство n. cum maribus concumbere pat.-misc. nom.-mik. 33. kruš. pent.-mih. nom.-lab. šiš. 197. clim.: male **москолоудство** pouč. -luki židjaty dostop. 1. 9.

мѫжеложьць m. cum maribus concumbens pat. io.-sin. nom.-mik. 30. psalt.-vuk.

мѫжелѣгание n. cum maribus concumbere pat. hom.-mih.

мѫжелюбица f. φίλανδρος viri amans šiš. 173.

мѫжелюбьнъ adj. viri amans men.-mih. - **на жена** chrys.-lab.

мѫжелюбьць m. viri amans chron. 1. 204.

мѫженеистовати -стоуѭ -стоуешн vb. virorum amore insanire - **на женоу своѫ** hom.-mih. 33.

мѫженеистовьство n. insanus viri amor sabb. 176. gr. ἀνδρομανία.

мѫжеоубийство n. homicidium mat. 24.

мѫжеоубийца m. ἀνδροφόνος homicida šiš. 162. man. 117. men.-leop. men.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. cf. **-ць**.

мѫжеоубийць m. homicida chrys.-lab. psalt.-vuk. cf. **-ца**.

мѫжеоубиение n. ἀνδροκτασία homicidium man.

мѫжеоумьнъ adj. sapiens uti vir pam. 117. **дщерь моужеоумноу** bus. 499. - **съмыслъ** mat. 19. bus. 56.

мѫжикъ m. vir **л'живые пророки, моужики и жонки** bus. 812. e russ.

мѫжичнщть m. ἀνήρ vir iudic. 16. 5. - kruš. pent.-mih.

мѫжь m. ἀνήρ vir ostrom. - **браньнь** chrys.-lab. **царн моужи** chron. 1. 108. **оу моужа быти** ἀνδρὶ συζῆν men.-mih. **ити за** - krmč. 82. **аще дѣвка не въсхощеть за** - sbor.-kir. 56. comparat. **мѫжайшее на проповѣдъ бышѫ** bon. nsl. mužina rusticus indolatus habd. russ. мужикъ rusticus rum. **можик** idem goth. manna, man homo Pott 2. 1. 925: radix **мьн** aucta gutturali **г**.

мѫжьлѣти -лѣѭ -лѣешн vb. virum fieri pat.

мѫжьнь adj. poss. ἀνδρικός mariti men.-mih. krmč.-mih. 268. prol.-mih. psalt.-vuk. chrys.-lab. krk. per.

мѫжьскъ adj. ἀνδρός viri ostrom. virilis sup. ἄρσην masculus ostrom. - **монастырь** krmč.-mih. **образъ** - mat. 48. **одежда -ска** nom.-mih. 30. - **полъ** ἄρσην man. **-ска** nupta: - **жена** men.-leop. zak.-serb.

мѫжьскы adv. ἀνδρείως fortiter sup. men.-vuk. prol.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 262. typ.-chil. **моужъс-** antch. **моужески** cyr. 26.

мѫжьство n. ἀνδρία virilitas ant. sabb. 104. ἀριστεία fortitudo sup. ἄρσεν masculum **моужество и женьство** cyr.-hier. kozm.-ind.

мѫжьствовати -воуѭ -воуешн vb. viriliter agere sbor. tur. chron.

мѫжьствьнъ adj. ἀνδρίας virilitatis dial. fortis **жена -на** chrys.-lab.

мѫка f. βάσανος cruciatus ostrom. man. 54. tormentum sup. 53. supplicium sup. 53. κόλασις punitio ostrom. cloz I. 598. sup. dolor sup. 397. τιμωρία poena cloz II. 53. τυραννίς tyrannis sup. 228. **моука** cloz I. 620. **мүка** 755. moka fris. nsl. môka hung. bulg. мъкъ serb. muka let. môka, môcît magy. munka labor, opus rum. **мѹнкъ** cf. alb. mundim cruciatus curt. 1. 455.

мѫка f. ἄλευρον farina ostrom. krmč.-mih. hom.-mih. σταῖς farina pent.-mih. σεμίδαλις similago krmč.-mih. nsl. môka farina lex. muka habd. croat.-hung. oserb. muka.

мѫкарь m. qui excruciat georg.-vost.

мѫтити -штѫ -тишн vb. ταράττειν turbare ant. sup. men.-mih. isaak. **изь срѣды моутещихь** (recte fortasse **моуч-**) **ѥ извлѣче ѥ** hom.-mih. 132. **землю** - men.-mih. - **срьдьце** antch. **моутимъ** κοχώμενος, θολούμενος qui turbatur, confunditur op. 2. 2. 28. - **сѧ** κυμαίνειν, κυμαίνεσθαι men.-mih. - **влънами** ταράττεσθαι turbari antch. **помыслы** - hom.-mih. 106. **мореви мѫтѧщю сѧ** greg.-naz. **морю моутѧщю сѧ** men.-leop.: male - **сѧ** βασανίζεσθαι matth. 14. 24. - ev.-novg. pro **мѫчити сѧ** nsl. omôt vertigo dain. omôtica; zmôta scandalum trub. zmotovati scandalum praebere trub. motilnica butterrührkübel dain.

мѫтъ m. ταραχή turba ex. acad. coenum prol. pol. męt aqua turbida: adde čech. moutev pol. mątew quirl.
мѫтьнъ adj. θολερός turbidus chrys.-lab. ant. antch. **моутьна вода** prol.-cip. **вода моутна** bus. 664. **моутно пиво** men.-leop. - **оумъ** tur. **оустрьмлѥниѥ -тно** nom.-mih. ἄστατος **вльнѥниѥ -тно** ibid. **моутьна воли** hom.-mih. - **сръдьцемъ** nsl. môten turbidus lex. muten habd.
мѫченикоѵъ adj. poss. martyris par. men.-vuk. prol.-mart.
мѫченикольбица f. φιλόμαρτυς martyrum amans men.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. men.-leop.
мѫченикольбьць m. martyrum amans typ.-chil. men. vuk.
мѫченикъ m. μάρτυς martyr sup.
мѫченица f. martyr prol.-vuk.
мѫченичь adj. poss. μάρτυρος martyris; μαρτύρων martyrum sup. men.-vuk.
мѫченичьнъ adj. martyris, martyrum **кръвию -ною обаныкь** sim. I. 25.
мѫченичьнь adj. poss. μαρτύρων martyrum hom.-mih. prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk.
мѫченичьскъ adj. μαρτυρικός ad martyrium pertinens, martyris pat. sbor. sup. **сьмрьть -ска** ok. 53. **-ское вѣньчаниѥ** sim. I. 16.
мѫченичьскы adv. μαρτυρικῶς martyrum modo hom.-mih.
мѫченичьство n. martyrium isaak.
мѫчениѥ n. βάσανος cruciatus greg.-naz. sup. martyrium sup. ant.-hom. men.-vuk. τιμωρία poena sup. τυραννίς tyrannis sup. 283.
мѫченьнъ adj. martyrii prol.-vuk. τιμωρίας punitionis proph.
мѫчилиште n. locus cruciatus.
мѫчильнъ adj. cruciatus **-лънымь съсѫдъι** sup.
мѫчитель m. βασανιστής excrucians ostrom. τύραννος tyrannus sup. mat. 52. antch. sim. I. 22. παράνομος impius sup. 60. man.
мѫчительнъ adj. excrucians **ороудиѥ -но** prol.-mart.
мѫчительскъ adj. excruciantis **-ско шетаниѥ** krmč.-mih. **ороудиѥ** - prol.-mart.
мѫчительство n. cruciatus ioann. mir. τυραννίς tyrannis sup.
мѫчителѥвъ adj. poss. excruciantis men.-vuk. prol.-mart. **страхь** - prol.-mih.
мѫчити -чѫ -чиши vb. βασανίζειν torquere ostrom. κολάζειν punire greg.-naz. ostrom. sup. excruciare sup. verberare sup. agitare sup. 400. παιδεύειν punire op. 2. 2. 203. κολαφίζειν alapam infligere svjat. -op. 2. 2. 404. τιμωρεῖσθαι castigare men.-vuk. - **сѧ** svjat. leont. **моучивше сѧ за вѣроу** op. 2. 2. 348. nota terere: **пшеница много моучима чисть хлѣбъ подаѥть** pam. 232.
мѫчитьнъ adj. τιμωρητικός ad poenam pertinens **органы -тныѥ** hes. 15.
мѫчица f. farina hom.-mih. 140.
мѫчьнъ adj. ἀλεύρου farinae **-на криница** hom.-mih. **моучьна водонось** hom.-mih. 136. **-чнахъ ситахъ** matth. 13. 33. -mat. 35. 43. nsl. močnik; mučnjak puls habd.
мѫчьнъ adj. βασάνου cruciatus ostrom. dial. βασανιστήριος ad cruciatum pertinens pyrg. τυραννικός tyrannicus sup. τιμωρητικός ad poenam pertinens - **сьсоудь** hom.-mih. **града по моучно приѥти** alex.-mih. 33. adde proph. misc.
мѫштьнъ adj. **овь моуштьнъ** (pro quo in margine habes **тѣстъмь**) **скотъ творѧ оубиваѥть** greg.-naz.: vost. putat significare farina conspersus.
мѵра f. μύρον unguentum š.-gl. 47. io. 11. 2. -ev.-grig. šaf.-urspr. cf. **миро**.
мѵренъ m. μύρινος myrinus **скорпиа, ехидны, мѵрени и иныхъ** op. 2. 1. 44.
мѵризма f. odor - **зла** bulg.-lab.
мѵринъ v. **моуринъ**.
мѵро n. μύρον unguentum sup. antch. sim. II. 14. op. 2. 2. 52. - **благооуханьно** prol.-mart. **мѵромь помазавати**; - **мазати се** chrys.-lab. **мюро** chron. 1. 184. tur. pam. 176. šaf.-urspr.
мѵроварьникъ m. unguentorum coctor ber.
мѵровати -роуѭ -роуѥши vb. ungere **мѵроуѥши по вьсѣхъ оудѣхъ** nom.-mik. 83.
мѵровѣниѥ n. effluvium unguenti sabb. 72. 77. 87.
мѵроизлитиѥ n. effusio unguenti sabb. 75. 85. 124.
мѵроносица f. μυροφόρος unguentum portans ostrom. chrys.-lab. bor. 87. **мюроносича** obich.
мѵроносьнъ adj. μυροφόρος unguentum ferens ostrom.
мѵропрозябательнъ adj. myrum germinare faciens sabb. 88.
мѵроточивъ adj. unguentum fundens - **гробь** sabb. 77. 88. 116. 138. 173. **-вые мошти** 80. 217.
мѵроточьць m. unguentum fundens sim. I. 30.
мѵръта f. μυρσίνη myrtus esai. 41. 19. - proph. mat. 47. cf. **мрътва**.
мѵрьнъ adj. μύρου unguenti **гыбѣль, вони мѵрьныѧ** ostrom. **мѵрьноѥ доброволиѥ** io.-clim.

Н.

н decima quinta alphabeti cyrillici littera, нашь dicta, cyrillice numerum l, glagolitice lxx. indicans.

на pronom. dual. acc. 1. pers. sim. I. 28. dat. bell.-troj. 9.

на praepos. I. cum accus. 1) in, versus излиꙗша огнь на землѭ sup. 5. на главѫ лѣꙗемо sup. 318. на прагь настоупиχь chrys.-lab. на соухо сьпасена prol.-mart. надрагы да вьзвлѣчеть на тѣло своѥ ἐνδύσεται pat.-mih. идемъ или на десно или на лѣво πορευθῶμεν εἴτε δεξιὰ εἴτε ἀριστερὰ proph. видѣниѥ на егупта proph. мъногы на божий разоумъ наводꙗше vita-theod. на вѣроу обоучати εἰς πίστιν προγυμνάζειν pat.-mih. наоучаѥ прьсты моѥ на брань sim. I. 24 на христовы рабы наскакающе prol.-mart. на опеть роуцѣ свезающе chron. 1. 245. на страноу висить bus. 712. живоуще на конець земли per. 4. 2) contra идоу на ты ратью chron. 180. 30. нашедъшимъ на словѣны на доунайскыꙗ per. 1.6. напоуще нь бысть львь на нь prol.-mart. напоусти звѣри на ню prol.-mart. рать на ны bus. 713. поидѣ на дракоулоу bus. 701. 3) in ad indicandum tempus оубьенъ въ соувотоу на ночь chron. 157. 10. на старость приразн къ богоу tur. 47. на тоу зимоу выиде кнꙗзь chron. 216. 16. на зимоу иде на глѣва per. 90. 10. на тоу осень престави сꙗ per. 80. 23. нападающиχь на нѥ на всако врѣме sim. I. 26. на многы часы вьпиꙗхоу prol.-mart. глаголеть на второе typ.-chil. 4) ad ad indicandum scopum пришедъ на проповѣдь sup. 180. придошꙗ на распꙗтиѥ sup. 296. на животъ сꙗ роди εἰς ζωὴν ἀπετέχθη cloz I. 623. на обѣдь призвати hom.-mih. тебѣ на врѣдъ бываѥтъ ex. op. 2. 1. 27. снидоше се на брань sim. I. 6. на пакость иннымь сътворити чары nom.-mik. 25. прииди на помощь мнѣ vita-theod. прити на обѣдъ vita-theod. на обѣдь сѣсти cyr. 9. на пиръ звати sbor.-kir. 28. дворъ сътвори на приꙗтиѥ нищимъ vita-theod. иде на исправлениѥ per. 75. 13. посланъ на проповѣданиѥ prol.-belg. на дѣло беззаконьно идеть prol.-mart. придоша на миръ chron. 1. 148. раздаваχоу на потрѣбоу chron. 1.54. такова полата ѥсть здѣ ни на кою потрѣбоу men.-vuk на тьлѣниѥ быти ἐπὶ φθορᾷ ὑπάρχειν per. 9. 13. на бракь вьдати дьщерь θυγάτριον εἰς γάμον ἐκδιδόναι prol.-cip. дати се на пироу вѣрьнымь typ.-chil. слово на пасхоу typ.-chil.: adde всꙗка плъть на родъı сꙗ собираеть bus. 158. 5) in in divisione раздѣлиша сꙗ на двоѥ chron. 1.77. раздра сꙗ на двоѥ chron. 1. 44. на четворо (ἐκ τεσσάρων) растѧжени быше prol.-mart. на оуды сьсѣщи prol.-mart. на оудеса сьдробити prol.-mart. раздѣли на .о. ꙗзыковъ и на два per. 21. 6) подаꙗше сꙗ на троудъı vita-theod. звати на име, на име призвати βοᾶν, καλεῖν ἐξ ὀνόματος men.-vuk. 7) дрьзъ на зло, на добро лѣнивъ hes. на вѣроу нераздвоѥнь hom.-mih. 29. II. cum loc. 1) ad indicandum locum et tempus на дьскаχь начрьтавати chrys.-lab. сꙗдите на послѣдьнемъ мѣстѣ bus. 479. на мразѣ ставь cyr.- 16. иоана на обѣдоу оусѣкноу hom.-mih. на борзѣ въспрꙗтавъше сꙗ chron. 1. 215. на долзѣ борюща сꙗ chron. 1. 63. гнаша на скорѣ chron. 1. 182. выша на добѣ chron. 1. 61. 2) ad indicandum pretium три на ниχь (цетаχь) коупиχь хлѣбы chrys.-lab. пращаютъ попове иχъ на дароу bus. 518. на толицѣ ли село отьдаста; τοσούτου δὶς. 11. на .л. сребрьницѣχь продавь бога hom.-mih. на манѣ продасть krmč.-mih. на сребрѣ продати ibid. на колицѣ сиѥ продаѥши; men.-leop. на худѣй цѣнѣ господа продаде nom.-mik. 134. на .л. сребрьникь продати hom.-mih. слоужити на златѣ bell.-troj. 13. не на мьздѣ приѥть славоу hom.-mih. поставлꙗти на мьздѣ krmč.-mih. 191. роукоположити на сребрѣ епископа nom.-mih. 124. cf. навадити на злато кого leont. творей на больша чловѣкомь sim. II. 1. cf. namlajši prip. 7. на adjectivo praefixum minuendi vim habet: надебельнъ παχύτερος; нароусьнъ nsl. nagluh, nakisel, nakriv serb. nagluh, nagorak, nazločest, naljut, naocten, narosan, natvrd, naoru oserb. nablědny, nabědny, naběl, nahłuchi, nahórki, nazeleny, namokry, nasłodki etc.; нарѫчьнъ πρόχειρος natum est e на рѫцѣ; in назимъ ἐνιαύσιος unius anni на ex нимъ

unus natum videtur; repetitur на гостиници на велицѣ bus. 398. Pott 1. 187; 304. 414. (Zählmeth. 178.); 2. 1. 394. Grimm, wörterb. 1. 284. curt. 1. 421.
набадати -даѭ -даеши vb. pungere -сѧ pat.-mih.
набедрьникъ m. ὑπογονάτιον mappula: упогонатъ; παραμηρίδιον laterale equi trigl.
набедрьница f. mappula sabb. 77. mon.-serb.
набирати -раѭ -раеши vb. colligere, plicare -рано ракьно š.-gl. 100.
набиение n. ictus.
набломъ m. νάβλα nablium mat. 52. e gr. hebr.
наблюсти -блюдѫ -блюдеши vb. custodire ber.
набодение n. punctio pat.-mih.
набожий adj. pius athan. cf. набожиѩ.
набожьнъ adj. pius oserb. nabožny let. nûbažnas: habes in набожьньство.
набожьникъ m. pius оньсего -женика pam. 174. e russ.
набойная f. navis genus bus. 399. e russ.
набожныѩ: чловѣкоу набожныѩ живоущоумоу psalt.-int. -saec. xii. набожныѩ соущаго чловѣка ibid. тъгда ти набожиѩ възмогѫ ibid. житие набожию ἡ κατὰ θεὸν πολιτεία psalt.-theod. еже набожна обличати искрьняго ant.-vost. иже набожию созданъ τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα vost. набожиѩ проповѣдаеть apost.-nor. печаль иже набожнѫ ἡ κατὰ θεὸν λύπη ibid. cf. набожий.
набости -бодѫ -бодеши vb. perfodere трьстьми остры набодено бысть емоу тѣло все prol.-belg. prol.-mih. набоде сѧ на трьсть bus. 333. набоде сѧ на не (ороужие) vost.
набрати -берѫ -береши vb. συλλέγειν colligere kruš. prol. - смоквы men.-vuk. λαμβάνειν sumere men.-vuk.
набъдѣние n. servatio antch.
набъдѣти -ждѫ -диши vb. περιποιεῖσθαι tueri ant. φυλάσσειν servare pent.-mih. kruš. дьний господьнь праздьникъ набъдите; набъдима оучения svjat. - кого sim. II. 4. chron. 1. 187. - тожьство op. 2.2. 366. - тождьство bus. 261. любъве набъдяште φιλόστοργοι benigni svjat. -op. 2. 2. 404. набьд- hom.-mih.
набъдя f. ἐπιμέλεια cura op. 2. 2. 298: rectius набъжда.
набѣдити -ждѫ -диши vb. cogere mon.-serb.
навада f. consuetudo ichn. nsl. serb. navada: e serb. cf. vaditi docere.
навадити -ждѫ -диши vb. προβιβάζειν impellere, provehere hom.-mih. πείθειν suadere ostrom. καταλαλεῖν calumniari - на кого men.-mih. instigare mon.-serb. - на кого sup. 102. 158. навадимь на те тиверию кесароу hom.-mih. 157. - слоугоу men.-mih. - злыя чловѣкы men -leop. наваждень диаволомь men.-mih. наважена врагомъ bus. 732. - на дроуга bus. 646. - рѣчи на кургила men.-leop. prol.-mart. наваждьшаго на злато никитоу tradere leont. adde pat.-mih. 132. cf. nsl. ovaditi.
навадьникъ m. accusator leont. 116. calumniator nom.-bulg. adde ber. ziz.
навадьница f. διάβολος calumniatrix šiš. 164. 173. bulg. ber.
наваждати -даѭ -даеши vb. προσλαλεῖν alloqui - комоу men.-vuk. incitare krk. calumniari - кого misc. adde ber. ziz.
наваждение n. incitatio nom.-lab. ziz. ber. mon.-serb. - сотонино sim. I. 5. - вражние zak.-serb. - братие sim. I. 3. ok. оть властель - sabb. 97. συκοφαντία calumnia psalt.-theod. prol.-misc.
навальность f. fluctuatio azbuk. serb. navala rum. нъвалъ.
навалити -лиѭ -лиеши vb. advolvere prol. - сѧ πλαγιάζειν obliquare men.-vuk prol.-lab.
наватианинъ m. ναυατιανός navatianus krmč.-mih. 88.
навашть adj. poss. ναβάτ nabat pent.-mih. kruš. op. 1. 39.
навгийнъ adj. poss. ναυῆ nave krmč.-mih. 196. навгинъ meth. 2. навгуинь hom.-mih. навьгийнь prol.-mih. навьгуинъ per. 23. cf. навийнъ.
наведение n. ἐπαγωγή inductio greg.-naz. adductio krmč.-mih. - или стоужение ibid.
навеселити -лѭ -лиши vb. εὐφραίνειν exhilarare pent.-mih.
навести -ведѫ -ведеши vb. ἐπάγειν adducere, inferre sup. ant. greg.-naz. - ѣзвѫ cloz I. 317. - съмрьть cloz I. 315. chrys.-lab. - комоу скрьбь men.-vuk. - троудь dioptr.-lab. - себѣ клятвоу greg.-lab. - моучение chrys.-lab. - проу chrys.-lab. - зазорь на кого krmč.-mih. adiungere sup. 193. навѣсь aor. greg.-naz. навѣсѧ bon. rum. невѣдеск ordior (telam).
навечерие n. ἑσπέρα vespera men.-vuk. παραμονή vigilia mon.-serb. ostrom. šiš. nom.-mik. 29. 162. krmč.-mih. - праздьника typ.-chil. - хр(и)стова рождьства typ.-nicod. ev.-trn. - богоявлениия

šiš. xiv. sabb. 199. adde bus. 813. навечернию паметна ѱалмскаа оузаконіенна sabb. 70.
навечрьнъ adj. vigiliae, uti videtur навечерныхъ дьнехъ krmč.-mih. 68: nota о навечернии (pro -рии) рождьства христова krmč.-mih.
навивати -ваіж -ваіеши vb. - кросна fila iugo circumiicere trigl.
навидѣти v. ненавидѣти.
навийнъ adj. poss. ναυῇ nave pent.-mih. men.-vuk. prol.-cip. cf. навгийнъ.
нависно adv. significatio nobis ignota: - жмоулемь да пите (recte напийте) се frag.-serb.
навиѥвъ adj. poss. ναυῇ nave men.-vuk. prol.-cip. cf. навгийнъ.
навласти adv. ἰδιαζόντως proprie, peculiariter что есть - доухъ сватъ; cyr.-hier. раздѣлыа дары - комоуждо τὸ διαιροῦν τὰ χαρίσματα ἰδίᾳ ἑκάστῳ ibid. proprius градъ - сжщъ артемидѣ νεοκόρον οὖσαν act. 19. 35. -nor.: recte на власти cf. власть.
навластьно adv. praecipue -стно nov.
навлаченние n. ὕφασμα tela pent.-mih.
навлачити -чж -чиши vb. attrahere шьвомь -чено дѣло ὑφαντός textus pent.-mih. kruš. наволочити chron. 1. 223.
навлаштьнъ adj. praecipuus glag. mon.-serb. 197.
навлаштьствиѥ n. hypostasis лицемь нераздѣльно навлащ- ant.-hom. 153.
наводити -ждж -диши vb. ἐπάγειν adducere, inferre ant. affere sup. 396. - напасти tentatio наводить намь бѣдоу chrys.-lab. - былна nom.-mih. 146. - моукы hom.-mih. - веселье ство чловѣкоу vost. 1. 275. - на злато црьковьноѥ men.-mih. наводимаа и възводимаа пила men.-mih. 350. - са: сьмрьти наводать рокомъ жизньнымъ; наводать ли са грѣси отьць на чада; sborn.
наводъ m. inductio ant. incitamentum - на добродѣтѣль вьлагающи рачителѥмь men.-mih. 359. mon.-serb. nsl. navod anstiftung dain.
наводъчний m. g. -чниа sensu nobis ignoto: црькви половина, а наводьчии половина mon.-serb. 83.
наводьнити са -нж са -ниши са vb. aqua impleri рѣцѣ -вьши се men.-mih. prol.-mart. водѣ -вьши се men.-vuk. prol.-cip. води -днише се š.-gl. 72. благодѣтию -днивь се sabb. 123: male sine са: наводнивъше облацѣ bus. 690.
наводьнъ adj. ποτιζόμενος qui irrigatur - бѣше водою pent.-mih. forte pro -дьниѥнь; -дьнынь glag.
наводьнывати са -ваѭ са -ваѥши са vb aqua impleri mir. рѣкамь наводнѣвати се повелѣваѥ chrys.-lab.
наводьныниѥ n. inundatio -днинниѥ или пролиниѥ рѣкы krmč.-mih. 284.
наводьныти -ыж -ыѥши vb. aqua implere -днѣемъ part. man. 121. - са: рѣкы -дныють са tur.
наводьнѥниѥ n. ἐπικλυσμός inundatio chrys.-lab. pat. -днениѥ рѣчно krmč.-mih.
навозъ m. aggestus trigl.
навой m. ἀντίον liciatorium.
наврапити -плж -пиши vb. invadere навороп- chron. 1. 129. 30.
наврапъ m. προνομή direptio, praeda iez. 29. 19. -svjat. op. 2. 2. 400. ἀνδραποδισμός captivi abductio svjat.-op. 2. 2. 400. наврапи и напасти vost. russ. навороп.
наврьшати -шаж -шаѥши vb. finire chrys.-lab. mon.-serb. - образь dioptr. множьствомь слъзъ - мѣсто isaak. наверш- op. 2. 2. 320.
наврьшити -шж -шиши vb. finire - дѣло dioptr.-lab. - мѣроу nomoc. nom.-mik. 5.
наврѣсти -врьзж -врьзеши vb ligare наврьзоше на нихъ анаѳемоу prol.-mart. 113.
наврѣшти -врьгж -врьжеши vb. obruere proph. наверженъ chron. 1. 213. 5. динаре силомь наврьки duš. 103.
навоухоудоносоръ m. ναβουχοδονόσορ nabuchodonosor svjat.-op. 2. 2. 378.
навъклиръ m. ναύκληρος nauclerus навькšiš. 42. men.-mih. навьклерь sabb. 183. накрилъ, наоукрилъ men.-leop. serb. naukir mik.
навъплыти -лыж -лыѥши vb. invocare навоплыютъ отъмщение op. 2. 2. 593.
навъда f. νάφθα naphtha навьда men.-vuk. men.-mih. prol.-lab.
навыкати -каж -каѥши vb. discere psalt.-ven. int. 24. clim. per. trigl. cf. -цати.
навыкновати -ноуж -ноуѥши vb. discere ioan. chrys.-lab. dioptr. pat. io.-sin. isaak. margar.
навыкновениѥ n. discere chrys.-lab. pat. ephr.
навыкнжти -нж -нѥши vb. μανθάνειν discere sup. svjat. zlatostr. pat.-mih. cloz I. 237. 613. glag. - граматикию cyr. 3. -коу aor. op. 2. 2. 429. -кнѣаше hom.-mih. животь -кноуще chrys.-lab.
навыцати -цаж -цаѥши vb. μανθάνειν

discere sup. isaak. hom.-mih. chrys.-lab. frag.-bulg. ber. clim. int. - изь оусть men.-mih. cf. -кати.

навъıчениıє n. μάθεσις doctrina dial. ephr. int.

навь m. g.-ви νεκρός mortuus ıако и навь из гроба исходащи io.-dam. нѣмъ бысть акы навъ vost. се навь ıє (pro ıєсть) пришьлъ nest. 89. 19. навьє pl. n nest. 92. 11. из навий въскрьсе op. 2. 2. 53. из навий воскресе cyr.-hier. навей per. 51. 15. нави εἰς ᾅδου pl. a. gen. 37. 35. -pent.-mih. чрез ноги въ нави зрѣти vost. навьıи alius cod. -serb.-mat. 55. адама възвождж съ собоıж и ıаже сж были въ навєхъ съ нимь nomoc.-bulg. 59. иже бѣахж съ нимь въ навєхъ nomoc.-bulg. 60. въ навєхъ ἐν τῷ ταρτάρῳ iob 40. 50. -cod.-serb. въ навѣхъ vost. mat. 55. bus. 171. male вънавъıи vost. lit. nâve mors goth. naus m. e nahus and. nár gr. νέκυς lat. nox zend naçu scr. naç curt. 1. 93. mey. 1. 359. cf. čech. unaviti, quod a нъı.

навѣдити -ждж -диши vb. ἱστορεῖν videre gal. 1. 18. -vost. cf. pol. nawiedzić.

навѣдомъ adj. notus, ni fallimur навѣдоми чловѣци bus. 269.

навѣждати -даıж -даıєши vb. videre, visere во всѣхъ єихъ навѣжаєть παρίσταται praesens est pal. отьчи домоу навѣждаа vost.

навѣждениıє n. ἐπίσκεψις inspectio -ниıє sup. 437. 8. навежению pal.

навѣсити -шж -сиши vb. appendere mat. 52

навѣтиıє n. insidiae - диавольско men.-vuk.

навѣтованиıє n. insidiae int. ber.

навѣтовати -тоуıж -тоуıєши et -товаıж -товаıєши vb. insidiari pat. io-sin. навѣтовахоу ἐνεῖχον gen. 49. 23. -op. 2. 1. 51. своими навѣты навѣтоваıє chrys.-lab. - комоу ioann. - домь chrys.-lab.

навѣтъ m. ἐπιβουλή insidiae chrys.-lab. pat. io.-sin. навѣтомь сьдѣтель δόλιος men.-vuk. - ловєщихъ chrys.-lab. ἐπιστασία auxilium божьствьный - men.-vuk.

навѣть f. ὑπερβολή excessus - похоулению op. 2. 2. 630: genus dubium cf. pol. nawet.

навѣтьливъ adj. insidiosus -тл- ber.

навѣтьникъ m. insidiator dioptr. kruš. men.-mih. pat. io.-sin. ber. адамль - змий chrys.-lab.

навѣтьнъ adj. insidiosus dioptr. io.-sin.

навѣшати -шаıж -шаıєши vb. suspendere op. 1. 57.

навѣштєвати -тоуıж -тоуıєши vb. nunciare glag. mon.-serb. 204. 229.

навазати -жж -жєши vb. προσδεῖν alligare men.-vuk. adde sup. 439. prol.-mih. men.-leop. krmč.-mih. ant.-hom. ἐξάπτειν annectere men.-vuk. - на шию men.-leop. - камєнь на выю prol.-mart.

навжзовазаниıє n. amuletorum alligatio навоузив- nom.-mik. 105.

навжсница v. нажсница.

наглавитъ adj. praecipuus mon.-serb. 204.

наглавиıє n. κίδαρις cidaris.

наглавьнъ adj. qui in capite est tur.

наглаголати -лıж -лıєши vb. persuadere glag.

наглашати -шаıж -шаıєши vb. sono, cantu implere птица -шаєтъ лоугы op. 2. 2. 84. вьса -шаıжщь стрaны greg.-naz.

наглити -лıж -лиши vb. excitare, uti videtur аще ли ны начьнєть - men.-mih. 187.

нагло adv. ἄφνω subito men.-vuk. prol.-cip. repente glag. adde dioptr. frag.-serb. valde, ni fallimur op. 2. 2. 461. pro гробию op. 2. 1. 117.

наглодоушиıє n. iracundia рьвєниıє или наглодоушиıє или сочька ephr.-belg. krk.

наглодоушьнъ adj. ὀξύθυμος iracundus op. 2. 2. 461. dioptr. bus. 77.

наглокржчиньство n. ὀξυχολία iracundia наглокроуч- ephr-belg. ephr.-vost.

наглость f. vehementia nom.-mik. 131. - и гнѣвь dioptr.

наглоумити са -млıж са -миши са vb. satis iocari karamz. 3. 74.

наглъ adj. praeceps op. 2. 2. 259. nsl. nagel oserb. nahły praeceps lit. nûglas: fortasse pro нагъблъ.

нагльство n. vehementia krk. ὀξυχολία iracundia нагъльство krmč.-saec. XIII.

нагладаниıє n. aspectus prol.-mart. men.-leop.

нагладати -даıж -даıєши vb. observare.

нагладовати -доуıж -доуıєши vb. aspicere - кого men.-mih.

нагнаниıє n. impulsio chron. 1. 245.

нагнести -гнєтж -гнєтєши vb. καταπατεῖν conculcare proph.

нагнити -гниıж -гниıєши vb. ἐπισήπεσθαι putrescere нє нагнивьши цѣвьница dioptr.-lab.

нагноити -гноıж -гноиши vb. stercorare misc.

наговорити -рıж -риши vb. persuadere bell.-troj.

наговоръ m. suasio mon.-serb.

нагодьнь adj. σύμμετρος conveniens -ныы кърмлы zlatostr.

нагодѣ adv. mediocriter великчающихъ сѧ - τοὺς μείζονι φρονήματι κεχρημένους qui mediocri fastu utuntur psalt.-theod. аще боудеть - обременень (корабль) ὑπὲρ τὸ σήκωμα ἐὰν φορτοῦται si pondere nimio gravata fuerit (navis) ephr.-vost: recte на годѣ.

нагомѫдрьць m. γυμνοσοφιστής gymnosophista - рыба есть misc. нагомоудрець sbor.-kir. 38.

нагорьнъ adj. montosus.

нагость f. nuditas sup.

нагота f. γυμνότης nuditas šiš. 238. γύμνωσις nuditas sup. hom.-mih. krmč. 171. sborn. krk. ant. pat. prol.-vuk. ephr. isaak.

наготовати -тоуѭ -тоуюши vb. γυμνητεύειν nudum esse šiš. 97. chrys.-lab. dioptr. isaak.

нагробьнъ adj. qui in sepulcro fit -на пѣснь tur.

нагрѫбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. contrahi, uti videtur змий нагрьбивъ сѧ men.-leop.

нагрызение n. δῆγμα morsus prol -mart.

нагрызовати -зоуѭ -зоуюши vb. mordere triod.

нагъ adj. γυμνός nudus sup. ostrom. нагомь тѣломь брати се hom.-mih. - ıако рождень men.-mih. наго мѣсто krmč.-mih. - мьчь alex.-mih. 163. наго копие men.-mih. по нагоу mat. 34. - сие написавь sabb. 163. nsl. nag; naga nuditas habd. lit. nogas goth. naqaths ahd. nachot mhd. nackent ags. nacod and. naktr e necqvidhr scr. nagna beitr. 2. 172. orient 1. 527.

нагъбение n. plicatio.

нагънѫти -нѫ -неши vb. flectere нагноути mon.-serb.

надавливати -ваѭ -ваеши vb. nutrire млекомъ - io.-dam. -vost. 2. 39: rectius fortasse -влевати.

надальнъ adj. μακρός longinquus -но ошьствие μακρὰ ἐπιδημία prol.-cip.

надати -дамь -даси vb. conferre - обитѣли села mir. 62.

надаıати -даѭ -даеши vb. dare io.-dam. -vost. 2. 39.

надворьнь adj. qui in aula est, aulicus -рныıа ber. mon.-serb.

надебельнъ adj. παχύτερος crassior men.-vuk. оустны надебелны vost.

надежда f. ἐλπίς spes sup. svjat. чрѣзь -ждю hom.-mih. oserb. nadźija rum. нъдѣжде.

надеждьнъ adj. ἐλπισθείς speratus - бракь krmč.-mih.

надоити -доıѫ -доиши vb. τρέφειν alere sup. 285.

надра v. нѣдра.

надрагы f. pl. περισκελίς feminale pent.-mih. kruš. ber. azbuk. gram. 205. rum. нъдраџй.

надрамение n. vestis humeros tegens.

надро v. ныдро.

надоувати сѧ -ваѭ сѧ -ваеши сѧ vb. inflari nom.-barb. misc.

надоуждевити -влѭ -виши vb. βρέχειν pluere esai. 5. 6. -proph. cf. надъждити.

надоунѫти -нѫ -неши vb. inflare.

надоути -доуѭ -доуеши vb. inflare dial. надоуеши мѣхь chrys.-lab. надоувьше мѣхы prol.-mart. - сѧ οἰδάνεσθαι tumere sup. надоувь се ἐξογκωθείς inflatus men.-vuk. надоуше се телеса prol.-mih. οἰδᾶν tumere надоу се вьсь men. mih.

надъ praep. I. cum acc. super надь пропасти ведоми ἐπὶ τὸ βάραθρον ἀγόμενοι hom.-mih. принидоша надъ верхъ церкве chron. 1. 266. 15. полетѣ надь главоу men.-mih. надь спешта ме пришьдь sabb. 212. дошьдь надь иезеро men.-vuk. prol.-lab. прнде надь тѣло прѣподобнааго виталиıа leont. надъклони сѧ надъ отрочищь men.-bulg. II. cum instr. надъ главою дьскоу прибити tur. ıако ть иесть надь воины hom.-mih. бѣ надь вьсею газою šiš. надъ вьсѣми сими ἐπὶ πᾶσι τούτοις ostrom. надъ иефратъмъ надъстоıать svjat. гора надълежащи надъ манастырьмь vita-theod. облакоу надь нимь надьстоıещоу prol.-mart. надь гробомь плакаше hom.-mih. 151. поють надь нимь nom.-mik. 73. плачи надь мрьтвымь chrys.-lab. сътвориша надъ нимь плачь великъ vita-theod. сльзити надь лазаремь chrys.-lab. надь лазариемь просльзи се hom.-mih. 153. надь потрѣбованиıемь да не любиши богатьства ὑπὲρ τὴν χρείαν hom.-mih. быхь царь надь израилıемь chrys.-lab. кьто инь царь надь нами; men.-mih. кто те постави соудию надь нами; exod. 2. 14. -pent.-mih. дасть иемоу власть надь вьсѣмь домомь cyr. 3. власть имоуще надь имѣниıемь krmč.-mih. богь надь врѣменемь αἰώνιος hom.-mih. Pott 1. 308. Grimm, wörterb. 1. 1023. 1025. bulg. nadmerjane, nadstrêljane, nadhvrljane cf. pokl. 1. 98. да гы надь-

доума и прѣпрѥ bulg.-lab. 80. сички тѥ надьтечѥ bulg.-lab.
надъгладьливъ adj. σοβούμενος superbus око -во greg.-naz.
надъгробьнъ adj. sepulcralis chrys.-lab. sim. I. 18. triod. -но покрывало prol.-mart. -ноѥ пѣниѥ per. -ьными пѣснми sabb. 58.
надъдвьрьнъ adj. qui supra ianuam est op. 1. 86.
надъждениѥ n. imbris copia.
надъждити -ждѫ -ждиши vb. βρέχειν pluere pent.-mih. obich. - сѧ βρέχεσθαι madefieri amos 4. 7. -vost.
надъити -идѫ -идеши vb. invadere.
надъкланꙗти сѧ -нꙗѭ сѧ -нꙗѥши сѧ vb. inclinari на троупь - sabb. 99.
надъклонити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. inclinari - надъ отрочищь men.-belg.
надълежати -жѫ -жиши vb. ἐπικεῖσθαι instare hom.-mih. dial. sup. 122. 410. гора надълежащи надъ манастырьмь vita-theod. надлежаштаꙗ на ризѣ бисьры svjat. напастьмъ надълежаштамъ ibid.
надъливати -ваѭ -ваѥши vb. infundere isaak.
надъложити -жѫ -жиши vb. ἐπιτιθέναι imponere op. 1. 121.
надъломити -млѭ -миши vb. frangere - ногоу per. 38.
надъмениѥ n. φύσωμα tumor trigl. hom.-mih. prol. adde надм- lev. 8. 17; 9. 11. -vost.
надънебесьнъ adj. ὑπερουράνιος qui est supra coelum -сна тварь hom.-mih. ὑπερκόσμιος qui est supra mundum op. 2. 2. 81.
надъникнѫти -нѫ -неши vb. προκύπτειν prominere men.-vuk.
надъносити -шѫ -сиши vb. vibrare вельми сѣкыроу - prol.-mart. men.-leop.
надъпарити -рѭ -риши vb. supervolare херувимомъ надъпарѧштемъ sborn.
надъписаниѥ n. inscriptio men.-mih. int.
надъписати -саѭ -саѥши vb. inscribere - сѧ krmč.-mih.
надъроумѣнъ adj. ruber.
надъроусъ adj. rufus.
надъстигнѫти -нѫ -неши vb. consequi - кого chron. 1. 142.
надъстоꙗтельствовати -воуѭ -воуѥши vb. instare dioptr.-lab.
надъстоꙗти -стоѭ -стоиши vb. instare svjat.-mat. 8. надъстоѩ praesens gram. 78. коѥйжьдо странѣ надъстоꙗшта svjat

надътинати -наѭ -наѥши vb. caedere мечемъ лице ѥго надътинахоу vost.
надътицати -чѫ -чеши vb. currendo superare вьсѣхь - chrys.-lab. ѥдин се -чѣха bulg.-lab. cf. надъ.
надъиманиѥ n. tumor io.-sin. ioann. ber. nsl. nadimanje tenesmus habd.
надъимати сѧ -маѭ сѧ -маѥши сѧ vb. ὀγκοῦσθαι, οἰδάνεσθαι inflari, tumere zlatostr. ioann. š.-gl. 78. cloz. dial. io.-sin. оутроба надымать се ὀγκοῦται hom.-mih. пѣна надымаѥть сѧ chrys.-lab. надъимаюшаꙗ сѧ волъны op. 2. 2. 77. - ꙗко водный говоръ vost. 2. 156. οἰδάνειν tumescere; διαρρήγνυσθαι dirumpi sup. 379. надъимаꙗ сѧ срьдце cloz I. 494.
надьневьнъ adj. quotidianus хлѣбъ - mat. 15. 38.
надѣлити -лѭ -лиши vb. donare glag. надѣлити оубогыꙗ men.-leop. 259.
надѣлъкъ m. pars дасть ей надѣлокъ многъ chron. 1. 191.
надѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. infligere чрьвь на оуднцоу надѣвшѥ belg. nsl. nadêv fartura habd. nada der stählerne auftrag beim anstählen einer hacke serb. naditi indere nado fodina mik. chalybs nada ono što se dodaje kad se što nadi; nadjak securicula mik.
надѣꙗ f. spes glag.
надѣꙗниѥ n. ἐλπίς spes greg.-naz.
надѣꙗньно adv. πεποιθότως confidenter parem.
надѣꙗньнъ adj. πεποιθώς confidens zachar. 14. 11. -parem.
надѣꙗти сѧ -дѣѭ сѧ -дѣѥши сѧ vb. ἐλπίζειν sperare; θαρρεῖν confidere sup. - богоу greg.-lab. - силѣ своѥй op. 1. 51. всемь (loc.) - antch. c. 111. не надѣй сѧ чюжемь брашнѣ bus. 650. богатьствѣ сѧ надѣѩ bus. 643. - къ комоу proph. - кь богоу hom.-mih. - къ господеви iob 27. 9. -proph. - на кого bon. - на милость божию bus. 657. πείθεσθαι parere op. 2. 2. 287. - оузахь šiš. 134. надѣю се вась 122. - чьсо proph. nsl. nadjati se; nadêjati se, nadêjem se habd. iz nenade met. 160. iz nenada croat. nada luč. serb. nadati se; iz nenadi, nenadno mik. rum. нъдъжск opinor.
надѫти -дъмѫ -дъмеши vb. πρῆθειν inflare надьметь чрѣво; - сѧ inflari; οἰδάνεσθαι tumere dial. prol.-vuk. надъмоуть сѧ zlatostr. надьмь се prol.-mih. надѫтъ, надъменъ part. sup. 88. 22. надменноѥ и напыщноѥ чрево clim. 207.

наживати -вањ -ваѥши vb. mandere **сама (мати) наживаюци** io.-dam.
нажильнъ adj. νεύρων nervorum **-на крѣпость** cyr.-hier.
нажиръ m. nom. propr. bus. 396.
нажити сѧ -живѫ сѧ -живеши сѧ vb. satis vixisse vost.
нажлътъ adj. subflavus.
назадъ v. **задъ**.
назареи m. ναζωραῖος nazoraeus sup. hom.-mih. **-рѣи** š.-gl. 49. šiš.
назаретъ m. ναζαρέθ nazareth assem.
назарѣи v. **назареи**.
назарѣнинъ m. ναζωραῖος nazoraeus šiš. 4. hom.-mih. nom.-bulg. **-рѣнинъ** sup. **-ранинъ** š.-gl. 70.
назарѥниѥ n. male, ni fallimur ἀνάθεμα anathema num. 21. 3. -pent.-mih.
назвати -зовѫ -зовеши vb. nominare **назвахь своего брата еретикомь** nom.-mik. 107.
наздавати -вањ -ваѥши vb. inaedificare chrys.-lab. pan.
наздание n. inaedificatio chrys.-lab. dial.-šaf. isaak.
наздати -зиждѫ -зиждеши vb. ἐποικοδομεῖν inaedificare šiš. 93. 126. dial. mon.-serb. οἰκοδομεῖν aedificare šiš. 38. **црькъвь** - mir.
наздѣꙗти -дѣњ -дѣѥши vb. aedificare, uti videtur **-ꙗвьшаго** men.-leop. 82.
назеленьнъ adj. viridis grünlich **назеленьна** dioptr.-vost.: rectius **-ленъ**.
назидати -даѭ -даѥши vb. ἐποικοδομεῖν inaedificare šiš. 93. ant. dial. οἰκοδομεῖν aedificare šiš. 125. 213. chrys.-lab. **по доуши - се** sabb. 65.
назидовати -доуѭ -доуѥши vb. aedificare - **кого** men.-vuk.
назимъ adj. ἐνιαύσιος unius anni exod. 12. 5. -proph. parem. azbuk. **агнѧ -мо** op. 1. 15. - **агньць** vost. **овенъ** - op. 2. 2. 86. - **дѣтищь** krmč.-mih. 277.
назимѧ n. porcus anniculus **и лвиѥ поусти коркодиль -мѥ** men.-mih. 189. serb. nazime.
назираниѥ n. inspectio prol.-mart. men.-leop. **-ниѥ** ber.
назиратель m. θεάτης spectator men.-vuk. observator ioann. prol.-mart. ardž.
назирати -раѭ -раѥши vb. ἐφορᾶν inspicere; παρατηρεῖν observare ostrom. men.-vuk. prol.-mart. clim. observare isaak. - **сѧ** rom. 1. 20. -op. 2. 1. 188.
назнаменавати -ваѭ -ваѥши vb. signare hom.-mih. chrys.-lab. προζωγραφεῖν hom.-mih.
назнаменаниѥ n. signatio io.-sin. bus. 271.
назнаменательнъ adj. significans ioann. int.
назнаменати -наѭ -наѥши vb. σημαίνειν significare ostrom. ἐπισημαίνειν indicare sup. μηνύειν indicare sup. σημειοῦν signare dial. bus. 269. pat.-šaf. mon.-serb. - **себе крьстомь** men.-vuk. σφραγίζειν obsignare sup. adde διαστρέφειν traducere sup. 253. 9.
назнаменовати -ноуѭ -ноуѥши et **-новаѭ - новаѥши** vb. σημαίνειν significare sup. σημειοῦν signare, indicare - **знмоу** chrys.-lab. **-ваѭщоу** krmč.-mih. 293. **-ноуꙗ, -ноуꙗаше** bus. 270. 271. αἰνίττεσθαι alludere sup.
назодъ m. vocabulum dubium: **женьскаꙗ иже вь назодѣ плесаниꙗ** τὰς τῶν γυναικῶν δημοσίας ὀρχήσεις krmč.-mih. 154.
назореи m. ναζωραῖος nazoraeus chrys.-lab. sabb. 169. ber. adde **-реанинь** prol.-mart. cf. **назареи**.
назоръ m. ὑποψία suspicio krmč. 47. **всакого назора кромѣ соуть** krmč.-mih. **вь немьже ѥсть** - ibid. 213. serb. nazor inspector živ. cf. **назодъ**.
назрѣти -зрѭ -зриши vb. inspicere nom.-mik. 128. παρατηρεῖν observare ant. rum. **нъзърѣще** apparet: male ἀφιέναι sinere **назрить скоть** exod. 22. 5. -pent.-mih.
называти -ваѭ -ваѥши vb. invocare.
наи partic. aliquoties comparativo additur ad superlativum indicandum - **вѧште** sup. 148. 201. - **веще** men.-mih. - **вещеѥ** ex.-op. 2. 1. 16. - **лѣпѣи** bell.-troj. 5. 8. - **паче** sup. ex. šiš. 200. hom.-mih. ἐπὶ πλεῖον psalt.-int. -saec. xii. - **прѣжде** duš. - **скорѣе** cloz I. 437. - **трѣбнии: наи трѣбьши** sup. 250. 24. positivo additur - **лѣпъ** bell.-troj. 6. 25. - **мьногъ** ex.-vost. 1. 456. - **прида** š.-gl. 94. nsl. naj, na: **на паче** mon.-serb. 99. namlajši prip. 7. cf. ka et kaj serb. najposlije, najpotlje: nota **ѥго (аполона) наи почитаха** eum maxime colebant bulg.-lab. 46. Pott 1. 308.
наигратељнѣ adv. illudendo - **написана** op. 2. 1. 57.
наиграти -раѭ -раѥши vb. illudere men.-mih. 369. - **сѧ** pan. par.
наиманиѥ n. conductio **-ниꙗ творити** krmč.-mih.
наимати -имаѭ -имаѥши et **-ѥмлѭ -ѥмлѥши** vb. μισθοῦσθαι mercede conducere kruš. - **мьздою** men.-mih. **наемъ** - š.-gl. 85. **наимати сѧ** colligere **всꙗкого товара наимавъ сѧ** vost. **праха сѧ наѥмлѥмъ** greg.-naz.

наимитъ m. mercenarius, mercede conductus op. 2. 2. 86. men.-leop. trigl.: adde наимичищє (pro -мищє) вь дѣтєхь радость оучитєлєво ошьствиє ioann.

наимованиѥ n. μίσθωσις locatio krmč.-mih.

наимовати -моуѭ -моуѥши vb. μισθοῦν locare krmč. 94. krmč.-mih. - сєло ibid.

наимъ m. conductio mat. 50. μίσθωμα merces qua quid locatur vel conducitur proph. наима op. 2. 2. 282. pensio наима храмины leont. ναῦλον naulum greg.-lab. ἀγωγή actio наѥмь krmč.-mih. вь наѣмь дръжати š.-gl. 98. usura наимъ, рєкшє лихва pam. 174. nsl. najem merces hung. habd. croat. idem hung. rum. нъєм conductio cf. serb. navo naulum; navao idem mik.

наимьникъ m. mercenarius наимн- antch. sabb. 145. sim. I. 26. наѥм- leont. men.-mih. наѣм- š.-gl. 83. nsl. najemnik lex.

наимьничьство n. μισθός merces наѥм- pent.-mih.

наимьно n. μίσθωμα merces -мно- proph. ber.

наити -идѫ -идєши vb. ἐπέρχεσθαι invadere ant. ostrom. venire cloz I. 376. ἐφίστασθαι instare ostrom. male παρεμβάλλειν immittere svjat.-op. 2. 2. 403. ἐπανέρχεσθαι reverti sup. 242. irrepere sup. ἐπισκιάζειν obumbrare sup. 225. наидє тьма dioptr. наидє свєтаго доуха благодѣть hom.-mih. аще та кашлианиѥ наидєть isaak. коѥ дѣло наидє на житиѥ; hom.-mih. страхь наидє на нь hom.-mih. наидє имъ страхъ bon. - на кѹпрь, - на островь prol.-mih. наидоу aor. šiš. 8. invenire bell.-troj. 23.

наитиѥ n. adventus доуха свєтаго - sabb. 169. εἰσβολή invasio ant. ioann. противныхь - sabb. 36.

наиѥрохѡдивъ adj. ἀεροπόρος aërivagus ant.

наказаниѥ n. παιδεία institutio, disciplina sup. man. ant. sborn. νουθεσία, παραίνεσις admonitio sup. consolatio sup. adde sim. I. 23. II. 5. mon.-serb. - матєрє cyr. 2. chron. -ньє cloz I. 254. II. 139.

наказатєль m. παιδευτής institutor šiš. 49.

наказатєльница f. quae instituit prol.-mart.

наказатєльнъ adj. instituens слово -но prol.-mart.

наказатєльнѣ adv. instituendo ioann.

наказати -заѭ -заѥши et -жѫ -жєши vb. σωφρονίζειν castigare hom.-mih. krmč.-mih. παιδεύειν instituere sup. ant. dial. šiš. 245. παιδαγωγεῖν erudire hom.-mih. greg.-naz. νουθετεῖν monere šiš. 160. 194. greg.-naz. monere leont. instruere, edocere, erudire sup. - свєтыимь бєсѣдамь prol.-mart. мосѣовоу законоу -занъ mat. xi. -заѭ š.-gl. 90. krmč.-mih. šiš. 245. op. 2. 1. 163. hom.-mih. bus. 493. cf. nsl. nekazan petulans meg. i. e. non institutus rum. нъказ tribulatio.

наказованиѥ n. castigatio glag. chrys.-lab.

наказовати -зоуѭ -зоуѥши vb. παιδεύειν instituere dioptr. greg.-lab. prol.-mart. ephr. men.-mih. lit.-mih. sabb. 102. kruš. dial. isaak. mon.-serb. - чємоу mir. -зоуаше mir.

наказъ m. institutio pat.-šaf. 247. dial.-šaf. 131. чтємь - стоудитовь typ.-nicod. indictum trigl.

наказывати -ваѭ -ваѥши vb. docere int. cozm. -ваючє ма доброу законоу bus. 517.

накапати -плѭ -плѥши vb. stillare да накаплютъ ти пачє мєдоу словєса bus. 482. pam. 235.

накапити -плѭ -пиши vb. σταλάζειν stillare накапи тєбѣ вино и пианьство mich. 2. 11. -vost.

накарада f. vocabulum obscurum троубє и -дє великиє alex.-mih. 95. троубами и -дами и праскавицами 16. cf. serb. nakara crotaculum mik.

наквапити -плѭ -пиши vb. stillare - лъжкою ис потира pam. 177. наквапить крови своꙗ на нихъ vost.

наквасити -шѫ -сиши vb. βρέχειν humectare men.-vuk. - връшиѥ men.-leop. ζυμοῦν fermentare pent.-mih.

накладати -даѭ -даѥши vb. φορτίζειν imponere ant. - на чловѣкꙑ брємєна bus. 37.

накладъ m. fenus matth.-vlast. e russ. въ лихвоу, рєкшє въ -дꙑ vost. 1. 373. -дꙑ ємлѧ vost. ни -довъ нє ємли chir. 2. impensae trigl. rum. нъклад stipes.

накладьнъ adj. sensus obscurus: на поути -нѣмь корабльнѣмь men.-mih. 162.

накласти -кладѫ -кладєши vb. φορτίζειν imponere sup. ant.-hom. - на чьто mir. - на кого prol.-lab. - снопиꙗ men.-vuk. - чимь чьто pam. 235. στρωννύναι sternere men.-vuk. ἅπτειν, ἀνάπτειν incendere - огнь men.-vuk. prol.-mart. per. 33. 37.

наклонити -нѭ -ниши vb. flectere - выѭ nom.-bulg.

наклоньнъ adj. inclinatus, ni fallimur -ныимь носомь клюють bus. 553.

наклꙗнъ adj. curvus trigl.

наковало n. ἄκμων incus потъкѫ сѧ о -лѣ нєпобѣдимѣємь cloz I. 780. - нєпобѣдимо hom.-mih. 43. наковало op. 2. 2.

261. -лие sg. l. pyrg. nsl. nakovalo lex. habd. meg. -la f. prip. 263. bulg. serb. nakovan mik. oserb. nakov rum. никовалъ, нокованъ.
наковальна f. ἄκμων incus hom.-mih. men.-mih. vost. 2. 46. prol.-lab. pat. ephr. prol.-cip. -льна dioptr. vost. 1. 373. -льнѣ sg. l. chrys.-lab. prol.-mart. cf. -льнꙗ.
наковально n. incus cyr.-hier. ant.-vost. op. 2. 2. 50. svjat.-vost. sborn.-vost. 1. 450. -льнѣ sg. loc. sup. -л'но iob 41. 15. -vost. mat. 55.
наковальнъ adj. incudis pat.
наковальнꙗ f. ἄκμων incus men.-mih. ant. prol. -льнꙗ iob 41. 15. -proph. men.-mih. trigl. cf. -льна.
наковати -коуѭ -коуѥши vb. δηλοῦν indicare наковано бысть вамъ esai. 42. 9. -parem.: vocabulum dubium.
наколити -лѭ -лиши vb. χαρακοῦν vallo munire esai. 5. 2. -parem.
наколѣньникъ m. armorum genus hom.-mih. 81. graece deest cf. ἐπιγονατίς, ἐπιγονάτιον trigl.
наконъ praep. cum gen. iungenda post mon.-serb.
наконьникъ m. auctor -ки въстанию georg.-vost.
наконьчавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀνταναπληροῦν implere hom.-mih. io.-sin.
наконьчати -чаѭ -чаѥши vb. πληροῦν implere op. 2. 2. 299. - мѣроу matth. 23. 32. -ev.-novg. hom.-mih. не наконьчаннаа исплънити, съврьшити sabb. 56. 93.
наконьчевати -ваѭ -ваѥши vb. perficere ber.
накрасовати сѧ -соуѭ сѧ -соуѥши сѧ vb. satis se ornare ни сѧ можеть вонѧ тоꙗ насытити ни - zlatostr.
накраꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. incidere -ꙗна по плеснома prol.-mih. 225. prol.-belg.
накрой m. vestis quaedam pent.-mih.
накроити -кроѭ -кроиши vb. incidere плеснѣ - prol.-mih.
накръвьнъ adj. αἱματώδης cruentus очи -нѣ prol.-mart. очи -вны vost.
накръмити -млѭ -миши vb. ἐκτρέφειν, τρέφειν alere, nutrire sup. dioptr. sborn. bell.-troj. 34. prol. misc. bus. 711.
накръмлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. nutrire bus. 498. накърьм- sborn.
накръмлѥниѥ n. victus prol. τὸ θηλάσαι lactatio men.-vuk.
накръцати -цаѭ -цаѥши vb. onerare glag. e serb.
накрѣпъко adv. fortiter брегоуть таковаго дѣла накрѣпко bus. 811.
накрѫпьнъ adj. ὑποκόλοβος mutilus, truncus men.-vuk. cf. крѫпъ.
накоупити -плѭ -пиши vb. emere телеса -плена prol.-mih. 194.
накоуповати -поуѭ -поуѥши vb. emere gram. 244.
накъ vere est subst. m. significans occiput лези въз- par. 175. cf. възнакъ nsl. znak, znaki rücklings znački, naznak; znaga, znag habd. ahd. hnach mhd. nac, nacke ags. hnăcca and. hnakki Grimm, wörterb. 1. 378.
накываниѥ n. νεῦμα nutus esai. 3. 16. -proph. mat. 51. -ниѥмь мѣрѧ съпасъ svjat.
накывати -ваѭ -ваѥши vb. νεύειν, διανεύειν nutare hom.-mih. - главою cozm.
накывовати -воуѭ -воуѥши vb. διανεύειν nutare -воуе имь hom.-mih. 207.
накыдати -даѭ -даѥши vb. iniicere сами си имена накидающе bus. 710.
накыновениѥ n. νεῦμα, κατάνευσις nutus io.-sin. io.-clim. -кин- hom.-mih. slov.-novg. b. ber.
накынѫти -нѫ -неши vb. nutare sup. 436. -кынꙋ земли hom.-mih.
налагати -гаѭ -гаѥши vb. imponere; ἐπισυνάπτειν annectere cloz I. 735. печати -на гробь hom.-mih. епитимию на тѣхь -гаеть krmč.-mih. adde svjat.-mat. 9. triod. isaak. pat.-mih. писаниꙗ на выꙗ дѣтьмъ налагаѥши bus. 274.
належати -жѫ -жиши vb. ἐπικεῖσθαι instare sup. š.-gl. 49. змиѣ -жещи šiš. 43. не -жи бѣдьнѣемь bus. 643. -жещиꙗ тѣлѣ глава hom.-mih. irruere -жещимь народомь о исоусѣ glag. ἐπικαθῆσθαι insidere man. adde ant.-hom.
налешти -лѧгѫ -лѧжеши vb. instare не налѧжете μὴ κατισχύσητε esai. 22. 4. -proph. налекьшоу (pro налегъ-) се шьствию prol.-mart. налегъшоу се men.-leop. συνεπιτίθεσθαι infestum esse да не налегоуть ихь соупостати deut. 32. 27. -pent.-mih. налегѫ въ зъла mat. 46. ἐπιμένειν permanere належемь ли грѣсѣ -šiš. 54. крѣпко - alex.-mih. 32. на мьчь налегь оубоде се ibid. 148. cf. 195. adde chron. 1. 94. 127.
наливъка f. libatio, uti videtur въ рощи ходатъ и въ наливки бѣсовские потѣхи дѣꙗти bus. 814.
налити -лиѭ -лиѥши vb. implere мѣхы вина налихомь ies.-nav. 9. 13. -pent.-mih. infundere ant.-hom. nsl. naliv imber procellosus lex.

налитиѥ n. infusio glag. налитиѥмь оутробою men.-mih. 136.

наличиѥ n. vultus - себѣ сами оушарьше greg.-naz. наличьѥ присъхло къ кожи svjat. species цѣломоудрии надѣвъ наличиѥ лоукавъıи bus. 430. similitudo pat. proph.

наличьникъ m. ὑποκριτής simulator op. 2. 2. 260. antch. nom.-mik. 30.

налиꙗти -лѣѭ -лѣѥши vb. ποτίζειν irrigare; implere чашю водъı налиꙗвь hom.-mih. πιμπλάναι implere налиꙗ мѣхъı воды pent.-mih. вина налиꙗвь чашоу men.-mih. гоубоу налиꙗхь оцьта hom.-mih. мѵра налиꙗвь sabb. 75. котелъ нальꙗнъ водъı bus. 388. adde sup. ant.-hom.

налогии m. ἀναλόγιον pulpitum диакь стоюшти при налоги канеръхати то есть аггель на камене сѣдоуштии и проповѣдаюшти въскрьсение господьне misc. 78. cf. налоинъ.

налогъ m. invasio pat. sbor. τόκος fenus pent.-mih. kruš. протѧжнъıꙗ налогы боурꙗми bus. 685. nsl. nalog mandatum prip. 208. поставить - по срѣдѣ цръкве.

наложениѥ n. impositio antch.

наложити -жѫ -жиши vb. imponere ἐπιβάλλειν sup. dial. врѣтиште - περιβαλέσθαι men.-vuk. оуздоу - ἐπιθεῖναι hom.-mih. сапогъı на ногоу - men.-vuk. - се на молитвоу cyr. 19. meth. 4. ранъı - prol.-mart. - коновъ смолы men.-leop. блюдоу камениа - sabb. 156. ноужю - mat. 21. огнь - alex.-mih. 69. наложенъ onustus sup.

наложьникъ m. amasius, uti videtur chrys.-lab. concubinus trigl.

наложьница f. παλλακή pellex krmč. 35. 45. 178. krmč.-mih. op. 1. 199. pam. 187. int.

наложьничишть m. pellicis filius.

налоинъ adj. pulpiti чтениꙗ налоинаго bus. 805. russ. налой, аналогій gr. ἀναλόγιον cf. налогии.

налокати -чѫ -чеши vb. lambere пьсъ аште налочеть nom. -bulg. 3.

наломити -млѭ -миши vb. frangere -ми конь ногъı parem. конь -ми ногоу мало bor. 54.

налоучити -чѫ -чиши vb. εὑρίσκειν invenire men.-vuk. -чѧ юна растомь dioptr.-leop. 165. cf. rum. нълꙋкъ visio.

налѣгати -гаѭ -гаѥши vb. ἐπικεῖσθαι incumbere, instare man. chron. 1. 94. - на ногоу men.-leop. вь нѥгда народоу - на исоуса hom.-mih. adde pat. georg.

налѣсти -зѫ -зеши vb. invenire chron. 1. 7. 26. 27 etc. croat. naliža finderlohn luč. cf. наити et Grimm, wörterb. 3. 1642.

налѧкнѫти -нѫ -неши vb. διατείνειν tendere bon. налѧчи pro налѧчи sup. 350. 6.

налѧцаниѥ n. tendere ziz. ber. trigl.

налѧцатель m. tendens ziz. ber.

налѧцати -чѫ -чеши et -цаѭ -цаѥши vb. tendere bon. -цѣи impt. antch. налѣцаѭть своѥ лоукы и стрѣлы chrys.-lab. ziz. ber. cf. nsl. nalecam se pogibeli obiicio me periculo habd. nalekovati strêle hung.

налѧшти -лѧкѫ -лѧчеши vb. διατείνειν tendere налѧци int. 219. тетивоу налѧче hom.-mih. -чеши, -чете, -ци, -ченъ bon. налѧци ber. налѧшѧ bon. bis nsl. nalečti (recte naleči) mrêžo hung.

намазати -жѫ -жеши vb. χρίζειν ungere proph.

намазовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ungere kruš. - лице par.

намаканоунъ m. νομοκανών nomocanon per. 34. 42.

намановениѥ n. ῥοπή nutus sup. 333.

наманѫти -нѫ -неши vb. nutare -ноу цръ vost. 2. 39. -ноуша дроугъ дроугоу men.-leop. δοκεῖν videri pat. prol. - сѧ: -ноу се владыцѣ ἔδοξε τῷ δεσπότῃ men.-vuk. prol.-cip. -ноу се тебѣ ibid. -ноу се ѥмоу мирь оставити.

намастити -штѫ -стиши vb. ungere men.-mih. pingue reddere.

намаштати -штаѭ -штаѥши vb. ungere par.

намаꙗти -маѭ -маѥши vb. διανεύειν annuere sup. 386.

намекнѫти -нѫ -неши vb. βρέχεσθαι madefieri barl. cf. -мок-.

наметати -штѫ -штеши vb. iacere, immittere -таша vost. 1. 184. chron. 1. 206. -штеть ἐπαφιέναι op. 2. 2. 81. до връха -таша пештероу камениꙗ men.-leop. -штемъ на оугли огньнъıꙗ bus. 264.

наметнѫти -нѫ -неши vb. iniicere, imponere prol. προσπίπτειν accidere men.-vuk. serb. namet rum. нъмѣте nives in unum locum conflatae.

наметъ m. tentorium trigl. vectigal mon.-serb. duš.

намизати -заѭ -заѥши vb. nutare triod. - окомь prov. 6. 13. -vost. 1. 341.

намокнѫти -нѫ -неши vb. βρέχεσθαι madefieri dial. prol. cf. -мек-.

намочити -чѫ -чиши vb. humectare sup. φύρειν irrigare, macerare proph.

намръзнѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. perfrigescere **намєрзъ сѧ зимоѭ** alex.-vost.
намоурьнати -наѭ -наѥши vb. ἐπιπολάζειν innatare **намурьна жєлѣзо** vost.
намѣнити -нѭ -ниши vb. ὀνομάζειν nominare sup. λέγειν nominare pent.-mih. -**кого** hom.-mih. **воѥводы вы -нѭ** men.-mih. **вдовица -нѥна** hom.-mih. προλέγειν ante dicere sup. destinare; διαστέλλειν praecipere kruš. καταλογίζεσθαι adnumerare proph. - **сѧ** reputari **нє акы ли оуто глина гръньчарьска намѣнить сѧ**; λογισθήσεσθε esai. 29. 16. -vost.
намѣнꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. νομίζειν putare; μνημονεύειν memorare sup. psalt.-theod. vost. pent.-mih. διαστέλλειν praecipere lev. 5. 4. -kruš.
намѣнѥниѥ n. ἀποκείμενα sorte destinatum **намєн-** gen. 49. 10. -pent.-mih.
намѣра f. casus int. 59. duš.
намѣрити -рѭ -риши vb. μετρεῖν metiri pent.-mih. ἐφοδιάζειν instruere men.-vuk. speculari prol. -**рєно оулоучити** tur. -**чтєтє** mon.-serb.
намѣрьнъ adj. conveniens -**рно испытаниѥ** ex.-op. 2. 1. 20.
намѣрꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. metiri **прьстомь** - δακτυλοδεικτεῖν digito monstrare men.-vuk.
намѣрѥниѥ n. σκοπός scopus, meta -**рєниѥ**.
намѣстиѥ n. locus mon.-serb. - **дрьжати** men.-mih. - **дрьжє прѣстолоу** greg.-lab. ἐπισκοπή episcopatus psalt.-theod.
намѣстьникъ m. διάδοχος successor men.-mih. sbor.-kir. 54. hom.-mih. 159. sup. 92. sabb. 200. 203. prol.-mih. gram. 19. - **римьскыѥ цръкве** sim. II. 2. - **вѣньца** sim. I. 30. rum. **намѣсник** vicarius.
намѣстьнъ adj. τοπικός loci - **сьборь** men.-vuk. - **єпископь** misc.
намѣтати -тлѭ -таѥши vb. iniicere **богь -таѥть искоушєниꙗ** isaak.
нанєсєниѥ n. ἐπιφορά illatio ant. hom.-mih. ἐπαγωγή impetus vost.
нанєсти -сѫ -сєши vb. ἐπιφέρειν inferre; προσφέρειν afferre sup. **на главоу - мьчь** hom.-mih. - **мєчь** š.-gl. 62. **нанєсєть ли нама скрьбь**; sim. I. 11. **стоудь ми и пєчаль -сє** hom.-mih. **раноу нанєсти** ἐπιφέρειν krmč.-mih. **мьсть** - ibid. **досаждєниѥ, досадоу** - ibid. **сьмрьть** - prol.-mih. **нанєсєнии ѥмоу отъвѣти** svjat. adde op. 2. 2. 370. - **сѧ**: **вьсє ѥлико нанєсєть ти сѧ приими** svjat.
нанизати -злѭ -заѥши vb. ἐμπείρειν infigere men.-vuk.
нанцкиѫти -нѫ -нєши vb. inspicere pat.
наницє adv. ἀλλοίως aliter vost. e cod. saec. xv: vocabulum obscurum cf. **наницъ, наничъ одєждоу одѣвати** vestem inversam induere trigl.
нанозити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. se infigere **сами сѧ нанозимъ на нꙗ** (recte **нѥ** i. e. **ороужиѥ**) bus. 709. cf. **наньзити**.
наносити -шѫ -сиши vb. ἐπιφέρειν afferre, inferre sup. ant. - **гнѣвь** šiš. 52. **напасти - сє праведномоу** sim. I. 2. ἐπάγειν inferre **ꙗзвы** - hom.-mih. antch.
наносъ m. ἐπιφορά illatio ant. impetus **скръбьнъ** - antch. calumnia trigl.
наношєниѥ n. impetus **нєоуставьно** - alex.-mih. 161.
нанъзиꙗнъзъ m. ναζιανζός nazianzus **єпископа нанзианзѣ** greg.-naz.
нанъзиꙗньскъ adj. nazianzi **наньзианьскъ** sup. 184. -**ꙗньскъ** 146.
наньзити -жѫ -зиши vb. infigere **чръви на оудоу -зи** cozm. cf. **нанозити**.
наньзнѫти -нѫ -нєши vb. ἐπιπίπτειν incumbere: in gladium 1. reg. 31. 4. -kruš.
нанзє сѧ vost., qui inf. **наньсти** esse statuit.
нанѣдрьникъ m. encolpium trigl.
наопакь adv. retro georg.-vost. georg.-šaf. pat.-šaf.
наострити -штрѭ -стриши vb. ὀξύνειν acuere io.-sin. sup. mat. 47. men.-mih. **бричь наошрєнъ** greg.-naz. -**острєнъ** bus. 268. **косорь** - op. 2. 2. 115. - **копиѥ** hom.-mih. cf. **наостровити**.
наостровити -влѭ -виши vb. ὀξύνειν acuere esai. 43. 12. -proph. cf. **наострити**.
наоштрꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. acuere triod.
наоштрꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. acuere int. azbuk.
напавлти -ваѭ -ваѥши vb. irrigare - **нивѫ** par. 137.
нападаниѥ n. invasio; ὁρμή impetus num. 11. 17. -pent.-mih. prol.-mih.
нападати -даѭ -даѥши vb. ἐπιπίπτειν invadere sup. ἐπελαύνειν impetum facere man. **вьсѣхь** - chrys.-lab. **варьварьскы кь градоу** - prol.-mart. **на кого** - sim. I. 15. 26. - **на чьто** man. χωρεῖν convenire krmč.-mih.
нападєниѥ n. incursio sup. 439.
нападнѫти -нѫ -нєши vb. impetum facere men.-vuk. isaak.
нападъ m. invasio prol.
напаствованиѥ n. tentatio chrys.-lab.
напаствовати -воуѭ -воуѥши vb. πειράζειν tentare šiš. 231. ant. βλάπτειν damno afficere man. adde io.-sin. chrys.-lab. int.

напасти -падѫ -падєши vb. ἐπιπίπτειν incidere, irruere ostrom. š.-gl. 65. šiš. 82. sup. προσπίπτειν accidere ostrom. ἐφίστασθαι instare šiš. 13. zak.-serb. **разбойници єго -доше** men.-vuk. **напасть -дьшєѥ** (pro **-шоую**) **ѥмоу** leont. - **на конньство** prol.-mart. - **на кого** prol.-mih. š.-gl. 65. chron. 1. 31. 62. 109. 225. **-доу** aor. šiš. 82. š.-gl. 65. - **сѧ** mat. 48. rum. **нъпадъ** oppressio.

напасти -сѫ -сєши vb. βόσκειν pascere kruš. iez. 34. 14. -vost. 1. 251. mat. 47. - **сѧ** βόσκεσθαι pasci - **вь коупь** συμβόσκεσθαι simul pasci.

напастити -штѫ -стиши vb. tentare pat. **нє -стить ни ѥдиного** op. 2. 1. 171.

напастовати -стоуѭ -стоуѥши vb. πειράζειν tentare šiš. 83.

напастопоуштєниѥ n. permissio tentationis **божиими -ниѥ** hom.-mih. 141.

напасть f. περίστασις casus krmč.-mih. ὁρμή impetus num. 11. 11. -pent.-mih. πειρασμός tentatio ostrom. š.-gl. 52. κίνδυνος periculum man. ἐπιβουλή insidiae sup. συμφορά calamitas sup. quae patimur sup. tentatio sup. - **наводити** leont. **творити** - ἐπηρεάζειν nocere ostrom. - **ми створи** ἐπηρέασέ με nocuit mihi cloz I. 478. **творити -сти комоу** ἐπηρεάζειν š.-gl. 51. adde op. 2. 1. 171. nsl. napost pro napast: ti moja napost rum. **нъпастє** f. calumnia.

напастьникъ m. tentans chrys.-lab. op. 2. 1. 171. hom.-mih. insidiator glag.

напастьнъ adj. qui in tentatione est chron. 1. 59.

напаꙗниѥ n. potatio, perfusio - **зєлию** sup. 201.

напаꙗтєльнъ adj. potum praebens.

напаꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ποτίζειν potum praebere; ἄρδειν irrigare krmč.-mih. clim. sup. ostrom. greg.-naz. ant. hom.-mih. chrys.-lab. **врьть** - men.-mih. 138. - **зєлиѥ** prol.-vuk.- **зємлю** tur. **напаєтъ рай** bus. 65. **напаѭ, напаєши** man. 127. **напаю** isaak. **доушоу свою -ꙗшє осмию на дєсєтє мѣрь воды** men.-mih. **дроугъіꙗ напаꙗшє водъі; напоꙗти: -поꙗй** antch. - **сѧ: напаꙗютъ сѧ** bus. 617.

напаѥвати -ваѭ -ваѥши vb. potum praebere par. mir.

напєрити -рѭ -риши vb. καταχεντεῖν confodere prol.-cip. **на стрьмнинѣ напєрєнѣ остра жєлѣза** prol.-mart. **тростиє наострнвъ напєри сє тѣло єго** vost. - **тѣло** καταχεντεῖν arundinibus confodere men.-vuk. **коло ножьми напєрєно** τροχὸς καθηλωθεὶς μαχαίραις rota cultris instructa prol.-mart. **гвоздми -ришє ноѕѣ ѥмоу** men.-vuk. **ножьми -рєнъ** men.-leop.: nota male - **тѣло трьстиѥмь** ἐσπαργάνωσαν fasciis involverunt prol.-mart.

напєчатати -таѭ -таѥши vb. signare int. 74.

напєчатьлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. signare int. 258.

напивати -ваѭ -ваѥши vb. potum praebere **водою** - chrys.-lab. - **сѧ** sbor.-kir. 64.

написавати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιγράφειν inscribere ant.

написаниѥ n. ἐπιγραφή inscriptio ostrom. ἀπογραφή descriptio sup. ostrom.

написати -шѫ -шєши et **-саѭ -саѥши** vb. ἐπιγράφειν inscribere sup. ant. γράφειν scribere ostrom. ἀπογράφειν describere ostrom. prol.-mih. 291. lit.-mih. krmč.-mih. 204. sabb. 131. tur. cyr. 2. hom.-mih. š.-gl. 49. pingere chron. 1. 45. sim. I. 28. lit.-mih. **єлѣ -саꙗмо**, recte **-саѥмо** σκιαγραφούμενον adumbratum greg.-naz. -vost. 1. 235. **жидовьскы грани написаны** bus. 776. - **сѧ** ostrom.

написовати -соуѭ -соуѥши et **-соваѭ -соваѥши** vb. inscribere pent.-mih. chrys.-lab. dioptr. prol.-mart. men.-mih. prol. krmč.-mih. bell.-troj. 12. leont. men.-mih. mon.-serb. **-соваю, -соую** ok. 63. sabb. 36. 43. 131. pingere mir. - **сѧ** sabb. 36. 43.

напитавати -ваѭ -ваѥши vb. τρέφειν alere - **сѧ** chrys.-lab.

напитатєль m. qui alit chrys.-lab.

напитати -таѭ -таѥши vb. τρέφειν alere ostrom. greg.-naz. kruš. chron. 1. 112. misc. satiare sup. - **сѧ** chrys.-lab. serb. napitati živ.

напити сѧ -пиѭ сѧ -пиѥши сѧ vb. satis bibere ant.-hom. prol.-mart. krk. - **чьсо** isaak. cyr. 16. prol.-mart. - **крьвє** prol.-mih. - **воды** men.-leop. bus. 647. **да сє напиѥши водоу зємьноу** isaak. ἐμπίπλασθαι impleri men.-vuk. ἀρδεύεσθαι irrigari **напившоу сє оть того смрада зємлю** krmč.-mih. **зємлꙗ напивьшиꙗ сє крьвий вашихь** typ.-chil. **напиꙗмъ сѧ** op. 2. 2. 429. sine **сѧ: царици томь чашомь напи** alex.-mih. 192. nsl. napiti komu et napiti se.

напитѣниѥ n. nutritio chrys.-lab.

напитѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. ψωμίζειν nutrire š.-gl. 91. ant-hom.

наплаштєвати -штоуѭ -штоуѥши vb. pendere **-ћєвати** mon.-serb.

напл҄ештиѥ n. humerale -чиѥ trigl.
напл҄ештьк ъ m. humerale **напл҄ечкы** sbor.-kir. 61.
наплитати -таѭ -таѥши vb. plicare **двьри -талъ проутиѥмь** ex.
наплоути -пловѫ -пловеши vb. inundare, uti videtur cozm.
наплоутиѥ n. inundatio op. 2. 1. 32. 43. ex.-op. 2. 1. 22. proph.
наплънити -нѭ -ниши vb. πιμπλάναι, πληροῦν, ἀναπληροῦν, γεμίζειν implere ostrom. sup. ἀποτινύειν persolvere pent.-mih. **напълнивъ три возы брашьна** vita-theod. - **гласа** proph. - **сѧ** ostrom., ubi **напл ън-**, **напълн-** et **напъл'н-**.
напл ънꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. implere chrys.-lab.
напл ънꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. πληροῦν implere mon.-serb. **наполн-** chron. - **сѧ** ostrom. -**нѣѭть сѧ** chrabr. 90.
напл ънѥвати -нюѭ -нюѥши vb. implere glag.
наповаждениѥ n. reversio georg.-vost.
наповати -поуѭ -поуѥши vb. mercenarium esse **овъ богатꙗаше, овъ наповааше** svjat.
наповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. nunciare georg.-vost.
наподольникъ m. vestis quaedam sacerdotalis.
напоити -поѭ -поиши vb. ποτίζειν potum praebere prol.-mart. humectare ostrom. ant.-hom. ἀρδεύειν rigare sup. **напоѥнь маслом ь** διάβροχος ἐλαίῳ men.-vuk. ἀρδεύειν irrigare proph. κηπεύειν hortum colere, irrigare man. - **врьть** men.-mih. - **себе ꙗдомь** ichn. **напои ѥ воды благы** prol.-mih. **аще напоить вы чашѭ воды** mat. 16. **напоише ме оцта** hom.-mih. **напои ложесна** nom.-mik. naboiachu fris.
напоконьнъ adj. postremus mon.-serb. -**коно врѣме** nom.-barb. **напоконь** tandem bulg.-lab. 8: nota **вь напокощны дни** ibid. 2.
напольнъ adj. campestris.
напоминаниѥ n. memoratio op. 2. 1. 63.
напоминати -наѭ -наѥши vb. monere op. 2. 1. 63.
напослоушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. satis audisse misc.
напослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐπιμαρτυρεῖν testimonium praebere ant.
напотрѣбиѥ n. κατάχρησις catachresis svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. 268.
напоꙗти v. **напаꙗти**.
напоѥвати -юѭ -юѥши vb. ποτίζειν adaquare **источникъ оученꙗ -ва цръковьное лице** obich.
напоѥниѥ n. adaquatio chrys.-lab. isaak. steph. -**ениꙗми** nom.-mik. 22.
направа f. ornamentum glag. cf. mon.-serb. 182. 327.
направитель m. διορθωτής corrector men.-vuk.
направити -влѭ -виши vb. κατευθύνειν dirigere ant. -**ви своѭ дьщере** bell.-troj. 19. -**ви мѧ въ твоемъ орѫжии** 30. σώζειν salvare sup. - **сѧ** 26. - **на брань** 32. - **на бой** alex.-mih. 108. cf. serb. spremiti.
направлꙗти -лꙗѭ лꙗѥши vb. κατευθύνειν dirigere dial. vita-theod. chron. 1. 195. ἡνιοχεῖν aurigare ant. ποδηγεῖν ducere **направьꙗѭтъ** sup.
направлениѥ n. directio chron. 1. 107.
направь adv. erecte **лежати** - men.-mih. 388. **направо** pat.-šaf. 107.
напрасьливъ adj. ὀξύχολος iracundus ant. -**сливъ** praeceps trigl. cf. sequens.
напрасьнивъ adj. ἀπότομος severus -**снивъ** 2. cor. 13. 10. -bulg. .antch. men.-mih. sup. cf. antecedens
напрасьнивьство n. iracundia **пламы ꙗрости и -снивьства** io.-clim.
напрасьниѥ n. ὀξυχολία iracundia -**снье** op. 2. 2. 261. -**снье** antch. τὸ ἀθρόον multitudo sup. 69.
напрасьно adv. ἀθρόον, ἀθρόως, ἐξαίφνης subito -**сно** hom.-mih. sup. 5. 21. 63 etc. glag. svjat.-op. 2. 2. 399. op. 2. 1. 26; 2. 2. 151. 203. -**стьно** alex.-mih. 140.
напрасьнодоушьнъ adj ὀξύθυμος iracundus -**сно** ant. op. 2. 2. 261.
напрасьнъ adj. ἀθρόος subitus men.-vuk. hom.-mih. -**сна съмьрть** bus. 292. **вь -снѣ** ἐξαίφνης subito op. 2. 2. 203. ὀξύς praeceps; ἀπότομος severus; σφοδρός vehemens; δριμύς vehemens sup. -**снъ** antch. -**сна доуша; ненапрасноу бъıти** μακρόθυμον εἶναι longanimem esse op. 2. 2. 261. rum. **нъпраснъ** casus fortuitus.
напрасьньство n. ὀξυχολία iracundia -**сн-** ant. op. 2. 2. 200. georg.-vost. **зазирати своѥмь -сньствѣ** sborn.
напрасьнѣ adv. subito -**снѣ**.
напрати -перѫ -переши vb. infigere **напранъ** russ. набоденъ ber. cf. **напьрити**.
напрашити -шѫ -шиши vb. pulvere conspergere pat.-šaf. **главамь -шеномь прьстию** men.-mih.
наприсьнѣ adv. ἐπὶ πλεῖω inprimis -**снѣ** io.-clim. ἴδιον proprie psalt.-theod.: recte **на присьнѣ**.

напрошеник n. desiderium glag.
напрьсиѥ n. περιστήθιον pectorale kruš.
напрьстъка f. munimentum digiti, digitale -тка ichn. nsl. naprstek serb. naprstak oserb. naporstnik rum. **нъпърсток.**
напрьстъкъ m. digitale **напрестокъ** trigl.
напрьстьникъ v. **напрьсьникъ.**
напрьсъкъ m. ἐπιστήθιος in pectore recumbens **иоанъ напрьсокъ господьнь** antch. c. 112.
напрьсьникъ m. ἐπιστήθιος in pectore recumbens krmč.-mih. tur. - **христовь иоаньнь** dioptr.-lab.: male **-стьникь** prol.-mih. pyrg. prol.-mart. pectorale.
напрьсьнъ adj. ἐπιστήθιος in pectore recumbens - **дроугь** hom.-mih. 30. **напесноую** psal.
напрѣдъ adv. ante vorwärts bus. 271. **поиди** - men.-mih. **напереди** bus. 482. in posterum gram. 27: recte est **на прѣдъ** cf. **прѣдъ.**
напрѣжды adv. ἐπὶ τὰ πρόσω in ulteriora **напрыжь** ex. κατὰ πρόσωπον parte antica **напрѣжь рамѣнъ пламы въждьжеть** κατὰ πρόσωπον σφοδροτέραν τὴν πυρὰν ἐξάψειεν io.-clim.: recte **на прѣжде.**
напрѣсытити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. satiari **насытити се и - се грѣха** chrys.-lab.
напрѧгати -гаѭ -гаѥши vb. iungere int.
напрѧдати -даѭ -даѥши vb. insilire trigl.
напрѧзаниѥ n. intendere int. 24.
напрѧзати -заѭ -заѥши vb. intendere int.
напрѧшти -прѧгѫ -прѧжеши vb. τείνειν, ἐντείνειν tendere ant. pat. **-зи** op. 2. 2. 264. **-гь лоукь** pyrg. adde chron. 1. 59. 100. - **сѧ: мѣхь -гь се** men.-vuk. **отокь толико -гь се, ꙗко роуцѣ ѥмоу оуѥти се** prol.-mart. **напрѧглъ иеси стрѣлы съ чемеремъ** bus. 480.
напсатн v. **напьсати.**
напоустити -штѫ -стиши vb. immittere prol. ἀποστέλλειν immittere **напоусти два льва на нѭ** prol.-cip. ἀπολύειν mittere **звѣри - на кого** men.-vuk. - **львы** ἀφιέναι men.-vuk. **-сти ꙗзвѣ** men.-leop.
напъ m. μίσθιος mercenarius op. 1. 15. 60; 2. 2. 260. ant. antch. greg.-naz. iob 7. 1. - op. 2. 1. 56. mat. 55. iob 14. 6. -vost. 2. 75. exod. 22. 15. -mat. 55. proph. lev. 22. 10. -vost. 1. 70; 2. 39. **раби ѥго и сь напы дѣлаше** men.-mih. 142. šaf.-urspr.
напышштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. inflari ber. trigl.
напышштениѥ n. inflatio ioan. ber. **раздраеть тѣлесное** - chrys.-lab. **отокы и -ниꙗ цѣлить** svjat.-vost. 2. 28. bus. 263.
напышштенъ adj. inflatus domet. **надьмено и напыщено чрѣво** io.-sin.
напышштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. ὀγκοῦσθαι inflari **оутробѣ** - hom.-mih. **-штена оутроба** sabb. 95. **-щенъ** ber. domet.
напышштьнъ adj. inflatus **надменное и -щное чрево** clim. 207. cf. **-штенъ,** quod praestat.
напьда f. μισθός, μίσθωμα merces svjat.-op. 2. 2. 395. op. 1. 15; 2. 2. 431. deut. 24. 14. 15. -mat. 55. deut. 23. 18. -vost. exod. 22. 15. -vost. mich. 1. 7. -vost. habes **напьда, напъда, навьда.**
напьсаниѥ n. inscriptio; ὑπογραφή subscriptio **нап'с-** op. 1. 236. **напсание** sup. bon. **напсанье** bus. 47.
напьсати -пишѫ -пишеши et **-пьсаѭ -пьсаѥши** vb. inscribere; γράφειν scribere sup. 382. ἀπογράφεσθαι nomen dare sup. **напьсавъши** vost. 1. 64. **напьсано** op. 2. 2. 432. **нап'сати** apost.-syn. sup. **напсати** mat. 22. bus. 350. **напсахъ** ev.-novg. **напса** op. 2. 2. 33. **-псашѧ** mat. 11. **напсавъ** chron. 1. 47. 49. **напсали на камени образъ** bus. 552. **напсанъ** cloz I. 688. sup. **напсанѣ дъсцѣ** bus. 166. **напсанъ** sup. antch. bon. **напсаеть** bon. cf. **написати.**
напьсовати -соуѭ -соуѥши vb. inscribere **напс-** op. 2. 2. 150.
напьство n. μισθαρνία opera mercenaria greg.-naz.
напьхавати -ваѭ -ваѥши vb. inserere pat.
напьхати -хаѭ -хаѥши vb. implere **ковчегь сѣномь напханъ** par.
напѣваниѥ n. cantus sabb. 148.
напѣти -поѭ -поѥши vb. canere.
напѧти -пьнѫ -пьнеши vb. tendere chron. 1. 109. **напѧ изъ самострѣла** vost.
напѫтиѥ n. viaticum, uti videtur - **и залогъ въ ономь мирѣ** dioptr.-leop. **-тие** ber. impedimentum io.-sin.
напѫтьнъ adj. qui in via est **-наꙗ** viaticum chrys.-lab.
наравьнати -наѭ -наѥши vb. aequare **наровнаше мѣсто** bor. 31.
нараждати сѧ -ждаѭ сѧ -ждаѥши сѧ vb. nasci **пакы въ пепелѣ гнѣзда своего опѧть наражаеть сѧ** bus. 689.
нарамниѥ n. humerale chrys.-lab. men.-mih. 406.
нарамьникъ m. humerale trigl. brachiale.

нарамьница f. humerale ber. **привѧзаше ѥ -ци** svjat.-vost. rum. **нърамницъ** lacinia.

нараны vocabulum dubium: - **сътвори ѥ** ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτό esai. 44. 13. -vost.: recte fortasse **на раны**.

нараштениѥ n. incrementum sup. 159.

наречениѥ n. προσηγορία appellatio sup. ber. ψῆφος decretum sup.

нарешти -рекѫ -речеши vb. nominare ant.-hom. καλεῖσθαι appellare šiš. 46. ostrom. ὁρίζειν definire cloz I. 645. šiš. 27. 236. ἀφορίζειν definire pent.-mih. praefinire sup. denotare sup. nominare ant.-hom. **тѣло - кь конѥмь** dioptr. - **имѧ** vita-theod. praedestinare glag. **блюдо ѥже ѥмоу нарекоухъ** prol.-lab. ἀναχηρύττειν renunciare sup. **нарѣста** glag. **нарѣше** šiš. 27. **нарчемъ** svjat.-mat. 8. - **сѧ** καλεῖσθαι nominari ostrom. cloz I. 515. naresem ze fris.: nota **годи нарекомаго** sim. I. 22. pro **година рекомаго**.

нарицаниѥ n. κλῆσις vocatio ephes. 4. 4. - op. 2. 2. 341. ber.

нарицати -чѫ -чеши et **-цаѭ -цаѥши** vb. καλεῖν, λέγειν appellare ostrom. sup. cloz I. 519. pat. prol. chron. 1. 4. 34. et 31. 73. λέγειν nominare ostrom. προσαγορεύειν appellare greg.-naz. ἀφορίζειν definire greg.-naz. καλεῖν vocare sup. φάναι dicere sup. **болѣзнь нарицаемаꙗ корста** bus. 739. **наричеть** bus. 269: nota ὁμολογεῖν profiteri sup. - **сѧ** ostrom. svjat.: nota **наричаѥть се** krmč.-mih. 46. et **нарицаѥмъ** bus. 265.

народити -ждѫ -диши vb. parere **народить ꙗица** bus. 688.

народодѣтель m. δημιουργός opifex op. 2. 2. 484.

народоводимо n. populi principatus sup. 204. 12.

народословити -влѭ -виши vb. genus recensere ber. gr. γενεαλογεῖν.

народотворьнъ adj. δημιουργικός opificis op. 2. 2. 300.

народотворьць m. δημιουργός opifex ant.

народотворьчь adj. poss. opificis **-ръча** antch.

народотворьчьнъ adj. δημιουργήσας qui fecit op. 2. 2. 300: recte opificis.

народъ m. γένος genus pent.-mih. δῆμος populus sup. cloz I. 584. 768. ὄχλος turba; πλῆθος turba men.-mih. ἄνθρωποι homines ostrom. κόσμος mundus sup. 395. **народось** op. 1. 264. **землъскыѧ народы** bus. 64: nota θρᾴκη thracia sup. 395. 20. rum. **народ**.

народьнъ adj. vulgatus mat. 52. publicus **-днаꙗ блоудница** ber. - **пѫть** dioptr.-leop. - **мѧтежь** sborn.

народьскъ adj. ὄχλων turbae iez. 23. 47. - vost. publicus - **пиръ** vost. 2. 2. 78.

народьствовати -воуѭ -воуѥши vb. δημοσιεύειν publicare hes. 19.

нарой m. ὅρμημα impetus - **людий сихъ** exod. 32. 22. -vost. op. 1. 15. ἐπήρεια impetus op. 2. 2. 261. **нашего соупостата лоукы и козни и нароꙗ** ant.-vost.

нарокъ m. προσηγορία compellatio hom.-mih. ὁρισμός definitio pent.-mih. ἀφόρισμα definitio exod. 39. 30. -pent.-mih. kruš. **нарещи** - pent.-mih. ψῆφος sententia psalt.-theod. ψήφισμα sententia **бесѣда и** - men.-mih. sententia sup. ἀνάθεμα anathema op. 1. 17. 27. pent.-mih. decretum deut. 7. 26. -vost. kruš. leont. ichn. - **божий** men.-mih. 190. προθεσμία dies statutus šiš. 118. nov. ἀποκλήρωσις destinatio **звѣзднаго ради -ка** op. 2. 2. 150. τάξις ordo **старѣй -коу** ταξίαρχος op. 2. 2. 301. fortuna, sors - **и чьсть** alex.-mih. 27. **алеѯандра - великь ѥсть** ibid. 156. **-коу твоѥмоу вьсе помагаютъ вѣди** ibid. 135. - **исписати** ibid. 9. - **сильна господина** ibid. 130. **оу мой - походи** ibid. 71. **нарокомъ** ὀνομαστί nominatim sup. 228. **-комь** industrie trigl. serb. narok rum. **норок** fortuna cf. bulg. naraćnice fatidicae milad. Pott 2. 1. 31.

нарочитовати -тоуѭ -тоуѥши vb. τάττειν constituere **время -вано** iob 12. 5. - vost.

нарочитъ adj. προστεταγμένος constitutus šiš. 35. 236. ἐπίσημος insignis ostrom. sup. ant.-hom. šiš. - **разбойникь** krmč.-mih. ὡρισμένος definitus šiš. 5. celeber - **праздникь** leont. **врѣмѧ -то** προθεσμία tempus praestitutum greg.-naz.: nota **о въ нарочитъıхъ кънигахъ** svjat. et cf. **вназапады, вънатъщь**.

нарочитьнѣ adv. modo insigni men.-vuk. nsl. naročiten rês. 172.

нарочьникъ m. ἐπώνυμος idem nomen habens **манасий -чникъ колѣна** psalt.-theod.

нарочьнъ adj. ἐπίκλητος celeber num. 26. 9. -pent.-mih. praestitutus ant.-hom. ἀφωρισμένος separatus ies.-nav. 21. 13. -vost. **-чное** promissum ber.

нарочьство n. ἀξιότης dignitas prol.-mart. men.-leop.

нароусивъ adj. rufus acad.

нароусичавъ adj. ὑπόξανθος subrufus men.-vuk.

нароусъ adj. subrufus pat -šaf. -си власи nom.-bulg.
нароусьнъ adj. ἄσπρος καὶ μαῦρος, recte subrufus men.-mih. 392. власи -сни drag. prol.-mart.: male - насжсни men.-leop. 299. et насоусни vost.
нароушение n. laesio azbuk.
нароушьность f. laesio azbuk.
нарѣзание n. incisio.
нарѣзати -жж -жеши vb. incidere -за хлѣбь nom.-barb.
нарѣкание n. lamentatio azbuk. nsl. narekavica praefica.
нарѣкование n. τὸ λεγόμενον dictum men.-vuk. denominatio prol.
нарѣкованьнъ adj. praestitutus -ваньно врѣмѧ mir.: recte -ванъ.
нарѣковати -коуѭ -коуеши vb. dicere men.-vuk. πείθειν suadere нарек- men.-vuk. δηλοῦν manifestum reddere šiš. 141. ephr.-vost. adde pat. prol. op. 1. 302. - сѧ appellari men.-mart. δηλοῦσθαι manifestum reddi нарек- šiš. 87. op. 2. 1. 148. 165.
нарѣцати -цаѭ -цаеши vb. appellare bus. 502. cf. -риц-.
нарѣчие n. ἀπόκρισις sententia sup. δήλωσις declaratio sup. men.-mih. 162. - вьдати, вьздати, рещи δηλοῦν, σημαίνειν men.-mih. - въздати sup. 147. - вьспоустити men.-mih. - послати men.-mih.
нарѧдити -ждж -диши vb. disponere men.-leop. pat. prol. typ.-chil. per. 89. 93. chron. 1. 110. 165. 245. mir. 56. - чины sabb. 13. - сѧ se parare bell.-troj. 28 alex.-mih. 35. - на състоупъ bus. 621.
нарѧдъ m. ordo op. 2. 2. 72. chron. bus. 390. - сътворити per. 88.
нарѧдьбьникъ m. director наредбен- glag. brev. 325.
нарѧдьникъ m. ἐπιμελητής curator - царьскы men.-vuk. magistratus prol.
нарѧдьнъ adj. ordinatus коньникъ нарѧднъıхъ bus. 173.
нарѧждание n. dispositio georg.
нарѧждати -даѭ -даеши vb. disponi chron. 1. 159. 197. - воѧ men.-leop. - сѧ: - по оуставоу alex.-mih. 55. bus. 733: adde наредение glag.
наржбати -баѭ -баеши vb. compellere chron. 1. 52. - моужи per. 32. e russ.
наржбити -блѭ -биши vb. compellere chron. 1. 52. e russ.
наржгание n. irrisio, illusio sup. 445. men.-mih.
наржгати -гаѭ -гаеши vb. λοιδορεῖν conviciari sup. παραδειγματίζειν ludibrio habere - кого op. 2. 1. 132. dioptr. ταπεινοῦν verbis minuere 2. reg. 13. 22. -vost. - сѧ комоу proph. ἐμπαίζειν illudere pent.-mih. adde pat. ioann.
наржжьникъ m. εἰρωνείας μεστός ironia plenus -жникъ zlatostr. -saec. XVI.
нарѫквица f. chirothecae sacerdotalis genus lit. mon.-serb. 83. gram. 5. nsl. narokva leve ruke spinther habd. -kvi armilla ibid.
нарѫчити -чѫ -чиши vb. mandare mon.-serb.
нарѫчьнъ adj. πρόχειρος qui in promptu est krmč.-mih.
насадитель m. plantans hom.-mih. triod.
насадити -ждѫ -диши vb. plantare sup. καταφυτεύειν plantare - вина soph. 1. 13. -proph. κατασπείρειν seminare - виноградь pent.-mih. proph. - вина mat. 47. adde chrys.-lab. men.-vuk. chron. mat. 50. - сѧ φυτεύεσθαι op. 2. 2. 62. -дить се истина krmč.-mih.
насадъ m. ἄκατος cymba -дъı man.-vost. -дѣхъ cozm.-ind. chron. 1. 59. 165. 205 etc. per. 93. čten. 1852. 199. носадъ vost. nsl. nasad (snopja) appositio lex. plantatio dain. magy. naszád cymba.
насаждати -даѭ -даеши vb. φυτεύειν plantare šiš. 75. svjat. bus. 262. - зелие prol.-vuk.
насаждение n. φυτεία plantatio greg.-naz. - виньноие hom.-mih. творити -ниѩ prol.-mart. ἐμφύτευσις emphyteusis krmč.-mih.
населити -лѭ -лиши vb. colonos deducere chron. 1. 52. - катоунь misc.
насельникъ m. κατοικῶν incola pent.-mih. op. 1. 28. людемь -никомь τῷ λαῷ τῆς γῆς pent.-mih. моужие -ници ἄνδρες τοῦ τόπου ibid. kruš. chron. 1. 5. 9. per. 5.
насельничьскъ adj. incolarum vost. 1. 154.
насельнъ adj. incolens моужи -нъıхъ ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου gen. 38. 21. - pent.-mih. народь - τῆς γῆς pent.-mih. adde op. 2. 2. 94.
населѣти -лѣѭ -лѣеши vb. colonos deducere запоустѣвша -ѣюшта sabb. 45. -лѣти bon.
населенаѩ f. οἰκουμένη orbis terrarum sup. 195. cf. въселенаѩ.
население n. vicus -нна коупивша sabb. 52.
насилити -лѭ -лиши vb. cogere pat. adoriri sup. καταδυναστεύειν vim inferre, vitiare (virginem) sup. 404. tentare sup. 401. - комоу chrys.-lab. proph. nom.-lab. - кого nom.-lab. - дѣвкоу sbor.-kir. 54.

дѣдиноу -леноу sim. I. 8. -лıахоу 2. macc. 6. 7. -mat. 51. rum. нъсилник violentus.

насилнѥ n. βία vis, violentia barl. dial. misc. nom.-barb. nom.-lab. mon.-serb. -льѥмь svjat.-mat. 10. - сътворити vim inferre sup. men.-leop. -лиѥмь ме изгнаше cyr. 4. по -лию prol.-mih. растлѣниѥ по -лию φθορὰ κατηναγκασμένη krmč.-mih. неволно - nom.-lab. chron. 1. 61. 185. 191. -лиıа δυναστεία potentia proph.

насиловаaниѥ n. violentia ber. duš. -мь дыше chrys.-lab.

насиловати -лоуѭ -лоуѥши et -ловаю -ловаѥши vb. opprimere ant.-hom. op. 1. 129. - кого; καταδυναστεύειν vim inferre 2. macc. 1. 28. -vost. -вахоу на сынн exod. 1. 13. -pent.-mih. - комоу hom.-mih. - братиıамь chrys.-lab. - никомоу ichn. - вьдовици ephr. -ловаю men.-vuk. adde mon.-serb. - сѧ: - се оть старости chrys.-lab.

насильникъ m. βιαστής vim inferens men.-vuk. tyrannus grom.

насильнъ adj. violentus tur. граблѥниѥ -но lavr.-op. 22. ἀμετάθετος immutabilis нравь - men.-mih.

насильствити -влѭ -вишн vb. vim inferre -ствıаше bor. 84.

насильствиѥ n. violentia par.

насильство n. vis men.-mih. int. дани тѧжкиѧ и насилства bus. 748.

насильствовати -воуѭ -воуѥши vb. vim inferre ber.

насилıати -лıаѭ сѧ -лıаѥши сѧ vb. vim inferre sup. 409. 437. 445. 448. 450. -лѣѥть 402. eniti op. 1. 57.

наскаканиѥ n. impetus.

наскакати -каѭ -каѥши et -чѫ -чеши vb. ἐπιπηδᾶν insilire sup. 381. chrys.-lab. prol. prol.-mart. dioptr. clim. men.-leop. ἐκπηδᾶν exsilire men.-vuk. - на кого chrys.-lab. - на санъ per. 78. ἀλαζονεύειν gloriari на христовы рабы - prol.-mart. θηλυμανῆ εἶναι пастоуси -кахоу на ню prol.-mart.

наскаковати -коуѭ -коуѥши vb. insilire ber.

наскочити -чѫ -чиши vb. insilire chrys.-lab. ant.-hom. - на цркове vita-theod. - на кого men.-mih. glag.

наскоупсти -скоубѫ -скоубеши vb. evellere беше наскоубль травоу nom.-barb.

наскъıпати -паѭ -паѥши vb. evellere, ni fallimur кожоу наскыпавьше повѣсише прѣдь вьсѣми чловѣкы men.-mih. 3. cf. nsl. ščipati.

наславъ m. nom. propr. bus. 36.

насладити -ждѫ -диши vb. γλυκαίνειν dulce reddere насладилъ еси мънѣ брашьна psalt.-int. saec. xii. ad fruendum praebere до сыти вьсѣхь ни наслаждь словесь cyr. 15. - сѧ ἀπολαύειν frui sup. cloz I. 252. 536. - се чьсо sim. I. 28. насладнша сѧ еıа cloz I. 509. - богатьства typ.-chil. - се чимь cyr. 29. - се чемоу misc.-serb. наслаждѫ сѧ тоунжде συνήδομαι una delector greg.-naz.

наслаждатель̑нъ adj. fruens int.

наслаждати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. ἀπολαύειν frui sup. cloz I. 439. ant.-hom. - видѣниıа proph. ἐκτρυφᾶν luxuriari man. chron. 1. 65.

наслаждениѥ n. ἀπόλαυσις usus sup. ant. sabb. 37.

насланıалиште n. reclinatorium glag.

насланıати сѧ -нıаѭ сѧ -нıаѥши сѧ vb. se reclinare - на водоу alex.-vost. sine сѧ inclinare georg.

наслонити сѧ -нѭ сѧ -нишн сѧ vb. se reclinare nom.-barb. sine сѧ inclinare pat.

наслъньчьнъ adj. apricus pat.

наслъпати -плѭ -паѥши vb. quid significet nescio: на сънъı наслъпаше antch. c. 123.

наслѣдити -ждѫ -диши vb. hereditate accipere ostrom. ant.-hom. op. 1. 119. - чьто sim. I. 11. mir. chron. 1. 11. 15.

наслѣдиѥ n. κληρονομία hereditas dial. sborn. šiš. 182. 193. krmč. 104. men.-vuk. chrys.-lab. κλῆρος hereditas man. consequentia glag.

наслѣдованиѥ n. hereditas -ньѥ cloz I. 601.

наслѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. κληρονομεῖν hereditare ostrom. chron. 1. 60. mon.-serb. glag.

наслѣдъкъ m. τὸ ἔσχατον postrema - дьни сихь šiš. 219. hereditas glag.

наслѣдьникъ m. κληρονόμος heres ostrom. krmč. cloz I. 597. šiš. 224. διαδόχος successor ant.

наслѣдьница f. heres dioptr.-lab.

наслѣдьничьскъ adj. heredum krmč.-mih.

наслѣдьствити -влѭ -вишн vb. κληρονομεῖν hereditare ostrom. matth. 19. 29. -mat. 34. isaak.

наслѣдьствиѥ n. κληρονομία hereditas šiš. 181.

наслѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. κληρονομεῖν hereditare ostrom. chrys.-lab. -дъс- cloz I. 117. cf. mat. 34.

наслѣждати -даѭ -даѥши vb. hereditare ber. adde **наслѣгениѥ** mon.-serb.
наслѣждениѥ n. hereditas ant.-hom.
насмивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. irridere misc.
насмисаниѥ n. irrisio pat. **-ниꙗ** op. 2. 2. 200. **-ниѥ** tur.
насмисати сѧ -саѭ сѧ -саѥши сѧ vb. irridere chron. 1. 75. pat. georg.
насмиꙗниѥ n. irrisio dioptr. pan.
насмиꙗти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ vb. irridere pat. - **комоу** par. **насмѣꙗвь се** prol.-mih.
насмѣдати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. fuscum fieri **насмедающь се врадою** ex. 182.
насмѣхати сѧ -хаѭ сѧ -хаѥши сѧ vb. irridere chron. 1. 75.
насобьнъ adj. ἐπάλληλος alius post alium svjat.-op. 2. 2. 399. op. 2. 2. 117. **отъ -нъіхъ млатовъ биѥмъ** io.-clim. **-нъіми вльнами** margar.
насовати -соуѭ -соуѥши vb. implere chron. 1. 213, 27.
насовьць m. ἐπωμίς superhumerale ex. 193. vestis genus lavr.-op. 20. pro **ѥпомида**.
насочати -чаѭ -чаѥши vb. calumniari ber.
насочити -чѫ -чиши vb. διαβάλλειν calumniari op. 1. 109. **насочишѧ на июдеѧ** dan. 3. 8. -mat. 49. **насочиша емоу на блаженоую софью** vost. **насочишѧ на иꙗдеѧ** bus. 179. **насочишѧ на дрѣво съпасьноѥ** nom.-bulg. 85. καταμηνύειν indicare **дроугъимъ -чивъ** greg.-naz. **насочиша о тѣлесѣхъ свѧтыхъ** vost.: nota male **моужа тъі насочишаѧ на седрака** bus. 180, ubi gr. πεδήσαντας dan. 3. 20.
наставати -ваѭ -ваѥши vb. imminere chron. 1. 246.
наставитель m. institutor - **поути** sim. I. 9.
наставити -влѭ -виши vb. ὁδηγεῖν ducere ostrom. sup. instituere sim. I. 17. triod. **та мѧ -виста** bon. **наставенъ** bon.
наставлꙗти -влꙗѭ -влꙗѥши vb. instituere isaak. **-влꙗе ва на поуть мирьнь** sim. II. 5. **-вьꙗше** sup.
наставлѥниѥ n. principatus **-вениѥ** sup. 203.
наставъ m. institutio isaak.
наставьниковъ adj. poss. institutoris ioann.
наставьникъ m. καθηγητής dux ostrom. dux sup. ἐπιστάτης praefectus ostrom. institutor cyr. 1. sim. I. 1.
наставьница f. quae instituit **наставн-** sim. I. 26. mir.
настажитель m. δημότης popularis bis in vita s. cyriaci men.-vuk. **настѣжитель** in vita eiusdem sancti prol.-cip.
настажительнъ adj. popularis **настѣж-** prol.-cip.
настасий m. anastasius chron.
настасъ m. anastasius chron. per.
настати -станѫ -станеши vb. calcare, ingredi **на новоу настахомъ стезю** vost. adstare, adesse **хлѣбь наставьшаго дьне** krmč.-mih. **хлѣбъ нашь наставъшааго дьне** τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον š.-gl. 52. idem habes in evang. anni 1270. **недѣлꙗ наста** leont. **наставшоу вечероу** men.-leop. **мѣсеца прьваго настаноуща** τοῦ πρώτου νουμηνίᾳ exod. 40. 2. -pent.-mih.: nota προχωρεῖν consequi sup. 373.
настатиѥ n. adventus chron. 1. 180. 183. **предъ -тиемъ пресвѣтлаго вѣры дне** vost.
насташти -стаѭ -стаѥши vb. adesse **настаѭшти** sup. 94.
настегна f. περικνημίς ocrea **настѣгнами** parem. cf. **настегнъі**.
настегнъі f. g. **-нъве** περικνημίς ocrea **-гнъвами** dan. 3. 21. -parem. mat. 49: male **-гинъі** azbuk. cf. **настегна**.
настигнѫти -нѫ -неши vb. consequi **ѥгоже варьвари -гьше** prol.-mart. 124.
настишьнъ adj. ποιητικός poëticus **-нъıꙗ (книгъі)** svjat.-op. 2. 2. 401. e **на стихъі**.
настлати -стелѭ -стелѥши vb. στρωννύναι sternere ant. **-ланъ ризами** men.-leop. **-стъланъ** sup. 89. **пѫтьѥ настьлани трьньꙗ** antch. c. 86.
настоловати -лоуѭ -лоуѥши vb. in throno collocare **-вань** in throno sedens leont. gr. ἐνθρονίζειν.
настольникъ m. διάδοχος successor men.-vuk. meth. 2. prol.-mih. chron. 1. 195. mon.-serb. gram. 6.
настольница f. succedens prol.
настольнъ adj. qui in mensa est **блоудь** (recte **блюдь**) **-нихь** alex.-mih. 77. 138. **поутирь -нихь** 138. - **градъ** metropolis gram.
настоꙗниѥ n. praesentia glag.
настоꙗтель m. πρόεδρος antistes men.-vuk. ἐπιστάτης antistes vost. 1. 272. lavr.-op. 47. nom.-mik. isaak. - **монастъıра** sabb. 29.
настоꙗтельница f. προεστῶσα antistes: male **настоꙗльница** prol.-mart.
настоꙗтельство n. praefectura chrys.-lab.
настоꙗтельствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐπιστατεῖν praeesse, praesidem esse dial. dioptr.-lab.
настоꙗти -стоѭ -стоиши vb. imminere, adesse **настоѧ** παρών praesens sup. **дни**

настоѩщиѭ sborn. **настоѩщий сь родъ** ἡ παροῦσα γενεά io.-clim. **настоѥ** ἐνεστώς šiš. 76. - **за жоупоу** mon.-serb. 361. **игоуменъ настожщий** ok. 26.

настрадати -**ждж** -**ждеши** vb. perpeti prol.-vost.

настрой m. sensus dubius bus. 709.

настръзати -**заѭ** -**заѥши** vb. tornare - **богы** bor. xx.

настрѣкати -**каѭ** -**каѥши** vb. στίζειν notis distinguere, imprimere -**канъ** στικτός lev. 19. 28. -kruš. incitare mat. 56. **писмена** -**кана** lavr.-op. 21. -**кань и написань иглоѭ и чрьниломь** prol.-mih. 97.

настѣжитель v. **настажитель**.

настжпати -**паѭ** -**паѥши** vb. πατεῖν calcare ostrom. ἐμβατεῖν ingredi ioann. ant. adde sup. 437. 438. **нозѣ землю** -**паѭть** chrys.-lab. **на старыѩ предѣлы** -**паете** meth. 6.

настжпити -**плѭ** -**пиши** vb. calcare glag.- **на ногоу** prol.-mart. chron. 1.64.94.113.

насоунжти -**нж** -**неши** vb. implere **насоуша копьи** bor. 50.

насоусьнъ v. **нароусьнъ**.

насъ pronom. primae personae pl. gen. et loc.

насъматрѣти -**рѣѭ** -**рѣѥши** vb. spectare **насм**- bus. 734.

насъмрътьникъ m. ἐπιθανάτιος capitis damnatus ant. šiš. 97. pam. 123.

насъпати сѧ -**плѭ сѧ** -**пиши сѧ** vb. satis dormisse misc. **наспавъ сѧ возрѣхъ очима** vost.

насъпъ m. ξήριον pulvis qui inspergitur **насопъ** op. 2. 2. 201. io.-clim. nsl. nasip choma lex. croat. nasap verant. serb. nasap agger oserb. nasyp aufschutt rum. **нъсип** arena.

насъсати сѧ -**сж сѧ** -**сеши сѧ** vb. θηλάζειν lactere **да сѧ насъсете отъ съса** esai. 66. 11. -vost.

насъсъ m. sipho **насосъ, сморщъ, сикавица** trigl.

насылати -**лаѭ** -**лаѥши** vb. immittere ant.

насыпаниѥ n. iniectio clim. ioan.

насыпати -**плѭ** -**плѥши** vb. προσχωννύναι aggerere per. xliv. - **прьстиѭ** men.-vuk. ἐπιδιδόναι addere prol.-cip. πιμπλάναι implere pent.-mih. **жератька** - **оуста** men.-mih. **два кьбла сребра** - sabb. 41. **блюдоу сребра** - 43. adde bell.-troj. 10. prol.-vuk.

насыповати -**поуѭ** -**поуѥши** vb. aggerere, implere - **рьвеникь** chrys.-lab.

насырити -**рѭ** -**риши** vb. τυροῦν in caseum cogere iob 10. 10. -vost.

насытити -**штж** -**тиши** vb. χορτάζειν satiare sup. ostrom. ψωμίζειν nutrire -**ти ѥ жить сельныхъ** deut. 32. 13. -pent.-mih. ἐμπιπλάναι, γεμίζειν implere sup. ostrom. **хлѣбь насыщний** krmč.-mih. **насыщъшаго** š.-gl. 37. - **сѧ** χορτάζεσθαι satiari ostrom. γεμίζεσθαι impleri ostrom. - **грѣха** chrys.-lab. -**тише се воды благые** prol.-mih. chron. 1. 59. 72. 113. - **крьви** steph. ἀπολαύειν frui sup.

насыштаниѥ n. perceptio sup. 213.

насыштати -**штаѭ** -**штаѥши** vb. χορτάζειν satiare dial. isaak. sabb. 23. **не насыщай оутробы своѥѩ** sborn. - **сѧ** χορτάζεσθαι satiari men.-vuk. šiš. 188. krmč.-mih. op. 2. 2. 271. sborn. adde sup. 76. 82.

насыштениѥ n. satietas sup. isaak. kruš. ἀπόλαυσις usus sup.

насѣвати -**ваѭ** -**ваѥши** vb. conserere - **нивж** krk. iniicere -**ваатъ** sup. 405.

насѣковати -**ваѭ** -**ваѥши** vb. incidere -**ваѥмь** men.-mih.

насѣсти -**сѧдж** -**сѧдеши** vb. incubare **насѧдетъ на нихъ (ѩицихъ)** bus. 688.

насѣтъ v. **насѣѩти**.

насѣцати -**цаѭ** -**цаѥши** vb. caedere - **мьчьмь** men.-mih.

насѣѩвати -**ваѭ** -**ваѥши** vb. conserere - **своѩ** men.-leop.

насѣѩти -**сѣѭ** -**сѣѥши** vb. σπείρειν conserere proph. - **землю** per. 42. - **села** bon. - **плѣвель** sim. I. 1. **землѩ насѣѥть се** pent.-mih. kruš. **насѣахомъ** sup. gignere - **отроча** prol.-vuk.: nota part. **насѣтъ: иде ѥсъ въ соуботы по насѣтыимъ** matth. 12. 1. -vost.

насждъ male apud vost. pro **на сждъ: отъ гонѧщихъ мѧ на сждъ** καταδιωκόντων με κρίσιν psalt.-int. -saec. xii.

насжштьнъ adj. ἐπιούσιος sufficiens ostrom. **насоущьный** mat. 32. ber.

насжштьствьнъ adj. ἐπιούσιος sufficiens **насоущес**- ber.

натешти -**текж** -**течеши** vb. accurrere chron. 1. 206. 13. aqua fluente impleri kruš.

натирати -**раѭ** -**раѥши** vb. tergere - **лице бѣлиломь** par. 46.

натоварити -**рѭ** -**риши** vb. onerare alex.-mih. 129.

натопити -**плѭ** -**пиши** vb. imbuere - **травоу сь оцьтомь** nom.-barb.

натравити -**влѭ** -**виши** vb. ψωμίζειν nutrire **натравиши ны хлѣба сльзна** lavr.-op. 31. -**зьна** vost.

натражиѥ n. posteri -**жьѥ** mon.-serb.

натриждениѥ n. ἆθλος certamen **натрыждениѥ** greg.-naz.

натрижниение n. ἆθλον certamen -ния- io.-sin.men.-mih. clim. chrys.-lab. ber. ἔπαθλον premium certaminis op. 2. 2. 199. σκάμμα locus certaminis op. 2. 2. 115. - твораҳоу men.-mih. - положний ἀγωνοθέτης certaminis arbiter men.-mih. исходь -ния greg.-lab. ἀθλητική certatio натрыжниение io.-clim. nota натвръждение (recte натрижниение) στάδιον stadium ex.-op. 2. 1. 24. натрыж- op. 2. 2. 199. натриз- op. 2. 2. 341.

натровити -влѭ -виши vb. τρέφειν alere psal. 79. 6. -glag. šaf.-urspr.

натроути -троуѭ -троуеши et -тровѫ -тровеши vb. ψωμίζειν, τρέφειν nutrire assem. натровеши ны хлѣба сльзьна psalt.-pog. 79. 6. натроу ıа psalt.-pog. 80. 17. šaf.-urspr. matth. 25. 37. -evang.-nicl. натроу; натроуниши pro натроуеши bon. натроуҳомъ super quod vocabulum habes manu antiqua scriptum накръмиҳомъ ev.-zogr. natrovuechu fris.

натроуҳлити -лѭ -лиши vb. gravidare glag. cf. serb. truhliti putrescere.

натрьпнѫти -нѫ -неши vb. obrigescere, uti videtur трава -пнеть оцьтомь misc.

натрыждение v. натрижднение.

натрыжниение v. натрижниение.

натрѣскати -каѭ -каеши vb. sensus dubius: ıазвы -каны pro russ. пятна ber.

натъкати -кѫ -чеши vb. πιέζειν premere ant. implere вьсе -кавьше мьзды men.-mih. 274. мѣроу доброу -каноу mat. 15. š.-gl. 86. врѣтнище плѣвами -кано par. сламы натканъ pam. 235.

натъкнѫти -нѫ -неши vb. imponere pat.-šaf. chron. 1. 154. 5. - на нь прилбицю per. 79. 24.

натъчьнъ adj. insignis -чныҳъ прѣдѣлъ ex.-vost.

натъшть adv. περισπούδαστος studiose expetitus натощь vost.

натъштьнъ adj. σπουδαῖος sincerus натощное покаание psalt.-theod. περισπούδαστος studiose expetitus чловѣкъ есть -ное дѣло божие zlatostr. κατασπουδαζόμενος sedulus ant.

натыкати -каѭ -каеши vb. incutere trigl.

натычь: въ натычь quid sit, nescimus: стрѣлыѫще въ насъ ıако в натычь bus. 547.

натѣкати -каѭ -каеши vb. fluere, uti videtur int. 202.

натѧзати сѧ -заѭ сѧ -заеши сѧ vb. ἐπιζητεῖν requirere men.-mih.

наоугийнъ adj. poss. nave izvêst. 6. 369. наоугинъ op. 1. 21. ev.-syn. a. bor.

наоудити -ждѫ -диши vb. molestum esse glag.

наоудръжчьнъ adj. mortificatus glag.: vocabulum dubium.

наоука f. doctrina ziz. bulg.-lab. cf. наоукъ.

наоукъ m. γνώμη opinio op. 2. 2. 302. nom.-barb. -кь glag. men.-mih. ıастрѧби наоукъмь сьрны и жеравы ıемлють zlatostr. cf. наоука.

наоумль adj. poss. naum op. 1. 114; 2. 1. 109.

наоупигъ m. ναυπηγός navium fabricator prol.-mih.

наоустити -штѫ -стиши vb. πείθειν suadere men.-vuk. συγχεῖν concitare šiš. 39. - звѣри на кого prol.-mart. наоусти два цари sim. I. 27. - кь чемоу men.-mih. chron. 1. 186. šaf.-frag. 35. prol.-mih.

наоусть adj. indecl. ἱκανός idoneus exod. 4. 10. -vost. mat. 55. op. 1. 15. - обличаѭ противещиҳь се men.-mih. cf. наоустьникъ.

наоустьникъ m. ἱκανός (λαλεῖν) idoneus (ad loquendum) exod. 4. 10. -pent.-mih. kruš. mat. 55. cf. наоусть.

наоутрий adj. proximus - день chron. -три 145. 8.

наоутрие n. πρωΐα tempus matutinum men.-vuk. ἐπὶ τὴν αὔριον cras ostrom. до -риıа pent.-mih. -риıа дьноу prol.-mart. -риıа τῆς ἑξῆς die proximo sup. 14. 33. 83. 142. bus. 413. 653. mat. 27. ἐπὶ τὴν αὔριον ostrom.

наоуҳодоносорь m. nabuchodonosor svjat.-op. 2. 2. 376.

наоучавати -ваѭ -ваеши vb. docere pat. typ.-chil. pan. sabb. 98. 173.

наоучати -чаѭ -чаеши vb. docere dioptr. chrys.-lab. sim. I. 24. 29. mon.-serb. 83. isaak. - сѧ καταμανθάνειν discere hom.-mih. sup.

наоучевати -чоуѭ -чоуеши vb. docere ant.-hom.

наоучение n. doctrina sup. 1.

наоучити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν, μαθητεύειν docere ostrom. sup. оуста своıа заповѣдемь -чи greg.-lab. грамотѣ -чень men.-mih. еиже (пѣсни) ıа -чилъ есть cloz I. 30. -чень поути божию κατηχημένος doctus šiš. 35. навчи mat. 31. - сѧ κατηχεῖσθαι, μαθητεύεσθαι doceri ostrom. μανθάνειν discere ostrom. - се жидовьской бесѣдѣ izvêst. 6. 384.

наоушва f. vestis quaedam наоушвоу златоу плоскоу и на той застогы малы vost.

наоуштати -таѭ -таеши vb. κατηγορεῖν

accusare proph. ant. antch. krmč.-mih. pat.-mih. ber.
наоуштевати -тоуѭ -тоуєши vb. suadere prol.
наоуштеникъ m. ὑποβολιμαῖος suppositítius hom.-mih. 74.
наоуштениє n. incitatio - **диꙗволє** vita-theod. chron. 1. 75: male **наоучен**- 63. 34.
нафора f. ἀναφορά hostia nom.-lab. **комька и** - bulg.-lab. 25.
нафта f. νάφθα naphtha bon.
нахабити -блѭ -биши vb. corrumpere glag.
нахаждати -даѭ -даєши vb. αἰσθάνεσθαι sentire - **раждеженниє конобьно** men.-vuk.
нахвалица: habes **-цомь** (serbice pro **-цеѭ**) de industria duš. 65. serb. navo (**нахвалъ**), navalice.
находити -ждѫ -диши vb. ἐπέρχεσθαι accedere ant. invadere sim. I. 22. **-дѧщѫ на дъва поути** antch. adde sup. 67. 195. 450. chron. 1. 34. 107. **такꙑ съмрьти находилꙑ соуть** svjat. **-дѧ** venturus ber.
находъ m. εἰσβολή, ἔφοδος incursio prol. prol -cip. - **ратьнь** men.-vuk. - **нѭдѣнескъ** svjat. ἐπήρεια impetus men.-vuk. **вѣтрьнь** - men -vuk. **-дꙑ отрази** chrys.-lab. adde per. 46.
находьникъ m. hostis irruens **-дникъ** per. 5.
нахождениє n. irruptio int. - **соупротивьнꙑихь**; **-женьє** chron. 1. 71. 95.
нахотѣти сѧ -штѫ сѧ -штеши сѧ vb. satiari - **сластий** svjat. - **сласти** ἐφεῖναι ἡδονάς greg.-naz.
нахранити -нѭ -нши vb. nutrire **-нимь и напоимь** bulg.-lab.
нахѫхнаниє n. illusio int. 176.
начаꙗти -чаѭ -чаєши vb. sperare pat. slov.-novg. b. ber. προσδοκᾶν exspectare luc. 12. 46. -ev.-saec. XI. - **сѧ** προσδοκᾶν exspectare men.-mih. **кто начаꙗлъ сѧ** vost. **не начаꙗщаго се спасениꙗ** sim. I. 20. **бьшнѭ не начающа сєбє** men.-mih. 173. adde vita-theod. nota διαχειρίζεσθαι se occidere **самомоу сѧ не** - op. 2. 2. 215.
начетати сѧ -таѭ сѧ -таєши сѧ vb. δοκεῖν videri **въ нихъже начетаѥть сѧ бꙑти добротахъ** io.-clim.: vocabulum dubium cf. **начитати**.
начинаниє n. ἐπιχείρημα molimen ant. ἐπιτήδευμα studium **землодѣльць -ниємь** men.-vuk. vost. 1. 412.
начинательствовати -воуѭ -воуєши vb. incipere isaak.
начинати -наѭ -наєши vb. ἄρχεσθαι, ἐνάρχεσθαι incipere cloz I. 846. ostrom. sup. š.-gl. 88. ἐπιχειρεῖν aggredi cloz I. 175. sup. δοκεῖν videri ostrom. - **сѧ** ostrom.
начитати -таѭ -таєши vb. numerare ant.-hom. ex.-op. 2. 1. 26. ἐπαριθμεῖν adnumerare greg.-naz. - **сѧ: девѧть начитаѭть сѧ** dioptr.-leop.
начръвенъ adj. ὕπωχρος subpallidus, recte subruber prol.-mart. 157. **-вьнь** pat.-šaf. 227.
начръпати сѧ -паѭ сѧ -паєши сѧ vb. ἀντλεῖν, ἀρύειν haurire sup.: male **начрьтанимь се** hom.-mih.
начрътаваниє n. incisio.
начрътавати -ваѭ -ваєши vb. χαράττειν incidere, sculpere ioann. - **на дьскахъ** chrys.-lab. pan. - **се** chrys.-lab.
начрътальникъ m. sculptor men.-mih. 394.
начрътаниє n. incisio pat. χαρακτήρ character op. 2. 2. 41. chrys -lab. ber. παράδειγμα exemplum ioann. γραφή scriptura sup.
начрътательнъ adj. sculpens pan.
начрътати -таѭ -таєши vb. χαράττειν incidere, sculpere men.-vuk. ἐπιχαράττειν sculpere - **образь** men.-vuk. χαρακτηρίζειν signare op. 2. 2. 7. διασημαίνειν nota insignire sup. τυποῦν formare prol.-mart. **крьсть** - zak.-serb. **-таше лꙑста ѥго вельми** men.-mih. 120. ὑπογράφειν describere sup. 312. scribere gram. 139. 150. 246.
начръти -чръпѫ -чръпеши vb. γεμίζειν, πιμπλάναι implere **начрьти** men.-leop. **начрьсти** prol.-mart. **начрьпе скоудѣльникь** men.-mih. **начрьпе вѣдро** pent.-mih. **начръпъ** pat.-mih. - **скѫдельникъ** krk.
начрътнѫти -нѫ -неши vb. incidere **-тохъ писание** krk. pat.
начрътовати -тоуѭ -тоуєши vb. sculpere chrys.-lab.
начоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. mirari **начюд**-.
начьнениє n. initium glag.
начьномъ v. **начѧти**.
начѧлиє n. ἀρχή initium, imperium prol.-cip. **начальꙗ** antch. - **правити** men.-vuk. - **комитьско** pyrg.
начѧло n. ἀρχή initium sup. svjat. **въ начѧлѣ** ἀρχῆθεν man. **оть начела** ok. 51. ἀρχή imperium; primordia sup. κεφάλαιον caput sup. - **отьпадьше** hom.-mih. **без начѧла** ἄναρχος qui sine principio est sup.
начѧловождь m. ἀρχηγός dux mir.

началозлобьнъ adj. auctor malorum chrys.-lab. gr. ἀρχέκακος.
началословьнъ adj. ἀρχαιολογικός archaeologicus svjat.
началословьць m. archaeologus **начал-** per. LXXVIII.
началостадьникъ m. pastorum princeps ephr. ephr.-belg. gr. ἀρχιποιμήν.
начальникъ m. dux pat. ἄρχων princeps hes. men.-vuk. - **сватителемъ** ἀρχιερεύς svjat.-op. 2. 2. 398. - **зданиемь** ἀρχιτέκτων men.-vuk. - **чиномъ** ταξίαρχος cohorti praefectus greg.-naz.: nota nsl. načelnik ali partek na čeli frontale lex. a čelo.
начальница f. dux prol. ἄρχουσα princeps prol.-mart. men.-vuk.
начальнъ adj. ἀρχι- archi- **-ный светитель** šiš. 223. principalis **о чиноу вѣсовьстѣѣмь начальнѣѣмь** sup. **-но** principatus sup. 203. 9.
начальство n. ἀρχή initium dial. imperium men.-vuk. - **срьбско** ok. 79.
начальствовати -воуѭ -воуеши vb. imperare sabb. 114. ok. 51. pat.
начати -чьнѫ -чьнеши vb. ἄρχεσθαι incipere sup. ostrom. **начьнѣше** vita-theod. **начьнѣхоуть** chron. 1. 54. **начне продавати** mon.-serb. 46. **начасъ** bon. glag. nasnem delati fut. fris. ἐπιχειρεῖν aggredi sup. ostrom.: nota **начьномъ** ἀρξάμενος sup. 241. formando futuro inservit duš. sup. 422. **много са начнеть каѣти** bus. 481. etc. - **са: отъ вѣры начьнеть са слово къ тебѣ** sborn.
начатие n. initium sup. ἄρξασθαι coepisse šiš. 198.
начатъкъ m. ἀρχή initium cloz I. 637. ostrom. ἐπιχείρησις aggressio cloz I. 224. ἀφορμή impetus sup. hom.-mih. ἀπαρχή primitiae šiš. 64. krmč.-mih. primitiae sup. κεφάλαιον caput sup. ἀρχηγός dux sup. 231. **-т'къ** cloz I. 270. **-токъ** cloz I. 624. **-тка** cloz I. 224.
начатьникъ m. λογιστής ratiocinator op. 2. 2. 75.
нашарити -рѭ -риши vb. ζωγραφεῖν pingere hom.-mih. cozm. **-ренъ** op. 2. 2. 513.
нашестранъ adj. nostras ber. **нашеземецъ, нашестранецъ** trigl.
нашивати -ваѭ -ваеши vb. assuere iv.-mih.
нашинъ m. nostras ber. bulg. našenec oserb. našinc.
нашиньство n. res nostrae, ni fallimur op. 2. 2. 476.
нашити -шиѭ -шиеши vb. καθυφαίνειν contexere exod 28. 17. -pent.-mih. kruš.
нашоуть: ни ашоуть; спыти нашоуть temere sive frustratorie ant.-vost.: fortasse mendose.
нашь pron. ἡμέτερος, ἡμῶν noster; nomen litterae op. 2. 2. 461.
нашьвъ m. ὕφασμα tela **нашнеши -вы** exod. 28. 17. -pent.-mih. kruš.
нашьд- ἐπέρχεσθαι venire **зимѣ нашедши** man. **нашъдъшаѣ** sup. 413. serb. našast inventus mik.
нашьскъ adj. ἡμέτερος noster **-кънхъ вештий** bus. 273. at **-кынхъ вештий** svjat.-mat. 9. **-каѣ** svjat. **разоума -каго** svjat.-op. 2. 2. 393. serb. naški adv.
нашьскы adv. nostro more svjat. **седмиць, рекше недѣли** (recte **недѣль**) **нашьски** georg.-vost.
нашьствие n. adventus pat. šiš. φορά impetus pyrg. καταδρομή incursio **нашес-** sup. 70. **нашьс-** sup. 440. προθεσμία dies statutus barl.
нашьствовати -воуѭ -воуеши vb. venire.
наѣдение n. satiari ant. **не имамъ токмо съ наѣдение десати моужемъ** vost.
наѣдити -жда -диши vb. veneno interficere misc.
наѣдрити са -ждрѭ са -дриши са vb. grana nancisci, uti videtur **пшеница пакы наѣдривьши се** ichn. cf. nsl. jêdro.
наѣзда f. invasio **наезда** duš. 89.
наѣздити -жда -здиши vb. invadere **-кого** bell-troj. 33. **-ди и оудари екто-ра** bell.-troj. 23. **-диста са** bell.-troj. 23. - **дѣлъ такова чловѣка** sbor.-kir. 17.
наѣздьнъ adj. invasionis **кони наездны** duš. 89.
наѣзнь f. praeceptum, uti videtur **блюди оубо соуи старьчьскы наѣзни** svjat.: vocabulum dubium.
наѣсти са -ѣмь са -ѣси са vb. χορεῖσθαι satiari dial. sabb. 198. misc. **наѣдьше се** šiš. 44. **наѣдши са** ex. **малъмь не наѣдоуща са** sborn. **брашьна наѣдъшеи са** svjat.-mat. 8.
наѣхальць m. invadens duš. 89.
наѣхати vb. invadere duš. 89. mon.-serb. **наѣха, наѣхавьше** alex.-mih. 91. 103. 106. 129. **наѣха, наѣхаша, наѣхавше** chron. **наехати** per. 79. **наехалъ** mat. 11.
наемъ v. **наимъ**.
наемьникъ v. **наимьникъ**.
наемьничьство v. **наимьничьство**.
наемьнъ adj. conductus **наемныхъ домовь** krmč.-mih. 217.
наемьство n. conductio chrys.-lab.
наѣти, наимѫ, наимеши vb. implere

воздоуха аще наимеши мѣхъ ex. μισθοῦσθαι mercede conducere sup. ostrom. ant. - конь hom.-mih. - воѥ: nota part. наѥвь men.-vuk. - сѧ: мокроты наимоущи се ex.-op. 2. 1. 19. ἐξυγραίνεσθαι madefieri наѥмь се οἰόμενος men.-vuk.

наѩтиѥ n. conductio.

наѫзъ m. amuletum tur. о наоузѣхъ, рекъше о оузлѣхъ krmč.-mih. 33. наоузехъ sbor.-kir. 11. наоузы izmar. съ злыми имены наюзы на персѣхъ дають носити lavr.-op. 54. наоузъ ношениѥ bus. 504. cf. nsl. navazač Grimm, mythol. 629. 630.

наѫзьница f. amuleta conficiens жена зелейница, чародѣица, наоузница per. 43. 15.

наѫсница f. χνοῦς lanugo barl. 21. навѫсницѧ емлѧ сѧ брадныѧ; подобаѥть юношамь въ наоусницоу быти δεῖ τοὺς ἄρρενας ἐφήβους εἶναι krmč.-mih. 268.

наѫсниѥ n. pubertas acad.

наѫсъ adj. ἀρτιγένειος puber наоусъ per. lııı. σφριγῶν vigens наоусъ op. 2. 2. 117. юноша наоусъ clim. 302. adde dial.-šaf. 33. 35.

наѫхати сѧ -хаѭ сѧ -хаѥши сѧ vb. ἐμφορεῖσθαι odore satiari толикоу наоухавъше се оухание красоты men.-vuk. adde prol.

наѭзъ v. наѫзъ.

наѳанаиль m. nathanaël -лꙗ sup. -лѣ sg. g. assem.

наѱати v. напьсати.

наугинъ adj. poss. nave ephr.

науклиръ m. ναύκληρος nauclerus mir.

науклирьскъ adj. naucleri -кый старѣишина men.-mih.

наута f. νάφθα naphtha chrys.-lab.

науходоносоръ m. nabuchodonosor sup. 165.

не part. οὐκ non abundat къто вамь възбрани истинѣ не покарꙗти се; τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; šiš. 122. браницioу вамъ не кланꙗти сѧ капищемъ tur. 62. възбраниша ѥмоу не ити lavr.-op. 14. omissum подобаѥть ногоу ѥмоу отъсѣщи, аще ли, то изгниѥть вьсе тѣло ѥго men.-leop. да се комкаѥть оть атьдика, аще ли, то казнь да подиметь men.-mih. прѣбывай съ мною, аще ли, иди, оть ноудоуже пришьлъ ѥси men.-leop. a nomine praepositione separatur не по мъногоу μετὰ μικρόν, μετὰ βραχύ ostrom. не по мнозѣ μετ' οὐ πολύ šiš. 42. cloz 1. 302. μετὰ μικρόν ostrom. не по мнозѣхъ дьнехъ οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας šiš. 1. š.-gl. 87. hom.-mih. chrys.-lab. не въ врѣме παρὰ καιρόν krmč.-mih. не на добро бываютъ per. 106. не въ велико parum въ равьнании и не въ равьнании ἐν τῇ ἰσότητι ἄνισον greg.-naz. не на дѣланѣй нивѣ εἰς ἀγεώργητον χωρίον ant. 100. idem fit in quibusdam verbis изнебытити, изнемагати, отънемагати ἀσθενεῖν proph. прѣнебрѣгати, прѣнемагати разнебытити; а не καὶ μή š.-gl. 50. 33. а не нъ: о свѣсти злаа и о иномь оубийствѣ, а не нъ о такомь ὦ συνειδήσεως κακῆς ἐπὶ οἱῳδήποτε φόνῳ hom.-mih. 178. неже ἤ quam ostrom. прьво - glag. нере glag. nsl. nego, neg sed habd. quam drugač neg prip. prvo neg prip. ne li: poprêj ne li je nebesa videl spang. croat. ner luč. pri ner gusa dojde pjesn.-hrvat. 2. 3. неже ли ἤ quam ostrom. hom.-mih. chron. 1. 59. волилъ вихъ - bell.-troj. 16. приѥ неже š.-gl. 77. негли mat. 34. alex.-mih. 51. chron. него duš. негъ pro него hebr. 11. 25. -vost. nsl. nego hung. lit. neng serb. negoli, negli mik. oserb. njež некли τάχα forte sup. greg.-naz. некли адама възвести приходить hom.-mih. šiš. 61. ἴσως forte sup. greg.-naz. luc. 20. 13. -mat. 34. ὅπως ut покажи ми самь се, некли виждю те ꙗвѣ hom.-mih. ἵνα ut sup. 302. 13. quam паче некли sup. 286. 13. πως aliquo modo krmč. 102. adde bon. sim. 1. 37. greg.-lab. негли sup. 300. негъли greg.-naz. некъли sup. sborn. io.-clim. vita-theod. нели quam оуне ѥсть добра смѣрть нели золъ животъ bus. 648. de не comparativo cf. Böhtlingk wörterb. 4. 4. goth. ne ags. na ztschr. 6. 310. Pott 1. 354. 362. 382. 391. 401. 405. 408. curt. 1. 437. mey. 1. 330. comparat. Pott 1. 36. 352.

неапольскъ adj. neapoleos men.-mih.

небезбѣдьнъ adj. periculosus io.-sin.

небезвѣстьно adv. οὐκ ἀδήλως non incerto šiš. 245.

небездѣльнѣ adj. male respondet gr. ἀπεριγράπτως sine inscriptione hom.-mih.

небесоподражательнъ adj. qui coelum imitatur.

небесьнъ adj. τοῦ οὐρανοῦ, τῶν οὐρανῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς coelestis ostrom. sup. -сними хльмове hom.-mih.

небесьскъ adj. τοῦ οὐρανοῦ coelestis ostrom. sup. greg.-naz. š.-gl. 51. 66. cloz I. 466,

562. 927. II. 50. psalt.-int. -saec. xii. mat. 15. op. 2. 1. 152.

нєбєсѣдьнъ adj. qui non colloquitur io.-sin.

нєблаговѣрьствиѥ n. falsa religio hom.-mih.

нєблагодариѥ n. ἀχαριστία animus ingratus krmč.-mih.

нєблагодарьнъ adj. ingratus.

нєблагодарьствиѥ n. animus ingratus par.

нєблагодатьнъ adj. ἀχάριστος ingratus man. cf. **-дѣтьнъ**.

нєблагодѣтьнъ adj. ἀχάριστος ingratus man. sim. II. 10.

нєблаголюбьць m. ἀφιλάγαθος boni non amans ant.

нєблагообразьнъ adj. ἀσχήμων turpis, indecorus šiš. 89.

нєблагословєниѥ n. non bene dicere per. 34.

нєблагоѫтробиѥ n. duritia animi dioptr.

нєблазньнъ adj. ab errore alienus **нєблазнєноу стєзю** vost. 1. 467. ἀκατάγνωστος qui reprehendi nequit men.-vuk. adde chrys.-lab.

нєблюдомѣ adv. sine custodia sup. 31.

нєбо n. gen. **нєбєсє**, rarius **нєба** coelum **-си** sg. g. bon. **дъвѣ -си** op. 2. 2. 299. male **нєбємь** š.-gl. 51. nsl. nebo; nebes m. croat. nebo palatum lit. debesis let. debes f. ahd. nëbul mhd. nëbel and. nifl ir. nem ir.-gl. 98 gr. νέφος lat. nubes scr. nabhas nebula ztschr. 5. 214; 7. 176; 11. 179. beitr. 2. 164. 178. curt. 1. 402. Weber, ind. stud. 1. 326. mey. 1. 389.

нєбо conj. γάρ enim sup. **коую повѣдєть трѣбоу; нєбо ѥдина ѥсть** hom.-mih. 133. **нєбо ѥ нравъ** svjat.-mat. 8. nebo fris. cf. **нєбонъ**.

нєбоголюбьнъ adj. deum non amans men.-mih.

нєбогъ adj. τάλας miser sup. 286. ἄθλιος miser ephr.-vost. infelix sup. 111. misc. **нєборє** pat.-mih. **нєбожє** sup. 48. **нєбожє пєтрє** leont. **тъгда рѣхъ сєбє· нєбожє антиошє** io.-clim. **оувы мнѣ нєбоз'кїи** vost. nsl. nebogi pl. metl. neboga f. metl. nebože lex. nebore sg. voc. lex. metl. neborec serb. nebog mik. russ. dial. небога m. f. miser oserb. njeboh nserb. njabogi selig let. nabags.

нєбол'кзньнъ adj. ἀνώδυνος doloris expers sup. 390.

нєбонъ conj. καὶ γάρ etenim sup. 256. 258. 274 etc. op. 2. 2. 39. bus. 299. sabb. 1. sborn. nom.-bulg. ἐπειδή quoniam op. 2. 2. 25. addo svjat.-mat. 6. 8. 10. greg.-naz. op. 2. 2. 89. 117. 297. 305. ex.-op. 2. 1. 19. 26. **-нь** men.-mih. 140. 213. op. 2. 2. 55. 127. hom.-mih. **нєбонь и нѣ лѣпо погрєбєнѣти быти** hom.-mih. 170. **нєбоно** op. 2. 2. 28. 81. 203. 348. male οὐ γάρ sup. 276. 23. cf. **нєбо**, cui additur **нъ** cf. **обачєнъ** et scr. nu in na-nu.

нєбопарьнъ adj. in coelo, in nubibus volans typ.-chil. **- орьль** sim. I. 10.

нєборє v. **нєбогъ**.

нєботочьць m. in coelum ascendens **прѣславна нєботочьца инноха** hom.-mih. 77.

нєбооугодьнъ adj. coelo gratus pam. 255.

нєбошарьнъ adj. coeli colorem habens trigl.

нєбошьствьникъ m. qui in coelum ascendit sbor.

нєбоꙗзниѥ n. ἀφοβία animus metu vacuus **-ниє** hes. 10.

нєбоꙗзнь f. τὸ ἄφοβον metu vacuum esse **-зни** hes. 11.

нєбоꙗзньно adv. sine metu, fortiter **-зьнно** sabb. 68. **-зно** prol.-mart.

нєбоꙗзньство n. animus metu vacuus bus. 499. pam.

нєбраниѥ n. ἀκτημοσύνη paupertas hom.-mih. 125. **- имѣньꙗ** op. 2. 2. 196.

нєбратолюбивъ adj. fratris non amans kozm.

нєбратолюбьць m. fratris non amans misc.-serb.

нєбрачиѥ n. coelibatus.

нєбрачьнъ adj. matrimonio carens **-но ложєсно** hom.-mih. coelebs krmč. krmč.-mih.

нєбрѣговати -гоуѭ -гоуѥши vb. spernere acad.

нєбрѣгомица f. μισουμένη quam odimus deut. 20. 15. -pent.-mih. kruš. vost.

нєбрѣгомичь adj. poss. μισουμένης uxoris neglectae **сына нєбрєгомича** deut. 20. 17 -vost.

нєбрѣгомо adv. ἀμελῶς negligenter man.

нєбрѣгомъ adj. ἀμεληθείς neglectus pyrg. men.-leop. εὐκαταφρόνητος contemtus sup. 343. hom.-mih. μισούμενος quem odimus **-ма жєна** hom.-mih.

нєбрѣжєниѥ n. ἀμέλεια incuria krmč. krmč.-mih. krk. leont. antch. bus. 388. adde misc. ioann. **о овьцахь** - chrys.-lab. ὑπεροψία despicientia proph. scandalum **нєбрєж-** op. 2. 2. 240.

нєбрєжитєль m. negligens par.

нєбрѣжитєльнъ adj. negligens.

нєбрѣжьливъ adj. negligens isaak.

нєбрѣжьникъ m. negligens **нєбрєжн-** zizber.

нєбрѣжьно adv. negligenter isaak.

нєбрѣжьность f. incuria **нєбрєжн-** ber.

нєбрѣжьнъ adj. incurius isaak.

нєбрѣшти -брѣгѫ -брѣжєши vb. οὐ μέ-

λειν, ἀμελεῖν negligere, non curare; καταφρονεῖν contemnere ostrom. sup. dimittere sup. 213. небрѣжемъ io.-clim. небрѣзи ἄφες sine ev.-šiš. -ж'ти, -ж'щи isaak. небрегома скоро раздерить са sborn.
некоурьнъ adj. ἀχείμαντος tempestatibus non agitatus ioann. -но пристанище chrys.-lab.
некоумвъ adj. non stultus nom.-bulg. 35.
небъівалица f. ἄπειρος imperitus ant.-hom. 239. отроковици соущии -ци op. 2. 2. 430.
небъівальство n. imperitia pat. krk.
небъівальць m. ἄπειρος imperitus krk. pat. zach. 11. 15. -mat. 49. vost. op. 1. 123. cf. and. heimiskr stultus.
небъівала adj. ἀγένητος ingenitus io.-dam.
небълица m. nihili pendens trigl.
небъіль quid sit, nescimus: рожденый яко небыль бысть hom.-mih. 90.
небътие n. non esse sup. cloz I. 556. mon.-serb. 184. sabb. 185.
небътьнъ adj. qui non est pan.
небъішьнъ adj. ἀγένητος non existens op. 2. 2. 36.
небъіша adj. ἀνύπαρκτος qui non est отъ небышащии хытрости ex.: apud vost. male небъіѧ.
небѣсьнъ adj. non furens небѣснаго з бѣсньімь bus. 722.
невазнивъ adj. infelix vost. 1. 74.
неварienъ adj. ἄπορος crudus -рень men.-vuk.
невеличавъ adj. non superbus nom.-bulg.
невеличанние n. superbum non esse ant.-hom.
неветъшанъ adj. ἀπαλαίωτος non veterascens невегш- cozm.-ind.
неветъшьнъ adj. non vetus - бес тлие hom.-mih. 166.
невечерьнъ adj. non vesperascens - дьнь par. - свѣть mon.-serb. 494: minus bene -рьнь triod.
невещьнъ adj. ὁ παρὰ φύσιν qui praeter naturam est vost. 1. 82.
невещьствьнъ adj. materiae expers.
невидимо adv. invisibiliter hom.-mih. men.-mih. sim. I. 11. 18. laz.
невидимъ adj. ἀόρατος invisibilis ant. cloz I. 559. svjat. sup. ἀθεώρητος, ἀπρόσβλεπτος invisibilis sup. 242. 346. ἄμορφος informis sup. 11. 8. -mat. 52.
невидимѣ adv. invisibiliter sup. 23.
невидомъ adj. invisibilis sup. 232. 320. prol.-mih. -мое доуша svjat.
невидѣние n. caecitas sup.: nota invidia sup. 251. 11.
невиноватъ adj. innocens pam. 192.
невиновьнъ adj. innocens -на жизнь chrys.-lab.
невиньнъ adj. innocens sup. 97.
невиньство n. simplicitas cordis glag.
невисть f. ἀβλεψία caecitas io.-clim.
невистьнъ adj. τυφλός caecus zlatostr. слѣпымъ же и -стнымъ pal. -стенъ плотныма очима vost.
невлажьнъ adj. ἄνικμος non humidus prol.-mart. oct. - камень men.-vuk. chrys.-lab.
невлаемъ adj. tranquillus невьлаемое пристанище sim. I. 10. невъл- lavr.-op 39.
невлънѧ сѧ adj. ἀκύμαντος tranquillus невлънѧштее сѧ sup. 183.
неводичь m. ἁλιεύς piscator op. 2. 1. 152. mat. 21.
неводъ m. σαγήνη sagena ostrom. sup. greg.-naz. ant. russ. неводъ nserb. navod cf. lit. nevadas, velėja let. vadus rete arm. navak rum. нъвод curt. 1. 430. ahd. nâwa mhd. nâwe croat. nava luč. lat. navis wieg. 2. 249.
неводь f. σαγήνη sagena въ -ди нѣцѣй margar.
невойничь adj. poss. ἀστράτευτος non militans krmč.-mih. 167.
неволие n. necessitas, uti videtur -лье antch. c. 108.
невольница f. infelix glag.
невольно adv. non sponte ok. 83.
невольнъ adj. ἀκούσιος, οὐχ ἑκούσιος invitus, non voluntarius ant. man. leont. typ.-chil. - воль men.-mih. -на прилоучають се alex.-mih. 145. -но насилие nom.-lab.
невольнѣ adv. ἀκουσίως non sponte -лнѣ hes. 12.
неволѣ f. ἀνάγκη necessitas matth. 18. 7. - bulg. et serb. - есть прити блазномъ antch. -лиеѭ mir. ἀπροαιρέτως involuntarie sup. 66. по -ли чедо крьстить zak.-serb. nevuolu fris. nsl. nevolja, padeča nevolja lit. nevale magy. nyavalya morbus alb. nevojъ rum. невое necessitas, miseria.
невоевамъ adj. inexpugnabilis vost.
невраждьдованние n. non odisse любьвь и -жд- steph.
невраштьно adv. immutabiliter -щно acad.
невродъ m. νεβρώδ nebrod svjat.-mat. 10.
неврѣдимъ adj. illaesus -мо тѣло sim. II. 13. -ма власть sim. I. 6.
неврѣдоуемое n. abiectio op. 2. 2. 239. cf. врѣдъ.

невр҄ѣдъ cf. вр҄ѣдъ: locis ibi notatis adde каменъ иже невр҄ѣдоу створише bon.
невр҄ѣдьнъ adj. despectus невредн- op. 2. 2. 239. все то невр҄ѣдно ли есть мнѣ; esth. 5. 13. ἀκρότομος excelsus et asper отъ невр҄ѣдна камене водоу изведе pyrg.
невр҄ѣдьнъ adj. ἀβλαβής salvus krmč.-mih.
невр҄ѣждательнъ adj. non laedens int.
невр҄ѣждено adv. sine laesione -деньно прошьдь sim. I. 1.
невр҄ѣжденъ adj. illaesus -ны печати sup. 347. невреженъ chron.
невр҄ѣждьнъ adj. intemeratus glag.: forma dubia.
невъгодьнъ adj. displicens dial.
невъзаапъ adv. inopinate ex.-op. 2. 1. 19. cf. заꙗпъ.
невъзапьнъ adj. inopinatus pat.-šaf. 324.
невъзблагодатие n. animus ingratus vost. 1. 291.
невъзблагодатьнъ adj. ἀχάριστος ingratus ostrom. greg.-naz. op. 2. 1. 72.
невъзблагодѣтьнъ adj. ingratus greg.-naz. ant. antch. dioptr. sabb. 107.
невъзбраньно adv. libere - вьнити hom.-mih. mon.-serb.
невъздр҄ъжаливъ adj. incontinens krmč. 162. krmč.-mih.
невъздр҄ъжание n. incontinentia невъздьр- sborn.-vost. 1. 473. невъздьрьж- svjat. невъздрьжꙗньние svjat.
невъздр҄ъжано adv. libere mon. serb. -ньно шьствовати sim. I. 21.
невъздр҄ъжатель m. ἀκρατής incontinens ioann.
невъздр҄ъжательнъ adj. incontinens chrys.-lab.
невъздр҄ъживъ adj. ἀκρατής incontinens ant.
невъздр҄ъжьникъ m. incontinens.
невъздр҄ъжьнъ adj. incontinens -но житие mir.
невъзможьнъ adj. ἀδύνατος qui fieri nequit ant. ostrom. -жънъ cloz I. 175. невьзьм- šiš. 182. -но бѫдеть ἀδυνατήσει ostrom.
невъкоупьнъ adj. ἄμικτος commerciis carens -пно vost.
невъкоусьць m. qui non gustavit.
невъкоушенъ adj. non tentatus sup. 272.
невълюдьно adv. modo inhumano, uti videtur светомоу досаднвьшоу -дно prol.-mart.
невъмѣнимъ adj. ἀψήφιστος non computatus ant.
невъмѣстимъ adj. qui capi nequit sup. 181. sabb. 174. - невесы sim. I. 1.
невъмѣштаемъ adj. ἀχώρητος qui comprehendi nequit sup. 347.
невънимание n. incuria chrys.-lab. mir.
невънимательнъ adj. non attentus par.
невънѧтие n. non attentum esse frag.-bulg.
невънѧтъ adj. ἄληπτος, ἀκατάληπτος non comprehensus greg.-naz. sup. greg.-lab.
невъохластанъ adj. effrenatus -хлъстана оуста nom.-bulg. 11.
невъравьнание n. τὸ ἄνισον imparitas greg.-naz.
невъсажденъ adj. non plantatus - виноградь hom.-mih.
невъселѥние n. τὸ μὴ κατοικεῖσθαι non habitatum esse -ление op. 1. 86.
невъселѥнъ adj. non habitatus -но мѣсто dioptr.
невъсколѣбанъ adj. ἀσάλευτος immotus pent.-mih.
невъсоблѥнъ adj. ἀνυπόστατος intolerabilis водоу -ноую io.-clim. op. 2. 2. 215.
невъстѧгновено adv. incontinenter -веньно vost.
невъстѧженъ adj. effrenatus -но любодѣꙗние krmč. -saec. xiii.
невъхластьно adj. ἀχαλινώτως effrenate op. 2. 1. 171.
невъхлаштенъ adj. ἀχαλίνωτος effrenatus svjat.-op. 2. 2. 395.
невъходьнъ adj. ἀνεπίβατος inaccessus, impervius krmč.-mih. - вьходь chrys.-lab. человѣкомъ - bus. 264.
невыкльць m. indoctus pat. frag.-bulg.
невыкнъı adj. ἀμαθής rudis невывноущаꙗ и немоудры оумоудривъ io.-clim.
невычение n. defectus doctrinae hom.-mih. georg.
невѣгласие n. imperitia.
невѣгласъ adj. ἄπειρος imperitus hom.-mih. 209. vita-theod. krk. men.-mih. tur. chron. 1. 50. 75. bus. 814. ἀγνώμων ingratus sup. 312. невеигласъ per. 9. 17. 31. 46. 47. cf. соутѣиска.
невѣгласьнъ adj. imperitus men.-mih.
невѣгласьнѣ adv. ἀμαθῶς indocte greg.-naz.
невѣгласьство n. imperitia -гластво krk.
невѣдокъ adj. ignarus чловѣкъ - chrys.-lab.
невѣдомъ adj. ἄγνωστος ignotus sup. šiš. 34. 235. men.-mih. bus. 390. mon.-serb. -мо тѣми hom.-mih. вь -мѣ ἀνεπαισθήτως krmč.-mih. ἀφανής ignotus -ма глоубина hom.-mih.
невѣдомѣ adv. modo ignoto ioann.

невѣдьство n. inscitia ꙗдъше невѣдъствьмь op. 2. 2. 50.
невѣдѣние n. ἄγνοια inscitia sup. krmč.-mih. ioann. sabb. 148. misc. sbor. svjat. ὑπόνοια suspicio men.-vuk.
невѣдъı adj. ἄκων involuntarius, recte не вѣдъı nescius: невѣдѫшти cloz I. 573.
невѣжда m. ἀγνώστης ignarus dioptr.-vost. dioptr.-lab. chrys.-lab. men.-leop. krmč.-mih. isaak. georg. pat. ant.-hom. prol.-vuk. ἄγροικος rusticus -жи hes. -жамъ bus. 484. -жа 764. неразоумивици, рекше -жде krmč.-mih. 382. ἀγνώριστος ignarus невѣжа того io.-clim.
невѣждь m. idiotes -жь tur.
невѣждьно adv. imperite krmč.-mih.
невѣждьнъ adj. imperitus krmč. krmč.-mih. io.-sin.
невѣждьствие n. ἀπόνοια amentia cloz I. 151. II. 112. ἀγνωσία šiš. 195. ἀγνόημα ignoratio šiš. 233. adde sabb. 148. men.-belg. sim. II. 3. -дъствие cloz I. 151. II. 112. -жьствие 1. petr. 2. 15. -parem. mat. 40. bus. 383. 656.
невѣждьство n. ἄγνοια inscitia šiš. 128. adde š.-gl. 83. dioptr. pat. dial.
невѣждьствовати -воуѭ -воуеши vb. ignorare.
невѣждьствьнъ adj. inscitiae krmč.-mih. imperitus prol.
невѣйгласъ v. невѣгласъ.
невѣра f. infidelitas duš. отъ своихъ емоу бысть невера alex.-mih. 80. bus. 296. по невѣрѣ приходѧщиихъ къ немоу sborn.
невѣрие n. incredulitas ostrom. sup. въ -рии πίστεως ἔξω hom.-mih.
невѣрование n. ἀπιστία incredulitas marc. 16. 14. -ev.-novg. bor. 33.
невѣрьникъ m. incredulus невѣрн- isaak. ichn. duš.
невѣрьнъ adj. ἄπιστος incredulus ant. ἀπιστίας incredulitatis sup. 389. ἀσεβής impius op. 2. 2. 266.
невѣрьствие n. ἀπιστία incredulitas sup. ostrom. sim. I. 25. men.-mih.
невѣрьство n. infidelitas, incredulitas sup. bell.-troj. 43. hom.-mih. op. 2. 2. 50.
невѣрьствовати -воуѭ -воуеши vb. οὐ πιστεύειν non credere sup. bor. 33.
невѣста f. νύμφη sponsa ostrom. sup. op. 1. 26. ex.-op. 2. 1. 21. pent.-mih. sabb. 126. 178. per. 3. chron. 1. 220. bus 127. nurus pent.-mih. kruš. nsl. nevêsta nova nupta, nurus, glos habd. das weib im verhältniss zu den brüdern und schwestern des mannes vrt. cf. lit. vedis freier vestina merga virgo nubilis et vaizdas verlobt let. vediba heimfahrt vedekle nurus ags. ved pfand engl. wed heirat serb. poveo sam ženu živ. 114. Pott 1. 227; 2. 1. 249. 250. 589. rum. невастъ uxor mrum. νβιάστᾳ nurus.
невѣстильникъ m. thalamus, uti videtur hom.-mih.
невѣстинъ adj. poss. sponsae vost. 1. 289.
невѣстиньство n. νυμφαγωγία sponsae ad sponsum deductio -нства свѣща cyr.-hier.
невѣститель m. νυμφίος sponsus matth. 25. 5. -ev.-saec. xii. chrys.-lab. triod. 224.
невѣстити -штѫ -стиши vb. desponsare женихоу -стить невѣстоу lavr.-op. 39. vost.
невѣстица f. sponsa glag.
невѣстоводьць m. νυμφαγωγός sponsae dux chrys.-lab. dioptr. op. 2. 2. 83.
невѣстокраситель m. sponsam ornans chrys.-lab.
невѣстъка f. nova nupta невѣстька georg. mustela ichn. rum. невѣстꙋикъ ngr. νυμφίτζα, νυφίτζα it. donnola sp. comadreja magy. hölgy gottsch. preitele Elze 59. Grimm, Reinhart ccxxiv.
невѣсть f. ἄγνοια, ἀγνωσία inscitia io.-clim. sup. 223. 224. 281. 308. op. 2. 2. 79. въ невѣсти лежить наше отъхожение отъ сѫдоу zlatostr. nsl. iznevêsti inopinate.
невѣстьникъ m. νυμφίος sponsus sup. krk. op. 1. 249. mat. 34. 42.
невѣстьничь adj. poss. sponsi свѣштамъ -чамъ op. 2. 2. 51.
невѣстьничьскъ adj. sponsi -ска ложьница mir. 123.
невѣстьнъ adj. ἀγνοίας inscitiae men.-mih. огнь - krmč.-mih. 289. въ тмѣ невѣснѣ ex.
невѣстьскъ adj. νύμφης novae nuptae proph. chrys.-lab.
невѣстьскъı adv. νυμφικῶς sponsae modo bus. 712. -стскъı io.-clim.
невѣстьство n. nuptiae op. 2. 2. 83. наставьникъ невѣсьства νυμφαγωγός sponsae dux greg.-naz. без -ства ἀνύμφευτος innuptus sup. 177.
невѣтохранитель m. ἀσύνθετος, ἄσπονδος foedifragus šiš. 48. apost.-nor.
невѣштение n. desponsatio.
невѧдъı adj. non marcescens невѧдоущь antch.
негасимъ adj. ἄσβεστος inextinguibilis ostrom. ephr. bus. 691. - огнь hom.-mih.

негасы adj. inextinguibilis bus. 115. **негасоущее** mat. 33.
негашѧ adj. ἄσβεστος inextinguibilis -**шющимъ** mat. 12. bus. 13. **огнь -шѧштий** svjat.-mat. 9. **огнемъ -шѧщимимъ** ev.-trn. **езеро негашющее** γέεννα τοῦ πυρός marc. 9. 47. -vost.: thema ***гасати**.
неглаголание n. ἀφωνία vocis privatio sup. 182.
негладивъ adj. ἀφιλάργυρος non avarus men.-mih.
негладъкъ adj. asper io.-dam.
неглажденъ adj. ἀπελέκητος non dedolatus pent.-mih. kruš.
негли v. **не**.
неглоумьнъ adj. nugis abstinens.
негниѧ adj. ἄσηπτος non putrescens kruš. **древеса негниющаа** bus. 717.
него v. **не**.
негодование n. ἀγανάκτησις indignatio chron. 1. 42.
негодовати -доуѭ -доуеши vb. ἀγανακτεῖν, δυσφορεῖν, χαλεπαίνειν aegre ferre ostrom. greg.-naz. sup. - **на землю** chrys.-lab. -**ваше того** greg.-lab. προσοχθίζειν infensum esse pent.-mih. despicere **камень егоже негодоваша** vost. - **о чемь, на кого**.
негодьнъ adj. ingratus, displicens ant.-hom. pam. 175. -**но бысть** per. 56. -**днаго негодоуй** pent. mih.
негодѣ: - **быти** ἀπαρέσκειν displicere krmč.-mih.
негонезьнъ adj. inevitabilis **моука -на** svjat. **казнь -знаа** ex.
неграматикъ m. ἀγράμματος illiteratus -**мотикъ** op. 2. 1. 152. mat. 21.
неграматьникъ m. homo illiteratus -**мотьникъ** per. 25.
неграматьнъ adj. illiteratus krmč.-mih. krk.
негромьно adv. ἄνευ βρόμου sine sono -**мно** hes.
негрѫдъ adj. ἄτυφος non fastosus hes. 14.
негоучение n. silentium, tranquillitas azbuk.
негъ v. **не**.
негъбль v. **негыбль**.
негъли v. **не**.
негъмъжѧ adj. non repens acad.
негътовати -тоуѭ -тоуеши vb. ὀνυχίζειν ungulam dividere **нокъти негътоуеть пазнокъти** deut. 14. 8. -pent.-mih. cf. **ногъть**.
негыбль adj. immotus **гадить ѩ богъ ѩко негыблѧ и жестокы срдцемъ** psalt.-pog. **негъбль** idem psalt.-int. -saec. xii.
негыблемъ adj. non interiens ephr. **негиблемъ** stichir.
негыблѧ adj. non interiens -**блоущь** men.-mih.: a verbo **гыбати**.
негыбнъı adj. non interiens -**ноущее** dioptr.-lab. -**ноущее брашно** leont. ἄσηπτος non putrescens kruš.
неда conj. ὄφελον utinam **неда и да сьдрьгноуть се** ὄφελον καὶ ἀποκόψονται galat. 5. 12. -šiš. 122. **неда исправили сѧ пѫти ми** bon. **неда ли** ἵνα ut **не да ли разорить врага** ant. 142. cf. **еда**.
недавание n. illiberalitas hom -mih.
недалече adv. οὐ μακράν non longe ostrom. - **боудете цсрсътвиа божиа** sborn.
недаровъзатьнъ adj. incorruptus hom.-mih.
недаропрнимьно adv. ἀδωρολήπτως sine dono hes. 12.
недвижимо adv. constanter **господьствовати** - sim. I. 12.
недвижимъ adj. ἀκίνητος immotus sup. -**мѣ нозѣ** hom.-mih. -**мо стежание** krmč.-mih. ἀσάλευτος inconcussus šiš. 44. hes. 12. ἄλυτος indissolubilis cloz I. 913. sup. 341.
недобръ adj. ἀνεύθετος non aptus šiš. 42. **нравомь** - prol.-mart.
недовольнъ adj. μὴ ἀρκούμενος non contentus šiš. 215. antch. -**ни женами своими** chrys.-lab. -**вльнъ** men.-leop. μὴ ἱκανός ineptus ant.
недовръшенъ adj. imperfectus nom.-mik. 6.
недовѣдимъ adj. ἀπόρρητος ineffabilis - **сьвѣть** hom.-mih. **огнь -маго божьства** ibid.
недовѣдомь adj. ἀκατάληπτος incomprehensus op. 2. 2. 288. ἀνεννόητος inexcogitatus man. -**ма доброта** par. **слава -ма** hom.-mih. -**мо чловѣколюбие** hom.-mih. -**мо число** tur. -**мымъ соудьбамъ** bus. 391. -**мое** bus. 433. - **црь** svjat.-op. 2. 2. 376. **оть -мыихъ** svjat. adde op. 2. 1. 55. io.-sin.
недовѣдѣние n. ἀπορία inopia consilii hom.-mih. io.-sin. ἀστοχία imprudentia men.-mih.
недовѣдѣти сѧ -вѣмь сѧ -вѣси сѧ vb. cognosci **аще и -вѣсть сѧ что глаголемыихъ** svjat.
недозрѣлъ adj. immaturus -**ла ѩгода** pro **пародъкъ** iob 15. 33. -proph.
недокольство n. difficultas **вьдовство црькви -ствомь еже вь царьствоующи градь приходити на освештение** sabb. 130. cf. serb. dokolan.
недоконьчанъ adj. imperfectus -**на исправивь** sim. I. 17.

недомыслимъ adj. quem cogitatione consequi non possumus chrys.-lab. misc. pan. **-ма тайна** par. ἀνυπονόητος inopinatus hes. 11.
недомыслити см -шлѭ см -слиши см vb. διαπορεῖσθαι consilii inopem esse ostrom.
недомысліе n. ἀπόνοια dementia men.-vuk. ἀβουλία consilii inopia men.-vuk. adde men.-mih. men.-leop. prol.-belg. prol.-cip. pam. 187. **на - въсташе о кещи** prol.-mih.
недомыслъ m. consilii inopia **въ -слѣ бывъ** prol.-mart.
недомысльнъ adj. ἄφρων demens men.-vuk. adde hom.-mih. immensus **-ныхъ доброть** sabb. 62. **-на поучиниа** men.-mih.
недомышлѩнъ adj. quem cogitatione consequi non possumus **-мишлѩнъ** š.-gl. 94.
недомышлѥниѥ n. consilii inopia hom.-mih.
недоношенъ adj. immaturus **- породъ**.
недоразоумиѥ n. τὸ δυσχερές difficultas krmč.-mih. bor. 44.
недоразоумьнъ adj. incomprehensibilis **-мна вина** krmč.-mih. nota ξηρότατος krmč.-mih. 92.
недораслъ adj. immaturus **-сла чѧда** mir. 61.
недоставати -ваѭ -ваѥши vb. deficere.
недоставьнъ adj. insufficiens **- и немощьнъ** dioptr.-lab.
недостати -станѫ -станеши vb. deficere dial. **-неть ми врѣмѧ**.
недостатъковати -коуѭ -коуѥши vb. λείπεσθαι deficere hom.-mih. **коѥ ти слово -коуѥть на веселиѥ**; sup. 376.
недостатъкъ m. τὸ λεῖπον defectus hom.-mih. ὑστέρημα inopia hom.-mih. ant. sup. **-ка напльнениѥ** krmč.-mih.
недостатъчьнъ adj. insufficiens mon.-serb. **-ныѩ днра** sborn. **-ноу бъіти** ἀπορεῖν egere sup.
недостатъчьнѣ adv. defective op. 2. 1. 55.
недостатъчьстиѥ n. defectus prol.-mart.
недостатъчьство n. defectus sabb. 128. **-таточ-** mat. 25. bus. 90. **-тачес-** op. 2. 1. 133.
недостатъчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. deficere men.-mih. sabb. 65. 126. mon.-serb.
недостать f. defectus **что ѥсть недостать ѩди твоѥй**; ephr.-belg.
недостатьнъ adj. deficiens nom.-bulg. misc.
недостатьство n. defectus gram. 149.
недостиженіе n. non assequi nom.-mih. 133.
недостижьнъ adj. quem consequi non possumus io.-sin.
недостойно adv. ἀναξίως indigne cloz I. 436. sup.
недостойнъ adj. ἀνάξιος indignus sup. sim. I. 25 **-но ѥѩ ѥсть** men.-russ. **-наго твоѥмоу имени** bus. 431.
недостойньство n. τὸ ἀνάξιον indignum sup. sim. I. 14. 19. leont. sabb. 76. 132. mon.-serb.
недостойнѣ adv. ἀναξίως indigne šiš. 227. svjat. pam.
недостоѩниѥ n. indignitas.
недосѧзаѥмъ adj quem assequi non possumus **-мо дно** par.
недооумительнъ adj. quem cogitatione assequi non possumus ber
недооумиѥ n. consilii inopia prol.-mih.
недооумѣвати -ваѭ -ваѥши vb. cogitatione non assequi.
недооумѣниѥ n. τὰ ἀμφίβολα res ambiguae krmč.-mih. adde sup. sim. I. 26. chron. mon.-serb. pat. kruš. op. 1. 154.
недооумѣнъ adj. incomprehensibilis: male **неоудомѣна доброта** chrys.-lab.
недооумѣньнъ adj. ἀμφίβολος ambiguus men.-vuk. **- ѥсмь** sim. I. 26. **-нно възвѣщениѥ** sabb. 54.
недооумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. cogitatione non assequi bus. 486. **недооумѣай** ephr.-vost. **недооумѣнноѥ оучениѥ** vost.
недооумѣѩниѥ n. consilii inopia isaak.
недочаѩньнъ adj. ἀπιστίας incredulitatis **-чаанънъ** sup. 389.
недръзновеньнъ adj. non audax io.-sin. **-вленьнъ** isaak.
недрѣманьнъ adj. somno carens int. 296. **-нно стоѩниѥ** sabb. 121.
недѣланъ adj. ἀγεώργητος non aratus sup. **-на земли** frag.-belg. **-нна землѥ** vost. 1. 84.
недѣлимъ adj. indivisibilis **-моѥ божьство** sim. 1. 7.
недѣльнъ adj. dominicae **- дьнь** prol.-mart. chron. I. 127. 145. hebdomadis frag.-bulg.
недѣльскъ adj. dominicae **- ѥвангелиѩ** op. 2. 2. 426 hebdomadis ant.-hom. typ.-chil.
недѣлѩ m. otiosus **-лѧ** sg. g. antch. c 86.
недѣлѩ f. ἑβδομάς hebdomas sup. ostrom. 7. 9. krmč. 73. op. 2. 2. 61. svjat.-mat: vita-theod. dominica sup. bus. 515. **светаѩ** - greg.-lab.: nota **съ торгоу десѩтоую недѣлю** sbor.-kir. 51. nedela sg. g. fris: nsl. nedêl oli kedmov trub. oserb. njedźela let. nedelja hebdomas.
недѣлѥнъ adj. ἀμέριστος indivisus sup. 389.
недѣяти v. дѣѩти.

недѫгованию n. aegrotatio ber.
недѫговати -гоуѭ -гоуюши vb. aegrotare ant. pat. men.-mih. chrys.-lab. ziz. ber. frag.-bulg.
недѫгоположьница f. νοσοχομεῖον valetudinarium men.-mih.
недѫгъ m. ἀσθένεια, νόσος, νόσημα morbus ostrom. sup. op. 2. 2. 118. cloz I. 446. 447. krmč.-mih. mat. 34. ber. ziz. chron. nsl. nedôžje.
недѫживъ adj. κακῶς ἔχων aegrotus sup. 225.
недѫжина f. morbus men.-belg.
недѫжию n. morbus **тьма -жиıа** lavr.-op. 39. men.-saec. xi.
недѫжьливъ adj. ἄρρωστος, ἀσθενής aeger šiš. 227. ant. **-жливо чюдо** dioptr.
недѫжьникъ m. homo aegrotus ant.-hom. hom.-mih. 132.
недѫжьница f. νοσοχομεῖον valetudinarium men.-mih. 230.
недѫжьнъ adj. ἀσθενείας morbi ostrom. παθημάτων morborum **дръжава -на** proph. ἀσθενής, ἀσθενῶν, ἄρρωστος aegrotus ostrom. sup. prol.-mih. svjat.-mat. 8. **-жънъ** cloz II. 118. **чимъ -женъ** bus. 703.
недѫжьство n. ἀρρωστία infirmitas ant.
недѫжьствовати -воуѭ- -воуюши vb. aegrotare pat.-mih.
неже v. **не**.
нежеланию n. odium **- сотоиню** vost.
нежительнъ adj. non vitalis **житию -но** nom.-mik. 22. chrys.-lab. cf. ἀβίωτος; οὐκ ἀστεῖος perversus **- поуть** num. 22. 32. -pent.-mih. vost.
нежитовица f. serpens **оуıазвлюнь бысть -цею и оумрѣть** prol.-belg. miraculum factum Carthagine 30. aprilis; idem in prol.-vuk. eodem die **оуıазвлень -цею** prol.-mih. 190. λοιμική pestis **-цею оумрѣть** e cod. serb. vost. **черьмна** - vost. **чръмнаıа** - νόσος λοιμική vost.
нежитъ m. quid sit, ignoratur: **хартиа содержащаıа молитвоу нежита** alex., qui explicat болѣзнь особаго рода cf. čech. nežit ulcus pol. nieżyt rheuma zimna reuma abo nieżyt.
нежитьнъ adj. ἀβίωτος non vitalis, iniucundus **-но житию** hom.-mih. 102.
незаапъвѫ: въ -пьвоу ἐξάπινα repente ant.
незаапьно adv. subito **-пно** sabb. 57: male εὐφυῶς facete men.-vuk.
незаапьнъ adj. ἀθρόος frequens, subitus prol.-cip. men.-vuk. men.-mih. **сълогъ** - svjat.-op. 2. 2. 401. **-пна казнь** sabb. 113. ἀνέλπιστος insperatus.
незаапѣюмъ adj. inopinatus antch. c. 46.
незаапѫ: въ - ἐξαίφνης repente sup. pat.-mih. cf. **-пъвѫ**.
незаблѫдьно adv. sine errore sim. I. 11.
незабытию n. non oblivisci sabb. 185. domet.
незабытьливъ adj. non obliviosus **-тливь** sabb. 90. **-тливъ добра песъ** ex.
незабытьно adv. sine oblivione isaak.
незабытьнъ adj. quem non obliviscimur io.-clim. isaak. hom.-mih. non obliviosus **тна- памеıть** chrys.-lab.
незавидию n. φθόνος invidia šiš. 173.
независтивъ adj. non invidus ephr.
независть f. invidia **обоимь вь -сти соуть** hom.-mih. 70.
незавито adv. sincere bus. 483.
незавѣтрьнъ adj. a vento non tutus **мѣста -трена** bus. 492.
незавѣштанию n. **оть -ниıа** ἐξ ἀδιαθέτου ab intestato krmč.-mih.
незавѣштанъ adj. ab intestato acceptus **-но имѣнию** krmč.-mih. 214.
незагладьнъ adj. indelebilis io.-sin. **- образъ**.
незагладаюмъ adj. ἀνείκαστος incomparabilis ephr.-vost.
незазорьнъ adj. ἀκατάγνωστος irreprehensus šiš. 173. nulli reprehensioni obnoxius sup. 205. ἀδιάφορος non differens svjat.-op. 2. 2. 397.
незаключенъ adj. non clausus **врата -на** tur.
незаконьнѣ adv. illegitime sabb. 178.
незакъсньно adv. ἀδιαλείπτως assidue šiš. 50. **-кьсно** typ.-chil.
незакъснѣнию n. non morari **-снѣнию** sim. I. 11.
незамоудьно adv. non tarde **въ молитвахъ -дно пребываıа** obich.
незапъва: вь -пьвоу subito prol.-mih. 260. act. 9. 3. -šiš. cf. **вънезаапъвѫ**.
незапы: въ - sborn. cf. **вънезаапъвѫ**.
незапьно adv. inopinate prol.-mart.
незапьнъ adj. ἀθρόος frequens, subitus men.-vuk. pyrg. prol.-lab. **-ны сүрти** meth. 8.
незапьсованию n. non corrumpi azbuk.
незаходимъ adj. ἄδυτος non occidens **-ма звѣзда** prol.-mart. **-мь свѣть** sim. I. 10. lavr.-op. 39 **-мо сльньце** chrys.-lab.
незаходьнъ adj. non occidens **- свѣть** hom.-mih.
незахода adj. non occidens sup. **- свѣть** hom.-mih.
незаıапа: вь -поу greg.-lab. **въ -поу** κατὰ συναρπαγήν svjat.-op. 2. 2. 395. cf. **вънезаапъвѫ**.

незаꙗплꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb. οὐκ ἐπιγιγνώσκεσθαι non nosci sir. 19. 24. -svjat. **незаꙗплꙗа сѧ** ἀπερισκέπτως inconsiderate zlatostr.-saec. xvi.
незаꙗпъ m. incuria, uti videtur **по четырьмъ образомъ съгрѣшаѥть чловѣкъ· по незаꙗпоу, по прѣльсти, по неразоумѣниѭ, по любъви** svjat.
незаꙗпѣниѥ n. casus improvisus greg. **-ньѥмь** ἀδοκήτῳ inopinato greg.-naz.
незаꙗпѣѥмъ adj. ἀνυπονόητος insuspicabilis ant. psalt.-int. -saec. xii.
незборениѥ n. quid sit, ignoramus: **-ниа ради тоужити** men.-leop.
незваниѥ n. non invitari **-ниѥ** bus. 978. bell.-troj. 5.
незванъ adj. non vocatus **незъванъ** sup. 293.
нездравьство n. morbus isaak.
незлоба f. innocentia mon.-serb.
незлобивъ adj. ἄκακος innocens ant. šiš. 73. dioptr. pat.-mih. sim. I. 3. 5. chron. **незъл-** sup.
незлобиѥ m. innocentia pat. dioptr. **незълобьѥ** sup. gr. ἀκακία.
незлопаматьнъ adj. iniuriae acceptae non memor int.
незнатьливъ adj. ἄπειρος ignarus **-тлѩ**- hes. 14.
незнаѥмъ adj. ignotus sup. chron. 1. 96.
незыблѥмъ adj. immotus **вѣра -ма** sabb. 81. **-бьѥмъ** sup. 452.
незыбьнъ adj. immotus sup. **надежа тврьда -на** vost.
неиждиваѥмъ adj. ἀδάπανος inconsumtus **-мо ськровнище** chrys.-lab.: nota **-воующа пища**.
неиждитьнъ adj. inexhaustus triod.
неизбытьнъ adj. ἀπαραίτητος inevitabilis misc. **- недоугъ** men.-leop. **-тенъ подвигъ** ephr.-vost.
неизбѣжьно adv. ἀπαραιτήτως inevitabiliter krmč.-mih.
неизбѣжьнъ adj. inevitabilis **-на брань** dioptr. **- ноужда** krmč.-mih.
неизвратьнъ adj. ἄτρεπτος immutabilis io.-dam.
неизвѣдомъ adj. inexploratus ant.-hom.
неизвѣждьнъ adj. inexploratus ant.-hom. 151: forma dubia.
неизвѣстъ adj. incertus sup. 154.
неизглаголанъ adj. ἀλάλητος ineffabilis šiš. 59. op. 2. 1. 162. mon.-serb. bus. 91. **глас-ъ** op. 2. 2. 85. **неправлѥнныи -нна** sim. II. 9.
неизглаголительно adv. ineffabiliter glag.
неизглаголѥмъ adj. ἀπόρρητος ineffabilis sup. hom.-mih.

неиздреченo adv. modo ineffabili **-ньно** chron. 1. 158.
неиздреченъ adj. ἄφατος, ἄφραστος ineffabilis greg.-naz. svjat. sup. lavr.-op. 37. **-ньноѥ** tur. **-ньномоу** chron. **-ньнꙑѩ** bus. 158. **-н'нъ** sup.
неиздричемъ adj. ἄρρητος ineffabilis sup.
неиздрочьнъ adj. ineffabilis op. 2. 2. 51.
неиздрочьнѣ adv. modo ineffabili **- сѫждьшю** antch.
неизисканъ adj. ἀνεξερεύνητος imperscrutabilis šiš. 66. **неизьисканы соуди** sabb. 124.
неизискательнъ adj. inexcusabilis glag.
неизиштемъ adj. imperscrutabilis **- источьникь** hom.-mih. 201.
неизлишьнъ adj. non abundans men.-mih.
неизмолимъ adj. inexorabilis **- соудъ** sbor.-kir. 53. **-ма съмрьть** par.
неизмѣнительнъ adj. immutabilis glag.
неизмѣноуѥмъ adj. immutabilis isaak.
неизмѣньно adv. immutabiliter prol.-mih.
неизмѣньнъ adj. ἀναλλοίωτος immutabilis nom.-mih. ioann. typ.-chil. mon.-serb.
неизмѣньнѣ adv. indissimiliter leont.
неизмѣнѥниѥ n. immutabilitas glag.
неизмѣримъ adj. immensus **чюдеса -маа** sim. I. 27.
неизмѣсьнъ adj. non mixtus men.-mih.: recte **несъм-**.
неизмѫтьнъ adj. non turbidus **неизмоут-** svjat.-mat. 8: recte **несъм-**.
неизноуримъ adj. inconsumtus hom.-mih.
неизноурѥмъ adj. inconsumtus ber.
неизрекомъ adj. ineffabilis hom.-mih. mon.-serb. **правило -мо** sim. I. 26.
неизреченo adv. modo ineffabili **-нно** sabb. 162.
неизреченъ adj. ineffabilis hom.-mih. **-ньнаꙗ дѣла** sim. I. 25. **-но милосрьдиѥ** I. 1. **-но чюдо** I. 27. **-на милость** I. 12.
неизреченѣ adv. modo ineffabili **-чьньнѣ** chron. 1. 48.
неизрицаѥмъ adj. indicibilis io.-sin.
неизоумѣѥмъ adj. ἀνεπινόητος non excogitatus sup. 177.
неиманиѥ n. paupertas chrys.-lab.
неимѣниѥ n. non habere **- страха божиа** tur. egestas, paupertas sabb. 67. leont. ἀπορία egestas pent.-mih.
неимѣньнъ adj. pauper frag.-bulg.
неимѣньство n. ἀκτημοσύνη inopia ant. antch.
нескажемъ adj. ineffabilis leont.
неисконьчательнъ adj. infinitus glag.
неискоусобрачьнъ adj. ἀπειρόγαμος caelebs sbor. ber.

неискоусомжжьна f. adj. virum non experta sbor. typ.-chil.
неискоусоирьмьнъ adj. iugum non expertus **-на юница** chrys.-lab.
неискоусъ adj. imperitus prol.
неискоусьнъ adj. ἄπειρος imperitus typ.-chil. sup. - **словоу** nom.-mik. 145. **писанниемъ** - dioptr. **-сна ложоу** man.
неискоусьнѣ adv. imperite ber.
неискоусьство n. imperitia misc.-šaf. **-коуство** chrys.-lab.
неискждьнъ adj. abundans **-днихъ скровиштъ** sabb. 156: recte **неск-**.
неислѣдимъ adj. investigabilis sup. hom.-mih. pan. alex.-mih. 11. **-мимь штедротамь** sabb. 117. ἀνείκαστος nulla coniectura assequendus glag.-otryv. 17.
неислѣдованъ adj. ἀνεξιχνίαστος investigabilis šiš. 66. 127. **чюдесь -ньныихъ** sim. I. 27.
неислѣдовательнъ adj. investigabilis glag.
неислѣдьнъ adj. ἀνεξιχνίαστος investigabilis nom.-bulg. **-но милосрьдие** sim I. 5. **-но сьшьствие** hom.-mih.
неислѣждснъ adj. investigabilis sup.
неисписанъ adj. incomprehensibilis **-наго божьствомь цара христа бога** sabb. 135. gr. ἀπερίγραπτος.
неисплънь adv. imperfecte **слово иже неисплънь извѣсѣдоуеть са** bus. 270.
неисповѣданъ adj. ineffabilis sup.
неисповѣдаемъ adj. quem confiteri non possumus **грѣхъ** - svjat.
неисповѣдимо adv. modo ineffabili sim. I. 9.
неисповѣдимъ adj. ineffabilis sup. tur. **-мы сльзы** hom.-mih. **-ма радость** dioptr.-lab. mon.-serb. 18. 125. 148.
неисповѣдьнъ adj. ineffabilis misc.
неисправлюенъ adj. ἀδιόρθωτος non correctus krmč.-mih.
неисправнъ adj. illotus **-но вретище** bus. 622.
неиспытанъ adj. imperscrutabilis sup.
неиспытательнъ adj. inscrutabilis š.-gl. 92.
неиспытаемъ adj. οὐκ ἐρευνώμενος imperscrutabilis, non investigandus sup. 178. 179.
неиспытьнъ adj. imperscrutabilis io.-sin.
неистаемъ adj. qui non dilabitur **камение -мо** sabb. 156.
неистицание n. non effluere nom.-bulg.
неистлѣние n. ἀφθαρσία incorruptibilitas, immortalitas **неистьл-** šiš. 132. sup.
неистлѣньно adv. modo incorruptibili **-нно** sup.
неистлѣньнъ adj. ἄφθαρτος incorruptibilis **-ньнь** šiš. 187. 193. 245. **-ньнъ** nom.-bulg. **-ненъ** cloz I. 907. **милость -ньна** sim. I. 4. **неистьлѣньнъ** sup. **неистьлѣнъ** svjat.
неистлѣемъ adj. incorruptibilis, inconsumtus **богатьство -мо** sim. I. 17.
неистовити са -влж са -виши са vb. furere io.-sin. isaak. hom.-mih. chrys.-lab. clim. krmč.-mih. men.-mih. ant.-hom. **конь -вить се** dioptr.-lab.
неистовие n. furor **-вье** svjat.-mat. 9.
неистовлати са -лаж са -лаеши са vb. furere ber.
неистовление n. furor men.-vuk. prol. int.
неистоковати са -воуж са -воуеши са vb. furere proph. **-воужштоуж са похоть** svjat.-mat. 8. sine **са** pat. **-стовавь** (recte **-ковавь**) **на иконы** men.-mih.
неистовъ adj. furiosus sup. cyr. 10. chron. 1. 33. **пьсъ** - svjat. - **есть** μαίνεται insanit ostrom.
неистовьно adv. furiose - **бити** prol.-mart.
неистовьнъ adj. μανικός insanus ant. op. 2. 2. 431. ichn. μὴ ἀκριβής non perfectus nest. adde krmč.-mih. 191: male **-тивьно желание** dioptr.-lab.
неистовьство n. μανία insania sup. cloz I. 210. II. 124. men.-vuk. krmč.-mih. hom.-mih. pat.-mih. **-въс-** cloz I. 390. **-вс-** bon.
неистовьствовати -воуж -воуеши vb. insanire ant.-hom. men.-mih. ephr.
неистовьствьнъ adj. insanus **-венъ** per. 17.
неистовѣ adv. modo insano greg.-naz. ber.
неистрьгномъ adj. qui evelli nequit sup. 442.
неистъ adj. insanus **-сто пьрѣние** svjat.-mat. 9.
неистъканъ adj. non contextus men.-mih.: recte **несът-**.
неистъштимъ adj. inconsumtus sbor. **-мо скровиште** sim. I. 16. **-ма трапеза** hom.-mih.
неистазательнъ adj. imperscrutabilis **-но сьпасение** chrys.-lab.
неисходьнъ adj. non egrediens **прѣкысть -день оть обитѣли** dial.-šaf.
неисцѣлимъ adj. insanabilis sup. 404.
неисцѣлительнъ adj. insanabilis glag.
неисцѣльнъ adj. ἀνίατος, ἀθεράπευτος insanabilis greg.-naz. **-лна** bon. - **недоугь** chrys.-lab. **страсть -лна** laz. **рана -лна** par.
неисцѣлѣка adj. insanabilis: nota ἀείκαστος hom.-mih. 80.
неисчрѣпаемъ adj. inexhaustus **неизьчнисточьникь** sim. I. 26.
неисчьтение n. numerus infinitus - **звѣздьно** par. 155.

неисчьтенъ adj. innumerabilis dial.-šaf. **чюдеса неизьчьтеньна** sim. I. 27.
неисчьтомъ adj. innumerabilis **неизьч-** prol.-mart.
неисчьтьнъ adj. infinitus **о -нѣй грьдыни** alex.-mih. 25. **-на жалость** 113. **-на пѫчина** par. chron. 1. 66. 2.
неицѣлимъ adj. insanabilis sup. 250.
неицѣльнъ adj. insanabilis **крѣдь** - krmč.-mih. **страсть -на** prol.-belg. **-на ıазва** hom.-mih.
неичитаıемъ adj. innumerabilis **-мо сѣтованиıе** hom.-mih.
неказанъ adj. ἀπαίδευτος rudis svjat. greg.-naz.
неквасьникъ m. non ebriosus cozm.
некли v. **не.**
неклосьно adv. integre **сьблюде стадо -сно** vost.
неклосьнъ adj. non claudus - **агньць** men.-mih.
неключениıе n. conditio reprobi **отпадоутъ законнаго наслѣдиıа, неключениıа ради** vost.
неключимовати -моуıѫ -моуıеши vb. ἀποδοκιμάζειν reprobare ant.-hom. op. 1. 153. 1. petr. 2. 4. -apost.-nor. **камы иже -ваша зижющеи** obich.
неключимъ adj. ἀδόκιμος reprobus šiš. 173. 178. mat. 27. ant. leont. nom.-mik. 37. 78. antch. ber. ἀχρεῖος inutilis ostrom. sup. **-ми** ἠχρειώθησαν corrupti sunt šiš. 52. **-маıего рабa** ev.-zogr. **неключимъ** et **неклоучимъ** sup.
неключимьство n. inutilitas **неклоуч-** isaak.
неключимьствовати -воуıѫ -воуıеши vb. ἀχρειοῦσθαι inutile reddere greg.-naz. reprobare **-вань** ἀδόκιμος reprobatus šiš. 245. op. 2. 1. 172.
неключьно adv. inepte **-чно** ber. azbuk. slov.-novg. a.
неключьнъ adj. reprobus.
неклѧтвохранитель m. ἄσπονδος foedifragus šiš. 48.
неклѧтвохранительнъ adj. foedifragus.
некнижьникъ m. ἀγράμματος illitteratus sup. **-жн-** šiš. 9.
некнижьнъ adj. ἀγράμματος illitteratus ant.-hom. hom.-mih. bus. 515.
нековъ m. ἀδάμας adamas **ıакоже - кнıемь** hom.-mih. 102. ἀδαμάντινος adamantinus ibid. **ковь и -** mon.-serb. 431.
некола f. ἄγαννα, ἅμαξα currus hex. 5: vocabulum obscurum.
неконьчаньство n. infinitum esse **- моукы** vost.
неконьчаıемъ adj. infinitus mon.-serb.
неконьчьнъ adj. infinitus **- вѣкь** men.-mih. 350.
некопанъ adj. non fossus sup. 17.
некосньнъ adj. intactus glag.: forma dubia.
некоснѫтъ adj. ἄσινής illaesus prol.-mart. **- сьсоудь** prol. mart. 205. **-та тѣлеса** prol.-mart.
некоторичьнъ adj. ἄμαχος non litigiosus sup. 152.
некошьнъ adj. vanus **вьсе наше -но** πάντα ἡμῶν ἑάλω io.-clim. **прелесть некошноуıю и соуетноуıю** torž. κατάπτυστος despectus **рабъ -шенъ** zlatostr.
некрадомъ adj. quem furari non possunt mir. **-мо богатьство** sim. I. 16.
некрасота f. dedecus.
некрасьнъ adj. non pulcher, indecorus **храми -сни** bus. 484.
некротъкъ adj. ἀνήμερος immansuetus sup. ant. men.-mih. **ıарь и -** sabb. 105. **-ко слово** men.-vuk. adde **старца -тка** sborn. δυσκάθεκτος vix cohibendus greg.-naz.
некрьстьнъ adj. ταρτάρινος tartarius sup. 298. habes etiam 297.
некрьчьмьнъ adj. quem non cauponamur krmč.-mih. 260. **-мо слово.**
некрьштенъ adj. non baptizatus **некрыш-** zlatostr.
некрыıемъ adj. non occultus, qui occuli nequit mat. 52.
некрѣпость f. imbecillitas proph.
некрѣпъкъ adj. non fortis **-пкаа сила** laz.
некрѫподоушьнъ adj. non pusillanimis ephr.
некторовъ adj. poss. hectoris bell.-troj. 20.
некторъ m. hector bell.-troj. 25. 27.
некоудимъ m. nicodemus glag.
некоуплıенъ adj. non emtus **некоупкıенъ** sup.
некъли v. **не.**
некъсьнительнъ adj. non tardans mir.
некъсьнительнѣ adv. illico **некоснитѣльне** bus. 698.
некъсьньнъ adj. non tardans **-сньнъ.**
некъсьнъ adj. non tardans.
некъсьнѣ adv. illico **молниа некосне видимъ** bus. 698.
некъчина f.: **-ны творити** ἐξουθενεῖν nihili facere op. 2. 2. 199.
некъкѣлъ adj. non acidus **-ло тѣсто** krmč.-mih. 254.
некычиво adv. non superbe **некич-** ber.
некычивъ adj. ἄτυφος alienus a fastu **-чевое спаса** vost.
неласкательнъ adj. qui non adulatur isaak
нели v. **не.**

нели v. юли.
нелицемѣръ m. ἀπροσωπόληπτος nullam personarum rationem habens hes.
нелицемѣрьно adv. non simulate chron. 1.91.
нелицемѣрьнъ adj. ἀνυπόκριτος non simulatus šiš. 67. cloz I. 547. š.-gl. 89.
нелицемѣрьнѣ adv. non simulate sup.
нелицеприемьнъ adj. personarum rationem non habens: de iudice chrys.-lab. io.-sin.
нелицеприꙗтьнъ adj. personae rationem non habens.
нелицѣ v. юлико.
нелъжнвъ adj. non mendax pat.-mih.
нелъжьнолюбьць m. male ἀφιλόκομπος alienus ab arrogantia men.-vuk.
нелъжьнъ adj. ἄψευστος verus sup. verax greg.-naz. -наꙗ оуста sim. I. 11. -ны богъ laz.
нельстьнъ adj. doli expers.
нелѣнивъ adj. impiger - и тьщивъ greg.-lab.
нелѣностивъ adj. impiger io.-sin. isaak.
нелѣностивьнъ adj. impiger sabb. 153.
нелѣность f. diligentia bus. 484.
нелѣностьно adj. impigre mir.
нелѣностьнъ adj. impiger krk.
нелѣньно adv. cito - издрещи greg.-naz.
нелѣпию n. dedecus bus. 643.
нелѣпота f. dedecus chrys.-lab.
нелѣпотьство n. dedecus mir.
нелѣпъ adj. ἀπρεπής indecens men.-mih. -па мысль antch. -па словеса mir. -по гледаниꙗ hom.-mih. вьпль - chrys.-lab. -пыихъ похотий bus. 298. -пыимъ похотьмъ bus. 292.
нелѣпьць m. n. propr. haeretici lit.-mih.
нелѣчимъ adj. insanabilis - недѹгъ men.-mih.
нелюбивъ adj. ἄστοργος non amans 2. tim. 3. 3. -vost. своемоу -воу дроугоу krmč.-mih. 188.
нелюбитель m. ἄστοργος amoris expers šiš. 48.
нелюбию n. amoris defectus -бы chron.
нелюбление n. non amare krk.
нелюбовати -боуѭ -боуеши vb. aegre ferre -боуи на своѭ братьѭ vost.
нелюбопьрьць m. a contentione alienus triod.
нелюбъ adj. non carus sbor.-kir. 45.
нелюбьство n. odium братиꙗ -вомъ sup.
нелюба adj. ingratus -бещаꙗ ти вѣра sim. I. 6. 34. cf. nsl. to se mi ljubi.
нелѫкавъ adj. ἄπλαστος sincerus моужь - pent.-mih. ἄκακος innocens proph.
нелѫковѣщатель m. qui sincere loquitur sborn. hes.
нелѫчень adj. ἀχώριστος inseparabilis sup.
немалица f. non parvus numerus georg.-vost.
немани m. nom. propr. sabb. 39.
немилованиꙗ n. duritia cordis dioptr. io.-sin.
немилосръдиꙗ n. duritia cordis sabb. 119. men.-vuk. chrys.-lab. -сердие bor. 13.
немилосръдъ adj. ἄσπλαγχνος immisericors prol.-mart. sbor.-kir. 45. chrys-lab.
немилостивъ adj. ἀνελεήμων immisericors šiš. 48. sup. -вꙑꙗ мѫкъи ἀπαραίτητος implacabilis cloz II. 53.
немилостивьно adv. crudeliter par. chron.
немилостивьнъ adj. immisericors.
немилостивьнѣ adv. crudeliter - биюнь prol.-mih.
немилошта f. defectus gratiae mon.-serb.
неминоходьнъ adj. quem transire non possumus -на храмина prol.-mart. 122.
немиловѣньно adv. sensus obscurus: - плавають men.-mih. 351.
неминꙑ adj. non praeteriens -ноушти вѣкꙑ svjat.
немиролюбьць m. ἀφιλόκοσμος mundi non amans men.-vuk.
немирьнъ adj. pacem non habens per. 82.29.
немлъви: во царѣ волнъ, - въ васъ eo potius, recte не млъви e russ.
немлъчаниꙗ n. non tacere krk.
немлъчьно adv. continuo mir. славе бога - men.-vuk.
немлъчьнъ adj. continuus domet. misc. pam. -чнꙑми славословлениими mon.-serb. 470: male ἀλάλητος indicibilis немълчьнꙑими въздꙑханиими op. 2. 1. 148. adde mat. 21.
немногоглаголаниꙗ n. pauca loqui bus. 484.
немногопричьтьнъ adj. οὐ πολυαρμόνιος non multas harmonias habens -чет- ex.-op. 2. 1. 24.
немногорѣчивъ adj. non multiloquus bus. 647.
немногоꙗдиꙗ n. parum edere antch.
немогꙑ adj. ἀδύνατος impossibilis sup. 276. 13.
неможениꙗ n. ἀσθένεια debilitas men.-vuk. pat. - тѣла isaak.
немокрьно adv. sine humiditate pyrg. нордань - прѣиде chrys.-lab.
немокрьнъ adj. non humidus ioann. men.-mih.
немоштевати -тоуѭ -тоуеши vb. aegrotare ant.-hom. isaak.
немоштиꙗ n. morbus zak.-serb.
немошть f. ἀσθένεια, ἀσθένημα debilitas, infirmitas cloz I. 181. ant. sup. svjat.-mat. 7. sborn. chron. -щнꙗ обложень περίκειται šiš. 223.

НЕМОШТЬЛИВЪ adj. aeger lavr.-op. 31. psalt.-int. -saec. XII.
НЕМОШТЬНОВАТИ -НОУЪЖ -НОУЮШИ vb. ἀσθενεῖν aegrotare ant. dial. ἀδυνατοῦν debilem esse leont. chrys.-lab. dioptr. krk.
НЕМОШТЬНЪ adj. ἀσθενής infirmus sup. aeger hes. ostrom. mon.-serb. bus. 294. **-НѢ ОЧИ** svjat. ἀδύνατος debilis hom.-mih. ἀμήχανος impossibilis sup. **-НО Ю** svjat. ἀγενής vilis sup. 71. adde cloz I. 93. **-ТЬНЪ** 451. **-ЩЕНЬ НОГАМА** strum. **-НОЮ** subst. šiš. 178.
НЕМОШТЬСТВО n. ἀσθένεια infirmitas ant.
НЕМОШТЬСТВОВАТИ -ВОУЪЖ -ВОУЮШИ vb. ἀσθενεῖν aegrotare šiš. 58. 111. ant. par.
НЕМРАЧЬНЪ adj. ἀνέσπερος non vesperascens sup. 347.
НЕМРЪКЪІ adj. non obscurascens **СВѢТЪ НЕМЕРКОУЩИЙ** bus. 483.
НЕМРЪЦАЮМЪ adj. non obscurascens **НЕМЕРЦ- СВѢТЪ** mat. 25. bus. 91.
НЕМРЪЦАЬѦ adj. non obscurascens **-ДЬНЬ** hom.-mih.
НЕМРЪЧЕМЪ adj. ἄδυτος non occidens, non deficiens - **СВѢТЪ** sup.
НЕМРЪЧѦ adj. ἀνέσπερος vespera carens cloz I. 805. sup. 338.
НЕМОУДЬНО adv. non tarde kruš.
НЕМЪВЕНИЮ n. illuvies **ДРЪЖѦ СѦ ПО НЕМЬВЕНИЮ** sup. 205.
НЕМЪЧЬТЬНЪ adj. ἀμήχανος intractabilis, ni fallimur prol.-mart.
НЕМЪІВЕНИЮ n. illuvies pat.
НЕМЬЗДОИМЬЦЬ m. ἀδωροδόκητος qui muneribus non corrumpitur **НЕ МЗДОИМЕЦ** hes.
НЕМЬЗДОПРИИМЬНЪ adj. mercede non corruptus.
НЕМЬШЕЛОИМЬЦЬ m. incorruptus georg.
НЕМѢНИТЕЛЬНЪ adj. inaestimabilis glag.
НЕМѢРИМЪ adj. immensus sup.
НЕМѢРЬНЪ adj. infinitus **БОЖЬСТВО -НО** svjat. ἀνείκαστος quem coniectura non assequimur **-РНОЕ МИЛОСРЪДИ** šaf.-frag. 37. glag.-otryv. 17.
НЕМАТЕЖЬНЪ adj. non turbatus **-ЖНОМЬ** sabb. 178. **-ЖНА ЖИЗНЬ** sim. II. 8.
НЕМАТЕЖЬСТВО n. tranquillitas.
НЕМѪДРЪ adj. ἄσοφος insipiens; ἄφρων amens šiš. 137. svjat.-mat. 5. VII. greg.-naz. **НЕМОУДРЪ ВѢДИѪ** bus. 261. op. 2. 2. 366.
НЕМѪЖЬСТВО n. animus imbellis chrys.-lab. gr. ἀνανδρία.
НЕМѪЖЬСТВЬНЪ adj. ἄνανδρος ignavus sup. imbellis io.-sin.
НЕМѪТЬНЪ adj. ἀθόλωτος non turbatus hom.-mih. - **МЬСТЬ** chrys.-lab.
НЕМѪЧЕНЪ adj. non excruciatus sup. 347.
НЕМѪЧИМЪ adj. qui non vincitur **-МОЮ СЬМРЬТИ** hom.-mih.
НЕНАБОЖЬНОСТЬ f. impietas ziz.
НЕНАВИДЬНИКЪ m. osor - **БОГОУ** hom.-mih.
НЕНАВИДЬНЪ adj. μίσους odii **СЛОВЕСЪІ -НЪІ** psalt. int.-saec. XII. non invidus io.-sin.
НЕНАВИДЬЦЬ m. osor prol. prol.-mart.
НЕНАВИДѢНИЮ n. odium bus. 503.
НЕНАВИДѢТИ -ЖДѪ -ДИШИ vb. μισεῖν odisse cloz I. 492. sup. ostrom. hom.-mih. chron. 1. 86. 87. 101. 114. sup. 93. **-ДИТЬ ДОУША СВОЮ** mat. 28: **-ДѪШТЕ ДОБРА** male pro μισάγριος, pro quo interpres μισάγαθοι legisse videtur cloz I. 25. nsl. nenaviden zelans hung.
НЕНАВИСТИВЪ adj. qui odit pat.
НЕНАВИСТИЮ n. odium ioann.
НЕНАВИСТОБЛѪДЬНЪ adj. qui lenocinium odit, uti videtur ioann.
НЕНАВИСТОГНѪСЬНЪ adj. qui impura odit, ni fallimur io.-sin.
НЕНАВИСТОМРЪЗЪКЪ adj. qui abominanda odit typ.-chil.
НЕНАВИСТЬ f. μῖσος odium sup. vost. 1. 97. ἔρις rixa š.-gl. 89. prol.-mart. chron. - **ЗАВИСТЬ** misc.-šaf. nenauuizt fris. lit. nevidonas.
НЕНАВИСТЬНИКЪ m. osor sup. ant. dial. hom.-mih. bus. 338. antch. sabb. 80. - **ДОБРОУ** sim. I. 27. μισάνθρωπος hominum osor sup. 242.
НЕНАВИСТЬНЪ adj. odiosus sup. 271. 427. **-СТЕНЪ И МРЪЗЪКЪ** bon.
НЕНАВЪІКНОВЕНИЮ n. imperitia dioptr.-lab.
НЕНАВЪІЧЕНИЮ n. imperitia **ПОСМИѢХЪ СЕ -НИЮ** dioptr.-lab.
НЕНАДЕЖДЬНЪ adj. ἀνέλπιστος insperatus, improvisus ant. pat. laz. sabb. 25. 153. 206. **-ЖЬНЪ** mat. 18.
НЕНАДОБЬНЪ adj. ἄτοπος incommodus ber. cf. **НЕНАДОБЕ (-БѢ)** pam. 236.
НЕНАДОБѪ: **-БѪ СЪТВОРИТИ** ἀποδοκιμάζειν reprobare **КАМЕНЬ ЕГОЖЕ НЕНАДОБОУ СЪТВОРИША** ev. 1434. - vost.: recte **НЕ НА ДОБѪ**.
НЕНАДЪ m.: **ИЗ -ДА** inopinato alex.-mih. 17. nsl. iznenada prip. 136. serb. iznenadi živ.
НЕНАДЬНЪ adj. insperatus mon.-serb.
НЕНАДЬСТВО n. desperatio georg.-šaf.
НЕНАДѢѤНИЮ n. desperatio **НЕНАДѢЯН-** sabb. 72. 183.
НЕНАДѢѤНЬНО adv. inopinato **-ННО** sabb. 10.
НЕНАКАЗАНИЮ n. ἀκολασία incontinentia; ἀπαιδευσία imperitia **-НЬЕ** hes.

ненаказанъ adj. ἀπαίδευτος rudis šiš. 171. - **ѩзыкомь** antch.
ненаказаѥмъ adj. qui doceri nequit greg.-naz.
неналичьнъ adj. ἀσχήμων deformis 1. cor. 12. 23. -vost.
ненапастьство n. non tentatum esse antch.
ненарочитъ adj. ἄσημος ignobilis sup.
ненасаждєнъ adj. non plantatus pat.-mih.
ненаселиѥнъ adj. non habitatus -**но село** prol.-mart.
ненасилаѥмъ adj. cui vis inferri nequit sup. 403.
ненасыть f. fames ber.
ненасытьнъ adj. insatiabilis int. -**тна оутроба** hom.-mih.
ненасытьнѣ adv. insatiabiliter clim.
ненасыштенъ adj. insatiabilis sup. 130.
ненасѣанъ adj. non seminatus pat.-mih.
ненаоучениѥ n. imperitia dioptr.
ненаоученъ adj. ἀδίδακτος indoctus sup.
неначаꙗниѥ n. ἀπόγνωσις desperatio ant.
неначаꙗнъ adj. insperatus ber.
неначаѥмъ adj. ἀπροσδόκητος inexspectatus hes. 14. int. ber. -**мъи и жьдомъіи** greg.-naz. desperans -**мыхъ чловѣкъ** vost.
неневѣстьна adj. non sponsa **невѣсто -наꙗ** bus. 71.
неправьдьнъ adj. δίκαιος iustus sup 287.
неноудьнъ adj. ἀβίαστος non coactus -**дно пришествиѥ** vost.
необавьнъ adj. occultus -**вно** op. 2. 2. 311.
неоварѥнъ adj. non coctus **маса -рена** bus. 977.
необидьнъ adj. illaesus **славьнъ и** - hom - mih.
необимено adv. modo incomprehensibili -**ьно соудить** men.-mih. 285.
необименъ adj. incomprehensibilis **божиѥ чловѣколюбиѥ ѥсть -но** chrys.-lab. -**нное** chrys.-frag. cf. **необоумѣнъ**.
необиновениѥ n. libertas chrys.-lab.
необиновати са -ноуѩ са -ноуѥши са vb. libere loqui -**ноуѩ са** παρρησίᾳ libere loquendo ostrom.
необиновениѥ n. παρρησία oratio libera:
необисканъ adj. ἀψηλάφητος intactus sup.
необладательнъ adj. non vincens pan.
необладаѥмъ adj. invictus men.-leop.
необлазнивъ adj. non fallax **печать -зноую** vost.
необлачьнъ adj. non nubilus **ведрина -на** pent.-mih.
необоримъ adj. inexpugnabilis sborn. **градоу -момоу** sabb. 80.
необразнтъ adj. deformis glag.
необразнь adj. formam non habens **доухъ божии несъложенъ и** - svjat.
необратимъ adj. qui verti nequit.
необратьно adv. non revertendo - **послѣдовавь** sabb. 55.
необратьнъ adj. qui verti nequit io.-sin.
необратьнѣ adv. irretorte io.-sin.
необраштьно adv. irretorte - **ходити** prol.-mih. 244: forma dubia.
необрѣштенѣ adv. significatio nobis ignota: **понаоу -нѣ хоудожьствовавь** chrys.-lab.
необрѣзаникъ m. homo non circumcisus.
необрѣзаниѥ n. non circumcidi cyr. 11.
необрѣзанъ adj. ἀπερίτμητος non circumcisus men.-vuk. šiš. sup -**номь срцмь** svjat.-vost. 1. 247.
необрѣтениѥ n. non invenire bus. 502.
необоуѥнъ adj. non calceatus chrys.-lab.
необоузданиѥ n. effrenatum esse ber.
необоузданъ adj. effrenatus -**нное стремлениѥ** bus. 735.
необоумѣнъ adj. incomprehensibilis -**ьнъ** lavr.-op. 41. **зачьноу -ьнааго** stichir. **бога -нааго** vost. cf. **необименъ**.
необъзорьнъ adj. non perspectus - **и неподвижьнь** misc.-šaf. 153.
необъходимъ adj. quem circumire non possumus: male δύσπορος impervius barl.
необъѥмлѥмъ adj. incomprehensibilis.
необычайнъ adj. insolitus hom.-mih.
необычьнъ adj. insolitus chrys.-lab. int.
необьштивъ adj. κυνικός caninus: male 1. reg. 25. 3. -vost. idem legitur in cod. kruš.
необьштьнъ adj. non communis sim. I. 14.
неовѣштанъ adj. ἀμνήστευτος matrimonii expers exod. 22. 16. -mat. 55. pent.-mih.
неоглаголанъ adj ἀπόρρητος ineffabilis op 2. 2. 288.
неодръжимъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit šiš. 189. mon.-serb. misc.
неодръжьнъ adj. intolerabilis - **жажда** pat.-mih.
неодъжднмъ adj. non madefactus.
неоклеветанъ adj. quem non calumniantur chron. 1. 48.
неоклеветьнъ adj. qui accusari nequit -**но сръдьце** io.-sin.
неокоръ m. νεωκόρος aedituus sup. 104.
неокрадомъ adj. quem furari non possunt men.-mih.
неоминнии f. g. -**ниꙗ** νωεμίν noemin **моавитыни ѥсть, пришедъши съ неоминию** ruth bus. 129.
неопалимъ adj. qui uri nequit sup. 447.

неопальнъ adj. ἄφλεκτος non ustus men.-vuk. dial. pat.-mih. prol.
неопасивъ adj. incautus ephr.-belg.
неопасимъ adj. ἀπερίσκεπτος inconsideratus ant.
неопасьнъ adj. incautus.
неопасьство n. imprudentia.
неопатрьскъ adj. νέων πατρῶν novarum patrarum prol.-mart.
неописанъ adj. ἀπερίγραπτος incomprehensibilis svjat. hom.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. prol.-mart. **-но божьствьное величьство** par.
неоплазивъ adj. non curiosus **- и кротокъ** antch.
неополимъ adj. qui uri nequit sbor.
неополь m. neapolis leont.
неопраниіе n. non lavatum esse misc.
неопранъ adj. illotus krk.
неораниіе n. defectus culturae sabb. 80.
неоранъ adj. ἀνήροτος inaratus hom.-mih. **плодъ** - op. 2. 2. 84. **брашьно -но** hom-mih. **-раннаа ролие** vost. 1. 84.
неориы f. νεώριον navale prol.-mart.
неосиріенъ adj. non orbatus **-ріеномь быти отъ тоіе** hom.-mih.
неоскѫдьно adv. abunde dioptr. sim. I. 16.
неоскѫдьнъ adj. abundans **-на пища** cyr. 27. **-дныихъ скровишть** sabb. 1.
неоскѫдѣниіе n. ἀφθονία abundantia **-деніе** prol.-mart.
неоскѫдѣіемъ adj. ἀνέκλειπτος non deficiens ostrom. abundans hom.-mih.
неослабимъ adj. ἀπαραίτητος inexorabilis sup. 63.
неослабьно adv. continuo prol.-mih. pat.-mih. **зовоуща** - sim. I. 8. 27.
неослабьнъ adj. ἀδιάλειπτος non desinens ant. leont. prol.-mih. **огнь** - io.-clim.
неостѣніенъ adj. muris non circumdatus - **градъ** isaak.
неостѫпьнъ adj. εὐπάρεδρος constanter assidens šiš. 81.
неосѣтъ adj. non seminatus **-таіа ниво** hom.-mih. 201.
неосѣянъ adj. non seminatus **- село** hom.-mih.
неосѧжемъ adj. qui palpari nequit, intactus pan. isaak.
неосѧжимъ adj. qui palpari nequit chrys.-lab. ziz. ber.
неосѧзаіемъ adj. intactus sabb. 99. int. **-мо дно мора** typ.-chil.
неосѫдьливъ adj. non contemnendus.
неотвръжимъ adj. ἀδιάβλητος irreprehensibilis op. 2. 2. 153. hom.-mih.
неотъемлемъ adj. qui rapi nequit **-мамый миръ** bus. 96. cf. **неотъіем-**.
неотръжьнъ adj. qui avelli nequit pat.
неотръзаіемъ adj. qui avelli nequit io.-sin.
неотрѣшимъ adj. indissolubilis **- оуставлениіе** men.-mart.
неотъложьнъ adj. non discedens **заступница -жна** hom.-mih.
неотълѫчаіемъ adj. inseparabilis svjat. hom.-mih. 167.
неотълѫчьнъ adj. inseparabilis frag.-bulg. **-на мати** hom.-mih. 169.
неотъстѫпьно adv. continuo **-пно** sim. I. 10. ichn. **-пно емоу работаше** sim. II. 7.
неотъстѫпьнъ adj. εὐπάρεδρος assiduus, continuus ant. prol.-mih. 285.
неотътръжено adv. ἀδιασπάστως indivulse **-ньно** krmč.-mih.
неотъіемлемъ adj. qui rapi nequit **честь -моую** sabb. 47. cf. **неотем-**.
неотъіемьнъ adj. ἀνεκποίητος qui alienari nequit krmč.-mih. **мьзда -на** men.-mih. 376.
неотъѩтьнъ adj. qui demi nequit.
неоцѣштенъ adj. spinosus, recte non purgatus sup. 189. 9.
неочаілъ adj. non desperans **на людехъ -аалѣхъ** antch.
неочито adv. invisibiliter glag.
неочиштенъ adj. ἀκάθαρτος impurus šiš.
непадательнъ adj. non cadens ioann.
непадежьно adv. firmiter **слоужбоу - съвръшающе** sabb.-typ. cf. ἀπτώτως.
непадежьнъ adj. non cadens chrys.-lab.
непакостьливъ adj. innocens cozm.
непамативъ adj. immemor **- вьсего** sim. II. 10. **- зълоу** antch.
непаматозлобивъ adj. iniuriae acceptae non memor dioptr.
непаматозлобиіе n. iniuriae oblivio ioann. io.-sin.
непаматозлобьнъ adj. iniuriae immemor chrys.-lab.
непамать: непамати бысть ἀμνήμων ἐγένου glag.-otryv. 17.
непаматьливъ adj. immemor mir.
непаматьнъ adj. immemor **не -тны боудѣте** sabb. 217.
непарительнѣ adv. non volando clim. 239.
непечениіе n. non coquere vita-theod.
непеченъ adj. non coctus **медъ - mel sine** fumo leont. 112.
непиваіемъ adj. non potabilis.
непивъкъ adj. non potabilis frag.-russ.
неписаниіе n. non scribere **-ниіемь** ἀγράφως sine scripto krmč.-mih.

неписанъ adj. ἄγραφος non scriptus krmč.-mih.
непитаннє n. ἀτροφία inedia prol.-mart.
непитомъ adj. non cultus дрѣво бесплодно и -мо op. 2. 2. 119.
непиıаница m. non ebriosus cozm. непьıаница bus. 486.
непиıанъ adj. non ebriosus непьıанъ bus. 486.
неплаваıємъ adj. qui navigari nequit -ма пѫчина dioptr.-leop.
неплава adj. ἀπλανής immotus -ваıѫщимъ звѣздамъ op. 2. 1. 15.
неплиштєваниє n. ἠρεμία tranquillitas sup. 337.
неплодвинъ adj. poss. feminae sterilis -на словеса hom. mih. -на молитва men.-mih. 387. -д'винъ vost.
неплодовати -воуѭ -воуєши vb. sterilem esse -воуѭщаıа vost. 1. 383.
неплодивъ adj. infructuosus.
неплодовитъ adj. ἄγονος infecundus, sterilis sup. hom.-mih.
неплодовиє n. sterilitas ant.-hom.
неплодорастьнъ adj. sensus obscurus: -плодъ chrys.-frag.
неплодъı f. gen. -дъве στεῖρα, στειρεύουσα sterilis sup. šis. 232. proph. hom.-mih. -дви sg. n. men.-vuk. -дви d. hom.-mih. -дъви ostrom. -дьви sup. -дъвъ a. bon. -дьвь hom.-mih.: male -довоу a. men.-vuk. -двн pl. n. hom.-mih.
неплодьница f. sterilis men.-mih.
неплодьнъ adj. sterilis sup. triod. -на жена prol.-mart. -нъı сьоузъı hom.-mih.
неплодьствиє n. sterilitas hom.-mih.
неплодьство n. στείρωσις sterilitas sup. sbor. hom.-mih. proph.
неплодьствовати -воуѭ -воуєши vb. sterilem esse hom.-mih.
неплодьствьнъ adj. sterilitatis hom.-mih.
неплътьнъ adj. carnis expers ant.-hom.
неплътьскъ adj. carnis expers meth. 1.
неплѣноуıємъ adj. qui capi nequit оумъ -clim.
неплѣнимъ adj ἀπόρθητος inexpugnabilis hes. 11. -мо сръдьце io.-sin.
непоболѣниє n. inclementia io.-sin.
непоболѣтельнъ adj. immisericors, ni fallimur -но произволєниє chrys.-lab.
непоборимъ adj. inexpugnabilis свѣтило -моє hom.-mih.
непоборимъ adj. ἀπροσμάχητος inexpugnabilis men.-vuk. pyrg. -ма сила chrys.-lab. - отрокъ.
непоборьно adv. modo inexpugnabili prol.-mart.
непоборьнъ adj. inexpugnabilis.
непобѣдимъ adj. ἀνήλατος indomitus, de incude iob 41. 15. -mat. 55. ἀήττητος invincibilis cloz I. 780. sup. ἀκαταγώνιστος invincibilis sup. invictus sup. ἄρραγής non fractus sup. -мо трьпѣниє hom.-mih. adde isaak.
непобѣдьнъ adj. invincibilis sup.
неповинновєниє n. libertas, fiducia hom.-mih.
неповиньникъ m. liber hom.-mih.
неповиньнъ adj. ἀθῷος innocens ostrom. cloz I. 212. ἀνεύθυνος crimine carens krmč.-mih. cloz I. 804. adde sup. bor. xii. mon.-serb. -н'нъ cloz I. 212. 804. -нънь cloz I. 201. -ненъ mat. 28.
неповольнъ adj. involuntarius sup. 96. 16.
неповрѣжденъ adj. illaesus mon.-serb.
непогодиє n. res inopportuna -дье chron. 1. 155. 180.
непогодьнъ adj. inopportunus, uti videtur cozm.
непогонєниє n. impunitas -нєниє грѣховъ нашихъ sup. 290.
непогрѣшениє n. prosperitas, uti videtur meth. 7.
непогъıбаıа adj. non interiens sup. 234.
непогъıбѣльнъ adj. non interiens dioptr.-lab.
неподатьливъ adj. ἀμετάδοτος nil impertiens, illiberalis barl. -тливъ op. 2. 2. 454. chrys.-lab. dioptr. зѣло скоупъ и вельми - bus. 1026.
неподвижениє n. immobilitas chron. 1. 15.
неподвиженъ adj. immotus chron. 1. 48.
неподвижимъ adj. immotus sup. isaak. chron. 1. 84. 264. bus. 30. -мо стежаниє krmč.-mih. 215.
неподвижьно adv. immote krmč.-mih.
неподвижьнъ adj. immobilis sup. ioann. krmč.-mih. io.-sin. misc.-šaf. invincibilis glag.
неподоба f. quod non decet.
неподобиє n. ἄτοπον absurditas men.-vuk.
неподобьникъ m. impius sup. 170.
неподобьнъ adj. differens sup. 203. non decens словеса -на sborn. impius sup. 52.
неподобьнѣ adv. non decore sup. 435.
неподобьствиє n. quod non decet pat. io.-sin.
неподобьство n. immoderantia glag.
непознаваıємъ adj. ignotus prol.-mart.
непознательнъ adj. non noscens chrys.-lab.
непозъıблıємъ adj. immotus svjat. io.-sin. clim.
непозъıбьнъ adj. ἀσάλευτος inconcussus, immotus sup.

непокаꙗние n. poenitentiae defectus **-каание** sabb. 112.
непокаꙗнъ adj. quem non poenitet int. **-ньноуоумоу сьрдьцю** sborn.
непоколѣбимъ adj. immobilis io.-sin mon.-serb.
непоколѣблıемъ adj. immotus sim. I. 22. **- стльпь** laz.
непоколѣблıенъ adj. ἀσάλευτος immotus dial.
непокоривъ adj. ἀνυπότακτος non obediens šiš. 162. hes. ἀπειθής non obediens ioann. barl. ἐρεθιστής protervus pent.-mih. φιλόνεικος contentiosus proph. adde chrys.-lab. antch. prol.-mart. krmč.-mih. nom.-mik. 14. ichn. bus. 546. **- ждрѣбьць** chrys.-lab. **-во срьдьце** pent.-mih.
непокоръ m. contumacia sup. 113. 18. inobediens **-и прѣкословиꙗ, испльнь ıесть** ephr. ephr.-belg.
непокорьливъ adj. ἄτακτος petulans men.-vuk. prol.-mart.
непокорьникъ m non obediens chir.
непокорьнъ adj. ἀπειθής non obediens, contumax sup. **- конь** dioptr.-lab.
непокорьствиıе n. inobedientia prol.-mart.
непокорьство n. τὸ ἀνυπότακτον, ἀπείθεια contumacia krmč. 65. io.-sin. mat. 27. sabb. 79. 97. chrys.-lab. men.-vuk. leont. per. chron. misc.-šaf.
непокорıениıе n. ἀπείθεια contumacia **-рение** sup. ant. bus. 691.
непокошиıе n. ἀνωμαλία asperitas svjat.-op. 2. 2. 394. **въздоухъ ради -шиꙗ** svjat.
непокрънвенъ adj. ἀκατάλυπτος non tectus **-на глава** šiš. 85.
неполоучениıе n. non assequi, infortunium krmč.-mih.
неполоучьнъ adj. ἀποτυχίας infortunii **печалию полниꙗнь -ною** hom.-mih.
непользьнъ adj. ἀνωφελής inutilis cloz I. 507. sup. ant. šiš. 178. isaak.
неполѣпьнъ adj. indecorus, uti videtur **любовь -пноую** sabb.-typ. 69.
непоминаниıе n. non memorare.
непомъчьно adv. immobiliter, constanter **-мачно** mon.-serb.
непоносьнъ adj. irreprehensibilis int.
непопеченъ adj. ἀκηδεμόνευτος non curatus psalt.-theod.
непореченъ adj. irreprehensibilis mon.-serb. ἀμόλυντος impollutus sup.
непорочьно adv. irreprehensibiliter sup. 6. 107. mon.-serb. **-чно** chron. I. 59.
непорочьнъ adj. ἄμωμος irreprehensibilis hes. ἀκατάγνωστος irreprehensibilis hes. innocens sup. 407. ἀμόλυντος impollutus sup. 178. ἐν ἀφθαρσίᾳ intactus sup. 180. adde sup. 197. 416. mon.-serb. mat. 48.
непорочьство n. irreprehensibilitas.
непосивьнъ adj. ἄκομψος illepidus georg.-vost.
непоскроуньнъ adj. intactus glag.: recte **непоскврънıенъ**, ni fallimur.
непослоухъ m. contumacia š.-gl. 77. **лѣнимь -хомь**.
непослоушаниıе n. contumacia.
непослоушьливъ adj. ἀνήκοος non obediens ant. leont. hom.-mih. sup. 30.
непослоушьно adv. non obedienter **-шно** mon.-serb.
непослоушьнъ adj. non obediens **-шнꙑꙗ** parem.
непосмиꙗниıе n. non irridere op. 2. 2. 251.
непоспѣшьникъ m. non proficiens hom.-mih.
непоспѣшьнъ adj. inutilis sup. 121.
непосрѣдьствьнъ adj. immediatus ioann.
непостигномъ adj. quem consequi non possumus **-мо око** lavr.-op. 41.
непостижемъ adj. quem assequi non possumus **тьмою женомо, не -мо** greg.-naz.
непостиженииıе n. non assequi int.
непостижимъ adj. quem assequi non possumus men.-vuk. chrys.-lab. prol.-mih. isaak. mon.-serb. sabb. 18. ziz. ber.
непостижиıе n. incomprehensibilitas pat.
непостижьнъ adj. quem assequi non possumus mon.-serb. chron. op. 1. 17. isaak. **- ıезыкомь** βραδύγλωσσος tardiloquus op. 1. 17. exod. 4. 10. -pent.-mih. **-на пропасть** men.-mih. **- мастьми** men.-mih. 373.
непостизаıемъ adj. quem assequi non possumus.
непостойнъ adj. ἀνυπόστατος instabilis **-на вода, пѫчина** psalt.-int. -saec. xii.
непостоꙗниıе n. inconstantia.
непостоꙗньнъ adj. inconstans int. **- гнѣвь** sim. I. 9. 14.
непостоꙗньство n. inconstantia int.
непострадальнъ adj. qui non passus est sup. 8. 21.
непостыдьно adv. sine pudore, culpa sim. I. 18.
непостыдьнъ adj. ἀνεπαίσχυντος culpa vacans šiš. 200. strum. men.-vuk. hom.-mih. impudens ant. prol.-mart. mon.-serb.: nota **вѣра -на**.
непостѫплıениıе n. immobilitas greg.-lab.
непостѫпъ m. ἀκινησία immobilitas op. 2. 2. 300.
непостѫпьнъ adj. ἀμετακίνητος immobilis

ant. antch. šiš. 136. hom.-mih. ἀκίνητος immobilis op. 2. 2. 300. firmus sup. adde vita-theod. нога -на tur.
непосъкажемъ adj. ineffabilis -мам милость antch. c. 85.
непосажимъ adj. quem tangere, assequi non possumus svjat.
непотворьно adv. sine vituperio - сьблоуди (recte -блюди) alex.-mih. 166.
непотворьнъ adj. culpa vacuus mon.-serb. ѥзыкь - alex.-mih. 56.
непотворьство n. culpae absentia alex.-mih. 174.
непотворѥниѥ n. culpa vacuum esse -рениѥ mon.-serb.
непотлаченъ adj. non calcatus -нам σχοῖνος psalt.-int. -saec. xii. стьзи ѥсть поуть широкъ, -но же есть поуть широкъ зѣло.
непотрѣбниѥ n. ἀπαραίτητον res inexcusabilis men.-vuk. въ нѣкоѥ - въпадь ibid.
непотрѣбъ adj. ineptus, malus (жена) зла ли -треба πονηρὰ καὶ ὕπουλος vost. 2. 117. cf. нетрѣбъ.
непотрѣбьнъ adj. inutilis, ineptus sup. 210. antch. sim. I. 27. - рабь sim. I. 25. κίβδηλος spurius op. 1. 18.
непотрѣбьство n. inutilitas ioann. dioptr.-lab.
непотрѣбьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ineptum esse dioptr.-lab.
непотрасомъ adj. immobilis мъіръ - vost. 1. 507.
непотрасьнъ adj. immobilis chrys.-lab.
непотъкновено adv. sine scandalo pat.-šaf.
непотъкновенъ adj. scandalo vacuus -ньнь mon.-serb.
непотъкнѫтиѥ n. scandalo vacuum esse непотак- mon.-serb.
непоумилъзаѥмъ adj. non compunctus -мо срьдьце io.-sin.
непохвальнъ adj. ἀχάριστος ingratus glag.-otgyv. 17.
непохвала adj. ἀγνώμων ingratus sup. 378.
непочивьнъ adj. indefessus въ бѣдахъ -вьнъ ephr.-vost.
непочитаниѥ n. non legere cozm.
непочоуꙗ adj. ἀναίσθητος stupidus sup. 312.
непочьсть f. dedecus mon.-serb.
непочьтеникъ m. homo non honoratus -никъ bulg.-lab. 17.
непоштадьно adv. inhumaniter -щедьно prol.-mih.
непоштадѣниѥ n. severitas ant.-hom.
непошьствиѥ n. immobilitas -шествиѥ ber.
неправо adv. non recte chron. 1. 96. 131.
неправьда f. ἀδικία, ἀδίκημα iniuria, iniustitia ostrom. sup. -въда cloz II. 5. -вьда, -вда sup.
неправьдивъ adj. iniustus.
неправьдитель m. iniustus -вдитель chrys.-lab.
неправьдиѥ n. ἀδικία iniuria svjat. men.-vuk. prol.-mart.
неправьдованиѥ n. iniustitia.
неправьдовати -доуѭ -доуѥши vb. iniustum esse -вдовати chrys.-lab. proph.
неправьдосътворѥниѥ n. ἀθεμιστουργία scelus -рениѥ sup. 370.
неправьдьникъ m. ἄδικος iniustus sup. ostrom.
неправьдьнъ adj. ἀδικίας iniuriae ostrom. ἄδικος iniustus ostrom. -но богатьство μαμωνᾶς mamonae luc. 16. 13. -mat. 42. ἄσεμνος inhonestus sup. 337. -вѣдънъ cloz I. 773. sup. 63. š.-gl. 51. -въдънъ sup. 192. -вьдънъ, -вьдьнъ sup. 337. 97.
неправьдьнѣ adv. iniuste sup. svjat. -вьднѣ man.
непразда f. adj. gravida непраздѫ сътворьшоу рабѫ pat.-mih. 149.
непраздьна adj. ἔγκυος, ἐν γαστρὶ ἔχουσα gravida ostrom. pent.-mih. -дна op. 2. 1. 171. тьштоу -ноу сьдѣлавь; -зна sabb. 4. nom.-barb. bulg. neprazna.
непраздьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀναλίσκειν impendere шесть дьний о пальтьныихъ -ноуй hom.-mih.
непраздьнословиѥ n. fuga sermonis otiosi непразн- leont.
непраздьность f. gravidam esse.
непраздьнь f. ἀσχολία negotium, occupatio -знь cyr.-hier. -днь ber.
непраздьньство n. graviditas непразн- vost. 2. 151. -здьньство оутробы hom.-mih. 202.
непрахлѣꙗ adj. ἄσηπτος non putrescens дрєвъ -лѣющь deut. 10. 3. -vost. древо -лѣюще esai. 40. 20. -vost.
непрахнѣꙗ adj. ἄσηπτος non putrescens дрѣво - deut. 10. 3. -kruš. pent.-mih. adde esai. 40. 20. -proph.
непригвождєнъ adj. clavis non affixus sup. 8.
неприготованъ adj. ἀπαρασκεύαστος imparatus šiš. 106.
непригъбенъ adj. ἄκλιτος qui non inclinatur io.-clim.
неприимливъ adj. ἀνεπίδεκτος non admittens, immansuetus звѣрь - съ гола greg.-naz.
неприимьнъ adj. ἀπαθής affectibus non obnoxius op. 2. 2. 300.
неприкладьнъ adj. incomparabilis prol.-

vuk. красота -на къ нимь prol.-mih. 92. ἀκατάληπτος incomprehensibilis barl.
неприкосновенъ adj. intactus въ свѣте -ние mon.-serb 470.
непрнлежание n. negligentia ioann.
непрнличьнъ adj. non decens chrys.-lab. -чанъ mon.-serb.
непрнмѣсьнъ adj. non particeps ioann. вѣра -сна къ ересемъ sabb. 37. плътъ -сна грѣхоу bon.
неприобьштение n. ἐκκήρυξις excommunicatio dial.
неприобьштенъ adj. ἀκοινώνητος incommunicabilis krmč.-mih.
неприобьштьнъ adj. ἐκκήρυκτος excommunicatus dial.
непристжпимъ adj. inaccessus похоти - chrys.-frag.
непристжпьнъ adj. ἀπρόσιτος inaccessus šiš. 244. mon.-serb. proph. typ.-chil.
неприсяжемъ adj. ἀπρόσιτος inaccessus hom.-mih. 62.
неприсякаемъ adj. ἀνελλιπής perennis рѣка -кающи cyr.-hier.: rectius -прѣс-.
неприхватаемъ adj. non obnoxius -ма єси, вѣдѣ, къ дроугомоу чедоу любьви hom.-mih. 169.
неприходьнъ adj. ἄβατος invius, inaccessus - и неискоусьнъ отъ зълъ ἄβατος καὶ ἀνεπηρέαστος τῶν κακῶν prol.-mart.
непричаемъ adj. ἀνέλπιστος desperans страна -ма esai. 18. 2. -proph.
непричастьникъ m. non particeps sup. 44.
непричастьнъ adj. ἀκοινώνητος expers krmč. 34. krmč.-mih. prol.-mih. ἄμοιρος expers hom.-mih. мокроты - mir. скврънѣ - bus. 436.
неприязнивъ adj. πονηρός malus ant. hom.-mih. sabb.-typ.
неприязниинъ adj. poss. πονηροῦ diaboli ostrom. -ниньныихъ šiš. 142. vost. 1. 230. ἀθέμιτος -ниньнахъ šiš. 197. διαβόλου diaboli sup. 267. 270. 293. 366. 382. 443. ant. šiš. 29. op. 2. 1. 164. hom.-mih. cyr. 1. šaf.-urspr. игры -ны tur. bus. 691. вражда - krmč.-mih. -на словеса bus. 384. -ниинаго sabb. 140. δαιμόνων daemonum hom.-mih. adde antch. bon. -на тѣлеса εἴδωλα idola op. 1. 119. mat. 49. zach. 13. 2. -mat. 56. šiš. 245. трѣба -на εἰδωλόθυτον res idolis sacrificata op. 2. 2. 61. nepriiaznina, -nu fris. adde chron. 1. 166. 191. per. 94. 38: male -ниньнъ съворъ chrys.-lab.
неприязниньскъ adj. τοῦ σατανᾶ satanae krk. šiš. 251. -ка тѣлеса idola men.-mih.
неприязнь f. πονηρία nequitia sup. 314. ὁ πονηρός malus, diabolus; τὸ πονηρόν malum ostrom. š.-gl. 52. šiš. 212. διάβολος diabolus sup. 183. cloz I. 147. šiš. 24. 130. 191. strum. op. 1. 123. meth. 1. 8. zach. 3. 1. -vost. šaf.-urspr. σατανᾶς satanas šiš. 10. 152. op. 2. 1. 147. δαίμων daemon hom.-mih. adde svjat.-mat. 9. cyr. 6. 26. mat. 34. 42. 49. sup. 249. chron. 1. 169. -зни sg. n. apost.-bulg. šaf.-frag. 56. непрьязнь svjat.-mat. 12. 15. antch. -знь mon.-serb. -знемь оусиление misc.-šaf. serb. neprijazan f. živ. 73.
неприязньнъ adj. adversarii -немъ op. 2. 2. 238. въ сѣти -ньнѣ bor. xvii. -ньнаго диавола sim. II. 7. -нень mon.-serb. cf. -нинъ.
неприязньскъ adj. diabolicus misc.
неприязньство n. inimicitia sup. 251.
неприятель m. ἐχθρός inimicus š.-gl. 84. psal. 42. 2. glag. šaf.-urspr.
неприятельскъ adj. inimicus mon.-serb.
неприемлитеlьнъ adj. ἀπρόσδεκτος qui admitti nequit ioann.
неприятьнъ adj. ἄδεκτος, ἀπρόσδεκτος non acceptus ant. krmč. 33. krmč.-mih. -жтъна bon. молитвы -ятьны оу бога sborn.
непродаемъ adj. qui vendi nequit krmč.-mih. nom.-mik. 124.
непроказьнѣ adv. non improbe не пьстротою и - io.-clim.
непросвѣтимъ adj. qui illustrari nequit - тьма misc.
непроскомидисанъ adj. non oblatus просфоура -на nom.-lab. 82. cf. gr. προσκομιδή offertorium.
непротлаченіе f. σχοῖνος funiculus psal. 138. 3. š.-gl. 68. mat. 27.
непротлаченіе n. τραχύτης asperitas беспжтие и - greg.-naz.
непротлъкованъ adj. ἀνερμήνευτος inexplicabilis sup. 385.
непроходимъ adj. ἀδιάβατος qui transiri nequit dial. pat. men.-saec. xii. -vost. 1. 336. -мо мѣсто prol.-mih. ἀπέραντος infinitus hes. adde bus. 431. per. 51. chron. 1. 107.
непроходьнъ adj. ἀδιάβατος qui transiri nequit dial. dial.-šaf. pat. prol.-cip. -но мѣсто men.-mih. dioptr. ichn.
непрѣборемъ adj. ἄμαχος invictus hes. 11. δυσκαταγώνιστος superatu difficilis sup. sim. I. 23.
непрѣборимъ adj. invictus ber. zis. -ма вѣра sabb. 15. ἀδιάλλακτος implacabilis men.-vuk.

непрѣборомъ adj. invictus **заборь** - men.-mih. 157. cf. **-ремъ**.

непрѣборьнъ adj. ἀκαταγώνιστος inexpugnabilis zlatostr.

непрѣбрьдомъ adj. ἀπέραντος infinitus **-брьдомое дѣлание** io.-clim. adde - **вѣкъ** svjat.-mat. 5. cf. **бредѫ, брести**.

непрѣводимъ adj. ἀμετάβλητος immutabilis men.-vuk.

непрѣвратьнъ adj. immutabilis int. 169. **-но божьство** men.-mih. 390. **-тнѣхъ** op. 2. 2. 96.

непрѣдвидѣньнѣ adv. incaute **непредвидѣнинѣ** ber.

непрѣдвизаемъ adj. immutabilis **заповѣдь -ма** sabb.-typ. 65.

непрѣдѣльнъ adj. qui definiri nequit int.

непрѣзоривъ adj. non superbus leont.

непрѣзримъ adj. qui oculis terminari nequit **пола (-лы) -ма** alex.-mih. 123.

непрѣидомъ adj. qui transiri nequit sup. 293.

непрѣклонимъ adj. qui flecti nequit men.-vuk.

непрѣклоньно adv. immobiliter - **стояти** clim. prol.-mart. - **шьствовати** sim. II. 21.

непрѣклоньнъ adj. ἀκαμπής, ἄκαμπτος inflexibilis sup. dial. ioann. ἀκλινής immotus, firmus - **стльпь** hom.-mih. **вьсакоюдѣ** - sabb.-typ. 28. ἀπερίτρεπτος immutabilis hom.-mih. **-нна выя** sabb. 108. **-ньноу грьдиноу** alex.-mih. 85.

непрѣкословьнъ adj. cui contradici nequit **-номоу соудии** sabb.-typ. 45.

непрѣложение n. τὸ ἀμετάθετον immutabilitas men.-vuk. sup. 85. - **божьства** sabb. 86.

непрѣложьнъ adj. ἀμετάθετος immutabilis šiš. 224. adde greg.-naz. op. 1. 34. **-жьное нрава его** mir.: nota ἀπαράγραπτος krmč.-mih.

непрѣломьнъ adj. qui frangi, vinci nequit **аще -мни слоучеть явити се имь** sabb.-typ. 62.

непрѣломьство n. constantia alex.-mih. 148.

непрѣльстивъ adj. (οὐκ) ἀπατηλός non fallax **тайна -ва** greg.-naz.

непрѣминоуя adj. non praeteriens chron. 1. 265.

непрѣмлъчѧ adj. continuus **-чеща въздыханиы** hom.-mih.

непрѣможение n. impotentia glag.

непрѣмъ adj. non rectus **не прямъ поуть** psalt.-int. 85.

непрѣмь adv. illegitime op. 2. 2. 30.

непрѣмѣнимъ adj. immutabilis hom.-mih. **печать -ма** vost. 1. 485.

непрѣмѣньнъ adj. ἀναλλοίωτος immutabilis hom.-mih. frag.-bulg. ἀδιάλλακτος implacabilis sup. 183: nota **плачь** - sabb. 13.

непрѣмѣняемъ adj. immutabilis **животь** - hom.-mih.

непрѣмѣримъ adj. infinitus sup. 178.

непрѣмѣрьнъ adj. ἀζυγοστάτιστος qui ponderari nequit hom.-mih.

непрѣнебрѣжение n. non negligentia isaak.

непрѣплаваемъ adj. qui navigari nequit steph.

непрѣподобие n. impietas int.

непрѣподобьнъ adj. impius sup.

непрѣподобьнѣ adv. impie sup.

непрѣпривъ adj. ἀπίθανος improbabilis **-пьривъ** sup.

непрѣрѣзаемъ adj. qui scindi nequit hom.-mih. 171.

непрѣстаньно adv. continuo frag.-bulg. greg.-lab. **непрестанно** op. 2. 2. 241.

непрѣстаньнъ adj. ἀκατάπαυστος non cessans, continuus, perpetuus ant. dial. sup. - **троусь** prol.-mih.: male **-станъ** dioptr. nsl. neprestanoma hung.

непрѣстаньнѣ adv. continuo **-ннѣ** antch.

непрѣстаемъ adj. continuus **-стаемо дѣло** bus. 643.

непрѣстаѩ adj. ἄληκτος non cessans, continuus sup. **-стающими оусты** sim. I. 17. **-стающиы молитва** greg.-lab.

непрѣстрашивъ adj. non timidus.

непрѣстѫпьно adv. inviolabiliter **хранити - заповѣди** sim. I. 19.

непрѣстѫпьнъ adj. ἀπαράβατος inviolabilis šiš. 179. **-пное божию законоу** cloz II. 14.

непрѣсыхаемъ adj. qui siccari nequit **-сихаемь источникь** mon.-serb.

непрѣсѣкаемъ adj. indivisibilis antch.

непрѣсѣкомо adv. sine interruptione mon.-serb.

непрѣсѣкомъ adj. ἄτμητος indivisibilis hes. 11. ἄτομος indivisus krmč.-mih. **неприсѣкомо божьство** lavr.-op. 39.

непрѣсѣчение n. ἄτομον indivisibilitas op. 1. 154.

непрѣсѧкомъ adj. qui arescere nequit **-сѣкомь источникь** cyr. 27.

непрѣсѧцаѩ adj. non arescens **источьникъ -цающий** op. 2. 2. 413.

непрѣтворьнъ adj. qui alienari nequit **-рно стежание** sabb.-typ. 46.

непрѣтворенъ adj. immutabilis **-рень** mon.-serb.

непрѣтръжьнѣ adv. continuo misc.-šaf.

непрѣтръпьнъ adj. intolerabilis **страсть -на** men.-mih.
непрѣтъкновлюнъ adj. qui non scandalizatur isaak.: recte **-венъ**.
непрѣходимъ adj. qui transiri nequit mon.-serb. **-ма рѣка** prol.-mih. **-ма радость** ardž.
непрѣходьнъ adj. qui transiri nequit prol.-vuk. **- бездна** ioann. invius bon. inviolabilis **- заповѣдь** io.-sin. ὅστις οὐ κατοικεῖται š.-gl. 92. non iens **лава (льва) -днаа** ichn. ἀνεκδιήγητος inexplicabilis men.-vuk. adde sup. 19. sacratus sup. 203. 11.
непрѣюстьствьнъ adj. non supernaturalis **непрѣестественьнъ** mon.-serb.
непрѣюмтьнъ adj. qui capi nequit, ni fallimur **- миръ** isaak.
непъваньнъ adj. ἀπαρρησίαστος meticulosus io.-clim.
непътъка f. non avis **непотка въ потках ъ нетопырь, незвѣрь въ звѣрехъ ожь, нерыба въ рыбахъ ракъ, нескотъ въ скотѣхъ коза, не холопъ въ холопѣхъ, кто оу холопа работаетъ, не моужь въ моужехъ, которы жены слоушаетъ** bus. russ. **потка**.
непътырь m. vespertilio **непьтырeве** pl. n. frag.-bulg. **нептырeве** vost. **нептырeве** vost. **нептира** misc.-šaf. 162. cf. serb. leptir, lepir et **нетопырь**.
непъштати -таѭ -таюши vb. ἀνακρίνειν scrutari **непьщ-** 1. cor. 10. 27. -vost.
непъштеванию n. cogitatio; πρόφασις praetextus ioann. ant. **не дати** - antch. **-ваньe** ber.
непъштеватель m. cogitans **непщ-** ziz. ber.
непъштевати -тоуѭ -тоуюши vb. ὑπολαμβάνειν iudicare **непъш-** bon. **непьш-** ostrom. **непщ-** slov.-novg. b. sabb. 212. **непьщюють** greg.-naz. **непьштюютъ** cloz I. 153. adde isaak. **- сѧ комоу** videri sabb. 17.
непъшть f. πρόφασις praetextus **непьщь** op. 2. 2. 37. **би бъила вамъ непьшть** greg.-athan.
непытанию n. non scrutari tur.
непытаюмъ adj. imperscrutabilis **-ма жить** io.-clim.
непытьно adv. ἀνεξετάστως sine examine krmč.-saec. XIII.
непытьнъ adj. qui examinari nequit **непитьныю хоулы** men.-mih. 174.
непьрьство n. non persuasio ant.-hom. 239.
неработьнъ adj. non serviens.
неравьно adv. inaequaliter **-вно** nom.-mik. 61.
неравьнъ adj. ἀνόμοιος dissimilis dial.
неравьньство n. inaequalitas nom.-mik. 151.
нерадению n. incuria cf. **нераждению**.
нерадивъ adj. ψυχρός negligens krmč.-mih. krmč. 50. krk. ant. pat.-mih. ber.
нерадивьнѣ adv. negligenter nom.-mik. 111.
нерадивѣ adv. negligenter misc.-šaf. chrys.-lab. mir.
нерадити -ждѫ -диши vb. καταφρονεῖν contemnere ostrom. šaf.-urspr. cf. **неродити**.
нерадовъ adj. poss. nom. propr. lit.-mih.
нерадьнъ adj. ἀνεκτός tolerabilis matth. 10. 15. -mat. 15. op. 1. 248. **-дьнѣю** αἱρετώτερος magis expetendus krmč. -saec. XIII.
нерадьство n. incuria georg. krk. καταφρόνησις contemtio krmč.-mih.
нерадѣнию n. negligentia int. ber. par.
нераждению n. καταφρόνησις contemtus ant. ἀμέλεια incuria dioptr.-lab. patr. 141. **- о своюй доуши; -жѣние о своей доуши** tur. **отъ своюѩ лѣности и -нию** svjat.
нераздвоюнъ adj. indivisus, uti videtur **-оумь** hom.-mih. 209. **на вѣроу** - 129.
нераздвоюнѣ adv. ἀνενδοιάστως indubitate hom.-mih. **- послоушати** ioann.
нераздранъ adj. non laceratus **риза -дьрана** sup. 329. 5.
нераздроушенъ adj. ἄλυτος indissolubilis hom.-mih.
нераздроушимъ adj. indissolubilis **моштии цѣли и -ми** sabb. 175.
нераздроушьно adv. firmiter **- хранити повелѣнниа** sabb.-typ. 65.
нераздроушьнъ adj. ἀκατάλυτος indissolubilis šiš. 248. sabb. 180.
нераздрѣшимъ adj. ἄλυτος indissolubilis sup. hom.-mih. mon.-serb. krmč.-mih.
нераздрѣшьнъ adj. ἄλυτος indissolubilis sup. **оуза -на** hom.-mih. **ѩзами -ныими** svjat.-mat. 7. **-сдрѣшенъ** cloz I. 823.
нераздѣлимъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis sup. lavr.-op. 39. gram. 147. **-ма троица** sim. I. 7.
нераздѣльно adv. indivisibiliter **-льно** chron.
нераздѣльнъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis krmč.-mih. **-на троица** sim. I. 8. bus. 293.
нераздѣлѩюмъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis sup. 140.
нераздѣлюнъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis sup.
неразложению n. non dispositum esse prol.
неразложьнъ adj. non dispositus prol.
неразломьнъ adj. ἄκλαστος non fractus hes. 15.

нераздлѫчимъ adj. inseparabilis sup. 109. 110. ἄτομος non sectus, recte inseparabilis op. 2. 1. 149.
нераздлѫчьно adv. inseparabiliter -лоучно mon.-serb.
нераздлѫчьнъ adj. ἀχώριστος, ἀδιαίρετος inseparabilis ioann. ant. antch. pent.-mih. isaak. sup. ἀδιάλυτος indissolubilis -лючьнь dioptr.-lab.; male ἀχώρητος incomprehensibilis sup. 183. 23.
неразмѣсьно adv. modo non mixto -сно chron.
неразмѣсьнъ adj. non mixtus antch. prol. mon.-serb.
неразоримъ adj. qui dirui nequit mon.-serb. стѣна -ма hom.-mih. ἄρρηκτος firmus sup. 230. certus sup. 136.
неразоумивъ adj. ἰδιώτης rudis šiš. 129. bon. hom.-mih. adde sup. 364.
неразоумичьно adv. imprudenter proph.
неразоумичьнъ adj. ἀγνώμων stolidus hom.-mih. rudis sup. 246. ἀγνώμων ingratus sup. 311. adde vita-theod. pat.-mih. prol.-mart.
неразоумие n. ἀγνωσία ignorantia sup. πώρωσις excaecatio; ἀβελτερία stultitia hes. ἀγνωμοσύνη improbitas sup. 371. adde cyr. 28.
неразоумъ m. ἀγνωσία ignorantia šiš. 94. zak.-serb.
неразоумьливъ adj. rudis ant.-hom. -мливъ mat. 25. bus. 90. -мливымъ словомъ tur.
неразоумьникъ m. homo rudis krmč.-mih. 375. -ници рекше невѣжде 382.
неразоумьничьнъ adj. ἀνόητος insanus sup. 244.
неразоумьнъ adj. qui intelligi nequit -ныихъ словесъ svjat.-mat. 5. ἀγνώμων demens, stolidus sup. hom.-mih. -ное срце svjat.; male ἀνόνητος inutilis sup. 316. 16.
неразоумьнѣ adv. ἀνοήτως stolide sup. svjat.-mat. 9.
неразоумьство n. ruditas hom.-mih.
неразоумѣние n. stultitia svjat.-vost. 1. 480. misc.
неразьньствие n. differentiae defectus -зне- ber.
неранъжьнъ adj. pomi aurantii -жань видь alex.-mih. 50. cf. неражма azbuk.
нераскаянъ adj. ἀμεταμέλητος a poenitentia liber; immutabilis -ньнь 2. cor. 7. 10. šiš. 65. 104.
нераскаемъ adj. quem non poenitet tur.
нерастворьнъ adj. merus men.-mih.
нерастворение n. sinceritas въздоухоу -рение chrys.-lab.
нерастворенъ adj. ἄκρατος merus, sincerus -рень men.-mih. greg.-naz. chrys.-lab. -рено вино hes.
нерасточьнъ adj. qui dissolvi nequit тѣло -чно hom.-mih. 166.
нерастлитие n. incorruptibilitas men.-mih. 402.
нерастѫпьнъ adj. qui non solvitur съвъкоупление -пно antch.
нерасчесанъ adj. impexus -ни власи, неразьч- krmč.-mih.
нерасъмотриливъ adj. imprudens pat.-mih.
нерасъıпанъ adj. indivisus землоу нашоу -нноу sabb. 36.
нерасъıпаемъ adj. qui distrahi nequit оумь - о вьнѣшнихь krmč.-mih.
нерасѣдьнъ adj. qui non dirumpitur.
нерасѫдьнъ adj. demens, uti videtur ioann. - обычай alex.-mih. 84. -но послоушание io.-sin. -но постриженне misc.-šaf.
нерасѫжданне n. imprudentia svjat.
нератьнъ adj. imbellis triod.
нерачьнъ adj. nolens и -чень рече καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπε gen. 48. 19. -mat. 55: leges fortasse не раче, нъ etc.
нересть f. coitus егда настанеть нересть ея pal. fortasse pro нарасть cf. serb. rast nsl. narasec; neresec verres meg. nerosec prip. 198. merêsec; merjasec lex. croat. nerist aper hung.
неретьнъ adj. qui non rixatur men.-mih. 364. добродѣтѣлию - ibid. 370.
нерадивъ adj. καταφρονητής contemtor greg.-naz. incurius vita-theod. op. 2. 2. 431. ant.-hom. ephr. о дѣлѣхь злыихь - hom.-mih.
неродивьнъ adj. incurius pat.-mih.
неродимъ adj. cuius non habetur ratio молитва -ма antch. c. 81.
неродительно adv. παρὰ φύσιν contra naturam mat. 22.
неродительнъı adv. παρὰ φύσιν contra naturam -ныи nom. 11. 24. šiš. 65: rectius -нѣ vel -но.
неродити -ждѫ -диши vb. παρακούειν non obtemperare ostrom. οὐ μέλειν non curare ostrom. καταφρονεῖν, περιφρονεῖν contemnere greg.-naz. glag. да не неродить о тебѣ šiš. 255. неродить о псѣ ephr.-vost. nsl. neroden ineptus rum. нерод stultus cf. нерадити.
нерадие n. ἀμέλεια incuria ephr.-vost. ant.-hom.
неродовати -доуѭ -доуеши vb. negligere не -дова bon.
неродословьнъ adj. sensus ignotus krmč.-mih. 390.

неродъ m. περιφρόνησις contemtus ephr.-vost. incuria pat.-mih. 110. 143. ἀναισθησία stupor greg.-naz.: nota **творити неродемъ** et **въ неродѣ** ephr.-vost.
неродьно adv. negligenter **-дно имоущи** sabb.-typ. 34.
неродьнъ adj. incurius sabb.-typ.
неродьство n. ἀμέλεια negligentia, incuria psalt.-theod. ant.-hom. sabb.-typ. - **и небрѣженние** krmč.-mih.
нерождение n. non natum esse **-женье** chron. 1. 48.
нерождение n. καταφρόνησις contemtus ant. incuria **-жение о властехъ** bus. 491.
нерожденъ adj. ἀγένητος non natus svjat. op. 2. 2. 81.
нерождьство n. ἀγεννησία sterilitas **-жьс-** op. 2. 2. 300.
неронъ m. nero bus. 267.
неропъхъ m. servorum genus **отроци и неропси** duš. 57. **неропхомь законь** duš. 58. **що оуработа неропхь** duš. 58. **неропхомь вь земли царевѣ** duš. 119. **меропьхь** duš. 205. mon.-serb. 489. **мѣропьхь** mon.-serb. 83. quinquies cf. μέροπες apud Cantacuzenum et Nicephorum Gregoram šaf.-star. 381.
неропъшина f. ager rusticus; operà serva praestanda a **неропъси**: **-пшина** duš. 35. terra regia **на земли царевой, рекьше на меропьшинахь** duš. 158. **оть жительства посилати вь жительство рекше вь меропшиноу** šaf.-star. 381. cf. **неропъхъ.**
нероусъ m. nerva svjat. bus. 267.
нероушимъ adj. indissolubilis chrys.-lab. **-ма оуза** dioptr.-lab. **-ма стѣна** ephr. **тѣло цѣло -мо** prol.-mart.
нерѣзню forma dubia: **бысть - и трьноплодьнъ** χερσομανῶν καὶ ἀκανθοφόρων greg.-naz.
нерѣшимъ adj. ἄλυτος indissolubilis ioann. sabb. 8.
нерядневѣ adv. inordinate - **жити** op. 2. 2. 194.
неръкоплетенъ adj. non manu nexus triod.
нерѫкоположьнѣ adv. ἀχειροτονήτως sine ordinatione nom.-mik. 115.
нерѫкосѣчьнъ adj. non manu sectus.
нерѫкотворенъ adj. ἀχειροποίητος non manibus factus šiš. 148. men.-vuk. mon.-serb.
несажденъ adj. ἀφύτευτος non plantatus sup. 177.
несамовольнъ adj. voluntatis expers **-льнѫ** sup. 200.
несварьливъ adj. pacificus cozm.
несвой pron. ἀνοίκειος non familiaris io.-clim.
несвѣтимъ adj. luce carens - **тьма** chrys.-lab. - **тьмьмница** par. **-ма тьма** mir. gr. ἀφώτιστος.
несвѧштенъ adj. ἀνίερος profanus krmč.-mih.
несебръ m. μεσημβρία mesembria **градь** - sabb. 199.
несение n. φορά impetus - **бесчиньно** hom.-mih.
нескврьньнъ adj. ἀμίαντος immaculatus šiš. 186. ἀκίβδηλος non adulteratus man. sim. I. 9. **нескврьньнъ** greg.-naz.
нескимьникъ m. ἄσχημος schema non habens krmč.-mih. 343.
нескровотьно adv. ἀψοφητί sine strepitu **-тно** vost. op. 2. 1. 192.
нескѫдьно adv. non parce, abunde sabb. 215. - **подавати** men.-vuk.
нескѫдьнъ adj. non parcus, abundans man. hom.-mih. isaak. **-дна роука** sabb. 42.
нескѫпостьно adv. non parce, abunde **-тно злато раздѣляеть** sabb. 172.
неслава f. ἀδοξία ignominia cloz I. 571.
неславьнъ adj. inglorius triod.
несладость f. dulcedinis defectus ber.
несладостьнъ adj. non dulcis ioann. ber.
несланъ adj. non salitus.
несластие n. dulcedinis defectus isaak.
несловесьнъ adj. ἄλογος rationis expers sup.
неслъıханъ adj. inauditus chron. 1. 216.
неслъıшательнъ adj. inauditus int.
несмѣние v. **несъмѣние.**
несмѣхливъ adj. non ridens nom.-bulg.
несобьнъ adj. non familiaris svjat.-op. 2. 2. 386. per. LXXXII.
неспѣшение n. ἀφέλεια simplicitas men.-vuk.
несрамьнъ adj. impudens nezramen fris.
несребролюбивъ adj. non avarus frag.-bulg.
несребролюбьць m. ἀφιλάργυρος ab avaritia alienus šiš. 226.
несръдоболивъ adj. ἀνάλγητος durus men.-vuk.
несръдоболие n. duritia animi men.-vuk. prol.-mart. 227.
несръдоболъ adj. durus **немилосрьде, несрьдоболе** sg. v. prol.
несръдолюбивъ adj. ἀνάλγητος durus prol.-cip.
нестарая adj. non senescens prol.-mart. cf. **-рѣя.**
нестарѣемъ adj. non senescens - **животъ** mir.
нестарѣя adj. non senescens - **жизнь** prol.-mart. - **блаженьство** men.-vuk.

сѧ chron. 1. 187. cf. -радѧ gr. ἀγήρατος.
нестатъкъ m. πενία paupertas hom.-mih. ant.-hom. 159. per. LXXXII. σπάνις penuria hom.-mih. ἔλλειψις defectus svjat.-op. 2. 2. 386. io.-clim. ὑστέρημα defectus 2. cor. 9. 12. -vost. adde io.-clim. svjat.-op. 2. 2. 385. bus. 267. 270.
нестатъчьнъ adj. insufficiens svjat. свѣть - nom.-lab.
нестера f. ἀδελφιδῆ consobrina аще кто поиметь сестреницѣ ли дъщерьшю ли нестероу krmč.-saec. XIII. сестрична нестера глаголеть се krmč.-mih. 328.
нести -сѫ -сеши vb. φέρειν, βαστάζειν ferre ostrom. ἀποφέρειν auferre ostrom. adde sup. нѣсѧ aor. glag. lit. neš let. nest, nēsat lat. nac: nancisci skr. naç, nakš ztschr. 2. 137; 7. 175. beitr. 1. 25. Pott 2. 1. 591. curt. 1. 432. 424. mey. 1. 359. 399.
несторианинъ m. nestorianus krmč.-mih. 205.
несториѥвъ adj. poss. nestorii krmč.-mih.
несторовъ adj. poss. nestoris нестеровъ men.-leop.
несторъ m. nestor нестеръ bor. 40.
нестоıаниѥ n. instabilitas.
нестоıательнъ adj. inconstans sabb. 5.
нестоıательствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀστατεῖν inconstantem esse op. 2. 1. 188.
нестриженъ adj. non tonsus krmč.-mih.
нестройнъ adj. ἀνάρμοστος incompositus ant. discors -ни бывъше междоу собоѭ разидоше се hom.-mih. ἄδικος iniustus men.-mih.
нестроѥниѥ n. discordia cyr. 22. sabb. 130. ἀκαταστασία confusio šiš. 92. 112. 190.
нестроѥнъ adj. ἀκατάστατος inconstans šiš. 185.
нестрѣжьливъ adv. ἀπαρατηρήτως non observans нестороживо hes. 11.
нестыдьнъ adj. impudens -но лице isaak. neztiden fris.
нестыдѣниѥ n. impudentia frag.-serb. XII.
несоумьнѣньно adv. sine haesitatione men.-vuk. -менно дрьзновениѥ sabb. 123. cf. croat. nesomanj incuriosus verant.
несоумьнѣнъ adj. indubitabilis -мьньнъ ant.-hom. -мѣньнъ mir. 125.
несъбесѣдьникъ m. qui non colloquitur krmč.-mih.
несъблажнѥниѥ n. ἀσφάλεια stabilitas hom.-mih. -нениѥ op. 2. 2. 84.
несъблазньнъ adj. stabilis -ненъ chron.

несъблюдениѥ n. imprudentia chrys.-lab. misc.-šaf. незблюдениѥмь погоуби hom.-mih.
несъбожьнъ adj. infelix glag.
несъвратьнъ adj. ἄτρεπτος immutabilis svjat.-op. 2. 2. 397. -на вѣра per. 31. мирь - hom.-mih.
несъвраштаѥмъ adj. immutabilis -ма вѣра hom.-mih.
несъвръшенъ adj. imperfectus sup. 120. несверш- chron.: - възрастомь male pro ἀφῆλιξ adultae aetatis krmč.-mih.
несъвѣда f. μυριάς numerus infinitus -ды вѣдахоу zlatostr. въ селицѣхъ -дахъ greg.-naz. паче -дъ агньць greg.-naz. въ -дъ мѣсто greg.-naz. -ды несвѣдами слоужаахоу ѥмоу μυρίαι μυριάδες ex.-op. 2. 1. 28. въ -дѣ овьць, агнетъ ἐν μυρίοις προβάτοις, ἄρνασιν ex.-op. 2. 1. 24. можаше створити оутвари сица -дами ex. несъвѣдами sup. 214. 1. несвѣдами имена приѥлъ μορία ὀνόματα ex.-op. 2. 1. 24. несвѣдоу ex.-op. 2. 1. 23. несвѣды вѣровавъшиихъ ex.-op. 2. 1. 28.
несъвѣдимъ adj. infinitus несв- плъкъ ex.-op. 2. 1. 29. несов- ex.-vost.
несъвѣдомъ adj. ἀνεκδιήγητος innarrabilis sup. 254. μιρίος infinitus ex.-vost. ἄπειρος permultus моученим -ма men.-vuk. -ма бѣда hom.-mih. nescius tur.
несъвѣдь f. numerus infinitus -ди вѣровавшихъ ex. -ди .н. и .к. и .д. vost.
несъвѣдьнъ adj. μυρίος infinitus sup. 277. 323. hom.-mih. 25. 30. несв- ex.-op. 2. 1. 24. multiplex несъвѣденъ покой ant.-vost. ignotus sup. 320.
несъвѣждьнъ adj. inconscius glag.
несъвѣтьство n. ἀβουλία consilii inopia съвѣтъ -ва пльнъ sup. 296.
несъвѣштаниѥ n. ἀβουλία consilii inopia sup. 287.
несъгласиѥ n. dissonum esse bus. 392. - въ пѣнии par.
несъгласьнъ adj. ἀσύμφωνος dissonus ant. antch. bus. 269. -сенъ vost. 1. 67. -сьныѩ тъпъты svjat.
несъгонимъ adj. ἀπέραντος infinitus sup. 241.
несъгрѣшьно adv. sine peccato dioptr.
несъгрѣѥмъ adj. qui calefieri nequit pam.: nota -ма гроза mir.
несъгыблѩ сѧ adj. immotus ногы -блюще се pent.-mih.
несъдолѣнъ adj. invincibilis proph.
несъдръгновениѥ n. ἀδιαφορία negligentia несдерг- ephr.-vost.

нєсъдръжано adv. ἀτάκτως inordinate нєсъдєржано nest.
нєсъдръжимъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit - гнѣвъ men.-vuk.
нєсъдоушьнъ adj. inanimus bus. 267.
нєсъжвающь adj. ἀμάσητος qui mandi nequit vost. 1. 343.
нєсъживающь adj. ἀμάσητος qui mandi nequit iob 20. 19. -proph.
нєсъзданъ adj. inconditus -даньнь mon.-serb.
нєсъзрѣлъ adj. immaturus нє пожнѣтє мєнє -ла bor. 56.
нєсъкажємъ adj. ineffabilis sup. 413. -моє тайноє hom.-mih.
нєсъкажимъ adj. ineffabilis misc.
нєсъказанъ adj. ineffabilis чюдєса нєсказаньна sim. I. 27.
нєсъказаємъ adj. ἀνέκφραστος ineffabilis sup. 254.
нєсъкровьнъ adj. manifestus mon.-serb.
нєсъкроушаємъ adj. qui frangi nequit int.
нєсъкроушьнъ adj. incorruptibilis glag.
нєсълитьнъ adj. ἀσύγχυτος non confusus ant.
нєсъличьно adv. ἀνομοίως dissimiliter man.
нєсъличьнъ adj. incongruus pat.
нєсъложьнъ adj. incongruus -жєнъ svjat.-vost. dioptr.
нєсъмотрьливъ adj. ἄκριτος indiscretus, inconsideratus dioptr.-lab. krmč.-mih. 232. нєсмотрєливъ cyr.-hier.
нєсъмотрьнъ adj. ἀκατανόητος inconsideratus нєсм- men.-vuk. prol.-cip.
нєсъмотрьнѣ adv. inconsiderate misc.-šaf.
нєсъмрътьнъ adj. ἀθάνατος immortalis cloz I. 719.
нєсъмрътьство n. ἀθανασία immortalitas obich.
нєсъмрьча сѧ adj. ἀνέσπερος vespera carens -чєй сє свѣть hom.-mih.
нєсъмыслъ m. amentia hom.-mih. svjat.-mat. 9. adj. ἄφρων amens svjat.-op. 2. 2. 393. psalt.-theod. 52. 1. ἀσύνετος insipiens ant.
нєсъмыслънъ adj. ἄφρων amens svjat.-op. 2. 2. 393. ἄλογος rationis expers cloz I. 325. ἀγνώμων stolidus; ἀνόητος demens ostrom. ἀγνώμων ingratus sup. 240. нєсмыслєн- chron. 1. 93. 106. adde greg.-naz. -слєнъ cloz I. 325. -сльнн pro -сль-нъй ibid. I. 17. -слънъ ibid. I. 34. 123.
нєсъмыслънѣ adv. stulte svjat.-mat. 9.
нєсъмыслъство n. stultitia chrys.-lab. svjat. τὸ ἀσύνετον insipientia nom.-mih. adde bor. 71. vost. 2. 145.
нєсъмышлєнию n. ἄνοια dementia sup. 238.

нєсъмѣнию n. δειλία timiditas greg.-naz. нєсм- hom.-mih.
нєсъмѣньнѣ adv. non audacter въ нєтнѣ и нєсм- bor. xxv, ubi leges нєсоумѣньнѣ.
нєсъмѣсьно adv non commiste krmč.-mih 396.
нєсъмѣсьнъ adj. ἄμικτος non mixtus ioann. triod. ἀνόθευτος non spurius hom.-mih. non confundendus chrys.-lab. men.-mih.
нєсъмѫтьнъ adj. ἀτάραχος vacuus a perturbationibus ioann. - божьство chrys.-lab. оумь - chrys.-lab.
нєсънисканию n. paupertas pam.
нєсънѣдьнъ adj. non edulis chrys.-lab.
нєсъобьштьнъ adj. non communis sim. I. 3.
нєсъпанию n. insomnia vita-theod. нєспbus. 484. croat. nesan luč.
нєсъпасєнию n. ἀσωτία luxuria op. 2. 1. 172. 2. 2. 265. вь нємьжє юсть - ant. antch.
нєсъпасьнъ adj. ἄσωτος luxuriosus svjat.-op. 2. 2. 399.
нєсъпоболѣньнъ adj. immisericors рачєнию -нною prol.-mart. cf. ἀσυμπαθής.
нєсъповѣдомъ adj. ineffabilis sup. 177.
нєсъподоблєнию n. indignum esse -спsabb. 161.
нєсъпонъ m. τὸ ἀνεμπόδιστον non impeditum esse нєспонъ vost. op. 2. 1. 192.
нєсъпострадьнъ adj. ἀσυμπαθής immitis ant.
нєсъпротивоглагольнѣ adv. non contradicendo chrys.-lab.
нєсъравьнєнию n. ἀνωμαλία inaequalitas chrys.-lab. dioptr.
нєсъставлєнию n. inconstantia - оума sabb. 177. gr. ἀσυστασία.
нєсъставьнъ adj. ἄστατος inconstans chrys.-lab. cf. ἀσύστατος.
нєсъстройнъ adj. ἀσύμφωνος dissenties šiš. 46.
нєсътворєнъ adj. ἄκτιστος increatus -рєнъ sup. 371.
нєсътрєно adv. male ἀμεταστρεπτί immutabiliter нєсътрєньно обрати сє ἀμεταστρεπτὶ ἐχώρει men.-vuk.
нєсътръпимъ adj. ἀφόρητος intolerabilis sup. 399. 405. 408. 411. hom.-mih. mon.-serb. -ма мѫка par. нєстєрп- мразъ vost. 1. 18: male insanabilis sup. 396.
нєсътръпьнъ adj. ἀφόρητος intolerabilis ant. ἀνύποιστος intolerabilis: male, uti videtur, -на стрѣла hom.-mih. 28. et нєстоупьна моука hom.-mih. 102.
нєсътръпѣнъ adj. ἀφόρητος intolerabilis sup. 277.

несътрьпѣньнъ adj. intolerabilis int. 61: recte -пѣнъ.
несътрьпѣтий adj. ἀφόρητος intolerabilis sup. 280. 1. cf. питий.
несътѧжание n. ἀκτημοσύνη paupertas нест- ant. op. 2. 2. 255. isaak. mir.
несътѧжаньнъ adj. pauper.
несътѧжатель m. pauper krmč.-mih. io.-sin. homo otiosus antch. c. 86. non avarus frag.-bulg.
несътѧжательнъ adj. pauper io.-sin. -но житие chrys.-lab.
несътѧжательство n. paupertas isaak.
несытвъ adj. nota respondere gr. ἀναιδής неситва и мрьзькаа сьдѣловаше men.-vuk.: recte fortasse нестыдъка.
несытимъ adj. insatiabilis isaak.
несытие n. cupiditas insatiabilis ichn.
несытость f. cupiditas insatiabilis sup. 30. sborn. bus. 689. per. LXVII.
несытостьнъ adj. insatiabilis -но похотѣние typ.-chil. sabb.-typ.
несытъ adj. ἀκόρεστος, ἄπληστος insatiabilis sup. hom.-mih. chron. 1. 34. -имѣний per. 77.
несыть f. pelecanus врани же и -ти men.-mih. 140. cf. неясыть.
несытьнъ adj. insatiabilis isaak. prol.-vuk. -но желание par. sabb. 5. -ие спание men.-leop. -тна доуша sabb. 5. 209.
несытьнѣ adv. insatiabiliter.
несытьство n. insatiabilitas sup. 30. ἀκολασία incontinentia men.-mih. hom.-mih. men.-vuk. sabb.-typ. -вомь грабити men.-leop. adde sabb. 60. explicat мамоноу svjat.-op. 2. 2. 402.
несытьствовати -воуѭ -воуеши vb. insatiabilem esse - о лихвахъ chrys.-lab.
несѣкомъ adj. ἀκρότομος durissimus deut. 8. 15. -kruš. - камень men.-vuk. op. 1. 25. - камыкъ sup. 424. ἀδάμαστος indomitus hes. 11.
несѣтъ adj. ἄσπορος non seminatus sup. 177. 14.
несѣяттъ adj. non seminatus -та нива hom.-mih.
несѧгомъ adj. ἀψηλάφητος intactus ant.
несѫмаживъ adj. ἀδυσώπητος inexorabilis - соудий cyr.-hier.: vocabulum dubium.
несѫпрѫжьнъ adj. ἄζυγος caelebs pyrg.
несѫштьнъ adj. non existens sabb. 5.
несѫштьство n. non existere sabb. 185.
нетворъ m.: нетворомь ἀπλάστως sincere io.-clim.
нетврьдъ adj. non durus chron. 78. 15. да боудеть - nom.-mik. 38.
нетий m. ἀδελφιδοῦς fratris filius vel sororis cant. 1. 14; 2. 3. coloss. 4. 10. -vost. svjat.-op. 2. 2. 390. prol.-vuk. steph. нети prol.-mih. 213. mon.-serb. племянникъ azbuk. nepos greg.-lab. нетьи men.-leop. сестричищь нети глаголеть се krmč.-mih. 328. croat. nećak schwestersohn luč. serb. nećak, nećaka: adde nepuča živ. nebuča russ. vet. нетий alb. nipp gr. νέποδες, ἀνεψιός lat. nepos, neptis goth. nithjis ahd. nëfo, nift, niftila ags. nëfa, nift and. nëfi, nift; nidhr scr. nap filius napât, naptr beitr. 2. 168. Bopp 1. 69. Pott 2. 1. 821. curt. 1. 342. нетий е нептий uti пѧть е пѧкть schleich. comp. 1. 236. ind.-stud. 1. 326.
нетлачьнъ adj. non calcatus - поуть lavr.-op. 41. vost.
нетлѣние n. ἀφθαρσία incorruptibilitas, immortalitas sup. ant. pat. chron. 1. 96. ber. нетьл - sup.
нетлѣньночаятель m. incorruptibilitatem exspectans, ni fallimur krmč.-mih. 365.
нетлѣньнъ adj. incorruptibilis int. chron. 1. 48. 107. нетьл- sup.
нетлѣѧ adj. incorruptibilis, aeternus нетьлѣѭштаадго бога svjat.
нетомительнѣ adv. benigne - члвдь держи chir.
нетопырь m. νυκτερίς vespertilio bus. 623. 688. -рѣ sg. g. vost. 1. 101. - нощьный pent.-mih. нощьнии -ри ex.-op. 2. 1. 17: trigl. explicat rana; nsl. netopir, nadopir meg. matopir, topir, dupir, pirožlek bulg. prilêp serb. pirčac der flatternde mik. liromiš, sljepi miš mik. šišmiš mik. čech. letopýř pol. nietoperz, latoperz oserb. njetopyŕ nserb. njedopyŕ Pott, de princ. 1. 70. Grimm, wörterb. 3. 1745. ztschr. f. völkerpsych. 1. 346. dobr. 132.
нетроудьно adv. indefesse tur.
нетроудьнъ adj. εὔτονος validus hom.-mih. ἄπονος facilis trigl.
нетрѣбивъ adj. ἀμελής negligens нетребор. 2. 2. 262. ῥάθυμος socors нетрѣбant. нетреб- op. 2. 2. 263. не боудемъ лѣниви и нетрѣбиви ne lentiscamus, ne cunctemur ant.-vost.
нетрѣбовати -воуѭ -воуеши vb. ἀποδοκιμάζειν reprobare matth. 21. 42. -vost. - сѧ ἀχρειοῦσθαι inutile reddi psal. 13. 3; 52. 4. -vost. -ванъ inutilis.
нетрѣбъ adj. ὀκνηρός segnis cyr.-hier. нетребъ op. 2. 2. 202. 211. inutilis нетрѣбъ ant.-vost. нетрѣбнааго роба antch. c. 36. лѣнивъ и нетрѣбъ zlatostr. нетребъ ephr.-vost. adde 1. cor. 12. 21. χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω alex.

нетрѣбьнъ adj. ἄχρηστος inutilis trigl.
нетрѣбьство n. socordia **лѣность, лѫкавьство, желание, глоумление, -, неродьство** pat.-mih. 113.
нетрѣбьствовати сѧ -воуѭ сѧ -воуѥши сѧ vb. inutilem fieri chrys.-lab.
нетрѧсьливъ adj. ἀτάραχτος imperturbatus -**сливе** hes. 15.
нетъкъмина f. imparilitas **нетькьмина** glag.
нетъкъмъ adj. ἄνισος impar **нетокомъ** op. 2. 2. 317: nota **нетокъли хоуже оуво бъіша** μικρὸν οὖν καὶ ἴσως ἧττον ἂν ἦσαν greg.-naz.
нетъштеславие n vanae gloriae non esse cupidum io.-sin.
нетъштеславьнъ adj. vanae gloriae non cupidus frag.-bulg.
нетъшть adj. οὐ κενός non vacuus **одръ -ризь** hom.-mih.
нетѧгъ adj. ἀεργός piger op. 1. 72. ber. alex.
нетѧжа m. ἀεργός iners ant.
нетѧжанъ adj. ἄμοχθος sine labore paratus sup. 238. 15. non paratus pat.
нетѧжатьнъ adj. non arabilis **землими оратими, тежатними и нетежатними** mon.-serb. 403. 18.
нетѧжь adj. otiosus antch. **пѫтье -жи** antch. **-жа недѣлѧ** antch.
нетѧжьстьнѣ adv. facile **-жестне** ber.
неоу v. **оу**.
неоубожьно adv. ἀπτωχεύτως sine paupertate **-жъно** cloz I. 41.
неоуврачьнъ adj. insanabilis alex.
неоувѣдѣние n. ignorantia.
неоувѣстьнъ adj. ignotus alex.
неоувѣтьливъ adj. immitis **-тл-** ber.
неоувѣштаваѥмъ adj. ἀπαραίτητος implacabilis op. 2. 2. 97.
неоувѣштанъ adj. implacabilis prol.-mih. 175.
неоуваданиѥмъ adj. ἀμάραντος immarcescibilis šiš. 193. pat. **-ма слава** chrys.-lab.
неоувадаѩ adj. ἀμάραντος immarcescibilis hom.-mih. pat.-mih. **- вѣньць, цвѣть** sim. I. 26. ἀμαράντινος non marcescens šiš. 199. incorruptus sup. 198. 28.
неоувадомъ adj. immarcescibilis **- вѣньць** ber. 52.
неоувадьнъ adj. immarcescibilis dioptr.-lab.
неоувѧжда adj. ἀμάραντος immarcescibilis sup. 260. 10: thema **оувѧдати** *-**жда** cf. **негаша**.
неоугасаѥмъ adj. inextinguibilis sup. **-оугьль** hom.-mih.
неоугасаѩ adj. inextinguibilis ev.-saec. xiv.
неоугаситеяьнъ adj. inextinguibilis alex.
неоугасьнъ adj. inextinguibilis.
неоугатание n. ἀβλεψία inconsiderantia hom.-mih.
неоугодие n displicere par. 163: adde **неоугогай** mon.-serb. pro **-ждай**.
неоугождение n. displicere pat.
неоудатие n. infelicitas vost.
неоудобизнъ adj. difficilis.
неоудобие n. difficultas krmč.-mih.
неоудоблаѥмъ adj. ἀκαταγώνιστος invincibilis op. 2. 2. 431.
неоудобо adv. difficulter cf. **-добь**.
неоудобь adv. δυσκόλως difficulter ostrom. **- исправлѥнъ** isaak. **- исцѣльнъ** mir. **- лѣчьвьнь** δυσίατος incurabilis ant. **- носимъ** δυσβάστακτος ostrom. **- обрѣтаѥмъ** ioann. **- отвръзаѥмъ** frag.-bulg. **- постижьнъ** int. **- приѥтьнь** sabb. 10. **- шьствьнъ** isaak. cf. **неоудобовѣрие, -держимъ, -извѣжьнъ, -исцѣльнъ, -носьнъ, -покоривъ** etc. alex. **-видимъ, -зримъ** δυσθεώρητος **-движьнъ** δυσκίνητος **-испытьнъ** δυσερεύνητος **-ходьнъ** δύσβατος etc. trigl. **-носимъ** bus. 37. **-разоумьнъ** cozm.
неоудобьнъ adj. difficilis dioptr. int. 240. glag.
неоудобьнѣ adv. difficulter op. 2. 2. 175.
неоудобьствие n. difficultas prol.-mart.
неоудобьство n. δυσκολία difficultas dial. ioann. ber.
неоудръжание n. ἀκρασία incontinentia šiš. 78. io.-sin. dioptr.
неоудръжанъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit krmč. 36. **-нна ѩрость** krmč.-mih.: nota ἀδιάφορος levis sup. 381. 10.
неоудръжимъ adj. qui coërceri nequit dioptr.-lab. **смѣховє -ми** greg.-naz. **-мы слъзы** steph. ἀκώλυτος non impeditus hes. 10.
неоудръжьливъ adj. incontinens **-жливь** dioptr.-lab.
неоудръжьнъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit hom.-mih.
неоука adv. οὔπω, μήπω nondum **нѫжде неоука есть видѣлъ коньчины; аще и неоука соуть прияли обѣтования** vost. e cod. saec. xiv. cf. **неоукы**.
неоуклоньно adv. ἀκλινῶς immobiliter men.-vuk. **- кь ней възираюци** prol.-mart.
неоуклоньнъ adj. ἀκλινής immotus šiš. 224. chrys.-lab. io.-sin. **-но око** men.-mih. **вѣра -на** prol.-mih. 235. **-на надежда**.
неоукорьнъ adj. irreprehensibilis.
неоукорьнѣ adv. irreprehensibiliter men.-mih.

неоукрашениѥ n. ἀκοσμία dedecus hom.-mih.
неоукрашенъ adj. ἀπερικόσμητος non ornatus man. greg.-naz.
неоукротимо adv. immansuete sim. I. 21.
неоукротимъ adj. ἀνήμερος immansuetus hes. sbor.-kir. 20. sup. **прѣщениѥ -мо** laz. **стрьмлѥниѥ -мо** krmč.-mih. **-мо полѣниѥ** dioptr. - **звѣрь** chrys.-lab.
неоукроштенъ adj. immansuetus sup.
неоукъ adj. ἄπειρος imperitus - **словоу правдъı** hebr. 5. 13. -vost. - **конь** alex.-mih. 12. vost. **виволь** - alex.-mih. 12. - **тѣлець** pal. **неоукомоу** ephr.-vost. serb. neuk rum. **нъѫк** russ. неучъ.
неоукъı adv. οὔπω nondum - **придѣ годи-на моѣ** io 2. 4. -ev. 1270. cf. **неоука**.
неоуласкаѥмъ adj. inexorabilis - **ратникь** chrys.-lab.
неоуломьнъ adj. qui frangi nequit **-ное срьдьце** alex.-mih. 81.
неоулоучениѥ n. non consequi - **прошениѣ** sabb. 131.
неоулоучьно adv. deerrando **-чно стрѣли** georg.-vost.
неоулюдьно adv. inhumaniter - **досадити** men.-leop. cf. **невълюдьно**.
неоумлъцаѥ adj. continuus **-цающиимь пѣниѥмь** sim. I. 17.
неоумолимъ adj. inexorabilis **-мое стратилата** sabb. 15.
неоумольнѣ adv. ἀδυσωπήτως inexorabiliter cyr.-hier.
неоумъвениѥ n. non lavari **-мовениѥ** alex.
неоумъвенъ adj. ἄλουτος illotus **-мовенъ** trigl.
неоумъıвениѥ n. non lavari chrys.-lab.
неоумъıтьнъ adj. incorruptus georg. ioann. gram. 122. - **соудий** dioptr.-lab. - **соудь** chrys.-lab. **-но соудище** ioann. - **разоумь** chrys.-lab.
неоумѣтельнъ adj. ἄλογος rationis expers pent.-mih. - **врачь** ichn.
неоумѫчениѥ n. ἀκολασία intemperantia ant.
неоумѫченъ adj. ἀκόλαστος intemperans ant. invictus - **чрьвь** antch.
неоумѫчьнъ adj. ἀκόλαστος incontinens hom.-mih. **-мьчьно пронорство** chrys.-frag.
неоуподарѥниѥ n. non ignoscere **-рениѥ** sup. 251.
неоуподоблѥѥмъ adj. incomparabilis int.
неоупойчивъ adj. sobrius cozm.
неоупражнѥниѥ n. ἀσχόλημα occupatio dial.
неоупъваниѥ n. ἀνελπιστία desperatio ant.
неоуравьнѥниѥ n. ἀνισότης inaequalitas **-вниниѥ** ioann.
неоури pl. n. homines in terra tatarorum, qui mutari possunt in lupos **неоуръı** azbuk. cf. šaf. -star.
неоурядьно adv. inordinate - **стоѣти** de exercitu alex.-mih. 16. - **на бой идоуще** 17.
неоусильнъ adj. inviolabilis glag.
неоуслъıшаваѥмъ adj. inauditus io.-sin.
неоуспѣшьно adv. sine profectu men.-mih.
неоуспѣшьство n. non proficere sabb. 128.
неоуставлѥниѥ n. τὸ ἄτακτον confusio men.-vuk.
неоуставьнъ adj. inconstans o **-на чести** alex.-mih. 91.
неоуставьнѣ adv. inconstanter ber.
неоустановлѥниѥ n. δυσκολία difficultas **-вениѥ** men.-vuk.
неоустрабьнъ adj. qui refici nequit prol.-cip. men.-vuk.
неоустрашьно adv. impavide men.-vuk.
неоустроимъ adj. ἀκατάστατος inconstans ant.
неоустроѥнъ adj. inconstans alex. sup. 35. 20.
неоустѫпьнъ adj. ἀνύπεικτος non cedens **-тоупный** trigl.
неоусъновениѥ n. non obdormiscere sborn. **-сновениѥ** bus. 492.
неоусъпнъı adj. non obdormiscens **неоусьпноущии очи** bus. 431.
неоусъпьно adv. ἀκοιμήτως sine somno men.-vuk. sim. I. 28. chrys.-lab. par. 96.
неоусъпьнъ adj. insomnis pat.
неоусъпьнѣ adv. continuo - **просити** isaak.
неоусъıпанъ adj. non dormiens **-нныма очима** dial.-šaf.
неоусъıпаѥмъ adj. non dormiens pam. 237. int. 141. misc. **чрьвь** - ephr. chrys.-lab. **-мо око** laz.
неоусъıпаѥ adj. ἀκοίμητος non dormiens, irrequietus sup. 80. 365. men.-vuk. prol.-vuk. krmč.-mih. 371. io.-sin. typ.-chil. - **чрьвь** chrys.-lab. hom.-mih. dioptr.-lab.: nota **-пѫщь** antch. pro **-паѭщь** vel **-плѭщь**.
неоусъıпьнъ adj. non dormiens sbor. **-пно око** clim. **-пьна гостинница** men.-leop.
неоутаѥнъ adj. non absconditus sim. I. 9.
неоутврьждѥнъ adj. ἀστήρικτος instabilis šiš. 204.
неоутишьнъ adj. implacabilis trigl.
неоутолимъ adj. implacabilis ok. 56. - **звѣрь** alex.-mih. 98. **-ма жажда** par.
неоутомимъ adj. indefessus int.
неоутомлѥниѥ n. indefessum esse **-лениѥ крѣпости** io.-clim. -vost. 1. 241.

неоутомлюнъ adj. indefessus -**но срьдьце** chrys.-lab.
неоутѣшимъ adj. ἀπαραμύθητος inconsolabilis sup. zlatostr. misc. **рыданиѥ** -**мо** sabb. 11. -**ма печаль** par. -**ма рана** prol.-mart. -**ма тьмьница** par.
неоутѣшьнъ adj. inconsolabilis š.-gl. 62. - **плачь** isaak.
неоученъ adj ἀμαθής indoctus šiš. 204.
неоучьнъ adj. indoctus isaak.
неоучьство n. ignorantia pat.
неоушарюнъ adj. non variegatus, ni fallimur - **образь** prol.-mart.
нехарьнъ adj. ingratus mon.-serb.
нехлака f. adj. ἔγκυος gravida vost. e cod. saec. xvi.
нехлаштенъ adj. ἀχαλίνωτος effrenatus **видъ** - op. 2. 2. 79.
нехотимъ adj. ἀκούσιος involuntarius -**мъı злии** io.-dam. ber.
нехотѣниѥ n. nolle duš. -**ниемъ** ἀθελητί praeter voluntatem hes.
нехрабръ adj. imbellis alex.-mih.
нехранивъ adj. non servans - **клятвѣ** ἄσπονδος foedus non servans 2. tim. 3. 3. -vost.
нехранюниѥ n. non servare **клетвъı** - sabb. 113.
нехръштенъ adj. non baptizatus pam. 195.
нехоудъ adj. non vilis sup. 111. 142. **рода** -**да оть обоюдоу** meth. 3.
нехоульнъ adj. non blasphemans: male habes sup. 308. 3.
нехоупавъ adj. sensus incertus: **коръмлю несладка, одежа нехоупава** bus. 484.
нехътростьнъ adj. non artificiosus triod.
нехътръ adj. non astutus **нехитрь** psalt.-theod.
нехътрьство n. astutiae defectus dioptr.
нехѫдогъ adj. non artificiosus vost. 1. 278.
нехѫдожьнъ adj. non artificiosus trigl.
нецѣсарюемъ adj. cui non imperatur -**роуемъ** sup. 326. 28.
нечаи m. desperatio **отъ нечаю своего спасения** ephr.-vost.
нечамено adv. sensus dubius: **апостоли въскрьсенью - вѣровахоу** lavr.-op. 21.
нечаниѥ v. **нечаяниѥ**.
нечаяниѥ n. ἀπόγνωσις desperatio ant. sim. I. 1. **вь - отъложьше се** ἀπελπικότες desperantes šiš. 128. **въ нечаньѥ имѣаше клеопа** sup. 363. 26. **нечааниѥ** ἀπορία inopia consilii ostrom.
нечаянъ adj. insperatus alex.
нечаяти сѧ -**чаѭ сѧ** -**чаюши сѧ** vb. ἀπελπίζειν desperare sir. 27. 23. -vost.

нечаюмъ adj. ἀπροσδόκητος inexspectatus isaak. hes. 11. krmč. 45. int. 295.
нечистота f. μιαρότης impuritas hes. ἀσέλγεια libido š.-gl. 77. 89. cloz I. 113. typ.-chil. krmč. 55. krmč.-mih. svjat.-mat. 9. krk. chron. 1. 7. 38. 107: nota ἐναγισμός man. cf. ἀναγής.
нечистотовати -**тоуѭ** -**тоуюши** vb. impurum esse chrys.-lab.
нечистотьнъ adj. impurus isaak.
нечистотьствовати -**воуѭ** -**воуюши** vb. impurum esse isaak.
нечистъ adj. ἀκάθαρτος, βέβηλος impurus ostrom. sup. cloz I. 89. 372. II. 117. šiš. 182. leont. krk. chron. -**стѣ не прикасайте сѧ** strum. ἀνίερος exsecrandus sup. 238. 26.
нечистьство n. impuritas sabb.-typ.
нечловѣколюбиѥ n. inhumanitas sup. 232.
нечловѣкъ adj. ἀπάνθρωπος inhumanus sup. 154. 27.
нечловѣчьнъ adj. inhumanus sup. 156. prol.-vuk.
нечловѣчьнѣ adv. inhumaniter **соурово и** - prol.-mih.
нечловѣчьскъ adj. inhumanus sup. 154. 292.
нечловѣчьстѣ adv. inhumaniter sup. 82. 9: rectius -**скъı**.
нечръвивъ adj. ἄτρυγος faece carens, purus, defaecatus exod. 27. 20. -pent.-mih. kruš.
нечрътожьнъ adj. innuptus -**на дѣвагѫ** pat.-mih.
нечрѣдиѥ n. ἀνωμαλία inaequalitas zlatostr.
нечрѣдьнъ adj. ἀφελέστερος simplex svjat.-op. 2. 2. 398. ἀγνώμων stolidus -**нѣи** op. 2. 2. 89. adde -**нъıи прѣльсти** ibid. ἀηδίας molestiae **недоугъı** -**нъıи** zlatostr. cf. nsl. čeden.
нечоувьнъ adj. sensu carens **нечювьнъ и неродивъ** op. 2. 2. 431.
нечоувьствиѥ n. sensu carere **нечювъствьı** cloz II. 113.
нечоувьство n. stupor sup. 417. **нечюв**- ioann.
нечоувьствьнъ adj. ἀναίσθητος sensu carens ioann. sup. 166. **паче камене нечювьствьнѣиши** prol.-mart.
нечоувьствьнѣ adv. sine sensu prol.-mart.
нечоувьстьнъ adj. stupidus -**вестьнъ** sup. 16. 11.
нечоутиѥ n. ἀναισθησία privatio sensuum io.-clim. **нечютьи** op. 2. 2. 196.
нечоутъ adj. ἄσημος ignobilis **градь нечють** prol.-mart.
нечьствованиѥ n. impietas proph.
нечьствовати -**воуѭ** -**воуюши** vb. ἀσε-

βεῖν impium esse šiš. 201. 216. ant. proph.
нечьстиво adv. impie ok. 53.
нечьстивъ adj. ἀσεβής impius sup. 45. 63. 112 etc. ant. svjat. sborn. **нечс-** bon.
нечьстивьнъ adj. impius chrys.-lab.
нечьстивьць m. impius par.
нечьстиѥ n. ἀτιμία ignominia sup. ἀσέβεια impietas šiš. 216. 217. 245. ant. sborn. ioann. **-тье** chron. 1. 33. 57. **нечъстье** cloz I. 137.
нечьстовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἀτιμάζειν contumelia afficere hom -mih.
нечьсть f. ἀσέβεια impietas cloz I. 577. psalt.-pog. ἀτιμία ignominia sup. **вь** - šiš. 170. ἀδοξία ignominia **нечъсть** cloz I. 658. nsl. nečast lex.: male ἀκάθαρτος impurus sup.
нечьстьнъ adj. ἄτιμος infamis šiš. 89. **нечъстънъ** sup. 146.
нечьтованиѥ n. non honorare glag.
нечю- v. **нечоу-**.
нечѧдьскъ adj. sensus dubius: **да вѣрѫ имѫть вси, ꙗко сь ѭродивь бѣ, се бо и сьмрьть его нечѧдьска** pat.-mih. 162.
нечѧдьство n. orbitas.
нечѧстость f. non frequentia chrys.-lab.
нештедролюбьць m. misericordiae non amans int.
нештѧдьно adv. ἀφειδῶς crudeliter krmč.-mih. prol.-mih. - **бити** pyrg. large - **даꙗти** ber.
нештѧдьнъ adj. immisericors ant.-hom. **нечѥдьнь** ἀπάνθρωπος inhumanus ant. 21.
нештѧдьнѣ adv. crudeliter **-днѣ** laz.
нештѧдѣниѥ n. ἀφειδία durities šiš. 145.
нешьвенъ adj. ἄρραφος non sutus š.-gl. 50. int
нешьпьтьнъ adj. ἄπλαστος sincerus prol.-mart. men.-leop.: male ἀνάρμοστος incongruus ant.
нею v. **оу**.
неꙗвимъ adj. qui ostendi nequit bus. 921.
неꙗвлѥнъ adj. ἀφανής obscurus, latens nom.-mik. 32. **-влено** hes. 10. **-влена татьба** krmč.-mih.
неꙗвьнъ adj. non manifestus int.
неꙗдениѥ n. ἀσιτία inedia šiš. 43. ant. sabb. 196. pyrg. pat. **неѣд-** strum.
неꙗдомъ adj. ieiunus **виднѣ -мы недѣлю цѣлоу прѣбывающе** greg.-lab. cf. **неꙗдъ**.
неꙗдъ part. ἄσιτος ieiunus **-дьше ѥсте** šis. 44.
неꙗдьнъ adj. ἄβρωτος non edulis trigl.
неꙗкъ adj. debilis alex. mon.-serb.
неꙗмъ adj. ἄγριος ferus **быкъ** - vost.
неꙗвѣръ adj. ἀγνώμων incredulus **-ромь нюдѣомь** hom.-mih. 121. δύσπιστος incredulus **неꙗвѣръ чловѣкъ** cyr.-hier.
неѩсыть f. γύψ vultur lev. 11. 14. deut. 14. 12. -pent.-mih. πελεκάν pelecanus psalt.-pog. azbuk. ziz. **нежсыти** bon. **несытоу поустиньнѣй** glag. **неѩсытомъ** bus. 170. cf. **несыть**.
неѩсышть adj. poss. γυπός vulturis **око неѩсыще** iob 28. 7. -proph.
неѩтовѣриѥ n. incredulitas; ἄπιστα incredibilia prol.-mart. men.-leop.
неѩтовѣрьнъ adj. incredulus prol.-mart. δυσέφικτος quem aegre consequimur men-vuk.
неѩтьнъ adj. qui capi nequit alex. ἀνάλωτος inexpugnabilis ant.
ни part. a) οὐκ non šiš. 96. assem. **быша ли добрѣйши; ни** mir. **рѣше· ни, господи** οὐχί, κύριε gen. 42. 10. -pent.-mih. **не слыша ли, ни ли видѣ бывьшаго;** hom.-mih. **ни ли мало имаши;** vita-theod. **нѣсмь сѧ ни приближилъ ѥмоу** nom. 121. **ни понѣ сь чашоу водѣ начрьсти** μηδὲ τὴν κύλικα δυνατὸν γεμισθῆναι prol.-mart. 25. **ни мало не можаше видѣти** vost. 1. 192. **ни - ни** sup. 44. 52. 155. 276. **или ни** sup. 188. **аще ли ни** sup. 9. b) praepositione dividitur a pronomine interrogativo **ни отъ когоже** proph. chron. I. 180. 30. **ни къ комоу** sup. **ни на когоже** bus. 293. **ни надь кымьже** sabb. 175. **ни сь кымже** sim. I. 3. **ни оть кыѥже ноужде** krmč.-mih. 394. **ни оть кыхьже грѣсѣхь** krmč.-mih. **ни оть какогоже крашна** chron. 1. 264. 8. **ни въ чьто** int. **ни въ что бываетъ** int. **ни вь чьтоже** act. 17. 21. šiš. 235. **ни въ чьтоже** pam. 250. per. 87. 30. chron. 1. 214. **ни за що** mon.-serb. 251. 21. **ни оть чесогоже** io.-sin. **ни на чьсомьже** proph. **ни о чемь** int. **ни оу чемь** mon.-serb. 408. **ни о чемьже** chron. 1. 186. **ни о чесомь** pat. **ни о чемьже** šiš. 125. **ни о ѥдиномьже словесе** šiš. 136. **ни оть коудѣже** krmč.-mih. **ни оть коудаже** chron. I. 144. 18. **ни оть коудоуже** chron. I. 144. 38; 181. 18. c) **ни и нь: ни и нь аще доухь святы ѥсть слышахомь** ἀλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα etc. šiš. 36. d) **ниже** neque sup. šiš. 185. **не въсхотѣ, ниже възлюби** dioptr. **ниже вѣра ниже дѣла** dioptr.-lab. **ниже отъстоуплю тебе** leont. **ниже да поносить пльтоу** hom.-mih. e) **ни** -cunque **что ми ни ꙗдаси** chron. 1. 33. 21. per. 16. 28. **жена какова вы ни была** sbor.-

kir. 65. nsl. ni: niti - niti lex. prip. 291. nit - nit ibid. 23. bulg. nito neque bulg.-lab. 10. pruss. ni ztschr. 6. 310. Pott 1. 312. 353. 367. 428.
нива f. χώρα ager ostrom. sup. hom.-mih. **господарю нивѣ** bus. 334. **сѣкыше иного нивоу** bus. 335. **аще возрастетъ нива ножи, по чемъ ю пожати можете;** bus. 717. ἄρουρα ager pent.-mih. ἀμητός messis deut. 24. 19. -pat. λήϊον seges men.-mih. adde sup. 160. 177. dioptr. chron. I. 86. š.-gl. 84. duš. **кнежа** - chrys.-duš.: lege **нива** sup.
ниварь m. agricola cyr.-hier. op. 2. 2. 53. ber.
нивие n. ἄρουρα ager prol.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. glasn. 13. 370. men.-leop. mon.-serb. chrys.-duš. **села и нивиы и вьси** prol.-mart. **садовие и** - prol.-belg. **лозие то или - то** bulg.-lab.
нивьнъ adj. ἀγροῦ agri sup. matth. 13. 36. - ev.-novg.
нигдаже adv. nunquam prol.-mih. 274. cf. **никъгдаже**.
нижае adv. infra, inferius **полагаеть нхъ - ногоу своею** isaak. **нижае тридесети лѣть** nom.-mik. 7: vere est comparat. adj. **низъ-къ**.
ниже v. **ни**.
ниже adv. infra, inferius men.-mih. - **лоуке** chrys.-duš. 11. **бѣаше съ - его** bus. 125. **по - на хридь** mon.-serb. 112: comparat. adj. **низъ-къ**.
нижение n. ταπείνωσις humilitas, modestia ant. op. 2. 2. 266.
нижепжпьнъ adj. qui infra umbilicum est **ороужие -но** men.-mih. 132.
нижьнь adj. ὁ κάτω qui infra est hom.-mih. bell.-troj. 3. **нижние слово** proph. **нижнѣи** ex.-op. 2. 1. 18. **нижьнею** vost. ex.-op. 1. 376. **до нижьныаго** ἕως κάτω ostrom. **отъ нижьнихъ** ἐκ τῶν κάτω ostrom. comparat. **нижныи** κατώτερος: **-ийшее чести земле** šiš. 246: **низьнь**, unde comparat. **низьные: низьные лежимъ** greg.-naz. **низнѣе** pent.-mih.
низати -заж -заеши vb. transfigere **заповѣди твоя яко стрѣлы вѣрьныихъ низають** psalt.-int. -saec. xii. nsl. nizati, nanizati infilare habd. raznizati; nuzati infilare nuza halm, worauf man erdbeeren fasst russ. **низать** nserb. nizaś.
низвити -виж -виеши vb. deducere.
низборити -рж -риши vb. deiicere.
низборение n. prostratio, destructio **-рение** prol.-mart. 42.
низвадити -ждж -диши vb. deducere, uti videtur **азъ ю своими ровы -ждоу** men.-mih. 350. **да не -ждоу юе** 351.
низвести -ведж -ведеши vb. κατάγειν deducere men.-vuk. ant. dial. prol.-cip. isaak. - **долоу** clim. ἄγειν ducere men.-vuk. **низъведѣте** bus. 76. - **сѧ** ber.
низвисѣти -шж -сиши vb. καθίεσθαι demitti strum. **низьвисещоу** šiš. 21.
низвлачити -чж -чиши vb. κατασύρειν detrahere ant. men.-mih. **-чиши ме долѣ** dioptr.-lab.
низвлѣчение n. detractio pan.
низвлѣшти -влѣкж -влѣчеши vb. κατασύρειν detrahere ant. int. - **долѣ** chrys.-lab.
низводити -ждж -диши vb. κατάγειν deducere chrys.-lab. nom.-mik. isaak. triod. ioann. **мѣсто -димо** κατωφερής pyrg.
низвратити -штж -тиши vb. subvertere pat.
низвраштение n. subversio.
низвръгати -гаж -гаеши vb. deiicere.
низвръгнжти -нж -неши vb. deiicere sabb.-typ.
низвръговати -гоуж -гоуеши vb. deiicere chrys.-lab.
низвръгъ m. deiectio **гною** - dioptr.-lab.
низвръзати -заж -заеши vb. deiicere io.-sin. isaak. pyrg. clim.
низврѣшти -връгж -връжеши vb. καταβάλλειν deiicere ant. pat.-mih. ῥίπτειν iacere men.-vuk. 2. macc. 3. 25. -mat. 52. κατασπᾶν detrahere **кръвно** - man. vost. 1. 61. **низвр-** sabb. 106.
низвѣсити -шж -сиши vb. καθιέναι demittere, submittere dial. šiš. luc. 5. 19. **низъв-** ostrom. mat. 15. 35.
низвѣшати -шаж -шаеши vb. καθιέναι demittere dial.
низгорие n. declivitas **по низогорию течеть** ex. **снидж низгорие иерихоново** pat.-mih. 129: adde **вода иматъ низгорѣ течение** ex.
низгрѧсти -грѧдж -грѧдеши vb. καταβαίνειν descendere dial.
низити -жж -зиши vb. ταπεινοῦν humiliare ant. **низиши божьствны строй** hom.-mih. 153. **низить мысль** antch. **хоуднхъ и нижениихъ** ichn. καταφέρειν deferre prol.-cip. - **сѧ** ἐλαττοῦσθαι minui io. 3. 30. -ev. 1270. men.-mih. antch. **при печали низиши сѧ** bus. 548.
низити -идж -идеши vb. καταφέρεσθαι descendere men.-vuk. **низъиди** bus. 76: adde nom.-bulg. int. 146. cf. **низнити**.
низлагати -гаж -гаеши vb. καταβάλλειν deiicere šiš. 121. ant. adde pat. prol.-

cip. int. - храмь chrys.-lab. тагота -гае вѣю плодовитоу vost. I. 154. недолы злобе и -гаю prol.-mart. врагы - sabb. 37. низьл- antch. низъл- bus. 433. ἐξωθεῖν expellere men.-vuk. - сѧ chrys.-lab. -гають се оть цара ok. 55.
низлазити -жѫ -зиши vb. descendere men.-leop.
низлежати -жѫ -жиши vb. decumbere ioann. triod.
низлетѣти -штѫ -тиши vb. deorsum volare sabb.-typ.
низлитию n. profusio men.-belg. gr. κατάχυσις.
низложению n. depositio glag. καθαίρεσις eversio men.-mih. καθαιρεθῆναι everti men.-vuk. варваро- victoria de barbaris reportata prol.-mart.
низложивъ adj. significatio obscura: ради скоудости низложивое безмѣрие пространьствомь chrys.-lab.
низложитель m. καθαιρέτης eversor clim. men.-mih. prol.-mart. io.-sin.
низложити -жѫ -жиши vb. χαλᾶν demittere strum. καθαιρεῖν evertere hom.-mih. typ.-chil. isaak. mon.-serb. ber. - тръвница man. - жрьтвница men.-vuk. помышлению - sabb. 153. - троудь chrys.-lab. - сь прѣстола prol.-mart. - врага - себе men.-vuk. nsl. nizložiti.
низлѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. descendere per. 22.
низлацати -цаѭ -цаеши vb. curvare низъл- вѣтви древоу antch.
низлѫчати -чаѭ -чаеши vb. κάμπτειν curvare ant.
низмѣтати -таѭ -таеши vb. καταβάλλειν deiicere ant.
низнести -сѫ -сеши vb. deferre cyr. 14.
низнити -идѫ -идеши vb. descendere ant.-hom. cf. низити.
низносити -шѫ -сиши vb. deferre -симо поле dioptr.-lab. низоносимо поле dioptr.-leop. cf. gr. κατωφερής declivis.
низоборити -рѭ -риши vb. καταβάλλειν subvertere men.-vuk. prol. prol.-cip. - иконы prol.-lab.
низолѣганию n. decumbere dioptr.
низоносити v. низносити.
низоносьнъ adj. declivis -но мѣсто isaak. gr. κατωφερής.
низость f. humilitas sabb. 135.
низривати -ваѭ -ваеши vb. detrudere par.
низриновению n. detrudere par.
низриндѫти -нѫ -нѥши vb. κατακρημνίζειν praecipitare ostrom. ῥίπτειν iacere men.-vuk. низриноуше его низь крило црькъвьное prol.-cip. adde dioptr. -нѣлахоу sabb. 106. низър- ostrom. - сѧ καταςπᾶσθαι deiici -ноу себе men.-vuk. конь самъ себе -неть dioptr.
низринѫти -рѣѭ -рѣеши vb. deiicere, humiliare низьрѣѭть bus. 31.
низрѣвати -ваѭ -ваеши vb. deiicere pan.
низоу v. низъ.
низоулѣганию n. decumbere -леганиե nom.-mik. 55.
низоумѣти -мѣѭ -мѣеши vb. nescire низъоумѣть оумъ пѣти тѧ богородице vost.: vocabulum alias inauditum.
низоуплѣжьно adv. χαμερπῶς humi serpendo, abiecte -жно slov.-novg. b.
низоуплѣжьнъ adj. χαμερπής humi serpens, abiectus.
низъ adv. a) κάτω deorsum sup. ostrom. šiš. 4. - лежашта sup. - сьпадохомь hom.-mih. b) praep. κατά secundum cum acc. iungenda - брьдо поущень men.-vuk. - сь брѣгъ men.-leop. - глъбиноу брѣгоу сьметноувь men.-vuk. - доль chrys.-duš. 17. - стѣноу скочити prol.-mart. тѣло - стѣноу врьже men.-leop. - стѣноу низврьже prol.-mart. - стѣноу градоу повѣшень ἐπὶ τοῦ τείχους κρέμαται prol.-cip. - стѣноу падоше κατὰ τοῦ κρημνοῦ prol.-mart. - пасти men.-leop. - метноути ibid. - стѣноу повѣшень ἐπὶ τοῦ τείχους κρέμαται men.-vuk. - стѣноу низвержень vost. роуцѣ - бедры простирають zak.-serb. низриноуше - крило црькъвьное ἔρριψαν ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ἱεροῦ men.-vuk. - врьть mon.-serb. 186. 90. - долоу men.-mih. 162. c) m. въ - chron. I. 10. 143. per. 65. 1. въ низь per. 6. 13. chron. 215. до - ev.-trn. d) низоу bon. greg.-naz. - сьврьже men.-mih. - низоу ibid. - сѣдѣти ibid. - послати ibid. низоу infra par. 45. врьже себе низоу prol.-mart. низоу оставити hom.-mih. 54. низоу лѣгати dioptr. - лѣганию dioptr. низоу лежати κάτω κεῖσθαι hom.-mih. падають низоу bus. 698. низоу поустити prol.-vuk. до низоу pat.-mih. men.-leop. изъ низоу chron. I. 192. из низоу iez. 42. 5. -vost. I. 309. оть низоу cyr. 6. š.-gl. 71. по - львовь men.-mih. 357. e) до тьмьнааго обнизъ ἕως ᾅδου op. I. 20. russ. низъ pars inferior cf. scr. ni hinunter.
низъкъ adj. humilis pat.-mih. isaak. adde prol.-mih. nota ἔγκυφος men.-vuk. - видѣнию мь prol.-mart. низокъ χονδοειδής per. LIII. низокъ храмъ men. -leop. comparat. a) нижий: нижьши svjat.

нижьше pl. n. krmč.-mih. 274. сь вьсѣми войсками и нижьшими sabb. 129. ниже κατωτέρω ostrom. b) нижай par. 126. croat. serb. nizok verant. živ.
низълти v. низити.
низьнь v. нижьнь.
низьство n. ταπεινότης humilitas greg.-naz.
низѣти -зѣѭ -зѣюши vb. descendere bon. горы низѣѭть psalt.-int. -saec. xii. демони низѣѫть яко воле psalt.-pog.
никако adv. οὐδαμῶς nullo modo -же sup. cyr. 1. men.-mih. μηδέν ostrom. -ре prol.-mih. 86. mon.-serb.
никаковъ adj. nullus men.-vuk. chron. -же cyr. 5.
никакъ pron. οὐδείς nullus ant. leont. chron. 1. 22. -же sup. hom.-mih. chron. 1. 6. 101. 102. cf. nsl. nikakši.
никамо adv. οὐδαμόσε nuspiam greg.-naz. -же sup. krk. chron.
никеискъ adj. nicaeae никенскъ sup.
никновенъ adj. probus.
никнѫти -нѫ -неши vb. ἀναβαίνειν ascendere lev. 24. 5. -pent.-mih. никноущая о себѣ vost. βλαστάνειν germinare iudic. 16. 22. -pent.-mih. начеше власи его -kruš. φύεσθαι germinare exod. 10. 5. -pent.-mih. vost' ник'ны op. 2. 2. 24. никноуща о собѣ нива ber. nsl. niknoti germinare habd. poniknoti in terra perdi (de fluviis) zniknoti evanescere prip. 17. bulg. niknъ croat. odniknuti aufwachsen luč. vodu nikom piti glasn. 1860 2. 9. russ. поникнуть versiegen let. nîca ort stromabwärts: lat. nicere mey. 1. 359. curt. 1. 282. et ahd. hneg etc. differunt.
никога adv. nunquam bulg.-lab.
никогда adv. οὔποτε, οὐδέποτε, οὐδέπω nunquam -же ostrom. bus. 1024. chrys.-lab. š.-gl. 62. šiš. 229. -гьда 54.
никогы adv. nunquam bell.-troj. 28.
никола m. νικόλαος nicolaus bulg.-saec. xiii. vita-theod. krmč.-mih. meth. 4. assem. mat. 25. 27. 41. steph. prol.-vuk. chron. bus. 91. никоула op. 1. 263.
николаитинъ m. nicolaita -те krmč.-mih.
николае n. nicolaus nom.-mik. 129. -лае епископь ерисоу sabb. 77.
николи adv. οὔποτε nunquam sup. -же cloz I. 319. sup. svjat.-mat. 8. sborn. kruš. chron. -же вѣ ходиль strum.: nota nikoligese fris.
николинъ adj. poss. nicolai krmč.-mih. -день chron.
николь adj. poss. nicolai - дьнь misc.-šaf.
никополь m. νικόπολις nicopolis sup. šiš. 253. men.-leop. - арменьскь men.-vuk. -лии sg. g. prol.-mih.
никопольскъ adj. nicopoleos men.-mih.
никотерый pron. nullus glag. io.-clim. mat. 12. cf. -торый.
никоторый pron. nullus sim. I. 26. glag.
никоула v. никола.
никъда adv. nunquam -же sup. никадаже š.-gl. 81. никадаре mon.-serb. cf. никогда.
никъде adv. nullibi никде sup. -же sup.: nota никъдеже πώποτε ostrom. никъдѣже idem šiš. 233.
никъже pron. nemo antch.: mendum fortasse pro никътоже cf. tamen ничьже.
никъто pron. οὐδείς, μηδείς, μήτις nemo sup. -же cloz I. 114. sup. нихто gram. 27. никомоуре sabb.-typ. nsl. nikdo: nihče, nišče fortasse e никъте.
никъчина f. οὐδείς nemo никчины соуща мнимѣ οὐδένες εἶναι δοκοῦντες op. 2. 2. 116. никъчины творити ἐξουθενεῖν nihili facere io.-clim. cf. ни къ чемоу.
никъй pron. οὐδείς nullus ostrom. никоемоу sborn. -же svjat. никъиже cloz I. 146. никъйже sup. никоеже cloz II. 13. никоегоже cloz I. 81. никоеяже š.-gl. 49. никойже нась οὐδεὶς ἡμῶν šiš. 92.
нила f. nilus прѣплоу -лоу рѣкоу prol. cf. нилъ.
ниловъ adj. nili - корькодиль pent.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. повонь нилова svjat.-mat. 9.
нилъ m. nilus: nota hic требы кладоуть нилоу и огневи рекоуща спорниоу russ.
нимфеовъ adj. nymphaeae - цвѣть ichn.
ниневгий f. gen. -гиа νινευῆ ninive prol.-mih. -вьгии sg. n. prol.-mih. -вгиа bus. 183. -вьгию a. prol.-mih. нинеугии sg. g. bus. 145. нинеугию a. proph.
ниневгитинъ m. ninevita -вьгитомь prol.-mih.
ниневгитьскъ adj. ninevitious нинеуг-ephr.
ниневгитѣнинъ m. ninevita -тены, -тыномъ zlatostr. -вгнщани glag.
ниневий m. νινευί nineve -вии sg. g. dioptr. -lab. нинеуи sup. 298.
ниневитѣнинъ m. ninevita chrys.-lab.
ниневъгийнъ adj. nivive.
нираниие v. нырание.
нирати v. нырати.
нисадити -жджѫ -диши vb. deiicere низысии мыщлание greg.-lab. 29.
нисивии f. νίσιβις nisibis -вию sg. a prol.-mih. 272.
ниспадати -даѭ -даюши vb. καταπίπτειν

decidere dial. isaak. men.-mih. chrys.-lab. низъп- leont. men.-mih.
ниспадение n. casus, ruina **низп-** chrys.-lab.
ниспасти -падѫ -падеши vb. καταπίπτειν decidere ant. chrys.-lab. dioptr. isaak. men.-vuk. men.-mih. nom.-mik. **низъп-** antch. **храмина низъпадеть сѧ** sborn.: male **низ пасти** καταπίνεσθαι absorberi sup. 259.
нисплоу**ти -пловѫ -пловеши** vb. καταπλεῖν navi devehi **низъп-** per. xɪɪv. **низъп-** chron. 1. 245.
нипосълати -лѭ -лѥши vb. demittere **-слати** isaak. int.
ниспоустити -штѫ -стиши vb. χαλᾶν demittere dial. men.-vuk. chrys.-lab. pat.-mih.
ниспоуштати -штаѭ -штаѥши vb. demittere chrys.-lab. prol.-mart. - **слъзы** isaak. - **роуцѣ** bus. 977.
нистѣкати -каѭ -каѥши vb. καταρρεῖν defluere **таꙗхоу и -кахоу плъти** διελύοντο καὶ κατέρρεον prol.-mart.
нисходити -ждѫ -диши vb. καταβαίνειν, καταφέρεσθαι descendere ostrom. prol.-mart. adde bon. ant.-hom. isaak. εἰσπορεύεσθαι ingredi pent.-mih. **низъх-** ostrom.
нисходъ m. descensus misc.-šaf. clim.
нисходьнъ adj. declivis.
нисхождение n. descensus **къ -нию горѣ** ev.-trn.
нисъвести -ведѫ -ведеши vb deducere pat.
нисьскъ adj. nyssae **григорие** - dioptr.-lab. nom.-mik. 13.
нитро n. νίτρον nitrum misc.-šaf. 159 **сь нитромь** 154.
нить f. funiculus ant.-hom. **нити** pl. a. bus. 920. **нитьми завивати** misc.-šaf. **златами нитьми** sborn. nsl. serb. nit oserb. nić lit. nìtis cf. ahd. nâjan mhd. naejen lat. nere gr. νέω, νῆμα zischr. 8. 260. 275. beitr. 2. 177. cf. **ништица**.
нихто v. **никъто**.
ницати -чѫ -чеши vb. φύεσθαι germinare cloz I. 722. ant. pat.-mih. βρύειν pullulare op. 2. 2. 80. germinare op. 2. 2. 24. **сади ничють** φυτὰ βρύει hom.-mih. **садъ ничетъ** op. 2. 2. 80. 84. **трьние ничеть** antch. θάλλειν virere op. 1. 60. iob 8. 11. -vost. προκύπτειν prominere men.-vuk. emicare **трьние ничеть** ant.-vost. **долоу ничещоу женоу высклони** greg.-lab. 55. **долоу ница** part. **ничещихъ низь** men.-mih.: explicatur **нахилять ся** ber. serb. nicati germinare mik.
ницина f. tuber misc.-šaf. 156.
ниць adj. πρηνής, ἐπὶ πρόσωπον pronus sup. 93. 202. 204. 291. 353. pat. prol. **ниць задьхнѣаше се** hom.-mih. **ниниць вывь** šiš. 2. strum. **падоуь ниць** act. 1. 18. - šiš. **паде ниць** ostrom. **паде ниць на землн** pat. **падь** - cyr. 22. **падь - на землю** sim. I. 14. - **легъ на колѣноу** vita-theod. **падьше ници** greg. -lab. **лежи** - ichn. **рече изь ница** meth. 6. **изъ ница възираѩ** λοξῷ τῷ ὀφθαλμῷ sup. 175. **паде отроковица ница** vost. **падоу ници** cloz I. 179. **падошѧ ници** ostrom **падоста ница** pent-mih. **лежещи ници** men.-mih. **поклонноста се ѥмоу ница до землѥ** gen. 48. 12. -pent.-mih. **поклониша се ѥмоу ници** gen. 43. 25. -pent.-mih. **ници поклонѧть сѧ** esai. 49. 23. -proph. **ницоу ми лежещоу** men.-mih. **еще на лици ницемоу соущоу** ἐπὶ πρόσωπον πρηνοῦς ὄντος io.-clim. **пасти ницемоу въ немь** ῥῖψαι ἑαυτὸν ὕπτιον zlatostr. adv. 1) **ниц**е: **молю** - š.-gl. 42. **отроковица паде** - greg.-lab. 69. cf. **на - повѣда цароу** men.-mih. 240. **аще ли боудеть на - сьтворено то проинрьство** ἢ δ'ἀλλοίως εὑρεθῇ ἡ τοιαύτη δραματουργία γεγονυῖα men -mih. 272. graece 242. 10. **двьрь ковьчегоу сьтвориши вь страноу под нице** ἐκ πλαγίων gen. 6. 16. -pent.-mih. 2) **ниць: падахоу** - men.-mih. **падоста** - pent.-mih. **лежещемь высѣмь** - men.-mih. **поклониша се ѥмоу** - pent.-mih. **проворотивъ съсоудъ тъщь и ниць положивъ** vita-theod. nsl. vnic verkehrt rib. nach der seite metl. bulg. nickom milad. croat. nice humi luč. serb. metnuše se nica na zemlju živ. 36. ničice pronus.
ницю adv. οὔτε neque **ницю не могоуща отълоучити сѧ бога** io.-dam.: vocabulum dubium cf. **нынѣчоу**.
ничаливъ adj. curiosus: e coniectura.
ничати -чѫ -чиши vb. pronum esse **съвъзнесеть ничащее низоу грѣхомь** greg.-naz. **долоу ничещоу женоу высклони** greg.-lab. 55: adde ant.-hom. 245. triod. **ничещь** prol.
ничий pron. neminis men.-mart. gram. 23. duš. **ничиего оучениѥ** prol.-mart. men.-leop. **-же: лица ничиегоже не зрить** hom.-mih. **ничийре** mon.-serb.
ничь pron. nihil οὐδέν **-чъ** š.-gl. 42. **ничъже** cloz I. 122. greg.-naz. bon. nsl. nič.
ничьто pron. οὐδέν nihil nom.-mih. **ничьсо**

svjat. ничьсого bell.-troj. 40. svjat.-mat. 6. ничьтожє sup. ничътожє cloz I. 206. ничьсожє ostrom. ничсожє sup. ничєсожє assem. ostrom. sup. ничєсогожє sup. ничимьжє ostrom. prol.-mih. ништо krmč.-mih. nizce fris. II. 11. nsl. nič; niš prip.

ничьтожьнъ adj. tenuis: thema ничьтожє cf. nsl. nečamuren: thema ničemur.

нишєвьскъ adj. naissensis asên 53. bulg. serb. niš.

ништавъ adj. πενιχρός pauper men.-vuk. πτωχούτζικος misellus dioptr.-vost. - и вьсь краставь dioptr.-lab. serb. ništav.

ништа f. filum ништьми svjat.-op. 2. 2. 395. златами нищьми ex. котъıга вьсѣ нищъми истъкана χιτὼν ὅλος νήματι io.-clim. bulg. nišć niti kod stana milad. 535. ništêlki i brъdo pokl. 1. 85; vost. нищь f. habet: res dubia.

ништєвати -тоужь -тоуєши vb. πένεσθαι pauperem esse lev. 25. 25. vost. pent.-mih. int. 58.

ништєкръмьство n. pauperum nutritio gr. πτωχοτροφεῖον.

ништєлюбивъ adj. φιλόπτωχος mendicorum amans sabb. 3. pyrg. chrys.-lab.

ништєлюбица f. pauperes amans chron. 1. 118. 29.

ништєлюбиє n. φιλοπτωχία pauperum amor sup. svjat. ant. antch.

ништєлюбьць m. pauperis amans dioptr. ephr. ништолюбьць pat.

ништєнъ adj. pauper нищєнимъ bor. 74: vocabulum dubium.

ништєпитаниє n. mendicorum nutritio sabb. 34.

ништєпитатєль m. mendicos alens chrys.-lab. misc.-šaf.

ништєпитѣниє n. mendicorum nutritio sabb. 48.

ништєражьнъ adj. πενιχρὸς καὶ ῥακώδης pauperis lacinias habens -на риза prol.-mart. men.-leop.

ништєта f. πενία paupertas sup. krmč.-mih. typ.-chil. nsl. niščeta vacuitas habd.

ништєтовати -тоужь -тоуєши vb. pauperem esse int.

ништєтьнъ adj. pauper.

ништєтьствовати -воужь -воуєши vb. pauperem esse int.

ништичица f. στήμων stamen ant. 4.

ништиє n. paupertas ant.-hom.

ништо v. ничьто.

ништолюбьць v. ништєлюбьць.

ништь adj. humilis - тѣломь и клосьнь men.-mih. 151. πένης, πτωχός pauper ostrom. sup. šiš. 126. š.-gl. 68. - и оубогъ dioptr.-lab. εὐτελής vilis sup. 142. comparat. ништай: нищаи vost. ништѣи bus. 152: e ni-tja cf. ahd. undaralîh obliquus, vilis ztschr. 1. 302.

нишьдъ qui descendit низьшьдь men.-mih.

ниєдинъ pron. nullus cloz I. 79. sup. 7. chron.

но part. additur: гдино, каконо, коликоно mon.-serb. serb. jakno živ. kakono živ. dano, pano, teno croat. jakino luč. cf. нєбонъ.

новакъ m. νέηλυς qui modo advenit, novitius cyr.-hier. sabb.-typ. ber. въ сєтьнъıихъ новацѣхъ ἐσχάτων ἀρχαρίων io.-clim. nsl. novak habd.

новачьскъ adj. ἀρχαϊκός novitiorum въ -сцѣмь чиноу io.-clim.

новина f. νέωμα novale -нъı ier. 4. 3. -proph. mat. 49.

ново adv. προσφάτως recens pent.-mih. adde sup. 39. 203. - гонєзноувь men.-mih. 189. - пристжпивъ sup. 207. - прихода sup. 208.

новоблагочьстивъ adj. recens pius factus sabb. 41.

новобрачьнъ adj. νεόνυμφος nova nupta pent.-mih. barl. -чна жєна sabb. 9.

новоградьць m. novogradensis per. 1. 15. 48. et новгородьць chron.

новократьнъ adj. recens ber.

новокръстьнъ adj. recens baptizatus -крныа bus. 748.

новокръштєнъ adj. νεόφυτος recens baptizatus šiš. 164. men.-mih. -крєщєнъ ber.

новолѣпьнъ adj. καινοπρεπής novitate iucundus sup. 235.

новомѣсачина f. nova luna.

новомѣсачиє n. νουμηνία nova luna krmč.-mih. nom.-mik. 29. ber. chrys.-lab. ioann.

новомѣсачьнъ adj. novae lunae.

новоначальникъ m. princeps novus per. 41.

новоначальнъ adj. principis novi dioptr. nom.-mik. 149.

новоначальство n. principatus novus chrys.-lab.

новонєвѣстьнъ adj. novae nuptae.

новоодѣинъ adj. recens vestitus sabb. 164.

новоосвѣштєнъ adj. νεοφώτιστος recens illuminatus sup. 390.

новоплодиє n. primitiae fructuum tur.

новорасль f. νεόφυτον arbor recens plantata bon. psalt.-int. -saec. xɪɪ. 143. 12.

новорасльнъ adj. arboris recens plantatae.

новорождєнъ adj. ἀρτιγενής modo natus sup.

новосаждєниє n. recens plantatio.
новосаждєнъ adj. νεόφυτος recens baptizatus krmč. 47.
новосвѣтлъ adj. novo lumine splendens -**тълъіѧ** sup. 41.
новосвѣтьнъ adj. νεοφώτιστος recens illuminatus -**сьвѣтьнъ** sup. 391.
новосвѧштєнъ adj. recens ordinatus -**тєньнь** sabb. 76.
новосєлиє n. nova colonia mon.-serb.
новосиꙗтєль m. νεολαμπής novum splendorem emittens men.-vuk.
новость f. νεότης novitas greg.-naz.
новосъзданъ adj. recens aedificatus - **хрáмь** ardž.
новосѣцати -**цáѭ** -**цаєши** vb. καινοτομεῖν novas res moliri ber.
новосѣчєниє n. καινοτομία rerum novarum molitio ber.
новотворивъ adj. qui novas res molitur hom.-mih.
новотворѧ adj. καινόποιός novator hom.-mih.
новотъканъ adj. recens textus prol.-mart.: nota τρυφερόπεπλος molles vestes habens -**тканъ** man. 60.
новооукъ m. νεόφυτος recens baptizatus 1. tim. 3. 6. -vost.
новооумръштвлѥнъ adj. recens mortuus ber. gr. νεοθανής.
новоꙗвлєнъ adj. nuper ortus izvêst. 6. 393. -**нинхь** šiš. xvi.
новъ adj. καινός novus ostrom. πρόσφατος recens sup. **нова настаашє** laz. **новоѭ** sg. a. f. cloz I. 29. **новаꙗ нєдѣлꙗ** greg.-lab. sup. **нови мѣсѧци** par. **изъ нова** iterum, denuo chron. **цръковь** - **сътворити** greg.-lab. **въ новѣ** mat. 27. **нова града** op. 2. 2. 463. 673. **новоу градоу** pam. 256. **новѣ градѣ** op. 1. 12. - **городѣ** bor. 62. mat. 44. bus. 14. 165. 173. **новымъ городомъ** chron. nsl. novec nummus habd. croat. istanovice luč. russ. новой alter pêsn. Ryb. 1. 337. pruss. nauns goth. niujis ahd. niuwi ags. nive and. nýr celt. nú cf. scr. nu venire et **ны-нѣ** ztschr. 1. 33. beitr. 2. 164. Pott 1. 290. curt. 1. 433. rům. **дє изноавъ**.
новьци m. pl. pecunia gram. 179.
новьштина f. novitas glag. mon.-serb.
нога f. πούς pes sup. ostrom. **отъкрыєши ногахъ ємоу**; **отъкры ногахъ ємоу**; **сє жєна лєжить ногахъ ємоу** ruth 3. 4. 7. 8 -vost.: est vero **ногахъ** sg. l. sine praepositione; **нозѣ** sg. l. strum. scr. aṅg cf. nadž samav. 6. ztschr. 9. 234: nota obnožnja concubina bistr. et **ногою** (recte, ni pro **иногдоѭ** scriptum est, **ногоѭ**) εἰσάπαξ repente num. 16. 21. 45. -vost.
ногавица f. vestis genus per. 3. 29: nota **гаща и оноуща и ногавища** bus. 749. oserb. nohajca.
ногата f. numi genus bus. 399. 400. e russ.
ногатица f. ὑπερῷον summa aedium pars dan. 6. 10. -mat. 49. op. 1. 109. 168.
ногоболивъ adj. ποδαλγός dolore pedum laborans men.-mih. greg.-lab.
ногоболиє n. pedum dolor.
ногобольнъ adj. pedum doloris - **нєджгъ** dial. dial.-šaf.
ногоболѣниє n. pedum dolor.
ногоѭ v. **нога**.
ногъ m. γρύψ gryps lev. 11. 13. -vost. op. 2. 2. 147.
ногъть m. gen. -**ти** ὄνυξ unguis greg.-naz. **ногътъ** greg.-naz. **ногъти** pl. i. op. 1. 51; 2. 2. 50. **ноготь** pent.-mih. **ноготъ** op. 2. 2. 113. **ногътий** sup. 88. **ногтєй** op. 2. 2. 113. chronogr. **ногти** pl. a. vost. 2. 23. lavr.-op. 4. **ногътъі** pl. i. sup. zlatostr. **ногтъі** sup. **ногтъі истєргаша** holm. **ногътьми** sup. **нокьть** pyrg. **нокьти** pl. i. prol.-mih. **нокьтьми** men.-vuk. **нокти** nom.-mik. 171. **ноктєй** prol.-mart. **ноктє** pl. n. chrys.-frag. **изъ младъ ногътий** sup. 88. **оть младыхь ноктєй** prol -mart. **оть мєкькыхь нокьть** pyrg. ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων cf. **нєгътовати** nsl. nohet bulg. nekьt, nokъt lit. nagas let. nags goth. *nagls (ganagljan) ahd. nagal cf. nagan mhd. nagel ags. nægel gr. ὄνυξ, νύσσειν lat. unguis scr. nakha ztschr. 2. 336; 11. 176. Bopp 1. 17. Pott 2. 1. 424. curt. 1. 447.
ногътьнъ adj. unguis **нокьтьно ѥго ѥтиє** ephr.-belg.
ножикъ m. culter, in ecclesia **оскрєбъ є ножикомъ** pam 224.
ножницѧ f. pl. forfex, uti videtur pat. 122. pat.-mih. misc. 78. in ecclesia **ножница** mon.-serb.
ножь* m. μάχαιρα gladius, culter sup. ostrom. pent.-mih. op. 2. 1. 80. **ножєвы** i. op. 2. 1. 53. **ножьми** prol.-mart. nsl. nož: nožnice za britve lex. let nazis.
ножька f. **сорочьꙗ** (pro quo alio loco **сорожьꙗ**) **ношка** neuma sbor.-kir. 34. vost.-op. 653.
ножьница f. θήκη vagina pat. -**цѧ** ostrom.
ножьнъ adj. pedis pat. mat. 51. **прьсти ножни**; -**на болѣзнь** ποδάγρα podagra sup. -**но стоꙗниє** ioann. **игра -наꙗ** io.-sin.

ножьць m. culter, in ecclesia nom.-barb.
ноздроꙗъ m. bestia quaedam, rhinoceros azbuk.: vocabulum dubium.
ноздрь f. ῥίν nares krmč.-mih. 375. **ноздри** misc.-šaf. μυκτήρ nasus; ῥῖνες nares vost. 1. 294. sup. op. 2. 1. 195. ὄσφρησις olfactus hom.-mih. **ноздрию** krmč.-mih. 196. **ноздрьма** ex. **ноз'дрий** op. 2. 1. 195. **ноздреꙗъ** iob 40. 20. -mat. 55. sup. **ноздрьꙗъ** svjat. **ноздьреꙗъ** svjat.-mat. 10. **ноздрьми** sup. 296. 435. **ноздрѩми** vost. 1. 193. **нозри** ephr.-belg. misc. **ноздрѩ** svjat.-vost. 1. 136: nota male **нодри** greg.-naz. nsl. nozdrvi nares habd. croat. nozdrve verant.
ноздрьнъ adj. μυκτήρων narium ex.-op. 2. 1. 19.
ноздрѩ v. **ноздрь**.
номикъ m. νομικός legis peritus misc.-šaf. 83.
номоканонъ m. νομοκανών nomocanon bus. 380. **-ньнь** sabb.-typ.
номосъ m. νόμος lex op. 2. 2. 23. 402.
номосьскъ adj. νόμου legis **-скаа запов**ѣ**дь** op. 2. 2. 23.
нора f. φωλεός latibulum matth. 8. 20. -codd. cyrill. recent. šaf.-urspr. **зм**ѣ**й изьшьдь из нори** sabb.-typ. 121. russ. нора cf. ковура, кавурка pol. nora, nura serb. noriti urinari rum. **норою** lutum cf. **норѩ**.
норикъ m. noricus **норици** per. 1. 1. славяне azbuk. **ниорецъ** славянинъ azbuk.
норича f. coll. bor.
норинъ m. νόρος norus **нор**ѣ**ꙗъ** op. 2. 2. 153.
норнѩ f. ἐνορία territorium, dioecesis duš.
норъ m. specus, uti videtur ber., ubi explicatur низу захожденій cf. serb. ponor.
норьць m. animal quoddam, fortasse mergus; βρεγκάριος brencarius ephr.-vost. adde ichn. ephr.-belg. 158. urinator **отрежетъ рыбоу ꙗитрый норець въ глоубиноу влезъ** bus. 918. **ꙗкоже н**ѣ**цини отъ ꙗытрыꙗъ норець въ море отъ кораблꙗ себе вметаютъ и ищоутъ бисеры изꙗти** vost. serb. norac, norilac čech. mořec pol. nor, nurek oserb. nórjak taucher let. nira.
норьць m. slovenus russ. словянинъ azbuk.: recte νωρικός noricus.
норѩ f. specus, uti videtur **въ лоукавыꙗъ норѩꙗъ** bus. 919. cf. **нора**.
носатъ adj. nasutus mon.-serb.
носило n. ὄχημα vehiculum men.-vuk. men.-mih. men.-leop. prol.-cip. ber. φορεῖον lectica cant.-cant. 3. 9. -vost. per. 40. 86. nsl. nosilnice feretrum lex.
носильнъ adj. vehiculi alex.
носитель m. ferens - **бр**ѣ**меньнъ** ἀχθοφόρος baiulus ex.-op. 2. 1. 17.
носити -шѫ -сиши vb. βαστάζειν, φέρειν, φορεῖν, αἴρεσθαι ferre ostrom. sup. cloz I. 574. adde 411. ἔχειν habere cloz I. 169. **капла росныꙗ на землю носимы** psalt.-theod. **носима** onus navi impositum.
носъ m. ῥίν nasus georg. **поꙗоуꙗнавъше носъмь** svjat. in navi per. chron. πρύμνα puppis act. 27. 29. -bulg. πρῶρα prora act. 27. 30. -bulg. šiš. strum. nsl. nos scharfes ende des eies prip. lit. nosis let. nâsis ahd. nasa scr. nas, nâsâ cf. and. snôs f. vorgebirge trjôna schnabel, nase, vorgebirge Pott 2. 1. 285. 287. curt. 1. 92. mey. 1. 399.
носьникъ m. πρωρεύς proreta ion. 1. 6. -men.-serb. parem.
носьць m. ferens ephr. clim.
нотарь m. νοτάριος notarius prol.-mih. men.-mih. leont. men.-vuk. **нотарие** nom. propr. prol.-mart.
нотариевъ adj. poss. νοταρίου notarii **-риевь** leont.
ношение n. gestatio sup. bor. xxiii. chrys.-lab. vestis - **златотъкано** par. 164.
ноштеборьство n. pugna nocturna isaak.
ноштеборьствовати -воуѭ -воуеши vb. noctu pugnare pan.
ноштеборение n. pugna nocturna **-рение** men.-mih. 363.
ноштевати -штоуѭ -штоуеши vb. pernoctare misc. par. **-ваю** ber.
ноштедьница f. nox et dies svjat.
ноштедьние n. νυχθήμερον nox et dies **нощод-** pat.-šaf. 72.
ноштедьньствие n. nox et dies š.-gl. 40.
ноштедьньство n. nox et dies dioptr. nom.-mik. 6. **нощьд-** dioptr.-lab.
ноштиборьствие n. pugna nocturna chrys.-lab. cf. **ноштеб-**.
ношть f. νύξ nox ostrom. cloz I. 883. cf. 953. **изнощи** ἐκ νυκτός, ἐκ νυκτῶν noctu vost. 1. 305. **сей нощи** pent.-mih. greg.-lab. cf. **си нощи** men.-mih. **той нощи** prol.-mih. act. 12. 6. -šiš. greg.-lab. **шьдь нощи запали црькъвь** prol.-mih. **ед230ной нощи** gen. 41. 11. -pent.-mih. **ноштиѭ** noctu sup. **нощию въстаꙗти** sborn. **нощию възлещи** leont.: nota **ночьсь** hac nocte zlatostr. nsl. noč; nicoj, nicor dain. 254. nъcoj; nočes prip. 164. bulg. noštes pruss. naktin acc. lit. naktis let. nakts goth. nahts ahd. naht ags. niht νύξ nox scr. nakti f. nakta rad. nac Bopp 1. 273. ztschr. 9. 114. beitr. 2. 164. curt. 1. 94. mey. 1. 359.

ноштьнъ adj. νυκτός noctis ostrom. sup. νύκτερος nocturnus man. 49. antch. **но-щноє плєщованиє** bus. 813.
ноѥ m. noe **ноꙗ** sg. g. sup. hom.-mih.
ноѥвъ adj. poss. νῶε noe hom.-mih. š.-gl. 72. šiš. 197. cyr. 11. misc. io.-sin.
ноѩбрь m. november **ноѩбра** ostrom. mat. 6. 9. 11. **ножмв-** ev.-trn. **ноꙗв-** mat. 12. svjat. chron. **ноѥв-** men.-mih. **ноѥмв-** šiš. 11. **ноѥмв-** greg.-lab. **ноѥмврий** mir.
нравозрѣниѥ n. morum inspectio, ni fallimur int. 41.
нравооучениѥ n. morum doctrina ber.
нравооучительнъ adj. mores docens int.
нравъ m. τρόπος mos sup. men.-vuk. op. 2. 2. 28. ἦθος mos proph. men.-mih. modus lavr.-op. 13. ἔθος mos šiš. 32. ἕξις consuetudo hebr. 5. 14. -šiš. 177. **зълъ нравъ** greg.-naz. γνώμη opinio men.-vuk. **своимъ нравомъ сѫ** αὐτόνομα quae suis legibus utuntur ex.-op. 2. 1. 26. δόγμα sententia act. 10. 11; 17. 7. -bulg. **нравомь кесаровомь** šiš. 34. λογισμός greg.-naz. ἀρετή virtus psalt.-theod. **добрый** - ἀρετή virtus greg.-naz., op. 2. 2. 81. **благъ нравъ** sup. **нрави блази** sup. vost. **нрави добри** virtus proph. greg.-naz. εἶδος species **три норовы** sborn. chron. 1. 45. 6; 184. 34. **нър-** šiš. 177. sim. I. 4. **н'р-** op. 2. 2. 28. ex.-op. 2. 1. 26. **норовъ** sborn. chron. 1. 207. 16. bus. 292. 293. 518. **неравь** mon.-serb. **ндравь** krmč.-mih. 372. **нарав** f. natura š.-gl. 42. nsl. narav; narava hung. bulg. nъrav rum. **нърав** consuetudo lit. norêti velle cf. scr. nr ducere.
нравьнъ adj. moris **нър-** greg.-naz.
нрѣти, нрѫ, нреши vb. in compos. ingredi serb. iznarati, iznoriti ex aquis emergere mik. nserb. nuriś lit. nerti russ. **норъ, нора, нерето** curt. 1. 434. scr. naraka specus.
ноудитель m. qui cogit ber.
ноудити -ждѫ -диши vb. cogere sup. antch. sabb. 89. hom.-mih. isaak. sborn. **ноуждаше ю ходити босоу** prol.-mih. - **сѧ** ἐκβιάζεσθαι hom.-mih. sup. goth. nauthjan, nauths and. nýdan cogere neydha, naudh ags. neád ahd. mhd. nôt scr. nud movere ztschr. 7. 184; 11. 190. cf. **нѫдити** et oserb. nućić.
ноудь: развалиень отъ - sim. II. 9. **отъ** - παραχρῆμα illico: male **отиноудь** per. ɪ. bus. 382. 481.
ноудьма adv. ἀνάγκῃ necessitate; βίᾳ vi sup. proph. men.-mih. **ноудъма** sup.
ноудьми adv. necessario **ноудми** meth. 7. bus. 264. βίᾳ vi io.-dam. **приложий сѧ дѣвици** - krmč.-saec. xiii. fris. nudmi.
ноудьникъ m. qui vim infert pat.
ноужда f. ἀνάγκη necessitas; βία vis sup. ostrom. greg.-naz. bon. mon.-serb. tormenta sup. 196. ἐπήρεια iniuria krmč.-mih. - **врѣменє** krmč.-mih. - **вѣтрьна** sabb. 183. - **зимна** sabb. 200. - **гладьна** prol.-mart. nsl. nuja necessitas meg. lex. miseria meg. noja: nam noja bit' je žalostnim oberkr. oserb. nserb. nuza cf. **нѫжда**.
ноуждати -даѭ -даѥши vb. cogere.
ноуждениѥ n. necessitas.
ноуждь adv. ἀναγκαίως necessario ant.
ноуждьникъ m. βιαστής violentus pyrg. pat. ber. **ноужьн-** io.-clim.
ноуждьно adv. βιαίως violenter prol.-mart.
ноуждьнъ adj. ἀναγκαῖος necessarius sup. ant. violentus hom.-mih. 91. - **ѥсть** ἐκβιάζεται **о козѣ, аще и -на соуть, тръпѣти** sabb. 173. nsl. nujan anxius lex.
ноуждьнѣ adv. violenter ber.
ноукати -каѭ -каѥши vb. hortari prol. 123.
ноура f. θύρα ianua **отъврьзеши ноуроу** 4. reg. 9. 3. -kruš. - **ноурѫ** vost.
ноуриꙗ f. ἐνορία territorium, dioecesis nom.-lab. **метохь стоуденице с трими ноуриами** sabb.-typ. 75. serb. nurija.
ноурѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. συλᾶσθαι spoliari **слова дѣлма ноурѣеть срдце наше** per verba cordis occulta produntur ephr.-vost.
ноусийскъ adj. nyssae prol.-mih.
ноута f. βοῦς bos **бышѧ оу мене -ты и осли и овцѧ** gen. 32. 5. -men.-belg. **раздѣли -ты и овцѧ** gen. 32. 7. ibid. **стада овець твоихъ и -тъ** izmar. βόες boves **бышѧ ми -та и осьли и овьча** gen. 32. 5. - parem. **скотъ и -тоу оставиша** gen. 50. 8. -vost. κτήνεα boves **-тоу кръмитъ** ex.-op. 2. 1. 17. βουκόλια **-тоу и стада** zlatostr. **тысоущи -ты волоуѧ паствы** χιλιόμβῃ ὁ βουκόλος op. 2. 2. 147. and. naut n. rind ags. neát ahd. mhd. nôz cf. **ноутьнаꙗ оулица** in Novgorod.
ноутьнъ adj. βουκολίου **ноутныхъ стадъ** georg.-vost. **стада овчаꙗ и ноутнаꙗ** izmar.
нъ adv. ἀλλά, ἀλλά γε sed; δέ vero **нъ да** ἵνα δέ ut vero ostrom. **нъ обаче** ἀλλ' ὅμως tamen sup. **не сладькь, нь и еще врндькь** sabb. 109. **чесо господь богъ просить отъ тебе, нъ боꙗти сѧ бога;** svjat. sborn. **нꙑнꙗ нъ** pro **нꙑнꙗ же** semel tantum greg.-naz. **то нъ паче** κα

μάλιστα op. 2. 2. 55. нѣ ли нъ почьсти; οὐ τιμητέον op. 2. 2. 305. adde а нечистыихъ ни глава юсть чиста, а не нъ ли нозѣ zlatostr. но ли къ старости, тоже сѧ постригоу pam. 174. но ли поклонивъ сѧ, то же идыше lavr. 95. adde нолны dan.-heg. нъ или могоу bor. xxiv: нъ male pro нъ cloz I. 733; нъ habes in небонъ, окаченъ etc. Pott 1. 301. cf. нѫ et но.

нъпера adv. ἀλλά sed нъпера христосъ, речеши, въ .л. лѣтъ кръсти сѧ greg.-naz.: vocabuli pars posterior пера obscura.

нъштвы f. pl. mactra ньщьвы glag. ночьвица nom.-mik. 82. nsl. načke backtrog ničke alveus meg. niške; nučke, nuškje magis lex. bulg. nъštvi; nъštovi pokl. 1. 36. oserb. mjecki nserb. njacki cf. nhd. nössel mhd. nözzelin.

ны pron. pl. dat. acc.: dat. sim. I. 18. многихъ ни съгрѣшений mon.-serb. 247. cf. ни cloz I. 58. mey. 1. 330.

нын: весьла потѣсаютъ и нын сшинвают χώπας ἀποξέουσι καὶ ἱστία ῥάπτουσι zlatostr. saec. xvi: vocabulum dubium.

нынѣ adv. νῦν, ἄρτι nunc ostrom. sup. cloz I. 9. 367. 749. chron. нынѣ sup. 17. 21. 24 etc. нынѣчоу sup. 228. ephr.-vost. ἐπὶ τοῦ παρόντος io.-clim. ἐν τῷ παρόντι cyr.-hier. нынꙗ sup. svjat. sborn. greg.-naz. и до сели нынꙗ sup. 29. нынꙗ sup. отъ нынꙗ laz. од нина š.-gl. 96. нынꙗчоу sup. 228. 230. 265. 294. 298. 300. 303. нынѣ τοίνυν ergo proph. ninge, nine fris. goth. nu ahd. nû ztschr. 6. 206. curt. 1. 441.

нынѣчоу v. нынѣ.

нынѣштьнь adj. qui nunc est antch. c. 112. ex.-op. 2. 1. 25. нынѣчнее op. 2. 2. 261. cf. домаштьнь et нынѣшьнь.

нынѣшьнь adj. ὁ ἄρτι, ὁ νῦν qui nunc est svjat. greg.-naz. нынѣшьнь sup. нынꙗшьнь sup. šiš. 97. hom.-mih. sabb. 175. ant. ant.-hom. cf. -штьнь.

нынꙗ v. нынѣ.

нынꙗчоу v. нынѣ.

нынꙗшьнь v. нынѣшьнь.

нырание n. πῆξις immersio еже въ водахъ нираниꙗ io.-clim.

нырати -рѣѫ -рѥши et -раѭ -раѥши vb. se immergere нырѫть въ ꙗмѫ frag.-bulg. въ тмоу нырютъ krmč.-saec. xvi. -vost. въ мори ниражтъ bon.; соухыхъ пѫтиць же и ниралѭштиихъ svjat.; vost. habet нирати: res dubia est.

ныривъ adj. malus ex.

нырище n. οἰκόπεδον domicilium bon. psalt.-int. -saec. xii. lavr.-op. 32. pam. 229. ямка, съ пѣску домокъ ziz. ber. нир- glag. ныр- ephr.-belg. φρούριον castellum sup. 354. hom.-mih. 50.

нырь m. κυβιστής urinator -рове greg.-naz.

ныръкъ m. mergus ныrокъ trigl.

нырь m. πύργος turris azbuk. op. 2. 2. 142. нырёве man.-vost. azbuk. ныревъ vost. нырь въдроужати chrys.-lab. нырь ephr.-vost marg.

ныръиъ adj. turris man. 123.

нырѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. immergi, ni fallimur подобьнъ юсть нырѣѭщоумоу nom.-bulg. cf. -рꙗти.

нырꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. immergi io.-sin. clim. 237. - се въ смолѣ misc. 65. cf. нырати.

нырюние n. πλάνη error еллиньскааго нырениꙗ greg.-naz. прѣзорьство и нырение ex.

нъти in compos. ziz. cf. ныдѣти azbuk. ziz. russ. ныть dolere čech. nýti languere unaviti.

нышь m. naissus sim. I. 29.

ньзнти -зѫ -зиши vb. nutare, ni fallimur дроугъ дроугоу ꙗко ньзеще и прьстомь показоующе глаголахоу pat. 181.

ньсти, ньзѫ, ньзеши vb. διαδύειν penetrare ньзꙗше камень подъ шлѣмъмь въ лици 1. reg. 17. 49. -vost. cf. ser. nikš durchbohren, quod fortasse e nig et š.

нѣ pro не ю, не юсть: sup. svjat.-op. 2. 2. 392. io.-clim. op. 2. 2. 52. ex.-op. 2. 1. 18. аще еда нѣ любѣю greg.-naz. нѣ ли chron. svjat.-mat. 7. zlatostr. op. 2. 2. 305. нѣ ли на срьдьци скрьбь родитель твоихъ; chrys.-lab. нѣ лѣпо svjat.-mat. 7. да нѣ живъ bon. russ. нѣтоу chron. нѣтъ per. нѣтоуть per.

нѣ part. нѣ отъ кого šiš. 231. нѣ отъ коюго svjat. per. xxiii. нѣ отъ кыихъ vita-theod. нѣ отъ какыихъ op. 2. 2. 370. нѣ въ кый sup. нѣ въ коюмь bor. 37. нѣ въ коюй пещерѣ men.-leop. нѣ въ коюмь georg.-vost. въ нѣкоюмь ostrom. нѣ въ кыхъ krmč.-mih. нѣ въ кыихъ bus. 377. нѣ до кыихъ sup. нѣ о кыихъ svjat. нѣ на кый svjat. нѣ на кою sup. нѣ по коюмоу svjat. нѣ съ кымъ chron. 1. 266. нѣ при коюмь sborn. нѣ по чесомоу bus. 269. нѣ по колицѣхъ sup. нѣ отъ какъıихъ svjat. нѣ отъ коудоу vost. numeralibus praepositum est, lat. circa

нѣ до осми моужь ὡς ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ vost. не въ тысѧщи; нѣ о трьхъ стѣхъ; нѣ .т.; не въ .р.; не съ .с. vost.

нѣга f. εὐφροσύνη voluptas zlatostr. croat. niga luč. russ. нѣга; нѣгое nom. propr. ardž. нѣжатинъ chron. 1. 132. cf. rum. нѣгъ f. contumax cf. scr. nidž purificare ztschr. 4. 365. curt. 1. 281.

нѣгда adv. interdum chrys.-lab.

нѣгде, нѣгдѣ v. нѣкъде.

нѣгованию n. mollities, uti videtur въ таковѣмь нѣгованиі (и) чьсти vost.

нѣговати -гоуѭ -гоуеши vb. ποθεῖν desiderare cod.-saec. xiii. -vost. molliter tractare свою плъть - io.-clim. днесь нѣгоуемы, а оутрѣ осоуждаемы vost. око христово нѣгоуюци lavr.-op. 41. ночитать ber. croat. nigovati luč. serb. njegovati živ.

нѣдро v. ꙗдро.

нѣжьнъ adj. delicatus нѣжное житье τρυφερόβιος hes.

нѣкако adv. quodam modo sup. 71. 203. svjat.

нѣкаковъ pron. aliquis io.-sin. ichn.

нѣкакъ pron. aliquis sup. ephr. плодь - krmč.-mih. -ка сьпона men.-mih. -кацѣми hom.-mih. prol.-mih.: nota нѣкакаго врѣмене hom.-mih. 139. et нѣ отъ какынхъ svjat.

нѣкамо adv. aliquo chron. 1. 30.

нѣкогда adv. olim, aliquando š.-gl. 89.

нѣколи adv. ποτέ aliquando sup. men.-mih. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. chron. 1. 95. III. pam. 196. mon.-serb. понѣ до поздѣ - sup.

нѣколикъ adj. ποσός aliquantus -ко врѣме prol.-mih. по -цѣ врѣмени krmč.-mih. по -цѣхь дьнехь prol.-mih. vita-theod. -цѣмь оть братии (recte -тию) men.-mih. по -цѣ дьний men.-leop. м'ного нѣколико svjat.: nota сь -ко малыми prol.-mart. -ко мало покол sabb.-typ.

нѣколичьскы adv. ποσῶς utcunque io.-clim.

нѣколишти adv. aliquoties greg.-lab.: nota male πλειστάκις saepissime men.-mih.

нѣкотерый pron. aliquis greg.-naz. sborn. bus. 333. glag. cf. -торый.

нѣкоторый pron. τὶς aliquis sup. ostrom. chron. I. 109. cf. -терый.

нѣкоевъ adj. poss. alicuius навѣтомь -вѣмь zak.-serb.: vocabulum alias inauditum.

нѣкъгда adv. aliquando sup. 73. 138. 140. etc. mater. xi.

нѣкъде adv. alicubi нѣк'де, нѣкде sup. нѣгде chrys.-lab. krmč. ant. поздѣ нѣгде men.-mih. нѣгдѣ hom.-mih. krmč. 49. 209.

нѣкъто pron. τὶς aliquis sup. ostrom. нѣкого христа sup. 55. нѣции pl. n. š.-gl. 86. hom.-mih. нѣцини svjat.-mat. 9. нѣцѣмь pl. d. isaak. нѣцѣхъ chron. 1. 243. нѣцѣми op. 2. 2. 51. cf. кь баланици нѣцѣ vost. 1. 19. змии нѣци pro нѣцѣй 1. 509. вь нѣкомь гноищи prol.-mih.

нѣкый pron. τὶς aliquis sup. нѣкоего bor. 35. нѣкоу sg. a. f. svjat.-mat. 9. нѣкои два мниха prol.-mih. дъва нѣкаꙗ bus. 334. нѣкоею dual. g. hom.-mih. нициии pro нѣцини svjat. змии нѣци оуподоби.

нѣкъждоу adv. aliqua; ποθέν man. оть - prol.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. krk. нѣкоуда chron.

нѣкъждѣ adv. διὰ τόπου τινός aliqua боюще се юда - отай изведоуть и men.-mih. оть - krmč.-mih.

нѣмованию n. inopia facultatis loquendi georg.

нѣмовати -моуѭ -моуеши vb. mutum esse; ψελλίζειν balbutire sup. 240. 2. proph. немовоующии ber.

нѣморѣчивъ adj. balbus per. LV.

нѣмость f. mutum esse hom.-mih.

нѣмотовати -тоуѭ -тоуеши vb. mutum esse dioptr.

нѣмъ adj. κωφός, ἄλαλος mutus ostrom. sup. prol.-vuk. ἐνεός mutus proph. μογιλάλος mutus proph. ἑτέρας γλώσσης alius linguae apost.-ochrid. - ꙗзыкъ per. 51. 26. let. nēms cf. nsl. nêmo živinče.

нѣмъка f. neuma - съ стрѣлою vost.-op. 653.

нѣмьць m. germanus chron. misc. bus. 775. duš. изъ нѣмець e germania meth. 4. нѣмець сврака есть misc. немьць alex.-mih. 181. nsl. nêmec magy. német alb. nemc rum. нѣмц.

нѣмьчьскъ adj. germanicus misc. chron. pam. немеческъ meth. 6: male нѣмьскы ꙗзыкь men.-mih.

нѣсмь, нѣси etc. pro не юсмь, не юси etc.: male нѣсѫть.

нѣчий pron. alicuius pat.-dial. zak.-serb. nom.-lab. krmč.-mih. -чьего, -чье sbor.-kir. 15. матерь нѣчию vost. нѣчие начертание dioptr.-vost.

нѣчьто pron. aliquid sup. нѣчъто cloz I. 498. нѣчьсо svjat. нѣчьсомоу bus. 272. о нѣчемь krmč.-mih. 222. въ нѣчесомь io.-sin. нѣчесомже op. 2. 2. 457. нѣ-

чнмь vost. нѣчєса sabb.-typ. нѣщю ibid. cf. rum. нѣщє.

нюкати -кањ -каєши vb. παραθαρρύνειν exhortari на дрьзаниє нюкаѩ дѣтища ephr.-vost.

ныдро v. ꙗдро.

ниє v. и.

ниєговъ v. ієговъ.

ниєли v. ієли.

ниєлѣ v. ієлѣ.

ньꙗти v. ꙗти.

нѫ conj. sed ev.-trn. gram. ноу mon.-serb. cf. нъ.

нѫглъ v. ѫглъ.

нѫдити -ждѫ -диши vb. βιάζεσθαι, παραβιάζεσθαι vim inferre ostrom. ἀναγκάζειν cogere sup. 274. cloz I. 336. 369. βιάζεσθαι cogere -дѫтъ cloz I. 656: recte нѫдѧтъ; - сѧ ostrom. studere - сѧ писати chrabr. 89. cf. ноудити.

нѫдоу v. ѭдоу.

нѫдѣ v. ѭдѣ.

нѫжда f. ἀνάγκη necessitas cloz I. 194. man. bon. sup. 103. 111. 309. bus. 333. cf. ноужда.

нѫждьникъ m. βιαστής vim inferens ostrom.

нѫждьнъ adj. necessarius sup. δυσχερής difficilis frag.-bulg. -но дѣло man. -ньмь и великымь гласомь par.

нѫтрити -рѭ -риши vb. significatio ignota: слова ради ноутрить сѧ срьдьцє наше ephr.-belg. 106. cf. обѧтрѣти сѧ.

нѫтрь v. ѫтрь.

нѫтрьнь v. ѫтрьнь.

нүнєвитѣнинъ m. ninevita chrys.-lab.

нүсьскъ adj. nyssae svjat. нүсскы григориє dioptr.

О.

о decima sexta alphabeti cyrillici littera, онъ dicta, cyrillice numerum LXX., glagolitice numerum XXX. indicans, non raro vocabulis a consonanti incipientibus praefigitur, quae praefixio a Pottio et Curtio πρόθεσις appellatur: обръвь: бръвь scr. bhrû gr. ὀφρύς ir. abhra osset. arfug; окринъ: russ. кринка; опаница: паница ahd. phana; опашь: bulg. paškъ et пахати; опрѣсьнъкъ: прѣсьнъ; оръвеница: ръвеникъ; оръпътати: ръпътати et scr. iradh, radh; iradž, radž; орѣхъ: lit. rešutis; оревати: рюти, рюинъ et gr. ὀρύεσθαι, ὠρύειν; осва, оса: σφήξ, quae res diligentius examinanda est. cf. curt. 2. 292-298: rarius о abiicitur *опакъ: *пакъ.

о interj. ὦ o iungitur 1) cum nom. о велє пасха великаѩ ὦ πάσχα τὸ μέγα greg.-naz. о велє дѣло прѣдивьно frag.-serb. saec. XIII. о велє медъ капьѭштий ꙗзыкъ ὦ τῆς μελιρρύτου γλώττης sup. о велє омрачениє ὦ τῆς σκοτώσεως ephr.-vost. о велє днєвъ прѣчюдьнъий zlatostr. о волє (alii codices велє) страшна година ephr.-vost. 2) cum gen. о лоукаваго зьраниꙗ hom.-mih. о господьниꙗ оүчениꙗ ὦ τῆς τοῦ κυρίου δυνάμεως hom.-mih. 3) cum dat. о блаженоу чюдеси hom.-mih. 4) cum voc. о блаженаꙗ двонцє typ.-chil. о оубожє mir. 5) cum adv. о горє ichn. οὐαί vae ostrom. о лютѣ доуши нхъ per. 24. tur.

о praep. περί circum; ὑπέρ de iungitur 1) cum acc. a) spatii стати о рѣкоу per. 32. сѣдє о деснѫѭ от'ца sup. 8. сѣдєть о десноую mon.-serb. о деснѫѭ стоꙗшти sup. 93. о десноую, о шоую положити pat. о лѣвѫѭ ꙗви сѧ sup. 56. живый о лѣво тебє и о десно тебє proph. поставить овьцѧ о десноую себє mat. 14. ногама опъръ о стлъпъ sup. 440. главою о землю биюща vita-theod. оүдари имь о землю nest. о камениє разбиваєми prol.-mih. о камыкъ приразивъшє сѧ vita-theod. о камень образивъше сѧ τῇ πέτρᾳ προσκρούσαντες sup. 298. стрѣлѧ сѧ о стѣнѫ образи nom. 123. образи имь о степень prol.-mih. 254. о нѭжє прѣтыкаютъ сє gr. οἷ προσκόπτουσι šis. 193. потъкнѫша сѧ о камень προσέκοψαν τῷ λίθῳ sup. 338. о стльпы везахоу men.-mih. 340. b) temporis бѣше тоу о вьсоу нощь greg.-lab. о свѣтъ nest. о тъ чинъ circa id tempus nest. о лѣто uno anno sup. 221. c) causae послани о смирениє мира pat.-mih. да стоимо о нь и о негова сина mon.-serb. 297. да стоимо о ниє и о нихъ напрѣдакь 343 о нѭжє (кръвє) сьвѣштаваєши сѧ ὑπὲρ οὗ (αἵματος) σύμφωνα ποιεῖς sup. 310. аще моужь обьговори женоу за тоүнє о влоудь; obeti nasse im nezem o zcepasgenige fris. 2) cum loc. a) spatii

нѣсть свѣта о немь ἐν αὐτῷ š.-gl. 48. бѣахѫ о немъ περὶ αὐτόν ev.-trn. сташе о стѣнахъ ἔστησαν ἐπὶ τὰ τείχη men.-vuk. зазида о себѣ дврьи par. 79. содома и гомора и гради иже о нею glag. брада о челюстехъ бѣла men.-leop. о огни обраштати се и наковалнѣ chrys.-lab. слъньце о нихъ бъсиꙗ топло sup. 58. свѣта иже о нихъ sup. 58. обѣшати се о вꙑи его sabb. 56. привѧжи ꙗ о своей вꙑи bus. 76. обѧжють камень о вꙑи юго 115. прикѧжнта юе о своей вꙑи sim. II. 4. вериглахъ облежѧштиихъ о вꙑи юю sup. 135. обложити оглавь о ноздрехъ iob 40. 20. -proph. води жребца о обратѣ op. 2. 2. 94. потъкошѧ о наковальнѣ sup. 338. b) temporis о саракости greg.-lab. 75. о стѣпаноу днеби mon.-serb. 355. о божики chrys.-duš. 44. c) causae о неплодви не вѣроуюеши hom.-mih. о нищетѣ плачеть hom.-mih. 140. бити о своихъ sim. I. 24. боуди довольнь о твоихъ sim. I. 24. ють бысть о семь prol.-mart. (de crimine) пость три лѣта о хлѣбоу и о водѣ psalt.-vuk. 51. о винѣ слоугоуе οἰνοχοῶν gen. 40. 13. -pent.-mih. слоуга о винѣ οἰνοχόος pincerna kruš. добрь о словесехъ божиихъ greg.-lab. о вьсемь благодарешта бога greg.-lab. о рожденѣмь слѣпѣ mat. IX. троудити сѧ о добродѣтѣли isaak. намь о отроцѣ обличи greg.-lab. о твоюмь кльноу се божьствѣ hom.-mih. о водѣ соудить се chrys.-lab. о владычьни не радеще благости hom.-mih. тꙑ о мнѣ и азъ о тебѣ ἐν ἐμοί hom.-mih. живоу о тебѣ typ.-chil. о христосѣ живѫштии sup. 50. прославлюни бꙑшѧ о христосѣ χάριτι χριστοῦ 60. о имени моюмь бѣсꙑ иждените; прѣбѫдѣте о вѣрѣ sup. 12. прѣбꙑвати о несꙑтости sup. 30. хранити сѧ о ратьницѣхъ sup. 29. притежа о господи бозѣ sim. I. 22. нѣсть сьпаса ни о комьже развѣ тебе hom.-mih. о имени бога нашего greg.-lab. да насладивѣ се о бозѣ сладкꙑю любьве sim. I. 28. о словеси твоюмь вьмещю мрѣже ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα hom.-mih. аще бꙑ пожилъ о вѣрѣ bus. 415. о христосѣ вьси оживать сѧ svjat.-op. 2. 2. 378. недоузи о имени бога изчезахоу sabb. 137. благословеть се о тобѣ ἐν σοί gen. 28. 14. -pent.-mih. о малѣ бысть вѣрьнь chrys.-lab. о себѣ: поиде о себѣ greg.-lab. ѥже боудѣта моудра о себѣ sim. II. 5. никноуща о себѣ αὐτόματα ἀναβαίνοντα lev. 24. 5. -pent.-mih. о себѣ вьзникнѫти frag.-bulg. αὐτοφυής о себѣ самь сьповѣда ми leont. самь о себѣ вьниде вь храмь мой hom.-mih. да сѣдите кьждо вась о себѣ exod. 16. 29. -pent.-mih. о себѣ брань творѧть богоу ἀφ' ἑαυτῶν cloz I. 367. о себѣ sponte, nemine adiuvante sup. 108. 120. αὐτόματον sponte sup. 239. 352. юдинъ о себѣ sup. 129. сами о себѣ αὐτοὶ ἀφ' ἑαυτῶν sup. 310. самь о себѣ приходе αὐτομάτως krmč.-mih. о себѣ сама иметь бѣсновати се; не о себѣ бысть сьпасьна моука οὐ καθ' ἑαυτὸ τὸ πάθος σωτήριον hom.-mih. о себѣ бъисть съпасенаѣ (pro сьпасьнаꙗ σωτήριος) мѫка καθ' ἑαυτό cloz I. 615. сама о собѣ оуправита се krmč.-mih. 32. о себѣ юдинь творить паскоу krmč.-mih. сборь людий о себѣ сьбравь ἰδιαιτέρως krmč.-mih.: nota мнози соуть о юдиной роуцѣ men.-mih. песъ роди сѧ о шести ногъ per. 46. не о мѣди бꙑше (врата) hom.-mih. 52. nsl. o palici sem prišel; cf. осебити сѧ solum esse особити secernere rum. осеби, де осеби seorsim осебеск separo; nota serb. na osami živ. 140. сташа кождо о собѣ bus. 126. Pott I. 169. 585. cf. объ.

оахимъ m. ioachim glag.

оба numer. ἀμφότεροι, οἱ δύο sup. 7. 55. 107 etc. обою измещеть krmč.-mih. оба на десѧте οἱ δώδεκα ostrom. обою на десѧте cloz II. 93. обѣ стѣ οἱ διακόσιοι ducenti vost.: male обоѭ ostrom. обию d. g. š.-gl. 94. обѣю idem mon.-serb. 314. pruss. abbai goth. bai ahd. beide curt. I. 401. beitr. 1. 358. обаполꙑ (recte оба полꙑ) ἀμφοτέρωθεν utrinque chron. 1. 193. - слнца bus. 685. - лица ex.-vost. 1. 210. обапола gram. 18. обаполъ per. 28. - юго bor. 35. russ. обапола, -ло, -лъ čech. obapol pol. obopolny cf. полъ.

обава f. incantatio pat. ber. обабѣ men.-leop. 53.

обавание n. incantatio pat. kruš. ziz. psalt.-vuk. nom.-mik. 22. оуши да не заслꙑшатъ еуаггелискꙑхъ обаваний заключающе ad psal. 57. 6. -int. 288.

обаваньникъ m. incantator bon. cf. обаꙗньникъ.

обаватель m. incantator int. ber.

обавательница f. incantatrix.

обавательнъ adj. incantans.

обавати -вльж -ваюши vb. ἐπᾴδειν incantare bon. krmč. krmč.-mih. pat.-mih. pent.-mih. chrys.-lab. nom.-lab. glag. int. ziz. ber. deut. 18. 11. -acad. **вльхвовати и** - prol.-mart. **обаваемъ** psalt.-int.-saec. xii. nom.-mik. **строупи обаваеми** svjat. - **сѧ** acad.

обавити -вльж -виши vb. perficere, uti videtur **великоие въздръжанные и житиие обави** sup. 403. 20. - **сѧ** vitare, ni fallimur **обавимь се пьсь и свиниш бльваюцих** pat. 247. 270. 279: **отъв-**.

обавити -вльж -виши vb. δεικνύναι monstrare; ἐκφαίνειν manifestare; ἀνακαλύπτειν revelare; διελέγχειν redarguere men.-mih. prol.-mih. nom.-mik. svjat.-mat. 5. ex. io.-clim. azbuk. op. 21. 151; 2. 2. 366. bus. 261. - **покрьвенъиы разоумъи** svjat. - **винноу** vita-theod. - **золь** io.-dam. **къзлогласованнемъ** - ἐκτραγῳδεῖν tragice describere op. 2. 1. 151. aperire sup. 210. 211. 427. reddere sup. 397. 8. - **сѧ** φαίνεσθαι, ἔκδηλον γενέσθαι apparere men.-mih. athan.-alex.-grig. **сама сѧ обавльши** men.-saec. xi. **не обаветь се добри** ex.-op. 2. 1. 13. **мъноз и обавиша сѧ** io.-clim.: pro **объывити** men.-vuk. prol. prol. ioann. dial.-šaf. chrys.-lab. men.-mih. -**вивьши ыдь иже вь срьдьци крыыше** men.-mih. -**влиень** διαβόητος celeber men.-vuk. **обьывити се** chrys.-lab. cf. **обиывити** pol. objawić.

обавлыати -лыьж -лыюши vb. φαίνειν, ἐπιδεικνύναι ostendere sup. 447. men.-mih. bus. 269. 645. men.-leop. **врѣдъ обавлыемъ** sborn. **благодѣти** - hom.-mih. 160. -**вьые** accusare sup. 176. 19. - **сѧ**: **архистратигъ обавлыеть сѧ** men.-saec. xi. **объыв-** dioptr. chrys.-lab. prol.-cip. io.-sin. isaak.

обавлиение n. ἀποκάλυψις revelatio sup. 412. svjat.-op. 2. 2. 401. 404. φανέρωσις manifestatio hom.-mih. -**ѧ̂ение** svjat.-op. 2. 2. 389. -**ление** svjat.-mat. 78. prol.-mih. slov.-novg. b. - **видѣвъ** vita-theod. **о обавлении господьни** svjat. ἀνάγνωσις agnitio hom.-mih. **объыв-** men.-leop. men.-vuk. ok. 26. prol. visio -**вьиение** sup. 219.

обавъ m. incantatio pat. cf. **обава**.

обавьникъ m. γόης, γοητευτής, ἐπαοιδός incantator bon. men.-mih. lavr.-op. 82. psalt.-int. -saec. xii. -**вникь** krmč. krmč.-mih. par. 116. bus. 381. 748. sabb. 110. acad. - **или чловѣкь божий** sabb. 29. **скотомь** - krmč.-mih. **вльхвь или** - men.-mih. **обавници соуть, иже змие носеть вь нѣдроух, обавание творешие тѣми** misc.-šaf. 67.

обавьница f. incantatrix misc.-šaf.

обагнити сѧ -ньж сѧ -ниши сѧ vb. τίκτειν parere -**гнать сѧ овьцѧ** gen. 31. 8. -parem. 1271. **обьаг-** triod. bulg. objagni se mil. 36. čech. obahniti se.

обагрити -рьж -риши vb. πορφύρειν, φοινίσσειν rubefacere, purpura tingere barl. prol. ioann. mon.-serb. - **ризж цвѣты** par. 207. **не - ризь цвѣты** krmč.-mih. 191. - **сѧ** men.-vuk.

обагрыати -рыьж -рыюши vb. φοινίσσειν rubefacere, purpura tingere -**рааше** prol.-mart. -**раюшта** sabb. 71. **крьвь землю -рыаше** men.-leop.

обагрыение n. purpura tingere triod.

обада f. calumnia pam. 120. **ко властелемъ** - bus. 502. alex. karamz. 3. nota 74. **печали и обады** sg. g. sabb.-typ. 7: nota **обади, фарьмаки и прѣдающе нема вь роуцѣ сильноу** misc. 53, ubi fortasse **обадъ** calumniator.

обадати -даьж -даюши vb. κερατίζειν cornu petere kruš.

обадитель m. κατήγορος accusator sup. 175. συκοφάντης calumniator op. 2. 2. 39.

обадити -ждж -диши vb. accusare sup. 188. διαβάλλειν calumniari men.-mih. krmč. pat. ant. io.-clim. vost. 1. 13. chron. 1. 210. io.-sin. - **кого** nom.-lab. leont. - **кого къ комоу** per. lxvi. men.-mih. **прѣже** - προδιαβάλλειν ante calumniari op. 2. 2. 55. incitare sup. 162. nsl. ovaditi bulg. obadi croat. obvaditi insimulare verant. serb. obaditi živ. cf. **вадити**.

обадъ m. oestrus, uti videtur **осами и обадьми водомь** prol.-mart.: minus bene, uti videtur, **овадъ**: **отъ множьства овада и комара** vita-theod. et **ободъ**: **ободоу соущоу многоу и комаромъ** vita-theod. **овадъ, оводъ** alex. **оводъ** vespa trigl. nsl. obad hornkäfer dain. oestrus croat. obad tabanus verant. russ. оводъ oestrus dial. овадъ čech. obad oestrus cf. lit. ůdas let. ôde culex.

обадьливъ adj. calumnians antch. c. 123. pro alius codicis **обидливъ**.

обадьникъ m. criminator leont. prol.-mih. men.-mih. nom.-lab. kruš. misc. 30. **магесьникь и** - misc. 50.

обаждати -даьж -даюши vb. διαβάλλειν, συκοφαντεῖν calumniari leont. iob 35. 9. -mat. 55. men.-mih. pat. -**жаеши и лъжеши** izmar. -**ждаемь и оклеветаемь** krmč.-mih. **обв-** ziz. ber. bulg. obažda.

обаждение n. accusatio sup. συκοφαντία calumnia ant. **-жение** op. 2. 2. 39.
обакъ adv. πλήν sed glag. pro **обако** cf. **обаче, опаче**
обаловати -лоуѭ -лоуюшии b. θεραπεύειν mederi cloz II. 118.
обаловити сѧ -влѭ сѧ -вишии сѧ vb. ὠμοτοκεῖν abortiri iob 21. 10. -op. 2. 2. 403. **крава нхъ не обалови сѧ** svjat. pro **обълов-ѣти.**
обалъкати -чѫ -чешии vb. esurire **обалкали быхоу** psalt.-int. -saec. xii.
обальство v. **бальство.**
обаньникъ v. **обаıаньникъ.**
обаньница f. incantatrix pat.-mih.
обаныти -ıаѭ -ıаюшии vb. lavare pat.-šaf.
обапити -плѭ -пишии vb. tingere, uti videtur pat.-šaf. 294. cf. **вапъ** color.
обапола v. **оба.**
обаполъı v. **оба.**
обара f. custodia mon.-serb. 263. 9.
обарити v. **оборити.**
обарованиє n. custodia mon.-serb. 279.
обаровати -роуѭ -роуюшии vb. custodia glag. mon.-serb. **обьв-** mon.-serb. pol. obwarować cf. **варовати.**
обарьчинъ m. custos - **и дрьжитель блага црькве** glag. cf. **обаровати** et nsl. suffixum -čin.
обарыти -рыѭ -рыюшии vb. evertere **-рати** georg. **-рѣаше** man. 121. χαλᾶν demittere, solvere - **ıазъıкъ** proph. **-рати клетви** mon.-serb.
обаче adv. ἀλλά, μέντοι, ὅμως, πλήν tamen, sed sup. 201. 254. 262. 284. 285. 345. ostrom. men.-mih. antch. io.-clim. τέως interim sup. 395. 19. 20. **нъ** - ἀλλ' ὅμως verum tamen sborn. sup. 277. 311. 316. ex. nest.: est sg. acc. n. thematis ***обачь** cf. **обакъ** čech. obáče, obáč.
обачеиъ adv. tamen ex. **обаченѫ валтасароу царьство прѣемъшоу** chrys.-frag. cf. **обаче.**
обаштрыти -рыѭ -рыюшии vb. acuere georg.
обаıалствовати сѧ -воуѭ сѧ -воуюшии сѧ vb. sanari **не обаал- сѧ отъ грѣхъ** georg.-vost.
обаıаниє n. incantatio krmč. krmč.-mih. prol. pat.-mih. azbuk. bus. 382. bulg.-lab. **- пити, - испити, - носити** nom.-lab. **-ании былиа напоıень** δηλητηρίοις φαρμάκοις prol.-mart.: male γοητευτής incantator krmč.-mih.
обаıаньникъ m. ἐπαοιδός incantator dial.-šaf. **-нникъ** ber. **-ıанникъ** ziz. **обанникъ** op. 1.81. **обаньникъ** psalt.-int. -saec. xii. psalt.-pog. **обанъıникъ** bus. 156. ἐξορκιστής exorcista **-ıанникъ** act. 19. 13. -bulg.
обаıаньница f. incantatrix **-ıаница.**
обаıатель m. incantator **обаатель** nom.-mik. acad. **обоıатель** azbuk.
обаıательница f. incantatrix.
обаıати, обаıѭ, обаıешии vb. ἐπᾴδειν, γοητεύειν incantare pat. prol. - **сѧ** men.-vuk. **-ıана былиıа** δηλητήρια φάρμακα men.-vuk. **-ıана ıадь** idem ibid. nsl. obajati hung.
обваждати v. **обаждати.**
обвалыти -лыѭ -лыюшии vb. volutare int. 43.
обварити -рѭ -ришии vb. coquere **-рено без масла** lavr.-op. 50. **обьв- ıаица** misc.-šaf.
обвеселити v. **обеселити.**
обвеселыти v. **обеселыти.**
обвести -ведѫ -ведешии vb. circumducere **обьведоста и по мѣстомь** men.-mih. **обведе блаженаго вьсѧ болѧщаıа** men.-leop 260. - **гривноу о выю** triod. κυκλοῦν circumdare **обьв-** pent.-mih.
обветъшати v. **обетъшати.**
обвечерити сѧ v. **обечерити сѧ.**
обвечерыти v. **обечерыти.**
обвивати v. **обивати.**
обвинити v. **обинити.**
обвиновати v. **обиновати.**
обвити v. **обити.**
обвитиє v. **обитиє.**
обвластво n. potestas cozm.
обводити -ждѫ -дишии vb. περιάγειν circumducere **обьв-** dial.
обводъ v. **ободъ.**
обвонити -нѭ -нишии vb. odoratum reddere **обьв-** pyrg. - **мощи**: lege **-нити.**
обврътывати -ваѭ -ваюшии vb. circumvolvere **обверт-** per. 12.
обвъходити -ждѫ -дишии vb. ingredi **вльци обьвъходѧть** op. 2. 2. 50.
обвьдовѣвати -ваѭ -ваюшии vb. viduum fieri, privari **снемъ объвъдовѣваетъ** vost.
обвьдовѣниє n. viduam, viduum fieri **обоуд-** hom.-mih.
обвьдовѣти -вѣѭ -вѣюшии vb. viduam, viduum fieri, orbari pat.-šaf. **обьвьдовѣстѣ оть моужь своихъ** pent.-mih. **обоуд-** prol.-mih. prol.-mart.
обвѣшивати -ваѭ -ваюшии vb. circum appendere - **чемоу чьто** karamz. 1. nota 216: rectius **-шевати.**
обвѧзати v. **обѧзати.**
обедъ m. δακτύλιος annulus exod. 26. 29. -kruš. tur. **обѣдъ** tur. **не боудоуть обѣ-**

ди вьобьютние kruš.: habes etiam обьдъ tur. обидъ tur. bulg. obeci i venci milad. 391. cf. обедь.

обедь f. δακτύλιος annulus двѣ обеди exod. 36. 16. -vost. два обеды златѣ чистѣ exod. 30. 4. -pent.-mih. двѣ обеды златѣ exod. 39. 16. -pent.-mih. си -ди позлащены recentiori manu bon. обедьма exod. 36.21. -vost. κρίκος annulus ies.58. 5.-proph. στραγγαλίς laqueus tortuosus iudic. 8. 26. -vost. καμάρα tectum arcuatum -ди лежимѣ op. 2. 2. 629. adde кроужить - ibid. прѣклонниши выю свою акы - mat. 49. μηνίσκος torques въза обеди iudic. 8. 21. -vost. cf. обедъ, обидьць.

обедьни f. μηνίσκος torques: male отведни pl. a. iudic. 8. 21.

обеждилити -лѭ -лиши vb. debilitare.

обезаконити -нѭ -ниши vb. ἀνομεῖν inique agere deut. 4. 25. -pent.-mih.

обезвинити -нѭ -ниши vb. excusare acad.

обезгласьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. obmutescere acad.

обездѣтити -штѫ -тиши vb. liberis orbare misc. 79.

обезньяна f. simia обозьяна op. 2. 2. 80. обезяна op. 2. 2. 640. обезьяна trigl. lit. bezdonis m. bezdzona f.: e russ. обезьяна, quod e pers. âbuzine.

обезправити -влѭ -виши vb. sensus dubius isaak.

обезобразити -жѫ -зиши vb. foedare mir.

обезочивити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse обезъоч- op. 2. 2. 461. dioptr.-lab.

обезочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. impudentem esse isaak.

обезоумити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. dementem fieri pyrg. triod.

обезоумляти -лѩѭ -лѩеши vb. stultum reddere acad.

обезоумѣвати -ваѭ -ваѥши vb. stultum esse int.

обезъ m. populus ita dictus chron. 1. 146. 28; 189. 20; 216. 33. per. 69. 32. аверъ, ниже соуть обези bor. x.

обеселити -лѭ -лиши vb. κατευφραίνειν exhilarare misc.-serb. glag. mon.-serb. обв- men.-leop. prol.-mart. обьв- alex.-mih. 81. prol. men.-vuk. объв- bus. 392. - сѧ men.-vuk. bell.-troj. 11. 19. nsl. obeseliti hung.

обеселяти -лѩѭ -лѩеши vb. exhilarare обв- clim.

обескрилити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. alas amittere par. 118.

обеславити -влѭ -виши vb. pudefacere - сѧ acad.

обеспечалити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. securum esse io.-sin.

обесплодьствити -влѭ -виши vb. sterilem reddere.

обесрамити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. pudorem amittere krk. acad. обезср- dioptr.

обестлити -лѭ -лиши vb. incorruptibilem reddere acad.

обестлѣньнити -нѭ -ниши vb. incorruptibilem reddere -ѣнити acad.

обестрашити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. ἄφοβον γίγνεσθαι imperterritum fieri sir. 5. 5. -vost.

обестоудьствити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. impudentem esse acad.

обестыдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. impudentem esse isaak.

обесчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. contumelia afficere, dehonestare обезч- chrys -lab.

обесчьстити -штѫ -тиши vb. dehonestare обезч- par. βδελύττειν fastidium movere обезьч- exod. 5. 21. -pent.- mih.

обесчьстѣвати -ваѭ -ваѥши vb. dehonestare обезчастев- ichn.

обесчьстѣти сѧ -тѣѭ сѧ -тѣѥши сѧ vb. dehonestari обесьч- isaak.

обесчьштати -таѭ -таѥши vb. dehonestare ioann. обезьчьщ- сласть chrys.-lab.

обесчадити -ждѫ -диши vb. liberis orbare.

обесчадьствовати -воуѭ -воуѥши vb. liberis carere.

обесъмрътвити -влѭ -виши vb. immortalem reddere acad.

обесъмрътити -штѫ -тиши vb. immortalem reddere par. triod.

обесъмрътьствовати -воуѭ -воуѥши vb. immortalem esse triod.

обетъшавати -ваѭ -ваѥши vb. veterascere chrys.-lab.

обетъшальць m. senex alex.

обетъшаниѥ n. veterascere hom.-mih. krmč.-mih. isaak. sbor.

обетъшати -шаѭ -шаѥши vb. παλαιοῦσθαι veterascere cloz I. 838. sup. 339. šiš. 180. 219. bus. 119. 175. chron. 1. 193. -шаный родь hom.-mih. -шѣти par. обьветьш- sup. 168.

обетъшити -шѫ -шиши vb. παλαιοῦν antiquare sup. 180. šiš. 180. грѣхъ въ моѭ капь сътворенааго -ши sup. 180. - сѧ men -mih.

обечерити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. ὀψίζειν sero facere ндѣже -ритъ сѧ sir.36.

29. -vost. vespere deprehendi pat.-mih. holm. аще обьвечериши се на поути men.-mih. обьвечерниши сѧ на пѫти pat.-mih. krk.

обечрꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. κοιμᾶσθαι dormire, recte vespere deprehendi vulg. remanere да не обьвечераѥть оть мѣсь deut. 16. 4. -pent.-mih.

обешть v. обьшть.

обештьникъ v. обьштьникъ.

обибискати v. обискати.

обивати -ваѭ -ваѥши vb. circumvolvere prol.-mih. misc. обьвивати вь пелены men.-mih. -сѧ: окроугъ кипариса обьвиваетъ сѧ clim. 228. не коуплѥми житна обвивахоу се sabb. 23.

обида f. iniuria sup. 36. 96. sabb. 176. ant. chron. 1. 25. 80. 87. 116. mon.-serb. -ми ѥсть ἀδικοῦμαι iniuria afficior pent.-mih. -дѫ приꙗти ἀδικεῖσθαι sup. 343. čech. obida rum. обидъ, обидеск lit. abída.

обидивъ adj. iniuriosus hom.-mih.

обидитель m. iniustus acad.

обидити v. обидѣти.

обидовати -доуѭ -доуѥши vb ἀδικεῖν iniuria afficere kruš. ταπεινοῦν humiliare iudic. 19. 24. -pent.-mih.

обидрати -дерѫ -дереши vb. sensus ignotus: обидрахѫ нарицати и бога bon.

обидьливъ adj. ἄδικος iniustus hom.-mih. sup. 347. int. 275. -дливъ antch. men.-leop. šiš 223. -дливѣ оустнѣ sim. II. 9. -дьливъ cloz I. 117. καταφρονῶν, καταφρονητής contemtor -дливъ gen. 27. 12. -vost. -дьливъ act 13. 41. -vost.

обидьль m. qui iniuria afficit mat. 21.

обидьникъ m. iniustus -дникъ vost.

обидьнъ adj. εὐκαταφρόνητος contemtibilis вьсе ми -дно hom.-mih. 81.

обидьць m. δακτύλιος annulus gen. 25. 12. -kruš. bulg. obici inaures russ. dial. обидецъ cf. обедь, ободьць.

обидѣти -ждѫ -диши vb. ἀδικεῖν iniuria afficere cloz I. 488. ostrom. chron. I. 7. 70. 73 etc. -дꙑщ šaf.-frag. 35. καταφρονεῖν contemnere greg.-naz. sup. συκοφαντεῖν calumniari аще ѥсмь чимь кого обидѣлъ ostrom. διασείειν vexare ostrom. не обиди исповѣдати своихъ грѣхъ svjat. рꙑдаите обидими svjat. обидꙑхоу и нарицати бога psalt.-int. -saec. xii. nota -диль part. hom.-mih. 9. et -дихъ act. 17. 10. -bulg. cf. scr. bhid findere, violare.

обиждати -даѭ -даѥши vb. iniuria afficere par.: forma dubia cf. обидѣти.

обизарꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. illuminare въ нейже свѣтъ -рꙑѥть sborn.

обизбрати -берѫ -береши vb. eligere int. 16.

обиколити v. обьколити.

обилиѥ n. ἀφθονία abundantia sup. 69. πλησμονή, τὸ πλούσιον abundantia bon. hom.-mih. prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. 209. sabb. 69. men.-mih. isaak. per. 47. лѣчьбамь - chrys.-lab. въ обилии виньнѣмъ sborn. обилье пьшеница svjat. до обилиꙗ bon. имꙑ по обилию men.-mih. мѣсто лѣстьно и водꙑ имѣѥ по обилию pyrg. -лиѥмъ, а не правдоѭ sup. 269. -лие, рекше ѥдиньство misc.-šaf. nsl. obilje trub. lex. čech. obilí fruges.

обило adv. abunde sup. 412. 439. antch. sim. I. 27. hom.-mih. adde pam. 138. гостивь ихь - men.-mih. - и славно живоуща izmar.

обиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. abundare bon. nom.-mik. 164.

обилъ adj. δαψιλής uber sup. 381. hom.-mih. pat. мьзда -ла, -ла благость men.-mih. -ло дарованиѥ hom.-mih. подаꙗ исцѣлениꙗ -ло stichir.-mat. 19. даѥть -ло men.-mih. оуготоваѥтъ -ло пищи pam. -ло смѣꙗти сѧ lavr. из обила ἀφθόνως abunde op. 1. 109. εἰς πλησμονήν ad satietatem хлѣбъ боудеть - и благъ mat. 48. esai. 30. 23. -proph. доухъ бѣаше - въ немь dan. 6. 3. -proph. ꙗсте хлѣбъ свой - lev. 26. 5. -vost. по обилоу men.-mih. bor. 85. 86: nota compar. обиле (i. e. обилѥ) отецъ - .о. въ немъ ѥсть meth. 4.

обиль f. abundantia изъ обили πλουσίως large: грѣхꙑ, иже из обили бѣахоу сѣꙗни men.-mih.

обиль adv. abunde вьсѣмъ - сиꙗеть сълньце io.-clim. op. 2. 2. 203.

обильно adv. πλουσίως large šis. 168. antch. ἁπλῶς liberaliter op. 2. 1. 160.

обильность f. abundantia.

обильнъ adj. δαψιλής largus sup. 274. hes. 12. περιττός, περιττεύων abundans krmč. krmč.-mih. pat. - дъждь hom.-mih. - пирь men.-mih. frugifer -но маслиниѥ leont. -лно š.-gl. 90. до обилна sabb.-typ. nsl. obilen cf. lit. abelnaj omnino.

обильнѣ adv. δαψιλῶς large sup. 274. - и щедротьнѣ leont.

обильство n. abundantia chrys.-lab. ant.-hom. acad.

обильствовати -воуѭ -воуѥши vb. abundare chrys.-lab. ioann.

обимание n. decerptio kruš. **обьнимание свѣщимыхь цвѣть** men.-mih. **обьемание** τρυγετός vindemia ant. **обьмание** ant.-vost.

обиматель m. vindemiator.

обимати -маѭ -маеши et **обѫемлѭ обѫемлеши** vb. προσπτύσσεσθαι amplecti chrys.-lab. **обьемлеть его сь сльзами** sabb. 56. τρυγᾶν vindemiare; συλλέγειν colligere; ἀφαιρεῖν sumere proph. **обѫмати** greg.-naz. **обѫмаша** sup. 294. **обьмавъше** sup. 247. **обымати** ant. pat. **обонманъ** bus. 171. **обѫнимающий** tur. **обьимахь** nom.-mik. 99. **обьнимаше виноградь** pyrg. **исльлкы обьнимавь** prol.-lab. **обьемлеть** bus. 337. **обымлевѣ** tur. **обьемлють** mat. 42. **обьемлюще** op. 2. 2. 202. **оть вьсоудоу обьемлющи** chrys.-lab. **роукама обьемлѥ** sabb. 166. **плодъ обѫемлете** bus. 477. **обѫемлетъ** man. 56. **обьемлжтъ** sup. 286. **обьемъ** pro **обьемьемъ** sup. 396. **обьємати** hom.-mih. τρυγᾶν vindemiare ant. leont. - **виноградь** pent.-mih. **плодь обьемаше** sabb. 44. **обьемаше винограды** pent.-mih. **обьемлаше** vost. 2. 23. - **сѧ: виноградъ обьемлють сѧ** op. 1. 97. **винограды обьемлють се** hom.-mih. καταλαμβάνεσθαι prehendi **сльньце обьемлють сѧ** hom.-mih **грьтань мой мльчанием обьемлють се** chrys.-lab.: nota **обнемлеши** deut. 24. 6. -vost. 2. 112. et **обоуемлеши ногти** περιονυχιεῖς ungues resecabis deut. 21. 12. -vost. nsl. obimati amplecti habd.

обименити -нѭ -ниши vb. nominare, indicare mon.-serb. 341. 78.

обимо 1) adv. κύκλῳ circum, in circuitu **сьтвориши покровь обимо** ποιήσεις κορτίνας κύκλῳ exod. 25. 11. -kruš. idem habes kruš. exod. 26. 17; 28. 32; 28. 33. **стльпи обымо мѣдьни** exod. 27. 17. -pent.-mih. **сьтвориши ѥй вѣньць педи обымо** exod. 25. 24. -ibid. **стлъпи обимо мѣдни** exod. 27. 17. -vost. 2) praep. κύκλῳ, κυκλόθεν circum **иже обымо тебѣ** οἱ κύκλῳ σου deut. 25. 19. -pent.-mih. **сьтвориши обращати се обымо вѣньца** exod. 25. 25. pent.-mih. **обымо ризы** exod. 28. 34. -ibid. **ометь имоущи обимо ождрѣлия** ibid. ioël 3. 11. 12.

обинити -нѭ -ниши vb. accusare bus. 400. **не обинить ли его** pravda-rusk. **обьвинити кого чимь** nom.-mik. 15. čech. obviniti.

обиновати -ноуѭ -ноуеши vb. κυκλοῦν circumdare **слнце и лоуна и звѣзды обиноуютъ о земли отъ запада къ полоу нощи** io.-dam. λαμβάνειν accipere **лица обиноуете** psal. 81. 2. -vost. **не -ноуѧ вьсѣхъ** cloz I. 89. - **сѧ** š.-gl. 48. - **еи (тины)** cyr.-hier. **обвиновати** pan. psalt.-vuk. **не** - παρρησιάζεσθαι libere loqui act. 19. 8. -acad. **обьв-** misc.-šaf.

обиновение n. ὑποστολή timiditas šiš. 146. vost. **лицоу** - προσωποληψία personae rationem habere - **лица** idem ephes. 6. 9. -vost. -**нна лицоу нѣсть оу бога** sabb. 91.

обинѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ὑποστέλλεσθαι se subducere, reformidare act. 20. 20. hebr. 10. 38. **не -неть се тебѣ** exod. 23. 21. -pent.-mih. φείδεσθαι parcere hom.-mih. vitare - **поута** pyrg.: nota sine **сѧ** συγκλύειν obruere **рѣкы не обинѫть тебе** οὐ συγκλύσουσί σε esai. 43. 2. -vost. **обинѫти кого** ὑποστέλλεσθαι revereri kruš. pol. obwinąć, obwijać verdeckt vorbringen pol. nserb. hobinuś, hobijaś evitare.

обиратель m. qui colligit, vindemiator chrys.-lab.

обирати -раѭ -раеши vb. καλαμᾶσθαι spicas colligere - **плодь** chrys.-lab. - **масличиноу** prol. proph. **обыраю** op. 2. 1. 52.

обиръкъ m. reliquiae **обирокъ творити за собою** καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου deut. 24. 20. -vost.

обискати -штѫ -штеши et **-скаѭ -скаеши** vb. ἐρευνᾶν scrutari dial. pent.-mih. men.-vuk. men.-mih. bus. 809. mon.-serb. ψηλαφᾶν tangere, palpare proph. sup. **обыщеть** gen. 27. 12. -vost. -**скаѭште** sup. 383. **необисканъ** ἀψηλάφητος impalpabilis sup. 387. **обѫскаша** 1. io. 1. 7. -vost. **обвискати** deut. 13. 14. -kruš.

обистие n. νεφροί renes op. 2. 1. 152. mat. 21. ber. -**стиѧ** alex. -**стьѧ** op. 2. 2. 96. **чрѣсла и обистьѧ** op. 2. 2. 86: olim psal. 72. 21. nsl. obist f. lex. hung.

обистоѧти -стоѭ -стоиши vb. circumdare op. 1. 33. cf. **обѫст-**.

обистѫпити -плѭ -пиши vb. circumdare bus. 547. per. 61. chron. 1. 140. 168. 181. cf. **обѫст-**.

обисѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. περικαθίζειν obsidere **обысѣдоше гаваона** pent.-mih. - **градъ** per. 72. 99. chron. 1. 169.

обиталиште v. **обитѣлиште**.

обиталь v. **обитѣль**.

обитальникъ v. **обитѣльникъ**.

обитальница v. **обитѣльница**.

обитальнъ v. **обитѣльнъ**.

обитальць v. **обитѣльць**.

обитаниѥ n. παροίκησις incolatus pent.-mih. bus. 127.
обитатєльнъ adj. incolae.
обитати -таѭ -таѥши vb. οἰκεῖν, παροικεῖν habitare sup. 347. ξενίζεσθαι hospitari š.-gl. 66. bus. 712. men.-leop. prol.-mart. cf. **витати**.
обити -идѫ -идєши vb. περιέρχεσθαι, περιάγειν circumire proph. κυκλοῦν circumdare ostrom. - **окрьсть града** pent.-mih. περικυκλοῦν circumdare - **домь** pent.-mih. **ѥгожє ногама нє достижє обити** hom.-mih. **обидоуть мє** glag. **обыдоша мѧ** mat. 54. **обыдєши** man.-vost. μετέρχεσθαι consectari sup. 261. - **храмь** sabb.-typ. **ласканиѥмь моужє** - men.-mih. διέρχεσθαι pertransire men.-vuk. - **всю тоу землю** bus. 656. - **въсєлєноую** per. 112. **обоидєть всю братию** sbor.-kir. 12. **обыдоша роусь обаполъ** per. 10. **обидѫтъ тѧ** trn. aor. **обидѫ мѧ** bon. **обидоу** šaf.-frag. 35. psalt.-int. -saec. xii.: nota **обидоѫ мѧ** bon. adde svjat. chron. 1. 19. 75. 191.
обити, обиѭ, обиѥши vb. ἐκτίλλειν evellere **посѣцѣтє доубъ, и обиитє вѣи єго** dan. 4. 11. -bus. 181. **обити ѭ, обиєши врани** lavr.: о-би.
обити, обиѭ, обиѥши vb. περιελίσσειν, εἱλεῖν involvere men.-vuk. ἐνειλεῖν involvere ostrom. men.-mih. ἐντυλίσσειν involvere ostrom. σπαργανοῦν fasciis involvere pent.-mih. prol.-mart. δεῖν ligare š.-gl. 47. ostrom. ἐγκρούειν infigere: adde krmč.-mih. - **тѣло** sup. 414. - **въ чьто** svjat. **обистє** š.-gl. 47. **обиста** mat. 34. aor. **обитъ** mat. 15. **въ поныѣницѫ обивъ** svjat.-mat. 9. bus. 264. part. **обитъ** chron. 1. 199. hom.-mih. **расою обить** sim. II. 11. **обьв-** men.-vuk. pent.-mih. prol.-mart. barl. dial. prol. sbor. io.-sin. **змий обьвить того** men.-vuk. **обьвить си ногоу; обьви си ногоу** men.-mih. **оужи** - prol.-mart. **опашь обвитъ о вьи льовѣ** par. - **сѧ** περιπλέκεσθαι **обьвивь сє; объвиєтъ сѧ кроугъ древа** clim. **обьѥть сѧ** bus. 263. **обивъ сѧ мокрымъ полотномъ** nsl. obiti trub. obojek involucrum pedum habd. rum. o-**вѣлъ** pannus ad pedes involvendos: об-ви.
обитиѥ n. κατάδεσμος ligatura greg.-naz. fascia prol. **обьв-** int. pan. nom.-mik. 10.
обито adv. περιελιγμένως modo implicato - **пишющє** op. 2. 1. 139.
обитовати -тоуѭ -тоуѥши vb. παροικεῖν incolere, habitare krmč. pent -mih.
обитьць m. πάροικος incola hom.-mih. 64. lev. 25. 40. 47. -vost.: male **обидьць** deut. 14. 21. -pent.-mih. **обитєць** exod. 18. 3. -vost. act. 7. 29. -vost. **обитєць и приходъ** greg.-naz. cf. **обитѣльць**.
обитѣлиштє n. οἰκητήριον domicilium prol.-cip. men.-vuk. μονή habitatio hom.-mih. δοχεῖον deversorium hom.-mih.: adde krmč.-mih. ephr. men.-mih. prol. **обитєл-** ber. **обитал-** chrys.-lab. pat.
обитѣль f. μονή habitatio sup. 343. men.-vuk. prol.-cip. ostrom. κατάλυμα deversorium ostrom. monasterium pyrg. mir. ardž.: adde chron. 1. 59. 178. sabb. 154. 155. mon.-serb. familia op. 1. 50. glag. **-тєль** bus. 378. **-таль** pat.
обитѣльникъ m. πάροικος incola, inquilinus kruš. **-тєльникь** pent.-mih. **-тальникъ** pent.-mih. kruš. ber.
обитѣльница f. deversorium **обитал-**.
обитѣльнъ adj. μονῆς mansionis men.-vuk. deversorii pat. habitabilis - **градъ** bon. **обитальнъ** πάροικος accola **плємѧ -ано** act. 7. 6. -vost.
обитѣльство n. incolae int.
обитѣльца f. tabernaculum **-лица** glag.
обитѣльць m. κατοικῶν habitans; πάροικος accola pent.-mih. kruš. **-тєлєць** psalt.-theod. **-тальць** kruš. cf. **обитьць**.
обиходити -ждѫ -диши vb. cingere vita-theod. chron. 1. 60. cf. **объх-**, **оход-**.
обихыштати -таѭ -таѥши vb. prehendere **роуцѣ дьржа и -щаѥ** zlatostr.
обишьд- v. **объшьд-**.
обиѩвити v. **объѩвити**.
обиѩданиѥ v. **объѩданиѥ**.
обиѩти v. **объѩти**.
облагати -гаѭ -гаѥши vb. περιτιθέναι, περιβάλλειν circumdare dial. - **свѣтомь** hom.-mih. - **кого досадами** man. - **кого оукоризнами, хоулами; покровомъ - нєбо** bon. hes. 26. bus. 29. ἐμβάλλεσθαι **словєсы льстивыми** - prov. 7. 5. **-гай болѣзнь, грьло** misc.-šaf. adde prol. triod. - **сѧ чимь** cloz I. 562. **моуками** - prol.-mart.
облаговонити -ниѭ -ниши vb. odorare - **сѧ** acad.
облаговоньствити -влѭ -виши vb. odorare acad.
облагодатити v. **облагодѣтити**.
облагодѣтити -штѫ -тиши vb. gratiosum reddere io. sin. - **кого** dioptr. **-датити** et **-дативати** mir.
облагодѣтѣльствовати -вoуѭ -воуѥши vb. gratiae participem reddere par. 30.
облагословити -влѭ -виши vb. benedicere pent.-mih.

ОБЛАГОѪХАТИ -ХАѬ -ХАѤШИ vb. odore implere sabb. 123. acad. - ЦРЬКОВЬ, ЛЮДИ sabb. 71. 139. - МИРА men.-mih.
ОБЛАГОѪХОВАТИ -ХОУѬ -ХОУѤШИ vb. odorare.
ОБЛАДАНИѤ n. victoria dial. occupatio sup. 349.
ОБЛАДАТЕЛЬ m. qui imperat ardž. par. ПОЗНА ВОЛЬ - СВОИ š.-gl. 78. - ГРАДА mir.
ОБЛАДАТИ -ДАѬ -ДАѤШИ vb. ἄρχειν, ἡγεμονεύειν, κατεξουσιάζειν, κυριεύειν, δεσπόζειν imperare sup. 342. 352. 357. man. δεσπόζειν cloz I. 947. ἐπιστατεῖν praeesse greg.-naz adde cloz I. 147. bon. cyr. 3. sim. I. 20. chron. I. 10. 38. 43. 100. hom.-mih. - ГРЪКЪІ man. 59. - ВСѢМЪ ТѢЛОМЪ bus. 501. - СОБОЮ bus. 292. - ИМѢНИѤМЬ ἐξουσίαν ἔχειν τῶν πραγμάτων krmč.-mih. - ЖИВОТОМЬ mon.-serb. 290. ДА ИНИМИ -ДА МИТРОПОЛИТЬ chrys.-duš. 48. adde mon.-serb. 99. 148. 268. 272. 453. - ВЬ ПЕРСЕХЬ steph. ТОИ ТА -ДАЕТЪ gen. 3. 16. -vost. - НАДЪ КЪІМЬ bulg. rum. ОБЛЪДѸЕСК.
ОБЛАДОВАТИ -ДОУѬ -ДОУѤШИ vb. imperare men.-leop. dial.-šaf. isaak. zak.-serb. vincere prol. pat.
ОБЛАЖЕНИКЪ m. beatus sup. 207.
ОБЛАЖЕНИѤ n. μακαρισμός beatitudo sup. 389. rom. 4. 6. -vost. ЖИТИ ОНѢМЬ -НИѤМЬ greg.-naz.
ОБЛАЖИТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. μακαρίζειν beare, beatum reddere -ЖЕНЪ μακάριος beatus sup. 265. 391. - СА hom.-mih.
ОБЛАЗИВЪ adj. αὐθάδης petulans op. 2. 2. 153. -ВА ЖЕНА σοβάς fastosa op. 2. 2. 262. cf. ОПЛ-.
ОБЛАЗНИТИ -НѬ -НИШИ vb. πλανᾶν in errorem inducere psal. 106. 140. -glag. -ЗНѤНЬ chrys.-lab. - СА sup. 42.
ОБЛАЗНЪ m. ἀγνόημα erratum ОБЛАЗНЬ gen. 43. 12. -vost. pent.-mih. cf. БЛАЗНЪ.
ОБЛАЗНЬЧИИ m. g. -ЧИѬ fallax СЬНЬ ОБЛѢСЬНЬЧИИ pat.-šaf. 337.
ОБЛАЗОВАТИ -ЗОУѬ -ЗОУѤШИ vb. περπερεύεσθαι temere agere 1. cor. 13. 4. -vost. cf. ОПЛАЗОВАТИ.
ОБЛАЗЬСТВО n. εὐτραπελία scurrilitas op. 1. 311. cf. ОПЛ-.
ОБЛАКАТИ -КАѬ -КАѤШИ vb. γυροῦν circumdare ОБЛАКА НЕБО ОКРОЧЕНИЕМЬ СЛАВЫ sir. 43. 12. -vost.: vocabulum dubium.
ОБЛАКО v. ОБЛЪКО.
ОБЛАКОВИДЬНЪ adj. nubi similis, uti videtur ЗМИѤ -ДНА misc.-šaf. 153.
ОБЛАКОГОНИТЕЛЬ m. nubes pellens typ.-nic. misc.-šaf. gr. νεφοδιώκτης.
ОБЛАКОМИНТИ СА -МЛѬ СА -МНИШИ СА vb. cupere men.-mih. - НА ЗРЬНА ПШЕНИЧНА ichn.
ОБЛАКЪ m. νεφέλη nubes cloz I. 44. ostrom. sup. pent.-mih. chrys.-lab. -КЫ ГОНЕ νεφοδιώκτης nubes pellens krmč.-mih. -КЪІ ГОНАЩИИ bus. 382. -КЫ РАЗВРЬЗЕ men.-leop.
ОБЛАНЬ v. АБЛАНЬ.
ОБЛАПЛЕНИѤ n. deosculatio -ПЛѢНИѤ azbuk. cf. čech. oblapiti palpare.
ОБЛАСКАТИ -КАѬ -КАѤШИ vb. adulari pat.
ОБЛАСТИ -ДѪ -ДЕШИ vb. ἄρχειν, κυριεύειν, κατακυριεύειν imperare pent.-mih. proph. ant.-hom. pat.-mih. op. 1. 89. - ВЪСЕЛЕНОУЮ op. 2. 2. 51. - ДЬНЬМЬ ex.-op. 2. 1. 26.
ОБЛАСТИНЪ m. ἀρχόμενος subditus СТОѤНИѤ КОѤГОЖДО -НА io.-clim. ОУТѢХА БОУДЕ -НОУ zlatostr.
ОБЛАСТИТИ -ШТѪ -СТИШИ vb. superare glag.
ОБЛАСТЬ f. ἐξουσία potestas sup. 351. ostrom. cloz II. 116. ἡ περίχωρος regio circumiacens ostrom. ἐπαρχία provincia sup. 112. krmč.-mih. regio sim. I. 9. СОЛОУНЬСКА - sabb. 11. СИКЕЛЬСКА - greg.-lab. КНЕЖНѤ - prol.-mart.: nota НЕ ИМАМИ МНОЮ ОБЛАСТИ men.-mih. adde chron. 1. 75. 92. šaf.-frag. 33. ОБЛАСТЪ cloz I. 204. nsl. oblast; božja oblast lex. et inde božjast lex. morbus comitialis rum. ОБЛАСТІЕ.
ОБЛАСТЬНИКЪ m. imperans, dominus š.-gl. 97.
ОБЛАСТЬНЪ adj. potestatem habens mon.-serb. - БОГАТЬСТВОМЪ, ВИТЕЖЬСТВОМЪ, ЛЮБОВИѬ bell.-troj. 7. - ГРАДОМЬ mon.-serb. 272. adde 296. ВСѢМЪ БЛАГОМЬ -ТНА πᾶσιν ἀγαθοῖς κομῶντα io.-dam.
ОБЛАЧА f. vestis pat. ПИЩА И ОБЛАЧА isaak.
ОБЛАЧАТИ -ЧАѬ -ЧАѤШИ vb. ἐνδύειν, στολίζειν induere prol.-mart. - ОБЛАКЫ ЗЕМЛЮ συννεφεῖν obnubilare pent.-mih. -ЧАѤИ ОУБОГААГО sborn. - СА ostrom. krmč.-mih. par. - ВЪ КРАСОТОУ bus. 622.
ОБЛАЧИЛО n. vestis glag.
ОБЛАЧИЛЬНИЦА f. vestiarium glag. nov.
ОБЛАЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. ἐνδύειν induere dioptr. ХРИСТОСА -ЧИТЬ sborn. - ОБЛАКЪІ sborn. ѤГДА - МНѢ ОБЛАКЪІ НА ЗЕМЛЮ ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας gen. 9. 14. -parem. 1271. - СА ostrom. krmč.-mih. ВЪ ЖЕНЬСКОУЮ ОДЕЖЮ - bus. 382. - ВЪ КОУНАХЪ zlatostr. - ВЬ ЧРЬНА nsl. oblačiti, oblačilo trub.
ОБЛАЧИѤ n. νεφέλη nubes ѤКО ПРИ - БЫВАѤТЬ ὡς πῦρ ἡ νεφέλη γίνεται prol.-mart.

облачьнъ m. nebula, neuma съ облачкомъ vost. -op. 652.

облачьнъ adj. νεφέλης nubis prol. συννεφῆς nubilus men.-mih. exod. 13. 22. -на сѣнь ichn. небо -но men.-vuk. adde hom.-mih.

облаша f. mundus, laici azbuk.

облашь m. λαϊκός laicus sup. 160. 402. 414. krmč.-saec. xiii. vitae-sanct. 1529. -ши и цръковьници greg.-lab. чрьноризьцы и -шии οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ πολῖται vost. множество чрьноризьць и -шии πλῆθος μοναχῶν τε καὶ λαϊκῶν vost. nota облаша f. μιγάδες turba zlatostr. -saec. xvi. облашию чадию διὰ κοσμικῶν τινῶν vost. облашина/на облашны λαϊκοὶ κατὰ λαϊκῶν zlatostr. -saec. xvi. κοσμικός, ἰδιώτης laicus срѣте оплаша н'ѣкыи vost. облашимъ pl. d. op. 2. 1. 152. -шъ ber. единенна съ оплашию vost.

облашьскъ adj. λαϊκός laicus sup. 426. azbuk. въ -стѣмъ образѣ sup. 426. -шский образъ ber.

облегъчити v. облъгъчити.

обледѣти -дѣѭ -дѣеши vb. in glaciem converti alex.

облежати -жѫ -жиши vb. περικεῖσθαι circumiacere sup. 135. ant. -жещь ны облакь šiš. 248. -жѫщиихъ имь съжзь chrys.-frag. - сь нею ichn. obsidere int. 286. decumbere nom.-barb. zak.-serb. chron. 1. 115.

облетѣти -штѫ -тиши vb. circumvolare - цръковь par. 87.

облешти -лагѫ -лажеши vb. μένειν decumbere - оу кого krmč.-mih. облези сь нама š.-gl. 70. виниде облещь ev.-trn. въниде съ ними облещь ostrom. облязи съ нама ostrom. obsidere int. 71. 88.

обливати -ваѭ -ваеши vb. ἐπιχεῖν infundere; τήκειν liquefacere iob 7. 5. -vost. потомь - chrys.-lab. pat. dial. водою - men.-vuk. - идъмь op. 2. 2. 50. сльзами - главоу sabb. 40. - ся chrys.-lab. сльзами себе - men.-leop. prol.-mart.

обливъчий m. g. -чиа infusor -вчий vost. 1. 243; 2. 10.

облизати -жѫ -жеши vb. λείχειν, περιλείχειν, ἀπολείχειν lambere ostrom. ephr. proph. bus. 106. isaak. - очи antch. - строупы men.-leop.

облизование n. lambere пьсомъ на - svjat.

облизовати -зоуѭ -зоуеши vb. περιλείχειν lambere dial. men.-mih.

облинѫти -нѫ -неши vb. fundere, ni fallimur пить изъ единого съсѫда винна и облинѫ въ немь ѧдъ свой, и отъпльзѣ pat.-mih. 145.

облистати -ваѭ -ваеши vb. circumfulgere, splendore circumdare pan. acad.

облистание n. fulgor int. 91. - сльньчьно prol.-mart.

облистати -стаѭ -стаеши vb. καταστράπτειν illuminare; περιαστράπτειν circumfulgere prol.-mart. triod. int. acad. - кого šiš. 18. - вечеръ prol.-mart. - землю men.-mih. свѣтомь - cyr. 28. свѣтъ облиста men.-leop. sabb. 29. облистань бысть паче сльньца prol.-mih. adde chron. 1. 60. 254. - ся ἀστράπτειν fulgurare hom.-mih. acad.

облиствьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. φυλλάζειν foliis tegi дѫба -нѣвъша sup. 13. -вен'ѣеть bus. 171. frondescere sup. 13.

облистовати -стоуѭ -стоуеши vb. illuminare тьмоу свѣтъ -ва lavr.-op. 39.

облисцание n. fulgor glag.

облити -лиѭ -лиеши vb. perfundere -лиꙗ сльзами men.-mih. -лиють per. 2. cf. облиꙗти.

облихование n. privatio pat.

облиховати -хоуѭ -хоуеши vb. στερεῖν, ἀποστερεῖν privare men.-mih. 131. -ванъ op. 2. 2. 24. 201. -ва ны замлыиихъ zlatostr. очи трѣснъ -ванѣ ioh.-elim.

обличай m. χαρακτήρ figura -чей ant. facies -чей int. nsl. obličaj habd. čech. obličej nsl. obličaj similitudo hung.

обличати -чаѭ -чаеши vb. κατηγορεῖν accusare cloz I. 913. sup. 319. καταισχύνειν dehonestare hom.-mih. ἐλέγχειν, διελέγχειν arguere ostrom. greg.-naz. šiš. 47. 217. sup. 308. 309. ἀποφθέγγεσθαι compellare cloz I. 729. ἐκτραγῳδεῖν accusare man. revelare sup. 97. adde chron. 1. 27. 41. 81 etc. -чатъ šaf.-frag. 37. - ся ἐλέγχεσθαι argui cloz I. 580.

обличевати -чоуѭ -чоуеши vb. accusare таковаго ѥретичьство -вавъше krmč.-saec. xiii. ἐκτυποῦν formam reddere kruš. exod. 25. 33. -pent.-mih.

обличение n. ἔλεγχος, ἔλεγξις accusatio sup. 143. 173. argumentum glag. εἶδος forma op. 2. 1. 117. ἔργον opus - сѣтию exod. 27. 4. -vost. manifestatio sup. adde chron. 27. 122.

обличитель m. κατήγορος, ἔλεγχος accusator cloz I. 691. 715. sup. 331. chrys.-lab. hom.-mih.

обличительскъ adj. accusatoris.

обличити -чѫ -чиши vb. ἀποκαλύπτειν, ἐμφαίνειν ostendere sup. 16. слово -чено бысть pent.-mih. παραδειγματίζειν igno-

miniae exponere ostrom. num. 25. 4. - pent.-mih. στηλιτεύειν proscribere sup. 140. 353. šaf.-frag. πληροφορεῖν certiorem facere sup. 174. palam facere sup. 11. δημοσιεύειν promulgare sup. 334. ἐλέγχειν confutare, arguere ostrom. sup. accusare sup. ἐξεικονίζειν effingere exod. 21. 22. 23. -vost. ἐκτυποῦν effingere exod. 25. 33. -vost. жена въ болванъ -чина бысть στήλη γέγονεν еуг.-hiesr. обличено лице men.-mih. 197. намь о отроцѣ обличи greg.-lab. исповѣданиемь недоугь да обличить sabb. 148. крадеи не обличимы быше, имьже вьниде ше вь чрѣвеса ихь gen. 41. 4. -pent.-mih. .з. прьвыихь и добрыихь и избраныихь вьнидоше вь оутробоу ихь и не обличиша ихь διάδηλοι ἐγένοντο gen. 41. 21. -ibid. - са εὑρίσκεσθαι inveniri deut. 22. 28. -pent.-mih. ἀναδείκνυσθαι ostendi hom.-mih. ἐκκαλύπτεσθαι gen. 8. 2. -vost. serb. obličiti έπ. rum. облическ; ἐγκισσᾶν concipere krš. (овьце) вь жьзлы обличать gen. 30. 38. -pent.-mih. во жезлы обличать vost. обличише gen. 30. 39. -ibid. обличааχоу овьце gen. 30. 41. -ibid. cf. сьличити; ἐπιφορτίζειν камы, имьже ми обличи сьмрьти тежесть hom.-mih. 33.

обличие n. ὁμοίωμα similitudo op. 1. 204. iez. 1. 5. -proph. exod. 20. 4. -vost. ὄψις facies exod. 34. 29. gen. 40. 21. -pent.-mih. per. 52. 25. proph. misc.-šaf. ἐλεγμός reprehensio pent.-mih. εἶδος forma num. 11. 7. -vost. ἔργον opus - сѣтьно ἔργον δικτυωτόν pent.-mih.: adde men.-mih. sbor.-kir. 38. - златоснимано chrys.-duš. -чье lavr.-op. 46. bus. 382. iez. 1. 5. -mat. 47. pol. oblicze nserb. hoblico.

обличьникъ m. accusator hom.-mih. greg.-naz. -чникъ mat. 27. ziz. ber. acad.

обличьнъ adj. similis glag. -чьно слово men.-mih. περιφανής conspicuus hom.-mih. publicus -чьно лице имаше на слоужьбоу ки leont.

обличьство n. σχῆμα καὶ μέγεθος forma hom.-mih. 62.

облишение n. privatio.

облишепитие n. nimium bibere zlatostr. cf. облишьяд-.

облишити -шж -шиши vb. privare ant.

облишие n. abundantia hom.-vost. - срьдьчьно men.-mih. - домовьно τὰ περισσευθέντα πράγματα men.-mih. -шниемь περιέργως curiose svjat.-op. 2. 2. 393.

облишь f. τὸ περισσόν abundantia op. 2. 2. 37. adde men.-mih. 133: genus dubium est.

облишьнъ adj. superfluus, abundans svjat.-mat. 9. turpis greg.-naz.

облишьствовати -воуж -воуеши vb. intemperantem esse въ брашьнѣ zlatostr.

облишьядение n. nimium edere zlatostr. cf. облишепитие.

обливати -лѣж -лѣеши vb. ἐπιχεῖν perfundere men.-mih. pat. облиа iehn. крьвию облиявь sim. I. 25. обливаѥ сльзами dial.-šaf. землю сльзами - prol.-mart. облиы вииомь pent.-mih. поть облиы и men.-mih. - са chrys.-lab. cf. облити.

обло v. облъ.

облобъзати -жж -жеши vb. deosculari pat.-mih. -бозати.

облобъзание n. osculatio krmč.-mih. ber.

облобъзати -жж -жеши et -зажж -зажеши vb. καταφιλεῖν deosculari ostrom. sup. bon. alex.-mih. 114. hom.-mih. men.-mih. krmč.-mih. - са sim. I. 13.

облобызовати -зоуж -зоуеши vb. ἀντιφιλεῖν osculari man. mir.

обловидьнъ adj. σφαιρικός sphaericus op. 2. 2. 8.

обловити са -влж са -виши са vb. capere -вища сь множествомъ звѣрей karamz. 3. 74.

облогъ m. περίβολος septum zlatostr. по облогомъ sof. 22. βῶλος ager prol.-mart. δισάκκιον bisaccus въ облозѣхъ возать пьнеры cozm.-ind. βάνδον vexillum еже красать коня и облогы ibid.: cf. bulg. oblog milad. 147. 162: na -ga on se obložujet.

облогъ m. συκοφαντία calumnia amos 2. 8. -vost. men.-mih. διαβολή calumnia men.-mih. καταλαλιά obtrectatio men.-mih. κατηγορία accusatio adde pat.-šaf. 62. на облогы сьврацаχоу се men.-mih. облогы творити men.-mih. приквить облогоу и та вьсѣда men.-mih. cf. облъгати et облыгати.

обложение n. περίθεμα quod circumponitur pent.-mih. - злато 1. petr. 3. 3. -vost.

обложити -жж -жиши vb. περιτιθέναι imponere dial. pat. - комоу что hom.-mih. - оглавь о ноздрехъ iob 40. 20. -mat. 55. ἐπιτιθέναι imponere желѣза на шию men.-vuk. кони -жени врьздами sim. I. 29. περικεῖσθαι немощию -жень šiš. 223. дрьва - men.-leop. - мжками man. периемь - chrys.-lab. - бесчьстиемь ioann. льва наречениемь себе обложи chrys.-lab. обложеть те вразн glag. admovere sup. 198. обьл- sup. 336. - са: - щитомь chrys.-lab. rum. обложеск.

ОБЛОЖЬНИКЪ m. calumniator men.-mih.
ОБЛОЖЬНЪ adj. calumniae **СЛОВЕСА, РѢЧЬ -НА** men.-mih.
ОБЛОМИТИ -МЛЬѬ -МИШИ vb. κατακλᾶν frangere proph. **КОПИА** - alex.-mih. 73. - **СѦ** alex.-mih. 136. bor. 61. chron. 1. 61. 221.
ОБЛОМИТЪ adj. mitis, uti videtur **СЬ НИМѢШИЕ СКРЬБЬ И ПЕЧАЛЬ О ВЬСѢХЪ ЦРЬКВАХЪ И КЬ ВЬСѢМЬ МИЛОСТЬ И ОБЛОМИТОЮ СРЬДЬЦЕ** hom.-mih. 131. cf. čech. oblomiti placare oblomitedlný placabilis.
ОБЛОШЬНЪ adj. extenuatus glag. cf. **ЛОШЬ**.
ОБЛЪ adj. σφαιροειδής rotundus azbuk. io.-sin. στρογγυλοειδής rotundus io.-clim. - **ВИДОМЬ** ioann. **ОБЛО** ex. azbuk. **ОБЛОУ** io.-dam. **ОБЬЛО** σφαῖρα ex.-op. 2. 1. 24. svjat.-mat. 9. **ОБЬЛОУ** op. 2. 2. 304. **ОБЬЛЪ** io.-clim. **ОБЪЛЪ** io.-clim. **ОБЕЛЪ ВИДЕНЬЕМЪ** στρογγυλοειδής rotundus op. 2. 2. 202. **ОБЛА ГЛАВА** chrys.-duš. 30. **ЕСТЬ ОБЛЕМЬ ЛИЦЕМЬ** misc.-šaf. **ДѢВИЦА ОБЛА ЛИЦЕМЬ** ibid. nsl. obel rib. habd. teres meg. obelca (oblica); obelčast (obličast) croat. obal verant. luč. serb. obao, obal rum. **ОБЛЪ** planus pol. obły let. apałš lit. valus: ni fallimur, **ОБЛЪ** ex **ОБВЛЪ** natum est, rad. **ВЛ**.
ОБЛЪГАВАТИ -ВАЬѬ -ВАЕШИ vb. λοιδορεῖν conviciari ioann. - **КРАМОЛЬНО** men.-vuk. - **КОГО** greg.-lab.
ОБЛЪГАНИЕ n. calumnia, obtrectatio chrys.-lab. iohn. int. tur. **ПОТВОРЬ И** - chrys.-lab. **ОБОЛГ-** tur.
ОБЛЪГАТЕЛЬ m. calumniator men.-mih. chrys.-lab. dioptr. ioann. misc.-šaf. **ОБОЛГ-** ber.
ОБЛЪГАТИ -ГАЬѬ -ГАЕШИ et **-ЖѪ -ЖЕШИ** vb. διαβάλλειν, καταψεύδεσθαι, συκοφαντεῖν calumniari men.-vuk. pent.-mih. ant. men.-mih. adde proph. int. **ОБЛЪЖИТЕ** lev. 19. 11. -vost. - **КОГО** bon. greg.-lab. - **КОГО КЬ КОМОУ** ioann. **-ГАНЪ БЫВЪ** men.-leop. **-ГАНЬ БЫСТЬ ОУ КНЕЗА** prol.-mart. **-ГАНЪ БЫХЪ КЪ ЦАРЮ** dial.-šaf. **-ГА ОУ ТЕБЕ ТЕЛЬЦА** ichn.
ОБЛЪГОВАНИЕ n. calumnia chrys.-lab.
ОБЛЪГОВАТИ -ГОУѬ -ГОУЕШИ vb. συκοφαντεῖν calumniari men.-vuk. prol.-cip. chrys.-lab. pan. dioptr. - **КОГО** ioann.
ОБЛЪЖЬНИКЪ m. συκοφάντης calumniator men.-mih. 239. men.-vuk. prol.
ОБЛЪЧЕНИЕ n. ἀμφίασις actio induendi ant. barl. vestis **ОБОЛЧ-** tur.
ОБЛЫГАТИ -ГАЬѬ -ГАЕШИ vb. καταψεύδεσθαι calumniari, obtrectare op. 2. 1. 51. proph. bor. 81. men.-leop. **ОБЛИГ-** ant.

ОБЛЬВАТИ -ВАЬѬ -ВАЕШИ vb. conspuere nom.-lab. cf. **ОБЛЮВАТИ**.
ОБЛЬГЪЧАВАТИ -ВАЬѬ -ВАЕШИ vb. κουφίζειν levare ant. sublevare sup. 3. 134. 136.
ОБЛЬГЪЧЫВЪ svjat. **ОБЛЬКЧ-** hom.-mih.
ОБЛЬГЪЧАНИЕ n. levatio krmč.-mih.
ОБЛЬГЪЧАТИ -ЧАЬѬ -ЧАЕШИ vb. κουφίζειν levare sup. 202. ant. isaak.
ОБЛЬГЪЧАТИ -ЧАЬѬ -ЧАЕШИ vb. levari prol.-mart. - **ОТЬ РАНЫ** greg.-lab. - **ОТЪ БОЛѢЗНИ** men.-leop.: nota **ОБЛЕКЧОУТЬ ОТЬ НЕДОУГА** leont. 156.
ОБЛЬГЪЧЕВАТИ -ВАЬѬ -ВАЕШИ vb. levare **ОБЛЕГЧ-** io.-mih.
ОБЛЬГЪЧЕНИЕ n. levatio pat.-misc.
ОБЛЬГЪЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. levare **ОБЛЬГЧ-** hom.-mih. **ОБЛЬХЧ-** glag. **ОБЛЬКЧ- ПЕЧАЛЬ** hom.-mih. **ВАСЬ ТАКОВЫЕ СКРЬБИ ОБЛЬГЧЮ** laz. **ОБЛЕГЪЧИ** sup. 58. - **СѦ** κουφίζεσθαι levari men.-vuk.: nota **ОБЛЬГЪЧЮЩОУ СЕ ОТЬ ТЕЖЕСТИИ МОНХЬ** sim. I. 21.
ОБЛЬЖИВАТИ -ВАЬѬ -ВАЕШИ vb. ἐπελαφρύνειν alleviare, tollere **БРѢМЕНА-**.
ОБЛЬЖИТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. levare **-ЖАТЬ БРЕМА** op. 2. 2. 85.
ОБЛЬСТВО n. forma rotunda **ОБЬЛЬС-, ОБЕЛЬС-** ex.-op. 2. 1. 25.
ОБЛЬСТИВЪ adj. fraudulentus **ОБЛЕС-** bus. 646.
ОБЛЬСТИТИ -ШТѪ -СТИШИ vb. παγιδεύειν decipere ostrom. antch. men.-mih. leont. chron. 1. 61. ἀγρεύειν captare ant.
ОБЛЬСТЬ f. πτερνισμός deceptio op. 2. 2. 60. **ОБЛЕСТЬ** vost.
ОБЛЬШТАТИ -ТАЬѬ -ТАЕШИ vb. ἀπατᾶν decipere ant. **ОБЛЪШТ-** antch.
ОБЛЬШТЕНИЕ n. fraus.
ОБЛѢГАТИ -ГАЬѬ -ГАЕШИ vb. decumbere **ОБЛЕГ-** ber.
ОБЛѢДѢТИ -ДѢЬѬ -ДѢЕШИ vb. ὠχριᾶν pallere io.-dam. ἀλλοιοῦσθαι mutari, pallere sup. 353. hom.-mih. men.-mih. adde sup. 353.
ОБЛѢЖДАТИ -ДАЬѬ -ДАЕШИ vb. ἀφανίζειν foedare **-ЖАЮТЬ** matth. 6. 16. -ev.-novg.
ОБЛѢКАТИ -КАЬѬ -КАЕШИ vb. induere int.
ОБЛѢКЛО n. vestis **ОБЛЕКЛО** alex.-mih. 83. bulg. oblêklo nserb. hoblak.
ОБЛѢНИТИ СѦ -НѬ СѦ -НИШИ СѦ vb. ὀκνεῖν pigrum esse, taedere op. 2. 2. 57. sup. 103. 280. 425. sim. I. 14. 23. II. 3. chron. 1. 171. **АЩЕ СѦ -НИТЕ** cyr.-hier. **ТРОУДА НЕ** - sabb. 13.
ОБЛѢНѢТИ -НѢЬѬ -НѢЕШИ vb. ὀκνεῖν pigere ant. cf. **-НЫТИ**.
ОБЛѢНЫТИ СѦ -НЫѬ СѦ -НЫЕШИ СѦ vb. taedere, pigere chrys.-lab. triod. isaak.

sine сѧ desidere: аще облѣнметь єдинъ часъ ant.-vost., ubi leges облѣнѣють.
облѣскъ m. splendor prol. isaak.: male роусичавь облѣскомь ὑποξανθίζοντι κεχρημένος men.-vuk. nsl. oblêsk fulgur habd. croat. oblisk hung. čech. oblesk.
облѣсти -зѫ -зеши vb. μαδᾶν depilem esse čech. oblezlý pol. oblazły calvus.
облѣтати -таѭ -таєши vb. circumvolare prol.
облѣченик n. induere ant.-hom. vestis krmč.-mih.
облѣчник n. vestis облечьє chron. 1. 213. čech. obleč f.
облѣшти, облѣкѫ, облѣчеши vb. ἐνδύειν, ἱματίζειν, ἀμφιεννύναι induere ostrom. облѣцате strum. et male -цайте ibid. облѣченъ sup. 139. 269. ostrom. обльчень leont. облъченъ ostrom. bus. 29. оволченъ mat. 30. 39. 51. облъкъ sup. 217. облѣкь се, облькь се greg.-lab. оволкъ сѧ bus. 764. обльклъ sup. оволклъ tur. облѣкоуҳъ sup. aor. облѣшѫ сѧ bon. - сѧ ἐνδύεσθαι, περιβάλλεσθαι indui ostrom. sup. облече се вь роубы par. - се вь прьты greg.-lab. - се вь славоу hom.-mih. 16. - се вь вѣроу; - се вь новаго чловѣка chrys.-lab. - вь расоу mir.: chron. 1. 26. 29. 35 etc. male обльчени pro опльчени sup. 351. nsl. oblêči, obolči serb. obući glasn. 1860. II. 48.
облюбити -блѭ -биши vb. ἐρᾶσθαι adamare esth. 2. 17. -vost. mon.-serb. meth. 8. ико срдце нҳъ -би exod. 35. 21. -vost. дѣвоу - блоудьно men.-mih. 136. nsl. obluba votum hung. čech. oblíbiti.
облюблевати -люѭ -люєши vb. amare mon.-serb. 361. 7.
облюблениє n. amor, uti videtur triod.
облювати -ваѭ -ваєши vb. conspuere misc. - сѧ nom.-lab. zak.-serb. cf. обльвати.
облюдати -даѭ -даєши vb. spectare ephr. bus. 169. - само и онамо chrys.-lab. - сѧ: - се кого cavere men.-mih. - се божиы гнѣва ibid.
облюдениє n. cautio men.-mih. acad.
облюдовати -доуѭ -доуєши vb. cavere chrys.-lab. mon.-serb.
облюдьнъ adj. sensus dubius: стрѣщи оть высока мѣста и облюдна люди de episcopo misc.-šaf. 50.
облюсти сѧ -дѫ сѧ -деши сѧ vb. circumspicere облюдъ сѧ сюдоу и сюдоу vost.
облыти -лыѭ -лыєши vb. significatio ignota: повелѣста той еврѣанины ыасти свиныы мѧса и облывьшимь се слоужещимь ей оть лоы сего не творити men.-mih. 172.
облѫкъ m. umbo sellae prol. 62. serb. obluk čech. oblouk pol. obłąk rum. овлънк.
обн- v. обън-.
обогатити -штѫ -тиши vb. πλουτίζειν ditare sup. 240. 382. cloz I. 41. sup. pat. sabb. 172. bus. 650. op. 2. 2. 425. adde chron. 1. 35. инокыҳь виталища добытькомь -ти prol.-mart.
обогатѣти -тѣѭ -тѣєши vb. πλουτεῖν ditescere hom.-mih. svjat. op. 2. 2. 372. bus. 477.
обогаштати -таѭ -таєши vb. πλουτίζειν ditare op. 2. 2. 262. sabb. 101. ant. pat.
обоглаштениє n. ditare krmč.-mih.
обода f. δακτύλιος annulus ободы четыре; двѣ ободѣ bis exod. 25. 12. -vost. cf. ободъ.
ободесьнорѫчьнъ adj. ἀμφιδέξιος ambidexter cf. обоиедесьнъ.
ободъ m. annulus ободомь и прапроудомь оукрашена vost. 2. 180. ber. обводъ acad. nota по ободоу chrys.-duš. 20. nsl. obod einfassung des siebes rib. umkreis dain. 14. zarge oberkr. bulg. obici (obidci) inaures serb. obod margo russ. dial. ободъ, обводень septum čech. obvod pol. obod, obwod rum. обѣдъ absis rotae cf. обедь, обода.
ободьць m. δακτύλιος annulus pent.-mih. ободаць mon.-serb. 326. 341. 344. 406. cf. обидьць.
обожати -жаѭ -жаєши vb. θεοῦν deificare oct. vost. 1. 53.
обожениє n. deificatio sbor.
обожити -жѫ -жиши vb. θεοῦν deificare bon. hom.-mih. dioptr. acad. - сѧ sborn. pan.
обозиина v. обезиина.
обозъ m. sarcinae обрати сѧ вь -зи sabb.-typ. 165. russ. обозъ sarcinae rum. обоз idem lit. abazas castra e slav.
обой num. ἀμφότεροι ambo sup. 43. 62. 237 etc. обоє krmč.-mih. šiš. 40. š.-gl. 84. - глады bus. 389. обоего tur. antch. - разоума prol.-mih. оть - извери оучениє men.-mih. - строєниы krmč.-mih. обоємоу господеви hom.-mih вь обоємь bus. 293. обоимь instr. обоѧ люди proph. обоє жены krmč.-mih. 177. обоє книгы greg.-lab. два на обои соуща op. 2. 2. 26. обоимь колесемь prol.-mart. сь обоиҳь страны prol.-cip. обоиҳь людей turcarum et graecorum sabb.-typ. 131: nota обоє на десете звоновь prol.-mart.

прѣжде обоенадесетымь дьнемь prol.-mart. scr. ubhaja cf. двои.

обоинъ adj. amborum greg.-naz.: nota на обоинѣ разлоучении pro на обоинѣ и разлоучении ἐπ' ἀμφιβολίᾳ καὶ χορισμῷ io.-clim.: ergo обоина f.

обоитивъ adj. δίγλωττος fallax; δισσός ambiguus ant. antch. обоуитивь ant. 52.

обоитьникъ m. δίγλωττος fallax op. 1. 72. prov. 11. 13. -mat. 52.

оболити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. προσποιεῖσθαι κακοῦσθαι morbum simulare men.-mih.

оболѣзнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. aegrotare triod. acad. тѣло -нитъ сѧ men.-vost.

оболѣзнꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. aegrotum reddere ber.

оболѣрѥвати -ваѭ -ваѥши vb. boljarum facere -ва bulg.-lab.

оболѣти -лѭ -лиши vb. μαλακίζεσθαι languere kruš.

обонꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. ὀσφραίνεσθαι odorari pent.-mih. dioptr. pat. misc.

обонꙗние n. ὄσφρησις olfactus sim. II. 9. ant. antch. svjat. bus. 501. 915. op. 2. 2. 302. chrys.-lab. dial.-šaf.

обонꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ὀσφραίνεσθαι odorari sup. 318. dioptr. prol.-mart. pat. sup.: злосмрадие par. αἰσθάνεσθαι sentire men.-vuk. isaak. -нѣти sup. 78. -нѣти bon.

обониевати -ваѭ -ваѥши vb. odorari misc. обьв- misc.

обонꙗти v. обьꙗти.

обора f. restis trigl. russ. dial. обора idem nsl. obora thiergarten serb. obor sepimentum pro suibus oborina živ. 112. čech. obora pol. obora lit. abara viehhof abaras sacknetz rum. обор labyrinthus mrum. obor aula alb. obor, ombor aula ngr. ὀβορός avant-cour vent.

оборити -рѭ -риши vb. χαλᾶν, ἀνατρέπειν evertere sup. 264. dial. - ѩзꙑкъ esai. 57. 4. -proph. καταρρηγνύναι defringere -ри ли небо zlatostr. - кого подъ собою nom.-lab. - храминоу men.-mih. - мостове alex.-mih. 73. -ренъ въ пирѣ antch. c. 117. на причѧштение никакоже -рашоу sup. 406. оборень и побѣждень pat. nsl. oboriti prip. 72. - сѧ συμπίπτειν concidere men.-vuk. καταφέρεσθαι decidere честь отъ стѣнꙑ -ри се prol.-mart. пирьгове -рише се alex.-mih. 35: nota -рить ти стегно твое διαπίπτειν num. 5. 22. -pent.-mih. rum. обор, добор prosternere.

оборꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. destruere тронꙑ -раѥмоу sabb.-typ. cf. обарꙑти.

обороужити -жѫ -жиши vb. armare обьор- chrys.-lab.

обости -дѫ -деши vb. νύττειν pungere barl.

обострити -рѭ -риши vb. acuere обьос- men.-mih. excitare обос- kruš. 2.

обочити -чѫ -чиши vb. manifestum reddere glag.

обочие n. κρόταφος tempora kruš. svjat.-op. 2. 2. 400. acad. вѣки коль - iudic. 4. 21. -pent.-mih. -чье vost. ὀπαί foramina изъ -чиѩ antch. изъ -чий zachar. 14. 12. -vost. nsl. obočje augenbrauen dain. nserb. hobvoćy.

обоꙗко adv. utroque modo sup. 271. 10. trigl.

обоꙗкъ adj. in utramque partem vergens. uterque trigl. обоꙗкꙑ нравꙑ имоуть ἀμφοτερίζοντα τῶν ἠθῶν ex. pol. obojaki.

обоꙗмо adv. κύκλῳ circum, recte utrimque pat.-šaf. 70. prol.-mart. men.-leop ber. разлоучиши люди свои обоꙗмо exod. 19. 12. -vost. обоꙗмо бѣсити се men.-mih. обоꙗмо мечѧ сѧ εὐμετάβολος op. 2. 2. 200. обоꙗмо погрѫбаѥнъ ex.-vost. 2. 107. čech. obojamo.

обоѥдесьнъ adj. ἀμφιδέξιος ambidexter acad.

обоѥмоухѫдожьникъ, **обоѥмоухѫдожьнъ** v. хѫдожьникъ, хѫдожьнъ.

обоѭдоу adv. ἑκατέρωθεν utrimque sup. 259. 302. 424. bon. bus. 264. pat. mon.-serb. trigl. - вѣньна се typ.-chil. мьчь - острь ephr. - благъ sim. I. 14. adde chron. 1. 244. отъ - io.-sin. -ѩдоу man.

обоѭдоуногъ adj. claudus alex.

обоѭдьнъ adj. qui utrimque est обоюдьнъ ber. ἀμφίστομος utrimque acutus trigl.

обработавати -ваѭ -ваѥши vb. colere виноградѣ - mon.-serb.

обрадованиѥ n. ἐπίχαρμα laetitia ant. op. 2. 2. 263.

обрадовати -доуѭ -доуѥши vb. χαριτοῦν gratiosum reddere -ванъ sup. 181. 183. -ваньнъ κεχαριτωμένος gratia plenus frag.-bulg. op. 2. 2. 27. - сѧ laetari sup. 421. chron. 1. 25. isaak. hom.-šaf.

обрадѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. barbatum fieri men.-leop. čech. obraděti.

ображати -жаѭ -жаѥши vb. formare въ скрижали -жаѥть камѣнꙑѩ greg.-naz.

ображати сѧ -жаѭ сѧ -жаѥши сѧ vb. illidere - о камени zlatostr.

ображениѥ n. πρόσκομμα offendiculum op. 2. 2. 154. ἴχνευσις indagatio dial.

образжение n. formatio - **просфорно** lit.

образити -жѫ -зиши vb. ἀνατυποῦσθαι formare, conformare sup. 132. cf. **образати**.

образити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. προσπίπτειν, προσκόπτειν, προσκρούειν impingere sup. 298. hom.-mih. **сртѣла сѧ о стѣнѫ -зи** nom. 123. **-зиша сѧ храминѣ той** matth. 727. -mat. 15. 42. 34. bus. 44. nsl. obraziti laedere meg. čech. obraza offensio.

образоборьць m. εἰκονομάχος imagines oppugnans trigl.

образовательница f. formatrix glag.

образовательнъ adj. formans int.

образовати -зоуѭ -зоуеши vb. μορφοῦν formare dial. hom.-mih. ζωγραφεῖν pingere svjat.-op. 2. 2. 401. ὑποτυποῦν designare sup. 370. - **сѧ** antch.

образописание n. pictura lit.-mih. chrys.-lab.

образъ m. μορφή forma sup. 254. 284. 356. hom.-mih. ostrom. εἶδος forma, species sup. 65. 379. species sup. 58. figura svjat. ὁμοίωσις similitudo sup. 226. εἰκών imago ostrom. sup. 382. op. 2. 2. 287. - **написати** prol.-mih. σχῆμα figura sup. 335. 396. io.-dam. χαρακτήρ character sup. 282. ὄψις facies man. 61. persona glag. schema leont. πλάσμα figmentum **кошѫніньнъ** - op. 2. 2. 28. τύπος figura sup. 348. 395. cloz I. 835. opponitur **истина** cloz I. 324. ὑπόδειγμα exemplum ostrom. τρόπος indoles, modus sup. 138. 385. **таковѣмь -зомь приидеть отъ небесе** chrys.-lab. **синѣмъ -зомъ ѥвн сѧ** bor. 49. adde **влии и истинсти образи** hom.-mih. - **разбойничьскъ** hom.-mih. ἀνδριάς statua op. 2. 2. 114. σύμβολον symbolum sup. 374. **-зи подобни** στήλη columna krmč.-mih. 173. ἡλικία aetas **старь -зомь** men.-vuk. **въ - цѣсарьскъ** sup. 326. adde sim. I. 18. chron. 1. 11. 13. 67 etc. **не въ блазѣ образѣ** ἀσχήμων: nota **съ образомъ** μετὰ τροπαρίων op. 2. 2. 225. **не въ блазѣ -зѣ быти** ἀσχημονεῖν šiš. 81. rum. образ facies.

образьникъ m. ἱστορικός historicus -**зникъ** georg.-vost.

образьница f. historia **историа, рекше -зница** georg.-vost.

образьнъ adj. τύπου typi sup. 312. τυπικός figuratus sup. 312. **-зъна пасха** cloz I. 331: adde **-зно** τύποι in figura 1. cor. 10. 11. -šiš. 83.

образьнѣ adv. convenienter **-знѣ** ber.

образьство n. forma men.-mih.

образѣиствовати -вуѭ -вуеши vb. σχηματίζειν formare **слово -ва съпасъ** zlatostr.

образьць m. species **обилло, иже естъ образець рожии** esth. 10. 3. -proph. mat. 53.

обранивати -ваѭ -ваеши vb. defendere mon.-serb. 337: rectius **-нювати**.

обранити -нѭ -ниши vb. defendere chron. 1. 28. 98. **бранити и -нити** š.-gl. 94. nsl. obramba.

обранити -нѭ -ниши vb. vulnerare hom.-mih. prol. καταξαίνειν caedere **тѣло** - men.-vuk. ῥαστιγοῦν flagellare marc. 10. 34. -op. 1. 244.

обраниѥ n. vindemia **въ листвии гроздь по -нии оставлѥнь** chrys.-lab.

обранѣти -нѣѭ -нѣеши vb. vituperare **-нѣши нѣзоумьнаго** antch.

обраслъ adj. vestitus, recte bewachsen **врьхы горамь обраслыѧ** (sic: recte **-лымъ, -лыѥ**) **разгноуевь** chrys.-lab. čech. obrostlý pol. obrosły.

обрасль f. ἕλος palus **обрасль тъщеть асаронъ** greg.-naz. **обрасль** f. chrys.-lab.

обрасти -стѫ -стеши vb. vestiri **оградьі, иже вьнахоу обрасли плодьі доброконьныими** sborn. κομᾶν ornatum esse **-сть богатьствомь** men. **врьхове обрѣтоша дрѣвомъ** ex.: male **анотвинѥмь обращьшоу** frag.-serb. pro **обрастьшоу**.

обрастити -штѫ -стиши vb. τρέφειν nutrire krmč. 126. **власы главы своѥѥ -стившe** οἶς κεφαλὰς κομῶντες krmč.-mih. 150.

обрати, оберѫ, оберѥши vb. sumere, colligere alex.-mih. 134. - **плодъ** ephr. - **плоды** chrys.-lab. dan. 5. 21. op. 1. 108: adde **обраща сѧ** bus. 419. eligere mon.-serb. čech. obrati pol. obrać.

обратити -штѫ -тиши vb. στρέφειν, ἐπιστρέφειν vertere ostrom. sup. cloz I. 4. II. 111. svjat. sborn. - **очи** par. - **отъ зълобы** cloz I. 192. - **рѣкоу тещи поутемь своимь** prol.-mart μεταβάλλειν mutare sup. 178. - **сѧ** ostrom. sup. men.-mih. chron. 1. 27. 56. 83. - **на бѣжание** hom.-mih. - **на въстокы** chrys.-lab. - **сѧ села** ἐξ ἀγροῦ pent.-mih. **ни -тити сѧ покрытъ землѧ** bus. 31. **-ти се лице въспеть** isaak.

обратити -штѫ -тиши vb. fratrem appellare pat.

обратъ m. νόσσα meta **кромѣ обрата** πόρρω τῆς νύσσης greg.-naz. περιφορά ambitus **долѣшьняаго -та** greg.-naz. **води**

жрецца о обратѣ op. 2. 2. 94. adde int. 296: на обратѣ opponitur вь правость misc.-šaf. 61.
обратьливъ adj. τρεπτός convertibilis čech. obratlivý: male -зъливъ krmč.-saec. xIII. vost. 1. 304.
обратьнъ adj. conversus ни -тни къ богоу прѣбывающте sabb. 102. ниже -тни къ немоу прѣбывають 113. adde int. 74. 114: male оудовь обрѣтьнь εὐπερίστατος undique cingens šiš. 51. 249.
обраштание n. conversio -нье чловѣче bus. 29.
обраштатель m. vertens сльньцоу - krmč.-mih.
обраштати -таѭ -таеши vb. στρέφειν, ἐπιστρέφειν, ὑποστρέφειν vertere ant.-hom. men.-mih. sup. сльньце -щающаѩ былиѩ krmč.-mih. 366. -щахоуть имъ bor. 34: male обрашт- sup. 356. - сѧ sup. sborn. antch. bus. 289. chron. 1. 96. -вше се chrys.-duš. 26: nota κεντεῖν stimulare -щаи жрецць op. 2. 2. 82.
обраштение n. τροπή conversio sup. 411. proph. lit.-mih. svjat.-op. 2. 2. 40. нѣсть ли -нию врачьбы; sborn. - рекъше подъвѣжище svjat.-mat. 7. consummatio - единаго на десете лѣта glag. adde greg.-naz. isaak.
обрешти -рекѫ -речеши vb. polliceri per. 56. chron. 1. 136. - сѧ idem misc. о отьци обрекь се men.-vuk. bulg. obrek polliceri.
обринъ m. avar обри cyr. 21. обори per. 3. обърн op. 2. 2. 31. обърѣнъ chron. 1. 5. βάρβαρος barbarus оугъри и обьри zlatostr. čech. obr oserb. hobr pol. obrzim, ołbrzym gigas.
обристати -штѫ -штеши vb. διάττειν celeri motu penetrare млъни -щѫщи greg.-naz.
обрити -рыѭ -рыеши vb. tondere ant.-hom. 146. ber.
обровъ m. λάκκος fovea men.-vuk. male, uti videtur novacula ber. cf. nsl. obrov z deskami lex.
обродити -ждѫ -дишн vb. fertile esse čech. obroda.
оброкъ m. promissio misc. оучинити - монастырю gram. 156. ὀψώνιον stipendium ant. barl. ostrom. šiš. 101. bus. 385. sim. I. 24. nom.-lab. per. 12. sabb. 176. подь -кы вашими не трьпимь быти prol.-mih. 176. иж ми еси ты - bell.-troj. 13. nsl. obrok portio bestimmtes mass dêkli môko brez obroka daje metl. portio cibi quemque concernens habd. dies constituta; pabulum equi hung. calumnia bulg. obrok promissio serb. okrok pol. obrok lit. abrakas pabulum equi rum. оброк idem.
обронити -нѭ -ниши vb. facere ut decidat плода не -ни chrys.-frag.
обросити -шѫ -сиши vb. ἐπομβρίζειν imbrem demittere hom.-mih. chrys.-frag. -коупиноу men.-mih. сльзами -сивь того sabb. 168.
оброчьнъ adj. tributarius trigl.
оброшати -шаѭ -шаеши vb. δροσίζειν irrorare io.-sin. clim.
оброштати -таѭ -таеши vb. tingere кръ(вь)ми оброштаѫ и омакаѫ рѫцѣ man. 122. обръщ- ber.
оброштение n. χρώς color men.-vuk. adde sbor. nota λέπορον cortex cant.-cant. 4. 3. -acad.
оброштити -тѫ -тиши vb. tingere pat.-mih. laz. chrys.-lab. sbor. men.-ven. - сѧ ἐρυθροῦσθαι rubefieri земли -щи сѧ man. bulg. obrošnik pokl. 1. 39. serb. obroćiti.
оброштие n. tinctura prol. 15: vocabulum dubium.
обросити -шѫ -сиши vb. ἐκτινάττειν excutere - листвие dan. 4. 11. -vost. λυμαίνειν devastare да не -сить его esai. 45. 8. -proph.-vost. cf. обръснѫти.
обросиѫти v. обръснѫти.
обросъ m. sudarium chrys.-lab. liturg. croat. obrus hung. čech. pol. idem russ. убрусъ lit. abrusas.
обросьць m. sudarium pat. men.-leop. -сець dial.-šaf.
обръвание n. evellere - власомь ephr.
обръвати -вѫ -веши vb. evellere - брадѫ pat.-mih. čech. obrouti pol. oberwać.
обръвь f. ὀφρύς supercilium misc.-šaf. 174. -ви правы prol.-mart. -ви опалѣ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς maculosus oculos lev. 21. 20. -kruš. pent.-mih. beitr. 1. 357. curt. 2. 293. cf. бръвь et nota croat. na obrvi secus littus hung. et čech. obrv funiculus (бръвь).
обръдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. φιμοῦσθαι camo obligari да обръдать сѧ io.-clim. cf. обръздити, quod praestat.
обръдѣти сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. ἐρυθριᾶν erubescere -дать сѧ op. 2. 1. 116.
обръждавѣти -вѣѭ -вѣеши vb. rubigine infici -жавѣ svjat. мѣдь обрьждавѣие svjat.-mat. 7. -жавѣлъ bus. 156.
обръжьница f. βρόχος laqueus 1. cor. 7. 35. -šiš. 81. bis rad. бръг- cf. tamen обръздовати; male, uti videtur обьдьржьница op. 2. 1. 147.

обрѫзгнѫти -нѫ -нєши vb. ὀξύνεσθαι in acorem verti обрьзьгъша кваса ant. 51. квасъ обрѫзгъшь ant.-vost. antch. кваса обрѣзгъшаго sbor.-vost. russ. dial. обрезнуть pol. obrzask.

обрѫздити -жджѫ -здиши vb. φιμοῦν camo obligare bon. cf. обрѫдити.

обрѫздовати -доуѭ -доуєши vb. φιμοῦν capistrare обрєзд- 1. petr. 2. 15. -vost.

обрѫнѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. converti pat.-mih. 79. bulg.-lab. ἀποστρέφεσθαι avertere: nota да нє -нєть сє оутрова мои μὴ ἐρίσαι τὰ ἥπατά μου gen. 49. 6. -pent.-mih.

обрѫсєниє n. ξύρησις tonsio proph. ber. ξυρηθῆναι tonderi pent.-mih. kruš.

обрѫсниєниє n. χηρεία viduitas mich. 1. 16: recte tonsio.

обрѫсновєниє n. ξυρήσασθαι tonsio num. 6. 19. -vost.

обрѫснѫти -нѫ -нєши vb. ξυρεῖν tondere pat. - главоу pent.-mih. обрѫсєнами главами ier. 41. 5. -mat. 49. op. 1. 93. да сє обрьснєть кожа pent.-mih. оброснєть lev. 13. 33. -vost. да си оброуснoуть главоу act. 21. 24. -vost.: vost. обрѫсєнъ part. male derivat a verbo обрѫснти nsl. obrsnoti streifen bulg. obrъsnъ tondere russ. dial. оброснуть cf. брысати.

обрѫтаниє n. conversio оудобь- и скорость тѣла prol.-mih. 236.

обрѫтити -штѫ -тиши vb. φιμοῦν, περιφιμοῦν capistrare 1. tim. 5. 18. 1. cor. 9. 9. šiš. 101. 167. ioann. deut. 25. 4. mat. 21. оуздою -ти sborn. обротити azbuk. нєобрьщєнѣ chrys.-lab.: male обратити strum. - сѧ sup. 284. habes etiam заградити cf. russ. обротъ f. čech. obrať f.

обрѫтьница f. capistrum, uti videtur -цоу на оустоуь носєщи chrys.-lab.

обрѫтѣти -штѫ -тиши vb. involvere per. 38. обєрт- въ ковєръ per. 35. въ ковєръ обєрьт- bor. 43. обєрт- въ шатєръ bor. 52. nsl. obrten agilis habd. croat. obrtan industrius verant. rum. ꙟвъртєск circumago.

обрѫхъ m. pars superior оу обрьхь клєчавца chrys.-duš. 32. praep. supra обрьхь того пирьга mon.-serb. 72. 74: овъ врѫхъ.

обрѫшати -шаѭ -шаєши vb. perficere svjat.: thema врѫхъ, ergo pro обвр-.

обрѫшина f. altitudo, ni fallimur mon.-serb. 186.

обрѫшь f. pars superior, altitudo, uti videtur mon.-serb. 111. дѣломь вышє обрьши chrys.-duš. 13. на обрьши вънстрнцє chrys.-duš. 40: nota на обрьши оудоли gr. πλησίον τοῦ χλαυθμῶνος 2. reg. 5.23. -kruš. rum. обършъ, обършинє campus elatior.

обрыдати -даѭ -даєши vb. lugere prol.

обрыдати сѧ -даѭ сѧ -даєши сѧ vb. ἐροθριᾶν erubescere svjat.-mat. 8. svjat.-op. 2. 2. 394. отроковица нє -дающа сѧ op. 2. 2. 205: rad. рѫд.

обрызъ m. sensus ignotus: чьто ѥ того болѥ, чл҃вкоу съ богомь бєсѣдовати; аще бо съ моудрынмн чл҃вкы бєсѣдоующє скоро въ обрызъı ихъ прѣставимъ сѧ etc. bus. 297: forte образъı.

обрысаниє n. abstersio georg.-šaf. 124.

обрысати -саѭ -саєши vb. abstergere pat.-šaf. -ниѥ грѣхомь сльзы chrys.-lab. сквєрнъı - vost.

обрысовати -соуѭ -соуєши vb. ἀποσμήχειν, ἐναπομάσσειν abstergere io. clim. - поть лица chrys.-lab. єжє отъ ноздрєй тєкѫщєє часто - margar. ἐκκαθαίρειν expurgare строупы - zlatostr.

обрыти сѧ -рыѭ сѧ -рыєши сѧ vb. fossa se circumdare per. 16. 11.

обрытиѥ n. fossa станы и -тьѭ chron. 1. 205.

обрьскъ adj. τῶν τιτάνων titanum, recte avarum на обрьси оудолѣ et на обрьши ждоли pro обрьсцѣ ждоли 2. reg. 5.24. -vost., qui обрьскъ scribendum coniecit.

обрѣганиѥ n. custodia, carcer обрєганиє, изгнаниє приєшє misc. 46.

обрѣгати -гаѭ -гаєши vb. custodire, uti videtur сь вьсѣми прѣхь сє и обрєгахь ю (ѭ) misc. 155.

обрѣда f. ἀκρίς locusta eccles. 12. 5. -proph. vost. mat. 52. op. 1. 68. russ. пругъ єжє єсть овощь дикій azbuk. cf. аврѣдъ et ябрѣдиѥ.

обрѣждити -ждѫ -диши vb. gravidam reddere pat.-mih.

обрѣжиѥ n. littus acad. морьскоѥ - prol.: male ожрєниѥ men.-leop.

обрѣзавати -ваѭ -ваєши vb. circumcidere men.-vuk.

обрѣзаниѥ n. περιτομή circumcisio ostrom. ant.

обрѣзати -жѫ -жєши et -заѭ -заєши vb. περιτέμνειν circumcidere ostrom. gen. 17. 12. hom.-mih. περιαιρεῖν putare greg.-naz. -занъ cloz I. 339. - стьбло виньно men.-mih. - виноградь misc.-šaf. -зана лоза men.-mih. плъть ѥго мьчємь -за-

-коу prol.-mih. - сѧ svjat. mat. 22. krmč.-mih. въ осмꙑи дьнь -заѥть сѧ ꙗко младꙗ владꙑка men.-belg. -заѥть се, -заѥте се šiš. 79. 121: male greg.-naz. pro обрѣзати, quod vide.

обрѣзгнѫти v. обръзгнѫти.

обрѣзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. περιτέμνειν circumcidere dial. ioann. krmč.-mih. и сѧ prol.-mih. proph. šiš. 148.

обрѣзъваниѥ n. circumcisio azbuk.

обрѣменити -нѭ -ниши vb. φορτίζειν onerare ostrom. sim. I. 12. dial. men.-leop. pat. clim. int. mon.-serb. корабль обрѣмененъ vost. I. 453. обремьньни alex.-mih. 62.

обрѣмѣнꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. onerare - корабль dioptr.-lab.: male обрѣмьꙗ sup. 205. 11. - сѧ dioptr.

обрѣмьнꙗти v. обрѣмѣнꙗти.

обрѣсти; обрѧщѫ; обрѧщеши vb. εὑρίσκειν invenire sup. cloz I. 583. acquirere cloz I. 540. - каситерь сребромь leont. обрѣте четверо дѣтей men.-leop. adde chron. I. 26. 34. 73. etc. aor. обрѣтоухмꙑ bell.-troj. 6. обрѣть š.-gl. 75. šiš. 213. cf. sabb. 9. обре alex.-mih. 69. -темь šiš. 144. -томь greg.-naz. assem. bon. -те-те š.-gl. 64. -тѫ ev.-trn. -тоу sim. I. 11. mat. 46. š.-gl. 70. обрѣша ostrom. обрѧкѫ pro обрѧщѫ: обрѧкоу ruth 2. 2. -vost. esth. 7. 3. -vost. обрѣ mon.-serb. nota обрѧщаахѫ, -щаахъ sup. 53. 394. - сѧ sup. ostrom. chron. I. 14. nota in monumentis serbicis praes. esse обрѣ-тоу, -теши etc. mon.-serb. duš. chrys.-duš. nsl. obrêst zins trub. lucrum meg. lex. obrêstek.

обрѣстю и **обрѧсти**.

обрѣстивъ adj. utilis, uti videtur ходатаи -ваѥмь христоу mon.-serb. 116.

обрѣтальникъ m. inventor op. 2. 2. 83.

обрѣтатель m. ἐφευρετής inventor šiš. 48. ant. prol. men.-mih. chrys.-lab. men.-leop. dial.-šaf. vost. I. 365.

обрѣтательникъ m. inventor.

обрѣтательнъ adj. inveniens -льна εὕρετρα premium inventori rei amissae datum -льна приимете misc.-šaf.

обрѣтати -таѭ -таѥши vb. εὑρίσκειν invenire cloz I. 59. ostrom. sup. greg.-naz. chron. I. 99. 172. обрет- bus. 620. - се-бѣ πορίζεσθαι acquirere svjat. - сѧ cloz I. 76. sup. svjat. sborn.

обрѣтельникъ m. εὑρέτης inventor sup. 138: si radicem putas esse обрѣт, non probabis.

обрѣтениѥ n. εὕρεσις inventio sup. ostrom. ἀνεύρεσις inventio bari. dial. ἀνακομιδή recuperatio ostrom.

обрѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. lucrari да бѫдѫ отъ ниѥхъ -вали zlatostr.

обрѣтословати -воуѭ -воуѥши vb. εὑρεσιλογεῖν nugari op. 2. 2. 67.

обрѣтословьць m. εὑρεσιλόγος nugator ber.

обрѣтьникъ m. inventor alex.

обрѣтьнъ v. обратьнъ.

обрѣтѣль f. εὕρεμα inventio sup. 288. sir. 29. 4. -vost. inventum, uti videtur georg.-vost. κέρδος lucrum. tit. 1. 11. -vost. lucrum, uti videtur hom.-mih. 161. pat.-georg. -тель.

обрѣшти сѧ, обрѫгѫ сѧ, обрѫжеши сѧ vb. tegi пакꙑ сѧ обьржеть перьмь io.-dam.

обрѧдити -ждѫ -диши vb. significatio ignota nobis: монастꙑрь свои - vita-theod. cf. nsl. obrediti sacrae coenae participem facere et lit. parenditi idem.

обрѧкѫ v. обрѣсти.

обрѧщта f. inventio ziz. alex., russ. нанда ber. triod. 74. lucrum сѧ обрещию ἐπιχερδής lucrosus hom.-mih. 104.

обрѫбати -баѭ -баѥши vb. vastare glag.

обрѫбити -блѭ -биши vb. circumcidere bell.-troj. 42. croat. obruba limbus hung. čech. obroubiti, -bati pol. obrąb verhau.

обрѫбление n. praedatio glag.

обрѫгавати -ваѭ -ваѥши vb. illudere chrys.-lab.

обрѫганиѥ n. illusio pat.

обрѫгати -гаѭ -гаѥши vb. ταπεινοῦν verbis minuere io.-sin. pent.-mih. διαπαίζειν illudere men.-mih. иконоу - prol.-mart. 131. - кого ephr.-belg. kruš. - сѧ: - кого misc.-serb.

обрѫговати -говаѭ -говаѥши vb. illudere отъ бѣсъ -ваѥма psalt. -int.-saec. XII.

обрѫчаньнъ adj. nuptialis колѣчко -чаное bus. 719.

обрѫчати -чаѭ -чаѥши vb. devovere ant. μαρτύρεῖσθαι testari hom.-mih. - сѧ krmč.-mih.

обрѫчьникъ m. nuptus prol.-vuk. krmč.-mih. 229. vost. I. 116.

обрѫчьница f. sponsa krmč.-mih. hom.-mih. ant.-hom.

обрѫчениѥ n. μνηστεία petitio uxoris chrys.-lab. krmč.-mih. бракоу лежещоу въ - prol.-mart. ἀρραβών arrhabo ant.

обрѫчитель m. sponsus - носифь prol.-mih. 48.

обрѫчительнъ adj. sponsi - прьстень prol.-belg. prol.-mih. prol.-vuk.

обржчити -чѫ -чиши vb. ἁρμόζειν, μνηστεύειν, μνηστεύεσθαι desponsare šiš. 156. -чи юемоу отроковицоу prol.-mart. -чиши ми женоу men.-vuk. -чена на бракь комоу prol.-mih. -чена за моужь sim. I. 7. -чено дѣло hom.-mih. 68. ἐκδέχεσθαι suscipere оброучнхъ отрочицѫ сего къ отьцю ephr.-vost. adde sup. 178. 14. - сѧ iob 24. 3. -mat. 54.

обржчние n. χλιδών armilla num. 31. 50. -acad.

обржчь m. χλιδών armilla num. 31. 50. -pent.-mih. sabb.-typ. clim. ψέλλιον armilla -чи pl. acc. iez. 16. 10. -proph. adde nom.-bulg. op. 1. 17. оброуча bor. 82. men.-leop. -чи, -чьхъ ex.-op. 2. 1. 21. circulus reif dial.-šaf. glag. trigl. nsl. obrôč reif obruč circulus habd. bulg. obrъč čech. obruč pol. obręcz f. nserb. hobryca.

обржчьникъ m. ἔγγυος sponsor šiš. 179. sponsus; μνηστήρ procus prol.-cip. krmč. 64. prol.-mart. - носифь sabb. 190. adde men.-vuk. hom.-mih. prol.-mih.

обржчьница f. μνηστή sponsa krmč. 57. nom.-mik. 38. asêm. 52. uxor chrys.-duš.

обржчьць m. circulus glag.

обоубожание n. paupertas pat. обоубожени serb.

обоубожати -жаѭ -жаюши vb. πτωχεύειν pauperem fieri sup. 240. hom.-mih. kruš. pent.-mih. ioann. nsl. obožati.

обоубожити -жѫ -жиши vb. ἐκβιάζειν extorquere iudic. 14. 15. -kruš.

обоувати -ваѭ -ваюши vb. calceos induere pat. bus. 480. sabb.-typ.

обоувение n. actio induendi dioptr. pyrg. nov. acad.

обоувиште n. ὑπόδημα calceus iez.-nav. 9. 13. -vost. bus. 119. acad.

обоувь f. ὑπόδημα calceus ant. antch. holm. - хоуда krmč.-mih. 191. čech. obuv m. f. pol. obuw m.

обоудити -ждѫ -диши vb. excitare misc. pol. obudzić.

обоудовѣние v. обвьдовѣние.

обоудовѣти v. обвьдовѣти.

обоуздавати -ваѭ -ваюши vb. χαλινοῦν frenare op. 2. 2. 151. hom.-mih. φιμοῦν capistrare šiš. 195. adde chrys.-lab. hom.-mih. š.-gl. 83. isaak.

обоуздание n. frenatio ephr. vost. 1. 355.

обоуздатель m. qui frenat sbor.

обоуздати -даѭ -даюши vb. χαλινοῦν, χαλιναγωγεῖν frenare hom.-mih. clim. men.-mih. pat. ioann. ephr. isaak. chron. львомь гнѣвь - chrys.-lab.

обоуимати v. обимати.

обоуимѫ v. обьяти.

обоумити, обоумѭ, обоумиши vb. μωραίνειν stultum reddere šiš. 227. vost. int. prol.-cip. обоумень μωρός stultus; furibous sup. 307. adde 16. 56. - сѧ μωραίνειν stultum esse barl.

обоумитвъ v. обонтивъ.

обоумаряти -раѭ -раюши vb. in ecstasi esse - въ врѣмена лоуньнаю σεληνιάζεσθαι lunaticum esse matth. 4. 24. -mat. 34. lavr.-op. 20. ὀλιγωρεῖν negligere не обоуморыи vost. cf. -мирати.

обоумарение n. ἔκστασις ecstasis наведе на те обоумарение men.-vuk.

обоумирати -раѭ -раюши vb. in ecstasi esse - на мѣсяцѧ ἐπιληπτικὸν εἶναι epilepticum esse io.-clim. - въ врѣмена лоуньнаю σεληνιάζεσθαι lunaticum esse matth. 6. 24. -ev. 1270 et 1317. -vost. mat. 34. pam. 238. greg.-lab. men.-mih. chrys.-dioptr. cf. -марити.

обоумориати -рѭ -риши vb. -ренъ χλιαρός tepidus apoc. 3. 18. -vost.

обоумориати v. обоумарити.

обоумрътвие m. ecstasis иже телесными оутрапы естьствеными рекше обоумрьтвениемъ того оупразднивше (de effusione seminis) ex.-vost. 2. 24.

обоумрътие n. ecstasis prol.-mart. pat.-šaf. 79.

обоумрѣти -рѫ -рении vb. ἀναπίπτειν concidere ioann. mir. - мьремъ и отънемоджемъ zlatostr. -vost. 2. 78. жена обоумре vost. e cod. saec. XIII. pol. obumrzeć.

обоумѣти -мѣѭ -мѣюши vb. κατὰ διάνοιαν σώζειν memoria retinere обоумѣ вса книгы спомина vost.

обоурывати -ваѭ -ваюши vb. tempestate vexare мысльми обоурываеми alex.-mih. 121.

обоуревание n. tempestate vexare -ревание int. ber.

обоуревати -ваѭ -ваюши vb. χειμάζειν tempestate vexare dial. -реваемь chrys.-lab.

обоути -оуѭ -оуеши vb. ὑποδεῖσθαι calceos induere sup. 13. -нозѣ prol.-mart. 165. bor. 49. обоувенъ ostrom. men.-vuk. ἐν ὑποδήματι proph. обоувень сапогы prol.-mih. обоувень въ сапогы prol.-mart. adde chron obuiachu fris. - сѧ да сѧ обоуѭть greg.-naz. - въ чьто proph. nsl. obuti; obuča, obutel habd. obutva lex. bulg. obu čech. obouti lit. auti lett. aut ztschr. 7. 189.

обоутние n. ὑπόδημα calceus cant.-cant. 7. 1. acad. op. 1. 199.
обоутрьневати -нюѭ -нюеши vb. mane surgere.
обоутрѣти -рѣѭ -рѣеши vb. ὀρθρίζειν mane surgere exod 32. 6. -pent.-mih. kruš. bus. 123. 165. ber. **обьютрѣ за оутра** pent.-mih.
обоутѣль f. ὑπόδημα calceamentum ant. antch. pat. georg. io.-clim. nsl. obutel f. habd. hung.
обоучавати -ваѭ -ваеши vb. docere - **се** chrys.-lab.
обоучати -чаѭ -чаеши vb. docere isaak. chrys.-lab. γυμνάζειν exercere dial. - **себе** men.-mih.
обоучение n. doctrina isaak. men.-mih. dial.-šaf. dioptr. chrys.-lab. ioann. nom.-mik.
обоучитель m. docens.
обоучити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν docere isaak. - **себе кь вьздрьжанию** chrys.-lab. - **волы** chrys.-lab. **конь необоученъ** clim. 274. - **сѧ** ioann. men.-mih. pam. 201. nom.-mik. 161: in **обоучю сѣти** νήθοντα hom.-mih. 126. **тъкати** latere putamus.
обоушие n. λοβός lobus, ima pars auris ber. - **оуха** lev. 14. 17. 25. -pent.-mih. acad. - **оуха** lev. 8. 23. -vost. - **оушесоу десноую** lev. 8. 24. -vost.
обоуща f. calceamentum op. 2. 2. 97. sabb.-typ. 33. par. chrys.-lab. ber. nsl. obuča habd. bulg. obušta pl. serb. obuća: nota bulg. obušvъ vestes milad. 519.
обоумевати -ваѭ -ваеши vb. μωραίνεσθαι infatuari isaak.
обоумение n. stultitia pat.
обоумети -мѣѭ -мееши vb. μωραίνεσθαι stultum fieri, infatuari proph. men.-vuk. sup. 106. prol.-cip. pyrg. chrys.-lab. evanescere sup. 190.
обоуѩти v. **объѩти**.
объ praep. iungenda cum acc. 1) spatii **объ онъ полъ** πέραν trans, ultra ostrom. chron. men.-vuk. **объ оноу страноу** idem per. 14. chron. hom.-mih. proph. kruš. **объ оноу страноу иордана** pent.-mih. **объ сю стороноу** chron. 1. 253: nota **объ сю** 61. **обь десноу страноу стати** barb. **едине обь единоу страноу, а дроуги обь дроугоу** alex.-mih. 94. **сии оть сиѥ страны, а они обь оне стране** ies.-nav. 8. 22. -pent.-mih. **обь десноую иконы** (cf. čech. obdruhá strana et **объ-низъ**) 2) temporis **объ ношь** lavr.-op. 31. sabb. 3. διανυκτερεύων iob 2. 9. -mat. 56. **об ношь вьсѫ** δι' ὅλης τῆς νυκτός **обь ношь сѣдѣти** διανυκτερεύειν men.-mih. **тоу об ношь прѣбысть** prol.-mih. **погыбе об ношь** bus. 145: nota **обь особою братоу** nov. et **обь дроуге стране** chrys.-duš. 24. nsl. ob den interdiu habd. ob noč: adde ob letu, ob mêscu, ob tednu in einem jahre etc. ob kratkem lex. serb. ob desnu moju živ. 128. ob noć živ. 32. nsl. ob to ideo trub. ob tore, ob torej idem gr. ἀμφί lat. amb-, am-, an- asch. umbi and. umb ahd. umpi scr. abhi let. ap beitr. 2. 341. 342. ztschr. 5. 1; 6. 201; 7. 21; 8. 80; 9. 141. Bopp 1. 98. Pott 1. 520. 581. 585. 586. curt. 1. 258. Grimm, wörterb. 1. 1202: in compositis praeter **объ** habes **оби, обоу**.
объветашати v. **обеташати**.
объвьдовѣти v. **обвьдовѣти**.
объгладьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. πεινᾶν esurire **-нѣ земля** pent.-mih.
объглѧдати -даѭ -даеши vb. περιβλέπεσθαι circumspicere **обглѧдаше видѣти** marc. 5. 32. -vost. - **окрѫсть себе** mir. **огл-**.
объгнити -нинѭ -нинеши vb. marcescere glag.
объговорити -рѭ -риши vb. persuadere **аще моужь обьговори женоу за тоуне о блоудь** zak.-serb.
объградити -ждѫ -диши vb. circumsepire triod. prol.-mart.
объгроунѫти v. **объгрѫнѫти**.
объгрѫновати -ноуѭ -ноуеши vb. comprehendere **глѫбинѫ догьматноуѭ обгрѫнѫетъ** vost. **обьгрьноуеть и обьемлеть** men.-mih. δεξιοῦσθαι dextra prehensum salutare man.
объгрѫнѫти -нѫ -неши vb. περιβάλλειν amplecti **объгроуноувъ его обьемляше** vost.
объгрѫнѫтие n. amplexus **хвалениы и обьгрьноутиы** op. 2. 2. 476.
объгрѫстити -щѫ -стиши vb. συνέχειν comprehendere men.-vuk. adde leont. -**сти мѧ вѣсъ** dial.-šaf.
объдарити -рѭ -риши vb. donare op. 2. 2. 193. **жизнию бѣсконечною обдаритъ васъ** čet.-min. - **кого** prol.-mih.
объдаровати -роуѭ -роуеши vb. donare.
объдирати -раѭ -раеши vb. spoliare (viatores) mir. 124.
объдлъжати -жѫ -жиши vb. continere **бѣсомь нечистымь обьдльжимѣ** δαίμονι ἀκαθάρτῳ βεβλημένῃ men.-vuk. cf. **объдрѫжати**.

обълъжение n. στραγγαλία laqueus tortuosus esai. 58. 6. cf. **обълъжати**.

обълъжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. aere alieno obrui misc.-šaf.

обърати -дерѫ -дереши vb. diripere.

обърѫжавати -ваѭ -ваеши vb. continere isaak.

обърѫжание n. ἐπικρατεῖν potiri men.-vuk. συνοχή coarctatio ioann.

обърѫжательнъ adj. comprehendens dioptr. isaak.

обърѫжати -жѫ -жиши vb. περιδράττεσθαι circumplecti hom.-mih. περιέχειν comprehendere op. 2. 1. 19. συνέχειν continere sup. 119. 164. isaak. **зной ме -житъ** hom.-mih. **сѣтование -житъ мѧ** tur. - **извоу** sabb. 112. **кораблюмь -жимомь воурею** leont. **невѣждьство -жало бъ члов̑ѣкъі** dioptr. adde alex.-mih. 29. ἐπικρατεῖν praevalere **обьдрьжаше** et **одрьжаше гладь** pent.-mih. **обьд-** sup. 411. 417. cf. **обълъжати**.

обърѫжительнъ adj. continens, compescens - **сьмрьти** io.-sin.

обърѫжьница v. **обрѫжьница**.

обърѫжьнъ adj. περιεκτικός complectens ant.

объжежение n. actio amburendi prol.

объзарити -рѭ -риши vb. luce circumdare men.-leop.

объзидати -ждѫ -ждеши vb. obturare -**даше оустие (пещи)** men.-mih.

объзинѫти -нѫ -неши vb. inhiare **обзиноувь оустнами жеравовоу шию** ichn.

обързирание n. circumspectio.

обързиратель m. circumspiciens **обз-** op. 2. 1. 38.

обързирательнъ adj. circumspiciens chrys.-lab.

обързирати -раѭ -раеши vb. περιεργάζεσθαι curiose inquirere sup. 386. circumspicere prol. prol.-lab. ioann. - **трапезы обильныіе** chrys.-lab. - **соудоу и овоудоу** ibid. - **вьсе** ibid. - **вса** krmč.-mih. - **вьзопеть** prol.-mart. - **само и овамо** dioptr.lab. - **зде и онамо** isaak. **обз-** men.-leop. **обьз-** sup. 386. - **сѧ** chrys.-lab. men.-vuk. **оть вьсоуоу себѣ** - chrys.-lab.

обързорище n. specula alex.

обързорьнъ adj. conspicuus acad.

обързрѣти -рѭ -риши vb. περιβλέπειν circumspicere **вьсоудѣ очима** - περιάγειν τὸν ὀφθαλμόν men.-vuk. **обзрѣхомь и видѣхомь** ardž. - **сѧ** prol.-lab. prol.-mart. prol.-cip. men.-vuk. ἐπιβλέπειν ὀπίσω αὐτοῦ pent.-mih. **кьто себе вьсего окомь обьзрить, плещоу не видить** chrys.-lab.

объкадити -ждѫ -диши vb. fumare - **дрѣвеса** greg.-lab.

объклонъ: in **обьклономь** διδύμων men.-vuk. **обѣ лонѣ** latere putamus.

объколити -лѭ -лиши vb. cingere **обык-** recte **обик-** pat. bulg. obikoli.

объманьщикъ m. homo fraudulentus -**щикъ** bus. 813. e russ.

объманѫти -нѫ -неши vb. fallere russ. dial. **обмануть** et **-нить**; **обманкъ**.

объмати v. **обимати**.

объмъслити -шлѭ -слиши vb. curiose cogitare ioann.

объмъіти -мъѭ -мъеши vb. lavare - **сѧ** par.

объмати -мьнѫ -мьнеши vb. ἐκθλίβειν exprimere greg.-naz.

обънавлити -лѭ -лиеши vb. ἀνακαινίζειν, ἀνακαινοῦν, καινίζειν, ἀνανεοῦν renovare **обн-** bon. krmč.-mih. man. barl. **об'н-** sup. 141. **обнавьити** sup. 195. 359. - **сѧ**: **обн-** šiš. 179. chrys.-lab.

обънажавати -ваѭ -ваеши vb. γυμνοῦν denudare **обн-** ioann.

обънажати -жаѭ -жаеши vb. γυμνοῦν nudare chrys.-lab. men.-vuk. hom.-mih. **обн-** sup. **обн- мьче** men.-mih. - **сѧ**: **сана своего обнажають се** krmč.-mih. - **себе** isaak.

обънажати -жаѭ -жаеши vb. γυμνοῦσθαι nudari sup. 256. kruš. -**жа тѣло и бѣше каль** chrys.-lab. **обн-** sup. 256. **обнажа землѣ** ex.-op. 2. 1. 26. **обнажѣвъ ꙗко птица крилома роугоу воудетъ** ant.-vost.

обънажение n. γύμνωσις denudatio pat.-triod. chrys.-lab. per. 3. **обн-** sup. 72. 139.

обънажити -жѫ -жиши vb. ἀπογυμνοῦν, γυμνοῦν, παραγυμνοῦν denudare, privare, expandere sup. io.-sin. proph.-misc. men.-vuk. **обн-** ant. pat. - **оуды** chrys.-lab. -**жень ризь своихъ** prol.-mih. - **ороужна** sabb. 103. **ороужие -жено** men.-leop. **вьсакого отвѣта -жень** chrys.-lab. - **оть вьсакого благолѣпиꙗ** mir. **вьса обнажена и обличена очима ѥмоу (богоу)** greg.-lab. **обн-** sup. 28. 66. 271. 324 etc. - **сѧ** sup. 123. zak.-serb. bus. 55 - **мира вьсего** men.-mih. **правлениꙗ да -житъ се** nom.-mik. 127. - **одѣꙗниꙗ** dioptr. **оть причьта** - misc.-šaf.

обънажѣти v. **обънажати**.

обънаити -идѫ -идеши vb. invenire mon.-serb. 220. 265. -**нашадь** 245.

обънаходити -хождж -диши vb. κατανοεῖν intelligere men.-vuk. prol.-mart. mon.-serb. 268.
обънєвѣждати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. ἀλλοτριοῦσθαι abalienari обн- gen. 42. 7. -vost.
обънедѫжати -жаѭ -жаѥши vb. aegrotare обн- glag.
обънемоштьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. debilem fieri kruš. обн- ephr.-vost.
обънести -сѫ -сеши vb. circumferre и бысть єєдиръ обнєсєна милостиѭ прѣдъ очима єго bus. 168.
обънижаниѥ n. συγκατάβασις comitas hom.-mih.
обънижати -жаѭ -жаѥши vb. ταπεινοῦν humiliare обн- matth. 23. 12. -ev.-novg. bus. 142.
обънижати -жаѭ -жаѥши vb. ταπεινοῦσθαι humiliari обн- matth. 23. 12. -ev. saec. XII.
обънижити -жѫ -жиши vb. ταπεινοῦν humiliare обн- bus. 142.
обънизити -жѫ -зиши vb. ταπεινοῦν humiliare - прѣзоръ proph. обнизи стѣноу bus. 647. гласъ твой обнизи bus. 645. обьнижєно моудрованиѥ chrys.-lab. -зити те подь бездьноу men.-mih. - сѧ: обн- svjat.-op. 2. 2. 394. matth. 23. 12. -ev. 1164. vost. 1. 107. συγκαταβαίνειν se accommodare обн- сь низькыими hom.-mih.
обънизъ, recte **объ низъ**, ni fallimur до тємнаго обнизъ ἕως ᾅδου usque in infernum matth. 11. 23. -op. 1. 250. mat. 33. cf. lat. infernus.
обънизѣти -зѣѭ -зѣѥши vb. ταπεινοῦσθαι humiliari proph. обн- antch.
объништавати -ваѭ -ваѥши vb. pauperem fieri.
объништаниѥ n. paupertas обн- bor.
объништати -таѭ -таѥши vb. πτωχεύειν pauperem fieri leont. int. обн- ant. antch. sup. 37. men.-mih. krmč. 238. - грѣхъми cloz II. 4: male παίνεσθαι saginari, interprete de πένης cogitante.
объништєвати -штоуѭ -штоуѥши vb. pauperem fieri int. 165.
объновитель m. qui renovat обн- sim. I. 2.
объновити -влѭ -виши vb. ἀνανεοῦν renovare обн- sup. 70. 195. 196. 197 etc. sim. I. 1. chron. 1. 18.
объновлениѥ n. ἀνακαίνωσις renovatio обн- ant. ioann. chron. 1. 44. 51. - храма sim. I. 13. обновлениѥ, рєкшє свящєниѥ bor. 28. περιποίησις acquisitio op. 2. 1. 172: обновьѥ- sup. 196.
объносити -шѫ -сиши vb. περιφέρειν circumferre sup. men.-mih. - кола de bove chrys.-lab. само и онамо очи - chrys.-lab. змиѥ - nom.-mik. 26. змиѥ вь нѣдрахъ - mol. знамєниѥ - chrys.-lab. вѣтромь нєсимомь chrys.-lab. вьсѣхъ - лютаѩ chrys.-lab. обн- sup. 392. - сѧ: вода по польноумоу нєсить сє мѣстоу chrys.-lab. - сє вь сѣти ibid. вьнѣ своихъ помысль -симь сє и изоумлєни бывлѥмь ibid. -шаашє сє имє ѥго.
объношєниѥ n. περιφορά circumlatio обьн-, обн- chrys.-lab. обьн- съставоу men.-mih. 376.
объноштаниѥ n evigilatio glag.: vocabulum dubium.
объноштєваниѥ n. vigiliae io.-sin.
объноштєвати -штоуѭ -штоуѥши vb. pernoctare men.-mih. dial.-šaf. prol.-mart. triod. -ваѭ ber.
объноштиѥ n. παννυχίς pervigilium pyrg.
объноштьница f. παννύχιον, παννυχίς pervigilium обн- op. 2. 2. 672. sup. 153.
объноштьно adv. nocte acad.
объноштьнъ adj. παννύχιος pernox pat. -на мольба sim. I. 6. 20. обн- sup. 429. стоѩниѥ обноштьнаа sabb. 26. 116. adde 22.
объноштьствовати -ствоуѭ -ствоуѥши vb. διανυκτερεύειν pernoctare ant. pyrg.
объонъпольнъ adj. ulterior -на вьсь men.-vuk.
объсиротити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. orbari parentibus men.-leop. prol.-mart.
объсиротѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. orbari parentibus pat. ardž. оть отьца - ἐκ πατρὸς ὀρφανός men.-vuk.
объсирѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. ἀπορφανίζεσθαι, ὀρφανὸν γίγνεσθαι orbari parentibus prol.-mart. men.-vuk. men.-leop. prol. prol.-cip. gram. 149.
объсиꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. illuminare chrys.-lab.
объсиꙗниѥ n. ἐπίλαμψις illustratio men.-vuk. prol.-mart. prol.
объсиꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. effulgere сльньцю прѣсвѣтло -ꙗвьшоу sabb. 185. illuminare - вьса men.-mih. -ꙗѥть облакь храмь pent.-mih. -ꙗємь свѣщами prol.-mart. облакъ свѣтлъ -ꙗаше мѣсто men.-leop.
объскочити -чѫ -чиши vb. saliendo cingere acad.
объслонити -нѭ -ниши vb. περιτιθέναι circumponere, circumdare men.-vuk. acclinare дєгы около огнища -ни prol.-lab.

объслъньчьнѥ n. quae circum solem sunt pat.-šaf. 335.

объслъньчьнъ adj. qui circa solem est prol.-mart.

объстати -станѫ -станеши vb. circumstare.

объстоѩниѥ n. περίστασις circumstantia sbor. περιοχή complexio psalt.-vent. obsidio chrys.-lab. dial.-šaf. многыми -нии бравь се prol.-mart.

объстоѩтель m. qui circumstat.

объстоѩтельнъ adj. circumstans, undique cingens оудобь - εὐπερίστατος hebr. 12. 1. -bulg.

объстоѩти -стоѭ -стоиши vb. circumstare; κυκλοῦν cingere sup. 114. - лежещаго chrys.-lab. obsidere градъ обьстоимь chrys.-lab. adde chron. 1. 46.

объстоудьнъ adj. pudendus -на жена misc.-serb.

объстѫпати -паѭ -паѥши vb. circumdare men.-mih. - кого chrys.-lab. ioann. обьс- bon.

объстѫпити -плѭ -пиши vb. κυκλοῦν, περικυκλοῦν cingere, obsidere men.-vuk. prol.-mih. bon. pat. - градъ sabb.-typ. chrys.-lab. cyr. 9. - монастырь dial.-šaf. - плѣньницоу prol.-mart.

объстѫплѥниѥ n. circumdare - многыхъ ѩзыкь sim. I. 27.

объсѣдати -даѭ -даѥши vb. obsidere - градъ men.-mih.

объсѣдѣниѥ n. περιοχή obsessio zachar. 12. 2. обьс- greg.-naz.

объсѣднѫти -нѫ -неши vb. πολιορκεῖν obsidere prol.-lab.

объсѣдѣти -ждѫ -диши vb. obsidere proph. bus. 747.

объсѣнити -нѭ -ниши vb. obumbrare обьс- sup. 8.

объсѣнѩти -ѩѭ -ѩеши vb. σκιάζειν obumbrare men.-vuk. prol. обьс- op. 2. 2. 301. nsl. obsêna beschattung, bezauberung.

объсѣнѥниѥ n. obumbratio prol.-mart.

объсѣсти -сѩдѫ -сѩдеши vb. περικαθίζειν obsidere pent.-mih. prol. κυκλοῦν circumdare proph. prol.-mart. - градъ prol.-cip. градоу обьсѣденоу men.-vuk. πολιορκεῖν obsidere men.-vuk. adde per. 16. chron. 1. 149.

объсѣщи -сѣкѫ -сѣчеши vb. amputare men.-mih. 390. ἀποκόπτειν abscindere iudic. 1. 7.

объсѩзаниѥ n. amplexus men.-vuk.

обътерѥвати сѩ -ваѭ сѩ -ваѥши сѩ vb. sensus ignotus: хотѧ начѧтькь творити екрьви ради опьтерѥваєши сѩ pat.-mih. 45.

обътеченѥ n. ὀξύτης celeritas men.-vuk.

обътещи -текѫ -течеши vb. περιτρέχειν circumcurrere dial. διατρέχειν percurrere men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip. вьсоу землю - alex.-mih. 44. вьсоу вьселеноую - hom.-mih. вьсоу вьселеноую - men.-leop. - вьсего мира cyr. 30. кроугы - chrys.-lab. - истиноу dioptr.-lab. обьтече лѣто chrys.-lab. διαδίδοσθαι diffundi слоухоу его по вьсоудоу обьтекъшоу men.-vuk. обьт- sup. 88. оптече; оптекло mon.-serb. 204. croat. obtoka limbus verant.

обътицати -чѫ -чеши vb. περιτρέχειν circumcurrere dial. pat. circumfluere men.-mih. κατατρέχειν percurrere men.-vuk. - кого bon. chrys.-lab. - жены io.-sin. - вьсѩ dioptr. мѣсто отъ мѣста - chrys.-lab. храминѫ отъ храмины - dioptr.-leop. cf. -тѣк-, -тѣц-.

обътъщетити -щѫ -тиши vb. ζημιοῦν detrimento afficere обьщети сѩ strum.

обътъньчити -чѫ -чиши vb. λεπτύνειν extenuare proph.

обътѣкати -каѭ -каѥши vb. περιτρέχειν circumcurrere dial. pat. percurrere men.-mih. men.-leop. isaak. - и проходити prol.-mart. cf. -тиц-, -тѣц-.

обътѣнити -нѭ -ниши vb. sensus ignotus: горѣ и долѣ -нащиихъ chrys.-lab.

обътѣцати -чѫ -чеши et цаѭ -цаѥши vb. fluere обьтѣцаеть кровь bus. 488. ἄρδειν irrigare егѵпта обьтѣчеть нилъ men.-vuk. cf. -тиц-, -тѣк-.

обътѧгъчавати -ваѭ -ваѥши vb. gravare, onerare prol. prol.-lab.

обътѧгъчити -чѫ -чиши vb. βαρύνειν gravare men.-vuk. prol.-mart. -тчити men.-leop.

обътѧжаниѥ n. gravatio azbuk.

обътѧзати -заѭ -заѥши vb. τείνειν tendere -зае жилы и жлѣзы chrys.-lab.

объхаждати -даѭ -даѥши vb. περιέναι circumire men.-vuk. опхождаа чьты op. 2. 1. 158. -даютъ скытающе сѧ отъ мѣста до мѣста men.-mih. -хаити š.-gl. 73. παραπορεύεσθαι praeterire опхажд- man.

объхватити -штѫ -тиши vb. capere того разбоиници -теть chrys.-lab.

объходити -ждѫ -диши vb. περιέρχεσθαι, περιάγειν, περινοστεῖν circumire; περιπολεῖν obire; περιτρέχειν circumcurrere sup. men.-vuk. krmč.-mih. παροδεύειν praeterire op. 2. 2. 153. παραπορεύεσθαι

praeterire man. χαριέναι transire sup. обьходить ꙗко львъ рєвы op. 2. 2. 50. львь -дить искы кого ꙇ поглътити; боговы -дєщоу вь раи chrys.-lab. вь бѣлыхь одєждахь - chrys.-lab. - оть мѣста до мѣста prol.-mart. - братию typ.-chil. опхождаашє man. обхождаашє sup. 212. обьхождаашє sup. 41. обьхождающє галатию prol.-mart. по стѣнамь обьхождашє sabb.-typ. обьхождахоу оноу рѣкоу sabb. 106. обьхождаашє ю пламы prol.-mih. оудолиꙗ и дьбри - men.-mih. обьхождѣ вьсоудоу свєтыи тьи вьрхъ sabb. 23. adde 169. рѣкоу - bus. 747. градь - krmč.-mih. - грады men.-leop. - монастырѧ vita-theod. - домы chrys.-lab. - морє mat. 15. обохоꙇє островы prol.-mart. 191. - бразды chrys.-lab. - дворы dioptr. - поустыньнаꙗ мѣста men.-vuk. - тьмьнаꙗ мѣста hom.-mih. по широтѣ оусєлєнѣи - svjat. обьходать мѧ болѣзни dioptr. гроза мѧ обьходить φρίκης πληροῦμαι greg.-naz. - по домохь chrys.-lab. правило - prol. ласканиємь -дѧ свѧтаго men.-leop. обьх- svjat.-mat. vi.

обЪходЪ m. περίοδος circuitio georg. ber. γῦρος circulus proph. по обьходоу svjat.-op. 2. 2. 378. 389. - чєтворосѫстѧвьнъ typ.-chil. троимн -ды men.-mih. 300.

обЪходьникЪ m. περιοδευτής circuitor: male отьх- hom.-mih.

обЪходьнЪ adj. circumiens - вѣсъ clim. обьх- sup. 42. 2. - праздникь glag.

обЪхождати v. обЪхаждати.

обЪхождєниє n. περιοδία circuitio hom.-mih. sbor. adde sabb. 198. cf. hebr. 11. 30. -šiš. 184.

обЪцѣлЪꙑвати -ваѭ -вадєши vb. deosculari glag.

обЪчиштєниꙗ f. περικάθαρμα purgamentum обчищєниꙗ op. 2. 1. 188: vocabulum dubium.

обЪшьд- vb. περιέρχεσθαι circumire men.-vuk. ἐπιπορεύεσθαι adire men.-vuk. - жилища men.-vuk. всоу тварь - hom.-mih. - вьсѧ врата men.-mih. обьшьдь вьсь градь men.-vuk. - страны sim. I. 11. - вєликаго димитриꙗ чюдєса prol.-mart. обишєдъшє bon.

обЪшьствиє n. περίοδος circuitio ies.-nav. 6. 15. -pent.-mih.

обЪютрѣти v. обоутрѣти.

обЪꙗвити v. обавити.

обЪꙗвлꙗти v. обавлꙗти.

обЪꙗданиє n. helluatio, luxuria обьѣдsborn. -vost. 2. 86. чрьвьнок (чрѣвьнок) обьѣданиє op. 2. 2. 204. обѣд- antch. обиѣд- vita-theod. 11.

обЪꙗдати сѧ -даѭ сѧ -даєши сѧ vb. gulosum esse chrys.-lab. dial.-šaf. men.-leop. pan. čech. objídati se.

обЪꙗдєниє n. ἀδδηφαγία, γαστριμαργία ingluvies ant. обь- op. 2. 2. 153. bus. 501. antch. misc.-šaf. объ- tur. adde krmč. 74. zak.-serb. - чрѣвьно ioann. κραιπάλη crapula luc. 21. 24. обѣд- ostrom. cf. опитиє.

обЪꙗдивЪ adj. gulosus acad.

обЪꙗдьливЪ adj. gulosus zak.-serb.

обЪꙗдьчивЪ adj. gulosus bus. 498. int. оутроба -дчива sbor.-kir. 64.

обЪꙗꙁвити -влѭ -вишн vb. vulnerare glag.

обЪꙗꙁдити -жда -здиши vb. circum equitare царь обьєждашє кроугь града sabb.-typ. 130. обьꙗждашє, обьєждашє по градоу sabb.-typ. čech. objeti, objedu pol. obježdžać, objadę.

обЪꙗловѣти -вѣѭ -вѣєши vb. sterilescere grom.

обЪꙗсти сѧ -ꙗмь сѧ -ꙗси сѧ vb. gulosum esse hom.-lab. zak.-serb. misc. nom.-bulg. кол'ко ти чади о пьсѣхъ (пьсѣхъ) сѧ пекоуть, да сѧ бꙑшѧ нє обьꙗли bus. 710. cf. опити сѧ et čech. obžera et nota asl. oblêdnost insolentia croat. obistan protervus verant.

обЪꙗстивЪ adj. γαστρίμαργος gulosus обьѣст- antch. обѣст- antch. bus. 647. обьєст- ant.

обЪꙗстивьство n. γαστριμαργία ingluvies ant. обьєст- ant. обѣст- ant.

обЪꙗстьнЪ adj. gulosus hom.-šaf.

обЪꙗсьнꙗти -нꙗѭ -нꙗєши vb. illustrare -сн- lavr.-op. 20. ex. 193.

обЪꙗхати vb. circumvehi -ѣхаѭ chron. 153. 197. 215. 222. -єх- per. 79. pol. objechać, objadę.

обЪꙗманиє v. обиманиє.

обЪꙗмати v. обимати.

обЪꙗмьнЪ adj. comprehendens triod.

обЪꙗти -имѫ -имєши vb. καταλαμβάνειν, διαλαμβάνειν, περιλαμβάνειν, ὑπολαμβάνειν, συνέχειν, περιέχειν, συλλαμβάνειν complecti pent.-mih. hom.-mih. psalt.-int. saec. XII περιπτύσσεσθαι, περιδράττεσθαι amplecti hom.-mih. ant. chrys.-lab. ἐναγκαλίζεσθαι amplecti ostrom. συγκλείειν comprehendere luc. 5. 6.-bulg. καταλαμβάνειν prehendere ostrom. страхъ обьꙗтъ зимьнаго sup. 358. περιστοιχίζειν cingere sup. обьꙗтъ вѣ-

тръ ἀπολῃφθεὶς πνεύμασι man. обьють оүзами желѣзнами sim. 1. 10. обьють вѣсомь sim. I. 20. пакть чръвьми обьюта hom.-mih. скръби обеше чада mon.-serb. обьяти antch. облакь обья храмь kruš. горестию обьятъ tur. обьмемъ са greg.-naz. обьмж sup. обьмете psalt.-int. saec. XII. обьмѣмъ sup. 357. обыметь, обметъ bon. aor. обьесе 3 pl. š.-gl. 75. страхъ обиметь земльнааго hom.-mih. обимми плещѣ hom.-mih. дроугъ дроуга обинимѣмь ἀλλήλοις περιπτυξώμεθα hom.-mih. обиметъ vita-theod. обонатъ ἁπαλός mollis - плодъ ех. роука его обоүимие krmč.-mih. 369. обоүиметь chron. 1. 172. обьмъ sup. 211. обънимъ ostrom. обоүнмъ вию его bon. 11. обоүмъ zlatostr. обоүьатии tur. обълатъ sup. 360. обьлати sup. 366. 377. 422. 441. обла sup. 290. обатъ assem. ostrom. обасе bon. обаша ostrom. обети hom.-mih.

обълатие n. amplexus par. triod. θήκη theca - поставомь exod. 25. 27. -pent.-mih. обатие bus. 490.

обълатрити -рж -риши vb. ardere facere величанииимъ страсти вьсж доушж зълѣ обатрившими sup. 246. - са φλεγμαίνειν ardere sup. 316. adde 105. обьетривьши се гнити начеть, почи men.-mih. greg.-lab. обатрити sup. 105. 246. 316. обаштреныимь мѣстомъ svjat.-op. 2. 2. 396. bus. 263. обаштрено нераждание πεπυρωμένη ἀμέλεια io.-clim. čech. objítriti.

обълатрити са -рж са -риши са vb. φλεγμαίνειν ardere, обатрѣвшти са доуша cloz I. 495. ни извъ обатрьшаща са greg.-naz. ни извъ обьатрающа са parem. обьетрвющи се доуша hom.-mih. 9. cf. обълаштрити са.

обълатьнъ adj. qui comprehendi potest, uti videtur -на мѣра chrys.-lab.

обълаштрити са -рьж са -риши са vb. φλεγμαίνειν ardere обьщрѣетъ op. 2. 1. 19. извъ обаштрюща са esai. 1. 6. -parem. 1370. cf. обълатрити са.

обълаштрение n. φλεγμονή ardor, ira обашт- sup. 243. 303. обаштрение op. 2. 2. 150. 672.

объжжати v. обжжати.

обълхати -хаж -хаеши vb. odorari - чьто men.-leop.

обыкати -чж -чиши et -каж -каеши vb. assuescere, solere nov. trigl. dobr. обычеть sborn.

обыкнжти -нж -нши vb. ἀσκεῖσθαι exerceri sup. 150. обыклъ есмь εἴωθα soleo sup. 277. discere обыклъ chron. - са antch. c. 62. bulg. obič amor croat. obiknuti hung. cf. serb. obika mos živ. 29.

обыстрити -рж -риши vb. accelerare acad.

обыцати -чж -чиши vb. discere isaak.

обычай m. ἦθος mos op. 2. 2. 200. συνήθεια consuetudo cloz I. 94. II. 130. 138. ostrom. sup. bus. 384. ἔθος mos ostrom. τὸ εἰθισμένον mos ostrom. adde chron. 1. 6. 7. 82. - вѣ игемоноу εἰώθει ὁ ἡγεμών ostrom. обычае pl. n. chabr. 90. φύσις natura greg.-naz. nsl. običaj spang. habd. rum. обичѣю.

обычайнъ adj. ὁ κατὰ συνήθειαν consuetus men.-vuk. hom.-mih. -ные тишины men.-mih. 374.

обычати -чаж -чаеши vb. discere pat.: vocabulum dubium.

обычаепрѣтъкатель m. scandala praedens, uti videtur dial.-šaf. 190.

обычьникъ m. συνήθης familiaris prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk.

обычьнъ adj. συνήθης consuetus sup. men.-vuk. pat. isaak. gram. chron. 1. 70. 91. 93. жена -чнаа си нмоүщи nom.-mik. 40.

обычьнѣ adv. συνήθως pro more sup. 439. hom.-mih.

обычьствовати -воүж -воүеши vb. solere int.

обьдо n. θησαυρός thesaurus sup. 241. πλοῦτος divitiae - всей оүтвори еа χρήματα καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον io.-malal. обьдоу кланьжще са greg.-naz. κλῆρος hereditas sup. 392. lit. abdas vestis beitr. 1. 236. cf. praep. обь et verbum дѣ cum iždas thesaurus beitr. 1. 237. et nota сждъ e сж et дѣ.

обьдъ v. обдъ.

обьмание v. обимание.

обьмати v. обимати.

обьштати -таж -таеши vb. communicare greg.-lab. - са chron. 1. 57. 28.

обьште adv. communiter обьште вьси горѣзаемъ svjat. vulgariter glag.

обьштеванъ v. обьштевати.

обьштевати -штоүж -штоүеши vb. κοινωνεῖν communicare sup. 94. io.-dam. общюеть къ бездоушнымъ плотью zlatostr. доухъ сватый -ва твари нашей io.-dam. общеванъ κοινωνίας communionis хлѣбъ - io.-dam.

обьштежитель m. κοινόβιος monachus typ.-chil. prol.-vuk. обшт- sabb. 169: nota обще ли житель еси izvêst. 8. 76.

обьштежительникъ m. κοινόβιος monachus men.-vuk.
обьштежительница f. monacha krk.
обьштежительнъ adj. monasticus pat.
обьштежительство n. coenobium mon.-serb.
обьштежительствовати -вуѭ -вуеши vb. simul habitare.
обьштежитьнъ adj. monasticus pat.
обьштеначальникъ m. κοινοβιάρχος coenobiarcha.
обьштение n. κοινωνία communio sup. leont. ant. **-ниѥ** cloz I. 547. II. 138. συγγένεια affinitas **-ниѥ** cloz I. 324: male обьшт- bus. 155.
обьштеньскъ adj. communis š.-gl. 100.
обьштепирьщьство n. convivium **общепир-** ber.
обьштеѩзычьникъ m. ὁμόγλωσσος qui eiusdem linguae est pyrg.
обьштина f. κοινωνία communio sup. 130. men.-mih. krmč.-mih. ant.-hom. pent.-mih. chrys.-lab. **не отпоустимь его -ны** cyr. 4. **обьщинѣ** δημοσίᾳ publice greg.-naz. **общ-** cyr.-hier. κοινοβιότης vita monastica **общ-** ber. **обьч-** bus. 158.
обьштитель m. communicans.
обьштительнъ adj. κοινωνικός liberalis 1. tim. 6. 18.
обьштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. κοινωνεῖν communionem habere šiš. 231: **безмлъвию** - isaak. **господь мытарие обьщаааше трапезѣ своѥй** isaak.
обьштние n. communio sup. 307.
обьщь adj. κοινωνός particeps sup. 316. κοινός, ἐπίκοινος communis sup. 64. 241. 280. 293. krmč.-mih. zlatostr. bus. 271. 291. **обьштий манастырь** sup. **обьште житиѥ** ioann. **обьчний** chron. 1. 19. **общемоу** per. 39. **обечь** per. 89. **обче** chron. 1. 161. καθολικός catholicus **обьштаѩ цръкы** svjat.-op. 2. 2. 400. **вьсемоу мироу обьштими сильми** cloz I. 103. **опьщи листы** spom.-cet. πᾶς universus sup. 393. - **манастырь** coenobium sup. 129. - **житиѥ** dial.-šaf. **обьшть** sup. 63. thema **обь** suff. **штъ** scr. tja cf. **ништь** et **домашьнъ** lat. omnis ex obnis ztschr. 11. nsl. občji rib. bulg. opšti communis pol. obcy alienus rum. **обще** communitas.
обьштьникъ m. κοινωνός particeps sup. ostrom. cloz I. 513. ant. κοινωνικός liberalis šiš. 168. μέτοχος particeps hom.-mih. ber. adde krmč.-saec. XIII. **обьштъникъ** cloz I. 513. qui in coenobio vivit pat.-mih.

обьштьница f. particeps ant.-hom. hom.-mih. cyr. 20.
обьштьнъ adj. κοινωνικός particeps sup. 177. ant. **книгы -ныѥ** men.-mih.
обьштьнѣ adv. κοινῇ communiter dan. 1. 14. -op. 1. 109. dial.-šaf.
обьштьство n. κοινότης communio sup. 241 **-ение**.
обьштьствовати -воуѭ -воуеши vb. κοινωνεῖν participem esse pan. **ни -воуи грѣсѣхъ тоуждихъ** men.-mih.
обѣдание v. **объѣдание**.
обѣдати -даѭ -даеши vb. prandere men.-leop. 55. bus. 347. pan. 196. chron. 1. 29. 38. 78. 138. per. 59. 23. **-даша вси на коупъ** bor. 76.
обѣдение v. **объѣдение**.
обѣдити -ждѫ -диши vb. affligere glag.
обѣдие n. prandium **на -дьѥ съѣдавъ** obich.
обѣдование n. prandium dial.-šaf.
обѣдовати -доуѭ -доуеши vb. ἀριστᾶν prandere ostrom. sup. 91. 92. krmč. 73. krmč.-mih. pent.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. leont. bell.-troj. 24. men.-mih. ichn. men.-leop. alex.-mih. chron. 1. 111. - **на врачѣ** krmč.-mih. **грѧдѣте обѣдоуйте**.
обѣдъ m. ἄριστον prandium; δεῖπνος, δεῖπνον coena ostrom. sup. 290. hom.-mih. men.-vuk. ἑστίασις epulum sup. 312. adde men.-mih. op. 2. 1. 134. chron. 1. 102. 103. 108 etc. **врѣме -да** sabb. 29. **творити** - antch. **иоана на -доу оусѣкноу** hom.-mih. **на -дѣ исти хлѣбъ** op. 2. 2. 282: nota **обѣдь жрѣти идоломь** prol.-mih. 98. pro **обѣтъ**; nsl. obed, obedo.
обѣдьникъ m. hospes dioptr. **оубогь - приидохь словомь пирь почрьпсти** chrys.-lab. coenaculum triod.
обѣдьница f. refectorium dial. liturgia alex. **пѣти часы и -дницоу** nom.-lab. 84. cf. **обѣдьны**.
обѣдьнъ adj. ἀρίστου prandii dial. hom.-mih. 2. reg. 24. 15. - **часъ** cyr. 8. chrys.-frag. - **годь** men.-mih.
обѣдьны f. liturgia **-дны** pam. 179. 182. 196. per. 58. 60. chron. 1. 138. 139. 226. 233. cf. **обѣдьница** prandii tempus, uti videtur nomoc.-bulg.
обѣлити -лѭ -лиши vb. λεπίζειν decorticare pent.-mih. mat. 33. **землю** - š.-gl. 63. λευκαίνειν dealbare **-лиахоу** hom.-mih. adde chron. 1. 101.
обѣлѣти -лѣѭ -лѣеши vb. album fieri bus. 650.
обѣлити -лиѭ -лиѥши vb. lucidum reddere **лоуна съ звѣздами нощь -лѣтъ** tur.

обѣньчанъ part. laureatus glag.
обѣрѫчь adv. ambabus manibus сего довольныимь и дѣлыимь жьзлиюмь о-бѣроучь бниш prol.-mart. - бити men.-leop. - камень възьмь men.-mih.
обѣсити -шѫ -сиши vb. κρεμαννύναι suspendere dial. cloz I. 352. sup. ostrom. frag.-serb. - врьхоу постелы men.-leop. - сѧ sup. 176. -си се по выи отьцоу своюмоу greg.-lab.
обѣстивъ v. объıастивъ.
обѣстивьство v. объıастивьство.
обѣстити -штѫ -стиши vb. nunciare gram. 240. accusare до великихъ кто бы -стилъ его vost. e cod. saec. xv. -стихъ сѧ юмоу dan.-heg.
обѣстьникъ m. helluo, uti videtur сь блоудьникы и -кы svjat. cf. объıасти сѧ et nota nsl. objesten, petulans, impudens, objestnost.
обѣтованиє n. ἐπαγγελία, ἐπάγγελμα promissio ostrom. op. 2. 2. 215. ant. -нье chron. 1. 44.
обѣтовати -тоуѭ -тоуюши vb. ἐπαγγέλλεσθαι polliceri; ἀποφαίνεσθαι declarare men.-vuk. chrys.-lab. mon.-serb. 197. ber. chron. 1. 41.
обѣтъ m. εὐχή votum men.-vuk. psal. 21. 26; 64. 2. sup. 23. 35. 36. въздамь тебѣ обѣты моѥ sim. I. 9. antch. не прииша -та op. 2. 2. 383. ἐπαγγελία promissio ant. šiš. 76. hom.-mih. vost. promissio š.-gl. 99. mon.-serb. - нанимань hom.-mih. devotio glag. не точиѭ обѣты нъ и помазь црскоуѭ svjat. obeti sacrificium fris.
обѣтьникъ m. promissor mon.-serb.
обѣтьнъ adj. devotus glag. mon.-serb. promissionis земли -тьна svjat. nomoc.-bulg. per. lxxviii.
обѣшати -шаѭ -шаюши vb. κρεμαννύναι suspendere cloz. I. 684. misc.-šaf. -шаюеть се о выи его sabb. 56. обеш -alex.-mih.
обѣшеникъ m. suspensus.
обѣшениє n. ἀνάρτησις suspensio pyrg. triod.
обѣштавати -ваѭ -ваюши vb. ὑπισχνεῖσθαι, ἐπαγγέλλεσθαι polliceri sup. 65. krmč. hom.-mih. chron. 1. 262. обещ-alex.-mih. 10. - сѧ ἐπαγγέλλεσθαι polliceri cloz I. 932. sup. 24. 95. 341 etc. обещ- комоу prol.-mih. обещавающимь богочьстью šiš. 163.
обѣштаниє n. ἐπαγγελία, ὑπόσχεσις promissio sup. ὁμολόγησις confessio krmč.-mih. - съхранити ioann.
обѣштаникъ m. μνηστήρ procus ex.-op. 2. 1. 21.
обѣштати -штаѭ -штаюши vb. ἐπαγγέλλεσθαι polliceri cloz I. 549. sup. hom.-mih. pat. svjat.-mat. 9. sup. ber. -штана мьзда hom.-mih. -штаныи μνηστή ex.-op. 2. 1. 21. - сѧ polliceri sup. 1. 211. 219. 406 etc. greg.-lab. prol.-mart. sim. I. 18. š.-gl. 98. ю.-sin. prol.-mih. ἐπινεύειν concedere аще сѧ не бихъ прѣжде -шалъ man. -штылъ sborn. adde обѣщай на сѧ συγκατάθου ἡμῖν dan. 13. 20. -vost.
обѣштевати -штеваѭ -штеваюши vb. polliceri cozm.
обѧзало n. ligamen ber. alex. in vulnere chrys.-lab. cf. čech. obáslo.
обѧзаниє n. ligamen изоуй -ниıа печали sborn. vost. 1. 308. nom.-mik. 25. in vulnere misc.-šaf. 161. -ньıа op. 2. 2. 82. š.-gl. 78. διάδημα diadema sup. 392.
обѧзати -жѫ -жеши et -заѭ -заюши vb. περιδεῖν, καταδεῖν, δεῖν ligare ostrom. περιπλέκειν, ἐμπλέκειν involvere, circumvincire sup. bulg. δεσμεύειν ligare krmč.-mih. bon. pat. ant. pat.-mih. greg.-lab. chrys.-lab. prol.-mih. bus. 115. š.-gl. 49. margar. bon. - ıазвы chrys.-lab. - строупы ostrom. - главоу hom.-mih. - сѣтми vost. 1. 105. обѧзать per. 12. 27. χαλινοῦν refrenare sup. 286. - сѧ antch. šiš. 220. vost. 1. 173. обв- sabb. 213. rum. обезй vincula.
обѧзовати -зоуѭ -зоуюши vb. δεσμεύειν ligare; involvere chrys.-lab. nom.-mik. 144. pan. pat. misc.-šaf.
обѧза f. vinculum -зомь sg. i. duš.
обѧзь f. res ligatae, sarcina - золота vost.
обѧти v. объıати.
обѧтиє v. объıатиє.
обѧтрити сѧ v. объıатрити сѧ.
обѧтрıати сѧ v. объıатрıати сѧ.
обѧштрениє v. объıаштрениє.
обѫжати -жаѭ -жаюши vb. coarctare - чрѣво io.-sin. объюж- clim.
обѫзъ m. κατάδεσμος ligamen op. 1. 89. κληδονισμός augurium обоузы op. 2. 2. 53. обѫза, обѫзъ mat. 49. onus, uti videtur не могѫ старьца зьрѣти подъ обѫзомъ коуıаѫшта sup. 176. 27.
обѫродити -ждѫ -диши vb. stultum reddere чювьство обоуродить sborn. -жденъ stultus pat.-mih. io.-sin.
обѫродѣвати -ваѭ -ваюши vb. stultum fieri isaak.

обжродѣние n. stultitia **обьародѣние** bp. 2. 2. 181.
обжродѣти -дѣѭ -дѣеши vb. μωραίνεσθαι stultum esse šiš. 48. pat. sup. 246. **криво и боуе и объжродѣвъши** dioptr. **обьмр-** dial.-šaf.
обжрождати -даѭ -даеши vb. μωραίνεσθαι stultum esse **съвѣтъ нхъ -даетъ** esai. 19. 11. -vost. proph.: recte stultum facere cf. **-дити.**
обжсѣвати -ваѭ -ваеши vb. barba tegi **обоусѣвла** ἀρχιγένειος lanugine prima malal.-vost.
обжсѣние n. γενειάς lanugo, barba **обоусор.** 2. 2. 89. **прѣжде обжсѣниꙗ** greg.-naz.
обжсѣти -сѣѭ -сѣеши vb. πληροῦν τὴν ὄψιν τῶν γενείων os barba obducere **обоусѣвше** vost.
обжхание n. odoratus **объжх-** chrys.-frag.
обжхати -хаѭ -хаеши vb. odorari sup. 124. pat. **обьоух-** chrys.-lab. **обьмх-** dial.-šaf.
обжховати -ваѭ -ваеши vb. odorari chrys.-lab. **обьмх-** dial.-šaf.
обжхъ m. ὄσφρησις odoratus io.-dam.
овадъ v. **обадъ.**
овако adv. ita men.-mih. **-зи** mon.-serb. nsl. ovako, ovak habd. ovakov habd. ovače i. e. **оваче** čech. ovako, ovaky nserb. hovak adv.
овакъ pron. talis **-кнге** mon.-serb. pol. owaki.
овамо adv. δεῦρο huc krmč. alex.-mih. 159. pat. ἐκεῖθεν ad alteram vitam greg.-naz. **зрѣше само и овамо** leont. nsl. ovamo, ovam habd. bulg. ovamo.
овапити -плѭ -пиши vb. καταφοινίσσειν rubro colore tingere **отъ крьви -пише се** prol.-mart.
оведь v. **обедь.**
овеле v. **о.**
овеселити -лѭ -лиши vb. exhilarare **-селивше** mon.-serb. 477.
овинъ m. granaria vost. 1. 83. 430. **подъ овиномь молить сѧ** sbor.-kir. 52. **огневи молѧтъ сѧ подъ овиномъ и виламъ** vost.-op. 229. russ. овинъ; e russ.
овити v. **обити.**
овлиꙗ f. αὐλή aula **овьлиꙗ сирѣчь огражение или правьдьникь** men.-mih.
овогда v. **овъгда.**
овоште v. **овоштие.**
овоштехранилиште n. ὀπωροφυλάκιον pomarium psalt.-ven. 78. 2.
овоштие n. καρπός fructus nom.-bulg. misc. men.-mih. nom.-mik. dioptr. per. 33. mon.-serb. misc.-šaf. chrys.-duš. 10. ὀπώρα fructus krmč.-mih. men.-vuk. georg. adde clim. bulg.-lab. 32. nom.-barb. prol.-mih. **-щиꙗ и меда** alex.-mih. 104. **-щиꙗ** pl. men.-mih. sabb. 30. **-щиихъ** typ.-chil. **вино и самь насадилъ** men.-mih. **начѧтъкъ -щиꙗ** ἀπαρχή primitiae krmč.-mih. δένδρα arbores; **овоще** sabb.-typ. **овощие** hom.-mih. 71. **овоща** φυτά plantae svjat.-op. 2. 2. 399. **овоща многа** hom.-mih. 113. **плоди вьсакого овощиꙗ** trêb. 116. **по малоу овоща** sabb.-typ. 22. **много овоща** ὀπωρῶν fructuum krmč.-mih. **овоште** sup. 451. **овоштемъ** sg. i. sup. 208. cf. **воштие.**
овоштъ m. ὀπώρα fructus typ.-chil. men.-leop. bor. 8. prol.-mih. sbor.-kir. 23. (coll.) vost. 1. 267. ex.-vost. 1. 342. op. 2. 1. 18; 2. 2. 202. glasn. 13. 372. chron. 1. 54. bus. 660. **-щемь** pl. dat hom.-mih. **-щьми** men.-mih. δένδρον arbor hom.-mih. bulg. ovošte milad. oškъ; ovoški milad. pokl. 1. 62. ovošči milad. serb. voće čech. ovoc pol. owoc cf. ahd. obaz ags. ofet mhd. obez wieg. 2. 299. cf. **воштие.**
овоштъка f. ἰσχάς ficus, recte arbor pomifera **-коу въкоушаше** men.-vuk. **овошка** misc. 53. bulg. ovoški serb. voćka.
овоштьникъ m. pomarium **-щникъ** bell.-troj. 6. 7. ber. παράδεισος paradisus; frugum custos trigl. **-щникъ** cyr.-hier. **oщникъ** malal.
овоштьница f. pomarium **-щница** bell.-troj. 5. bulg. ošnica milad. 511.
овоштьнъ adj. ὀπώρας fructuum krmč. antch. **-но хранилище** chrys.-lab. ἀκροδρύων arborum frugiferarum **- плодъ** hom.-mih. **-щнаꙗ древеса** bus. 663. **врѣме -щно** μετόπωρον auctumnus extremus krmč.-mih. adde chron. 1. 176. 198. **овощный градъ** παράδεισος paradisus op. 2. 2. 114. **ощный градъ** idem malal. vost. 2. 91.
овождоу v. **овждоу.**
овраскавѣти -вѣѭ -вѣеши vb. rugis tegi **часть -ковѣвшоую** vost.
оврачевати -чоуѭ -чоуеши vb. mederi.
овъ pron. hic sup. **овъ - овъ** ὁ μὲν - ὁ δὲ sup. prol.-lab. **ово - ово** sup. 64. 140. 145. 312. **ово - а дроугое** sup. 266. **ово старъ, ово молодъ** chron. 1. 77. **овъ - овъ же** ὁ μὲν - ὁ δέ krmč.-mih. ostrom. **ови оубо - ови же** sup. 73. 143. **ови - а сии** sup. 62. **ови - а дроузии** sup. 63. 237. **ово ли - ово ли** ποτὲ μὲν - ποτὲ δὲ modo - modo proph. **ово ли пекоуща, ово ли ино слоужеща** leont. **ово ли вь-**

торы дьнь брашна въкоушааше, ово ли и тротии(и), ово ли и недѣлю цѣлоу greg.-lab. ово ли - ово ли men.-mih. ово ли бо - ово ли же hom.-mih. ово ли во - дроугоици же hom.-mih. Pott. 1. 686.
овъгда adv. τότε tum овъгда - овъгда же tum - tum svjat.-vost. svjat.-op. 2. 2. 380. bor. 39. hom.-mih. 97. овогда krmč. 203. pat. овогда - овогда же sup. 5. 92. greg.-naz. овогда же - овогда же sup. 41. овогда - дроугоици sup. 367.
овьде adv. hic typ.-chil. misc. овдѣ воле, а индѣ мнѣ vost. nsl. ovde pol. owdzie.
овьдовѣти -вѣѭ -вѣюши vb. viduum, viduam esse - отъ житиѧ своихъ nomoc.-bulg. cf. овьд-.
овьний adj. κριοῦ arietis; κριῶν arietum pent.-mih. овний рогъ men.-leop. вь чьстѣхъ овнихъ de zodiaco misc.-šaf. 138.
овьнъ n. κριός aries svjat. men.-mih. lavr.-op. 21. ephr. op. 2. 2. 149. овънъ svjat. nsl. oven; prešni oven cochleae cardo habd. oven pri preši cochlea lex. lit. avinas.
овьнь adj. κριοῦ arietis: κριῶν arietum ant. nomoc.-bulg. misc.-šaf. овнѩ мѣса pent.-mih. овнꙑ роги vost. 1. 61. въ рога овьнѩ tur. тоукомъ овънемъ bon.: male овънъ bon. рогъ овьный prol.-mart. вь крьвехъ овныихъ chrys.-lab.
овьсъ m. avena овесъ trigl. овса chron. 1. 55. nsl. oves bulg. oves let. ausas lit. aviža rum. овѣс.
овьца f. πρόβατον, ὄϊς ovis sup. ostrom. да се дае мѣсечнина за овце chrys.-duš. 46. scr. avis lat. ovis gr. ὄϊς (ὄϝις) lit. avis let. auz goth. *avi (avi-str) ahd. auwi ztschr. 1. 34. 493. Grimm, wörterb. 1. 602. curt. 1. 358; 2. 166. mey. 1. 345: овьца deminutivum est formae *овь: nota russ. dial. овецъ m.
овьцепасъ m. ovium pastor trigl.
овьчарь m. opilio bell.-troj. 4. nom.-barb. grom. trigl. bulg. ovčer, ovčerin.
овьчарьниꙗ f. ovile овчарниꙗ trigl. pol. owczarnia.
овьчесловесьнъ adj. sensus obscurus: -но стадо.
овьчий adj. τῶν προβάτων ovium mon.-serb. bus. 268. дворъ - ostrom. - пастырь prol.-mih. овьчи pent.-mih. овьчьꙗ bus.
овьчина f. μηλωτή pellis ovina hom.-mih. op. 1. 311: svjat.-op. 2. 2. 401. trigl. -ильина men.-leop. овч- op. 2. 1. 164: 2. 2. 135. 151. овц- op. 2. 2. 265.
овьчюхъ m. opilio alex.
овьчь adj. προβάτων ovium sup. 134. 312. на овьчи коупѣли ostrom. при овчи коупѣли sabb. 99. овьча кожа prol.-vuk. овчю кожоу misc.-šaf. одеждахъ овьчахъ ostrom. одежахъ овьчихъ svjat.-mat. 7. на овчи поли chrys.-duš. 40. чрѣво овьче извито men.-mih. кожоу овьчоу prol.-mih. овъче млѣко bon. роуны овчими bus. 715: male о-градъ овцаѩ bus. 78.
овьчьскъ adj. bulgariae urbs овеч- asên 53.
овьчѧ n. πρόβατον ovis sup. ant. prol.-vuk. cloz I. 313. adde men.-vuk. hom.-mih. leont. pent.-mih. овче sim. II. 4. овча нազимо op. 2. 2. 86. овча скършено exod. 12. 5. -mat. 55. овчетомь pl. dat. krmč.-mih. овче забѣгьшее sabb.-typ.
овѧзати v. обѧзати.
овѫдоу adv. ἐντεῦθεν hac vost 2. 29. сѫдоу и - ostrom. bor. соудоу и - prol.-mih. prol.-belg. prol.-vuk. nsl. ovôd; o-vud iti prip. od ovud prip. habd. pol. o-wędy овооудоу vost. cf. овѫдѣ.
овѫдѣ adv. hac отъ соудѣ, отъ овоудѣ ἐντεῦθεν - ἐντεῦθεν pent.-mih. cf. овѫдоу.
огавати -ваѭ -ваеши vb. vexare -важѩщѫѭ мѧ помꙑслꙑ psalt.-nor. cf. огавлꙗти.
огавити -влѭ -виши vb. παρενοχλεῖν vexare, molestiam inferre krk. - смѣꙑ цѣꙑ нашего слоухома krmč.-saec. xiii. братъ огавленъ бывъ prol. 14. 81. čech. ohava abominatio ohaviti turpare.
огавние n. molestia pat.-mih. - творити комоу ant. παρενοχλεῖν vexare psalt.-int. saec. xii. op. 2. 2. 261. men.-mih. bon. mat. 27. azbuk. bor. огавниꙗ дати комоу idem krmč. -saec. xiii. агавне bor. cf. rad. gu clamare.
огавлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. διενοχλεῖν, διοχλεῖν vexare op. 2. 2. 261. antch. -влꙗють естественыꙗ къ сластн διοχλοῦσιν αἱ φυσικαὶ πρὸς ἡδονήν ant.-vost.
огавьность f. molestia azbuk.
огавьствовати -воуѭ -воуеши vb. vexare вьнегда они -ствовати ми psalt.-nor.
огаръ m. canis venatici genus татаринь огарь есть misc. serb. ogar rum. огаръ vertagus огърoйкъ f. čech. ohař pol. ogar nserb. hogoř cf. alb. zagar.
огатати -таѭ -таеши vb. προβάλλεσθαι proponere greg.-naz.
оглавити -влѭ -виши vb. ἀνακεφαλαιοῦσθαι summatim repetere ephr. 1. 10. šiš. 124.
оглавние n. caput pat.-šaf. 229. corona -

дафиново на главѣ своюй положивь prol.-mart. -вьіє mon.-serb.
оглавлити -лиж -лиюши vb. summatim repetere.
оглавлюниню n. κεφάλαιον caput sabb. 34. по тако се - приюти men.-mih. -вьюниюе sup. 278.
оглавъ m. κημός, φορβαιά capistrum dial. vost. оглавь iob 40. 20. -proph. mat. 55. bus. 172. оглавь op. 1. 60. на шеи и на - chrys.-duš. 46. nsl. oglav halfter dain. überleder oglavnik capistrum habd.: nota oglav adj. barhaupt dain. 133; čech. ohlav m. f. pol. ogłowia maulkorb.
оглавь v. оглавъ.
оглавьнъ adj. ἡγεμονικός principalis -нжіж свѣщж greg.-naz.
оглаголавати са -ваіж са -ваюши са vb. κατηγορεῖσθαι accusari georg.-šaf. - пиіань створь -ваше се чюдо μέθην κατηγόρει τοῦ θαύματος hom.-mih.
оглаголаниюе n. accusatio op. 2. 2. 455. sup. svjat.-op. 2. 2. 386. κακολογία obtrectatio 298. adde krk.
оглаголатель m. accusator clim. 175.
оглаголати -лиж -люши et -лаіж -лаюши vb. κατηγορεῖν accusare - кого krmč.-mih. sup. 293. krk. -лаюмъ svjat.-op. 2. 2. 401. о -лемъіхъ svjat.-op. 2. 2. 386. -vost.
оглаголованиюе n. calumnia par.
оглаголовати -лоуіж -лоуюши vb. accusare nom.-mik. 150. greg.-mon. ber. κατεπᾴδειν greg.-naz.
оглагольникъ m. accusator par. chrys.-lab. misc.-šaf.
огладити -ждж -диши vb. λεαίνειν laevigare камениє -диша водьі iob 14. 19. -vost.
огладьнѣти -нѣіж -нѣюши vb. πεινᾶν esurire gen. 41. 55. -kruš. bulg. ogladne.
огласитель m. qui docet misc.-šaf.
огласити -шж -сиши vb. κατηχεῖν instruere - кого hom.-mih. sup. 400. 429. 431. men.-vuk. men.-mih. krmč. krmč.-mih. chron. 1. 47. оглашеньіи sborn. ἀκουτίζειν audire facere ierem. 49. 2. -vost. - са: огласи се сама prol.-vuk.
оглашати -шаіж -шаюши vb. καταφωνεῖν personare - лоугьі hom.-mih. 65. - дьври mon.-serb. пьтичими гласьі -шаеми sabb. 23. κατηχεῖν docere sup. 18. 397. 423.
оглашеникъ m. κατηχητικόν catecheticum svjat.-op. 2. 2. 369. per. lxxii.
оглашениюе n. κατήχησις institutio sup. prol. svjat.
оглоухати v. оглъхати.
оглоухнжти v. оглъхнжти.
оглоушати -шаіж -шаюши vb. κωφεύειν surdescere int. 283. - са idem 2. reg. 19. 10.
оглоушивъ adj. surdus жидове оуши -вѣ имоуть о хѣ psalt.-int. saec. xii.
оглоушити са -шж са -шиши са vb. surdum fieri mon.-serb.
оглъхати -хаіж -хаюши vb. surdescere int. образь оглоухавьши оть горькаго плача misc.-serb.
оглъхновениюе n. surdum fieri, surditas.
оглъхнжти -нж -неши vb. κωφεύειν surdum esse оглъхноу op. 2. 1. 58. оглъше men.-mih. оглъхоше men.-vuk. оуши его -ноуть sabb. 108. слоуха оглохнета bor. čech. ohlechnouti, ohluchnouti.
оглъшати -шаіж -шаюши vb. surdescere glag.: vocabulum dubium.
оглъ m. significatio ignota: оглы кържни zlatostr.: fortasse pro орьла.
оглѣбнжти -нж -неши vb. infigi psalt.-int. 92.
огладати са -даіж са -даюши са vb. περιβλέπεσθαι circumspicere, respicere ostrom. chron. 1. 260. 264. sine са: да -дають давида 1. reg. 19. 15. -vost. -даше chrys.-duš. 33. nsl. ogledati se nsl. bulg. serb. ogledalo milad. verk. čech. ohlady pol. oględy nsl. v ogledi priti rum.
оглиндъ.
огладованиюе n. circumspicere mon.-serb.
огладовати -доуіж -доуюши vb. respicere typ.-chil. -доуеть свещихь typ.-nic.
огниво n. igniarium trigl. pol. ogniwo.
огнило n. ignitabulum, chalybs - стоудено лежить, егда оударьть его оть каминь, поустить искрьі misc.-serb. 77. nsl. ognjilo habd. lex. ognilo meg. bulg. ognilo.
огнинъ v. огньнъ.
огнистъ adj. ignitus trigl.
огница f. πυρετός febris men.-mih. prol.-cip. ichn. chrys.-lab. prol.-mart. grom. prol. alex. per. 25. 2. ber. огньница pat.-šaf. 51. 208. men.-leop. nsl. ognjenica habd. serb. ognjevica živ. 60. čech. ohnice sinapis arvensis ztschr. 5. 345.
огничавъ adj. πυρεκτικός febrilis dioptr. dioptr.-vost.
огнищанинъ m. primatum unus bus. 398. -не lět.-novg. vost. 1. 182. огнищане, гридь, коупце вачьшее karamz. 2. nota 411. аще огнищанина моучить pravda-rusk. e russ. cf. tamen огнищь.
огнище n. ἐσχάρα, πυρεῖον focus exod. 27.

4. -vost. kruš. pent.-mih. κάμινος fornax prol.-mart. men.-vuk. κλίβανος furnus dial. adde bor. bus. 147. 384. prol. арогоу великоую, єже єсть огнища оу мѣди сковано и прѣносимо, въ нимже болєщимь оукропь топити sabb.-typ. 67. nsl. ognjišče focus habd. ognjišče verant. bulg. ognište.

огништь m. ἀνδράποδον mancipium гръдащє сѧ мъногъі огнищи и стадъі οἱ πλήθει γαυριῶντες ἀνδραπόδων καὶ τετραπόδων greg.-naz.: vost. habet огништє cf. огништанинъ.

огништьница f. κάμινος fornax men.-vuk.

огнюити сѧ -ноѭ сѧ -нониши сѧ vb. lepra laborare glag.

огноусити -шѫ -сиши vb. βδελύττεσθαι abominari да не -сите доушь вашихъ pent.-mih.

огноушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari съ нимн -шаѥть сѧ svjat.-mat. 5. огнюш-, огнюс- ber.

огноушєниє n. abominatio sup.

огнь m. πῦρ ignis; πυρετός febris sup. sg. g. огни sup. огнѣ sup. 191. огнѣ sup. 4. 5. 61. etc. огни sup. 165. 183. 341. d. огню sup. огноу sup. огни sup. 108. огнєви слоужѧщє de lituanis men.-bulg. огнъ cloz I. 928. πυρετός febris ostrom. šiš. 45. leont. огньмь жєгома πυρέσσουσα febricitans ostrom. κάμινος fornax накласти - men.-vuk. аще или сребро или злато скровено боудеть подъ землею, то мнози видать огнь горѧщь на томь мѣстѣ bor. 23. adde chron. 1. 50. 196. scr. agni lat. ignis lit. ugnis curt. 2. 247. ztschr. 5. 135.

огньница v. огница.

огньнъ adj. πυρός ignis men.-vuk. sup. пещь -на ostrom. дьбрь огньнаѧ bus. 38. -на сила svjat. огньноѥ высхождєниѥ šiš. xxii. єзєро огньноє γέεννα gehenna marc. 9. 45. свѣща огнены gen. 16. 17. -mat. 55. огнєнъ chron. огнєнъ sup. огнинь misc. 164.

огньство n. πυρσός fax ant.

огньць m. parvus ignis men.-leop. клѧчать надъ малъмь -цьмь sborn.

огнѣвити -влѭ -виши vb. irritare ioann.

огнюшати, огнюсати v. огноушати.

огнѥнъ adj. πυρός igneus prol.-mart.

огнєвидьнъ adj. πυροειδής igni similis men.-mih.

огнєвица f. febris trigl.

огнєгорѣниє n. καυκαία incendium mir.

огнєдъхновєнъ adj. igne inspiratus, uti videtur огне- prol.-mih. 201.

огнєзрачьнъ adj. πυροειδής igni similis frag.-serb. par. огнез- ant.

огнємєтьница f. ignes iaculans.

огнємєтьнъ adj. ignivomus trigl.

огнєносьно adv. ignem ferendo огне- dioptr.

огнєносьнъ adj. πυρφόρος ignifer men.-vuk. dioptr.-lab. pat.

огнєобразьнъ adj. igni similis pat.-misc. chrys.-frag.

огнєпальнъ adj. igne ardens triod. ioann. - зракъ typ.-chil.

огнєпалєниє n. igne urere nom.-mik. 29.

огнєплапольникъ m. πυριφλεγέθων pyriphlegethon greg.-naz.

огнєродьнъ adj. ignem pariens огне- bus. 918.

огнєслоужитєль m. ignis cultor prol.-vuk. men.-vuk. огне- prol.-mih.

огнѧдниє n. populi nigrae сосние и огнѧдиє ex. cf. агнѧдъ.

огобьзованиє n. ubertas georg.

оговарити -рѭ -рѥши vb. defendere -рати men.-serb. 62.

оголити -лѭ -лиши vb. denudare sup. рєбра имь оголишє prol.-mih. 268. lacerare sup. 190.

оголѣниє n. φαλάκρωμα calvitium lev. 21. 5. -pent.-mih. -лениє kruš. lev. 32. 5. -kruš.

оголѣти -лѣѭ -лѣєши vb. nudum fieri стръгашє пльть ихъ до кости, до нѫждє ребра имь -лѣшє prol.-belg.

огонєзнѫти v. огоньзнѫти.

огоньзнѫти -нѫ -нєши vb. διαφεύγειν effugere огънзнєтѣ отъ варваръ mir. 70. огонєз- ant.

огородьникъ v. оградьникъ.

огорьчавати -ваѭ -ваѥши vb. amarum reddere pat.

огорьчати -чаѭ -чаѥши vb. amarum fieri krk.

огорьчати -чаѭ -чаѥши vb. amarum reddere sbor.

огорьчєвати -ваѭ -ваѥши vb. amarum reddere par. - сѧ на кого mir. огрьчnom.-mik. 32.

огорьчєниє n. amaritudo.

огорьчити -чѫ -чиши vb. πικραίνειν amarum reddere par. int. ephr. -чи тє nom.-mik. 55. -чєно вино ἐσμυρνισμένος οἶνος marc. 15. 23. -mat. 34. - сѧ: огрьчи сѧ bulg.

огорѣвати -ваѭ -влѥши vb. περικαίεσθαι amburi krk.

огорѣлъ adj. ambustus -ло дрѣво bon.

огорѣти -рѭ -риши vb. amburi pat.-mih. nsl. ogorek goruč titio habd.

огорѩнинъ m. ἀγαρηνός agarenus per. 5. cf. агарѩнинъ.

огорьствьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. amarum fieri -ствнѣ sabb.-typ. -стьвьнѣ (ter) и оумрьтви се typ.-chil.

огорьстити -штѫ -стиши vb. amarum reddere -рестити triod.

огосподити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. κυριεύειν dominum fieri - ѩзыкомъ многомъ parem. sabb. 216.

огосподьствовати -воуѭ -воуеши vb. κυριεύειν dominari -ва грады приморскими 1. macc. 11. 8. -vost.

ограбити -блѭ -биши vb. rapere, privare int. chron. 1. 227. 231. ограбенъ (part.) богатьства своего prol.-mih. 205.

ограблѩти -ѩѭ -ѩеши vb. πλεονεκτεῖν fraudare - граблю злоую habac. 2. 9. -vost.

ограда f. φραγμός sepes šiš. 156. θριγκίον septum pyrg. men.-vuk. περιβολή septum men.-vuk. κῆπος hortus men.-vuk. dial. αὔλιον caula dial. ἔπαυλις stabulum proph. kruš. pent.-mih. μάνδρα stabulum, caula sup. 126. 383. 446. ant. claustrum, coenobium men.-vuk. οἰκοδομή aedificium men.-vuk. adde sborn. hom.-mih. prol.-mih. lavr.-op. 22. men.-leop. laz. -дѣ sg. l. greg.-lab. misc.-šaf. 173. -ды pl. a. pent.-mih. bus. 78. 121. - овьцамь men.-mih. -ды светаго никона sabb. 169. лавра глаголема - pyrg. -до твердымъ bus. 618. bulg. ogradъ verk. russ. dial. огорода čech. ohrada rum. оградъ.

оградити -ждѫ -диши vb. περιτιθέναι circumdare ostrom. sup. τειχίζειν munire men.-vuk. περιφράττειν circumsepire, munire sup. брьньми - hom.-mih. κυκλοῦν cingere proph. мореискомъ - bus. 487. - законы krmč.-mih. - области vita-theod. - сионь hom.-mih. доуша не ограждена молитвами sborn. bus. 297. adde š.-gl. 85. - сѧ sup. per. 53. chron. 1. 68. 117. 208. 221. bus. 264. nsl. ograditi; ograja habd.

оградъ m. κῆπος hortus ostrom. luc. 13. 19. -mat. 34. prol.-vuk. bor. xiv. proph. men.-mih. 138. сьлѣзъ вь - greg.-lab. огородъ op. 2. 1. 136. огороды per. 60. nsl. ograd čech. ohrad pol. ogrod.

оградьникъ m. κηπουρός hortulanus огородьникъ šiš. xvi. -дникъ bor. 73. op. 2. 1. 136: non solum libros bulgaricos et serbicos in russiam, verum etiam russicos in serbiam translatos esse plura sunt indicia; habes enim огородьникъ pro оградьникъ; волосъ pro власъ misc.-šaf. et sanctos russicos in menaeis serbicis: neque miraberis, hoc ita factum esse, memor monasterii russorum montis atho, cuius in vita s. sabbae mentio fit.

оградьнъ adj. horti.

ограждати -даѭ -даеши vb. φράττειν sepire dial. munire sim. I. 16. 24. chrys.-lab. krk. ber. - крьстомь sim. I. 4. да огорожають ю отъ нихъ sborn.: nota - сѧ ἀναχαιτίζεσθαι reprimi лоуна -дають се hom.-mih.

ограждение n. φραγμός septum iob 38. 31. -op. 2. 1. 57. mat. 54. kruš. ioann. triod. χάραξ vallus proph.

огребати -наѭ -наеши vb. pectere -найте моу (емоу) месо misc.-serb.

огренѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere greg.-naz. -ни сѧ грѣха sborn. аще прѣжде писанъныхъ сихъ -немъ сѧ greg.-naz. отъгрени сѧ грѣха ἀπόλειπε ἁμαρτίας sir. 17. 21. -vost. rad. греб: cf. огрѣбати сѧ.

огрозити -жѫ -зиши vb. ταρταροῦν in tartarum detrudere šiš. 201. terrere -зить человѣка psalt.-int. saec. xiii. - сѧ φρίττειν -зи сѧ земля ierem. 2. 11. -vost. доуши сѧ -зить anima horret krk.

огромити -млѭ -миши vb. ferire uti fulmen acad. int. 61. слово просто -митъ тѧ prol.-vost.

огрѫдѣти -дѣѭ -дѣеши vb. superbire pat.

огрълие n. monile огорлие acad.

огръль f. ὁρμίσκος monile cant.-cant. I. 10; 7. 1: genus dubium nsl. ogrlina pasja millus habd. cf. ожрѣль.

огрьмѣти -млѭ -миши vb. tonare.

огрѫновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуеши сѧ vb. operiri glag.

огрѫнѫти -нѫ -неши vb. operire образъ - alex.-mih. 105. amplecti misc.-šaf. огорненъ azbuk. involvere med.

огрьстити -штѫ -стиши vb. λαμβάνειν prehendere да емьше и огрьстеть своима роукама men.-mih. огорстbus. 171. amplecti pat. κυριεύειν да не тебе огрьстить тъщеславьный породъ io.-clim.: nota -стати alex.

огрьчевати v. огорьчевати.

огрьштати -таѭ -таеши vb. δράσσεσθαι prehendere - моудрыѩ 1. cor. 3. 14. -op. 2. 2. 306.

огрызти -зѫ -зеши vb. commordere.

огрѣвание n. abstinentia ant.-hom. огрѣв- op. 2. 2. 187.
огрѣвати -ваѭ -ваеши vb. scabere чрѣпиною гнои - оты себе hom.-mih. 131.
огрѣвати см -ваѭ см -ваеши см vb. ἀπέχεσθαι abstinere pat. act. 14. 20. -bulg. strum. - вещи men.-mih. - идоль prol.-mih. - гнѣва antch. - вьсѣхь зльныхь sabb. 92. - злыхь sabb. 100. - оть чьсо izvêst. 6. 383. prol.-vuk. gram. 124. оть вьсакого видѣниꙗ зла - šiš. 194. отъ вьсакого дѣланиꙗ зъла - sborn. - оть пльтьскыхь похотей šiš. 195. отъгрѣб- ber. вещи злыꙗ отъгрѣбайте см 1. thess. 5. 22. -vost. - оть похоти š.-gl. 83. - отъ зла men.-leop. - оть грѣха pat.-mih. rad. грѣб- cf. огрѣнѫти см.
огрѣвалище n. locus calefactus misc.
огрѣвати -ваѭ -ваеши vb. calefacere misc. - землю lavr.-op. 40.
огрѣховати см -хоуѭ см -хоуеши см vb. ἐγκαλεῖσθαι accusari io.-clim. -вавъ см не покаетъ см georg.-vost.
огрѣшити см -шѫ см -шиши см vb. peccare еже се смо -шили оу семльзи чловѣцѣ mon.-serb.
огрѣꙗти, огрѣѭ, огрѣеши vb. διαθερμαίνειν calefacere pent.-mih.
огоурьць m. ἀγγούριον unguria, cucumis -рецъ trigl. pol. ogorek lit. agurkas čech. okurka Grimm, wörterb. 1. 190.
огънѫти см -нѫ см -неши см vb. flecti онъ се огноу около оугла bus. 716. да се мѣчимь огнеть men.-mih.
огъвати -ваѭ -ваеши vb. περιελίττειν circumvolvere op. 2. 1. 139.
огъждати -даѭ -даеши vb. irritare огиджоую azbuk. cf. nsl. gizda superbia.
огъмати -маѭ -маеши vb. palpare prol. 22.
огъмовати -моуѭ -моуеши vb. ψηλαφᾶν contrectare огнм- op. 2. 2. 629.
огѫстѣние n. condensatio -стение vost. 1. 75.
огѫстѣти -стѣѭ -стѣеши vb. σήγνυσθαι condensari bon. isaak. ber. -стѣша ꙗко стѣна водъꙑ psalt.-pog.
одалати -лаѭ -лаеши vb. vincere chron. 1. 52. vi; 61. 27. - комоу cf. одолѣти.
одамъ m. adam per. 26. 17.
одарити -рѭ -риши vb. donare prol. prol.-cip. mon.-serb. - кого men.-vuk. meth. 8. sabb. 47. adde chron. 1. 129. 192. 210. 215.
одаровати -роуѭ -роуеши vb. donare - кого sabb. 41. 125. prol.-cip. chron. 1. 188. mon.-serb.
одати v. отъдати.
одаꙗти, одаѭ, одаеши vb. vendere одаше се прьвѣньство chrys.-lab. nsl. odati, odavati.
одебелити -лѭ -лиши vb. crassum reddere int. -лилъ vost.
одебелѣвати -ваѭ -ваеши vb. crassescere pan. acad. int.: male crassum reddere leont. pro -лѣвѣ-.
одебелѣти -лѣѭ -лѣеши vb. παχύνεσθαι crassescere matth. 13. 15. -serb. dioptr. hom.-mih. ichn. acad.
одебеливати -ваѭ -ваеши vb. crassum reddere pat. - см: плоть -лѣваше см vost.
одежда f. ἔνδυμα, στολή vestis ostrom. sup. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. ἐπενδύτης ex.-op. 2. 1. 28. одѣѣ š.-gl. 87. σκεῦος vas 1. reg. 30. 24. -kruš. одеꙗ mon.-serb. rum. одъждие nsl. odêja respondet одѣꙗ; serb. odića mik. *одѣшта: adde pol. odzież f.
одеждити -дѫ -диши vb. vestire acad.: male, ni fallimur, pro одѣꙗти, unde одеждѫ.
одеждьнъ adj. vestis sup. 329.
оделѣвати -ваѭ -ваеши vb. ἀριστεύειν excellere sup. 65. vincere sup. 53.
оделѣние n. victoria isaak.
оделѣти -лѣѭ -лѣеши vb. νικᾶν, περιεῖναι vincere sup. 25. 26. 334. 385. dial.-šaf. - комоу bell.-troj. 27. leont. bon. cf. одолѣти, одалати.
одеспотити см -штѫ см -тиши см vb. despotam fieri mon.-serb.
одесꙗтити -штѫ -тиши vb. ἀποδεκατοῦν decimas dare.
одесꙗтъковати -коуѭ -коуеши vb. decimas dare - стада kruš.
одесꙗтьствовати -вѹѭ -воуеши vb. ἀποδεκατοῦν decimas dare chrys.-lab.
одигитриꙗ f. ὁδηγήτρια mon-serb. о иконѣ прѣчистой -трии въ цариградѣ sbor.-kir. 27.
одирати -раѭ -раеши vb. pellem detrahere dioptr. spoliare - мертвеца sbor.-kir. 52. - мрьтвыхь steph.
одлъжити см -жѫ см -жиши см vb. δανείζεσθαι mutuum sumere deut. 28. 12. - pent.-mih.
одоброволити -лѭ -лиши vb. satisfacere mon.-serb.
одоброконевати см -нюѭ см -нюеши см vb. μυρίζεσθαι καὶ εὐωδιάζεσθαι bene olere io.-clim.

одоврѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. bonum fieri sabb. 20.

одоволѣвати -ваѭ -ваѥши vb. vincere cum dat. bor. xxi. cf. lit. vala vis let. valât potiri et **одолѣти**.

одоити, **одоѭ**, ***одоиши** vb. a lacte depellere krk. bus. 645. - **сѧ** ἀπογαλακτίζεσθαι a lacte depelli prol.-mart. pro **отъд-**.

одолитель v. **одолѣтель**.

одоловати -лоуѭ -лоуѥши vb. vincere antch. c. 115.

одолѣваниѥ n. victoria hom.-mih.

одолѣвати -ваѭ -ваѥши vb. νικᾶν vincere sup. 50. 121. ant. men.-vuk. adde antch. chron. 1. 61. xv; 214. 38. prol.-mih. περιγίγνεσθαι vincere - **комоу** hom.-mih. 101. **съмрътию** -ваѥмь hom.-mih.

одолѣниѥ n. νίκη victoria sup. hom.-mih. bus. 166. **къде твоѥ - аде** greg.-naz. κράτος vis pent.-mih. τρόπαιον tropaeum sbor. sup. 145.

одолѣньникъ m. victor **побѣдитель** -никъ **зломъ своимъ** clim.

одолѣтель m. victor men.-vuk. -**литель** triod.

одолѣтельница f. victrix.

одолѣтельнъ adj. victor

одолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἡττᾶν, περιγίγνεσθαι, νικᾶν vincere; καταπαλαίειν vincere sup. 26. 34. 62. 142. 144. 282. 325. 448. hom.-mih. pat. ioann. op. 2. 2. 86. bus. 620. adde sim. II. 3. prol.-mih. chron. 1. 61. 62. 63. 65. 186. 209. -**лѣ соудоу благость** chrys.-lab. - **комоу** sabb.-typ. **не во имемъ** greg.-naz. čech. odol f. protivenství kat. odolati pol. podołać cf. **одоволѣвати** et nota nomen plantae serb. odoljan rum. **одолан**.

одолꙑти -лꙑѭ -лꙑѥши vb. vincere chron. 1. 52. 20; 61. xvi. cf. **одалати**.

одраждати -жаѭ -жаѥши vb. placere **что оть вьсѣхь -жало ти ѥсть**; alex.-mih. 158.

одраниѥ n. detractio - **кожѥ** prol.-mih. krmč.-mih. 377. excoriare - **лица** ibid. κατασπασθῆναι detrahi **челоу** - men.-mih.

одрати, **одерѫ**, **одереши** vb. ἐκδείρειν pent.-mih. συνθλᾶν confringere prol.-cip. καταξαίνειν excoriare hom.-mih. abradere - **гръгомъ** sup. 196. ἀποσπᾶν detrahere, cutem detrahere sup. 84. - **кожоу** men.-leop. prol.-mart. men.-vuk. prol.-mih. - **ремены** prol.-mart. - **главоу** men.-leop. - **ревра** prol.-mih. **тѣло одереши** men.-mih. - **овьны** prol.-mart. - **иконꙑ** per. 106. 4. adde chron. 1. 176. 197. 234. 260: nota **одранъ** ἠσβολωμένος fuligine foedatus man. 54. **одьравъше** bus. 264. **одрѣши его сь ороужиа** alex.-mih. 94. **одрѣше кожоу сь главы** prol.-mih. **нази и одрьти** antch. **одрити црькъвоу** mon.-serb. rum. **одор** suppellex pol. odra masern.

одрина f. stabulum **въведи -нѫ твоѭ овьча** antch. c. 27.

одринъ m. hadrianopolis nom.-vuk. asên 9. -**нь градь** prol.-cip. prol.-lab. prol.-vuk. prol.-mih. bulg. odrin grad pokl. 1. 64. et drenopolje.

одровина f. mica acad. čech. pol. odrobina.

одръ m. κλίνη lectus prol.-cip. ostrom. marc. 7. 4. -mat. 33. 42. man. **на - постелѧ моѥѭ** bon. κλινίδιον lectulus men.-vuk. κοιτών cubile exod. 8. 3. -pent.-mih. κράββατος lectus ostrom. men.-vuk. adde sup. 162. 345. 360. 434 etc. **одровѣ поставити** sabb.-typ.: nota **одри желѣзнии огнении** ἐσχάραι πυρός iob 41. 10. -vost. **да даю оть одра динарь** chrys.-duš. 44. nsl. odri gerüst; odrige hängebett bulg. odъr russ.-dial. одёръ čech. odr serb. odar lectus mik.

одръжаниѥ n. περιοχή munitio iez. 12. 13. bus. 177. κατάσχεσις occupatio gen. 47. 11. -pent.-mih. chron. 1. 177.

одръжати -жѫ -жиши vb. περιέχειν continere ostrom. κατέχειν ostrom. šiš. 159. συνέχειν continere cloz II. 150. ostrom. comprimere sup. ἐπέχειν tenere ostrom. š.-gl. 91. κοχλοῦν distinere sup. 377. ἐπικρατεῖν praevalere krmč. 101. **огницѥю -жимь** chrys.-lab. -**жещоую тоугоу светаго** men.-mih. -**жимъ недѫгомь** par. **ѥдинѣмъ соущьствомъ одержимо** cyr. 29. **нечаанниѥмь -жимь** sim. I. 1. -**жаше води землоу** š.-gl. 72. **хощеть - метежь вьселеноую** chrys.-lab. **одрьжбus.** 270. adde ber. chron. 1. 17. 81. cf. **объдръжати**.

одръжевати -жоуѭ -жоуѥши vb. continere ber.

одрьць m. craticula sup. 169.

одрѣти v. **одрати**.

одоунѫти -нѫ -неши vb. inspirare, uti videtur -**новенъ и отъклинаемъ** cyr.-hier. -vost. 2. 75.

одоупленъ adj. κοῖλος cavus ant. 69.

одоушевити -влѭ -виши vb. inspirare -**вленъ** ἔμψυχος animatus triod. ioann. -**вленые стльпы** sabb. 2.

одоушевлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. inspirare, animare triod. chrys.-lab.

одоушинти -шѫ -шиши vb. animare chron. 1. 214. 35; 215. 3.

одъва v. ѥдва.

одъждати -даѭ -даѥши vb. pluere men.-mih. int. misc. tur. -жгѫти lavr.-op. 37. 69. одож'гъіа op. 2. 2. 149.

одъждевати -доуѭ -доуѥши et -ваѭ -ваѥши vb. pluere - землѭ mir. 66. 123. -ва маннѫ men.-belg.

одъждениѥ n. ἐπομβρία imbris copia ant.

одъждити -дѫ -диши vb. βρέχειν pluere men.-vuk. pent.-mih. sabb. 23. chrys.-lab. mat. 33. хлѣбъ небесьнъіи -жди людьмъ vita-theod. дѣлъ -ждена въість greg.-naz. ѥда ли не можааше богъ златомь одъждити; chrys.-frag. 32. одождити chron. 1. 72. 73. одождилъ ѥсть на содома op. 2. 2. 41. повелѣ облакомь - дъждь prol.-vuk. -жгити mat. 19.

одъмѣло n. cognomen матѣи, а одмѣломь нинославь mon.-serb. 30. 2.

одъмѣти сѧ -мѣѭ сѧ -мѣѥши сѧ vb. respondere одьмѣ се дроугъі демонь подь нимь pat. 38. 63.

одъхнѫти -нѫ -нешн vb. inspirare ioann. - сѧ: кони одохоша сѧ vost.

одъімити -млѭ -миши vb. fumare mat. 89.

одѣвало n. vestis bus. 412.

одѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἀμφιεννύναι vestire sup. 251. chrys.-lab. int. - нагъіѥ sim. I. 1. adde vost. 1. 56. clim. bus. 480. - сѧ bus. 412. tegi prol.-mart. свѣлами одеждами -вахоу себе men.-vuk. - сѧ въ ризъі men.-leop. - се вь ризъі prol.-mart. - се вь своѭ красотоу krmč.-mih. 373. adde chron. I. 188.

одѣло n. περιβόλαιον amictus psalt.-int. saec. XII. š.-gl. 90. opertorium leont. 120. vestis glag. adde bon. alex.-mih. 60. 97.

одѣниѥ n. ἀμφίεσις vestimentum krmč.-mih. ἔνδυμα, ἱματισμός vestis ostrom. š.-gl. 65. ἐσθής vestis sup. στολή vestis sup. adde antch. sim. I. 29. vita-theod. hom.-mih. mat. 49. š.-gl. 74: - висещиѥ вь црькви ἀμφίον amictus krmč.-mih. 168. - брачьноѥ bus. 47. adde strum. mon.-serb. -ньѥ bus. 30. antch.

одѣти, одеждѫ, одеждеши et одѣѭ, одѣѥши vb. περιτιθέναι circumdare ostrom. περιβάλλειν amicire sup. ostrom. ἀμφιεννύναι vestire ostrom. kryl. одѣ bus. 653. одѣхъ vost. 1. 59. одѣша mat. 15. одѣша op. 2. 2. 53. одѣѥть ostrom. одежеть оубогааго sborn. одеждѫ одеждѫтъ sup. 14. 262. одеждоуть се krmč.-mih. 374. одежди и ephr. одежди сѧ mat. 49. одеждемъ сѧ ostrom. glag. одежи chron. 1. 172. одѣнъ mat. 15. 28. 34. 42. - ризоѭ proph. - сѧ sup. 219. - се вь ризоу hom.-mih. - сѧ въ одежю sborn. - се вь нищеѥ ризъі prol.-mih. - сѧ въ одѣжю lavr.-op. 12. вь одежде одѣнь hom.-mih. одѣнъ ostrom. - поньвоѭ marc. 15. 51. -mat. 15. одѣнъ sup. 429. odeachu fris. nsl. odetel f. operculum lex. adde trub. ps. 105. hung. odetov indumentum, matta lex. odetva instratum lex. odevka hung. croat. odića verant. serb. odjeća živ. cf. одѣвати.

одѣіа f. vestis glag. cf. nsl. odêja et одежда.

одѣіало n. περιβόλαιον amictus op. 2. 2. 62. 153. dioptr. hom.-mih. typ.-chil. opertorium leont. прѣпросто - се leont. rum. огъіал mar.

одѣіаниѥ n. περιβολή stola sup. 376. opertorium leont. -ниіа ризъ l. petr. 33. -vost. adde mon.-serb.

одѣіати, одѣіѫ, одѣѥши vb. ἐνδύειν vestire вь окройници одѣавьше men.-mih. - сѧ prol.-mart. proph. int. вь златъіѥ -іань одежде chrys.-lab. - вь одеждоу.

ожалити си -лѭ си -лиши си vb. contristari hom.-šaf. 2.

ождрѣлиѥ n. περιστόμιον limbus pent.-mih. kruš. отеше има поіасъі и -лии prol.-mih. 35. περιδερίς collare hes. 18. περιτραχήλιον ожрелие psalt.-theod. ожерелье hes. ожерелие ber. nsl. ožrêlje lappen am halse des rindes rib.

оже v. ѥже.

ожегъ m. rutabulum обращтати - pat.-mih. nsl. ožeg adustio serb. bulg. ožeg russ. ожигъ čech. ožeh pol. ożog magy. asag rum. ожог.

ожелѣзити -жѫ -зиши vb. vincula ferrea iniicere - кого men.-mih.

оженити -нѭ -ниши vb. uxori tradere - кого sup. 18. leont. krmč.-mih. prol.-mih. adde chron. 1. 135. 148. 180. mon.-serb. - сѧ γαμεῖν uxorem ducere krmč. 39. pat.-mih. chron. 1. 50. 159. 185. per. 42. -ньи сѧ antch. -ни сѧ ѥѭ ostrom. да -нить се ѥю krmč.-mih. -нить се таковоѭ, ѭже свой моужь поустиль ibid. аще (жена) -нить се misc.-šaf. nsl. serb. oženiti bulg. oženi; oženat cf. nsl. omožiti se bulg. omъža pol. omężyć.

ожерелиѥ v. ождрѣлиѥ.

ожестити -штѫ -стиши vb. σκληρύνειν durum reddere sup. 264. въіа вашеіа не -те dent. 10. 6. -parem. не ожещѫ оутробъі моеіа ephr.-vost. - сѧ ἀναισθη-

τοῦ γίγνεσθαι stupidum fieri hom.-mih. adde pent.-mih. per. LXXVIII.

ожестечавати -ваѭ -ваѥши vb. durum reddere io.-sin. - сѧ ioann.

ожестечалъ adj. durus, rigidus колѣнѣ -лѣ io.-clim.

ожестечаниѥ n. durities sup. 246. svjat. men.-mih.

ожесточати -чаѭ -чаѥши vb. σκληρύνεσθαι indurescere pent.-mih. kruš. hom.-mih. срьдьце -чаѥть sabb. 206. -чавшоу кожоу 26.

ожесточати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. durum fieri svjat.-mat. 8. -чана бѣ крьвь men.-mih. 177.

ожесточевати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. durum fieri, uti videtur.

ожесточениѥ n. durities int.

ожесточити -чѫ -чиши vb. σκληρύνειν durum reddere sup. 21. int. ѥгоже хощете, -чи svjat. op. 2. 2. 379. не - вѣна: nota male -ченъ ἰλιγγοειδής vertigine laborans sup. 287. 297.

ожестѣвати -ваѭ -ваѥши vb. durum fieri isaak. ioann.

ожестѣниѥ n. durities hom.-mih.

ожестѣти -стѣѭ -стѣѥши vb. indurescere ioann. isaak.

ожештати -таѭ -таѥши vb. σκληρύνειν durum reddere šiš. 60. greg.-naz.

ожешти, **ожегѫ**, **ожежеши** vb. amburere prol.-mih. psalt.-ven. pat.-mih. ожьже men.-leop. ожгоша chron. 1. 103. - сѧ prol.-vuk. misc.-šaf.

ожештити -штѫ -штиши vb. durum reddere kruš. pro ожешчити.

оживати -ваѭ -ваѥши vb. vivere, uti videtur коүда извѣкн -вали gram. 61. по коүда изъвѣка ожевали 172.

оживити -влѭ -виши vb. ζωοποιεῖν vivificare šiš. 59. sup. 57. 143. 296 etc. ζωογονεῖν pent.-mih. -вленъ svjat. bus. 921. - сѧ svjat.

оживлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ζωοποιεῖν vivificare ant. dial. io.-sin. ephr. chron. 1. 152. 242.

оживлениѥ n. vivificatio.

оживотворити -рѭ -риши vb. vivificare ioann. chrys.-lab.

оживотворꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. vivificare -рати chrys.-lab.

оживотворениѥ n. vivificatio.

оживѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. reviviscere dioptr. triod.

ожиданиѥ n. ὑπομονή exspectatio barl. двоу мѣсѧцоу - krmč.-mih. 215.

ожидати -даѭ -даѥши vb. μένειν, ὑπομένειν, περιμένειν exspectare sup. dial. prol. tur. hom.-mih. pat. ioann. -дай блгынѧхъ плодовъ svjat. ѥдиного -даѥмь прѣдьложениꙗ hom.-mih. 140. - сбора krmč.-mih. - моужниꙗ пришьствиꙗ ibid. ὑποπτεύειν men. adde bell.-troj. 25. men.-mih. prol.-mih. sabb. 10. ephr. - покаꙗниꙗ; -даѥмь вашеѩ любве chrys.-frag. 31. chron. 1. 37. 150.

ожизати -заѭ -заѥши vb. amburere glag.

ожиланиѥ n. sensus ignotus: ѥдва -нии того извоудѣть svjat.

ожилꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. roborare -лѣѥть, рекше оукрѣплꙗѥть ephr.-vost.

ожимати -маѭ -маѥши vb. constringere glag.

ожирити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. ditescere sbor.-saec. XVII. -vost.

ожити, **оживѫ**, **оживеши** vb. ἀναβιοῦν, ἀναζῆν revivere sup. 68. 231. 287. 288. 298. ostrom. ζῆν vivere ostrom. ἀναζωπυρεῖν reviviscere pent.-mih. chron. 1. 64.

ожитиѥ n. reviviscere prol. prol.-cip. proph. men.-vuk.

ожлътити -штѫ -тиши vb. flavum reddere dioptr.

ожлъчити -чѫ -чиши vb. bile inflammare triod.

ожрътиѥ n. sacrificium прѣтиѥщим се ожрътиѥ, -тиѥ коумиромь men.-mih. 175: vocabulum dubium.

ожрѣлиѥ v. ождрѣлиѥ.

ожрѣль f. monile pl. a, -ли prol.-vuk. cf. огрълье.

ожоулити -лѭ -лиши vb. pungere, uti videtur осами -лѥны бывааше prol.-mart. cf. nsl. žulj.

ожьдати сѧ, **ожьдѫ сѧ**, **ожьдеши сѧ** vb. differri да ожьдеть сѧ того поставлениѥ krmč.-saec. XVI.

ожьжениѥ n. ustio - пещьно vita-theod.

ожѧдънѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. sitire ожьднѣѥ bulg.-lab. 102.

ожѧжелити -лѭ -лиши vb. ἐγκλοιοῦν vinculo quod collo circumdatur illigare ожѧжели о своеи выи prov. 6. 21. -pareim. ожажелени psalt.-int. saec. XII. cf. жажель.

озадъкъ m. hereditas о озадьцѣ per. 34.

озарити -рѭ -риши vb. διαυγάζειν illucescere šiš. 255. καταλαμπρύνειν illustrare barl. -ри насъ свѣтомь laz. adde mon.-serb. - сѧ: -рши сѧ отъ свѧтаго доүха cyr. 30. čech. ozářiti.

озарꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. καταλαμπρύνειν illustrare dial. αὐγάζειν illustrare

hom.-mih. stichir.-mat. 19. bus. 56. ziz. ber. - срьдьца typ.-chil. сльньце -рити мира men.-leop. -рати chrys.-lab. laz. men.-mih. greg.-mon. - сѧ isaak.

озаревати -рюѭ -рюіеши vb. illustrare men.-belg. озарев- lavr.-op. 40: nota озареви vost.

озарениие n illustratio triod.

озваниие n. sonus, uti videtur: съмотраіѫщее къща и озваниıа и сърдца ad esai. 2. 6. -vost.

озвати сѧ, озовѫ сѧ, озовеши сѧ vb. respondere men.-leop. 58. nsl. ozvati se: pro отъз-.

озвѣрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. θηριοῦσθαι ferinum fieri apoc. 14. 10. -vost. sine сѧ alex.

оздати -даѭ -даіеши vb. sepire с троудомь и потомь многомь оздааль и (врьть) men.-mih. 138. оздань alex.

оздова f. ornatus azbuk. pol. ozdoba.

оздравити -влѭ -виши vb. sanare misc.-šaf. - сѧ isaak.

оздравлıати сѧ -влıаѭ сѧ -влıаіеши сѧ vb. sanari prol.-mart.

оздравѣти -вѣѭ -вѣіеши vb. ἀναρρώννυσθαι roborari men.-vuk. ὑγιὲς γίγνεσθαι dial.-šaf. - сьтрениıа мьнчаго prol.-mart. 102.

озелените -нѭ -ниши vb. viridare.

оземлити -лѭ -лиши vb. exilio punire осоужденн (-ны) написанниıемь -ли men.-mih. 341.

оземльнити -нѭ -ниши vb. exilio punire -ленити.

оземльнъ adj. exilii мѣсто -но men.-mih. 341.

оземльствити -влѭ -виши vb. exilio punire sim. I. 7.

оземльствиıе n. exilium men.-mih.

оземльствовати -вoуѭ -воуіеши vb. exilio punire men.-mih. sim. I. 2. 19. ok. 53. оземьст- men.-leop. pat. per. 4. sabb.-typ. отъземльст- men.-mih.

оземьствие n. exilium pam. 145. во по- слани vost.

оземьство n. ἐξορισμός exilium op. 2. 2. 40.

оземьствованиıе n. exilium.

оземьствовати v. оземльствовати.

оземьствьнъ adj. exul.

озидати -жда̑ѭ -ждаши vb. muro cingere - гробь sabb. 203. градомь себе - sabb. 50.

озии m. g. озиıа ὀζίας oseas озиıе sg. g. hom.-mih.

озиıинъ adj. poss. oseae antch.

озимица f. κριθή hordeum 2. par. 27. 5. - proph. mat. 52.

озимичьнъ adj. κρίθων hordeaceus жатва -чна iudith 8. 2. -proph. mat. 52.

озимьць m. hordeum -мьць azbuk. cf. nsl. ozimec (luk, lan) hiemalis habd. ozimka jalova krava; čech. ozim f. ozimý. pol. ozimi: озимь auctumnalis trigl.

озимѣниıе n. παραχειμασία hibernatio šiš. 42. strum.

озимѣти -мѣѭ -мѣіеши vb. παραχειμάζειν hibernare šiš. 42. 95. strum. men.-mih.

озирати -раѭ -раіеши vb. ὁρᾶν respicere sup. 375. - чьто hom.-mih. 59. - сѧ isaak. chron. 1. 213. chir. hom.-mih. περιβλέπειν circumspicere marc. 4. 32. -ev.-novg. - соудоу и овоудоу men.-mih. не часто -рай сѧ наздъ sborn.

озлавлıати -влıаѭ -влıаіеши vb. κακοῦν affligere prol.-mih. man. - брата sabb. 80. озлов- ioann. - сѧ: озлов- сѧ chrys.-lab. par.

озлатити -штѫ -тиши vb. auro obducere mon.-serb.

озлатовати -тоуѭ -тоуіеши vb. auro obducere mir. 151.

озлити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. κακοῦσθαι affligi озолить сѧ ios. 9. 7. -vost.

озлобити -блѭ -биши vb. κακοῦν affligere sup. ant. bor. xxiii. - кого sim. I. 21. озъл- sup. 181. - сѧ: - срьдьцемь irasci bell.-troj. 12.

озловлıати v. озлавлıати.

озловлıевати -влıуѭ -влıуіеши vb. persequi glag.

озлобленииıе n. κάκωσις afflictio svjat.-mat. 8. sim. I. 24. chron. 1. 152. -ниıа приемлıеть ok. 52.

озлословити -влѭ -виши vb. maledicere nov. vb. ἐξυβρίζειν iniuria afficere prol.-mart.

озлосрьдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. irasci misc.

озлıати -лıаѭ -лıаіеши vb. κακοῦν affligere озълıаіемъ, озълѣіемъ io.-clim.

озлıе praep. pone cum gen. iungenda да посадать сѧ озлѣ колесъ vost. e cod. russ. saec. xvi.

озлениıе n. κάκωσις afflictio; πάθος passio повѣждь врачю озлıениıе cyr.-hier. озьлѣниıе sup. 327.

озноити сѧ, озноѭ сѧ, озноиши сѧ vb. καυματίζεσθαι aestu laborare - зноіемь apoc. 16. 9. -vost. варомь его слнца озноени ibid. озноіенъ отъ троуда mir.

озобати -баѭ -баіеши vb. λυμαίνεσθαι devastare bon. men.-mih. mat. 27. pat. iez. 18. 2. -proph. mat. 55. не -баитѣ ю

(цръкве) ꙗко иноци дивии greg.-lab. -ва насъ вепрь men.-mih. -ка и вепрь vost. - виноградъ cozm.

озракъ m. πρόσοψις aspectus, species - лица его dan. 2. 31. -vost. дрѣво красно -комъ bus. 65.

озрачь f. ὄψις aspectus докрыи -чию dan. 1. 4. -vost. ἰδέα species dan. 1. 13. -vost. δρασις aspectus - молньи dan. 10. 6. -vost. cf. озрнчь.

озрачьнъ adj. περίβλεπτος conspicuus psalt.-theod.: minus bene despectus op. 2. 2. 239.

озричь f. εἶδος species обычаимь и -чью io.-clim. bus. 712. cf. озрачь.

озръчь f. θέα aspectus op. 1. 89. 109. на всю озрьчь esai. 2. 16. -proph. vost. mat. 49. озрьчи ꙗджщиихъ отрокъ mat. 49. озрьчи наша dan. 1. 13. -mat. 49. ἰδέα species dan. 1. 13. 15. -proph. vost.

озръчьнъ adj. superbus озрьчинъ op. 2. 2. 431.

озрѣние n. circumspicere hom.-mih.

озрѣнжти сѧ -нж сѧ -нешн сѧ vb. περιβλέπεσθαι respicere gen. 19. 17. -vost.

озрѣти сѧ -рж сѧ -рнши сѧ vb. respicere prol. men.-vuk. nsl. ozrêti se cf. russ. dial. озоръ spion.

озрѣчь f. θέα aspectus esai. 2. 16. -vost. dan. 10. 6. -vost. 1. 44. ἰδέα species озрѣчи dan. 1. 13. 15. -vost. cf. озрачь.

озывати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. resonare uti videtur misc. 27. pat.

озмбати -баѭ -баѥши vb. frigere - чрѣсь вьсю нощь men.-leop.

озмбнжти -нж -нешн vb. frigere -бнж любовь par. -блъ par.

озмсти, озмбж, озмбени vb. frigere мразомь томити се и озести прѣзь вьсоу нощь оставиши prol.-mart.

озжбѣти -бѣѭ -бѣѥши vb. dentire io.-dam.

ондьньнъ adj. αὐθημερινός quotidianus напа ондьньна iob 7. 1. -op. 2. 1. 57. напа ондѣнань vost. наимника ондинна mercenarii diei unius ant.-vost.: он obscurum est.

оимнинъ m. στρατιώτης miles greg.-naz. op. 2. 2. 672. вѣста же и та оимнии раба христова men.-mih. 125. оимь men.-mih. pl. n. оимн sup. 67. op. 2. 2. 53. men.-mih. cyr.-hier. pl. g. оимъ sup. 68. 69. pl. d. оимомъ sup. 69. pl. a. оимы psalt.-theod. pl. l. оимѣхъ ibid. отрокомь и оимомь men.-mih. 115. russ. dial. оймовать regnare.

оимъ v. оимнинъ.

оимьскъ adj. πολεμικός militaris greg.-naz. оимьско число iez. 27. 11. -vost. тржть оимъскый sup. 62.

оимьство n. στρατιωτικόν exercitus sup. 63.

оинкоуша f. venus bell.-troj. 8.

оиниць f. venus bell.-troj. 8. 21.

окавати -ваѭ -ваѥши vb. cadere pat. 285. man. 118.

окалѥние n. inquinatio acad.

окалити -лиж -лиши vb. μολύνειν inquinare par. 161. ioann. io.-sin. isaak. chrys.-lab. triod. dioptr. nom.-mik. 102. -сѧ iez. 7. 17. -vost.

окаменити -нѭ -нишн vb. πωροῦν indurare ostrom. ioann. sup. 25. kruš. - сѧ ἀπολιθοῦσθαι in lapidem converti pent.-mih. πωροῦσθαι indurari šiš. 64. adde bon. cf. окамѣнити.

окамѣнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. λιθώδη γίγνεσθαι in lapidem converti hom.-mih. tur. indurari.

окаменѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. in lapidem convertere ber.

окамѥнѥние n. πώρωσις durities ostrom. šiš. 65. 128. io.-sin. -нение dioptr. - срдца vost.

окамѣнити -нѭ -нишн vb. πωροῦν indurare assem. мъножьство съна окамѣни доушоу io.-clim. cf. камѣнъ et окаменити.

окамѣнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. in lapidem converti pat.-mih.

оканьникъ v. окаꙗникъ.

оканьница v. окаꙗница.

оканьнъ v. окаꙗнъ.

оканьнѣ v. окаꙗнѣ.

оканьство v. окаꙗньство.

окаровати -роуѭ -роуѥши vb. damnare окароуѥтъ и презритъ лице господне krmč.-saec. xvi.

окарити -рѭ -риѥши vb. vituperare, obiurgare -ра- men.-vuk. zak.-serb. misc. -рьвьше alex.-mih. 31. serb. okarati rum. окаръ.

окаꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. ταλανίζειν deflere ant. ber. - роукою men.-mih. 390. - сеќе men.-mih. 365.

окаꙗникъ m. miser окаꙗньникъ men.-vuk. оканьникъ ephr.-vost. окаꙗникъ š.-gl. 42.

окаꙗница f. ταλαίπωρος misera окаꙗньница men.-vuk. оканьница men.-leop.

окаꙗние n. deflere окаꙗние antch.

окаꙗнъ adj. ἄθλιος, ἐλεεινός, τάλας miser sup. 44. 78. 406. greg.-naz. svjat.-mat. 10. georg. окаꙗнъ sup. saepe ока'нъ sup. 81. 353. ока'нѣѥ sup. 69. окаꙗнн sup. 80. окаꙗнѣй sup. 156. окаꙗньнъ

nest. 17. men.-vuk. sim. I. 10. оканьнъ nest. 17. 35. 58 etc. glag. sim. I. 23. 26. 28. hom.-mih. оканенъ bus. 548.

окаанъство n. miseria dial.-šaf. pat.-šaf. men.-mih. leont. triod. ber. окаанство sabb. 124. 213. laz. оканьство hom.-mih. 15. vost.

окаанъствовати -воуѭ -воуѥши vb. miserum reddere - житиѥ chrys.-lab.

окаанъствьнъ adj. miseriae оканьственѣ parem. -saec. xiv.

окаанѣ adv. misere оканьнѣ krmč.-mih.

окаати, окаѭ, окаѥши et **окаѩѭ, окаѩѥши** vb. ταλανίζειν deflere dial.-šaf. krk. -кого clim. житиа сего соуѥтоу окаашe cyr. 2. окаю мою жизнь ephr.-belg. - чловѣчьскоую хоудость chrys.-lab. окаѥмь и омилоуѥмь chrys.-lab. мое окаю милосердие prol.-vost. окаѥть таковыѩ исаиа ant.-vost. - сѧ ταλανίζειν ἑαυτόν queri самь се окаю hom.-mih. окаѩлъ себе sup. 377. окаѩше себѣ (recte себе) о соуѥтьнѣй надеждн prol.-vost. оустрѣлѥнь бысть и окаѩль себе: nota окаювамь bulg.-lab. 53. bulg. okajъ deflere.

оквасити -шѫ -сиши vb. humectare -сить си крила nom.-barb. рыбы вь водоу - alex.-mih. 116.

оквашати -шаѭ -шаѥши vb. humectare - вь медь misc.-šaf. 158.

океанъ m. ὠκεανός oceanus ex.-op. 2. 1. 23. op. 2. 2. 152. par. окиянъ svjat.-mat. 5. ex.-vost. 1. 426. до окиѩна великие реки alex.-mih. 43. окиянь море nom.-barb.

океаньскъ adj. oceani океаньскь men.-vuk.

окиѩновъ adj. oceani окиановь men.-vuk.

окиѩнъ v. океанъ.

окиѩньскъ adj. oceani -ска рѣка alex.-mih. 183.

окласти -дѫ -деши vb. circumdare сѣрою и пькломь - men.-mih. мѣсто -дено цвѣтцы chrys.-frag.

оклеветаниѥ n. calumnia par.

оклеветавати -ваѭ -ваѥши vb. συκοφαντεῖν calumniari ant. λοιδορεῖν conviciari krmč.-mih. adde prol.-mih. par. pat. pat.-mih. misc. останѣте се - чрьньце leont. -вѣтавашe š.-gl. 73. оклев- šiš. 97. оклев- svjat.

оклеветаниѥ n. κατηγορία accusatio sup. 306. calumnia ant.-hom. hom.-mih. ioann. vost. chron. 1. 227. оклев- antch.

оклеветатель m. calumniator krmč.-mih.

оклеветати -таѭ -таѥши et **-штѫ -штеши** vb. συκοφαντεῖν calumniari ostrom. ant. καταλαλεῖν detrahere sup. šiš. 191. 196. adde krmč.-mih. κατηγορεῖν accusare sup. cloz I. 190. adde hom.-mih. men.-mih. bus. 153. prol.-mih. sabb. 101. chron. 1. 65. op. 2. 1. 146. pat.-mih. hom.-mih. -та ю кнезоу prol.-mart. коѥю виною -тасте моужа; greg.-lab. любодѣѩниѥмь -тань ѥсть ibid. -тань прѣлюбодѣйства ради ibid. оклев- šiš. 191. 196. men.-mih. krmč. 39. обаждаѥмь и -таѥмь krmč.-mih. oclevuetam fris.

оклеветовати -тоуѭ -тоуѥши vb. calumniari dial.-šaf. par. 101. clim.

окликнѫти -нѫ -неши vb. nunciare - молитвоу de turcis sabb.-typ.

окличь m. clamor, uti videtur о велицѣ дни окличи и на радоуницы въюнецъ bus. 814: de genere dubitari potest cf. озваниѥ, кличь et окличька.

окличька f. clamor въ великъ день ночью ставшн человѣкъ на распутін вопрошалъ мимошедшихъ, какъ зовутъ, и по данному отвѣту заключалъ о будущей своей судьбѣ или жребін alex.

оклопъ m. περισφύριον ligamen quod cruribus circumdatur лыстныѫ оклопы vost. nsl. oklop lorica trub. oklopi želêzni meg. oklopljen loricatus habd. croat. oklopi lorica verant. oklop hung. serb. oklopje živ. 8.

оклосьнити -шнѭ -сниши vb. mancum reddere sup. 160. кроучиною -шнѥнъ ἐπιληπτικός epilepticus io.-clim. -шненъ op. 2. 2. 202: nota vost. habere оклошнити propter part. -шненъ cf. клосьнъ.

оклюка f. fraus оклюкы ѥмоу сътворилъ ѥсть margar.

оклѧти -лънѫ -лънеши vb. καταρᾶσθαι devovere оклеыоу malach. 2. 2. ber.

окно n. θυρίς fenestra пещьна окна men.-mih. 164. lit. akas foramen glaciei serb. okno schacht ngr. ὄκνα salis fodina vent. foramen dolii duc. rum. окнъ fodina salis idem gram. 324. cf. goth. augadauro Grimm, wörterb. 3. 1519. et окъньце.

око n. gen. очесе et ока ὀφθαλμός oculus g. очесе svjat. l. очеси ostrom. š.-gl. 86. оцѣ ostrom. очи (оцѣ) mat. 42. нѣста видѣлѣ очи ant. 24. очиѭ (recte очию) ostrom. очъю cloz I. 4. очесоу ostrom. очима добрама bor. 69. господьнама и божиѩма очима antch. очима болѣждама greg.-naz. отьврьстама очима act. 9. 8. -šiš. очима открызенома io.-sin. очеса ваша оумьнаѩ, очи ваши

оумьнѣй ephr. очесемь вашимь greg.-lab. покры се прѣдь очесы вашими greg.-lab. очеса истекоуть alex.-mih. бивольно око sabb.-typ. βλέφαρον palpebra man. nsl. (zoči v oči koga psovati) nazoči; slêpa oka tempora habd. bulg. oko ili kolênce pokl. 1. 72. pruss. ackis lit. at-ak-ti visum recipere sich öffnen let. acs gr. ὀκ (ὄσσε) goth. augo ahd. auga and. auga auge, öffnung arm. akn cf. окно ztschr. 3. 409; 8. 373; 9. 319; 11. 191. curt. 2. 51. Grimm, wörterb. 1. 789.
окоболню n. oculorum dolor gram.
окова f. catena nov. isaak. krk. mir. 73. -вы аньдрнановы sg. g. prol.-mart. 226. cf. оковъ.
окованню n. compedibus adstringere ichn.
оковати, окоую, окоуюши vb. πεδᾶν compedibus adstringere sup. 78. 351. 353 bor. 85. pat. ichn. bus. 180. chron. 1. 31. 59. 110 etc. - роуцѣ sim. I. 4. - сь зади роуцѣ men.-mih. - желѣзы prol.-mart. ἐπιδεῖν ligare pent.-mih. περιφράττειν circumsepire hom.-mih. chrys.-lab. на иконоу вѣньць окоую vita-theod. оковаше и поуты pent.-mih. -ноу быти κλοιοφορεῖν vinctum esse men.-mih. - вернгами prol.-vuk. - сребромъ gram. тржба сребромъ окованна ἀργυροσάλπιγξ tuba argentea man. окованъ желѣзомъ κατάχαλκος aere obductus man. оковань златомь περικεχαλυμμένος šiš. 232.
оковъ m. πέδα compes prol.-mart. adde bon. bus. 90. chrys.-lab. men.-mih. par. chron. 1. 104. 110. 117. mat. 25. - желѣзьнь ioann. pl. i. -вы men.-leop. -вѣхъ psalt.-saec. xiii. -вьми men.-mih. čech. okov pol. okow cf. окова.
окожню n. vestes, e coniectura кроупо - prol.-mart. 6: male наложи емоу кроупо оть кожей men.-leop.
окоизметьнъ adj. oculum eiiciens man. 108.
околина f. regio circumiacens mon.-serb.
околити -лѭ -лиши vb. cingere, sepire triod. alex. -ливьше юлена соудоу и соудоу men.-vuk. čech. okoliti umpfahlen.
околиште n. castra bell.-troj. 42. nom. propr. loci mon.-serb.
около 1) adv. circum прѣпоꙗсанны - бѣхоу men.-vuk. 2) praep. circum - стоꙗла bus. 147. - юго krmč. 182. men.-vuk. - юю (цркве) krmč.-mih. околъ ихъ per. 11. околь юго prol.-mart. nsl. okoliž croat. okoliš circulus luč. serb. okoliš rum. околиш cf. nsl. okolivrat hung. bulg. okolovrъs.

околъ m. κύκλος circulus болий - greg.-naz. κλισία triclinium luc. 9. 14. -ev. saec. xii. πρασιά areola in horto marc. 6. 40. -ev. saec. xii. castra волове оставихь на околе моемь; на околь оустрьмише се; дарнева окола; двигь се сь околомь; порь оу околь свой отиде; на околе порове alex.-mih. 34. 73. 128. 132. грьчьскый - bell.-troj. 32. nsl. okol caula serb. oko cf. bulg. agъl rum. окол circuitus, ovile pol. okoł schoppen im viehhof magy. akal.
околъ v. около.
околъкъ m. circulus, ni fallimur постриже околки главы своеа vost. e cod. xvi.
окольничий adj. magistratus quidam in russia околи- bus. 409.
окольнь adj. circumiacens prol.-mih. men.-vuk. mon.-serb. -лнии op. 2. 2. 641. -лними chron.
окомигъ m. momentum.
окомьгновеннюе n. momentum.
оконьчати -чаѭ -чаюши vb. finire ostrom. prol. leont. chron. 1. 11. - сѧ: -ча се литоургиꙗ men.-mih.
оконьчевати -ваѭ -ваюши vb. finire tur.
окопати -паѭ -паюши vb. fodere circa dial. - стьбло виньно men.-mih. - виноградь ephr. misc.-šaf. -пай смоковницоу chrys.-lab. σκάπτειν ostrom. -павъ обрѣте иконоу men.-leop. adde chron. 1. 47.
окопъ m. vallum ioann. изиде на срѣтение светаго на - men.-vuk.
окоренити -нѭ -ниши vb. ῥιζοῦν firmare окорѣни- šiš. 143.
окористити -штѫ -стиши vb. prodesse, uti videtur triod.
окосити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. sensus nobis ignotus: (Putiphar) сама сѧ собоѭ окоси nomoc.-bulg. 125.
окосматѣти -тѣѭ -тѣюши vb. pilosum fieri trigl.
окоꙗвлюнъ adj. manifestus, ni fallimur: vocabulum dubium.
окрадати -даѭ -даюши vb. furari pat. pat.-mih.
окраденню n. κλοπή furtum krmč.-mih. sbor.
окрадовати -ваѭ -ваюши vb. furari triod. tur. -ваꙗ col. 2. 8. -op. 2. 2. 87.
окрамолити -лѭ -лиши vb. ad seditionem concitare prol.-mart. - сѧ rixari misc. nom.-lab.
окраплꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. aspergere вьсего - sabb. 137. - сльзами sabb. 27. 88. 150. плачемь землю - sabb. 122. вльна-

ми -ıемь hom.-mih. **окроп-** man. 118. pent.-mih. kruš.

окраставѣти -вѣѫ -вѣıеши vb. scabie laborare nom.-mik. krk. **-вѣхь бы҄хь** pat. 252. b. **-вѣхъ бъıхъ ıакоже чешоуѧ имы** dial.-šaf. 242. **тѣло -стовѣ** prol.-vost.

окрасти -дѫ -деши vb. κλοποφορεῖν furari pent.-mih. nomoc.-bulg. krk. **- кого чьсо** ioann. **татьми -день вьсѣмь житиıемь своимь и до самоıе постелıе ıего** leont. **- виноградъ** pam. 135. **- сѣти вражиıе** chrys.-lab. **никого не -дѣте** sborn. συλᾶν compilare sup. 395.

ократити -штѫ -стиши vb. abbreviare ant.-hom. pam. ἀνιέναι remittere **-тихъ роуцѣ** esai. 37. 27. -vost.

окраштати -таıѫ -таıеши vb. mitigare ex. **окрачаетъ доушю** prol.-vost. **окрочаетъ доушоу** men.-leop.

окрестъ v. **окрѫсть**.

окривити -влıѫ -виши vb. accusare **права -** nom.-barb.

окрилатѣти -тѣıѫ -тѣıеши vb. plumescere ant. par. clim. pat. io.-sin. proph. misc.-frag. **- оумъмь** vita-theod.

окрилити -лıѫ -лиши vb. σκιάζειν obumbrare deut. 33. 12. -pent.-mih. **- одѣıаниıемь** leont. 120. alas addere triod. čech. okřídliti.

окрилиıе n. tegumentum, uti videtur pat.-šaf. čech. okřídlí.

окрилъ m. χλαμύς chlamys matth. 27. 28. 31. -kryl. διπλοΐς laena duplicata greg.-naz. op. 2. 2. 80. bar. 5. 2. -proph. χιτὼν κοσυμβωτός kruš. ἐπωμίς vestis humeros tegens pent.-mih. adde bus. 48. nomoc.-bulg. mat. 15. domet. prol. vost. 1. 470. **закры лице окриломь** prol.-vuk. **закривь лице окриломь** prol.-mih. **подь окриль матере приети** sabb. 151. **- правды** mat. 49. nsl. okrilja schurz meg.

окрилѣти -лѣıѫ -лѣıеши vb. πτεροῦσθαι alitem fieri **-лıаеть** hom.-mih. 65.

окрилıати -ıаıѫ -ıаıеши vb. alas addere, tegere krk. **ıадромь -** op. 2. 2. 84. **оть вьсѣхь злыихь -ıаемь сьблюдохь се** sabb. 56. **ıако штитомь молитвами его -ıаемь** sabb. 53.

окрилıениıе n. alas addere **-лениıа** mat. 40.

окринъ m. λεκάνη pelvis iudic. 6. 38. - pent.-mih. patera adde men.-mih. 19. alex. acad. čech. okřin nserb. hokšin russ. кринка cf. **окринь**.

окринь f. pelvis **даваше дондѣже исчьщи всоу** - vost. cf. **окринъ**.

окришлъ m. σκήνωμα tabernaculum psalt. 77. 28. -glag šaf.-urspr., qui confert nsl. okrešel nom. pr. et čech. okršel orbis psal. 139. 10, ambo derivans a **крѣсъ**, cui vocabulo tribuendum putat sensum circulus et solstitium **-шьль** glag. **-шло** psal. 77. 28. -venet. 1561.

окрыати -рыѫ -рыıеши vb. in se reverti **-ıавь же и прѣкрьстивь се** in semetipsum vero reversus et signatus leont. 128.

окрнавь men.-mih. 197. a. b. cf. **крѣвати**.

окровоустиıа f. ἀκροβυστία praeputium op. 2. 1. 146. 150.

окрой m. vestis prol. **инии власи да даю окроıе и клашниıе** chrys.-duš. 49. **да имь се даıе по клашнıахь** chrys.-duš. 47. πέταλον lamina men.-vuk. prol.-cip.

окройница f. χλαμύς chlamys matth. 27. 31. -ev.-novg. χλανίς laena men.-mih. vestis pat. ἁλουργίς vestis purpurea op. 2. 2. 149. adde acad.

окроити, окроıѫ, окроиши vb. κατατέμνειν secare pent.-mih. kruš.

окромѣ adv. praeterea per. 38. 7. pol. okrom russ. dial. окромя cf. **кромѣ**.

окропити -плıѫ -пиши vb. aspergere ant.-hom. lavr.-op. 21. prol.-mart. dial.-šaf. **лице -** sabb. 163. **- кого** men.-mih. **-плıю на вы чистоу водоу** men.-serb. **- кого попеломъ** tur. **- сѧ** chrys.-lab.

окроплıавати -ваıѫ -ваıеши vb. aspergere **-лѣвати** domet.

окроплıати v. **окраплıати**.

окроплıениıе n. ἐμβροχή irrigatio kruš. nom.-mik. 178. prol.-mart. **-лениıе** op. 2. 2. 16.

окротити -штѫ -тиши vb. mitigare **львы -** hom.-mih. cf. **оукротити**.

окротъчити -чѫ -чиши vb. πραΰνειν mitescere ephr. **-чить** ephr.-belg. **окрочити сѧ** ex.: vere est mitigare.

окрочати -чаıѫ -чаıеши vb. περικυκλοῦν cingere men.-vuk. prol. prol.-lab. isaak **множьствы -чаıемь** chrys.-lab.

окрочениıе n κύκλωσις actio cingendi pat.-šaf. sir. 43. 13. -vost. men.-leop. **- града** prol.-mart. προσβολή impetus **- топлоты** prol.-mart. **-ниıемь теплоты растаıавъ сѧ** men.-leop. **-ньıа дъıаволıа** ephr.-vost.

окрочити -чѫ -чиши vb. περικυκλοῦν, κυκλοῦν cingere luc. 19. 43. -ev. novg kryl. 3. reg. 5. 3. -vost. 4. reg. 6. 15; 11. 8. -vost. men.-vuk. isaak. glag. prol.-mart. pat.-šaf. 4. reg. 11. 8. -kruš. chron. 1. 242. **- градь** prol.-lab. mat. 15. **змию -чивъшоу клѣть** men.-leop.: nota ἐνο-

χλεῖν vexare ephr.-vost., quod recte est **окротъчити**.
окроштати v. **окраштати**.
окроюение n. praeputium rom. 3. 30. -glag., ubi etiam **неокрьвьство** idem, quod cf. cum **окровистны**.
окръвавити -вляѩ -виши vb. cruentare hom-mih. chrys.-lab. nomoc.-bulg. pat. prol. triod. int. **-влюнь** ichn. - **сѧ**: **-влаше сѧ** par.
окръвение n. ἀποκάλυψις revelatio ostrom.
окръмитель m. qui nutrit glag.
окръмитель m. gubernator io.-sin. sbor.
окръмительница f. nutrix.
окръмити -млѭ -миши vb. gubernare sbor. mon.-serb. - **корабль** isaak.
окръмлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. nutrire men.-leop. mon.-serb.
окръмлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. κυβερνᾶν gubernare pat. prol. ex. bus. 1001. sabb. 170. 181. 185. - **царьствие** alex.-mih. 172.
окръмлꙗвати -лѭѭ -лѭеши vb. gubernare men.-serb.
окръмлꙗение n. gubernatio sbor. isaak. men.-mih. mon.-serb. ber.
окрънити -нѭ -ниши vb. ἀποκόπτειν amputare iudic. 1. 7. -pent.-mih.
окрънꙗение n. amputatio.
окръсмъ m. tardatio **его окрьсма оскрьбивьше се** alex.-mih.
окръстити -штѫ -стиши vb. cingere pat.
окръстие n. ἡ περίοικος regio circumiacens prol.-mart. men.-leop. **окрестие** alex.
окрьстъ 1) adv. περί circum **окрьсть** sup. 61. 227. 285. 328. **окрьстъ живѫщие** ostrom. **живѫщихъ окрьстъ** ostrom. **стоꙗщаго окрьстъ** ostrom. 2) praep. cum gen. iungenda **окрьсть** sup. 305. 443. **окрестъ его** bon. cf. let. kârt circum.
окръстьнь adj. ὁ κύκλῳ, ὁ περί qui circum est **въ окрьстъныꙗградьцꙗ** ostrom.
окрывати -ваѭ -ваеши vb. revelare sup. 451. 1.
окрыти -рыѭ -рыеши vb. revelare o**кръвенъ** αἴθριος subdialis sup. 343.
окрѣпати -плѭ -плеши vb. πήγνυσθαι firmari **да не въ стлъпь сольнъı окрѣплемь** greg.-naz., quod vost. ad **окрѣпнѫти** trahit.
окрѣпити -плѭ -пиши vb. roborare sup. 23. 11.
окрѣплꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. roborare per. 66. 6.
окрѣпнѫти -нѫ -неши vb. πήγνυσθαι firmari **-пль** prol.

окрѫглословие n. περίφρασις periphrasis svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267.
окрѫглота f. κύκλος circulus pyrg.: recte forma rotunda.
окрѫглъ adj. rotundus chrys.-lab. nsl. okrôgel cf. **крѫглъ**.
окрѫгъ m. circulus pan. vost. 2. 127. čech. okruh pol. okrąg.
окрѫгъ 1) adv. circum sup. 449. - **ходити** cozm. **на окроугь стоꙗщие народы** hom.-mih. 35. 2) praep. cum gen. iungenda sup. 11. - **наѭ** nomoc.-bulg. - **его** men.-mih. - **ее** men.-mih. - **храма** men.-mih. - **мѣста** šiš. 45. - **боꙗщиихъ сѧ его** svjat.-op. 2. 2. 403. nsl. okrôg.
окрѫгънь adj. ὁ πέριξ qui circum est **-гънее мѣсто** ἡ περίχωρος circumiacens marc. 6. 25. -ev. saec. xii. **-гънее** greg.-naz. **-гънее** io.-clim. **-гний** greg.-lab. clim. **-гнее** mat. 32. **-гнымь** men.-mih. **-гнимми** sup. 450. **-гънинихъ** sup. 413. **-гънꙑꙗ** sup. 414. 444.
окрѫжати -жаѭ -жаеши vb. cingere triod. int. kruš. pan. io.-sin. misc.-šaf. bus. 697. steph. gram. 280. **оть высоуdoy нась гнѣвь божий окроужаеть** chrys.-lab.
окрѫжение n. circuitus bon. circulus int.
окрѫжилие n. epistylium acad.
окрѫжити -жѫ -жиши vb. κυκλοῦν cingere men.-vuk. men.-mih. hom.-mih. tur. mir. int. **окръстъ** lavr.-op. 50. **-жише его помысли** chrys.-lab. - **градъ** dioptr. **-женъ** στρογγύλος rotundus men.-vuk. **-жено лице** prol.-mart. men.-leop. **-жена брада** men.-vuk. **брьви -жены** εἰς κύκλον τὰς ὀφρῦς περιηγμένος men.-vuk. ἐγκύκλιος rotundus **-жено наказание** men.-vuk. - **сѧ** greg.-mon. 75.
окрѫжние n. circulus men.-mih. alex.
окрѫжьникъ m. instrumentum aliquod **моучительны сьсоудь, иже - нарицаеть се** men.-mih. 375.
окрѫжьнъ adj. circulorum **-жнаꙗ моудрость** de astronomia azbuk.
окрѫжьнѣ adv. in circulum **-жнѣ врьтещоу се** misc.-šaf.
окрѫтъ m. vas quoddam glag. lit. akrutas pol. okręt navis cf. russ. **окрута** vestis: res obscura.
оксирѧхъ m. ὀξύρυγχος oxyrynchus pat.-mih.
октемврь v. **октѧбрь**.
октоврий v. **октѧбрь**.
октоихъ m. octoëchus **октаикъ** nom.-barb.
октѧбрь m. october mat. 11. 12. 20. bus. 265. š.-gl. 40. **-бри** et **-бра** ostrom.

окът- svjat. **октєбрь** šiš. x. mon.-serb. **октємбрь** mon.-serb. **октємбрь юсть мѣсєць по врѣмєни овощнѣмь, и тъгда и листь оть дрѣва падають** krmč.-mih. 63. **окътаврь** svjat. **октаврь** bus. 265. **окътоврь** svjat. **октямбрь** chron. 1. 151. **октомврие** š.-gl. 40. **октоврий** mir.

окоунь m. perca trigl. čech. okoun pol. okuń: alii a magnis oculis, alii a demergendo (russ. окунуть) nomen nactum putant.

окоупати -паѭ -паюши vb. colligere - **дани** chron. 1. 204.

окоупити -плѭ -пиши vb. redimere - **сѧ** bor.

окоупъ m. redemptio **возложимъ на нихъ дань окоупа по двѣ гривны на члвка** per. 16. 41. čech. pol. okup.

окоуса f. tentatio **-сы** pl. a. sup. 363. - **соу сътворити** men.-mih. 193. **-се юмоу сътворилъ** leont.

окоусити -шѫ -сиши vb. πειρᾶσθαι tentare hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 25. audere leont. - **сѧ** vita-theod. **не съмыше сѧ** - zlatostr.

окоусъ m. πεῖρα experimentum ant. isaak. acad. čech. okus.

окоушати -шаѭ -шаюши vb. πειράζειν, πειρᾶσθαι tentare sup. 367. šiš. 19. io.-clim. antch. prol.-mih. op. 2. 2. 348. bon. bus. 47. nicol. - **сѧ** io.-clim. men.-mih. men.-leop. men.-vuk. ioann. prol.-mart. op. 1. 248. φιλονεικεῖν rixari hom.-mih.

окоушєниє n. tentatio op. 2. 2. 238. gustatio glag.

окъньцє n. θυρίς fenestra krmč. 280. pat.-mih. strum. **оконьцє** antch. **оконцє** chron. 1. 73. 79. 83. **окьнцє оустраиити** misc.-šaf.

окътоврь v. **октѧбрь**.

окътѧбрь v. **октѦбрь**.

окы adv. uti sup. 391. 399. 405. 425. 428. 430. 438. 440. 446. 448. 451. 452. svjat.-mat. 9. cf. **акы**.

окывати -ваѭ -ваюши vb. cudere mon.-serb. 474.

окєаньскъ v. **океаньскъ**.

окѫпати -плѭ -плюши vb. lavare krk. - **сѧ** lavari clim. alex.-mih. 64. 116.

олє interj. ostrom. pat.-mih. pat. barl. ber. 1) cum nom. - **чюдо** pam. hom.-mih. leont. lit.-mih. - **сила непобѣдима** men.-leop. - **много чловѣколюбие** tur. - **ярость влагочьстия** hom.-mih. - **чловѣколювиє владычниє** hom.-mih. - **моудрость божия** tur. - **соурови чловѣкь** š.-gl. 63. - **злтия любы ѡ** νυμφίου πόθος vost. 289. - **велиє ослѣплєниє** cozm. 2) cum gen. - **страсти** φεῦ τοῦ πάθους men.-vuk. - **ноуждє, олє лютости, олє нєразоумиє** sic men.-mih. - **дрьзости твоює** ichn. - **моєго бєзоумиа** ichn. - **ненавистн диꙗвола** cozm. 3) cum dat. - **силѣ и ноужди** prol.-mart. - **чюдєси** prol.-mart.; **олѣ чюдо** io.-clim. nota bulg. olelê **олелєхъ тєжко мєнє** bulg.-lab. russ. dial. олелько.

олєдѣти -дѣѭ -дѣюши vb. in glaciem verti **срьдьцє єго -дѣло бѣ** misc. 61. cf. tamen **оладѣти**, quod praestat.

олєксандръ m. alexander tur.

олєксий m. alexius **-ксья** mat. 31. **олєкса, олєксичь, олєксиничь** chron.

олєксиєвъ adj. poss. alexii **-ѯєво мѣсто** bus. 765.

оли conj. adv. quando pam. 223. chron 148. 23. per. 42. 24; 72. 12. usque - **до горы** per. 56. 17: nota serb. oli vel živ.

олимъба v. **олимъбъ**.

олимъбийскъ adj. olympicus men.-vuk.

олимъбиꙗда f. olympias alex.-mih.

олимъбовъ adj. olympi **олимьбовь** men.-vuk. **олимьбова гора** prol.-mart.

олимъбъ m. olympus men.-vuk. **-мбь** cyr. 8. **олимьба** f. men.-vuk.

олимъбьскъ adj. olympicus **гора олоумбьска** prol.-mih. 240.

олимъпий adj. olympicus **вь -мьпиихъ горахъ** prol.-mart.

олимъпьскъ adj. olympicus **маслица дивьꙗꙗ олумпьскаꙗ** κότινος ὀλυμπικός op. 2. 2. 77.

олиствьнити -нѭ -ниши vb. foliis tegere **-вен-** acad. - **сѧ**.

олиствьнѣти -нѣѭ -нѣюши vb. foliis tegi **-вен-** acad.

оловина f. σίκερα sicera pent.-mih. kruš. krmč. krmč.-mih. esai. 5. 11; 19. 10. - proph. mat. 49. op. 1. 26. **вино и** - num. 6. 3. -vost. adde trêb. 115. ber. **вь мѣсто вина** - nom.-mih. **медовина или** - men.-mih. krmč.-mih. - (**оть жита створєна**) op. 1. 16. rum. **оловинъ** russ. dial. оловина treber zing. lovina cerevisia beitr. 1. 155. Pott, zigeuner 2. 335.

оловиньнъ adj. ἐκ σίκερα e sicera pent.-mih. kruš. **пьꙗнъство -нно** μέθη esai. 28. 6. -vost. proph.

олово n. μόλυβδος plumbum sup. greg.-naz. prol.-vuk. men.-vuk. hom.-mih. ant. antch. prol.-mih. greg.-lab. dioptr. misc. bus. 648. chron. 1. 173. **три котли -ва** men.-mih. 180. **да носить божинхъ словєсь на оловѣ** misc.-šaf. 136: nota **юлово**

man. 117. - чистоѥ κασσίτερος greg.-naz. iez. 22. 18. 20. -vost. оловь psalt.-pog. nsl. olovo; olov meg. prip. 117. olovnat konj prip. 4. čech. olovo pol. ołow' lit. alvas let. alva stannum curt. 1. 552.

оловолиꙗтєль m. μολυβδοχόος plumbum fundens cf. -лѣи.

оловолѣи m. plumbum fundens, ob superstitionem mol. nom.-mik. 20.

оловь v. олово.

оловьнъ adj. plumbeus.

оловѣница f. flagelli genus prol.-mih. 244. жьзлиѥмь и -цами биѥнь prol.-belg.

оловѣнъ adj. plumbeus sup. 1. 38. prol.-mih. krk. - млать prol.-mart. -на гора hom.-mih.

оложити -жѫ -жиши vb. circumponere, uti videtur: nota tamen да нє оложиши ѥго въ залозѣ pent.-mih. οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ deut. 24. 12. -pent.

олокавътоматъ m. ὁλοκαύτωμα victima quae integra comburitur op. 2. 2. 429. psalt.-int. -saec. xii. lavr.-op. 33. cloz I. 160. олокавьдомадь sim. I. 23. олокавт- bon. -мата mat. 27. олокавъд- bon. олокавтима bon. олокаѵтоматъ greg.-naz. op. 1. 82. 119. -втомати тоє š.-gl. 67.

олокавътось f. ὁλοκαύτωμα victima quae integra comburitur sg. g. f. олокавтоси bon.

олокаоустоумъ m. ὁλόκαυστον holocaustum iez. 45. 7. -mat. 46. -каоуста ibid.

олоумъбьскъ v. олимъбьскъ.

олоучити -чѫ -чиши vb. illustrare ant.-hom. 178.

олъ m. gen. олоу σίκερα sicera вина и олоу нє имать пити mat. 15. op. 1. 16; 2. 1. 34. and. öl n. ags. ealu nsl. ol cerevisia olej idem z ječmena vol lex. lit. let. alus ztschr. 7. 176. Grimm, wörterb. 1. 1821, qui vocabula haec e lat. oleum nata putat.

олътарь m. θυσιαστήριον altare šiš. 82. 233. ἱλαστήριον šiš. 232. vita-theod. ἱερατεῖον sacrarium sup. adde greg.-naz. ольт- š.-gl. 50. ev.-trn. lit.-mih. ephr. typ.-chil. nom.-mik. op. 2. 2. 57. šiš. 232. 233. олт- sup. bus. 498. typ.-chil. hom.-mih. meth. 4. pent.-mih. mat. 32. io.-sin. chron. 1. 47. sbor.-kir. 28. sabb. 16. slov.-novg. a. krmč.-mih. bon. š.-gl. 100. mon.-serb. ольд- šiš. 63. 82. 247. жрьтвьникь и вьсь олтарь typ.-chil. nsl. bulg. serb. oltar čech. oltář nserb. holtaŕ lit. altorus let. altaris rum. олтар ahd. altâri mhd. altaere beitr. 2. 140.

олътарьникъ m. sacerdos олт- иѥродиꙗконь саномь mir. 70. олт- цръковьнъ par.

олътарьница f. altare ant.-hom.

олътарьнъ adj. altaris олт- mir. int.

олътарѥвьнъ adj. altaris ольт- prol.-mart. psalt.-ven. олт- mat. 27.

ольгъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. λαμβάνειν ἄνεσιν levari - болѣзниѭ pyrg.

ольгъчити -чѫ -чиши vb. κουφίζειν levare ant.-hom. олєкъчишє корабь strum.

ольна adv. usque олна до вифлєома dan.-heg.-vost. 1. 391. ольно bus. 661. cf. оли.

ольха f. alnus олха trigl. čech. olše pol. olsza nserb. volša lit. let. elksnis ahd. elira, erila holl. else Grimm, wörterb. 3. 894.

олѣ v. олє.

олѣи m. ἔλαιον oleum greg.-naz. bon. ostrom. š.-gl. 74. 78. 80. 90. lavr.-op. 4. men.-mih. mat. 26. šiš. 219. bus. 86. holm. олєи ostrom. nsl. olej, oli m. olje n. ulje prip. 192. serb. olaj čech. pol. olej nsl. olej lit. alejus goth. alêv ahd. oli nhd. öl beitr. 2. 149. curt. 1 .528. wieg. 2. 309.

олѣкъ m. reliquiae олєкъ pravda-ruska олєкъ рєкшє гнѣздо bus. 398. cf. отълѣкъ.

олѧдинѣвати -ваѭ -ваѥши vb. incultum esse олєдєн- ber.

олѧдинѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. χερσοῦσθαι desertum esse ant. dioptr.-lab. олєдєнѣти ber. sbor. олєдєнѣвшоую грѣхомь землю cyr. 26.

олѧдъ v. олѧдь.

олѧдь f. χελάνδιον chelandium chronogr. chron. 1. 217. 245. 246. per. 10. 21. 24. въ трироу глаголємыи олѧдъ georg.-vost. e gr., abiecto χ.

олѧдѣвати -ваѭ -ваѥши vb. desertum esse олєд- ber.

олѧдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. χερσοῦσθαι desertum fieri pat.-mih. op. 1. 202. tur. krk. trigl. ioann. - страстми ber. -дѣѥть садъ antch. -дѣвшаꙗ браздꙑ obich.-vost. 2. 89. cf. олєдѣти.

омавати -ваѭ -ваѥши vb. nuere pat.-mih.

омазати -жѫ -жєши vb. χρίειν ungere hom.-mih. glag. μολύνειν inquinare kruš. - крьвиѭ ризоу pent.-mih. καταχρωννύναι colore imbuere op. 2. 1. 151.

омакати -каѭ -каѥши vb. καταβρέχειν humectare men.-vuk. typ.-chil. pat.-mih. nom.-mik. men.-mih. prol. georg. misc.-šaf. слєзами нозѣ - bus. 742. - слъзами брашна dial.-šaf. сльзами землѭ - chrys.-lab. сєбє своими сльзами - leont.

постелю сльзами - men.-vuk. greg.-mon. βάπτειν tingere men.-vuk. омокати своя прьста оба typ.-nic. крь(вь)ми - рѫцѣ vost. 2. 17.

омалѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. minui misc. kruš. -ле пьшеница ichn.

омарити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. ànimo moveri доуша ми -ри сѧ pal. 1494 -рень бывь ephr.-belg. 188. cf. мара.

омарѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. animo moveri -рѣ и вь оусѣ нѣкацѣмь бывьши дѣвица оусре men.-mih. 293. cf. мара.

омахати -хаѭ -хаѥши vb. annuere и .в. -е не -хаю на нь καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ 1. reg. 26. 8. -vost.

омачати -чаѭ -чаѥши vb. humectare bus. 435. землю - bor. 55. омочати chrys.-lab. isaak.

омаяти, омаѭ, омаѥши vb. σείειν agitare dial.: омаанъ pro окаанъ τάλας man. serb. omaja Grimm, wörterb. 1. 83.

омбонъ m. ἄμβων pulpitum sbor.-kir. 63. cf. амъбонъ.

омедвити -влѭ -вниши vb. γλυκαίνειν dulce reddere vost. сладость твоихь словесь мирь вьсь -ви men.-mih. cf. -дити.

омедити -ждѫ -диши vb. dulce reddere мирь вьсь -ди greg.-lab. cf. -двити.

омельникъ m. auceps -лникъ op. 2. 2. 84. nsl. omela mistel rib. croat. omela viscus verant. serb. omela čech. jmelí slovac. omelo oserb. jemjelina lit. amalis let. âmuls.

омета f. ὤα limbus psal. 132. 2. -bon. psalt.-int. -saec. xii. - оутврьжаѥть вьсоудѫ ризоу psalt.-int. -saec. xii. -тоу наричемъ ожрелие psalt.-theod. περιστόμιον limbus ометоу стенноую (стегньноую) iob 15. 27. -bus. 171: vide vost. sub омета, ометы ber. cf. ометь.

ометати сѧ -штѫ сѧ -штеши сѧ vb. desciscere - заповѣди pat.-mih. krk. cf. отъм-.

ометъ m. limbus acad. cf. ометь.

ометь f. ὤα limbus adde hom.-mih. tur. 109. 113. - имоущи обимо ождрѣлия pent.-mih. cf. ометъ.

ометь f. σαγήνη sagena io.-dam. op. 2. 2. 54. вьмещоущей -ти ἀμφιβολεῖς piscatores esai. 19. 8. -proph. - петрова не праздьна лежить, нь почрѣплеть хотещиѥ оутоноути hom.-mih. оудржа ометы толикы великыи дрьжещии рыбы hom.-mih. 68. ометъ vost. отъметь cyr.-hier.: nota rum. омецй pl. nix.

омилованиѥ n. misericordia mon.-serb. 486.

омилователь m. homo misericors ardž.

омиловати -лоуѭ -лоуѥши et -ловаѭ -ловаѥши vb. συμπαθεῖν misereri prol.-mart. chrys.-lab. pat.-šaf. - кого prol.-mart. leont. men.-leop. окаѥмь и -лоуѥмь chrys.-lab.

омилосрьдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. misereri - на кого misereri alicuius alex.-mih. 89. λυπεῖσθαι contristari - о комь men.-vuk.

омилити сѧ -лѭ сѧ -лиѥши сѧ vb. humiliari, uti videtur: nota омилено плачѣше bulg.-lab. 63.

омира f. ὅμηρον pignus егоже имаше вь -рѣ men.-vuk.

омирити -рѭ -риши vb. pacare chron. 1. 67. 108. 180. 181. 182.

омирити -рѭ -риши vb. ungere сего мгромь -ривь sabb. 88.

омировъ adj. poss. homeri krmč.-mih. -выхъ басней bus. 919. -вехъ писани alex.-mih. 53.

омиръ m. homerus наоучи се -роу cyr. 3.

омирьскъ adj. ὁμηρικός homericus op. 2. 2. 25. vost.

омладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. iuvenescere men.-mih.: male - сѧ acad.

омлаждати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. νεάζειν iuvenem esse man.

омлатъ m. σφύρα malleus dioptr.-lab. pent.-mih. kruš. men.-vuk. prol.-cip.: male σφαῖρα globus men.-vuk. nota омлатень κατειρχθείς prol.-cip. pol. omłot trituratio cf. млатъ.

омлачити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. torposcere glag.

омлъцати -цаѭ -цаѥши vb. conticescere вѣтри -цающе chrys.-lab.

омозона f. ἀμαζών amazo -ны sbor.-kir. 38.

амокати v. омакати.

омокрити -рѭ -риши vb. madefacere - сѧ acad.

омокрывати -ваѭ -ваѥши vb. humectare -кравати alex.-mih. 169. 170.

омота f. ὤα limbus pent.-mih. cf. омета.

омотъ m. ὤα ora, limbus exod. 28. 32. -kruš. cf. ометъ.

омооусия f. ὁμοουσία communio essentiae slov.-novg. b.

омофоръ m. ὠμοφόριον humerale men.-vuk. nomoc.-bulg. men.-mih. men.-leop. pyrg. tur. prol.-vuk. op. 1. 127. chron. 1. 242. онофф- prol.-mih. 204.

омочати v. омачати.

омочениѥ n. humectatio bus. 921.

омочивати -ваѭ -ваѥши vb. humectare men.-leop.: recte -чевати.

омочитель m. tinctor dial.-šaf.

омочити -чѫ -чиши vb. βρέχειν madefacere; βάπτειν, ἐμβάπτειν tingere ostrom. bon. sup. 254. 293. hom.-mih. pat.-mih. dial.-šaf. bus. 554. men.-leop. chron. 1. 9. 242. - **роукоу вь солило** hom.-mih. - **хлѣбь вь соцѣ** leont. - **сльзами тѣло** chrys.-lab. sim. I. 6. - **си прьси вь плачи** isaak. - **себѣ мало талиѥ** pat.

омражати -жаѭ -жаѥши vb. exsecrari bon. - **сѧ** ber.

омражениѥ n. exsecratio ber.

омраза f. odium bulg.-lab. 17. misc. 31. bulg. omrazъ.

омразити -жѫ -зиши vb. βεβηλοῦν, σπιλοῦν foedare; abominari psalt.-ven. sbor. antch. **богатьство** - chrys.-lab. **вьса** - chrys.-lab. - **тьщеславиѥ** isaak. - **кого** mir. 112. - **грьдость** chrys.-lab. - **велѣниѥ** chrys.-lab. **-зить и вьзненавидить** dioptr.-lab. **-зенаго** chrys.-lab. **-зи ѥпископа множѣмь** κατὰ τοῦ ἐπισκόπου μῖσος ἐξήγειρεν men.-mih. - **сѧ** kruš. ber. mat. 27. greg.-mon. 89.

омракъ m. γνόφος tenebrae iob 23. 17. - vost.

омрачати -чаѭ -чаѥши vb. σκοτίζειν obscurare greg.-naz. ephr. per. xii. bus. 685. - **кого** hom.-mih.

омрачениѥ n. σκότωσις obscuratio krmč.-mih. hom.-mih. ant. antch. isaak.

омрачити -чѫ -чиши vb. σκοτίζειν, σκοτοῦν, ἀμβλύνειν, ζοφοῦν obscurare sup. hom.-mih. sim. I. 5. cyr. 1. 17. kruš. chron. 1. 156. - **сѧ** hom.-mih. š.-gl. 62. 69.

омрачьнъ adj. obscurus chron. 1. 177. 199.

омръзити -жѫ -зиши vb. abominari par. int. 35. 47. **не -зи мене блѫдьнаго** mir. 81. int. 266.

омръзнѫти -нѫ -нешн vb. βδελύττεσθαι exsecrari men.-vuk. psalt.-ven. prol.-cip. **-зе сьмѣреномѫдриѥ** prol.-mart. **-зе емоу достоѣниѥ свое** glag. **аще вамь -зль ѥсмь** alex.-mih. 125. cf. **-зѣти**.

омръзъчати -чаѭ -чаѥши vb. odio esse kruš. 1. reg. 5. 6. -vost. 2. 147.

омръзьнъ adj. qui odio est pat.-šaf. 123. **-зенъ** int. 70.

омръзѣвати -ваѭ -ваѥши vb. odisse **-ваю грѣхъ** par. 174.

омръзѣти -зѣѭ -зѣѥши vb. odio esse **-зѣ емоу достоѣниѥ** bon. cf. **-знѫти**.

омръкнѫти -нѫ -нешн vb. σκοτίζεσθαι obscurari, deficere **-кнеть вьсь свѣть** misc.-serb. **сльньцоу -кьшоу** ev.-trn. **-че зѣло** men.-mih. **мѣсечьнаѩ красота -че** hom.-mih. **-кьше(ѥ) посвѣтиши** men.-mih. nocte opprimi sup. 361. 398. **омьрькъшоу слнцоу** ostrom. **аще омеркнеши на поути** men.-vost. **-коша биюще сѧ** per. 40. chron. 1. 254. bulg. omrъkne: koj omъrkne, ne osamne verk. 181. serb. on omrknu živ. čech. omrknouti.

омръса f. error **прѣстоупиль бѣхь -совь** krmč.-mih. 300.

омръсити -шѫ -сиши vb. polluere **та го (крьщениѥ) нѣсте -силе съсъ коурьвовство** bulg.-lab. 39.

омрътвѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. mori sup. 28. 257. men.-leop. misc. tur. **омьрьтѣти отъ добрынихъ дѣлъ** sborn.

омръцати -цаѭ -цаѥши vb. tenebris obduci prol.

омоулити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. adfricari **или потъче сѧ или -ли сѧ падъ** zlatostr. cf. **-лѣти сѧ**.

омоулѣти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣѥши сѧ vb. παρατρίβεσθαι atteri, adfricari op. 2. 2. 117. cf. nsl. muliti laub abstreifen mulast mutilus cf. **-лити сѧ**.

омфилохий m. amphilochius krmč.-mih.

оумъвениѥ n. βαπτισμός baptismus barl.

омъдлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. segnem esse **омедлѣть** 3. sg. praes. holm.

омъчьтати -таѭ -таѥши vb. φαντάζειν ostendere, facere ut appareat **омьчьтании быхомъ** greg.-naz.

омывальница f. pelvis men.-mih. bell.-troj. 12.

омываниѥ n. lavatio ant.-hom. - **чашамъ** marc. 7. 4. **-ньѩ** mat. 33.

омывати -ваѭ -ваѥши vb. καταπλύνειν lavare sup. 246. 345. men.-vuk. typ.-chil. misc. - **оть рань** strum. καταβρέχειν humectare adde krk. chron. 1. 37. 73. - **сѧ** nom.-mik. 117. **-ваяй сѧ отъ мьр'твьца** svjat.

омыти, омыѭ, омыѥши vb. λούειν, νίπτειν lavare strum. ἐκπλύνειν men.-vuk. βαπτίζειν baptizare op. 2. 1. 134. adde sup. 268. 290. 291. proph. men.-mih. leont. krk. šaf.-frag. 43. - **скверноу** meth. 2. **омывенъ** man. 124. - **сѧ** svjat. chron. 1. 29. 89. ἀπολούεσθαι krmč. -saec. xiii.

омытиѥ n. λοῦμα lotio prol.-mart.

омышлѣти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣѥши сѧ vb. cogitare ichn.

омышлениѥ n. ὑποψία suspicio dial. - **приѥмь** misc.-šaf.

омьньшати -шаѭ -шаѥши vb. ἡττᾶσθαι vinci esai. 20. 5. -proph. vost. mat. 49. **омен-** vost.

омьнышити -шѫ -шиши vb. ταπεινοῦν humiliare **омен-** gen. 31. 50. -vost.
омѣгъ m. lupicida, canicida **омегъ** trigl. russ. омегъ nsl. omêj čech. voměj pol. omięg rum. **омѣг**.
омѣжити -шѫ -жиши vb. καμμύειν oculos claudere - **мѧ** ier. threni 3. 45. -vost.
омѣлити -лѭ -лиши vb. κονιᾶν calce obducere **-лиши ѥ мѣломъ** deut. 27. 2. -vost.
омѣсити -шѫ -сиши vb. depsere pat. - **колачѥ** misc.-šaf. 172. nsl. omêsiti bulg. omesi.
омѣтати сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. περιπλέκεσθαι implicari vost. 1. 146.
омѣшати -шаѭ -шаѥши vb. depsere - **тѣсто** zak.-serb.
омѧкнѫти -нѫ -неши vb. mollescere hom.-mih. 168.
омѧкъчавати -ваѭ -ваѥши vb. emollire pat.
омѧчити -чѫ -чиши vb. emollire sup. 304.
омѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. ἀνδρίζεσθαι fortiter agere men.-vuk. mon.-serb.
омѫжьствити -влѭ -виши vb. viriliter agere.
омѫтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ἐξαπορεῖσθαι deficere psalt.-int. -saec. xii. mat. 27.
омѫтѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. ἐξαπορεῖσθαι deficere psalt.-ven. cf. **омѫтити сѧ**.
омѫчати -чаѭ -чаѥши vb. δαμᾶν domare olim iac. 3. 7.
онагръ m. ὄναγρος asinus ferus bon. prol.-mart. š.-gl. 74. pat.-mih. bus. 87. azbuk. ber. **-рь** antch. **-рий** pl. g. prol.-mart. **ан-** bus. 31.
онако adv. ita sabb. 118. men.-mih. greg.-lab. **-кодѥ, -кози, -кой** mon.-serb. nsl. onako; onak prip.
онаковъ pron. talis dioptr. **-квози** bell.-troj. 30.
онакъ pron. talis **-кигѥ** i. e. **-кыйждѥ** mon.-serb. **-кирѥ** i. e. **-кыйжѥ** ibid. čech. onaky pol. onaki.
онамо adv. ἐκεῖσε, ἐκεῖ illuc sup. chrys.-lab. proph. krmč.-mih. **само и -** sup. **само и - очи обьносити** chrys.-lab. **очима сѣмо и - метоуштѥ** sbor. **на - житии** graece sim. 2. 14. chron. 1. 46. 130. 135. nsl. onam ztschr. 5. 397.
онамошьнь adj. qui ibi est pat.-šaf. 102. **-шнемоу шествию** prol.-vost. **-шнѥ шьствиѥ** ἡ ἐκεῖθεν πορεία prol.-mart.
онебесити -шѫ -сиши vb. coeleste reddere triod.-vost. - **сѧ: человѣцы -сиша сѧ** step.-vost.
онебиновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуѥши сѧ vb. non obtemperare chrys.-lab.: recte fortasse **не об-**.
оневѣстити -штѫ -стиши vb. desponsare **марию -щена светымь доухомь** hom.-mih. 202.
онеджжити -жѫ -жиши vb. μαλακύνειν emollire **господь -жилъ срдцѥ моѥ** iob 23. 16. -vost.
онеистовити -влѭ -виши vb. insanum reddere acad. - **сѧ**.
онеистовѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. insanire acad.
онемоштьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. debilem fieri kruš.
онеправьдовати -доуѭ -доуѥши vb. iniuste agere chrys.-lab.
онеродити -ждѫ -диши vb. spernere - **о комь** glag.
онесвѣтлити -лѭ -лиши vb. contaminare - **почьсть своѭ** isaak.
оничижити -жѫ -жиши vb. spernere bon.
оноговица f. quaedam, ni fallimur ἡ δεῖνα **вь срѣдоу храмины - оного отьведѥ** ἐν τῷ μεσογαίῳ οἰκήματι ἡ παῖς ἀντεπάγει etc. men.-vuk. cf. **оноговъ**.
оноговъ adj. poss. illius georg. ioann. prol.-cip. op. 2. 2. 476. 631. dioptr. chrys.-lab. men.-vuk. krk. misc.-šaf. greg.-mon. 85. nsl. onegav: onegava krava eines mannes, an dessen namen man sich im augenblicke nicht erinnert; venóga idem.
онoймъ interj. - **богъ и крестъ честный; богъ и свѧтаѧ софиѧ** chron.-novg.-vost. e russ.
онолико adv. tantum mon.-serb.
онолѣ adv. ibi **отъ** - chron. 1. 180. 7: adverbia suffixo **лѣ** a pronominibus derivata de tempore usurpari solent.
онофоръ v. **омофоръ**.
оноугѥ v. **онѫдѣ**.
оноудѥ v. **онъдѥ**.
оноушта f. ὑπόδημα calceus sup. 13. 332. greg.-naz. act. 7. 33. -vost. op. 1. 245. mat. 34. 42. bus. 749. **онуишта** sup. 13. ποδήρης ad pedes dependens pal. 1494: male **онѫшта** svjat. sup. **оноуча** tur. nsl. onuča, vnuča fussfetzen, fusssocken čech. onuce.
оноуштьнъ adj. ὑποδήματος calcei greg.-naz. **-щнаѩ** op. 2. 2. 89.
онъ pron. ἐκεῖνος ille sup. ostrom. - **полъ** chron. **на си странѹ и на оноу** greg.-lab. **онъзи** bell.-troj. 5. 8. 10. **он'зи** io.-dam. **онзи тать** misc.-šaf. **сь онѣмази**

селма chrys.-duš. оногази пьса zak.-serb. оньзь моужь ibid. оньгꙗ mon.-serb. lit. anas Pott 1. 299. mey. 1. 330.
онъгнꙑ f. οὐγκία uncia men.-leop. онгнꙑ men.-vuk. mon.-serb. .г. онгне хлѣба.
онъда adv. eo tempore ондай mon.-serb. nsl. onda lit. ondaj cf. čech. onehdy.
онъде adv. ἐκεῖ ibi greg.-naz. proph. hom.-mih. vita-theod. dial.-šaf. op. 2. 2. 241. men.-mih. онде sabb. 32. оньде sup. 274. онъдѣ chron. 1.46. hom.-mih. ондѣ per. 68. chron. 128. glag. š.-gl. 92. оноуде sup. 276. 278. до - pent.-mih. онде, -зи, -и, онди mon.-serb. nsl. ondu trub. čech. onde.
онъжде pron. idem оньжде ex.
онъзи v. онъ.
онъполовишть m. in illa ripa habitans -вичь čten. 1852. 203. e russ.
онъсинъ adj. poss. τοῦ δεῖνος cuiusdam оньсинъ рабъ psalt.-theod.
онъсица m. ὁ δεῖνα quidam оньс- sup. 210. bus. 269. 414. hom.-mih. men.-vuk. misc. isaak. pam. 251. ephr. io.-clim.-saec. xvi. par. chrys.-lab. men.-mih. къ оньсици matth. 26. 18. -ev. -saec. xii. оньсица и оньсица leont. оньсица слоужитель; - дѣдь; оньсица прнчьтьникь krmč.-mih. оньсице оного постьника τοῦ δεῖνος τοῦ συνασκητοῦ prol.-cip. оньсицоу блоудьницоу pat. 149. оньсицю sborn. речено пророкомь оньсицею; онс- misc.-šaf.
онъсичинъ adj. poss. τοῦ δεῖνος cuiusdam оньс- men.-vuk. prol.-cip. оньс- сынь chrys.-lab.
онъсичь adj. poss. cuiusdam оньс- pat.-šaf. онс- dioptr. онсичь сынъ prol.-vost.
онъсь pron. ὁ δεῖνα quidam hom.-mih. 185. оньсего звѣзда сегоқоу оугаси krmč.-mih. 392. онъсего звѣзда сего оугаси vost. онъ же сии; онсий bus. 546. оньсий ibid. онсий видъ io.-dam. он'си кнѧзь izmar. онсꙑго сынъ vost. cf. čech. onsah, onseh: v onsahu, od onseha et slovac. druhsa.
оньнъ pron. ille.
онѣмити -млѭ -мниши vb. mutum reddere op. 2. 2. 432. acad. - сѧ ant.-hom.
онѣмлꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. mutum reddere -млꙗше ꙗ hom.-mih. -мьꙗти sup. 363. 364. - сѧ.
онѣмлениꙗ n. mutum esse prol.-mart. pat.-šaf. - ꙗзыка men.-vuk.
онѣмѣвати -ваѭ -ваеши vb. obmutescere hom.-mih.
онѣмѣниꙗ n. mutum esse hom.-mih. prol.
онѣмѣти -мѣѭ -мѣеши vb. κωφεύειν, ἄφωνον γίγνεσθαι obmutescere sup. 195.

ant. hom.-mih. men.-vuk. proph. ant.-hom. pam. chron. 1. 102.
онѫда adv. illa via оть оноуда kruš.
онѫдоу 1) adv. illa via nom.-bulg. соудоу и - hom.-mih. оть - dioptr.-lab. chrys.-lab. bell.-troj. 10. 2) praep. ἐπέκεινα ultra прѣселю вꙑ онюдоу дамаска amos 5. 27. -vost. nsl. onud habd. od ondôd čech. onudy, onady.
онѫдьнь adj. illius partis -нꙑми лоучами men.-vost.
онѫдѣ adv. illa via сюдѣ и - bus. 166. оть соудѣ и оть - pent.-mih. оноуге praep. cum gen. iungenda mon.-serb. 43. 20; 83. 228; 141. 31. по оноуге 23. 24.
онѫшта v. оноушта.
онухонъ m. ὀνύχιον onychites bus. 265. op. 2. 2. 400.
оосколинѣти -нѣѭ -нѣюши vb. obstupescere -нѣѭ зѫби antch. -нѣютъ зоубы ant.-vost.
опагоубити -блѭ -биши vb. perdere повинньныꙗ мьчемь - prol.-mart. - страноу prol.-mart.
опагоублꙗти -лꙗѭ -лꙗеши vb. λυμαίνεσθαι perdere - црькви men.-vuk.
опаданиꙗ n. παράπτωμα casus psal. 18. 13. š.-gl. 66.
опадати -даѭ -даеши vb. calumniari - кого misc.-serb. ok. 26.
опаднѫти -нѫ -неши vb. decidere krk. -неть перниꙗ nom.-barb.
опаждати сѧ -даѭ сѧ -даеши сѧ vb. μέλλειν tardare - къ благодѣти greg.-naz.: th. опоздн.
опако adv. ὀπισθοφανῶς a tergo, retro pent.-mih. gen. 9. 23. -vost. misc.-šaf. идоста -; роуцѣ свезати - prol.-mih. prol.-belg. звезани - роукама alex.-mih. 153. главы нмь заломише - prol.-mih. praepostere trigl. nsl. opak: na opak, napak verkehrt perverse habd. napъk oblique ampak sed i. e. a na opak: nêsem obogatêl, ampak obožal; naopačnost hung. pačiti impedire ispaka; ispačiti v nasprotno se preobrnoti; spake nugae lex. spaka scandalum hung. spačiti destruere lex. spačuhati verpfuschen bulg. opak m. pars aversa adj. malus bulg.-lab. 82. na opak, na opako serb. opak perversus čech. pol. opak nserb. hopak scr. apa von, zurück apânč adj. rückwärts gelegen gr. ἀπό, ἄφ lat. ab, abs goth. af, ibuks, afar ahd. aba; abuh adj. nequam n. scelus afar iterum mhd. abec cf. germ. aber ztschr. 6. 8. orient 1. 528. Grimm, wörterb. 1. 6. 29. 58. 181. Pott 1. 435. 454. curt. 1. 330. cf. пакы, опакы.

опакостити -штѫ -стиши vb. παρακλέπτειν surripere hom.-mih.
опакы adv. ὄπισθεν, ὀπισθοφανῶς retrorsum op. 2. 2. 203. sup. ἐναντίον τοὐναντίον contrarium sup. 296. op. 2. 2. 263. **идоста -, и лице ею - зрѧ** gen. 9. 23. -vost. **съвѧзаша и - роукама** men.-leop. **лице емоу на плещи - прѣврати се** prol.-mih. - **стоıати** chrys.-lab. - **мыслѧщте - творите** sup.
опалати -лаѭ -лаеши vb. ardere prol.-mih. - **сѧ** vost.
опаливъ adj. vehemens **ıарость -ва моужа** prol.-vost.
опалити -лѭ -лиши vb. καταφλέγειν incendere sup. 183. urere pat. prol.
опальство n. ira prol.-vost. acad. čech. opal pol. opał aestus.
опальчивъ adj. iracundus prol.-vost. alex.
опалѣти -лѣѭ -лѣеши vb. exardescere krk.: vocabulum dubium cf. **ополѣти**.
опалıати -ıаѭ -ıаеши vb. φλογίζειν, καταφλέγειν urere men.-vuk. prol.-mart. chron. 1. 106. pat. adde sup. 8. 9. misc. dial.-šaf. **-лѣти** sup. 125. - **сѧ: безводнıемь** - ichn.
опалıенние n. urere tur. triod. sbor.
опаница f. λεκάνη pelvis lavr.-op. 47. 50. iudic. 6. 38. -vost. παροψίς patina op. 1. 26; 2. 1. 133. φιάλη patera exod. 27. 3. -vost. num. 7. 3. -vost. καυκίον catinus ephr.-vost. pro **чашка** sbor.-kir. 12. adde vost. 2. 148. krmč.-mih. acad. **сърebрн -цею медъ** men.-leop. 24. **полна - водꙑ** bus. 124. russ. dial. **опанка** cf. **паница**.
опаничие n. patina acad. **възьмъ слоуга -чие и блюдо шедъ на море омꙑти** prol.-vost.
опаниıа f. quid sit, nescimus: **веденъ бꙑсть въ опанию** prol.-mih. 287.
опанꙑ f. patina **положи ıе на опаньви желѣзнѣ** prol.-mih. 123. **положи ıа на опанъви** prol.-vost. cf. **панꙑ**.
опарити -рѭ -риши vb. aqua fervida perfundere **отъ оукропа -рить се** misc.-šaf. 139. nsl. serb. opariti rum. **опъреск**.
опасати -саѭ -саеши vb. cingere men.-vuk. - **кого** sbor.-kir. 49. cf. **опоıас-**.
опасение n. ἀκρίβεια summa cura pat. georg. sup. sabb. 6. prol.-mih. bus. 808. chron. 1. 80. - **заповѣди** clim.
опасивъ adj. περίεργος curiosus sup. 345. hom.-mih. sbor.-kir. 47. ant.-hom.
опасие n. περιεργία curiositas cyr.-hier.
опасовати сѧ -соуѭ сѧ -соуеши сѧ vb. cingi greg.-mon. 78. cf. **опоıас-**.
опасти -дѫ -деши vb. decidere pent.-mih. **опадеть** bus. 86. **бръвьми опали** pent.-mih. **за оутра процвьтоуъ, до вечера опадоуъ** men.-mih.
опасти сѧ -сѫ сѧ -сеши сѧ vb. cavere pat.-mih.
опасъ m. ἀκρίβεια diligentia nom.-bulg. **съ вьсѣмъ -съмъ** sup. 227.
опасьно adv. ἀκριβῶς accurate **-сно** sup. 263. 304. dial.-šaf.
опасьнъ adj. περιεσκεμμένος circumspectus ant. accuratus pat. **житиıемь -сномь къ богоу обраштати се** sabb. 138. serb. opasno živ. 153. cf. russ. dial. **опаско**.
опасьньство n. diligentia ioann. isaak. chrys.-lab.
опасьнѣ adv. ἀκριβῶς accurate **-снѣ** bus. 391. dial.-šaf.
опасьство n. ἀκρίβεια diligentia dial. pam. chrys.-lab. nom.-mik. **-сс-** dial.-šaf. **опаство** clim. chrys.-lab.
опасьствовати -воуѭ -воуеши vb. diligenter explorare.
опатица f. abbatissa glag. mon.-serb.
апатъ m. abbas glag. š.-gl. 77. mon.-serb. čech. pol. opat.
опаче adv. retro, ni fallimur bon. cf. **паче**.
опачица f. impedimentum serb. opačica rum. **опъческ, опъчѣлъ**.
опашатъ adj. caudatus georg. **-та звѣзда** ok. 79. 84.
опашитъ adj. caudatus **-та звѣзда** grom. ok. 84. 86.
опашь f. κέρκος, οὐρά cauda sup. 54. 102. pent.-mih. bell.-troj. 30. men.-vuk. man. leont. op. 2. 1. 192. men.-leop. prol.-vuk. kruš. pat.-šaf. clim. ber. **овьче безь опаши** κολοβόκερκος pent.-mih. - **вьеть** ichn. bulg. opaškъ milad. paškъ verk. 370. nserb. hopuš Pott 1. 472.
опаıати -ıаѭ -ıаеши vb. potum praebere - **отроче магние** nom.-lab.
опаıець m. λύχνος lucerna **въ свѣтилѣ, рекъше въ опаıаци** op. 2. 2. 630: vocabulum obscurum.
оперити -рѭ -риши vb. alas addere triod. **никтоже можетъ не -ривъ стрѣлъ право стрѣлити** bus. 623.
оперьнатѣти -тѣѭ -тѣеши vb. plumescere pat.
оперѣние n. pennas habere **-рение** clim. 246.
оперѣти сѧ -рѣѭ сѧ -рѣеши сѧ vb. pennas habere **о -рѣвшихъ сѧ птен-**

цѣхъ clim. 246: exspectabamus оперетти sine сѧ.

опечалити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν affligere sup. dial. nomoc.-bulg. hom.-mih. krk. misc.-šaf. ioann. bus. 480. 548. misc. не -лите доушѧ своєѧ sborn. - сѧ sup. io.-sin. per. 107. chron. 1. 179.

опечаловати -лоуѭ -лоуєши vb. affligere vita-theod. - сѧ ber.

опечалывати -ваѭ -ваєши vb. affligere -лѣвати par.

опечалыти -лыѭ -лыєши vb. affligere chrys.-lab. ioann. isaak. ber. - сѧ chrys.-lab.

опечалєниє n. tristitia.

опиваниє n. inebriari nom.-mik. 106. - - творить nom.-mih.

опивати сѧ -ваѭ сѧ -ваєши сѧ vb. inebriari strum. dial.-šaf. pat.-misc. krk. ioann. isaak. misc.-šaf.

опийскъ adj. ἰόππης ioppes - градъ strum.

опийскы adv. πιθήκειον simiae modo възирающъ - greg.-naz.

опийство n. ebrietas alex. acad.

опийца m. ebriosus acad.

опинати -наѭ -наєши vb. tegere кожи єдиной єдва кости - prol.-mart.

опипати -паѭ -паєши vb. ψηλαφᾶν palpare men.-vuk. prol.-cip. čech. opípati.

опиралиште n. fulcrum ioann.

опираниє n. fulcrum chrys.-lab.

опирати -раѭ -раєши vb. fulcire ant.-hom. - сѧ svjat.-mat. 7. prol.-mih. glas. 13. 370. - на дрѣвнахъ sabb. 210. resistere; ferri georg. львица ѣко овьче -раше се men.-mih.

опирати -раѭ -раєши vb. lavare acad.

описаниє n. descriptio chrys.-lab.

описатель m. qui describit men.-mih.

описати -шѭ -шеши et -саѭ -саєши vb. περιγράφειν circumscribere krmč.-mih. pat.-mih. chrys.-frag. pan. per. LXXII. adde chron. bus. 811. 1. 209. -саноє περίγραπτον circumscriptum op. 2. 2. 307. -саю chrys.-lab. - сѧ lavr.-op. 39. -саєть сѧ tur. житиє -са сѧ op. 2. 2. 189. falli in scribendo op. 1. 233.

описовати -соуѭ -соуєши vb. ἀναζωγραφεῖν pingere op. 2. 2. 630. ζωγραφεῖν pingere men.-vuk. adde chrys.-lab. dial.-šaf. pan. men.-mih. -сыв- bus. 811.

описьливъ adj. mendosus надъписаниє -во int. 231. неисправлєнъ и -сливъ bus. 806.

описьчий m. g. -чиѣ ἀπογραφεύς qui describit prol.-mart.

опитати -таѭ -таєши vb. nutrire isaak. bus. 273.

опитемиѣ f. ἐπιτίμιον poena ecclesiastica -миа men.-leop. -мьѣ sbor.-kir. cf. -том-.

опити сѧ -пиѭ сѧ -пиєши сѧ vb. inebriari sup. 196. pat. krk. nom.-lab. pyrg. zak.-serb. triod. dial.-šaf. nom.-bulg. isaak. misc. nsl. opiti se croat. opiti se hung. bulg. opi se russ. dial. опитоха čech. opilý pol. opiły.

опитиє n. inebriari misc.-šaf. zak.-serb.

опитомиѣ f. ἐπιτίμιον poena ecclesiastica nom.-bulg. cf. -тем-.

опица f. πίθηκος simia op. 2. 2. 31. 114. sbor.-vost. опицѣ pl. acc. op. 2. 2. 303. nsl. opica čech. opec, opice ahd. affo ags. apa and. api mhd. affe engl. ape ir. apa ztschr. 1. 496. Grimm, wörterb. 1. 182. orig.-eur. 217: nota scr. kapi arm. kapik; russ. обезьяна lit. bezdona et pol. małpa.

опичьскы adv. πιθήκειον simiae modo op. 2. 2. 95. взираєть - op. 2. 2. 80.

опиѣ f. ἰόππη ioppe strum. опѫ sg. a. опѣ sg. loc. ibid.

опивъ adj. ebrius glag.

опыти сѧ -ыѭ сѧ -ыєши сѧ vb. inebriari nom.-lab.

оплавѣти -вѣѭ -вѣєши vb. albescere -вѣ нива и наста жетва men.-mih.

оплажьствовати -воуѭ -воуєши vb. περπερεύεσθαι temere loqui apost.-syn. mat. 21. op. 2. 1. 148. cf. -зьство.

оплазивъ adj. περίεργος curiosus ant. dial. chrys.-lab. pan. ephr. хитляный ber. δίλογος ambigue loquens 1. tim. 3. 8. -vost. αὐθάδης petulans 2. petr. 2. 10. -vost. τολμηρός audax op. 1. 305.

оплазити -жѫ -зиши vb. χαλᾶν producere -зисте ѩзыки ваша cyr.-hier.

оплазиньство n. curiositas acad. cf. -сньство.

оплазованиє n. προπέτεια petulantia op. 2. 2. 249. incontinentia linguae ant.-vost.

оплазовати -зоуѭ -зоуєши vb. περπερεύεσθαι temere loqui op. 2. 2. 348. 1. cor. 13. 4. -šiš. 89. 238. ant. antch. pat.-mih. ephr. krk.

оплазосрьдъ adj. σκληροκάρδιος durus corde сынове и -срдн iez. 2. 4. -parem.

оплазьство n. προπέτεια procacitas ant. adde ber. ephr. αὐθάδεια contumacia ephr.-vost. ἀλαζονεία superbia margar.: male оплизство хитлянство ziz.

оплакати -чѫ -чеши vb. κλαίειν flere greg.-naz. chron. 1. 17. -кань и осѣтовань krmč.-mih. - гробъ per. 70. - жалосно

alex.-mih. 137. adde chron. 1. 105. 146. 243. sim. II. 10.
оплакати -чѫ -чеши et -каѭ -каеши vb. lavare nomoc-bulg. pat. водоѭ -каꙗ ꙗзыкъ svjat. ἀποπλύνειν abluere iez. 16. 9. -proph. -кахъ кровь твою отъ тебе mat. 49. сѣдоу паки, оплачоу ти печальный гной φέρε δὴ πάλιν, ἐπαντλήσω σου τῆς ἀθυμίας τὸ ἕλκος men.-mih. 274.
оплакнѫти -нѫ -неши vb. πλύνειν lavare dial. bulg. oplaknъ.
оплаковати -коуѭ -коуеши vb. abluere chrys.-lab. nsl. oplakovati meg.
опланꙗти v. оплѣнꙗти.
опласкати -каѭ -каеши vb. abluere ополоскати acad.
опласковати -коуѭ -коуеши vb. abluere ополосковати скврьноу men.-leop. 50.
оплась ство n. εὐτραπελία scurrilitas op. 1. 311. cf. -знь ство.
опласнѫти -нѫ -неши vb. abluere ополоснѫти сѧ pam. 182. cf. хлакъ et хластъ.
оплатъкъ m. hostia слоужать опрѣснокы сиречь оплатки per. 19. 22. -ткомъ слоужатъ bus. 518. mlat. oblata pol. opłatek. wieg. 2. 298.
оплашь v. облашь.
оплести -тѫ -теши vb. ἐμπλέκειν implicare krmč. 92. ephr. laz.-vuk. оплотомь - op. 2. 1. 133. belg. сьсоудь -тень men.-mih. - сѧ: оплете се о немь (градѣ) cyr. 9. мрьзькыми винами - krmč.-mih.
оплетина f. sensus dubius, fortasse tugurium pat.-šaf. 10.
оплетьниꙗ f. tugurium, ni fallimur: вь -тни тьмнѣ prol.-mart.
оплештие n. ἐπωμίς vestis humeros tegens ex.-op. 2. 1. 29. -чие alex. оплечье in ecclesia čech. pol. oplecek.
оплештьникъ m. vestis genus оплечникъ: differre dicitur a насовьць lavr.-op. 21.
оплитати -таѭ -таеши vb. περιπλέκειν implicare - сѧ iez. 17. 7. -proph. - лихыми рѣчьми sborn. cf. оплѣт-.
оплосмо adv. καθολικόν in universum оучастьно, а не - svjat.-op. 2. 2. 400. cf. оплось et nsl. sploh.
оплось adv. in universum кь имени трьблаженнаго вси оплось мы нзьбѣгьше отъ безьбожныхь персь men.-mih. 191. cf. оплосьмо.
оплота f. sepes men.-leop. cf. оплотъ.
оплотити -штѫ -тиши vb. sepire glag.
оплотъ m. φραγμός sepes ostrom. ant. barl. ephr. glag. bon. frag.-serb. bus. 36. 91. š.-gl. 85. ber. -томь оплеть belg. op. 2. 1. 133. - благаго раꙗ mat. 25. - наслѣдиꙗ men.-mih. 363. cf. оплота.
оплошити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. non curare vost. e russ. cf. плахъ.
оплъзлъ adj. μαδαρός depilis о плѣшивыихъ и -злыхъ pent.-mih.
оплъзнѫти -нѫ -неши vb μαδᾶν depilem esse -знеть глава lev. 13. 40. -pent.-mih. διαφθείρεσθαι -зоше власи главѣ его men.-vuk. власи емоу оплъзоша krk. čech. oplznouti; oplzlý obscoenus pol. opełznąć die farbe verlieren.
оплъчати -чаѭ -чаеши vb. παρατάττειν in acie collocare sup. 351. aciem instruere ant. -hom. -чахоу брани š.-gl. 64. - сѧ hom.-mih. - на рать isaak.
оплъчение n. acies.
оплъчительнъ adj. in acie collocans chrys.-lab. ополч- bus. 1025.
оплъчити -чѫ -чиши vb. in acie collocare chron. 1. 17. 122. - сѧ sup. 13. chron. 1. 32. 183.
оплъштение n. incarnatio glag. cf. въпл-.
оплььвание n. ἔμπτυσμα sputum hom.-mih. dioptr. pat. оплев- chron. 1. 105. cf. оплюв-.
оплььвати, оплььваѭ, оплььваеши et оплюѭ, оплюеши vb. ἐμπτύειν conspuere ostrom. dioptr. pam. 252. io.-sin. -вaете, -вайте chrys.-lab. -ванъ mat. 43. оплв- sup. 327. оплеваю ber. оплеванъ mat. 36. cf. оплюв-.
оплььнѫти -нѫ -неши vb. sensus ignotus nobis: ꙗкоже каменоу тьчию - men.-mih. 161.
оплѣнити -нѭ -ниши vb. spoliare glag. ополонити сѧ chron. 1. 167. 19. per. 96. 18
оплѣнꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. αἰχμαλωτίζειν captivum ducere оплан- 2. cor. 10. 5. -op. 2. 2. 25.
оплѣнение n. captio -нение sup. 396.
оплѣтати -таѭ -таеши vb. implicare, sepire svjat. - се ꙗко змиꙗ chrys.-lab. cf. оплит-.
оплѣти, оплѣвѫ, оплѣвеши vb. σκυβαλίζειν eiicere, recte eruncare отъ пьшеници плѣвель вы оплѣвьша отьврьжета hom.-mih. 122: pro отъпл-.
оплѣшити -шѫ -шиши vb. μαδαροῦν depilare neh. 13. 25. -acad. čech. oplchati calvescere.
оплювание n. conspuere prol.-mart. chrys.-lab. cf. оплььв-.
оплювати -ваѭ -ваеши vb. καταπτύειν conspuere men.-vuk. - чьто prol.-mart.

-ва юго prol.-mart. - водоу chrys.-lab. cf. опльв-.
опов'кдати -даьж -даюши vb. καταμηνύειν indicare men.-vuk. ἀναγνωρίζειν agnoscere prol.-cip. men.-vuk. διηγεῖσθαι narrare men.-vuk. pat. нероноу -данн prol.-mart. не запри се еже - истины men.-vuk.
опов'кдовати -доуьж -доуюши vb. ἀναγορεύειν proclamare -доуюеть се христианина men.-vuk. δηλοῦν indicare men.-vuk. adde ok. 58.
опов'кд'кти -в'кмь -в'кси vb. καταμηνύειν indicare -в'кждь men.-vuk. προσαγορεύειν appellare men.-vuk. narrare pat. croat. opovist omen verant.
опоганити -ньж -ниши vb. μιαίνειν polluere op. 2. 1. 139. georg. - сѧ holm. prol.-mih. аще кто (о)поганить се вь пость сь месомь гр'кхомъ nom.-lab. paganum fieri prol.-vuk. serb. opoganiti.
опоговорити -рьж -риши vb. accusare -реть ю за моужа жената misc.-šaf. 144. cf. порешти.
опоговоръ m. reprehensio mon.-serb. 371.
опогоръ m. cacumen, uti videtur: на - mon.-serb. 83. chrys.-duš. 40 41.
опождениюе n. βραδυτής tarditas typ.-chil. sabb.-typ. аще и чьто порицаюете ми -ниы greg.-naz. аще и что хоулите ми - hom.-mih. mora typ.-chil. cf. опожнюениюе.
опожнюениюе n. mora -жнение vost. cf. опождениюе.
опоздити -ждж -здиши vb. βραδύνειν tardare esai. 46. 13. -proph. χρονοτριβεῖν procrastinare strum. да не -дить богъ об'кта 2. petr. 3. 9. -vost. - сѧ čech. opozditi pol. opóznić.
опознати -наьж -наюши vb. noscere bus. 719: e russ.
опоити, опоьж, опоиши vb. inebriare sbor. triod. -ивь отрокы hom.-mih. -ишж ѧ вино bell.-troj. 19.
опока f. saxum nomoc.-bulg. 71. saxum vivum trigl. tegula acad. nsl. opeka tegula serb. idem mik. živ. 62. croat. opeka later verant. pol. opoka steinfels cf. опоука.
опол'клъ adj. ambustus югод'к ланитьн'кй -л'к io.-clim. м'kсто -ло men.-leop. 449.
опол'кние n. πρόσκαυμα adustio naum 2. 10. -proph. vost. 1. 393. mat. 48.
опол'кти -л'кьж -л'кюши vb. φλογίζεσθαι ardere ant. hom.-mih. men.-belg. pat. kruš. chron. 1. 173. - огнемь men.-vost. ни влась не -л'k men.-mih. не -л'k жрьтва prol.-mih. čech. opoleti.

опоменовати -ноуьж -ноуюши vb. monere mon.-serb.
опона f. καταπέτασμα aulaeum sup. 361. 371. 387. šiš. 224. mat. 15. 33. kruš. azbuk. velum leont. chron. 1. 35. čech. pol. opona.
опоновити -вльж -виши vb. renovare misc.-šaf.
опоносити -шж -сиши vb. exprobrare - комоу glag.
опореченние n. reprehensio men.-serb.
опорьчисть m. ἐπορκιστής adiurator op. 2. 2 58: e gr., russ. о pro ю.
опоржчениюе n. desponsatio hom.-mih. 202.
опоржчити -чж -чиши vb. mandare mon.-serb.
опослоушити -шж -шиши vb. testari acad.
опослоушьствовати -воуьж -воуюши vb. testari karamz. 5. nota 404.
опосл'кдьствовати -воуьж -воуюши vb. sequi ioann.
опотъкнениюе n. scandalum glag.
опотъкнжти -нж -нешн vb. offendere glag.
опотъкнжтиюе n. impedimentum glag.
опотыкатель m. adversarius glag.: in libris gl. etiam опотичеть f. i. e. -тыч- impedimentum legi dicitur.
опочивати -ваьж -ваюши vb. requiescere vita-theod. dan.-heg. bus. 762. chron. 1. 259. 266. acad.
опочинжти -нж -нешн vb. requiescere vita-theod. clim. 305. chron. 1. 262.
опочити -чиьж -чиюши vb. requiescere bus. 734.
опочит'кль f. quies, uti videtur: брати на -тели соуще vita-theod. 9.
опоꙗсаниюе n. cingere.
опоꙗсати -саьж -саюши et -шж -шеши vb. cingere pat. prol. kruš. опоас- bell.-troj. 28. cf. опас-.
опоꙗсовати -соуьж -соуюши vb. cingere par. - сѧ ok. 58. cf. опас-.
опоювати, опоюьж, опоююши vb. inebriare sbor.
оправитель m. restitutor glag.
оправити -вльж -виши vb. ἀνορθοῦν erigere krmč.-mih. ἀνευθύνειν dirigere prol.-belg. διορθοῦσθαι reficere krmč.-mih. δικαιοῦν iustificare proph. - ст'кноу prol.-mih. rom. 6. 7. op. 1. 301. adde chron. 1. 160. misc.-šaf. mon.-serb.
оправлꙗти -лꙗьж -лꙗюши vb. restituere chron. 1. 21. mon.-serb.
оправлюениюе n. δικαίωμα iustificatio kruš. ber.

оправьда f. δικαίωμα iuste factum psal. 118. 118. -athan.
оправьданние n. δικαίωμα iustificatio ostrom. sup. 430. -вданне š.-gl. 66.
оправьдати -даѭ -даѥши vb. δικαιοῦν iustificare ostrom. bus. 292. šiš. 238. kruš. **вьдовицѥ -вда** sim. II. 1. adde chron. 1. 101.
оправьдивъ adj. iustus **-вдивъ** chron. 1. 57. 102. 103.
оправьдити -ждѫ -диши vb. δικαιοῦν iustificare šiš. 238. kruš. **-вдити** bon. - **сѧ** ostrom. **-вьжоу сѧ** zlatostr. -saec. xvi.
оправьдовати -доуѭ -доуѥши vb. iustificare - **сѧ** chrys.-lab. dial.-šaf.
опраздьнити -нѭ -нишн vb. καταργεῖν evacuare glag.
опразнꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. καταργεῖν evacuare **-знѣѥть** ostrom.
опракъсъ m. πράξεις τῶν ἀποστόλων actus apostolorum op. 1. 184: sic explicandum videtur; at **ѥваньгєлнѥ опраксъ** ev.-novg. 1270. et **єуангєлнє софѣйское опракос** ostrom., e quibus locis potius coniicies, **опракъсъ** esse gr. ἄπρακτος: ἄπρακτοι ἡμέραι dies festi cf. wiener jahrb. 29. **опракосъ** mat. 23. bus. 83.
опрапрѫдити -ждѫ -диши vb. tingere **кровию црькохь богоу** - stichir. -saec. xiv. **црк҃ꙑ -жєна твоѥю кръвию** men.-saec. xii. - **сѧ** op. 2. 2. 238.
опрасковати -коуѫ -коуѥши vb. scabere - **главоу** nom.-barb.
опрати, оперѫ, оперєши vb. lavare acad. **опрана риза** nom.-barb. nsl. čech. oprati.
опрашити -шѫ -шиши vb. pulverare - **виноградь и с поли** misc.-šaf. 84. serb. oprašiti.
оприсьно praep. praeter cum gen. iungenda **-сно** per. 42. 10; 43. 27. cf. **оприсьнѣ** et russ. опришня, опришнина.
оприсьнѣ adv. ἰδίᾳ seorsim **оприснѣ и обьщинѣ** greg.-naz.
оприсьнюєние n. οἰκείωσις familiaritas **-снѣниє** ex. cf. **опришн-**.
оприча adv. seorsim, uti videtur: **-чаа и особнѣ** nom.-mik.: vocabulum dubium cf. **опрочє** et russ. опричь, опричный.
опришниєние n. οἰκείωσις familiaritas **оприш'нениє** ex.-op. 2. 1. 22. **-шєниє** greg.-naz. cf. **оприсьн-**.
опроводити -ждѫ -диши vb. comitari izvêst. 6. 385.
опровратити -штѫ -тиши vb. καταστρέφειν evertere prol.-mart. **сильнꙑꙗ** - ephr.-vost. men -leop. - **прѣстолꙑ** men.-serb. **-тиша сѧ соудꙑ ихъ** bus. 734. **-тиша ю нс корениꙗ** vost. **опроворотн съсоудъ** vita-theod. - **монастꙑрь** dial.-šaf.: male **оповр-** ephr.-belg.
опровраштати -таѭ -таѥши vb. evertere - **прадѣднаꙗ ємоу капищнꙑꙗ храмꙑ** vost. ἀντιστρέφειν convertere **-щаа и смотрѧ обою** cozm.-ind.
опровръзати -заѭ -заѥши vb. evertere **-вєрзаю** ber.
опровръшти -връгѫ -връжєши vb. ἀναστρέφειν evertere ostrom. sim. I. 23. adde chron. 1. 240. **трѣбищє** - prol.-mih. **храмꙑ бѣсовьскꙑѥ** - sabb. 34. **-врѣћи** men.-mih.
опрокажєнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. λευκαίνεσθαι albescere, lepra infici, de moyse hom.-mih. 207.
опрометати -штѫ -штєши vb. ἀνατρέπειν evertere - **трапєзꙑ**; - **сѧ**: **вьсачьскꙑ сє -мєщоу** πάντα ποιῶν men.-mih. 255. **всꙗчьскꙑ сѧ -мєщоу** vost.
опрометьнъ adj. prosternens: ita fortasse explicandum.
опростити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν remittere **троудꙑ своꙗ** - zlatostr. ἀπαλλάττειν liberare op. 2. 2. 41. - **сѧ** men.-mih. consummari leont. 119.
опрость f. ἐκπλήρωσις expletio - **правила** ephr.-belg. ephr.-vost. **на - правила обꙑчьнаго** ephr.
опрочє praep. praeter cum gen. iungenda alex. - **мирꙑнъ** sbor.-kir. 56. chron. 1. 223. **опрочѣ** sof. 20. **опрочь** chron. 1. 198. per. 34. sof. 21. pol. oprocz, procz Pott 1. 564. cf. **оприча**.
опрочь v. **опрочє**.
опръжити -жѫ -жиши vb. adurere **-жєна брада** men.-mih. **лютѣ -жєнь** ibid.
опрътиѥ n. fulcimentum acad.
опрꙑштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. ulceribus tegi **-щило сє ѥмоу вѣ тѣло** prol.-belg. prol.-mih. 157. prol.-vuk.
опрѣдаꙗти -даѭ -даѥши vb. tradere **оть своихь отрокь -дають сє** ok. 64.
опрѣдъ praep. coram gram. 241.
опрѣдѣлити -лѭ -лиши vb. definire op. 1. 167.
опрѣдѣлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. definire isaak. **опрєд-** ber.
опрѣлюбодѣиствовати -воуѭ -воуѥши vb. moechari.
опрѣмити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. κατευθύνειν dirigere **нє опрꙑмить сє** zlatostr.
опрѣсьникъ v. **опрѣсьнъкъ**.
опрѣсьничьнъ v. **опрѣсьнъчьнъ**.
опрѣсьнъкъ m. τὸ ἄζυμον azymum **-снъкъ**

cloz. I. 338. sup. 371. ostrom. greg.-naz. svjat.-mat. 7. -сньнь nom.-serb. pent.-mih. -сньци cloz I. 372. -снокъ per. ιxxι. ψωμίον buccella nov. ἐγκρυφίας -сникъ hom.-mih. pat.-bulg. cf. прѣснъ.

опрѣснъчьнъ adj. ἄζυμος panis non fermentati ioann. glag. -сночьнь pent.-mih. -сничьнь kruš.

опрѣснъчьскъ adj. ἀζύμων azymorum -сньч- sup. 313.

опрѣти -пръ -прешн vb. ἐφιστάναι sistere - лнце своѥ на чьто kruš. опроу лнце на чловѣка того lev. 20. 5. -vost. роуцѣ къ землн опьрь men.-mih. очн опрѣвь men.-vuk. chrys.-lab. опъръ sup. 440. не опрн очесе nom.-bulg. - сѧ προσκόπτειν impingere опьрошѧ сѧ ostrom.: nota опьрѣсте сѧ о богъ bus. 175. nsl. oprêti; opernica krücke dain. 60. •

опрѧзати -заѭ -заѥшн vb. τείνειν intendere стрѣламн - τόξα τείνειν men.-mih. vost. 1. 415.

опрѧтати -таѭ -таѥшн vb. κηδεύειν curare, exornare men.-vuk. тѣло - hom.-mih. per. 35. 108. men.-grig. - вь понывѣ men.-mih. 181. adde pat. triod. chron. ὑποστέλλειν subtrahere gal. 11. 12. -bulg. - сѧ ber. συστέλλεσθαι pyrg. - се н оуготовлѥтн се кь подвнгомь постьнымь chrys.-lab. - се чьстьнѣ prol.-mih. 36. 293.

опрѧтовати -тоуѭ -тоуѥшн vb. curare, exornare - тѣло men.-vost. - сѧ διαστέλλεσθαι dividere отъ прочнхъ чловѣкъ - io.-dam.

опрѧтьно adv. moderate ber.

опоука f. saxum, ni fallimur кала н -ке погрѣбаѭть вь прьжннн glag. opika Veglia cf. опока.

опоуснѣвати -ваѭ -ваѥшн vb. mutari men.-mih. 11. зракъ -ваеть vost.

опоуснѣти -нѣѭ -нѣѥшн vb. ἀλλοιοῦσθαι mutari dan. 3. 19. -proph. op. 1. 109. συμπίπτειν pat.-mih. 52. μαίνεσθαι furere men.-vuk. prol.-cip. -нѣ bus. 180. зракъ лнца его опоуснѣ op. 1. 109. mat. 49. obmutescere alex. -нѣвь μανείς furens men.-vuk. prol.-cip. δυσχεράνας aegre ferens men.-vuk. - гнѣвомь prol.-mart. men.-mih. 352. зракъ лнца его опѫснѣ greg.-parem. -chiland. опѧснѣ лнцемь pat.-mih. 52. лнце опѧснѣ каиново man.-vost. опыснѣвъ лнцемъ men.-leop. 133. опыснѣ гнѣвомъ 174. cf. опоустнѣтн.

опоустити -штѫ -стишн vb. mittere, demittere proph. chron. 1. 182. 39. - вѣтрнла men.-leop. vastare sup. 134. - мѣсто men.-leop. georg.

опоустнѣти -нѣѭ -нѣѥшн vb. mutari chron. 1. 96. 12, ubi alii опыснвше. облѣдѣвше cf. -снѣтн.

опоустошати -шаѭ -шаѥшн vb. deseri nomoc.-bulg. 115.

опоустошити -шѫ -шншн vb. vastare.

опоустѣвати -ваѭ -ваѥшн vb. vastari int. mon.-serb.

опоустѣлъ adj. desolatus glag. bulg. opustêl.

опоустѣникъ m. αὐτομολήσας desertor 1. macc. 7. 24. mat. 51: e versióne lat.

опоустѣние n. desertum sim. I. 8.

опоустѣти -стѣѭ -стѣѥшн vb. ἐρημοῦσθαι desertum reddi op. 1. 120. sup. 180. 371. pent.-mih. proph. bus. 177. prol.-mih. misc.-serb. chron. 1. 95. mon.-serb. -стѣвъшнѩ землѩ antch. градоу - стѣвъшѫ svjat. -стѣло бѣше мѣсто χερσοῦσθαι desertum fieri ant.

опоухлъ adj. tumidus dial. čech. opuchlý pol. opuchły.

опоухлѥниѥ n. tumor -лѣнне prol.-vost. -лѥнне alex.

опоухнѫти -нѫ -нешн vb. tumere оть многыхъ сльзь опоухноувшоу лнцоу его sabb. 206.

опоуштати -таѭ -таѥшн vb. ἐρημοῦν vastare ant. - домы antch.

опътионовъ adj. poss. ὀπτίονος optionis. erogatoris militaris annonae опьтноновь чннь prol.-mih. 206.

опънни f. πίθηκος simia op. 2. 2. 80. 640.

опыснѣти v. опоуснѣтн.

опытание n. curiositas men.-mih. 191. tur. acad. calliditas leont.

опытати -таѭ -таѥшн vb. scrutari sup. 224. svjat. mat. 9. bus. 684. tur. mon.-serb. - о комь men.-mih. greg.-lab. - кого hom.-mih. 114: nota ψηλαφᾶν palpare sup. 388, ubi fortasse опнпатн scribendum bulg. opita čech. opytati pol. opyt.

опытовати -ваѭ -ваѥшн vb. περιεργάζεσθαι curiose investigare ant. leont. svjat.

опытьливъ adj. περίεργος curiosus 1. tim. 5. 13. -vost. -воѥ лнцемѣрнѥ antch. -тлнвь men.-mih. -тлнвъ слоуга leont. -тлнваго чловѣка стоудъ покрыеть ant.-vost.

опытьливьство n. περιεργία curiositas ant.

опытьно adv. diligenter вьнемлнте -но hom.-mih.

опытьнѣ adv. accurate io.-sin. - часъ распытанъ svjat.

опьнъкъ m. calceus положи ю на опанькы желѣзныю prol.-vuk. nsl. opanek pero habd. bulg. opinci milad. 96. 371. serb. opanak socci genus.
опьсати v. описати.
опьсованию n. ὕβρις contumelia опс- men.-vuk. prol. prol.-cip.
опьсовати -валѫ -валюши vb. ἐξυβρίζειν, καθυβρίζειν, ἐνυβρίζειν, περιυβρίζειν contumelia afficere опс- men.-mih. pat.-šaf. prol.-mart. prol.-vost. prol.-cip. - кого men.-leop.
опѣвало n. cantus glag.
опѣвати -валѫ -валюши vb. λυρίζειν lyra canere hom.-mih. adde glag. - кого mir.
опѣготивѣти -вѣѭ -вѣюши vb. λεπροῦσθαι lepra infici op. 2. 2. 263. опиготивѣ ant.-vost.
опѣло n. cantus, de mortuis mol.
опѣти, опоѭ, опоюши vb. ψάλλειν canere prol.-mart. - мрьтва nom.-lab. - мрътваго par. 118. - тѣло sim. II. 11. - кого prol.-mart. nom.-lab. пѣсньми опѣвше sabb.-typ. 106.
опѣтию n. cantus, de mortuis nom.-lab.
опѣшати -шаѭ -шаюши vb. viribus deficere bus. 647. nsl. opešati.
опѣшити -шѫ -шиши vb. fatigare птица -шена vost.
опастию n. armilla pam. 181.: th. пасть pugnus.
опатерити -рѭ -риши vb. quintuplum reddere acad.
опати, опьнѫ, опьнеши vb. tegere полата опата роухомъ bell.-troj. 13. акы мрежею опенъ ѥ op. 2. 1. 116. ἱστάναι constituere опа дворьца окрстъ храма exod. 40. 33. -vost. ἐκτείνειν опноу въ кожю iez. 376. -parem. saec. xiv. опавъши dioptr.-leop. vost. 1. 94. op. 2. 2. 460 - са περισκέλλεσθαι exsiccari op. 2. 2. 460. опнетъ са на нихъ кожа tur. враскавѣмь костемь опевьши се кожи dioptr.-lab. опьнше са свитами vost. ἀναβαίνειν extendi опатъ са на нихъ кожа верхоу iez. 37. 8. -parem. saec. 14. serb. opanak alb. opingъ rum. опинкъ solea.
опать adv. retro chron. 1. 63. 77. 203. - поиде вода gen. 8. 3. -vost. опеть врати се alex.-mih. 105. вьзопеть ἐκ τῶν ὄπισθεν men.-vuk. оbьзиpaти - prol.-mart. nsl. zopet lex. habd. serb. uzopet živ. на опатъ ὀπίσω, εἰς τὸ ὀπίσω, ὄπισθεν retro bell.-troj. 31. поити - 6. роуцѣ на опеть сьвезати men.-vuk. роуцѣ на опеть сьтворити prol.-mart. čech. opět lit. atpenč retro: ergo pro опакть cf. въспатити impedire et rüm. опинтеск Pott 1. 472.
опѫждати -даѭ -даюши vb. abigere ichn.: nota опоужда f. ziz.
опѫснѣти v. опоуснѣти.
оразорити -рѭ -риши vb. καταστρέφειν evertere prol.-mart.
орало n. ἄροτρον aratrum men.-vuk. georg. prol. triod. misc. prol.-cip. ber. bell.-troj. 16. nsl. oralo halbpflug bulg. oralo čech. oradlo cf. рало.
оранию n. aratio domet. par. hom.-mih. krmč.-mih. bus. 75. misc.-šaf. chrys.-duš. mon.-serb. γεωργία agricultura men.-mih.
орарь m. orarium.
оратай m. orator cf. ратай.
оратва f. ἀροτρίασις aratio не боудетъ -вы ни жатвы gen. 45. 6. -vost. cf. оратьба.
оратвьнъ adj. qui aratur, arari potest не бѣше ни с падь зема -тьвныѫ chrys.-frag. 7.
оратель m. arator.
орательнъ adj. arans - воль chrys.-lab.
орати, орѭ, орюши vb. ἀροτριᾶν arare орѫщь ostrom. орай svjat. - и сѣяти сѣло krmč.-mih. землю - men.-leop. chron. 1. 6. 118. - бѣдвоу chrys.-duš. 44. lit. arti, arklas let. art goth. arjan ahd. aran and. ar aratio gr. ἀροῦν lat. arare Müller, lectures 239. ztschr. 7. 20. 22. mey. 1. 345. curt. 1. 490. or. -eur. 400.
оратий adj. arabilis земльми -тими mon.-serb. 403. 17. serb. oraći cf. питий.
оратьба f. aratio grom. cf. оратва.
ораховъ adj. καρύινος nuceus kruš. - доль nom. propr. loci glasn. 13. 370. cf. орѣховъ.
ораховьць m. nux, ficta persona frag.-serb.
орахъ m. κάρυον nux pent.-mih. georg. mon.-serb. chrys.-duš. cf. орѣхъ.
орачь m. orator pat. chrys.-lab. bulg.-lab. acad. nsl. orač; orača vomer succisorius habd. bulg. orač pol. oracz.
оргиꙑ f. ira оргиѫ gram. 19. e gr.
оревитъ v. орювитъ.
орексиꙑ f. ὄρεξις appetitus безь -сие misc.-šaf. 161.
орестию m. ὀρέστης orestes men.-vuk. орестъ ibid.
орестъ v. орестию.
орешь m. nom.-propr. - краль bell.-troj. 24.
оривль adj. poss. ὠρήβ horeb bus. 127.
оригеновъ adj. poss. origenis chron. 1. 49.
оригеньскъ adj. origenis krmč.-mih.

оризмо n. ὁρισμός iussus gram. 22. -зьмо mon.-serb.

оризъ m. ὄρυζα, ὄρυζον oryza ichn. bulg. oriz mhd. rîs it. riso arab. arus, irus scr. vrîhi wieg. 2. 482.

орина f. eirene per. 6. chron. 65. x. e russ.

орионъ m. ὠρίων orion op. 2. 1. 57.

орисовати -соуѭ -соуеши vb. iubere gram. 26. e gr. ὁρίζειν, ὥρισα.

оритель m. qui destruit - идолъ погоубънъ men.-put. - идолъ, лъжи vost.

орити, **орѭ**, **ориши** vb. λύειν, καθαιρεῖν evertere ant. орилъ бихъ соуботоу hom.-mih. арие, что мѧ ориши; sup. 393. - светые иконы men.-vuk. отъ разбойникъ и орещиихъ isaak.: adde не ори лъжѧ на брата antch. c. 41. евзѣ сльзы велики орещи по земли misc.

оровосъ m. ὄροβος ervum оровосо slavice свѣрепица op. 2. 1. 138.

ородъ m. progenies -ди иехиденьсции matth. 23. 32. -ev. 1270. pro отродъ.

оросити -шѫ -сиши vb. δροσίζειν irrorare men.-vuk. pyrg. prol. dan. 4. 22. - вьсь миръ chrys.-lab. -шень вьздоуха ibid.

оротъ m. ὀρόντης orontes при -тѣ рѣцѣ men.-mih. оронти chron. 1. 17.

орошати -шаѭ -шаеши vb. δροσίζειν irrorare lavr.-op. 45. men.-vuk. men.-leop. prol.-mart. int. chrys.-frag.

орошение n. irroratio hom.-mih.

орсагъ m. regio dipl.-val. mon.-serb. nsl. croat. orsag hung. habd.: e magy. ország cf. роусагъ.

оръвеница f. διώρυξ canalis esai. 27. 12. -proph. cf. ръвеникъ.

оръганикъ m. sensus ignotus nobis: глоумотворцы и -ки и смехотворцы; орг- bus. 812.

оръганъ m. ὄργανον organum ор'г- cloz. I. 355. орг- cloz. I. 352. greg.-mon. cyr. 30. hom.-mih. dioptr. krmč.-mih. орьг- alex.-mih. 179. арьг- nom.-mih. 39. арг- vost. 1. 342. органомь моусикийскомь dial.-šaf. вь варьганы бити sabb.-typ. lit. vargonas orgel let. vargans brummeisen ahd. organâ, orginâ, orgelâ wieg. 2. 314.

оръганьнъ adj. organorum -нъіи гласы пѣти vita-theod.

оръганьскъ adj. ὀργάνων organorum органьскъ man. орг- оудъ dioptr. органьскыи пѣсни bus. 917.

оръданьскъ adj. iordanis nicol.

оръждавѣти -вѣѭ -вѣеши vb. rubigine infici sir. 29. 13.

оръпътати -штѫ -штеши vb. γογγύζειν murmurare ant. o, uti videtur, praefixo.

оръфанотрофъ m. ὀρφανοτρόφος orphanos alens орьдон- prol.-mih.

орь m. equus, uti videtur: лютыа и лоукавыѧ во змиа приложи (recte прѣложи), хищникы же въ волкы, льстивыа же въ лисица, женьскаго же прелога (pro alius codicis прелолоу) любаща въ орѣ (in cod. 1456 орѧ) georg.-vost. cf. čech. oř, quod tamen mhd. ors ahd. hros est wieg. 2. 511.

орьлица f. aquila орл- bus. 652.

орьличиштъ m. pullus aquilae acad.

орьловъ adj. aquilae глава -ва alex.-mih. 4.

орьлъ m. αἐτός aquila ostrom. sup. 419. luc. 17. 36. sim. I. 10. men.-mih. bus. 264. - морьскъ ἁλιαίετος haliaeetus kruš. орелъ bon. орлъ antch. c. 106. орълъ sup. 6. 171. орлие крилати ok. 83. lit. eris, arelis goth. ara ahd. aro and. ari mhd. arn gr. ὄρνις beitr. 1. 234; 2. 171. Grimm. wörterb. 1. 5. curt. 1. 503. mey. 1. 345.

орьль adj. poss. aquilae prol.-vuk. proph. psal. 102. 5. mon.-serb. подобие -лие prol.-mart. men.-vuk. крило -лие pent-mih. -лие перо misc.-šaf. пътишти орли svjat.-mat. 9. нокты орлими prol.-mih. обновить сѧ ѩко орьлѩ юности твоѩ psalt.-int. saec. xii.

орьльць m. aquila.

орьлѧ n. aquila trigl. pol. orlę.

орьница f. campus arabilis mon.-serb.

орьнъ adj. ἀρότης arans воль - hom.-mih. 65. chrys.-lab. волъ орнъіи op. 2. 2. 84. волы орныѩ op. 2. 2. 116. орнаго вола vost. 1. 57. 92. serb. nsl. ornica ager desertus čech. orný.

орѣвати -ваѭ -ваеши vb. trudere men.-leop. 465: отр-.

орѣзати -заѭ -заеши vb. abscindere прьсты роучьные -заше prol.-mart.: отр-.

орѣй m. ἄρης mars ратноу богоу, еже есть - per. 24.

орѣховъ adj. καρύινος nuceus pent.-mih. trigl. cf. ораховъ.

орѣходоупьнъ adj. cavus, uti nux: sic fortasse vertendum antch. c. 44.

орѣхъ m. κάρυον nux pent.-mih. bus. 722. misc. trigl. орихъ hom.-mih. nsl. oreh bulg. orêh pol. orzech lit. riešutis let. rêksts alb. arrъ ztschr. 7. 187. o, uti videtur, praefixo cf. орахъ rad. forte рѣх. unde рѣшити: nota ahd. nuz and. hnot derivari a cnu, ahd. hnuan tundere.

орѣшие n. nucetum gram. 6. 10.

ориевати сѧ, **орюѭ сѧ**, **орюеши сѧ** vb.

furere, vere, ni fallimur, кони орıюıцıе θηλυμανής in feminas furens zlatostr.-saec. xvi. - сѧ ier. 8. 44. -op. 2. 2. 673. о, uti videtur, praefixo cf. ріюти et орıевитъ.

орıевитъ adj. θηλυμανής insano feminarum amore captus кони орıевити, конѧ орıевиты op. 2 2. 40. 154. орıевитыхъ конь apoc.-vost. cf. ріюти et орıевати.

орѧбь v. ıерѧбь.

ор᫹днйнъ adj. organorum, uti videtur acad.

ор᫹дие n. ὑπηρεσία apparatus men.-mih. πρᾶγμα res sup. 205 335. men.-mih. χρεία negotium -дия дѣлы men.-mih. на - ut praeessemus responsis sup. 217. ходити на свою - men.-mih. 267. -дия дѣлы ноуждьнаго τινῶν ἕνεκεν ἀναγκαίων men.-mih. negotium азъ о тебѣ -дия не имамь men.-leop. 134. азь о томь ор᫹дия не имамь vost. - ми тамо есть men.-mih. нѣкоıего ради -дия bor. 35 дѣльно - chrys.-lab. приличьно - ibid. ратьно - prol.-mart. ὄργανον instrumentum men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip. instrumentum ber. dial.-šaf. sof. misc.-šaf. adde greg.-lab. vita-theod. dioptr. bus. 36. 397. 486. 732. mon.-serb. 484. nsl. orôdje, orôd serb. orudje mik. čech. orudí instrumentum pol. orędzie nuncium ahd. ârunti, âranti mhd. arant ags. aerende mandatum âr nuncius and. erindi nuncium, negotium goth. airus nuncius serb. irudje mik. cf. serb. prekorudje nsl. posel Grimm 2. 56. Müller, lectures 242.

ор᫹довати -доуıѫ -доуıеши vb. agere - къ цр҃ю vost. 2. 26. 58.

ор᫹дъка f. ἐγχειρίδιον instrumentum op. 2. 2. 472.

ор᫹жати -жаıѫ -жаıеши vb. ὁπλίζειν armare ant. -жани alex.-mih. 54. - сѧ dial.-šaf. alex.-mih. 67.

ор᫹женосьникъ m. armiger -сникь prol.-mart. men.-leop.

ор᫹женосьнъ adj. armiger.

ор᫹женосьствовати -воуıѫ -воуıеши vb. δορυφορεῖν comitari аггелы -ствоуıемъ sup 323.

ор᫹женосьць m. armiger prol.-mart. chrys.-lab. men.-vuk. 2. paral. 14. 8.

ор᫹жехранилиште n. ὁπλοφυλάκιον armamentarium 3. reg. 14. 28.

ор᫹жехранительница f. ὁπλοφυλάκιον armamentarium 2. par. 12. 11.

ор᫹жилиште n. armamentarium glag.

ор᫹жити -жѫ -жиши vb. armare sup.

ор᫹жие n. σκεύη instrumenta op. 2. 2. 264. 266. pent.-mih. ἅρμα, ἅρματα currus gen. 41. 43. -pent.-mih. currus op. 1. 18. 3. reg. 1. 5. -proph. μάχαιρα gladius ostrom. cloz II. 157. ῥομφαία gladius ostrom. sup. 180. psalt.-int. -saec. xii. greg.-naz. βέλος telum sup. 244. ὅπλον arma sup. 282. šiš. 218. ostrom. ξίφος gladius hom.-mih. -жьѣ cloz I. 769. -жие 3. reg. 1. 5. -mat. 55. -жиıа ратьнааго bus. 269. - обьнажено men.-leop. - воиньско men.-mih. -ıемь оутварати сѧ ὁπλίζεσθαι armari men.-mih. adde chron. 1. 7. 13. 14 etc.

ор᫹жьникъ m. δορυφόρος hastatus sup. 351. leont. hom.-mih. pent.-mih. kruš. chrys.-lab. men.-leop. krmč.-mih. 246. 3. macc. 1. 2. -кы имѣѧ δορυφορούμενος qui protegitur op. 2. 2. 56.

ор᫹жьница f. armamentarium kruš.

ор᫹жьнъ adj. ἔνοπλος armatus воиска -жна alex.-mih. 43. ἁρμάτων armorum krmč.-mih. apoc. 13. 14. -жныѧ колесницы vost. 1. 353.

оса f. σφήξ vespa men.-vuk. prol.-mart. 170. men.-leop. pat.-šaf. осы въставлıаıеши на вѣрѫ greg.-naz. акы бьчелы, паче же осы io.-clim. etiam осва legi dicitur: cf. σφήξ curt. 2. 269. ztschr. 3. 50. 66; 7. 190. ahd. wefsa lit. vapsa nsl. osa, osinec (velika osa) habd. russ. оса, осва čech. os m. osa f. nserb. vos m.

осадити -ждѫ -диши vb. constituere да -дить соби пасикы gram. 61.

осаждавити -влıѫ -виши vb. ἀσβολοῦν fuligine inficere ризы осаждıавиши svjat.-mat. 2. 2. 395.

осаждавѣти -вѣıѫ -вѣıеши vb. fuligine tegi bon.

осаждение n. constitutio, ni fallimur krmč.-mih. 209.

осана interj. ὡσανά hosanna cloz I. 38. осанна sup. 243.

осарий m. ἀσσάριον assarium matth. 10. 29. осс- mat. 14. cf. асъс-.

освлıевати -влıѫ -влıеши vb. acquirere

осваивати sbor.-kir. 40. 64.

освитати -таıѫ -таıеши vb. ἐπιφώσκειν illucescere sup. 334. nom.-lab. дьноу, дьню -таıоштоу sabb. 18. 57. дьни -таıоцıоу vita-theod. недѣли -таıошти sabb. 201. ὀρθρίζειν mane surgere освитай оу кого svjat.-mat. 9. e sir. 6. 36. adde chron. 1. 208. pol. oświtać, oświtnąć cf. освьнѫти.

освобаждати -даıѫ -даıеши vb. liberare isaak. gram. -багати mon.-serb.

освободити -ждѫ -диши vb. liberare

dial.-šaf. mon.-serb. - сѧ chrys.-lab hom.-mih.

освобождениѥ n. liberatio prol.-mart.

освоити, освоѭ, освоиши vb. acquirere ok. 86. chron. 1. 141. - чьто per. 62.

освоѥниѥ n. acquisitio sbor.

освьнѫти -нѫ -нєши vb. ἐπιφώσκειν illucescere dial. διαφαύσκειν illucescere; ὀρθρίζειν mane surgere осьвьноувъша, осьвноувъшє, осьвєтє pent.-mih. осьвн-kruš. дьню освьтьшоу sabb. 10. соуботѣ освєтъшии ephr.-vost. освѣтє gen. 20. 8. -vost. освѣтє мрътвъ per. 84. 1. освѣтша gen. 19. 2. -vost. освѣтѣ chron. 1. 64. vii; 157. 19. осъвнѫ gen. 20. 8. -vost. bulg. osъmnъ (osamne, osemne) serb. osvanuti: verbum impf. освнтати.

освѣнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. abstinere vost. isaak. отъсв- оть милосрьдиꙗ io.-sin. - таниѥ misc.-šaf.

освѣнь 1) praep. praeter cum gen. iungenda mon.-serb. 2) conj. nisi ber. bulg.-lab. 48. croat. osvin praeter verant. serb. osvem boga živ. Pott 1. 358. 719. cf. освѣниѥ.

освѣньство n. abstinentia slov.-novg. b. ber.

освѣнꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere prol.-mart. acad. ber. azbuk. - жень psalt.-vuk. - злыхъ дѣлъ op. 2. 2. 97. ἀπαγορεύεσθαι deficere отъсв- ber. отъ пищє отъсв- сѧ op. 2. 1. 53. отъсв- сє вєщиӥ io.-sin.

освѣниѥ praep. δίχα sine cum gen. iungenda -ниє матєрє men.-vuk. -ниѥ хлѣба men.-vuk. cf. освѣнь.

освѣнениѥ n. abstinentia -нєниє op. 2. 2. 187. отъсв- chrys.-lab. clim. отъсв- io.-sin.

освѣтити -штѫ -тиши vb. φωταγωγεῖν luce perfundere, illustrare sup. 242. šaf.-frag. 43. ἐπιφαίνειν illustrare sup. 355: male visum recipere sup. 238; male pro освѧт- ἁγιάζειν sanctificare sup. 242. - сѧ διαφαύσκειν illucescere освѣтить сє оутрьнꙗ iudic. 16. 2. - pent.-mih. φωτίζεσθαι illustrari hom.-mih. -ти сє градъ вьсь sabb.-typ. adde chron. 1. 121. die opprimi освѣтишє сє prol.-mih. 273.

освѣтлити -лѭ -лиши vb. illustrare acad.

освѣтловати -лоуѭ -лоуѥши vb. illustrare -ванъ дѣломъ и словомъ georg.-vost.

освѣштавати -ваѭ -ваѥши vb. φωτίζειν illuminare sup. 299.

освѣштаниѥ n. illustratio sup. 162.

освѣштати -таѭ -таѥши vb. καταυγάζειν, φωτίζειν illuminare, illustrare sup. 206. 297. 390 etc. sabb. 72. pan. triod.

освѣштениѥ n. βάπτισμα baptisma, vere illuminatio sup. 138.

освѧтитєль m. qui sanctificat mon.-serb.

освѧтити -штѫ -тиши vb. ἁγιάζειν sanctificare cloz I. 12. sup. 169. 239. 440. šiš. 79. chron. 1. 183. мѣсто - богови krmč.-mih. 213. -ти архиєпископа sabb. 127. нась -ти своєю кръвию laz. χειροτονεῖν ordinare: nota -ти нѧхь оть всѣхь работь mon.-serb. -ти га, єрє сє смо огрѣшили mon.-serb. - сѧ šiš. 78. sabb. 83. chron. 1. 95. ulcisci освєти сє ємоу роукама своима alex.-mih. 19. - хотєштє sabb. 83. nsl. osvetiti ulcisci: - rane prip. 243. croat. serb. освєта mon.-serb. osveta vindicta rum. осфинтєск defendo.

освѧштати -таѭ -таѥши vb. ἁγιάζειν sanctificare ant. dial. greg.-lab. sabb. 74. 89. 90. 126. - попы sabb. 133. - дiакона sabb. 76. defendere - оть обидєщихь єго sim. I. 22. - сѧ sabb. 88.

освѧштениѥ n. sanctificatio sup. sabb. 127. -ньє chron. 1. 183.

освѧштєньствити -влѭ -виши vb. consecrare isaak.

освѧштєньство n. consecratio -нство sabb. 130. 133.

осєбити v. особити.

осєдлати -лаѭ -лаѥши vb. ἐπισάττειν sellam imponere krk. - ослє pent.-mih. - сєдломь alex.-mih. 40. осєдъл- sup. 37. 162. осѣд- chron. 1. 16.

осилити -лѭ -лиши vb. παγιδεύειν illaqueare - словомь matth. 22. 15. -mat. 34. pol. osidlić.

осилиѥ n. ἀνθέριξ arista op. 2. 2. 460. dioptr.-vost. стьбль, листвиѥ, колѣньца, осилиꙗ dioptr.: trahes ad rad. ос.

осило n. ἀγχόνη laqueus cloz I. 716. παγίς laqueus осилє voc. sup. 230. čech. osidlo.

осиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. βιάζειν cogere, vim inferre pyrg.

осилꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. παγιδεύειν illaqueare - словєсы vita-theod. 27.

осина f. populus nigra trigl. čech. osyka pol. osina nsl. jesika russ. осина.

осинити -нѭ -ниши vb. tingere - вльнѫ nom.-bulg.

осинꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. πελιδνοῦσθαι, πελιδνὸν εἶναι livescere dial. тѣло осинѣѥть sup. 66. -нѣ нога men.-leop. -нѣти dial.: est verbum III. 1.

осипнѫти -нѫ -нєши vb. raucescere misc.-šaf. 158.

осирити -рѭ -риши vb. orbum reddere

- кого men.-mih. bulg. osiromašiti milad. 51.
осиротити -штѫ -тиши vb. orbum reddere alex.
осиротѣти -тѣѭ -тѣеши vb. ἀπορφανίζεσθαι orphanum fieri 1. thess. 2. 7.
осирѣниѥ n. orbitas acad. -рениѥ š.-gl. 63.
осирѣти -рѣѭ -рѣеши vb. ἀπορφανίζεσθαι, ὀρφανὸν εἶναι orbum fieri 2. thess. 2. 17. -bulg. men.-mih. laz.-vuk. не дасть намь - greg.-lab. -рыющее стадо.
осистъ adj. aristis plenus trigl.
осифовъ adj. poss. ioseph bus. 74.
осифъ m. ἰωσήφ ioseph chron. 1. 197.
осиꙗ f. ὑπόστασις hypostasis sup. 342. gr. οὐσία cf. оусиꙗ.
осиꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐλλάμπειν illustrare krmč. pat. - кого chrys -lab. dioptr. - землю, - лица chrys.-lab.
осиꙗниѥ n. ἔλλαμψις, ἐπίλαμψις illustratio prol.-mart. pyrg. krmč. chrys.-lab. dioptr. io.-sin. isaak. per. 84.
осиꙗтель m. qui illustrat acad.
осиꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. illucescere правьда твоꙗ осиꙗѥть isaak. περιλάμπειν illustrare ostrom. chron. 1. 157. облакь свѣтьль -ꙗ ѥ hom.-mih. -ꙗѥмь krmč.-mih. свѣть зрѣхь оть вьсюдоу ме -ꙗвьшиий chrys.-lab. - сѧ: осиꙗють се лица ваша isaak. nsl. osojni opacus osovje pars opaca osonje idem serb. osoje: adde osoj idem slad., quae ab оси pro отси derivabis.
осиѥ n. locus dubius: сама та зрьна и осиа θῆκαι τοῦ σίτου ex.-op. 2. 1. 15.
оскврънавити -влѭ -виши vb. σπιλοῦν inquinare, foedare sup. 295. greg.-naz. greg.-lab. pat. proph. осквер- chron. acad. cf. -ныв-.
оскврънавлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. κοινοῦν inquinare pent.-mih. proph. не -влꙗй act. 11. 9. -šiš. 25.
оскврънитель m. qui inquinat chrys.-lab.
оскврънити -нѭ -ниши vb. κοινοῦν, μιαίνειν, σπιλοῦν inquinare, foedare sup. осквер- chron. 1. 39. 99. 107. φθείρειν оскврьн- op. 2. 1. 148. - сѧ chron. 1. 34. осквьрьн- ostrom. nsl. oskruniti hung.
оскврънѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. μολύνεσθαι inquinari men.-mih. -нѣеть psalt.-pog. -vost. 1. 168. осквер- vost.
осквръныввати -ваѭ -ваѥши vb. inquinare dioptr.-lab. georg.
осквръныввити -влѭ -виши vb. inquinare krk. cf. -нав-.
осквръныввлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. inquinare kruš.
осквръныти -ныѭ -ныѥши vb. βεβηλοῦν, μιαίνειν foedare sup. 127. chrys.-lab. krmč. 42. осквьр- sborn. осквер- chron. 1. 34. 37. 49. оскрьн- kruš. - сѧ: осквьрьн- sborn.
оскврънѥвати -нѭѭ -нюѥши vb. foedare chrys.-lab. men.-leop.
оскврънѥниѥ n. foedatio sborn. scelus sup. 404. adde sup. 95. 410.
осклабити -блѭ -биши vb. aperire - сѧ μειδιᾶν, ὑπομειδιᾶν subridere sup. 5. 10. 144. 146. antch. sim. I. 18. georg. prol.-vuk. azbuk. моужь моудрь одъва -бить сѧ sborn. -блѥно лице ioann. leont. -блѥнома лицема men.-mih. -бенома оустьнама глаголаше sim. I. 4. -блѥнъ ἀστεῖος lepidus io.-clim. -бленъ idem iudic. 3. 17. -vost.
осклаблꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb. subridere leont. ziz.
осклаблѥниѥ n. lenis risus ant.-hom. ziz. γέλως risus -бьѥниѥ sup. 175.
осклаблѥнѣ adv. leni risu - приѥмлѥть chrys.-lab.
осклабьнъ adj. ἐπιμειδιῶν subridens -но лице prol.-mart. 121.
осколъ m. significatio nobis ignota est: велики стремнины и осколи alex.-vost.: vocabulum dubium.
осколъıблѥниѥ n. lenis risus georg.-vost. cf. осклабити сѧ.
оскоменити сѧ v. оскоминити сѧ.
оскомина f. αἱμωδία stupor dentium sborn. dial.-šaf. iez. 18. 2. -proph. vost. 1. 277. 385. nsl. pol. oskomina bulg. oskominъ.
оскоминити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. dentibus stupere ier. 31. 29. -менити сѧ.
оскоминьнъ adj. αἱμωδιῶν stupens зоуби -ни svjat. -нно зрьно ioann. -нна зерна clim. 137. iez. 18. 4.
оскоминѣвати -ваѭ -ваѥши vb. dentibus stupere -нѣваю ber.
оскоминѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. αἱμωδιᾶν dentibus stupere ant. -нѣють зоуби antch.
оскомьнъ adj. stupens зоуби оскомьни sborn.-vost. 1. 385. immaturus.
оскороуша f. sorbus men.-serb. nsl. oskoruš croat. -šva serb. oskoruša rum. скоръш.
оскотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. beluam fieri int. 157. 6.
оскотовати -тоуѭ -тоуѥши vb. in beluam convertere -вань men.-belg.
оскранъ adj. σφριγῶν luxurians оскраны и юны неоучити и обоучати не милоуй io.-clim. cf. искра.

оскрєсти -бѫ -бєши vb. radere pam. 224.

оскрилъ m. χλιδών armilla - бѣ на плєщю єго 2. reg. 1. 10. -vost. срачицѣ и свиты и -лꙑ красны sborn. cf. окрилъ.

оскрильць m. cappa, uti videtur на главахъ -лци острꙑ съ кроуживомь sbor.-kir. 61.

оскрьбити -блѭ -биши vb. λυπεῖν affligere sup. 430. dial. pat. παραδειγματίζειν ludibrio habere men.-vuk. - сѧ op. 2. 1. 146.

оскрьблꙗвати -ваѭ -ваєши vb. affligere; ἀπαλγεῖν dolere desinere men.-vuk.

оскрьблꙗти -лꙗѭ -лꙗєши vb. λυπεῖν affligere krmč. 3. 9. krk. adde antch. hom.-mih. 141. dial.-šaf. mon.-serb. -бꙗти sup. 10. 434.

оскрьбѣти -блѭ -биши vb. λυπεῖσθαι affligi men.-vuk. hom.-mih. io. 21. 17. о сихь -бѣ sabb. 12. оскъръбѣ ostrom.

оскрьдъ m. λαξευτήριον instrumentum lapicidae bon. psalt.-ven. georg. -домь двьри раскопати men.-mih. -дьми men.-mih. оскордъ ber. ziz. čech. oskrd pol. oskard, kord lit. kardas serb. ćorda wieg 1. 499. cf. goth. hairus ags. heor et корда.

оскрьдьць m. dolabella оскордєцъ trigl.

оскрьнивъ adj. foedus, ni fallimur ant.-hom. cf. оскврьнити.

оскрьнꙗти v. осквръниꙗти.

оскоубсти, оскоубѫ, оскоубєши vb. ἐκτίλλειν convellere оскоубоуть крилѣ op. 2. 2. 263. ant.-vost. оскѫбѫть antch. adde georg.

оскъкътати штѫ -штєши vb. γαργαλίζειν titillare въ подвигꙑ насъ оскъкъща io.-clim.

оскꙑтаниє n. refugium, fortasse оскитанїѣ искадахоу š.-gl. 63. cf. скоутати.

оскѫдити -ждѫ -диши vb. minuere sup. 432. 5. ἀνέχειν retinere kruš. isaak. сꙑнꙑ ваша -дить 1. reg. 8. 11. -vost. ang. 1. 10. λαμβάνειν prehendere ibid. 13. 14.

оскѫдьно adv. parce ziz. ber. mon.-serb.

оскѫдьнъ adj. inops sbor. prol.-mart. dioptr. isaak. вь благꙑхь - sabb. 27.

оскѫдѣваниє n. minui int. ber.

оскѫдѣвати -ваѭ -ваєши vb. ἐκλείπειν deficere prol.-mart. ioann. int. psal. 70. 9. chron. 1. 80. ber. нє - ἀναβλύζειν scaturire men.-vuk.

оскѫдѣниє n. ἔνδεια inopia dial. ioann. chrys.-lab. pyrg. gram. isaak. - сльньца eclipsis solis georg.

оскѫдѣти -дѣѭ -дѣєши vb. ἐκλείπειν deficere sup. 59. 195. pent.-mih. cyr.-hier. greg.-naz. hom.-mih. ber. лѣтꙑ -дѣють морє iob 14. 11. - хлѣбꙑ krk. -дѣ дєнєгъ отъ скровища mat. 52. -дѣ источникь laz.-vuk. -дѣ вода ichn. adde chron. 1. 93. 173. 200: nota -дѣщи пищи ichn.; male -дѣѥмъ luc. 12. 33. - bulg.

оскѫждати -даѭ -даєши vb. retinere isaak. - зълобоу antch. c. 33.

осла f. ἀκόνη cos sup. 297. ex.-op. 2. 1. 23. trigl. врачьбна осла svjat.-mat. 9. bus. 263. остримъ по ослѣ svjat. -op. 2. 2. 393. adde op. 2. 2. 298. io.-dam. ἀγχόνη laqueus осьла hom.-mih. 23. nsl. asli, oslica cos meg. oslica (oselca) kruha schnittchen serb. osla cos mik. pol. osła nserb. voslica.

ослаба f. ἄνεσις relaxatio men.-vuk. ant. men.-mih. ephr. krmč.-mih. isaak. dioptr. leont. per. 12. -боу оулоучити, творити men.-mih. сьмрьть ноуждьныимь - hom.-mih. 91.

ослабити -блѭ -биши vb. ἀνιέναι relaxare sup. 22. παραλύειν debilitare sup. sim. I. 15. svjat. мало - плачю greg.-lab. - жилꙑ hom.-mih. 50. -блєнъ παλυτικός paralyticus ostrom. -бьєнъ sup. 238. παραιτεῖσθαι gravari нє -вилъ єсть и оумь-рѣти cloz I. 475. - сѧ κατανύττεσθαι compungi dan. 13. 10. -vost.

ослаблꙗти -лꙗѭ -лꙗєши vb. χαυνοῦν relaxare ant. debilitare hom.-mih. bus. 296. ber. - зѣльноє сьхода дьждьнаго chrys.-lab. ἐκλύειν liberare hebr. 12. 3. -бꙗти sup. -бѣашє sup. 69.

ослаблєникъ m. παραλυτικός paralyticus -блєникь hom.-mih.

ослаблєниє n. ἄνεσις relaxatio ant.-hom. greg.-naz. συγχώρησις permissio nest. adde cyr. 1. chron. 1. 17. παράλυσις paralysis -бьєниє sup.

ослаблєнъ v. ослабити.

ослабнѫти -нѫ -нєши vb. debilem fieri isaak.

ослабьно adv. benigne - соудити sabb.-typ. - и тихо ibid.

ослабьнъ adj. laxus -бно житиє sabb. 128.

ослабꙑни f. iocus вь ослабини per iocum leont. 133: forma dubia.

ослабѣвати -ваѭ -ваєши vb. debilitari sim. II. 9.

ослабѣти -бѣѭ -бѣєши vb. ἀνίεσθαι remitti оузꙑ -бѣшє šiš. 33. antch. ἐνδιδόναι cedere sup. 65. ὀκλάζειν deficere sup. 68. пльть -бѣла (єсть) hom.-mih. 111. ἐκλύεσθαι debilitari ostrom. isaak.: male - сѧ men.-mih. 236.

осладнти -ждѫ -днши vb. dulce reddere sbor. - сѧ γλυκαίνεσθαι dulcem fieri pent.-mih. sir. 38. 5. chron. 1. 41.
осладъчати -чаѭ -чаѥши vb. dulcescere море -ча hom.-mih. 182. chrys.-frag.: verbum III. 1.
осладъчнти -чѫ -чншн vb. dulce reddere да не -чнть насъ любы земльнъіхъ вещин ephr.-vost. idem ephr.-belg. - сѧ: горкаꙗ -чать сѧ ephr.-vost.
ослаждати -даѭ -даѥши vb. dulce reddere sbor. зелнѥ млѣкомь -даѥмо hom.-mih. пѣннѥмь ꙗкоже солию - дѣланнꙗ krmč.-mih. 189.
ослнныти сѧ -ꙑѭ сѧ -ꙑѥши сѧ vb. sensus nobis ignotus: помааше ѥмоу рѫкоѭ, да проглаголеть, ослннѣше же сѧ авва снмеонъ pat.-mih. 152.
ослободнтн -ждѫ -днши vb. liberare ichn.
ослоуха f. παρακοή inobedientia ant. mon.-serb. čech. oslýchati non audire pol. osłuch hörensagen.
ослоушаннѥ n. ἀπείθεια contumacia sup. 240. 256. παρακοή inobedientia hebr. 2. 2. -šiš. 222. ant. antch. leont. greg.-lab. apost.-syn. chron. 1. 195. ber. παράβασις praevaricatio sup. 368. cf. прѣсл-.
ослоушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. non obedire sup. 248. men.-leop. meth. 4. greg.-lab. - кого men.-mih. ἀθετεῖν despicere sup. 244. ἀπιστεῖν non credere sup. - наставьника vita-theod. - старьца vita-theod. - отца bor. 9. - повелѣннꙗ hom.-mih. - глаголь hom.-mih. не -шавъ ни прн чесомъже meth. 8. по чьто -ша ме; hom.-mih. 15. sine сѧ men.-mih. 203: осл- opponitur посл- krmč.-mih.
ослоушивъ adj. non parens hom.-mih.
ослоушьливъ adj. ἀπειθής contumax; ἀνήκοος non obediens sup. ant. pent.-mih. apost.-syn. -шливь num. 17. 10. -pent.-mih.
ослъзнти -жѫ -знши vb. deflere alex.
ослъннѫти -нѫ -нешн vb. πεινᾶν esurire ant. 107.
осьлка f. cos оселка trigl. pol. osełka: th. осла.
осльпеннѥ n. coecitas sup. 441. 28.
осльпнѫти -нѫ -нешн vb. ἀποτυφλοῦσθαι, τυφλοῦσθαι excoecari sup. 238. 308. svjat. pat.-mih. proph. осльпли prol.-mih. осльпль ѥсмь очнма chrys.-lab. ослъпе оумомь, осльпъше жндове psalt.-int. saec. XII. осльпе десньмь окомь men.-mih. очнма осльпоше prol.-belg. осльпоста ѥмоу очн pent.-mih. čech. oslnouti cf. ослѣпнѫтн.
ослѣднти -ждѫ -днши vb. investigare ловъ львовъ -дн bus. 158.
ослѣдъ m. ὄναγρος onager op. 1. 83.
ослѣпнти -плѭ -пнши vb. τυφλοῦν excoecare io. 12. 40. ostrom. sup. πωροῦν sensum adimere sup. -пн нмъ оумъ cloz I. 172. chron. 1. 67.
ослѣплꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. ἐκτυφλοῦν excoecare ant. chrys.-lab. - лнце; очн - bus. 648. мьзда -плꙗеть очн вндещнхъ krmč.-mih. 247. -пꙗтн σκοτίζειν obtenebrare sup. 297. - сѧ περιπίπτειν se perditum ire sup. 330.
ослѣплѥннѥ n. excoecatio ant.-hom. prol.-cip. isaak. chron. 1. 110. -ннѥмь лншнвь се ѥдинаго очесе prol.-mart. -пьѥннѥ sup. 158.
ослѣпненнѥ n. stupor.
ослѣпнѫти -нѫ -нешн vb. excoecari int. mir. -пошѧ par. -пша bus. 713. -пъноувшн šaf.-frag. 31. pol. olśnąć pro oślnąć cf. осльпнѫтн.
ослѣпѣвати -ваѭ -ваѥши vb. excoecari pat. chrys.-lab. - оть лоуче.
ослѣпѣннѥ n. coecitas -пенне bus. 432.
ослѣпѣтн -пѣѭ -пѣѥши vb. πωροῦσθαι, τυφλοῦσθαι, ἀποτυφλοῦσθαι, ἐκτυφλοῦσθαι excoecari prol.-mart. men.-vuk. krmč. 47. krmč.-mih. ant. nom.-lab. ichn. - лнцемь prol.-mart.
осмерица f. ὀγδοάς octo hom.-mih. cf. осморнца.
осмерочнсльнъ adj. octo continens int.
осмнлѣтьнъ adj. octo annos natus men.-mih.
осмица f. octo men.-mih. 395.
осмогласьникъ m. ὀκτώηχος octoëchus trigl.
осмодьневьнъ adj. ὀκταήμερος octo dierum hom.-mih. pan. int. осьм- šiš. 139.
осмоктати -таѭ -таѥши vb. lambere alex.
осмонадесꙗтыи numer. decimus octavus sup. 186. 15. kruš.
осмоногъ m. octo pedes habens; ὀκτάπους polypus trêb. 115.
осморица f. ὀγδοάς numerus octonarius krmč. 52. krmč.-mih. greg.-naz. -це рекше недѣле krmč.-mih. 357. cf. осмер-.
осморнчьнъ adj. ogdoadis krmč.-mih. 357.
осмородьнъ adj. octavianus авъгоустъ иже и -ныи svjat.-op. 2. 2. 391. mat. VIII. bus. 266.
осморъ numer. octo io.-clim. krmč. 117.

книгы -ры krmč.-mih. 342. вь -рыхь книгахь krmč.-mih.
осмосътьнъıи numer. octingentesimus men.-bulg.
осмочисльнъ adj. ὀκτάριθμος octo continens men.-vuk.
осмраднти -ждѫ -днши vb. foetidum reddere sup. 141. dioptr. glag.
осмъıи numer. ὄγδοος octavus sup. - мѣсяць aprilis - на десяте op. 1. 92. sup. ostrom. осьма нощ сьхрани šiš. 201. осмонадесятоіе sup. 186. pruss. asmus.
осмь numer. ὀκτώ octo sup. бнієнь осмию вонить prol.-mih. - нхь оусѣчени выше prol.-mih. осмь на десяте ostrom. осмьнадесєтимь лѣтомь pyrg. осмь десятъ ostrom. по осми десятъ chron. 1. 62. - сътъ; осмьдесєтьпрьвый krmč.-mih. - десятъ и въторъıи men.-bulg. chrys.-lab. scr. aštau rad. aç gr. ὀκτώ lat. octo goth. ahtau ahd. ahtô Grimm, wörterb. 1. 164. curt. 1. 132.
осмьдесятица f. oktoginta pan.
осмьдесятъıи numer. octogesimus chrys.-lab.
осмьдесятьнъıи numer. octogesimus ioann. -десьтьноіе правило krmč.-mih.
осмьсътьнъıи numer. octingentesimus pat.-šaf.
осмѫднти -ждѫ -днши vb. notam inurere да се бие и осмоудить misc.-šaf. 85. nsl. osmôditi cf. присмаѫжити.
осиавати -ваѭ -ваієши vb. fundamentum iacere frag.-bulg.
основа f. θεμέλιον fundamentum hom.-mih. io.-clim. βάθρα, βάσις basis sbor. lev. 4. 34. -vost. hom.-mih. adde op. 2. 2. 202. bus. 391. 920. ἱστός malus textorius ev.-int. 1434. int. 225. bulg. osnovъ čech. osnova pol. osnowa et osnow.
основаниіе n. θεμέλιον fundamentum sup. krmč.-mih. hom.-mih. bus. 292. 551. chron. ber. отъ -ниа въздвиже монастырь gram. 9. - храмоу sim. I. 14. - домоу men.-leop. оть - сьзидати ok. 62. сьздахь оть - mon.-serb. 489. - льстьно prol.-mih. - добрыихъ дѣлъ sborn. ἄγκυρα ancora op. 1. 155.
основати, осноуѭ, осноуіеши et основѫ, основеши vb. θεμελιοῦν fundare ostrom. pam. 234. psalt.-saec. xi. šiš. 249. основеть bulg. 1. petr. 5. 10. vost. καταβάλλειν fundamentum ponere zlatostr. adde chron. 1. 78. 89. основаю ber. nsl. osnutek tkalca trub.
осиывати -ваѭ -ваієши vb. θεμελιοῦν fundare ex. margar. op. 1. 65. psal. 103. 5. -ven. bon.-hes. 36. pan. - землю bus. 30. ὑφαίνειν texere - основоу ev.-int. 1434.
оснѣжити -жѫ -жиши vb. χιονοῦν niveum reddere psalt.-triod. - са acad. -жѫтъ са bon.
особи v. особѣ.
особити са -блѭ са -биши са vb. μονάζειν solitarie vivere psal. 101. 7. διακρίνεσθαι secerni ant. antch. mat. 27. dioptr. se compescere dial.-šaf. да тоу -бить се men.-mih. -бе се μονώτατος men.-vuk. птица осебещиѣ се glag. -щиа се greg.-mon. 70.
особиіе n. ἰδίωμα proprietas op. 2. 2. 631. dial.-šaf. въ - сквозѣ градъ ходити men.-leop.
особлıати -лıаѭ -лıаіеши vb. ἀφορίζειν secernere -блıаше себе šiš. 116.
особь adv. παρ' ἑαυτῷ, καθ' ἑαυτούς, κατ' ἰδίαν, χωρίς seorsim ostrom. sup. 129. 209. 210. 316. 451. šiš. 136. gen. 43. 31. - pent.-mih. hom.-mih. mat. 35. sabb. 6. 43. cyr. 17. bus. 414. chron. 1. 137. 221. не коупьно, нь - ioann. вьзеть - leont. въ іедниомь - жглѣ dioptr. - црькве сьтворьше krmč.-mih. - сьбирати се krmč.-mih. - прѣбывати prol.-mih. іеже - стежано іемоу krmč.-mih. - съвитъ io. 20. 7. -ev. saec. xiii. mat. 15. - хождениа sabb. 1. вьзведе нхь на гороу - на іеднiѣ prol.-mart. - стоıати par. - почивати greg.-lab. особа adv. mon.-serb. nsl. osobito croat. osobojni privus verant. rum. де осеби ztschr. 3. 218. 423; 4. 236. cf. особѣ.
особьно adv. καθ' ἑαυτόν seorsim prol.-mart. sabb. 4. - быти men.-leop. - право стоіе men.-vuk. - бѣше посте се prol.-mart. - сьбирати се krmč.-mih.
особьночиниіе n. ordo proprius nom.-mik. 163.
особьнъ adj. ἴδιος, ὁ καθ' ἑαυτόν, ὁ κατ' ἰδίαν ὤν qui seorsim est men.-vuk. int. ber. nom.-mik. 118. pat. krk. op. I. 80. -на обитѣль prol.-mart. -на храмина men.-leop. mir. -на трапеза chrys.-duš. 45. -вио мѣсто sbor.-kir. 47. prol.-mart. - недоугь chrys.-lab. что своіе -бно створити krmč.-mih. -ноіе peculium krmč. 38. -но писаниіе men.-mih. 393. -ноіе іепископле krmč.-mih. -на брань bellum civile nsl. zoseb dain.
особьнѣ adv. seorsim svjat. dial.-šaf. bus. 271. int. -бнѣ prol -mart. dioptr.
особьствиіе n. proprietas isaak.
особьство n. proprietas triod.

осоБьствовати -воуіѫ -воуіеши vb. ἰδιάζειν seorsim esse men.-vuk. prol. prol.-cip.
осоБѣ adv. seorsim bus. 389. - сѣсти vita -theod. особи seorsim: recte о соБѣ (сеБѣ) cf. καθ' ἑαυτόν nota nsl. osoba habd. dain. osebenik lex. osobenik trub. inquilinus, colonus osebek, osebejek besitzer einer kleineren hube osebenica solitarie vivens osebujek ausgeding osebujni particularis habd. croat. osoba adv. luč. čech. osob f. osovný.
осоніе n. in nom. propr. locorum псне -mon.-serb. 186. дѣдино осоіе ok. 25. осоина mon.-serb. 186: vere est locus opacus serb. osoje; prisoje locus apricus guja, zmija prisojkinja, prisojnica: nota bulg. osoj mil. 363. 369. prisoj mil. 369. zmija osojna mil. 363. osojnica mil. 166. 511: nota srъce osojno verk. 86. cf. 369.
осока f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653.
осолити -лѭ -лиши vb. ἁλίζειν salire sup. 190. matth. 5. 13. bus. 717.
осопьнъ v. осъпьнъ.
осочити -чѫ -чиши vb. indicare -чиша и гдѣ живетъ bus. 715. čech. osočiti calumniari.
осошити -шѫ -шиши vb. ἀποκόπτειν abscindere -шиша отъ него svjat.-op. 2. 2. 401. вьсь съворъ -шилъ іеси своіего закона zlatostr. cf. соха.
оспитанъ v. осъпитанъ.
оспитъ v. осъпитъ.
оспытовати v. осъпытовати.
осрама f. αἰσχύνη ignominia io.-clim. op. 2. 2. 54. men.-mih. 263. io.-dam. ἀσχημοσύνη turpitudo cyr.-hier.
осрамити -млѭ -миши vb. confundere sup. 136. - сѧ sup. 169. proph.
осрамлıати -лıаѭ -лıаіеши vb. confundere ev.-saec. xiv. -мьıати sup. 189.
осрамленние n. ignominia -мьıенние sup. 122.
осрамотити -штѫ -тиши vb. ὑβρίζειν contumelia afficere misc. -мокıень part. men.-vuk. сеБе - alex.-mih. 33.
оставати -ваѭ -ваіеши vb. manere int. ber. par. - отъ невесьнаго прѣвываниіа krmč.-mih. 352. - сѧ: нача - сѧ іего vita-theod.
оставити -влѭ -виши vb. ἀφιέναι emittere, dimittere; παριέναι omittere cloz I. 136. 498. 648. ἐᾶν sinere ostrom. - вҳодъ tur. - гласъ sup. 309. - грѣҳы λείπειν, καταλείπειν relinquere ostrom. sup. proph. pent.-mih. krmč. 38. - соудъ per. - гра-да men.-vuk. - того чистыѩ вѣры тъщаше сѧ bulg. кто ны -вить отъ любве божьѩ; antch. -ви тоу даръ cloz I. 498. вогоу не -вльшоу нҳь чьстнааго прнҳожденниѩ krmč.-mih. 154. ἐπιτρέπειν committere sup. 279. ἐπιλανθάνειν oblivioni dare op. 2. 2. 26. adde chron. 1. 12. 88. 100 etc. šaf.-frag. 35. bus. 764. - сѧ svjat. bell.-troj. 32. ни іединоіе доБродѣтели - се prol.-mih. стефана отъ игоуменьства отъставиша vita-theod. отъст- кого отъ злаго начинаниѩ mir. отъст- bus. 49. μεθιστάναι amovere luc. 16. 4. оставьше sup.
оставлıати -лıаѭ -лıаіеши vb. ἀφιέναι dimittere, emittere sup. ostrom. svjat.-mat. 10. sim. I. 17. καταλιμπάνειν, καταλείπειν relinquere, deserere sup. 67. dereliaquere sup. 213. оставьıати sup.: ubique -вьıѫть pro -вьıаѭть sup. 277. - сѧ ostrom. - се чедь своиҳь men.-mih.
оставлıевати -лıоуѭ -лıоуіеши vb. relinquere men.-leop.
оставленние n. ἄφεσις remissio ostrom. -нье грѣҳомъ cloz I. 383. -вьıенние sup.
оставъ m. relictio pat. 265.
оставьнъ adj. ἀφέσεως remissionis лѣто -вно iez. 46. 17. -vost.
осталъ adj. reliquus š.-gl. 96. nsl. ostali habd.
останние n. ἀποχή abstinentia ant.
останъкъ m. λείψανον, τὸ λοιπόν, τὸ κατάλοιπον reliquiae sup. antch. proph. posteri š.-gl. 98. triod. -нокъ bon. -нъци bon. -ци hereditas sbor.-kir. 52. adde per. 1. 9; 3. 13. nom.-mik. 118. chron. 1. 42. 206. безъ -ка ἀπαραλείπτως sine intermissione ant.
останѫти v. остати.
остарѣти -рѣѭ -рѣіеши vb. senescere bell.-troj. 1. prol.-mart.
остати, останѫ, останеши vb. λείπεσθαι, καταλείπεσθαι, περιλείπεσθαι relinqui; μένειν, ὑπομένειν manere sup. 139. man. 51. op. 2. 2. 179. ostrom. ἀφίεσθαι dimitti ostrom. не -неть камень на камени bell.-troj. 3. ничесоже не оста leont. не осташе ни ҳоудѣ men.-mih. осташе отъ сѣча pent.-mih. приведе оставшаго волоу bor. xvi: nota остани pro остави ἄφες ostrom. ἀφίστασθαι desistere - закона, отъ закона, отъ сѫжденниа gram. 138. 145. 190. не оста своего злаго овычаіа bus. 705. не -ноу теБе bor. 50. остала іеми цариа vost. разБоіа не -неть bus. 494.

аціе -не месь pent.-mih. - начатка cloz I. 224. не оста врата vost. сихъ -ноу много глаголати bor. 42. - вьсего мира prol.-mih. вьсего останеть hom.-mih. оста жена отъ моужа своего bus. 127. песъ отъставъ господина bus. 651. ἡττᾶσθαι vinci sup. 396. ozstanem cum gen. fris. - са ἀφιέναι ἀπέχεσθαι abstinere; ἀφίστασθαι desistere sup. 30. 44. cum gen. - трѣвъ op. 2. 2. 61. - сихъ дѣлъ men.-leop. - начинаниы prol.-mih. 280. - сихъ хытростий bus. 382. - празнословиы bus. 415. - дрѣва nomoc.-bulg. - беззакониы proph. - поустошьнаго творениы; - се юю (наложниц) krmč.-mih. да -неть се сего nom.-lab. масъ ыдены осташа са op. 2. 2. 153. -ните са юьа ostrom. recedere sup. abnegare sup. останжти dial. -нѣахь са sup. 309. 4. - оть того krmč.-mih. ἐπιμένειν manere останоуціее се krmč.-mih. 162. останоуціимъ са bus. 385. čech. ostati čeho.

остатние n. manere sup. 428. sabb. 94. defectio днимволь своюего -тниы плачеть са hom.-mih. 78.

остатъкъ m. ἐγκατάλειμμα, τὸ ὑπόλοιπον reliquiae sup. 59. 321. ant. krmč. 101. sup. prol.-vuk. τὸ περισσεῦσαν reliquiae io. 6. 12. -ev.-novg. падоше везъ -ка pent.-mih. - тѣла prol.-mih. 45. adde chron. 1. 168 183. до -т'ка abunde chrys.-frag.

остатьчьнъ adj. ultimus sup. 327: male ἀρχῶν sufficiens kruš.

остатьнъ adj. ultimus -тное цѣлованне cyr. 25. cf. -тьнь.

остатьнь adj. ultimus acad. -тнн mon.-serb. pol. ostatni cf. -тьнъ.

оставти, остаѭ, остаюши vb. ἀπομένειν manere sup. 65. krk. bus. 264. ничимьже остаюціоу влагыихъ нравь моужа своего sabb. 3. ничимьже остае благыхъ обычаи mon.-serb. 462. - оть трапезы chrys.-lab.: pro отъставти cf. остати.

остегнъ m. στολή vestis sir. 45. 10. -acad. alex.

остегны f. vestis alex. feminalia ber.

остегнь f. feminalia.

остегньница f. feminalia svjat.

остегъ m. vestis acad.

остежа f. χλαμύς chlamys одѣша и остежею cyr.-hier. cf. остежь.

остежь f. χλαμύς chlamys op. 2. 2. 53. ant.-hom. 146. - наперсная μίτρα mitra pal. 1494. cf. остежа.

остлъпленние n. περίστυλον porticus iez. 42. 3. 5. -vost.

остоы f. obsidio оудолжи са - lavr. 44.

остоыти, остоѭ, остоиши vb. obsidere chron. 1. 65. 12.

остражние n. φρούριον castellum greg.-naz.: rad. стрьг (стрѣг) cf. острогъ.

острастити -штѫ -стиши vb. ὀδυνᾶν dolore afficere ant. - са ταλαιπωρεῖν vexari zachar. 11. 3. -mat. 49. op. 1. 119.

острашити са -шѫ са -шиши са vb. perterreri chron. 1. 130.

остреи m. ὄστρεον ostreum бисерь питаеть остреи морьскый chrys.-lab. croat. ostriga ostreum verant.

остригати -гаѭ -гаеши vb. radere sup.

остригомъ m. strigonium, hungariae urbs prol. men.-vuk. острогонь ok. 86.

остригомьскъ adj. strigoniensis men.-vuk.

остригъ m. tonsura acad.

остриженние n. tonsio - главы, брады proph.

остризати -заѭ -заеши vb. κείρειν tondere men.-mih. prol.-vuk. bus. 378. misc.-šaf.

острина f. ἀκίς acies pyrg. желѣзна - pyrg. τρίβολος tricuspis.

острити, оштрѭ, остриши vb. ἀκονᾶν acuere ant. pat. sup. ὀξύνειν, παροξύνειν incitare sup. 285. - ороужие hom.-mih. cyr. 6. svjat.-mat. 9. bus. 263. hortari - кого vita-theod. - рѫкы sup. 250. - на оубииство svjat. - са χαλεπαίνειν aegre ferre, irasci - са на кого acad. men.-vuk.

острищи, остригѫ, остриженши vb. κείρειν, ἀποκείρειν, ξυρεῖν tondere krmč.-mih. krmč. 126. pent.-mih. hom.-mih. greg.-naz. bus. 721. chron. 1. 223. chrys.-frag. власы - bus. 378. op. 2. 2. 128. - брадоу men.-vuk. самъѱона остригъ ши svjat. остриженна вльна chrys.-lab. острѣціи vita-theod. prol.-mih. - са krmč.-mih.

острие n. στόμα acies ferri men.-vuk. острьы šiš. 51. 220. - мьча ephr. asperitas - поути sabb. 134.

островласьнъ adj. ex aspero villo factus -на риза hom.-mih. 115.

острово v. островъ.

островъ m. νῆσος insula sup. vita-theod. hom.-mih. prol.-mih. op. 2. 2. 303. sim. I. 24. ok. 52. per. XLIV. mon.-serb. острово prol.-mart. serb. ostrvo pol. ostrow nserb. votšov rum. остров beitr. 1. 128. curt. 2. 261. mey. 1. 343. 416. ir. sruth flumen ir.-gl. 116. cf. строуга.

островьникъ m. insulanus per. 4. 13.

островьнъ adj. insulae prol.-mih.
островьць m. insula pat. šaf. prol.-mart. men.-leop.
островѣнинъ m. insulanus chron. 1. 241.
острогавъ adj. τραχύς asper esai 11. 4. -vost. ἀκανθώδης spinosus cyr.-hier. **листь смокьви острогавь** frag.-serb. saec. xiii. hom.-mih. **острогавъ** ex.-op. 2. 1. 25. cyr.-hier. **остръгаво дрѣво** psalt.-pog. **остръгавоѥ въ поути гладъкы** esai 11. 4. -vost.
острогатъ adj. asper **-тоѥ дрѣво (рамонъ).**
остроглаголивъ adj. ὀξυλάλος acute loquens.
острогласьнъ adj. ὀξύφωνος acutam vocem habens.
острогнѣвиѥ n. iracundia **-вьѥ** antch.
острогонъ v. **остригомь.**
острогъ m. castrum mat. 52. παρεμβολή castra 1. par. 14. 15. -proph. op. 1. 126. χάραξ vallum alex. **обложѫтъ вразн** - luc. 19. 43. - ev.-trn. idem ev.-saec. xiii. -vost. per. 68. 97. chron. 145. 168. 221. - **поставити** steph. - **обложити** χαρακοῦν vallis munire ierem. 32. 2. -acad. serb. ostrog, obrov živ. 19. nsl. ostrog nom. propr. loci pol. ostrog mit pallisaden befestigter ort: male bulg. ostrog insula cank. cf. **остражиѥ.**
острожити -жѫ -жиши vb. χαρακοῦν vallis munire **сила цары вавилоньска -жи о иероусалимѣ** ierem. 32. 2. -vost.
острожлъчиѥ n. ὀξυχολία iracundia.
острозрѣниѥ n. acumen visus acad.
острозѫбъ adj. acutos dentes habens trigl. pol. ostrozęby.
остронолинм f. astronomia sbor.-kir. 24. bus. 813. **-ноумин: nota горѥ налаиющоумоу искрьнаго остронолими моутнааго** hom.-mih. 19.
остроносьць m. acutum nasum habens **амигдала жльтааго -сца** frag.-serb.
острооквъ adj. acute cernens trigl. alex.
острость f. ἀκμαί acies sup. 283. hom.-mih. men.-mih. ber.
острота f. acies io.-sin. isaak. misc.-šaf. io.-clim. - **божна житна** cyr. 16. - **оуклонениа** op. 2. 2. 174. **-тоу войскѥ оноѥ оубиваѥть** alex.-mih. 72. asperitas glag.
острооумиѥ n. perspicacitas chrys.-lab. dioptr. io.-sin. **разоумьно** - io.-clim.
острооумьнъ adj. ὀξύφρων acri mente praeditus dial.-ioann. hes. 13. per. 8. bus. 1025.
острооумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. perspicacem esse bus. 683: recte separabis.

острожглънъ adj. angulum acutum habens ioann. **камы остръоугълънъ** io.-clim. **камыкъ остроооуглєнъ** op. 2. 2. 202: nota **остроооугъвноѥ** io.-clim.
остроуганиѥ n. rasio.
остроугати -жѫ -жеши et **-гаѭ -гаѥши** vb. ἀποκνίζειν radere sup. 291. proph. io.-sin. **-жи ми доуша грѣховныѧ пѣготы** sup. 391. **ѩко бритвою мьчемь** - alex.-mih. 81. clim. pyrg. - **ребра** prol.-vuk. men.-leop. **да остроужеть косме** misc.-šaf. 157: nota **остроуженъ** gram. 228.
остроуговати -гоуѭ -гоуѥши vb. ξύειν radere - **гной свой** iob 2. 8. -proph. mat. 54.
остроунити, остроуѭ, остроуниши vb. destruere, uti videtur **-и гнѣвъ** zlatostr. **-нишѧ ѥжѥ не оубиѥши** sup. 363. 16. **повѣсишѥ жизнь на дрѣвѣ, -нишѥ, ѥжѥ не оубишѥ** hom.-mih. 57. **не -й възьбранѣѭщоу ти врагоу, ть бо трьпѣниѥмь повѣждень бываѥть** pat.-mih. 41.
остроупити -плѭ -пиши vb. τραυματίζειν vulnerare men.-vuk. **-плѥнь** ichn. krmč.-mih. men.-vost. bus. 912.
остроуплѥниѥ n. vulneratio misc. men.-mih.
остроупѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. vulnerari pat. krmč.-mih. 141.
остроуѩти -оуѩѭ -оуѩѥши et **-оуѭ -оуѥши** vb. ἀνατρέπειν, ἀναλύειν evertere - **славоу** op. 2. 2. 423. 432. **издрениѥ божиѥ** - zlatostr. - **ересь** op. 2. 2. 40. - **и прикрыти встаниѥ мертвыхъ** sbor.-vost. **-ѩѥтѥ ѥтерымь вѣроу** 2. tim. 2. 18. -šiš. 200. male **-роунетѥ** strum. **остроуѥтъ** sir. 29. 19, -vost. **остроуѩлашѥ, -ѩшѥ** sup. 363. 3. 9. περιίστασθαι vitare **свары законьныѥ -ѩй** tit. 3. 9. -šiš. 252. **-ѩѥмоу** mat. 21. adde **слово слова разорило, и остроуѩшѥ свѣты ихъ** hom.-mih. 57. **противѧть сѥ оуставоу царѥвоу и остроуѩють многы.**
остроуѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. perfundere alex. **доброѥ исповѣданиѥ слезноѥ доуха остроуѩѥтъ** acad.
остроуѥниѥ n. ἀνατροπή eversio ant. 99. antch.
остръ adj. τομός acutus šiš. 176. - **копиѥ** hom.-mih. ὀξύς acutus sup. pyrg. ἠκονημένος acutus sup. 259. τραχύς asper. - **мѣсто** men.-vuk. - **крьпа** prol.-mart. - **хльмь** prol.-mih. - **слово** chrys.-lab. - **слоухъ** greg.-lab. - **о течении** bus. 268. - **пѣсъкъ** bell.-troj. 21. - **пѫть** ostrom. - **глава**

chrys.-duš. 41. **обоюдоу** - δίστομος utrinque acutus sup. **остріє** sup.: nota т'калы и стеблиемъ остромн хоудаы животныхъ отгонита ἄκεσιν ἢ ῥαφῖσιν ταῖς ἀκάνθαις τὰ λεπτὰ τῶν ζώων ἀποσείοντα op. 2. 2. 148. lit. aštrus Pott 2. 1. 315. curt. 2. 46. cf. **ось**, **възострь**.

острьгавъ v. **острогавъ**.

остръгати -жж -жеши vb. ξυρεῖν, ἀποξύειν abradere šiš. 85. pent.-mih. adde chrys.-lab. isaak. men.-mih. - **ребра** prol.-mih. **-га и н потрь** men.-mih. **-гань камыкь** pent.-mih.

острьмлити сл -лиж сл -лиеши сл vb. erumpere.

острьпътавати -важ -ваеши vb. σκολιάζειν obliquum reddere ant.

острьпътати -таж -таеши vb. σκολιάζειν obliquum reddere ant. bus. 151.

острьпътити -штж -тиши vb. στρέφειν torquere **-петити** dial. 328. - **сл** dial.-šaf.

острьпътѣвати -важ -ваеши vb. σκολιάζειν obliquare prov. 10. 8; 17. 16. acad. alex.

острѣ adv. acute, vehementer sup. 40. mat. 49. - **плѣни** esai. 8. 3. -proph. - **обличати** hom.-mih.

острѣха f. tectum chronogr.: о praefixum est.

острѣшие n. tecta chronogr.

острѣшти v. **остришти**.

остоуденѣвати -важ -ваеши vb. frigere dioptr.

остоудити -ждж -диши vb. refrigerare prol.-mih. ant.-hom.

остоуждати -даж -даеши vb. refrigerare chrys.-lab.

остоуждати -даж -даеши vb. ἀλλοτριοῦν abalienare **дроугъ отъ дроуга** - greg.-naz. **отъс-**.

остоунь adv. gratis **спасаей все - дости** š.-gl. 42. nsl. zastonj.

остыти, **остыж**, **остыеши** vb. frigere **остывъ къ всакомъ грѣсѣ** int. 248.

ость f. ἄξων axis **въ ости колесемь привезань** prol.-mart. nsl. ost: osti za ribe lex. croat. osti fuscina verant. čech. ost pol. ość cf. **ось**.

остьнъ m. σκόλοψ stimulus pent.-mih. op. 1. 303. κέντρον ὀξύ aculeus men.-mih. σιβύνη iaculum sup. 300. 9. adde krmč.-mih. **остънъ** sup. 300. 9. **остенъ** op. 2. 2. 201. sup. 250. **противоу остьноу пьхати** cyr.-hier. bor. ber. **плачь есть остень златъ доуши** ioann. **остна вѣгаетъ** bus. 917. **остьнь** greg.-naz. nsl. osten trub. ostno, osno meg. bulg. osten croat. ostan stimulus verant. čech. osten pol. oścień.

остьнь v. **остьнъ**.

остѣнити -ниж -ниши vb. circumdare sup. 328. pam. 134. isaak. **-ни его оплотомъ** tur.

остѣнити -ниж -ниеши vb. muro cingere int. ber.: **гоустыми лѣсы -ниемъ** men.-vuk., ubi potius obumbrare significare videtur čech. ostíniti.

остѣнение n. murus ambiens tur.

остжпати -плиж -плиеши vb. ὑποχωρεῖν loco cedere sup. 339. cloz I. 833. hom.-mih. ἀφίστασθαι desciscere ostrom. **отъс-**.

остжпити -плиж -пиши vb. 1) secedere sup. 248. **-пи отъ нихъ** ev.-trn. **отъс-** 2) πολιορκεῖν obsidere bus. 503. - **гробъ** cloz I. 740. hom.-mih. - **градъ** per. LXVIII. κατέχειν continere **кроугомь крьсть** - hom.-mih. adde chron. 12. 30. 98 etc.

осоуити сл, **осоуиж сл**, **осоуиши сл** vb. ματαιοῦσθαι vanum reddi ierem. 2. 5. - vost.

осоупьнѣти -нѣж -нѣеши vb. perterreri, ni fallimur nov. 106. pat.-šaf. 127. nsl. osupnoti: osupnil je, ko sem mu to povêdal.

осоушивати -важ -ваеши vb. siccare bus. 503: recte fortasse **осоушевати**.

осоушити -шж -шиши vb. siccare glag.

осоуыти -ыж -ыеши vb. ματαιοῦσθαι vanum reddi 4. reg. 17. 15. -vost.: verbum III. 1.

осоуетити -штж -тиши vb. vanum reddere int. chrys.-lab. - **съвѣты ихъ** sabb. 182. - **сл** ματαιοῦσθαι evanescere šiš. 47.

осъвѣдочити -чж -чиши vb. convincere **осв-** misc.-šaf. 86.

осъдравѣти -вѣж -вѣеши vb. sanum fieri **оздрав-** prol.-cip.

осъжара f. πύρωσις exploratio per ignem **-жара гороущиимъ огнемь** prov. 27. 21. -mat. 52. ἐσχάρα focus exod. 27. 4. 5. op. 1. 72: nobis e gr. natum videtur, ergo pro **осъхара** ex antiquiori **есъхара**.

осъмотръ m. error **осм-** alex.

осъмоштрити -риж -риеши vb. inspicere isaak.

осъньникъ m. stimulator **осониикъ** op. 1. 98. pro разорение ier. 46. 20. -mat. 49: thema ***осно**, ***осна** rad. **ос**: vocabulum dubium.

осъпа f. papula sup. 32. λοιμός pestis **осни** op. 2. 1. 154. adde greg.-naz. rum. **воспъ**, **хоспъ** ztschr. 5. 343. čech. pol. ospa nserb. hospica.

осъпитанъ adj. πεπιεσμένος pressus мѣра добра и оспитанна и потрасенна ev.-int. saec. xvi.
осъпитъ adj. πεπιεσμένος pressus мѣра оспита op. 2. 1. 135. мѣра добра и оспита luc. 6. 38. -ev.-saec. xvi.
осъпытовати -ваѭ -ваѥши vb. inquirere оспытоваѩ part. vita-theod.
осъпьнъ adj. διθαλάσσιος bimaris act. 27. 41. -bulg. осопно strum. cf. исъпьнъ.
осътиѥ n. cardui осьтиѥ истрѣбляють misc.-šaf. 173.
осътовъ adj. cardui осотовъ цвѣтъ lanugo sap. 5. 15. -vulg.
осътъ m. τρίβολος genus spinae осьтъ gen. 3. 19. -parem. тръниѥ и - nomoc.-bulg. carduus корѥнь отъ оста misc.-šaf. 159. осотъ alex. nsl. osat čech. pol. oset nserb. voset cf. russ. осока.
осътагнѫти -нѫ -нѥши vb. contrahere остѥгноу о шѥи ѥго оужѥ желѣзно bus. 715.
осътѫжати -жаѭ -жаѥши vb. vexare - остоужати комоу mat. 27.
осъхнѫти -нѫ -нѥши vb. siccari kruš. осшѥ men.-leop.
осыноторити -рѭ -риши vb. adoptare.
осыпаниѥ n. circumfusio ant.-hom.
осыпати -паѭ -паѥши vb. circumfundere -паша ѥго ставратами sbor.-kir. 64: nota осыплюѥ hom.-šaf. 11. - сѧ прьстию men.-leop.
осырити -рѭ -риши vb. coagulare.
осырѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. τυροῦσθαι in caseum redigi sup. 229. sborn. bus. 295.
ось f. ἄξων axis pent.-mih. chron. 1. 160. оси колѥсницѣ exod. 14. 25. -parem. колѥсьна - prol.-belg. prol.-vuk. колѥсьница и - prol.-mih. arista trigl. nsl. os f. axis; spitze; dreizack zum fischfang podvos f. axis; oso n. axis lex. stimulus habd. osat acer: osat pogled, osata baba; osat gen. osata, oset carduus bulg. os axis croat. ošljebad carduus verant. serb. osje na klasu mik. bulg. čech. os pol. oś rum. осиѥ scr. âçan, âçus, açris; akšas gr. ἄκων, ἄκρος, ὠκύς; ἄξων lat. acus, acer; axis goth. ahs ahd. eggju acuo achus; ahsa cf. ah gluma ahir spica agana festuca and. ax lit. aštrus; ašis cf. usnis carduus ztschr. 1. 353; 7. 179; 8. 71. 372. 373; 11. 189. 193. orient. 1. 527. Grimm. wörterb. 1. 162. 163. 189. 191. 1046. curt. 1. 2. 582. mey. 1. 343. 397. cf. остръ.
осьларь m. asinarius осларь trigl.
осьлий adj. asini ослий clim. 308. ждрѣбьць ослий cyr. 13. pol. ośli.
осьлица f. asina осл- dial.-šaf. glag. ослица, ослиха trigl.
осьличий adj. asinae осличиѥ млѣко misc.-šaf.
осьличишть m. πῶλος τῆς ὄνου asellus ослpent.-mih.
осьловъ adj. poss. asini ословь men.-vuk. ослова работа prol.-lab. ослово изѣдѥниѥ passive men.-leop.
осьлопасъ m. asinarius trigl.
осьлъ m. ὄνος asinus ostrom. осълъ ostrom. lit. asilas goth. asilus ahd. esil and. asni lat. asinus gr. ὄνος осла sup. ословь ослѣишний chrys.-lab. ztschr. 1. 495; 7. 180. beitr. 2. 140. curt. 1. 618. mey. 1. 345. wack. 20.
осьль adj. poss. ὄνου asini ostrom. pat.-mih. осль hom.-mih. pent.-mih. ослѩ кожа nom.-lab. ослѩ челюсть chrys.-lab. челюсть ошлю, челюстию ошлѥю iudic. 15. 15. 16. ошлѩ кость pyrg. serb. ošlji mik.
осьльскъ adj. ὀνικός asini ostrom. ant. vost. 1. 253.
осьлѧ m. ὄνος, ὀνάριον asinus; ὑποζύγιον subiugale sup. 213. 246. 248. ослѧ sup. ослѥ prol.-mih. men.-mih. pyrg. ослѥта krmč.-mih. 369. ослѧта men.-vuk. pent.-mih. pol. oślę.
осьлѧтинъ adj. ὀναρίου aselli sup. 248: th. осьлѧт.
осьлѧтица f. asina.
осьлѧшть adj. poss. aselli сь товара ослѥща men.-mih. 196. ослѥща кожа misc.
осѣдьникъ m. incola осѣдникь mon.-serb.
осѣдѣти -ждѫ -диши vb. obsidere glag.
осѣдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. πολιοῦσθαι canescere ant. barl. barl.-vost. krk. мѫжь -дѣвъ antch. cf. čech. ošediveti.
осѣкъ m. ovile glag. nsl. osek umzäunung worin das vieh des nachts bleibt; behauener zaun russ. dial. осекъ.
осѣменити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. concipere alex.
осѣнити -нѭ -ниши vb. ἐπισκιάζειν obumbrare sup. 368. ostrom. greg.-lab. strum. isaak. int. mon.-serb. - кого ioann. гора -нѥна hom.-mih. croat. osinj umbra verant.: th. сѣнь.
осѣнѩти -нѩѭ -нѩѥши vb. σκιάζειν, ἐπισκιάζειν, κατασκιάζειν obumbrare sup. 392. pent.-mih. šiš. 232. bon. pat. strum. isaak. prol.-mih. 193. men.-mih. krmč.-mih. bus. 171. mat. 27. int. prol.-vuk. рако -нѩма sabb. 120.

осѣнениѥ n. obumbratio prol.-vuk. io.-sin. op. 1. 153. chrys.-lab. sabb. 169. men.-mih. mon.-serb. - **свѧтаго доуха** sabb. 118. 119.
осѣсти, осѧдѫ, осѧдеши vb. περιέχειν cingere op. 1. 64. sim. I. 22. chron. I. 149. - **градъ, пронесъ** per. 109. 111. - **иероусалимъ** proph.
осѣти, осѣѭ, осѣѥши vb. inseminare **нива осѣта сланоутъкомь** sup. 29. cf. **осѣꙗти**.
осѣтити -штѫ -тиши vb. observare **осетивь** alex.-mih. 195.
осѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. πενθεῖν lugere krmč. krmč.-mih. alex. -**ванъ отъ жены** vost. - **сѧ** glag.
осѣшти, осѣкѫ, осѣчеши vb. κατατέμνειν caedere proph. **осѣчи** chron. 1. 50.
осѣꙗти, осѣѭ, осѣѥши vb. inseminare - **нивъı** bus. 334. cf. **осѣти**.
осѣѥвъ adj. poss. Ἰωσῆ iose marc. 15. 40. -mat. 31.
осѧгати -гаѭ -гаѥши vb. tangere glag.
осѧгнѫти -нѫ -неши vb. ψηλαφᾶν palpare sup. 345. hom.-mih. greg.-lab.
осѧгъ m. tactus -**гъмь роучьнымимь** io.-clim. cf. osuga band Veglia glasn. 1861. 51.
осѧжениѥ n. ἁφή tactus hom.-mih.
осѧжимъ adj. qui tangi potest ber.
осѧжьнъ adj. ψηλαφητός palpabilis greg.-naz.
осѧзаниѥ n. ἁφή tactus dial. pat. sim. II. 9. isaak. op. 2. 2 303. ber. clim.
осѧзати -жѫ -жеши et **-заѭ -заѥши** vb. ψηλαφᾶν palpare sup. ostrom. frag.-bulg. pent-mih. chrys.-lab. ant. šiš. 258. ev. 1164. isaak. misc. **осѧжате** ev.-trn. **осѧжите** ostrom. **осѧжѣте** ev. 1164. - **чьто** pent.-mih. - **кого** tur. κατέχειν continere men.-mih. περιάγειν circumire strum. šiš. 29. adde hom.-mih. pat. domet. ber. men.-mih. pan. **осезахь за срамныѥ оуды** nom.-mik. 99. **по прьсехь** - sabb. 163.
осѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ψηλαφᾶν palpare dial. - **книгы** dioptr. op. 2. 2. 460.
осѧкнѫти -нѫ -неши vb. arefieri **осекноу** op. 2. 1. 53.
осѧцати -цаѭ -цаѥши vb. παύεσθαι, καταπαύεσθαι conquiescere -**цаюшти роса** exod. 16. 13. -pent.-mih. -**цаѫшти росѣ** ibid. vost. -**сѣц-** kruš.
осѫдитель m. condemnans pat.
осѫдительнъ adj. condemnantis -**лно моучениѥ** ichn.
осѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν, καταδικάζειν, κατακρίνειν condemnare sup. ostrom. cloz I. 606. **осѫжденъ** κατάκριτος cloz I. 590. **въ томьже осѫженъ ѥси** ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ ostrom. **мѫчьноую на нихъ съмрьть -ди** men.-vuk. - **на смерть** tur. - **вь чьто** per. 43. - **въ матицѫ огньнѫ** nomoc.-bulg. - **гладемь** prol.-mart. **тоюжде винною** - chrys.-lab. **осѫжденъ** κατάκριτος condemnatus sup. 337. - **сѧ** καταδικάζεσθαι condemnari ostrom. cloz I. 126.
осѫдъ m. κρίμα damnatio - **сотонинъ** io.-dam. **да не има осоуда** zak.-serb. adde mon.-serb. sententia glag. **осоудбина** mon.-serb.
осѫдьникъ m. condemnatus bulg.-lab.
осѫдьнъ adj. καταδίκης condemnationis cloz I. 589.
осѫждати -даѭ -даѥши vb. κρίνειν condemnare ostrom. šiš. 218. cloz I. 636. antch. sup. hom.-mih. 139. -mat. 13. **вьсѣхь изгнанию** - prol.-mart. -**жаюшта** sborn. **осоуѣти** š.-gl. 86.
осѫждьникъ m. condemnatus men.-leop. krk. pat.-mih. ioann. io.-sin. bulg.-lab. men.-mih. prol.-mih. hom.-mih. chrys.-lab. clim. bus. 264. vost. 1. 76. par.
осѫждьница f. condemnata -**ница** acad.
осѫждениѥ n. καταδίκη, κρίμα condemnatio ostrom. sup. hom.-mih. -**ние** cloz I. 153. 431. 631. 638. 673. sup. ἀθέτησις abdicatio sup. 356. ψῆφος sententia proph.
осѫкатъ adj. spinosus **жьзлиѥ -то** sup. 190.
отай 1) adv. ἐν τῷ κρυπτῷ, λάθρα clam ostrom. men.-vuk. vita-theod. prol.-mart. nom.-mik. chron. 1. 58. **ѣвѣ а не** - men.-leop. 2) praep. clam cum gen. iungenda sup. 128. - **отьца** krk. - **брата** per. 58. - **братнѧ** nomoc.-bulg. - **матере** ok. 64. - **въсѣхъ исхожааше**.
отайнъ adj. clandestinus mon.-serb
отаити, отаѭ, отаиши vb. κρύπτειν celare **отаи лавы сирина** gen. 31. 20. -pent.-mih.
отварꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. ἀνοίγειν aperire -**рати** š.-gl 73. krmč.-mih. **отьтв-** pent.-mih.
отворити -рѭ -риши vb. aperire proph. per. 73. 99. chron. 1. 114. 197: male **овът-** : - **ѣже о оученицѣхъ своихъ ѣвъꙗѥмаꙗ** sup. 450. **никакоже хотащоу - ѥмоу что отъ окрꙑваѥмꙑихъ** 451.
отворьница v. **отврьница**.
отврьница f. ἀντιστροφή inversio men.-mih. 357. bis **ни ѥдиной въ всихъ от-**

вьрници op. 2. 2. 264. отворьница ant. cf. отврънъ.

отврънъ adj. ἐναντίος contrarius обидаща отверными подобаетъ почисти zlatostr. -saec. xvi: rad. врът, cf. tamen lit. adverniškas.

отврънь adv. ἀντιστρόφως, τοὐναντίον, ἐκ τῶν ἐναντίων contrario modo отврьнь greg.-naz. šiš. 115. op. 2. 2. 264. ex.-op. 2. 1. 26. отъврьнь op. 2. 2. 55. šiš. 98. отвьрнь op. 2. 1. 149. zlatostr. отвернь prol.-vost. slov.-novg. b. op. 2. 1. 172; 2. 2. 264. отвернъ ber. - сьтворити men.-mih. възсьтвористе - ἀντιστρέφαντες πεποιήκατε men.-mih. ἔμπαλιν retrorsum отъврънъ greg.-naz. отъв- šiš. 115. отврьнь sup. 139.

отвѣти vb. ἀποκρίνεσθαι respondere aoristum tantum habes: отвѣ, отвѣша io. 1. 21. -assem. bon.

отвѣтивъ adj. ἀντίλογος contradicens op. 2. 2. 200.

отвѣтованиѥ n. responsum отв-, отъв- chrys.-lab.

отвѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἀποκρίνεσθαι respondere men.-leop. ok. 62. ber. ἀπολογεῖσθαι defendere men.-vuk.: male ἀποκρύπτεσθαι celare prol.-mart. отъв- chrys.-lab. men.-vuk.

отвѣтодавьць m. responsa dans -вца sim. II. 6.

отвѣтословиѥ n. ἀντιλογία contradictio -вьѥ op. 2. 200.

отвѣтъ m. ἀπόκρισις responsio ant. barl. cloz I. 725. ἀπολογία excusatio šiš. 41. sup. 243. ἀπόφασις responsum sup. 280. hom.-mih. op. 2. 2. 305. sententia sup. 135. 324. adde sup. 155. без отъвѣта ἀσύγγνωστος venia indignus cloz I. 491. -та пытати hom.-mih. - дати greg.-lab. šiš. 41. - дамти chrys.-lab. chron. 1. 38. 83. отъв- ostrom. sup. saepe op. 2. 2. 370. cloz I. 491. 725. šiš. 41. отъв- sup. отъвѣтъ приимъше χρηματίζεσθαι oraculum accipere ostrom.: nsl. odvêtek progenies hung. heres hung. dain. 75. cf. cum вѣи; adde odvetka hereditas habd.

отвѣтьливъ adj. responsa dans оученикъ -тливъ clim. 232.

отвѣтьникъ m. πρεσβευτής deprecator hes. nsl. odvêtnik patronus trub. spang. defensor lex.

отвѣштавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀποκρίνεσθαι respondere ant. sup. 188. bell.-troj. 26. отъв- cloz I. 627. ostrom. sup. saepe отъв- sup. ἀπολογεῖσθαι se excusare sup. 283. - са ἀπαγορεύειν se abdicare sup. 281.

отвѣштаниѥ n. responsum отъв- sup. 176. 292.

отвѣштати -таѭ -таѥши vb. ἀποκρίνεσθαι, ἀπολογεῖσθαι respondere chron. 1. 26. 37. 45 etc. ἀπολογεῖσθαι se defendere sup. 140. ἀποτάττεσθαι destinare врачеве -щаше ю на сьмрьть men.-mih. -вещати greg.-lab. -вѣчати chron. 1. 110. 207. отъв- sup. ostrom. отъв- sup. - са ἀποτάξασθαι ostrom. nsl. odviščati respondere dain. serb. odvještati živ. 50. odvjestiti živ. 122.

отвѣштевати -тоуѭ -тоуѥши vb. respondere meth. 5. 6. chron. 1. 11. 96. 265. отъв- vita-theod. per. LXIX. serb. odvještovati živ. 105.

отесати -шѫ -шеши vb. περιξύειν radere sap. 13. 11. -vost.: nota отесь mon.-serb.

отешти, отекѫ, отечеши vb. ἐξογκοῦσθαι, ὄγκωσιν φέρειν tumere prol.-cip. men.-vuk. dioptr. pat. prol. бысть роука юго отекла men.-leop. чрѣво отекьше pent.-mih. тѣло отекло бѣше mir. отекъ съ того, отекъ отъ печали bus. 478. nsl. oteči; otekel lex. habd.

оти conj. ὅτι quod bulg.-lab. 79. знаеши, оти вьс крѣпка те богь поставиль есть misc. 16. bulg. oti milad. 74. verk. 369. e gr.

отиманиѥ n. αἵρεσις sublatio krmč.-mih.

отимати, отимаѭ, отимаѥши et отъюемлѭ, отъюемлюши vb. demere sup. ἐξαιρεῖσθαι, περιαιρεῖν sumere proph. op. 2. 2. 128. bus. 347. αἴρειν tollere sup. 244. ἁρπάζειν rapere prol.-vuk. врѣме - laz.-vuk. отъим- chron. 1. 94. 206. 208. per. 60. отъюемлеть sborn. отъиемьл sup. 217. 244. отемлеть имъ водоу bus. 299. отьмавъшнимъ svjat. - са: ıако зракоу чловѣчю - са men.-leop. - са прочь secedere per. 68: nota отъюмати dioptr. отъимати.

отимениѥниѥ n. μετονομασία mutatio nominis отъимениѥ bus. 270. отъимениѥ svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267.

отинити -нѭ -иниши vb. inquinare acad.: thema тина.

отинждь v. отъинждь.

отиравати -ваѭ -ваѥши vb. abstergere prol.

отиратьльнъ adj. abstergendo inserviens гоуба -льна согрѣшениомъ clim. 113.

отирати -раѭ -раѥши vb. ἐκμάττειν abstergere ostrom. sup. 290. hom.-mih. - слъзы ok. 55. - кръвь prol.-mih. - потъ

isaak. - отъ съмысла isaak. nsl. otirati spang. cf. отрѣти.

отиснѫти -нѫ -нєши vb. repellere mon.-serb.

отити, отидѫ, отидєши vb. ἀπέρχεσθαι, ἀποδημεῖν, ἀναχωρεῖν, ἐξέρχεσθαι abire ostrom. sup. sim. I. 22. 29. prol.-mart. -ди nicol. pro иди за мѧ; -дошє вь свой къждо домь greg.-lab. - рода своєго nomoc.-bulg. отидоша сєго житиꙗ sbor.-kir. чловѣчꙑ житиꙗ отити хоштю bus. 293. отити имамь сиє жизни men.-mih. aor. отидоу šiš. 47. nicol. отыдоу men.-mih. 261. adde отидѧхоу bus. 173. отъи- chron. 1. 18. 40. 70. 83.

отитловати -лоуѭ -лоуєши vb. titulum inscribere acad.

отицаниє n. tumor dioptr.

отишити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. tranquille vivere ant.-hom.

отишиє n. γαλήνη locus tranquillus sup. 377. greg.-naz. λιμήν portus sup. 109. men.-vuk. hom.-mih. chron. 1. 209. clim. - идєжє пристаѭть кораблл men.-mih. 272: nota ἄγκυρα ancora sup. 183.

отишьд- v. ошьд-.

отлъстити -штѫ -стиши vb. crassum reddere - сѧ ἐξογκοῦσθαι tumere pyrg.

отлъстѣти -стѣѭ -стѣєши vb. crassescere op. 1. 68. eccles. 12. 5. -mat. 52. proph. triod. отолст- chron. 1. 192.

отоварити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. αἴρειν tollere .і. мѫскь -рєнꙑ хлѣба gen. 45. 23. -vost. -рєнъ κατάφορτος oneratus житницами -рєнъми тоготож пшєницами man.-vost.

отокъ m. 1) ὄγκος, ἐξόγκωσις tumor men.-vuk. prol.-cip. prol. per. 25. men.-leop. int. svjat.-mat. 9. bus. 263. vost. 2. 28. 2) νῆσος, νησίον insula ostrom. apost.-syn. bon. ev.-šiš. misc. bell.-troj. 1. op. 1. 83; 2. 1. 192; 2. 2. 235. act. 28. 7. - apost.-strum. acad. šaf.-urspr. slov.-novg. a. alex.-mih. 13. 110. 3) ἀγκών scopulus io.-dam. op. 2. 2. 303. 4) промєжоу трєсномъ по отокамъ georg.-vost. 2. 127. отоци pro отьци sup. 204. nsl. čech. otok tumor serb. otoka cornu fluminis patoka lora vini usti rum. откъ idem.

оторъ m. ἰοθόρ iothor š.-gl. 64.

оточьнъ adj. insulae морє -но ὠκεανός oceanus sup. 392.

отрава f. φάρμακον venenum krmč.-mih. georg. nom.-lab. nom.-mik. 22. ber. chron. 1. 12. 77. bus. 338. steph. misc.-šaf. rum. отравъ; отравъ triod. georg.-šaf. 101. отрова pat. men.-mih. bulg.-lab. 55. дати отровꙑ misc.-serb. отровь m. -вємъ съставлєномъ man.-vost. nsl. nemoč otravna morbus contagiosus otrova habd. otrov prip. 182. otrovati habd. otroviti prip. 313. bulg. otravъ, otrovъ croat. otrova hung. serb. otrov živ. čech. otrava.

отравєнъ v. отравити.

отравити -влѭ -виши vb. veneno interficere men.-mih. pat. par. - чловѣка nom.-mik. 23. -ви ложєсна своꙗ nom.-mik. 10. отравєна part. sup. 156. 5.

отравлєниє n. φάρμακον venenum krmč.-132. krmč.-mih. 157. 390. misc.-šaf. -влєниє zak.-serb. bus. 339.

отравъ v. отрава.

отравьникъ m. φαρμακεύς veneficus krmč. pat. misc.-šaf. greg.-lab. men.-mih. alex. acad. -вникъ krmč.-mih. nom.-mik. vost. bus. 748. отровьникь psalt.-vuk.

отравьница f. venefica misc. отровн- nom.-lab.

отравьнъ adj. veneni, venenosus chron. 1. 244. отровьнь єдь alex.-mih. 188. 199. veneno interfectus отровьнь alex.-mih. 195. cf. -вєнъ.

отравьчий m. g. -чиꙗ veneficus georg.

отрада f. ἄνεσις relaxatio ostrom. steph. λύσις solutio злымимь - men.-vuk. ἀπόλαυσις fruitio men.-vuk. отър- ostrom. svjat. отрадъ m. συγγνώμη venia psalt.-theod. alex.

отрадити -ждѫ -диши vb. ἀνιέναι relaxare -ди ми remitte mihi bon. ostrog. -ди ber. -ди намъ .з. дний 1. reg. 11. 3. -vost. συμπαθεῖν compati -дитє ми, братиє ephr.-vost. adde -ди ми, мати моꙗ men.-mih. bor. xiv.

отрадиє n. διαφορά relaxatio - моукамъ ephr.-vost.

отрадъ v. отрада.

отрадьнъ adj. ἀνεκτός tolerabilis -роднѣє ber. отърад- ostrom. διάφορος отърадьнꙑ моукꙑ ephr.-vost.

отражати -жаѭ -жаєши vb. ἀποκρούεσθαι repellere men.-vuk. pat. prol. misc.-šaf. отьр- ichn. men.-leop. зазорь отьр- nom.-mik. 160.

отраждати -даѭ -даєши vb. generare ant. отър- antch.

отраждати -даѭ -даєши vb. ἀνέχεσθαι tolerare отьр- šiš. 161.

отраждєниє n. relaxatio отър- svjat.

отражєниє n. repulsus въсємъ страстємъ - gram. 148.

отразити -жѫ -зиши vb. repellere io.-sin. repudiare prol.-mart. pat. - боурѭ clim.

- находы chrys.-lab. - похоть ioann. -зи златоую роукоу идолоу prol.-mih. - страхъ steph. - сѧ int. 133. отър- io.-clim. per. 25 отър- поношениѥ chrys.-lab.
отраслъ m. βλαστός germen man. 59. nsl. odraslek germen meg.
отрасль f. ἀποβλάστημα germen krmč.-mih. κλάδος ramus iez. 31. 8. -proph. στέλεχος ramus pent.-mih. -ли богосадьны pan. елние не бысть приклоньно -льхъ его mat. 51. лоугъ -лемь chrys.-lab. adde pat. chron. 1. 129. nsl. odraslek frutex lex. odras planta hung. одрасль mon.-serb. rum. одраслъ.
отрасти -стѫ -стеши vb. ἀναφύεσθαι recrescere ant.
отрастити -штѫ -стиши vb. efferre - плоды typ.-chil. волосы отростивъ bus. 812.
отрениѥ n. abstersio - лица men.-mih.
отрепь f. stuppa имѣѩ мысли ѩко отрепи изгребнии можетъ ли глаголати сладко разоумъ; bus. 625.
отреченьѥ n. ἀπόφασις sententia mir. abnegatio - чоувьствь, - мира isaak. отър- sup. 368.
отречьникъ m. renuncians men.-vuk. -чениикъ.
отрешти -рекѫ -речеши vb. ἀποκρίνεσθαι respondere op. 2. 2. 25. respondere cloz I. 129. ἀπαγορεύειν renunciare ant. krmč. 33. отрючень, отреченъ antch. krmč.-mih. per. 43. 26. παραιτεῖσθαι recusare šiš. 258. отрекохове bor. 83. отър- sup. сѧ ἀθετεῖν reprobare ostrom. ἀρνεῖσθαι recusare sup. 189. - пологл евреиноу men.-vuk. - комоу ἀποτάττεσθαι renunciare šiš. 98. cloz I. 392. - мира typ.-chil. - вина и масла men.-leop. - вьсего житиѩ сего cyr. 7. - комоу svjat. -рекль се юсмь никогоже оучити семоу cyr. 2. - отъ чьсти glag. ἀποτάττεσθαι destinare - имъ vost.: nota отрѣхъ op. 2. 2. 25. отрѣхь glag.
отривати -ваѭ -ваѥши vb. detrudere prol. κόπτειν impellere отър- sup. 95. men.-vuk. молитва изь доуше юго не -ваѥть се isaak.
отригати v. отърыгати.
отригнѫти v. отърыгнѫти.
отриновениѥ n. detrudere pat.
отринѫти -нѫ -неши vb. ἀπωθεῖν, ἀπωθεῖσθαι reiicere, detrudere ant. sup. šiš. 63. 163. hom.-mih. men.-vuk. leont. chrys.-lab. proph. isaak. vost. 2. 138. adde man. вины - себе prol. - корабль отъ землю men.-mih. - сѧ въ море bell.-troj. 11. 14. пероуна - russ. chron. 1. 11. 41. 91. отър- sup. 256. šaf.-frag. 37. sborn. отър- šiš. 63. 163. cf. rum. ꙋрнеск detrudo.
отрицаниѥ n. ἀποταγή renunciatio ant. int. - спасово mir. 79.
отрицати -цаѭ -цаѥши et -чѫ -чеши vb. ἀπαγορεύειν renunciare krmč.-mih. hom.-mih. int. 35. παραιτεῖσθαι recusare - сѧ ostrom. ἀρνεῖσθαι recusare men.-vuk. dial.-šaf. nolle leont. adde hom.-mih. -цаи се сладостемь hom.-mih. 63. - се вдовиче трапезы hom.-mih. отър- ostrom.
отрова v. отрава.
отровоизбавьница f. a veneno liberans typ.-chil.
отровъ v. отрава.
отровь v. отрава.
отровьникъ v. отравьникъ.
отровьница v. отравьница.
отровьнъ v. отравьнъ.
отродъ m. γέννημα progenies ioann. chrys.-lab. bus. 689. io.-sin. clim. ἔκγονοι posteri men.-mih. -ди змиѥ лютыѥ men.-mih. unus e posteris io.-sin. отъроди ехидновии ev.-trn. отъродъ slov.-novg. b. ioann. cf. ородъ.
отрождениѥ n. regeneratio отър- svjat.-op. 2. 2. 394.
отроковица f. παῖς, κόρη puella man. παῖς puella krmč. 213. ostrom. adde prol.-mart. greg.-lab. op. 2. 2. 205.
отроковичинъ adj. poss. puellae mir.
отроковичьнъ adj. νεανίδος puellae man. men.-mih.
отроковичьскъ adj. puellae - чинь chrys.-lab.
отроковъ adj. poss. pueri pyrg. par.
отрокотлитель m. puerorum corruptor pat.
отрокъ m. παῖς, παιδίον, παιδάριον puer ostrom. sup. cloz I. 1. pent.-mih. captivus vita-theod. mancipium leont. servus bell.-troj. 4. 11. sup. отроци пѣши kruš. -комь и оимомь men.-mih. 115. adde chron. 1. 23. 32. 75 etc. sim. I. 2. bell.-troj. 4. nsl. otrok, otročič: vere est qui fari nequit cf. pol. niemowiątko.
отрочии adj. νηπίων parvulorum sup. 65. -чиѥ тѣло prol.-lab. -чьего, -чего chron. 1. 178. 23. 40.
отрочина f. pueritia vost. 1. 309. изъ -ны παιδιόθεν a puero ostrom. възрастьшоу ѥмоу до -ны sim. I. 2.
отрочица f. puella pat.
отрочиштевъ adj. poss. pueri отъмьсти -щевѣ с҃мрти cyr.-hier.

отрочишть m. παιδάριον puer ostrom. op. 1. 40. leont. dioptr.-lab. holm. glag. ber. bus. 339. 419.
отрочие n. servus prol. 160.
отрочь adj. poss. pueri leont. men.-mih. **-ча съмрьть** hom.-mih.
отрочьникъ m. heres krmč.-mih. 376. ὄμφαξ uva immatura **-чници гроздови** ex.-op. 2. 1. 16. **отрочникы закона събирающи, а истовоѥ грозновьѥ бърати попоуштающи** sup. 247. 6.
отрочьнъ adj. παρῃτημένος excusatus **отърочьна** ostrom. luc. 14. 18. -serb. vetitus **отърочъно** antch. **не отърочьнъ** ἀπαραίτητος inexcusabilis krmč.-saec. xiii. cf. **отрешти**.
отрочьскъ adj. παιδαρίου pueri ant. bus. 925. š.-gl. 84.
отрочьство n. pueritia euchol.
отроча n. παιδίον puer ostrom. krmč. 58. bus. 419. sim. I. 2. cyr. 1. chron. 1. 39. 40. -, **младеньць, отрочище, юноша, моужь, старьць** dioptr.-lab. - **мало** νήπιος infans proph. **-чати обѣ** bell.-troj. 4. **съ дъвѣма -чатъма** zlatostr.
отроути, отровѫ, отровеши et **отроуѭ, отроуеши** vb. veneno interficere krmč. alex.-mih. 65. 190. **отроую** 192. **отроувенъ** ok. 73. bulg. otru (otrujъ, otruješ) milad. verk. serb. zatraviti incantare živ. 91. russ. отруть; отрута venenum pol. otruć.
отръваниѥ n. avulsio **отър-** sup. 101.
отръвати -вѫ -вешн vb. abrumpere **-вань бысть цвѣть** laz.-vuk. **отьр-** ant.: nota **отърьвенъ** part. sup. 101. a themate **ръι, роу** bulg. otrъva.
отръгати -гаѭ -гаеши vb. τρυγᾶν vindemiare cant.-cant. 5. 1. ὑφέλκειν subtrahere **отьт** hom.-mih. adde š.-gl. 63. **отторг-** chron. 1. 143. - **сѧ** per. 47.
отръгновениѥ n. avulsio **отьт-**.
отръгнѫти -нѫ -неши vb. ἀποσπᾶν avellere **отътр-** sup. 1. 38. 46 etc. **отьтр-** ant. chrys.-lab. greg.-lab. sabb. 11. **сьродьства - ме** sabb. 21. ἀποπαύειν compescere men.-vuk. - **сѧ** ἀποσπᾶσθαι avelli men.-vuk. **-госта се ѥмоу роуцѣ** hom.-mih. **-гноувь се ѥпископа** σχισθεὶς ἐπισκόπου krmč.-mih. - **се правовѣрныхь цръкве** krmč.-mih. 365.
отръгнѫтиѥ n. avulsio **отьтр-** sabb.-typ. 41.
отръжениѥ n. ἀποσπασμός avulsio dial.
отръзавати -ваѭ -ваеши vb. avellere **отътр-** par.
отръзати -заѭ -заеши vb. ἀποσπᾶν avellere - **брадоу** men.-leop. **власы -заѥмь** prol.-mih. 205. **-заше пльть до костий** ibid. 289. vindemiare; **отътр-** sup. 206. **отьтр-** ant. men.-vuk. hom.-mih.
отрьновлѥнъ adj. spinosus acad. cf. **одоушевлѥнъ**.
отрънѫти -нѫ -неши vb. καταναρκᾶσθαι obtorpere pyrg. **отрьпнѫти; отерпе** aor. alex.: rad. **трьп.** cf. bulg. part. otrъnъla, otrъpnъla verk. 370.
отрьпнѫти v. **отрьнѫти**.
отрьпъчавати -ваѭ -ваеши vb. ἐκτραχύνεσθαι (τὴν γλῶσσαν) exacerbari op. 2. 1. 59.
отръхалъ adj. significatio dubia, forte perturbatus **власи -ли и неразьчесани** krmč.-mih. 191. par. 207. **отерхалъ** который нзщеплался alex.
отрывати -ваѭ -ваеши vb. ἀπομάττειν abstergere - **строупы** prol.-mart. - **сь лица кръвавыѥ поты** - men.-vuk. cf. **отрѣти**.
отрывати -ваѭ -ваеши vb. κόπτειν amputare **прьсть ѥго сь зоубы -ваха** prol.-lab.
отрыганиѥ n. ructus sbor.-kir. 6. ziz. ber.
отрыгати -гаѭ -гаеши et **-жѫ -жеши** vb. ἐρεύγεσθαι ructare krmč. 147. krmč.-mih. 374. hom.-mih. ber. **отриг- парою пьяньственою** bus. 498. **отъриг-** sup. 107. **отриг-** ziz. - **глаголь** š.-gl. 66. - **свою злобоу** sim. I. 4. ἀνάγειν eiicere **скотъ -рыжа жвание** lev. 11. 3. -vost. **не -рыжеть жвания** ibid. 5.
отрыгновениѥ n. ructus int.
отрыгнѫти -нѫ -неши vb. ἐξερεύγεσθαι eructare **-рыгноу** psal. 44. 2. -vost. **словеса болѣзньна -ноуше оуста ѥго** chrys.-lab. **-ригнетѣ оустънѣ** bon. ἀπορρηγνύναι erumpere - **доушоу** men.-vuk. **отъригнѫти** sup. 203.
отрыговати -гоуѭ -гоуеши vb. eructare **-риг-** misc.-šaf.
отрыти -рыѭ -рыеши vb. abstergere pat. ἀφανίζειν corrumpere šaf.-urspr. **отьтр-** isaak.
отрѣба f. purgamentum **отреба** azbuk. ber. cf. **отрѣби**.
отрѣби f. pl. κάθαρμα, περικαθάρματα purgamentum šiš. 97. ant.: nota **отрѣбъ** m. **коуничьстии** (κονικός) **отреби** op. 2. 2. 118. **отребъ** acad. čech. otřebek cf. **отрѣба**.
отрѣбити -блѭ -биши vb. καθαίρειν, ἐκκαθαίρειν purgare ostrom. šiš. 228. purgare pat. abstergere sup. ἐκμειοῦν minuere prol.-mart. ἐκλύειν solvere - **ирьмь** pent.-

mih. adde men.-mih. 164. - садъ желѣзомь ant. отътр- sup. 219. отьтр- ant.-hom.
отрѣвние n. περικάθαρμα purgamentum отребие prov. 21. 18. ber.
отрѣблꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. purgare ant.-hom. καταρτίζειν resarcire - мрѣже prol.-mart. - мрѣжа men.-leop. - садъ желѣзомь frag.-bulg.
отрѣблꙗние n. purgatio ant.-hom. ἐπιφυλλίς racemulus post vindemiam relictus -бление ier.-threni 2. 20. -mat. 50.
отрѣвати -ваѭ -ваеши vb. ἀπωθεῖν detrudere krmč. 58. krmč.-mih. misc.-šaf. greg.-lab. io.-sin. op. 1. 154. ioann. par. int. - пьса; repudiare - свою женоу krmč.-mih. ѱа - clim. chron. 1. 50. отърper. 31. оть него откр- sabb. 163.
отрѣзаниꙗ n. ἐκτομή exscissio krmč.-mih. prol.-mart. leont. оудьно отър- svjat. - носовь misc.-šaf.
отрѣзати -заѭ -заеши et -жѫ -жеши vb. ἀποκόπτειν abscindere; ἐκτέμνειν, ἐκκόπτειν exscindere šiš. 43. men.-mih. prol.-mart. io.-sin. isaak. krmč.-mih. 205. io.-clim. pyrg. ἀφαιρεῖν demere ostrom. ἀκρωτηριάζειν amputare аще -жеть себѣ дѣтородны оудь krmč.-mih. -зающе себѣ оудь ibid. отрежеть bus. 918. отър- ostrom. svjat.-vost. 1. 299. отьрprol.-mih.
отрѣзовати -зоуѭ -зоуеши vb. abscindere chrys.-lab. pan. отър- sup. 169. -резовати frag.-serb.
отрѣкати -каѭ -каеши vb. contradicere glag. ber.
отрѣние n. trudere ber.
отрѣти -рѫ -реши vb. ἐκμάττειν abstergere отрьвъши строупы prol.-mart. отьре sup. 293. ostrom. отръ сꙗ per. 47. 32. оттреть сльзоу š.-gl. 73. отътръше кръвь men.-leop. nsl. otrêti serb. otr živ. 84. čech. otříti cf. отрꙑти et lat. tergo: a rad. tr.
отрѣцаниꙗ n. renunciatio о отърѣчании безгодныхъ бесѣдъ op. 2. 2. 256. cf. отрицаниꙗ.
отрѣшати -шаѭ -шаеши vb. ἐκλύειν, λύειν solvere cloz I. 606. ostrom. sup. 390. isaak. не -шай роукоу своею ies.-nav. 10. 6. -pent.-mih. оужа не -шай bus. 645. - оть жены šiš. 80. отр-, отър- ostrom. отьр- šiš. 80.
отрѣшевати -шоуѭ -шоуеши vb. solvere kruš. par.
отрѣшение n. λύσις solutio -ние sup. 386. отър- sup. 232.
отрѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere sup. svjat. - ремение assem. ἀνοίγειν aperire - врѣтишта gen. 43. 20. -pent.-mih. отр-, отър- sup.
отрѣꙗние n. trudere отърѣꙗниꙗ (τῶν συνωθούντων) оставлена hom.-mih. 28.
отрѣꙗти -рѣѭ -рѣеши et -ꙗѭ -ꙗеши vb. ἀπωθεῖν detrudere pat.-mih. acad. ber. vost. 2. 151. отърѣѭ sup. злобы отрѣеть leont. отър- bus. 158. отърbon. отьр- ant.: nota острѣꙗше hom.-mih. pro отр-.
отрѧдити -ждѫ -диши vb. destinare chron. 1. 146. 3; 164. 36; 212. 11 etc. отър- per. 93. 13. отьр- mon.-serb. отьр- сь собою тисоущь .д. ста войске alex.-mih. 37. вьса иже на потребоу отьр- повелѣ 55.
отрѧсати -саѭ -саеши vb. excutere pat. bus. 388. proph. отьтр- io.-clim. chrys.-lab. - клопоты io.-sin.
отрѧсти -сѫ -сеши vb. ἀποτινάττειν, ἐκτινάττειν excutere sup. 437. отътр- ostrom. sup. pat.-mih. bus. 493. отьтр- ant. - сънъ io.-clim. chrys.-lab. - жалость leont. - оть себе варьвары sim. I. 21. - роуцѣ krmč.-saec. XIII. - чловѣка отъ рѣснотꙑ lavr.-op. 31.
отрѫбити -блѭ -биши vb. abscindere ты отрѫблены бышѧ psalt.-int. -saec. XII.
отрѫби m. pl. furfur мало отроубъ vita-theod. 22. отроубы bus. 662. nsl. otrôbi čech. otruby pol. otręby.
отрѫбьникъ m. panis furfureus pat.-mih. krk. 10.
отрѫбьница f. πυρός frumentum 2. reg. 27. 28. -kruš.
отрѫбьнъ adj. furfureus.
отрѫбѣнъ adj. furfureus оуже -бѣно bus. 717.
отрѫдоватити -штѫ -тиши vb. aegrotare prol.-vost. cf. трѫдъ.
отоуждати -даѭ -даеши vb. ἀλλοτριοῦν abalienare dial.
отоуждение n. abalienatio ioann.
отоуждити -дѫ -диши vb. ἀλλοτριοῦν, ἀπαλλοτριοῦν abalienare io.-sin. ephr.- - сѧ io.-sin. пище -ди се chrys.-lab. -женъ отъ твоеꙗ доброты bor. 55. оут- mat. 28.
отоумирати -раѭ -раеши vb. mori да юдань дроугомоу отьоумире mon.-serb. 331. 61. одоумрьть f. 237. 67.
отоумꙑвати -ваѭ -ваеши vb. eluere отъоум- sup. 246. 10, ubi male отъ омꙑв- скврънꙑ cf. отоумꙑти.
отоумъти -мъѭ -мъеши vb. repul-

sare ратьникомъ отъоумꙑѭшта льва sup. 214. 22. cf. lit. mušti tundere.

отоумьштениѥ n. εἴσπραξις exactio greg.-naz. отъ дѣль отьоумьщений подати не имꙑй hom.-mih.

отоумѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐξαπορεῖσθαι consilii inopem esse op. 2. 2. 348.

отоурисати -саѭ -саѥши vb. definire како соу били одоурисали mon.-serb. 379. e gr. ὁρίζειν, ὥρισα.

отоучьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. pinguescere ichn.

отъ praep. ἀπό ab cum gen. iungenda 1) spatium *a)* отъ пѫти заблѫдити par. оть видимꙑхь отьвести себе chrys.-lab. вьстати оть мрьтвꙑхь hom.-mih. оть одра вьстаеть sabb. 56. зарю отъ пещерꙑ исходѧщоу bus. 500. оть обою страноу его сѣдѣти men.-vuk. *b)* блоудь творити оть женꙑ krmč.-mih. 323. аще жена мирьскаго чловѣка прѣлюбꙑ створить оть него krmč.-mih. 39. прѣбꙑти оть своѥ црькве krmč.-mih. *c)* cum adv. свѣть оть кьсюдоу осиꙗвьший chrys.-lab. оть вьсюдоу обьѥмати chrys.-lab. оть вьсюдоу нась гнѣвь божий окроужаѥть chrys.-lab. вьставь оть гдѣже сѣдѣше ἀναστὰς ὅθεν ἐκάθητο men.-vuk. оть иноудоу chrys.-lab. отъ вънѣѭдоу; отъ кѫдоу luc. 13. 27. оть оноудоу dioptr. отъ прѣмо вѣрꙑ isaak. отъ сюдоу nest. оть сюдѣ pent.-mih. отъ сюда nest. отъ сѫпротивѫ соуѥтнꙑхъ isaak. отъ тоудѣ nest. отъ тѫдоу vost. оть зде prol.-mart. оть обоюдоу pan. *d)* adde оть бога отьписаль се ѥси дале prol.-mih. оть коѥ славꙑ отьпаль ѥси; chrys.-lab. оть сьвѣсти отьпадь prol.-mart. гонезнѫ отъ мене me liberatus est dial.-šaf. отъ волѣзни оустрабихъ сѧ dial.-šaf. отъ съна възбънѫти dial.-šaf. почи оть вьсѣхь дѣль своихь κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ pent.-mih. отъ грѣха прѣстати dial.-šaf. прѣстани отъ кричаниа dial.-šaf. оть обою народоу оумрѣ ихь нѣколико men.-mih. осташе оть сѣча pent.-mih. въстахомъ отъ обѣда dial.-šaf. 2) tempus *a)* оть самꙑхь пелень prol.-mart. отъ дѣтьска esai. 46. 3. оть сь вечера men.-vuk. до оть вечера dioptr. adde отъвечериѥ *b)* cum adv. отъ сели dial.-šaf. vost. отъ селѣ vost. per. отъ толи vost. отъ толѣ nest. mir.: nota оть абие εὐθέως strum. 3) causa отъ тоугꙑ не спа men.-leop. дрѣвомь оть вѣтра падьшемь krmč.-mih. 284. аще дѣло оть троуса подвигнеть се krmč.-mih. 280. очи исраилю не видѣста оть старости gen. 48. 10. -pent.-mih. оть жалости кь земли себе поврьгьши prol.-mart. за не не мощи ѥмоу оть старости ходити prol.-mih. оть зелнꙑѥ страсти охоудѣвьшоу men.-mih. 133. извꙑ отъ желѣза бꙑвающта bus. 263. оть неистовлениꙗ вьспреноути chrys.-lab. отъ браний затварахѫ сѧ пѫтиѥ mir. 164. не можахъ отвръсти очи мои отъ съна dial.-šaf. съгнити отъ красты dial.-šaf. 4) notabis вѣньць оть трьниꙗ поноси hom.-mih. 10. pro трънѣнъ; вѣнець сѧ въкроужить отъ лоунꙑ bus. 686. pro лоуною; оть воиньства обнажени krmč.-mih. 158. pro воиньства; похраберъ отъ тебе bell.-troj. 29. отъ сердьца libenter per. 85. 27. отъ cum verbo compositum *a)* respondet graeco ἀπό, latino ab: отъвратити *b)* latino re- отъдати reddere; отъкрьстити rebaptizare *c)* indicat finem actionis отъалъкати, отъговѣвати ieiunium finire отъпешти сѧ nsl. ododêdovati trub. adde odvečera, odvečerka f. scr. atas inde beitr. 1. 271. Pott 1. 195. 256. 257. 271. 277. 608.

отъалъкати -чѫ -чеши vb. ieiunium finire svjat.

отъалъковати -коуѭ -коуѥши vb. ieiunium finire svjat.

отъбарати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. adversari, resistere не -раимъ сѧ имъ svjat.: rectius fortasse -рꙗти.

отъбити -биѭ -биѥши vb. ἀποκρούεσθαι repellere - врата men.-vuk. - оухо bell.-troj. 42. adde chron. 1. 223. - сѧ chron. 1. 192. 211. отобиють сѧ bus. 398.

отъблѫдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. aberrare -дивъшеѥ сѧ овьчѧ vita-theod.

отъбранити -нѭ -ниши vb. repellere holm. бранисте и одьбраниста š.-gl. 96. себе - не възмогоше prol.-mart. 35.

отъбросити -шѫ -сиши vb. abiicere bus. 721. e russ.

отъбрꙑсати -шѫ -шеши vb. abstergere georg.

отъбꙑти -бѫдѫ -бѫдеши vb. significatio incerta: отъбѫдеть чловѣчьскаго строениꙗ isaak. - сѧ ἀποσβέννυσθαι interire отъбꙑ сѧ ἀπέσβη op. 2. 2. 40. čech. odbyti.

отъбѣганиѥ n. fuga ioann. int.

отъбѣгательнъ adj. quem fugiunt chrys.-lab.
отъбѣгати -гаѭ -гаєши vb. ἀποφεύγειν aufugere 2. petr. 2. 18. δραπετεύειν aufugere ant. int. isaak. φεύγειν fugere sup. man. - **своєго єпископа** krmč.-mih. 211. **-гаєши насъ** sabb. 94. **не -гаи дроуга** bus 643. adde ioann. par. men.-mih. prol.-mih. clim. pyrg. ichn. sabb. 49. bus. 291. 381. 434. **-гаѥ** ἀπερρωγώς avulsus prol.-mart.
отъбѣгнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποφεύγειν, διαφεύγειν, ἀποδιδράσκειν, διαδιδράσκειν aufugere sup. pent.-mih. nomoc.-bulg. greg.-mon. ant. λειποτακτεῖν deserere ordinem sup. 69. - **нечистотъ** svjat. **отъбѣже лоуды златоѣ** lavr. **отъбѣгоша товара своєго** lavr. adde hom.-mih. chron. 1. 19. 64. 120. sabb. 176. men.-mih. krmč.-mih. - **мирьскыѥ похоти** šiš. 257. aor. **-гоу** sim. I. 22. **вь чоуждоу -г(л)ь веше землоу** alex.-mih. 123. nsl. odbêg habd.
отъбѣговати -гоуѭ -гоуєши vb. aufugere misc.
отъбѣжати -жѫ -жиши vb. φεύγειν fugere; aufugere sup. cloz I. 68. greg.-lab. chron. 1. 213. 214. 235. chron.-novg.-vost. proph. **одьб-** hom.-mih.
отъбѣжениѥ n. fuga pat. sabb. 176.
отъбѣжьнъ adj. qui fugitur **мѣста -на мирьскыѩ чади** sbor.-kir. 47.
отъбѣзати -заѭ -заєши vb. aufugere krk.
отъбѣшавъша vocabulum dubium: **жены моужъ -шавша сотворилъ** γυναῖκας ἀνδρῶν ἀνδρειοτέρας κατέστησεν zlatostr. -saec. xvi.
отъвабити -блѭ -биши vb. ἀποσπᾶν avellere **-бимъ ихъ отъ града** ies.-nav. 8. 6. -vost. **да не -битъ тѧ отъ бога вьсе доброе мира** krk.
отъвалити -лѭ -лиши vb. ἀποκυλίειν volvendo amovere sup. ostrom. - **камень** pent.-mih. κυλίειν volvere - **камень** men.-vuk.
отъвалꙗти -лꙗѭ -лꙗєши vb. volvendo amovere sup. 250.
отъвалєниѥ m. τὸ ἀποκυλίειν volvendo amovere sup. 233.
отъведениѥ n. abductio ioann. io.-sin.
отъвести -ведѫ -ведеши vb. ἀπάγειν abducere dial. sup. iob 24. 3. -mat. 54. ἀνάγειν abducere men.-vuk.: adde ioann. dioptr. sabb. 10. ichn. - **злаго обычаꙗ** bus. 493. **отв-** chron. **отъ видимыхъ - себе** chrys.-lab. - **сѧ**.

отъвести -везѫ -везеши vb. navi discedere **отъ землѥ** - hom.-mih. - **сѧ** ἀποπλεῖν, ἀνάγεσθαι navi discedere act. 13. 13. -šiš. 29. 31. strum.
отъвечерниѥ n. τὸ δειλινόν tempus vespertinum **до -риѩ** 3. reg. 18. 29. **дьнь прѣклонилъ сѧ бѣ на** - sborn.
отъвивати -ваѭ -ваєши vb. evolvere **отв- хартиныѩ свиткы** tur. **начноуть отвиваюште обличати** tur.
отъвлака f. mora **отв-** mon.-serb.
отъвлачити -чѫ -чиши vb. abstrahere dioptr. io.-sin.
отъвлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. abstrahere pat.-mih. **отьвлѣчеть доушоу любьве и аггелскаго житиꙗ** sabb. 7. ἀφιστάναι amovere.
отъводитель m. ἀπαγωγός abductor dial.
отъводити -ждѫ -диши vb. ἀπάγειν abducere dial. sup. 275. greg.-naz. chrys.-lab. isaak. chron. 1. 176. 244. misc.-serb. - **и доводити** men.-leop. ἀλλοτριοῦν abalienare sup. 65.
отъводъ m. ἀπώρυξ propago iez. 17. 6. -proph.
отъвождениѥ n. abductio **отв-** ber.
отъвозити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ἀνάγεσθαι navi discedere šiš. 45.
отъвратити -штѫ -тиши vb. ἀποστρέφειν avertere sup. 361. ostrom. šiš. 65. š.-gl. 51. adde prol.-mart. chron. 1. 43. 73. **рекоу отъ града** - alex.-mih. 76. **-штю очи свои отъ васъ** sborn. - **сѧ**: - **отъ неправьдъı** sborn.
отъвраштати -таѭ -таєши vb. ἀποτρέπειν avertere greg.-naz. - **лице** svjat. **отовр-** bus. 153. adde ber. - **сѧ** ἀποστρέφεσθαι aversari sup. 118. 291. 393. 347. - **сѧ ласкавьць** sborn. bus. 291. - **сѧ страньныихъ** hom.-mih. 143. - **сѧ житийскыѩ радости** sborn. **отв-** sup. 291.
отъвраштениѥ n. ἀποτροπή aversio chron. 1. 17.
отъвръгати -гаѭ -гаєши vb. abiicere int.
отъвръгнѫти -нѫ -нєши vb. abiicere sup. misc. - **сѧ црьковнаго исплънєниꙗ** krmč.-mih. cf. **врѣшти**.
отъвръжениѥ n. negatio, recusatio sup. 190. 268. **бога отвер-** chron. 1. 41. 42. - **себе** abnegatio ant.
отъврьзати -заѭ -заєши vb. ἀνοίγειν aperire ostrom. krmč. prol. greg.-naz. typ.-chil. **отв-** ber. krmč.-mih. **отврьзааше и затвораааше** leont. **отврьзаюемомь дврьмь** typ.-chil. **отъвьрзаи оуши** bus. 291. **не отврьзаи** hom.-mih. **отъ-**

връзати сѧ sup. 203. 338. cloz I. 799. **отъврьзаемомь двьрьмь** sabb.-typ. **отв-** sup. 411.

отъвръзение n. ἄνοιξις apertio triod. **о-твер-** chron. 1. 59.

отвръзитель m. qui aperit - **рлю** ephr.-belg.

отъвръзовати -зоуѭ -зоуеши vb. aperire op. 2. 1. 161. bulg. otvъrzujet milad. 148.

отъвръвь v. **отвръвь**.

отъвръстие n. apertio **отврьстие** sup. 356. **отв- оустъ** chrabr. 89.

отъвръстъ v. **отъврѣсти**.

отъвръстѣ adv. aperte **отв-** glag.

отъврѣсти -връзѫ -връзеши vb. ἀνοίγειν, διανοίγειν aperire **отврѣсти** bon. ostrom. sup. **оустьнѣ отъврьзеши** antch. **малы оутврьзь** παρανοίξας hom.-mih. **отв-** cloz I. 595. 694. 703. chron. 1. 35. 38. 78 etc. part. praet. pass. **отвръстъ** cloz I. 917. mat. 49. **отъвръстъ** ostrom. assem. sup. **отврьстъ** sup. **отврьстама очима** strum. šiš. 18. **отъв-** ostrom. aor. **отъврьзь** glag. **отврѣсъ** bon. **отврѣсь** psalt.-pog. vost. I. 99. **отврѣста** š.-gl. 70. nov. **отврѣсѧ** bon. adde **отврѣшѧ на мѧ оуста своıа** ier.-thren. 3. 46. -proph. mat. 49. op. 1. 100. - **сѧ** cloz I. 395. ostrom. š.-gl. 70. greg.-lab. nov. chron. 1. 38. **отв-** ostrom. sup. **отврѣша сѧ** parem. serb. odvrznuti živ. 2. 13.

отъврѣшти -връгѫ -връжеши vb. ἀποβάλλειν, ἀπορρίπτειν, ἀποτιθέναι abiicere ant. sup. 60. 342. nest. ῥίπτειν iacere hom.-mih. šiš. 43. antch. **отъврьзѣмъ отъ себе вьсıакоу зълобоу** sborn. **нобовы поустошьныıа отъ вьрьгъ** sborn. καταλύειν, διαλύειν dissolvere - **гнѣвъ** cloz I. 542. sup. 345. abolere sup. 138. ἐξορίζειν expellere sup. 353. ἀποδύειν exuere sup. 391. ἀθετεῖν reprobare; ἐκκλίνειν declinare sup. adde dioptr. **отвергоша кромѣ** bor. 52. **отвръженъ царьствиıа божиıа** par. 194. **отъврѣщи залогы** hom.-mih. 55. - **сѧ** desciscere, deficere sup. 193. chrys.-lab. glag. chron. 1. 41. 50. mon.-serb. 116. nest. bell.-troj. 13. ἀρνεῖσθαι, ἀπαρνεῖσθαι, ἀθετεῖν reprobare šiš. 166. sup. 391. παραιτεῖσθαι, ἀπειπεῖν recusare sup. 64. 223. 397. βδελύττεσθαι abominari kruš. aor. **отъврьгъ сѧ** pat.-mih. **отъвръгѫ сѧ** cloz I. 108. **отврьгоу се** š.-gl. 78. šiš. 166. **любве - се** chrys.-lab. **отв-** sup. 83. ostrom. **отъв-** sup. ostrom. **ότъврьженъ** part. ἐκποδών e medio sup. 376.

отъвъзискати -каѭ -каеши vb. repetere sup. 404. 10.

отъвыкати сѧ -каѭ сѧ -каеши сѧ vb. retrahere se glag.: vocabulum dubium.

отъвыкнѫти -нѫ -нешн vb. ἀπομανθάνειν dediscere **-че козни** ephr.-vost. **-кноуть влъшвлениıа** ibid.

отъвѣдати -даѭ -даеши vb. scire bus. 649.

отъвѣнити -нѭ -нишн vb. φερνίζειν dotare exod. 22. 16. -acad.

отъгадати -даѭ -даеши vb. explicare aenigma **-дай ми загадкоу** vost. 1. 261. e russ.

отъганıати -ıаѭ -ıаеши vb. abigere sup. 129. io.-sin. chrys.-lab. man. 119. dioptr. pat. typ.-chil. διώκειν persequi sbor. **одьг- се** sabb.-typ.

отъгваждати -даѭ -даеши vb. solvere prol.-mart. pat.-šaf.

отъгвоздити -ждѫ -здиши vb. solvere prol.-mart. men.-mih. - **ракоу** cyr. 25: male **-ждена ıазва** καθηλωθεῖσα ὠτειλή hom.-mih.

отъгнание n. ἀποδίωξις expulsio barl. hom.-mih. men.-mih. int. isaak. **отъгънант.** anch. **вьсегдашнымь -ниемь** misc.-šaf.

отъгнательнъ adj. abigens.

отъгнати -женѫ -жeнеши vb. ἀποδιώκειν abigere sup. dial. διώκειν fugare sup. ἐλαύνειν pellere sup. φυγαδεύειν fugare chron. 1. 17. deut. 33. 27. -pent.-mih. ἀπωθεῖσθαι repellere man. adde hom.-mih. **-жени отъ мене** vost. **пещерь отъгнаста доухы** hom.-mih. **ересь -гнана бысть** sabb. 126. - **злонравие** sim. I. 25. - **печаль** leont. - **соупостаты** deut. 6. 19. -pent.-mih. **отъгн-** sup. **отъгън-** io.-clim. sup.

отъговорити -рѭ -риши vb. ἀντερεῖν contradicere gen. 44. 16. -pent.-mih. **одьговоритель** mon.-serb. e serb.

отъговорьникъ m. defensor **одговорникь** š.-gl. 97. **одьг-** mon.-serb.

отъговѣвати -ваѭ -ваеши vb. ieiunium finire **повелѣвають - вѣрнымъ** vost.

отъгонитель m. qui abigit acad.

отъгонити -нѭ -ниши vb. ἀποδιώκειν abigere sup. barl. mat. 27. διώκειν pellere sup. adde ioann. op. 2. 2. 148. 429. chron. 1. 60. krmč.-mih. bus. 291. - **бѣсовы** isaak. - **пътица** svjat. - **оумиление** sborn.

отъгоньникъ m. sensus ignotus: - **лавры** prol.-vuk.

отъгоньнъ adj. qui abigi potest ıазъ -н'ны соуть op. 2. 2. 296.

отъгонıеније n. ἀποδίωξις repulsio ant.

отъградити -ждѫ -диши vb. aperire prol.-mih. - двьри ioann.

отъгрењѫти сѧ v. огрењѫти сѧ.

отъгрызати -заѭ -заıеши vb. morsu avellere men.-mih.

отъгрысти -зѫ -зеши vb. morsu avellere man. 123. per. 48. - желѣзо prol.-mart.

отъгрѣбати сѧ v. огрѣбати сѧ.

отъдавати -ваѭ -ваıеши vb. reddere iehn. krmč.-mih. chrys.-frag. mir. per. 70. dare - за моужь krmč.-mih.

отъдаждь m. retributio добры - благодѣтьны καλὰ τὰ ἀμοιβαῖα τῆς χάριτος op. 2. 2. 54.

отъдалити -лѭ -лиши vb. removere - сѧ μακρύνεσθαι discedere pent.-mih. adde hom.-mih. -льшоу ми се оть страны тоıе sim. I. 24.

отъдалıати сѧ -лıаѭ сѧ -лıаıеши сѧ vb. discedere men.-leop. bus. 813.

отъдалıеније n. removere int.

отъданије n. ἀνταπόδοσις retributio svjat.-op. 2. 2. 386. ἀνταπόδομα retributio hom.-mih. ἀμοιβή retributio hom.-mih. ἀντίδοσις remuneratio sup. ἄφεσις remissio šiš. 124. op. 2. 1. 163. - грѣхомь šiš. 174. ἔκτισις solutio на - злата не имать krmč.-mih. - залога prol.-mih. remissio (debiti) sup. adde bus. 267. кромѣ тѣлесъ доуша въсприıемлють -ниıа svjat.-vost.

отъдарити -рѭ -риши vb. retribuere per. 13. 33.

отъдатель m. qui retribuit ıесть благыимь - благь sabb. 91.

отъдати -дамь -даси vb. ἀποδιδόναι reddere ostrom. sup. pent.-mih. šiš. 11. χαρίζεσθαι donare ostrom. remittere (debitum) sup. одати kruš. заѩвъ отодаждь bus. 643. - соугоубь krmč.-mih. дльгь - за моужь mir. отъдасти 3. sg. apost.-bulg. -saec. xii. šaf.-frag. 56. - прьвѣньство chrys.-lab. - проу chrys.-lab. -даше иосифа на .к. златиць gen. 37. 28. - pent.-mih. одьдати и продати š.-gl. 96. - пѣние sim. II. 12. кь бракоу дьщерь - men.-vuk. - дъщере бракоу dial.-šaf. отъда дщерь свою за ıарославича per. 100. - сѧ ἀφίεσθαι remitti отьдадеть се ıемоу (грѣхъ) šiš. 253. - себе вь послоушаније leont. beitr. 2. 216.

отъдатьливъ adj. συμπαθής affectuosus 1. petr. 3. 8. ant.: recte qui retribuit.

отъдатьнъ adj. retributionis дьнь соудный и - men.-mih.

отъдаıаније n. ἀνταπόδοσις retributio proph.

отъдаıати -даѭ -даıеши vb. χαρίζεσθαι donare šiš. 98. chron. 1. 56. 147. bus. 294. ἀντιδιδόναι vicissim dare sup. 323. - осоуждение ψῆφον προφέρειν proph.

отъдесѧтьствовати -воуѭ -воуıеши vb. ἀποδεκατοῦν decimas dare šiš. 178.

отъдлъговати сѧ -гоуѭ сѧ -гоуıеши сѧ vb. λύεσθαι debito liberari men.-vuk.

отъдоити -доѭ -доиши vb. ἀπογαλακτίζειν a lacte depellere ant. psal. 130. 2. pent.-mih. men.-vuk. prol.-cip. prol.-mart. esai. 28. 9. -proph. отдоень cyr. 1. отъдоено отрочѧ proph.

отъдоıеније n. ablactatio prol.-mart. ἄμελξις mulctus iob 20. 17.

отъдрати -дерѫ -дереши vb. ἀποσχίζειν abscindere dial. ἐκβάλλειν eiicere men.-vuk. αἴρειν tollere - кожоу ἀποσπᾶν τὸ δέρμα prol.-cip. - сѧ: отъдереть сѧ конець ıеи оть ризъı bus. 101. matth. 9. 16. -mat. 38. op. 1. 241.

отъдоунѫти -нѫ -неши vb. ἐκφυσᾶν exsufflare ang. 1. 9. ἀποπνεῖν exhalare; εὐδοκεῖν τὸν βίον: recte respirare да -неть ıакоже напъ iob 14. 6. -vost.

отъдоушије n. respirium alex.

отъдъхнѫти -нѫ -нешн vb. ἀποπνεῖν exhalare chrys.-lab. nsl. odduha respirium habd. čech. pol. oddech pol. odduch.

отъдъшеније n. ἀναψυχή, ἀνάψυξις refrigerium sup. 231: recte respiratio троудѧщиимъ сѧ - zlatostr. обрѣтохъ - vost. отъдыш- izmar.

отъдыхание n. ἀναπνοή exhalatio ant. ἀνάψυξις refrigerium act. 3. 20. -šiš. 7. op. 2. 1. 160. men.-leop.

отъдыхательнъ adj. respirans, uti videtur dioptr.

отъдыхати -хаѭ -хаıеши vb. respirare sup. 106. mir. ζῆν vivere pent.-mih. adde sabb. 7. 20. cyr. 6. dioptr. - въздоухь chrys.-lab.

отъдышеније v. отъдъшеније.

отъдѣлити -лѭ -лиши vb. ἀφορίζειν separare šiš. 28. ἀποχωρίζειν separare šiš. 32. μερίζειν dividere šiš. 178. ἀπορρηγνύναι avellere man. adde krmč.-mih. sabb. 5. ioann. ant.-hom - доушоу hom.-mih. 92. - чьсть ништиимь sabb. 33. одѣлите ми савла на дѣло act. 13.2.-strum. - сѧ šiš. 32.

отъдѣлъ m. pars hom.-mih.

отъдѣлıвати -ваѭ -ваıеши vb. separare pan.

отъдѣлıати -лıаѭ -лıаıеши vb. ἀποδιορί-

ζειν separare šiš. 217. adde krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab.
отъдѣлѥниѥ n. separatio.
отъземльствовати v. оземльствовати.
отъкладати -**даѭ** -**даѥши** vb. differre pam. 176.
отъкланꙗти сѧ -**ꙗѭ сѧ** -**ꙗѥши сѧ** vb. declinare, deficere - **отъ правааго слова** svjat.-mat. 9.
отъклинаниѥ n. ἐπορκισμός exorcismus cyr.-hier.
отъклинати -**наѭ** -**наѥши** vb. ἐπορκίζειν exorcizare **одоуновеиъ и** -**наемъ** cyr.-hier.
отъклопити -**плѭ** -**пиши** vb. aperire, uti videtur misc.-serb.
отъключити -**чѫ** -**чиши** vb. ἀνοίγειν aperire krmč.-mih. ant.-hom. int. misc. - **сльпь (стлъпъ)** nom.-barb.
отъклѧти сѧ -**кльнѫ сѧ** -**кльнеши** vb. iureiurando se purgare mon.-serb. **одк**- ibid.
отъкопати -**паѭ** -**паѥши** vb. effodere prol. prol.-mih. par. chron. 1. 260. 263. - **гробь** men.-vuk.
отъкоповати -**поуѭ** -**поуѥши** vb. effodere - **персть** bor. 72.
отъкосновено adv. oblique acad.
отъкривати v. отъкрывати.
отъкръвениѥ n. ἀποκάλυψις revelatio sup. sim. I. 1.
отъкръстити -**штѫ** -**стиши** vb. ἀναβαπτίζειν rebaptizare op. 2. 2. 304.
отъкрывати -**ваѭ** -**ваѥши** vb. revelare svjat. sup. 102. 437. -**кривати** sup. 247. 249. - **сѧ** ichn.
отъкрыти -**крыѭ** -**крыѥши** vb. ἀνακαλύπτειν, ἐκκαλύπτειν, ἀποκαλύπτειν revelare sup. ostrom. ἀποστεγάζειν detegere ostrom. ἀνοίγειν aperire sup. - **стропъ** mat. 15. - **гробь** sabb. 208. men.-vuk. bus. 289. 692. greg.-lab. chron. 1. 220. - **сѧ** ostrom. proph. - **себе** men.-vuk. -**кръвенъ** sup. ἀκατάλυπτος non velatus šiš. 85.
отъкоупитель m. redemptor glag.
отъкоупити -**плѭ** -**пиши** vb. redimere misc.-serb. mon.-serb.
отъкоуплѥниѥ n. redemtio alex.-mih. 183.
отъкоуповати -**поуѭ** -**поуѥши** vb. redimere domet. sabb. 66. nsl. odkup serb. otkup rum. откѹп.
отъкоупъ m. redemtio отк- mon.-serb.
отъкѫсати -**саѭ** -**саѥши** vb. morsu avellere **отькьса емоу главоу** nom.-barb.
отъкѫснѫти сѧ -**нѫ сѧ** -**неши сѧ** vb. avelli **отькьсна единь камикь самь си си** bulg.-lab. 6.
отълаганиѥ n. ἀθέτησις reiectio, reprobatio šiš. 178. ὑπέρθεσις transpositio hom.-mih.
отълагати -**гаѭ** -**гаѥши** vb. ἀποτιθέναι seponere sup. 67. - **маньдию** typ.-chil. differre par. antch. ἀθετεῖν reiicere - **законь** krmč.-mih. **землꙗ неплодьствиꙗ потрѣбоу** -**гаѥть** hom.-mih. recusare sup. 398. ἐγκαταλείπειν derelinquere.
отълетѣти -**штѫ** -**тиши** vb. ἀποπέτεσθαι avolare ant. tur. ἀφίστασθαι decedere **доуша** -**тѣꙗше отъ тѣла** hom.-mih. 27. -**тѣ богооубийчьнаго зломыслиꙗ** hom.-mih. 31.
отълисиꙗ f. odyssea alex.-mih. 7. vocabulum gr. pro **одисиꙗ**.
отълиховати -**хоуѭ** -**хоуѥши** vb. privare - **се пльти** greg.-lab.
отъличьнъ adj. diversus men.-mih. 369.
отълогъ m. abiectio; ἀναβολή procrastinatio dial. dial.-šaf. defectio alex. **вь отлозѣхь** men.-mih. 302.
отъложениѥ n. ἀπόθεσις, ἀποβολή abiectio ioann. dilatio chrys.-lab. adde ber.
отъложити -**жѫ** -**жиши** vb. ἀποτιθέναι seponere sup. ἀποτίθεσθαι abiicere hom.-mih. ant. dial. ἀποβάλλειν abiicere men.-vuk. šiš. 222. ἐκβάλλειν eiicere hom.-mih. differre **ни мала** - sabb. 9. adde chron. 1. 179. 198. prol -mih. - **женоу** men.-vuk. - **печаль** leont. - **страхь** men.-vuk. dial.-šaf. - **вьса таковаа отъ оума** sabb. 14. - **сѧ** mat. 21. - **сѧ грѣха** vost. 1. 195. - **се вь нечаꙗниѥ** ἀπελπίζειν desperare šiš. 128.
отъломити -**млѭ** -**миши** vb. ἀποκλᾶν defringere ant. ἐκκλᾶν infringere šiš. 64. - **двьрь** per. 83. - **сѧ** antch. šiš. 64.
отъломлѥниѥ n. fragmentum -**лениꙗ огненаа** bus. 698.
отълыгати -**гаѭ** -**гаѥши** vb. mentiendo liberare alex.
отъльстити -**штѫ** -**стиши** vb. ἀποπλανᾶν seducere sir. 13. 7. -vost. ἀφαιρεῖν demere gen. 31. 31. -pent.-mih. **отлстꙑтъ сꙗ отъ мене** bus. 621. **отольст**- bus. 157.
отълѣкъ m. τὸ καταλειφθέν reliquiae lev. 6. 17. -pent.-mih. vost. **отълѣкъ масъ требнꙑхъ** ibid. bus. 148. levit. 8. 32. - acad. λείψανον reliquiae **градныѩ отълѣки** op. 2. 2. 115. ἐγκατάλειμμα, κατάλοιπα reliquiae psal. 16. 14; 75. 11. - glag. šaf.-urspr. τὰ κατάλοιπα reliquiae **оставиша отълѣкъ младеньцемъ своимъ** psalt.-int. -saec. xii. **отълѣкъ чадъ своихъ** ἐγκατάλειμμα reliquiae psal. 75. 11. -psalt.-int. -saec. xii. **отълѣкъ помышленьꙗ** lavr.-op. 30. **безъ** -**ка** ἀνελλειπῶς sine defectu cyr.-hier. **бе** -**ка** ἀπα-

ραλείπτως cyr.-hier. lit. lik: lēkmi; lekas reliquus palaiks let. lik: atlêks lat. liq: linquere, licet gr. λιπ: λείπω goth. lif (aflifna relinqui) laiba reliquiae bilaibjan ahd. bilîban scr. rič vacuefacere rêčitas relictus ztschr. 3. 408; 7. 20. 279. Bopp 1. 35. 47. 128. curt. 2. 625. cf. отълѣчьбьнъ.

отълѣпити -плѭ -пиши vb. ἀποκολλᾶν glutine soluto abstrahere: nota житница -пленыꙗ ioel 1. 17. -mat. 47: male ἀποκωλύειν arcere не -пихъ срдца моего отъ всꙗкаго благооумиꙗ eccl. 2. 10. - georg.-vost.

отълѣтати -таѭ -таѥши vb. avolare nom.-lab. misc. zak.-serb.

отълѣчьбьнъ adj. καταλειφθείς relictus lev. 7. 17. -pent.-mih.: thema * -чьба cf. отълѣкъ.

отълацати са -цаѭ са -цаѥши са vb. recusare, uti videtur men.-vuk.

отълѫчати -чаѭ -чаѥши vb. ἀφορίζειν, χωρίζειν separare sup. 216. kruš. - са šiš. 78. chron. 1. 187. -чаю се отъ тебе sim. I. 9. црквьнъıихъ съборъ не -чаите са sborn.

отълѫчениѥ n. χωρισμός separatio sup. 139. 318.

отълѫчительнъ adj. κριτικός iudicandi peritus op. 2. 2. 41.

отълѫчити -чѫ -чиши vb. ἀφορίζειν, διαιρεῖν, χωρίζειν separare sup. cloz I. 262. krmč.-mih. ostrom. destinare съмрть - bell.-troj. 22. sim. I. 24. chron. 1. 11. 39. -чєнъ cloz I. 262. -чєнъ съборищa ἀποσυνάγωγος ostrom. ложница болѥмь -чена leont. не вь твои ждрѣби господь -чи острова сего sim. 1. 24. лика тьꙗ отълоучи šaf.-frag. 35. ἐκκλείειν excludere gal. 4. 17. - са svjat. sim. I. 22. - се моужа hom.-mih. - са слоужбы pam. 189. любве и постелѥ -чивѣ се sabb. 4. - са цръкве nomoc.-bulg. deficere sup. 57.

отъмалꙗти са -лꙗѭ са -лꙗѥши са vb. precando avertere, ni fallimur -лꙗѥть се чаше сьмрьтьныѥ hom.-mih. 21. cf. отъмолити.

отъметаниѥ n. ἐκβολή eiectio act. 27. 18. - strum. παραίτησις recusatio hom.-mih. sup. 326.

отъмести са -метѫ са -метеши са vb. desciscere не -тоу се sabb.-typ. 21.

отъметати -штѫ -штеши et -таѭ -таѥши vb. abiicere sup. 105. 16. prol.-mart. сьвѣты -мѣще part. ok. 54. -мещемь отъ наслѣдиꙗ ἀπόκληρος exheres krmč.-mih. -мещющe bus. 383. -мештють sborn. -таꙗ chron. 1. 27. 41. παραιτεῖσθαι recusare sup. 350. - са: - са благъ krk. ἀρνεῖσθαι, ἀπαναίνεσθαι, παραιτεῖσθαι recusare sup. 35. 232. 244. 324. abnegare sup. 115. 191. ἀθετεῖν improbare sup. 390. ἀμφιβάλλειν dubitare sup. 234. -метающе се šiš. 215. -мештѫть са svjat. -мещемь се prol.-mih. - мещеть са заповѣди bus. 337. - мештате са sup. 390. отм- sup. 35. отьм- sup.

отъметнѫти -нѫ -неши vb. abiicere prol. men.-vuk. prol.-cip. - са desciscere man. men.-vuk.

отъметнѫтиѥ n. ἀποστασία defectio man.

отъметоꙗдьць m. seorsim edens отмalex.

отъметъ m. abiectio pat. 265.

отъметь v. ометь.

отъметьникъ m. rebellis pat. 198. nov. bon. int. prol.-vuk. nomoc.-bulg. prol.-mih. vita-theod. dioptr. sim. I. 22. bus. 31. men.-leop. христовь - ἀρνησίχριστος qui christum recusat krmč.-mih. 183.

отъметьница f. quae desciscit acad.

отъметьнъ adj. ἀπόβλητος abiectus ant. krmč.-mih. šiš. 165. 206. adde op. 2. 1. 49. io.-sin. qui descivit - поклонꙗниꙗ чьстньныихь иконь chrys.-lab. ἀπευκταῖος abominandus христиꙗньскаго житиꙗ - krmč.-mih.

отъмолити -лѭ -лиши vb. precibus liberare да бы -лилъ его оу цариꙗ prol.-vost. -ли чловѣка того ibid. отьм- те имамь alex.-mih. 165. cf. отъмалꙗти.

отъмывати -ваѭ -ваѥши vb. abluere ioann. - каль krmč.-mih.

отъмыкати -каѭ -каѥши vb. aperire - црковь bor. 37.

отъмыслити са -шлѭ са -слиши са vb. ἀπρακτεῖν nihil proficere -слитъ са человекъ советъ рѣчи op. 2. 1. 116.

отъмыти -мыѭ -мыѥши vb. abluere sup. 441. krmč.-mih. prol. ἀπαλείφειν, ἐξαλείφειν delere sup. - скврьноу leont. - доушоу отъ сьгрѣшениѝ chrys.-lab. - отъ скврьны isaak. cf. отоумыти.

отъмытиѥ n. abluere nom.-mik. 117.

отъмьститель m. vindex isaak. laz.

отъмьстительница f. quae vindicat prol.-mart.

отъмьстительнъ adj. vindicans int.

отъмьстити -штѫ -стиши vb. ἐκδικεῖν ulcisci sup. 21. 170. krmč.-mih. ant. svjat. ἀποδοῦναι retribuere krmč.-mih. ἀνταμείβειν retribuere егда томоу дары -стиши io.-clim. дарми томоу -стивъ georg.-vost. - мрьзость dioptr.-lab. -

кого krmč.-mih. leont. - комоу mir. - грѣкомъ per. 10. - комоу за чьто; - сѧ: да -стить се ѥмоу pent.-mih. мьстию -стить се ѥмоу krmč.-mih. 252.
отъмьстиѥ n. ἐκδίκησις vindicta proph. ἀντέκτισις retributio hom.-mih. adde bor. per. chron. 1. 44.
отъмьсть f. ἐκδίκησις vindicta proph.
отъмьстьникъ m. ἔκδικος vindex dial. krmč.-mih. prol.-mart. chron. 1. 61.
отъмьстьница f. quae vindicat отмьсти- mon.-serb.
отъмьштавати -ваѭ -ваѥши vb. ulcisci ioann. pan.
отъмьштати -таѭ -таѥши vb. ἐκδικεῖν ulcisci svjat. isaak. int. mon.-serb. ἀμείβεσθαι retribuere богъ своимъ бъгодьникомъ дары -щаѥть io.-clim. - вещи црьковныѥ krmč.-mih. - дары io.-clim. adde sabb. 153: male ἐκδιδάσκειν ediscere sup. 295.
отъмьштевати -ваѭ -ваѥши vb. ulcisci par. ber.
отъмьштениѥ n. ἀμοιβή retributio sup. 332. ἐκδίκησις ultio men.-vuk. ἀμοιβή retributio sup. bus. 262. въ - вѣнцемъ svjat.-mat. 5. sabb. 24. - сьтвороу sabb. 79. отъмъшт- sup. отмащ- š.-gl. 42.
отъмѣтаниѥ n. abiectio pat. ἀθέτησις reprobatio šiš. 182. defectio.
отъмѣтати -таѭ -таѥши vb. abiicere triod. cloz I. 629. bus. 381. 382. man. 108. - лѣность cyr. 1. περιΐστασθαι vitare 2. tim. 2. 16. -šiš. 200. strum. - сѧ desciscere, deficere hom.-mih. παραιτεῖσθαι recusare sup. 281. bell.-troj. 15. ἀρνεῖσθαι recusare ostrom. ἀθετεῖν reprobare ostrom. greg.-naz. adde lit.-mih. glag. prol.-mih. krk. власти(й) - meth. 6. - вьсѣхъ творьца hom.-mih. - кръщениѩ io.-sin. не - соуда hom.-mih.
отъмачити -чѫ -чиши vb. λύειν solvere sup. 304.
отънемагати сѧ -гаѭ сѧ -гаѥши сѧ vb. ἀσθενεῖν, ἐκλείπειν deficere krk. proph. pent.-mih. διώκειν fessum esse iudic. 8. 4. -vost. adde bus. 145. -могати сѧ bus. 183. gen. 25. 30. -vost. -могаѩ сѧ ὀλιγόψυχος pusillanimis proph.
отънемошти -могѫ -можеши vb. ὀλιγοψυχεῖν, ἀσθενεῖν viribus deficere sup. proph. op. 1. 26. pent.-mih. iudic. 16. 7. -vost. -мочь вѣрoѫ cyr.-hier. -моглъ ѥсть ex.-op. 2. 1. 23. -могомы svjat. adde zlatostr. - сѧ καταναλίσκεσθαι confici proph. hom.-mih. bus. 181. -моглъ сѧ svjat. ὀλιγόψυχος pusillanimis op. 2. 2. 371. ἀδυνατεῖν debilem esse dan. 4. 6. -vost. nsl. odnemoči cf. отънеоумошти сѧ.
отънести -сѫ -сеши vb. auferre men.-vuk. mir. ἀπάγειν abducere pent.-mih. adde sabb. 206. ichn. per. 38. misc.-šaf. - вихромь par. одьн- alex.-mih. 88. 116.
отънеоумошти сѧ -могѫ сѧ -можеши сѧ vb. ὀλιγοψυχεῖν pusillanimem esse iudic. 16. 16. -vost. cf. отънемошти.
отънимати v. **отимати**.
отъновити -влѭ -виши vb. renovare mir.
отъносити -шѫ -сиши vb. auferre sup. 97. chrys.-lab. chron. 1. 23.
отънати v. **отѧти**.
отънѧтьнъ v. **отѧтьнъ**.
отънѫдъ adv. καθόλου prorsus šiš. 9. πάντως omnino; διαπαντός omnino šiš. 64. πάνυ omnino sup. παντελῶς omnino krmč.-mih sup. ὅλως omnino šiš. 77. 120. σχεδόν fere act. 19. 26. -bulg. op. 2. 1. 26. ἀπαξαπλῶς omni modo sup. 382. отьноудь leont. šiš. krmč.-mih. отънѫдъ antch. š.-gl. 51. отънѫдь sup. 51. 53. 183. 232. 342. 343. 349. adde greg.-naz. šiš. 185. 194. per. 80. chron. 1. 243. cloz I. 139. отьнѫдь sup. 382. отъноудь op. 2. 1. 26. psalt.-int. -saec. xii. отънюдъ antch. bus. 808. одьноудь mon.-serb.: vere est отъ нѫдъ, quod nomen cf. cum нѫдити: male отинѫдъ, отиноудь εἰς τὸ παντελές ostrom. lavr.-op. 31. krmč.-mih. bor. 63. 78. per. 3. 4. chron. 1. 46. 129. 154. 187.
отънѫдь v. **отънѫдъ**.
отънѫдьнъ adj. qui omnino est proph. отноудноую пагоубѫ vost.: male отинразоумъ lavr.-op. 14. cf. -дьнь.
отънѫдьнь adj. qui omnino est barl. ant.-hom. -ниѥ men.-mih. 357. cf. -дьнъ.
отънѫдьство n. ὁλότης integritas отнюдство op. 2. 2. 8. 11.
отъонѫдьнъ adj. qui ab illa parte est acad.
отъпадати -даѭ -даѥши vb. ἐκπίπτειν excidere šiš. 122. bon. sup. - плода chrys.-lab. -дающихъ власъ не побирай pent.-mih. ἀφίστασθαι discedere, deficere - обличениѩ своѥго ἀσχημονεῖν turpiter se gerere 1. cor. 13. 4. -obich.
отъпадениѥ n. ἧττα, ἥττημα clades men.-mih. šiš. 64. sup. 25. златьно - leont. - адамово cyr. 11. chron. 1. 38.
отъпаднѫти -нѫ -неши vb. excidere chrys.-lab. isaak. misc. clim. 202. chrys.-frag.
отъпадьливьство n. ἠλιθιότης insensibilitas отъпадл- io.-dam.

отъпадьникъ m. qui desciscit **отьпадникь, одьпадникь** mon.-serb.
отъпалъ adj. παρειμένος laxus **роуцѣ -лѣ** sir. 25. 26. -vost.
отъпасти -падѫ -падеши vb. ἐκπίπτειν excidere, frustrari sup. šiš. 204. antch. clim. πίπτειν cadere sup. 395. ἀποτυγχάνειν labi sup. **-дьши силѣ** prol.-mart. **- слоужениꙗ** misc.-šaf. **- величаниꙗ** per. 97. **- славы божиѥ** sim. I. 7. bus. 548. **- породы** frag.-serb. hom.-mih. 145. **- небесь** chrys.-lab. **- своѥго оутвръждениꙗ** šiš. 204. **- сана** prol.-mih. **- божиꙗ лѭбъве** bus. 292. **- оть славы** chrys.-lab. **- отъ свръшениꙗ** bus. 415. **- вь отокь** šiš. **- вь сүрьть** šiš. 42. **да не когда отьпадемь** μή ποτε παραρρυῶμεν hebr. 2. 1. -šiš. 222.
отъпечаловати -лоуѭ -лоуѥши vb. tristitiam finire isaak.
отъпечатити -штѫ -тиши vb. resignare misc. mon.-serb.
отъпечатьлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀποσφραγίζειν resignare leont.-mih. **-тла-** krmč.-mih.
отъпешти сѧ -кѫ сѧ -чеши сѧ vb. ἀπαλγεῖν dolere desinere io.-clim. ἀπατᾶσθαι falli io.-clim.
отъпирати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. ἀποβάλλειν abiicere krmč.-mih. ἀναβάλλεσθαι differre barl. denegare, recusare **того -раше сѧ** op. 2. 2. 241.
отъписаниѥ n. ἀντιγραφή rescriptum pyrg.
отъписатель m. ὑπογραφεύς amanuensis men.-vuk.
отъписати -шѫ -шеши et **-саѭ -саѥши** vb. ἀναγράφειν perscribere men.-mih. ἐπανακρίνειν diiudicare pyrg. scribere **- епистолию** alex.-mih. **-саѥ** part. ἀντιγραφεύς contrascriptor hom.-mih. **- сѧ: -са сꙗ землꙗ** per. 94. 7. renunciare **- землѣ роусьстѣй** lavr.
отъпись f. rescriptum op. 1. 127. e russ.
отъписьчий m. scriba pat.-šaf.
отъпити -пиѭ -пиѥши vb. potum finire, uti videtur **отъѣмъı и -пьемъ** bus. 486.
отъпиꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. bibendo respondere **пити и -пиати** sabb.-typ. 20.
отъплавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀποπλεῖν navi discedere men.-vuk.
отъплатити -штѫ -тиши vb. solvere misc. 28. bus. 350. **- комоу** prol.-mart.
отъплаштениѥ n. remuneratio **-ниꙗ ищютъ** op. 2. 2. 241.
отъплести -тѫ -теши vb. solvere prol.
отъплоути -пловѫ -пловеши vb. ἀποπλεῖν navi discedere sup. 215. men.-leop. men.-mih. leont. prol.-mih. **-пловеть** hom.-mih. **-плоу** op. 2. 1. 161. **отъплыти** bor. 21. bus. 734. mir.
отъплоутиѥ n. navi discedere men.-mih. pat.
отъплъзѣти -жѫ -зиши vb. rependo discedere pat.-mih. 145.
отъплыти v. **отъплоути**
отъплѣнити -нѭ -ниши vb. liberare **- полонити** chron. 1. 146. 253. per. 69. 105. 108.
отъплюнѫти -нѫ -неши vb. ἐπιπτύειν exspuere **-плоуноусте** šiš. 119.
отъпостити -штѫ -стиши vb. ieiunium finire **- єдноу .м.-цоу** trêb. 109.
отъпочивати -ваѭ -ваѥши vb. quiescere sabb -typ.
отъпочинѫти -нѫ -неши vb. quiescere bulg.-lab. 19.
отъпочити -чиѭ -чиѥши vb. quiescere sabb.-typ.
отъпоꙗсовати -соуѭ -соуѥши vb. ἀποζωννύναι cingulum solvere; privare **- сѧ: -соуѥть се воиньства** men -vuk.
отъправити -влѭ -виши vb. mittere **- вѣсника** alex.-mih. 59. **- кь вьстокоу** 45.
отъправлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. mittere gram. 10.
отъправлениѥ n. expeditio exercitus glag.
отъпрати -перѫ -пеˊреши vb. avolare **-переть скоро ꙗко крилато** psalt.-int. -saec. xii.
отъпратити -штѫ -тиши vb. comitari abeuntem mon.-serb.
отъпраштати -таѭ -таѥши vb. comitari abeuntem mon.-serb.
отъприсьнити -нѭ -ниши vb. λαμβάνειν demere **-сни ми моужа моего** gen. 30. 15. -vost.
отъпроводити -ждѫ -диши vb. comitari pat.-mih.
отъпросити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. precibus se liberare pam. 202.
отъпрѣдѣлꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. definire **-лѣвати** pan.
отъпрѣмо adv. ἀπεναντίον e regione **отврати очи свои -прꙗмо мнѣ** cant.-cant. 6. 4. -vost.
отъпрѣти сѧ -прѭ сѧ -приши сѧ vb. recusare per. 15. chron. 1. 207: nota **одьпрѣти одь кого** mon.-serb. 489. 45. 50. **коиҳь одьпрѣсмо одь стрѣза** 389. 110. **кто нѣ прѣль и одьпрѣль люди** 389. 155.
отъпрѧшти -гѫ -жеши vb. disiungere io.-sin. **- сѧ: мене -жеши сѧ** clim.

отъпрѫжати -жаѭ -жаѥши vb. ἀποφέρειν auferre **отъпроужаѥмъ** zlatostr.
отъпоустити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν, ἀποστέλλειν, ἀφιέναι dimittere sup. ostrom. deut. 22. 7. -pent.-mih. š.-gl. 51. cloz I. 137. 477. sim. II. 3. chron. 1. 26. 67. 105 etc. asên 12. - **грѣхы** glag. liberare sup. - **сѧ** ostrom.
отъпоустъ m. ἀποστολή dimissio deut. 22. 7. -pent.-mih. krk. pyrg. par. typ.-chil. sabb.-typ. ἄφεσις remissio ant. - **грѣховъ** tur. odpuztic, odpustic fris.
отъпоустьнъ adj. ἀπολυτικός dimittens; repudii krmč. 95. **книга -тна** nom.-mik. 67. **грамота -тна** krmč.-mih. **молитва -тна** men.-leop.
отпоуштатель m. depopulator glag.
отъпоуштати -таѭ -таѥши vb. ἀπολύειν, ἀφιέναι dimittere ostrom. sup. sabb. 12. 151. krk. isaak. chron. 1. 129. 200. - **сѧ** ostrom.
отъпоуштениѥ n. ἄφεσις remissio ostrom. sup. - **грѣхомь** cloz I. 393. ἀπόλυσις dimissio hom.-mih. 124. sabb. 9. ἀποστάσιον repudium proph. - **жены** pent.-mih. chron. 1. 52.
отъпъвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. desperare ant.-vost.
отъпьхнѫти -нѫ -неши vb. protrudere: **отпшенъ** in font. glag. defixus esse significare dicitur.
отъпьцьлити -лѭ -лиши vb. pice liberare **свои - роуцѣ** io.-clim.: exspectabamus **-пьклити** cf. tamen **пьцьлъ**.
отъпѣвати -ваѭ -ваѥши vb. cantum finire typ.-chil. sabb.-typ. ant.-hom. mon.-serb. chron. 1. 355. 4.
отъпѣвьнъ adj. sensus obscurus, fortasse antiphonae ant.-hom. 152.
отъпѣло n. additamentum antiphonae šaf.-frag. 35. apost.-strum. šaf.-urspr. **антифонь· исповѣмь се тебѣ, господи. отъпѣло· молитвами богородице** typ.-nic.
отъпѣлъ m. additamentum antiphonae glag.-otryv. 19. parem. cf. **-ло**.
отъпѣниѥ n. finis cantus chron. 1. 262.
отъпѣти -поѭ -поѥши vb. κελαδεῖν sonare men.-vuk. cantum finire typ.-chil. pam. 198. ephr. bus. 484. chron. 1. 138. mon.-serb. - **псалмы** bus. 761. - **ѱалмы** prol.-mart. - **пѣснь** men.-vuk. - **литоургиѭ** par. - **полоунощьницоу** nom.-barb. - **все по чиноу** mir. - **паметна** sabb. 70. - **оумрьша чловѣка** zak.-serb.
отъпѣтиѥ n. finis cantus men.-leop. chron. 1. 186. - **вечерьниѥ** nom.-lab.

отъпѫдити -ждѫ -диши vb. abigere pat. **-тъпоудить ю (пътица)** svjat.
отъпѫждати -даѭ -даѥши vb. abigere **сими бѣсове сѧ -жаютъ** op. 2. 2. 296.
отъсвѣнити сѧ v. **освѣнити сѧ**.
отъсвѣнꙗти сѧ v. **освѣнꙗти сѧ**.
отъсвѣнѥниѥ v. **освѣнѥниѥ**.
отъселити -лѭ -лиши vb. ἀποικίζειν in alias sedes traducere ant.
отъселѥниѥ n. in alias traducere hom.-mih.
отъсиꙗниѥ n. ἀπαύγασμα splendor ant.
отъскакати -чѫ -чеши vb. ἀποπηδᾶν resilire ioann. krk. men.-vuk. int. prol.-cip. pat.-mih. ἀνακάμπτειν reflectere men.-vuk. adde vita-theod. chrys.-lab. ioann. **-какаю** misc.-šaf.
отъскочити -чѫ -чиши vb. ἀποπηδᾶν resilire ant. sup. nomoc.-bulg. proph. isaak. anteh. svjat. chrys.-lab. clim. men.-leop. - **отъ блѫда** ioann. **стрѣлѣ -чивьши** men.-vuk.
отъславлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. ἀντιδοξάζειν invicem celebrare greg.-naz.
отъсланикъ m. ablegatus; ἄποικος colonus prol.-cip. men.-vuk.
отъслати -шлѭ -шлѥши vb. ablegare prol.-vuk. cyr. 15. chrys.-lab. prol.-mih. bus. 75. 397. prol. παραπέμπειν transmittere men.-vuk. ἐξορίζειν exilio multare **самь се отъсла** men.-mih. - **сѧ**: **отъслеть сѧ** mat. 11. **отъсланъ** ἄποικος colonus prol.-lab.
отъслоужити -жѫ -жиши vb. officium finire **литоургиꙗ** - sabb. 120. 122. **слоужбоу** - sabb. 84. **дьни памети его светѣи** - sabb. 59.
отъслоушати -шаѭ -шаѥши vb. non obedire bus. 484. chron. 1. 139. per. 60.
отъсочити -чѫ -чиши vb. se excusare, alium indicando, uti videtur **не -чать отъ себе слѣда** bus. 398.
отъставити v. **оставити**.
отъставлꙗвати -лꙗѭ -лꙗѥши vb. munere amovere mon.-serb. 74.
отъстоꙗниѥ n. intervallum - **мѣста** sabb. 13.
отъстоꙗти -стоѭ -стоиши vb. ἀπέχειν distare ostrom. sup. 201. ioann. hom.-mih. psalt.-int. vost. sabb. 124. ber. **ель далече отъстоꙗть** mat. 27. **градъ отъстоꙗ отъ кыѥва** vita-theod. **дале отъстоитъ бога** cloz I. 149. **дьнь моужа пѣша отьстоѥщи ероусалима** men.-mih.
отъстрашити -шѫ -шиши vb. deterrere mir.

отъстропити -плѭ -пиши vb. detegere **донде до стропа, иже и -пи** sup. 220. 16.

отъстроугати -гаѭ -гаѥши vb. radere **-гати** chrys.-lab.

отъстроуити -иѭ -иѥши vb. devitare dobr. 412.

отъстѫпати -паѭ -паѥши vb. discedere sup. š.-gl. 92. greg.-lab. isaak. hom.-mih. chron. 1. 213. 220. - **отъ оучителѩ** prol.-mart. desciscere ioann. avelli sup.

отъстѫпити -плѭ -пиши vb. ἀφίστασθαι, διίστασθαι discedere; ἀποσπᾶσθαι avelli; ἐπανάγειν discedere; ἐγκαταλείπειν deserere ostrom. sup. alex-mih. 86. iob 30. 22. -mat. 56. **десетъ стопъ** - men.-leop. **очи не хотѣѩста того** - hom.-mih. **ниже имамъ тебе** - šiš. 226. **высотъ не -плѭ** sabb. 135. - **истинны** bus. 706. - **лѣности** hom.-mih. **прѣстола** - hom.-mih. - **дѣлъ поганьскъıхъ** bus. 497. - **мѣста** hom.-mih. - **кого** per. 58. **не -пи ѥѥ** hom.-mih. 200. - **отъ мѣста** leont. - **отъ православиа** ok. 67. - **отъ кого** leont. - **изъ срѣды плька** pent.-mih. κοπάζειν cessare **-пи вода** pent.-mih. recusare sup. 193. - **сѧ** chron. 1. 150. 2; 220. 12.

отъстѫплениѥ n. ἀποστασία defectio men.-vuk. φυγή fuga greg.-naz.

отъстѫпъ m. διάστημα intervallum op. 2. 2. 302.

отъстѫпьникъ m. ἀποστάτης apostata ant. int. ephr. dial.-šaf. mir. misc.-šaf.

отъстѫпьнъ adj. rebellis per. xlii. - **врагъ змиии** dioptr. - **слоуга** bus. 273.

отъстѫпьство n. defectio

отъстѫпьствовати -ствоуѭ -ствоуѥши vb. deficere par.

отъсоуновенъ part. repulsus glag.

отъсътѩжавати -ваѭ -ваѥши vb. abalienare isaak.

отъсътѩжати -жаѭ -жаѥши vb. abalienare isaak.

отъсълати -лаѭ -лаѥши vb. ἀποπέμπειν ablegare sup. 339. 362. cloz I. 853. hom.-mih. sabb.-typ. dial.-šaf. io.-sin. sabb.-typ. misc.-šaf. greg.-mon. προπέμπειν mittere prol.-mart. adde sim. II. 14. chron. 1. 15.

отъсьдешьнь adj. ὁ ἐντεῦθεν ex hoc loco oriundus ant.

отъсѣкатель m. qui abscindit **вечьстиа ѥви сѧ** - men.-belg. σπεκουλάτωρ speculator op. 1. 244.

отъсѣкати -каѭ -каѥши vb. ἀποτέμνειν, ἐκκόπτειν resecare sup. 196. 384. men.-vuk. men.-mih. bus. 705. mat. 33. ephr. prol.-mih. 292. pan. lit.-mih. int. - **льжоу** **отъ истины** syr. 15. - **сѧ отъ грѣха** sborn.

отъсѣкнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποτέμνειν abscindere sup. 86. 172.

отъсѣцати -цаѭ -цаѥши vb. ἀποτέμνειν, ὑποτέμνειν resecare men.-vuk. krmč. 102. dioptr. krk. alex.-mih. 69. io.-sin. typ.-chil. ber. pan. clim. **вьсакого дрьзновениѩ -цаше сию (црьковь)** leont. **-цають се сами отъ црькве** krmč.-mih.

отъсѣчениѥ n. ἀποτομή, ἀποτομία abscissio dial. op. 2. 1. 165. rom. 11. 22. šiš. 65. adde sup. 177. men.-vuk. mon.-serb.

отъсѣчено adv. ἀποτόμως severe, plane **-нно** op. 2. 1. 165.

отъсѣшти -кѫ -чеши vb. ἀποκόπτειν, ἐκκόπτειν, ἀποτέμνειν, τέμνειν resecare sup. men.-vuk. šiš. 65. men.-leop. dial. ant. isaak. **отъсѣчи** imperat. mat. 42, recte **отъсѣци** svjat. **ни -че врака своѥго** krmč.-mih. - **главоу** ἀποκεφαλίζειν caput amputare men.-mih. psalt.-ven. - **надеждоу** hom.-mih. - **свою волю** par. **-че ме соудныѥ пище** hom.-mih. **-ченома ногама** men.-vuk. - **свою волю** par. **-сѣшти** sup. 10. 45. 89. - **сѣчеши** sup. 185: male **отъсѣкнѫште** sup. 384. - **сѧ** men.-vuk. mat. 22.

отъсѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν iudicare; κατακρίνειν condemnare sup. 389. **не иматъ ти** - greg.-lab. **-жденъ** κατάκριτος condemnatus sup. 390. καταισχύνειν pudefacere sup. 388. cf. **осѫдити.**

отъсѫдъ m. condemnatio **отъсоудъ** svjat.-op. 2. 2. 383.

отъсѫдьнъ adj. κατάκριτος codemnatus op. 2. 2. 301.

отъсѫждениѥ n. condemnatio hom.-mih. 138.

отъсѫтьствиѥ n. absentia **отъсоут-** mon.-serb. 230.

отъсѫтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀπεῖναι abesse.

отътесати -шѫ -шеши vb. definire, uti videtur **да имъ одьтешоу мегиѥ** mon.-serb. 247. 45: nota **отьтесь** 117. 96; 125. 59. 74. **одьтесь** 83. 405; 182. 37. 39.

отътешти -кѫ -чеши vb. discedere greg.-naz. men.-mih. int. **аще отьтечеть гоута по членовѣхъ** misc.-šaf. 160.

отътиснѫти -нѫ -неши vb. repellere **одьт-** mon.-serb.

отътиштати -штѫ -штиши vb. ἀντιπίπτειν obniti **двѣ опоны** (recte **-нѣ**) **-ща-**

щоу дроугъ отъ дроуга exod. 27. 17. -vost.: rad. тиск.

отътлъцати -цањ -цаюши vb. excutere triod.

отътрапезьнъ adj. qui post prandium fit, ni fallimur -но метаније typ.-chil.

отътръгати v. отръгати.

отътръгнѫти v. отръгнѫти.

отътръжение v. отръжение.

отътръзавати v. отръзавати.

отътръзати v. отръзати.

отътрѣбити v. отрѣбити.

отътрѣти v. отрѣти.

отътрѧсати v. отрѧсати.

отътрѧсти v. отрѧсти.

отътоуждати -дањ -даюши vb. abalienare isaak. pan.

отътоуждити -дѫ -диши vb. ἀλλοτριοῦν abaliemare ioann.

отътъкнѫти -нѫ -неши vb. ἐξωθεῖν extrudere - корабль men.-mih. 274.

отътыкати -кањ -каюши vb. trudere - брашна dial.-šaf.

отътѣкывати -вањ -ваюши vb. discedere оттекивати chron. 1. 246. 4.

отътѧгнѫти -нѫ -неши vb. ἀποτείνειν producere ant. antch. c. 48. pat.-mih. - сѧ elongari glag.

отътѧжати -жѫ -жиши vb. ἀναφέρειν portare num. 14. 23. -op. 1. 17. - сѧ ἀμφισβητεῖν contendere -жоу се men.-mih. ἀναβάλλεσθαι differre hom.-mih.

отътѧзати -зањ -заюши vb. ἐπιτείνειν tendere - лоукъ 3. reg. 22. 34. vost. - сѧ abstinere svjat. - пиꙗньства sborn.

отътѧти -тьнѫ -тьнеши vb. abscindere e fontt. russ. vost.

отъоумьштение v. отоумьштение.

отъхаждати -дањ -даюши vb. recedere glag.

отъхапати -пањ -паюши vb. ἐκκόπτειν excidere -па зоубы своими men.-vuk. -па желѣзо men.-leop. adde alex.

отъходити -ждѫ -диши vb. ἀποχωρεῖν, ἀποδημεῖν abire ant. ostrom. sup. ἐξέρχεσθαι exire hom.-mih. тѣлъмь -жю отъ васъ vita-theod. chron. 1. 22. 69. 80 etc. пьсъ въземъ хлѣбъ въ скорѣ -дить давъшаго io.-clim.

отъходъ m. ἀποδημία peregrinatio men.-mih. sabb. 201. во -дѣхъ отчихъ clim. ἔξοδος exodus sup.

отъходьникъ m. ἀναχωρητής eremita sup. 212. sborn. men.-mih. men.-vuk. sabb. 21. -дникъ lavr.-op. 10. nsl. odhodnik diaconus meg.

отъходьничь adj. poss. ἀναχωρητοῦ eremitae -дничю op. 2. 2. 200.

отъходьно adv. solitarie -дно sabb. 7. 168. - жити sabb. 60.

отъходьнъ adj. anachoreticus sup. 208. 212. - отьць ioann. -дно житие sabb. 25. -дное сблюдение bus. 499. -дное целование sabb. 20. 116.

отъхождение n. ἀποχώρησις discessus dial.

отъцвисти -цвьтѫ -цвьтеши vb. deflorere nomoc.-bulg. -цвътетъ bon. cf. оцв-.

отъцвитати -тањ -таюши vb. deflorere отъцьвт- chrys.-lab. отъцвѣт- int.

отъцѣплꙗти сѧ -лꙗњ сѧ -лꙗеши сѧ vb. dividi волга -цеплꙗꙗ сѧ въ меотьское езеро течетъ op. 2. 1. 39.

отъцѣштати -тањ -таюши vb. purgare - сѧ bus. 516.

отъчавати -вањ -ваюши vb. desperare pat. - сѧ idem bus. 183. ber. - своѥго сьпасениꙗ chrys.-lab. николиже себе -ваѥть ioann. -вають себе sborn.

отъчаꙗвати -вањ -ваюши vb. desperare ber. ἐξαπορεῖσθαι bulg. - себе per.

отъчаꙗние n. desperatio sup. 406. svjat. ber. -чаание sup. 202. 306. 409. отъчаꙗние sup. 406. ἀποχή abstinentia ant. cf. отъшаꙗти.

отъчаꙗти -чањ -чаюши vb. desperare -чааше ѥго sup. 23. -чаати sup. 74. 116. - сѧ ἀπογιγνώσκειν, ἀπελπίζειν desperare sup. barl. hom.-mih. 207. chrys.-lab. isaak. mon.-serb. greg.-naz. men.-mih. - живота men.-mih. - себе sup. 305. -чаѥмь ἐξαπορούμενος desperans šiš. 121. ἀπορρήγνυσθαι divelli царьствиꙗ -чаꙗ се adde chron. 1. 193: nota -ꙗвъшю сѧ своѥго гонезениꙗ βασκαίνων αὐτοῖς τῆς σωτηρίας greg.-naz. ἀπέχειν abstinere ant. cf. отъшаꙗти сѧ.

отъчаѥвати -вањ -ваюши vb. desperare par. - сѧ mir.

отъчеснѫти -нѫ -неши vb. avellere pat.-mih.

отъчетати -тањ -таюши vb. separare, ni fallimur ни ꙗрынимь прѣщениѥмь отъчетаѥть себе hom.-mih. 131.

отъчоуждати -дањ -даюши vb. abalienare ber. -чюждати nom.-mik. 48. cf. отътоуждати.

отъчоуждение n. abalienatio mon.-serb. ber.

отъчоуждити -дѫ -диши vb. abalienare int. cf. отът-.

отъчьтити -чьштѫ -чьтиши vb. ἀποτάσσειν secernere ant.: vocabulum dubium.

отъшаꙗти сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. abstinere - **отъ него** ichn. cf. **ошаꙗти сѧ.**

отъшивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ἀναπνεῖν respirare - **въ нощи** op. 2. 2. 672.

отъшити -шиѭ -шиѥши vb. separare clim. 294.

отъштетити -штѫ -тиши vb. ζημιοῦν detrimento afficere ant. ostrom. - **сѧ** sup. 430. svjat.-op. 2. 2. 379. - **написаниꙑ аггелова** chrys.-lab. - **съпасениꙗ** chrys.-lab. **ощетити** ev.-šiš. **очтетити** mon.-serb.: nota **-тение** isaak.

отъштетовати -тоуѭ -тоуѥши vb. damno afficere isaak.

отъштетѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἀπολλύναι perdere dial. pan. **-тъвати** par. 64. **отъщеваеть** ardž. **отщетевати** alex. - **сѧ** io.-sin. ziz. - **себе** isaak.

отъштетѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. laedere chrys.-lab. men.-mih. 197. - **себе** isaak. - **сѧ** chrys.-lab. in damnum incidere leont.

отъштештати -таѭ -таѥши vb. damno afficere sup. 206. **отщечаю** ber.

отъштивьство n. ὀλιγοψυχία pusillanimitas ant.

отъшьд- v. **ошьд-.**

отъшьльникъ m. eremita mir.

отъшьльничьскъ adj. eremitae mir.

отъшьльствиѥ n. vita solitaria.

отъшьльць m. eremita sup.

отъшьствиѥ v. **ошьствиѥ.**

отъꙗд- vb. abire **отъѣдеть** bus. 478. cf. **отъꙗхати.**

отъꙗдениѥ n. finis coenae **по отъꙗдении** vita-theod. **отъѣдениѥ обѣда** ibid

отъꙗдъ m. ἀντιφάρμακον remedium **отъѣдъ** cloz I. 599. cf. **отъꙗдь.**

отъꙗдь f. φάρμακον medicina pal. 1494. cf. **отъꙗдъ.**

отъꙗдьнъ adj. remedii **дрѣво -дьноѥ** hom.-mih.

отъꙗсти -ꙗмь -ꙗси vb. prandium finire pat.-mih. **отъѣмꙑ** bus. 486. exedere ant.-hom.

отъꙗхати, отъꙗдѫ, отъꙗдеши vb. decedere **одьꙗх-** alex.-mih. 41. **отъѣх-** chron. 1. 179. 192. 218 etc.

отъѥмати v. **отимати.**

отъѥмьнъ adj. αἱρετικός demens krmč.-mih. 291.

отъꙗтельница f. quae eripit.

отъꙗти v. **отѧти.**

отъꙗтиѥ n. ἀποβολή amissio, iactura - **доуши** šiš. 43. **отъꙗтиѥ** bus. 923. **отъѥтиѥ сана** krmč.-mih. cf. **отѧтиѥ.**

отъкати -каѭ -каѥши vb. obturare - **оуши** nom.-barb.

отꙑмати v. **отимати.**

отꙑти v. **отити.**

отьмати v. **отимати.**

отьмнити v. **отьмьнити.**

отьмьнити -нѭ -ниши vb. σκοτίζειν obtenebrare, obscurare sup. 257. **отьмнѥныѥ освѣщаѥ** hom.-mih. **отъмило тѧ ѥстъ сьребролюбьства пиꙗньство** sup. 318. **отъмѫтъ** pro **отьмьнѧтъ** sup. 286. excoecare **отъмнѣнъ** sup. 400.

отьмьнѣваниѥ n. obscuratio.

отьмьнѣвати -ваѭ -ваѥши vb. obscurari: male - **сѧ** krk.

отьмьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ἀμαυροῦσθαι, ἐπαμαυροῦσθαι excoecari sup. 246. 408. proph. **-ѣста очи** pent.-mih. obscurari triod. int.

отьмьнѥниѥ m. obscuratio isaak.

отьнина f. patrimonium **оти-** dipl.-mold.-saec. xv: thema **отьнь.**

отьнъ m.: **сердце пронзе ꙗко отномъ; цари отномъ пронзе** step.-kniga-vost.: recte, uti videtur **остьнъ.**

отьнь adj. poss. patris chron. 1. 54. 59. 61 etc. **ремьство отьне** ev.-int. 1434. **отьнеѥ (жены) дѣтищь** men.-mih. **отни дани** bor. 46.

отьньчавати -ваѭ -ваѥши vb. λεπτύνειν tenue reddere, extenuare io.-sin. clim. leont. tenue reddi dioptr.

отьньчати -чаѭ -чаѥши vb. λεπτύνεσθαι extenuari hom.-mih. 182. triod. **рѣкꙑ отенчашѫ** chrys.-frag. 8.

отьцедосадитель m. πατραλῴης patricida šiš. 162.

отьценачѧльникъ m. πατριάρχης patriarcha 2. paral. 19. 8.

отъцеоубийць m. parricida **отьче-** hom.-mih.

отьць m. πατήρ pater ostrom. š.-gl. 46. sup. **отець** sup. **отьцъ** sup. **отецъ** š.-gl. 51. sup. **оцю** cloz I. 83. 864. **отъцоу** šaf.-frag. 31. **отца** sup. nsl. oča gen. oče meg. trub. hung. očin adj. habd. trub. lex. očinski habd. očinstvo patrimonium dain. oče gen. očeta trub. oceten adj. spang. lex. croat. oćak mas verant. serb. otčin adj. živ. 152. scr. attâ mater gr. ἄττα lat. atta goth. atta ahd. atto alb. ate blanch. ir aite ir.-gl. 124. Grimm, wörterb. 1. 595. ztschr. 11. 167. beitr. 2. 159. curt. 1. 207: **отьць** deminutivum est subst. * **отъ.**

отьчевъ adj. poss. patris pent.-mih. mon.-serb. misc.-šaf.

отьчизна f. patrimonium **очизна** gram. 320. cf. pol. ojczyzna.
отьчимъ m. πατρυιός vitricus krmč. 273. krmč.-mih. **отьчемь отьчюхь сказаеть се** krmč.-mih. 324. nsl. očim; očin meg
отьчина f. τὰ πάτρια, τὰ τοῦ πατρός, πατρίς patrimonium, patria sup. op. 2. 2. 150. svjat.-op. 2. 2. 401. op. 2. 1. 133; 2. 2. 215. hom.-mih. bus. 807. prol.-cip. gram. 26. 53. 78. 95. 129. 137. chron. 1. 28. 106. 109. 131. 134. 148 etc. - **дѣдина** sabb.-typ. nsl. očevina hung. rum. **очинъ** hereditas.
отьчинъ adj. poss. patris domet. mon.-serb. **по оумрьтвии -нѣ моу** prol.-mih. 112. **изъ -на ми хрисовоула** mon.-serb. **очинъ** gram. 133. prol. nsl. serb. očin.
отьчоухъ m. vitricus misc.-šaf. **отьчюхь** krmč.-mih. 324. cf. **отьчимъ** nsl. očuh habd. croat. očuh verant.
отьчь adj. poss. πατρός patris sup. mon.-serb. **въ лонѣ -чи** ostrom. **въ славѣ -чи** ostrom. - **соудъ** svjat. chron. 1. 52. 106. prol.-vuk. **гласъ** - sabb. 169. **отьчее** man. 59. πατρικός patrius **-чимь ми прѣданиемь** šiš. 114. **отечь** sup. **отче** sup.
отьчьникъ m. πατερικόν patericum par. **-чениkъ** chron. 1. 35. xii. **отечьн-** clim.
отьчьнъ adj. patris **отчьноу** chron. 1. 253. **отеч-** per. 38.
отьчьнь adj. poss. patris **отечьны** chron. 1. 215.
отьчьньство n. patris conditio - **и сыновьство** pan.
отьчьскъ adj. πατερικός paternus hom.-mih. bus. 377. dial. pat. isaak. chron. 1. 48. 79.
отьчьствие n. πατρία, πατρίς patria ostrom. prol.-vuk. sim. I. 1. 23. prol.-mart. chron. 1. 6. familia psal. 106. 41. -bon.
отьчьство n. πατρίς patria greg.-naz. sup. sim. I. 19. krmč.-mih. chrys.-lab. chron. 1. 48. - **долѣ перимо** prol.-mih. 148. nsl. očanstvo trub. hereditas meg. **отеч-** sup.
отѣснѣти -нѣѭ -нѣеши vb. angustum fieri **ꙗко годоу -снѣѭщий намъ** greg.-naz. **-снѣе** bus. 337.
отѧговати -гоуѭ -гоуеши vb. gravare **-гоуемъ** (part.) **грѣхомь** lavr.-op. 30.
отѧготити -штѫ -тиши vb. βαρεῖν, ἐπιβαρεῖν gravare šiš. 140. 151. strum. adde zak.-serb. par. krk. int. typ.-chil. **виномь -штень** sabb. 210. **болезнию -готень** (**-гоштень**) ichn.
отѧготѣвати -ваѭ -ваеши vb. gravare dial. - **сѧ** gravari chrys.-lab.
отѧготѣти -тѣѭ -тѣеши vb. βαρύνεσθαι, ἐπιβαρεῖν, καταβαρεῖν gravari pent.-mih. ant. pat. **никогоже глава поболѣла когда водою -тѣвъши** chrys.-lab.
отѧгоштати -таѭ -таеши vb. gravare ber.: nota male βαρύνεσθαι gravari kruš.
отѧгъчавати -ваѭ -ваеши vb. βαρύνειν gravare dial. **отегч-** dioptr. chrys.-lab.
отѧгъчати -чаѭ -чаеши vb. gravari leont. ioann. **егда отѧгъчаютъ срдца ваша объѣданиемь** sborn. **-чаютъ** antch. κατισχύειν vim inferre exod. 7. 13. -pent.-mih. adde chron. 1. 173. **отегъ-** op. 2. 2. 175.
отѧгъчати -чаѭ -чаеши vb. βαρύνειν, βαρεῖν gravare misc.-šaf. - **брѣме** krmč.-mih. 341. **отѧгчаютъ сѧ очи** bus. 690.
отѧгъчение n. gravare ioann.
отѧгъчивати -ваѭ -ваеши vb. gravare sborn.: rectius **-чев-**.
отѧгъчити -чѫ -чиши vb. βαρύνειν, βαρεῖν, ἐπιβαρεῖν gravare krmč. krmč.-mih. hom.-mih. ant. **отѧгъченъ** ostrom. **отѧгч-** sbor.-kir. 37. bus. 735. - **дѣла** pent.-mih. **недоугомь -чень** krmč.-mih. καταβαρεῖν gravare **отегъчихъ вамъ** šiš. 111. τρυχοῦν conficere; καταφέρειν demittere.
отѧжати -жаѭ -жаеши vb. gravare **-жасте на мѧ словеса ваша** chron. 1. 73.
отѧживъ adj. σκληροκάρδιος durum cor habens act. 7. 51. -strum.: vocabulum dubium.
отѧжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. gravari op. 2. 2. 175.
отѧжь f. sensus obscurus: **ввѣрженъ бысть въ отѧжь оловяноую** prol.-saec. xv. -vost.
отѧжьчавати -ваѭ -ваеши vb. βαρύνεσθαι gravari sup. 302.
отѧжьчавати -ваѭ -ваеши vb. βαρύνειν gravare proph.
отѧжьчати -чаѭ -чаеши vb. gravari sup. 103. 442. **-жчавши** op. 2. 2. 175. **-жьча на мѧ роука твоꙗ** psal. 31. 4. -vost. **бꙑахоу очи -жьчалѣ** matth. 26. 43. -vost.
отѧжьчати -чаѭ -чаеши vb. βαρεῖν gravare **црькы -чана дльгомь** krmč.-mih. **тълько тѣло -чаеть доушоу** svjat.
отѧжьчение n. gravatio **-жч-** isaak.
отѧжьчити -чѫ -чиши vb. gravidam reddere hom.-mih. - **дѣвицоу** krmč. 57. krmč.-mih.
отѧзати -заѭ -заеши et **-жѫ -жеши** vb. ἐπιτείνειν intendere - **лоукъ** kruš. ἀναβάλλεσθαι procrastinare sup. 284. ἀναφέρειν tollere **отезати** men.-mih. 175. **отѣжоуть блоужденние ваше** num. 14.

33. -pent.-mih. не ѥште твоѥго цѣсарьствиꙗ словомъ отѧжѫ sup. 388. отътѧз- sup. 284: nota прѣсилнѥмь -заѥмь men.-mih. 177.
отѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. scrutari.
отѧти, отьмѫ, отьмеши et отъньмѫ, отъньмеши vb. λαμβάνειν sumere o strom. ἀφαιρεῖν demere; ἀφαιρεῖσθαι sumere sup. pent.-mih. отъньмѣте esai. 33. 11. -vost. ἀναιρεῖσθαι tollere cloz I. 341. αἴρειν tollere sup. 256. ostrom. λυτροῦσθαι redimere - отъ клѧтвъı cloz 1. 283. ἀπαλλάττειν liberare sup. 335. отѧтоу бъıти ἀπορρέειν defluere sup. 68. отънимъ sup. 375. отъньмъ sup. 335. отъньмѫ sup. 107. 395. aor. отъѩсъ glag. inf. отѧти sup. отъꙗти sup. 51. 53. отьнѧти sup. 23. отꙗти chron. 1. 39. 86. 103 etc. отьметь luc. 11. 22. -ev. saec. xii. одьѥта sim. I. 21. отънѧти sup. - сѧ chron. отънметь сѧ ostrom. отнѧ сѧ завѣса op. 2. 1. 115. oteti, otel, otmi fris. nsl. oteti.
отѧтиѥ n. ἀφαίρεσις ademtio hom.-mih. pat. ἀναίρεσις sumere sup. 372. ἁρπαγή raptus pent.-mih. cf. отъꙗтиѥ nsl. odmenje ereptio lex.
отѧтьнъ adj. qui sumitur, uti videtur отьнетьнь men.-mih. 350.
отѧшта f. raptus ant.-hom.
отѧштевати -ваѭ -ваѥши vb. gravare legi dicitur in fontt. glag.
оубожавати -ваѭ -ваѥши vb. πτωχεύειν pauperem esse ant. cloz I. 40.
оубожати -жаѭ -жаѥши vb. πτωχεύειν pauperem fieri hom.-mih. -тъ съзвасте ны iudic. 14. 15. -vost. -жѣ bus. 121.
оубожити -жѫ -жиши vb. pauperem reddere leont.
оудовѣти v. овьдовѣти.
охабити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. abstinere chron. 1. 50. 20. - пиꙗньства sborn.
охаблꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb. abstinere - глаголати georg.-vost. cavere ber.
охаловати -лоуѭ -лоуѥши vb. polluere не подобаѥть мощи оумьрьшиихъ - или промѣтати misc.-šaf. 76.
оханиѥ n. gemitus pat.-šaf. 45. sbor.-kir. 65.
охапати сѧ -паѭ сѧ -паѥши сѧ vb. implicari antch. змиꙗ -паѭщаꙗ сѧ acad.
охапити -плѭ -пиши vb. amplecti acad. - сѧ implicari azbuk. -пи сѧ шии его acad. спрятать ся.
охаꙗти сѧ, охаѭ сѧ, охаѥши сѧ vb. mittere охаи се мене misc.-serb. да се охаѥ mon.-serb. 366. 52. uti videtur, pro отъхаꙗти cf. ошаꙗти сѧ, quod pro отъшаꙗти.
охладити -ждѫ -диши vb. refrigerare glag.
охластати -таѭ -таѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare šiš. 189. -станъ ѩзꙑкъ zlatostr.
охластити -штѫ -стиши vb. φιμοῦν, χαλινοῦν, χαλιναγωγεῖν frenare op. 2. 2. 154. 265. ant. antch. - злобоу isaak. - сѧ op. 2. 2. 151.
охлаштати -таѭ -таѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare krmč.-mih. 364. ant. antch.
охлаштениѥ n. frenatio isaak.
охлѣбити -блѭ -биши vb. ψωμίζειν nutrire iez. 3. 2. -parem.
охлѧданиѥ n. ὀλιγωρία negligentia sup. 306.
охлѧнѫти -нѫ -неши vb. debilem fieri не -нѣмъ о подвизаньи; не -ни никто ephr.-vost. cf. охлѧданиѥ.
охмелити -лѭ -лиши vb. lupulum addere, uti videtur меропьхь сипле сладь трищи оу годищи, и да га охмели; ако боуде веке трѣбѣ црькви сладь, да га попь охмели mon.-serb. 489.
оходити -ждѫ -диши vb. ἀποβαίνειν, ἀποχωρεῖν, ἀπέρχεσθαι, ἀφίστασθαι, ἀναχωρεῖν abire ostrom. ἀποδημεῖν abire sup. 71. antch. krmč.-mih. hom.-mih. men.-mih. cf. ошьд- et отъходити.
оходъ m. ἕδρα anus georg.-vost.: nota оходꙑ женъ подъмавающе вкоушаютъ per. 4. 29.
оходьникъ m. eremita prol.-vuk.
охождениѥ n. secessio sabb.-typ.
охолъ adj. superbus glag. nsl. ohol fastosus lex. elatus habd. oholost lex. oholija, oholnost habd. oholen crell. croat. ohol superbus verant. oholija ibid. oholjahti luč. serb. oholost, oholast f. živ. bulg. ohol liber.
охольство n. arrogantia glag.
охопити -плѭ -пиши vb. mordere да не -питъ тѧ змиꙗ krmč.-saec. xvi. men.-leop. prehendere, amplecti -пи его сь зади men.-mih. любьзно - men.-mih. - дьщерь свою ibid. - сѧ implicari -писта сѧ ѥмь vita-theod. - о вꙑю misc. -пльши се обѣ men.-mih. čech. ochopiti cf. охѫпити.
охота f. laetitia op. 1. 55. čech. pol. ochota.
охотити -штѫ -тиши vb. pronum reddere на милостꙑню - chron. 1. 156. 36. pol. ochocić.

оχотьливъ adj. pronus **на милостынию -тливъ** per. 83. 11.
оχотьнъ adj. alacer op. 1. 55. **-тномъ срцемъ** esth. 5. 9. -mat. 53. bus. 169.
оχрабрити сѧ -рьѫ сѧ -рнши сѧ vb. fortem fieri sabb.-typ. alex.-mih. 130.
оχракъ m. sputum izmar.: rad. **χрък.**
оχридъ m. ἄχρειδαι achridae bon. sabb. 105. glasn. 11. 161; 13. 373. bulg. ohrid **оχрида** chrys.-duš.
оχридьскъ adj. ἀχρειδῶν achridarum asên 53. glasn. 11. 161.
оχризмити -млѭ -мишн vb. ungere **оχрүзмити благою вонѥю моѥго доүχа** hom.-mih.
оχромити -млѭ -мишн vb. claudum reddere alex.
оχромнѫти v. **оχрьмнѫти.**
оχромѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. claudum fieri nom.-lab. zak.-serb.
оχрьмнѫти -нѫ -нѥши vb. χωλαίνειν claudum fieri bon. psalt.-ven. kruš. **-мѫ** bon. **-мьша** greg.-naz. **оχрѥм-** mat. 25. **оχром-** ant. greg.-naz.: nota **оχърмѣвшимъ** op. 2. 2. 80.
оχрѧнѫти -нѫ -нѥши vb. esurire ant.-vost.
оχтоврий m. october per. 8. **оχтоврн, оχтѥбрь** mon.-serb.
оχтоикъ m. ὀκτώηχος octoëchus **оχтаикъ** per. 7. **оχътаикъ, оχтоиχь** mon.-serb.
оχтомврий m. october men.-vuk.
оχоүдити -ждѫ -днши vb. σμικρύνειν minuere sup. 395. ioann. εὐτελίζειν contemnere pyrg. alex. **- благородиѥ** chrys.-lab. **-ждѥнь** dioptr.-lab. **крастава и -ждѥна зѣло** dioptr. humiliare io.-sin. **-днχъ сѥбѥ** clim.
оχоүдѣвати -ваѭ -ваѥши vb. minui isaak. men.-mih. hom.-mih.: male **- сѥбѥ** par.
оχоүдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ἐλαττοῦσθαι minui sup. 241. dioptr.-lab. bus. 263. **оть зѥлиɪныѥ страсти -** men.-mih. 133. **- при вѣрѣ** men.-mih.
оχоүждати -даѭ -даѥши vb. minuere ant. io.-sin. ber. int. **сѥбѥ -** clim. 182. **- възрасть** chrys.-lab. **- сѧ: -даѥть сѥ мокрота** dioptr.
оχоүждѥвати -доүѭ -доүѥши vb. minuere krk.
оχоүждѥниѥ n. humilitas, humiliatio io.-sin. **въздрьжаниѥ раждаѥть -** leont.: minui; opponitur **възрастѥниѥ** misc.-šaf.
оχоүлити -лѭ -лиши vb. blasphemare sup. 249. ἀτιμάζειν contemnere hom.-mih. bus. 83.
оχоүлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. καθυβρίζειν dedecore afficere hom.-mih.
оχоүпати -паѭ -паѥши vb. palpare op. 2. 2. 432. cf. **оχѫп-.**
оχъ interj. sim. I. 9. chron. 1. 138. **оχь какь страχь** men.-mih. **оχъ чада** vost. **оχь чѥда моꙗ** misc. -serb. **оχъ мънѣ** οἴμοι vae mihi sborn. **оχь мьнѣ** men.-mih. 207. hom.-mih. **оχь, оχь олѥлѥ** bulg.-lab.: nota russ. охнуть gemere.
оχꙑравѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. aegrotare misc.
оχꙑтити -штѫ -тиши vb. ἐπιλαμβάνεσθαι prehendere exod. 4. 4. -pent.-mih.
оχѫдожьнъ adj. artis **χоүдожьство и -ноѥ чѫвьство и чѫѥмоѥ** svjat.
оχѫпити -плѭ -пиши vb. amplecti sup. 409. 25. **- сѧ** implicari barl. domet. cf. **оχопити.**
оχѫплꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. amplecti domet.
оχѫповати -ваѭ -ваѥши vb. καταφιλεῖν osculari **оχоүповаашѥ** vost.
оцарити сѧ -рѭ сѧ -ришн сѧ vb. regnum adipisci mon.-serb.
оцвисти, оцвьтѫ, оцвьтѥши vb. ἐξανθεῖν efflorere **оцъвтѫть дьниѥ** dioptr. cf. **отъцвисти.**
оцистити v. **оцѣстити.**
оцищтѥниѥ v. **оцѣштѥниѥ.**
оцьтъ m. ὄξος acetum ostrom. sup. 133. 356. 360 etc. bon. bus. 48. io.-sin. tur. pent.-mih. hom.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. misc.-serb. chrys.-lab. par. prol.-mih. **оцъть** ev.-trn. **оцѥть** azbuk. **очьть** mat. 42. **очта** mat. 31. **очтомь** lavr.-op. 5. **лютъ -** prol.-cip. **гоүбоү налниχь -та** hom.-mih. nsl. bulg. čech. pol. ocet serb. ocat magy. eczet rum. **оцѥт** goth. akeit ahd. ezih ags. aeced let. etikis lat. acetum beitr. 2. 139. orient 1. 525. Diez I. 138. 235. 345. cf. russ. уксусъ cum gr. ὄξος.
оцьтьнъ adj. ὄξους aceti sup. 356. **-но питиѥ** hom.-mih. **-но вино** ἐσμυρνισμένος οἶνος ostrom. mat. 34. δριμύς acer **-на чаша** hom.-mih.
оцьтьство n. στρυφνότης acerbitas io.-dam. op. 2. 2. 303.
оцьтѣнъ adj. ex aceto factus pat. **-тѣнъ** svjat.-mat. vi. bus. 265. **-тѣно вино** marc. 15. 23. -mat. 34.
оцѣдити -ждѫ -днши vb. percolare acad.
оцѣждати -даѭ -даѥши vb. διυλίζειν percolare vost. **-жающий** mat. 15.
оцѣлизньнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. χερσοῦσθαι sterilescere. asperum fieri (de vul-

nere -зыкнѣвъша io. clim. оце(ли)знѣвъша op. 2. 2. 203.
оцѣлъ v. оцѣль.
оцѣлывати -ваѭ -ваюши vb. osculari glag.
оцѣль f. στόμωμα robur aciei оцѣл(ь) во калении στόμωμα ἐν βαφῇ sir. 31. 30. -vost. крѣпльши оцѣли zlatostr. оцѣлъ op. 1. 83. nsl. ocel (ocla); ocelj habd. serb. ocal, acal; ocilo; ocil mik. čech. ocel m. f. rum. оцъл chalybs magy. aczél ngr. ἄτζαλον, ἔτζαλον, ἀτζάλιν duc. ahd. ecchil lat. acuale.
оцѣпати -паѭ -паюши vb. rigere sup. 353. arefieri sup.
оцѣпити ся -плѭ ся -пиши ся vb. findi, dividi црькъвь -пи се steph.
оцѣпнѫти -нѫ -неши vb. καταναρκᾶσθαι obtorpescere barl. chron. 1. 77. 1. яко мртвецъ -пныше vost.
оцѣпѣнѣвати -ваѭ -ваюши vb. ξηραίνεσθαι arefieri -пенѣвати.
оцѣпѣнѣти -нѣѭ -нѣюши vb. ναρκᾶν obtorpescere sup. ἀποστηλοῦσθαι cloz II. 99. leont. men.-vuk. men.-mih. колѣна -нѣвьша ioann. -пнѣвъ chron. 1. 77. 1. оцепен- sabb. 164. hom.-mih. оцѣпен- ξηραίνεσθαι exsiccari ostrom.
оцѣпѣти -пѣѭ -пѣюши vb. rigere оцепети tur. 38.
оцѣсарити ся -рѭ ся -рииши ся vb. regnare sup. cf. оцарити ся.
оцѣстилиште n. ἱλαστήριον piaculum, altare prol. ioann. krmč. 73. krmč.-mih.
оцѣстило n. piaculum; ἱλαστήριον propitiatio greg.-naz. iez. 43. 14. -proph. mat. 51. op. 2. 2. 301.
оцѣститель m. qui evellit, purgat сьблазномь - sim. I. 26.
оцѣстити -штѫ -стиши vb. ἀποσμήχειν abstergere sup. 297. ἁγνίζειν, καθαρίζειν, ἀνακαθαίρειν purgare šiš. 245. - словесемь greg.-naz. ἐξαλείφειν delere strum. στιλβοῦν nitidum reddere greg.-naz. ἱλάσκεσθαι, ἐξιλάσκεσθαι propitiare psal. 64. 4. bon. hom.-mih. zachar. 7. 2. -proph. оцѣсти ми грѣшникоу luc. 18. 13. - mat. 34. оцѣсти мънѣ ostrom. - грѣхы šiš. 231. ἐξαλείφειν delere psal. 108. 14. bon. -стивъ си свои грѣхы svjat.-op. 2. 2. 380. безаконина - sabb. 158. грѣхъ не оудобъ -тимь sborn. krmč.-mih. chron. 1. 173. adde -mat. 26. 32. оцаст- strum. очаст- strum. оцист- tur. bus. 147. - ся psalt.-int.-saec. xii. оцѣщоу се š.-gl. 66. -тите се оть грѣхь šiš. 7. φυλάττεσθαι servari - отъ безаконии psalt.-int.-saec. xii.
оцѣстьникъ m. ἱλασμός propitiatio - о доушахъ нашихъ ephr.-vost.
оцѣштати -таѭ -таюши vb. καθαρίζειν purgare šiš. 250. proph. nicol. bus. 497. εὐιλατεύειν propitium esse psalt.-ven. 102. 3. - ся bus. 155. ardž.
оцѣштение n. ἁγνισμός, καθαρισμός, κάθαρσις purgatio sup. šiš. 39. 219. hom.-mih. ἐξιλασμός expiatio, propitiatio bon. op. 2. 2. 257. ant. adde bus. 151. šiš. 173. krmč.-mih. typ.-chil. mat. 26. 49. castitas sup.: мечное - pro отъсѣчение bor. 50. оцаш- strum. оцищ- lavr.-op. 35.
очадѣлъ adj. lividus acad. лица -ла prol.-vost. čech. očadlý.
очадѣти -дѣѭ -дѣюши vb. πελιοῦσθαι livescere кожа наша яко и пещь -дѣ vost. čech. očaditi, -dnouti, -dlý.
очаровати -роуѭ -роуюши vb. incantare krmč. 57. krmč.-mih.
очаянъ adj. desperans pyrg. cf. отъчаяти.
очаяти -чаѭ -чаюши vb. desperare ant. cf. отъчаяти.
очаяти ся -чаѭ ся -чаюши ся vb. χωρίζειν ἑαυτόν se separare очай се таковаго начинании ichn. примѣса мирьскаго себе очаявши prol.-mart. cf. отъшаяти ся, ошаяти ся, quod rectius.
оче conj. si krmč. -saec. xiii: recte аще
очеболь m. qui oculis laborat бѣдно есть -лю сл҃нце vost. очоб- nom.-barb.
очевисто adv. αὐτοπροσώπως personaliter cyr.-hier.
очевистьно adv. manifeste acad.
очевистьнъ adj. manifestus.
очевистьнѣ adv. manifeste alex.
оченичьнъ adj. sensus nobis ignotus: -но закланиe prol.-mart.
очепие n. monile alex.
очесати -саѭ -саюши vb. pectere очѣсаи svjat.
очесъ m. οὐρά cauda esai. 9. 15. -parem. saec. xiv. croat. očas idem verant.
очесьнъ adj. oculi, oculorum psalt.-saec. xi. доли -сънии bon. доли -сьнии bus. 31. -сьна немошть svjat.-mat. 7. -сное зрѣние prol.-mart.
очивидьно adv. manifeste par. mir.
очивидьнѣ adv. manifeste mir.
очивисть adv. manifeste sup. 26. proph.
очивѣсто adv. manifeste chron. 1. 154.
очивѣсть adv. ὀφθαλμοφανῶς manifeste men.-vuk. prol.-lab. men.-mih. per. 80. 81. misc.-šaf. chron. 1. 155. mon.-serb. 28.

καθ' ὕπνους τε καὶ κατ' ὄναρ barl.: male αὐτομάτως sponte men.-vuk. nsl. očivest manifestus čech. očivistě pol. oczywiście pruss. ackiwysti ahd. achiwiz.
очивѣстьно adv. ὀφθαλμοφανῶς manifeste men.-vuk.
очивѣстьнъ adj. manifestus prol. -вѣсно prol.-cip.
очистилиште n. ἱλαστήριον piaculum; altare ber. acad. cf. оцѣст-.
очистити -штѫ -стиши vb. ἁγνίζειν, ἐκκαθαίρειν, καθαρίζειν, καθαίρειν mundare cloz I. 454. ostrom. bon. sup. bus. 292. leont. chron. 1. 56. 156. очищшоу greg.-mon. - оулиъ cloz I. 542. очѣстpat.-mih. - сѧ ostrom. chron. 1. 79. δικαιοῦσθαι iustificari pent.-mih. cf. оцѣст-.
очистовати -тоуѭ -тоуѥши vb. purgare obich. men.-belg. men.-saec. xii.
очистьникъ m. propitiatio, uti videtur cf. оцѣстьникъ.
очистѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. purum fieri - отъ грѣха antch. c. 62.
очито adv. visibiliter glag. nsl. očito palam habd. trub. očiten lex.
очитъ adj. manifestus mon.-serb. čech. očitý: nota на оу очице mon.-serb. 439.
очиштатель m. qui purgat int.
очиштати -таѭ -таѥши vb. καθαίρειν, καθαρίζειν mundare sup. ostrom. svjat. man. op. 2. 2. 52. cloz II. 119.- сѧ ostrom. hom.-mih. chron. 1. 44. 79. - отъ чрьности dial.-šaf.
очиштение n. καθαρισμός purgatio ostrom. sup. holm. ἱλασμός propitiatio -ние καθαρὸν συνειδός mens conscia recti cloz I. 405. каньдильно - sabb.-typ. 37. -ние kryl.-chron.: male καθαίρεσις destructio sup. 231.
очришта v. очръшта.
очръвити -влѭ -виши vb. ἐρυθροῦν rubefacere; βάπτειν tingere pent.-mih. dioptr. man. ant.-hom. barl. kruš. каплами кровными очервивъша багряницоу chron. 1. 60. - сѧ: - се водою и кръвию hom.-mih. - се кръвьми; -вльшоую се пльть ant.-hom. 146.
очръвлꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb. ἀπαλλάσσεσθαι mutari, recte rubefieri длани -влѣахѫ сѧ падажщиихъ кръвми man. 64.
очръвленити -нѭ -ниши vb. rubefacere -влен- acad.
очръвленица f. byssus pat. 140.
очръвление n. rubefacere ioann.
очръвленъ adj. ruber риза очерв'лена sof. 19. cf. croat. očrven hung.
очръмьнити -нѭ -ниши vb. ἐρυθροδανοῦν rubricare, rubiae radice tingere pent.-mih. -менити kruš.
очрънити -нѭ -ниши vb. μελαίνειν denigrare krmč. 174. dioptr. - сѧ svjat.-mat. 9. bus. 378.
очрънѣлъ adj. niger -ла лица men.-mih. greg.-lab.
очрънѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. μελαίνεσθαι denigrari barl. men.-mih. hom.-mih. sabb. 191. ἀμαυροῦσθαι obscurari sup.
очрънение n. denigrare chrys.-lab.
очръсти -тѫ -теши vb. incidere, delineare да очертете два кроуга vost. очертъ мѣсто prol.-vost. ὑπογράφεσθαι delineare нѣкто полоуче очрьтеть hom.-mih.
очрътати -таѭ -таѥши vb. ἀποδιορίζειν separare op. 2. 1. 160. - кроугъ dobr. 145.
очрътити -штѫ -тиши vb. delineare - кроугъ proph.
очръшта f. σκήνωμα tentorium bon. psalt.-ven. psalt.-pog. psalt.-int. saec. xii. 77. 28. окрстъ очрьща, окрьстъ очръща nomoc.-bulg. bis šaf.-urspr. очрища psalt. iass. cf. scr. krtti domus.
очрѣватѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. gravidam fieri mir.
очоуждити -дѫ -дниши vb. abalienare cf. отътоуж-.
очоути, очоуѭ, очоуѥши vb. ἐπιγιγνώσκειν sentire очюти ruth 3. 14. -mat. 55
очько n. neuma съ очкомъ vost.-op. 653 съ двѣма очк(ома) sbor.-kir. 33. съ двѣма очкы vost.-op. 653.
очьнъ adj. oculi, oculorum mat. 51. svjat. dioptr. per. 3. 39. antch. io.-sin. barl. зѣници -нѣй svjat. зеница очна krmč.-mih. 350. -на болѣзнь bus. 263. -чныма възрѣнием sbor.-kir.
очьстити -штѫ -стиши vb. honorare добродетелию себе очтивь prol.-mih.
очьце n. ῥοά malogranatum очець быше .г. 3. reg. 7. 42. -vost.: nota змаево очце mon.-serb. 341.
очѣстити v. очистити.
очѧстие n. ἀφαίρεμα primitiae num. 18. 19. -pent.-mih.: nota radicem чѧд lat. scind gr. σχιδ in чѧсть pars.
ошабъ m. οὐρά cauda поставилъ ошаба ꙗко коупассъ (-парисъ) bus. 171. cf. ошибь.
ошавати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere antch. prol. ioann. анхоимьства -men.-vuk.
ошарити -рꙗѭ -рꙗѥши vb. tingere alex.

ошарієниє n. tingere -**рєниє** chrys.-lab. hom.-mih.
ошаıвати сѧ -ваѭ сѧ -ваıєши сѧ vb. abstinere antch.
ошаıаниє n. abstinentia op. 2. 2. 97. pat. ioann. ber. chrys.-lab. **ошаданиє злыхъ** laz.
ошаıати, ошаѭ, ошаıєши vb. removere **ошаıє своıє соущьство отъ сєго (мира) пищє** isaak. - **сѧ** ἀπέχεσθαι, ἀφίστασθαι abstinere prol-mart. op. 2. 2. 97. antch. - **сє сьна, искоуса** isaak. - **сє пищє** men.-vuk. - **сє многословиıа** isaak. - **сє вина** chrys.-lab. - **сє граблєниıа** prol.-lab. - **сє лѣваго сьсьца** prol.-mart. - **сє отъ идоль** prol.-mart. - **сє отъ соуєтьныхъ** prol.-mart. **ошаати сє** misc.-šaf.
ошаıєвати сѧ -ваѭ сѧ -ваıєши сѧ vb. abstinere ber. - **отъ зъла** par.
ошєсти f. pl. βρουμάλια brumalia krmč. saec. xvi. cf. **ошєстъкы**.
ошєстъкы f. pl. βρουμάλια brumalia krmč. saec. xvi. **колады или глаголємыıа паствы и нарєчємаıа ошєстъкы** bus. 382. cf. **ошєсти**.
ошивати сѧ -ваѭ сѧ -ваıєши сѧ vb. abstinere - **отъ идолъ** prol.-vost.
ошибь f. οὐρά, κέρκος cauda iob 40. 26. -proph. mat. 56. men.-mih. op. 2. 2. 60. bus. 172. ber. - **людскоу, бєз -би** vost. -**бию правѧщє сѧ** pal.
ошинѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. respondet gr. ἀνασφαλίζειν op. 2. 2. 156. serb. ošinuti živ. 158.
ошити, ошиѭ, ошиıєши vb. circumsuere domet. **сихъ плъстию и кожєю ошвєнѣхъ разоумѣвь** sabb. 211.
ошити сѧ, ошибѫ сѧ, ошибєши сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere **ожибоша сѧ** krmč. saec. xiii. **отъ воды чюжєıа ошиби сѧ** parem. **блюда да ошибємъ сѧ** zlatostr.: nobis inf. videtur esse **ошити**, vost. habet **ошибти**.
ошль v. **осьль**.
оштє v. **ıєштє**.
оштєдрити -рѭ -риши vb. misereri pat
оштєтити v. **отъштєтити**.
оштипати -плѭ -плıєши vb. evellere - **пєрьє** bus. 705.
оштитити -штѫ -тиши vb. protegere.
оштоужданиє n. abalienatio io.-clim.
оштоуждити -дѫ -диши vb. abalienare - **сѧ: сєго -живъшє сѧ** io.-clim. cf. **отоуждити**.
оштоутити -штѫ -тиши vb. αἰσθάνεσθαι, γιγνώσκειν, ἐπιγιγνώσκειν sentire op. 2. 2. 126. ostrom. matth. 24. 39. luc. 8. 46; 9. 45. et io. 11. 57. -serb. prol.-mart. chrys.-lab. mat. 49. sim. I. 11. pent.-mih. excitare sup. 202. **очющьмєма** krmč.-saec. xiii. - **сѧ** in mentem redire leont. men.-mih. čech. octnouti se pol. ocknąć się, ocucać się.
оштоутиє n. expergisci - **оусноувшимь** sabb. 16.
оштоуштати -таѭ -таıєши vb. sentire pat. georg. ber. vost. 1. 363. clim.
оштоуштєвати -ваѭ -ваıєши vb. sentire mir. ber. - **стоудєнь** par.
оштоуштєниє n. αἴσθησις sensus ioann. int. isaak. krmč.-saec. xiii.
оштьникъ v. **овоштьникъ**.
оштьнъ v. **овоштьнъ**.
ошоути v. **ошоуть**.
ошоуть adv. εἰκῇ, παρέργως frustra; δωρεάν gratis ev.-vost. **ошоути** psalt.-int. **ошють** op. 2. 1. 138. 149. 167. azbuk. **ошютъ** psalt.-int. saec. xii. cf. **ашють**.
ошьд: ошьдъ ostrom. krmč.-mih. **ошъдъ** sup. **ошьдь** men.-mih. mon.-serb. **ошьдъши** op. 2. 2. 432. **ошьль** leont. greg.-lab. hom.-mih. prol.-mih. **ошьли** ostrom. op. 2. 2. 432. assem. **ошла бѣ за нь** krmč.-mih. **ошєдшимъ** bus. 97. **отъшьд-** sup. **отьшьд-** prol.-mih. krmč.-mih. **отшєд-** chron. **отошла** chron. **отишьль** par. nsl. odšestek abitus habd.
ошьльникъ m. eremita pat. dial. pat.-mih. isaak. dial.-šaf. ioann. bus. 333. men.-leop. **-льникъ** op. 2. 2. 376.
ошьльничьскъ adj. eremitae ioann.
ошьльно adv. solitarie isaak.
ошьльнъ adj. solitarius domet.
ошьльствиє n. vita solitaria **ошл-** nom.-mik. 12.
ошьльство n. ἀναχώρησις discessus barl. isaak. clim.
ошьльствьнъ adj. vitae solitariae isaak.
ошьльць m. eremita sborn. dioptr. **ошлєць** ephr.-vost. **отъшлъ-, отъшьл-** sup. 397. 402.
ошьствиє n. ἀνάλυσις abitus šiš. 244. ἔξοδος exitus šiš. 254. prol.-mih. krmč. 62. pat.-dial. mors sim. I. 18. 20. **кьснитєльно** - misc.-šaf. **по -стви отьцємь** greg.-lab. **ошъс-** bon. **ошєс-** bon. dial.-šaf. **отъшєствиє** δρασμός fuga man.
ошьствьникъ m. eremita prol.-belg.
ошьстиє n. abitus svjat.-vost.
ошьстьнъ adj. post mortem relictus **ошасно имание** mon.-serb. 476.
оѵтрьнь adj. domesticus, recte internus **оютрєнıа** ἰδιωτικά op. 2. 2. 117.

оѯнꙑ f. ὀξεῖα accentus acutus cod.-serb.
оѵовапние v. опьсованию.
оѵовати v. опьсовати.
одноплеменинъ v. юдноплеменинъ.
однопьскъ v. юднопьскъ.
одонъ m. otho bus. 267.

П.

п decima septima alphabeti cyrillici littera, покой dicta, glagolitice numerum xc, cyrillice numerum lxxx. indicat.

па praep. idem valet ac по: psl. пабиркъ, павечерьнь, павить, пагоуба, падъшти, памѧть nsl. paperk, paperkovati, pamet, paroj jungfernschwarm serb. pabirak, pavedrina, pavitina russ. пабидье, пабѣдать, пабѣдъ, павилина, павилица, паводень (поводень), паворозъ, павѣтье, паглинокъ, падера, падочка, пакисель, паморокъ, паозёръ (accola lacus), парожа, пастѣнь, пачесы, пауза, паерокъ, паерчикъ čech. paběrek (pol. pobierki), pahorek, pahrb, pakost crusta ossea, paroh, pačes, pačisati, pajed' pol. pawłoka, pagorek, padoł, pałąk, parow nebenweg, patoka, paczes oserb. paškovronc nserb. pahork, patoki nachbier.

пабиркъ m. ἐπιφυλλίς racemus post vindemiam relictus ant. 95. -кꙑ виньныю leont. -ркъ vost. 2. 25. op. 2. 2. 264. nsl. paberek, paperek, paperkovati; pober collectura lex. bulg. paberek serb. pabirak oserb. pobjerk rum. погирческ racemo cf. пов-.

пабирь f. ἐπιφυλλίς racemus post vindemiam relictus mich. 7. 1. -op. 2. 2. 98: genus dubium est cf. бирь.

пава f. pavo trigl.

павечерьница f. breve officium vespertinum men.-mih. nom.-lab. typ.-chil. typ.-nicod. sabb. typ. cyr. 19. nom.-mik. 53. 105. 106. adde tur. малая, краткая вечерни alex. acad. rum. павъчерницъ.

павечерьнъ v. павечерьнь.

павечерьнь adj. vespertinus -нии молитвѣ vita-theod. -на молитва krk.

павечерьни f. breve officium vespertinum men.-mih. typ.-chil. sabb.-typ. -рна typ.-nicod. по -рьнии greg.-lab. малая вечерня alex.

павить f. vitis, uti videtur -ти pl. prol.-mart. 122.

павлака f. tectum, involucrum krmč. 42. krmč.-mih. 55. сьсоудь златомь или сребромь сьтворень или павлакою misc.-šaf. паволокы chron. 1. 127. 157. 166. паволока покровъ alex. паволочникъ idem alex. russ. dial. поволока čech. pavlaka pol. powłoka cf. повлака.

павликанинъ v. павликианинъ.

павликианинъ m. παυλικιανός, παυλιανιστής paulicianus krmč.-mih. op. 2. 2. 280. -кане nom.-lab. -кıанъ zak.-serb. -ѣань nom.-lab. -чане nom.-barb. -лиıане krmč.-mih. -лианисте ibid. -лианите ibid.

павликианьскъ adj. παυλιανιστῶν paulicianorum krmč.-mih.

павликıаньство n. haeresis paulicianorum bulg.-lab. 80.

павлиѣанинъ v. павликианинъ.

павличанинъ v. павликианинъ.

павлианинъ v. павликианинъ.

павлианистинъ v. павликианинъ.

павлианитинъ v. павликианинъ.

павловъ adj. poss. pauli prol.-mart. sabb. 147. strum. павьловъ sup.

павлъ m. paulus antch. -вла sup. -вълъ sup. -въла, -вълоу cloz I. 111. II. 10. 54. -вьлъ per. 3. -вьлъ, -вьла, -вьлоу. -вьле sup. -велъ cloz I. 248. II. 82. 142. паоулъ obich. hom.-mih. паула, -лови, -лоу, -лъ sup. паулъ bon. паулъ svjat.

павль adj. poss. pauli šiš. 87. ap.-syn. -вла antch. -вьль antch. паѵль, паѵле sup. 2. 9.

павлювъ adj. poss. pauli strum. cf. павль.

павнь v. панꙑ.

павраза f. ligamen, uti videtur вѣ во ѹ него топоръ съ паворозою на роуцѣ chron. 1. 214.

павъ m. pavo alex. павлинъ trigl., quod russ. est. čech. páv pol. paw' nserb. pav. paveńc cf. паоунъ.

пагоуба f. ἅλωσις captura šiš. 202. ἀπώλεια pernicies ostrom. sup. glag. svjat.-mat. 9. greg.-lab. men.-leop. chron. ber. λοιμός pestis ostrom. διαφθορά corruptio ни красоуеть сѧ -бѣ жизн(ь) sup. 289. rum. пъгѫбъ damnum.

пагоубити -блѭ -биши vb. perdere - дракию prol.-mart. - сѧ sabb.-typ. typ.-chil.

пагоубние n. pernicies prol.-mih.

пагоубоносьнъ adj. perniciosus alex.
пагоубородьнъ adj. perniciosus alex.
пагоубьникъ m. λοιμός homo perniciosus sup. 138. krmč.-mih. pat. dial.-šaf. men.-leop. - несть спасенню высѣхъ cyr. 16.
пагоубьнъ adj. ὀλέθριος perniciosus sup. -бъи-, -бн- sup. λοιμός pestilens моужи -бнии 2. paral. 13. 7. chron. 1. 63. glag. bus. 381. -бноѥ зелиѥ φάρμακον venenum krmč.-mih. corruptor sup. 404.
падание n. πτῶμα, κατάπτωσις casus -ньѥ cloz I. 180. -ниѥ ephr. ichn. - на землю sabb. 99.
падати -даѭ -даѥши vb. πίπτειν, ἀποπίπτειν, ἐκπίπτειν cadere ostrom. sup. men.-vuk. cloz I. 612. bus. 268. chron. 1. 32. 71. 94. лицемь - men.-mih. - сѧ: не падай сѧ недоугоуга op. 2. 2. 278. -даше се πρὸς πτῶσιν μεθίστατο hom.-mih. - на колѣноу γονυπετεῖν ostrom. nsl. padavica epilepsia padavec epilepticus habd.
падежь m. casus pat. triod. ber. - земльнъ in terram procidere prol.-lab. -жа облькчити се men.-vuk.
падежьнъ adj. casus оудобь -жноѥ възвышениѥ chrys.-lab.
падениѥ n. πτῶμα, πτῶσις, κατάπτωσις casus sup. ostrom. hom.-mih. dial. laz. chron. 1. 38. - домовь krmč.-mih. - храмьноѥ prol.-mih.: nota παρακελευσμός man.
падина f. deiectus aquae, uti videtur отъ орѣховы -ны gram. 6. 8. 11. 257.
падижти -нѫ -неши vb. cadere chrys.-lab. chrys.-frag. dioptr. op. 2. 2. 96. - въспать и възнакоу лежати dioptr. 236. bulg. padnъ cf. пасти.
падъштерица f. προγονή privigna krmč. 291. - пасторькы сказаѥть се krmč.-mih. 324. cf. -шти cuius demin. est.
падъшти f. προγονή privigna krmč. 273. klruss. padčerka, padčeryća, padčeročka russ. dial. падочка, падчеруха.
падь f. sensus dubius mon.-serb. 186. ter.
пажистка v. пажить.
пажить f. λειμών pratum sup. 379. 380. νομή pascuum ostrom. krmč.-mih. 2. tim. 2. 27. -bulg. adde sim. I. 17. 26. ok. 24. greg.-naz. πόα herba hom.-mih. χόρτος gramen psal. 103. 14. glag. mat. 28: nota пажистка io. 10. 9. -ev.-novg. čech. pažit' magy. pázsit campus graminosus pazsitnik čech. pažitník rum. пажище f. herba, cespes cf. пожить.
паздеръ v. поздеръ.
пазити -жѫ -зиши vb. attendere pat. grom. trêb. alex.-mih. 92. duš. 159. 160. -зи мое наконьцино š.-gl. 42. -зи доушоу своѭ nom.-barb. - сѧ cavere misc. misc.-šaf. 137. nom.-barb. bulg.-lab. nsl. paziti kaj, na koga bulg. pazi alere rum. пазъ; пъзеск custodio ztschr. 11. 186. cf. пасти, пасѫ.
пазногъть m. g. -ти ὁπλή ungula -кьть pent.-mih. -гти pl. a. mat. 27. -кьти idem bon. -гъти idem psalt.-saec. XIII. -кти idem psalt.-ven. deut. 14. 6. -vost. 1. 355. -ктѣ idem vost. 1. 197. nsl. pažnoht čech. pazneht pol. paznogieć et -kieć oserb. parnoht, panoht cf. pazor kralle čech. pazour pol. pazur nserb. pazora, parnocht.
пазнонъ m. lapis quidam пазнон' рьдръ ѥсть паче анъѳраѯа камъка, бываѥть же въ пазѣ градѣ индийсцѣмь, остримъ же по врачьбнѣй ослѣ bus. 263.
пазоуха f. κόλπος sinus sup. 241. op. 2. 2. 27. ex.-op. 2. 1. 14. op. 2. 1. 134. dial. sup. pent.-mih. hom.-mih. -хы морьскыѧ ex.-vost. 1. 267. -хахъ морскыхъ sabb. 181. изь -хы морьскые sabb. 31. πτερύγιον pinna op. 1. 29. kryl. ala да възложиши на -хоу своѭ рабоу своѭ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου ruth. 3. 9. -pent.-mih. axilla sup. 193. μετάφρενον dorsum men.-vuk. -хы и роуцѣ τὰ χωρία καὶ αἱ χεῖρες krmč.-mih. 186. adde men.-mih. vita-theod. men.-vuk. отьча - hom.-mih. възатъ еленѫ подъ -хѫ своѭ bell.-troj. 14. медвѣда своима -хама оудавлѣше men.-mih. nsl. pazduha ala meg. pazuha habd. pazdiha, paziha bulg. pazuva, pazva čech. paže brachium cf. pazouch stolo oserb. paža nserb. paža lit. pažastis achselhöle ztschr. 1. 269; 7. 179. Grimm, wörterb. 1. 163. curt. 1. 102. 304. scr. dôs brachium ujjv.: nobis vocabulum obscurum est.
пазоушьнъ adj. sinus alex.
пакостьвовати -воуѭ -воуѥши vb. vexare alex. sup. 18. 2.
пакостивъ adj. vexans пьсь - pent.-mih.
пакостити -штѫ -стиши vb. ἐμποδίζειν impedire, nocere mon.-serb. glag. ber. chron. 1. 22. 84. 261. - комоу krmč.-mih. krmč. 42. per. 63. - овьцамь prol.-mart. -щахоу врьтоу men.-mih. - доушоу nom.-mik. 155. cum a. krmč. 43. men.-leop.: male προσίστασθαι - комоу вь слоужбѣ krmč.-mih.
пакостовати -стоуѭ -стоуѥши vb. παρ-

ενοχλεῖν vexare - стран'ннкомъ op. 2. 2. 27. λοπεῖν affligere greg.-naz.
пакостотворюнию n. vexatio par.
пакость f. ἐνόχλησις molestia; βλάβη damnum man. ζημία damnum krmč.-mih. **безь -сти** ἀζήμιος krmč.-mih. damnum sup. 315. περισπασμός distractio io.-clim. τυραννίς tyrannis sup. 395. ἀπόνοια contumacia sup. 395. adde chron. 1. 13. 84. 102. **-стий сотониинъ** bus. 295. - **дѣюти** hom.-mih. oppugnare sup. 53. κολαφίζειν alapam infligere ostrom. šiš. 137. - **творити** cloz I. 488. ἐπιπλήττειν increpare 1. tim. 5. 1. - **сьтворити** hom.-mih. βλάπτειν nocere sup. 183. παρενοχλεῖν vexare - **црькви наводеть** krmč.-mih. - **приюти** greg.-lab. ἐπηρεάζεσθαι laedi sup. 281. - **принимати** ἀδικεῖσθαι iniuria affici - **имъ отъ печали боудеть** psalt.-theod. nserb. pakość libido rum. **пакосте** f. magy. pákosztos naschhaft.
пакостьливъ adj. vexans, nocens misc.-šaf. kruš.
пакостьникъ m. βλαβερός noxius krmč.-mih. τύραννος tyrannus sup. 395. σκόλοψ stimulus 2. cor. 12. 7, ubi bulg. **пострѣкатель**: adde frag.-bulg.
пакостьно adv. moleste **-стно** misc.-šaf.
пакостьнъ adj. ἀργαλέος molestus ant.
пакостьствовати -воуѭ -воуюши vb. impedire, nocere vita-theod.
пакошта f. malitia **-шта** pravda-ruska.
пакоштение n. noxa ber.
паксимадь f. neugr. παξιμάδι paxamation alex. **-дей** pl. g. chrys.-lab. **имь три -ди или четыри прѣзь дьнь** isaak. **-де** pl. a. chrys.-lab. **-мидъ** azbuk.
пакъ v. **пакы** et **опакъ**.
пакы adv. πάλιν iterum cloz I. 42. 726. sup. š.-gl. 48. ostrom. chron 1. 5. 7. 19 etc. per. 110. **пакъ** ostrom. pat. 38. **пакь** hom.-mih. sim. I. 24. per. 108. **вспаки** alex. **-глаголный** alex. fris. paki, pagi, bac raro ἔτι adhuc **пакь** mon.-serb. **па** mon.-serb. 92. 315. nsl. pak, pa, pali bulg. pak bulg.-lab. pa oserb. pak rum. **ипак** et cetera ztschr. 6. 88. cf. **опакъ**, a quo derivabis croat. pačka impedimentum hung. čech. páka hebebaum páčiti heben pol. paczyć sie sich werfen nserb. pacyś.
пакыбытийнъ adj. regenerationis **пакибытийное крщение** op. 2. 1. 192.
пакыбытийскъ adj. παλιγγενεσίας regenerationis šiš. 246. op. 2. 1. 165. cf. **бытийскъ**.
пакыбытию n. παλιγγενεσία regeneratio ostrom.
пакырождение n. παλιγγενεσία regeneratio.
пакытеча f. vortex aquae alex. cf. gr. παλίρροια, παλίνδρομος.
паламидъ m. παλαμήδης palamedes **панамидъ** chrabr. 90. **-мидешь** bell.-troj. 15.
палата v. **полата**.
палати -лаѭ -лаюши vb. ardere **поча - оутлизнами** chron. 1. 261. klruss. pałaty čech. palati pol. pałać.
палатьнъ v. **полатьнъ**.
палежь m. πυρά rogus prol. ἐμπρησμός incendium prol.-cip. prol.-mart. **оть -жа высхытати** psalt.-vuk. - **горѣкые** prol.-lab. nsl. palež seng: palež je na grozdje padel, je turšico vzel.
палеологыни f. palaeologa **-гины** greg.-mon. 67.
палестина f. παλαιστίνη palaestina sabb. 167. 170. 198. **-ине** sg. l. men.-mih. **-ыни** sg. l. sabb. 170. **-ины** men.-mih. prol.-mart. greg.-mon.: nota **противоу -инъ** mat. 49. cf. **-стинъ**.
палестинъ m. palaestina sup. 213. men.-mih. cf. **-стина**.
палестиньскъ adj. palaestinae sup. 172. hom.-mih. prol.-mart. men.-vuk. - **юзыкъ** men.-mih. bulg. zemja palestinska milad. 62.
палестины v. **палестина**.
палестиныанинъ m. palaestinae incola men.-mih.
палестра f. palaestra alex. самострелъ azbuk.
палешь f. pallas bell.-troj. 7.
палеы f. ὀκτάτευχος octateuchus op. 2. 1. 167. sbor.-kir. 23. **палеы** azbuk. **полеы** azbuk. **книгы бытьискыю, рекомыю полѣы** bor. **палѣы** op. 2. 1. 137. lavr.-op. 18. alio sensu alex.: aperte respondet vocabulo gr. παλαιά.
палителиште n. solum domus igne absumtae.
палительнъ adj. urens **-на жежда** chrys.-lab.
палительнѣ adv. calide **сльньце - осиювають землю** chrys.-lab.
палити -лѭ -лиши vb. φλέγειν, φλογίζειν urere prol. šiš. 189. triod. proph. mir. τύφειν fumigare matth. 12. 20. -ev.-novg. men.-vuk. par. ok. 83. chron. 1. 121. **палещиы стрѣла** isaak. adde sup. 28. 169. - **силою** cyr. 29. nsl. paliti amburere habd. bulg. palinkъ brandwein magy. palinka rum. **пълескъ** uro **пълинкъ** brandwein nserb. paleńc idem.
палица f. ῥάβδος virga; ῥόπαλον fustis men.-vuk. krmč.-mih. op. 2. 2. 126. sup.:

male пол- sup. 2. -чию holm. даде юмоу толико -лиць mir. давь юмоу мало -лиць тоюгомь par. 126. -цами бити ῥοπαλίζειν fustibus caedere krmč.-mih. ῥαβδίζειν virgis caedere šiš. nsl. palica; rimska palica, svetega petra palica pol. paliczka orion magy. pálcza rum. палицъ.
палични n. virgae, fustes prol.-vuk. prol.-belg. биюнь быстъ -чиюмь prol.-vuk. побивати -чиюмь prol.-mih.
паличьникъ m. ῥαβδοῦχος lictor -чникъ misc.-šaf. georg.-šaf. ber. alex. glasn. 11. 169. act. 16. 35, ubi bulg. начальникъ.
паличьнъ adj. virgae, fustis -но ськроушению men.-vuk.
паличьство n. virgis caedere alex.
палны v. палеы.
палоута f. παλάθη massa e ficubus 1. reg. 25. 18. -vost. e gr.: rectius fortasse палата.
палъка f. baculus vita-theod. 30. палка neuma sbor.-kir. 33. - свѣтлаа idem sbor. -kir. 33. 34. vost.-op. 653. klruss. pałka pol. pała cf. палица.
палълны f. παλλίον pallium омофорь сирѣчь пальлны men.-mih. палий alex.
пальць m. pollex krmč. krmč.-mih. misc.-šaf. glag. Grimm, wörterb. 3. 1650. pol. paluch däumling russ. dial. палецъ.
палѣы v. палеы.
палюнию n. φλογμός incendium ant. chrys.-lab. - огны par. палѥнны sup.
памъфилны f. παμφυλία pamphylia šiš.
памъфъ m. πάφος paphus šiš. 29. паньфа ibid. cf. патъ.
паматарь m. memor -метарь mon.-serb. 197. 204.
паматнвъ adj. μνησίκακος iniuriae acceptae memor antch. ant. sup. 316. 317. nsl. pametiva der unschuldige kindeltag cf. -тьливъ.
паматнвьць m. μνήμων memor op. 2. 2. 37.
паматню n. ὑπόμνησις memoria съпасьнааго дьнн - sup.
паматовати -тоуѭ -тоуюши vb. recordari коментарин соу кнгы -ваньын esth. 12. 4. -mat. 52. bulg. pametuva.
паматозлобнвъ adj. iniuriae acceptae memor krk.
паматозлобню n. μνησικακία iniuriarum memoria int. isaak. ioann. krk.
паматозлобовати -боуѭ -боуюши vb. iniuriae acceptae memorem esse dioptr.
паматозлобьннкъ m. μνησίκακος iniuriarum memor int. misc. nom.-lab. zak.-serb. krk.
паматозлобьнъ adj. iniuriae acceptae memor. chrys.-lab. ioann.
паматозлобьствовати -воуѭ -воуюши vb. μνησικακεῖν iniuriae acceptae memorem esse chrys.-lab. prov. 21. 24. iez. 25. 12.
паматописанню n. commentariorum scriptio alex.
паматописьць m. commentariorum scriptor krmč.-mih.
паматописьчий m. g. -чиꙗ ὑπομνηματογράφος commentariorum scriptor esai. 36. 3. -vost.
паматотворюнню n. exequiae - мрьтвымь nom.-lab.
паматоухъ m. memor, memor iniuriae acceptae prol.-belg. - клеветамъ men.-leop. не имамь паметоухова prol.-mih. не соущимъ тоу -хомъ prol.-vost.
паматъкъ m. commentarii вь петѣмь своюмь -тьцѣ men.-mih. 145.
памать f. μνήμη, ὑπόμνησις, ὑπόμνημα, μνημόσυνον, μνημοσύνη memoria, commemoratio proph. ostrom. sup. cloz I. 309. 318.- древнинхь вѣкь ok. 51. вь - принде leont. сп'ѣаше -тию cyr. 2. - творити мрьтвоу nom.-lab. снхь -тьми извѣюма io.-clim.
паматьлнвъ adj. μνήμων memor -тл- ant. cf. -тнвъ.
паматьннкъ m. μνήμων memor ant.
паматьнъ adj. memoriae int. 297. mon.-serb.: nota -тна ѱалмскаа оузаконюнна sabb. 70. -тна отъпѣвше ibid. да есть -тно сномь повелѣомь mon.-serb. 219.
паматьствовати -воуѭ -воуюши vb. μνημονεύειν recordari šiš. 183. ber.
панагны f. παναγία deipara trêb. 106. misc.-šaf. zak.-serb. nom.-mik. 101. azbuk. mir. пон- pam. 196.
панагнаръ m. vas ecclesiasticum quoddam -гнаръ azbuk. acad.
панагюръ m. πανήγυρις publica celebritas chrys.-duš. 46. -гирь mon.-serb. bulg. panagir verk., panagjur, panadjur milad. serb. panadjur, panajur mik. cf. панигиръ.
панамонарий v. панамонарь.
панамонарь m. παραμονάριος custos ecclesiae men.-mih. pyrg. prol.-mih. misc. -рий men.-mih. паномонарь greg.-mon. пономонарь vita-theod. пономаръ bor. пономарь op. 2. 1. 35. sbor.-kir. 56. men.-leop. 408. per. 34. cf. парамонарь.
панарий m. πανάριον s. epiphanii libri in haereticos alex. per. LXXVII.
панигнрнцне n. nom. propr. ecclesiae glasn. 13. 370.

панигиръ m. πανήγυρις publica celebritas, nundinae -ръ glasn. 13. 377. cf. панагюръ.

панигүрикъ m. πανηγυρικός panegyricus typ.-chil.

паникандило n. πολυκάνδηλος machina a templi fornice pendens lychnis compluribus instructa chron. 1. 193. per. 94. 30. vost. 2. 169. -кан'д- sof. 25. -кад- sof. 30.trigl. полик-; поникадило men.-leop. chron. 1. 165. поникадѣло, поникандѣло ipat. klruss. panykadyło.

панихида f. παννυχίδες vigiliae ecclesiasticae панах- sabb.-typ. паннних- sabb.-typ. alex. паньних- typ.-chil.

паница f. λεκάνη patina kruš. pent.-mih. τρυβλίον patella pent.-mih. kruš. φιάλη phiala op. 1. 26. pent.-mih. kruš. exod. 27. 3. -vost. δίσκος lanx; δεξαμενή cisterna сътвори -цѫ зѣло малѫ на приимание дъждьнъихъ водъ sup. 431. 434. adde krmč. 308. pat. 324. pat.-mih. ephr. -belg. misc. ber. - вь нѭже вькоушаше: nota копию блискаѭште сѧ наведетъ и паницеѭ (pro пал-) желѣзноѭ пасетъ sup. 248. bulg. panicъ serb. panica patina fictilis mlat. panna e patina ahd. phanna cf. опаница et паны.

паничица f. cisterna sup. 431. 12. 14. 20.

паничние n. lanx prol. - и блюдо men.-vuk.

панония f. pannonia cyr. 25. meth. 6.

панонъскъ adj. pannonicus cyr. 20.

паноръмитьскъ adj. panormitanus изыдоше отъ -ска града greg.-lab.

пансыръ m. pancerea, lorica proph. 1.macc. 6. 35. -рѣхъ mat. 52. bus. 173. serb. pancijer; pancir mik. mlat. pancerea it. panciera mhd. panzier suec. pansar čech. pancéř pol. pancerz: th. pancia wieg. 2. 333.

паноукла f. πανοῦκλα panucula, pestis строупь рекомый - men.-mih.

панъ m. dominus steph.,gram. 60. 61. 62. 173. bus. 385: e lingua pol. irrepsit in quaedam monumenta psl. recentiora cf. curt. 1. 235. beitr. 2. 89: rad. scr. pâ tueri.

панъвица f. pelvis панв- ber.

панъдократоровъ adj. poss. pantocratoris мегы -ва chrys.-duš. 14.

панъкалъ m. πάγκαλος perpulcher име панькале, сии речь вседобрѣ ichn.

панътелеимонъ m. panteleemon паньдsim. 1. 10. пандел- sabb. 13.

панътелѣевъ adj. poss. panteleemonis пант- prol.-mih.

панътино n. nom. propr. loci мѣсто рекомое паньтино sim. I. 5.

панъфъ v. памъфъ.

панъдиръ m. πάνθηρ panthera пан'фиръ op. 2. 1. 139. russ. рысь alex.

паны f. g. -нъве λουτήρ pelvis вь паньви men.-mih. 249. на паньви раждежені prol.-mih. 227. на паньви ражьжені prol.-vost. на павни prol.-belg. паньвь мѣдьноу раждещи men.-mih. пан'ви разжещи; паньви истыша vitae -sanct. -vost.: male кь паньвоу men.-mih. nsl. ponev sartago meg. ponjva habd. pundba dain. klruss. panovka čech. pánev pol. panew' nserb. panej, panva let. panna ahd. pannâ, pfannâ mhd. pfanne lat. patina gr. πατάνη wieg. 2. 346. 364. cf. опаны.

папа m. πάππας papa sup. krmč. 86. krmč.-mih. pat. šiš. xvi. dial. men.-mih. cyr. 21. typ.-chil. men.-vuk. mir. mon.-serb. ber. ziz. chron. 1. 176. - римьскый nom.-mik. 121. prol.-cip. men.-mih. - алеѯаньдрьскый men.-mih. patriarcha leont. cf. папежь et попъ.

папежь m. πάππας papa assem. ostrom. meth. 3. 7. prol.-vuk. prol.-mih. op. 1. 262. per. 7. 28; 18. 34. olim krmč. папежеве pam. 157. 210. de papa alexandrino men.-mih. goth. papa ahd. bâbes mhd. bâbest nsl. čech. papež pol. papież lit. pâvests mlat. papas ngr. πάπας: linguae sl. habent ex ahd. wieg. 2. 335. cf. папа et попъ.

папежьство n. papatus alex.

папинъ adj. poss. papae men.-mih. leont. izvêst. 3. 386. serb. papin nsl. papinec hung.

папирие n. πάπυρος papyrus prol.-cip. men.-vuk.

папиръвъ adj. παπύρου papyri men.-vuk. alex.

папии m. παππίας pappias, dignitas in palatio cpolitano голѣмога папие glasn. 13. 374.

папрата v. папрътъ.

папратъ v. папрътъ.

папрътъ v. папрътъ.

папрътъ 1) m. πρόθυρα vestibulum вь женьскомь -ти nom.-mik. 72. -перти церковнаго prol.-vost. 2) f. -перть alex. genus dubium est leont. ber. вноутрь -ти op. 1. 127. 3) папрътъ m. -пьртъ krmč.-saec. xiii. -протъ vost. -пертъ clim. 302. sg. l. -тѣ sup. 217. prol.-mih. 287. -пьрътѣ krmč.-saec. xiii. по бывшемоу диоклизмѣ вь -тѣ sabb.-typ. 16. adde pat. ant.-hom. georg. 4) па-

прать pat.-georg. typ.-chil. 5) папрата f. сьходимь вь -тоу typ.-chil. 6) папрать f. georg. triod. 7) праирата f. typ.-nicod. 8) прнирать greg.-mon. 9) прѣпрать m. nom.-lab. serb. papratnja, preprata (ženska crkva) russ. паперть russ. dial. перть lit. pirtis badestube.

папоугъ m. psittacus alex. it. pappagallo afz. papegai, papegaut nhd. papagei nsl. papiga habd. serb. pol. papuga ngr. παπαγάς ex arab. babagâ wieg. 2. 333.

пара f. καπνός fumus pent.-mih. kruš. ἀτμίς vapor triod. sabb. -typ. act. 2. 19. -bulg. κνίσσα nidor barl. - дымьнаꙗ ioël 2. 30. -proph. mat. 45. акы соуєтноу пароу свою доушоу въ вѣтръ полагающимъ tur. парою тєлєсьною sborn. пѣны парами низлагаютъ chrys.-lab. оудоли мозга пєчали парами испльньшє сє chrys.-lab. пара(отъ коній) ipat. nsl. para: nota vol nima duše, vol ima paro; paro vzeti mactare parnoti mori cf. spar aestus oserb. para magy. pára rum. паръ Grimm, wörterb. 1. 1079: rad. pr russ. прѣ pol. prze.

параиконом m. παροικονόμος oeconomi vicarius chrys.-duš. 45. sabb.-typ. парик-: nota serb. parakuvar, paralaža.

параклисъ m. παράκλησις supplicatio nom.-lab. alex. mon.-serb. - богородици mir. 71.

параклитовъ adj. poss. paracleti lavr.-op. 40. alex.

параклитъ m. paracletus op. 2. 2. 57. 241. lavr.-op. 39. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. cf. παρακλητική kiesew. sulzer I. 2. 460.

параклитьникъ m. παρακλητικόν paracleticum sabb.-typ. mon.-serb.

парамонарий v. парамонарь.

парамонарь m. παραμονάριος mansionarius, custos ecclesiae sabb. 212. vita-theod. -рий pyrg. nom.-mik. 125. klruss. pałamar cf. панамонарь.

парамоунъ m. παραμονή vigilia, profestum chrys.-duš. 44.

параоновъ adj. poss. pharaonis š.-gl. 63 -оуновь š.-gl. 64.

параонъ m. pharao dial.-šaf. glag.

парарьгъ male pro поугаргъ vel пугаргъ: парарьгь πύγαργος deut. 14. 5. -pent.-mih.

парасимовъ adj. παράσημος signatus šiš. 45: male, interprete de nomine proprio cogitante.

параскєвгий f. g. -гиꙗ παρασκευή dies veneris -вьгий š.-gl. 49. -вьгиѭ cloz I. 555. š.-gl. 47. -вгий nicol. -вг҃и ev.-trn. -вѣий nicol. -вии sg. d. lavr.-op. 36. -скывыє пєтькыи prol.-lab.

парастась f. παράστασις magna liturgia вь мєчтаной -си; вєликоу - сьтворивь alex.-mih. 25. 83.

параоуновъ v. параоновъ.

парафиꙗ f. parochia - мирьскаꙗ nom.-mik. 143. klruss. parafija: e gr. παροικία.

параєклисиꙗ f. παρεκκλήσιον sacellum maiori templo adiunctum -раєк-.

параєклисиıархъ m. παρεκκλησιάρχης paraecclesiarcha параєклисиархъ lavr.-op. 50. парєклисиархь sabb.-typ. typ.-chil. serb. paraklisara aedituus.

парєй indecl. potior паоунь єсть прѣкрасна вєщь парєй вьсѣхь вєщий misc. єсть дєтль чєдолюбьно парєй вьсѣхь вєщий ibid.: e škipet. parъ primus.

парєклисиıархъ v. параєклисиıархъ.

парємийникъ m. liber quidam ecclesiasticus -мєйникъ alex.

парємиꙗ f. liber quidam ecclesiasticus по чтєнии пророкь, рєкшє парємий krmč.-mih. 259. парємьꙗ ipat.

парєнєсись f. παραίνεσις adhortatio ськазаєть парєнєсись притьча, оутѣшєниє, молєниє, поочєниє, наказаниꙗ польꙁьна ephr.

париꙗъ m. paris отъ самого -да парисмъ прозваноє ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πάριδος πάριον κεκλημένον man. 51. cf. парижь.

парижь m. paris bell.-troj. 4. cf. париꙗъ.

парижь m. φάρης mlat. farius, equus arabicus alex.-mih. 70. 77. 138. 194.

парий m. paris парнємъ нарєкшє πάριν ὠνομακότες man. 51.

парикономъ v. параикономъ.

парикъ m. πάροικος colonus mon.-serb. 62.

парипъ m. miser equus nsl. parip serb. parip equus vulgaris paripče pol. parepa magy. paripa rum. парипъ gr. πάριππος ngr. παρίππι mlat. parhippus.

парисѣй m. φαρισαῖος pharisaeus š.-gl. 86.

паритєльнъ adj. volans alex.

парити -рѭ -риши vb. πέτεσθαι, ἵπτασθαι, ἐξίπτασθαι volare sup. 260. bon. ant. nomoc.-bulg. krk. antch. pent.-mih. ephr. georg. prol.-vuk. tur. mir. š.-gl. 79. azbuk. mon.-serb. 62. ber. окрьсть - περιίπτασθαι hom.-mih. op. 2. 2. 84. сѣми и онамо - περιπέτεσθαι men.-mih. вꙑсочє - ex.-op. 2. 1. 28. вꙑсоко - men.-leop. птицє сь вꙑшє парєщє men.-mih. на блоуждєниє мꙑслити и - ioann. βακχεύεσθαι bacchari блєдь парєщє (-щоу) вьсхластн πορνείαν βακχευομένην ἐχαλί-

νωσας men.-mih. блоудь парещь greg.-lab.; pro alius codicis блести op. 2. 2. 174. - сѧ: птицѥ парѣхоу сѥ падь стѣнамн men.-mih. 140.

парити -рѭ -риши vb. vaporare io.-sin. вь ризѣ парѣшѥ сѥ вь оукропѣ сѣдещи σὺν τῷ χιτωνίσκῳ τοῖς ὕδασι κατέβαινε men.-mih. 262. пари изь оукропа зоуба misc.-šaf. 151. пари главоу 157. сокомь пари ледвиѥ 159. nsl. pariti; pariti se flaccescere dain. 243. bulg. pari ardere čech. pařiti brühen pol. parzyć urere parza hundsfutter oserb. parić nserb pariś: th. пара.

паричьство n. conditio coloni παροίκου misc.-šaf.

паробъкъ m. puer -бъка pam. 190. поставн -роп'ка въ сына мѣсто pal.-vost. klruss. parobok, pareń, parja pol parobek.

паровьнъ adj. ἀτμίδος vaporis int.: th. пара.

пародъкъ m. ὄμφαξ uva immatura -докъ iob 15. 33. -proph. mat. 55. bus. 171 ber. лѣторость грона azbuk. palmes alex. cf. -дьникъ.

пародьникъ m. ἐπιφυλλίς germen soph. 3 7. -cyr.-hier. cf. -дъкъ.

пароусиꙗ f. liturgia sollemnior alex.

пароусъ m. velum per. 9. 17. e russ. cf. gr. φᾶρος pannus.

паръдалъ m. πάρδαλις pardalis парьдаль dioptr.-lab. пардалъ dioptr.-leop. chrys.-frag. alex. -леи acad.

паръдосъ v. паръдоусъ.

паръдоусъ m. πάρδος pardus alex.-mih. 42. пардоусъ ber. ipat. парьдось, пардось chrys.-lab. пардосъ azbuk. коуманинь пар(д)ось ѥсть misc. 84. ahd. pardo mhd. parde, pardus lat. pardus nsl. parduc hung. serb. pard mik. čech. pardus, pard pol. pardus ztschr. 3. 415. wieg. 2. 338.

паръдъ m. πάρδος pardus пардъ alex.

паръѳѣнинъ m. πάρθος parthus парьт-šiš. 3. strum. парт- pyrg. парьѳ- men.-vuk. парьф- prol.-mih. парѳ- prol.-cip.

паръѳенъ m. παρθένος virgo, in zodiaco: male пароѥнъ op. 2. 2. 304.

паръѳинъ m. πάρθος parthus на парьфы prol.-mih. парѳынинъ alex. cf. паръѳѣнинъ.

парьнъ adj. volans alex.

парѣзъ m. assula, uti videtur -зоу вьньзьшоу сѥ вь ногоу львоу ἀκανθῶν τραχείας ἐμπαγείσης ποδί prol.-mart. -рѣзь pat.-šaf. 35. čech. pařez caudex.

парѥниѥ n. πτῆσις volatus -рѥниѥ ex. ziz. ber. ῥεμβασμός vagatio, fluctuatio dial. adde op. 1. 201. io.-sin. - помысломъ clim. бѥзъ -ниꙗ съдръжа оумъ dioptr.-leop. троудьнѣ и бѥзь -ниꙗ chrys.-lab. dioptr.-lab.

парѥниѥ n. vaporatio -рѥниѥ misc.-šaf. 157.

паситѥльнъ adj. pastoralis pat.

паска v. пасха.

пасмо n. filorum numerus in fontibus psl. non legitur nsl. pasmo, kakih dvanajst niti od snutka bulg. serb. pasmo croat. pasmo hung. čech. pásmo russ. dial. пасмо pol. nserb. pasmo magy pászma rum. пазмъ let. pâsma cf. ahd. faso mhd. vase nhd. fasen wieg 1. 325.

пасръбъ m. privignus -сѥрбъ acad. пасынокъ alex. пасерба, пасербица, пасербка alex. pol. pasierb stiefsohn, zaunstütze pasierbica russ. пасербъ.

паства f. σωτηρία salus sup. 386. 25. νομή pascuum; ποίμνιον grex sup. 286. sim. I. 26. II. 3. cant.-cant. 1. 8. pent.-mih. greg.-lab. prol. prol.-vuk. ber. mon.-serb. čech. nserb. pastva pascuum pol. pastwa: паства th. пас.

паствина f. νομή pascuum sup. psal. 99. 3. -saec. XIII. psalt.-ven. 94. 7. mat. 28. antch. pent.-mih. ποίμνιον grex pent.-mih. hom.-mih. старѣишина -нѣ sup. 242.

паствиньнъ adj. νομῆς pascui; χλόης herbae krmč. 248. мѣсто -но bus. 86. lavr.-op. 30. psal. 22. 2. -saec. XIII. mat. 28. cf. пастивьнъ.

паствитѥль m. pastor men.-mih. -льство alex.

паствити -влѭ -виши vb. ποιμαίνειν, βόσκειν pascere krmč. 37. dial. psalt.-int. pam. 234. - стадо krmč.-mih. - сѧ vita-theod. pol. pastwić się furere.

паствовати -воуѭ -воуѥши vb. pascere dial. dial.-šaf. frag.-serb. hom.-mih. cant.-cant. 7. 1. int. - сѧ isaak. alex.

паствоначѧлиѥ n. dignitas principis pastorum pat. 166.

паствоначѧльникъ m. ἀρχιποιμήν pastorum princeps dial.

паствьнъ adj. pascui dial.-šaf. nomoc.-bulg. kruš.

пасти, падѫ, падѥши vb. ἀπέρχεσθαι abire падоу вьзнаци ἀπῆλθον ὕπτιοι hom.-mih. 7. πίπτειν, ἐπιπίπτειν, καταπίπτειν, προσπίπτειν cadere ostrom. sup. - по земли prol.-mart. - на земи prol.-mih. паде вь ѥзоу men.-mih. паде ница си pent.-mih. падѫ cloz I. 179. š.-gl. 47. bus. 181. mat. 46. падоу aor. hom.-mih. 7. šiš. 83. 175. 184. - сѧ š.-gl. 86. ostrom.

sup. svjat. sborn. isaak. proph. šiš. 45. chron. 1. 42. 234. **пасти се хотѣаше** sabb. 40. **капища падоше се** prol.-mih **пасти сѧ съ двѣма сестрама** sbor.-kir. 55. **паде се съ своѥю тъщиѭ** krmč.-mih. 342. nsl. pasti; past f. falle; cf. drêvo na past klati; opast f. mit schnee bedeckte bergspitze; pádeča, pádeča bolêzen, nevolja epilepsia ahd. fallendiu suht pol. paść russ. dial. пасть falle nserb. pasle pl. falle scr. pad ire beitr. 1. 400.

пасти, пасѫ, пасеши vb. βόσκειν, ποιμαίνειν pascere ostrom. sup. **кто оуждене пасти** chrys.-duš. 40. **кобиле да пасоу власи** ibid. 46. **овьце да пасоу** ibid. 46. - **овьце** prol.-pyrg. - **цръкъвь** sbor.-kir. prol.-mih. βόσκεσθαι pasci **добытокъ пасетъ** gram. 23. **пасомомъ овцамъ** clim. **дивнй или пасомь** nom.-lab. 18. (cf. **питомъ**) - **кобиле** mon.-serb. 83. depascere - **жито** per. 111. (nsl. popaša) νέμεσθαι possidere sup. 288: nota - **оулиѥ** mon.-serb. 62. 164. fris. pazem servamus **пасетъ** sup. 248. 4. nsl. pasti russ. dial. запасать providere пасти ся cavere pol. zapas penus scr. paç (spaç), spaças gr. σκέπ-τειν, σκοπ-ός lat. spec-ere ahd spehôm ztschr. 4. 11. beitr. 2. 87. Grimm, wörterb. 1. 1052. Pott 2. 1. 291. curt. 1. 137. mey. 1. 361. 403. Müller lect. 244. cf. **опасти сѧ, съпасти, пазити.**

пастивьнъ adj. pascui **мѣсто -вно** krmč.-mih. 289: vocabulum dubium cf. **паствиньнъ.**

пастилъ m. πάστιλος pastillus sg. g. **-ла** men.-mih.

пасторъка f. privigna pat.-šaf. 268. nsl. pastorka, pasterka prip. pastorkinja habd. dain. serb. pastorak čech. pastorek: nota pacorek apud jung.: natum putamus e ***падъштеръка**; alii conferunt lat. posterus lit. pastoras: nota russ. иночимъ privignus i. e. alius uxoris filius.

пасторъкъ m. πρόγονος privignus prol.-mart. misc.-šaf. **пост-** per. xxvIII. nsl. pasterk; pastork habd.: bulg. pastrok vitricus esse dicitur.

пасторъкы f. g. **-къве** privigna **падьщерица пасторькы сказаѥть се** krmč.-mih. 324. cf. **свекры, мѫжакы, ѩтры** etc.

пасторъкыни f. privigna **-кыни** misc.-šaf. 25.

пастреније n. vocabulum obscurum: **- и сьбраније маньне** legi dicitur pat.-šaf. 136.

пастоухов ъ adj. poss. pastoris sup. 348.

пастоухъ m. ποιμήν pastor sup. ostrom. greg.-naz. hom.-mih. proph. antch. op. 2. 2. 84. 126. š.-gl. 64. bus. 268. prol.-vuk. ipat. vost. 1. 189. chron. 1. 38. 91. 106. **-ха и ексарха** op. 2. 2. 513. equus admissarius misc. 84. **пастоухе да блюдоу оу кобилахъ** chrys.-duš. 49. ἵππος θηλυμανής prol.-mart. - **бестоудьнь** men.-vuk. nsl. pastuh admissarius meg. lex. prip. 10. croat. pastuh admissarius hung. verant. serb. pastuh admissarius čech. pastuha pol. pastuch pastor beitr. 2. 197. rad. **пас** pascere: adde serb. pasti se coitum appetere (de equa) cf. ahd. fasal mhd. vasel nhd. fasel wieg. 1. 324. **пас-тоухъ** cf. pol. obžar-tuch.

пастоушатъ adj. coitum appetens prol. **кони имь вьси -ти соуть** alex.-mih. 93: adde **-ти кони** μόλωνες ἵπποι pyrg.

пастоушькъ m. παιδίον ποιμενικόν puer pastoralis **-шьци** zlatostr.: fortasse **-шьць.**

пастоушьнъ adj. ποιμενικός pastoralis **-шнаго** vost. 1. 183.

пастоушьскъ adj. ποιμενικός pastoralis cozm. ποιμένων pastorum proph. - **гласъ** op. 2. 2. 84. - **пьсъ** per. xxv. - **старѣйшинна** hom.-mih. νόμιος pascui hom.-mih.

пастоушьскы adv. ποιμενικῶς more pastorum greg.-naz. hom.-mih.

пастырь m. ποιμήν pastor ostrom. sup. pat.-mih. bus. 83. **-ри** pl. n. cloz I. 894. **-ремь** pl. d. šiš. 198. nsl. pastir; pastiričica motacilla habd. gottschew hirtle Elze 46. pol. pasterz.

пастырьнъ adj. ποιμενικός pastoralis dial.

пастырьскъ adj. ποιμενικός pastoralis men.-belg. krmč.-mih. chrys.-lab. ioann. clim. **съсоудъ** - zach. 11. 15. -proph. mat. 49. int.: nota male **пастарьскъ** 4. reg. 10. 12. -kruš.

пастырѥвичиштъ m. pastoris filius **-рев-** bell.-troj. 4. 8.

пастырѥвиштъ m. pastoris filius **-рѥвичь** bell.-troj. 7.

пастырѥначѧльникъ m. ἀρχιποιμήν, ποιμενάρχης pastorum princeps **-рен-** men.-vuk. prol.-mart. **-рон-** typ.-chil.

пасха f. πάσχα pascha cloz I. 258. sup. ok. 67. sbor.-kir. 11. **пас'ха** cloz. I. 247. 322. **паска** nomoc.-bulg. prol.-vuk. bus. 108. krmč.-mih. nicod. **пасцѣ** cloz I. 323. 845. š.-gl. 49. hom.-mih. sim. I. 27. chron. 1. 184. 193. 232. **по пасца** strum. **пастѣ** sup. 289. 302. 312. 339. **пасховѣри** haereticorum genus alex. klruss. paska osterbrod beitr. 2. 149.

пасховъ adj. paschalis op. 2. 2. 37.

пасынъкъ m. privignus per. 88. chron. 1. 161. e russ. pol. pasynek nachneffe cf. **пасторъкъ, пасръбъ.**
пасѣка f. alvearium **пасика** gram. 61. 75.
патерикъ m. πατερικόν patericum pam. 251. clim. bus. 298. holm. dial.-šaf. op. 2. 2. 443. sbor.-kir. 31. azbuk.: a lat. pater derivabis bulg. patericъ, paterickъ serb. patrice rosarium pol. pacierz; paciorek oserb. pačeŕ coralle.
патерини m. pl. patareni zak.-serb.
патити -штѫ -тиши vb. pati zak -serb. misc. gram. mon.-serb. serb. patiti, patnja; patisati remittere: ex ital. patire.
патока f. res fluida - **гроздна** αἷμα σταφυλῆς bus. 172. nsl. patoka lorea lex. fusel metl. trebermost čech. patoky pol. patoka klarer honig nserb. patoki mittelbier.
патосъ m. pavimentum ok. 61. gr. πάτος.
патрикий m. πατρίκιος patricius prol.-mih. prol.-vuk. mir. krmč.-mih. **-кь, -кий** etc. sup. - **саномь** leont.
патрикийскъ adj. πατρικίων patriciorum men.-vuk. men.-leop.
патрикыни f. g. **-ниѧ** uxor patricii **-кини** mir.
патричьство n. πατρικιότης patriciatus krmč.-mih. prol.-mih.
патриѥръхиѥ f. patriarchatus **-ѥрх-** prol.-mart. domus patriarchae **-арх-** greg.-lab. -sabb. 201. men.-leop. mon.-serb. serb. patrijaršija, paćaršija.
патриѥръховъ adj. poss. patriarchae **-арх-**cloz II. 27. prol.-mart. greg.-lab. leont. bus. 336. duš.
патриѥръхъ m. patriarcha **-архъ** per. 6. 13. men.-vuk. duš. **-арха, -архови, -архомъ** etc. sup. **-ар'ха** sup. **-треархъ** chron. 46. **фатриархь** chrys.-lab. serb. patrijarak.
патриѥръшь adj. poss. patriarchae **-ѥрьшь** krmč.-mih. 142. **-арьшь** greg.-lab. **присланa съ патриарша двора** op. 2. 1. 34.
патриѥръшьскъ adj. patriarchalis prol.-vuk. mir. **-арш-** par. **-ар'ш-** sup.
патриѥръшьство n. patriarchatus **-арш-** prol.-mih. sup. **-аръш-** sup.
патриѥръшьствовати -воуѭ -воуѥши vb. πατριαρχεῖν patriarcham esse **-арьш-** men.-vuk. prol.-mih. prol.-mart. **-арш-** men.-bulg.
патриѥрь m. patriarcha **-арь** leont. serb. patrijar, patrijara.
патъ m. πάφος paphos strum. e **пафъ, падъ** cf. **памъфъ.**
патъка f. anas georg. nsl. patka prip. 152. bulg. patkъ milad. 15.
патьскъ adj. paphi - **островь** prol.-mih. 175.
паоулъ v. **павлъ.**
паоуновъ adj. poss. pavonis **-во перие** alex.-mih. 50.
паоунъ m. ταώς pavo op. 2. 2. 8. misc. dioptr. **паоунь** man.-vost. nsl. oserb. pav serb. pav mik. paun, paunica, paun-pero russ. **павъ** bulg. paun magy. páva let. pâvs rum. **пъѹн** ahd. phâwo mhd. pfâwe gr. ταώς arab. tâwûs pers. tâûs beitr. 2. 150. wieg. 2. 365. cf. **павъ.**
паоунь adj. poss. pavonis pat. nom.-barb. **паоуне тъщеславоуете** op. 2. 2. 460.
паоустъ m. faustus prol.-mih. men.-mih.
пафнотий m. paphnutius prol.-mih.
пахание n. agitatio, ventilatio **створимъ вѣтры отъ -ниѥ** ex. -vost. 2. 96.
пахарьникъ m. πιγκέρνης pincerna gram. 79: scribitur etiam **пехарникъ** gram. 111. 197. dipl.-mold.-saec. xv. rum. **пъхарник** nsl. pehar, peharnik habd. serb. pehar ahd. pehhar, pechâri and. bikar nhd. becher magy. pohár, pohárnok rum. **пъхар** mlat. bacar, bicarium it. bicchiere Diez, wörterb. 54. wack. 17.
пахати -шѫ -шеши vb. agitare, ventilare **вѣтрьникомь или понѣвою патоуще** ex.-op. 2. 1. 33. **окройницами пашоуще** men.-mih. nsl. zapahnuti afflare habd. opahati eventilare lex. croat. pah flatus verant. čech. pol. pach odor pol. pachnąć olere oserb. pachać nserb. pachaś, pachoriś russ. **пахнуть; опахивать ся отъ комаровъ** cf. **опашь, пашьникъ** et nhd. fächelo wieg. 1. 315.
пахати -шѫ -шеши vb. arare **пашють нивы** per. 12. 12. **пахание, пахати. пахотникъ, пахотница, пахотное время, пашниѥ** e russ. pol. pachać fodere.
пахъ m. odor alex.
паче adv. μᾶλλον potius; μειζόνως magis; πλέον, πλεῖον, ἐπὶ πλεῖον amplius, plus ostrom. - **мене** ὑπὲρ ἐμέ ostrom. - **вьсѣхъ** παρὰ πάντας ostrom. - **погоубитъ** cloz I. 450. - **медоу и ста** mat. 23. - **мѣры** krk. - **меда** bus. 290. **сиаеть - сльньца** cyr. 2. - **же** τοὐναντίον contra op. 2. 2. 263. μάλιστα maxime sup. - **неже** sup. 72. - **или** sup. 232. additur comparativo sup. 275. 284. inservit formando comparativo sup. 276. 344. **пачекь** pacech mon.-serb. 263. **най** - ἐπὶ πλεῖον šiš. 200. nsl. pače, pač habd. da pače quin imo habd.: est comparativus adj. * **пакъ.**
пачемѣрьнъ adj. qui supra mensuram est mir. 137.

пачнстъ adj. hebdomadis alterae quadragesimae -**тн понедѣлннкъ** mon.-serb. 411. cf. serb. pačista nedjelja.

паша f. pascuum nov. š.-gl. 92. pat.-šaf. duš. mon.-serb. nsl. paša; pašinec pascuum privatum habd. pol. pasza: rad. **пас** suff. **ш**.

паша m. paša sabb.-typ. ok. 81. 83. 84: e turcico.

пашеногъ m. maritus sororis uxoris meae misc.-šaf. 26. nsl. pašenog, pašanog mann der schwägerin pašenoga, pašanoga frau des schwagers serb. pašenog, pašanac ženine sestre muž

пашнште n. pascuum prol.-mart. pat.-šaf. 288. men.-leop. chrys.-duš. 13. 27. mon.-serb. glasn. 13. 374.

пашьннкъ m. γαργαρεών guttur op. 2. 2. 460. - **доушьннкъ, грътань н ѩзыкъ** dioptr. - **въ цѣвннцѣ** vost. cf. **пахатн** ventilare.

паерьчнкъ m. signum prosodiae simile τῷ **ернкъ** alex.

пажковъ adj. poss. araneae **паоүковъ** int.

пажкъ m. aranea **паоүкъ** clim. misc. **паоүкъ** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. - **велнкый** idem. sbor.-kir. 33. 34. nsl. pavok, pajok, pajek, pajenk; pajčevina bulg. pajъk serb. pauk russ. dial. **павокъ, павко** čech. pavouk pol. pająk nserb. pavk magy. pók rum. **паннг, паннцнне**: nota bulg. pajъžinъ cank. pokl. 1. 65.

пажчнна f. ἀράχνη tela aranea bon. misc.-serb. prol. chir. -**намн оүвѧзаѥшн немощьнѣйшѧѩ** greg.-naz. **нстанлъ есн ѩко -нж доүшж его** psalt.-int.-saec. xii. **паѩчнна** sup. 201. **паѩчнна** psalt.-pog. **паоүтнна** antch.

пажчнновндьнъ adj. telae araneae similis clim.

пажчнньнъ adj. ἀράχνης e tela aranea factus prol. int. pyrg. men.-vuk.

пажчь adj. poss. ἀράχνης araneae **поставъ паоүчь** ant. antch. **поставъ паючь** proph. **паѩчь** esai. 59. 5. -mat. 49.

паѩчнна v. **пажчнна**.

паѯнмадь v. **паксниадь**.

паүелъ v. **павлъ**.

паүлъ v. **павлъ**.

пванне v. **пъванне**.

пватн v. **пъватн**.

певгъ m. πεύκη pinus alex. **на певгы посѣшенъ** prol-mart. **певгомъ** sg. i. in margine ad explicandum **боръ** esai. 60. 13. -op. 2. 2. 643. **пеүгомь** sg. i. men.-serb. esai. 60. 13. -proph. cf. **певъкннъ**.

певъкннъ adj. πεύκινος pineus **дрѣвомь -номь** 3. reg. 6. 34: th. **певъкнй**.

пегръшта v. **прѣгръшта**.

педагогъ m. παιδαγωγός paedagogus šiš. 118.

педепсатн -шж -шешн vb. castigare mon.-serb. 447. 449. -**сать** duš. -**дѣп-** mon.-serb. 368. gr. παιδεύειν, ἐπαίδευσα ngr. -ψα.

педепсне f. poena mon.-serb. 453.

пекарь m. σιτοποιός pistor olim gen. 40. 7. čech. pekař pol. piekarz nserb. p'akař.

пекарьннкъ m. pistor gram. 145: ni idem est ac **пахарьннкъ**.

пекарьннца f. furnus alex. -**рнѣ, -льнѣ** ibid.

пеклъ v. **пьклъ**.

пекльннца f. furnus **въ -цахъ, ндѣже пекоүть хлѣбы** krmč.-mih. 241: vocabulum dubium.

пекъ m. καύσων aestus men.-vuk. prol. 43. prol.-cip. prol.-lab. krk. pat.-šaf. ber. alex. **жнтвьный пекь** prol.-mart. idem men.-leop. **пекь н развръѣнне** βρασμός μέγας men.-vuk. **пекь сльньчьный** ἐν ἡλίῳ φλέγοντι men.-vuk. bulg. pek; pripek pokl. 1. 71.

пелена f. σπάργανον fascia cloz I. 622. 887. sup. oct. sbor. glag. pam. 181. hom.-mih. proph. chrys.-lab. men.-vuk. chron. 1. 195. **оть пеленъ** chrys.-lab. **оть своных пелень въ поүстнноү вьселн се** prol.-mart. **оть самыхъ пелень** ibid.: nonnisi pl. numero usurpari videmus **плѣны** fasciae nov. nsl. plênica habd. dain. plinica trub. lex. cf. bulg. pelenъ; dečica pelenčeta milad. 9. cf. peleški pokl. 1. 87. pol. pielucha nserb. p'elucha rum. **пелнччй**: e **плѣна** ortum videtur **пелена**.

пеленатн -наѭ -наешн vb. fasciis involvere trigl.

пеленнца f. σπάργανον fascia triod. **сынъ твой еще въ -цахъ** vost. nonnisi pl. numero legi videtur: nota **пленьннца** vinculum frag.-bulg.

пеленнчьнъ adj. qui in fasciis est **не хотатъ -чномоү слоүжнтн** vost.

пеленьствоватн -воүѭ -воүешн vb. σπαργανοῦν fasciis involvere - **сѧ** op. 2. 2. 67.

пелесъ m. φαιός pullus pent.-mih. kruš. triod. **рнзы пелѣсы** 3. reg. 10. 25. -vost. **мозкь ѩко бѣло н пелѣсо своныъ вндѣннемъ** pal.-vost. pro половый ber. cf. russ. полоса lit. palšas fahl russ. dial. перепелесый cf. pele mus et čech. pelichati sich mausen.

пелеша f. pallas bell.-troj. 19.
пелешинъ adj. poss. sensus obscurus: **-но море** bell.-troj.
пеливоръ v. **перивоаь**.
пелопонь adj. poss. pelopis - **островь** peloponnesus prol.-mih. 74.
пелъиновъ adj. absinthii **-во врьшие** misc.-šaf. 159.
пелъинъ m. ἀψίνθιον absinthium antch. svjat. **акы чашю -на** sborn. **-нь** ier. 9. 15. -mat. 45. 46. pat. per. 17. 26. f. trigl. **-ни и жолчи горчае** op. 1. 144. nsl. bulg. alb. pelin russ. **полынь** pol. piołyn, piołun nserb. połyń cf. lit. pelinos rum. **пелин**.
пелъинь v. **пелъинъ**.
пена f. poena š.-gl. 16. 94. nsl. pena meg. peno plačevati trub. serb. pijena pol. pena nserb. pina ahd. pîna mhd. pîne nhd. pein mlat. pena lat. poena gr. ποινή wieg. 2. 353.
пендаполиы v. **пендаполь**.
пендаполь m. pentapolis prol.-mart. **-лиы** krmč.-mih.
пендапольскъ adj. pentapoleos krmč.-mih. 202.
пендесатъ v. **пать**.
пендесатьникъ v. **патьдесатьникъ**.
пентдесатъй v. **патьдесатъй**.
пентефрийнъ adj. poss. πετεφρῆ putiphar pent.-mih. **петеф-** men.-mih.
пенътикостарь m. pentecostarium typ.-chil. mir.
пенътикостий f. g. **-стиа** πεντηκοστή pentecoste **-стие** šiš. 95. hom.-mih. sabb.-typ. **-стию** leont. **-сти** sg. d. greg.-lab. l. nom.-mik. 90. **до -сти** sabb.-typ. 26: nota **до пентикостиы** ant.-hom. 146. ahd. fimfchustim mhd. nhd. pfingsten nsl. binkošti wieg. 2. 368.
пенътикостьнъ adj. pentecostes **-ныи недѣлиы** prol.-vuk. **петик-** šiš. 3. 37.
пепелити са -лиж са -лиши са vb. in cinerem verti alex.
непеловидьнъ adj. cinereus trigl. acad.
пепелъ m. τέφρα, σποδός cinis bon. sup. hom.-mih. šiš. 225. hes. 17. io.-sin. proph. dial.-šaf. bus. 268. - **пещьнь** αἰθάλη καμιναία fuligo camini pent.-mih. **-ла пещнаго** vost. 1. 134. **-ломь посыпати главоу** krmč.-mih. **-ломъ дъно посыпати** chrys.-frag. **-лоу подьстланоу соущоу** krmč.-mih. 207. **попелъ** sup. 369. lavr.-op. sborn. greg.-naz. op. 1. 82. 134. psalt.-saec. XIII. XIV. hes. 17. chron. nsl. bulg. pepel **попелъ** greg.-naz. holm. op. 2. 2. 204. mat. 12. 26. 33. 41. glag. šaf.-urspr. pol. popiół croat. popel hung. nserb. popeł.
пепельнъ adj. σποδοῦ cineris triod. **земли -на** misc.-šaf. 153.
пепелѣнъ adj. cinereus triod. bulg. zrъno pepeljano verk. 370.
перварь m. februarius š.-gl. 40. mon.-serb. 175. 397.
перивоаъ m. hortus nom.-barb. azbuk. **-ль** steph. ok. 25. **-лемь** glasn. 13. 373 **-лк** gram. 148. **пеливорь** glasn. 13. 374: nota **плодове -ли** misc.-šaf. 49. croat. perivoj luč. serb. perivoj, pelivoj, pelivoje, pelivja ngr. περιβόλι.
перийце n. penna alex.: th. **-рие**.
перимъ v. **прати**.
перина f. culcitra trigl. čech. peřina magy. párna.
перноръ m. fines **-ромь косоритьскымь** mon.-serb. 117. 96.
перитомий f. g. **-миа** περιτομή circumcisio šiš. 51. 115. **-мие** 179.
перноусий adj. περιούσιος acquisitus **людьмь -сиемь** tit. 2. 14. -op. 2. 2. 429.
перноусиы f. opes bon.
перие n. πτερά pennae pent.-mih. chrys.-lab. kruš. cyr.-hier. op. 2. 2. 57. proph. alex.-mih. 50. misc. **-рьемь** ex.-vost. 1. 508. **перна истрьгоше** ichn. rum. **перие** f. magy. perje rispengras.
перкоунъ v. **пероунъ**.
перкъ m. πέρκη perca trigl.
перла f. margarita mon.-serb. 406.
перминъ m. permus vost. 1. 319.
пермь f. coll. permi bor. x. per. 2. 34. cf. **роусь, чадь**.
перо n. πτερύγιον penna - **воденично** misc.-šaf. 172. nsl. pero g. -ra et -resa: nota pere g. -reta dain. 81. 82. perot. f. ala dain. 106. prip. 284. hung. perut trub. lex. peruta trub. čech. peruť pol. cf. pierzyć się Grimm, wörterb. 3. 1392 curt. 1. 178: nobis ad rad. **пр** (**прати**) trahendum videtur.
пероуноносьнъ adj. fulmina gestans alex.
пероунъ m. fulmen trigl. numen slavorum gentilium per. 31. 10. chron. 1. 50. 13; 51. 7. **пержноу и роджи и рожанници** vost. **молатъ са перепоу, хорсоу, мокши, вилмамь** vost. **богы многы, пероуна и хорса, дыы и тронна, то члци были сжтъ старѣйшины, пероунь въ елинѣхъ, а хорсь вь кѵпрѣ** vost. **пероунъ** pro **громъ** ber. **богоу пероуноу** sbor.-russ. **пероунъ приплы къ берви, и отриноу и шестомъ: ты, рече, пероушнще до сыти еси ѣлъ и пилъ, а нынича поплови прочь** sof.-vrem. 1. 88. **перкоунъ, рекше громъ** per. XXI. lit. per-

kunas nsl. perun nom. propr. viri dain. 71. bulg. perin planina verk. 235. 252. cf. serb. perunika iris germanica peronjika cyperus pol. piorun fulmen Grimm, wörterb. 1. 1052. ztschr. 11. 181. Germania 7. 8: rad. пр-ати.
перъпера f. ὑπέρπυρον hyperpyrum -рьпbon. -рп- krmč. 183. nom.-lab. перпира gram. 6. десеть литрь -ра krmč.-mih. .л. литрь -ра 221. et -ра m. ibid. mon.-serb. adde четири -ре chrys.-duš. 46. перепръ sbor.-kir. 8. ber. перепери, перпиры alex. перьпирь mon.-serb. 112. 54.
перъперъ v. перъпера.
перъсида f. περσίς persia prol.-mih. leont. men.-vuk. -р'с- dial.-šaf. -рс- sabb. 198.
перъсидьскъ adj. persicus -рс- pat.-mih. -тьскь prol.-vuk.
перъсинъ m. persa misc. въ перьсѣхъ in persia prol.-vuk. перси cyr. 21. оть перьсь prol.-mih. персъ pl. g. lavr.-op. 42. перьсомъ chrabr. 90. персомъ sup. персы sup. възвратися въ перьсы; на перьсы шьдь prol.-mih. сь перьсы ichn. перьсинь врань есть misc.
перъсиполь m. persepolis -ла alex.-mih. 96.
перъситьскъ v. перъсидьскъ.
перъсьскъ adj. persicus перс- sup. 186. 188. персьстѣ 186. персъскъ 193. перскоу 190. cf. перьскъ.
перъсѣнинъ m. persa -рс- nomoc.-bulg. prol-cip. men.-vuk. ev.-trn. prol.-mih. krmč.-mih. -рьс- sabb.-typ. typ.-chil. prol.-vuk. ichn. prol.-mih. - родомь prol.-mart.
перъсянинъ v. перъшанинъ.
перъшанинъ m. persa alex.-mih. 23. 70. 81. персянинъ int.
перьнатъ adj. πτερωτός pennatus bon. kruš. triod. misc. ephr. isaak. chrys.-frag. pent.-mih. men.-mih. -рън- bon. -рн- chrys.-lab. chron. 1. 37. š.-gl. 79. ber.
перьскъ adj. persicus typ.-chil. šiš. xii. бесѣдовати -скымь езыкомь ichn. перъскый dial.-šaf. cf. перъсьскъ, quod praestat.
петала f. πέταλον lamina кошааше -лоу златоу op. 2. 2. 631.
петелька f. laqueolus trigl. cf. петля.
петефрийинъ v. пентефрийинъ.
петикостьнъ v. пенътикостьнъ.
петля f. ἀγκύλη ansula exod. 26. 4. laqueus trigl.
петрахилъ m. ἐπιτραχήλιον stola sacerdotis misc. nom.-barb. mon.-serb. - есть попьвѣнца съ нимьже вождаше се христось ant.-hom. 146. bulg. petrachil milad.
петровъ adj. poss. petri assem. sup. holm. - день meth. 7.
петръ m. πέτρα petra на семь петрѣ matth. 16. 18. šaf.-urspr., qui на сей петрѣ legendum putat.
петръ m. petrus - гоугнивый per. 31.
петръчь m. nom. propr. loci nom.-barb.
пефлагоньскъ adj. paphlagonicus фепл- prol.-mih.
пехарьникъ v. пахарьникъ.
печальвъ adj. λυπηρός tristis ant.
печалити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν contristare ant. - сѧ δυσφορεῖν aegre ferre sup. misc. - си hom.-mih. bulg. pečeli lucrari pečêlbъ lucrum.
печалованиѥ n. tristitia chrys.-lab.
печаловати -лоуѭ -лоуѥши vb. moerere chrys.-lab. pat. isaak. dial. ipat. -лоуеть ли кто, да молитвѫ дѣеть antch. - сѧ svjat.-vost. 1. 295. bor. 14. mon.-serb. glag. не мози - съмьрти ради, нъ -лоуй сѧ грѣха ради sborn. animo deficere sup. - си ἀνιᾶσθαι moerere sup. 153. pol. pieczołować się, cuius th. *pieczoła.
печаловьникъ m. curator alex. - или промысльникь misc.-šaf. cf. печальникъ.
печаловьнъ adj. sollicitus - выва о сихъ sabb. 207.
печаль f. λύπη tristitia ostrom. sup. θλῖψις afflictio greg.-naz. ostrom. μέριμνα cura ostrom. ἀσχολία negotium sir. 40. 1. -vost. τραγῳδία tragoedia ex.-op. 2. 1. 24. безь -ли ἀφροντίστως sine cura men.-mih. 275. - радостию прѣмѣни leont. -лию обличенъ bor. 50. беспечали secure sup. fris. petsali, petzali bulg. pečêlbъ čech. péče: rad. pek suff. -ѣль.
печальникъ m. ἐπίτροπος tutor krmč. 79. krmč.-mih. 210. 221. alex. cf. печаловьникъ.
печальнъ adj. στυγνός tristis sup. 384. chron. 1. 87. 89. 96 etc. -ни бѫдете λυπηθήσεσθε, λύπην ἔχετε ostrom. κατηφής moestus cloz II. 36. adde cloz II. 72. antch. -льнъ, -лънъ, -ленъ sup. -льно ми ѥсть ἄχθομαι indigne fero sup. 243. -льно имь ѥсть λυποῦνται aegre ferunt sup. 295. -льноѥ ἀθυμία tristitia sup. 283.
печальствиѥ n. cura glag.
печальство n. λύπη tristitia ant. cura glag.
печатити -штѫ -тиши vb. signare mon.-serb. 53. 303.
печать m. g. -ти σφραγίς sigillum -тьмь

sg. i. greg.-naz. -ти pl. n. cloz I. 913. -ти pl. g. cloz I. 737. 738. -томъ pl. d. cloz I. 915. 918. -тьмь pl. d. sup. 341. -те pl. n. sup. 341. pl. a. cloz I. 735. -ти pl. a. sup. 38. 359. 385. -тии idem sup. 347. -ть šiš. 200. -та хва не соуть при-ѥли psalt.-int. saec. xii. βουλευτήριον bulla pyrg.: in mon.-serb. m. habes sexies, fem. saepissime, f. etiam op. 1. 56. pam. 183. prol.-mart. men.-vuk. hom.-mih. men.-mih. 207. chrys.-frag. chrys.-lab. gram. 62. men.-leop. krmč.-mih. 149. 204. 232. per. xli. nom.-barb. duš. -ти sg. v. hom.-mih. 112. не врѣди мат.рьни дѣвь-ства печати tur. apud vost. et -тъ et -ть m. nsl. serb. pečat m. čech. pečet pol. pieczęć lit. pečêtis, pečvêtis nhd. petschet, petschatt, petschaft magy. pecsét rum. пе-чет ztschr. 2. 308. wieg. 2. 361. Grimm, wörterb. 1. 1065. Pott, lit. 2. 54.

печатьлѣнинѥ n. obsignatio.

печатьлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. σφραγίζειν obsignare sup. saepissime печатлѣти proph. hom.-mih. - сь вьсакою тврьдию greg.-lab. -лити men.-mih.

печатьница f. sigillum alex.

печатьствовати -воуѭ -воуѥши vb. obsignare alex.

печениѥ n. περισπασμός distractio -ние, въ -ньи доукавнѣ eccles. 5. 13, 8. 16. -vost. cura ant.-hom. 207.

печень f. ἧπαρ hepar trigl. bus. 147. e russ. čech. pečenka ren -ky genitalia slovac. černá -ka hepar oserb. pjećeń croat. pečenja verant.: vides hepar ab assando nominari cf. it. fegato fz. foie et ngr. συκώτι apud Diezium wörterb. 140.

печенѣжинъ m. pečenêgus chron. I. 53. 1. -зинъ 1. 53. 14. 15. pl. -зи.

печенѣжьскъ adj. pečenêgicus chron. до поута -нѣшка glasn. 13. 375.

печица f. ἀρτοποιός panifica млѣю и -цоу zlatostr.-saec. xvi. nsl. pečica chutra lex.

пешта v. пештъ.

пештера f. σπήλαιον, τρώγλη specus ostrom. bon. sup. men.-mih. alex.-mih. 151. prol.-mih. dial.-šaf. dioptr. sabb. 132. pent.-mih. hom.-mih. mat 24. 52. vita-theod. bus. 32. 84. 95. 121. 333. men.-leop. holm. per. 45. op. 1. 56. pam. šaf.-urspr. hebr. 11. 38. -bulg. male -ри ex. -vost. 1. 221. пещера κάμινος fornax num. 25. 8. -pent.-mih. желѣзнъма -ръι greg.-naz. τρυμαλιά foramen iudic. 15. 8. -pent.-mih. печера bor. x mat. 25. bus. 90. 294. gens per. 2. 51. пещера камена sim. I. 4. bulg. peštеrъ pol. pieczary e russ. rum. пещере th. пештъ suff. ера cf. čech. mezera a meze.

пештерица f. τρώγλη caverna barl. euchol.

пештеръка f. spelunca печерка chron. 1. 255.

пештерьникъ m. troglodytes dial.-šaf. -черн-men.-leop.

пештерьнъ adj. σπηλαίου speluncae sup. dial. men.-mih. -черний chron. 1. 197. 223.

пештерьскъ adj. speluncae печерьскъ chron. mat. 25. печерьскь монастырь prol.-mih. 195.

пешти, пекѫ, печеши vb. πέττειν coquere рыбы печенъι ἰχθύος ὀπτοῦ ostrom. nsl. pek, quod peregrinum est ahd. peccho mhd. becke nhd. beck Grimm, wörterb. 1. 1215. kruhopek pistor habd. magy. pecsenye rum. печне: huc forte trahenda nsl. pečurka fungus habd. croat. pečura verant. scr. pač gr. πεκ: πέττειν, πέπτειν lat. coquere pers. puchten lit. kep ztschr. 3. 403. 409; 4. 357. 364. beitr. 1. 6. 111. curt. 2. 53. mey. 1. 357. 397. wieg. 1. 615.

пешти са, пекѫ са, печеши са vb. μεριμνᾶν sollicitum esse; λυπεῖσθαι affligi; μέλειν curae esse sup. ostrom. antch. men.-mih. marc. 10. 22. -mat. 34. печалаше се greg.-lab. печалсте са sup. пекаше се sim. I. 3. пьци са sup. пьцѣте са svjat. sup. своими грѣхы пьци са zlatostr. - чимь isaak. црьковнимми - sabb. 51 ничимьже пецате се strum. - домомь ephr. leont. men.-leop. аще вьıмь симь пекли са antch. - родомь, - сиротою prol.-mih. - храмомь sim. I. 3. - вьдовами greg.-lab. - нами sim. I. 22. - о чемь: ни о чесомьже пьцѣте се šiš. 226: nota - ноуждьныѥ пище hom.-mih. 60. πραγματεύεσθαι occupatum esse man. fris. pecsachu pol. piecza oserb. pječa cura cf. verbum praecedens.

пештъ f. σπήλαιον specus sup. 354. š.-gl. 49. pat.-mih. 44. men.-mih. hom.-mih. op. 2. 2. 275. io. 11. 38. -ev. nicol. šaf.-urspr. et ev.-grigor. apud vost. каменьна - sim. I. 4. κλίβανος fornax ostrom. op. 1. 109. pent.-mih. vost. 2. 89. κάμινος fornax ostrom. sup. vost. 2. 88. man. φοῦρνος furnus krmč.-mih. chron. 1. 111. - огньмъ горащю bus. 179. καπνοδοχεῖον fumarium krmč.-mih.: nota ὄρος mons num. 28. 6. -pent.-mih. et раждегъше пещоу prol.-mih. 180. et не троужайте моего мефодиа, оуже во са ако и при пещи отолилъ meth. 6. nsl. peč scopulus, furnus pečina petra habd. pečovje petrae trub. lex. pečovnat saxeus meg. bulg. peš-

nik furnus pokl. 1. 33. rum. пешт magy. pest ztschr. 7. 177. 204.

пештьница f. κάμινος, κλίβανος fornax sup. 130. proph. vita-theod. num. 25. 8. -mat. 55. men.-mih. колико сковрадь, колико -ць раждежено men.-mih. fumus sup. 4. nsl. pečnica furnaria lex.

пештьнъ adj. καμιναῖος, καμίνου camini sup. men.-vuk. pent.-mih. greg.-naz.

пеугъ v. певгъ.

пиваниѥ n. potus -ниа отъ тждоу почрьпе men.-bulg. νᾶμα unda, latex воды чисты и многа -ниѥ богатно изливаѥ твоѥ obich.

пивати -ваѭ -ваѥши vb. πίνειν bibere ant. pat. ioann. lavr.-op. 38.

пиво n. πόμα potus šiš. 245. alex.-mih. 66. pat. men.-mih. mon.-serb. кратиръ не лишаѥмый пива chrys.-frag. σίκερα sicera barl. творено - idem greg.-naz. νέκταρ nectar men.-vuk. ngr. πίβα deh. ztschr. 7. 224. пивоваръ cerevisiarius trigl.

пивъкъ adj. qui bibi potest сланоѥ и непивъко море въ сладость прѣложи, и оусточдивъ пивько ѥ съдѣла frag.-russ.

пивьница f. cella vinaria ant.-hom. nsl. pivnica oserb. pinca rum. пивницъ magy. pincze.

пивьнъ adj. potui aptus -ноу водоу ex. cf. nsl. pivec potor.

пиганъ m. πήγανον ruta misc.-šaf. 155. vost. 1. 93. bus. 37. acad. -на насаженъ выстъ per. LXIX.

пидалиѥ f. πηδάλιον gubernaculum сѣдь на -лии men.-mih.

пизма f. odium misc. nom.-barb. duš. 87. 139. serb. pizma, pizmen rum. пизмъ ngr. πεῖσμα.

пизматоръ m. inimicus пизьм- alex.-mih. 133. перьсомь - еси 85. serb. pizmator ulciscendi cupidus.

пиканина f. οὖρον urina georg. -ны кобылныѩ man.-vost. čech. pikati, piĉkati mingere cf. čech. pica, picka magy. picsa vulva et fz. pisser cf. пикотыни.

пикотыни f. urina, uti videtur -тыниѥ pat. 103: forma dubia est cf. пиканина.

пила f. πρίων serra barl. ioann. pyrg. дрѣвѣна - chrys.-lab. многозоубьна - men.-mih. 350. пилоѭ прѣтираахѫ συνέπριζεν serra secabat sup. 295. трьти пилою men.-mih. наводимо и възводимо пилою men.-mih. 350: nota male pro пипела αὐλός tibia esai. 30. 29. -proph. nsl. serb. pila bulg. пилъ čech. pila pol. oserb. nserb. piła rum. пилъ ahd. fila Grimm, wörterb. 3. 1448.

пилатовъ adj. poss. pilati cloz I. 827. hom.-mih. strum. -въ слоугы pl. n. sup. 339.

пилимонъ m. philemon nicod.

пилиповъ adj. poss. philippi - градь alex.-mih. 14.

пилипъ m. φίλιππος philippus šiš. 15. š.-gl. 63. hom.-mih. филифь nicod.

пилософъ m. philosophus nicod.

пилотъ m. nom. propr. loci -та оба sabb.-typ. 80.

пильность f. diligentia chir. e pol., uti videtur.

пильнъ adj. πριστηροειδής limae similis -ныимъ образомъ esai. 41. 15. -mat. 47.

пильнъ adj. ἐξαίρετος eximius въ злыхъ пилень cyr.-hier. russ. dial. пильный, пиленный čech. píle studium pileti pol. pilny cf. пильность.

пилюкъ m. ἰκτίν milvus trigl. olim ierem. 8. 7. ber. male пинюкъ azbuk. nsl. piljuh habd. pivlik lex. bulg. pilêk hühnergeier croat. piljuh verant. serb. piljug, piljužina mik. de suff. cf. russ. канюкъ et russ. dial. подлюка a подлый.

пина f. sensus nobis ignotus: пины морьскыѥ странноу кызньствоующе сьнѣдь соугоубоу потрѣбоу подаваюць chrys.-lab.

пинакида f. πινακίς tabula въписаша вь -киды sup. 107. 3.

пинакъ m. πίναξ, πινάκιον quarta pars medimni - пшеница по три ста аспьрь продавахѫ par. 137.

пинати -наѭ -наѥши vb. tendere патоу свою акы пинаѫй int. 197. nserb. pinaś: th. пьн (пяти).

пининъ adj. φαιός pullus op. 2. 2. 96: vocabulum obscurum cf. пиньскъ.

пиньскъ adj. quid sit, nescimus: златы роунесы пинъскыми ex.-op. 2. 1. 34. cf. пининъ.

пионий v. пионъ.

пионовъ adj. poss. pionis sup. 105.

пионъ m. pion sup. -ний sup.

пипати -паѭ -паѥши vb. ψηλαφᾶν palpare pat. prol.-cip. men.-vuk. nsl. pipati palpare, evellere bulg. pipa serb. pìpati contrectare pípati decerpere rum. пипъеск.

пипела f σαμβύκη sambuca mat. 49. bus. 179: rad. пип (lat. pipare mhd. pfifen), unde nsl. piple pullus habd. piplje, pipljič habd. croat. piplić pullaster verant. serb. piple, piplica, piplić et eiecto p nsl. pilič

prip. 308. bulg. pile, pilec, pilence serb. pile, pilad, pilica, pileći, piličji nserb. pilé n. pullus anseris čech. pípati mhd. pfîfen lat. pipare wieg. 2. 366. cf. **пипола**.
пипѣлованиѥ n. αὔλησις tibia canere greg.-naz.
пипѣловати -лоуѭ -лоуѥши vb. αὐλεῖν tibia canere matth. 11. 17. -ev.-saec. xv. mat. 42. ev. 1270. **пипѣлѣвахомъ** op. 1. 245. cf. **пиполовати**.
пипєръ m. piper misc. - **трѣнь** misc.-šaf.
пипола f. αὐλός tibia esai 30. 29. -vost.: minus bene τύμπανον tympanum esai. 30. 32. -proph. mat. 49. cf. **пипѣла**.
пиполовати -лоуѭ -лоуѥши vb. αὐλεῖν tibia canere greg.-naz. cf. **пипѣловати**.
пирамида f. πυραμίς pyramis **отъ пшєница -ды именоваше сѧ, пира бо пшєница глаголєтъ сѧ** op. 2. 2. 95. **-ды, рекъше пшєничнице** op. 2. 1. 31: a πυρός derivarunt.
пиритва f. πότος potatio, convivium **-воу творѣше** ephr.-syr.-vost.
пиритєль m. ἑστιάτωρ convivium parans zlatostr. -saec. xvi. ber.
пирити -рѭ -риши vb. convivari chron. 1. 212.
пирихъ m. nom. propr. hominis nov.
пированиѥ n. συμπόσιον convivium krmč. 101. krmč.-mih. ber.
пировати -роуѭ -роуѥши vb. κωθωνίζεσθαι convivari trigl.
пировьникъ m. conviva krmč. 98. **-ви** krmč.-mih.
пировьнъ adj. convivii acad. - **домъ** pam. **-нꙑи игрꙑ** bus. 377.
пировьскъ adj. convivii proph.
пиронъ m. furca bulg.-lab. 35. **пироунъ** mon.-serb. 406. serb. pirun ngr. πηρούνι.
пиротъ m. λύσσα rabies, furor **ѥрѣтичьскаго пирота обличивь и отрѣвлѥ** ἀρειανικὴν λύσσαν διελέγχων καὶ ἀποκρουόμενος prol.-mart. 228: vocabulum obscurum.
пироунъ v. **пиронъ**.
пиръ m. πότος compotatio gen. 40. 20. -pent.-mih. iudic. 14. 10. -ibid. **-ромъ сластъ** greg.-naz. συμπόσιον convivium men.-vuk. ἀγάπη convivium krmč.-mih. krmč. 71. δοχή convivium; θαλία convivium hom.-mih. γενέθλιον natalitia krmč.-mih. κῶμος comissatio hom.-mih. adde sup. 195. chron. 1. 54. 183. 187. glag. isaak - **творити** men.-mih. antch. εὐωχεῖν, εὐωχεῖσθαι convivio excipere, convivari hom.-mih. - **створити** op. 2. 2. 282: nota sg. l. **пироу** tur. sbor.-kir. 66. nom.-mik. 51. men.-mih. et pl. n. **пирове** krmč.-mih. nsl. pir nuptiae meg. metl. pirovati metl. cf. pirdlja blegleiterin der braut croat. pir, svadba nuptiae verant. luč. hung. serb. pir: rad. **пи** suff. **ръ**.
пиръгъ m. πύργος turris **пирьгъ** sabb. 16. 46. 70. mon.-serb. **пирьгове** alex.-mih. 35. **пирга** mir. **на пиргоу** sabb. 33. 70. **въ свѧтѣи горѣ въ пиргоу** ex.-op. 2. 1. 10. **пирзѣ** bell.-troj. 23. **пиргосъ** bell.-troj. 23. 43. bulg. pirgove verk. 219.
пиръжанъ adj. in turri habitans mon.-serb. 62. 155. 163.
пиръшьство n. πότος convivium **пиршьство** ber.
пиръшьствовати -воуѭ -воуѥши vb. convivari sir. 18. 33. 3. macc. 6. 36.
пирьникъ m. conviva op. 2. 2. 429.
пирьнъ adj. πότου compotationis pent.-mih. - **домъ** dan. 5. 10.
пирьствовати -воуѭ -воуѥши vb. convivis offerre, uti videtur **-воуютъ намъ варєниѥ** chrys.-lab.
пирѣнинъ m. δαιτυμών, συμπότης conviva men.-vuk. men.-mih. prol.-cip. prol., ubi **пирѣномь** pl. d. **пиршининъ** greg.-naz. zlatostr. -saec. xvi. ber. acad.
пиршининъ v. **пирѣнинъ**.
пирѥниѥ n. συμπόσιον convivium **-рєниѥ** krmč. 101. krmč.-mih. barl. ant.-hom. op. 2. 2. 418. chron. 1. 186. προπίνα popina krmč.-mih.
писало n. γραφίς stilus mat. 49. georg. pat io.-sin. ber. - **постно** clim. 176.
писанийцє n. litterae op. 2. 2. 506. scriptura parva trigl. cf. γραμματίδιον.
писаниѥ n. γραφή, γράμμα scriptura sup. svjat.-mat. 9. ostrom. nom.-mik. 173. prol.-mih. sim. I. 2. 14. chron. ἐπιστολή epistola hom.-mih. pictura ok. 61. **-нии особьнаго потрѣба ѥстъ** men.-mih. 393. **вьсꙗ по ѥдиномоу вь -нии лєжѧщꙗ** krmč.-mih. 293. - **грамать** krmč.-mih. **-ниѥмь** ἐγγράφως scriptis krmč.-mih. - **новоѥ и вєтъхоѥ** par.
писарь m. scriba sbor.-kir. 40. int. mon.-serb. nsl. serb. pisar rum. **писар**.
писатєль m. scriba men.-mih.
писатєльница f. quae scribit ex.
писатєльнъ adj. scriptorius, scribendo inserviens int. frag.-bulg. **трьсть -на** prol.-mart.
писати v. **пьсати**.
пискало n. tibia pat.-mih.: nota **-лꙑ** pl. a. pent.-mih.
пискаиѥ n. φθόγγος sonus šiš. 90. κλαγγή clangor hom.-mih. adde cyr. 22. clim.

пискатель m. αὐλητής tibicen vost. I. 435. men.-mih.
пискательница f. quae tibia canit men.-mih.
пискати -штѫ -штеши et **-скаѭ -скаеши** vb. αὐλεῖν tibia canere pat.-mih. matth. 11. 17. mat. 35. **пищемое или гоудимое** 1. cor. 14. 7. -vost. 2. 100. nsl. piščati habd. piskati: pišče 3. sg. trub. piščec trub. lex. pišče pullus piščenik milvus meg. bulg. pisnъ; piskun dämpfer; pisъk; piskot milad.: nota pištejet 69. russ. dial. пискленокъ russ. писнуть čech. piskati, pisk, piskot pol. pisk gepipe pisklę pullus gallinae oserb. piščeć rum. пискѹск: vera rad. pi cf. βάσκω pasco scr. rččha, gaččha.
пискоупиꙗ f. episcopatus sbor.-kir. 51. prol.-mih. 216. mon.-serb.
пискоуплль adj. poss. episcopi pat. 180. **въ -пи градѣ** sup. 170.
пискоупъ m. ἐπίσκοπος episcopus svjat.-mat. 6. pam. 157. nom.-barb. nomoc.-bulg. mon.-serb.
пискоупь v. **пискоупль**.
пискъ m. tibia **гласъ троубы, пищали же и гоусли, цѣвница же и прѣгоудница и пискъ** dan. 3. 10. -proph. mat. 49. bus. 179. **писковь** alex.-mih. 187. **пискомь** pl. d. cyr. 22. **замарьнъıи пискы гласить** vita-theod. συμφωνία concentus op. 1. 110. nsl. pisk serb. pisak spiraculum oserb. pisk sibilus.
пискъчий m. g. **-чиꙗ** αὐλητής tibicen apoc. 18. 22. -vost.
писмение n. libri **-ниꙗ и пророчьство** belg.
писменьникъ m. liber, uti videtur misc.-šaf. **-менникъ** γραμματεύς scriba **-мѣнникъ** op. 2. 1. 188.
писменьнъ adj. γραφῆς scripturae sup. 412. dial. hom.-mih. **-нъıими показаньми** prol.-mart. γράμματος litterae sup. 255.
писменьце n. littera **письменце** alex.
писмо n. scriptura georg. chron. nsl. bulg. pismo bulg. pisъmce.
писмьнъ adj. scripturae - **законь** isaak.
писмѧ n. γράμμα littera; στοιχεῖον littera sup. 179. 301. pat.-mih. greg.-naz. šiš. 56. 99. 177. cyr. 8. ant. men.-vuk. io.-sin. isaak. men.-leop. chrys.-lab. chrabr. 89. sabb.-typ. chron. I. 11. ἰῶτα iota matth. 5. 17. ostrom. kryl. **жидовьска -мена** prol.-mih. 248. γραφή sciptura sup. 301. **-мена** σύγγραμμα liber men.-vuk. **иконами и иными письмены** bor. 28. **письмѧ** acad.
писнѫти -нѫ -нешн vb. γρύζειν hiscere **не -ноувъ никтоже -ѩзъıкомь своимь** ies.-nav. 10. 21. -vost.: **писк-нѫти**.
пистаконьнъ adj. πιστακίων pistaciorum antch. c. 44.
пистикъ m. πιστάκη arbor ferens pistacia **-стици** men.-mih. 199. orient 1. 525. lat. pistacia gr. πιστάκη arab. fustak; pers. pistak wieg. 2. 386.
писъ m. vectigalis genus glasn. 13. 376.
письнъ adj. scriptus **книга -сна** š.-gl. 42.
письць m. γραμματεύς scriba prol.-mih. 221. hom.-mih. krmč. 198. krk. krmč.-mih. sabb.-typ. chron. 1. 31. 65. ζωγράφος pictor op. 2. 1. 139.
письчий m. g. **-чиꙗ** γραμματεύς scriba ant.-hom. pent.-mih. pat. kruš. συγγραφεύς scriptor **не мали -чие** men.-vuk. σκρινιάριος, ὑπογραφεύς scriba men.-vuk.
письчь adj. poss. scribae **тросгь писчоую** men.-leop.: adde **старѣйшинамъ -счиимъ** bus. 389.
письчьство n. γραμματεία scriptura dial. scrinium dial.-šaf. 21.
питавьць m. nutriens, uti videtur **бобоса нищепитавца** frag.-serb.
питакъ m. πιττάκιον pittacium zak.-serb. pyrg. men.-mih. 193. sg. l. **-ки** leont.
питание n. τροφή alimonia io.-clim. ioann. cozm. sabb. 218. bus. 299. **отъ пиѩньства и отъ -ниꙗ** sborn. **-тѣние** men.-saec. xi. σπατάλη lautitiae ant. **- трапезное** dioptr.
питарь m. dignitas in aula principum valachiae gram. 240. **великъıи** - gram. 332. serb. pita, pituljica rum. **питъ** magy. pita ngr. πήτα.
питатель m. τροφεύς nutritor pat. sbor. io.-sin. isaak. men.-mih. sabb. 122. 169. laz. mon. serb. **сиръıмь** - prol.-mart.
питательникъ m. τρόφιμος nutritor **-льникъ** man.
питательница f. τροφός, θρεψαμένη nutrix men.-vuk. prol.-mart. dial.-šaf. dial. pat. prol. sbor. euchol. prol.-cip. typ.-chil. sabb.-typ. ber.
питательнъ adj. τρόφιμος alens ioann. int. **-на бъıлиꙗ** chrys.-lab. dioptr.-lab. **класове -наго подькрадени** dial.-šaf.
питати -таѭ -таеши vb. τρέφειν, ἐκτρέφειν, ἐπιτρέφειν alere, educare ostrom. sup. duš. **- сѧ** svjat. sborn. ἐντρυφᾶν luxuriari šiš. 202. 2. petr. 2. 13. σπαταλᾶν deliciari **-тають сѧ о немь страны** bus. 172. **питѣти** men.-saec. xi. ev.-saec. xii. sup. krmč.-mih. mat. 12. 18. prol.-cip. šiš. 166. cloz I. 946. hom.-mih. **- власы главные** krmč.-mih. nsl. pitati saginare

meg. lex. pъtan kropf des vogels scr. pîv pinguescere: vera rad. pâ, unde etiam pol. pajować się satiari et scr. pi opimare pitas panis derivabis gr. πατ-εῖσθαι lat. pa-scere, pa-bulum, pas-tor etc. goth. fôdjan ahd. fuotan mhd. feizt pinguis ags. fedan and. feita ztschr. 11. 16. Grimm, wörterb. 3. 146. 6. curt. 1. 235. 240. mey. 1. 341. wieg. 1. 332. 336. 380. cf. питомъ.

питва f. δοχή convivium esth. 5. 4; 7. 7. -proph. mat. 52. nsl. pitvina potus habd.

питвьнъ adj. convivii дьнь -вьный esth. 9. 18. -proph. vost. -веный mat. 52. nsl. pitvec potor hung. čech. pitevný.

питемиꙗ f. poena ecclesiastica въ -мию вложити sbor.-kir. cf. опитомиꙗ.

пити, пиѭ, пиѥши vb. clamare грѧдѣте, пиющи, и видите ant.-hom. 175: pro въпити: de пи rad. primaria verbi пѣти ne cogites vergl. gramm. 3. §. 169.

пити, пиѭ, пиѥши vb. πίνειν bibere sup. ostrom. пьѭ antch. пьѥте svjat.-op. 2. 2. 382. пьѥмо bus. 263. питъ aor. assem. пить aor. šiš. 18. pent.-mih. op. 2. 1. 53. пиꙗшете psalt.-pog. šaf.-frag. 56. - зелие nomoc.-bulg. пиамь вь име бога cyr. 10. дамꙋ ѥмꙋ пити op. 1. 144. дати ѣсти и пити vita-theod. - сѧ: ѥлико скоудо пиѥть сѧ sborn. nsl. pit f. potus: njegova pit je bila rana rosica volkslied pitna posoda, pitni ofer lex. pilo prip. russ. питухъ scr. pî (pibati) e pâ gr. πι (πίνω) aeol. πω (πώνω) lat. pô-tus, bi-b-o lit. po-ta compotatio pruss. poû-t ztschr. 11. 165. 166. 167. beitr. 2. 266. Pott 2. 1. 345. 348. curt. 1. 245. mey. 1. 338.

питнй adj. πότιμος potui aptus sup. 431. men.-leop. питнꙑ (pro -тнѭ) оучениꙑ почрьпѣемъ водѫ sup. 230: nota čech. pici qui bibi potest.

питиковъ adj. poss. simiae ichn. срьдьце пидиково ibid.

питикъ m. πίθηκος simia ichn. пидикь ibid. dial.-šaf. dioptr.-lab. пиѳикъ op. 2. 2. 631. 640. питикомь страшити льва men.-mih. 375.

питиѥ n. πόσις, πότος, πόμα potus sup. šiš. 69. prol.-mih. ant. pat. prol.-vuk. ephr. io.-sin. svjat. - мѣрьное веселить sborn. питьꙗ op. 2. 2. 201. божьствьнꙑими -тии sup. 205.

питовати -тоуѭ -тоуѥши vb. alere - чада georg.-vost. различно -тоуемомъ georg.-vost. - сѧ georg.-vost.

питомикъ m. alumnus dial.-šaf. 190. alex. -мици црьковнии krmč.-mih. 367. cf. любимикъ et питомьць.

питомъ adj. σιτευτός saginatus ostrom. ἥμερος cicur georg. ichn. misc. кръвиѭ - αἱμοβόρος sanguinis avidus sup. 286. дивии и -ми pent.-mih. чловѣкь - alex.-mih. - скоть sim. I. 29. -мо село dipl.-mold. -ма дѣдина gram. 317. -ма пшеница dioptr. виноградь - роукою истиньнаго дѣлателꙗ бога men.-mih. 353. чловѣкь - роукою бога больши-ми растеть men.-mih. 354. питомъ боудетъ ἐντρυφήσει luxuriabitur op. 2. 1. 115. nsl. pitom cicur habd. pitan idem rib. bulg. divi te gadove i pitomi te bulg.-lab. pitomen croat. pitominja mansuetudo verant. russ. dial. питомъ qui iam bibit: vere est part. verbi пит, unde питати et питѣти.

питомьство n. pinguedo alex.

питомьць m. alumnus ber. -ци црькьвьнии men.-mih. cf. -микъ.

питоновъ adj. poss. πύθωνος fatidici доухь пидоновь misc.-šaf.

питоньскъ adj. πίθονος, πυθωνικός spiritu divinatorio correptus - доухь pyrg. пидšiš. 32. adde пидиньскь men.-vuk.

питропъ m. procurator - тестемента mon.-serb. 432. gr. ἐπίτροπος.

питъль m. πέταλον folium, lamina на -лихь писаниꙑ op. 2. 2. 58: e gr. cf. петала.

питѣниѥ v. питаниѥ.

питѣти v. питати.

пишта f. βρώματα cibi коупите намь малы пищоу pro мало пище gen. 44. 25. -pent.-mih. βρῶσις cibus sup. τροφή cibus ostrom. sup. cloz I. 442. пиштѫ оцъта напоѥноу ὄξος ποτίζεσθαι sup. 344. ἑστίασις epulum cloz II. 28 adde svjat. τροφή, ἐντρύφημα deliciae sup. 357. greg.-naz. svjat. op. 2. 2. 397. ex.-op. 2. 1. 23. pent.-mih. men.-vuk. hom.-mih. psalt-ven. ѥдемъ се сказаѥтъ - ex.-op. 2. 1. 24. едемъ речетъ сѧ - tur. - райскаꙗ svjat.-op. 2. 2. 397. pyrg. tur. krmč.-mih. 371. рай пища mat. 49. krmč.-mih. 370. pro мьзда matth. 10. 10.-ev. saec. xiv. mat. 34. 42. ѳища nicol. nsl. piča cibus meg. pabulum rib. serb. pića cibus mik. čech. pice pol. oserb. nserb. pica.

пишталь f. σύριγξ fistula op. 2. 2. 126. lavr.-op. 40. αὐλός tibia šiš. 90. 1. cor. 14. 7. -bulg. typ.-chil. mat. 49. ὄργανον organum, instrumentum -лми psalt.-theod. adde bus. 179. dioptr.: nota поушкꙑ и -ли, поушками и -лми sabb.-typ. 127.

128. rum. пищол nsl. piščal fistula habd. trub. čech. pišťal oserb. piščel russ. пищаль pol. piszczel m. f. piszczałka: quidam huic vocabulo it. pistola fz. pistole wieg. 2. 386. cognatum putant.

пиштальникъ m. αὐλητής tibicen misc. matth. 9. 23. -ev. saec. xiv. mat. 34. ev.-novg.

пиштальнъ adj. tibiae **-ныхъ оръганъ** men.-mih. - **стоукъ** sabb.-typ.

пиштати -штѫ -штиши vb. sonum edere **огнь пищить** vost.: rad. **писк.**

пиштодавьць m. nutritor triod. **пищюд-** izv. 8. 76: **пиштед-**.

пиштьникъ m. τροφός alumnus krn.č. 52. nsl. pičnik τροφεύς alens zlatostr.

пиштьнъ adj. cibi op. 2. 1. 16. triod. **градъ** - mat. 49. τρυφῆς deliciarum sup. 180. op. 1. 72. τρυφητής helluo **пищнын** hes. **мѣсто -щно** paradisus hom.-mih.

пиıавица f. βδέλλα sanguisuga greg.-naz. dial.-šaf. 224. isaak. krmč.-mih. 395. misc.-šaf. ioann. par. clim. αἶρα lolium ev. 1434. nsl. pijavica, pijavka, pivola bulg. pijavicъ, pijaicъ pol. pijawka magy. pióczа, piókа.

пиıанивъ adj. ebriosus ber. sir. 19. 1. acad.

пиıанити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. se inebriare misc.

пиıаница m. μεθύων ebrius ostrom. sup. πάροινος, μέθυσος ebriosus šiš. 78. svjat.-mat. 9. ant. antch. pat. prol.-vuk. ephr. isaak. chrys.-lab. men.-mih. men.-vuk. zak.-serb. duš. **пьıан-** šiš. 77. hirudo svjat.-op. 2. 2. 377. bulg. pijanicъ.

пиıаничивъ adj. μέθυσος ebriosus nom.-lab. men.-mih. ant. **пьıаничивъ** sborn. **пиıаньчивъ** ant **пиан'ч-** izmar. **пьıанч-** sbor.-kir. 65. **пиıанч-** par. 116. acad. **пианч-** vost. 1. 53.

пиıаничьство n. μέθη ebrietas hom.-mih.

пиıаничьствовати -воуѭ -воуєши vb. οἰνοφλυγεῖν ebriosum esse pent.-mih. kruš.

пиıаность f. ebrietas glag.

пиıанъ adj. μεθύων ebrius sup. barl. greg.-naz. **пьıанъ** chron. duš. nsl. pijan, -nec, -nka: nota pijano pivo spang serb. pijan; pijandoša živ. 139. alb. pianec.

пиıаньскъ adj. μέθης vinolentiae ant.

пиıаньствиє n. μέθη ebrietas ostrom. šiš. 218. greg.-naz. isaak.

пиıаньство n. οἰνοφλυγία, μέθη vinolentia sup. 318. šiš. 197. krmč. 74. krmč.-mih. š.-gl. 89. men.-vuk. sim. I. 27. ant. antch. pat. greg.-naz. isaak. hom.-mih. bus. 384. **пьıан-** bus. 299.

пиıаньствовати -воуѭ -воуєши vb. ebriosum esse men.-mih.

пидагориı m. πυθαγόρειος pythagoreus **-рии иже соуть прѣходници** krmč.-mih. 353.

пидагоровъ adj. poss. pythagorae krmč.-mih.

пидагорѣнинъ m. pythagoraeus krmč.-mih. 353.

пидикъ v. **питикъ.**

пидоновъ v. **питоновъ.**

пидоньскъ v. **питоньскъ.**

плавалиште n. navis, uti coniicimus pat.-šaf. 301. **скудьскаıа -ща и кораве погроузи** prol.-mart.

плаваниє n. πλοῦς navigatio apost.-bulg. men.-vuk. sabb. 182. triod. pyrg. **вѣж(д)ниıю** cozm. -vost. 1. 155. **морское** - ichn. ἐλαύνειν remigare.

плаватель m. nauta int. trigl.

плавательница f. natatrix trigl. πλειάς pleias iob 38. 31. -op. 2. 1. 57.

плавательнъ adj. ναυτικός nauticus dial.

плавательство n. navigatio alex.

плавати -ваѭ -ваєши vb. πλεῖν navigare sup. 109. hom.-mih. men.-mih. prol.-vuk. prol. ioann. per. 21. int. mir. misc.-šaf. 180. op. 2. 2. 60. bus. 70. luc. 8. 23. - bulg. **кротьцѣ** - men.-mih. natare pent.-mih. νήχειν, νήχεσθαι natare kruš. sup. 298. abundare - **словесы** iob 11. 12. -mat. 55. πλανᾶσθαι vagari, errare esai. 21. 15. -proph. op. 2. 2. 83. deut. 22. 1. -pent.-mih. vost. **отъ -ваıущихъ звѣздъ** ex.-op. 2. 1. 15. **ıако облацы -ваıутъ** op. 2. 2. 242. ῥέμβεσθαι vagari, errare svjat.-op. 2. 2. 403. γυρεύειν vagari io.-clim. nsl. plavati.

плаветь f. color caeruleus - **каменьнаıа** alex.-mih. 50.

плаветьнъ adj. κυανοῦς caeruleus alex.-mih. 50. op. 2. 2. 96. **камень** - mon.-serb. 326.

плавивъ adj. γυρευτής vagus - **и ходивъ** ant. 45.

плавиı m. γυρευτής erro **отъ -виı** io.-clim.

плавиı m flavius prol.-mih. 268.

плавити -влѭ -виши vb. facere ut fluat, natet **водоıю плавлıень бысть до мора** men.-mih. fundere trigl. - **сѧ** navigare - **по морıю** ephr. vost. 1. 91. nsl. svêča se plavi dain. 183. plavež, plavž schmelzofen plavček: v goreči lampi, kir ta taht notri tači lex. plaviti remigare hung. bulg. zlato plaveno milad. 113. oserb. płavić flössen: rad. **плоу.**

плавиıанъ m. φλαβιανός flavianus pyrg.

плавогривастъ adj. albam iubam habens -вѣсть bell.-troj. 21.

плавость f. albedo nomoc.-bulg.

плавота f. color caeruleus къ небесной -те alex.-mih. 50.

плавъ adj. λευκός albus ostrom. io. 4. 35. - mat. 31. misc.-šaf. плава есть оуже нива dioptr.-lab. половъ mat. 12. bus. 43. nsl. plav pallidus hung. caeruleus meg. fuscus habd. plavica kornblume plavec bos albus croat. plav gilvus verant. serb. plav albus, caeruleus; flavus mik. čech. plavý pol. płowy russ. dial. пополовѣть pallere oserb. nserb. płovy fahl płovaš magy. polyva rum. плъвиц flavus: huc trahes čech. plavci dalem. russ. половьцв nest. apud germ. die falben: nota ngr. μπλάβος mlt. blavus caeruleus lit. palvas ahd. falo (falawêr) mhd. val (valwer) and. fölr scr. palitas gr. πελιός, πολιός lat. pallus curt. 1. 236. ztschr. 7. 183. 187. wieg. 317: mutatae significationis causae sunt germ. falw et blâw.

плавъ m. concha - морскии ostrea trigl.

плавь f. navis glag. съ плавьми chrys.-duš. 20. nsl. plav rates meg. plav f. most na vodi lex. plavnik kleiner boding plavnica schaufel um das wasser aus dem kahn zu schöpfen plav f. hung. serb. plav linter mik. plavčica navis živ. 87. pol. pław animal aquatile: genus dubium est.

плавьнъ adj. flavus, uti videtur: помсаць на -ной тканице mon.-serb. 341. 31.

плавьство n. navigatio alex.

плавьствовати -воуѭ -воуеши vb. navigare alex.

плагина n. pl. regio, cuius mentio fit in ecclesia rumunica -номъ mat. 11.

пладьне n. μεσημβρία meridies io.-clim. op. 2. 2. 37. 53. въ - chrys.-lab. зрѣахоу на - men.-mih. 16. -дне ibid. op. 2. 2. 631. ber. bus. 65. -дноу prol.-cip. -дноу соуцюу men.-vuk. зандеть слнце пладьне vost. въ пладнѣ gen. 43. 24 -pent.-mih. да боудеши ище пладнѣ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας deut. 28. 29. -pent.-mih. bulg. pladne pokl. 1. 21, quod f. esse dicit cank. pladnuva; na pladnê jedъt, to jest pladnuvъt 55: est vero пладные, quod vost. adv. esse putat, idem ac * полодьне.

пладьнина f. μεσημβρία meridies io.-clim. esai. 58. 10. -proph. vost. въ -ноу prol.-mih.: nota се -днина gen. 43. 15. -pent.-mih. bulg. pladnikъ, pladnište.

пладьние n. μεσημβρία meridies op. 1. 109. pat. prol. kruš. отъхождаахоу лоудие въ пладние dan. 13. 7. -vost. requies, uti videtur pat. -ные sup. 421. -дние шестаго дьне men.-mih.

пладьновати -ноуѭ -ноуеши vb. meridiari georg. bulg. pladnova prandere.

пладьньнъ adj. meridiei, australis бѣса -нааго svjat. -нъи сънъ io.-clim. стѣна -ная greg.-lab. 78. стѣны -денныѧ vost.

плазивъ adj. γλίσχρος lubricus io.-dam. -вые вою men.-mih. 303. croat. plaz pflugschleife hung. pol. płaz quae repunt čech. plaziti schleppen.

плака f. lamina -кы каменные, sabb. 33. ngr. πλάκα carreau vent.

плакание n. ὀδυρμός lamentatio; πένθος luctus šiš. 104. ant. krmč.-mih.

плакати -чѫ -чеши vb. κλαίειν, κατακλαυθμυρίζεσθαι flere svjat. sup. 27. 269. 302 etc. prol.-cip. proph. да не плачеть нищеты sabb.-typ. - грѣхы своѩ dial.-šaf. плачѣте svjat. плакаю ber. - сѧ sup. κόπτεσθαι lugere ostrom. κλαίειν, προσκλαίειν flere ostrom. pent.-mih. krmč.-mih. θρηνεῖν lugere cloz II. 46. hom.-mih. πενθεῖν lugere; δακρύειν plorare cloz II. 74. плакати се и бити се κόψασθαι καὶ πενθῆσαι pent.-mih. ангелъ плачетъ сѧ таковаго человѣка tur. плачи сѧ грѣхъ своихъ pat.-mih. - добраго оучителя meth. 9. - по комь chron. - надь кымь hom.-mih. gr. πλαγ pro πλακ lat. plaga, plangere lit. plakti percutere ahd. flegil nserb. płacnuš ferire goth. flêkan ztschr. 7. 176. orient. 1. 523. Grimm, wörterb. 3. 1829. curt. 1. 242. mey. 1. 372.

плакати -чѫ -чеши vb. πλύνειν, ἀποπλύνειν lavare - мрѣжа ostrom. mat. 15. - мрѣже hom.-mih. полокати vost. 2. 142. полокати мрѣжа mat. 31. bulg. plaknъ serb. plakati sude čech. plákati pol. oserb. płokać lit. plakti ferire, lavare: forma praesentis dubia est cf. прати.

плакида f. placida cyr. 2.

плакнѫти -нѫ -неши vb. ἀποπλύνειν abluere -нѣахѫ luc. 5. 2. -bulg. nsl. oplakniti, splakniti (-noti) meg. lex. croat. splahnuti hung.

плаксивъ adj. flens да оуставитъ -ваго vost. russ. плакса, плаксивъ.

пламенити -нѭ -ниши vb. inflammare trigl.

пламенинъ adj. flammeus op. 2. 1. 34. - ангелъ men.-leop.

пламение n. flamma амедусакии - зѣло svjat. bus. 265. -нию men.-vuk.: forma dubia.

пламеновати -ноуѭ -ноуеши vb. φλογίζεσθαι flammare пещь -ноующиѩ pyrg.

пламенозрачьнъ adj. flammeus men.-mih. -чьное роуно chrys.-frag.
пламеноносьнъ adj. flammeus -сними ороужиемь mon.-serb. 116.
пламенопосьць m. flammeus chrys.-lab.
пламенотворьнъ adj. flammeus - дъмъ par.
пламень v. пламы.
пламеньнъ adj. φλογός flammae šiš. 158. φλόγινος, φλογώδης flammeus sup. men.-vuk. hom.-mih. -иное ороужие chrys.-duš. -ннѣе cloz I. 67. -но възгорѣние ioann.
пламы m. g. -мене φλόξ flamma cloz I. 67. svjat.-mat. 8. sup. 121. 124. 271. 326. 447. nomoc.-bulg. proph. op. 1. 60. 88. 103. lavr.-op. 52. hom.-mih. men.-mih. psalt.-ven. bor. 23. -ми ok. 56. hom.-šaf. -мене svjat. -менн ostrom. sup. пламень chron. sup. 108. полома chron. 1. 261. пламь š.-gl. 42. πορά rogus op. 2. 2. 202. io.-clim. πορκαϊά rogus man. nserb. płomé Grimm. wörterb. 3. 1712. cf. планжти.
пламыкъ m. φλόξ flamma pent.-mih. misc. -коу въздоушноу ichn. bulg. plamъk pol. płomyk.
пламѣнъ adj. φλόγινος, φλογερός flammeus pat. sup. 226. 328. -мънъ ephr.-vost.
планина f. mons georg. gram. 22. sabb.-typ. mon.-serb. duš. плаан- mon.-serb. 369. nsl. planina; planovati senner sein planšar senner planinec lex. bulg. planinъ cf. klruss. полонина locus sterilis et pol. płony.
планиние n. montes bulg.-lab.
планиньскъ adj. montis grom. -ска мега chrys.-duš. 35.
планита v. планитъ.
планити v. плѣнити.
планитъ m. πλανήτης planeta svjat.-mat. v. op. 2. 2. 402. -ты, рекъше плавающее op. 2. 1. 15. небесные -те на оуставн станоуть alex.-mih. 5.
планитьнъ adj. planetarum кроугъ -тный op. 2. 1. 39.
планошть f. media nox на планощь и на пладьне iez. 42. 20. -vost. cf. пладьне.
планъ v. плѣнъ.
планьникъ v. плѣньникъ.
планяти v. плѣняти.
планение v. плѣнение.
планжти са -нж са -нешн са vb. καταφλέγεσθαι comburi psalt.-venet. oserb. płać: rad. pl, pla gr. πρα, πρη (πίμπρημι) cf. пламень, полѣти, пепелъ pro попелъ, палати serb. prpa, prpor плаполание nsl. plasati potenter ardere habd. lit. pelenas focus et nsl. planoti (na koga) irruere čech. pláti Grimm, wörterb. 1. 1081. curt. 1. 248. mey. 1. 350. (par).
плаполание n. flammare - огньно, огньнаго -ния svjat.-mat. 9. vost.
плаполати -лаж -лаеши vb. ῥιπίζεσθαι iactari, excitari огнь -ла men.-mih. 267. καταβόσκεσθαι пламы -ла vost.: nota -ла ῥιπιζομένη vost. a -лити ni error latet; čech. plápol, plápolati.
плапольникъ m. ardens огне- πυριφλεγέθων greg.-naz.
пласа f. zona пать поясъ соуть по всей земли, рекше пласъ есть .е.; пласоу срѣдьнюю ex.-vost. croat. plasa arvum verant. russ. полоса pol. płosa: nota čech. plazi tenie, infule, ligatura mater-verb.
пласкати -каж -каеши vb. ἀποπλύνειν eluere luc. 5. 2. полоскахоу mat. 38. russ. полоснуть, полоскать pol. płoskuny nasses wetter cf. плакнжти.
пластати -аж -аеши vb. exenterare - рыбоу trigl.
пластина f. frustum trigl.
пластоглавъ adj. latos vertices habens доубичина -ва chronogr. vost. 1. 233. cf. croat. plasta lamina verant. et adde пластати (рыбоу) exenterare пластина frustum trigl.
пластъ m. στρέμμα tortum iudic. 16. 9. -vost. nsl. plastje laubbuschen čech. plast wabe oserb. płast breites: notabis да косе бѣдьноу накосицомь с пласти и з дѣти mon.-serb. 489. 134.
пластырь m. ἔμπλαστρον emplastrum cyr.-hier. pat.-mih. io.-sin. proph. mat. 52. pat. 250. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. op. 2. 2. 82. antch. azbuk. ber. μάλαγμα fomentum нѣсть -ря приложити greg.-naz. - приложити cyr. 10. ahd. phlaster pol. plastr mlat. emplastrum wack. 35. wieg. 2. 370.
пластырьскъ adj. emplastri chrys.-lab.
плата v. плашта.
платановъ adj. πλατάνου platani op. 2. 1. 51.
платати -таж -таеши vb. pendere даньвк -таю своими главами alex.-mih. 79: vere est sarcire, quae significatio obtinet in платахоу мрежа pro ἀποπλύνειν eluere luc. 5. 2. -op. 1. 260.
платежь m. παλλίον pallium prol.-cip.
платежь m. ὀφώνια stipendia 1. macc. 14. 32. -mat. 52. proph. два -жа bus. 351.
плати, полж, полеши vb. haurire: verbum hoc in fontibus psl. non legitur: исполъ haustrum nsl. plati, poljem; voda se polje

das wasser wogt plati, poljem evannare oplati; žito plati lex. croat. paljati luč. ispaljati verant. russ. уполъ abschaum cf. oserb. płóć vibrare.

платиньнъ adj. ὑφαντικός textorius ex.-vost.

платити -штѫ -тиши vb. solvere misc.-šaf par. bus. 350. mon.-serb. duš. - **глобоу** misc.-šaf. 83. 86. **.к. литрь злата вь царииноу да -тить** misc.-šaf. - **емоу собою** sbor.-kir. 53: male ῥαβδίζειν pro **млатити: -тѣше пшеницоу на тоцѣ** nsl. platiti, plača bulg. platъ serb. plata rum. **платъ, ръсплътеск.**

платиште n. ῥάκος pannus detritus prol. 22. io.-sin. tur. 112. prol.-lab. **вь -щехь повить** hom.-šaf. **обвити роукоу -щемъ** clim. παλλίον pallium men.-vuk.

платиѥ n. vestes, uti videtur **где бѣлеще се платию (-тиѥ) и ризи** misc. 157.

платоникъ m. platonicus krmč.-mih.

платъ m. ῥάκος pannus detritus sup. 361. men.-mih. στρέμμα tortum, globus iudic 16. 19. -kruš. pent.-mih. τρίβων pallium dial. pam. pat.-mih. hom.-šaf. svjat.-mat. 55. - **плоучины** alex. - **ризьный** prol.-mih. 225. **платы ком'кан'ныа** sof. 25 **илати женьски на главе носити** alex.-mih. 127. goth. plats ahd. plez cf. ahd. flëch bulg. plat pol. płat oserb. nserb. płat tela cf. scr. prath extendi gr. πλατύς arm. harth lit. platus: plat extendi curt. 1. 243. ztschr. 11. 174: adde **платокъ** anaphalium, strophiolum **платочикъ** strophiolum trigl.

платъкъ m. pannus **обвертывающи платкы малы** per. 12. 27. klruss. płatok vortuch.

платъобль vocabulum fictum v. **плать.**

плать m. latus **два еста -ти кроужнаꙗ** ex.-vost. **отъ подъземнаго -та; подъземнѣй -тъ** ibid. f. pars **платъ обьла** ἡμισφαίριον op. 2. 2. 304, e quo vost. finxit adj. **платъобль; протеса ѥ на плати** διεῖλεν αὐτὰ μέσα gen. 15. 10. -pent.-mih. **лѣтаѭштаа надъ платьми пътица** svjat.-vost. **илатьми** διχοτομήμασι svjat.-op. 2. 2. 400. pent.-mih. **платъми** svjat.-mat. 55. **полотьми** gen. 15. 17. -mat. 55. proph. **притешеть (прот-) и полотьма; на полъти** greg.-naz. glossa marg. pro **плахъі** σχίδακας: nota **моремь подь платню** mon.-serb. 115. 93. nsl. plat f. ena plat riti, ritna plat lex. plat m. latus crell na dva plati trub. meč od obeju platu oster trub. platič die hälfte des baumstammes - riti clunis lex. platiti (koło) mit felgen versehen platišče ali lok na kolesu felge lex. kolna platnica orbile habd. platnice nože manubrium lex. platovnica kerngeher (pfirsich) vip. croat. proplatiti perforare luč. pol. połeć m. speckseite rum. **илатнцъ** angusta agri pars: vera rad. **пл**: unde **полъ;** pol. pała **палица, полѣно;** adde **плаха, плашиѥ.**

платьница f. sensus ignotus: **-ти-** pat.-šaf. 168. nsl. platnica croat. platnica leiste hung.

платьно n. λίνον linum op. 1. 18. ἱστός tela dial. ant.-hom. op. 1. 257. misc. 72. krmč. 160. **двѣ -нѣ** men.-mih. **-на дѣлаѥ** vita-theod. **-тно** ber. **отрь -тномь крьвь** prol.-mih. **-тна тьнька или мекька** krmč.-mih. **полотно** men.-leop. ὀθόνιον linteum op. 2. 1. 139. nsl. platno bulg. platno, platence cf. russ. dial. портно.

платьнѣнъ adj. λινοῦς lineus kruš. **-на срачица** pent.-mih. **полотнены роукы** men.-leop.

платьць m. ῥάκος pannus detritus men.-mih. typ -chil. cozm.

платьць m. qui solvit: nota **одговарачѣ и платца нашиемь пѣнезомь** mon.-serb. 334. 78.

платѣнъ adj. ἱστοῦ telae, prol. **сакоулѧ** - βαλάντιον crumena prol.-cip. **-тень** men.-vuk.

плаха f. σχίδαξ segmentum **на -хы** greg.-naz. adde **-хы** pl. a. prol. 122. russ. плаха pol. płocha weberblatt cf. magy. peleh lamina.

плахъ adj. ῥεμβός vagus op. 2. 2. 262. vacillans vost. δειλός timidus ant 45. greg.-naz. nsl. plah habd. plašen immitis 2. tim. 3. 3. hung. bulg. plaho russ. плохой: плохо письмо op. 2. 2. 181. сполохнуть dial. полохало čech. plachý pol. płochy cf. pierszeć.

плахъ m. terror **нападе оть армена** - prol.-mart. 234. **нападе отъ арманъ** - men.-leop. 475. **нападе отъ ар'менъ** - vost.: rad. **пах.**

плачевьница f. flens alex.

плачевьно adv. flebiliter **рикахоу -вно** sabb. 27.

плачевьнъ adj. κλαυθμῶνος fletus triod. tur. πένθους luctus **доугь** - pent.-mih. **-вно врѣме** misc.-šaf. **пѣснь -вна** laz.-vuk. adde sabb. 161.

плачь m. κλαυθμυρισμός, θρῆνος, ὀδυρμός. κλαυθμός fletus ostrom. sup. chron. **видевь** - ἰδὼν τοὺς αὐλητάς matth. 9. 23. -mat. 34. nsl. plač habd.: rad. **плак** suff.

jъ: nota плачьвопльствити κόπτεσθαι lugere apoc. 1. 7. -vost.
плачьливо adv. flendo -чл- alex.
плачьливъ adj. tristis lavr.-op. 32. psalt.-int. saec. xii. mir. 76. par. bulg. plačliv.
плачьноочьно adv. lacrimantibus oculis -чноочно frag.-serb.
плачьнъ adj. θρήνων luctus proph.
плашити -шѫ -шиши vb. πτύρειν terrere io.-sin. - сѧ πτύρεσθαι terreri io.-clim. не -шаще сѧ никакоже vost. не -шаще сѧ ни единѣмьже philipp. 1. 28. -vost. bulg. io.-sin. šiš. 136. op. 2. 1. 162. clim. плошincaute agere alex.
плашение n. σχίδακες assulae -шьы множьство op. 2. 2. 201. -шиы мъножьство io.-clim. плашиы множьства подавлыють пламень, (и) оугашають множьство дыма сътворьше ioann. -шиы множество(мъ) подавлыють, пламень clim. 202: th. плаха.
плашта f. pretium glag. плакы, плака fenus mon.-serb. 271. 296. плата duš. mon.-serb. 267. 40. - наймъ 373.
плаштаница f. σινδών, σινδόνη linteum ostrom. sup. 346. tur. prol.-mart. στρωμνή stragulum; -щен- ber.
плаштаничьнъ adj. lintei trêb. 105.
плаштати -таѭ -таеши vb. ἀποτίνειν luere, solvere exod. 22. 7. -vost. kruš. gram. 244. ok. 26. да -щать соугоубо pent.-mih. -кыти mon.-serb. 207. кы duš.
плаштение n. solutio -чение par. 171.
плаштъ m. τρίβων pallium krmč. 307. krmč.-mih. 355. men.-leop. pyrg. χλαμύς paludamentum sup. 370. prol.-mart. nsl. plašč habd. plajš croat. plaš hung. čech. plašť pol. płaszcz oserb. płašć magy. palást cf. nsl. plahta linteum croat. plahta hung. klruss. płachta vestis feminarum laxa russ. плахта čech. plachta (adde plascek praetexta mater-verb.) pol. oserb. płachta nhd. plache wieg. 2. 386.
плаштьникъ m. θυρεός clypeus iudic. 5. 8. -kruš.
племенитъ adj. nobilis glag. gram. 36. dipl.-valach. плѣм- 2. macc. 4. 7. -proph. mat. 53. mon.-serb. hereditarius баштина -та стара mon.-serb. 204. 21. nsl. plemenit, plemenitaš prip. croat. plemenit hung. cf. adal n. prosapia adj. nobilis et peregrinum pol. ślachta.
племеньникъ m. cognatus misc. -менникъ chron. alex. russ. племянникъ nepos.
племеньница f. cognata gram. 179. -мянница clim. russ. племянница neptis.
племеньнъ adj. tribus sup. 271. nobilis domet. cognatus -нънъıѩ зависти sup. 271.
племеньство n. nobilitas mon.-serb. 437. 477.
племеньштина f. nobilitas mon.-serb. 278. 320.
племѧ n. σπέρμα semen gen. 38. 9. -pent.-mih. vost. 1. 98. γόνος soboles hom.-mih. γέννημα generatio matth. 12. 34. -vost. γένος genus matth. 13. 47. -ev.-saec. xii. φυλή tribus pent.-mih. sup. 20. 45. 256. 447. svjat. ant. adde chron. 1. 134. 212. 215. bus. 103. - аспидьско proph. - бльгарьско men -vuk. - еллиньско men.-mih. въ племени поимоуть сѧ matrimonium cum consanguineis contrahunt sbor.-kir. 52. nsl. pleme; plemen m. dain. 91; curt. I. 241. ad пл (плънъ) trahit; cf. плодъ et pol. płenny fertilis.
пленица f. 1) ἅλυσις catena; σειρά catena men.-mih. sim I. 26. pat. sup. 378. -цами своихъ грѣхъ къждо въплитаеть сѧ svjat. оть тоеже -це рода раднинова ıакоже и варвара сходить krmč.-mih. 336. 2) πλόκαμος cincinnus sup. 296. βόστρυχος cincinnus -це носити men.-mih. -цѧ плести pat.-mih. -ца златы растворены женьчюгомь tur. vost. 1. 255: male ἐπιβάτης sup. 298.
плѣница σειρά catena šiš. 201. uti videtur kruš. iudic. 16. 19. -pent -mih. kruš. 2. petr. 2. 4. -bulg. -це раздрѣшити hom.-mih. κανοῦν canistrum pent.-mih. жена -це на главѣ носещи hom.-mih. - плетена hom.-mih. -цѧ исплете nomoc.-bulg. βόστρυχος cincinnus hom.-mih. idem valet sup 291. 14. ἐμπλόκιον nodus; περίβλημα velamen prol.-mart. плѣница и праща pan. cf. плетеница et rum. плевницъ fibula.
плескание n. κρότος plausus op. 2. 1. 139; 2. 2. 40. κτύπος strepitus men.-vuk. adde men.-mih. chrys.-lab. nom.-mik. cozm. плискание въ мори prol. 45.
плескати -штѫ -штеши vb. κροτεῖν plaudere men.-mih. pent.-mih. chrys.-frag. triod. glag. ὀρχεῖσθαι saltare men.-mih. βαλλίζειν tripudiare krmč. 73. krmč.-mih. ногама - τοῖς ποσὶ παίζειν men.-mih. - срамно krmč.-mih. отроча -скаше lavr.-op. 42: -штѧ sup. 245: nota плещай сѧ цсры вѣнець mat. 24. 28. плещоуть glasn. 11. 168. et плескаю trigl. nsl. pleskati.
плескъ m. κτύπος strepitus оударивъ -комь вельми роуцѣ свои κρούσας κτύπῳ μεγάλῳ τὰς χεῖρας men.-vuk. prol.-

cip. - роукама творить men.-mih. вь -кы играти prol.-vuk. вь плискы играти prol.-mih. 85. cf. плеснъ.

плесна f. βάσις basis, planta pedis šiš. 7. adde prol.-vuk. ber. -ноу dual. g. sup. 438. ἴχνος ima pars pedis; κλών planta pedis; ποῦς pes pent.-mih. оутвердисте са емоу -нѣ и глезнове act. 3. 7. -vost. -нѣ ногоу τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν pent.-mih.: nota pl. d. плеснома: не боудеть оуставлениа -нома твоима deut. 28. 65. -vost. -нома hom.-mih. накраина бывьши по -нома prol.-mih.: nota russ. плюсна у ноги bulg. plesnъ let. plesne goth. fairzna ahd. fersna ags. fiersna scr. pâršni gr. πτέρνα ztschr. 3. 415. Grimm, wörterb. 3. 1543. curt. 2. 268. wieg. 1. 335: rad. fortasse пл (прати) lit. spir curt. 1. 253.

плесница f. βάσις basis; σανδάλιον sandalium act. 12. 8. -bulg. men.-leop. pat. chron. 1. 264. ber. alex.

плеснъ m. plausus оударивь плеснова роуцѣ свои prol. 46. cf. плескъ.

плесньць m. σανδάλιον sandalium ant.-hom. 147. плесьце prol.-lab. вь плесньца имь вьстоупати ant.-hom. 147: nota плесньци dual. strum. вьстоупи вь -ци свои act. 12. 8. - šiš. 26, unde coniicies scribendum esse плесньца, cum плесньци sit dualis acc.

плеснжти -нж -неши vb. κροτεῖν plaudere pat.-mih. συγκροτεῖν collidere pent.-mih. - роукама pyrg. antch. men.-mih. ἐπικροτεῖν -ноуше разоумоу его men.-mih. rum. плеснеск.

плесо n. in fontibus psl. non legitur russ. плёсо lacus čech. pleso magy. pejso lacus in Hungaria, teste St. Leschka apud antiquissimos historicos pelso, pleso.

плести, плетж, плетеши vb. πλέκειν plectere triod. - вѣньць men.-mih. sabb.-typ. - власы nom.-mik. 73. krmč.-mih. chrys.-lab. - мрѣжие dial.-šaf. - оуже оудавлению hom.-mih. - многословиа ichn. - льжна словеса ichn. - льсть ant.-hom. 183. вѣньць плетый златъ laz.-vuk. плетена злоба men.-mih. συρράπτειν consuere sup. 63. - са: историю (-рию) неомию плететъ са mat. 52. nsl. serb. etc. plesti čech. pletivo gewebe plestev zaunruthe rum. жплетеск: vera rad. плек (scr. prč gr. πλέκειν lat. plicare), cuius consona finalis ante т eiecta est, uti in goth. faltha ahd. faldan et in пать; goth. flahta 1. tim. 2. 9. ahd. flëhtan mhd. vlëhten lat. plectere ztschr. 6. 217. Grimm, wörterb. 3. 1738. curt. 1. 134. or.-eur. 401. mey. 1. 357. wieg. 1. 321. 345. 348.

плетеникъ m. κανοῦν, κόφινος corbis lev. 8. 2. -vost. pent.-mih. kruš. bus. 122. cf. плетьникъ.

плетеница f. κανοῦν canistrum gen. 40. 17. -pent.-mih. kruš. vost. σειρά catena pent.-mih. nsl. pletenica, pleteničica corbis lex. aus weidenruten geflochtener handkorb serb. pletenica capilli in nodum collecti rum. плетъ idem. cf. плениця.

плетеничьнъ adj. corbis kruš.

плетение n. πλέγμα, πλοκή, ἐμπλοκή nexus šiš. 163. apost.-bulg. pent.-mih. proph. dial.-šaf. - власъ 1. petr. 3. 3. -vost. 1. 407. - бѣсовьско men.-leop. -ньми оукрасивь de oratione ok. 63.

плетина f. πλέγμα textura pat. φραγμός sepes naum. 3. 17. -mat. 49.

плетительнъ adj. πλεκτικός involvendo inserviens op. 2. 2. 99.

плетъ m. φραγμός sepes dial. - възриновенъ psal. 61. 4. -nor. раздроушити плеть злыхь сихь isaak.: nota одрь бѣ - проутѣнь men.-mih. bulg. plet cf. плеть, плотъ.

плетъха f. commentum, uti videtur тьмами подвигоша плетъхы, да сего ради и сами къ себѣ и съ дроугыими съразниша са svjat.-vost.: fortasse pro плетъка.

плеть f. flagellum билъ васъ плетми op. 1. 50. trigl. čech. plet' φραγμός sepes: nota аще имаши плетъ, fortasse pro плеть, cum apud vost. f. sit cf. плетъ.

плетьникъ m. κανοῦν canistrum -тн- op. 1. 26. cf. плетеникъ.

плетьнъ adj. flagelli шибаломь -тнымь φραγελλίῳ flagello op. 2. 2. 80.

плетьць m. qui plectit krk. alex.

плештастъ adj. πλατύς latus мало - men.-vuk.

плеште n. ὦμος humerus; νῶτος, μετάφρενον dorsum misc.-šaf. men.-mih. 395. man. matth. 23. 4. -bulg. -щи sup. 30. 145. 186. 367. men.-mih. prol.-mih. men.-vuk. leont. егове широцѣи -щи bell.-troj. 24. -щи обѣ men.-mih. -ща op. 1. 122. -щима men.-leop. -чима tur. -щьма sup. 355. men.-mih. men.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. prol.-cip. -щема hom.-mih. sbor.-kir. 37. -щама vost. 1. 404. men.-vuk. -щоу sup. 30. 355. men.-mih. men.-vuk. prol.-mih. man. prol -mart. bell.-troj. 35. prol.-cip. -щю 2. reg. 1. 10. -vost. -щохь men.-vuk. -щи въдати sup. hom.-mih. -щи дати gram.

160. -ща ostrom. nsl. pleče n. habd. dain. pleča bulg. plešti russ. плечо, бѣлоплекій, наплекій čech. plece n. pol. plec m. f. oserb. pleco let. plecs scapula: rad. dubia est, e russ. -плекій coniicies pendere vocabulum a quodam etymo plek.
плєштистъ adj. amplos humeros habens -чистъ ex.
плєштованиє v. плиштєваниє.
пливаниє v. плюваниє.
плима f. inundatio serb. plima i rekeša od mora mik. gr. πλύμα.
плиновєниє v. плюновєниє.
плинъта f. πλίνθος later плиньтами prol.-mih. 287. плиньти pl. a. sabb.-typ. плинты pl. a. pent.-mih. плиньты жєщи nomoc.-bulg. плитами men.-leop. vost. 1.294. плита tabula trigl. пликами (-тами) и вькомь вьходь заградивь τιτάνῳ καὶ πλίνθοις ἀποφράξας τὸ ἐμβαδόν prol.-belg. плитами и вькомь prol.-mih. 280. russ. плита čech. plita (quod čechi recentiori tempore a russis mutuati sunt) lit. plíta sandstein ahd. flins curt. 1. 243: nobis slavi a graecis mutuati videntur.
плинътодѣланиє n. laterum fictio -ньд- io.-sin. gr. πλινθοποιία.
плинътосътворєниє n. laterum fictio -ньд- pat.-mih.
плинжти v. плюнжти.
плисканиє v. плєсканиє.
плискъ v. плєскъ.
плита v. плинъта.
плиштати -таѭ -таєши vb. tumultuari въ поустыни -щающоу pat. 279.
плиштєваниє n. tumultus нощноє плєщюваниє bus. 813.
плиштєвати -тоуѭ -тоуєши vb. θορυβεῖν, θορυβεῖσθαι tumultuari iudic. 3. 26. -vost. marc. 5. 39. -ev. saec. XII. io.-sin. sup. 451. azbuk. злою съвѣстию плищюєми mat. 22.
плиштъ m. θόρυβος tumultus hom.-mih. sup. proph. prol.-mih. pat.-šaf. chron. 1. 91. 101. соуєтьныхъ -тєвъ sborn. плищи на на подвизаахоу сѧ op. 2. 1. 116. - поучины men.-mih. - и говорь frag.-serb. кромѣ -ща бывь men.-leop. κραυγή clamor sup. 224. λαός populus men.-vuk. nserb. plišć: rad. плєск suff. jъ.
плиштьнъ v. плюштьнъ.
плованъ m. plebanus š.-gl. 95. glag. croat. serb. plovan.
пловдивъ m. philippopolis алєѯандрь, сынь филипповь, оть -дивь bulg.-lab. & serb. plovdin mik.
пловьць m. ναυτικός nauta pat. prol.-lab. chrys.-lab. prol.-cip. prol.-mart. men.-vuk. men.-leop.
плодити -ждѫ -диши vb. καρποφορεῖν, καρποῦσθαι fructificare sbor. - плємє ἐκσπερματίζειν σπέρμα num. 5. 28. -pent.-mih. κατοχεύειν coire facere kruš. скота своєго да нє -диши сь инoплємєньникомь lev. 19. 19. -pent.-mih. - цвѣты men.-leop. - мьзды dioptr.: nota -дащиꙗ сєлина νεμαίας σέλινα op. 2. 2. 77. - сѧ alex.-mih. 112. isaak. misc. 71. chron. 1. 65. пльтию -дєхоу сє nom.-barb. плодимъ russ. почитаемый alex.
плодиє n. fructus oct. sbor. испльнєнь -дий ichn. cf. -довиє.
плодовитъ adj. κατάκαρπος, καρποφόρος fecundus psalt.-ven. ant. bus. 63. krk. oct. int. -то дрѣво chrys.-lab. доуша -та sabb. 75. маслина -та laz.
плодовиє n. fructus -виꙗ нє раждающю hom.-mih. 136. cf. -диє.
плододавьць m. καρποδότης fructus dans hom.-mih. op. 2. 2. 84. tur. ephr.
плододаꙗти -даѭ -даєши vb. fructus ferre alex.
плодоносити -шѫ -сиши vb. καρποφορεῖν fructificare apost.-bulg. dial. triod. int. isaak. bus. 137.
плодоносиє n. καρποφορία ubertas dial. leont. sabb. 176.
плодоносьнъ adj. καρποφόρος fructifer psalt.-ven. -но дрѣво dioptr. sabb. 61.
плодоносьствовати -воуѭ -воуєши vb. καρποφορεῖν fructificare -със- sup. 205.
плодоношєниє n. καρποφορία ubertas sup. 109. prol.-mart.
плодоприꙗтиє n. fructus accipere mir.
плодородити -ждѫ -диши vb. fructus gignere men.-mih. greg.-naz.
плодородиє n. ubertas chrys.-lab. hom.-mih.
плодотворимъ adj. καρποφορούμενος fructifer apost.-bulg.
плодотворєниє n. παιδοποιΐα liberorum procreatio плодътворєниє sup. 314.
плодъ m. σπέρμα semen hom.-mih. καρπός fructus ostrom. γέννημα fructus men.-vuk. γεώργιον fructus hom.-mih. - творити παιδοποιΐα cloz I. 424. - нивьнь misc.-šaf. обилиє -довь greg.-mon. пьшеничьнь - hom.-mih. плодовє svjat.-mat. 8. krmč.-mih. 285. hom.-mih. croat. plod f. pjesn.-hrv. 2. 4. rum. плод uterus: cognatum est cum плємѧ, quod confer, et cum scr. phala fructus: rad. fortasse пл, scr. phal fructum ferre.

плодьнъ adj. εὔκαρπος, καρποφόρος fructifer sup. ant. antch. вѣка -дна op. 2. 2. 266: male πολύπλοκος sup. 297; pro -дъньнымъ sup. 205. lego подъ нимь.

плодьствие n. fructus ok. 73.

плодьство n. γονιμότης fecunditas ant. fructus.

плодьствование n. ubertas.

плодьствовати -воуѭ -воуеши vb. καρποφορεῖν fructificare int.

плоскъва f. λάγηνος flasca dial. 140. bulg. ploskъ serb. ploska vas ligneum vinarium planum alb. ploskъ magy. palaczk rum. плоскъ, паласкъ ahd. flasca mlat. flasca lat. vasculum Diez 1. 39. Grimm, wörterb. 3. 1725. wieg. 1. 346.

плоскнъ adj. πλατύς latus плоскна брада prol.-vuk. брада -кьна prol.-mih. съдрѣше емоу ремень сь хрьбьта плоскынь ibid. 45. prol.-vuk. камень -ны mon.-serb. 112.

плосколиць adj. latam habens faciem ex. 182. 183.

плосконосъ adj. simus trigl. drag. čech. plosko- plaskonosý pol. plaskonos.

плоскъ adj. πλατύς latus sup. 258. per. LV. vost. 1. 470. брада -ка men.-mih. -ко железо men.-mih. есть -комь лицемь misc.-šaf. 141. nsl. plosnat habd. bulg. palaski verk. 173. 370. palacke 196. serb. ploštimice klruss. płaskyj russ. плоскій čech. plosky pol. płaski rum. плоскодянъ ahd. flah mhd. vlah gr. πλάξ, πλακοῦς lat. planca, pla-nus, placenta lit. plokštas: s in linguis slav., uti saepius, addito ztschr. 2. 223; 7. 37; 11. 186. beitr. 2. 163. Grimm, wörterb. 3. 1698. wieg. 345. 355. curt. 1. 134. cf. плоча.

плотица f. sensus ignotus: растоущи и хоудѣюши и истолъстивши са (лоунѣ) и плотицею обоамо погрѣблена на обѣ страны прнгрѣблена единою же плотица ex.-vost.

плотоунъ m. τραγέλαφος tragelaphus -нь deut. 14. 5. -vost. -ны pl. acc. ibid. -pent.-mih. kruš.: vera significatio ignota.

плотъ m. φραγμός sepes psalt.-venet. psalt.-int -saec. XII. 143. 14. lavr.-op. 31. chron. 1. 160. 165. 188. per. 93. σχεδία ratis cf. плетъ.

плотьникъ m. domuum fabricator, vere sepium -ти- chron. 1. 61.

плохъ v. плахъ.

плоча f. saxum, uti videtur pat. 112. mon.-serb. 82. 46; 338. 16. 24. γραφεῖον stilus -чю железноу op. 2. 1. 59. ἀγορά forum op. 2. 2. 80. изгоними из-градъ и из-домовъ и плочѣ greg.-naz. къто ли плочамъ, къто ли цркъвамъ greg.-naz. (cf. плочиште et плоштадь) -чоу бѣлоу. рекъше сапоунь: vere significat lamina bulg. ploča; ploči ili skъdeli (keramidi) pokl. 1. 32. croat. plokata forum glasn. 1861. 130. serb. ploča lamina ploka mik. igrati na ploke, ploćine mik. alb. plockъ ahd. fluoh mhd. vluoch cf. nhd. platsche wieg. 1. 356; 2. 390. cf. плоскъ et adde плочькиi поуть mon.-serb. 83.

плочиште n. ἀγορά forum въ сърѣдьниимь плочищи greg.-naz. на полчищи op. 2. 2. 80. cf. плоча.

плоштадь f. πλατεῖα platea op. 1. 51. 98. ierem. 9. 21. -proph. mat. 49. 1. macc. 2. 9. -mat. 52. оулице и -ди sabb.-typ. 122. ber. принеса на - sabb.-typ. -да ziz. ber. -дка trigl. Grimm, wörterb. 3. 1771 cf. плоча: th. плоскъ suff. ядь.

плоштити -штѫ -штиши vb. ἄγειν εἰς πλάτος ulterius producere словесе не площоу zlatostr.-saec. XVI. πλάττειν fingere епистолие отъ имене павлова площахоу 2. thess. 2. 2. -op. 2. 1. 167. cf. съплѣсканние πλάσμα.

плоугъ m. aratrum trigl. in fontibus psl. non videtur legi mon.-serb. 83. 406; 489. 131 плоужникъ aratrum faciens trigl. ahd. phluog mhd. phluoc and. plógr nsl. plug plužiti bulg. plug, quod differt a ralo pokl. 1. 51. croat. serb. plug, klruss. płuh, płužyty russ. плугъ čech. pluh pol. pług lit. plugas rum. плѹг alb. πλιούαρ ztschr. 3. 80; 11. 173. wieg. 2. 372. or.-eur. 400. Müller, lectures 242. cf. let. airis remus airēt remigare.

плоути, пловѫ, пловеши et плоуѭ, плоуеши vb. fluere glag. яко дъждоу плоути ὡς φέρεσθαι τὰς τῶν ὑδάτων λιβάδας men.-mih. 275. повонию пловоущию ῥεύματι op. 2. 1. 22. πλεῖν navigare alex.-mih. 110. proph. apost.-bulg. prol.-mih. greg.-lab. sabb. 182. плоулъ pat. 193. плове š.-gl. 40. плоувь ядрнинами men.-mih. leont. вь корабли пловы men.-mih. - море sup. 321. мимо плоувьше еладоу men.-mih. мимо плоути ефеса παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον act. 20. 16. -obich корабль плоуеть добрѣ vuk. низъ плоуше chron. 1. 245. nsl. natare, volare: divji petelin pluje; podpluti: kjer kri podpluje; kri podpluta; rasplunoti se diffluere dain. 185. plavut f. flossfeder rib. plovči kamen pumex habd. plitva floss. kieme plovec nauta habd. russ. плыть; плутиво; плывуть fugere čech. plouti; ploutev, plýtva flossfeder pol. płuta nasses

wetter płetwa flossfeder oserb. plěć nserb. plěš rum. плꙋтъ ratis lit. plau, unde pluditi scr. plu natare, nave vehi, fluctuare plavas navis: nota vipluta vagus et psl. плавнвъ idem gr. πλυ (πλέϝω) πλόος (πλόϝος) πλύνειν lat. plu ahd. fliozan, fluot, fluz asch. fliotan and. fliota ztschr. 4. 13; 7. 229; 80. 90. Grimm, wörterb. 3. 1793. 1818. Bopp 1. 34. 35. 36. 142. 233. Pott 2. 1. 1020. curt. 1. 243. mey. 1. 413. wieg. 1. 351. 354. 356. 357.

плоутние n. fluxus ex. glag. πλοῦς navigatio svjat.-op. 2. 2. 393. greg.-naz. безъ бѣдъı - io.-clim.

плоушта n. pl. πνεύμων pulmo; viscera sup. 125. 18. плюща men.-mih. ex.-op. 2. 1. 19. 20. op. 2. 2. 303. како ли плюща имоуть дыханиє; cyr.-hier. плюща f. misc.-šaf. 156. плюще ex.-op. 2. 1. 19. плющамъ, подъ плющами ex.-op. 2. 1. 19. 20. nsl. pljuča habd. croat. pluća splen verant. serb. pluća russ. плюще čech. plíce pol. płuca oserb. płuco nserb. pluca lit. plaučei let. plaušі: rad. плоу et плю e пноу gr. πνυ (πνέϝω), πνεύμων, πλεύμων lat. pulmo ahd. fne-h-an curt. 1. 244. Bopp 1. 1109. mey. 1. 413.

плоуштьнъ adj. πνεύμονος pulmonis чести плющьные ex.-op. 2. 1. 19. клничѣмь (pro плнчнѣмь) съставѣ op. 2. 2. 147.

плъжевъ adj. poss. cochleae -ва люспа, мясо -жово misc.-šaf. 156. 157.

плъжь m. cochlea misc.-šaf. 157. 164. nsl. polž; puž habd. plujž dain. čech. plž magy. puzsa.

плъзание n. repere sabb. 211.

плъзати -заѭ -заєши et -жѫ -жеши vb. ἕρπειν repere dial. chrys.-lab. ichn. sup. 448. гадь пльжоущий pent.-mih. - на ногоу своєю sim. I. 21. по земли пльже sabb. 210. ползаю bor. 74.

плъзение n. repere misc.-šaf. 154: nota очима - men.-leop.

плъзнѫти -нѫ -неши vb. labi simplex non videtur inveniri nsl. polznoti labi, vestigio falli o-, po-, s- delabi opolznoti depilari dalm. - se defluere (de capillis) lex. opolzla riba lex. puznuti habd. puzim serpo habd. plaz sandlehne plaziti idem habd jezik van splaziti prip. 278. bulg. plъzь; plъznuvam se labor: nota plъzicъ in aratro pokł. 1. 49. serb. ispuznuti labi pol. pełznąć verschiessen (von farben) płaz animal repens.

плъзование n. labi frag.-russ.

плъзовати -зоуѭ -зоуєши vb. labi men.-leop. nom.-mik. 97.

плъзъкъ adj. εὐόλισθος lubricus пльз- sup. 306. krmč. psalt.-ven. triod. - єсть помышлєниємь krmč.-mih. 137. бѣше оть пльздющиихъ пльзчайший chrys.-lab. - пѫть bon. ползкое наше еже къ грѣкоу sbor.-kir. плъзокъ ber.: male ползъско есть юнота на грѣхъ clim. 293. -зчий μιμηλότερος op. 2.2. 629. nsl. plojsko čech. plzký.

плъзьнъ adj. repens земляп- recte землеп- χαμερπής antch.

плъзѣти -жѫ -зиши vb. labi, repere пльзsup. 131. hom.-mih. prol.-cip. nomoc.-bulg. men.-mih. prol.-lab. chrys.-lab. dioptr. prol.-mart. men.-vuk. kruš. alex.-mih. 145. отъ -ѧщи(хъ) μιμηλός op. 2. 2. 629. ползяхоу chron. 1. 265. nsl. polzi se nogam lex. spolzêti lex. polzeč lubricus lex.

плъководьць m. dux exercitus int.

плъкъ m. turba - людий sabb. 17. λαός populus ierem. 6. 19. -proph. δῆμος -populus ant. φάλαγξ cohors hom.-mih ex -op. 2. 1. 17. στόλος, στολή expeditio militaris hom.-mih. σπεῖρα cohors; παράταξις acies instructa men.-vuk. παρεμβολή acies sup. 124. iudic. 7. 1. -pent.-mih. στρατόπεδον castra io.-dam. σύστημα cuneus sup. 62. вь станоxь и вь пльковхь ἐν φοσσάτῳ krmč.-mih. 323. аггельскъ - ex.-op. 2. 1. 29. плкь hom.-mih. sg. g. полкоу chron. per. et raro полка sg. l. полкоу chron. per. et raro полцѣ; прѣдь -ковы sabb. 216. nsl. puk populus prip. 19. „ein eigentliches wort für volk kennt Homer nicht" zeitschr. für völkerpsych. 2. 285. nota puča märchen opuče gerede čech. pluk pol. połek rum. полк e russ. lit. pulkas ahd. folc and. fôlk; fylki, fylking acies instructa fylkja aciem instruere mlat. exercitus στρατός, λαός ztschr. 7. 166; 11. 186: rad. пл, pl, unde плънъ curt. 1. 241. et πολύς, πόλις.

плънити -нѭ -ниши vb. ἐμπλήθειν implere ant. полн- acad. - сѧ chron. поча сѧ опѧть - vost.

плънолоуна f. plenilunium grom.

плъность f. πλήρωμα copia ant. antch. ex. onus -сти кораблѣ men.-mih. 199. изметаше - leont.

плънота f. πλήρωσις copia iez. 32. 15. acad.

плънъ adj. μεστός, μεμεστωμένος, πλήρης plenus cloz I. 449. клѣть -на брашна mir. лоза -на грозднꙗ men.-mih. въ полнѣ bus. 124: nota повелѣ дати ємоу єдиного кораблꙗ двою тысоущоу пльнь пшеницє leont. пльнъ sup. плоунь mon.-serb; pro пльть lege пльнъ

sup. 287. 314: nota плнь hom.-mih. et планъ psalt.-pog. pruss. pilnan sg. a. lit. pilti; pilnas gr. πλα lat. plenus goth. fulls (fulns) ahd. foll and. fullr ir. lán alb. pljote scr. pr̂, prâ, pûr, prn beitr. 2. 162. curt. 1. mey. 1. 393; nota polnica trub. meg. punica habd. socrus.

плъниѥниѥ n. plenitudo не доиде лоуны своѥѩ плъненниѩ ѩко за три дни vost. 1. 402.

плъсти -зѫ -зеши vb. repere плъзоуще звѣри men.-leop. мѣждь отъ огнѩ плъзоущи ipat.: nonnisi in fontt. russ. legi videtur cf. плѣсти.

плъсть f. coactile pat.-šaf. 341. отъ -стий себѣ покровъ въдроузивъше chrys.-lab. колѣнѣ свои плъстию и кожею обвезанѣхъ показавъ sabb. 213. serb. pust čech. plsť pol. pilść, pilśń oserb. pjelsć weiches thierhaar rum. пъслъ e пълстъ gr. πῖλος lat. pileus ahd. filz ags. fëlt curt. 1. 241. Grimm, wörterb. 3. 1631. Pott 2. 1. 351. wieg. 1. 341.

плъстьница f. cubile лежавъ въ -ци; всовлша сѧ въ -цю per. 83. 33. 36. полсти- chron. 1. 182. 186.

плъстьнъ adj. e coactili factus полстенъ ѩзыкъ bus. 626. cf. -стѣнъ.

плъстѣнъ adj. e coactili factus полъстѩнъ pam. 236.

плътити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. incarnari плотитъ сѧ op. 2. 2. 79.

плътолюбивъ adj. carnis amans sup. 202. isaak. misc.-šaf. -во житиѥ krmč.-mih.

плътолюбиѥ n. carnis amor krmč.-mih. man. 69. int. -биѩ остьны пострѣкаѥмь krmč.-mih. 373.

плътолюблениѥ n. carnis amor nom.-mik. 104.

плътолюбьнъ adj. carnis amans per. 39. 3.

плътолюбьць m. carnis amans ephr.-belg.

плътомѫдриѥ n. concupiscentia carnis krmč.-saec. xvi.

плътоносьць m. carnem gestans triod. chrys.-lab.

плътоподобьнъ adj. carni similis chrys.-lab.

плътость f. caro жидовьсции старци и книжници закономь и инѣми -ми богатѣющоу hom.-mih. 192.

плътоѩдениѥ n. carnis esus krmč.-mih. 355.

плътоѩдивъ adj. δημόσιος carnifex sup. 87.

плътоѩдьнъ adj. δημοσίου carnificis dial.

плътоѩдьць m. σαρκοφάγος carnem edens bor. xxiv. 65. per. 41. chron. 1. 199. 224.

птиць - chrys.-lab. - животныхъ men.-mih. 164. δημόσιος carnifex dial.

плъть f. σάρξ caro cloz I. 761. 851. 909. sup. ostrom. chron 1. 37. 38. σῶμα corpus sup. 394. по голѣ плъти misc.-šaf. 159. плъть прилипаше по земли men.-mih. плъть томлѩше men.-vuk. χρῶμα color ex. 34. 29. -pent.-mih. по -ти родителиѥ, сестра по -ти: nota оу двериї плотехъ tabernaculi op. 2. 2. 240. плть hom.-mih. не далече отъ нихъ плътию mon.-serb. fris. pulti nsl. polt cutis: do polti sem moker; čez njega pelt ἐπὶ γυμνοῦ trub. šibo sem prav pri polti (pri koži debla, na kterem je rasla) odrêzal meth. hautfarbe rib. constitutio corporis meg. nota moškiga polta spang. croat. put luč. serb. put živ. čech. plť color pol. płeć sexus połeć speckseite lit. paltis ahd. fleis-c asch. flêsc cf. gr. πέλλα, πέλας lat. pellis goth. -fill ahd. fel ztschr. 5. 380. Grimm, wörterb. 1. 1084; 3. 1494. 1752. mey. 1. 350. wieg. 1. 350.

плътьнъ adj. σαρκός carnis antch. sup. psalt.-saec. xi. σωμάτων corporum; σωματικός corporeus похоти -ныѩ svjat. -ноѥ пѣгованиѥ svjat. женоу -т(н)оу божицею звати hom.-šaf. плотный op. 2. 2. 117.

плътьскъ adj. σαρκός carnis cloz I. 817. sup. похоти -къıѩ ostrom. ὁ κατὰ σάρκα послоушайте ⊦скыхъ господий šiš. 131.

плътьскы adv. σαρκικῶς in carne sabb. 48. chrys.-lab. holm. - ѩсти и пити svjat. - сплѣтаѥ се сь неѭ krmč.-mih. 323.

плътьца f. σαρκίον caruncula мала плот'ца ѩзыкъ zlatostr.-saec. xvi.

плътѣвати -ваѭ -ваѥши vb. carneum reddi прѣтоучнѣвае себе и плътѣваѥ не прѣстаѥши chrys.-lab.

плътѣнъ adj. σωματικός corporeus; σάρκινος, σαρκικός carneus bon. hom.-mih. ant. dial. dial.-šaf. -тѣнъ antch. sborn. op. 2. 2. 289. σωματικός corporeus плътѣнъ sup. 388.

плъхъ m. glis nom.-lab. 18. 78. nom.-barb. nsl. polh; polšina glirarium lex. bulg. plъh croat. pelh Veglia puh verant. serb. puh čech plch pol. pilch magy. pelye ahd. pilih mhd. bilch afz. bele kymr. bele martes or.-eur. 259. wieg. 1. 152.

плъчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. παρατάττεσθαι in acie collocari sup. 41. плъч- 225.

плъчиште n. παρεμβολή castra kruš. per. ber. полч- bus. 119. chron. ies.-nav. 6. 17. -vost.

плъчьнъ adj. παρατάξεως castrorum proph. -но орѫжиѥ pent.-mih.
плъштениѥ n. incarnatio psalt.-saec. xi.
плꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. navigare плив- alex.-mih. 110. bulg. pliva verk. 219.
плꙑти v. плоути.
плꙑтость f. fluidum esse, uti videtur извлѣчєнаꙗ топлотоѭ влага въ коупѣ жє исполѣ и въ плꙑтость собоѭ измѣнн подълежащиѥ dioptr.-leop. 166.
плꙑтъкъ adj. tenuis, seicht плитька створєна (хꙑзина) men.-vuk. nsl. plitek, plitev seicht bulg. plitek, čech. plytký pol. płytek flossbaum.
плꙑтьнъ adj. navigans alex.
пльваниѥ n. πτυσμός, ἔμπτυσμα sputatio hom.-mih. sup. 328. 367. hom.-mih. krmč.-mih. 383.
пльвати, плюѭ, плюѥши vb. πτύειν, ἐμπτύειν spuere -вати ostrom. pat.-mih. -на лицє dial.-šaf. плюѭ sup. 435. пльвалахѫ ostrom. sup. 367. да плюѥть очи ѥго ἐμπτύσεται κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ deut. 25. 9. -pent.-mih. плєв- per. xx. плюахъ pat. 153. плюѥ part. leont. плювати man. 122. marc. 14. 65. -вашє men.-mih. klruss. pluty pol. pluć, plwać.
пльза v. польза.
плѣва f. ἄχυρον palea sup. 318. ostrom. gen. 24. 25. -pent.-mih. pat.-mih. proph. ber. -вꙑ житьнꙑѥ men.-mih. -вами натканъ par. половꙑ mat. 12: nota планвца men.-leop. 89. nsl. plêva gluma lex. palea habd. očna pleva ali trepavica habd. bulg. plêvъ milchstrasse pokl. 1. 22. serb. pljeva russ. полова dial. пелы čech. pléva nserb. plova magy. polyva rum. плѣвъ: rad. плѣв (плѣти).
плѣвєлиѥ n. zizanium alex.
плѣвєлосѣꙗтєль m. ζιζάνιον ἐνσπείρας lolium seminans men.-vuk. alex.
плѣвєлъ m. ζιζάνιον zizanium ephr. mon.-serb. 83. -вѣломь всѣꙗтєль prol.-mart. -вєлꙑ pl. a. ostrom. - вєлємь pl. d. dioptr.-lab. -ли pl. a. ostrom. половєлъ mat. 12. bus. 45. nsl. plevel excretum lex. gejät dain. čech. plevel (g. -le): rad. плѣв (плѣти).
плѣвєль v. плѣвєлъ.
плѣвєльнъ adj. ἀχύρου paleae esai. 17. 13. ζιζανιώδης zizanii ant. -лнаго оучєнина sabb. 147.
плѣвьникъ m. palearium alex. trigl.
плѣвьница f. ἀχυρών receptaculum palearum, palearium sup. 145. prol.-mart. 124. prol.-mih. pat.-šaf. 172. alex. пливн- men.-leop. 89. nsl. plêvnica sack mit kleien vrt. plevnica, plevnjak palearium habd. bulg. plevnicъ, plevnik strohkammer serb. pljevnica živ. 123.
плѣвьнъ adj. ἀχύρου paleae proph. -вънꙑи sup. 97.
плѣжьнъ adj. repens ex.
плѣжьнѣ adv. serpendo azbuk.
плѣзати -жѫ -жєши vb. ἕρπειν serpere ex.-op. 2. 1. 10. 27. sup. 1. 136. bus. 275. per. lxiii. ber. azbuk. -жѫштиихъ svjat. greg.-naz. -жющаꙗ (ἑρπετά) доуша живь hom.-mih.: male плѣжити alex. acad. nsl. plêzati; plezavec picus.
плѣна v. пєлєна.
плѣнитєль m. captivos abducens, plagiarius ber. trigl.
плѣнити -нѭ -ниши vb. αἰχμαλωτίζειν, αἰχμαλωτεύειν captivum abducere sup. 318. 312. 313. 359. cloz I. 347. mat. 49. ant. duš. ѥгожє сраципи -нишє bulg. - плѣнь šiš. 246. плѣнѥномъ жє дєсѧти плємєнъ svjat. доуша плѣнима ѥсть отъ сотонꙑ sborn. adde κερδεῖν lucrari, lucrifacere apost.-bulg. - страны bell.-troj. 25. планєна op. 2. 1. 116. планєнѣ 1. reg. 30. 5. -vost. планєни vost. плани планъ ephes. 4. 8. -vost. полонити svjat. chron. bus. 267. vost. 2. 142: nota плѣнити ἐμπιπλάναι implere deut. 6. 11. -pent.-mih. nsl. plêniti populari, exstirpare, grassari lex.
плѣница v. плєница.
плѣничьнъ adj. ἐμπλοκίου nodi дѣло -но pent.-mih. cf. плєница.
плѣнованиѥ n. captivorum abductio sabb. 80. 97.
плѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. αἰχμαλωτίζειν capere 2. cor. 10. 5. -svjat.-op. 2. 2. 394. ληΐζεσθαι devastare man. δῃοῦν depopulari men.-mih. alex.-mih. 132. nomoc.-bulg. men.-mih. steph. chron. 1. 196. - зємлю prol.-mart. - доушѫ op. 2. 2. 461. κείρειν diripere - градъ man. плєнmon.-serb. 26.
плѣнопродавьць m. venditor praedae trigl.
плѣнъ m. προνομή praeda ies.-nav. 7. 21. -op. 1. 28. σκῦλα spolia sup. 242. man. luc. 12. 22. -serb. esai. 49. 24. -proph. λάφυρα spolia sup. 395. αἰχμαλωσία captivitas hom.-mih. šiš. 246. mat. 51. ber. плѣнь, плєнь mon.-serb. duš. плѣноу бꙑваѥтъ sup. 246. поплѣнитъ - svjat. плѣновє творꙗхоу сє greg.-mon. 88. планъ op. 2. 1. 116. въ планѣ ἐν ῥοπῇ ies.-nav. 13. 22. -vost. полонъ mat. 25. svjat.-mat. 6. въ полонъ повєдє chron.

въ полонъ взыша chron. на плѣнь поустити alex.-mih. 147. nsl. plên exuviae, vadiatio habd. exuviae lex. čech. plen pol. plon.

плѣньникъ m. αἰχμάλωτος captivus sup. cloz I. 806. ant. prol. sabb. 209. cyr. 17. bus. 97. 289. 294. ber. планьникъ vost. планикъ vost. полоньн- svjat.-mat. 6.

плѣньница f. αἰχμαλωτίς, αἰχμάλωτος, δορυάλωτος captiva sup. prol.-cip. men.-vuk. pent.-mih. hom.-mih. dioptr.-lab. krmč.-mih. ѩко - ѥсть мысль моꙗ ephr.-belg.

плѣньничь adj. poss. captivi proph.

плѣньничьскъ adj. captivorum proph. съсоуды -кы bus. 176.

плѣньноҳыштьнъ adj. δορυάλωτος bello captus pyrg.

плѣньнъ adj. captivus glag. избавлѥниѥ -ныхь krmč.-mih. - человѣкъ mir. полоннꙑхъ chron.

плѣньствовати -воуѭ -воуѥши vb. praedari pent.-mih.

плѣньчий m. g. -чиꙗ praedo -чиꙗ misc.-šaf.

плѣнити -ѭ -ниши vb. αἰχμαλωτίζειν captivum abducere šiš. 58. 107. triod. int. προνομεύειν praedari esai. 42. 24. -proph. pent.-mih. ληλατεῖν depopulari, diripere -ꙗахѫ sup. 142. -ниꙗ 214. adde dioptr.-lab. men.-mih. 185. chron. 1. 18. ber. плен- rom. 7. 23. -vost. пленати glag.: male -нющи chron. 1. 181. 21, помысломь кь христоу -ниѥмь sabb. 61. полон- vost. 2. 142.

плѣнѥниѥ n. αἰχμαλωσία captivitas greg.-naz. sup. -нениѥ svjat. bus. 178. os. 6. 11. -vost. misc. chron. 1. 8. 106. полон- chron. 1. 15. планѥниѥ op. 2. 1. 116.

плѣпелица f. coturnix ex.-op. 2. 1. 16. плеп- per. 23. 18. croat. plepelica verant. nsl. prepelica; prepelêti flattern.

плѣснивъ adj. mucidus - хлѣбь ephr.

плѣснивѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. situ corrumpi -нѣвѣти trigl.

плѣснь f. σής tinea ant. pal. - въ ризѣ antch. mucor trigl. nsl. plêsen bulg. plesen croat. plisan verant. čech. plísen pol. pleśń; pleśniwy koń oserb. plêsń nserb. plasń mucor cf. magy. penész mucor penészles lit. let. pelê gr. πολιός cf. плавъ adde плѣснѣти trigl.

плѣсти -зѫ -зеши vb. repere по земли плѣзеть акꙑ змлиꙗ zlatostr.: hac una forma, quam vost. ad плѣзати traxit; nota russ. ползти et cf. плъсти.

плѣти, плѣвѫ, плѣвеши vb. συλλέγειν colligere; proprie eruncare плѣвомъ sup. 318. nsl. plêti, plêjem, plêvem; plêti jäten mit werkzeugen obrivati mit händen vrt. plevač sarritor habd. plevača habd. plevačica habd. pletva habd. polča unkraut hung. russ. полоть, полю pol. pielę, pelę, plewię, pleć oserb. plěć nserb. plaś rum. плевиск.

плѣтати -таѭ -таѥши vb. πλέκειν plectere glag.

плѣшивъ adj. φαλακρός calvus men.-vuk. pat. misc. bulg.-saec. XIII. pent.-mih. per. LIV. -ва глава bell.-troj. 40. - главою prol.-mart. nsl. plešiv, plešivec.

плѣшивьство n. calvitium int.

плѣшина f. calvitium pat.

плѣшь f. φαλάκρωμα calvitium proph. tur. pent.-mih. ber. adj. плеша роудина mon.-serb. 186. 93. nsl. plêš, plêša, plêšast, plêšec oserb. plěch magy. pilis tonsura rum. плеш. плеше: nota čech. plchý, plchati.

плюваниѥ n. ἔμπτυσμα sputatio hom.-mih. krmč.-mih. ant-hom. пливаниѥ pat.

плювати v. пльвати.

плюновениѥ n. πτύσμα sputum ostrom. vost. 1. 335. frag.-bulg. ber. -вѣньꙗ mat. 33. плин-.

плюнѫти -нѫ -неши vb. πτύειν, ἐμπτύειν spuere pat. typ.-chil. sabb.-typ. hom.-mih. bus. 48. chron. 1. 37. - на длань zak.-serb. -ноу на лице prol.-mih. плин- ostrom.

плюска f. θήκη theca esai. 6. 13. op. 1. 89: proprie siliqua.

плюсканиѥ n. strepitus стънанна и -ниꙗ оумоу разоумѣти даѥтъ ex. nsl. pljuska alapa.

плюскъ m. sonus гласъ и - ex. творатъ плюскы и тоутнаниꙗ ex. безъ плюска ἀψοφητί sine strepitu cyr.-hier. плѹскъ: ѩкоже отъ плѹска того мьнѣти вьсѣмь, ѩко громъ бꙑстъ sup. 168. 4. nsl. pljuskati, pljusnoti; pljuska alapa habd. bulg. pljuštь, pljusnъ serb. pljuskati, pljusnuti, pljusak klruss. plusnuty russ. плюснуть pol. pluskać. plusnać rum. плоноскъеск.

плюсновениѥ n. sonitus - даныѥ ѥмоу раны leont. - раны men.-mih. 202.

плюти, плюѭ, плюѥши vb. πτύειν spuere плювьшоу men.-vuk. плюютъ krmč.-mih. nsl. pljuvati, pljunoti bulg. plijъ. pljujъ croat. pljuknuti glasnik 1860. 2. 9. čech. plíti; plina pol. pluna oserb. pleć. pluvać, plunyć gr. πτύζειν, πτύειν lat. spuere goth. speiva ahd. spiuvan and. spyta.

spyja ags. spîvan lit. spjauju scr. štîv e spîv ztschr. 4. 33. 34; 11. 11. 184. Bopp 1. 129. Pott 2. 1. 1021. curt. 1. 250. mey. 1. 416: rad. spu, unde splju e spju.

плюшта v. плоушта.

плюштьнъ v. плоуштьнъ.

плюнениѥ n. sputatio pat. 143. 170.

плѧсавица f. ὀρχήστρια, ὀρχήστρα saltatrix prol.-cip. men.-vuk. pyrg.

плѧсалиште n. orchestra ber. acad.

плѧсаниѥ n. ὄρχησις saltatio hom.-mih. krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab. nom.-lab. men.-mih. men.-leop. misc. dial.-šaf. op. 2. 2. 282. tur. per. 3. bus. 382. 384. -ньѥ hes. 10. - бѣсовьско krmč.-mih. - сотонино; - на брацѣхъ nom.-mik. 29. - небесьно hom.-mih. -ниꙗ женьска ibid. 106.

плѧсатель m. μῖμος mimus, histrio pyrg.

плѧсати -сьѭ -сьѥши et -шѭ -шеши vb. ὀρχεῖσθαι saltare ostrom. krmč.-mih. hom.-mih. χορεύειν choreas ducere iudic. 21. 21. -pent.-mih. adde men.-mih. mat. 35. prol.-mih. pat.-mih. misc. bus. 383. плѧсаѭще dial.-šaf. плесаеть nom.-mik. 152. плеше скакаше hom.-mih.: male плещеть ὀρχεῖται hom.-mih. nsl. plesati croat. plesati plaudere čech. plesati pol. pląsać cf. lit. plęšti clamare goth. plinsjan e slav.

плѧсица f. ὀρχήστρια saltatrix; μαινάς maenas krmč. 35. 123. krmč.-mih.

плѧсъ m. saltatio то въ плѧсѣ ли ѥсть слава божиꙗ; ephr.-vost. игрища оутлачена грѣховнꙑими плѹсꙑ (плѧсꙑ) ephr.-vost. възлюбивь ѥго плесь бѣсь prol.-mih. 57. in vita s. Porphyrii 4. nov. възлюбивь ѥговь плѣсь бѣ(сь) prol.-vuk. ibidem приѥмь отъ сего плесь виньныи отвѣть hom.-mih. 180. nsl. ples čech. plas pol. plęsy.

плѧсьба f. saltatio vost.-op. 229. по плѧс'бѣ начаша бласти съ сестрами и съ чюжими женами vost.

плѧсьница f. mulier saltans pat.-mih.: nota дрьже двѣ -ци раснама рѫкама pat.-mih. 152.

плѧсьць m. ὀρχηστής saltator sup. 300. krmč. 44. 98. krmč.-mih. krmč.-saec. xiii. prol. barl. sup. плѧсци bus. 383.

плѹскъ v. плюскъ.

пнати v. пѧти.

по praep. A. cum nomine I. cum dat. 1) spatium *a)* по земли пометноути men.-vuk. посла по вьсемоу градоу nest. 50. 22. поставлꙗти по мѣстомъ nest. 51. 6. ставити по градомъ цѣркъви и попꙑ nest. 51. 8. люди на крещениѥ приводити по вьсѣмъ градомъ nest. 51. 8. посла бирича по товаромъ nest. 52. 33. слꙗ по воѥмъ nest. 53. 3. съзꙑваше старѣишинꙑ по градомъ nest. 54. 3. возити по градоу nest. 54. 15. разведѣте дроужиноу по градомъ nest. 62. 10. ѥликоже лꙗховъ по градоу nest. 62. 15. по оудолиѥмъ крови теще nest. 62. 29. поуть по соухоу сътвориста men.-mih. adde по срѣдѣ nest. 65. 14. cum gen. sim. I. 2. по срѣдѣ землꙗ cloz I. 861: nota по срѣдѣ обѣма разбоиникома cloz I. 872. по срꙑдѣ bus. 63. по срѣдоу bus. 269. влѣкомоу по роучаю nest. 50. 17. нача ставити градꙑ по деснѣ nest. 52. 17. печенѣзи придоша по онои странѣ nest. 52. 28. *b)* ста по сеи странѣ града nest. 56. 12 стоꙗть по обѣма странама chron. 1. 262. 28. *c)* по грьбоу бити pat. 332. бити по плещьма prol.-mart. оудари ѥго по тѣмени men.-mih. обѣси се по вꙑи отьцоу своѥмоу greg.-lab. 2) convenientia по прилоучению men.-mih. 190. пон' (pro по) пѫтоу благоу cloz I. 62. по вещи бꙑваѥть κατὰ φύσιν γίνεται hom.-mih. по воли nest. 43. 46. по писаномоу hom.-mih. 3) distributio да дасть се по малоу хлѣба и вина по чаши sabb.-typ. 25. да вьзмемь по малоу ichn. подати вьсеи братии по свѣщи sabb.-typ. по пꙗти десꙗть nest. 42. 22. хотѣхъ дати имъ по ѥдинои цетѣ leont. обоимь вьдовицамь по ѥдинои ризѣ възети prol.-mart. по ѥдиномоу писана бꙑвають mat. ix. на вьсакꙑ дьнь по пѧть сьть рань даꙗти prol.-mart. ѥдинъ по ѥдиномоу изидѣте men.-mih. братии по двощи sabb.-typ. 222. 4) causa вьсѣхъ познають по възрастоу dioptr. по чесомоу се оувѣдѣ; quâ re hoc noscam? hom.-mih. по правѣи вѣрѣ подвизаше се prol.-mih. adde по добродѣтѣли по малоу имѣмъ сꙗ men.-leop. 44. 6. по малоу leise isaak. nest. 83. 29. mon.-serb. 83. 66. по малоу малоу isaak. дань имати по малоу nest. 25. 9. по многоу бѣше хоуждаиша dioptr.-lab. по премногоу valde ber. фарисеи по прѣмногоу грьдь chrys.-lab. по прѣмногоу добродѣтѣльнъ mir. по еликоу acad. по еликоу мощно mon.-serb. 200. 5. по вьсемоу свѧтъ par.: nota по прѣизлиха ber. ὑπερεκπερισσοῦ šiš. 156. II. cum acc. 1. spatium прѣщениꙗ по многа мѣста распоусти κατὰ τόπον

men.-mih. пѹ овн страни mon.-serb. 284. 32. по котарь mon.-serb. 363. 65. 2) tempus по вьсе дьни оумирлю καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω hom.-mih. тако по вьсѩ лѣта творѣше nest. 54. 7. се творѣше по вьсѩ недѣлѩ nest. 54. 17. по два дни chron. 1. 129. 1. по три дни chron. 1. 218. 32. по вьсѧ дьни καθ' ἡμέραν ostrom. се же зло бъість по два лѣта chron. 1. 220. 19. по двѣ недѣли chron. 1. 225. 6. по вьса лѣта κατ' ἔτος ostrom. аще по вьторо не вьстане sabb.-typ. 3) distributio скотъ събирати отъ моужа по четъıри коунъı nest. 62. 13. въведи по два, по семи per. 21. 11. свакомоу нась по четири тисоуће mon.-serb. 433. 15. свака коуһа по .п. времень mon.-serb. 453. 92. посте се вьсегда по шесть дьний pat. отьстоѥще дроугь оть дроугa по три лакьти pyrg. по четъıри воинъı на когождо нхь приставлени выше prol.-mih. 187. adde свакомоу вась поо се mon.-serb. 407. 18. по на се ibid. 407. 9. 6) obiectum remotius verborum вѧзати, дръжати, ити, слати, оударити, ѩти etc. дрьжи ме по роукоу men.-mih. овьнь сьвезань по рогь κριὸς κατεχόμενος τῶν κεράτων pent.-mih. по роукоу сьвезань chrys.-lab. ѥмъ по роукоу слѣпца mat. 36. по десноу пазоухоу оударивь alex.-mih. 136. шьдь по водоу prol.-mih. идоше по нѭ men.-leop. по водоу ити men.-leop. по нь пришьль men.-mih. посла по варѩгъı nest. 64. 5. по нѩ meth. 4. по тоу же ѥ се men.-mih. по тако се оглавлѥниѥ приѥти τοιούτου κεφαλαίου ἐπιλαβέσθαι men.-mih. 4) causa познаховѣ и по ѩзвоу гвоздиинѹоуѭ tur. по чьто διὰ τί cloz I. 191. по что chrabr. 90. по не nest. 129. 14. nsl. po kaj cur trub. по неже ἐπειδή quia cloz I. 183. 217. 306. 530. 5) modus *a)* по онь поуть mon.-serb. 272. 85. по поуть ibid. 284. 40. по ни едань поуть ibid. 284. 64. по ови поуть ibid. 361. 117. по кой годи начинь ibid. 363. 83; 368. 22; 368. 35. по кой годѣ поуть и наачинь ibid. 368. 30. по тай начинь ibid. 369. 71. по овзи начинь ibid. 370. 43. по ти ихь начинь ibid. 402. 8. по нѣдань начинь ibid. 406. 38. по кой поуть ibid. 469. 14. *b)* по оноуй циноу ibid. 468. 5. *c)* по ове наше листе ibid. 284. 53. по роуке нашега поклисара ibid. 334. 23. по роуке господина кнеза ibid. 409. 25. по име своине ibid. 370. 11. III. cum loc. 1) tempus *a)* не по многѣхь дьнехь mir. по семь nest. 68. 4. по заходѣ nest. 71. 5. по нѥмь воудоущимь патриарьхомь leont. *b)* погнаша по нихъ nest. 53. 16. посла по ѩрославѣ nest. 64. 17. посла по роуси олѩдии .д. nest. 67. 2. по малѣ чьтенниѩ вьстаѩти typ.-chil. ходити по овьцахь prol.-mih. 2) causa по мертвеци плакахоу сѩ nest. 51. 10. плача сѩ по отьци nest. 59. 5. съжали си по братѣ nest. 109. 34. жалити си по тъıкви bus. 145. 183. въı плачь ѩко и по мрьтвѣмь vita-theod. по светѣй троици живоу бъıти и оумрѣти cyr 5. по тебѣ брати pro te pugnare nest. 61. 11. побореть по вась πολεμίσει περὶ ὑμῶν pent.-mih. по христѣ моучнмь prol.-mih.: adde *a)* по малѣ lente per. 3. 35. *b)* по семь сега mon.-serb. 476. 17; 476. 23; 489. 155. по томь тогай ibid. 345. 7. ходеще по манастъıрехь greg.-lab по веһемь дѣлоу mon.-serb. 243. 107. B. cum particula по вънѥгда dioptr. ok. 55. по вьсегда διὰ παντός men.-vuk. sabb.-typ. сташе по далече μακρόθεν pent.-mih. хождаше по подльгь вьсѣхь men.-mih. по тамо поити men.-vuk. не можеши болѥѥ по тамо оть сего мѣста поити οὐ δύνασαι πλέον διελθεῖν τοῦ τόπου τούτου prol.-cip. по спола mon.-serb. 46. 9. по нелѣже nest. 8. III. по прѣжде πρότερον men.-vuk. по странь per devexum latus dial.: nota по iungi *a)* cum positivo побогатъ, подобръ, похравеpъ; подобрѣ, поскоро bell.-troj. 7. 24. 29. 31. 42. полоудь stultior помекькь mollior misc. подобрь ѥси оть мене nom.-barb. пьшеница поскоудно nom.-barb. лисица ѥсть похътра вещь nom.-barb. повеликь, повече, поголѣмь, погорещь. подобрь, помного, понапрѣдь, поскоро, потврьдѣ, ubique accentu praepositioni imponendo, bulg.-lab. bulg. pogizdav verk. 191. pomalečъk milad. 75. poskъp milad. 53. pohitъr milad. 103. pohubav verk. 191. pojunak ot mene milad. 134. pol. poblizki ganz nahe: adde russ. dial. поярь до виня. *b)* cum comparativo полѣпша bell.-troj. 7. повъıше четъıри десетихь лѣть nom.-mik. 144. повекѥ misc.-šaf. 173. иже сихь подалѥ misc.-šaf. 24. поколькше, повещоу, пониже mon.-serb. побрьже typ.-chil. Pott 1. 185. 643. 647. 649. 666 etc. beitr. 2. 90.

подлъкати -чж -чеши vb. esurire - **по льготѣ** svjat.-mat. 9. vost.

поанъ m. ποία herba purgandi vim habens **аще оумножиши** - ποίαν ier. 2. 22. -op. 2. 2. 76. **яко - пероущинхъ** ποία malach. 3. 2.

побагрити -рж -риши vb. purpura tingere men.-mih.

побарати -раж -раеши vb. ἀνατρέπειν evertere triod. int. 261. συμπολεμεῖν belli socium esse ant. krmč. defendere -**рахоу** alex. -**рають по нихъ людие** krmč.-mih. 200. - **по братии своеи** per. 41. -**борати** int. -**борыти** ber : rectius **побарати**: th. **побори**.

побаштимъ m. quem patrem appellamus **да ме створишь -ма** bulg.-lab. 59. bulg. pobaštim verk. 194. cf. **башта** et **побратимъ**.

побезмлъвьствовати -воуж -воуеши vb. tranquillum esse - **мало** chrys.-lab.

побесѣдовати -доуж -доуеши vb. ὁμιλεῖν, διαλέγεσθαι sermocinari šiš. 37. ant. tur. ichn. greg.-lab. meth. 8. men.-mih. prol.-mih. προσομιλεῖν alloqui hom.-mih. convenire sup. 215.

побивати -важ -ваеши vb. caedere sup. 367. sborn. ant. men.-vuk. - **палчиемь** prol.-mih. λιθοβολεῖν lapidibus petere - **камениемь** ostrom. šiš. 14. strum. occidere mon.-serb. bulg. pobiv pobivala milad 9.

побивачь m. auriga alex.

побирати -раж -раеши vb. συλλέγειν colligere **отъпадающихъ класъ не -раи** lev. 19. 9. -pent.-mih. kruš. **да не -раеши** vost. **въторое - виноградъ** ἐπανατρυγᾶν pent.-mih.

побиръкъ m. collectio - **творити** καλαμᾶσθαι spicas colligere pent.-mih. **да не твориши -рокъ за собою** οὐκ ἐπανατρυγήσεις deut. 24. 6. -vost. kruš. pol. pobierki cf. **пабр**-.

побиръчии m. g. -чиꙗ vectigalium exactor -**чии торговомъ** alex.

побити -биж -биеши vb. πατάσσειν ferire kruš. pent.-mih. ἀποκτείνειν occidere ostrom. adde sup. 5. 159. 420. greg.-lab. chron. λιθάζειν lapidare ostrom. - **камениемь** λιθάζειν, λιθοβολεῖν lapidare ostrom. occidere ant.-hom. -**бии ме побоемь** pent.-mih. **змиꙗ -бывъ** men.-mih. 128. **клетви** - mon.-serb. nsl. pobitje clades hung.

побиение n. caedes ant.-hom.

поблажати -жаж -жаеши vb. favere - **комоу** mir.

поблазнити -жнж -зниши vb. allicere **дроугыие ракы** - alex.-mih. 109.

поблѣдѣвати -важ -ваеши vb. ὠχριᾶν pallere barl. dial. krk. ἀλύειν animo fracto esse hom.-mih.

поблѣдѣти -дѣж -дѣеши vb. pallere bell.-troj. 20. men.-vuk. -**дѣаше** men.-mih. - **лицемь** chrys.-lab. πελιδνὸν γίγνεσθαι livescere men.-mih.

поблювати -вaж -ваеши vb. conspuere -**ваше вьса полы** misc.-serb.

поблюсти -дж -деши vb. inspicere - **гробы** chrys.-lab. custodire sbor.-kir. chron. 1. 137. per. 58. russ. dial. **поблюсти**.

побои m. verbera trigl. ἀναίρεσις caedes kruš. **побии ме -боемь** pent.-mih. nsl. poboj homicidium, caedes, clades meg. pobojnik homicida klruss. pobojec pol. poboj.

побониште n. pugna -**щи** chron. 1. 214. 215. 232.

поболышание n. melior status -**лшане цркве** š.-gl. 98.

поболѣвати -важ -ваеши vb. συναλγεῖν condolere ant.

поболѣние n. condolere alex. - **доушевьно** men.-mih. 178.

поболѣти -лж -лиши vb. συναλγεῖν condolere, misericordia moveri sup. ant. prol. - **о дроузѣ** sabb.-typ. **ни въ малѣ -лѣ словесемь соупроуга своего** men.-vuk. **за кого** - alex.-mih. 81. laz. aegrotare prol.-mart. **очима, лѣднами** - misc.-šaf. - **доушею** greg.-mon.

поборительнъ adj. defendens -**лна** chron. 1. 243.

поборити -рж -риши vb. παλαίειν luctari men.-vuk. - **сь кымь** συμμαχεῖν, συνεκπολεμεῖν simul pugnare, pugnae socium esse sup. 375. adde alex.-mih. 138. - **се** prol.-mih. 204.

поборьникъ m. πρόμαχος, ὑπέρμαχος propugnator men.-vuk. krmč.-mih. barl. krmč. ioann. prol.-vuk. ephr. men.-leop. sim. I. 6. leont. asên 54. ber. συμμαχούμενος pugnae socius **приимаие себѣ -кы** krmč.-mih. συνήγορος defensor men.-vuk. **вѣры** - greg.-mon. 47. - **по истинѣ** prol.-mih. **правовѣрию** - prol.-mih. lit.-mih.

поборьница f. propugnatrix sbor. - **грѣхоу** pam. 237.

поборьнъ adj. defendens, patronus alex. - **къ богоу** sabb. 117.

поборьца m. δημόσιος publicanus **людьскы - иже береть на людехъ црквие дани** krmč.-mih. 126.

поборıати v. **побаратн.**
побранити -**ніж** -**нишн** vb. defendere -**борон**- chron. 1. 217.
побраньскъ adj. ὁ ἐπὶ τῶν πολέμων bellicus **доблъства** -**скаıа** sup. 62.
побрати -**берж** -**берешн** vb. colligere **товары** - chron. 1. 163. nsl. pober collectura lex.
побрати -**борıж** -**борıешн** vb. πολεμεῖν expugnare mir. συμμαχεῖν defendere **помышлаю** -**рıющааго ми силоу** μέλλοντός μοι συμμαχεῖν hom.-mih. 59. -**боретъ по васъ** πολεμίσει περὶ ὑμῶν pent.-mih. - **сѧ** pugnare men.-mih. misc.
побратимъ m. quem fratrem appellamus zak.-serb. misc.-serb. frag.-serb. bulg.-lab. nsl. pobratim prip. bulg. serb. pobratim klruss. pobratym pol. pobracim, -tym, -tyn cf. Grimm, der arme Heinrich p. 183: Kopitarius male putat esse part. verbi -**тнти** wiener jahrb. 30. 236.
побратимьство n. fraternitas adoptiva trêb. 112. - **блоудомь оскврьнити** misc.-serb. bulg. serb. pobratimstvo cf. alex. et Goar 708.
побратити -**штж** -**тиши** vb. fratrem appellare, uti videtur: at **оуложили и -тили правителю** gram. 203. cf. -**тъ** serb. pobratiti klruss. pobratаty.
побратъ m. quid sit, nescimus: **платила главоу отъ монастироу отъ -та** gram. 183.
побрести -**дж** -**дешн** vb. transire (flumen) -**брѣде** per. 14. 20.
побрий m. tonsor, uti videtur **аки - отрѣза весь градъ** int. 263.
побричивати -**вањ** -**ваıешн** vb. tondere -**ваете собѣ брадоу** vost.: recte forte -**чив**-.
побричити -**чж** -**чиши** vb. tondere **съ -ченною брадою** vost.: th. **бричь.**
побръснжти -**нж** -**нешн** vb. ξυρεῖν tondere - **бричемь** op. 1. 85. 89; 2. 1. 115. mat. 46. esai. 7. 20. -proph. vost.
побрѣзгъ m. diluculum **изыти -зьгоу вь мытницоу** leont. 123. **ютро побрѣзгоу зѣло вьставь** nicol. **побрез'гоу** op. 2. 1. 133. cf. **пробрѣзгъ.**
побоугъчий m. g. -**чиıа** sensus nobis ignotus: pat.-šaf. 180. **сынъ приска побоугчиа** men.-leop. 226. **сынь приска побоугча** υἱὸς πρίσκου τοῦ βακχείου prol.-mart. 125.
побъдѣти -**ждж** -**дишн** vb. ἀγρυπνεῖν, γρηγορεῖν vigilare iob 21. 32. -vost. io.-sin. chrys.-lab. matth. 26. 14. marc. 14. 37.
побылъ f. βοτάνη herba indic. 8. 7. ostrog.
побыти -**бждж** -**бждешн** vb. superare **сврьгшь сь дѣвьствомь неплодьство тыи же побыти матери и дѣвьство имѣти славно имаши** hom.-mih. 198.
побытивъ adj. ἄριστος optimus **любы -ва** io.-clim.: vere victor **мироднѣıа и -ва цри** vost. 1. 425.
побытиıе n. fortuna, ni fallimur **въ кыкж доброу -тию** ἐν ἀκμῇ εὐτυχίας greg.-naz. vost. 1. 384.
побытотворьць m. νικοποιός victoriae auctor psalt.-theod.
побыть f. νίκη, νῖκος victoria greg.-naz. iez. 3. 18. thren. 3. 18. -proph. mat. 49. op. 1. 101. 107. 117. 307. 1. cor. 15. 55. -vost. -**тъ съдолѣвъшиıа мироу** 1. io. 5. 4. -vost. τροπαῖον tropaeum sup. 392. greg.-naz.
побытьнъ adj. ἐπινίκιος victoriae -**тенъ** psalt.-theod. **слово -тьно** hom.-mih. 66. -**тна пѣснь** habac. 3. 19. -vost. **знаменние побытное** proph.
побѣгальць m. profugus duš.
побѣгати -**гањ** -**гаıешн** vb. ἀποδιδράσκειν aufugere sup. 53. sabb.-typ.
побѣгнжти -**нж** -**нешн** vb. ἀποδιδράσκειν, φεύγειν aufugere sup. 37. 144. 145. 358. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. duš. chron. - **прѣдь своими врагы** prol.-mart. -**немь сь лица нхь** pent.-mih. **побѣкн. побеки** mon.-serb. 195. 196. 251. 350. klruss. pobihty.
побѣда f. νίκη, νῖκος victoria cloz. I. 615. ostrom. ant. sup. hom.-mih. men.-vuk. 277. chron. τρόπαιον tropaeum sup. **многы -ды сьтворивь на нихь** prol.-mart. -**дж вьзѧти** τροποῦσθαι in fugam verti sup. 282: nota **приближьшю сѧ -дѣ** προσήγαγεν ὁ πόλεμος 3. reg. 21. 29. -vost.
побѣдитель m. νικητής, θριαμβεύων victor sup. sim. I. 25. pat. sbor. hom.-mih. greg.-mon. dial.-šaf. mon.-serb. νικηφόρος victor sup.
побѣдительнъ adj. νικητής, νικητικός victor hom.-mih. laz. -**на пѣснь** dioptr.
побѣдительство n. victoria alex.
побѣдити -**ждж** -**дишн** vb. ἡττᾶν, νικᾶν vincere cloz I. 602. 748. ostrom. svjat.-op. 2. 2. 399. sup. 51. 56. 72 etc. ant. chron. πολεμεῖν oppugnare sbor. inducere sup. 398. προτρέπειν incitare sup. 236. **милосрьдиıемь -ждени** leont. πατάσσειν ferire -**ди вьсıакъ прьвѣньць** psalt.-int. -saec. XII. - **сѧ** πολεμεῖν pugnare op. 1. 40; 3. reg. 12. 24; 20. 25; 4. reg. 19. 9. -vost. **да сѧ -дить съ змн**-

ємь vost. - сь братомь misc.-šaf. цѣсарь нашь побѣждь сє одолѣ hom.-mih. 11. et saepius сь многами сє пакостьми побѣдє ibid. 131. klruss. pobidyty rum. побєдєск.

побѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. νικᾶν vincere ant. io.-sin.

побѣдоносивъ adj. victor hom.-mih. - крьсть men.-mih.

побѣдоносица f. νικηφόρος victrix oct. alex.

побѣдоносьнъ adj. νικηφόρος victor oct.

побѣдоносьць m. νικηφόρος victor sbor. alex. mon.-serb.

побѣдотворьнъ adj. victor alex.

побѣдотворьць m. τροπαιοφόρος victor sup. 71. int. alex.

побѣдьливъ adj. νικοποιός victor sup. 235.

побѣдьникъ m. νικητής victor men.-mih. prol.-mart. per. 91. 94. -дн- sup. hom.-mih. ber.

побѣдьнъ adj. νικητικός victor sup. 355. νίκης victoriae cloz I. 654. образь носє -ный men.-mih. -на слава men.-mih. -но вѣньчанию sim. I. 16. -на пѣснь hom.-mih. плєщє -но men.-mih. 395. ἐπινίκιος triumphalis sup. 235.

побѣжати -жѫ -жиши vb. fugere per. 70.

побѣждати -даѭ -даѥши vb. νικᾶν vincere šiš. 68. 211. sup. prol. dial. isaak. svjat. antch. prol.-mih. hom.-mih. chron. вєщє вась -даю hom.-mih. -даѩ τροπαιοῦχος tropaeum tenens sup. 351. - сѧ pugnare нє -дай сє сь нимь hom.-mih. -дахоу сѧ о ню 3. reg. 20. 1. -vost.

побѣждєниѥ n. ἧττα, νίκη, νῖκος victoria sup. ant. oct. ἀποτρόπαιον avertere nest.

побѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. λευκαίνεσθαι albescere men.-vuk.

побѣсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. furere -сєть сє и пиють крьвь ѥдинь оть дроугаго trêb.

повабити -блѭ -биши vb. allicere per. 58. 137. 141. 142. 148.

повада f. incitamentum, uti videtur стань вѣры и чьстивыѩ - men.-mih. 30.

повадити -ждѫ -дини vb. incitare sup. 42. παρασκευάζειν parare -дишє, да бышє цароу побѣдали men.-mih. -ди своѥ моужє men.-mih. 246. ζευγνύναι iungere kruš. - колєсницє gen. 46. 29. - pent.-mih.

поваждати -даѭ -даѥши vb. incitare isaak. - народъ proph. προβιβάζειν impellere -даѥмь царицєю men.-mih. auctorem esse sup.

поваждєниѥ n. incitatio - сотониино hom.-mih. -жєниє τὸ ἐρεθισθέν improperatum pal.-vost.: nota побѣждєнъ отъ пєрьскиѩ зємлѩ на опать - сотвори georg. vost. 1. 460.

повалити -лѭ -лиши vb. involvere въ сластьхъ сѧ -лѧ ex. -vost. 2, 120. да га правина -ли mon.-serb. 38. -ли сѧ bus. 126.

поваляѥсъ m. vasculum тысоущоу -лыса вина mille vascula vini leont. 120: vocabulum dubium. cf. mlat. valisia.

повальнъ adj. sensus obscurus: -лнымн комарами sof. 21.

повалити -ѩѭ -ѩѥши vb. involvere.

повапити -плѭ -пиши vb. φοινίσσειν rubefacere men.-vuk. prol.-lab. pat.-šaf. 126. 178. - крьвию prol.-cip. гноимн -плѥнь chrys -lab. κονιᾶν calce obducere bulg. ostrog. -плѥнь nicol. стѣна -плѥна prol.-mart. cf. -пьнити.

повапляти -ляѭ -ляѥши vb. tingere - сѧ mir.

поваплєниѥ n. tinctio ber. ἀλοιφή unctio.

повапования -поуѭ -поуѥши vb. tingere alex.

павапьнити -нѭ -ниши vb. κονιᾶν calce obducere -пн- georg. triod. -пьнѥна šiš. 40. -пнєнъ matth. 23. 27. -mat. 15. стѣно -пнєна strum. cf. -пити.

поварий m. coquus prol.

поварь m. μάγειρος coquus pyrg. prol. prol.-cip. io.-sin. men.-vuk. sbor.-kir. 39. men.-leop. bor. 19. chron. 1. 59. 261. 264. trigl. - оу огни стоить chrys.-lab. монастырьскь -; домовє поваровъ mat. 45.: nota sg. l. -ри prol.-lab. et rum. повар onus.

поварьница f. coqua acad. alex. μαγειρεῖον culina pyrg. krmč. krmč.-mih. -ци слоужаашє pyrg. ἑστία focus krmč.-mih. 316.

поварьнъ adj. μαγειρείου coquinae dial. рна слоужба dial.-šaf. krk.: minus bene -рьнь coctus: -рний alex.

поварьни f. μαγειρεῖον culina coquina -рни dial. pat.-šaf. 202. prol.-cip. men.-vuk. men.-leop. trigl. chron. 1. 261. -рнн mat. 45. -ние sg. l. prol.-mart. 140. -нии sg. l. dial.-šaf. russ. поварня rum. поварнъ brandweinbrennerei.

поварьскъ adj. coquinus trigl.

поварьство n. μαγειρεῖον coquina pyrg. -воу пристоѥ.

повариѥниѥ n. coctio ѯєньдохиємь тажє поварєнию (-ниюмь) искашє того, искоусити men.-vuk.

повати v. пъвати.

повелитель m. ἐπίτροπος praefectus šiš. 118. io.-sin. misc.-šaf. chrys.-lab. ber.
повелительнъ adj. imperans int. 19.
повелѣватель m. ἐπίτροπος praefectus.
повелѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιτάττειν, παραγγέλλειν mandare prol. krmč. sup. chron. 1. 81. 102. 122. 257. duš. -**ваемъ алъкати** svjat.-vost.
повелѣние n. βούλημα voluntas cloz I. 724. κέλευσμα, κέλευσις iussum sup. ἐπίταγμα, πρόσταγμα praeceptum, mandatum cloz I. 294. 296. 564. ant.-hom. sup. προσταχθέν res imperata sup. edictum sup. νεῦμα nutus cloz II. 153. θέμα propositio krmč.-mih. -**ниемь чинимь исхождаше**; hom.-mih. φιλοτιμία studium sup. 146. adde duš. δόγμα decretum ostrom. κέλευσμα: **съ -нии, ѩже соуть пѣсни, ѩже корабленици поють пърѣ възвлачаще** op. 2. 2. 84. diploma gram.
повелѣти -лѭ -лиши vb. κελεύειν iubere sup. ostrom. τάσσειν iubere ostrom. ἐπιτάσσειν iubere ostrom. διατάσσειν iubere ostrom. προστάσσειν iubere men.-mih. ostrom. συντάσσειν iubere ostrom. ὁρίζειν constituere krmč.-mih. παραγγέλλειν mandare; ἐπιτρέπειν committere sup. šiš. 46. 95. ostrom. προτρέπειν committere io.-clim. adde svjat. men.-mih. 298. ant. chron. 1. 12. 17. 37 etc. duš. **повѣлѣна бысть бъіти** op. 2. 1. 26: nota **повелѣѩ** part. παραγγέλλων cozm.-ind. fortasse pro **повелѣваѩ**.
повеля f. edictum, diploma **златопечатьна** - sabb.-typ. 82. mon.-serb. saepissime -**ли** sim. II. 2. nsl. povela (-lja) iussus lex. serb. povelja živ. 18: nota alex. putare -**лѣя** e -**лѣние** natum esse.
повеселити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. laetari dial.-šaf. - **о божии дароу** svjat.-vost. 2. 111.
повести -дѫ -деши vb. ἄγειν, ὁδηγεῖν ducere sup. 27. misc. proph. hom.-mih. duš. act. 9. 21. **дѣвицоу игомь работы -вель еси** men.-mih. - **женоу** chron. 1. 69. adde - **вь кригь** men.-leop.
повести -зѫ -зеши vb. vehere bell.-troj. 42. chron. -**зе идеже бѣ воля** prol.-mart. -**вести подъ трохѫ** bell.-troj. 18. klruss. povesty.
повετъшалъ adj. πεπαλαιωμένος vetus pent.-mih.
поветъшати -шаѭ -шаѥши vb. antiquari kruš. -**шанъ** πεπαλαιωμένος **ризы -шаны** bus. 118.
повечерие n. preces post coenam alex. completorium trigl.
повивати -ваѭ -ваѥши vb. σπαργανοῦν, κατατυλίττειν, πεδᾶν compedibus adstringere, involvere sup. prol.-mart. men.-vuk. lavr.-op. - **пеленами** hom.-mih. - **чимь** hom.-mih. 259. obstetricari trigl. cf. -**вити**.
повидание n. invisere vost. russ. свиданіе.
повиновaние n. subiectio, obedientia antch. ex. io.-sin.
повиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ὑποτάσσειν, καθυποβάλλειν subiicere krmč.-mih. ber. -**ноуѧи люди моѩ подъ мѧ** psal. 143. 2. -vost. **блоудити -ноую, оукрасити сѧ нуъ -ноую** vost. - **сѧ** ὑποτάσσεσθαι se subiicere luc. 2. 50. πείθεσθαι obedire ostrom. men.-vuk. sup. -**ноуише се** prol.-mart. ἡττᾶσθαι subiici men.-vuk.
повиновение n. ὑποταγή obedientia 1. tim. 2. 10. -bulg. svjat.-mat. 8. pat. duš. - **подьходити** misc.-šaf.
повиновьнъ adj. obediens **родителюмь** - men.-vuk.
повиньникъ m. ὑπήκοος obediens io.-sin. proph. ἀρχόμενος subiiectus men.-mih. - **римьскь** men.-mih. **аще бываемъ нашимъ -комъ** sborn. αἴτιος reus men.-vuk. adde bus. 291. pat. prol.
повиньница f. rea alex.
повиньнъ adj. obediens; ὑποκείμενος subiectus - **быти** ἡττᾶσθαι vinci proph. - **зборoу**; αἴτιος auctor sup. 183. ἔνοχος, ὑπεύθυνος reus cloz I. 804. ostrom. sup. 378. **двою грѣхоу** - leont. **злобѣ** - duš. 18. - **сьмрьти лиевѣ** prol.-cip. - **въ геенънѫ** io.-sin. - **быти** κατεγγυᾶσθαι oppignorari: -**ѥстъ** sup. 179. adde cloz I. 152. chron. 1. 33. 102.
повинѫти -нѫ -неши vb. καταπηγνύναι impellere cyr.-hier. concedere **богоу -ноувъшоу** proph. ὑποτάσσειν subiicere sup. 386. glag. lavr.-op. 31. **како тлѣние животь носивышюю оутробоу повинеть**; hom.-mih. 158. - **землю, ѩзыкь** ok. 54. **подь свою власть - кого** krmč.-mih. 98. ἀναγκάζειν cogere vost. sup. 77. - **сѧ** sup. duš. - **канонoу** bus. 381: nota **пакы сѧ грѣхомъ повоурнмъ** pro alius codicis **повинемъ** io.-dam. serb. podvinuti se živ. 41.
повиснѫти -нѫ -неши vb. κρέμασθαι pendere -**сноу долоу роука ѥго соуха** men.-mih. -**се на въздоусѣ** prol.-mih.: minus bene **вѣс-** alex. nsl. povisnuti hung. klruss. povysnuty.
повисѣти -шѫ -сиши vb. pendere glag.
повити -виѭ -виѥши vb. σπαργανοῦν, ἑλίσσειν involvere luc. 2. 7. ostrom. men.-vuk.: adde prol. clim. - **вагрѣницею**

men.-vuk. - стєклами nom.-barb. - въ что bell.-troj. 4. - мрьтвьца hom.-mih. 137. понывами - тѣло hom-mih. - сє оужємь men.-mih.: nota мьглою тльстою пазоухы повить морскыхъ и нєвидима того имы etc. sabb. 181. nsl. poviti klruss. povyty pro parere.
повитиѥ n. propagines, herba, uti videtur кь земли приникь ѣко и воль обрѣтающє - misc. 8: alex. explicat per отрасль klruss. povyt'e fasciae.
повить f. propago възрастоша трьнна и повити коупиньныѧ men.-leop. 90. cf. повитиѥ.
повиштати -штѫ -штиши vb. hinnire alex.-mih. 199. повищавь: rad. виск.
повиꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. κατατυλίττειν involvere повьѣєтъ сѧ cloz I. 888. cf. -виватн.
повладати -ждѫ -ждєши vb. dominari своєю волєю -влагєть misc.-šaf. 135.
повлака f. κάλυμμα involucrum num. 4. 14. -pent.-mih. pat. 230. trigl. поволока кожана vost. klruss. povoloky pannus zeug nserb. połoka cf. павлака.
повлачати -чаѭ -чаєши vb. induere ber.: nota ризы - men.-leop.
повлачєниѥ n. trahere krmč.-mih.
повлачити -чѫ -чиши vb. ἕλκειν trahere pyrg. hom.-mih. adde pat. 185. - кого krmč.-mih. 214. - оть чєго io.-sin. - оть любьвє ioann. - на соудь krmč.-mih. ризы -чѫшти svjat.-mat. 9.
повлѣшти -влѣкѫ -влѣчєши vb. trahere sup. 5.
поводатай m. ὁδηγός dux -.истинъı sup. 393.
поводити -ждѫ -диши vb. ducere hom.-mih.
поводиѥ n. inundatio alex. acad.
поводъ m. habena per. 65. 78. 79. chron. 1. 143. 153. 154 etc. occasio trigl. nsl. povodec camus lex. -dnik equus manualis lex. serb. povod funis capistri; ratio živ. 4. klruss. povody russ. поводъ habena rum. повод equus desultorius: nota rum. повацъ ductus et lit. povadas e pol.
поводьлнвъ adj. жєна -ва pellex nom.-barb. cf. -дьница.
поводьница f. pellex жєнима и наложница, сирѣчь - krmč.-mih. 34. жєнима - сказаєть сє ibid. 23.
поводьнъ adj. manualis - конь alex. -днаꙗ neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652.
поводьнь f. πλημμύρα inundatio luc. 6. 48. -serb. ex.-op. 2. 1. 22. -дни vost. nsl. povodenj spang. hung. -den dain. 107. -dnja lex. pol. powódź cf. -вонь.
поводьнєниѥ n. πλημμύρα inundatio -днєн- luc. 6. 48. -bulg.
повозъ m. vectura gram. 19. 80. -зы возити chron. 1. 210.
повозьникъ m. auriga vita-theod.
повой m. fascia ber. acad. lentiamentum op. 2. 2. 238. περιβαλλόμενα op. 2. 2. 54. покры главоу -воємь men.-mih. 143. лазарь повойми обвѧзанъ alex. amorgine (herba) trigl. nsl. povoj, povojec bulg. povoj, dete povojniče croat. povoj cinctorium hung.
повольнъ adj. voluntarius prol.-mart. - оубийца nom.-lab.
повольства n. pl. illecebrae glag.
повонь f. ἐπικλυσμός diluvium мъногамъ -нємъ greg.-naz. πλημμύρα inundatio iob 40. 13. -vost. op. 1. 60. ποταμός fluvius am. 8. 8. -proph. bus. 172. ῥεῦμα fluxus svjat.-op. 2. 2. 393. mat. 9. - дєроущин zlatostr. -нию пловоущєю ex. ὕδωρ aqua esai. 32. 2; 54. 9. -proph. избавихъ ноꙗ -ни proph. rum. повоꙗ imber torrens cf. поводьнь.
повоньнъ adj. diluvii -на рєка vost.
повора f. ἀναφορεύς gestatorium num. 13. 24. -kruš.
повоѥваниѥ n. oppugnatio ant.-hom. proph.
повоѥвати -юѭ -юєши vb. πολιορκεῖν oppugnare prol. nomoc.-bulg. πολεμεῖν debellare kruš. ἐκπολεμεῖν debellare ies.-nav. 10. 4. -pent.-mih. καταστρατοπεδεύειν castra movere men.-vuk. προνομεύειν praedari esai 11. 14. -proph. expugnare proph. сєго (монастыра) разбойници -вашє sabb. 65. да -воють (-воюють) градь pent.-mih. - мѣста men.-mih. - сєла chron.:adde sim. I. 25.
повражити -жѫ -жиши vb. μαντεύεσθαι vaticinari 1. reg. 28. 8. -kruš. vost. ber.
повразиѥ n. ligamina -ворозиє azbuk.
повразовишть m. nom. propr. viri š.-gl. 95.
повразъ m. λοβός lobus, penna kruš. - ꙗтрьнъ lev. 3. 4. -proph. - ѥтрьнь pent.-mih. -за ꙗтрьнаго greg-naz. -за ꙗтрєныго op. 2. 2. 80. - ꙗтрєний mat. 55. exod. 29. 13. -vost. ber. σκυτάλη lignum rotundum et politum pent.-mih. exod. 30. 5. -vost.: adde mon.-serb. 406. nsl. povraz funis croat. povraz verant. čech. provaz pol. powróz nserb. povroz magy. póráz: th. поврѫз.
повратити -штѫ -тиши vb. reddere alex.-mih. 146. bell.-troj. 19. - коня per. 70. 35.

повраштати **-таѭ -таѥши** vb. reddere isaak.

повръгати **-гаѭ -гаѥши** vb. ἀποβάλλειν abiicere prol.-cip. men.-vuk.

повръгнѫти **-нѫ -нєши** vb. abiicere pat. isaak. leont. nom.-lab. alex. - **сєбє** chrys.-lab.

поврѫжєниѥ n. abiectio.

повръзати **-заѭ -заѥши** vb. δεῖν ligare **-вєрзаєтъ сѧ** vost.

повръстъ v. **поврѣсти**.

повръхъ praep. supra cum gen. iungenda - **стола** mon.-serb. 94. 27.

повръшниѥ n. superficies mon.-serb. 296.

поврѣдити **-ждѫ -диши** vb. laedere dial.-šaf. chrys.-lab. man. 72. oct. mon.-serb. - **сѧ: икона нє -ди сѧ ни мало** mir. **вь єжє нє -дити сє** nom.-mik. 21.

поврѣдьнъ adj. laesus alex.

поврѣждати **-даѭ -даѥши** vb. βλάπτειν laedere ant.

поврѣждєниѥ n. laesio int.

поврѣсло n. τρυτάνη trutina **дрьжить сѧ за - оумъ** psalt.-theod.: th. **повръз**: cf. **поврѣсти**.

поврѣсти **-ръзѫ -ръзєши** vb. δεῖν ligare sup. 104. 191. 194. nomoc.-bulg. ant.-hom. ephr. **-връсти** krk. **повръстъ** et **повръзєнъ** part. praet. pass. **вѣдро оу-жємь власѣномь поврьсто** men.-mih. **-врьсть за выю** ant.-hom. 146. **-врѣсти рємєнємь** men.-mih. **-врѣсти за нозѣ** prol.-mih. **да -зоуть и за нозѣ** krmč.-saec. xiii. **оужищємь -врєсти** men.-leop. **-врзъшє** sup. 419. 16: adde men.-leop. per. chron. **-ворозшє** chron. 1. 138. II. pol. powrosło nserb. povŕaslo cf. nsl. poreslo garbenband.

поврѣшти **-връгѫ -връжєши** vb. ῥίπτειν, βάλλειν abiicere, proiicere cloz I. 211. sup. ostrom. men.-vuk. krmč. sup. pat. barl. sborn. proph. prol.-cip. man. mir. antch. dial.-šaf. chron. 1. 104. 111. ῥηγνύναι ostrom. **-връгѫ** aor. glag. - **мрѣжє о дєсноую** hom.-mih. - **кого на зємлѭ** par. **-врьгь и ниць** men.-mih. **-врьжє ю чрѣзь стѣноу града** prol.-mih. 167. **роуБь -врьжєнь** chrys.-lab. - **дѣти** sbor.-kir. 52. - **сына** bell.-troj 4. **сєбє -връгъшє** op. 2. 2. 126. **-врьгь сєбє на молитвоу** laz.-vuk. **-врьщи** pat. 38.

повоурити v. **повинѫти**.

повъздати сѧ **-даѭ сѧ -даѥши сѧ** vb. tradere duš. 90. cf. čech. vzdání, quod P. J. Šafařík explicavit.

повъзноукати **-каѭ -каѥши** vb. διαγείρειν incitare **-каа на милость** psalt.-theod. **-нюкаєть на блоудъ** zlatostr.

повъзнюкати v. **повъзноукати**.

повънѥгда conj. ὅτε cum pat. cf. **ѥгда**.

повъпрашати **-шаѭ -шаѥши** vb. interrogare **повьп-** sup. 100.

повъслѣдовати **-доуѭ -доуѥши** vb. sequi **повьс-** sup. 395.

повъспрѧнѫти **-нѫ -нєши** vb. expergisci men.-leop.

повъстаниѥ n. seditio alex.

повътаряти **-ыѭ -ыѥши** vb. repetere **-рати** triod. men.-mih. **-торяти** sabb.-typ. typ.-chil. **пооутарати** nicod.

повъторити **-рѭ -риши** vb. repetere misc. typ.-chil. alex.-mih. 80. bulg. povtori, povtor pol. powtorzyć, powtorki rum. **пофторєск**.

повъторяти v. **повътаряти**.

повъторѥниѥ n. repetitio int. alex.

повынѫ adv. semper alex.: recte **по вынѫ** cf. **вынѫ**.

повысити **-шѫ -сиши** vb. elevare glag.

повьсалѣтьнь adj. qui omni anno fit **-всял-** alex.

повьсєдьнєвьно adv. quotidie trigl.

повьсєдьнєвьнъ adj. καθημερινός quotidianus op. 152. act. 6. 1. -šiš. 12. io.-sin., ubi bis male **повьсѧд-**: th. **по вьсѧ дьни**.

повьсєдьньнъ adj. καθημερινός quotidianus greg.-lab. **риза -ная** pat. 63.

повьсємьствьнъ adj. catholicus **-всємс-** alex.: th. **по вьсємоу**.

повьсивъ adj. plebeius, fortasse **бєзоумна и -ва ли сварлива** zlatostr.-saec. xvi. cf. **повьсьникъ**, cui gr. respondet, uti videtur, μέθης ἐλάττων.

повьсьникъ m. rusticus, uti videtur **ми толика на(ка)заниѣ и прѣмѫдрости нє имамы, сии жє повьсници єгиптѣнє добра дѣла сътѧжаша** pat.-mih. 59.

повѣвати **-ваѭ -ваѥши** vb. flare (de vento) tur. ventilare - **на кого** mir. 135. klruss. povivaty.

повѣданиѥ n. narratio pat. κήρυγμα praeconium sup. 63.

повѣдати **-даѭ -даѥши** vb. ἀναγγέλλειν, ἀπαγγέλλειν, διαλαλεῖν nunciare ostrom. διηγεῖσθαι, ἐξηγεῖσθαι narrare sup. cloz I. 240. svjat. antch. chron. **-дашєта** gl. - š. 70. bovvedal fris.

повѣдовати **-доуѭ -доуѥши** vb. προκαταγγέλλειν narrare, nunciare sup. 240. narrare kruš. pat. prol. prol.-mart. typ.-chil. leont. isaak. ichn. misc.-šaf. pan. op. 2. 1.

49; 2. 2. 282. - прошению sabb. 47: nota θαρρεῖν credere sup. 181.
повѣдь f. δόγμα doctrina - обносить sup. 392. 24. беззаконныя -ди 393. 17: adde 394. 3.
повѣдьникъ m. ἄγγελος nuncius op. 2. 2. 89. qui narrat men.-mih. περάτης peregrinus gen. 14. 13. -pent.-mih.
повѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. ἀναγγέλλειν nunciare kruš. ἐξηγεῖσθαι narrare, nunciare sup. saepe prol.-vuk. isaak. krmč.-mih. tur. -вѣй imperat. š.-gl. 76: nota male -вѣхь greg.-lab. 20. klruss. povisty.
повѣрьнъ adj. fidelis -нѣйша ли тебѣ бысть жена паче мене; chrys.-lab., ubi tamen по comparativo praefigi rectius statues.
повѣсити -шж -сиши vb. κρεμαννύναι suspendere sup. krmč. pat.-mih. prol. prol.-mart. isaak. chron. - по стьгнамь sim. I. 22.
повѣсмо n. panni detriti prol.-mart. -сьмо acad. льна тринадесети -сьмь chrys.-duš. 44. тѣло мое ѩко и повѣсмо сломиши τὸ σῶμα ὡς σὺ φῇς (legendum fortasse στύπην) καταναλώσῃς prol.-mart. men.-leop. bulg. povêsmo, pojasmo nsl. povêsmo pensum habd. russ. dial. повѣсмо, -сма, -сло pensum lini.
повѣство n. narratio misc.
повѣствовати -воуѭ -воуеши vb. narrare io.-sin. int. greg.-lab. chrys.-lab.
повѣстовати -стоуѭ -стоуеши vb. narrare bell.-troj.
повѣстописьць m. historiarum scriptor pan. mir.
повѣсть f. διήγημα, διήγησις narratio o-strom. sup. 71. ant. ἱστορία historia sup. 253. -сти дѣѩти συντυγχάνειν conversari krmč.-mih. 322. -сти пише ἱστοριογράφος men.-mih. rum. повѣсте nsl. povêst klruss. povist'.
повѣстьникъ m. ἄγγελος, διαγγελεύς nuncius men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 28. ὑφηγητής, διηγητής narrator hom.-mih. prol. историкь, рекьше - men.-mih. δρομεύς cursor, nuncius hom.-mih. praeco alex.
повѣстьнъ adj. διηγήματος narrationis dial. ἱστορίας historiae sup. 253.
повѣстьнъ adj. δύσβατος impervius -стно мѣсто men.-vuk. -сно мѣсто prol.-cip.: vocabulum dubium.
повѣстьство: lege бесѣдоу, ѩко истиньна есть по вѣстьствоу chron. 1. 195.
повѣтовати -тоуѭ -тоуеши vb. insidiari int. 48.
повѣтрие n. pestis, uti videtur гладомь и -рием чьстымь sabb.-typ. 126.
повѣтъ m. mandatum, uti videtur - имоуще не боѥвати на нь alex.-vost. бес -та ἀναντιρρήτως sine controversia io.-dam.
повѣшати -шаѭ -шаеши vb. κρεμᾶν, ἀναρτᾶν suspendere ioann. typ.-chil. sabb.-typ. ex.-op. 2. 1. 18. krmč.-mih. 241. chron. - пищоу ichn.
повѣшение n. suspensio men.-vuk. men.-mih. prol.-mart.
повѣѩти -вѣѭ -вѣѥши vb. πνεῖν spirare, flare вѣтроу -ѩвьшоу prol.-lab. prol.-mart. -вѣа вѣтрь югь misc.-šaf. 173. bulg. poveja klruss. povijaty.
повѧзание n. δεσμός ligamen pent.-mih. kruš.
повѧзати -жж -жеши vb. δεῖν ligare sup. prol.-mart. men.-leop. chron.
повѧзъка f. ligamen -зка trigl.
повѧнжти -нж -неши vb. marcescere misc.-šaf. 173. bulg. povenel (нъл) verk. 177. 203.
повѧзъ m. ligamen повоузомъ обѧзана op. 2. 2. 24.
погаждати -аѭ -аеши vb. exsecrari alex. conqueri trigl.
поганинъ m. ἐθνικός, Ἕλλην gentilis sup. 442. hom.-mih. cyr.-hier. -нинъ op. 2. 2. 58. pl. ἔθνη gentes sup. 339. nsl. poganin habd. serb. pol. poganin.
поганити -нѭ -ниши vb. profanare trigl.
поганословьнъ adj. gentilis, uti videtur -вни пер'си op. 2. 1. 39.
поганъ adj. ἐθνικός gentilis sup. 83. 142. 195. 214. 441. pat. io.-sin. op. 1. 183. cyr.-hier. hom.-mih. meth. 7. typ.-chil. ant. krmč. 95. alex. - царь men.-mih. prol.-mih. 71. chron. krmč.-mih. - ѩзыкь hom.-mih. -ный op. 2. 2. 115. -нии io.-clim. сь -ными krmč.-mih. -нымъ обычаемъ bus. 381. -на жена nom.-lab. -ны жены hom.-mih. 142. -не ѩзыке alex.-mih. 142. -ныѩ литвы chron. сь елиномь, рекше сь -нымь krmč.-mih. -на жена pam. 196. impurus pyrg. - гадь zak.-serb. - хлѣбь zak.-serb. нѣчимь -нымь nom.-barb. βάρβαρος barbaricus sup. 145. -ныѧ страны op. 2. 2. 149. чл҃кы -ны и гроубы zlatostr. subst. m. ἐθνικός pl. ἐθνικοί, ἔθνη gentiles cloz I. 98. 850. bon. ex.-op. 2. 2. 62. krmč.-mih. chrabr. 89. sabb. 218. елиномь и вьсѣмь -номь hom.-mih. вь -ны обратиша сѧ op. 2. 2. 282. поити вь -ны nom.-barb. nsl. pogan teufelchen: ti pogan ti metl. pogan vrag spiritus immundus habd. bulg. serb. pogan impurus; pogan f. stercus poganija; poganiti polluere klruss. poha-

nyj sordidus magy. pogány; pohánka heidekorn: nota russ. dial. поганка pro мышь: adde pruss. pogûnans pl. a. lit. pagonas let. pagans: nota let. gânît maculare rum. пъгън; пънгърєск mrum. πᾳγκᾳνέσκου alb. pugain wieg. 1.490: huc trahe pol. ganić etc. поганьєниє azbuk.

поганъіни f. gentilis marc. 7. 26. -ev.-grig.

погань f. coll. gentiles chron. 1. 232. 14. ipat.

поганьскъ adj. ἐθνικός gentilis sup. 339. hom.-mih. misc. krmč.-mih. meth. 7. cyr. 17. prol.-mih. sabb. 151. chron. ἐξ ἐθνῶν cloz I. 843. -скиє щоуди ephr.-belg. -скъ обънчаи cloz I. 94: nota въ высотоу части -скыѧ εἰς ὕψος μέρους τοῦ δρυμοῦ esai. 37. 24. -vost.

поганьскы adv. paganorum more chron. -живоущѧ vost.

поганьство n. gentiles alex.-mih. 142. misc. meth. 2 cyr. 18. krmč.-mih. 392. chron.

поганьць m. gentilis alex. нє хотѣашє ити ѩко въ -нци per. 29. 4.

поганѩти -ѩѭ -ѩєши vb. καταδιώκειν persequi psalt.-ven. dioptr. prol. mat. 26. trigl. -нѣахѫ въ слѣдъ εἵποντο sequebantur man. 121. злы сихь -нѩшє κακῶς τούτοις ἐχρῆτο men.-vuk. погон- ber. klruss. pohanjaty.

погасити -шѫ -сиши vb. κατασβεννύναι extinguere sbor. isaak. oct. prol.-cip. mir. sabb.-typ.

погаснѫти -нѫ -нєши vb. κατασβέννυσθαι extingui prol. io.-sin. prol.-cip. prol.-lab. chrys.-lab. -сє огнь men.-vuk.

погача f. panis genus misc.-šaf. 173. nsl. serb. pogača bulg. pogačь russ. погачъ magy. pogácsa alb. pogaccia blanch. rum. погачє ahd. fochenza, pogaz mhd. vachenze bair. fochenz gotsch. vochizen Elze 65. mlat. focacius it. focaccia sp. hogaza fz. fouasse ngr. πογάτζα, φογάτζα duc. Diez 1. 39. Grimm, wörterb. 1. 1065; 3. 1863.

погашати -шаѭ -шаєши vb. κατασβεννύναι extinguere pat. isaak. lavr.-op. sborn. clim. - врѣдь leont. бєзмѣриє мєдвьноє съмысль -шаєть sborn.

погашєниє n. ἀπόσβεσις extinctio men.-vuk. prol.

поглава f. ἀρχηγός dux вса пологовы людскы num. 25. 4. -vost.

поглавитъ adj. capitalis mon.-serb.

поглавиє n. κεφαλή caput pent.-mih. num. 1.22. -vost. kruš. ber.-вьє mon.-serb. 469.

поглавьно adv. κατὰ κεφαλήν per singula capita -вно по числоу доушъ вашихъ exod. 16. 16. -vost.

поглавьнъ adj. κοριώτατος praecipuus dial. -вно acad.

поглаголаниє n. loqui poglagolani fris.

поглаголати -лѭ -лєши vb. λαλεῖν loqui pent.-mih. διαλαμβάνειν disserere ant.

поглагольникъ m. συνήγορος defensor hom.-mih. 100. помощьникъ и - men.-mih. 16.

погладити -ждѫ -диши vb. λεαίνειν laevigare, delere bon. misc. chron. mat. 26. ἐξαλείφειν delere sup. 384. glag.

поглаждати -даѭ -даєши vb. laevigare io.-sin.

погласити -шѫ -сиши vb. exclamare vost.

поглитати -таѭ -таєши vb. καταπίνειν deglutire georg. isaak. hom.-mih. - дымь misc.-šaf. - блювотины ephr. вєлбѫда - georg.-vost. cf. глътати.

поглоумити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. ἀδολεσχεῖν garrire gen. 24. 63. -pent.-mih. vost. сълѣзє отъ конѩ - animi causa sup. 111. ἀσκεῖσθαι exercitari; μελετᾶν meditari psal. 76. 13. -bon. azbuk.: adde chrys.-lab. nomoc.-bulg. nom.-mik. 13. мнозѣми сє єси -миль hom.-mih. 137. да нє -мита сє очи мои вь соуєтѣ житиѩ сєго men.-mih. 15.

поглоумлѩти сѧ -ѩѭ сѧ -ѩєши сѧ vb. ἀδολεσχεῖν garrire psal. 76. 4. -vost. -лѩє сє намь sabb. 10.

поглоумлєниє n. μετεωρισμός inconstantia mentis -лєн- sir. 23. 4. 26. 11. -vost. -лєн- sabb. 5. delusio trigl.

поглъбити -блѭ -биши vb. ἐμβαθύνειν profundum facere -бєщє бразды hom.-mih. 102.

поглъблѩти -ѩѭ -ѩєши vb. πηγνύναι figere рало - hom.-mih. 65.

поглънѫти -нѫ -нєши vb. καταπίνειν deglutire prol. 170. pat. misc. prol.-cip. alex.-mih. 145. nom.-barb. men.-vuk. поглоноу хартию vost. συνωθεῖν detrudere men.-vuk. nsl. pogolnoti rib. pogalniti trub. bulg. poglъtnъ, pogъltnъ verk. milad.

поглътати -таѭ -таєши vb. καταπίνειν deglutire georg. matth. 23. 24. -nicol. плѣны - prol.-mart. cf. -глитати.

поглътити -штѫ -тиши vb. καταπίνειν deglutire pat. bon. hom.-mih. dial.-šaf. cyr. 9. sim. I. 8. искаи кого -глотити 1. petr. 5. 8. -vost.

поглъштати -аѭ -аєши vb. καταπίνειν deglutire ant. int. -щѩющє kryl. -mat. 15. -чающє vost. 1. 441.

погльштениє n. deglutire -**глоці**- ber. ziz.

поглѧдати -даѭ -даєши vb. περιβλέπειν circumspicere exod. 2. 12. -pent.-mih. nom.-barb. greg.-lab. zak.-serb. misc. ephr. bulg.-lab. baruch 5. 5. -vost. bulg. pogleda, -dnь.

послѧдовати -доуѭ -доуєши vb. spectare nom.-barb. bell.-troj. 24. 40. alex.-mih. 106. prol.-mart.

поглѧдъ m. βλέμμα aspectus dial. pat.-šaf. io.-sin. nom.-barb. prol.-mart. clim. **очима - напраснъ** men.-leop.

погнаниє n. persecutio isaak.

погнати -женѫ -женеши vb. διώκειν, ἐπιδιώκειν, καταδιώκειν persequi šiš. 196. sup. 144. prol.-mart. ant. hom.-mih. chron. **идеже възоретъ десѧть воловъ, тоу поженетъ три спѫды** ποιήσει μέτρα τρία esai. 5. 10. -mat. 50. -**женоу, господи. о тебѣ враги моє** sim. I. 24. -**женоу** psal. 17. 38. -vost. -г'н- sup. - **слово тьціе** krk. - **сѧ** festinare prol.

погнести -тѫ -теши vb. πιέζειν premere sup. 202.

погноушати сѧ -аѭ сѧ -аєши сѧ vb. abominari vost. 1. 168.

погнѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваєши сѧ vb. irasci greg.-naz. -г'н- sup. 30.

погнѣтати -аѭ -аєши vb. premere int. š.-gl. 81. - **роукы въ солило** pam. 231.

погнѣштати -аѭ -аєши vb. incendere ant.-hom.

поговорити -рѭ -риши vb. vituperare **непорочни и не -рени** sabb.-typ. 47. klruss. pohovir calumnia.

погоготати -штѫ -штеши vb. gracillare **коурскъı ꙗко одолѣвше -чѣте** op. 2. 2. 86.

погодиє n. res grata, uti videtur **благаа намь -диа створитъ** alex.-mih. 30. **съвръшилъ еси -диа** 149. **плотнаго -диа** op. 2. 2. 31. ἀκολουθία chron. 1. 191. 33. op. 2. 2. 39: nota -**да** tranquillitas trigl.

погодь adv. ἀκολούθως convenienter; ἀνάγκῃ necessario op. 2. 2. 39. nsl. pogajati coniectare habd. confabulari lex. pogodba contractus habd.

погодьнъ adj. gratus, opportunus **не -но врѣмѧ** phil. 4. 10. -bulg.

погождь adj. idoneus -**жее** ber.

погонити -нѭ -ниши vb. persequi, sequi, pellere sup. 322. incitare, uti videtur: -**нимъ и възможимъ** io.-dam. **не -не злобы** men.-mih. 298. **ни страха кнежа -нѣхоу** men.-mih. 176. **посифъ -на любъвь господиновѫ** nomoc.-bulg.: nota ἐπιγινώσκειν cognoscere: -**не** part. hom.-mih. 98. pol. pogoń, pogonia qui persequuntur.

погоничь m. ἐργοδότης operis locator **лютънхъ** - greg.-naz. ἐργοδιώκτης operum praefectus exod. 5. 6. -vost.: adde tur. rum **погънич** puer minans boves arantes.

погонъ m. comitari, uti videtur: **даже и до солоуна -на ставивъ** μέχρι Θεσσαλονίκης αὐτὸν ὁδηγήσας prol.-lab. **творити -ны** men.-mih. 163. -**ни** pl. μονομαχία **егда -ны сътворихъ противоу голиꙗдоу** psalt.-theod. **едини на -ны отъ народа на противиꙗ исходѧть** pat.-mih. 128. κάλυμμα velamen -**ны коже синие** exod. 39. 34. -pent.-mih. παράρρυμα tegumentum exod. 35. 11. -pent.-mih. bulg. pogon pro lêha pokl. I. 53. rum. **погон** ein feldmass: **о пѧти погонахъ за винограде** gram. 288. **два погоне за виноградъ** 298. **единъ погонъ за виноградъ** 299. klruss. pohoń pol. pogoń persecutio čech. pûhon citatio in ius magy. pagony jagdrevier.

погонь f. persecutio, expeditio chron. 1. 219. 4. 25.

погоньникъ m. - **дѣль** ἐργοδιώκτης operarum praefectus exod. 3. 7. 5. 6. -pent.-mih. op. 1. 56. veredarius esth. 8. 14. -mat. 53. **колесници гоньць ли цѣвникъ ли плѧсьць ли** - krmč. saec. XIII.

погоньничь m. ἐργοδιώκτης exactor operum exod. 3. 7. -kruš.: forma dubia cf. klruss. pohonyč auriga.

погоньничьнъ adj. ἐπιστάτης praefectus exod. 5. 14. -kruš.

погоньскъı adv. sensus nobis ignotus: **брань - твореще** men.-mih. 163.

погоньць m. ἐργοδιώκτης operarum praefectus exod. 5. 13. -pent.-mih. cf. -**ньникъ**.

погоньꙗти v. **поганꙗти**.

погориє n. montes prol. πρανές pronum -**рие обрѧщетъ** ex. vicus monti adiacens alex.

погорь adv. ἐν καταβάσει, κατὰ πρανοῦς prone, deorsum pat.-šaf. 101. 104. **акы вода исходѧщи** - mich. 1. 4. -vost. **низь - хльмоу поущенъ** men.-leop. 145. **на стрьмниннѣ напѣрѣнѣ остра желѣза и низь - поущень** κατὰ πρανοῦς prol.-mart. **низь того - поущеноу и сьшьдьшоу здравоу** men.-leop. 141. **на** - chrys.-duš. 15. 43. **на оу** - et **оу на** - mon.-serb. 125. cf. rum. **погор** demo **погориш** descensus.

погорьнъ adj. πρανής praeceps georg. **на -ноє** greg.-naz. monticola trigl.

погорѣниє n. incendium hom.-mih.

погорѣти -рѭ -риши vb. καίεσθαι uri krmč.-mih. prol.-mih. hebr. 12. 18. -bulg. georg. prol.-vuk. proph. holm. bor. 72. chron. mon.-serb. **-рѣ градъ** bell.-troj. 3. **-вшии домь** krmč.-mih. - **огнюмь** šiš. 258. nsl. pogorišče locus combustus lex.

погосподовати -доуѭ -доуюши vb. κατακυριεύειν vincere ant.

погостити -штѫ -стиши vb. ξενοδοχεῖν hospitio excipere krmč. 139. krmč.-mih. barl. alex. **-сти аврамъ господа** vost.

погостъ m. regio per. 12. chron. 1. 198. 223. 234. **по вьсѣмь градомь и по погостомь и по слободамъ** sbor.-kir. 51. let. pagast herrschaftliches gebiet: e russ.

поготимъ sensus ignotus: **рече носифь тащиюмь поготимоу приставьникоу** misc.-serb.

пограбити -блѭ -биши vb. diripere **странамъ -блюномъ** vita-theod. - **кънѧбь** per. 76.

пограблꙑти -ꙑѭ -ꙑюши vb. diripere **-ꙑе бѣ царство** sabb. 44.

погребеникъ m. ἐγκρυφίας panis subcineritius kruš. **-нникь** exod. 12. 39. -mat. 55. **-ньникь** pent.-mih. cf. **-бьникъ**.

погребение n. ταφή, ἐνταφιασμός, ἐνταφιάσαι sepultura ostrom. sup. **-ни** cloz I. 753. **-ньѥ** 889. 903. κηδεία exsequiae sup. 344. pro **порождение** sup. 341. **погроб-** glag. serb. pogrobiti.

погребеньнъ adj. sepulturae **ризꙑ -нꙑ** κηδεία men.-mih.

погребитель m. ἐνταφιαστής funerator sup. 344.

погребъ m. ταφή sepultura nom.-lab. 2. paral. 16. 13. -ostrog. apotheca mat. 51. cella trigl. carcer per. 55. 5. chron. 28. 134. 150 etc. **въ желѣзехъ и въ -бѣхъ** bor. 31. **въ оузахъ и въ -бѣхъ** bor. 30. **вь пропастехь и вь -бѣхь** sabb.-typ. **обращьше жела погребомь водите си** men.-mih. 120. nsl. pogreb trub.; klruss. pohrib funus, cella.

погребьникъ m. ἐγκρυφίας panis subcineritius pent.-mih. olim ezech. 4. 12. **-бникъ** proph. mat. 49. **-грѣбникъ** num. 11. 8. iez. 4. 12. -vost. cf. **-беникъ**.

погребьнъ adj. ἐντάφιος funebris, sepulcralis **-бно слово** hom.-mih. **дверемъ -бнꙑмъ** bor. 82.

погребьнь m. ἐγκρυφίας panis subcineritius **-бнѧ** exod. 12. 39. -mat. 55. **-грѣбна** exod. 12. 39. -vost.

погребьсти v. **погрети**.

погребѣтель v. **погрѣбатель**.

погрение n. sepultura glag.: vocabulum dubium.

погрести v. **погрети**.

погрети -гребѫ -гребеши vb. θάπτειν, ἐνθάπτειν, ἐνταφιᾶν sepelire ostrom. parem. 1271. sup. matth. 8. 12. -serb. pat.-mih. χωννύναι tumulum exstruere chron. : **вь земли таланьть** leont. **-грести** ev.-serb. antch. prol.-mih. men.-vuk. per chron. sabb. 202. proph. nicol. **-грѣти** op. 2. 2. 429. **-грѣсти** greg.-mon. 80. **-гребьсти** prol.-cip. **-грень** part. glag. **-гребенъ** svjat. sup.

погрибальница f. coemeterium, uti videtur pat. 214.

погрибальнъ adj. funebris **дарь** - chrys.-lab. cf. **-грѣб-**.

погрибание n. ταφή sepultura prol.-mart. dial. cf. **-грѣб-**.

погрибатель m. ἐνταφιαστής funerator, vespillo pent.-mih. pat. sabb. 83. chrys.-lab. men.-mih. cf. **-грѣб-**.

погрибательнъ adj. funebris **-на молитва** chrys.-lab. cf. **-гриб-**.

погрибати -аѭ -аюши vb. θάπτειν, κηδεύειν sepelire leont. sup. prol.-mart. dial. pat. pat.-mih. psalt.-ven. misc. gram. 258. chrys.-frag. - **сѧ** greg.-mon. cf. **-грѣб-**.

погроутарьскъ adj. σιτοποιοῦ panificis **дѣло -ко** gen. 40. 17. -pent.-mih.

погръбити -блѭ -биши vb. curvare **-блень** συγκεκυφώς, καμπύλος dial. barl. sabb.-typ. typ.-chil. men.-mih. - **сѧ** ἐπικυρτοῦσθαι curvari chrys.-frag. **пламеноу -бьшоу се** men.-vuk. **-билъ сѧ отъ старости** men.-leop. **-бивь се ходити** κυρτοβατεῖν hom.-mih.

погръблꙑти сѧ -ꙑѭ сѧ -ꙑюши сѧ vb. curvari dioptr.

погръбление n. κύρτωσις curvatio men.-vuk. dioptr.-lab.

погръдити -ждѫ -диши vb. foedare - **роте** mon.-serb. 361.

погръмѣти -млѭ -мниши vb. βροντᾶν tonare misc.-šaf. prol. misc. **-грем-** chron.

погрꙑзати -заѭ -заюши vb. mordere - **зелие** men.-mih.

погрѣбальнъ adj. funebris **-греб-** alex. chron. **-наꙗ** funeralia trigl cf. **-гриб-**.

погрѣбание n. ταφή sepultura ostrom hom.-mih. nicol. cf. **-гриб-** rum. **погребание**.

погрѣбатель m. ἐνταφιαστής funerator **-греб-** hom.-mih. **-гребѣтель** gen. 50. 2. -parem. 1271. cf. **-гриб-**.

погрѣбательнъ adj. funebris -на funeralia mir. cf. -гриб-.
погрѣбати -баѭ -баѥши vb. θάπτειν, ἐνταφιάζειν, καταθάπτειν sepelire ant. antch. sup. pat.-mih. svjat. prol.-vuk. prol.-mih. hom.-mih. sabb.-typ. š.-gl. 47. bus. 295. 335. cf. -гриб-.
погрѣсти v. **погрети**.
погрѣхъ m. ἀφορία sterilitas **зълъ - земли; отъ кѫдоу -грѣси;** greg.-naz. **съ -хомь плаваниѥ** ἐπισφαλὴς πλόος act. 27. 9. -op. 1. 301. strum. adde leont. 135. **зимѣ ради** - sabb.-typ.
погрѣшати -аѭ -аѥши vb aberrare **доброго соуда** - krmč.-mih. 199.
погрѣшениѥ n. aberratio sup. 95.
погрѣшити -шѫ -шиши vb. ἀστοχεῖν aberrare; διαμαρτάνειν assequi non posse strum. sup. 69. (ubi -ши сѧ) - **пса** krmč.-mih. krmč.-vost. - **искомаго** prol.-mart. - **помꙑсла** per. 20. **надеждѣ наше не -шисмꙑ** sim. I. 19. - **надеждоу** prol.-mart. - **зрѣниѥ** prol.-mart. - **ракоу** prol.-mart. adde sabb. 60. peccare mon.-serb. **бѣше -шила земля** de sterilitate leont. desiderare sup. 48. **не** - ἐπιτυγχάνειν consequi sup. 342.
погрѣшьнъ adj. erroneus trigl.
погрѧзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. βυθίζεσθαι demergi hom.-mih. pat. io.-sin. ok. 55. **ꙗкоже жерновъ -жетъ въ мори** vost., quod idem ad -**знѫти** traxit.
погрѧзениѥ n. demersio sborn. χώνη gurges men.-vuk.
погрѧзнениѥ n. demersio acad.
погрѧзнѫти -нѫ -неши vb. καταποντίζεσθαι, βυθίζεσθαι demergi men.-vuk. prol.-mart. sup. 48. 198. pat. oct. -**зѫ** bon. **кораблю -зꙑшоу** chrys.-lab. δύειν, καταδύειν immergi -**зоша въ глоубинѣ** exod. 15. 6. -vost. κολποῦσθαι sbor.
погрѫбленъ part. rudis **-гроубленъ смꙑслъ** ex. 183. bulg. lice to da si pogrubiš milad. 61.
погрѫжати -аѭ -аѥши vb. βυθίζειν demergere sup. 121. **рало** - op. 2. 2. 84. **-жаѥмь** κυβιστῶν se praecipitans hom.-mih. χειμάζειν iactare sbor. - **сѧ** ostrom. γεμίζεσθαι impleri (de navi) marc. 4. 37. -bulg.: male, ni fallimur, βασανίζεσθαι excruciari ostrom.: male **-ждаше се** steph. nsl. pogražati hung.
погрѫжениѥ n. βαπτισμός, κατάδυσις immersio marc. 7. 4. -mat. 58. krmč. 39. 76. ber. **вь ѥдино - крьщающе се** krmč.-mih. 204: pro **хони** prol.-mih. 8.
погрѫзитель m. qui immergit men.-mih.
погрѫзити -жѫ -зиши vb. βυθίζειν, καταποντίζειν demergere sup. pat. barl. prol.-vuk. glag. chron. χαλᾶν demittere pyrg. χωνεύειν fundere men.-vuk. - **корабль** prol.-mih. - **насадꙑ** man.-vost. **небо ни нога -гроузи** svjat. καταπίνειν absorbere - **сѧ** sup. 387. ναυαγεῖν naufragium facere 1. tim. 1. 19. -bulg.
погрѫзъ m. immersio **треми погроузꙑ** io.-dam.
погоуба f. pestilentia glag. nsl. poguba damnum cf. **пагоуба**.
погоубитель m. qui perdit hom.-mih. ephr.
погоубити -блѭ -биши vb. ἀφανίζειν, ἀπολλύναι perdere ostrom. sup. man. cloz I. 450. 786. sup. greg.-naz. - **доушоу** hom.-mih. - **оумь свой** leont. **-би и богь сь лица своѥго** pent.-mih. ἀφανίζειν perdere sup. 392. ἀναλίσκειν e medio tollere sup. 287. ἀναιρεῖν delere sup. 276. προδιδόναι prodere sup. 275.
погоублꙑвати -аѭ -аѥши vb. perdere chrys.-lab.
погоублꙗ**ти -ꙗѭ -ꙗѥши** vb. ἀπολλύναι, ὀλοθρεύειν perdere šiš. 69. sup. ant. svjat. prol. proph. io.-sin. isaak. chrys.-lab. chrys.-frag. nicod. chron. ber. **врѣме** - hom.-mih. **доушоу** - frag.-serb. ἐκτρίβειν terere pent.-mih. ἀναιρεῖν evertere, interficere krmč.-mih. θανατοῦν occidere: male αἴρειν tollere sup. 279. - **сѧ** 1. macc. 6. 24. - vost. nota **-бьꙗ-** sup.
погоублениѥ n. ἀπώλεια interitus **-нимъ погибноутъ** iudith 6. 4. -vost. ἀναίρεσις eversio hom.-mih. glag. chron. iactura dial.-šaf. **-бьѥн-** sup.
погоудити v. **погѫдити**.
погоутей sensus nobis ignotus: **скоро погоутей имай оумь вь себѣ, да те не прѣблазнить** nom.-barb.
погꙑбати -блѭ -блѥши et **-баѭ -баѥши** vb. ἀπόλλυσθαι perire lavr.-op. hom.-mih. ant. antch. dial. sup. bon. psalt.-int.-saec. xii. nicol. int. tur. sabb. 80. sim. II. 4. š.-gl. 50. mon.-serb. chron. ἐκλείπειν deficere svjat.-op. 2. 2. 403. **-блѧтъ** bon. - **гладемь** prol.-mart. **градоу -бажщоу** dial.-šaf. croat. pogibati hung.
погꙑбениѥ n. ἀπώλεια exitium cyr.-hier. sup. 404. alex. mon.-serb. ἐκπόρθησις devastatio proph.
погꙑблъ adj. ὀλωλώς perditus **пагоубниче и -ле** ex.
погꙑбнѫти -нѫ -неши vb. ἀπόλλυσθαι perire cloz I. 697. ostrom. sup. ioël 1. 17. -proph. cyr. 1. mon.-serb. bell.-troj. 20.

sabb.-typ. -въшинхъ ради svjat. -блъ chron. -блъ бимъ bon. -блъ быхь psalt.-ven. -бе солнце chron. реченномоу не моцно бѣ - τὸ χορωθὲν οὐκ ἦν ἀναλυθῆναι man. 51. -бѥ antch. πλανᾶσθαι vagari sup. 286. male погъбе bus. 338. aor. -боу šiš. 83. 94. погыбноу pro -боу šiš. 216. adde -гынѫти, -гиноути bell.-troj. 17. krmč.-mih. bus. 292. sabb.-typ. per. chron. nsl. poginoti bulg. poginъ.

погъıбѣлнѥ n. exitium боудетъ на - и смѣхоу georg.-vost.

погъıбѣль f. ἀπώλεια exitium svjat.-mat. 10. sup. krmč. 51. krmč.-mih. bus. 177. - монастыра рыдаѥмь leont. дати вь - χαρίζεσθαι damnare šiš 41. -бель mat. 49. chron. тако ми - sup. 407. -бно mon.-serb. 241. nsl. pogibel.

погъıбѣльнъ adj. ἀπωλείας exitii ostrom. ant. int. mon.-serb. - ровь sim. I. 27. ληϊζόμενος pyrg. -бел- antch. vost. 2. 128.

погъıбѣльство n. ἀπώλεια exitium -бел- holm. cyr.-hier.

погъıматн -аѭ -аѥши vb. ψηλαφᾶν palpare prol.-lab. prol.

погъıнѫти v. погъıбнѫти.

погѫгнити -нѭ -нишн vb. murmurare -гугъна о всей моудрости ephr.-vost.

погѫгнѫти -нѫ -нешн vb. murmurare - о своей доблести krk.

погѫдити -ждѫ -дишн vb. καταμέμφεσθαι vituperare -гоуд- op. 2. 2. 80. βλασφημεῖν blasphemare -гжд- cyr.-hier.

погѫжденнѥ n. μέμψις vituperatio -гоужение op. 2. 2. 79. -гоужение azbuk.

погѫсло n. cognomen погоусло mon.-serb. 168.

погѫсти -дѫ -дешн vb. κιθαρίζειν cithara canere prol.-vuk. да погоудешь prol.-mih. погоуди men.-mih. 192.

пода f. въ подоу вѣчноую осоужаетъ насъ in iudicium perenne op. 2. 2. 348: vocabulum dubium.

подаванние n. datio men.-mih.

подавати -ваѭ -ваѥши vb. dare; παρέχειν praebere sup. 68. 69. sabb. 214. georg. ant. antch. prol. dial. man. cozm. tur. isaak. mir. zak.-serb. krmč.-mih. pyrg. strum. greg.-mon. chron. - роукоу sim. I. 22. - пищоу prol.-mih. - кровь hospitio excipere chrys.-lab.

подавити -влѭ -вишн vb. πνίγειν, ἀποπνίγειν, συμπνίγειν suffocare ostrom. clim. ant.-hom. š.-gl. 47. - овьна men.-vuk. -вленъ влънами; - сѧ ok. 88. vost. 1. 162.

подавлıати -ıаѭ -ıаѥши vb. πνίγειν, ἀποπνίγειν, συμπνίγειν suffocare ant. pat. - сѣмѧ isaak. - пламы io.-elim. - длъжника par. -влаетъ nicol. - сѧ ostrom.

подавьница f. datrix men.-leop.

подавьць m. dator hom.-mih. χορηγός qui subministrat hom.-mih.

подадитель m. χορηγός largitor - нашего живота sup. 366.

подажда f. sensus dubius: прѣдькоупо-вати -жде misc.-serb. 12.

подалечьнъ adj. longinquus pat.

подали adv. μακρόθεν longe - пасоущимъ greg.-naz. прıамо емоу - gen. 21. 16. -vost.: recte по дали cf. подние.

подалние n. distantia на толицѣ ıемоу -лни отити sup. окрьстъ манастъıра -лье не хоудо sup. 443: errat vost. adv. esse putans.

подалѥ adv. longe -лѣ ber. - отъ иероусалима tur. 15.

подание n. μετάδοσις impertitio dial. ant.-hom. sbor. mon.-serb.

поданькъ m. tributum chrys.-duš. 26. glasn. 13. 376. mon.-serb.

подарити -рѭ -ришн vb. donare per. chron. -рише ближицѣ hom.-mih.

подарие n. donum men.-mih. -рье op. 2. 2. 79. bulg. podare.

подаровати -роуѭ -роуѥши vb. donare int. - комоу men.-mih.

подарıати -рıаѭ -рıаѥши vb. donare плачемь горькомь подараѥши симь всѣмь (pro сихь|вьсѣхь) ephr.-belg. -радхѫ sup. 26.

подарѥние n. donum; εὐεργεσία beneficium -рен- men.-mih.

податель m. dator; παρέχων praebens ephr. hom.-mih. pat. sup. 54. chrys.-lab. men.-mih. sabb. 11. 69. mon.-serb.

подательнъ adj. liberalis вьбогыимь - prol.-mih.

подательство n. praebere alex.-mih. 174.

подати -дамь -даси vb. ἀποδιδόναι, ἐπιδιδόναι dare; μεταδιδόναι impertiri ostrom. sup. ant. chron. како не -да ми своеıа чистоты svjat. подаждь ми оугліи (оуглиıа) гореща мало greg.-lab. δωρεῖν donare; προστιθέναι porrigere -дадѫштоу sup. 285.

подативьнъ adj. impertiens -вно ли есть божие естество или прıиатиьно; krmč.-saec. xvi.

податьливъ adj. liberalis роука -ва alex.-mih. 56. -тливь нищиимь misc.-šaf.

податьникъ m. praebens -ти- hom.-mih. georg.

податьница f. datrix io.-sin. **моукѣ вѣчьнѣй** - svjat.-mat. 9.

податьнъ adj. impertiens dioptr. **се мнѣ горнеие славы -тно** τοῦτο ἐμοὶ τῆς ἀνωτάτης δόξης πρόξενον hom.-mih. 29.

подаание n. datio; permissio chrys.-frag. hom.-mih. ἐπιχορηγία subministratio.

подаати -даıѫ -даıеши vb. dare sup. krmč. 38. greg.-lab. pat. isaak. sim. I. 27. antch. chron. παρέχειν praebere; μεταδιδόναι impertiri; χορηγεῖν subministrare; ἀντιδιδόναι vicissim dare sup. 63.

подварьнъ adj. sensus ignotus: **ни роумьскыхь законь вь оумь приıель иеси, нь вьсе вь коупѣ иебрѣгль иеси, и свободь дѣвицоу игомь работы повель иеси -ноую женоу си, и обычьноу владарьствоу не довлѣаше ти** men.-mih. 296.

подварıати -ıаѫ -ıаеши vb. vocabulum obscurum, **-рѣти брадоу** ποιεῖν μύσταχα facere labrum 2. reg. 19. 24. -kruš.

подвигнѫти -нѫ -неши vb. σαλεύειν, κινεῖν movere sup. 62. 237. 306. dial. sabb. 6. mat. 49. š.-gl. 94. **-гоуь царе вьсточныие** laz. σκυλεύειν praedari op. 2. 1. 115. -д'в sup. 38. - **сѧ** ταχύνειν, σπεύδειν festinare sup. 347. 353. ant. hom.-mih. ostrom. τρέπεσθαι verti men.-vuk. **-ноуцıа сѧ** bus. 169. **-нѣте се вь поустыню** ἐπάρατε εἰς τὴν ἔρημον pent.-mih. **на добраıа дѣла -ноуша сѧ** bus. 290. ἀγωνίζεσθαι certare sup. 70. barl. šiš. 244. ἀφυπνίζεσθαι expergefieri sup. 334. aor. **-гь се** šiš. 244. part. **-гноуть** sabb. 6.

подвигованние n. certamen isaak.

подвиговати -гоуıѫ -гоуеши vb. certare isaak. - **сѧ** isaak.

подвигодавьць m. premium (certaminis) constituens lit.-mih. ephr. nicod.

подвигоположьникъ m. ἀγωνοθέτης certaminis arbiter prol. isaak. triod. chrys.-lab.

подвигъ m. ἀγών, ἀγωνία certamen ostrom. šiš. 51. sabb. 1. ant. sup. - **подвизати** typ.-chil. **ненадеждьнь** - greg.-mon. 71. **подьвигь** šiš. 51. στάδιον stadium sup. 68. rum. **подвиг** negotium cf. ahd. wîg and. vîg.

подвижанние n. motus prol.-mih. 285.

подвижати -жаıѫ -жаıеши vb. κινεῖν movere **-жа ıазъıкъ** cloz II. 98. σαλεύειν movere, agitare šiš. 184. ant. ant.-hom **землıю оть корѣнниıа кто -жа**; hom.-mih. 151. - **сѧ** σαλεύεσθαι moveri, agitari sup. 353. sim. I. 18. psalt.-int.-saec. XII. **-жастѣ сѧ нозѣ** bon. **мънѣ малѣ не -жıасте сѧ нозѣ** psalt.-int.-saec. XII. ἕρπειν repere š.-gl. 79. δονεῖσθαι agitari sup. 352. **основанниıа -жаше се** hom.-mih.

подвиженние n. σάλευμα agitatio, motus dial. isaak. - **жрьновьно** ioann. **мѣсечно** - krmč.-mih. μόχθος labor šiš. 252.

подвижити -жѫ -жиши vb. movere int. 278. isaak. - **сѧ** isaak. vost. 1. 252.

подвижьникъ m. ἀγωνιστής certator sup. 41. ant. antch pat. dial. isaak. sabb. 133. ber. trigl.

подвижьнъ adj. ἀγωνιστικός certatorius ant. sup. 414. 445. int. 14. chron. trigl. **-на мощь** men.-vuk. **-но срьдьце** sim. I. 4. **маѯима чьр'ньца отъ -ньıихъ** svjat. **присно** - ἀεικίνητος hom.-mih. **-нѣие** sup. 445. repens š.-gl. 79.

подвизалиште n. certaminis locus trigl.

подвизальць m. qui certat **благочьстиıа** -; **искоусьнь** - ephr.-belg.

подвизанние n. ἀγωνισμός certamen ant. σπουδή festinatio hom.-mih. adde sim. I. 26. chron. 1. 171. 2.

подвизатель m certator ant.-hom.

подвизательнъ adj. certans int.

подвизати -заıѫ -заıеши et **-жѫ -жеши** vb. σαλεύειν agitare ant. hom.-mih. chrys.-frag. chron. **кости** - krmč.-mih. **землıю -за** hom.-mih. **-зает его принити** sabb. 6. **смѣхъ** - bus. 383. **молити -заю** sabb. 1. **молѧщаäго сѧ -заıа** sborn. **на плачь** - θρήνους ἐμποιεῖν krmč.-mih. διανίστασθαι se erigere sup. 310. ἀνακινεῖν incitare 299. **-жѧ** σπουδαίως studiose sup. 384. - **сѧ** σαλεύεσθαι, κινεῖσθαι moveri sup. 289. šiš. 5. ziz. sim. I. 14. hom.-mih. σπεύδειν festinare proph. pent.-mih. greg.-naz. - **на всако дѣло благо** ephr.-belg. πυκτεύειν luctari; ἀγωνίζεσθαι certare sup. 56. 69. ostrom. šiš. 245. isaak. io.-sin. **слоугы моѧ -залы сѧ бышѧ** io. 18. 36. -kryl. mat. 16. 36. - **по христѣ** prol.-mih. 180. **на срьбьское -заше се начельство** greg.-mon. 71. σπουδάζειν operam dare sup. 197. 284 ἐπείγεσθαι properare sup. 184.

подвизовати -зоуıѫ -зоуеши vb. movere op. 2. 1. 155.

подворие n. servitium, ni fallimur: **оуста на - прѣдь царемь** misc.-serb. vicus trigl. klruss. podvirje pol. podworze.

подесѧтьствовати -воуıѫ -воуеши vb. decimam dare, sumere alex.

поди adv. ὑποκάτω subtus - **подь моремь** 3. reg. 7. 44. -kruš. **рогозиноу имоуще поль ис-, и поль сь врьхоу** leont.

подивити сѧ -влıѫ сѧ -виши сѧ vb. mi-

rari sup. 440. ant. typ.-chil. sabb.-typ. bor. 39. chron. - чємоу men.-mih.

подилє adv. μακράν longe ies.-nav. 3. 4. -kruš. cf. подали.

подирати -раѭ -раєши vb. σύρειν vexare - страноу esai. 28. 2. -proph. -раа страноу vost

подирь m. ποδήρης talaris (vestis) men.-bulg. tur. 109. int. 32. по -ри аарони ant.-hom. 146. -ръ ber. alex. на -рѣ tandem bulg.-lab. 17. bulg. podir, podirê post.

подирьскъ adj. vestis talaris -ска ризa men.-belg.

подирѣшьнь adj. sequens. extremus на наподирѣшны години bulg.-lab. 56. -шно врѣмє 3. cf. подирь.

подиıаконъ v. подъдиıаконъ.

подлиньникъ m. archetypon op. 2. 2. 214. e russ.: th. длина.

подлиньнъ adj. sensus dubius: -на вина iv.-mih.

подлъгновати -ноуѭ -ноуєши vb. producere, uti videtur лицє мало окроужниа -ноуюштє, нось доброгладостьнѣ лєжєшть men.-mih. 389.

подлъговатъ adj. oblongus prol.-vuk. -та глава prol.-mih. nsl. croat. podugovat habd. verant.

подлъгоморьнъ adj. ὁ παρὰ τῆς θαλάσσης qui iuxta mare est подолгоморнии гради op. 2. 2. 81.

подлъгоу v. подлъгъ.

подлъгъ praep. secundum iungitur *a)* cum gen. - ринокороуръ svjat. - мориа да сѧ всєлитъ vost. - мора παρὰ τὴν θάλασσαν pent.-mih. ἐπὶ τῶν θινῶν pent -mih. хождахоу - рѣкы παρὰ τὸν ποταμόν exod. 2. 5. -pent -mih. ubi alius codex habet - рѣчи; - алєѯандриє men.-mih. идє - тьмьницє men.-mih. - приставь etc. παρ' ὅρμον πλοίων gen. 49. 13. -pent.-mih. подолгъ правы кораблєны idem vost. 2. 177. *b)* cum acc. sup. 111. 20. рѣка ıажє - градь greg.-lab. - рѣкоу ἐπὶ ὕδωρ proph. акы врьба - рѣкѫ тєкѫштѫ vost. - рѣкѫ exod. 44. 4. - mat. 49. - морє παράλιος kruš. gen. 49. 13. - pent.-mih. - морє грєды men.-mih. adde хождашє по подльгь всѣхъ men.-mih. подльгоу доунава соуштє скуды παρὰ τὸν Ἴστρον pol. podług.

подлъжицєѭ adv. longitudine - до ринокоуроуръ svjat.

подлъжьнъ adj. κατάχρεως obnoxius ant.

подлѣ v. подлє.

подлє praep. secundum, ad iungenda 1) cum gen. стаıа -лє лыбєди per. 65. 20. обьхода -лѣ братиıа men.-leop. лєгнѫ подлє нєрєа par. 117. 2) cum acc. иттн -лѣ иєрданъ dan. -heg. иттн -лє морє dan. -heg. -лѣ жьнцѣ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων ruth 2. 14. -vost. 1. 255. -лѣ chron. 1. 56. 9; 105. 19; 111. 9: 262. 29. russ. подлѣ, подолѣ, поздолѣ, воздолѣ pol. podle oserb. podla nserb. podla, pla.

подоба f. decor sup. 225. измѣниша родитєльскоую -боу mat. 22. - єсть πρέπει decet; χρή, εἰκός ἐστι, δεῖ oportet hom.-mih. sup. 273. 276. 279. 282. 344. greg.-naz. нє бѣ ли ти - оуподобити сє клєврѣтомь своимь; ephr.-belg. - по истинѣ io.-clim. на -бѫ быти placere ex. нѣсть ми на -бѫ οὐκ ἔστι μου ἄξιος op. 2. 2. 428. cloz I. 88. ἀξίωμα dignitas, postulatio exod. 21. 22. -pent.-mih. kruš. вь свєтитєльскоую -боу облькь сє εἰκός par, aequum вьнѣ -бы op. 2. 2. 292. adde ber. rum. подоабъ ornamentum.

подобати -аѭ -аєши vb. δεῖν, χρῆν oportere, decere ostrom. sup. 188. 274. 276. 330. op. 2. 2. 51. -баєть op. 2. 2. 429. -баєшь пастырьствоу chrys.-lab. - комоу vita-theod. chron. 1. 79. 107.

подобитєль m. μιμητής imitator ant. - христовь leont.

подобити -блѭ -биши vb. μιμεῖσθαι imitari ant. вєсѣда твоıа -бить тѧ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει ostrom. - сѧ ὁμοιοῦσθαι similem fieri ostrom. μιμεῖσθαι imitari cyr. 18. нє -би сє злоу šiš. 237. слава съ соухымъ листомъ -бить сѧ lavr.-op. 52. -бѧ сѧ ἐοικώς similis sup. 283. ἁμιλλᾶσθαι certare hom.-mih. - чємоу cloz I. 561. кто можєть - томоу при сказанию коли; greg.-lab. исхода - antch. adde glag. -otryv. 16. chron. 1. 91. 29. mon.-serb. 63. 65. 289. -биша вѣрьнааго роба ἐοίκασι τῇ παραβολῇ τοῦ πιστοῦ δούλου sup. 274. convenire ıакожє нє -бить сѧ, приємлють притъчоу svjat.

подобитъ m. μιμητής imitator šiš. 149. 151. 223. -ти мнѣ бывайтє 84. -ти намь бысте 149.

подобиє n. ὁμοίωσις, ὁμοίωμα, ὁμοιότης similitudo sup. 109. 123. 208. šiš. 58. 223. 229. men.-vuk. lavr.-op. 22. triod. prol.-mark. men.-mih. mon.-serb. - орьлє men.-leop. рѣчь по -биѭ нѣкоємоу bus. 269. adde š.-gl. 79. prol.-mih. chron. царьскыимь -биємь самь оукрашаєть sabb. 144. ἄγαλμα simulacrum ant.-dial.

подобити сѧ -бѭ сѧ -биши сѧ vb. similem reddi -lavr. op. 31.
подобовръдние n. τὸ ὁμοιοπαθὲς iisdem affectibus obnoxium esse cyr.-hier.
подобовръдьнъ adj. ὁμοιοπαθής pari modo affectus op. 2. 2. 56. svjat.-op. 2. 2. 399. **-дниχъ намь члов҄ѣкь** sabb. 124. cf. **подобострастьнъ**.
подобозвательнъ adj. idem nomen habens, uti videtur int. 135.
подобоименние n. sensus dubius: **приꙗтъıе ѥсть рѣчь приѥмлющи -мѣнии отъ сѫштааго истовоѥ** bus 268.
подоболичние n. εἰκών imago men.-mih.
подоболичьнъ adj. similis **гробъ - пештерѣ** sup. 409.
подоболѣпьнѣ adv. decore mir.
подобонравьнъ adj. similes habens mores sup. 431. 5.
подобообразьнъ adj. similis **- сатанѣ бываѥть** chrys.-lab.
подобострастие n. iisdem affectibus obnoxium esse svjat.-op. 2. 2. 399.
подобострастьнъ adj. ὁμοιοπαθής iisdem affectibus obnoxius ioann. cf. **подобовръдьнъ**.
подобосѫштьнъ adj. qui eiusdem essentiae est **-соущенъ** per. 30. 2. cf. ὁμοούσιος.
подоботъчьнъ adj. ὁμότιμος qui in pari habetur honore hom.-mih. cf. **тъчьнъ**.
подобръ adj. λαμπρότερος splendidior prol.-cip. men.-vuk. cf. **по**.
подобьникъ m. μιμητής imitator ant. lavr.-op. 39. chrys.-lab. men.-vuk. ber. **апостольскый -; ревнитель и -** chrys.-lab.
подобьница f. imitatrix.
подобьно adv. modo convenienti **придоχь твоѥмоу - благочьстию** hom.-mih. **небо полеси - прѣобраштаѥмо** chrys.-lab. pro dignitate sup. 205.
подобьноименитъ adj. similis, uti videtur **- оучение** hom.-mih.
подобьнострастьнъ adj. eodem modo affectus sup. 125.
подобьнъ adj. ὅμοιος similis ostrom. sup. men.-mih. **всꙗка плъть на родъı сѧ собираѥть -нѣмь своимъ** bus. 158. **-но ѥсть** ὡμοιώθη ostrom. **громоу - плачь** sabb. 37. μιμητής imitator cloz II. 55. **- богоу** šiš. 182. ἐφάμιλλος aequalis sup. 140. πρέπων conveniens ostrom. προσήκων conveniens sup. 281. **-бномь** cloz I. 406. ἀκόλουθος consentaneus; εὐπρεπής decorus parem. 1271. 1370. **-бьно врѣмѧ** εὐκαιρία opportunitas ostrom. cloz I. 244. **въ -бно врѣмѧ** εὐκαίρως marc. 14. 11. -mat. 34. **χрамъ не - бес-покрова** sborn. ἄξιος dignus sup. 178. **нѣсть ми -бенъ** bus. 102. matth. 10. 37; 11. 37. 38. -mat. 34. adde 42. **-бьнѫ мьздѫ** sup. 396. **- быти** ἀξιοῦσθαι pent.-mih. **-вѣрѣ** ἀξιόπιστος fide dignus sup. 394. **-нъıими и вѣдомъıими** bus. 271.
подобьнѣ adv. decore **-бнѣ** ber.
подобьствие n. ὁμοιότης similitudo šiš. 247. glag. pent.-mih. bus. 63.
подобьство n. ὁμοιότης similitudo ex.-op. 2. 1. 12. 23. op. 2. 2. 37. 79. ber. forma glag.
подоити -доѭ -доиши vb. mulgere kruš.
подолиние n. vallis **поплъзьши сѧ въпадьши сѧ - вь** men.-leop. 77: vocabulum dubium.
подолие n. φάραγξ vallis men.-vuk. adde prol. prol.-cip. pat.-šaf. βάθρον fundamentum prol.-mart.
подолъкъ m. κράσπεδον, λῶμα fimbria krmč. 307. exod. 28. 33. -kruš. per. ι. pent.-mih. tur. adde mat. 15. 34. 42. op. 2. 1. 133. bus. 141. **-къı котъıгъ** ev.-saec. xii. **-ци ризамь** krmč.-mih. 355. **- ризъı ѥго** mat. 28. **-ца** (pro **-цѣ**) matth. 9. 20. - ev.-novg. **да поиѣ подълъкъ ризъ ѥго прикосноуть сѧ** marc. 6. 56. -ev.-saec. xii. pol. podołek cf. magy. pendely unterhemd.
подольникъ m. κράσπεδον fimbria pent.-mih.
подольнъ adj. πεδινός planus alex.
подрагъ m. κράσπεδον fimbria sup. 226. 250. 288. 291. op. 2. 2. 148. svjat.-op. 2. 2. 396. **прикосноуть сѧ -зѣ ризъı ѥго** mat. 15. **-зѣ ризъ ѥго** mat. 42. ev.-saec. xii. **влачити -гъı ризнъıꙗ** σύρειν τὰ ἱμάτια ephr.-vost. oserb. podrahi.
подрагъ m. μίμημα imitatio op. 2. 2. 298. svjat.-op. 392. **по -гоу сътворивъшаго бога; по -гоу божиѭ; сий градъ - ѥсть небесьнааго града** svjat.-vost. **сотворити - io.-dam. реть и -** io.-dam.
подражавати -аѭ -аѥши vb. μιμεῖσθαι imitari chrys.-lab. dial.
подражание n. imitatio sup. ant.-hom. ziz. μυκτηρισμός subsannatio psal. 34. 16. -mat. 28. **-рѣж-** bon. psalt.-pog.
подражатель m. ἐφάμιλλος aemulus antch. ant. μιμητής imitator sup. 49. 199. dial. dial.-šaf. pat. sbor. μῖμος imitator **-лѥ** greg.-naz.
подражати -аѭ -аѥши vb. μιμεῖσθαι imitari sup. 201. 251. 281. **-жаѥть творьца** svjat. **-жай самарꙗнꙑнѭ** sborn. adde pat. mon.-serb. 184. 9. **- χриста** hom-mih. ζηλοῦν aemulari sup. 281. μυκτηρί-

ζειν, ἐκμυκτηρίζειν subsannare ostrom. op. 1. 154 gal. 6. 7. op. 2. 1. 162. - наказаниє op. 1. 72. врази наши -жаше ны sim. 1. 19. -рѣж -bon. dioptr. psalt.-pog. dial.-šaf. 246. - сѧ: богъ не подрѣжаєть се dial.-šaf. 246.

подражениѥ n. μίμησις, μίμημα imitatio sup. 61. hom.-mih. поустыньноѥ hom.-mih.

подражикъ adj. qui imitatur прѣтвори сѧ камениѥ -ко sup. 67. πρὸς τὴν τῶν λίθων ἀντιτυπίαν μετεποιήθη lapidum naturam imitata est sup. 67.

подражити -жѫ -жиши vb. μιμεῖσθαι imitari sup. 367. -живъ борьцѧ sup. 70. μυκτηρίζειν subsannare psal. 34. 16. mat. 28. - сѧ irritari sup. 290. mon.-serb. 47. 19.

подражнѥниѥ n. μυκτηρισμός subsannatio trigl. vb. in vulg. legitur etiam: -жниша.

подражьникъ m. μιμητής imitator men.-mih. -жникъ бꙑстъ павлови sup. 70. -жници бышѧ добромоу єго житию vost.

подрати -дерѫ -дереши vb. evertere по селомь доубье подрало chron. 1. 209. 17.

подримлиѥ n. regio circumdrimana sabb.-typ. 80.

подробьноу v. дробьнъ.

подромъ v. подроумъ

подроуга f. socia жена въ любви подроуга єсть sbor.-kir. 65. просивши старица решєта оу -гъ prol.-belg. klruss. podruha.

подроугъ m. ὁ πλησίον proximus ruth 3. 14. -proph. mat. 55. lev. 19. 11. -vost. mich. 7. 2. -vost. волъ -га exod. 31. 39. -vost. deut. 19. 5; 27. 24. -pent.-mih. sup. 170. 189. 319. men.-mih. hom.-mih. prol.-vuk. ichn. men.-leop. bor. 82. ber. chron. bus. 123. -га обычнаго ex. - и положи господь мечемъ моужа въ подроузѣ єго καὶ ἔθηκε κύριος τὴν ῥομφαίαν ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ iudic. 7. 22. -bus. 127. - дроужно alex. -дроужный ἐπάλληλος alius post alium op. 2. 2. 118. -жнии, -жнѣ ber. -жьнъ κατάλληλος -жно пощениє op. 2 2 67.

подроугъдроужьнъ v. подроугъ.

подроужениѥ n. σύμβιος coniux aut.

подроужиѥ n. συζυγία coniugium sup. 172. ὁμόζυγος, σύμβιος, σύγκοιτις, γαμετή, coniux m. et f. sup. 180. ant. men.-vuk. prol.-vuk. prol.-mih. prol.-cip. nomoc.-bulg. sabb.-typ. sabb. 39. hom.-mih. men.-mih. sim. I. 3. 12. 30. II. 6. cyr 1. 2 3 greg.-lab. nom.-mik. svetk. chron. alex. mon.-serb. 234. 484. отъ помпии своѥго -жиѧ vita-sabbae-vost. самомоу ємоу и -жию єго ostrom.

подроумиѥ n. ἱπποδρομία cursus equester krmč. 123. men.-mih. sabb.-typ. 75. sof. 28. - идеже бѣ мати иосифова погребена misc.-serb. любимъ сы -мию sof. 18. на покрьвенѣ -мии men.-mih.

подроумъ m. hippodromus срѣди -ма men.-leop. 88. вьсь -дромь обьшьдь men.-leop. 88. croat. podrum serb. podrum cella pol. podruna rum. подром.

подръда f. sensus ignotus: за вани отъ соудство и за къшарие и за подрьда и за мертичє gram. 295.

подръжаниѥ n. servare, custodire се ти даѭ на - sup. 433. possessio mon.-serb. 269. cf. подъдръжати.

подръжати -жѫ -жиши vb. tenere sup. 388. prol. - вь оуста misc.-šaf.

подръзнѫти -нѫ -нєши vb. audere mon.-serb. 182.

подрѣжаниѥ v. подражаниѥ.

подрѣжати v. подражати.

подрѣти -дерѫ -дереши vb. spoliare -рьти mon.-serb. 308. cf. драти.

подрѣтъ m. cognomen кой се зове -томь хваловићь mon.-serb. 467: vocabulum obscurum, derivandum forte a rad. рек.

подрѫжати -аѭ -аєши vb. καταπηγνύναι defigere hom.-mih.

подрѫжити -жѫ -жиши vb. figere кръстъ єдноѭ -женъ sup. 320: th. дрѫгъ

подоумати -маѭ -маєши vb. contemplari op. 1. 98. - на кого per. 43. 36. loqui да си -маме bulg. lab.

подоунавиѥ n. τὰ παρίστρια regio circumdanubiana man. 61. ardž. gram. 18. 22.

подоуновлѥниѥ n. flare -влєниє alex.

подоути -доуѭ -доуѥши vb. ἐμφυσᾶν inflare dial.

подоуханиѥ n. flare - доуховноѥ ex.

подоухати -шѫ -шеши vb. πνεῖν flare - шетъ доухъ єго ex.

подъ praep. sub iungitur 1) cum acc. *a)* spatii желѣза подъ пазоусѣ ѥмоу положишє prol.-mih. 254. подь црькьвь пондоухь leont. принлы подъ градъ per 6. врьселиѥ подъ хрьбьтъ блаженааго подъсыпати sup. 78. подъстълавъ подъ ногы ихъ вагърѣницѫ sup. 5. ити подь лѣсь, подь сѣнь men.-mih. *b)* temporis подь вечерь πρὸς ὀψέ pent.-mih. nsl. pod noč *c)* aliorum nominum подъ рѫкѫ далъ ѥсть скотъ же и звѣрѧ dioptr.-leop. подькорити чювьства подь власть доуши isaak

страноу подъ сѧ примоучити proph. 2) cum instrum. *a)* spatii сътъре и подъ ногама sup. 8. свѣштѫ положивъ подъ спѫдомь sup. 19. подь слъньцемь ok. 61. подь дрѣвесы крыеть се chrys.-lab. *b)* aliorum nominum ни подь кымьже да боудеть sabb.-typ. подь промышлениемь соуть вьса isaak. црькъвь подь наслѣдникы полагати τὴν ἐκκλησίαν ὑπὸ κληρονόμον τιθέναι krmč.-mih. подь властию народа бываеть krmč.-mih. bulg. podzaspa verk. 135. 214. russ. dial. поддобрый pol. podžary ein wenig gebräunt podžyły ältlich podpiły ebrius oserb. podmalena filziger brombeerstrauch Pott 1. 676. cf. scr. upa goth. uf curt. 1. 254.

подъ m. tabulatum ber. τὸ μέσον medium - дворца 3. reg. 8. 64. -vost. подъ или полъ и помостъ solum trigl. bulg. pod pokl. 1. 82. nsl. pod horreum zdolnji pod cavea lex. serb. pod tabulatum rum. под magy. pad, padolni cf. scr. pad ire gr. πεδίον.

подъбавъка f. additio подбавка trigl. -бавлıати ibid.

подъбити -бьѭ -биеши vb. subiugare - подь госпоцтво mon.-serb. 204.

подъблюдати -даѭ -даеши vb. observare pat.

подъбой m. σταθμός postis kruš. iudic. 16. 3. -pent.-mih. esai. 57. 8. -proph. exod. 12. 7: adde tur. hom.-mih. παραστάς postis нашихъ двьрий - greg.-naz. nsl. podboj fulcrum croat. podboj hung.: minus bene, ni fallimur, подвой ἐπωμίς latus (ostii) -двоıа двернаıа iez. 40. 48. -mat. 49. adde š.-gl. 74. alex. russ. подвой nsl. čech. podvoj pol. podwoj.

подъбрадие n. mentum, ni fallimur prol.-mart. 97. -бородокъ idem trigl.

подъбрѣжие n. ὄχθαι ripae - рѣкы men.-vuk. prol.-cip. littus maris men.-leop.

подъбѣга v. потъпѣга.

подъбѣгнѫти -нѫ -неши vb. aufugere chron. 1. 53. 157. -глый trigl.

подъбѣжиште n. καταφυγή refugium op. 2. 2. 401. обраштение рекъше - svjat.-mat. 7.

подъвести -дѫ -деши vb. ducere, uti videtur -веди мене, господи sbor.-kir. 45. irritare вы есте подвели свѧтослава на мѧ per. 82. 25. chron. 1. 156. 18; 232. 10.

подъвести -зѫ -зеши vb. ὑποστρωννύναι substernere нъ подъ те ли корабль подвезоу; ἀλλὰ σοὶ τὸ πλοιάριον ὑποστρώσω; hom.-mih.

подъвлакъ m. κράσπεδον fimbria сотвориша подолоу -комъ затоки georg.-vost. подволоки pl. acc. matth. 23. 5. -mat. 34.

подъвластьнъ adj. qui sub potestate est сынь - misc.-šaf.

подъвлачьнъ adj. fimbriae, uti videtur по отокамъ -чьнымъ georg.-vost.

подъвлѣшти -кѫ -чеши vb. ἐφελκύειν attrahere подъвлъчена отъ нѣкоего мимохода vost. 1. 424.

подъвода f. vorspann -дв- gram. 19. 80. 88. 125. vectura trigl. подводчикъ vector trigl.

подъводити -ждѫ -диши vb. fallere, uti videtur nom.-barb. nsl. podvod fraus dain. cf. rum. подводеск leiste vorspann подвадъ vorspann a подъвода.

подъводьнъ adj. qui sub aqua est trigl.

подъводьство n. fraus bulg.-lab. 39. cf. -дити.

подъвозьникъ m. portitor подвозникъ per. 48. подвозити subvehere trigl.

подъвой v. подъбой.

подъвойскъ adj. praeco, uti videtur -дв-sbor.-kir. 62. pol. podwojski.

подъвора f. ἀναφορεύς vectis -дв- pent.-mih.

подъвратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. subverti (de navi) glag.

подъвраштение n. subversio urbis glag.

подъвриньскъ adj. nom. propr. воиньствоую подьвриньскою пропоситомь prol.-mih. 139.

подъврѣгъ m. stratum да не седеши кромѣ -га isaak. pat. подвергъ subiectus trigl. alex.

подъврътати -аѭ -аеши vb. ὑποσύρειν subtrahere -вертаемоу основанию ихъ (зданий) zlatostr.-saec. xvi.

подъвълагати -гаѭ -гаеши vb. supponere chrys.-lab.

подъвыйникъ m. cervical -двыин- trigl.

подъглавие n. cervical acad. trigl.

подъглавьница f. cervical acad. alex.

подъгнѣта v. подъгнѣтъ.

подъгнѣтити -штѫ -тиши vb. sufflare - огнь prol.-belg. prol.-mart. prol.-mih. пламени -гнѣтьшоу (pro -гнѣщьшоу) сѧ men.-leop.

подъгнѣтъ f. fomes gen. 37. 8. -glag. аште -та не даси дръвомъ svjat. лоукавыихъ -тъ svjat.-mat. 9. поднѣть nov. подгнѣта f. trigl. alex.

подъгнѣштати -аѭ -аеши vb. ὑπανάπτειν incendere men.-vuk. nomoc.-bulg. 10. pat. prol. огнь - men.-leop. -щаѭ-

штния крада svjat.-mat. 8. -чаемаа колода men.-leop.

подъговорьникъ m. hortator -дговорнtrigl.

подъгорние n. νάπη vallis -рья доуебравами оутворена ex. вь -рния звѣри хоте ловити sabb. 200. оть, оу -ри chrys.-duš. 26. 48. ὅρια limites prol.-mart.: adde gram. 163: male respondet lat. copia sup. 221. 7. nsl. podgorje.

подъгорьскъ adj. qui ad montes est мегы -ска chrys.-duš. 27.

подъградние n. προάστειον suburbium men.-vuk. men.-leop. prol. prol.-cip. chrys.-duš. 11. mon.-serb.: male προποντίς propontis кь - градоу дошьдь prol.-mart. 126. de Cpoli.

подъградьнъ adj. suburbanus esth. 3. 5. -proph. 1. reg. 5. 16. -mat. 53.

подъгражданиnъ m. suburbii incola -дгber. trigl.

подъгрохотати -штж -штеши vb. substrepere trigl.

подъгрътанние n. mentum -горт- alex.

подъгрызати -ањ -аеши vb. δάκνειν mordere barl.

подъгрысти -зж -зеши vb. κατεσθίειν comedere deut. 28. 39. -pent.-mih.: male πατάσσειν ferire men.-serb.

подъданъ adj. subditus š.-gl. 77.

подъдиаконъ m. ὑποδιάκονος subdiaconus men.-mih. sabb. 138. nom.-mik. ant.-hom. 147. поди- ok. 64. op. 2. 2. 192. поддиok. 59. подьяк- pam.

подъдиаконьство n. subdiaconi dignitas подьяк- pam. 190.

подъдръжати -жж -жиши vb. αἴρειν tollere pent.-mih. ἀνέχειν sustinere men.-mih. sup. 108. prol. - старость bus. 96. - власть sim. I. 6. 22. - отьчьствние sim. I. 22. стльпы -жимь greg.-mon. 70. - вѣкж antch. op. 2. 2. 266. - на севѣ обѣди завѣта pent.-mih. βαστάζειν portare rom. 11. 18. -vost.

подъдымлити -ањ -аеши vb. suffire isaak.

подъдѣлати -ањ -аеши vb. substituere древнюю ногоу -лавъ хожаше bor. 26.

подъжегати v. подъжизати.

подъжешти -гж -жеши vb. urere ребра немоу -жеже, -жегоше prol.-belg. prol.-mih.

подъжигати v. подъжизати.

подъжизати -зањ -заеши et -жж -жеши vb. ὑφάπτειν, ὑποκαίειν, ἐκκαίειν, διακαίειν succendere men.-mih. prol. prol.-cip. prol.-mih. -жигати prol. prol.-vuk. men.-vuk. prol.-mart. -жегати: свѣщами -гаемь prol.-mart.

подъзаконьнъ adj. ὁ ὑπὸ νόμον qui sub lege est sup. 311. šiš. 119. 244. glag.

подъземльнъ adj. ὑπονομιαῖος subterraneus krmč.-mih. hom.-mih. io.-sin. -мьнъ: -мьна пропасть dioptr. вода -мьна io.-clim. -мный платъ ex.-vost. 2. 104.

подъземьнъ v. подъземльнъ.

подъземьскъ adj. subterraneus.

подъзиратай m. speculator alex.

подъзиратель m. subaspiciens acad.

подъзирати -ањ -аеши vb. ὑποβλέπειν subaspicere ant.

подъзоръ m. suspicio alex.

подъзорьство n. suspicio -дзорство trigl.

подъиграти сѧ -ањ сѧ -аеши сѧ vb. salire жребець или юнець -гравъ сѧ vost.

подъижьникъ m. animal subiugale antch. ant.-vost.

подъимати -имањ -имаеши et -емльж -емлеши vb. ἀντιλαμβάνεσθαι, ἀντιστηρίζειν protegere proph. ant. misc. оть аггель подемлемь greg. -mon. 80. ἀνέχεσθαι pati -емлюще се мею собою š.-gl. 90. ἐκδέχεσθαι suscipere sup. 63. ὑποδέχεσθαι suscipere hom.-mih. истлѣние -емлие chrys.-lab. ἀγκαλίζεσθαι amplecti man. 56. - брѣмена men.-leop. - водоу hom.-mih. - казни misc.-šaf. соудь -емати misc.-šaf. обиды -имахоу krmč.-mih. - болѣзни prol.-mart. μαιοῦσθαι obstetricem agere exod. 1. 16. -pent.-mih. -емлющоу (доушоу) vost. 1. 134: nota подоемлющи krmč.-mih. -емлеши sborn. -емлемо bus. 270. -емати hom.-mih. sup. 63. -емаль dioptr. подънимаютъ брови op. 2. 2. 142: подъимъ svjat. male huc trahit vost.: -ти сѧ chron. 1. 145.

подъимьница f. patrona - и сьпась men.-mih. 301.

подъити -идж -идеши vb. εἰσέρχεσθαι inire sup. 390. impingere ex. облакь подьиде ὑπηρέτει hom.-mih.

подъиюдѣйскъ adj. iudaeis subiectus chron. 1. 204.

подъкадити -ждж -диши vb. suffire prol. men.-leop. дымомь задоушныимь - men.-vuk.

подъканити -нж -ниши vb. incitare bulg.-lab. 48. 49. 69. подькановахоу 68. подьканъ subst. 46. 73.

подъкапъ m. cappa monachi alex. -покъ ibid.

подъквашати -шаѭ -шаѥши vb. facere ut fermentet - **млѣко** sabb. 115. domet.
подъкеларьникъ m. cellarii vicarius.
подъкладати -аѭ -аѥши vb. ὑποβάλλειν supponere pat.
подъкладъ m. vestis quaedam chron. 1. 214. 35.
подъкланꙑати -ꙑѭ -ꙑѥши vb. inclinare - **главоу** sabb. 83. 157. - **сѧ** misc.-šaf. chrys.-lab. **подъ того роукоу -нꙑхоу се** greg.-mon. 66.
подъкласти -дѫ -деши vb. supponere krk. chron. 1. 218. 38.
подъклепъ m. statera georg.
подъклисиꙑрьхъ m. ecclesiarchae vicarius **-арьхъ** sabb.-typ.
подъклонити -нѭ -ниши vb. κλίνειν, κατακλίνειν inclinare; ὑποκλίνειν reclinare. ant. sup. 311. 343. **не имать къде главꙑ** - ostrom. - **главѫ** cloz I. 264. men.-mih. - **вꙑю** chrys.-lab. - **сѧ** chrys.-lab. men.-mih. **-ни се моудрость слабости** greg.-mon. ὑποκύπτειν se subiicere - **подъ жезлъ** man. - **словоу** sabb. 32.
подъклѣтъ m. infima domus trigl.
подъковъ m. solea equi trigl.
подъколесьнъ adj. subrotundus **-снꙑй** trigl.
подъколѣнние n. quod genibus subiicitur cf. gr. ὑπογονάτιον prol.-mart. **обою -нию** men.-leop. τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος hes.
подъколѣнькъ m. poples **-нокъ** trigl.
подъколѣньнъ adj. tribus alex.
подъкопавание n. subtus fodere pat.
подъкопавати -аѭ -аѥши vb. subtus fodere pat. διορύττειν perfodere ostrom. - **храмь** pent.-mih. - **стѣноу** sabb.-typ.
подъкопание n. διόρυγμα perfossio exod. 22. 2. -pent.-mih. kruš. op. 1. 19.
подъкопати -аѭ -аѥши vb. διορύττειν perfodere ostrom. men.-leop. chron. sup. 439. - **домь** nom.-lab. - **храмъ** bus. 105. - **храминоу** men.-mih. - **съкровище** hom.-mih. adde **-пꙑвають** chron. 1. 54. 9.
подъкопъ m. suffossio trigl.
подъкорити -рѭ -риши vb. subiicere - **чювьства подъ власть доуши** isaak.
подъкрадати -аѭ -аѥши vb. furari chrys.-lab. - **сѧ** chrys.-lab.
подъкрадовати -доуѭ -доуѥши vb. furari nom.-mik. 97.
подъкрасти -дѫ -деши vb. furari **класове питательнаго подъкрадени** dial.-šaf. 234.
подъкрилие n. pes montis - **горꙑ овьчара** prol.-lab. **-крꙑлие** alex. idem. subditus **-крꙑлие** 3. esdr. 11. 25. -acad.
подъкрилѧ n. subditus **-крꙑлѧ** 3. esdr. 11. 31. - acad.
подъкрѣпити -плѭ -пиши vb. roborare sabb.-typ.
подъкрѣплꙑати -ꙑѭ -ꙑѥши vb. ῥωννύναι roborare 3. esdr. 11. 31. στηρίζειν fulcire prol.-cip. adde pat.
подъкрѣплѥние n. stabilire int.
подъкоупъ m. pretii auctus trigl.
подъкꙑдъкъ m. puer subdititius **подкидокъ** trigl.
подълагати -гаѭ -гаѥши vb. τιθέναι, ὑποβάλλειν supponere, subiicere dial. ostrom. krmč.-mih. isaak. prol.-mart. sup. 415. mon.-serb. **извръженню** - nom.-mik. 38. **камение - подъ главою** chrys.-lab. nsl. podlaga dain.
подълежати -жѫ -жиши vb. ὑπόκεισθαι subiacere dial. bus. 269. **-жаштѫѭ власоу** svjat.-vost. 1. 331. - **моучению, томлению** misc.-šaf. **-зазороу** greg.-mon. 48. - **каноноу** nom.-mik. 35. - **сѫдоу** io.-sin. **-же боудеши** sabb. 9. **отъ -жащаго боудоуштее проповѣдаѭть** svjat. **оуглие -жаше тѣлоу** ἄνθρακες ὑπέκειντο τοῖς σώμασι hom.-mih.
подълешти -лѧгѫ -лѧжеши vb. subiacere pan. - **извръженню** nom.-mik. 80. **котораꙗ (жена) подлегла** in bigamia sbor.-kir. 55.
подъливъка f. iusculum **-вка** trigl.
подълогъ m. quod supponitur ioann. men.-mih. 198. nota **прикинꙑ и** - misc.-šaf. 62. **-гꙑ помощенꙑ по земли** pavimento strato leont. 132. **кроужьникь и етерꙑ -длогꙑ** tholos quosdam prolixos leont. 132. rum. **подлог, плотог, полог** segmentum corii detriti magy. palló pavimentum: adde padlás et čech. podlož slovac. podláž.
подъложити -жѫ -жиши vb. ὑποτιθέναι supponere, subiicere sup. bus. 266. duš. int. - **подъ чьто** men.-vuk. **-жаше роуцѣ подъ не** svjat. - **коню** misc.-šaf. **-жи коумирꙑ подъ седло вельбоудий** gen. 31. 34. -pent.-mih. **млатꙑ подъ мꙑшце** - prol.-mart.
подъложьница f. pellex nom.-mik. 173. par. mir. 48. trigl. alex.
подъложьничь adj. poss. pellicis alex.
подълѣсти -зѫ -зеши vb. subire pat.-mih. prol.-vuk. - **подъ камень** prol.-mih. - **подъ трѣбище** men.-mih.
подълѣтьнъ adj. ὁ ὑπὸ τὸν χρόνον ὢν temporalis sabb. 86. -дл- chrys.-frag. **мѣра -тна** pyrg.
подължковати -коуѭ -коуѥши vb. ἐνε-

δρεύειν insidiari - кого deut. 19. 11. pent.-mih. vost.

подъмавати -аѭ -аѥши vb. excipere, ni fallimur **оходъі женъ -мавающе вкоушаютъ** per. 4. 29.

подъмастєрнѥ n. architectus trigl.

подъметати -штѫ -штєши vb. subiicere men.-leop. glag.

подъметъ m. κράσπεδον, λῶμα fimbria ostrom. pent.-mih. **-ты въскрилиіа** τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν matth. 23. 5. -mat. 17. 34. 43. **подьметы вьскрилиѣ** nicol.: aut **подъметъ** aut **въскрилиѥ** e margine in textum irrepsit nsl. podmet fimbria dain. cf. rum. **потмет** esca.

подъмлъвити -влѭ -виши vb. incitare **-молв-** per. 60. chron. 1. 90. 139. 162. e russ.

подъмога f. adiutorium trigl.

подъморьскъ adj. qui sub aqua est alex.

подъмѣдьнъ adj. aeri similis alex.: recte gr. ὑπόχαλκος.

подъмѫжьнъ adj. qui in potestate viri est alex.

подънаслѣдьникъ m. ἀποκληρονόμος exheredatus krmč.-mih.: male.

поднебесние n. ὑπουρανία quae sub coelo sunt ant. tur. αἰθήρ aether men.-mih.

подънебесьнъ adj. qui sub coelo est chrys.-lab. chrys.-duš. **всю -сноую прошедша** cyr. 26.

подънебесьскъ adj. ὁ ὑπ' οὐρανόν qui sub coelo est sup. 138. ἐπουράνιος coelestis ephes. 6. 12. - šiš. 170.

подънести -сѫ -сеши vb. tollere - **мьчь** nom.-mik. 18. - **и оувеличити цѣнѫ** par.

подънимати v. **подъимати.**

подъницати -цаѭ -цаѥши vb. oculos demittere trigl.

подънишити -шѫ -шиши vb. ἐναγκαλίζεσθαι ulnis amplecti men.-vuk. 20 dec.: vocabulum dubium.

подънога f. βάσις basis **вь -гахь храмнньныхь** pent.-mih.

подъножние n. ὑποπόδιον scabellum ostrom. ioann. men.-vuk. sabb. 23. cyr. 4. dial.-šaf. - **стольно** men.-mih. - **горы** sabb. 43. **положѫ врагы твоа -жию ногама твоима** strum. **сѣди здѣ -жии ми** šiš. 184. adde **-жки** alex. nsl. podnožje trub. podnogalo dain. 75. rum. **подножие** iass.

подъножь f. calceus, uti videtur **роукавице и -жи мѣдны раждежены** men.-mih. 10: genus dubium est.

подъножьникъ m. ὑποπόδιον scabellum dial.

подъножьнъ adj. ὑποπόδιος suppedaneus dial.

подъносити -шѫ -сиши vb. sustinere; tollere men.-vuk.

подъныръти -рѣѭ -рѣѥши vb. immergi - **вь море** isaak.

подънѣтъ v. **подъгнѣтъ.**

подъобластьнъ adj. qui sub potestate est int.

подъорати -рѭ -рѥши vb. inarare **-дор-** nom.-barb.

подъострити -рѭ -риши vb. excitare **-дос-** per. 98. chron.

подъочние sensus obscurus: **да се осмоудеть подвочие** duš. 61.

подъпадати -аѭ -аѥши vb. ὑποπίπτειν succidere, subiectum esse ant. sup. 387. **-дають мыслемь нашимь** pan. - **запрѣщению** nom.-mik. 28. - **печальнымь** chrys.-lab.

подъпадение n. subiacere misc.-šaf.

подъпазоушие n. μασχαλῶν axilla; ἀγκαλίς ulnae hes. **-дп-.**

подъпалити -лѭ -лиши vb. succendere sup. 116. prol.-vuk. **-ли ѥмоу ребра** prol.-mih. ἀνάπτειν accendere prol.-mart. men.-mih.

подъпасти -дѫ -деши vb. succidere chron 1. 28. 13.

подъпепельнъ adj. subcineritius nov.

подъпирати -аѭ -аѥши vb. fulcire krmč. io.-sin. men.-mih. hom.-mih. domet. int. **жьзломь** - sabb. 49. - **сѧ** men.-mih. - **се палицею** krmč.-mih. - **жьзломь** pent.-mih.

подъписание n. subscriptio triod. ber. mon.-serb.

подъписатель m. qui subscribit.

подъписати -аѭ -аѥши vb. ὑπογράφειν subscribere chrys.-lab. hom.-mih. sbor. mir. mon.-serb. **-саѥть** krmč.-mih. - **сѧ** chrys.-lab.

подъписовати -соуѭ -соуѥши vb. ὑπογράφειν subscribere krmč.-mih. mon.-serb.

подъписъ m. subscriptio georg. men.-leop. mon.-serb. **-пись** trigl.

подъписывати -ваѭ -ваѥши vb. subscribere chron. 1. 150. V.

подъписьчий m. g. **-чиѩ** ὑπογραφεύς scriba alex.

подъпитие n. convivium alex.

подъпивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. inebriari **-пьѩхоуть сѧ** chron. 1. 54. 20. **-пивати** trigl. cf. **подъпоити.**

подъплесние n. σανδάλια sandalia op. 2. 2. 672. io.-clim. **оть того -сниѩ.**

подъплъзати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb.

labi - творить тѥкоуштнимъ на спасєниѥ sborn.
подъпоити -поѭ -поиши vb. inebriare per. 32. 38. cf. **подъпиꙑти сѧ**.
подъпоклонити -ниѭ -ниши vb. inclinare.
подъпомошти -гѫ -жеши vb. βοηθεῖν adiuvare olim, exod. 18. 22.
подъпора f. fulcrum pat. prol. gram. 162. hom.-šaf. βακτηρία baculus men.-mih. pol. podpora.
подъпоръ m. ἔρεισμα fulcrum op. 2. 2. 37. adde laz. men.-mih. chrys.-lab. mon.-serb. - жиламъ vost. βακτηρία baculus men.-mih. men.-vuk. ἀγκωνίσκος cubitulus pent.-mih. nsl. podpor lex. bulg. podpor.
подъпорьнъ adj. fulcri pat.-šaf.
подъпосоуплѥнъ adj. subtristis trigl.
подъпрати -перѫ -переши vb. conculcare мирь да се не -перѣ mon.-serb.
подъпрѣти -рѫ -реши vb. fulcire - сѧ: -пьрь се роукама men.-mih.
подъпрѧжь f. animal subiugale - вражиꙑ svjat.
подъпрѧшти -ѧѫ -жеши vb. iungere: nota -женъꙑ чстлѧ pro alius codicis соупроужнꙑ казателѧ op. 2. 2. 83: adde подпроуга trigl. russ. dial. подпруга cingulum croat. podprug hung.
подъпꙑтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. inquirere - рабꙑ chrys.-lab.
подъпьхати -аѭ -аѥши vb. trudere -хахоу (и) биюще немилостивьно prol.-mart.
подъпѣга v. **потьпѣга**.
подъпѧтиѥ n. locus sub calce pat.-mih.
подъпѫпиѥ n. abdomen trigl.
подъпѫпьнъ adj. abdominis alex.
подъраздѣлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. subdividere misc.-šaf.
подърасти -стѫ -стеши vb. succrescere prol.
подърєбриѥ n. pars corporis infra costas.
подъризьникъ m. vestis sacerdotalis genus acad.
подъръвеникъ m. canalis -ровенникъ ex.-acad.
подъръвеница f. canalis подровени- alex.
подърꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. ὑπορύττειν subtus fodere ant. διορύττειν fodere matth. 24. 43. -nicol.
подърѣзати -жѫ -жеши vb. succidere подр- glag. - власꙑ misc. ἀποτελματοῦν pediculum (mali, piri) abscindere подрpyrg.
подържчьникъ m. subiectus pat. isaak. misc.-šaf. gr. ὑποχείριος.
подържчьница f. subiecta, subdita -дрchrys.-lab. рабꙑнѭ и -цоу dioptr.-lab.
подържчьнъ adj. ὑποχείριος subiectus krmč.-mih. isaak. alex.-mih. 28. chrys.-lab. par. mon.-serb. adde -на тоꙗга prol.-mart.
подържчьство n. conditio subditi -дрalex.-mih. 91.
подъсадьница f. pellex alex.
подъсвѣштьникъ m. λυχνοῦχος lychnuchus proph.
подъскацати -чѫ -чеши vb subsilire pat.
подъскꙑтити -штѫ -тиши vb. inclinare не имѣаше къде главꙑ - antch. c. 86. pro alius codicis **подъклонити**.
подъслати v. **подъстлати**.
подъслъньчиѥ n. quae sub sole sunt pat.-šaf. 229.
подъслъньчьнъ adj. ὑφήλιος qui sub sole est hom.-mih. men.-mih. prol.-mart. int. -наꙗ вьсꙗ lavr.-op. 39. -никъ (ventus) subsolanus alex.
подъсмивати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. subridere prol.-mart. -мѣв- men.-leop.
подъсмиꙗниѥ n. subridere; γέλως risus prol.-cip. chrys.-lab. -аниѥ misc.-šaf. prol.-lab. -смѣꙗниѥ men.-vuk. prol.
подъсмиꙗтельнъ adj. ridiculus chrys.-lab.
подъсмиꙗти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ vb. pat.-saf. isaak. - комоу, чемоу men.-vuk. chrys.-lab. prol.-mart. -смѣахъ сѧ men.-leop. -смѣꙗхь се nom.-mik. 107.
подъсмѣвати сѧ v. **подъсмивати сѧ**.
подъсмѣхъ m. irrisio prol. παίγνιον lusus, iocus men.-vuk. вь подьсмѣхь чьто вьмѣнꙗти ὡς παίγνιόν τι λογίζεσθαι prol.-cip.: nota сквозѣ градь подьсмѣшень πομπεύεται men.-vuk. quod forte a verbo alias ignoto **подъсмѣшити** derivabis.
подъсмѣꙗниѥ v. **подъсмиꙗниѥ**.
подъсмѣꙗти v. **подъсмиꙗти**.
подъспѣшати -аѭ -аѥши vb. ἐπείγειν urgere dial. καταβιάζεσθαι cogere pent.-mih.
подъспѣшьница f. urgens, uti videtur pat.
подъстава f. quod supponitur, basis trigl. περίμετρον ambitus 3. reg. 7. 15. -kruš. nsl. podstava, podstat f. substantia hung.
подъставъ m. ὑπόθεμα suppositorium, basis kruš. -вꙑ pl. a. exod. 25. 38. -vost. 2. 140. -ви pl. n. pent.-mih. ὑπολήνιον torcular olim ioël 3. 13.
подъстати -станѫ -станеши vb. subiacere - чемоу hom.-mih. 200.
подъстелꙗ f. lectus pat. cf. **постелꙗ**.
подъстлати -стелѭ -стелѥши vb. ὑποστρωννύναι substernere hom.-mih. prol.-

mart. holm. triod. prol.-cip. **пепелоу -стланоу соущоу** krmč.-mih. 207. **-стълати** sup. 5. in terram proiicere 135. **оудолны горамь -славь** chrys.-lab. **огнь -сла подь нимь** prol.-mart. men.-vuk. **зѣлныимь скрьбемь себе -славь** dial.-šaf.

подъстрига f. tonsura alex., quem confer.

подъстригати -аıѫ -аıеши vb. tondere glag.

подъстриженние n. tonsio glag.

подъстришти -гѫ -жеши vb. tondere glag. **малми -женъ** κονδοκούρευτος op. 2. 2. 211.

подъстрѫмьнииьскъ adj. suppentonius dial. 45.

подъстрѣкати -чѫ -чеши vb. stimulare **-стрек-** trigl.

подъстѫпити -плıѫ -пиши vb. subire, ire glag. chron. **- къ градоу** per. 14.

подъсъставлıениıе n. ὑποκατάστασις substitutio krmč.-mih.

подъсъставьнъ adj. ὑποκατάστατος substitutus krmč.-mih.

подъсыванние n. sensus nobis ignotus: **-ниıа и огненныıа болѣзни лѣчать** sbor.-kir. 32. vost.

подъсыпати -аıѫ -аıеши vb. ὑποστρωννύναι substernere men.-mih. sup. 78. prol.-vuk. prol.-mart. **оуглие гороущие подь нь -паше** prol.-mih. **жератькь подь нимь -павь** men.-vuk. **оуглиıе -паше подь нь** prol.-mih.

подъсѣвати -аıѫ -аıеши vb. serere isaak.

подъсѣдѣти -ждѫ -диши vb. vocabulum obscurum: **малѣмь прѣдьложениемь вѣждей -дещие** chrys.-lab.

подъсѣцати -цаıѫ -цаıеши vb. succidere **ногы стльповомь -** alex.-mih. 128. **дрѣво -** nom.-barb. **жилы -** νευροκοπεῖν nervos incidere man.

подъсѣшти -кѫ -чеши vb. succidere chron. 1. 206. **- сѣни** per. 18.

подътирати -аıѫ -аıеши vb. secare **- дрѣво** misc. subterere trigl.

подътиснѫти -нѫ -неши vb. ἐπεισφέρειν inferre **-ноу и чрѣнъ подъ кожю** iudic. 3. 22. -vost.

подътомлıати -ıаıѫ -ıаıеши vb. excruciare op. 2. 1. 188.

подъточилиıе n. ὑπολήνιον vas torculari suppositum triod. **-льникъ** alex.

подътрѣблıати -ıаıѫ -ıаıеши vb. purgare **садъ не -треблıаıемъ отъ хврастыıа** izmar.

подътѣсьнити -нıѫ -ниши vb. arctare **-сн-**.

подътѧти -тьнѫ -тьнеши vb. secare **-дтıаша стыгъ** chron. 1. 214.

подъоукрадати -аıѫ -аıеши vb. furari isaak.

подъоукрѣплıати -ıаıѫ -ıаıеши vb. roborare prol.

подъоустити -штѫ -стиши vb. hortari.

подъоуштатель m. hortator.

подъходити -ждѫ -диши vb. subire isaak. **законоу естьство благодѣть -не можеть** hom.-mih. **вноуци -деть лице своего отьца** misc.-šaf. **-ждаше завѣсь** men.-mih. 366.

подъходъ m. sensus dubius: **подъходы отъ самѣхъ оснований въстрьгнѧвъ** dioptr.

подъхыба f. κολακεία adulatio **аще и многыми ма обыдеши подхыбами** man.-vost. **по -бѣ** κατ' εἰρωνείαν op. 2. 1. 58.

подъхыбьно adv. λῃστρικῶς praedatorie men.-vuk.

подъхыбьнъ adj. κολακικός adulatorius **-бно слово** man. 46. adde prol. 150. croat. serb. podhiban dǫlosus luč. gund.

подъхыбьнѣ adv. ironice **-бнѣ** op. 2. 2. 97.

подъхытити -штѫ -тиши vb. prehendere **подхитиша его подъ роуци** karamz. 2. n. 353.

подъцрькъвьникъ m. ecclesiarchae vicarius **-ков-** krmč.-mih. 37.

подъчаший m. pincerna alex.

подъчашиıе n. **съ подчашиемъ** neuma vost.-op. 652.

подъчинити сѧ -нıѫ сѧ -ниши сѧ vb. obedire alex. **-ние** alex.

подъчиныати -ıаıѫ -ıаıеши vb. subordinare, subiicere **-ıаıемоıе по родъ** bus. 275. **- сѧ** ber.

подъчрѣвиıе n. τὸ ὑπογάστριον abdomen men.-mih. mir.

подъчрѣвьнъ adj. abdominis **чрѣвоу рабь и -ныимь** dioptr.

подъшити -шиıѫ -шиıеши vb. suere ber. **-шитие** alex.

подъшьва f. τὸ κοῖλον (τῶν ὑποδημάτων) cavum ies-nav. 9. 5. -pent.-mih. kruš. **-шевы сапогъ ихъ** bus. 118. palma pedis trigl. russ. **подошва.**

подъıарьмити -млıѫ -миши vb. subiugare.

подъıарьмьникъ m. ὑποζύγιος subiugalis ioann. ber.

подъıарьмьничь adj. poss. subiugalis acad.

подъıарьмьнъ adj. subiugalis **-ıаремный** trigl.

подъıарьмьство n. ὑποζύγιον subiugale prol.-mart. pat.-šaf.
подъıасти -ıамь -ıаси vb. mordere юмоу -дѥноу men.-leop.
подъюмати v. подъимати.
подъюмитель m. protegens.
подъюмьникъ m. adiutor hom.-mih. 119.
подъıатель m. βοηθός adiutor bon. подъıатель psal. 17. 19. -saec. xiii. -mat. 28. susceptor trigl.
подъıати, подъимѫ, подъимеши vb. λαμβάνειν sumere не подими лицѣсе (pro личесе) нищаго οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ lev. 19. 15. -pent.-mih. не подоими vost. βαστάζειν ferre io. 16. 12. -ev.-novg. hom.-mih. ὑποδέχεσθαι suscipere hom.-mih. krmč.-mih. ἀντιλαμβάνεσθαι suscipere ant. dial. pat. ὑφίστασθαι suscipere sup. 283. pati sup. 189. 396. sustinere sup. 55. 221. ὑπομένειν tolerare sup. 367. не могы подъıати трызны svjat.-vost. 1. 230. - брѣмена prol.-mart. море соуть подъюлы ex.-op. 2. 1. 27. - моукоу krmč.-mih. - тежькоу пакость krmč.-mih. 305. - наказанию; - соудь chrys.-lab. - потоплюнию оума ok. 63. - на рамѣ prol.-mart. на небеса - chrys.-lab. облакь -ють и hom.-mih. - подь се ὑπαγόμενος men.-mih. -юмь отвѣща hom.-mih. 162. подны chron. 1. 233.
подъıатию n. ὑποδοχή exceptio hom.-mih. 28. susceptio leont. accipere sup. 210. adde chrys.-lab. ber.
подъıатъ m. ἀντίληψις opitulatio податъ главы моеа psalt.-theod.
подъѫтробьнъ adj. qui infra ventrem est int. 46.
подъıхати -хаѭ -хаюши vb. πνεῖν flare proph. вѣтроу -хавьшоу prol.-lab. men.-vuk.
подь m. in господь: lit. patis goth. *faths: bruthfaths gr. πόσις (πότις) lat. potis scr. patis curt. 1. 247. Bopp 1. 80. ztschr. 11. 192: male wack. 5. goth. e lit. fluxisse putat.
подьль praep. παρά iuxta cum gen. iungenda подьль града greg.-lab. подъль моры ies. nav. 5. 1. -vost. подоль idem cf. подлъгъ.
подьневьнь adj. quotidianus alex.
подьница f. κατάγαιον locus subterraneus - дъвокровьнъı и трикровьнъı gen. 6. 16. -parem. 1271.
подьнь adj. qui infra est отъ подныхъ клѣтий men.-mih.
подьıаконь v. подъдиıаконъ.
подьıаконьство v. подъдиıаконьство.
подѣлити -лѭ -лиши vb. donare, communicare kruš. - кого чимь per. 56. adde chron. 1. 136. землю да си -ле chrys.-duš. 16.
подѣлию n. πάρεργον accessio cloz I. 704. op. 2. 2. 423. pat.-mih. io.-sin. ber. mon.-serb. сьмрьти - men.-mih. 388. - крьстьною hom.-mih. ничесоже -лию не творѧть op. 2. 2. 40. роукодѣлию - ioann. свѣтъ сей ıако - имаше vost. čech. podělek.
подѣловати -лоуѭ -лоуюши vb. impertiri оубогимь -лоуѣте се alex.-mih. 8.
подѣлъкъ m. πάρεργον accessio слоуль иже осьлѧтъ отьчь ищѧ цр҃ство обрѣте, коле дѣла - приобрѣтъ greg.-naz.
подѣльникъ m. πάρεργον accessio greg.-naz.
подѣлюниню n. distributio sabb.-typ.
подѣти -деждѫ -деждеши vb. ponere, uti videtur: nota не рече, аще не вьложю, нь, аще не вьдеждоу hom.-mih. 66.
пожагати -гаѭ -гаюши vb. urere dial.-šaf. dioptr. clim. -жег- chrys.-lab. cf. -жиг-, -жиз-.
пожалити -лѭ -лиши vb. lugere дроуга -misc. -ли богь за адама nom.-barb. не -лимъ на господа per. 112. 23. -си contristari sup. 12. 269. greg.-lab. men.-mih.
пожаловати -лоуѭ -лоуюши vb. donare chron. 1. 225. 226.
пожаръ m. πορκαϊά incendium krmč. 130. ἐμπρησμός incendium men.-vuk. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-vuk. bus. 384. glag. творити -ры krmč.-mih. 250. - запалити - krmč.-mih. - палежоу prol.-cip. - палежоу движеть се ὁ ἐμπρησμὸς ἐνεργεῖτο prol.-lab. chron. 1. 128. 165. 172. nsl. požar waldbrand rib. bulg. pol. požar lit. pažaras splendor rum. пожар flamma iass.
пожарьнъ adj. incendii -рьна зары per. 53.
пождавати v. пожьдавати.
пожданию v. пожьданию.
пождатель v. пожьдатель.
пождати v. пожьдати.
пождению n. mora mir. 105: nota нѣсть пресвѧта развѣ тебѣ пожению, о преблаженый отьче lavr.-op. 39: th. поздн.
пождрѣти v. пожрѣти.
пождь m. ἔδαφος pavimentum ier. 31. 35. -vost. op. 1. 93. θεμέλιον fundamentum mich. 6. 2. -vost. mat. 49. κατάγαιον locus subterraneus gen. 6. 16. -vost. βάραθρον fovea esai. 14. 23. -vost. op. 2. 1.

115. κοίλη caverna ion. 1. 5. -vost. ostrog. mat. 49.

пожєга f. incendium duš. 52. 87.

пожєгати v. **пожагати**.

пожєгъ m. incendium trigl.

пожєжєниѥ n. καῦσις ustio šiš. 178. prol.-mih. ant. pat. -**жъж**- antch.

пожєланиѥ n. desiderium -**ньꙗ** sup. 452.

пожєлати -аѭ -аѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare psalt.-venet. ioann. vost. 1. 259. **баньмь** - chrys.-lab.

пожєлѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ant. πενθεῖν lugere proph. **аще царьствоу -лєхь бихь** alex.-mih. 64.

пожєшти -гѫ -жєши vb. καίειν, κατακαίειν comburere dial. prol. prol.-cip. sup. 16. 17. 408. proph. duš. - **домь** men.-mih. dial.-šaf. - **дворъ** bulg.-saec. xiii. chron. **злато пожьжєно** χρυσίον ἄπυρον proph. -**жєжє ѥй главоу госпожда своꙗ** prol.-mih. -**жьгоухъ** zlatostr. -**жьжє** sup. 16. -**жъжєнъ** antch. **пождєжєть** bus. 171. **пожьга** aor. per. 92. **пожга** chron. 1. 164. pol. požog, požoga nsl. požgati.

поживлєниѥ n. vivificatio.

пожигатєль m. comburens ioann.

пожигати -аѭ -аѥши vb. κατακαίειν comburere chrys.-lab. isaak. int. steph. men.-leop. bon. cf. -**жаг**-, -**жиз**-.

пожидатєль m. spectabilis glag.: significatio dubia.

пожидати -даѭ -даѥши vb. differre leont. adde men.-mih.

пожидати v. **пожьдати**.

пожидовати -доваѭ -доваѥши vb. ἀναμένειν exspectare -**кайтє тлъкованиꙗ** zlatostr. -saec. xvi.

пожизати -аѭ -аѥши vb. κατακαίειν comburere prol.-vuk. io.-sin. greg.-naz. isaak. clim. cf. -**жаг**-, -**жиг**-.

пожинати -аѭ -аѥши vb. θερίζειν, ἐκθερίζειν demetere pent.-mih. prol. prol.-vuk. chrys.-lab. men.-vuk. ἀμᾶν metere proph. hom.-mih. alex. chron. **пльвь** - hom.-mih. 141. **пожинаѥма моуками бѣ вьсака възрасть** prol.-vuk. **казньми пожинаѥма бѣ вьсака възрасть** men.-leop. **съмрьть срьпомь своимь -наѥть** par.

пожираниѥ n. sacrificare glag.

пожирати -аѭ -аѥши vb. θύειν sacrificare prol.-mart. prol. prol.-cip. int. par. 169.

пожирати -аѭ -аѥши vb. καταπίνειν deglutire pat. prol.-vuk. tur.

пожировати -роуѭ -роуѥши vb. νέμεσθαι, βόσκεσθαι pasci **на вьсѣхъ поутьхъ -роуѭть** esai. 49. 9. -parem. 1271. men.-mih. - **съ кꙑимь** συμβόσκεσθαι -**роуѥть влъкъ съ агньцємь** bulg.

пожити -живѫ -живєши vb. βιοῦν vivere bon. prol.-mart ant. dial.-šaf. sup. 189. 264. 364. 446. chron. **мало врѣмꙗ -живъ** svjat. διατρίβειν degere šiš. 41.

пожитиѥ n. vita chrys.-lab. ἀναστροφή vitae ratio - **домачадєць** vost.

пожитъкъ m. facultates -**тки** alex.

пожить f. νομή pascuum **благоую - живєтє** iez. 34. 18. -proph. mat. 47. cf. **пажить**.

пожлътѣвати -аѭ -аѥши vb. flavescere par.

пожлътѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. flavescere misc.-šaf. 156.

пожрътвьнъ adj. sacrificatus **о коумиромь пожьрьтвьномъ** περὶ τῶν εἰδωλοθύτων op. 2. 1. 151.

пожрътиѥ n. sacrificium glag.

пожрѣти -жрѫ -жрєши vb. καταπίνειν deglutire, absorbere sup. 57. chron. -**жрѣти** et -**жрътн** bon. -**жрѣхомь** sim. I. 22. -**жръхомъ** bon. -**жрьли** bon. -**жрьть** šiš. 98. -**жрьта** svjat. aor. -**жръ**, -**жрѣтъ** bon. **възидє -жрѣтъ** op. 1. 40. **пожрєть** svjat. nsl. požrêti, požrêšen pol. požer pabulum.

пожрѣти -жрѫ -жрєши vb. θύειν sacrificare -**жръшѫ** bon. -**жьри пасхѫ** cloz I. 311. **пожрътн, пожрьти** sup. 85. 86. 123. 166. 184. 185; 1. 10. 125. 136. -**жръхъ** sup. 80. 166. -**жръшѧ** sup. 80. -**жръ** et -**жъръ** sup. 79. 84. 85. -**жръшєй** sup. 80. -**жърєнъ** sup. 348. -**жьрєтє** sup. 55 etc. **пождрѣти** prol.-belg. **пождрѣ кръвь ихъ христоу** men.-mih. 162.

пожьгати v. **пожєшти**.

пожьдавати -аѭ -аѥши vb. exspectare -**жд**- sabb.-typ. -**жд**- **сє** misc.-šaf.

пожьданиѥ n. exspectatio men.-mih. io.-sin. ἀνοχή tolerantia barl. προθεσμία dies praestitutus -**жд**- men.-vuk.

пожьданьно adv. patienter **прєтрьпѣла єси -данно** vost.

пожьданьнѣ adv. patienter **бєстоудьнѣ и -аннѣ възвати** ioann.

пожьдатєль m. qui exspectat -**жд**- acad.

пожьдати -жидѫ -жидєши et -**жьдѫ -жьдєши** vb. ἐκδέχεσθαι, προσδέχεσθαι exspectare -**жидоу** mich. 2. 12. -proph. mat. 45. -**жиди** sup. 196. 232. -**жьди** sup. 177. -**ждоуть** š.-gl. 74. -**ж'даста** sup. 359. μένειν manere dial. kruš. ant. hom.-mih. -**жидѣтє** ostrom. -**жд**- adde men.-vuk. dial.-šaf. chron. -**жидѣмъ**

cloz I. 747. ἀναμένειν exspectare -жидите hom.-mih. -жидѣте ми krmč.-mih. 126. -жидѣте милости ѥго antch.: nota да пождить рєда sabb. 68. пождита laz. пожидаѥ part. sborn.
пожьжение v. пожежение.
пожьмарити -рѭ -риши vb. claudere вѣжди - pat.-šaf. 111: recte помьжарити: rad. -мьг-.
пожьнѥние n. demetere pat. greg.-naz.
пожати -жьмѫ -жьмеши vb. μαλάσσειν emollire не пожьма (forte, nisi mavis statuere inf. пожьмати ad modum обьмати, pro пожа, пожѧ) дългo ѥзвъı zlatostr.
пожати -жьнѭ -жьнеши vb. θερίζειν demetere chrys.-frag. ant. sup. 269. 288. chron. -жьнеть жизнь вѣчьноуѭ sborn. не -жьнь ничьтоже zlatostr. въпли -женьшихъ vost. ἐκτίλλειν evellere oct. russ. dial. пожня pratum.
позабавити -влѭ -виши vb. impedire: cum dat. gram. 19. 52.
позавидѣти -ждѫ -дищи vb. φθονεῖν, ζηλοῦν invidere chrys.-lab. prol.-mart. dioptr. hom.-mih. sup. 251. dial. prol. odisse mir. mon.-serb. chron. 1. 38. I. -дѣнь бывь prol.-mart. - комоу chrys.-lab. -деше ми ichn.
позакалати сѧ -лѭ сѧ -лѥши сѧ vb. se vicissim interficere mir.
позаконьнъ adj. νόμιμος legitimus cloz I. 706.
позапаматити сѧ -щтѫ сѧ -тиши сѧ vb. oblivisci, uti videtur alex.-mih. 51.
позаратай v. позоратай.
позвание n. κλῆσις vocatio -зъв- sup. 235. duš.
позвати -зовѫ -зовеши vb. καλεῖν vocare krmč. 33. krmč.-mih. dial. chron. duš. ierem. 34. 9. -vost. -зъв- sup. 92. 195. - сѧ: -звахѫ сѧ bell.-troj. 6. bozuuani fris. nsl. pozvati; pozavati prip. pozovič invitator habd.
позвиздание n. sibilus, irrisio alex.
позвиздати -ждѫ -ждеши vb. sibilare, irridere alex.
позвиздъ *a)* m. σύριγξ cuniculus - сътвори подь землю подь келиѥю своѥю; тай - дари λάθρα τὴν σύριγγα ὑπερχόμενος men.-vuk.: vides interpretem male vertisse *b)* nom. propr. per. 32. 11. chron. 52. 13. *c)* nomen idoli имя идола при великомъ князѣ владимірѣ до крещенія его боготвореннаго подъ именемъ бога воздуха; иначе именуется вихорь alex.
позвъıсковати -коуѭ -коуѥши vb. ἀποσύρειν detrahere (de serpente) pyrg.: vocabulum dubium.
позвьнѣти -нѭ -нищи vb. δουπεῖν sonitum edere -зъвнѣ man. 62.
поздерние n. καλάμη stipula esai. 1. 31. -proph. mat. 49. op. 1. 89. chrys.-lab. στυπεῖον stupa op. 2. 2. 630. вь -ри льнѣнѣ pent.-mih. пазд- alex. nsl. pezder f. bulg. pazder m. serb. pozder m. russ. dial. паздира obere rinde der linde падара, подара stürmisches wetter падера dichter weicher schnee čech. pazdero; pazdeř f. cortex cannabis padrt' f. abfälle des flachses cf. padĕra excoriator oserb. pazdźeŕ nserb. pazdžéré pol. pazdzior m. paździerz f. październik october magy. pazdorja rum. поздърье: rad. dr, z ante d addito.
поздеръ m. stipula пазд- alex. acad.
поздо adv. sero sbor.-kir. 54. nsl. puzdu rês. 67. 68. cf. -дѣ.
поздравити -влѭ -виши vb. salutare glag. magy. puzdarék natalitia slovac. pozdravek.
поздравлѣти -ѭ -ѥши vb. salutare -лѣхоу сѧ промежь собою 1. macc. 7. 29. -mat. 53.
поздравлѥние n. salutatio nov. mon.-serb.
поздъ adj. serus trigl.
поздьноѧзъıчьнъ adj. βραδύγλωσσος tardiloquus proph. βαρύγλωσσος cuius lingua gravis est op. 1. 106.
поздьнъ adj. ὄψιμος serus pent.-mih. дъжди - ioël 2. 23. -proph. mat. 49. šiš. 192. ant. greg.-naz. par. βραδύς tardus sup. 243. -день въ гнѣвъ iac. 1. 19. -vost. позьнь kruš.
поздьньство n. tarditas ant.-hom.
поздѣ adv. ὀψέ sero sup. 138. βραδέως sero cloz I. 712. antch.: adde sup. 140. 336. 341. 342. 398. - бъıсть ὀψία ἐγένετο ostrom. сѫщоу - οὔσης ὀψίας ostrom. - бъıвъшоу ὀψίας γενομένης ostrom. - бъıвъшю cloz I. 935. - бъıвъши 948. (cf. ngr. τὸ βράδυ) до - sup. 336. ephr.-vost. поздѣѥ sup. 333. nsl. pozdo meg. russ. dial. поздой nserb. pozdžé pruss. pansdau postea Pott 1. 473. cf. -до.
поздѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ὀψίζεσθαι sero aliquid facere pyrg. не кораблѧ вьчера -дѣвша: th. *поздъ.
позеленѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. virere vost. 2. 153.
поземльнъ adj. terrestris - приходь hom.-mih. -мьнь chrys.-lab.
поземльнь v. поземльнъ.
позиданиѥ n. reaedificatio men.-leop.

позирати -ањ -аюши vb. spectare chron. 1. 142.

позыати -зѣњ -зѣюши vb. χασμᾶσθαι hiare, oscitare **позѣемь** zlatostr.-saec. XVI. **дрѣмлють, позѣють** sborn.: nota nsl. croat. pozoj draco hung.

позлата f. auratura **-тою оустроюнь** 3. reg. 6. 35. -kruš. **крию кожьствный ми сань позлатами словесами** hom.-mih. 21.

позлатити -штѫ -тиши vb. καταχρυσοῦν inaurare sup. 55. bon. barl. par. ok. 53. chron. mon.-serb. **-щеноу перию** alex.-mih. 50.

позлѣдити -ждѫ -диши vb. nocere glag

познаваније n. cognitio.

познавательнъ adj. ad cognitionem pertinens pan. dioptr.

познавати -ањ -аюши vb. γιγνώσκειν, ἐπιγινώσκειν cognoscere ostrom. sup. 174. prol. dial. misc. io.-sin. isaak. leont. chron. ἀναγνωρίζειν agnoscere men.-vuk. **-кають свой стоудъ** greg.-naz. **тѣми творьца -вайте** svjat.

познаније n. ἐπίγνωσις cognitio ant. sup. 237. 269. 319. pat. chron.

познаньство n. γνώρισμα cognitio op. 2. 2. 299.

познати -ањ -аюши vb. γινώσκειν, ἐπιγινώσκειν cognoscere ostrom. sup. chron. **- сѧ** ostrom.

познать f. cognitio trigl.

позобати -ањ -аюши vb. κατεσθίειν edere ostrom. devastare pat.

позобъ m. vectigalis genus glasn. 13. 376. chrys.-duš. 44. mon.-serb. 62. 94. 111 etc.

позовъ m. vocatio pat.

позоратай m. κατάσκοπος speculator sup. 40. hom.-mih. 165. ephr. krmč.-mih. 222. adde svjat.-op. 2. 2. 393. men.-leop. **-заратай** θεατής spectator hom.-mih. 99. **-заратай** krmč.-saec. XIII. alex. **-зоротай** men.-mih.

позоритель m. qui spectat ber.

позорити -рњ -риши vb. spectare **-рющіни** (pro **-рѧщіни**) acad.

позорица f. comoeda alex.

позориште n. θέατρον theatrum krmč. 44. 45. 101. krmč.-mih. krmč.-saec. XIII. sup. 72. 134. men.-vuk. θεατροκοπία spectatorum gratiae captatio men.-vuk. **привѣтовати -щемь** σχολάζειν θεατροκοπίαις prol.-cip.: adde sabb. 106. ber. στάδιον stadium: nota **- высточьною** τὸ ἀνατολικὸν θέμα men.-vuk.

позориштьникъ m. spectator: male θεατροκοπία pyrg.

позоровати -роуњ -роуюши vb. κατασκοπεῖν speculari, spectare sup. 88. proph. misc. hom.-mih. θεωρεῖν spectare op. 1. 2... men.-mih. βλέπειν spectare pent.-mih.: nota περιιδεῖν sinere sup. 283. adde sup. 10. 444.

позоротай v. **позоратай.**

позоръ m. θέα spectaculum hom.-mih. chrys.-lab. sup. 115. θεωρία contemplatio ostrom. θέατρον theatrum šiš. 97. strum. krmč. 123. **на - выходити** hom.-mih. men.-mih. **на -ры ити** hom.-mih. πανήγυρις spectaculum op. 2. 1. 164. δεῖγμα specimen: adde chron. 1.73.20. misc.-šaf. ber. mon.-serb. **ты (иосифъ) бѣше велико - не тьчиѫ земьнымъ нъ и небесьнымъ** nomoc.-bulg. 125. **-ры дѣяти** krmč.-mih. men.-leop. hom.-mih. **-ры коньскаго ристаниꙗ творити** men.-mih. **-роу быти** θεατρίζεσθαι publice derideri šiš. 222. **-роу сътворити** θριαμβεύειν triumphare sup. 353. **-роу бѣахоу** θέατρον ἦσαν hom.-mih. **жалость и - крьстьꙗ(нь)скыма очима** sborn. pol. pozor splendor.

позорьливъ adj. attentus **-рливама очима** hom.-mih. 199.

позорьникъ m. θεατής spectator cloz. 1. 741. prol.-mart io.-clim. θεατρικός theatralis hom.-mih.

позорьнъ adj. spectaculorum **- старѣишина** men.-mih. ὁ ἐν θεάμασι qui in spectaculo est prol.-mart.

позорьствовати -воуњ -воуюши vb. speculari chrys.-lab.

позорение n. ruinae, uti videtur **вранъ на нырищихъ и -рениихъ тоу любить сѣдати** lavr.-op. 32, psalt.-int.-saec. XII: fortasse pro **разорение.**

позрачиште n. quid proprie sit, non assequimur: **сионъ сказаеть сѧ -, еже есть црквы** lavr.-op. 21. **- вьсѣхъ пророкь** men.-mih. 305. cf. **позрѣцати.**

позрачьнъ adj. φανός lucidus hom.-mih. **позорочьнѣ очи** vita-theod.

позрьцание n. spectare vost.: male τὰ μετέωρα sublimia hom.-mih. 24.

позрьцати -ањ -аюши vb. spectare **црькы -зрьцаетъ вьсꙗ** psalt.-int.-saec. XI.

позрѣние n. contemplatio acad.

позрѣти -рњ -риши vb. θεωρεῖν spectare: connivere ant.-hom. **-зьрѧштаꙗ** cloz. 1. 104. chron. 1. 81. 30: nota περιιδεῖν sinere **-зьримы** sup. russ. dial. **позора** pudor.

позрѣцати -чњ -чеши vb. ἐφορᾶν intueri

mih. 4. 11. -proph. mat. 49. въ той (сионъ) -четь господь тѣломь и кръвьѭ своѥѭ lavr.-op. 27. -чете ἐπόφονται -четь vost.

позъв- v. позв-.

позъвнѣти v. позвьнѣти.

позывание n. agitatio slov.-novg. b. io.-sin. - и вьзмоущение τὸ σεσαλευμένον men.-mih.

позывати -блѭ -блѥши vb. agitare domet. - главоѭ clim. sabb. 45. io.-sin. - главоѭ своеѭ vost. не -би (ni fallor, pro -бли: -би ad -бнѫти cum vost. ne trahas) отъ правыꙗ вѣры svjat. - сѧ страхомь io.-sin. мнѣ мала не -баста сѧ нозѣ svjat.

позыбнѫти -нѫ -нѥши vb. agitare - сѧ alex.

позыбовати -боуѭ -боуѥши vb. agitare belg. диаволъ начнеть - имь ephr.-vost.

позывание n. citatio -ние- duš. 92.

позывати -аѭ -аѥши vb. καλεῖν vocare krmč. krmč.-mih. sup. 392. chron. 1. 213. mon.-serb. duš.

позьнъ v. поздьнъ.

позѣꙗти v. позиꙗти.

поиграние n. σαρκασμός sarcasmus, illusio svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 387. bus. 272.

поиграти -аѭ -аѥши vb. παίζειν ludere men.-vuk. prol. hom.-mih. bus. 172. nota illudere: - мнѣти богомь прѣстоуплениемь клетвы sabb. 110. salire аки ꙗблько вь (quod omittes) на блюдѣ поигра глава иоанова hom.-mih. 13. adde ok. 62.

поигоуменити -нѭ -нии vb. hegumenum esse мало -нивь krmč.-mih. 340.

поило n. ποτιστήριον aquatio gen. 24. 10. -pent.-mih. ber.

поильнъ adj. ποτιστηρίων aquationum pent.-mih.

поима f. ἔγκλημα accusatio op. 2. 2. 261. prol. ant.-hom. per. 34. -мы творити ἐγκαλεῖν accusare op. 2. 2. 83. 128. 287. 402. ex.-op. 2. 1. 25. tur. - комоу proph. -мы alex.

поимание n. capere отъшедъ къ -нию давыда саоулъ int. 268. поѥмание сньхы, поущеници pent.-mih. vituperatio, uti videtur: - христиꙗномь prol.-mart.: male поемление ziz.

поимати -имаѭ -имаѥши et **-ѥмлѭ ѥмлѥши** vb. λαμβάνειν, παραλαμβάνειν sumere krmč.-mih. ostrom. domet. поемахоу chron. 1. 245. - своѣ волы bus. 334. никоу или виноградь - krmč.-mih. -ѥмлѥть и за роукоу sabb.-typ. ἀντέχεσθαι adhaerere -емати моуже men.-vuk. spiritum haurire ꙗко доуша не -имати vost. 1. 134. ducere (uxorem) krmč.-mih. mat. 42. -ѥмати сьродьнице pent.-mih. многы жены - krmč.-mih. - матери, мачехы per. 4. 28. поемлю себѣ женѣ op. 1. 26. nubere -ѥмлѥши моужа hom.-mih. -имахоу моужи (-же) men.-mih. ἐγκαλεῖν accusare онѣхъ (pl. l.) поемлемъ op. 2. 2. 128. никомоуже не бѣ поѥмано svjat.-op. 2. 2. 399. поемлющи свꙗтомоу vost. поемлю ziz. - комоу proph. поѥмьѥтъ крачеви sup. 266. - на кого ὀνειδίζειν reprehendere -ма ѥмоу op. 2. 2. 55. ἐμφανίζειν declarare -имаше арьхиерѣй šiš. 41. поемлѣахъ dial.-šaf.: nota мѣсаца марта .ка. поиѥмлѥть слъньце mat. v. о сеѥ тѣлеси вь льжю поѥмли hom.-mih. 172. - сѧ παραλαμβάνεσθαι suscipi ostrom. προσερείδειν inniti men.-vuk. по стѣнахь - prol.-lab. προσφοιτᾶν saepius adire prol.-cip.

поимовати -моуѭ -моуѥши vb. ἐγκαλεῖν accusare - имѣꙗ sup. 307. exasperare ничиѥже -вакь leont. 104.

поимьникъ m. ἐγκαλούμενος accusans поѥмьникь ant. 99. κατεντευκτής accusator поемникъ iob 7. 20. -mat. 55. op. 1. 60. -мьн- ber.

поимьнъ adj. accusationis ant.-hom. 90.

поиночити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. monachum fieri mir. 82.

поискати -штѫ -штеши vb. ζητεῖν, ἀναζητεῖν quaerere men.-vuk. hom.-mih. prol.-mart. krmč.-mih. ant. dial. misc.-šaf. sup. 267. 439. prol.-cip. mir. dioptr. cum g. sim. II. 7. - лова bor. xviii. -скавь не дасваше ѥмоу pyrg. -штѣте svjat. ἐρευνᾶν scrutari kruš.

поисти: vocabulum dubium: -сти же къ нѥмоу жена ѥго добропомоштьница пооуштаѥма ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ καλῇ βοηθὸς ἱέμενον sup. 325. 18.

поити -идѫ -идеши vb. πορεύεσθαι proficisci svjat. ant. sup. 142 etc. mon.-serb. -идоуще ськаземь ὁ λόγος προϊὼν ἐδίδαξε men.-mih. жена за дроугы -идеть krmč.-mih. 157. aor. -идѫ glag. boido fris.

поити, поѭ, поиши vb. potum praebere sup. 360. par. млѣкомь - hom.-mih. 133. nsl. pojiti trub.: male поиши pro ἀποτίσεις 4. reg. 4. 7. -vost. 1. 399.

покавати -ваѭ -каѥши vb. cudere страстьми -ваѥмъ men.-saec. xi.: nota мариѥ, роди оутробоу творещаго и -ваѭщаго hom.-mih. 200.

покадити -ждѫ -диши vb. θυμιᾶν suffire

ostrom. cant. -cant. 1. 6. prol.-mart. misc. glag. - тѣло men.-vuk. вьсѣхь - sabb.-typ. акы стьблье єдима, покаж(д)єна изьмирною и ливаномь men.-mih. 300.

покаждєниѥ n. suffitio typ.-chil. sabb.-typ. -жєнна нєрєова pam.

показаниѥ n. δεῖξις, δεῖγμα, ἐπίδειξις, ἔνδειξις ostensio šiš. 216. sup. 279. 237. παιδεία institutio ant. νουθεσία admonitio greg.-naz. adde chron. 1. 6. 74. 95. на - sup. 220.

показати -заѭ -заѥши et -жѫ -жєши vb. δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, ἐπιδεικνύναι ostendere cloz I. 181. II. 69. ostrom. ant. prol. sup. 275. 389. ἐμφαίνειν indicare sup. 275. adde sup. 50. καθιστάναι declarare sup. 308. σωφρονίζειν castigare greg.-naz. παιδεύειν erudire greg.-naz. instituere leont. punire cloz I. 105. antch. sim. I. 7. adde hom.-mih. chron. ποιεῖν facere sup. 278. reddere sup. 90. suscipere sup. 221. male pro -мажѫ sup. 20. -жатє imperat. ev.-trn. sup. 50. -жѣтє mat. 15. -заѩ cloz I. 522. -заа svjat.-mat. 7. sborn. per. 9. antch. -заѥть bus. 271. op. 2. 2. 84. ad V. 1. cloz I. 105. 701. II. 69. krmč.-mih. šiš. 237. 248. - сѧ ostrom. fieri sup. 206: nota аштє о сємь нє -жатє сѧ svjat.

показнити -жнѭ -зниши vb. punire krmč.-mih. int. 76. per. 77. chron. βασανίζειν excruciare 2. macc. 1. 28. -vost.

показнь f. ἐπιτιμία poena op. 2. 1. 149: nota хощєть мѧ оубнти инѣмъ на - prol.-vost. pocazen fris. cf. покаꙗзнь.

показовати -зоуѭ -зоуѥши vb. δεικνύειν, ὑποδεικνύειν ostendere sup. 374. hom.-mih. men.-mih. men.-vuk. man. sborn. pat. prol. io.-sin. mon.-serb. παιδεύειν erudire greg.-naz. adde dial.-šaf. chrys.-lab. clim. ber. chron.

показъ m. exemplum alex.

показꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. ostendere per. 3. chron. 1. 21. 121.

покалипсь f. apocalypsis оть -псни nicod.

покалꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. ἐγκυλίεσθαι volutari sup. 391. 4.

покаиьнъ v. покаꙗньнъ.

покарати -раѭ -раѥши vb. ἐπιπλήττειν increpare dial. par. 125. nov. -ра мало alex.-mih. 192. nota mon.-serb. 451. 12. differt a -ꙗти.

покаратн v. покарꙗти.

покарꙗтєль m. qui subiicit -ратєль men.-mih. 191.

покарꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ὑποτάσσειν subiicere -ра- ant. - сѧ ὑποτάσσεσθαι, πείθεσθαι obedire sabb.-typ. prol.-cip. sup. chron. -рати сѧ комоу obtemperare prol.-mart. leont. krmč.-mih. sabb.-typ. misc.-šaf. isaak. ber. sup. 43. 95. -ꙗѣ- sup. 43. 105. -рѣ- sup. 43. 96. 105. 391: -рити сѧ pro -ꙗти сѧ op. 2. 2. 154. покори- per. 81. -кораахѫ сѧ sup. 24.

покаститєль m. ἐξολοθρευτής qui vastat ier. 51. 53. -vost.

покаститн v. пакостити: male tamen illud ex hoc natum esse diximus, quod patet e russ. dial. перекаститъ foedare.

покашлꙗти -шлѭ -шлѥши vb. tussire krk. -шли imperat. isaak.

покаштєниѥ n. ὄλεθρος pernicies ier. 48. 3. -vost.

покаꙗзнь f. μετάνοια poenitentia sup. 267. 268. svjat.-op. 2. 2. 393. mat. 9. на по(ка)ꙗзнь прити svjat.-mat. 9. ἐπιτιμία poena šiš. 98. cf. показнь.

покаꙗзньнъ adj. poenitentiae -нꙑꙗ готовꙑ цѣльбꙑ sup. 267.

покаꙗльникъ m. quem poenitet nomoc.-bulg. -льнъ alex.

покаꙗниѥ n. μετάνοια poenitentia sup. 267. 288. 410 etc. cyr. 1. chron. -каанѥ ostrom. sup. 81. 263. 265 etc. -ка'ниѥ sup. 267.

покаꙗньнъ adj. poenitentiae -каньнꙑ mat. 24.

покаꙗти -каѭ -каѥши et -каꙗѭ -каꙗѥши vb. ἀναπαύειν, προσαναπαύειν sedare -каꙗѭ печаль greg.-naz. бѣсовъ нє -каѥтъ io.-clim. chron. 1. 73. 8. - сѧ μετανοεῖν poenitentiam agere -каѥть сѧ, -каѥтє сѧ, -каѭть сѧ, -кайтє сѧ ostrom. sup. 106. 107. 155 etc. - грѣха leont. - и съпасти op. 2. 2. 371. - блоуда pam. 193. - о хлѣбѣ и о водѣ nomoc.-bulg. - о мꙑсли своѥй greg.-lab. -ꙗшє сє доушами hom.-mih. -ꙗвъ сѧ къ нємоу svjat. -каа- sup. 83. 102. 117. 127. 213. 369. 409. -кай сє на брата нашєго men.-mih. 25. rum. покъєск corrigo.

покваснти -шѫ -сиши vb. βρέχειν madefacere prol.-mart. pat. prol. georg. βάπτειν tingere prol.-cip. - вь винѣ men.-vuk. τέγγειν humectare -шаахѫ man. - сѧ nom.-barb.: male μοσχεύειν plantare цвѣтнаа мѧккан -шаашє стъблиа man.

покладати -даѭ -даѥши vb. ponere greg.-naz. -bibl.-listy - покладꙑ sabb.-typ 69. -даѭщє ѥдиномь prol.-mih. 114. - сѧ proponere, putare плавати сѧ -даѭтъ op. 2. 2. 241.

покладєжь m. καταθήκη, παραθήκη depositum krmč. 249. krmč.-mih. alex.

покладъ m. παραθήκη depositum krmč. 212. krmč.-mih. 218. kruš. men.-mih. 576. misc.-šaf. alex. mon.-serb. - **несєть богоу** sabb.-typ. rum. **поклад** stragulum sellae suppositum.

покладъıвати -вают -ваєши vb. ponere **въ лѣвой не -ваєть** pam. 197. **-вають имъ (виламъ) трєбы** vost.-op. 228. e russ.

покладьнъ adj. depositi - **запись** mon.-serb. 338.

покλаждα f. depositum **-жа** trigl.

покλаждай m. repositorium **-жай** men.-leop. **варыж(ь)ский -жай** vost.

покланити сѧ v. **поклонити сѧ**.

покланıанию n. προσκύνησις adoratio sup. 94. 128. 222 etc. ostrom. isaak. mat. 40. **-ниıа творити** sim. I. 15. **-нѣньє** cloz I. 578. **-нıанию** sup. 177.

покланıаньникъ m. qui adorat **-кланикъ** op. 2. 2. 79.

покланıатєль m. qui adorat **истиньнии -лє** sborn.

покланıати -ıаѭ -ıаєши vb. κάμπτειν curvare - **колѣнѣ** šiš. 127. - **сѧ** προσκυνεῖν adorare cloz I. 579. sup. 2. 55. 150 etc. ostrom. - **иконѣ** mir. **дхмы (recte доухомь) и истиноѫ** - sborn. **-нıа-** sup. 43. **-нѣ-** 9. 87. **-клон-** prol.-mih. 176.

покласти -дѫ -дєши vb. ponere - **ни за чтожє** pam. 182.

поклати -кольѭ -колєши vb. occidere chron. 1. 245.

поклєпати -плıѭ -плєши vb. claudere prol. κρούειν percutere, ferire **било -па** prol.-lab. men.-vuk.

поклєпъ m. calumnia **доушєгоубьство, потвори, -, въλхвованиıа** tur. 90. alex. russ. **поклепъ**.

поклєпьникъ m. calumniator **ни отъ ротника ни отъ -пника** chir. cf. **поклєпъ**.

поклисарь m. ἀποκρισιάριος legatus misc.-šaf. duš. mon.-serb. bus. 700. **-роу** sg. v. alex.-mih. **-сıарь** mon.-serb. croat. serb. poklisar verant.

поклисарьскъ adj. legati alex.-mih. 86. 157.

поклисарьство n. legatio alex.-mih. 133. mon.-serb. bus. 703.

поклонитєль m. qui adorat men.-mih. isaak.

поклонити -нѭ -ниши vb. κλίνειν inclinare **-ньшамъ лица** ostrom. **-нь колѣнѣ** θεὶς τὰ γόνατα ostrom. - **сѧ** κύπτειν inclinare ostrom. προσκυνεῖν adorare ostrom. sup. 10. 14. 87 etc. cyr. 3. chron. - **сѧ на колѣноу** γονυπετεῖν ostrom. rum. **поклонєск**: notabis inauditam alias formam **покланити сѧ**: **-ни сѧ** sup. 383. 15. **-нитъ сѧ** sup. 244. 28; 370. 6. **-нили сѧ** sup. 272. 7.

поклонъ m. flexio - **колѣньнь** chrys.-lab. inclinatio, adoratio sup. 192. pat. tur. isaak. bus. 484. **слово о -нѣхъ** op. 2. 1. 64. **сънити сє на - идоломь** prol.-mih. **-ны творити** misc.-šaf. adde chron. 1. 47. 170. 175 etc. donum alex.-mih. 181. tributum aliquod a clero metropolitae pendendum gram. 334. nsl. poklon rum. **поклон** donum.

поклоньникъ m. προσκυνητής adorator assem. ostrom. triod. prol.-vuk. nomoc.-bulg. op. 2. 2. 370. tur. mir. 139. prol.-mih. chrys.-duš. 49. - **образоу** men.-leop. - **иконамь** prol.-mart.

поклоньничьскъ adj. adoratorum: nota **єрєсь -кая** dial.-šaf.

поклоньнъ adj. inclinatus **кь морю** - prol.-mih. 133. adde isaak. pat.-šaf.

поклонıати v. **покланıати**.

поклонєниє n. flexio **колѣноу** - krmč.-mih. 208. προσκύνησις adoratio sup. 138. typ.-chil. holm.

поклопъ m. κάλυμμα operculum prol. operculum putei prol.-cip. - **стоуденьцоу** men.-vuk. adde misc.-šaf. 173. nsl. poklop; poklopiti prip. 227.

поклопьць m. operculum mon.-serb.

поклıапъ adj. declivis trigl. cf. nsl. klapouh.

поклѧкнѫти -нѫ -нєши vb. genua flectere kruš. - **єдинєѭ ногоѭ** zak.-serb. **на колѣноу поклєкь, -клѧкъ** κλίνη ἐπὶ τὰ γόνατα iudic. 7. 5. -pent.-mih. bus. 125. vost. - **на зємѧ** bell.-troj. 28. ἐπισκάζειν claudicare **поклєкнıашє стєгномъ своимъ** gen. 32 32. -vost.

поклѧти -кльнѫ -кльнєши vb. maledicere **нє -клєнѣтє** mat. 37.

поклѧцати -цаѭ -цаєши vb. κάμπτεσθαι curvari **въ грѣсѣхъ -цаємъ** ephr.-vost. ἐπισκάζειν claudicare pent.-mih.: minus bene - **сѧ** kruš.

поклѧчати -чѫ -чиши vb. ἐπισκάζειν claudicare **-чаашє стѧгнома своима** gen 32. 32. -vost. **мало -читъ** vost.

покова adv. ἀφ' οὗ, ἀφ' ἧς e quo tempore, cum - **възидоухъ поклонитъ сѧ** act. 24. 11. -vost.: recte **по кова** cf. **поню, понюважє**: idem est **покоєва** ies.-nav. 14. 10. -vost. cf. klruss. poky: nota russ. **пока, покамѣсть** trigl. russ. dial. **покалича**.

покованиє n. cudere nomoc.-bulg.

поковати -коуıѫ -коуєши vb. περιχαλκοῦν aere obducere pent.-mih. κόπτειν cudere bor. 85. chron. **златомь -ванъ** sup. 272. **-вати мѣдию** περιχαλκοῦν χαλκῷ

krus. pent.-mih. -вань златомь men.-mih.

покой m. ἀνάπαυσις requies ostrom. io.-clim. sup. 231. 261. 293. 372 etc. chron. bus. 91. dial.-šaf. ни покоа дахь себѣ sabb.-typ. дьврь ахорьска въ покоѥ воломъ bus. 78. mansio leont. obitus ostrom. nomen litterae п op. 2. 2. 86: male pro ἀπόλαυσις sup. 67. pruss. packe.

покойникъ m. sensus dubius: аггеломь наставниче и бесплътныимь -ниче men.-belg. о призниивый рабе и добры покойниче hom.-mih. 134, ubi pro покоиьникъ stare videtur.

покойно adv. tranquille - спавь alex.-mih. 67.

покойнъ adj. ἀναπαύσεως quietis ant. на водѣ -нѣ bus. 86. quietus sup. 194. житиѥ -ноѥ man. -на войска alex.-mih. 130. -на вода typ.-chil. dioptr.: nota male ἀντιλογίας при водѣ -нѣй men.-mih. defunctus gram. 163. 223. š.-gl. 16. mon.-serb. cf. -коньнъ.

покоити -коѭ -коиши vb. ἀναπαύειν, καταπαύειν sedare sup. 150. ostrom. men.-mih. pent.-mih. šiš. 176. psalt.-saec. xiii. typ.-chil. sabb.-typ. kruš. adde chron. clim. ἀναπαύειν abrogare sup. 311: nota ministrare sup. 14. - сѧ: гостивь и -кой се greg.-lab. 8.

поконште n. ἀνάπαυσις, ἀνάπαυλα, κατάπαυσις, ἄνεσις quies barl. proph. esai. 34. 14. -vost. act. 7. 49. -vost. hebr. 3. 18. -vost. tur. men.-vuk. sim. I. 1. prol.-mart. pan. ardž. sabb.-typ. chrys.-frag. krk. men.-leop. adde svjat.-mat. 7. mon.-serb. -що op. 2. 2. 96. коѥ мѣсто -щоу моѥмоу šiš. 14.

поконштьнъ adj. ἀναπαύσεως quietis dial. -щно житиѥ βίος ὁ ἀνέσιμος man.

покол҄ѣбаниѥ n. agitatio clim.

покол҄ѣбати -блѭ -блюеши vb. σαλεύειν agitare sbor. krmč. -блоу свѣтъ alex.-mih. 161. црькві не -блющи собою οὐ σαλευομένη hom.-mih. 97. - сѧ šiš. 10. chrys.-lab. chron. 1. 193.

покол҄ѣбити -блѭ -биши vb. agitare pat. 192. isaak. -бимь боудеть sabb.-typ.: male -лоб- mon.-serb. 476. 69.

поконокол҄ѣньникъ m. tribus princeps apoc. 7. 5. -vost. cf. gr. ἀργέλαος.

поконъ n. ἀρχή initium - телесьствиа op. 2. 1 163. - поутий своихъ prov. 8. 22. -parem. 1271. на поконь tandem alex.-mih. 145. mon.-serb. 433. 459. 460.

поконьникъ m. ἀρχηγός dux, auctor pat. - вѣрѣ hebr. 12. 1. -bulg.-saec. xi. apost.-ochrid. šiš. 51. 248. 249. op. 2. 1. 164 adde pat. градьни -ници men.-mih. 348. προύχων praecellens -кы въ злобѣ vost.

поконьнъ adj. principalis отъ -нна op. 2. 2. 237. ultimus на покони дьнь mon.-serb. 437. 8: nota вь -коно врѣме nom.-lab. et in fontt. glag. поконьнъ significare perfectus; pro покойнъ habes: -ньно дѣло дьне καταπαύσιμος hom.-mih.

покопати -паѭ -паеши vb. fodere triod. esai. 5. 6. -vost. sepelire prol.-mart. nsl. pokopati, pokop.

покора f. poenitentia nov.

покоривъ adj. εὐπειθής obsequens šiš. 190. ταπεινόφρων humilis ant. pat.-mih. sabb. 139. vita-theod. dioptr. krk. - на послоушаниѥ hom.-mih.

покоритель m. qui subiicit georg.

покорити -рѭ -риши vb. ὑποτάσσειν subiicere sup. pat. chron. - кого men.-vuk. - подъ сѧ per. 7. 1. - подъ собою zak.-serb. -ри подь нозѣ ѥго šiš. 126. -рилъ ѥси подь ногама ѥго šiš. 240. -ри подо нь всѧ bus. 96. - сѧ ὑποτάσσεσθαι, πείθεσθαι subditum esse, obedire ant. krmč. 33. sup. ὑπακούειν obedire proph. не - recusare.

покоръ adj. obediens не боудемъ -ри tur. 71.

покоръ m. obedientia ephr. повиноуѧ сѧ - meth. 3. съ покоромь meth. cf. russ. dial. покоръ contumelia.

покорьливъ adj. obediens prol.-vuk. io.-sin. prol.-mart.

покорьникъ m. homo obediens krmč.-mih.

покорьнъ adj. obediens isaak. int. 256. obedientiae -на словеса men.-mih.

покорьство n. obedientia pat.-šaf. ephr. men.-leop. аще ѥси вь -вѣ о господи ephr.-belg.

покорѧти сѧ v. покарѧти сѧ.

покорѥвати -рюѭ -рюеши vb. subiicere лоучшимь горшее - men.-belg. μέμφεσθαι vituperare -роуѧ op. 2. 2. 266.

покорѥниѥ n. ὑποταγή subactio; πειθήνιον obedientia -рен- ant. sup. 38. 237. 379. ταπείνωσις humiliatio op. 2. 2. 266. chron. безъ -ниѧ ἀδιάλλακτος men.-vuk.

покосъ m. messis trigl. klruss. pokis reihe des mähers pol. pokos.

покосьнъ adj. εὔθετος aptus дьнь - dan. 13. 15. -proph. ostrog. op. 1. 110. mat. 49. мѣсто на молитвоу -но sborn. bus. 297. - вѣтръ per. 8. 30. men.-leop. -кошьнъ συνεμπίπτων conveniens -шьно къ заповѣди svjat. mat. 9. op. 2. 2. 395.

ἐπιτήδειος aptus; ἀκμάζων valens на молитвоу -шено; -шено svjat.-op. 2. 2 394. -шныѧ на зло vost.
покошенъ v. покосьнъ.
покошние n. quod aptum est, uti videtur -шнıа твора ephr.-vost.
покоıева v. покова.
покрадениıе n. furtum sabb.-typ. 46.
покрадовати -доуѭ -доуıешн vb. furari krmč.-mih. 230.
покрай v. край.
покраплıати -ıаѭ -ıаıеши vb. aspergere prol.-mih. 210. glag. - водою vita-theod.
покрасити -шѫ -сниши vb. κοσμεῖν ornare; τέρπειν delectare; ἅπτειν accendere.
покрасти -дѫ -деши vb. κλέπτειν furari men.-vuk. sbor.-kir. 6. prol.-mih. - имѣниıе krmč.-mih. ıеда когда -деть ме дниволь прѣльстивь оть правьды krmč.-mih. 209. - кого mon.-serb.
покривати v. покрывати.
покрити v. покрыти.
покровитель m. patronus sup. 2. sabb. 181. pent.-mih. mon.-serb. нагымь - prol.-mih.
покровительница f. protectrix nom.-lab.
покровиште n. κάλυμμα velamen sup. 256. 25. 26.
покровиıе n. sensus obscurus: окрьсть оградить мѣсто сь платьномь или сь покровие(мь) некакьвимь misc. 167.
покровъ m. κατακάλυμμα, περικάλυμμα operimentum, velamen hom.-mih. pent.-mih. τάπης tapes barl. στέγη tectum krmč.-mih. man. ostrom. σκέπη umbraculum sup. 184. cant. -cant. 2. 14. ant. krmč. σκηνή tentorium proph. ὄροφος tectum men.-vuk. barl.: adde bon. men.-mih. hes. 36. chron. bor. 82. prol.-mih. bus. 29. ber. κέραμοι tectum ostrom. сь -ва ἀπὸ τῶν κεράμων krmč.-mih. -вомь облагати bon. - срамьнь men.-mih. - главьнь men.-mih. да даю ıесени -ве chrys.-duš. 49. - оузницн bor. 30. - и помость men.-leop. храмъ неподобьнъ бес -ва sborn. bus. 299. бес покрова αἴθριος qui est sub dio iob 2. 9. -mat. 56. - богородици festum op. 1. 184. 262. къ -воу свѧтѣй госпожи богородици mat. 23. bus. 83. чловѣкомь -ве sabb.-typ. ἄντρον specus pyrg. - и помость men.-leop. nsl. pokrov lex. pokrovača testudo spang. pokriv meg. bulg. pokrov milad. 52. pokriv, pokrivkъ klruss. pokrov Maria Schutz.
покровьнъ adj. tectus - домъ lavr.-op. 6.
покровьць m. operculum in ecclesia misc. 95. trêb. 111. misc.-šaf. блюдьце сь покровьцемь typ.-chil. -ци соуть поставн два стега пилать обестрань nom.-barb. да не даю ни -ца chrys.-duš. 46. serb. pokrovac magy. pokrócz rum. покровницъ.
покрой m. incisio trigl.
покромь f. margo panni познаноу быти отъ -мей поставоу и отъ ноктей львоу int. 5.
покропивати v. покропѣвати.
покропити -плѭ -пиши vb. ῥαίνειν, ῥαντίζειν aspergere dial. sup. 244. mir. men.-mih. pent.-mih. prol.-mih. men.-leop. aquam infundere sup. 3.
покроплıавати -ıаѭ -ıаıеши vb. καταρραντίζειν aspergere men.-vuk. prol.-cip.
покропъ m. aspersio малогодьнъıми -пъı полъзѧштн greg.-naz.
покропѣвати -ıаѭ -ıаıеши vb. aspergere prol.-mart. 109. -пев- pat.-šaf. 157. -пив- men.-leop.
покроута f. ἄρτος panis georg.-šaf. 91. хлѣбъ отъ -ты ψωμὸς ἄρτου op. 1. 40. принеси хлѣбь оть -ти вь роуцѣ 3. reg. 17. 11. -kruš. отъ -кръıтъı 3. reg. 17. 11. -parem. 1271. nserb. pokšuta laib brod cf. russ. dial. покрутъ.
покроутаръıни f. g. -ньѧ uxor pistoris и не, рече емоу сице, -ню ли мѧ еси поıалъ; но болıаричноу; zlatostr.
покроутарь m. pistor alex.
покроутарьскъ adj. σιτοποιοῦ pistoris gen. 40. 17. -pent.-mih. -кржт- -vost.
покръвавлıати -ıаѭ -ıаıеши vb. cruentare glag.
покръвениıе n. κάλυμμα velamen men.-vuk.
покръмъ m. cibus -коръмъ chron. не ходи въ пиръ и на покормъ bus. 390.
покръсманиıе n. tardatio mon.-serb. 406.
покръсмати -маѭ -маıеши vb. tardare typ.-chil. sabb.-typ. 220.
покръстити -штѫ -стиши vb. baptizare prol. - сѧ pat.-mih. ἀναβαπτίζειν rebaptizare krmč.-mih.
покръштавати -ıаѭ -ıаıеши vb. ἀναβαπτίζειν rebaptizare krmč.-mih. - вьторое ibid. 361.
покръштати -ıаѭ -ıаıеши vb. ἀναβαπτίζειν iterum baptizare sbor.-kir. 19.
покрывало n. κάλυμμα, ἀμφίασμα, ἐπιβόλαιον, περιβόλαιον velamen šiš. 144. strum. proph. ant. dial. dioptr. krmč. 140. krmč.-mih. oct. prol. sbor. int. 298. op. 1. 167. pent.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. men.-mih. men.-mart. bell.-troj. 21. isaak. pan. mir.

покрывальце n. velamen ant.-hom.

покрывательнъ adj. tegens int. 275.

покрывати -ваѭ -ваѥши vb. καλύπτειν tegere sup. 346. man. ostrom. dial. bus 87. **покривати** cloz I. 56. mon.-serb.

покрывачь m. operculum -рив- mon.-serb. 315. 331.

покрывъ m. tectum bulg.-lab. -кривь mon.-serb. cf. **покровъ**.

покрыкъ m. anthropomorphon (planta) trigl.

покрыта v. **покроута**.

покрыти -крыѭ -крыѥши vb. κατακρύπτειν occultare sup. 72. καλύπτειν, σκεπάζειν tegere, cooperire sup. 52. 343. 346. chron. protegere sup. 2. 4. propugnare sup. 3. 111. -криетъ нечъстье на тѧ cloz 1. 137. -кръвенъ sup. 52. ostrom. -кръвенъıи разоумъı svjat.-vost. mat. 5. **покрытъ** part. chron. 1. 173. трапеза -кривена misc.-šaf. -кривено nicol.

покрытиѥ n. tegmen.

покрѣпити -плѭ -пиши vb. firmare ok. 23. gram. 266.

покрѣплıати -ıаѭ -ıаѥши vb. στηρίζειν firmare men.-vuk.

покрѣплѥвати -ваѭ -ваѥши vb. firmare mon.-serb. glag.

покрѣпѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. πήγνυσθαι figi -пѣше воды exod. 15. 8. -pent.-mih.

покоувати -ваѭ -ваѥши vb. cudere покоувахѫ nomoc.-bulg. 86. cf. -ков-.

покоудити -ждѫ -диши vb. διαφθείρειν corrumpere sup. 315. 11. ὑβρίζειν contumelia afficere - богы men.-mih. 131. -дивьши и того и богы ѥго men.-vuk. - згоденика и згоденицоу nom.-barb. μέμφεσθαι vituperare ex.-op. 2. 1. 25. βλασφημεῖν blasphemare cyr.-hier. redarguere leont. adde isaak. - ихъ лѣность ex. φαυλίζειν vilipendere - сѧ iob 42. 6. -mat. 55. vost.

покоупати -аѭ -аѥши vb. emere bus. 705. рабь не - sabb.-typ.

покоупити -плѭ -пиши vb. κτᾶσθαι acquirere pent.-mih. kruš. emere gram. 152. 203.

покоусити -шѫ -сиши vb. πειράζειν tentare dial. svjat. - сѧ idem krmč.-mih. chrys.-lab. mon.-serb. mir. -си се сказовати chrys.-lab. aggredi sup. 410. 416.

покоусьникъ m. ὁ τῆς μήκωνος ὀπός papaveris succus спрежь и покоусникъ op. 2. 1. 16: vocabulum dubium.

покоушати -аѭ -аѥши vb. πειράζειν tentare sup. 64. ant. prol. zak.-serb. εὐδοκεῖν probare sup. 385. - сѧ idem dial.-šaf. sup. 160. 326. cloz I. 152. φιλονεικεῖν niti sup. 66. πειρᾶσθαι tentare sup. 141. adde sabb. 153. -шахоуть се krmč.-mih. 127. δοκιμάζεσθαι examinari šiš. 218.

покъсьнѣниѥ n. tardatio -сн- ephr.-belg.

покъсьнѣти -нѣѭ -нниши vb. ὀκνεῖν tardare dial.: dial.-šaf. men.-mih.

покы quid sit, nescimus: съмотри добрѣ и помысли моисеıа толика знамениıа и покы морскыѩ nomoc.-bulg. 107.

покываниѥ n. nutus men.-mih. glag.

покывати -ваѭ -ваѥши vb. κινεῖν movere - главами своими ostrom. на тѧ главою -ва esai. 37. 22. -vost. νεύειν, ἐπινεύειν nuere hom.-mih. ant. bon. pat.-mih. -ваше обьщьникомь hom.-mih. - главою σείειν τὴν κεφαλήν men.-mih. proph. io.-sin. men.-leop. -валъ главою на села vita-theod. - главами bon. nicol. -вающе главами bus. 49. - роукама pet. 11. - оустнама pyrg. главами своими - mori vost. e chron. russ. cf. -кымати.

покыдати -даѭ -даѥши vb. distinguere срака бисромь -дана ex.-op. 2. 1. 21. adde antch. c. 69.

покымати -маѭ -маѥши vb. nuere pat. главою - leont. alex.-mih. 82. 92. 181. cf. -кывати.

покыновениѥ n. nutus -нимъ и повелѣнимъ отчемъ sup. 55.

покынѫти -нѫ -неши vb. nuere prol.-rus.

покыти -кыѭ -кыѥши vb. nuere главоѭ своѥю покыѥть svjat.-vost.: quod vost. male ad покывати traxit.

покѫпати -плѭ -плѥши vb. βαπτίζειν baptizare въ снѣ -коупа op. 2. 2. 203. nota -пи и въ иордани крьсти chrys.-frag.

покѫштиѥ n. suppellex покоукиѥ mon.-serb. cf. nsl. pohištvo.

пола f. dimidium dial. mon.-serb. раздела обрѣтеньное на -ле (dual.) ichn. margo на -лѣ приписано op. 2. 2. 102. sinus носѧща при -лѣ цвѣтъкы men.-leop. 218. имъша за обѣ полѣ ризьнѣй sup. 139. 8. bulg. polъ serb. pola dimidium klruss. pol. poła sinus rum. поалъ cf. полъ, поль.

полагалиште n. repositorium acad.

полагати -аѭ -аѥши vb. τιθέναι ponere ostrom. sup. 275. pat. prol. mon.-serb. ber. παρατιθέναι afferre sup. 386. ἐπιλαμβάνειν imponere sup. 175. aestimare sup. 205. - трѣбы tur. - трѣбы овьцами θύειν πρόβατα esai. 22. 13. -proph. constituere - старѣйшинѫ gram. 6. - спѣшениѥ sup. 205. доуше наше - š.-gl. 91. -

словєса greg.-lab. болиє! -гаєми сѫть bus. 336. оудовь - op. 2. 2. 85. - сѧ cloz I. 920.

полазъ m. decedere: nota izmar. въ полазъ вѣровати tur.

полакомити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. avidum fieri -мєть сє мыто вьзєти zak.-serb.

поламати сѧ -лѭ сѧ -лєши сѧ vb. frangi chron. 1. 194. cf. -млѣти.

поламлѣти -лѣѭ -лѣєши vb. frangere -мьлаѭть дрѣва alex.-mih. cf. -мати.

полата f. παλάτιον palatium sup. 151. 178. adde 47. duš. mon.-serb. τὰ βασίλεια regia sup. 147. greg.-naz. pyrg. δῶμα domus pent.-mih. δωμάτιον conclave vost. ναός aedes op. 2. 2. 149. adde hom.-mih. greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 21. svjat. sborn. io.-clim. pat. prol. bulg.-saec. xiii. š.-gl. 64. chrys.-frag. op. 1. 57. isaak. tur. misc. typ.-chil. vita-theod. chrys.-lab. lavr.-op. 42. nicod. chron. 1. 47. 156. 211. ber. витати вь -тахь men.-mih. вь своихь топлыхь -тахь sabb. 199. aliquoties pl. numero greg.-lab. prol.-mih. цѣсарьскыѩ -ты op. 2. 2. 114. вь -тєхь zak.-serb. -тѣхъ chron. 1. 223. 19. bulg. polati verk. 370. russ. dial. полати čech. palota, palata, palác pol. pałac magy. palota rum. полатъ alb. palat ahd. phalanza, pfalz mhd. palas nhd. palast wack. 11. wieg. 2. 326. 363: nota polatica vicus ad Haliacmonem Journ. des savants 1861. 558. cf. полача.

полатица f. ὑπερῷον coenaculum pent.-mih. kruš.

полатиє n. domus bulg.-lab. 58.

полатъ v. полата.

полатьнъ adj. παλατίου palatii men.-mih. op. 1. 56. chron. steph. βασιλείων palatii pyrg. кровы -тныє sabb.-typ. патрикий - mir. вь троулѣ -тнѣмь ἐν τῷ τρούλλῳ krmč.-mih. bus. 381. въ лоула -тнѣй mat. 51. въ чєртогъ -нъй io.-clim.

полатьскъ adj. palatii men.-mih.

полача f. palatium glag. misc.-serb. mon.-serb. nsl. croat. serb. polača nsl. polač meg. russ. полача bus. 720. cf. полата.

поледити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. glacie tegi prol.-vuk. єзєро -дивьшє сє prol.-mih. 153: nota bulg. poledicъ serb. poledica rum. полєгницъ.

полєжати -жѫ -жиши vb. ἀνακλίνεσθαι recumbere men.-vuk. chrys.-frag. tur. -жа вь мнѣ свєтоє тѣло hom.-mih. - на одрѣ men.-leop.

полєзьнъ v. пользьнъ.

полємъ m. polemon sup. 95. полємъ 95.

полємонъ sup. 98. 99. 100.

полєтѣниє n. volatus - птиць vost.

полєтѣти -штѫ -тиши vb. πέτεσθαι volare isaak. chrys.-lab. men.-mih. - на высотоу sabb.-typ.

поли praep. iuxta cum gen. iungenda glag. š.-gl. 95. 96. croat. poli verant. полє idem glag.: d ante l eiectum est cf. подлъгъ.

поливало n. fusorium pat.

поливатєль m. ἐπιχύτης qui infundit pyrg.

поливати -лѭ -лєши vb. καταβρέχειν perfundere men.-vuk. pat. prol. dial.-šaf. misc.-šaf. pyrg. misc. chron. ἄρδειν irrigare sup 221. - вьємо pro - вьѩ ємоу sup. 261. -ваѥ сльзами тѣло своє sim. I. 18. - сѧ bus. 432. - сє сльзами men.-vuk. - сє крьвию hom.-mih.

поливъка f. iusculum -вка trigl. klruss. połyvka.

поливъчий m. gen. -чиѩ ἐπιχύτης qui perfundit in balneo men.-vuk. prol. prol.-cip.

полидворъ m. nom. propr. viri bell.-troj. 41. -роушь 44.

полизати -залѭ -залєши vb. lambere вьсє оно -зашє misc.-serb.

поликрапъ m. polycarpus glag.

поликшєна f. polyxena bell.-troj. 32. 43.

поликъствовати -воуѭ -воуєши vb. choreas agere - съ давидомъ dioptr.-leop.

полимо adv. ardendo, uti videtur имоущє вь роукахь свѣщє - men.-vuk.: locus dubius.

полинєщєръ m. nom. propr. - краль bell.-troj. 41. 44.

полипсати -шѫ -шєши vb. mori mon.-serb. 241. 331. e gr. λείπειν, ἔλειψα.

полиставрий m. πολυσταύριον vestis patriarchalis et episcopalis, cui multae cruces intextae sunt (многокрьстьнъ).

полистъ adj. planus alex.: th. полє.

полити -лиѭ -лиєши vb. perfundere - сє вьсѣй црькви sim. I. 28. -лить или позлащєнь mon.-serb.

полихрониcмо n. longaevitatis adprecatio typ.-chil. sabb.-typ. e gr.

полихронъ m. nom. propr. monasterii meth. 4.

полица f. dimidium mon.-serb. 269.

полица f. asser in ecclesia tur. 113. pro палица sup. 2. nsl. polica theca repositoria habd. gesims, schwinge bei dem wagen; poličica das ovale brettchen am pfluge rib. bulg. policъ brett serb. polica russ. полица nserb. polica magy. pólcz foruli rum. полицъ alb. policъ.

поличние n. gena acad.: nota **-чиıа покропивь** τὰ ὄψα διαρράνας men.-vuk.: adde poena quaedam **даждь и -** ichn. cf. **поличьница.**
поличьница f. alapa glag. cf. **-чние.**
поличьнъ adj. sensus dubius: **отъдали есмо свѧтителемъ тъıа доухоьнъıа соудъı соудити нхъ оприсно мирıанъ, развее татьбъı съ поличнъıмъ то соудити съ моимъ** per. 42. 10.
полишити -шѫ -шиши vb. privare per. 43. 21.
полиıати -лѣѭ -лѣюши vb. ἐπιχεῖν, καταχεῖν perfundere sup. 243. isaak. βαπτίζειν baptizare hom.-mih. - **сѧ** συγχεῖσθαι confundi **-лѣѭ сѧ слъзами** greg.-naz.
полиелей m. πολυέλεος, πολυκανδήλου genus cf. duc. 1. 1198. **-елей** typ.-chil. azbuk. **-елео** typ.-chil. sabb.-typ. **полуелей.**
полиелео v. **полиелей.**
половина f. ἥμισυ dimidia pars pat. krmč. 51. krmč.-mih. mir. chron. mon.-serb. **болѣаше -ноу главою** ἤλγει τὸ ἡμίκρανον αὐτοῦ men.-mih. 217. **три и - сребрьниць** τριμήσιον men.-vuk.
половити -влѭ -виши vb. ἁλιεύειν piscari hom.-mih.
половица f. dimidium š.-gl. 94. mon.-serb.
половьнъ adj. dimidius **сѫгоубое -наго есть соугоубое** svjat.
половьскъ adj. polovcorum, cumanorum **-каıа землıа** περσικὴ γῆ zlatostr.-saec. XVI.
половьчинъ m. cumanus pam. 180. per. chron. cf. **плавъ.**
половьчьскъ adj. cumanicus per. chron. **рать -вецькаıа** bus. 713. πόλεμος βαρβαρικός zlatostr.-saec. XVI.
половѣрьнъ adj. haereticus misc.
половѣрьць m. haereticus misc.
пологъ m. καταθήκη, παραθήκη, παρακαταθήκη depositum men.-vuk. prol. alex. **отрещи се -га еврейноу** men.-vuk. **даде-** prol.-lab. **положи -** ichn. op. 2.2. 541. λεγάτον legatum krmč. 104. krmč.-mih. 126. nsl. polog kesselthal tolm. bulg. polog nestei pol. połog niederkunft rum. **полог** gramen demessum, campus magy. pallag.
пологъ adj. obliquus grom. **-гомь стоıати** misc.-šaf. 179. bulg. **сгъть** ravna, pologa pokl. 1. 49. polêgat idem cf. **положитъ.**
положение n. τοποθεσία situs dial. παρακαταθήκη depositum pent.-mih. θέμα positio kruš. adde chron. I. 91. 8. καταθέσια repositoria ostrom. ὑπόθεσις propositum sup. 278.
положилиште n. repositorium ant.-hom.
положити -жѫ -жиши vb. τιθέναι ponere chron. ἐναποτιθέναι deponere sup. 241. **-жоу вавулона поуста** θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον proph. **-жю рѫкъı поустъı** bus. 175. **- имѧ** sup. 52. **- на кого даıь** in fontt. russ. **въ посмѣхъ - чьто** tur. ἀνακλίνειν inclinare ostrom. πηγνύναι figere **прѣдѣлъ -** cloz I. 619. καταστρωννύναι sternere de hoste hom.-mih.: malε
положень part. ὑποθηκάριος hypothecarius krmč.-mih. magy. polozsna nestei.
положитъ adj. obliquus **дрѣво -то** nom.-barb. cf. **пологъ.**
положьникъ m. qui constituit acad.
положьница f. puerpera alex. acad.
положьць m. depositum alex. acad.
полой m. pulegium trigl.
полокати v. **плакати.**
поломити -млѭ -миши vb. frangere glag.
полоникъ m. γίγας gigas **гигантъ реколмый -** georg.-vost.: vocabulum dubium.
полонити v. **плѣнити.**
полонъ v. **плѣнъ.**
полоньникъ v. **плѣньникъ.**
полоніати v. **плѣніати.**
полоувѣрие n. haeresis acad.
полоувѣрьникъ m. haereticus alex
полоувѣрьць m. haereticus duš.
полоугривьна f. dimidium grivnae **по -вьнѣ** per. 3. 5: rectius, ni fallimur **по полоу гривьнъı.**
полоудьне n. μεσημβρία meridies dial.-šaf. **кь -дноу** men.-vuk. **иди на -** κατὰ μεσημβρίαν šiš. 16. **до -** chron. 1. 32. 103. 173 etc. rectius leges **до полоу дьни** serb. iz poludne živ. 113.
полоудьневьнъ adj. meridianus tur. io.-sin. **-дневное ıадение** tur.
полоудьние n. μεσημβρία meridies ioann. prol.-vuk. io.-sin. cant.-cant. 1. 7. chron. 1. 1. 5. 129. 209. **въ -** vita-theod.
полоудьнь m. septentrio glag.
полоудьньнъ adj. μεσημβρινός meridianus dial. int. **годъ -** vita-theod. **- часъ** greg.-mon. **-деньнъ** chron.
полоудьньство n. μεσημβρία meridies ioann.
полоудьневати -нюѭ -нюеши vb. meridiari trigl. klruss. połudnovaty.
полоудѣвати -ваѭ -ваеши vb. stultum fieri **жени, кои то врачювать и прѣдавать и задавать и завезоувать младенци и строувать людие та полоудѣвать** bulg.-lab. 31. 8. bulg. poludê.
полоукъбание n. dimidium modii **-кбелнио** prol.-vost.

полоукъвлъ m. dimidium modii **по -к'вєлъ** vost. 2. 142.

полоуноштниѥ n. μεσονύκτιον media nox barl. prol.-vuk. ephr. nomoc.-bulg. prol.-mart. men.-mih. ex.-op. 2. 1. 22. **до -щиꙗ** krmč.-mih. **къ -щню** sabb. 201. chron. 1. 3. 82. 90. 107.

полоуношть f. μεσονύκτιον media nox, septentrio chrys.-lab. pat. glag. io.-sin. **на - съзъда цръкъвє** sup. 153. bulg. polunošt verk.

полоуноштьница f. μεσονύκτιον media nox, officium nocturnum alex. pat. 326. prol. op. 1. 187. typ.-chil. sabb.-typ. nom.-mik. 50. 154. sbor.-kir. 4. nom.-lab.

полоуноштьнъ adj. μεσονύκτιος mediae noctis euchol. nomoc.-bulg. chron. - **токь** ok. 63. **до -наго часа** svjat.-vost. **полѣн-** chron. 1. 2.

полоуопона f. ἥμισυ τῆς δέρρεως dimidium cortinae exod. 26. 12. -vost.: habes etiam **полоупона**.

полоупръстъ m. dimidium digiti **єдиного -прьста** sof. 23.

полоусѫждиѥ n. χοῖνιξ choenix, mensura quaedam **-споудиє** op. 2. 1. 192. **полъсоіфі** epha, mensura aridorum levit. 5. 20. -kruš. op. 1. 29. **трии полъсѫждиꙗ** σάτα τρία ostrom. op. 1. 246. luc. 13. 21. -mat. 34.

полоутъ m. hippolytus prol.-mih. 124. 275.

полоутъкъ m. μανδύας paludamentum 2. reg. 10. 4. -kruš. **-ткы одѣꙗниꙗ** vost. mensura quaedam **по -коу великоу пьшєница** bus. 337.

полоучавати -аѭ -аѥши vb. κερδαίνειν lucrari men.-vuk.

полоучаи m. fatum krmč. 128. sup. 77. alex. τύχη casus **въ - вѣровати** krmč.-mih. 153. bus. 382. **иже вьводєть рождєниѥ и - и чьсть** krmč.-mih. 366.

полоучати -аѭ -аѥши vb. λαγχάνειν nancisci ant. prol. men.-vuk. sup. 413. 438. **моѥго оутѣшєниꙗ -чаю** hom.-mih. 171.

полоучевати -чоуѭ -чоуѥши vb. adipisci **ицѣлєниѥ -вахоу** belg.

полоучениѥ n. εὐτυχία secunda fortuna barl.: adde sup. 449. et **многыми доброполоучєнми** greg.-mon. 71.

полоучивъ adj. φερέγγυος idoneus sup. 351.

полоучити -чѫ -чиши vb. τυγχάνειν, ἐπιτυγχάνειν, λαγχάνειν obtinere ant. dial. hom.-mih. sup. 276: adde sup. 28. 40. 47 etc. **не -** ἀποτυγχάνειν non assequi sup. 276. **въхода -** ioann. **желаѥмаго -** sabb. 13. **искомаго -чи** chrys.-lab. **исправлєниꙗ** krmč.-mih. 230. **- оутѣхоу** sim. I. 18. **обачень не -чить желаниꙗ** men.-mih. 377. **села вѣчьнаꙗ, нѹжє боуди вьсѣмь намь -** hom.-mih. 105. **мало потроуди сє и великынхъ -чиши** dioptr.-lab. **боудоущиихъ благъ -** hom.-mih. 82. **- сѧ** accidere sup. 40. cf. **полѫчити**.

полъ m. g. **-лоу** I. latus, ripa **объ онъ полъ** πέραν trans ostrom. **объ онъ поль града** prol.-mih. **съ оного полоу иордана** ev.-trn. nicol. **на ономь полоу рѣкы** men.-mih.: male **о ономь поль рѣкы доунава живоущихъ готдъ** greg.-mon. 71. **оба полъі** ἑκατέρωθεν utrinque **- ѥго** ex. 2. 1. 22. **- лица** ex.-op. 2. 1. 18. **- рѣкѣ боугл** bor. 62. **- днѣпра** bor. 61. chron. 1. 193. **- иєроусалима** proph. **- олътари** men.-mih. 183. **- оуглоу** pent.-mih. **сь обою полоу** ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν prol.-cip. **прѣдьсташє сь оба поль** (recte **полъі**) **къ соудоу** men.-vuk. **оба полъ** per. 28. chron. 1. 61. 62. II. sexus (cf. serb. ženska strana) **нѣсть моужьскь - ни жєньскь** ἄρσεν καὶ θῆλυ šiš. 118. **моужєскъ - и жєнєскъ** meth. 9. **аще жєньскь - и моужьскь соуть** κἂν θήλειαι κἂν ἄρρενες ὦσιν krmč.-mih. **моужьска -лоу** τοῦ ἄρρενος hom.-mih. op. 1. 73. krmč.-mih. **жєньска -лоу** psalt.-vuk. sbor.-kir. isaak. bus. 975. **всакого -лоу** nom.-mik. 107. **моужьска -ла** dioptr.-lab. **жєньскаго -ла** pat. nom.-mik. 34. **вь моужьсцѣ -лоу** krmč.-mih. **о моужьсцѣмь -лоу** ibid. **жєнєскъ - вєсь** vost. **моужаскы - отрочє родить се иоань** ichn. **роди моужьскь -** sabb. 4. **чєдо моужьскый -** sabb. 4. **два дѣтища моужьскь -** krmč.-mih. **овча свєршєно моужєскъ -** exod. 12. 5. -vost. **оставивьшоу отрочє жєнскы -** pyrg. **остави дѣтищь жєньскь -** prol.-mih. 54. **приѥста отрочє жєньскы поль** ἔλαβον παιδίον θῆλυ men.-vuk. **дѣти породивьшє моужьскыѥ -лы и жєньскыѥ** prol.-mart. 210. **жєньстии -ли зъмийсти сѫсѫди нарицѫть сѧ аспиды** dioptr.-leop. 399. **сь жєньскыми -лы** III. 1) ἥμισυ dimidium 1) **- коулизмы** sbor. 33. vost.-op. 652. **полъмь срьдьца** op. 2. 2. 431. **обитъ ѥ поломь ризы своѥѥ** prol.-mih. 227. adde **поломь дьни мѣсѧць** ex.-op. 2. 1. 25. **польма** ant.-hom. **расѣдє сє польма** ἐλάκησε μέσος šiš. 2. **просѣдє сѧ польма** vost. **протєшєть и полъма** διχοτομήσει αὐτόν ostrom. **полъма прѣтръшѧ** sup. 197. **до -лоу** bor. 36. **до -лоу царьства** prol.-mih. 293. **до -лоу цр҃тва** bus.

169. до -лоу соухь ἡμίξηρος men.-vuk. до -лоу сьблюсти chrys.-lab. до -ль рѣкы nom.-barb. нога полоу гнившие bus. 333. на -лы (dual. acc.) pam. 200. sbor.-kir. 53. krmč. 51. прѣтрень бысть пилою на -лы prol.-vuk. на -лы прѣтрень men.-leop. на -лы разьсѣчень leont. на -лы прѣсѣкоше prol.-mih. на -лы прѣсѣчеть sup. 81. кназь со владыкою на -лы sbor.-kir. 56. прѣс -полы прѣсѣчени μέσον ἐκόπησαν men.-vuk. 2) вь -лоу дьне ἡμέρας μέσης šiš. 251. о -лоу дне š.-gl. 80. ни за оутра ни -лоу дне bus. 293. 3) до -лоу нощи strum. šiš. 36. -лоу нощи sup. 28. 51. μεσονυκτίου ostrom. -лоу нощи же μέσης δὲ νυκτός ostrom. -лоу нощи бывьшоу sup. 162. sim. II. 12. въ -лоу ноштн sup. 135. 184. 273. вь -лоу нощи šiš. 43. krmč.-mih. 157. вь поль нощи krmč.-mih. о полъ ночи vost. -лоу нощи поюста κατὰ τὸ μεσονύκτιον šiš. 33. бысть -лоу нощи chron. 1. 92. IV. -лоу нощи прибѣгоша per. 68. -лоу нощи молитвж творащa strum. -лоу нощи видѣ чл҃ка men.-leop. -лоу нощи молещоу се prol.-mih. 4) поль соухa поставить ἡμίξηρος men.-vuk. 5) съ полоу: -мрьтвь ἡμίθνητος men.-mart. - мрътвъ par. 6) ис-полоу bus. 415. -аринe krmč.-mih. 360. - мрьтвь dioptr.-lab. men.-vuk. laz.-vuk. - оумрьщвлюнь συντριβείς, ἡμιθανής men.-mih. - соухь men.-mih. 372. не - воли (pro волю) твоюю творити krmč.-mih. женоу - гороущоу men.-leop. 449. - хоулеть lit.-mih. serb. polu dobiven živ. 2. 106. 7) nota полъ iungi cum numeralibus ordinalibus: полъ въторa i. e. юдинъ и полъ въторa: пол-торa стa chron. 1. 215. полоуторъі (i. e. полъ въторъі) гривнъі bus. 351. пол-торы гривеньки sof. 30. полъ торъі тъісачи per. 79. пол-торы тысачи, -чѣ chron. 1. 153. 154. 158. полътора, полътретиы, полътретий на десатъ ipat. въ полоуторѣ (i. e. полъ въторѣ) тъісащи per. 85. nsl. poltora; poldružica numus cum dimidio habd. magy. póltra rum. потор, поторъ болю нхь бѣаше до польседме тысоуще men.-mih. 190. принесе поль седмь (i. e. седмъ) литрь злата leont. боле нхь бѣаше поль седмь тысоущь septem millia quingenti leont. поль третиа лѣта meth. 6. полъ третиы десате гривьнъ i. e. xxv. bus. 347. полъ третиы десате тысащь εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας iudic. 20. 35. -vost. поль четврътоую честь τὸ τρίτον τοῦ ἕν num. 15. 7. - pent.-mih. adde полбѣлъ semialbus полбрадъ semibarbatus полварьнъ semicoctus etc. trigl. nsl. pol, polič, spol: človêškiga spolu šola. naspoli kaj imêti metl. polmišpoltič vespertilio čech. polov kat. cf. pol. pospol, pospolity scr. paras alius; param ultra; pâ:as ripa ulterior gr. πέρα, πέραν curt. 1. 238: nota ahd. halpa seite etc.

полъ m. ἐκαρυστήρ haustrum пола (sg. g. pro a.) его и подъставы exod. 25. 38. -vost cf. nsl. plati, poljem haurire et исполъ.

полъ adj. apertus -лое мѣсто sabb.-typ. e russ.

полъдиаконъ m. subdiaconus -диакnom.-lab. 113. cf. подъд-.

полъдьньнина f. meridies палъд- ex.-op. 2. 1. 22.

полъка f. repositorium -лка trigl. cf. полица.

полъкржжьникъ m. semicirculus -кроужber. -жие trigl.

полъма v. полъ.

полъноштьнъ v. полоуноштьнъ.

подъспждние v. полоуспждние.

полъсребрьникъ m. numus quidam leont.

поль f. dimidium мьнѣ подай дроугоую поль men.-mih. 188. дроуга - ioann. 117. mon.-serb. 271. 273. 277 etc. nsl. do poli zur hälfte cf. полъ.

польгъ praep. παρά iuxta cum gen. iungenda psalt.-vuk. обрѣть се - рѣкы ephr.-belg. cf. подлъгъ nsl. poleg croat. polag, poleg hung. польгь, полагь mon.-serb.

польгъчати -аж -аюши vb. levare ephr. -хч- glag.

польгъчити -чж -чиши vb. καταπαύειν compescere pent.-mih. -легчимъ exod. 5. 5. -vost. levare prol.-mart. pat.-šaf. - печаль men.-mih. polacsiza mon.-serb. 263.

польжити са -жж са -жиши са vb. ὠφελεῖσθαι utilitatem suscipere осоудить са пакы (recte паче), а не -жить (subintellige са, quod priori verbo additur) io.-dam. cf. польза, пользити.

польза f. g. -за συμφέρον utilitas sup. 51. 62. 99. 280. 343. 379. 430. никаю - юсть ostrom. каю - юсть; ostrom. двою - sabb.-typ. sg. g. -за cloz I. 220. 439. II. 71. minus bene -зъі svjat. krmč.-mih. пльза men.-leop. russ. dial. польга: rad. льг.

пользевание n. ὠφέλεια utilitas men.-vuk. triod.

польѕевати -зоуѭ -зоуеши et -зевалѭ -зевалеши vb. ὠφελεῖν prodesse ant. isaak. op. 2. 1. 161. men.-vuk margar. mon.-serb. -зоуваеши dial.-šaf. 227. -зѫюшти greg.-naz. - кого: чьто тѧ -ва плъть; dioptr.-leop. -зов- krmč.-mih. 369. -sѣв- greg.-mon. 61.

польѕити -жѫ -зиши vb. prodesse васъ приемлющиихъ -зѧщь op. 2. 2. 425. cf. польза, польжити.

польѕине n. utilitas ephr. просвѣщаѥ когождо на - ephr.-belg.

польѕьникъ m. σύμβουλος suasor ephr.-vost. -зникь доушамь hom.-mih. видѣниѥмь -зници belg.

польѕьнъ adj. ὠφέλιμος utilis sup. 55. 128. 142. antch. svjat. chron. -лез- sup. 206. 396.

польѕьствовати -воуѭ -воуеши vb. ὠφελεῖν prodesse šiš. 176. prol.-mih. 123.

польнатъ adj. πεδιάσιμος campester men.-vuk. -нато мѣсто prol.-cip.

польникъ m. γίγας gigas гиганте рекше полиницы; отъ гиганта рекше отъ полиникъ georg.-vost.: vocabulum dubium cf. исполинъ.

польнъ adj. campester -ное мѣсто ichn.

польскъ adj. πεδίου campi; πεδινός campester prol. sup. men.-vuk. - цвѣть sim. I. 29. -ко зелие men.-mih. -ко мѣсто men.-vuk. -ка землѩ par. idem habes per. chron. de agro kijoviensi - ратай sup. 128. ἄγροικος rusticus - чловѣкь pent.-mih. χωριτικός agrestis psalt.-theod. - край πεδιάς campus men.-vuk.: nota вь чѧстѣхь польскыхь in zodiaco misc.-šaf. 139.

польштина m. rusticus -нꙑ и рѧдьници svjat.-op. 2. 2. 401. члкa мѧ соуща -ноу zlatostr.

полѣваниѥ n. minctio съ моченьѩ и съ -ньѩ chron. 1. 83. 20.

полѣвати -аѭ -аѥши vb. perfundere - оцьтомь misc.-serb. сокомь - ноге misc.-šaf. mingere chron. 1. 83.

полѣвъ m. sensus ignotus: свака коукѩ по .г. крьвле вина -ва mon.-serb. 453.

полѣганиѥ n. decumbere pat. 247.

полѣгати -аѭ -аѥши vb. κατακλίνεσθαι decumbere men.-vuk. prol.

полѣна v. полѩна.

полѣниѥ n. ardere dioptr.-lab.

полѣниѥ n. coll. ligna бивꙑхоуть и -ниѥмь тѧжкомь prol.-belg.

полѣно n. σχίδαξ segmentum e ligno scisso parem. 1370. hom.-mih. oct. ξύλον lignum prol.-mih. nsl. polêno.

полѣньница f. rogus trigl.

полѣньце n. lignum scissum kruš. nov.

полѣсти -зѫ -зеши vb. ire in fontt. russ. chron. -зти на конь per. 103.

полѣтати -аѭ -аѥши vb. volare pam.

полѣти -лѭ -лиши vb. φλέγεσθαι, καίεσθαι uri sup. 108. 183. kruš. io.-sin. - огнемь hom.-mih. гора -лѣше огниемь pent.-mih. φλεγμαίνειν ardere ant. - жеждеѭ men.-mih. отъ зноѩ - bus. 333. -лить ми доуша оуѩзвлена hom.-mih. пещь огнемь -лѧщоу dan. 3. 6. -proph. mat. 46: nota - ле (part.) огнь διακείμενον men.-mih. -ле огнь πετάμενον ibid.: rad. pl, pla, pol.

полѣѩ v. палеѩ.

полюбити -блѭ -биши vb. osculari alex.-mih. 18. 99. ichn. prol. bell.-troj. 26. duš. δεξιοῦσθαι salutare man. amare mon.-serb. - житиѥ prol.-cip.

полюбовьникъ m. amator trigl. -ница f. trigl.

полюбъвьно adv. comiter торгоуй -вовно vost. 1. 129. e russ.: rectius по а любовьно separabis.

полюдиѥ n. regio per. 101. chron. 1. 172. bus. 347. e russ.

полютѣвати -аѭ -аѥши vb. amarum fieri, irasci ber. alex.

полѩкъ m. polonus per. 1. 10. nsl. serb. poljak rum. полак.

полѩна f. πεδίον campus pent.-mih. pat.-mih. gram. 61. μερίς portio, pars terrae iudic. 5. 15. -kruš. ѩворова -, мꙑшинѩ - chrys.-duš. κοιλάς convallis iudic. 7. 8. -pent.-mih. полѣнѣ vost. полѣнꙑ greg.-vost. nsl. serb. poljana bulg. polênъ rum. поѣнъ.

полѩнинъ m. poljanus per. chron. полѩнѣхъ, полѩхъ pl. l. полѩми pl. i. wieg. 2. 398.

полѥ n. πεδίον, κάμπος campus sup. 67. 142. greg.-naz. io.-clim. nsl. polje: nota polesa trub. Grimm, wörterb. 3. 1474. wieg. 1. 332. ztschr. 11. 193. cf. полъ: rad. videtur esse пол, ѥ suffixo.

полѧкнѫти -нѫ -неши vb. tendere прѧжали емоу -кли antch. c. 80. idem ant. 111. проужали емоу -кли соуть ant.-vost. сѣть -че ephr.-vost.

полѧцати -аѭ -аѥши vb. ἱστάναι statuere (de laqueo) ant. - сѣть antch. -цаѩй сѣть sir. 27. 29. -vost. - сѣти nomoc.-bulg. 124. dial.-šaf. 245.

полѧчь f. βρόχος laqueus да спасеши сѧ ѩко серна отъ полѧчи vost.

полѫчити -чѫ -чиши vb. λαγχάνειν obti-

nere sup. 220. не -лѫчить собоѫ прошениѥ svjat. cf. полоучнти, quod praeferes.

полүѥлѣй v. полиѥлѣй.

помаванниѥ n. νεῦμα nutus chrys.-lab. triod. ichn. - сътворити комоу mir. par.

помавати -ањѫ -аѥши vb. διανεύειν, ἐννεύειν nutare ostrom. pat. prol. domet. prol.-cip. chrys.-lab. ber. chron. -вающа женѣ ichn. - къ комоу men.-vuk. роукоу (sg. i.) -ваѥть оүтишнию быти sabb. 58. - вѣжди sim. II. 9. - пръстомь greg.-mon. 88.

помагательнъ adj. adiuvans mir.

помагати -аѭ -аѥши vb. βοηθεῖν, συνεργεῖν adiuvare ant. svjat. hom.-mih. pat. psalt.-saec. XIII. mat. 26. par. mon.-serb. chron. συνηγορεῖν patrocinari sup. 330. -мог- per. int.

помазавати -аѭ -аѥши vb. χρίειν ungere hom.-mih. 62. мүромь - krmč.-mih. 38.

помазаникъ m. χριστός unctus ant. per. chron. ardž.

помазаниѥ n. ἀλοιφή unctio mich. 7. 11. proph. χρίσμα unctio chrys.-lab. hom.-mih. int. mir. sabb. 99. š.-gl. 78. - красоты op. 2. 2. 432. - светаго мүра sabb. 72. 89. водьный троудь -ниѥмь масла исцѣли prol.-mih. 79: male χρῆσις op. 2. 2. 256.

помазаньнъ adj. χρίσεως unctionis pent.-mih.

помазати -заѭ -заѥши et -жѫ -жеши vb. μυρίζειν, χρίειν, ἐπιχρίειν, διαχρίειν, ἀλείφειν, ἐπαλείφειν, λιπαίνειν ungere ant. hom.-mih. pyrg. cloz I. 314. proph. sup. 187. 230. 259. 312 etc. pam. 211. levit. 7. 12. -mat. 55. int. glag. млиньı прѣсньı -заньı bus. 167. -заҳъı i. e. -заҳъ и ex.-op. 2. 1. 28. -зано тѣло κεχρωσμένον σῶμα io.-dam. - кралевьствомь ok. 59. V. 1. svjat.-mat. 7. typ.-chil. hom.-mih. krmč.-mih. zak.-serb. bus. 263. 265: male -завь χρησάμενος men.-vuk. -занъ χρηστός probus op. 2. 2. 265. - сѧ krmč.-mih. hom.-mih. rum. помъзѹире.

помазовати -зоуѭ -зоуѥши vb. χρίειν ungere prol. chrys.-lab. nom.-mik. 85 143. domet. typ.-chil. sabb.-typ. nom.-lab. misc. misc.-šaf. pan. zak.-serb. pent.-mih. prol.-mart. sabb. 88. 89. 99. 101. 209. - лѣчьбы chrys.-lab.

помазъ m. χρίσμα unctio exod. 30. 25. -vost. unguentum clim. 272. 273. alex.

помазь f. unctio - цр҃ьска svjat.

помазьникъ m. unctus, uti videtur (in lucta) men.-mih.

помакати -аѭ -аѥши vb. humectare кръвь помакаше землю prol.-belg. prol.-mih. βάπτειν tingere men.-vuk.

помалъ adj. minor duš. 157.

помамити -млѭ -миши vb. in errorem inducere еретици -млѥни выше prol.-belg.

помамлѥниѥ n. error о твоемь несмысльствѣ и -м'лении ad habac. 11. 11. -vost.

помание v. помаѩние.

помановениѥ n. nutus.

поманѫти -нѫ -неши vb. κατασείειν, κατανεύειν nutare, innuere šiš. 28. leont. ostrom. ant.-hom. sup. 24. - роукою men.-mih. - комоу hom.-mih.

помараньць m. malum aurantium -нецъ trigl.

помарѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. incitare -рати на зло bon.

помастити -штѫ -стиши vb. tingere pan.

помасть f. unguentum glag. serb. pomast.

помаҳати -аѭ -аѥши vb. κατασείειν annuere strum. -ҳавши act. 12. 17. -strum.

помачати -аѭ -аѥши vb. humectare prol.

помаштати -аѭ -аѥши vb. tingere ber.

помаѩниѥ n. νεῦμα nutus sup. 57. hom.-mih. -маан- sup. -маниѥ prol.-vuk.

помаѩти -маѭ -маѥши vb. κατασείειν annuere šiš. 29. chrys.-lab. ev.-trn. - комоу hom.-mih. очима -маѭшти svjat.-mat. 9. -маавь роукою sabb.-typ. men.-leop. -маѩвъ роукоѫ pat.-mih. hom.-mih. men.-vuk. men.-mih. -маѩ ей о комь ichn. вѣжди -маѥта nomoc.-bulg.

помело n. scopae trigl. klruss. pomeło pol. pomiotło: rad. мет.

помести -тѫ -теши vb. verrere nom.-mik. 41. -мете жилище hom.-mih.

пометати -таѭ -таѥши et -штѫ -штеши vb. abiicere, proiicere sup. men.-mih. leont. dial.-šaf. каменнѥмь сь врьҳоу - кого prol.-mih. не -штате бисъра вашего свиниѩмъ sup. 18. -таѥши подъ нозѣ законъ par. -таныѥ дѣти prol.-mih. 180. -таҳь себе на землю chrys.-lab. -щи о мнѣ vost. 1. 422: nota male -маташа sup. 196.

пометати v. помѣтати.

пометнѫти -нѫ -неши vb. βάλλειν, ῥίπτειν iacere prol. prol.-cip. prol.-lab. звѣремь

вь сън҄ѣдь - men.-vuk. **на землю -ноу себе** men.-vuk.
пометовати -тоуѭ -тоуѥши vb. verrere **попь аще светою свою црькомь не помитоуеть и очистить ю** misc. 176.
пометъ m. sordes trigl. quisquiliae **истоуканныхь, вьса молитвою низложи и вь - положи** prol.-mart. magy. pemet ofenkehrwisch bulg. pomet idem pokl. 1. 33.
пометьникъ m. sensus ignotus man. 108.
помизаниѥ n. νεῦμα nutus ant.
помизати -аѭ -аѥши vb. διανεύειν nutare glag. int. men.-vuk. misc. ber. -мызbon. **очима** nomoc.-bulg. ephr. nom.-barb. **долоу -заѥ вѣждама** κάτω νεύων τὰς ὀφρῦς prol.-mart.: rad. **миг**.
помилованиѥ n. οἰκτείρησις miseratio ant. š.-gl. 91. **не вь -нии** nom.-mik. 104. **-нию достоинъ** sborn. **-лоув-** mon.-serb.
помиловати -ловаѭ -ловаѥши et **-лоуѭ -лоуѥши** vb. ἐλεεῖν, οἰκτείρειν misereri ostrom. sup. **-лоув-** dioptr.-leop. mon.-serb. **-ловаѭ** cloz I. 573. - **кого** svjat. chron. - **сѧ ослѣплению** men.-leop.
помилъ m. sensus dubius: **на самомъ верхоу иордановѣ на обою помилоу** (pro alius cod. **потокоу**) **еста два моста** dan.-heg.
помининиѥ n. μνήμη mentio dial. memoria - **зълоу** sborn. **злоу** - tur.
поминатель m. memor euchol. - **злоу** ichn.
поминательнъ adj. memorandus glag.
поминати -наѭ -наѥши vb. μνᾶσθαι, μνημονεύειν meminisse ant. ostrom. svjat. sup. gram. 150. chron. ὑπομιμνήσκειν commonefacere sup. 308. ἀνθυπομιμνήσκειν in memoriam revocare sup. 243. 29, ubi male **попин-**; μνείαν ποιεῖσθαι mentionem facere sup. 73. 151. ἐπιλέγεσθαι reputare sup. 277.
поминии m. pl. exequiae alex.
поминовати -ноуѭ -ноуѥши vb. μνημονεύειν meminisse ant.
поминъкъ m. exequiae **-нокъ** trigl. **-нки** dona dominis oblata alex.
поминѫти -нѫ -неши vb. παρέρχεσθαι praeterire bus. 548. **-нете на поуть свой** pent.-mih. **вь римь** - alex.-mih. 31.
помирати -аѭ -аѥши vb. mori prol. bell.-troj. 26. chron.
помировати сѧ -роуѭ сѧ -роуѥши сѧ vb. pacem agere triod.
помладити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. iuvenescere nom.-barb.
помладѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. iuvenescere alex.
помлаждати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. νεάζειν iuvenescere man.
помлъвити -влѭ -виши vb. allicere **дѣвкоу помолвить къ себѣ** sbor. kir. 55. e russ. **-вленма оуста** εὐστομία dicacitas ev. int.-saec. xvi. -vost.
помлъкнѫти -нѫ -неши vb. σιωπᾶν silere . proph. pam.
помлъчавати -аѭ -аѥши vb. παρασιωπᾶν tacere pent.-mih.
помлъчати -чѫ -чиши et **-чаѭ -чаѥши** vb. σιγᾶν, σιωπᾶν tacere barl. sup. 282. proph. ἡσυχάζειν quiescere pent.-mih. **помлочаете по земли** iob 37. 16. -mat. 55. παύεσθαι finem facere sup. 235. quiescere sup. 212.
помлѣсти -млъзѫ -млъзеши vb. mulgere domet. **-мльзше млѣко** sabb. 115.
помогати v. **помагати**.
помождати -ждаѭ -ждаѥши vb. debilitare, uti videtur **-даше и раздроушаше** steph.
поможениѥ n. βοήθημα, βοήθεια adiutorium ant. sup. 441. domet. chrys.-lab. men.-vuk. isaak. prol.-mart. sabb. 65. sabb.-typ. mon.-serb.
помолити -лѭ -лиши vb. παρακαλεῖν orare krmč.-mih. εὔχεσθαι precari **-ли оубо ѥгоже ч'теши бога** sup. 422. **-лить мольбою** pent.-mih. - **сѧ** εὔχεσθαι precari; προσεύχεσθαι precari ant. ostrom. sup. 281. cyr. 27. prol.-mart- **-лѭхомъ бога** sup. ἐρωτᾶν interrogare 1. io. 5. 16. -šiš. 212.
помораниѥ n. regio circummoravana sabb.-typ. 80.
поморити -рѭ -риши vb. occidere chron. 1. 169. - **гладомь земле** misc.-serb.
поморьѥ n. ἡ παράλιος, ἡ παραθαλασσία regio maritima ostrom. proph. pent.-mih.
поморьникъ m. qui in littore maris habitat **моужь -рникь** cyr. 7. russ. dial. поморъ.
поморьнъ adj. regionis maritimae, littoris maris **-ный пѣсокъ** obich.
поморьскъ adj. maritimus steph. alex. **землꙗ -ка** sabb.-typ. **-кыѥ землѥ** op. 2. 1. 48.
поморꙗнинъ m. incola littoris maris per. 1. chron. 3. bulg. pomorjanče milad.
помостити -штѫ -стиши vb. viam sternere domet. sabb. 106. **подлогы -щены по земли** pavimento strato leont. 132. **дно -сти** chron.
помостъ m. πάτος pavimentum krmč.-mih. krk. kruš. per. 35. chron. 1. 56. **камѣнъ** - op. 1. 248. kryl. **цръковьный** - men.-

leop. λιθόστρωτον lapidibus stratum klruss. pomist pol. pomosta; rum. помост pons.
помостьнъ adj. stratus -стєнь pat. 252.
помотрити -рѭ -риши vb. οἰωνίζεσθαι augurari gen. 30. 27. -kruš.
помочити -чѫ -чиши vb. humectare pam. magy. pamacs pinsel.
помошти -могѫ -можєши vb. βοηθεῖν adiuvare ostrom. sup. chron. συναντιλαμβάνεσθαι opitulari ostrom. - комоу къ чємоу per. 56. -мажє имъ богъ надъ болгары per. 75. -могоу по градѣ сємь ὑπερασπιῶ τῆς πόλεως ταύτης zlatostr.
помоштиѥ n. auxilium sup. 115. 18. -тьѥ 115. 17.
помошть f. βοήθεια auxilium sup. chron.
помоштьникъ m. βοηθός auxiliator; συνήγορος patronus greg.-naz. σύμμαχος socius belli hom.-mih. συστρατιώτης cloz I. 690. σύμπονος qui adiuvat krmč. 40. adde sim. I. 26. 28. sup. 4. 13. rum. поможник.
помоштьница f. auxiliatrix euchol. svjat. -mat. 6. krmč. 33. krmč.-mih.
помоштьнъ adj. auxilii krk.
помражєниѥ n. προσόχθισμα indignatio proph.
помрачавати -ваѭ -ваѥши vb. σκοτίζειν obscurare chrys.-lab. prol.
помрачати -аѭ -аѥши vb. σκοτίζειν obscurare ioann. misc. int. isaak. clim. men.-mih. chrys.-lab. per. chron. ἀμαυροῦν obscurare hom.-mih. - помыслъ sborn. - доушоу leont.
помрачєниѥ n. obscuratio prol. - слнца op. 2. 2. 10. σκοτομηνία nox illunis men.-vuk.
помрачити -чѫ -чиши vb. σκοτοῦν obscurare šiš. 128. ἀφανίζειν foedare šaf.-urspr. adde prol.-mart. chron. - сѧ: -чистѣ сѧ очи bon.
помръдати -даѭ -даѥши vb. sensus ignotus: да -вьшє о страсѣ чьстьныхь богь men.-mih. 141.
помръзаниѥ n. congelatio oct.
помръзати -аѭ -аѥши vb. πήγνυσθαι congelari op. 2. 2. 151. dioptr. domet. men.-leop. мразомь -, зимою - sabb. 24. 26. стоудєнию помєрзаѥмъ vost. -заѥмь стоудєнию chrys.-lab. men.-mih. зимою -заѥмь chrys.-lab. - оть мраза chrys.-lab.
помръзновєниѥ n. congelatio dioptr.-leop. -влєниѥ dioptr.-lab.
помръзновлєниѥ v. помръзновєниѥ.
помръзнѫти -нѫ -нєши vb. καταπήγνυσθαι, παγοῦσθαι congelascere sup. 257. prol. ѥзєро мразомь -зьшє prol.-mih. 153. рєкоу -зьшоу alex.-mih. 89. рѣкамь -зъшимъ men.-leop. κρυστάλλῳ δεῖσθαι sup. 67. frigere men.-vuk.
помръзъчати -чаѭ -чаѥши vb. detestandum esse -зьчаша имъ наставници 1. reg. 5. 6. -vost. graece deest: th. мръзъкъ.
помръкновєниѥ n. ἔκλειψις eclipsis per. xxi. nsl. pomrčenje sunca habd.
помръкнѫти -нѫ -нєши vb. obscurari помєркнєта очи bor. ἐκλείπειν deficere (de sole et luna) prol. misc. chrys.-lab. bus. 493. chron. слнцє -мєрькнєть bus. 104. солнцє и мѣсяць -мєркнєть tur. -мрьчє сльньцє ok. 74. -мєрчє солнцє chron.-novg. сльньцє -мрькноу per. xxi. παύεσθαι cessare esai. 26. 10. -proph.
помръцаниѥ n. eclipsis - сльньцоу hom.-mih.
помръцати -цаѭ -цаѥши et -чѫ -чєши vb. obscurari proph. свѣтило -цаѥть hom.-mih. ἐκλείπειν deficere eccl. 12. 3. -op. 2. 2. 60.
помръчати -чѫ -чиши vb. deficere сльньцє -ча hom.-mih.; да -мрьчать звѣзды mat. 8, quod vost. male ad -кнѫти traxit.
помрѣти -мрѫ -мрєши vb. mori chron. 1. 5. 55. 70. -мроша съ голода.
помоудити -ждѫ -диши vb. ὀκνεῖν tardare, cunctari sup. 91. azbuk. morari мало -дивъ посла georg.-vost. нє нє -ди svjat.
помъдлити -лѭ -лиши vb. χρονίζειν tardare -мьдьл- hes. 15. vita-theod.
помъкль f. sensus ignotus nobis: вь сьмѣрєнѣ образѣ и помькли жили быхомь men.-leop.
помъкновєниѥ n. ereptio, uti videtur prol.
помъкнѫти -нѫ -нєши vb. rapere члка -мькноути на грѣхъ zlatostr. bulg. pomъknъ.
помъплиовъ adj. poss. ποπλίου publii šiš. 45.
помъча f. παγίς tendicula -мча ierem. 5. 27. -ostrog. russ. dial. помча čech. pomče pol. pomek.
помъчьтати -аѭ -аѥши vb. imaginari pan.
помыслитєльнъ adj. cogitans int.
помыслити -шлѭ -слиши vb. λογίζεσθαι cogitare šiš. 183. sup. chron. considerare sup. 398. putare 210. ἐπιθυμεῖν concupiscere sup. 261. 307. - на жєноу дроуга своѥго pent.-mih. - похотѣниѥ ἐπιθυμεῖν ἐπιθυμίαν pent.-mih. ἀπολογεῖσθαι se excusare ostrom.
помыслниѥ n. cogitatio, uti videtur hom.-mih.

помыслъ m. διάνοια cogitatio sup. ant. krmč. λογισμός cogitatio men.-vuk. σκοπός consilium man. adde chron. ἐπιθυμία desiderium sup. 236. op. 2. 2. 25. **брачьный** - hom.-mih. adde **аще съ достойнъмь боудеть -слъмь** sborn. **аще - имаши чисть отъ нелѣпыихъ похотий** sborn.

помысльнъ adj. διαλογιστικός meditationi deditus op. 2. 2. 457. **-ное рьвение** bus. 272. adde alex.-mih. 168.

помыти -мыѭ -мыеши vb. lavare nom.-mik. 117. ant.-hom. pam. 182. **- водою** vost.

помытие n. lotio nom.-mik. 82.

помыцати -чѫ -чеши vb. ἐπιχειρεῖν manum iniicere, aggredi **-чюще** men.-mih. 282. greg.-lab. 95.

помышлий m. ἔννοια cogitatio op. 2. 2. 298. steph. **не творити -лиѩ** curam non gerere sup. 206.

помышлꙗние n. ἐπιθύμημα desiderium proph. adde **-шлание** svjat.

помышлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. λογίζεσθαι reputare sup. 181. διαλογίζεσθαι cogitare ostrom. dial. ἀναλογίζεσθαι reputare sup. 282. reputare sup. 208. ἐννοεῖν cogitare cloz. sup. 335. **-ꙗю побороюща аго ми силоу** hom.-mih. ἀναθεωρεῖν contemplari hom.-mih. **прѣжде -** προνοεῖσθαι providere šiš. 106. βούλεσθαι velle sup. 386. ἐπιθυμεῖν desiderare sup. 284. adde chrys.-lab. misc.-serb. chrys.-frag. **- вь себѣ** sim. I. 9. **-ꙗйта благаа** sim. II. 4. **-ѣти** cloz I. 82. 155. II. 40. **-л҃ай** sup. 36. 189. 190 etc.

помышлювати -ваѭ -ваеши vb. meditari par.

помышлениие m. διαλογισμός cogitatio ostrom. ant. sup. 182. διάνοια cogitatio šiš. 126. ostrom. ἐπίνοια cogitatio šiš. 16. ἐνθύμησις cogitatio op. 2. 2. 457. ostrom. adde op. 2. 2. 41. chron. ἐπιθυμία desiderium io.-clim. desiderium sup. 216. ἐπιθύμησις desiderium šiš. 236. πονηρία malitia ostrom. **-шлѣнье** mat. 36. **-сление** mat. 43.

помыѩ f. pl. eluvies misc. **възливахѫ на нь помыѩ** vost. **помой, помывки** trigl. nsl. pomije; pomijski ljudje bulg. pomijъ croat. pomija verant. pol. pomyje.

помьгнѫти -нѫ -неши vb. nuere **помьгноуль рекьше поманоуль** isaak. russ. dial. пажмa pro невзгода.

помьжарити -рѭ -риши vb. oculos claudere prol. **-риенъ** συννεύων **вѣжде -рены** prol.-mart. **вижди -рѣнѣ, -рени** men.-leop.: verbum denominativum ***мьжар-**.

помьжати -жаѭ -жаеши vb. oculos claudere acad. **очима -ждающе** belg.

помьний adj. minor **-мьниы дльгь** duš. 129.

помьньшати -аѭ -аеши vb. minuere men.-mih. 177.

помьнѣние n. μνεία mentio ant. **зъла -** sborn. **- зъло** sborn.

помьнѣти -нѭ -ниши vb. μνημονεύειν, μνᾶσθαι meminisse, recordari ant. ostrom. sup. hom.-mih. cloz **-мнимъ** cloz I. 526. **-мнѧште** cloz II. 80. **-мнѣахѫ** cloz I. 858. **-мънѣ** šaf.-frag. hom.-mih. 158. **-словеса** hom.-mih. **изь оума -** κατὰ διάνοιαν σώζειν **ꙗкоже немощьно алчьноуоумоу не - хлѣба** io.-clim. **не -** non curare glag **- сѧ** σπουδάζειν studere **-мьнимъ сѧ** cloz I. 222. pomngu fris. nsl. pomnja animadversio habd. serb. pomnja attentio mik.

помьсть f. vindicta **-мьсти** š.-gl. 42. pol. pomsta.

помѣдѣнъ adj. καταχεχαλκωμένος aere obductus: nota **вереи нхъ -дѣны мѣдию** 2. paral. 4. 9. -vost., qui sub. **-дити** habet: vocabulum dubium.

помѣдѣнѣти -ѣѭ -ѣеши vb. χαλκοῦσθαι in aes converti hom.-mih. **въздоухъ -ѣлъ бѣше** chrys.-frag. 8.

помѣдѣти -дѣѭ -дѣеши vb. χαλκοῦσθαι aeneum fieri **воздоухъ -дѣлъ** zlatostr.-saec. xvi.

помѣжити -жѫ -жиши vb. καμμύειν claudere oculos ant.-hom. 159. **очи нхъ -жишѧ** esai. 6. 10. -vost. **очи -** sup. 247.

помѣновaние n. commemoratio misc. 177. **-мен-** sabb.-typ.

помѣнъ m. memoria gram. 9. mon.-serb. **да -мѣнь бываеть** sabb.-typ. **-мѣнь творити** nom.-mik. 173. **-мень** chrys.-duš. prol.-mart nom.-mik. 71. sabb. 43. ber. misc.-šaf. mon.-serb. **велнкь -мень имѣти** sabb.-typ. 27. **три -мены на лѣто** leont. **-мень творити** nom.-mik. 45. bulg. pomênъ, pomên serb. pomen rum. **помѣнъ**.

помѣньникъ m. diptychon gram. 258. sensus dubius: **-мен-** par. **правило рекомы поманьникъ** op. 2. 2. 182.

помѣньнъ adj. exequiarum **-на литоургьгиꙗ** mon.-serb.

помѣнюние n. μνεία mentio šiš. 124. 174.

помѣнѫти v. **поманѫти**.

помѣрити -рѭ -риши vb. διαμετρεῖν metiri kruš.

помѣстьнъ adj. τοπικός localis krmč. **- соборъ** chir.

помѣтаниѥ n. proiicere **на поути - мла-деньцемь** nom.-lab.
помѣтати -аѭ -аѥши vb. βάλλειν iacere, deiicere ant. nomoc.-bulg. chrys.-frag. bus. 412. **ни -тайте бисъръ вашихъ прѣдъ свиниꙗми** ostrom. - **съсоудъ** sbor.-kir. 19. **гной** - misc.-šaf. - **младеньць** psalt.-vuk. - **себе на землю, - себе на лици** isaak. man. 108.
помѣтати -аѭ -аѥши vb. verrere ant.-hom. ioann. mir. - **калъ** isaak. **-мет-храмы** krmč.-mih. 371.
помѣшкати -аѭ -аѥши vb. habitare **человѣкомь близь тоу -кающемъ** vita-theod. 24: in hoc uno codice legitur.
помановати -ноуѭ -ноуѥши vb. μνημονεύειν meminisse triod. isaak. **-мен-** sabb.-typ. hom.-mih. alex.-mih. 113. men.-mih. **- име** sim. I. 8. **-менованьнь** men.-mih. 295: scriptio dubia cf. **-мѣн-**.
помановениѥ n. recordatio sup. 427.
поманѫти -нѫ -неши vb. μνᾶσθαι, μνημονεύειν meminisse ostrom. bon. assem. sup. clim. **не -манъі кога ли зълѣ -манъі** ἐμνήσθη greg.-naz. 310. bis. **-мьꙗни** šaf.-frag. 37. **-мꙗноути** chron. **-мꙗноути сꙙ** chron. **прѣстоуплениꙗ -менѣмь** hom.-mih. 158. **-мени вь тьмьници сѣдещеѥ** ephr.-belg. **-меновень** part. krmč.-mih. **-мѣнѫти** bon. **-мѣнѣта** sup. 335. **-мѣнѫ, -мѣнеши, -мѣни мꙙ** cloz I. 497. 521. 662. 689. **-мꙗна** part. chron. 1. 184. 6. pomenem ze fris. - **сꙙ: -ма-ноувъ сꙙ начьнеть каꙗти сꙙ** sborn. klruss. pomjanuty.
поманѫтиѥ n. recordatio io.-sin. mon.-serb.
помасти сꙙ -тѫ сꙙ -теши сꙙ vb. turbari **-тъшимъ сꙙ въ съблазнѣхъ** tur. sine **сꙙ** mon.-serb.
помѫтити -штѫ -тиши vb. θολοῦν turbare **- сꙙ** man. 59.
помѫчити -чѫ -чиши vb. torquere men.-mih. **- сꙙ** isaak. **оть доуха нечиста -, оть твари** - misc.-šaf.
помѫштати сꙙ -аѭ сꙙ -аѥши сꙙ vb. turbari isaak.
помѫштениѥ n. turbatio isaak. **- ꙗрости** clim.
понавлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ἀνακαινοῦν renovare ant. dial. proph. krmč.-saec. xiii. dial.-šaf. tur. misc.-šaf. **- храмы** ok. 27. 54. **- сꙙ** antch. hom.-mih.
понагиꙗ v. **панагиꙗ**.
понадъіманиѥ n. inflatio glag.
понарий m. πανάριον panarium, liber epiphanii per. lxxxii.
понарꙗти -рꙗѭ -раѥши vb. immergere **вь море -рающе** alex.-mih. 44.
понаходити -ждѫ -диши vb. γιγνώσκειν noscere men.-vuk. αἰσθάνεσθαι sentire men.-vuk. adde prol.-mart. ἀναμανθάνειν discere men.-vuk. νομίζειν putare men.-vuk. invenire dioptr. prol.-mart.
понашати -аѭ -аѥши vb. ferre **- врѣмꙙ** bus. 335. ὀνειδίζειν vituperare bon. ichn. šiš. 185. prol. **- комоу** io.-sin. par. chrys.-lab. **-шаѥмъ быше** men.-leop. **-шаѥ ѥмоу отвръжениѥ за христа** prol.-mart. **понош-** isaak. int. mir. nom.-mik. 58. **поношꙗаста емоу** antch.
пондрѣти v. **понрѣти**.
поневѣдити сꙙ -ждѫ сꙙ -диши сꙙ vb. oblivisci, uti videtur duš. 129.
понедѣльникъ m. δευτέρα dies lunae sup. 253. 372. svjat.-mat. 10. prol. greg.-lab. ok. 76. 77. **-локъ** trigl.: nota croat. u ponedi cherso.
понедѣльнъ adj. dies dominicam sequentes, ni fallimur **-делные дьны** nom.-mik. 71.
понести -сѫ -сеши vb. φέρειν ferre sup. 183. βαστάζειν gestare sup. 342. ostrom. šiš. 122. αἴρειν tollere ostrom. adde ant.-hom. hom.-mih. men.-mih. mat. 21. misc.-šaf. cloz I. 943. chron. **- грѣхъ** šiš. 122. ὀνειδίζειν vituperare.
понижати -аѭ -аѥши vb. ταπεινοῦν humiliare **- сꙙ** ἐλαττοῦσθαι minui io. 3. 10. -ev.-novg.
пониже adv. κατωτέρω inferius kruš. **мало -жьше сего** par. 104.
понизати -аѭ -аѥши vb. demittere **долоу -заꙙ вѣждама** men.-leop.
понизити -жѫ -зиши vb. demittere **долѣ -жена моудрость** par. 207. **молю при-дехь -жено** š.-gl. 42. **-женъ главою** bus. 482. **- сꙙ** ταπεινοῦσθαι humiliari men.-mih.
понизъкъ v. **по**.
понизьнъ adj. humilis mon.-serb.
поникадило v. **паникандило**.
поникати -аѭ -аѥши vb. pronum esse int. cf. **-цати**.
пониква f. locus ubi fluvius sub terra absconditur serb. ponor ngr. καταβόθρον nsl. ponikva.
поникнѫти -нѫ -неши vb. pronum esse pat.-mih. κύπτειν oculos demittere sup. 277. συγκύπτειν deorsum spectare svjat.-op. 2. 2. 403. mat. 9. κάτω κύπτειν pronum spectare men.-vuk.: nota κατεπισκήπτειν mandare men.-vuk. **имѣти очи оу-нилѣ и долоу -кши** krmč.-mih. 190. **пондеть -къ** svjat. **- на землю** chrys.-lab. io.-sin. **- кь земли** prol.-mart. **- ни-**

зоу hom.-mih. низоу отъ недоуга - men.-mih. 372. - долоу prol.-mart. bulg. ponikпъ klruss. ponyknuty languere.

поникъ m. oculi submissi -комь сѣдеше alex.-mih. 15. croat. ponik niederschlagen der augen luč.

понирати -аѭ -аеши vb. ἐνδύνειν immergi -раꙗ въ водѣ и кѫпл сꙗ cyr.-hier. adde georg.-šaf. νήχεσθαι natare io.-clim. вь водахь -рають chrys.-lab. пѣськь -рающе воды men.-mih. 138. - въ источиницѣ lavr.-op. 32. psalt.-int.-saec. XII. -ныряти ber. clim. -нырѣють io.-sin.

пониньскъ v. понъньскъ.

поница f. cella, uti videtur вь виданиии и вь -ци господни sabb. 167. bulg. ponicъ keller alb. ponicъ vas mrum. πόντζα, ποvίτζα modiolus ad coquendum panem.

поницати -чѫ -чеши vb. oculos submittere - на землю dioptr.-lab. men.-mih. долѣ -чꙗ окомь, а долѣйше мѫдрованиемь io.-sin. perdi (de fluvio terram subeunte) ex. -цаю etc. acad.: adde -чати alex.

пониꙗ f. sensus nobis ignotus: облѣче гл вь понию царьскоую misc.-serb.

пановитель m. qui renovat - жизни hom.-mih.

поновити -влѭ -виши vb. ἀνακαινίζειν, ἀνακαινοῦν, ἐγκαινίζειν, νεοῦν renovare sup. 174. 389. - новины ier. 4. 3. -proph. mat. 49. - сꙗ: -вашти сꙗ лѣтоу svjat.

поновлениѥ n. ἀνανέωσις renovatio sup. ἐγκαίνια encaenia, festus dies novi operis memoriae dicatus sup. sbor. поновлениꙗ чтѣте прьвый законь добрѣ имоуще, паче же новаꙗ чтѣте поновлении ἐγκαίνια τιμᾶσθαι παλαιὸς νόμος καὶ καλῶς ἔχων, μᾶλλον δὲ τὰ νέα τιμᾶσθαι δι' ἐγκαινίων hom.-mih. 61.

поновъ m. novatio, uti videtur аще оучинилъ есть - misc.-šaf. 85.

поножь f. κνημίς tibiale 1. reg. 17. 6. -acad.

пономарь v. панамонарь.

пономонарь v. панамонарь

понорокь v. понравь.

понорь m. locus ubi fluvius sub terram absconditur mon.-serb. 82. 453. cf. поникка.

понорьливъ adj. malus, fortasse -рл- prol.-mart.

поноса f. dedecus да не таковѫ родꙗть поносѫ своемоу родоу dioptr.-leop.

поноситель m. vituperans prol. chrys.-lab.

поносительнѣ adv. indecenter.

поносити -шѫ -сиши vb. ferre - вѣньць hom.-mih. вьсе -симое посланиѥ prol.-mih. 279. ὀνειδίζειν vituperare ant. men.-mih. sup. 202. - кого š.-gl. 65. -си невѣрьствию ихъ ostrom. - комоу ostrom. bus. 44. šiš. 82. 198. men.-leop. prol.-mart. krmč.-mih. - комоу чьто greg.-naz. аще бы ми врагъ -силъ bor. 51. аще ми бы etc. vost. 1. 68. - ю bor. 35. -сима бываеше sabb. 3. conqueri leont. per. 37. 35; 131. 22. διακωλύειν impedire men.-vuk.

поносъ m. ὄνειδος exprobratio, dedecus ant.-hom. psalt.-vost. int. dioptr.-lab. ber. -имый къ сватыма bor. 83. -сы дѣюще сватомоу vost. φορά latio - звѣздныхъ io.-dam. vectigal quoddam duš. 23. chrys.-duš. 46. mon.-serb. glasn. 13. 376. magy. panasz querela rum. понос nomen infame поносеск.

поносьба f. opprobrium glag.

поносьливъ adj. ὀνειδιστικός vituperans -сл- ant. alex.

поносьникъ m. qui gestat -сникь mon.-serb.

поносьно adv. indecore, uti videtur alex.-mih 192.

поносьнъ adj. ὀνειδιστός probrosus ant. int. -но намь рещи есть isaak. врѣмꙗ -сно врагъ обрѣтъ men.-leop. 418. -сна жизнь и грѣхь chrys.-lab. -на смрьть mon.-serb. - бывь ἐγκληθείς accusatus krmč.-mih.

поносьство n. superbia alex.-mih. 153. -ноство 148.

поношати v. понашати.

поношениѥ n. βάσταγμα onus ant. не имавѣ понести -ниꙗ ихь hom.-mih. λοιδορία convicium man. ὄνειδος, ὀνειδισμός exprobratio ostrom. ant. šiš. 222. sup. 358. mir. sim. I. 22. 25. chron. мене вь стоудь и - облѣчеши sabb. 206. superbia mon.-serb. 83.

понравь m. vermis червь великъ ꙗко понорокь и болꙗ есть dan.-heg. pol. pądrow' magy. pondró vermis slav. apud Leschka pondrák čech. ponrav, pondrav: th. понр.

понравьнъ adj. malus -норовное vost. I. 388. e russ.

понрътиѥ n. κατάδυσις immersio -нертие cyr.-hier.

понрѣти -рѫ -реши vb. δύειν subire, ingredi psalt.-ven. psalt.-int.-saec. XII. понрѣтъ ion. 2. 6. - psalt.-pog. понърѣтъ bon. op. 1. 117. поньдреть (i. e. понрѣтъ ἔδυ) глава моꙗ ion. 2. 6. -men.-serb. не вь бездьнѫ покаꙗщихь сꙗ понершемь (pro -нрѣшемъ) pat.-mih. 110. исходища водьнаꙗ понереста очи мои κατέδυσαν zlatostr. nsl. pondrêti immer-

gere habd. pondrt immersus habd. pondrenje immersio habd. panderek mergulus lex. serb. ponirati sub terram abire russ. вырять immergi вырокъ mergus: ad eandem radicem trahunt пронъıра fraudulentus et trahendum videtur нравъ: nota croat. pondriti caespitare verant. et pol. pandry.

поноуда f. donum, fortasse разлнчиы -дамь оухыщраıєй винoчрьпьчий chrys.-lab. serb. ponude quod aegroto comedendum offertur.

поноудити -ждѫ -дишн vb. ἀναγκάζειν cogere matth. 14. 22. -kryl. sup. 96. mon.-serb. - себе вь молитвѣ isaak. - сѧ co nari cozm bulg. ponudi.

поноуждати -аѭ -аєши vb. cogere sup 324. bor. 86. clim. - сѧ ἐγκόπτεσθαι impingi op. 1. 154. mir. chron. 1. 101. ber. nsl. ponujati offerre habd.

поноуждениє n. cogere mon.-serb.

поноукнѫти -нѫ -неши vb. incitare glag.

поноукъıвати -аѭ -аєши vb. hortari sabb.-typ. 147.

понъдило n. πόντιλον pons поньдило pat.-šaf. 350. низь подьнила сьшедь бодрь бысть men.-leop. 475. e gr.

понътъ m. πόντος pontus понтъ chron. per. понтоу sabb. 171. понотъ chron. вь поньть море hom.-šaf. 7. оть поньта бѣше krmč.-mih. пон'та op. 2. 2. 152. вь поунь тѣ prol.-mih. 237. serb. ponat, ponto mik.

понътьскъ adj. ποντικός, πόντιος ponticus, pontius поньтьскъ chron. 1. 189. act. 4. 27. šiš. men.-vuk. hom.-mih. горы -скыє prol.-mart. понетьскъ mat. 31. chron. понтескъ chron. понитьскь šiš. 244. hom.-šaf. prol.-mih. понтьскь krmč.-mih. при поньстѣмь пилатѣ strum. понтинскъ chron. поньско море; фоуньскомоу филатоу nicol.

понътѣнинъ m. ponticus -нт- pan. -нтıанинъ ber.

понъıрıати v. понирати.

понѣ adv. κἄν vel sup. 225. 240. 368. marc. 6. 28. sborn. glag. ostrom. marc. 6. 31. nicol. greg.-naz. γοῦν saltem sup. 336. колико єсть тѣхь, иже желаѭть - обоныти вино leont. τέως sup. 282. ни - οὐδέ neque sup. 282. да - хлѣбь сьнѣдаеть dial.-šaf. čech. poně etwa, mich deucht šaf.-urspr.

понѣштати -аѭ -аєши vb. sufflare огнь срьдчьнъıй -щаєть оустьнѣ op. 2. 2. 455. cf. гнѣтити et pol. ponęta, podnęta.

понюнıати сѧ v. поюнıати сѧ.

понıава f. λέντιον linteum op. 2. 2. 182. σινδών linteum ev.-novg. men.-vuk. pent.-mih. op. 2. 2. 629. mat. 15. 34. op. 1. 245. χλαμύς chlamys prol.-lab. men.-vuk. ὀθόνη, ὀθόνιον linteum kruš. men.-vuk. χιτώνιον tunica men.-vuk. ἐπενδύτης superior vestis op. 2. 2. 629. adde prol.-mih. 278. sbor.-kir. azbuk. ber. pat. -вами повивьше тѣло hom.-mih. -нѣвою пашоуще ex. nsl. ponjava rad.: pon, unde etiam опона: curt. 1. 240. confert gr. πῆνος lat. pânus, pannus goth. fana ahd fano.

понıавица f. σινδών linteum svjat.-op. 2. 2 400. ὀθόνιον linteum svjat.-op. 2. 2. 400. καταπέτασμα aulaeum matth. 27. 51. -kryl. mat. 15. bus. 264. op. 2. 2. 82. hom.-mih. sup. 446. ev.-zogr. ber. chron. 1. 199.

понıавъ m. linteum вьзьмь свой понѣвь обьвивь ребра светаго men.-mih.

понıавьникъ m. sindonius -нѣвн- leont.

пониє conj. quia понеже ὅτι quia; ἐπεί, ἐπειδήπερ, ἐφ' ὅσον quoniam ostrom. поневаже ἐξ ὅτε e quo - нердань прииходъ ephr.-vost. поневаре mon.-serb. 23. pol. ponieważ russ. покидова, потудова, потыдова.

понєли conj. ἀφ' ἧς ἡμέρας e quo die понели и быша чадь на ней exod. 8. 24. -vost.

понıати v. поıати.

пообладати -даѭ -даєши vb. vincere dioptr. asên 12.

пооблачити -чѫ -чиши vb. νεφοῦν nubibus obducere dial. prol.-vuk. - сѧ: и се -чило сѧ небо vita-theod.

пооблѣшти -кѫ -чеши vb. ἐπενδύειν superinduere - сѧ šiš. 148.

пообразьнъ adj. ὁ κατὰ εἰκόνα ὤν qui ad imaginem est hom.-mih.

поопpавити -влѭ -виши vb. emendare glag.

поопpавливати -ваѭ -ваєши vb. reconcinnare иконы - chir.: recte forte -влıєвати.

поорати -рѭ -рєши vb. arare ok. 26. поорати и - pyrg. - планине chrys.-duš. 12.

поостpениє v. пооштрениє.

поостpıвати -аѭ -аєше vb. excitare ближнаго не -рıаваєть ephr.-belg. -стрив- chron. 1. 110. xii. men.-leop.: rectius -штрıав-.

поостpивати v. поостpıвати.

поострити -штрѭ -стриши vb. ὀξύνειν, παροξύνειν incitare men.-vuk. prol. prol.-

cip. pat.-mih. isaak. - ѥзыкъ свой krmč.-mih. men.-mih. - июдѣѥ hom.-mih. acuere glag. -щрити mir. - сѧ chron. 1. 252.
поостротити -штѫ -тиши vb. ὀξύνειν exacuere - оума palaea 1494.
поохритати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. illudere chron. 1. 100. 14. cf. похр-.
пооштрити v. поострити.
поохтрывати -аѭ -аѥши vb. incitare -щрлв- mon.-serb.
пооштрыти -ѥѭ -ѥѥши vb. παροξύνειν incitare -рати barl. ioann. isaak. men.-mih. - ратникы misc.-šaf.
поощтрѥниѥ n. παροξυσμός incitatio -рениšiš. 224. ant. isaak. - любве sabb.-typ. 42. поостреиниѥ bus. 172.
попадниꙗ f. sacerdotis uxor nom.-lab. per. chron. nom.-barb. -дии sg. d. bon. (manu recenti) -дьꙗ sbor.-kir. 53. pam. 190. bulg. serb. popadija.
попалити -лѭ -лиши vb. ἐμπιπράναι incendere men.-vuk. φλέγειν urere prol. sup. 16. ok. 77. - домъ dial.-šaf.
попалꙑти -ѥѭ -ѥѥши vb. καταφλέγειν urere men.-vuk. prol. prol.-vuk. proph. sup. 21. krmč.-mih. hom.-mih. ephr. chron. πυρπολεῖν accendere, igne vastare man. -лѣти sup. 21. -лѣти chrys.-frag.
попалѥвати -лѭѭ -люѥши vb. comburere -леваѣ льсть men.-saec. xii.
попалѥниѥ n. incendium содомьско -лениѥ bus. 299.
попарити -рѭ -риши vb. sensus dubius: къ роудамъ за много врѣме троудивъ се потомъ -ренъ prol.-mart. 89. cf. nsl. popariti klruss. poparyty pol. poparyć aqua fervida perfundere serb. popara cibi genus rum. пъпаръ.
попарити -рѭ -риши vb. περιτρέχειν percurrere цвѣтꙑ всѧ -рѧщи сбираѥть ти медъ cyr.-hier.
попаръ m. aves, at dubium est: вьсь миръ ꙗко и крилать - на вѣроу приведе къ богоу hom.-mih. 133.
попарꙑти -ѥѭ -ѥѥши vb. ἐφίπτασθαι involare травьникꙑ -рꙑѥть hom.-mih. 65. пчела травникꙑ - рꙑѥть op. 2. 84.
попасти -падѫ -падеши vb. prehendere per. 14. 25. chron. 1. 28. VI. aliis подъп- cf. nsl. popasti.
попасти -сѫ -сеши vb. depascere duš. 64. 65. 191. - нивоу krmč.-mih. -соше црьковь божию greg.-lab. serb. popas rum. попас.
попасъ m. pascuum alex. klruss. popas pastus.
попашꙗ f. depastio duš. 65. 191.

попелъ v. пепелъ.
поперьникъ v. попрьникъ.
попечаловати сѧ -лоуѭ сѧ -лоуѥши сѧ vb. curare sbor.-kir.
попечениѥ n. φροντίς cura dial. krmč. 33. 37. isaak. chrys.-frag. мирьско - на се приѥти krmč.-mih. 163. commiseratio sup. 399. 432. въ хоудо боудеть - ichn. - тѣлоу не творе isaak.
попечительнъ adj. sollicitus ioann.
попешти сѧ -кѫ сѧ -чеши сѧ vb. φροντίζειν curare pat. domet. chrys.-frag. κατανύσσεσθαι compungi lev. 10. 3. -vost. op. 1. 17. συμπαθεῖν, συμπάσχειν misereri - съ немощ'ми нашими op. 2. 1. 163. - немощьми нашими šiš. 223. misereri sup. 213. λυπεῖσθαι affligi proph. - о чемь isaak. ни мало попекоуь се nom.-mik. 109. попци сѧ sup. 451. попьцѣмь се ephr. -пецѣмъ сѧ собою bus. 712. попечено ти боуди sabb. 19. попеченоти боуди sabb. 203. - чимь greg.-lab. сию жизнию - greg.-lab. - за дроуга hom.-mih. - за свою коньчиноу hom.-mih. sine сѧ mon.-serb. 341. 92.
попинъ m. sacerdos pam. 175. 178. 224. bor. 50. per. 47. chron. 1. 75. 207. bus. 379. ipat.
попиратель m. qui conculcat men.-mih. - законоу nomoc.-bulg.
попирати -аѭ -аѥши vb. καταπατεῖν conculcare barl. triod. oct. prol. bon. sup. 438. - догматꙑ typ.-chil. chron. - ногами chrys.-frag. bus. 518. συμπατεῖν conculcare man.
попирати -раѭ -раѥши vb. volitare -рающе прѣлѣтахоу men.-mih. 136.
пописаниѥ n. descriptio mon.-serb.
пописати -шѫ -шеши vb. conscribere domet. -сахъ страницѫ bon. pingere mir. sabb. 46. mon.-serb. црькви и еште не бѣ -сана sabb. 139. златомь - sabb. 50.
пописовати -соуѭ -соуѥши vb. pingere - цръквꙑ dioptr.-leop.
попити -пиѭ -пиѥши vb. ebibere alex.-mih. 200. былиѥ - 65.
поплавати -ваѭ -ваѥши vb. πλανᾶσθαι errare - поустꙑню esai. 16. 8. -proph. ὁδεύειν iter facere -вавъше до .л. стрѣлищь men.-mih.
поплавѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. albescere ex.-op. 2. 1. 15.
поплазьливъ adj. lubricus - на грѣхꙑ svjat.-mat. 9.
поплаваниѥ n. diluvium proph.
поплакати -чѫ -чеши vb. κλύζειν eluere -четъ грѣхъ io.-dam. adde pat.-mih.
поплакати -чѫ -чеши vb. κλαυθμυρίζειν

flere men.-vuk. - сѧ: -чю сѧ chron. adde prol. isaak.
поплакновати -ноуѭ -ноуѥши vb. eluere krk.
поплакнѫти -нѫ -нєши vb. eluere pat.
попланиѥ v. поплѣнѥниѥ.
поплаполати -аѭ -аѥши vb. καταβόσκεσθαι depascere пламєнь -ла вьсакь кровь men.-mih.
поплахъ m. terror pat.-šaf. 350. пополохъ per. chron.
поплашати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. terreri georg.-vost.
поплашити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. terreri mon.-serb. 151. пополош- chron. 1. 134. 213.
поплинѫти v. поплюнѫти.
поплиовъ adj. poss. πουπλίου publii šiš. 45.
поплоунъ m. παπυλαιών papilio, tentorium: in font. psl. non videtur legi nsl. poplun prip. 115. tegumentum turcicum habd. pablon plafond bistr. russ. папланъ, поплинъ seidenzeug čech. pablon slovac. paplon magy. paplan tegumentum rum. поплон, плапом bettdecke: est ergo gall. pavillon: papilio a similitudine parvi animalis.
поплоути -пловѫ -пловєши vb. fluere nov. κολυμβᾶν natare; navigare prol.-mart. ἀποπλεῖν navi discedere prol. men.-leop. bus. 497. поплыти men.-leop. bus. 733. klruss. popłysty.
поплъзати -заѭ -заѥши vb. ὀλισθαίνειν labi men.-mih. 188. - сѧ isaak. svjat. dioptr. chrys.-lab.
поплъзєниѥ n. ὄλισθος, ὀλίσθημα lapsus krmč. 132. ant. svjat.-mat. 9. chrys.-lab. hom.-mih. на -ни(ѥ) и на грѣхь доушамь krmč.-mih. 157. - о ногоу antch. c. 30. -зєньѥ antch.
поплъзновєниѥ n. lapsus š.-gl. 75. mir.
поплъзнѫти -нѫ -нєши vb. ὑποσύρεσθαι labi pyrg. labi sbor. frag.-bulg. ἐκκρούεσθαι deturbari -нєть роука pent.-mih. - сѧ svjat. bus. 273. sup. 262. misc.-šaf. 101. dial.-šaf. sim. I. 21. chron. вь ѥрєсь -зє сє krmč.-mih.
поплъзьнъ adj. utilis georg. georg.-šaf. 177. cf. пополькза.
поплъзьнъ adj. labens оудобь -ноѥ par.
поплъзѣти -жѫ -зиши vb. labi -зєвь ichn.
полънитєль m. qui implet oct.
полънити -нѭ -ниши vb. implere - зємлю steph. rum. попълнєск.
поплъти v. поплоути.
попльвати -плюѭ -плюѥши vb. conspuere pat. prol. prol.-vuk. -вашѫ лицє ѥмоу dial.-šaf. cf. поплювати.
поплѣнити -нѭ -ниши vb. πορθεῖν devastare krmč. 49. krmč.-mih. prol. int. 16. sup. 40. 41. 450. ok. 83. chron. - плѣнъ svjat. градь -нєнь prol.-mih. bulg. popleni.
поплѣнꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. devastare -нꙗхоу по соухоу prol.-mih. 272.
поплѣнѥниѥ n. αἰχμαλωσία captivitas въ -плании op. 2. 2. 25.
поплювати -плюѭ -плюѥши vb. καταπτύειν conspuere barl. men.-vuk. prol.-mart. prol.-vuk. mon.-serb. -вашє (3. pl.) идолы prol.-mih.
поплювьнъ adj. conspuens -ны на свєтаго оучини свитькь men.-mih. 371.
поплюнѫти -нѫ -нєши vb. conspuere: поплинноу male respondet graeco κατέπτυε prol.-lab.
поплюти -плюѭ -плюѥши vb. conspuere поплюѥнъ part. praet. pass. misc. klruss. popluty cf. поплюнѫти.
поповишть n. sacerdotis filius -вичь chron.
поповъ adj. poss. sacerdotis nomoc.-bulg. ev.-novg. 1270. op. 2. 2. 242. misc. pam. bus. 57. per. 100. нєбрѣжєниѥмь -въмь zlatostr.
поповьскъ adj. sacerdotalis cozm. nomoc.-bulg. duš. - чинь men.-mih. ѥоухий -кихъ op. 2. 2. 513. - санъ krk.
поповьство n. πρεσβυτέριον sacerdotium op. 2. 1. 164; 2. 2. 37. men.-mih. prol.-mart. nom.-lab. cyr. 4. bor. 72. krmč.-mih. op. 2. 2. 513. clim. duš. свѧти на - мєдодна meth. 4. да ѥ лихь -ва zak.-serb.
попождєниѥ n. ἔδαφος pavimentum pyrg.
попольза f. commodum попол'за (i. e. -за) ѥмоу нє сътвориши τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις sir. 38. 21. -vost.
попона f. ἐπικάλυμμα, κατακάλυμμα velum pent.-mih. δέρρις pellis, cilicium exod. 26. 7. -pent.-mih. kruš. съмьрть грѣхоу - zlatostr.
попонъ m. φῦκος alga ex. - водный: nota croat. popona frutex verant.
попоꙗсъ v. поꙗсъ.
поправити -влѭ -виши vb. corrigere chron. 1. 111.
поправлѥниѥ n. reparatio glag.
попраздьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. celebrare ephr.
попраздьньствиѥ n. dies diem festum sequentes -дн- sabb. 75.
попраздьньство n. dies diem festum sequentes typ.-chil. cf. alex.
попраниѥ n. conculcatio cozm. misc. pam.

175. pat. triod. ber. -ные sup. 404. πάτημα conculcatio - ногъ влашихъ mat. 47. περίψημα scobs šiš. 97: nota male попърание βλάστημα fetus sup. 288.

попратель m. qui conculcat int.

попрати -перж -переши vb. καταπατεῖν, πατεῖν conculcare ant. proph. man. cloz I. 342. sup. 47. 450. chron. - оуставъ man. попраны sup. 438. попьранъ ostrom. cloz I. 342. попьра sup. 389. попъра sup. 48. попъраны sup. 102.

попратити -штж -тиши vb. comitari - вь плѣнь prol.-vuk. вь плѣнь - дроугыю prol.-mih. 111. serb. popratiti.

попризємьнъ adj. πρόσγειος propinquus humo ex.

поприносити -шж -сиши vb. afferre - ѥсодию mon.-serb. 182.

поприштє n. στάδιον stadium; millia sup. 19. 163. 401. 409. men.-leop. chron. стадий или - мѣроу имоуще .у. лакотъ op. 2. 2. 104. попьр- sup. 18. ostrom. svjat. š.-gl. 51. пъпьр- sup. 137. 162. пьпр- 200. 208. 210. 212. 429. пьпьр- 27. пъпр- sup. 162. asên 13. matth. 5. 41. -bulg. io.-sin. pat.-mih. пьпр- dioptr.-lab. greg.-lab. hom.-mih. prol.-vuk. men.-vuk. prol.-cip. nom.-mik. 52. men.-mih. misc.-šaf. isaak. prol.-mih. glag.: nota serb. popristaj živ. 93. 106. et russ. вапять поприщь var. 91. на пять попрыскъ 86. dial. попры, прыть galop et bulg. preprên festinans. cf. пръпр-.

попрıꙗти -ıѫ -ıѥши vb. favere per. 16. chron. 1. 32.

попроводити -ждж -диши vb. comitari -вад- chron. 1. 206.

попродати -дамь -даси vb. vendere chron. 1. 156. -да весь кънѥвъ per. 82.

попросити -шж -сиши vb. ἐρωτᾶν interrogare dial. isaak. mon.-serb -си цароу отроковицоу дати ѥмоу prol.-mart. -сише ѳеодороу книжниꙗ и не подаде ихъ prol.-mart.

попрость adv. ἐπ' εὐθεῖαν recta поидемъ - gen. 33. 12. -vost.

попрьникъ m. actor -перьн- vost. ни вѣтиѫ (sg. g.) ни поперника chrys.-frag. 32. cf. rum. попреск veto.

попрѣкъ adv. transverse поперекъ chron. 1. 180. bus. 919. pol. poprzek, poprzecz.

попрѣлихоу v. прѣлихъ.

попрѣслоуха f. παρακοή inobedientia -преcyr.-hier.

попрѣта f. res vituperanda, uti videtur видиши ли, ꙗко-невѣрние ѥсть hom.-mih. 66.

попрѣти -прж -преши vb. fulcire ant.-hom. 217. serb. poprijeti premere.

попрѣтити -штж -тиши vb. ἐπιτιμᾶν reprehendere krmč. ıаростию - hom.-mih. ἀπειλεῖν minari krmč. 85. - братоу krmč.-mih. nsl. poprêtiti komu hung.

попрѣчьникъ m. res transversa прѣскаче - крьста prv.-deč. 26.

попрѣштати -аѭ -аѥши vb. reprehendere ant.-hom.

попрѣштєниѥ n. ἐπιτίμησις vituperatio ant.

попржга f. cingulum, ni fallimur бити и по нагоу тѣлоу попроугою prol.-belg. vulg. подпроуга bulg. poprъg: poprak verk. 370. croat. poprug cingulum verant.

попржжити -жж -жиши vb. percutere, uti videtur мнихь мнихоу аще -жить ли оударить ѥго pat. 324.: nota жена аще попроужить попоу злоу nom.-lab. 115.

попоугаи m. psittacus trigl.

попоуньць m. avis quaedam misc. - ѥсть пьстра птица nom.-barb.

попоускати -аѭ -аѥши vb. remittere int. 43. ber. e russ.

попоуснѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. mutari -снѣти men.-mih. 11. prol.-mih. 180. кнезь -снѣвь лицемь, прьвѣѥ оубо тѣшаше и vita s. Ardaleonis 14. apr. -prol.-belg. -снѣвь лицемь prol.-vuk. како ѥсть попыснѣлъ и ѕеленѣлъ vost.

попоустити -штж -стиши vb. συγχωρεῖν permittere sup. 143. ant. dial. καταλείπειν omittere proph. ἐνδιδόναι cedere esai. 3. 11. -proph. ἐᾶν sinere luc. 4. 34. -ev. 1270. pati sup. 411. mittere leont. -сти иоудѣискы родъ на ны greg.-naz. не -сти ѥго сьгрѣшити leont. -штенъ бꙑстъ sup. 402. оуздѣ -штенѣ clim. 274. сльѕы -стивь ѥстьствоу greg.-mon. 59.

попоустошити -шж -шиши vb. devastare chron. 1. 211.

попоуштавати -аѭ -аѥши vb. mittere int.

попоуштаниѥ n. remissio наказаниꙗ - svjat.

попоуштати -аѭ -аѥши vb. συγχωρεῖν permittere dial. ioann. cozm. богоу -аѭщѫ svjat. mat. 8. bus. 296. 739. ἀποστέλλειν mittere gen. 38. 17. -vost. cozm. ἐνδιδόναι cedere proph. cedere sup. 326. omittere sup. 247. adde -аѭще ни ославлꙗѭще sborn.

попоуштєниѥ n. συγχώρησις concessio sup. 142. ioann. isaak. chron -ниѥмь божиѥмь par. колико образъ ѥсть -ниѭ божиѭ svjat. - божие mon.-serb.

попъ m. πρεσβύτερος presbyter greg.-naz. sborn. sup. obich. šiš. 37. 167. 253. mat. 44. prol.-mih. pat.-mih. op. 2. 1. 164; 2.

2. 63. 79. 513. meth. 4. 6. cyr. 20. bus. 174. 349. mon.-serb. chron. попове pl. n. sup. 160. chron. поповомь pl. d. trêb. попови pl. a sabb. 131. два попы meth. 8. попове латиньсци chrys-duš. 26. попа чьстити sborn. на попа рѣчи не приемли 1. tim. 5. 19. -vost. nsl. bulg. serb. etc. pop serb. popa; popin adj. rum. поп pruss. paps beitr. 2. 149. wieg. 2. 363.

попъіснѣти v. попоуснѣти.

попытати -аѭ -аѥши vb. interrogare sup. 445. men.-mih. bus. 692. - сѧ rogare mon.-serb. 446. 5.

попьрище v. поприще.

попьскъ adj. sacerdotalis misc.

попьснѣлъ adj. mutatus кто -лаaго лица не вьстрепещеть тресый се pat. 296. cf. попоуснѣти.

попьство n. sacerdotium богъ даетъ ѥмоу - sup. 265.

попьхавати -ваѭ -ваѥши vb. λὰξ ἐνάλλεσθαι calcibus insilire georg.

попьхнѫти -нѫ -нешн vb. trudere - кого pam. 202.

попѧти -пьнѫ -пьнеши vb. intendere обѣ древѣ попѧте бѣста кожами alex.-vost.

попѫдилище n. ἀποτρόπαιον formido -поуд- op. 2. 2. 39.

пора f. ἀμφιβολία iurgium аще пороу началъ бы io.-clim. th. пр: прѣти.

пора f. ἔρεισμα fulcrum, munimentum - бываетъ всемоу alex.-vost. βακτηρία baculus vost.: th. пр: прѣти.

пора f. τόνος vis, violentia прѣоудолѣюща алчьбнѣй ноужди порою оума νικῶντα τῆς πείνης τῷ τόνῳ τῆς γνώμης hom.-mih. 139. in homilia S. Basilii episc. Seleuciae p. 61: блаженааго оного и великааго пророка илию: начеть илиа изнемагати жеждею, нь обаче трьпѣаше трьпе порою, оунѣаше бо и самь погыбноути hom.-mih. 135. in homilia S. Ioannis Chrysostomi: слышите братиѩ, разоумно прѣдавающе пороу иными дѣвицамь тай e quodam prol. serb. uporaviti se, oporaviti se refici rum. порак ferus cf. russ. пора russ. dial. порной validus.

пораба f. subiectum esse, uti videtur да моу бащина оу -боу mon.-serb. 368. 70.

порабити -блѭ -биши vb. subigere.

порабла̂ти -ѩѭ -ѩѥши vb. δουλοῦν subigere ant. -блѩше op. 2. 2. 38. men.-mih. -блѣѥтъ op. 2. 1. 23.

пораблѥниѥ n. servitus -бление glag. оу - себе дати alex.-mih. 51.

поработаниѥ n. servire mon.-serb. 125. 141. 225. 269. - родителемь mon.-serb. 88.

поработати -аѭ -аѥши vb. καθυπηρετεῖν servire hom.-mih. sup. int. chron. 1. 95. аще боудеть -таль sabb.-typ. 36.

поработити -штѫ -тиши vb. δουλοῦν subigere ant. antch. sup. 404. strum. holm. krmč. 131. krk. mon.-serb. laz. - тѣло chrys.-lab. -боштень бѣсоу sim. I. 20. - сѧ krk. chron. -шн се сластемь greg.-mon. 67.

порабоштавати -ваѭ -ваѥши vb. subigere pan.

порабоштати -аѭ -аѥши vb. δουλοῦν subigere ant. mon.-serb. ziz. δουλαγωγεῖν in servitutem redigere šiš. 245.

порабоштевати -тоуѭ -тоуѥши vb. subigere dial.-šaf.

порабоштениѥ n. καταδούλωσις servitus krmč.-mih. greg.-mon. 90. chron.

поравьнѥниѥ n. ὁμαλισμός complanatio mich. 7. 12. -внен- alex.

порадованиѥ n. ἐπίχαρμα laetitia ant. proph. pent.-mih. ber.

порадовати -доуѭ -доуѥши vb. ἐπιχαίρειν laetari ant. dial. io.-sin. - сѧ sup. chron. 1. 38. 59. š.-gl. 65. mat. 49. ἄγασθαι laetari men.-vuk. - се радостию великою prol.-mart. -доуемь се о твоемь доходѣ ichn.

поражати -аѭ -аѥши vb. πατάσσειν percutere barl. prol. bus. 433. trigl. -жааше множьство витезь bell.-troj. 25.

пораждаѥникъ m. μεταγενέστερος posterior сего снѧдъ -жанникъ бысть cozm.

пораждаѥниѥ n. γέννησις generatio ex.-op. 2. 1. 13.

пораждати -аѭ -аѥши vb. ἀναγεννᾶν regenerare; τίκτειν parere pent.-mih. barl. int. isaak. men.-mih. многа чада -жающю tur. per baptismum - сѧ nasci sup. 340. ioann. ἀναγεννᾶσθαι regenerari cloz I. 885. hom.-mih.

пораженниѥ n. percutere kruš.

поразбити -биѭ -биѥши vb. frangere жлица -бѣна mon.-serb. 406. 98.

поразительнъ adj. feriens int. 19.

поразити -жѫ -зиши vb. πατάσσειν ferire ostrom. πλήττειν percutere pyrg. adde sup. 364. 441. 443. mon.-serb. 62. 72. 74 etc. -зи осле вь бедро men.-vuk. -зи ныкова вь чело prol.-mart. - ножемь prol.-mart. -жьшемоу ѥгоупта bus. 90. -жень ѩзвою men.-mih. -зи самого гноемь men.-leop. -зи иконоу svjat.-op. 2. 2. 403. птицею -женное nom.-mik. 2. -

скотиноу krmč.-mih. 252. -зние се очи его prol.-mart. 128. -жени отъ доухъ нечистыхъ svetk. nsl. poraziti laedere spang. meg. bulg. porazijъ croat. poraz luč.

поразоумѣвати -ваѭ -ваеши vb. intelligere hom.-mih. isaak. bus. 289. - божьственныхъ таинъ ephr.-belg.

поразоумѣти -ѣѭ -ѣеши vb. καταvoεῖν percipere sup. γιγνώσκειν noscere men.-vuk. adde prol.-vuk. isaak. krk. bus. 289. mon.-serb. -мѣеть самъ не имѣѥ ничесоже ephr.-belg. -мѣй си prol.-mih.

порамница f. ἐπώμιον superhumerale men.-vuk. adde alex.

порамьница f. ἐπώμιον, ἐπωμίς superhumerale -мница men.-vuk. prol.-lab. pyrg. alex. плаштаница еже обычнѣ -мницоу нарицати; порамница prol.-cip.

пораинити сѧ -ниѭ сѧ -иниши сѧ vb. mane surgere sbor.-kir. 47.

порано adv. tempore matutino съвръшаѥть се слоужьба скоро и - typ.-chil. въ тие (соуботы и недѣлю) достоить и варение ꙗсти и порано раздрѣшити nom.-mik. 163.

пораноу adv. mane chron. 1. 215: recte по раноу.

порасръдьчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. irritari -срьчило mon.-serb. 90.

порасти -стѫ -стеши vb. crescere triod. misc. -ростъше chron. мѣсто -растъ бꙑлиѥмъ sup. 159. села лѧдиною -ростоша bus. 496. о тръннꙗ порастъшимъ жидовьска мѣста sup. 263. bulg. porastnъ verk. porasnъ milad.

порасѫдити -ждѫ -диши vb. iudicare -соудивъше сказаше sabb.-typ.

поратити -штѫ -тиши vb. bellum gerere alex.

поратовати -тоуѭ -тоуеши vb. bellum gerere alex.

поребрие n. costae prol. -рье men.-vuk.

поревьновати v. порьвьновати.

порекло n. ἐπωνυμία cognomen georg. krmč. 200. krmč.-mih. 232. 236. 374. men.-mih. 365. ber. trigl. alex. броумъ - есть дионисово bus. 383. леонъ именемь, -кломь же макелъ mir. павла -кломь чрьнаго krmč.-mih. 385. serb. poreklo rum. порекълъ, поликръ, проликъ cf. lit. pavardis.

пореко v. пороуко.

поречение n. μῶμος ignominia lev. 21. 18. 21. -vost. kruš. μομφή incusatio šiš. 194. proph. bus. 270. mon.-serb. ber.

поречние n. incusatio domet. cf. -чение, quod praestat.

порешти -кѫ -чеши vb. λέγειν dicere; μέμφεσθαι incusare ant. glag. - кого per. 98. chron. 1. 169. - соуждениꙗ krmč.-mih. 225. mon.-serb. - рѣчь mon.-serb. 49. μωμεῖσθαι vituperare -четь насъ šiš. 106. не порцѣте тѧготꙑ на доушю мою op. 2. 2. 154. сѧ: ка страна би се -кла; š.-gl. 95. 97. čech. pořéci kat.

порнвание n. συγκλόνησις concussio greg.-naz.

порнвати -аѭ -аеши vb. trudere sup. 32.

порнвъ adj. litigiosus еже съ проста оубѣгати врачевьнꙑꙗ пользꙑ порнво есть svjat. черни плотию, порнвꙑ, величавꙑ ex.

поризмо n. πορισμός quaestus gram. 235.

порнковати -коуѭ -коуеши vb. reprehendere, uti videtur начнеть глаголати порнкоуе ephr.-belg. cf. порицати.

порнѫти -нѫ -неши vb. ὠθεῖν trudere аще враждьꙑ ради -неть и num. 35. 20. -pent.-mih. kruš. ῥίπτειν iacere pyrg. de aedibus proph. isaak. misc. -ноуть part. pyrg. rum. порнеск commoveo.

порицание n. vituperatio ber.

порицати -цаѭ -цаеши et -чѫ -чеши vb. ἐγκαλεῖν incusare ant. typ.-chil. sabb.-typ. ber. trigl. не -чи ми ichn. μέμφεσθαι vituperare -цаѥ е šiš. 180. аще и чьто -цаете ми опождениꙗ greg.-naz.

порколабъ m. magistratus quidam gram. 55. dipl. -val. поркалабъ gram. 36. паркалабъ dipl.-val. nsl. porkolab exactor hung. porkulab habd. magy. porkoláb: e germ. burggraf.

поробити -блѭ -биши vb. subiicere ok. 62. mon.-serb. брата моу и сестроу -би ok. 30. -бена раба man. bulg. parobi; nsl. porobiti diripere porob praeda.

пороблениѥ n. servitus -блен- alex.-mih. gram. 251.

порода f. partus trigl. origo alex.

порода f. παράδεισος paradisus sup. saepe ant. pat. greg.-naz. io.-clim. svjat.-op. 2. 2. 383. mat. 9. sborn. ex.-op. 2. 1. 12. op. 2. 2. 24. 27. 57. 114. 149. 199. 261. 397. 428. mat. 40. nicod. mon.-serb. 83. 8. ant. antch. bus. 298. bor. 1. pat. prol.-mih. hom.-mih. nomoc.-bulg. chrys.-frag. misc. sof. vita-theod. men.-leop. frag.-serb. chron. 1. 45. 1. - землѣ обѣштана bon.: nota въ -дѣ затворити μανδρεύειν ad ovile deducere sup. 286. 3. et apud ber. pro patria cf. paradies wieg. 2. 336. beitr. 2. 149 et nota ahd. marikreoz ags. meregreot meerkies (griess) e lat. margarita wack. 6. 11.

породимъ adj. qui regenerat, uti videtur

орьль отъходить на вьстокь на породимь блато и окьпеть се вь немь и сѣдить etc. nom.-barb. тоу бѣше породимь кладимь кладенець. юноша спѣшно отиде и повѣда царю алеѯандроу. алеѯандрь едннь кроньдирь (коньдирь) оузеть оть воды тою etc. misc. 83. породимо блато in quo aquila se lavat misc. породимь юсть молитва misc.
породимьскъ adj. regenerationis да испиеть оть воды -скыю, да породить се, да не оумреть вь вѣкы misc. 83.
породина f. gens -рьдина gram. 255.
породити -ждж -дишн vb. κύειν, τίκτειν, ἀποτίκτειν parere men.-vuk. sup. 288. 307. γεννᾶν gignere sup. 241. sabb. 27. ἀναγεννᾶν regenerare - водою pyrg. - сѧ misc. chron.
породию n. progenies -дьюе юхидноко mat. 34.
породъ m. τόκος partus hom.-mih. partus glag. -да зачетию hom.-mih. 199. bus. 435. 436. γέννημα progenies pent.-mih. - съвѣстьнъни io.-clim. progenies io.-sin. clim. 89. slov.-novg. b. nativitas mon.-serb. 370. 443. cf. magy. poronty numerosa proles et adde serb. porodica rum. породицъ.
породьнъ adj. παραδείσου paradisi pat. sup. prol. sim. I. 16. -на радость op. 2. 2. 302. -на пишта svjat.-op. 2. 2. 397. -но житие op. 2. 2. 24. -ныю двьри hom.-mih. пишта -на greg.-naz. древо -дно tur.
породьскъ adj. παραδείσου paradisi -кыя жизни psalt.-theod.
породьство n. ἀναγέννησις regeneratio sup. 340.
порождению n. τόκος partus sup. 177. γεννηθῆναι nasci hom.-mih. ἀναγέννησις regeneratio sup. 340. -ньє cloz I. 882. 897. 914. hom.-mih. -гению, -гению mon.-serb.
порожденьница f. puerpera -деница nom.-mik. 144. nsl. porodnica lex.
порождьство n. ἀναγέννησις regeneratio -зьство cloz I. 878.
порозъ v. празъ.
порозьство v. порождьство.
пороза v. праза.
порокоеати -коуѭ -коуюши vb. vituperare krmč. 60. antch. c. 73. alex. acad. кракь - krmč.-mih. 78. - на кого mir.
порокъ m. ψόγος vituperium sup. 179. μῶμος dedecus krmč.-mih. ant. lev. 24. 9. -pent.-mih. bus. 645. ber. chron. iniquitas glag. подь -комь юсмы isaak. -ка нѣсть вь тебѣ dioptr.-lab. -комь слакоу искази greg.-mon. 86. -коу же и оукоризнѣ сы sabb. 9. бес -ка быти ἀνεπίληπτον εἶναι šiš. 164. - на се приюмлють krmč.-mih. бес -ка ἀμόλυντος impollutus sup. 177. nserb. porok vituperatio cf. anaquiss Pott 2. 1. 601.
порокъ v. пракъ.
порокъ v. пороукъ.
поронити -нѭ -нишн vb. ἀναστρέφειν invertere паде сѧ и -ни ю (колимагоу) bus. 126. bulg. poroni milad. 26. pol. poronić.
поропоръ v. прапоръ.
поропътати v. поръпътати.
поростъ m. alga marina trigl.: fortasse порастъ.
пороса v. праса.
порота f. sensus quodammodo dubius duš. 129. 144. 151. 163. mon.-serb. 195. 196 251. 252. 300. 350. -тникь 85. -тьць duš. 129. 130. 155. 163.
поротьникъ v. порота.
поротьць v. порота.
порочити -чж -чиши vb. vituperare trigl.
порочьникъ m. μῶμος vituperandus -чнšiš. 202. alex.
порочьнъ adj. μωμητός vituperandus ant. adde int. mon.-serb. овьча -но antch. op. 2. 2. 262. чедо -но men.-mih. 365. maculosus leont.
пороуко adv. σκληρά, σκληρῶς duriter глагола имь пороуко gen. 42. 7. -pent.-mih. пороуко бысть юй родити gen. 35. 16. -pent.-mih. пороко gen. 42. 7. -ostrog. пороко ей родити gen. 35. 16. -vost. порեко idem gen. 42. 30. - pent.-mih.
пороуковати -коуѭ -коуюши vb. δυσχεραίνειν aegre ferre op. 2. 2. 24.
пороукъ adj. σκληρός durus поржко юкн сѧ слово се gen. 21. 11. cod. 1538. дѣлъ поржкынхъ exod. 6. 9. -ibid. kruš. въ пороукынхъ времен'ныхъ op. 2. 2. 24. пороуко слово gen. 21. 11. -cod. serb. pent.-mih. mat. 55. слово пороуко deut. 1. 17. -kruš. дѣль пороукынхь exod. 6. 9. -pent.-mih. ни пороуко твори повелѣние op. 2. 2. 24. глагола имь пороукою ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά gen. 42. 7; 42 30. -kruš. male пороукотвори; порокъ op. 2. 1. 51. gen. 42. 7. -ostrog. gen. 21. 11. -proph. gen. 49. 3. -pent.-mih. пороко юви сѧ слово mat. 55. vost. гнѣвь юю пороко ἐσκληρύνθη indurata est kruš. порокъ бысть и порокъ лють и оукоривъ σκληρός φέρεσθαι καὶ σκληρός αὐθάδης gen. 49. 3. -vost. дѣлесъ порокыхъ exod. 6. 9. -vost. гнѣвь юю пороко ἡ μῆνις αὐτῶν ἐσκληρύνθη kruš. порѣкь in ἐσκληρύνθη pent.-mih.: vides

scribi **поржкъ, пороукъ, порокъ, порекъ** et **порѣкъ**: quae scriptio vera sit, ignorare fatemur.

пороусити -шѫ -сиши vb. rufum reddere pat.

пороутити v. **порютити**.

пороуха f. laesio alex. **житию** - men.-leop. 384. russ. **поруха**.

пороучивъ adj. μεμψίμοιρος morosus ant. 54.

пороушание n. lacerare - **дьяволь сѣтий** tur. 84.

пороушати -аѭ -аеши vb. laedere - **оуставъ** sbor.-kir. 57.

пороушити -шѫ -шиши vb. laedere alex. - **оуставъ** sbor.-kir. 57. - **оуставление правилъ** per. 44. - **дание** gram. 62. **-шенъ** ardž. **да не разорить ни -шить** mon.-serb. 148. 445.

поръ m. porrum in fontt. psl. non videtur legi: nsl. por habd. habes etiam porluk serb. por; pori luk, purić mik. russ. dial. пёръ pol. por magy. pórhagyma ahd. phorro, porro cf. Fr. Unger, Botanische streifzüge 56.

поръвица f. rixa duš. 112.

поръзати -жѫ -жеши vb. hinnire alex.-mih 199. **-рьзавъ, -ръза** alex.-vost.

поръпира f. purpura misc.-serb. **-пѣра** nicol. cf. **поръфира**.

поръпътати -щѫ -щеши vb. γογγύζειν murmurare **-роп-** bon. proph.

поръта f. porta mon.-serb. **порьта градьска** nom.-mik. 44. **да се изведе ис порте, и да се дае на портоу** .ві. **мѣртика** chrys.-duš. 46. **на портоу царьства** mon.-serb. 437. **на порьтоу ми** 450. **-тена врата** mon.-serb. 435. bulg. portъ wieg. 2. 373. 403.

порътарь m. ianitor pat.-šaf. 52. **-рт-** mir. par.

порътатиса f. ianitrix **-рт-** mir.

поръфира f. πορφύρα purpura **порьф-** ephr. leont. typ.-chil. men.-mih. **порьф-** holm. mat. 35. chrys.-lab. **порфура** ostrom.-mat. 35. cf. **поръпира**.

поръфоурий m. porphyrius **порьф-** šiš. xvi. **порфирие** prol.-mih.

порыкати -каѭ -каеши vb. rugire int. 61: e russ. cf. **рюти**.

порьвьновати -ноуѭ -ноуеши vb. μιμεῖσθαι imitari svjat.-op. 2. 2. 403. **-ревн-** barl. chron. mon.-serb. - **по возѣ** sim. I. 7.

порѣвание n. πυγμή lucta pyrg.

порѣвати -аѭ -аеши vb. ὠθεῖν, ὑπωθεῖν trudere pyrg. dial. men.-leop. pat. proph. pam. bus. 502. ber. **на прѣдь - корабль** chrys.-lab. **милованиемь -ревлемь** chrys.-lab.

низь стрьминоу-ваХоу пропасти men.-mih. **-вление и ноудимн** krmč.-mih. 372. **- вь гльбиноу; - вь погыбѣль** krmč.-mih. **коукоулемь** - men.-mih.

порѣдꙑ adv. raro **часто или** - svjat.: recte **по** cum adv. **рѣдꙑ**.

порѣзати -заѭ -заеши et **-жѫ -жеши** vb. amputare (de vite) triod. prol. - **лозꙑ** per. 39. **юныѥ -заѥть** hom.-mih. 90. **-режеть конь** bus. 399.

порѣзъ m. assula tenuis **-зоу великоу вънызоушоу (-зъшоу) сѧ** men.-leop. 49. cf. nsl. poreza art strafsteuer serb. porez, poreza vectigal.

порѣзꙑвати -ваѭ -ваеши vb. amputare chron. - **головꙑ** per. 77. e russ.

порѣкати -аѭ -аеши vb. μέμφεσθαι vituperare šiš. 60.

порѣкъ v. **пороукъ**.

порѣчиѥ n. ποταμῶν ὄχθαι amnium ripae ex.

порѣяти -ѣѭ -ѣеши vb. ὠθεῖν trudere ant. **порѣѥ** sup. 323.

порютение n. ruina, uti videtur **-роут-** nom.-barb.: rectius **-штение**.

порюти -ревѫ -ревеши vb. mugire .**м. воловь -реветь** misc. 104.

порютити -штѫ -тиши vb. iacere - **вь каль** ephr. προσανατρέπειν evertere sir. 13. 29. -vost. **-роутать и** bus. 158. **-роутать и** sir. 23. 29. -vost. op. 1. 83. **-роутити и Хоте вь каль** belg. - **сѧ** καταρρήγνυσθαι rumpi **-рѫт-** collidi dial.-šaf. 227. **пороут-** destruere alex. **егда сѧ падеть, не -рѫтить сѧ, тако господь подьемлеть рѫкѫ его** dial.-šaf. 227. **егда сѧ падеть, не пороутить сѧ** (pro alius codicis **порѫтить сѧ**): male **порѣчить сѧ** pro **разбивается** azbuk. croat. porutiti se budin. 61. čech. pořítiti, ořítiti pol. rzucić, porzucić, porzutek cf. **въздрюштати**.

порѧда f. sensus dubius: **да га позове на -редоу** mon.-serb. 85. 14.

порѧдие n. ἀκολουθία consequentia hom.-mih. 101. sup. 205.

порѧдоу v. **рѧдъ**.

порѧдъ m. ordo chron. 1. 153. 159. 164. 185. 186. - **положити, сътворити** per. 78. 15; 92. 32.

порѧдьнъ adj. τεταγμένος ordinatus ant. **-дныХъ словесъ** tur. pam. 134: nota **малиХь и -днихь царь** alex.-mih. 70. **поставьнъ, -, подобьнъ, любивъ и почьстьнъ и не наражденъ**.

порѫбъ m. carcer **-роубъ** chron. 1. 65. 136. 163. per. 57. 91. acad. pol. porąb gehau klruss. porubaty.

порѫгавати -аѭ -аѥши vb. ludibrio habere chrys.-lab. int.

порѫганиѥ n. ὕβρις contumelia man. εἰρωνεία derisio svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 386. bus. 267. 272. adde sup. ant. ziz. chron. **-ганию быхомь** sabb. 81.

порѫгательнъ adj. illudens.

порѫгати -аѭ -аѥши vb. παίζειν illudere **-ганъ бысть** ostrom. **-ганъ бѫдеши** sup. 35. - **црькова** krmč.-mih. 372 **всѣхь -гала ѥсть** krmč.-mih. **-гавь прѣльсть идольскоую** prol.-mart. - **сѧ** ἐμπαίζειν illudere glag. sup. iob 30. 1. -mat. 55. - **комоу** ostrom. sup. nomoc.-bulg. pent.-mih. - **идолы** prol.-mart.

порѫговати -гоуѭ -гоуѥши vb. illudere antch. c. 47.

порѫгъ m. ἐμπαιγμός irrisio barl. 32. ephr. karamz. III. 134. **-гоу творити** πομπεύειν contumelia afficere men.-mih. 258. **вьсѣмь вь - бысть** ἐν καταγνώσει ἦν men.-mih. **житиѥ пороуга достойно** krmč.-vost.

порѫка f. indicium alex.

порѫкъ m. sponsio **-роукь под(ь)ѥшѥ** glag. nsl. porok fideiussor poruk habd. poroštvo lex. croat. poruk verant. russ. порука.

порѫчати -аѭ -аѥши vb. concredere - **земли** chrys.-frag. παραγγέλλειν nunciare krmč.-mih. adde mon -serb. 43. 156. **-чл радовати сѥ** alex.-mih. 83. - **сѧ** sponsorem esse krmč.-mih. prol.-mih. - **за кого** sup. 127. nomoc.-bulg. bulg. porъča: nota nsl. poračati commendare.

порѫчениѥ n. παραθήκη depositum ant. antch. c. 122. ἐγγύη sponsio krmč. 35. **проснти -ниꙗ** krmč.-mih. **-ниѥ даꙗти** ibid. adde mon.-serb. 404.

порѫчи f. pl. manualia trigl. ἐπιμάνικα supermanicalia, brachialia alex. russ. поручь m. pol. poręcz f.

порѫчити -чѫ -чиши vb. ἐγχειρεῖν aggredi krmč. 37. πιστεύειν, ἐμπιστεύειν concredere ostrom. krmč.-mih. sup. ant. antch. c. 122. credere **-чении раздавати** quibus erat roga credita leont. chron. 1. 52. 66. 91. 102. 165. **область намь -чиль ѥсть** prol.-mih. μνηστεύειν desponsare sup. 179. commendare **-чи ѥмоу всѣ цркви** meth. 6. **-чивьшѥ снцѥ** alex.-mih. 32. **-чихомь ꙗжѥ о нась** 101. praeficere sup. 209. - **сѧ** ἐγγυᾶσθαι, διδόναι ἐγγύας krmč. 35. krmč.-mih. leont. per. 13. 9. - **по кого** ἐγγυᾶσθαι prol.-belg. krmč.-mih. prol.-vuk. - **за кого** prol.-vuk. poronso, poruso commendo fris. serb. poruka mandatum magy. parancsolni iubere rum. **порѹнкъ** iussum

порѹнческ alb. porsi iussum porosit, porsit.

порѫчь m. mandatum **сьтвори пороучь абиѥ обрѣсти клирика** men.-mih. 194 magy. parancs.

порѫчьникъ m. ἐγγυητής fideiussor sup. 127. 389. ant. krmč. 35. krmč.-mih. sup. greg.-naz. pat.-mih. 95. op. 2. 2. 201. bus. 91. mon.-serb. 38. alex. **дати на сѥбѣ -кы** krmč.-mih. - **о винахь** krmč.-mih. 221. ἀντιφωνητής respondens men.-mih.

порѫчьница f. sponsa op. 2. 2. 242. patrona mir. - **моѥго твьрьдаго застоу плѣнниꙗ** sim. I. 9.

посаганиѥ n. nubere sup. nom.-lab. vost.

посагати -аѭ -аѥши vb. γαμίζεσθαι, ἐκγαμίζειν nubere ostrom. dial.-šaf. op. 2. 2. 148. - **за моужь**, - **за нь**, - **за дроугаго** krmč.-mih. - **за кого** prol.-mih. **-сꙑгати** chron. 1. 47. IV. **за моужь посѧгаѥть** per. XXVII. **нѥ посѥгай на жѥноу** misc. 67.

посагнѫти -нѫ -нѥши vb. ἁρμόζεσθαι congruere ant. γαμεῖσθαι, γαμίζεσθαι nubere šiš. 80. 81. men.-mih. pam. **-нѥть дѣва** γήμῃ šiš. 80. γίγνεσθαι - **кь моужоу** lev. 22. 12. -pent.-mih. - **за моужь** γίγνεσθαι ἀνδρί num. 30. 7. -pent.-mih. **нѥ -гьшиꙗ** ἄγαμος coelebs sup. 278: nota **вь вьтороую жѥноу -гноувь** zak.-serb. **-сꙑгъ помоцьницоу** ber.

посагъ m. compages, uti videtur - **желѣзьнь** prol. 15. γάμος nuptiae prol. 128. men.-mih. chron 1. 131. VIII, ubi editor legendum putat **посꙑгъ** russ. dial. посагъ, посага klruss. posah dos; locus ubi sponsa per convivium nuptiale sedet čech. posah pol. posag dos.

посада f. sensus ignotus: **отъ вьсѣхъ слоужбахъ и даждахъ и отъ -дѫ** gram. 26. rum. **посадъ** wachthaus.

посадити -ждѫ -дишн vb. καθίζειν, τιθέναι collocare, ponere ant. sup. 6. 437. ἀνακλίνειν inclinare ostrom. - **вь тьмьници** hom.-mih. 180. chrys.-frag. **на коль** - bus. 703. **въ монастꙑрихъ** - bus. 378. **-дитъ ж въ кнꙗзꙑ** bon. - **на чиноу** cyr. 9. - **на околꙑ по пѧти десѧтъ** luc. 9. 14. -ev.-saec. XII: adde chron.

посадъ m. suburbium chron. 1. 221. 234. e russ.

посадьникъ m. στρατηγός dux exercitus zlatostr.-saec. XVI: adde mat. 41. chron. 1. 54. 62. 130 etc.

посадьница f. pellex georg. ioann. io.-sin. prol.-vuk. chrys.-frag. 14. dial.-šaf. rum.

посадникъ: nota femina nobilis alex. cf. **-никъ**.

посадьничьство n. conditio pellicis misc.-serb. dignitas τοῦ **посадьникъ** chron. 1. 159. 13.

посадьнъ adj. in suburbio habitans **вьсѣмъ посадьнымъ своимъ** nehem. 8. 15. -proph. mat. 53.

посаждати -аѭ -аѥши vb. καθίζειν collocare šiš. 77. ant. prol. isaak. prol.-mart. **на колѣ -жа** bus. 702. - **на прѣстолѣ** sim. II. 4. **-жати** chron.

посаждениѥ n. collocatio krmč.-mih. 221.

посаженнѥ n. nuptiae pat. prol.

посазати -аѭ -аѥши vb. nubere **за единъ моужь посазати** per. LXIII.

посварити -рѭ -риши vb. vituperare - **писаниа** per. 7. 28. - **сѧ** rixari mir. par. acad. nsl. posvarnik obiurgator lex. pol. poswarzyć excitare.

посвати -ѭ -ѥши vb. sibi vindicare misc.-šaf.

посвирити -рѭ -риши vb. αὐλεῖν tibia canere men.-vuk.

посвирати -аѭ -аѥши vb. αὐλεῖν tibia canere acad.

посвоити -оѭ -оиши vb. sibi vindicare psalt.-vuk. misc.-šaf.

посѣниѥ adv. seorsim **дати има келию -не** κελλίον ἀναχωρητικόν vita-sabbae-vost.

посвѣтити -штѫ -тиши vb. illustrare chron. 1. 64. **омрькьше** - men.-mih.

посвѣтъ m. illustratio - **црьковьный** krmč.-mih. 219. lumen **вьждизаниѥ -та** ibid. nsl. posvêt lucerna hung.

посвѧштати -аѭ -аѥши vb. sanctificare trigl.

поселиѥ n. vicus **погнано изъ -лей и до пѣшьца** chron. 1. 212. e russ.

поселѣнинъ v. **поселѧнинъ**.

поселѧнинъ m. ἄγροικος rusticus chrys.-lab. dioptr. pat. ant.-hom. krk. pat.-mih. bus. 810. ber. trigl. **поселѣнинъ** men.-mih. op. 2. 1. 34.

поселѧнъıни f. χωρική rustica dioptr.-vost. **-лѣнıни** dioptr.-lab.

посемь adv. μετὰ τοῦτο, μετὰ ταῦτα postea ostrom.: recte **по семь**.

посестрима f. quam sororem appellamus nom.-barb. misc.-serb. zak.-serb. russ. dial. посестра socia bulg. posestrimъ.

посестриѥ n. uxor apud alex. e krmč.

посивиѥ n. aptitudo georg.-vost.

посивъ adj. πανοῦργος callidus, sagax - **вѣи** prov. 15. 5. -proph. mat. 53. bus. 153. benignus **срьдьцемь ми и не - ивлѧѥши сѧ** hom.-mih. 137.

посивьно adv. prospere **аще все то - строитъ сѧ** κἂν πάντα σοι κατὰ ῥοῦν φέρηται zlatostr.-saec. XVI.

посивьнъ adj. χρήσιμος utilis **добра же и -вна вельми** ἀναγκαῖα δὲ πάνυ καὶ χρήσιμα λίαν georg.-vost. **чѧка -вна** ibid. **ста на мѣсте -вне** ibid. **велицыи и -вни** ἐπιστήμονες καὶ δόκιμοι periti et probati ibid. πιθανός probabilis **слово -вьно** cyr.-hier. op. 2. 2. 54. ἐναργής manifestus **вѣщание -вно** σαφηνία ἐναργεστάτη georg.-vost.: adde **не -вноѥ богатьство сниѥть** bor. XV.

посивьствиѥ n. ῥᾳδιουργία fraus georg.-vost.

посилити -лѭ -лиши vb. vim inferre; βιάζειν cogere prol. grom. - **комоу** men.-vuk. - **женѣ** misc.-šaf. - **црькви** men.-leop. - **оградѣ црькве ѥго** prol.-mart. 150.

посилиѥ n. vis chron. 1. 140. II. mon.-serb. 62. 145. ok. 26. glasn. 11. 162. **кто ли оуждене -лиѥмь** chrys.-duš. 40.

посильнъ adj. qui vi efficitur mon.-serb.

посилѣти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣѥши сѧ vb. conari, ni fallimur isaak.

посилѥниѥ n. λοιδόρησις convicium, recte vis illata pent.-mih.

посинѣлъ adj. πελιδνός lividus **-нѣль** prol.-cip. **оустнѣ -налѣ**.

посинѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ὠχριᾶν pallere **-нѣаше** men.-mih. **-нѣти** pat.-prol. **око -нѣкыше** io.-sin.

поска f. φίλημα osculum sborn.-serb.-grig.: vocabulum dubium.

поскокъ m. saltus acad. karamz. 2. nota 361.

поскомати -маѭ -маѥши vb. grunnire: male **-мати** alex.

поскопь f. cannabis trigl. **-ны сь смолою и зрьниемь поушчанемь** sabb.-typ. 139. russ. посконь cannabis sativa čech. posknnice cannabis mas magy. paszkoncza kender cannabis femina.

посконьнъ adj. cannabinus trigl.

поскорити -рѭ -риши vb. festinare sabb.-typ. **-рише цара на помощь** sabb.-typ. 147.

поскочити -чѫ -чиши vb. salire domet. per. 67. chron. 1. 145. 214. - **на кого** prol.-mih. 149. sabb. 32. **вѣра имь -чи** mon.-serb. 151.

поскрини f. scrinium, uti videtur: **ѥсть и поскрини завѣта господьнꙗ, вь нѣйже глаголють сѧ свѧта светымь и све-**

тꙑни юго ant.-hom.: vocabulum dubium cf. скриниꙗ.
поскроунꙑти -ꙑѭ -ꙑюши vb. polluere glag.: recte поскврън-.
поскроуниюние n. contagium -нение glag.: recte поскврън-.
поскръбѣти -блѭ -биши vb. συλλυπεῖσθαι condolere; συμφοράζειν calamitatem deplorare proph. -бѣ по тꙑкви bus. 145. -биши bus. 712.
поскрьгътати -штѫ -штеши vb. fremere зоубꙑ -скрьгчеть mat. 8. -скрегчеть mat. 28: ubi male поскрьгчати dicitur esse inf.
поскрьжьтати -штѫ -штеши vb. fremere ant. pat. львьскꙑ - men.-mih.
поскоура v. просфора.
поскѣпати -паѭ -паюши vb. findere пожгоша и -паша иконꙑ vost. cf. сцѣпити.
посжждовати -доуѭ -доуюши vb. indigere ant.-hom.
послабениюе n. relaxatio pat. 224: recte -блюниюе.
послабити -блѭ -биши vb. indulgere, concedere -би нꙑ оть ороужиꙗ misc. 31. вѣдѣаше вь кою врѣме подобаюеть -беще оучити hom.-mih. 131. юсмь -били тѣмь то сьтворити greg.-lab. - ракоу greg.-lab. - си поꙗсь zak.-serb.
полабльꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. ἀνιέναι relaxare; ἐνδιδόναι cedere hom.-mih. 142: passive hom.-mih., ubi recte -бѣти.
послабльюниюе n. relaxatio io.-sin. cf. -бен-.
послабѣти -ѣѭ -ѣюши vb. relaxari prol. hom.-mih. prol.-lab. - си sibi indulgere prol.-mih. cf. -бльꙗти.
посладословию v. послѣдословию.
посласть f. dulcedo варение бес -сти; сь -стию ust.-cerk.-vost.
послати v. посълати.
пословица f. 1) proverbium, adagium per. 3. 12. trigl. -виюе idem alex. 2) pactum karamz. 5. 16. 35.
пословию n. proverbium alex.
послоужати -лѭ -люши vb. servire dioptr. pan.
послоужениюе n. διακονία ministerium dial. io.-sin. mon.-serb. alex.
послоужительство n. διακονία ministerium dial.
послоужити -жѫ -жиши vb. ὑπουργεῖν, διακονεῖν, λατρεύειν servire, ministrare ostrom. sup. hom.-mih. ant. dial. sup. chron. krmč.-mih. -жи твари паче творца chrys.-lab.
послоути -слоуѭ -слоуюши vb. ἀκούειν audire -слоушите вьси наѱании въ вꙑшьнїи градъ ироусалимъ дьньсь и вь сьѭ ношть ἀκούετε οἱ σήμερον καὶ κατὰ τὴν νύκτα ταύτην εἰς τὴν ἄνω ἱερουσαλὴμ πολιτογραφηθέντες sup. 381. 3: male ergo vost. pro посъловати usurpari dicit.
послоутиюе n. fama triod. 170: minus bene pro стѧжание slov.-novg. b.
послоуха f. μάρτυς testis antch. sabb. 158. -хꙑ не бꙑсть тоу men.-mih. 238.
послоухатаи m. ἀκροατής auditor zlatostr.-saec. xvi.
послоуховати -хоуѭ -хоуюши vb. μαρτυρεῖν testari sup. 238. 239. 288. antch. ant. sup. dan. 13. 40. -vost.
послоухъ m. μάρτυς testis sup. 117. 176. 233 etc. krmč.-mih. antch. ant. luc. 24. 48. -ev.-novg. op. 2. 2. 53. bus. 396. 398. 400. adde glasn. 13. 376. -хꙑ ставити men.-mih. -си querela -хꙑ pl. a. leont.: nota - и область mon.-serb. 368. - и вѣрность 368. волꙗ и - 371. - оучинити 366. -слꙑхъ op. 2. 2. 37. nsl. posluh auditio habd. - dati trub.
послоушалиште n. auditorium greg.-mon. 60. int. alex.
послоушаниюе n. ἀκοή, ἀκρόασις, ἀκρόαμα auditio 40. 184. 279. ἐπιείκεια, ὑπακοή obedientia cloz I. 543. sup. dial. adde cloz II. 1. prol.-mart. mon.-serb. chron. I. 79. 81. 85 etc. божьствьнꙑихъ таинъ - sborn. да соу оу - chrys.-duš. 46: male παρακοή inobedientia sup. 369. 16.
послоушатель m. ἀκροατής auditor sabb. 92. men.-vuk. ant.-hom. men.-mih. qui obedit nomoc.-bulg.
послоушати -лѭ -люши vb. ἀκούειν, ἐπακούειν audire sup. 321. cloz I. 176. 225. 239. ostrom. свѧтꙑихъ словесъ - cloz I. 920. - гласа отрочиꙗ pent.-mih. - владꙑкꙑ hom.-mih. -шаи сарьрꙑ hom.-mih. ὑπακούειν obedire cloz I. 15. sup. 240. adde 190. 379. krmč. 33. greg.-mon. ὑποκύπτειν caput submittere, obedire hom.-mih. πείθεσθαι obedire sup. 379. диоскоровꙑ чеди -шашеть ἐπείθοντο men.-mih. 244. ἐπινεύειν consentire sup. 273. μαρτυρεῖν testari sup. 395. pent.-mih. иже -шахоуть е οὗτος μάρτυς lev. 5. 1. -vost. adde chron. 1. 30. 67. 80 etc.
послоушениюе n. obedientia chron. I. 106. 35: recte -шаниюе.
послоушивати -ваѭ -ваюши vb. auscultare sbor.-kir. 65.
послоушьливъ adj. ὑπήκοος, ὑπείκων obediens sup. 366. -шл- prol. proph. isaak.

men.-vuk. hom.-mih. psalt.-vuk. mon.-serb. per. chron. lavr. sabb. 139. šiš. 98.
послоушьникъ m. ἀκροατής auditor sup. 385. šiš. 56. 186. men.-mih. ant. μάρτυς testis ant.-hom. io.-sin.
послоушьнъ adj. ὑπήκοος obediens ioann. mon.-serb. **-на моужоу своıемоу** mir. 17. ἐπιεικής mitis kruš. testimonii, uti videtur **-шьнь глаголь** hom.-mih.
послоушьствие n. testimonium hom -mih.
послоушьство n. μαρτυρία, μαρτύριον testimonium sup. 176. greg.-lab. io. 1. 7. -ev. novg. krmč. 42. šiš. 96. alex. ant. proph. misc. tur. **въ - вамъ бѫдєть** svjat.
послоушьствованию n. μαρτυρία testimonium io. 5. 31. -ev. novg.
послоушьствовати -воуѭ -воуıєши vb. μαρτυρεῖν, καταμαρτυρεῖν, καταμαρτυρίζειν testari ostrom. šiš. 51. sup. 50. 52. 368. proph. krmč. 42.
послъни adv. solis modo **посолонь** alex.
послъıхнѫти -нѫ -нєши vb. audire **нє -слъıшє о снѣ спаниıа ихь** men.-mih. 141: vocabulum dubium.
послъıхъ v. **послоухъ**.
послъıшати -шѫ -шиши vb. audire int.
послѣ 1) adv. postea vita-theod. per. 68. mon.-serb. int. 22. **на -** bus. 484. 2) praep. cum. gen. iungenda int. 3. 30. mon.-serb. chron. 1. 45. 132. 218. **- вьсѣхъ** vita-theod. **-слє** adv. nom.-mik. 137. mon.-serb. praep. **- брака** nom.-mik. 38. **- ноужди и лицємѣрна** nom.-mik. 48.
послѣдатєль v. **послѣдоватєль**.
послѣди 1) adv. ὕστερον postea; tandem ant. trigl. krmč.-mih. 2) praep. cum gen. iungenda hom.-mih. prol.-mih. sabb. 173. chron. 1. 45. 46. 145. 156. **- того** par. nota **-диждє**.
послѣдисловию n. epilogus alex.
послѣдию n. pars extrema **на -дьи** ex.-op. 2. 1. 18.
послѣдованию n. ἀκολουθία consequentia nom.-mik. 82. **- погрѣбатєльною** mir. **-ниıа** antch.
послѣдоватєль m. sequens pan. triod. ioann.: male **-датєль** sabb.-typ. 90.
послѣдоватєльница f. quae sequitur int. 226.
послѣдоватєльнъ adj. sequens int.
послѣдовати -доуѭ -доуıєши et **-доваıѫ -доваıєши** vb. ἀκολουθεῖν, παρακολουθεῖν sequi ostrom. šiš. 245. sup. dial. pat. io.-sin. mon.-serb. chron. **- кого** men.-leop. **- комоу** bell.-troj. 14. **- христоу** hom.-mih. **- стопамь** leont. sim. II. 27. **-вай ми оучєнию** šiš. 200.

послѣдовьно adv. consequenter **-вно** acad.
послѣдовьнъ adj. sequens.
послѣдословию n. ὑστερολογία dictio praepostera svjat.-op. 2. 2. 387. bus. 273. **-слад-** bus. 267.
послѣдосъвѣтьство n. ὑστεροβουλία serum consilium ant.
послѣдъ adv. tandem greg.-naz. proph. **- жє** antch. **на -** bus. 157. nsl. na poslêd trub. pol. poślad.
послѣдъкъ m. extrema pat. prol. ant. **-докъ** bon. **на -** ἔπειτα postea krmč. 115. prol.-vuk. tur. prol.-cip. ephr. prol.-mart. chrys.-lab. men.-vuk. krmč.-mih. tandem cyr. 16. **на -цѣ** men.-mih. 173.
послѣдь 1) adv. ὕστερον postea ostrom. antch. ant. greg.-naz. š.-gl. 85. mon.-serb. bus. 395. 2) praep. cum gen. iungenda **посѣчєнь бысть - свıєтаго євьдоѯниıа** σὺν τῷ ἁγίῳ εὐδοξίῳ men.-vuk. **- нихь гнавь** prol.-mart. **- вьсѣхь** nicol.
послѣдьникъ m. extrema **ıако боудоуть -дници ихъ горьши пьрвъıихъ** zlatostr. qui sequitur **-дн-** op. 1. 300. **на -** tandem alex.-mih. 91. 198. **до -ка понирoу** sir. 51. 19. -vost.
послѣдьница f. quae sequitur men.-leop.
послѣдьновати -ноуѭ -ноуıєши vb. extremum esse antch. **ономоу пръвовати и обладати, намъ жє** - ant.-vost. cf. **-нıєв-**.
послѣдьнь adj. ἔσχατος extremus, novissimus ostrom. šiš. 193. sup. š.-gl. 50. krmč.-mih. mon.-serb. chron. **на -ниимъ мѣстѣ** ex.-op. 2. 1. 20. **-днихъ морьскъıхъ** mat. 28. **-дниıа ниџєта** leont. **- часъ** bozzledine fris. **онъı вьнидоша, -ниıа жє рѣша** αἱ μὲν - αἱ δὲ sup. 273. **-слєдьнь, -слидьнь** mon.-serb.: nota **послидоуџь** ibid. 219. 3.
послѣдьнѣ adv. tandem io.-sin.
послѣдьнıєвати -нıоуѭ -нıоуıєши vb. ἐσχατίζειν extremum esse ant. cf. **-нов-**.
послѣдьнıєю adv. tandem sup. 436.
послѣдьство n. τὰ ἔσχατα extrema ant.
послѣдьствовати -воуѭ -воуıєши vb. ἀκολουθεῖν, ἐπακολουθεῖν, παρακολουθεῖν sequi ostrom. sup. 182. **- комоу** men.-vuk. **- пастирoу**.
послѣждати -аѭ -аıєши vb. imitari **- тѣхь добръıхь дѣль** men.-mih. 178.
послѣждє 1) adv. ὕστερον postea cloz I. 713. sup. ant. pat. greg.-naz. svjat. proph. leont. hom.-mih. alex. **-жє** ev. 1434. chron. **-ждь** ant. 2) praep. cum gen. iungenda sup. 6. 23; 71. 28. **- вьсѣхъ** ev.-trn. pozledge fris. **послıєгьнь** mon.-serb. 334. **-слигьнь**

226. послиѣьнь 280. 283. послѣгьнь 296. 340. 434. послѣѣьнь 296. 314. 336. 433.

послѣждь v. послѣжде.

посмага f. placenta acad.

посмагнѫтие n. adustioris coloris esse, uti videtur неомывение, - chrys.-lab.: nota -смаг- vultus tristis alex.

посмагъ m. πλακοῦς placenta pat. prol. men.-leop. 85. pat.-šaf. krk. alex. acad. ἄρτου κλάσμα frustum panis men.-vuk. prol.-cip. ἄρτος panis приношахоу -ги соухи vita-sabb.-vost.

посмивати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. irridere chrys.-lab. dioptr.-lab. dioptr.-leop.

посмисание n. irrisio per. LXXIV. на -ние пришедше georg.-vost.

посмисати сѧ -саѭ сѧ -саѥши сѧ vb. irridere georg. per. 21. да -сани боудоутъ georg.-vost. cf. -хати.

посмихати сѧ -хаѭ сѧ -хаѥши сѧ vb. καταγελᾶν irridere barl. bus. 545. chron. 1. 261. cf. -сати сѧ.

посмиꙗние n. irrisio laz. cyr. 5. ἀστεϊσμός festivitas -смьꙗние svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 387. bus. 272. -смѣꙗние ant. ber.

посмиꙗтель m. irridens -смѣꙗтель.

посмиꙗти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ, raro -смиꙗѭ сѧ -смиꙗѥши сѧ vb. γελᾶν, καταγελᾶν ridere, irridere; ἐμπαίζειν illudere sup. 263. antch. dioptr.-lab. -смѣ ѥть сѧ sup. 336. misc.-šaf. bus. 647. -смѣѭтъ сѧ емоу sir. 20. 17. -vost. не -смѣй се падению ближнꙗго hom.-mih. -смѣꙗ сꙗ chron. -смѣꙗти се комоу krmč.-mih. -смѣꙗ се prol.-mih. многомь -смьꙗно greg.-naz. вы сѧ ѥмоу -смѣли par.

посмолити -лѭ -лиши vb. ἀσφαλτοῦν bitumine illinere dial. καταχρίειν inungere - пьколомь exod. 2. 3. -pent.-mih. kruš. - пеколомь op. 1. 15. - корабль dioptr. pent.-mih.

посмрадити -ждѫ -диши vb. ἀφανίζειν inquinare трѣвами - градь prol.-mih. 71.

посмраждати -даѭ -даѥши vb. ἀφανίζειν inquinare - лице chrys.-lab. -жати ber.

посмраждение n. inquinatio bon.

посмръкати -чѫ -чеши vb. ἐκστραγγίζειν stillatim exhaurire испиеши ꙗ и -смрьчеши iez. 23. 34. -vost.

посмоурьнъ adj. obscurus -рный trigl. russ. похмурить rum. посоморжск morosum reddo.

посмѣвати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. καταγελᾶν irridere dial. op. 2. 1. 56. dioptr. nom.-mik. 48. - комоу par. - вьсѣмь chrys.-lab.

посмѣдати -даѭ -даѥши vb. infuscari посмедающь оусомь ἀρχιγένειος lanuginem primam emittens ex. 183. - сѧ: пасмедающе сѧ брадою ex. 182. посмьдающе сѧ брадою роусою ibid. pol. śmiady, śniady fuscus serb. smedj idem.

посмѣхати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. χλευάζειν irridere krmč. 40. krmč.-mih.: cum посмисати et -смѣхати cf. нарицати et -рѣкати.

посмѣхъ m. καταγέλως irrisio chrys.-lab. barl. tur. isaak. sbor.-kir. bus. 692. вь - боудеть men.-mih.

посмѣшьникъ m. irrisor - светымь hom.-mih.

посмѣшьнъ adj. γέλοιος ridendus krmč.-mih. int. 209. гнѣвь -шень оть светаго prol.-mih.

посмѣшьство n. irrisio int.

посмѣꙗвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. irridere trigl.

посмѣꙗние v. посмиꙗние.

посмѣꙗти сѧ v. посмиꙗти сѧ.

пособивъ adj. adiuvans typ.-chil. въ бѣдахъ -ви holm. chron. 1. 252. 25. -вый и отьчьствию любьць sim. I. 23. съсоуда два -ва ex. 155. croat. posoba auxilium luč. russ. dial. пособь, пособина idem -вы magia.

пособитель m. adiutor mon.-serb. 99.

пособити -блѭ -биши vb. πολεμεῖν pugnare ant. 120. βοηθεῖν adiuvare како ми ѥсть богъ -билъ bell.-troj. 12. bor. xxv. борита и -бита по своѥмь отечьствѣ bor. 67. -бе и хране отьчьствие sim. I. 23. златовь се -бивьшоу ἔχοντα πολλὰ χρήματα men.-mih. 246. то намь себе -, ни на неподобьноѥ гоубити men.-mih. 228. -бита по своемъ отьчьствѣ, дръжавѣ сродникъ вашихъ per. 41. 30: nota самь себѣ -би ἐσφετερίσατο suum fecit men.-mih. 238. gr. Sav. VIII. 200. 23.

пособие n. συμμαχία societas in bello sup. 350. hom.-mih. sim. I. 28. krmč.-mih. - вь брань творити σύμμαχον εἶναι hom.-mih. - вь бранехь sabb. 218. -биꙗ (pro -бие) въ брани творѧшта σύμμαχος sup 350. adde bor. 66. bus. 812. men.-mih. 165. triod. chrys.-lab. chron. 1. 136. 140. 217. per. 57. auxilium хвомь повелѣниемь и -биемь prol.-mih. 237. богородичьнымь -биемь prol.-mart. -биемь и защищениемь ber. xxiv. -биемь бо-

жнимь bor. 60. прѣжде даже брань начьнеть, вьзщи - typ.-chil.

пособлıти -ıѭ -ıеши vb. auxilium ferre нефть -лıеть на дыхавицоу vost. I. 226.

пособовати -боуѭ -боуеши vb. auxilio esse antch.

пособь adv. alius alium sequentes выша троуси страшнии - georg.-vost.

пособьникъ m. qui auxilio est, socius belli zak.-serb. sim. I. 15. hom.-mih. io.-sin. tur. isaak. bus. 482. acad. богъ - о(ть)цемъ нашимъ sbor.-kir. 45. проклеть нѣкто оть - ichn.

пособьница f. quae auxilium fert sabb.-typ. sbor. acad.

пособьнъ adj. ἐπάλληλος alius post alium ex.-op. 2. 1. 24. pol. posobnie, posobicą cf. пособь.

пособьнъ adj. qui auxilium fert pat. acad. de vento prol.

пособьнѣ adv. adiuvando благочисльнѣ и -бнѣ и прилежьнѣ prol.-mart.

пособьствие n. auxilium prol.-mart. sabb. 114. дроужное - ichn.

пособьство n. auxilium sabb.-typ. chrys.-lab. trigl. кь богоу - sabb. 134.

пособьствовати -воуѭ -воуеши vb. βοηθεῖν adiuvare ant. ἀντέχεσθαι tegere šiš. 173. χορηγεῖν adiuvare, auxiliari trigl. bor. 82. adde prol.-vuk. ber. int. mon.-serb. - комоу prol.-mih. - вь многа dioptr.-lab. -вавь по вась sabb. 113. -воующаго имь бога sabb. 160.

пособьць m. germanus nov. 45: recte, ni fallimur, unus filiorum sese excipientium, quin filia intercedat cf. serb. posobac et пособь.

посолити -лѭ -лиши vb. ἁλίζειν salire dial.-šaf. pat.

посоха f. fustis бити и -хами sup. 84. 19. russ. посоха cf. посохъ.

посохъ m. fustis, baculus trigl. pat. 220. ξύλον fustis съ ороужиемь и -хы luc. 22. 52. -ev.-saec. xii. 14. 43. изыдосте съ орѫжиемъ и съ -хы ѧти мѧ matth. 26. 55. ev.-trn. adde mat. 15. 34. sbor.-kir. 62. russ. посохъ cf. посоха.

посочити -чѫ -чиши vb. ostendere - роукою prol.-cip. men.-vuk. bulg. posoči; posok miraculum.

посошькъ m. virgula -шекъ trigl.

посошьникъ m. lictor -шн- trigl.

поспѣвати -ваѭ -ваеши vb. felicem successum praebere antch. c. 102.

поспѣти -ѣѭ -ѣеши vb. κατευοδοῦν felicem successum praebere -ѣвъшоу sup. 149. -ѣлъ 121.

поспѣховати -хоуѭ -хоуеши vb. proficere nov.

поспѣхъ m. σπουδή festinatio svjat.-op. 2. 2. 404. ant.: adde sup. 182. chron. I. 204. 16. ἄσκησις vita monastica svjat.-op 2. 2. 398.

поспѣшати -аѭ -аеши vb. συνεργεῖν adiuvare; ἐνεργεῖν operari sup. 289. adde mon.-serb. 117. 41. -сѧ: -шай се вь римь prol.-mih. 229.

поспѣшение n. προκοπή progressus; σπουδή studium, festinatio sup. 274. sim. I. 5. adde sup. 231. 417. -пеш- š.-gl. 81.

поспѣшивъ adj. εὐσεβής religiosus dial. io.-sin. citus krk.

поспѣшитель m. qui adiuvat hom.-mih.

поспѣшити -шѫ -шиши vb. εὐοδοῦν felicem successum praebere cloz I. 56. σπουδάζειν studere, properare sup. 336. 283. progressus facere sup. 397. adde sim. I. 18. - сѧ festinare.

поспѣшьливъ adj. diligens, uti videtur - дѣлатель io.-sin.

поспѣшьникъ m. συνεργός adiutor ant. chron. 1. 186. къ олум'пиѭ -коу svjat. συνεργῶν тръст' писца и стрѣла трѣбѣ имать -шника cyr.-hier. ἀρχηγός auctor sup. 232.

поспѣшьница f. adiutrix triod.

поспѣшьнъ adj. συνεργός adiutorius -шна (дѣвица) misc.-šaf. тѣгомь -шна misc.-šaf. 137. - боудоу εὐοδωθήσομαι felici successu utar šiš. 50. отъ -нынхъ svjat. serb. pospješan festinans živ. 84.

поспѣшьство n. συνεργία adiutorium dial. isaak. sabb.-typ. sabb. 160. отъ пространьныхъ -въ svjat. -ва τὰ ἀσκητικά svjat.-op. 2. 2. 398.

поспѣшьствовати -воуѭ -воуеши vb. συνεργεῖν adiuvare ostrom. šiš. 188.

поспѣıание n. auxilium, fortasse отъ пространьныхъ -ний svjat.

поспѣıати сѧ -ѣѭ сѧ -ѣеши сѧ vb. ἐνεργεῖσθαι effici šiš. 254. συνεργεῖν prodesse вьса -ѣють се вь благое sim. I. 13. -ѣють се вь благо šiš. 238. nicod. -ѣеть сѧ емоу bon. вса елико створи -ѣеть сѧ емоу mat. 28. adde -ѣѭть вь благо antch.

посрадние v. посрѣдние.

посрамитель n. qui pudore afficit misc.

посрамити -млѭ -миши vb. καταισχύνειν pudefacere sup. 277. triod. strum. sim I. 28. chron. 1. 30. оноу надежда не -ми greg.-mon. 82. -млень greg.-mon. 52. - сѧ cloz I. 463.

посрамлꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. αἰσχύνειν pudefacere ant. antch. - сѧ krmč.-mih. io.-clim. -мьꙑ- sup. 89.
посрамлѥниѥ n. pudefacere ioann. int.
посрамовати -моуѭ -моуѥши vb. pudefacere men.-belg.
посрамоштениѥ n. pudefacere alex. bulg. postramoti milad.
посребрити -рѭ -риши vb. περιαργυροῦν argento obducere proph. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. kruš.
посръбати -аѭ -аѥши vb. sorbere -серб- op. 2. 2. 448.
посръдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. irasci prol. ὀχλεῖσθαι vexari men.-vuk.
посрѣдиѥ n. μεσότης medium isaak. -срадиѥ greg.-naz.
посрѣдоу adv. ἐν μέσῳ in medio; μεταξύ inter sup. 53. 81. 103 etc. cum gen. sup. 7. 151. - плинꙑа вьсего народа ἐπὶ πάσης τῆς συγκλήτου io.-clim. -средоу svjat.: recte по срѣдоу.
посрѣдъ v. посрѣдѣ.
посрѣдьникъ m. mediator pan.
посрѣдьнъ adj. medius int. 284.
посрѣдьнь adj. ὁ μεταξύ intermedius sup. 350. op. 2. 2. 302. int. io.-sin.
посрѣдьство n. medium trigl. bus 1024.
посрѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. mediatorem esse int.
посрѣдѣ adv. ἀνὰ μέσον, διὰ μέσου, εἰς τὸ μέσον in medio на кранхь и - сель krmč.-mih.: recte по срѣдѣ; посрѣдъ станоу psal. 77. 28. -glag. -šaf.-urspr.
постава f. despositum mon.-serb. 41. 303. 335 etc. textus (e. gr. evangelii) glag. materia glag. čech. postava licinum: adde -ве ѥстивнѥ поставнше alex.-mih. cf. -ставъ.
поставити -влѭ -виши vb. ἱστάναι, ἐφιστάναι, καθιστάναι statuere cloz I. 229. 739. ostrom. šaf.-frag. 37. chron. 1. 11. 37. 64 etc. - трапезоу pent.-mih. трапезамь -влѥномь бꙑвшимь sabb. 39. сѣни -влѥнѣ greg.-mon. 69. надъ мнозѣми тѧ -влѫ cloz II. 20. - мирь, царииноу mon.-serb. 38. 161. χειροτονεῖν ordinare prol.-cip. krmč. 33. вь главоу црькви о бозѣ -вихь се sabb. 142. -ви сего лоукоу епископомъ chron. -вленъ въ митрополиты sbor.-kir. -вленъ бꙑсть епископомь амисонѣхь prol.-mih. 88. диꙗкономь -влѥнь prol.-belg. -влѥнь прозвитеромь hom.-mih. -ви се деспотомь ok. 78. -влѥнь бꙑсть епископь prol.-cip. pozstavv fris.
поставлꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. ἱστάναι, τιθέναι statuere prol. ostrom. hom.-mih. mon.-serb. трапезоу - krmč.-mih. сѣти - zak.-serb. per. chron. 1. 51. 60. 66. χειροτονεῖν ordinare krmč. 33. krmč.-mih. - сѧ: вьсꙗкъ владꙑка отъ бога -влꙗѥть сѧ svjat. -ꙗеть се архиепископомь ok. 52. - се царемь ok. 54. 71.
поставлѥниѥ n. collocatio - стрѣлъ βελόστασις ballista proph.
поставъ m. ἱστός lignum e quo stamina suspenduntur ant. antch. alex. νῆστόν netum exod. 31. 4. -pent.-mih. fascia alex. malus navis акꙑ - на горѣ esai. 30. 17. -vost. ὕφασμα tela hom.-mih. 54. greg.-naz. - пажчъ antch. - плоучь esai. 59. 5. -vost. 2. 96. - златъ krmč.-mih. 55. adde krmč. 42. int. ber. azbuk. десеть поставъ гоунипь, десеть поставъ холевъ gram. 10. -ва исправлениемъ historica expositione op. 2. 2. 240. bulg. postav scrinium serb. postav linteum russ. поставъ textura, scrinium pol. postaw pannus rum. постав pannus поставъ mulde magy. posztó pannus.
поставьнъ adj. ἱστουργικός textorius -нънхъ поштькъ greg.-naz. - порѫдьнъ, подобьнъ, любивъ etc. -вни пѣниꙁи доукати -вни mon.-serb. 334. 402.
поставьць m. tela - златъ alex.-mih. 105. armarium trigl.
посталати v. постилати.
постаниѥ n. origo mon.-serb. 254.
постати -станѫ -станеши vb. oriri mon.-serb. 149. adde - оу госпоцьствоу 278.
постать f. μέρος pars въ -ти сей 2. cor. 3. 10. -op. 2. 2. 265. вь -ти сей šiš. 106. τρόπος modus по вьсакой -ти šiš. 51. nota - виннограда chrys.-duš. 45. nsl. postat raum des weingartens, den die arbeiter in einem gange durchmachen trs. na dvajsti postati metl. reihe der schnitter bei der arbeit rib. serb. postat rum. постать series pol. postać cf. goth. staths ahd. stat ags. stede.
постельникъ m. praefectus cubiculi, cubicularius pat.-mih. gram. 145. 197. alex. -ли- chron. -линчий trigl. rum. постѣлник.
постельничий v. постельникъ.
постельнъ adj. lecti ephr. -но оустроениѥ io.-sin.
постелꙗ f. στρωμνή lectus ant. hom.-mih. στρῶμα stratum hom.-mih. stratum одръ -лѧ моеѭ bon. στιβάς men.-vuk. stramentum татьми окрадень вьсѣмь житиѥмь своимь и до самоѥ -лѥ ѥго leont. adde proph. pat.-mih. ephr. chron

-лє доволно sabb.-typ. 33. nsl. postelja, postel bulg. postelь croat. postelj f. hung. pol. pościel f. nserb. postola scr. star-i-man lectus: nota постєлѣ глаголєтъ сѧ єгда постлано єстъ bon.
постєнаниє n. gemitus.
постєнати -нѭ -нєши vb. gemere hom.-mih. chrys.-lab. misc. chron. -стон- clim.
постигати -гаѭ -гаєши vb. καταλαμβάνειν consequi krmč.-mih. io. 12. 35. -ev.-novg. prol.-vuk. chron. per. - до кого pam. - славоу men.-leop. славоу -гаєть стоудь prol.-mih. 192. cf. -зати.
постигнѫти -нѫ -нєши vb. καταλαμβάνειν assequi šiš. 245. hom.-mih. sup. chron. царьство glag. φθάνειν venire cloz II. 62. постижє вєчєрь prol.-cip. εὑρίσκειν invenire аще нє -нєть роука сѧ съ агнєць τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνὸν lev. 12. 8. -vost. εὐπορεῖν abundare нє -нѫщє ни съ ризѫ или съ хлѣбъ нѣкоємоу старѣйшиньствовати ὅσον ἄρτου καὶ ἱματίου greg.-naz. свєтоую гороу - sabb. 169. врьха адона - sabb. 22. -стигь градь prol.-mih. 266. вєлицѣ -стигъши ноуждн bus. 378. - въ константинополь mir. напасти -гошє насъ laz.-vuk. aor. -гоу šiš. 62.
постигъ m. κατάληψις occupatio op. 2. 2. 298. противоу -гоу ὡς ἐφικτόν op. 2. 2. 260.
постижєниє n. κατάληψις deprehensio ioann. greg.-naz. comprehensio alex.
постижьно adv. comprehensibiliter trigl.: male profecto -жно glag.
постижьнъ adj. qui comprehendi potest int. chrys.-lab.
постизаниє n. κατάληψις deprehensio ant.
постизати -заѭ -заєши et -жѫ -жєши vb. καταλαμβάνειν assequi pat. greg.-naz. alex.-mih. 131. isaak. chrys.-lab. ber. op. 2. 2. 299. коньчиноу - ok. 52. -жоуть men.-mih. єдинь дроугаго нє -жющє тєчааxоу greg.-mon. 64. adde dial.-šaf. cf. -гати.
постилати -аѭ -аєши vb. στρωννύναι, ὑποστρωννύναι sternere man. ostrom. cloz I. 36. chron.: nota поутиє -сталани трьниємь bus. 154.
поститн сѧ -щтѫ сѧ -стиши сѧ vb. νηστεύειν ieiunare act. 13. 2. -strum. mat. 32. ostrom. chron. 1. 79. sine сѧ: аще -стила бы оть дрѣва єва chrys.-lab. nsl. postiti et postiti se trub. pruss. pastauton.
постихарьнъ adj. -рнаꙗ грамота litterae quibus diacono viduo conceditur liturgiam celebrare alex.
постлати -стєлѭ -стєлєши vb. στρωννύναι sternere sup. nom.-mik. 118. chron. croat. postol calceus verant. hung. postolci glasn. 1861. 126. klruss. postoły pol. postoły.
постой m. sensus obscurus: по тридєсєтыхь -стонхь chrys.-lab. 123. bulg. postoj verk. 37.
постойнъ adj. sensus dubius: храмины -ныꙗ sof. 26. pro alius codicis особныꙗ.
постонати v. постєнати.
постоꙗниє n. στάσις statio ant. int.: nota ὑπόστασις substantia š.-gl. 65.
постоꙗньнъ adj. stabilis, firmus ber. int. 11. 68.
постоꙗньство n. stabilitas, firmitas int. 9. trigl.
постоꙗти -стоѭ -стоиши vb. ἵστασθαι stare triod. cozm. š.-gl. 64. men.-mih. pent.-mih. int. 10. misc. nomoc.-bulg. mir. per. chron. на царєвѣ дворѣ - misc.-šaf. 135. гдѣ -стоꙗ царь сь коли chrys.-duš. 17.
постравати -ваѭ -ваєши vb convertere, ni fallimur: пищю нхъ въ противьнаꙗ - mat. 22. cf. строй.
пострадание n. πάθος passio hom.-mih.
пострадатєль m. qui patitur.
пострадати -даѭ -даєши et -ждѫ -ждєши vb. πάσχειν pati ostrom. š.-gl. 84. leont. frag.-bulg. -да тьмы страстий hom.-mih.
пострань adv. iuxta dial.-šaf. 82. постронь chron. 1. 175. 34. cf. скачє пострьно bulg.-lab. 37.
пострапꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. στεγάζειν tegere водами божиꙗми вышьнꙗꙗ -ꙗєть greg.-naz.: th. стропи.
пострастити -штѫ -стиши vb. vexare -стращєнъ chron. 1. 141. III.
пострашити -шѫ -шиши vb. terrere ant.-hom. chron. 1. 140. alex.
построꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗєши сѧ vb. corrigi chrabr. 91. cf. постравати.
постриганиє n. tonsio men.-leop.
постригати -аѭ -аєши vb. ἀποκείρειν, κουρεύειν tondere krmč. 122. nomoc.-bulg. pam. men.-leop. sbor.-kir. 25. ни творити чєльцы, рєкшє - на чєлѣ krmč.-mih. 260. главоу -гаєть, рєкшє соущєє на главѣ гоумьньцє 145. - мнихa krmč.-mih. - сѧ krmč.-mih. cf. -зати.
пострнгъ m. tonsio alex. chron. 1. 172. 173. 185. 209. вь -зѣ nom-mik. 46. -стрѣгъ per. 101. 102. 103. 104.

пострижєникъ m. tonsus, monachus op. 1. 2. trigl.
пострижєниѥ n. tonsio pat.-mih. misc.-šaf. duš.
постризаниѥ n. tonsio pam.
постризати -заѭ -заѥши vb. ἀποκείρειν tondere krmč. 62. misc. pat.-mih. duš. - **власы** misc.-šaf. sabb.-typ. men.-vuk. **власи жєньскыѥ** - krmč.-mih. 80. - **власы** steph. - **сѧ** nom.-mik. 47. cf. **-гати**.
постришти -гѫ -жєши vb. ἀποκείρειν tondere ant.-hom. misc. pat.-mih. krmč. 126. krmč.-mih. chron. duš. - **брадоу или главоу** per. 43. 9. - **кого** per. 103. - **сѧ** μονάζειν monachum fieri krmč.-mih. dial.-šaf.: nota **-стрѣщи** krmč.-mih. 149. 150. 212. vita-theod. 4.
построити -строѭ -строиши vb. περιποιεῖσθαι acquirere proph. - **миръ** per. 9. 22. **-строаста кандила** men.-leop.
постропити -плѭ -пиши vb. tegere - **сѣнию** vost.
построꙗ f. apparatus **о брании -строи єго** alex.-vost.
построѥниѥ n. apparatus **трѣбовати -нию** de domo krmč.-mih.
построугати -аѭ -аѥши vb. radere georg. excruciare oct.
пострьгати -аѭ -аѥши vb. tondere glag.
пострьговати -гоуѭ -гоуѥши vb. ῥινεῖν limare dial. adde dial.-šaf.
пострьнѥниѥ n. sensus dubius: **за -нєньє оусєга вишє писанога** mon.-serb. 204. 8. cf. **стрьнити**.
пострѣканиѥ n. pungere isaak. proph.
пострѣкатєль m. σκόλοψ stimulus op. 2. 2. 149. strum. šiš. 137. oct. dial.-šaf. ber. **варвароль** - men.-mih.
пострѣкати -каѭ -каѥши et **-чѫ -чєши** vb. κατακεντεῖν pungere; παροιστρεῖν stimulare **-чють** iez. 2. 6. -vost. proph. adde bor. 54. per. 36. 36. ephr. int. 174. ber. **оть божиꙗ дѣиства -каѥмь** krmč.-mih. 348. **пльтолюбиꙗ остьны -каѥмь** 373. **рыбарь глоубиноу -чєть** op. 2. 2. 84: nota **пострєчєнь** vita-theod. 15, quod forte pendet a **пострѣкнѫти** cf. **-цати**.
пострѣкнѫти v. **пострѣцати**.
пострѣковати -коуѭ -коуѥши vb. stimulare cozm.
пострѣлити -лѭ -лиши vb. sagitta vulnerare prol.-vuk. prol.-mih. **доскоу** - men.-leop.
пострѣлꙗтєль m. qui sagitta vulnerat **-латєль** dial.-šaf. 225.
пострѣцало n. stimulus int. 221.
пострѣцати -цаѭ -цаѥши vb. stimulare int. 263. **-рєц-** alex cf. **-кати**.
пострꙑти -стрꙑпѫ -стрꙑпєши vb. cunctari, morari **тамо ємоу пострꙑти** per. 78. 29. chron. 1. 153. 17. **пострꙑноучє** per. 67. 35. chron. 1. 145. 10: vocabulum russicum: nota **стряпать** coquere; advocatum esse **стряпчий** advocatus etc. I. Grot confert lit. stropus diligens stropti diligentem esse.
постъ m. νηστεία ieiunium ostrom. cloz I. 106. men.-vuk. prol.-mart. typ.-chil. nsl. bulg. serb. čech. pol. post rum. **пост** ahd. fastâ, fasta observantia, ieiunium mhd. vaste goth. fastan servare wieg. I. 326. ztschr. 5. 240.
постꙑдьнъ adj pudendus ber.
постꙑдѣниѥ n. pudor.
постꙑдѣти -ждѫ -диши vb. αἰσχύνειν pudefacere sup. - **сѧ** αἰσχύνεσθαι, ἐπαισχύνεσθαι pudefieri cloz I. 9. ostrom. op. 1. 121.
постꙑждати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. pudefieri int. 193.
постьниковъ adj. poss. ieiunatoris sbor.-kir. 10. **-ва лиҳва** chrys.-lab.
постьникъ m. νηστευτής ieiunator barl. ant. sbor. ephr. chron. bulg.-lab. 38.
постьница f. νηστεύουσα quae ieiunat dial. pat. prol.-vuk. men.-vuk. krmč.-mih. 211. dial.-šaf. κανονική canonica pyrg. ἄσκησις ieiunium **зємлꙗ нꙑнꙗ оувєзє -стницє дрѣвлѥ** γαῖαν ἦν (interpres legit γαῖα νῦν) ἔστεψεν ἄσκησις πάλαι men.-vuk.
постьничьскъ adj. νηστευτοῦ ieiunatoris barl. ἀσκητικός monasticus men.-vuk.: adde dial.-šaf. - **чинь** dial.-šaf. **-ко жилищє** krmč.-mih.
постьничьскꙑ adv. ieiunatoris modo men.-vuk. sabb. 76. par.
постьничьство n. νηστεία ieiunium dial. ephr. -сн- greg.-mon.
постьничьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ieiunare mir. par.
постьнъ adj. νηστείας ieiunii op. 2. 2. 54. **мимоҳождєниѥ -но** chrys.-lab. **дьнь** - ἀσκητικός monasticus pyrg. adde chron.
постѫпати -аѭ -аѥши vb. προϊέναι procedere ant. op. 2. 2. 299. **нє - съ мѣста** sborn.
постѫпити -плѭ -пиши vb. procedere typ.-chil. men.-vuk. chron. - **на вꙑшьшєѥ мѣсто** men.-mih. - **на прѣдь** hom.-mih. - **своѥго мѣста** sabb.-typ. χωρίζεσθαι discedere **оть соудоу** - kruš. pent.-

mih. - оу сокальникє mon.-serb. rum. постъмпєск iass.

постжплюнию n. gressus -ниюмь оуызвлєнию de claudo misc.-šaf. 77.

постжпъ m. gressus, uti videtur что тогда бысть бєщи вьсєю постоупь и прѣмѣнь; hom.-mih. 161.

постжпъкъ m. βῆμα vestigium deut. 2. 5. -kruš.

посоулити -лых -лишн vb. ἐπινεύειν annuere op. 2. 2. 25. συντίθεσθαι consentire ibid. cf. соулѣю et russ. смерть безпосульная ryb. 1. 466. pol. posuły munus ad corrumpendum datum rej.

посоулоимьство n. feneratio nom.-mik. 105.

посоулъ m. usura -лы имлєть sbor.-kir. 66. donum trigl.

посоупити -плых -пишн vb. morosum, trucem facere -соупить лицє svjat. russ. dial. посупа homo morosus: per ж scripsissemus propter pol. sępić, sępić się, posępny, ni obstaret codicum bulgaricorum auctoritas cf. -плюнъ.

посоуплыти сѧ -ыых сѧ -ыюшн сѧ vb. tristitia affici trigl. sine сѧ: -ыти очи oculos claudere trigl.

посоуплюнию n. vultus demissus trigl. tristitia, moeror; severitas clim. 74. trigl. alex. - лицоу chrys.-lab. блѣдость и чрьность и - лицоу chrys.-lab. - обычаы io.-sin. ioann.

посоуплюнъ adj. substritis trigl. alex. ex. 181. -плєнъ κατηφής moestus op. 2. 2. 458. - личємъ bus. 649. вь смѣшника мѣсто посоуплєнь ant.-hom. 65. adde pat. dioptr.-lab. ber. царь соуплюнъ и страшьнъ frag.-bulg. -соуплюнъ нє ывлыють сѧ dioptr.-leop. ыкожє нѣкы царь посоуплєнь, страшєнь, на соупротивныю дыхаю pat. 235.

посоути -съпж -съпєшн vb. conspergere glag. - солию prol.-mih. obruere камєниюмь - prol.-mih. - сѧ: сигмат(ь)скаы цр҃кви падши сѧ посоу georg.-vost. цр҃кви соущи сигмѣ, въ нєйжє вси поющє посоути бывшє georg.-vost.: de forma praes. etc. dubitari potest.

посоушьнъ adj. ξηρός siccus ioann.

посхоутати -ахж -аюшн vb. καταναλίσκειν absumere psalt.-theod.: vocabulum dubium.

посъланнийцє n. epistola -сланнцє pat.

посъланикъ m. legatus; ἄγγελος nuncius -сл- men.-vuk. men.-mih. prol. isaak. misc. -нникъ cyr. 8. sabb.-typ. trigl. -ньникь ichn. -сланєцъ trigl.

посъланию n. mittere svjat. - породъ чювьствьнъ greg.-naz. legatio; ἐπιστολή epistola krmč.

посълати -лых -люшн vb. πέμπειν, ἀποστέλλειν mittere -съла- ostrom. assem. cloz I. 285. -сла- š.-gl. 47. sup. chron. -сл҃и sup. - въ помочь per. 99. - въ засадоу per. 99. - по кого μεταπέμπεσθαι arcessere šiš. 22. cyr. 23. - на създаниє cyr. 15: nota пошлимь ѥсть mittendus est glag. посълых, -сълюшн, -ли ostrom. - сѧ chron.

посълию n. legatio -льы per. 61. 28. -сольы chron. 1. 140. 16.

посълъ m. τοποτηρητής locum tenens krmč. 118. мѣстьный блюстєль, рєкшє - krmč.-mih. 142. πρεσβευτής legatus hes.: adde chron. mon.-serb. legatio -слы творити πρεσβεύεσθαι legatum ire на -слы хождашє отъ царя men.-leop. idem vost. поущєнъ на -солъ царєвъ men.-leop. 167. посланъ бысть на инъ посолъ vost. διακονία ministerium op. 2. 2. 37 посолъ створиша διηκόνησαν ibid. negotium mon.-serb. gram. 37. намь -сла нѣсть тоу greg.-lab. да нє има за нь посла chrys.-duš. 46. - творити krmč.-mih. 226. nsl. posel minister, negotium poslovati servire spang. croat. posal ministerium, negotium verant. čech. poselnice, poselkyně nserb. posoł apostolus.

посълькина f. legatio -слобинномь ходно mon.-serb. 458.

посълникъ m. ἀπόστολος legatus krmč. 86. krmč.-mih. 226. prol. alex. duš. 94. - соуда krmč.-mih. 221. men.-mih. σταλεὶς πρεσβευτής legatus krmč.-mih.

посълство n. legatio mon.-serb. 59. -сольство trigl.

посълствовати -воуых -воуюшн vb. legatione fungi -сєльс- ber.

посъмотрити -штрых -стришн vb. οἰωνίζεσθαι augurari да -смошроу gen. 30. 29. -pent.-mih. klruss. posmotryty aspicere.

посъпаннию n. somnus vita-theod.

посъпати -плых -пишн vb. κοιμᾶσθαι dormire leont. ὑπνοῦν dormire men.-vuk. prol.-mart. ἀφυπνοῦν dormire men.-vuk. hom.-mih. greg.-lab. dioptr. gen. 49. 9. - op. 2. 2. 476. triod. prol. ioann. int. io.-sin. pam. мало - tur. bulg. pospi si verk. 250.

посъсати -сж -сєшн vb. θηλάζειν lactare proph.

посътагнжти -нж -нєшн vb. compescere арианы посьтєгноу brč. 21.

посъхнѫти -нѫ -нешн vb. arescere proph. ἐκλείπειν deficere -**ноу рѣка** pent.-mih. kruš. bulg. posъhnъ -**съше** mat. 47.

посъıланние n. mittere.

посъıлати -лѭ -лешн vb. πέμπειν, ἀποστέλλειν mittere bon. ostrom. chron. per. - **по чьто** tur. - **по кого** steph. - **по отьца** vita-theod. **молитвьникы** - greg.-mon. 66. -**лашеть** krmč.-mih. 393.

посъıннтн -нѭ -ннши vb. adoptare misc.-šaf.

посъıнюенникъ m. adoptatus misc.-šaf.

посъıнюение n. adoptio misc.-šaf.

посъıпатн -паѭ -паешн et **-плѭ -плешн** vb. καταπάσσειν conspergere men.-vuk. prol. triod. ex. misc. prol.-vuk. pyrg. op. 2. 2. 373. svjat. - **каменниемь** hom.-mih. - **прьстию** men.-mih. - **смрадомь** dial.-šaf. **одежда вьшьми -пана** ioann. **одръ цвѣты -панъ** par. - **раноу** misc.-šaf. - **жератькомь** prol.-mart. - **главе своѥ** alex.-mih. 169. - **гробъ** op. 2. 2. 293. -**пана врѣды** συγκεχωσμένη τοῖς πάθεσι op. 2. 2. 83. ἐπιφέρειν afferre proph. - **сѧ**: - **се землею** chrys.-lab. nsl. posip schutt serb. posipač pulvis scriptorius rum. посип, писоп arena.

посъıповатн -поуѭ -поуешн vb. καταπάσσειν conspergere misc. misc.-šaf. - **каменниемь** men.-mih. chrys.-lab.

посъıтнтн -штѫ -тншн vb. dulcem reddere aquam medo **меды посычены** chron. 1. 226. 37. magy. paszita taufschmaus convivium die introductionis mulieris dari solitum.

посьчатн -чѫ -чншн vb. mingere **аще посчнть на древо** chronogr. nsl. poscati, -ščim.

посѣватн -аѭ -аешн vb. conserere trigl. conspergere **попеломь** - greg.-naz.

посѣдатн -аѭ -аешн vb. considere prol. alex. **по малоу -даше** ὀλιγάκις ἐκάθητο men.-vuk. - **сѧ** bus. 479.

посѣдннавъ adj. πολιός canus men.-vuk.

посѣдѣватн -ваѭ -ваешн vb. considere men.-vuk.

посѣдѣтн -ждѫ -днши vb. καθέζεσθαι considere ant. antch. chron. 129. 25.

посѣкатель m. carnifex prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih.

посѣкатн -каѭ -каешн vb. τέμνειν secare men.-mih. hom.-mih. pat. misc. pam. prol. cip. ephr. proph. prol.-mih. bus 921. chron. per. - **на полы** hom.-mih. ἐκκόπτειν exscindere ostrom. κτείνειν occidere men.-vuk. - **сѧ** svjat.-mat. 8.

посѣкъ m. τομή incisio prol.-cip.: **nota пампиловъ - отврьзе небо** πᾶς πολεών τμηθεῖσιν ἠνοίγη πόλου men.-vuk. nsl. posêk na vinskih trtah carbunculus lex.

посѣннтн -нѭ -нншн vb. obumbrare **осѣнлаци -нневьше** ex.

посѣнюенние n. obumbratio **мрачно** - hom.-mih.

посѣстн -сѧдѫ -сѧдешн vb. καθέζεσθαι considere chron. 1. 199. -**де на прѣстолѣ** nom.-barb. **посѧдн вътше** προσανάβηθι ἀνώτερον ostrom. occupare mon.-serb. cf. possidere croat. posisti possidere hung.

посѣтнтель m. qui invisit ioann. ber. ἐπίσκοπος inspector act. 20. 28. -bulg. adde greg.-mon. 71.

посѣтнтельство n. visitatio acad.

посѣтнтн -штѫ -тншн vb. ἐπισκέπτεσθαι, κατασκέπτεσθαι invisere ostrom. eccles. 2. 3. -vost. chron. 1. 53. - **кого** men.-mih. io.-sin. -**тн вннограда своѥго** mat. 28. 40.

посѣтъ m. adventus **тьмоу недоужны отъгонита -томь свѧтъıмь** lavr.-op. 39. men. -saec. xı. -**тъмь** bor. xxv. -**томъ не оставлѣйта** bor. 68.

посѣцатн -цаѭ -цаешн vb. τέμνειν secare men.-vuk. prol.-vuk. nomoc.-bulg. 85. per. 24. -**цаемыхъ дрѣвесь** krmč.-mih. cf. -**катн**.

посѣчение n. sectio prol.-mart. par.

посѣштатн -аѭ -аешн vb. ἐπισκέπτεσθαι invisere pat. 4. reg. 3. 6. -vost. io.-sin. isaak. antch. lavr.-op. 39. misc.-šaf. š.-gl. 92. bus. 294. - **снроть н вьдовнць** šiš. 186. bozzekacho, bozcekachu fris. μεθίστασθαι migrare prol.-mart.

посѣштенние n. ἐπίσκεψις inspectio cloz I. 797. triod. sim. I. 24. š.-gl. 83. ber. chron. 1. 91. ıx. ἐπικουρία auxilium -**нна просн- тѣ** man.

посѣштн -кѫ -чешн vb. τέμνειν secare ant. prol. triod. sbor. mir. misc. op. 1. 86. par. chron. duš. κόπτειν scindere proph. mat. 48. ἐκκόπτειν exscindere ostrom. -**чете доубравы** deut. 7. 5. -pent.-mih. adde - **трьние** cyr. 20. - **доубь** chrys.-lab.

посѣıание n. satio -**анне** misc.-šaf.

посѣıатн -ѣѭ -ѣешн vb. σπείρειν serere, conserere ioann. par. **нивоу -сею** ichn. nsl. posêjati; posêje pl. prip. 265.

посѧгатн -аѭ -аешн vb. repugnare trigl.

посѧгатн v. **посагатн**.

посѧгнѫтн -нѫ -нешн vb. tangere - **къ мантн(н)**; - **на кого** mon.-serb. - **оу что** ibid.: male ὑφαπλοῦν pyrg.

посагъ v. **посагъ**.
посаженние n. tactus glag. **-ние посионо** mon.-serb. 363.
посазание n. tactus op. 2. 2. 303.
посазати v. **посазати**.
посазати -заѭ -заѥши vb. tangere hom.-mih. nsl. posegati.
посакнѫти -нѫ -неши vb. arescere per. 21. 13. de aqua.
посаштн -сагѫ -сажеши vb. tangere **да на вище не -сегоу** š.-gl. 95. **-жемо** mon.-serb. 28. - **на что** ibid. 372.
посѫдити -ждѫ -диши vb. ἐπικρίνειν decernere ev.-trn. iudicare krmč. 93. adde antch. c. 122. **прѣвратити соуды прьвы, рекше - ѥго** ἀνατρέψαι τὴν ψῆφον αὐτῶν krmč.-mih. 112. aliter iudicare chron. 1. 53. 27. per. 33. 24: nota περιποιεῖσθαι acquirere op. 2. 2. 265. cf. nsl. posôditi, posôja mutuum dare na pôsodo vzeti mutuum sumere et **даниѥ и посоугениѥ** mon.-serb.
посѫждати -аѭ -аѥши vb. aliter iudicare misc.-šaf.
посѫжденние n. diiudicatio **-ние** cloz I. 140. iterum, aliter iudicare **соужденние**, - misc.-šaf. περιποίησις comparatio 2. thess. 2. 4. -šiš. 159.
посѫмрачити са -чѫ са -чиши са vb. συσκοτάζειν advesperascere **-чить са дьнь** iez. 30. 18. -vost.
потаити -таѭ -таиши vb. κρύπτειν, ἀποκρύπτειν abscondere, celare men.-mih. sup. cloz I. 954. int. pam. mir. isaak. **не во -таю рищенни ѥѥ** men.-mih. 260. **-таивь сьмрьть отьца своѥго** svetk. 38. **-таи оть мене** pent.-mih. **-таѥнь** ἀπόκρυφος krmč. 41. serb. u potaji živ 118.
потака f. indulgentia, ni fallimur **хотащимъ безъ -кы дѣати цареви** op. 1. 58. **зѣло бес -къ глныимъ** sborn.
потакати -каѭ -каѥши vb. πατεῖν conculcare **-кають токъ колесницею** πατοῦσιν ἅλωνα ἐν ἁμάξαις esai. 25. 10. -proph.
потаковьникъ m. indulgens, uti videtur prol. 149. tur. 98. 227. **нѣсть проклатѣѥ -вника злобамъ** izmar.: nota klruss. potakovaty pol. potakiwać.
потаковьнъ adj. indulgens **-вныи на блоудъ** izmar.
потакъвити -влѭ -виши vb. indulgere, uti videtur ant.-hom.
потакълнвъ adj. indulgens ant. antch. ant.-hom. adulationis **вещь -ва** κολακείας τὸ πρᾶγμα op. 2. 2. 430: proprie **тако** dicere consuetus.
потакълнвьство n. κολακεία adulatio op. 2. 2. 430. ant.-hom.
потакы f. g. **-къви** adulatio, indulgentia **не -къви дѣющи жена** οὐκ ἂν ἐθαύμασε πρὸς χάριν op. 2. 2. 430. **-къви творити зълѣ имѫщиимъ** συγκαθετέον τοῖς κακῶς ἔχουσι greg.-naz. **азъ глаголанномоу -к'ви дѣю** ἐγὼ τῷ λεχθέντι συμπεριφερόμενος cyr.-hier.
потапати -аѭ -аѥши vb. immergi, interire **-аюштиҳь спаси** sabb. 184.
потапий m. ποδαπός cuias ber. e gr.
потаплıати -ıаѭ -ıаѥши vb. ἐπικλύζειν submergere, immergere ant. dial. pat. oct. domet. prol. misc. proph. isaak. men.-mih. alex.-mih. ephr. krmč. 127. spec. 29. **-плѣаше корабла** bell.-troj. 19, **вльнами -ıаѥмь** krmč.-mih. **-са** hom.-mih. chrys.-lab. cyr. 6. sabb. 134. 161. **скрьбию вь животѣ** - sabb. 204. **-топ-** proph. bus. 620.
потачати -аѭ -аѥши vb. fundere - **рѣкоу исцѣлениıа** sim. I. 28.
потаıати -таѭ -таѥши vb. ἀποκρύπτειν celare, abscondere ant.-hom. ant. **-таѭть** sup. 305. - **са** λανθάνειν latere **-таѭть се** šiš. 203.
потаѥние n. occultatio trigl.
потварıание n. ἀνάπλασις fictio hom.-mih. 32.
потварıати -ıаѭ -ıаѥши vb. ἐπισκευάζειν parare, componere kruš. - **свѣтила** exod. 30. 7. -vost. mutare ant.-hom. 154. alex. περιποιεῖσθαι servare iez. 13. 18. -proph. **-рати чистоѥ злато ıако нечисто** chrys.-lab. **-рати свѣтила** pent.-mih. vituperare duš. 93. mon.-serb. calumniari **-рıати кого** dial.-šaf. 251. - **са** rixari, contendere duš. 68. nsl. potvarati krivo habd.
потворити -рѭ -риши vb. mutare chrabr. 91. ant.-hom. hom.-mih. gram. 6. **не хощоу - оустава** men.-mih. παρατιτρώσκειν laedere - **сьвѣть** men.-mih. - **прѣданиıа** sim. II. 2. calumniari - **кого о блоудѣ** misc.-šaf. **-рить светаго доуха дѣйство** hom.-mih. **-рила и прѣльстила градъ вьсь** vost. vituperare, transgredi mon.-serb. duš. 30. 93. 117. 118. 141. 151. περιποιεῖσθαι acquirere esai. 31. 5. -proph. - **са** duš. 101.
потворъ m. calumnia - **и обльгание** chrys.-lab. duš. 165. 167. mon.-serb. 327. **безь -ра** ἀπερισπάστως sine distractione ant. γοητεία praestigiae zlatostr.-saec. xvi. alex. karamz. 1. nota 506. augurium

sbor.-kir. 52. venenum -ръι напоюнъ lavr.-op. 12. cf. 81. -ры дѣшн bus. 654. monstrum, uti videtur grom. adde tur. 90. 225. приюмлющихъ -ръ misc.-šaf. 51. croat. potvora calumnia verant. magy. patvar.
потворьникъ m. calumniator duš. 167. magus alex. chir. волфы, вѣдоуны, -рницы lavr.
потворьница f. maga acad.
потворьничьство n. magia lavr.-op. 81.
потворьнъ adj. venenosus -но зелию prol.-mih. 61. 158. prol.-vuk. -нымъ зелиюмъ оумориты юго lavr.-op. 81. напои юго -нымь зелиюмь prol.-mih. 103. magicus alex.
потворьнѣ adv. calumniando глаголати - duš. 164.
потворьство n. magia alex.
потворюниюе n. veneno interficere -рениюе prol.-vuk. prol.-mih. 158. на -рениюе и безоумиюе моужемъ lavr.-op. 82. adde hom.-mih. greg.-naz. misc.-šaf.
потвръждати -даѭ -даюши vb. ἐπιστηρίζειν firmare - доуше šiš. 30. adde gram. -гыти mon.-serb.
потвръждевати -доуѭ -доуюши vb. firmare georg. mon.-serb. -гювати mon.-serb. -дювати ibid. -ѣювати ibid.
потвръждениюе n. confirmatio glag. -ѣюниюе mon.-serb.
потесати -ѩѭ -аюши vb. ἀποξεῖν dolare весьла потѣсаютъ zlatostr.-saec. xvi.
потечениюе n. cursus alex.-mih.
потечиште n. stadium alex.-mih. 12.
потешти -текѫ -течеши vb. τρέχειν currere man. prol.-mart. proph. duš. 112. -текохъ на море chrys.-lab. -тьцѣте sabb.-typ. сами -текъше prol.-cip. ῥεῖν fluere sup. 257. ant. sup. bell.-troj. 8. misc. isaak. -тече вода pyrg. ὁρμᾶν irruere pent.-mih. -текоше воды до избытька men.-mih. крьщениюе иорданьско -тече христосоу hom.-mih. 202. крьвь не -течетъ misc.-šaf. adde chron. mon.-serb. ber. -теѣи mon.-serb.: nota потѣсѧ glag. подобьнъимъ потекѫтъ sup. 315. 2, ubi ὠφελεῖν iuvare significat; bulg. potekъ rum. потекъ, потек semita.
потиолъ m. ποτίολοι puteoli prol.-mih.
потирати -раѭ -раюши vb. ἐξαλείφειν delere proph. прьстию -раютъ лица krmč.-mih. 395. власѣницею по ранамъ - prol.-mih. prol.-vuk. крепами - men.-leop. - ноѕѣ men.-leop. - дъгны greg.-naz. adde bus. 665.
потирь m. ποτήριον poculum pam. 176. cyr. 18. bus. 776. по юдиномь -ри вина де-снячьствоуютъ нхъ sabb.-typ. два -ра prol.-mart. отъ -ра пиетъ ἐκ τοῦ ποτηρίου op. 2. 2. 320. отъ -ра alex.-mih. 66. adde typ.-chil. misc. krmč.-mih. nom.-mik. 64.
потиръ ber. pam. 197. -роу bus. 719. bulg. potir serb. putir, putijer.
потискати -штѫ -штеши vb. imponere
потищемъ part. praes. pass.
потискъ m. κοχλίας cochlea въ потискоухъ того сътезаютъ εἰς κοχλίαν αὐτὸν ἀποσφίγγουσι prol.-cip.
потиснѫти -нѫ -неши vb. comprimere -ноувъ роукама въ двьри трѣбнища men.-mih. eiicere mon.-serb. потиштенъ cf. почистити.
потити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare sup. 323. hom.-mih. alex. - поты своими mon.-serb.: nota потѣвъша капли кровныѩ int. 79.
потихнѫти -нѫ -неши vb. cessare дъждь -ноу prol.-mart. μαραίνεσθαι marcescere пламеноу -ноувъшоу prol.-mart.
потлачити -чѫ -чиши vb. conculcare -чена стѫза bon. 138. 4. psalt.-venet.
потлити -лѭ -лиши vb. perdere -ленъ nom.-serb. 489. 27.
потлъкнѫти -нѫ -неши vb. trudere -толк- alex.: потолокъ lacunar trigl. quod psl. потлакъ sonaret, vere rem conculcatam significat.
потлъцаниюе n. pulsus -толц- alex.
потлѣшти -тлъкѫ -тлъчеши vb. vincere потолчеши chron. I. 122. тъι еси козелъ, а дарий овенъ, -толчеши и per. 52.
потокъ m. χείμαρρος torrens ostrom. men.-vuk. cant.-cant. 6. 10. sup. 208. λάκκος fovea pent.-mih. proph. adde op. 2. 2. 679. bus. 396. 399. chron. 1. 60. 3. chrys.-duš. 26. 29: nota τρυφή mollities men.-vuk. magy. patak rivus.
потомити -млѭ -миши vb. καταρρομβεύειν circumagere num. 32. 13. -pent.-mih. ἐκπολεμεῖν bello vexare men.-mih.
потомь adv. μετὰ τοῦτο, εἶτα, ἔπειτα postea ostrom.: recte по томь croat. potom toga verant. pol. potomek.
потомьнъ adj. posterus alex.
потонѫти -нѫ -неши vb. demergi bell.-troj. 21. cf. -пнѫти.
потопитель m. qui demergit: nota -пилы bis chrys.-lab.
потопити -плѭ -пиши vb. demergere sup. isaak. pat. misc. chron. - сѧ isaak. -пленъ бысть корабль dial.-šaf. -пленъ водами sim. I. 6.
потоплити v. потаплати.

потоплюениюе n. κλυδώνιον tempestas men.-mih. καταποντισμός demersio dial. ioann. **кораблюемь** - misc.-šaf. 178. adde bus. 547.

потопнжти -**нж** -**нєши** vb. demergi ephr. chron. -**пноувшоую доушоу** belg. cf. -**тонжти**.

потопъ m. κατακλυσμός diluvium sup. 141. 298 šiš. 201. ostrom. barl. men.-mih. nomoc.-bulg. pam. svjat.-mat. 10. bus. 299. misc.-šaf. š.-gl. 71. ok. 51. chron. ναυάγιον naufragium sup. 298. nsl. potop rum. **потоп**.

потопьнъ adj. κατακλυσμοῦ diluvii ant. men.-mih. per. chron. **вода** -**на** pent.-mih. **пагоуба** -**на** chrys.-lab.

поточєниюе n. exilium prol.-vuk. prol.-mih. vita-theod. -**чѣнниҳъ** bus. 97.

поточити -**чж** -**чиши** vb. fugare, in exilium agere prol.-mih. holm. svjat. bus. 267. 399. 731. chron. -**чєнь** exul prol.-vuk. **вь ѳракиюю** -**чєнь** prol.-belg.

поточиштє n. βάραθρον fovea io.-dam.

поточьнъ adj. exilii prol.-vuk. -**но мѣсто** lavr.-op. 5. prol.-mih. torrentis sup. 221.

поточьць m. torrens isaak.

потрава f. cibus -**ви** pl. a. op. 2. 2. 141. russ. dial. **потрава** obsonium trigl. pol. potrawa: nota potraw grummet.

потравити -**влѭ** -**виши** vb. consumere **жита пожгоша и** -**виша** chron. 1. 191. 40.

потрататн -**штж** -**штєши** vb. μεταδιώκειν persequi - **истинѫ** greg.-naz.

потрєпати -**плѭ** -**плюеши** vb. conculcare -**павь ногама** men.-mih.

потрєпєтати -**штж** -**штєши** vb. tremere misc.-šaf.: nota **да потрєпєрє сичко** bulg.-lab.

потрєтити -**штж** -**тиши** vb. tertium facere misc.

потроколоушь m patroclus bell.-troj. 30. -**трнколоушь** 29.

потропъ m. procurator mon.-serb. 432. 32. gr. ἐπίτροπος.

потроудити -**ждж** -**диши** vb. fatigare hom.-mih. -**ди старость свою** sabb.-typ. - **сѧ** svjat. mir. mon.-serb. decertare sup. 207.

потроуждати сѧ -**аѭ сѧ** -**аюеши сѧ** vb. fatigari **по вѣрѣ** - prol.-mih. 288.

потроуждєниюе n. καταπόνησις fatigatio ant. proph. mon.-serb.

потроупити -**плѭ** -**пиши** vb. occidere **врачєвє нє могжть въскрѣсити потроупленыиҳъ грѣҳомь** psalt.-int. saec. XII.

потроути -**роуѭ** -**роуюеши** vb. sensus dubius: **потроужть мои троудъ** nomoc.-bulg. 29.

потроутьнъ m. via trita -**тєнъ**, **потрыєнъ поуть** ber.

потръгнжти -**нж** -**нєши** vb. ἐπισπᾶν inducere sup. 244. 16. prol.

потръжь f. pugna **сътвори сѧ поторжь нє мала** karamz. 4. nota 380.

потръзати -**аѭ** -**аюеши** vb. evellere sup. 29. - **сѧ** rumpi **оужа** -**тєрзаҳоу сѧ** bor. 88.

потръка m. nom. propr. zlatostr. asên 54.

потръпѣти -**плѭ** -**пиши** vb. μακροθυμεῖν patienter ferre ostrom. sup. 19. 213. 271. greg.-mon. 78. -**пи на мє** nicol. -**тьр'п**- svjat.

потрътати v. **потрътрати**.

потрътoрити -**рѭ** -**риши** vb. sonare, uti videtur grom.

потрътрати -**аѭ** -**аюеши** vb. sonum edere -**тръгра юазыкомъ** alex.-vost. **бысть громъ и потъртра малъ** per. 57. 37. -**торта** alex.-vost. lavr. 105.

потрывати -**аѭ** -**аюеши** vb. ὑποτρίβειν fricare pat. **острыми крьпами** - prol.-mart.

потрѣба f. χρεία usus ant. sup. 276. 379. **полата нѣсть здѣ ни на кою** -**боу** men.-vuk. πρᾶγμα res, negotium op. 2. 2. 117. sup. 204. 206. 207. 337. svjat.-mat. 8. ἀνάγκη necessitas krmč.-mih. 38. io.-sin. ἀναγκαῖον res necessaria šiš. 239. **зємлѧ нєплодьствиѥ** -**боу отьлагаюеть** hom.-mih. - **юесть** opus est greg.-naz. meth. 4. **трѣзвєнию** - **юесть**; - **юесть тєбѣ тамо ити** cyr. 19. **многа тьщанию** - **юесть** hom.-mih. **юєдино юесть на** -**бж** ἑνὸς δὲ ἐστὶ χρεία ostrom. **искоусоу** - chrys.-lab. ἀνάλωμα sumptus hom.-mih. adde chron. mon.-serb. **о конжьдо потрѣ(бѣ)** bus. 274. αὐτάρκεια frugalitas sup. 379. θυσία sacrificium per. XLVII. ἀσυλία sanctitas loci man. potreba fris.

потрѣбизна f. necessitas -**трєб**- dipl.-mold. saec. XV.

потрѣбитєль m. qui evertit chrys.-lab. - **капищємъ** men.-leop.

потрѣбитєльница f. quae evertit acad.

потрѣбитєльнъ adj. evertens int.

потрѣбити -**блѭ** -**биши** vb. ἐκτρίβειν terere deut. 29. 20. -pent.-mih. ἐξαλείφειν delere krmč. 104. krmč.-mih. ἐξαναλίσκειν consumere num. 16. 21. -pent.-mih. ὀλοθρεύειν perdere proph. διακαθαρίζειν purgare ostrom. adde sup. 27. 97. chron. 1. 5. 35. 38.

потрѣбние n. necessitas pat.

потрѣблıати -ıаѭ -ıаѥши vb. ἐξαλείφειν delere ant. krmč.-mih. triod. io.-sin. proph. chrys.-lab. chron. ἀφανίζειν foedare trigl.

потрѣблѥниѥ n. eversio -**блѥниѥ** krmč.-mih. 201. - **законоу** prol.-mart. -**блѥниѥ сътвори** κατεψηφίσατο damnavit man. ἀφάνισις foedatio trigl.

потрѣбованиѥ n. χρεία necessitas sup. 230. proph. **надь -ниѥмь да не любиши богатьства** hom.-mih.

потрѣбовательнъ adj. abusivus trigl. adde int. 124.

потрѣбовати -**боуѭ** -**боуѥши** vb. χρήζειν, δεῖσθαι opus habere pat. bus. 37. mon.-serb. iungitur cum gen. rei greg.-naz. **поста -ва** chrys.-lab.

потрѣбьникъ m. qui evertit - **ѥреси** men.-leop. liber ita dictus, qui etiam **трѣбьникъ** vocatur alex.: male pro **погребьникъ** alex.

потрѣбьнъ adj. χρείας necessitatis sup. 379. χρήσιμος utilis sup. 276. χρειώδης, ἀναγκαῖος necessarius sup. 276. hom.-mih. šiš. 106. 138. pat. εὔκαιρος opportunus ostrom. δέων hom.-mih. χρήσιμος utilis trigl. adde svjat.-mat. 9.

потрѣбьство n. ἐπιτηδειότης aptitudo io.-dam. **чрезъпотребство** abusus ber.

потрѣбьствовати -**воуѭ** -**воуѥши** vb. opus habere dioptr.

потрѣбьствьнъ adj. necessarius alex.

потрѣти -**рѫ** -**реши** vb. conterere **все то -тре камениѥ; -тре иконы** vost. τρίβειν terere -**трьвъ се по лицоу** prol.-mart. ψήχειν fricare kruš. -**трень хрисовоуль** mon.-serb. ἐξαλείφειν delere krmč.-mih. - **кого** proph. **въ восцѣ - лежащаıа начрътаниıа** nomoc.-bulg. - **солнию** prol.-vuk. proph. -**троша солнию** holm. **острьга же и -трь** men.-mih. -**троша** chron. -**трь сѧ по лицю** men.-leop. cf. russ. потрохъ et pol. patroch.

потрѧсаниѥ n. quassatio trigl.

потрѧсати -**саѭ** -**саѥши** vb. διασείειν, κατασείειν concutere prol. sup. 334. io.-sin. proph. **крила** - misc.-šaf. 172. - **о-дромь** hom.-mih. - **сѧ** chrys.-lab. σείειν, σαλεύειν, κλονεῖν agitare trigl.

потрѧсениѥ n. concussio glag. bus. 493. -**ние** chron. palpitatio alex.

потрѧсовати -**соуѭ** -**соуѥши** vb. agitare, concutere ber. **крила** - glasn. 11. 168.

потрѧсти -**сѫ** -**сеши** vb. σείειν, διασείειν, δονεῖν concutere ant. sup. 342. prol. isaak. misc. pat.-mih. -**соу не тькьмо землıеѭ, нь и небомь** šiš. 184. **твари** - op. 2. 2. 239. - **дрѣва плодь** misc.-šaf. **стѣнѫ не -се** chrys.-frag. **роукама** - men.-mih.-**сѧ** σείεσθαι concuti ostrom. prol.-mih. chron. I. 17. 130. 193. chrys.-frag. -**се се землıа** ok. 77. bulg. potres febris verk. 370.

потрѫбити -**блѭ** -**биши** vb. tuba canere nomoc.-bulg. isaak.

потрѫсити -**шѫ** -**сиши** vb. quassare **дрѣво -си** chrys.-frag. καταρείειν conspergere alex. **принесоша попелъ и потроусиша весь храмъ** dan. 14. 14. -vost.

потрѫсъ m. motus chrys.-frag.

потрѫсьнъ adj. σεσαλευμένος, concussus **мѣра потроусьна** luc. 6. 38. -kryl. mat. 15. -**роусна** mat. 31. 42. -**рѫсна** mat. 37. cf. -**сити**.

потоука f. sensus nobis ignotus: -**кы кь цароу творе** men.-mih. 118. **калоноаноу приѥмьшомоу -коу** prol.-lab.

потоулити -**лѭ** -**лиши** vb. accomodare georg. ex. 197.

потоулıати -**ıаѭ** -**ıаѥши** vb. accomodare, uti videtur **потоулıаѭть сѧ въздышоуще** cozm.

потоуснѣвати -**ваѭ** -**ваѥши** vb. fuscum fieri alex. russ. потускнуть.

потоуснѣти -**ѣѭ** -**ѣѥши** vb. fuscum fieri **отъ зѣльнаго воздержаниıа аки отъ огниıа -нѣвшоу** prol.-vost. russ. тускъ, потускнѣть.

потоухнѫти -**нѫ** -**нешн** vb. quiescere **гнѣвъ цр҃евъ -хноу** mat. 53. extinguere **дьждь потхѫ** (pro **потоухнѫ**) **пламень** men.-leop. 139. θραύεσθαι: frangi proph. pat.-šaf. 97. κοπάζειν cessare, quiescere esth. 7. 10. -proph. nsl. potuha dissimulatio lex. -ho dati unterschleif geben croat. potušiti opprimere luč.: nota klruss. potucha solatium pol. potucha muth.

потъ m. ὕδρως sudor ostrom. sup. sim. I. 25. bus. 492. bor. nsl. bulg. pol. pot.

потъка f. rixa, pugna duš. 66. 71. klruss. potyčka čech. půtka.

потъкновениѥ n. figere pat. alex.

потъкнѫти -**нѫ** -**нешн** vb. πηγνύναι figere, defigere sup. 441. - **коущıѭ** bus. 434. -**ноувъ коущоу** gen. 31. 25. -vost. hom.-mih. chron. - **келиѥ** men.-vuk. **колнбоу -тькь** prol.-mart. **колибы -тькоше** men.-vuk. νύττειν pungere men.-vuk. - **сѧ** προσκόπτειν impingere sup. hom.-mih. chron. -**кѫ сѧ с наковалѣ** cloz I. 776. 779. chron. **потакноуше се храминѣ той** matth. 7. 27. - nicol. **наломи конь ногы, мало -къ сѧ** parem. 1271. -**тче сѧ конь** lavr. **ıазыкоу не -кноущоу сѧ** ἀπρόσκοπος vost. 2. 146.

laedere mon.-serb. movere ibid.: nota -тькь трѣбы и развратнвь prol.-mart. rum. потикнеск: male потчити alex. magy. patok slovac. potka nasenstüber.

потъпътати -штѫ -штеши vb. καταπατεῖν conculcare prol.-misc. 29. prol.-mih. потьпчи подь нозѣ bulg.-lab. 64. -топт- chron.: adde потьпькале сѧ праздникь bulg.-lab. 30. не потьпковайте сиромаси те 31. потопчють op. 1. 95. -таптати любавь mon.-serb.

потъснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. σπουδάζειν festinare ev. 1434. -тъсноу сѧ op. 2. 1. 138; 2. 2. 86. -тосни сѧ az-buk. -тъсноувъ сѧ pat.-vost. -тсни сѧ къ намъ; -тснѣте сѧ на вси дѣла добраи chron.: rad. тъск cf. потъштати.

потъчение n. προσκοπή offendiculum sup. 96. op. 1. 311. - сѣни σκηνοπηγία tentoria figere коуштьное - idem svjat.

потъштавати -ваѭ -ваеши vb. curare, uti videtur proph.

потъшталивъ adj. σπουδαῖος studiosus krmč. 45. krmč.-mih. 59. -во житие krmč.-mih.

потъштание n. σπουδή diligentia sup. 147. 215. marc. 16. 35. -ev.-novg. ber. mon.-serb.

потъштательство n. studium alex.

потъштати -штѫ -штиши vb. σπουδάζειν curare -тщалъ мѧ iob 23. 16. -vost. -тьща свою милость sim. I. 17. - сѧ σπεύδειν festinare pent.-mih. ostrom. σπουδάζειν festinare sup. man. dioptr. leont. krmč.-mih. šiš. 176. 199. 203. 254. 256. ephr. bor. 44. sim. I. 3. 13. prol.-mart. -щеть се о оного свобожденни misc.-šaf. -щи себе šiš. 200.

потъштати -аѭ -аеши vb. ἀποφθέγγεσθαι eloqui потощаеть cyr.-hier.: vocabulum dubium.

потъштевати -ваѭ -ваеши vb. sensus dubius: звателемъ троубами -ваюштимъ lavr.-op. 44. - сѧ iv.-mih.

потъштити -тѫ -тиши vb. ὑπονοστεῖν recedere sup. 303.

потъштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. conturbari glag.

потыкательница f. quae incitat - на зла men.-leop.

потыкати -аѭ -аеши vb. νύττειν, διανύττειν pulsare men.-mih. sup. 386. кь желанию - съмѣшении chrys.-lab. бѣсоу -каѭщоу мѧ dial.-šaf. 242. -тикае ме глагола sabb. 212. сь зади - dial.-šaf. figere pat. - коущоу ber. implere оутробоу чрѣсъ обычай -кають io.-clim. - сѧ προσκόπτειν impingere op. 2. 2. 149. нозѣ ваю да не имата - sim. II. 4.

потыкъливъ adj. facile impingens немощьливъ и - psalt.-int.-saec. xii. lavr.-op. 31. cf. ibid. 26. psalt.-int. vost. 1. 484.

потьбѣга v. потьпѣга.

потьливъ adj. sudans -тл- trigl.

потьмьнити -нѭ -нниши vb. obscurare par. - сѧ isaak. io.-sin.: nota потемки tenebrae trigl.

потьмьнѣвати -аѭ -аеши vb. obscurari pat. chrys.-lab.

потьмьнѣние n. σκοτισμός obscuratio ioann.

потьмьнѣти -ѣѭ -ѣеши vb. σκοτίζεσθαι obscurari ioann. proph. chrys.-lab. prol.-mart.

потьмьнывати -ваѭ -ваеши vb. obscurare pat.

потьмьнение n. obscuratio dioptr. misc.-šaf. 157. io.-sin. - мыслемь isaak. -нна избавль се greg.-mon. 82.

потьнъ adj. sudans sup. 30. meth. 6.

потьпѣга f. λελυμένη, ἀπολελυμένη uxor dimissa cloz I. 132. nicol. потьбѣга ostrom. bis. assem. ev. 1270. op. 1. 255. потбѣга kryl.-mat. 15. подъбѣга kryl.-mat. 15. ev.-syn. c. -mat. 42. ev.-grig. подьбѣга ev.-sin. a. -mat. 34. подбѣга svjat.-op. 2. 2. 401. подъпѣга š.-gl. 51. op. 1. 255. matth. 5. 32; 19. 9. -serb. krmč.-saec. xiii. (ubi ἐκβεβλημένη eiecta): de vera forma et de etymo dubitatur: cogitari potest de * потепѫ сѧ vagor (nsl. potêpati se), ergo vagatrix; de подъбѣг, ergo perfuga čech. podběha (cf. подъбѣжнще καταφυγή); de пѣг, ergo subvariegata, quae nempe fortasse per legem quandam slavis propriam in poenam male servati coniugii vestis partem inferiorem variam debebat gestare cloz. VIII; alii de scr. pati cogitant, потьбѣга scribentes et dominum, maritum fugientem explicantes.

потѣра f. insecutio in fontibus psl. non legimus: bulg. потеръ cank. potirъ verk. milad. serb. potjera rum. потерe seditio alb. potere tumultus.

потѣрꙑати -ѩѭ -ѩеши vb. perdere доушоу потерѩеть men.-leop.

потѣха f. consolatio trigl. бѣсовские -хи bus. 814.

потѣшьнъ adj. solatii trigl.

потѧга f. pondus mon.-serb.

потѧгати -гаѭ -гаеши vb. trahere, uti videtur - бесерменнина chron. 1. 207.

потѧгнѫти -нѫ -неши vb. ἐργάζεσθαι

valere wiegen vost. mon.-serb. 338: adde -гоша силою bor. 88: nota russ. потугъ pondus et cf. тажькъ.

потагъ m in fontt. psl. non videtur legi: serb. poteg pertica russ. потягъ lorum čech. potěh pol. pociąg (adde pocięgiel et podcięgacz) magy. pating lorum adstrinctorium rum. потънг cf. bulg. потагы pokl. 1. 45.

потажати -жж -жиши vb. ἐργάζεσθαι operare, servire op. 1. 93. bar. 2. 21. -mat. 50. -жите, -жить ierem. 27. 9. 11. -vost., qui inf. -жити esse statuit.

потажина f. sensus ignotus pat.-šaf. 11. 6.

потажьба f. violentia prol. безъ никое потежбы сами притекьше men.-vuk.: idem habes prol.-cip. λαλιά rumor сътворить та смѣхоу врагомъ и -боу въ градѣ sir. 42. 11. -svjat.

потажьбьнъ adj. sensus dubius: похоуханние есть слово -но bus. 272. посмьяние есть слово особь -но ibid.

потажьникъ m. actor ber., ubi etiam habes тажбитъ.

потазание n. ἀγωγή actio krmč.-mih. alex. συναλλάττειν pacisci krmč. 35. - имѣти krmč.-mih. ἐκβάκχευμα debacchari; ἐκκαύχημα gloriari - сотонино men.-mih. - царичино men.-mih.

потазатель m. qui inquirit greg.-mon. 84.

потазати -заж -заеши et -жж -жеши vb. ἐπεκτείνειν dilatare; διασύρειν distrahere ant. antch. - роукоу къ дневолоу isaak. valere wiegen mon.-serb. ἐπάγειν agere krmč. mih.: nota на велико мѣсто самь се не потъжи misc. 29. ἐγκαλεῖν in ius vocare margar. - творьца op. 2. 1. 25. -заемь оть събора nom.-mik. 15. καταλαλεῖν calumniari, accusare - бога men.-mih. chrys.-lab. мытара о возѣ -заю погоуби правьды похвалоу chrys.-lab. vituperare - книгы men.-mih. δικάζειν iudicare причьтьникомь -заемомь krmč.-mih. accusare ephr. adde - посьлника за своего емоу епископа krmč.-mih. 211. оть оукоризны сия потезаеть chrys.-lab.: -тажа са zlatostr., quod vost. ab. inf. -жити са derivandum putat.

потати -тьнж -тьнеши vb. caedere per. 79. chron. 1. 61. 131. 154. 207. -тьнеть bus. 395. -тнеть ли на смрьть russ. сами -тнемъ bor. 61. pol. pociąć, potnę.

потахнжти -нж -нееши vb. in pulverem verti огнь оугашаемь -неть πῦρ σβεννύμενον γίνεται κόνις proph. cf. потоухнжти: vocabulum dubium.

потжгъ m. ἀπαίτησις mendicitas vost. cf. russ. -тугъ vectigal тягло idem et russ. dial. потугъ pondus.

потжжение n. querela mon.-serb. 363. 12.

потжжити -жж -жиши vb. lugere vost. 1. 96. -жи о томь per. 32. 31. - са queri mon.-serb.

потжтьнати -аж -аеши vb. strepere -тоутн- hom.-mih. 164.

потжтьнѣти -ѣж -ѣеши vb. sonare. grom.

лооубивати са -важ са -ваеши са vb. se invicem interficere да са , -ваемъ mir.

лооубожати -аж -аеши vb. πτωχεύειν pauperem fieri hom.-mih. - са idem обогащаяй -жаеть са greg.-naz. -жай са самъ sup. 124.

лооубожати -аж -аеши vb. θεοῦν deum facere sup.

лооубожение n. paupertas men.-mih.

лооубожити са -жж са -жиши са vb. pauperem fieri vita-theod. alex. ταπεινοῦν humiliare -живъ са; непооубожена емоу высость io.-dam.

лооуврьза f. κατάνυξις compunctio иже дасть имъ богъ -вьрзоу op. 2. 2. 306 дасть богъ -вѣрзоу очи io.-dam.: apud vost. -вѣрзъ. cf. -връзъ.

лооуврьзание n. κατάνυξις compunctio -вьрз- io.-clim.

лооуврьзати -аж -аеши vb. κατανύσσειν compungere dial. 253. clim. 176. насыщены нась -заюгь ioann. бѣсн нась -заюгь; - са io.-clim. io.-sin. vost.-op. 255.

лооукрьзение n. κατάνυξις compunctio op. 2. 2. 215. 672. sup. 209. io.-sin. ioann. io.-clim. vost. -op. 255. slov.-novg. b. azbuk. ber. margar.

лооуврьзенъ v. лооуврѣсти.

лооуврьзъ m. κατάνυξις compunctio дасть богъ -вѣрзоу очи io.-dam. cf. -врьза.

лооуврѣсти -врьзж -врьзеши vb. compungere добрѣ -вьрзенъ εὐκατάνυκτος io.-clim.: nota -врьзе си доушоу ἐθαύμασε men.-mih. 80.

лооударити -рж -риши vb. πατάσσειν percutere dial.

лооудвигнжти -нж -неши vb. elevare glag.: vocabulum dubium.

лооуздати са v. повъздати са.

лооуломити -млж -миши vb. frangere glag.

лооумнти -млж -миши vb. prudentem reddere - са sup. 88. -мите са въ себѣ φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν 2. reg. 16. 20. -vost.

поѹститєль m. suadens alex.
поѹстити -щѫ -стиши vb. πείθειν suadere, hortari ant. hom.-mih. παραινεῖν hortari sup. 279. ἐπεγείρειν incitare sup. 62. monere sup. 140. παρασκευάζειν parare - **цара** men.-mih. προτρέπεσθαι incitare io.-clim. - **кого на что** prol.-mart. - **на грѣхъ** clim. ἀνερεθίζειν incitare - **съборь** men.-mih. adde prol.-mih. **поѹщь** op. 2. 2. 52. **пачє гатании тѣхъ на исповѣданиѥ пѫстимъ** psalt.-int. -saec. xii. -vost. I. 161.
поѹстиѥ n. inspiratio glag.
поѹстьникъ m. qui suadet -**стникъ** op. 2. 2. 83. alex.
поѹстьнъ adj. πρόθυμος promtus **доѹхъ оѹбо** - io.-clim. promtus sup. 222.
поѹтарꙑти v. **повътарꙑти**.
поѹтриѥ n. tempus matutinum **на -рна ꙗдитє** sabb.-typ.
поѹчавати -ваѭ -ваѥши vb. docere prol.-mart. pat. prol. bus. 135. mon.-serb.
поѹчаликъ adj. διδακτικός docendi peritus sup. 152.
поѹчати -аѭ -аѥши vb. διδάσκειν docere ant. ichn. **походє градовꙑ и -чаѥ** prol.-mart. - **сѧ** μελετᾶν exerceri, meditari ostrom. cyr. 2. 25. greg.-lab. sup. 282. 299. io.-sin. **страхоу господьню поѹчаѥ сє** greg.-mon. **ѥжє ми сѧ -чати словєсьмъ твоимъ** bus. 290: male παραινεῖν hortari -**чаѭ** part. sup. 152. pro -**штаѭ**.
поѹчєвати -аѭ -аѥши vb. docere men.-leop.
поѹчєниѥ n. μελέτη meditatio ant. pat. διδασκαλία doctrina krmč. 45: male παραίνεσις hortatio sup. 379. pro -**штєниѥ**.
поѹчити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν docere prol. sup. - **сѧ** μελετᾶν meditari sup. 338. cloz I. 774. psalt.-theod. - **тьщимь** glag.
поѹштавати -ваѭ -ваѥши vb. suadere proph.
поѹштаниѥ n. προθυμία alacritas animi greg.-naz. sup. 208.
поѹштати -аѭ -аѥши vb. συνευδοκεῖν consentire act. 22. 20. -bulg. marc. 14. 38. -ev. saec. xiv. mat. 34. παραινεῖν hortari sup. 143. ἐγκελεύεσθαι incitare sup. 67. 68. incitare vita-theod. men.-mih. ioann. chrys.-frag. sabb. 176. ber. - **на грѣхъ** sbor.-kir. 60. πρόθυμον εἶναι alacrem esse **доѹхъ бо -штаѥть** matth. 26. 41. -ev. 1270. cf. -**чати**.
поѹштєвати -ваѭ -ваѥши vb. suadere proph. - **сѧ** glag.
поѹштєниѥ n. incitatio glag. ber. azbuk. προθυμία alacritas animi sup. 277. op. 2. 2. 115. **приимєть мє сь -ниѥмь** hom.-mih. cf. -**чєниѥ**.
поѹштьникъ m. παραινέτης adhortator greg.-naz.
похабити -блѭ -биши vb. laedere, uti videtur -**блєнъ оумомь** cozm. op. 2. 2. 513. cf. **пошибєнъ**.
похабъ adj. stultus acad. -**ба сєбє сотворивъ** prol.-vost. impudens alex. m. ὠμός crudus **кто такъ** - zlatostr.-saec. xvi: hoc loco subst. est. cf. -**бити**.
похабьнъ adj. repentinus trigl.
похабьство n. stultitia **како ти сѧ створи** -; holm. **како сѧ ѥмоу створи** - prol.-vost.
похаждати -аѭ -аѥши vb. obambulare chrys.-lab.
похапити -плѭ -пиши vb. prehendere georg.
похарати -аѭ -аѥши vb. vastare - **краиноу** ok. 85.
похва f. vagina - **кожна** mon.-serb. 406. 92. pol. pochwa, pochew, poszwa.
похвала f. ἐγκώμιον laudatio sup. 61. αἴνεσις laudatio ant. pat. io.-sin. sim. I. 16. 24. šaf.-frag. chron. š.-gl. 83. **ѩжє -лами почьтє** ostrom. - **прѣмоудрости** sborn. καύχημα iactatio hes. -**лꙑ проводьныѥ** hom.-mih. gratiae **за дарь -лоу ти приношоу** men.-mih. nsl. pohvala bulg. pofalъ rum. **похвалъ** pompa.
похвалитєль m. laudator.
похвалити -лѭ -лиши vb. ἐπαινεῖν laudare sup. 345. ant. sim. I. 26. krmč. 35. mon.-serb. **оустьнѣ -литѣ** bon. ἀνυμνεῖν celebrare sup. 238. εὐχαριστεῖν gratias agere šiš. 46. -**лимь господа** op. 2. 2. 58. adde sup. 202. nota **похваль** šiš. 46. -**льша** hom.-mih. - **сѧ** sup. 106. chron.
похвалопѣниѥ n. hymnus.
похвальба f. iactantia trigl.
похвальникъ m. laudator hom.-mih. io.-sin. clim. 181. haeretici quidam krmč.-mih. 362.
похвальнъ adj. ἐπαινετός, ἐπαινούμενος laudabilis ant. dial. cloz I. 706. sup. 344. hom.-mih. leont. εὐχάριστος gratus ant. gratiarum actionis sup. 413. - **вѣнєць** βραβεῖον premium op. 2. 1. 163.
похвалꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ἐπαινεῖν laudare prol. dial.-šaf. int. io.-sin. ephr. mir. typ.-chil. greg.-mon. chron. προανευφημεῖν celebrare cloz I. 52. **нє -лꙗѩ** ἀχάριστος ingratus sup. 367.
похвалєниѥ n. ἐγκώμιον laudatio sup. 62. καύχησις, καύχημα iactatio šiš. 96. εὐχαριστία gratiarum actio ant. adde bus. 147.

поχвататн -таѭ -таѥшн vb. δράσσεσθαι, ἁρπάζειν rapere men.-vuk. prol. misc. alex.-mih. 103. 109. dioptr. - **роукамн** sbor.-kir. 64.

поχватнвъ adj. rapax nom.-lab.

поχватнтн -штѫ -тншн vb. ἁρπάζειν rapere sup. 32. 171. dial. prol. sup. men.-mih. men.-leop. duš. 102. mon.-serb. chron. alex. **-тн змна** sabb.-typ. 121.

поχватьлнвъ adj. rapax **вльки ѥсть** - nom.-barb. misc.

поχваштатн -аѭ -аѥшн vb. ἁρπάζειν rapere pat. δράσσεσθαι prehendere prol.-cip.

поχерннватн -ваѭ -ваѥшн vb. extinguere trigl.: vocabulum dubium.

поχладнтн сѧ -ждѫ **сѧ** -днши **сѧ** vb. perfrigescere **вь ѥзере - се** alex.-mih. 64.

поχлаждатн -аѭ -аѥшн vb. refrigerare oct.

поχлоупъ m. figura oblonga **въздвиже ю** (ecclesiam sanctae sophiae) **-помъ** ἀνήγειρεν αὐτὴν δρομικὴν chron.

поχмелнѥ n. temulentia **съ -лна глава емоу болнть** sbor.-kir. 64. russ. dial. похмелять ся pol. pochmiel.

поχода f. egressus, ambulatio: **ншелъ на -дѫ подлъгъ рѣкѫ** sup. 111. 19.

поχоднтн -ждѫ -днши vb. περιπατεῖν ambulare **-днвь двонмн дьньмн поута** men.-vuk. adde sup. 360. **нн своима ногама могын** - sborn. περιέρχεσθαι obire **вннограды** - men.-mih. - **семо н овамо** ichn. - **братню** greg.-lab. **вьсе люди -ждю, н боудоу нмь богь** hom.-mih. **-днтъ землѧ** χωροβατεῖν τὴν γῆν ies.-nav. 18. 8. -vost. - **света мѣста** men.-mih. greg.-lab. - **многы грады** hom.-mih. 121. - **нзь града** alex.-mih. 34. **-дѧ ѩзыкы** sup. - **надь край** chrys.-duš. 40. ἐκπορεύεσθαι exire kruš. abire greg.-lab. proph. mon.-serb. - **по водаχь** misc.-šaf. διατρίβειν commorari **-днвь двѣ лѣтѣ** men.-vuk. adde **въселю сѧ въ ннχъ н -ждѫ** sborn.

поχодъ m. discessus **на -дѣ** alex.-mih. 95. **на -доу** 69. adde chron. - **н нсχодь** ephr. **-ды дѣюща прн морн** men.-mih. 137. **светаго - дѣюща кь мнроу** men.-mih.

поχодьннца f. ἀφεδρών latrina; καθεδρία canalis krmč. 279. 281. krmč.-mih.

поχотнтельнъ adj. desiderans int.

поχотнѥ n. voluntas.

поχотолюбнвъ adj. libidinosus ephr.-belg.

поχотолюбьць m. libidinosus ephr.

поχоть f. θέλημα voluntas ostrom. ἐπιθυμία desiderium ostrom. hom.-mih. šiš. 179. antch. bus. 292. mat. 28. 36. chron. ἐπιθυμῆσαι desiderare š.-gl. 50. ἔρως cupido sup. 275. - **отъразнтн** psalt.-saec. xiii 77. 29: nota **въ слѣдъ несъмъıслъıнъ поχотннмъ** pro **-тнй нмъ** cloz I. 124. - pol. pochoć rum. **пофтъ**.

поχотьлнвъ adj. libidinosus **нстан слъзамн -вѣй очн** op. 2. 2. 51.

поχотьннкъ m. ἐπιθυμητής homo cupidus šiš. 83. barl. men.-mih. hom.-mih. amator, amasius prol.-vuk. alex.

поχотьнъ adj. θελητικός libidinosus dioptr. ἐπιθυμίας cupidinis ant. ἡδονῶν voluptatum - **слоуга** hom.-mih. š.-gl. 62. adde **-на мысль** mir. **-нъıѩ страстн** svjat.

поχотьнѣ adv. libidinose hom.-mih.

поχотьствованнѥ n. desiderare.

поχотьствоватн -воуѭ -воуѥшн vb. desiderare per. 4. chron. 1. 7.

поχотѣватн -аѭ -аѥшн vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ant. antch.

поχотѣннѥ n. libido sup. 399. cupido dioptr. pat. sborn. chron. nsl. pohotênje lex.

поχотѣтн -χоштѫ -χоштешн vb. ἐπιθυμεῖν desiderare sup. 5. **не -щн** men.-vuk. **большннмъ** - svjat. **женѣ не -щн** antch. **чюжемоу не -щн** bus. 295. **славъı земльнъıѩ не -штн** sborn.

поχраматн -маѭ -маѥшн vb. claudicare **оть желѣза, оть скота** - misc.-šaf.

поχрана f. servare, custodire mon.-serb.

поχраннтн -нѭ -ннши vb. servare, custodire **-χорон-** chron. 1. 10. 29. 30. 80 etc.

поχранѥннѥ n. servare **да нѣ -ннѩ владнчнюга** chrys.-duš. 47.

поχрнзмнтн -млѭ -мншн vb. μυρίζειν ungere domet. alex. - **тѣло мое** marc. 14. 8. -ev. nor.

поχрнтатн -аѭ -аѥшн vb. ludibrio habere **-танн сквозѣ градъ** georg.-vost. - **сѧ** idem **не -тай сѧ нн посмѣй сѧ ннкакомоуже** pouč.-žid. cf. **поохр-**.

поχръбнтн -блѭ -бншн vb. χαρεγκλίνειν inclinare georg. **-бнлъ есн ѥстъв'нѩ своѩ женамъ** sir. 47. 22. georg.-vost.

поχръмнѫтн -нѫ -нешн vb. claudicare **-χромоша конн** per. 60. chron. 1. 139.

поχръсть f. processio, uti videtur **повелѣ понтн въ -стьχъ вышегородоу** bor. 72. russ. покрестье.

поχоужДатн сѧ -аѭ **сѧ** -аѥшн **сѧ** vb. vituperari alex.

поχоужДрѣтн -ѩѭ -аѥшн vb. μυκτηρίζειν irridere **-рѣѥмъ не бываѥть** gal. 6. 7. -vost. 2. 1. 153: th. **χоуждрь** (cf. **бъждрь**) a **χоудъ**.

похоула f. βδέλυγμα abominatio deut. 7. 26. -vost.

похоулити -лѭ -лиши vb. λοιδορεῖν obiurgare sup. 281. διαβάλλειν, μέμφεσθαι, ψέγειν vituperare op. 1. 17. hom.-mih. - **на кого** chron. io.-sin. ant. cozm. ἀτιμάζειν proph. hom.-mih. ἐνυβρίζειν contumelia afficere sup. 299. ἐξουθενεῖν despicere sup. 294. adde **обидѣ ли тѧ къто и похоули**; svjat.

похоулꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. vituperare krmč. 38. 63. chrys.-lab. men.-mih. bus. 808. misc. mon.-serb. -**ꙗѩѥ** λοίδορος conviciator hom.-mih. - **сѧ** bus. 810.

похоулѥниѥ n. ὀνειδισμός vituperium ant. διαβολή calumnia -**лѥниѥ** op. 1. 17. adde š.-gl. 76. bus. 182. sup. 426.

похоупати сѧ -лѭ **сѧ** -лѥши **сѧ** vb. gloriari -**паѥтъ сѧ всꙗкый звѣрь побѣдити** karamz. 3. 272.

похоупити сѧ -плѭ **сѧ** -пиши **сѧ** vb. gloriari -**пихомъ сѧ моужьствомъ** vost.

похоусити -шѫ -сиши vb. σκυλεύειν, προνομεύειν diripere -**сить наврапъ ꙗꙗ** iez. 29. 19.- svjat.-op. 2. 2. 400: nota **силомь бо и -си съказаѥть сѧ** psalt.-int. saec. xii. cf. **хоусарь**, unde **хоуса** et hoc verbum nata sunt.

похъıблѥниѥ n. cautio -**хиблѥниѥ** ber.: nota rum. **похивъ** praetextus et pol. pochyba error.

похъıлъ adj. εὐκαμπής curvus **носъ** - nomoc.-bulg. 34. 35. prol.-mart. pat.-šaf. 228. men.-leop. **носомь** - ἐπίγρυπος aduncus men.-vuk. pol. pochyły.

похъıтитель m. qui rapit.

похъıтити -штѫ -тиши vb. ἁρπάζειν rapere š.-gl. 67. ant. sup. 73. 80. misc. prol.-cip. isaak. bus. 732. -**чрьницоу** men.-mih. -**тивь маркиана оть кѥлиѥ ѥго** men.-vuk. αἴρειν tollere men.-vuk. - **сѧ**: **похитивъ сѧ крѣпко дръжаше сѧ** barl.-vost.

похъıтрити -рѭ -риши vb. callidum esse **подобаѥть ми ꙗко прѣмоудроу рыбароу** - **на нь** hom.-mih. 20.

похъıштати -лѭ -лѥши vb. rapere int. trigl.

похъıштениѥ n. raptus int.

похъıштьникъ m. raptor **дѣвичьскь** - misc.-šaf.

похѫхнаниѥ n. γογγυσμός murmuratio; μυκτηρισμός subsannatio svjat.-op. 2. 2. 396. mat. 9. 645. 272. prol.

похѫхнати -нлѭ -нлѥши vb. γογγύζειν murmurare **похоух- носъмь** mat. 49. svjat.-op. 2. 2. 396. -mat. 9. bus. 272. cf. **гѫгнати**.

поцѣпити -плѭ -пиши vb. appendere alex.

почакати -лѭ -лѥши vb. ἀναμένειν exspectare bell.-troj. 33. **почекати** alex.-mih. 152. 155. nsl. počakati.

почаꙗти -чаѭ -чаѥши vb. sinere **да нѫхъ не -чаѥть пакость странѣ той** pro aliorum codd. **да нѫхъ поущаѥть пакостить** etc. chron. 1. 22. m.

почекати v. **почакати**.

почивалиште n. locus quietis pat.

почиваниѥ n. requies sabb.-typ.

почивати -лѭ -лѥши vb. ἀναπαύεσθαι requiescere ostrom. sup. dial. prol. bus. 129. chron. ber. κοιμᾶσθαι dormire ostrom. κοιτάζειν cubare cant.-cant. 1. 7. ἠρεμεῖν quiescere man corpus curare sup. 135.

починати -лѭ -лѥши vb. incipere triod. typ.-chil. chron. -**чиниѥ** mon.-serb. 112.

починити -нѭ -ниши vb. facere - **лѣствицѫ** mir. 116. **отъ ꙗзвъ течаше кръвь топла, ꙗкоже бы -нилъ ѥмоу нѫхъ къто въ тъжде часъ** 97.

починъкъ m. initium sbor.-kir. 47. **сходимь се вь црькви творѧще прѣже -метаниꙗ .г., и целываѥмь иконы** typ.-nic. **въ -н'цѣ** bus. 691. cf. vost. 2. 175. sub **почька**. nsl. počinek quies hung.

починѫти -нѫ -нѥши vb. requiescere pat. misc. prol.-vuk. typ.-chil. š.-gl. 92.

почисло n. honor, uti videtur: **или дѣло или доброродие или почисло ли** etc. sabb.-typ. 44.

почисти -чьтѫ -чьтѥши vb. numerare; ἀναγινώσκειν, ὑπαναγινώσκειν legere esai. 29. 11. -vost. sup. 230. 440. hom.-mih. antch. -**четоуть** pat. 296. τιμᾶν colere, honorare ostrom. sup. 215. 346. 388. sim. I. 3. mon.-serb. chron. **трибоуна саномь почтѥнь** greg.-mon. 77. -**чисти** hom.-mih. -**чьтѥть** antch. -**чьтѣмъ** šaf.-frag. 33. -**чтомъı** bus. 101. -**чѥлъ** sup. 68. **пачѥ** - praeferre sup. 213. adde -**чьсти** op. 2. 2. 305. postete, postenih fris.

почистити -штѫ -стиши vb. ἀποξύειν abradere pent.-mih. **потиштѥнъ тикръ** ἐκμεμαχὼς ἔσοπτρον sir. 12. 11. -svjat.-op. 2. 2. 403.

почитаниѥ n. lectio per. chron. bus. 379. - **книжьноѥ** bus. 289. τιμή honor sup. 425.

почитати -лѭ -лѥши vb. ἀναγινώσκειν legere sup. 199. 201. krmč.-mih. šiš. 99. greg.-mon. pam. 132. prol.-vuk. ostrom. bus. 390. chron. 1. 65. 66. τιμᾶν honorare krmč. 48. 75. chron. 1. 60. mon.-serb. -**тахоуть** krmč.-mih. 127. σέβεσθαι co-

lere adde ant. dial. ψηφίζειν computare възвить -таеть io.-clim.

почити -чнѫ -чиеши vb. ἀναπαύεσθαι requiescere šiš. 97. καταπαύειν -чи отъ въсѣхъ дѣлъ своихъ pent-mih. κοιμᾶσθαι dormire strum. šiš. 203. adde sborn. sup. š.-gl. 80. cyr. 15. sabb. 190. chron. 1. 195. 199. dial-šaf. prol. mon.-serb. поцинеть holm. -чи отъ съмръти своѧ bell.-troj. 2.

почитие n. requies chrys.-lab.

почитовати -тоуѭ -тоуеши vb. colere laz.-vuk. mon.-serb. misc.-serb.

почрети v. почрѣти.

почрипати -лѭ -леши vb. ἀντλεῖν haurire dial. cf. -чрѣп-.

почръмьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. rubescere -чермн- ber.

почръните -нѭ -ниши vb. nigrum reddere -ненъ part. μελανείμων man.: male -нень μεμελαθρωμένος in celles dispositus 3. reg. 7. 5. -pent.-mih. - сѧ nom.-mik. 46.

почрънѣвати -лѭ -леши vb. nigrescere dioptr.

почрънѣлъ adj. μέλας, μεμαλανωμένος niger men.-vuk. prol. trigl. тѣло оть сльньчьнаго пламене -ло chrys.-lab.

почрънѣние n. nigrum fieri dioptr.

почрънѣти -ѣѭ -ѣеши vb. nigrescere pat. prol.-cip. dial.-šaf. nom.-barb. bus. 686. -нѣшѧ плътиего mir. како -нѣ доброта моꙗ laz.-vuk. 116. ἀπομαυροῦσθαι obscurari men.-vuk. -чьрн-bor. xxiv. -черн-chron. bor. 65.

почръпало n. haustrum pat. par. -черп-ber. alex.

почръпальникъ m. ἄντλημα haustrum ostrom. -лн- io. 4. 11. -assem.

почръпание n. ἄντλησις haustus krmč.-mih.

почръпати -лѭ -леши vb. ἀντλεῖν haurire prol.-belg. prol. prol.-mih. sabb. 89. int. pent.-mih. -черьпатъ op. 2. 1. 138. приде -чрьпатъ водъı io. 4. 7. -assem. ни прихождѫ почьрьпатъ ostrom. nota почръплюнъ isaak.

почръпнѫти -нѫ -неши vb. haurire по-(чръ)пъни šaf.-frag. 31.

почръпсти v. почрѣти.

почръсти v. почрѣти.

почрътати -лѭ -леши vb. sulcare - браздоу tur.

почрьти v. почрѣти.

почрѣпати -плѭ -плеши vb. haurire -чреплють bor. xxv. 67. ометь петрова не праздьна лежить, не -плеть хотещие оутоноути hom.-mih. 118. cf. почрипати.

почрѣсти v. почрѣти.

почрѣти -чръпѫ -чръпеши vb. ἀντλεῖν, ἀρύειν haurire sup. 432. pat.-mih. -чрѣтъ mat. 42. op. 2. 2. 429. ostrom. -петь š.-gl. 94. -пѣмь hom.-mih. -пѣте ev.-trn. -пѣмь hom.-mih. -поуь ephr. -пъ sup. 431. -поше ok. 61. -пѣ greg.-mon. -пе чашоу sabb. 102. -чрети kryl.-mat. 13. chron. 1. 140. vii. per. 62. 13. -чретъ vost. 1. 90. -чрьти men.-leop. -чръсти bell.-troj. 44. pyrg. pent.-mih. prol. -чрѣсти men.-mih. hom.-mih. prol. -чръпсти chrys.-frag. io.-sin. pat. -чрьпьсти greg.-lab. -черпсти chron. 1. 140. -черьть chron. 1. 140. vii. приде жена -чрѣтъ водъı ev.-saec. xiv. самь о себѣ зла -чрьпеши sabb. 110. -черпи šaf.-frag. 43. -чьрпѣте, -чьрпъшей ostrom. nserb. pocres.

почоувание n. αἴσθησις sensus почюв- op. 2. 2. 85. почюв- почювлаемь πᾶσαν αἴσθησιν αἰσθανόμεθα hom.-mih. 65.

почоувати -лѭ -леши vb. αἰσθάνεσθαι sentire чюв- hom.-mih. op. 2. 2. 8. isaak. - грѣхъ op. 2. 2. 30. своего оутнишениꙗ -вають io.-clim.

почоувъ m. αἴσθησις sensus ber. вьсѧ -чювы greg.-naz. .е. -чювъ ev.-saec. xvi. въ почювъ приидоуть op. 2. 1. 139. съмѣжнивъшю -въı greg.-naz.

почоувьливъ adj. αἰσθητικός sentiens срдце почѫвьливо greg.-naz.

почоувьнъ adj. qui sentitur оть видимаго и почювнааго hom.-mih. 117.

почоувьство n. αἴσθησις sensus -чюв-proph. -чѫв- greg.-naz.

почоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. θαυμάζεσθαι mirari ant. sup. 45. dial. ephr. isaak. -чюд- ex.-op. 2. 2. 116. dial. hom.-mih. leont. sim. I. 3. hom.-šaf. ἐκπλήττεσθαι stupefieri man.

почоути -чоуѭ -чоуеши vb. αἰσθάνεσθαι sentire; νοεῖν intelligere sup. 31. 84. 124. 179. 248. proph. krk. - грѣхъ krmč.-mih. 363. -чюти krmč.-mih. 189. proph. hom.-mih. chron. -чю огню прѣстатие vita-theod.

почоутие n. αἴσθησις sensus въ -чютьи доуша op. 2. 2. 200.

почьвение n. ἄνεσις requies zlatostr. κοίμησις mors zlatostr.: th. почи.

почька f. νεφρός ren почка op. 2. 1. 100. bus. 147. int. 146, ubi in margine боубрегъ russ. почка gemma arboris, ren.

почьствити -влѭ -виши vb. honorare alex.
почьствовати -воуѭ -воуѥши vb. honorare.
почьсти v. **почисти.**
почьстивъ adj. pius nomoc.-bulg.
почьстити -щѫ -стити vb. colere -**чьщенъ** apost.-saec. xiii. -mat. 21. georg. vost. -**стиша ли тѧ ꙗко богата** sborn. pat.-mih. -**чьтити** mon.-serb. -**чтити** chron. int. 52. mon.-serb. nsl. počestiti rês. 211.
почьстиѥ n. ἀξίωμα dignitas -**чести** hes. chron.
почьсть f. τιμή honor krmč. 48. pent.-mih. βραβεῖον premium men.-vuk. γέρας honor men.-vuk. adde chrys.-lab. sim. 1. 3. 17. 28; II. 13. sabb.-typ. krmč.-mih. misc.-šaf. mon.-serb. -**честь** ber. alex. **всакою -стию приѥмати** sabb. 174. -**сти творахоу мнихомь** leont. **великоу - имѣти** sabb.-typ. 27. -**тми одаровавь** sabb. 171.
почьстьно adv. honorifice bell.-troj. 37.
почьтениѥ n. τιμή honor -**чътенье** cloz I. 569. -**чт-** mon.-serb. donum mon.-serb. 236.
почьтити v. **почьстити.**
почьто v. **по.**
почьтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. colere kruš. glag. -**чт-** mon.-serb. nsl. poštovati.
почьтъ m. enumeratio **о -чтѣ рождениа** γενεαλογίας genealogiae io.-dam. bulg. počet honor.
почьштевати -ꙗѭ -ꙗѥши vb. προκρίνειν praeferre ev.-saec. xvi: th. **почьсти.**
почю- v. **почоу-.**
почѧло n. initium typ.-nic. mon.-serb.
почѧти -чьнѫ -чьнеши vb. incipere š.-gl. 40. 19. chron. mon.-serb. -**чесва** berč. concipere; ad formandum fut. infinitivo additur -**чьнеть хотѣти отъꙗти** bus. 347.
почѧтиѥ n. incipere, agere mon.-serb. 159. 23.
пошибаниѥ n. rixa, uti videtur - **промежю моужемъ и женꙑ** per. 34. 28: nota **о животѣ** sbor.-kir. 52: pro **драка** karamz. 1. nota 506.
пошибати -ꙗѭ -ꙗѥши vb. rapere, uti videtur - **болꙗрьскоу дщерь** rapuerit aut vitiaverit sbor.-kir. 54: pro **ударить** karamz. 1. nota 108. pag. 60.
пошибениѥ n. insania -**ние и несмꙑслениѥ** ex. cf. pol. pochyba error.
пошибенъ adj. insanus **несмꙑслѧщꙗ чл҃ка то ѥстъ дѣло и -на** ex. **блѧдоуть -ннии манихеи** svjat. **да се срамлѣють вьси -нии; -нии манихеи** ex.-op. 2. 1. 9. 24. **нищь и -** ex.-op. 2. 1. 24.
пошивсти -бѫ -беши vb. sensus dubius, fortasse ferire: **кто пошиветь женоу боꙗрскоу** per. 42. 17: inf. forma dubia.
пошибѣль f. insania **какоѥ тꙑ -ли нѣси испльненъ;** ex.-op. 2. 1. 24. cf. vost.
пошивати -ꙗѭ -ꙗѥши vb. suere tur.
пошити -шиѭ -шиѥши vb. suere - **ризѫ** mir.
поштениѥ n. νηστεία ieiunium op. 2. 2. 56. sborn. ant. ioann. domet. sabb. 5. **на больше - протегьши** prol.-mart. chron. **говѣние и -** bus. 95. ἄσκησις exercitatio sup. 381. hom.-mih.
поштениѥ v. **почьтениѥ.**
поштоутити -штѫ -тиши vb. αἰσθάνεσθαι sentire io.-clim.
поштьбьтати -штѫ -штеши vb. φωνεῖν vociferari **ꙗко ластовица, тако -щьбчю** cozm. **пощебчю** esai. 38. 14. -vost. adde -**штъбъштѫ** bon.
поштька v. **пъштька.**
поштѧдѣниѥ n. parcere **хоулещие бес -ниꙗ** hom.-mih. **пощад-** bus. 388.
поштѧдѣти -ждѫ -диши vb. φείδεσθαι parcere leont. sup. pat.-šaf. chron. mon.-serb. 74. -**ди града сего** chrys.-lab. **бꙑмъ -дѣлъ** greg.-naz. postedisi fris. - **сѧ** φυλάσσεσθαι servari sup. 71.
пошьд- vb. ire -**шьдъ, -шьлъ** cf. nsl. pošast lemures meg. cf. es geht um.
пошьпьтати -штѫ -штеши vb. ψιθυρίζειν susurrare ant. ὑποψιθυρίζειν men.-vuk. adde men.-mih. prol.- mart.
пошьствиѥ n. κίνησις motus io.-clim. -**вие** op. 2. 2. 302. -**шест-** op. 2. 2. 200. svjat.-op. 2. 2. 398 **звѣздьнаꙗ -виꙗ** op. 2. 2. 398.
пошьствьнъ adj. motus io.-sin.
пошьстиѥ n. κίνησις motus io.-clim. hom.-mih. mon.-serb. **противьноѥ -** svjat.-mat. V.
поѣд- v. **поꙗд-.**
поѣхати v. **поꙗхати.**
поюнꙗти сѧ -ꙗѭ **сѧ** -ꙗѥши **сѧ** vb. ἀνανεοῦσθαι iuvenescere hom.-mih. - **сѧ** νεανιεύεσθαι alacriter decurrere **на течение пожнꙗющимъ сѧ** io.-clim. ἀνηβᾶν revigescere men.-mih.
поꙗд- vb. vehi **поꙗдоу** ἀνήχθησαν luc. 8. 22. -serb. **поѣдоутъ** bus. 812. **поѣдоу, поѣди, поѣдита, поѣдоша, поеди** per. cf. **поꙗхати.**
поꙗдати -даѭ -даѥши vb. κατεσθίειν comedere šiš. 109. pyrg. dioptr. prol.-mart. chrys.-frag. ant. dial. prol. tur, dial.-

šaf. men.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. pan. ber. огнıо и камение -дамщоу dial.-šaf. τιτρώσκειν laedere cant.-cant. 5. 8. ἀναλίσκειν absumere пламы драчиıе поıадаıеть hom.-mih. 96.

поıадениıе n. comedere chrys.-lab.

поıездити -ждж -здиши vb. γυμνάζεσθαι exerceri -ѣзд- men.-mih.

поıездъ m. expeditio alex. поѣздъ alex. chron. 1. 153.

поıездьнаıа f. neuma -ѣздн- sbor.-kir. 33. 34. поездна vost.-op. 652.

поıарити сѧ -рıж сѧ -риши сѧ vb. θυμοῦσθαι irasci holm. -ри сѧ господь саваовъ гнѣвъмь на люди своıа esai 5. 25. -parem. -saec. xiv.

поıасати -саıж -саıеши et -шж -шеши vb. ζωννύναι cingere ostrom. pent.-mih. bon. ant.-hom. typ.-chil. поıашеть fut. ostrom. - сѧ lavr.-op. 39. misc.-šaf. приполомъ -савъ сѧ op. 2. 1. 136.

поıаснь f. τελαμών lorum овѧза главж своıо -сниıо меча margar. 15. 30.

поıасовати -соуıж -соуıеши vb. ζωννύναι cingere.

поıасти -ıамь -ıаси vb. κατεσθίειν comedere op. 117. per. bus. 518. поѣлъ mat. 27. поѣша mat. 46. поıашж bon. молıеве поıаше σητόβρωτος šiš. 192. klruss. pojisty.

поıасъ m. ζώνη cingulum ostrom. sup. chron. duš. 136. mon.-serb. ıесть по коıемоужьдо поıасж ıединъ отъ .з. планитъ mat. V. - и воиньство sup. 53. γενεά generatio iob 42. 16. -mat. 55. proph. male попоıасъ pro поıасъ ex.-vost. 2. 152. nsl. svete Marije pasec iris habd. pasančki hummeln mit gelben streifen um den leib: rad. prima ju ligare mey. 1. 416. rad. secunda ıас: lit. jos-ti pajosti cingi let. jôst Pott 2. 1. 729: curt. 1. 233. čech. pás ad scr. paç traxit: cf. 2. 197. et beitr. 2. 84.

поıасьнъ adj. cinguli alex.

поıасьць m. cingulum mon.-serb.

поıата f. στέγη tectum, domus op. 2. 2. 431. adde hom.-mih. 259. nsl. pojata horreum habd. pro hlêv habd. croat. pojata palearium verant. serb. pojata stabulum magy. pajta rum. поѣтъ bubile.

поıахати vb. vehi -ха, -хаше alex.-mih. 135. 186. -ха misc.-serb. поѣха vitatheod. chron. поѣхаша chron. поеха, поехаша per. klruss. pojichaty cf. поıад-.

поıеманиıе v. поиманиıе.

поıемати v. поимати.

поıемлıениıе v. поиманиıе.

поıемьникъ v. поимьникъ.

поıениıе n. ποτίζειν potum praebere kruš. πότος potatio iob 15. 16. -bus. 170.

поıатель m. ἀντιστήριγμα fulcimentum psalt.-pog.: recte подъıа-.

поıати -имж -имеши vb. λαμβάνειν, ἀπολαμβάνειν, παραλαμβάνειν prehendere, sumere sup. adhibere sup. 60. 18. krmč. 68. pent.-mih. iez. 33. 2. -proph. поиметъ š.-gl. 51. поеметъ š.-gl. 51. поıемь sup. 23. поемъше š.-gl. 49. поимоуть вь работоу pent.-mih. - родъ per. 42. пониа- chron.: nota поıати krmč.-mih. 369. 370. поимивша alex.-mih. 15. самоу поıа женѣ chron. поимн си ıо себѣ женоу prol.-mih. поıа ıо собѣ женѣ per. 69. дьщерь ıего да не поимеши сыноу своıемоу deut. 7. 3. -pent.-mih. γαμεῖν uxorem ducere женж поıахъ ostrom. поıеть дьщерь аристовоуловоу prol.-mart. поеметъ š.-gl. 51. поимшаго мащехоу женѣ krmč.-mih. хощоу ты поиıати женѣ per. 13. 20.

поıатиıе n. prehensio domet. ioann. - сладкые вечере sabb. 9.

поıатьнъ adj. comprehensibilis alex.

поıачевати -чоуıж -чоуıеши vb. murmurare мало поечоуıуть едииь на дроугаго misc.-šaf. 173: vocabulum dubium.

пожзъ m. δεσμός vinculum op. 16. поожза не имать на собѣ num. 19. 15. -vost.

пожродити сѧ -ждж сѧ -диши сѧ vb. stultum fieri pat.-mih.

подесь f. hypothesis slov.-novg. b.

пра, quod idem ac про, in antiquioribus usurpatur compositionibus: прабаба, прадѣдъ: nota праславьнь prol.-mih. 116. russ. dial. праверза, проверзина zaunbruch pol. pradziad, prababa, przedbaba, nadbaba cf. serb. zadjed stull. scr. pra: pranaptr pronepos cf. про.

прабаба f. proavia men.-leop. prol. krmč.-mih. hom.-mih.

прабабинъ adj. proaviae prol.

прабабьнъ adj. proaviae.

прабавьнь adj. poss. proaviae palimps.-rom. bibl.-listy 1. 231. -бьнѣи men.-leop. 73. -бнеıе падениıе obich. клатва -бнѣа.

прага f. ὅρμος statio navalis подолгъ правы кораблены gen. 49. 13. -vost.: vocabulum obscurum cf. приставъ.

правати -ваıж -ваıеши vb. sensus ignotus: царство сь множьствомь люди(и) сьстоить се ıакоже море многими си влънами, и тако страшно праваıющимь ıавлаеть се alex.-mih. 79.

правед- v. правьд-.

правило n. κανών regula sup. men.-vuk.

barl. dial. prol.-cip. chron. krmč.-mih. rum. правилъ.

правнльникъ m. regula.

правнльнѣ adv. secundum regulam nom.-mik. 111.

правина f. εὐθύτης rectitudo, rectum leont. psalt.-ven. misc. ius bon. men.-leop. chrys.-duš. 13. 49. mon.-serb. нмать -ноу о томь misc.-šaf. - цръкььна men.-mih. 191. край хранити -нь sabb.-typ. 43. отъпадаеть свое прѣ, рекше -ны misc.-šaf bulg. pravinъ.

правитель m. ὁδηγός magister sup. 230. praefectus sborn. nom.-mik. 127. gram. 167. int. села - krmč.-mih. - вьсѣхь чловѣкъ hom.-mih. оузда коневи - ѥсть bus. 289. -лю оученою изѣдена sborn.

правительница f. praeposita prol.-mart. men.-leop.

правити -влѭ -вишн vb. εὐθύνειν, διευθύνειν dirigere dial. šiš. 189. men.-vuk. ὁδηγεῖν ducere sup. προΐστασθαι praeesse; κυβερνᾶν gubernare prol.-mart. ὀρθοτονεῖν recte tractare 2. tim. 2. 15. -strum. πορίζεσθαι comparare живота - prol.-mart. adde chron. художьство - nom.-mik. 21. правлꙗаше столъ отьца своѥго ostrom. брата своѥго столъ пороучи - ostrom. - начелние men.-vuk. скүптры царьствию - prol.-mart. - прѣстоль nicod. - стадо greg.-mon. - цръковь prol.-mart. -вимъ ѥсть нми bus. 289. - и строити и хранити hom.-mih. - сѧ chron. 1. 211. правити сѧ достоить противѫ казанию σωφρόνως ἔχειν πρὸς τὴν νουθεσίαν greg.-naz.: male pro противити сѧ psalt.-int. -saec. xi: nota правити narrare glag.

правиꙗ f. βραβεῖον premium šiš. 140. e gr.

правлѥние n. εὐθύτης rectitudo жьзль - šiš. 219. gubernatio ex. sabb. 183. διοίκησις administratio krmč.-mih. -нин придрьжѥ се krmč.-mih. κανών regula sup. 205.

право adv. κατ᾽ εὐθύ recta - стоꙗти men.-vuk. misc.-šaf. 179. власи мои - сташе nom.-barb. - стрѣлити bus. 623. - ходити sim. I. 21. идѣаста - истиною hom.-mih. очи твои - да глѥдаюта krmč.-mih. - рѣсте hom.-mih. - сѫдити dial.-šaf. на - chron. 1. 137. оу - иеромь на оусѣе sabb.-typ. 78. adde sup. 424. chron. 1. 24. 17. ἀμήν amen op. 2. 1. 134; 2. 2. 238. mat. 34. ev.-šiš. cf. правь: adde правоу mon.-serb. 115. et правь 4. 35. 39. cf. nsl. stoprav i. e. съ то правь.

правовѣра f. vera fides sup. 148. 11.

правовѣрию n. ὀρθοδοξία recta de religione sententia, fides orthodoxa sup. krmč. hom.-mih.

правовѣрьно adv. orthodoxe -р'но sup. -рно mon.-serb.

правовѣрьнъ adj. ὀρθόδοξος orthodoxus sup. svjat.-op. 2. 2. 398. op. 2. 2. 240. 370. krmč. pam. 213. chron. duš. mon.-serb. -рьнынхь воинь sim. I. 6. -рна вѣра sabb.-typ. -рьноу вѣроу sborn.: serius ridicule православьнъ.

правовѣрьство n. εὐσέβεια pietas ex.-op. 2. 1. 29.

праволоучьно adv. recta -чно просто ber.

праволоучьнъ adj. rectus alex. εὔστοχος sollers поидѫтъ -чьныꙗ стрѣлы мльниинны bulg.

правоногъ adj. rectos pedes habens hom.-mih. 129.

правописание n. recta scriptura int.

православию n. θεολογία theologia sbor. orthodoxia domet. mon.-serb. 117. 148. 186. rum. православие.

православьнъ adj. ὀρθόδοξος orthodoxus op. 2. 2. 301. nest. 17. 21. duš. -вьнии христиꙗне sim. I. 16. - царь sim. I. 23. mon.-serb. 146. 300. 350. -на вѣра mon.-serb. 230: male e gr.

правословесию n. δικαιολογία causae suae defensio ant.

правостыни f. g. -нꙗ f. rectitudo ephr.

правость f. εὐθύτης rectitudo men.-mih. ioann. cant.-cant. 1. 4. š.-gl. 90. krk. bus. 697. - сердечна clim.

правостьнъ adj. rectitudinis io.-sin.

правосѫдивъ adj. recte iudicans chrys.-lab.

правосѫдию n. recte iudicare greg.-mon. 53.

правосѫдъ m. recte iudicans krk. - ѥсть богъ dial.-šaf. 243. -соуде спасе triod.-vost.

правосѫдьство n. δικαιοκρισία iudicium iustum ant. antch. ex.

правота f. εὐθύτης rectitudo pyrg. int. ber.

правотечьно adv. recta alex.

правотолюбию n. recti amor acad.

правъ adj. εὐθύς rectus; ὀρθός rectus ant. io.-dam. sup. ioann. gen. 4. 7. -pent.-mih. chron. 31. 102. 108 etc. по -воу nest. 8. 22. -вою слово svjat.-mat. 9. станоу - prol.-mart. прѣвѣсъ - op. 2. 2. 97. ста - prol.-mart. -вы стьзѧ ostrom. -вн поутию sborn. вьста мой снопь - ὠρθώθη pent.-mih. аще повръжеши вль-

чьць си - желомь стоитъ chrys.-lab. ὀρθόδοξος orthodoxus sup. 140.

правъ v. **правь**.

правъноука f. proneptis misc.-šaf. **-ви-** krmč.-mih.

правъноукъ m. pronepos misc.-šaf. **-ви-** krmč. krmč.-mih. ex. chron. sbor.-kir. 54. mon.-serb. pol. prawnuk.

правъноучѧ n. pronepos gram. 61. krmč.-mih. **-ви-** krmč.-mih. **-оуи-** mon.-serb.

правъι adv. καλῶς recte cloz II. 141.

правъιни f. εὐθύτης rectitudo сѫдитъ людемъ вь -нѫ psalt.-pog. правда и - ibid. лютъιню въ -ню esai. 42. 16. - parem. 1271. psal. 16. 2. lavr.-op. 29. io.-clim.

правь adv. ἀληθῶς vere аще - рождоу pent.-mih. - сълъга sup. 1. 27. 359. 2. правъ ὀρθῶς recte; ἀμήν amen - глаголю вамъ zlatostr. правь глаголѭ вамъ sup. 264. 15.

правь f. rectum, ius mon.-serb. 204. 395. 406. cf. sa suimi pravmi i cotari 324. 28.

правьда f. ἀλήθεια veritas sup. δίκαιον, δικαιοσύνη iustitia ostrom. svjat.-mat. 6. sup. - црьковьна sim. I. 3. **-въда** cloz I. 275. 520. 640. 645. II. 3. **-вда** chron. въ -вьдѫ δικαίως iuste ostrom. sup. hom.-mih. δικαίωμα iustitiae opus sup. 317. **-въда** sup. psalt.-int.-saec. xII. psalt.-theod. **-вда** sup. nsl. pravda lis magy. prauda.

правьдивъ adj. δίκαιος iustus svjat. sup. ant. pat. cozm. mat. 46. io. 7. 24. luc. 5. 32. -ev.-novg. nest. 39. misc.-šaf. **-ва** крьвь hom.-mih. **-вд-** sup.

правьдовати -доуѭ -доуеши vb. διορθοῦσθαι emendare men.-vuk.

правьдодѣйствовати -воуѭ -воуеши vb. recte agere int.

правьдословие n. iuste loqui ioann.

правьдословьствовати -воуѭ -воуеши vb. iuste loqui chrys.-lab.

правьдословьць m. iuste loquens chrys.-lab.

правьдосѫдивъ adj. iuste iudicans chrys.-lab.

правьдосѫдие n. iuste iudicare chrys.-lab. isaak.

правьдотворение n. iuste agere **-рен-** int.

правьдьникъ m. δίκαιος iustus ostrom. ant. sup. pat. greg.-naz. **-ведьн-** hom.-mih. **-ведън-** cloz I. 931. **-ведн-** sup. **-ведьн-** sup. **-вадн-** š.-gl. 68.

правьдьничь adj. poss. δικαίου iusti ostrom. **-дн-** prol.-mart. pam. glag. **-ведн-** bus. 102.

правьдьно adv. iuste **-ведъно** cloz I. 641.

правьдьнослововати -воуѭ -воуеши vb. δικαιολογεῖσθαι ius dicere antch. **-ведн-** op. 2. 2. 266. sup.

правьдьнъ adj. δίκαιος iustus ostrom. svjat. δικαιοσύνης iustitiae sup. 178. 257. **-вьдна** š.-gl. 80. **-вьднааго** sup. **-вьденъ** sup. **-въдън-** šaf.-frag. 37. sup. bon. **-ведън-** š.-gl. 51. cloz I. 328. **-ведьнъ** sup. **-ведн-** bon. cloz I. 63. sup. **-веденъ** chron.

правьдьнѣ adv. iuste - имоуть svjat.

правьдьство n. δικαίωμα iuste factum ant.

правьствие n. rectitudo оумное - men.-belg.

правьство n. δικαίωμα iuste factum ant.

правьць m. via recta **-цемь** prol. вьшьдь -цемь вь домь оуби(й)ци prol.-lab.

правѣ adv. ὀρθῶς recte, erecte pent.-mih. man. бъчьвь правѣ положена vita-theod. 22. глава - прѣбывати не можеть sborn.

прагъ m. φλιά limen cloz I. 314. sup. pyrg. dial. pat. isaak. kruš. men.-vuk. прагъι двьрий его да тьреть нога твоꙗ svjat. порогъ chron. alb. prag rum. праг mrum πριάγκου.

прадревле adv. perantiquitus древле и -вле psalt.-pog.

прадѣдъ m. proavus hom.-mih. proph. krmč. 97. prol.-vuk. cozm. krmč.-mih. men.-leop. prol.-mih. chron. πατήρ pater sup. 348. croat. pradid verant.

прадѣдьнъ adj. proavi tur. 57. vost. 2. 54.

праждьнь adj. vacuus hom.-mih. порожни недѣли chron. 1. 203. 1. klruss. porožnyj russ. порожній.

пражити -жѫ -жиши vb. frigere misc.-šaf. 155. azbuk. int. вь пламени -жимь dioptr. chrys.-lab. - сѧ: -жаше се вь пламени chrys.-lab. dioptr. -жить сѧ въ пещи клѣтьнѣй isaak. nsl. pražiti bulg. praži russ. dial. прячь čech. prahnouti pol. prażyć pregeln pragnąć sitire (cf. russ. dial. смага cum pol. smażyć frigere et goth. thaurstei sitis cum thairsan arefieri) lit. sprag-inu magy. parázs pruna perzselni urere pergelni rum. пръжеск frigo пържол incendium scr. bhrdž gr. φρυγ lat. frig curt. 1. 157. mey. 1. 373: in scr. bhrdž littera initialis non quadrat cf. блъха.

пражьмо n. κολλυρίς collyra pent.-mih. прыжьмо ἄλφιτον farina op. 1. 26. пряжьмо ber. russ. dial. пряжмо pol. prażmo: th. праг.

празвати v. **прозвати**.

праздовати -доуѭ -доуѥши vb. otiari pat.-mih.
праздь f. ἀργία otium op. 2. 2. 260: a th. ***праздъ**.
праздьникъ m. πανήγυρις festum hom.-mih. 100. ἑορτή festum sup. cloz I. 308. ostrom. greg.-lab. sim. I. 20. chron. 1. 53. **-дникъ** cloz I. 373. chron. 1. 78. 90. 95. chrys.-duš. 45. hom.-mih. 100. **коутию зовлемо -ка ради** sabb.-typ. 23. **-зъникъ** bon. **-зникъ** bon. **- творити** sim. I. 20. bulg. praznik nsl. praznik dies festus; fornicator habd. rum. **празник**.
праздьнити -нѭ -нишн vb. κενοῦν evacuare ant. **молитва -знить оума отъ мирьскънхъ сластий** antch.
праздьничьнъ adj. ἑορτῆς dies festi nom.-mik. 29. **-на одежда** dial.-šaf. **-чна ликовати** laz. **дни -чномоу** bor. 35. **-зн-** pat. krk.
праздьниѥ n. otium antch. **-здньꙗ** op. 2. 2. 260. **забль -дениа**, quod vost. male sub **-дьнь** habet.
праздьнованиѥ n. ἑορτή festum **-здн-** hom.-mih. **-зн-** iez. 45. 17. -mat. 48. proph. **-зн-** ἀργεία cessatio kruš.
праздьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀργεῖν otiari sup. krmč. 45. hom.-mih. πανηγυρίζειν festum celebrare sup. ἑορτάζειν diem festum celebrare sup. svjat. prol.-mih. triod. chron. **- памѧть** typ.-chil. cessare **-дън-** cloz I. 335. **-дн-** svjat. chron. **-зн-** holm. ἀσχολεῖν negotia facessere **-здьновати** sup. 336. 25. **- сѧ: да се -здноуѥ праздникь** chrys.-duš. 45. nsl. praznovati otiosum esse trub. fornicari habd. hung. praznica adultera hung.
праздьнодѣꙗниѥ n. σχολή otium ant.
праздьнолюбьнъ adj. festorum amans stichir. -mat. 18.
праздьнолюбьць m. qui festos dies amat sbor. triod. men.-leop.
праздьнословесивъ adj. qui inania loquitur vost. 1. 496.
праздьнословесити -шѫ -сиши vb. ἀργολογεῖν verba facere otiosa ant.
праздьнословесиѥ n. ἀργολογία sermo otiosus ant. antch.
праздьнословити -влѭ -виши vb. inania verba loqui **-зн-** isaak. zak.-serb.
праздьнословиѥ n. ἀργολογία sermo otiosus ant. typ.-chil. sabb.-typ. misc.-serb. **-зн-** dial.-šaf.
праздьнословъ m. vana loquens **-зн-** krk.
праздьнословьнъ adj. qui inania loquitur sabb.-typ.

праздьнословьствовати -воуѭ -воуѥши vb. inania loqui chrys.-lab. sabb.-typ.
праздьнословьць m. qui inania loquitur **-здн-** chron.
праздьность f. ἀργία otium **-зн-** dial. ioann. isaak. **-ѕдн-** cavum op. 2. 2. 95. nsl. praznost fornicatio hung.
праздьноꙗдьць m. fruges consumere natus **-дець** acad.
праздьнъ adj. ἔρημος vacuus sup. 275. ἀργός otiosus ostrom. sup. **-дьнь** nom.-mik. 40. **-здни, -зни** š.-gl. 85. **-здна беседа** nom.-mik. 105. **-зна беседа** men.-leop. **-здьнънꙗ дѣꙗти** σχολάζειν otiosum esse exod. 5. 8; 5. 17. -vost. **- ѥсть** ἀργεῖ cessat sup. 312. ἀργίας otii sup. 295. **-знѫ** sup. 295. festus **дьнь** - pam. 176. **-здноу быти** εὐκαιρεῖν vacare act. 17.21.-šiš. **-здна** non gravida krmč.-mih. prazdna spang. **-днаꙗ недѣлꙗ** chron. 1. 194. **пороздьнаꙗ недѣлꙗ** mat. 41. per. 92. chron. 1. 164.: nota **аще како не испраздьнь ѥсть игоумень** sabb.-typ. cf. **испльнь**. alb. mbrazъtъ magy. parázna libidinosus paráználkodni croat. praznovati verant. th. ***праздъ**.
праздьнь f. ἀργία otium ant. **соуботьна -** hom.-mih. **-знь** op. 2. 2. 116. 260. svjat.-op. 2. 2. 393. bus. 643. **праснь** ev. 1434. -vost. **попъ ни дьꙗконъ да не вꙗходѧть -здению ни лѣностию** dostop. 1. 118. antch. σχολή otium **-зни** op. 2. 2. 298.
праздьньствиѥ n. ἑορτή festum sup. 376. 9; 377. 13.
праздьньство n. ἀργία otium sup. ἑορτή dies festus sup. hom.-mih. dial. triod. **- проводити** hom.-mih. ἀργία otium **-зньство** exod. 21. 19. -vost.
праздьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. πανηγυρίζειν, ἑορτάζειν festum agere sup. 365. 389. ἀσχολεῖν frequentare sup. 377.
праздьньствьно adv. sollemniter **-дньствно** sabb. 86.
праздьньствьнъ adj. sollemnis **-дн-** sabb. 22.
праздьнѥниѥ n. ἀργία otium **-зн-** ant.
празн- v. **праздьн-**.
празовъ adj. porri **- сокь** misc.-šaf.
празостригъ m. bestia quaedam misc.-šaf. 164.
празъ m. aries **порозъ** pal. 1494. nsl. praz aries croat. praz hircus, caper verant. russ. dial. порозъ taurus порозовать coire cf. kašub. pres pullus equi.
празъ m. πράσον porrum **-за лоука** misc.-šaf. 137. 141. bulg. praz serb. pras allium porrum cf. **прасъ**.

праsьникъ v. **праздьникъ**.
праsа n. aries **порозать тысоущъ** georg.-vost. 2. 155.
пракни f. **оу -книю дати, отдати** duš. 134. 153, uti videtur, pro **прькни** cf. **прикни**.
пракосъ m. - **апостолъ** πράξεις τῶν ἀποστόλων actus apostolorum cozm. cf. **опракосъ**.
практоръ m. πράκτωρ exactor antch. nicol. op. 2. 2. 264. **прахторъ** bulg. ok. 24.
пракъ m. machina bellica ad expugnandas urbes **пракь .р. около града поставивь** alex.-mih. 67. **постави овны и пракн и соуличникн** ios.-flav.-vost. **пороки шибающе** karamz. 5. nota 16. **съ пороки, со възграды** ibid. cf. **праштa**.
пралии f. quae lavat pat. krk. портомоя azbuk. nsl. pralja lotrix habd. perilja dain. 100. perica.
пральникъ m. γναφεύς fullo **-лн-** op. 2. 1. 133.
праматерьнь adj. poss. aviae hom.-mih. obich.
праматн f. avia alex. **-терь** trigl.
праменъ m. filum, uti videtur **елико подаваешн -, онъ плететь** krk. croat. prami budin. 97. pol. promień nserb. promе radius.
прамъ m. in fontt. psl. non legimus, habet tamen alex. serb. pram navis genus pramče russ. паромъ, поромъ čech. pol. pram ahd. faram, farm mhd. prâm and. prâmr dän. pram wieg. 2. 410. nhd. prahm cf. gr. πέραμα Grimm, wörterb. 3. 1247. ztschr. 2. 52.
праниѥ n. conculcare ant.-hom. ber.
праотьць m. πάππος avus krmč.-mih. op. 2. 2. 183. **-щеть** bus. 907. **-тьчь** stichir.-mat. 19. **праоць** ostrom.
праотьчь adj. poss. avi prol. per. 26.
праотьчьскъ adj. avi tur. 51.
прапоръ m. 1) vexillum **поропоръ** vost. 2. 156. signum trigl. klruss. prapor rum. **прапор** cf. ngr. φλάμπουρον e lat. flammula **-рщикъ** signifer trigl. 2) adde tintinnabulum **-ры златы .у. на обѣ мрѣжи** georg.-vost.; habes etiam georg.-šaf. 73.
прапорьнъ adj. σκήπτρου sceptri op. 2. 2. 118. cf. **-ръ**.
прапорьць m. tintinnabulum - **звекь** alex.-mih. 129. **-це на коне поставити** alex.-mih. 128. **-рець .и. съть мѣдныхъ** georg.-vost. adde georg.-šaf. serb. praporac idem mik. pol. proporzec, proporczyk vexillum.
праправаба f. proavia krmč.-mih. - **вторая, третия** ibid.

праправъноука f. pronepotis vel proneptis filia **-вн-** krmč.-mih.
праправъноукъ m. pronepotis vel proneptis filius **-вн-** krmč.-mih. **прьвый, вторый. третии** ibid. **-вн-** nest. 1768. II. 16.
праправъноуча n. pronepotis vel proneptis filius vel filia **-вн-** krmč.-mih.
прапрадѣдъ m. proavi vel proaviae pater krmč.-mih.
прапрата v. **папрѫть**.
прапрать v. **папрѫть**.
прапрѫда f. purpura lavr.-op. 40. vost. 2. 127. beitr. 2. 151. cf. **прѣпрѫда, прапрѫдъ** et gr. πορφύρα.
прапрѫдъ m. πορφύρα purpura nicol. marc. 15. 17. -mat. 15. **въ -проудь облещи са** georg.-vost. **-проудомь оукрашена** ibid. cf. **прѣпрѫда** et **прапрѫда**.
прапрѫдьнъ adj. πορφυροῦς purpureus io. 18. 2. -kryl. **-проудними доугами** ant.-hom. 147.
прародитель m. avus prol.-mih. 222. int. chron. 1. 63. 254.
праскавица f. strepitus factus ad terrendos hostes alex.-mih. 16; alio loco 186. videtur esse instrumentum musicum nsl. praskati scabere meg. praskati, prasnoti crepare prask fragor habd. presk prip. 254. praska tumult, schramme praskavec herber wein praščati serb. prasnuti erumpere. illucescere russ. dial. праскъ pol. prask nserb. prasnuś.
прасква f. persicus **оть -кве корение** misc.-šaf. nsl. breskva croat. praskva verant. serb. praskva mhd. pfërsich lat. persicus gr. περσικός wieg. 2. 369.
праскьвнъ adj. persici **-вено листие** misc.-šaf. 155.
прасньь v. **празнь**.
прасолити -лѭ -лиши vb. negotiari **-ла живыми доушами** vost. 1. 298. russ. прасолъ qui pisces sale indurat et vendit pol. prasoł qui salem vendit.
прасолъ m. καπηλεύων qui vendit op. 2. 1. 139. klruss. pol. prasoł salzverkäufer cf. **-лити**.
прасъ m. πράσον porrum pent.-mih. cf. **празъ**.
прасѧ n. porcus **поросѧ** svjat.-mat. 6. nsl. prase, prasec; praščič habd. preščič lex. prasica habd. gr. πόρκος lat. porcus ahd. farh, farah mhd. varch nhd. ferkel ex ahd. farheli lit. paršas ztschr. 11. 166. curt. 1. 135. wieg. 1. 334.
пратежь m. sarcinae, merx mon.-serb. 476. - **коуповати** 389. - **продати** 476. cf. **пратн**.

прати, **перѫ**, **перешн** vb. 1) κρούειν ferire ioann. **переть поле конь** κροαίνει κατὰ πεδίον hom.-mih. 66. **конь переть по полю** op. 2. 2. 85. cf. **онь перѫщи мн сѧ въспоминаше вѣ** pat.-mih. 81. 2) conculcare **брение перомо** bon. **бреньне перомо** psalt.-int.-vost. 1. 329. **грезнъı пероущие въ точилѣ** bus. 383. 3) lavare pat. pat.-mih. int. azbuk. **перѣше** prol.-mart. **переть и ветъшинть ризъı** vost. 1. 82. **женѫ перѫщѫ платно** dial.-šaf. - **скврьноу ризь вь рѣцѣ** prol.-mart. nsl. prati lavare praljka malleus lotorius habd. perača idem dain. perilo, perica; pratež f. gepäck metl. supellex lanea habd. metl. vestis croat. bulg. pra, perъ croat. pratež supellex verant. serb. pratež živ. 184. ispirati mreže živ. 61. russ. dial. прать percutere čech. práti ferire pol. pierzywo, pracz, praczka nserb. pra, pěr verberare lit. per pulsare, lavare let. pêr idem cf. **плакати** flaien Grimm, wörterb. 3. 1710.

прати, **перѫ**, **перешн** vb. φέρεσθαι ferri **отьчьство долѣ перимо** prol.-vuk. prol.-mih. **долѣ перомъ** dioptr. (**конь**) **пери** (-**ръı**) **съврьже сьноузьника** men.-mih. 162. ἄλλεσθαι salire bulg. πέτεσθαι volare azbuk. **перѫтъ** sup. currere azbuk. λακτίζειν calce ferire **на ражнъı** - šiš. 251. - **противоу остноу** men.-mih. **кобылл грызающи и пероущи** men.-mih. cf. **перо** et nsl. srakoper.

прати, **порѭ**, **порюешн** vb. scindere **пороти рыбоу** pam. 239. nsl. parati; raspranje zemlje chasma lex. klruss. poroty pol. proć, porzę cf. **пллть**.

пратити -**штѫ** -**тишн** vb. comitari duš. 150. 163. mon.-serb. serb. pratiti.

праχнѣти -**ѣѭ** -**ѣюешн** vb. κονιορτοῦσθαι pulverescere -**χьн**- barl. **не праχънѣюще** ἄσηπτος esai. 40. 20. -proph. cf. nsl. prhek.

праχовьнъ adj. vanus alex. **въздвижемь -нъıѥ помыслы** ephr. ephr.-belg.

праχторъ v. **практоръ**.

праχъ m. χοῦς, κονιορτός pulvis ostrom. sup. lit. parakas rum. **праѳ** cf. pol. perz magy. por pulvis porha mürbe nsl. prašiti das feld brachen.

праціанние n. sensus dubius: **влъχвовааχѫ и птицамъ назираaχѫ -ниа** georg.-vost. cf. pol. praca.

прашати -**шлѭ** -**шлюешн** vb. interrogare chron. 1. 77. tur. bus. 395. 655. mon.-serb. 476.

прашити -**шѫ** -**шишн** vb. in pulverem redigere trigl.

прашта f. 1) σφενδόνη funda op. 2. 2. 126. sabb.-typ. georg. ber. супоротокъ: nota 2) πύργος turris esai. 29. 3. -proph. **створьше авары сны** (turres) **и възграды и вороты и праще и ино много замышлениѥ** prol.-mih. 272. e russ. **вь горьнюю пращоу** men.-mih. 177. **изшедше изъ града изсѣкоша праща нѵхъ** chron. 1. 225. 25. nsl. prača; prečka habd. preča, frača meg frača funda; pri vozu okov na srêdi vage, kamor se štrange privežejo bulg. praštvъ croat. praća verant. serb. praća russ. пракъ, порокъ; пращь, порочьнъ ipat. pol. proca magy. paritya rum. **праще** f. cf. **плашкъ** nserb. prokadło et **практ**, cuius rad. **пр** ferire, scindere adde Grimm, wörterb. 3. 1804. Pott 2. 1. 381.

праштатель m. qui condonat hom.-mih.

праштати -**аѭ** -**аюешн** vb. ἐλευθεροῦν liberare sup. 265. 292. 297. συγχωρεῖν concedere; ἀφιέναι remittere krmč. 49. krmč.-mih. sup. dial. chron. 1. 50. - **запрѣщениа** glasn. 11. 163. **седмию десеть и седмию -ае** sabb.-typ. 43. - **кого** dial.-šaf. -**штай и самъ къ тебѣ съгрѣшаюштаы** bus. 291. - **сѧ** ἐλευθεροῦσθαι liberari hom.-mih. **грѣси -аѭть сѧ** svjat.

праштица f. funda demin. alex.

праштоуръ m. pronepotis filius krmč. 234. **оть правноука родивы се глаголеть се** - krmč.-mih. 274.

праштоурѧ n. pronepotis filius **правноучатомь и -ратомь** gram. 61.

праштъ m. διπλοΐς pallium op. 1. 60. iob 29. 14. -proph. mat. 55. cf. **плаштъ**.

праштьникъ m. σφενδονήτης funditor sup. 393. pent.-mih. kruš.

праштьнъ adj. σφενδόνης fundae proph. **камень** - ephr.-belg. **врьжениѥ -но** men.-mih.

прашьнъ adj. κόνιος pulvereus io.-sin. **кально и -но** io.-clim.

прашьнъ adj. πύθωνος pythonicus **рабъıни имоущи доухъ прашенъ** act. 16. 16. - obich.

праѯапостолъ m. praxapostolus sabb.-typ.

презвитерица f. sacerdos krmč.-mih.

презвитеровъ adj. poss. presbyteri misc. zak.-serb. -**вут**- vita-theod.

презвитеръ m. πρεσβύτερος presbyter -**вут**- sup. typ.-chil. chron. - **бѣльць** krmč.-mih. -**воут**- krmč.-mih. -**вют**- tur. **прозвит**- nomoc.-bulg. hom.-mih. per. LXV. šiš. XI.

xvii. **прозвоут-** vita-theod. holm. **прозвют-** bor. xiii. **прозвут-** bor. 16. chron. **пресвут-** sup. ant.-hom. **призвит-** dial.-šaf. **просвит-** mat. 39. ahd. priestar mhd. nhd. priester wieg. 2. 419.

презвитерьскъ adj. presbyteri chrys.-lab. **-вут-** sup. **прозвютер-** antch.

презвитерьство n. πρεσβυτέριον presbyterium greg.-lab. krk. **-вут-** sup. op. 1. 155. krmč.-mih. **прозвоут-** bus. 69. **прозвут-** prol.-mih. **прѣзвит-** šiš. 183.

презвоут- v. **презвит-**.

презвют- v. **презвит-**.

презвут- v. **презвит-**.

презъ praep. sine cum gen. iungenda pro **безъ** š.-gl. 98.

прелогъ v. **прѣлогъ**.

препоситъ m. πρεπόσιτος praepositus sup. **прѣп-** prol.-mart. 124. **переп-** holm.

преторий v. **преторъ**.

преторъ m. πραιτώριον praetorium sup. 155. 162. 170. mat. 35. bor. ziz. **вь -ри** et **-рѣ** men.-leop. **-рий** sup. 326. 329. **прѣторь** šiš. 184. pyrg.: male **прѣтворь** psalt.-vuk.

преоуръ m. prior. š.-gl. 94.

при praep. ad iungenda cum loc.: *a)* loci **при езерѣ** hom.-mih. **при вратохъ** πρὸ τοῦ πυλῶνος men.-vuk. **при мори** mon.-serb. 204. 9. **при архиерѣихъ жидовьскыхъ** hom.-mih. **хождахоу при рѣцѣ** παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμόν exod. 2. 5. **при брѣзѣхъ горы** bus. 265. *b)* temporis **при вечерѣ** πρὸς ἑσπέραν ostrom. **написано бысть еуаньлие се при кнꙗзи великомь всеꙗ роуси василии а при митрополитѣ кѵприꙗнѣ а при владыцѣ иванѣ, при посадницѣ романѣ** evang. -saec. xv. **при коньстантинѣ цари** typ.-chil. **при деофилѣ цари** cyr. 28. **при семь (оуеспасианосъ) иероусалимъ полониенъ бысть** mat. viii. **почата бысть здати при епископѣ иоанѣ** chron. I. 172. 20. **при медодию патриархоу** pat.-šaf. **при господинѣ** mon.-serb. 198. **при цароу стефаноу** mon.-serb. 196. 50; 350. 74. **при жрьци аньнѣ** ἐπὶ ἀρχιερέως ἄννα luc. 3. 2. -trn. **симеонь бѣ при траꙗнѣ цари** prol. **при велицѣ праздьницѣ родить се** misc.-šaf. **при животѣ своемь** ok. 52. **при животоу** mon.-serb. 183. 10. **при животоу своимь** mon.-serb. 379. 8; 381. 7. *c)* **немощьно ничьтоже при тебѣ** hom.-mih. *d)* **тьчьни соуще при хытрости** men.-mih. **кьто можеть подобити се томоу при сказанию коли;** greg.-lab. adjectivis, positivo vel comparativo, additum minuendi vim habet **прималъчьнъ** πρόσπεινος; **приблѣдъ**. **приболѣзньнъ** nsl. pribêl semialbus prisladek subdulcis pričrn subniger habd. adde priprost simplex habd. pol. przyciemny, przyrychlejszy, przyskępszy, przysłabszy, przytępszy, przychorszy, przycieńszy cf. lat. prae Pott 1. 492. 566. 570. curt. 1. 249.

при: nota **ꙗко при облачие бываеть** ὡς πῦρ ἡ νεφέλη γίνεται prol.-mart.

прималъчьнъ adj. πρόσπεινος famelicus šiš. 21. **-лчень** strum.

прибавати -аѭ -аеши vb. κατατραγῳδεῖν enarrare prol.-mart.

прибавитель m. inventor glag.

прибавити -влѭ -виши vb. acquirere - **поушкы** sabb.-typ. addere ber.

прибавлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. acquirere int.

прибавлениe n. acquisitio sabb.-typ. **-вление** ber.

прибаска f. proverbium trigl.

прибирати -раѭ -раеши vb. legere misc.

прибити -биѭ -биеши vb. προσπηγνύναι adfigere hom.-mih. - **дьскѫ** mir. - **дъскоу** tur. - **роуцѣ** men.-mih. - **нозѣ на дрѣвѣ** hom.-mih. **-биенъ** sup. 356. **-биеныихъ гвоздий** hom.-mih.

приближати -аѭ -аеши vb. ἐγγίζειν, πλησιάζειν appropinquare sup. ant. - **сꙙ** sup. ostrom. greg.-naz. šiš. 178. int. op. 1. 71. chron.

приближевати сꙙ -ваѭ сꙙ -ваеши сꙙ vb. appropinquare **-вахь се** š.-gl. 173.

приближение n. propinquitas ant.-hom.

приближити -жѫ -жиши vb. ἐγγίζειν appropinquare sup. - **сꙙ** ostrom. sup. chron. 1. 52. 112. cyr. 3. **-жьши се врацѣ** prol.-mih. - **огни горꙙщи** antch. πληροῦσθαι ostrom.

приближьникъ m. παραπλήσιος propinquus acad. **нощи - образомь бѣ** pyrg.

приближьно adv. prope krmč.-mih. cozm.-ind. alex. - **намь приобьщьшаго се** lit.-mih.

приближьнь adj. παραπλήσιος vicinus **-жние** iv.-mih. **-жниейшиихъ** misc.-šaf. συνάδων consentiens barl.: nota **мѣста -на** krmč.-mih. 221.

приближьство n. propinquitas misc.-šaf.

приблизъ adv. prope alex.

приблѣдъ adj. subpallidus trigl.

приблюдати -аѭ -аеши vb. ἐπιτηρεῖν observare krmč.-mih. 120. ἐπισκοπεῖν inspicere hebr. 13. 15. -op. 2. 1. 166. šiš.

257. дьнь отъ дьне сне -даеть chrys.-lab.
прнблаждати -аьж -аюшн vb. libidinose vivere -блоужати ber.
прнбожьникъ m. vestibulum, uti videtur -жн- sof. 30. cf. -нъкъ.
прнбожьнъкъ m. vestibulum, uti videtur -божнокъ н преддверне въ ономъ чиноу нмѣемъ, н въ нихъ стоıатн велнмъ простцемъ н женамъ pam. 162. прнбоженокъ: стоıахоу внѣ всн до покаженна нереова vost. cf. -никъ.
прнбонште n. sinus alex. вь лжцѣ блаженааго антоннѣ, обь онь поль -ща krk. op. 2. 2. 271, ubi acad. въ лнцѣ etc. сѣдѣше обь онь поль -ща pat.-mih. 11. russ. прибой, мѣсто у берега, къ которому прибиваетъ вода cf. ῥηγμίν.
прнболѣзньнъ adj. aegrotus misc.-šaf. 71.
прнбрадьнъ adj. barbatus alex.
прнбрати -берж -берешн vb. colligere sup. 207. волѣре прнбраше н молеще глаголахоу misc. 31.
прнбъıватн -аьж -аюшн vb. προσγίγνεσθαι adnasci, accedere sup. 241. αὐξάνεσθαι augeri sup. mir. chron. 1. 245. men.-mih. печаль -вають cyr. 2. ползе радн оть нихь -ваемне чловѣкомь sabb. 1: nota male proficisci sup. 399.
прнбъıль f. lucrum trigl. -льца dem. trigl.
прнбъıтн -бждж -бждешн vb. προσγίγνεσθαι adnasci sup. 369. accedere chrys.-lab. pat. prol. misc. γίγνεσθαι nasci pent.-mih. περιγίγνεσθαι obtingere krmč.-mih. по многомоу бн лѣпотъı -бъıло bell.-troj. 42. -бъıло вь клѣтн его chrys. -frag. юже -боудеше юмоу въ цѣнѣ vita-theod. къ немоу -бъıло ex.-op. 2. 1. 29. словеса -бъıше кь дѣломь chrys.-lab. -бъıвьшие плодъı pent.-mih. pol. prybysz schaltmonat prybycień advena: contrarium оубъıтн: nota да га кротоу прнбншемь mon.-serb. 476. 63. klruss. prybuty, prybudok.
прнбъıтне n. accessio ber.
прнбъıтъколюбьнъ adj. lucri amans clim.
прнбъıтъкъ m. κέρδος lucrum cloz II. 51. krmč.-mih. ephr.-belg. ant. antch. nomoc.-bulg. io.-sin. isaak. sup. 48. par. nom.-mik. 58. ber. greg.-mon. πόρος quaestus krmč.-mih. πλεονασμός abundantia greg.-naz. προσθήκη additamentum ant. маль прнносе - krmč.-mih. 217. - боудеть мьздѣ sborn. -ткоу прнобщатн се krmč.-mih. дажщаго нскоупъ съ -ткомь chrys.-frag. скаредь - αἰσχροκερδία turpe lucrum krmč.-mih. довлѣють жюпаномъ часть кнажа н прнбъıтокъ оброкоу людьскомоу нмъ bus. 385: pro прѣбъıтъкъ μονή men.-vuk. pol. przybytek.
прнбъıтъчьнъ adj. lucri -точный ber.
прнбѣганне n. confugere -нью sup. 435.
прнбѣгатель m. qui refugit.
прнбѣгатн -аьж -аюшн vb. προσφεύγειν, καταφεύγειν refugere, confugere sup. pat. sbor. int. greg.-naz. holm. prol.-mih. krmč.-mih. sabb. 104. вь градь - sabb. 177.
прнбѣгльць m. qui refugit misc.-šaf. alex.
прнбѣгннца f. quae refugit alex.
прнбѣгнжтн -нж -нешн vb. καταφεύγειν refugere, profugere prol. krmč. sup. int. proph. op. 1. 18. misc.-šaf. men.-mih. dial.-šaf. ichn. mon.-serb. chron. προσέρχεσθαι accedere sup. 390. -гше συμφυγόντες man. transfugere sup. 58. nsl. pribeg profugus habd. pribêga refugium trub. magy. pribeg.
прнбѣгство n. refugium gram. 168.
прнбѣгъ m. transfuga domet.
прнбѣднтн -ждж -днши vb. cogere хотѣ трапезѣ нъı - leont.
прнбѣдьнъ adj. perniciosus пьсъ неистовъ - вьсѣмъ, юмоуже сл прнкосне svjat.
прнбѣжатн -жж -жншн vb. καταφεύγειν confugere sup. 56. ephr. chron. 1. 63. 196. 219.
прнбѣжнште n. refugium sup. 51. 171. 353. sim. I. 13. II. 9. hom.-šaf. chron. 1. 159.
прнбѣзанне n. confugere georg.
прнбѣзатн -аьж -аюшн vb. confugere dial.-šaf.
прнбѣлъ adj. subalbidus trigl.
прнбждж v. прнбъıтн.
прнваба f. θελκτήριον illecebra op. 2. 2. 12.
прнвабнтн -блж -бншн vb. allicere nomoc.-bulg. per. 16. дѣтнй къ собѣ - tur. -бнше на комьканне συνεσύροντο εἰς κοινωνίαν men.-mih.
прнвалнтн -лж -лншн vb. προσκυλίειν, προσκυλινδεῖν advolvere ostrom. prol. hom.-mih. -лн камень на оустне гробоу hom.-mih. bus. 126. - сл προσοκέλλεσθαι impingi, appelli prol.-cip. корабоу кь краю -лнвьшоу се προσοκείλαντος men.-vuk.
прнватн m. pl. πριβάτα aerarium principis usibus dicatum -тѣхь krmč.-mih. 21. -тъı alex.
прнведенне n. προσαγωγή adductio šiš. 61. 127. chron.

привеслати -лѭ -лѥши vb. advehere sup. 321. 26. nsl. veslati.

привести -дѫ -деши vb. προσάγειν, προσφέρειν, ἄγειν, φέρειν adducere ostrom. sup. ant. cloz I. 468. 908. cyr. 2. par. chron. **-веса** glag. - **кого вь свою волю** steph. **на сѫдѫ** - dial.-šaf. - **кого прѣдь цари** ἐνώπιον τοῦ βασιλέως prol.-cip. **бываетъ -денъ парие** γίνεται μετάπεμπτος ὁ πάρις man. **брата своего женоу кь бракоу -де** πρὸς γάμον ἠγάγετο prol.-mart.: nota ἀνακαινίζειν restituere sup. 257.

привести -зѫ -зеши vb. εἰσκομίζειν invehere sup. advehere dial. vita-theod. bell.-troj. 14. domet. sabb. 65. men.-leop. prol.-mih. prol.-mart. chron. 1. 64. 157. 199. 211. ἐμπορεύεσθαι merces importare hom.-mih. - **коуплю** hom.-mih. - **кораблъ** leont. - **столпы** sof. **-зоша три возы** vita-theod.

прививати -лѭ -лѥши vb. adiungere, implicare **-ваше плаветь белости** alex.-mih. 50. - **къ дрвоу** inserere trigl. **прививокъ, черенокъ** surculus trigl. **привитъ** part. insertus trigl.

привидовати -ваѭ -ваѥши vb. φαντάζεσθαι imaginari **-вай** hom.-mih.

привидѣние n. φάντασμα, φαντασία visio men.-vuk. matth. 14. 26. -mat. 33. bus. 293. isaak. greg.-mon. lit.-mih. chron. 1. 261. ἐνύπνιον somnium ant. pat.

привидѣти -ждѫ -диши vb. spectare isaak. cf. rum. **привеск** specto.

привиньнъ adj. vinolentus alex.

привитати -лѭ -лѥши vb. κατασκηνᾶν commorari š.-gl. 74. bon. bus. 32. 87. mat. 26. **птица небесныя -тають кь моужемь доуховнымь** prol.-mart.

привитовати -тоуѭ -тоуѥши vb. habitare ber.

привлачати -лѭ -лѥши vb. ἐφέλκειν attrahere **очи** - bor. xii.

привлачение n. attractio - **вьздоуха доушникомь** chrys.-lab.

привлачительнъ adj. attrahens int.

привлачити -чѫ -чиши vb. ἐφέλκειν attrahere barl. isaak. io.-sin. ἐφέλκειν sugere sup. 229. ἐπισπᾶσθαι attrahere **пищоу** - proph. adde greg.-mon. men.-mih. **-чаштиимъ грѣхы свои** svjat. - **на вьжделѣние помыслы** misc.-šaf. **лоуноу - кь себѣ** krmč.-mih. **люди кь себѣ** - krmč.-mih. **дльгъ - на себѣ** par. **жены** - chrys.-lab. - **къ грѣхоу** par.

привлѣчение n. attractio isaak.

привлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. ἐπισπᾶν, ἐφέλκειν, ἕλκειν, ἑλκύειν attrahere sup. krmč.-mih. ant. dial. ostrom. pat.-mih. dioptr. sim. I. 10. ἐπιφέρειν afferre men.-vuk. aor. **-влѣхъ** glag. **вь работоу** - krmč.-mih. - **рало** chrys.-lab. **цѣломоудрие -кь** περικείμενος prol.-mart. - **кого кь себѣ** krmč.-mih. 214. **кь себѣ - юношоу** frag.-serb. -saec. xiii. **-че себѣ дльгъ** par. **да не тою -чень боудеть** krmč.-mih. **крило -волкъши** op. 2. 2. 84.

приводительнъ adj. adducens int.

приводити -ждѫ -диши vb. προσάγειν, προσφέρειν adducere ant. greg.-lab. chrys.-duš. dial.-šaf. per. chron. φέρειν ferre cloz I. 743. adde svjat. - **свѣдѣтелие** misc.-šaf. - **народь** hom.-mih. **апостола вь срѣдоу -дѣше** greg.-mon. ἐπανάγειν restituere sup. 257. - **са** tur.

приводъ m. adductio, de monachis tur.

приводьница f. qui adducit pat. men.-mih. 105.

приводьни f. sensus dubius: **обеди соуть -днѣ на царскый санъ** tur. 112.

привождение n. ἐπεισαγωγή adductio šiš. 178.

привозити -жѫ -зиши vb. advehere trigl.

привозъ m. advectio trigl.

привой m. ἱμάς lorum **свежеши -воемь** op. 2. 1. 59.

привратити -штѫ -тиши vb. dare mir. 100.

вратьникъ m. ianitor trigl. **-тни** ostiarii cella trigl.

приврьгъ m. adjectio acad.

привръхнѣ adv. in superficie **-верхнѣ** alex.

привредие n. προσπάθεια appetitio io.-clim.

привредьнъ adj. laesus alex.

привредьство n. appetitio io.-clim.

привременьнъ adj. temporalis, caducus mir. ber. alex.

привргшти -врьгѫ -врьжеши vb. ἐπιρρίπτειν adiicere ant. adde sup. 420. chron. 1. 242. - **хврастомь** per. 40. 15. - **скорбь** io.-dam. **-верзи кь господоу печаль свою** io.-dam. **-врьже себе** se deiecit sup. 399. - **са** προσκόπτεσθαι impingere aor. **-гоу** nicol. **-гѫ са** cloz I. 778. προσρηγνύναι illidere sup. 338. - **се вь камень** hom.-mih. 43. **кь третиемоу - се бракоу** krmč.-mih. invadere **намь -врьже се** laz.-vuk. 100.

привреѩ part. fervens alex.

привъведение n. ἐπεισαγωγή adductio.

привъвести -дѫ -деши vb. adducere **-дена жена** nebenfrau misc.-šaf.

привъводити -ждѫ -диши vb. adducere chrys.-lab.
привъдрѫзити -жѫ -зиши vb. infigere.
привъзвитити -штѫ -тиши vb. παρακερδαίνειν iuxta lucrari; κερδεῖν lucrari greg.-naz.
привъздоблевати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπαγωνίζεσθαι decertare, socium se adiungere op. 2. 2. 54. -воздоблєва злобою cyr.-hier.
привъздрастити -штѫ -стиши vb. superaugere оуроки - leont.
привъзискати -штѫ -штєши vb. acquirere.
привъзложити -жѫ -жиши vb. superimponere.
привъзѧти -ьмѫ -ьмєши vb. προσλαμβάνειν adsumere ioann.
привълагати -гаѭ -гаѥши vb. superimponere ioann. tur.
привъмѣнити -нѭ -ниши vb. adnumerare.
привънести -сѫ -сєши vb. adferre triod.
привънити -идѫ -идєши vb. παρεισέρχεσθαι ingredi šiš. 54. dial. dioptr.
привъпадати -аѭ -аѥши vb. accidere chrys.-lab. отъ -аѭщихъ зль greg.-mon. 87.
привъпасти -дѫ -дєши vb. accidere болѣзнь -дши chrys.-lab.
привъпивати -аѭ -аѥши vb. advocare кога -ваѥть моусиӣ sup. 326. 25.
привъспомѧнѫти -нѫ -нєши vb. adnumerare.
привъходити -ждѫ -диши vb. ingredi io.-sin.
привъшьд- vb. ingredi isaak.
привыклъ adj. assuetus хоулѣ - mir. 127.
привыкнѫти -нѫ -нєши vb. assuescere misc.
привьсьникъ m. rusticus -вєсникъ op. 2. 2. 269: oppon. граждáнинъ.
привѣсити -шѫ -сиши vb. appendere.
привѣснити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. sensus dubius, fortasse resipiscere да поидєвѣ и вѣ да сѧ -нимъ (pro -нивѣ) прєдъ богомь lavr.-op. 11.
привѣтниӣ m. g. -тиѧ sensus dubius, fortasse comis, humanus: нє бѣхоу вльци, нє -тьѥ hom.-mih.
привѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. σχολάζειν operam dare - позорищємь prol.-cip. - чємоу men.-vuk. men.-leop. - книжномоу оучєнию prol.-mart.
привѣтъ m. πρόθεσις propositum act. 11. 23. -šiš. 27. strum. šiš. 200. op. 2. 2. 56. 62. cyr.-hier. adde antch. ber. lavr.-op. 82. παράκλησις adhortatio šiš. 150. написань -вєтъ божиӣ sof. 29.
привѣтьливъ adj. gratus -тл- trigl.
привѣтьнъ adj. comis, uti videtur pat.-šaf. 38. προσεοικώς similis обычаѥмь - prol.-mart. привитьнъ men.-leop. 54.
привѣтьство n. gratulatio trigl.
привѣтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. salutare ber.
привѣштавати -ваѭ -ваѥши vb. proponere.
привѣштаниѥ n. salutatio -вєщ- per. 39. 13.
привѣштати -аѭ -аѥши vb. proponere; favere - и любити кого pat. сєбѣ братоу -тавь sabb. 105. alloqui greg.-lab. 25.
привѣштєвати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. προσομιλεῖν красными сѧ -ваѧ хожєнии io.-dam.
привѧдати -аѭ -аѥши vb. flaccescere trigl.
привѧза f. καταδεσμος vinculum -зы pl. acc. op. 2. 2. 201. clim. 272. ни єлєи ни -зы georg.-vost.
привѧзаниѥ n. alligatio sup. 446. pat.-mih.
привѧзати -заѭ -заѥши et -жѫ -жєши vb. δεῖν, δεσμεῖν, δεσμεύειν, προσδεῖν, ἐγκαταδεῖν ligare ant. dial. prol. proph. sup. tur. io.-sin. pyrg. men.-leop. men.-mih. men.-vuk. sim. II. 2. 4. sup. int. misc. pat.-mih. iudith 8. 3. bus. 624. 652. 743. кь любимомоу си дроугоу оумь привєжєть hom.-mih. 69. -зана зємльныхь вєщєхь ephr.-belg. -заѭщаѧ mat. 53. -зашє ѥ нарамьници svjat. - кораблѣ isaak. - сѧ men.-leop. -за сѧ паулови sborn.-hees. -заѥши ли сє жєнѣ; šiš. 80. -за сє кь вѣрѣ єго sabb.-typ. 83: male -за сє имѣнии τῆς εὐπορίας ἐδεήθη hom.-mih.
привѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. δεῖν alligare ostrom. dioptr. chrys.-lab. krmč.-mih. kruš. pent.-mih. sbor.-kir. 65. misc.-šaf. - сѧ dial.-šaf. - сє напастєхь ephr.
привѧзъ m. δεσμός vinculum 1. reg. 25. 29. -kruš.
привѧнѫти -нѫ -нєши vb. flaccescere trigl. -вѧлъ adj. flaccidus trigl.
привѧска f. alligatura trigl.
привѫзъ m. vinculum -воуза сєго ради ephr.-vost.
приганꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. cogere alex.
пригваждати -аѭ -аѥши vb. adfigere hom.-mih. triod. oct. sup. 8. misc. pyrg. chrys.-lab. - сѧ sup. 124.
пригвождєниѥ n. προσήλωσις, καθήλωσις adfixio ioann. prol.-cip. io.-sin. men.-vuk. prol.-mart.
пригвоздити -ждѫ -здиши vb. προση-

λοῦν adfigere ant. sup. chrys.-lab. chron. - крьстѣ hom.-mih. - страсѣ плъть antch. -днвъ е на крестѣ vost. περιπείρειν perforare себе -диша болѣзньмъ многимъ vost.

пригкнфъ m. πρίγκιψ princeps -гкнфъ sup. 104. cf. принъгнпъ.

приглавьница f. παρεγκεφαλίς cerebellum -вн- op. 2. 1. 17. 18. vost. ex.-vost. bus. 699.

приглаголанние n. appellatio.

приглаголати -лѭ -лѥши vb. προσαγορεύειν appellare; addere dicendo proph. nom.-mik. 175. adde svjat.

приглаголовати -лоуѭ -лоуѥши vb. προσαγορεύειν appellare dial. suadere vost.

пригладьнъ adj. famelicus -дни оусноуҳомь pyrg.

пригласити -шѫ -сиши vb. προσφωνεῖν, φωνεῖν advocare ostrom. dial. assem. mat. 16. ephr. mir. dial.-šaf. ber. -глашь bus. 49.

пригласие n. accentus gr. προσῳδία гречьскый ѩзыкъ -сиемъ отлоучаетъ сѧ vost.

приглась m. accentus острый - vost.

приглашати -аѭ -аѥши vb. προσφωνεῖν vocare krmč. int. -сѩющимъ mat. 42. свирѩщиимъ -шааҳѫ dial.-šaf.

приглашение n. vocatio.

приглоуҳъ adj. subsurdus trigl.

пригладати -аѭ -аѥши vb. observare trigl.

приглѧдъ m. aspectus pat.-šaf. 184. prol.-mart. 128.

пригнати -женѫ -женеши vb. adigere triod. misc. per. 59. 115. chron. 1. 138. 163. -женѣте скоть свой φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν gen. 47. 15. -pent.-mih.

пригнести -тѫ -теши vb. ἀποθλίβειν premere -гнетѣ pent.-mih. -гнести крѣпьцѣ men.-mih.

пригнилъ adj. subrancidus trigl.

пригноусити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. abominari тольма се соуть имь -сили men.-mih. 248.

пригнѣтити -штѫ -тиши vb. accendere - огнь men.-belg. ἐπιτιθέναι addere да не -тать огнѩ 3. reg. 18. 23. -vost.

пригнѣштати -аѭ -аѥши vb. accendere не -щайте огнѩ men.-belg. ἐπιτιθέναι supponere kruš. огнѩ не -щайте 3. reg. 18. 25. -vost.

пригoварѩти -рѩѭ -рѩѥши vb. παραινεῖν hortari -рати кого men.-vuk. sabb.-typ.

пригoворъ m. hortatio - дѣйствомъ диаволимъ lavr.-op. 82. consilium trigl. vituperatio mon.-serb. 408. nsl. prigovor naevus meg.

пригодити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. accidere prol.-mart. pam. 176. -дивъшоу се недоугоу men.-leop. аще пословн -дить сѧ пакость dipl.-smol. 1229. - vost. -диш оу доуҳовникоу mon.-serb.

пригодьнъ adj. aptus trigl.

пригождь adj. ἐπιτήδειος idoneus ни въ чтоже -гожи sap. 4. 5. -op. 1. 78. e russ. pulcher -жий trigl.

пригонити -нѭ -ниши vb. adigere krmč.-mih. chron. 1. 211. камение - и водѫ bell.-troj. 9. - кь клетвѣ men.-mih. 188. - стада sup. 31. - сѧ accomodari int. 119.

пригонение n. cogere: opponitur волѩ misc.-šaf.

пригорькъ adj. subamarus trigl.

пригорьнъ adj. montosus марнѩ иде вь -рноую hom.-mih. 111.

пригорѣние n. ardere men.-vuk.

пригорѣти -рѭ -риши vb. aduri prol. prol.-cip. rum. пригореск torreo.

пригорие adv. peius -рѣие prol.-vost. russ.

пригостити -штѫ -стиши vb. hospitio excipere; mercatura acquirere vost. e russ.

приготовати -ваѭ -ваѥши vb. παρασκευάζειν parare ant. isaak. chrys.-lab. tur. chron. op. 2. 2. 425. - трапезоу hom.-mih. -ва его съкрати fecit ut colligeret sup. 397.

приготовити -влѭ -виши vb. παρασκευάζειν parare ant. bus. 516. - на вечерю брашьна vita-theod. - сѣроу men.-mih. 180. трапеза -влена sborn. ἐξαρτύειν instruere sup. 179. - сѧ chron. 1. 14. 261.

приготовлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. parare hom.-mih. kruš.

приграблѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. rapere кь себѣ -ѩше множьство народа men.-mih.

приградити -ждѫ -диши vb. adaedificare krmč.-mih. - стѣнѫ mir.

приградие n. suburbium -городи chron. 1. 160.

приградъ m. locus qui ante cellam est sup. 404. 5. περίτειχος propugnaculum esai. 26. 1. -proph. -городъ per. chron. -городокъ trigl.

пригренѫти -нѫ -неши vb. συναρπάζειν corripere -греноу et -грее кь себѣ многы чрьноризьце men.-mih.

пригробие n. officium funebre alex.

пригробьнъ adj. qui ad sepulcrum fit alex. слъзами -ными омывающе себе prol.-mart. -но слово prol.-mart. men.-leop.

пригръбити -влѭ -виши vb. curvare на

обѣ страны -влена ex.-vost. 2. 107. -горвленъ своѥю свѣстью vost.

пригрѫдъ adj. subarrogans trigl.

пригрѫновати -ноуѭ -ноуѥши vb. prehendere -грьноующа op. 2. 2. 476. - сѧ ἀγκαλίζεσθαι amplecti -грѫноужща сѧ дроугъ съ дроугомь man.-vost. klruss. pryhornuty, pryhortaty.

пригрѫнѫти -нѫ -неши vb. prehendere pat.-šaf. 285. -нѫвь лобызааше dial.-šaf. да се -нать bulg.-lab. 19.

пригрѫшта f. δράξ pugillus -гърща моукы 3. reg. 17. -vost. -гръщь pl. g. vita-theod. пригоршни, пригорщи trigl. nsl. prgišče n. hung. cf. polne priša saj ravn. 1. 88. klruss. pryhoršč cf. прѣгрѫшта, прѫгрѫшта.

пригънѫти -нѫ -неши vb. plicare -гиglag. νεύειν introrsum inflectere оутрь -гновенны прьсты νενευκότας δακτύλους psalt.-theod. - сѧ: пригноу се желѣзо men.-leop.: nota -гнѣше καθῆκε pent.-mih.

пригыбати -баѭ -баѥши vb. plicare acad. bus. 686.

придавати -аѭ -аѥши vb. addere chron. 1. 102. mon.-serb.

придавительнъ adj. qui suffocat низьцѣ хыжи-нѣ men.-mih. 365. -на хыжица 360.

придавлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. premere, comprimere - око io.-sin.

приданиѥ n. additio domet cf. per. 44. 6.

придатель m. qui addit mon.-serb.

придати -дамь -даси vb. διδόναι dare sup. 278. ἐπιτιθέναι addere ant. domet. chron. 1. 19. 57. 207. -даное dos mat. 51. -даное, вѣно trigl.: nota -данова жена sine dote uxor trigl.

придатъкъ m. additamentum bus. 624. -токъ ber. trigl. pol. przydatek.

придаꙗти -даѭ -даѥши vb. ἐπιδιδόναι addere kruš. -дааше се hom.-mih.

придвигнѫти -нѫ -неши vb. admovere sabb.-typ.

придворица f. vestibulum калоуѣерице да стое оу -ци sabb.-typ. 78.

придвориѥ n. ἔπαυλις casa; προαύλιον, προπύλαιον vestibulum men.-vuk. dial. adde pat. ber. prol.-mart.

придвьриѥ n. πρόθυρον vestibulum men.-leop. dial.-šaf. - врать ἐν χρῷ prol.-mart. cf. -двориѥ.

придвьрьникъ m. ianitor -верн- trigl.

придежьскъ adj. nom. proprii - отокъ bell.-troj. 25.

придивѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. adrepere отай -ѣвъ карьканъ ex.

придичевъ adj. poss. nom. proprii сынъ паламидешь - bell.-troj. 15.

придлъвсти -бѫ -беши vb. διατρεῖν perforare -боутъ при корени стъбло ex.

придлъжати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. κρατεῖν tenere нѣмь педию -жаше се кь ѥдиной странѣ men.-vuk. cf. -др-.

придоба f. res necessariae да обращемъ -бы своꙗ alex.-vost.

придобывати -ваѭ -ваѥши vb. accipere misc.-šaf.

придобыти -бѫдѫ -бѫдеши vb. adipisci domet. misc.-šaf. psalt.-vuk. bus. 734. accedere ницоже -боудеть.

придобытиѥ n. lucrum alex. acquisitio men.-mih. 390.

придобытьнъ adj. -но чадо νόθος filius ex concubina -тна чада vost.

придобѫдѫ v. придобыти.

придомити -млѭ -миши vb. familiarem reddere domet.

придроугъ m. socius, ni fallimur -гы pl. a. antch. c. 105.

придроужати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. familiarem esse - кь комоу men.-mih.

придроужити -жѫ -жиши vb. sociare glag. προσεταιρίζεσθαι sibi conciliare -живъ дарми вьсѣкый родъ man. - сѧ: томоу -живь се prol.-mart.

придрѫжаниѥ n. quae adhaerent.

придрѫжати -жѫ -жиши vb. tenere -держа ефоуда περιεζωσμένον ἐφοὺδ op. 1. 35. своима роукама - hom.-mih. 159. ἀντέχεσθαι adhaerere esai. 48. 2. -proph. ἔχεσθαι adhaerere -дрьжещаа спасениꙗ šiš. 223. - сѧ chrys.-lab. bus. 908. симь -дрьжешта се въздыханиꙗ sabb. 44. томьжде -дрьжить се извѣщениꙗ hom.-mih. 165. обычаемь ѥлиньскымь -дрьже се ἔθει ἑλληνικῷ χρώμενος krmč.-mih. 155. cf. -дл-.

придоурь m. subinsulsus trigl.

придъ m. καταλλαγή commutatio, recte lucrum ризоу съ придъмь истѧжють esai 9. 5. -parem. 1271. cf. придѣти.

придъı part. ἐρχόμενος venturus: thema принид: приити.

придь f. sensus ignotus: въ двѣ приди плача сѧ ἐν δυσὶ προσκλαίων duobus deflens krmč.-saec. xiii.

придѣвати -аѭ -аѥши vb. addere men.-mih.

придѣвъкъ m. cognomen ꙗковъ сь -комь правьдьникь nov. петарь -девкомь хала glag. nsl. pridêvek agnomen, cognomen lex. trub. meg.

придѣлати -аѭ -аѥши vb. προσεργάζε-

сθαι acquirere luc. 19. 16. -nicol. adde ant.-hom.

придѣлъ m. sacellum maiori templo adiunctum gr. παρεκκλήσιον alex. accessio mon.-serb.

придѣти -дѣѩ -дѣѥши vb. προσφέρειν adferre **-дѣша, -дѣѩщє** ostrom. iniicere **-дѣѩ** sup. 399. prid commodum trub. prud idem spang. ispriditi perdere moj jarem je priden trub. prisditi trub. pridovati prodesse trub. pruditi habd. croat. prud commodum glag. luč. pruditi prodesse napruditi proficere verant. lit. prėdas additamentum beitr. 1. 236. cf. **-дѣыти.**

придѣыти -ѣѩ -ѣѥши vb. προσφέρειν admovere **-дѣалъ** sup. 395. cf. **-дѣти.**

прижаганиѥ n. adustio.

прижагати -аѩ -аѥши vb. adurere sup. 9. 82.

прижиВати -аѩ -аѥши vb. τίκτειν parere **- дѣтища** hom.-mih.

прижигати -аѩ -аѥши vb. adurere glag.

прижидати -дѫ -дєши et **-даѩ -даѥши** vb. προσδέχεσθαι, προσμένειν exspectare **-дѫтъ онагри** psalt.-nor. **помощи -даємь** προσμένουμεν psalt.-theod. **-даєть благословьствєниє** προσμένει psalt.-vost. cf. **-жьд-.**

прижизати -аѩ -аѥши vb. adurere sup. 10.

прижимати -аѩ -аѥти vb. constringere trigl.

прижиньскъ adj. nom. proprii, phrygius **-ньска кръвь** bell.-troj. 28. **-жнскъ** ibid.

прижити -живѫ -живєши vb. τίκτειν, τεκνοῦσθαι parere hom.-mih. ant. antch. sup. 368. **аще -живоу моужьскь поль** men.-mih. 20. **- чѧдо** sabb. 3. 4. **- дѣвицєю** per. 43. 23.

прижитиѥ n. infans men.-saec. xi. τεκνογονία liberorum procreatio sbor. triod. sup. 368. per. 84. 33. ber. **-тьѥ** sup. 368. nativitas pat.-mih.

прижниы f. phrygia **- градъ** bell.-troj. 1.

прижрѣбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. sortiri glag.

прижрѣблѥниѥ n. sors, consortium glag.

прижьдати -ждѫ -ждєши vb. exspectare **- молитвами** isaak cf. **-жьд-.**

призапрѣтити -штѫ -тиши vb. insuper minari.

призапрѣштати -аѩ -аѥши vb. insuper minari **-прєщ-** ber.

призваниѥ n. advocare prol.-mart. chron. 1. 41. 42. **-з'ваниѥ** sup. 11. **-зъваньѥ** sup. 419.

призватєль m. παράκλητος consolator op. 2. 241.

призвати -зовѫ -зовєши vb. προσκαλεῖν, ἐπικαλεῖν, μετακαλεῖν, μετακαλεῖσθαι, συγκαλεῖν, καλεῖν, φωνεῖν advocare; μεταστέλλεσθαι arcessere sup. proph. isaak. prol.-vuk. šiš. 63. mat. 46. chron. bus. 649. **-зъв-** ostrom. š.-gl. 48. cloz I. 557. antch. sup. saepe **- на обѣдь** prol.-mih. leont. **-звана творить стєфана кь сєбѣ** greg.-mon. 53. prizzuause fris.

призвитєръ v. **прєзвитєръ.**

призидати -зиждѫ -зиждєши vb. adaedificare **- оть овою страноу камєнє** prol.-mih. 128.

призємльнъ adj. terrestris ioann. **-мный** alex.

призидати -ждѫ -ждєши vb. ἐποικοδομεῖν superstruere krmč.-mih. domet. sabb. 52. **вьходы довольными** - prol.-mart. **-зиздати** bell.-troj. 2.

призидъ m. sensus dubius: **калоугєрница, коѩ ѥ была оу -доу .л. лѣть** misc.-serb.

призиздати v. **призидати.**

призираниѥ n. inspicere domet.

призиратєль m. inspector glag.

призирати -аѩ -аѥши vb. ἐπιβλέπειν inspicere ant. ἀναβλέπειν intueri men.-vuk. ἀποσκοπεῖν speculari **-рашє ѥговоу ошьствию** men.-vuk. **двьрьцє, оть ноудоужє -раѥши** ephr.-belg. **на съмѣрєнъіѩ -раѥть** sborn. adde chron. 1. 105.

призиываниѥ n. hiare io.-sin.

признакъ m. nota trigl.

призоръ m. ἐπίβλεψις inspectio; φάντασμα visio op. 1. 241. **-ромь творити** φωσιοσκοπεῖν effingere cyr.-hier. **бєстѣлєсьнъ -** mat. 15. 33. ber. ziz. ὑπερόρασις contemtus, recte **прѣзоръ** num. 22. 30. -pent.-mih. **дѣло бєзь -ра** men.-leop.

призорьнъ adj. visionis ziz.

призракъ m. φάντασμα, φαντασία visio, spectrum ostrom. matth. 14. 26. -mat. 57. men.-mih. sabb. 215. ber.

призрачиѥ n. φαντασία visio men.-mih. isaak. leont. ber. ziz. **-чьѥ** antch.

призрачьнъ adj. visionis men.-mih. 303.

призрачьство n. visio **по -ствоу роди сѧ, а нє по истинѣ** men.-belg.

призритєльнъ adj. inspiciens int. 127.

призрѣти -зрѭ -зриши vb. ἐπιβλέπειν inspicere sup. **- сквожьнєю** men.-mih. **-зьр-** ostrom. sup. **-зьрѫ** antch. **-зърѫ** sup. 426.

призъваниѥ v. **призваниѥ.**

призъвати v. **призвати.**

призъло n. κακά mala **нно много призло**

ἕτερα μόρια κακά op. 2. 2. 431: vocabulum dubium.
призъıваниѥ n. ἐπίκλησις invocatio prol.-mih. krmč.-mih. int.
призъıвательница f. quae advocat io.-sin.
призъıвати -ваѭ -ваѥши vb. προσκαλεῖν, συγκαλεῖν advocare svjat. -mat. 9. bus. 268. ostrom. ant. greg.-naz. sup. io.-sin. hom.-mih. ok. 52. chron. - на помощь hom.-šaf. - кого на имѧ prol.-mart.
призѧтити сѧ -щѫ сѧ -тиши сѧ vb. generum fieri alex. -зѧтьствовати idem alex.
приндичевъ adj. poss. nom. proprii сынъ - bell.-troj. 15.
принждивати -ваѭ -ваѥши vb. insuper impendere ber.
принждити -дивѫ -дивеши vb. προσδαπανᾶν insuper impendere ostrom.
принималиште n. domicilium int. приѥм- pat.
приниманиѥ n. excipere sup. 208. 431. -ѥм- triod.
принимательнъ adj. excipiens int. 190: nota -на воли par. 159.
приниматн -нимаѭ -нимаѥши et -ѥмлѭ -ѥмлѥши vb. λαμβάνειν, δέχεσθαι, ἐπιδέχεσθαι, παραδέχεσθαι, προσδέχεσθαι prehendere, suscipere cloz I. 855. ostrom. sup. chron. пиштю принимавъ svjat. συλλαμβάνειν concipere greg.-naz. - вь чрѣвѣ hom.-mih. ἐγκαλεῖν accusare act. 19. 40. -bulg. -емлѫ, -емлетъ, -емлемъ, -емлѫтъ, -емлѧ, -емлѫштей cloz I. 74. 435. 441. 531. 578. 631. 887. -ѥмлюшти bus. 268. -ѥмлющей šiš. 178. -ѥм- ostrom. sup. -ѥмлемъ lavr.-op. 39. добро - εὐπαθεῖν facile affici vost. 1. 169. - сѧ: -нимати сѧ по чисто greg.-naz. -ѥмлѥть се krmč.-mih. -ѥмлетъ sup. -ѥмьѥтъ sup. приѥмати, -ѥмати krmč.-mih. dial.-šaf. šiš. 38. men.-vuk. ant. pat. op. 1. 153. маль сьнь приѥмаашѥ greg.-mon. 76. по нѥмь - ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν šiš. 136. serb. primalja obstetrix živ. 184.
принименовати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἐπονομάζειν cognominare ioann.
принимивъ adj. qui patitur злоу - op. 2. 2. 300.
принимитель m. qui accipit -лю бесконцаѥ жизни hom.-mih. 200.
принимительнъ adj. qui recipit -ѥм- ioann.
принимичьнъ adj. εὐπρόσιτος benevolus -чна словеса ephr.-belg. παράδεκτος idoneus врѣмѧ -чьно sup. 263. 7.
принимовати -моваѭ -моваѥши et -моуѭ -моуѥши vb. λαμβάνειν prehendere triod. men.-mih. ἀπολαύειν frui -ѥмовати prehendere men.-vuk. men.-belg.
принимъ m. sensus dubius, uti videtur, laqueus она приѥмы оудави се prol.-mart. 136. cf. примъка.
принимьникъ m. qui accipit -ѥм- такого дара hom.-mih. -им- successor tur. sbor.-kir. -ѥм- sbor.-kir. georg. -ем- ber. sabb. 164.
принимьница f. pathinn -ѥмн - krmč.-mih. 159. nom.-mik. 34. 48. euchol. receptaculum - чрьньчьска leont.
принимьничьство n. hereditas; conditio compatris -емн- ber.: recte прѣим-.
принимьнъ adj. capax, ad recipiendum aptus ant. чюнтелно и -мно въспаромъ vost. 1. 134. capax чловѣка -мна прилогъ (pl. g.) добрынѧ и злобы ex. acceptus -емьнь alex.-mih. 21. particeps светые трапези -емни быше sabb. 78. трапезѣ - бывь sabb. 76.
принимьць m. qui accipit: nota аще кто дрьзнеть постриши инока безь приемца nom.-mik. 45. 47.
прнисканиѥ n. acquisitio.
принискати -штѫ -штеши vb. acquirere men.-leop. не с просто есть славна житьѥ - къ собѣ bus. 547. оумомь възможно вазни принискати bus. 552.
прнискрь praep. prope cum gen. iungenda pat.
прнискрьно adv. παραπλησίως prope -рьньно šiš. 231. dioptr.-lab. прискрьно и тыѥ силы сьтварають dioptr.-lab.
прнискрьность f. propinquitas ber.
прнискрьнъ adj. ingenitus ber. cf. -нь.
прнискрьнь adj. παραπλήσιος propinquus ant. -рнее дроужество ber. cf. -нъ.
прнискрьнѣ adv. alacri animo russ. присно, усердно ber.
принти -идѫ -идеши vb. ἔρχεσθαι venire chrys.-lab. придъı, -доущий lavr.-op. 5. chron. 1. 74. 117. -доущеѥ лѣто prol.-mih. възвратн(вь) се оть коуплѥ приидѥ ichn. придай part. op. 2. 2. 299. saepe притн sup. болѣзнь вь напраснѣ прииде greg.-mon. 63. придоше на ме sim. I. 22. aor. придехь š.-gl. 42. придесте op. 2. 2. 430. aor. 1. sg. придъ cloz I. 282. šaf.-gl. 65. 83. nicol. pat.-mih. mat. 46. op. 2. 2. 429. šiš. 114. 116. 228. се придъ greg.-naz. 2. dual. придота nov. 1. pl. придомь nicol. 3. pl. придѫ cloz I. 842. II. 157. ant. š.-gl. 46. 47. 76. nicol. op. 2. 2. 429. psalt.-athan. ev.-trn. šiš. 25. 29. 34. 37. 46. 114. 116.

принды μέλλων futurus **придоуштоую жизнь** ex.

прика v. **прикиꙗ**.

прикадити -жд҄ѫ -диши vb. fumo corrumpere - **сѧ: -диши се ꙗстиꙗ** men.-vuk. vita michaëlis 22. oct.

приказати -жѫ -жеши vb. demonstrare men.-mih. **-зано** bus. 349. mandare per. 50. 17. chron. 1. 137. 202. 208. 222.

приказнь f. μῦθος fabula ioann. παράδειγμα exemplar op. 2. 2. 7. visio - **сънь, сѣнь** chrys.-lab. 97. nsl. prikazen visio nserb. pšikazń mandatum.

приказньство n. μαγγανεία machinatio pal. 1494: recte **прок-**.

приказъ m. μῦθος fabula **мысли ꙗко вода соуть вь приказѣ** isaak. visio chrys.-lab. russ. приказъ tribunal rum. **приказ** molestia croat. prikaz donum hung.

приказꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. monstrare, mandare - **комоу** sbor.-kir.

приказьникъ m. index **владычьнъ** - sbor.-kir. 57. adde int. 208.

приказьничьскъ adj. παραδειγματικός exemplaris **-зн-** op. 2. 2. 7.

прикасаниѥ n. tactus ant.-hom.

прикасательнъ adj. tangens **-но слово** chrys.-lab.

прикасати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere sup. 124. 125. 292. ant. pat. prol. ostrom. - **пьклѣ** svjat. - **стѣнахь** hom.-mih. **оудѣхъ** - clim. 182. - **бременьхь** bus. 38. - **хѣхь (христѣхъ) монхь** op. 2. 2. 60. - **свѧтꙑхъ** antch. - **самарꙗнехъ, -нѣхъ** mat. 16. 43. **женѣ** - šiš. 78. - **горахъ** bus. 89. š.-gl. 75. op. 162. - **въ горахъ** mat. 29. - **къ комоу** svjat.-op. 2. 2. 392. συγχρᾶσθαι commercium habere ostrom.

прикасновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуѥши сѧ vb. tangere mir.

прикатити -штѫ -тиши vb. admovere **поушькꙑ, поушкоу** - sabb.-typ.

прикиинъ adj. dotis **-но имѣниѥ** misc.-šaf.

прикиꙗ f. dos gram. 167. 260. mon.-serb. misc.-šaf. azbuk. zak.-serb. alex.-mih. 177. bulg.-lab. τὰ ὑπάρχοντα facultates men.-vuk. - **жоупьска** chrys.-duš. 21. - **и подьлогь** misc.-šaf. 62. **прика** trigl. ber. bulg. prikijь croat. prćija verant. serb. prćija dos, peculium alb. pъrkji.

прикладa f. σύγκρισις comparatio cyr.-hier. **толика ѥсть земла къ небеси** - ibid.

прикладати -аѭ -аѥши vb. προστιθέναι addere ant. krk. bor. 33. - **оброкъ** mon.-serb. - **къ очима** bor. - **слоуха своꙗ на послоушаниѥ** vita-theod. μιμεῖσθαι imitari **-даѥма** sup. 296. adde **ничтоже ни -даю** bus. 711. - **сѧ: - гласѣ воиньстѣмъ** op. 2. 1. 192.

прикладовати -доуѭ -доуѥши vb. addere bor. 50.

прикладъ m. comparatio ber. παράδειγμα exemplum trigl. **безъ -да** ex. mir. hom.-šaf. chrys.-frag. σύμβολον symbolum cloz I. 655. hom.-mih. αἴνιγμα aenigma svjat.-op. 2. 2. 386. **-домь** εἰκαστικῶς coniectando hom.-mih. adde greg.-lab. bus. 267. 271. op. 2. 2. 293. 320. **отъ тоудоу -дꙑ и приносити** bus. 711. nsl. priklad exemplum dain. 29.

прикладьно adv. convenienter **сьдѣла -дно образь** cyr. 14.

прикладьнъ adj. ἐναρμόνιος, ἁρμόδιος idoneus op. 2. 2. 7. **врѣме -дно** sabb. 166. **дьнь** - š.-gl. 80. mon.-serb. εἰκαστός adsimilatus barl. isaak. adde men.-mih. 376. per. 34. **по сихь -дноу врѣмени** sabb. 200. **вь своꙗ си отидеши вь ꙗрьмѣ -но ѥсть оукопонити житиѥ своѥ** isaak.

прикладьнѣ adv. convenienter **-днѣ** misc.-šaf.

прикладьство n. comparatio, uti videtur int. 12.

прикладьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἁρμόζειν convenire **-дс-** op. 2. 2. 7.

прикланꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. inclinare - **оуши** sim. I. 24. **безоумьнꙑихъ помошть си** - bus. 274. - **сѧ** παραβάλλειν accedere - **кь солоунoу** men.-mih.

прикласти -дѫ -деши vb. comparare **въ аблъкахъ мѧ -дѣте** chrys.-frag.

приликати -аѭ -аѥши vb. advocare trigl.

приклонити -нѭ -ниши vb. κλίνειν inclinare hom.-mih. men.-mih. chron. ber. **къ моемоу оухоу приклонивъ своꙗ оуста** io.-sin **-ните ми мысль вашоу** laz.-vuk. - **слоухꙑ** chrys.-lab. - **кь оустомь** men.-mih. - **сѧ: - кь оухоу** men.-mih.

приклоньнъ adj. ὅμοιος similis **дрѣво не бысть -но ѥмоу въ добротѣ** οὐχ ὡμοιώθη iez. 31. 8. -proph. mat. 51. **боровѣ не -ни вѣꙗхъ его, и елине не бысть -но отрасльхъ его** mat. 51. - **страстьми** ὁμοιοπαθής iisdem passionibus obnoxius obich.

приклоуч- v. **приключ-**.

приклѣтъ m. cella **домъ съ преклѣтꙑ** οἶκος περίπτερος amos 3. 15. -acad. nsl. priklet.

приклѣштати -аѭ -аѥши vb. cogere greg.-naz.

приклѣштити -штѫ -штиши vb. στενοῦν

coarctare июдение егда е -щимъ ex.-op. 2. 1. 25. бѣдою неволеною -щенъ створитъ виноу krmč. -saec. xvi.
приключай m. συγχορία casus ostrom. nicol. pat. glag. - божий vita-theod. -клоуч- isaak.
приключати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. accidere krmč.-mih. dioptr. ber. συντείνειν tendere - къ житию men.-mih. - комоу chrys.-frag. -клоуч- isaak.
приключение n. casus ant.-hom -клоуч- isaak.
приключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν accidere pyrg. ostrom. man. men.-mih. chron. 1. 77. 139. 189. sup. -чьшю сѧ времени meth. 4. -чь сѧ προσήκων conveniens sup. 277. sine сѧ: самого миротворца приключоу велми frag.-serb. -saec. xiii. -клоучити сѧ isaak. mon.-serb.
приклѧкати -каѭ -каеши vb. προσκυνεῖν genua flectere op. 1. 55. ни -каа, ни припадаа емоу esth. 3. 5. mat. 53. - proph.
приклѧкнѫти -нѫ -неши vb. προσκυνεῖν genua flectere не -кноу esth. 3. 2. -vost. pat. 244. - сѧ: -ноуща сѧ bus. 169.
приковарьствьно adv. astute, dolose -рствено prol.-vost.
ириковати -коуѭ -коуеши vb. κόπτειν cudendo iungere dial. nom.-barb.
приколеснѫти сѧ -нѫ сѫ -неши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere - до дъна greg.-naz. ψαύειν tangere -лесъшѫ сѧ ковьчезѣ greg.-naz. -лесе сѧ мнѣ dan. 8. 18. -proph. ἐγγίζειν appropinquare не -ни сѧ мнѣ esai. 65. 5. -proph.
приколѣсати сѧ -саѭ сѧ -саеши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere не - сѧ къ скверьнѣ esai. 5. 2. 11. -proph. -саюшти сѧ мнѣ dan. 10. 10. -proph. ни къ единомоу -саюштю сѧ greg.-naz.
прикоиьчати -аѭ -аеши vb. finire -нъ- chron. penitus occidere посла два варѧга -нчатъ его lavr.
прикопъ m. procopius glag.
прикосение n. tactus men.-saec. xi. lavr.-op. 39. hom.-mih.: male -сѣние obich.
прикоснение n. tactus glag.
прикосновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуеши сѧ vb. tangere -ноуетъ сѧ емь op. 2. 1. 161.
прикосновение n. tactus triod. sabb. 208.
прикоснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere ostrom. sup. io.-clim. - горахъ op. 1. 141. - подразѣ ev.-saec. xv. - мастѣхъ bus. 122. - подолцѣ ризѣ его mat. 34. -сноу се емь вьскрилию его hom.-mih. 14. - бременохъ op. 2. 1. 138. тѣлеси - дѣвичи hom.-mih. -сошѧ сѧ одеждахъ своихъ ierem. 4. 14. -proph. -съши сѧ емь cyr.-hier. - коневоу prol.-cip. -снъ сѧ есть greg.-naz. -косъ сѧ op. 2. 2. 52. προσεγγίζειν appropinquare sup. 346.
прикоснѫтие n. tactus prol.-vost. acad.
прикосъ m. ἀφή tactus op. 2. 2. 303. io.-dam. -сомь свѧтыи плъти op. 2. 2. 298. -сомъ obiter alex.
прикосьнъ adj. qui tangi potest ex.: nota воснывъ ѩко соанце лоучами -снымъ и казниемъ cyr. 26. 18.
прикраштати -аѭ -аеши vb. minuere -штаетъ се чаша nom.-lab.
прикраштение n. minuere nom.-lab.
прикрилие n. ἱερόν templum низъ -лни тькноуть ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ κρημνισθείς prol.-mart. men.-leop. -рылие alex.
прикровъ m. tegumentum alex.
прикроута f. προίξ dos krmč. acad.
прикръвение n. ἐπικάλυμμα tegmen šiš. 195. domet. chrys.-lab. š.-gl. 85. - наготы sabb. 24.
прикръвьнъ adj. subcruentus -кровенъ trigl.
прикръчити -чѫ -чиши vb. curvare - сѧ: -корч- acad. роукы -кръчешимъ сѧ къ персемь chron. 1. 232. 22.
прикрывало n. operimentum.
прикрывати -аѭ -аеши vb. περικαλύπτειν, συγκαλύπτειν tegere ostrom. sup. ant.-hom. chrys.-lab. бѣда всѣхъ -валаше доуше greg.-mon. 88. - сѧ sabb. 95. - овчею кожею greg.-mon. 87.
прикрыти -рыѭ -рыеши vb. ἐπικαλύπτειν tegere ant. misc. облакь печали нась -кривий greg.-mon. 90. -крити bon. - сѧ: разоумномоу окоу -крившоу се greg.-mon. 48. part. -кръвенъ.
прикрѫтъ adj. ἀπότομος severus -та вога глаголють бѣси io.-clim. -крѫто margar. царѣйша или -кроутѣйша io.-clim. мѫжьствьнъй нѣкъй прикрѫтъ помыслъ io.-sin. ἀμείλικτος inflexibilis hom.-mih. 27. постави вратаре прикроуты и бьдры при вратѣхъ срьдьца твоего pat. δυσχερής molestus иже инѣмъ прикроута op. 2. 2. 202. ἀπότομος crudelis по падении глаголютъ бѣсы бога прикроута op. 2. 2. 202. adde прикроутъ помыслъ spec. 43. cf. крѫтъ.
прикрѫтьнъ adj. severus жестоко -кроутьно chrys.-lab.
прикрѫтьство n. ἀποτομία severitas io.-clim. видѣхъ осѫждениикы молениемь прикрѫтьство сѫдийно оумакъ-

чнвъшѧ io.-sin.: in ber. explicatur притравство.
прикржчиньнъ adj. submolestus trigl.
прикоудивъ adj. iniuriosus.
прикоужда f. ἐρήμωσις desolatio -жа pal. 1494.
прикоупити -плѭ -пиши vb. κτᾶσθαι acquirere pent.-mih. kruš. -плю вь имѣнию гробоу gen. 23. 9. -pent.-mih. -плюно село ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ gen. 49. 32. -pent.-mih.: rectius forte при -плюнии села; лоучѧ -пена ю къ кроугоу svjat.-vost. I. 402. κερδαίνειν lucrari šiš. 191.
прикоупльти -ьѭ -ьюши vb. συνάπτειν copulare -пьѥѭште sup. 317.
прикоупльти -ьѭ -ьюши vb. emere.
прикоупленикъ m. ἀργυρώνητος argento emtus kruš. pent.-mih.
прикоупленикь n. emtio domet.
прикоупленикь n. συνάφεια connexio своюго отътрьже се -ниы hom.-mih. 27. adde лоуча -пениѥ къ кроугоу svjat. vost. 2. 96.
прикоупъ m. πραγματεία, ἐμπορεία mercatura sup. hom.-mih. - принести chrys.-lab. не створи имъ -па bus. 657. съ -помо 651. adde chron. 1. 209. - творѧ τραπεζίτης numularius sup. ἀγωγή actio krmč.-mih.
прикоутаникь n. contrahere, uti videtur распрострьтиюмь и -нимемь ex. 155.
прикънѫти -нѫ -неши vb. appellere аще кого прикынетъ къ островоу з добыткомъ bus. 733.
прикъслъ adj. subacidus trigl.
прикѫдрявъ adj. subcrispus trigl.
прикѫсати -ьѭ -ьюши vb. admordere trigl.
прикѫтъкъ m. sensus dubius: хатчиници и з своими хотарми и с прикоуткы своими gram. 319.
прилагатай m. explorator ber.: recte прѣлогатай.
прилагати -ьѭ -ьюши vb. ἐπιτιθέναι apponere sup. ant.-hom. не -гайте срдца psalt.-int. ἐπιρρίπτειν adiicere прирокь - hom.-mih. - свѣщоу chrys.-duš. 24. женоу -гахоу григорию greg.-lab. ὑποτιθέναι supponere sup. συντάσσειν componere sup. adde krmč.-mih. словеса стрина - stiften gram. 11. - црькви mon.-serb. bus. 272: male pro приврѣгати sup. 276. 14. - сѧ στοιχεῖν assentiri правилѣ - op. 2. 1. 163. συστοιχεῖν - нюроусалимѣ šiš. 232. - кь правдѣ š.-gl. 91. - кь цароу ok. 56. оукоризна иночьскомоу -гаеть се житию misc.-šaf. συνήδεσθαι una delectari - кь комоу men.-vuk.
приладити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. συγκρίνεσθαι conferri сребро не -дѧ сѧ къ златоу cozm.-ind.
прилежаник n. ἐκτενία opera assidua ant.-dial. ἐπιμέλεια cura sup. šiš. 41. adde sborn. - костьмъ твоимъ bus 77.
прилежатель m. οἰκονόμος oeconomus men.-vuk. int. 3.
прилежати -жѫ жиши vb. ἐπικεῖσθαι adiacere sup. 385. μένειν perseverare; ἐπιμένειν perseverare sup. -жаше тьккы act. 12. 16. -strum. šiš. 28. ἐπέχειν intendere šiš. πυκτεύειν pugnare 1. cor. 9. 26. -op. 1. 154. συμπαρακεῖσθαι adiacere -жещею домы krmč.-mih. -жимь врьтьпь men.-vuk. operam dare sup. adde chron. 1. 56. 65. 199. κοιμᾶσθαι proph. αὐλίζεσθαι commorari: recte, uti videtur, прѣль-: male διακεῖσθαι affectum esse sup. rum. прилеж occasio -жить близь диоклитию sim. I. 24. *a)* cum loc. -же крѣзѣ ἐπικείμενος τῇ ὄχθῃ men.-mih. - дѣлѣхь men.-mih. добрѣхь дѣлѣхь - προΐστασθαι šiš. 253. своюмь домоу добрѣ -жещоу προϊστάμενος šiš. 164. -же воиньсцѣмь строюнии krmč.-mih. -жалаше юю ἐπεῖχεν αὐτοῖς intendebat in eos act. 3. 5. -šiš. 7. -жа юмь ἐπεμελήθη αὐτοῦ ostrom. юмьже -жахоу вси многы bor. *b)* cum вь et loc. -жалше вь алкании ἐσχόλαζε men.-mih. *c)* cum о et loc. - о тѣлѣ chrys.-lab. -же о своюй доуши бѣше prol.-mart. - о комь misc.-šaf. *d)* cum dat. -же зелию prol.-mart. книгамъ -жиши βίβλοις προστέτηκας man. 45. - книгамь meth. 3. -жаше доброй дѣтели prol.-mih. 226. -жѧть мънѣ bus. 45. *e)* cum кь et dat. - кь црькви greg.-lab. *f)* cum на et acc. - на злобоу cyr. 1.
прилежьливъ adj. industrius leont. - вь молитвахь men.-mih.
прилежьно adv. ἐπιμελῶς assidue pent.-mih. - послоушахоу юго sim. I. 3. attente sup. magnopere sup. adde chron. 1. 122. -лѣжъно bus. 296.
прилежьнъ adj. adiacens -ни острови men.-leop. ἐκτενής assiduus ant. ἐπιμελής sollicitus sup. commodus misc. adde chrys.-lab. ber. sincerus sup. 405: male -лѣжostrom.
прилежьнѣ adv. diligenter sup. mon.-serb.
прилетѣти -штѫ -тиши vb. advolare prol.-vuk. prol.-mih. pat.-mih. mir. chron 1. 38. ἐφίστασθαι apparere man.

прилешти -лагѫ -лѧжеши vb. προσκλίνεσθαι acclinari - **къ одроу** pyrg. **-легъше къ выи его** greg.-lab. **-лѧжеть молитвоѫ** pat.-mih. adde chron. 1. 189.

приливати -аѭ -аѥши vb. affundere pat. dial. pyrg. pam. 177.

приливъ m. libatio - **за оусопшихъ** lavr.-op. 47.

приливъкъ m. calyx quo salutem hospitibus propinabant alex.

прилизовати -зоуѭ -зоуѥши vb. allambere trigl.

прилика f. similitudo bulg.-lab. **по -ци, по вьсой -цѣ** alex.-mih. 53. 152. **вьсакь скоть приликоу си любить** misc. 75. exemplum per. 3. nsl. prilika similitudo, occasio habd.

приликовати -коуѭ -коуѥши vb. similem esse **кроугь кола сего вьсе земе кроугь -коуеть** alex.-mih. 26. cum dat. ἐπιλαμβάνεσθαι tenere gen. 25. 26. -kruš.

прилипати -аѭ -аѥши vb. προσκολλᾶσθαι, ἐπιλαμβάνεσθαι adhaerere ant. pat. clim. bus. 264. prol.-mih. **-пае** part. κολλητικός tenax men.-vuk. **прильп-** io.-sin. **-льплюеть грътани** greg.-naz., quod vost. male ad **прильпнѫти** traxit; legitur etiam cum **сѧ** iunctum pat. *a)* cum loc. - **злоѥдрѣ** op. 2. 2. 264. - **некесьнѣмъ оучении** op. 2. 2. 237. *b)* cum dat. **любовию мнѣ -пааше** leont. **-пахоу ѥмоу** hom.-mih. *c)* cum **кь** et dat. **-пати кь комоу** pent-mih. **-пати къ пиѩньствоу** sborn.

прилиплꙗти v. **прилѣплꙗти**.

приличьнъ adj. similis alex.-mih. 159. mon.-serb. ἁρμόδιος aptus dial. conveniens int. chrys.-duš. 33. ber. **-но ороудиѥ** chrys.-lab. **комоу** - nom.-mik. 3. - **христиꙗномъ** nomoc.-bulg. **тропарь - празникоу** mir. 120. **-чно есть насланиꙗющемь се на водоу** alex.-vost. nsl. priličen.

приличьнѣ adv. convenienter alex.

приличьство n. similitudo int.

приличьствовати -воуѭ -воуѥши vb. similem esse int. 36.

прилиꙗти -лѣѭ -лѣѥши vb. affundere pat.

прилогъ m. προσθήκη additio men.-vuk. ant. dial. ἐπίβλημα additamentum men.-mih. παράδειγμα exemplum svjat.-op. 2. 2. 386. **рѣчь съ -гы или съ знамении** bus. 269. impetus - **вѣтрьнъ** antch. **вражиими прилогы** man.-vost. ἐπήρεια minae barl. idem pat. **-гы подьѥти** chrys.-lab. adde ber. antch. - **сьтворити** men.-mih. propositum ant.-vost. prologus op. 2. 1. 38. - **есть слово къ иномоу нѣчьсомоу сьложенааго оуказа ꙗвлениѥ** bus. 272. stiftung io.-sin. isaak. gram.: nota **такожде съ прилогомь и оу мене живеши** sup. 44. 17.

приложениѥ n. προσθήκη, προσβολή additio sup. ant. sbor. ἔμπλαστρον emplastrum op. 2. 2. 201.

приложити -жѫ -жиши vb. προστιθέναι addere ostrom. sup. ant. adde chron. παρεισάγειν introducere šiš. 201. **оухо си** - svjat.-mat. 8. donare stiften nicod. steph. - **монастироу** gram. 10. ἐπιμένειν perseverare sup. 384. 13: male μεταβάλλειν mutare pro **прѣл-**; - **сѧ** ostrom. sim. II. 10. chron. 1. 39. 93. προστίθεσθαι adiici sup. συγκατίθεσθαι se accomodare cloz I. 23. συντίθεσθαι consentire sup. κολλᾶσθαι adhaerere šiš. 236. ἑνοῦσθαι uniri sup. *a)* cum loc. **-жить ли сего дрѣвѣ или камени**; cyr. 10. **-жи сѧ скотѣхъ** bon. chrys.-lab. **не -жи се мртвци жена** hom.-mih. 137. **-жите сѧ свѧтъини** συγκατάθεσθε τῇ ὁσιότητι accomodate vos sanctimoniae cloz I. 23. **-жише се ѥмь** hom.-mih. *b)* cum **кь** et dat. - **кь оудоу** prol.-mih. **нѫ ли -жити ѩ кь ликоу звѣздномоу, нѫ** etc. svetk. 37. **-жи се кь павлоу** šiš.

приложьнъ adj. addititius pat. serb. priložnica concubina mik.

прилоучай m. σύμπτωμα casus sup. dial. dial.-šaf. misc.-šaf. per. LXXIV. int. 238. par. **по -чаю** τυχόν casus krmč. 39. greg.-lab. sors sup. 75. cf. **-ключ-**.

прилоучати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. accidere leont. int. io.-sin. pat.-mih. nom.-lab. **невольна -чають се** alex.-mih. 145. **-чаеть сѧ христови** chrys.-frag. **-чаѥмь** τυγχάνων men.-vuk.

прилоучениѥ n. casus nom.-lab. mir. **по -нию** men.-mih. 190.

прилоучити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. λαγχάνειν, τυγχάνειν accidere ostrom. men.-mih. hom.-mih. συμβαίνειν accidere men.-mih. ant. γίγνεσθαι fieri **-чьшоу сѧ дьни потрѣбьноу** ostrom. συμφωνεῖν convenire luc. 5. 36. -ev. 1270. παρεῖναι adesse ostrom. adde chron. 1. 145. 245. ber. krk. **-чи се ѥмоу кадити** hom.-mih. **-чьша се римоу на погребениѥ** hom.-mih. 129. **-чише се тоу жидове** hom.-mih. **-чихомь се кь твоѥй светости** greg.-lab. **-чивши се рати** greg.-mon. 88. - **писме-**

немь men.-vuk.: nota идеже бѣ монастырь -лоученъ men.-leop. 135.

прилоучьнѣ adv. forte ber.

прилъбица f. galea прилб- per. 79. chron. 1. 154. прелб- op. 2. 2. 504. pol. przyłbica cf. лъбъ.

прильнѫти v. прильпнѫти.

прильпати v. прилипати.

прильпениѥ n. adhaesio pat. ant.-hom.

прильпнѫти -нѫ -неши vb. κολλᾶσθαι adhaerere pent.-mih. pat.-mih. krk. -льпьшь men.-mih. -льпьше dial.-šaf. -льпьшимь задьнимь ѥго prol.-mih. -льпе isaak. proph. -льпоше men.-mih. -леп- men.-leop. -лпенъ ber. -льпе доуша моꙗ по тебѣ isaak. власи -льпоше по земли men.-mih. отъ страха -лпе плоть моꙗ men.-leop. -льноути glag. -лноути mat. 26. -льнꙗше men.-leop. chron. 1. 259. 262. -неть ѥй sborn. прилноувши подъ текоущимъ кораблемъ bus. 918. serb. prionuti.

прильпѣти -плѭ -пиши vb. adhaerere ant. 140. sup. int. 214. -льпѣше nomoc.-bulg. 123. -льпи imperat. -льпимь ѥмь дьнь и нощь hom.-mih. -лп- προσηλοῦσθαι affigi sup. 336. -лѣп- ex. -лѣп- προσομιλεῖν colloqui hom.-mih. - сѧ: -льпеще се нхь men.-mih.

прилѣвъкъ m. potus monachis dandus -вькь, -вакь mon.-serb. 462. 465. 470. 494.

прилѣгати -аѭ -аѥши vb. accumbere misc.-šaf. оумныма -гаꙗ bus. 482.

прилѣжьнъ v. прилежьнъ.

прилѣпити -плѭ -пиши vb. κολλᾶν, προσκολλᾶν glutinare dial. pat. int. оброучена моужоу, а не -пима hom.-mih. -леп- prol.-lab. admovere sup. 220. - сѧ ostrom. hom.-mih. не бѣше -пилы се моужьсцѣ полоу οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρός num. 31. 35. -pent.-mih. - бозѣ op. 1. 186. - свѣдѣнехъ bon. - комоу pent.-mih.

прилѣплꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. κολλᾶν glutinare greg.-mon. -плѣѥ part. krmč.-mih. -плѣ- strum. - сѧ šiš. 22. 67. sabb. 106. krmč.-mih. alex.-mih. 10. per. γινώσκειν nosse (mulierem) -лип- krk. *a)* cum loc. - се томьжде поути ephr. - сѧ бозѣ bon. mat. 29. sabb. 142. - потьпѣзѣ cloz I. 131. - любодѣица (pro -ци) strum. - се блазѣ š.-gl. 89. - блаза (pro блазѣ) κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ nom. 12. 9. -strum. - блазѣмь šiš. 67. *b)* cum по et loc. по бозѣ - се sabb. 23. *c)* cum dat. - господеви strum. - ѥй γνῶναι αὐτήν gen. 38. 26. -pent.-mih. *d)* cum кь et dat. кь небеси -плаѭть krmč.-mih.

прилѣплѥниѥ n. adhaesio.

прилѣпъ m. ἔμπλαστρον emplastrum io.-clim. op. 2. 2. 201. nom. propr. loci a situ ita dicti glasn. 11. 163; 13. 369.

прилѣпьнъ adj. adhaerens женоу -ноу моужьсцѣ полоу ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος num. 31. 17. -pent.-mih. женоу -пноу моужестѣ полѣ vost. не бꙑше -пна моужи num. 31. 35. -vost. συνημμένος copulatus sup. 179: nota -лепномъ ꙗзыкомъ ex. 183.

прилѣпѣти v. прильпѣти.

прилѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. accedere prol. bor. 29. -зи малькомь prol.-lab.

прилѣтати -таѭ -таѥши vb. advolare hom.-mih. prol.-mart. man. misc. zak.-serb. nom.-lab. bus. 550. -таꙗ къ шюмѣниѭ свѧтꙑихъ словесъ sborn.

прилюбити -блѭ -биши vb. adamare -бише изврьжениѥ сана men.-mih. оучение ѥю -бль bus. 778. -блѥнь προσφιλής gratus šiš. 141. 226. sir. 20. 13. - vost. -блꙗше men.-mih. 339. - сѧ alex. σπένδεσθαι in gratiam redire, foedus inire къ врагомъ своимъ - margar. - кь комоу sabb. 157.

прилюблꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. amare -блꙗше sup. 157. 13.

прилюблѥниѥ n. amor -блѥн- sup. 263.

прилюбьзнъ adj. carus -безный alex.

приметъ m. quod adiicitur, strues chron. 1. 197. 27; 223. 14. cf. acad.

примикирий m. πριμικήριος primicerius sup. prol.-mih. -кирь azbuk. men.-vuk. -кюрь men.-mih. -кюрю asén 52. -кюрий mon.-serb. 182. прѣмикирий prol.-vuk. прѣмикюрь chrys.-duš. 27. 30. 36.

примикюръ v. примикирий.

примилити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. οἰκτείρεσθαι miserabilem esse ant.: nota прогнѣвалъ ли еси граблениемь имѣниꙗ, тѣмь же и примили сѧ емоу prol.-vost.

приминовати -ноуѭ -ноуѥши vb. transire -ноуѭштаꙗ мꙑсль op. 2. 2. 370. cf. прѣм-.

примирити -рѭ -риши vb. καταλλάττειν reconciliare domet. chrys.-lab. chron. - кого кь комоу men.-mih. per. 70. -ритъ родъ нашъ къ богоу cloz I. 510. hom.-mih. 9. - кь себѣ dial.-šaf. -ри себе кь грькомь sabb. 107. - сѧ ἑνοῦσθαι uniri sup. 147. conciliari sup. 82. pol. przymierze.

примирьнъ adj. καταλλάκτης reconciliator ant.
примирьнъ adj. mundanus.
примирити са -рьѫ са -рьюши са vb. pacem facere **-раюштиимь** nom.-mik. 147.
примирюниє n. reconciliatio **-рен-** triod. nom.-mik. 147.
примитель m. qui excipit **татемь** - nom.-mik. 35: e serb. cf. **примити, примлениє** mon.-serb.
примлъва f. sermo additus **чашами велнкыми съ примолвами** vost. e russ.
примноженниє n. incrementum par.
примозговьница f. occipitium alex.
примолити са -лѭ са -лиши са vb. male προσδεῖσθαι indigere **ништий самъ -лить са** sir. 13. 3. -bus. 157.
примолити -лѭ -лиєши vb. gratulari ber. - **са** precari alex.
приморию n. παραθαλάσσιον μέρος regio maritima sup. 150. pat. prol. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. men.-mih. men.-leop. littus sup. 323. **вь -рии** κατὰ θάλασσαν men.-vuk.
приморьскъ adj. ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν maritimus men.-vuk. prol.-cip. chron. **-ка страна** prol.-mart. **грады -рскими** τῶν πόλεων τῆς παραλίας vost. 2. 33.
примракъ m. tenebrae pat. bon. proph. isaak. sabb. 155. dioptr. ber. acad. - **и метежь вь мори** sabb. 183.
примрачити -чѫ -чиши vb. obscurare - **са** alex. acad.
примрачию n. tenebrae prol.
примрачьнъ adj. obscurus hom.-mih. acad.
примрѣзати -лѭ -лиєши vb. congelari **-мерзахоу нозѣ его къ камени** chron. 1. 264. 23.
примрѣзнѫти -нѫ -нєши vb. congelari **-мерзнаше** chron. 1. 26. 3.
примъка f. βρόχος laqueus **оужемь -коу на шию навезавьше заведень (задавлюнь)** βρόχου ἐξαφθέντος αὐτῷ τοῦ τραχήλου men.-vuk. **оть примька** bulg.-lab. 61. bulg. primki pokl. 1. 39.
примъкнѫти -нѫ -неши vb. admovere misc. **-кошѫ корабъ** bell.-troj. 14. **юдинѣмь часомь -мьчена** men.-mih. 294: nota mon.-serb. 23. 26.
примъчати -чѫ -чиши vb. rapere **-чанъ бысть и поставлюнъ на дворѣ отьчи** frag.-bulg.-saec. XIII.
примъıслити -шлѭ -слиши vb. ἐπινοεῖν comminisci cloz I. 649. sup. 69. chron. 1. 23. adde sup. 26. 43. 63. **-сливь видьною дѣйство** ἐπινοήσας τὴν ὀπτικὴν ἐνέργειαν hom.-mih.: male, ni fallimur, ἐπαρᾶσθαι imprecari sup. 377.
примъıслиє n. ὑπόνοια suspicio krmč.-mih. 177.
примъıслъ m. cogitatio glag. **безь вьсега зьлога -сьла** absque malo ingenio mon.-serb. 4.
примъıшлый m. commentum **да побѣждѫ нечистааго и крѣста ненавидѣна'го примъıшлѣна** sup. 165. 6.
примъıшлꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. comminisci sup. 1. 9. 135. 154. chrys.-lab. chron. 1. 23. - **себѣ** krmč.-mih.
примъıшлюниє n. ἐπίνοια commentum sup. 65. ant. **-шлен-** antch. **-шленьıи вьсꙗкого гоноженю** io.-clim. μηχανή commentum sup. 66.
примьшелити -лѭ -лиши vb. acquirere **-мш-** op. 2. 1. 188.
примѣнити -нѭ -нишн vb. mutare ant.
примѣнити -нѭ -нишн vb. προλογίζεσθαι putare; λογίζεσθαι cogitare proph. num. 18. 27. -pent.-mih.
примѣръ m. similitudo, exemplum trigl. **гора небеси** - hom.-mih. **о -рѣ разоумоу** ibid.
примѣрꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. admetiri ex.
примѣрюниє n. admetiri ex.
примѣсити -шѫ -сиши vb. προσμιγνύναι, ἐγκαταμιγνύναι admiscere ant. sup. 69. 83. prol. misc.-šaf. sup. 262. - **са** hom.-šaf. - **беззаконии** proph. coire - **кь женѣ** cyr. 14. **ономоу не примѣшьшоу са юй** svetk. **не примѣсимь себе моужнихь** ephr. **матери его -месихь се** alex.-mih. 38.
примѣсъ m. ἐπιμιξία, πρόσμιξις admixtio prol.-mart. barl. 68. - **мирьскь** prol.-mart. - **моужьскь** men.-mih. ἀνδρὸς λέχος men.-vuk.: male **безь примѣса** ἀμογητί sine labore.
примѣсъкъ m. σύμμικτος commiscuus **-мѣска** iez. 27. 17. -proph.
примѣсьникъ m. σύμμικτος commiscuus ierem. 25. 20. -proph.
примѣсьнъ adj. ἐπίμικτος commistus pent.-mih. pat. bon. **не -сенъ вьсꙗкомь грѣсѣ** lavr.-op. 28.
примѣта f. signum trigl.
примѣтати -ꙗѭ -ꙗєши vb. ἐπιρρίπτειν, ῥίπτειν adiicere ant. man. **себе иночьскомоу - житию** misc.-šaf. - **са** se abiicere sup. 112.
примѣтъ m. animadversio ber.
примѣшати -ꙗѭ -ꙗєши vb. προσμιγνύναι, συναναμιγνύναι admiscere ant. isaak. men.-mih. ex. int. - **са** šiš. 77. chrys.-lab. sim. II. 9. - **иномь златѣ** leont. - **ихъ, сихъ**

antch. - сиχъ (страньныиχь) hom.-mih. 143. κολλᾶσθαι adhaerere - оучѥницаχь (pro -цѣχъ) act. 9. 26. -strum. -цѣχъ op. 2. 1. 161. вь мирьскы власти - μεταχειρίζειν tradere, mutare krmč.-mih. - себе misc.-šaf. прѣм- bus. 151. прѣмгрѣсѣχъ bus. 156.
примѣшениѥ n. φύραμα massa ant. ἐπίμιξις consuetudo чловѣчьско - prol.-mart. - моужьско krmč.-mih.
примѣшеньць m. σύμμικτος commiscuus iez. 27. 17. -vost.
примѫтиѥ n. expugnatio -моутие ok. 78: forma alias inaudita pro приꙗтиѥ.
примѫтьнъ adj. ἀειχείμαστος hieme vexatus -моутьнааго мьнѣнии мори свободить своѥи доуша корабль io.-clim.
примѫчениѥ n. subiugatio словѫщиѥ римлꙗнъ - greg.-naz.
примѫчити -чѫ -чиши vb. subigere, subiugare - страноу подъ сѧ proph. персы примоучивъ vost. примоучи масала alex.-vost. ἀροτριᾶν arare iudic. 14. 18. -pent.-mih.
прина f. sensus nobis ignotus: възеть прьстень злать и обьви его приною и дасть его обpоучници своей misc. 3.
принада f. προσθήκη additamentum svjat.-op. 2. 2. 394: rad. дѣ, cuius vocalis abiecta est: cf. сѫдъ et nsl. prid sub придѣти.
принадити -ждѫ -диши vb. addere - слово svjat.-op. 2. 2. 394. - молитвы svjat. лиχовьноѥ нѣчьто -дивъ svjat. -ждоу наказати вы svjat.
принаждати -аѭ -аѥши vb. imponere -даѭть на сѧ калъ svjat гноусъ по вьсѧ дни -ждаѭть svjat.
принаждениѥ n. προσθήκη additio погыбѣль и - мѫцѣ svjat.-op. 2. 2. 394.
принасадити -ждѫ -диши vb. plantando addere int. 12.
принасѣꙗти -сѣѭ -сѣѥши vb. serendo addere - доброй пьшеници плѣвелы pan.
принаχодити -ждѫ -диши vb. advenire prol.
принашати -аѭ -аѥши vb. προσφέρειν adferre men.-vuk. prol. sbor. pyrg. sup. жрьтвы - prol.-mart. - поносъ mon.-serb. 182.
принесениѥ n. allatio proph. chron. 1. 91. - села de fundatione sabb.-typ. 44: - мощи sim. I. 19, ubi recte forte прѣн-.
принести -сѫ -сеши vb. φέρειν, προσφέρειν, κομίζειν adferre sup. ostrom. prol. proph. cloz I. 501. 571. chron. 1. 70. 81. 168. - жрътвѫ cloz I. 508. ἄγειν ducere sup. 62. 16. aor. -нѣсъ glag. -нѣше hom.-mih. 12. nicol.
приникнѫти -нѫ -неши vb. παρακύπτειν, προκύπτειν ad conspiciendum se incurvare ostrom. šiš. 186. 193. prol.-cip. ant. domet сь высоты - prol.-mart. оусты - къ оушеси men.-mih. - вь гробь š.-gl. 76. отъ небесе - laz.
приницаниѥ n. introspectio.
приницати -цаѭ -цаѥши et -чѫ -чеши vb. παρακύπτειν ad conspiciendum se incurvare cant.-cant. 2. 9. chrys.-lab. krmč.-mih. 154. men.-mih. glag. ber. не -, ни гроχотаниѥмь творити смѣχа bus. 384. - на земо alex.-mih. 50. - къ зерцалоу pam. 237. croat. prinicati caput demittere luč.
приничати -аѭ -аѥши vb. ad conspiciendum se incurvare -чаетъ int. 266.
приничениѥ n. spectare pam. 121.
приноситель m. διακομιστής qui transportat ant., ubi прѣн- recte exspectes.
приносити -шѫ -сиши vb. ἐπιφέρειν, προσφέρειν, φέρειν adferre ostrom. ant. sup. chron. - даръ cloz I. 496. -шаχѫ жрътвѫ cloz I. 856. προσάγειν adferre cloz I. 585. adhibere sup. - жрътвы man. за дарь поχвалоу - men.-mih.
приносъ m. προσφορά oblatio sup. 315. op 2. 2. 297. ξένιον xenium dial. κάρπωμα oblatio; holocaustum kruš. op. 1. 13. pent-mih. πρόσοδος reditus sup. 278. victima glag.: male присно pro приноси πρόσοδοι reditus sup. 285. adde krmč.-mih. men.-mih. ber. ἀπαρχή primitiae - маслиньнь pent.-mih. nsl. prinos sacrificium spang. bulg. prinos donum rum. принос.
приносьливъ adj. qui sustinet нравъ болѣзни - φερέπονος io.-clim.
приносьнъ adj. oblationis ant.-hom.
приношениѥ n. προσφορά oblatio bon. sup. chron. димианьско - prol.-mart. -ние cloz I. 464.
приноудити -ждѫ -диши vb. cogere sup. 405. prol. prol.-mih. hom.-mih. chron. 1. 47. 105. - вь слоужбоу cyr. 4. προσομιλεῖν colloqui - вьторѣмь брацѣ men.-mih. πείθειν suadere sup. 331. adde sup. 114. 123. 211. 326. 406 etc.
приноуждати -аѭ -аѥши vb. ἀναγκάζειν cogere dial. sup. 208. 404. š.-gl. 42. krmč.-mih. - себе isaak.
приноуждьнъ adj. περισπούδαστος studiose expetitus men.-mih. 183.
приноуꙁити -жѫ -ꙁиши vb. νύττειν compungere men.-vuk. - вь ребра prol.-vuk.

принъгиповъ adj. poss. principis -**ньг**- prol.-mart.

принъгипъ m. πρίγκιψ princeps -**ньгипь** prol -mart. -**ньгыпь** prol.-mart. men.-leop. serb. princip.

принъкиψъ m. πρίγκιψ princeps -**нкиψъ** sup. 123.

принъірити -**рѭ** -**ришн** vb. decipere, illaqueare **хотѧщє ѩко моүдри** - athan. ad psal. 139. 5.

приньсти -**ньзѫ** -**ньзєши** vb. ὑπερείδειν suffulcire **принзи** pyrg. **кь землн** -**нзи палицоү** in prol. serb. cf. prinizse fris. 2. 40.

приньати v. **приѩти**.

приобидѣниѥ n. contemtio krmč.-mih. cf. **прѣоб**-.

приобидѣти -**ждѫ** -**диши** vb. contemnere proph. cf. **прѣоб**-.

приоблачниѥ n. sensus ignotus pat.-šaf. 124. cf. sequens vocabulum.

приобличниѥ n. sensus dubius men.-leop. **оть знмнааго приобличныѣ имь глаголы прѣмѣньшимь сє** men.-mart.

приобрѣсти -**рѧштѫ** -**рѧштєши** vb. κτᾶσθαι, ἀνακτᾶσθαι acquirere, recuperare cloz I. 699. sup. 281. κερδαίνειν, κερδεῖν lucrari ostrom. op. 2. 2. 266. sup. 276. aor. -**рѣть** nicol.

приобрѣтавати -**ваѭ** -**ваѥши** vb. acquirere par.

приобрѣтати -**аѭ** -**аѥши** vb. ἀνακτᾶσθαι acquirere dial. sup. 407.

приобрѣтєльникъ m. inventor sup. 122.

приобрѣтєниѥ n. κέρδος lucrum sup. krmč. 33. glag. ex. **помоштн** - sabb. 94. possessio sup. 396. **зло** - αἰσχροκερδία turpis quaestus krmč.-mih.

приобрѣтьникъ m. qui acquirit -**тникъ благь нєбєсныхь** men.-belg.

приобрѣтѣль f. κέρδος lucrum men.-mih. adde sup. 126. κτῆμα possessio hom.-mih.: male -**тєль** apud vost. πορισμός quaestus 1. tim. 6. 7. -vost.

приобрѣтѣльнъ adj. κέρδους lucri dial. **прошєниѥ** -**тєльно ѥсть** dioptr.-lab.

приобрѧшта f. κέρδος lucrum greg.-naz. alex. trigl. -**рѣщю** hom.-mih. 104.

приобьштавати сѧ -**аѭ сѧ** -**аѥши сѧ** vb. communicare sup. 154.

приобьштати -**аѭ** -**аѥши** vb. κοινωνεῖν, κοινωνοῦν communicare prol. krmč. - **сѧ** communicare sup. 218. - **сѧ чємоү** men.-vuk. - **зълоу** svjat. - **лицѣхь** hom.-mih. - **тоуждихь грѣсѣхь** šiš. 167. **прибыткоү** - krmč.-mih. **съ богатѣйшимь нє** -**штай сѧ** sborn.

приобьштєниѥ n. communio **коѥ - гърньцю съ котьлъмъ**; sborn.

приобьштити -**штѫ** -**штиши** vb. κοινωνεῖν communicare sup. krmč. dial.-šaf. προσκοινωνεῖν consortem effici sup. 236. communicare sup. - **нъи тайнахъ** συγκοινωνῆσαι ἡμῖν τῶν μυστηρίων cloz I. 48. - **сѧ** προσομιλεῖν - **бракоү** men.-vuk. prol.-cip.

приобьштьникъ m. particeps.

приобьштьнъ adj. particeps georg.

приоградиѥ n. suburbium, uti videtur - **никомидийскоѥ** prol.-mart.

приодѣвало n. διπλοΐς pallium 1. reg. 245. ostrog. vost.

приодѣло n. διπλοΐς diplois kruš.

приодѣти -**дѣѭ** -**дѣѥши** et -**дєждѫ** -**дєждєши** vb. σκεπάζειν tegere deut. 13. 8. -kruš. - **вльнами** men.-mih.: male -**дѣжити** alex. acad.

приодѣѩло n. tegumentum kruš. bis.

приодѣѩниѥ n. vestis alex.

приодѣѩти -**дѣѭ** -**дѣѥши** vb. vestire, tegere men.-mih. -**дѣй трѧсоүщаго сѧ зимою** men.-leop. - **сѧ** alex. men.-mih.

приопъ m. πρίων serra op. 2. 2. 461. -**нѣ** sg. g. -**нємь** sg. i. -**нѧ** pl. a. dioptr. **приопь**, -**нѣ**, -**нємъ** vost.

приопь v. **приопъ**.

приорати -**рѭ** -**рѥши** vb. arando addere nom.-barb.

приоскѫдѣти -**ѣѭ** -**ѣѥши** vb. deficere, pauperem fieri alex.

приостръ adj. subacutus trigl.

припаданиѥ n. accidere krmč.-mih.

припадати -**аѭ** -**аѥши** vb. προσπίπτειν accidere sup. bus. 382. oct. chron. - **комоү** cyr. 2. holm. **кь ногама** - greg.-mon. **того ногамь** -**дахоү** greg.-mon. 64. **на землю** - sabb. 162. ἐγκαλεῖν increpare krmč. 112. δυσωπεῖν minis impellere man.

припадєниѥ n. accidere ant.-hom. mir.

припаднѫти -**нѫ** -**нєши** vb. accidere prol. triod. misc.

припадъ v. **припратъ**.

припажитьнъ adj. bona pascua habens alex.

припарити -**рѭ** -**риши** vb. advolare hom.-mih.

припарыти -**рыѭ** -**рыѥши** vb. advolare trigl. -**рєниє** ibid.

припасти -**дѫ** -**дєши** vb. προσπίπτειν accidere ant.-hom. sup. ostrom. sbor.-kir. 24. -**падє ниць**, -**падоста ница** pent.-mih. **прѣдо нь** -**дѫть** bon. **лютъ нѣкый** -**падъ нєдѫгъ** margar. **вѣтрь** -**падє**

misc.-šaf. да -падоу кемоу тай frag.-serb.-saec. xiii: nota - и лютити се hom.-mih.

припасъ m. fetus, uti videtur grom. -сы (-си) quae parata sunt trigl. -сати parare trigl. rum. припас fetus, inventio.

припасъкъ m. fetus, zuwachs beim vieh glag. -saec. xvi.

припешти -пекж -печеши vb. coquere, ardere prol. сльньцоу -пекъшоу prol.-lab. bulg. pripek locus apricus rum. припеск maturo.

припирати -аѭ -аеши vb. καταπατεῖν conculcare -пѣр- luc. 12. 1. -nicol.

приписати -пишж -шеши vb. adscribere krmč.-mih. misc.-šaf. bus. 389. -сание mon.-serb. 41.

приплавати -ваѭ -ваеши vb. adnatare trigl.: nota -ваемо part. men.-mih.

приплавити -влѭ -виши vb. navi advehere жито -вивьше грьци men.-mih.

приплакати -чж -чеши vb. ἐπιδακρύειν deflere ant. antch. - сѧ alex. bulg. priplaka verk. 131.

приплата f. vectigal quoddam ok. 24. да имь ни кое -те жоупьске chrys.-duš. 44.

приплатити -штж -тиши vb. assuere - сѧ pat.-šaf. 57. admoveri сташе вь оуглѣ врьтьпоу -тивьше се prol.-mart. за короу залѣзъши (ластовица) -тить ти сѧ доувоу io.-dam.

приплаштати -аѭ -аеши vb. admoveri, uti videtur вь срьчбѣ -щаеть се кь дрѣвоу misc. 8. adde оу жоупоу - mon.-serb. 116. cf. приплата.

приплескати -штж -штеши vb. plaudere alex. trigl. -кание trigl.

приплести -тж -теши vb. συμπλέκειν copulare sup. annectere prol. ichn. - рѣчь men.-mih. -ть и облакы писаниѧ men.-mih. -те сию кь мрьтьвномоу тѣлоу alex.-mih. 171. - сѧ man. συμπλέκεσθαι connecti men.-vuk. кь немоу -тъши се alex.-mih. 160. -тьшаго се соупроузѣ krmč.-mih. -те се кь севнрианоу men.-mih 243. συγκλώθεσθαι connecti.

приплетение n. annexio misc.-šaf.

приплитати v. приплѣтати.

приплодити -ждж -диши vb. καρποῦσθαι fructum percipere barl. pat. prol. proph. op. 2. 2. 115. прибытькь - krmč.-mih. 236. блага - оть поста chrys.-lab. - плодь cyr. 16. γεωργεῖν terram colere men.-vuk. φέρειν ferre š.-gl. 47.

приплодие n. fructus krmč.-mih. 291.

приплодовати -доуѭ -доуеши vb. ferre.

приплодъ m. καρπός, καρποφορία fructus men.-mih. glag. τόκος fenus proph. pat.-mih. adde men.-leop. op. 2. 2. 296.

приплодъкъ m. zuwachs beim vieh въ селѣхъ бысть говино, въ скотѣхъ же - vita-theod. 29.

приплодьнъ adj. fecundus trigl. конми -дьными sabb. 54.

приплождение n. πλεονασμός abundantia op. 2. 1. 117.

приплоскъ adj. subsimus trigl.

приплотъ m. χάραξ vallum овити его -томь esai. 37. 33. -parem. 1271.

приплоути -пловж -пловеши vb. adnavigare triod. prol. domet. sabb. 171. 186. greg.-lab. men.-mih. chron. 1. 245. 11. прѣльсть та ти есть оть непризнии -плоула nomoc.-bulg. 121. -плы- bor. 21. per. 6: male -плювьшоу кораблю prol.-mih. 237.

приплъзати -аѭ -аеши vb. rependo venire кь лоуговомь честымь -захоу prol.-mart. 187.

приплъзнжти -нж -нешн vb. rependo venire змию -зьшоу men.-leop.

приплъзѣти -жж -зиши vb. προσέρπειν, προσερπύζειν reptando venire prol. oct. prol.-cip. men.-vuk. men.-mih.: nota -зи ἄπελθε abi men.-vuk. et -прьзѣвьшоу хромоу prol.-lab.

приплыти v. приплоути.

приплѣтати -таѭ -таеши vb. annectere - сѧ ichn. - дрѣвесемь alex.-mih. 10. - кь чемоу chrys.-lab. - комоу dioptr. -плит- pat. prol. колѣнома твоима приплитаахж сѧ georg.-vost.

приплѣшивъ adj. subcalvus alex.

приповелѣвати -аѭ -аеши vb. χαρακελεύειν suadere ant. προσδιορίζειν insuper iubere krmč.-mih. ἐπιδιατάσσεσθαι insuper mandare šiš. 117.

приповѣдание n. narratio alex. -ние antch.

приповѣдати -аѭ -аеши vb. διηγεῖσθαι narrare ant. ἐντυγχάνειν colloqui rom. 11. 2. -šiš. 63. ὑπερεντυγχάνειν rom. 8. 26. -šiš. 59. op. 2. 1. 148; 2. 2. 62. adde op. 2. 1. 117.

приповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. narrare mon.-serb. 195. 251. 350. 372.

приповѣсть f. narratio trigl.

приподати -дамь -даси vb. subministrare.

приподаѩти -даѭ -даеши vb. subministrare ber. - сѧ alex.

приподобити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. similem fieri, esse - дѣтехъ sup. 285.

приподоблѩти -ѩѭ -ѩеши vb. conferre - себе комоу prol.-mih. 148.

припой m. vocabulum obscurum, fortasse

coniunctio съключивь членовь .н. и вьложи дрѣво льгько дивнаго финика вь .н. членовь, и тако оть краю землие до дроугаго краю прѣгради море, да идеже бѣаше камение, и тоу оловомь припой оукоти и притокы верыгь men.-mih. in martyrio s. Aretae.

припоказъ m. exemplum alex.

припокоити -коѭ -коиши vb. sedare -хотѣние men.-mih. 138.

приположити -жѫ -жиши vb. proponere glag.

припольъ m. ἐπενδύτης superior vestis op. 2. 1. 136. 139. adde отроци начаша врати въ приполы, а дѣвици въ роукави bus. 717.

приполъкъ m. vestis quaedam -лцѣ chron. 1. 259. -лцѣхъ 262. въ -лцѣ носаща цвѣтъки men.-leop. 304.

приполѣти -лѭ -лиши vb. καυματίζεσθαι torrefieri barl.

припомагати -аѭ -аеши vb. iuvare svjat.

припомѧнѫти -нѫ -неши vb. ἐπιμιμνήσκεσθαι meminisse ant.

припона f. sensus dubius: отроковицоу кь вьторѣй -нѣ ходещоу men.-mih. 300.

припорьнъ adj. προσκορής fastidium movens -рьно слышати frag.-bulg. -рно послоушание cyr.-hier. cf. rum. припоръ locus praeruptus.

припорѫчевати -чоуѭ -чоуеши vb. commendare mon.-serb. 363.

припослоушати -шаѭ -шаеши vb. audire io.-sin.

припослѣдовати -доуѭ -доуеши vb. sequi alex.

припостигнѫти -нѫ -неши vb. comprehendere leont.

припосълати -лѭ -лиеши vb. mittere -сл- cyr. 5. men.-mih.

припосылати -аѭ -аеши vb. ἐπιστέλλειν mittere ant.

припоѩсание n. succingere triod.

приправити -влѭ -виши vb. dirigere, mittere - кь богоу hom.-mih.

приправьнъ adj. paratus mon.-serb. 284.

припрата f. vestibulum prol.-serb. -тѣ men.-mih. вь -тѣ црьковной sabb. 210. cf. папръть.

припратъ m. νάρθηξ narthex; πρόθυρον vestibulum pyrg. misc. mir. 160. gram. 258. alex. вь -тѣ црьковнѣмь sabb. 202: male припадъ proph. cf. папръть.

припрать f. πρόθυρον vestibulum psalt. 14. 95. misc. saepius ok. 61. cf. папръть.

припратьнъ adj. νάρθηκος narthecis pyrg.

припрашати -аѭ -аеши vb. petere glag.

припръвь adj. πρόχειρος qui est in promtu аще -пьрвь о семь еси εἰ πρόχειρος εἰς τοῦτο κατέστηκας io.-clim. -пьрвь глоубиноу имоуще ἐν τῇ ἀρχῇ βάθος ἔχουσα io.-dam. -пръвъ имать корение τὰ ἀκρόρριζα ex. -пръвь op. 2. 1. 26. cf. -вьнь.

припръвьнъ adj. ἐμπρόσθιος anterior -первеными оудоломъ мозгоу io.-dam. -пръвними стихиами io.-dam. -прьвьноую мысль πρωτόνοια io.-clim.

припръвьнь adj. ἐμπρόσθιος anterior op. 2. 2. 303. -вьнее чести оустъ op. 2. 1. 18. -внемоу чювьствоу io.-dam. proximus, uti videtur -вние село duš. 79: th. -вь.

припръвьнѣ adv. εὐχερῶς leviter -пьрвьнѣ io.-clim.

припръсьникъ m. vestis sacerdotalis genus.

припрътъ m. vestibulum внити въ припертѣ, припрьтѣ georg.-vost. cf. папръть.

припрѣтити -штѫ -тиши vb. amplius minari alex.

припрѣштати -аѭ -аеши vb. προσεμβριμᾶσθαι amplius minari ant.

припрѣштение n. amplius minari alex.

припрѧгнѫти -нѫ -неши vb. iungere sup. 270. 450. женѣ -прѣгноу ichn.

припрѧжение n. coniunctio, matrimonium prol.-mart. κοινωνία communio man.

припрѧзати -аѭ -аеши vb. συνάπτειν coniungere -заетъ ж царееви man.

припрѧшти -ѧгѫ -ѧжеши vb. συζευγνύναι, ἀναζευγνύναι adiungere chrys.-lab. men.-vuk. ant. prol. prol.-cip. triod. io.-sin. isaak. alex. -зи clim. -щи се hom.-mih. -же се nom.-lab.

припоускъ m. admissio trigl. -кный конь trigl.

припоустити -штѫ -стиши vb. permittere misc. duš. кь градоу - alex.-mih. 29. колико звѣриихъ зоубь -поущено на вѣрьные men.-mih. елици (сынови) ей богъ -ститъ gram. 182. idem 250.

припоуштати -аѭ -аеши vb. ἐπιπέμπειν immittere ant. ephr. per. 43. -таеть емь скръбь antch.

припѣвание n. accinere dioptr. - на бѣсы bus. 976.

припѣвати -аѭ -аеши vb. ἐπᾴδειν accinere men.-vuk. ἐπιψάλλειν accinere men.-mih. апостолскоую ти -ваю laz. насъ комаръ хоудый припѣваѥ развоужаетъ bus. 917.

припѣвъ m. russ. стихъ придаемый къ стихирѣ alex.
припѣло n. pars hymni ecclesiastici **величанию и припѣла** glag. -otryv. 20. vost.-op. 651. adde -лы sbor.-kir. 33. cf. -въ et -лъ.
припѣлъ m. pars hymni ecclesiastici glag.-otryv. 20. cf. -въ et -ло.
припѣти -поѭ -поѥши vb. accinere hom.-mih. - **врачевние пѣсни** ichn.
припѣтиѥ n. prosodia alex.
припѧти -пьнѫ -пьнеши vb. addere, iungere **на позоратаѩ слово** -п'нємь sup. 40. 26.
припѫтиѥ n. ἀγορά forum marc. 6. 56. -ev. 1270.
припѫтьнъ adj. παρόδιος qui ad viam est sup. 182. glag. -тныѥ сѣни laz.-vuk.
приравьнꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. conferre -**нажть сѧ дѣла чл҃вча монхъ глаголѣхъ** lavr.-op. 28.
прирадиво adv. alacriter alex. diligenter trigl.
прирадѣниѥ n. procuratio alex.
прирадѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. curare alex.
приражати -аѭ -аѥши vb. προσκρούειν illidere dial. men.-leop. pat. int. 34. **чело земли** - misc.-šaf. - **чело къ земли** psalt.-vuk. **каменемь имже твоима ногама -жае срьдьце мое биѥши** sabb. 42. - **сѧ** ber. - **чемоу** io.-sin. - **богоу** dial.-šaf. 228. **богови** - greg.-mon. 72. 92. - **къ стефаноу** sabb. 80. **корабль къ обѣма странама -жаѥ се** hom.-mih. **къ земли** - men.-mih. 371. **ко брегоу** - bus. 688. **много вльнениѥ -жаѥть се къ кораблю** krmč.-mih. **не приражай сѧ богоу** bus. 978.
приражениѥ n. illidere domet. **каменнаго -ниа** sabb. 26.
приразгнѣвати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. προσεμβριμᾶσθαι amplius fremere sir. 13. 3. -bus. 157.
приразити -жѫ -зиши vb. προσκρούειν impingere -**зи с҃лнце на главоу** bus. 145. **на старость -зи къ богоу** tur. 47. - **сѧ** ἐπικρούειν prol.-mart. ant. antch. - **богоу** dioptr. - **моученикоу** laz. - **намь** alex.-mih. 30. - **къ царици** prol.-mih. - **къ стѣнамь** prol.-mart. - **къ брегоу** clim. adde ὑποπιέζεσθαι men.-vuk.
приразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἐπινοεῖν comminisci ioann.
прирасль f. quod accrevit russ. паростка ber.
прирастати -аѭ -аѥши vb. accrescere chrys.-lab.
прирасти -стѫ -стеши vb. accrescere dioptr.-lab. mir.
прирастъ m. accessio prol.
приратьствовати -воуѭ -воуѥши vb. belli socium esse alex.
прирещи -кѫ -чеши vb. ἐπάγειν citare ant. προστιθέναι addere hom.-mih. prol.-mart. chron. 1. 29. - **двацин** men.-mih. **слово** - sabb.-typ. -**ци** mon.-serb. 289.
прирннѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. admoveri chron. 1. 246.
прирнстати -щѫ -щеши vb. accurrere sup. hom.-mih. men.-mih. prol. greg.-lab. pyrg. isaak. per. chron. alex. **елене къ источьникомъ -щѫща** greg.-naz.
пририцати -чѫ -чеши vb. ἐπάγειν citare ant. addere glag. **къ симь же и странноу -четъ** hom.-mih. 139.
природа f. natura trigl. -дный ibid.
природити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. προστίθεσθαι addi **прибꙑкшиꙑ, рекше -дившиѥ се** krmč.-mih. 313.
природъ m. proles ant.-hom. - **чловѣчьскъ** συγγενές hom.-mih. 178.
прирожденнѥ n. natura alex.
прирокъ m. cognomen sup. 199. 15. **парида -комъ александра** πάριδος τοῦ καὶ ἀλεξάνδρου per. xxx. adde **тако - нарече** bus. 434. μῶμος vituperatio pent.-mih. hom.-mih. μομφή querela š.-gl. 90. adde pat. nom.-lab. ber. greg.-lab. chron. 1. 218. **бес -ка** ἄμεμπτος qui vituperari non potest op. 2. 1. 24. men.-mih. ἀδιάβλητος hom.-mih. ἀνεπίληπτος men.-mih. ἀναίτιος svjat. -**ка тебѣ нѣсть** hom.-mih. 160.
прирочитъ adj. sensus dubius, fortasse vituperandus pent.-mih. fol. 143.
прирочьнъ adj. reus **скврънꙑ обрꙑсаꙑ отъ прирочьнꙑхъ** psalt.-saec. xiv. -vost. v. **прѣрочьнъ**.
прирѣваниѥ n. trudere alex.
прирѣзоимьць m. fenerator: explicatio marginalis vocabuli **растоимьць** svjat.-op. 2. 2. 402. mat. 9.
прирѣцати -чѫ -чеши vb. indere **еврѣйскаꙗ имена прирѣчють** krmč.-mih. 379.
прирѣчьнъ adj. qui ad fluvium est **мѣсто -но** men.-mih. 152. - **житель** trigl.
прирѣꙗти -рѣѭ -рѣѥши vb. προσαπωθεῖν expellere op. 1. 83. **оубогий падъ сѧ -ꙗнъ боудеть** sir. 13. 25. -vost.
прирѫчьно adv. extrinsecus russ. наружи ber.
присадити -ждѫ -диши vb. plantare proph. ephr. int. 12. tur. 83. ἐγκεντρίζειν inserere šiš. 65. - **сѧ** addi alex. **къ любь-**

ви божии - се ioann. - къ сокалъникомъ mon.-serb. nsl. prisad brassica; gangraena.
присадъ m. fructus alex. -дние idem alex.
присадьникъ m. ἐπιβάτης vector -дници и пловци морстии iez. 26. 29. -proph.
присаждати -аѭ -аеши vb. plantare, adserere io.-sin. alex. - овощиа misc.-šaf. дивию маслиноу къ добрѣй - clim.
присвати -ѩ -ѥши vb. associare pat. man. sabb. 183. krmč.-mih. -ѥть къ себѣ ликиниа (pro -кинина) ok. 55. - сѧ: - христови prol.-mart. - къ комоу krmč.-mih. -своѩти ber. int. domet. -своѩти се dioptr.-lab. -своати man. -свающь се glasn. 11. 167. - sich verschwägern - комоу ok. 62.
присвойствити -влѭ -виши vb. sibi vindicare прѣлихъимь чловѣколюбиимь -вивъ ны sup. 82.
присвоити -своѭ -своиши vb. οἰκειοῦν, προσοικειοῦν associare ant. krmč.-mih. 206. io.-sin. богъ насъ -своитъ sabb. 90. - сѧ sabb. 105. - цароу prol.-mart. -своивъ се προσληφθεὶς prol.-mart.
присвоитьство n. propinquitas прижаша -proph.
присвоѩти v. присваѩти.
присвоение n. associatio sup. 424. ioann. gram. int. ber. - лиць krmč.-mih. 337. -ниемь вашимь къ богоу sabb. 142.
присвадати -аѭ -аеши vb. marcescere -свѣд- ber.
присвѧнѫти -нѫ -нешн vb. καυματίζεσθαι torrefieri -свѧде š.-gl. 47. -ноу любовь prol.-mart. -ноухъ ѩко сѣно исъхъше antch. -свѣдноу ber. -свѣноу pat.-šaf. 123. -смѧноуша matth. 13. 6. -mat. 34. -смѧдьша ibid. -ev. 1270. -смедоша ev. 1164. pol. przyswędzić ἐκλείπειν deficere пажить скотомъ -смѧде greg.-naz.
приселити -лѭ -лиши vb. sedes coniunctas dare chrys.-duš. 43. - сѧ alex. mon.-serb. 204.
приселица f. vectigal quoddam glasn. 13. 376. duš. 107. 157. 158. 203. mon.-serb. 111. 117. ok. 26.
присельникъ m. accola alex.-trigl.
присельничь adj. poss. accolae.
присиловати -лоуѭ -лоуеши vb. cogere par.
присиѩти -ѩѭ -ѩеши vb. allucere alex.
прискакати -каѭ -каеши et -чѫ -чешн vb. assilire krmč.-mih. 383. -чоуще nom.-mik. 44. nsl. priskakati; priskakoma.
прискврѣти -рѫ -решн vb. agglutinari (de re liquefacta) касна гворокъ нѣкой есть дробенъ, къ древьномоу соукоу -скверъ сѧ vost. 1. 162.
прискочити -чѫ -чиши vb. assilire sup. 74. hom.-mih. alex.-mih. 136: nota - презъ близъ комита сѣдѧщаго men.-leop. 119. pro прѣск-.
прискрьбьнъ adj. κατώδυνος qui dolore conficitur sup. 348. περίλυπος valde tristis sup. ostrom. pent.-mih. barl. dial.-šaf. ber. -на доуша hom.-mih. -ни бывъше λυπηθέντες šiš. 193. - поуть leont. io.-sin. вьнити -нымь поутемь leont. λεπτός -на стьза men.-vuk.
прискоулъла f. πρισκίλλα priscilla šiš. 110.
прискѫдьнъ adj. parcus isaak.
присланѩти -ѩѭ -ѩеши vb. acclinare pat. men.-mih.
присластние f. fruitio.
прислати v. присълати.
присловие n. epilogus alex.
прислонити -нѭ -ниши vb. acclinare - лѣствицоу men.-mih.
прислонъ m. δωμάτιον conclave -нѣ sg. l. pyrg.
прислоужати -аѭ -аеши vb. administrare всю тварь -; -жаше огнемь жрьтви addebat ignem holocausto glag.
прислоужити -жѫ -жиши vb. assistere glag.
прислоушати -аѭ -аеши vb. obedire по стрьхоу (страхоу) nom.-lab.
прислъньчьнъ adj. apricus trigl.
присмивание n. irrisio bulg.-lab. 4.
присмиѩти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣеши сѧ vb. illudere какь ни се -смѣ bulg.-lab.
присмрьцати -аѭ -аеши vb. ῥοφᾶν sorbere весъ грьчьскый прѣдѣлъ -цаахѫ ѩко птенцѧ млады man.-vost.
присмѣхъ m. irrisio bulg.-lab. 5.
присмѧдити сѧ v. присмѫдити.
присмѧнѫти v. присвѧнѫти.
присмѫдити -ждѫ -диши vb. καυματίζειν torrefacere prol. 188. - сѧ: -дише се ѩстиѩ prol.-lab. -смѧд- alex. nsl. prismôditi cf. присвѧнѫти.
присноубиѩти -ѩѭ -ѩеши vb. allicere - чюжего раба krmč.-saec. xiii. chron.-saec. xvi. -vost. -блѩ кто подмолвивый чюжаго раба и крыѩ его chron.-saec. xvi. -vost.
присойнъ adj. apricus -соно мѣсто nom.-barb. nsl. prisoj bulg. prisoj cf. осой.
присоние n. locus apricus misc. лежить на

присое nom.-barb. serb. prisoje, cui opponitur osoje: th. **присой.**
присопъ v. **присъпъ.**
приспорыти -ыж -ыеши vb. ἐπιδαψιλεύεσθαι addere **даетъ дары нынѣ, -рыетъ же больши** cyr.-hier.
приспѣвати -аж -аеши vb. venire sim. I. 28. chron. 1. 264. - **кь коньцоу** men.-vuk.
приспѣти -спѣж -спѣеши vb. φθάνειν venire prol.-cip. sup. 431. sim. I. 28. pat. chron. ἐγγίζειν appropinquare pent.-mih. ἐπείγειν properare men.-vuk. **кь вратомь** - greg.-mon. 82. **врѣмя -сп(ѣ)** bus. 295. sim. I. 12. 18. **-спѣеть праздникь** krmč.-mih. 242. **вѣ -спѣлъ праздникъ** bulg.-saec. XIII. **-спѣвши веснѣ** per. 62. **годъ -спѣлъ есть** lavr.-op. 43. hom.-šaf. **-спѣшж корабли** bell.-troj. 42. cf. rum. **припеск** festino.
приспѣтие n. adventus - **неизреченнааго рождьства** hom.-mih.
присръдь adv. blande εἰς τὴν καρδίαν (ἐλάλησεν) **-сердь** gen. 50. 21. -op. 1. 14. pro alius codicis **-сердъ.**
присръдьно adv. alacri animo ber. chron. 1. 213. **быхоуть ся не присердно, бѣше бо того дьни боуры** chron. -vost.
присръдьнъ adj. benevolus kruš.
приставати -важ -ваеши vb. venire chron. 1. 169. - **къ комоу** per. 99. 15.
приставити -влж -виши vb. παριστάναι iuxta collocare, addere šiš. 67. ostrom. sup. προσίστασθαι - **рава** krmč.-mih. καθιστάναι constituere **-ви и вьсемоу домоу своемоу** gen. 49. 4. -pent.-mih. **-вивъ отрокы блюсти** vita-theod. 8. ἀναγκάζειν cogere **-ви работати** men.-vuk. cf. **-выше тыя играти** vita-theod. συζευγνύναι coniungere - **сьтьника** men.-mih. **прѣжде** - προκηρύττειν antea praedicare šiš. 7. **-ви соудити** bus. 552. adde chron. 1. 52. 62. 97 etc.
приставляти -яж -яеши vb. adiicere; παριστάνειν iuxta collocare šiš. 66. **гръньцъ** - dial.-šaf. - **корабле** men.-mih.
приставлениe n. quod adiicitur per. 36.
приставъ m. **послаша книгы съ -вы конникы** per veredarios esth. 8. 10. -mat. 52. magistratus quidam **-вове** vost. 1. 13. karamz. 7. 371. **приставоу** (pro **-ва**) **держащаго злодѣа** bus. 705. **-ва ротнога** š.-gl. 94. apparitor trigl. adde duš. 49. 78. 92. 94. 95. 165. 166. 174. 190. 204. mon.-serb. 90. 210. 266. 280. 320. 346. 353. 363. 391. bus. 702. sensus ignotus: **сикь есть вся доуховнааго -ва и оученны оуставь** hom.-mih. 133. **-ви** pl. ὅρμος portus gen. 49. 13. -pent.-mih. - **корабьнь** kruš. cf. **права** serb. pristav servus villicus pol. przystaw mlat. pristaldus magy. perestóldó rum. **пристав.**
приставьникъ m. parastata trigl. οἰκονόμος oeconomus greg-naz. šiš. 115. 118. 1. cor. 1. 11. -strum. šiš. 87. - **домоу** idem nicol. procurator matth. 20. 8. -šaf.-gl. 85. προκουράτωρ procurator 2. macc. 11. 1. krmč. 94. krmč.-mih. ἐπιστάτης praefectus kruš. - **црькьвьнь** hom.-mih. προϊστάμενος praefectus šiš. 156. in ecclesia krmč.-mih. 78. **азь последны - светие вѣлицеи црькьвы** serb. ἐπίτροπος tutor krmč.-mih. ostrom. - **не можеть сирагo коупити вещь** misc.-šaf. κουράτωρ curator krmč.-mih. κηδεμών curator krmč.-mih. πράκτωρ exactor esai. 3. 12. -vost. 1. 98. 149. δέσμιος custos carceris sup. 228. vicarius leont. **аньгели сиҳь -вници житию выше** hom.-mih. 164. **-ка сыновна** hom.-mih. lictor clim. 111. **выхоу ю -ници** men.-mih. **биемии соуть оть** - vita-theod. **поята боудеши (доуша) -вникы** dioptr.-lab. **оть - биемии** io.-sin. - **жидовьскь** hom.-mih. - **дѣломь** sim. I. 12. **приставникы емоу приставлаемь** bus. 709. **тивжни и довотщици и приставници** bus. 748. adde ant.-hom. ephr. ber. vost. 1. 217. nota nsl. pristava villa meg.
приставьничьство n. ἐπιτροπή tutela krmč.-mih. adde bus. 49.
приставьство n. οἰκονομία oeconomia nicol. villicatio glag.
пристальць m. ἐπίμικτος advena exod. 12. 38. -vost.
пристанище n. λιμήν portus sup. svjat.-mat. 7. sabb. 172. leont. ant. krmč.-mih. op. 2. 2. 84. ber. mon.-serb. - **и отишие** prol.-lab. **вь - пристати** men.-mih. ἀκρωτήριον pyrg.
пристание n. portus - **тихо** vost. 1. 340. consensus misc.-šaf.
пристательникъ m. assistens glag.
пристательница f. quae assistit glag.
пристати -станж -станеши vb. παρίστασθαι adstare šiš. 10. **мьнѣ -ста** šiš. 172. ἐφίστασθαι adesse ostrom. men.-vuk. ἔρχεσθαι venire šiš. 42. **-ста подъ дворъ менелаоушевъ** bell.-troj. 11. **агня къ влькоу приставъ** bus. 429. προσορμίζεσθαι, ὁρμίσασθαι in portum applicare man. men.-mih. pat. - **вь пристанище** men.-mih. **-сталь есть** alex.-mih. 46. **два корабля -ставьша** leont. **кораблю -ставьшоу на землю** prol.-mart. **кь**

краю съ кораблюмь - leont. - на сѹхо leont. въ островѣ - leont. въ дроугъ -стахомь strum. πείθεσθαι obedire men.-vuk. συντίθεσθαι, συγκατίθεσθαι consentire men.-mih. - извръжении men.-mih. царь -ста томь men.-mih. - съвѣтѣ luc. 23. 51. -ev.-trn. къ нихъ - prol.-mih. -стани къ нама š.-gl. 80. cf. rum. пристънинд к8 сфатѹл clem. 238. ἐκδοῦναι ἑαυτόν consentire men.-vuk. συναπάγεσθαι sequi - лицемѣрию šiš. 116. -станоу бѣгьствоу φυγάς ᾤχετο prol.-mart. - къ бѣганию prol.-mart. adde - на что mon.-serb. 90. - по что 38. - къ чемоу 263. - комоу 491.

пристаıати -ањ -аюши vb. παρίστασθαι adstare ant. adde mon.-serb. 83. 112. отишние ндеже -стають корабли men.-mih. 272. ниль въ море -стаеть alex.-mih. 46. - на вели поуть chrys.-duš. 17. στοιχεῖν procedere op. 2. 2. 150. -стаеть ἔφορος hom.-mih. 80. consentire men.-vuk. glag. - комоу dial.-šaf. -стаıахоу къ вама š.-gl. 82. не -стай оубогыимь на зло misc. 30. пристаю(ще) же многы (pro мнози) ἐπίμικτος πολύς exod. 12. 38. -proph. προσκολλᾶσθαι adhaerere къ волхвомъ не -стайте levit. 19. 31. -vost., quod male ad -стати traxit vost.

пристигнѫти -нѫ -неши vb. φθάνειν praevenire par. vita-theod. ἐπικατασχεῖν assequi men.-vuk.

пристизати -ањ -аюши vb. assequi prol. καταδιώκειν persequi men.-vuk. adde men.-mih.

пристоıати -оıѫ -оиши vb. adstare int. 144. chron. 1. 94. mon.-serb. голоубь одроу -стоıаше men.-vuk. - ıастию и питию prol.-mart. - коньскомоу скотоу prol -mart. oportere vost. 1. 232.

пристрадовати -доуѭ -доуюши vb. erga aliquid affectum esse pat.

пристраниıе n. provincia pat.-šaf. 32. иде, поиде въ -нии prol.-mart. 23. men.-leop. 45.

пристранъ v. притранъ.

пристраньнь adj. περίχωρος circumiacens градъ -ньний gen. 13. 12. -parem. 1370. градъ -нии parem. 1271; vost. -странии i. e. -странь pro vera forma habet: res dubia est.

пристраньство v. притраньство.

пристрастиıе n. προσπάθεια affectio op. 2. 2. 261. ant. pat. oct. int. io.-sin. chrys.-lab.

пристрастьнъ adj. ἐμπαθής affectu commotus pyrg. страхь - hom.-mih. -на жизнь chrys.-lab.

пристрастьнѣ adv. περιπαθῶς animo affecto pyrg.

пристрашати -ањ -аюши vb. terrere - кого men.-mih.

пристрашениıе n. terror alex.

пристрашьнъ adj. ἔμφοβος perterritus sup. ostrom. io.-sin. sabb. 87. ev.-trn. prol.-mih. greg.-mon. 81. šiš. 258. -шии бывше о словесехъ сихъ prol.-mart. male пресbor. XIX. ὑπότρομος timore concussus pyrg. εὐκατάπληκτος timidus sup. 66: nota -на помощь hom.-mih. 164. nsl. pristrah meg.

пристраıати -ıаѭ -ıаюши vb. aptare, uti videtur proph. пристраеть isaak. -строати кошюли per. 3. 27. - са: пристраıати се ἁρμόζειν quadrare ant., ubi -аныlegi videtur.

пристриштн -стригѫ -стрижеши vb. tondere trigl.

пристрой m. παρασκεύασμα praeparatio prol. περιποίησις comparare доушевьнь - men.-vuk.

пристроити -строѭ -строиши vb. parare glag. hom.-mih. 152. per. chron. 1. 24. 29. 46 etc. unire sup. 218. -строıень iunctus glag. ornare -строи ю велкою пристроıю lavr. - са въ ризы per. 27. - бити per. 16.

пристроıа f. σμῆγμα mundus (muliebris) оукързи -строю ей esth. 2. 9. -mat. 53. оукорзи -строю ей op. 1. 55. instrumentum пловоуще въ тишинѣ и боурныи пристроѣ готовы имѣють bus. 547.

пристроıати v. пристраıати.

пристроıениıе n. praeparatio - его (монастыра) sim. II. 7.

пристроучити -оучѫ -оучиши vb. consociare, uti videtur доведь пристроучю те къ твоıемоу моужоу men.-mih. 172.

пристьнъ v. присьнъ.

пристѣниıе n. munimentum cf. παρατείχισμα.

пристѫпати -ањ -аюши vb. προσέρχεσθαι accedere cloz I. 455. ostrom. sup. tur. chron. 1. 33. 48. προσβάλλειν adoriri sup. 282.

пристѫпити -плѭ -пиши vb. προσιέναι, προσέρχεσθαι accedere cloz I. 404. 749. sup. ostrom. sup. sim. I. 12. chron. рана не -пить телеси твоıемь mat. 29. ἐφίστασθαι advenire sup.

пристѫплениıе n. ἐφιστασία adventus -пьıен- sup.

пристѫповати -поуѭ -поуюши vb. accedere vost. 1. 427.

пристѫпъ m. accessus trigl. int. 282. -пы

градьскыѥ оуготовлꙗти sabb.-typ. ждахоу -поу sabb.-typ. 130.
пристѫпьнъ adj. accessibilis io.-sin. chron. 1. 102. -пно мѣсто sabb.-typ. 128. -пныѥ люди vost. 1. 307.
присоунѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. irruere chron. 1. 129.
присцѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. ἐγκεντρίζεσθαι inseri ant. antch. ter. -пи сѧ въ доброу маслиноу mat. 22. cf. приц-.
присъбєсѣдовати -доуѭ -доуєши vb colloqui pan.
присъближити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. appropinquare typ.-chil.
присъбрати -берѫ -бєреши vb. colligere alex.
присъвъкоупити -плѭ -пиши vb. coniungere greg.-mon. 71: male ὁμονοεῖν consentire sup. 148.
присъвъкоуплꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. coniungere ok. 64.
присъвъмѣсьнъ adj. admixtus pan.
присъвѣдѣтєловати -лоуѭ -лоуєши vb. testari бога сєнахирнмовоу хоулєнию -лоуєть greg.-naz.
присълати -лѭ -лєши vb. mittere vita-theod. -сл- op. 2. 1. 53. prol.-mih. mir. chron. mon.-serb. - сѧ chron. 1. 150. 153. 156 etc. -сла сѧ ко мнѣ словѣньскаꙗ зємлꙗ per. 7. 19.
присънѣниѥ n. ἐνύπνιον somnium -снmargar. -снєниѥ margar.
присънѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣєши сѧ vb. ἐνυπνιάζεσθαι somniare -нѣа сѧ сониꙗ margar. -нѣющаго сѧ присниєниє ibid.
присъпа f. agger -спа chron. 1. 50. per. 28. 31. -споу сыпати chron. 1. 46.
присъпъ m. φύραμα massa op. 2. 1. 148. mat. 20. olim rom. 11. 16. -dobr. -сопъ šiš. 64: nota присъпъ и вѣтви mat. 22: adde жито присопъ (aliis просопъ) bus. 396.
присърочьнъ adj. constitutus -срочный день trigl.
присърꙗштьнъ adj. obvius -срѧщный alex.
присътварꙗти -рꙗѭ -рꙗєши vb. addere isaak.
присътѧжаниѥ n. acquisitio.
присътѧжати -жѫ -жиши vb. κτᾶσθαι acquirere дрьзновєниѥ -стѧж- sabb. 118.
присъхнѫти -нѫ -нєши vb. arefieri chron. 1. 266. men.-leop. -сьхыши ранѣ prol.-mart. наличьѥ -съхло къ кожи svjat.
присылати -лѭ -лєши vb. ἐπιστέλλειν mittere ant. antch. ok. 55. - сѧ chron. 1. 142. per. 64.
присъıнєнникъ m. adoptatus ichn. 36. присиновникъ nom.-lab.
присыпати -плѭ -плєши vb. addere men.-mih. chron. 1. 47.
присыхати -ꙗѭ -ꙗєши vb. assiccescere trigl.
прись adv. semper op. 2. 2. 37. 203. ultimis duabus litteris τῷ и impositis, ita ut de ь dubitari possit прись соущь op. 2. 2. 37, ubi idem factum est.
присьнакъ m. γνήσιος germanus -снакъ cyr.-hier. op. 2. 2. 53: rectius forte -нꙗкъ.
присьнина f. πεκούλιον peculium -снина op. 2. 1. 139. авраамє, изиди отъ зємлѧ своєꙗ и отъ -снинꙑ своєꙗ prol.-vost.
присьнити -нѭ -ниши vb. προσοικειοῦν associare ant. pat. λαμβάνειν prehendere -сни моужа моєго gen. 30. 15. -pent.-mih.
присьно adv. ἀεί semper sup. svjat. ἀέννααiugiter sup. 67. διαπαντός semper cloz I 371. 526. glag. azbuk. meth. 6. chron. 1. 70. 106. - сый συναΐδιος coaeternus sup. 388. ἐνδελεχῶς continuo exod. 29. 38. -pent. -mih. κατὰ μόνας seorsim дасть въ роуцѣ рабомь своимь стадо- gen. 32. 16. -pent.-mih. pro приноси reditus sup. 285. - боурно мнѣниѥ clim. - бытьнъ perpetuus ex. - вратьнъ assidue circumactus trigl. - въспоминованъ prol.-mart. - движьнъ ἀεικίνητος ioann. -дѣва ἀειπαρθένος sup. ant. sim. I. 25. mon.-serb. -дѣвꙑꙗ chron. 1. 53. -дѣвиѥ sg. g. sim. I. 10. -дѣвѣй mir. -дѣвоую men.-vuk. -дѣвица sim. I. 1. - животьна строуꙗ hom.-mih. - житьнь triod. - памѧтьнъ per. dial. io.-sin. lit.-mih. op. 2. 1. 54. tur. - помьнимь hom.-mih. steph. - растьнь typ.-chil. - свѣтль ἀείφωτος hom.-mih. -соущьнъ perpetuus sbor. ant. ex. sabb. 99. hom.-mih. chron. chrys.-lab. - точьнь ἀέννaος hom.-mih. - цвѣтнвъ ἀειθαλής perpetuo virens -воую чистотоу apoc.-vost.
присьнобоурьнъ v. присьно.
присьнобытьнъ v. присьно.
присьновратьнъ v. присьно.
присьновъспоминованъ v. присьно.
присьнодвижьнъ v. присьно.
присьнодѣва v. присьно.
присьнодѣвица v. присьно.
присьноживотьнъ v. присьно.
присьножитьнъ v. присьно.

присьнопаматьнъ v. присьно.
присьнопомьнимъ v. присьно.
присьнорастьнъ v. присьно.
присьносвѣтлъ v. присьно.
присьность f. ἀϊδιότης aeternitas -сн- sup. 241.
присьносѫштьнъ v. присьно.
присьнота f. γνησιότης genuinum esse greg.-naz.
присьноточьнъ v. присьно.
присьноцвѣтивъ v. присьно.
присьнъ adj. οἰκεῖος cognatus, familiaris sup. 62. 278. op. 2. 2. 262. -сьный богоу šiš. 126. -сьныхь šiš. 166. -снынмь вѣрѣ šiš. 123. γνήσιος genuinus ant. antch. -сная šiš. 241. присьнѣк šiš. 138. ἀμφιθαλής -сна сестра prol.-cip. krmč.-mih. 182. ὁμομήτριος - брать pent.-mih. -сна вноука misc.-šaf. - сынь leont. -сна дьщи leont. - родь hom.-mih. -сно чедо men.-vuk. отьць чедомь -сны sabb.-typ. 43. -сные равы sabb. 1. о -снъıма братъсестрома ostrom. ἀγαπητός carus -сьномоу чедоу šiš. 162. bonus sup. 400. ἴδιος proprius - моужь hom.-mih. adde на присиѣ op. 2. 2. 36. боуди намь -сный гость sabb. 157. двѣ чедѣ нмѣаше -снѣй оть чрѣва юдинного hom.-mih. нозѣ имаши -сноую колесницоу сьрасльноу себѣ chrys.-lab. иже соуть-снаа моюго отьчьства sim. I. 24. διηνεκής continuus greg.-naz. - кнезь mon.-serb. 46. пристьнь zak.-serb. nsl. pristen passend, leiblich pristni brati meg. cf. let. istnêki leibliche geschwister.
присьньнъ adj. γνήσιος genuinus -снинъ op. 2. 2. 36.
присьньство n. γνησιότης genuinum esse ev.-saec. xv. -vost. οἰκειότης familiaritas dial. -сньства ἰδιώματα proprietates op. 2. 2. 24.
присьсѫшть v. прись.
присѣвати -ваѭ -ваюши vb. serere io.-sin. pan. -севае снимь таймичище misc.-šaf. 37.
присѣда f. ἔνεδρα insidiae присѣдитъ въ -дѣ psal. 9. 29. -vost. - сѣдѣше iudic. 16. 13. pent.-mih. cf. прѣс-.
присѣдитель m. assessor cf. -дѣт-.
присѣдьникъ m. assessor; ἐφεδρευτής insidiator hom.-mih.
присѣдѣльникъ m. qui assidet pat.-šaf. 53.
присѣдѣние n. assidere.
присѣдѣтель m. assesor chrys.-lab.
присѣдѣти -ждѫ -дишн vb. παρακαθῆσθαι, παρεδρεύειν, προσεδρεύειν assidere sup. 334. dial. prol.-lab. triod. greg.-naz. io.-sin. op. 2. 1. 134. proph. pam. 123. chron. 1. 81. -дить, -деть мнѣ glag. - соудищемь chrys.-lab. - градомь chrys.-lab. - гнѣздоу tur. ἐγκαθῆσθαι insidere - въ присѣдѣ psalt. 9. 29. -vost. προσμένειν permanere -дать мънѣ ostrom.
присѣкати -аѭ -аюши vb. ἐπιτέμνειν incidere ant.
присѣкъıвати -аѭ -аюши vb. secare chron. 1. 246.
присѣньнъ adj. umbrosus triod. -на гора chrys.-lab.
присѣньнѣ adv. in umbra ber.
присѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. ἐνεδρεύειν insidiari kruš. iudic. 9. 43; 21. 20. -pent.-mih.
присѣтитель m. qui invisit sabb. 141: male ἐπίσκεψις men.-mih.
присѣтити -штѫ -тиши vb. ἐπισκέπτεσθαι invisere sup. chrys.-lab. sup. 93. chron. 1. 102. -ти сарры pent.-mih - себе hom.-mih. дей ли о семь не -штѫ svjat.
присѣштати -аѭ -аюши vb. invisere op. 2. 2. 265. sabb. 159. - кого greg.-lab. -щахоу ἐπεζήτουν θεωρῆσαι men.-mih.
присѣштение n. invisere leont. ἐπισκοπή visitatio ant. proph. sup. 49. 210. 212. 213. mon.-serb. - въздоуха sborn.-vost.
присѣшти -кѫ -чеши vb. caedere chron. 1. 143.
присѧга f. iusiurandum cloz I. 95. men.-mih. ant.-hom. 201. pro божба trigl. овъ же дьрьнъ въскроуць на главѣ покладаа -гоу творити, овъ -гъı костьми чловѣчами творить greg.-naz. nsl. prisega; h prisegi gnati lex. cf. v roke seči fidem dare lex. nserb. pšisega ztschr. 5. 29. cf. scr. anga antiquior instr. weil man beim schwur den körper berührte Benfey, gött. gel. anz. 1860. 730. chrestom. 3. 16. 16. adde germ. bei leibe.
присѧгание n. iurare trigl.
присѧгати -аѭ -аюши vb. iurare trigl. всякый языкъ тебе -гаеть sbor.-kir. 47. къ коуплимъ - men.-leop. nsl. prisegati, prisegovati.
присѧгливъ adj. tangendi cupidus, avidus, uti videtur простирай роуцѣ къ господоу, и не оучи ихъ въ земныхъ благотахъ -вый (-вымъ) быти sbor.-vost.
присѧгнѫти -нѫ -нешн vb. ἅπτεσθαι tangere: cum loc. kruš. -гы трѣбницѣ pent.-mih. не - тебѣ ruth. 2. 3. -pent.-mih. - къ чемоу tur. - сѧ sup. 394.
присѧжа f. iuramentum -сежа mon.-serb. 159.

присажение n. ἁφή tactus sup. 382. - **тѣла его** hom.-mih. ὅρκος iuramentum glag.

присазати -заѭ -заеши et **-жѫ -жеши** vb. ἅπτεσθαι tangere kruš. op. 18. bus. 149. **-зала мертвечинѣ ихъ** lev. 11. 31. -vost. iurare greg.-naz. ber. mon.-serb.

присашти -гѫ -жеши vb. ἅπτεσθαι tangere **присагохъ** sup. 391. **кого съподобихъ са -сашти**; sup. 388. **-сази къ плъти моей** sup. 387. adde 394. **присещи къ нєй** pent.-mih. **иже -жеть моужи семь** gen. 26. 11. -kruš. pent.-mih. op. 1. 14 **доуша яже аще -жеть ко всей доуши (вещи) нечистѣй** lev. 7. 21. -bus. 148. bus. 130. **-сажеть нечистотѣ члчи; -сагъ оскврънитъ са** ἅψηται, ἁψάμενος lev. 5. 3. -vost. iurare mon.-serb. nsl. priseči pol. przysiąc.

присѫдити -ждѫ -диши vb. καταδικάζειν decernere sup. 67. adiudicare men.-leop. prol.-mart. chron. **-ди мнѣ златаа аблъкѫ; -дите оуреклишоу орѫже то** bell.-troj. 7. 37. **присоудитъ ей ꙗблоко** bus. 978.

присѫдьнъ adj. applicatus trigl.

присѫждати -аѭ -аеши vb. adiudicare trigl. - **чьто комоу** bell. troj. 37.

присѫтьствие n. adesse **-соутс-** trigl.

присѫштие n. praesentia alex.

притакатель m. qui accurrit krk. bis.

притварꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. προσποιεῖν addere **-рати** pat. io.-sin. - **грѣхы** hom.-mih. **храмоу -раеть красотоу** greg.-mon. 70. - **себѣ славоу** men.-leop. παρασκευάζειν parare **-рꙗеть свары** bus. 154. προστρίβεσθαι maculam infligere **-ра-** sup. 377. fingere **смѣрение -раашe** greg.-mon. 87. προκόπτειν augere, proficere **-раше съвръшение** ἐν τελειότητι men.-mih. **-творꙗетъ лисица себѣ сонъ** clim. 150. - **са** fingere **-рающа се христианствовати** ok. 57. ὁπλίζεσθαι armari **отъ зависти на оубийство -рѣахѫ са** sup. 286. adde sup. 404. 425.

притворити -рѭ -риши vb. addere **-рила двери вноутрьнемъ одрѣ** bor. XIV. ἐξοπλίζειν armare men.-mih. περιποιεῖσθαι acquirere act. 20. 28. -šiš. 38. sabb. 180. adde chrys.-lab. chron. 1. 262. parare sup. 407. adde 424. - **себѣ славоу, слъзы** ioann. **-рень** simulatus io.-sin. **виноу** - clim. 204. **виноу -рьше злоу** προφάσει τινὸς αἰτίας men.-mih. - **са: водьны троудь -ривь се** men.-mih.

притворъ m. περίβολος ambitus, septum krmč. 56. 131. krmč.-mih. 156. στοά porticus ostrom. šiš. 7. krmč.-mih. sup. μέλαθρον porticus kruš. προάστειον suburbium pyrg. - **солоуньскъ** prol.-serb. - **цръкве, церкве** sabb.-typ. bor. 31. **прѣбытию -ромь съдѣловань** prol.-mart. adde men.-mih. men.-leop. sof. 19. pat. chron. 1. 173. 196. 216 etc. serb. pritvor magy. pritvar rum. **придвор.**

притворьникъ m. προσποιούμενος simulator dial. trigl. **-ница** f. trigl.

притворьнъ adj. προσποίητος simulatus dial. io.-sin. fraudulentus ber.

притворьство n. fictio trigl.

притворꙗти v. **притварꙗти.**

притворение n. simulatio **-рен-** ber. alex.

прительнъ adj. qui iudicatur.

притесати -шѫ -шеши vb. adiudicare, uti videtur **що -сасмо гюргю** chrys.-duš. 33.

притешти -текѫ -течеши vb. προστρέχειν, κατατρέχειν accurrere ant. dial.-šaf. sup. io.-sin. isaak. mir. men.-vuk. - **кръщению** men.-leop. **-тьцѣмь** chrys.-lab. aor. **-текоу** š.-gl. 81. **-къста** sup. 200. 6.

прити v. **приити.**

притискати -штѫ -штеши vb. stringere - **къ своемоу сръдьцоу** alex.-mih. 98.

притиснѫти -нѫ -неши vb. apprimere **-тище и распра ю (рыбоу)** alex.-mih. 116. **-тище къ земли** 136. **-сноувъ** 106. pent.-mih. kruš. per. **-сноу а къ морю** 23. 7. **-сноуша ихъ къ оцѣ** 92. 17. **-сноуша ꙗ къ водѣ** 97. 18 adde chron. 1. 61. 164. 168. - **са** προσθλίβειν ἑαυτόν - **се къ градоу** num. 22. 25. -pent.-mih. **-тище се стѣнѣ** men.-mih. ἅπτεσθαι tangere bus. 148.

притицати -чѫ -чеши vb. προστρέχειν accurrere prol.-lab. op. 2. 2. 95. prol.-mart. pat. prol. io.-sin. domet. chrys.-lab. leont. greg.-mon. sabb.-typ. hom.-šaf. ber. cf. **притѣцати.**

притокъ v. **притъкъ.**

притонъ m. refugium trigl.

приторъ v. **преторъ.**

притранити са -нѭ са -ниши са vb. σκληροκάρδιον γίγνεσθαι durum fieri ephr. **не -ни са о нихъ; не -ни са на брата своего** ephr.-vost.

притраништа n. pl θυία mortarium **-стран-** num. 11. 8. -pent.-mih. **-стан-** kruš.

притранъ adj. φοβερός horrendus op. 2. 2. 54. **-на погыбѣль** svjat.-op 2. 2. 395. ἀηδής foedus barl. 23. 100. ἰσχυρός fortis **что сего -нѣе**; ephr.-vost. adde hom.-mih. isaak. **видъ** - bus. 432. **-ньный часъ** mon.-serb. 82. **-на моука** misc. 155. **чюдо -ное** op. 2. 2. 679. bus. 432. **чюдо**

-но pat.-mih. 174. величьство -ное ex.-op. 2. 1. 24. amarus -но ти ѥсть de absinthio svjat clarus - гласъ sup. 412. male пристрашными моуками φοβερωτάταις τιμωρίαις psalt.-theod.; pro притранѣѥ, притраньнѣѥ lavr. 95. VII. 166. 13. male прист- in aliis codicibus.

притраньнъ adj. φοβερός tremendus cyr.-hier. cf. -транъ.

притраньство n. ἀηδία foeditas barl. 26. 208. prol. adde krmč.-mih. 188. - и злочь par. 203. φοβερισμός terror: male прист- psalt.-theod.

притрапезьникъ m. parasita, qui cibi gratia assentatur ber.

притрепетьнъ adj. ὑπότρομος, ἐκίτρομος trepidus pyrg. cf. пристрашьнъ.

притроудити сѧ -ждѫ сѧ -дoff сѧ vb. fatigari alex.

притроудьнъ adj. debilis alex. subdifficilis trigl.

притрьгнѫти -нѫ -нешн vb. ἐπισπᾶν attrahere men.-vuk. ioann. prol. men.-mih. greg.-mon. 83. - изь далече prol.-mart.

притрѣзати -заѭ -злѥши vb. attrahere - себѣ послоушателѥ men.-mih.

притрывати -ваѭ -ваѥши vb. atterere.

притрыти -трыѭ -трыѥши vb. atterere pat. cf. трѣти.

притоулити -лѭ -лиши vb. accomodare georg.

притоуцати -чѫ -чеши vb. παραβάλλειν comparare -че 3. sg. svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 394. -ча part. svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 394. -чемо part. ibid.: a th. тък, uti липати а льп- cf. -тоучити et -тыцати.

притоучити -чѫ -чиши vb. comparare благо и зъло звѣздамъ неразоумьнѣ -чать 3. plur. svjat. сл҃нчное просиꙗние намъ притоучаштемъ о словеси svjat.: haec omnia a -чати derivari posse putat vost. cf. -тоуцати: rad. тък th. *тоук-.

притъкнѫти -нѫ -неши vb. πηγνύναι figere колиеы - pyrg. προσκόπτειν offendere, allidere glag. συνίστασθαι consistere аще не -неть ꙗко отъ ѥретика имать священиѥ krmč.-saec. XIII. - сѧ συγκρίνεσθαι conferri ни ѥдина зьль -неть се женѣ проныривѣ hom.-mih. 181. аще не -токнете о послоусѣхъ chron.-vost. - сѧ женѣ chrys.-frag. cf. -прѣт- pol. przytyk stich.

притъкъ m. κρίκος annulus, fibula -тки vost. -ткомъ op. 2. 1. 195. -ткомъ важетъ сѧ по ноздри vost.: nota -тькомь насаждениѥ krmč.-mih. 217. -токъ κρίκος, κρικίον annulus kruš. pent.-mih. mat. 47. op. 1. 60. op. 2. 2. 428. sup. 234. esai. 58. 5. -op. 2. 2. 513. exod. 26. 11; 27. 10. -vost. ber. - веригы men.-mih. φιμός camus esai. 37. 29. -proph. vost. ἐνώτιον inauris iez. 16. 12. -proph. op. 2. 1. 115. ψαλίς arcus exod. 30. 4. -kruš.: nota приточити ex. 27.10. -pent.-mih., ubi gr. nihil.

притъкъ male pro бридъкъ sup. 275. 7. δριμύς vehemens cf. бридъкъ.

притъча f. παραβολή parobola svjat.-op. 2. 2. 386. šiš. 181. ostrom. sup. о кралехъ приче bell.-troj. 1. рече приче сиѫ 27. αἴνιγμα aenigma, significatio sup. 370. šiš. 90. men.-mih. š.-gl. 84. -чами и гаданьми chrys.-lab. ὑπόθεσις causa men.-vuk. ὑπόδειγμα exemplum šiš. 253. ἀφορμή causa men.-vuk. prol.-cip. παράδειγμα exemplum sup. 306. adde bus. 271. 267. chron. 1. 5. 33. παροιμία adagium ostrom.: nota притча и трепеть hom.-mih. кои се пре за своѭ притьчѭ duš. 164. nsl. priča testis kriva priva trub. krivopričnik; pričati excusare habd. pričkati se rixari metl. opričen praesens trub. rês. pričevanje testari trub. croat. pritač f. adagium verant. pričica fabula ibid. priča impedimentum luc. serb. priča proverbium, narratio rum. приче lis: th. тък suff. ꙗ.

притъчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. αἰνίττεσθαι designare обилно -вавъ всѣмъ даниꙗ cyr.-hier.

притъчьникъ m. παροιμιαστής proverbiorum scriptor ant. antch. pat. ephr. sim. I. 10. chron. 1. 181. 204.

притъчьнъ adj. παραβολικός parabolicus ant. παροιμίας adagii men.-mih. -ноѥ решти svjat. - образъ svjat.-mat. 7. словеса -наꙗ sborn. -ноѥ подобиѥ bus. 271. -но слово sim. I. 9. -точныхъ рѣчи op. 2. 2. 285: addit vost. притьчайши e sup. 275, quod δριμύς vehemens significat.

притъчьнѣ adv. parabolice -точнѣ ber.

притъчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. παραδειγματίζειν exempli gratia proponere šiš. 177. isaak. significare -точеѥ ad psal. 43. 24. -op. 2. 1. 72. παραβολίζειν comparare bon.

притыканиѥ n. offensio glag. cf. прѣт-.

притыкати -лѭ -лѥши vb. προσκόπτειν offendere ant.-hom. - винноу αἰτίαν ἐπιφέρειν causam deferre act. 25. 18. -šiš. 41. παραβάλλειν comparare -кахоу его самомь спасѣ op. 2. 2. 38. συγκρίνειν

comparare cyr.-hier. ἀπεικάζειν aequiparare psalt.-theod. adde сего цѣща ни чл҃вцѣ васъ -чю, нъ звѣри и пьсѣхъ zlatostr. adde greg.-naz. - сѧ proph. cf. прѣт-.

притъцати -чѫ -чеши vb. παρεικάζειν comparare ex.-op. 2. 1. 25. -четь svjat.-mat. 9. proph. притъчи къ видѣнию io.-sin. cf. -тоуцати.

притѣкати -каѭ -каѥши vb. προστρέχειν accurrere cloz I. 852. ant. hom.-mih. pat. sup. 339. glag. io.-sin. typ.-chil. chrys.-lab. lavr.-op. 39. sim I. 26. man. prol.-mart. asên 13. men.-leop. sabb.-typ. συντρέχειν concurrere hom.-mih. καταφεύγειν refugere men.-vuk. ἀποτρέχειν recurrere sup. 71. -тек- bus. 622. cf. -тѣцати.

притѣцати -цаѭ -цаѥши et -чѫ -чеши vb. προστρέχειν accurrere ioann. mir. -чющє men.-vuk. -цающє nom.-mik. 27. cf. -тицати.

притѧгати -гаѭ -гаѥши vb. attrahere - къ ѥреси своѥй par.

притѧгнѫти -нѫ -нєши vb. ἐπισπᾶν attrahere pat. prol. chrys.-lab. per. 67. 68. 97. chron. 1. 142. 145. 168. свита поѩсомь -жєна krmč.-mih. 191. par.

притѧжавати -ваѭ -ваѥши vb. κτᾶσθαι acquirere proph. isaak. ber. possidere chrys.-lab.

притѧжаниѥ n. κτῆμα possessio sup. 318. marc. 10. 22. -ev. saec. XIV. mat. 34. adde mon.-serb. 83. περιουσία opes krmč.-mih. γεώργιον quod quis ex agricultura lucratur, ager pent.-mih. kruš. κέρδος lucrum pyrg. sup. turpe lucrum leont. adde men.-mih. prol.-mih.

притѧжати -жаѭ -жаѥши et -жѫ -жиши vb. περιποιεῖσθαι, κτᾶσθαι acquirere kruš. pent.-mih. sup. domet. proph. io.-sin. mon.-serb. prol.-mih. sim I. 22. krmč.-mih. ichn. bulg.-saec. XIII. men.-mih. 16. -жаю κέκτημαι ruth. 4. 9. -pent-mih. -жѫ κτῶμαι ostrom. - себѣ ber. - къ себѣ arripere leont. - имѣниє misc.-šaf. ожєсточавшоу -жа кожоу sabb. 26. да нє прѣстоупьнѣйшеѥ слово -жоу men.-mart.

притѧжєвати -ваѭ -ваѥши vb. acquirere -жєвати men.-vuk.

притѧжєниѥ n. aggravatio isaak.

притѧжьнъ adj. gravis ни тєжько, ни вєлико, ни -но dioptr.-lab.

притѧжьстьнъ adj. gravis -но дѣланиѥ isaak.

притѧзати -заѭ -заѥши vb. attrahere sabb. 139. къ себѣ - sabb. 102. -жємь нєнавидѣти нєчистыѥ вѣры men.-mih. 175.

притѧскнѫти -нѫ -нєши vb. sensus dubius: власи главнии -скли бѣхоу lavr.

притѫжати -аѭ -аѥши vb. ἐνοχλεῖν molestum esse men.-mih. - ц҃сриєви krmč.-mih. ἐπηρεάζεσθαι nocere krmč.-mih. ц҃рскыма слоугома - krmč.-mih. cogere -тоуж- trigl. constringere - комоу leont.

притѫжити -жѫ -жиши vb. molestum esse - комоу men.-mih. 177.

притѫжьно adv. ἐπαχθῶς moleste vost. 1. 63.

притѫжьнъ adj. ἐπαχθής gravis ber. -жно и брємєн'но margar. - saec. XVI. пѫть нє имать ничьтожє -но dioptr.-leop.

притѫпити -плѭ -пиши vb. ἀμβλύνειν obtundere pyrg. men.-vuk. dial. prol. ephr. - жєло prol.-serb. - мьчь alex.-mih. 42. тєсла -плєна men.-mih. - cip. - бєстоудиѥ isaak. - грѣхъ chrys.-lab. - сѧ prol. men.-mih. пилы -пишѧ сѧ vost.

притѫплєниѥ n. obtusio, hebetudo - очию misc.-šaf. 157.

приоувѣщтавати -аѭ -аѥши vb. exhortari trigl.

приоуготованиѥ n. parare.

приоуготовати -ваѭ -ваѥши vb. parare

приоуготовити -влѭ -виши vb. parare isaak.

приоуготовлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. parare.

приоуготовлєниѥ n. parare int. par.

приоужастьнъ adj. perterritus -стєнъ bor. 72. cf. прѣоуж-.

приоуказъ m. exemplum alex. acad. adde 1. par. 3. 16. -proph. in margine op. 2. 1. 44.

приоукорьнъ adj. vituperans alex.

приоулъкъ m. viculus 1. reg. 5. 16. -mat 53. in margine azbuk.

приоумолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. se excusare alex.

приоумышлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. excogitare pan.

приоуничижити -жѫ -жиши vb. contemnere alex

приоуподаблѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. comparare dioptr.-lab. -доб- dioptr.-leop. greg.-mon. 69.

приоуподобити -блѭ -биши vb. comparare prol.-vuk. dioptr.-lab. alex.

приоуподоблѩти v. приоуподаблѩти.

приоупрашати -аѭ -аѥши vb. quaerere hom.-mih.

приоурь m. prior š.-gl. 95. serb. priur mik.

прноусваыти -ыж -ыеши vb. sibi vindicare - **сѧ кь комоу** dioptr.-lab.
прноустроити -рож -роиши vb. διοικεῖν procurare dial. **вь оужась** - ἐκπλήττειν men.-vuk.
прноучати -аѭ -аеши vb. ἐθίζειν assuefacere ex. ant. **не -чай клатвѣ оустъ своихъ** antch. nsl. priučiti, priučevati; priučiti se česa.
прноуштениѥ n. προθυμία alacritas animi act. 17. 11. -vost.
прноуызвлениѥ n. vulnerare alex. acad.
прнхаждати -аѭ -аеши vb. προσέρχεσθαι venire sup. 390. **сына цѣща еси -даль быль** hom.-mih. 113.
прнхвалнти -лѭ -лиши vb. laudare una cum alio **-лѭ и наслаждѫ сѧ тоуждє** greg.-naz.
прнхвалыти -ыѭ -ыеши vb. παραινεῖν laudare ant.
прнхватати -аѭ -аеши vb. prehendere pyrg.
прнхватити -штѫ -тиши vb. prehendere clim. men.-mih.
прнхлъмьнъ adj. qui ad collem, ripam est **на лоуцѣ -нѣ** men.-mih. 162.
прнходити -ждѫ -диши vb. φοιτᾶν frequentare krmč. ἔρχεσθαι venire ostrom. ant. adde cloz I. 798. bell.-troj. 31. chron. προσιέναι accedere sup. 303. παραγίγνεσθαι venire sup. 338. **мнѣ смѣхь -дить** chrys.-lab. **-хождахоу** hom.-mih. **-хоıахота, -хоıахоу** š.-gl. 80. **въ -дѧщюю соуботоу** act. 13. 44. -vost. **-ходѧ** μέλλων futurus **-ходещааго вѣка** ex.-op. 2. 1. 28. **-дѣахѫ** sup. 450: pro **прѣх-** διατρέχειν percurrere sup. 391.
прнходиште n. reditus mon.-serb. 314. 353. 369; sensus dubius: **слѣзоше сь -дищь** men.-mih. 162.
прнходъ m. 1) ἄφιξις, παρουσία adventus sborn. men.-vuk. hom.-mih op. 2. 2. 297. sup. matth. 24. 37. -ev.-novg. ant. prol. ioann. men.-mih. vita-theod. sabb. 41. 136. domet. greg.-mon. chron. **царевь** - chrys.-duš. 44. 46. **бѣсовьскь** men.-vuk. - **створити** krmč.-mih. **мѣста - имоу-ща** frag.-serb.: nota dioecesis, parochia trigl. 2) reditus op. 1. 127. mir. **-ды обитѣли приложи** greg.-mon. 71. fenus **съ придохомъ** (pro **приходомъ**) **истѧзалъ ѥ (сребро) бы** holm. 3) προσήλυτος advena pent.-mih. op. 1. 13. act. 13. 49. -vost. iez. 22. 29. -proph. παρεπίδημος advena psalt.-theod. adde **прнхожанинъ** parochus trigl.
прнходьникъ m. προσήλυτος advena pent.-mih. kruš. lev. 19. 33. -vost.
прнходьнъ adj. προσήλυτος advena lev. 19. 34 -vost. ἁρμόζων, ἀνήκων, προσήκων conveniens krmč.-mih. **-на вещь, -но мѣсто** krmč.-mih. **иномоу епискоупоу** - krmč.-mih.
прнхожденне n. incursio sup. 215.
прнхождь adj. poss. προσηλύτου advenae **доуша -жа** exod. 23. 9. -vost. **-жь** advena trigl.
прнхрадалъ adj. crispus, uti videtur **единопи -ли власы** alex.-vost.: vocabulum dubium.
прнцѣпнти -лѭ -лиши vb. ἐγκεντρίζειν inserere ant. - **сѧ** šiš. 64. ber. cf. **присц-**.
прнцѣплыти -ыѭ -ыеши vb. inserere ber. trigl. - **сѧ** ber.
прнцѣплениѥ n. inserere int. 127.
прнчаıаниѥ n. exspectatio men.-mih.: nota **-чанниѥ** hom.-šaf. 6.
прнчаıати -аѭ -аеши vb. προσδοκᾶν exspectare psalt.-int. -saec. XII. hom.-mih. psalt.-venet. ephr. **поношенниа -чаıа доуша моıа** sabb.-typ. 187. **что -ıахъ**; vitae -sanct.-vost. **-ча** προσεδόκησεν psalt. 68. 21. -bon. nsl. pričakati bulg. pričaka.
прнчетавати -ваѭ -ваеши vb. iungere, sociare chrys.-lab.
прнчетати -аѭ -аеши vb. συζευγνύναι coniungere krmč.-mih. hom.-mih. oct. prol. prol.-cip. domet. sup. 200. men.-mih. dioptr. - **бракоу** sabb. 6. ἁρμόζειν aptare ex.-op. 2. 1. 24, ubi lege **-тавъ - сѧ** prol.-vuk. cf. **-чит-**.
прнчина f. causa trigl.
прнчиннти -нѭ -ниши vb. addere chron. 1. 195. - **сѧ** 46.
прнчисти -чьтѫ -тепи vb. προσαριθμεῖν adnumerare sim. II 2. sup. 70. ant. krmč. 49. chron. καταριθμεῖν, συγκαταψηφίζειν adnumerare šiš. λογίζεσθαι reputare ostrom. συντάσσειν constituere krmč.-mih. - **вь свою црькьвь** krmč.-mih. - **вь число** sabb.-typ. 82. **-чьте доушоу брата вь чиноу праведныхь** dial.-šaf. **-чтень бѣ** strum. - **сѧ** adnumerare **патриарсѣхъ - не могоуть** psalt.-int. saec. XII.
прнчитати -аѭ -аеши vb. προσαριθμεῖν adnumerare cloz I. 656. ant. ψηφίζειν computare krmč.-mih. λογίζεσθαι computare sup. 347. ζευγνύναι εἰς λέχος matrimonio iungere - **на бракъ** man., ubi de -чет cogitabis: adde **къ братии** - bus. 378. - **сѧ**: - **сѧ женѣ** men.-leop. καταλέγεσθαι eligi šiš. 166. λογίζεσθαι ἑαυτόν **-тайте себе быти мрьтвомъ грѣхови**

šiš. τὴν ψῆφον διαδέχεσθαι hom.-mih. cloz I. 628.
причлѣнити -нѭ -нишн vb. adiungere alex.
причоути -оуѭ -оуѥши vb. audire, ni fallimur **за чюждоу женоу много -чюѥть** misc.-šaf. 136. **а ню никто оть соусѣдь много -чюѥть** misc.-šaf. **-чоути приобьщениѥ** krmč.-mih.
причьсти v. **причисти.**
причьтениѥ n. ψῆφος suffragium greg.-naz. computatio **родомь** - γενεαλογία šiš. 252.
причьтъ m. κλῆρος clerus dial. krmč. chron. **цръковны** - sim. II. 8. computatio - **родоу** γενεαλογία genealogia 1. tim. 1. 4. -šiš. 162. **безь -та родоу** ἀγενεαλόγητος hebr. 7. 3. -šiš. 178. ἁρμονία harmonia io.-dam.
причьтьникъ m. κληρικός clericus krmč. 33. krmč.-mih. prol.-mih. dial. chron. bus. 379. **-тен-** ant.-hom.
причьтьничьскъ adj. clerici krmč.-mih.
причьтьничьство n. clerus misc.-šaf.
причьтьнъ adj. cleri, uti videtur **-тна молитва** greg.-lab.
причьтьскъ adj. cleri **чинь** - prol.-mih.
причюти v. **причоути.**
причаствовати -воуѭ -воуѥши vb. κοινωνεῖν communicare.
причастити -штѫ -стиши vb. κοινωνεῖν participem facere sup. 309. κληρονομεῖν heredem fieri op. 2. 2. 287. συντυγχάνειν congredi sup. 182. - **землю** iez. 33. 26. -proph. mat. 49. - **животъ вѣчный, жизнь вѣчноую** mat. 34. - **горoу свѧтоую** esai. 65. 9. -proph. **притраноу погыбѣль** - **си** svjat. - **сѧ** κοινωνεῖν, μετέχειν, μεταλαμβάνειν participem esse sup. 305. 314. krmč. 34. - **брашьна** vita-theod. - **таинъ** cloz I. 545. - **свѧтъіихъ** sborn. **не -тить сѧ тройской кръви** bell.-troj. 15. - **грѣсѣ** tur. ἑνοῦσθαι uniri sup. 356. συμπράττειν adiuvare sup. 331. nsl. priceščati communicare prip. 311. - se hung. pričeščevati hung. pričeščiti se hung.
причастиѥ n. μετοχή participatio 2. cor. 6. 14. -vost. μετάληψις participatio dial. communio cloz I. 96. μερίς pars šiš. 174. coloss. 1. 12. -vost. sors sup. 214. κληρονομία hereditas op. 1. 27. 39. luc. 12. 13; 20. 14. -ev. saex. xi: male **-чьс-** krmč. adde krmč.-mih. svjat. sabb. 186. antch. mat. 16. 42. 49. chron. serb. pričestje communio živ. 143.
причастодавьць m. κληροδότης testator hom.-mih.
причасть f. κληρουχία portio op. 2. 2. 298. communio - **прѣчьстьна** hom.-mih. 159. serb. pričest; pričes živ. 144.
причастьникъ m. κληρονόμος heres hom.-mih. marc. 12. 7. -kryl. μετέχων, μέτοχος, κοινωνός particeps ostrom. cloz I. 395. sup. pat. greg.-naz. adde mat. 15. 42. ber.
причастьница f. κοινωνός particeps op. 2. 2. 384.
причастьнъ adj. μετέχων, κοινωνός particeps hom.-mih. pat. - **земльнѣй твари** hom.-mih. - **тѣлоу свѧтомоу** sabb.-typ. 28. - **болѣзнемь** hom.-mih - **второмоу бракоу** sim. II. 6. - **тогожде домоу** hom.-mih.
причаштаниѥ n. communio sup. 423.
причаштати -аѭ -аѥши vb. κληρονομεῖν heredem fieri matth. 19. 29. -ev.-novg. προσκληροῦν attribuere sup. 241. sborn. - **сѧ** μετέχειν, μεταλαμβάνειν, κοινωνεῖν, συγκοινωνεῖν participem esse sup. barl. pat.-mih. krmč. - **хлѣбѣ** hom.-mih. - **жрътвѣ** cloz I. 506. - **млѣцѣ** hebr. 5. 13. -šiš. 177. op. 2. 1. 166. - **христовахь моукахь** šiš. 198. - **ранахъ нашихъ** op. 2. 1. 192. - **масомъ** bulg. - **кь дѣломь** šiš. 47. rum. **причестание** communio.
причаштевати -ваѭ -ваѥши vb. participem reddere - **люди** par. - **сѧ свѧтыихъ таинъ** nomoc.-bulg. 44.
причаштениѥ n. κοινωνία communio sup. cloz I. 658. μετάληψις participatio sup. io.-sin. **даѭть имъ горѫ, а -нию не даѭть имъ** nomoc.-bulg. 1. **о -нии тѣла хва** sborn. **десное дати** - dexteras iungere sup. 236.
пришарити -рѭ -риши vb. pingere alex.
пришевъ v. **пришьд-.**
пришед- v. **пришьд-.**
пришедъ m. nom. propr. - **кралъ** et **приндешъ** bell.-troj. 1.
пришелъ v. **пришьд-.**
пришест- v. **пришьст.**
пришивати -аѭ -аѥши vb. ʼσυρράπτειν consuere men.-vuk. lavr.-op. 50. clim.
пришити -иѭ -иѥши vb. assuere **-швенъ** part. vost. 2. 127.
пришитьна f. hastile **-тна или рогатина** κοντάριον μικρόν hes. 16.
пришьвица f. liciatorium **-шв-** 1. par. 11. 2. 3. -mat. 53. in margine, ad explicandum **вратило**, quod cf.
пришьд- vb. ἔρχεσθαι venire **-шьдъ** ostrom. sup. š.-gl. 49. **азь вь се** - leont. **вь себе** - sabb. 156. **-шаче (-шьдьше)** mon.-serb. **-шедъ** sup. cloz I. 42. 333.

591. 713. š.-gl. 47. -шъдъ sup. -шьлъ ostrom. -шелъ š.-gl. 48. -шла sup.: male -шевъ chron. 1. 39. ιν. nsl. prišestje adventus hung. prišesten futurus meg.

пришьдьствие v. пришьствие.

пришьльствие n. παροιχία vicinia ant. sabb. 50. chrys.-lab. sborn. frag.-serb. -saec. xiii. παροιχία peregrinatio sup. 258. -шелъс- bon.

пришьльство n. παροιχία vicinia ant. antch. bon. men.-mih.

пришьльствовати -воуѭ -воуеши vb. παροιχεῖν accolere bus. 69. men.-vuk. -шълъ- sup. 440. -шелъс- bon.

пришьльць m. πάροιχος peregrinus krmč.-mih. -шълецъ bon. -шелъцъ bon. -шелецъ bon. -шлецъ colonus mat. 45. -шьльць еси παροιχεῖς ostrom. παρεπίδημος advena pent.-mih. παρείσαχτος advena hom.-mih. adde duš. 18. mon.-serb. nsl. prišlci pranser bei hochzeiten croat. prišlac budin. 67.

пришьльчь adj poss. advenae alex.

пришьпьтовати -тоуѭ -тоуеши vb. insusurrare chrys.-lab. alex.

пришьствие n. ἐπιδημία adventus sup. 349. hom.-mih. sim. I. 18. παρουσία adventus ostrom. sup. 338. спасово - prol.-mart. -шес- cloz I. 428. sup. -шъс- sup. -шьдьствие alex.-mih. 19.

пришьствовати -воуѭ -воуеши vb. venire.

пришьстие n. παρουσία adventus -шес- cloz I. 793. nsl. prišestje hung. prišesten.

приꙗд- vb. advehi -ѣдемъ chron. 1. 148. 25. cf. приꙗхати.

приꙗзда m. nom. propr. -ѧз- asên 52. cf. приездa.

приꙗздити -ждѫ -здиши vb. advehi -ѣздѧче chron. 1. 140. 144. -езд- per. 61. 66.

приꙗздъ m. adventus -ѣздъ chron. 1. 203. 212: nota -ꙗздъ gram. 205. 239.

приꙗзнивъ adj. εὔνους benevolus есмъ прѣзнивѣйше greg.-naz. εὐγνώμων aequanimus sup. 242. barl. adde hom.-mih. своимь - misc.-šaf. 144. carus leont. nsl. prijazniv blandus lex. hung.

приꙗзнивьнъ adj. benevolus prol. по воли неприꙗзнивнѣй belg.

приꙗзнивьць m. qui favet men.-mih.

приꙗзнивѣ adv. blande alex.

приꙗзновати -ноуѭ -ноуеши vb. favere mon.-serb. 268. 272. 296. 361.

приꙗзнь f. amor men.-mih. ber. bus. 169. на -знъ чловѣкоу bon. - лицемѣрьна bus. 292. εὔνοια benevolentia sup. 61. приꙗзни margar. коликъı чьсти и прьꙗзнии svjat. πίστις fides sup. 68. φίλοι amici приведе - свою ἐχάλεσε τοὺς φίλους esth. 5. 10. -proph. mat. 53. vost. m. amicus како раздѣли алѣксандръ власти своимъ -немъ per. lxvi. нѣкоемоу -зни своемоу prol.-vost. -ѣзань, -ꙗзьнь, -ꙗзьнь mon.-serb. - еси господиноу своемоу zlatostr. pro не- πονηρία nequitia sup. 305. nsl. prijazen favor, amor lex. amicitia meg. trub. affabilitas habd. croat. prijazen verant. pol. przyjaźń.

приꙗзньство n. amor lavr. men.-mih. bor. 47.

приꙗмовишть m. priamides приам- ex. 179. 181.

приꙗние n. favor добро - εὔνοια benevolentia hom.-mih.

приꙗтелити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. amicum fieri ichn.

приꙗтель m. amicus men.-mih. sborn. š.-gl. 87. cyr. 16. prol asên 54. krmč. 140. per. 56. chron. 1. 136. -ѣтель mon.-serb. 4. приꙗтелѧ съборищтю сътвори себе προσφιλῆ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει sborn. nsl. prijatelj; -tel, -tla bulg. prijatel.

приꙗтельница f. amica glag.

приꙗтельнъ adj. φίλος amicus dioptr.-lab. domet. - сьвѣть men.-mih. словеса -на ichn. - комоу prol.-mih. 69.

приꙗтельскъı adv. amici more -ски mon.-serb. 197.

приꙗтельство n. φιλία amicitia barl. int. per. 36. ichn. mon.-serb.

приꙗтелевати -люѭ -люеши vb. amicum esse - кого mon.-serb. 337.

приꙗти, приꙗѭ, приꙗеши, raro прѣѭ, прѣеши vb. προνοεῖν, προνοεῖσθαι providere ant. hom.-mih. παρεῖναι astare hom.-mih. φροντίζειν curare -ꙗеть ми φροντιεῖ μου psalt.-pog. psalt.-nor. не приꙗаше своемоу спасению ephr.-vost. adde sup. 156. pat. pat.-šaf. ephr. prol.-mart. 149. men.-mih. mon.-serb. 25. 30. 47. 66. 216. 219. приꙗйте емоу головою своею bus. 477. приꙗете кнѧзю вашемоу bus. 477. приꙗти чюжемү кнѧзю bus. 479. cum dat. habes etiam bon. meth. 6. misc.-serb. приꙗете ли ми всѣмъ срдцмъ; lavr. de coniugatione cf. vergl. gramm. 3. §. 238. rum. приеск faveo прѣтин lit. prêtelius scr. prî amare gr. πρηΰς goth. frijôn ahd. friant and. frjâ curt. 1. 248. mey. 1. 350. Bopp 1. 229. 232. ztschr. 5. 216. beitr. 2. 172. wieg. 1. 364. 365. 367.

приꙗхати vb. advehi -**хавь** alex.-mih. 12. 80. -**ха** sabb.-typ. -**ѣхалъ** chron. -**ѣхаша** chron. -**ѣхати** chron. -**ѣхавъ** chron. **приѥхалъ** per. cf. **приꙗд-**.
приѥдинити -**нѭ** -**ниши** vb. unire - **къ црькви** krmč.-mih. - **сѧ** κολλᾶσθαι uniri - **къ комоу** men.-vuk.
приѥдинꙗти сѧ -**ꙗѭ сѧ** -**ꙗѥши сѧ** vb. uniri bor. xxiii.
приѥзда m. nom. propr. haeretici lit.-mih. cf. -**ꙗзда**.
приѥмалиште v. **принималиште**.
приѥманиѥ v. **приниманиѥ**.
приѥмательнъ v. **принимательнъ**.
приѥмати v. **принимати**.
приѥмительнъ v. **принимительнъ**.
приѥмовати v. **принимовати**.
приѥмъ v. **принимъ**.
приѥмьникъ v. **принимьникъ**.
приѥмьница v. **принимьница**.
приѥмьничьство v. **принимьничьство**.
приѥмьнъ v. **принимьнъ**.
приѥмьць v. **принимьць**
приꙗзꙑчьница f. ἐπιγλωττίς lingula -**ѥзꙑчн-** ex. op. 2. 1. 18. 19. **приазꙑчница еже есть лалока** ex.-vost.
приꙗтелиште n. δοχεῖον hospitium prol.-mart. sbor.-int pat.-mih. mir. men.-leop. cf. -**тил-**.
приꙗтельнъ adj. capax -**ленъ** alex.
приꙗти, приимѫ, приимеши vb. λαμβάνειν, ἀπολαμβάνειν, παραλαμβάνειν prehendere ostrom. men-vuk. ἀπονίνασθαι utilitatem capere sup. 277. δέχεσθαι, ὑποδέχεσθαι excipere cloz I. 32. ostrom. sup. πάσχειν pati cloz II 57. -**ѥста отроче женьскꙑ поль** men.-vuk. **двое крьщение приѥ** sabb.-typ. **забꙑть** - misc.-šaf. **попечениѥ на се** - krmč.-mih. 163. **роука ꙗже достойна бꙑсть по врьхь се** - hom.-mih. 116. **сь горꙑ приѥмь** ἄνωθεν ἐμπνευσθείς hom.-mih. **приꙗтъ** δεκτός gratus proph. - **сѧ**: -**ѥли се по плеснѣ ѥго** hom.-mih. **стопамь ѥго -ѥмьши се** ἴχνῶν αὐτοῦ ἐπιλαβομένη pyrg. **приимꙑй сѧ горѣ** ὁ ἁψάμενος τοῦ ὄρους exod. 19. 12. -vost. **приꙗти** chir. int. **не -ꙗти сѧ чимь ѥѧ** exod. 19. 12. -vost. tenere (de arbore) sup. 221 rum **приимеск** accipio. **примеши** cloz I. 71 **приѥметь** antch. -**имъ** part. cloz I. 578. 593. 614. 641. 946. šaf.-frag. 33. chron. **примъ** cloz I. 838 -**ѥмъ** sup. chron. sim. I. 22. pat. 247. pyrg. -**емъ** cloz I. 75. -**ѣмь** š.-gl. 85. -**ꙗсомъ** assem. -**ꙗсѧ** š.-gl. 50. strum.: nota nsl. primski zinsbar; primšič manceps pächter lex.

приꙗтивъ adj. δεκτικός ad recipiendum aptus ant.
приꙗтивьнъ adj. accipiens **податливо или приꙗтивно** krmč. xvi.
приꙗтилиште n. δοχεῖον hospitium men.-vuk. pat. sbor. prol.-mart. dioptr. op. 2. 2. 532. spec. 22. cf. -**тел-**.
приꙗтиѥ n. ἀποδοχή, παραδοχή, ὑποδοχή receptio sup. δέξις excipere šiš. 187. ant. antch. pat domet. chrys.-lab. chron. bus. 267. 268. μετάληψις accipere svjat.-op. 2. 2. 386. ἀπόλαυσις usus sup. 184. πάθος passio op. 2. 2. 300. πάθημα passio šiš. 95.
приꙗтованьникъ m. qui accipit, uti videtur pat.-šaf. 214.
приꙗтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. λαμβάνειν accipere men.-vuk. παραδέχεσθαι excipere prol.-mart. κομίζεσθαι sibi sumere men.-vuk. adde pat.-šaf. 84. 134 141. **дѣвоу -ва; -ва црквьнꙑꙗ власти смотрение** etc. men.-saec. xii.
приꙗтъ v. **приꙗти**.
приꙗтъкъ m. δεκτά res gratae esai. 60. 7. -proph. exod. 60. 7. -mat. 49.
приꙗтьникъ m. qui accipit alex. vost.
приꙗтьнъ adj. δεκτός gratus ant. pat triod. ephr. krmč. 34. bus. 116. **богови** - greg.-mon. **члци -ни** svjat **-на молитва** antch. **дѣвица -на бракоу** krmč.-mih. nsl. prijeten acceptus.
приѫза f. vinculum - **земльнꙑхъ** ephr belg. cf. čech. priuzni agnatus, cognatus mat.-verb. hodie příbuzný.
приѫзъ m. δεσμός vinculum **приоузомъ живъмъ** δεσμῷ τῆς ζωῆς 1. reg. 25. 29. -vost.
про praep. πρό prae 1) in fontt. psl. nonnisi in compositione usurpatur 2) solum habes in fontt. russ. int. 16. 32. 105. 253. 269 **про си два дьни** op. 2. 2. 282. **про чьто** cur op. 56. **про то** ideo bus. 351. tur 55. **про моукꙑ** bus. 400. chron. 1. 160. 174. per. 42. 76. 86 etc. adde **да се не чюдимъ про ꙗко добръ ѥсть** ex.-op. 2. 1. 26. scr. pra- lat. prŏd, prŏ goth. fru-ma primus faur ahd. fur-iro prior furi pruss. lit. pra curt. 1. 249. ztschr. 6. 203. Pott 1. 447. 478. 543. 546. 559. 565. 569. 571.
пробава f. procrastinatio trigl.
пробавити -влѭ -виши vb. digerere (cibum) **желѣзо** - op. 1. 98. impertire **отьцоу моемоу милость твою -виль еси** sabb. 69. extendere alex. - **сѧ** παρατείνειν extendi, pertinere **-ви се животь ѥго до царьства иоулиꙗна** prol.-vuk. prol.-

cip. -ви сє животъ юго до царьства ꙇюлиана прѣстоупьника men.-vuk. -ви сє животомь даже и до ѳеодосиꙗ men.-vuk. -влєнь быкь животь юго prol.-mih. 45.

пробавлꙗти -ꙗѫ -ꙗєши vb. παρατείνειν obtendere dial. ber.

пробавлєниѥ n. extensio -влєниѥ ber.

прокадати -аѭ -аюши vb. διορύττειν perfodere pyrg. prol. misc. io.-sin. prol.-cip. kruš. krmč.-mih. men.-vuk. prol.-mart. tur. вь рєбра - hom.-mih. оть болѣзни -даюмь greg.-mon. 49. -бод- mir.

провєсѣдовати -доуѭ -доуюши vb. ἐκλαλεῖν eloqui dial. ex. mir.

пробивати -ваѭ -ваюши vb. perfringere - стѣны sabb.-typ. лєдови пробиваюцюу сꙙ по малоу svetk. 36.

пробити -биѭ -бижши vb. pertundere meth. 6. alex.-mih. 116. πατάσσειν ferire - рѣкоу pent.-mih. - морє de moyse meth. 2. σχίζειν scindere - народы men.-mih. -бившє морскыѩ влъны bell.-troj. 18. - стѣноу krmč.-mih. 317. ходи до ньдєжє пробиєть тє donec sudaveris misc.-šaf. 161. - сꙙ: -биша сꙙ сквозѣ chron.-vost. 1. 236. adde -тиѥ n. trigl.

проблѫдити -ждѫ -диши vb. ἐκπορνεύειν effuse scortari, prostituere kruš. - домь, - дьщєрь pent.-mih. - ю (дщєрь) lev. 19. 29. -vost.

прободати v. прокадати.

прободєниѥ n. perfodere hom.-mih. sbor. bus. 56.

пробой m. postis из двєрєй чєпи и пробои исторгоша bus. 736. russ. пробой.

проборъ m. vertex olim teste dobr. in ierem.

проборьникъ m. defensor вѣрѣ -рникь ok. 56. cf. пов-, quod rectum est.

пробости -дѫ -дєши vb. τιτρώσκειν perfodere sup. 297. διορύττειν perfodere krmč. bell.-troj. 5. chron. 1. 58. 62. 88. perforare sup. 350. - рєбро chrys.-lab вь чрѣво -дєнь prol.-mih. -доше ємоу рєбра chrys.-lab. ἐκκεντεῖν transfigere ostrom. aor. -боса glag.

пробрати сꙙ -борѭ сꙙ -борєши сꙙ vb. εἰσδύειν ingredi сквозѣ народъ -боровши сꙙ per. ι: recte sich durchkämpfen.

пробрѣзгнѫти -нѫ -нєши vb. σκοτίζεσθαι obscurari, recte illucescere vost.-op 175.

пробрѣзгъ m. diluculum оутро, ютро -згоу зѣло πρωῒ ἔννυχα λίαν marc. 1. 35. -ev-grig. ev. 1144. kryl.-mat. 15. nicol. ev.-trn. op. 1. 248. -скоу ev.- e mon. s. sabbae -vost.: male -згноу ev.-cholm. -saec. XIII. ser. bhrâdž nsl. breži meg. čech. břesk olim zabřeždenie šaf. -urspr. lit. brêkšta es dämmert cf. nhd. brechen et поврѣзгъ, errore fortasse librarii, et nota, gr. λύγη dämmerung descendere a λυκ lucere curt. 1. 130; 2. 111.

пробрѣскъ v. пробрѣзгъ.

пробоудити -ждѫ -диши vb. excitare misc. - сꙙ ἔξυπνον γίγνεσθαι excitari men.-vuk. men.-leop. prol.-cip.

пробѣганиѥ n. φυγαδευτήριον confugium бѣсомъ бысть - cyr.-hier.

пробѣгати -аѭ -аєши vb. ἀποδιδράσκειν fugere gen. 16. 8. -vost. hom.-mih.

пробѣгнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποδιδράσκειν aufugere; φεύγειν fugere pent.-mih. gen. 16. 6. -vost. iudic. 4. 15. -vost. lev. 26. 36. -vost. ant. esai. 31. 8. -proph. men.-mih. men.-vuk. hom.-mih. per. 65. chron. 1. 40. 104. -жє полкъ bus. 127. -жє плькь ἔδραμε pent.-mih.

пробѣжати -жѫ -жиши vb. fugere chron. 1. 63.

пробѣловати сꙙ -лоуѭ сꙙ -лоуєши сꙙ vb. albidum esse alex.

пробѣлъ m. spatium trigl.

провабити -блѭ -биши vb. θέλγειν seducere pal.-vost.

проважданиѥ n. comitari io.-sin.

проваждати -аѭ -аєши vb. διάγειν traducere dial. prol. nom.-barb. προπέμπειν comitari sup. sabb. 40. domet. chrys.-lab. man. men.-mih. cyr. 17. -жаюми къ гробоу bor. - кь гробоу тѣло leont. сльзами єго -даахоу greg.-mon. 62. ἄγειν ducere лѣта въ кротости -жай men.-leop. єлико лѣть -даєть misc.-šaf. лѣта - laz.-vuk. сєдмицоу -дають бєзь ꙗдєниꙗ nom.-lab. - жизнь chrys.-lab. житиє - prol.-lab. men.-vuk. ἐξαγοράζειν emere -вождаєтє dan. 2. 8. -vost. - сꙙ: ok. 62. -вожд- sabb. 132. mon.-serb.

провалити -лѭ -лиши vb. devolvere prol. - сꙙ: како сє нє -лить зємлꙗ подь мєнє nom.-barb. рєбра -лиша сꙙ men.-leop. corruere (de aedibus) prol.-cip. συγκαταθάπτεσθαι una sepeliri men.-vuk.

проварити -рѭ -риши vb. προλαμβάνειν praecedere, antevertere ant. ant.-vost.

проваръ m. quod coquitur - мєдоу chron. 1. 54. 3: aliis codd. варъ, пєрєваръ.

проварꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. προλαμβάνειν praevenire нє -ꙗю врємєнє cyr.-hier.

провєсти -дѫ -дєши vb. διάγειν traducere men.-vuk. prol.-misc. iez. 16. 25. -proph.

ὁδηγεῖν ducere pent.-mih. ἄγειν ducere proph. adde bus. 90. - сквозѣ поустыню prol.-mih. - сквозѣ врата dial.-šaf. поуть, вь ньже -де те deut. 8. 2. -pent.-mih. не може очию - vita-theod.
провидьнъ adj. nitidus alex.
провидьць m. qui praevidet triod. int. ephr. io.-sin. bus. 71.
провидѣние n. providentia dial.-šaf. op. 79. chron. сьньно - krmč.-mih.
провидѣти -ждѫ -дишИ vb. προορᾶν praevidere barl. prol. chrys.-frag. psalt.-pog. chron. -дыше тайныя срьдьца men.-leop. - ськровьная hom.-mih.
провлѣшти -кѫ -чеши vb. trahere бразДоу - de bove chrys.-lab.
проводитель m. comes (in funere) hom.-mih.
проводити -ждѫ -диши vb. διάγειν traducere prol. pat.-mih. men.-vuk. ἐκπέμπειν, προπέμπειν deducere kruš. sup. šiš. 95 hom.-mih. συμπροπέμπειν pent.-mih. παραπέμπειν comitari misc. bell.-troj. cyr. 25. adde sabb. 193. domet. - доушоу vita-theod. -ди его пророкь alex.-mih. 61. мимо -ди и cyr. 20. ἕλκειν trahere greg.-naz. praemittere sup. 114. adde chron. 1. 175. 178. 212. 219. duš. 80. agere - дьнь io.-sin. житие - prol.-cip. mon.-serb. свою жизнь - vost. - врѣме mon.-serb. время - vost. - лѣта men.-vuk. седмицоу постомь - nom.-lab. - постъ per. 50. - постное попрището per. 1. 49. διασώζειν salvare men.-mih. - сѧ προπέμπεσθαι šiš. 70.
проводъ m. διάβασις transitus kruš. comes sabb. 9. domet. давь емоу - два диака men.-mih. funus hom.-mih. 160. vectigalis genus glasn. 13. 376. chrys.-duš. 46. crimen aliquod 47. adde mon.-serb. 62. 111. 127. 145. ngr. πρόβοδος conductor duc. προβοδῶ comitor vent. rum. провод funus pol. prowad.
проводьникъ m. deductor trigl.
проводьнъ adj. funeris поҳвала -на leichenrede hom.-mih. 160. comitans книгы -ныѥ men.-mih. 137.
провождати v. проваждати.
провождение n. comitari prol. hom.-mih. men.-vuk. duš. - творити sim. I. 20. - сьтворити cyr. 24. -жение жизни сея bus. 486.
провозъ m. vectio просѧще -за men.-leop. 422.
провоныти -ныѭ -ныѥши vb. διαπνεῖν perflare - виноградъ cant.-cant. 4. 16. -vost. - сѧ aspirare дондеже -ныетъ сѧ день cant.-cant. op. 1. 199. adde -нылъ adj. putridus trigl.
проврaжити -жѫ -жиши vb. praedicere провoрожатъ дождь еще соущоу ведроу bus. 919.
проврътѣние n. perforatio ant.-hom. alex.
проврътѣти -штѫ -тиши vb. τροπᾶν, διαπερονᾶν perforare men.-vuk. krmč. misc. prol.-cip. io.-sin. men.-mih. -верт- bus. 172. - дрѣво prol.-mart. - камень krmč.-mih. - петѣ prol.-mih. - глезнѣ men.-leop. - нозѣ prol.-mart. - оухо pent.-mih. -тѣна ладия men.-vuk. - оконце bus. 655. κατατιτρώσκειν vulnerare prol.-mart.
проврѣти -рѫ -реши vb. traiicere -врѣша жъзлъ междоу рѫкама и стегноу его sup. 190. 18.
провъзвѣствовати -воуѭ -воуѥши vb. praedicere alex.-mih. 3.
провъзвѣстити -штѫ -стиши vb. προαγγέλλειν praenunciare.
провъзвѣстьникъ m. praenuncius triod. pyrg.
провъзвѣштати -аѭ -аѥши vb. προαγγέλλειν praenunciare dial. prol.-mih. hom.-mih. holm. chrys.-lab. пророци -щающе sim. I. 1.
провъзвѣштение n. praenunciatio sbor.
провъзгласити -шѫ -сиши vb. praedicere chrys.-frag.
провъзгласие n. sensus ignotus: - творимь пѣсний typ.-šaf. cf. vocabulum sequens.
провъзглашати -аѭ -аѥши vb. προαναφωνεῖν praecinere ioann. hom.-mih.
провъзирати -аѭ -аѥши vb. καθορᾶν perspicere prol.-mart.
провъньсти -зѫ -зеши vb. perfodere острнами -вьнзень prol.-serb.: inf. fortasse -ньзнѫти.
провъсныти -ыѭ -ыѥши vb. effulgere men.-leop.
провъстрѫбити -блѭ -биши vb. praecinere tuba men.-mih. -вьс- sup. 364.
провъсхыштати -аѭ -аѥши vb. praeripere triod.
провъходъ m. πρόοδος processus op. 2. 1. 167.
провѣдъ m. πρόγνωσις praescientia -домь op. 2. 2. 298. cf. -дь.
провѣдь f. πρόγνωσις praescientia -дъ прѣпоръна greg.-naz. cf. -дъ.
провѣдьць m. praescius triod. ephr. dioptr. krmč.-mih.
провѣдѣние n. praescientia ex. io.-clim.
провѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. προγινώσκειν praescire io.-sin. mon.-serb. 17. krmč.-

mih. по чьто не -дать чл҃вци дьний оумрьтиѩ своего; svjat.-vost. cf. svjat.-op. 2. 2. 375.

провѣстити -штѫ -стиши vb. declarare glag. - сѧ: -сти се ἐξήχηται pervulgatum est šiš. 149.

провѣстьникъ m. praeco alex.

провѣштавати -ваѭ -ваеши vb. ἀποφθέγγεσθαι, φθέγγεσθαι eloqui men.-vuk. dial. strum. hom.-mih. barl. провещ- act. 2. 4. -šiš. 3. 9. -вле хотещаѩ бытн sim. I. 1.

провѣштание n. φθόγγος sonus šiš. 63. quod quis eloquitur.

провѣштати -аѭ -аеши vb. ἀποφθέγγεσθαι, φθέγγεσθαι eloqui ant. sbor.-kir. 38. greg.-mon. sup. 449. -вещ- šiš. 202.

провѣштевати -аѭ -аеши vb. eloqui ber.

провѣꙗти -вѣѭ -вѣеши vb. διαπνεῖν perflare sup. 257.

провѧлъ adj. putris -вело мясо misc.-šaf. 158: opponitur прѣсьнь 157: th. вѧд.

прогалина f. foramen дѣлати о вьсей -нѣ, и навадише вь ню поушкы многые тайно sabb.-typ. 145. cf. russ. прогалина.

прогониꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. διώκειν persequi pat. prol. prol.-mih. sup. 359. 366. 367. -нѣти chrys.-frag. -нѣемъ qui pelli potest bon. -гон- int. -гананье mon.-serb.

проглаголати -лѭ -леши vb. ἐκλαλεῖν eloqui, incipere loqui ostrom. prol.-vuk. - hom.-mih. op. 2. 1. 134. holm. prol.-mart. sup. 434. бльгарьскыимь ѥзыкомь - leont. praedicere alex. - сѧ sim. I. 8.

прогласити -шѫ -сиши vb. προαναφωνεῖν praedicere cloz I. 8. 29. sup. 180. φωνεῖν vocem edere men.-vuk. prol.-cip. adde mon.-serb. ἐκφωνεῖν men.-vuk. γρύζειν mussitare pent.-mih.

проглашати -аѭ -аеши vb. vocem edere -шаше- sborn.-hees.

проглѧдати -даѭ -даеши vb. visum recipere isaak. nom.-barb. perspicere gram. 37. bulg. proglednъ.

прогнаникъ m. qui pellit бѣсомь - cyr. 26. 38: rectius fortasse -гнаньникъ vel -гоньникъ.

прогнание n. δίωξις persecutio ant. domet. cozm. krmč.-mih. chron. демономь - hom.-mih.

прогнати -женѫ -женеши vb. φυγαδεύειν fugare sup. ἀπελαύνειν eliminare sup. 242. expellere sup. 397. διώκειν persequi sborn. dial. pat.-mih. chrys.-frag. expellere prol.-cip. bus. 692. - мѧ оть владычьствиѩ sim. I. 21. adde sim. I. 27. per. chron. -женеши sborn. σκυλεύειν praedari -гънати cloz I. 738. -г'нати sup. 32. 53. 359. 401.

прогнести -тѫ -теши vb. premere -гнетень part. ichn.

прогнѣва f. irritatio alex.

прогнѣвание n. irritatio sup. 264. domet. повинние -нию sabb. 9.

прогнѣвати -аѭ -аеши vb. irritare svjat. chron. - кого hom.-mih. - сѧ krmč. 159. sup. 57. chron. 1. 100.

прогнѣтати -аѭ -аеши vb. premere -гнет- ichn.

проговорити -рѭ -риши vb. loqui incipere misc. misc.-serb. - рѣчь nom.-barb. bulg. progovori.

прогонитель m. διώκτης persecutor chrys.-lab. prol. int. io.-sin. nomoc.-bulg.

прогонительство n. ἀποτρόπαιον (malorum) depulsio op. 2. 2. 39.

прогонити -нѭ -ниши vb. διώκειν persequi ant. dial. nomoc.-bulg. chron. ἀποσοβεῖν abigere sup. 230. fugare sup. ѥзоу - men.-vuk. - недоугы men.-vuk. - пльвы sim. I. 16. - мльчаниѩ sim. I. 26. рѣчемь -нѧмь meth. 6. -нѧть отъ чловѣка бѣсы sborn.

прогонъ m. διωγμός persecutio apoc.-vost. sensus obscurus: да имаю - оу планиноу chrys.-duš. 12.

прогоньникъ m. persecutor prol. men.-mih. bus. 381. op. 2. 2. 238.

прогоныти v. прогоныти.

прогонѥние n. ἀπελασία pulsio sup. 238.

прогорѣти -рѭ -риши vb. exardescere prol.: nota роуцѣ -рѣвьши διατρηθείσης men.-vuk.

проградие n. suburbium: syllabae гра littera д imposita est sabb.-typ. 145 cf. gr. προάστειον.

прогрызти -зѫ -зеши vb. ἐσθίειν edere оутробоу -зь φαγοῦσα men.-mih.

прогрѣха f. error безъ -хи вьстрѣлꙗхоу chron.-saec. xvi. -vost.

прогрѣхъ m. error стрѣлꙗхоу безъ -ха vost.

продавати -ваѭ -ваеши vb. πωλεῖν vendere men.-mih. triod. misc. gram. 37. bus. 351. misc.-šaf. chron. на добытцѣхь - sabb.-typ. bulg. prodava: adde -вание mon.-serb. cf. -даꙗти.

продавъчий m. g. -чиѩ venditor leont. men.-mih. 196.

продавьць m. venditor krmč. 160. krmč.-mih. misc.-šaf. duš. 151.

продадитель m. venditor -лѥ хоу greg.-naz.

продажда f. venditio men.-vuk. ant.-hom. triod. prol.-cip. misc.-šaf. dial.-šaf. **-дажа** sbor.-kir. 18. bus. 347. 393. 394. 398. per. 86. chron. 1. 159. **-ждоу задѣти** λύτραν ἐπιβάλλειν exod. 21. 30. -pent.-mih. **-жа** negotium trigl. nsl. prodaja bulg. prodažbъ.

продаждьнъ adj. πωλήσεως venditionis ant.

продальникъ m. venditor, uti videtur **-лн-** gram. 299.

продальница f. forum.

проданиѥ n. venditio krmč.-mih. 216. ant.-hom. nomoc.-bulg. nom -mik. 173: male πραιτώριον praetorium sup. 244. bulg. prodan f.

проданъ m. nom. propr. viri dipl. -mold. saec. xv.

проданъкъ m. nom. propr. viri **-икоу** asên 52.

проданьство n. proditio - **зло** mon.-serb. 184.

продатель m. venditor men.-mih.

продати -дамь -даси vb. πωλεῖν, πιπράσκειν vendere ostrom. cloz I. 394. sup. chron. **-даждь си имѣниѥ** leont. **оусмы** - men.-mih. 347. **-данъ грѣхомъ** ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν op. 2. 2. 27. - **вь скомрахы** men.-mih. 198.

продаꙗниѥ n. πρᾶσις venditio iez. 27. 17. -proph. mat. 47. krmč.-mih.

продаꙗти -даѭ -даѥши vb. πωλεῖν, πιπράσκειν vendere sup. ostrom. m n.-vuk. pat. greg.-naz. proph. men.-mih. krmč. 79. krmč.-mih. dial.-šaf. leont. chrys.-lab. chron. bus. 413. **гоусни** - sof. - **не на малѣ цѣнѣ** krmč.-mih. 217. **-даꙗй** τραπεζίτης numularius sup. 279. - **сѧ** bus. 337. cf. **-давати**.

продлити -лѭ -лиши vb. μηκύνειν producere sup. 367. ant.-hom. - **сѧ: продли се животь ѥго** prol.-mih. 52. prol.-vuk. **то и не -лило болѣзнии таковаאго видѣниꙗ ни вь гробѣ положениꙗ** hom.-mih. 31. **-дьлити** sup.

продлъбати -блѭ -блѥши vb. perfodere - **ребра** misc.

продлъбсти -бѫ -беши vb. perfodere misc. 14. **-длъбеть ребра** nom.-barb.

продлъговатъ adj. oblongus trigl.

продлъжаниѥ n. continuatio bus. 271.

продлъжати -лѭ -лѥши vb. μακρύνειν extendere; διατελεῖν continuare sup. ex. krmč.-mih. - **бесѣдоу** chrys.-lab. - **хвалы** hom.-mih. ἐκτείνειν extendere sup. 333. παρατείνειν extendere krmč. 39. **-жахоу народы** men.-mih. adde παραπέμπειν sup. 234. - **сѧ** ἐπεκτείνεσθαι dilatari sup. 231.

продлъжениѥ n. continuatio nom.-mik. 22. bus. 270. int. 41. - **врѣмене** mir. - **бесѣды** chrys.-lab. **въ - рѣчи пришьдъ** sup. 216.

продлъжити -жѫ -жиши vb. παρατείνειν, παρεκτείνειν, προτείνειν, μακρύνειν, μηκύνειν extendere sup. krmč. 34. proph. pent.-mih. men.-vuk. sabb. 15. bus. 295. - **рѣчь** - **слово** hom.-šaf. lavr.-op. 43. chrys.-lab. **зълый -женый обычай** sborn. ἐπιτείνειν augere sup. 315. - **сѧ** ἐπιτείνεσθαι **болезни** (**больми**) **да -жить се** krmč.-mih.

продлъжь adj. continuatus **-должь бывши сѣчи** lavr. 67.

продлъжьнъ adj. procrastinationis - **обычай** par. 197. continuatus chron. 1. 86. 23. pro aliorum codd. **-женъ**.

продлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. produc **-лѣеть нощь** op. 2. 2. 37. cf. **-длити**.

продрати -дерѫ -дереши vb. scindere pat. **-дрѣти: бѣаше зврѣрь -дрьль чрѣва ѥго** men.-mih. 189.

продромъ m. nom. propr. ecclesiae glasn. 13. 369.

продръзаниѥ n. audacia kruš. io.-sin. pat.-mih. misc.-šaf.

продръзатель m. τολμητής audax ioann. chrys.-lab. ber.

продръзательнъ adj. τολμηρός audax ioann. dioptr.-lab. **-нѣ очи** chrys.-lab.

продръзательнѣ adv. audacter dioptr.

продръзати -заѭ -заѥши vb. audere pat.-mih.

продръзникъ adj. audax alex. ber.

продръзникѣ adv. audacter misc.-šaf.

продръзновениѥ n. audacia krk. alex.

продръзнѫтиѥ n. audacia alex.

продръзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. audere alex.

продръзость f. audacia ber.

продръзъ adj. audax acad.

продръзъкъ adj. audax trigl.

продрѣти v. **продрати**.

продрѫжити -жѫ -жиши vb. perfodere bon. transfigere **копиѥмь -дроуженъ** bon. 64. **-дроужь крстомь диꙗвола** psalt - int.-saec. xi. cf. nsl. predregnoti.

продоумати -аѭ -аѥши vb. loqui incipere bulg.-lab.

продоупьчити -чѫ -чиши vb. perforare **-пьчень** part. bulg.-lab. 35.

продоухъ m. spiraculum **ниже врать, ни -ха оставль** men.-vuk. **вѣтромъ -хи засыпаетъ** bus. 919.

продоушина f. foramen trigl.

прожаснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. terreri **аще сѧ -ноутъ** ex.-vost.

прожешти -жегѫ -жежеши vb. urere prol. prol.-vuk. **сквозѣ оуши** - prol.-mih. **-жгоша роуцѣ ей** men.-leop. **ражны раждежеными -жегоше роуцѣ юей** prol.-mart.

проживати -аѭ -аюши vb. prodigere trigl. **-житокъ** m. trigl.

прозарьнъ adj. pellucidus alex.

прозарыти -рыѭ -рыюши vb. lucem emittere, uti videtur **божьство дарованию -рыють свѣтилниpа** hom.-mih. 76.

прозвание n. denominatio, nomen ioann. ex. prol.-mih. 188.

прозвати -зовѫ -зовеши vb. καλεῖν vocare man. hom.-mih. mon.-serb. **-зовеши имѧ юемоу иоанъ** luc. 1. 13. -kryl. mat. 15. prol.-vuk. bus. 123. 129. hom.-šaf. ex. bus. 518. **-зовемъ, зъвемъ** bon. **чьто вы -зовоу, овьце ли или пастыре или крьмьчьникы**; men.-mih. 261. **-зъв-** sup.: nota **праз-** hom.-mih. 93. ὀνομάζειν, προσαγορεύειν appellare sup. 292. 306. **-сѧ** int. chron. 1. 3. 11. 12 etc. τάσσεσθαι exod. 29. 30. -pent.-mih.

прозвитеръ v. **презвитеръ**.

прозвитерьство v. **презв-**.

прозвитъ m. sensus ignotus: **сарра оусмиа сѧ, и рече мѫжь мой есть -, азь стара есмь, то како рождоу сына**; misc. 62.

прозвиште n. cognomen krmč. 287. trigl.

прозвоутеръ v. **презвитеръ**.

прозвоутерьство v. **презвитерьство**.

прозвьнѣти -нѭ -ниши vb. sonare, divulgari prol. **-звьнѣвьшимь чюдесемь** prol.-lab. men.-vuk. **прозьвн-** prol.-cip.

прозвютеръ v **презвитеръ**.

прозвютерьскъ v. **презвитерьскъ**.

прозвѫкъ m. sonus **-воукъ творити дроугъ дроугоу** ἀντικτυπεῖν op. 2. 2. 79.

прозвѵтеръ v. **презвитеръ**.

прозвѵтерьство n. presbyterium bus. 778.

прозинѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. χάσματι περιπίπτειν devorari men.-vuk.

прозирати -раѭ -раюши vb. προορᾶν praevidere men.-vuk. dial. sup. pat.-mih. **жена сень свой -раеть** nom.-barb. ἀναβλέπειν respicere ostrom. visum recipere sup. 238.

прозировати -роуѭ -роуюши vb. visum recipere nomoc.-bulg.

прозиꙑвание n. hiatus io.-sin. **-зиав-** clim.

прозиꙑвати -ваѭ -ваюши vb. hiare pat. isaak. chrys.-lab. ber. - **сѧ** alex.

прозиꙑние n. hiatus pat.

прозлъзити v. **прослъзити**.

прозмонарий m. προσμονάριος ecclesiae custos leont. men.-vuk. **-рь** dial.-šaf.

прозмонарь v. **прозмонарий**.

прознаменати -аѭ -аюши vb. antea significare bus. 687: th. **знамѧ**.

прознаменовати -ноуѭ -ноуюши vb. προσημειοῦν ante significare ioann.

прознание n. praescientia alex.

прозорикъ adj. providus hom.-mih.

прозоръ m. ἄποψις prospectus krmč.-mih. krmč. 279. fenestra mir. θεωρητικός contemplativus io.-clim.

прозорьливо adv. provide **-рл-** acad.

прозорьливъ adj. διορατικός perspicax **-рл-** men.-vuk. pat. dial. dial.-šaf. prol.-cip. io.-sin. sabb.-typ. int. chron. 1. 259. mon.-serb. **-во око** clim. **-вама очима** hom.-mih. providus trigl. - **дарь** prol.-vuk. **-ви дари** prol.-mih. **-зьрл-** op. 2. 2. 275.

прозорьливьць m. perspicax nomoc.-bulg. ber. προφήτης propheta 1. reg. 9. 9. alex.

прозорьливьство n. praescientia alex.

прозорьникъ m. cautus prol.

прозорьнъ adj. perspicax sup. 219. conspicuus **на -нѣ и высоцѣ мѣстѣ** prol.-mart.: nota **-ное несъмысла око** svjat.-mat. 9.

прозорьскъ adj. διορατικός perspicaciae **-скаго дара исполнь** vost.

прозорьць m. fenestra bulg.-lab. misc.-šaf.

прозракъ m. videre.

прозрачьнъ adj. διαφανής pellucidus ex. bus. 262. **сьсоудь некосноуть** - prol.-mart. 205. svjat.-mat. 9. - **огнь** clim. εὔοπτος conspicuus **-но мѣсто** men.-vuk. **-чнѣе** op. 2. 2. 84. μετέωρος sublimis proph. providus alex.

прозрачьство n. sensus dubius: **вь -вѣ тайна кыпить** men.-mih. 300.

прозритель m. homo cautus pat.

прозрительнъ adj. εὐλαβής cautus dial. providus **доухь** - men.-mih. 374. **-но око** chrys.-lab.

прозрьцати -аѭ -аюши vb. προβλέπειν prospicere kruš. **-цай землю** ἀπέναντι ὄψει deut. 32. 52. -pent.-mih. **-цай землѧ** vost.

прозрѣние n. visus recuperatio prol.-mart. men.-mih. chron.: male πρόθεσις propositum šiš. 124.

прозрѣти -зрѭ -зриши vb. προορᾶν prospicere š.-gl. 68. krmč.-mih. 364. **ни -зре хотеpаго быти** sim. I. 23. διορᾶν perspicere - **глоубиноу** hom.-mih. chron. 1. 47. 28; 100. 25. ἀναβλέπειν visum recipere dial. prol.-vuk. holm. ὀμματοῦσθαι oculis donari sup. 287. adde vita-theod. men.-vuk. praevidere sup. 269. **-зьр-** ostrom. sup. **-зьрѣв-** op. 2. 2. 383. **-зьрѣ-**

ти cloz II. 120: nota **-зрѣста се има очи** nicol.

прозъ praep. per cum acc. iungenda **-ѥдиноу поустыню** par. serb. proz živ. 5. 123.

прозъıвати -ваѭ -ваѥши vb. καλεῖν vocare matth. 1. 21. io. 1. 42. -ev.-novg. appellare hom.-mih. pent.-mih. chron. int. ὀνομάζειν nominare kruš. δηλοῦν indicare proph. **- сѧ** op. 2. 2. 320.

прозьвнѣти v. **прозвьнѣти.**

прозьрѣти v. **прозрѣти.**

прозѣваниѥ n. χασμή hiatus ant.

прозѧбаниѥ n. βλάστημα germen ant. ex.

прозѧбательнъ adj. effundens **мѵро-** sabb. 72.

прозѧбати -блѭ -блѥши et **-баѭ -баѥши** vb. βλαστάνειν pullulare; φύειν producere šiš. 257. ἀνατέλλειν producere, enasci **-блеть соудъ акъı троскотъ на цѣлизнѣ** ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις etc. osee 10. 4. -vost. **-блють акы трава** op. 1. 85. ἐξανατέλλειν producere š.-gl. 74. adde krmč. 191. ex. isaak. proph. chrys.-frag. int. ber. **-бай пажити скотомъ** bus. 32. cf. mat. 28. αὐξάνειν augere **землю -баюштю цвѣтъ** op. 1. 85. **оть нечиста житиꙗ зазорь -баѥть** krmč.-mih.

прозѧбениѥ n. βλαστός, βλάστη, βλάστημα germen chrys.-frag. sup. chrys.-lab. sim. I. 23. proph. triod.: minus bene **прозѧблениѥ** prol.-cip. sbor. **- трьновно** chrys.-lab. dioptr. φυή germen men.-vuk.

прозѧбити -блѭ -биши vb. producere proph.

прозѧбль f. βλάστημα germen ant. mat. 24. 28. cyr.-hier. **-блъ** antch.

прозѧблениѥ v. **прозѧбениѥ.**

прозѧбнѫти -нѫ -нешн vb. ἐξανθεῖν germinare man. φύεσθαι germinare ostrom. ἐκφύεσθαι germinare man. βλαστάνειν germinare ostrom. procreare chrys.-lab. sup. 18. **землꙗ -зебе плоды** šiš. 254. **да -зебнеть землꙗ травоу** pent.-mih. aor. **-бноу** hom.-mih. **-боу** nicol. **-бъ** ἀνθηρός floridus sup. 253. cf. **-бсти.**

прозѧбовати -боуѭ -боуѥши vb. germinare lavr.-op. 38. **-ва жьзль аронь** men.-belg.

прозѧбсти -бѫ -беши vb. ἐκφύεσθαι germinare man. βλαστάνειν germinare **да -зебеть землꙗ травоу** š.-gl. 79. **прозѧбетъ** bus. cf. **-бнѫти.**

проиграти -аѭ -аѥши vb. ludendo perdere par.

проигоуменъ m. hegumeni vicarius mon.-serb.

произбранникъ m. antea electus **-ньникь** men.-vuk.

произбрати -берѫ -береши vb. προεκλέγειν prius deligere men.-leop.

произкалꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. velle nom.-lab. cf. **-вол-.**

произвести -дѫ -деши vb. προάγειν educere krmč.-mih. dioptr. chron. int. prol.-vuk. **- вь дѣло** chrys.-lab. **- сѧ: вь степень - подьдиꙗкона** misc.-šaf. **- вь дѣло** μετέρχεσθαι εἰς ἐργασίαν chrys.-lab.

произволительнъ adj. ἑκούσιος spontaneus ioann.

произволити -лѭ -лиши vb. velle prol.-mih. par. greg.-mon. 89. **- на что** mon.-serb.

произволъ m. electio, voluntas ex.-op. 2. 2. 67. glossa vel varia lectio **кавькы пишоутъ сѧ на полѣхъ надъ -лꙑ** vost. institutio trigl. cf. **-льникъ.**

произвольникъ m. glossa vel varia lectio vost. cf. **-лъ.**

произвольнъ adj. spontaneus.

произволѣвати -аѭ -аѥши vb. velle ioann.: forte pro **-лꙑв-.**

произволꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. θέλειν velle ioann. chrys.-lab. **- чьто** io.-sin. cf. **-вал-.**

произволениѥ n. voluntas pat. misc.-šaf. greg.-mon. **лежить вь - ѥдиного когождо** chrys.-lab.

произвѣстковати -коуѭ -коуѥши vb. confirmare psalt.-vuk. antea scire **alex.**

произвѣстити -штѫ -стиши vb. confirmare.

произвѣстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. confirmare men.-vuk.

произвѣстьнъ adj. certus, uti videtur krmč.-mih.

произвѣштати -аѭ -аѥши vb. confirmare.

произгнати -женѫ -женеши vb. expellere alex.

произискати -штѫ -штеши vb. quaerere pan.

произити -идѫ -идеши vb. προβαίνειν, προέρχεσθαι exire krmč.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. prol.-mih. prol.-mart. chrys.-frag. dioptr. misc.-šaf. **зѣло вь дльготоу -идеть слово** ephr. **на дльготѫ многѫ -иде слово моѥ** dioptr.-leop. **животь вь хоудость -иде** chrys.-lab.

произметати -штѫ -штеши vb. διερευνᾶν indagare **-тати** hom.-mih. 50.

произнести -сѫ -сеши vb. ἐκφέρειν efferre dial.

произникнѫти -нѫ -неши vb. pullulare alex.

произницати -чѫ -чеши vb. pullulare.

произносити -шѫ -сниши vb. ἐκφέρειν efferre dioptr. chrys.-lab. dial. int. - **словеса** io.-sin.

произносъ m. ἐκφορά elatio - **и разоумѣнию** io.-sin.

произносьнъ adj. enunciativus krmč. 62. krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab. -**сное слово** op. 2. 2. 457. prolatitius alex.

произношати -аѭ -аюши vb. efferre int.

прозрачьнъ adj. διαφανής pellucidus ioann.

проимати -маѭ -маюши vb. demere, eximere tur. 60. -**макъ помостъ** bor. 43. tur. 60.

проименовати -ноуѭ -ноуюши vb. nominare mat. 52. **павьломь** -**ва** op. 2. 1. 143.

проискати -штѫ -штеши vb. quaerere clim. 163.

происходатаити -аѭ -аиши vb. procurare alex.

происходити -ждѫ -диши vb. προϊέναι, προέρχεσθαι exire sbor. krmč. typ.-chil. misc.-šaf. ber. **источьникы** -**дѧштѧ** io.-sin. **оть тогожде родоу** - krmč.-mih. 336.

происходъ m. exitus misc.-šaf. 24.

происходьнъ adj. exitus triod. krmč.-mih. ultimus alex.

происхождение n. egredi ioann. krmč.-mih. dioptr.

проити -идѫ -идеши vb. διαβαίνειν, διέρχεσθαι, διεξέρχεσθαι, παρέρχεσθαι transire ostrom. šiš. 94. 184. pent.-mih. ioann. προβαίνειν procedere men.-vuk. **прослоутию** -**иде** ἡ φήμη διέδραμε prol.-mart. adde bus. 87. misc. sensu obscoeno sup. 3. 19. 1) - **сквозѣ землю** pent.-mih. -**идеть ли си доуша наша водоу**; op. 2. 2. 215. -**идохь глаголемое сквозѣ огнь и водоу** sabb.-typ. 113. - 2) - **рай, врата, землю и море** chrys.-lab. **мьчь** -**иде грьтань** pent.-mih. **двeрь** - clim. **македонию** - šiš. 94. - **порогы** per. 31. - **всакоу моукоу** prol.-vuk. -**иде малое придворие** prol.-mart. aor. **проидѫ, проидоу** cloz I. 301. op. 2. 2. 78. šiš. 184. 245.

проишьд- vb. transire krmč.-mih. 216. -**изъшьдъ** men.-leop.

прокавати -ваѭ -ваюши vb. ἐλαύνειν fundere esai. 41. 7. -proph.

прокажати -аѭ -аюши vb. lepra afficere: habes -**жаюмь** λεπρῶν num. 12. 10. -pent.-mih. kruš. - **сѧ** alex.

прокаженикъ m. leprosus kruš.

прокажение n. λέπρα lepra ant. antch. **очисти се оть** -**нию** greg.-lab. φαρμακεία veneficium šiš. 123. apoc. 18. 23. -vost.

прокаженъ v. **прокаэити**.

прокаженьство n. improbitas **по ꙗвлении** -**ва ихъ** georg.-vost.

прокажныати сѧ -ꙑѭ **сѧ** -ꙑеши **сѧ** vb. λεπροῦσθαι lepra affici -**нѣти** num. 12. 10. -pent.-mih.: th. * -**знити**.

проказа f. λέπρα lepra ostrom. hom.-mih. sup. 362. tur. misc.-šaf. chron. I. 14. 15. 22. - **юго прилѣпить се кь тебѣ** krmč.-mih. 192. damnum chron. I. 15. machinatio -**зы ихъ (бѣсовъ)** prol.-vost. mon.-serb. 116. 95. **избави отъ проказꙑ смертьнꙑѧ** bus. 392: nota -**зоу творити вь житѣ** krmč.-mih. 320.

проказивъ adj. improbus sup. 157. πονηρός malus op. 2. 2. 199. krmč.-mih. 72. hom.-mih. 71. ex. -**ва вѣра** greg.-lab. -**ви нрави** hom.-mih. - **сьвѣть** greg.-lab.

проказитель m. φαρμακός veneficus op. 2. 2. 61.

проказити -жѫ -зиши vb. perdere krmč.-mih. 72. **аще жена** -**зить дѣте вь себѣ** psalt.-vuk. **кореньми** - men.-mih. -**женъ** λεπρός leprosus ostrom. cloz II. 119. greg.-lab. sup. 307. 366. sim. I. 7. chron. - **сѧ** dioptr.

проказньство n. improbitas men.-mih. prol. μαγγανεία machinatio pal.-vost. adde bor. xxii. -**ствъ своихъ и которъ** prol.-vost. pestis alex.

проказовати -зоуѭ -зоуеши vb. προφασίζεσθαι causas fingere -**зоуетъ мъною** 4. reg. 5. 7. -vost. op. 1. 41.

проказъ m. lepra ber. pro **трудъ**.

проказьлѣвати -аѭ -аюши vb. peccare - **въ въпросѣхъ** svjat.

проказьлѣти -ѣѭ -ѣюши vb. machinari **мꙑсливъше и** -**лѣвъше** sup. 398. 2.

проказьство n. πανουργία, κακουργία improbitas op. 2. 2. 199. sup. 330. adde 84. 399. pat. δολερόν dolus ex.-op. 2. 1. 22. ὑπουλότης fallacia op. 2. 2. 199. 449. **ѕ'мна ею'гоу прѣльсти въ** -**вѣ своемъ** 1. cor. 11. 2. -op. 2. 2. 24. **не** - ἀκάκως sine fraude hom.-mih. **безъ** -**ства** ἀπερίεργος simplex op. 2. 2. 199.

прокапати -плꙗѭ -плюеши vb. στάζειν stillare kruš. **облаци** -**пааше водоу** pent.-mih. -**плеть храмина** eccles. 10. 18. -acad.: nota **камени** -**паноу** op. 2. 2. 262.

прокы praep. pro cum dat. vel acc. iungenda - **мочи нашей** mon.-serb. 41. 47; 41. 53. - **свою мочь** 41. 63. cf. **противѫ** et serb. proću.

прокименъ m. προκείμενον propositum ant.-

hom. 149. - гласъ e palimps. - rom. пѣти -мны chir. -монъ bor. 79. прокимни въскрснии op. 1. 152. cf. duc.
проклинати -аѭ -аеши vb. καταρᾶσθαι exsecrari krmč. 49. sabb.-typ. sup. 362. chron.
проклити сѧ -нѭ сѧ -неши сѧ vb. germinare аще не всѣано боудетъ въ землю, тъ не проклнть сѧ и плода не сътворить izmar. вcꙗ пьшеница проклила сѧ бѣ bus. 337. nsl. kliti cf. клѣти.
прокльвати -вѫ -веши vb. pertundere -кльветь дрѣво nom.-barb.
проклѣние n. προβολή proiectura sive appendix - тростное ex.
проклѣти -клѣѭ -клѣеши vb. ἀνατέλλειν germinare -кьлѣв'шю op. 2. 2.-151. ἀναβιοῦν reviviscere -клѣють op. 2. 2. 150. idem habes -клѣти ex.-op. 2. 1. 15. ἀναδίδοσθαι provenire, erumpere отъ корене -клѣетъ ibid. не -кълѣетъ ни плода сътворить zlatostr. пшеница бѣ -клѣла prol.-vost. cf. -клити.
проклѧти -кльнѫ -кльнеши vb. καταρᾶσθαι exsecrari ostrom. sup. -кленьше cloz I. 107. -клѧтъ ἐπικατάρατος exsecrabilis ostrom. -кленеть καταργήσει op. 2. 1. 163. rum. проклет.
проклѧтие n. ἀρά, κατάρασις exsecratio sbor. proph. chron.
проклѧтьство n. exsecratio alex. acad. -клесво mon.-serb. 274. -клецтво 255. 283.
проклѧтьць m. δυσσεβέστατος impius -клетmen.-vuk. men.-mih. mon.-serb.
проковати -аѭ -аеши vb. ἐλαύνειν cudere -каѧй esai. 41. 7. -vost.
прокопавати -ваѭ -ваеши vb. διορύττειν perfodere - ребра hom.-mih. adde nom.-mik. - стѣноу men.-mih. hom.-mih. ephr. - стѣны dial.-šaf.
прокопати -паѭ -паеши vb. ἐξορύττειν effodere ostrom. διορύττειν perfodere ephr. -пай себѣ въ стѣнѣ bus. 176. -паеть 177. men.-mih. - стѣнѫ chrys.-frag. proph. - стѣны chrys.-lab. -павъше изеше тѣло prol.-mart. прокопахъ надъ мощьми свѧтаго bus. 762.
прокосъ m. atractylis (herba) trigl.
прокоие adv. τοῦ λοιποῦ in posterum sup. 148. 6. antch.
прокрасти -дѫ -деши vb. συλᾶν adimere 2. cor. 11. 8. -šiš. 109. apost.-bulg. -vost.
прокраити -аѭ -аиши vb. exscindere - лысты men.-mih.
прокрой m. perforatio alex.
прокоуда f. φαῦλα mala ex. φαυλότης improbitas sup. 251. вълѣзе въ -доу svjat.-vost. svjat.-mat. 9. -ды дѣявъше φαῦλα πράξαντες op. 2. 2. 306. morbus, uti videtur sup. 291. russ. dial. прокуда homo fraudulentus.
прокоудивъ adj. ὑβριστής protervus -ваго веоньца greg.-naz. моужь - prol.-mart.
прокоудити -ждѫ -диши vb. ὑβρίζειν contumelia afficere - светоую prol.-mart. ἀχρειοῦν inutile reddere, corrumpere ant. pat. sup. λυμαίνεσθαι perdere црковь -кѫди cyr.-hier. ἐξερημοῦν devastare -жѫ землю svjat. -op. 2. 2. 399. vost. διαφθείρειν perdere op. 2. 2. 154. 266. ἀφανίζειν corrumpere sup. 297. adde hom.-mih. sup. 75. 102. 250. - ребро de adultero sup. 270. -жена образа op. 2. 2. 25. -ди вьсю лѣпотоу свою men.-leop. жены -коудены men.-leop. - сѧ op. 2. 2. 154.
прокоудьливъ adj. perniciosus -да- men.-leop. prol -mart. 133. неразбрань и - bulg.-lab. -да- alex.
прокоудьникъ m. λυμεών perniciosus sup. 242.
прокоудьнъ adj. perniciosus sup. 250.
прокоудѣти -дѣѭ -дѣеши vb. corrumpi antch.
прокоуждати -аѭ -аеши vb. ἀχρειοῦν inutile reddere, corrumpere ant. ὀλοθρεύειν perniciosum esse sup. 244. sup. -жа- op. 2. 2. 263. διαφθείρειν perdere -жда- op. 2. 28. -жаетъ тѣло op. 2. 2. 25. adde о чистъихъ трапезахъ -дашѧ georg.-naz.
прокоуждение n. ἀκολασία protervia prol.-mart. passio не видить на -жение тлеющиихъ pal.-vost.
прокоураторъ m. procurator mat. 52.
прокъ adj. reliquus sup. 41. 71. 86. 208. 443. svjat.-op. 2. 2. 393. mat. 78. ex.-op. 2. 1. 16. 25. io.-clim. op. 2. 2. 202. sborn. -кое пѣснъ да наконьчаеть ми greg.-naz. adde slov.-novg. b. bor. 75. bus. 266. прокое поухвалениие vita-theod. Pott 1. 564: divide про et rad. ač, anč; adde russ. опричь lit. aprič.
прокъ n. τὸ λοιπόν, τὸ κατάλοιπον, τὸ ἐπίλοιπον reliquiae sup. 25. - излѣвъ svjat.-op. 2. 2. 393. proph. per. 12. 44. 70. 79. chron. 1. 65. 147. 154. 214. ipat. - адамонь esai. 15. 9; 28. 12. vost. събра - новгородець bor. 60. nota russ. прокъ nom. propr. прокшичь chron. 220. 11 et nsl. prokšen delicatus meg. goščenie prokšeno habd. croat. prokšen delicatus verant. meg.

пролива f. os fluviorum trigl.
проливаниѥ n. effusio крьвьно - men.-mih.
проливати -ваѭ -ваѥши vb. ἐκχύνειν effundere ostrom. sup. pat. prol. ῥίπτειν proiicere krmč.-mih. юхоу юже пролива(ю)ть мои повари bus. 412. adde chrys.-lab. antch. bell.-troj. 28. op. 2. 2. 317. 366. svjat.-mat. 5. bus. 29. 261. - сѧ προχεῖσθαι, ἐκχεῖσθαι effundi man. chron. -ваѥть сє вь поучиноу доунавь steph.
проливьнъ adj. effusus prol.
пролити -лиѭ -лиѥши vb. ἐκχεῖν effundere ant.-hom. cloz I. 484. 485. šiš. 25. chron. 1. 134. bor. 10. приде -литъ кръвє своѥѩ cloz I. 233. -лью bus. 177. - сѧ šiš. 216. misc.-šaf. -льють сѧ holm.
пролитиѥ n. ἔκχυσις, χύσις effusio man. sborn. ant.-hom. domet. - крьвє sabb. 80. kruš. - крьвє αἱματεκχυσία sanguinis effusio šiš. 181. крьви - laz.-vuk.
пролиꙗниѥ n. effusio sup. 162. 295. pat. - рѣкы krmč.-mih. 284. крьвємь - hom.-mih. -лѣꙗниє nom.-mik. 117.
пролиꙗтєль m. qui effundit - крьвємь steph.
пролиꙗти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἐκχεῖν, χεῖν effundere sup. man. proph. chrys.-frag. misc. sim. I. 10. nom.-mik. 69. 118. misc.-šaf. bus. 122. 388. chron. крькн - sim. I. 22. - кръвъ bell.-troj. 14. - молиткоу sim. I. 16. -лѣи масло на землю vita-theod. -лѣѭтъ sup. 358: nota -лиꙗємь greg.-lab. -лѣати nom.-mik. 115. - сѧ: свѣтоу -лиꙗкшоу сѧ man. κενοῦσθαι effundi sup. 345.
прологъ m. rupes, recte, ni fallimur, fissura alex.
прологъ m. prologus op. 2. 1. 6. -го krmč.-mih. liber sanctorum vitas enarrans trigl. mon.-serb. 487.
проложити -жѫ -жиши vb. exponere holm. ioann. ἐμβάλλειν iniicere - оудицоу prol.-cip. διελαύνειν transfigere тръстиѥмь по оудєсємь - men.-vuk.
проложиѥ n. ὠδίς dolor parturientis -жьꙗ измѣниша psalt.-theod.
пролоука f. sensus dubius: -кы и проходы плющє ex.-op. 2. 1. 19.
пролоучати -аѭ -аѥши vb. sensus ignotus prol. 137.
пролѣвати -аѭ -аѥши vb. effundere tur. 41. misc.-šaf.
пролѣсти -зѫ -зєши vb. egredi - сквозѣ врата.
пролѣтиѥ n. ver misc.-šaf. triod. grom. op. 2. 2. 659. nom.-barb. men.-mart. ber. chrys.-duš. 49. chrys.-lab. serb. prolitje, primalitje.
пролѣть f. ver nom.-barb. bulg. prolet f. adde дьнь -тинє mon.-serb. 62. 210: nota croat. protuliće hung.
пролѣтьнъ adj. ἔαρος vernus georg. прѣвоносиє -тныхъ даровъ man.-vost. - мѣсєць men.-mart.
пролѣꙗниѥ v. пролиꙗниѥ.
пролѣꙗти v. пролиꙗти.
пролѧцаниѥ n. dolores puerperae acad.
промагєръ m. praefectus coquorum ichn.
промахъ m. nom. propr. viri - кто витєзь alex.-mih. 34.
промєждоу praep. inter cum instr. iungenda: habes in fontt. russ. int. 247. -жоу chron. 1. 232. -жи chron. 1. 164. 208.
-жь собою proph. adde -жи сєбѣ tur. et -жи тѣхъ лѣтъ georg.-vost.
промєтаниѥ n. βάσανος probatio - добраго нрава psalt.-theod.
промєтати -аѭ -аѥши vb. versare op. 2. 2. 241. стрєлоу - per aliquid iacere alex.-mih. 177.
промєтивъ adj. mobilis нє лєгокъ сы и -, но тѧжєкъ и твєрдъ vost.
промръзнѫти -нѫ -нєши vb. gelascere prol.-vuk. -зѣ смѣрєниѥ prol.-mih. 197.
промоуждаи m. cunctator дондєжє отъдаси срєбро моє, -жаю злꙑи злохитрє prol.-vost. in duobus codd.
промѣкнѫти -нѫ -нєши vb. perfodere -мчє имь (мьчємь) вноутрьнꙗꙗ моꙗ sabb. 112. -мьчє вѣсть vita-theod. - сѧ divulgari prol. men.-vuk. ber. ꙗко - вѣсти о сємь men.-mih. -кьшємь сє славою чюдєсємь men.-mih. 164.
промъци m. pl. auricula infima -мцы trigl.
промꙑслитєль m. πρόνοος providus dial. int. isaak. georg.-mon. 60. nom.-mik. 127.
промꙑслитєльница f. mulier provida mir.
промꙑслитєльнъ adj. providus chrys.-lab.
промꙑслити -шлѭ -слиши vb. προνοεῖν prospicere, providere dial. sup. krmč. 47. krmč.-mih. chron. -слить о нєю men.-mih. -слихь сьзидати ardž. considerare men.-mih.
промꙑслъ m. πρόνοια providentia sup. ant. op. 2. 2. 301. int. krmč.-mih. - божии sim. I. 2. λογισμός cogitatio krmč. 40. adde svjat. greg.-mon. sbor.-kir. 38. dioptr. prol.-mih. dial.-šaf. bus. 747. -лы дни волѥ men.-mih. 16.
промꙑсльникъ m. προνοητής providus ant. antch. dial. sup. int. prol.-vuk. isaak. alex.-mih. 172. dioptr.-lab. нищиимь - prol.-mih. пєчаловникъ или - misc.-šaf. πρύτανις rector sup. 141.

промысльница f. provida leont. men.-mih.
промысльнъ adj. providus **-нѣйше попеченіе** krmč.-mih.
промышливати -ваѭ -ваѥши vb. providere chrys.-lab.
промышлыи m. πρόνοια providentia **божию -лаю** io.-clim.
промышлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. προνοεῖν, προνοεῖσθαι prospicere, providere ant. op. 2. 2. 301. krmč. 62. krmč.-mih. int. mir. dioptr. chron. ἐπινοεῖν cogitare krmč.-mih. - **благоѥ** sborn. - **гонезноутиѥ моукамь** prol.-belg. - **чьто комоу** prol.-mih. 266. **отьць сыноу -ꙗѥть** isaak. **богь -ꙗѥть сьпасению чловѣчю** men.-mih **дѣломь своимь** - alex.-mih. 134. **-ꙗеть имь и дьщерию** misc.-šaf. 74. **животомь своимь** - alex.-mih. 119. - **о пищи** krmč.-mih. **-ꙗю о нихь** ichn. adde bus. 812.
промышлꙗвати -лꙗѭ -лꙗѥши vb. providere mir. par.
промышлениѥ n. πρόνοια providentia krmč. 40. pyrg. sup. 121. misc.-šaf. greg - mon. prol.-mih. - **полагати** chrys.-lab.
промьждати -аѭ -аѥши vb. ἀπονεύειν nutare, declinare **лицѣмь ꙗ -дало ꙗ гоугнивь** τὴν πρόσοψιν ἀπονενευκώς men.-vuk. ꙗ obscurum, vocabulum ipsum dubium est.
промѣна f. mutatio alex. acad. bulg. promenъ, promjanъ.
промѣнити -нѭ -нши vb. liberare **-ни ме оть ѥстьства прѣдѣдь моихь** men.-mih.
промѣнꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. mutare **иконы промѣнꙗли дешево поселꙗномъ** bus. 810.
промѣсити -шѫ -сиши vb. διαταράττειν perturbare - **искыпѣниѥ** men.-vuk.
промѣтати -аѭ -аѥши vb. versare **не подобаеть моци оумьрьшиихь** - misc.-šaf. 76. διαλογίζεσθαι cogitare **мысльми** - men.-mih. **-таше, како сѧ бы отъ ѥꙗ оугонезнѫлъ** nomoc.-bulg. 125. de iosepho aegyptiaco.
пронажати -аѭ -аѥши vb. transfigere **стрѣлами -жꙗѥми** sborn. **-жаеми** bus. 492.
проназнаменовати -ваѭ -ваѥши vb. προτυποῦν praeformare op. 2. 1. 167.
пронареченниѥ n. praefinitio.
пронарешти -кѫ -чеши vb. προορίζειν praefinire op. 2. 1. 150. chrys.-lab.
пронарѣкованиѥ n. praefinitio acad.
пронарѣковати -коуѭ -коуѥши vb. praefinire lavr.-op. 32. psalt.-int. praedicere psalt.-int. -saec. xii.
проначрътавати -аѭ -аѥши vb. antea repraesentare chrys.-lab.
пронарътаниѥ n. futurae rei repraesentatio sbor.
пронарътати -аѭ -аѥши vb. rem futuram repraesentare triod. men.-leop. prol.-mart.
пронашати -аѭ -аѥши vb. efferre - **сѧ**: **-ношаше сѧ слоухь ѥго** dial.-šaf.
пронести -сѫ -сеши vb. προφέρειν proferre clim. - **гласъ** dioptr. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. int. celebrare **-се ѥго** dial.-šaf. **-се ѥ по всемоу градоу** par. leont. **-сьша име христово по вьсеи земли** cyr. 27. - **сѧ** bus. 76. chron. **пронесе сѧ чоудо** mir. **-се се рѣчь** διεβοήθη pent.-mih. **-се се гласъ высоудоу** men.-mih. **-се сѧ слава** men.-leop. **проне(сено) слово се бѣаше** ἐθρυλλεῖτο men.-mih. διαφημίζεσθαι divulgari ostrom. **слоути(ю) ѥго пронесъшю сѧ** bus. 434.
пронизати -заѭ -заѥши vb. transfigere - **стрѣлами сердце** pam. 233. **каплꙗми дождевными ꙗко стрѣлами пронизаема** bus. 622.
пронизошѧ v. **проньзнѫти**.
проникати сѧ -каѭ сѧ -каѥши сѧ vb. διαφημίζεσθαι, ἐξηχεῖσθαι divulgari matth. 28. 15. -nicol. šaf.-urspr. cf. **-цати**.
проникнѫти -нѫ -неши vb. διακύπτειν prospicere - **ис чрѣва** man. acad. - **сквожьною** prol.-mart. croat. proniknuti germinare luč.
пронирнвъ v. **пронырнвъ**.
пронирьливъ v. **пронырьливъ**.
проницати -чѫ -чеши vb. προκύπτειν se inclinare man.
проничениѥ n. prospicere bus. 182. acad.
прониꙗ f. sensus ignotus: **заровашѥ ѥ (златопечатно слово) обитѣли неориѥвѣ галакриньскоѥ вьниѥгда быти оной прониа** graece nihil prol.-mart. 233. **дахь нѥговоу бащиноу властелиноу момоу оу пронию** mon.-serb. 493. 20. **пронию да нѣсть вольнь никто продати ни коупити** duš. 53: est fortasse gr. πρόνοια sensu nobis ignoto.
прониꙗрь m. **вь недели да работаю два дни -ниарoу** duš. 58. cf. **прониꙗ**.
прониꙗрьскъ adj. **оть -ниарьске землѥ** duš. 53. cf. **прониꙗ**.
прониꙗрѥвишть m **кто боуде -вићь** duš. 144. cf. **прониꙗ**.
пронозити -жѫ -зиши vb. transfigere men.-saec. xi.

пронорнвъ adj. malus prol. saepius - **змий** men.-mih. **смѣхъ ıави сѧ казньми -вый** men.-saec. xı. cf. **проныривъ.**
пронор'ъ m. malitia, uti videtur **пронора и диıавола** misc. 162.
пронорьливъ adj. malus, perniciosus prol. nomoc. -bulg. pal.-vost. prol.-vuk. mon.-serb. 93. - **бѣсь** men.-mih. **-рл-** chrys.-frag. mon.-serb. 92. - **диıаволь** prol.-mih. cf. **-нър-.**
пронорьство n. malitia ephr. chrys.-frag. prol.-mih.
проносити -шѫ -сиши vb. διαφημίζειν divulgare - **слово** ev.-trn. - **сѧ въ оустѣхъ** proph.
проносъ m. elatio, enunciatio - **рѣчний** op. 1. 56.
проносьнъ adj. divulgatus **оть многыхъ -сна** misc.-šaf. 144.
проношати v. **пронашати.**
проноузити -жѫ -зиши vb. διαπείρειν, διαβιβάζειν transfigere men.-vuk. adde nomoc.-bulg. 79. 169. 201. prol.-vuk. pat.-šaf. βάλλειν iacere - **свѣтаго** men.-vuk. - **гвоздию скрозѣ стопы** prol.-cip. - **тѣло** men.-mih. - **глезны** prol.-mart. - **слоуха** prol.-mart. - **прьси** prol.-cip. - **комоу пазоусѣ** prol.-mih. - **кого вь ребра** prol.-mih. 100. **ражьны -зиш ıемоу пазоухы** prol.-mih.
проноурити -рѭ -риши vb. ἀναλίσκειν absumere ant. **не въ смѣсѣ -ромъ** (recte **-римъ**) **дьни** op. 2. 2. 263. **времѧ свою -рихомъ играюще** ephr.-vost.
проноуръ m. absumere **-ромь** antch. c. 95. **-ромъ** (recte **-римъ**) **дьни** op. 2. 2. 263.
проныревъ v. **пронырнвъ.**
проныривъ adj. πονηρός malus op. 2. 2. 204. men.-mih. hom.-mih. hes. 13. **-вии бѣсове; звѣрь** - greg.-naz. **жена -ва** hom.-mih. 181. - **бѣсъ** vita-theod. διεφθαρμένος men.-mih. **зли, -ви** men.-mih. **-нир-** svjat. sup. **-ревѣй** ex.-vost. 2. 14. cf. **пронорнвъ.**
пронырнвѣ adv. male io.-sin. clim.
пронырити -рѭ -риши vb. διεκδικεῖν vindicare adde pat. - **славѫ божиѭ** sup. 244.
пронырие n. πονηρία malitia sup. 249. adde greg.-naz.
проныровати -роуѭ -роуеши vb. μηχανᾶσθαι machinari ant. antch. op. 2. 2. 266. πονηρεύεσθαι improbum esse io.-clim.
пронырь m. πονηρόν malum sup. 151.
пронырь m. doli machinator trigl.
пронырьливъ adj. πονηρότατος malus - **бѣсъ** op. 2. 2. 287. men.-leop. adde cozm. ber. per. 76. chron. 151. **-нирл-** sborn. cf. **-нор-**
пронырьливьць m. homo malus **-рл-** ber.
пронырьникъ m. σοφιστής sophista **зълъй** - greg.-naz.
пронырьно adj. astute trigl.
пронырьство n. πονηρία nequitia sup. 334. cozm. io.-clim. dioptr. men.-mih. ber. chron. πονηρία malitia hom.-mih. matth. 22. 18. -ev.-novg. **бледи и -ства** σόφισμα fallacia men.-mih. **лоукы -ства** ἀπάτη men.-mih. **анъгели прокодѧще доушоу сквозѣ - тѣмьнынхъ тѣхъ мытарьствъ** vita-theod. πρόσχημα praetextus sup. 244.
пронырение n. absumtio antch.
проньзати -аѭ -аеши vb. transfigere men.-leop.
проньзити -жѫ -зиши vb. transfigere pyrg. prol.-serb. 4. reg. 9. 24. -kruš. -нзи aor. vost. sim. I. 23. 25. - **скрозѣ оуши** prol.-cip. **-зи сквозѣ оуши** prol.-cip. **-нѫзи** nomoc.-bulg. 79.
проньзнѫти -нѫ -неши vb. πείρειν transfigere men.-vuk. διατιτρᾶν hom.-mih. **-зоше** prol.-vuk. **-зе** chron. **-зень** prol.-cip. men.-vuk. **-нзоша** ber. 50. **-низоша** bor. 16. **-ньзьшимь ребра** hom.-mih. **-нъзъшоуоумоу** sup. 350.
пронѫзити v. **проньзити.**
проображати -аѭ -аеши vb. praeformare oct. sbor.
прообразити -жѫ -зиши vb. praeformare ant.-hom. chron. 1. 45. 79. **-жааше** sup. 364: pro **прѣоб-** šaf.-frag. 43.
прообразие n. exemplar.
прообразованние n. praeformatio chron. 1. 244. initium sup. 403.
прообразовати -зоуѭ -зоуеши vb. praeformare triod. typ.-chil. sim I. 18. chrys-lab.
проочиштати -аѭ -аеши vb. προαγνίζειν praepurgare svjat.-op. 2. 2. 394. chrys.-lab. par.
пропадь f. χάος hiatus zach. 14. 4. -proph. σχισμή fissura **понрѣть глава моıа въ -ди горныѩ** ion. 2. 6. -vost. 2. 105. mat. 49. adde psalt.-int. -saec. xıı. nsl. prepod lex.
пропадьство n. damnum vel proditio mon.-serb. saepe.
пропажда f. res perdita **-жа** trigl.
пропаждение n. σωλήν canalis **сквозѣ -жение** georg.-vost.
пропарити -рѭ -риши vb. currere facere **конь на запоустъ** - io.-clim.

пропаство n. iactura, uti videtur **погибель сѧ оучинила (и)** - sbor.-kir. 40. cf. **-падьство.**

пропасти -дѫ -деши vb. σχίζεσθαι scindi **каꙗ плоучина -паде** men.-mih. 240. serb. propasti rum. **пропъдеск** perdo - - **сѧ** terreri, uti videtur georg.

пропасть f. βόθρος, βόθυνος fovea sup. 63. proph. men.-vuk. χάσμα hiatus, vorago sup. 276. men.-vuk. **въ -стехъ земныхъ** bus. 479. adde sabb. 23. antch. bus. 249 264. chrys.-lab. men.-leop. chron.: nota χωνεία fusio men.-vuk. nsl. propast habd. rum. **препасте.**

пропастьнъ adj. hiatus nomoc.-bulg. io.-sin.

пропелесъ adj. subpullus **очи -сѣ** ex.-vost.

пропивати -ваѭ -ваеши vb. bibendo absumere pam. 192. **дѣти боꙗрские пропивають сѧ** bus. 812.

пропиица m. homo vinolentus trigl.

пропинати -наѭ -наеши vb. ἐκτείνειν extendere; σταυροῦν crucifigere sup. 370. bus. 29. 87. - **небо ꙗко кожѫ** bon.

прописаниѥ n. descriptio pyrg. int. 297. prol.-serb - **и подобиѥ** io.-sin.

прописатель m. praescribens.

прописати -саѭ -саеши vb. προγράφειν praescribere krmč.-mih. ant.-hom. holm. **-саша** op. 2. 1. 140. - **и проокразовати** lit -mih.

прописовати -ваѭ -ваеши vb. προγράφειν praescribere chrys.-lab chrys.-frag. triod. ex.

проплакати -чѫ -чеши vb. κλαίειν flere pent.-mih. pyrg. prol. ex. alex.-mih. 5. 52. 200. οἰμώζειν plorare men.-vuk. - **сѧ** ichn. προθρηνεῖν lugere sup. 76. 387.

проплесканиѥ n. πλαστούργημα effictio, factura io.-dam. op. 2. 2. 301.

проплескати -аѭ -аеши vb. διαπλάττειν formare **-скавъ** op 2. 2. 301. io.-dam.

проплътьнъ adj. incarnatus glag.: vocabulum dubium.

проплькати -плюѭ -плюеши vb. spuere pat.-mih.

прповелѣниѥ n. mandatum **-нию божию хотѣнию** hom -mih. 200.

проповѣданиѥ n. κήρυγμα praedicatio sup. ant.-hom. ἐπαγγελία renunciatio op. 1. 155. mon.-serb. **на - нти** prol.-mart. rum. **пропокедание.**

проповѣдателинъ m. κήρυξ praeco gen. 41. 43. -vost.

проповѣдатель m κήρυξ praedicator cloz I. 661. 743. proph. hom.-mih. meth. 2.

проповѣдательникъ m. qui praedicat ber.

проповѣдати -аѭ -аеши vb. κηρύττειν, προσκηρύττειν praedicare ostrom. sup. 238. proph. cloz I. 584. 674. 836. 859. prol.-mih. cyr. chron. - καταμηνύειν significare sup. 237. nehem. 8. 15. -mat. 53.

проповѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. κηρύττειν praedicare prol. mir. zak.-serb. chrys.-lab. - **сѧ** dial.-šaf. rum. **проповедуеск.**

проповѣдь f. κήρυγμα praedicatio šiš. 228. hom.-mih. sup. 180. 338. cloz I. 813. bus. 31.

проповѣдьникъ m. κήρυξ praeco, praedicator šiš. 230. sup. pat. prol. isaak. pent.-mih. ber. καταγγελεύς nuncius šiš. 235.

проповѣдьница f. κήρυξ quae praedicat prol.-mart. hom.-mih.

проповѣдьничьскъ adj. κηρύκων praeconum men.-vuk. hom.-mih. **-ка словеса.**

проповѣдьнъ adj praedicationis **-но чюдо** hom.-mih.

проповѣдьць m. praeco prol -mart.

проповѣдѣти вѣмь -вѣси vb. κηρύττειν praedicare sup. 339. 365. 394. ant. proph. ostrom. krmč.-mih. mon.-serb. cloz I. 832. προπέμπειν deducere šiš. 215. προαναφωνεῖν cloz I. 21. **-да** pro **-дѣ** sup. 391. - **сѧ** ostrom. mat. 21. **-вѣсть сѧ** šaf.-frag. 37. **-виде̑ти** mon.-serb.

пропонътидьскъ adj. propontidis prol.-lab.

пропоньскъ adj. προποντίδος propontidis men.-mih.

пропотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare alex.

пропраклка f. abavia krmč.-mih.

пропразгъ m. diluculum **лоучи сѧ емоу нѣкогда изыти по обычаю -гоу въ мытницоу** vita s. ioannis eleem. -vost.

проправти -порѭ -пореши vb διατέμνειν dissecare men.-vuk. **-поремъ трескою чрево** chron. 1. 62. II.

пропрати -перѫ -переши vb. κατατρίβειν atterere - **сѧ: сапози не -праша сѧ** deut. 29. 5. -vost.

пропрати -перѫ -переши vb. pervolare **иже (апостоли) ꙗко стрѣлы -перыше вьсь миръ съмоутиша и** psalt.-int. -saec. xii: de inf. **-прати** dubitabis fortasse propter formam part. praet. act. I.

пропритъчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. parabola eloqui **-чюеть** svjat.-vost.

пропоускъ m. emissio trigl.

пропоустити -штѫ -стиши vb. emittere chron. 1. 130. 12. - **сѧ** ambulare **шедъ на поле -сти сѧ на кони** georg.-vost.

пропоуштати -аѭ -аѥши vb. emittere alex.-mih. 122.
пропѣти -поѭ -поѥши vb. celebrare **пророчьскы -пѣ-** ant-hom.
пропѧло n. σταυρός crux cyr.-hier. men.-mih. croat. propelo hung.
пропѧти -пьнѫ -пьнеши vb. σταυροῦν crucifigere šiš. 9. 112. 144. 228. bus. 48. ev.-zogr. ostrom. svjat. š.-gl. 49. 70. 74. ev.-trn. nicol. ant.-hom. **-пьнѧть сѧ** šaf.-frag. 37. **-пѧсѧ** š.-gl. 49. 50. extendere - **мрѣжоу** proph. καταργεῖν delere sup. 286.
пропѧтиѥ n. σταυρός crux šiš. 255. op. 2. 1. 162. chrys.-frag. crucifixio ostrom. nicol. domet. bus. 48. **-пѧтиѥ** mon.-serb.
пропѫдити -ждѫ -диши vb. καταδιώκειν insequi pent.-mih. διώκειν insequi lev. 26. 36. -vost. - **лова** σοβεῖν τὴν θήραν op. 2. 2. 673.
пропѫтиѥ n. προοίμιον prooemium io.-clim.
проразити -жѫ -зиши vb. perforare, ni fallimur - **камень** men.-mih. destruere glag.
проразоумиѥ n. providentia.
проразоумьникъ m. προνοητής providus op. 2. 2. 301. io.-sin. vita-theod.
проразоумьнъ adj. providus mat. 22.
проразоумѣвати -ваѭ -ваѥши vb. προνοεῖν prospicere dial. sup. dial.-šaf.
проразоумѣниѥ n. praescientia.
проразоумѣтель m. qui providet dial.-šaf.
проразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. prospicere dial. misc. prol.-vuk. ant.-hom. svjat. domet. bus. 907. **-мѣѣхоу** bus. 713: nota **сьпасению -мѣѣти** men.-mih. 174.
проразоумѣѣти v. **проразоумѣти**.
прорасль f. βλάστημα soboles cyr.-hier.
прорастати -аѭ -аѥши vb. procrescere pat. ἄνω φύειν progerminare deut. 29. 18. -vost. 1. 358.
прорасти -растѫ -стеши vb. progerminare misc. 64. bus. 621. chrys.-lab. **-стоше сьблазни** krmč.-mih **-стоχь главьны, нь не цьфьтить** misc. 64: male ἐκθηλάζειν exsugere man.
прорастити -штѫ -стиши vb. βλαστάνειν procrescere facere sup. triod. - **отрасль** ἐκφέρειν procreare proph.
прорасѫдити -ждѫ -диши vb. antea diiudicare par.
прорасѫждати -аѭ -аѥши vb. antea diiudicare mir.
прораштати -аѭ -аѥши vb. procrescere facere oct. int. proph.
прораштениѥ n. procrescere facere pat. dioptr.
прореченииѥ n. προφητεία praedictio sup. χρησμός oraculum ant. prol.-cip. chron.
прорешти -рекѫ -речеши vb. προφητεύειν praedicere, vaticinari ostrom. chrys.-lab. sup. chron. **-рѣχь** προεῖπον šiš. 123. adde nehem. 8. 15. -mat. 53. **-рѣше** nicol.
прорицаниѥ n. προφητεία praedictio sup. χρησμός oraculum ant.
прорицатель m. qui praedicit molit. nom.-mik. 20.
прорицати -чѫ -чеши et **-цаѭ -цаѥши** vb. προφητεύειν vaticinari sup. svjat.-op. 2. 2. 373. mat. 9. triod. proph. šiš. 90. bell.-troj. 10. hom.-mih. misc.-šaf. 56. chron. 1. 41. 42.
пророковати -коуѭ -коуѥши vb. προφητεύειν vaticinari num. 11. 25. -ostrog. š.-gl. 84. dial.-šaf.
пророкооубийствьнъ adj. qui prophetam interficit.
пророкооубийца m. prophetas interficiens.
пророкооубитель m. qui prophetam interficit hom.-mih.
пророкъ m. προφήτης propheta cloz I. 869. sup. chron.: male pro **порокъ** ψόγος accusatio sup. 179. nsl. prorok spang. prerok rum. **пророк** cf. wack. 11.
пророчеоубийствьнъ adj. προφητοκτόνος prophetam occidens prol.-mart. cf. **-кооуб-**.
пророчица f. προφῆτις quae futura praedicit pat. bell.-troj. prol.-vuk. krmč.-mih. men.-vuk. bus. 978.
пророчь adj. poss. προφήτου prophetae ioann. hom.-mih. krmč.-mih. chrys.-lab. svjat. **-чею молитвою** hom.-mih. 140.
пророчьскъ adj. προφητῶν prophetarum sup. προφητικός propheticus ostrom. sup.
пророчьскы adv. προφητικῶς prophetice sup. hom.-mih. laz.
пророчьствиѥ n. προφητεία effatum prophetae šiš. 183. 194.
пророчьство n. προφητεία vaticinatio dial. proph.
пророчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. προφητεύειν vaticinari hom.-mih. ostrom. chron.
пророусость f. color rutilus **о -сти и бѣлости чловѣкоу** pal.-vost. bus. 687.
прорьникъ m. in prora sedens, gubernator navis alex. vost. 2. 112.
прорьствовати -воуѭ -воуѥши vb. gubernare navim alex. vost. 2. 112.
прорѣзаниѥ n. dissecare **-мъ чревьнымъ** bus. 917.
прорѣзати -жѫ -жеши vb. dissecare men.-mih. bus. 917. - **плеснѣ** prol.-vuk. prol.-

mih. men.-leop. - ноздри prol.-mih - лыста bus. 624.

прорѣзопєрьнъ adj. σχιζόπτερος alas fissas habens ex. -op. 2. 1. 17.

просадити -ждѫ -диши vb. ῥηγνύναι rumpere luc. 5. 38. -ev.-nicol. šaf.-urspr. prol. **чрѣво -жєно** tur. **пропасти -ди** χωνείᾳ παρέπεμψε. men.-vuk. - **сѧ** ἀποσπασθῆναι avelli men.-vuk.

просаждати -ѩѭ -ѩєши vb. rumpere ber. - **сѧ** men.-vuk.

просатай m. κηδεστής gener, socer op. 2. 2. 148. πρόξενος qui conciliat vost. **мои -таєвѣ** pal.-vost.

просвира v. **просфора**.

просвитєръ v. **прєзвитєръ**.

просвора v. **просфора**.

просвьтѣниѥ n. ἐπίλαμψις effulgere hom.-mih. - **лицоу ѥго** sim. II.. 12. adde kruš.

просвьтѣти сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. λάμπειν, ἐκλάμπειν, ἐπιλάμπειν illucescere ostrom. hom.-mih. triod. sup. 49. 60. 135. 237. prol.-cip. typ.-chil. ἐπιφαίνειν cloz I. 58. - **добродѣтєлию** prol.-mih. **-свътѣ** bon.: apud vost. male **-тнти сѧ**.

просвѣта f. illuminatio mon.-serb.

просвѣтитєль m. qui illuminat cyr. 2. 25. men.-mih. typ.-chil.

просвѣтитєльничьскъ adj. illuminatoris prol.-mih.

просвѣтитєльнъ adj. φωτιστικός illuminandi vim habens ioann. int.

просвѣтити -штѫ -тиши vb. αὐγάζειν, φωταγωγεῖν, φωτίζειν illuminare sup. triod. cloz I. 588. 813. op. 2. 2. 261. chron. **крьщєниѥмь** - svetk. 34. **-свѣць** (pro **-свѣшть**) šaf.-frag. 33. - **сѧ** sup. prol.-mart. bus. 550. **-сват-** š.-gl. 69.

просвѣтлити -лѭ -лиши vb. φωτίζειν illuminare dial. sabb.-typ. nicol. - **сєбє** chrys.-lab.

просвѣтлывати -ваѭ -ваѥши vb. illuminare chrys.-lab.

просвѣтлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. φωτίζειν illuminare int.

просвѣтлєвати -люѭ -люѥши vb. illuminare chrys.-lab.

просвѣтлєниѥ n. illuminatio int.

просвѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. illuminare lavr.-op. 38. men. -saec. xii. **рачєниѥ божиѥ твоѭ доушѫ -ва** men.-belg.

просвѣтъ m. lux antch. **вьсѣмъ подасть -та** lavr.-op. 39.

просвѣштати -ѩѭ -ѩєши vb. ἐκλάμπειν emicare sup. 394. φωτίζειν illuminare ostrom. assem. sup. ant. dial. int. sabb.-typ. cyr. chron. - **слѣпыи** per. 41.

просвѣштєниѥ n. φωτισμός illuminatio ant. š.-gl. 79. sborn. sup. chron. τὰ φῶτα ostrom.

просвѣштьникъ m. illuminans men.-mih. cf. **хвыштьникъ**.

просєньць v. **просиньць**.

просиньць m. ianuarius mat. 12. op. 1. 262. holm. ev.-bulg. -pokl. 1. 20. š.-gl. 40. apost.-bulg. **мѣсѧца єноуара -ца рєкомаѥго** ostrom. **-сєньць** december groiu : nobis a rad. **си** lucere descendere videtur cf. bechteln Grimm, wörterb. 1. 1214.

проситва f. preces esth. 5. 6. -vost.

проситєль m. mendicus pat. misc. io.-sin. men.-mih. 190. krmč.-mih. chrys.-lab. leont. bus. 767. - **оустрои сє** greg.-mon.: nota **проситєль бѣ** τυφλὸς ἦν io. 9. 8. - ev. 1164. et alia saec. xii. bulg. prosijъ.

просити -шѫ -сиши vb. αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι petere ostrom. šiš. 212. ζητεῖν quaerere sup. sabb. 156. **живота прошьшємъ** sborn. **-сиши оу мєнє пити** assem. - **оу кого** io.-sin. **-си отъ нєго тѣла** cloz I. 923. **-си оу сєрапиона милостынѭ** leont. **нѣкъжє -симь оу нѥго** šiš. 212. **ѥгожє аштє -симь** šiš. 212. **аштє чєго -симь** šiš. 212. **-сѧть оу мєнє соуда** proph. **-сѧщи насъ помощи** š.-gl. 98. **-сить любъвє отъ чловѣка** bon. - **на бракъ** prol.-mih. - **прошєнны** prol.-mih. per. - **сѧ** per. 113. **-сѣтє сѧ оу отьца** bell.-troj. 11. scr. praç: prаčh osset. farsin lat. precari. procus goth. fraihnan ahd. frâgên and. fregna lit. prašiti let. prasît ztschr. 4. 445; 11. 190. beitr. 2. 88. orient 1. 523. Bopp 1. 106. 120. 222. Grimm, wörterb. 3. 1530. Pott 2. 1. 359. 623. mey. 1. 357. 403. wieg. 1. 361.

просиѥвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιφώσκειν illucescere dial. trigl.

просиѩкъ m. mendicus; ἐπιδεής indigens men.-vuk. **-сьѩкъ** nom.-barb. nsl. prosjak habd. bulg prosjak milad. 49.

просиѩниѥ n. illucescere hom.-šaf. pat. λαμπρότης splendor proph. **слнчноѥ** - svjat.

просиѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. ἐπιφώσκειν illucescere sbor. ἐξαστράπτειν effulgere sup. 394. ἀνατέλλειν oriri proph. διδόναι τὸ φῶς proph. adde mir. prol.-lab. men.-leop. greg. mon. sabb. 1. **-ѩшє лоучє** hom.-mih. - **житиѥмь** leont. - **сѧ** proph. hom.-mih. 201.

проскважнитъ adj. perforatus alex.

проскомидни f. προσκομιδή offertorium men.-vuk. nom.-mik. nom.-lab. par. sabb.-typ. typ.-chil. ber. alex. -коум- nicod.
проскомисати -сањ -саѥши vb. ἄρτον προσφέρειν offerre nomoc.-bulg. alex. -коум- krmč.-mih. 25. 67. pam. 194. 196.
проскоумидни v. проскомидни.
проскоумисати v. проскомисати.
проскоупий m. g. -пиѩ ἱερόσυλος sacrilegus -пиа op. 2. 2. 80.
проскоупица f. κλέπτρια femina furax op. 2. 2. 80. -цѥ работѣ и сласти κλέπτριαι δούλης ἡδονῆς hom.-mih. 64.
проскоупъ m. λυμεών corruptor -пы и зълодѣи и гѫбитела изгънати изъ цьркъве zlatostr.
проскоупьство n. corruptio пронырии и -ства sup. 249.
проскоура v. просфора.
проскоурьница f. oblatas faciens per. 34. 32. попадьи съ черньцемъ или -рнрег. 43. 24. russ. просвирня.
проскоурьнъ adj. oblationis -ноѥ προσφορά oblatio vita-theod.
прославити -влѭ -виши vb. δοξάζειν celebrare ostrom. ant. sup. bon. cloz I. 832. sim. I. 5. chron. - сѧ ostrom. exod. 14. 18. -pent.-mih. rum. прослѣвеск.
прославиѥ n. miraculum prol.-mart. 26.
прославлѣти -ѩѭ -ѩѥши vb. δοξάζειν celebrare ant. int. mir. typ.-chil. cyr. 2. chrys.-frag. greg.-mon. 54. per. chron.
прославлѥниѥ n. celebrare добро - εὐφημία bona fama hom.-mih.
прославословити -влѭ -виши vb. laudibus celebrare isaak.
прослоути -словѫ -словеши vb. ἐξάκουστον γίγνεσθαι celebrari men.-mih. adde chron. 1. 50. 129. 255. hom.-mih. не -слови шьпьтъникъ antch. - имать твой плодь hom.-šaf. -слоуть вь прѣмоудрости men.-mih. - чимь men.-mih. - сѧ ἐξηχεῖσθαι, διαφημίζεσθαι, διαβοᾶσθαι divulgari men.-vuk. hom.-mih. leont. pat. prol.-cip. max. слоухоу -слоувьшоу се prol.-mart. ratum fieri -слоуть се село pent.-mih. in codd. russ. saepe habes прослыти per. 45. bor. xvii. слоухоу -слыкъшоу men.-leop.
прослоутиѥ n. φήμη fama men.-mih. sup. 88. 205. ioann. triod. prol. prol.-cip. domet. sabb. 21. 100. prol.-mart. ex.-op. 2. 1. 22. men.-vuk. alex. -лыт- alex.
прослъзити -жѫ -зиши vb. δακρύειν lacrimari š.-gl. 63. sup. 345. io.-sin. dioptr. chrys.-lab. alex.-mih. 98. greg.-lab. vita-theod. men.-vuk. -злъз- sup. 232. ter. - сѧ cloz II. 37. š.-gl. 49. ostrom. prol.-mart. men.-vuk. pat. hom.-mih. dial.-šaf. nom.-mik. 131. - си vita-theod.
прослыти v. прослоути.
прослышати -шѫ -шиши vb. ἀκούειν audire proph. auditum recipere sup. 434. men.-mih. holm. chron. глоухъ да -шитъ op. 2. 2. 283. глоухыимь слоухь -ша hom.-mih. оуше́са -шеть hom.-mih. - сѧ: -ша сѧ блаженый men.-leop.
просмиѩти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ vb. γελᾶν ridere men.-mih. sup. 3.
просмрада f. ἀφανισμός corruptio ierem. 12. 11. -parem. 1271.
просмрадити -ждѫ -диши vb. ἀφανίζειν contaminare ant. antch. matth. 6. 16. -glag. ostrom. op. 2. 2. 263. apoc. 9. 16. -vost. лице - hom.-mih. - лѣпотоу antch. ἀποκοσμεῖν dedecorare greg.-naz. -ди градъ трѣбами prol.-vuk. καθυβρίζειν contumelia afficere greg.-naz. φθείρειν perdere apoc. 11. 18. -vost. διαφθείρειν corrumpere - виноградъ ierem. 12. 10. -parem. 1271. - землю apoc. 19. 2. -vost.
просмраждати -аѭ -аѥши vb. ἀφανίζειν contaminare ostrom. š.-gl. 52. antch. chrys.-lab. glag. -ждаѭщиихъ лица свои op. 2. 2. 432.
просмраждениѥ n. ἀφανισμός contaminatio bon. 2. 1. 192. -жен- op. 2. 2. 263.
просмръднѫти -нѫ -неши vb. contaminari, corrumpi отиноудь вѣ -рьла плъть чловѣчьска lavr.-op. 31.
просо n. κέγχρος milium iez. 4. 9. alex. pat. proph. nota κισσός hedera - модролистьвно man.-vost. 1. 429. nsl. proso magy. prosza milium beitr. 2. 378.
просокъ m. speculator chron. 1. 223. 42. посла дорожа въ -кы 3. 51. -кове и прелгатаи (recte прѣлогатаи); мирьници, а не -кове ни прелгатаи pal. 1494. čech. prosočiti tradere.
проспадарь m. protospatharius -да sup. 46. 26. cf. спадара 46. 27. gr. πρωτοσπαθάριος cf. промагеръ.
проспѣниѥ n. successus glag.
проспѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. proficere glag.
проспѣшьнъ adj. prosper glag. ἀσκητικός asceticus svjat.-op. 2. 2. 397.
простинъ m. laicus ber.
простирало n. ψυγμός exsiccatio - мрѣжное mat. 49. iez. 26. 14. -proph.
простирати -аѭ -аѥши vb. ἐκτείνειν extendere ant. - свиты sborn. плачь - sabb. 20. лоуче - laz. оумъ - svjat.-mat. 9. нѣ оудобьно къ неказаноу словесъ - оученик svjat. - сѧ op. 2. 1. 163.

доуша на вьсе по власти -раеть са svjat.
простител m. qui remittit - грѣховь frag.-serb. -saec. XIII.
простительнъ adj. remittens chrys.-lab. - богъ ioann.
простити -штж -стиши vb. συγχωρεῖν remittere krmč.-mih. krmč. 33. hom.-mih. adde chron. - комоу leont. greg.-lab. - кого prol.-mih. greg.-lab. -сти мє о моєй мысли greg.-lab. нє прости брата своєго .н. пѣнязь длъга sborn. простилъ (и) єсть богъ грѣховъ єго sborn. боуде ми проштєнъ svjat. богь вы -сти грѣхоу томоу greg.-lab. -стивъшааго и дльгоу помьнить hom.-mih. 158. - грѣхы greg.-lab. да ны -стишь тога лѣта вое; - дльгь и дльжьникы своє men.-mih. ἐλευθεροῦν liberare proph. ровние то си -сти bulg.-lab. 49. - оть опитимиє men.-mih. - са: згрѣшєниє -сти се hom.-mih. ἐλευθεροῦσθαι кала -стихомь се hom.-mih. зьданиы єго простихомъ са greg.-naz.
просто adv. ἁπλῶς simpliciter op. I. 153. hom.-mih. 102. cloz I. 614. власи - сташе misc. - рещи dial.-šaf. sabb.-typ. erecte - ходити svjat.
простовласъ adj. ἁπλόθριξ promissum capillum habens per. LV. ex. misc.
просторекъ m. simpliciter, rustice loquens -рѣкъ chron. I. 89. 20; 2. 277.
просторъ m. εὐρυχωρία spatium latum pent.-mih. gen. 26. 24. -vost. ἐξουσία potestas; ἄδεια libertas svjat.-op. 2. 2. 398. svjat.-mat. 9. misc. men.-mih. грѣхъ сь -ръмь мнозѣмь (pro -зѣмь) дьрзаємь єсть svjat. προσβολή admotio io.-dam.: nota εἰκών imago op. 2. 2. 151. nsl. prostor spatium trub. hung. cf. pol. przestwor.
простославьнъ adj. simplex, sincerus sabb. 179.
простость f. ὀρθότης rectitudo правость, рекше - io.-dam.
простота f. ἁπλότης simplicitas pat. isaak. greg.-mon. ber. - оума krmč.-mih.
простооумьнъ adj. simplicem mentem habens op. 2. 2. 83.
простоıати -оıж -оиши vb. stare простоıалъ вызвѣ (въ извѣ) оу стол'ба bus. 736.
простраинти са -нж са -нишн са vb. ἐμπλατύνεσθαι dilatari greg.-naz. chron. I. 166.
пространо adv. φιλοτιμούμενον, vere est libere rom. 15. 20. -šiš. 70: interpres locum non intellexit - ходити hom.-mih. 202. -нно bus. 492.
пространогласьнъ adj. alta voce praeditus, uti videtur dioptr.
пространъ adj. πλατύς latus dial. -на врата ostrom. ὁ διὰ πλάτους svjat. op. 2. 2. 398. -ньнѣ chron. I. 46. 12. полаты -сторонѣ bus. 662. nsl. prestran lex.
пространьство n. πλατυσμός latitudo ant.: nota лоуговомь -ства glasn. 11. 167. ἀφελότης simplicitas op. I. 153. εὐχέρεια facultas krmč.-mih. ἔξοδος platea psal. 143. 14. mat. 28.
пространıати -ıаж -ıаєши vb. extendere оучєниє - meth. 9. - са chrys.-lab.
пространшити -шж -шиши vb. terrere per. 63. 13.
простриниє n. extensio int.
простръгати -аж -аєши vb. ἀποτορνεύειν detornare -гаста са оустьнѣ zlatostr.
простръıтиє n. extensio sbor. ioann. gram. 147. - роукы χειροτονία ordinatio proph. - камѣноє (male каменниє) λιθόστρωτον pavimentum tesselatum cant.-cant. 3. 10. adde - коупно сьтєгь prol.-mart.
пространлити -лж -лиши vb. transfigere sagitta - вашего бога men.-leop.
прострѣлıати -ıаж -ıаєши vb. iaculari glag.
прострѣти -рж -реши vb. τείνειν, ἐκτείνειν, παρατείνειν, ἁπλοῦν -стрѣ ostrom. -стрѣть ostrom. -стрѣть aor. op. 2. I. 53. -стрь part. sim. I. 18. nicol. -стьръ part. ostrom. -стерь part. cloz I. 695. 696. -стрътъ part. cloz I. 566. men.-vuk. -стрень part. krmč.-mih. prol.-mih. - стѣть ok. 56. - рогозиноу sim. I. 18. беседж - cloz II. 28. -стьри ostrom. -стьрєте роуцѣ sborn. отъ ворога -стьрто пощениє sborn. -стьрѣти словєсе cloz I. 523. - вьзорь на небо prol.-mart. не -стрѣ слоуха своєго hom.-mih.
простоудити са -жджа са -днши са vb. καταψύχεσθαι refrigerari pent.-mih. gen. 18. 4. -vost. russ. простудится.
простоуждати -аж -аєши vb. ἀναψύχειν refrigerare pat. prol.-cip. men.-vuk. - са prol.-mart.
простоуждениє n. refrigeratio chrys.-lab. - огнıа сръдьчьнаго io.-sin. ледь вь - sabb. 154. domet.
простъ adj. 1) extensus, promissus, quem sensum primarium esse putamus -стъ власы' ἁπλόθριξ promissum capillum habens per. LIII. -стыми вєждами drag.

2) ἁπλοῦς simplex око твоє -сто ostrom. 3) rectus ставь на ногоу -сть greg.-lab. -сть на ногахь своихь стоє sabb. 210. аще бы не -ста стала моа роукоєть frag.-serb. -saec. xiii. 4) εὐτελής vilis хлѣбъ -сть op. 2. 2. 179. -ста вещь sabb. 12. -ста витальница men.-mih. -ста котыга frag.-serb. -saec. xiii. 5) simplex, rudis -сть нравомь; -ста жена vost. -стъ людинъ men.-leop. -сти людиє nom.-lab. -сть моужь bus. 378. -стъ народъ vost. -ста чадь lavr.-op. 54. -стыхъ чади per. 42. 26. -сть чловѣкь λαϊκός laicus krmč.-mih. -сть чловѣкь leont. 6) liber -стъ отъ оковъ bor. 82. -стъ бѫдеши sup. 303. 28. да -стъ бѫдеши тьмѣ талантъ sup. 304. 8. 7) insons -сть оть заклетиы ἀθῷος ἀπὸ τῆς ἀρᾶς pent.-mih. -стъ отъ заклинаниы gen. 24.41. -mat. 55. оузы сьмрьтьныє -сти hom.-mih.: nota нынѣ дрѫжиши ворогы своа -сты per. 91. 14. 8) сь -ста παντελῶς omnino ex.-op. 2. 1. 26. 139; 2. 2. 81. bus. 264. διὰ παντός omnino ex. παράπαν omnino, prorsus; σχεδόν ferme op. 2. 2. 203. ὅλως omnino svjat. op. 2. 2. 397. сь -ста не хоте слышати greg.-lab. сь -ста не дѣлаєши никако dioptr. нс -ста hom.-mih. bulg. prostom milad. 35. 77. magy. paraszt, unde serb. parasnik lit. prastas, poprastas communis rum. прост.

простыни f. simplicatas op. 2. 1. 22. 192. τὸ φιλόν simplicitas -на водныа cyr.-hier. ἄδεια licentia krmč. 64. prol. συγγνώμη venia -ню о грѣцѣхъ прошаше hom.-mih. 105. съ -нѧ есть συγγνωστόν concessum cyr.-hier. remissio op. 2. 2. 116. -ни hom.-mih.

простынѫти -нѫ -неши vb. refrigerari misc.-šaf. 160: th. стыд.

простьствиє n. simplicitas ant.-hom.

простьство n. ἁπλότης simplicitas ant. -ризно op. 2. 2. 24.

простьць m. homo simplex; laicus prol.-vuk. pam. 162. nomoc.-bulg. prol.-mih. 106. bus. 379. 383. ἰδιώτης plebeius hes. попомъ и -цемъ bus. 484. adde zak.-serb. chron. 1. 152. 195. cf. nsl. prostec palus habd.

простьчьскъ adj. plebeius - езыкь misc.-šaf. 36.

простѣ adv. ἁπλῶς simpliciter hom.-mih. libere ходити - op. 2. 2. 199.

просоугъ m. idoneum esse, uti videtur ковъ комоу - даеть богъ vost. e cod. saec. xvi. cf. russ. досугъ otium.

просоужьнъ adj. idoneus, uti videtur иже апостоломъ -жини на горѣ преображении men.-saec. xv. стекоша сѧ апостоломъ -жини vost.

просоунѫти -нѫ -неши vb. transfigere - рогатиною per. 62. 3. chron. 1. 140.

просоути -съпѫ -съпеши vb. effundere prol. - сѧ: ıако пѣсокъ -соуша сѧ pal. serb. prosuti živ. 48.

просфора f. προσφορά, ἄρτος oblatio op. 2. 2. 297. krmč.-mih. nom.-mik. 11. 41. par. men.-leop. prol.-lab. bus. 335. nom.-lab. men.-mih. -сьфора typ.-chil. -сфоура bor. 82. leont. op. 2. 2. 297. men.-leop. nom.-lab. pam. 194. ipat. -споура nicod. -сфира chron. 1. 263. chir. -свира per. lxxi. -сфара misc.-šaf. 162. -свора sup. 398. 400. -схора nom.-mik. 87. -схоура men.-leop. -скоура men.-leop. vita-theod. chron. bus. 691. nomoc.-bulg. pam. 173. 180. 196. prol.-vuk. krmč.-mih. 67. просоура nom.-barb. nomoc.-bulg. misc. 96. фроспоура nicod. поскоура krmč.-mih. 67. 265. nom.-mik. misc.-serb 151. мѣси сь гниконь -ре своє misc.-serb. - рекше комькание ephr.-belg. serb. poskura вь мѣстѣ зовомѣмь просфори sabb. 45. serb. proskura, poskura bulg. proskurъ milad. 136. rum. прескоуръ.

просфорица f. panis liturgicus par. 137. nom.-mik. 140. serb. proskurica.

просцѣпити -плѭ -пиши vb. findere pat.-mih. - галиѭ.

просъ m. preces да имъ по нихъ просоу стефана per. 50. 15: vocabulum dubium.

просъмотрениє n. providentia -смотрѣи - glag.

просъпати -плѭ -пиши vb. dormiendo consumere, uti videtur -сп- nom.-mik. 105. sbor.-kir. 65.

просъсавати -аѭ -аєши vb. sugere -ваєть се та (вода) и процѣждаєть dioptr.-lab.

просыпати -плѭ -плеши vb. ἐκχεῖν effundere men.-mih. pent.-mih. nom.-barb. grom. sup. nomoc.-bulg. - прахь pent.-mih. - на землю sof. 27. - овощь bus. 717. ἐπιρρίπτειν iniicere - на кого камениє pent.-mih. - сѧ: воиємь -павьшемь се steph. пчелы -паше се laz.-vuk. питье пьюче не просыпати сѧ bus. 498.

просьба f. preces -сба bus. 169.

просьливъ adj. ἐπιδεής indigens не оумѣни очию -сливоу sir. 4. 1. -vost.

просьць m. προσαίτης mendicus barl. hom.-mih. 139.

просьчий m. g. **-чиꙗ** mendicus pat.-šaf. 28. δεόμενος **ницꙗ -сєчиє** prol.-mart. 20.

просѣдати -аѭ -аєши vb. ῥήγνυσθαι dirumpi ant. **гворьци -дажштє** ant. idem vost. 1. 162. ἀναζεῖν de **прꙑштъ**.

просѣднѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. rumpi misc.

просѣдъ adj. μιξοπόλιος canaster men.-vuk. ex. per. 181. lm. liv. **брадою -дою** greg.-mon. 91. nsl. prosed semicanus habd.

просѣкъ m. instrumentum aliquod bulg.-lab. 38. bulg. prosêk pokl. 1. 49. - nom. propr. urbis bulgaricae misc. sabb. 105.

просѣнъ adj. miliaceus **хлѣбь просѣнь** men.-vuk.

просѣсти сѧ -сѧдѫ сѧ -сѧдєши сѧ vb. ῥήγνυσθαι dirumpi prol.-vuk. int. misc. pam. **-сѣдє сѧ корабль** mir. **-сѣдє сє польма** chrys.-lab. **-доуть сѧ мѣси** matth. 9. 17. -vost. **црькокь - сьткоришє** prol.-mart.

просѣшти -кѫ -чєши vb. λαξεύειν scalpere **-чєнь врьхь** pent.-mih. adde nom.-mik. 118. - **окънцє** per. 51.

просѣꙗти -сѣѭ -сѣєши vb. κατασπείρειν conserere op. 2. 2. 631. adde prol.-cip. σινιάζειν cribrare, ventilare **брашно чисто -сѣꙗно** misc.-šaf. 156. **-сѣꙗнь** men.-vuk.

прота m. πρῶτος protus montis atho **за -тоу** nom.-mik. 108. **проть** sabb. 12. 22. 43. mon.-serb. glasn. 11. 163.

протато n. sedes proti in monte atho **-тѣ** asên 12.

протатьскъ adj. ad sedem proti in monte atho spectans **-ска цръкъвь** mir.

протаꙗниє n. ὀπή foramen šiš. 190. **нє можєть источникь оть єдиного протаꙗниꙗ точити водоу сладькоу и горькоу** leont. ἄφεσις parem. 1271. adde pat.

протаꙗти -таѭ -таєши vb. distillare glag.

протварꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. ἐπιτρίβειν incutere **зѣло єй болѣзнь -рꙗхоу** hom.-mih. 27: male προϊμιάζεσθαι op. 2. 2. 2. 299. - **пѫть вѣрѣ** προοδοποιεῖν viam ante patefacere sup. 336.

протєсати -шѫ -шєши vb. secare - **на чєтꙑри чєсти** sim. I. 22. - **на полꙑ** bus. 105. διαιρεῖν dividere **-са є на плати** διεῖλε αὐτὰ μέσα gen. 15. 10. -pent.-mih. **-са ѧ на полꙑ** gen. 15. 10. -vost. - **полъма** διχοτομεῖν in duas partes secare ostrom.

протєшти -кѫ -чєши vb. διατρέχειν percurrere men.-vuk. prol.-cip. ἐπιτρέχειν incurrere man. procurrere ioann. adde pam. 133. **-чє асиѫ** man. **-чє зємлю** dioptr. **слоухоу о нємь -кьшоу** prol.-mart. men.-leop. **славѣ о нємь по вьсѫдоу -кьши** dial.-šaf. 264. - **вьсєлєноую** chrys.-lab. **зємлю -тєкшє** laz.-vuk. 112. **да нє -тєцємъ ꙗзꙑкомъ пишємꙑхъ** tur. **слоухоу по вьсоудоу -тєкшоу** greg.-mon. 64. bulg. protek milad. 41.

проти praep. πρός ad cum dat. iungenda ant. scr. pra-ti gr. προτί (ποτί, πρός) lat. redi let. preti curt. 1. 250. Pott 1. 268. ztschr. 3. 220; 5. 102. beitr. 2. 90.

протива v. **противѫ**.

противити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. ἀντιτάσσεσθαι repugnare sup. resistere chron. ἀντιπίπτειν obniti cloz I. 371. οὐκ ἀνέχειν non pati cloz I. 348. ἀντιλέγειν, ἀντειπεῖν contradicere ostrom.

противиє n. ἀντίθεσις oppositio ant.

противлꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗєши сѧ vb. resistere int. mon.-serb. **-вьꙗ сѧ** sup. 399.

противлєниє n. ἀπείθεια contumacia **-лєньє** cloz I. 18. chron.

противоборьство n. refragatio int.

противоборьствовати -воуѭ -воуєши vb. reluctari chrys.-lab. gr. ἀντιμάχεσθαι.

противоборьць m. adversarius men.-mih. chrys.-lab. mir.

противоборєниє n. repugnatio **-рєн-** int.

противовѣтриє n. ventus contrarius sup. 215.

противоглагольнъ adj. ἀντιλογίας controversiae hom.-mih.

противообразьнъ adj. eandem formam habens gr. ἀντίτυπος.

противорѣчиє n. rixa.

противословиє n. rixa sabb.-typ.

противъ adv. contra sup. 233. **поидємъ -** per. 10. - **стати** per. 37. - **нєговє слоужкє** mon.-serb. 384. protiu fris. **-тоу** glag. pol. przeciw, -wko cf. **противѫ**.

противъшиꙗ f. σφόνδυλος vertebra **отъ -** lev. 5. 8. -vost.: recte, ni fallimur, scribes: **отъ противъ шиꙗ** vel **отъ противошиꙗ**.

противьникъ m. ἀντικείμενος oppositus krmč. 38. ant. adde sup. hom.-mih. chron. 1. 29. 91. **-ница** f. trigl.

противьнъ adj. ἐναντίος, ἀντικείμενος, ἀντίπαλος oppositus, contrarius ostrom. ant. krmč. 100. hom.-mih. cloz I. 119. 470. sup. chron. ἀπειθής inobediens ostrom. πολέμιος hostis sup. 375. **-тьв-** ant.-hom.

противьнь adj. oppositus -нюю в(ь)сь luc. 19. 30. ~mat. 43. -вєнь m. apographum alex.

противьнѣ adv. ἀπέναντι contra - нравомь šiš. 34.

противьство n. adversarium esse sup. hom - mih. τυραννίς tyrannis sup. 366. 372.

противѫ 1) adv. e regione sup. 27. 74. 233. - стати greg.-naz. - поставити ἀντεξάγειν ex adverso conferre greg.-naz. εἰς ἀπάντησιν, εἰς συνάντησιν, εἰς ὑπάντησιν obviam ostrom. - рещи ἀντειπεῖν contradicere šiš. 9: nota идє на - имь prol.-mart. 2) praep. a) cum dat. iungenda πρός versus ant. antch. - лютъимъ πρὸς τὰ δεινά sup. 68. - болѣзнии πρὸς τοὺς πόνους sup. - томоу sup. 400. гнѣвъ - грѣхомъ ὀργῇ κατὰ λόγον τῶν ἁμαρτημάτων greg.-naz. - лицю мєждь mat. 48. κατά secundum - силѣ своєй ostrom. - троудомь твоимь sim. I. 5. adde men.-mih. proph. chron. 1. 51. 61. 64. mon.-serb. protiuuo fris. -ва mon.-serb. 45. 284. 320. 361. 365. -ва свѣтоу men.-mih. b) cum acc. iungenda поєха - володимєрка per. 63. 4. adde gen. оть - сихь isaak. rum. потрив'ь f. comparatio противъ, дни -; потривєск etc.

протикторъ m. προτέκτωρ, προτίκτωρ protector prol.-cip. men.-vuk. cf. duc. gr. lat.

протирати -аѭ -аєши vb. secare пилою - prol.-mih. 124.

протисловию n. ἀντιλογία contradictio dial.

протицати -чѫ -чєши vb. προτρέχειν procurrere ioann. -чєть вьсь градь men.-mih. 395. effluere вино -чєть chrys.-lab.

протлачити -чѫ -чиши vb. conculcare georg.

протлачьникъ m. ἀκόλαστος proterviens op. 2. 2. 53. cyr.-hier.

протлъкованию n. interpretatio men.-mih. greg.-lab.

протлъковати -коуѭ -коуєши vb. ἑρμηνεύειν interpretari pat. int. op. 2. 2. 285. hom.-mih. dioptr. sup. 110. 385. 395. sborn. bus. 295. 488. - оуказь слово hom.-mih. - книгы greg.-lab. - сѧ men.-mih. нєграниткскы градь, ієжє -коуієть сє жидовьскы крать грома men.-mih. 157.

протлъкъ m. interpretatio misc. 10. nomoc.-bulg. nom.-barb. zak.-serb.

протлѣти -ѣѭ -ѣєши vb. corrumpi пьшєница -тлѣла men.-leop. - сѧ: пшєница -тлѣ сѧ alex.

протоасикритъ m. πρωτοασηκρήτης primus secretarius gram. 79. -кратъ prol.-mih. -тоасинъгрить prol.-cip. -тоасиань-грить men.-vuk.

протовєстиарий m. πρωτοβεστιάριος primus vestiariorum chron. 1. 245. -вистарь, -вистьарь, -вистарь, -вистнарь, -вистарєвнѣь mon.-serb.

протодиаконъ m. protodiaconus -диакazbuk.

протокєлнотинъ m. dignitas quaedam asên 52. cf. gr. κελλιώτης duc.

протокнѧзь m. κατάρχων princeps prol.-mart. adde pat.-šaf. 15. men.-leop.

протомагєрь m. πρωτομάγειρος primus coquorum op. 2. 2. 640. -гієрь ichn.

протонотарионъ m. protonotarius -нарионь frag.-serb.

протопопа m. πρωτοπαπᾶς archipresbyter mir. 150. 151. ber. greg.-lab. greg.-vost. mon.-serb. -папа mon.-serb. serb. protopopa. -попинаа ipat.

протопоповъ adj. poss. archipresbyteri op. 2. 2 183.

протопопъ m. archipresbyter mir. azbuk. bus. 805. duš. 6.

протопрєзвитєръ m. archipresbyter.

протопсалтъ m. πρωτοψάλτης primicerius cantorum azbuk.

проторити -рѭ -риши vb. impendere trigl. λαμβάνειν sumere 2. cor. 11. 20. -тоурber.: th. проторъ.

проторъ m. sumtus ber. ziz. -ри trigl. -ры alex.: nota проѣсти pro протори trigl.: rad. тр.

проторьно adv. sumtuose -рно trigl.

протосєвастъ m. πρωτοσέβαστος dignitas quaedam mon.-serb. -сть asên 52. cf. duc.

протосиггєлъ m. πρωτοσύγκελλος primus inter syncellos azbuk.

протоспатарию m. πρωτοσπαθάριος protospatharius prol.-lab. -дарию prol.-cip. men.-vuk. -дариа sg. g. krmč.-mih. -фарий azbuk. cf. -тарь.

протоспатарь m. πρωτοσπαθάριος protospatharius prol.-cip. prol.-vuk. misc. men.-vuk. -торь prol.-mih. cf. -рию.

протостраторь m. πρωτοστράτωρ qui stratoribus praeerat men.-leop. sabb.-typ.

проточєнию n. ἐξορία exilium на - послань prol.-mart.

проточина f. profluvium trigl.

проточити -чѫ -чиши vb. ἐξορίζειν, φυγαδεύειν in exilium agere prol. - вь хєрсонь, вь дракию prol.-mart. - плодь чрѣва своєго nom.-lab. misc.

протоасинъгритъ v. протоасикритъ.

протръгнѫти -нѫ -нєши vb. σπᾶν vellere

men.-vuk. scindere prol. - ребра; - сѧ men.-vuk. σχίζεσθαι scindi ostrom. διυπνίζεσθαι expergefieri men.-vuk. prol.-lab. ἔξυπνον γίγνεσθαι men.-vuk. - отъ съна men.-leop.

протрѫзаниѥ n. fissura prol. men.-mih.

протрѫзати -заѭ -заѥши vb. diffringere -заѭщи сѧ въ брѣгоүхъ камѣньныихъ вода dioptr.-leop. -заҳоү сє мрѣжє nicol.

протоүлѣтиѥ n. ver š.-gl. 40. ztschr. 6. 139.

протоүлѣтьнъ adj. vernus georg.

протъ v. прота.

протъпътати -штѫ -штєши vb. lacerare (de calceis) -топт- chron. 1. 261.

протьвьнъ v. протнвьнъ.

протѣкати -каѭ -каѥши vb. προτρέχειν praecurrere dial. int. 91.

протѧгати -аѭ -аѥши vb. extendere -гаста колѣно ѥго bor. 77. - сѧ men.-leop. пространно - bus. 492.

протѧгнениѥ n. extensio ber.

протѧгнѫти -нѫ -нєши vb. τείνειν, διατείνειν, ἐκτείνειν, προτείνειν extendere sup. chrys.-lab. prol.-vuk. pyrg. hom.-šaf. 5. proph. ber. differre misc.-šaf. -тѧжє словом(ь) bus. 29. - выѩ cervices offerre sup. 135. - роүкоү men.-mih. prol.-mart. - роүкоү своѭ men.-leop. - разлѣнѥниѥ chrys.-lab. - тѣло вь пость chrys.-lab. -гый морє chrys.-lab. -жєно оүжє chrys.-lab. -жє словомъ нєбо bon.-hes. 36. - кого по зємли men.-mih. - вѣтрила io.-sin. - пость io.-sin. льствица -жєна hom.-mih. - сѧ σπᾶσθαι velli men.-vuk. ѭжємь - ichn. -нѣтє сє нти ἀποτενεῖτε πορευθῆναι exod. 8. 28. -pent.-mih. -жє сє хъ (crux) sim. I. 16. - вь страсѣ; -жєнъ sup. 121. 10. 12. оүсъ -гновєнъ bus. 1023.

протѧжанъ adj. diuturnus -на алъчба io.-clim. cf. -жєнъ.

протѧжєниѥ n. πρότασις, ἔκτασις, ἐπίτασις extensio dial. ioann. isaak. proph. - рѫкоү io.-sin. clim. - роүчьно svjat.-mat. 9. - роүкамь dioptr. - дльго μακρηγορία oratio longa men.-mih. diuturnitas chrys.-lab. continuatio ber.

протѧжєнъ adj. diuturnus clim. - постъ: vere est extensus cf. -жанъ.

протѧжєнѣ adv. diu - пѣти sabb.-typ. 222.

протѧжити -жѫ -жиши vb. extendere - сѧ: протѧжить сѧ жила bus. 700.

протѧжь m. ἱστός tela men.-vuk. nota - плоүчниьна prol.

протѧжьно adv. diu sup. 85. men.-leop.

протѧжьнъ adj. diuturnus -жныи налогы коүрами bus. 685.

протѧзати -заѭ -заѥши et -жѫ -жєши vb. ἀποτείνειν, ἐπεκτείνειν, προτείνειν, ἁπλοῦν extendere pyrg. men.-mih. 367. barl. dial. nom.-mik. pan. misc.-šaf. ber. - на колєси chrys.-lab. sim. I. 5. - роүцѣ men.-mih. - вѣтрила io.-sin. clim. - бдѣниѥ men.-mih. - плачь chrys.-lab. - пропровѣдь men.-mih. лоүкавьство - chrys.-lab. крѣпость -; на клєврѣты -тєжє (part.) отвѣты hom.-mih. 138. око кь богоү - isaak. κάμπτειν curvare hom.-mih. -жємъ sup. 121. 7. - сѧ extendi men.-mih. 363. op. 2. 2. 148. misc.-šaf. -жєтъ сѧ ex.-vost. -тєжєть сє крѣпчайшє (оүза) greg.-mon. 62. - на высотоү chrys.-lab. бєздьждию -заѭщю сє на лѣта hom.-mih. - кь бѣдѣ chrys.-lab.

протѧшти -тѧгѫ -тѧжєши vb. tendere men.-vuk. prol.-cip.

прооүбѣждати -аѭ -аѥши vb. cogere - кого men.-mih.

прооүвѣдавати -ваѭ -ваѥши vb. praescire leont.

прооүвѣдати -аѭ -аѥши vb. praescire alex.-mih. 119.

прооүвѣдьникъ m. qui praescit io.-sin. clim.

прооүвѣдьнъ adj. praescientiae -на сила io.-sin. clim.

прооүвѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. προγιγνώσκειν praescire prol. leont. prol.-mart. sup. 127.

прооүготовати -ваѭ -ваѥши vb. προπαρασκευάζειν ante parare krmč.-mih. προεντρεπίζειν praeparare hes. прѣди - sim. 1. 18.

прооүготовити -влѭ -виши vb. προπαρασκευάζειν ante parare.

прооүмышлѧти -ѩѭ -ѩѥши vb. antea cogitare -ѩєть рассѣкати въ мирѣ прѣлєсть op. 2. 2. 630, ubi respondere dicitur gr. ἐγκατασκευάζειν.

прооүмышлѥниѥ n. providentia men.-vuk.

прооүмѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. συνιέναι intelligere kruš. misc. 57. nom.-barb. - сѧ: сьноү сє ѥ льсно - misc.-serb. -мѣйтє сѧ въ сєбѣ φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν 2. reg. 16. -vost.

прооүнарєчениѥ n. praefinitio men.-vuk.

прооүнарєшти -кѫ -чєши vb. ἀναγορεύειν pronunciare men.-vuk.

прооүнаходити -ждѫ -диши vb. ἐπινοεῖν excogitare men.-vuk. prol.-cip.

прооүпъвати -аѭ -аѥши vb. προελπίζειν ante sperare, spem dirigere in aliquid šiš. 124. -вавъшимъ въ хсѣ op. 2. 1. 150.

прооусп҄ѣниѥ n. προκοπή profectus op. 2. 1. 166.

проoуставити -влѭ -виши vb. προορίζειν praefinire op. 2. 2. 299. 379. svjat.-op. 2. 2. 394. προθεσπίζειν praedicere man. adde men.-mih.

проoуставлѥниѥ n. praefinitio chrys.-lab.

проoуставъ m. praefinitio - плачевьнь misc.-šaf.

проoустраꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. antea parare op. 2. 1. 137.

проoусъмотрити -штрѭ -тришн vb. προκρίνειν ante diiudicare -сѧ- men.-vuk. prol.-vuk.

проoусъмоштрѥниѥ n. οἰκονομία oeconomia -смотрѥн- men.-vuk. prol.-cip. prol.-mart.

проoучати -аѭ -аѥши vb. docere - законъ cloz I. 92. προμελετᾶν praemeditari страхъ ѥсть -чаѥма вѣда io.-clim. - сѧ μελετᾶν meditari šiš. 183. - въ благовѣрьствии γυμνάζειν ἑαυτόν exerceri op. 2. 1. 164. - себе idem šiš. 165.

проoучениѥ n. γυμνασία exercitatio 1. tim. 4. 8. -šiš. 165.

проoучити -чѫ -чиши vb. docere op. 2. 1. 137. - сѧ: - обычаѥмъ meth. 3.

прохаждати -аѭ -аѥши vb. transire pat.-mih. isaak. man. 118. kruš.

прохлада f. refrigerium - раиска par.

прохладитель m. refrigerans.

прохладити -ждѫ -диши vb. refrigerare sbor. men.-mih. chrys.-frag. int. - доушоу и съвѣсть op. 2. 2. 413. - сѧ par.

прохладовати -оуѭ -оуѥши vb. refrigerare triod.

прохладьнъ adj. refrigerii мѣсто -но sbor.-kir.: nota χλοερός herbaceus pyrg.

прохлаждати -аѭ -аѥши vb. refrigerare spec. 30. euchol. laz.-vuk. men.-mih. - кого par. 94. δροσίζειν irrorare man. - сѧ male καθάλλεσθαι desilire prol.-cip.

прохлаждениѥ n. ἀναψυχή refrigerium pat. io.-sin. hom.-šaf. clim. par. къ -нию высходѧщааго распарениꙗ greg.-mon. 76.

проходити -ждѫ -диши vb. μεταβαίνειν, μετιέναι transire krmč. 50. op. 2. 2. 127. διαβαίνειν, διέρχεσθαι, διαπορεύεσθαι transire ostrom. ant. διάγειν transire men.-vuk. περιάγειν circumire ostrom. adde sup. 429. chrys.-lab. dioptr. nom.-mik. 16. 1) - по оулици leont. - по всѣмь градомь prol.-mih. -хотѧше по вратоу š.-gl. 80. - сквозѣ море chrys.-lab. - сквозѣ огнь pent.-mih. - сквозѣ двѣ горѣ krmč.-mih. проходѧ сквозѣ ню (землю) bus. 747. -дѣще чьтѣте mon.-serb. 80. нахождениꙗ ѩзычьскаꙗ -хождахомь laz.-vuk. 114. - сѧ ambulare krk. - светоую горѹ sabb. 42. 2) a) - страны chrys.-lab. - - жительство op. 2. 2. 127. - коньце chrys.-duš. - высакь видъ постьничьства dioptr. - градъı bus. 378. prol.-mih. ороужие болѣзнии доушоу ѥго -хождаше sabb. 161. b) - житиѥ par. mir. - бъдѣниѥ io.-sin. c) - книгы men.-mih. greg.-lab. - книгоу op. 2. 2. 154. (cf. ngr. διαβάζειν) adde - сань misc.-serb. - писанниѥмь книгь vivere mir. 99. - воиньскымь житиѥмь men.-leop.

проходиште n. transitus.

проходъ m. διάβασις, δίοδος transitus prol. proph. - иорьданьскый pent.-mih. не и маѥтъ -да bus. 700. - морьскый fretum steph. пролоукы и -ды плюще ex.-op. 2. 1. 19. per. 52. 4. ἀφεδρών latrina chrys.-lab. matth. 15. 17. -serb. ev.-novg. (афедронъ) georg. прѣдний - misc.-šaf. 176. - водьнъ mir. задьний - prol.-mih. 196. prol.-vuk. исходьнъ - dioptr.-leop. исходьни -дн dioptr.-lab. - творити ventrem exonerare pat.-mih. rum. проход, провод officium funebre.

проходьна v. проходьнꙗ.

проходьно adv. qua transire possumus chron. 1. 206.

проходьнъ adj. qui transiri potest. -но мѣсто dioptr. adde чрѣво -дно latrina misc.-šaf. et тръжна и -дна цркы да ѥсть попа агадона.

проходьнь m. erro -день alex.

проходьнꙗ f. ἕσπερος hesperus -днѭ op. 1. 62. iob 9. 9. -vost. -дна vost. 1. 86. mat. 54.

прохождениѥ n. transitus io.-sin. διατριβή commoratio византийска -ниꙗ prol.-mart. мѣсто чловѣчьскаго -ниꙗ невьходьно ioann. - ночноѥ bus. 400.

прохождий m. peregrinus -жий trigl.

прохраньливъ adj. cautus, uti videtur -въими словесъı antch.

прохъıрѣлъ adj. εὐτελής vilis вь оутваръıѭщеи сѧ -рѣль ἀντὶ γαύρου καὶ ἀλαζόνος εὐτελής hom.-mih. 65.

прохъıрѥниѥ n. ἀλλοίωσις mutatio -ниꙗ лицю op. 2. 2. 147.

процвисти -цвьтѫ -цвьтеши vb. ἐξανθεῖν, ἐπανθεῖν, ἀνθεῖν efflorescere cloz I. 840. sup. 339. man. pullulare sup. 220. -цъвететь man. -цвететь bus. 551. -цвьтоуть sim. I. 2. -цвьтохъ men.-mih. -цвьте sim. I. 26. hom.-mih. -цвъте bon. -цвте strum. -цьвте cant.-cant. 6. 10. -цьфте op. 2. 1. 161. плодъ процвѣте дѣвьство несѣмене men.-saec. xi. aor. процвисѧ cloz I. 840. -цисти men.-serb.

процвитати -ањ -аюши vb. ἐπανθεῖν efflorescere sup. 339. pat. glag. cloz I. 834. sup. tur. hom.-mih. io.-sin. isaak. ἀναθάλλειν facere ut germinet - **миръ и съдравие** sborn. **-цвьт-** men.-mih. **-цвѣт-** steph. int. clim.
процвитовати -тоуѭ -тоуюши vb. efflorescere.
процвьтати v. **процвитати.**
процвьтение n. quod effloruit sbor.
процвѣтати v. **процвитати.**
процѣдити -ждѫ -диши vb. διϋλίζειν percolare - **сквозѣ крьпоу** misc.-šaf. **сокь** - ibid.
процѣждати -аѭ -аюши vb. percolare isaak. - **сѧ** dioptr.
процѣждение n. percolatio **столчена ıачмене** - sbor.-kir. 42.
процѣна f. pretium **или честь вещей дати или тѣхь -ноу** misc.-šaf. **-цена свѣтовна** mon.-serb.
процѣнити -ниѭ -ниши vb. aestimare nom.-barb. mon.-serb. **-нена прикни** misc.-šaf. **-цинен-** mon.-serb.: nota ἐπιβάλλειν indicere pent.-mih. kruš.: adde **-циноуюћи** mon.-serb. 403.
процѣнение n. aestimatio misc.-šaf.
прочасати -аѭ -аюши vb. sensus ignotus: **кръвь -саемаıа ранами ти се тъчью злѣ кропѧщимъ сѧ** lavr.-op. 21.
проче 1) adv. λοιπόν igitur krmč. 2) praep. sine cum gen. iungenda **онъ без оного не терпить ни сий проче сего** izmar. cf. **прочь** et gr. λοιπόν.
прочешьствование n. progressus **не бѣ ıемоу -шествованиıа** georg.-vost.
прочее adv. λοιπόν igitur, ceterum pat. sup. 430. 431. adde antch. τὸ λοιπόν postea šiš. 80. **съпите** - ostrom. - **не сѫдѣю древьнихъ монхъ грѣхъ** sborn. **да боудеши - брать ми** leont. cf. **прочь.**
прочий adj. reliquus **-чие** pl. a. krmč.-mih. cf. **прочь.**
прочина f. tempus futurum, uti videtur **не здѣ** (nunc) **же тьчию попрѣти, нь и вь -нѣ** hom.-mih. 66.
прочисти -чьтѫ -чьтеши vb. perlegere mon.-serb. 167. 454. **-четше** bus. 978: male **-чтити** mir. par. mon.-serb. 406.
прочитати -аѭ -аюши vb. perlegere **-чет-** mon.-serb. 168. **-чт-** 148.
прочръсти -тѫ -теши vb. τέμνειν incidere **-чертеть браздоу** io.-dam.
прочрътание n. praeformatio **-черт-** op. 1. 152.
прочрътати -аѭ -аюши vb. τέμνειν secare - **браздоу** hom.-mih. op. 2. 2. 84. προχαράττειν praeformare prol.

прочоути -оуѭ -оуюши vb. audire **-чюти** triod. divulgare **-чоутъ** διαβεβοημένος **постьникь -чоуть по вьсоудоу** men.-vuk. - **сѧ** notum fieri men.-vuk. prol.-mart. nom.-barb. bulg. proču se verk. 58.
прочь adj. λοιπός, ἐπίλοιπος reliquus ioann. šiš. 197. ὁ ἑξῆς sequens hom.-mih. sup. 45. 71. 105. 142. 148 etc. duš. 1. 51. 120. 130. **-чее** svjat.-op. 2. 2. 393. τὰ ἑξῆς hom.-mih. **-чее лѣто** šiš. 197. **-чаѫ потрѣбѫ** dial.-šaf. **-чаго поути** prol.-mart. **-чаго врѣмене** krmč.-mih. **-чии** ostrom. **-чаıа** krmč.-mih. š.-gl. 94. κλῆρος hereditas hom.-mih. 30. **-чинхъ** cloz I. 239. **-чемь** pl. d. krmč.-mih. **-чинмъ** ostrom. **-чаıа** ostrom. **-чее прѣдѣлы** krmč.-mih. **-чѫѭ тьмѫ** sup. 318. **въ -чий** ἐν τῇ ἑξῆς, τῇ ἐχομένῃ luc. 7. 11; 13. 33. -nicol. šaf.-urspr. rum. **и прочий** cf. **прочий** et **прокъ.**
прочь adv. procul weg in fontt. russ. per. 61. adde chron. 1. 22. 58. 108. 111. 140 etc. **идоша** - karamz. 3. 74. nsl. proč, preč lit. prič, aprič: est pro **проче** sg. a. n. thematis **прочь.**
прочьльникъ m. λογοθέτης scriba **-челн-** gram. 62. cf. 195: thema **прочьт.**
прочьнъ adj. reliquus ok. 23. perpetuus trigl. cf. **прочь.**
прочьнь adj. reliquus **-ныıа** svjat.
прочьтение n. ἀνάγνωσις lectio ioann.: nota male pistacium leont.
прочюти v. **прочоути.**
прошакъ m. mendicus alex. cf. **просиıакъ.**
прошед- v. **прошьд-.**
прошение n. αἴτησις, αἴτημα petitio sup. ant. dial. **датаи** - sim. I. 5. αἰτῆσαι ostrom. **прѣжде -нѣ вашего** š.-gl. 52. **принметь** - sborn. ἐπερώτημα interrogatio šiš. 197. adde ok. 26. chron. ἀναίδεια impudentia op. 2. 1. 134.
прошивати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. προβάλλειν folia emittere luc. 21. 30. -serb. et bulg.
прошниıа f. petitio **-шьна** š.-gl. 94. **-шна** mon.-serb. 206. 299.
прошта f. **проща на новъ мѣсѧць** superstitio fuisse dicitur iudaeorum et graecorum apud alex.
прощтавати -аѭ -аюши vb. remittere nom.-mik. 98. bulg. prošta'a milad. 48.
прощтальнъ adj. repudii **-ныıа книгы** mir. 55.
прощтатель m. qui remittit int. 122.
прощтати -аѭ -аюши vb. concedere ber.: adde **не -айте стрѣламъ** ier. 50. 14. -proph. mat. 49. cf. **пращтати.**

проштение n. ἄνεσις remissio ant. sbor. misc. svjat. sborn. - **възати** abschied nehmen bell.-troj. 8. συγχώρησις remissio sup. 304. συγγνώμη venia sup. 281. man. 49. venia dial.-šaf. condonatio sup. 405. -**нню дателъ** hom.-mih. adde chron. 1. 78. bus. 291. 292.

прошт енъ part. ἐλεύθερος liber proph. v. **простити**.

прошьд- vb. διέρχεσθαι transire men.-vuk. adde sim. I. 1. **прослоутию -шьдьшоу** sabb. 100. -**шьдшоу слоухоу** greg.-mon. 81. **всакоу моукоу** - prol.-mih. - **небо** hom.-mih. - **врата**; -**шедъ** chron. sup. - **соуриж** strum. - **воурю** holm. **колико лѣтъ -шло есть**; trěb. **двьрь -шьста богомь** hom.-mih. - **шъдъ** sup.

прошьльць m. homo astutus -**шлецъ** trigl.

прошьствие n. πρόοδος processio krmč. - **сыномь исраилевомь въ поустыню** pent.-mih.

прошьствовати -воуж -воуеши vb. procedere.

прошьстъ v. **прошьд-**.

проявитель m. praesignificans.

проявити -вльж -виши vb. μηνύειν indicare pyrg. praesignificare sbor. triod. prol.-vuk. chrys.-frag. mon.-serb. - **съмрьть** ichn. -**вы** chron. 1. 244. 25. interpretari - **сънъ мжжоу** bell.-troj. 3. - **са**: -**ви са сетероу роусинoy** svetk.

проявлявати -важ -ваеши vb. προφητεύειν praedicere -**ѣвѣваше** š.-gl. 35.

проявлати -лаж -лаеши vb. praesignificare pat. bon. cyr. 29. hom.-mih. prol.-mart. dioptr. chron.

проявление n. πρoδήλωσις praesignificatio ioann. svetk. 34. chron. **божие** - sabb. 172.

проявленѣ adv. antea significando chrys.-lab. dioptr

проядати -лаж -лаеши vb. κατεσθίειν comedere ant.

прояждение n. statio extrema vorposten **въ -нинхъ** steph.: nota -**ѣзжаа оулица** trigl.

проязда f. προέλευσις egressus -**доу творити** men.-vuk.

прояздити са -ждж са -здиши са vb. equo vehi georg.

прояздъ m. egressus -**ѣздъ** trigl.

прояхати vb. equo vehi -**ѣхавъ** chron. 1. 214. 13.

прожтлити -лж -лиши vb. perforare, de navi isaak.

проугиа f. phrygia glag. prol.-mih. 241.

проужинъ m. phryx **проузи** hom.-šaf. 4.

проусинъ m. prussus -**си** bor. x. **въ -сы** per. xx. mhd. prûze weig. 2. 418.

проустъ m. νάρθηξ ecclesiae vestibulum men.-vuk. pat. 246. 244. triod. 93. prol. 50. 90. prol.-cip. pat.-šaf. 27. prol.-lab. men.-leop. pro паперть azbuk. **исходить вънь въ** - zak.-serb. θήκη theca prol.-mart. f. **проусть црькокна** nom.-lab. bulg. prus m. vorzimmer, vortempel, das grössere gemach in den häusern bulgarischer bauern, wo die ganze familie sich versammelt pokl. 1. 31.

проусть v. **проустъ**.

проусьць m. gradarius bell.-troj. 21. croat. prusiti; prusac veraut. magy. poroszka, poroszkálni.

проутарьскъ adj. σιτοποιοῦ panificis gen. 14. 17. -vost. e codd. saec. xv et xvi. cf. **погроутарьскъ**.

пръварь m. februarius mon.-serb. 333. 334.

пръверетѣй m. ὑπερβερεταῖος october mensis krmč.-mih. **перворетий** acad.

пръвина f. pl. -**ны** primitiae glag. **въ -ноу** initio alex.-mih. 78. 91. τὸ ἀρχαῖον prior status **бѣсомъ на пьрвиноу оустроениние** krmč.-saec. xiii.

пръво adv. primum **прьво** sup. 108. **перво** chron. cum gen. mon.-serb. 203. 267. 350 etc. **топрьво** ipat., unde russ. **теперь**.

пръвоборьць m. antesignanus clim. gr. πρόμαχος.

пръвобытьнъ adj. primo exortus, uti videtur int. -**на доброта** dioptr.-lab.

пръвовати -воуж -воуеши vb. primum esse antch. ant.-vost. vost. 1. 213; 2. 160. gr. πρωτεύειν.

пръвокиновьникъ m. primus auctor nom.-mik. 124.

пръвовъзлежение n. primae sedis occupatio.

пръвовѣньчанъ adj. primus coronatus steph. mon.-serb. -**нчанаго краля** sabb. 275.

пръвовѣчьнъ adj. aeternus prol.-mart. gr. προαιώνιος.

пръвогласьнъ adj. primi toni (octoëchi) - **стихъ** typ.-chil. sabb.-typ.

пръводиакъ m. primus diaconus men.-vuk.

пръвозванъ adj. primus vocatus typ.-chil.

пръвозъданикъ m. primus creatus **прьвозданникъ** vost.

пръвозъданъ adj. πρωτόπλαστος primus creatus sup. 347. -**зд-** triod. **адама прьвозданнаго** vost. **адамь -данный** mon.-serb. 148. gr. πρωτόκτιστος.

пръвойци adv. primum ephr. cf. **дроугойци, сейци**.

прѣвовъзорьно adv. primo aspectu **пєрв-** trigl.

прѣвомьчьникъ m. πρωτοσπαθάριος protospatharius pyrg.

прѣвомѫчєникъ m. πρωτομάρτυς protomartyr šiš. xiii. mon.-serb. 18. 72. 190. chron.

прѣвомѫчєница f. protomartyr **пьрьв-** stichir.-saec. xii.

прѣвонастольнъ adj. in primo throno sedens mon.-serb. 118. **-лныѣь** 117.

прѣвоначѧльникъ m. princeps misc.

прѣвоначѧльнъ adj. principalis int.

прѣвонотарнє m. protonotarius -, **нжє єсть старѣй книжникомь** ichn. acc. **-рна** frag.-serb.

прѣвообразьнъ adj. πρωτότυπος, ἀρχέτυπος primam formam exhibens krmč.-mih. hom.-mih. triod. int. lit.-mih. **-зьноє** ἀρχέτυπον archetypum svjat. op. 2. 2. 81. **прьвооб-** svjat. **прьвьоб-** svjat.

прѣвоосвѧщєньство n. summi sacerdotis dignitas sabb. 136.

прѣвоповѣстьнъ adj. primae historiae **євсєвиєво отъ -тнъıа повѣсти** per. lxxxi.

прѣвопритѣкатєль m. qui primus accurrit **на мльвоу** - ephr.-belg.

прѣвопрѣстолиє n. primus thronus prol.-mart.

прѣвопрѣстольникъ m. πρωτόθρονος in primo throno sedens chrys.-lab. prol. typ.-chil. πρόεδρος praeses krmč. 100. prol.-mart.

прѣвопрѣстольнъ adj. in primo throno sedens - **апостоль** sabb. 38. **тонхь -ныхь** chrys.-duš.

прѣвопрѣстольство n. primus thronus krmč.-mih.

прѣворасѫждєникъ m. πρωτασηκρῆτις primus secretarius: male pyrg.

прѣвородьнъ adj. πρωτογενής primogenitus euchol. greg.-mon. πρωτόφυτος primo natus man.

прѣвородьство n. primogenitura.

прѣвородьць m. πρωτότοκος primogenitus sup. 383.

прѣворождєнъ adj. primo natus hom.-mih. kruš.

прѣворѧдиє n. hyperarchia glag.

прѣвосвѧтитєль m. ἀρχιερεύς summus sacerdos svjat.-op. 2. 2. 398. sabb. 139.

прѣвосвѧтитєльство n. summum sacerdotium sabb. 139. 179.

прѣвосвѧщєникъ m. ἀρχιερεύς summus sacerdos.

прѣвославъ m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

прѣвословєсьнъ adj. primarius **сусєвиєво отъ -нъıа повѣсти** svjat.: alio loco **началословьнъ**.

прѣвостатєль m. praefectus mon.-serb. 116.

прѣвостєпєньнъ adj. πρωτόβαθρος in primis subselliis sedens dial.

прѣвостольникъ m. in primo throno sedens prol.-serb.

прѣвостоıатєль m. primum locum occupans men.-vuk. typ.-chil. sabb.-typ.

прѣвостоıатєльство n. primum stare men.-leop.

прѣвострадальць m. qui primo patitur prol.-mart.

прѣвосъвѣтьникъ m. primus consiliarius op. 2. 2. 641. ichn. mir.

прѣвосъродьствиє n. sensus dubius prol.-mart.

прѣвосътворєнъ adj. primus creatus **-створєнъ** cloz I. 694.

прѣвосѣдалищє n. προεδρία prima sedes dial. ephr.

прѣвосѣдальникъ m. praeses prol. prol.-cip. men.-leop. men.-mih. men.-vuk.

прѣвосѣдальствовати -воуѭ -воуєши vb. primum locum tenere men.-mih.

прѣвосѣдьникъ m. praeses krmč.-mih.

прѣвосѣдьница f. προκαθημένη quae praesidet krmč 69. krmč.-mih.

прѣвосѣдѣниє n. primum locum occupare kruš.

прѣвоубиць m. qui primus occidit pat.

прѣвохътрьць m. primus artifex dioptr.-leop.

прѣвоє adv. πρῶτον primum; τὸ πρίν olim cloz I. 44. sup. 237. krmč.-mih. chron.: nota **постави съ нєѧ прьвоє любвє** bell.-troj. 8; **прьвоє** pro **кровы** ἐπικάλυμμα velamentum sup. 242.

прѣвъ num. primus **зиждєть - єдинъ сцѣгла єдинаго** κτίζει πρῶτος μόνος μόνον ἕνα op. 2. 2. 39. **въ єдиномь и сцѣглѣ и пєрвѣ** ibid. **и сцѣгла и пєрва** ibid. **испрѣва** cloz I. 633. greg.-naz. man. mon.-serb. **за прѣва** sup. 29. **за прьва** 64. 66. 382. **испрьва** ἀπ' ἀρχῆς, ἄνωθεν ostrom. krmč.-mih. **испьр'ва** svjat. **испрѣва** sup. ἐκ προοιμίων cloz I. 18. **съ пьрва** bus. 290. pent.-mih. **оть прьва** sup. 382. **съ прѣва** sup. 204. 444. **съ прьва** 259. **оть испрьва** chrys.-duš. 48. sim. II. 10. dioptr. sabb. 45. 52. 115. 177. misc.-šaf. **прѣвый** cloz I. 70. 623. 894. 895. ἀρχαῖος antiquus hom.-mih. adde mat. 43. **пьрвънмъ** ev.-saec. xii. - **сьздатєль** πρωτοκτήτωρ krmč.-mih. **-воє ютро** š.-gl. 85. **мєдь** - mel optimum leont. - **трєтиаго дєсѧтє** mat. 51. **-вѣй мєнє бѣ** assem.

прьв- ostrom. пьр'в- ostrom. пьрв- ostrom. nsl. prvlje habd. hung. prlje; stoprv maxime lex. stoprav trub. cf. stopram prip. 55. serb. stoprvice recenter mik. prus. pirmois, pirmonnis Pott 1. 524. 560. ztschr. 7. 37. curt. 2. 165.

прѣвьнь adj. πρότερος, πρῶτος primus men.-mih. pat. 273. первьнꙑꙗ цркъı cyr.-hier. -нєѥ имѧ op. 2. 2. 297. -ниѥ правинꙑ misc.-šaf. 61. -нєга дара glasn. 13. 376. -нємоу злоу alex.-mih. 112. -нꙑхь родь men.-mih. 144. сихь -вньıхь men.-mih. мнози -вьнии ex. -вѣнь bulg.-lab. 78. оть-, ис- bulg.-lab. nsl. sprvenja bulg. prъvnjo den verk. 254. croat. prvanji vorig luč. čech. první.

прѣвьство n. primatus pan. ber.

прѣвьствовати -воуѭ -воуєши vb. πρωτεύειν primum esse ant. dial. io.-sin. dioptr.-lab. šiš. 142. 175. pan. ber.

прѣвьци adv. πρῶτον primum greg.-naz. прьвьци ibid.

прѣвьць m. πρῶτος primus пьрвьци pl. a. τοὺς πρώτους op. 2. 2. 32.

прѣвѣйци adv. primum ant.-hom. 178. cf. прѣвойци.

прѣвѣничьство v. прѣвѣньчьство.

прѣвѣньство n. primatus triod. πρωτοτοκεῖα primogenitura pent.-mih. kruš.

прѣвѣньствовати -воуѭ -воуєши vb. primum esse prol.-vuk.

прѣвѣньстволюбьць m. primatum cupiens.

прѣвѣньць m. πρωτογενής, πρωτότοκος primogenitus šiš. 142. sup. bon. cloz I. 907. прьв- svjat. mon.-serb. greg.-naz. прьвѣнєць cloz I. 902. пьр'в ostrom. nsl. prvenčič trub.

прѣвѣньчьство n. πρωτοτοκεῖα primogenitura pent.-mih. kruš. chrys.-lab. nov. -ничtriod. -нєч- gen. 25. 31. -vost.

прѣвѣснъ adj. primogenitus чада пьрьвѣснаꙗ ad mih. 6. 7. -vost.

прѣвѣсньство n. primogenitura прьв- ad os. 10. 10. -vost. cf. прѣвѣшьнь.

прѣвѣсньць m. πρωτότοκος primogenitus плачєть сѧ прьвѣсньць своихъ greg.-naz. прьвѣсньца mich. 7. 7. -vost. на пєрвѣсньци своємь основєть ies. -nav. 6. 26. -vost.

прѣвѣшьнъ v. прѣвѣшьнь.

прѣвѣшьнь adj. primus -шно врѣмє bulg.-lab. ὁ ἀπ' ἀρχῆς qui ab initio est -нꙗоумоу greg.-naz. serb. prvašnji živ. 114. cf. -вѣсньство.

прѣвѣѥ adv. πρότερον prius cloz I. 43. 499. 699. 713. sup. chron. - года iob 15. 33. -mat. 55. - страсти sup. 364. - вьсѣхь 209. - вьчерашьнꙗаго πρόχθες nudius tertius sup. 372. - тайнꙑ исходити πρὸ τῶν θείων μυστηρίων hom.-mih. - пришьствиꙗ христова πρὸ τῆς παρουσίας hom.-mih. 58.

прѣга f. χίδρα novella tritici grana прьга vost. pent.-mih. kruš. пєрга op. 1. 15. bus. 167. lev. 2. 16. -proph. lev. 2. 14. -mat. 55. russ. dial. перга blütenstaub pol. pierzga stopfwachs rum. пъргъ primitiae cf. scr. bhrdž lat. frigo gr. φρύγω curt. 1. 157. et пражити.

прѣгрѣшта f. δράξ pugillus hom.-mih. 183. cf. пригрѣшта, прѣгрѣшта.

прѣдѣти -ждѧ -диши vb. pedere in fontt. psl. non legitur nsl. prdêti pol. pierdzieć, pierdel lit. porsti, perdžu scr. pard gr. πέρδειν lat. pêd ahd. firzu curt. 1. 210. mey. 1. 381. weig. 1. 324. Grimm, wörterb. 3. 1466. 1691: huc trahes etiam nsl. pezdeti (пьздѣти) čech. bzditi, quae curt. 1. 196. ad gr. βδέω trahit.

прѣжина f. χίδρα novella tritici grana прьжинъı прьгъı vost. прьжинꙑ прьгꙑ да нє ꙗстє πεφρυγμένα χίδρα lev. 23. 14. -pent.-mih., ubi rectius fortasse праженъı leges.

прѣжина f. sabulum glag. кала и опоуке погрѣбають вь -ни glag. serb. pržina.

прѣжити -жѧ -жиши vb. frigere lev. 23. 14. -kruš. cf. пражити.

прѣкнѣнъ adj. ex assere factus отъ дрєвъ прєкнꙗнъ чєтвєрьгранъ ἐκ ξύλων τετραγώνων gen. 6. 14. -parem. 1370. cf. čech. prkno pol. parkan.

прѣнатъ v. пєрьнатъ.

прѣприца f. turbo, trochus kreisel врьтить сѧ ꙗко и прьприца pat.-mih. 76. пьприца pat. вєртитъ сѧ ꙗкожє порплица alex. bulg. ръpricъ pokl. 1. 82. serb. paprica rum. пърпърицъ.

прѣпришть n. stadium прьп- pat.-mih. 178. bis prol.-vuk. prol.-serb. -vost. quater cf. поприштє.

прѣси f. pl. στέρνον, στῆθος pectus sup. ostrom. hom.-mih. prol.-vuk. io.-sin. nom.-mik. -сий hom.-mih. cyr. 8. chrys.-lab. -сєй pl. g. leont. -сьмъ bus. 270. -сємъ proph. dioptr. -сєхъ prol.-mih. men.-mih. -сьми men.-mih. благами -сми εὔστηθος per. LVII. прьси, пьрьси, пьрси ostrom. nsl. prsi, prsa; poprsine antilena habd. croat. prsine verant. serb. prsina lorum in pectore equi lit. piršis f. rum. прѣсинъ.

прѣсида f. persia men.-leop.

прѣсидьскъ adj. persicus - градъ men.-leop.

пръснинъ m. persa per. xxxi. **прьсь** pl. g. men.-leop. **прьсом'ь** steph. proph.

пръсистъ adj. magnum habens pectus ma-lal. in ex.

пръсканию n. μυχηθμός mugitus barl. nsl. prskati brünstig sein: koza se prska, inde kozoprsk; prskač brünstiger ziegenbock prsketati lex. pol. parsk; parskać schnauben nserb. parskaś.

пръскъ adj. περσῶν persarum proph per. xxxi. **пръськъ** proph.

пръстеничий m. sensus ignotus: **не вѣси ли, тако оуклосноувьши напрьстка - напрасно прьсть отъсекаеть се** iehn.

пръстеновати -ноуѭ -ноуеши vb. dare annulum desponsatae **прьстеноваль бѣше ацилешь полискеноу** alex.-mih. 49. **юже прстеноваль бѣше аницилежь** alex.-vost. **-ноуквати** nom.-barb. serb. prstenovati.

пръстень m. δακτύλιος, δατυλίς annulus prol.-mart. 218. šiš. 186. ant.-misc. **прьст-** ostrom. **-не** sg. g. krmč.-mih. **-номь** sg. i. prol.-mih. **-ни** sg. l. krmč.-mih. **-на** d. n. pent.-mih. **-ний** pl. g. vost. 2. 180. **-не** pl. a. chrys.-lab. **пръстин** op. 1. 15. **пр-стенькь** mon.-serb. 406. cf. ahd. fingerlin gottsch. fingerle Elze 50. händling für handschuh 52. Grimm, wörterb. 3. 1658. nsl. prsten prip. 138. prstan 122. prstanj dain. 91. bulg. prъsten pruss. preipìr-stans pl. a. cf. scr. karnikâ inauris.

пръстовидьно adv. digito, uti videtur **по-казоуюеть - иконѫ** mir. 91.

пръстъ m. δάκτυλος digitus sup. men.-mih. **прьстъ**, **пьрстъ**, **пьрьстъ** ostrom. **простъ** nomoc.-bulg. 78. **стопа, прьсть** mensura Grimm, wörterb. 3. 1650. cf. scr. sprç tangere pruss. poprestemmai sentimus.

пръсть f. κόνις pulvis sup. χοῦς humus meth. 1. **персть** per. **гробна** - sabb. 208. **лонъі прьсть износѧща** greg.-naz. **вь - истьньіваше иконьі** men.-mih.: male χοῦς congius krmč. 211: pro **трьсть** sup. 370. bulg. prъs oserb. pjeršć.

пръстьникъ m. ψέλλιον armilla gen. 24. 22. -vost. **пер'ст-**.

пръстьнъ adj. digiti per. **край** - greg.-mon.

пръсткнъ adj. terreus pyrg. sim. I. 17. triod. **-тьно тѣло** sup. 420. **-тна влага** dioptr. **-тно житию** sabb. 219.

пръстѣнъ adj. χοϊκός terreus men.-vuk.

пръсьнъ adj. pectoris **-ною биюнию** io.-sin. - **недоугь** men.-mih.

пръсыниnъ m. persa men.-leop.

прътити -штѫ -тиши vb. corrumpere **да не прътѧтъ имѣний** georg.-vost.

прътиште v. **прътиштъ**.

прътиштъ m. ῥάκος pannus, vestis pat. krk. **прътиштихъ** sup. 142. **портиште** n. men.-leop. per. 43. ber. **порти и портища** sbor.-kir. 56. **пор'тища** sg. g. marc. 12. 20. -op. 2. 1. 133. russice generis n. est. nsl. prtič meg.

пръть m. ῥάκος pannus; ὀθόνιον linteolum matth. 12. 20. -ev. nicol. misc. **облѣкь се вь прьтьі** greg.-lab. **не пъртьі лежащь** οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον io. 20. 7. -mat. 15. **портьі** στολή vestis esth. 6. 8. -mat. 53. **портъ** sbor.-kir. chron. ber. **пъртъ** vita-theod. λῖνον linum ostrom. **пор'тьі** vestis tur. **портьі** bus. 392. 691 **женьскъ портъ** nomoc.-bulg. bis. **-тове** vestes viriles ipat. **прьтомь прѣпоюсань** men.-mih. **облькь се вь прьтьі** men.-mih. **главньій портъ** περιαυχένιον vestis cervicem circumdans; ῥάκος pannus op. 2. 2. 75. nsl. prt mappa, linteum lex. meg. dain. hung. - na mizo vip. poprtnjak libum lex. pol. part grobe leinwand adde serb. uprtiti croat. prtiti gravare verant. oprti pl. f. budin. 90.

прътѣнъ adj. e panno factus **-тень** misc.-šaf. 151.

пръх- vb. rad. prh volandi, saliendi vim habet nsl. prhati: ptič prha salit sprhnuti evolare habd. oprhnoti putrescere cf. **прахъ** et stieben, staub; prhuti furfures capitis habd. prhek fragilis meg. prhčati se: hruške se prhčajo; prhavica, prhuta loderasche jarn. prhavka favilla habd. prhljaj furfures lex. pršêti nieseln bulg. prhot furfures capitis serb. prhav živ. 115. besjeda -va 73. russ. dial. **спорхнуть** volare **нархъ**: **перхлякъ** nix pol. pierzchnąć fugere, pavescere cf. **плахъ**; parch; pierszyć stieben oserb. pjerchać flattern pjeršić streuen nserb. parch.

пръханию n. titillatio, uti videtur **перх-** ziz. **пырцанье**.

прысиѫти -нѫ -неши vb. spargere **напльникыши оуста своѩ слинь и присноу на цара** men.-mih. 160. effluere **присн-** (de sanguine) prol. 129: rad. **прыск** russ. **прыскать**, **прыснуть**.

прыханию n. φρύαγμα fremitus dial. bulg. prihnъ schnauben.

прыштати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. tumere, fortasse **ѩзвьі -ающа сѧ** op. 2. 2. 82.

прыштию n. ulcera **прыщине гороущие** per. 23. 2.

прыштъ m. φλυκτίς, φλύκταινα pullula hom.-mih. greg.-naz. οἴδημα tumor men.-mih.

гнойни -щне ἕλκη φλοκτίδες pent.-mih. **жтробни -щи** chrys.-frag. **-щеве** sabb.-typ. **пришть** greg.-naz. **отъ възгарающтиихъ са пръщтий** svjat.-mat. 9. adde pat. georg. nsl. prišč pustula habd. poprišćen pustulatus habd. bulg. prištij brandmal serb. prišt; zaprišten exacerbatus stul. čech. pryskýř pol. pryszcz, pryszczel, pryszczeć nserb. pšuskel callus.

прьць m. advocatus mon.-serb. 41. 175. 177. duš.

прьязнь f. amor svjat. cf. **приязнь**.

прѣ particula composita cum verbis et nominibus **прѣбити, прѣблюсти, прѣболѣти** etc. **прѣбаба, прѣблагъ, прѣбогатъ** etc. cf. lat. prae Pott 1. 479. 487. 491. 496; 2. 1. 836. rum. **прѣбогат, прѣчеста, преларгъ, прелесне**; saepe **прѣ** habes pro **прѣдъ**, ut **о** pro **отъ**: adde **прѣ** adv. ante praep. ante cum gen. iungenda mon.-serb. duš. 133.

прѣамоушь m. priamus bell.-troj. 8.

прѣбаба f. προμάμμα proavia men.-mih. oct. sbor. misc.-šaf. cf. **праб-**.

прѣбабьнь adj. poss. proaviae **-нѣя клатва разорена бысть** men.-belg.

прѣбарити -рѭ -риеши vb. expugnare glag. **не може -борѣти ей** prol.-mih. 99.

прѣбезаконьнъ adj. valde impius krmč.-mih. chrys.-lab. mir. chron.

прѣбезаконьнѣ adv. valde impie chrys.-lab.

прѣбезмѣрьнъ adj. immensus chrys.-lab.

прѣбезначальнъ adj. qui initio caret **-зьнач-** mon.-serb.

прѣбезоумьнъ adj. valde amens chrys.-lab.

прѣбезоумьствовати -воуѭ -воуеши vb. valde amentem esse isaak.

прѣбивати -лѭ -лиеши vb. dirumpere, confringere **ногы** - sup. - **голѣни** dial.-šaf. **пребивай ею** (eos dual.) georg.-vost.

прѣбити -биѭ -биеши vb. διαρρηγνύναι perfringere ioann. καταγνύναι frangere ostrom.

прѣблагъ adj. valde bonus antch. chron. mon.-serb.

прѣблаженъ adj. perbeatus sup. 75. sim. I. 17. chron.

прѣблажнити -нѭ -ниеши vb. ἀπατᾶν fallere men.-vuk.

прѣблазнити -жнѭ -зниши vb. scandalum praebere pat. dial. decipere, fallere isaak. misc. nom.-barb. krmč.-mih.

прѣблизь adv. proxime pat.-šaf.

прѣблѣдѣлъ adj. ἔκλευκος albus pent.-mih.

прѣблѣдѣти -ѣѭ -ѣеши vb. pallescere pat.

прѣблюсти -дѫ -деши vb. custodire **отъ злыхъ дѣлъ себе** - men.-mih.

прѣблаждивъ adj. inutilis alex.

прѣблаждити -ждѫ -диши vb. errore abducere **-дивъ са отъ него** sup. 406. 11.

прѣбогато adv. uberrime sim. I. 27.

прѣбогатъ adj. perdives krmč.-mih. **-тыя дары** sim I. 28: male ὑπέρθεος deum superans op. 2. 2. 299.

прѣбогатьно adv. uberrime sim. I. 25.

прѣбогатьнъ adj. uber **-ное миро** sim. I. 26.

прѣбожьствьнъ adj. deum superans **-доухъ** sim. II. 12. **-на троица** mon.-serb. 462. cf. ὑπέρθεος.

прѣболий adj. comparat. maximus men.-mih. krmč.-mih. isaak. mir. **-больше есть** ephr. **-болший краль** mon.-serb. 48.

прѣбольство n. ὑπερβολή excessus hom.-mih. 26.

прѣбольшима adv. ὑπερβολικῶς per excellentiam cyr.-hier.

прѣболѣзновати -ноуѭ -ноуеши vb. aegrotare, perpeti int.

прѣболѣти -лѭ -лиши vb. perpeti misc.-šaf. 162.

прѣболе adv. ὑπερβαλλόντως nimium šiš. 252.

прѣборити -рѭ -риши vb. vincere prol.-cip. int. misc. - **кого** men.-vuk. **не оудобь -римые вѣтние** chrys.-lab. cf. **-брати**.

прѣборьнъ adj. prudens, uti videtur **-на и сьмысльна жена** men.-mih. 351.

прѣборити v. **прѣбарити**.

прѣборевати -рюѭ -рюеши vb. cogere **-рюваха** prol.-lab. 47.

прѣбрание n. νικητήριον victoria **пребр-** io.-dam.

прѣбрати -борѭ -реши vb. καταγωνίζεσθαι, περιγίγνεσθαι vincere sup. 374. prol.-vuk. hom.-mih. 139: nota **сьсоудь -бравь** hom.-mih. 119. **пере-** per. 91. chron. I. 163.

прѣбрести -дѫ -деши vb. vado traiicere **переб-** per. 61. 3. chron. vost. 1. 93. cf. **непрѣбрьдомый вѣкъ**.

прѣбродити -ждѫ -диши vb. vado traiicere ephr. **рѣкы не -димь** ephr.-belg. **преб- са** per. chron.

прѣбронти -броѭ -брониши vb. enumerare sabb.-typ. **мало** - alex.-mih. 25.

прѣбрьже adv. citissime misc.

прѣбьдѣвати -ѣѭ -ѣеши vb. pervigilare - **въ нощи** dioptr.-leop.

прѣбъдѣти -ждѫ -диши vb. pervigilare **-бдѣнь бысть** prol.-mart. **на снѣгоу** - bus. 412.

прѣбъıвавати -ваѭ -ваѥши vb. permanere sof. 19.

прѣбъıвалиштє n. παροικία habitatio krmč. prol. μονή habitatio men.-vuk. prol.-cip. adde men.-leop. dial.-šaf. hom.-mih. prol.-mart. chrys.-lab.

прѣбъıвальникъ m. minister имѣхъ ѥтєра -ка вѣрьна зѣло leont. adde men.-mih. 196.

прѣбъıваниѥ n. μονή, οἴκησις habitatio op. 2. 2. 265. ant. dial. domet. - створити antch. χρῆσις usus; παραμονή perseverantia sup.

прѣбъıватєль m. incola.

прѣбъıватєльникъ m. incola prol.-mart.

прѣбъıватєльнъ adj. habitans int. 9. соупроугъ єдинохрамный коупно и -лны pro и коупнопр- sabb. 44: adde сьсырєно -льно готовєть брашно chrys.-lab.

прѣбъıватєльство n. ministerium, uti videtur своѥго нє оустоупивь -ства chrys.-lab.

прѣбъıвати -лѭ -лѥши vb. μένειν, διαμένειν permanere ostrom. cloz I. 188. 400. sup. chron. правьда ихъ -ваѥть sim. I. 23. - вь молитвахъ cyr. 3. -ва же и нє отьхождашє оть нихъ hom.-mih. 13. nsl. prebivati abundare, habitare trub.

прѣбъıрати -лѭ -лѥши vb migrare, uti videtur прѣбир - мѣста nom.-barb. -бираѥ гдє добро видить nom.-barb. cf. бъıрати.

прѣбъıти -бѫдѫ -бѫдєши vb. μένειν manere, permanere ostrom. triod. int. hom.-mih. strum. sup. chron. mon.-serb. -бъıшє ıако камыци бєзь гласа greg.-lab. -бъıсть алчьнь за .м. дьнь prol.-mih. -боуди дома lavr.-op. 22. -боуди сь нами greg.-lab. eminere ıако искочити плєщма ихъ и прѣзь главоу - prol.-mart. 108: nota камєнь нє прєбысть имѣти вєликоимѣниє зрѣниıа οὐ πέφυκε ἔχειν ἕξιν ὁράσεως io.-dam. cf. goth thairh visan nsl. prebiti restare meg. superesse trub. prebil reliquus meg.

прѣбъıтилиштє n. habitatio prol.

прѣбъıтиѥ n. permanere ioann. int. adde svjat. greg.-lab. habitatio домы вьздвижє на - страньныимь prol.-mart. ноннно вь китосѣ - svjat.

прѣбъıтькъ m. μονή habitatio: male прибmen.-vuk. nsl. prebitek abundantia rib. imêti denarjev na prebitek.

прѣбъıтьчьнъ adj. abundans, uti videtur ant. 20.

прѣбъıть f. μονή habitatio • оу нєго сьтворивѣ antch. прєб- op. 2. 2. 265.

прѣбъıтьнъ adj. ἔμμονος permanens ant. 20. int. 40. 96. io.-sin. -ныихъ блазѣхъ antch. вѣчныıа и -тнаа благаıа ant.-vost.

прѣбѣгарь m. magistratus quidam mon.-serb. 20. 6.

прѣбѣгнѫти -нѫ -нєши vb. transfugere sim. I. 7. kruš. int. 294. chron. duš. 152.

прѣбѣгъ m. αὐτόμολος transfuga dial. prol. sabb. 104. πρόσφυξ perfuga men.-vuk. rum. прибѣг; -гство trigl.

прѣбѫдьнъ adj. perdurans прѣзрıашє (нє) -боуднаıа ant.-vost.

прѣвабити -блѭ -биши vb. allicere krk. гроуба или проста - оть цръкве men.-mih. - на своѭ волѭ men.-mih.

прѣваблѥниѥ n. ἀπάτη fraus greg.-naz.

прѣвара f. fraus прѣварою того ѥсть steph. serb. prijevara.

прѣварити -рѭ -риши vb. fallere bell.-troj. 10. 25. 43. steph. - сѧ: да нє -римь сє men.-mih.

прѣваръ m. coctio пєрєвар chron. 1. 54. II.

прѣварь f. sensus ignotus: рѣка (хроусось тєкоущиıа бѣ близь олтарıа испрѣвари men.-mih. 15.

прѣвєдєниѥ n. traductio int. 107.

прѣвєлий adj. permagnus int. greg.-mon. 69.

прѣвєликъ adj. permagnus sup. proph. chron. - брѣгь dial.-šaf. лєвъ - vost. рыбы -кыıа bus. 413.

прѣвєличьно adv. ὑπερβαλλόντως supra modum -чно bus. 170.

прѣвєличьство n. maiestas ioann.

прѣвєльми adv. valde ant.-hom.

прѣвєсти -дѫ -дєши vb. traducere sup. ant.-hom. io.-sin. chrys.-lab. int. chron. -вєдь нощь и навєдь дьнь krmč.-mih. 59. обьло право -дєно на чєтврьти svjat.-mat. 9. - прѣдь пилата hom.-mih. -до тамо greg.-lab. на оуньшиѥ - старьца sim. I. 17. божию чьсть - на идолы prol.-mih. вь иноу -дє вєщь коуюсию hom.-mih. 135. vertere писаниа - оть грьчьскыихъ писаний ok. 62: nota -вѣдѣ сє κατεκλίθη iudic. 5. 27. -pent.-mih.

прѣвєсти -зѫ -зєши vb. transvehere sup. prol.-mart. leont. greg.-lab. misc. steph. bus. 141. krmč.-mih. mon.-serb. 343. пєрєв- chron. савоу рѣкоу -зє и sabb. 159. - сѧ men.-mih. nomoc.-bulg.

прѣвєтъхъ adj. pervetus chronogr. роувищє -хо dioptr.-lab.

прѣвивати -лѭ -лѥши vb. torquere prol. ὑποζωννύναι subligare - корабль šiš. 42.

прѣвитание n. migratio dial.-šaf.
прѣвитати -аѭ -аѥши vb. alio commigrare pat. bon.
прѣвити -виѭ -виѥши vb. torquere - **врать** pat.
прѣвладꙑчьствиѥ n. ὑπεροχή summa potestas šiš. 230.
прѣвласти -дѫ -деши vb. ὑπερέχειν summum esse mat. 21. šiš. 86. strum.
прѣвлачити -чѫ -чиши vb. καθέλκειν deducere chrys.-lab. krmč.-mih. **люди въ что** - pam. 211. - **сѧ** hom.-mih.
прѣвлъхвовати -воуѭ -воуѥши vb. vaticinando superare, uti videtur - **богꙑ** men.-mih.
прѣвлѣчениѥ n. παρέλκυσις protractio iob 25. 3. -proph. **превлеч-** mat. 54.
прѣвлѣшти -кѫ -чеши vb. trahere **рѣкѫ вьсѫ -четь на погорьноѥ** greg.-naz. **овнꙑ** - trans fluvium prol.-mart.
прѣводитель m. qui traducit, vertit chrys.-lab.
прѣводити -ждѫ -диши vb. παράγειν traducere hom.-mih. διαβιβάζειν traducere num. 32. 5. -pent.-mih. χειραγωγεῖν manu ducere men.-mart. adde sim. I. 26. ant. isaak. bus. 267. - **оть мѣста до мѣста** greg.-lab. - **на оужасть** frag.-serb.-saec. XIII. **-ждени боудете** ἐπειχθήσεσθε festinabitis hom.-mih. **небо изь нова -дить се** ἀνακαμαροῦται fornicatur hom.-mih. 207.
прѣводъ m. μεταφορά translatio svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. ex. **перев-** chron.
прѣводьникъ m. traducens, interpres int.
прѣводьнъ adj. versionis: nota **да даѥ село криноу -ноу ѥдноу** chrys.-duš. 46. **коупле -днѣ** hom.-mih.
прѣводьнѣ adv. metaphorice - **глаголати** tur. - **плести** λογοδοπλέκειν hom.-mih. cf. λογοπλόκος apud steph.
прѣвождениѥ n. versio int.
прѣвозити -жѫ -зиши vb. transvehere isaak.
прѣвозиште n. transitus pat.
прѣвозъ m. transitus nomoc.-bulg. chrys.-lab. per. 2. 20. **дати** -; - **водни** mon.-serb. nsl. prevoz prip. 171.
прѣвозьникъ m. portitor per. 2. 19. trigl.
прѣвой m. fascia acad.
прѣвора f. sensus dubius: vost. преддверіе vestibulum esse dicit **къ -рамъ к'нежю двороу** ex.-op. 2. 1. 21. cf. pol. przewora stallbaum.
прѣвративъ adj. εὐμετάβολος mutabilis ant. - **ѩзꙑкомь** antch.
прѣвратити -штѫ -тиши vb. μεταστρέφειν pervertere hom.-mih. περιτρέπειν convertere **одрь на землю** - prol.-mart. ἐκτρέπειν deflectere barl. dial. adde sup. 5. 83. 328. **вѣроу на льсть** - prol.-mih. 278. - **на бѣгь** prol.-mih. **вь радость** - hom.-mih. ἐκλύειν trahere, seducere - **твръдооумиѥ** men.-vuk. ἀνατρέπειν evertere - **соудь прьвꙑ, рекше посоудити и** ἀνατρέψαι ἰσχύσει τὴν ψῆφον αὐτῶν krmč.-mih. 112. - **срьдце** š.-gl. 81. destruere mir. - **законь** men.-mih. - **христианина вь вѣроу латиньскоу** duš. 7. - **сѧ** cyr.-hier. bor. int. - **вь азимьство** duš. 5. - **вь вѣроу латиньскоую** 6.
прѣвратъ m. mutatio alex. trigl.
прѣвратьникъ m. qui evertit, uti videtur **-ници, злострастьници** misc.-serb.
прѣвратьно adv. τροπικῶς tropice **превр-** op. 2. 1. 76.
прѣвратьнъ adj. εὐμετάβολος mutabilis int. 85. prov. 17. 20. -mat. 53. **оудобь -ноѥ наше** par.
прѣвраштати -аѭ -аѥши vb. μεταστρέφειν convertere sup. 253. **кости** - krmč.-mih. **кожица** (membranas) - dioptr. - **себе на страноу** misc.-šaf. διατρέπειν avertere - **слово** pent.-mih.
прѣвраштениѥ n. deflexio - **вьздоушьно** men.-mih.
прѣврѣдити -ждѫ -диши vb. laedere ant.-hom.
прѣврѣждати -аѭ -аѥши vb. ἀδικεῖν laedere ant. antch. io.-sin.
прѣврѣшти -гѫ -жеши vb. traiicere **на онь поль рѣкꙑ** - cyr. 16. - **завѣсь** in iudicio hom.-mih. 36. - **кого на инь сьвѣть** men.-mih.
врѣвоучаръ m. scarus piscis **превоучаръ или скаръ рꙑба** trigl.
прѣвъжелѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. valde cupere **перевозж-** chron. 1. 235.
прѣвъзврѣти -рѭ -риши vb. ὑπερζεῖν fervere **-вьрѣвъ** sup. 66.
прѣвъзвꙑсити -шѫ -сиши vb. extollere oct. sbor. **-шенъ** ὑψηλός altus hom.-mih. ὑπερεπηρμένος exaltatus man. **-нѣ очи** bus. 72.
прѣвъзвꙑшати -шаѭ -шаѥши vb. extollere isaak. int.
прѣвъзвꙑшениѥ n. exaltatio int.
прѣвъзвꙑшенъ v. **прѣвъзвꙑсити.**
прѣвъздоушьнъ adj. qui supra aërem est int. 123.
прѣвъзимати сѧ -имаѭ сѧ -имаѥши сѧ et **-емлѭ сѧ -емлѥши сѧ** vb. περιπερεύεσθαι sese efferre dial. **боура -имаѥть се** chrys.-lab.

прѣвъзити -идѫ -идеши vb. ὑπερβαίνειν excedere, transgredi sup. 379. prol.-mart. **небеса** - hom.-mih. superare sim. I. 25. ὑπερέχειν eminere dial. aor. **-идѫ** glag.

прѣвъзитие n. ὑπεροχή excellentia int. 192. τὸ ἐπηρμένον men.-vuk.

прѣвъзлетѣти -штѫ -тиши vb. supervolare acad.

прѣвъзлогъ m. excellentia alex.

прѣвъзмагати -аѭ -аеши vb. superare - **кого** dioptr. man.

прѣвъзмошти -могѫ -можеши vb. superare **-гоше еретици** prol.-mih. 292.

прѣвъзмѫтити -штѫ -тиши vb. turbare.

прѣвъзнашати -аѭ -аеши vb. efferre - **црѣ нбснаго** georg.-vost. - **сѧ**.

прѣвъзнести -сѫ -сеши vb. αἴρειν tollere isaak. **-сень прѣстоль** hom.-mih. - **сѧ** men.-vuk. - **долнихъ** dioptr.

прѣвъзницати -чѫ -чеши vb. ascendere, ni fallimur int.

прѣвъзносити -шѫ -сиши vb. extollere isaak. **грьдостию - себе** leont. - **сѧ** antch. ὑπεραίρεσθαι extolli šiš. 137. strum.

прѣвъзносьнъ adj. sese efferens **-ноую свою грьдиноу** alex.-mih. 81.

прѣвъзрастати -аѭ -аеши vb. ὑπεραυξάνεσθαι supra modum augescere dial.

прѣвъзрастие n. aetatis florem egredi chrys.-lab.

прѣвъзрастьнъ adj. aetatis florem egressus.

прѣвъзраштати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. ὑπεραυξάνεσθαι supra modum augescere šiš. 157.

прѣвъзѧти -зьмѫ -зьмеши vb. λαμβάνειν sumere **-земшаго козоу обличи** men.-vuk. **десная страна отъ дроугыя превзята** prol.-vost. **прѣоузе его водна стоудень** alex.-mih. 64. **прѣоуз-** mon.-serb. 127. 145. - **сѧ** sese efferre **-зьмъ сѧ гръдынеѭ**; cf. **прѣвъзѧтъ**.

прѣвъзѧтъ adj. μετέωρος sublimis hes. 14. **престолъ превзѧтый** prol.-vost. **превзѧтое око низложилъ еси** men.-vost. **паче вьсѣхъ прѣ(вь)зетая грьдыня** chrys.-lab. 48. cf. nsl. prevzeten et **прѣвъзѧти**.

прѣвъноукъ m. pronepos pent.-mih. misc.-šaf. **-кн-** chrys.-frag. mon.-serb.

прѣвъноучѧ n. pronepos **-вн-** gram. 139. 168.

прѣвъсияти -аѭ -аеши vb. ὑπεραυγάζειν valde splendere; splendore superare **все звѣзды** - laz.

прѣвъспѣвати -аѭ -аеши vb. bene succedere sim. I. 3.

прѣвъсходительнъ adj. excedens int.

прѣвъсходити -ждѫ -диши vb. excedere, superare sup. 429. steph. - **кого** mir. **вьсѣхъ** - dial.-šaf. **дроугыхъ езыкъ** - greg.-mon. ὑπερφέρειν antecellere man.

прѣвъсходьнъ adj. excedens.

прѣвъсхождение n. excessus.

прѣвъшьд- vb. superare **хоуламн -дь** krmč.-mih. 177. **-вьзьшьдь** chrys.-lab.

прѣвысокъ adj. excelsus **-каго крала оуроша** svetk. 32. de **краль, кралица** et **царь, царица** mon.-serb.

прѣвыспрьница f. palatum alex.

прѣвыспрьнь adj. ὑπερῷος summus bus. 29. 32. š.-gl. 74. azbuk.

прѣвыше a) adv. ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις in summis krmč.-mih. ἐπάνω supra b) praep. cum gen. iungenda - **видимыихъ** ὑπεράνω τῶν ὁρωμένων greg.-naz. int. - **вьсакого именованиꙗ** isaak. - **вьсѣхъ небесь** šiš. 246. hom.-mih. - **вратъ** prol.-mart.

прѣвышний adj. ὁ ὑπεράνω supremus sup. 355. chrys.-lab. bus. 291. prol.-mart. leont. int. **-шьнее** μετάρσιον men.-vuk. adde **-шайшее** ber.

прѣвышьнь adj. ὁ ἐπάνω qui supra est sup. 85. 338. hom.-mih. **-шънь** cloz I. 807.

прѣвѣса f. ζυγόν libra pat. op. 2. 2. 149. ber. acad. **-сѣ** vost. 1. 386. **перевеса** bus. 399. aulaeum sup. 328.

прѣвѣсило n. ῥοπή momentum - **мѣры** psalt.-theod.

прѣвѣсины f. pl. ζυγά libra lev. 19. 36. -pent.-mih.

прѣвѣсити -шѫ -сиши vb. ponderare **превес-** šof. 31.

прѣвѣсие n. locus venationi idoneus **по днѣпроу перевесье** per. 12. 40. **гдѣ развѣшивались сѣти** acad.

прѣвѣсъ m. ζυγόν, σταθμός libra hom.-mih. pat. barl. 109. **прев-** op. 2. 2. 97. acad.: nota **доумаха, ото е нѣкоа прѣвѣсь** bulg.-lab. 52. **на нѣкоа прѣвѣсь вьскрѣси го** 57. **во чемъ перевесе** bus. 399.

прѣвѣсьна v. **прѣвѣсьны**.

прѣвѣсьнъ adj. librae.

прѣвѣсьны f. ζυγόν libra esai. 46. 6. -proph. mat. 49. **-сьнѧ** pl. a. amos 8. 5. -mat. 49. **-вѣсныхъ** ierem. 32. 10. -vost. **-вѣсна** iez. 5. 1. -proph. lev. 19. 35. -kruš. **-весна** iez. 5. 1. -mat. 49. **-вѣсна** vost. **-вѣсны** vost. **-вѣсьнъ** pl. g. esai. 40. 15. -mat. 49. **-вѣсенъ** psalt.-theod.: nota **-сьни** op. 1. 93. **-снѣхъ** iob 31. 6. -mat. 49.

прѣвѣтъ m. proditio chron. 1. 142. 26; 213. 17. **за не имеють перевѣтъ къ измыславоу** per. 64. 21.

прѣвѣтьникъ m. proditor **перев- и ложь** per. 100. 13. chron. 1. 170. 26. cf. nsl. prevêčati; prevêčanje spang.

прѣвѣчьнъ adj. προαιώνιος qui fuit ante omne aevum, aeternus cloz I. 32. sup. 348. bus. 293. chron.

прѣвѣштавати -аѭ -аѥши vb. seditionem excitare.

прѣвѣштати -аѭ -аѥши vb. πείθειν suadere men.-mih. ἀναστατοῦν tumultum excitare act. 21. 38. alex.

прѣвѧзаниѥ n. ligatio (in magia) nomoc. **- немощи** molit. nom.-mik. 1. **звѣремь и моужоу и женѣ -нна изволѣють** nom.-mik. 27. cf. **-зати.**

прѣвѧзати -жѫ -жеши vb. ligare (in magia) molit. nom.-mik. 1. **- моужа и женоу** molit. nomoc. cf. **-зовати.**

прѣвѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ligare (in magia) **- животна** nom.-mik. 20. **- звѣра или влькы** nom.-mik. 76. **- звѣры** nom.-mik. 81. **- моужа и женоу; не ли прѣвезоуѥши животьна, да не сънѣсть ѥ влькь;** molit. **не -зоуеши животнаꙗ, да не снѣсть е волкъ** alex.

прѣвѧзъка f. neuma **перевѧзка** sbor.-kir. 33. vost.-op. 653. **- сложнаꙗ** idem sbor.-kir. 34. cf. οἱ δύο συνδεσμένοι Sulzer I. 2. 458.

прѣвѧсло n. παλάθη fasciculus **перев-** 4. reg. 20. 7. -alex.

прѣвѧштити -тѫ -тиши vb. πρωτοτοκεύειν primogenitum facere, recte maiorem facere **-вещить сына любимыѥ** deut. 21. 16. -pent.-mih.

прѣвѫза f. σφαιρωτήρ corrigia greg.-naz. **превоуза** op. 2. 2. 89.

прѣгазити -жѫ -зиши vb. transire flumen **- рѣкоу** misc.-šaf. 158.

прѣглаголати -лѭ -лѥши vb. suadere men.-mih. bus. 338.

прѣглѧданиѥ n. perspicere sabb.-typ.

прѣглѧдати -аѭ -аѥши vb. perspicere sabb.-typ.

прѣгнати -женѫ -женеши vb. agere, pellere **прег-** ok. 81. 88.

прѣговорити -рѭ -риши vb. persuadere prol.-vuk.

прѣгорькъ adj. valde acerbus greg.-lab.

прѣгорьчевати -чеваѭ -чеваѥши vb. παραπικραίνειν exacerbare int. 37. par. **-гръч-.**

прѣгорьчити -чѫ -чиши vb. παραπικραίνειν exacerbare **- бога** par. 167. **-грьч-** psalt.-ven.

прѣграда f. porticus, uti videtur georg. ant.-hom. φραγμός sepes man. ex. proph. mir. isaak. nom.-barb. **заключени вь -дѣ** krmč.-mih. διάζωμα cingulum ex.-op. 2. 1. 19. **-ды двериныꙗ** sof. **перегорода** per. 11. 18. **преграда** 27. 14. bulg. pregradъ.

прѣградити -ждѫ -диши vb. sepire **- море** men.-mih. 161. περικλείειν circumcludere sup. 150.

прѣградъ m. φραγμός sepes **прег-** chron. 1. 173. 4.

прѣграждати -аѭ -аѥши vb. φράττειν sepire ioann.

прѣграждениѥ n. φραγμός sepes pent.-mih. μεσότειχον paries intergerinus šiš. 156.

прѣгръбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. curvari men.-leop. **врѣмены -** prol.-mart. 129.

прѣгръдъ adj. ὑπέρογκος valde superbus ant. šiš. 217. chrys.-lab.

прѣгръч- v. **прѣгорьч-.**

прѣгръшта f. δράξ manipulus hom.-mih., ubi ter ita **-шта** χειρὸς κοτύλη cavum manus hom.-mih. 178: nota **пегръшта** ioann. 12. **виде моукы пегрьщe** men.-mih. nsl. prgišče hung. prgišča hung. habd. perišče jarn. cf. **пригръшта, пръгръшта.**

прѣгрызти -зѫ -зеши vb. δάκνειν mordendo lacerare ioann.

прѣгрѣшати -шаѭ -шаѥши vb. peccare int.

прѣгрѣшениѥ n. παράπτωμα, ἁμάρτημα peccatum ostrom. strum. **ꙗвлѥно -** krmč.-mih. prol.-mart. chron. ἔγκλημα accusatio, crimen krmč. 36.

прѣгрѣшити -шѫ -шиши vb. ἁμαρτάνειν, πλημμελεῖν peccare men.-vuk. **загрѣшиле и -шиле** bulg.-lab.

прѣгрѣшьникъ m. peccator men.-leop.

прѣгъбъ m. flexio **въ перегъбѣхъ** lavr. 15.

прѣгънѫти -нѫ -неши vb. ἐπιδιπλοῦν plicare pent.-mih. kruš. nomoc.-bulg. **перегнѫвъ листа дьва** ostrom.

прѣгыбаниѥ n. plicatio int. 233.

прѣгыбати -аѭ -аѥши vb. plicare **ледоу -бающоу сѧ** men.-leop. **- колѣна** τιθέναι τὰ γόνατα ostrom.

прѣгыньнъ adj. sensus dubius: **горахъ прилежаше высокыихъ и мѣстѣхъ прегыньнꙑихъ** bus. 431. **горахъ прегыньныихъ** vost. **тоꙗ поустынѧ прегыньное и непроходимое проиде** bus. 433. vost.

прѣгыни f. sensus dubius: **въ прѣгынѣхъ и вь непроходьныихъ горахъ** sup. 19. 20. **запоустѣвьшиѥ прегиниѥ и**

горы и врьтѳы аньгельскааго гласа испльнеща hom.-mih. 110. коубары зажъже, въ ниҳже брашно воемъ вожаҳоу, самъ же (iulianus) шествоваше по перегинѣ лютѣй georg.-vost.

прѣгѫдьникъ m. citharoedus прегоудниber. acad. гоудцы и предгоудники bus. 813.

прѣгѫдьница f. cithara ant.-hom. triod. domet. ψαλτήριον psalterium pent.-mih. op. 1. 109. mat. 49. bus. 179. dan. 3. 10. -proph. int. 157. прегоуд- op. 2. 2. 424. ber.

прѣгѫдьничь adj. ψαλτηρίου psalterii mat. 49. bus. 179.

прѣгѫдьничьскъ adj. citharoedicus alex.

прѣгѫсьница f. cithara pat.: pro -гѫсльн-, ni fallimur.

прѣдаватель m. proditor.

прѣдавати -аѭ -аеши vb. προδιδόναι prodere dial. duš. своѩ тѣлеса на блоудь -вающе krmč.-mih. 359.

прѣдавица f. traditor glag.

прѣдавьникъ m. προδότης proditor sup. 306. 24. -вн- sup. 306. 22.

прѣдавьць m. traditor hom.-mih. misc.

прѣдадитель m. proditor ant.-hom. hom-mih. 5. mon.-serb.

прѣдадителевъ adj. poss. traditoris hom.-mih.

прѣдажда f. προδοσία proditio -жа op. 2. 2. 54.

прѣдаждьнъ adj. προδοσία proditio сребро -ное cyr.-hier.

прѣдание n. προδοσία proditio sup. cloz I. 242. II. 70. pat. adde chron. mon.-serb. παράδοσις traditio krmč.-mih. 39. traditio sup. его -нием ь мьнѣ вь владычьство sim. I. 24. ἔκδοσις црковное - svjat. rum. предание.

прѣданьникъ m. προδότης proditor -ни- sup. 305. 28.

прѣдатель m. προδότης proditor ant. ephr. hom.-mih. misc.-šaf. mon.-serb. ber.

прѣдательнъ adj. proditoris -на льсть hom.-mih. προδοσίας proditionis -нѣ очи hom.-mih.

прѣдательство n. proditio triod.

прѣдательствовати -воуѭ -воуеши vb. prodere io.-sin.

прѣдателевъ adj. poss. τοῦ προδότου traditoris cloz I. 238. II. 30.

прѣдати -дамь -даси vb. παραδιδόναι tradere cloz I. 164. 171. II. 33. ostrom. šiš. 182. antch. sup. προδιδόναι prodere sup. 276. 343. chron. duš. mon.-serb. collocare sup. 188. -дамии cloz I. 171. -дастъ šaf.-frag. 35. - на оучение greg.-lab. - на блоудь zak-serb. nota - на сребрѣ tur. 32. въ съмрьть - svjat.-mat. 8. вь работоу - leont. вь оучение - greg.-lab. анаѳемѣ - greg.-mon. 52. - себе šiš. 182. - сѧ chron.

прѣдаѩние n. προδοσία traditio -аан- sup.

прѣдаѩти -аѭ -аеши vb. προδιδόναι prodere sup. ostrom. ioann. misc. io.-sin. isaak. duš. παραδιδόναι tradere greg.-naz. sup. - земи съкровнще chrys.-lab. adde cloz I. 377. II. 149. sabb. 216. greg.-mon. chron. не предай мене ber. 11. - себе isaak. - сѧ ostrom. chron. гробоу -дает ь се greg.-mon. 80. самъ сѧ -даѭ cloz I. 190.

прѣдвигнѫти -нѫ -нешн vb. dimovere моцн - misc.-šaf.

прѣдвижение n. dimotio.

прѣдвизати -жѫ -жеши vb. dimovere isaak. - сѧ isaak.

прѣделѣвати -аѭ -аеши vb. vincere misc.: nota μαίνεσθαι furere sup. 297.

прѣделѣти -ѣѭ -ѣеши vb. vincere вьсѣмь - chrys.-frag. доуши - pat.-mih. io.-sin.

прѣди 1) adv. a) ἔμπροσθεν ante - видѣти, ити, вести, лежати, принести, полагати, положити, поставити, стоѩти sup. - сѫштии sup. πρότερον antea greg.-naz. kruš. proph. pat. - малы sup. 123. преди на прежи; ἐνωπίως, ἐνωπίῳ coram op. 2. 2. 203. строупи обаваѥми не спѣѭть - svjat. - же течахоу tur. самомоу сѧ нынѣ прѣди намъ положити greg.-naz. b) оть прѣди бывающаго въздрьжаниѩ krmč.-mih. 346. - видѣти sup. 246. - глаголати glag.-otryv. 14. - ити hom.-mih. - назнаменати hom.-mih. - нарѣковати praedicere ephr. носити - vita-theod. повѣдѣти - bus. 182. - поставити sup. 317. - послати vost I. 106. ephr. - посылати hom.-mih. - рещи krmč. 47. krmč.-mih. 217. ant.-hom. - стоѩти leont. sup. 248. - тещи dial.-šaf. krmč.-mih. hom.-mih. 2) praep. a) cum gen. - пришьствиѩ твоего pent.-mih. ошьдьшоумоу прѣди его sim. I. 12. b) cum instr. - маломь моужий, сь д.-тию prol.-mih. 164.

прѣдивожда m. dux. -жа step. 1. 237.

прѣдивьнъ adj. mirus krmč.-mih. 348. sim. I. 29. II. 6. par. chron. сила -вьна sim. I. 24. -вно чюдо hom.-mih. chrys.-frag.

прѣдипѫтие n. sensus dubius: не красе -поутиѩ hom.-mih. cf. gr. πρόδοδος.

прѣднрати сѧ -дьѫ сѧ -дюшн сѧ vb. scindi **опоноу -рающоу сѥ** hom.-mih.
прѣднрѥшти v. **прѣдн.**
прѣднславъ m. nom.-propr. viri steph.
прѣднсловню n. praefatio krmč.-mih.
прѣдитѥча m. πρόδρομος praecursor prol. ioann. io.-sin. prol.-cip. dioptr.-lab. cf. **прѣдът-.**
прѣдитѥшти v. **прѣдн.**
прѣднывѣ adv. πρόδηλον manifeste io.-clim.
прѣдлъгъ m. mora **бѥз прѣдлъгъ** ἀνυπερθέτως sine mora ex.
прѣдлъжню n. debitum alienum exigere mon.-serb. 287. 299. 302. 305. **-доужню** 267. 271. 297 etc. - **ѥднога за дроугога** 372. 68. **прндоужнѥ** 268. 373.
прѣдобль adj. valde fortis sim. I. 4. ok. 53.
прѣдобродѣтѣльнъ adj. virtute praeditus leont.
прѣдобръ adj. κάλλιστος valde bonus io.-dam. sup. 42. 427. gram. chron. 1. 60. mon.-serb.
прѣдолѣвати -ыѫ -юшн vb. vincere sup. 249. cum acc. hom.-mih. 99. cf. **-дѥл-.**
прѣдолѣнню n. victoria sup. 300.
прѣдолѣтн -ѣѫ -ѣюшн vb. νικᾶν, κατισχύειν, περιγίγνεσθαι vincere ant. cum dat sup. 175. 241. 245, 248. 375. 408. hom.-mih. men.-mih. greg.-lab. sabb. 95. - **женѣ** - men.-mih. **-лѣтъ чюдо чюдѥсн** bus. 433. - **вьходоу златомоу** superare introitum pecuniarum leont. cum gen. hom.-mih.: male κινεῖν movere sup. 297.
прѣдостойнъ adj. dignissimus int.
прѣдрагъ adj. ὑπερτίμιος summo honore habendus ant.
прѣдрати -дерѫ -дѥрѥшн vb. σχίζειν scindere š.-gl. 50. perforare - **на полы свою мантию** prol.-mart. men.-leop.
прѣдръжати -жѫ -жншн vb. παρακρατεῖν retinere - **сѥло** krmč.-mih. - **сань драгарьскый** (recte **дроуг-**) cyr. 1. - **градь** sabb. 103. tenere mon.-serb. ἀναιρεῖσθαι obtinere sup. 376. **сынъ отьчю власть прѣдѥржнть** bus. 687. **-дрьжащоу окѣ власти** ostrom. ὑπερέχειν eminere rom. 13. 1. -vulg. adde domet.
прѣдъ m. **вь прѣдь** in posterum sabb.-typ. **на прѣдь порѣвати корабль** chrys.-lab. **на прѣдь** per. 24. sim. I. 13. misc.-šaf. mon.-serb. 151. - **идѣшѥ** bell.-troj. 19. **на пѥрѥдъ** chron. **по напрѣдъ** ὕστερον men.-vuk. **испрѣдь** antea š.-gl. 71. **оть прѣдь н сьзади** men.-vuk. **сь прѣда** kruš. **на прѣда** mon.-serb. 127. **сь прѣда н сь зади** pyrg. **на прѣдоу** chron. 1. 167. **нжѥ прѣдѣ спѣшнвъ** svjat. **на пѥрѥдѥ** per. 61. **на прѣдѥ** mon.-serb. 143. nsl. pred; prêdej e predaj, prêda; od sprêda trub. spredanjski lex. sprêda f. prora bistr. pol. przod, przodek russ. dial. передъ m. lit. pirzdau Pott 1. 471. 556. 568.
прѣдъ a) adv. antea - **подвизаста сѥ на оуньшѥю** sim. I. 17. ἐνώπιον coram - **соуть очинма божинма** prov. 5. 21. -parem. 1271. **вьсѩ - соуть** πάντα ἐνώπια prov. 8. 9. **прѣдь, идѣжѥ спѣшѥ** men.-mih. 201. b) praep. 1) cum acc. **прѣдо нь прнпадѫть** bon. **прнидѥ - цѣсарѩ** prol.-mart. - **пилата приведоша** hom.-mih. **прѣдь нашь сборь вьнити** krmč.-mih. 2) cum instr. α) spatii **вь мѣстѣхь прѣдь градомь соущнихь** ἐν προαστείοις in suburbiis krmč.-mih. - **одромь лежѥ** greg.-lab. **отькры сѥ - очесы вашнми** greg.-lab. - **чедню оукорѥнь бысть** publice leont. β) temporis **прѣдь спасовѣмь дьнѥмь** chrys.-duš. 27. **прѣдь снмь малы** πρὸ βραχέως sup. 233. - **зорями** proph. - **малѣмь** men.-mih. - **сънъмь** ante somnum sup. 201. - **сьмрьтию** hom.-mih. - **нстопѥнню** πρὸ τῶν ναυαγίων nom.-mih. 104.
прѣдъбесѣдовати -доуѭ -доуюшн vb. ὑπαγορεύειν προοίμιον praefari hom.-mih.
прѣдъборьникъ m. in prima acie pugnans **-рн-** sup. 74. gr. πρόμαχος.
прѣдъбрати -борѭ -борюшн vb. propugnare **-борюшѥ** πρόμαχοι vost. 1. 217.
прѣдъварити -рѭ -ришн vb. προφθάνειν praevenire sup. 143. greg.-mon. **моусѣй -рн христова пришьствня** typ.-chil. **-рнвьшѥ рѣхомь** io.-sin. **-рнвь глагола** sabb. 34.
прѣдъварятн -яѭ -яюшн vb. πρόφθάνειν praevenire **-ра-** sup. chrys.-lab. int.: nota παρατρέχειν praetercurrere - **кого** hom.-mih.
прѣдъвести -дѫ -дешн vb. προάγειν producere **-деть сѧ** sir. 20. 27. -sborn.
прѣдъвести -зѫ -зешн vb. antea vehere **-вести** sup. 88.
прѣдъвидѣти -ждѫ -дншн vb. praevidere greg.-lab. isaak. misc.-serb.
прѣдъводитель m. dux ber.
прѣдъводити -ждѫ -дншн vb. προάγειν praecedere šiš. 167. dial. io.-sin. sabb. 10.
прѣдъвратню n. προπύλαιον, πρόθυρον vestibulum proph. acad.
прѣдъвратьнъ adj. qui ante portam est acad.
прѣдъвъзвѣститель m. praenuncians.
прѣдъвъзвѣстити -штѫ -стишн vb. praenunciare.

прѣдъвъзвѣштати -аѭ -аѥши vb. praenunciare prol. sabb. 136.
прѣдъвъзгласити -шѫ -сиши vb. praedicere.
прѣдъвъзглашати -аѭ -аѥши vb. praedicere.
прѣдъвъздръжати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. abstinere, uti videtur chrys.-lab.
прѣдъвъзиграти -аѭ -аѥши vb. exsultatem anteire typ.-chil.
прѣдъвъзимати -аѭ -аѥши vb. anticipare.
прѣдъвъзложити -жѫ -жиши vb. apponere.
прѣдъвъзывати -аѭ -аѥши vb. antea vocare mon.-serb.
прѣдъвъспомѧнѫти -нѫ -неши vb. meminisse **-менѹть** part. greg.-mon.
прѣдъвъсприѩти -нимѫ -нимеши vb. προλαμβάνειν ante capere.
прѣдъвъстешти -кѫ -чеши vb. praecurrere **на степень -текъ** men.-mih.
прѣдъвъсхытити -штѫ -тиши vb. antea rapere chrys.-lab.
прѣдъвъсхыштати -аѭ -аѥши vb. praeripere triod.
прѣдъвъчинѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. antea ordinare int. 68.
прѣдъвѣдьць m. praescius int.
прѣдъвѣстьникъ m. qui praenunciat chrys.-lab.
прѣдъвѣчьнъ adj. προαιώνιος qui fuit ante omne aevum, aeternus.
прѣдъглаголати -лѭ -лѥши vb. declarare prol.-vuk. men.-vuk.
прѣдъглашати -аѭ -аѥши vb. praedicere.
прѣдъградиѥ n. προάστειον pars urbis quae in ipso aditu occurrit pyrg. mon.-serb. per. ber. **-город-** chron.
прѣдъградьнъ adj. suburbii mir.
прѣдъгрѣшьнъ adj. eximius **санъ мытарьскъ - есть** op. 2. 2. 432: vocabulum obscurum.
прѣдъгрѧсти -дѫ -деши vb. praevenire sbor. acad.: nota **предъгрѧдыѥ** προηγούμενος sg. n. n. op. 2. 2. 99.
прѣдъдвориѥ n. προαύλιον vestibulum ostrom.
прѣдъдвьриѥ n. προπύλαιον, πρόθυρον vestibulum pyrg. men.-vuk. triod. chrys.-lab.: nota κοχλίας cochlea pyrg. pan. men.-mih. **-ддвер-** pam. 162. op. 2. 2. 630.
прѣдъдвьрьнъ adj. vestibuli **-ноѥ** kruš.
прѣдъживописати -шѫ -шеши vb. ante depingere.
прѣдъжрѣти -жрѫ -жреши vb. ante sacrificare.

прѣдъзаштиштати -аѭ -аѥши vb. προασπίζειν protegere.
прѣдъзваниѥ n. male πρωτοκλισία prima sedes **-зъв-** ostrom.: interpres de κλῆσις cogitavit.
прѣдъзрительнъ adj. providus int.
прѣдъзрѣти -зрѭ -зриши vb. προορᾶν praevidere ant.-hom. šiš. 5.
прѣдъиграти -аѭ -аѥши vb. exsultantem anteire.
прѣдъизбирати -раѭ -раѥши vb. antea eligere mir.
прѣдъизбрати -берѫ -береши vb. prius eligere chrys.-lab. int.
прѣдъизводити -ждѫ -диши vb. προφέρειν proferre sup. 244.
прѣдъизвѣштати -аѭ -аѥши vb. antea nunciare vita-theod.
прѣдъизмыти -мыѭ -мыѥши vb. praeluere.
прѣдъизъѩвлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. praesignificare.
прѣдъискакати -чѫ -чеши vb. antea exsilire io.-sin.
прѣдъискоусити -шѫ -сиши vb. antea experiri io.-sin.
прѣдъистешти -кѫ -чеши vb. antea excurrere chrys.-lab.
прѣдъистъштити -тѫ -тиши vb. antea evacuare **- вештъ** clim. 119.
прѣдъисчитати -аѭ -аѥши vb. antea enumerare pan.
прѣдъити -идѫ -идеши vb. προπορεύεσθαι praeire **-ди-** ant. προάγειν, προέρχεσθαι, προηγεῖσθαι praeire ostrom. prol.-mart. **- прѣдь лицемь господьнимь** hom.-mih. **-дъити** sup. 84. 88. chron. adde προσπορεύεσθαι ostrom.
прѣдъкоуповати -поуѭ -поуѥши vb. antea emere **- подажде** misc.-šaf. 12.
прѣдъкъ m. maiorum unus gram. 60.
прѣдълаганиѥ n. propositio kruš.
прѣдълагати -аѭ -аѥши vb. προτείνειν, προτιθέναι proponere sup. 65. krmč.-mih. παρατιθέναι apponere šiš. adde mon.-serb. **- грозднѥ** typ.-chil. **величавыѩ - трапезы** svjat. **-гаю тебѣ доушоу моѭ** sim. I. 22. adde sim. I. 9. **-дл-** mon.-serb.
прѣдълежати -жѫ -жиши vb. προκεῖσθαι praeiacere cloz I. 414. sup. ant. greg.-mon. bus. 269. chron. **-жешта притъча** chrys.-lab.
прѣдъликовати -коуѭ -коуѥши vb. praesultare.
прѣдълогъ m. πρόθεσις propositio anteh. **- тврьдь** men.-mih. **предл-** mat. 24. 27. 28. bus. 84.

прѣдъложєниѥ n. πρόθεσις propositio šiš. 127. ant. ostrom. op. 2 2. 266.
прѣдъложитєль m. proponens.
прѣдъложити -жѫ -жиши vb. προτιθέναι, προτίθεσθαι proponere ant. op. 2. 1. 188 sup. prol.-mih. typ.-chil. mon.-serb. - **на ꙗдь** vita.-theod. κοινοῦσθαι communicare - **комоу** man. προβάλλεσθαι proponere **гаданиѥ** - pent.-mih. - **сѧ: колика троупина ѕвѣрємь на снѣдь -жєть сє** greg.-mon. 72.
прѣдъложьникъ m. sensus dubius: **мѫжьствоу** - men.-belg.
прѣдъмысливъ adj. πρόθυμος promtus vost.-op. 172. matth. 26. 41. -ev. saec. xii.
прѣдъмыслиѥ n. προθυμία promptitudo cyr.-hier.
прѣдъмышлєниѥ n. προθυμία promtitudo 2. cor. 8. 11. -vost.
прѣдънаписаниѥ n. praescriptio chrys.-lab.
прѣдънаписати -шѫ -шєши vb. praescribere.
прѣдънаписовати -соуѭ -соуѥши vb. praescribere int.
прѣдънарєшти -кѫ -чєши vb. praedicere.
прѣдънарицати -цаѭ -цаѥши vb. praedicere int.
прѣдънарѣковати -коуѭ -коуѥши vb. praedicere **-рєкованный** ber.
прѣдънарѧдити -ждѫ -диши vb. statuere typ.-chil.
прѣдънаставлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ante collocare.
прѣдънаоучити -чѫ -чиши vb. prius docere.
прѣдъначинати -аѭ -аѥши vb. antea incipere **-дначинай трьжьство** lazvuk. 118.
прѣдъначрътаниѥ n. προχάραγμα imago ioann.
прѣдъначрътати -аѭ -аѥши vb. προχαράττειν praeformare ioann.
прѣдъначѧльствовати -воуѭ -воуѥши vb. principem esse isaak.
прѣдънєбєсьнъ adj. sensus dubius: - **свѣтъ** hom.-mih. 165.
прѣдъносити -шѫ -сиши vb. praeferre **крьсть -сє на выи своєй** sim. I. 15.
прѣдъображдєниѥ n. πρόσχημα praescriptio nest.
прѣдъобразовати сѧ -зоуѭ сѧ -зоуѥши сѧ vb. praeformari lavr.-op. 37.
прѣдъобоучати сѧ -аѭ -сѧ -аѥши сѧ vb. antea doceri chrys.-lab.
прѣдъограждати -аѭ -аѥши vb. sepire int.
прѣдъограждєниѥ n. sepes chrys.-lab.
прѣдъозарꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. prius illuminare.
прѣдъолтариѥ n. spatium quod est ante altare chir.
прѣдъпадати -аѭ -аѥши vb. procidere, caducum esse, uti videtur **чловѣчє ѥстьство -дай ѥсть** sabb. 74: vocabulum dubium.
прѣдъпєштиѥ n. profurnium trigl.
прѣдъплъчьнъ adj. ὁ ἐπὶ παρατάξεως in acie instructa sup. 70: minus bene.
прѣдъпоборьникъ m. propugnator pan.
прѣдъповєлѣти -лѭ -лиши vb. incitare triod. isaak. mat. 18. bus. 907.
прѣдъповѣствовати -воуѭ -воуѥши vb. praenarrare.
прѣдъподвижьникъ m. propugnator.
прѣдъподвизати сѧ -заѭ сѧ -заѥши сѧ vb. προαγωνίζεσθαι ante pugnare chrys.-lab.
прѣдъпожрѣти -жрѫ -жрєши vb. ante sacrificare.
прѣдъпоити -идѫ -идєши vb. praecedere - **прѣдь ними** hom.-mih.
прѣдъпоказати -жѫ -жєши vb. προδεικνύειν ante significare sup. 62. chron. 1. 244.
прѣдъпоказовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ante significare int.
прѣдъполагати -аѭ -аѥши vb. προτιθέναι proponere ant.
прѣдъположити -жѫ -жиши vb. proponere.
прѣдъполъ m. fascia **съ -лы рєкшє пєлєны** chron. 1. 195. 16.
прѣдъпомѣтати -аѭ -аѥши vb. proponere.
прѣдъпоставити -влѭ -виши vb. παριστάναι, ante collocare šiš. 100. 121. 214. strum. hom.-mih. **-вьєнъ** sup. 406.
прѣдъпоставлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ante collocare int.
прѣдъпострадати -ждѫ -ждєши vb. ante pati.
прѣдъпосъланиѥ n. ante mittere **-сл-**.
прѣдъпосълати -лѭ -лєши vb. ante mittere sup. 200. **-сл-** dial.-šaf. prol.-mart.
прѣдъпосылати -аѭ -аѥши vb. ante mittere mon.-serb.
прѣдъпочисти -чьтѫ -чьтєши vb. pluris facere triod. int. mir. sabb. 142. greg.-mon. 86. **-чьсти** chrys.-lab.
прѣдъпочитавати -ваѭ -ваѥши vb. προτιμᾶν pluris facere par.
прѣдъпочитати -таѭ -таѥши vb. pluris facere isaak. dial.-šaf. - **сѧ** misc.-šaf.

прѣдъпраздьньствиѥ n. liturgia quae vigiliis sancti fit typ.-chil.
прѣдъпраздьньство n. liturgia quae vigiliis sancti fit **канонь -ства** typ.-nic.
прѣдъприѩтиѥ n. suscipere sin. ber.
прѣдъпрозрѣти -зрѭ -зриши vb. antea visum recipere proph.
прѣдъпроповѣдати -лѭ -лѥши vb. antea praedicare chrys.-lab.
прѣдъпрославити -влѭ -виши vb. antea celebrare.
прѣдъпростирати -раѭ -раѥши vb. antea sternere int.
прѣдъпоустити -штѫ -стиши vb. praemittere sabb. 59.
прѣдъпьсъ m. procyon trigl.
прѣдъпѣвати -ваѭ -ваѥши vb. praecinere int.
прѣдъпѣти -поѭ -поѥши vb. praecinere typ.-chil.
прѣдъпѫтетворити -рѭ -риши vb. viam patefacere.
прѣдъпѫтиѥ n. processus, uti videtur ant.-hom. 185.
прѣдъпѫть m. sensus dubius: - **сътворити** προσοδεύειν hom.-mih.
прѣдъразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. praenoscere.
прѣдърасѫдити -ждѫ -диши vb. antea diiudicare mir.
прѣдъратьникъ m. bellum praecedens.
прѣдъреченьиѥ n. praedictio ant.-hom.
прѣдърешти -кѫ -чеши vb. προλέγειν praedicere dial. chrys.-lab. sup. **-дреченъ** mon.-serb.
прѣдърнстати -штѫ -штеши vb. praecurrere kruš.
прѣдърицати -цаѭ -цаѥши vb. praedicere.
прѣдъсиѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. praelucere ant.-hom. op. 2. 2. 420.
прѣдъскакати -чѫ -чеши vb. ante salire ant.-hom. io.-sin. **предъ домомь** - bus. 384.
прѣдъслава f. nom. propr. feminae **передъс-** chron. 1. 59. 61.
прѣдъславинъ adj. poss nom. propr. feminae **предс-** per. 17.
прѣдъсловиѥ n. praefatio krmč.-mih. op. 2. 1. 143. **предъсловьѥ** mat. 11. **-виє** ber.
прѣдъслово n. praefatio domet.
прѣдъспѣвати -лѭ -лѥши vb. proficere **вь болшии - степень** misc.-šaf. - **кого** men.-vuk.
прѣдъспѣниѥ n. profectus chrys.-lab.
прѣдъспѣѩниѥ n. προκοπή incrementum, profectus io.-sin. dioptr.

прѣдъставити -влѭ -виши vb. παριστάναι apponere; προϊστάναι proponere šiš. 67. krmč.-mih. sim. I. 18. greg.-mon. 69. sup.
прѣдъставлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. proponere chrys.-lab.
прѣдъстаниѥ n. ἐπιστασία praefectura prol.-mart.
прѣдъстаний m. g. **-ниѩ** sensus dubius: **архангела михаила, велика прѣдъстатела, -нію** etc. mon.-serb. 116. 11.
прѣдъстатель m. qui adstat euchol. int. sim. I. 10. 23. chrys.-lab. greg.-mon. **водѣ** - krmč.-mih. - **страшьнѣй трапезѣ** sborn. **кь когоу** - sabb. 28.
прѣдъстательница f. quae praeest oct. int. sabb.-typ. men.-mih. mon.-serb.
прѣдъстательнъ adj. qui adstat **-на царица** mon.-serb. 118.
прѣдъстательство n. praeesse misc.-šaf. sabb.-typ. chrys.-lab. men.-mih. sabb. 103. int.
прѣдъстательствовати -коуѭ -воуѥши vb. adesse men.-mih.
прѣдъстати -станѫ -станеши vb. praeesse, adstare sup. 2. 77. 88. int. mon.-serb. παρίστασθαι adesse krmč.-mih. - **комоу** hom.-mih. chrys.-lab. prol.-mih. - **соудиѩоу** dioptr.-lab.
прѣдъстатиѥ n. praesidis dignitas triod.
прѣдъстатьнъ adj. sensus dubius: **оуспениѩ -ноѥ** hom.-mih.
прѣдъстаѩти -стаѭ -стаѥши vb. praeesse.
прѣдъстлъпиѥ n. propugnaculum **-столпиє** acad.
прѣдъстолиѥ n. προέδριον prior sedes sup. 323. **предъ-** greg.-naz.
прѣдъстоѩниѥ n. excellentia **цркьвноѥ** - sborn.
прѣдъстоѩти -стоѭ -стоиши vb. adesse sup. 59. io.-sin. adstare - **комоу** greg.-lab. προκεῖσθαι praeiacere cloz I. 536. sup. 376. adde hom.-mih. **предостоѩщеть емоу** bus. 500.
прѣдъстражьба f. προφυλακή cautio pent.-mih.
прѣдъстроитель m. πρύτανις moderator psalt.-theod.
прѣдъстроити -строѭ -строиши vb. antea parare.
прѣдъстроѥниѥ n. πρόνοια providentia **поуть твоего предстроениа** psalt.-theod.
прѣдъстѣниѥ n. προτείχισμα propugnaculum cant.-cant. 2. 14.

прѣдъсъкрыти -ыѭ -ыѥши vb. antea occultare **-крьвена страсть** chrys.-lab.
прѣдъсъмотрити -рѭ -риши vb. praevidere **-смотрьшема чисти спась сего** men.-mih. 175.
прѣдъсърѣсти -рѧштѫ -рѧштеши vb. antea obviam fieri **-ср-** typ.-chil.
прѣдъсърѣтати -аѭ -аѥши vb. antea obviam fieri **-ср-** pyrg.
прѣдъсърѣтение n. occursus **-ср-** triod.
прѣдъсылати -аѭ -аѥши vb. praemittere men.-vuk.
прѣдъсѣдальникъ m. praeses.
прѣдъсѣдание n. πρωτοκλισία, πρωτοκαθεδρία prior sedes ostrom.
прѣдъсѣдатель m. praeses **предс-** ber.
прѣдъсѣдати -даѭ -даѥши vb. praesidere hom.-mih.
прѣдъсѣдѣние n. prior sedes chrys.-lab.
прѣдъсѣдѣтель m. πρόεδρος antistes dial.
прѣдъсѣдѣти -ждѫ -диши vb. praesidere **-дѣше, дѣаше** sabb. 106. 122.
прѣдъсѣние n. locus ante tentorium acad.
прѣдъсѣньнъ adj. qui ante tentorium est chrys.-lab.
прѣдъсѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. antea considere sup. 33. 74. 189.
прѣдъсѫботие n. προσάββατον dies sabbatum antecedens iudith 8. 6.
прѣдъсѫдити -ждѫ -диши vb. antea iudicare.
прѣдътеча m. πρόδρομος praecursor sup. 348. krmč. 131. hom.-mih. sim. I. 24. ostrom. šaf.-frag. 33. mon.-serb. chron. cf. **прѣдит-**.
прѣдътечевъ adj. poss. praecursoris io.-sin. šiš. ephr. typ.-chil. sabb.-typ. men.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. chrys.-lab. bus. 55. mon.-serb.
прѣдътечение n. praecursio.
прѣдътечинъ adj. poss. praecursoris hom.-mih.
прѣдътешти -кѫ -чеши vb. προτρέχειν praecurrere ant.-hom. int. io.-sin. sim. I. 10. sup. **прѣдьт-** ostrom. chron.: nota προχειρίζεσθαι man.
прѣдътицати -чѫ -чеши vb. praecurrere io.-sin. kruš.
прѣдъточилиште n. quasi antetorcular int. gr. προλήνιον.
прѣдъточилие n. antetorcular triod. int. gr. προλήνιον.
прѣдътѣкати -каѭ -каѥши vb. praecurrere int.
прѣдъоувидѣти -ждѫ -диши vb. praevidere.
прѣдъоувѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. praescire.
прѣдъоуготование n. antea parare.
прѣдъоуготовати -аѭ -аѥши vb. antea parare.
прѣдъоуготовитель m. qui antea parat.
прѣдъоуготовити -влѭ -виши vb. antea parare chrys.-lab. io.-sin. isaak.
прѣдъоуготовлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. antea parare isaak. chrys.-lab.
прѣдъоуготовлѥние n. antea parare int. 127.
прѣдъоудрьжати -жѫ -жиши vb. sensus dubius: **- тврьдость, -жана страсть** chrys.-lab.
прѣдъоузаконѥние n. antea statuere isaak.
прѣдъоузрѣти -рѭ -риши vb. praevidere.
прѣдъоукорити -рѭ -риши vb. antea accusare.
прѣдъоукрасити -шѫ -сиши vb. adornare.
прѣдъоумрѣти -рѫ -реши vb. antea mori triod. misc.-šaf.
прѣдъоуспѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. antea proficere isaak.
прѣдъоуставити -влѭ -виши vb. praefinire.
прѣдъоустраꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. antea parare isaak.
прѣдъоустроити -роѭ -роиши vb. praeparare.
прѣдъоусънѫти -нѫ -неши vb. antea obdormiscere **-съпьшей** chrys.-lab.
прѣдъоусърѣсти -рѧштѫ -рѧштеши vb. antea obviam fieri **-срѣсти кого** sabb. 136.
прѣдъоусърѣтати -аѭ -аѥши vb. antea obviam fieri **-ср-** domet. sabb. 22. 40.
прѣдъоусърѣтение n. occursus **-ср-**.
прѣдъоутѣшати -шаѭ -шаѥши vb. antea consolari int. 9.
прѣдъоучинити -нѭ -ниши vb. praestituere int. hom.-mih.
прѣдъоуꙗсьнити -нѭ -ниши vb. prius illuminare **-сн-**.
прѣдъходатаица f. conciliatrix.
прѣдъходити -ждѫ -диши vb. praeire ant.-hom. **-хода** greg.-naz. **- прѣдь господемь** hom.-mih.
прѣдъчиние n. propositio.
прѣдъчинꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. praefigere **-ꙗѥмо книгамъ симъ** op. 2. 1. 142. mat.
прѣдъчисти -чьтѫ -чьтеши vb. pluris facere ant.-hom.
прѣдъчрътожние n. ante thalamum locus **-черт-** trigl.

прѣдъшьд- vb. περᾶν transire - **врата** men.-vuk.

прѣдъшьствовати -воуѭ -воуюши vb. praeire leont. isaak.

прѣдъывити -влѭ -виши vb. praesignificare.

прѣдъѱанию n. ὑπογραμμός exemplar -**нью** sup. 367.

прѣдь f. **вь прѣди** ἐν πρώτοις in primis pent.-mih. **слышите на - о томь** sim. II. 2. **отъ толѣ на** - mir. **сь** - pyrg. men.-vuk. pat.-mih. prol.-cip. ἐκ τῶν ἐμπροσθίων kruš. **сь - и сь зади** prol.-serb. nsl. prêdi dain.

прѣдьница f. **съ пѧтью робиченъ предницъ ѥѧ** ε΄ δουλίδων κουβικουλαρίων αὐτῆς quinque ancillis cubiculariis.

прѣдьнь adj. ὁ πρό anterior ant. krmč. 50. sup. chron. -**нии -моужию** οἱ τοῦ παλατίου men.-mih. **на -нимь мѣстѣ** ostrom. potior **предними моужи** vost.

прѣдѣдъ m. πρόπαππος proavus kruš. πρόγονος maiorum unus men.-vuk. barl. gram. dial.-šaf. sim. I. 1. krmč.-mih. chrys.-frag. hom.-šaf. pan. mon.-serb. ardž. nsl. preded abavus habd.

прѣдѣдьнь adj. poss. maiorum cyr. 4. -**дьнихъ** ok. 58.

прѣдѣлити -лѭ -лиши vb. ἀφορίζειν distinguere, determinare pent.-mih.: nota ἀμείβειν hom.-mih.

прѣдѣлоположьникъ m. ὁροθέτης finitor hom.-mih.

прѣдѣлъ m. ὅριον, ὅρος finis ostrom. man. greg.-naz. cloz I. 619. hom.-mih. ὁροθεσία terminus šiš. 35. παροικία paroecia op. 2. 2. 56. -**лы положити** varietates distinguere sup. 188. adde chron. duš. mon.-serb. **грьчьскый** - sabb. 40.

прѣдѣльскъ adj. τῶν περιχώρων vicinorum - **градъ** gen. 13. 12. op. 1. 13.

прѣдѣлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. definire krmč.-mih. 237. **чтению псалмы да -лѣють** ἀναγνώσεις τοὺς ψαλμοὺς περικοπτέτωσαν krmč.-mih.

прѣдѣꙗние n. sensus dubius: -**нием ьѥтеромь оубиюнь** men.-mih. 164.

прѣжасати -аѭ -аѥши vb. ἐκπλήττειν obstupefacere sup. 253. 21. καταπλήττειν terrere iob 7. 14. -vost. - **сѧ** op. 1. 60. -**саеть сѧ оумъ** vost.

прѣжаснти -шѫ -сиши vb. terrere ex. 175. **вои англескыи прежаси** vost.: nota **прежаси всѣхъ срдце** ἐκστήσεται ephr.-vost.

прѣжаснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. φοβεῖσθαι terreri prol. φρίσσειν horrere hom.-mih. adde ephr.-vost. pol. przerzasły.

прѣжаствити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. terreri **пережас-** pal.-saec. xvi.

прѣжасъ m. φόβος terror zach. 12. 4. -ostrog. ἔκστασις ecstasis op. 1. 118. **поражю всꙗкъ конь въ** - zach. 12. 4. -vost.

прѣжасьнъ adj. perterritus -**сно срдце** vost.

прѣжвати -жвлѭ -жвлѥши vb. mandere int. 240.

прѣжде 1) adv. sup. 8. 18. 30 etc. antea a) **подъ землю -, нынꙗ надъ небесы** hom.-mih. - **даже не** πρὸ τοῦ, πρὶν ἤ ostrom. **прѣже даже не** ostrom. - **даже коуръ не възгласи** hom.-mih. - **даже не възгласи тебе** assem. **по прѣжде** πρότερον men.-vuk. **сь прѣжде** pent.-mih. b) - **зѧблее** τὰ προανατέλλοντα iez. 17. 9. -mat. 49. **преже реченъ** chron. - **рещи**: - **рекохъ** προείρηκα - **поучати сѧ** προμελετᾶν ostrom. 2) praepos. a) cum. gen. sup. 10. 48. 50 etc. **маломь - дьний, даже не доиде на мѣсто** πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τοῦ φθάσαι men.-mih. - **сихъ четырехъ дьнехъ** pat. 108. - **мала** dioptr. chrys.-lab. - **многа** chrys.-lab. - **распетиꙗ** hom.-mih. - **гладомь оутомлениꙗ** πρὶν τῷ λιμῷ δαμασθῆναι hom.-mih. - **зимы** šiš. 172. b) cum. instr. - **многыми лѣты** men.-vuk. - **двѣма дьньма изиде** greg.-lab. **вь газѣ бѣхь - маломь сихъ дьнехъ** leont. ante paucos dies - **маломь синхъ дьни** men.-mih. 197. chron. 1. 177. 17; 180. 20; 184. 23. preise (**прѣже же**) fris. adde - **мало лѣть** leont. **прѣжь** ′ kryl.-mat. 12. nsl. prêje, prêj.

прѣждебрачьнъ adj. qui ante nuptias fit - **дарь** krmč.-mih.

прѣждевъзлѣганию n. πρωτοκλισία primus in convivio locus -**же**- ostrom.

прѣждезѧбль v. **прѣжде**.

прѣждесѣданию n. πρωτοκαθεδρία primus in consessu locus ostrom.

прѣждь m. pars antica ex.-op. 2. 1. 19. a) **съ прѣжда** ex.-op. 2. 1. 17. 19. **сь прѣжда** iez. 48. 21. proph. mat. 49. kruš. κατὰ πρόσωπον pent.-mih. **сь прѣжда тою свѣтилоу** κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας pent.-mih. prora **на прѣжди кораблю бывати** greg.-naz. b) **по прѣждоу храма** κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς exod. 26. 9. -pent.-mih. c) **на прѣждъ** sup. 102. 442. **на - прѣждь** ἐπὶ τὰ πρόσω ultra ant. **грѧдѣхѫ** - bell.-troj. 6. **на прыжь** ex. κατὰ πρόσωπον **въвьржень на прѣжь** io.-clim. **на прѣждь излагаюши** hom.-mih. 198. d) **оть прѣжда** isaak.

прѣждьникъ m. πρωρεύς proram regens sup. 297. 298.
прѣждьнь adj. ὁ πρό, πρότερος prior sup. 329. ant. krmč. 52. krmč.-mih. hom.-mih. adde chron. mon.-serb. παλαιός antiquus hom.-mih. **при -нихь нась моужихь** leont. **-жнии** mat. 53.
прѣжешти -жегѫ -жежеши vb. urere - **ребра** prol.-vuk. **-жень огньмь** sim. I. 21. προσκαίειν adurere krmč.-mih. **-жьгоуть, -жьгоша** chron.
прѣживати -аѭ -аюши vb. mandere lev. 11. 21. -pent.-mih. 127. kruš. gr. deest adde **-жовоую, -жоуваниє** trigl.
прѣживотьнъ adj. ὑπέρζωος superstes ant.
прѣжидати -даѭ -даєши vb. differre leont.
прѣжити -живѫ -живеши vb. vivere mir. alex. - **врѣмѧ** par. 118.
прѣжьданиє n. ὑπέρθεσις procrastinatio, dilatio **-жд-** krmč. 95. krmč.-mih. 102. προθεσμία terminus krmč.-mih. **испрошениє -нию вьзраста** αἴτησις συγγνώμης ἡλικίας krmč.-mih. ἔνδοσις remissio krmč.-mih.
прѣжьдати -дѫ -деши vb. ἀναμένειν differre men.-vuk. διαρκεῖν, διακαρτερεῖν permanere men.-mih. men.-vuk. transigere io.-sin. - **лѣта** prol.-cip. **дьни - въ молитвахъ** frag.-bulg. **.мз. на стльпѣ -давь** men.-vuk. **прежда до свѣта** per. 61. 26. chron. 1. 140. 14. **прѣждете мало** per. 82. 34: chron. 1. 155. remittere **да -ждеть се** krmč.-mih. 220: nota **да -дить** men.-mih.
прѣзв- v. **презв-**.
прѣзимѣти -мѣѭ -мѣюши vb. παραχειμάζειν act. 28. 11.
прѣзимѧ n. cognomen **-зьимѧ** ber. **зьиме** men.-mih. 369. **-зыме** ok. 86.
прѣзиратель m. contemtor chrys.-frag.
прѣзирательнъ adj. contemnens int.
прѣзирати -аѭ -аюши vb. διακύπτειν perspicere kruš. spectare - **двьрьцами** hom.-mih. καταφρονεῖν contemnere greg.-mon. **през-** chron. ber.
прѣзлѣтьнъ adj. qui per aestatem est pan.
прѣзмѣрьнъ adj. immensus chrys.-lab. dial.-šaf.
прѣзмѣрьствовати -воуѭ -воуюши vb. abundare **лоукава дѣаниꙗ -воують** chrys.-lab.
прѣзнаменати -аѭ -аюши vb. signare **образомь крьстьнымь -навь се** leont. men.-mih.
прѣзнаменовати -ноуѭ -ноуюши vb. signare ichn.
прѣзноштьнъ adj. qui per noctem est **-зьн-** prol.-mih. 241.
прѣзоривъ adj. ὑπερήφανος superbus ant. antch. dial. proph. io.-sin. adde dioptr. chrys.-lab. sabb. 35. krk. ὑπερόπτης fastidiosus hes. ἀλαζών arrogans hom.-mih. **през-** psalt.-theod. - **голиадь** hom.-mih. **-ва словеса** lavr.-op. 52.
прѣзоривьство n. superbia antch.
прѣзориє n. ὑπερηφάνεια superbia ant.
прѣзоровати -роуѭ -роуюши vb. ὑπερηφανεύεσθαι superbire dan. 5. 20. -vost.
прѣзоръ m. ὑπερηφάνεια superbia pent.-mih. pat. domet. proph. svjat. **-ромь прѣзрѣти** pent.-mih. - **срьдьца твоего кьзнесеть те** sabb. 106.
прѣзорьливъ adj. superbus triod. pam. 133. glag. prol.-mart. trigl. - **образь** men.-mih.
прѣзорьникъ m. contemtor.
прѣзорьно adv. arroganter sup. 1.
прѣзорьнъ adj. ὑπερηφανείας superbiae ant. antch. **-на ѩзы** antch. **през-** op. 2. 2. 261.
прѣзорьство n. ὑπερηφάνεια superbia ant.-prol. io.-sin. proph. op. 2. 2. 197. ex. men.-mih. chrys.-lab. svjat. κενοδοξία vana gloria sup. 151. arrogantia sup. 1. θράσος audacia sup. 140. **през-** bus. 298. 377.
прѣзорьствовати -воуѭ -воуюши vb. ἀλαζονεύεσθαι, ὑπερηφανεῖν superbire men.-vuk. io.-sin.
прѣзорьць m. fenestella georg.: recte fortasse **проз-**.
прѣзритель m. qui contemnit nom.-mik. 112.
прѣзрительнъ adj. contemnens int.
прѣзрѣниє n. καταφρόνησις contemtus; ὑπερηφάνεια superbia **-зьр-** cloz I. 156.
прѣзрѣтель m. qui contemnit **заповѣдей** - lit.-mih. cf. **-зрит-**.
прѣзрѣти -рѭ -риши vb. παρορᾶν negligere sup. 140. ὑπερορᾶν contemnere sup. 72. despicere sup. 210. παραθεωρεῖν despicere šiš. sim. I. 27. šaf.-frag. 37. chron. **-зьр-** cloz II. 2. bus. 293. svjat. **не прѣзьри** svjat. **не прѣзьрите** sborn. **не моѕѣмъ прѣзьрѣти** sborn. **малъ грѣхъ прѣзьримъ великъ боудеть** sborn. παραβλέπειν cant.-cant. 1. 5. -vost. - **сѧ: -зрѣше се светии отьци** krmč.-mih. 199.
прѣзъ praep. ὑπέρ super; παρά praeter krmč. 57. ephr. sabb.-typ. a) cum gen. **прѣзь оуставлѥнныихь оть нась винь** misc.-šaf. **прѣзь закона** men.-vuk. b) cum acc. α) spatii **миноути прѣзь**

море πέραν θαλάσσης men.-mih. прѣс прѣдѣлъ ὑπερόριος qui extra fines est krmč.-mih. ѩко прѣзъ връхъ виноу прѣливати сѧ mir. прѣскочи прѣзь близь комита сѣдещаго prol.-mart. adde прѣс полы прѣсѣчени μέσον ἐκόπησαν men.-vuk. β) temporis прѣзь все брачное (врѣме) παρ' ὅλον τὸν τοῦ γάμου καιρόν krmč.-mih. прѣзъ годище κατ' ἐνιαυτόν op. 2. 2. 6. 31. гроздие трищи на трапезоу полагаеть се прѣзь неделю, и зоблоуть е кратиш typ.-nic. прѣзь волю своихь родитель misc.-šaf. прѣзь законь смѣшати се krmč.-mih. прѣс потрѣбоу krmč.-mih. прѣс правило есть παρὰ κανόνα krmč.-mih. прѣзь сыть наплънити се смрада грѣховнаго krmč.-mih. 72. прѣзь pro russ. чрезъ op. 2. 2. 477. slov.-novg. b. serb. prez živ. 166. pol. prze, przez Pott 1. 476. 568: nota горь прѣзь пѣвающихь ὄρεων μονίμων gen. 49. 26. -pent.-mih. pro прѣсп-.

прѣзълъ adj. valde malus krmč.-mih. greg.-lab. -злѣй int.

прѣзѣлъ adj. ὁ ὑπὲρ λίαν vehemens -лыихъ апостолъ 2. cor. 12. 11. -лихъ апостолъ 2. cor. 11. 5. -apost.-nor.

прѣзѣльнъ adj. ὑπερβάλλων nimius mir. ber. alex.

прѣзѣльство n. σφοδρότης vehementia ioann.

прѣзѣльствовати -воуѭ -воуеши vb. σφοδρύνεσθαι vehementem esse ioann.

прѣзъестьствьнъ adj. qui supra naturam est ioann. misc. io.-sin. - грѣхь zak.-serb. -ествьнъ chron.

прѣзѧтъ v. прѣвъзѧтъ.

прѣиграти -аѭ -аеши vb. ludo vincere вь истинѫ се тѧ имать - моурииь сь pat.-mih. 160.

прѣиждити -ивѫ -ивеши vb. προσδαπανᾶν insuper impendere luc. 10. 35. -nicol.

прѣизбирати -раѭ -раеши vb. eligere.

прѣизбрати -берѫ -реши vb. malle.

прѣизбыти -бѫдѫ -бѫдеши vb. ὑπερπερισσεύειν superabundare šiš. 54.

прѣизбытъкъ m. abundantia dioptr.-lab.

прѣизбытъчьствие n. superabundantia.

прѣизбытъчьствовати сѧ -воуѭ сѧ -воуеши сѧ vb. ὑπερπερισσεύειν superabundare -зьб- šiš. 104.

прѣизбѣгати -аѭ -аеши vb. effugere pan.

прѣизливати -аѭ -аеши vb. super effundere - сѧ: мировրѣниемь - sabb. 123.

прѣизлиха adv. ὑπερεκπερισσοῦ, περισσῶς abundanter šiš. 153. io.-sin. men.-mih. leont. ok. 54. chron. - обогатиста и sabb. 48.

прѣизлише adv. ὑπερπερισσῶς nimium ostrom. -шь per 33. 2: pro -ше.

прѣизлишьнъ adj. superabundans int. nom.-mik. 15.

прѣизлишьнѣ adj. superabundanter int. 250. 268.

прѣизлишьство n. superabundantia men.-mih. ber.

прѣизлишьствовати -воуѭ -воуеши vb. superabundare int.

прѣизмѣрьно adv. valde - велнкь pan.

прѣизноурити -рѭ -риши vb. πλεονεκτεῖν laedere sup. 315.

прѣизобилие n. abundantia pan. ber.

прѣизобило adv. perabundanter -зьб- sim. I. 6. 25.

прѣизобиловати -лоуѭ -лоуеши vb. abundare int. chrys.-lab. frag.-bulg.

прѣизобильнъ adj. superabundans ioann. sabb.-typ. - дарь sim. I. 14. - слоужитель sim. II. 6. -на милость sim. I. 1. -на милостыни sim. II. 9. sabb.-typ.

прѣизобильство n. superabundantia int.

прѣизрѧдь adv. eximie domet.

прѣизрѧдьнъ adj. ἔκτατος extraordinarius sbor. sabb. 144. -рѣд- ok. 64.

прѣизѧштие n. ὑπεροχή eminentia men.-vuk.

прѣизѧштьно adv. eximie sabb. 22.

прѣизѧштьнъ adj. eximius pat. domet pyrg. sabb. 55. - царь man. μετέωρος sublimis -на црькові prol.-mart. ὑπερφυής ingens men.-vuk. -зьшт- sabb. 177.

прѣизѧштьнѣ adv. ὑπερβαλλόντως supra modum pyrg. adde prol.-serb.

прѣизѧштьство n. eminentia chrys.-lab. ber. περιουσία abundantia преиз- margar.

прѣимание n. ὑποθήκη oppignoratio krmč.-mih. διαδοχή successio krmč.-mih. по -нию прѣиде кь многымь prol.-mih. 144. приеm- men.-mih. 357. misc.-šaf. - наслѣдию misc.-šaf.

прѣимати -емлѭ -емлеши et -имаѭ -имаеши vb. διαδέχεσθαι succedere barl. доходькь - chrys.-duš. excipere молитвы - krmč.-mih. 190. adde dioptr. greg.-mon. chron. 1. 49. - кралевство ok. 51. прѣдають и прѣемлють svjat. -емлѥта sup. 139. -емлѭштоу sup. 180. -емлемъ sup. 217.

прѣименовати -ноуѭ -ноуеши vb. nomen mutare ok. 80. men.-mih. 204. - сѧ io.-sin. pan. nom.-mik. 22: nota nsl. prejmek cognomen lex.

прѣимъ m. recuperatio, uti videtur **о -мѣ** misc.-šaf.

прѣимьникъ m. successor sup. 92. op. 2. 2. 52. krmč.-mih. 393. **-ѥми-** κληρονόμος heres krmč.-mih. misc.-šaf. **царьствиа -** greg.-mon. 78.

прѣимьница f. διάδοχος quae succedit **-ѥми-** krmč.-mih.

прѣимьство n. successio **прѣѥм-** ex.

прѣимьць m. πανδοχεύς caupo **-ѥмьць** pyrg.

прѣимѣниѥ n. eminentia cf. gr. προοχή.

прѣимѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. eminere **прѣимѣѧ къ троудѣхъ** io.-sin. **-мы** eminens πλεονεκτεῖν praestare ber. cf. gr. προέχειν.

прѣиночити -чѫ -чиши vb. sensus dubius: **-чєнъ обраштениѥмъ** int. 186.

прѣискати -штѫ -штѥши vb. inquirere **вьса -** leont.

прѣисплънити -нѭ -нѥши vb. implere io.-sin.

прѣисподниѥ n. infima pat. 178.

прѣисподьникъ m. **вь мрьтьвьцѣхь иже глаголють -кы; мрьтвьць глаголѥмы оу нась -кь** nom.-mik. 169. 170.

прѣисподьнь adj. ὁ κατωτάτω, ὁ κατώτατος infimus cloz I. 807. sup. chron. εἰς ᾅδου greg.-naz. κατώτερος inferior sup. 348: nota comparat. **-нѣи** (pro **-нии**) sup. 348. 2.

прѣиспрътити -штѫ -тиши vb. corrumpere **-порт-** alex.

прѣиспьстрити -штрѭ -стриши vb. ποικίλλειν variegare **-пъштрєниа** op. 1. 64: male **-пръштрєна слава** chrys-frag.

прѣистицати -чѫ -чєши vb. effluere **мокрыхь не -четь врать** chrys.-lab.

прѣисточити -чѫ -чиши vb. ὑπερεκχεῖν super effundere ant.

прѣисходьнъ adj. eximius, uti videtur chrys.-lab.

прѣисчисти -чьтѫ -чьтєши vb. enumerare **-изочтєна** int. 235.

прѣити -идѫ -идєши vb. παριέναι, παρέρχεσθαι praeterire cloz I. 408. š.-gl. 88. hom.-mih. sup. 339. διαβαίνειν transire sup. 389. διέρχεσθαι transire šiš. 37. 94. strum. ἐπανέρχεσθαι redire sup. 180. κατέρχεσθαι pervenire šiš. 27. μεταβαίνειν transire ostrom. ὑπερβαίνειν transgredi hom.-mih. sup. 385: adde προβαίνειν, προσέρχεσθαι ostrom.: nota **- съ женоѭ** nomoc.-bulg. 38. aor. **прѣидь** šiš. 37. **прѣидомь** š.-gl. 90. **прѣидѫ, прѣидоу** cloz I. 840. š.-gl. 73. šiš. 27. 94. **-иде годь** hom.-mih. **-иде врѣме, -идоше дьние** greg.-mon. 59. 89. **по прѣиманиѭ -иде кь мнолымь** prol.-mih. 144. **прѣити на чоуждоу нивоу** krmč.-mih. **веселиѥ на тоугоу прѣиде** hom.-mih. **- море** hom.-mih. alex.-mih. 58. **- небо** chrys.-lab. **- пропасть** chrys.-lab. **- поучиноу** chrys.-lab. **- рѣкоу** prol.-mart. pent.-mih. men.-mih. men.-leop. **- холмъ** clim. 291. **- житиѥ** chrys.-lab.

прѣитиѥ n. praeterire prol.

прѣишьд- vb. προβαίνειν procedere isaak.

прѣкарати -раѭ -раѥши vb. διασύρειν reprehendere **-рати** men.-vuk. prol.-cip.

прѣкладати -лѫ -лѥши vb. vertere **-даше отъ грекъ на словѣньское писмо** chron. 1. 65.

прѣкладъ m. δοκός trabs krmč.-mih. **-ды комарныа** sof. 23. **-дъі завистьливии** sup. 298. 7, ubi gr. παρασχαρῖται adstantes respondet.

прѣкланиниѥ n. flexio **- колѣномъ** io.-sin. **- колѣноу** hom.-mih.

прѣкланати -ѭ -ѥши vb. flectere domet. dial. misc. misc.-šaf. **- колѣно** krmč.-mih. **- выю** sabb.-typ. proph. **- главоу** typ.-chil. **главоу долѣ -** ichn. **- сѧ** sup. 37. sborn. prol.-mih. hom.-mih. isaak, **- сѧ сьномь** io.-sin. **сѣмо и овамо -** sborn. **-клон-** int.

прѣкликати -лѭ -лѥши vb. decipere, uti videtur **прекликка мѧ олга** per. 13: russ. перекликать est vocare cf. **-клюк-**.

прѣклонитель m. qui flectit.

прѣклонити -нѭ -ниши vb. κλίνειν, ἐπικλίνειν inclinare ostrom. sup. krmč. 39. pent.-mih. dial. proph. **колѣнѣ -** greg.-mon. 74. sim. I. 20. sup. **главоу -** greg.-mon. 82. **-ни ми вѣдро** pent.-mih. **- слоуха** hom.-mih. **-ниени зоуби** dioptr. **- грьдиноу** alex.-mih. 85. **кь сльзамь -** greg.-mon. 56. **-ни гнѣвь кь милости** steph. **тѣхь -ни вѣровати ѥмоу** dioptr. krmč.-mih. sborn. commovere sup. 205. **- сѧ** ostrom. chron. κάμπτεσθαι flecti sup. de muro misc.-šaf. **-нисе мость** men.-mih. **-ни се сльньце** dioptr. **вѣ дьнь -ниль се** sabb. 92. **-нихь се пасти** psal. 117. 13. - saec. XIII. καταφέρεσθαι deferri **- оть сна** šiš. 36.

прѣклонъ m. inclinatio ex.

прѣклоньнъ adj. inclinatus **-клоноу главоу** alex.-mih. 133. **стѣноу -ноноу** mat. 29: nota **-клонемь и лобознемь твоимъ речьмь** alex.-mih. 28.

прѣклоняти v. **прѣкланяти**.

прѣклониѥниѥ n. inclinatio prol. **- колѣномь** dioptr. leont. **колѣнопрѣк-** greg.-mon.

прѣклѣтъ m. porticus **домъ съ -тъі** τὸν οἶκον τὸν περίπτερον amos 3. 15. -acad. vost.

прѣклюкати -аіѫ -аіеши vb. decipere **пре-рек-** chron. 1. 26. cf. **-клик-**.

прѣклѧтвьнъ adj. periurii **-тьвьнь** prol.-mih. 76.

прѣклѧтвьство n. periurium **-товьство** psalt.-vuk. misc.-šaf. **-клетьвьсгво** mon.-serb. 33.

прѣклѧти сѧ -льнѫ сѧ -льнеши сѧ vb. peierare, uti videtur psalt.-vuk. **-кльнь се и по сиху обличень бьікь** misc.-šaf.

прѣко 1) adv. contra - **глаголати** antch. - **прѣзь шоумоу** mon.-serb. 2) praep. per cum gen., raro cum acc. iungenda a) - **вьсего свѣта тераіе** alex.-mih. 71. - **широкога пола** 106. - **поліа, шоуме** chrys.-duš. 16. 17. b) - **рѣкоу** 41. adde **на - разьгноуви обрѣте** prol.-serb. **книгоу на - разгноути** prol.-mart. nsl. prekorubce absolute habd., quod psl. esset. **прѣкорѫбь-** bulg. prekomorski milad.: **прѣко** est sg. a. adiectivi **прѣкъ** transversus.

прѣковати -коуіѫ -коуіеши vb. cudere nomoc.-bulg. 86. **-ва сѧ желѣзомъ по чрѣсломъ своимъ** men.-leop.

прѣкоглаголаниіе n. contradictio isaak.

прѣколажа v. **прѣкълажа**.

прѣкопати -аіѫ -аіеши vb. διορύττειν perfodere dial. mon.-serb.

прѣкопъ m. fossa pat.-šaf. 139. **-копы окрьсть града** steph. **сьтвори - сьть** (σχολιὰν σύνθετον) **іако многымь не знати вьхода** prol.-mart. 97.

прѣкоръ m. cognomen **-ромь хвао** mon.-serb. 467. bulg. prêkor.

прѣкорѣчивъ adj. contradicens acad. alex.

прѣкорѣчьствовати -воуіѫ -воуіеши vb. ἀντιλέγειν contradicere šiš. 174.

прѣкословесиіе n. ἀντιλογία contradictio ant. **-весьіе** antch.

прѣкословити -влѭ -виши vb. ἀντιλέγειν contradicere ioann. krmč.-mih. men.-mih. - **комоу** sbor.-kir. 12.

прѣкословиіе n. ἀντιλογία contradictio ant. šiš. 247. sabb. 157.

прѣкословъ adj. ἀντίλογος contradicens krk.

прѣкословьнъ adj. ἀντίλογος contradicens ioann.

прѣкословьствиіе n. ἀντιλογία contradictio šiš. 248.

прѣкословьць m. ἀντίλογος contradicens ephr. ant. antch. nom.-mik. 149.

прѣкостивъ adj. ἐριστικός contentiosus **прек-** georg. -vost.

прѣкость f. res contraria **прекости все бысть** georg.-vost. ἀνταρσία rebellio **да оутолить -**: adde **иціезилъ іеси іеллиньскоу вѣроу прекостьми мчнчскыми** men.-saec. xii.

прѣкостьникъ m. ὁ ἀντάρας rebellionis auctor **прек-** georg.-vost.

прѣкостьнъ adj. contrarius chron. 1. 17. 29; 244. 26. georg.-šaf. 180. **прек-** georg.-vost.

прѣкосъражениіе n. ἀντιρροπία nisus in contrariam partem prol.-mart. pat.-šaf. 24. men.-leop.

прѣкрасити -шѫ -сиши vb. ornare bon.

прѣкрасовати -соуіѫ -соуіеши vb. χαριτοῦν gratiosum reddere **-ваноу въ женахъ тѧ богъ избьралъ іесть** lavr.-op. 38.

прѣкрасти -дѫ -деши vb. furari **-де злато** ichn.

прѣкрасьнъ adj. περικαλλής perpulcher man. περίλαμπρος magnificus man. adde krk. men.-mih. chron. mon.-serb. - **носифь** sim. II. 13. **-сни и мили свете очию моіею** alex.-mih. 99.

прѣкратити -штѫ -тиши vb. κολοβοῦν truncare ostrom. παρακρούεσθαι defraudare men.-vuk.

прѣкратьнъ adj. συνεσταλμένος contractus **врѣме -но** šiš. 80.

прѣкраштати -аіѫ -аіеши vb. truncare.

прѣкраштениіе n. abbreviatio prol.-mart. - **поути** sabb. 29. incisura.

прѣкривити -влѭ -виши vb. curvare acad.

прѣкровъ m. παλλίον pallium pyrg. ἔπιπλον supellex **-вы** pl. a. men.-vuk.: rad. **кры**.

прѣкровъка f. vestis genus pat.-šaf. 217. - **невѣстьна** prol.-mart.

прѣкроити -кроіѫ -кроиши vb. succidere glag.

прѣкротити -штѫ -тиши vb. mansuefacere.

прѣкръмити -млѭ -миши vb. τρέφειν, διατρέφειν enutrire hom.-mih. sup. prol. ant. antch. int. chrys.-frag. - **всѫ землѭ** nomoc.-bulg. **-ми іе хлѣбомь** pent.-mih.

прѣкръмлениіе n. διατροφή nutritio hom.-mih.

прѣкръсти m. pl. ἐπιφάνεια dies qua Christus baptizatus est **-тъі** pl. a. svjat.-op. 2. 2. 401. **на прѣкрьстъі да праздьноуѭть, имьже показа сѧ хсово божьство** svjat.-vost.

прѣкръстити -штѫ -стиши vb. cruce signare sup. 124. misc. 41. - **водоу** men.-leop. - **народь** greg.-lab - **себе** greg.-lab. adde bor. 26. greg.-lab. et nota - **ржцѣ** io.-sin. - **сѧ** men.-mih. 197. sup. bor. 37. chron. bulg. prekrъsti pol. przechrzta.

прѣкръштавати -аѭ -аѥши vb. cruce signare krmč.-mih. 262. - сѧ 205.
прѣкръштати -аѭ -аѥши vb. ποιεῖν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ signum crucis facere -таашє sup. 151. -таѩ 399.
прѣкрыти -крыѭ -крыѥши vb. tegere tur. 109.
прѣкрѣпнѫти -нѫ -нєши vb. fortem fieri iez. 26. 17. -vost.
прѣкоупити -плѭ -пиши vb. - мьздою corrumpere int. 197: nota прєкоупка mercatura trigl. nsl. prekupec, prekupavec lex. serb. prekupiti, prekupac pol. przekup, przekupień rum. прєкоупєск.
прѣкоупьникъ m. qui mercede corrumpit, uti videtur misc.-šaf. 142.
прѣкоупьць m. qui mercede corrumpit, uti videtur misc.-serb.
прѣкоупьчий m. g. -чиѩ qui mercede corrumpit, uti videtur misc.-šaf. 56.
прѣкоутити -штѫ -тиши vb. περικοσμεῖν ornare psal. 143. 12. -bon. psalt.-int. -saec. xii. ποικίλλειν variegare psalt.-int.-saec. xii. 44. 10. 14.
прѣкъ adj. transversus alex. contrarius рєчє -каѩ словєса на нь steph. -кий поуть chrys.-duš. 16. 14. прєкыѧ исходы засыпаєтъ bus. 919. -комоу съкроушєнию ant. 14. въ - глаголати antch. ко пати прєкъ троубамъ lavr. 37. пєрєкъ ipat. глась -коѥ ѥжє ѥсть вєщь чловѣчьска hom.-mih. 117. глась здрьжє на правѣмь дрѣкѣ -коѥ по срѣдѣ ibid. прѣкоѥ κέρας cornu -вьсєчьстьнаго ороужиѥ (pro -жиѩ) men.-vuk. прѣкы поуть mon.-serb. 186. прѣка трьсь 186. колико сє прѣчє оузможє 392. що би сє най прѣчє могло 394. nsl. prêkast torvus prêčiti impedimentum ponere habd. precej illico; fortiter habd. serb. priki daž mik.
прѣкъсьнѣти -нѭ -нпши vb. tardare -снить pent.-mih.
прѣкъшити -шѫ -шиши vb. alea vincere кшивѣ сѧ, и ижє -кшить; -кши иоань симєона pat.-mih. 129. кшикшима сѧ прєкши иоанъ симиона десѧтицєю vost. пережеребевати ber.
прѣкъшниѥниѥ n. sensus dubius: припадаѥть богови исповѣдаѥ прѣкъшниѥниѥ hom.-mih. 140.
прѣкы adv. ἐναντίον contra krmč. - глаголати krmč. 48. tur. - носити περιφέρειν hom.-mih. 147. вь - иконоборьць глаголють chrys.-lab. въ - глаголати ἀντιλέγειν sup. 255. - рєщи krk. - глаголаниѥ krk. глаголющємь - šiš. 46. въ - оцємъ vost.: потъкрыѥ сє прѣкы стєгноу ѥго ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ gen. 32. 25. -pent.-mih.
прѣкылажа f. hydrops болѣзнь - prol.-mih. 132. prol.-vuk. 5. parthenius 7. febr. 5. pataphius 8. dec. m. hydrope laborans -жоу ицѣли ὑδεριῶντας ἰασάμενος 79. ıакожє ащє кто рєчєтъ трофила корходилъ и липина прєколажоу nicon 1. 40. иного соуща прєкылажю исцѣли, сє жє врачєвє глаголють страсть нєисцѣлна prol.-vost. in alphab. per ракъ explicatur.
прѣкѫпониѥниѥ n. fraudatio, uti videtur творѣшє прѣкоупониѥниѩ многа коупоною своѥю, и сънѣдаашє троудь нищиихъ тайно pat. 175.
прѣлаганиѥ n. transpositio dioptr.
прѣлагатай m. explorator slov.-novg. b. clim. 298. 299. azbuk. ber. trigl. alex. acad.: nota прѣлагати сѧ cf. -лог-.
прѣлагати -аѭ -аѥши vb. μετατιθέναι transponere krmč.-mih. στρέφειν, μεταστρέφειν vertere man. μεταβάλλειν mutare sup. 296. mutare greg.-naz. - междоу os. 5. 10. -proph. - прѣдѣлы krmč.-mih. misc.-šaf. тѣло моѥ -гаю на потрѣбьнаѩ тєбѣ sim. I. 15. - хлѣбь на тѣло; - страховаaниѥ вь радость dial.-šaf. - мысль man. - слово вь оправьданиѥ сєбѣ zak.-serb. - имѧ μετονομάζειν man. nomen mutare: male προσάπτειν adiicere cloz I. 651. - сѧ στοιχεῖν ambulare op. 2. 1. 149.
прѣлагъчий m. ἑρμηνευτής interpres пришєдшихъ єрминєй, снрѣчь -гчий cyr.-hier. cf. -лог-.
прѣлазити -жѫ -зиши vb. μεταβαίνειν transgredi dial. adde š.-gl. 82. - двьрь hom.-mih. adde -жившѣмоу bus. 654. ἀναβαίνειν ostrom. nsl. prelaz bulg. prelêz serb. prijelaz rum. прилаз.
прѣламати -аѭ -аѥши vb. κλᾶν frangere sup. 313. krmč.-mih. 377. cf. -млѣти.
прѣламлѣти -ѩѭ -ѩѥши vb. frangere prol. isaak. chrys.-lab. cf. -мати.
прѣлєжати -жѫ -жиши vb. κεῖσθαι cubare dial. pernoctare dial.-šaf. dioptr. - нощь αὐλίζεσθαι, καταλύειν pent.-mih. κοιμᾶσθαι да нє -жить мьзда наѥмьника оу тєбє до заоутриѩ pent.-mih. ложє - découcher nomoc.-bulg. 37. внѣ домоу своѥго - krmč.-mih. dial.-šaf. 256. - оу дроугоу коукю zak.-serb.: nota словєсы и дѣлы -жоущє нє посламєть hom.-mih.: male при- pent.-mih.
прѣлєтѣти -штѫ -тиши vb. transvolare

krk. chrys.-frag. - **на вса страны** cyr. 28. - **разъстоаниѥ** chrys.-frag.
прѣливаниѥ n. effusio **источьникь исхлипаѥ -ниѥмь краснымь потечѥ** men.-mih.
прѣливати -аѭ -аѥши vb. ἐκχεῖν, ὑπερεκχύνειν super effundere dial. pat. - **са** luc. 6. 38. -vost. bus. 334. š.-gl. 86. men.-vuk. **сочивоу -ваюштоу са** vost.
прѣлиховениѥ n. ὑπερηφάνεια superbia **прѣл-** cyr.-hier.
прѣлихнжти -нж -нѥши vb. ὑπεραίρειν superare **ѥстьствьнъıихъ отьць -хъноути** zlatostr. **повелѣлъ ѥ -хноути правъдѣ нашѥи пачѥ книгча** svjat. **прѣлихноуштиы чрѣзъ вьсь оумъ милость** vost.
прѣлиховаииѥ n. abundantia men.-mih. 178.
прѣлихъ adj. superabundans sup. 82. **по -хоу** ὑπερεκπερισσοῦ ephes. 3. 20. -šiš. 128.
прѣлихънъ adj. eximius, uti videtur **сь одолѣваѥть оумь -хьноую свѣтоую дарь жѥ и сила** men.-mih. 178.
прѣлишица f. superabundantia glag.
прѣлиштати -аѭ -аѥши vb. decipere svjat.-mat. 6. op. 2. 2. 389. sup. 126. 168. 192. 195. 333. proph. (quater) - **са** greg.-naz. mat. 45. svjat. proph. sup. 195.
прѣлиıати са -лѣѭ са -лѣѥши са vb. ὑπερχεῖσθαι effundi misc. **прѣлѣютъ са тѣсци виномь** proph. op. 1. 134.
прѣлогатаи m. κατάσκοπος explorator hom.-mih. kruš. pent.-mih. krk. dial.-šaf. hebr. 11. 31. -vost. greg.-naz. dial.-šaf. 241. 242. pat. 252. **прѣльстниче -таю** laz. **-лъг-** mat. 35. ἐγκάθετος insidiator luc. 20. 20. -vost. cf. **-лаг-**, quod praestat.
прѣлогатель m. explorator cf. **-таи**.
прѣлогатъ adj. astutus. uti videtur - **и прѣльстьнъ** krk. **-тыи чародѣи** ibid.
прѣлогъ m. μεταβολή translatio, mutatio op. 2. 2. 305. alex. morbus quidam **-лози ѥи бѣахоу** men.-mih. 173. **о имоуштии ѥврѣанинѣ -гы вь мѣхыри** men.-mih. 172. **оумрѣ прѣлогы** georg.-vost. **по нѥже нѥ шло ѥмоу чрѣво оходомъ** pal. **прѣлогъ** πρόλογος prologus spec. 39. op. 2. 1. 34. cf. **прѣполъ** nsl. prelog abacker dain. 92. serb. parlog vinea neglecta russ. dial. прелогъ čech. přiloh pol. przyłog, odług brachfeld.
прѣлогъчии m. g. **-чиıа** interpres ber. cf. **-лаг-**.
прѣложениѥ n. μεταβολή mutatio sup. 63. μετάθεσις transpositio, mutatio šiš. 184. sup. 63. triod. versio chrabr. 91. adde chron. 1. 251.

прѣложити -жж -жиши vb. μετατιθέναι transponere, mutare sup. 63. dial. krmč.-mih. μεταβάλλειν mutare cloz I. 10. sup. 309. **на чьсть нашоу приложи** (recte **прѣл-**) hom.-mih. ἐναποτίθεσθαι deponere **богоу доушоу -жи** men.-vuk. vertere cyr. 2. **-жи вьса .ꙁ҃. книгы** svetk. 32. **оть писмѥнь грьчьскаго ѩзыка -жихь вь нашь ѩзыкь** nicod. - **изь грьчьскыихь вь словѣньскыи ѩзыкь** izvêst. 6. 385. - **въ свои ıазыкъ** ex.-op. 2. 1. 1. **-жи на нѥмь свѣтлоѥ оржжиѥ** bell.-troj. 24. - **са**: **-жьшоу сѥ огню вь росоу** prol.-mart.
прѣложьнъ adj. mutabilis isaak. -, **прѣмѣньнь** krmč.-mih. 138. - **и чловѣколюбьць чловѣкь** chrys.-lab.
прѣломѥниѥ v **прѣломлѥниѥ**.
прѣломити -млѭ -миши vb. καταγνύναι κλᾶν frangere ostrom. cloz I. 378. ant.-hom. pam. 197. isaak. bus. 45. 389. nicol. - **срьдьцѥ** alex.-mih. 79. **-ломь** part. cloz I. 378. - **са** hes. greg.-mon. 91. hom.-mih. **ѥгда -мить сѥ кость** misc.-šaf. **нѥ -мешта си оума о томь** men.-mih.
прѣломлѥниѥ n. κλάσις fractio šiš. 6 ostrom. ant.-hom. š.-gl. 70. **-ниıа пламоновидна** bus. 699. **-мьѥн-** sup. 301 **-мѥн-** strum.
прѣломъкъ m. fragmentum pat. men.-vuk. μερίς pars - **хлѣба** prol.-cip. - **хлѣбьнь** men.-vuk.
прѣлоуждати -аѭ -аѥши vb. ἐξαπατᾶν decipere glag. přelúditi psal.-vitteb. šaf.-urspr.
прѣлоучити -чж -чиши vb. transponere alex.
прѣлъгати -гж -жѥши vb. ἀπατᾶν decipere - **кого** men.-vuk. - **господина нивѣ** misc.-šaf. 85. **прѣлгавъ прадѣда** prol.-vost.
прѣльстити -штж -стиши vb. ἀπατᾶν decipere sup. 332. 368. πλανᾶν fallere ostrom. proph. isaak. adde chron. - **са** πλανᾶσθαι errare sup. 242: male pro gr. πλασθέντος cloz I. 598. rum. **прилостеск** incanto.
прѣльстниѥ n. fraus prol.-mart. 159.
прѣльсть f. erro sup. 55. ἀπάτη fraus sup. 67. ant. adde svjat. πλάνη fraus sup. 242. krmč.-mih. δέλεαρ dolus hom.-mih. adde chron. - **оть основаниıа истрьжѥ** prol.-mart. **-лесть** sup. 78. čech. přelest'.
прѣльстьникъ m. impostor sup. 25. ἀπατεών deceptor barl. prol.-vuk. misc. hom.-mih. dial.-šaf. chrys.-lab. prol.-mih. laber.

прѣльстьница f. fallax prol. men.-vuk. μαινάς insana prol.-cip.
прѣльстьнъ adj. ἀπάτης fraudis dial. int. 262. chron. -**но оубиѥниѥ** δολοφονία caedes ex insidiis patrata hom.-mih.
прѣльштавати -**аѭ** -**аѥши** vb. decipere -**ваше се чрьвень кь белоте** alex.-mih. 50.
прѣльштати -**аѭ** -**аѥши** vb. decipere proph. **оудобь** -**щаѥмь** glag. - **сѧ** sup. 25. 55. 76. 157. proph. svjat.-mat. 7. prol.-mart. chron. -**льшт**- sup. 1. cf. -**лишт**-.
прѣльштѥниѥ n. ἀπάτη fraus sup. 242. op. 1. 27. chron. 17. 15. fraus sup. 291. **на** - ut decipiant sup. 132.
прѣлѣвати -**аѭ** -**аѥши** vb. ἐκχεῖν effundere - **сѧ** men.-vuk.
прѣлѣгати -**аѭ** -**аѥши** vb. pernoctare **вьнѣ домоу** - dial.-šaf. 256.
прѣлѣгованиѥ n. pernoctare alex.
прѣлѣпотьнъ adj. perpulcher alex.
прѣлѣпъ adj. εὐπρεπής decorus 3. reg. 8 53. -vost. πρεπωδέστατος decorus io.-dam. perpulcher sup. 416. bell.-troj. 17. **црьковь** - bor. 74.
прѣлѣсти -**зѫ** -**зеши** vb. transcendere sup. 168. int. pat.-mih. - **въ ладию** krmč.-mih. -**льзе** (pro -**лѣзе**) **оть иноудоу** chrys.-lab.
прѣлѣтаниѥ n. supervolare glasn. 11. 167.
прѣлѣтати -**аѭ** -**аѥши** vb. supervolare pat.-misc. men.-mih. men.-leop. cyr. 28. chrys.-lab. bus. 553. 918. ἐφίπτασθαι involare hom.-mih.
прѣлѣтьнъ adj. ὑπέρχρονος omne tempus superans ant.
прѣлюбивъ adj. προσφιλής gratus **лице** -**вѣйше** esth. 5. 1. -vost.
прѣлюбимъ adj. valde amatus per. 73. 14. greg.-lab.
прѣлюбовати -**боуѭ** -**боуѥши** vb. μοιχεύειν moechari cyr.-hier.
прѣлюбодѣй m. μοιχός adulter šiš. 185. 226. strum. dial.-šaf. misc.-šaf. chrys.-lab. krmč.-mih. nom.-mik. 30. ber. adulterium misc. 103. adj. μοιχαλίς **въ родѣ** -**дѣимь** ostrom. croat. priljubodinik verant. serb. priljubo djelovati živ. 117.
прѣлюбодѣйвъ adj. moechus triod. int. 238. chrys.-lab.
прѣлюбодѣйнъ adj. μοιχός adulter š.-gl. 67.
прѣлюбодѣйскъ adj. adulter krmč.-mih.
прѣлюбодѣйство n. μοιχεία adulterium ant. krmč.-mih. sabb. 176. chrys.-lab. ber. libido sup.
прѣлюбодѣйствовати -**воуѭ** -**воуѥши** vb. moechari nom.-mik. 75. misc.-šaf. prol.-mih. 293.
прѣлюбодѣйствьнъ adj. adulterii -**лоув**- sup. 270.
прѣлюбодѣити -**дѣѭ** -**дѣиши** vb. μοιχεύειν moechari ioann.
прѣлюбодѣйца f. μοιχαλίς adultera šiš. 56. 190. pam. 192. misc.-šaf. ἑταίρα meretrix op. 2. 2. 149. πόρνη meretrix pent.-mih.
прѣлюбодѣйць m. μοιχός adulter -**дѣйци** pl. n. ostrom. nomoc.-bulg. men.-mih. šiš. 78. 190: forma sg. n. dubia est: -**дѣйць**, -**дѣѥць**.
прѣлюбодѣйчишть m. nothus mir. per. 16. 39. par. -**чище** ber.
прѣлюбодѣйчьскъ adj. adulter ber.
прѣлюбодѣяниѥ n. adulterium pam. 193. πορνεία fornicatio šiš. 122. adde chron.
прѣлюбодѣяти -**дѣѭ** -**дѣѥши** vb. moechari misc.-šaf. per. XXIII. zak.-serb. -**дѣати** sup. 207.
прѣлюбодѣѥць v. **прѣлободѣйць**.
прѣлюбы f. g. -**бъве** adulterium cloz - **творити** μοιχεύειν ostrom. cloz I. 131. š.-gl. 51. krmč.-mih. men -leop. - **сътворити** ostrom. š.-gl. 50. bell.-troj. 22. misc.-šaf. **не** - **сотвориши** šiš. 49. 187. - **дѣяти** μοιχᾶσθαι cloz I. 128. š.-gl. 51. krmč.-mih. chron. 1. 241. 9. - **дѣйствовати** dial.-šaf. 241. frag.-bulg - **сьдѣяти** greg.-lab. **не** -**бьве твориши** nicol. -**бы дѣяние** tur.
прѣлюбьзнъ adj. amabilis int. mir.
прѣлютъ adj. χαλεπώτατος acerbus hes. 13. adde pat.-mih. -**та болѣзнь** dioptr. -**тѣѥ** psalt-int. -saec. XII.
прѣлѧцати -**чѫ** -**чеши** vb. circumvolvere **сѣти ѥмоу простирающе** -**лечоуть** περιῆεσαν δίκτυα ἁπλοῦντες men.-mih. 260. -**лѧчють** vost.
прѣлѫкавъ adj. valde astutus krmč.-mih. chrys.-lab. sup. 403.
прѣлѫкавьновати v. **прѣлѫковати**.
прѣлѫковати -**коуѭ** -**коуѥши** vb. ἀπατᾶν decipere dial. ephr. alex. πτερνίζειν decipere gen. 27. 36. -vost. **змыя** (sg. a.) -**люковавь** hom.-mih. περιεργάζεσθαι percunctari -**лоукоуѥть** hom.-mih. 65. **прелоукоуеть перо птиче** op. 2. 2. 84. **лисица лисицю прилоуковавша** vost. 1. 415. -**кавновати** alex. **прил**- sborn.-vost.
прѣма v. **прѣмо**.
прѣмаганиѥ n. vincere io.-sin.
прѣмагати -**аѭ** -**аѥши** vb. κατακρατεῖν superare hom.-mih. adde bell.-troj. 4. glag. antch. bus. 551.
прѣмалъ adj. minimus ber. -**лѣй** par. 68. 98.

прѣматерьнь adj poss. aviae **-нꙗ оутрова** dioptr.-lab.

прѣмати f. avia men.-mih. sbor. mir. sabb.-typ. svetk.

прѣмаꙗти -маѭ -маѥши vb. movere, uti videtur **жалостию оумь прѣмаюшти** alex.-mih. 184.

прѣмеждиѥ n. periculum misc.-saf. 135. **прем-** 134. bulg. premeždе rum. **примеждие**.

прѣметати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. traiici **-тахоу се** hom.-mih., ubi respondet gr. ὑπερπλευρίζειν - **чресъ тынъ** pam. 191.

прѣметнѫти -нѫ -нешн vb. traiicere prol.-serb.

прѣметьливъ adj. περιφερόμενος qui circumfertur **око надъглѧдьливо и -ко и неистовѣ глѧдѧ** greg.-naz.

прѣмикирий v. **примикирий**.

прѣмикюрь v. **примикюрь**.

прѣмилосрьдиѥ n. clementia glag.

прѣмилостивъ adj. valde misericors sup. 93. 408. sim. I. 4. chron.

прѣмилость f. pietas glag.

прѣмимо praep. ὑπερέκεινα trans, ultra - **вась** 2. cor. 10. 6. šiš. 108.

прѣмина f. rectitudo **во преминоу** κατ' εὐθεῖαν io.-dam.

прѣминовати -ноуѭ -ноуѥши vb. praeterire svjat. hom.-mih. 169. sbor.-kir. 14. παρατρέχειν praetercurrere **прѣдѣлы** - hom.-mih. ὑπερβαίνειν excedere sup. 379.

прѣминовениѥ n. praeterire hom.-mih.

прѣминѫти -нѫ -неши vb. praeterire ant.-hom. domet. io.-sin. sabb. 102. sup. 204. **мыто то** - misc.-šaf. ὑπερβιβάζειν traiicere - **мѣсто** krmč.-mih. **вьсе -неть вь часѣ** hom.-mih. **-ноувше сегай свѣта** mon.-serb. 406. ὑπερβαίνειν excedere sup. 379. adde 434.

прѣмириѥ n. induciae **перемирье** chron. 1. 254.

прѣмирьнъ adj. ὑπερκόσμιος qui est supra mundum prol.-mart. dioptr. int. **кь -рнимь прѣпослаль бѣше** greg.-mon. 86: nota **-рнаа лѣта достиже** greg.-mon. 83.

прѣмирьнѣ adv. supra mundum, uti videtur chrys.-lab.

прѣмити -млѭ -миши vb. dirigere **твоими оученни се вѣра премить** hom.-mih. 134. ὀρθοτονεῖν rectum iter tenere greg.-naz.: th. **прѣмъ**.

прѣмлъкнѫти -нѫ -неши vb. σιγᾶν, κατασιγᾶν conticescere men.-vuk. prol. sup. proph. dial.-šaf. men.-leop. hom.-mih. krmč.-mih. sabb.-typ. **пѣснемь -кьшемь** men.-mih. **роуцѣ и нозѣ премолкнета** tur. παύεσθαι cessare **-мльк-** sup. 244.

прѣмлъцати -аѭ -аѥши vb. tacere **-цаше ношть и дьнь** greg.-lab.: nota κατέχειν compescere dial.

прѣмлъчати -чѫ -чиши vb. σιωπᾶν, παρασιωπᾶσθαι, σιγᾶν tacere sup. 308. š.-gl. 66. ant.-hom. krmč. men.-mih. chrys.-lab. op. 1. 62. bon. io.-clim. greg.-mon. ἡσυχάζειν tranquillum esse pent.-mih. φιμοῦσθαι ad silentium adigi ostrom. παύεσθαι cessare proph. **по чьто -часте**; svjat. **-чаѥть** greg.-lab. adde **-чаю** int. 52.

прѣмлъчениѥ n. ἡσυχάζειν tranquillum esse men.-mih.

прѣмногъ adj. ὑπερφέρων abundans man. greg.-naz. adde svjat. isaak. **-га милость** sim. I. 12. 28. **по -гоу** καθ' ὑπερβολὴν šiš. 57. 114. krmč.-mih. 374. bus 384. mir. **фарисей - грьдь** chrys.-lab. μυρίος innumerus sup. 373. adde 379.

прѣмножьство n. excessus ant.-hom. krmč.-mih.

прѣмо 1) adv. κατέναντι e regione amos 4. 3. -mat. 45. ἐναντίον, ἐξ ἐναντίας, ἀπέναντι e regione ostrom. sup. κατ' ἐνώπιον coram šiš. 98. **- стоѥй ѥй бѣсь оубоꙗ се** isaak. **прѣиде прѣмо даже и до евоуса** iudic. 19. 10. -pent.-mih. obviam **изьшьдьше** ὀρθῶς **- сказа** gen. 40. 16. -pent.-mih. 2) praep. a) cum dat. **прѣмоу стригоуштоумоу** ἐναντίον τοῦ κείροντος šiš. **премо свѣтоу еѧ** bar. 4. 2. -vost. **прѣмо лицоу** sup. 260. **прѣмо мнѣ приближиша сѧ** psalt.-int.-saec. xii. **прѣмо лицоу нашемоу ставше** sabb. 176. **законъ прѣмо очима вашима висѧщь** tur. 33. **сѣде прѣмо градоу** bus. 145. 182. **прѣмо мнѣ приближаша сѧ** lavr.-op. 27. **премо емоу изнесоше крзно** vost. 1. 371. **прѣмо метежоу вѣтромь** op. 2. 2. 174. **премо богоу** šiš. 98. **прѣмо дроугь дроугоу положи обоꙗ** chrys.-lab. **облѣнниши се прѣмо множьствоу подвигь** isaak. **прѣмо недоугоу** misc.-šaf. **възмездиѥ прѣмо троудоу** bor. 70. **да въсприиметь прѣмо томоу** bor. 63. **прѣмо намъ** ἀντίχρυς ἡμῶν cyr.-hier. adde **вь прѣмо роуцѣ вьокрази** chrys.-lab. et **отврати очи свои отъ примо мнѣ** cant.-cant. 6. 4. b) cum. gen. **положиши е прѣмо завѣса** exod. 30. 6. -pent.-mih. **бѣхь прѣмо рѣкы великыѧ** chrys.-frag. **хльмь прѣмо тога самьсона** alex.-mih. 63. **на бой прѣмо ихь пошьдь** alex.-mih. 128.

чловѣка столца прѣмо его men.-bulg. adde отъ прѣмо вѣры isaak. прѣмоу ant. in codd. serb. saepe habes прѣма прѣма емоу посла alex.-mih. 27. - иорданоу prol.-serb. - царекоу дворoу chrys.-duš. 9: nota - коукиахъ chrys.-duš. 14. male прѣма иорданоу πέραν τοῦ Ἰορδάνου pyrg. croat. prima luč. primalitje ver verant. serb. prema; prima živ. 152. cf. прѣмъ.

прѣможденн m. pl. cerebrum, uti videtur прилежить -нехъ: vocabulum dubium cf. мождань.

прѣможеније n. victoria glag.

прѣможитель m. victor glag.

прѣмоличьнъ adj. ἀντιπρόσωπος qui ex adverso stat iez. 42. 8.

прѣмостити -штѫ -стиши vb. pavimentare, uti videtur ex.

прѣмошти -гѫ -жеши vb. δύνασθαι posse ant. prol. praevalere dioptr. superare sup 137. adde 85. κατισχύειν vincere men.-vuk. glag. š.-gl. 82. adde bus. 180. chron. 1. 212. 36. - кого meth. 4. men.-mih. великомоудрије - greg.-mon. -же моукы prol.-mih. 263. никако - ю възмогъ prol.-mart. -жеть тлю hom.-mih. 170. -гый витезь bell.-troj 19. πληθύνεσθαι multiplicari води -гли вѣхоу š.-gl. 72.

прѣмрачьнъ adj. πανέσπερος valde obscurus cloz I. 787. тьма -на hom.-mih.: male ἀνέσπερος sup. 338.

прѣмрѣзнѫти -нѫ -неши vb. congelare рѣкамь -зъшимь отъ мраза prol.-mih. 118. svetk. 35.

прѣмрѣзъкъ adj. valde abominandus krmč.-mih.

прѣмрѣсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. errare glag. nunc: carnem edere, uti etiam mrsiti se et omrsiti se.

прѣмоу v. прѣмо.

прѣмоудити -ждѫ -диши vb. χρονίζειν tardare habac. 2. 3. -vost. не -дивъша въ жизни сей ephr.-vost. adde proph. sup. 91. quiescere sup. 118.

прѣмоужденије n. ἀναβολή mora премоуженија нѣкоегоже не сътворивъ act. 25. 17. -vost.

прѣмоуждь adj. qui tardat премоужде и злохитре prol.-vost. pro vulgati prologi о моуже злый злохитре.

прѣмъ adj. rectus int. 171. εὐθύς rectus прямою правдою ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ op. 1. 28. прямыя оуглы прѣмѣныюще op. 2. 2. 84. грани не прямыѧ но по прекъ bus. 919. συνηλικιώτης aequalis паче многъ прѣмь моихъ šiš. 114. idem legitur apost.-nor. паче многъ прямъ моихъ op. 2. 1. 149. adde вѣтроу вь прѣмоу плаваше men.-mih. 161. премон той вѣрѣ greg.-lab. 74. nsl. sprêmiti se prip. 46. isprêmiti trub. sprmila (pro sprêmila) dušo v sveti raj; prêma jeder der beiden wagentheile (prêdnja, zadnja); prêmek, slabo proso, slaba ajda; oprêmek appluda lex. da bi prem, premda, akoprem quamquam habd. čeprem, čiprem prip. 243. 253. russ. dial. прямизь f. via recta ahd. frum gr. πρόμος weig. 1. 371.

прѣмъдивъ adj. tardus лцѣ -мьдивъ - сы sup. 293. 24.

прѣмъдлити -лѭ -лиши vb. morari sup. -мьд- sborn.

прѣмъдлъ adj. tardus премедле и злохитре prol.-vost.

прѣмъдлѥније n. mora: male -лѣније.

прѣмы adv. e regione нѣсть - емоу οὐκ ἔστι κατ' αὐτόν iob 2. 3. -parem. 1271. нѣсть прямы ѥмоу члвкъ parem. saec. xiv.

прѣмыкати -чѫ -чеши vb. μετακινεῖν dimovere да не -чеши прѣдѣла своего подроуга deut. 19. 14. -vost. cf. -цати.

прѣмыслити -шлѭ -слиши vb. κατασοφίζεσθαι sophismate circumvenire -сливъ родъ нашь act. 7. 19 -vost. adde prol.-mih. 270.

прѣмыслъ m. πανουργία astutia въ -слѣхъ ἐν πανουργίᾳ ephes. 4. 14. -vost.

прѣмысльникъ m. σοφιστής sophista greg.-naz.

прѣмыцати -чѫ -чеши vb. μετακινεῖν movere да не -чеши прѣдѣла deut. 19. 14. -pent.-mih. cf. -кати.

прѣмышль m. nom. loci прем- per. 18. 1. перем- per. 56. 18. chron.: th. прѣмыслъ nom. viri.

прѣмышлıати -ıѫ -ıеши vb. cogitare hom.-mih. 135.

прѣмь adv. via recta sup. 292. ὀρθῶς recte не - гредоуть ex.-op. 2. 1. 15. op. 2. 2. 30. - вѣроующиихъ синмь гласомь величають се hom.-mih. 201. - комъкати op. 2. 2. 371. svjat. - исповѣдовати op. 2. 2. 371. - сѫди sup. 292. вь - ant.-hom. 245. прямь пишемь ephr.-vost. прямь svjat.-vost. croat. prem luč.

прѣмьнъ adj. ὁ κατέναντι qui e regione est идѣта въ -нѫѭ вьсь ev.-trn. ἴσος aequalis мѣра -на proph.: recte -нь.

прѣмѣ adv. recte - слава ὀρθόδοξος greg.-naz.: male scriberes прѣмѣсл-.

прѣмѣна f. mutatio prol. -**ноу сътворити рѣчи** op. 2. 2. 366. svjat.-mat. 5. ἄλλαγμα mutatio **бес** -**ны** ἀμετάβολος sup. 243. proph. ὑπαλλαγή immutatio prol.-cip. καταλλαγή reconciliatio hom.-mih. ἀπαλλαγή foedus sup. 347. διάδοχος successor ex. vestis bulg.-lab. 2. cf. rum. maced. σμιάνα nsl. premence alternatim habd.

прѣмѣнитель m. qui mutat euchol.

прѣмѣнити -**нѭ** -**нишн** vb. μεταβάλλειν mutare sup. 218. 310. ant. - **кожоу**, - **славоу** svjat. ἀνταλλάττειν permutare sup. 336. ἀμείβειν mutare cloz I. 618. - **име** leont. -**нилъ има очи** hom.-mih. **стоıаше** -**нıеномь лицемь** greg.-lab. **цара зазорнаго** -**ни** greg.-mon. 46. **ни** -**нимъ** ἀδιάδοχος sup. 241. liberare **тѣхъ** -**нить боıазни и страхованиıа** dioptr. - **сѧ** cloz I. 717. chron. 1. 39. 71. ἀπαλλάττεσθαι liberari sup. 322. **тъштаниıа** - sabb. 9. - **недоуга** chrys.-lab. - **искоушениıа** clim. **земльныихъ** - **мльвь** greg.-mon. 77. - **мрака** men.-vuk. prol.-cip. - **отъ бѣды ноужде гладныıе** prol.-mart. - **отъ божиıа надежда** sup. 79. -**ни се на оунъшиноу** men.-mih. διαστρέφεσθαι distorqueri sup. 295. rum. **премененск**.

прѣмѣнованиıе n. mutatio chrys.-lab.

прѣмѣновати -**ноуѭ** -**ноуıеши** vb. mutare men.-mih. - **лице** greg.-lab. offerre ad permutationem sup. 36. - **сѧ** svjat.-op. 2. 2. 394. hom.-mih. prol.-mart. alternare sabb.-typ. 130.

прѣмѣнъ m. mutatio hom.-mih. -**на ждоущи** ex. **премѣноу воздоушномоу** ex. **безъ** -**на** ἀνενδότως men.-mih.

прѣмѣньникъ m. successor sup. 11. καταλλάκτης reconciliator hom.-mih.: nota καταλλαγή mutatio men.-vuk.

прѣмѣнънъ adj. ἐνηλλαγμένος mutatus ant.

прѣмѣныти -**ıаѭ** -**ıаıеши** vb. ἀμείβειν mutare ant. int. misc.-šaf. ἀποκαταλλάττειν mutare - **ризы** hom.-mih. μεταχειρίζεσθαι tractare pyrg. alternare op. 2. 2. 84. adde chron. 1. 77. ἀπαλλάττειν liberare sup. 328. - **сѧ** bus. 688. liberari **съмрьти** - ok. 56. alternare sabb.-typ. adde chron. 1. 77.

прѣмѣнıеваниıе n. mutatio mir.

прѣмѣнıевати -**нıоуѭ** -**нıоуıеши** vb. mutare -**нив**- glag.

прѣмѣнıениıе n. ἀπαλλαγή mutatio - **отъ соудоу** hom.-mih. μεταβολή mutatio men.-vuk. sup. 310. ἀντάλλαγμα mutatio prol.-mart. mutatio svjat.-mat. 9. proph. ant. foedus georg. -**нıениıемь словоу** τροπικῶς figurate proph. - **лѣта** περιτροπή τοῦ ἐνιαυτοῦ hom.-mih. 61. - **сльньчьно** prol.-mart. adde krmč.-mih.

прѣмѣра f. summa **бѣше** - **зѣло наложениıе ихъ** erat summa multa valde enthecarum suarum leont.

прѣмѣрити -**рѭ** -**ришн** vb. metiri sup. 178. pat.-mih. - **гроба** bor. 84. - **небо пѧдиıѫ** chrys.-lab. - **дрѣвомь мѣры ковчегоу** prol.-mart. - **мало** chrys.-lab. -**ри свои домь** krmč.-mih. 316.

прѣмѣрьнъ adj. ponderatus, uti videtur krmč.-mih. 215. int.

прѣмѣрıати -**рıаѭ** -**рıаıеши** vb. σταθμίζειν ponderare -**рати** hom.-mih. ζυγοστατεῖν ponderare hom.-mih. **въ мѣрилѣхъ** -**рѣти** leont. -**рати** men.-mih. - **сѧ** ἀντιταλαντεύεσθαι rependi **имиже сѧ** -**рıаıеть пронырьıе** greg.-naz.

прѣмѣрıениıе n. metiri **премѣрение** bus. 683.

прѣмѫдритель'нъ adj. superbus.

прѣмѫдрити -**рѭ** -**ришн** vb. κατασοφίζεσθαι sophismate circumvenire pent.-mih. σοφίζεσθαι argute comminisci adde nomoc.-bulg. hom.-mih. alex.-mih. 118. -**дри ти нѣчьто** greg.-naz. - **сѧ** superbire io.-sin. triod.

прѣмѫдро adv. sapienter **отънѫдь** - πανσόφως sup. 342.

прѣмѫдровати -**роуѭ** -**роуıеши** vb. superbire; fallere - **кого** tur.

прѣмѫдрость f. σοφία sapientia ostrom. cloz I. 607. cyr. 2. op. 2. 2. 62. sup. 1. 49. 200. 220. 417. chron.

прѣмѫдростьнъ adj. sapiens ex. dial.-šaf. sapientiae sup. 200. 415. -**на рѣка** hom.-mih. -**ньнми врачьвами** greg.-naz. -**ный источьникъ** sborn.

прѣмѫдростьнѣ adv. sapienter isaak.

прѣмѫдръ adj. σοφός sapiens ostrom. šiš. 228. man. sup. 174. 203. 414. 430. int. isaak. šaf.-frag. 33. chron. φιλόσοφος philosophus man.

прѣмѫдрьникъ m. sapiens **прем**- men.-vost.

прѣмѫдрьнъ adj. sapiens sborn. -**рено** adv. chron. 1. 152. 32.

прѣмѫдрьство n. sapientia isaak.

прѣмѫдрьствовати -**воуѭ** -**воуıеши** vb. sapientem esse triod.

прѣмѫдрьць m. sapiens isaak.

прѣмѫдрѣ adv. sapienter - **се непьщевавь** chrys.-lab. πανσόφως man.

прѣмѫдрыти v. **прѣмѫждрыти**.

прѣмѫждрыти сѧ -**ıаѭ сѧ** -**ıаıеши сѧ** vb. φιλοσοφεῖν philosophari greg.-naz. ὑπερφρονεῖν superbire -**рати** šiš. 82.

adde isaak. -рати сѧ sup. 16. adde не -моудрый молитвы своея bus. 298. sborn. -дрыя о недоузѣ svjat.
прѣначалие n. principium omne excedere.
прѣначальнъ adj. qui principium omne excedit triod.
прѣнашати -аѭ -аеши vb. transferre въ маслиноу - (трьницоу) dioptr. mutare chrys.-lab. -нош- int.
прѣнебесьнъ adj. qui supra coelos est int.
прѣнебрѣгание n. contemtus par.
прѣнебрѣгатель m. qui contemnit nom.-mik. 112.
прѣнебрѣгати -аѭ -аеши vb. negligere par. ber.
прѣнебрѣжение n. contemtus пренебреж-ber.
прѣнебрѣжитель m. qui contemnit par.
прѣнебрѣшти -гѫ -жеши vb. ὀλιγωρεῖν negligere dial. men.-mih. ber.
прѣнедомыслити сѧ -шлѭ сѧ -слиши сѧ vb. dubium haerere -сле се глаголаше men.-mih. 203.
прѣнемагание n. ὀλιγοψυχία pusillanimitas ephr. greg.-mon. - доуши mat. 28. бес -нья psalt.-int. saec. xii. -мог- op. 2. 2. 643.
прѣнемагати -аѭ -аеши vb. animo esse pusillo isaak. - сѧ ὀλιγωρεῖν negligere men.-vuk. ἰλιγγιᾶν vertigine laborare hom.-mih. 184.
прѣнемогание v. прѣнемагание.
прѣнеможение n. pusillanimitas.
прѣнемошти -гѫ -жеши vb. ὀλιγοψυχεῖν animo esse pusillo ant. - срьдьцемь alex.-mih. 98. ἰλιγγιᾶν vertigine laborare sup. 64.
прѣнепокиньнъ adj. innocens int. 29.
прѣнепорочьнъ adj. πανάμωμος omni culpa vacans ant. sim. I. 1. 9. sabb.-typ.
прѣнесение n. translatio typ.-chil. chron. - мощемь šiš. xv.
прѣнести -сѫ -сеши vb. μετακομίζειν, μεταφέρειν transferre krmč.-mih. man. ant. misc. misc.-šaf. prol.-mih. nom.-barb. ok. 54. trêb. chron. - тѣло men.-mih. evehere sup. 212. convertere sup 52.
прѣникнѫти -нѫ -неши vb. προσκύπτειν se inclinare men.-vuk. adde pat.-mih. dial.-šaf. dom. -ни яко оконьцемь въ гробы chrys.-lab. - скважнею isaak. - сь стльпа sabb. 17. - сь полаты pat.-mih.
прѣникнѫтие n. inclinatio окьнце -тиа ради misc.-šaf.
прѣницати -чѫ -чеши et -цаѭ -цаеши vb. παρακύπτειν inclinare krmč.-mih. adde misc.-šaf. - очима dioptr. имиже (оконьци) - хощеть θυρὶς παρακυπτική krmč.-mih. 315. - ею (дверию) krmč.-mih. - на кого isaak. - изъ келие ioann. ὑπερέχειν imminere -чааста 3. reg. 8. 8. coniug. V. 1. pan. adde -неща misc.-šaf.
прѣние n. μάχη pugna tit. 3. 9. -bulg. ἀντιλογία contradictio pat adde ber. пьрsup. 133. 244. svjat.
прѣновити -влѭ -виши vb. renovare int. 20.
прѣновляти -ляѭ -ляеши vb. renovare int.
прѣносити -шѫ -сиши vb. μεταφέρειν transferre dial. proph. adde krmč.-mih. nom.-barb. men.-mih. hom.-mih. misc.-šaf. chron. - заточения ноужьдоу greg.-mon. 50. παραφέρειν iuxta afferre šiš. 216. - сѧ ok. 63.
прѣносъ m. transferre переносъ sbor.-kir. 63. mat. 40. alex. - дарокъ pam. 224.
прѣношати v. прѣнашати.
прѣношение n. συνεισφορά oblatio sup. 62. 27: recte прин-.
прѣноштевати -тоуѭ -тоуеши vb. pernoctare.
прѣнырити -рѭ -рини vb. sensus dubius: логинокоу глакоу -нирещи men.-mih. 126.
прѣньнъ adj. rixae, uti videtur -наа имы men.-mih. 350.
прѣобадьникъ m. qui accusat клеветьници и -ници и скадьници misc.-serb.
прѣобидомъ adj. neglectus многъимъ прѣобимо greg.-naz.
прѣобидьникъ m. qui iniuria afficit - нашие тихости men.-mih.
прѣобидьно adv. καταφρονητικῶς contemnendo men.-vuk.
прѣобидьнъ adj. iniuriae.
прѣобидѣвати -аѭ -аеши vb. iniuria afficere zlatostr.
прѣобидѣние n. ἀδικία iniuria dial. ἀλαζονεία iactantia men.-mih. περιφρόνησις contemtus op. 2. 2. 200.
прѣобидѣти -жѫ -диши vb. ἀδικεῖν iniuria afficere prol. gen. 42. 22. παραλογίζεσθαι fallere - мьздоу pent.-mih. καταφρονεῖν contemnere svjat.-op. 2. 2. 403. sup. 396. 390. περιφρονεῖν contemnere sup. 142. contemnere sup. 408. aspernari sup. 196. ἀθετεῖν improbare svjat.-op. 2. 2. 404. negligere sup. 195. adde chron. mon.-serb. -на земля sim. II. 3. годьство - svjat. - законъ svjat. да не -димъ дроугъ дроуга zlatostr.
прѣобиждати -аѭ -аеши vb. καταφρο-

νεῖν contemnere matth. 6. 24. -ev.-novg. int. 23.

прѣобитѣлиште n. κατάλυμα deversorium men.-vuk.

прѣобладати -аѭ -аѥши vb. ὑπερέχειν eminere šiš. 195. š.-gl. 83.

прѣоблистати -аѭ -аѥши vb. valde splendere - **сѧ** pan.

прѣоблѣшти -кѫ -чеши vb. mutare, ni fallimur - **сѧ** vestem mutare sup. 361. **дьнь вь нощь -че се** hom.-mih.

прѣображениѥ n. μεταμόρφωσις transfiguratio ostrom. chron. - **спасово** mon.-serb.

прѣобразити -жѫ -зиши vb. μετασχηματίζειν, μεταμορφοῦν transfigurare sup. 182. - **сѧ** ostrom. chron.

прѣобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. μεταμορφοῦν transfigurare ant. krmč.-mih. šiš. 81. dial.-šaf. chrys.-lab. - **сѧ**.

прѣобратити -штѫ -тиши vb. vertere dioptr. isaak. - **на милованиѥ** greg.-mon.

прѣобраштати -аѭ -аѥши vb. vertere isaak. **небо колеси подобьно -аѥмо** chrys.-lab. - **сѧ** in lecto chrys.-lab.

прѣобраштениѥ n. conversio - **на коюждо страноу** chrys.-lab.

прѣогорьчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. exacerbare int.

прѣогорьчениѥ n. exacerbatio.

прѣогорьчити -чѫ -чиши vb. exacerbare int. 36.

прѣодалати -лаѭ -лаѥши vb. vincere **гладъ -лаѥть ми** tur. 46: thema **-долѣти**.

прѣодолѣвати -аѭ -аѥши vb. vincere glag. - **окрьсть соущихъ** greg.-mon. **ꙗзвѣ** - greg.-mon. 85. **-ваше ихъ** bus. 977. **-лѥв-** greg.-mon. 74.

прѣодолѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νικᾶν vincere bus. 413. sup. 1. 85. 154. 193. - **смрадоу -лѣни боудете** hom.-mih. **-ле льсть** greg.-mon.

прѣодръжаниѥ n. eminere misc.-šaf.

прѣодръжати -жѫ -жиши vb. ὑπερέχειν eminere ant. **-жимо** ὑπεροχῇ šiš. 228.

прѣодѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vestire nomoc.-bulg. **-дѣла** alex.-mih. 196. **-дѣнь свѣтомь** hom.-mih.: praesentis formam e coniectura adiecimus.

прѣокаꙗнъ adj. miser **-ꙗньнь** dioptr.-lab.

прѣоравати -ваѭ -ваѥши vb. arare ultra terminum - **мєѥю** misc.-serb. - **нивоу** nom.-lab. 27.

прѣорати -рѭ -рѥши vb. arare ultra terminum - **чюждоу браздоу** misc.-šaf. 85: nota **-рат си щетъ сына** bell.-troj. 16.

прѣосвѧштенъ adj. sanctus - **патриархъ** sabb. 129.

прѣосѣньнъ adj. valde obscurus int. 49.

прѣотьць m. avus sbor. dial.-šaf. alex.-mih. 115. io.-sin. typ.-chil. op. 2. 2. 177. chrys.-lab. dioptr. sabb. 24. men.-mih. men.-vuk.

прѣотьчь adj. poss. avi chrys.-lab.

прѣотьчьскъ adj. avi - **грѣхъ** par.

прѣотьчьство n. avi terra ok. 58.

прѣотѧжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. gravari men.-mih.

прѣотѧти -тьмѫ -тьмеши vb. rapere **сь оного село -тетъ** chrys.-lab.

прѣочистити -штѫ -стиши vb. purgare.

прѣочистованиѥ n. purgatio chrys.-lab.

прѣошьствиѥ n. transitus prol. 73. μετακομιδή transvectio men.-vuk.

прѣпаданиѥ n. sensus dubius: **възвраштениꙗ имоуть и -ниꙗ** chrys.-lab.

прѣпадати -даѭ -даѥши vb. cadere io.-sin.

прѣпадениѥ n. παράπτωμα lapsus op. 2. 1. 188.

прѣпарꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ἀμείβειν alternare (de avibus) **оть мѣста на мѣсто -раюшти** ant.

прѣпарениѥ n. inconstantia **-рен-** clim. **оумьноѥ** - io.-sin.

прѣпасти -дѫ -деши vb. cadere **оть оуньшиихъ на горьшиихъ прѣпадъшꙗ** svjat.-mat. 8. -vost. 1. 176. terreri prol. prol.-mart. (bis) ὑποπτεύειν suspicari prol. **-сір.** pol. przepaść

прѣпаче adv. potius - **и прѣвыше вьсѣхъ** pan.

прѣпелъ m. coturnix in fontt. psl. non videtur legi nsl. plepelica habd. prepelica serb. prepelica; plepelica pol. przepiórka rum. **прєпєлицъ** cf. krepeliti flattern dain. 168: nobis a volitando haec avis nomen videtur nacta, unde etiam bulg. preperuga papilio milad. peperuga verk.

прѣпинаниѥ n. impedimentum pat. ichn. misc.-šaf.

прѣпинати -аѭ -аѥши vb. extendere triod. impedire - **сѣтьми** proph. - **чѧдомь** nom.-mik. 48. - **комоу** mir. - **бракь. бракы** misc.-šaf.

прѣпирати -аѭ -аѥши vb. πείθειν, ἀντιπείθειν suadere sup. 150. men.-vuk. šiš. 46. ant. pat. - **кого** men.-vuk. - **июдѣи** šiš. 250. - **сѧ**: **-раю сѧ** πέποιθα op. 2. 1. 150. šiš. 68. **-раѧй сѧ словесы** λογομάχος disceptator sup. 242.

прѣписавати -аѭ -аѥши vb. describere men.-leop.
прѣписати -шѫ -шеши vb. ἀπογράφειν, ἀπογράφεσθαι describere krmč. 38. krmč.-mih. sup. 110. men.-mih. bus. 135. chron. pingere alex.-mih. 142. - **землю** pent.-mih. **имѣниѥ** - krmč.-mih. **войскоу** - alex.-mih. 69. - **книгꙑ** per. 42.
прѣписовати -соуѭ -соуѥши vb. μεταγράφειν describere men.-mih. διαγράφειν describere men.-vuk. prol.-cip. misc.-šaf. 38. prol. sabb.-typ. op. 2. 1. 54. prol.-mart. bus. 135. - **войскоу** alex.-mih. 80. pingere **отъ иконꙑ образь** - krmč.-mih. 190.
прѣписъ m. describere men.-vuk. exemplar pat. **царьскꙑ** - misc.-šaf. 38. nsl. prepis.
прѣписꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. describere bus. 135.
прѣпитавати -аѭ -аѥши vb. enutrire isaak. chrys.-lab.
прѣпитаниѥ n. ἐκτροφή enutritio dial. sabb.-typ.
прѣпитатель m. qui nutrit.
прѣпитати -аѭ -аѥши vb. ἐκτρέφειν enutrire chrys.-lab. pat. isaak. hom.-mih. **вь насꙑщениѥ** - hom.-mih. men.-vuk. - **сѧ** chrys.-lab. cf. **-тѣти.**
прѣпитѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. enutrire sup. 359. nov. š.-gl. 72. meth. 2. cf. **-тати.**
прѣплаваниѥ n. traiectio.
прѣплаватель m. qui navigando traiicit.
прѣплавати -ваѭ -ваѥши vb. διαπορεύεσθαι transire š.-gl. 74. διαπερᾶν navigando traiicere krmč. 112. oct. domet. bus. 88. 686. int. io.-sin. cyr. 6. hom.-mih. - **море** isaak. **морьскоѥ - ѥстьство** chrys.-lab. **-ваѥма вода** chrys.-lab. - **пѫчинꙑ** chrys.-frag. **невѣжда коупе се -ваѥть** isaak.
прѣпладьниѥ n. tempus meridianum sup. 202. 2. 14. punctum meridiei sup. 130. 27. τὸ μεσημβρινόν **въ препладнина** vost. μεσημβρία meridies **-ден-** ex.-op. 2. 1. 21. ex. **препладениемь своимь** sir. 43. 3. -vost.
прѣпловити v. **прѣполовити.**
прѣпловити -влѭ -вниши vb. navigare, uti videtur **-ви кь намь** men.-mih.
прѣпловлениѥ v. **прѣполовлениѥ.**
прѣплодьнъ adj. κατάκαρπος fructibus onustus **добрꙑими дѣлꙑ** - hom.-mih.
прѣплоути -пловѫ -пловеши vb. διαπορθμεύειν traiicere sup. 142. transire sup. 217. ἐκπλεῖν e portu solvere šiš. 32. διατρέχειν transmittere sup. 382. διανήχεσθαι transnatare prol.-mart. men.-mih. διαπερᾶν traiicere proph. adde sim. I. 10. 13. op. 2. 2. 78. isaak. - **море** proph. - **пѫчинѫ** dioptr. - **рѣкоу** prol.-mart. prol.-serb. - **до града** greg.-lab. **-пловѣте** greg.-lab.
прѣплънити -нѭ -ниши vb. complere **-нѥнъ мѣхъ** dioptr. **-нѥнь корабль** psalt. **-нѥнь** ἀνάπλεως men.-vuk.
прѣплънъ adj. plenus prol.-mih. 230.
прѣплънꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. compleri dioptr.
прѣпобѣдити -ждѫ -дниши vb. vincere mir.
прѣпобѣждати -аѭ -аѥши vb. ὑπερνικᾶν vincere šiš. 239. int. mir.
прѣпогꙑбѣлниѥ n. interitus **соумна сѧ о людьстемь препогибелии** vost.
прѣподаваꙗти -аѭ -аѥши vb. comparare glag.
прѣподавати -аѭ -аѥши vb. tradere pan.
прѣподатель m. qui tradit nom.-mik. 98.
прѣподати -дамь -даси vb. παραδιδόναι tradere ioann. greg.-mon. 53. 56.
прѣподобиѥ n. ὁσιότης sanctitas šiš. 129. ziz.
прѣподоболѣпьнѣ adv. decore men.-vuk.
прѣподобьникъ m. sanctus šiš.
прѣподобьница f. sancta **нщи слоужьбоу -цамь** typ.-nicod.
прѣподобьничь adj. poss. sancti men.-mih.
прѣподобьничьскъ adj. sancti typ.-chil. **слоужьба -ка** typ.-nicod.
прѣподобьномѫченикъ m. sanctus martyr typ.-chil.
прѣподобьнъ adj. ὅσιος sanctus sup. sborn. sim. I. 12. chron.
прѣподобьньство n. sanctitas prol.-mart.
прѣподобьнѣ adv. sancte sup. 34.
прѣподобьствиѥ n. ὁσίοτης sanctitas prol. ἁγιότης sanctitas men.-vuk. adde prol.-mart.
прѣподобьство n. sanctitas men.-mih. par. **кь твоѥмоу -ствоу** belg.
прѣподобьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sanctum esse int.
прѣпознавати -аѭ -аѥши vb. antea intelligere chrys.-lab.
прѣпой m. πότος potatio op. 1. 56. **въ препоихъ виннꙑхъ** esth. 5. 6. -proph. bus. 169. mat. 53. vost.
прѣпокоити -коѭ -коиши vb. παύειν, ἀναπαύειν sedare - **слово** chrys.-lab. adde sup. 432. mir. - **сѧ** chrys.-lab.
прѣпокоиште n. locus quietis misc. 78.
прѣпокоѥниѥ n. requies chrys.-lab.
прѣполавлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ad dimidias partes redigere triod. **-вѣти** pat.-mih.

прѣполовити -влѭ -виши vb. ad dimidias partes redigere triod. прип- glag. - сѧ: -вꙗшти сѧ ноштн sup. 398.

прѣполовлѥниѥ n. dimidia pars въ - праздьника ἑορτῆς μεσούσης ostrom. -лен- pat. tur. isaak. chrys.-lab. šaf.-frag. 31. -пловлениѥ въ среде -ныи не ꙗсти op. 2. 2. 282. -влѣнье mat. 21. -вьѥниѥ sup. 432.

прѣполъ m. sexus женьскаго преполоу recte pro alius codicis прелога vost.

прѣпона f. καταπέτασμα aulaeum - раздираше се hom.-mih. σκῶλον offendiculum proph. σκάνδαλον scandalum lev. 19. 14. -pent.-mih.

прѣпонъ m. impedimentum men.-vuk. prol. 165. serb. pripon rum. припон funis longior припонеск.

прѣпонътийскъ adj. qui ultra pontum est -нт- alex.

прѣпорьнъ adj. litis, uti videtur pat. 237. πιθανός probabilis -нꙑими оуказꙑ io.-clim.: nota провѣдъ -рѣна πρόγνωσις ἔντομος greg.-naz.

прѣпоручати -аѭ -аѥши vb. commendare svjat.

прѣпоручениѥ n. mandare преп- vost. 1. 17.

прѣпоситъ v. препоситъ.

прѣпослоушаниѥ n. παρακοή inobedientia ant.

прѣпосълати -лѭ -лѥши vb. transmittere -сл- greg.-mon. 60. int. 99.

прѣпосꙑлати -аѭ -аѥши vb. transmittere int. mir. ber.

прѣпочивати -аѭ -аѥши vb. requiescere hom.-mih. pat. isaak. dioptr.

прѣпочинѫти -нѫ -неши vb. quiescere vost.

прѣпочитати -аѭ -аѥши vb. eligere krmč.-mih. 367. cf. прѣдъп-.

прѣпочити -чиѭ -чиѥши vb. requiescere pat. dial. pat.-mih. isaak. io.-sin. sabb. 173.

прѣпочитиѥ n. requies sabb.-typ. isaak.

прѣпоꙗсало n. subligaculum alex.: adde -ꙗска alex.

прѣпоꙗсаниѥ n. περίζωσις, ζῶσις praecinctus proph. ant. antch. ζώνη cingulum men.-vuk. pat.-mih. διάζωμα cingulum ex.-op. 2. 1. 20.

прѣпоꙗсати -шѫ -шеши et -саѭ -саѥши vb. διαζωννύναι, περιζωννύναι praecingere ostrom. ant. int. proph. adde chron. -сань прьтомь greg.-lab. V. 1. op. 2. 2. 82. men.-mih. V. 2. strum. bus. 171. - сѧ ostrom. -шеши сѧ въ ꙗригъ mat. 51.

прѣпоꙗсовати соуѭ -соуѥши vb. cingere int. - сѧ ber. вь царьство - greg.-mon. 64.

прѣправьдьнъ adj. ὅσιος sanctus proph.

прѣпрать v. папрѣть.

прѣпроваждати -аѭ -аѥши vb. διάγειν traducere hom.-mih. chrys.-lab. pat. misc. sup. 401. -жиѥши sborn.

прѣпроводити -ждѫ -диши vb. διάγειν traducere ant. triod. steph. misc. adde misc.-šaf. sup. 424. 432. sborn. - животь hom.-mih. двѣ лѣтѣ - greg.-mon. 60. здѣ си все врѣме живота моѥго -ждю hom.-mih. 136. - жизнь nomoc.-bulg. - врѣмѧ sup. 411. - дьни hom.-mih. - нощь chrys.-lab. διοικεῖν tractare добрѣ - ской сань men.-mih. -вад- chron.

прѣпрославити -влѭ -виши vb. celebrare typ.-chil. mir.

прѣпростина f. simplicitas alex.

прѣпростиѥ n. ἁπλότης simplicitas šiš. 146. 156. apost.-bulg.-vost.

прѣпросто adv. simpliciter - ходити prol.-mart.

прѣпростъ adj. ἁπλοῦς simplex sup. ἄγροικος imperitus prol.-cip. φιλός vilis prol.-mart. nsl. preprost rês. insanus, fatuus lex. oko -sto trub.

прѣпростꙑни f. ἁπλότης simplicitas dial. šiš. 131. op. 2. 1. 165.

прѣпрость f. ἁπλότης simplicitas op. 2. 2. 260.

прѣпрость adj. indecl. - отьца sup. 199.

прѣпрость adv. ἁπλῶς simpliciter cloz I. 814. hom.-mih. cyr.-hier. omnino sup. 338. adde 267. ῥᾳδίως facile ant. συντόμως breviter ephr.-vost. - осоуждати leont. - рекоу greg.-lab. ѥзыкь вьведениѥ - наречe hom.-mih.

прѣпростьство n. ἁπλότης simplicitas men.-mih. ant. isaak. glag. -простьво op. 2. 2. 631.

прѣпростьць m. homo imperitus prol.-vuk.

прѣпростѣ adv. ἐπ' εὐθεῖαν recta понѣмь - pent.-mih. adde sup. 17.

прѣпротѧзати -заѭ -заѥши vb. extendere pan.

прѣпрьнъ adj. probabilis въ прѣпрьнꙑхъ ἐν πειθοῖς op. 2. 2. 476.

прѣпрѣмѫдръ adj. sapiens isaak.

прѣпрѣниѥ n. πεισμονή persuasio šiš. 123. misc. ber. -пьрѣниѥ πείθειν sup. 275.

прѣпрѣтельнъ adj. persuasorius.

прѣпрѣти -прѭ -приши vb. πείθειν persuadere hom.-mih. cyr. 4.? krmč. prol. misc. greg.-lab. - кого о чемь tur. io.-

sin. psal. 50. 6. -mat. 28. **-прите евреи** cyr. 8. **-пьрниши** sup. 133. **-пьрѣша** sup. 132. pol. przeprzeć.

прѣпрꙑ f. persuasio **не по препьри словесъ** οὐκ ἐν πειθοῖς 1. cor. 2. 4. -vost.

прѣпрада v. **прѣпрѫда**.

прѣпрѧгъ m περίζωμα cingulum op. 1. 26. ruth. 3. 15. -proph. pent.-mih. mat. 55.

прѣпрѫда f. πορφύρα purpura marc. 45. 17. -assem. et. bulg. op. 2. 2. 237. ziz. **-прада** alex. **-прада** azbuk. cf. gr. πορφύρα lat. purpura goth. paurpaura ahd. purpurâ.

прѣпоустити -щѫ -стиши vb. διαβιβάζειν traducere pent.-mih. ἐκπέμπειν emittere hom.-mih. adde svjat. chrys.-lab. ex. per. 54. chron. 1. 134. **-поущъ день** dial.-šaf.

прѣпоустꙑни f. πανέρημος desertum barl.

прѣпоустьнъ adj. sensus dubius: **-нꙑѧ творити** io.-sin.

прѣпоущати -аѭ -аеши vb. παραπέμπειν praetermittere, transmittere ant. hom.-mih. pat. misc. io.-sin. prol.-mih. krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 19. dial.-šaf.

прѣпоущение n. traducere chrys.-lab.

прѣпьньчий m. g. **-чиѧ** ἐμποδιστής qui impedit hom.-mih. 105.

прѣпьстръ adj. σηρικός sericus, recte varius prol.-cip. men.-vuk. **плесьце -стрꙑ** prol. -lab.

прѣпѣвати -аѭ -аеши vb. προσᾴδειν accinere hom.-mih : recte **прип-**.

прѣпѣтъ adj. πανύμνητος valde celebratus ant. antch. sim. II. 14. hom.-šaf. chron. 1. 106.

прѣпѧти -пьнѫ -пьнеши vb. διαπεταννύναι expandere - **мрѣждоу** op. 1. 100. adde prol. - **сѣть** š.-gl. 64. impedire **-пеше сѣть ногама моима** men.-mih. **отъ благааго ми поута - ми** sabb. 18. - **комоу** mir.

прѣпѧтие n. πρόσκομμα offendiculum proph.

прѣпѫтие n. ἀγορά forum **на препоутии полагахоу** marc. 6. 56. -ev. saec. XII. **на припоутиихъ** ev. 1270.

прѣраба f. τρίδουλος serva infima man.-vost.

прѣрадостьнъ adj. valde laetus.

прѣразгрѫдѣти -ѣѭ -ѣеши vb. superbire prol.-mart.

прѣращение n. sensus dubius: in senectute dioptr.

прѣрешти -кѫ -чеши vb. ἐρίζειν contendere ostrom. ant.-hom.

прѣристание n. cursus equorum alex.

прѣристати -щѫ -щеши vb. praetercurrere **-рища отъ вьстокъ ꙗко мысльнꙑи просвѣщаѧ конца** men.-belg.

прѣрицание n. contentio **наста рѣшити -ню** hom.-mih. **въ - и оукорѫ** greg.-naz.

прѣрицати -чѫ -чеши et **-цаѭ -цаеши** vb. ἀντιλέγειν contradicere šiš. 63. nicol. šaf.-urspr. **словеса, имиже -чета** hom.-mih. 56.

прѣровъ m. fossa chrys.-duš. 26.- **широкъ** alex.-mih. 115. βόθρος fovea **преровъ** io.-dam. **пѣровъ** sup. 159. 25. τάφρος fossa **пѣровъ** greg.-naz. oserb přerov.

прѣродитель m. πρόγονος progenitor šiš. 246. ioann. ichn. men.-mih. chrys.-lab. chrys.-duš. chron.

прѣродительнъ adj. προγονικός avitus ioann. chrys.-lab. glasn. 11. 162. sup 78.

прѣродителевъ adj. poss. avi greg.-mon.

прѣротьнъ adj. periurus alex.

прѣрочьнъ adj. ἀντιλεγόμενος contradictionis ostrom. **на падение и вьстание многимъ и въ знамение прирочно** nicol.

прѣроушьстие n. color rufus **о пререоуш'стии** pal. 1494: vocabulum dubium.

прѣръвати -вѫ -веши vb. ῥηγνύναι frangere proph. **конь поуто прервавъ** op. 2. 2. 85. - **сѧ: верьвь преръветъ сѧ** vost. pol. przerwa.

прѣрꙑвати -аѭ -аеши vb. frangere prol.-vuk. nomoc.-bulg.

прѣрѣвати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. ruere - **на хотѣние** vost.

прѣрѣзание n. dissecare hom.-mih.

прѣрѣзати -заѭ -заеши vb. τέμνειν, διακόπτειν dissecare sup. 389. pent.-mih. τέμνειν men.-vuk. adde hom.-mih. men.-mih. krmč.-mih. bor. 20. chron. 1. 111. **горꙑ высокꙑѧ глоубокꙑми дебрьми -занꙑ** bus. 685. - **жилꙑ** prol.-mart. - **зелние** krmč.-mih.

прѣрѣкание n. ἀντιλογία contradictio šiš. 216. adde ant.-hom. int. chrys.-lab. ber. disceptatio sup. 360. ἀμφιβολία ambiguitas krmč.-mih.

прѣрѣкати -аѭ -аеши vb. ἀντιλέγειν contradicere sup. 361. 367. prol. alex.: pro **прѣтити** ev.-šiš. saec. XIII. šaf.-urspr. cf. **-цати**.

прѣрѣковати -коуѭ -коуеши vb. contradicere pat. ephr. io.-sin. krmč. 188. krmč.-mih. chrys.-lab. dioptr.-lab. **не -коуй противоу истинѣ** sborn. - **старцоу** dial.-šaf. ἀλαζονεύεσθαι gloriari men.-vuk.

прѣрѣцати -аѭ -аеши vb. contradicere alex. cf. **-кати**.

прѣрѫбити -блѭ -бнши vb. dissecare ant.-hom.
прѣрѫчати -аѭ -аѥши vb. concredere triod.
прѣрѫчити -чѫ -чиши vb. tradere glasn. 13. 377.
прѣсадити -ждѫ -диши vb. μετατιθέναι transplantare nov. mutare - чьто на чьто io.-sin. иже (пресѣдъ) пресадиша ὃ (ἔνεδρον) ἔθηκαν iudic. 20. 36. -vost. - сѧ š.-gl. 92. nsl. presad planta habd.
прѣсаждати -аѭ -аѥши vb. μετατιθέναι transplantare ant. int. pat.-mih. древо - clim.
прѣсвѣтлити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. illustrari steph.
прѣсвѣтловати -лоуѭ -лоуѥши vb. illustrare -ваный прѣдьтече hom.-mih. 112.
прѣсвѣтлость f. lucidum esse.
прѣсвѣтлъ adj. lucidus ant.-hom. chron. 1. 194. -лаго вѣры дне vost.
прѣсвѧтъ adj. πανάγιος sanctissimus sup. hom.-mih. mon.-serb. 74. 259. chron. 1. 48. 52.
прѣсвѧштенъ adj. sanctus chron. 1. 194.
прѣселити -лѭ -лиши vb. μετοικίζειν transferre incolas krmč. 75. ant. dial. proph. ok. 75. κατοικίζειν habitatum mittere hom.-mih. - кого mir. - сѧ prol.-mih. šiš. 13. greg.-mon. оть мльвь - men.-vuk.
прѣсельникъ m. μετανάστης, μέτοικος advena men.-vuk. pat. misc. prol.-cip. ephr. prol.-mart. men.-leop. men.-mih. -лън- bon.
прѣсельничь adj. poss. advenae.
прѣсельничьство n. incolatus.
прѣсельнъ adj. ad incolas pertinens.
прѣселывати -аѭ -аѥши vb. transferre incolas prol.
прѣселꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. transferre incolas -ꙑеть его оть никомидие ok. 57. - сѧ bus. 979. μετοικεῖσθαι hom.-mih.
прѣселѥниѥ n. μετοικεσία migratio ostrom. mat. 12. добромоу -нию вѣстникь greg.-mon. 77.
прѣсилиѥ n. maior vis -ѥмь отѥзаѥмь men.-mih. 177.
прѣсильно adv. ὑπέρογκα superbe 2. petr. 2. 18. -vost.
прѣсильнъ adj. fortis ant. -hom. - вѣтръ βίαιος violentus proph.
прѣскакати -чѫ -чеши et -каѭ -каѥши vb. παραπηδᾶν transilire krmč. 75. int. pat.-mih. dial.-šaf. alex.-mih. 35. 172. bus. 384. sabb.-typ. sborn. сѣнь - men.-leop. - трапь misc.-šaf. 172. - чьто krmč.-mih. 154.
прѣскврънавъ adj. valde impurus -кверн- alex.
прѣскврънынъ adj. valde impurus dioptr.-leop. -скврьн- sup. 403. -скврьнъ sup. 402.
прѣскврънꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. inquinare -верн- vost. 1. 170.
прѣскочити -чѫ -чиши vb. ἐπιπηδᾶν, παραπηδᾶν transilire krmč. 34. krmč.-mih. ant. io.-sin. cyr. 6. chron. 1. 213. - трапь misc.-šaf. - прѣзь комита prol.-mart. прискочивь презь близь комита сѣдѧщаго men.-leop. 119. - глоумою men.-vuk. ὑπεράλλεσθαι transilire sup. 173. ὑπερπηδᾶν transilire сѣть - men.-mih. 261. ὑπερβαίνειν transgredi - звѣрѧ men.-vuk.
прѣскръбьнъ adj. παντόδυνος valde acerbus sup. 349. -но обладаниѥ hom.-mih.
прѣславъ m. urbs bulgariae asên 13. cf. šaf. -starož. 244. edit. secundae.
прѣславьность f. gloria int.
прѣславьнотворьнъ adj. παραδοξοποιός miraculosus - икона pyrg. men.-vuk.
прѣславьнъ adj. valde inclutus antch. ant.-hom. isaak. dial.-šaf. παράδοξος admirabilis sup. ostrom. hom.-mih. -но чюдо sim. I. 27. ἐνδοξότατος celeberrimus krmč. 35: nota πανευδαίμων man. прас- prol.-mih.
прѣславьнѣ adv. παραδόξως modo admirabili sup. 141. adde 450. gloriose -внѣ sup. 446.
прѣславьскъ adj. prêslavensis asên. 53.
прѣславьць m. preslavensis переславець op. 2. 1. 62.
прѣсладъкъ adj. γλυκύτατος dulcissimus hom.-mih. очию моею -ки свѣте alex.-mih. 184. -ка пѣкьница men.-mih. - глась.
прѣсловли: nota прѣсловли мирови περιβόητος τῷ κόσμῳ vost. e cod. saec. XVI: vocabulum dubium, quod vost. ad verbum прѣслоути trahit, recte fortasse -вꙑ.
прѣсловꙑ adj. praeclarus steph. pat.-mih. hom.-šaf. lavr.-op. 37. 40. - петрь hom.-mih. 129. -вѫтъ par. 77. пресловоущий psalt.-theod. прѣслова op. 2. 2. 419.
прѣслова v. прѣсловꙑ.
прѣсловѫтость f. magna gloria acad.
прѣсловѫтъ adj. valde inclutus -воутъ alex.
прѣслоуха f. παρακοή contumacia прес- ex.-vost. нашоу преслоухоу цѣла op. 2. 2. 298.

прѣслоушаниѥ n. παρακοή inobedentia sup. ant. int. prol.-mart. chrys.-lab. bus. 337. 503. - **евв'жнно** hom.-šaf.
прѣслоушаньнъ adj. παρακοῆς inobedientiae ant.
прѣслоушатєль m. inobediens nom.-mik. 149.
прѣслоушати -**аѭ** -**аѥши** vb. παρακούειν non obedire ant. sup. antch. dial.-šaf. leont. chrys.-frag. οὐκ ἀκούειν proph. non exaudire chrys.-lab. **прѣзрѣти или** - mir. 160. - **клєтвоу** misc.-šaf. - **заповѣдь** tur. - **заповѣди** chrys.-lab. -**слиш**-š.-gl. 99. - **сѧ** men.-leop. -**шавъ сѧ того** vita-theod. nsl. odslišati repulsam dare.
прѣслоушьливъ adj. inobediens -**слывь** dioptr.-lab.
прѣслоушьникъ m. qui non obedit nom.-lab. pan. mir. gram.
прѣслоушьнъ adj. ἀνυπήκοος inobediens dial.
прѣслѣживъ adj. sensus obscurus: **пчєла мала соущи птичица и прєслѣжива** zlatostr.-saec. xvi.
прѣсмыкатєльнъ adj. repens int. 283.
прѣсмыкати сѧ -**каѭ сѧ** -**каѥши сѧ** vb. ἕρπειν repere pent.-mih. isaak. prol.-cip. pat. op. 2. 2. 430. š.-gl. 71. 79. ichn. prol. - **по земли** tur. misc.-šaf. **по земи** - sabb. 211. **гадъ** -**каѭщии сѧ** holm. -**каѥмо** reptile men.-leop. -**каємъ** bus. 63. -**каѥмь змии** ichn. - **гадь** prol.-mart. -**каѥ сє звѣрь** ἑρπετόν men.-vuk. pol. przesmyk.
прѣсмѣшьникъ m. qui irridet ber.
прѣсмѧ v. **бєспрѣсмєнє** et **бєспрѣстани**.
прѣсовъ m. sensus obscurus: **во храмѣхъ прєсовни соломєна** τῶν ξύλων αἱ ἱμαντώσεις lignorum colligationes zlatostr. -saec. xvi: nota **пєрєсови слъжє кєдри** δοκοὶ οἴκων ἡμῶν κέδροι cant.-cant. 1. 16. -vost.
прѣсолити -**лѭ** -**лиши** vb. condire **тѣло** - sabb. 104. bulg. prêsol salzwasser.
прѣсольникъ m. vas quoddam men.-leop. 38.
прѣспѣваниѥ n. proficere io.-sin.
прѣспѣвати -**аѭ** -**аѥши** vb. προκόπτειν proficere dial. adde sup. 342. ber.
прѣспѣти -**спѣѭ** -**спѣѥши** vb. ὑπερβαίνειν excedere glag. - **мѣрѫ** cloz I. 571. **колицѣхъ кажєникъ прѣспѣѥть** greg.-naz. αἰσχύνειν superare cloz I. 568. -**спѣсию добротоу** hom.-mih. **дроугаа дроугоу** -**спѣѭщи** cyr. - **въздрасть** prol.-mih. - **ангєльскыѥ чины** hom.-mih. - **прочиихъ** sim. I. 17. -**спѣни выхомь** προεχόμεθα rom. 3. 9. -šiš. 52. ὑπερέχειν superare -**спѣѭщи моудрость** hom.-mih.: adde cyr. 3. sup. 157. ὑπερβάλλων nimius -**спѣѭщоую** šiš. 107. cf. -**спѣꙗти**.
прѣспѣшьнъ adj. prosper gen. 37. 14. -glag.
прѣспѣꙗниѥ n. ὑπερβολή excessus šiš. 237. adde krmč.-mih. prol.-mart.
прѣспѣꙗти -**ѣѭ** -**ѣѥши** vb. proficere cf. - **спѣти**.
прѣставєниѥ v. **прѣставлѥниѥ**.
прѣставити -**влѭ** -**виши** vb. παύειν sedare sup. 285. - **законъ** cloz I. 287. μετατιθέναι transponere **нє прѣстави любъвє** apost.-saec. xiii. καταβάλλειν numerare sup. 310. 14. - **сѧ** šaf.-frag. 33. chron. 1. 55. 56. 67 etc. glag. mutari **въ обрызы ихъ (моудрыихъ чл҃вкъ)** -**вимъ сѧ** sborn. bulg. prestavi se serb. prestaviti se rum. **пристъвєск**.
прѣставити -**влѭ** -**виши** vb. constituere -**вить тє христовоу прѣстолоу** sim. I. 15. pro **прѣдъст**-.
прѣставлꙗти -**ꙗѭ** -**ꙗѥши** vb. μετατιθέναι transponere **нєчьстивыихъ оть срѣды** - hom.-mih. 141. μεθιστάναι transferre -**вꙗтъ** sup. 173. - **горы** š.-gl. 84. - **сѧ** mori men.-mih. pam. 195.
прѣставлѥниѥ n. μετάθεσις transpositio; μετάστασις amotio sup. 352. transitus sup. 373. κοίμησις morsostrom. mon.-serb. 211. sim. 1. 20. chron. glag. - **оть житиꙗ** hom.-mih. 91. -**вєниє** šaf.-frag. 33.
прѣстаниѥ n. cessatio hom.-mih. dioptr. chrys.-lab.
прѣстань f. **бєзъ** -**ни** ἀπέραντα perpetuo sup. 241. 7. ἀδιαλείπτως sine intermissione sup. 10. 142. 448. sim. I. 27. chron. nsl. prestanek habd. cf. **бєспрѣстани**.
прѣстаръ adj. valde senex chronogr.
прѣстарѣлъ adj. valde senex par. 104. bulg. prestarêl.
прѣстарѣниѥ n. senectus.
прѣстарѣти -**ѣѭ** -**ѣѥши** vb. γηράσκειν senescere pat. sup. 182. 16. - **сѧ** hom.-mih. men.-leop. sborn. dial.-šaf. **прєс**- op. 2. 2. 274.
прѣстати -**станѫ** -**станєши** vb. παύεσθαι cessare, desinere ostrom. κοπάζειν cessare sup. ostrom. διαλείπειν desinere ostrom. ant. proph. cloz I. 174. bus. 263. 377. - **оть блоуда** krmč.-mih. - **оть игры** vita-theod. - **оть рыданиꙗ** sim. II. 4. -**оть блазни тоѥ** men.-mih. - **оть грѣхъ** prol.-cip. **молꙗшє бога** - **гонєнию** prol.-mih. -**станєть и мєчька** ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἀρ-

κτος vost. male не -ста отъ стоуда οὐ καθίκετο τῆς ἀναισχυντίας cloz I. 183. ни тогда -сташе отъ вьзбѣшения οὐδὲ ἐνταῦθα τῆς μανίας ἔστησαν hom.-mih. 102: -ста ме ἐτάραξάς με pent.-mih. forte pro -страши.

прѣстатние n. intermissio domet. dioptr.-lab. огня - vita-theod. сльзамь -тия не имѣаше sabb. 183. не бѣше -тия сльзамь его dial.-šaf. 243.

прѣстаяти -стаѭ -стаѥши vb. παύεσθαι, καταπαύεσθαι cessare ant. sup. isaak. cloz I. 846. - отъ сладости chrys.-lab. - отъ чего leont. - о мнозѣ ἀποστοματίζειν περὶ πλειόνων luc. 11. 53. -ev.-saec. xii.

прѣстилати -лаѭ -лаѥши vb. sternere ex.-psal. 103. 3. -op. 2. 1. 33. -лаѥй vost.

прѣстолние n. thronus misc.-serb.

прѣстолъ m. θρόνος thronus ostrom. sup. krmč.-mih. 34. καθέδρα svjat.-op. 2. 2. 399. adde sim. I. 15. chron. - превзятый prol.-vost. - петра š.-gl. 40. tribunal sup. 112. bulg. prestol rum. прѣстол.

прѣстольникъ m. ἔνθρονος in solio sedens barl.

прѣстояние n. stare coram chron. 1. 46.

прѣстояти -стоѭ -стоиши vb. adesse sup. παρεῖναι, παρίστασθαι assistere cloz I. 411. sup. ostrom. chrys.-frag. bon. bus. 298. 388. chron. 1. 55. 161. 164. тоу дни -явь alex.-mih. 108. престоиши цр҃кви hees. περιέπεσθαι sequi sup. 354.

прѣстрадати -даѭ -даѥши vb. ὑπομένειν perferre sup. 1. cor. 13. 7. -obich. ἀνέχειν sustinere šiš. 89. 238. ant. dial. men.-mih. - жеждоу, - моукы prol.-mih. - моучение prol.-mart.

прѣстрана v. прѣтрана.

прѣстранити -нѭ -ниши vb. περισπᾶν distrahere -н҃ноу волъми greg.-naz. - ся: надь вериги - men.-mih. 161.

прѣстраништа v. прѣтраништа.

прѣстраняти ся -яѭ ся -яѥши ся vb. declinare зъıбьлѭштоу ся и -няѭштоу на обѣ странѣ sup. 444. 17.

прѣстранение n. πλαγιότης obliquitas greg.-naz.

прѣстрашити -шѭ -шиши vb. perterrere chron. acad.

прѣстрока f.: весь прѣстрокъı ἐν τῷ ἀτόμῳ ex.-op. 2. 1. 28.

прѣстръгание n. πρίσις serra secare men.-vuk.

прѣстръгати -аѭ -аѥши vb. πρίειν, πριόσι διαιρεῖν serra secare prol.-cip. men.-vuk. -строгати нозѣ men.-leop.

прѣстрѣлъ m. teli iactus перестрѣлъ schussweite alex.

прѣстрѣшти -гѫ -жеши vb. φυλάττειν custodire dial.

прѣстѫпати -аѭ -аѥши vb μεταβαίνειν, παραβαίνειν transgredi sup. ex. cyr. 6. - правила pam 212. - заповѣдь chrys.-lab. да далю, годище -пающе, конь chrys.-duš. 49. prestopam fris.

прѣстѫпити -плѭ -пиши vb. παρέρχεσθαι, παραβαίνειν transgredi ostrom. sup. ant. ὑπερβαίνειν greg.-naz. chron. - крестъ chron. 1. 130. - оризмо gram. 23. - сь поути exod. 32. 8. -pent.-mih. не -пльше свѣта cyr. 1. -стоупи šaf.-frag. 37. - законъ sup.

прѣстѫпление n. παράβασις transgressio ant. -пьен- sup.

прѣстѫповати -поуѭ -поуѥши vb. transgredi glag.

прѣстѫпоклятние n. periurium ant.-hom -тие op. 2. 2. 430.

прѣстѫпъ m. transgressio svjat.-op. 2. 2. 392. op. 2. 2. 298.

прѣстѫпъка f. transgressio acad.

прѣстѫпьникъ m. παραβάτης violator legis men.-vuk. hom.-mih. sim. I. 19. euchol. ioann. gram. 79. krmč. 39. sup. 157. при оулиянѣ -цѣ ostrom.

прѣстѫпьничь adj. poss. impii -пи- prol.-mih.

прѣстѫпьнъ adj. παραβάσεως transgressionis cloz I. 595. adde bus. 268. да не -пьнѣйшее слово притежоу men.-mart.

прѣсоукати -аѭ -аѥши vb. torquere -каема виссонь men.-mih. 406. висъ -каемый chrys.-frag. 3.

прѣсоучение n. διακοπή intercisio преспотока iob 28. 4. -mat. 55: recte -сѣч-.

прѣсоушати -шаѭ -шаѥши vb. siccare - рѣкоу hom.-mih. 136.

прѣсоушити -шѫ -шиши vb. siccare - море; -ши и прѣведе яко по соухоу hom.-mih.

прѣсъвръшенъ adj. perfectus -нѣйше благо par.

прѣсъгрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. valde calefacere int. 248.

прѣсъздание n. inaedificatio int. 261.

прѣсъзидати -ждѫ -ждеши vb. inaedificare int. 201.

прѣсъказовати -зоуѭ -зоуѥши vb. praedicere dioptr. 389.

прѣсъматривати -аѭ -аѥши vb. considerare пресм- bus. 701.

прѣсъмыслити -шлѭ -слиши vb. deci-

pere -смысли цары моудрою своєю хытростию prol.-belg.

прѣсъпати -плѭ -пиши vb. καθεύδειν dormire -сп- krmč. 127. нощь - krmč.-mih. 281. не подоблєть -спати нощи krmč.-mih.

прѣсъхати -шѫ -шеши vb. ἀφανίζεσθαι vanescere рѣкы пресшють ephr.-vost., quod vost. male ad прѣсъхнѫти trahit.

прѣсъхлъ adj. ξηρός siccus - хлѣбь hom.-mih.

прѣсъхнѫти -нѫ -нєши vb. ξηραίνεσθαι, ἀποξηραίνεσθαι exarescere krmč.-mih. pent.-mih. ex. misc. tur. bus. 119. безводиємь - krmč.-mih. 371. -соухшоую соуховоу cyr. 29.

прѣсылати -лѭ -лєши vb. transmittere ex.

прѣсыпати -плѭ -плєши vb. ὑπερεκχεῖν effundere - се житницоу сьтвори men.-vuk.

прѣсытити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. cibis obrui насытити се и - се chrys.-lab. -ти се и изврьже отроче nom.-mik. 9.

прѣсытиє n. πλησμονή satietas ant. -тьє antch.

прѣсыштати сѧ -лѭ сѧ -лєши сѧ vb. πληστεύειν repleri ant.

прѣсыштєниє n. cibis obruere chrys.-lab. dioptr. nom.-mik. 163. ber. - винько mir. чрѣва - misc.-šaf.

прѣсьнодѣва v. присьнодѣва.

прѣсьнъ adj. ἄζυμος non fermentatus хлѣбъ - bus. 122. pent.-mih. - пиво chrys.-lab. opponitur съсырєнъ млини - lev. 7. 12. -mat. 55. pent.-mih. - погрєбна exod. 12. 39. тѣсто - krmč.-mih. 253. сало - misc.-šaf. рыбы - bulg.-lab. -сна ıасти misc.-šaf. - медъ bus. 650. -сни, рекше чисти krmč.-mih. 255. присьнь glag. male pro присьнъ quod vide. nsl. prêsen crudus habd. presnoča habd. oprêsnik trub. prešišnjek, -njak hung. bulg. presen, presnec, presenčên milad. pokl. 1. 36. croat. prisan crudus verant. prisnac placenta ibid. serb. prijesan recens prisan mik. brašno prjesno živ. 140. russ. прѣснецъ pol. przasny ahd. frisc recens mhd. vrisch weig. 1. 369.

прѣсѣда f. ἔνεδρον, ἔνεδρα insidiae georg. op. 1. 25. psalt.-theod. iudic. 9. 35. -pent.-mih. оуповаше -дами iudic. 20. 29. 36. -pent.-mih. στάσις seditio въ -дѣ оубои сътвориша marc. 15. 7. -ev. 1164.

прѣсѣдати сѧ -лѭ сѧ -лєши сѧ vb. rumpi acad.

прѣсѣдєниє n. rumpi - гробно prol.-mih. 53.

прѣсѣдъ m. ἔνεδρον insidiae pent.-mih.

прѣсѣдѣниє n. insidiae ant.-hom. 252.

прѣсѣдѣти -ждѫ -диши vb. insidiari psalt.-pog. int. 84. ἐνεδρεύειν insidiari iudic. 9. 32. -vost. -дѣхоу pent.-mih. adde chron. 1. 80. 88. 93. bor. 83. προκαθίζεσθαι men.-vuk.

прѣсѣкатель m. qui secat krmč.-mih.

прѣсѣкати -лѭ -лєши vb. dissecare triod. int. isaak. men.-mih. krmč.-mih. - на полы sabb.-typ. - троицоу de ario sim. I. 7. любодроужиємь -каємо sabb. 116. - сѧ: честаıа паметь не -каєть се krmč.-mih.

прѣсѣньнъ adj. umbrosus men.-mih. int. 50.

прѣсѣнıати -ıаѭ -ıаєши vb. obumbrare men.-vuk.

прѣсѣнєниє n. obumbratio proph.

прѣсѣсти сѧ -дѫ сѧ -деши сѧ vb. rumpi блюда хоче сѧ перес- bus. 692. светаго гробоу - prol.-mih. 53. cf. прос-.

прѣсѣцати -цаѭ -цаєши vb. dissecare triod. int. isaak. chrys.-lab. krmč. 159. krmč.-mih. men.-mih. pan. - глась greg.-mon. несториıа -цающаго христа zak.-serb. ἐγκόπτειν incidere - єретичьскоє вьстаниє - сѧ: -цаєть се отьхождениє chrys.-lab.

прѣсѣчениє n. sectio ioann. prol.-mih. prol.-vuk. - словоу сътворихъ vita-theod. - рекше честь krmč.-mih. въ непрѣсѣчении ἐν ἀτόμῳ op. 1. 1. 154.

прѣсѣшти -кѫ -чеши vb. διακόπτειν dissecare ant.-hom. sup. 81. 359. 363. pan. š.-gl. 82. krmč.-mih. nom.-mik. 116. per. 65. - шию hom.-mih. - жилы νευροκοπεῖν pent.-mih. - ногоу men.-vuk. - бесѣдоу leont. - честоую пищоу chrys.-lab. - на полы prol.-mih. прѣс полы - men.-vuk. - троицоу sim. I. 7. - сѧ man. 59. -че сѧ приходъ mir. 164.

прѣсѧгнѫти -нѫ -неши vb. tangere ex.

прѣсѧзати -жѫ -жеши vb. porrigere, uti videtur sup. 448. 23.

прѣсѧкнѫти -нѫ -неши vb. ἐκλείπειν deficere источници -ноуть ephr.-vost. adde alex. -сѧче чрьмно море chrys.-lab. bulg. voda da bi presekn'ala milad. 71.

прѣсѧцати -лѭ -лєши vb. siccari ant.-hom. siccare оударениємь море - chrys.-lab.

прѣсѫдъ m. sensus obscurus: **пересъ-** sbor.-kir. 53.

прѣсѫждати -аѭ -аѥши vb. καταχονδυλίζειν pugnis caedere - **оукогаато** op. 1. 120: minus bene.

прѣсѫштьнъ adj. ὑπερούσιος supernaturalis ant. mon.-serb. op. 2. 2. 83.

прѣсѫштьствити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. supernaturalem esse.

прѣсѫштьствꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. supernaturalem esse.

прѣсѫштьствлѥниѥ n. supernaturalitas.

прѣсѫштьствьнъ adj. ὑπερούσιος supernaturalis men.-vuk. pan.

прѣта f. minae glag.

прѣтварꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. μεταβάλλειν, μετατιθέναι mutare **-рати** pent.-mih. hom.-mih. - **сѧ** misc.-šaf. **въ дождь -рꙗеть сѧ** bus. 690. **-рѣше** sup. **-твор-** int.

прѣтворити -рѭ -риши vb. μεταβάλλειν mutare dial. prol.-mart. μεταποιεῖν mutare sup. men.-vuk. prol.-cip. prol.-vuk. μεταστρέφειν convertere sup. **чьто на чьто** -; **ꙗрость на благооустроѥниѥ** - io-sin. male περιεργάζεσθαι curiose inquirere op. 2. 1. 151. - **сѧ** mutari - **вь водоу** prol.-mih. **тѣлеса -рѧть сѧ на грозьноѥ** (senio) dioptr.-leop.

прѣтворъ v. **преторъ.**

прѣтворꙗти v. **прѣтварꙗти.**

прѣтврьдъ adj. valde durus chrys.-lab.

прѣтельнѣ adv. argumentis ber.

прѣтерити v. **прѣтѣрити.**

прѣтесати -шѫ -шеши vb. διακόπτειν dissecare gen. 15. 10. -ostrog. nsl. pretesati; pretosek messer zum abästen Rožna Dolina.

прѣтечениѥ n. παραδρομή transcursus men.-vuk. krmč.-mih. pat. **по -нии шестимь мѣсѧцемь** prol.-mart. **по -нии петимь лѣтомь** prol.-cip.

прѣтешти -кѫ -чеши vb. praeterfluere sup. 323. praeterlabi ant.-hom. ioann. prol. chrys.-lab. **многа** - chrys.-lab. **-цѣмь аггелы** chrys.-lab.: nota **троха вь грьлѣ -кьши** chrys.-lab.

прѣти, прѭ, приши, raro **прѫ, преши** vb. φιλονεικεῖν contendere sup. ἀντιλέγειν contradicere sup. δικαιολογεῖν causam tueri sup. ἀμφιβάλλειν dubitare sup. κρίνεσθαι contendere greg.-lab. **приши сѧ** sup. **право приши** cyr. 4. 5. - **о чемь** pent.-mih. - **по комь** nomoc.-bulg. 40 - **сѧ** μάχεσθαι pugnare ostrom. **прѣхота се** 1. reg. 3. 22. -glag. - **сь кымь за кою вещь** misc.-šaf. **аще бочить се и принть се** sabb.-typ. 19. **прѣхѫ сѧ кь себѣ** strum. **пьр-** sup. 174. 176. 223. 225. 325. **пьрѧй сѧ съ мною** bus. 175. **кьди се пре сами людниѥ црьковьнии** chrys.-duš. 47. - **по комь** prol.-vuk.: nota **проущоу се** men.-vuk. **преть** (3. sg.) **юго** men.-vuk. **пьрѣти сѧ** svjat. **пьрѧщема сѧ** greg.-naz. nsl. prnja rixa hung. prnjati rixari hung. serb. preti, prem; parac accusator russ. dial. **перcть** pol. pierca oserb. prěć läugnen magy. per, perleni rum. **пьрь, пърьск, пърьш** scr. pr: prtanâ pugna zend pere; pěrěta debitum ahd. firinâri ankläger ztschr. 1. 35; 5. 394. cf. **прѣта, прѣтъ.**

прѣти, прѫ, преши vb. fulcire in **подъпора, подъпоръ** etc. nsl. pripreti (dveri) serb. napreti koga aggredi doprijeti attingere cf. scr. sphar gr. σπαρ: σπαίρω lit. spir-ti stossen, stemmen curt. 1. 253.

прѣтило n. reprehensio, uti videtur triod.

прѣтираниѥ n. ἀποπρίειν serra secare men.-mih.

прѣтирати -аѭ -аѥши vb. πρίειν serra secare pyrg. prol. int. per. 19. 31. - **пилою** prol.-vuk. - **дрѣво** men.-mih. - **голѣни** men.-mih. συμπρίζειν serra secare sup. 295.

прѣтити -штѫ -тиши vb. ἀπειλεῖν, ἐπαπειλεῖν minari men.-vuk. pent.-mih. sup. gen. 47. 42. -vost. ἐπιτιμᾶν ostrom. ἐμβριμᾶσθαι increpare ostrom. κωλύειν men.-vuk. παραγγέλλειν ostrom. - **кого** prol.-mart. - **комоу** prol.-mih. - **комоу съмрьтию** prol.-mart. nsl. prititi trub. pritêti lex. pritež lex. trub.

прѣтицати -чѫ -чеши vb. superare **сихь -чѧ тьщесловѣше** dial.-šaf. 214. int. 52. 136. 232.

прѣтлъковати -коуѭ -коуѥши vb. interpretari.

прѣтомити -млѭ -миши vb. vexare prol. - **сѧ** κοπάζειν cessare prol.-cip.

прѣтопити -плѭ -пиши vb. liquefacere - **олово** dioptr.

прѣторъ v. **преторъ.**

прѣточениѥ n. χωνευτήριον conflatorium op. 2. 2. 61. cyr.-hier. rum. **приточеск** transfundo.

прѣтрана f. θυΐα mortarium **мелꙗхоу въ жерновахъ и тлъцахоу въ престранахъ** num. 11. 7. -vost. cf. **-иништа.**

прѣтраништа n. pl. θυΐα mortarium **въ пристраницихъ** num. 11. 7. -vost. cf. **притраништа.**

прѣтроудити -ждѫ -диши vb. fatigare prol. **-ждено тѣло** men.-mih. **-ждень тѣломь** dial.-šaf. **-ждени моужи** greg.-

mon. 60. **поты -ждень** greg.-mon. 71. **-ждень отъ тѥготы** chrys.-lab. - **сѧ** pat.-mih. dioptr. **недоугомь** - prol.-mart. **конь -ждь се** dioptr.

прѣтроужденнѥ n. fatigatio chrys.-lab.

прѣтрѫгати -аѭ -аѥши vb. διαρρηγνύναι perrumpere prol. - **сѧ: ледови -гаюштоу се** prol.-mih. **-тьрг-** luc. 5. 6. -ev.-saec. XII.

прѣтрѫгнѫти -нѫ -неши vb. perrumpere sup. svjat. proph. ant.-hom. sup. tur. **-гноуста отъ нихъ дъва дѣтишта** svjat.-vost. 1. 232. **прѣтрьжень на двоѥ** prol.-vuk. prol.-mih. - **сѧ** λύεσθαι solvi sup. 312. **-гьшоу се оужоу** leont. **-гоше се вериги** men.-mih. **имъже сѧ -тръже текы** bus. 711.

прѣтрѫзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. rumpere V. 2. men.-mih. 387. - **сѧ** hom.-mih. **оужа -терзахоу сѧ** bor. 88. διαρρήγνυσθαι rumpi **-трьзахѫ сѧ мрѣжѧ** ostrom. **не -захоу се** ἐπετελοῦντο men.-mih.

прѣтрѫпьливъ adj. patiens **перетерпларам**. 240.

прѣтрѫпѣвати -ваѭ -ваѥши vb. προσκαρτερεῖν perseverare šiš. 67. ant. antch. dial. int. dial.-šaf. chrys.-lab. misc.-šaf. krmč.-mih. ὑφίστασθαι krmč. 138.

прѣтрѫпѣливъ adj. μακρόθυμος patiens psalt.-int. -saec. XII.

прѣтрѫпѣниѥ n. perseverantia ant.-hom. perferre sup. 45. **-трьп-** sup. 45.

прѣтрѫпѣти -плѭ -пиши vb. ὑπομένειν sustinere **-трьп-** ostrom. ὑφίστασθαι suscipere krmč. 35. misc. chron. 1. 105. 187. - **моукы** sim. I. 4. prol.-vuk. perferre sup. **-трьп-** sup.

прѣтрѫти v. **прѣтрѣти**.

прѣтрѫтиѥ n. fissio men.-leop. - **оузамь** men.-vuk. διαίρεσις solutio prol.-mart.

прѣтрыти -рыѭ -рыѥши vb. πρίειν findere dial.

прѣтрѣбивъ adj. περίεργος curiosus greg.-naz. bis.

прѣтрѣбити -блѭ -биши vb. purgare sup. 249. 12.

прѣтрѣбовати -коуѭ -боуѥши vb. περιεργάζεσθαι curiose scrutari zlatostr. -saec. XVI. πολυπραγμονεῖν zlatostr. -saec. XVI. cyr.-hier. habes **претреб-** et **перетреб-**.

прѣтрѣбьнъ adj. περίεργος curiosus **слово -но** hom.-mih. 63. **претребно пытаниѥ** φιλοπραγμοσύνη curiositas cyr.-hier.

прѣтрѣбьство n. πολυπραγμοσύνη curiositas zlatostr. -saec. XVI.

прѣтрѣти -трѫ -трѥши vb. πρίειν, ἀποπρίειν, ἐμπρίειν serra secare men.-vuk. men.-mih. hom.-mih. int. triod. - **на полы** proph. **-трень пилою на полы** prol.-mih. - **дрѣво на троѥ** nomoc.-bulg. **-трьше ногоу** men.-mih. **-трень** part. šiš. 51. 221. **зерно претрено** bus. 920. **-трьть** supin. pat.-mih. - **пилою** proph. **-трьти** prol. prol.-cip. men.-vuk. dissecare **-тръшѧ** sup. 197. **-търенъ** sup. 197.

прѣтоучьнывати -ваѭ -ваѥши vb. pingue reddere **-чн- тѣло** chrys.-lab. **-чнываѥ себе** chrys.-lab.

прѣтъ m. minae ant.-hom. 192.

прѣтъка f. πρόσκομμα offendiculum ant.

прѣтъкновати -ноуѭ -ноуѥши vb. offendere isaak.

прѣтъкновениѥ n. offendiculum prol.-mart.

прѣтъкнѫти -нѫ -неши vb. προσκόπτειν offendere ostrom. prol. **о камень ногоу** - ioann. **да не -кнеши о камень ногы твоѥ** matth. 4. 6. -nicol. - **сѧ** chron. 1. 177. **-коу се о камень** šiš. 62.

прѣтъкнѫтиѥ n. offendere alex. acad.

прѣтъчениѥ n. πρόσκομμα offendiculum šiš. 62.

прѣтъштати -штѫ -штиши vb. studere pat. 328.

прѣтыканиѥ n. πρόσκομμα offendiculum krmč. 127. šiš. 62. 193. strum. sup. 328. ant. bon. men.-mih. chrys.-lab. ber. **бес -ниꙗ боудѣте** krmč.-mih. προσκοπή offendiculum šiš. 125. σκῶμμα cavillatio hom.-mih.

прѣтыкатель m. qui offendit **обычаѥмь** - krmč.-mih.

прѣтыкати -аѭ -аѥши vb. προσκόπτειν offendere dial. - **сѧ** nomoc.-bulg. - **сѧ о чьто** op. 1. 70. **о неѥмьже -каѥть се** šiš 217. συμποδίζεσθαι implicari sup. 353. **дроугь дроузѣ -каѥ се** hom.-mih.: nota **-тѣкаше** διεκώλυεν prol.-mart. forte pro **-тыкаше**.

прѣтька f. minae glag.

прѣтьмьнъ adj. valde obscurus sup.

прѣтьньkъ adj. valde tenuis - **вьздоухь** hom.-mih.

прѣтьшта f. socrus nom.-lab. misc.-šaf. 103. zak.-serb.

прѣтѣканиѥ n. praeterfluere.

прѣтѣкати -аѭ -аѥши vb. παραρρεῖν praeterfluere ant. domet. int. 72. συντρέχειν concurrere sup. 346. cf. **-цати**.

прѣтѣрити -рѭ -риши vb. pellere **-терише; прѣзь поле -теривьше сихъ** alex.-mih. 35. 106. cf. nsl. tirati serb. tjerati.

прѣтѣцати '-аѭ -аѥши vb. exundare hom.-mih. 140. cf. **-катн.**

прѣтагнѫти -нѫ -нєши vb. extendere **-тєжєнь за нозѣ** prol.-mih. praeponderare pat. ῥέπειν vergere (in ponderando) greg.-naz. **мѣрило на шоуїє -гнєть** chrys.-lab. - **сѧ: поꙗсомь сє прѣтєгноуҳь** men -mih.

прѣтѧжаниѥ n. vergere - **прѣвѣсьнъ** esai. 40. 15. -proph. mat. 49.

прѣтѧжати -жѫ -жиши vb. ἑτεροζυγεῖν vergere **-жєщє** šiš. 103.

прѣтѧжєниѥ n. ῥοπή praeponderatio proph. vost. 2. 118.

прѣтѧжь adj. indecl. ἑτεροζυγῶν vergens **нє бꙑвайтє прєтѧжь нєвѣрьнꙑимъ** op. 2. 1. 149.

прѣтѧзати -аѭ -аѥши vb. cingere **поꙗсомь чрѣсла си** - praeponderare pat. - **сѧ: нє инамо -заѭщє сѧ о истинѣ** ἑτεροζυγοῦντες greg.-naz. nsl. pretezavica pandiculatio habd.

прѣтати -тьнѫ -тьнєши vb. scindere **ажє нєрєтнєть вєрвь** bus. 399.

прѣоугобьзити -жѫ -зиши vb. ditare pat.-šaf. 123. 273.

прѣоуготовати -аѭ -аѥши vb. praeparare.

прѣоудалити сѧ -далѭ сѧ -лиши сѧ vb. discedere.

прѣоудивити -влѭ -виши vb. obstupefacere **житиѥмь и чюдєсꙑ** - prol.-mart. - **сѧ** θαυμάζειν mirari triod typ.-chil. **-ви сє ꙗсно** sim. I. 27.

прѣоудивлꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. obstupefacere alex.-mih. 187.

прѣоудокрити -рѭ -риши vb. ornare.

прѣоудоволѣвати -аѭ -аѥши vb. vincere **-вєлєаєть сє** greg.-mon. 80.

прѣоудовлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. vincere greg.-mon. 80.

прѣоудовлєниѥ n. vincere greg.-mon. 83. **-долєниѥ.**

прѣоудолѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vincere - **ноуждн** hom.-mih. 139.

прѣоужастити -штѫ -стиши vb. terrere hom.-mih. alex.-mih.

прѣоужастьнъ adj. terribilis bor. 79.

прѣоузрачьнъ adj. sensus obscurus krmč.-mih. 349.

прѣоукрасити -шѫ -сиши vb. ornare int. misc. mon.-serb. 118.

прѣоукрашавати -ваѭ -ваѥши vb. ornare pan.

прѣоукрашати -аѭ -аѥши vb. ornare - **сѧ** κατατέρπεσθαι delectari soph. 3. 14. -vost.

прѣоукрашєниѥ n. ornatus **прєоук-** sborn. -hees.

прѣоукрѣпити -плѭ -пиши vb. fortem reddere isaak.

прѣоукрѣплꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. fortem reddere isaak.

прѣоумнти -млѭ -мнши vb. fallere georg.-vost. κατασοφίζειν: male **-мнѣнъ** et **-мѣнъ** cyr.-hier.

прѣоумножати -аѭ -аѥши vb. augere chrys.-lab. ber.

прѣоумножєниѥ n. augmentum dial -šaf. chrys.-lab. dioptr. sim. I. 29.

прѣоумножити -жѫ -жиши vb. multiplicare int. **-жи сє грѣхь** hom.-šaf.

прѣоумьнити v. **прѣоумити.**

прѣоумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. prudentiorem esse **-мѣюща вѣтїє (вѣтниꙗ)** ῥητόρων εὐγλωττότεροι.

прѣоумѫдрити -рѭ -риши vb. sapientem reddere.

прѣоумѫждрꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. sapientem reddere.

прѣоунꙑлити -лѭ -лиши vb. morosum reddere **-лєнь** part. greg.-lab. 65.

прѣоуподобити -блѭ -биши vb. ornare.

прѣоуподоблꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ornare, uti videtur **сєбє -лѣти** prol.-serb. -vost.

прѣоупокоити -коѭ -коиши vb. pacare pam. 131.

прѣоуспѣвати -аѭ -аѥши vb. proficere cyr. 25.

прѣоуспѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. proficere vost.

прѣоуспѣꙗти -ѣѭ -ѣѥши vb. proficere.

прѣоутроудити -ждѫ -диши vb. fatigare.

прѣоутоучьнѣвати -аѭ -аѥши vb. pinguescere alex.

прѣоутоучьнꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. saginare chrys.-lab.

прѣоухꙑтрити -рѭ -риши vb. fallere **-хꙑщрєнь** sabb. 15. 26.

прѣоуꙗзвити -влѭ -виши vb. vulnerare domet.

прѣхаждаииѥ n. transitus glag.

прѣхаждати -аѭ -аѥши vb. μετέρχεσθαι transire pat. hom.-mih. - **жизниѭ** sup. 390.

прѣхапати -аѭ -аѥши vb. mordendo rumpere pat.-šaf. 341. **зоубꙑ мьчь -павь** prol.-serb.

прѣхапити -плѭ -пиши vb. prehendere.

прѣхвалити -лѭ -лиши vb. valde laudare int.

прѣхвальнъ adj. πανεύφημος laudabilis sup.

прѣхватати -аѭ -аѥши vb. sensus du-

bius: богатьство намь богь даль ѥсть, да оть нѥго подаваѥмь трѣбоующимь, мы же вь нѥмь прѣхватаѥмь оубогыхь prol. belg.
прѣхватити -штѫ -тиши vb. ἁφαρπάζειν rapere - саны men.-mih. chron. I. 150. - столъ per. 75. - сѧ prehendere triod. prol.
прѣхваштениѥ n. prehensio, raptus georg.
прѣходити -ждѫ -диши vb. μεταβαίνειν transire ant. krmč. 34. transire sup. praeterire sup. περᾶν transire proph. διαπερᾶν transire ostrom. ὑπερβαίνειν excedere sup. 181. παράγειν transire ostrom. περιέρχεσθαι circumire šiš. 166. περιάγειν circumire -ждааше тварь cloz I. 581. ἔρχεσθαι venire prol.-mart. ἐπιπορεύεσθαι peragrare op. 2. 2. 151. adde svjat.-mat. vi. antch. chron. isaak. chrys.-duš. 39. ok. 83. - ноштиь διατελεῖν prol.-cip. - житиѥ μετέρχεσθαι pyrg. prol.-serb. оть мѣста до мѣста - prol.-mart. оть мѣста на мѣсто - hom.-mih. тамо - greg.-mon. - рѣкоу dial.-šaf. - домы šiš. 166. прѣзь мость - mir.
прѣходиште n. sensus dubius: -шта ськравьше сьвезаше men.-mih. 162.
прѣходъ m. διάβασις transitus pent.-mih. μετάβασις transitus dial. adde prol. isaak. hom.-mih. горнии - chrys.-duš. 27. - звѣздьнъ sborn. врѣменьнь - krmč.-mih. 216. вь житеискыхъ -дѣхь prol.-mart. 130. παραγραφή praescriptio krmč.-mih.: nota на самомь -дѣ оу крьста chrys.-duš 11. свезани прѣходи men.-mih. 162.
прѣходьникъ m. transfuga chrys.-lab. qui inspicit krmč.-mih. 204. о -цѣхь, рекше о блюстелехь krmč.-mih. 24. пидагории иже соуть -ци krmč.-mih. 353.
прѣходьница f. 1) φωσφόρος lucifer; ἕσπερος hesperus cyr.-hier. деньница или - ex. ex.-op. 2. 1. 15. 2) ὑπέρακμος super adultus 1. cor. 7. 36. op. 2. 1. 145. šiš. 81.
прѣходьнъ adj. μεταβάσεως transitus dial. transiens страдание скоро -дно greg.-mon. 76. едва - ichn. errans -дна звѣзда planeta per. xxiv. -ноѥ ὑπέρβατον hyperbaton svjat. -op. 2. 2. 386. bus. 267.
прѣходьны f. ἕσπερος hesperus op. 2. 2. 53. cyr.-hier.
прѣходьць m. σκάφη scapha act. 27. 32. -šiš. strum.
прѣхождениѥ n. μετάβασις transitus dial. int. misc. isaak. misc.-šaf. ὑπερορία exilium men.-vuk. ἀγωγή ductus pyrg. - доушамь krmč.-mih. 353. -жениѥ mat. 18.
прѣхождь adj. vagus перехожие vost. 1. 335.
прѣхопити -плѭ -пиши vb. δάκνειν mordere prol.-mart.
прѣхотиѥ n. amasius злаѩ жена перехотье имоуштии перьца vost. e cod. 1419.
прѣхотѣниѥ n. cupido, uti videtur вьшьдь вь домь зѣло прѣхотѣниѥмь men.-mih. 177.
прѣхотѣти -штѫ -штеши vb. velle приде перехотѣвъ водѣ; перехотѣвъ воды bus. 715.
прѣхранити -нѭ -ниши vb. servare много вь домоу си -нить misc.-šaf. 142.
прѣхрьстити -штѫ -стиши vb. cruce signare прехрьс- bor. 77.
прѣхынити -нѭ -ниши vb. fallere -хиндаu. 13. 56. -š.-gl. 81.
прѣхытрити -рѭ -риши vb. decipere -штрень chrys.-lab.
прѣхытръ adj. valde callidus krmč.-mih. 341.
прѣхыштраѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. fallere -ѩѥть io.-clim. на свой оумь -рати krmč.-mih. 357.
прѣцвѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. florere alex.
прѣчисти -чьтѫ -чьтеши vb. numerare -чьть dial.-šaf.
прѣчистъ adj. valde purus sup. ἁγνός purus šiš. 226. antch. sim. I. 6. tur. 35. chron. 1. 48. 107. -стаѩ ѩдра krmč -mih. 345. rum. прѣчеста deipara.
прѣчитаниѥ n. numeratio int.
прѣчинти сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. ἀνταίρειν seditionem movere georg.-vost.
прѣчлѣнѩти сѧ -ѩѭ сѧ -ѩѥши сѧ vb. renasci -член- alex.
прѣчрътати -аѭ -аѥши vb. incidere пречерт- acad. -чертити alex.
прѣчрѣса f. πλάτος latitudo - стегна gen. 32. 32. -pent.-mih.: nota -сла gen. 32. 25. -ibid. male пречеса, пресѣча, пресѣче.
прѣчрѣсиѥ n. πλάτος latitudo gen. 32. 25. -vost. συνάντημα casus exod. 9. 14. - pent.-mih. - творити λυπεῖν affligere men.-mih. 245. 6. 6. -сиѩ ѥмоу и печали твораше men.-mih. 244. -сиѩ творити и блазны σκανδαλίζειν zlatostr. азъ испоуштю всѩ пречресьѩ своѩ pal. 1494: пречрѣсие pro презрѣние slov.-novg. b.
прѣчрѣсла v. прѣчрѣса.
прѣчрѣслиѥ n. molestia пречреслиа емоу и печали творѩше ἐλύπει αὐτόν vost. пречреслие творѩть ibid. cf. -сиѥ.

прѣчоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. mirari sup. 216.
прѣчоудьно adv. mirum in modum **-чюдно** greg.-mon.
прѣчоудьнъ adj. παράδοξος, θαυμαστός mirus ex. misc. **кони -дни** sim. I. 29. **-чюд-** sim. I. 25. 28. sborn. zlatostr.
прѣчоути -оуѭ -оуѥши vb. non obedire **хотѣнна твоѥго нѥ -чоую** alex.-mih. 13. bulg. prečula mi se milad. 108. cf. **прѣслоушати**.
прѣчьнъ adj. transversus **поуть -ни** chrys.-duš. 13: nota **перечень** compendium trigl.
прѣчьсть f. φιλοτιμία munificentia sup. 377.
прѣчьстьнъ adj. honorandus ant.-hom. sup. cyr. 29. sim. I. 16. chron.
прѣчюд- v. **прѣчоуд-**.
прѣштати -аѭ -аѥши vb. minari **прещи-** ber. ziz. alex.
прѣштедръ adj. πανοικτίρμων misericors sup.
прѣштениѥ n. ἀπειλή minae sup. ant. anteh. man. greg.-mon. 73. 89. chron. 1. 95. alex. **безь -ниꙗ** ἀκωλύτως men.-vuk.
прѣшьд- vb. traiicere sup. 114. προβαίνειν progredi sup. 141. chron. 1. 32. 36. 93 etc. **жена прѣшьла вь дьнехь ѥсть** hom.-mih. **жена моꙗ прѣшла дьньми своими** hom.-mih. **днна стражѫ** διελθών act. 12. 10. -strum. **на лоучьшаꙗ -дь** sim. I. 22. - **селениꙗ** dial.-šaf. - **иордань** sabb. 168. - **иѥрдань** prol.-mih. **-дьше иордань** chrys.-lab. **малоу лѣтоу -дьшоу** leont. περιέρχεσθαι circumire **-дь вьсю землю** hom.-mih. **прѣнишли** greg.-mon. 81. **-шьдъ** sup. **-шедъ** nota nsl. prešustvati adulterari meg. trub. prešuštuvanje lex. preśištnik reš. 78. prešušnik meg. lex. prešušnica meg. lex. prešustvo meg. šuštvo trub.
прѣшьльствиѥ n. transitus int. 133.
прѣшьльство n. παροικία vicinia šiš. 30.
прѣшьствиѥ n. διάβασις, παρέλευσις transitus hom.-mih. ioann. krmč. 50. - **ѫ-тихь дьни** misc.-šaf. - **морьско** hom.-šaf. mors **-шес-** ardž. **по -ствии мира сего** chrys.-lab.: male ἔλευσις adventus prol.-mart.
прѣшьстиѥ n. transitus prol.-mih. 111.
прѣшѧговати -гоуѭ -гоуѥши vb. fallere **витийскою вашею хитростию нѥкли и прешегоуѥте** izvêst 9. 210. cf. **шѧга**.
прѣꙗд- vb. navi transire **-ꙗдѣмъ** διέλθωμεν ostrom. **-ꙗде** διεπέρασε ostrom. **-ꙗдохомь** ἤλθομεν šiš. 45. διαπλεῖν šiš. 41. **-ꙗдохомь крить** ὑποπλεῖν šiš. 42. **на мость перѥдоу** vost. I. 216. cf. **-ꙗхати**.
прѣꙗдати -аѭ -аѥши vb. comedere.
прѣꙗждати -аѭ -аѥши vb. transire **-жгаѥши** bus. 72. **нѥбо прѥѣждаѥши** obich.
прѣꙗздити -ждѫ -здиши vb. transnavigare ant.-hom. triod.
прѣꙗмоушевъ adj. poss. priami bell.-troj. 19. 20. 35.
прѣꙗмоушь v. **прѣꙗмъ**.
прѣꙗмъ m. priamus bell.-troj. 31. **-моушь** 3.
прѣꙗхати vb. transire assem. prol.-mih. **-ꙗхавъше** διαπεράσαντες ostrom. **-ꙗхавьше** καταφέρεσθαι šiš. 45. διίστασθαι šiš. 43. **-ѣхавьше** ὑποδραμόντες strum. **-ꙗхавше отокь** šiš. 42. **-ꙗхавьше** διαπλεῖν šiš. 42. **поучиноу -ꙗхавше** sabb. 198. **-ꙗхавьше рѣкоу** men.-mih. **перѥѣха** chron. 1. 144. 161. **перѥѥха** per. 66. 89. cf. **прѣꙗд-**.
прѣѥм- v. **прѣим-**.
прѣѥстьствьнъ adj. qui supra naturam est hom.-mih. ant.
прѣѩславъ m. nom. propr. **преꙗславль** per. 47. **переꙗславль** chron. **приꙗславьскъ** op. 1. 218. **переꙗславьскъ** chron. **переꙗславьць** chron. **переаславцы** bus. 622. **комоу ти ѥсть переславль, а мнѣ гореславль** bus. 621.
прѣѩтель m. qui accipit isaak.
прѣѩти -имѫ -имеши vb. λαμβάνειν prehendere cloz I. 461. šiš. 2. ἐγχειρίζεσθαι accipere sup. 138. παραλαμβάνειν accipere, percipere ostrom. sup. 235. 385. ant. barl. περιλαμβάνειν comprehendere prol. -mart. adde bus. 297. διαδέχεσθαι excipere hom.-mih. κατακληρονομεῖν possidere op. 1. 119. σφετερίζεσθαι usurpare man. ὑπερέχειν superare men.-vuk. **переꙗ** - chron. **ѥпископьство** - šiš. 2. - **троѭ** bell.-troj. 22. - **градь** prol.-vuk. **градъ прѣꙗтъ бываеть** sborn. - **цсрь градь** sabb.-typ. 111. - **царьство** prol.-cip. prol.-mart. **пиꙗньство и блоудь того прѣѥше** chrys.-lab. - **водоу** per. 99. - **страноу олтарꙗ** hom.-mih. **градовѫ (-вы)** - svetk. 33.
прѣѩтиѥ n. acceptio ioann. διαδοχή successio krmč.-mih. ἐπιδέκατον decima pars deut. 12. 11. -pent.-mih.
прѣѫзъкъ adj. perangustus **-оускый поуть** sim. I. 17.
прꙗ f. contentio; ἀντιλογία contradictio pent.-mih. sup. 222. 14. 223. 11. κρίσις iudicium proph. adde krmč.-mih. op. 2. 2.

153. ziz. пьры bus. 291. проу приемлють о семь misc.-šaf. прю раздрѣшити prol.-mih. прѣ раздрѣшить се krmč.-mih. 230. отъдати проу chrys.-lab. имѣти проу διχάζεσθαι litigare krmč.-mih. πεῖσμα fiducia men.-mih. прь pl. g. sup. пра mon.-serb. къ пры и въ свары chron. 1. 172. 28. безь всакое пре sabb. 211. да се выше остали пьрь тѣхъ и расколий παραλυθῆναι τὴν διχοστασίαν men.-mih. разоумѣвай пьрѧ мьдьльно bus. 291. пры ми бѣ мьнога пріити кь вамь ἐνεκοπτόμην τὰ πολλά rom. 15. 22. -šiš. пьр- sup. 223. 249. 298. 330. бес пьрѧ ἀναντίρρητος sup. 330. prio (прьж) fris. croat. razgledaj pru moju budin. 52. magy. per lis.

пры f. velum кораблениици пърѣ възвлачаще op. 2. 2. 84. пърѣ раздьра на полы zlatostr. воспен'ше прѣ alex.-vost.

пырга f. χίδρον novellum tritici granum отъ кроупъ прыги ἀπὸ τῶν χίδρων lev. 2. 16. -vost. прыжены прыгы πεφρυγμένα χίδρα lev. 23. 14. -vost. cf. пръга.

прыжити -жж -жиши vb. τηγανίζειν, ἀποτηγανίζειν frigere margar. 1530: nota въ пламени прыжемый dioptr.-vost. - сѧ margar. 1530: recte пражити, quod vide.

прыжьмо v. пражьмо: adde прыжити alex.

прымо v. прѣмо.

прымы v. прѣмы.

прымь v. прѣмь.

прѧдати -ыж -аеши vb. salire trigl. trepidare, ni fallimur аще и -даѫтъ о инѫже дльжни сѫтъ dioptr.-leop. 353. nsl. opresti: tako mi je po ti jedi slabo prišlo, da bi bil kmalo okoli opredel oberkrain cf. prelo transitus habd. et: de bi živina sej vsa ne opredla ravn. 1. 223. croat. predati trepidare luč. strahom ne predaju budin. 110. prid morskim su plihom gradi raspredali 106. opredom pozornim 104. mrazni i predljivi 33. serb. predati trepidare (cf. mačka prede knurrt) prenuti e somno excitari na tu viku prenu pilat živ. 158. predati se živ. 132. pla kali i predali živ. 193. lit. sprinsti, sprindžiu salire: adde движоуть и прѣждеть се isaak. russ. dial. прудкій celer прудъ водяная мельница pol. prąd schneller strom.

прѧдение n. nere georg. textura clim. -ниа плести bus. 921.

прѧдено n. νῆμα netum пажчинное - man.-vost. нерассоукана -на man.-vost. man. 51. ὕφασμα tela iudic. 16. 13. 14. -pent.-mih. δίασμα stamina pent.-mih. - крадеть nom.-lab. nsl. predeno oserb. předženo.

прѧдиво n. νῆμα filum ioann. λίνον linum esai. 43. 17. -proph. adde zak.-serb. вы своихъ -вехъ bus. 921. nsl. predivo pol. przędziwo oserb. přědźvo.

прѧжда f. fila -жа trigl.

прѧслица f. fusus pat. 68. chrys.-lab. nsl. preslica colus habd. spinnrocken; abrotanum lex. žabja - equisetum lex. pol. przęślica.

прѧсло n. gradus, uti videtur pat. 25. dial.-šaf. prol. 6. iulii ber. да изьвѣстить сѧ нима, вь кое - юста; не оу принде та вь - pat.-mih. 86. не достигоухъ въ - его krk. се ино прѧсло твое, ино тѣхь dial.-šaf. 286. не постигноуще во прасло иже въ ветсѣмь законѣ добрѣ живъшихъ μὴ φθάνοντες εἰς τὰ μέτρα etc. zlatostr. -saec. xvi; per мѣлча, толокно explicat ziz.; per ordo: доиде въ первое - alex. russ. dial. прясла pertica pol. przęsło cf. serb. preslo, prisliež, pristrjež vallis stulli: rad. russ. прят-ать ponere.

прѧсти -дѫ -деши vb. νήθειν nere matth. 6. 28. ostrom. men.-mih. - нити vita-theod. - злато men.-mih. 18. κλώθειν nere kruš. багрѣница -дена pent.-mih. adde bus. 623.813. 921. nsl. presti; prelja prip. 237. predica lanifica lex. preja habd. bulg. preždъ, prelkъ pol. przędza nsl. preslen; presil meg. presenec verticulum meg. serb. pršljen čech. přeslen pol. przęślik oserb. přaslen magy. pereszlén rum. прізнел, прістнел verticillus.

прѧтати -ыж -аеши vb. προαναστέλλειν comprimere -т(а)ыа sup. 307: male apud vost. прѧтити cf. съпрѧт-.

прѧть f. filum столпъ аки въ три прѧти свитъ; въ верьхоу раздѣлены быша тыѫ прѧти vost. e chron. russ. vocabulum dubium.

прѧшти -гѫ -жеши vb. intendere cum praepp. componitur nsl. pregelj, kar se v oje vtakne; zapreg obex lex. zaprega nisus lex. pripreź m. vorspann dain. 92. adde prôga länglicher fleck rib. vibex meg. livor lex. progast, črnavkast lividus lex. poprug cingulum equinum habd. podprog cingulum lex. pol. prążka strich nserb. prugaty, pšeg iugum: scr. prndž iungere.

прѫгло n. παγίς tendicula proph. ber. ziz. azbuk. clim. alex. птица отъ проугла holm. nsl. progla f. rês. 114. pruglo tendicula habd. progou (sic) laqueus meg.

croat. pruglo budin. 49. prukljanica (pro prugl-) tendicula verant.: oserb. ṡprudło sprenkel: rad. прѧг, unde пржгъ; cf. germ. sprenkel.

пржгъ m. ἀκρίς locusta psalt.-int. -saec. xii. проугъ matth. 3. 4. -kryl. mat. 15. 25. 35. 52. nicol. proph. ev.-novg. op. 2. 1. 115. isaak. chron. 1. 40. 73. 96. 98. 119. ber. nsl. prezati proprie salire: sočivje preza legumina erumpunt lex. grah se preza dain. 183. pšenica se preza; glavice od lanú se prezajo, lan se 'preza, prezljaj: nota bulg. skakalec locusta serb. skakavac locusta; adde pruglje,' koje bješe oli travje divje, koje jedeno prudi usti etc. živ. 44. bulg. prъgav hurtig russ. прыгнуть salire прыгъ saltus прыжекъ, скачекъ dial. помахъ: rad. прѧг cf. ahd. springen and. springa lit. sprugti effugere ztschr. 3.431. ahd. hewiskrëkko qui in foeno salit weig. 1. 503.

прждъ m. agger acad.; alex. per гать, мостъ explicat; ἤλεκτρον electrum vost. мѣди и проуда и олова man. -vost. проудъ explicat per мосяжъ, бурштынъ ber. проудъ чистъ ἤλεκτρον electrum op. 2. 1. 115. iez. 1.5.27. -mat. 51. op. 1. 105. serb. prud syrtis magy. porond arena rum. прѫнд sabulum cf. мѣди, проуда и олова sof. 24. nsl. prôd sandiges ufer rib. insula meg. prud sabulum habd. prodi drauinseln prodec schotter dain. 92.

пр̑ждьнъ adj. τραχύς asper -наа мѣста act. 27. 29. -šiš. 43. проуднаа мѣста vost. obtusus мечь проуденъ pal. 1494. celer, uti videtur georg. pat.-šaf. 313: adde ber., qui explicat per острый, дикій, прикрый.

пржжаль f. σκάνδαλον offendiculum сѣти и -ли ant. 111. -ли vost. 2. 145. -ли полаѧли antch.

пржжание n. κίνησις motus dial.

пржжати -лѭ -лиеши vb. lacerare; agitare glag. - сѧ σπαράττειν lacerare luc. 9. 39. marc. 9. 26. -лиеть се сь пѣнами nicol. ostrom. -жаю се издыше men.-mih. - пѣнами ev.-trn.; ber. explicat per тормошу ся cf. nsl. prôžiti serb. pružiti ruku.

пржжий adj. ἀκρίδων locustarum.

пржжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. σχάζεσθαι laxari проужить сѧ проугло amos 3. 5. -vost. cf. nsl. sprožiti puško.

пржжие n. ἀκρίδες locustae pyrg. ber. дивнимь медомь и проужиемь питаемь ἀκριδομελίτροφος pyrg. male оть проужи доубныхь ἀκρόδρυα pyrg. prol.-serb. idem habet ber.; ziz. explicat per вершки деревянныя azbuk. вершіе доуба, овощь дивий cf. tamen пржжь.

пржжь f. πρέμνον stipes съ гроудиемь отъ пржжи сада его iez. 17. 7. op. 1. 106. cf. nsl. porungelj.

пржтие n. βέργαι virgae sup. 143. pat.-mih. prol.-vuk. op. 2. 2. 99. ex. бити проутиемь prol.-mih. - младое per. 2.

пржтъ m. λύγος virga krmč. 143. krmč.-mih. 171. prol.-vuk. bus. 168. проуть 654. πτόρθος surculus greg.-naz. nsl. prôt; prut vimen habd. bulg. prъt croat. prut verant. luč. serb. prut pol. pręt, prątek, prącie oserb. prut nserb. pšut.

пржтѣнъ adj. e virgis factus одрь бѣ плеть проутѣнь men.-mih.

псалъмописьць m. psalmorum scriptor per. 27.

псалъмопѣвьць m. psalmorum cantor -лмint. -лмъпѣвцемъ bor. 59.

псалъмопѣние n. psalmorum cantus int. mir.

псалъмосъ m. psalmus ѱал мосъ sup. -лм- bus. 274.

псалъмосьнъ adj. psalmi пьсалмосънsvjat.-op. 2. 2. 391.

псалъмъ m. psalmus cloz I. 354. bus. 29. -льмомь sim. I. 11. -льмѣхь šiš. 195. псалми, -мы chron. 1. 82. 88. 90. псалмъ cloz I. 366. ѱалма sup. ѱалмъ sup. ѱал'мъ sup. ѱалмѣхъ sup. serb. psalam mik.

псалъмьникъ m. psalmista -лми- glag.

псалъмьнъ adj. psalmi -на рѣчь greg.-lab. men.-mih. -лом- chron.

псалъмьскъ adj. ψαλμῶν psalmorum šiš. 2. -ко слово vita-theod. ѱльмьскь sabb.-typ.

псалъмьскы adv. psalmis -лом- lit.-mih.

псалътырь m. psalterium -ръ bon. -ри sg. 1. bon. -тырь typ.-chil. -тирь men.-mih. псалтыръ cloz I. 353. пьсальтирь men.-mih. f. vita-theod. chron. cf. -ры.

псалътырьскы adv. psalterio -рис- men.-vuk.

псалътыри f. psalterium -лт- mat. 23. 24. bus. 85. cf. -рь.

псание v. писание.

пситаковъ adj. psittaci op. 2. 2. 631.

пситакосъ m. psittacus ichn.

псифида f. ψηφίς calculus dioptr. op. 2. 2. 461.

птарь v. бътарь.

птоломѣй m. nom. propr. ptolemaeus -мей bus. 262. п'толемей mat. viii.

поугаргъ m. πύγαργος pygargus vost.

поузырь m. bulla trigl. -рити сѧ cf. russ. пузо venter.

поузырькъ m. bulla -**рки водынѣ** πομφόλυγες hes. 13. nsl. žolčna puzer gallenblase.

поулхєрия f. pulcheria men.-vuk. **поулнх**-pyrg. **поулох**- prol.-mih. habes etiam **плоухєрия**.

поульскъ adj. appuliae alex.-mih. 37. serb. puljiz appulus.

поунитьскъ adj. pontius nicol. cf. **понътьскъ**.

поуниѥ n. vinum ecclesiae oblatum **димиань, свѣща, поуниѥ** nom.-lab. 129. serb. punje.

поунътъ v. **понътъ**.

поупоуньць m. avis quaedam misc.

поускати -каѭ -каѥши vb. mittere pam. 192. e russ.

поустовати -воуѭ -воуѥши vb. vastare per. 9.

поустити -щѫ -стиши vb. ἀπολύειν dimittere š.-gl. 49. ostrom. πέμπειν, ἀποστέλλειν mittere sup. ant. matth. 13. 41. marc. 4. 29. -ev. -saec. xii. mat. 35. bus. 339. chron. -**крагоуй** cyr. 2. - **прѣлогатаѧ** luc. 20. 20. -ev. -saec. xiv. - **женоу свою** krmč.-mih. - **добрыѧ дѣтѣли** antch. - **съ земли поущенъ боудеть** ὑπερόριος γένηται op. 2. 2. 40. **водоу** - misc.-šaf. **поущенъ сь горы** prol.-vuk. prol.-mih. **поущена** mat. 34. nsl. pustiti; pušica lancea lex.

поустота f. ἐρημία desertum dial. io.-sin. clim. chrys.-lab. - **мѣста** men.-mih. ἐρήμωσις desolatio sup. 371.

поустошити -шѫ -шиши vb. vastare trigl.

поустошениѥ n. ἐρημία desertum prol.-mart. prol. ἀπορία egestas men.-vuk.

поустошь f. desertum - **или єрма** ber. ἀφορία infecunditas men.-vuk. ἀνάθεμα num. 21. 3. -op. 1. 17. ματαιότης vanitas psalt.-int. -saec. xii. men.-mih. op. 2. 2. 118. παρανάλωμα sumtus supervacaneus men.-vuk. prol.-cip. adde op. 1. 21. bus. 688: nota ὑπώρεια radix montis men.-vuk. **въ** - μάτην, εἰς μάτην frustra sup. 247. 280. misc. op. 2. 2. 679. ex. hom.-mih. **на** - idem men.-leop. **поустошъ**, recte **въ** - sup. 276. pol. pustoszyć.

поустошьникъ m. μάταιος vanus greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 7. misc. sup. 687.

поустошьнъ adj. μάταιος vanus sup. men.-mih. sborn. georg. ant. pat. - **нѣкто** hom.-mih. **норовы -ныѩ** sborn. -**шныхъ басний** bus. 483. ἐρημώσεως deserti matth. 23. 15. -ev.-novg. ἐρημίας deserti men.-vuk. adde chron. 1. 101. 186.

поустошьство n. desertum sabb.-typ. mon.-serb.

поустъ adj. ἔρημος desertus šiš. 232. ostrom. -**ста мѣста** solitudo sup. - **градъ** hermopolis male sup. 110. 111. **на -стѣ** bus. 45. **въ земли -стѣ** svjat.-mat. 8. bus. 275. **землю -стоу сътвори** per. 103. -**сто село** krmč.-mih. -**ста гора** misc.-šaf. 165. -**ста мѣста** cyr. 17. (**плодовь**) **вьсѣхь -сти соуть козлищи** chrys.-lab. - **благодѣяниѩ** chrys.-lab. **волость -ста отъ половець** chron. 1. 167. **не дадещоу -стѣ нти** men.-mih. 134. -**ста дѣла** ματαιότης men.-mih. **поуштий** ἐλεεινότερος miserabilis 1. cor. 15. 19. -šiš. 94. **всѣкоѩ неправьды поуште** antch. peior int. 48. 289. **поуще** chron. 1. 217. 40. cf. bulg. pusta bulъ, pusti zъbi beli, pusto lice crъno milad. 64. verk. 255. magy. puszta ngr. τραγούδια πουστικά Fauriel 1. CXIV. cf. ngr. ἔρεμα nsl. pust fastnacht po pustnu oblêčen larvatus lex. delopust feierabend pustoba desolatio lex. alb. pušt nebulo rum. **пѹстиѹ** desertus **пѹстъ** desertum cf. **поуштий**.

поустыни f. ἔρημος, ἐρημία desertum ostrom. sup. 141. 213. 440 etc. šaf.-frag. 37. adde chron. mon.-serb. -**ниѥ донде** hom.-mih.

поустыньникъ m. μονερημίτης eremita barl. euchol. krmč. 127. prol.-vuk. prol.-mih. lavr.-op. 4. bus. 377. sim. I. 10. 13. 26. rum. **пѹстник**.

поустыньница f. qui vitam agit solitariam pat.

поустыньножитель m. eremita izvêst. 6. 383. mon.-serb. 259.

поустыньнолюбьнъ adj. deserti amans -**стынолюбныѥ грьлице** sim. II. 8.

поустыньнъ adj. ἐρήμου, ἐρημίας deserti hom.-mih. pat. greg.-naz. mon.-serb. -**ньн**- sup. 429.

поустыньскъ adj. ἐρημικός solitarius sup. 129. - **монастырь** men.-mih. **чинь** - sabb. 7.

поустыньство n. solitudo.

поустынєжитель m. eremita prol.-vuk. nicod.

поустынєлюбьзнъ adj. deserti amans mon.-serb. 63.

поустынєлюбьнъ adj. deserti amans int. -**бна грьлица** sabb.-typ.

поустырь m. χέρσος solum desertum op. 1. 89. aliis **челизна** pro **цѣлизна**.

поустѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. devastari trigl.

поутирь m. poculum - **пльнь былия растворенна** alex.-mih. 65: e gr.
поухлина f. tumor ber. sub **распаленіе** pol. puchlina.
поухлити -лыж -лиши vb. flaccum reddere **поухле** part. flaccus glag.
поухлъ adj. κοῖλος cavus dial. **зоубь -хьль** misc.-šaf. 162. **глаголють землю оутлоу быти и -хлоу** dioptr.-lab. idem habes dioptr.-leop. 273.
поухнѫти -нѫ -неши vb. tumere ber. cf. **пъıх-**.
поуща f. desertum azbuk. nsl. pušča.
поуштати -аѭ -аеши vb. πέμπειν, περιπέμπειν mittere men.-vuk. ἀφιέναι, ἀποστέλλειν, ἀπολύειν dimittere šiš. 79. cloz I. 128. 632. š.-gl. 50. dial. greg.-naz. hom.-mih. adde chron. 1. 34. 170. 190. io. 5. 32. matth. 10. 16; 11. 2. -ev. -novg. - **женоу** krmč.-mih. - **искры** σπινθηροβολεῖν prol.-cip. men.-vuk. - **стрѣлы** men.-vuk. - **кръвь** nom.-mik. 52. -**аѩ кръвь** αἱμόρρους sup. 345. - **корение** š.-gl. 92. - **цвѣты** tur. - **сѧ: оклаци -аютъ се** hom.-mih.
поуштеница f. ἀπολελυμένη, ἐκβεβλημένη uxor dimissa krmč.-mih. krmč. 35. pam. 160. pent.-mih. mat. 57. ber.
поуштение n. iactus - **стрѣлы** bell.-troj. 19. permissio **по -нию божию** op. 2. 2. 371. pudenda ex. slov.-novg. b. cf. **поустити водоу**.
поуштий adj. comparat. vilior **поущий клеветникъ** prol.-vost. **пьянство паче объядѣния поуще есть** prol.-vost. **живота поуще** georg.-vost. **съ лоучшимъ, съ поущшимъ** sborn.-saec. xvi. **быхомъ поущьши** chron.-russ. ἐλεεινότερος vilior **поущьши есмь** 1. cor. 15. 19. -vost.
поушька f. sclopetum -**шка** sabb.-typ. 127. trigl. **писа саландарь и общи листь, и даде мачь и поушкоу** spom.-cet. nsl. puška, pukša bulg. puškъ croat. pukša budin. 27. serb. puška magy. puska rum. **пѹшкъ** mhd. bühse ahd. buhsâ mlat. buxis gr. πυξίς weig. 1. 189. adde **поушкарь** trigl.
поушьчьнъ adj. sclopetorum - **бой** sabb.-typ. -**шечно зелие** sabb.-typ. 139.
пчела f. apis op. 2. 2. 84. prol.-mih. nom.-mik. š.-gl. 62. **дивние -лы** hom.-mih. **пшела** pent.-mih. ichn. **пъч-** bon. **пьч-** pat. barl. ephr. **п'ч-** op. 2. 1. 137. bulg. pčelъ pol. pszczoła: recte **бъчела,** quod v.
пчеларьство n. cura apum gram. 19.
пчелинь adj. apis, apum -**ны сѣна** chrys.-duš. 15. 19.
пчелица f. apis prol.-mih. prol.-serb. -vost **пьч-** prol.-vuk.
пчельнъ adj. apum men.-leop. vost. 1. 93. **рой** - chrys.-lab. - **вамъ** gram. 78.
пшела v. **пчела**.
пъва v. **вънезаапъвѫ: пъва** habes pol. pwa, pewny čech. pevný.
пъвание n. παρρησία, θαρρεῖν, θράσος fiducia greg.-naz. op. 2. 2. 116. io.-clim. ant. sup. 54. 155. slov.-novg. b. **пв-** hom.-mih. **пвание ткоре ей** hom.-mih. **пъв-** sup. 283. 306. **пв-** παρρησία fiducia sup. 284. **пк-** azbuk.: male **пѣв-** ant.-vost.
пъвати -ваѭ -ваеши vb. θαρρεῖν confidere sup. 79. 85. 197. 332. 334. ant. op. 2. 2. 28. 38. 116. io.-clim. **не пъвайте на к'нѧзя** svjat. **о боудоуштиихъ пъвая** sborn. **тобоѭ пъваѩ** greg.-naz. **пъвайте** marc. 6. 50. -ev. 1317. **аще начьноуть пъвати богатьствъмь** zlatostr. ἐπαγγέλλεσθαι profiteri op. 2. 2. 38. πείθεσθαι greg.-naz. **пк-** bono animo esse sup. 217. **пвае** θαρσαλεώτερος hom.-mih. **пьв-** sup. 306. **пов-** op. 2. 2. 253. - **помощию** proph. - **добровѣрьствомъ** ex.-op. 2. 1. 25. **кони (pl. i.) поваютъ** 264. **повая** πεποιθώς fretus esai. 20. 6. -proph. **царемь повающе** vost. 2. 147. nsl. ufati ex **оупвати** pol. pwa: huc trahe **певный** certus **певность** certitudo azbuk. e pol. pewny, quod. psl. esset **пъвьнъ**.
пъпрница v. **прѣприца**.
пъприште v. **поприште**.
пъпъ v. **пѫпъ**.
пъря v. **прѩ**.
пъта f. ὄρνις avis **неясыть чадолюбива п'та есть** dioptr.-vost. **птами; п'тою; птоу; пта** georg.-vost. cf. zend ptara arm. phĕtûr gr. πτερόν Müller, stzgsb. 42. 252.
пътахъ m. avis **птахъ** azbuk. pol. ptak: ptaszę.
пътеньць m. νεοσσός, νοσσίον pullus ostrom. lavr.-op. 24. prol.-vuk. misc. **птенецъ** ber. **пьтѣньць** ant.-hom. hom.-mih. **птѣньць** sabb. 197. mat. 42. **птиньць** matth. 23. 37. -ev.-nicol. -šaf. urspr.
пътинъ adj. poss. avis **до поупа чл҃чьска, прочее же птина** georg.-vost.
пътиньць v. **пътеньць**.
пътица f. στρουθίον passer ostrom. prol. misc. πετεινόν avis ostrom. psalt.-int. io.-clim. **пьт-** prol.-mart. sup. 11. **п'т-** sup. **птица** sup. 10. 87. 170. 404. 410. men.-mih. mat. 13. 48. ber. scr. pat cadere, volare (nota tamen etiam scr. putra; pita

pullus avis) gr. πέτεσθαι lat. petere; penna e veteri pesna ahd. fedara curt. 1. 178. mey. 1. 369. beitr. 2. 270. Grimm, wörterb. 3. 16. 93. weig. 1. 328. 344.

пътицеловьць m. auceps **пт-** trigl.

пътицеложьникъ m. sensus obscurus: **пт-** nom.-mik. 33.

пътицеложьство n. sensus obscurus: **пт-** nom.-mik. 33. **-чел-** trêb. 106.

пътицеіатель m. auceps alex. **птицоіатель** nom.-mik. 63.

пътичий adj. ὀρνέου, στρουθοῦ, πετεινοῦ avis men.-vuk. man. triod. domet. chrys.-lab. - **гласъ** men.-mih. par. **птичиа гнѣзда** greg.-mon. **птичий грай** tur. **гласовомь птичиимь вѣровати** nom.-mik. 29: th. **пътица**.

пътичина f. caro avis **остани се вькоушениіа пьтичины** men.-mih.

пътичица f. avis alex. zlatostr. -saec. xvi.

пътичиштъ m. avis **пт-** alex. **птичищъ** ber.

пътичь adj. poss. avis hom-mih. kruš. greg.-naz. proph. pent.-mih. **пт-** pyrg. **перо птиче** op. 2. 2. 84. **птичь образь** iv.-mih. **птича шептаниіа** bus. 646: th. **пътица**.

пътичьнъ adj. avis **птичное** bus. 917.

пътичьскъ adj. ὀρνέων avium iez. 39. 4. -vost.

пътичьство n. aves **птицтво** ber.

пътиштевлъхвование n. augurium, uti videtur **птичек-** ber.

пътиштеногъ adj. qui avis pedes habet **-щоногъ** man. 117.

пътиштий adj. avis krmč. **пт-** chrys.-frag.

пътишть m. στρουθίον passer **пт-** sup. 396. ὄρνις, πετεινόν avis dial. man. alex.-mih. 115. νεοσσός pullus avis svjat.-vost. pent.-mih. **п'т-** ex.-op. 2. 1. 16. 28. **пътишти орьли** svjat.-mat. 9. **птищь** bus. 689. **птищь орлъ** antch. - **врановь** hom.-mih. adde nomoc.-bulg. isaak. dial.-šaf. antch. krmč. 45. σκύμνος catulus kruš. **п'т-** ex.-op. 2. 1. 16. - **львовь** gen. 49. 9. -pent.-mih. σκύλαξ catellus **влъкъ отъ п'тищь своихъ** op. 2. 1. 16: de piscibus **живы раждають п'тище** ex.-op. 2. 1. 16. nsl. ptič, vtič, tič: rad. **път** volare, ni mavis **пит** nutrire propter σκύμνος etc.

пътишть adj. poss. avium **птищемоу вльхвованию** krmč.-mih. 366. cf. **пътиштевл-**.

пътолемей v. **птоломей**.

пътъка f. avis **потка** bus. 623. **хватати** **потки; еста же потцѣ тѣ и до сего дни** prol.-vost. **пътька** ipat. russ. dial. потка.

п'тьскы adv. avium modo ipat.

пътѣньць v. **пътеньць**.

пъчела v. **пчела**.

пъчелица v. **пчелица**.

пъчельнъ adj. apum **-ни десеткарь** ok. 26.

пъштька f. ὀβολός obolus, numi minuti genus **.к. почекъ да боудетъ золотникъ** lev. 27. 25. -vost. pondus quoddam **почка вѣситъ противо сѣмени рошковогo .ві. почекъ, золотникъ** etc. vost. pl. ψηφίς calculus **поставьнъныхъ поцьвь** ἱστουργικῆς ψηφῖδος greg.-naz. 257. cf. **керать** κεράτιον siliqua et nsl. pecelj (-clja) articulus; stil einer frucht peček nucleus v jagodi grozdja lex. acinus lex. piček idem lex. pečka idem pička obstkern dain. vulva serb. pica nucleus čech. pecka nserb. packa.

пыро n. ὄλυρα far proph. exod. 9. 32. -pent.-mih. trigl. κέγχρος milium proph. пыро, жито azbuk. жито, просо ber. пыра, жита ziz. nsl. pira rib. pirevica zea meg. pirjevica spelt vip. pirika, pirenica triticum repens serb. pir oserb. pyŕ magy. perje rum. **пир** čech. pyr quecke pol. perz nserb. pyŕ, pyŕo let. pûrji triticum: ne cogites de lit. píragas; scr. pura gr. πυρός curt. 1. 252. beitr. 2. 376. ztschr. 7. 21. Weber, ind. stud. 1. 356.

п'ырѣнъ adj. ὀλυρίτης farris **опрѣсньвь пирѣнь** nom.-serb. **опрѣснокъ пырянъ** 3. reg. 19. 6. -vost.

пысковати -коуѭ -коуеши vb. sensus dubius: **дельфинъ -коуетъ** ἀναπεμπόμενος cf. pysk.

пытание n. quaestio sup. 249. ἔρευνα investigatio adde svjat. sborn. pro испытаніе sbor.-kir. 46. - **словесьное** sborn.: male **питаное** sup. 286. 23.

пытатель m. qui interrogat domet.

п'ытати -аѭ -аеши vb. ζητεῖν quaerere io. 16. 19. -ev. -novg. ἐρευνᾶν scrutari sup. 239. ant.-hom. ἐτάζειν, ἐξετάζειν scrutari sup. 224. 304. πυνθάνεσθαι interrogare sup. 238. adde svjat. - **вѣры** per. 27. 35. - **божиихъ еуангелий** tur. - **светаіа словеса** hom.-mih. interrogare **-тамь** 1. sg. chrys.-lab. **-таамь** op. 2. 2. 51: de gr. πυθ: πυνθάνεσθαι cf. curt. 1. 227; 2. 276.

пыть v. **испытн**.

пытьливъ adj. πύθωνος pythonicus **-тл-** int. 120. ber. **доухь -тливь** nom.-mik. 28: male.

пꙑха f. superbia trigl.

пꙑхати -ахѫ -аѥши vb. διαπρίεσθαι frendere act. 7. 54. -bulg. graviter irasci trigl. nsl. pihnoti, pihati flare pih flatus trub. ventus; piš f. turbo trub. m. ventus puhnoti; napuhnoti se inflari pušiti; napušiti se idem trub. puh flatus lex. puhati prip. 4. 20. puhtêti evaporare puhača flabellum focarium habd. puhavnica idem lex. puhek mollis habd. puhki kamen pumex habd. pahnoti dain. 225. napuh superbia serb. pihati halare mik. pih halitus mik. ispihnuti deturgere mik. russ. dial. спыхнуть requiescere, vere ausatmen пыхать superbire; пухъ; пухнуть tumescere čech. pych superbia pol. puchnać spirare nserb. puch halitus; puchoŕ blase magy. pih rum. пихъ pluma, lanugo v. поухлъ cf. gr. φῦ-σα lit. pu-tu curt. 2. 91: rad. pu gutturali aucta: adde tamen pus mey. 1. 397.

пьгриште n. vola manus семоу чаша -ще бише š.-gl. 62. cf. прѣгрьшта.

пькль m. πίσσα pix пькль prol.-vuk. пькьль pyrg. prol.-serb. prol.-mih. пькълѣ svjat. пьколъ ex. ex.-vost. смолоу и - men.-mih. 180. - и воскь и лой men.-mih. чашоу пькла испити men.-mih. 176. касаѩ сѧ пькльѣ bus. 157. касаѩ сѧ пеклѣ vost. adde пькьль prol.-mih. пьколъ ex.-vost. пеколъ и смолоу vost. пекломъ bon. пькълъмь mat. 49. пькълъмъ op. 1. 109. сѣрою и пькломь parem. 1271. сѣрою и пекломь mat. 28. пекла misc. пеклъ azbuk. пекла моуки op. 2. 2. 239. пекло acad. ardens sulfur alex. pix ber. ἀσφαλτόπισσα kruš. посмоли пекломъ exod. 2. 3. -vost. op. 1. 15. пькломь pent.-mih. nsl. pekel; peklo bratpfanne dain. infernus volksl. 35. bulg. pъkъl serb. pakao čech. peklo pol. piekło magy. pokol oserb. hela croat. pakal pix verant. serb. pako, paklo pix mik. 46. prodolina ognjene pekli živ. 71. pruss. pikullis gen. rum. пъкль nebula ahd. pech and. bik ags. pic: nota ngr. πίσσα alb. pisъ pix, infernus cf. gr. πεύκη lat. pinus, pix ahd. fiuhta lit. pušis pinus pikis pix curt. 1. 133. Grimm, wörterb. 3. 1612. ztschr. 4. 85; 7. 23. 121. 267. beitr. 2. 374. orient. 1. 525. weig. 1. 338; 2. 351: wackern. goth. peikabagm et ahd. pech e pix nata putat 11. 26. 41.

пькльнъ adj. inferni оу пекленꙑхъ apud inferos op. 2. 2. 239.

пьклѣнъ adj. picis питиѥ - men.-mih. 177. pice plenus съсоудь - ibid.

пьникъ m. sensus obscurus: мрѣ сѧ повелѣ привести пьника men.-mih. 9. bis.

пьнь m. truncus пень trigl. nsl. penj russ. пень čech. peň pol. pień oserb. pjeńk nserb. peńk.

пьниѥниѥ n. trunci пиѥниѥ alex. ἄμπελοι vites - ископаваѥ измещеши men.-mih. 259.

пьприште v. поприште.

пьпрь m. πέπερι piper vost. 1. 233. alex.-mih. 26. пьпьрь chronogr. пъпърь vost. 2. 135. пьпьрь misc. men.-mih. пьпрь vost. 2. 12. nsl. prper habd. prpriš serpillum habd. bulg. piper pokl. 1. 68. milad. croat. papar verant. serb. papar, paprika, paprac čech. pepř pol. pieprz nserb. ṕeṕeŕ ahd. pheffar, fefor ir. piobar; pipur ir.-gl. 123. rum. пиперницъ beitr. 2. 150. weig. 2. 366.

пьпрѣшь m. piper, ficta persona папрѣшь frag. -serb.

пьрнвъ adj. φιλόνεικος contentiosus greg.-naz.

пьрьникъ m. qui accusat - дьꙗволъ а пьрꙑ грѣси lavr.-op. 21. contentiosus ant.-hom. antch.

пьрьнъ adj. τῆς δίκης contentionis въ оудолѣ перьнѣ ioël 3. 14. -vost. δικανικός iuris peritus - чинь men.-mih. ἐγκαλούμενος qui accusat гꙑбѣль -на exod. 22. 9. -pent.-mih. пьрно bus. 489.

пьрьць m. contentiosus ant.-hom. misc.-šaf. 144. пер- adversarius op. 2. 2. 348. перцю per. 34. 4. causidicus перець, перьца vost. криви парьци misc.-serb.

пьрѣниѥ v. прѣниѥ.

пьрѣти v. прѣти.

пьрꙑ v. прꙑ.

пьсалъмосьнъ v. псалъмосьнъ.

пьсалътꙑрь v. псалътꙑрь.

пьсаниѥ n. γραφή, γράμμα scriptura mat. 56. cloz I. 55. ἐπιγραφή inscriptio cloz I. 673. п'сан- svjat. ex.-op. 2. 1. 12. vost. псан- cloz I. 55. 149. 673. ѱан- sup. svjat.-mat. 5. vost. antch. op. 2. 2. 366. lev. 19. 28. -proph. mat. 56. пис- sup.

пьсарь m. qui canum curam gerit ipat. mon.-serb. 62. 110. 182. duš. 202. cf. magy. peczér hundebesorger.

пьсати, пишѫ, пишеши vb. χαράττειν scalpere hom.-mih. 54. γράφειν scribere op. 2. 2. 410. пьс- per. 3. 3. п'сати mat. 11. п'сахъ mat. 13. псанъ bon. op. 2. 2. 432. lavr.-op. 31. bus. 31. псати mat. 20. 22. per. ѱа sup. ѱати io.-clim. ѱахъ op. 2. 1. 153. ѱахоуть op. 2. 2. 85. ѱавꙑи sup. ѱанъ sup. antch. ѱалъ

ev.-novg. пис- ostrom. sup. писанъ bon. svjat.-mat. 7. писахъ op. 2. 1. 153. pingere krmč.-mih. пишють op. 2. 2. 85. пише part. sabb. 141. - ся: писааше ся храмъ asên 9. nsl. pisan varius pisana mati Pott 2. 1. 152. pisaten: pisatno pero dain. 119. pisk littera hung. bulg. pisan varius verk. 370. nserb. pisany varius cf. пьстръ pruss. peisai scribit scr. piç apers. njapaišajam ich liess schreiben osset. fisin curt. 1. 134. weig. 2. 92. Pott 2. 1. 191. ztschr. 4. 9; 7. 21.

пьсий adj. caninus ant.-hom. prol.-vuk. misc. пьсиимь образомь men.-vuk. пьсиѩ меса krmč.-mih. пьсиѩ рана misc.-serb. главы пьсие alex.-mih. 108. пьсиѩ глава men.-leop. пьси доль chrys.-duš. 24. пьсиѩ моуха κυνόμυια pent.-mih. kruš. цѣноу пьсиѭ svjat. пес- mat. 27. chron. песьѩ головы члвѣкы sbor.-kir. 39. (cf. пьсоглавъ) песиѩ моуха bon. nsl. pesji, pasji bulg. pesi kerki milad. 50.

пьсина f. caro canina пс- chron. 1. 220.

пьсишть m. catulus glag.

пьсованиє n. corrumpere пс- ardž.

пьсовати -соуѭ -соуєши vb. vituperare pat.-šaf. 33. adde псость duš. nsl. psovati habd. trub. psost vituperium habd. croat. psost luč. pol. psuć, psota serb. psovna i tlačna riječ živ. 71. beitr. 3. 293.

пьсоглавъ adj. caninum caput habens alex.-mih. 108. 163. cf. пьсий.

пьстрина f. varietas coloris bus. 390. misc. 139.

пьстриниє v. пьштрѥниє.

пьстритель m. qui variegat chrys.-lab.

пьстрити -рѭ -риши vb. ποικίλλειν variegare prol. io.-sin. не пьстри молитвы sborn. -ре ποικιλτής pent.-mih. пес- alex. - ся io.-clim. пьстрити се chrys.-lab.

пьстровати -роуѭ -роуєши vb. variegare kruš.

пьстронравьнъ adj. varios mores habens рысь - pan.

пьстрота f. varietas pat. prol. io.-clim. bus. 712. στίγμα stigma cant.-cant. 1. 11. adde op. 2. 1. 57; 2. 2. 57. io.-clim. dioptr. hom.-mih. chrys.-lab. dial.-šaf.

пьстротина f. ποικίλον varietas proph. аще прѣмѣнить рысь -ны своѩ svjat.

пьстротьнъ adj. varius пес- alex.

пьстрошь m. τὸ ῥαντόν varietas, varium всю бѣлоую и пестрошь gen. 30. 32. -vost., qui f. esse putat.

пьстръ adj. ποικίλος varius op. 2. 2. 461. chrys.-frag. misc. свѣтлыѩ и -рыѩ и златыѩ ризы sborn. ῥαντός adspersus pent.-mih. -ро различиє dioptr. пестрер. 53. op. 2. 2. 461. bulg. pъstъr pol. pstry rum. пестриц, пистрѹ: inde nomen salmonis farionis nsl. postruga dain. postrva meg. bistranga bel. bulg. pъstrъvъ pokl. 1. 40. pъstrъmъ serb. pastrma caro moriatica mik. čech. pstruh pol. pstrąg oserb. pstruha magy. pisztrang rum. пъстрав; pesztrang, poszter alb. pastrma ngr. παστραμάς somm. πέστροβα deh. πέστροφα vent. adde russ. пеструха dial. tetrao tetrix magy. pisztricz, pesztercze: rad. пьс suff. ръ.

пьстрѥниє v. пьштрѥниє.

пьсъ m. κύων, κυνάριον canis ostrom. sup. sborn. псомъ sup. 419. vectigalis genus chrys.-duš. 44. пси šaf.-frag. 35. bon. ψи bon. glag. -otryv. 16. ловитвнымь ψомь greg.-mon. 89. песъ bon. псы хранити zak.-serb. пьсь хранити mon.-serb. 116. scr. paçu bestia lat. pecus osset. fos grex ahd. fihu ags. feoh lit. pekus prus. pecku vieh ztschr. 3. 47; 4. 331; 6. 319; 11. 189. beitr. 2. 195. 204. Grimm, gesch. 38. mey. 1. 357.

пьсьнъ adj. κυνῶν canum -ное ласкръдиє greg.-naz.

пьсьскы adv. canum more - желаѩ sup. 441.

пьсьць m. canis ipat.

пьсѧ n. κυνάριον catellus nov. kruš. ψе nom.-lab. псѧта ant.-vost. ψата antch. pro ψѧта; ψета nom.-barb. minus bene ψето par. 162. bulg. pseta verk. 46.

пьсѧтьцє n. catulus пьсетьцемь isaak.

пьханиє n. λάκτισμα calcitratio krmč. 274. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-vuk. par.

пьхати, пьхаѭ, пьхаєши, raro пьшѭ, пьшеши vb. παίειν ferire пестьми пхаемь бысть πὺξ ἐπαίετο men.-vuk. adde prol.-mih. 205. hom.-mih. ioann. men.-vuk. holm. pat. prol. triod. pat.-šaf. аще не пьхає (кѡнь) svjat. λακτίζειν calce ferire противоу остьноу пьхати cyr.-hier. ὑπωθεῖν trudere men.-vuk. prol.-lab. пъхаше ногама vita-theod. пьхающе vita-theod. пьхающоу ногама ребра єго men.-mih. male пхаємь παιζόμενος men.-vuk. пшеть op. 2. 150. - ся: пьхаєши се hom.-mih.: nota part. пьхомъ vost. пьхома риза antch., ergo etiam пьхѫ, пьшеши cf. искати.

пьхнѫти -нѫ -нєши vb. λὰξ κρούειν calcitrare - вь чрѣво men.-vuk. λακτίζειν calcitrare hom.-mih. adde prol. 189. bus. 395. - вь ребра prol.-mih. 254. men.-

leop. ногою вь чрѣво -ноу отрочі prol.-mart. nsl. pehnoti, pahnoti; phati trudere peh, pah (pha) zapah, predpah riegel popah mulus Pivka russ. пихнуть; dial. пёхнуть čech. pcháti, píchati; pich pol. pchnąć ztschr. 7. 21. Pott 2. 1. 352. pis mey. 1. 397.

пьхомъ v. пьхати.

пьцьлъ m. πίσσα pix sup. 89. 196. 197. 198. -цілъ 170. cf. пьклъ.

пьцьльнъ adj. picis, pice plenus -лънъ sup. 197.

пьшеница f. σῖτος triticum mon.-serb. ostrom. greg.-naz. -ці кади тысоуща men.-mih. сьмлѣти -цоу men.-mih. п'ш- svjat.-mat. 10. 47. sup. adde op. 2. 2. 50. bus. 337. пш- sup. Pott 2. 1. 352.

пьшеничьница f. pyramis: ridicule пирамиды, рекъші пшеничнниці op. 2. 1. 31.

пьшеничьнъ adj. ἐκ πυρῶν, σιτώδης, σίτου triticeus op. 2. 1. 15. hes. ioann. ostrom. pent.-mih. chrys.-frag. sup. пш- ex.-vost. bus. 662. хлѣбъ - clim. зрьно -но ichn. брашно -но misc.-šaf. 161. - плодь σιτοφόρος hom.-mih.

пьшено n. ἄλφιτον farina vita-theod. bus. 401. Pott 2. 1. 352.

пьштевание n. putare пщ- op. 2. 2. 85. ὑπόληψις opinio много пщевании ev. 1438. ὑποψία suspicio пщевании ibid.

пьштевати -штоуѭ -штоуеши vb. putare acad. пьщюю op. 2. 2. 85. пьщев- mat. 22. пьщев- bus. 909. λέγειν dicere, recte putare кого мѧ пьщюють народи быти; luc. 9. 18. -ev. 1270. cf. неп- et пьштька.

пьштрение n. λέπισμα decorticatio -стрен- kruš. -щрен- gen. 30. 37. -pent.-mih. kruš. пестрнние ber.

пьын- v. пиян-.

пѣвание n. cantus antch. мнтоусъпѣвание ἀντίφωνοι ὕμνοι men.-mih. 237.

пѣвати -ваѭ -ваеши vb. ψάλλειν canere ant. triod. int. isaak. stichir. men.-mih. chrys.-lab. chron. 1. 52. bus. 55. mon.-serb. - кого lavr.-op. 38.

пѣвьница f. ψαλτήριον psalterium alex. прѣсладька - men.-mih. locus ecclesiae trêb. 114.

пѣвьць m. ψάλτης, ψαλμῳδός cantor krmč. prol. ant. sbor. io.-sin. typ.-chil. mir. men.-mih. misc.-šaf. sbor.-kir. 61. misc. strum. spec. II. glasn. 11. 166. chron. 1. 194. per. 52. пѣвчий trigl. nsl. pêvec cantor habd. gallus prip.

пѣгование n. cura плътьное - svjat.-vost. mat. 9: recte нѣгование.

пѣговати -гоуѭ -гоуеши vb. curare акы своего тѧ -вакъшоу прѣжде ὡς οἰκεῖον περιέποντος πάλαι svjat.-op. 2. 2. 396. mat. 9: recte нѣговати.

пѣгота f. χαλάζωμα tuberculum sup. 287. adde 291. λέπρα lepra men.-mih. hom.-mih. adde alex.

пѣготивъ adj. λεπρός leprosus sup. 287. adde 291. hom.-mih. ex.-vost. лице -во ex.-op. 2. 1. 24. adde op. 2. 2. 117. 679. antch. hom.-šaf. 10.

пѣгъ adj. ποικίλος varius кони пѣзи и врони; рыжди и врони; срѣни и врони zach. 1. 8; 6. 3; 6. 7. -proph. mat. 46. vost. 1. 60. chron. 1. 221. zach. 1. 8. -ostrog. ber., ubi per рябъ explicatur nsl. pêg; pêga macula pêgast maculosus lex. hung. pigučav idem habd. čech. píha pol. piega nserb. pega sommersprosse goth. faihus ahd. fêh varius ags. fâh. fâg mhd. vêch and. fâ pingere, пѣгъ germanicae est originis, pendens a radice, quae scr. piç gr. πικ, slav. пьс, пис sonat curt. 1. 134. ztschr. 6. 32. mey. 1. 357. weig. 1. 329.

пѣна f. ἀφρός spuma sup. ostrom. cloz I. 779: nota горбатоую воурю пѣноу подъимаетъ bus. 918. ahd. feim ags. fâm: rad. пѣ scr. sphâ, unde phêna Grimm, wörterb. 3. 1456. ztschr. 4. 10; 7. 280; 9. 13. de lat. spuma cf. curt. 2. 91. пѣнка trigl.

пѣна f. poena постъ и поклонъ и милостыню и пѣне bus. 484.

пѣнити -нѭ -ниши vb. ἀφρίζειν spumare sup. 297. - сѧ isaak. men.-mih. greg.-lab. leont. φρυάττεσθαι fremere op. 2. 2. 60.

пѣние n. ψαλμῳδία cantus ant. pat. vita -theod. krmč. 61. antch. sim. I. 26. ὕμνος hymnus šiš. 195. пѣньє holm. chron. συμφωνία consonantia ostrom.

пѣньнъ adj. ἀφροφόρος spumans sup. 260.

пѣньнъ adj. poenae alex.

пѣнити сѧ -ѭ сѧ -иеши сѧ vb. spumare greg.-lab.

пѣнѧгъ m. denarius pat. cf. пѣнѧзь.

пѣнѧжьникъ m. κερματιστής numularius ostrom. вьдасть -комь ἔδωκας ἐπὶ τράπεζαν luc. 19. 23. -nicol. -жн- vost. 2. 54. ex. evang. 1434. alex.

пѣнѧжьнъ adj. numularius.

пѣнѧзь m. δηνάριον denarius ostrom. matth. 18. 28. -kryl. nicol. ὀβολός obolus op. 1. 71. ἀσσάριον assarium ostrom. op. 2. 2. 61. κέρμα numulus ostrom. adde mat. 15. 35. 57. antch. azbuk. greg.-mon. 76. ber. per. 88. bus. 47. mon.-serb. 334.

пѣнязь, **пинязь** glag. š.-gl. 85. **пѣн'зоу** chrys.-frag. **сѣщи (злато) на малы поунзе** op. 2. 2. 629. nsl. pênez bulg. penez pokl. 1. 52. 76. serb. penezi pol. pieniądz oserb. pjenjez nserb. peńez alb. penez rum. **пинзърие** f. domus monetaria ahd. phenning and. penningr pruss. penningans pl. acc. magy. pénz ztschr. 11. 173. weig. 2. 367. cf. **пѣнязь**.
пѣсмица v. **пѣсница**.
пѣсмьскъ adj. cantus op. 1. 253. nsl. pêsma habd. bulg. pêsmъ e **пѣснь**: recte **пѣсньскъ**.
пѣснивъ adj. canorus **-выѥ птице** ex. zlatostr. **- слави** hom.-mih.
пѣснивьць m. ψαλμῳδός cantor antch. ant. pat. men.-serb. greg.-naz. **-вьца пѣти** aphrod. **гласъ -вьць** mat. 49. proph. **начаша -вьци пѣти** lavr.-op. 43. psalterium **съставишѧ -вьцъ** vost. **-вьце и гѫсли** vost.
пѣсница f. ψαλτήριον psalterium iob 21. 12. -ostrog. **пѣснице и гѫсли** psalt.-theod. **пѣсмица** esai. 5. 12. -vost. **пѣсница и гоусли** iob 21. 12. -proph. mat. 49. bus. 179. azbuk.
пѣснописательнъ adj. qui carmina scribit triod.
пѣснописьць m. qui carmina scribit typ.-chil. dioptr.-lab. sbor.-kir. 37. **-сньнопь** greg.-mon. 85.
пѣснопѣвьць m. cantor pat. leont. dioptr.
пѣснопѣниѥ n. cantus int.
пѣснопѣти -поѭ -поѥши vb. canere gr. μελῳδεῖν.
пѣснословесьникъ m. hymnos cantans men.-belg.
пѣснословивъ adj. hymnos cantans lavr.-op. 13.
пѣснословити -влѭ -виши vb. hymnos decantare ephr. oct. mir. gr. ὑμνολογεῖν.
пѣснословиѥ n. hymnorum decantatio dioptr.-lab. gr. ὑμνολογία.
пѣснословьць m. hymnos dicens men.-vuk. chron. 1. 205. gr. ὑμνολόγος.
пѣснотворъ m. μουσικός musicus **- хытръ** zlatostr.
пѣснотворьць m. qui carmina conficit gr. ᾠδοποιός.
пѣснь f. ᾆσμα cantus sup. cloz I. 30. krmč.-mih. ᾠδή cantus sup. ostrom. šiš. 195. cloz I. 20. μελῳδία modulatio sup. ψαλμός psalmus sup. ὕμνος canticum sup. κῶμος comissatio sup. 260. adde cloz I. 703. svjat. greg.-naz. chron. 1. 70. 81. 86 etc. bulg. pêsnъ verk. 29. 150. pesnopoljke: koje pesme umedu 259. 370. cf. **пѣсмьскъ**.

пѣсньникъ m. qui canit, de Davide **пѣсеникъ** chron. 194. 14.
пѣсньница f. psalterium esai. 5. 12. -vost.
пѣсньнолюбьнъ adj. cantus amans krmč.-mih. 351: recte **пѣснол-**.
пѣсньнъ adj. cantus cloz I. 359. stichir. **-но сладькогласиѥ** men.-mih.
пѣсньствовати -воуѭ -воуѥши vb. canere int. 21.
пѣстовати, -тоуѭ -тоуѥши vb. curare prol. trigl. **- домачадницоу** izvêst. 8. 76. serb. pljestovati živ. 27. 106.
пѣстоуна f. quae curat typ.-chil. nsl. pestinja gerula lex.
пѣстоуница f. liberorum institutrix **-ница** alex.
пѣстоуновати -ноуѭ -ноуѥши vb. παιδαγωγεῖν instituere **пѣствоуноуѥмъ** op. 2. 2. 179.
пѣстоунъ m. παιδαγωγός paedagogus šiš. 97. chrys.-lab. chrys.-frag. ostrom. int. **пѣстѫнъ** cyr.-hier. cf. **пѣстоунь** et serb. napisto sam vas nutrivi vos živ. 94. pol. piastun, pieśćić oserb. pěston magy. pesztonka cf. **пѣстоунь**.
пѣстоунь m. paedagogus pat. pl. n. **-ие** barl. 131. g. **-ний** men.-vuk. cf. **пѣстоунъ**.
пѣстоуньникъ m. παιδαγωγός paedagogus op. 2. 1. 147.
пѣстоуньство n. institutio puerorum ber.
пѣстоуньствовати -воуѭ -воуѥши vb. pueros instituere alex.
пѣстоуньць m. παιδαγωγός paedagogus **отрокь сь -цемь** men.-mih. παιδοτρίβης praeceptor io.-clim.
пѣстоуновати -нюѭ -нюѥши vb. curare **- кого** isaak.
пѣсъкъ m. ἄμμος sabulum ostrom. zlatostr. ψηφίς calculus **малъ - оугрѫтивъ** greg.-naz. adde sup. 16. 134. 157. **- морьскый** sim. I. 24. **привезьшие кь морьскомоу пѣскоу** prol.-mart. **пѣсокъ** bon. **пѣскомь** cloz I. 566. Pott 2. 1. 324.
пѣсъчанъ adj. arenosus ex. **пѣшчана глава** chrys.-duš. 32.
пѣсъчатъ adj. arenosus **землоу пѣщьчатоу** alex.-mih.
пѣсъчьнъ adj. arenae svjat.
пѣтелинъ m. ἀλεκτρυών gallus ex.-op. 2. 1. 17. **- веселилъ есть** ex.-vost. **морьскый** - ταώς pavo ibid. nsl. petelin hahn am gewehre petelinec parvus gallus habd. petelinci genista lex. petelinja glava onobrychis sativa cf. **пѣтлъ**.
пѣтелъ v. **пѣтлъ**.
пѣти, поѭ, поѥши vb. ᾄδειν canere sup. φωνεῖν io. 13. 38. -ev.-novg. ψάλλειν

canere; κελαδεῖν cloz I. 53. μουσουργεῖν sup. 236: adde chron. 58. 69. 70 etc. sup. пѣта бѣахѫ bon. impf. поꙗше men.-mih. šiš. 192. sim. I. 18. prol.-mih. sup. поꙗхѫ sup. поѣхѫ cloz I. 354. aor. пѣть men.-mih. многопѣтнй цароу greg.-mon. nsl. pêti, pojem; pênica grasmücke čech. pěnice idem pol. piać, pieję bulg. pêjъt 3. pl. bulg.-lab.: vera rad. pi, unde pej (пѣ-ти) et poj (поѭ) russ. dial. лію; пивокъ, питунъ, пѣтунъ gallus pol. pietuch bulg. petel adde петєхъ glag. ztschr. 11. 190. cf. čech. pěnkava.

пѣтнѥ n. τὸ ᾄδειν canere sup. 235. ᾆσμα canticum sup. ὑμνῳδία hymnus sup. cantus pat. prol. sup. typ.-chil. hom.-mih. greg.-lab. men.-vuk. dioptr. ἀκολουθία -тьѥ ᾆσμα cantus bor. 24. op. 2. 2. 198. до -тиꙗ коурьꙗ svjat.-vost.

пѣтлишть m. gallus kruš. saepius.

пѣтловъ adj. poss. galli - грьтань misc.-šaf.

пѣтлогласиѥниѥ n. ἀλεκτροφωνία gallicinium men.-mih. men.-leop. ἀλεκτρυόνων ᾠδαί men.-mart. пѧт- ber.

пѣтлъ m. gallus пѣтль misc. петьлъ: до -ль ἕως ἀλεκτοροφωνίας men.-mih. 265. пѣтєлъ ziz. alex. пѣтєль ber. trigl. alex. петєлъ trigl. пѧтєлъ matth. 26. 74. -mat. 57. пѣтєль вьспѣть (aor.) nicol. bulg. petel, petli te croat. peteh meg. verant. serb. pijetao; piteo, pivac, pivčić mik. cf. пѣтлогласиѥниѥ et пѣтєлинъ.

пѣтьнъ adj. canendo inserviens гоусли -ныѥ κινύρας τοῖς ᾠδοῖς 3. reg. 10. 12. - kruš. гѫсли пѣтныѫ cod. 1538.

пѣхота f. pedites trigl.

пѣхъырь m. πομφόλυξ bulla пѣхири op. 2. 2. 142.

пѣшєходити -ждѫ -диши vb. pedibus ire.

пѣшєходьць m. pedes op. 1. 96.

пѣшєшьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pedibus ire domet.

пѣшчанъ v. пѣсъчанъ.

пѣшчатъ v. пѣсъчатъ.

пѣшь adj. πεζός, πεζεύων pedes sup. alex.-mih. 128. - идоу cyr. 8. - шьствовавь hom.-mih. вьнидє - prol.-mih. нє могоу пѣша ходити pat. идѣшє пѣша men.-mih. пѣшємь и красномь и низькомь образомь leont. пѣшими словєсы op. 2. 2. 220. кнѧзи идоущє пѣши op. 1. 68. повєлѣста ѥмоу пѣшоу нє ходити men.-mih. пѣшоу соущоу prol.-mih. свєтомоу пѣшоу шьствиѥ творєщоу prol.-mart.: nota игоумєнь милоүѥ босоты ради пѣша шьствовати sabb. 31. nsl. peš adv. pešice habd. bulg. pêš russ. пѣхота pol. piechota peditatus cf. nsl. pêhati fatigare trub. opešati, spešati fatigari prip. 52: пѣх e пєдх natum videtur, uti рѣх e рєкх natum est, vera ergo rad. est ped; croat. pehati est calcitrare verant. čech. pěchůr, pěše pol. piechty iść; piechur; pieszy russ. dial. пѣхій; aliter explicabis lit. pêščas e pêdtjas cf. sêščas: rad. ped scr. pad, unde goth. fôtus etc. ztschr. 5. 398. 399. curt. 1. 209. weig. 1. 380.

пѣшьскъ adj. pedes пѣшъшьскъıихъ svjat.

пѣшьць m. πεζός pedes pent.-mih. alex.-mih. chron. ipat.

пѧдь f. palmus pat. prol. int. σπιθαμή spithama proph. men.-vuk. образъ ѥго пѧди истъканъ svjat. пѧдню измѣрєны sborn. пѧдъ мѣра єсть хоуда bon. пєдь моужьска prol.-lab. nsl. pedenj habd. peden dain. pedanj bulg. pedъ croat. pedalj verant. serb. pedalj čech. píd'; pídimuž pol. piędź oserb. pjedź nserb. pěžj russ. пядень russ. dial. пятка afries. fethm ags. fädhm weig. 1. 329.

пѧдьница f. παλαιστιαῖος unius palmi мравиꙗ -цы georg.-vost. мравиꙗ тоу соуть -ца alex.-vost.

пѧло n. sensus dubius: стрьмоглавь мѧ повѣшьшє пригвоздитє, и обратитє пѧло моє pat.-mih. 176.

пѧльчьнъ adj. acu pictus -лєчномоу дѣлоу vost. 1. 175. russ. пяльцы métier de brodeur пяло: rad. пьн.

пѧндєсѧтъ v. пѧтьдєсѧтъ.

пѧнтикостниꙗ v. пѧтикости.

пѧсть f. πυγμή pugnus op. 2. 2. 86. prol. proph. dioptr. krmč.-mih. misc.-šaf. chron. 1. 172. пєстьми пхаємь бысть πὺξ παίεται men.-vuk. nsl. pest russ. dial. пясть čech. pěst'; píst stössel pol. pięść oserb. pjasć gr. πύξ lat. pugnus ahd. fûst Pott 2. 1. 352. curt. 1. 251. cf. lat. pinsere adde oserb. pešta stampfe nserb. pesta.

пѧстьникъ m. qui pugno ferit alex.

пѧта f. πτέρνη calx pat. pat.-mih. misc. вьзидошє за пєти ѥмоу ἀνέβησαν κατὰ πόδας iudic. 4. 10. -pent.-mih. пѧтоѭ запинаѥть svjat. nsl. peta beitr. 2. 342. rum. пинтєн calcar: nota гвоздныѥ пєти вь тѣло ѥго вьхождахоу ταῖς τῶν τριβόλων ἀκίσι men.-vuk. cf. пѧтьно.

пател҄ь m. nodus **петель** ber.

пател҄и f. nodus **петли** ziž. nsl. petlja masche, stengel penklja band bulg. petelkъ knopfloch serb. petlja fibulae orbis petljati fibulare cf. serb. pete ornatus capitis čech. petlice klammer et nsl. peča, quod psl. esset **па-шта**: nobis per **а** scribendum videtur, conferentibus **пѫто** russ. пута pol. pętlica schleifenknopf et alia vocabula inde derivata: notabis tamen russ. петля, петлица; res dubia est.

патерица f. numerus quinarius alex. trigl. **пать десать -цею** op. 2. 2. 458. **да положить -цею** krmč.-mih. cf. **-тор-**.

патерицею adv. quinquies alex.

патеричьнъ adj. quintuplex trigl.

патеръ num. quinque **двери -ры** bus. 663. cf. **-торъ**.

патерьница f. numerus quinarius ex.

пати, пьнѫ, пьнеши vb. cum praepp. compositum habes, simplex raro usitatur **отаи сѣти пенемъ** zlatostr. -saec. xvi. nsl. peti; zarja odpinja dilucescit lex. peča peplum habd. calantica lex. bogen papier pečica involucrum intestinorum lex. cf. čech. péče cruciatus kath. russ. dial. пивуть, пнуть goth. ahd. spinnan ahd. spannan lit. pinti; pantis restis curt. 1. 237. ztchr. 7. 187. adde **сѣть пнати** prol.-vost. **сѣти пенемъ дроугъ дроугоу** zlatostr.-saec. xvi. cf. nsl. napetce fortuito habd. pripetiti se accidere.

патигоубъ adj. quintuplus triod.

патидесатиждꙑ adv. quinquagies trigl.

патидесатиѭ adv. quinquagies trigl.

патидесатьникъ m. πεντηκόνταρχος l militum praefectus men.-vuk. prol.-mih. sabb. 101.

патидесатьница f. pentecoste pat. prol. prol.-cip. men.-vuk. prol.-lab. adde nom.-mik. 162. krmč. 45. krmč.-mih.

патидесатьнꙑи num. πεντηκοστός quinquagesimus hom.-mih. domet. per. lxxiii. πεντηκοστῆς pentecostes hom.-mih. 100.

патиждꙑ adv. quinquies men.-leop. cf. **-шти**.

патикости f. πεντηκοστή pentecoste pat.-mih. **-стьи** sg. l. ev.-sin. b. **пьатъти-кости** šaf.-frag. 33. **-сте** sg. n. **паити-костиꙑ** alex.

патикостьнъ adj. pentecostes **- дьнь**.

патилѣтьнъ adj. quinque annorum trigl.

патина f. numerus quinarius prol.

патинадесателѣтьнъ adj. quindecim annos natus alex.-mih 13.

патитꙑсѧштьнꙑи num. quinquies millesimus krmč.-mih. alex.-mih. 41.

патица f. numerus quinarius op. 2. 2. 187. trigl.

патишти adv. πεντάκις quinquies alex. cf. **-ждꙑ**.

патобратеньць m. πεντάδελφος **-ци** prol.-cip. **-ѣньци** men.-vuk.

патодесатьникъ m. quinquagenarius glag.

патодьневьно adv. quinque diebus sabb. 28.

патодьневьнъ adj. quinque dierum **-на трѣба** chrys.-lab.

патозарьнъ adj. quinque radiorum typ.-chil.

патокнижие m. quique libri alex.

патолѣтица f. quinque anni alex.

патолѣтие n. quinque anni trigl. glag.

патолѣтьнъ adj. quinquennis misc.-šaf. psalt.-vuk.

патомѣсачьнъ adj. πενταμηνιαῖος qui est quinque mensium pat. prol.-cip. men.-vuk.

патонадесатꙑи num. decimus quintus cf. **патꙑи**.

паторити -рѭ -риши vb. πενταπλασιάζειν quintuplo maius facere op. 2. 2. 432. ant.-hom.

паторица f. πεντάς numerus quinarius krmč. **дроугаа - лѣть** misc.-šaf. **-цею** quinquies prol.-mart. hom.-mih. **тамо сътвори числомь дьнии пать кратъ -цеѭ и трищи толико пакꙑ** dioptr.

паторочисльнъ adj. πεντάριθμος men.-vuk.

паторъ num. πέντε quinque 1) **-ро телеть** exod. 22. 1. -pent.-mih **-ро тельць** kruš. **еше -ро онѣхъ правительниць** τὰς πέντε κανονικὰς γυναῖκας prol.-mart. 2) **книгꙑ -рꙑ** krmč.-mih. **-рꙑхъ книгъ** krmč.-mih. **сие -рꙑе книгꙑ** pent.-mih. **-роую честь** τὸ ἐπίπεμπτον lev. 6. 5; 22. 14. -pent.-mih. **-ри притвори** αἱ πέντε στοαί hom.-mih. 74.

патострадальнъ adj. quinque perpessus **новь -** dioptr.-lab.

патостроунынъ adj. quinque chordas habens **-нꙑ гоусли** typ.-chil.

паторосоугоубодесатица f. sensus dubius men.-vuk.

патосътьнꙑи num. quingentesimus nomoc.-bulg.

пататꙑсѧштьнꙑи num. quinquies millesimus **-ное и осмосьтьное и осмьнадесето(е) лѣто** prol.-mart.

патро n. φάτνωμα lacunar **на патрѣхъ** soph. 2. 14. -proph. mat. 49. vost.: nota **петръ словоу** psalt.-int. -saec. xii. čech. patro gerüst, stockwerk pol. piętro stockwerk, gerüst russ. dial. патерь f. патра f. balcon: vost **патъръ** habet cf. oserb. pŕatr pro patr balken in der scheune.

пАТЪКА f. παρασκευή parasceue sancta nomoc.-bulg. prol.-cip. asên 12. men.-vuk. bulg. petka milad. verk.

пАТЪКЪ m. παρασκευή dies veneris ostrom. svjat.-mat. 10. chron. - **великъıй** šiš. prol.-vuk. sabb.-typ. **сватъıй** - sup. magy. péntek croat. u peti Cherso gr. πέμπτη ahd. pfinztac wack. 10: adde nsl. serb. petak magy. peták rum. **пинток**.

пАТЪЧЬНЪ adj. παρασκευῆς diei veneris - **дьнь** svjat. -**точныи днь** krk. dial.-šaf.

пАТЪıИ num. quintus ostrom. svjat. - **и двадесетьныи** hom.-mih. **пАТОНАДЕСАТОЄ** io.-sin. -**тоє междю десатьма лѣто** mat. 51. bus. 178. pruss. piencts.

пАТЬ num. πέντε quinque men.-mih. 350. -**тьмы** mon.-serb. -**тию хлѣбь** - **тысоуцЬ моужь насыти** hom.-mih. **сына ıако -тинадесетимь лѣтомь** leont. **сь -тию десеть кнезь** prol.-mih. 240. - **братьıа** mat. 32. **дроугоую** - **талантъ** mat. 36. **шесть тысоущь петь сьть девеѩь втораго лѣта** krmč.-mih. 234. - **десать** sup. - **съть** sup. scr. pančan: pankti f. die fünfzahl gr. πέντε lat. quinque osc. pomtis osset. fong goth. fimf ahd. finf ags. fif celt. pemp ir. coic ir.-gl. 95. curt. 2. 52. 73. ztschr. 3. 402; 5. 110. beitr. 1. 111; 2. 397. weig. 1. 376. or.-eur. 395. de eiecta gutturali cf. **нетопъıрь** schleich. comp. 1. 236.

пАТЬ v. **въспАТЬ**.

пАТЬДЕСАТНИЦА f. quinquaginta dioptr.-leop. dioptr.-lab.

пАТЬДЕСАТОНАЧАЛЬНИКЪ m. L militum praefectus bulg.

пАТЬДЕСАТЪ num. πεντήκοντα quinquaginta **сь -десетию кнезь** prol.-mart. **поживьши лѣть кь -тымь три** prol.-mart. - **осмыи** krmč.-mih. **пАНД-** dioptr. **пенд-** kruš.: recte separabis **пАТЬ а десАТЪ**.

пАТЬДЕСАТЪıИ num. quinquagesimus **пентд-** chrys.-lab.

пАТЬДЕСАТЬНИКЪ m. L militum praefectus prol.-vuk. per. LXV. hom.-mih. **пенд-** kruš.

пАТЬДЕСАТЬНИЦА f. pentecoste int. steph. pent.-mih. krmč.-mih. ber. alex. **пАНД-** io.-sin.

пАТЬДЕСАТЬНЪıИ num. πεντηκοστός quinquagesimus chrys.-lab. svjat. dioptr. chron. -**ныи осмыи** krmč.-mih.

пАТЬНАДЕСАТЬНЪıИ num. decimus quintus sup. 211. 26: recte **пАТЪıИ на десАТЕ**.

пАТЬНИКЪ m. male pro πύθωνος pythonis **доухь -тникь** act. 16. 16. -strum.

пАТЬНИЦА f. dies veneris ostrom. chron. 1. 234. alex. **велика** - per. 64. 28. **свАТАıа** - bus. 812. cf. **пАТЪКЪ**.

пАТЬНО n. calcar dial. ipat. **сь -ньı антоурьгисоуєи** zak.-serb. pol. piętno brandeisen: nota **пАТНО** signum trigl. cf. **пАТА**.

пАТЬНО adv. calce alex.

пАТЬСЪТЬНЪıИ num. quingentesimus ant.-hom. lavr.-op. 32.

пАЧАШТНıа locus obscurus: **бъıхъ пАЧАщина велика** εἰ μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη bar. 2. 29. -op. 1. 101.

пѪГВА f. ῥοΐσκος corymbus kruš. pent.-mih. ostrog. кутасъ, гузъ ber. -**въı роумены кь лици ıавлıахоу се** sabb. 137. goth. puggs ahd. phunc et phoso ags. pung engl. bung and. pungr ngr. πουγγίον. πουγγί alb. punaškъ rum. **пѪнгъ** mlat. punga: a pungere, in die man hineinstösst wack. 24. cf. **пѪГЪı**.

пѪГВИЦА f. globulus trigl. ῥοΐσκος corymbus pent.-mih. kruš. exod. 28. 33. 34: male **погв-** pent.-mih. pol. pągwica lederner knopf am bauernpelz.

пѪГВИЧЬНЪ adj. ῥοΐσκου corymbi pent.-mih. kruš.

пѪГЪı f. gen. -**гъве** ῥοΐσκος corymbus **поугви отъ снеетьı** vost. **межоу поугвами** vost. ῥοά malum punicum **поугъвъ деватъ десАТЪ ти шесть** ierem. 52. 23. -vost. cf. **пѪГВА**.

пѪДАРЬ m. custos misc.-šaf. 174. **грѣгоурь** - š.-gl. 100. девыцинкъ, царевъ слуга ber. nsl. pudar custos vineae aut segetis habd. bulg. pudare to custos vineae verk. 40. 370. rum. **пѪНДАР** idem: бремевоносецъ alex.

пѪДИЛО n. terriculamentum trigl. ber. προβασκάνιον amuletum ierem. -epist. 69. -vost.

пѪДИТИ -ЖДѪ -ДИШИ vb. pellere krk. nsl. pôditi fugare meg. puditi pellere habd. ispoditi trub. odpojenje lex. hodie isplôditi in Stiria; pojati venari meg. - po čem trub. pojati se lascivire trub. läufig sein bulg. pъdi, otpъdi, otpъžda pellere serb. puditi russ. dial. пудить properare pol. pędzić, pad rum. **пъндеск** custodio **ръспъндеск** dissipo scr. pand ire.

пѪДЪ m. χόρτασμα pabulum **плѣвьı и поудъ много** gen. 24. 26. -vost.: vocabulum dubium.

пѪДЬЧЬ adj. poss. custodis **кѪщА -ча** ὀπωροφυλάκιον greg.-naz.

пѪДЬЧЬСКЪ adj. custodis **стражьба пѪдьчьска** ὀπωροφυλάκων op. 1. 120. mih. 3. 12. -vost.

пѫждало n. terriculamentum поужало.

пѫждати -лѭ -лѥши vb. terrere trigl. παραβιάζεσθαι cogere поушхота š.-gl. 70.

пѫкати сѧ -лѭ сѧ -лѥши сѧ vb. rumpi поук- trigl.

пѫкнѫти -нѫ -неши vb. rumpi поукноу и растрѫза се срѫдьце ѥго par. 131. nsl. pôknoti crepare; obrôč je pokel prip. zora, dan pôka; glas je počil; pokalica; poč f.; napok fissum lex. raspok fissura lex. poka infractio lex. pucati schiessen prip. 272. bulg. ne pukvi mi srъce milad. 89. serb. pući, puknuti rumpi; puklina rima mik. russ. пукнуть dial. пучка, стволы травъ pol. pęknąć; pęk bündel pąk, pącz knospe; pączek; pąkowie rum. покнеск digitis concrepo scr. panč dilatare.

пѫкъ m. manipulus поукъ trigl. злата поукь georg.-šaf. 44.

пѫнтьскъ adj. pontius sup. 131. cf. понътьскъ.

пѫпъ m. ὀμφαλός umbilicus ex.-op. 2. 1. 20. prol. krmč.-mih. 375. pat. prol.-lab. mat. 45. proph. sabb.-typ. int. 298. на поупѣ чрѣва его bus. 171. поупъ земли bus. 751. о поупѣ земномъ 662. ὄλυνθος ficus immatura смоковница отъметаетъ поупы apoc. 6. 13. -vost. gemma (arboris) psalt.-theod. ber. nsl. pôpek na roži lex. pôpika gemma pôpovje. pôpovka dain. bulg. пъркъ pol. pąpie oserb. pup nabel, knospe nserb. pup knospe rum. пѹп germen let. pamp-t schwellen pumpuris gemma lit. bamba umbilicus ztschr. 8. 344. cf. curt. 1. 260: adde gr. φύλλον scr. phull expandere; ahd. proz gemma floris et priozan rumpi mhd. balg knospe et belgan tumere Grimm, Frauennamen 5. 6.

пѫпькъ m. ὀμφαλός umbilicus men.-vuk. misc.-šaf. prol.-cip. glag. ὄλυνθος ficus immatura op. 1. 199. cant.-cant. 11. 13. -vost. nsl. pôpek; baba pupkorezna obstetrix habd. pôpika knospe bulg. пъркъ knospe serb. pupak calyx mik. smokva počinje pupčiti živ. 138. russ. dial. пупыръ penis.

пѫтати -лѭ -лѥши vb. nectere поутtrigl.

пѫтевождь m. dux viae gr. ὁδηγός.

пѫтетворити -рѭ -риши vb. iter facere.

пѫтешьствие n. profectio gr. ὁδοιπορία cf. пѫтиш-.

пѫтиште n. via prol.-mart. men.-leop. men.-vuk. bulg. pъtista pl.

пѫтишьствие n. profectio ant.-hom. hom.-mih. -шес- chrys.-frag. gr. ὁδοιπορία cf. пѫтьш-.

пѫтишьствьникъ m. viator -ствьнsabb. 40.

пѫто n. πέδη compes ostrom. svjat.-mat. 8. въсади въ поуто prol.-vost. clim. поуто оумоучивь δέσμα τυραννήσας hom.-mih. 66. γαλεάγρα cavea proph. nsl. pôta f. trub. eiserne fessel für pferde rib. pute pl. habd. pota pl. n. hung. serb. puto russ. dial. путо čech. pouto pol. pęto, pętać, pęca oserb., nserb. pyto rum. пѣнтъ cf. Grimm, wörterb. 3. 1555. weig. 1. 335: rad. пьн.

пѫть m. ὁδός via ostrom. men.-vuk. svjat. λεωφόρος via publica sup. πλατεῖα platea; νομή pascuum hom.-mih. 126. modus cloz I. 62. - творити mir. -ти творити chrys.-frag. ошьдь на поуть prol.-mih. - гонити bus. 728. - гнати ὁδοιπορίαν στέλλειν hom.-mih. sabb. 12. - женеши men.-mih. - гнавъши принидохъ vita-theod. - ходѧщии mat. 40. - шьствоуе вь бльгары hom.-šaf. вь - ити men.-mih. sg. g. пѫти, поути: поуте krmč.-mih. 294. пѫтось bon. соувотѣ имоущии поуть šiš. 2. дроугый поуть ein anderes mal par. cf. goth. sinths: male поуть ὁ δούς op. 2. 1. 135. nsl. pôt m. f. bulg. pъt russ. dial. путь f. magy. putnok mentha pulegium slov. putník sanscr. pathin, pathas via path, panth ire, via lat. pons osset. fandag Bopp 1. 120. ztschr. 4. 73; 11. 176. 190. curt. 1. 235. mey. 1. 370. or. -eur. 402.

пѫтьникъ m. ὁδοιπόρος viator chrys.-lab. sup. 29. 238. pat. krk. misc. io.-sin. svjat. ephr. mir. hom.-mih. man. nom.-barb. chron. ber. συνοδοιπόρος comes hom.-mih. nsl. pôtnik bulg. pъtnik.

пѫтьнъ adj. ὁδοῦ viae; ὁδῶν viarum dial. ant. sup. 89. georg.-šaf. matth. 12. 9. -ev.-novg. - троудь sabb. 16. -тно шьствие chrys.-lab. krmč.-mih. -но шествие bus. 431. -тно очищение krmč.-mih.

пѫтьствовати -коуѭ -коуеши vb. iter facere isaak.

пѫтьшьствие n. πορεία iter sup. 260. io.-sin. bus. 378. krmč.-mih. cf. пѫтиш-.

пѫтьшьствование n. iter krmč.-mih. 294.

пѫтьшьствовати -коуѭ -коуеши vb. iter facere euchol. sim. I. 11. dioptr.-lab. gr. ὁδοιπορεῖν

пѫтьшьствьникъ m. viator int.

пѫтьшьствьнъ adj. itineris - троудь io.-sin.

пѫчина f. πέλαγος, πόντος mare sup. ex.-op. 2. 1. 14. svjat. ber. - люта hom.-mih. - благости mon.-serb. 186. єго -ноу имамы cyr. 7: nota κοίλη cavum (navis) слѣзъ въ поучиноу корабля ion. 1. 5. -vost.

пѫчинити -нѭ -иниши vb. inundare alex.

пѫчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. inflari поуч- trigl. рѣкы поучаща сѧ vost. e cod. saec. xvi.

пѫчьство n. πέλαγος mare, aequor op. 2. 2. 298.

пудоновъ adj. poss. pythonis alex.

р.

р decima octava alphabeti cirillici littera, рьци dicta, numerum C indicat.

раба f. δούλη, παιδίσκη, θεράπαινα ancilla svjat. sup. šiš. 32. krmč.-mih. krmč. 35. proph. pat. io.-sin. men.-vuk. hom.-mih. chron. 1. 39. mon.-serb. serb. raba živ. 28.

рабий adj. δούλων, δούλου, δουλικός servilis sup. krmč.-mih. krmč. 212. int. misc. typ.-chil. kruš. ber. chron. 1. 48. рабьє cloz I. 327. - образь hom.-mih. имѣнии рабии krmč.-mih. рабии хлѣвина hom.-mih. робий sup.

рабийскъ adj. δουλικός servilis робийскоѭ слоужьбоѭ sup.

рабинъ adj. poss. ancillae prol.

рабити -блѭ -биши vb. καταδουλοῦν in servitutem redigere io.-dam.

рабица f. ancilla glag.

рабичица f. serva роб- chron. 1. 131.

рабичишть m. ancillae filius, servus prol. nomoc.-bulg. prol.-mih. men.-mih. misc.-šaf. ber. alex. - твой svjat.: male двѣ -щи prol.-mih. 115. a -щє, quod. russ. est. -чищь σπάδων spado pent.-mih. εὐνοῦχος eunuchus op. 2. 2. 200. kruš. роб- sup. prol. chron.

рабичьна f. serva - твоꙗ svjat. что робичны соуща съ госпожєю матєтє сѧ; bus. 436. съ пѧтьѭ -чинъ δουλίδων κουβικουλαρίων ex.-vost. 2. 121. петръ рабичноѫ отъврѣжє сѧ трижды господа ἐπὶ παιδισκαρίου coram ancilla cyr.-hier.

рабишть m. δοῦλος servus роб- sup. prol.-mih. 286.

рабии f. δοῦλοι servi вы боудєтє ємоу въ рабию 1. reg. 8. 17. -vost. быша моавлянє давидови въ рабию 2. reg. 8. 2. -vost. бысть соурии давидови въ рабию 2. reg. 8. 6. -vost.

рабиє n. servi роб- bulg.-lab. 32. робьє mon.-serb. bulg. robje milad. 235.

рабовати -боуѭ -боуєши vb. δουλεύειν servire ex.

рабоводити -ждѫ -диши vb. in servitutem redigere op. 2. 1. 108.

рабозрачьнъ adj. servo similis alex.

раболѣпиє n. quod servum decet ber.

раболѣпьно adv. uti servum decet роб- tur.

раболѣпьнъ adj. servo conveniens int. trigl. gr. δουλοπρεπής.

рабострастиє n. passionibus obnoxium esse alex.

работа f. διακόνημα, ὑπηρεσία ministerium men.-vuk. krmč. 72. δουλεία servitus sup. 336. krmč. 279. krmč.-mih. svjat. pent.-mih. misc.-šaf. вь -тоу влѣщи krmč.-mih. 230. adde chron. 1. 25. 39. 40. duš. usus sup. 192. въ -тѣ бяашє толицѣ svjat. инє работє оу жоупоу да имь нѣ chrys.-duš. 46. frohne gram. 6. роб- sup. chron. 1. 152. nsl. rabota frohne dain. robota habd. bulg. rabotъ lett. rabata zinse goth. arbaiths and. erfidhi ahd. arapeit: adde goth. arbi ahd. arpi, arbi, erbi das erbe weig. 1. 52; 2. 502.

работаниє n. servitus sup.

работати -аѭ -аєши vb. δουλεύειν, ἐκδουλεύειν servire ostrom. sup. men.-vuk. glag. ἐργάζεσθαι laborare men.-vuk. adde chron. 1. 15. 21. 37. duš. 31. 35. 57. 58. 59. 119 etc.

работина f. servitus рабъ къжьдо свою -ноу творить zlatostr.

работити -штѫ -тиши vb. καταδουλοῦν in servitutem redigere šiš. 109. apoc.-vost. -тытъ єго pravda-ruska -тыщихъ сиротъı lavr. роб- bus. 397. chron. 1. 185. bulg. raboti.

работица f. res mon.-serb.

работьникъ m. θεράπων servus ant. triod. sabb.-typ. prol.-mart. per. 31. chron. 1. 50. men.-leop. ὑπηρέτης servus - црькьвє men.-mih. οἰκέτης famulus pent.-mih. kruš. subditus gram. 19. mon.-serb. duš.

божиѩ -ка svjat. μαθητής discipulus svjat.-op. 2. 2. 398. bulg. rabotnik.
работьница f. θεραπανίς ancilla men.-vuk. trigl. bulg. rabotnicъ.
работьничьскъ adj. servorum mir.
работьнъ adj. δουλικός servilis ant. sup. pat. obediens bon. cozm. **вьсякого сѣмꙗнина работьнѣи** zlatostr. **вса -тьна тебѣ** hom.-mih. **землꙗ -тна** mon.-serb. **роб-** sup. bulg. raboten.
работѧгъ m. servus **пребывати особь съ -ги** prol.-saec. xv. -vost. **аще родиши -га** alex.-vost.
рабоштии adj. servilis -чии ziz.
рабъ m. δοῦλος, οἰκέτης servus ostrom. cloz I. 802. chron. 1. 22. 69. 99. sup. **робъ** svjat.-op. 2. 2. 405. sup. georg. nom.-lab. bus. 480. chron. 1. 32. 40. nsl. rabiti operari habd. kaj ti to rabi? rob habd. hung. croat. serb. rob magy. rab, robot alb. rob rum. **роб, роабъ, робеск, роботъ** scr. rabh desiderare ârabh agere gr. ἀλφ: ἦλφον erwarb lat. labor cf. **работа** curt. 1. 257. ztschr. 7. 176; 11. 174. beitr. 2. 173. Grimm, wörterb. 1. 539. mey. 1.389. cf. etiam scr. arbha puer gr. ὀρφανός lat. orbus ahd. arbja heres et and. arfi heres, filius curt. 1. 260.
рабыни f. gen. -ниѩ f. παιδίσκη ancilla ostrom. sup. prol. hom.-mih. dioptr. obich. chron. 1. 34. nsl. robinja habd. bulg. robinь, robinkъ, robinčicъ, robenče adde **рабынка** trigl.
рабынинъ adj. poss. παιδίσκης ancillae ioann. šiš. 121. 232.
рабьно n. nom. propr. loci **оть рабна** sabb.-typ. 80.
рабьскъ adj. servilis sup. int. sabb. 116. -**ко лице** krmč.-mih. -**кое слоужение** sabb. 53. -**ка слоужьба** men.-mih.
рабьскы adv. δουλικῶς serviliter hom.-mih. δουλοπρεπῶς uti servum decet sup. hom.-mih. adde men.-leop.
рабьство n. δουλεία servitus kruš. cyr.-hier. chrys.-lab. **роб-** ok. 87. mon.-serb. nsl. robstvo hung.
рабьць m. servus, uti videtur **ти соу робьци и криви парьци** misc.-serb. bulg. robče verk. 238.
равви indecl. ῥαββί rabbi assem. š.-gl. 76.
равение n. ἰσότης aequalitas **издравениꙗ** šiš. 105: nota **нарекоше расыпати вь равению** greg.-lab.
равитьскъ adj. arabicus - **ѩзыкь** krmč.-mih. 395.
равьнание n. ἰσότης aequalitas šiš. 146. greg.-naz.
равьнатель m. qui aequat, dirigit **богословьца отъ того еже о -ли** svjat.
равьнати -ннѭ -ннеши vb. aequare - **сѧ**: **ровнаа сѧ лодии** per. 39. 15.
равьнина f. planities mon.-serb. -**вн-** op. 22. 679. trigl. alex. psalt.-vuk. men.-leop. 261. -**ны** ἰσημερία aequinoctium op. 2. 2. 39.
равьнитель m. qui aequat pat. 163.
равьнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. aequari -**вн-** chron. 1. 152. per. 77.
равьно n. nom. propr. loci **вь градѣ -номь** sim. I. 29. **селѣ рекомѣмъ равнѣ** bon. **отъдь равьне** bon. hes. 37.
равьно adv. ἴσως, ἴσα pariter cyr. 21. - **вьсѣмь раздѣли плѣнь** dioptr. 45. -**вно** sup. -**вно пътицамь пищоу вькоушаше** prol.-mart. - **земли прѣкланиѥ се** sabb. 24. - **апостоломь** 203. **трьстиѥ исцѣпивьше равно сь вьзрастомь ѥѥ** καλάμους σχίσαντες ἰσομήκεις τῇ ἡλικίᾳ αὐτῆς prol.-mart. cum gen. chron. 1. 13. 19. 31.
равьноангельнъ adj. ἰσάγγελος similis angelis -**вн-** io.-sin. -**гг-** greg.-mon. 71. dial.-šaf.
равьноапостолъ m. aequalis apostolis -**вн-** alex.
равьнобожити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. se deo parem putare svjat.
равьнобожиѥ n. aequalem esse deo -**вн-** sabb. 79. domet. alex.
равьнобожьнъ adj. deo aequiparandus trigl.
равьнодоушевьнъ adj. ἰσόψυχος unanimus psalt.-saec. xiv. -vost.
равьнодоушьнъ adj. ἰσόψυχος unanimus šiš. 138. -**вн-** op. 2. 2. 16. alex.
равьнодьньствиѥ n. ἰσημερία aequinoctium -**вн-** ioann.
равьноименьние n. isononymia trigl.
равьноименовательнъ adj. idem nomen habens -**вн-** int. 70.
равьнолѣтьнъ adj. eandem aetatem habens pat.-mih. -**тне** trigl.
равьномоштьнъ adj. aeque potens -**вн-** io.-sin. krmč.-mih.
равьномоштьнѣ adv. eadem potentia op. 2. 1. 20.
равьномѣриѥ n. eadem mensura chrys.-lab.
равьнонравиѥ n. iidem mores.
равьнообразьнъ adj. similis -**вн-** pat.-mih. mon.-serb.
равьнорабьнъ adj. par servus **равнорабьными обладати** sabb. 176.
равьноретьнъ adj. sensus dubius: **мѫченикь - равностоꙗнень светыхь аггель** men.-belg.

равьносельникъ m. una cum alio vivens -вн- alex.

равьносильновати -ноуѭ -ноуѥши vb. idem valere -**льноують дроугъ дроугоу** op. 2. 2. 472.

равьносильнъ adj. idem valens chrys.-lab.

равьносильствиѥ n. idem valere -вн- pan.

равьностатьнъ adj. aequalis alex. gr. ἰσοστάσιος.

равьностоѩньнъ adj. aequalis -**ненъ** men.-belg.

равьностоѩтель m. aequalis dioptr. gr. ἰσοστάσιος.

•**равьностраньнъ** adj. aequalia latera habens, uti videtur int. 116.

равьность f. aequalitas, planities isaak. trigl.

равьносъмысльнъ adj. unanimus -**вн-на брата** ex.

равьнота f. planities alex.

равьнооухъ adj. aequales aures habens alex.

равьночисльнъ adj. qui eodem est numero op. 2. 2. 412. **сыни же и дъщери -ньнѥ** prol.-mart. gr. ἰσάριθμος.

равьночисменьнъ adj. par numero men.-mih.

равьночьстиѥ n. idem honor ok. 53.

равьночьстьнъ adj. ἰσότιμος, ὁμότιμος aeque honorandus ant.-hom. int. ichn. sup. **апостоломь** - ok. 51.

равьночѧстиѥ n. aequaliter divisum esse alex.

равьночѧстьнъ adj. ἰσομοίριος aequaliter participans hom.-mih.

равьноѥстьствьнъ adj. ὁμοούσιος eandem substantiam habens op. 2. 2. 36. - **отьцоу** sup. 366.

равьнъ adj. πεδινός planus ostrom. pent.-mih. ὁμαλός planus prol.-belg. ἴσος aequalis ostrom. sup. ἐφάμιλλος similis ant. antch. bus. 385. ex. - **сѧ творѧ богоу** ostrom. **на равьнѣ оудоли** men.-mih. 347. **любовь ко вс**ѣ**мь равноу** vost. 1. 399. **равьнъ бꙑти со нимъ** bus. 157. **богатьство по -вн**ѣ**й чести разд**ѣ**лить** ἐξ ἴσης μοίρας krmč.-mih. **равьни ѩвихомь се достоиньства аггельскаго** dioptr.-lab. **равьноу чьстьноую в**ѣ**роу** pro **равьночьстьнь** ἰσότιμος šiš. 199. **равноу и разоумноу** συνετός act. 13. 7. -strum. **равно противоу гр**ѣ**хоу томлѥниѥ** hom.-mih. 141. **семоу рав**ѣ**но** cloz I. 485. **равна творити владыкоу сь рабома** hom.-mih. 153. nsl. raven bulg. ramni pro ravni lit. raunas.

равьнь f. κοιλάς convallis iudic. 1. 34. -pent.-mih. planities **по равнемъ** ex. -**вень** ber. alex. nsl. raven čech. raveň.

равьньство n. ἰσότης aequalitas šiš. 105. dial. int. -**вен-** ber. - **полы** bus. 684.

равьнѣ adv. pariter hom.-mih.

равьнѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. aequare -**вн-** trigl.

равьсъвъзрастьнъ adj. ἰσομήκης τῇ ἡλικίᾳ aequalis prol.-mart.: recte **равьнос-**.

равьсьникъ m. aequalis -**весн-** trigl. gr. ἡλικιώτης.

равьсьность f. aequalitas -**весн-** trigl.

рагоуильскъ adj. nom. proprii - **витезъ** bell.-troj. 25.

рада f. habes in **отрада**, quod vide.

радениѥ v. **рад**ѣ**ниѥ**.

радениѥ v. **раждениѥ**.

ради praep. χάριν gratia; διά, ἕνεκεν propter cum gen. iungenda sup. 4. 8. 15 etc. *a)* **ради елены** χάριν ἑλένης man. **не иного - чесогоже** men.-mih. 201. **доуше ради свои** gram. 177. *b)* **за ѥретичьства ради** prol.-mart. **за обычаѩ ради** typ.-chil. **за нощьнаго ради скращениѩ** typ.-šaf. *c)* **что ради** chron. 1. 77. krmč.-mih. *d)* **темъ ради** gram. 244. *e)* **его ради д**ѣ**льма** krk. nsl. zaradi habd. porad prip. 65. beitr. 1. 426.

радивъ adj. diligens trigl.

радина f. sensus ignotus: **т**ѣ**хь очи кь томоу св**ѣ**та не вид**ѣ**ть, нь плачь бесконечни и радине оть нын**ѣ **и до в**ѣ**ка** misc. 47.

радитель m. diligens trigl.

радительница f. quae curam gerit glag.: vocabulum dubium.

радити -ждѫ **-дити** vb. curam gerere: nota nos primam pers. sg. nullibi legisse: **спасти се радеть** nom.-mik. 113. **владати и** - sabb.-typ. **вижда, да не нерадиши слоужьбоу свою скончати** leont. **нерадѧ товаровъ** chron. 1. 214. **нераде коудеши** sabb. 11. φρονεῖν curare **мало радивъше** sup. 148. commoveri **не рад**ѣ**ахѫ** sup. 134. 17. **рад**ѣ**ти** trigl. nsl. zraditi facere prip. 209. **не родить** οὐ προνοεῖ šiš. 166. **не родите о страс**ѣ hom.-mih. **не родите** mat. vi. **не родить о овцахь** š.-gl. 83. **не рождаахѫ** sup. 334. **не родѧ** cloz I. 434. **о господьств**ѣ **не родеще** šiš. 202. **не рождьше** matth. 22. 5. -nicol. **о дроуз**ѣ**мь не родити начинеть** nicol. nsl. roditi rês. 92. malo rodi za me; ne rodiu lex. za nikoga ne rodiš trub. ne rodi za ovce trub. nerodljiv inobsequens, degener lex. neroden immoriger, ineptus lex. nerodnež; bogaroden longanimis lex. boga

neroden impius lex. čech. neroditi oserb. rodny sollicitus beitr. 1. 427.

радованиѥ n. laetitia triod. trigl.

радовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. χαίρειν laetari sup. ostrom. cloz I. 800. chron. 1. 29. 72. 112. ἀγαλλιᾶσθαι exsultare sup. - **чемоу** tur. io.-sin. **вепрь калоу радоуѥть сѧ** diopt.

радоница v. **радоуница**.

радосимъ m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

радославъ m. nom. propr. viri sabb. 126. 164. 173. 177. asên 54. op. 2. 2. 313. adde **-ва** f. lit.-mih. **радило** chron. 1. 137. per. 58. **радимъ, радимичи** chron. bulg. grada radomira milad. 108.

радостивъ adj. laetus ex. 183.

радостотворимъ adj. laetitiam creans **-мѣмь плачи** op. 2. 2. 195.

радостотворьнъ adj. laetitiam creans - **плачь** io.-sin.

радостотворьство n. ioci ber.

радость f. χαρά, ἀγαλλίασις laetitia ostrom. hom.-mih. cyr. 3. chron. 1. 93. 102. χαρά gaudium sup.

радость v. **рѣдость**.

радостьно adv. libenter **-тно** sabb. 104. š.-gl. 77. **-досно** frag.-serb.

радостьнъ adj. ἀγαλλιάσεως laetitiae š.-gl. 90. laetus pat. dial. isaak. men.-mih. sabb.-typ. **-тною доушею** sabb 53. chron. 1. 206. χαρίεις iucundus man. φαιδρός laetus sup.

радостьнѣ adv. libenter frag.-serb. **-тнѣ** prol.-mart.

радоштѧ f. pl. ἀγαλλίασις laetitia tur. 103. nomoc.-bulg. psalt.-pog. **-щами** ostrom. **-щами вьзигра се младѣньць** hom.-mih. 111: plurali tantum usurpari videtur; klruss. radoščy, żałoščy, linoščy, luboščy zakr. 498.

радоуница f. **о велицѣ дни окличи и на радоуницы вънюнецъ и всѧкое въ нихъ бѣсовлание** bus. 814. **литвы и лѧхи и жемоть придоша изгономъ по велицѣ дни на дроугой день во вторникъ на заоутрие по радоуницѣ** karamz. 5. nota 25. **радоница** dies martis hebdomadis s. Thomae, quo Russi tumulos consanguineorum adeunt, carmina laeta paschalia canentes acad. **радоуньць** olim apud Russos die martis hebdomadis s. Thomae memoria mortuorum celebrabatur a consanguineis, qui afferebant vinum, panem etc., quique finito officio (**литія**) vini partem fundebant in tumulum, partem vero ipsi bibebant; interea feminae mortuum lugebant, virtutes eius praedicantes; **радоуница, радоуньць** conferunt cum **радъ**; mortuum talibus donis laetari dicentes alex.

радъ adj. χαρίεις iucundus pyrg. χαροποιός laetus **радѣ очи ѥмоу отъ вина** parem. 1271. lubens, alacer sup. adde leont. chron. 1. 11. 23. 30. 31. 37. 64. 68. 69. 71. 98. 103. 109. 121. - **злоу** prol.-cip. bor. 46. **хотѣхомъ ради бити сѧ** lavr. **радь бысть томоу** prol.-mih. **на радо срьдьце** bulg.-lab. **рада ѥсмъ семоу быти** bell.-troj. 4. **веселомь лицемь и зѣло радомь** men.-mih. προθύμως - **бѣжи съ нимь** greg.-naz. **съпогребенъ бѫди** - greg.-naz. **азъ радъмь срдцьмь подвизаю сѧ** zlatostr. γεγηθώς laetus **ради къ работѣ пристоупите** psalt.-theod. - **бы былъ** ἠγαλλιάσατο ostrom. scr. râdh perficere, favere goth. raths lit. rodas ztschr. 6. 390; 8. 64. beitr. 1. 426. 427. Pott 2. 1. 980. cf. serb. raditi agere.

радьма praep. χάριν gratia cum gen. iungenda pat. hom.-mih. **рад'ма** sup. 431. 433. 446. 451. **того** - bus. 433. **мора** -; **чьсо** - ex. **чесо** - men.-mih. **чьто** - ephr.-vost. **за того** - hom.-mih. **-дма** op. 2. 1. 139. sup. 418. 423. 427. 432. 438.

радьство n. laetitia - **и весельство** sbor.-kir. 47.

радѣниѥ n. diligentia trigl.

ражалити си v. **раждаалити си**.

ражвати -вѫ -веши vb. mandere nomoc.-bulg. 68. **разьжви** misc.-šaf. cf. **раждьвати**.

раждалити си -лѭ си -лиши си vb. λυπεῖσθαι indigne ferre, lugere zlatostr. ion. 4. 4. -mat. 46. 50. bus. 144. **разьж-** men.-mih. **оуто зѣло оуво разжали си** ion. 4. 4. -vost.

раждание n. procreatio ex. chrys.-lab. **-жанью** op. 2. 2. 94: male **-ждениѥ** γονῇ partus hom.-mih. 208.

раждательница f. genitrix euchol.

раждати -дѭ -даѥши vb. τίκτειν, ἀποτίκτειν parere ostrom. greg.-naz. hom.-mih. γεννᾶν generare ant. dial. ioann.: adde chron. 1. 40. 43. - **сѧ** γεννᾶσθαι nasci ostrom. sup. typ.-chil. cloz I. 867. 884. chron. **-демъ** γενόμενος cloz I. 285. **-демое** γεννηθησόμενον man. 50. - γεννᾶσθαι generari sup.: th. **роди**.

раждеждениѥ n. πύρωσις incendium ant. dial. šiš. 198. ἐρεθισμός irritatio - **на блоудь** krmč.-mih. 154. adde mon.-serb.

adde раждъж- antch. раждьж- greg.-naz.

раждєлѣти -ѣѭ -ѣєши vb. cupidine corripi, uti videtur срдцє -лєниоє per. 11. 23.

раждєниѥ n. μελέτη cura ant. къ-нинѫ бри-дости svjat. ant. радєниѥ act. 18. 17. - bulg. радѣниє ber.

раждєшти -гѫ -жєши vb. καίειν, πυροῦν incendere, urere iez. 39. 9. -vost. sup. 169. 257. pat. int. men.-vuk. kruš. vost. ignem subiicere sup. раждьзѣтє пєщь bus. 180. ражьнь раждєжєнь prol.-mart. раждєжє bon. разжє chron. 1. 135. 10. ражьжєнымн гвозды vost. 1. 305. - сѧ bon. - ѩростию hom.-mih.

ражднгати v. раждизати.

раждизавати -ваѭ -ваєши vb. incendere misc.

раждизаниѥ n. incendere sup. 404. io.-sin.

раждизатєльнъ adj. urens ioann.

раждизати -заѭ -заєши et -жѫ -жєши vb. incendere pat. int. bon. sup. 271. -жоуть chrys.-lab. male ῥάπτειν suere sup. 294. 22. - сѧ πυροῦσθαι incendi šiš. 78. -гати pat. dial. bus. 176. op. 1. 103. int. - сѧ šiš. 252. sup. 98. ражигати int. разжигати bus. 813. ражизати chron. 1. 60.

раждитниѥ n. περιφάνεια splendor по -тьи славъı въ работоу въпадоша psalt.-theod.: vocabulum obscurum.

раждиѥ n. κλήματα sarmenta ostrom. наслѣдоваша вьсє -дьѥ землѧ psalt.-int. saec. xii. cf. розга.

раждь adj. lubens раждъ sbor.-kir. 5. cf. радъ.

раждьвати -вѫ -вєши vb. mandere - ѩдь ex.-op. 2. 1. 19. cf. ражвати.

раждьжєниѥ v. раждєжєниѥ.

ражигати v. раждигати.

ражизати v. раждизати.

ражнѣвати сѧ v. разгнѣвати сѧ.

ражьжєнъ v. раждєшти.

ражьнъ m. σκόλοψ stimulus op. 2. 2. 265. svjat.-op. 2. 2. 404. mat. 8. ant. κέντρον stimulus на -жны прати šiš. 251. дасть ми сѧ ражьнъ плъти svjat. adde prol.-vuk. men.-mih. κρεάγρα fuscina панница єго и ражны єго pent.-mih. exod. 27. 3. -vost. kruš. σοῦβλα subula men.-vuk. adde - дрєвѧнъ sbor.-kir. 12. -жни жєлѣзны prol.-mih. ражнь σοῦβλα subula prol.-cip. ражєнь σκόλοψ stimulus op. 2. 2. 118. раждьнь misc. 108. nsl. ražen prip. 125. raženj 119. veru habd. lex. čech. rožen, rožeň pol. rożeń oserb. rožen nserb. rožon

рожънъ: да ми сѧ плъти - antch. рожны pl. instr. holm. vost. 1. 125. рожни esth. 10. 3. -mat. 53.

разаратн v. разарыти.

разарыниѥ n. eversio prol.-mih.

разарыти -ыѭ -ыєши vb. λύειν, καταλύειν, παραλύειν, καθαιρεῖν evertere ostrom. šiš. 217. prol.-mih. ant.-hom. isaak. ber. - сомботѫ bon. -рѣти chrys.-frag. -рати sup. 141. 206. 299. 324. 325. misč.-šaf. kruš. mon.-serb. - црькьвь prol.-cip. -рѣти sup. 195. разор- ioann. int. розор- per. 64. 4.

разбалати -аѭ -аєши vb. sensus dubius: растоварива или -лавь duš. 103.

разбивати -аѭ -аєши vb. λύειν solvere, evertere, frangere dial. ioann. io.-sin. alex.-mih. 101. chron. 1. 30. domet. bus. 712. 812. при сѫсѣ соущаꙗ о камєниє - op. 2. 2. 153. - гроздиє misc.-šaf. - капища men.-leop. - стѣны prol.-mih. - чашоу nom.-lab. - младєньца nomoc.-bulg. 112. de latrone krmč.-mih. 195. - сѧ strum. bus. 812. int.

разбирати -аѭ -аєши vb. considerare - славѫ нєбєснѫѭ par. recolligere, delectum facere trigl.

разбити -биѭ -биєши vb. καταλύειν dissolvere dial. sabb.-typ. adde op. 2. 1. 117. chron. 1. 12. 37. 138 etc. sup. 38. 328. - воискоу на три збоєвє alex.-mih. κλᾶν frangere krmč.-mih. nomoc.-bulg. pat.-mih. proph. - гърньць bus. 388. sbor. kir. - съсоудь prol.-mart. - стькло bell.-troj. 42. - црькви prol.-mih. - двьри men.-mih. - грады per. 19. 34. - сѣни 58. 39. - главоу hom.-mih. - оуды тѣло prol.-mih. - воискоу ok. 86. asén 9. - алиєга ok. 77. -биѥнь вєльблоудь men.-mih. irritum facere - дарь š.-gl. 99. stuprare - дѣвицоу nom.-lab. male ἐφαπλοῦν sup. 286. - сѧ de navi men.-leop. prol.-cip. prol.-mart. chrys.-lab. par. mon.-serb. συντρίβεσθαι корабоу -бьшоу сѧ men.-vuk. азъ єсмь сѧ -билъ pedem fregi men.-leop. розб- sup. 404. chron. rum. разбєск vincere pol. rozbit m. naufragium.

разбитиѥ n. κατάλυσις dissolutio dial.

разбиати -иѭ -иєши vb. conterere - богы на дробио prol.-mih. 114. cf. разбивати.

разбиѥниѥ n. dissolutio ant.-hom. θλασμός frangere man.

разблажати -жаѭ -жаєши vb. πιαίνεσθαι pinguescere -зъб- op. 185. esai. 58. 11 -proph.

разблажити -жѫ -жиши vb. ἀγαθύνειν

benefacere -жи милость свою pent.-mih. adde -житъ завѣтъ мнозѣмъ op. 1. 110. -жи часть свою alex.

ραзвогатнти -штѫ -тиши vb. ditare -сѧ alex.

ραзвогатѣти -ѣѭ -ѣюши vb. πλουτεῖν ditescere ant. bon. prol.-mih. prol.-vuk. pent.-mih. vita-theod. sim. I. 23. bor.

ραзвой m. latrocinium nomoc.-bulg. ἀναίρεσις, φόνος homicidium krmč.-mih. sup. iudic. 15. 17. -pent.-mih. krus. ἐνεδρεύων iudic. 9. 25. -pent-mih. op. 1. 25. дъва ραзвоꙗ ѥсте sbor. поставиша ѥмоу ραзвоꙗ ibid. -vost. adde alex.-mih. bus. 504. tur. chron. 1. 54. 207. ok. 26. 72. отъ -вою men.-leop. - творити men.-mih. chrys.-lab. vita-theod. sabb. 31. -воѫ творити dial.-šaf. fris. raszboi nsl. razboj trub. bulg. razboj; platno imam na razbojo verk. 146. rum. ръзбоĭ bellum, machina textoria.

ραзвойникъ m. φονευτής homicida pent.-mih. λῃστής praedo clozI. 656. 872. ostrom. sup. greg.-naz. misc. men.-vuk. nom.-mik. 19. prol.-mart. šaf.-frag. 37. chron. 1. 54. 95. 102. 207. розв- sup. 439. 440.

ραзвойничь adj. poss. λῃστοῦ praedonis pat. prol. vuk. dial.-šaf. chrys.-lab. -ча пешера men.-mih.

ραзвойничьскъ adj. λῃστρικός praedatorius prol.-mart. men.-mih. triod. mir. - чинъ обраꙁь - hom.-mih. πειρατικός piraticus man. кровы -кы λαβυρίνθους op. 2. 2. 75.

ραзвойничьскы adv. λῃστρικῶς praedonum more hom.-mih. sabb. 132. 178. misc.-šaf. -чески bus. 705.

ραзвойничьство n. latrocinium misc. chron.

ραзвойничьствовати -воуѭ -воуюши vb. chrys.-lab. psalt.-vuk. misc.-šaf. - поуть isaak.

ραзвойнъ adj. φονικός ad caedem pertinens -на роука hom.-mih.

ραзвонньство n. τὸ λῃστρικόν latrocinandi studium cyr.-hier.

ραзвойскъ adj. latrocinii cloz I. 710.

ραзвойство n. λῃστεία latrocinium cloz I. 706. hom.-mih.

ραзвойствовати -воуѭ -воуюши vb. latrocinari hom.-mih.

ραзвоиште n. sensus dubius nomoc.-bulg. 88. latibulum latronum alex.

ραзволѣние n. morbo corripi -ниꙗ sup. 451.

ραзволѣти сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. morbo corripi sup. 146. 421. 432. krmč. men.-mih. io.-sin. isaak. pam. 201. leont. prol.-mih. misc.-šaf. 134. dial.-šaf. chrys.-lab. men.-vuk. chrys.-duš. 47. chron. 1. 16. 28. 47 etc. - на смерть pam. 186. - къ съмрьти krmč.-mih. rum. мъ ръзволеск; sine сѧ dolere krk.

ραзворъ m. consideratio, uti videtur слово златооустаго о доушевныхъ -рѣхъ misc. 65. 75. delectus militum trigl. nsl. razbor discretio habd. razborit discretus habd.: male ραзвора vectis ber.

ραзворьнѣ adv. не- inconsiderate - смѣшати misc.-šaf. 36.

ραзвости -дѫ -деши vb. pungere alex.

ραзвотѣвати -аѭ -аюши vb. ὑποπιαίνεσθαι pinguescere влагою - dioptr.-vost. pinguescere, inflari ber. steph. влагою - de venis dioptr.-lab.

ραзвотѣние n. pinguescere ber.

ραзвотѣти -ѣѭ -ѣюши vb. pinguescere влагою - de venis dioptr. inflari prol.-mih. 185.

ραзвоꙗти сѧ -воѭ сѧ -воиши сѧ vb. timere misc.

ραзврати -верѫ -вериши vb. diiudicare bulg. 4. неразврань и прокоудьлнвъ bulg.-lab. adde -вери кое отрокъ и кое дѣвица bus. 717.

ραзвоудити -ждѫ -диши vb. expergefacere bulg.-lab. - сѧ отъ сна bell.-troj. 31. bulg. razbudi.

ραзвоуждати -аѭ -аюши vb. expergefacere -жаетъ bus. 917.

ραзвоучити -чѫ -чиши vb. sensus dubius: съмрьти прѣдаюте очи ѥй развоучени (pro -нѣ) nom.-barb. serb. zastor razbuča se živ. 161.

ραзвоуꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. audacem fieri, uti videtur georg. krmč.-mih. ματαιοῦσθαι vanum fieri men.-vuk. - сѧ alex.

ραзвѣгати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. diffugere trigl.

ραзвѣгнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. διασπείρεσθαι dispergi sup. domet. sabb. 155. hom.-mih. vita-theod. men.-mih. bus. 735. sabb.-typ. chron. φεύγειν fugere sup. 369. nsl. razbêgati se.

ραзвѣжати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. dispergi chron. 1. 207. 208.

ραзваждати -аѭ -аюши vb. abducere gram. 27.

ραзвала f. eversio gram.

ραзвалити -лѭ -лиши vb. ἀναλύειν dissolvere, evertere - рогозь prol.-mart. adde sim. II. 9. pat. mon.-serb. монастырь -лень sabb.-typ.

ραзвалꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. everter e-трапь misc.-šaf. 172.

разварити -рѭ -рииши vb. coquere sup. 170, liquefacere men.-mih. - **масло** prol. men.-leop. - **смолоу** men.-leop. - **пькль** prol.-vuk. - **пеколъ** vost. 2. 96. - **масо** int. 185. **коновъ -ренъ смолою** men.-leop. **коновь -рень** prol.-mart. ἐκκαίειν accendere prol.-mart. πυροῦν accendere men.-vuk. - **сѧ: -рилъ сѧ пламыкъ** misc. **-рнвъ сѧ пьпьль вроуцѣ** prol.-mih. **кости -реть сѧ** prol.

разварѥниѥ n. χωνευτήριον conflatorium **-рѣи-** ant. **-ѥниѥ гоувить олово** antch.

разварити -рѭ -рѥши vb. liquefacere - **олово** pam. διαλύειν solvere hom.-mih. **-рати** domet. **зною -рающтоу** sabb. 154. **жегомь -раѥмь** prol. pyrg.

разварѥниѥ n. liquefacere **смолѣ -рен-** men.-leop.

развеличати -аѭ -аѥши vb. φυσιοῦν inflare **ви(ѣ)дѣниѥ -чаѥть** op. 2. 1. 147. adde ant.-hom. - **сѧ** men.-leop. pent.-mih. kruš. πλατύνεσθαι dilatari deut. 11. 16. -vost. **-чаеть сѧ срдцмь** ephr.-vost.

развеличити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. inflari chrys.-frag.

развести -дѫ -деши vb. separare meth. 7. **аще ѥсть сьгласьна рѣчь ихъ и ꙗко -доше ѥ** hom.-mih. 42. dispergere per. 12. 32. **розвести розно** bus. 704. διανοίγειν aperire dial. ioann. hom.-mih. - **оуста** men.-mih.: nota περιάγειν circumducere men.-vuk. **вь разлнчьныѥ тьмьници -демомь** prol.-mih. 180. adde chron. 1. 62. - **сѧ: -де сѧ землꙗ** prol.-vuk. prol.-mih. **землю -дьшоу сѧ** men.-vuk.

развивати -аѭ -аѥши vb. explicare **свитокъ** - op. 2. 1. 192. - **антимнсь** trêb. 111. bulg. razviva.

развина f. σειρά catena **сꙗзанъıмъ -нами грѣхъ нашихъ** cyr.-hier. cf. **розвинъ**.

развити -вьѭ -вьѥши vb. ἀνειλεῖν evolvere proph. mir. - **свитькь** men.-mih.

развлажати -аѭ -аѥши vb. dissolvi, uti videtur **кости твоꙗ -жѣють** chron. 1. 173.

развлачити -чѫ -чиши vb. solvere **-чивъ исплети пакы рогозъ** men.-leop. 23.

развлѣчениѥ n. distractio trigl.

развлѣшти -кѫ -чеши vb. distrahere, solvere kruš.

разводити -ждѫ -диши vb. σχίζειν scindere prol. separare mir. - **сѧ: -дѧцѧ сѧ небеса** ostrom. prol.-vuk. **небеса -дима** men.-leop.

разводъ m. divortium trigl. definitio, distinctio **на розводъ посылаеть** bus. 741.

развонстъ adj. sensus obscurus prol.-mih. 242.

разворъ m. διατόνιον circulus exod. 35. 11. μοχλός vectis vost. 1. 99; 2. 142. pent.-mih. kruš.: scribitur etiam **разборъ** et **распоръ**, at praestat **разворъ**.

развражити -жѫ -жиши vb. παροργίζειν irritare pent.-mih.: vocabulum dubium.

развратитель m. qui evertit krmč.-mih. 11.

развратити -штѫ -тиши vb. ἀνατρέπειν evertere sup. krmč. διαστρέφειν distorquere, corrumpere strum. šiš. 29. 138. ostrom. sup. καταστρέφειν evertere **храмы** - men.-vuk. **очи -щенны** dial.-šaf. **-щень зракь** hom.-mih. **лице -щено** men.-vuk. **-щень** διάστροφος distortus - **рѣчь инако** per. 100. - **сѧ** sup. rum. **ръзврътеск** concito.

развратъ m. ἐπισύστασις seditio act. 24. 11.

развратьникъ m. qui evertit; στασιαστικός seditiosus kruš. pat. chron. 1. 160. - **ангельскь** hom.-mih.

развратьно adv. perverse glag.

развратьнъ adj. evertens int. 82. perversus glag.

развраштати -аѭ -аѥши vb. ἀνατρέπειν evertere ioann. ἐκστρέφειν evertere proph. adde strum. seducere meth. 5. **очи - бесрамьно** men. mih. 136.

развраштениѥ n. ἀνατροπή, ἐκτροπή eversio dial. op. 2. 2. 150. διαστροφή distorsio men.-vuk. adde svjat. **вьсѣхь чловѣкь ѥже кь дроугь дроугоу** - chrys.-lab.

развръгнѫти -нѫ -нєши vb. disiicere misc.

развръзати -заѭ -заѥши vb. διανοίγειν aperire ostrom. men.-mih. ioann. kruš. int. νύττεσθαι compungi hom.-mih. - **ложесно** ev.-tru. vost. 1. 400. - **сѧ** ἀνοίγεσθαι aperiri prol.-mart. **ребро -заше сѧ** op. 2. 2. 630. bulg. razvrъza solvere bulg.-lab.

развръзениѥ n. compunctio sup. 435. adde ex.

разврѣниѥ n. βρασμός ebullitio prol. prol.-cip. - **смолѣ** prol.-mart. **пекь и** - βρασμὸς μέγας men.-vuk. prol.-lab.

развръсти -зѫ -зеши vb. διανοίγειν aperire bon. pat. dial. sup. prol. io.-sin. holm. **-връсти печать** ioann. **-връсти срьдьца** sup. 4. **-зе ложесна дѣвича** vost. 1. 400. **-връзенамъ двьрьмь** greg.-naz. **земли -зьши бока своꙗ** δίχα διαιρεθείσης prol.-mih. prol.-mart. laxare - **оуз ды** sup. 553. compungere sup. 4. 25. - **сѧ** διανοίγεσθαι aperiri ostrom. **земли -зьши сѧ** prol.-mart. **-зоше сѧ**

источници š.-gl. 72. -врѣста се слоуха nicol. разврѣша сѧ вси источници ἐρράγησαν gen. 7. 11. -vost.: nota въ разоумѣ его бездьны развьрѣшѧ prov. 3. 20. -vost.

разврѣти сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. coquendo solvi misc.-šaf.

разврѣшти -гѫ -жеши vb. σκορπίζειν dispergere hom.-mih. - врѣме hom.-mih. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι rumpere sup. prol. ioann. - оуставы hom.-mih. оузы - prol.-mart. παραλύειν violare sup. 228. ἐξαλείφειν delere krmč.-mih. -вергше манаканонъ sbor.-kir. 51. adde bor. pyrg. - горѣние prol. - трѣбы prol.-mart. - силоу hom.-mih. - царьство kruš. -зъв- sup.

развъзѧти -зьмѫ -зьмеши vb. diripere prol. - мощи men.-vuk.

развьнъ m. catena развены pro вервецы azbuk. въземъ розвъны извиты три на выѭ своѭ възложи sup. 94. cf. развина.

развѣ 1) adv. χωρίς, παρεκτός, πλήν praeter ostrom. sup. 2. 92. 129 etc. нѣсть ми вь скровищи развѣ грьсть моучице hom.-mih. 140. не бѣхоу развѣ тьчию двѣ чести светаго хлѣба; не подобаеть намь дати иномоу развѣ самомоу цароу книгы кесаревы men.-mih. не просихь вина, меса, сикера, развѣ хлѣбь хоудь chrys.-lab. развѣ столомь старѣй тебе да боудоу πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ gen. 41. 40. -pent.-mih. - старѣйши - kruš. sed mon.-serb. duš. 2) praep. cum gen. iungenda cloz I. 130. š.-gl. 50. sup. 4. 23. 89 etc. mon.-serb. duš. - еврѣй chron. 11. 24. - хлѣба и воды 81. 14. развѣе тебе иного не знаемъ 191. 14. не бѣсть никътоже отца развѣ сына ex. croat. razmi luč. розвѣ sup. 298. 438. 441.

развѣвати -аѭ -аеши vb. ῥιπίζειν iactare barl. int. 13. - сѧ šiš. 185.

развѣсити -шѫ -сиши vb. suspendere - по сѣтемъ vost. 1. 303.

развѣтъ m. ἐπισύστασις seditio act. 24. 12. -bulg. διαβούλιον decretum os. 4. 9. -proph. op. 1. 124. os. 1!. 6. -vost. adde ber.

развѣтьникъ m. seditiosus men.-mih.

развѣштавати -аѭ -аеши vb. ἀναστατοῦν seditionem excitare šiš. 122. chrys.-lab. - народы men.-mih. 5. - братию sabb.-typ. 35. -ваѭщеи вы galat. 5. 12. -apost.-nor.

развѣштаниѥ n. excitatio sabb.-typ. 41.

развѣштати -аѭ -аеши vb. ἀναστατοῦν excitare op. 2. 1. 149. - народы men.-mih. -веща- šiš. 34. -щаѧ вса не жрети vost.

развѣштевати -аѭ -аеши vb. hortari -вaеть многоу чадь ꙗкоже не жрети богомъ vost.

развѣꙗти -ѣѭ -ѣеши vb. λικμᾶν evannare prol.-cip. pyrg. men.-vuk. - плоды chrys.-lab. dispergere, dissipare nomoc.-bulg. kruš. прьсть - prol. διασπείρειν dissipare proph. bon. evertere pat.

развѧзаниѥ n. solutio par. trigl.

развѧзати -жѫ -жеши vb. λύειν solvere prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. men.-mih. men.-leop. ichn. extendere -зань по срѣдѣ двою стльпоу prol.-mih. 79. - и по земли къ четыремъ кольцемъ vost. къ колцемъ -зана vost. bulg. razveza.

разга f. κλῆμα palmes прострѣ разгы его до морꙗ psalt.-pog. -vost. 2. 142. cf. розга.

разганꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. διασκορπίζειν dissipare men.-mih. sim. I. 15. вѣтръ облакы -ꙗеть mir. печаль - hom.-šaf.

разгарати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. ἐκκαίεσθαι exuri ant. pat. sup. isaak. vost. 1. 322. chrys.-lab. hom.-mih. frag.-bulg. aestuare sup. 200. 28. скрадѣ -аюшти се men.-mih. 182. -адше се срьдьце его sabb.-typ. 85. - любовию христовою sim. I. 25. -аемь любовию sim. I. 3: sine сѧ: любы -адше срьдьце его sim. II. 3.

разгарꙗвати -ваѭ -ваеши vb. accendere isaak.

разгвоздити -ждѫ -здиши vb. διηλοῦν clavo transfigere prol. дьскы зоубы -ди men.-mih.

разглаголаниѥ n. dialogus ephr.

разглагольствиѥ n. dialogus trigl. -во trigl.

разгласити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. διαφωνεῖν dissidere op. 1. 106.

разгласиѥ n. discordia pat. int. 192. op. 2. 1. 57. chrys.-lab. hom.-mih.

разгласьно adv. inconvenienter cozm.

разгласьнъ adj. ἀσύμφωνος discors ant.

разглашати -аѭ -аеши vb. publicare trigl.

разглобити -блѭ -биши vb. ἀνιέναι remittere -блюнжю de manu remissa et soluta greg.-naz.

разглѧдати -аѭ -аеши vb. speculari иде - стѣнъ градныхъ chronogr. adde chron. 1. 90. bulg. razgleda milad. 345.

разглѧдъ m. speculatio роз- chron. 1. 148. 25.

разгнати -женѫ -женеши vb. σκορπί-

ζειν, διασκορπίζειν, διαλύειν dispergere ant. prol. sup. clim. men.-vuk. sim. I. 5. - **стадо** men.-leop. men.-mih. - **мракъ тьмныихъ вѣсовъ** sim. I. 25. **-гнавъ разгна** καταδιώξας διέφθειρε prol.-mart. **-ждєнѫтъ** sup. ἐξελαύνειν expellere **-г'н-** sup. 260. reprimere sup. 218.

разгнивати -аѭ -аѥши vb. putrescere ex.

разгнити сѧ -гниѭ сѧ -гниѥши сѧ vb. σήπεσθαι putrescere misc. mir. **-нивъшє сѧ оуди** men.-mih.

разгнѣваниѥ n. irritatio ant.

разгнѣватєльнъ adj. irritans int.

разгнѣвати -аѭ -аѥши vb. irritare - **сѧ** sup. chron. ὀργίζεσθαι, θυμοῦσθαι irasci ostrom. **ражнѣвати сѧ** svjat.

разгнѣвити -влѭ -виши vb. irritare sup. 419. men.-leop. tur. greg.-lab. chron. - **сѧ** alex.-mih. 153.

разгнѣтити -штѫ -тиши vb. accendere prol.-mih. ber. čech. roznítiti.

разгнѣштати -аѭ -аѥши vb. accendere antch. **похотный огнь -щаєть жєньска вєсѣда** ant.-vost.

разгобьзити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. feracem esse ant.-hom.

разговорити -рѭ -риши vb. suadere prol.-mart. bell.-troj. 27. - **благотврьдиѥ** men.-leop. loquendo sedare misc. 31. - **сѧ** colloqui bell.-troj. pat.-šaf.

разговоръ m. dialogus trigl.

разговорѥниѥ n. hortatio, uti videtur **-рєн-** misc.

разгонити -нѭ -ниши vb. dispergere ex. vita-theod. **облакы** - nom.-mik. 26.

разгорьнъ adj. διάπυρος ardens io.-dam.

разгорьчати -аѭ -аѥши vb. exacerbare pent.-mih. **-рча во мнѣ злобъ** bus. 129. πικραίνεσθαι exacerbari ruth 1. 20. -pent.-mih.

разгорѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ardere **срьдьцє** isaak.

разгорѣниѥ n. ardere dial. prol. io.-sin. - **огньно** πυρκαϊά incendium prol.-cip.

разгорѣти сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. πυροῦσθαι, συγκαίεσθαι ardere iob 30. 17. -vost. hom.-mih. nomoc.-bulg. pent.-mih. triod. chron. ζεῖν fervere prol.-cip. **-рѣлъ сє вѣ огнь** prol.-cip. - **огнѥмь** ok. 52. **нєбо -рѣло сѧ вѣшє** zlatostr.-saec. xvi. chrys.-frag. **на гнѣвь** - men.-leop. **вь нєистовьство -рѣшє сє** men.-vuk. **-рѣ сє огнь** prol.-mih. ichn. **огнь -рить сє** ant.-hom. 149. **вѣшє огнь -рѣль сє** men.-vuk. **кости -роша сѧ** iob 30. 17. -vost. ἀναζωοπυρεῖσθαι recreari sup. 142. 7.

разгорѧштавати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. accendi - **оутованиѥмь** isaak.

разграбєжь m. rapina **роз-** bus. 399.

разграбити -блѭ -биши vb. διαρπάζειν, ἁρπάζειν diripere sup. pat. proph. hom.-mih. bus. 411, chron. per. prol.-mih. chrys.-frag. - **домь** prol.-vuk. per. 84. **имѣниꙗ -блєна** dial.-šaf. - **имѣниѥ** prol.-vuk. - **богатьство** tur. - **злато** men.-mih. - **внсєрь** sabb. 208. **-блєна обьщина** krmč.-mih. 292. δημεύειν publicare krmč.-mih.

разграблꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. διαρπάζειν diripere pent.-mih.

разграблꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. διαρπάζειν diripere ant. domet. ἁρπάζειν rapere ev.-novg. adde misc.-šaf. sabb. 27.

разграблѥвати -лѭѭ -лѭѥши vb. διαρπάζειν diripere kruš.

разграблѥниѥ n. ἁρπαγή, διαρπαγή, ἅρπαγμα rapina šiš. 222. proph. krmč.-mih. men.-mih. kruš. - **имѣниꙗ** misc.-šaf. **-бьѥньѥ** sup.

разграда f. dissepire trigl.

разградити -ждѫ -диши vb. evertere - **монастырь** men.-leop. **-жєноу въıвъшоу монастъıрю** vita-theod.

разгромити -млѭ -миши vb. ἐπιτιμᾶν obiurgare **-милъ єси поганыхъ** psal. 9. 6. -op. 1. 194. cf. russ.

разгрохотати сѧ -штѫ сѧ -штєши сѧ vb. cachinnari prol.

разгрьдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. superbire nom.-lab.

разгрьдѣвати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. γαυροῦσθαι superbire 3. macc. 3. 8. -vost. par.

разгрьдѣниѥ n. superbia int. **-горд-** vost.

разгрьдѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. φυσιοῦσθαι inflari šiš. 120. strum. τυφοῦσθαι insolentem esse šiš. 164. ant. prol. ioann. prol.-vuk. nomoc.-bulg. isaak. prol.-mih. 58. krk. **-горд- вь грѣхъ** op. 2. 1. 164. τραχηλιᾶν cervicem attollere men.-vuk. - **сѧ** ἐπαίρεσθαι efferri vost. adde int. pyrg. par. chrys.-lab. krmč.-mih.

разгрѣвати -аѭ -аѥши vb. calefacere triod. isaak. - **сѧ** clim. dioptr.

разгрѣшити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. non offendere, non obvium fieri **татаровє съ нимъ -шили сѧ** karamz. 5. 355.

разгрѣꙗти -ѣѭ -ѣѥши vb. διαθερμαίνειν, θερμαίνειν calefacere men.-mih. ant. dial. misc.-šaf. - **сѧ** nomoc.-bulg. men.-serb. clim. - **мыслию** isaak.

разгоублꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. διαφθείρειν perdere ant.

разгънѫти -нѫ -неши vb. ἀναπτύσσειν explicare - **ризоу** pent.-mih. **-гънъвъ** ostrom. ἀνοίγειν aperire - **книгы** greg.-naz. assem. chrys.-lab. - **книгѫ** nomoc.-bulg. pat.-mih. misc. chrys.-lab. - **роукописание** men.-leop. **-гьноуть ризы** krmč.-mih. **разьгноуvь** sabb. 35. **разгни сьвѣсть** chrys.-lab. part. **-гьбена** (**χάρτης**) krmč.-mih.

разгънѫтие n. evolvere **-гн- книгамь** chrys.-lab.

разгыбати -баѭ -баеши vb. evolvere pat. triod. misc. pan. - **писание** par. **списание** - krmč.-mih. - **роуцѣ** per. 17.

разгыбнѫти -нѫ -неши vb. evolvere **-бенъ** alex. cf. **-гън-**.

раздавание n. distributio leont.

раздаватель m. qui distribuit men.-mih. 192. trigl. cf. **-гън-**.

раздавати -ваѭ -ваеши vb. διανέμειν distribuere sup. ant.-hom. typ.-chil. prol.-belg. krmč.-mih. prol.-mih. 230. men.-vuk. per. 86. chron. 1. 56. 93. 200. cyr. 7. **ни божиꙗ домоу** - krmč.-mih. ἀποδόεσθαι expendere sup. 278.

раздавити -влѭ -виши vb. confringere - **лоно** sbor.-kir. 52.

раздавъчий m. qui distribuit, dator leont. men.-mih. 192.

раздажда f. roga leont. 106. men.-mih. 191.

раздание n distributio ex. sabb.-typ. men.-mih.

раздатель m. διανομεύς qui distribuit pyrg.

раздати -дамь -даси vb. διαδιδόναι distribuere krmč. 79. dial. triod. misc. ber. - **имѣние** mir. - **вино** chrys.-lab. διασκορπίζειν dispergere men.-mih. καταναλίσκειν consumere prol.-mart. adde men.-vuk. greg.-mon. 56. chron. š.-gl. 84. **-даждь нищимь** nicol.

раздаꙗние n. διάδοσις distributio dial. **на -ние монастырємь** sabb. 40. **раздача** idem trigl., quod psl. esset **раздашта**.

раздаꙗтель m. διανομεύς distributor prol.-lab. prol. krmč.-mih. 230. men.-mih. 191. sabb.-vind. **-даат-** leont. men.-vuk.

раздаꙗти -даѭ -даеши vb. διαδιδόναι distribuere ant. ephr. misc. krmč.-mih. greg.-mon. 57. 77. kruš. chron. - **имѣние** sim. **-дай** ostrom., quod vost. ad **-дати** traxit.

раздваꙗти сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. ἀμφιβάλλειν dubitare hom.-mih. 207.

раздвижение n. apertio ex.

раздвизати -аѭ -аеши vb. aperire ant. dimovere trigl.

раздвоити сѧ -оѭ сѧ -оиши сѧ vb. dividi **да не -дъвоить сѧ оумъ** bus. 298. sborn. adde vost. mon.-serb. 159. 15.

раздебелѣти -ѣѭ -ѣеши vb. crassum fieri krk.

раздирати -аѭ -аеши vb. scindere sup. 328. pat. prol. georg. - **сѧ**: **риза начънъши сѧ** - sborn.

раздолие n. κοίλωμα convallis op. 1. 14. bus. 729. kruš. pat.-šaf. acad. alex.

раздолъ m. κοιλάς vallis kruš. ber.

раздоротворьць m. qui scandala praebet alex. acad.

раздоръ m. σχίσμα schisma ephr. pam. 210. sup. 444. alex. ber. ziz. chrys.-lab. σκάνδαλον scandalum rom. 16. 16. -bulg.

раздорьникъ m. schismaticus **-ри-** alex.

раздорьнъ adj. schismatis pan.

раздраблꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. διαθρύπτειν comminuere ant. prol. ioann. domet. misc. prol.-cip. isaak. pyrg. typ.-chil. man. men.-vuk. - **хлѣбь** chrys.-lab. holm. - **хлѣбь свой алчющимь** sabb. 176. - **нищимь хлѣбь** men.-vuk. **-бла-** nicod.

раздражание n. παροξυσμός irritatio ant.

раздражатель m. qui irritat **чрѣва** - ephr.-belg.

раздражати -аѭ -аеши vb. ἐρεθίζειν irritare krmč.-mih. παραζηλοῦν irritare šiš. 184. ζηλοῦν irritare op. 2. 1. 149. παροξύνειν irritare ant. ioann. chrys.-lab. cozm. io.-sin. dial.-šaf. ber. **бога** - greg.-naz. - bibl.-listy **-жаеть въ свары принити** men.-leop. **-зати**; - **сѧ** š.-gl. 84. παροξύνεσθαι šiš. 89. 235.

раздраждити v. **раздражити**.

раздражение n. ἐρεθισμός irritatio ant. ἐριθεία contentio šiš. 123.

раздражитель m. qui irritat trigl.

раздражити -жѫ -жиши vb. παραζηλοῦν irritare šiš. 63. παροξύνειν irritare bon. men.-vuk. - **медвѣдицоу** men.-mih. ἐξάπτειν incendere - **вь гнѣвь** hom.-mih. εἰς ὀργὴν ἐξάπτειν sup. 342. adde - **на се бога** chrys.-lab. adde chron. per. ber. - **сѧ** prol.-mart. men.-leop. **-жише сѧ и възгорише** men.-mih.: nota **-ждити** chron. 1. 53. 8. et **-жнити** 33. vii.

раздражнити v. **раздражити**.

раздразенъ adj. ὠργισμένος irritatus dial. 326: vocabulum dubium.

раздразити -жѫ -зиши vb. καταρρηγνύναι frangere sup. scindere **землю -зи** hom.-mih. 78. - **сѧ** bor. xiv: **разъ** et **разити**.

раздрание n. ῥῆγμα fissura men.-vuk. dilaceratio trigl. adde mon.-serb. 461.

раздраньць m. τζάντζαλον, quod explicatur

nugamentum, nimia parsimonia duc. цаньцаль нашнмь ѩзыкомь сказаѥть сѧ - i. e. tritis vestibus indutus krmč.-mih. 205. krmč. 171. acad.

раздрати -дерѫ -дереши vb. σχίζειν, περισχίζειν scindere sup. διαρρηγνύναι diffringere sup. παραλύειν solvere, lacerare ризоу - prol.-mart. διαφθείρειν corrumpere - книгы krmč.-mih. 155. ῥηγνύναι rumpere krmč.-mih. κατατρίβειν atterere - ризоу krmč.-mih. -драна риза; -драхь одеждоу dial.-šaf. -дьравъ ризѫ antch. мантиа -дереть сѧ sabb.-typ. 33 -дра море hom.-mih. вь -драныхь роубищихь krmč.-mih. 205. - сьписанию chrys.-lab. bus. 170. krmč. 130. ant.-hom. hom.-mih. io.-sin. krmč. пърѣ -дьра на полы zlatostr. - сѧ sup. 155. chron. -дра сѧ мракь greg.-lab. men.-mih. -дра сѧ тьма greg.-lab. -дра сѧ око ѥѥ prol.-mart. -дьра сѧ mat. 15. -дереть сѧ sborn. -дъра-, дьра- sup. -дрѣти: -дрѣше ризы prol.-mih. людиѥ -дьрьше сѧ на двоѥ krmč.-mih. 125. -дьрьши лице laz.-vuk. -дрьта риза pyrg. prol. -дъръ чермое море cozm.-ind. apud. vost., qui male sub -драти habet.

раздробити -блѭ -биши vb. διαθρύπτειν comminuere dial. sbor. prol.-cip. pyrg. nomoc.-bulg. krk. chron. μελίζειν membratim concidere hom.-mih. ῥηγνύναι' dirumpere раз'д- sup. 342. телеса -биши на оуды prol.-mih. -би тельць по тьньκоу καταλύειν pent.-mih. на оудеса - men.-leop. да раздробеть на оуды μελίζειν lev. 1. 6. iudic. 19. 29. -pent.-mih. чрьвиѥ -биши пльть ѥѥ σκωληκόβρωτος men.-mih.

раздробление n. διάθρυψις comminutio kruš. int. typ.-chil. krmč.-mih. διχοτόμημα frustum pent.-mih.

раздроужати -аѭ -аѥши vb. dissociare trigl.

раздроужение n. separatio isaak.

раздроушати -аѭ -аѥши vb. καθαιρεῖν evertere ant. καταλύειν destruere hom.-mih. καταργεῖν abolere op. 2. 1. 148. adde ber. men.-mih. раздрышати, раздрышение alex. - сѧ sup. chrys.-lab.

раздроушение n. λύσις, κατάλυσις eversio cloz I. 618. 720. triod. πτῶσις casus ostrom. - храма glag. adde mon.-serb.

раздроушитель m. καθαιρέτης eversor men.-vuk hom.-mih.

раздроушити -шѫ -шиши vb. πορθεῖν diruere šiš. 19. λύειν, καταλύειν solvere sup. φθείρειν perdere sup. καθαιρεῖν evertere op. 1. 117. adde mat. 26. per. 40. - црьковь prol.-mih. продание - krmč.-mih. - мирь sim. I. 8. -шено мѣсто sabb.-typ. медомъ бысть -шенъ svjat. - сѧ sup. greg.-naz. вьздоуси сьжегоми -шеть сѧ sim. II. 14. διαλύεσθαι solvi hom.-mih.

раздроушьникъ m. qui evertit поганьствоу -шника cyr. 26.

раздрътиѥ n. scissio glag. - ризы misc.-serb. nsl. razdrtje ruina trub. cf. раздрѣти.

раздрышати v. раздроушати.

раздрѣзати -жѫ -жеши vb. περισχίζειν scindere pyrg. krk. -зашe оуды ѥго prol.-mih. 71. 73. διαρρηγνύναι rumpere - роукописание hom.-mih. 33.

раздрѣти v. раздрати.

раздрѣшальнъ adj. dimissionis -на men.-leop. - молитва.

раздрѣшати -аѭ -аѥши vb. λύειν solvere cloz I. 78. 736. hom.-mih. chrys.-lab. pam. 176. typ.-chil. ber.

раздрѣшение n. λύσις, διάλυσις solutio sup. eversio -ниꙗ неплодьствьнаго жедаѭ hom.-mih.

раздрѣшитель m. qui solvit tur.

раздрѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν, διαλύειν solvere sup. ostrom. cloz I. 460. 629. 737. 784. διαρρηγνύναι rumpere men.-vuk. adde spec. 20. op. 2. 2. 384. frag.-serb. - власы chrys.-lab. - сѧ ostrom. рѣкы силнѣе зимныхъ сооузъ раздрѣшивше сѧ op. 2. 2. 84.

раздоувати -аѭ -аѥши vb. sufflare.

раздоути -доуѭ -доуѥши vb. sufflare огнь вьложимь и крилы -доуемь ichn.

раздъмати -маѭ -маѥши vb. φυσᾶν sufflare proph. pat.-mih. кръчи -маа главнѧ esai. 53. 16. -vost.

раздьно v. разьно.

раздьнъ v. разьнъ.

раздѣлати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. ἐργάζεσθαι operari -аете сѧ и насѣете iez. 36. 9. -vost. землꙗ погыбшиꙗ -аеть сѧ iez. 36. 34. -vost.

раздѣлитель m. μεριστής divisor luc. 12. 14. -nicol. συμμεριστής particeps men.-vuk.

раздѣлительнъ adj. dividens dioptr.

раздѣлити -лѭ -лиши vb. μερίζειν, διαμερίζειν, διαμερίζεσθαι, ἐπιμερίζειν, διαιρεῖν dividere sup. prol. ostrom. krmč.-mih. cloz I. 301. man. men.-vuk. adde svjat-mat. 6. bus. 385. greg.-mon. - равно

krmč.-mih. - криво misc.-šaf. - землю sim. I. 27. - на троѥ dioptr. - комоу greg.-lab. διαιρεῖν aperire - двьри sup. 383. - сѧ cloz I. 301. prol.-mart. greg.- mon. chron. на съврьсти и роды -льше сѧ greg.-naz.

раздѣлъ m. divisio ни ѥдиненьꙗ измоута творѧщ а ни -ла щюженьꙗ op. 2. 2. 79. cf. раздѣль.

раздѣль m. divisio немоштьно ѥ -лꙗ обрѣсти svjat.

раздѣльно adv. divise int.

раздѣлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. μερίζειν, διαμερίζειν, διαιρεῖν dividere šiš. 3. 241. ostrom. op. 2. 1. 160. sup. 57. proph. isaak. sim. I. 17. dial.-šaf. ex. nom.-mik. 61. men.-leop. chrys.-lab. ber. chron. kruš. - на полы krmč.-mih. 66. -лѣѥ своꙗ комоуждо 1. cor. 12. 11. -ex.-op. 2. 1. 28. како се -лꙗ(ѥ)та поути chrys.-duš. 38.

раздѣлѥниѥ n. divisio chron. - доуше си вьмѣнише sabb. 117. φαλκίδιος falcidia krmč.-mih. -лѣн- bus. 90.

раздѫти -дъмѫ -дъмеши vb. inflare акы мѣхы раздъмоу ad iez. 22. 22. -vost., qui male -доути habet.

раzеленѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. virescere дрѣвоу -вѣоу се prol.-mart. men.-leop.

разимати -зъѥмлѭ -зъѥмлѥши vb. διαιρεῖν dividere -зыма- ant. - имѣниѥ per. 99. 20. доньдѣже -зьѥмлѥть се по малоу krmč.-mih. 366.

разиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. περιχάσκειν hiare barl. оуста ꙗро -ваашe barl. -vost.

разити сѧ -идѫ сѧ -идеши сѧ vb. διαλύεσθαι dissolvi sup. cloz I. 779. barl. σκορπίζεσθαι, διασκορπίζεσθαι dissipari ostrom. mat. 28. psalt.-int. -vost. chron. 1. 3. 39. 78 etc. дымь разидеть се hom.-mih. dioptr. ни вь чтоже разыде сѧ interiit dial.-šaf. разыдѣста сѧ dial.-šaf. ꙗко костемь разити се ἀπαλύνεσθαι men.-vuk. prol.-cip. вльны се вь пѣны разидоуть διαλύονται men.-mih. разити сѧ гноемь nomoc.-bulg.: nota вь пѣны разидоуть ibid.

разити -жѫ -зиши vb. simplex in fontibus psl. non videtur legi: nsl. ražati mactare habd. cf. nhd. saras weig. 2. 541.

разꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. hiare triod.

разлагати -аѭ -аѥши vb. disponere prol. имание - alex.-mih. 102: -гаше respondet gr. ἡνιᾶτο men.-vuk.

разлакомити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. cupere alex. male ἐλεφαντιᾶν elephantiasi laborare vita s. Macarii 19. ianuarii -men.-vuk.

разламати -аѭ -аѥши vb. diffringere prol.

разламлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. frangere men.-mih. cf. -мати.

разлежати -жѫ -жиши vb. iacere -жащии на полоудьне op. 2. 2. 259.

разлешти сѧ -лѧгѫ сѧ -лѧжеши сѧ vb. sensus dubius: жива ѥтера -гьша се men.-mih. 206.

разливати -аѭ -аѥши vb. διαχεῖν diffundere io.-sin. ant. dial. int. men.-leop. ber. - сѧ krmč.-mih. bor. 46. вода -ваѥть се chrys.-lab. слезами -ваꙗ сѧ bor. 56. cf. chron. 1. 224. 15. не -ваютъ се глиньни кози men.-mih.

разликованиѥ n. discrimen - вь пѣнии par. 86.

разликовати -коуѭ -коуѥши vb. distinguere ber. alex.

разликъ adj. ποικίλος varius, diversus образь - pyrg. prol.-vuk. prol. mon.-serb. 403. 338. 342. овощна -ка alex.-mih. 107. -кога каменна 50.

разлитиѥ n. diffusio ant.-hom. isaak. chron.

различати -чаѭ -чаѥши vb. distinguere isaak.

различениѥ n. discrimen cf. -лѫчениѥ.

различинъ v. различьнъ.

различиѥ n. διαφορά discrimen dial. sup. 7. 376. chrys.-lab. ber. -чьѥ ex.-op. 2. 1. 24. -чье cloz I. 255. двѣ -чи гласовь leont. 155. о -чии соуштиꙗ и ѥстьства svjat.

различь adj. indecl. διάφορος diversus ant.-hom. доуша и тѣло разлпчь ѥста svjat.-op. 2. 2. 393. vost. cum dat. sg. m. sup. 222. 11. cum instr. pl. f. sup. 318. 23. declinabile -ча io.-clim. -vost. 1. 441. да не боудеть мѣра различа deut. 25. 13. -pent.-mih. -чинми гласы ex. -чинми честьми ex. цѣтове -чни ex. дѣлъ -чинхъ ex.

различь adv. διαφόρως vario modo sup. 274. оучаще ны - meth. 4. bus. 780. - намъ съказаѭшта sup. διάφορον diverso semine винограда да не садиши - lev. 19. 19. -pent.-mih. ἀντιπρόσωπος ex adverso stans - сьлежеще се exod. 26. 5. -pent.-mih. - разлежащиѧ себѣ каꙗждо vost.

различьно adv. διαφόρως diverse sup. 143. ἀντιπρόσωπος ex adverso stans gen. 15. 10. -pent -mih.

различьновидьнъ adj. varius par.

разлнчьновѣрьнъ adj. haereticus mon.-serb.
различьнъ adj. διάφορος diversus ant. svjat. sup. -чнѣю šiš. 219. chron. 1. 26. 92. -цьн- mat. 18. -чни и моудрооумни ichn. **юдинѣмь нерождениюмь -чинъ съ сыномь и съ доухомь** svjat. **ничимьже -чинъ сы** svjat. -ченъ sup. розл- sup.
различьнѣ adv. vario modo sup. 9. men.-mih.
различьствовати -воуѭ -воуюши vb. distinguere int.
разлиıаниıе n. diffusio alex.
разлиıати -лѣѭ -лѣюши vb. διαχεῖν diffundere ant. prol. men.-mih. - **сѧ** sup. proph. chron. -**лѣютъ сѧ воды** esai. 14. 23. -vost. -**лѣють се** misc.-šaf. ἐκχεῖσθαι effundi -**лиıа се олово** men.-vuk. διαλύεσθαι solvi men.-vuk.
разлогъ m. ratio mon.-serb. pat.-šaf. 18. 24. 75. **безъ -га** men.-leop. 101: nota **павль -гомь ıаде** σχολαιότερον prol.-mart. affectio alex. croat. razlog ratio hung.: adde **разложникь** mon.-serb. 406. 76.
разложити -жѫ -жиши vb. ἀναβάλλεσθαι differre men.-vuk. μέλλειν cunctari men.-vuk. man. 50. κατατιθέναι deponere men.-vuk.
разлой m. κοιλάς vallis **отъ - хеврона** gen. 37. 14. -vost. ber.: vocabulum dubium.
разломити -млѭ -миши vb. diffringere sup. 160. 172. ant.-hom. op. 2. 2. 429. men.-mih.
разломлюниıе n. frangere - **хлѣба** typ.-chil.
разлоупити -плѭ -пиши vb. rumpere pat. -люп- pat.
разлѣнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ἀμελεῖν negligere sup. 275. ἀκηδιάζειν negligentem esse hom.-mih. **о процѣѣмь -нитъ сѧ** sup. 274. adde krk.
разлѣниıе n. ὀκνηρία pigritia dial. cf. -**нюниıе**, quod praestat.
разлѣнѣти -ѣѭ -ѣюши vb. pigrescere krk.
разлѣнюниıе n. ἀκηδία negligentia op. 2. 2. 201. nom.-mik. 115. 137. io.-sin. chrys.-lab. par. **протегноути** - chrys.-lab. -**нѣньıе** op. 2. 2. 201.
разлюпити v. **разлоупити**.
разлютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. irasci pat.-mih.
разлючати v. **разлѫчати**.
разлѫка f. separatio hom.-mih. sup. io.-sin. διάκρισις discretio op. 2. 2. 289. **безъ -кы** ἀμέριστος indivisibilis sup. 243.
разлѫкъ m. separatio ex.
разлѫчати -аѭ -аюши vb. διαιρεῖν, χωρίζειν, ἀφορίζειν separare op. 2. 2. 300. šiš. 79. triod. ostrom. sup. 109. kruš. -**чаюма** bus. 266. - **сѧ** hom.-mih. chrys.-lab. sim. II. 10. strum. **светыхь си -чае се** sabb. 134: nota -**люч-** cloz.
разлѫчениıе n. separatio sup. ant.-hom. misc. **о -чени отьца** sabb. 159. - **сьмрьти** cyr. 1. sim. I. 18. -**личеньıе** cloz I. 106.
разлѫчити -чѫ -чиши vb. ἀφορίζειν, χωρίζειν, διαχωρίζειν separare ostrom. ant. hom.-mih. chrys.-lab. **нѣсоуть -чени, нь размѣсь вьси** chrys.-lab. -**лѭч-** cloz II. 11. - **сѧ** ostrom. sup. dioptr. cloz I. 905. pass. ἀπαλλάττεσθαι exsolvi sup.: -**ченъ** ποικίλος varius sup. pro - **личьнъ**.
разманъ m. nom. propr. viri š.-gl. 94.
размаıтрıати -ıаѭ -ıаюши vb. considerare -**рати** misc.
размахати -аѭ -аюши vb. κατασείειν manu signum dare -**хавъ роукою** act. 13. 16. -vost.
размета f. discordia mon.-serb. 45.
разметати -штѫ -штеши vb. σκορπίζειν, διασκορπίζειν disiicere sup. prol.-vuk. ῥίπτειν iacere proph. adde men.-vuk. ῥηγνύναι rumpere io.-dam. ἀναιρεῖν tollere sup. **жрьтви -та** prol.-mih. 180. -**щинта храмъ о ней** bor. 36. -**щите** men.-serb. -**таноу оузницоу** bor. 30.
размет҄нѫти -нѫ -нешн vb. disiicere mir.
размирити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. bellum gerere mon.-serb. 151. 371.
размирица f. bellum mon.-serb. 449. nom. propr. gram. 348. serb. razmirica rum. **ръзмирицъ** bellum bulg. razmiri.
размириıе n. discordia sabb. 130. grom. mon.-serb. **рать и -ре** mon.-serb. 361. croat. razmirje bulg. razmir godina milad. 138.
размирьнъ adj. belli mon.-serb. 476.
размладѣлъ adj. εὐθαλής florulentus - **плотию** ex.
размлаждениıе n. τροφή luxuria ex.-op. 2. 1. 24. cf. germ. weichlich.
размлъвити -влѭ -виши vb. dissuadere розмолв- per. 62. 27. chron. 1. 141. 11.
размоклъ v. **размокнѫти**.
размокнѫти -нѫ -нешн vb. διαβρέχεσθαι humectari, dissolvi humore -**кнеть** bus. 920. -**клъ**: -**кль** διάβροχος madidus ant. -**кла многъıими питии боудеть** antch.
размочити -чѫ -чиши vb. solvere humore **хлѣбь млѣкомь -чень** hom.-mih.

размыкати -чѫ -чеши vb. divellere pat.

размыслити -шлѭ -слиши vb. διανοεῖσθαι cogitare pent.-mih. alex. hom.-mih. alex.-mih. 191. chron. - **о чемь** hom.-mih. μεταβουλεύεσθαι consilium mutare sup. 71. **розм-** sup. 429. - **сѧ** per.

размыслъ m. διάνοια cogitatio ant. **ицѣлиша тѣхъ -лы** cozm.-ind. adde meth. 1. alex. **вь - вьнидѣ** alex.-mih. 88. λογισμός cogitatio greg.-naz.

размысльнъ adj. διανοίας cogitationis ant. adde prol.-mart.

размышлый m. cogitatio hom.-mih. 171.

размышлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. διαλέγεσθαι reputare; διανοεῖν, διαλογίζεσθαι cogitare ant. hom.-mih. sup. 174. isaak. hom.-mih. clim. chron. bus. 651. **-шла-** alex.-mih. 6. **-шлѣ-** chrys.-frag. dial.-šaf. **како не -лꙗ** svjat. **розм-** sup. 425.

размышлꙗваниѥ n. cogitatio par.

размышлꙗвати -ваѭ -ваѥши vb. cogitare mir.

размышлениѥ n. διαλογισμός cogitatio ant. isaak. alex.: nota προπέτεια temeritas pyrg.

размѣнити -нѭ -нниши vb. ἐναλλάττειν permutare men.-vuk. adde dioptr.

размѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. sensus dubius: **бракь - сь еретици (-кы)** misc.-šaf. adde **-ноуѭть отьци именованиꙗ** isaak.

размѣнѥниѥ n. sensus dubius: - **оустнамь** pent.-mih.

размѣрити -рѭ -риши vb. διαμετρεῖν dimetiri bon. per. chron. prol. **како - небо педнѭ**; chrys.-lab. - **мѣсто на .г. оуглѣ** sabb.-typ. 121. **-рено злато** krmč.-mih. 293. διϊστάναι dirimere iez. 5. 1. -proph.

размѣръ m. diameter alex. acad.

размѣрꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. dimetiri ex. **-рати** krmč.-mih.

размѣрениѥ n. dimensio.

размѣсити -шѫ -сиши vb. ἀναμίσγειν permiscere sup. συγχεῖν confundere adde chron. misc.-šaf. greg.-naz. pat. acad. **вьсоу трапезоу** - sabb.-typ. 20. **водоу** - nom.-mik. 173. **-шено** svjat.-mat. 10. **-шеномь ꙗзыкомь** chrabr. 90. **-симь ѥ вь ѥзыкы** pent.-mih. - **сѧ** misc. strum. hom.-mih. **народъ -си сѧ** act. 2. 6. -šiš. 3.

размѣсь adv. promiscue ioann. prol. 100. - **сь онѣми тѣлесы бѣше** men.-vuk. **выше громове и мльниѥ и дьждеве, палеже и градове** - prol.-mart. **полꙗ и градове** men.-leop. **нѣсоуть разлоучени, нь размѣсь вьси** chrys.-lab.

размѣсьникъ m. sensus dubius men.-vuk.

размѣсьнъ adj. commistus prol. 164. alex. **-сны дѣти родить** misc.-šaf. 141. - **власы** μιξοπόλιος semicanus men.-vuk.

размѣтати -ꙗѭ -ꙗеши vb. disiicere prol. prol.-vuk. int. ῥίπτειν iacere **размет-** proph. - **пльть** men.-mih 168.

размѣшати -ꙗѭ -ꙗеши vb. confundere - **на три** cyr. 5.

размѣшевати -ꙗѭ -ꙗеши vb. confundere op. 2. 2. 186.

размѣшениѥ n. κρᾶσις commistio triod. men.-vuk. chron.

размѧсти -тѫ -теши vb. commiscere **слины размететьше помазаѭть крьщаѥмаго** krmč.-mih. 261.

размѫтити -штѫ -тиши vb. confundere misc.-šaf. 155. 156.

разнавати -ваѭ -ваѥши vb. discernere alex. **-зьз- се** alex.-mih. 93.

разнаменовати -ноуѭ -ноуѥши vb. signum delere **борть** - pravda-ruska.

разнати -ꙗѭ -ꙗеши vb. διαγιγνώσκειν pernoscere barl. chron. **-зоз-** per.

разнебыствовати -воуѭ -воуѥши vb. καινοτομεῖν res novas moliri **-ньб-** op. 2. 2. 630: forte **-бытьст-**.

разнебытениѥ n. ἅλωσις expugnatio **иероусалимово** - men.-vuk.: recte eversio prol.-cip. **-тѣниѥ** prol.: recte **-бышрениѥ**.

разнебытити -штѫ -тиши vb. διαλύειν dissolvere prol.-cip. - **плоучиноу** men.-vuk. adde pat. prol. παραπολλύναι pessumdare prol.-cip. men.-vuk. - **кыпрьскаго острова** prol.-mart. 119. **-бытена оудеса** φρούδα μέρη men.-vuk. διαρρηγνύναι frangere - **пропасть** men.-vuk. **пропасть страшна и -быщена** ἀχανές τι χάσμα καὶ σκοτεινὸν διερρηγμένον prol.-lab.

разнебытиѥ n. eversio: male scribitur **разноб-** et male explicatur conditio diversa alex. acad.

разнести -сѫ -сеши vb. disiicere prol. διασκεδαννύναι dissipare prol.-cip. - **сребро** men.-vuk. **пьси -соше и** men.-mih. **-сеныѥ оуды** sabb. 100.

разнизаниѥ n. sensus dubius: **съ кроусталными великыми разънизаньми оустрои** bor. 85.

разно v. **разьно**.

разносити -шѫ -сиши vb. dividere **да не во мнозе глаголании -шоу оумъ сын (си)** bus. 624. dissipare men.-mih. per. - **сѧ** dioptr.

разноурити -рѭ -ришн vb. καταναλίσκειν consumere - **имѣние** per. XLIX.
разноурѣти -ѣѭ -ѣеши vb. perdi iez. 38. 11. -parem.-saec. XIV.
разнати v. **разъꙗти.**
разоборити -рѭ -ришн vb. καταστρέφειν evertere prol.-mart. - **трѣбы** prol.-mart. - **потьчении** prol.-mart. pat.-šaf. 11. 20. 60 etc.
разоборение n. eversio **-рен-** men.-vuk.
разогньство n. τὸ διάπυρον ardor -з'огнс- op. 2. 2. 67: male.
разогньствовати -воуѭ -воуеши vb. πυροῦν accendere op. 2. 2. 593.
разоковати -коуѭ -коуеши vb. ἑτεροκλινεῖν strabonem esse **очи свои оучинниша -вати** psalt.-theod.
разокъ adj. διάστροφος distortus **-цѣ очи** krmč. 43. krmč.-mih. op. 2. 2. 78. **-ко око** ἑτεροκλινὲς ὄμμα psalt.-theod. **очи -цѣ** διάστροφοι greg.-naz. alex. **отъ -кънх** ἑτεροφθάλμων greg.-naz. pol. rozoki.
разорати -рѭ -реши vb. arare man. 88. chron. 1. 65. **землю** - cyr. 26. - **нивоу** misc.-šaf. 85. nsl. razare f. pl. die am ende des ackers gezogenen furchen serb. razor grenzfurche rum. **ръзор** limes intermedius gramineus.
разорати v. **разарꙗти.**
разорителнице n. quod evertit **сластей** - alex.
разоритель m. evertens oct. hom.-šaf. men.-leop. int. ber. - **идоломь** prol.-mih.
разорительнъ adj. evertens io.-sin.
разорити -рѭ -ришн vb. λύειν, διαλύειν, καταλύειν, καταβάλλειν, καθαιρεῖν, κατασκάπτειν, καταστρέφειν evertere sup. o-strom. **-рши сѧ тъмѣ** man. 59. corruere cloz I. 341. 609. adde mon.-serb. - **тынъ** proph. - **коуплю** misc.-šaf. - **конниевоу силоу** chrys.-lab. - **сѧ** λύεσθαι, καταλύεσθαι solvi ostrom. corruere sup.
разорь m. μέμψις vituperatio iob 33. 23. -vost. κατάγνωσις reprehensio cyr.-hier., ubi **злзоръ** legendum videtur.
разорьникъ m. καθαιρέτης eversor men.-mih. prol.
разорꙗти v. **разарꙗти.**
разорение n. κατάλυσις eversio **-рение** sup. 372. **-рение храмоу** prol.-mart. - **иероусалимово** prol.-mih. 76. πτῶσις excidium matth. 7. 27. -novg.
разразити -жѫ -зиши vb. rumpi **сьпадьши -зи се** men.-mih.: nota **рати -вьши сѧ** men.-leop. 310.
разратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. bellum gerere mon.-serb. 36. 8.
разратие n. bellum acad.
разродити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. generari **-зьр-** mon.-serb.
разронꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. disiicere **розр-.**
разроушение n. ruina nicol. adde chron. 1. 3.
разроушити -шѫ -шиши vb. perdere chron. 1. 59. **красна земле наше -шить** alex.-mih. 58. **землоу не -шивьше** 33.
разрьвание n. rixa **-зорв-** ber.
разрьвати -вѫ -веши vb. scindere **-вы багрѣницоу** prol.-mih.
разрѣзание n. dissecare int.
разрѣзати -жѫ -жеши vb. dissecare; ἀποτέμνειν abscindere pyrg. adde prol.-mart. prol.-vuk. - **оутробоу** sabb. 104. - **на оуды** men.-leop.
разрѣти -рѭ -риши vb. speculari **разъзрѣти окроугъ града** chronogr. -saec. XVI.
разрѣшательнъ adj. dimissionis **-на молитва** par.
разрѣшати -аѭ -аеши vb. solvere lavr.-op. 44. int. clim.
разрѣшение n. solutio chron. 1. 59.
разрѣшитель m. qui solvit ber.
разрѣшити -шѫ -шиши vb. solvere.
разрѧдити -ждѫ -диши vb. statuere **-дилъ вы за жива** bus. 718. mon.-serb - **сѧ** alex.-mih. 186.
разоузати v. **развѧзати.**
разоумивъ adj. σοφός sapiens sborn. ant georg. chron. 1. 11. 181. **книгамь** - misc.-šaf. - **ꙗзыкоу словѣньскоу** per. 7. 16.
разоумица f. macellum **агньци на разоумици висеще** men.-mih. 181. cf. **-мьница.**
разоумичьно adv. prudenter sup. 268.
разоумичьнъ adj. σοφός sapiens prol.-vuk. triod. georg. σύννους cogitabundus men.-vuk. kruš. συνετός prudens men.-mih. prol.-mart. **-чень воль** psalt.-theod. add antch. chrys.-lab. **-чноу доушю** bus. 699. **-мѣчень** men.-leop.
разоумие n. prudentia bor. **-мьꙗ** antch.
разоумоборьць m. qui contra mentem pugnat krmč.-mih.
разоумодавьць m. mentis dator hom.-mih.
разоумодѣлие n. sensus dubius chrys.-lab.
разоумочиниение n. sensus dubius io.-sin.
разоумъ m. νόημα intellectus cloz I. 53.

σύνεσις intellectus ostrom. γνώμη mens hom.-mih. ратовааше - ἀντέπραττε τὴν γνώμην man. 60. ψῆφος suffragium op. 1. 17. λόγος ratio нѣ по коюмоу -моу svjat. ὑπόθεσις consilium имаши инъı -мъı greg.-naz. adde sup. chron. божий - θεογνωσία cloz I. 24. 574. sensus навъдаште тождьство -мъ юго svjat. cogitatio обавити покръвенъıя -мъı svjat. бездразоума mat. 13.

разоумьливъ adj. νοήμων intelligens -мла- aut. ichn. nicol. chron. alex.

разоумьникъ m. θεωρητικός contemplativus hom.-mih. .adde prol.-vuk. γνώστης -мникы земля своея 1. reg. 28. 3. -vost.: male светый моученикь - Συνέσιος prol.-mih. 83.

разоумьница f. μάκελλον macellum op. 2. 1. 148. 1. cor. 10. 25. -šiš. 125. 213. cf. -мница.

разоумьно adv. prudenter sup. 269. -мно sup. 425.

разоумьноворьць m. sensus dubius dial.-šaf. cf. -мов-.

разоумьнъ adj. θεωρίας contemplationis greg.-naz. νοητός, γνωστός intelligibilis ant. sup. 242. чжвьствьнъ ли ю рай или - svjat. συνετός prudens ostrom. -мно боуди šiš. 4. - бысть ἐγνώσθη šiš. 19. σαφής certus krmč. 31. - при вѣрѣ nomoc.-bulg. не оудовь - δυσνόητος šiš. 204. како ю -мьно svjat. -менъ sup.: male -мший alex.

разоумьствию n. cogitatio ant.-hom.

разоумьство n. cogitatio isaak. σύνεσις intelligentia оле великое - cyr.-hier.

разоумѣванию n. intelligere.

разоумѣвати -ваѭ -ваюши vb. γιγνώσκειν, νοεῖν, κατανοεῖν, συνιέναι intelligere ostrom. hom.-mih. sup. ant. cozm. krmč. 169. chron. -ваюштю лице свое въ тикъпѣ iac. 1. 23. -apost.-vost. не - ἀγνοεῖν ignorare šiš.

разоумѣнию n. νόησις, ἐπίγνωσις cognitio op. 2. 2. 457. ant. pat. ioann. sim. I. 10. беззаконно - mat. 14. -мнинию bus. 262.

разоумѣтель m. qui intelligit prol.-mih. 279.

разоумѣти -ѣѭ -ѣюши vb. μανθάνειν, γιγνώσκειν, ἐπιγινώσκειν cognoscere cloz I. 219. ostrom. sup. νοεῖν, συνιέναι intelligere sup. ostrom. - злоу и доброу per. 20. - грѣческъıи per. 7. 10. не -мѣюще сьдѣıхъ isaak. како ю разоумѣти svjat. adde šaf.-frag. 35. chron. 1. 38. 71. беззаконьнѣ - mat. 14. - ся ostrom.

разоути -оуѭ -оуюши vb. exuere ant.-hom. nubere розоути ровничича chron. 1. 131.

разъ particula διά dis-, quae nonnisi in vocabulis compositis usurpatur, nsl. etiam praepos. est: žlica je raz mizo padla; raz brdo pridem; raz drêvo vzeti rum. ръзбѹн, ръскок, ръспас etc. Bopp 1. 37. contulit scr. vahis, nota scr. rah deserere rahas clam.

разълити -лѭ -лиши vb. irritare срьдьце разьзлено misc. 29: nota сьмрьть разлить се hom.-mih.

разъярити -рѭ -риши vb. παροξύνειν irritare dial. pat. ἐκμαίνειν in furorem agere pyrg. - ся prol.-lab. men.-vuk. bus. 701. men.-leop. int. гладемь - ichn.

разъярѣти -ѣѭ -ѣюши vb. irritare - кого на кого chrys.-lab.

разъяхати ся vb. discedere -ѣх- chron. 1. 192. -ех- per. 103.

разъяти, разьмѭ, разьмеши vb. dissipare разьмъше op. 2. 2. 384. рознѣти дворъ ber. 18.

разьнити -нѭ -ниши vb. discernere ant.-hom. - ся int.

разьно *a)* adv. seorsim -зно cozm. pat.-šaf. misc. chron. 1. 28. 34. 85. 112. 116. 117. σποράδην sparsim men.-mih. ἀραιά raro hes. 14. διαφόρως diverse - бъıшѧ приноси sup. 278. adde chron. 1. 50. 52. 65. 136. 204. вьсѣмь - благо даю hom.-mih. 191. разно поидѫтъ dissipabuntur sup. 364. отълѫчивъше разно 189. разно стоя διεστώς diductus 233. вьсе наше юсть разно съ ангелы sborn. силоѭ дроугъ дроуга -зно юсте (боуюсть и пъванию) κεχώρισται greg.-naz. хоула и молитва разно еста отъ себе ἀλλήλων ἀπεσχοίνισται zlatostr. отъ толѣ начаша разно быти въ казани chron. -saec. xvi. разно растворити men.-leop. на разно сѣдеще ἀντικρύ men.-vuk. раздно nestor ed. 1767. II. 19. 24. 33. chron. 1. 50. II. особь и раздьно io.-clim. - чьто мою bus. 266. - положити men.-mih. не коупьно, нь особь и - или по двѣма множаю ioann. мѣстомь - юсмы διεργόμεθα τῷ τόπῳ men.-mih. оть - лежещихъ главь krmč.-mih. 213. - лежещь ex -op. 2. 1. 13. дрьжѧщимь имь - власти svetk. 38. *b)* praep. cum instr. iungenda иже аще поиметь сестроу свою соущоую - отьцемь или матерню ἐκ πατρός lev. 20. 17. -pent.-mih. krmč.-mih. 187. adde на разно лѣгати nom.-lab. на - сѣдеще ἀντικρύ e

regione men.-vuk. вьврьгоше вь море на - prol.-mart.
раѕьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. διακρίνειν discernere ant.
раѕьногласиѥ n. discordia ioann. ber.
раѕьноличь adj. diversus съсоудъ съсоудоу не оуподобленъ, но все разноличь esth. 1. 8. -proph. mat. 53. разноличьна камени разноличь и племени бѣша, разноличь и вола имыхѫ vost.
раѕьноличьнъ adj. diversus -зн- chron. ber. разнолична камени vost.
раѕьнъ adj. διάφορος diversus bor. 41. ant. -зн- men.-leop. prol. ber. int. 22. на разноу поутию vost. 1. 384. ниже въ рожденѥи и тли чимь отъ скота разно ѥсть dioptr. вьсе наше ѥсть разно сь аггелы bus. 297. розьнъ per. 34. 4; 35. 17. разд- chron. 1. 264. раздналъ земламъ bor. 42. аще и по расна лѣта krmč. -saec. XIII. расна вожда поутьма тѣма ѥста zlatostr. въ раснꙑ годꙑ zlatostr. расноу отьцѫ сѫщема svjat. посажаше ѥю на росноу прѣстолоу georg.-vost. росна кнѧжениꙗ e cod. -saec. XV. -vost. nsl. nazno dain. na razen trub. zrazen boga; ne želi nič zrazen kar je prav rum. разнъ huc illuc.
раѕьнь f. по розн(ь) seorsim - на двѣ грани op. 2. 1. 64: cf. nsl. razen m. spalte.
раѕьньствити -штвлѭ -ствиши vb. διαστέλλειν dividere, discernere -зн- bon. ant. adde misc.-šaf.
раѕьньствиѥ n. διαστολή divisio šiš. 55. διαφορά discrimen ant. -зньствьѥ cloz I. 238. -ствиѥ adde pat. cyr. 22. men.-mih. sabb. 173.
раѕьньство n. διαφορά differentia -зн- sup. ant. hom.-mih. men.-mih. ber. rixa nicod.
раѕьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. differre ex. chron. - оть чесо chrys.-lab. διαστέλλεσθαι distinguere ant. op. 1. 153; 2. 1. 164: saepius -зн- quam -зьн-; -знс- ber.
раѕьньствьнъ adj. discriminis -зн- int. -нно adv. alex.
раѕѧбати -блѭ -блѥши vb. germinare ant.-hom. 240. vost. 1. 355; 2. 141. καταξαίνειν discerpere -бахоу того плоть чрьвии онѣ(хъ) оуста zlatostr. -saec. XVI.
раѕѧбсти -бѫ -беши vb. ἀλοᾶν comminuere -боу плоти ваша по тьрнию iudic. 7. 7. -vost.
рай m. παράδεισος paradisus cloz I. 693. 698. sup. ostrom. hom.-mih. šaf.-frag. 37. bor. 2. chron. 1. 44. 45. zak.-serb. ber. misc. ex.-op. 2. 1. 12. op. 2. 2. 57. 114. 149. 199. 261. 397. 428. издраи antch. - божий mat. 51. - пищьнь chrys.-lab. - южьна ложа iob 9. 9. -mat. 54. λειμών pratum - добродѣтельный vost. hortum videtur significare chrys.-lab. dial.-šaf. 261. nsl. raj: nota raj meritum habd. (raj tanz e germ. mutuati sumus) bulg. raj serb. raj, raj-bosilje čech. pol. oserb. nserb. raj lit. rojus rum. раю scr. râj ztschr. 6. 445.
райнъ adj. paradisi op. 2. 2. 31.
райскъ adj. παραδείσου paradisi sup. hom.-mih. pat. chron. -ка красота sim. II. 14. -ко жилище sim. II. 2. -ко падениѥ dioptr.-lab. -кый вьходь chrys.-lab. -ка пища sim. I. 16. -ции жителиѥ ephr. -ко жилище sabb.-typ. 82. chron. 1. 60. 12.
рака f. μνημεῖον sepulcrum ostrom. hom.-mih. georg. pat. prol.-vuk. chron. - мощий ѥго sim. I. 20. 28. loculus sup. 60. nsl. raka bahre croat. rakva grab serb. raka bulg. rakl̂ъ čech. raky rum. ракль sepulcrum goth. arka ahd. archa alb. arkъ lat. arca.
ракати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. clamare ракахоу сѧ царемь повающе γεγωνοίῃ φωνῇ vost.
раклъ m. vestis стежаше себѣ оуброусце пьстрꙑ и мѣшьце и раклꙑ pat. 122. cf. ракно.
ракно n. vestis -кьно навирано š.-gl. 100. nsl. raknič lacerna habd. serb. rakno cf. раклъ.
ракнѫти -нѫ -неши vb. θέλειν velle и не раче, нъ рече οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ᾽ εἶπεν gen. 48. 19. -mat. 55. cf. нерачьнъ.
раковъ adj. cancri вь чьстѣхь -вехь in zodiaco misc.-šaf. 143. сьтри -воу ногоу ibid. число -во misc.-šaf.
ракъ m. cancer svjat. grom. misc. alex. magy. rák cf. scr. karkas gr. καρκίνος lat. cancer curt. 1. 113.
ракꙑта f. salix caprea in fontt. psl. non legitur nsl. serb. rakita bulg. rakitъ rum. ръкитъ magy. rakattya.
ралийнъ adj. arationis, agri ролийна сѣмена pal.-saec. XVI. ролейныхь воловь men.-leop. ролѣйнъй законъ bus. 397.
ралица f. in fontt. psl. non legitur: bulg. ralicъ ursa maior pokl. 1. 21. rum. ралицъ hundsstern.
ралиꙗ f. ἄρουρα arvum men.-mih. 261. ролию sg. acc. georg.-vost. ролие sg. voc. -vost. никтоже стада синего, никтоже

рална сниџе цвѣтоуща vost., qui **ралие** n. habet **ролна тоучами напаѥма растоуть** pal. 1494. russ. **ролья**, **роля** klruss. rilja čech. role pol. rola nserb. oserb. rola cf. nsl. ral f.

рало n. ἄροτρον aratrum sup. sir. 38. 25. -ostrog. tur. zlatostr. -saec. xii. bell.-troj. 16. ex.-op. 2. 1. 29. hom.-mih. vita-theod. chrys.-lab. men.-mih. pyrg. bor. chron. ber. **имъ сѧ ржкоѭ по рало** svjat. **без-драла** sup. nsl. ralo halbpflug, arl bulg. ralo pokl. 1. 49. čech. rádlo Grimm, wörterb. 1. 551. cf. **орало**.

ральнъ adj. aratri alex. -**ныхъ желѣзъ** vost. 1. 164. adde 2. 147. **притъча -на** men.-mih.

рама v. **рамѧ**.

рамо v. **рамѧ**.

рамоносъ m. ὠμοφόριον humerale **омофорь** bulg.-lab. 81.

рамьна v. **рамьнъ**.

рамьница: привѧзаше ѥ на рамьници svjat., recte **нар-**, quod cf.

рамьнъ m. ῥάμνος rhamnus, spina alba **вашего рамъна** bon. **рамна** ziz. ber. cf. russ. **рамень** dumetum.

рамьнъ v. **рамѣнъ**.

рамѣнинъ m. ἀρμένιος armenius men.-mih. 209. cf. **аръмениинъ**.

рамѣно v. **рамѣнъ**.

рамѣнъ adj. ῥαγδαῖος impetuosus -**мыное шествие дождьное** zlatostr.-saec. xvi. -**мѣна рысь** op. 2. 1. 24. **вѣтри рамыни въ поучиноу въпадоуть** svjat.-vost. 1. 109; 2. 147. op. 2. 2. 395. mat. 9. σφοδρός vehemens **въ отречении рамынъ** ev. 1434. σφοδρότερος vehemens -**мынъ** op. 2. 2. 202. **дождь -мынъ** chron. 2. 127. karamz. 3. 41. **дорогось -мына** 2. 243. -**мѣнь пламы въждьжеть** io.-clim. **постижении дѣлы рамѣнѣйшаго** greg.-naz. **дъждевъ рамѣнии** greg.-naz. ὀξύς celer **пошъстие жърновьно -мыно** io.-clim. καίριος letalis **ѩзвѫ рамѣнѫ** greg.-naz. **на поочении рамынъ бѣ** georg.-vost. βίαιος vehemens -**мѣноуюгоу** men.-mih. 273. **пламеньное възгорѣние въ скорѣ отъ -мына доуха въжизаѥмо** io.-clim. adde -**мынъ** acad. -**мѣноуѭ топлотоу** ex.-op. 2. 1. 24. **рамѣно** adv. -**мыно** chron. 1. 4. III.; 47. 55. 56. 59. 70 etc. alte azbuk. valde **жатва дорога -мыно** chron. 2. 92. **прѣжгоуть ѩ -мыно** per. 2. 6. -**мыно шьствовати** vita-theod. **пережьгоуть рамыно** lavr. **оудавиша и рамыно** lavr. **копати рамено** lavr. **рамено ихъ оубиваху** georg.-vost. σφοδρότερον vehementius **запретить рамынѣе** ev. 1434. **вѣтръ раменъ** bus. 685. 686: etiam -**мынъ** habes: **рамна** alta azbuk. **рамнѣ** pam. 209. **рамьнь и милостивь** prol.-vuk. theodorus 27. dec. nsl. rameno valde Kopitar gramm. e bassar 1734. ramino vehementer meg. daleč rameno volksl. 1 133. čech. náramný cf. and. jörmun ahd. irmin: -trûd, -deot, -frit, -got; irminsûl Zeuss 45. asch. irmin magnus ags. eormen magnus Grimm, 2. 448. myth. 81. 208. šaf.-starož. 467: rad. râdh: râdhas ztschr. 6. 390. curt. 1. 319, ergo **ра-мѣнъ** uti **роу-мѣнъ** a **ръд** (rudh) cf. etiam **вы-мѧ** nsl. vime pol. wymię cum scr. ûdh-as gr. οὖθαρ lat. uber ahd. ûtar Pott 1. 106; 2. 275. curt. 1. 325. Corssen form. 199: vides ergo in **вымѧ** ante **м** dentalem d excidisse vergl. gram. 1. 190.

рамѣньскъ adj. armenus sup. 206. 19.

рамѣньство n. vis psalt.-pog. **сикима съказаеть сѧ рамыньство, сикима во съказаеть сѧ сила** psalm. 59. 8; 107. 8. psalt.-int.-saec. xii.

рамѣнѣ adv. ὀξέως celeriter **тъщеславиѥмь -мынѣ възиграваѥмъ ѥсть** io.-clim. βαρέως graviter -**мынѣ глаголѧ** zlatostr.

рамѧ n. ὦμος humerus men.-vuk. chrys.-lab. ioann. vost. 2. 87. **на обѣ -мени** pent.-mih. nsl. ramena pl. prip. 155. bulg. ramena pl. croat. ramen hung. **рамо** sup. bon. krmč.-mih. kruš. antch. men.-vuk. hom.-mih. men.-mih. prol.-mart. men.-leop. ephr. proph. prol.-vuk. nomoc.-bulg. chron. 1. 42. 78. 90. 205. iob 30. 22. -mat. 56. **глава прѣкланыюшти сѧ на рамѣ** sborn. **рамѣ кржтѧщи сѧ** greg.-naz. **рамома сѣть въздвигноувъ привлачить** τῷ φόρτῳ τὴν σαγήνην ἐφέλκηται zlatostr. βραχίων brachium pent.-mih. bulg. ramo **рама** f. mir. 126. azbuk. nsl. rama čech. rameno (rámě) pol. ramię oserb. ramo nserb. rame goth. arms ahd. aram lat. armus rad. scr. r: aram aptus gr. ἀρ: ἀραρίσκω, ἀρμένος lit. ar- ti prope ztschr. 6. 452. Grimm, wörterb. 1. 551. curt. 1. 304. mey. 1. 345.

рана f. πληγή vulnus sup. ant. **на вьсакы дьнь по пеѧть сьть рань даѩти** ἀνὰ πενταχοσίας πληγάς prol.-mart. **раны нововы** svjat. **по ранахь трень** prol.-mart. μάστιξ flagrum ostrom. greg.-naz. sup. flagellatio sup.: adde **изъбравъ дрѣводѣлы дрѣво постави е въ мѣроу, и на раны створи е** καὶ ἐν χόλλῃ ἐρρύ-

ϑμισεν esai. 44. 13. -proph. rum. ранъ mrum. ρράνϥ lit. rona scr. r (ar) laedere arus vulnus cf. rna debitum zend rânâ reibholz Pott 2. 1. 340. or. -eur. 410.

рана f. tempus matutinum оутрьни обрѣте сѧ рана men.-vost.: vocabulum dubium.

ранавъ adj. flagellatus - бываше ἐμαστιγοῦτο cyr.-hier. ἀπόκροτος durus - камыкъ op. 2. 2. 202. камы - io.-clim.

ранити -нѭ -ниши vb. vulnerare prol. io.-sin. prol.-cip. μαστιγοῦν verberare svjat.-op. 2. 2. 404.

ранити -нѭ -ниши vb. διανυκτερεύειν pernoctare, recte mane surgere men.-vuk. chrys.-lab.

раниıе n. tempus matutinum из раньı въстати pam. 197. cf. nsl. z ranja hung.

рано adv. mane sup. chron. 1. 101. ὄρθριος ostrom. - въ зорѧ ὀρθρίζοντος sup. 151. 8.

раноносимъ adj. μαστιγοφόρος flagellifer -мо знамениıе hom.-mih.

ранъ adj. ὄρθριος matutinus; πρώϊμος matutinus дъждь рань šiš. 192. greg.-naz. -наго оутра svjat. дъждь раныи ioël 2. 23. -proph. mat. 49. - свѣтъ chrys.-lab. -но прозебениıе prol.-mih. orientalis рана страна glag. раного питиıа и ıадениıа бѣгаите izmar. въ великии четвертокъ по раноу соломоу палать bus. 814. bulg. raninъ verk. 190. cf. scr. rádž.

раньнъ adj. qui mane fit ранное ıадениıе tur. 95. izmar.

раньнь adj. qui mane fit ранниıе tur.: th. рано adv.

рарь m. sonitus - многыхъ глась men.-mih. 133. многометежьнь - ibid. rad. ра russ. dial. раять sonare cf. croat. rarov verant. čech. raroh pol. rarog magy. ráró falco cyanopus cf. даръ, пиръ etc. а да, пи.

раса f. ἱμάτιον vestis prol.-mart. adde sim. II. 11. vestis monachi расоу облѣщи nom.-mik. 46. расоу възложити 46. вь расоу облещи 47. sabb.-typ. 33. 81. alex. възложи на мѧ расоу 107. расою обить 108. nsl. raš pannus e lino et serico factus rašov, rašovnat adj. raševina; rašovnik cilicium bulg. rasъ serb. rasa; raša panni genus klruss. rasa pol. rasa, rasza lat. rasum gr. ῥάσον germ. rasch weig. 2. 461, quem cf.

расадити -саждѫ -садиши vb. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι rumpere hom.-mih. 169. кто камениıе -ди; hom.-mih. - сѧ ῥήγνυσθαι rumpi prol. bulg. rasad serb. rasad klruss. rosada magy. rásza rum. ръсад lit. rasoda kohlpflanzen.

расаждати -аѭ -аıеши vb. rumpere моучителево чрѣво росаждаıемо бываеть vost.

расварити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. rixari chron. разсв- о чьто per. xxxvii. разсвари сѧ и досади отьцю своıемоу men.-leop.

расвєрѣпѣвати -аѭ -аıеши vb. exasperari ber. - сѧ ber.

расвєрѣпѣниıе n. exasperatio ber.

расвєрѣпѣти -ѣѭ -ѣıеши vb. καταστρηνιᾶν lascivire šiš. 166. triod. prol. ioann. krk. int.; etiam de equo, de mari usurpatur prol.-lab. -зьсв- dioptr.-lab. ἀγριοῦσθαι irritari - на кого men.-vuk.: minus bene - сѧ chrys.-lab.

расвѣтъ m. diluculum trigl. klruss. rosvit.

раселити -лѭ -лиши vb. collocare proph.

расильнѣти -ѣѭ -ѣıеши vb. potentem reddi svjat. grom. alex. acad.

раскавати сѧ -ваѭ сѧ -ваıеши сѧ vb. μετανοεῖν poenitere - о злобахъ ioël 2. 13. -proph. mat. 49.

раскажати -аѭ -аıеши vb. ἀποχρᾶσθαι conficere krmč.-mih. 167. ıедино что отъ свѧщенныхъ сосоудъ на потребоу несвѧщенноую раскажаıющее krmč.-vost. βεβηλοῦν contaminare - соуботоу op. 2. 2. 306.

раскажениıе n. καταλῦσαι, διάλυσις evertere krmč.-mih. 155. io.-clim.

расказати: sensus obscurus: образь не - men.-mih. 174.

расказити -жѫ -зиши vb. διαφθείρειν perdere sup. 284. prol. krmč. krmč.-mih. bus. 411. alex. - законь men.-mih. 173. роскsvjat.-op. 2. 2. 396. - книгы prol.-vost. - сѧ chrys.-frag. 32.

раскалати -аѭ -аıеши vb. σχίζειν, διαιρεῖν scindere hom.-mih. trigl. nsl. kalati croat. raskalati hung.

раскарати сѧ -аѭ сѧ -аıеши сѧ vb. μάχεσθαι pugnare krmč.-mih. 172. adde bell.-troj. 6.

раскаıывати сѧ -аѭ сѧ -аıеши сѧ vb. poenitere trigl.

раскаıаниıе n. μεταμέλεια poenitentia greg.-naz. alex. men.-mih. chrys.-lab. ichn. leont. krmč.-mih.

раскаıати сѧ -каѭ сѧ -каıеши сѧ vb. μεταμέλεσθαι poenitere ostrom. šiš. 104. 178. antch. barl. int. io.-sin. dial.-šaf. men.-leop. prol.-mih. misc.-šaf. -каа- sup. 83. 310. -ı сє львь о нıемь ichn. раскаи се о злобѣ моеи sabb. 206.

раскаıєвати сѧ -каѭ сѧ -ваıеши сѧ vb. poenitere ber.

раскврѣти -рж -реши vb. διαλύειν dissolvere, liquefacere жжа желѣзнаꙗ ꙗко воскъ -кврь sup. 350.
расквѣлити v. расцвѣлити.
раскенити сѧ -нѭ сѧ -нити сѧ vb. scindi καταπέτασμα -ни сѧ pro alius codicis раскѣпи сѧ pal. 1494: praestat раскѣпити сѧ.
раскланиѥ n. schisma - вь цркквахь: adde зѣлное - срьдьца sabb. 13.
расклати -колѭ -колѥши vb. scindere - цркквь.
расклепати -плѭ -плѥши vb. tundendo scindere - дъскы bor. 84. -па и по тонкоу bus. 166.
расклучити -чж -чиши vb. sensus ignotus georg.-šaf. 133.
расковати -ковж -ковеши vb. κατακόπτειν concidere -ковжть mich. 4. 3. -op. 1. 117. -ковжть оржжиꙗ своꙗ на рала mich. 4. 3. -vost. -ковжть мьчѧ своѧ на лемешѧ esai. 2. 4. -proph. -вавъ per. 60. 11.
раскола f. διχοστασία secessio barl. 6. 3. schisma krmč.-mih. 37. 125. 365. -лоу творити σχίζειν scindere krmč.-mih. rum. ръскоалъ, ръсколеск.
расколити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. scindi -лиша сѧ, сирѣчь раздѣлиша сѧ int. 149.
расколиѥ n. διχοστασία secessio да се быше остали пьрь тѣхь и расколий παραλυθῆναι τὴν διχοστασίαν men.-mih. 22.
расколъ m. διαίρεσις divisio men.-mih. στάσις seditio krmč. 103. haeresis men.-mih. - вь цркви men.-mih. adde ber. ziz.: nota πικρία acredo ant. - сьткорити σχίζειν scindere men.-mih.
раскольникъ m. schismaticus krmč. 92. krmč.-mih. ber. -ничьствовати alex.
раскольнъ adj. διχόνοος dissidens - оумъ sup. 384. haereticus men.-mih.
расколѣбати -ꙗѭ -ꙗѥши vb. concutere - основаниѥ isaak.
расколѥниѥ n. schisma alex.
раскопавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀνορύττειν effodere cloz I. 58. krmč. 167. krmč.-mih. pat. dial. ioann. domet. nom.-mik. 36. prol. pyrg. κατασκάπτειν diruere sup. 354. - землю sabb. 59. - съкровиште cloz I. 58. - тьмьницоу hom.-mih. - по реброма prol. -ваѥма ребра ἀνεφγότα hom.-mih. ἀναπτύσσειν explicare - мысли тѣхь книгь men.-mih. καταστρέφειν diruere - црькъвищѥ krmč.-mih. ὀρύττειν fodere -поваѭть zlatostr.
раскопаниѥ n. effodere ioann. přol. pyrg. - стѣнамь krmč.-mih.
раскопати -аѭ -аѥши vb. ἀνασκάπτειν effodere sup. 350. - тьмьницоу hom.-mih. κατασκάπτειν diruere sup. 312. pent.-mih. šiš. 63. καταστρέφειν evertere prol.-lab. men.-vuk. διαστρέφειν evertere krmč. 104. - црькви men.-leop. - жрьтвьникь krmč.-mih. - трѣбищѥ pyrg. pent.-mih. -панъ трѣбьникъ ваалъ bus. 123. - прѣкываниѥ ichn. - гробь nom.-lab. - землю men.-mih. bor. xxiv. per. 41. - градъ bus. 713. chrys.-lab. - источникь krmč.-mih. - пещероу vitatheod. оскрьдомь двьри - men.-mih. - роукь izvêst. 6. 358. ἐδαφίζειν solo aequare men.-vuk. adde prol.-mart. leont. ok. 86. anteh. ant. prol. prol.-cip. ephr. chron. 1. 84. 261. 265. man.-vost. 1. 432. - сѧ κατασκάπτεσθαι everti -паша сѧ тѣсци ioël 1. 17. -proph. mat. 47.
раскоповати v. раскопавати.
раскоторати сѧ -лѭ сѧ -лѥши сѧ vb. rixari krmč. 238. krmč.-mih. 277.
раскошь f. voluptas glag. роскоши свирѣпство azbuk. croat. raskoša luč. luxus verant. čech. roskoš pol. roskosz lit. raskašis.
раскошьно adv. dissolute trigl.
раскошьнъ adj. voluptuosus glag. serb. raskošan živ.
раскошьство n. mollities trigl.
раскрамолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. rixari isaak. krk.
раскраꙗти -лѭ -лѥши vb. dissecare - на тины men.-mih.
раскривити -влѭ -виши vb. curvare sup. 443. διαστρέφειν distorquere esai. 59. 8. -proph. adde misc. 116. στρεβλοῦν torquere -влѥни прьсти men.-mih. greg.-lab. adde оуста -влена dial.-šaf. 260.
раскривлѥниѥ n. distorquere pan.
раскрилити -лѭ -лиши vb. expandere pat. mat. xi. kruš. chron. 1. 195. 26. bulg. raskrili.
раскрилꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ἐκτείνειν extendere -ꙗюща си крилѣ врьхоу pent.-mih. adde kruš. - сѧ ber. съставъ швенъ да не -ꙗеть сѧ exod. 28. 32. -vost. ῥήγνυσθαι rumpi pent.-mih.
раскроити -оѭ -оиши vb. περιτέμνειν dissecare prol.-lab. περισχίζειν prol.-cip. men.-vuk. -ише лысть ѥго до глезна men.-mih.
раскрьстити -штѫ -стиши vb. σταυροῦν crucifigere -крьштена sup. 384.

раскръстиѥ n. bivium mon.-serb. 186.
раскрѣпѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἰσχύειν valere dan. 8. 8. -vost.
раскоутати -аѭ -аѥши vb. ἀνορύττειν effodere olim prov. 29. 4.
раскъзнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. inflammari аще ли разкзенеть сѧ доуша божьственою любовью pal. 1494. cf. pol. gies (giesa); gzik bremse; gzić vb. gies (giesu), gženie toben des viehes vom bremsenstich: adde e lingua drevljanorum stijôht kaze vieh bissend; kazejwe strenuus in labore Hilferding, pamjatniki 47.
раскыдати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. διαλύεσθαι dissolvi ex.-op. 2. 1. 25. φθείρεσθαι corrumpi -давъша сѧ и вонѭѭща io.-dam. -давшю сѧ въстави io.-dam. καταξαίνεσθαι discerpi -даше се men.-vuk.
раскынѫти -нѫ -неши vb. discerpere раскыденъ io.-dam. adde раскыд(е)на црькъвь nom.-lab. 128. serb. raskiden part. živ. 144. книга -кидена mon.-serb. 379. 381. croat. raskidati hung.
раскыпѣтати -аѭ -аѥши vb. discerpere чрьвиѥ -пьташе пльть ѥѥ greg.-lab. 92: hoc uno loco.
раскысѣти -сѣѭ -сѣѥши vb. dissolvi humore лазорѧ -сѣвъша въ гробѣ tur. 49: minus bene -шевша io.-dam.
раскѣпити v. расцѣпити.
раслабити -блѭ -биши vb. debilitare -кого greg.-lab. крѣпость -; -бленъ недоугомь prol.-mart. -бленъ παραλυτικός paralyticus sup. 401. sabb. 98. greg.-mon. 82. saepe addito жилами; - многыми лѣтꙑ dial.-šaf.
раслаблꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. debilitare dial.-šaf. int. io.-sin. par. -ꙗеть доушю sborn. - сѧ: да сѧ не -ꙗѥмъ greg.-naz.
раслабленикъ m. παράλυτος paralyticus prol.-cip. men.-vuk.
раслаблениѥ n. debilitatio prol.-mih. 279.
раслабленъ v. раслабити.
раслабѣти -бѣѭ -бѣѥши vb. ἐκλύεσθαι solvi kruš. pent.-mih. καταμαλακίζεσθαι emolliri hom.-mih. adde sup.. 83. 213. 401. 445. ephr. - оумомъ clim. разсvost. 1. 329. iez. 7. 17. -vost. 2. 40: male -блѥвь kruš. - отъ законьныѩ оуздꙑ sborn.
расланица f. leaena bulg.-lab.
раслановъ adj. poss. leonis лице -во bulg.-lab. 3.

расланъ m. leo bulg.-lab. 3. magy. oroszlány nsl. oroslan e turc. arslan.
расланъча n. catulus leonis -ньче bulg.-lab. 11.
расль f. germen trigl.
расм- v. расъм-.
расмиꙗти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥши сѧ vb. ridere росмеꙗ- bus. 716. росмиꙗ- 703.
раснъ v. разьнъ.
расова f. βάσις fundamentum barl.
расокъ m. speculator рассокъ александровъ alex.-vost. експлораторн нѣцин тако нарицаемии римьлꙗны, еллиньскы же расоци chronogr.-saec. xvi. десꙙть си моужь росоци соуть ephr.-vost.
расоносьць m. rasum gestans alex. adde расофоръ alex.
расоха f. furca alex.-mih. 144. georg. furcis innixa trabs glag. nsl. rasoha furca habd. baum mit kurz behauenen ästen, der als harpfe benützt wird cf. ostrv, komarča pol. rosocha oserb. rosoch.
расохатъ adj. divisus -ты ногы op. 2. 2. 25. δίδυμος geminus, duplex дрѣво -то kruš. pent.-mih. - доубь chrys.-duš. 34. διχῇ divisim pent.-mih. брада -та prol.-mart. men.-leop. имоущихъ разсохатъ ꙗзыкъ τοὺς διπλόῃ κεχρημένους psalt.-theod. имоущими рассохатъ ꙗзыкъ psalt.-int. -vost. росохаты пазноктѣ δίχηλον κατὰ τοὺς ὄνυχας ev.-saec. xvi. adde georg. nsl. rasohast bifurcus habd. croat. idem verant.
расохача f. sensus dubius: хытреци творѧть -ча op. 2. 2. 460. хытръци искоусънѣйшии творѧтъ расохачѧ diopt. 387.
расохъ adj. δίδυμος geminus на дрєвѣ росоcѣ nav. 8. 29. -op. 1. 27. vost.
расошьнъ adj. ad equulei supplicium pertinens glag.
распаданиѥ n. dilabi hom.-mih. вь -нинхь каменныхь sabb. 23. -нинхъ зѣмнъıхъ bus. 95. оть -ннıхь камѣнныхь chrys.-lab.
распадати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. dilabi; σχίζεσθαι scindi sup. 371. prol. -давъши сѧ црькви men.-leop. каменниѥ -дающе се hom.-mih.
распадениѥ n. ruinae prol. διασπασθῆναι divelli pyrg.
распадъ m. ὀπή foramen -ды pl. acc. pyrg. вьложиши вь четыри -ды дрѣвоу prol.
распадь f. dilabi -зьп- mon.-serb.
распадьнъ adj. qui dilabitur domet.

распалати -лаѭ -лаєши vb. ardere огнѭ люте распалаюштоу pat.-saec. xv. vost. I. 109. - сѧ prol.-mih. 268. -лаєть се дыханиѥмь alex.-mih. 172. cf. распалꙗти.
распалина f. ruinae vita-theod. mat. 49. -на alex. spelunca sup. 220. -ны твердаго камене esai. 2. 21. -proph. -намъ растоупивъшимъ сѧ svjat.
распалиньнъ adj. scissurae -нѫѭ тѫ пештерѫ sup. 26.
распалити -лѭ -лиши vb. πυρπολεῖν accendere prol. - скрадоу men.-mih. -лена мѣста misc.-šaf. - сѧ πυρπολεῖσθαι accendi prol.-cip. men.-vuk. chron. - огнѥмь ok. 52. ꙗростию - prol.-mart. - гнѣвомь prol.-mih.
распальнѣ adv. ardenter alex.
распалꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. accendere - сѧ: -ꙗють се етра misc.-šaf. срьдьца -ꙗхоу се greg.-mon. срьдьце єго -ꙗше се sim. I. 3. - на православие ok. 52.
распалѥниѥ n. inflammatio pat. sbor. isaak. ber. огньно - prol.-mart. βρασμός bullire men.-vuk. φλογῶδες men.-vuk. libido sup. 404. stimulus sup. 408.
распарание n. dissectio prol.
распарꙗти сѧ -рꙗѭ сѧ -рꙗєши сѧ vb. calefieri єгда се -рѣють оть сльньца misc.
распарѥниѥ n. calor, uti videtur кь прохлажденню вьсходѣщааго -рениꙗ greg.-mon. 76.
распасти сѧ -дѫ сѧ -деши сѧ vb. σχίζεσθαι scindi sup. 371. dial. ostrom. adde dial.-šaf. kruš. -де се оутробою frag.-serb. камень -де се chrys.-lab. камение -де се chrys.-frag. -доуши се стѣна hom.-mih. мѣхы -дьше се κατερρωγότες pent.-mih.
распасти -сѫ -сеши vb. βόσκειν pascere распасѫ ꙗ на горахъ н͞илвахъ βοσκήσω iez. 34. 13. -proph. mat. 49. vost.: adde роспасли землю нашю per. 11. 6.
распасъ v. распоꙗсъ.
распачати сѧ -аѭ сѧ -аєши сѧ vb. dubitare glag.
распачениѥ n. dubium рас'п- op. 2. 2. 239. klruss. rospač.
распениѥ n. crucifixio pat.: recte распьнениѥ.
распинатель m. crucifigens triod. trigl.
распинати -аѭ -аєши vb. σταυροῦν crucifigere cloz I. 660. greg.-naz. cozm. krmč.-mih. dial.-šaf. hom.-mih. int. chron. 1. 152. 213. 245.
расписати -шѫ -шеши vb. describere вьсꙗ - sabb. 200. повелениꙗ по землахь - alex.-mih. 56. pingere - домь pan.
расписовати -соуѭ -соуєши vb. describere isaak.
расплавлѥниѥ n. apud vost. разжижение: водоу въ - брашноу e krmč. -saec. xvi.
расплаждати сѧ -аѭ сѧ -аєши сѧ vb. fructus ferre bon.
расплакати сѧ -чѫ сѧ -чеши сѧ vb. flere prol.-mih. bor. 50. per. 37. росп- chron. - горко vost. 1. 388.
расплатити -штѫ -тиши vb. διχοτομεῖν secare pent.-mih. kruš. διαιρεῖν dividere svjat.-vost. 2. 104. op. 2. 2. 400. четвьроногы -ти mat. 55. - на соудь pent.-mih. телеса -щенаꙗ gen. 15. 11. -mat. 55. тѣлеса -щенна mat. 55.
расплести -тѫ -теши vb. ἀποπλέκειν solvere - дѣло (рогозь) men.-leop. - власы hom.-mih. -тень solutus glag.
расплетениѥ n. replicatio trigl.
расплодити -ждѫ -диши vb. augere bus. 483. mon.-serb. 125. -ди троуды твоѥ sim. I. 26. - еретикыкь вь селѥнноую sabb. 147. - сѧ αὐξάνεσθαι augeri pent.-mih. πληθύνεσθαι multiplicari kruš. adde domet. nomoc.-bulg. misc. chron. -диша сꙗ чловѣци per. да се мнози бози -деть cyr. 6. καρποφορεῖν fructus ferre ant.
расплодъ m. generatio fructuum grom.
расплоштати -аѭ -аєши vb. dilatare листъ -площаꙗ сꙗ на древѣ virentia folia alex. - сѧ θάλλειν florere sir. 14. 18. -acad.
расплоути -пловѫ -пловеши vb. navigando separari, uti videtur ex.
расплѣнити -нѭ -ниши vb. spoliare, diripere alex.-vost. acad. alex.
расплѣнъ m. διαρπάσαι diripere росполонъ vost.-op. esth. 3. 13. -vost. 1. 207.
расповѣдати -аѭ -аєши vb. nunciare bus. 169. ber. κηρύττειν divulgare cyr.-hier. καταγγέλλειν nunciare cyr.-hier. ὑποδεικνύναι monstrare esth. 5. 11. -vost.
расповѣдьникъ m. κήρυξ nuncius росп- истинѣ cyr.-hier.
расповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. διαγγέλλειν nunciare lev. 24. 9. -pent.-mih. да -вѣсте троубою lev. 25. 9. -vost., qui male sub -дати habet.
располавлꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. dividere -ꙗємь ихь на двѣ славѣ typ.-nic.
располовениѥ n. dimidia pars pat. 302: recte -влѥн-.
располѣти сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐκκαίεσθαι exardescere barl. προσκαίεσθαι

aduri **-лить сѧ** iez. 24 11. -vost. **росъпі**-ipat.

распол҄ѣти сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐκχεῖσθαι effundi **коумирьскаꙗ вѣрана земли** : **-лѣла сѧ бꙑаше** zlatostr.: differt a verbo • praecedenti cf. nsl. plati.

•**распорити -рѭ -риши** vb. findere **нось моу да -зьпори** duš. 205. cf. **-прати**.

распоръ m. μοχλός vectis pent.-mih. cf. nsl. rasporek pol. rospor et **развоpъ**.

распосълати -лѭ -лѥши vb. mittere **-сла .з. сꙑновь своихь** dial.-šaf. greg.-mon. **- писаниꙗ** chrys.-lab.

распотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare krk. alex.

распоꙗсати сѧ -шѫ сѧ -шеши сѧ vb. discingere **-сати** zak.-serb. **-совати** trigl.

распоꙗсъ adj. ἄζωνος distinctus dial. nomoc.-bulg. **-пась** pat. serb. raspojas croat. raspas verant.

расправа f. directio trigl.

расправити -влѭ -виши vb. statuere mon.-serb. 369. 49.

расправлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. statuere **-лати** mon.-serb.: adde **-влꙗти соудъ** alex.

расправлѥниѥ n. quaestio alex.

распраниѥ n. dissectio sbor.-kir. 31. **единож рꙑбꙑ** -georg.-vost.

распрати -перѫ -переши vb. πατεῖν conculcare **-пьра** sup. 350. 10.

распрати сѧ -перѫ сѧ -переши сѧ vb. volando discedere **-пероуть сѧ (пчелꙑ)** ex.

распрати -порѭ -порѥши et **-перѫ -переши** vb. dividere, dissecare **разапрахь рꙑбоу** misc.-serb. **распоремь** pent.-mih. **- ей (рꙑбѣ) чрево** georg.-vost. **распраниѥмь расперемъ** sbor.-kir. 31. **-пра ю (рꙑбоу)** alex.-mih. 116. bulg. raspra, raspореš verk. 251. 252.

распрашити -шѫ -шиши vb. sufflare **- пламꙑ** sup. διασπείρειν dissipare sup. 332. nomoc.-bulg. **-шени** sup. **-ши по аероу** bus. 690. **-прѣш-** sup. croat. rasprŠan dispertitus hung.

распраштеникъ m. διεσπαρμένος dispersus **нюдеи -щеници** esth. 9. 19. -proph.-mat. 53: forma dubia cf. **-шити**.

распродати -дамь -даси vb. διαπωλεῖν divendere ant. pat. nomoc.-bulg. men.-leop. men.-vuk. men.-mih. prol.-mart.

распродаꙗти -аѭ -аѥши vb. divendere laz.-vuk. 12.

распропинати -аѭ -аѥши vb. ἀνασταυροῦν crucifigere op. 2. 2. 304. šiš. 177.

распростираниѥ n. extensio ex.

распространити -нѭ -ниши vb. dilatare ant.-hom. triod. int. 19. **- монастꙑрь** men.-mih. **-нить нафета** cyr. 14. **- сѧ** prol.-mih. chron. 1. 183.

распространꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. dilatare domet. sabb.-typ. **- сѧ** glasn. 11. 161. **- молитвами** sabb. 97.

распространѥниѥ n. dilatatio kruš.

распрострътиѥ n. extensio ex.

распростръти -рѫ -реши vb. ἐκτείνειν extendere prol. chron. 1. 43. 13. **роукама -стренома** krmč.-mih. 194. ἐξαπλοῦν expandere sup. 394. συντείνειν adhibere **- оумъі** sup. **-стръть, -стрьть** sup. **- сѧ: прьсти се -рѣше**.

распросъ m. disquisitio trigl.

распрьникъ m. στασιαστής seditiosus **-пери-**op. 2. 1. 139.

распрьнъ adj. φιλόνεικος contentiosus **-пьр-** sup. 384 **-пьрьноѥ** sup. 387. ἀμφίβολος ambiguus **-пьрьнаꙗ вѣдь** sup. 387. 394.

распрѣваниѥ n. rixa ber.

распрѣвати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. rixari ber. **-ватель** ber.

распрѣниѥ n. contentio krmč. 67. **вь -нии прѣбꙑваниѥ** krmč.-mih. σχίσμα schisma **-пьр-** io. 7. 43. -ev. novg.

распрѣти сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. contendere krmč. krmč.-mih. prol. antch. ber. 47. 33. ἀμφισβητεῖν dubitare **-пьрѣлъ сѧ** sup. 383. serb. raspor rixa živ. 119.

распрѣшити v. **распрашити**.

распрꙗ f. στάσις seditio men.-mih. dissensio, lis trigl. adde hom.-mih. chron. 1. 69. 78. 93. σχίσμα dissidium **-пьрꙗ** ostrom.

распрѫжениѥ n. διάζευξις disiunctio pyrg. ioann. io.-sin. misc.-šaf. dioptr. **- родителѥи** chrys.-lab.

распрѫшти -гѫ -жеши vb. διαζευγνύναι disiungere hom.-mih. sup. 238. op. 2. 2. 384. pan. alex.-mih. 172. **- сѧ** misc.-šaf. hom.-mih. **-же сѧ оть женꙑ своѥѥ** dioptr.

распрѫдити v. **распѫдити**.

распоускати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. dimitti **росп-** pam. 192.

распоускъ m. divortium **росп-** sbor.-kir. 52.

распоустити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν emittere (de voce) sup. dimittere **прѣщениꙗ по многа мѣста -сти** men.-mih. **- вон** per. 63. **власꙑ до земле -стивши** alex.-mih. 136. ἀφιστάναι pent.-mih. adde hom.-mih. chron. 1. 108. 142. 181. **- сѧ: -стивьшоу се сьбороу** greg.-lab. **- сь своѥю женою** krmč.-mih. **- сь старок** per. 42. 29. **староую не -стить сꙗ** sbor.-

kir. 55. - съ женою ibid. сь моужемь - krmč.-mih. 247. росп- pam. 192.
распоустъ m. dimissio greg.-lab. men.-mih. nom.-mik. 37. glasn. 13. 376. mon.-serb. divortium per. 34. 27; 43. 32. misc.-šaf. adde pro разводъ karamz. 1. nota 506. lit. raspustas übermut.
распоустьнъ adj. dimissionis -на вина krmč.-mih. кънигы -нꙑꙗ ostrom. š.-gl. 50.
распоуштати -аѭ -аѥши vb. dimittere isaak. mon.-serb. - лоучє greg.-mon. - сѧ τέμνεσθαι krmč.-mih. о -щаѭщихъ сє сь женами krmč.-mih. 39. мальженьца -щѧ сє krmč.-mih. жєна -щаѥть сє сь моужемь krmč.-mih. 246.
распоуштєниѥ n. dimissio nom.-mik. 44. divortium krmč.-mih. ἀποσυναφθῆναι krmč.-mih.
распырити -рѭ -риши vb. dilatare ноздрама -рєнама chronogr. cf. -порити.
распытавати -аѭ -аѥши vb. περιεργάζεσθαι curiose observare ant.
распытати -аѭ -аѥши vb. περιεργάζεσθαι curiose inquirere cyr. 3. 23. -vost. зѣло опытьнѣ часъ -танъ svjat. bulg. pita i raspita verk. 168.
распытовати -тоуѭ -тоуѥши vb. curiose observare misc. inquirere дьрзыими - пытании svjat. adde -тыв- men.-leop.
распытывати v. распытовати.
распытьникъ m. speculator такого прѣдаюштє ꙗко -ка men.-mih. 176.
распыхати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. διαπρίεσθαι frendere strum. act. 7. 54; 5. 33. -šiš. prol. - срьдьци своими; - на иконы pyrg. жалостию -хахоу сє sabb. 32.
распьр- v. распр-.
распѧло n. crux роуцѣ простєръ на распѧлѣ op. 2. 2. 310. glag. nsl. raspelo.
распѧти -пьнѫ -пьнєши vb. σταυροῦν crucifigere ostrom. cloz I. 416. 662. sup. šiš. 87. strum. chron. 1. 36. 37. 87. aor. -пѧсѧ š.-gl. 47. -пѣлъ cloz I. 482. -пѧни š.-frag. 37. - стрьмоглавь hom.-mih. 117.
распѧтиѥ n. crucifixio sup. pat. pat.-mih. krmč.-mih. op. 2. 2. 87. -тьи chron. 1. 43. σταυρός crux šiš. 142. σταυρῶσαι, σταυρωθῆναι ostrom. nsl. raspetje, raspinanje habd.
распѫдити -ждѫ -диши vb. σκορπίζειν dispergere ostrom. men.-vuk. prol.-lab. prol. cozm. prol.-cip. - стадо vita-theod. да нє -дить стада твоѥго laz. -пѫд- bulg.-lab.: in fontt. legi dicuntur распроуждити, распроуждєниѥ; nsl. habes etiam rasplôditi croat. raspuditi hung.
распѫждати -аѭ -аѥши vb. dispergere -поуꙗєть š.-gl. 83.
распѫтиѥ n. ἄμφοδος bivium pat. isaak. mir. ῥύμη vicus proph. πάροδος transitus iez. 16. 15. -proph. adde per. 4. dial.-šaf. chrys.-duš. 14. ber. росп- bor. -тѣхъ nicol. -тихъ š.-gl. 51. nsl. raspôtje.
распѫть m. bivium -тєхь pl. l. frag.-serb. -saec. xııı. nsl. raspôt lex.
распѫтьнъ adj. bivii -тнаго проповѣданиꙗ op. 2. 2. 75.
распѫчєнина f. findi -поуч- оустнѣ misc.-šaf. 155.
распѫчєниѥ n. findi о -поучєни оусть misc.-šaf. 155. bulg. raspukala taja zem milad. 28.
расрьдити -ждѫ -диши vb. irritare triod. -срьѥнь š.-gl. 77. nsl. rasrditi bulg. rasrъdi.
расрьдъ adj. -доѥ житиѥ παρασίτων parasitorum men.-mih. cf. ласкрьдъ.
расрьдьчєниѥ n. ira вь расрьчєниѥ вьпадьшє sabb.-typ. 12. расрьч- mon.-serb.
расрьдьчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. irasci -срьч- alex.-mih. 192.
растаквати -ваѭ -ваѥши vb. liquefacere ant. int. 19. 186. 202. - сѧ int. 59.
раставити -влѭ -виши vb. separare prol. adde mon.-serb. 9. 8. рост- плъкъ per. 111. 9.
раставлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. separare рост- per. 67. 68. chron. 1. 144. 145. 182.
растаити -таѭ -таиши vb. liquefacere int. 248.
растакати -каѭ -каѥши vb. dispergere, dilapidare pat. 260. int. chrys.-lab. монастырска - sabb.-typ. 461. - сѧ alex.: th. -точи-.
растаниѥ n. separari sabb. 170. - сьтвориста sabb. 171. 188. - сь нимь сьтвори sabb. 111.
растаплꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. liquefieri bus. 698. воскь -ꙗшє сє men.-mih. 229. -топлꙗти сѧ isaak.: sine сѧ liquefacere krk.
растати сѧ -станѫ сѧ -станєши сѧ vb. διίστασθαι discedere men.-vuk. adde prol.-mart. ioann. растахь сє сь вами alex.-mih. 122. nsl. rastanek habd. rum. ростєк separo.
растачати -аѭ -аѥши vb. σκορπίζειν, διασκορπίζειν dispergere, dilapidare ostrom. krmč. 137. krmč.-mih. isaak. dial.

io.-sin. int. 293. chrys.-lab. ostrom. nicol. bus. 807. ber. - домь dial.-šaf. - напасти hom.-mih. -точ- int.: male χορηγεῖν men.-vuk.

растаывати -ваѭ -ваѥши vb. tabefacere alex. liquefacere int. 248. - сѧ τήκεσθαι liquefieri sap. 16. 27. -acad.

растаѩниѥ n. decedere разьстаание сьтворь sabb. 78.

растаꙗти сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. τήκεσθαι liquefieri ant. sup. men.-mih. misc. горы растаѭть се ꙗко воскь оть огнꙗ steph. растаꙗ се мьчь prol.-mih. interire sup. sine сѧ liquefacere int. 283. hom.-mih. 187. chrys.-lab. λύεσθαι solvi; διαλύεσθαι dissolvi sup. τήκεσθαι liquefieri šiš. 203. sup. 16. 22. misc.-šaf. растаѭть рози vost. 1. 75: nota croat. rastaliti hung.

растаꙗти сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. distare особьнѣ -стаꙗште сѧ svjat. cf. -стоꙗ-.

растварꙗ**ти** -рꙗѭ -рꙗѥши vb. κεραννύναι miscere greg.-naz. adde bon. krk. io.-sin. -рꙗѭштей вазни растворъ svjat. admiscere -рѣѣше sup. -ра- alex.-mih. 172. -ворꙗ- greg.-naz.

растворити -рѭ -риши vb. διαχωρίζειν disiungere men.-vuk. διαλύειν solvere hom.-mih. разно - men.-leop. κεραννύναι, συγκεραννύναι miscere šiš. 176. συμπλέκειν coniungere hom.-mih. coniungere cyr. 3. 4. συμφόρειν commiscere greg.-naz. -bibl.-listy ἀρτύειν condire šiš. 236. adde sup. ant. tur. - ꙗко воскь hom.-mih.

растворъ m. κρᾶσις mixtio op. 2. 2. 302. res liquefacta misc.-šaf. 160.

растворꙗти v. растварꙗти.

растворѥниѥ n. κέραμα mixtura -рениdial. oct. sbor. barl. cant. 7. 2. chron. 1. 71. temperamentum топло - io.-sin.

растениѥ n. crescere ant.-hom. int. зелийно - vita-theod. αὔξησις incrementum op. 2. 2. 303.

растесаниѥ n. frustum alex.

растесати -шѫ -шеши vb. διχοτομεῖν dissecare мьчемь - prol.-mart. men.-leop. διχάζειν на двоѥ - men.-vuk.

растесъ m. segmentum e ligno scisso вь четыри -сы дрѣвоу prol.-lab. adde alex. ὀπή foramen men.-vuk.

растесь f. segmentum acad.

растети сѧ -тепѫ сѧ -тепеши сѧ vb. dirumpi ранами -петъ сѧ περιερρώγει op. 2. 2. 151.

растешти сѧ -кѫ сѧ -чеши сѧ vb. diffluere prol. ex. sup. dispergi men.-vuk.

расти, растѫ, растеши vb. αὐξάνεσθαι, αὐξάνειν crescere растꙑй тѣломь и доушеѭ vita-theod. огда растеть, огда же охоудѣваѥть svetk. 37. растите pro растѣте sup. 314. nsl. rasti, rasem; rastilo: drêvo na rastilu kupiti metl. raselk wachstum trub. raša: rastiti befruchten: petelin kuro rasti Rožna-dol. bulg. rastnъ čech. ratolest beitr. 1. 428. cf. scr. rdh.

растилати -аѭ -аѥши vb. sternere oct.

растина m. nom. propr. haeretici lit.-mih

растинати -аѭ -аѥши vb. dissecare per. 10. 16. chron. 1. 18. 196. 28: th. растьн.

растинити -нѭ -ниши vb. sensus dubius: растинивъ дрьва на вьсеплодниѥ men.-serb.

растирати -раѭ -раѥши vb. ἀνατρίβειν fricare prol.-cip. - оужи трьстнѣны men.-vuk.

растиславъ m. nom. propr. viri cyr. 18. svetk. 36. per. 54. bus. 777. рос- meth. 4. chron. 1. 127. 130. 132 etc. per. 111. ростиславичь chron. 1. 129. 155. 185 etc. ростиславль bus. 765. cf. Grimm, gramm. 2. 680. 959.

раститель m. qui auget.

растительнъ adj. augens dioptr.

растити -штѫ -стиши vb. ἐκδιδόναι proferre sup. 379. αὐξάνειν augere ant. adde io.-sin. βλαστάνειν producere плодь -тить землꙗ βρύειν producere землꙗ корѣниꙗ растеци hom.-mih. τρέφειν alere - власы krmč.-mih. op. 2. 2. 128. - нелѣпыѩ мысли vost. 1. 77. ἐκτοκίζειν feneri dare да не растиши братоу своемоу плода цѣнинаго deut. 23. 19. -vost. чюжю да растиши плодъ deut. 33. 20. -vost. - сѧ αὐξάνεσθαι crescere cloz I. 421. pent.-mih.

растицати сѧ -чѫ сѧ -чеши сѧ vb. diffluere prol. dioptr.-lab. вода -четь се chrys.-lab.

растиць m. nom. propr. viri chrabr. 91.

растлитель m. φθορεύς corruptor men.-vuk. prol.-mart. pat.

растлити -лѭ -лиши vb. διαφθείρειν, φθείρειν corrumpere dial. prol.-vuk. man. krmč. 130. 141. krmč.-mih. int. сестроу - hom.-mih. - дѣвицоу misc.-šaf. - оброучницоу nom.-mik. 75. καταστέλλειν: nota соушоу растла men.-vuk. adde вьсе погоуби и растьли svjat. nota part. растлитъ margar. 1530. - сѧ misc.-šaf. -лиша сѧ людие op. 2. 2. 461.

растлитиѥ n. corruptio - доуше chrys.-lab.

растлъковати -коуіж -коуієши vb. interpretari на двоіє - hom.-mih.
растлъстѣти -стѣіж -стѣієши vb. παχύνεσθαι pinguescere proph.
растлѣвати -аіж -аієши vb. διαφθείρεσθαι corrumpi pat. ant. διαφθείρειν corrumpere int. tur. 51. chrys.-lab. животнаа - misc.-šaf.: nota -тьл- antch. - сѧ dioptr. chrys.-lab.
растлѣниіє n. φθορά, διαφθορά corruptio – по насилию φθορὰ κατηναγκασμένη krmč.-mih.: recte -лєниіє a -лити.
растлѣти -ѣіж -ѣієши vb. corrumpi chrys.-lab. καταφθείρειν pent.-mih. adde mon.-serb. 248. 13. -лѣнный ber.: nota -тьл- bus. 378. - сѧ misc.-šaf. о -лѣвшимь сє сь своєю тьщєю misc.-šaf.
растлѣшти -кѫ -чєши vb. pulsando dividere -кошѫ врата bell.-troj. 42. растльчєнє ораѹє sabb.-typ. 189. растльци misc.-šaf. копривникь растлькь misc.-šaf. 151. финикы растльчєны 161.
растлывати -ваіж -ваієши vb. corrumpere men.-mih.
растлыти -ыіж -ыієши vb. corrumpere - дѣвица chron. 1. 34. 7.
растоварити -ріж -риши vb. exonerare mon.-serb. duš. 103.
растоимьць m. fenerator svjat. -op. 2. 2. 402 mat. 9.
растопити -пліж -пиши vb. διαλύειν, τήκειν, διατήκειν liquefacere men.-vuk. prol.-lab. pat. prol. prol.-cip. misc.-šaf. sup. 193. - олово men.-mih. prol.-mart. - смолоу men.-leop. men.-vuk. - вьсѣкъ лєдъ ex. 155. ἐκθερμαίνειν calefacere sup. 257. - сѧ: - огниємь prol.-lab. -пи сѧ лєдъ par. оть вара - sabb. 154.
растоплывати -аіж -аієши vb. θερμαίνειν calefacere chrys.-lab. -лѣв- prol.
растоплыти сѧ v. растаплыти.
растоплєниіє n. liquefacere - мѣди men.-leop. - любъвє isaak.
расточати v. растачати.
расточєникъ m. dispersus glag.
расточєниіє n. διασκορπισμός dispersio kruš. io.-sin. isaak. abtreibung der leibesfrucht nom.-lab. misc.: nota ridicule σκορπίων scorpio bis 3. reg. 12. 11. -kruš.
расточити -чѫ -чиши vb. διασκορπίζειν dispergere ostrom. ant. adde chrys.-frag. š.-gl. 82. greg.-mon 82. nom.-mik. 153. chron. 1. 64. 139. - богатьство men.-leop. io.-sin. свиты -чєны -vost. 1. 171. дани царєкы - dial.-šaf.
растояниіє n. διάστημα intervallum isaak. dial. par. - мѣста sabb. 13. разст- chrys.-lab. разьст- misc.-šaf.
растояти -стоіж -стоиши vb. distare sbor. sup. 19. 33. 103. -стою отъ тєбє ber. растоіа отъ града поприщь четырь sup. 19. - сѧ svjat. растояшти сѧ єстьствѣ men.-vost.
растравати -аіж -аієши vb. rumpere prol. 125.
растрас- v. растрѣс-.
растраяти -аіж -аієши vb. διαστέλλειν dividere - цсрѧ psal. 67. 15. -vost. digerere: adde frag.-bulg. добрѣ - своіа antch.
растрига m. qui monasterium deseruit -зст- alex. рос- bus. 1025.
растрижєништь m. filius eius qui monasterium deseruit рострижиничь per. 36. 32.
растришти -гѫ -жєши vb. monachatu liberare per. 35. 20. chron. 1. 179. 35. adde kruš. рострігъ ю bor. 41. юьижє (іжжє) бѣ раст(р)игь поіаль жєнѫ сєбѣ svetk. 38. -гошє злато по власоу ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τρίχες exod. 39. 3. - pent.-mih. - сѧ per. 43. 31. bus. 707.
растроити -строіж -строиши vb. componere - сьвѣть нашь hom.-mih. 40. - сыны своіа bor. 31. - имѣниє prol.-vost. - зємлю karamz. 3. 77. οἰκονομεῖν dispensare - добрѣ cyr.-hier. - сѧ krmč.-saec. XIII.
растрошити -шѫ -шиши vb. κατεσθίειν consumere - господьниє sup. 274. - злато men.-leop.
растроути -оуіж -оуієши vb. rumpere ant.-hom. 196.
растръва f. ἀπώλεια iactura - смольна men.-vuk. - смолѣна pat. 245.
растръгати -аіж -аієши vb. διασπᾶν divellere šiš. 40. men.-vuk. -тєрг- holm. διαρρηγνύναι prov. 23. 21. -vost. -трьг- ostrom.
растръгнѫти -нѫ -нєши vb. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι rumpere ostrom. barl. sup. šiš. 232. krmč.-mih. τείνειν tendere men.-vuk. adde š.-gl. 81. misc. mat. 25. -трьжєнь part. prol.-mart. - сѣти sim. I. 25. на чєтворо - men.-vuk. -гошє ю на двоіє prol.-mih. -трьг- ostrom. -тєрг- mat. 25. - сѧ: сь жизнию злѣ -гноу сє krmč.-mih. 372. бракь -гнєть сє misc.-šaf. -гьшоу сє врѣтищоу prol.-vuk.
растръгнѫтиіє n. diruptio glag. - оузамь laz.-vuk.
растръзавати -ваіж -ваієши vb. dirumpere par. trigl.

растръзаниѥ n. diruptio prol. sup. 271. **оудовь** - prol.-mih. 85. ἀκύρωσις abrogatio krmč.-mih. ἀφανίσαι vastare krmč.-mih. διαφθαρῆναι corrumpi **дати на** - krmč.-mih.

растръзати -аѭ -аѥши vb. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι dirumpere sup. ostrom. men.-vuk. krmč.-mih. man. σχίζειν, διασχίζειν diffindere proph. διασπᾶν divellere strum. κατατέμνειν dirimere men.-vuk. καταπείρειν transfigere prol.-cip. καταχαράσσειν men.-vuk. adde ant. prol. prol.-vuk. isaak. ephr. glag. ber. - **на двоѥ**; - **на оуды** prol.-mih. - **ризы** chrys.-lab. - **ѫжвицѥ** dioptr. - **власы** chrys.-lab. - **пльть** men.-vuk. **тѣло -зано** prol.-mih. **-зана овьца** προβατοσπαράκτης; **чѧдоу гладьмь оумрьтиꙗ -заѥмоу** hom.-mih. **-тър'з-** ostrom. - **сѧ**: **-заѥть сѧ плоучина** chrys.-lab. **-търз-** greg.-naz.: nota **-рѣжи** georg.-naz.

растръзовати -аѭ -аѥши vb. διαρρηγνύναι, καταρρηγνύναι rumpere dial. sup. 258. chrys.-lab.

растрыти -ыѭ -ыѥши vb. frangere misc.-šaf. cf. **-троути**, **-трѣти**.

растрѣбити -блѭ -биши vb. purgare prol. chrys.-duš. ἐξωνεῖσθαι redimere prol.-cip. **-бивь** ἐξωνήσατο men.-vuk.

растрѣкати -аѭ -аѥши vb. irritare **нача - ѥго къ неи** prol.-vost.

растрѣлити -лѭ -лиши vb. transfigere prol.-mih.

растрѣлꙗниѥ n. transfigere prol.-mih. 252. **ведомь на -лꙗниѥ** prol.-belg.

растрѣлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. transfigere prol -mih. prol.-vuk. per. 8. 27. chron. 1. 12. 114. 196. **множьствомь стрѣль -лꙗнь** prol.-belg.

растрѣсновениѥ n. κεραύνωσις fulmine percutere op. 2. 2. 57. σκηπτός fulmen **достоини соуть растрѣсновению** zlatostr.

растрѣснѫти -нѫ -неши vb. κεραυνοῦν fulmine percutere **-новенныи** op. 2. 2. 57. **-новенныимъ кланꙗѭть сѧ** cyr.-hier.

растрѣти -трѫ -треши vb. conterere misc.-šaf. **алои -**, **мастихъ** - misc.-šaf. - **на двоѥ** prol.-vuk. **-тренъ** misc.-šaf.

растоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. frigere **хощеши не растоудити сѧ топлотѣ** isaak.

растоудиѥ m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

растоуждати -аѭ -аѥши vb. refrigerare **топлотоу** - isaak. - **сѧ** isaak.

растоурити -рѭ -риши vb. evertere, de aedibus misc.

растоушитель m. sensus dubius: **малодоушьствоующихъ растоушителю** chrys.-lab.

растъ m. 1) ἡλικία statura sup. 55. pat.-mih. greg.-naz. **налоучѧ юна растомь** dioptr. 165. 2) τόκος usura op. 2. 1. 117; 2. 2. 115. iez. 22. 12. -proph. mat. 48. 49. ber. - **възимлемь, ѥгоже паоуль велить бѣгати** hom.-mih. 69. **расты даѥть златныꙗ** vost. 1. 106. **расты даѥть златьныѥ, рекъше токь** τόκους παρέχει τοῦ χρυσίου men.-mih. 240. 3) morbus quidam misc.-šaf. 160. **поболить растомь и очима** 135. adde 143. σπλήν splen, malum hypochondriacum op. 2. 2. 147. **имающеи растъ и водныи троудъ** pro σπλῆνα καὶ ὕδερον op. 2. 2. 115. nsl. rast f. wachstum dain. 107: nota russ. волосомъ, ростомъ ryb. 1. 92.

растъко m. nom. propr. viri, inter monachus Sabbae **растько и соуко и зѣло о господи добрѣ богоу възрасте** sabb. 4. **растька** sg. a. steph.

растъкъмити -млѭ -миши vb. pacisci. uti videtur **растькмихъ и намѣрихъ** bulg.-lab. 80.

расть m. fenus **расть на расть и лъсть на лъсть** svjat.-mat. 9. **съ растьмь** svjat.

растьл- v. **растл-**.

растьнати -аѭ -аѥши vb. σχίζειν scindere **-навъ дрова** gen. 22. 3. -parem. saec. xiv. cf. **растѧти**.

растьнити v. **растѧти**.

растьнъ adj. sensus dubius: **феодора нѣкоего растноу сестроу** misc.-šaf. 28.

растьнѣвати -аѭ -аѥши vb. scindere -**ти**- domet. cf. **растѧти**.

растѣкати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. diffluere krmč.-mih. 189. discurrere trigl.

растѣпениѥ v. **расцѣпление**.

растѧгнѫти -нѫ -неши vb. distrahere prol. int. prol.-mih. **на четверо** - men.-leop. **-гъше по земли** prol.-mih. ἐπιτιθέναι imponere pent.-mih. rum. **ръстигнѥк** crucifigere cf. **растѧшти**.

растѧгнѫтиѥ n. distractio ex.

растѧгъ m. sensus dubius, fortasse statura: **ꙗкоже растоꙗти сѧ коѥждо отъ дроугиꙗ по ѥдиномоу -гоу** vost.

растѧжати -жаѭ -жаѥши vb. sensus dubius: **виноградъ себѣ насадиль ѥси и оплотомь оплеть растежаль ѥси** belg.

растѧзати сѧ -жѫ сѧ -жешн сѧ vb. rixari **ростыжоуть сꙗ о чемь** sbor.-kir. 56.

растѧти -тьнѫ -тьнешн vb. σχίζειν scindere pol. rozciąć: male **растнивъ** gen. 22. 3. -acad. alex.

растѧшти -гѫ -жешн vb. τείνειν, διαπετάννυναι tendere men.-vuk. prol. 100. prol.-cip. **растѧщи** men.-leop. **оужьми растещи** men.-vuk. prol.-mart. **на колеси -жень** prol.-mih. **-жень роукама и ногама** prol.-mih. **-жень девѧтию войнъ** men.-leop. **коловы -жена** προσδερεῖσα (sic) men.-vuk. **на четворо -жени** prol.-mart. - **сѧ: мрьтвотлѣнне растещи се** hom.-mih. 166. nsl. rastezavica, pretezavica pandiculatio habd. cf. **растѧгнѫти.**

растѫпати сѧ -лѭ сѧ -лешн сѧ vb. separari **начеше растоупати се сьстави тѣлесе його** hom.-mih. 15.

растѫпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. διαβαίνειν dissolvi dial. ioann. chron. 1. 40. 193. σχίζεσθαι scindi kruš. sup. dirimi **землꙗ -пи сѧ** mir. **-пи се вода** pent-mih. **-пи се землꙗ подь ногама ихь** ἐρράγη ἡ γῆ etc. num. 16. 31. -pent.-mih. **землю -пивши се живы принми вьсѣхь нась** laz.-vuk. 113. **облаци разстоупише се** mon.-serb. **сьсоудь -пи се** nom.-lab. **распалинамъ -пивъшимъ сѧ** svjat.

растѫплениѥ n. dirimi misc.-šaf.

растѫпъ m. intervallum ex.

расоукати -чѫ -чешн vb. retorquere **не -кана прѧдена** ἀμετάκλωστος man.-vost. nsl. rasukati rum. **ръсѹческ.**

расоунѫти -нѫ -нешн vb. dissipare **татарове резсоунноуша сѧ** chron. 1. 202.

расоути -сънѫ -сънешн vb. dissipare prol.-belg. georg. **расоу бльгаре** ok. 75. **расоути до корнена** mon.-serb. 371. - **сѧ: идолы расоуше се вь песькь** prol.-mih. 256. **дрѣвоу вь пепель расьпьшоу се** prol.-mih. 248. **да распеть се коуплꙗ** misc.-šaf. **жидове расоушѧ сѧ** psalt.-int. -saec. xii. **градь се расоу** mon.-serb. 204. **да се распе** 116. 135. 243. **да се разаспе** 314. adde duš. 35. 97. 123. 181. 196. διασκορπίζεσθαι dispergi **расоуша сѧ кости** ibid. **половци расоули сѧ по земли** lavr. **росоули сꙗ** chron.

расоутиѥ n. dispersio georg. mon.-serb.

расхватити -штѫ -тиши vb. dividere glag.

расходити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. dissolvi sup. prol.-mart. men.-leop. per. 4. διαιρεῖσθαι dividi **пльть -дить се** men.-vuk.

расходъ m. sumtus op. 1. 127. trigl. διάστασις intervallum, dissidium -зъх- io.-dam. **безъ -да** ἀδιαστάτως op. 2. 2. 300. io.-dam. λύσις solutio, cessatio - **потопоу** io.-dam. klruss. roschid sumtus.

расхождениѥ n. λύσις solutio prol.-cip. - **пироу** men.-vuk. - **позорища** chrys.-lab.

расхытаниѥ n. diripere per. 74. **поверзѣте мѧ псомъ на -ниѥ** chron. 1. 149.

расхытити -штѫ -тиши vb. διαρπάζειν, ἁρπάζειν diripere men.-vuk. ostrom. sup. - **нище** chrys.-lab. **-щеномь бывшемь домашнимь його** dial.-šaf. **расхнтнтъ корысти** σκυλεύειν spoliare iez. 29. 19. -vost.

расхыштати -лѭ -лешн vb. διαρπάζειν diripere ant. sup. **-хнщ-** glag.

расхыштениѥ n. διαρπαγή direptio ant. greg.-naz. krmč.-mih. nom.-lab. chron. 1. 41. 43.

расцѣлити -лѭ -лиши vb. affligere euchol. **срьдьце си расцѣли** διεσπαράχθη hom.-mih. 27. **азъ есмь, егоже вы расцѣлисте** pol. 1494. **азъ есмь, егоже вы -листе, нъ господь оутѣши мѧ** pal. -saec. xvi. καρδιοῦν cor vulnerare **росцѣли насъ** io.-clim. russ. dial. **разквилить** pol. rozkwilać flere facere.

расцвѣтити -штѫ -тиши vb. floridum reddere adde **-тованъ** alex.

расцѣпити -плѭ -пиши vb. διασχίζειν, σχίζειν scindere chrys.-lab. georg. findere sup. **-плена дьска** chrys.-lab. **раздѣлити и -** men.-mih. 387. dividere **аще горы, аще рѣкы -пише нась** glasn. 11. 168. - **сѧ** solvi pat. 265. **зоубомь -пльшимь се** greg.-mon. 92. nsl. rascèpiti bulg. razcepi, rascepuva: nota **раскѣпити: тростьми на полы -пленими** prol. -saec. xv. -vost. **катапетазма -пи сѧ** pal. 1494. cf. russ. dial. **раскепина.**

расцѣплꙗти -ꙗѭ -ꙗешн vb. scindere pan.

расцѣплениѥ n. σχίσμα scissio ioann. **растѣпение въ нозѣ** op. 2. 2. 25.

расч- v. **рашт-.**

расчесати -шѫ -шешн vb. pectere prol. 133. lacerare **тѣло битиѥмь -сано** prol.-mart. men.-leop.

расчетати -аѭ -аѥши vb. disiungere pat. διατάσσειν disponere **-тань образь** διατεταμένος hom.-mih. 27. δημοσιεύειν publice vendere **разьчетати имѣниѥ кь**

лоучьшимь въ размѣнюнию men.-vuk.
расчешлати -лж -лешн vb. pectere - власы krmč. 159.
расчинити -нж -нишн vb. dividere - на троіе; διατάσσειν disponere -сьч- šiš. 88. 136. -зч- домъ par.
расчиниватн -аж -аюшн vb. διατάσσειν disponere prol.-mart.
расчинлти -лж -лешн vb. διατάσσειν disponere prol.-mart. ber. - помыслы clim. разч- op. 2. 1. 188. men.-leop.
расчисти -чьтж -чьтешн vb. computare -чьть по тьнкоу cyr. 18. разьчтешь доволь ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν luc. 15. 28. -nicol. разочтетъ op. 2. 1. 154.
расчитаник n. computatio разч- krmč.-mih. 216.
расчитати -аж -аюшн vb. ἀριθμεῖν, ψηφίζειν computare разьч-, расьч- krmč.-mih. прибытокъ - clim. -зч- io.-sin.
расчръпати v. рачръпати.
расчьтеник n. ἀναρίθμησις computatio разьчт- krmč.-mih.
расчлстити -штж -стишн vb. discerpere alex.
расъ m. nom. propr. loci оу рась sabb.-typ. 94. светаго георьгиа вь расѣ 29.
расълати -лж -лешн vb. dimittere разьсл-, разсл- men.-mih. разос- per.
расъматрлти v. расъмаштрлти.
расъматрюватн -важ -ваешн vb. diiudicare -рев- par.
расъмаштрлти -лж -лешн vb. διακρίνειν diiudicare sup. 427. расмащрл- šiš. 227. расмаштрѣ- sup. 220. расмаштра- sup. 427. расматрл- hom.-mih. krmč.-mih. ber. πυκτεύειν pugnare op. 2. 1. 148. šiš. 245. -трѣ- dioptr. οἰκονομεῖν providere -тра men.-vuk. ἀφορᾶν respicere krmč.-mih. γινώσκειν cognoscere kruš. расмотрл- cozm. int. -тра- int. расмощрл- ber.
расъмотрнливъ v. расъмотрьливъ.
расъмотритель m. qui diiudicat -см- men.-leop. int.
расъмотрительнъ adj. diiudicans -см- int.
расъмотрити -рж -ришн vb. κρίνειν iudicare šiš. 81. οἰκονομεῖν administrare -см- εἰκάζειν coniicere greg.-naz. -см- hom.-mih. sup. 437. prol.-mart. greg.-naz. misc.-šaf. nom.-mik. 29. chron. разсмотренъ conspicuus 1. macc. 4. 21. -mat. 54. разсм- cyr.-hier.; male apud vost. -рѣти.

расъмотрьливъ adj. diiudicans dioptr.-lab. op. 2. 2. 50. krk. -триливь pat.-mih.
расъмотрьникъ m. εἰκαστής coniector не гржбъ -см- greg.-naz.
расъмотрьнъ adj. administrandae rei peritus pat. op. 2. 1. 145.
расъмотрлти v. расъмаштрлти.
расъмотрюник v. расъмоштрюник.
расъмоштрлти v. расъмаштрлти.
расъмоштрюник n. διάκρισις diiudicatio расм- io.-clim расмотреник šiš. 240. pat. разсмотрѣние chron. 1. 91. 165.
расъпъ m. eversio, poena quaedam распомь томимь misc.-šaf. - да подьюмлють misc.-šaf. 67. serb. rasap eversio živ. 8. 85.
расълати -аж -аюшн vb. dimittere triod. разс- вьсоу свою рать sabb.-typ. 165.
расъпавати -важ -ваешн vb. dispergere mir.
расъпаник n. dispersio ant.-hom. proph. isaak. ber. διάλυσις solutio pent.-mih. - рати исоусове pent.-mih.
расъпатель m. λοιμός homo pestilens proph.
расъпати -паж -паешн et -плж -плюшн vb. ἐκχεῖν, διασκορπίζειν dispergere sup. pent.-mih. ostrom. διασκεδαννύναι dissipare op. 2. 1. 115. διαχεῖν diffundere pent.-mih. διασπᾶν divellere; λύειν solvere hom.-mih. καταλύειν solvere per. ɪɪɪ. παραλύειν solvere proph. καθαιρεῖν evertere pent.-mih. kruš. λυμαίνεσθαι devastare exod. 23. 8. -pent.-mih. φθείρειν, καταφθείρειν perdere proph. διαφθείρειν perdere vost. 1. 414. - жоупана ok. 74. adde vita-theod. pat.-mih. chrys.-lab. men.-mih. pat. ephr. mat. 35. chrys.-frag. pam. chron. 1. 56. 85. 87. - градъ bell.-troj. 10. ok. 68. - землю ok. 83. кости -пли lavr.-op. 35. -плеть храмъ божии op. 1. 307. -пана црькъвь par. 120. - трѣбникы pent.-mih. - царьство per. ɪɪɪ. - силоу hom.-mih. - врагы sim. I. 22. - тетивы pent.-mih. - печаль hom.-mih. - болѣзни op. 2. 2. 41. - дѣла диаволи op. 2. 2. 41. грѣхы своѩ милостьми -пли op. 1. 134. -паюмъ оумъ par. оушима -панама greg.-naz. - соукотоу op. 2. 2. 41. аще -плеть дѣвьство свою misc.-šaf. 137. - сѧ: -павьшоу се трьжьствоу prol.-mart. -плеть се сьборь hom.-mih. -паше се четы вражию διαλύεται τὸ τῶν δεσμενῶν στῖφος men.-mih. да -плеть се misc.-šaf. (cf. расъпъ) ни въ въз-

доухъ -пающа сѧ greg.-naz. rum. ръсъпеск.
расыповати -поуѭ -поуеши vb. διασκορπίζειν dispergere men.-mih. pan. pat. - сѧ chrys.-lab. pat. 296. misc.-šaf. ichn. -поуеть се гроуда chrys.-lab.
расыпь f. diripere alex.
раснъ adj. διάφορος diversus вь раснѣхь хыжнхь ἐν διαφόροις οἰκίσκοις men.-mih. 273. расьнѣ сѣни ant.-hom. 153. дъвѣма или трьмъ расноу отьцѫ сѫщема bus. 269. дрьжѫ двѣ пласницн раснама рѫкама pat.-mih. 152. cf. разьнъ.
расѣвати -ваѭ -ваеши vb. dispergere prol.-lab. domet. int. -сьсѣв- men.-mih. διαρθροῦν -зьсѣв- men.-vuk.
расѣдаль v. расѣдѣль.
расѣдальна f. scissio alex.
расѣдание n. rumpi prol.
расѣдати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. διαρρήγνυσθαι dirumpi sup. pam. 136. men.-mih. tur. io.-sin. sabb. 80. mir. bus. 118. ber. камение -даеть сѧ pam. 136. -дающее се камение hom.-mih. по ногама лоуны синиее вьсходеще -дахоу се greg.-lab. гроуди -дающе се hom.-mih. -даше се чрѣво men.-mih.
расѣдина f. ruptura trigl.
расѣдити -ждѫ -диши vb. rumpere euchol.
расѣдьливъ adj. rimosus, uti videtur коры разсѣдливы ex.-vost. 1. 210.
расѣдѣль f. rima расьсѣдали dioptr.-lab.
расѣдѣльнъ adj. scissionis prol. cf. расѣльнъ.
расѣкатель m. qui dissecat nom.-lab. krmč.-mih. zak.-serb.
расѣкати -аѭ -аеши vb. dissecare pat. pyrg. bus. 980. men.-leop. - на двое sabb.-typ. -зс- chron. 1. 222. cf. -цати.
расѣлина f. scissio int. ber.
расѣлиньнъ adj. scissionis alex.
расѣль f. scissio dioptr. triod. 70. 71. acad. alex. - каменьна διαιρεθεῖσα πέτρα men.-vuk. cf. расѣдѣль.
расѣльнъ adj. scissionis prol. гробь - ταφροειδής λάκκος men.-vuk. -но мѣсто κρημνώδης τόπος men.-vuk. prol.-cip. cf. расѣдѣльнъ.
расѣсти сѧ -сѧдѫ сѧ -сѧдеши сѧ vb. διαρρήγνυσθαι, διαδονεῖσθαι scindi, discuti men.-vuk. proph. triod. ioann. chron. земли на двое -дьши се prol.-mart. - на полы int. 299. - польма act. 1. 18. -šiš. ѩко сьсцоу ее - prol.-mart. -дьшимь се стѣнамь prol.-mart. ледь -де се hom.-šaf. росѧдоуть сѧ мѣси bus. 101. adde bus. 119. 478. расѣсти сѧ хотѧще отъ ласкрьдиѩ zlatostr.
расѣти -сѣѭ -сѣеши vb. διασπείρειν dispergere proph. -сѣни διασπαρέντες strum. -сѣтъ part. esai. 61. 8. -vost. διασκορπίζειν dispergere -сѣти вѣсте iez. 20. 34. -vost. cf. расѣꙗти.
расѣтие n. dispersio proph.
расѣцати -аѭ -аеши vb. τέμνειν dissecare men.-vuk. pat. adde chrys.-lab. hom.-lab. pan. mon.-serb. - сѧ: на двѣ -цаеть се чести men.-vuk. cf. -кати.
расѣчение n. dissectio triod. isaak.
расѣшти -кѫ -чеши vb. dissecare; διαιρεῖν dividere men.-vuk. ἐκκόπτειν exscindere bon. καταρρηγνύναι effringere - врата prol.-mart. - на двое sabb.-typ. - оукроухь злата chrys.-lab. συγκόπτειν concidere рассѣцѣте рала ваша на ороужна ioël 3. 10. -vost. - на оудеса prol.-mih. tur. - на оуды vost. 1. 158. adde alex.-mih. 197. men.-mih. pan. prol.-vuk. prol. ioann. chron. 1. 62. 119. 188. aor. расѣшѧ bon.
расѣꙗникъ m. dispersus -ци митрополие chrys.-duš. 48.
расѣꙗние n. διασπορά dispersio šiš. 185. alex. -ниие наше сьбереть вь едино sabb. 81.
расѣꙗти -сѣѭ -сѣеши vb. διασπείρειν dispergere pent.-mih. triod. op. 2. 2. 630. chron. 1. 3. 42. расѣю по всѣмъ вѣтромъ bus. 177. - сѧ proph. chron. 1. 73. x. на въздоухъ - chrys.-frag. cf. расѣти.
расѫдивъ adj. discernendi vim habens domet.
расѫдитель m. qui diiudicat - мыслемь sabb. 148.
расѫдительнъ adj. discernendi vim habens pat. int. ephr. isaak. prol.-mart. belg. εὐδιάκριτος men.-vuk.
расѫдити -ждѫ -диши vb. διακρίνειν, κρίνειν discernere šiš. 77. š.-gl. 66. dial. pat. bon. sup. op. 1. 89. proph. typ.-chil. bell.-troj. 6. разьс- men.-leop. ichn. расс- š.-gl. 66. рассоуи 81. рассоуди има bus. 718.
расѫдъ m. iudicium pat.-mih.
расѫдьливъ adj. discernendi vim habens pat.
расѫдьникъ m. homo prudens io.-clim.
расѫждати -аѭ -аеши vb. κρίνειν, ἀνακρίνειν, διακρίνειν discernere krmč.-mih. op. 2. 2. 260. chrys.-frag. strum. -ждꙑ- svjat.-mat. 7. разьс- sabb. 98. рассоужа- op. 2. 2. 260.

расѫжденикъ m. sensus dubius prol.

расѫждениѥ n. διάκρισις diiudicatio ant. svjat.-mat. 7. adde sup. **разс-** š.-gl. 42. **разьс-** misc.-šaf.

ратай m. ἀροτήρ, γεωργός agricola hom.-mih. prol.-mart. ex. psalt.-theod. adde sup. dial.-šaf. men.-mih. men.-leop. prol.-vuk. prol.-mih. mat. 44. misc. ber. chron. mon.-serb. **-тая и винари** men.-belg. nsl. rataj habd. ratar lex. bulg. rataj, ratajče; ratejca f. milad. 506. ratejče servus verk. 370. serb. rataj, ratar čech. pol. nserb. rataj russ. оратай ryb. 1. 19. lit. artojis cf. **орати**: th. **ра** suff. **тай**.

ратва f. ἀροτρίασις aratio **не боудетъ ни ратъвы ни жатвы** gen. 45. 6. -vost.

ратиборъ m. nom. propr. viri bus. 396. chron. **-ричь, -рокъ, -рь** chron.

ратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere apost.-sacc. xiv. isaak. per 110. 17. chron. alex. συνάπτειν πόλεμον pent.-mih. **- съ кымь** ἀντιπολεμεῖν proph. oserb. raćić impedire.

ратиште n. δόρυ hasta 1. par. 11. 23. -proph. mat. 53. pro **сулица** azbuk. pro рогатина, оцѣпъ, волочия, стрѣла, болтъ ber. phalarica trigl. nsl. ratišče hastile meg. lex. securis klruss. ratyšče čech. ratiště cf. nsl. rantišče sensenstiel dain. 64 et ranta lange stange; **ратовиште**.

ратокорьство n. bellum maritimum: male trigl.

ратокорьць m. qui pugnat prol.-mih. tur. 40. io.-sin. par. trigl.

ратованиѥ n. bellum gerere io.-sin. isaak. dioptr. trigl.

ратовати -тоуѭ -тоуѥши vb. πολεμεῖν bellum gerere prol. triod. int. dial.-šaf. greg.-mon. 66. chrys.-lab. dioptr. chron. mon.-serb. **- кого** pan. dioptr. io.-sin. **- разоумъ** ἀντιπράττειν τὴν γνώμην man.

ратовиште n. κοντός pertica 1. reg. 17. 7. alex. fustis trigl. cf. **ратиште**

ратолюбьнъ adj. belli amans alex.

ратопобѣдьникъ m. πολεμόκλονος bello strepens, recte in bello victor **-дн-** man.

ратотворьнъ adj. bellum faciens, bellicosus chrys.-lab.

ратотворениѥ n. πόλεμος bellum men.-vuk.

ратъко m. nom. propr. viri **грѣшнии ратко простѣте** pat. 78.

рать f. μάχη pugna man. sup. πόλεμος bellum men.-vuk. sup. pat.-mih. proph. chron. 1. 15. 71. 93. 104. 109. alex.-mih. 42. mon.-serb. **въ корабьнꙑихъ ратьхъ** svjat. m. isaak. **рати имоуть** svjat. **рать приѥмлюште** svjat. pugna sup. ἐπανάστασις insurrectio sup. **- творахоу** alex.-mih. 9. **междоусобна -** greg.-mon. 88. **храбри отъ рати и брани пришьдъше** ἀριστεύς hom.-mih. 103. **на ѥгоже ѥси ратию въсталъ** πολεμούμενος men.-mih. **поиде ратью** chron. 1. 231. 232. **приде ратью** 232. **ходи ратью** 220. **проиде скрозе все рати тоурскые** sabb.-typ. 133. exercitus per. 32. 31; 67. 31. **- ме обьходить** hom.-mih. **- остоупила** chron. 1. 222. **расыпаниѥ рати исоусове** pent.-mih. **побѣдительна рать** prol.-mart. cf. magy. had bellum et exercitus nsl. rat m. prip. croat. f. budin. 38. serb. f. m. živ. 8. russ. dial. рать exercitus со ратью силой ryb. 1. 431. let. rāts f. rixa: rad. ra: lit. rēti let. rāt; rēt latrare scr. rā latrare.

ратьникъ m. πολέμιος hostis sup. svjat. op. 2. 2. 151. pat. dial. prol. domet misc. isaak. alex.-mih. hom.-mih. zak.-serb. misc.-serb. **иконьнъ -** svjat. per. lxxi. barbarus sup. 214.

ратьничь adj. poss. πολεμίου hostis ant.

ратьничьскъ adj. bellicus misc.-serb. barbarorum sup.

ратьничьство n. bellum men.-mih.

ратьнъ adj. πολεμικός bellicus, πολεμικώτατος man. ἐναντίος contrarius sup. 69. adde chron. 1. 12. 30. 41. 72. 73. 94. 98. 99. **ратенъ боудеши съ тѣмь** bus. 481. **самъ себѣ ратенъ** antch. **моудрь ратномоу дѣлоу** sabb.-typ. **-тьно оуроудиѥ** prol.-mart. **-тьна брань** men.-mih. **чедь -тьна** men.-mih. **колоколи -тныѥ** sabb.-typ. 128. ἐνυάλιος bellicosus **- гласъ** man. τῶν πολεμίων hostium **- находъ** men.-vuk. **-но сънитиѥ** ok. 57. μάχης pent.-mih. τῶν πολέμων bellorum ev.-novg. **-тенъ** nom propr. viri asên 54. qui bellum gerit **печенѣзи съ нами -ни** lavr. **и то ны е -но** svjat.

ратьнѣ adv. ἐνυάλιον bellice **-тнѣ** man. 63.

ратьствовати -воуѭ -воуѥши vb. πολεμεῖν bellum gerere ant. pat. chrys.-frag.

рахилиинъ adj. poss. rachel pent.-mih. **-линъ** dioptr. š.-gl. 63.

рахиль f. ῥαχήλ rachel **-хыль** pent.-mih. **хыльна** ibid. **рахиль** sup. 286.

рахманъ m. brachmanus **-ны** per. lxvi. **-не** per. 4. 13. cf. klruss. postymo jak rachmane pryp. 78.

рацѣпити -плѭ -пиши vb. findere **трьстьми -плены** prol.-mih. 231.

рачениѥ n. desiderium trigl. **- тѣлесьно** isaak. ἔρως amor men.-vuk. **- имѣше на**

ню krmč.-mih. βασκανία fascinatio adde ber. ziz.
рачий adj. comparat. gratior **рачъшѧ ѭ имѣти** cloz I. 143. klruss. račej.
рачитель m. ἐραστής amator prol.-mart. op. 2. 2. 215. sbor. prol.-vuk. misc.-šaf. krmč.-mih. ber. azbuk. men.-leop. - **ѯвь** prol.-mih. **правдѣ** - krmč.-mih. - **цѣломоудрию** krmč.-mih.
рачительница f. quae amat azbuk. trigl.
рачительнъ adj. amans, propitius - **скрьбещиимь** hom.-mih. **-но житиѥ** prol.-mart.
рачительство n. ἔρως amor op. 2. 2. 7. 11. men.-leop. trigl. **ратно** - prol.-mart.
рачительствовати -воуѭ -воуѥши vb. velle prol. ἀριστεύειν excellere men.-vuk.
рачити -чѫ -чиши vb. θέλειν, βούλεσθαι velle pent.-mih. sup. proph. bon. hom.-mih. sborn. prol.-mih. mon.-serb. ber. **сей не рачаше** gen. 39. 8. -vost. **не рачьшю емоу** meth. 4. - **вѣчьноую жизнь** men.-mih. amare **рачить свою хоть** zlatostr. **рачимь** qui amatur misc.-šaf. ἀνέχεσθαι tolerare men.-mih. 246. fris. rasite, razil nsl. meni se rači croat. račiti verant. klruss. račyty pol. raczyć oserb. račić lit. ročiti cf. ahd. ruohjan weig. 2. 515. male a **радъ** derivat šaf: nota **не рачюще ократити се** men.-mih. 180, quod a quodam **ракати, рацати** derivabis, nisi est pro **рачеще**.
рачица f. γλωσσοκομεῖον loculus op. 1. 244. ostrom. arca prol.-belg. prol.-mih. men.-mih.
рачръпати -плѭ -плѥши vb. haurire **-чьр'пaverсъше** svjat.-mat. **разьч-** ephr. **росч-** pam.
рачръсти -тѫ -теши vb. τέμνειν secare **землю орати, ѩже мъногашьди рало рачрьло ѥ** greg.-naz.
рашиірити -рѭ -риши vb. πλατύνειν dilatare **разш-** ok. 54. - **сѧ** mat. 47. **разьшpent**.-mih. **рошир-** sup.
рашнрѣвати -аѭ -аѥши vb. dilatari **разьш-** clim.
рашнрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. dilatari domet. bon. pent.-mih.
раширывати -аѭ -аѥши vb. πλατύνειν dilatare dial. io.-sin.
раширꙑати -ѩѭ -ѩѥши vb. πλατύνειν dilatare ostrom. int. krmč.-mih. chron. 1. 65. kruš.
раширѥниѥ n. dilatatio krmč.-mih.
раштениѥ n. augere georg. sup. crescere chrys.-lab. **по ращению врѣмень** men.-mih. 133. ἡλικία aetas op. 2. 2. 41. io.-sin. sup. 63. **рощ-** sbor.-kir. 52. **рощениемъ кланꙗхоу сѧ** per. 21. 21. βιώσιμον quod vitam dat sup. 72.
раштиниѥниѥ n. διαταγή dispositio ant. antch. **клиросьско** - op. 2. 2. 258.
раштисти -тьтѫ -тьтеши vb. secernere **ращетше** bus. 777. **-зчьт-** io.-sin.
рашьд- сѧ vb. discedere **рашьдьше се** hom.-mih. **рашьдьшимь се** prol.-mart. **рашъд-** sup. ἀναλύεσθαι dissolvi **плъти рашьдъши сѩ** op. 2. 2. 292. **вьстанию разьшьдьшоу се** ἐπανάστασις λέλυτο prol.-mart. **разьшьдшемь се всѣмь** cyr. 17. **нынѣ сѧ сѫть ращьли** e cod. saec. xv. -vost. **разьшли се соуть** men.-mih.
ре pro **же: никакоре** nicod.
ревонъ m. nom. propr. - **витезъ** bell.-troj. 25.
ребро n. πλευρόν, πλευρά costa hom.-mih. ostrom. sup. **издребра** op. 2. 2. 434. chron. **на ребрехъ възлегъ** men.-leop. **на ребрѣхь сьпати** men.-mih. **по реброма раскопавати** pyrg. nsl. rebrnica steil gelegener wald rebrnica te bo pokosila mors brezovo rebro birkenleiten nom. loci rieber collis meg. oserb. řebło nserb. řobło ahd. ribbi, rippi mhd. rippe weig. 2. 500.
ребрьнъ adj. obliquus pat. 244.
ребрьце n. sensus dubius: **ребрьца соуть звѣзда, иже (ѩже) ста надь виꙃлемь** nom.-barb.
рев- v. **ров-**.
ревачь m. sensus dubius georg.-šaf. 152.
ревен- v. **рьвьн-**.
ревечинъ adj. poss. ῥεβέκκας rebeccae pent.-mih.
ревитовъ adj. ciceris **колико -во зрьно** misc.-šaf. gr. ἐρέβινθος.
ревьн- v. **рьвьн-**.
редръ v. **ръдръ**.
редъ m. βρῶσις cibus **и боудетъ плодъ ихъ в(ъ) редъ и въшестие ихъ къ съдравие** καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς βρῶσιν etc. iez. 47. 12. -vost. nsl. rediti nutrire.
рейдешь m. nom. propr. viri bell.-troj. 23. 37.
рекло n. ῥητόν dictum, phrasis op. 2. 2. 39. cyr.-hier. λέξις dictio cyr.-hier. ziz. ber. cognominatio trigl.
рековати -оуѭ -оуѥши vb. loqui **долго -вахъ** dostop.
рекъ respondet gr. ἔρως **мѫчителю въсѣхъ рекъ** man. 51: notabis **сего (ивана) река война оусѣкноу** š.-gl. 62. 34.

рєма f. fluxio **на мꙑшьци рєма нѣкоторая бꙑвьшия отокъ бѣшє ѥмоу нє малъ** prol.-mart. 233. cf. **роума**.

рємєзьство v. **рємьство**.

рємєниѥ n. λῶρα lora krmč.-mih. men.-vuk. adde dial. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. vost. 1. 83. **створи -ниѥмъ стльбѫ** bell.-troj. 22.

рємєнь m. ἱμάς, λῶρον lorum ostrom. svjat.-op. 2. 2. 403. krmč.-mih. men.-vuk. adde prol. dial.-šaf. ὑπόδημα calceus šiš. 256. nsl. bulg. serb. remen ahd. riumo asch. riomo mhd. rieme Pott 2. 1. 399. weig. 2. 495.

рємєньнъ adj. ἱμάντος lori dial. trigl. funicolorum op. 2. 2. 239. **-но кралꙗниѥ** men.-leop. **-но съкроѥниѥ** λωροτομηθῆναι prol.-mart.

рємєсло n. ars ex. russ. ремесло, рукомесло čech. řemeslo pol. rzemiosło oserb. řemeslo lit. remesas; remestas, remeslas cf. **рємьство**.

рємєство v. **рємьство**.

рємєствьница v. **рємьствьница**.

рємєта m. eremita š.-gl. 99. nsl. remeta, remetnik habd. serb. remeta mik.

рємꙑкъ m. ἱμάς lorum pat.-mih. sir. 33. 27. -vost. serb. remik mik. živ. 46.

рємьство n. τέχνη ars - **отьнє** ev. 1434. krmč.-mih. 353. krmč. 307. ev. 1434. -vost. 2. 85. chrys.-frag. 30. ἐπιτήδευμα professio psalt.-theod. adde sup. 249. **вьсє крьмлꙗшє отъ рємьства своѥго** men.-mih. 205. de sutore **прилєжє рємьствѣ своѥмь** men.-mih. **рємьствомь оухꙑтрити** hom.-mih. **рємьствомь и силоѭ тѣлєсьноѭ** men.-mih. 142. **врачєвьнаго рємьства дрьжашє сє** men.-mih. **врачь хꙑтрь рємьствомь** men.-mih. **вьставлѥнь бѣсь рємьствомь чловѣчьскꙑмь** men.-mih. **милостꙑни нє имать рємьства** men.-mih. **рємєство** krmč.-mih. 227. op. 2. 2. 38. bus. 920. men.-leop. 331. μηχανή **хоудожьства сѹммахъ рємєства рєчє** psalt.-vost. ἐπιστήμη scientia **бєзъ рємєства словєсна** cozm.-ind. **рємєзьство** men.-mih. 387. russ. ремество alex. russ. dial. ремство malitia: nota klruss. remstvovaty irasci zakr. 500.

рємьствьникъ m. artifex **ратай и** - men.-mih.

рємьствьница f. artificis coniux prol. nov. 11. **-мєствєн-** vost. alex.

рєта v. **рота**.

рєтєниѥ n. ἅμιλλα contentio op. 2. 1. 54: recte **рєштєниѥ**.

рєтити -штѫ -тиши vb. ἁμιλλᾶσθαι contendere sup. 250. pat. **ангєломь рєтить** antch. aut.-vost. **на благомоудрьство, любомоудрьство** - men.-mih. - **сѧ** chrys.-lab. trigl. isaak. pam. 130. **дроугъ дроугоу** - io.-sin. clim. 232. - **сь кꙑмь** men.-mih. **ѥда рєтимь сє сь господємь** μὴ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον men.-mih. **дроугъ съ дроугъмь рєтать сѧ** io.-clim.

рєтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἁμιλλᾶσθαι contendere ant.-hom. **рєть** - greg.-naz. - **сѧ моучєникомъ** tur. 116. **носѧй тьлѣньно тѣло и бєсплътьнꙑихъ вꙑшьнихъ силахъ рєтоуꙗ сѧ** zlatostr.

рєть f. ἅμιλλα aemulatio sup. 236. greg.-naz. hom.-mih. ζῆλος zelus men.-mih. io.-dam. op. 2. 1. 138. 148. ἐριθεία contentio šiš. 112. mat. 22. io.-dam. adde ephr. men.-mih. ber. **обращєтє сѧ рєтьми** ephr.-vost. - **творити** hom.-mih. **вьлагашє - послоушаѭщимь** men.-mih. **рєтъ, рєта, рота** rixa, iusiurandum ziz. russ. dial. ретивой iratus.

рєтьникъ m. ἐφάμιλλος qui concertat **боудємъ рєтници понѣ птицамъ** ant -vost.

рєтьничь adj. poss. iurantis ant. c. 40. **въ домъ -тничь** ant.-vost.

рєтьно adv. contentione ber.

рєтьнъ adj. contentionis isaak. op. 2. 2. 459. ber.

рєтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐρίζειν contendere ant. antch.

рєтѧзь m. catena **рѧтєзєхъ** alex.-vost. **рєтєзи** azbuk. **извєдоша .р. львовъ во златꙑхъ рꙑтєзєхъ** alex.-vost. klruss. retjaz čech. řetěz pol. rzeciądz, wrzeciądz oserb. řećaz nserb. řešaz lit. rêtêžis rum. **рътѣз** jass. magy. retesz obex: peregrinum esse videtur respondens vocabulo cuidam germ. in ing exeunti.

рєчєниѥ n. dictio laz.-vuk. sbor. int. ber. trigl. mon.-serb. **по игоумєновоу -ниѥ** chrys.-duš. 40. **-нийцє** trigl. **-ниикъ** lexicon trigl.

рєшєто n. cribrum dial. misc.-šaf. prol.-vuk. prol.-mih. bus. 1002. **просивши старица -та на сѣꙗниѥ пшєници** prol.-belg. **рѣш-** dial.-šaf. 33. 44. oserb. řešo (řešeća) magy. rosta.

рєшти -кѫ -чєши vb. λέγειν, φάναι dicere; λαλεῖν loqui ostrom. **рєшти** εἰπεῖν; **рєчєно** ῥηθέν; **прѣждє рєкохъ** προείρηκα ostrom. sup. **рєкоу съ закономь** σύμφημι τῷ νόμῳ op. 2. 1. 148. **на вꙑ рєкѫ**

κατηγορήσω ὑμῶν ostrom. рекомь sim. I. 3. 27. рекомаго бога šiš. 158. река chron. τάχα op. 2. 2. 401. что се река op. 2. 2. 78. рькоуще chron. ръци cloz I. 340. имѧ рекь dial.-šaf. рекъше id est svjat.-mat. 8. cloz I. 140. τυχόν, τάχα op. 2. 2. 7. εἶτ' οὖν op. 2. 2. 196. ἤτοι op. 2. 2. 148. начетькь индиктоу, рекше ново лѣто svetk. 33. вьчловѣчи се, рекьше чловѣкь бысть krmč.-mih. рѣхъ; рѣсмы sabb.-typ. 40. 64. она рѣсте assem. unde рѣти, риети mon.-serb. serb. rijeti - сѧ ostrom. pol. rzkomo scr. rč canere lat. loqui gr. λακ: ἔλακον Bopp 1. 37. ztschr. 3. 407; 6. 89. 183. curt. 1. 129; 2. 132: nota russ. dial. трекнуться abdicare pro отр-.

ривати -лѭ -лиеши vb. trudere sup. 13.

ривинътъ m. ἐρέβινθος cicer prol.-mih. 273. -ньда sg. g. ibid. рикинфь pat. 180.

рига m. ῥήξ rex men.-vuk. ригь вѣнчальнихь misc. 70. leont. dial.-šaf. alex. риго leont. ригь leont. men.-vuk.

ригати v. рыгати.

риго v. рига.

риговъ adj. poss. ῥηγός regis leont.

ригъ v. рига.

рижеоуда m. nom. propr. viri bell.-troj. 26. bis.

рижеоушь m. nom. propr. viri - попъ bell.-troj. 26. bis.

риза f. ἔνδυμα, ἱμάτιον, ὀθόνιον, ἔσθησις, χιτών vestis ostrom. chron. 1. 46. 136. περιβόλαιον amictus sup. ризы твореныѧ op. 1. 16. - оть власъ вельблюждь nicol. bulg. ризъ serb. riza: nota ὑπήνη barba op. 2. 2. 151. čech. říza: Bopp 1. 152. contulit scr. vas vestire.

ризикъ m. fortuna - и щастие nom.-mik. 26.

ризитъ m. animal aliquod noxium -ти misc.-šaf. 164.

ризица f. vestis prol.-vuk. prol.-mih. малы -це, дифдера διφθέρα vestis krmč.-mih. krmč.

ризохранилище n. vestiarium alex.

ризохранитель m. vestium custos acad.

ризошьвьць m. qui suit vestes -шв- pat. mir. -швець ber.

ризьница f. ταμεῖον aerarium svjat.-op. 2. 2. 403. sup. misc. θησαυρός thesaurus proph. adde bus. 174. vestiarium sup. 91. mon.-serb. trigl. кланѣѭще сѧ златоу и сьребροу и обьдоу и ризьницамъ greg.-naz.

ризьничарь m. thesaurarius alex. acad.

ризьничий m. vestium custos -зничей trigl. alex.

ризьничьскъ adj. thesauri челникь -нички.

ризьно v. ризьнъ.

ризьнъ adj. vestis sup. κολοβίου tunicae sup. 139. - тръгъ prol.-mih. 258. -но оукрашение krmč.-mih. 191. nom.-mik. 104. -на хоудость prol.-mih. 286. -но имѣние и богатьство χρημάτων καὶ κτημάτων περιουσία men.-mih. -но vestimentum sup. 91.

рик- v. рык-.

рикнѫти -нѫ -нешп vb. ῥηγνύναι rumpere да -ноуть горы веселие esai. 49. 13 -op. 2. 2. 87: vocabulum dubium.

римлꙗнина f. ῥωμαία romana sg. g. -нины bis typ.-chil. cf. -нꙑни, quod praestat.

римлꙗнинъ m. ῥωμαῖος romanus cyr. 13. ostrom. prol. prol.-cip. chron. 1. 49. -номь nicod. -немь pl. d. hom.-mih. -немъ bus. 265. svjat.-op. 2. 2. 388. mat. v. римьꙗне sup. nsl. rimljane pl. n. spang. rum. ръмлѣн; ромлениинъ alex.

римлꙗнъка f. romana -нка prol.

римлꙗнꙑни f. gen. -нѧ ῥωμαία romana prol.-cip. prol.-vuk. men.-vuk.

римлꙗньскъ adj. ῥωμαίων, ῥωμαϊκός romanus greg.-naz. prol. ioann. proph. pat. -šaf. hom.-mih. prol.-mart. op. 2. 2. 127. -сци людие men.-vuk.

римъ m. ῥώμη roma svjat. sup. cyr. 23. sim. I. 9. krmč. pat. chron. 1. 49. ter. старый римь ἀρχαία ῥώμη man. ветъхый римь; новый римь νέα ῥώμη Cpolis man. sabb. 129. prol.-vuk. nicod. nsl. rim, rimčice orion; romati; romar peregrinus meg. veli, veliki rim iubilaeum glag. serb. rim-papa ahd. rôma, rûma lit. rímas: nota вь римѣхь pl. l. apud romanos men.-mih. 208, quocum cf. роуминъ.

римьскъ adj. ῥωμαϊκός romanus sup. chrabr. 90. cyr. 7. 21. šaf.-frag. 33. mat. 14 33. chron. 1. 49. 176. папежь - svetk. грамота -ка op. 2. 1. 135. кънигами -ками ostrom. cf. роумьскъ.

римьскꙑ adv. romane, latine chrabr. 90. krmč.-mih. bus. 419. op. 2. 2. 151. на мши прьвое чтоутъ апостолъ и еугелие - meth. 5. рече - prol.-mih. мѣсеца июни - чьтоуще вь .к. и .д. дьнь hom.-mih. 121. роумьскы ev.-trn. cf. роумьскы.

римьствовати -воуѭ -воуеши vb. romanas partes fovere trigl.

римѣхъ v. римъ.

ринъ m. rhenus елици ринѣ рѣцѣ присѣдеть chrys.-lab.

ринжти -нж -нєши vb. trudere alex.-mih. 11. prol. **трапєзоу ногою риноувь** alex.-mih. 88. ἀναιρεῖν interficere -**ноу єго вєльножиємь** prol.-mart. - **сѧ** ruere sup. **крьвь риноу сє ноздрьма** prol.-mih. 228. cf. vergl. gramm. 3. § 238. nsl. rinoti trub. russ. ри fluere: воды риноули съ горъ; ручей рѣстъ по пѣску scr. ri ire.

рипида f. ῥιπίς flabellum liturg. prol.-vuk. mir. 135. -**дны** mon.-serb. -**дидами** sof. 29. -**дьи** chron. 1. 195. **рѵдида** mon.-serb. ripida.

рипидны v. **рипида**.

рисканиє n. cursus **конь** - men.-mih.

ристалиштє n. cursus equester alex.

ристаниє n. cursus ber. ziz. georg. - **коньскоє** ἱπποδρόμιον prol.-cip. men.-mih. prol.-lab. men.-leop. nom.-mik. 30. trigl.

ристатєль m. qui currit int. ber. trigl.

ристатєльнъ adj. currens.

ристати -**штж** -**штєши**, raro -**стаѭ** -**стаєши** vb. currere sup. men.-mih. bus. 268. hom.-mih. chron. 1. 28. 71. 92. 243. ber. ziz. ἅλλεσθαι salire act. 3. 8. -vost. περιτρέχειν circumcurrere sup. rad. ri, additis sk: cf. **оурисканиє**; **пискати**; **блискати**, **блисцати**, **блистати**, **искати**; adde russ. рыскати, рысь; lit. riščia trab let. rikšu im trabe curt. erläut. 119. Corssen form. 35. adde sitzgsb. 42. 331.

ритини f. ῥητίνη resina -**ни нѣстъ въ галадѣ** (**подобьно бѣлоумоу тъмьыноу** manu coaeva) antch. **рифини нѣсть** op. 2. 2. 266. -**на** alex. acad.

риторикны f. rhetorica cyr. 3. men.-mih. greg.-lab. prol.-mih. izvêst. 6. 384: -**кны** certe thema est.

риторичьскъ adj. rhetoricus -**ка хоудость** greg.-lab. 29.

риторьскъ adj. ῥητορικός rhetoricus typ.-chil. sup. vost. 1. 182.

риторьство n. rhetorica sup.

рить f. podex **ритьми плъзати** pat.-mih. nsl. rit; ritnoti; ritati calcitrare habd. prip. nazrit hung. nazrt, nazdrt; rsnoti čech. řit pol. rzyć nserb. riś et ri ire, ergo a movendo: **ри-ть** cf. Grimm, wörterb. 1. 564.

риштєниє n. ζῆλος zelus **нє бо потаю -нны єє** (**царицє**) men.-mih. 260.

роб- v. **раб**-.

ровикъ m. fossula trigl.

ровиштє n. fovea dioptr.-lab. oct. sbor. alex.

ровъ m. λάκκος fovea pent.-mih. sup. pat. krmč. misc. ephr. pat.-mih. psalt.-int. saec. XII. **рънхоу ровы** ibid. per. **ръвъ** per. 24. chron. 1. 43. **рвѣ** lavr. - **изрылъ єси** laz. τάφος sepulcrum krmč.-mih. nsl. rov steinbruch rovnica hacke; roven mancus hung. croat. obrov luč. čech. rov pol. row oserb. rov: rad. **ры**; huc trahes fortasse nsl. rovaš crena, dica lex. croat. rovaš verant. serb. rovaš, raboš, rabuš talea čech. rovaš, rabuš magy. rovás rum. **ръваш**, **ръбош** ngr. ῥαβάσι cf. lit. rantas e rantíti kerben et weig. 2. 460.

ровы v. **рюти**.

ровьнъ pro **вѣрьнъ** sup. 384.

рогалны f. ligo bus. 761. chron. 1. 90. 266.

рогалєвати -**люѭ** -**люєши** vb. vexare **миряни** (pro -**ны**) -**люєть** nom.-mik. 155.

рогатина f. pertica **прицитна или** - κοντάριον μικρόν hes. 16. per. 62. 3. chron. 1. 140. 29.

рогатъ adj. κεράστης cornutus men.-mih. trigl. -**тє кыєвє** alex.-mih. 136. -**гастъ** trigl.

рогатьць m. κεράστης cerastes svjat -mat. 9. **змиꙗ и аспиды и рогатици иоанна въстрєпєтѧ** nomoc.-bulg. 12.

рогафарижь m. equi nomen propr. bell.-troj. 20.

рогдица f. pertica georg -vost.: vocabulum dubium.

рогль m. cornu **отъ проутна нѣкоєго**, **ижє** (pro **єжє**) -**глє** (pl. a.) **имыши** op. 2. 2. 99. cf. **рогатъ**. nsl rogelj bulg. roglec cochlea milad. 532.

рогобиица m. cornupeta trigl. -**бодєць**, -**бодитєль** trigl.

рогожа f. tapes domet. teges trigl. -**жю имоущє подъ собою** bus. 412.

рогожиє n. tapes **дѣлашє когда** -, **когда жє малы браз(д)ы на могылѣ** men.-vuk.

рогожь m. papyrus dial.-šaf. 45. 202. 243.

рогозина f. tapes sim. I. 18. II. 11. prol. pat. sup. 436. domet. ephr. prol.-vuk. typ.-chil. prol.-mih. sabb.-typ. 108. sabb. 57. 210. -**ною закрывь оустнє** men.-mih. - **на нєйжє почиваашє** belg. - **написана** papyrus men.-mih. 243. - **и чрьнило** 235. ψιάθιον psiathium, storea prol.-mart. men.-vuk. leont. **на -гозиннѣи** (pro **рогозинѣ**) **полѣгаю** men.-vuk. bulg. rogozinъ.

рогозиница f. tapes pat.-mih. clim. 301. holm. sabb.-vind.

рогозица f. storea dial.-šaf. 282. **положишж мѧ на -ци** 243.

рогозиє n. iuncus alex.

рогозъ m. πάπορος papyrus vost. 1. 501. iob 8. 11. -op. 1. 185. χάρτης, χαρτίον charta vost. op. 1. 93. σειρά funis сьплєти - prol.-mart. вь - прѣписоуюштє men.-mih. вь - вьписати men.-mih. - книжный ier. 36. 2, 4. -vost. нє соуть погыбла моѩ словєса съ -зъмь op. 1. 92. βίβλος liber barl. 182. iuncus alex. storea pat. 18. сѣдъши на -зѣ men.-leop. adde men.-mih. dial.-šaf.: nota оть -зи вьстаєть sabb. 63. при -зи bus. 171. nsl. rogoz carex rogozovina carectum habd. serb. rogoz čech. rohoz; rohož f. pol. rogož alb. rogos tapes rum. рогоз mrum. ῥαγκόζου teges.

рогозьница f. tapes pat. 125. 152. isaak. men.-mih.

рогозьнъ adj. παπύρου papyri esai. 19. 6. -proph. -зєнъ chron. 1. 253.

рогоносьнъ adj. cornutus int.

рогостъірь m. ἐργαστήριον officina op. 2. 1. 139.

рогъ m. κέρας cornu sup. chron. 1. 104. 119. роговє, рози vost. 1. 75. закла ю рогомь prol.-mih. 258. любо чашєю любо рогомь bus. 393. вьстроуби рогомь bus. 124. вьстроубиша въ рогы 126. - двора chrys.-lab. съ рогомъ neuma vost.-op. 653. cf. κέντημα sulzer I. 2. 457. 458. bulg. stado roguško milad. 323. croat. rogoboran pjesn. -hrvat. 2. 4. serb. roščići, rogači rum. рошкок, ръгач lit. ragas let. rags: cf. lit. didelis ragutis ianuarius mažas ragutis februarius cum hornung.

рогъıль m. arbor sub qua sepultus est esaias proph.

родєсьнъ adj. γέεννα gehennae -сный страхъ zlatostr. -saec. xvi.

родий m. ῥοά malum punicum cant. -cant. 6. 6. ngr. ῥόδι, ῥοΐδι; κρίνον lilium: събирати - cant. -cant. 6. 1. -proph. mat. 53: nota роди pro рожай ber.

роднльница f. puerpera glag.

роднмъ adj. consanguineus chrys.-duš 9. chron. 1. 76. 24. duš. 48. 60. mon.-serb. -момоу vost. 1. 349. cf. kruss. rodymeć epilepsia zakr. 502. russ. родимецъ idem et consanguineus.

роднна m. consanguineus gram. 232. -ны natalitia trigl.

роднннъ m. consanguineus tur. lavr.

родитєль m. γεννήτωρ, γονεύς parens sup. ant. pat. prol. leont. chron. 1. 84. ostrom. -лѩ parentes prol.-mih. ioann. greg.-lab. -лиє parentes sup.

родитєльникъ m. parens alex.

родитєльница f. genitrix sup. pat. io.-sin. isaak. chrys.-lab.

родитєльнъ adj. γόνιμος genitalis ant. ὁ κατὰ φύσιν naturalis op. 2. 2. 265. -наѩ окровоуствиѩ op. 2. 1. 146. adde mat. 22. prol.-mart. zak.-serb.

родитєльнь adj. poss. ὁ ἀπὸ τῶν γονέων qui a parentibus est men.-vuk.

родитєльскъ adj. parentum sup. misc.-šaf. krmč.-mih. φυσικός naturalis op. 2. 1. 149. - сльзъ io.-clim. adde mat. 22. generis sup. 204.

родитєлюв adj. poss. genitoris nomoc.-bulg. cloz I. 698. προγονικός a maioribus acceptus - жрѣбий.

родити -ждѫ -диши vb. γεννᾶν generare; τίκτειν parere ostrom. sup. chron. 1. 53. 106. 107 etc. svjat. родиста блажєнаго greg.-lab. дрѣво родитъ плодъ cozm. - плодь hom.-mih. рожєнъ γεννητός op. 2. 2. 36. 81. - сѧ chron. родѧй сѧ ὁ τεχθησόμενος op. 1. 185. serb. rodilja živ. lit. rodinos let. radas, radiba partus Pott 2. 1. 982.

родити v. радити.

роднштє n. fons dan.-heg.

роднштъ m. proles родичь chron. 1. 76. xiii. klruss. rodyčy parentes pol. rodzice.

родньакъ m. consanguineus mon.-serb. cf. рождакъ.

роднє n. ῥοαί mala punica num. 13. 24.

родословити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. quoad genus recenseri ber.

родословиє n. γενεαλογία genealogia nom.-mik. 26. mol. ber. εἱρμαρμένη fatum krmč.-mih. 153. въ родъсловиє, рєкъшє въ рожаница bus. 382. cf. родословьствиє.

родословьствиє n. fatum рожьство и родъсловъствиє bus. 381. cf. родословиє.

родостама f. cf. gr. ῥοδόσταγμα rosarum liquor misc.-šaf. 159.

родостолъ m. dorostolum men.-leop. -стиль prol. v. доростолъ.

родотворьць m. sensus dubius sup. 416. 4. chrys.-lab.

родотъ m. rhodus отъ -та bus. 661: vocabulum dubium.

родочисти -чьтѫ -чьтєши vb. genus recensere ant. -hom. 236. cf. gr. γενεαλογεῖν.

родочьстити -штѫ -стиши vb. genus recensere ant.-hom. 236.

родъ m. I. significatio: τόκος partus hom.-mih. отъ рода sup. γενετή genus sup. 238. γενεά generatio ostrom. γένος genus

ostrom. greg.-naz. šiš. 236. 237. prol.-mart. ber. glag. ἔθνος gens ostrom. prol.-lab. πόλις urbs men.-vuk. φύσις natura šiš. 49. 126. op. 21. 149. cloz I. 516. 600. natura leont. родъ и лоучаи svjat. молѧтъ сѧ пєржноу и родѫ и рожаници cod.-saec. xvi. ставлѩющимъ вторѹю трапєзоу родоу и рожанницамъ ἑτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν esai. 65. 11. -proph. богоу а нє рожаницамъ ad esai. 65. 10. -proph. сыти єстє трапєзою, южє готовастє рожаницамъ ad esai. 65. 13. -proph. вы поєтє пѣсни идоломъ, родоу и рожанницамъ ad esai. 65. 18. -proph. начаша трѣбы имъ творити, родоу и рожаницамъ russ. e sborn. -saec. xvi. συγγένεια, συγγενεῖς consanguinei cloz I. 593. II. 132. act. 10. 24. -bulg. misc. sup. sbor.-kir. 55. родь єсть ємоу frag.-serb. родь патриархові leont. родъ сънродьства своєго жєлаєтъ io.-sin. роды родъ saecula saeculorum sup.: male γέεννα gehenna op. 2. 2. 261. рода огньнаго sup. родоу огньноумоу matth. 5. 22. -ev. saec. xii. antch. родъ огнѩ нєгасимаго marc. 9. 45. -ev. saec. xii: adde ὄρος mons .з. родъ єсть ἑπτὰ ὄρη εἰσίν apoc. 17. 9. -vost. -cod.-saec. xiv. роды мнимъ ibid.: hoc sensu vocabulum dubium est. II. declinatio: родоу sg. g. sup. 178. 291. hom.-mih. chron. 1. 10. 96. 109. mat. 27. krmč.-mih. 147. 248. 260. 306. 337. 355 etc. chron. sg. l. krmč.-mih. 391. per. 2. 21. III. locutiones: сии бѣшє родомь моуринь prol.-mart. павьлъ жидовинъ бѣ родъмь mat. xi. вьсь родь нашь men.-mih. богоу любєщоуємоу родь чловѣчьскыи ant.-hom. 251. рода царьска сыи sim. I. 24. родоу моєго mat. 27. рода добра cyr. 3. добра родоу tur. вєлика родоу hom.-mih. жєньска родоу hom.-mih. оть тогождє родоу происходити krmč.-mih. 336. родь єси патриарьхоу men.-mih. 201. бльгарьскы соуровы родь и ѩзыкь prol.-lab. вь нашє роды cyr. 1. срьбьскыє роды greg.-mon. 72. коєго рода єси; men.-vuk. ижє отъ рода єстъ оуто разоумъ ex.-op. 2. 1. 27. родъ наричѫть єжє можєть по различьнъіимъ глаголати сѧ видомъ bus. 275. прєдани боудєтє родомъ bor. 58. russ. артємидоу и артємидѣ, рєкшє родоу и рожаницамъ; пєржноу и родѫ и рожаници sbor. -saec. xv. -vost. 1. 83. родъ и рожѩница pl. lavr.-op. 22. дѣти бѣгаютъ рода pam. 236. cf. svjat.-mat. 9. IV. comparatio: rod cognatus habd. rodu trub. rodnica genitrix lex. rodjak cognatus habd. rojak; rojakinja; rojenska dežela trub. rojenica rib. prip. so v hišo prišle rojenice tri volksl. 139. rum. роадъ fructus ztschr. 7. 73. Bopp 1. 238. Pott 2. 1. 979. Grimm, wörterb. 1. 568.

родьнина f. consanguinei -ни- и братиѩ bulg.-lab. 33.

родьночитаниє n. genealogia russ.

родьнъ adj. φυσικός naturalis de баба вноука krmč.-mih. quae peperit -наѩ мати pam. 186. сєстроу -ноую bus. 706. -на сила svjat. -дноє словєшєниє φυσιολογία natura cyr.-hier. днєродныи камєнь bus. 663. родныи pro родячій ber. роднѣишии pro головнѣйшій ber. γενικός generalis krmč.-mih. γέεννης gehenna огнѩ -наго matth. 23. 32. -ev. 1317.

родьскъ adj. γένους generis men.-vuk. -скаѩ имєна misc.-serb. adde ближни -сци misc.-serb.

родьство n. τοκετός partus gen. 35. 1. -vost. 1. 105. γέννησις generatio op. 2. 2. 81. sup. -ства матєрь вашихъ sim. II. 5. родъствоу творимоу иродоу matth. 14. 6. -mat. 35. gens chrys.-duš. 9. adde š.-gl. 46. φύσις natura 1. cor. 11. 14. -šiš. γέεννα gehenna svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 398. op. 2. 2. 114. - огьно hom.-mih. 102. sup. 5. 55. 121. svjat.-op. 2. 2. 398. ephr.-vost. zlatostr. -saec. xvi. - огнєнноє op. 2. 2. 114.

родьствьнъ adj. -ноє падєниє genitivus casus int. 85. γεέννης gehennae io.-clim. -ныи огнь γέεννα gehenna op. 2. 2. 114.

рожа f. rosa sup. 2. 8. -proph. mat. 52. ber. trigl. acad. nsl. roža bulg. ružъ milad. 297. serb. rusa lit. rožê beitr. 2. 152. weig. 2. 508.

рожаникъ m. τόξον arcus iez. 39. 3. -proph. habac. 3. 9. -proph. ierem. -threni 2. 4. -proph. op. 1. 117. -жѩникъ mat. 50. vost. -жан'никъ vost. -жєникъ psalt.-theod.: vere est res e cornu facta cf. рожаньць.

рожанъ adj. corneus тржба -на bon. -на чаша φιάλη phiala pent.-mih. kruš.

рожаньць m. τόξον arcus op. 1. 90. proph. mat. 50. kruš. gen. 48. 22. -pent.-mih. рожѩньць greg.-naz. рожанєць gen. 27. 3. -vost. habes etiam gen. 48. 22. -vost. et os. 1. 8. -vost. cf. рожаникъ.

рождакъ m. consanguineus pat. misc. 190. nom.-lab. zak.-serb. serb. rodjak cf. родиѩкъ.

рожданикъ m. ἀπόγονος ἄnepos cozm.-ind.

рожданица f. numen slavorum gentilium **родословие**, **рекше -це** γενεαλογία krmč.-mih. 153. γενεθλιακόν **иже въ полоучай вѣроують и въ родъсловие, рекъше въ рожаница** krmč.-vost. bus. 382. **готовлющей бѣсоу трапезоу**, in margine **рожаницамъ** op. 2. 2. 643. **готовающей рожаницамъ трыпезоу** bus. 78. **пержноу и родж и рожаници** vost. 1. 83. 430. e cod. -saec. xv. **готовающий трыпезоу родоу и рожаницамъ** lavr.-op. 22. **иже слоужать богоу, а не родоу и рожаницамъ** lavr.-op. 22. (cf. **рожденица**) **аже а родоу и рожаницѣ крають хлѣбыи** (pro **хлѣбъ и**) **сырыи** (pro **сыръ и**) **медъ, короныше велми, нѣгдѣ рече** (addito **молвить**): **горе пьющимъ рожаницѣ** pam. 179. **рожданица** respondet gr. εἱμαρμένη: **аще .ражда- ница есть, соуда нѣсть; аще ражданица есть, вѣры нѣсть; аще ражда-ница есть, бога нѣсть; аще ражданица есть, нѣсть добродѣтели, нѣсть злобы; аще ражданица есть, вся въ соуе** etc. ex ioanne chrys. apud alex. γενεθλιακόν dies nativitatis a quo fortunam hominis pendere putabant alex.

рождачьскъ adj. consanguineorum nom.-lab.

рожденикъ m. qui (recens) natus est misc. affinis 90.

рожденица f. 1) nativitas krmč. 129. triod. 2) obstetrix **-жен-** ber. 3) μήτρα matrix gen. 20. 18. -pent.-mih. vost. adde misc.-šaf. 66. **бѣ заключилъ всю роженицоу въ домоу авимелеши** gen. 20. 18. -vost. 4) mater trigl. 5) **рождение и чьсть (часть) звѣздочьтие нарицаеть се, иже соуть книгы глаголемые рожденице** krmč.-mih. 355. **тако ми кесаровы рожденице** men.-mih. 8. cf. **рожданица**.

рождение n. γέννησις generatio hom.-mih. γένεσις nativitas sup. prol. svjat. γένος genus 2. cor. 11. 36. -šiš. 252. pent.-mih. τοκετός partus men.-vuk. prol.-cip. **прѣдьнииемь** hom.-mih. adde **роженье** op. 2. 2. 85. **-жен-** svjat.-mat. 7. συγγένεια, συγγενεῖς cognati pent.-mih. op. 1. 236; 2. 1. 134. ostrom. luc. 2. 44. **въ -нии и въ знании** ostrom. idem mat. 36. patria sim. I. 19. mon.-serb. **-жение** chron. genesis i. e. natalitium sidus, fortuna, fatum, astronomia etc. Nicetas, thesaur. 4. 42. **иже вьводеть - и полоучай и честь** krmč.-mih. 366: nota πρόληψις sup. 241.

рождесловие n. genealogia **-ннос-** vost. 2. 20.

рождьць m. arsenogonon trigl.

рождие n. φρύγανα sarmenta šiš. 45. κλήματα palmites ostrom. io. 15. 4. adde pat. **рождье** mat. 33. **рождие** ber. azbuk. **рожчье** mat. 13. op. 1. 243. nsl. rožje dain. 13. roždžje: th. **розга**.

рождьство n. γέννησις generatio cloz ostrom. γενέθλιον natalitia ostrom. γενέσια natalitia ostrom. τόκος partus cloz γένεσις nativitas ostrom. šiš. 189. sup. sim. I. 2. **-ждъс-** cloz I. 887. 893. 895. 900. **-ждес-** bor. 3. **-жьс-** ostrom. **-жъс-** cloz I. 881. **-жес-** chron. **егда иродь рождьствоу своемоу вечероу твораше кнеземь своимь** nicol. **-зъс-** šaf.-frag. 33. **-зьс-** cloz I. 877. 879. klruss. rizdvo ἐπιλοχία krmč.-mih. - **огньное** gehenna nicol.

рождьствьнъ adj. nativitatis **-ны дьнь христа и бога нашего** krmč.-mih. **плодъ ръжтвьнъ** men.-saec. xi.

роженикъ v. **рожаникъ**.

рожчие v. **рождие**.

рожьковъ adj. siliquae **сѣмени рошковоге** vost. 2. 88.

рожькъ m. neuma **-жекъ** sbor.-kir. 33. vost. -op. 653.

рожьнъ v. **ражьнъ**.

рожьць m. κέρας cornu men.-vuk. prol.-lab. κεράτιον siliqua ostrom. prol. š.-gl. 87. men.-leop. **масличие и рожци** bus. 664

роз- v. **раз-**.

розвьнъ m. catena **въземъ розвъны извитъı три на выж своѧ възложи** sumtis tribus catenis connexis sup. 94. 24. acta ss. febr. vol. 1. 42.

розга f. κλῆμα palmes ostrom. io. 15. 4. -mat. 33. adde bon. glag. ber. azbuk. **рожьга** mat. 42. **соуха розьга** prol.-mih. 230. nsl. rozga; rozgva palmes habd. ev.-tirn. croat. rozgva hung. pol. nserb. rozga cf. germ. zweig ags. tvig ramus.

розьство v. **рождьство**.

рой m. σμῆνος examen apum ant. - **пчельнь** chrys.-lab. συναγωγή conventus pent.-mih.: rad. ri cf. scr. râ susurrare beitr. 2. 279. nsl. bulg. serb. roj magy. raj rum. **рою**.

рокъ m. προθεσμία praestitutum tempus krmč.-mih. sup. ant.-hom. duš. **много рокоу** cyr.-hier. **до третиаго рока** misc.-šaf. terminus glag. **выше рока развели-**

ꙉчатъ сѧ supra modum ephr.-vost. 2. 142. numerus лише сего рока, мнѣе сего рока vost. festum, uti videtur пришьдь на рокы отъ въстока prol.-mart. 123. рокомъ жизнинымъ sborn.-vost. 1. 250. 451. рокъ ли хощемъ рещи чловѣче житие или ни; sborn. nsl. rok terminus habd. omen serb. rok; ročiti se s kim pjesn.-hrv. 2. 4. lit. rakas.

ролнꙗ v. ралнꙗ.

романиꙗ f. romania asên 9.

романьць m. narratio. dicta roman alex.-mih.

ромейскъ adj. graecus azbuk.

ромеанинъ m. graecus azbuk.

ромль m. male pro ἱππόδρομος vost. 1. 354.

ромьскъ adj. romanus - ѩзыкъ men.-mih. 137. на ромскомоу ѩзыкоу vost. 1. 322.

ромѣньча f. situlus роменьча alex.-mih. 174. bis. роменча mon.-serb. 338. 341. serb. romijenča, rumendža situlus cupreus rominča mik.

ронити -нѭ -ниши vb. simplex non legi videtur in fontt. psl., nota tamen раниꙗ (fortasse pro рониꙗ part. praes. ронѧ) богатьство оубогымъ pam. 239. bulg. roni serb. roni suza živ. 192. klruss. ronyty čech. roniti pol. oserb. ronić nserb. roniś.

ропа f. pus trigl. alex. ропистъ adj. trigl.

ропата v. ропать.

ропать f. delubrum chron. 1. 46. 5; 46. 19; 46. 11. per. 27. 30. acad. ропата acad.

рос- v. рас-.

роса f. δρόσος ros sup. росы и инъі леди bon. ὄμβρος imber sup. 181. scr. rasas succus, aqua lat. ros lit. let. rasa curt. 1. 311. ztschr. 5. 377; 8. 51. beitr. 2. 375. mey. 1. 398. corss. form. 506.

росистъ adj. roscidus trigl.

росити -шѫ -сиши vb. δροσίζειν irrorare sup. men.-vuk. prol. prol.-cip. роситъ въ онѣхъ странахъ тогда много dial.-šaf. нотъі кръштении росѧшти sup. 230.

роснъ v. разьнъ.

росодавица f. rorem stillans triod.

росодавьнъ adj. δροσοβόλος rorem stillans oct. -вно тѣло prol.-mart.

росодавьць m. rorem dans acad.

росодатель m. rorem dans acad.

росролоучьнъ adj. uti ros splendens, ni fallimur acad.

росоносьнъ adj. rorem ferens acad.

росъноюблачьнъ adj. rorem continentium nubium, uti videtur -сноюблачны кааде hom.-mih.

росьнъ adj. ἔνδροσος, δροσερός roruleutus: δρόσου roris hom.-mih. proph. io. 38. 28. -mat. 54. на росноу коню bor. 30. -сна зара men.-mih. -сна капла hom.-mih. š.-gl. 62. тоуче -сние (pro -сны) hom.-mih. 137. вѣтръ -сенъ chrys.-frag.

рота f. ὅρκος, ἀρά iusiurandum pat.-mih. bus. 395. chron. 1. 119. 165. ber. azbuk. mon.-serb. клатва и - nehem. 10. 29. клатвами роты свое num. 5. 21. - vost. на ротоу попоу не достоить водити op. 2. 2. 282. nota рета ber. заходити ротѣ per. 9. 16. водити, кънити въ ротоу per. 78. 93. rote, roti. rotah fris. nsl. rota adiuratio habd. croat. rota verant. luč.: nota chleb se rotom i gusom mogiom mon.-serb. 324. ubi milites videtur significare cf. ротъ čech. rota klruss. rota zakr. 507.

ротитель m. qui adiurat nom.-mik. 35. acad.

ротительница f. quae adiurat.

ротити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. iurare ber. azbuk. ziz. mon.-serb. ἐπιορκεῖν peierare krmč.-mih. клѣноущимъ сѧ и ротѧщимъ chron. 1. 182. ἀναθεματίζειν. καταναθεματίζειν exsecrari ostrom. nsl vrotiti coniurare lex. čech. rotiti oserb. roćić so.

ротъ m. turma македонскаго рота alex.-mih. 185. рота f. trigl. mhd. rote, rotte mlat. rota, rotta weig. 2. 513.

ротъ m. iuramentum да поновимо сизи - mon.-serb. 38. 32.

ротъ v. рътъ.

ротьникъ m. qui iurat ber. ἐπίορκος periurus dial.-šaf. блоудьникъ и - men.-mih. adde chron. 1. 192. mon.-serb. συνωμότης foederis socius gen. 14. 13. -vost.

ротьнъ adj. ὅρκου, ὁρκισμοῦ iurisiurandi gen. 21. 14. -pent.-mih. kruš. vost. приставa ротнога š.-gl. 94.

рофеꙗ f. ῥομφαία gladius съ рофею misc. 44

рофитъ adj. ῥοφητός sorbilis -то ꙗице nom.-barb. misc.-šaf. 158.

роченъ v. рочьнъ.

рочьнъ adj. πρῶτος primus рочьними сластьми iez. 27. 22. -proph. mat. 50. -чный медъ vost. роченъи медъ iez. 27. 17. -proph. mat. 47: vocabulum dubium.

рошение n. oratio trigl.

рошириити v. раширити.

рошита m. nom. propr. š.-gl. 100.

роѯандра f. nom. propr. feminae alex.-mih.

98. 100. bulg. rusanta milad. 309. ngr. ῥοξάνδρα alex. 87. serb. roksanda.

роубиништь m. rubinus parvus -никь mon.-serb. 406.

роуга f. salarium krmč. 274. azbuk. alex. bulg. rugъ milad. 416. aruss. руга gr. ῥόγα.

роуда f. μέταλλον metallum chrys.-lab. nomoc.-bulg. prol.-mart. bus. 97. glag. роудѣ жроущимь men.-mih. 124. роуда бездоушьна men.-mih. роуды нѣкакы пытающе prol.-mih. 282. мѣдьна роуда prol.-mart. работати вь роудѣ мѣдьнѣй prol.-vuk. вь мѣдѣноу роудоу осоужденъ prol.-mih. 195. копание златое роуды krmč.-mih. 241. вь роуды послылають се misc.-šaf. кь роудоу да заточеть се misc.-šaf. казнь роуды misc.-šaf. въ роудахъ жжници io.-sin. - сребрьна par. - земльна dioptr. ber. къ книжнымъ роудахъ sup. ὕλη materia op. 2. 2. 38. adde glasn. 13. 372. nsl. ruda minera habd. lit. ruda metallum klruss. ruda et russ. dial. sanguis.

роуда f. temo in fontt. psl. non legitur nsl. rudo habd. serb. ruda rum. рȣдъ pertica magy. rúd.

роудьнъ adj. μεταλλικός metallicus; μετάλλου metalli ioann. -дна земля op. 2. 2. 115. -но дѣло prol.-mih. ἡ τῶν μετάλλων κακοπάθεια pyrg. вь -днѣмь страдании осоуждаетѣ се chrys.-lab.

роужити -жж -жиши vb. salarium pendere alex. acad.: adde роужло per кладь, поклажа verti alex.

роуй m. rhus cotynus in fontt. psl. non legimus nsl. ruj, rujevina, rojevina; rujno vince prip. bulg. rujno vino milad. 49. 103. 161. 313. rojno vino verk. 5. 72. 205. serb. ruj; rujno vino.

роума f. ἔκλυσις deliquium animi ev. 1434. рюмою, шибенъ; рюмомь шибена georg.-vost. čech. rýma, rémacf. ngr. ῥεῦμα et lat. gutta или роума шибеть или отъ доуха нечистаго или сьмолокотьная болѣзнь или ина болѣзнь nomoc.-bulg. 5.

роуминъ m. ῥωμαῖος romaeus sup. 283. hom.-mih. роумомъ per. XL. XLII. op. 2. 2. 39. роумы sup. 325. per. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLIV. роуми ли или грѣци hom.-šaf. 4. роуми иже зокоуть сѧ грѣци bor. x. cf. римѣхъ sub римъ.

роумьскъ adj. ῥωμαϊκός, ῥωμαίων romaeorum sup. 90. 110. per. XXXVIII. XL. -кы писмены XLVIII. psalt.-theod. епискоупома -кыма op. 2. 2. 38. книгами роумьскамии ev.-trn. cf. римьскъ.

роумьскы adv. ῥωμαϊστί latine кесарь глаголеть сѧ испоротокъ - per. XLII. graece sup. 107. 108. cf. римьскы.

роумѣнило n. color ruber glag. nsl. rumenilo fucatus rubor habd.

роумѣнинъ m. ῥωμαῖος romanus роумене и греци psalt.-theod.

роумѣнити -нѭ -ниши vb. rufare лице роумянитъ clim. 293.

роумѣность f. rubor -мян- trigl.

роумѣнъ adj. ἐρυθρός ruber trigl. sup. 101. ex. rubellus trigl. εὔχροος bene coloratus per. LIII. бѣлъ тѣломъ и роумянъ men.-leop. плътию роумена misc.-šaf. роумяньмъ лицемъ ἀνθρωποπρόσωπος per. LIV. nsl. rumen rubicundus habd. rmen; rmenak; pšenica rumena; rumenčki hummeln mit gelbem leib bulg. rumen croat. rumenjahan luč. čech. ruměný, rumný pol. rumiany rum. рȣмѣн: differt bulg. rumenjati serb. romoniti, romoriti verk. 370: rad. ръд (scr. rudh) cf. ра-мѣнъ.

роумѣньство n. χρῶμα color dioptr.-lab. krk. роумяньство op. 2. 2. 461.

роумѣньць m. fucus видѣхъ женоу мажоущи сѧ роумяньцемъ pam. 237.

роумѣнѣти -ѣѭ -ѣеши vb. rubere -мян- trigl.

роуно n. g. -на et -несе πόκος vellus chrys.-duš. 49. per. 26. chron. 1. 45. 4. reg. 3. 4. -vost. златы роунесы ex.-op. 2. 1. 34. nsl. runa habd. runjast croat. run veraut. čech. rouno pol. runo: scr. lû secare lit. rau let. rjau nsl. ru: rvati cf. ръвати: adde croat. runja petigo verant.

роуновъ adj. velleris triod.

роуновьнъ adj. velleris дажда -ныи svjat. op. 2. 2. 396.

роупа f. foramen chrys.-duš. 31. 39. mon.-serb. 82. serb. rupa.

роусагъ m. χώρα regio mon.-serb. - калкийскый bell.-troj. 13. croat. rusag verant. luč. serb. rusag mik. živ. 31. magy. ország роусажкь mon.-serb.

роусалии f. πεντεκοστή pentecoste слово на -лию hom.-mih. 98. вь -лиѭхъ ходили zak.-serb. роусалиѩ игры скоморошкия azbuk. егда играють роусалиѩ lavr.-op. 22. -лиѩ pl. acc. -лиямъ in fontt. russicis роусалии о иоанновѣ дьни etc. bus. 813. игрании неподобнѣишѧ роусалиѩ bus. 504. nsl. risali pentecoste hung. risalski serb. rusalje, rusalji Ragusii et Cathari živ. 141. nedjelja, od rusalja

ili od duhova Besjede. Venetiis 1765. russ. dial. русалка pro семикъ čech. rusadla pl. n. rusadlí čas.-mus. 7. 260. krok. 2. 371. rum. рѹсале, рѹсали; роусалиѥ n. -льи pl. i. chron. 73. 19. игралища или игры скомрашескія alex. роусальскаꙗ седмица недѣля начинающая ся отъ недѣли св. отецъ и кончащая ся днемъ троицынымъ. древніе баснословили, что русалки или бѣси въ женскомъ видѣ съ распущенными власами въ тѣ дни казали ся въ четвертокъ сея седмицы, семикъ именуемый, и доднесь въ простонародіи игрище бываеть съ пѣснями и завиваніемъ вѣнцевъ на березахъ alex. ex. tatišč. 506. n. pl. да оубо о скомрасѣхъ и о роусалиихъ и покровоу надлежащоу многажды и дождоу идоущоу трьпите: о скомрасѣхъ и о роусалиихъ (respondent gr. ἐν ἱπποδρομίαις) zlatostr. -saec. xvi. дьꙗволъ льстить троубами и скоморохы, гоусльми и роусальи nest. gr. ῥουσάλια panegyris post festum paschatis ex prava consuetudine ἐν ταῖς ἔξω χώραις celebrari solita Balsam. ad concil. 6. can. 42. Σύνταγμα ed. Rhallis et Potlis 2. 450. cf. mlat. pascha rosata, pascha rosarum pro pentecoste Ducange.

роусалька f. ludus slavorum gentilium плесанна на брацѣхъ и на стьгноу творещиихъ или -кы nom.-mik. 29. russ. dial. septimus dies iovis a paschate, qui apud russos ludis et cantilenis celebratur, семикъ dictus русалка богиня водъ и лѣсовъ acad. rusalky in fluviis vivere putant, festo pentecostes et usque ad festum s. Petri per silvas et campos currere dicuntur, unde русальная недѣля zakr. 509. русальчинъ великдень чи сухій четвергъ на троицькому тыжню, послѣ клечального zakr. 509: nota lituanorum festum rasos švente izvêst. 1. 115. cf. роусалиꙗ.

роусальнъ adj. rusaliarum -наꙗ недѣлꙗ vost. преестави сѧ роусальнѣ недѣлѣ въ недѣлю chron. 2. 107.

роусинъ m. russus sabb. 6. 10. domet. bus. 351. 393. per. chron. роуси pl. n. sabb.-typ. роусѣхъ ibid. козари, роуси, объри op. 2. 2. 31. - видра есть misc. lit. rusas mhd. rûze, riuze weig. 2. 490. 523. gr. ῥῶς.

роусичлвъ adj. ὑποξανθίζων subrufus men.-vuk.

роусиꙗ f. russia bus. 763. prol.-mih. 195. великаꙗ - hom.-šaf. cf. роусь, quod vere slavicum est.

роускъ v. роусьскъ.

роусовласъ adj. flavam comam habens ex. - на желть ὑπόξανθος subflavus per. xxx.

роусоволь m. chrysobullum mon.-serb. 121. рѹс- 86.

роусокротостьнъ adj. sensus obscurus: богоснꙗтельниѥ главы власы -тьныимь оукрашены men.-mih. 389.

роусость f. color flavus mat. 9.

роусъ adj. ξανθός flavus op. 2. 2. 96. 460. svjat.-op. 2. 2. 400. ὑπόξανθος subflavus ex. πυρρός flavus op. 1. 199. πυροειδής igni similis hes. 17. nomoc-bulg. georg. krmč.dioptr. misc.-šaf. 135. pat. bus. 265. главни власи роуси prol.-mart. глава роуса men.-mih. роусою владью ex. роусы власы krmč.-mih. власи роуси снꙗюще men.-leop. роуса, чрьна жльчь misc.-šaf. росъ bus. 687. nsl. rus rubellus habd. rosa glava volksl. rosa, rsa kuhname rs. rosin ochsenname rib. rosica röthliche ameise rsula rothe kuh rusa glava, ruse vince prip. bulg. rus; rusokos; čъrna ta kosъ je porusela milad. rusa streda milad. 524. klruss. rusyj pol. rusy mrum. ῥοῦσο alb. ῥούς flavus lat. russus it. rosso etc.: nota svaki (sin) biše kako rusa pjesn.-hrv. 2. 3.

роусь f. coll. russi, russia op. 2. 2. 72. misc. bus. 91. 390. chron. per. роумии ли или грѣци или бльгаре или роусь, новое твое (марие) стадо, или римлꙗне и оварьзи, ивѣри же и алени etc. hom.-šaf. 4. скѹ(де), драке, инде, мавре, кападоке соури и роусь и кривичи, ватичи zlatostr. готви, спании, рѹмѣи, фрѧзи, и на западнѣй странѣ великаꙗ страна нарицаемии роусь cozm.-ind.

роусьскъ adj. russicus bor. xxiii. stichir.-mat. 19. bus. 345. pam. 195. per. chron. по -скоу lavr.-op. 24. въ коую любо страноу цр҃кве и въ роусьскоую zlatostr. роускый bus. 666. роускы монастырь sabb. 13. роуска землꙗ prol.-mih. 194. море роусское per. 1. 24. -ский ꙗзыци per. 2. 32. роусьскꙑꙗ bus. 56. роускы родь sabb.-typ. роушьскь svetk. 34. 36. 37. domet. prol.-mih. роушьскь монастырь sabb. 12. роушькыми писмены cyr. 8.

роусьскы adv. russice lavr.-op. 23. роусьскы 17.

роусѣти -ѣѭ -ѣеши vb. rutilare trigl.

роута f. ruta in fontt. psl. non videtur legi trigl. nsl. ruta meg. rutvica croat. ruta verant. serb. ruta, rutvica čech. routa oserb. lit. ruta magy. ruta rum. рѹтъ ahd. rûta

mhd. rûte nhd. raute lat. ruta gr. ῥυτή weig. 2. 469. nemn. 2. 1189.
роута f. vestis azbuk bulg. rutišta milad. 524.
роути v. рюти.
роутити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. agitari львъ начатъ - сѧ и тоужити men.-leop. 17. bulg. večer se ruti (roni se) kamen po kamen verk. 11. rъti se seme pokl. 1. 68. adde 77. рѫтены прьчкы pokl. 1. 64. cf. рютити et възрютити.
роутиште n. vestis женьска -щa nom.-lab. bulg. nad rutišta ta od glava do nodze milad. 524. cf. роута.
роутишьнъ adj. purpureus alex.: vocabulum dubium.
роутие v. рютие.
роухло n. φορτίον onus - льгъко greg.-naz. γόμος onus изложити - act. 21. 3. -vost. осле сь роухломь ὄνος ἐπισεσαγμένος pent.-mih. лодью съ -ломъ chron. - тоѧ лодьѧ chron. σώματα все - домоу своего gen. 36. 6. -vost.
роухо n. γόμος onus navis exod. 23. 5. -pent.-mih. kruš. onus navis leont. осле сь роухомь ὄνος ἐπισεσαγμένος iudic. 19. 10. -kruš. βάρος onus iud. 18. 21. -pent.-mih. ἀποσκευή supellex kruš. gen. 46. 5. -pent.-mih. onus не възлагаймъ роуха на сѧ μὴ φορτισθῶμεν greg.-naz. adde misc. 59. σώματα animae gen. 36. 6. -pent.-mih. kruš. σκύλα spolia kruš. - плѣньно σκύλα τῆς αἰχμαλωσίας num. 31. 26. -pent.-mih. pannus -ха злата bell.-troj. 24. -хо женьско 16. -ха свилна 7. полата бѣше опата -хомъ свилныимъ 13. vestis 11. - мекько misc.-serb. nsl. ruha, rjuha linteum rušensko platno σινδών hung. bulg. ruho croat. ruho luč. pjesn.-hrv. 2. 4. ruh veraut. serb. ruho vestitus čech. roucho, roucha pol. rucho magy. ruha ngr. ροῦχα rum. рȣфъ vestes linteae cf. pruss. rûkai vestes ahd. rocch and. rokkr mhd. roc lat. roccus, rochus weig. 2. 516.
роучевина f. foramen trigl.
роушати -аѭ -аеши vb. destruere men.-leop. -шахоу полаты bus. 716. scindere trigl. klruss. rušaty.
роушина f. πραγματεῖαι nundinae коупець -ноу погоубивъ ephr.-vost.
роушити -шѫ -шиши vb. καταλύειν solvere sup. 242. πορθεῖν evertere men.-vuk. adde prol.-cip. prol. isaak. mon.-serb. 40. 44. 45. chron. 1. 90. 193. - црькьвь men.-mih. prol.-mart. светыие иконы -ше prol.-mart. камень егоже -шить боура men.-mih. не -шивъ печатий bus. 489. - сѧ chron. 1. 189. croat. rušiti hung. klruss. rušyty movere lit. rausíti.
роушьскъ v. роусьскъ.
роуıание v. рюıание.
роуıенъ v. рюйнъ.
роуда f. ruth отъ роуды spec. 21. cf. отъ дамары ibid.
ръвана v. ръвань.
ръвание n. evellere брады рьвание nom.-mik. 104. - за власы tur. 95. adde рвtrigl. nsl. rvanje lucta, contentio lex.
ръвань f. lucta bell.-troj. 19. 20. 22. 28 ter. 31. рьвани прѣстати повелѣ alex.-mih. 67: nota на рьванахь alex.-mih. 117. cf. croat. hrvanja.
ръвати -вѫ -веши vb. evellere рьвоуще власы главы своеие men.-mih. львы нокти изь срѣды оутробоу рьвоуште sabb. 27. ръвахоу власы своѧ psalt.-int. -saec. XII. рвоу avello trigl. рвати chron. 1. 53. X. πολιορκεῖν oppugnare 4. reg. 17. 5. -kruš. ръвати троѫ bell.-troj. 35. - градь alex.-mih. 32. трою рьваше 48. - сѧ pugnare alex -mih. 131. 163. nsl. rvati, rvem, rujem eradicare lex. nsl. rvati se rixari spang. bel. rvanka lucta lex. zrvati convellere lex. eradicare lex. rvalo rutrum habd. croat. hrvanja lucta luč. serb. rvalo rutrum mik. rvahu silno njega živ. 6. pol. rwać rum. зарвъ tumultus lit. rauti, ravêti; let. raut, ravêt lat. ru: eruere and. rya Bopp 1. 234. beitr. 2. 99. Pott 2. 1. 356. 422. cf. ръıти.
ръватиньскъ adj. sensus dubius: маркелинъ, емоуже ножныа плеснѣ рьватиньскаа болѣзнь оусоуши prol.-vost.
ръвашь m. sensus dubius gram. 241. 312.
ръвеникъ m. φρέαρ puteus bon. pat.-mih. dial.-šaf. mon.-serb. ber. ров- ziz. рьвьникъ lavr.-op. 31. vost. ревникъ vost.
ръвеница f. διωρυγή, διώρυξ fossa greg.-naz. proph.
ръвение n. fodere pat.
ръвица f. δέρρις funiculus вси рвицы мои изорваны соуть ier. 10. 20. -proph. рвицы мои mat. 49: vocabulum dubium.
ръвъ v. ровъ.
ръвьникъ v. ръвеникъ.
ръвьчь m. pugil, ni fallimur града адинейскаго по моучно приети не можеши, множьство же многолюди (й) рьвьчь вь немь есть alex.-mih. 33.
ръглъ m. numen slavorum gentilium симж и рьглж и пержноу sg. d. vost. 1. 83.

ръдрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. πυρρίζειν rubescere **ръдрѥ сѧ** lev. 13. 19. -pent.-mih. **ръдрѧ сѧ** vost.
ръдръ adj. πυρρός rutilus **пазнокъ ръдръ** bus. 263. **юницоу ръдроу** op. 2. 2. 26. **юница ръдрѥ** num. 19. 2. -pent.-mih. **оунницоу ръдрѫ** vost. **редра телица** op. 2. 2. 87. **редръ** op. 1. 16. acad. (**ре**)**дьръ брадою** lavr.-op. 15. **ред'роу** vost. **пазнокъ родръ есть** chronogr. russ. dial. рёдрый, рёдра.
ръдъквьнъ adj. lactucae, uti videtur -**вено сѣме** misc.-šaf. 153. 160.
ръдъкы f. θριδακίνη lactuca **рьдькьве** sg. g. pyrg. prol. **рьдькве** misc.-šaf. 160. (**ко**)**диментa и редкорь** prol.-vost. **ретька** trigl. nsl. retkev, retkva; retka dain. andrkva, rotkva raphanus bel. serb. rdakva, rodakva, rotkva, rokva russ. рѣдька čech. ředkev oserb. retkejahd. râtich lit. ridikas lett. rutks magy. retek rum. **ръдикъ** lat. radix Pott 2. 1. 399. weig. 2. 452. 489. nemn. 1. 1038.
ръдѣлъ adj. rubeus trigl.
ръдѣти сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. ἐρυθριᾶν rubescere **рьедеть се** ant. 28. **ръдѣю сѧ** trigl. sine **сѧ** kruš. nsl. rdêti; rdeč, rdečica; rdečkast lex. croat. zaruditi luč. klruss. rudyj zakr. ruda sanguis čech. rdíti se pol. rudawy scr. rudh: rudhiram sanguis (russ. руда sanguis) rôhita gr. ἐρεύθειν, ἐρυθρός lat. ruber, rufus lit. rudas, rudis, rauda let. ruds goth. gariud-jo ahd. rôt and. riôdha ags. read Bopp 1. 123. ztschr. 2. 324; 7. 20, 188; 11. 178. beitr. 2. 164. curt. 1. 217; 2. 15. 33. Pott 1. 247; 2. 1. 401. 982. mey. 1. 395. corss. form. 198. weig. 2. 512.
ръжанъ adj. secalinus - **хлѣбъ** vita-theod.
ръжда f. ἰός rubigo sup. 297. šiš. 192. ἐρυσίβη rubigo segetum pent.-mih. **дасть рожди плодъ нхъ** mat. 28. **ръжди** svjat. **ръжа** svjat., chron. **ржа, ржавчина** trigl. **ржавина** alex. nsl. rja aerugo trub. rja, hrdja bel. rdja habd. rjovina lex. čech. rez f. pol. rdza lit. rūdis lett. rûza weig. 2, 509. 510: rad. **ръд** suff. **ıa**.
ръждавъ adj. rufus glag. nsl. rjav, rjavec; hrdjav bel.
ръждавѣти -ѣѭ -ѣеши vb. ἰοῦσθαι rubigine infici **ржавѣти** trigl.
ръждь adj. rufus **рьжа оунницы** lavr.-op. 21. cf. **рыждь**.
ръжь f. secale sbor.-kir. 23. **рожь** chron. 1. 192. 9. nsl. rž meg. hrž; hrženjak habd. bulg. rž; ržen lebec milad. čech. pol. nserb. rež oserb. rož lit. rugis lett. rudzi ahd. roggo and. rugr magy. rozs weig. 2. 504.
ръжьнъ v. **ражьнъ**.
ръзаниѥ n. χρεμετισμός hinnitus dial. **ръзаниѥ** amos 6. 7. -vost. **рж-** trigl. nsl. hrzanje habd.
ръзательнъ adj. hinniens: male **рѣз-** op. 2. 2. 317.
ръзати -жѫ -жеши vb. χρεμετίζειν, ἐπιχρεμετίζειν hinnire men.-vuk. bon. prol. pat. ephr. int. **кони ръзахѫ** psalt.-pog. **р'заше** zlatostr.-saec. xvi. **кони ръжѫште** sup. 2: male apud vost. **ръжати** nsl. rzati; hrzati; rzatati: rzače hinnit lex. rzatanje meg. rzitati lex. rezgetati; smeh rozgotom habd. rozgotom se smeje prip. 305. bulg. ърza klruss. irzaty, ržaty russ. ржать lit. aržti, eržti; aržilas, eržilas.
ръпъта f. murmur **ропта** trigl. alex.
ръпътаниѥ n. γογγυσμός murmuratio ant. prol.-mart. **рьпт-** misc.-šaf. **ропт-** chron. 1. 41.
ръпътати -штѫ -штеши vb. γογγύζειν, διαγογγύζειν murmurare ostrom. svjat. sup. nomoc.-bulg. cloz I. 14. **ръпщѫ** bus. 388. **рптати** hom.-mih. **ропт-** chron. **ропщють** chron. nsl. ropotati; ropotača čech. reptati rum. **ръпштеск**.
ръпътивъ adj. γογγυστής qui murmurat ant. antch. greg.-naz. -**ва оумa соушти** svjat. **ропт-** ber.
ръпътити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. murmurare **рьпьтьнь и рьпьте се** sabb.-typ. 18.
ръпътъ m. γογγυσμός murmuratio šiš. 12. **безь -та** šiš. 197. ἀγογγύστως prol.-mart. **ропотъ** ber. ziz. **ръпетъ** man. 117. **рпотъ** bus. 109. **ръпта** sabb.-typ. nsl. ropot cf. scr. rap loqui.
ръпътьливъ adj. murmurans -**тл-** belg. **ропотл-** ber.
ръпътьникъ m. γογγυστής qui murmurat chrys.-lab.
ръпътьнъ adj. γογγυσμοῦ murmurationis ant. qui murmurat **рьпьтьнь и рьпьте се** sabb.-typ. 18.
ръпьнъ adj. sensus obscurus: **стражѫшта о рьпьнѣемь оутѣкании коньстѣ** ἀντιθέτους ἱπποδρομίας greg.-naz.
ръть m. 1) apex **ръта сапожнаго** gen. 14. 15. -op. 2. 1. 51. **соущи искрь на ртѣ града** πλησίον οὔσης τῆς ἀκροπόλεως georg.-vost. **рьть.стоньскый** punta di stagno mon.-serb. adde mon.-serb. 82. 40; 83. 261. 2) rostrum **рьтомь кльветь** misc. 16: male **редомь** ibid. 3) os nomoc.-bulg. 50. **завазати ръть** φι-

μοῦν завѧзати рьть deut. 25. 4. -pent.-mih. не завѧжеши ръта 1. tim. 5. 18. -vost. соль сыплють к щаемомоу въ ротъ bus. 518. alex. оходы въ ротъ вълнвають per. 19. 17. 4) рьть prora prol.-lab. рьть кораблю πρώρα prora men.-vuk. prol. prol.-cip. αὐχὴν sedes prorae edita реть sup. 298. nsl. rt vertex; mucro habd. spiculum bel. prvi rt rostrum meg. rt puppis meg. zadnji rt puppis meg. rtič collis meg. croat. rt apex, cuspis, spiculum, mucro verant. jazika rt budin. 58. serb. rt od mača mik. rtom raniti pungere mik. оу рьть голоуша chrys.-duš. 34. klruss. rot os russ. ротъ, рта čech. ret oserb. rot, ert, hort drev. roat schnabel rath mund cf. ahd. ort and. oddr Pott 1. 601.

рътьникъ m. sensus ignotus: бѫдемъ рьтницн antch. c. 108.

рыба f. ἰχθύς piscis ostrom. рыбамь сый ловьць prol.-mih. ловець рыбамь dial.-šaf. рыба да доходи; да коупоуеть рыбоу sabb.-typ. nsl. ribar habd. ribič trub. dain. habd. mergus lex. bulg. ribar rum. рѫбнцъ gobius рѫкар sterna ztschr. 7. 50.

рыбарннъ m. piscator два -на zlatostr. -saec. xvi.

рыбарь m. ἁλιεύς piscator ostrom. men.-mih. barl. glag. ioann. matth. 8. 28. ev.-grig. proph. krk. dioptr. chrys.-frag. sabb.-typ. hom.-mih. ber. -рнıє hom.-mih. bus. 172.

рыбарьскъ adj. ἁλιευτικός piscatorius triod. ant.-hom. ioann. ephr. -кая срьдьца hom.-mih.

рыбарьство n. piscatio chrys.-frag.

рыбий adj. ἰχθύος piscis; ἰχθύων piscium per. 46. men.-mih. grom. pam. 190. chron. - ловь hom.-mih. рыбия глава misc.-šaf. ловище рыбие chrys.-duš. 25. число рыбие misc.-šaf. 178. рыбие масло men.-mih.

рыбистъ adj. piscibus abundans trigl.

рыбитвъ m. ἁλιεύς piscator parem. -saec. xiv. -тва sg. g. zlatostr. -тва dual. matth. 4. 18. -assem. et serb. -тви pl. n. luc. 5. 2. -kryl. -mat. 15. -твомъ pl. d. stichir. -mat. 15. -твы pl. a. cyr. 18: adde се -твоу прѣдасть емоу τούτῳ τῷ ἁλιεῖ ἐνεπίστευσεν hom.-mih. 121. рибитвь pl. g. vost. -тъı pro -твъ pl. g. op. 2. 2. 85. -ти pro -тви pl. n. op. 2. 1. 138. рибити pl. n. ev. 1434. рибитъ ремества ibid. pol. rybitw; rybitwi adj.: th. рыби suff. твъ cf. scr. vahatu, kratu etc.

рыбитвьнъ adj. piscatorius -вьна трость men.-vost.

рыбитъ v. рыбитвъ.

рыбитьникъ m. piscator -ти- vost.

рыбица f. ἰχθύδιον pisciculus ostrom. men.-leop. trigl.

рыболовъ m. ἁλιεύς piscator op. 2. 1. 139. ev. 1434. per. 46. 18. chron.

рыболовьць m. ἁλιεύς piscator prol. prol.-cip. men.-vuk. chrys.-lab. op. 2. 1. 48. bus. 729.

рыбоıадьць m. piscedulus trigl.

рыбьникъ m. piscarius trigl.

рыбьница f. nom. propr. loci вь зетѣ на -ци sabb.-typ. 114.

рыбьнъ adj. piscis ant.-hom. -на ловитва typ.-chil. ловь - misc.-šaf. ловьци -нии hom.-mih.

рыганиıє n. ructatio trigl.

рыгати -гаѫ -гаıєши vb. ructare trigl. - брашьномь и питиıємь nomoc.-bulg.: nota ригати chron. 1. 157. 17. nsl. riga ructus meg. rigati ructare, vomere; clamare uti asinus rigati se; rizavica sodbrennen karst. bulg. riga serb. rigati russ. рыгнуть čech. říhnouti pol. rzygnąć lit. rugti, raugmi let. rûgt rum. ръгъеск gr. ἐρεύγειν rülpsen ἤρυγον brüllte lat. ructare ahd. it-ruch-an wiederkäuen ztschr. 5. 350. beitr. 1. 372. curt. 1. 150. Pott 2. 1. 399.

рыгнѫти -нѫ -неши vb. γεύεσθαι gustare ригныаше бесмертьн'ыими дѣлесы ephr.-vost.

рыданиıє n. κλαυθμός, θρῆνος lamentatio ostrom. men.-vuk. chron. 1. 73. 95. κωκυτός greg.-naz. adde sup.

рыдатель m. qui lamentatur triod.

рыдати -ıаѫ -ıаıєши vb. κλαίειν flere ostrom. θρηνεῖν lugere cloz II. 64. adde sup. погыбѣль -ıаıємь leont. lit. raudmi; rauda lett. raudât klruss. rydaty scr. rud gr. ῥύζω lat. rudio ahd. riozan ags. reotan ztschr. 2. 478; 5. 257; 7. 20. Pott 2. 1. 979. corss. form. 114. weig. 2. 513.

рыждь adj. πυρρός rufus кони рыжди zach. 1. 8. -vost. 1. 60. op. 1. 117. proph. mat. 46. рыжь chron. 1. 221. 30. nsl. ridj flavus habd. croat. ridj verant. rij: rija brada Kavanjin rijobrad Marnavić serb. ridj mik. čech. ryzí pol. rydz reiske fungi genus rydzy oserb. ryzy nserb. ryzy rum. ришков agaricus.

рыканиıє n. μυκηθμός mugitus barl. prol.-mih. prol.-vuk. men.-vuk. int. - львовь men.-mih. телче - ichn. рик- bus. 645.

рыкати -ıаѫ -ıаıєши vb. ὠρύεσθαι rugire

šiš. 249. men.-mih. ant. sup. azbuk. pat. prol. prol.-mih. prol.-vuk. pat.-mih. io.-sin. misc. misc.-šaf. 172. bor. 16. int. ber. de vitulo iohn. **рычѹ** et **рыкаю** trigl. **лютѣ свѣрѣпо** - laz.-vuk. 110. **рыкающе акы дивии звѣрие** sabb.-typ. **рик-** psalt.-pog. svjat. ex.-op. 2. 1. 23. bus. 88. mĕn.-leop. bon. š.-gl. 74. **рикаста яко льва** sim. I. 21. **рикаѭ** sup. 45. 126. **рик-** tur. 77. pol. ryczeć cf. ahd. rohjan.

рыкнѫти -нѫ -нешн vb. ὠρύεσθαι rugire pat. prol. prol.-cip. alex. prol.-vuk. misc. prol.-mih. bus. 622. men.-leop. **звѣрь рыкнѹ** bus. 979. **рикнѹвь яко ѕвѣрь** greg.-mon. 91. **яко львь рикнѹвь** alex.-mih. 15. ἐκβροντᾶν tonitru emittere prol.-mart. **львъ рикнѹвъ** vita-theod. russ. рыкнуть rum. **рѫкнеск** cf. **рютн.**

рыкъ m. rugitus trigl.

рылица f. ligo, uti videtur kruš. πάσσαλος paxillus deut. 23. 13. -kruš. - **да бѹдеть за поясомь** pent.-mih.

рыло n. ὀρυκτήριον vanga ephr.-vost. ex.-op. 2. 1. 29. pat. dial. ioann. proboscis suis sbor.-kir. 65. misc. adde sup. 160. 322. **рыло росохатое** δίκελλα bidens ephr.-vost. **рылми** man. nsl. ril pol. rylec: alienum est a germ. rüssel weig. 2. 524.

рылъ m. ligo **вьземь рыль начеть копати** men.-mih. 28. nsl. ril stammstück dain. ruljec proboscis habd. bulg. rilka labium milad. 536. rum. **хърлец** sarculum.

рыльница f. ligo, ni fallimur pyrg.

рыльскъ adj. rilensis **-ка пѹстыни** men.-vuk. **иоанъ** - op. 1. 263. **иоанъ -кый митрополитъ** sbor.-kir. 9: **вь лѣто ҂ѕхче. индиктиона .е.** eius corpus translatum est in **срѣдьць** men.-vuk.

рыльца f. πάσσαλος pessulus - **да бѹдеть за поясомь твоимь** deut. 23. 13: vocabulum dubium.

рыльць m. ligo sbor. **-це** pl. a. prol.-mih. **-леңь, -льце** alex.

рысвица f. pardalis, uti videtur **ногти ея бышѫ яко и -ци** pat.-mih. 122. **нокти ее быше яко и -ци** men.-mih. 24. **яко рысовици** pat.

рысий adj. pardalis krmč. 172. **рысиа лица** cyr. 5. **кожи рысии** krmč.-mih. 206: nota **оть ри(си)не коже** alex.-mih. 52.

рысица f. πάρδαλις pardus apoc. 13. 2. -vost. **-цю** greg.-naz.

рысовица v. **рысвица.**

рысольвъ m. nota **сьвезань десетию рысольвы** prol. 138, ubi παρδαλέων ridicule videtur esse versum.

рысь m. gen. **-си** πάρδαλις pardalis ex.-op. 2. 1. 24. hom.-mih. cant. 4. 8. ephr. greg.-naz.: adde nomoc.-bulg. 13. georg.-šaf. 290. 309. barl. men.-mih. vost. 1. 15. **рысы** pl. acc. hom.-mih. **рысовь** pl. g. cant. 4. 8. **рысь сьпочисть козлищѹ** pan. **рысѹ подобно** sabb. 153. **аще прѣмѣнить рысь пьстротины свои** svjat. panthera trigl. nsl. ris lynx meg. lex. leopardus lex. lupus cervarius lex. tigris habd. ris pigast panthera habd. risa lynx meg. risev g. risva lynx risovina pellis tigridis habd. croat. ris lynx luč. verant. serb. ris lynx čech. rys lynx pol. ryś panthera rum. **рис** pardus lit. lušis ahd. mhd. luhs nemn. 1. 1597. ztschr. 1. 398; 5. 385. curt. 1. 336. weig. 2. 69.

рыти, рыѭ, рыеши vb. ὀρύσσειν fodere pyrg. glag. - **ровъ** op. 1. 68. **рыяхѹ ровы** psalt.-int. saec. xii. cf. **рыло, рылъ** etc. **брѣгорыя** nsl. riti; riček (rilček) milchzahn: detetu že ričiki van rijejo; rivač hauzahn čech. rýč mor. rýl pol. ryć, ryj lat. ru: eruere curt. 2. 106. 241. Pott 2. 1. 400. 422.

рычание n. rugitus trigl.

рьвание n. βρύχημα rugitus dial. cf. **рютн, ревѫ.**

рьвен- v. **рьвьн-.**

рьвьнивъ adj. ζηλωτής aemulans sup. 306. barl. ἐριστής qui contendit ant. greg.-naz. adde hom.-mih. **рьвн-** sup. 306. **ревьнивъ** sup. **рев-** ant. **ревн-** trigl.

рьвьникъ m. ἐριστής qui contendit ant. antch. adde prol.-mih. vost. 1. 293. **-вен-** š.-gl. 65. **-вн-** mat. 28.

рьвьнитель m. ζηλωτής aemulator; ἐριστής qui contendit ant. stichir. -mat. 18. bus. 56. lavr.-op. 34. **ревьн-** prol.-mih. 292. ant. šiš. 91. **ревн-** chrys.-lab. ber. - **по илии** greg.-mon. 86. čech. řevniti aemulari.

рьвьние n. ζῆλος aemulatio; ἔρις, ἐριθεία contentio antch. mat. 21. vita-theod. svjat. βασκανία livor **рьвьные** sup. 366. **ръвен-, рьвен-** ant. antch. greg.-naz. bon. šiš. 48. 106. 123. 134. 218. bus. 272. op. 2. 1. 149; 2. 2. 113. hom.-mih. men.-mih. leont. prol.-mart. **стрѣлѹ -вениа вь срьдьци носе** sabb. 24. **рвен-** ber. meth. 6. **ревние** rixa trigl. **ревен-** strum. mat. 21. obich.

рьвьнование n. zelus **ревн-** ber.

рьвьновати -нѹѭ -нѹеши vb. ζηλοῦν aemulari ant. antch. **рьвн-** š.-gl. 84. - **родителю своемѹ** sim. I. 30. **ревьн-** ant. - **сѹсѣдѹ своемѹ** men.-mih. 205.

ревн- bon. chron. 1. 39. 91. 100. ревнпрорицанию cyr. 23. ръвън- sup. 336. рьвън- sup. 2.
рьвьноображенние n. zelus ревн- misc.-šaf. 111. gr. ζηλοτυπία.
рьвьнообразние n. ζηλοτυπία zelus ревнchrys.-lab. georg.-šaf. 17. 227.
рьвьнообразьнъ adj. aemulus ревн- dioptr.
рьвьноство n. zelus ревьностьво men.-mih. 261.
рьвьность f. ζῆλος aemulatio; βασκανία livor sup. 296. hom.-mih. prol.-mih. prol.-belg. ревьн- dioptr.-lab. misc. ревнkrmč.-mih. psalt.-theod. mon.-serb. таковоу дыхаашє ревность greg.-mon. 55: male ζάλη tempestas ръвън- sup. 297. ръвьн- sup. 420.
рьвьностьнъ adj. aemulus ревн- ber.
рьвьноштѧ f. pl. ἐριθεία contentio ревнощами op. 2. 2. 148. izmar.
рьвьнъ adj. ἀντίζηλος aemulans ревьнь krnš. ревьно pent.-mih. ζηλωτής, ζηλωτός ревенъ, ревен'но exod. 34. 14. -vost. serb. rjevno živ. 134. rum. ръвнъ f. zelus ръвнеск, ръхнеск studere kruss. lubyty revne pryp. 102. cf. rvyja zakr. 500: nsl. rêva miseria germ. est originis.
рьвьнь f. ζῆλος zelus greg.-naz. рьвень proph. рьвнь op. 1. 89. esai. 9. 7. -vost. ревень esai. 11. 13. -vost.
рьвьньство n. ζῆλος zelus zlatostr. ревенvost.
рѣдити -ждѫ -диши vb. rarefacere trigl.
рѣдобрадъ adj. raram habens barbam ex. 181.
рѣдозѫбъ adj. raros habens dentes ex.
рѣдость ex. cf. радость
рѣдъкаждъı adv. raro ex. -тк- prol.-vost.
рѣдъко adv. raro svjat. int. рѣдко bus. 481. рѣтко sabb. 24. dioptr. рѣтько pat.-mih. 109. sabb.-typ.
рѣдъкобрадъ adj. cui rara est barba trigl.
рѣдъковласъ adj. raram comam habens -дк- trigl. ретк- drag.
рѣдъкождъı adv. raro alex. cf. -кажд-.
рѣдъкость f. raritas krmč.-mih. int. 40. trigl.
рѣдъкъ adj. σπάνιος rarus georg. ant. pat. dial. isaak. sup. io.-sin. рѣдъци же избьрани antch. 94. -ѣдкы зѫбы dioptr. по ретькоу σπανίως prol.-mart.: nota не комъкающе отъ рѣдъкъıихъ поповъ παρά τισι πρεσβυτέροις zlatostr. чоувьства рѣтка пѧть и тьнька же и цѣла dioptr. 269. redka zloueza fris. nsl. rêdke bulg. retkom verk. 83. magy. ritka cf. lit. retas lett. rets lit. resti rarum fieri Pott 2. 1. 981.
рѣдъкъı v. ръдъкъı.
рѣдъцѣ adv. raro trigl.
рѣдъı adv. по рѣдъı raro часто или - svjat. op. 2. 2. 371. cf. порѣдъı.
рѣза f. incisio прѣжде оубо словѣнє не имѣхѫ книгъ, нѫ чрътами и рѣзами чьтѣхѫ и гатаахѫ chrabr. 89.
рѣзалиште n. instrumentum secandi pat. 172.
рѣзальникъ m. περιτομεύς scalprum op. 2. 2. 303.
рѣзана f. numus quidam minutus по шти -нъ за гривноу ємлѣтє izmar. 1509. .д. гривны и .л. рѣзанъ и рѣзана chron.-vost.
рѣзаниє n. τομή sectio hom.-mih. adde chrys.-lab. pat. men.-vuk. prol.-mih. io.-sin. - желве chron. 85. 23. - власомь pent.-mih. годь -нию донде hom.-mih. 160.
рѣзательница f. κοπίς gladius pyrg. - оубийствьна prol.
рѣзати -жѫ -жеши et raro -заѭ -заєши vb. τέμνειν, κόπτειν secare men.-vuk. ostrom. adde prol.-mart. men.-leop. bus. 389. 516. pat.-mih. pat. prol. misc. io.-sin. chron. prol.-mih. θλάττειν contundere pyrg. скотъ - pam. 176. -жиши (-жеши) виноградь pent.-mih. вѣтви - holm. витвие - nicol. меса -заю κρεωκοπῶν men.-mih. - сѧ: - и драти ланитѣ hom.-mih. 86. de lugente gr. κόπτεσθαι lit. rêžu; rêzvas nsl. rêzati, rêznoti, rezljati; rêz incisura lex. scissura habd. pondus aliquod vip. noraz falx vinacea lex. svinorez; rêznik lapis frontatus lex. rzen acidus.
рѣзвъ adj. θρασύς audax hes. e russ.
рѣзоиманиє n. feneratio tur. 90. 94. vost. 1. 378.
рѣзоимьство n. feneratio nom.-mik. 105. izmar. 1509.
рѣзоимьць m. fenerator bus. 495. izmar. chir.
рѣзъ m. fenus bus. 396. alex. vost. 1. 378. - ємлю bus. 495. въ - коунъıци даєть op. 2. 2. 282. до трьтьєго рѣза bus. 396.
рѣзьнъ m. frustum пѧть рѣзновъ хлѣба dial.-šaf. 202. bulg. reznove pokl. 1. 75.
рѣзьць m. scalprum trigl.
рѣка f. ποταμός fluvius ostrom. sup. ῥύαξ rivus men.-vuk. hom.-mih. рѣкою напаводнываємо; рѣкою быстороѭ напаваємо greg.-mon. 69. рѣкы задрьжива єсть misc.-šaf. 173. на селѣ рекомѣмь

при рѣцѣ men.-mih. 153. рѣкою слъзы точити men.-mih. ztschr. 7. 186.
рѣмие v. рѣмение.
рѣнь f. littus, uti videtur изверже и вѣтръ на рѣнѣ (рѣнь), и отъ толѣ прослоу пероунина рѣнь chron. 1. 50. 21. per. рень яръ въ рѣкѣ или пороги alex. klruss. riń arena zakr. 510.
рѣпа f. rapa svjat. -mat. vi. bus. 265. trigl. nsl. rêpa; repar meg. sechs soldi rübnerbatz frisch. bulg. rêpъ serb. repa, repište klruss. ripa čech. řepa; řepík pol. rzepa, rzepik nserb. rêpa lit. rope magy. repa repcze alb. rep rum. рапицъ ahd. râbâ weig. 2. 460. 514. ztschr. 7. 164. curt. 1. 316. Pott 2. 1. 399. nemn. 1. 666. 675.
рѣпий m. σκόλοψ stimulus репьи въ очию вамю num. 33. 55. -vost.
рѣпина f. πλάτανος platanus vost. репtrigl.
рѣпиньнъ adj. πλατάνου platani -ненъ gen. 30. 37. -vost.
рѣпица f. rapa trigl. рѣпка trigl.
рѣпинъ adj. πλατάνου platani gen. 30. 37. -kruš.
рѣпие n. τρίβολος tribulus реп- alex. репейникъ trigl.
рѣпьнъ adj. rapae trigl.
рѣснъ v. ръснъ.
рѣсти, ръштѫ, ръштеши vb. habes in compositis tantum lit. rasti, randu lett. rast, rôdu Pott 2. 1. 980.
рѣсьнота f. ἀλήθεια veritas -сн- š.-gl. 89. psalt.-int. -saec. xii. prov. 8. 7. -glag. adde pat.-mih. 73. georg. isaak. trigl. alex. члвка отъ рѣсноты lavr.-op. 31. вь рѣсноточ ὄντως, κυρίως op. 2. 1. 138. krmč.-mih. 396. vost. 1. 400. clim. azbuk. nom.-mik. 57. вь -тоу и по истинѣ pan. по -тѣ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας op. 2. 1. 149: ber. explicat per оздоба cf. ръсьно; adde ръснота georg.-vost.
рѣсьнотивие n. veritas adv. ber. slov.-novg. b.
рѣсьнотивъ adj. ἀληθής, ἀληθινός verus -сн- ex. ephr.-vost. pat.-mih. 58. 69. alex. видѣниѣ -ва 58.
рѣсьнотивьно adv. vere рѣснотивно azbuk.
рѣсьнотивьнъ adj. verus -сн- nov. pat.-mih. -венъ богъ psalt.-int. saec. xii. ἀληθείας veritatis въ словеси -внѣ 2. cor. 6. 7. -vost.
рѣсьнотивьнѣ adv. vere рѣснотивне azbuk.
рѣсьнъ adj. verus, certus -сный даниилъ vost. рѣсинмь š.-gl. 73. nsl. rès: če je temu rès metl. rêsen; resnica; resnićen trub. rêsnov severus meg. resnoba severitas meg.
рѣти v. решти.
рѣхъ v. решти.
рѣца f. anas in fontt. psl. non legitur nsl. reca, raca; racman prip. 271. serb. raca magy. rétze rum. рацъ alb. rosъ cf. germ. retschente frisch.
рѣчевитие n. facundia alex.
рѣчевитъ adj. λόγιος facundus men.-vuk. isaak. men.-leop. prol.-mart. -чив- prol. bulg. rečovit milad. 167.
рѣчетворение n. fabularum confictio -чов- ex.
рѣчивитъ v. рѣчевитъ.
рѣчивъ adj. λόγιος facundus men.-vuk. šiš. 35. strum. exod. 4. 10. op. 1. 21. sup. 75. alex.
рѣчистъ adj. εὐόμιλος facundus per. ur. chron. adde int. ber. trigl. alex.
рѣчица f. rivus mir. ῥύαξ torrens рѣчици шюмомь текѫщии margar. 1530.
рѣчие n. nuncius въздa - кнѧзю bor. 32.
рѣчь f. ῥῆμα verbum; sermo cloz I. 878. sup. chron. 1. 11. 12. 30 etc. pro Christo sup. 340. рѣчию ῥητῶς aperte 1. tim. 4. 1. op. 2. 2. 62. 513. еже по рѣчехъ слышавь prol.-lab. зла рѣчь bus. 58. великъıѩ рѣчи κόμπος iactatio sup. 342. κατηγορία accusatio ostrom.: male εὖρημα op. 2. 1. 116. си - τοῦτ' ἔστι cloz I. 352. šiš. 36. 178. bus. 977. sup. cf. scr. râj divitiae lat. rês corss form. 25. et ahd. racha res.
рѣчька f. rivus рѣчка per. 1. 11. chron.
рѣчьникъ m. κατήγορος accusator šiš. 41. rhetor glag. trigl.
рѣчьно n. ὀθόνιον vestis os. 2. 5. -op. 1. 118. proph. mat. 50: habes etiam рѣчнаи et ричьнаи cf. ракно.
рѣчьнование n. ἀπαίτησις exactio greg.-naz.
рѣчьновати -ноуѭ -ноуеши vb. loqui sup. 293. pent.-mih. hom.-mih. 191. ἀπαιτεῖν exigere deut. 15. 2. 3. -vost по что много оу инѣхъ рѣчноуеши: sup. 293.
рѣчьнъ adj. τοῦ ποταμοῦ fluvii sup. proph. pyrg. men.-mih. брѣгъ - pent.-mih. ракь - misc.-šaf. 159. -чна строуꙗ chrys.-lab. -чна вода prol. вь селѣ реченѣмь -нѣмь prol.-mih. 285. наводнение -чно krmč.-mih. рѣчьное створиша svjat. рѣчьное и жизное сътвориша spec. 20.
рѣчьнъ adj. ῥήματος verbi dial.
рѣчьца f. verbum men.-mih.

рѣшати -аѭ -аѥши vb. λύειν solvere krmč.-mih. nom.-mik. 146. alex. вѧзати и - krmč.-mih. - ѹзы men.-leop.

рѣшениѥ n. solutio ber. ziz. trigl.

рѣшило n. sensus ignotus georg.-šaf. 92.

рѣшина f. supellex - или рѣшины ber.

рѣшитель m. qui solvit ziz. ber. trigl. - пленицѹ sim. I. 26.

рѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere sup. 249. 250. 264. 307. 320. 323. 360. greg. -naz. -bibl.-listy 1. 88. sbor. chrys.-frag. glag. duš. ber. vost. 1. 141. trigl. ѥдва рѣшимь isaak. - оковаНъıѭ bon. - же и вѧзати sabb. 131. ѥзѹ - men.-vuk. клетвѹ - hom.-mih. да сѧ не рѣшить за главѣ ради misc.-šaf. 135. решити миръ mon.-serb. - сѧ: бѣсни рѣшать сѧ men.-leop. nsl. rêšiti; razdrišiti meg. drev. rehsen lit. rišti ligare pruss. perreist let. rist seiungere Pott 2. 1. 620.

рѣꙗниѥ n. trudere ziz. рѣниѥ ziz.

рѣꙗти, рѣѭ, рѣѥши vb. ὠθεῖν trudere hom.-mih. διαδονεῖν discutere prol.-cip. men.-vuk. ant.-hom. chrys.-lab. рѣю ber. ziz. за стѣны рѣѥми men.-mih. 162. въ потѣ мнозѣ рѣꙗ сѧ bor. рѣѥть оть себе ephr.: nota з крѣга рѣмь pro рѣѥмь ῥιπτόμενος hom.-mih. 104. ἐπείγειν trudere рѣаше sup. 67. συνωθεῖν trudere sup. 353. cf. ринѫти: expectes ринꙗти, рѣѭ.

рюйнъ m. september ev.-syn. a. azbuk. grom. š.-gl. 40. рюѥнъ kryl.-mat. 12. op. 1. 262. ev.-bulg. -pokl. 1. 20. рѹенъ š.-gl. 40. serb. rujan september čech. říjen olim september, nunc october lit. ruja brunstzeit des wildes rujis, rujos menu september beitr. 1. 45.

рюма v. рѹма.

рюмъ v. рѹма.

рюти, ревѫ, ревеши vb. μυκᾶσθαι, ὠρύεσθαι rugire рюти ꙗкоже ревѫть кола плъна рѫхла vost. ревахѹ ꙗко льви men.-mih. 15. львьскы рекы greg.-naz. рева per. 18. 12. рекѹще на водѹ men.-mih. 15. рекѹщее мѣсто pat. 296. рѹти psalt.-theod. men.-mih. prol.: nota рекьнии (fortasse pro ревны) ὠρυόμενος pent.-mih. et ровы hinniens sup. 446. nsl. rjuti lex. rjovem et rjovêti; zhrjuvati hung. ruliti lex. croat. ŕuti hung. croat. revati lamentari slad. 8. cf. russ. dial. ренѣть murmurare čech. říti: scr. ru, raumi sonare, rudere gr. ὠρύειν lat. ru-mor, ravis, raucus and. rýta curt. 1. 323. cf. рыдати, рыкнѫти.

рютити -штѫ -тиши vb. sibilare змий -титъ trigl.

рютити -штѫ -тиши vb. iacere habes in compositis čech. řititi, routiti pol. rzucić.

рютниѥ n. ὠρύωμα rugitus оть гласа -тиꙗ его mat. 50. proph. рѹт- glag.

рюꙗниѥ n. παφλασμός garrire рѹаниꙗ творѣахѫ man.-vost. ῥόθος рѹаниꙗ тѫшкаꙗ ῥόθοι βαρύγδουποι man.-vost.

рюѥниѥ n. rugitus рюениꙗ vost.

рѧбопиталиште n. locus alendis perdicibus trigl.

рѧбъ m. perdix alex. рѧбъ созоветь птеница bus. 622. bis. perdicium planta trigl.: cf. klruss. rjabyj zakr. 511. lit. raibas lett. raibs varius; irbe, laukairbe feldhuhn cf. рѧбъка.

рѧбъка f. perdix рѧбка trigl. alex. ѳрябка *ber. russ. рябъ varii coloris dial. haselhuhn cf. lit. raibas let. raibs varius raibacs ein mahl auf dem auge habend irbe feldhuhn.

рѧгнѫти -нѫ -нешн vb. hiscere in fontt. psl. non videtur legi nsl. regnoti: zemlja regne, se raspôka; rega spalte režati hiare habd. reža spalte: hlače na režo ali pizdo: adde regetati rum. рънжеск ringi lit. rizenti die zähne weisen.

рѧдити -ждѫ -диши vb. διεξιέναι persequi благодѣаниꙗ - psalt.-theod. disponere - плъкы ber. 66. ornare trigl. - сѧ pacisci chron. како сѧ бѫдеть -дилъ bus. 396. рѧда pactum trigl. cf. nsl. rediti facere reja creatio hung.

рѧдовиштъ m. plebeius -вичи ꙗко искры pam. 235.

рѧдовъ adj. ordinis - чинъ op. 1. 3.

рѧдовьникъ m. clericus -ви- glag. nsl. redovnik.

рѧдовьнъ adj. ἀκόλουθος sequens ant. regularis glag. - фрать mon.-serb. 403.

рѧдъ m. τάξις ordo sup. 305. βαθμός gradus šiš. 164. στίχος ordo pent.-mih. linea prol.-mart. подъ строками въ рѧдѣхъ bus. 137. κλῆρος sors šiš. 174. 198. op. 2. 1. 163. дошелъ вѣ емѹ рѧдъ op. 1. 153. 301. бѣше редь ѥмѹ leont. ѥже по нѥмь редь hom.-mih. διαδοχή successio sup. 139. φύσις natura 2. petr. 1. 4. божию редѹ причестьници šiš. 199. обьщиници редѹ древныхъ светихъ sabb. 146. adde chron. 1. 178. 199. 202. 203. sg. g. редѹ krmč.-mih. 213. вь редь ἐφεξῆς men.-mih. 208. въ дрѹгий рѧдъ chron. 1. 231. сильнь съповѣдати вьсе по чинѹ вь редь men.-mih. редомь идѣхѹ alex.-mih. 186. ordine по рѧдѹ

antch. spec. 26. по ρєдоу καθεξῆς šiš. 25. strum. ostrom. по ρѧдоу глаголати κατ' ἔπος λέγειν io.-clim. z redu fris. - цръковьнъ sbor.-kir. 5. - людьскь krmč.-mih. 227. - дрьжати apost.-mih. - положити per. 107. 7. -ды правити chron. 1. 178. 6. -ды ρѩдити chron. 1. 199. 35. четырьми ρѧды exod. 28. 17. -pent.-mih. не могоша о домоу своемь ρѧдоу створити bus. 494: cum въ ρѧдоу in камень, егоже не в ρѧдоу створиша ἀπεδοκίμασαν op. 1. 256. cf. врѣдъ; adde ρедьвиница mon.-serb. 229. 60. nsl. štiredi 40. meg. petred 50. petrdo idem šestred 60. rês. sedentrdo 70. rês. osemred 80. osentrdo 80. devetred 90. rês. obredi ritus: iti k sveti mešino k svetim obredom štaj. obrediti koga; obrejevati, obrejevanje (minus bene obredovanje), quod psl. esset обрѧжд- sôvred hoc tempore vred cito habd. prevred zu früh met. 160. pustite oboje z red rasti trub. bulg. red; redoma gledaše verk. 24. redom milad. 102. redom, po redom milad. 173. red po redom milad. 214. lit. rêdas; parendas sacra coena lett. rinde cf. pol. obrząd croat. vred mox luč. serb. ured živ. 86. vred iduć živ. 166. pored živ. 152. magy. rend, unde nsl. rendeluvati regnare hung. rum. ρънд ordo Pott 2. 1. 399. 420. 981.

ρѧдьникъ m. ἰδιώτης privatus greg.-naz. cyr.-hier. hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 401. op. 2. 1. 21. 139. λαϊκός laicus men.-mih. безродный - clim. - сановьныхь и безь сана greg.-lab. вельможа или - belg. ἐκλήπτωρ conductor krmč. 94. 185. krmč.-mih. 113. ἀποχειροβίωτος manuum labore victitans proph. -кы и ρабы op. 2. 1. 117. -ници и грѣшници tur. или - или людинь ephr. вь людехь - krmč.-mih. adde dial.-šaf. 174. 175. men.-mih. lavr.-op. 45: male magistratus alex. справца, кать ber. боляринъ земскій azbuk.

ρѧдьничьскъ adj. ἰδιωτικός privatus -кыхъ потребахъ op. 2. 2. 117. κοσμικός saecularis men.-mih.: adde -ка честь krmč.-mih. 213.

ρѧдьнъ adj. ἀραρώς aptus ant. -но творити ἴσα ποιεῖν men.-mih. ὁ κάτω humilis ρѧдьныихъ greg.-naz. nsl. nareden opportunus trub.

ρѧдьнѣ adv. apte въ лѣпотоу и -днѣ ant.-vost.

ρѧса f. iulus орѣси листвие и ρесоу ѩвише ant.-hom. 85. ornatus во оскрилии ρѧсы имѣше пришвены и промежи ихъ златы колоколы georg.-vost. nsl. resa spitze der ähre, arista lex. eryca lex. myrica lex. rasovje dain. 110. resasta krava, ki se ji dlaka ježi bulg. resački verk. 370. croat. resa franse cf. ureha, ures ornatus serb. resa iulus rese lacinia mik. čech. řása pol. rzęsa oserb. ŕasa nserb. ŕesa rum ρъисъ iulus cf. nemn. 2. 360.

ρѧсъка f. vestis genus azbuk. alex. cf. russ. ряса, ряска e gr. ῥάσον.

ρѧсьна v. ρѧсьнъ.

ρѧсьнивъ adj. ciliis munitus очи ρѧснивѣ bus. 551.

ρѧсьница f. cilium зѣница ока, ѩже акы нѣкое покровение имѣетъ вѣжды, въ мѣсто же огражениѩ ρѧсници int. 84.

ρѧсьнота v. ρѣсьнота.

ρѧсьнъ adj. fimbriatus ρесни зоуници то есть гвоздие misc. 77.

ρѧсьнъ m. cilium int. 225. 226. ρѣснове ex. ρѧснове оть очию его отъпадоша men.-leop. ни вѣкома ни ρѧснома bor. 83. очи ρѣсновъ не имѫще ioann. ρѣсновъ не имѣѫще очи krk. palpebra ρѣсны pl. a. barl. fimbria, vestis fimbriata κροσσωτόν, uti videtur: ѩко ρесны златыми добротою красоуеть се chrys.-lab. ρѧсны златыми int. ρесны златыми hom.-šaf. ρесны pl. i. men.-mih. ρѣсны златы одѣна bon. ρѧсна sg. n. int. ρѧсны sg. g. int. ρѧсны ber. ρѧснамъ int. ρеснами pyrg. златыми ρеснами prol. ρѧсны fimbriae trigl. ρѧсна acad. russ. ресна čech. řasno fimbria cf. ρѧса.

ρѧтезь v. ρетезь.

ρѫбежь m. 1) ὅριον terminus 1. macc. 14. 33. mat. 53. -proph.: e russ. рубежъ, quod psl. ρѫбежь sonaret chron. 1. 212. lit. rubežus lett. rôbež 2) rapina -жа не дѣяти vost. e dipl. 1229. -жи spolia glag.-dubium.

ρѫбити -блѭ -биши vb. secare ρоуб- trigl. rapere кнеги жидовстии ρоубѣлахѫ вса psalt.-pog. - цръкъви per. 31. 36. - церкви chron. 1. 51. ρоставимъ вы хоромомъ (хоромъ) - нашимъ (нашихъ) 61. adde chron. 1. 9. V; 97. 30: notabis ρоубоша варызи vost. pol. rąbać klruss. rubaty.

ρѫбиште v. ρѫбишть.

ρѫбиштеносьць m. pannos detritos gestans -сецъ ber.

ρѫбишть m. pannus georg. krmč. 171: minus bene -ще n. chrys.-lab. dioptr. ber. trigl: th. ρѫбъ.

ρѫбиштьнъ adj. pannorum; detritus вь ирьты -ные облѣчень men.-mih.

ржбль m. θέρμιον massula **единъ роубль ли двое** cozm.-ind. **роубль** sbor.-kir. 55: nota **вложити роубль въ оуста** chron. 1. 76. 18. klruss. rubelj pertica; numi genus per. 42. 18; 48. 3. cf. arab. rub.

ржблевние n. θέρμιον massula **носащие злато яко роублевниемъ** cozm.-ind.

ржбъ m. ῥάκος pannus prol.-mart. pyrg. domet. prol. men.-vuk. chrys.-frag. dial.-šaf. pam. bus. 492. **роубъ власянъ** lavr. -op. 12. men.-leop. **роуби** vestis men.-mih. **ржбы одѣнъ** lavr.-op. 12. **роубы облѣчень** chrys.-lab. **хоудыми оболченъ роубы** bus. 500. **роубы одѣвати** men.-mih. **въ ржбѣхъ скврънънѣхъ** psalt.-int. -saec. XII. **въ рабѣхъ** bon.: nota ῥύπωμα sordes op. 2. 2. 150. **роубаха** indusium trigl. nsl. na rôbe abicht rub linteum habd. rôbec; robača indusium meg. rubača habd. prip. rubje wäsche prip. 62. rubeno linea supellex habd. bulg. rubove, rubi verk. 50. rube da ispere 180. croat. rub linteum hung. verant. rubje tischzeug hung. čech. roub palus rub vestis pol. rȩby saum rąbek zeug oserb. userb. rub pannus lit. rumbas saum et e pol. sumtum rubas vestis let. rôbs kerbe.

ржбьнъ adj. panni pat.

ржгалиште n. irrisio, iocus **медвѣди за - влѣкоуть** nom.-mik. 26.

ржганние n. ἐμπαιγμός, ἔμπαιγμα irrisio prol.-vuk. proph. prol.-mih. leont. chrys.-lab. ber. chron. 1. 95. 10. **-ние** op. 2. 2. 431.

ржгатель m. ἐμπαίκτης qui irridet ant. šiš. 217. pat. io.-sin. ex. men.-mih. nom.-lab. sbor.-kir. chrys.-lab. dioptr. chron. 1. 99. ber. ziz.: nota **книжнымь -лемь** βιβλιοκαπήλοις krmč.-mih. 155.

ржгательнъ adj. qui irridet triod.

ржгательство n. irrisio ephr.

ржгати са -аж са -аеши са vb. καταγελᾶν, ἐμπαίζειν, χλευάζειν, καταμωκᾶσθαι illudere; πομπεύειν insolenter tractare ostrom. sup. 68. 339. 370. 374. lit.-mih. men.-vuk. **боговь его роугаше се** prol. pyrg. **своемоу обѣщанию** - bus. 378. **роугаемь се съмрьти** hom.-mih. - **огню** men.-mih. adde cum dat. š.-gl. 74. chrys.-lab. cloz I. 827. chron. 27. 2. **роугаеть се нами** ἐμπαίζει ἡμῖν gen. 39. 14. -pent.-mih. **роугаемь** καταμωκώμενος men.-vuk. nsl. rugati se komu prip. 152. čech. rouhati.

ржгочь m. εἴρων cavillator io.-clim.

ржгъ m. ὀνειδισμός convicium ioël 2. 19. -vost. γέλως irrisio vost. χλεύη ludibrium **роугоу быхъ дьяволоу** ephr.-vost. ὕβρις contumelia **лице роугоу сътворено** cyr.-hier. **биеть и роугоу сьтворить жоупаномь** leont. 117. ludibrium, opprobrium sup. ant. pat. men.-mih. antch. op. 2. 2. 260. 481. mat. 50. **не мози того ржга сътворити** nomoc.-bulg. 126. **бъіхъ въ ржгъ** sup. 58 **не мой ми тога роуга творити** misc.-serb. **роугь приемь** ant.-hom. 146. **быхомъ въ роугъ** ant.-vost. **роугоу въіvъ** antch. **беззаконние творещие и роугь** men.-mih. **роугъ ими твора** πομπεῦσαι ποιήσας vost. σκηνή scena **въ ржгъ оставлыж** greg.-naz. nsl. ružiti turpare habd. ružen hung. rugota habd. croat. rugo verant. luč. budin. 26. ružan verant. ružiti luč. serb. rug mik. živ. 2. 12. 160. ružiti 66. 121: rad. **раг** ringi.

ждъ adj. in foutt. psl. non habes: nsl. rôd asper croat. rud crispus verant. rudetine cincinnus verant. serb. rud crispus kosa ruda mik. naruditi rugare mik. ahd. araudi asper.

ржжие n. ῥομφαία gladius greg.-naz. nsl. rôžnat armatus hung. cf. **оржжие**.

ржжьникъ m. ἐμπαίκτης irrisor 2. petr. 3. 2. -vost.

ржжьнъ adj. γέλοιος, καταγέλαστος ridiculus greg.-naz. sup. 333. ex -op. 2. 1. 24. zlatostr. -saec. XVI. - **смѣхъ** sup. 263. ἀσχημονῶν deformis **ланитѣ видѣти -нѣ сжшти** greg.-naz.

ржка f. χείρ manus **роукама хытрь на дѣло** ephr. **роукою тлькноувь** prol. **живоначелна роука** greg.-mon. **на ржкоу** εἰς τὰς ἀγκάλας ostrom. potestas mon.-serb. chron. **кыхоу подъ роукою** vost. 2. 118. **соущихъ подь роукою его** prol.-mih. **калогере кое смо оузели подъ нашоу роукоу** gram. 37. **подъ роукою емоу соущимь** prol.-mart.: nota **ржца** pat.-mih. strum. pro **роуцѣ**; **издроукы** mat. 27. **издроукъ** 46. nsl. rôka: na rôke mi je; oberôč, zoberôč dain. 255. slabo se roči es geht schlecht von statten bulg. **ръкъ**; **ръкаи** croat. rukovati desponsare serb. čeljad od poštene ruke živ. 34. adde rukunica ansa drev. runka pruss. rankan acc. lit. ranka lett. rôka: rad. **рак** lit. renku, rinku lego pruss. sen-rinka colligit ztschr. 11. 181.

ржкавица f. chirotheca krmč. 215. krmč.-mih. 261. men.-mih. bus. 722. nsl. rokavica bulg. **ръкавицъ**.

ржкавъ m. manica ant.-hom. 146. sbor.-kir. 61. bus. 717. nsl. rokav bulg. **ръкав**.

ржкавьновати: -вн- πονηρεύεσθαι bon. male pro лжкавьновати, quod vide.
ржковоливъ adj. χειραλγός manibus aegrotans men.-mih. greg.-lab.
ржководитель m. qui ducit ioann. int. pat.-mih. ber. gr. χειραγωγός.
ржководити -ждж -диши vb. χειραγωγεῖν ducere ant. sim. I. 27.
ржководние n. sensus obscurus: роуководниемь недоугы нцѣлнхь hom.-mih.
ржководьствовати -воуж -воуеши vb. ducere chrys.-lab.
ржководьць m. dux io.-sin.
ржковожденние n. ducere chrys.-lab.
ржковражька f. chiromantia alex.
ржковражьбитель m. chiromantis trigl.
ржковать v. ржкоать.
ржкодажда m. dispensator leont. 107.
ржкодрьжьць m. vas quoddam напльнниеть се - hom.-mih. 201. cf. ржчька.
ржкодѣйствние n. opera bus. 810.
ржкодѣланние n. opera sabb.-typ. adde роукоделисати mon.-serb. 461.
ржкодѣлатель m. qui manu operatur ant. -hom. men.-mih.
ржкодѣлательница f. quae manu operatur mir.
ржкодѣлние n. operatio quae fit manibus pat. io.-sin. isaak. mir. men.-leop. sabb.-typ. bus. 808. res manu facta железними -лнами alex.-mih. 172. dial.-šaf. gr. χειρουργία.
ржкодѣльникъ m. χειροτέχνης opifex men.-mih. op. 2. 2. 285. io.-sin.
ржкодѣльствовати -воуж -воуеши vb. manu operari isaak.
ржкозаать m. qui manu prehendit, uti videtur io.-sin. adde -заемникь dial.-šaf. 164.
ржкоимлы m. χειραγωγός dux hom.-mih. 122.
ржколржкити -жж -жнши vb. ordinare, ni fallimur дланию рака -жилъ lavr.-op. 34. -жить ракъ владыкоу bus. 55.
ржкомыикъ m. mantile -мыкъ ziz. ber. -мойникъ lavacrum trigl.
ржкомыы f. κάδος situla psalt.-theod. pelvis in qua manus abluuntur ioann. 204. misc. 95. -мны mon.-serb. -мои sof. 25. chronogr.
ржконосити -шж -сиши vb. manu ferre acad.
ржкообычьнъ adj. cicur (de fera) prol.-vuk.
ржкопашь adv. manu борет сж роукопашь съ лютымъ звѣремъ bus. 624. russ. рукопашь.
ржкописанние n. χειρόγραφον chirographum sup. - нашего грѣха sim. I. 1. 16. -ѱание sup. 366. 368.
ржкописьнъ adj. manu scriptus -на книга mir.
ржкоподъписательнѣ adv. propria manu subscribendo mir.
ржкополагати -аж -аеши vb. ordinare -сѧ nom.-mik. 140.
ржкоположение n. ordinatio prol.-mih. io.-sin. nom.-mik. 40. ok. 59. правилно -жении nom.-mik. 98.
ржкоположити -жж -жиши vb. χειροτονεῖν eligere, ordinare.
ржкопростртние n. ordinatio gram. 148. gr. χειροτονία.
ржкопжто n. manuum vinculum gr. χειροπέδη -ты f. alex. acad.
ржкоснлние n. manus vinctae alex.
ржкосътворение n. res manu facta -створен- hom.-mih.
ржкотворение n. operatio quae fit manibus gr. χειρουργία.
ржкотворенъ adj. χειροποίητος manu factus šiš. 179. -рен- ostrom. bus. 487. -ренномь монастыри bus. 202.
ржкохытростьнъ adj. opifex коузньць - dioptr. gr. χειροτέχνης.
ржкохытрьць m. τεχνίτης artifex cant.-cant. 7. 1.
ржкохждожьникъ m. artifex int.
ржкоатние n. δράγμα manipulus triod. men.-mih. 260. trigl.
ржкоать f. δράγμα manipulus sup. 272. 8. hom.-mih. io.-sin. isaak. proph. mat. 53. bus. 393. trigl. -вать sup. 182. 18. greg.-naz. psalt.-int. -saec. xii. hes. hom.-mih. mat. 26. -вѣдь bon. ephr. -вѣть bon. -ватка, -ваточка, -ватце trigl. nsl. rokovet habd. -ved, -vat; -vád dain. 48. cf. bulg. ръkojkъ pokl. 1. 55. croat. rukovet verant. rukovat m. hung. serb. rukovet; rukovetac mik. pol. rękojeść oserb. rukvać.
ржкоѱание v. ржкописание.
ржчати сѧ -аж сѧ -аеши сѧ vb. fideiubere trigl. chron. 1. 23. 10.
ржчица f. parva manus trigl. manubrium mon.-serb. ἕλιξ volumen parem.-chiland. - ово на грознь op. 2. 2. 53.
ржчь adv. manibus ниже своего не знаеши, цѣ и въ роучь имый ex. торгоуй по любовно, а денги плати въ роучь domost. -vost. cf. nsl. oberôč et rôč m. ring aus zwei zweigen um z. b. zwei pfähle zu verbinden.
ржчька f. parva manus trigl. στάμνος urceus

pent.-mih. hebr. 9. 4. -bulg. oct. triod. cozm. nom.-barb. men.-leop. typ.-nic. ber. trigl. mon.-serb. 298. роучка vost. роучкоу принанвалъ vost. 2. 88. nsl. ročca henkel ročka.

ржчьникъ m. mantile š.-gl. 100. fideiussor mon.-serb.

ржчьница f. κλοιός furca, collare barl. 80: adde - злата men.-mih. 303. urceus: nota дають братии по -ци вина typ.-nic. nsl. habes ročnica handhacke.

ржчьнъ adj. χειρός manus svjat. sup. ant. - прьсть prol.-mart. - дѣло men.-mih. hom.-mih. antch. bus. 389. 813. - блоудъ tur. misc.-šaf. - лоукъ sabb.-typ. - оуброусь men.-mih. по -чной чаши вина typ.-nic. mansuetus trigl.

ржчѣй respondens gr. χεῖρας ποίας legendum fortasse -цѣ чии sup. 323. 18.

ржштати v. вържштати.

роумьскъ v. роумьскъ.

роундакь m. ὀρύνδακος oryndacus -кь sup. 88.

С.

с decima nona alphabeti cyrillici littera, слово dicta, numerum cc indicans.

саблица f. gallina сабль ходя въ саб'лицахъ веселъ ἀλέκτωρ περιπατῶν θηλείαις prov. 30. 31. -svjat.-op 2. 2. 403. mat. 9. cf. сабль.

сабль m. ἀλέκτωρ gallus саб'ль svjat.-op. 2. 2. 403. mat. 9. сабль ходя въ саб'лицахъ веселъ svjat.

сабльнъ adj. ensis оударении сабельнаго step.-vost. 1. 61.

сабля f. ξίφος ensis men.-vuk. mon.-serb. int. chron. ἐγχειρίδιον pugio имать же и саблю въ десници ierem. ep. 14. -vost. op. 1. 101; 2. 1. 115. измъкнж саблю свою ис капи ея; изидеть сабля моя отъ капи своея iez. 21. 45. -mat. 48. имать саблю въ десници ier. -epist. 14. -mat. 50. σπάθη gladius io.-dam. op. 2. 2. 317. adde per. 4. 83. chron. 1. 157. сабель pl. g. vost. 1. 82. сабиа bulg.-lab. сабелка trigl. nsl. sablja bulg. sabijъ, sabь serb. sablja russ. сабля pol. szabla magy. száblya lit. šoblis rum. сабie it. sciabla sp. sable fr. sabre Diez 309: Frisch 2. 139 e gr. ζαβός curvus natum putat cf. magy. szab scindere.

сава f. savus fluvius sabb. 159. prol.-mih. 287.

сава m. sabbas sup.

савантинъ m. qui est mon. s. Sabbae clim. 288.

саванъ m. σάβανον sabanum trigl. срачица и - men.-leop. leichentuch chron. 1. 199. тѣло -номь повито par. 175. russ. саванъ pol. sajan fz. saie gr. σάβανον, σάββανον mlat. sabanum sp. sabana afr. savene goth. saban ahd. saban mhd. saben diefenb. goth. wörterb. 1. 179. 770. Diez 299.

саваоѳъ m. sabaoth sup. -оѳа svjat.-mat. 7.

саватизоуси gr. σαββατίζουσι - когда доуша op. 2. 2. 98.

саватисмо n. σαββατισμός sabbatismus - доушъ op. 2. 2. 97.

савековъ adj. σαβέκ sabec въ громѣ савѣковѣ vost. 1. 187.

савелиянинъ m. sabellianus krmč.-mih. 378.

савелиянськъ adj. sabelliani -лиан- zak.-serb.

савелияньствовати -воуѭ -воуеши vb. sabellianum esse, -лианс- pan.

савиний f. sabina sup. 95. -ни sup. -ниѭ sg. i. sup. 94. 22. adde -нж sg. a. sup. 100. 15. 19.

савиновъ adj. poss. sabini sup. greg.-lab.

савинъ adj. poss. sabbae sabb. 115.

савинь adj. poss. sabini жена -ня greg.-lab.

савлъ v. саоулъ.

савль v. саоуль.

савонь adj. σαβῶν sabon iob 6. 19. -mat. 54.

саворий m. saborius sup. -ря sg. g. sup. 186.

сагаръ v. сагарь.

сагарь m. sagaris fluvius до -ря рѣкы prol.-mih. -рѣ sg. l. ibid.

сагъ v. посагъ.

сагъ m. σάκκος saccus azbuk. облѣче ся въ - cyr.-hier. op. 2. 2. 58. adde сагове свильне alex.-mih. 186. croat. sag tapes verant. serb. sag idem pol. sagaj cf. lat. sagum Diez, wörterb. 302. mlat. sagia, saia.

сагъчий m. officii genus деодоръ же и оуаръ оба сагчии вѣрника царя бѣста хрстиана vost. e cod. saec. xv. cf. санъчий.

садало v. сѣдало.

садарь m. hortulanus яко - прѣхытрь показа людьмь животьное дрѣво men.-saec. xi.

садитєль m. qui plantat sbor. hom.-mih. - **лозны** chrys.-lab.

садити -ждѫ -диши vb. φυτεύειν plantare dial. sup. krmč.-mih. nom.-barb. - **виноградь** chrys.-lab. **до сѧгєнє лозє** chrys.-duš. 18. - **сѧ** considere chron. drev. zode.

саднѥ n. plantae bulg. cf. **садовниѥ**.

садовниѥ n. φυτά plantae, pomaria prol.-mart. δένδρα arbores pent.-mih. adde prol.-vuk. pat. men.-leop. per. 17. 32. - **маслиньно** prol.-mih. - **дивно** dial.-šaf. **-вьє** op. 2. 2. 84. **-вны** chrys.-lab. steph. prol.-vuk. **-вна** man. 127. dial.-šaf. **врѣждати -вны** prol.-mih. **пожєжє -вны** prol.-vuk. čech. sadoví cf. **саднѥ** et pol. sadowić collocare.

садовъ adj. horti trigl.

садовьнъ adj. φυτοῦ plantae; φυτῶν plantarum prol. triod. ex. men.-vuk. pyrg. trigl. - **родъ** dioptr. **кърѧ -нъıи** io.-clim. **-вна вѣтвь** prol. **роса -вна** chrys.-lab. **-вно правлєниѥ** krmč.-mih. 216.

садодѣиствиѥ n. plantatio gr. φυτουργία.

садодѣлатєль m. hortulanus gr. φυτουργός.

садодѣлатєльство n. plantatio gr. φυτουργία.

садоковъ adj. sabec **повѣда ємоу аггєль овєнь вь грьмоу -вѣ** misc. 56. cf. **савєковъ**.

садокъ m. sabec **садокь наричєть сє лобода** misc. 56. cf. **садокъ** hortulus trigl.

садохранитєль m. pomarius trigl.

садоукєи m. σαδδουκαῖος sadducaeus šiš. 8. **садокыиє** pl. n. nicol.

садоукєискъ adj. sadducaeorum mat. 38. **-кииск**ъ ibid.

садоукиискъ v. **садоукєискъ**.

садъ m. φυτόν planta sup. op. 2. 2. 24. 199. hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 399. ex.-op. 2. 1. 15. pyrg. adde pat. ant. isaak. sim. I. 23. **садовє вьсицин** svjat.-vost. fructus sup. 29. δένδρον arbor op. 1. 111. pent.-mih. ἄγρωστις genus herbae mich. 5. 7. -mat. 50. ἄλσος silva op. 1. 27. pent.-mih. **садовє** ἄλσος silva pent.-mih. hortus krk. sg. g. **садоу** et **сада** l. **въ садоу** men.-leop. isaak. n. **садовє** op. 2. 2. 672. d. **садовомь** chrys.-lab. i. **садовъı** op. 2. 1. 84. l. **садовохъ** dioptr. **садь божьствьнь** hom.-mih. 130. **вь садѣ савєковѣ** pent.-mih. **вь оградѣ срѣдѣ сада** greg.-lab. **сади и дрѣвєса** krmč.-mih. 377. **вьнѣ сада быти** krmč.-mih. **садь дѣлаѥть** φυτὸν θεραπεύει hom.-mih. **оладѣѥть садъ** antch. **отъ всєго сада ꙗсти** bor. nsl. sad obst dain. rum. **сад** planta **съдєск** planto.

сажда f. ἀσβόλη fuligo **потьмьнѣ паче сажди образь нхъ** ὑπὲρ ἀσβόλην ierem.-thren. 4. 8. -vost. fuligo barl. 33. 129. dial.-šaf. **сажа** ber. **саждами лица нхъ почрънивъ** barl.-vost. male **сарджа** op. 2. 2. 142. nsl. saje; sajev lex. sajev lěščnik reife haselnuss čech. sáze pol. sadza oserb. sazy fuligo.

саждати -дѭ -дѥши vb. figere **на колъ** - bus. 701. 705. **аще за двѣ лѣтѣ нє достигноуть саждєнию правила** krmč.-mih. 217.

саждєниѥ n. ἐμφύτευσις emphyteusis krmč.-mih. 216. **-нию правила** 217.

саждьнъ adj. fuliginis trigl.

сажништє n. σάκκος saccus **облєчє сѧ въ острo** cyr.-hier. op. 2. 2. 58.

сакєларии m. σακελλάριος sacellarius **-кєлмen.-vuk. -кєл-** sup. **-кєларь, -кєлара. -кєлароу** sup. 92.

сакєлны f. saccus **-лны** leont.

сакосъ m. saccus trigl.

сакоулъ m. βαλάντιον crumena - **платѣнь** prol.-cip. adde men.-vuk. mon.-serb. **-лы** mon.-serb. weig. 2. 528. nsl. sak rete; sačec klruss. sakvy russ. сакъ saccus. rete саква čech. pol. sak; sakwy magy. szák alb. sak rum. **сак** lat. saccus ngr. σακκί, σακκοῦλι, σακκοῦλα orient 1. 526. corss. form. 27.

саламандра f. salamandra bus. 918. trigl.

саландаръ m. donum pro officio mortuorum **писа саландарь и обща листь, и дадє мачь и поушкоу** spom. -cet. **сарандаръ** spom. -cet. par. 137. **саландарь и подмири** ibid. **саландарь сє подьмирно** ibid. serb. salandar ngr. σαραντάρι.

салимьскъ adj. σαλήμ salem šiš. 178. op. 2. 2. 31.

сало n. adeps tur. men.-mih. - **звѣриноє** bus. 733. **свинноѥ** - krmč.-mih. 262. - **прѣсно** misc.-šaf. **-ломь єлєньмь** misc.-šaf. **гоушчє** - misc.-šaf. nsl. bulg. salo čech. sádlo pol. sadło.

саломиинъ adj. poss. salomes men.-vuk.

салъмона f. σαλμανά salmana bon. 82.

сальнъ adj. sebosus trigl.

самариискъ adj. σαμαρείας samariae krmč.-mih. **-рєискъ** assem.

самаритинъ m. samaritanus **-тє** op. 2. 2. 378. proph.

самарны f. samaria assem. š.-gl. 69. mat. 13.

самаръ m. onus pat. 29. мѣшокъ azbuk. bulg. samar tragsattel milad. 532. croat. samar clitellae verant. serb. samar onus. clitellae konj za samar mik. čech. soumar alb. samar gr. σάγμα lat. sagma it. sp.

salma fz. somme rum. самар magy. szamár asinus mhd. soum weig. 2. 546.
самарьскъ adj. σάγματος clitellae prol. prol.-cip. -ко оүже κατὰ τοῦ σάγματος σχοινίον men.-vuk.
самарьскъ adj. samariae -реckь strum.
самарининъ m. samaritanus bus. 977. -рѣнинъ nomoc.-bulg. sup. -рѣнехъ assem. -ранинь men.-mih. cyr. 8. š.-gl. 69. sup. -раномь krmč.-mih.
самарянъіни f. σαμαρεῖτις samaritana chron. 1. 203. -ниие šiš. xvii. -ранинъі men.-mih. -ранини men.-mart. hom.-mih. -рѣнъини assem.
самаряньскъ adj. σαμαρείας samariae šiš. 15. mat. 43. -раньскь krmč.-mih. 355. cyr. 8. -рѣньскь izvêst. 6. 384. lavr.-op. 17. -рѣнескь strum.
самаряньскъі adv. samaritanorum more -рѣньскы cyr. 18.
самарянъство n. samaritanorum doctrina -ранс- krmč.-mih.
самвикининъ adj. σαμβύκης sambucae dan. 3. 5. -proph. mat. 49. bus. 179: recte -кинъ cf. самвикъ alex. mhd. sambûke.
само v. сѣмо.
самоборьць m. αὐτομαχῶν suis viribus pugnans krmč. 44. krmč.-mih. prol.-vuk. prol.-cip. prol.-mih. men.-vuk.
самобратия f. coll. αὐτάδελφοί fratres germani prol.-cip. prol.-lab. men.-mih. prol.-mart.
самобратъ m. αὐτάδελφός frater germanus trigl. -та два men.-mih.
самобратьнъ adj. fratris germani dioptr.
самобратьнь adj. poss αὐταδέλφου fratris germani.
самобратьць m. αὐταδελφός frater germanus prol.-lab. men.-vuk. prol. prol.-cip.
самобъітие n. solum esse -тьемь αὐτομάτως op. 2. 2. 305.
самобъітьнъ adj. propriae essentiae pan. int. -ное casus alex. вазнь и -ное оүчиния svjat.
самовештьно adv. sensus dubius: - искоүсити par.
самовидьно adv. αὐτομάτως sponte men.-vuk.: male, forte pro -движьно.
самовидьнѣ adv. suis oculis: pro самовольнѣ sup. 441.
самовидьць m. ἐπόπτης, αὐτόπτης oculatus testis ostrom. šiš. 254. sup. 231. georg.-vost. -дьчь словоү spec. 22.
самовила f. numen quoddam bulgarorum изь млада пострадаеть зли дроүгь боүдеть самовили брать misc.-šaf. 134. cf. milad. 1. 5. 6. 7. 179. 204. 226. 280. 483. 524. 528. verk. 2. 3. 152. 235. 371.
самовистьнѣ adv. proprio aspectu - видимь chrys.-lab.
самовладъі adj. imperans -доүщь mon.-serb.
самовластие n. αὐτεξουσιότης libera potestas ant. antch. int. tur. isaak. krmč.-mih. hom.-mih.
самовласть f. libera potestas meth. 1.
самовластьно adv. libere par.
самовластьнъ adj. αὐτεξούσιος qui sui iuris est krmč.-mih. op. 2. 2. 301. ant. sup. misc. gram. 11. chrys.-lab. hom.-mih. sabb. 130. misc.-šaf svjat. ber. mon.-serb. патриархь - glasn. 11. 164.
самовластьнѣ adv. libere ioann. chrys.-lab.
самовластьство n. libertas op. 2. 2. 17. -властво op. 2. 1. 72. cozm.
самовластьць m. qui sui iuris est ant.-hom. chron. 1. 65. αὐτοκράτωρ, uti videtur при ликинии самовластьци sup. sup. 61.
самоволие n. αὐτάρκεια sufficientia ant. dial.-šaf.
самовольнъ adj. αὐτάρκης sibi sufficiens pat. ant. gr. αὐτόβουλος; ἑκούσιος voluntarius op. 2. 2. 202. io.-clim.-vost. 1. 370. ber. misc.-šaf. αὐθαίρετος voluntarius šiš. 106: nota пиянъство -нъій бѣсъ sborn. съ -нъимъ бѣсъмь боряй ся sborn.
самовольнѣ adv. ultro -лнѣ nom.-mik.
самовольство n. αὐτάρκεια sufficientia krmč.-mih. krmč. cozm. hom.-šaf. bus. 810: op. 1. 35. respondet gr. ὑβολῷ самовольствъмь и льготою бес троүда спасти доүшѫ свою sborn.
самовъіченние n. sine praeceptore discere georg. georg.-šaf. gr. αὐτομάθεια.
самовѣтьнъ adj. sensus dubius io.-sin.
самоглавьнъ adj. αὐτοκέφαλος alex.
самодатьнъ adj. αὐτοσχέδιος -на моудрость hom.-mih. 98.
самодвижимъ adj. αὐτοκίνητος suapte natura mobilis bus. 921. dioptr.
самодвижьнъ adj. sua natura mobilis dioptr.
самодвижьнѣ adv. sponte dioptr.-lab.
самодвижьство n. sponte se movere доүшевное - krmč.-mih.
самодоволие n. αὐτάρκεια sufficientia ant.
самодовольнъ adj. sibi sufficiens trigl.
самодръжавьнъ adj. imperatorius ex. mon.-serb. -вьць mon.-serb. -вецъ trigl.
самодръжитель m. imperator sup. 114.
самодръжица f. imperans mon.-serb.
самодръжие n. summa potestas triod.

самодрьжьць m. αὐτοκράτωρ imperator krmč. triod. sup. **-дьрж-** svjat.
самодѣйствиѥ n. quod quis sua manu facit.
самодѣиць m. opifex **-дѣецъ** alex.
самодѣлатель m. opifex.
самодѣтель m. opifex.
самодѣтельнъ adj. opificis.
саможивьць m. sensus dubius: **настати ѣе сьможивьци** misc.-serb.
саможить f. ipsamet vita **-тъ** op. 2. 2. 300. cf. **жить**.
самозакониѥ n. potestas suis legibus utendi men.-mih. gr. αὐτονομία.
самозаконьнъ adj. αὐτόνομος qui suis legibus utitur op. 2. 2. 153.
самозванъ adj. αὐτόκλητος non invitatus men.-vuk. prol. prol.-cip.
самозданъ adj. per se factus trigl.
самозрачьнъ adj. sensus dubius: **- мятежь** lavr.-op. 43.
самоизвольнъ adj. αὐτεξούσιος qui sui iuris est, voluntarius io.-sin. chrys.-lab. sbor.-kir. 16. sup. 200. **-но сьмѣрениѥ** hom.-mih.
самоизвольнѣ adv. αὐθαιρέτως sponte hom.-mih. chrys.-lab.
самоизволениѥ n. libertas int. 30.
самоилъ v. **самоуилъ**.
самоиль v. **самоуилъ**.
самоимаңьнѣ adv. sensus dubius **-ннѣ** antch.
самоити -идѫ -идеши vb suos deserere: male pro gr. αὐτομολεῖν.
самокованъ adj. quem ipsi cudimus **-ныя копиа** bus. 916.
самокрьмиѥ n. se ipsum nutrire tur.
самоловъка f. sensus obscurus: **не оучи сѧ самовольствомъ и самоловкою** bus. 810. cf. pol. samołowka decipula.
самолюбивъ adj. sui ipsius amans trigl.
самолюбиѥ n. sui ipsius amor misc.-šaf. isaak. ber. slov.-novg. b.
самолюбьнъ adj. nimis sui amans isaak. gr. φίλαυτος.
самолюбьць m. qui nimis se amat gr. φίλαυτος.
самомысльнъ adj. αὐθαίρετος voluntarius prol.-mart.
самомышлениѥ n. libertas, uti videtur **-шле-** bus. 811.
самомьнивъ adj. arrogans **-мн-** euchol. **грьде се и -мнивь** αὐθαδιαζόμενος krmč.-mih. 127, **-мн-** ἀνεπίδεκτος hes. 10.
самомьнимъ adj. arrogans **-мнима гордость** tur.
самомьнительнъ adj. arrogans pam. 142.
самомьнѣниѥ n. arrogantia **-мн-** ber.
самоничьнъ adj. αὐτοφυής ex se ipso natus **чрьвь бесѣмене** - ad psalm. 21. 7. - psal.-int.-saec. XII. **чрьвъ бесѣмене самоничънъ раждаетъ сѧ** bon.
самообѣтьнъ adj. sensus dubius: **-на мольба** prol.-mart.
самоосѫжденъ adj. per se ipsum condemnatus clim. - **помысль** ioann.
самопечальнъ adj. sensus dubius ioann.
самоподвижьнъ adj. qui se per se ipsum movet ioann.
самопомавьно adv. se per se ipsum movendo alex.
самопоставленъ adj. a se ipso constitutus spec. 23. **-ленин оучители**.
самопрѣтыкатель m. sibi ipsi scandalum praebens dial.-šaf.
самораслъ adj. ex se ipso natus **былие -слое** dial.-šaf. 226. bulg. samorasъl čech. samorostlý.
саморасльнъ adj. naturalis; αὐτομάτως βλαστάνων **-но былиѥ** men.-vuk.
самораслъ adj. sponte crescens sup. 212.
саморатьнъ adj. sensus dubius io.-sin. clim. 212.
самородьнъ adj. αὐτοφυής naturalis op. 2. 2. 303. **-на топла вода** dioptr. **-на вльна** nomoc.-bulg.
саморѫчьнъ adj. qui sua manu aliquid facit gr. αὐτόχειρ.
самосатянинъ m. samosatensis.
самосвѣтъ m. ipsa lux trigl.
самосильнъ adj. αὐτοδύναμος per se potens trigl. **-на сила** pan. russ. **самосильво**.
самосияньнъ adj. per se ipsum lucens.
самословиѥ n. sensus dubius men.-belg.
самословьнѣ adv. sensus dubius dioptr.
самослышатель m. qui ipse audivit prol.
самослышьць m. qui ipse audivit georg.-vost. alex.
самособиѥ n. μονοειδές op. 2. 2. 630. ἰδιωτεία vita privata op. 2. 2. 631.
самособьно adv. proprie: per se ipsum **человѣкь самособьно своею главою да ходить** chrys.-lab. **молитвою и самособно онѣмь изьобильноую пищоу оть рыбь подасть** prol.-mart.
самособьнъ adj. proprius alex. **трапеза довольна есть самособными** chrys.-lab.
самостройнъ adj. sensus dubius: **ересь -наа** dial.-šaf.
самострѣлъ m. balista **-лы** pl. a. op. 1. 128. **-ла** sg. g. vost. 1. 463. nsl. samostrěl arcus, catapulta meg. balista habd. samostrla arcus lex. billichfalle adde samostra

samojstra; samojstrna (e samostrêlna) rib. čech. samostřel.
самосоулъ m. se ipsum fallens, uti videtur: мнози бо соуть самосоули, сами ся лиҳо льстяще ephr.-vost.
самосъдѣловальница f. αὐτουργός ipsa faciens men.-vuk.
самосълоучайнъ adj. qui casu fit alex. αὐτόματος trigl. самослоучай trigl. самослоучный alex.
самосвръшенъ adj. per se perfectus trigl. -нъи нѹ ҳе antch.
самосѫдъ m. per se ipsum indicans alex.
самотворительнъ adj. sponte faciens gr. αὐτοποιός.
самотворьнъ adj. e se ipso natus αὐτοποιός alex. блюдь - alex.-mih. 39. чаша -на alex.-mih. 191. риза -на krmč.-mih. 191. αὐτόροφος se ipse contegens камень - hom.-mih. ἰδιόκτητος sup. 241.
самотворьць m. sua sponte faciens gr. αὐτοποιός.
самотокъ m. sponte profluens gr. αὐτόρρυτος sup.
самоточьнъ adj. sponte fluens chrys.-lab.
самооугодние n. sibi placere io.-sin.
самооугодьнъ adj. sibi placens ber.
самооукорениие n. se ipsum humiliare.
самооукрашенъ adj. a se ipso ornatus - камень š.-gl. 62.
самоҳотительнѣ adv. voluntarie par.
самоҳотние n. αὐτοθέλεια voluntas chrys.-lab. nom.-mik. 151. -ҳотниемь libenter men.-mih. -ҳотьемь bus. 483. отъ -ҳотиꙗ ἐκ ταὐτομάτου man. 55.
самоҳоть f. αὐτοθέλεια voluntas оумрьтвивъ ся -тьѭ sup. 200 -тию sg. i. sponte men.-leop. hom.-mih. croat. samohot adv. hung. възе -тию leont. съмрьть приемаше самоҳотию hom.-mih.
самоҳотьно adv. sponte prol.-cip. доиде - men.-vuk. sponte men.-vuk. nom.-mik. 9. възвысивъши се самоҳотьно земли изнадь ровоу .к. лактей prol.-mart.
самоҳотьнъ adj. αὐτοθελής voluntarius prol. sbor. io.-dam. ber. -но изволениие men.-mih. -на смрьть hom.-mih. croat. samohotan hung. russ. dial. самохотъ čech. samochtě pol. samochcąc.
самоҳотьнѣ adv. ἑκουσίως voluntarie hom.-mih. prol.-mart. mir. ἑκοντί sponte sup. 334.
самоцвѣтьнъ adj. per se ipsum florens обличие его ꙗко -тный камень τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου num. 11. 7.
самочетврътъ adj. ipse quartus -тоую вещь въздати quadruplum misc.-šaf. nsl. samosto centuplum lex. samosto zrn crell 105. serb. samostoti šezdeseti tridesti živ. 86. samostokrat trub.
самочиние n. propria voluntas io.-sin. clim.
самочиньникъ m. inobediens ber.
самочиньнъ adj. inobediens io.-sin.
самошестъ adj. cum aliis quinque mon.-serb. 85. 9. 15. 32.
самошьстивъ adj. αὐτοκίνητος qui per se ipsum movetur op. 2. 2. 300. -шес- io.-dam.
самоꙗдьць m. proximum perdens alex. cf. čech. samojedi m. pl. lamiae pol. samojedź f. anthropophagus.
самоѳракиꙗ f. samothracia -ѳр- men.-leop.
самоуилъ m. samuel самоилъ bon. самоила sg. g. nic. -лѣ sg. l. bor. šiš. 220. -ль sup. 428. -лꙗ sg. g. šiš. 30. -лю sg. d. antch.
самоуиль v. самоуилъ.
самоуринъ m. mustela zibellina azbuk. bulg. samur kalpak, kalpak samurlijъ milad. 219. 408. serb. samur ngr. σαμοῦρι.
самъ pron. 1) αὐτός ipse отъ самѣҳъ пеленъ men.-leop. сама прѣисподьнꙗꙗ доити αὐτὰ τὰ κατώτατα καταλαμβάνειν sup. 354. самъ себе, чиста ҳранити cloz I. 120. прѣдаста се сама волею prol.-mih. самь себе оуби prol.-mart. 2) sponte сама рака исҳождаше αὐτομάτως τὸ γλωσσόκομον ἐξήρχετο men.-vuk. начеть рака ҳодити сама krmč.-mih. еже само възникнеть pent.-mih. само о себѣ сьтворише по своеи емоу твари exod. 39. 5. -pent.-mih. само ся о себѣ движеть αὐτόματον φέρει greg.-naz. сама ся отврьзаҳоу (врата) sup. 151. 3) solus, unus отъ соущиниҳъ на самомь hom.-mih. 5. nsl. na samom prip 226. samorogač unicornis, monoceros meg. lex. serb. nije dobro čovjeku biti samu živ. 2. 4) cum numeralibus ordin. respondet germ. selb: самого третиꙗ sup. 120. 15. самъ третий chron. 1. 94. самъ третий per. 52. 33; 60. 3. иванко самь третий з братиомь chrys.-duš. 48. самомоу осмоу per. 26. 34. самого четврьта per. 60. 12. nsl. samodrug rib. duplus meg. samodruga gravida; samotrek rib. on je noe samoosmega ohranil trub. serb. samodrug, samotreć russ. самдроугъ; самдесятъ cf. scr. âtma-pańćamas germ. selbander, selbfünft holl. zelf de tweede Justi 109. 5) mas подобьнѣмь своимъ приложитъ ся самъ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσ-

κολληθήσεται ἀνήρ sir. 13. 16. - bus. 158. 7. cf. самка scr. samas similis, aequus samam una gr. ἅμα, ὁμός lat. semol, simul; similis goth. samana, samath ahd. sama idem samet arm. hamak totus bulg. sam, samin, samičьk, samsi, samsin ztschr. 2. 128; 6 102. beitr. 1. 313. Pott 1. 823. curt. 1. 286. corss. form. 22. 349.

самъка f. femina trigl.

самъпсонъ m. σαμψών samson **сампс-** chron. **сӑмпсса** cloz I. 783. **самъѱонъ** svjat. **сам'ѱонъ** antch. **саѱонъ** sup. hom.-mih. **сапсонъ** chrys.-frag. **самѱоновь** adj. poss. dial.-šaf.

самъпсонь adj. poss. samsonis **самьѱонь** pent.-mih. **самѱонѣ** vost. 1. 379.

самъфиръ m. σάπφειρος sapphirus pent.-mih. **самф-** bus. 921. **самъдиръ** sof. **сапф-** sup. greg.-naz. **сапъд-** svjat. bus. 263. **саф-** alex.-mih. 78.

самъчий m. 1) gen. **-чиꙗ** οἰκονόμος oeconomus op. 2. 2. 200. esai. 36. 3; 37. 2. - proph. esai. 36. 3. -vost. exod. 37. 2. -mat. 50. **самъчиѥ** io.-clim. ὁ ἐπὶ τῆς οἰκίας gen. 43. 15. -pent.-mih. op. 1. 14. 90. **самчиа** sg. n. vost. praefectus **самъчиꙗ** sg. g. sup. 218. 2) gen. **-чиꙗ** azbuk. **самчию своѥмоу** gen. 43. 16. -vost. **самьчию** sg. d. pent.-mih. men.-mih. ngr. σαμψής vita s. Clementis cf. **санъ**, ergo, ni fallimur, pro **санъчий**.

самъчинъ m. oeconomus men.-mih. 138. cf. **самъчий**.

самьство n. idem esse alex.

самьць m. mas georg.-šaf. misc. trigl. nsl. čech. samec pol. samiec oserb. sanc cf. **самъ**.

сани f. pl. traha trigl. chron. nsl. serb. sani; sankati se rheda vehi habd. senkati se im schlitten fahren bulg. sani, sanije magy. szán rum. **санис** drev. zohnău.

санитъ adj. ἅγιος sanctus vost. **ни агґели ни санитни; меньшаа санитн** op. 2. 1. 194. **санити; саниты** op. 2. 2. 310. **ѥдинъ сан'тъ** op. 2. 1. 194. **ни ангела ни санти** vost.-e cod. saec. XIV. **о сантхъ** vost. **малъıꙗ же и великъıꙗ ли меншаꙗ сантъı** vost. e lat. sanctus: **санитъ** e **сантъ** natum videtur ahd. sancti mhd. sancte, sante, sandi, sand nsl. šent et š: škocjan s. Cantianus.

сановитъ adj. ἀξιωματικός dignitate praeditus men.-mih. sup. **-та чѧдь** men.-mih. greg.-lab. - **моужь** men -mih. ὁ ἐπ' ἀξίας greg.-naz.

сановьникъ m. ἀξιωματικός dignitate praeditus georg. krmč. greg.-lab. men.-leop. chron.

сановьнъ adj. βαθμῶν dignitatum men.-mih. ἀξιώματος dignitatis ant.-hom. ephr. men.-mih. - **поꙗсъ** prol.-mih. dioptr. **-но величию** men.-mih. **радникь -ныхъ и безъ сана** greg.-lab. **-ныими и воинскыими чинми** greg.-mon. 53.

сանолюбьць m. dignitatum amans pam. 254. **царскы сънь въжделѣвъ** glasn. 11. 162.

санъ m. ἀξίωμα dignitas sup. zlatostr. cyr.-hier. **санъ того ѥсть ѥже клеветати на грѣхъ** zlatostr. **коликъ вамъ санъ дасть** cyr-hier. ἀξία dignitas men.-mih. io.-dam. ex. sir. 10. 32. -vost. **саномъ и козиию** ἀξίᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι dignitate et exercitio dam. **противоу санови ѥѩ** κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς sir. 10. 31. -vost. honor sup. 215. δῆμος ies.-nav. 13. 15. -pent.-mih. ἀρχή potestas sup. pent.-mih. io.-dam. **ꙗкоже етеръ богатство или санъ отъ кнѧзꙗ приимъ** πλοῦτον καὶ ἀρχήν divitiis et principatu io-dam. auctoritas sup. gradus sup. 205. τάξις ordo bon. εὐπραξία res secundae **въ санѣхъ страшьнъ сꙑ и въ бесаньствѣ неоутѣшимъ** zlatostr.: male contubernium sup. 50. 10. adde sup. ok. 54. bus. 419. mon.-serb. duš. **властию сана** chron. 1. 157. - **свѩштеньства** sabb. 16. **въ саноу, рекъше оуроцѣ какомь любо** bus. 377. **сана лишенъ** krmč.-mih. **сана** bus. 291. 292. sg. l. **саноу** lavr.-op. 52. bus. 377. men.-mih. krmč.-mih. 144. vost. 1. 239 **о саноу ради** men.-mih. cf. curt. 1. 347.

санъдалиꙗ f. σανδάλιον sandalium **-лиѥ** pl. a. prol. pyrg. **обоувени въ саньдалие** nicol. sg. g. **-лиꙗ** pl. azbuk. ziz.

санътъ v. **санитъ**.

сань f. δράκων draco **на змиꙗ на санъ бѣгающи; на змиꙗ на санъ лоукавоую** parem. 1271; alio cod. **на змиꙗ и на сань лоукавьноую**; alio cod. **на землю и на санъ бѣлꙗ на землн и на санъ лоукавый** ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιὸν esai. 27. 1. čech. saň f. san m.

саѯоньскъ adj. saxonicus - **ѥзыкъ** prol.-mart.

сапати -плѭ -плеши vb. stertere trigl. čech. sápati pol. sapać, sapy.

сапогошьвьць m. σκυτοτόμος sutor dial. ber.

сапогъ m. ὑπόδημα calceus ostrom. deut. 29. 5. -pent.-mih. κρηπίς crepida men.-vuk. prol.-cip. adde assem. chron. lit. sapogas cf. scr. sap ligare.

сапожьникъ m. sutor -жн- mir. ber.
сапожьничьскъ adj. sutoris -ска ржкодѣлательница mir.
сапожьнъ adj. ὑποδήματος calcei vost. 1. 108. ant.-hom. pat.-šaf. шьвь сафожьны ephr.-belg. мѣры -жныи bus. 389. -жные гвоздие prol.-mart. 114.
сапсонъ v. самъпсонъ.
сапоунъ m. sapo misc.-šaf. 152. lat. sapo gr. σάπων ngr. σαποῦνι ahd. seifa and. sâpa.
сапъфиръ v. самъфиръ.
саракинъ m. saracenus georg.-šaf. krmč.-mih. dial.-šaf. -кыне chron. cf. срацинъ.
саракиньскъ adj. saracenicus -нстии оуровее bell.-troj. 18.
саракоустиі f. τεσσαρακοστή ngr. σαρακοστή quadragesima gram. 183. 211. сорокооустью разарити krmč.-saec. xIII. -стию ibid. не достоить сорокооустью въ послѣдьнюю недѣлю четверка раздарити krmč. xIII. сорокоустье pam. 194. -кооустье 173. саракости greg.-lab. 75.
сарандаръ v. саландаръ.
сардий m. σάρδιον sardius pat.-mih.
сардикий f. σαρδική sardica - рекьше срѣдьць krmč.-mih. кь -кыи greg.-mon. 72. -киѩ сирѣчь средьць sbor.-kir. 14. вь -кии, иже ныныа глаголеть се срѣдьць krmč.-mih. 85. cf. срѣдьць.
сарефъда f. sarepta -фьда hom.-mih.
сарефъдийскъ adj. sareptensis -фьдуйскь hom.-mih.
сарефъдѣнъіни f. sareptensis -вьдѣнины men.-mih. 374.
саръдинъ m. sardus сар'дн hom.-šaf.
саръдьскъ adj. sardicus krmč.-mih. 326.
саръматиѩ f. σαρματία sarmatia сармоp. 2. 2. 152.
саръматьскъ adj. sarmaticus по сарматскоу op. 2. 2. 14.
саръринъ adj. poss. σάρρας sarrae šiš. 52. -рр- pent.-mih.
саснинъ m. saxo mon.-serb. duš - пастоухь есть misc. саси hom.-šaf. čech. pol. sas lit. sasas rum. сас ahd. sahso weig. 2. 528.
сасониѩ f. saxonia mir.
сасъ m. saxo misc. cf. сасинъ.
сасъігъ m. χοάνη fornax fusoria op. 2. 2. 148. χωνευτήριον ѩко злато въ -зѣ искоуси ѩ svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 403. in margine въ гърньци; въ пещи и въ сасызѣ ad esai 4. 4. -vost. сасыгъ вамъ сътворю иерсліма акы главьнь наполнивъ ad iez. 22. 22. -vost.
сата peregr. σάτον mensura aridorum трии - ostrom. - мѣра бише vost. 1. 354.
сатана m. satanas men.-vuk. per. 20. 5. cf. сотона.
сатанинъ adj. poss. satanae men.-vuk. dioptr. cozm. tur. dial.-šaf. trêb. cf. сотонинъ.
сатаниньскъ adj. satanae men.-vuk. misc.-šaf. bus. 813. ороужие -ко chrys.-lab. вина -ниска nom.-mik. 138.
сатаньскъ adj. satanae chrys.-lab. men.-vuk.
сати v. съсати.
сатрапъ m. satrapa -помь pl. d. alex.-mih. 38.
сатоурьскъ adj. σατυρικός saturicus bus. 383. -каѩ лица krmč.-mih. 153.
саоуловъ adj. poss. sauli svjat.-mat. 8.
саоулъ m. saul cloz I. 156. 157. sup. šiš. bor. -лѣ s. g. strum. савле sg. v. strum.
саоуль v. саоулъ.
саоуль adj. poss. saul šiš. 27. ephr. съ снмь съ саоулимь bus. 481. савль strum.
сафиръ v. самъфиръ.
сафирьнъ adj. sapphiri - столпъ sbor.-kir. 39.
сахаръ m. σάκχαρον saccharum tur. pam. 133. ahd. zukura indicae originis: scr. çarkarâ pracr. sakkara.
сачьць m. vestis - хоудь men.-mih. 132.
саѱонъ v. самъѱонъ.
свабинъ m. suevus заславше въ свабы meth. 6.
свагарь m. sensus ignotus: in ecclesia nom.-barb. - есть гоуба и трьсть ibid. cf. свегарь.
свад- v. съвад-.
свалмъ v. съвалмъ.
свара f. rixa tur. 105. trigl. вь сварахь misc.-šaf. безь свары men.-mih. 191. tumultus glag. pl. a. свары chron. да оумлькнеть домь оть тьмами плищевь и дыма и свари (forte pro сквары) chrys.-lab.
сварити -рѭ -риши vb. ὑβρίζειν contumeliose tractare hom.-mih. λοιδορεῖν obiurgare pent.-mih. μάχεσθαι pugnare ant. antch. - кого vita-theod. antch. adde chron. 1. 53. 5; 198. 41. отъдѣлшюмоу ли доушоу сваришн; hom.-mih. 92. жена сваришна бѣсить сѧ chrys.-frag. - сѧ μάχεσθαι pugnare ant.-hom. chrys.-lab. proph. trigl. сварите сѧ и ратите μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε iac. 4. 2. -vost. μάχεσθαι contendere pent.-mih. šiš. 171. сварѩщи сѧ и шегающе (recte fortasse шѩт-) vita-theod. 18. - съ кымь men.-leop. men.-mih. - на кого chron. 1. 128.

сваристα сѥ оба вельма men.-mih. 187. nsl. svariti meg. trub. čech. svářiti pol. swarzyć się nserb. svariś.
сварогоwъ adj. poss. ἡφαίστου hephaesti per. xxiii. **солнцѥ царь, сынъ** - per. xxii.
сварогъ m. numen antiquorum slavorum **деостъ (нѳестъ), югоже и -га нарицеть** per. xxii. Buslajev, o vlijaniji 49. cf. **-говъ.**
сварожнштъ m. numen antiquorum slavorum chron. 2. 5. **огнѥви молѧтъ сѧ, зовоутъ ѥго -жицѥмъ** vost.-op. 228. Dietmarus merseb. apud Pertz 812: šaf. contulit scr. svarga cf. **сварогъ.**
сварoсъвѣтьникъ m. qui rixam suadet antch.
сваръ m. μάχη pugna sup. 285. 298. šiš. 190. 252. leont. men.-leop. dioptr.-lab. chrys.-lab. krk. antch. vost. 1. 399. chron. 1. 170. 172. mon.-serb. **свирѣпъ на свары** clim. **свары дѣѫ** dial.-šaf. 244. **свари, прѣ** chrys.-lab. **радоуюкть сѧ сваромъ** holm. **нѥ бысть свара, югоже нѥ оумирихъ** men.-leop. **нѥ на любьвѥ, нъ на сваръ** sup. 285. nsl. svar trub. convicium meg. russ. **свара** čech. svár pol. swar oserb. svař and. svara respondere scr. svr, svar reprehendere Pott 2. 1. 930.
сварьба f. rixa pent.-mih.
сварьливъ adj. contentiosus bus. 808. holm. trigl. **нѥ** - ἄμαχος šiš. 256.
сварьнъ adj. **бого-** θεομάχος dei hostis sup. 294. **сварьнынхъ жидовъ** sup.
сварюти -юѭ -юѥши vb. increpare **-рати** glag. rixari krk. - **сѧ** μάχεσθαι pugnare šiš. 190. **-рати сѧ** par.
сварюниѥ n. increpatio **-рѥн-** glag.
сватати -аѭ -аѥши vb. pronubere trigl. - **сѧ** chron. 1. 78. čech. svatati pol. swatać.
сватвица f. sensus dubius: **оу распоустѣхъ или оу -цахъ** mon.-serb. 18.
сватити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ἐπιγαμβρεύεσθαι generum, affinem fieri **сватитѥ сѧ съ нами** ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν gen. 34. 9. -vost. misc.-šaf. 36.
сватни f. affinis **сватнамь** nom.-lab. **цароу сватна бѣшѥ** alex.-mih. 143. **сватокѥ и сватниѥ** zak.-serb. bulg. svatija; svakja milad. 615, serb. svaća russ. **сватья.**
сватовьство n. affinitas sbor.-kir. 52. chir. per. 34. 28. trigl. cf. **сватьство.**
сватъ m. affinis misc. zak.-serb. bus. 549. nom.-lab. sim. II. 8. sbor.-kir. 23. misc.-šaf. max. 128. sabb. 46. 199. trigl. per. 62. 65. 103. chron. 1. 143. 174. 176. 178. 179. **сватовы** pl. i. bell.-troj. 5. **свать ѥмоу словѣшѥ сѥ** sabb. 126. **сватоу нхъ алеѯию цароу** sabb. 51. **пѥчальнъ бысть сватомъ своимъ** per. 107. 14. nsl. svati nuptiales convivae habd. bulg. svat; susvati se milad. 222. 492. serb. čech. oserb. svat lit. svotas.
сватьба f. nuptiae **оу снхъ сватьбоу творѧть, а оу дроугынхъ мрьтвьца плачють сѧ** sborn. **сватба** chron. **свадба** tur. 94. misc. 191. nom.-lab. bus. 811. per. 12. 15; 56. 4. chron. 1. 135. 146. 170. 220. **въ пироу и свадбахъ** tur. **свадьба** zak.-serb. bulg.-lab. nsl. svadba nuptiae habd. bulg. svadbъ čech. svadba
сватьбьнъ adj. nuptiarum **свадѥбноѥ** per. 43. sbor.-kir. 56. čech. svadebný.
сватьство n. affinitas krmč.-mih. 38. krmč. 69. misc.-šaf. - **сьходити сѥ** γαμικῶς συναλλάσσειν krmč.-mih. **одь свадствахъ** zak.-serb. cf. **сватовьство.**
свахa f. pronuba trigl. alex. pol. swach.
свѥгарь m. sensus ignotus: **льжица и** -; - **ѥсть ѥжѥ гьба ижѥ напоишѥ господа** misc. 78. cf. **скагарь.**
свѥкловъ adj. betae - **корѥнь** misc.-šaf. 155. bulg. svekloi perja milad. 366. gr. σεῦτλον.
свѥклъ m. beta **свѣкла** sg. g. misc.-šaf. 156. **сеукла нѥ ѭжь** svjat.-bus. 265. mat. 10. trigl. **свѥкла** f. nsl. cvekla russ. **свекла** beta vulgaris magy. czékla rum. **свѥклъ** beta rubra gr. σεῦτλον.
свѥкръ m. πενθερός socer pent-mih. krmč.-mih. misc. dial.-šaf. mir. nom.-barb. bell.-troj. 31. par. - **сь сньхою** zak.-serb. **свѥкоръ** per. 43. sbor.-kir. 55. **свѥкра** ber. nsl. sveker bulg. svekъr; svekъrov; svekrъva russ. **свекоръ** pol. swiekier, świokra lit. šešuras celt. hveger Ebel 111. scr. çvaçuras pro svaçuras gr. ἑκυρός lat. socer arm. skěsûr goth. svaihra ahd. suehor ags. sveor ztschr. 2. 134; 6. 319. beitr. 2. 164. curt. 1. 106. Bopp 1. 33. 445. Pott 2. 1. 149. 364.
свѥкры f. gen. **-ръвѥ** πενθερά socrus nom. sg. **свѥкры** pent.-mih. krmč.-mih. op. 1. 26. **свѥкрьвь** pent.-mih. **свѥкровь** bus. 128. gen. sg. **свѥкрьвѥ** krmč.-mih. a. sg. **свѥкрьвь** nicol. **свькры на невѣстоу свою и невѣста на свькръвь свою** πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθέραν αὐτῆς luc. xii. 53. -ev. 1270. pl. g. **свѥкровѥй** per. 3. 23. pl. d. **свѥкровамъ, -вѥмъ** chron. nsl. svekra, svekrva habd. svekrv meg. bulg. svekъrvъ russ. dial. **свекры, свекровь**: motio ope û rara sitzgsb. 33. 393. scr. çvaçrûs lat. socrus.
свѥнаниѥ n. χλῶνες plantae **посадѥно боуди**

свєнаниє ногоу єго βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν iob 18. 13. -vost.: vocabulum dubium cf. sequens vocabulum.

свєпаниѥ n. motus, uti videtur georg.-šaf. 285. nsl. svepati vacillare slovac. sepkat' čech. sepkati traben cf. mhd. sweifen.

свєпєтати -штѫ -штєши vb. movere krk. **свєпєщоущи** chrys.-lab. **крѣпко кости скроушашє, боци жє жаданиємъ и оудолныꙗ даже до хрєптаныи свєпєтахоу** sborn.-saec. xv. **свѧп-** krk. - **сѧ** σαλεύεσθαι agitari **ꙗко листвиє вѣтромь свєпєщють сѧ** ephr.-vost. ῥιπίζεσθαι **нє имѣꙗ тєрпѣниꙗ свєпєщєть сѧ акъı листвиє вѣтромь** ephr.-vost.: adde **вѣтромь свєпєщєть сѧ** vost. **свєпєщоуща сѧ** alfav.-vost.

свєпєтъ m. mel silvestre **мєдъ дивий** op. 2. 1. 137. pol. świepiet: kto by świepiet umyślnie u czyim lesie porąbał i miod wybrał, ma za to sześć rubli groszy zapłacić stat.-lit. 314.

свєпєтьнъ adj. mellis silvestris **сємоу богъ посла проуги на работоу, и показахоуть ємоу мєдъ дивии, рєкшє свєпєтный** prol.-saec. xiv. -vost. 24. iun.

свєпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. agitari **листвиѥ вѣтромь свєпєщє сє** ephr.-belg. nsl. svepati, svepljem vacillare cf. gr. σόβη and. svipa ahd. sveif cauda curt. 1. 348.

свєрѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. exasperari misc. greg.-mon. 91. - **словомь** chrys.-lab. **-пєщихъ сє осьль** men.-mih.

свєрѣпица f. ervum gr. ὄροβος **свѣрєпица** op. 2. 1. 138.

свєрѣпиѥ n. exasperatio isaak. chrys.-frag. ber. ziz. men.-mih dioptr.-lab. **звѣрьноѥ** - sim. I. 28. **страстьноѥ** - svjat.

свєрѣпо adv. θρασέως temerarie men.-vuk. - **гласѧ** ἀγριόθρους tumultuosus **-рєпман.** 64.

свєрѣповати -поуѭ -поуѥши vb. exasperari svjat. bon. misc. chron. saevire sup. 52.

свєрѣподоушьнъ adj. θυμοβάρβαρος ferox **-шнаꙗ дръзость** man.

свєрѣпомаслина f. oleaster apost.-saec. xiii. -mat. 22: opponitur **добра маслина** gr. ἀγριελαία.

свєрѣпомаслиньнъ adj. ἀγριέλαιος ex agresti oliva confectus šiš. 64. ant. **-нинъ** antch.

свєрѣпосрьдьчьнъ adj. ferox **свѣр-** prol.-mart.

свєрѣпооумьнъ adj. ferox **юнца -мна** sabb. 107.

свєрѣпъ adj. ἄγριος ferus šiš. 216. ant. pat. ber. aestuans sup. 57. agrestis sup. 52. saevus sup. 50. immitis sup. 130. βάρβαρος barbarus sup. 66. **вльны свѣрѣпы** šiš. 216. - **конь** bon. - **ѥзыкь** hom.-mih. - **нравъ** vost. 1. 186. **-по былиє** krk. **па власы имѫща** sup. 29. 14. nsl. srêp (pro svrêp) immanis rib. vip. srêpo se ustrašijo; srpo gledati; srpost severitas meg. srepota rib. vip. srepinja vip. srpožen croat. severus meg. čech. sveřep bromus pol. świerzepa equa rum. **сирѣп** cf. lit. šurp-ti schaudern: est ergo pro **свръпъ**, unde nsl. srêp eiecto **в**, uti srab e **сврабъ**.

свєрѣпьство n. θάρσος audacia men.-vuk. adde sup. 358. pyrg. hom.-mih. pat. prol. prol.-vuk. prol.-cip. **-воу готови** sabb. 17. **свир-** ziz. **свѣрєп-** ichn.

свєрѣпьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ferocem esse hom.-mih. ber.

свєрѣпьствьно adv. ferociter sim. I. 21.

свєрѣпѣ adv. ferociter men.-mih.

свєрѣпѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀγριοῦσθαι exasperari men.-vuk. adde ant. prol. dioptr.-lab. ioann. ber. - **чєстьмь раздражаниѥмь** krmč.-mih. - **сѧ** laz. men.-mih. pyrg. chrys.-lab. čech. sveřepěti wild wachsen.

свибливъ adj. blaesus **прижжє конєцъ ꙗзыка своєго, и опали сѧ, и бысть свибливъ** vost. **отъ того бысть свибливъ** pal. 1494. cf. čech. šeplavý lit. šveplu magy. selp balbus.

свибьнъ m. iunius grom nsl. sviba cornus serb. svibanj maius svibovina lignum corneum cf. serb. svida stul. čech. svíd pol. świdwa oserb. nserb. svid idem.

свийнъ m. suecus **свиє** chron. 1. 8. **свєє** per. 5. 17. suec. sviar.

свила f. sericum men.-mih. men.-vuk. ioann. chrys.-duš. 26. mon.-serb. **чрьвий и-сєбє свилоу точить** op. 2. 2. 303. nsl. svila seide; draht dain. 102. svilen prip. bulg. svilъ; svilar; svilen russ. vet. **свила**.

свилиѥ n. σηρικὰ ὑφάσματα tela serica **пьрвоѥ свильми и инѣми всѧцѣми одєжами** πρότερον σαρκικαῖς (recte σηρικαῖς) krmč.-saec. xiii. **отъ чрьвьлєнаго свилиꙗ** krmč.-saec. xiii.

свильнъ adj. σηρικός sericus pyrg. prol. pat. alex. **ризы -ны** zlatostr. **свилна роуха** bell.-troj. 7. **свилєнъ** vost. 1. 470. **крьпа свильна** misc.-šaf. **свилѥнъ** mir. 53.

свимєнъ m. ἐσφιγμένον esphigmenon, monast. montis Atho sabb. 29.

свиний adj. suis triod. mon.-serb. **свиниꙗ**

мѧса men.-mih. **свиние стадо** hom.-mih. **свинимь** misc.-šaf.
свинина f. caro suilla cyr. 15. chron. 1. 36.
свиниꙗ f. ὗς, σῦς, χοῖρος sus sup. 18. 102. 362. ostrom. **въ ноздрьхъ свиниі** svjat. bus. 275. **корыто свиниі** isaak. - **морьска** sbor.-kir. 22. **делфинъ, рыба морьскаꙗ, ѭже прозываѭть свиниꙗ, си бо зимѣ не въсходить, нъ въ веснѣ начьнеть мѣтати сѧ връхоу водꙑ** chrestom. 38. cf. ir. mucc mara pig of the sea, delphin bret. morhouc'h corn. morhoch ir.-gl. 118. cymr. mor-roch meerschwein delphin Zeuss 859. porci marini vulgo vocantur suilli isid. 12. 6. sp. sollo pg. solho nsl. svinja bulg. svinija, svinь goth. svein ahd. sû, swîn ags. and. svìn ztschr. I. 493; 2. 131. curt. 1. 350. corss. form. 191. weig. 2. 543: rad. su generare: sue enim nihil genuit natura fecundius Cicero de nat. deor. 2. 64.
свинъ adj. ὕειος suillus; χοίρων suum **стадо свиное** ostrom. **свинаꙗ поросѧта** bus. 917. **свина мѧса** esai. 6. 54. -proph. **свиноу** sg. a. proph. **месь свинь** prol.-mih. **свинꙑхь месь** prol.-mart. krmč.-mih. 176. **свиниხь месь** russ. свиный: thema ***сва** vel ***сꙑ** gen. ***све** cf. lat. sus gr. ὗς.
свинь adj. suillus **свиниꙗ мазь** zak.-serb. cf. **свиниі**.
свиньнъ adj. ὑός suis matth. 8. 31. -bulg.
свиньскъ adj. suillus isaak. int. men.-mih. dioptr. - **ровь** dioptr.-lab. -**ко житие** misc.-šaf.
свиньць m. plumbum alex. nsl. svinec russ. свинецъ lit. švinas.
свинꙗрь m. subulcus duš. 186. 202.
свинѧ n. porcus chronogr.
свирал- v. **свирѣл-**.
свирати -аѭ -аеши vb. αὐλεῖν tibia canere prol. men.-venet. mat. 35. nicol. **ликꙑ -раюштиихь** hom.-šaf. cf. scr. svr, svar et **свирꙗти**.
свиритель m. tibicen alex.
свирити -рѭ -риши vb. συρίττειν, συρίζειν sibilare; αὐλεῖν tibia canere men.-mih. prol.-cip. prol. dioptr.-lab. men.-vuk. zlatostr. **свирешть** prol. **тънъкою тръстьцею свиримъ** λεπτῷ τῷ καλάμῳ συρίζομεν subtili calamo sibilamus zlatostr. ἐμπνεῖν inflare hom.-mih.: nota **свирѧть** op. 2. 2. 126; vost. infin. -**рѣти** esse statuit. bulg. svirkъ pokl. 1. '88. svirec milad. 131. sviri verk. 35. 171. svirova milad. 327. serb. sviriti živ. 82. svirba, svirla, svirka stul. russ. свиристель ampelis garrulus свирищать sibilare cf. lit. švilpti scr. svar (svr) canere gr. σύριγξ lat. su-surrus lit. surme tibia ztschr. 8. 126. Pott 2. 1. 468. curt. 1. 321. corss. form. 507.
свиръкъ m. sonitus glag. tibia **сьсь тъпанѥ и свиркꙑ** bulg.-lab. 72. bulg. svirkъ.
свирьна f. tibia, uti videtur **свирьне** pl. a. alex.-mih. 186. **свирнꙑ** pl. bulg.-lab. bulg. svirnь.
свирьникъ m. tibicen nomoc.-bulg.
свирьница f. quae tibia canit hom.-mih.
свирьць m. χοραύλης, αὐλητήρ tibicen krmč. 44. krmč.-mih. iez. 26. 13. -proph. mat. 50. zak.-serb. bulg.-lab. μουσικός musicus **разорить множьство свирьць твоихъ** καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου iez. 26. 13. -vost. russ. свирецъ.
свирѣль f. σύριγξ fistula op. 2. 2. 126. κιθάρα cithara sup. 313 adde dioptr.-lab. op. 2. 2. 84. nom.-mik. νάβλα nablium kruš. 3. reg. 10. 12. -vost. 2. 138. mat. 49. **свѣрѣль** op. 2. 2. 96. **свирꙑль** hom.-mih. 65. **играти въ свирꙑли** prol.-mih. 85. **свираль** men.-mih. zak.-serb. men.-serb. prol. **свѣриль** men.-leop. ber. nsl. svirel croat. svirale, surla verant.
свирѣльникъ m. tibicen nomoc.-bulg. adde dioptr. dioptr.-lab. -**рал-** krmč. 98. 101 krmč.-mih. 199. 123. -**рил-** men.-leop.
свирѣльница f. quae tibia canit men.-mih.
свирѣльничьскъ adj. tibicinis nomoc.-bulg.
свирѣльнъ adj. tibiae **свиральнꙑхь сопльи** αὐλῶν men.-vuk. **свѣрильнꙑ пѣсни** men.-mih.
свирꙑл- v. **свирѣл-**.
свирꙗти -рꙗѭ -рꙗеши vb. συρίζειν sibilare; αὐλεῖν tibia canere op. 2. 2. 126. tur. matth. 11. 17. stichir. **свѣрꙗю** ber.: male **свѣрꙗющей** ἄγραυλοι hes. 9. cf. **свирати**.
свирꙗние n. sibilare men.-mih.
свистание n. sibilatio sup. 166. bus. 392. 622. - **гадь тѣхь** men.-mih.
свистати -стаѭ -стаеши et **-штѫ -штеши** vb. συρίζειν sibilare prol. men.-leop. **змию свищоуще** hom.-mih. **свистаю** men.-vuk. γαργαλίζειν prol.-lab. nsl. svistati balbutire habd. russ. свиснуть.
свистъ m. sibilus trigl. pol. świst.
свита f. ἐσθής vestis dial. ἱμάτιον vestis **исплънь свитъ и ороужьꙗ** πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν 4. reg. 7. 15. -vost. op. 2. 1. 132. 153. φαινόλιον penula **краи свитꙑ** men.-vuk. amos 2. 8. -vost. 2. 56. adde glag. cozm. men.-mih. vita-theod. alex.-mih. 51. 102. leont._sborn. op. 2. 2 239. krmč.-mih. 355. chron. 1. 261. 264.

bus. 653. mon.-serb. duš. chron. 1. 84. ризы свиты chrys.-lab. чьто ѥмоу хранать свитъ за ѥдиноу свитоу, за не помилова нагааго; sborn. за край свиты ѥмь се prol.-lab. аще свитоу сътреть misc.-šaf. въ свитѣ црьстѣй esth. 8. 15. -mat. 53. въ свитахъ срацинньскъıхъ bulg.-saec. xiii. nsl. svita vestis habd. svitice femoralia meg. lex. bracae lex bulg. svitъ croat. svita luč. svitar verant. serb. svita russ. свита pol. suknia świtna rum. сфитъ casula Pott 2. 1. 347.

свитати -таѭ -таѥши vb. ἐπιφώσκειν, ἐπιφαύσκειν illucescere ostrom. ev.-trn. nomoc.-bulg. nom.-lab. per. 59. chron. 1. 131. 138. 142. дьноу свитающоу ἐπιφανείσης prol.-mart. свитаѭщоу дьню chrys.-frag. свитающоу третиѥмоу дьни meth. 9. свитающи недѣли dial.-šaf. op. 2. 2. 274. clim. - сѧ sup. 47. στίλβειν splendere свитающь сѧ щитъ naum. 3. 3. -proph. mat. 50. čech. svítati oserb. svit.

свитица f. vestis men.-mih.

свитль m. vestis, ni fallimur прѣпоѩсавь се своимь свитлемь leont. lat. nihil.

свитъка f. vestis свитка men.-leop. 407. trigl.

свобаждати -аѭ -аѥши vb. ἐλευθεροῦν liberare men.-vuk. ant. pat. prol.-cip. isaak. chrys.-lab. hom.-mih. krmč.-mih. bulg.-saec. xiii. dioptr. laz. prol.-mart. pan. misc.-šaf. man. 118. -жати sborn. свобожд- op. 2. 2. 94. dioptr. prol.-mart. per. 37. ber. свобождьшеѵъшоу работы svjat.-mat. 9. - сѧ krmč.-mih. strum. -жаахоу сѧ sborn.

свобода f. 1) ἐλευθερία libertas cloz I. 590. 634. 639. 826. sup. 242. 339. 356 etc. ant. svjat.-mat. 9. isaak. šiš. 84. 114. strum. holm. hom.-mih. pent.-mih. dioptr. ephr. leont. prol.-mart. bus. 292. chron 1. 149. 198. 207. 223. mon.-serb. - црькве krmč.-mih. 210. дослоужити сѩ свободы bus. 620. старыѩ свободъı съподобита bus. 294. oppidum per. 2) venia даждь свободоу трапезотворьцоу verabschiede (nsl. daj slovó) chrys.-lab. свободоу оть пришьдьшихъ полоучивь abschied sabb. 73: nota nsl. slovó dati, vzeti, jemati; s slovesom cum venia meg. et cf. cum nsl. slobo vzeti hung. 3) ἐλεύθερος liber оукрадеиоу свободоу моучити τὸν κλαπέντα ἐλεύθερον pal. 1494. работѧщи свободы καταδουλοῦσα τοὺς ἐλευθέρους liberos homines in servitutem redigens apoc.-int.-vost. sup. 178. 376. -ды pl. n. šiš. 88. -ды pl. a. šiš. 231. apoc.-vost. рабы и -ды sup. 377. hom.-mih. 4) ἐλεύθεροι liberi сынъ -ды: црь твой сынъ свободы ὁ βασιλεύς σου υἱὸς ἐλευθέρων eccles. 10. 17. -vost. thema *свобъ: свобъ (cf. pruss. subs selbst, eigen) et -да, uti in лобода, ѩгода: nota šaf. star. 1. 252. cogitare de germ. selb; nsl. sloboda čech. svoboda pol. swoboda.

свободитель m. ἐλευθερωτής qui liberat cloz I. 806. sup. 338. laz. typ.-chil. hom.-mih. ἔκδικος vindex - црьковьнь men.-vuk.

свободительнъ adj. liberans.

свободити -ждѫ -диши vb. ἐλευθεροῦν liberare ostrom. krmč. 43. sup. 350. 354. 375 etc. isaak. prol.-vuk. io.-clim. proph. sabb. 11. šiš. 58. 121. 232. hom.-mih. men.-vuk. mon.-serb. per. 80. - работы steph. - оть чьсо proph. - оть работы leont. vindicare izvêst. 6. 385. - сѧ hom.-mih. cloz I. 624. strum. dial.-šaf. chron. 1. 52. - фараона io.-sin. аште нѣсте свободили сѧ зълобий svjat. - грѣхъ misc.-šaf. - оть страсти krmč.-mih.

свободооустиѥ n. libere loqui men.-mih. gr. ἐλευθεροστομία -да оуста men.-mih.

свободооустъ adj. libere loquens alex.

свободь adj. indecl. ἐλεύθερος liber hom.-mih. isaak. ioann. chrys.-lab. misc.-šaf. šiš. 118. 180. sg. n. m. cloz I. 603. hom.-mih. krmč.-mih. meth. 9. sg. n. f. (жена) свободь ѥсть оть закона šiš. 56. вышьниѩ иероусалимь свободь ѥсть šiš. 232. аще оумреть моужь ей, свободь есть отъ закона rom. 7. 3. -vost. sg. a. m. sup. 131. sg. a. f. свободь дѣвицоу men.-mih. pl. n. m. sup. 369. свободь бѣасте šiš. 67. да мы отъ грѣхъ свободь боудемъ op. 2. 2. 51. свободъ сѫть ostrom. свободъ бѫдете ostrom. pl. a. m. sup. 366. испоустити комоуждо рабъ свой и рабоу свою, жидовина и жидовнию свободь ierem. 34. 9. -vost. nsl. bulg. sloboden magy. szabad rum. слобод.

свободьникъ m. ἀπελεύθερος libertus šiš. 79.

свободьно adv. ἐλευθέρως libere -дигеorg.-vost. дыхати - greg.-mon. 75.

свободьнъ adj. ἐλεύθερος liber ant. dial. sup. 42. 63. 427 etc. ioann. men.-mih. bus. 400. šiš. 121. 231. 232. š.-gl. 83. sabb. 100. свободьнь осоуждениѥ

chrys.-lab. свободнаама шьствовати ногама greg.-mon. 79. ἐλευθερίας libertatis men.-mih. šiš. 186. слов- gram. 36 bulg. sloboden.

свободьскы adv. ἐλευθερίως libere hom.-mih. greg.-naz.

свободьство n. libertas glag.

свободьштина f. libertas mon.-serb.: th. -дьскъ.

свобождавати -ваѭ -ваіеши vb. liberare -ђавати mon.-serb.

свобождати v. свобаждати.

свобожденије n. ἐλευθέρωσις liberatio isaak. dial. ioann. dioptr. krmč.-mih. 230. dial.-šaf. libertas sup. 246. 441.

свобота f. ἐλευθερία libertas sup. 356. cf. свобода.

свобьство n. persona hom.-šaf. 9. cf. nsl. slobost fiducia trub. slobnost facultas trub.: male svosobodnost rês: thema свобъ pruss. subs selbst, eigen cf. собьство et scr. svajam-bhû Justi 109.

свой pron. suus a) pronomen reflexivum omnium personarum b) respondet gr. ἴδιος (quod a sva derivant) proprius въдаждь въдовици своје оубозѣи men.-mih. 22. избава моужоу свое богатьство antch. ведоста и родителю свою въ градь greg.-lab. имамь много, брате, боуди тебѣ своје ἔστω σοι τὰ σά gen. 33. 9. -pent.-mih. постави старѣйшиноу медарьска въ старѣйшиньство свое gen. 40. 21. -pent.-mih. самѱона свою жена погоуби nom. обличиши те своꙗ оуста, не азь krmč.-mih. 364. своје то јестъ вѣтроу ex. јегоже ради и тебе молꙗше своꙗ жена tur.: nota свой cum gen. et dativo vel adj. poss. своа нхъ имѣти имѣниꙗ misc.-šaf. свои јемоу consanguinei sup. 401. свои имъ domestici sup. 196. за свой јемоу дльгь misc.-šaf. рѣше јемоу свои leont. 130. на свой комоуждо прѣстоль вьзити повелѣ prol.-mart. тѣло јего погребено бысть оть своихъ јемоу оужикь prol.-mih. съи ѱалмъ давыдовъ свой јестъ bon. своꙗй comparat. οἰκειότερος своꙗје, своꙗе; своꙗйша гласы greg.-naz. своѣ pro своѣје, своꙗје svjat. γνησίως иного отъ вьргъ сѧ съ инѣмь своꙗје градѣть io.-clim. scr. sva gr. σφός, ἑός, ὅς lat. suus lit. savas curt. 1. 361. Pott 2. 1. 871. mey. 1. 330.

свойскъ adj. proprius pravda-ruska.

свойствије n. proprietas chron. 1. 48. 15.

свойство n. ἰδιότης, ἰδίωμα proprietas op. 2. 2. 81. pat. ioann. io.-sin. mir. misc.-šaf. pan. antch. krmč.-mih. 252. slov.-novg. b. azbuk. ber. въ доузѣ свойства сѫть чрьвеное и сине и зелено svjat.-mat. 8. свойство анць οἰκειότης necessitudo krmč.-mih.

свойствьнъ adj. οἰκεῖος familiaris pyrg. 1. tim. 6. 8. -bulg. sup. int. - образь greg.-mon. -на тоуга hom.-mih. 137. ἰδικός specialis sup. 274.

своити сѧ, своꙗ сѧ, своиши сѧ vb. familiarem reddi вь истиноу познати велико и томоу своити се chrys.-lab.

своить f. affines ant. 89. разлоучаеть дроугы и своити amicos et domesticos ant.-vost. οἰκειότης familiaritas svjat.-op. 2. 2. 393. одь -ти mon.-serb. 210. 211. 237. 320. 353. nsl. svojita consanguinitas habd. svojast f. idem lex. serb. svojta živ. 191. svoitba i zakon 24.

своитьнъ adj. proprius op. 2. 2. 316. своитьнѣѣмь svjat.-op. 2. 2. 385. своитьно члкоу јеже просто ходити и јеже смьꙗти сѧ svjat. нѣ по којемоу своитьноу разоумоу κατά τινα ἰδιάζοντα λόγον svjat. имьже нѣсть ничьтоже ино тако своитьнѣје greg-naz.

своитьнѣ adv. proprie - же коупьно и къ себѣ близъно svjat.

свойштина f. res propriae јелмаже варивъ свойщиноу показа ἐπειδὴ προλαβὼν τὰ παρ' ἑαυτοῦ ἐπεδείξατο quia prius ille quae sua erant fecerat zlatostr.

свора v. съвора.

своꙗй v. свой.

своꙗкъ m. affinis per. 99. 3; 100. 29; 101. 3; 103. 32. chron. 1. 169. 171. 174. alex. nsl. svak affinis meg. lex. levir lex. svakinja; svaščina affinitas lex. oserb. svak russ. своякъ čech. svak pol. swak Pott 2. 1. 152. 157.

своꙗшь f. coll. οἰκειότεροι propinqui своꙗйшиии pro своꙗши prol.-cip. своꙗнши men.-vuk. јединь сы оть царевь ложеположьць, и бѣше и кь оустраблјенију своꙗшии pat. 67. 241.

своієвластьнѣ adv. libere misc.-šaf.

своієвольно adv. libere alex.-mih. 72.

своієвольнъ adj. voluntarius domet. gr. αὐτοθελής.

своієвольнѣ adv. libere sabb. 25. 32. неизводимь се 50.

своієвольство n. sua voluntas domet. -вомь водите се sabb. 17. gr. αὐτοθέλεια.

своієвольствьнъ adj. voluntarius sup. 215.

своієвѣрьникъ m. qui eiusdem fidei est да -ци јего тоу сьбирали се вьшше men.-mih.

своєвѣрьство n. eiusdem fidei esse clim.
своєплєменитъ adj. qui eiusdem gentis est ber. alex.
своєплєменьникъ m. qui eiusdem gentis est hom.-mih. **обратити сѧ на бѣжаниѥ къ своєплєменьникомъ** sup. 441.
своєплєменьнъ adj. qui eiusdem gentis est -**ныхъ** sabb. 157. **своєплєменныхъ ми** sabb. 142.
своєразоумочиниѥниѥ n. sensus dubius io.-sin.
своєржчьно adv. sua manu **подьписахъ** - serb.
своєхотьнѣ adv. voluntarie trêb.
своєчиньникъ m. contumax ber.
свравъ m. κνησμός pruritus men.-mih. κνήφη pruritus **крастами лютыми и свравомь** φώρᾳ ἀγρίᾳ καὶ κνήφῃ deut. 28. 27. -vost. ψώρα scabies pent.-mih. greg.-lab. **сфравь** georg.-šaf. 248. **своровъ на нозѣ** georg.-vost.: male **свар'въ** λήμη gramia **множицею болѣзнь и свар'въ и слєзы пакостѧть видоу** ὀφθαλμίαι καὶ λῆμαι καὶ δάκρυα oculorum aegritudines et lippitudo et lacrymae zlatostr.-saec. xvi. nsl. srab: rad. **свръв** cf. **свръвъ**.
сврабьнъ adj. κνισμώδης pruritum excitans sup. 258. **сврабныѧ копосы творѧть** vost. e cod.-saec. xvi.
сврака f. pica, uti videtur **нѣмьць** - **єсть** misc. 84. nsl. sraka adde srakoper serb. svraka adde slakoper stul. russ. сорока čech. straka pol. oserb. sroka rum. **саркъ** magy. szarka lit. šarka: rad. svrk.
свръкло n. terebra **сверьло** acad. cf. **свръдлъ**, quod praestat.
свръвъ m. scabies georg. **сфръвь на нозѣ** georg.-vost. čech. svrb pol. świerzb nsl. srborit cf. **свравъ**.
свръвѣти -**блѭ** -**биши** vb. in fontibus psl. non legitur cf. goth. svairban and. sverfa psl. **свравъ, сверьвєжь, сверьвота, сверьвычка** pruritus trigl.
свръдлъ m. terebra ant.-hom. misc. **свердлъ, свердло** alex. **свердель** trigl. alex. **аще прєломлєниѥ боудєть тєслѣ или ралоу или пилѣ ли сокырѣ ли свьрдьлоу** krmč.-saec. xiii. nsl. sveder bulg. svredel; svrêdel pokl. 1.49. svьrdel milad. 530. serb. svrdao: nota svrdba securis stul. čech. svider pol. świder rum. **сфредел**.
сврьпъ adj. ferus: male **оженитє сѧ женами съверпами** ἀνανεώσασθε ἐν γυναιξὶ στρήνους pal. 1494. nsl. srp jan. pro svrp.
свръчати -**чѫ** -**чиши** vb. sibilare, uti videtur **сврьчещь** men.-vuk. russ. сверчать zirpen свилькать mey. 1. 355.
свръчь m. sensus dubius: **пьсъ аще налочєть или свръчь въпадєть или стонога или жаба или мышь, то молитвѫ сътворити** nomoc.-bulg. 3. nsl. smrček habd. pol. świercz, świerk gryllus čech. cvrk.
свръчькъ m. ἀττάκης attacus lev. 11. 22. - pent.-mih. kruš. **сверчикъ** vost. **кобылки и сверчки** trigl. **сверчекъ** cicada trigl. russ. сверчокъ čech. svrček gryllus, cicada svirček, cvrček pol. świerczek drev. schwartzig cicada: rad. svrk.
свръщь m. cicada ex. **сверщь** 66. trigl. **сверщъ** pro скачокъ, коникъ ber. russ. сверщъ gryllus domesticus pol. świerszcz.
свьнѫти -**нѫ** -**нєши** vb. ὀρθρίζειν mane surgere gen. 19. 27. op. 1. 14. **єгда начьнєтъ хотѣти свьноути** ἐπειδὰν ἡμέρα μέλλῃ γίνεσθαι paulo ante lucem zlatostr. **свьноувъшє** ἡμέρας γενομένης zlatostr. διαφαύσκειν illucescere **когда свєнєть**; πότε ἄρα διαφαύσει; quando putas illucescet? ephr.-vost. **свѣноувъ аврамъ за оутра** ὤρθρισε ἀβραὰμ τῷ πρωΐ gen. 19. 27. -vost. nsl. svenuti diescere habd.: thema **свьт**.
свьсть f. soror uxoris misc.-šaf. 28. **свастию** sg. i. nom.-lab. **свєсть** misc. 187. **свѣсть** per. 105. 10. alex. **посла по свою свѣсть** karamz. 4. 119. -vost. nsl. svest soror uxoris; affinis lex. serb. svast. čech. svest pol. świeść klruss. svisť: thema sva.
свьстьнъ adj. σύμφυτος insitus **аще свєстни бъхомъ образоу смрти єго** εἰ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ rom. 6. 5. -vost.
свьтивъ adj. sensus ignotus: **полѧ -ва боудоуть** misc.-šaf. 178. cf. serb. snijet uredo.
свьтѣниѥ n. λαμπάς lampas ant. antch. ἔλλαμψις fulgor hom.-mih. φῶς lux **въ годинѫ свьтѣниѩ єго** πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ ostrom. adde men.-mih. **сьфт**- chrys.-lab.
свьтѣти -**штѫ** -**тиши** vb. φαίνειν lucere men.-vuk. barl. bus. 291: nota - **вьсоу црькъвь** φωταγωγεῖν men.-vuk. - **сѧ** glag. sborn. š.-gl. 62. assem. φαίνειν lucere ostrom. περιαστράπτειν fulgere hom.-mih. περιλάμπειν collustrari **нє тольма сѧ бъша свьтѣла** sup. ἀστράπτειν fulgere cloz I. 676. φοινίσσεσθαι rubere **ꙗблъко на вѣтвии свьтє сє** men.-mih. resplendere sup. 205. coruscare sup. 221: scr. çvit; çvêta albus arm. spitak albus goth.

hveits asch. hvît albus let. kvitêt blitzen lit. šveisti, švitu, kviesti (cf. lit. klausíti audire et šlove gloria) слоути et чловѣкъ a rad. çru ztschr. 11. 186. Bopp 1. 109. 149.

свѣжанъ adj. alacer, uti videtur **-жань** opponitur **драхлоблѣштьнъ** antch. cf. russ. свѣжъ pol. świeży frisch.

свѣжь adj. πρόσφατος recens trigl. **вина свѣжааго и соухаго** num. 6. 3. -vost. 1. 284. russ. свѣжъ čech. svěží pol. świeży lit. švêžas.

свѣнити сѧ -нѭ сѧ -нишн сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere 1. thess. 4. 3. isaak. **- жены** io.-siu. **свѣнити сѧ вамъ отъ блѫда** 1. thess. 4. 3. -nor. **отъ всакого чловѣка вещиньно ходѧщааго** - bulg. svenь sъ non audere.

свѣнь v. **свѣнѥ**.

свѣньнъ adj. qui foris est **-ный** ber. alex.

свѣньство n. abesse azbuk.

свѣнѥ adv. παρά prol.-mart sed sabb.-typ. praep. ἐκτός, παρεκτός, χωρίς, παρά praeter cum gen. iungenda men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 26. mon.-serb. **- глада** pent.-mih. **- истины** hom.-mih. **- тѣхъ** svjat.-op. 2. 2. 389. **свѣнѥ творѧщиа отърождение** svjat. 2. 2. 394. **свѣнѥ прьваго невесе** ex. **свѣнѥ повиноувшаго ѥмоу все** 1. cor. 15. 27. -vost. **свѣнѥ отъ вьсакого чловѣка** isaak. **свѣнѥ помысла** ἐκτός op. 2. 2. 25. **свѣнѥ** azbuk. ber. sabb.-typ. slov. novg. b. **свѣнѥ** sup. 1. **свенѥ соуботы** prol.-mart. **свѣнь** πλήν, δίχα praeter ziz. mon.-serb. krmč. 33. 37. krmč.-mih. 35. misc. **свѣнь прѣданиꙗ** lit.-mih. **свѣнь прѣди реченыхъ лиць** krmč.-mih. **свѣнь младыхъ сочивь** πλὴν νέων χίδρων krmč.-mih. **свѣнь моѥго поклисара** mon.-serb. 339.

свѣтилиште n. lumen **-шта освитаюшта** hom.-mih. πρόσωπον facies **ты о мнѣ и азъ о тебѣ ѥдино и неразд...лимоѥ свѣтилиште** sup. 355. 16.

свѣтило n. lux sim. II. 6. prol. mir. sup. 276. λαμπάς lampas men.-mih. λαμπηδών fulgor hom.-mih. λυχνία candelabrum hom.-mih. pent.-mih. λύχνος lucerna sup. 178. φωστήρ luminare sup. 152. hom.-mih. men.-vuk. φανός fax sup. 141. adde chron. 1. 60. 79. 81. 85. sabb. 25. **не соуштѫ божьскоумоу свѣтилоу въ сьрдьци ти** sborn. **вьзбѣжа вода отъ -ла** men.-mih. **- отьчьствиꙗ** sim. I. 20. nsl. svetilo.

свѣтильна f. φωταγωγάριον, φωταγωγικόν, ἐξαποστειλάριον glag.-otryv. 26. **-лна** bus. 665. typ.-chil. bor. 85. chron. 1. 60. 193. **-льна** š.-frag. 33. **свѣтидлъна** š.-frag. 33. **вь пльти свѣтильни** typ.-chil.

свѣтильникъ m. φανός laterna cloz I. 161. λύχνος lucerna ostrom. ant. cloz I. 334. pat. λυχνία candelabrum ostrom. šiš. 232. λαμπάς lampas ostrom. cloz I. 166. 168. sup. 272. greg.-naz. φωστήρ luminare pyrg. stella sup. 60. adde cyr. 2. chron. 1. 34. 59. sabb. 177.

свѣтильничь adj. poss. lampadis **- свѣть** pyrg.

свѣтильничьскъ adj. lampadis men.-mih.: male λειμόνων hom.-mih. 28.

свѣтильнъ adj. de hymno alex.

свѣтильство n. splendor ex.

свѣтильце n. parva lampas alex.

свѣтитель m. qui illuminat sup. 171.

свѣтити -штѫ -тиши vb. φαίνειν lucere ostrom. hom.-mih. λάμπειν splendere ostrom. φωτίζειν illuminare hom.-mih. διαφαίνειν ostendere sup. 141. adde sup. bor. 40: nota **свѣтѧщь сѧ** chron. 1. 39. 117. rum. **сфетеск**.

свѣтликавъ adj. lucidus **столь** - bulg.-lab. 100.

свѣтлити -лѭ -лиши vb. lucere chrys.-lab. misc.-šaf. alex. **- сѧ** chrys.-lab. pat. steph. alex.

свѣтлица f. cubile **среди двора -цы стоꙗтъ** russice vost. 1. 183. čech. světnice pol. świetlica, świetnica.

свѣтло adv. lucide chron. 1. 78. 79. **- зре** sabb. 58. **- вь адь сьходѧще** hom.-mih. 158. φαιδρῶς laete sup. 357. **-тьло** sup. 247.

свѣтловати -лоуѭ -лоуѥши vb. φαιδρύνειν splendidum reddere ant.

свѣтловьнъ adj. lucis sup. 321.

свѣтлогласьнъ adj. clarisonus gr. λαμπρόφωνος.

свѣтлодавьць m. luminis dator triod.

свѣтлолитиѥ n. lucis effusio prol. gr. φωτοχυσία.

свѣтлоличьнъ adj. lucidae faciei hom.-mih. 76. **-ны цвѣте** sim. I. 26.

свѣтлоносиѥ n. lucem ferre pat. chrys.-lab. pyrg. gr. λαμπροφορία.

свѣтлоносьнъ adj. lucem ferens pat. dioptr.-lab. chrys.-lab. **мѫжь** - dial.-šaf.

свѣтлоносьць m. lucem ferens.

свѣтлоношениѥ n. λαμπροφορία lucem ferre men.-vuk.

свѣтлообразьнъ adj. luci similis.

свѣтлосиꙗньнъ adj. λευκοφανής albae speciei pyrg. **- аггелъ** dioptr.

свѣтлость f. φαιδρότης hilaritas man. φωτοφάνεια illuminatio ant. glag. φῶς lux

propb. adde chron. 1. 14. 60 dial.-šaf. - на лици имѣи greg.-mon. 73. зари -сти βολὴ τοῦ φέγγους men.-vuk. -тьл- sup. 49. 263. λαμπρότης splendor sup. 371.

свѣтлостьнъ adj. lucidus.

свѣтлота f. λαμπρότης splendor bon. ioann. per. 35. въ свѣтьлотахъ свѧтъихъ твоихъ ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου psalt.-int.-saec. xii.

свѣтлотворити -рѭ -риши vb. exhilarare -тъл- sup. 109.

свѣтлъ adj. λαμπρός splendidus sup. 254. 351. 373. hes. φωτεινός lucidus ostrom. περιφανής illustris pyrg. διαυγής limpidus hom.-mih. αἰγληφόρος splendens sup. 351. φαιδρός hilaris sup. 335. 389. свѣтълѣ šaf.-frag. 31. свѣтлый neuma vost.-op. 652. свѣтлаа neuma ibidem. - камень φεγγίτης phengites sup. 286. adde chron. 1. 13. 71. 199. -тел- sup. 83. -тьлъ sup. 45. 78. 79 etc. -тьлъ sup. 222. 230. 247 etc. ostrom. свѣтломоу домоу nom.-mik. 127. очима свѣтелъ chron. 1. 224. свѣтьла одежа vita-theod. свѣтьломь лицьмь svjat.-mat. 9. свѣтлѣмь гласомь зоветь chrys.-lab. свѣтлимъ сердцемь gram. 256. свѣтлаѩ недѣлѩ διακαινήσιμος, καινή vel νέα ἑβδομάς septimana renovationis i. e. quae pascha subsequitur šiš. nom.-mik. nsl. bêla nedêlja свѣтлый вторьникь zak.-serb. 83. свѣтло φῶς lux sup. 308: nota croat. svitlasati coruscare verant.

свѣтльство n. splendor ex. chrys.-lab. -тель- lux pat. 279. -тьль- men.-mih. желѣзный блѣскъ и свѣтьльство svjat. φαιδρότης hilaritas sup. 141. λαμπροφορία вьчерашьнее свѣтьльство λαμπροφορία greg.-naz. -тѣл-: въ свѣтѣльствѣхъ свѧтъихъ многы обитѣли svjat.

свѣтлѣ adv. lucide очисти - кѥлию prol.-mart.

свѣтлѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. φαίνειν lucere dial. -ѣѭшѧ сѧ глаголы dioptr.

свѣтовидьнъ adj. φωτοειδής luci similis men.-vuk. int. men.-mih. antch. dioptr.-lab. огньна вьсего и -дна сьдѣла sabb. 129. -дна двѣ юноши dial.-šaf.

свѣтовьнъ adj. lucis ex.-vost. 1. 132. serb. svjetoven živ. 9.

свѣтодавьць m. lucis dator triod. misc. chron. 1. 101. gr. φωτοδότης.

свѣтодатель m. lucis dator слѣпымь - cyr. 27. gr. φωτοδότης.

свѣтодаѩние n. lucis datio gr. φωτοδοσία.

свѣтодѣтель m. lucem faciens gr. φωτοποιός.

свѣтозарие n. splendor божьствьнаго оного свѣтозарнѥ men.-saec. xi.

свѣтозарьнъ adj. φωτοειδής splendidus men.-vuk. λαμπραυγής man. adde chron. 1. 60. pat. men.-leop. dioptr.-lab. -ный ѩзычѥ hom.-mih. 111. -наѩ оутроба cyr. 30. -наѩ памѧть cyr. 28.

свѣтозарити -рѭ -риши vb. illuminare.

свѣтозарѥние n. splendor.

свѣтозрачьнъ adj. lucidus chrys.-frag.

свѣтоименьнъ adj. a luce nomen trahens gr. φωτώνυμος.

свѣтолитие n. φωτοχυσία luminis effusio men.-vuk. oct. mir. lavr.-op. 39. pyrg. par. неодержимое твоѥго свѣтолитьѩ, непристоупное божьства видѣвше vost.

свѣтоличьнъ adj. luci similis.

свѣтолиѩние n. luminis effusio.

свѣтолоучьнъ adj. lucidus triod. pyrg.

свѣтоначѧльникъ m. ἀρχίφωτος lucis auctor.

свѣтоносивъ adj. lucem ferens.

свѣтоносити -шѫ -сиши vb. lucem ferre gr. φωτοφορεῖν.

свѣтоносица f. φωτοφόρος lucem ferens.

свѣтоносие n. lucem ferre nom.-barb. φωσφόρος hom.-mih. 94.

свѣтоносьнъ adj. φαεσφόρος lucem ferens hom.-mih. mir. φεραυγής man. adde chron. 1. 60. 157. 177. 199. šaf.-frag. 33. chrys.-duš.

свѣтоносьць m. lucem ferens io.-sin.

свѣтообразьнъ adj. ἀγλαόμορφος luci similis man.

свѣтоподатель m. lucis dator.

свѣтопролитие n. φωτοχυσία luminis effusio dial.

свѣтородительница f. quae lucem parit.

свѣтородьнъ adj. lucem pariens.

свѣтосиѩние n. lux, splendor int. mir.

свѣтосиѩньнъ adj. splendens par.

свѣтословъ m. de luce disserens.

свѣтотворьнъ adj. φωτοποιός lucem faciens hom.-mih.

свѣтотворьць m. lucem faciens.

свѣтоѩвлѥние n. illuminatio ant.-hom. 146. gr. φωτοφάνεια.

свѣтоѩвьствьнъ adj. male ἀρτιφανής modo in lucem editus men.-vuk.

свѣтооувѧзенъ adj. luce coronatus свѣтооувѧзенна лозо frag.-serb.

свѣтъ m. 1) φῶς lux cloz 1. 562. ostrom. op. 1. 215. - очьнъ mir. свѣтомь бльстѧща сѧ leont. - осиѩ greg.-lab. свѧтъ bus. 63. произидоше на свѣтъ слоѥ-

ньскаго ꙗзыка богодьхновенные сиѥ книгы, нарицаѥмыѥ номоканонь krmč.-mih. 396. 2) aurora sup. 51. prima lux per. 61. 26. до свѣта sup. 191. leont. pent.-mih. кь свѣтоу πρὸς ἡμέραν exod. 14. 27. -pent.-mih. противоу свѣтоу bor. 32. 3) ἀλουργίς vestis purpurea men.-vuk. 4) iunctum cum pron. сь vel онъ κόσμος mundus chron. I. 69. 80. 91 etc. op. 2. 1. 172; 2. 2. 242. 262. antch. въ свѣте семь op. 2. 1. 172. поколебаоу светь alex.-mih. 161. прѣко вьсего свѣта терпѥ alex.-mih. 71. на семь свитоу š.-gl. 99. на семь свѣтѣ ἐν τῷ βίῳ op. 2. 2. 262. adde cloz I. 154. иже о сего свѣта молать sborn. любы свѣта сего ἡ φιλία τοῦ κόσμου šiš. се азъ отъхожю свѣта сего lavr. дроугъ свѣтоу семоу быти φίλος εἶναι τοῦ κόσμου šiš. лоуче бы ми оумрети съ братомь нежели жити на свѣтѣ семь lavr. егоже не вѣдать на семь свѣтѣ τῇ παρούσῃ ζωῇ ἀγνοουμένῃ huic vitae prorsus incognitam apoc.-vost. воле оубо да видимъ на ономь свѣтѣ житиѥ обою zlatostr. fris. zuet pruss. svitai f. mundus lit. svêtas, švêsa lux.

свѣтьливъ adj. lucidus - като сльньце bulg.-lab.

свѣтьлъ v. свѣтлъ.

свѣтьство n. λαμπρότης splendor op. 2. 2. 79. 200.

свѣшта f. φῶς lux ostrom. λαμπάς lampas cloz I. 161. ostrom. adde sup. ber. chron. φανός fax cloz I. 169. fax sup. 116. lucerna sup. 203. свѣштамъ толикамъ φωτὸς τοσούτου cloz I. 167. nsl. svêča lex. bulg. sveštъ.

свѣштаниѥ recte слышаниѥ sup. 206. 10.

свѣштательнъ adj. lucidus.

свѣштениѥ n. lux.

свѣштеносити -шж -сиши vb. λαμπαδοφορεῖν lampadem ferre.

свѣштеносица m. qui lampadem fert gr. λαμπαδοφόρος.

свѣштеносьнъ adj. qui lampadem fert gr. λαμπαδοφόρος men.-mih. - свѣщьникь chrys.-lab.

свѣштеносьць m. qui lampadem fert gr. λαμπαδοφόρος triod. prol. men.-leop.

свѣштило n. λυχνία candelabrum sup. 203. отъ свѣщила, въ свѣщилѣ же до .д. чашн ἐκ τῆς λυχνίας καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ exod. 25. 33. -vost. ἐλλύχνιον ellychnium dial. λύχνῃ lucerna sup. 299. акы огнь къ свѣштилѣ svjat. serb. svještilo rum. ⁊фитилъ alb. fitil.

свѣштильнъ adj. λυχνίας candelabri три вѣтви свѣщилныꙗ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας exod. 25. 33. -vost.

свѣштица f. λύχνος lucerna men.-mih. parva lampas misc. 256.

свѣштиѥ n. φῶτα lumina men.-vuk. κηροί cerei prol.-lab. λύχνος lucerna prol.-lab. adde ѕѣло ѥсть - стоудено prol.-mart.

свѣштьникъ m. λυχνία lucernae repositorium ostrom. men.-russ. pat. ber. trêb. sabb. 144. 201. š.-gl. 62. rum. свѣшник.

свѣштьница f. candelabrum dial.-šaf.

свѣштьнъ adj. λύχνου lucernae ant. antch. ber. -но оужежениѥ sabb.-typ. 37. -но сиꙗниѥ men.-vuk.

свад- compositum cum praepp. habes: nsl. smôd senge dain. 93. smôditi; osmuditi adurere habd. prismôda serb. svud, smud čech. svadnouti; smoud pol. swad, smad oserb. smud.

сватилиште n. ἁγίασμα sup. sanctuarium 181. ber. τὸ ἱερόν šiš. 82.

сватило n. sanctuarium.

сватильникъ m. ἁγιαστήριον sanctuarium pent.-mih.

сватитель m. ἱερεύς sacerdos op. 2. 1. 163. sup. 179. adde 412. 414. šiš. 223. sbor. greg.-naz. krmč.-mih. sim. I. 6. svjat.-op. 2. 2. 377. 398. chron. duš. -лиѥ sim. I. 12.

сватительнъ adj. sacerdotalis ant.-hom.

сватительскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis sup. 139. svjat. chron. prol.-mih. -каго стола meth. 5. слоужба -ска nicod. augustus sup. 202.

сватительство n. sacerdotium sbor. antch. ev.-saec. xvi. mon.-serb. 22. -лства образь sabb. 39.

сватительствовати -воуѭ -воуѥши vb. sacerdotem esse prol.-mart. men.-vuk. ἀρχιερεύειν per. lii.

сватителѥвъ adj. poss. sacerdotis bus. 262. на логии сватителѥвѣ svjat.

сватити -штѫ -тиши vb. ἁγιάζειν sanctificare cloz I. 12. sup. ostrom. greg.-lab. chron. meth. 7. μεταρρυθμίζειν reformare cloz I. 420. χειροτονεῖν ordinare šiš. 30. да быша и сватили на честное мѣсто meth. 4. иде светить оученикы свое cyr. 20 ἐγκαινίζειν consecrare šiš. 181. сващенъ недѫгъ dioptr. - са šiš. 79. сващѫ са самъ ἁγιάζω ἐμαυτόν ostrom.

сватитьба f. ἁγιασμός sanctificatio šiš. 154. 228.

сватиѥ n. sanctuarium идеже бѣ сватые сльнцоу и лоунѣ alex.-vost. не достоить ти во сватые внити alex.-vost.

свѧтоаггельскъ adj. sancti angeli - **образь** sim. II. 6.
свѧтогорьскъ adj. montis sancti, id est atho ex. mir. prol.-mih. op. 2. 2. 681. chrys.-duš. 16.
свѧтогорьць m. monachus montis sancti, id est atho ex. op. 2. 2. 187. 551.
свѧтодоушьнъ adj. sanctam habens animam sabb.-vindob.
свѧтокрадьство n. sacrilegium par.
свѧтокрадьць m. sacrilegus prol.-mart. krk. pat.-šaf.
свѧтокоупьство n. sacrilegium, uti videtur par.
свѧтолѣпъ adj. sanctum decens ex.-op. 2. 1. 11. gr. ἱεροπρεπής.
свѧтолѣпьнъ adj. ἱεροπρεπής sanctum decens ant. šiš. 173.
свѧтоненавидьць m. qui sanctos odit men.-mih.
свѧтоненавистьникъ m. μισάγιος qui sanctos odit men.-vuk.
свѧтоплъкъ m. nom. propr. viri svetk. 34. 38. **-пълкъ** bus. 780. izv. 506. **-полкъ** cyr. 25. meth. 4. **-пльчь** men.-leop. **-пльчичь** men.-leop. **-полчичь** chron. gr. σφεντόπληκτος.
свѧтоповѣдатель m. ἱεροκῆρυξ sanctarum rerum praeco men.-belg.
свѧтоповѣдьникъ m. sanctarum rerum praeco men.-belg.
свѧтопѣвьць m. qui in sacris canit krk. sabb.-vindob.
свѧтославъ m. nom. prop. viri svjat. bus. 261. 393. chron. op. 2. 2. 366. **-тс-** asên 52. **свѧтаго славлѩ** svetk. 39. **-тославичь** chron. per. 95.
свѧтость f. ἁγίασμα sanctuarium sup. 181. sabb. 159. š.-gl. 77. **вь светости и разоумѣ именить** chrys.-lab.
свѧтотатица f. sacrilega prol.
свѧтотать m. sacrilegus alex.
свѧтотатьство n. sacrilegium krmč.-mih.
свѧтотатьць m. ἱερόσυλος sacrilegus krmč.-mih. krmč. 84. domet. pat. men.-mih. nom.-mik. 36. dial.-šaf. par.
свѧтотечивъ adj. ἁγιοδρόμος ad sacra currens **-чиви** ant.
свѧтоша m. sanctus alex. chron. 1. 115. 116.
свѧтъ adj. ἅγιος sanctus sup. θεῖος divinus greg.-naz. - **дьнь** dies festus ant.-hom. greg.-naz. **праздьникы свѧтыихъ почьсти** izv. 431. **свѧтый пѧтъкъ** mater. **свето хранилище** glag. **вь светѣй горѣ** krmč.-mih. **свѧтаѩ гора** chron. drev. sioncta, sjenta magy. szent (cf. **санитъ**) alb. σσιέντ rum. **сфинт** pruss. svints lit. šventas goth. svinths ags. svidh ztschr. 2. 274; 3. 154. Bopp 1. 35. 80. Pott 2. 1. 365. Burnouf Yaçna 145. Weber, vajas. spec. 2. 69. 70. ind. stud. 1. 324. mey. 1. 346. cf. scr. ishiras cum ἱερός.
свѧтыни f. ὁσιότης sanctitas cloz I. 23. adde sup. 210. pat. isaak. cyr. 25. chron. 1. 152. 156. ἁγίασμα sanctificatio krmč. 69. nsl.: nota pri svetnjah loci nomen bulg. svetinê čech. svatyně.
свѧтыньнъ adj. ἁγιωσύνης sanctimoniae sup. 275.
свѧтьба f. ἁγιασμός sanctificatio antch. izv. 658. **-тъба** apost.-nor. **-тба** ber. alex. apost.-nor. **-дьба** alex.
свѧтьство n. ἁγιασμός sanctificatio ex.-op. 2. 1. 22; 2. 2. 298. ἁγιότης sanctitas svjat.-op. 2. 2. 393. adde hom.-mih. 161.
свѧтьць m. ἅγιος sanctus ant. op. 2. 2. 260. men.-mih. sup. 448. čet.-min. - **божий** sabb. 211. **свѧтцы** alex. nsl. bulg. svetec.
свѧштати -аѭ -аеши vb. ἁγιάζειν sanctificare ant. - **сѧ** antch.
свѧштенникъ m. ἱερεύς sacerdos ok. 59. 64. **-ни-** sabb. 165. **начальници свѧштенникъ** ἀρχιερεῖς antch.
свѧштеничьскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis krmč.-mih. gram. men.-vuk. chron. - **образь** ok. 60. **-каѩ клѧтва** mat. 37.
свѧштеничьство n. ἱερωσύνη sacerdotium krmč. 47.
свѧштение n. ἁγιασμός sanctificatio pyrg. ἱερωσύνη, ἱερατεία sacerdotium šiš. 178. 247. ἐγκαίνια dedicatio sup. 211. **ѩже тогда свѧщенныѩ въ иероусалимѣхъ** τὰ ἐγκαίνια ostrom. - **црькве** šiš. XII.
свѧштенограбитель m. sacrilegus.
свѧштенодѣйствовати -воуѭ -воуеши vb. sacris operari prol.-mart. mir.
свѧштенодѣлние n. λειτουργία liturgia men.-vuk.
свѧштенодѣтельствовати -воуѭ -воуеши vb. sacris operari **-щньно-** izv. 511.
свѧштеноинокъ m. hieromonachus **-ни-** mon.-serb. **-нын-** glasn. 11. 164.
свѧштенопоказатель m. sacras res praedicans int. 247.
свѧштенокрадьць m. sacrilegus misc.-šaf.
свѧштенолѣпьнъ adj. ἱεροπρεπής sanctus prol.-vuk. men.-vuk. **-ни-** greg.-mon.
свѧштеномѫченикъ m. ἁγιομάρτυρ sanctus martyr šiš. XI. mater.
свѧштеномѫченица f. sancta martyr stichir.
свѧштенопосложитель m. sacrorum institutor men.-mih. 362. gr. ἱεροθέτης.

свѧштєнопроповѣдьникъ m. ἱεροκήρυξ sanctus praeco prol. διάκονος men.-vuk.
свѧштєнопѣвьць m. qui in sacris canit krmč.-mih. gr. ἱεροψάλτης.
свѧштєнословиѥ n. sermo de rebus sacris krmč.-mih. 230. greg.-mon. 80. misc.-šaf. gr. ἱερολογία.
свѧштєносъврьшитєль m. qui sacris operatur men.-mih. 362.
свѧштєнотатьство n. sacrilegium psalt.-vuk. misc.-šaf.
свѧштєнохранитєль m. ἱεροφύλαξ aedituus men.-vuk.
свѧштєньскъ adj. sacerdotalis **свѣщєньска одєжда** ant.-hom.
свѧштєньство n. sacerdotium int. sabb. 131. **-ва одѣанина** greg.-mon. 70.
свѧштєньствовати vb. ἱερουργεῖν sacra operari rom. 15. 16. -bulg.
свѧштьба f. sacrificium **свѧщба** alex.
сдє v. **сьдє.**
сє v. **сь.**
себє pron. sui usurpatur a) reflexive: **кь себє пришьдь** εἰς ἑαυτὸν ἐπανελθὼν men.-vuk. **вь себѣ быти** εἰς ἑαυτὸν γενέσθαι men.-vuk. b) reciproce: **рѣша къ себѣ** εἶπον πρὸς ἀλλήλους š.-gl. 50. **кь себѣ глаголющє** ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες šiš. 4. c) **о себѣ: вьсакь кьждо о себѣ живѣшє** krmč.-mih. 352. **о себѣ сьбираѥть сє** krmč.-mih. 78. **роука сама о себѣ и око особь сы** ex.-op. 2. 1. 13. d) **самъ собоѭ: нє аггєломь, нь самь собою глаголєть** chrys-lab. **бѣшє самь собою слоужєй вьсѣмь** greg.-lab. e) **себѣ си** sup. 174. 27; 252. 4; 253. 25; 256. 21; 286. 10; 292. 3. 293. 18. **къ себѣ си** sup. 252. 4. adde **вьготдєниѥ себѣ си творинть** hom.-mih. f) **свой си: нє нищєть своихь си** š.-gl. 84. **своıа си** τὰ ἴδια ev.-novg. **въ своıа си** chron. 1.78. mon.-serb. 117. g) **си** pro **свои: вь прѣчистѣмь си чрѣвѣ** hom.-mih. h) **кый си любо: въ коємь си любо саноу** tur. libo bodi dobro libo li zi zlo fris. **къдє си нъінıа ѥси**; sup. 176. 23. **тко си люби ити** mon.-serb. 252. drev. zang Bopp 2. 127.
себровъ adj. poss. plebeii danič.
себръ m. rusticus, uti videtur **аще свободни боудоуть, себри соущє, паличами да биєнни боудоуть, аще ли раби, бычєвы да биєнни боудоуть** misc.-šaf. 77. opponitur **почтєнь** ibid. 76. 79. nsl. sreber rusticus habd. croat. sebar rusticus verant. luč. serb. sebar rusticus mik. stul. cf. russ. dial. подсеброкъ homo libidinosus: nota **въ болгарѣхъ и въ себ(р)єхъ.** cum nomine sabirorum (σάβειροι) vocabulum hoc cognatum putat šaf.-starož. 274.
себѣль m. sensus dubius: **птєньцоу чьстьноє себѣлю оухыщрєниє** chrys.-lab.
сєва adv. nunc mon.-serb.
сєвастиѝ f. sebaste **-стии** sg. l. sup. 50. 52. 56. **-стийскъ** sup.
сєвастовъ adj. poss. sebasti - **лоугь** chrys.-duš. 11. σεβαστός augustus **спира -вы** šiš. 41.
сєвастократоровъ adj. poss. sebastocratoris chrys.-duš. 40. danič. **сєвасто** mon.-serb. **-рововникь** danič.
сєвастократоръ m. sebastocrator asèn 51. danič.
сєвастъ m. σεβαστός sebastus danič.
сєвгиръ m. severus men.-leop. meth. 3. gr. σευηρός
сєвиріанинъ m. σευηριανός severianus krmč.-mih.
сєвировъ adj. poss. severi **єрєсь -ва** dial.-šaf.
сєвъіровъ adj. poss. severi sup. 218.
сєга adv. nunc bulg.-lab. cf. **сьга.**
сєгасвѣтьнъ adj. qui huius mundi est danič.
сєгда adv. τάχα forte op. 2. 2. 40. **сєг'да** δήπου ibid. εἰκός, εἰκότως verisimile **сєгда мню ıако по страсти хвалоу принєслъ єсть** εἰκότως δὲ μετὰ πάθη ὕμνον προσήνεγκε merito autem post cruciatus hymnum attulit psalt.-theod. **сєгда обидьı приимшє моукы нщоуть** ἀλλ' εἰκὸς προηδικημένους κ. τ. λ. sed par est ipsos prius iniuria lacessitos vindictam quaerere psalt.-theod. **сєгда въ осѣдєнии томь нє достало боудєть гражаномъ пищ**ı εἰκὸς δὲ ἐπὶ τῆς πολιορκίας ἐκείνης κ. τ. λ. ceterum verisimile est obsidione illa obsessos etc. psalt.-theod. adde **сє оубо сєгда рєкоуть славнии моученици** ταῦτα δὲ εἴποιεν ἂν καὶ οἱ καλλίνικοι μάρτυρες ceterum haec dicere possent etiam triumphatores martyres psalt.-theod. **нє сєгда** εἰ μή ἄρα ibid.
сєговъ pron. poss. τούτου huius men.-vuk. dioptr.-leop. dioptr.-lab. pat.-šaf. domet. **оньсєго звѣзда сєговоу оугаси** krmč.-mih. 392.
сєгы adv. nunc nomoc.-bulg. 121. **сєги** bulg.-lab. cf. **сьгы.**
сєд vera radix, unde **сѣд** (**сѣсти**) aucta vocali natum est scr. sad cf. **сѣсти.**
сєдларь m. ephippiorum artifex mon.-serb.
сєдло n. ἐφίππιον sella dial. **сєдьла ѥго позлащєна** izv. 548. nsl. bulg. sedlo ahd. satul and. södhull weig. 2. 543.

сєдльнъ adj. sellae сѣдєлный chron. 1. 140.
сєдмєр- v. сєдмор-.
сєдмиждн v. сєдмишти.
сєдмиждꙑ v. сєдмишти.
сєдмина f. numerus septenarius ex. ἑβδομάς hebdomas op. 2. 2. 61. τὰ ἕβδομα pent.-mih.
сєдмисътьнꙑи num. ἑπτακοσιοστός septingentesimus nomoc.-bulg. ioann. 159. cf. сєдмосъ-.
сєдмица f. ἑπτάς, ἑβδομάς numerus septenarius, septimana typ.-chil. mir. triod. mon.-serb. pat.-mih. kruš. bus. 814. sbor.-kir. ber. прѣзъ вьсоу сєдмицоу альчна прѣбꙑвающи prol.-mart. сєдмь дєсѧтъ сєдмицъ, рєкшє нєдѣли svjat. сєдмицоу, рєкъшє нєдѣлю op. 2. 2. 298. сєдмици septies pat.-mih. 48. сєдмицєю ἑπτάκις septies pent.-mih. διὰ τῆς ἑπταπλασίας per septuplum greg.-naz. сєдморицєю sup. 266. сєдмь сєдмицєю ἑπταπλάσιος irm. bulg. sedmicъ pokl.
сєдмичьнъ adj. septimanae дьнємь -чнꙑмь spec. 36. сєдмицьнꙑи ἑπταπλάσιος irm.
сєдмишти adv. num. ἑπτάκις septies ex. prol.-mart. men.-vuk. krmč.-mih. сєдмиждꙑ pat. krk. chron. 1. 214. сєдмиждн psalt.-athan. сєдьмижьдн prol.-rad. сєдьмишьдꙑ svjat. nsl. sedmič.
сєдмобратєньць m. e septem fratribus unus prol.-mart. men.-leop.
сєдмовати -моуѭ -моуєши vb. septuplo reddere maius, uti videtur сєдьмоующє дръжати ant.-hom. 146.
сєдмовратьнъ adj. septem portas habens -на дива men.-mih. gr. ἑπτάπυλος.
сєдмодєсѧтьница f. septuagesima нєдѣлѣ - glag.
сєдмодєсѧтьнꙑи numer. septuagesimus frag.-bulg.
сєдмодьнєвьнъ adj. ἑπταήμερος septem dierum men.-vuk.
сєдмолѣтиє n. tempus septem annorum misc.-šaf.
сєдмолѣтьно adv. septem annis men.-vuk.
сєдмолѣтьнъ adj. septem annos natus pyrg. -тно отрочє prol. septem annorum -тноє врѣмє chrys.-lab.
сєдмолѫкавьць m. sensus ignotus men.-mih. 297.
сєдмориждн adv. septies int.
сєдморити -рѭ -риши vb. septuplum facere, uti videtur сєдморѧщє сєдморицами ихъ iez. 21. 23. -vost.
сєдморица f. ἑπτάς heptas prol.-rad. ἑβδομάς numerus septenarius, septimana pat. greg.-naz. op. 2. 2. 61. man. 117. men.-vuk. стоꙗшє прѣзъ вьсоу сєдморицоу prol.-mart. сєдморица отрокь prol.-mart. сєдморицєю septies ἑπταπλάσιον proph. сєдмєрица typ.-chil. krmč. 168. ant. pat. dial. op. 2. 2. 320. ber. сєдмєрицєю septies сєдмєрица рєкшє соубототьство krmč.-mih. 200. азь бѣхь плача сѧ три сєдмєрица дьнь ant.-izv. 7. 44.
сєдморичьнъ adj. septimanae -нꙑи вѣкь dioptr.-lab. -но число chrys.-lab. -на хвала ἡ ἑπτάκις αἴνεσις men.-vuk. prol.-rad 34. сєдмєр-.
сєдморо adv. septies - сєдмицєѭ sup. 266.
сєдморогоубьнъ adj. septuplex glag. -мєр-.
сєдморосвѣтильнъ adj. septem lampadum сєд'мєр- izv. 425.
сєдморочисльнъ adj. septem prol.-mart. сєдмєрочисльнꙑꙗ отрокꙑ въ нєфєсѣ izv. 6. 369.
сєдморъ num. septem 1) adj. книгꙑ сєдморꙑ acc. men.-mih. сєдмєрꙑмъ объхождєниємъ clim. 286. 2) subst. сєдморо моучєниць prol.-mart. 109. роди дѣти сєдморо prol.-mih. 88.
сєдмосътьнꙑи num. ἑπτακοσιοστός septingentesimus ioann. cf. сєдмисъ-.
сєдмотꙑсѫштьнꙑи num. septies millesimus nomoc.-bulg.
сєдмохлъмъ adj. septem collium sabb.-typ. 122. 171. gr. ἑπτάλοφος.
сєдмохлъмьнъ adj. septem collium sabb.-typ. 121.
сєдмочисльнъ adj. septem men.-leop. сєдмочислєнꙑꙗ отроки zap. 2. 2. 36.
сєдмꙑи num. ἕβδομος septimus - мѣсѧць martius сєм- lavr. apoc.-saec. xiv. op. 2. 2. 34. сєдмоє мєждю дєсѧтьма лѣто mat. 51. въ годинѫ сємꙑѭ ostrom. сємоє число greg.-naz. сємомоу лѣтоу наставшоу georg.-vost. pruss. septmas.
сєдмь num. ἑπτά septem sup. сєдмꙑмь лѣтомь сꙑи отрокь cyr. 2. сь сєдмию сꙑновь своихъ prol.-mart. вьзрастомь сꙑ .ѕі. лѣтомь ok. 59. сєд'мь sup. 5. 21. 305. сємь svjat.-mat. 7. kryl.-mat. 13. scr. saptan zend haptan gr. ἑπτά lat. septem lit. septíni; sekmas septimus goth. ahd. sibun ags. seofon: in сєдмь consona p eiecta, t in d mutatum est ztschr. 11. 191. curt. 1. 230.
сєдмьдєсѧтица f. septuaginta op. 2. 2. 187. -цєю bor. 64.
сєдмьдєсѧтъ num. ἑβδομήκοντα septuaginta sup. recte separabis; по сєдми дєсѧть proph. сь сєдмию дєсѧть причьтєнь бѣшє prol.-mih. 147. сєдмь дєсѧть сєдмиць ἑβδομηκοντάκις pent.-mih.- сєдмицєю int. 192. - вторꙑи int. 247.

седмьдесатьнъй num. septuagesimus sop. tur. 31. 68. -**тное правило** krmč.-mih. **ликъ седмьдесатныхъ оученикъ** tur. 31.
седмьнадесатъй num. septuagesimus int.
седмьнадесатьнъй num. decimus septimus ʒι.-**ноу** sabb. 60.
седмьсвѣтьнъ adj. ἑωτάφωτος septem luminum hom.-mih.
седмьсътотьнъй num. septingentesimus -**стот**- mir. cf. **седмисътьнъй.**
седмьсътъй num. septingentesimus trigl.
сеземьць m. αὐτόχθων indigena **да бѫдеть акы сеземець** ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς exod. 12. 48. -vost. **странникъ еси или сеземець** vitae-sanct. -vost.
сейци adv. ἐξαυτῆς illico ostrom. **хоштѫ да ми даси сейци** marc. 6. 25. -assem.: corrige **сицѣ** pro **сейци** nicol.
секратъ adv. ἀρτίως modo, recens op. 2. 2. 55. **той секратъ вопиıаше** αὐτὸς ἀρτίως ἐβόα ille enim modo clamabat cyr.-hier. **отъ секратъ чтенаго** ἐκ τῆς ἀρτίως ἀναγνωσθείσης ex ea quae nuper lecta est cyr.-hier. **секратъ роуцѣ благословение примасте и секратъ сребромъ продаждьнымъ смерть сострааше** cyr.-hier. **нови секратъ приидоша** καινοὶ καὶ πρόσφατοι deut. 32. 17. -vost. **дождевы секратъ отъшедша** cyr.-hier. **новн секратъ придѫтъ** bon. **секрать не належаль се еси нерастворено** chrys.-lab. adde azbuk. ber.: male, ni fallimur, **секраткий** et **секратый** alex.
секратъı adv. ἀρτίως modo **по чтенномоу секратъı** κατὰ τὸ ἀρτίως ἀνεγνωσμένον ut modo lectum est cyr.-hier.
секратьнъ adj. recens nomoc. **секратныхь, си рѣчь ново приключьшнхь се** nom.-mik. 6.
сектѧбрь v. **септѧбрь.**
секоудъ m. secundus greg.-lab. men.-mih. vost. 2. 9.
секъıра v. **сѣкъıра.**
села v. **селѣ.**
сельдь m. sarda trigl. pol. śledź clupea harengus russ. сельдь and. sîld dan. sild suec. sill.
селеоума, recte **келеоума**, gr. κέλευμα mat. 46.
сели adv. nunc: habes **отъ** - assem. sup. greg.-lab. bell.-troj. 43. **до** - strum. men.-mih. sup. prol. -rad. cf. **селѣ.**
селивестръ m. silvester per. meth. 2. šiš. xiv. chron. **силив**- chron. tur. prol.-mih. glasn. 11. 163. š.-gl. 41. **сел'в**- vost. 2. 94. **силев**- chron.
селикъ pron. τοσοῦτος, τηλικοῦτος tantus ostrom. sup. 115. 287. 317. hom.-mih. bell.-troj. 13. bus. 272. ant.-hom. **сѣл**- zlatostr. **въ селицѣй радости** men.-mih. 179. **въ селицѣй бѣдѣ** 165. **по селицѣхъ лѣтѣхъ** ephr. **селико єлико** bor. 51. **селико претерпѣвъ насъ дѣлма** ephr.-vost. **до селика съмѣрениıа** μέχρι τοσαύτης ταπεινότητος hom.-mih. **о селицѣ не рождьше спасении** šiš. 240. **по селицѣхъ лѣтѣхъ** ephr.-vost. **о селѣцѣ не раждьше спасении** hebr. 2. 3. -op. 2. 1 165. **си что сѫть селикомь народомь** ev.-mih.
селина f. σέλινον apium op. **селина три корени** misc.-šaf. 161.
селинъ m. apium alex. σέρις (πικρίς) cichorium prol.-rad. 135. cf. -**на.**
селитва f. habitatio domet. steph. danič. alex. -**воу сь елени имоуште** sabb. 23. -**воу сь нами възлюбивь** sabb. 21.
селиште n. σκήνωμα tentorium pent.-mih. habitatio pat. αὐλή aula proph. op. 1. 9. (**мона**)**стирıево селище** τὸν τοῦ μοναστηρίου χῶρον prol.-rad. 127. adde sup. 252. gram. 6. 61. 319. glasn. 13. 370. chrys.-duš 13. danič. alex.
село n. ἀγρός fundus ostrom. sup. 145. gen. 49. 32. -pent.-mih. χωρίον ager men.-vuk. prol.-mart. χώρα regio krmč.-mih. pent.-mih. chron. ἐργαστήριον cloz I. 72. **въскрѣсьно** - hom.-mih. κατοικητήριον habitaculum sup. 181. σκηνή tentorium hom.-mih. adde mat. 26. chron. **села и засеоке** sabb.-typ. 74. **села и метохи** chrys.-duš. 8. **горьскаа села** 44. **селе блщинно** 44. **села своıа подавали госпожи богородици** izv. 679. **на селѣ за бральника отьврьгь** esai. -triod.-mih. 129. nsl. selo sedes meg. pol. sioło čech. selo; sedlo (sedlák); sídlo Pott 2. 1. 562. th. **сед** suff. **ло.**
селоу v. **селѣ.**
селоумоунъ m. σελμών selmo **въ -нѣ** bon.
селоун- v. **солоун**-.
сельникъ m rusticus ber. ἐγχώριος **сельници** bus. 120. incola alex.
сельница f. habitatio prol.
сельнъ adj. ἀγροῦ fundi š.-gl. 67. int. **крины сельнъııа** ostrom. **селънъ** bon. **сѣльнoıє** mat. 33. γῆς terrae **народь** - pent.-mih. rusticus alex.
сельскъ adj. ἀγροῦ fundi; χώρας regionis krmč. 54. -**скы дворь** krmč.-mih. 62. **селескь** krmč.-mih. -**ска мегıа** chrys.-duš. -**сци людиıє** sbor.-kir. 56. - **єпископи** χωρεπίσκοπος krmč.-mih. alex.

сельце n. fundus; villa glag. viculus trigl. adde per. 17.
селѣ adv. nunc: habes отъ - cloz I. 124. bus. 383. danič. τοῦ λοιποῦ men.-vuk. до - š.-gl. 88. sup. sim. I. 8; II. 3. ἕως ἄρτι šiš. 97. комоу ю (миро) селѣ тъщно несешн frag.-serb. xiii. оть села mon.-serb. до селе mon.-serb. оть сели mon.-serb. оть селоу danič. оть сель mon.-serb. до слѣ prol. до сле, до слей mon.-serb. nsl. od slê; posle; posle škole prip. 47. croat. do selu hucusque luč. russ. отселѣ ab hoc loco cf. сели.
селяниновъ adj. poss. rustici par.
селянинъ m. ὁ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ hes. ἐγχωρίτης indigena men.-vuk. ἄγροικος rusticus dial. ἀγρότης rusticus krmč.-mih. 154. γεωργός agricola sup. 17. 16. -mat. 53. adde prol.-mih. bor. bus. 384. par. prol.-mart. misc.-šaf. men.-leop. ber. int. danič. селяномь иже ороуть землю krmč.-mih. 163. селѣнинъ gram. 19. bulg. seljani-te milad. 321.
селянъка f. rustica trigl. -нька per 43. 8.
селяньскъ adj. rusticus trigl.
селяньство n. rusticitas alex.
селюная f. adj. orbis terrarum -лен- alex. cf. въсел-.
селюние n. habitatio ioann. χωρίον regio prol.-mart. σκήνωμα tentorium ant. isaak. cant.-cant. 1. 5. migratio селение творнши кь господоу sim. I. 18. adde men.-mih. bus. 735. dial.-šaf. per. 40. ziz. ber.
селюньнъ adj. ἐπαύλεων casarum pent.-mih.
сем- v. сѣм-.
семелий f. semele -лия sg. g. sup. 6. 11.
семелинъ adj. poss. semelae greg.-naz.
семеновъ adj. poss. simeonis семенове mat. 41.
семенъ v. семеонъ.
семеонъ m. σιμεών nicol. ev.-syn. a. spec. 24. chron. 1. 128. 173. 196. izv. 673. семенъ chron. 1. 194. 208. 227. mon.-serb. семонъ strum. chron. 1. 80. семьонъ cloz I. 910. семьюнъ chron. 1. 218.
семидалъ m. similago chrys.-lab. alex. мѣрь -ла .л. sbor.-kir. 41. смидаль chrys.-lab. gr. σεμίδαλις.
семирамьскъ adj. σεμιράμιδος semiramis -стии man.-vost. 1. 507.
семиръ m. nom. propr. viri asên 54.
семонъ v. семеонъ.
семтябрь v. септябрь.
семъпътемиянъ m. septimianus men.-vuk.
семый v. седмый.
семьонъ v. семеонъ.
сенарьскъ adj. senar поле -ско greg.-mos. 86.

сентерия f. dysenteria alex.
сепеливъ adj. balbus alex. russ. шепетливъ.
сепетъ v. свепетъ.
септябрь m. september š.-gl. 40. -бра ostrom. сепьтеврий men.-mih. септемвра krmč.-mih. сепьтевра men.-mih. сепьтеврий greg.-lab. сетем'вра sg. g. svjat.-mat. vi. bus. 265. сетевра sg. g. mat. 6. септеврий prol.-cip. -рия sg. g. mon.-serb. семтябрь chron. 1. 171. 128. семптябрь chron. 1.234. семьтябрь mat. 12. секьтеврние mon.-serb. сектеврь nicod. секьтеврь mon.-serb. сектемврь šiš. ix. mon.-serb. секьтемврние mon.-serb. сектемврие mon.-serb.
серафимъ m. seraphim sup. -мь pl. g. cyr. 2.
серафимь f. coll. seraphim шестокрилата - mon.-serb. 470. 18.
серафимьскъ adj. seraphim hom.-mih.
сергий m. sergius сергий sup. 434. 437.
сергь m. sergius sg. g. сергя sup. 447. 448.
серенъ v. срѣнъ.
сероукоминъ m. xeroceramus sup. 88. 17.
сестра f. ἀδελφή soror ostrom. sup. lit. sesû, sêja scr. svasr oserb. sotra nserb. sotša goth. svistar ahd. svestar ags. svuster celt. sethar, siur Ebel 112. ztschr. 5. 235. beitr. 1. 113; 2. 164. Bopp 1. 63. 149. 299. corss. form. 417.
сестренница v. сестрѣница.
сестринъ adj. poss. sororis prol.-mart. nom.-lab. krmč.-mih. misc. zak.-serb. pent.-mih. chron. -на дъщи ἀδελφόπαις man.
сестричишть m. ἀνεψιός consobrinus cant.-cant. 1. 23. krmč.-mih. krmč. 235. 273. izvêst. 6. 384. men.-mih. prol.-mih. prol.-rad. chrys.-frag. men.-vuk. сестричищь нети глаголеть се krmč.-mih. 328. -чичь prol.-vuk. ok. 73. 75. 76. prol.-mih. chrys.-duš. 28. -чичь per. men.-leop. chron. -цниць bus. 644. 645. -чичь danič. nsl. sestrič consobrinus habd. lex. meg. ἀνεψιός trub.
сестричьна f. ἀνεψιά fratris sororisve filia krmč.-mih. krmč. 35. 235. 273. -чна danič. nsl. sestrična consobrina habd.
сестрьнь adj. poss. sororis сестрени per. 105. 11.
сестрѣница f. ἀδελφή soror krmč.-mih. krmč. 223. prol. bell.-troj. 6. prol.-rad. prol.-mart. per. men.-vuk. prol.-mih. двѣ сестрѣници поимь женѣ krmč.-mih. сестреница prol.-vuk. prol.-cip. pam. 160. prol.-vuk.
сетебрь v. септябрь.
сетемъврь v. септябрь.

сєтьно adv. τέλος tandem сѣтьно op. 2. 1. 152.

сєтьнъ adj. τέλειος finitus; ἔσχατος extremus sup. greg.-naz. io.-clim. op. 2. 2. 83. 304. 395. ant. въ сєтьнѣинхъ зълѣхъ svjat. мълчаниѥмь сєтьнъімь σιωπὴν ἐσχάτην io.-clim. на сєтьнѧѭ πρὸς τὴν ἐσχάτην ad extremum greg.-naz. сєтьнъіми оукоръі ἐσχάταις ὕβρεσι io.-clim. - соудь hom.-mih. παντελής absolutus op. 2. 2. 202. adde pat. ioann. ex.-op. 2. 1. 24. на сєтноѥ sup. 397. сєтнѣѥ tandem sup. 156. cyr. 7. meth. 7. сєтноуѭ ненавистьѭ ненавидѣхъ нхъ svjat.-mat. 10. сѣт- op. 2. 2. 83. 117. 202. 264. ıаз-воу сѣтноую op. 2. 2. 679. bulg. seten sequens, ultimus; setni verk. 253. 371. setnê čech. setně cf. sotně, sotva vix et goth. seithu sero ahd. sît ags. sîdh.

сєуклъ v. свєкла.

сєурнıанъ m. severianus sup. 50.

си adv. a) in interrogatione ἄρα an: что ли си отвѣща; op. 2. 2. 114. боуде ли си и се писано; op. 2. 2. 55. є ли си того чьто окаанѣѥ; ἔστι τι τούτων ἀθλιώτερον; op. 2. 2. 55. є ли си и о семь писано; op. 2. 2. 55. разгънѣва ли си сѧ; op. 2. 2. 113. възможе ли си наша молитва вънити прѣдъ господь; io.-clim. вънидє ли си въпль нашь въ слоуха господьнıа io.-clim. приближиша ли си сѧ наши храни то; io.-clim. боуде ли си прощениѥ; io.-clim. b) in apodosi: ıакоже повержеши волчь (τρίβολος), си остръ остєнъ стаѥть op. 2. 2. 201.

си v. себе.

сиата f. syllaba аще впишеть сѧ калосъ, ти возразиши на послѣдний сиатѣ, то разоумѣй, ıако добра дѣла глаголеть· аще ли предъ єдиною сиатою възраждєно єсть приглаcиємъ, ıако се калосъ, то разоумѣй ıаже кораблıе (recte оуже кораблıа) vost.

сивъ adj. σποδοειδής cinereus вь сивѣ пьстро gen. 30. 39. -pent.-mih. nsl. siv bulg. siv bêl sokol milad. 85. sivo gъlъpče 132. sivolikъv cvêt pokl. 1. 58. drev. zeywe lit. šývas cf. си-ıати.

сига f. κύβος tessera играѧ сигами сь моурниномь єтеромь; вьзємь оть мєнє сигы врьже, и падж три шести pat.-mih. 160. силами играıа κύβοις σχολάζων krmč.-saec. xiii. cf. russ. dial. сигнуть salire.

сиглитьскъ v. синъклитьскъ.

сигма f. forma semirotunda црькви соущи сигмѣ georg.-vost. 2. 82. gr. σίγμα.

сигматьскъ adj. semirotundus сигматскыи црькви georg.-vost. 2. 82.

сидонıанинъ m. sidonius hom.-mih. далече соуть сидонıань μακρὰν εἰσι σιδωνίων iudic. 18. 7. -pent.-mih.

сидоръ m. isidorus šiš. xx. -ровници mat. 41.

сижица f. curculio, uti videtur сижице оть гонить оть жить, иже соуть гьгрице nicod.

сик rad. sibilare nsl. kače sičejo hung. pol. sikora oserb. sykać, sykora lit. šukti clamare.

сикавица f. nubes fluviosa, siphon trigl.

сикаминиѥ n. coll. συκάμινοι mori bon.

сикелийскъ adj. siculus greg.-lab.

сикелиıа f. sicilia сикиелиıа greg.-lab.

сикелъ m. siculus greg.-lab.

сикельскъ adj. siculus кнѧзь - greg.-lab.

сикера f. σίκερα sicera кисера nicol.

сикилиıа f. sicilia sup. 98.

сиклъ m. σίκλος siclus deut. 22. 19. -vost. 1. 244. tur. 109. сикло op. 2. 2. 31. сиклось mat. 45.

сико adv. οὕτως sic misc. nov. sabb.-typ. š.-gl. 81. 88. nicol. bell.-troj. 6. mon.-serb. поль сико, поль онако leont. сико же поль и поль онако men.-mih. синко hom.-mih. сикози duš. mon.-serb.

сиковъ adj. talis bon. chrys.-frag. pat. triod. men.-vuk. hom.-mih. sabb. 126. ephr. typ.-chil. typ. -šaf. lit.-mih. man.-vost. prol.-rad. -ваıа sim. I. 4. -выѥ рыбы sabb. 198. сиковь бѣ цимисхи man.-vost. сиквози bell.-troj. 33.

сикомориıа f. συκομορέα sycomorus nicol.

сикъ pron. τοιοῦτος talis sup. ant.-hom. nomoc.-bulg. greg.-lab. лова сикого hom.-mih. сицемъ образомъ bor. 62. вь сикой кончинѣ sim. II. 12. сици слоуты bor. 53. сицѣми hom.-mih. vita-theod. сицѣхь men.-mih. chron. 1. 181: nota на сицѣ мѣстѣ bor. 24. pro сикомь: вь сицѣй старости hom.-mih. pro сикой.

сикъжде pron. talis domet.

сила f. δύναμις vis ostrom. sup. ῥώμη robur sup. 71. 19. virtus sup. 53. 15. ἀρετή virtus dial.-šaf. отьць и мати силою дадоуть дѣвкоу sbor.-kir. 56. πάχη crassities исьсеть силоу нхь pent.-mih. поимєтъ та по силѣ š.-gl. 51. по силѣ нашей κατὰ δύναμιν ἡμῶν man. не дажь женѣ настоупити на силоу своıѫ iz. 422. силою обострени συντόνως τεθηγμένους irm. cf. serb. dosinuti se potiri pruss. seilin sg. a. lit. sila rum. силъ, силеск.

сила v. сига.

силивестръ v. селивестръ.
силиврия f. nom. propr. urbis steph.
силигенъ m. siligo видѣти глаголеть се силигюнь единь вь деснѣй мѣрила странѣ chrys.-lab. gr. σίλιγνις.
силигние n. siligo приложи кь -гнию sg. d. men.-mih. 196. gr. σίλιγνις.
силигнь m. g. -ни siligo -гни семоу leont. 123. σίλιγνις farina siliginea оуподоби са -гноу чистоу op. 2. 2. 640.
силити -лѭ -лиши vb. cogere glag.
сило n. ἀγχόνη laqueus 1. cor. 7. 35. -vulg. alex. acad. laqueus sup. 233. 268. силомь бо и по хоуси съказаеть сѧ vost. 2. 174. russ. силокъ čech. sídlo pol. sidło scr. si ligare gr. ἱ-μάς ahd. seil, seid laqueus and. sail asch. simo ags. sael, sima cf. ситие, сѣть curt. 1. 362. mey. 1. 342. ztschr. 2. 131; 11. 5.
силоамль adj. σιλωάμ siloam prol.-mih. 200. силоу- ioann. 9. 11. mat. 32. силу- azbuk.
силование n. vis dioptr.-lab. - гласьное par.
силовати -лоуѭ -лоуеши vb. vim inferre - дѣвицоу zak.-serb.
силогизмо n. syllogismus op. 2. 2. 318. 476.
силодательнъ adj. robur dans pan.
силость f. vis gram. 244. 312.
силоуамль v. силоамль.
силоуанъ m. silvanus nicod.
силъкъ m. laqueus силокъ trigl. силцѣ pam. 191. въ силцѣ оудавивше сѧ; сильць есть поставилъ pam. 191.
сильникъ m. δυνάστης dynasta pent.-mih. δυνατός potens op. 2. 1. 160 adde pyrg. men.-mih. misc.-šaf. prol. triod. pan. προέχων praestans kruš. - велий prol. nsl. silnik extortor lex. tyrannus meg.
сильно adv. fortiter -лно sup. frag.-serb.
сильность f. vis gram. 251.
сильнъ adj. δυνατός potens cloz I. 208. 576. ostrom. sup. болѣромь сильнымь sim I. 29. - оумомь cyr. 6. сильни словомь и хвальни бывахоу hom.-mih. силне коние sabb. 11. силно дѣло bell.-troj. 2. силна войска 13. -ленъ sup. γενικός generalis - законь krmč.-mih. bulg. silen.
сильнѣ adv. fortiter antch.
сильнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. fortem fieri krk pat.-mih.
сильство n δυναστεία potentia op. 2. 2. 260. ant. antch. adde chrys.-lab.
симахъ m. nom. propr. viri symmachus симмахъ chrabr. 91.
симеонъ m. simeon sabb. 36. sim. II. 6. chron. сиа книги нарицемыꙗ аѳанасий, повелѣниемь кнѧза нашего болгарска, именемь симеона, преложи ихъ епископъ константинъ въ словенскъ ѩзыкъ отъ гречьска въ лѣто отъ начѧла мира .҂ѕѵід., оучиникъ сы мефодовъ, архиепископа моравы op. 2. 2. 32: adde симеонь доукь chrys.-duš. 26.
симонидъ m. nom. propr. viri chrabr. 90.
симониꙗнинъ m. simoniacus krmč.-mih. -нииа- dial.-šaf.
симонъ m. simon chron. 1. 77. 178. симоунь š.-gl. 70.
симъ m. σήμ sem vost. 1. 83.
симъ m. numen slavorum: хорса и дажьбога и стрибога и семаргла и мокошь per. 17. 7. вѣроующе въ пероуна и хорса и въ мокошь и въ сима и въ рьгла (alius cod. и въ ерьгла) и въ волъı (вилъı), ихъже числомь .л. сестрѣницъ srez. 692. молѧть сѧ подъ овиномъ огневи и виламъ и мокоши и симоу и рьглоу и пероуноу и волосоу скотью богоу и родоу и рожанницамъ izv. 694. cf. vost. 1. 83. хоръса, даждьбога и стрибога и сима, рьгла и мокъшь nest. ed. a nobis pag. 46. 27; 206. cf. Petri Preis disputationem in žurnal minist. narod. prosvêšč. vol. 39. iv. 37.
симъволъ m. symbolum men.-vuk.
синаинъ m. sinaita alex.
синайскъ adj. sinaiticus šiš. xiv. isaak. -ска светаꙗ гора sabb. 179. -ска гора 189. greg.-mon. богородица синайскаа zap. 2. 2. 102. синейскъ sup.
синаксарь m. synaxarium си- sabb.-typ. 37. синаѯарь sabb.-typ. typ.-chil. mir.
синаксариевъ adj. synaxarii снаѯариево оуказание sabb.-typ.
синапръ m. sinapis pam. 178. cf. синапъ.
синапъ m. sinapis pyrg. prol.-vuk. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mih. -пь lavr.-op. 4. 12. - лють prol.-mart. men.-leop.
синаторьскъ adj. σενατώρων senatorum men.-vuk.
синаꙗ f. sinai вь синаю sg. a. sabb.-vindob. 136. синаю ok. 52. оу светой синаи zap. 2. 2 102.
синейскъ v. синайскъ.
синина f. color coeruleus небесние синоу misc. 12 super и habes н.
синица f. parus pam. 236. коли пожре - орла; bus. 623. σπίνος (lege pro σποῖνος) man.-vost. nsl. sinica cf. синь.
синодикъ m. synodicum io.-mih.

синопии f. σινώπη sinope per. 1. 2. prol.-mih. -па sg. g. prol.-mih.
синоръ m. confinium -ръ bulg.-lab. mon.-serb. -рехъ sabb.-typ. 74. gr. σύνορος, συνορία.
синота f. βύσσος byssus esai. 19. 9. -proph. mat. 50: th. *синъ cf. синета.
синъкелъ m. syncellus prol.-vuk. синьгиель men.-vuk. синьгелъ prol.-rad. serb. sindjel gr. σύγκελλος.
синъклитикий f. senatoris uxor -ки sg. d. sabb. 4. синьглитикние men.-vuk. синьглитикиа изоставльши ратоу житийскоую prol.-rad. 69. gr. συγκλητική.
синъклитикъ m. senator men.-vuk. misc.-šaf. синьг- prol.-lab. prol.-rad. gr. συγκλητικός.
синъклитовъ adj. συγκλήτου senatus синглитовь men.-vuk. синьглитова сьвѣта prol.-rad. 114.
синъклитъ m. σύγκλητος senatus men.-vuk. prol.-rad. синклить prol.-mart. mir. 62. синьглить svetk. 38. prol.-rad. сингклить sabb.-typ. сингглить laz.-vuk.
синъклитьскъ adj. senatus сиглитьскый сьвѣть men.-mih.
синъкритъ m. ἀσηκρῆτις a secretis - цркьвьный men.-mih. сьньгрить alex.-mih. 9. cf. асин-.
синь adj. ὑακίνθινος hyacinthinus svjat. misc. πελιδνός lividus men.-mih.: очи сини krmč.-mih. prol.-cip. par. 209. очи синие men.-vuk. μέλας niger синя поучина μέλας πόντος irm. μελαινόμενος, μεμελανωμένος niger оустнѣ имѣж сине man.-vost. синии ѩко сажа бывающе prol.-vost. ѥдиопы сини prol.-vost. око синиѥ men.-vuk. синыа проказа prol.-mih. 279. лоуна синыа greg.-lab. сини вирь, сини камень chrys.-duš. 13. 19. синя локва 40. чрьвеноѥ и сине и зелено и багърѣно svjat. adde синь bus. 351. 394. chron. 1. 193. 31. сине svjat.-mat. 8. прѣпоѩсахъ сѧ въ синѧ βύσσῳ iez. 16. 10. -proph. mat. 50. nsl. sinji kamen kalkstein rib. sejni kamen silex meg. bulg. sino nebo, sino pile milad. sinilo indigo serb. sinj niger, altitudinis causa stul. pol. siny; sino co czynię; sinawy.
синьць m. daemon prol. oct. 3. acad: recte, uti videtur, niger cf. alex, qui daemones etiam aethiopes (ѥдиопи, моурини) nominari dicit. егда вода потечеть или птица опать полетить, или синечь или срачининь обѣлѣеть etc. bus. 650.
синьчь v. синьць.
синѣти -ѣж -ѣешн vb. livescere: синаюшта оуста male χεχηνός hom.-mih. синѣти trigl.
синѥта f. ὑάκινθος hyacinthus pent.-mih. синета ber. cf. синота.
синѥтьнъ adj. hyacinthinus синетьнъ.
синѥчрьвенъ adj. lividus et ruber сльньце синечрьвен(оу) свѣщоу имаше misc.
синѫти -нж -нешн vb. illucescere егда синеть сльньце misc. 24. croat. svitlost božja na njih sinu hung.
сионовъ adj. σιών sion sup. 340. 1. - градъ cloz I. 860. hom.-mih. дьщи -ва hom.-mih. -ва гора šiš. 258.
сионъ m. σιών sion cloz I. 841. sup. hom.-mih. 43. stichir.-mat. 18. proph. sabb. 167. antch. š.-gl. 66.
сионь f. sion окроужите новоую - hom.-mih. 130.
сионь adj. poss. sion hom.-mih. sup. 239. 248. vost. 1. 383. proph. дщери сиона mat. 51. дьщи сионя cyr. 13.
сионьскъ adj. sion ex.-op. 2. 1. 29. laz.-vuk.
сипиѩ f. sepia оть сипѣе сколкоу нждеть misc.-šaf. 157. gr. σηπία.
сипли m. pl. ἐρυσίβη rubigo сиплеве op. 1. 135; 2. 1. 115. останокъ мшицъ подоша сиплеве τὰ κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη ioël 1. 4. -vost. поѩдать ѩ сыплеве καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη op. 5. 7. -vost.: russis сипль est scarabaeus melolontha.
сипливъ adj. raucus trigl.
сипнѫти -нж -нешн vb. raucescere trigl.
сипота f. raucum esse сипливость ber. nsl. sipiti difficulter respirare habd. sipljiv; sip; sipljenje asthma habd. bulg. sipkъ serb. sipavac anhelus mik. russ. сипнуть raucescere čech. sipěti, siptěti sibilare pol. siposz.
сиракоусьскъ adj. syracusius - градь greg.-lab.
сиракъ m. pauper grom. сираче belg.-lab. 48. bulg. sirak; sirakova vb., siračina, siračence bulg. sirače serb. sirak rum. сърак, сърътеск etc.
сирахович m. sirach сироховичь bus. 4. 81.
сираховъ adj. poss. sirach krmč.-mih.
сиризинъ adj. fistulae гласъ троубьнъ сиризинъ bus. 179. gr. σύριγξ, σύριγγος cf. сиринниъ.
сирийскъ adj. syriacus -ское море sabb. 195: сирийский изращаеть поставь чрьвь питаемь chrys.-lab.
сирина f. fistula троубн, иже зовоуть се сирини alex.-mih. 187. gr. σύριγξ.

сирина f. σειρήν siren **сирины** σειρῆνες sirenes esai. 43. 20. -op. 2. 1. 117.
сиринниъ adj. σύριγγος fistulae dan. 3. 5. -proph. **гласъ троубы сиринниъ** bus. 179. cf. **сиризниъ**.
сиринъ m. sirius avis trigl.
сиринъ m. σύρος syrus men.-mih. pent.-mih. **сирининь** men.-mih. **сүринь** šiš. xv. **сиринь бесѣдою** σύρος τὴν φωνήν prol.-rad. 106.
сириньскъ adj. sensus dubius: **зданиѥ -скоѥ** men.-mih. 357. syrorum alex.
сиричьскъ adj. sericus **-скаꙗ тканина** greg.-mon. 70.
сириꙗ f. syria sabb. 198.
сириꙗниниъ m. syrus misc.-šaf. **сирина** frag.-serb. **сирьꙗнинь зьврь есть** misc. 84. **сириꙗн-** bus. 977. **сирѣн-** man.
сириꙗнꙑни f. syra - **раба** men.-mih.
сириꙗньскъ adj. syriacus prol.-vuk. **сириа-** pyrg. - **ѥзыкь** prol. **сирьа-** nom.-barb.
сириꙗньскꙑ adv. syriace nom.-barb.
сирмѣнъ adj. **наржквицѣ -ны** gram. 5. cf. serb. srma argentum gr. σύρμα filum.
сиромаха f. femina pauper mir.
сиромахъ m. pauper grom. misc. mir. nom.-barb. nsl. siromak bulg. siromah, siromaš f., siromašijъ: nota siromago ne vêrveše milad. 48. serb. siromašad živ. 30. adde **сиромашина** bulg.-lab. 101.
сиропитатель m. orbos alens alex.
сиропитательница f. ὀρφανοτροφεῖον locus alendis orphanis pyrg.
сирота f. ὀρφανός orphanus bon. sup. prol. krmč. 230. krmč.-mih. 218. prol.-mih. prol.-vuk. cozm. ephr. tur. **о отроцѣ сиротою оставлениѣмь** leont. **добраꙗ наша оутѣхо, не остави нась сиротами** hom.-mih. 160. bus. 336. sborn. chrys.-frag. nsl. sirota bulg. sirotъ pol. sierota lit. siratas.
сиротинь adj. poss. orphani **сиротиныго имѣниꙗ** krmč.-mih. 284.
сиротъка f. orba pat. **сиротка** per. 39. 3.
сиротъкъ m. orbus alex.
сиротьскъ adj. orphanus pat.
сиротьство n. ὀρφανία orbitas sup. proph. barl. int. 298. men.-mih. krmč.-mih. **-тва ранаꙗ** hom.-mih. 87.
сиротѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. orbari trigl.
сиръ adj. ὀρφανός orbus nomoc.-bulg. pat.-mih. sup. iob 24. 3. -mat. 54. chron. per. tur. **сирыихъ дѣтий оучитель** hom.-mih. **не остави нась сирьь** sim. I. 18. **вь мироу соущиихъ твоѥго застоупленниꙗ сирь не оставлꙑѥши** hom.-mih. **вь сирыимь питательници** ἐν τῷ ὀρφανοτροφείῳ prol.-rad. 83. čech. sirý.
сирьскъ adj. συρίας syriae pent.-mih.
сирьскꙑ adv. syriace chrabr. 7. 90.
сирьство n. orbitas, uti videtur **како ѥ моцно сирьство ѥго вьзиранниꙗ** hom.-mih. 165.
сирѣнинъ v. **сирꙗнинъ**.
сирѣчь v. **рѣчь**: adde **сьрѣчь** hom.-mih.
сирꙑнинъ v. **сириꙗнинъ**.
сираадь m. sensus ignotus: **иноци сѣдаще дѣлаюте еже отъ насъ глаголемꙑ сираада** lavr.-op. 50: cf. serb. sirada funiculi genus.
сисамо n. sesamum - **масло** misc.-šaf. gr. σήσαμον.
сита f. σάτον satum, sesquimodius hom.-mih. **ситахъ** matth. 13. 33. -ev. syn. a. ev. -mat. 35. syn. c. -mat. 43.
ситий adj. σχοίνων iunci ioël 3. 18. -alex.
ситиѥ n. iuncus nsl. sit scirpus habd. sitovje iuncus meg. sitina habd. croat. sita iuncus verant. čech. sít pol. sit; siło laqueus rum. **ситар** moosschnepf magy. szittyó scr si ligare.
сито n. cribrum trigl. op. 2. 2. 186. **ситомъ сѣꙗти, просѣꙗти** cribrare trigl. nsl. bulg. sito croat. sijati secernere verant. magy. szita alb. sitъ ngr. σίτα rum. **ситъ, сътъ**: adde bulg. siten barut minutus milad. 172. sitno gъrdanče verk. 202. sitna mrêžъ milad. 86. sitno pismo milad. 86. sitna rosa milad. 11. 104. 302. sitni slъzi milad. 156. lit. si: sijoti; sêtas let. sêts cribrum gr. σά-ω, σή-θω, σῆ-σ-τρον curt. 1. 347.
ситовишть m. ὁ τοῦ σήθ filius seth.
ситовиѥ n. frutex palustris ber. trigl.: proprie iuncus.
ситовъ adj. iunceus **ковчежецъ** - θίβι vost. 1. 348. cribri trigl.
ситовьнъ adj. iunceus alex.
ситьникъ m. βούτομος frutex palustris: proprie iuncus op. 3. 175. trigl.
ситьце n. funiculus **одѣ ѥго въ рогозиноу ситцемь исплетеноу** περιειλήσας αὐτὸν ψίαθον καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάσσινον tum vero storea indutum, funiculoque praecinctum georg.-vost.
ситѣнъ adj. iunceus **ситꙗнъ ꙗскъ** pal.
сихастириꙗ f. ἡσυχαστήριον monasterium **сътвори сихастирию си** sabb.-vindob. 173. **-стариꙗ** ibid.
сице adv. οὕτως sic ostrom. sup. chron. **сиць** šiš. 78. **сиче** holm. nsl. sice trub. sicer: dal bi mu sicer, pa se bojim; pla-

čaj, sicer druga; scer čech. sice, sic: th. сниць cf. сницѣ, cuius th. сикъ.
сницєвъ adj. talis sup. pat. triod. prol.-rad. izv. 677. hom.-mih. krmč. 220. cyr. 2. sim. I. 27. dioptr. chron. ex. greg.-lab. chrys.-duš. сницовь alex.-mih. 4. 18. синиць, синицєго hom.-mih.
сницєжде adv. eodem modo greg.-naz.
сниць pron. τοιοῦτος talis ex. sup. pat. ant.-hom. hom.-mih. vita-theod. bor. 30. chrys.-frag. chron. сница знамєниꙗ τοιαῦτα σημεῖα ostrom. сницєго наказаньꙗ нѣсмь слышалъ николиже izv. 597. ostrom. сницєго men.-mih. сницємоу bor. 81. сницими словєсы vita-theod. синиць hom.-mih.
сницьжде pron. talis, ad amos 3. 12. -vost. сєжде бѫдєть и дамаскоу и сницѭжде моукѫ приимоуть vost.
сницѣ adv. οὕτως ita šiš. 78. cf. сницє.
сницѣжде adv. eodem modo hom.-mih.
снꙗниѥ n. λαμπρότης splendor -ниꙗ сльньчьнаа šiš. 251. ἀπαύγασμα splendor š.-gl. 90. splendor triod. nov. misc. int. isaak паче сиꙗниꙗ слнчьнаго izv. 544. πυρσός fax man. 47: adde sup. dioptr. men.-mih. men.-leop. spec. n. - лоунько dioptr.
сиꙗтєльнъ adj. splendidus trigl.
сиꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. splendere greg.-naz. bus. 263. ber. ok. 61. сьꙗють, сьꙗюща, сьꙗшє chron. ꙗкоже нѣкоторое сльньцє сиашє greg.-mon. сиꙗюще ꙗко сльньцє sim. I. 29. сиꙗшє свѣтъ надъ монастырьмъ vita-theod благодєти свѣтлость сиашє greg.-mon. 49. на нюже ни слнцє сиꙗєтъ ни дождь идєтъ bus. 617. φαίνειν lucere sup. 312. сьѣти cloz I. 680. φαίνεσθαι сьѣєтъ cloz I. 334. сьꙗєть chron. 1. 20. ἀστράπτειν coruscare sup. 260. ἀνατέλλειν ostrom. слъньцє своє сьѣатъ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει matth. 5. 45. š.-gl. 51. акы снѣгъ сиꙗѩ χιονόφεγγος sup. 286. - сѧ: зарєю славa сиꙗють сє hom.-mih. nsl. obsinoti; solnce posêva gutsm. 307. odsêvati; prisojen, odsojen; siv croat. odsivati luč. serb. sivati živ. 123. pol. siny, siwy lit. šívas cf. синь et scr. çjêta, çjêna albus.
скадрионъ m. nom. propr. bell.-troj. 25.
скакавица f. cicada grom.
скакании̑є n. saltus triod. hom.-mih. bus. 813. op. 2. 1. 120. скачка trigl.
скакатєль m. saltator trigl. -льница trigl.
скакати -чѫ -чєши, rarius -каѭ -каѥши vb. ἅλλεσθαι saltare prol. io.-sin. prol.-cip. man. 121. bus. 546. 625. sup. 245. dioptr. men.-mih. krmč.-mih. vita-theod.- и играти hom.-mih. плєщє скакашє hom.-mih. - ꙗко быкъ sbor.-kir. 6. ἀγάλλεσθαι exsultare sup. 176. скачєщимь (recte -чоу-) боуѥ κατακωμωμένων men.-mih. пєрєть и скачєть izv. 535. nsl. skakavec locusta croat. skakavica verant. bulg. sto skakulci bъrzi konji milad. 21.
скала f. λίθος lapis luc. 19. 40. -glag. saxum mon.-serb. скаль камѣнныхъ cyr. 18. пєщєра дивна подъ сколою камєнаꙗ dan.-heg. съпатъ на сколахъ dan.-heg. nsl. skala petra meg. assula, saxum croat. skala hung. klruss. skała oserb. skała magy. szikla ngr. σκάλα, σχάλα scopulus sub aquis latens duc. russ. скала rupes, cortex щель f. rima čech. skála pol. skała saxum, rima cf. goth. hallus ahd. hall saxum adde skalja ziegel Pott 2. 1. 277, qui cf. ahd. scorro scopulus; corss. form. 153, qui lapidem et rupem a rumpendo nominata dicit lit. skil findi let. škjel findere ahd. skēr secare skil foramen.
скала f. scala krmč.-mih. 315. скалы, рєкьшє стльбы krmč. 279. russ. скала mlat. scala gradus.
скалва f. statera въ ро(у)кѣ єго скалвы, и въкладє въ єдиноу скалвоу вса старца єгипєтскаа, а въ дроугоу скалвоу въскладє вса агньци pal.: male apud vost. sg. n. скалъі; russ. скалва mlat. scala patera, trutina cf. ahd. scala mhd. schale.
скалъчьнъ adj. explicatur лѣсничный скалочный пепелъ, скальный alex.
скалъі f. pl. statera, olim esdr. 4. 36. cf. скалва.
скальчина v. сокальчина.
скальчьнъ v. сокальчьнъ.
скамиика f. neuma скамєика vost.-op. 652.
скамиꙗ f. scamnum скамьи chron. 1. 193. 18. nsl. škan janež. klruss. skamja russ. скамья ngr. σκαμνί cf. ahd. scamal, scamil nhd. schämel weig. 2. 558.
скамьвий f. σκαμβή res obliqua, distorta, uti videtur срчьнаꙗ - svjat-op. 2. 2. 402.
скандра f. respondet gr. ἡλιούπολις heliopolis gen. 46. 20. -vost. 1. 86.
сканъдалъ m. σκάνδαλον scandalum скан'далъ op. 2. 1. 162. сканьдаль šiš. 62. 228. скандоль š.-gl. 67. скандаль f. danič. cf. сканъдѣлъ.
сканъдѣлъ m. σκάνδαλον scandalum при

стьзи сканъдѣлъ положиша мънѣ psalt. -int.-saec. xii. psalm. 139. 6. сканьдѣль положишє š.-gl. 64. сканьдили nicol. таковꙑхъ срдцє сканьдѣла нє тръпить psalt. -int.-saec. xii. cf. сканъдалъ.

скаплꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. evirare krmč.-mih. 239.

скарбъ m. thesaurus azbuk. per. 11. 40: e pol. skarb lit. skarbas russ. скарбъ supellex cf. scherpa, scherpha, cherpa, scirpa bewegliches gut in legg. langob. ahd. scerf Graff 6. 541. mhd. schërpf, schërf suec. skärf obolus Pott 2. 1. 277. weig. 2. 576.

скариотъ m. ἰσχαριώτης iscariota hom.-mih. -риодь ibid.

скариотьскъ adj. iscariotae nicol. ev.-mih. c. prol.-mih. mon.-serb.

скариотѣнинъ m. iscariota nicol.

скаръ m. σκάρος scarus никакꙗже рꙑба пакꙑ жоуєтъ развѣ скара єдинаго ex. -vost. 1. 254.

скарѧдиѥ n. ἀηδία foeditas скарєдиѥ ant georg. chrys.-lab. βδέλυγμα abominatio men.-mih. скарѣдиє antch. скарєдиє per. 21. вьсꙗкого скарьдьꙗ исполни izv. 668.

скарѧдовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari rom. 2. 22. -bulg. скарєд- šiš. 49. men.-vuk. prol.-rad. 7. скарѣд- op. 2. 2. 25. 40. вси тобою скарѣдоуютъ сѧ prol.-vost. скарѣдоуꙗ сѧ идолъ op. 2. 1. 146. скарѣдоуєть сѧ насъ op. 2. 2. 432.

скарѧдъ adj. ἀηδής, αἰσχρός foedus гласъ - antch. скарєдь ant. barl. dial. krmč. ioann. krmč.-mih. 261. chrys.-lab. - прибꙑтькь krmč.-mih. ꙗко скарѣдо брашно изблюю тѧ ὡς βδελυκτὸν βρῶμα apoc.-vost. иже въ скарѧдьихъ терпаи, сладостнꙑихъ не непричѧстенъ боудетъ krmč.-vost. не токмо развивати скарадо єсть и страшно, но и лихоимствовати nomoc.-vost. скарєдоє ражжєньє prol.-vost. скарєдꙑми грѣхꙑ prol.-vost. шкарєдъ ber. russ. скаредъ čech. škaredý cf. šerad, šereddný, šaradný pol. szkarady oserb. škerjeda.

скарѧдьникъ m. homo foedus men.-mih.

скарѧдьнъ adj. βδελυρός foedus -рєд- georg. int. 12. -рѣд- bus. 392. croat. skaredan verant.

скачькъ m. locusta -кꙑ pl. a. pan. скачьци pl. n. misc.-šaf. 164.

скважница f. foramen alex.

скважнꙗ f. ὀπή foramen krmč. proph. steph. chron. 1. 264. ziz. ber. -жьнꙗ vita-theod. izv. 596. сквожьнꙗ sup. 26. сквожнꙗ krmč.-mih. dioptr. io.-sin. cant.-cant. 5. 4. prol. -жнѣs g. l. men.-vuk. -жьнꙗ dioptr.-lab.: nota -жнꙗ σφραγίς sigillum men.-vuk. -жнинꙗ pat.-šaf. приницаꙗ сквозѣ скважьню ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων cant. 2. 9. op. 1. 198. въ нѣкои гнѣздѧщи сѧ сквожни dioptr.-vost. сквожнꙑ τρυμαλιά foramen iudic. 15. 11. -pent.-mih. сквож'нѣма σύντρησις op. 2. 1. 19. сквожною prol.-mart.: nota сквожина оуха ὀπήτιον pent.-mih. cf. goth. thairko n. foramen adde ahd. durhil.

скважнꙑтъ adj. foraminibus pertusus всꙗ землꙗ скважьнꙑта єсть и вьртьпива ex. сквожьнєтꙑи плющє op. 2. 1. 19. сквозьна'тꙑѥ чести ibid.

сквара f. κνῖσσα nidor op. 2. 2. 79. 262. greg.-naz. ant. 113. antch. dial. sup. 121. 122. sordes pat. - дꙑмьна men.-mih. скварꙑ коумирьскꙑѥ hom.-mih. єллинскꙑими скварами greg.-mon. minus bene nugae danič. скварѫ дꙑмьнѫѭ обонꙗ aor. dioptr. храмꙑ и скварꙑ идольскꙑє низложишє chrys.-lab. осквръньна бꙑвашє чистота иєрєйска цварою трѣбищь men.-mih. трѣбищьнꙑ цькварꙑ men.-mih. nsl. škvara, cinka na juhi; cvara bulg. strebrena skara milad. 483. serb. skvara, ckvara haarsalbe ckvar, ckvarnost macula mik. čech. škvařiti, škviřiti krischen pol. skvara scoria rum. сфаръ nidor: rad. skvr.

скваръ m. aestus ber. pol. skwar: nota čech. škvar laut des siedenden fettes; scoria.

скваръ m. inquinamentum alex. cf. praec. vocab.

сквожнꙗ v. скважнꙗ.

сквожнꙑтъ v. скважнꙑтъ.

сквозѣ a) adv. sup 250. pat.-mih. b) praep. διά per cum acc. iungenda sup 48. 70. 74. 223. - ороудиє nom.-mik. 112. - ню bus. 176. (стѣноу) proph. - огнь proph. - мѣсто mat. 29. - стропъ mat. 35. 43. - скоудьлъ mat. 15. кликати сквозѣ торгъ izv. 634. adde chron. 1. 50. 20; 138. 10; 152. 29. š.-gl. 63. скозѣ prol.-mih. ev.-mih. c. pat.-mih. ev.-šiš. prol.-rad. скози š.-gl. 96. проидохомъ скозѣ огнь izv 620. скозѣ поустꙑню εἰς τὰς ἐρήμους luc. 8. 29. -vost. скозѣ огнь steph. скозѣ странꙑ men.-leop. скозѣ тъкъръ greg.-naz. скосѣ мѣсто bon. дльгꙑ гвоздиѥ скрозѣ стопꙑ ѥѥ проноузити ἐν τοῖς πέλμασι τῶν ποδῶν

αὐτῆς περόνας βαλεῖν men.-vuk. скрозѣ широкыѥ скважноу prol.-rad. 148. скрозѣ скоудѣль ev. mih. c. потечѥ скрозѣ иѥрапол prol.-mart. скрозѣ градъ пороугани krmč.-mih. 244. скрозѣ троубоу прошьдь krmč.-mih. скрозѣ скоудѣль низвѣсише nicol. скрозѣ поустыноу ходити prol.-mart. скрозѣ пламень проведь чѧда своѩ krmč.-mih. 154. виѥнь толико, ѩко костемь ѥго скрозѣ кожоу проити prol.-mart. скрозѣ многы бѣды hom.-mih. скрозь š.-gl. 77. čech. skrz lit. skersaj quer.

скворьць m. ψάρ sturnus vost. 1. 62. alauda trigl. nsl. škvorec bulg. skorec serb. skvorac russ. скворецъ, шкварокъ čech. skřivan pol. skorzeń oserb. škórc: rad. skvr sonare cf. скврък et pol. skowera.

сковрада f. ἐσχάρα focus; τήγανον sartago sup. prol. russ. сковорода lit. skavrada, skarvada bratpfanne let. skarde cf. сковрада: rad. skvr.

скврък radix: čech. skvrčeti prasseln skvrček querulus pol. skwierczeć, skwierk pipire oserb. švjerč nserb. šverc gryllus cf. nserb. škrěš liquefacere.

скврьна f. inquinamentum sup. μολυσμός pollutio krmč. 43. скврьнож грѣховьноѭ svjat. съ любъвьѫ скврьнож ходать svjat. μύσος scelus sup. 242. adde ex.-op. 2. 1. 23. ber. скверна vost. скверьна vost.: male σπιλάς rupes op. 1. 153. nsl. skrun adj. vilis meg. absurdus lex. skrunoba immundities lex. croat. skrunja hung. klruss. skverest' serb. skvrn f. živ. 156. rum. скърнъ cf. scr. çakrt gr. σκαρτ (σκώρ), σκωρία lat. stercus ags. skéarn and. skarn et скарадъ ztschr. 3. 416. curt. 1. 136. corss. form. 100. cf. скара.

скврънава f. κιβδηλεία adulteratio скврnaz-mater 7. 103.

скврънавити -влѭ -виши vb. polluere vita-theod.

скврънавъ adj. ῥυπαρός sordidus sup. 280. 389. adde 16. 27. 36. 40. 41 etc. μεμολυσμένος pollutus sup. proph. ant. triod. κοινός immundus šiš. 21. βέβηλος impurus prol.-cip. men.-vuk. αἰσχρός turpis sup. 390. adde men.-vuk. скврьнавѫ лебедь greg.-naz. помыслъ - ephr.-belg.

скврънивъ adj. ὁλορύπαρος sordidus antch.

скврънилиште n. delubrum dial.

скврънитель m. σπῖλος macula скверн-vost. 2. 78. adde chrys.-lab. prol.

скврънити -нѭ -ниши vb. μιαίνειν polluere šiš. 216. nicol. плъть скврьнать svjat. что ѥсть, ѥже скврьнить чл҃ка; svjat. svjat.-mat. adde 9. sup. 41. chron. clim. misc. prol. δολοῦν depravare šiš. 99. nsl. oskruniti trub. skrumba abominatio meg. croat. ockvrniti verant.

сквръница f. meretrix cf. -ньница.

скврънодѣй m. scortator.

скврънодѣица f. meretrix.

сквръножитель нъ adj. vitae impurae скверножителное и жизнолюбное свинья chronogr.

скврънословиѥ n. sermo obscoenus pat.-int. sabb.-typ.

скврънословати -воуѭ -воуѥши vb. obscoene loqui nom.-lab.

скврънословьникъ m. turpia loquens pat.

скврънострастиѥ n. libido плотомоудрна и скверностраcтна и пригвожденна мимоидоущихъ krmč.-vost.

сквръность f. turpitudo misc.-šaf. int.

скврънота f. turpitudo int.

скврънотворьникъ m. turpia faciens krmč.-mih.

скврънотворьць m. turpia faciens per. 4. adde скверночтворѩще chron. 1. 6.

скврънoѩдьць m. vere est foeda comedens; αἱμοβόρος sanguivorus pyrg. prol.

скврънъ v. скврънынъ.

скврънь f. macula отъвергъше всѩкоу ѕоль и беззаконие и всѩкоу скверпь vitae-sanct. -vost.

скврънъникъ m. turpis men.-mih. ant.-hom. sup. 126. 170. pam. 139. о горе тобѣ, скврьньниче izv. 610.

скврънъница f. ἑταιρίς meretrix men.-mih. cf. сквръница.

скврънънословесьнъ adj. turpia loquens -ни- sabb. 5. cf. скврънос-.

скврънънословьць m. turpia loquens dioptr. pat. danič. cf. скврънос-.

скврънъносътѧжатель m. turpis lucri cupidus zak.-serb.

скврънъноубийство n. μιαιφονία caedes nefaria hom.-mih.

скврънъноубиньць m. μιαιφόνος sicarius hom.-mih. adde men.-mih.

скврънъноѩдениѥ n. rerum impurarum fruitio -нно- sup. 132.

скврънынъ adj. μεμιασμένος pollutus krmč. 43. chron. mon.-serb. истицание -нно dial.-šaf. ἐναγής exsecrabilis sup. μιαρός pollutus, scelestus sup. 367. -ннъи cloz II. 96. βέβηλος impurus скврьнѫжѭ sup. 140. скврьнъи sup. 405. высѩко слово скврьньно sborn. ходаи въ скврьньнѣ ризѣ не врѣжеть ѥѩ, аще и высѩ скврьньна боудеть sborn. ради скврь-

ньнынхъ жрьтвахъ prol.-rad. въ скврнахъ ризахъ izv. 540. не скврьнъ есть съсоудъ izv. 532. скврънъ: скверни chron. 1. 85. 107.
скврънььство n. εὐτραπελία scurrilitas op. 1. 311. adde georg. cf. скрѣн-.
скврънениє n. μιασμός inquinamentum ant. dial. -нен- krmč.-mih.
скврънчити -чѫ-чиши vb. comprimere alex.
скевофилакиꙗ f. vasorum custodia greg.-lab. izv. 549. e gr.
скевофилакъсъ m. σκευοφύλαξ vasorum custos -лакьсоу greg.-lab. -лаѯь men.-mih.
скедиꙗ f. ratis chron. 1. 245. 3. скѣдей pl. g. per. 10. 14. gr. σχεδία.
скелиꙗ f. portus -лиа bulg.-lab. 83. ngr. σκάλα it. scala fz. échelle serb. skela, šćela.
скеп rad. findere bulg. scepi russ. скепать, щепать, щнтъ скепанне ipat. скепище; оскепъ, оскепище, осчепище ipat. oserb. šćêpić propfen nserb. šćêpa scheit holz cf. germ. schaft et сцѣпити.
скила f. σκίλλα squilla alex.
скилажа f. sensus ignotus: нѣсть наша лоза, но инако, ꙗко -жи подобно bus. 664.
скима f. σχῆμα vestis monachi men.-vuk. krmč.-mih. pam. 175. nomoc.-bulg. 39. chron. per. clim. скыма chron. 1. 174. 190. 226. prol.-vuk. ephr. скума men.-vuk. prol.-rad. въ скимоу постригавъ pam. 174. приꙗть светоую скимоу izv. 8. 156.
скимьникъ m. veste monachi indutus krmč.-mih. скым- nomoc.-bulg. 38.
скимьница f. veste monachae induta калоугерица и -скымн- hom.-lab.
скимьнъ adj. vestis monasticae tur. 109.
скимьнъ m. σκυμνίον catulus men.-vuk. prol.-rad. скимни ber. скимни рыкающе azbuk. скименъ ziz. скымни prol.-lab. скумьнъ sup. скоумьнъ львовъ svjat.-mat. 9. скоумене рикающе psalt.-pog. скоумени bus. 88. искомень nicod. скоумини š.-gl. 74. скымени рикающен сꙋтитити izv. 691.
скиний f. σκηνή tentorii gen. скиниꙗ: -ний sg. n. šiš. 232. -ниѩ op. 2. 1. 166. -нию cyr. 14. laz. šiš. 181. 239. men.-vuk. -нии sg. l. šiš. 230. -ниєю šiš. 225. -ниѩ pl. n. dial.-šaf. -ние pl. a. mon.-serb. -ниꙗ tur. -ньꙗ mat. XIII.
скинопигиꙗ f. σκηνοπηγία tabernaculorum fixio ostrom. mat. 33. ber. скынипev.-mih.
скинопигоньскъ adj. σκηνοπηγίων scenopegiorum ex.-op. 2. 1. 13.

скиптръ m. σκῆπτρον sceptrum men.-vuk. скиптра sg. g. sabb. 164. скипетръ izv. 599. sof. tur. mon.-serb. въ скипетра мѣсто izv. 506. скъıпьтръ izv. 467. скыпетръ per. XLII. скиптро; скипетро n. steph. скифтрось mon.-serb. скифтрь mon.-serb. скыфьтрь steph. скуптрь hom.-mih. 141. скуптро sabb. 166. скуптрий pl. g. sabb. 216. скупътры bon. chrys.-lab. danič. - грьчьское sabb. 46. скуфтро men.-mih. вьса скупьтра greg.-mon. 55. скупетрь prol.-mih. скоупетрь mon.-serb. скоуфетро mon.-serb. скиптра дръжати σκηπτροκρατεῖν man. 58.
скитиꙗ f. scythia danič.
скитополь m. scythopolis men.-vuk. скоудополь prol.-mih. 248. скудополь f. sup. 214.
скитопольскъ adj. scythopolitanus скудопол҃скъ sup. 211.
скитъ m. σκῆτις, σκήτη desertum, habitatio anachoretarum men.-vuk. prol.-rad. mir. 73. dial.-šaf. clim. azbuk. ber. скытъ lavr. -op. 10. скыть sabb. 189. danič.
скитъ m. σκύθης scytha или ськить или варьварь ephr.
скитъкъ m. dem. desertum -токъ alex.
скитьникъ m. eremita trigl. -тининъ alex.
скитьскъ adj. σκήτεως deserti prol.-rad.
скитьскъ adj. scythicus clim. dial.-šaf. скудскый de bulgarorum imperatore danič. скудьскь men.-mih. krmč.-mih. скоуфьскъ bus. 430.
скитѣнинъ m. scytha men.-vuk. pat.-mih.
скидийскъ adj. scythicus krmč.-mih. скоуфийскь prol.-mih.
скидинъ m. σκύθης scytha dioptr. chrys.-lab. int. 45. скиди man. hom.-šaf. 4. скиды prol.-mih. скыди men.-vuk. скыдьнь dioptr.-lab. скитинъ proph. вь скутѣхь in scythia men.-mih. скуть šiš. 180. скуты pyrg. скудинь krmč.-mih. скуде chrys.-lab. скудѣхъ op. 2. 2. 152. скудь pro козаръ per. 2. 37. скудъ sup. 76. ни варваръ ни (с)кудъ izv. 482. въ скоудѣхъ bus. 264. скоуфинь prol.-mih. 237. отъ скоуфъ bus. 430. скифинъ men.-leop. скифин, козары azbuk.
скидиꙗ f. scythia svetk. 35. скифию vost.
скидообычьнъ adj. scytharum mores habens man. 123.
скидъ m. scytha скифъ pro козарскій татаринъ azbuk.
скидь f. scythia скоудь per. 3. 21.
скидьство n. barbaries скудьство krmč.-mih.

скидиннъ m. scytha chron. 1. 242. **скидѣн-** prol.-mart. **скоуфан-** prol.-mih. 71.
склабати сѧ -блѭ сѧ -блѥши сѧ vb. μειδᾶν subridere sup.
склабити -блѭ -биши vb. subridere pat.-mih. - **сѧ** men.-mih. sup. 88. **ланитама** - svjat.-mat. 9. **свѣтлѣ** - ioann. **склабѧ сѧ о вѣнчании** μειδιῶν ἐπὶ τῷ στεφάνῳ gaudens de corona cyr.-hier.
склъз radix labi nsl. skliznoti; sklizek dain.; skuzek habd. spolzek lubricus splujski; slizek; slojski russ. скользнуть; склизнуть; слизнуть; склизь, слизь čech. sklznouti, sklouznouti; slzký, slizký; kluzký pol. śliznąć, slizki lit. šlaužu schleiche cf. ahd. slîh, slîhhan.
склѧзь m. κῆνσος census **покажѣте ми склѧзь кинсьнꙑи** τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου ev.-saec. XIII. νόμισμα numus mat. 15. bus. 47. op. 1. 248. **клѧзь** matth. 22. 19. -nicol. **да подасть .л. стьлѧзь господиноу рабѣ** krmč.-saec. XIII. **да дасть дѣвици за срамъ литроу злата, сирѣчь .о. и .в. стьлѧзꙑ** krmč.-saec. XIII. nsl. šileng, škiln janež. klruss. šeljuha pryp. 103. pol. szeląg lit. šilingas ahd. scilinc mhd. schillinc ags. scilling cf. ahd. scël-lan sonare cf. **штелагъ**.
скнипа f. culex ziz. azbuk. **скнꙑпъ** ziz. gr. σκνίψ.
скоб radix bulg. skobъ serb. skoba russ. скоба magy. eszkaba rum. **скоабъ** fibula scr. skabh astringere lit. kabėti pendere orient 1. 520. Pott 2. 1. 776.
скоб radix scabere nsl. skoba leiste, skobelj hobel russ. скобель lat. scabere goth. skaban ztschr. 12. 405.
скоба f. fibula **сь скобами обѣ роуцѣ стегьше** σφίγξας κατέδησεν prol.-rad. 49.
скобль m. radula **скобель** trigl. **скоблю** rado trigl. **скобелъ**, gen. **скобла** alex **скобки** тоже что намѣстительная alex.
скобь f. sensus ignotus: **всꙗкоꙗко с'кобемъ достойни** bus. 925.
сковрада f. τήγανον sartago men.-mih. pent.-mih. sup. 333. adde sup. 89. 120. holm. men.-vuk. ant.-hom. men.-leop. isaak prol. bus. 147. 388. ber. ἐσχάρα focus, craticula prol.-mart. men.-vuk. prol.-cip. **аще разбиеть гърнець или котьлъ или скъврадоу** krmč.-saec. XIII.: nota **на сковрадѣ огнь и мьчь** οἷς χαρὰ (ἐσχάρα) φλὸξ καὶ ξίφος men.-vuk. russ. сковорода rum. **сковардъ** placenta cf. **скврада**.
сковрадьникъ m. πέμμα placenta **любать сковрадникꙑ съ соухвами** φιλοῦσι πέμματα μετὰ σταφίδος os. 3. 1. -vost. mat. 50. πλακοῦς placenta op. 2. 2. 115. **ли ꙗкоже се оукроухъ или сковрадьникъ отрочати** ὥσπερ ψωμὸν ἢ πλακοῦντα ac si cibum aut placentam zlatostr. ber.
сковрадьнъ adj. sartaginis isaak. krk. **треба -дна** bus. 167.
сковраньць m. κορυδαλός alauda **ластовице же и сковраньце** ex. **сковранци** vicus mon.-serb. nsl. škrjanec; škobrunk jan. čech. skřivan: **сковран-** a quodam sko-vrati derivatur in čas -mus. 20. 362: nobis pendere videtur a rad. **сквр-** cf. bulg. skolovranec milad. 23. 536.
скозѣ v. **сквозѣ**.
скозѣобꙑчайнъ adj. insolitus glag.
скокливъ adj. insiliens **-вꙑй находъ** bus. 921.
скоклъжение n. vestigio falli **къ женамъ скоколжении** georg.-vost. **скоколжениемъ потерпѣ** georg.-vost.
скоклъзати -залѭ -залеши et **-жѭ -жеши** vb. vestigio falli **есть скоколжаа и не отъ срдца** georg.-vost. **трасоми же и скоколзающие падахоу** georg.-vost.
скоклъзнѫти -нѫ -неши vb. vestigio falli **аще сотона ногоу его скоколъзнеть** prol.-vost. cf. scr. skhal vacillare corss. form. 307. et **склъз**.
скокъ m. saltus glag. nsl. skok meg. bulg. skok serb. skoknuti russ. скокнуть drev. skackne lit. šokti rum. **скок** cf. scr. çaç.
скола v. **скала**.
сколий f. σχολή schola men.-mih.
сколька f. ostreum **сколка** ioann. 73. ἔλυτρον integumentum **во сколкахъ остревахъ** τοῖς ἐλύτροις τῶν ὀστρέων ostreorum crustis ex. **морскꙑе животꙑ и многоразличнии плоти, еже и въ скалкахъ живоутъ** pal. **мѧсо заключено въ сколкоу тою** ex. **противоу слнцоу свои сколцѣ развръзъша** ex. **оть синѣе сколкоу иждеть** misc.-šaf. 157. bulg. skojkъ concha serb. školjka; skoljka concha stul. rum. **скойкъ**.
сколькоутаꙗ f. ἑρκίον septum **заключено въ -тоую твръдѣ** ex.-op. 2. 1. 24: vocabulum dubium.
скомати -млѭ -млѥши vb. gemere **скомлю** ber. oserb. skomlić.
скомина v. **оскомина** nsl. serb. skomina pol. skoma.
скомлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. γρύζειν grunnire **акꙑ жьзлъмь зѣло пьси лающа отъразить вьсѧ тꙑ врѣдꙑ не мощи дати имъ ни скомълати** καθάπερ τινὶ

μάστιγι σφόδρα κύνα ὑλακτοῦντα πλήξας ταῦτα πάντα τὰ πάθη οὐδὲ χρύξαι ἐᾷ zlatostr. čech. skomliti pol. skomlić.

скомрахословьць m. nugator alex.

скомрахъ m. ἀγύρτης praestigiator men.-vuk. **сь льжьми и скомрахы** μίμοις καὶ ἀγύρταις prol.-rad. μῖμος mimus krmč. 113. λώταξ tibicen krmč. 45. 101. adde clim. 296. dial.-šaf. 238. per. 3. 47. krmč.-mih. 58. 123. 136. misc.-šaf. domet. pat. 251. pat.-mih. **скоморохъ** lavr.-op. 18. bus. 722. 813. nest. **продати юго вь скомрахы поганы соущи** ad mimos graecos leont. **продати вь скомрахы** men.-mih. russ. скоморохъ, платье скоморошское ryb. 1. 135. pol. skomoroch (e russ.) lit. skamarakas: cf. rad. skam ztschr. 8. 81, unde etiam gr. κῶμος; šaf.-starož. 265. vocabulum a nomine gentis σκαμάρεις dictae natum putat.

скомрашьскъ adj. παιγνιώδης ludicrus krmč. 101. krmč.-mih.

скомрашьскы adv. τὰ δημοτῶν more plebeio men.-mih.

скомрашьство n. ludus tur. nom.-mik. 106. -**морош**- alex.

скомьнъ m. scamnum **спещоу емоу на скомнѣ цръковнѣмь** pat. 143. bulg. skomen cf. **скамни** beitr. 2. 152.

скопениѥ n. εὐνουχία eviratio -**ние** antch.: pro -**лѥниѥ**.

скопити -**плѭ** -**пиши** vb. εὐνουχίζειν evirare sup. 274. pyrg. matth. 19. 12. -bulg. georg. dial. misc. prol.-vuk. men.-leop. dial.-šaf. chron. 1. 133. 138. 175. zak.-serb. chrys.-frag. - **сѧ** chron. 1. 210. **самь себе скопивь** krmč.-mih. **скопилъ сѧ ѥсть самь црства ради небеснаго** ant.-izv. 7. 150. nsl. skopiti, skapljati pol. skop lit. škapas alb. skopij rum. **скопеск** gr. κόπτω beitr. 2. 205. 206.

скопиѥ n. nom. propr. urbis -**пии** sg. l. glasn. 11. 16. danič. **скопль** danič. **скопьскь** mon.-serb.

скоплꙗти -**ꙗѭ** -**ꙗѥши** vb. εὐνουχίζειν evirare krmč. 203. krmč.-mih. 239. 359. cf. **скаплꙗти**.

скоплѥниѥ n. ἐκθήλυνσις eviratio ant. alex.

скопосъ m. σκοπός specula - **хльмь высокь нарицаѥть сѧ** krmč. 40. **скопостъ** ber.

скопьць m. εὐνοῦχος eunuchus men.-vuk. sup. 44. 274. prol. dioptr. prol.-mart. vita theod. krmč.-mih. men.-mih. dioptr. nom.-mik. prol.-mih. per. 52. chron. ber. **бытиѥмь скопьць** τῇ θέσει εὐνοῦχος prol.-rad. 99. ἡνίοχος auriga kruš. **скопьць** eunuchus sup. 44. **самымь скопцемь царѥви слоужьшимь** greg.-mon. 53. klruss. skôp russ. pol. oserb. skop lit. škapas

скопьчина m. eunuchus nest. vost. 1. 452.

скопьчь adj. poss. εὐνούχου eunuchi alex.

скопьчьскъ adj. εὐνούχων eunuchorum - **образь** pyrg.

скопьчьство n. εὐνουχία eunuchatus krmč. 35. krmč.-mih.

скора f. cortex **кедрьскаꙗ** - ἰσθμικὴ πίτυς op. 2. 2. 77. zach. 11. 2. -op. 2. 2. 82. pellis, corium nest. russ. скора pol. skora nserb. škora lit. skura pellis curt. 1. 113. corss. form. 452. ztschr. 4. 14. cf. **кора**.

скорити -**рѭ** -**риши** vb. festinare trigl.

скоро adv. παραυτά illico cloz I. 299. adde sup. 13. 32. 35 etc. **литоургьгиꙗ бываѥть по** - typ.-chil. - **мины** hom.-mih. - **текоущихь врѣменехь** ok. 51. - **тлимъ** krk. - **оувадаѥмъ**; **скоро оумрѣть отьць ѥго** sobald men.-mih. **скоро падоушштѭ плъть** sborn. **кърм'лю напълнꙗѭщоу и скоро соучащоу сѧ** τροφὴν ἐμπιπλῶσαν καὶ εὔπεπτον io.-clim. **скоро ꙗвитеlное** συντόμως δηλωτικός **ни хлѣба ꙗды, ни воды скоро пиꙗше** pat. θᾶττον citius irm.

скоровръменьнъ adj. breve tempus durans **видимоѥ скоровръменьно ѥсть** sborn.

скоровъсадьнъ adj. cito insiliens - **на конь** chrys.-lab.

скоровьнъ adj. citus **сатоуре ꙗко пласци около дионисa скоровнъи ликъ глаголахоу быти** bus. 383: vocabulum dubium.

скоровѣкъ adj. brevis **како бо не скоровѣко житиѥ се**; zlatostr. **въѕми нмѣние а тою главоу дажде скоровѣкоую сию и бренноую** vost. **сего житиꙗ** -**коѥ** hom.-mih. 160.

скоровѣчиѥ n. breve tempus **ноужда мироу всемоу прѣтворити се отъ скоровѣчьꙗ сего на бесконечноую жизнь** ex.

скоровѣчьнъ adj. brevis **вьсе** -**чно ѥсть и мимо пловьии** hom.-mih.

скорогнѣвиѥ n. iracundia **о** -**вьи** ant.-izv. 8. 109.

скорокрильнъ adj. citas alas habens - **пьтица** isaak.

скоромрътвьнъ adj. brevi tempore moriturus pan.

скорообратьнъ adj. εὔστροφος tortilis **скорообрѣтно** hes. 9.

скоропарьнъ adj. celeriter volans.

скорописьць m. qui velociter scribit meth. 8. prol.-mart. danič. chron. gr. ταχυγράφος.

скороподвижьникъ m. mobilis zak.-serb.
скорополоучьно adv. feliciter **паки на прѣдъ и на задъ скорополоучно стрѣлıахоу безъ прогрѣха** chron.-vost.
скоропослоушьливъ adj. cito obediens bor. 43.
скоропошьстьнъ adj. mobilis **имже не обою скоропошьстьно и бестатьно** greg.-naz.
скоропрѣложьнъ adj. mutabilis **-жно естество** clim.
скоропытьнъ adj. ἀκριβής accuratus **-нъı соудьı** op. 2. 2. 220. **-питьно житиıе** men.-mih. 223. cautus alex. **острыıа и скоропытнъıа соудиıа** οἱ ὀξεῖς καὶ ἀκριβεῖς λογοθέται io.-clim. cf. **искрьопытлнъ**, quod inde natum est, quod interpres ἀκρι per **искрь** vertit.
скоропытьнѣ adv. accurate **-питнѣ** chrys.-frag. 5. **о семь азъ и скоропытьнѣ глаголати не могоу, ни хощоу** io.-clim.
скоророзоумьнъ adj. sagax bus. 550. ὀξυτάτης νοήσεως hes.
скорорасъмотрьнъ adj. εὐκατάληπτος qui facile comprehenditur **-см-** krmč.-mih.
скорость f. τάχος celeritas hom.-mih. adde sup. 425. dial. isaak. men.-mih. cyr. 3. danič. **- ногь** chrys.-lab. **оле -сти** chrys.-frag. **вь мьгновении -сти** chrys.-lab. **словесе тъчьна скорости** ἰσόρροπος zlatostr.: nota male πάχος man. 59.
скоростьнъ adj. velox ioann. isaak.
скоросълыникъ m. ταχυδρόμος celeriter currens **коузмоу нѣкоıего -ка цѣсарıева** prol.-belg. prol.-vuk. in vita s. Theodori 22. aprilis lavr.-op. 41. **-сел-** prol.-mih.
скоросъмрътьнъ adj. brevi moriturus dioptr.-lab.
скорота f. τάχος celeritas sup. 351. chrys.-frag.
скоротеча m. cursor trigl.
скоротечение n. celeritas sabb. 13.
скоротечьць m. cursor alex.
скороходьць m. qui celeriter incedit men.-leop. **скороходъ** trigl.
скорошьствьникъ m. ταχυδρόμος celeriter currens prol.-mart. men.-leop.
скорошьствьнъ adj. celeriter incedens danič.
скороıадьць m. ἀδηφάγος vorax **-дец** hes. 11.
скоръ adj. ταχύς celer 351. ant. antch. šiš. 186. ὀξύς celer sup. adde pat. chron. per. ber. mon.-serb. **до скора** greg.-mon. 83. **въ скорѣ** sup. hom.-mih. chron. svjat. ταχύ, ἐν τάχει op. 2. 2. 264. **да отъıметъ царство твое въ скорѣ** prol.-vost. εὐχερῶς men.-vuk. **на скорѣ** greg.-mon. 88. **скорѣıе** τάχιον celerius sup. **скорѣе** sabb. 161. **не скори бываите къ осоуждению** leont. **скорь мьститель** ephr. **помощника скораго** sim. I. 5. **скоры проповѣдатель** hom.-mih. **скорь сънь** chrys.-lab. **скорь и оудобьнь поуть** sabb. 67. **скора прѣмѣнениıа** bus. 550. **скоро прѣложение** leont. **скорaıа словеса** σύντομοι λόγοι io.-dam. **скорь вь посѣщении** sim. I. 24. **кь званию скорь** hom.-mih. 129. **скори на падение** krmč.-mih. 208. **скори на бѣжащее** bus. 710: nota λαμπρός hom.-mih. 49. nsl. skoraj schier meg. ahd. sciore mhd. schiere cito cf. ngr. τάχα; neque germ. a slavico, neque slav. a germanico derivabis.
скоръпиинъ adj. scorpionis **-рьп-** bus. 256. **вь чѧстѣхь скорьпиинахь** in zodiaco misc.-šaf. 135. **скорьпиинъıми зоубы** alex.-mih. **скрьпиинъ** svjat.-mat. 7.
скоръпиискъ adj. scorpionis mon.-serb.
скоръпиıа f. scorpio prol.-mart. men.-vuk. prol.-mih. **скоропиıа** bus. 106. mat. 30 **скорпиıа** hom.-mih. op. 2. 2. 149. chron. chrys.-lab. **скор'пиос'** svjat.-mat. **скорпиıамъ** sup. 438. **скорьфиıа** nicol. **скорфиıа** men.-mih. orient 1. 522.
скорьнıашьнъ adj. coriarius **-рнıашное** trigl. **-шникъ** coriarius trigl. nsl. škorenj; škornja f. stiefel čech. skorně, škorně oserb. skórň: thema **скора**.
скорѣ adv. εὐθέως cito hom.-mih.
скосѣ v. **сквозѣ**.
скотарь m. pecuarius ant.-hom. **о скотари ащи неподобно прилежание творить скотомъ** krmč.-saec. XIII.
скотий adj. pecudis nomoc.-bulg. prol. prol.-vuk. chron. 1. 265. alex. acad. **-прьвѣньць** pent.-mih. **мьзда скотьıа** holm. **мьзды скотые не бѣаше исходещоумоу** zachar. triod.-mih. **скотие масло** misc.-šaf. **вь ıаслехь скотиıахъ** prol.-mih. 96. **доушамъ скотиıамъ** vost. 1. 361. **въ скотие ласкърдьство въпадаıоуще** izv. 534.
скотина f. θρέμμα, κτῆνος pecus krmč. 136. krmč.-mih. 157. 249. ὄνος asinus kruš. adde sbor.-kir. 52. prol.-mih. nom.-lab. misc. bus. 395. 399. 486. **скотина рекше конь или осле** krmč.-mih. **аще имамъ конѧ или скотинъ** izv. 533: nota **сь скотиниıею сьблюдивы** misc.-šaf. 82.
скотиньскъ adj. κτηνώδης pecudis kruš. **-скыс срамние оуди** nomoc.-mik. 99.

скотишть m. ὄνος asinus exod. 21. 33. - kruš.
скотожитиѥ n. ἀσέλγεια libido šiš. 197.
скотоложьникъ m. sodomita nom.-lab. nom.-mik. 33. 155. zak.-serb.
скотоложьство n. peccatum sodomitae, cum bestiis coitus pent.-mih. kruš. clim. nom.-lab. nom.-mik. 7. sabb. 176. misc.-šaf.
скотоложьствовати -воуѭ -воуѥши vb. cum bestiis coire frag.-serb.
скотоложьць m. sodomita psal.-vuk. nom.-mik.
скотолюбиѥ n. avaritia Kunik, o russkovizantijskich monetach 84.
скотопажитьнъ adj. pascuis abundans alex.
скотопасъ m. iumenta pascens trigl.
скотопашьникъ m. κτηνοτρόφος pecorum nutritor kruš.
скотопитатель m. iumentarius.
скотопитательникъ m. iumentarius ber.
скотопитательнъ adj. iumentarius triod. gr. κτηνοτρόφος.
скотопиштьникъ m. κτηνοτρόφος iumentarius pent.-mih. gen. 46. 32. -vost.
скотопиштьнъ adj. κτηνοτρόφος iumentarius kruš. -на земля pent.-mih. пастыріе -ни pent.-mih. вь кровѣхь скотопищьныхь triod.-mih. 73.
скотооубиниць m. qui pecudem mactat misc.-serb.
скотъ m. θρέμμα pecus io. 4. 12. -assem. ἄλογον pecus greg.-naz. κτῆνος pecus, iumentum pent.-mih. pecus cloz I. 123. βόσκημα pecus man. ζῶον animal men.-vuk. ἄλογα ζῶα šiš. 202. adde sup. men.-leop. mat. 28. nom.-mik. 21. chron. 1. 191. 40. ber. гыбель мора скотомъ izv. 664. скоты животьныи ἄλογα ζῶα šiš. 216. блоудивь (adj.) сь скоты misc.-šaf. 144. пажить скотомъ присмяде greg.-naz. много имоущоу скота, и томоу скоти помираҳоу men.-vuk. скотъ и звѣрина chron. 1. 54. 19. adde 142. 7. имѣнья и скотъ chron. 1. 154. 18. скоты и кони chron. 1. 155. 1. кони и скотъ chron. 1. 162. 4. питомый скоть sim. I. 29. бѣше богать скотомь и сребромь и златомь gen. 13. 2. -pent.-mih. вь чрьнѣ скотѣ честить misc.-šaf. 136. вь велицѣ скотѣ честить misc.-šaf. коньскъ скотъ men.-leop. коньскомоу скотоу prol.-mart. скоть говежди κτήνη βοῶν pent.-mih. скотоу, рекъше овьцамъ sbor.-kir. 23. скоть овьчий κτήνη προβάτων pent.-mih. скоты и конѣ chron. 1. 132. 32. скотѣе comparat. bus. 486. pecunia и начаша скотъ брати, отъ моужа по четыри коуны, а отъ старостъ по девати гривенъ, а отъ бояръ по осми десятъ гривенъ bor. 62. начаша скотъ събирати, отъ моужа по .д. коуны, а отъ старостъ по .і. грив(ьнъ), а отъ бояръ по .иі. грив(ьнъ), и приведоша варягы, вдаша имъ скотъ lavr. 49. chron. 1. 62. 13; 62. 14. bulg. skot drev. stijŏht lit. skatikas groschen goth. skátts and. skattr schatz, abgabe ahd. skazz ags. sceat cf. goth. faihu ahd. fihu and. fê vieh, vermögen ags. feoh; feohsceat lat. pecus, pecunia lit. banda rindvieh, vermögen rum. скотелник eng. 113.
скоть f. iumentum вьноутрь светилища да не вьведеть се нѣкая скоть krmč. 132.
скотьница f. aerarium chron. 1. 54. 13. karamz. 2. 296. -vost. 1. 59. отъ скотьниць коунами lavr. 43. скотница твоя по божии благодати нескоудна есть и неистощима vost.
скотьнъ adj. brutus int. alex. скотьна жрътва κτηνόθυτον cloz I. 855. -но мѣсто num. 32. 1. -pent.-mih.
скотьскъ adj. κτηνώδης brutus krmč.-mih. misc.-šaf. pat. misc. -ска жрьтва κτηνόθυτον hom.-mih. -ска доуша krmč.-mih. -скый блоудникь krmč.-mih. 199. -скый нравь ber. скотьскыя зъли въ собѣ имоуть izv. 535. житие скотьска izv. 7. 146.
скотьскы adv. bestiae more bon. int. 45. - и нечьстивѣ georg.
скотьство n. res pecuaria men.-belg.
скотя n. iumentum glag. bus. 378.
скочениѥ n. saltus men.-mih.
скочити -чѫ -чиши vb. salire sup. chron. скочи съ мѣста того bor. 23. оть трапезы скочити prol.-mart. lit. šokti ser. çaç; kak vacillare beitr. 1. 110.
скра f. βῶλος gleba песокъ и соль и скры желѣза ἄμμον καὶ ἅλα καὶ βῶλον σιδήρου sir. 22. 16. -vost.
скрада f. τήγανον sartago hom.-mih. κάμινος caminus prol.-rad. men.-vuk. prol.-cip. prol.-vuk. вьниде срѣдѣ скрадоу огньноую εἰσῆλθε μέσον τῆς καμίνου prol.-rad. 145. ἐσχάρα focus, craticula prol.-mart. πυρά rogus волею на скрадоу оустремивши ся op. 2. 2. 97. диавола отъ вьнѣждоу зря скрадоу подпаляюща margar. 1530. скрады вьжизаѥмы hom.-mih. скрадоу накладьше prol.-mart. скрадоу ськласти men.-mih.

adde men.-vuk. prol.-mih. prol.-belg. βωμός ara скрадꙑ коурꙗхоу сѧ βωμοὶ ἀνήπτοντο zlatostr.-saec. xvi. cf. russ. скорода occa et сковрада: ambo vocabula ad formam скврада redeunt.

скралоупа f. cortex скорол- trigl. скорлtrigl. отъ кости до скорлоупꙑ num. 6. 4. -vost. 1. 259. nsl. skralub, škralub cremor lex. škreljub, škraljup superficies densior ut in lacte habd. skraljup, škrlup idem čech. skraloup, škraloup crusta pol. skarłupa concha, cutis squamosa croat. skorup superficies verant. serb. skorup idem. stul. russ. скорлупа орѣховая, яичная pol. skorupa cortex cf. чрѣпъ.

скралоуплꙗ f. λέπυρον cortex скоролоуплꙗ cant.-cant. 4. 3; 6. 6. -mat. 53. ꙗко скоролоуплꙗ родина ꙗблоко твое ὡς λέπυρον ῥοᾶς μῆλόν σου cant.-cant. 4. 3. -vost.

скралоушта f. cortex преже всѣхъ древо процвѣтаеть мигдала, трисоугоубо имать естество· первое чешоуꙗ на скоролоущи, а вноутрь ꙗдро ad eccles. 12. 5. -vost.

скрама f. λιπότης adeps, pinguedo сладость виньнаго плода или скрама дрѣвѣнаго масла men.-mih. 248. serb. skrama gutta olei ac similium aquae innatans stul. russ. скоромъ pam. 174. fleischspeise pol. skrom hasenschmer skromny pinguis (de lepore) cf. скрамъ.

скрамъ m. λιπότης adeps скрамь древꙗнаго масла ἡ λιπότης ἐλαίου vost. скоромъ pam. 174. cf. скрама.

скрамьнъ adj. скоромно quod die ieiunii edere vetimur alex.

скраниꙗ f. κρόταφοι tempora bon. man. prol.-mih. ioann. pam. 181. trigl. ber. acad. краꙗхоу скраниꙗ lavr.-op. 21. скранию, еже есть лобъ ex.-op. 2. 1. 17. скраниѥ чловѣчи misc.-šaf. 176. водроузи колъ во скрании его ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ iudic. 4. 21. -vost. аще дамъ сонъ очима моима, и вѣждома моима дремание, и покой скраниама моима τοῖς κροτάφοις μου psal. 81. 4. -vost.: nota нии ѥмьше за скранꙑ men.-mih. 15. брови приклоньнꙑ ко скороньꙗмъ izv. 666. скрань ber. ziz. nsl. skrenje mentum meg. čech. skraně, skraň pol. oserb. skroń.

скрапий f. σκορπίος scorpius, in zodiaco op. 2. 2. 304. скрапий дѣлꙗ и змий greg.-naz. cf. скоръпий.

скрев radix radere psl. оскрев- pam. 224. čech. škrabati russ. скреб lett. skrab Pott 2. 1. 273. 276.

скревътѣнъ adj. recte clematis vitalba младокъ скревътѣнъ λύγος vimen man.-vost. 427. nsl. skrobut; srobot, srebot, srebota, srabota, srabotika; sirobot bulg. skrêbъr wilde rebe pokl. 1. 72. serb. skrobut, skromut; skrbut, škrobotina stul. cf. скробоутъ.

скри radix, a qua pendet крило ala pol. skrzydło lit. skrê circinnare let. skrê volare: vides крило esse pro скрило cf. čech. skřemen et křemen et скрилꙗти.

скрижаль f. πέτρα petra rom. 9. 33. -šiš. 62. πλάξ tabula šiš. 232. adde sup. pat. io.-sin. danič. скрижаль прилѣплена πλάξ prol.-rad. πλάτος latitudo pyrg. τοξίς pyxis men.-vuk. завѣтнꙑхь -лий greg.-mon. 81. въ тврьдоуоу скрижалию (dual.) срдца своего въписа greg.-naz. adde prol.-mih. azbuk.

скрижальнъ adj. πλακός tabulae prol.-rad.

скрижарь m. discus danič.: vocabulum dubium cf. скрижаль.

скрижити -жѫ -жиши vb. frendere, uti videtur нача скрижити на нь зоубꙑ men.-leop. 434.

скрилꙗти сѧ -лꙗѭ сѧ -лꙗѥши сѧ vb πτερύσσεσθαι alis plaudere iez. 1. 23; 3. 13. -proph.

скрина f. κιβωτός arca hebr. 9. 4. -šiš. 232. -šaf.-urspr. двьри адовꙑ завидою отврьзени видѣ скрыноу вь истоплиени men.-mih. 387. cf. скриниꙗ et скриниꙗ.

скриница f. γλωσσόκομον loculus io. 12. 6; 13. 29. -šaf.-urspr. mat. 15. 35. op. 1. 244. скриницю имꙗше τὸ γλωσσόκομον εἶχε io. 12. 6. -ev.-saec. xiii. скрьницю имꙑй τὸ γλωσσόκομον εἶχε io. 12. 6. -ev.-saec. xii. arcula danič. искрьницю имꙑй ev.-saec. xii-xiii. izv. 6. 35.

скриниꙗ f. arca hom.-mih. 161. beitr. 2. 252. serb. skrinja mik. croat. skrinja verant. russ. скрыня, скрынка, скрынь čech. skříně pol. skrzynia ahd. scrini and. skrin magy. szekrény cf. скрина скриниꙗ.

скрино n. nom. propr. vici село нарицаемо скрино, ubi иоань рыльскый natus est men.-vuk.

скринъка f. scrinium -нка trigl.

скриниꙗ f. κιβωτός arca olim hebr. 9. 4. киворь есть скриниꙗ ant.-hom. 145 klruss. skrynja pol. skrzynia cf. скрина скриниꙗ.

скрипаниѥ n. crepare гласъ -ниꙗ древа bor. xxii. дверий -ниꙗ xxiii.

скрипати -лѭ -лѥши vb. strepere trigl. nsl. škripati klruss. skrypity, skrypka russ. скрипнуть, скрипѣть; скрыпнуть.

скричава f. clamor misc. 147. cf. кричава.

скроботъ m. strepitus обычай ѥсть книгамъ въобразити ꙗкоже ратника бога, бѣжаща же нечестиваго, оного же въсклопощоуща роукою и страшащаго скроботомъ ad iob 27. 23. -vost.

скробоутъ m. clematis vitalba clim. скроботница vici nomen mon.-serb. cf. скребътѣнъ.

скрозѣ v. сквозѣ.

скропꙑтьнѣ adv. perfecte sup. 208. 22. cf. скоропꙑтьнъ.

скръбительнъ adj. affligens int. 206.

скръбь f. cruciatus sup. 187. cura скорбь chron. 1. 96. 99. 106. aegritudo animi sup. 216. moeror mon.-serb. adde sup. 144. 171. 195. 345. 499 etc. възъпихъ, господи, въ скърбь мою къ тебѣ ἐβόησα, κύριε, ἐν τῷ θλίβεσθαί με πρὸς σέ irm. nsl. skrb bulg. skrъb rum. скърбъ cf. russ. скорбнуть siccari.

скръбьливъ adj. λυπηρός tristis -бл- ant. скорбливъ hes. 13. скорбъливъ holm.

скръбьнъ adj. λυπηρός tristis ant. κατηφής moestus hom.-mih. τεθλιμμένος afflictus proph. adde sup. 322. danič. скърбьнꙑ izv. 567. -но лице isaak. angustus скрьбнаа бѣдꙑ нашеѥ паметь laz.-vuk. скрьбьнꙑимъ довълъ даꙗ izv. 423. тѣсьный и скрьбьный поуть hom.-mih. 112. скрьбнꙑмь и тѣснꙑмь шьствовати поутемь dioptr.-lab.

скръбѣти -блѭ -биши vb. λυπεῖσθαι contristari sup. 373. ὀδύρεσθαι lugere proph. скръбѫ tribulor antch. sup. 432. 7. скорблю ber. вьдовами ꙗко моужь се пекꙑ и сиротами ꙗко отьць скрьбе greg.-lab. старьцꙗ ръпъчюща, коуꙗюща, скърбѧща izv. 532: nota аще быхъ оумѣлъ оукрасти, толико бꙑ не скорбѣхъ pam. 236: съпасе насъ скръбѧштиихъ насъ sup. 137. 23. fortasse a скръбити affligere; nsl. skrbêti sollicitum esse russ. скорбѣть contrahi.

скръгати -жѫ -жеши vb. frendere скрежеши men.-leop. 434. cf. pol. skarga.

скръгътати -штѫ -штеши vb. frendere скрегтати alex. скрегъташе men.-leop. скрогчюще зоубꙑ bus. 412. скрьгъчеть зоубꙑ своими vost. вꙑ же въ мѫцѣ съ бѣсꙑ скрег'чете зѫбꙑ vost. скрегчеть mat. 35. скрегчюще зоубꙑ clim. nsl. škrgutati stridere habd. skržat, škrgad, škržat cicada croat. poskrktati budin. 54.

скръдъ: оскръдъ cf. lit. skraditi caedere.

скръжитати v. скръжьтати.

скръжитъ v. скръжьтъ.

скръжьтаниѥ n. stridor triod.

скръжьтати -штѫ -штеши vb. βρύχειν stridere šiš. 14. adde sup. 9. 16. 158. 300. prol.-mih. скрежетати dial.-šaf. скрьжещеть mat. 35. съкрежьцеть mat. 35. скрежьташа chron. 1. 224. скрьжтахоу šiš. 14. скрьжьташа izv. 451. скръжътааше зѫбꙑ на нь sup. скрьщати зоубꙑ prol.-mih. glag. скрьщеть зоубꙑ nicol. скрьжитати prol. prol.-vuk. misc.-serb. alex.-mih. 159. срьжище part. ἐμβριθῶς men.-vuk.: nota скрежещати зоубꙑ pat. 301.

скръжьтъ m. βρυγμός stridor assem. -жътъ antch. - зоубомь chrys.-lab. -жетъ mat. 31. pat.-mih. sup. 274. 280. 436. -житъ ephr -belg. rum. скъргннеск, кърщнеск cf. bulg. skrъca, krъsnъ et alb. kъrcas nsl. skrzatica cicada čech. skřehot, skřehotati.

скрълато n. scarlatum mon.-serb. скирлетъ gram. 205.

скръпийнъ v. скоръпийнъ.

скръстати -лѭ -лѥши vb. fremere glag. cf. скръжьтати.

скръштати v. скръжьтати.

скрьнь adj. proximus начеше по ѥдиномоу выпрашати скрьнꙗго coeperunt singuli interrogare cf. искрьнь.

скрѣнивъ adj. εὐμετάβολος mutabilis - ѧзꙑкомь prov. 17. 20. -mat. 53. ant. 53. мѫжъ - antch. моужь скрѣнивъ въпадеть въ зло vir incontinentis linguae ruet in malum ant.-vost. моужь скринивъ ꙗзꙑкомь впадаеть во зло εὐμετάβολος γλώσσῃ parem.-saec. xiv.

скрѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. libidinosum esse.

скрѣньствиѥ n. ἀσέλγεια libido 1. petr. 4. 3. -bulg. хождъше въ скрѣнствихъ ἐν ἀσελγείαις 1. petr. 4. 3. -nor.

скрѣньство n. εὐτραπελία scurrilitas ant. šiš. 182. скреньство pro хухнaнie ber. adde georg.

скрѣньствовати -воуѭ -воуѥши vb. libidinose vivere georg.

скрѣнꙗ f. εὐτραπελία scurrilitas op. 2. 2. 261. пианьства, игрꙑ, скрѣнѧ, оуродословие ebrietates, comessationes, scurrilitates, stultiloquia ant.-vost. скрѣ-

на pl. n. ant. -izv. 7. 150: apud vost. скрѣнь.

скрѣнѥвание n. εὐτραπελία scurrilitas - скрѣнѥв- op. 2. 2. 261. - и игранѥ antch. скрѣнѥвание и игранѥ blandiloqua ac petulans scurrilitas ant.-vost.

скоубаниꙗ f. rixa danič.

скоубежь m. evulsio danič.

скоубсти -бѫ -беши vb. vellere -бѫщє сѧ rixantes par. nsl. skubsti, skubež habd. skubača reuthaue bulg. skubъ milad. 22. 51. 138. Pott 2. 1. 279. ztschr. 4. 450.

скоука f. taedium trigl.

скоумьнъ v. скимьнъ.

скоупанинъ m. incola urbis скоупиѥ: нѣкоѥго -на сꙑнь prol.-vuk.

скоупелъ m. nom. propr. loci in bulgaria σκόπελος до мѣста скоупель глаголѥмꙑи (recte -аго) prol.-rad. 55.

скоуриꙗ f. scoria скоуриа misc.-šaf. 155. gr. σκωρία.

скоут- v. скѫт-.

скоутаринъ m. scutum azbuk.

скоутарь m. urbs scutari мѣсто глаголѥмоє - misc.-šaf. 173. -рь alex.

скоутаниѥ n. componere vost.-op. 267. ex. 196.

скоутати -аѭ -аѥши vb. συστέλλειν componere op. 2. 2. 266. ant. adde pat. περιστέλλειν ornare men.-vuk. скоутати тѣло men.-vuk. prol.-lab. тѣло скоутано бꙑсть men.-leop. συγκομίζειν componere ad sepulturam скоутано бꙑсть тѣло men.-vuk. скоутати тѣло prol.-cip. men.-leop. sim. I. 18. скоутати мощи sim. I. 19. скоутавь и вь врѣтищє sim. I. 21. adde оловѣнꙑѥ горꙑ скоутаитє hom.-mih. 76. скоутати сѧ περιστέλλειν ἑαυτόν men.-vuk. συστέλλεσθαι, συστέλλειν ἑαυτόν men.-vuk. adde бранъ вънѫтрь тєбє скоутаѥть сѧ isaak. bulg. skuta milad. 24. čech. skutiti zusammenscharren cf. скѫтати.

скоутовати -аѭ -аѥши vb. componere georg. пониꙗвами - men.-leop.

скоутъ m. πτερύγιον extrema vestis op. 1. 29. - ризꙑ pent.-mih. простърь - маньдиѥ men.-mih. κράσπεδον fimbria dial. ἀναβολή amictus op. 1. 105. iez. 5. 4. -proph. mat. 50. adde ziz. ber. azbuk. chron. βερεδάριον men.-vuk. bulg. skut; skutnik milad. 379. croat. skut luč. verant. serb. skut limbus rum. скѹтєк windel goth. skauts ahd. skoza and. skaut schoss: scr. sku tegere corss. form. 446. orient 1. 520. cf. штитъ.

скоутьнъ adj. κρασπέδου fimbriae kruš. πτερυγίου extremae vestis подольвь - pent.-mih.

скоучьнъ adj. taediosus trigl.

скоуд- v. скид-.

скъкътаниѥ n. titillatio, uti videtur скъкт- io.-sin. chrys.-lab. georg.-šaf. 110. 120. misc.-šaf. 112. сладость -нии дѣйствоуѥть сє isaak. въ тѣлєси и-кожє нѣкꙑй чръвь сѣда въ бєзврѣмєньнꙑхъ скъктанииихъ насъ о-скврънити нѫдить сѧ io.-sin. въ бєсловєсьнꙑихъ нѣкꙑихъ движєниихъ и бєзврѣмєньнꙑихъ скъктаниихъ pat.-bulg. оть сласти бꙑваѥть тѣлоу твоѥмоу скькьтаниє chrys.-lab. вьнєгда вь дльзѣ врѣмєни вь своѥй клѣти вь дѣлѣхь троуда и тьмьници скрьбєнꙑхь и скьктании чювьствь оть вьсакоє срєщє etc. isaak. како можєть ѥстьство вьнєгда побѣдить силоу скьктаний єжє нєпрѣстаньно вь оудєсєхь чловѣчихь движємꙑхь и оскрьблꙗющихь ихь и побѣдити могоущємь ихь etc. isaak. ради ноуждє и бѣдꙑ и поощрєниꙗ скьктаний isaak. τιτθισμός nutritio матєрємь сьсьци оть младꙑихь зоубь обꙑчнаго скькта-ниꙗ искаахоу hom.-mih. 180. скокт- titillatio trigl. int. 182. clim. 169. acad. pro ласкотаніе ber. скѫкт- georg.-rumjan.

скъкътати -штѫ -штєши vb. γαργαλίζειν titillare на похоти скъкъщєть georg.-vost. аще на похоть скокчєть нꙑ ephr.-vost. азъ ѥсмь, ижє въ блоудъ тѣхъ скокъщоу pat.-vost. ѥсть вь нась страсть ѥстьствьнаꙗ, и нє вь ѥжє скьктати и врѣдити скоро isaak. скоктаю ber. nsl. ščegetati klruss. cektaty russ. щекотать čech. cektati.

скът- v. скѫт-.

скꙑдьство n. sensus obscurus: вь -ствѣ водꙑ chrys.-frag.

скꙑма v. скима.

скꙑмати -аѭ -аѥши vb. ψιθυρίζειν susurrare и прорaзоумѣ ддь, ꙗко отроци єго скꙑмаахѫ καὶ συνῆκε Δαυίδ, ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι 2. reg. 12. 19. -vost. cf. скомлити.

скꙑмєнъ v. скимьнъ.

скꙑп- v. скип-.

скꙑтаниѥ n. vagari ber. въ самомь томь скꙑтании greg.-naz.

скꙑтати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. πλα-

νᾶσθαι vagari šiš. 51. 221. bon. dial. ephr. strum. chrys.-lab. dial.-šaf. bus. 333. isaak. io.-sin. pat.-mih. nomoc.-bulg. men.-leop. vost. 1. 380. int. 275. ber. **скытаетъ сѧ** πλανᾶται greg.-naz. **скытающюмоу сѧ по оулицамъ** sborn. ἀστατεῖν vagari šiš. 97. περιφέρεσθαι circumferri šiš. 128. **обьхаждають скытающе се отъ мѣста до мѣста** men.-mih. nsl. skitati se habd. skitač habd. oskutiti se, ptič zapusti gnjezdo ili mlade croat. skitati se verant. skitavac serb. poskitasmo se živ. 13. ovca poskitana živ. 101. poskitavac živ. 181. čech. skytati offerre rum. **скитач**.

скытъ v. **скитъ**.

скычати -чѫ -чиши vb. latrare **ѱи скичахоу** danič. cf. klruss. skyhłyty ululare.

скышити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. sensus ignotus: **кимъ скышитъ сѧ** men.-leop. 422.

скыд- v. **скит-**.

скѫда f. defectus **без скѫды** ἀνελοίπως sine defectu cyr.-hier. russ. скуда.

скѫдел- v. **скѫдѣл-**.

скѫдити -ждѫ -диши vb. παρυβρίζειν conviciari **бога скоудище** hom.-mih. 183.

скѫдобрадъ adj. raram habens barbam op. 1. 112. alex. **скоудобрадъ лицемь** mat. 48. vost.

скѫдовѣрьнъ adj. incredulus cozm.

скѫдоство n. indigentia ant.-hom.: forma dubia.

скѫдость f. ὑστέρημα inopia dial. **-стиѫ** φειδομένως parce 2. cor. 9. 6. -bulg. κουφότης levitas krmč. 44. - **оума** krmč.-mih. inopia sup. adde chron. 1. 75. ber. nom.-mik. 138.

скѫдота f. ἔνδεια inopia krmč. 100. krmč. -saec. xiii. men.-leop. men.-mih. ant. -hom. iob 30. 3. -proph.-mat. 55. sterilitas- **брашеньна** leont. - **пище** krmč.-mih. **скоудота бысть при водѣ** men.-leop. - **оума** triod.-mih. 82. - **пость** prol.-mart. - **презвутерь** krmč.-mih. **скоудота воды нильскые** leont.

скѫдооумие n. inopia mentis triod.

скѫдооумьнъ adj. inops mentis triod. dioptr. ichn.

скѫдъ adj. inops sup. 430. krmč. 100. **по скѫдоу** sup. 129. 293. μικρός pusillus dial. **тѣломь скоудь** men.-leop. τὴν ἡλικίαν μέτριος prol.-mart. βραχύς brevis - **видомь** men.-vuk. **скоуда бысть пьшеница** men.-mih. **бысть пьшеница скоудо** bus. 337. **не скоудо есть царон чловѣкь на епискоупьство** οὐ λείπει τὸν βασιλέα ἄνθρωπος εἰς ἐπισκοπήν men.-mih. **и се хлѣба по скоудоу** greg.-lab. **тогожде лѣта бысть поо скоудоу хлѣба** spec. 24. **во скѫдоу** nomoc.-bulg. russ.-dial. скудый rum. **скѫнд** humilis ztschr. 1. 79. 90: rad. skind (**штѧд**).

скѫдъ m. inopia **бескоуда** izv. 480.

скѫдълъ v. **скѫдѣлъ**.

скѫдьнъ adj. ἐνδεής indigens ant.-dial. ἐκλείπων deficiens greg.-naz. adde hom.-mih. per. 99. danič. ber. **-но воудеть** λείπει šiš. 253. **скоудно блага; скоудно житие** sabb. 61. - **моудростию** ichn. **да ничьсоже нма скѫдьна** (recte fortasse **-но**) **бѫдеть** ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ antch. **скоудно есть причьтникь** krmč.-mih. **скѫдьнъ отъ разоума** krk.

скѫдьство n. inopia io.-sin. bus. 545. **хлѣба скоудьство** izv. 643.

скѫдѣлъ m. testa chrys.-lab. laguncula leont. **скѫделъ** m. κέραμος tegula; ὄστρακον testa bon. dial. στέγος tectum dial. 241. **скѫдълъ** m. assem. **сквозѣ скоудьлъ низвѣсиша** διὰ τῶν κεράμων luc. 5. 19. -kryl. nsl. škandêla, skedêla, škedêla, zdêla and. skutill lat. scutella weig. 2. 584. mlat. scutella ngr. σκούτελλον ahd. scuzzilâ; scuzzil a) schüssel b) irdene schüssel c) alles irdene.

скѫдѣльниковъ adj. poss. figuli **скоудилникол**.

скѫдѣльникъ m. κεραμεύς figulus šiš. 61. prol.-mih. πίθος dolium men.-vuk. **-дел-** prol.-rad. 71. **-дѣл-** vas prol.-mart. men.-leop. men.-mih. adde ant.-hom. greg.-naz. - **насыпань златикы** dial.-šaf.

скѫдѣльница f. vas fictile cf. **скоуделница** chron. 1. 220. 18.

скѫдѣльничь adj. poss. κεραμέως figuli **-ча дѣла** men.-mih. **-дел-** nicol. pat. vost. 1. 164.

скѫдѣльничьнъ adj. κεραμέως figuli prol.-mart. adde ber. **сьсоудь скоудельничьнь** κέραμος prol.-rad. 150.

скѫдѣльнъ adj. ὀστράκινος testaceus šiš. 121. chrys.-lab. - **сьсоудь** pyrg. **-дел-** int. **-делное тѣло** chrys.-frag. **сьсоудь скоудельнь** ὑδρία prol.-rad. 150.

скѫдѣние n. inopia vita-theod.

скѫдѣти -ѣѭ -ѣеши vb. minui prol. **-дѣюще образа** men.-mih. 363.

скѫпина f. caritas, uti videtur: **-пыне ради** sabb.-typ. 20.

скѫпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. vocabulum obscurum **да очертеть два кроуга, ти да скѫпить и оба крѣним'**

образомъ ad iez. 1. 20. -proph.-vost. доуша скоупѣщи се лишаѥть се прѣмоудрости isaak. скоуплю сѧ parcere trigl.

скѫповати -поуѭ -поуѥши vb. tenacem esse leont.

скѫпость f. μικρολογία avaritia ant. izv. 8. 107. adde pat. leont. men.-mih. misc.-šaf. bus. 734. men.-leop. dial.-šaf. caritas misc. danič. скоупостию стѣгноути ништихъ не помиловаше frag.-serb. къде гобино дѣломъ зълъимъ, тоу скоупость добрыимъ zlatostr.

скѫпъ adj. μικρολόγος sordidus, avarus ant. leont. adde triod. misc. bus. 413. 1026. pam. 235. медь по скоупо misc.-šaf. 180. скоупо цѣнити nom.-mik. 173. 174. цѣнити мѣсто по скоупоу krmč.-mih. 217. ἀνελεήμων immisericors men.-vuk. φειδωλός parcus prol.-rad. 93. adde nsl. skôp bulg. skъp čech. skoupý pol. skąpy lit. skupas let. skôps rum. скѫмп.

скѫпь f. ἔνδεια inopia скоупи sg. d. men.-vuk.: vocabulum dubium.

скѫпѣ adv. care - продаѩти men.-leop. цѣнити - antch.

скѫтаниѥ n. componere, colligere скоутslov.-novg. b. ber. azbuk.

скѫтано adv. composite благочиньно сѣди и скътано isaak. cf. скоутати.

скѫтати -аѭ -аѥши vb. sepelire шедь скѫта вь хызници своѥй pat.-mih. 162. идеже вѣ погребень, хотѧ сь чьстиѧ скѫтати и 163. bulg skъtva servare: skъtvъt i pastrъt do sêidbъ pokl. 1. 60: nota bulg. kъta, skъta servare skъtnik. скоутати: скоутай мощи sabb.-vindob. συσφίγγειν constringere съскоутавъши себе prol.-mart. скътань отъ вьсѣхъ isaak. demere вьнегда скътати господоу помощь оть него isaak. contrahere скътаѥть себе, и мѣсто даѥть имь isaak. тѣло съскоутано prol. - сѧ συστέλλεσθαι componi съскоутати се men.-vuk.: forma dubia est: скоутати, съкоутати; скѫтати, съкѫтати cf. подъскꙑте antch.; skutražan illiberalis stul. et скоутати.

скумьнъ v. скимьнъ.

скуп- v. скип-.

скут- v. скит-.

скуѫ- v. скиѫ-.

скудь f. scythia nest.

слабити -блѭ -виши vb. debilitare - оумь hom.-mih. χαυνοῦν laxare antch.

слабосрьдъ adj. imbecillus -сердъ alex. слабосрьдь подражань боудеть triod.-mih. 122.

слабость f. debilitas chrys.-frag. отъ слабости и гноусъ svjat.

слабота f. debilitas страхомъ и слаботою δι' ἀνανδρίας καὶ ἐκλύσεως apoc.-vost.

слабооумъ adj. ἀδρανής imbecillus antch.

слабъ adj. ἀσθενής debilis sup. ἀνειμένος remissus, negligens krmč.-mih. слабии разоумомь cyr. 6. слабѣйшаѩ привоѩдѩхоуть izv. 617. russ. слабнуть lit. nusilpstu rum. слаб, слъбескъ; слъбъног paralyticus Pott 2. 1. 1019. ztschr. 11. 164.

слабъкъ adj. debilis роуцѣ слаб'цѣ женѣ bus. 732.

слабьство n. debilitas ephr. слабьствомь своѥго помысла ephr.-vost.

слабѣ adv. debiliter - живоуть izv. 702.

слабѣти -бѣѭ -бѣѥши vb. ἐνδιδόναι cedere hom.-mih. 102. λύεσθαι solvi proph. ἀμελεῖν negligere antch. нача ми конь слабѣти и оставати izv. 673.

слава f. δόξα gloria; δόξα opinio sup. 274. rum. славъ, слъвеск lit. šlove.

славий m. ἀηδών luscinia barl. domet. per. xxxiv. ant.-hom. ber. слави prol.-mih. hom.-mih. 122. солови hes. 14. о славный славию hom.-mih. 134. славиа dual. n. sabb.-vindob. τέττιξ cicada hom.-mih. 121. nsl. slavič славие μουσουργοί man.-vost. bulg. slavij; slavej milad. 396. slavik verk. 190. croat. slavaj (gen. slavja) luč. pol. słowik de luscinia cf. corss. form. 3.

славити -влѭ -виши vb. δοξάζειν celebrare ant. sup. 237. adde sup. 32. 50. 102 etc. georg. prol.-mih. io.-sin. isaak. chron. per. mon.-serb. š.-gl. 66. славлю сѧ самъ δοξάζω ἐμαυτόν ostrom. славити по тръгоубы тръсветаго ant.-hom. 148. прѣмѣ славѧщей ὀρθόδοξοι greg.-naz. родь славлѥнь и ѩвлѥнь prol.-mart.

славица f. gloriola georg. trigl.

славиѥвъ adj. poss. lusciniae; caesius славиѥвема очима misc.-šaf. 142. cf. славоочиѥ.

славлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. celebrare izv. 442.

славлѥниѥ n. δόξασμα celebrare -ниѥ hes. adde proph. славьѥниѥ δοξολογία laudatio sup. 300: male славлѥниѥ δορυφορία ex.-op. 2. 1. 22.

славоискатель m. gloriae cupidus dial.-šaf.

славолюбивъ adj. gloriae cupidus isaak.

славолюбиѥ n. φιλοδοξία gloriae cupiditas ant. adde misc.-šaf. ber.

славолюбъ adj. gloriae cupidus приндоуть отърѣзатъ, славолюбꙑи отъ съмѣренꙑихъ io.-clim.

славолюбьць m. gloriae cupidus ephr. ephr.-belg.
славоненавистьнъ adj. qui gloriam odit mir.
славоочиѥ n. γλαυκότης glaucitas **славоочиꙗ сии рѣчь сѣроочиꙗ** io.-dam. cf. **славиѥвъ**.
славорадъ adj. δοξοχαρής qui gloria laetatur ant.
славословесиѥ n. collaudatio triod. mir. typ.-chil. **слов-** antch. gr. δοξολογία.
славословесьствити -влѭ -вишн vb. collaudare hom.-mih.
славословити -влѭ -вишн vb. laudare sup. 83. 191. prol.-mih. men.-mih. dial.-šaf. typ.-chil. triod. **слов-** isaak. bulg. slavoslovi gr. δοξολογεῖν.
славословиѥ n. δοξολογία collaudatio svjat.-op. 2. 2. 398. sup. 400. hom.-mih. sabb. 22. sim. I. 30.
славословлѥниѥ n. collaudatio hom.-mih. prol.-mih.: male **слов-** hom.-mih. zak.-serb.
славохотиѥ n. gloriae cupiditas ant.-hom. pat.-mih. sborn. vost. 2. 189. ἀρέσκεια placentia pal. 1494. adde per. 97.
славохотьнъ adj. gloriae cupidus pat. 279. bus. 295.
славъ m. nom. propr. viri âsen 51. beitr. 2. 134.
славъковъ adj. poss. **на славковѣ оулици** vost. 1. 183.
славьникъ m. **-ци** plur. δορυφορία satellitium ex.-op. 2. 1. 22. **славники** sbor.-kir. 35. δοξαστικόν doxasticum trigl.
славьно adv. clare meth. 8. **проводи ѥго - до своѥго стола** ἐνδόξως irm.
славьнъ adj. τῆς δόξης gloriae cloz I. 40. περιβόητος celeber sup. 206. ἔνδοξος clarus sup. 147. men.-mih. pent.-mih. **о вьсѣхъ славьнꙑихъ** ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις ostrom. εὐκλεής irm. **-но сьтворити** λαμπρύνειν splendidus hom.-mih. **покровъ славьнꙑи** τὴν σκηνὴν τὴν ἄχραντον irm. **о -нꙑи славию** hom.-mih. 134. **славьнъ боудоу** δοξασθήσομαι irm. **многими людьми честьнъ и славенъ** dan.-izv. 267. **градъ славнꙑи градомъ** πόλις ὀλβιόπολις man. 56. παράδοξος admirabilis sup. 70. λαμπρός illustris sup. 69. **дьнь** - ἡμέρα πάνδημος dies solemnis sup. 286.
славьнѣ adv. clare sup. 191 - **оумрѣ** sborn.
славьство n. gloria **чистотьноѥ славьство** τῆς ἁγνείας τὸ ἐπίδοξον cyr.-hier.
сладити -ждѫ -диши vb. dulce reddere georg. ephr. men.-mih. dioptr. **медъ сладѧ** ὡς μέλι γλυκάζον parem. 1271. - **сѧ** op. 2. 2. 303. georg.-šaf. **сладима ꙗблъка** mon.-serb.
сладовати -оуѭ -оуѥши vb. dulce esse **медъ сладоуꙗ** antch.
сладогласиѥ n. soni suaves **пѣсньно - φαλμικὴ μελῳδία** men.-mih.
сладозрьньнъ adj. dulces baccas habens - **гроздъ** chrys.-frag.
сладорѣчивъ adj. γλυκορρήμων dulce loquens ant.
сладострастьвовати -ствоуѭ -ствоуѥши vb. voluptate frui chrys.-lab. gr. ἡδυπαθεῖν.
сладострастиѥ n. ἡδυπάθεια voluptas dial. int. pyrg. mir.
сладострастьнъ adj. libidinosus euchol. gr. ἡδυπαθής.
сладость f. γλύκασμα, γλυκασμός, γλυκύτης dulcedo sup. ant. men.-mih. prol. isaak. hom.-mih. pent.-mih. cyr. 1. 16. dial.-šaf. mon.-serb. - **чрѣвьнаꙗ** antch.
сладостьнъ adj. dulcis, suavis chrys.-lab. par. ber.
сладостьнѣ adv. dulce dioptr.
сладосѫштиѥ n. συνουσιασμός **чрѣвоугодиꙗ и сладосоущиꙗ да не обꙑимоутъ мѧ** κοιλίας ὄρεξις καὶ συνουσιασμὸς μὴ καταλαβέτωσάν με sir. 23. 5. -vost.
сладъ m. hordeum tostum **солодъ** bus. 401. mon.-serb. čech. nsl. slad pol. oserb. nserb. słod magy. szalad rum. **слад**.
сладъко adv. dulce; ἡδέως libenter, placide sup. 236. 300. - **поѭще** prol.-mih. - **ꙗждь** svjat.
сладъковоньнъ adj. iucunde olens.
сладъковѣштанъ adj. suavis **слатковѣштанномоу глаголоу** mon.-serb.
сладъкоглаголивъ adj. dulce loquens per. 39. - **ѩзꙑкъ** laz.-vuk. 116.
сладъкогласиѥ n. vocis suavitas pan. gr. ἡδυφωνία.
сладъкогласьнъ adj. suavem vocem habens io.-sin. **-сна птица** sim. II. 8. sabb.-typ. **-сно слꙑшаниѥ** clim.
сладъкодъхательнѣ adv. suaviter spirando **-тк-** ἡδύπνοος man. 61.
сладъкопролитьнъ adj. γλυκόχυμος dulcem succum habens **-тк-** man. 48.
сладъкопѣниѥ n. cantus suavis int.
сладъкопѣсньнъ adj. θελξιμελής dulce sonans **-тк-** man. 60.
сладъкорѣчивъ adj. dulce loquens **-тк-** bus. 1024.
сладъкость f. suavitas ber.
сладъкъ adj. γλυκύς dulcis, suavis sup. **акꙑ сътъ** - svjat. γλυκύρροτος hom.-mih. adde chron. **коль сладъка словеса твоꙗ** bus. 290. **жалосни слꙑшати и**

сладьци alex.-mih. 187. сладкаа и вещи и имѥ laz.-vuk. 117. сладькь при пѣти бѣше greg.-lab. кладѧзь сладокъ dan. comparat. слаждий bon. men.-mih. слаждѥ sup. слаждѥ меда и съта hom.-mih. слаждьшѥ cyr. 5. слаишѥ š.-gl. 66. 78. сладьчай dial.-šaf. сладъчѣѥ оусъп'нѥшн svjat. что ѥстъ слаждѥ, свѣтъ ли или тьма; sup. тако ти мьнѣ сего свѣта слажѥ вашѥ спсѥниѥ; zlatostr. nsl. osladnoti, sladčica, slaščica bulg. sladun arbor quaedam pokl. 1. 40 gr. ἡδύς lat. suavis (svadvis) lit. sald (salsti), saldus goth. sutis ahd. sozi ags. swet scr. svâd: svâdu ztschr. 2. 134. Bopp 1. 35. 149. Pott 2. 1. 318. 319. 457. mey. 1. 384. curt. 1. 195. сладѥнѥкъ trigl.

сладъцѣ adv. ἡδέως dulce sup. op. 2. 2. 152. greg.-lab. men.-mih. - оуспѥ sabb. 58. - веселѥ сѥ 165. - того въпрашаѥшь 171. - лобызаше и men.-mih. γλύκιον dulcius man.

сладьство n. dulcedo op. 2. 2. 302.

сладѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. dulcescere trigl.

слаждати -аѭ -аѥши vb. dulce reddere alex.

слама f. stipula солома per. 112. зголовьѥ соломы наткано dan.-izv. 268. magy. szalma scr. kalamas schreibrohr gr. κάλαμος lat. calamus, culmus ahd. halam curt. 1. 108: de стла-ти ahd. strô and. strâ non videtur cogitandum.

сламьнъ adj. stipulae ex.

слама v. слѣма.

слана f. πάχνη pruina bon. greg.-naz isaak. ber. зной, сланы же и мльниѥ dioptr.-lab. пада - ok. 78. слань alex. nsl. slana, mrzla rosa meg. bulg. slanъ; slanъ slani milad. 473. al' te slanъ poslanila 234. lit. šal frigere šalna, šarna let. sal, salna cf. russ. серенъ pol. środ ztschr. 11. 163. cf. серень, слота.

сланикъ m. emporium salis danič.

сланица f. emporium salis mon.-serb.

сланость f. salsugo pat. misc. op. 2. 2. 303. men.-mih.

сланоутъкъ m. ἐρέβινθος cicer frag.-serb. men.-vuk. adde sup. 29. 30. triod.-mih. 43. сланоуткоу изьра(с)ти повелѣ izv. 8. 150. сланоутькомь питаѥмь ἐρεβίνθοις τρεφόμενος prol.-rad. 136. ꙗкоже отъ сланоутка младоу листоу отъкръшивьшоу сѧ man.-vost.: pro огурцы azbuk.; pro горохъ рогатый ber. видъ сочиви подобнаго граху. А. Гильфердингъ, 'письма I. 168. graeci ναούτ, turcae leblebi appellare dicuntur сланѫтъкъ sup. 30. bulg. slanutъk pokl.- 1. 39.

сланъ adj. ἁλός salis pent.-mih. ἁλικός salsus šiš. 190. hes. ἁλμυρός salsus hom.-mih. ἁλμυροφόρος salsuginosus sup. 260. adde š.-gl. 92. pat.-mih. вода сланѣ izv. 6. 385. кладѧзь солонъ dan. nsl. slan, slanina bulg. slan, slaninъ čech. slaný magy. szalonna lardum rum. сланинъ.

сланꙑти сѧ -ꙑѭ сѧ -ꙑѥши сѧ vb. applicari растахоу й сланꙑхоу сѧ ꙗко и пиꙗни georg.-vost.

сланѫтъкъ v. сланоутъкъ.

слапъ m. fluctus въ слапы въпадѥть op. 2. 2. 461. вльны, слапи, камѥниꙗ dioptr.-lab. влъны и слапи dioptr. 302. chrys.-duš. 21. оузь рѣкоу на - 41. слапь aquae ex edito loco desilientes danič. и въ волны ли оубо многы и слапы же каменныꙗ и брегы и соухоты и заверты οὐκ ἄρα κύμασι πολλοῖς καὶ ἀρπότησι καὶ τῇ ἀναρηβδήσει dioptr.-vost. nsl. slap woge, wasserfall, tempestas: blisk i slap človeka lehko buje (ubije) hung. slab vapor dain. 93. croat. slap fluctus hung. serb. slap aspersio undarum maris stul. lit. salpa заливъ.

сластво n. voluptas pat.

сластимъ part. qui dulcis redditur alex.

сластоврѣдниѥ n. ἡδυπάθεια voluptas -вредиѥ op. 2. 2. 199.

сластолюбивъ adj. φιλήδονος voluptuosus ant. antch. -во питиѥ prol.-mart. adde krmč. 56. io.-sin. men.-mih.

сластолюбиѥ n. φιληδονία amor voluptatis ant. antch. domet. dioptr. int. io.-sin. ioann. ber.

сластолюбьнъ adj. φιλήδονος voluptuarius io.-sin. chrys.-lab. int.

сластолюбьць m. voluptuarius ber.

сластострастиѥ n. ἡδυπάθεια voluptas ant.-antch.

сластохотиѥ n. voluptas frag.-bulg.

сластохотѣниѥ n. ἡδυπάθεια voluptas op. 2. 2. 261. ant. antch. кыꙗкого сластохотѣниꙗ тоужди соуште izv. 491.

сласть f. τρυφή deliciae dial. ἡδονή voluptas sup. ostrom. hom.-mih. ἥδυσμα dulcedo пиромъ сласть πότοις ἥδυσμα greg.-vost. dulcedo sup. adde nom.-bark. нахотѣти сѧ сластий svjat. chron. 1. 91. ἔδεσμα edulium ant. πάθος passio šiš. 179. - блоудна krmč.-mih. въ - ἡδέως libenter ant. sup. 365. ἥδιστα libenter šiš. 111. въ - приѥмьше šiš. 6. въ не -

нм҄ѣти ἀηδῶς gravatim men.-mih. pro страсть sup. 260. nsl. slast; mi ni nobena jêd v slast; oslasen dulcis lex. poslasen naschhaft.
сластьнъ adj. ἡδύς suavis, dulcis sup. ant. ἡδονῆς voluptatis op. 2. 2. 115. adde isaak. поими себѣ женоу, ıакожє самъ хощеши, ıаковажє єсть въ твои оугодъ сластна οἷα πέφυκεν εἰς σὴν ἀρέσκειαν ἡδίστην dioptr.-vost. -нѣє ἥδιστα šiš. 137.
сластьнѣ adv. ἡδέως suaviter antch. - и люблıаше leont.
слати v. сълати.
слатина f. ἕλος palus op. 2. 2. 148. aqua salsa, salsugo bon. ber. ziz. azbuk. землю плодовитоу въ слатиноу psalt.-int. -saec. xii. оврѣтьше вь слатинѣ водоу cyr. 17. 15. nsl. serb. čech. slatina rum. златинъ salsedo.
слатиштьнъ adj. salsus.
слашть adj. ἡδύς suavis teste dobr. olim prov. 12. 11. слащии беспечальнъ въ оскоудѣнии боудеть ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος κ. τ. λ. parem. 1271. слащи беспечальнь вь оскоудѣнии боудеть triod. -mih. 139. ижє юсть слащъ въ съньмищихъ виноу ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς parem. 1271. иже юсть слащь вь сньмищихь triod.-mih.
слезена f. σπλήν splen dioptr.-lab. georg. sabb. 62. misc.-šaf. 145. prol.-mih. 168. слезены op. 2. 2. 460. слѣзена georg. dioptr. -lab. 269. misc.-šaf. 161. ex.-op. 2. 1. 20. слѣзению и доушникъ σπλάγχνα καὶ πνεύμονα dioptr. -vost. слѣзина: смѣховьною слѣзиною ми разоумѣвай dioptr.-leop. 266. о лѣвоую юсть селезны долга и тонка izv. 669. селезена alex. злѣзена prol.-vuk. слезень alex. nsl. slezena; slezeno meg. slezena habd. slizena lex. suzana rib. croat. slizena verant. čech. slezena pol. śledziona nserb. slozyna ser. plîhan gr. σπλάγχνον, σπλήν lat. splen, lien ir. selg ir.-gl. 118. ztschr. 4. 13; 5. 369; 6. 13. curt. 1. 253. corss. form. 150.
слива f. prunus dan. 13. 58. -š.-gl. 82. подь сливою glag. sub prino, ubi interpres de pruno cogitabat šaf. -pam.-dostavky i opravy čech. slíva lit. slíva magy. szilva cf. ahd. slêha, slêa schlehe.
слизъкъ adj. lubricus слизкий, скользкий trigl.
слина f. σίαλον saliva men.-mih. pat.-mih. tur misc. наплънивьши оуста своıа слинь men.-mih. слины падають изъ оустъ vost. 2. 153. nsl. slina bulg. slinkъ, sljunkъ russ. слина, слюна gr. σίαλον lat. saliva ahd. slîm nhd. schleim lit. seile curt. 1. 340. corss. form. 19. cf. плюти: nota čech. slimák pol. ślimak oserb. šlink limax corss. form. 429.
слиноватъ adj. salivosus trigl.
слобод- v. свобод-.
словесити -шѧ -сиши vb. dicere: habes cum злѣ: словѣсить злѣ оц҃а и матерь κακολογεῖ ev. 1270.
словесию n. verba, oratio, uti videtur светити словесиемь оученикы cyr. 23. соломоние мьнѧ добрѣ и мѫдрѣ зѣло оухыщрениe тако и словесию и мльчанию greg.-naz.
словесовати -соуѭ -соуеши vb. loqui, uti videtur cozm. 5.
словесьникъ m. facundus, uti videtur апостолы соущее словесникы belg.
словесьнъ adj. λόγου sermonis šiš. 87. λογικός rationalis sup. man. λόγιος facundus proph. adde -вьсн- bus. 69. orationis sup. -весна моужа greg.-mon. 61. на пытание словесьное sborn.
словесьство n. sermo, uti videtur int. 280. словество int. 10.
словесьце n. λεξείδιον vocabulum op. 2. 2. 37.
словешение n.: родное словешение φυσιολογία physiologia cyr.-hier.
словити -влѭ -виши vb. loqui словить сѧ на диавола per. lxxviii. не позьва никого простынимь именемь, нь вьсѣхь господо словлıаше званиемь prol.-rad. 34.
слово n. gen. словесе, словеси et слова verbum cloz I. 702. словеси божиıа šiš. 99. словесемъ bon. сыне и слове бога живаго sabb. 99. слове христе боже izv. 516. да накаплють ти словеса слажьша медоу izv. 427. ласковаıа словеса dan. отъ многъ словесъ ἐκ πολυλογίας antch. словесы прѣможетъ (recte -жете aor.) ѧ и посрамисте meth. 4. словомь и прѣмоудростию своею създавь чловѣка cyr. 3. прокльѧ ıа словесьмь господьньмь svjat. словеса оукорьнаıа ὄνειδος hom.-mih. не познавааше ни слова bell.-troj. 12. слово богови дати о людехь chrys.-lab. словесе любодѣанаго nicol. слово дати polliceri sup. 22. λόγος ratio sup. littera alex.-mih. 84. serb. slovo littera rum. словъ idem.
слововати -воуѭ -воуеши vb. loqui правьдьно словоуеть ant.-izv. 8. 102.
слободаривъ adj. iniuriosus остръ юсть

и словодарнвъ ὀξύς ἐστι καὶ ὑβριστής zlatostr.: vocabulum dubium.

словоништьць m. qui rationem sibi reddi vult истѧзаѥмоу отъ колика словонщьць men.-mih. 203.

словокоториѥ n. λογομαχία rixa не на кѫюже потрѣбѫ приносѧтъ словокоторнꙗ greg.-naz.

словолюбивъ adj. φιλολόγος philologus man. 45. adde spec. 30.

словолюбьць m. philologus sup. 265.

словообразиѥ n. sensus dubius hom.-mih.

словописатель m. orationum scriptor dioptr. словописателѥ и шарописателѥ sup. λογογράφος historiae scriptor sup. 62.

словописьць m. orationum scriptor chrys.-lab.

словоположьникъ m. λογοθέτης cancellarius misc.-šaf. ber.

словопрѣниѥ n. λογομαχία inanis rixa šiš. 168.

словопрѣпирати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. λογομαχεῖν rixari šiš. 200.

словопрѣти сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. verbis pugnare gr. λογομαχεῖν

словослов- v. славослов-.

словословоушивъ adj. cui potest verbis persuaderi leont.

словосѣꙗтель m. verba seminans dioptr.

словотитла f. compendii signum (τίτλος), littera с (слово) lineae imposita cod.-serb.

словьствовати -воуѭ -воуѥши vb. dicere sbor.

словьцѥ n. λογίδιον vocula barl. čech. slovce словечко trigl.

словѣнинъ m. slovênus словѣнѥ chrabr. 89. op. 2. 2. 72. chron. 1. 2. 3. 9 etc. словѣнѥ izv. 627. вси погании словѣнѥ ex.-op. 2. 1. 9. да сѧ срамлꙗють (оу)бо вси пошибении и скврънии малеꙗни и вси погании словѧны, ꙗзыци зловѣрнии, и иже слнце мѣнѧть самовластно ex. словенинъ bus. 393. словенина родомь izv. 617. блъгарѥ же и словени и сръби danič. словени hom.-šaf. норича, иже соуть словени bor. izv. 670. словеномь cyr. 21. роусь, чюдь, словенѣ bus. 390. словенѣ bus. 775. σκύθης scytha op. 2. 1. 163. словенинъ ῥιπιανός (cf. ῥιπαῖα ὄρη) словенъ pl. g. op. 2. 2. 153. σκλαβηνός slovenus славꙗнѥ op. 2. 2. 152. adde chron. 1. 52. 18; 62. 3; 65. 13. словеномъ meth. 3. de bulgaris et pannoniis nsl. slovên: slovênom pl. d. trub.; slovênec trub. rum. словѣн; словенеск cf. alb. škja bulgarus.

словѣньскъ adj. slovenicus ꙗзыкъ - op. 2. 1. 45; 2. 2. 411. chron. 1. 3. 5. 7 etc. per 7. 16. cyr. 29. in Bregalnica izv. 6. 384. -скый родъ op. 2. 2. 426. chrabr. 89. -ско плем҄ѧ op. 2. 2. 410. izv. 526. на -ско обращьшѥ ex.-op. 2. 1. 8. -скꙑ рѣчь chrabr. 89. грамота -скаꙗ bus. 750. ростиславъ кнѧзь - bus. 780. прѣложити отъ грьчьска ꙗзыка въ словѣньскъ izv. 527. свѧтаго оца кирила, оучителѣ словѣньска zap. 2. 2. 101. климента, епископа словѣньска izv. 541. словеньскъ ber. x. op. 1. 191. izv. 670. -скꙑ книгꙑ meth. 4. cyr. 23. кнѧзь - meth. 4. -скоу ѥзыкоу cyr. 1. -скимъ ѧзыкомъ op. 2. 2. 241. adde cyr. 23. по -скоу op. 2. 2. 14. adde op. 2. 2. 141. ant.-hom. nsl. slovênska dežela τὸ Ἰλλυρικόν trub. пѣшѥ литоургиꙗ словеньскꙑимь ѥзыкомь cyr. 23. вѣнцемъ оувѧзѥ ѧзыка словенскаго cyr. 29. преложенꙑ бꙑша книгꙑ отъ грьчьскаго ꙗзыка на словеньскꙑй izv. 627. прѣгладꙑшѥ (-клада-) отъ еллиньскꙑхъ книгъ на словеньскоѥ писаниѥ izv. 671.

словѣньскꙑ adv. slovenice chrabr. 90. ex.-op. 2. 1. 18. cyr. 23. -вен- ex. meth. 5. словенски бесѣдоують bus. 775. словѣньскꙑ и жидовьскꙑ τῇ τε ἑλληνίδι τῇ τε ἑβραΐδι apoc.-vost. nsl. slovênski trub. illyrice, sclavonice habd.

слонити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. acclinari int. 130. nsl. slonêti; zaslon velum segel meg. lit. šlêti rum. слон schlagbaum gr. κλίνειν lat. clinare ahd. hlinêm Graff 4. 1094. mey. 1. 348. 405.

слоница f. elephas nom.-barb. misc.

слоновъ adj. ἐλεφάντινος eburneus alex.-mih. 138. bus. 917. op. 1. 198. одрь - hom.-mih. chrys.-lab. на одрѣхъ -вꙑхъ op. 2. 2. 87. зоубъ - ex.-op. 2. 1. 17. nsl. slonov; naslonova kost lex.

слоновьнъ adj. eburneus ioann. int. отъ барѣй -внꙑхъ ἀπὸ βάρεων op. 2. 1. 71. кожа -вьна ἐλεφαντίασις men.-vuk. prol.-rad. 89.

слононачѧльникъ m. elephantorum praefectus - или слономъ начѧльникъ ber. gr. ἐλεφαντάρχης.

слонъ m. elephas nomoc.-bulg. ephr. ioann. int. ex.-op. 2. 1. 17. bus. 172. nsl. slon: naslon lex. čech. slon pol. słoń lit. slanas, šlajus, šlejus, šlapis: primum e slavica lingua fluxit.

слота f. hiems grom. misc.-šaf. 179. мразомъ и слотою и зноемъ prol.-vost.

велика вѣтра въстаниѥ и слота men.-mih. 346. russ. слота čech. slota pol. słota.
слотьнъ adj. χειμερινός hibernus дьнь - svjat.-mat. 10. bus. 275. op. 2. 2. 396.
слоуга m. δοῦλος servus; διάκονος servus šiš. 125. adde sup. chron. 1. 113. слоугом š.-gl. 88. начатъ казати тиоунъı, приставьникъı и слоугъı vita-theod. 27. слоугъи пилатовъи pl. nom. cloz I. 827. слоуга деснаꙗ παραστάτης δεξιός greg.-naz. божиѥ слоугы pl. nom. šiš. 125. слоугы цръковныѥ pl. nom. krmč.-mih. 180. слоугы фараонѥ pl. nom. gen. 50. 7. -pent.-mih. злыꙗ ѥго слоугы pl. nom. bor. 55. слоугамь царевѣмь prol.-rad. вьси слоугы prol.-rad. слоугамь сьчетани бышѧ chrys.-lab. lit. slugas slavicum est rum. слѹгъ magy. szolga: szolga-biró Grimm contulit skalks vertretung 51. 83.
слоугованиѥ n. servitium prol. ber. - рабовь chrys.-lab. коумиромъ - op. 2. 1. 165. - тѣлоу ioann.
слоуговати -гоуѭ -гоуѥши vb. διακονεῖν servire prol.-rad. sup. pat prol. antch. prol.-mart. chrys.-lab. adorare sup.
слоугокапиштьство n. idololatria въ безбожии и въ слоугокапищьствѣ vost.
слоудьнъ adj. ἀπόκρημνος praeruptus на слоудвенꙑхъ живоуща горахъ ἐν ἀποκρήμνοις οἰκοῦντα ὄρεσι in praeruptis montibus habitantes cozm.-ind.
слоудити -ждѫ -диши vb. sensus dubius: ꙗкоже си аггиꙗ или аврамь, исаакь и иоань и соущии сь ними перьсѣне игрьци слоудеще men.-mih. 161. cf. съклюдити fornicari.
слоудꙑ f. τὸ κρημνόν locus praeruptus оустромиша сѧ стадо съ слоудве въ море κατὰ τοῦ κρημνοῦ per praeceps ev.-int.-vost. се оустромиша все стадо свиное по слоудвамъ въ море ev.-int.-vost. въ слоудвы въвѣгнеть εἰς κρημνὸν ἐφάλλεται cozm.-ind.
слоудьба f. locus praeruptus по слоуд'бамъ κατὰ τοῦ κρημνοῦ matth. 8. 32. -op. 2. 1. 133. cf. praeced.
слоудьнъ adj. praeruptus възыди на верхъ горы слоудныѧ ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου deut. 3. 27. -vost. cf. слоудьнъ.
слоужарь m. magistratus quidam gram. 203. 322. великыи слоуджарь 204.
слоужда f. sensus ignotus: достоить ѥмоу, да вь слоуждахь молить се psalt.-vuk. 48: error forte latet.
слоуждениѥ n. sensus dubius: in homilia de matrimonio inito cum matertera in margine op. 2. 1. 145.
слоужениѥ n. servire, servitium chron. sup. θεραπεία cultus sup. идоломь - εἰδωλολατρεία š.-gl. 89. λατρεία cultus šiš. 81. διακονία servitium šiš. 3.
слоужитель m. διάκονος famulus pyrg. ioann. int. šiš. 69. 127. ἱερεύς sacerdos ant. antch. се соуть литоургии слоужитѥли izv. 563. слоужители коумиромъ izv. 694. величию божию слоужителꙗ cyr. 27. λευίτης levita op. 2. 2. 260. adde chrys.-lab. hom.-mih. chrys.-duš. sim. II. 6. chron. - бꙑти ἱερατεύειν krmč.-mih.
слоужительникъ m. servus dioptr.
слоужительница f. famula pat. sup. prol.-vuk. dial.-šaf. men.-mih. prol.-rad. 70. поставлена бъıвьши слоужительницею prol.-mih.
слоужительнъ adj. ministratorius ioann.
слоужительство n. ministerium chrys.-lab.
слоужити -жѫ -жиши vb. διακονεῖν ministrare ostrom. ὑπηρετεῖν ministrare; ἱερατεύειν sacra peragere ostrom. ἱερουργεῖν sacra peragere sup. λατρεύειν colere sup. ostrom.; olim legebatur etiam rom. 15. 16. литоургию - sabb. 143. pruss schlûsitwei.
слоужьба f. δουλεία servitus sup. ὑπηρεσία ministerium sup. διακονία servitium cloz I. 249. šiš. ostrom. λειτουργία liturgia sup. 139. слоужьбами и молитвами svjat. ostrom. -боу творити prol.-vuk. мьша, рекше - meth. 6. λατρεία cultus šiš. 232. ostrom. - коумиромь cozm. идольска - εἰδωλολατρεία cloz I. 609. σπονδή libatio -боу просыпа men.-mih. adde поити на -бѫ bell.-troj. 10.
слоужьбица f. servitium krk. -бьца pat.-mih.
слоужьбовати -боуѭ -боуѥши vb. servire чистѣ и безъкровнѣ богови слѫжьбовахѫ ἐθεράπευον margar. 1530.
соужьбоначѧлиѥ n. praefectura mon.-serb.
слоужьбоначѧльникъ m. servorum praefectus chrys.-lab.
слоужьбьникъ m. διάκονος famulus dial. sbor. int. typ.-chil. misc.-šaf. zak.-serb. -жебн- bus. 135.
слоужьбьница f. famula prol. бѣше чрѣдою - prol.-mih.
слоужьбьнъ adj. λειτουργίας; λειτουργικός liturgicus - доухь hom.-mih. сьсоуды -ныѥ šiš. 181. -ныѥ слоугы hom.-mih. -ныѥ одежде sabb. 170. -но бꙑлиѥ

prol.-mart. слоужьбьнъıимь образъмь izv. 447. чвса того слоужьбьнааго sborn.

слоужьникъ m. διάκονος servus op. 2. 2. 260. antch.

слоужьница f. sensus dubius: сь литномь вь ноутрь манастира сице: вь игоуменио, оу сокницоу, вь слоужницоу и по вськхь келиıахь typ.-nic.

слоужьнъ adj. δούλου servi pent.-mih. mir.

слоужьнь adj. poss. servi на роукахъ -жнихъ int. 131. λατρευτός всего дѣла слоужны exod. 12. 16. lev. 23. 7. -vost.

слоуэъ m. χυμός succus op. 2. 2. 201. 460. dioptr. io.-clim. слоуэь sup. 315. 17. adde io.-sin. приемлюцію храканию слоуз'ь dioptr.-vost. приемлащоу храканию слоуэъ dioptr. слоуэоу же пакы кровью растварıаемоу dioptr.-vost. югда в'ь жтробж слоуэь им'ѣıжштоу зьль вьпадеть, паче продлъжитъ неджгъ sup. 315. κόρυζα mucus слжзомъ нѣкыимъ и низтеченнемъ καθάπερ κορύζῃ τινὶ καὶ κατάρρῳ margar. 1530. хракотина и слоуэь и жльчь dioptr.-lab. φλέγμα pituita въ слоуѕѣ, въ кроучинѣ ἐν φλέγματι, ἐν χολῇ cozm.-ind. ὀζωδία вьсею слоуза врачьбою ἐν πάσῃ ὀζωδίας θεραπείᾳ io.-clim. λέπος squama dial. 343. serb. sluzina ea pars carnis glutinosae, quae cartilaginibus adhaeret stul. germ. schlick, schlich schlamm weig. 2. 595.

слоуньце v. слъньце.

слоути, словж, словеши vb. nominari, clarum esse op. 2. 2. 38. chron. 1. 3. 30; 16. 30; 50. 21; 118. 24; 213. 21. словѣѣше sup. 41. словъıи, словжштоу, словжштаıа sup. словы оубо вы hom.-mih. 27. о словый моужю и славный чловѣче hom.-mih. 119. словжщеıе римлıанъ примжченние greg.-naz. вь словоуштий градь sabb. 12. градь слокоущи ok. 83. мъногамъ повонемъ словжщамъ greg.-naz. слокоущи hom.-mih. 159. словещіеıе слово περιβόητος men.-mih. словещимь (recte словоущимь) nobilibus leont. словеть ex. per. 1. 24. да тѣмь доброчьстиıемь словеть hom.-mih. 133. сице ихъ причастие словетъ vost. 1. 226. словıахоу благословити отцы сватии izv. 563. - сѧ: словеть се sabb. 187. на крае земліе православнемь словоушти сеsabb 103. юльмаже ıе и сватоуоумоу готово слови сѧ гласъ bus. 269. nsl. slovêti, slujem, slovim; slovênje fama lex.; ga imam na slutu, na sumu, če le vrag ni, ga bom spazil (cf. слъх, слъıх et lit. klus) russ. слыть, слыву; переславль colloquium словоутый, словоутный ipat. čech. slouti pol. słynąć lit. šlove gloria klau-s-au audio goth. hliuth, hliuma ahd. hlût; hlosêm audio ags. hlyst and. hlódhr ir. clú fama ir.-gl. 85. 98. gr. κλύω, κλέος lat. cluo, cliens, inclutus scr. çru audire çravas zstchr. 8. 266; 9. 235. beitr. 1. 17. 110. Bopp 1. 100. 142. 233. Pott 2. 1. 586. curt. 1. 121. mey. 1. 349. 413. weig. 2. 19. 20. 21. corss. form. 53. 240. 378.

слоутиıе n. κλέος gloria ant. adde men.-mih. claritas sup. - и добро и благо hom.-mih. 168. - оугасаıеть antch. λαμπρότης splendor greg.-naz. чрѣсъ - περὶ δόξαν svjat.-op. 2. 2. 393. отъ толика богатьства и слоутьıа въ сию нищетоу доидохомъ vost.

слоутъ m. qui audivit, ni fallimur:ови оубо самовидьци чюдесъ моужа сего бъıвъше, ови же слоути его bus. 434. in vita s. Macedonii 28. febr. serb. slut praedictio; sluta ominator; slutiti ominari.

слоухо n. gen. слоушесе λοβός ima auris pars на слоушеса оушию сынома ıего десна ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων etc. ex. 29. 20. pent.-mih. ѥлмаже лѣнивии бъıсте слоушесы ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς hebr. 5. 11. -vost. се сѧ въдаıа въ мъногъıихъ слоушеса greg.-naz. cf. оухо.

слоухоблюститель m. qui auditu captat дииаволъ нѣсть сръдьцевидьць, ноу - men.-leop. 69.

слоуховьнъ adj. ἀκοῆς auditus hom.-mih.

слоухъ m. ἀκοή auditus sup. ostrom. men.-vuk. barl. šiš. 171. meth. 5. cloz I. 70. слоуха dual. ostrom. божий - bus. 291. - чюдесемь prol. pyrg. слоухома стоужати ἀκοὰς παρενοχλεῖν krmč.-mih. слоухома стоужаетъ vost. 1. 437. до слоуха стоıеща hom.-mih. прочьть вь слоухь вьсѣмь prol.-mart. вь слоухы павловы сьбывшеıе се доиде prol.-mart. ни слоухъмь хотıаше того слъıшати vita-theod. слово вьнидеть вь слоуха дроугаго вьздоухомь dioptr.-lab. οὖς auris ev.-novg. men.-leop. tur. слоуха ıей провръгѣше prol.-mih. нѣсть погоубилъ слоуха τὰ ὦτα greg.-naz. прикладаıеть слоуха своıа на послоушание vita-theod. вьниде вепль нашь вь слоуха господьнѣ ioann. отврьзоуть се моужеви слоуха и очи men.-mih. φήμη fama men.-vuk. изиде слоухъ его въ въсей сурии zogr.-izv. 4. 371. на

слоухъ оушеси ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός exod. 29. 20. -vost. ниже краѥвы (-ви) слоуха косноувь се greg.-mon. развръзоста сѧ слоуха ѥго ev.-mih. b. adde chron. 1. 29. 90. 129.
оухънъ adj. sensus dubius: вь малѣи коупѣли, иже ѥсть близь слоухьнаго мѣста men.-mih. 175.
оуч- v. сълоуч-.
оушати -аѭ -аѥши vb. ἀκούειν auscultare ostrom. ant. antch. sup. chron. per.
оушьнъ adj. ἀκοῆς auditus hom.-mih. слоушно сътвори(с)те ἀκουστὰ ποιήσατε ierem. 31. 7. -vost.
ъза f. δάκρυον lacrima šaf.-frag. 31. sup. сльза ostrom. зльза sup. 71. 408. слеза bon. chron. сльзь нанесениѥ misc.-šaf. сльѕы испоущати greg.-mon. сльѕами радость смѣшааше greg.-mon. 77. сльзоу лозноую напои сь виномь misc.-šaf. 159. nsl. solza; skuza, slojza; solzêti spärlich rinnen vip. sraga stilla meg. od srage udarjen trub. bulg. sъlzi; sъldzi milad. 20. 87. croat. selza Veglia oserb. sylza drev. schladza: scr. srdž emittere ztschr. 4. 25.
ъзити -жѫ -зиши vb. δακρύειν lacrimari ant. antch. chrys.-lab. sup. 209. -доухомь men.-mih. сльзѣхоу greg.-lab. сльзити надь останькы оубиѥныхь chrys.-lab. - се chrys.-lab.
ъзовьнъ adj. δακρυώδης lacrimosus сльзantch.
ъзолюбивъ adj. φιλόδακρυς lacrimarum amans vost. 1. 412.
ъзоточьнъ adj. lacrimas fundens gr. δακρυχόος.
лъзъкъ adj. ὀλισθηρός lubricus сладъкъ ѥсть плодъ смокве и сльзькъ sup. 258. 27.
лъзьнъ adj. lacrimarum sup. - хлѣбъ lavr.-op. 31. -зно око men.-mih. -зни соуште sabb. 92. -зною любовию sabb. 48. - источникь sim. I. 17. -зно множьство ioann. -зно одьждениѥ sabb. 64. бысть тѣло сеи наше слезьно и старости повиньно zlatostr.-saec. xvi. slzna teleze fris.
лъньце n. ἥλιος sol cloz I. 577. 679. 783. sup. ostrom. гнѥ - misc.-šaf. 173. сльньце cloz I. 328. 329. 561. 949. сльньцю cloz I. 329. 852. сльньце cloz I. 787. слоуньце prol.-mih. ant.-hom. triod.-mih. сльндце nicod. 198. паче .з. слнчь свѣтьлѣишь παρὰ ἑπταπλάσιον τοῦ ἡλίου λαμπρότερος izv. 553. нетопыремъ слнце spec. 43. паче сльньца зарьное лице sabb.-typ. 116. сльньцоу сиꙗющоу prol.-rad. аще кто простреть ризоу свою вънѣ, да сиꙗеть на ню сльньце, по три оутра да приметь епитемию годины (с)еи sbor.-kir. 10. ѥгда о сьмрьти помысли господь (deus), тогда сльза паде изь ока господьна(-ꙗ), а та (оу)бо сльза нареѥть господь сльньце а мѣсець nom.-barb. сльньцоу кь западоу прѣклоньшоу се chrys.-lab. сльньце бысть на заходѣ pent.-mih. сльньце сьвлькь се и облѣче се вь тьмоу hom.-mih. сльньцоу припекьшоу ἐν τῷ καύματι men.-vuk. nsl. solnce bulg. slъnce: сльньце est deminut. thematis *слъно serb. sunovrat russ. солнцевсходъ, солнопекъ, солносядъ pol. słonko lit. saule f. scr. sur fulgere sûr sol goth. sauil and. sôl goth. sunna ahd. sunna celt. w. heul Ebel 112. ztschr. 2. 134; 4. 349. beitr. 2. 165. Bopp 1. 34. 55. curt. 1. 367; 2. 128. mey. 1. 355. corss. form. 386. 589: ad сльньце noli cum šaf.-starož. 252. trahere осои, присои.
слъньцезарьнъ adj. lucidus uti sol -ними лоучами bus. 690.
слъньчь adj. solis градъ - esai. 30. 17. -proph. mat. 50. свѣтъ - esai 30. 26. -proph. mat. 48. боудеть свѣтъ мѣсячь акы свѣтъ слнъчь καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου esai. 30. 26. -vost. солнче мѣсто chron. 1. 107.
слъньчьникъ m. ἡλιακόν locus apricus pyrg.: adde фарось -ка палатьнаго men.-mih. 394. на иже нарицаѥть се фарось сѣдь -нице ibid. 373.
слъньчьнъ adj. ἡλιακός solaris hom.-mih. triod. sbor. - жега alex. ἡλίου solis -ни прѣходи deut. 33. 14. -pent.-mih. въстокъ - men.-vost. къ заходоу слъньчьноуоумоу svjat. жрьць града -на ἡλιουπόλεως pent.-mih. cf. ahd. sunnipurc wack. 53. - кроугь nicod. -ными зарами krmč.-mih. печениѥ сльньчьно ἥλιος φλέγων prol.-rad. 25. adde chron. -неч- sup.
слъпати -аѭ -аѥши vb. ἅλλεσθαι salire воды сльпаюштаꙗ io. 4. 14. -op. 2. 2. 304. сльпаѥть op. 2. 2. 203. оученикы бездьнъ глоубока, оумъ же мълчаливааго сълпаѥть не безъ бѣдъ въ тѣхъ io.-clim. cf. scr. sr, srp ire lat. serpere cf. слѣпати et nota: аще сльпаѥть сѧ небо сь землѥѭ pat.-mih. 37.
слъпъ v. стлъпъ.
слытиѥ n. fama, nomen мнози оубо то-

лико слытнемь христианѣ, а по житью еллини izmar. 1509. cf. слоутние.

слъішальць m. qui audivit ниже самъ слышалець бысть οὔτε αὐτήκοος ἐγένετο neque ipse audierat ev.-int. -vost.

слъішание n. ἀκοή auditus sup. ostrom. triod. svjat.-mat. 8. вь оужасѣ о странномь слышани бысть sabb. 156: male свѣштание sup. 206. 10.

слъішатель m. ἀκροατής auditor int. chrys.-lab. - слова laz.-vuk.

слъішати -шѫ -шиши, raro -шаѭ -шаеши vb. ἀκούειν audire sup. cloz II. 1. 35. bon. ostrom. -шаемь prol.-mart. да не слъішитъ тъштимн словесъи cloz I. 115. слъішаша величиѩ божиѩ своимь ѩзъікомь per. 7. 24. божьствьнаго еѵангелиѩ слышавь prol.-mih. - добромь срдцемь и благомь слъішаще слово izv. 510. - сѧ: рѣка, ѩже слышить се доунавь men.-mih.: nota ча слиши попомь germ. gehören glag.-saec. xv. λέγεσθαι dici sup. 306. drev. schläusse pruss. klausîton let. klausît ztschr. 5. 400. ahd. hlosên mhd. losen adde ahd. loskên, lûschên mhd. lûschen weig. 2. 19. 66.

слѣ v. селѣ

слѣдивъ adj. sagax (de cane) акы слѣдивыѩ пси κύνας ῥινηλάτας sborn.-vost. cf. magy. szeléndek.

слѣдити -ждѫ -диши vb. ἐξιχνιάζειν investigare завистн - men.-mih. ἀνιχνεύειν men.-vuk. слѣдити по господѣ бозѣ моемь ies.-nav. 14. 9. -vost. sequi prol. sup. 170. investigare sup. 159. nsl. slêditi, oslêditi.

слѣдование n. consecutio по -нию ordine sup. 400.

слѣдъ m. ἴχνος vestigium pat. sup. chrys.-lab. chrys.-frag. ioann. chron. слѣда ножнаго dial.-šaf. обрѣсти слѣдь отрокоу greg.-lab. слѣдъ орлоу летѧщю lavr.-op. 18. слѣдь ранамь leont. слѣдъ болѣзни dial.-šaf. простирае слѣды скрьбей laz.-vuk. иди слѣдь мене παῖε κατ' ἐμοῦ men.-vuk. prol.-cip. иде слѣдь братие свое gen. 37. 17. -pent.-mih. погнавъ слѣдъ ихъ bulg. слѣдь свѣтлости пришьдьшоу men.-vuk. вь слѣдъі ити sequi sup. 253. ὁπλή ungula exod. 10. 26. -pent.-mih. идоуть вь слѣдь šiš. 201. ити вь слѣдь š.-gl. 88. влѣзе въ слѣдъ чловѣка num. 25. 8. -mat. 55. вь слѣдь похотий своихь не ходи izv. 491. въпиють въ слѣдъ насъ mat. 33. вь слѣдь ихь погнати prol.-mart. да и поимоуть въ слѣдъ себе vita-theod. вь слѣдь тебе тещи sim. 1. 10. шьдьше вь слѣдь пльти ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκός šiš. 216. по слѣдоу апостолъ isaak. ходити по слѣдоуъ его isaak. по слѣдь izv. 616. nsl. slêd investigatio lex. slêdi tandem; poslêdi, poslêd, na poslêd; slêdnji extremus hung. quisque trub. rês. meg. slêherni spang. sličkerni bulg. sled nego tekъt milad. 171. čech. sled cf. scr. sr ire, ergo сл-ѣдъ.

слѣзена v. слезена.

слѣзъ m. malva слѣза не ѩждь mat. vi. слюзь, слюзовъ trigl. nsl. slêz hibiscus. althaea, malva sliz lex. sklêz janež. čech. sléz pol. ślaz oserb. šlez.

слѣмѧ n. δοκός trabs ѩко слѣмена изгорѧть ὥσπερ δοκοί ierem.-ep. 55. есть акн сламѧ храмное ὥσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας ierem.-ep. 19. -vost. ierem. -epist. 19. -proph. mat. 50. слама храмнoe op. 1. 101. 102. слѣменьхъ svjat.-op. 2. 2. 396. ἱστός malus сътворити тебѣ слѣмена елова τοῦ ποιῆσαί σοι ἱστοὺς ἐλατίνους iez. 27. 5. -proph. ostrog. слѣмена елова mat. 50. соломена svjat. zlatostr. saec. xvi; pro трамъ ber. nsl. slême dachfirst slêmen dain. 18. serb. šljeme čech. slémě pol. ślemię oserb. slomjo nom. loci lit. šalma magy. szelemen.

слѣпание n. ἅλμα saltus hom.-mih.

слѣпати -плѭ -плеши et -паѭ -паеши vb. salire то ти ме младеньць наоучи по твоему целовании чрѣзъ естьво слепае hom.-mih. 11. слѣпаи pro слѣпае hom.-mih. 208. ἅλλεσθαι salire слѣплющаѩ op. 2. 2. 61. вода жива и свѣплѣжщи, слѣпѧщи (recte слѣплѭщи) же на достойныѧ ὕδωρ ζῶν καὶ ἀλλόμενον, ἀλλόμενον δὲ ἐπὶ τοῖς ἀξίοις quae vivit et salit, salit autem tantum in dignos cyr.-hier. стоуденецъ водъі живы и слѣплѧща отъ ливана ῥοιζοῦντος cant.-cant. 4. 15. -vost. слепающоу op. 2. 2. 117: miraberis Vostokovium statuere infinitivum слѣпити.

слѣпити -плѭ -пиши vb. excoecare chron. 1. 163. per. 91.

слѣпиць v. слѣпьць.

слѣпорожденъ adj. coecus natus mon.-serb. 62.

слѣпота f. τυφλότης coecitas hom.-mih. prol. isaak.

слѣпотовати -тоуѭ -тоуеши vb. τυφλώττειν coecutire ioann.

слѣпотьнъ adj. τυφλότητος, ἀορασίας coecitatis dial. men.-vuk. оуза слѣпотьна prol.-cip.

слѣпъ adj. τυφλός coecus sup. - **ѥдьнѣмь окомь** nomoc.-bulg. idem men.-vuk. - **роди сѧ** š.-gl. 46. **сиа книга ведоущомоу и разоумеющомоу свѣтьла, а не ведоущомоу слепа** recens scriptum in nom.-mih. nsl. slepir; slepič amphisbaena habd. russ. слѣпнуть gr. κλέπ-τειν lat. clepere pruss. auklipts occultus lit. slêpti (expectabam šl-) celare let. slêpt goth. hlifan ztschr. 7. 168. Pott 2. 1. 790. curt. 1. 119. meg. 1. 364. weig. 1. 490. cf. **танти** et **та-ть**.

слѣпьливъ adj. excoecans **нъ не ꙗко слѣпьливо ѥсть слнце** οὐχ ὅτι τυφλωτικός ἐστιν ὁ ἥλιος cyr.-hier.

слѣпьство n. coecitas ant.-hom.

слѣпьць m. τυφλός coecus antch. hom.-mih. isaak. sup. **слѣпици** pl. n. matth. 23. 17. 19. -ev. 1164.

слѣпьчь adj. poss. coeci.

слѣпѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. coecutire trigl.

слюзь v. **слѣзъ**.

слѫкавъ adj. curvus **слекавь** bulg.-lab. 56. 62.

слѫковатъ adj. curvus bus. 917.

слѫкъ adj. συγκύπτων inflexus nicol. prol.-vuk. **слѧкъ** dioptr. acad. **слекь** men.-mih. 188. 189. dioptr.-lab. **слоукъ** chron. per. 106. 12. **слоукь** nicol. chrys.-lab. prol.-mih. hom.-mih. **обрѣте чловѣка слоука, глоуха и нѣма** prol.-belg. 17. aprilis **слоуции исправлꙗюють се** izv. 8. 152. **слоуци исправлꙗють се** men.-vuk. **слоукии простираꙗть сѧ** matth. 11. 5. -op. 2. 2. 240. **слоуции простръниѥ приѥмлють** bor. 66. **слоукиимь исправлѥниѥ** sabb. 208. nsl. slôk macer; slôkast idem; sloknoti se sich durch einziehen des athems dünn machen; slukav curvus habd. slukonožje poples habd. sklüčen curvatus hung. croat. sklučen inclinatus hungpol. ślęczeć sich plagen: notabis, inter s et l aliquoties k videri omissum: cf. **въсланꙗти** et **въскланꙗти**; **слоудити** et **склоудити**; **слѣзъ** et nsl. sklêz; **слѫкъ** et nsl. sklüčen hung.

смаглъ adj. φαιός fuscus **соуть телеса смагла и чрьмна** φαιὰ καὶ πυρρά ex. μέλας niger **смагла ѥсмь и добра** μέλαινά εἰμι καὶ καλή zlatostr. -saec. xvi. μελάγχροος fuscus malal.-vost. per. xlviii. vost. 1. 204. adde **ѥсть нѣкто изѣкръ и смаглъ** svjat. -op. 2. 2. 400. pam. 128. ex. 181. - **лице(мь)** lavr.-op. 15. **смагло и не кржгло имы лице** de christo nomoc.-bulg. 34. 35. **смаглъ блѣскъ имоущи** aphrod. lavr.-op. 46. **смаглъ** ex. 182. 183. **смаглъ блескъ имоущи** vost. 1. 43. **смаглъ лицемь** prol.-vost. cf. psl. **посмагъ, посмага** serb. smagnuti obfuscari; cupere živ. 66. 117. prismagnuti 2. smagliv 69. klruss. smahty siccari russ. смага sitis, fuligo смажии уста var. 240. смягнуть arescere смуглъ čech. smahnouti, smahlý pol. smażyć frigere; smagać, smagnąć scutica ferire; smuga streifen oserb. smaha bräune lit. smoge ictus cf. gr. σμήχειν, σμώχειν, σμύχειν mey. 1. 388.

смаглънъ adj. fuscus **оболкъ сѧ въ смаглъныѧ ризы и плачныѧ** prol.-vost.

смарагдовъ adj. smaragdi par. - **камыкь** pent.-mih.

смарагдъ m. σμάραγδος smaragdus men.-vuk. **-до** pent.-mih.

смидалъ v. **семидалъ**.

смилаѯъ m. σμῖλαξ smilax clim.

смило n. φερνή dos **ꙗкоже ѥ смило** καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ φερνή exod. 22. 17. -proph.

смильнъ adj. **-лное** adulterium sbor.-kir. 52. **роспоустъ, смилное, заставное, оумъічькъ** per. 34. 27. cf. čech. smilný lascivus; smilník, smilnice, smilství pol. smilstwo lit. smilus leckerhaft.

смиръна f. σμύρνα myrrha men.-vuk.

смиръньскъ adj. smyrnensis prol.-rad.

смиꙗниѥ n. γέλως risus ant. antch. **смьꙗ-** sborn.

смиꙗтельнъ adj. ridens **смѣа-** op. 2. 2. 317.

смиꙗти сѧ, смѣѭ сѧ, смѣѥши сѧ vb. γελᾶν ridere; καταγελᾶν matth. 9. 24. -ev. novg. - **комоу** ant. pat. isaak. **смиꙗти сѧ** sup. **смѣѥши сѧ** etc. sup. **смьꙗти сѧ** svjat. antch. **смѣꙗти сѧ** bus. 157. **смѣѥмь** part. pyrg. **смѣꙗ сѧ** bus. 272. **смѣꙗшеть сѧ** op. 2. 2. 85. **смѣꙗхоу сѧ ѥмоу** hom.-mih. 77. vgl. gramm. 3. §. 238. **смьꙗ-** svjat. **смьꙗхоу сѧ ѥмоу** καταγέλων αὐτοῦ svjat. **смѣють ми сѧ** dan. **смиꙗ се неможенню ихъ** καταγελῶν τῆς ἀσθενείας αὐτῶν prol.-rad. **падениѭ иного не смѣй сѧ** izv. 579. nsl. smejati se drev. schmygsa: scr. smi, smajê rideo gr. μει-δ-ᾶν lat. mi-rus ahd. smie-l-en let. smê Bopp 1. 232. curt. 1. 293; 2. 261. mey. 1. 342.

смокъ m. ὄφις serpens op. 2. 2. 39. δράκων draco ex. dial. op. 2. 2. 330. 460. azbuk. alex. **на великаго змиꙗ и строптиваго смока** ἐπὶ τὸν μέγαν δράκοντα τὸν σκολιὸν τὸν ὄφιν dioptr.-vost. **змиꙗ же и смокы** δράκοντάς τε καὶ ὄφεις dioptr.-vost. **змиꙗ великыꙗ, ꙗже нари-**

чють сѧ смокові chronogr.-vost. змиꙗ и стръптивааго· смока dioptr. 244. змиꙗ и смоковъı pl. acc. dioptr. жьзль смокомь прѣобрази virgam in serpentem transmutavit leont. жьзла смокомь измѣнивь men.-mih. 193: male смоквъı op. 2. 2. 460; bulg. smok milad. 373. 536. bezs. čech. pol. smok lit. smakas.

смокъвина f. ficus proph.

смокъвиниѥ n. συκαῖ fici ioël 1. 7. -proph. mat. 50.

смокъвинъ adj. fici -квинъ sup. 256. 258.

смокъвица f. συκῆ ficus -кв- vost. 1. 300.

смокъвичиѥ n. συκαῖ fici -кв- proph.

смокъвиѥ n. fici -ковьѥ chron. 1. 72. 30.

смокъвьница f. συκῆ ficus -ковьн- ostrom. -ковън- assem. -ковн- ziz. ber. š.-gl. 88. krmč.-mih. hom.-mih. ardž. bus. 104. -ковьница misc. 36. -квьница sup.

смокъвьничьникъ m. ficus (fructus) -ковничникъ alex.

смокъвьничьнъ adj. συκῆς fici -ков- nicol. -ковничьноѥ листвиѥ chrys.-lab.

смокъвьнъ adj. συκῆς fici -ков- sup. triod. pent.-mih. frag.-serb. -saec. xiii. -но листвиѥ chrys.-lab. смоквєно листиє misc.-šaf.

смокъı f. gen. -къве σῦκον ficus sup. 221. 254. 255 etc. men.-mih. šiš. 190. frag.-serb. -saec. xiii. triod.-mih. izv. 469. дивиꙗ - συκομορέα sycomorus sup. 258. sg. n. смоки frag.-glag. 19. смокви bon. sup. 255. смоква prol.-mih. sg. g. смок'ве sup. смок'ви sup. смокьви sup. frag.-serb. sg. d. смокви sup. sg. a. смокве sup. смокъве sup. sg. l. смокви sup. frag.-serb. sg. i. смокъвиѭ ostrom. sup. смоковию frag.-serb. prol.-mih. pl. n. смокви sup. glag. смокьви šiš. 190. pl. g. смокьвь men.-mih. смоквьıй typ.-chil. pl. a. смокви sup. смоквъı pent.-mih. смокови dioptr.-lab. смокъви mat. 32. єда можеть смокъı масличчинъı створити или лоза смокъви; μὴ δύναται συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; iac. 3. 12. -vost. nsl. serb. smokva bulg. smokinъ croat. smoki rum. смокин goth. smakka ztschr. 5. 4; 9. 8; 11. 174. orient 1. 526. cf. nsl. smok obsonium. penus marc. croat. smok obsonium verant. serb. zasmočiti condire stul.

смокънъ m. ficus зелиемь и смокинъı и финикъı nomoc.-bulg. 160. bulg. smokinъ bezs. se smokini go je hranila milad. 170: vocabulum dubium.

смокъıни f. ficus смокиниꙗ alex.

смола f. ἄσφαλτος bitumen pent.-mih. pix prol. pam. 230. misc. ῥητίνη resina pent.-mih. gen. 37. 25. -glag. смолѫ варити dial.-šaf. вєлбѫди нꙋъ плъни тимиана. смолъı и вонѣлиць vost. вельблоуди нꙋъ полнъı фимиана и смолъı и вонилиць αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς gen. 37. 25. -vost. nsl. smola; smolnica turdus meg. croat. smol fuscus verant. rum. смоалъ lit. smala theer Pott 2. 1. 291.

смолити -лѭ -лиши vb. picare тѣло смоли сѧ men.-leop. 83.

смольнъ adj. ῥητίνης resinae -но врѣниѥ men.-vuk. adde dial.-šaf. -на растрьва men.-vuk. рѣка вся смольна izv. 569. лоди, въ нихъже несенъıмъ бъıти, смолнъı per. 11. 27.

смольньскъ adj. τῶν σμολένων smolenicus страны смоленскы dioptr. 384. смолиньскъ hom.-šaf. 6. въ странахъ смоленьскыхъ in Bulgaria op. 2. 2. 456. dioptr.-lab. idem dioptr.-leop.; adde -лен- per. 2. chron. -лин- ber. xiii -льнянинъ, -лнянинъ in Russia.

смолѣнъ adj. picis смолѣна растрьва ἡ τῆς πίσσης ἀπώλεια prol.-rad.

смотр- v. съмотр-.

смочина f. serpens - или жаба nom.-lab. 18. cf. смокъ.

смрадость f. foetor int. 187.

смрадохрахраниѥниѥ n. foetorem servare io.-sin.

смрадъ m. δυσωδία foetor ant. sup. смрадомь злымь дышоущоу δυσωδίαν ἀφόρητον ἀποπνέουσαν prol.-mart. ὀσμή odor proph. adde greg.-naz. chron. - чловѣчий dial.-šaf.

смрадьникъ m. graviter olens georg. mir.

смрадьнъ adj. graviter olens prol.-mih. езеро -дно dial.-šaf. -дно и гадно nom.-barb. - грѣхъ par. δυσωδίας mali odoris sup.

смраждати -дѭ -дѥши vb. inquinare не смраждай лице свое chrys.-lab.

смрьдий adj. rustici, rusticorum ipat.

смръдооустьць m. os (comedentis) foetidum reddens чесноловка смрьдооусьца frag.-serb.

смръдъ 1) m. plebeius sup. 76. 10. црк соущемоу смердъ глаголаше τῷ βασιλεύοντι ὁ ἰδιώτης ἔλεγεν cyr.-hier. - и нищь чловѣкъ ex.-op. 2. 1. 21. adde ex.-op. 2. 1. 11. pro alius codicis поселѣнинъ ex.-op. 2. 1. 34. смърда bus. 389. смердь bus. 398. смѣрдъ per. 47. 20.

bus. 398. смедръ pro смердъ ἄγριος hes. 14. pro селянинъ sap. 17. 16. -mat. 53. adde 52. аки смерди мелютъ men.-leop. 421. nest. 75. 22. 23; 98. 11; 105. 2; 117. 2; 118. 6. 8. 2) adj. смьр'дала чедь pro оубогаа ex.-op. 2. 1. 33. ıакоже и смр'даа чедь ex.russ. смердъ, смердовичь rum. смърд adj. sordidus pol. smard, śmierd scurra: nie dla was to piszą statuty, smerdowie, ale dla panow Linde cf. lit. smirdas foetor, homo, nequam et šaf.-star. 108. arm. npers. mard.

смръдьнъ adj. rusticus смръднаа чадь ex.

смръдѣние n. δυσωδία foetor ant. antch. int.

смръдѣти -ждѫ -диши vb. ὄζειν foetere io.-clim. sup. смрьдить ostrom. -дѧ δυσώδης graviter olens sup. 143. σαπρός putris cloz II. 83. камыкь смердѧщь θεῖον op. 2. 2. 41. -дещи кониı prol.-mart. виномь смрьде chrys.-lab. не смрьдить лихвами трапеза постещаго се chrys.-lab. смрьдѧщиıа тѣлеса izv. 487: male -деще δυσειδεῖς prol.-mart. - сѧ chrys.-lab. nsl. smrdêti bulg. smrъdlikъ pokl. 1. 64. trêvъ smъrdelikъ milad. 37. smъrdoglavec 21. drev. schmarde lit. smirdas ztschr. 7. 226. Pott 2. 1. 291. corss. -form. 431.

смръкати -аѭ -аеши vb. nasum emungere сморк- trigl. сморкачь mucosus trigl.

смръкъ m. tubus, canalis бездна, отъ неıеже исходеть ıако сморци источници на животъ нашь prol.-mih. 191. cod.-serb. e russico transscriptus pro смрьци prol.-vuk. ıако смерцы нѣкоторіи испоущаıють сѧ источницы καθάπερ σίφωνες georg.-vost.

смръкъ m. mucus смаркъ trigl. nsl. smrkelj mucus šmrkel lex. šmrkelj habd. smrkov mucosus meg. smrknoti stertere vip. naribus flare lex. smrčati stertere vip. serb. šmrk pol. smark, smarkać oserb. smorkać russ. сморкнуть emungere lit. smarkata.

смръцати -аѭ -аеши vb. haurire pat. 280. ıакоже облаци отъ морıа дождовъ съмрьцаıюще τὸν ὑετὸν ἀνιμώμεναι pluviam haurientes psalt.-theod.: nota съмьрьчемы pro σιφώνων op. 2. 2. 303.

смръчати -чѫ -чиши vb. ῥοφεῖν sorbere, ebibere dial. pat. 280. ex.

смръчие n. arboris genus смерчие azbuk. acad. cf. смрѣчие.

смръчь m. κέδρος cedrus смрьчемъ svjat. боудеть въ смрчь великъ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην iez. 17. 23. -vost. смерчь vost. serb. smreka iuniperus smrjeka, smrjek, smrk, smrča stul. čech. smrk pol. smrok, świerk.

смръчь m. σίφων siphon сморчь небесьныйop. 2. 2. 201. vost.-op. 267. adde io.-sin. azbuk. съмрьчевъ и вълнъ испълненъı io.-clim. смерчъ clim. 206. смерчь trigl. pro піявица ber. azbuk. slov.-novg. b. съмѣрение есть смрьчь небесьнъıй io.-clim. russ. pro фортуна ziz. смръчь иже съ небесе съвръженоıе прѣзорьство pat.-bulg. io.-sin.: nota male съмьрьчемы τῶν σιφώνων ex. 42. смерчимъ idem ex. russ. смерчь rum. смърк antlia adde сморщъ ber. ziz. смерщь trigl.

смрѣшть v. смръчь.

смрѣча f. κέδρος cedrus праведникь ıако и виниксъ процвететь, ıако и смрѣча иже въ доубравѣ оумножить сѧ ὡς ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ λιβάνῳ πληθυνθήσεται psalt.-theod.

смрѣчевьница f. iuniperus nov.

смрѣчевьнъ adj. iuniperi nov. cedrorum proph.

смрѣчие n. κέδροι cedri psalt.-theod. с'м-esai. 41. 19. -proph. op. 1. 89. 119. mat. 47. izv. 8. 145. съкроушить господь смрѣчие доубравное τὰς κέδρους τοῦ λιβάνου psalt.-theod.

смрѣчь f. iuniperus сѣде подъ смрѣчью ἐκάθιζεν ὑποκάτω ῥαθμέν 3. reg. 19. 4. -vost.

смрѣчь m. κέδρος cedrus op. 2. 2. 643. izv. 8. 145. с'м- iez. 17. 22. -proph. croat. smrič iuniperus verant. cf. serb. smrjeka iuniperus nsl. smrêka abies habd. bulg. smrekov milad. 370.

смоуглость f. color pullus trigl.

смоуглъ adj. fuscus vost. e libris impressis pullus trigl. cf. смаглъ et klruss. smuha.

смоуглънъ adj. fuscus, uti videtur prol. nov. 28. смурый alex. cf. смаглъ.

смоучати -чѫ -чиши vb. repere смоучещаа ἑρπετά ex.-op. 2. 1. 28. рыбы въ водахъ смоучимыи ἕρποντες repentes io.-dam. op. 2. 2. 303.

смыкати сѧ -чѫ сѧ -чеши сѧ et -каѭ сѧ -каеши сѧ vb. repere -кати сѧ bus. 918. всѣмъ плѣжѫщимь еже сѧ смычетъ по земли ex. по земли смыкаıющиıа сѧ помыслы sborn. смикаѭштинимъ сѧ σύρεσθαι repere sup. 380. nsl. presmeknoti pertransire hung. vêje smukati lex. smuknoti currere schlüpfen na smuk sprungweise rib. smučko lubricum steier. smuka schleifbahn; schlitten smicati se

lubricare habd. serb. prismucati se repere mik. smucati živ. 135. 137. pol. smuknąć streicheln lit. smukti, smunku ausgleiten cf. russ. dial. смыкнуть mit dem geigenbogen streichen.
смыкъ m. fides **смыкы** alex.
смыцати -аѭ -аюши vb. trahere **коньми смицань** pat.-šaf. 247. 351. **смыцаноу бывъшоу** συρόμενος prol.-rad. 65.
смычькъ m. λυριστής fidicen krmč. 44. **или гоудьць или смычькь** krmč.-mih. 58. **гоудьць ѥсть смычькь, иже гоудеть лоучьцемь** ibid. pol. smyczek fidelbogen lit. smičêlas.
смычьникъ m. fidicen **-чн-** alex.
смьи- v. смии-.
смѣдъ adj. μαυρός, μέλας fuscus **смѣдъ** teste dobr. 195. in codd. serb. **смадо** op. 2. 2. 460. **черно, инаи и смадо** μαυρὸν, ἄλλη μελανόν dioptr.-vost. **- образомь** misc.-šaf. **чрьно, смѣдо, бѣло** dioptr.-lab. dioptr.-leop. 138. rum. **смѣд** pallidus pol. śmiady, śniady, sniedź čech. smědý, snědý cf. curt. 1. nr. 293.
смѣина f. dos **акы смѣиноу дахъ** op. 2. 1. 117. cf. **смѣино**: utrumque obscurum.
смѣино n. ὁμιλία debitum coniugale, concubitus, recte dos **смѣино да дасть ѥи** ὁμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει exod. 21. 10. -pent.-mih. **даа же ѥи смѣино** προῖκα ἐπίδος αὐτῇ zlatostr. **дасть и фараосъ въ смѣино дщери своеи** ἔδωκεν αὐτὴν φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ies.-nav. 16. 10. -vost. **потребныя ея ризы и смѣшное** (pro **смѣино**) **ея дасть еи** καὶ τὴν ὁμιλίαν exod. 21. 10. -vost.
смѣлость f. contumacia trigl.
смѣлъ adj. audax mir. trigl. bus. 1025. nsl. smelec hung. pol. śmiały, śmiałek.
смѣль genus dubium φερνή dos **ꙗкоже ѥсть смѣль дѣвицоу** καθ᾽ ὅσον ἐστὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων exod. 22. 17. -kruš. pent.: vocabulum dubium cf. **смѣино**.
смѣльство n. θράσος audacia 1. macc. 4. 32. -proph. mat. 53.
смѣльствовати -воуѭ -воуѥши vb. τολμᾶν audere.
смѣниѥ n. τόλμα audacia pyrg. τόλμημα hom.-mih. permissio leont. 105.
смѣньнъ adj. τολμηρός audax hom.-mih. 26.
смѣти, смѣѭ, смѣѥши vb. τολμᾶν audere **смѣ** pat.-mih. chron. 1. 14. 31; 113. 19; 207. 2. **смѣша** 103. 36; 180. 14. **како ѥси смѣла вълѣсти надь спеща ме** super me dormientem leont. nsl. smêti; to ni smit storiti rib. cf. **съмѣти** et **смѣꙗти**.

смѣховьнъ adj risus ephr. **смѣховьноѥ слѣзнною ми разоумѣвай** dioptr. 266.
смѣхословити -влѭ -виши vb. nugari ber.
смѣхословиѥ n. nugae int. 138.
смѣхословьць m. nugator izv. 548.
смѣхотворьнъ adj. laetificans **хытрость -на** krmč.-mih.
смѣхотворьство n. nugae ber.
смѣхотворьць m. γελοιαστής scurra greg.-naz. bus. 808. 812. misc. prol.-mih. εὐτράπελος scurrilis men.-mih.
смѣхотворѥниѥ n. scurrilitas triod. tur. io.-sin. gr. γελωτοποιΐα.
смѣхъ m. γέλως risus sup. pat. **-хы тькати** adde **смѣхове неоудрьжимии и грохотьливи** greg.-naz. **идеже нѣсть смѣха, нь сѣтованиѥ** hom.-mih. **правьдьнии въ смѣхъ соуть** svjat. **бѫдеть на смѣхъ** mat. 49. **смѣхоу и пороуганию боудевѣ** hom.-mih. 13. **смѣхоу бываѥ бѣсомь** sim. II. 10. **смѣхоу бываѥть дѣтьмъ** sborn. **сътворить та смѣхоу врагомъ** svjat. **положилъ ны ѥси смѣхоу вьсѣмъ чловѣкомъ** greg. -naz.
смѣхъливъ adj. χαροποιός laetificans **-хливы очи** prol.-mart. **очию -вѣхь** misc.-šaf. 138. **- очима** men.-leop. **смѣхъливоѥ члкоу** svjat. **- чловѣкь** krmč.-mih. 189. **сь смѣхливомь не примѣшай се** ephr.-belg. adde ephr. pat.-šaf. isaak. dioptr.-lab. misc.-šaf. sabb. 140. **смѣхъливъ** op. 2. 2. 317. **смѣхьливо лице** men.-mih.
смѣшливъ adj. qui nugatur pat.-šaf. cf. **смѣхъливъ**.
смѣшьникъ m. γελοιαστής iocator hom.-mih. ant. **смѣшникомъ не примѣшати ся** ephr.-vost. **аще ли ходихъ съ смѣшникы** vost. iob 31. 5. -ostrog.
смѣшьнъ adj. ridiculus prol. ioann.
смѣшьнѣ adv. γελοίως ridicule men.-vuk. **-шнѣ** frag.-serb. καταγελάστως hom.-mih.
смѣꙗти, смѣѭ, смѣѥши vb. τολμᾶν audere šiš. 216. leont. chrys.-lab. chron. greg.-mon. 78. men.-mih. **смѣимъ** antch. **что смѣе срдце твое** mat. 54. cf. **смѣти**.
смаглъ v. **смаглъ**.
смурна f. smyrna prol.-rad.
снага f. προκοπή profectus **о добро творащихъ со снагою слыша или видѣ** κατὰ τῶν εὐπραγούντων τῇ προκοπῇ ἀκούων ἢ ὁρῶν pal. 1494. ἔργον opus **ꙗкоже оумь ѥмоу, тако и снага его** ὡς ὁ νοῦς αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ

pal. 1494. studium glag. op. 2. 2. 239. благоволнаꙗ - op. 2. 2. 238. nsl. snaga mundities; ornatus meg. honor hung. snažiti condecorare lex. bulg. snagъ corpus pat.-bulg. 6. corpus, robur croat. snaga vigor luč. verant. snažan gnavus, sedulus verant. serb. snaga robur stul. čech. snaha studium pol. snažny mundus cf. scr. snâ lavari lett. snâ torquere mey. 1. 340.

снагота f. τάχος celeritas невъзможьно есть оубѣжати дрьжавꙑ и снаготꙑ гнѣва его φυγεῖν τὸ κράτος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ τὸ τάχος greg.-naz.

снадь adv. ἐξ ἐπιπολῆς superficie tenus не снадь пишемь οὐκ ἐξ ἐπιπολῆς χαρασσόμενος non leviter ac superficie tenus hom.-mih. 54. скрижали не снадь пишемꙑꙗ ἐξ ἐπιπολῆς op. 2. 2. 80. čech. snad pol. snadź, sna, snać nserb. snaź.

снаксарь v. синаксарь.

снасть f. instrumentum alex.

сничавъ adj. περίεργος curiosus, male sedulus krmč. 1. tim. 5. 13. -šiš. 166. nsl. sničav keck, witzig janež.

сничьство n. luxuria, potius curiositas cf. cinistue, znicistvę fris. 1. 3. Kopitar, glag.-cloz. XLIII.

снопиѥ n. κατάδεσμος ligatura; manipuli men -vuk. prol. prol.-lab. - десетное misc.-šaf. накладьше снопиꙗ men.-vuk.

сноповниѥ n. manipuli: nota κλάδος ramus оусѣче -вна ἔκοψε κλάδον ξύλου iudic. 9. 48. -pent.-mih.

снопъ m. δέσμη fasciculus ostrom. ἐπίδεσμος ligatura men.-vuk. δράγμα manipulus sup. 29. nsl. bulg. serb. snop rum. сноп.

сноубити -блѭ -биши vb. appetere сии иже блоудинца снѫбѧть ἀγοράζοντες svjat.-op. 2. 2. 395. nsl. snubiti werben meg. zasnubiti devojku prip. snubač amator meg. snubok, snobok prip. 226. snobok 43. snoboki dain. 111. čech. snoubiti.

сноублѥниѥ n. appetere поꙗтъ съ собоѭ неч(ис)тое блоужениѥ вселоукавоую сестроу своѭ сноублениѥ krmč.-saec. XIII.

сноубокъ m. qui appetit аще кто боудеть сноубокъ εἴ τις πορνοβοσκός krmč.-saec. XIII.

сноути -оуѭ -оуѥши et -овѫ -овеши vb. ordiri хꙑтростиѭ чертанна на основꙑ сноуѭть начаткꙑ bus. 920. - сѧ: капліє сновоуть се στημονίζονται hom.-mih. 207. nsl. snovati; osnova stamen habd. snutek zettel bulg. snovane se snove pokl. 1. 84. pol. snuć cf. goth. snivan properare and. snua vertere, torquere.

снъха f. νύμφη nurus svjat. krmč. 266. men.-vuk. ev.-saec. XI. XII. -vost. dial.-šaf. misc.-šaf. сньха ѥѥ, рекше жена сына ѥѥ krmč.-mih. сньха жена брата kruš. сноха chron. per. bus. 127. сноха свекровь биеть sbor.-kir. снаха psalt.-vuk. и сꙑноха сѧ ставши прѣдъ неѭ cod.-saec. XVI. nsl. sneha, snaha: male sinaha bulg. snъha pol. sneszka ahd. snur lat. nurus gr. νυός scr. snušâ alb. nuse die neuvermählte ztschr. 1. 119; 2. 137. Bopp 1. 78. Pott 2. 1. 152. 300. curt. 1. 284; 2. 261. mey. 1. 401. corss. -form. 432.

снъшинъ adj. poss. nurus zak.-serb.

снъшинꙑ f. аще поиметь женоу брать мой, и иметь она жена дьщерехь оть иного мѫжа, немощьно имь посегноути дьщере, сирѣчь вьноукь снашиниѭ, иже бѣ родила оть иного мѫжа misc. 182.

снѣгъ m. χιών nix sup. lit. lett. snigti lit. snêgas goth. snaivs ahd. sneo ags. snaw celt. snechti nives Ebel 116. ztschr. 9. 27. beitr. 2. 172. curt. 1. 281. Pott 2. 1. 286. mey. 1. 388. corss. -form. 55.

снѣжанъ adj. χιόνεος niveus pat. prol. misc. prol.-lab. ant.-izv. 7. 43. землꙗ -жана misc.-šaf.

снѣжьнъ adj. niveus ant. antch.

соб in пособиѥ conferendum fortasse cum scr. sabh: sabha, de quo vide ztschr. 4. 372. cf. croat. sposob modus luč. meusobac, meusobština statuta-poljicae russ. подсоба adiutorium.

собица f. discordia, uti videtur вьсхластиль зьлоую тоу мꙑсль и оуставиль собицоу тоу χαλινῶσαι τὸν τοῦ βαρβάρου θυμόν, ὁ δὲ γενναῖος etc. men.-mih. 237. in Georgii alex. vita Io. Chrysostomi graec. savil. VIII. 199. 15. cf. жесобица.

собиѥ n. ὑπόστασις substantia не бенааго или на ѥдино собьѥ бьемь greg.-naz. cf. russ. собина proprietas.

собо n. substantia безъ соба слово ѥсть и доухъ svjat. разоумѣѥть же сѧ и въ своѥмь собѣ svjat. forma dubia: собо, собъ.

соболий adj. mustelae zibellinae pam. 233. подо собольнми одѣꙗлꙑ dan. izv. 267.

соболь m. mustela zibellina -ли pl. a. per. 51. 33. russ. соболь pol. sobol rum. собол talpa magy szoboly lit. sabula mlat. sabellinus Diez 1. 266. germ. zobel.

собота v. сѫбота.

собь sensus nobis ignotus: **имаши на собь трож и четворы полаты** chrys.-frag. 29.
собьствие n. substantia pan.
собьство n. ὑπόστασις substantia op. 1. 308; 2. 2. 81. ἰδίωμα, ἰδιότης proprietas svjat.-op. 2. 2. 396. adde 385. krmč.-mih. 181. 294. op. 2. 2. 81. 300. per. LXXXI. men.-mih. hom.-mih. 197. pan. chron. 1. 48. ber. **трьмъ собьствомъ** svjat. **о свѧтѣи троици три разоумѣемъ собьства** svjat. **братеньское собство любовь држати** georg.-vost. proprietas trigl. **сѫб-** op. 2. 1. 34. croat. sobstvo budin. 89. serb. sobstvo ziv. 8. 22. 94.
собьствьнъ adj. ὑποστάσεων substantiarum ex.-op. 2. 1. 12. ὑποστάσεως hebr. 1. 3. - ex.-op. 2. 1. 29. adde pan. **съвес-** chron. 1. 48. 7.
сова f. γλαῦξ noctua kruš. pent.-mih. op. 2. 2. 147. int. 297. trigl. ἶβις ibis esai. 34. 11. -proph.
совати, соуѭ, соуѥши vb. ἀφιέναι mittere **соулицами совахомь** βέλη ἀφήκαμεν men.-mih. 260. **лоуча совахомъ** vost. 1. 415. **конь начать совати** per. 66. 9. **соваатъ** sup. 170. 27. - **сѧ** chron. 1. 144. 2. psl. **расова, соулица** nsl. sunoti russ. всунуть, совать, сую; пересовецъ, насовь; насывень čech. su pol. posowa lit. lett. šu cf. scr. sû incitare gr. σεύειν curt. 1. 348.
совии m. sensus ignotus: **лѣть же имѣють отъ авимелеха и многого родоу скверьнаго совьѧ (совиѩ)** per. XXI. cf. **совица.**
совикъ m. explicatur прировнаный даремности, опущенный ber.
совица f. sensus ignotus: **въ литовскыи родъ и ѩтвезѣ и въ проусы и вь емь и во ливь и иныѩ многы ѩзыкы, иже совицею нарицють сѧ, мнѧще и доушамъ своимъ соущиа проводника въ адъ совьѩ** per. XX. cf. **совии.**
содома n. pl. sodoma op. 2. 2. 41. **отъ содомъ** greg.-naz. **вь -мѣхъ** nicol.: nota **на содомы крадоу** svjat. **-домъ** m. nest.
содомитинъ m. sodomitanus **вь -тѣхъ** pent.-mih.
содомитѣнинъ m. sodomitanus isaak. **родъ -тѣнъ** isaak.
содомль adj. sodomitanus **владыкы -лѥ** pent.-mih.
содомлѧнинъ m. sodomitanus nest. **-мьѩне** sup. **-не** šiš. 62. greg.-naz. **-мѩ-** greg.-naz. **содомлѧмь и гоморамь** pl. d. nicol.
содомоложьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sodomitam esse frag.-serb.
содомьскъ adj. sodomitanus sup. chrys.-lab. šiš. 201. sabb. 168. mat. 15. **-мескъ** sup. **грѣхъ** - misc.-šaf. - **блоудь** nom.-barb. **-ско дѣланиѥ** nom.-mik. 32. **-ско разорениѥ** chrys.-lab. **людьмь содомьскомъ** greg.-naz.
созоменъ m. sozomenus **воле коуръ созомене** izv. 596. **-мьноу** ibid.
созополь m. sozopolis prol.-mih.
сокалъкъ m. coquina, vas coquinarium prol. **не стѧжа себѣ ни горньца ни скалъка** οὐκ ἐκτήσατό ποτε χύτραν ἢ μαγειρεῖον ollam aut vas coquinarium vita s. sabbae -vost.: nota **и съкальци подъ преградами бывша** μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξεδρῶν iez. 46. 23. -vost.
сокаль m. coquina ant.-hom. fortasse a secando: rad. **сек (сѣкѫ).**
сокальникъ m. colonus qui tributum **соћь** dictum pendere debebat mlat. socamannus mon.-serb.
сокальница f. culina pat. **ниже пещь ниже сокалница** misc.-šaf. 60. **въ сокалници ли тѧ соуть поставили;** ephr.-vost.
сокальничьнъ adj. coquinae ephr.
сокальчии m. coquus.
сокальчиинъ adj. coqui.
сокальчина f. coquina **ск-** ephr. acad.
сокальчьнъ adj. μαγειρικός culinarius iez. 46. 24. -ostrog. **сии храми съкальчнии** οἱ οἶκοι τῶν μαγείρων iez. 46. 23. -vost. **скалоч-** acad.
сокачии m. gen. **-чиѩ** μάγειρος coquus **-чи** sg. n. ierem.-thren. 2. 20. -proph. mat. 50. **-чиѭ** sg. a. sup. **-чиѩ** pl. n. sup. **-чиѩмъ** pl. d. sup. nomoc.-bulg. 123. men.-mih. **-чиамъ старѣи** ἀρχιμάγειρος op. 2. 2. 115. **ока -чии** men.-mih. ὀψοποιός coquus **-чиѩ** pl. n. greg.-naz.
сокачиинъ adj. coqui **не помълчю вамъ исповѣдати сокачиино тамо прѣславьно оуправлениѥ** io.-clim.
сокачиискъ adj. coqui **сокачиискаа хѫдожьства** greg.-naz.
сокачитьскъ adj. μακελλικός macelli **троудъ пьса отъ сокачитьскы трапезы отъгънати** ἀπὸ μακελλικῆς τραπέζης io.-clim.
сокачь m. coquus op. 1. 101. bus. 388. ant.-hom. georg. nsl. sokač prip. 14. meg. cupediarius habd. sokačica habd. sokačič subcocus habd. magy. szakács rum. **сокач.**
сокачьница f. coquina leont.

сокачьнъ adj. coqui **прѣпочи сокачный ножь** chrys.-lab.
сокачьскъ adj. μακελλικός macelli op. 2. 2. 202. adde pat.
сокница f. culina typ.-nic.
соколарь m. falconarius mon.-serb.
соколъ m. falco alex.-mih. 102. cyr. 20. bell.-troj. 24. bus. 399. nest. mon.-serb. **воронамъ** - spec. 43. izv. 675. nsl. sekolič accipiter meg. bulg. sokol alb. sokol lit. sakalas ztschr. 3. 52. cf. scr. çuka psittacus çakuni; κύκνος ciconia: **сок-олъ**.
сокъ m. χυμός sucus ex.-op. 2. 1. 18. greg.-naz. dioptr. svjat.-mat. 9. sup. ber. bus. 263. misc.-šaf. ὀπός sucus greg.-naz. adde pat.-mih. georg. prol. ant.-hom. καρυκεία, καρύκευμα condimentum op. 2. 2. 115. 202. - **зелиıа** ζωμός ius men.-vuk. ἕψημα pulmentum **доитъ сокомъ травоу** bus. 921. **чрѣвообьıадениıе ıесть сокомь дѣлатель** ioann. **омочити хлѣбь вь соцѣ** leont. **сокъ млѣчьнъıи** greg.-naz. **въкоушаıа всıацѣхъ сокъ** izv. 669. **сокь лещьнь** pent.-mih. **сокь золииıань** ζωμὸς λαχάνων prol.-rad. 55. **строıю сокь** ἀρτύω χύτραν men.-mih. 153. ἕψημα coctile kruš. σῖτος cibus krk. nsl. croat. sok bulg. sok russ. сокъ oserb. nserb. sok lens (cf. **сочивица**) magy. szak gr. ὀπός lat. sucus lit. sunka; sakas harz lett. svakas curt. 2. 52. 55. beitr. 2. 164. ztschr. 2. 131; 3. 412. 405; 11. 187. Bopp 1. 235. diefenb. or.-eur. 446. weig. 2. 532. corss.-form. 5. 27. Pott 2. 1. 983. mey. 1. 359. orient 1. 524.
сокъ m. κατήγορος accusator op. 2. 2. 53. **сока не бѣ** κατήγορος οὐκ ἦν cyr.-hier.: nota **дроблıена бѣаше пльть вса и сьсѣчена, нь оумь ıединаковы сокь соуще ськоньчаваше** men.-mih. 255. nullus zok aliquem accuset, nisi certo sub testimonio constet de damno; et si fuerit zok convictus testimonio fori comunis, lapidetur Iura županorum e saec. xii. nsl. obsok indago habd. serb. sok delator, testis čech. sok calumniator lit. sakas actor cf. goth. sakan ἐπιτιμᾶν ahd. sachan ags. sacan and. saka accusare cf. **сочити**.
сокь m. i. e. **соћь** tributum frumentarium mlat. soca, socagium mon.-serb. glasn. 15. 305. chrys.-duš. 44.
солеıа f. solium in ecclesia: rectius forte **солиıа**.
солило n. τρύβλιον patina ostrom. ant. antch. georg. **омочаıютъ (а погнетаıющее) роукоу въ солило** dan. proprie salinum; salinae mon.-serb.
солиште n. salina chrys.-duš. 12. mon.-serb.
солиштьнъ adj. ἁλός, ἁλῶν salis pent.-mih. psalt.-venet. ἁλικός salsus **море -щьно** serb. **море -шно** pent.-mih. **-чьнь** kruš.
соломоништь m. salomonis filius; **-ничь** bell.-troj. 16. recte τελαμωνιάδης telamonis filius.
соломоновъ adj. poss. salomonis sabb.-typ. chrys.-lab. bus. 718. 722. sim. II. 3.
соломоновьскы adv. uti salomon pam. 125.
соломонъ m. salomon sup. hom.-mih. spec. 21. nest. **-моунъ** nomoc.-bulg. nicol.
соломонь adj. poss. salomonis bus. 715. 776. tur. chrys.-lab. cyr. 3. krmč.-mih. nest. **соудъ** - sbor.-kir. 23. **-мань** bus. 715. **-моунь** strum. ev.-mih. **-мюнь** strum.
соломоньскъ adj. salomonis svjat. **по пиıавици соломоньстѣи** greg.-naz.
солоунъ m. θεσσαλονίκη thessalonica prol. sup. 146. 148. domet. prol.-vuk. typ.-chil. prol.-cip. steph. nomoc.-bulg. asên 12. prol.-mart. pyrg. sabb. 170. men.-mih. prol.-mih. prol.-lab. men.-vuk. assem.-hes. 41. mon.-serb. cf. **солоунь**.
солоунь m. thessalonica men.-mih. men.-vuk. sabb. 95. greg.-lab. mon.-serb. **-нѣ** sg. g. prol.-rad. 61. **селоунь** bor. xxv. prol.-mih. men.-leop. bus. 659. tur. per. chron. cf. **солоунъ**.
солоуньскъ adj. thessalonicensis sup. greg.-mon. prol.-mih. prol.-mart. prol.-cip. prol.-vuk. šiš. xxi. 149. cyr. 1. sabb. 77. domet. misc.-šaf. alex.-mih. 27. typ.-chil. men.-mih. men.-vuk. nom.-mik. op. 2. 2. 472. **солоуньска область** sabb.-vindob. **сел-** men.-leop. meth. 3. bus. 419. sbor.-kir. 17. prol.-mih.
солоуниıанинъ m. θεσσαλονικεύς thessalonicensis šiš. 41. nomoc.-bulg. krmč.-mih. **-ниıанемъ** pl. d. sup. **-нѣн-** svetk. 31. **павла апостола къ солоуниıаномъ посланиıа** vost. **сел-** sbor.-kir. 36. meth. 4.
солоуниıанъıни f. thessalonicensis **анастасиıа солоуниıанъıниıа** ostrom. **-нѣнъıни** assem.
солъıга f. βολίς iaculum vost. adde men.-leop. **солига** βάκλον baculum men.-vuk. adde prol.-cip. pat.-šaf. 78. **оловѣна солига** men.-mih. prol.-mih. 173. prol.-belg. **оловѣнѣми солигами** prol.-vuk. **солигами оловѣнами биıень** μολύ-

βδοις τύπτεται prol.-mart. cf. шелыга acad.
соль f. ἅλς sal sup. соли трии кьбли; соли два динара chrys.-duš. 46. 47. аще соль несланa боудеть nicol. бе соли prol.-rad. мехъ соли izv. 634. соли не вѣсили izv. 635. nsl. solnica bulg. solnicъ croat. soline verant. rum. солницъ gr. ἅλς lat. sal goth. salt ahd. salz, sulza ir. salann ir.-gl. 114. scr. saras ztschr. 7. 24. beitr. 2. 164. curt. 2. 125. weig. 1. 474; 2. 535. diefenb. or.-eur. 415. corss. -form. 380.
сольникъ m. anthyllium -ли- trigl.
сольнъ adj. salsus -ное море pent.-mih. стлъпь - greg.-naz.
сольскъ adj. salis mon.-serb.
соманитѣнъıни f. σωμανῖτις somanitis sup. 208.
сомъ m. in fontibus pslov. non legitur: nsl. som mugil lex. serb. som russ. сомъ pol. sum rum. сом lit. šamas lett. sams, soms.
сопание n. συριγμοί sibili dial.
сопати -плꙗ -плѥши vb. tibia canere соплющь prol.
сопашька f. proboscis, uti videtur егда родить на водѣ (слонь), тогда подъемлеть его (тельца) рилом, и плава(е)ть по водѣ, до где оукрѣпить се, и дрьжить подь чрѣво сопашкоу misc. 9.
сопль m. αὐλός tibia men.-vuk. ber. acad. сопльми prol.-rad. гоусли и соплю chrys.-lab. гоусли или сопле вьспоущающии chrys.-lab. соплю pl. acc. prol.-rad. 30. - пастырьский ber. соплевъ пастырьскиихъ stichir.-vost. свиральныхь соплей men.-vuk. радоую сѧ коньцемь богоизбраный сопль lavr.-op. 34. χυτρόκαυλος luter лиіань - 3. reg. 7. 38. -kruš. canalis сопль проходный ber. доуга акы изъ оустъ нѣкыхъ сопльми привлачить водоу bus. 690.
сопль m. κρουνός fons saliens, recte forte mucus, res viscosa сопле крьвьные видѣ сьходещее κρουνηδὸν τὸ αἷμα κατερχόμενον εἶδε prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk. изь ноздри(й) емоу сополи течааху по брадѣ ephr. из ноздрий его соплие течааху по брадѣ емоу ephr.-vost. adde не вьниде сопль вь афедронь; аще не вьниде сопль егов nom.-mik. 77. bulg. sopol-ьt mucus serb. sopolj, sopolina stul. russ. сопли f. čech. sopel, -ple pol. sopel, -pla nasentropfen, eiszapfen drev. zupaal.
сопльнъ adj. tibiae - гласъ μελῳδία men.-vuk. сьгласъ сопльнь μελῳδία prol.-rad.
сопльнъ adj. muci, uti videtur сопльна болѣзнь prol.-mih. 88. сопьна болѣзнь prol.-vuk. in vita s. Flori 18. dec.
сополь v. сопль.
сопольство m. γλισχρότης viscositas op. 2. 2. 303. тоукость, сопольство λεπτότης, γλισχρότης io.-dam. cf. сопль.
сопотъ m. σωλήν canalis сопоти злодѣланию σωλῆνες κακουργίας man.-vost. rum. шипот scaturigo сопотъ locus bulgariae pokl. 1. 78. cf. rum. шипот puteus fistularis.
сопоухъ m. σωλήν canalis georg.-vost.
сопоухъ m. gluten apum пчельный клей azbuk. cf. сопль.
сопсти -пѫ -пеши vb. αὐλεῖν tibia canere сопоуомъ matth. 11. 17. -mat. 35. змий сопѣше men.-mih. nsl. sopsti, sopêti anhelare sapa halitus croat. sopsti sugere verant. russ. сопѣть exire (de aqua, vapore, fumo) clamare cf. сопти.
сопти, сопѫ, сопеши vb. tibia canere recte flare сопѣльми пѣти и сопти georg.-vost.: de inf. in пти vide vergl. gramm. 3. §. 145. cf. сопсти.
сопоуха f. fuligo trigl.
сопоухъ m. σίφων siphon ꙗкоже сопоуси нѣции georg.-vost. ꙗкоже сопоуси расыпаеть се ichn. čech. sopouch luftloch.
сопьнъ v. сопльнъ.
сопьца v. сопьць.
сопьць m. αὐλητής tibicen dioptr.-lab. matth. 9. 23. -ostrom. ber. croat. sopci nasapaju svatu glasn. 1861. 126. сопца tibicen, scurra azbuk.
сопѣль f. αὐλός tibia; νάβλα cithara kruš. vost. 2. 138. долгими сопѣльми пѣти и сопти georg.-vost. подобно сопѣлемъ глашаѭще antch. adde bus. 504. chron. 1. 83. 260. вь сопѣли сопоуще vita-theod. вь сопѣли сопѣахоу klruss. sopiłka russ. сопель
сопѣльнъ adj. αὐλοῦ tibiae barl.
сорокоустиѥ v. сарокоусти.
сорочинъı f. pl. officium mortuorum quadragesima post mortem die peragi solitum до -нъ pam. 174. e russ.
сосна f. ἐλάτη abies iez. 31. 8. -proph. adde bus. 655. 661. chron. 1. 220. 25. соснъ abies op. 2. 2. 236. сосвь πίτυς pinus svjat.-op. 2. 2. 400. да рыдаеть рече сосны дрѣвесѣхъ смрьчемъ svjat. čech. pol. sosna.
соснию n. ἐλάται abietes ex.-op. 2. 1. 16.
сосновъ adj. abietis per. 40. 14.

сосиъ v. сосна.
сосонъ m. въ сосонѣ ἐν ἴοις in violis op. 2. 2. 147: vocabulum dubium.
состоний m. sothenes mat. 21.
состьнъ m. sosthenes mat. 21.
сотона m. σατανᾶς satanas; διάβολος diabolus ostrom. svjat. pam. 182. proph. sup. sim. I. 7. nicod. šiš. 73. vita.-theod. chron. глаголаше слово: иди къ себѣ, воле каѣ сото(на) се створи, да срѣтаѭ чрьньца сего изъ оутра etc. pat.-mih. 159. nsl. sotona metl. serb. sotonaživ.
сотониинъ adj. poss. satanae antch. sup. sim. I. 5. 26. prol.-mih. š.-gl. 76. proph. bus. 499. ephr. mon.-serb. да не въ величание впадеть и осоудъ сотониинъ εἰς τύφον ἐμπέσῃ καὶ κρίμα τοῦ διαβόλου io.-dam. несытаго лекона сотонина izv. 618. отъ зависти и дѣйствиѩ сотонина sborn. завистию сотониною io.-dam. sotonina fris.
сотониньскъ adj. σατανᾶ, σατανικός satanicus pat. sup. krmč.-mih. men.-mih. sabb.-typ. chron. -тан- lavr.-op. 82. сатан- prol.-rad.
софийскъ adj. sophiae софеистѣй per. 29. 9.
софистикий f. sophistica sg. l. софискикии svjat.-op. 2. 2. 402: male софистии men.-mih.
соха f. ξύλον fustis luc. 22. 52. -ev.-novg. χάραξ vallus op. 2. 2. 266. antch. adde prol. glag. съ мечи и съ сохами antch. на четыри сохы растежень men.-vuk. повѣшень на сосѣ prol.-mih. 215. prol.-belg. да въстокноуть и на сохѣ krmč.-vost. nsl. soha lignum dentatum, furca bulg. sohъ croat. soha patibulum verant. serb. soha russ. соха.
сохотъ m. станы, идѣже путьшественніи станутъ въ путѣхъ azbuk.
сочев- v. сочив-.
сочивица f. legumen социв- pam. 180. russ. сочевица, чечевица čech. sočovice, čočovice pol. soczewica, coczka ztschr. 5. 343.
сочиво n. φακός lens; προσέφημα hom.-mih. ὄσπριον legumen krmč. 33. krmč.-mih. pyrg. men.-vuk. сочиво квашено ὄσπρια βρεκτά prol.-rad. младаѩ и зеленаѩ сочива krmč.-mih. χίδρον novella tritici grana krmč. 33. legumina leont. ѩдѣше мѣдьницоу ѥдиноу сочива unius aerei lupinos leont. - квашено sabb.-typ. 23. - и зелие prol.-mart. zak.-serb. adde men.-mih. nom.-mik. 92. hom.-mih. pat. prol.-cip. prol.-vuk. misc. nsl. sočivo legumen habd. sočivje legumina, faseolus lex.
сочивоварьница f. locus coquendis leguminibus pat.-mih.
сочивопродавьница f. locus vendendis leguminibus pat.-mih.
сочивопродавьць m. qui legumina vendit pat.-mih.
сочивопродальница f. locus vendendis leguminibus pat.-mih.
сочивьнъ adj. φακοῦ lentis сочевьнъ.
сочити -чѫ -чиши vb. indicare prol. 87. - искомое prol.-cip. men.-vuk. начатъ сочити о костехъ иосифлихъ како ѩ изоорѣсти pal. 1494. кто сочить на ны; vost. bulg. soči indicare čech. sočiti pol. osoczyć źwierz; sokodyniec: na dziki czyli odyńce polujący; cf. scr. sač sequi.
сочьба f. mala opinio leont. даные ѥмоу сочьбы рекь men.-mih. рьвеније или наглодоушение или сочьба ephr.-belg. συκοφαντία detractio ли клеветъ ли сочьбы дѣлѩ ephr.-vost. начеше дроугъ на дроуга даати сочьбы царoу coeperunt contra se dare in scriptis famas turpes imperatori leont. 140. начеше дроугь на дроуга вадити сочьбы царю men.-mih. 202. сочьба на нь бысть кь игемоноу men.-mih. 8. čech. sočba calumnia.
сочьнъ adj. suci pat. -ное оушѣшение ioann. χύτρας op. 2. 2. 203.
соѩ f. κίσσα pica въ птицахъ соа и косы τῶν ὄρνεων κίσσας τε καὶ ψιττακούς io.-dam. косы же и сое и влъгы и жлъны ex. две сои ichn. croat. sojka graculus verant. serb. soja stul. sojka, kreja, kreštalica pol. soja, sojka oserb. soja magy. szajkó.
спанийскъ adj. hispanicus спанейскь greg.-lab.
спаниинъ m. σπάνος spanus ἔσπευδεν αὐτὴν ἐλπιδίῳ τινὶ συγγενεῖ αὐτοῦ σπάνῳ συνάψαι εἰς γάμον men.-mih. 261. graece 227. 19. cf. спанъ.
спаниѩ f. σπανία hispania šiš. 70. prol.-mart. greg.-lab.
спанъ adj. ngr. σπανός barbam raram habens отроче спано nom.-mik. 156. pro пустобрадъ azbuk. павла спанаго въ подписаниѩхъ соуща царевѣхъ огню предастъ vitae-sanct.-vost. мнѣ же спаноу соущоу ex. въ ты же дьни гонению въставьшю на спаные отъ прота ex.
спата f. gladius azbuk. diefenb. or. -eur. 422.
спатарие m. σπαθάριος spatharius prol.-mart. спадарие pl. a. men.-mih. спанфа-

рий pro **мясосѣцъ** azbuk. **спатарь** gram. 79. 195. dipl.-mold. -saec. xiv. **спадара** sup. 46. **велеспътарь** in inscriptione vasis e transylvania allati.

спатарь v. **спатариѥ**.

спекоулаторъ m. σπεκουλάτωρ speculator prol.-mih. nicol. sup. ber.

спеньжати -ѭ -ѥши vb. expendere **-нж-** gram. 210.

спеньза f. sumtus alex.-mih. 129. **спенза** gram. 149.

спесивъ adj. elatus trigl.

спесь m. homo elatus trigl.

спира f. σπεῖρα cohors pat.-šaf. šiš. 20. georg. nicol. **спира есть глаголема чета** σπεῖρα ἐστὶν ὃ καλοῦμεν νυνὶ νούμερον op. 2. 1. 158. e gr.

спирида f. sportula dial.-šaf. gr. σπυρίς.

спирьникъ m. qui e cohorte est pat.-šaf. 21.

сплина f. splen ber. alex. **сплинꙑ** morbus quidam nom.-mik. 26. gr. σπλήν cf. **слезена**.

сплинавъ adj. splenicus ber. alex.

сподъ m. συμπόσιον convivium ant.-hom. **всако имѣниѥ на всакоу благочьстивоую винноу отьлоучениѥ, ꙗкоже рѣхомь сподомь и сь приданиѥмь коѥгождо врѣмене** krmč.-mih. 218. **посадити вьсѧ на сподꙑ на сподꙑ на травѣ зеленѣ** marc. 6. 39. -vost. **посадите ѥ на сподѣ на сподѣ** (pro **сподꙑ**) nicol. рядъ въ бесѣдѣ ber. ziz. **лѣхи** azbuk. **исподꙑ и лѣхи** azbuk. sub **коупꙑ**.

споити, споѭ, споиши vb. coniungere serb. spojiti stul. pol. spoj.

сполинозрачьнъ adj. giganti similis pat.

сполинъ m. γίγας gigas bon. triod. dioptr.-lab. **сполина крѣпъка** vost. **споли же бѣахоу на земли въ тꙑ дьни** gen. 6. 4. -parem. 1271. **ти бꙑахоу споли отъ вѣка члвчи именити** parem. 1271. **стлъпотворениѥ споловъ** sup. 370. **сполини бꙑахоу** vost. **не оумоли сѧ о древнихъ сполинѣхъ** οὐκ ἐξιλάσατο περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων sir. 16. 8. -vost. pl. n. **споли** parem. 1271. pl. g. **споловъ** sup. 370. pl. n. **сполини** vost. pl. d. **сполиномь** pl. a. **сполинꙑ** men.-belg. op. 2. 2. 37. pl. l. **сполинѣхъ** op. 2. 1. 30. vost. a nomine spaleorum derivat šaf.-starož. 108. 264. cf. **исполинъ, исполи** triod.-mih.

сполиньскъ adj. giganteus **въ сънъмищи сполиньстѣ почнеть** parem.-saec. xiv.

споньдило n. σπόνδυλος verticillus **и сь ѥдиною ногою: ниспоньдила сьшьдь бьдрь бꙑсть** prol.-mart. 234. **споньдило** pat.-šaf. 250.

спорина f. abundantia grom.

спориште n. ubertas **не пристаи оубогꙑмь на зло, оубогꙑ бо и спорище имать оубожьствомь** misc. 30.

споро adv. abunde trigl.

споръ adj. uber **.е. хлѣбъ в .‚е. спори бꙑвше** πέντε ἄρτοι εἰς πενταχισχιλίους πληθυνθέντες cyr.-hier. op. 2. 2. 54. bulg. spor abundantia sporen abundans croat. spor prodigus, frugalis verant. sporija parsimonia verant. serb. spor durans; nasporiti augere mik. klruss. sporyj celer, magnus spirnyj prosper russ. споръ čech. sporý, spořiti pol. oserb. spory oserb. sporić rum. **спор** uber **спореск** augeo **спорник** fecundus magy. szapora cf. ahd. spar et nota pol. spory et uber et parcus significare.

спорꙑни f. πλῆθος multitudo op. 2. 2. 54. **-ню соушить и зрѣеть; огнь творить -ню; спорꙑнею** cyr.-hier. **писанꙑхъ споринеѭ** τῷ τῶν γεγραμμένων πλήθει cyr.-hier. croat. sporinja frugalitas verant. **спорꙑнꙗ** granum frumenti corniculatum trigl.

спорьнъ adj. abundans, uti videtur **благословите господоу спорьно** ant.-hom. 184. nsl. sporno modice habd. cf. **споръ**.

споѥниѥ n. coniunctio.

спрежь m. russice чемерица helleborus - **плѣпелицамь ѥсть пища** ex.-vost. 2. 1. 16. serb. sprež idem stul.

спрѣшливъ adj. sensus ignotus: **амось бѣше комоудь, старь, спрѣшливь** prol.-mart 142. 15. iunii.

спꙑти adv. εἰκῆ frustra op. 2. 2. 264. bon. antch. glag. **ненавидѧщии мене спꙑти** psalt.-pog. **краша сѧ съ мноѭ спꙑти** psalt.-pog. **борꙑхѫ мѧ спꙑти** psalt.-pog. **испꙑти** op. 2. 2. 264. antch. **испити** δωρεάν frustra š.-gl. 65. zpitnih fris. 2. 13: šaf. cum **пꙑтати** cognatum putat urspr.: nota spoitimar ann.-fuld. cf. scr. sphut efflorescere et vide **испꙑти**.

спꙑтьнъ adj. immeritus **кръвь твоꙗ и ко авелева зоветь соуштии правьдьна. поѥмлоушти на ирода пророче оубииство съпꙑтьно** men.-put.: thema **спꙑти**.

спѣлъ adj. maturus trigl. **-лость** trigl.

спѣти, спѣѭ, спѣѥши vb. βάλλειν iacere psal. 77. 9. -ostrog. προκόπτειν proficere ostrom. **спѣю** ber. **спѣи** antch. psal. 44. 5. -op. 2. 2. 264. **спѣи и царь-**

ствоуй liturg. напрази и спѣй и цр̅ствоуй ostrom. налѧци и спѣй bon. спѣжща chrys.-frag. спѣаше памѧтию cyr. 2. спѣжштоомоу пѫтемъ своимъ bon. спѣаше прѣмѫдростиѭ assem. maturescere trigl. - сѧ: спѣеть сѧ слоужьба lavr.-op. 46. εὐοδοῦσθαι спѣють ти се доуши šiš. 214. gr. σπεύδειν ahd. spuo-t successus ags. spôvan; spêd; speedan nsl. spêti, spêm properare; spêhati se serb. dospjeti venire, maturescere čech. spěti russ. доспѣть lit. spê otium habere spudinti lett. spē posse scr. sphâj augeri ztschr. 8. 270; 11. 166. curt. 2. 266. 274. corss. -form. 112.

спѣхъ m. studium sup. τάχος celeritas georg. ant. festinatio leont. съ спѣхомъ cito sup. 205. προκοπή incrementum ant. antch. io.-sin. προθυμία alacritas šiš. 105. hom.-mih. да якоже спѣхъ хотѣнию 2. cor. 8. 11. -nor. аще спѣхъ прилежить 2. cor. 8. 12. -nor. μόχθος labor op. 2. 2. 199. 204. во всемъ спѣсѣ ἐν παντὶ μόχθῳ eccles. 5. 17. -vost. adde ber. сь спѣхомь иде hom.-mih. поклонише се сь спѣхомь hom.-mih. сь всѣмь спѣхомь men.-mih. 191. спѣхомь προθύμως op. 2. 1. 172; 2. 2. 265. šiš. 198. на спѣхь оуготовлѥть hom.-mih. 75. nsl. spêh festinatio na spêh rib.

спѣшение n. σπουδή studium sup. προθυμία alacritas ant. μόχθος labor op. 1. 73. иже отъ потовъ и спѣшения бора сѧ ὁ ἐξ ἱδρώτων καὶ μόχθων πολεμῶν io.-clim. во всемь спѣшеньи своемь ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, ᾧ μοχθεῖ eccles. 1.3. -vost.

спѣшивъ adj. alacer chrys.-lab. zak.-serb. - и крѣпькь chrys.-lab.

спѣшительнъ adj. alacer chrys.-lab.

спѣшити -шѫ -шиши vb. σπουδάζειν, σπεύδειν festinare sup. dial. adde ioann.-sin. μοχθεῖν laborare op. 1. 73. προκόπτειν proficere hom.-mih. σπουδάζειν properare hom.-mih. σπουδαίως ἐνεργεῖν hom.-mih. adde greg.-mon. - на слоужьбоу ioann. на сьнетию сь крьста спѣшить τὴν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ κατάβασιν ἐπισπεύδει hom.-mih. 32. спѣшаше сихь насытити sabb. 28. обьимание спѣшимыхь цвѣть men.-mih. 300. спѣшоу дати хотещи написание о моѥмь сьгрѣшении hom.-mih.

спѣшние n. προθυμία -шьѥ antch.

спѣшьникъ m. alacer triod. корабьникь и - chrys.-frag. nsl. spêšno.

спѣшьно adv. cito -шно misc. 83. mir. подвигни се - cyr. 19.

спѣшьнъ adj. πρόθυμος alacer ant.-dial. chrys.-lab. - на подание prol.-vuk. вышаѥ пьрвааго вътороѥ или и спѣшьнѣѥ ѥсть io.-clim. -нѣѥ antch. σπουδαίως hom.-mih.: -шьнѣѥ pro -шенние sup. 221.

спѣшьнѣ adv alacriter antch. leont.

спѣшьство n. alacritas leont.

спѣяние n. προκοπή incrementum ant. men.-mih. pat. chrys.-frag. clim. ber. не отъ спѣяния приимъ господьство, нъ отъ рода господьское имъıй достояние cyr.-hier.

спѣяти, спѣѭ, спѣѥши vb. προκόπτειν proficere men.-vuk. ant. sup. спѣати prol.-rad. - сѧ εὐοδοῦσθαι šiš. 214. спѣѥтъ сѧ на добро sup. 272. pol. śpiać.

спѫдъ m. μόδιος modius ostrom. adde sup. 19. mon.-serb. κόρος corus споудъ ячмене lev. 27. 16. -vost. adde таланьть сирѣчь - ant.-hom. споудъмь или инѣмь тацѣмьжде bus. 266. съпюдове злата meth. 4. croat. spud in Istria cf. dan. spand eimer.

срагъ adj. φοβερός terribilis op. 2. 2. 54. 262. φρικώδης horrendus сращеть я страшное и срагое то оусрѣтение своихъ грѣхъ ant.-vost. ant. ороужие сраго бѣсомъ op. 2. 2. 54. срагъй образъ op. 2. 2. 262. austerus, de iudice bon. ярь имъ бѫдетъ и срагь psalt.-pog. torvus срагомь възоромь leont. cf. срогий azbuk. russ. строгій pol. srogi lit. sragus.

срака f. vestis въ сраць бисромь покыданѣ ex. кнеза въ сраць златами нищьми шьвена ex. cf. срачица, unde nsl. srajca, srakica et сракы russ. сорока and. serkr ags. serce ztschr. 11. 174.

сракининъ v. сращининъ.

сракиньскъ v. срациньскъ.

сракы f. gen. -къве χιτών tunica отимлющоумоу тебѣ ризоу и сракве не възбрани luc. 6. 29. nicol. cf. срака.

срамити -млѭ -миши vb. ἐντρέπειν pudore afficere mon.-serb. dial.-šaf. chrys.-frag. - кого leont. отъ сѫдѣ исъхѫ тѫжари, срамишѧ сѧ житьницами, и пажить скотомъ присмѧде greg.-naz. - сѧ sup. αἰσχύνεσθαι pudore affici proph. mat. 49. - чьсо nomoc.-bulg. не срамлю себе bus. 175. страмити сѧ sbor.-kir. 47.

срамиште n. pudenda божия казнь приде на нь, яко своемоу срамищоу

возвратитти сѧ и мочити на лицы своємъ georg.-vost.

срамливъ adj. verecundus alex.

срамлıати -ıаѫ -ıаєши vb. καταισχύνειν pudore afficere šiš. 85. ὑβρίζειν contumeliose tractare krmč.-mih. krmč. 71. ἐντρέπειν pudore afficere ant. **-лѣ-** ostrom. **срамьлѣюща и биюща** izv. 663. adde pat. steph. per. 80. alex. mon.-serb. **соромлıати** chron. 1. 154. - **сѧ** ἐντρέπεσθαι, αἰδεῖσθαι, αἰσχύνεσθαι pudore affici, revereri sup. hom.-mih. proph. **не бѣ ıемоу срамлıати се того** hom.-mih. **срамлıаıеть сѧ** izv. 424. adde krmč.-mih. misc. ephr. dial.-šaf. chrys.-lab. zak.-serb. leont. **да се срамлѣють** ex.-op. 2. 1. 9.

срамлıеннıе n. pudor **-лєн-** sborn. proph.

срамованнıе n. pudor glag.

срамовьнъ adj. αἰσχρός turpis ant. **- врѣдъ** antch.

срамословєсние n. αἰσχρολογία sermo obscoenus **-сье** antch.

срамословиıе n. αἰσχρολογία sermo obscoenus ant. šiš. 179. men.-leop. per. ber. **коштюны же и срамословиıе** sborn. **-вьıа** izv. 543.

срамословьникъ m. qui obscoena loquitur chir.

срамословьць m. qui obscoena loquitur men.-mih.

срамота f. ἐντροπή pudor ant. αἰσχύνη pudor men.-vuk. **срамотоу оукороу не трьпеще** τὴν αἰσχύνην τῆς ἥττης μὴ φέροντες prol.-rad. 57. adde krmč. 71. isaak. int. men.-vuk. bell.-troj. 12. greg.-naz. **оурѣзана -** krmč.-mih. αἰσχρόν res turpis krmč.-mih.

срамотити -штѫ -тиши vb. ἐντρέπειν pudore afficere; πομπεύειν contumelia afficere men.-vuk. **по коупилищоуъ обьходе срамотѣше** prol.-rad. 94.

срамотьнъ adj. αἰσχρός turpis ant. nom.-barb. **-на глаголати** men.-mih. **-но смѣшеннıе** krmč.-mih. 355.

срамъ m. αἰσχύνη pudor sup. krmč. 69. ἐντροπή pudor **кь срамоу вамь глаголю** πρὸς ἐντροπήν šiš. 94. εὐλάβεια verecundia šiš. 184. 226. adde sup. pat. ioann. io.-sin. ber. chron. **- ıесть глаголати** men.-mih. **- мє ıесть** ephr. **- го бѣше** bulg.-lab. 77. **бе сорома, безъ стоуда** izv. 667. **вьсь дьнь срамы мой прѣдъ м'ноıѫ ıесть** izv. 475. .і. **гривьнъ сѣрѣбра за соромъ ıемоу възѧти** izv. 601. pudenda **срамы отърѣзаша имъ и повергоша псомъ** prol.-vost. nsl. sram bulg. sram; stram, stramota, stramliv milad. russ. **страмъ** (cf. струбъ et срубъ) čech. sram pol. srom cf. lit. harmata ungemach germ. harm gött. gel. anz. 1836. 336. et scr. çram dolore vexari Pott 2. 1. 585. diefenb. or. -eur. 418. weig. 1. 480.

срамьно adv. turpiter **-мно** krmč.-mih. **- гыбающе се** men.-mih.

срамьнъ adj. αἰσχύνης pudoris sup. αἰσχρός turpis ant. krmč. 91. isaak. proph. adde per. bus. 154. krmč.-mih. 370. cyr. 23. **- привытькь** krmč.-mih. **срамна створити** misc. **- оудь** zak.-serb. prol.-vuk. dial.-šaf. **да оурѣжеть се нмь срамный оудь** καυλοκοπείσθωσαν pene truncentur krmč.-mih. ἀσχήμων turpis ant. **-но дѣло** pent.-mih. **-ноıе житиıе жити** krmč.-mih. **стра-** misc.

срамьнѣ adv. αἰσχρῶς turpiter antch. izv. 1. 95.

срамѣти -ѣѭ -ѣıеши vb. pudore afficere **видѣ срамѣıема и оударıаıема** izv. 663. **- сѧ** hes. 14. op. 2. 2. 38. prol.-mih. 101. **срамѣють сѧ тѣмъ** izv. 702. **срамѣıахоу сѧ моужа того** izv. 663.

срамѧживъ adj. αἰσχυντηρός verecundus antch. **соромѧживоу быти** sborn. izv. 431. **-мѣж-** ant.

срамѧжьливъ adj. verecundus **-жл-** isaak. alex. acad. nsl. sramežljiv lex. osramožlit ravn. 2. 165. 245. bulg. sramežliv serb. sramežljiv stul. croat. sramežljiv verant. cf. nsl. krmežljiv, srbežljiv stul. pol. serb. wstrzemięźliwy.

срацимиръ m. nom. propr. viri steph. mon.-serb.

срацининъ m. saracenus bus. 419. sabb. 186. cyr. 5. 28. prol.-mih. chron. men.-vuk. mon.-serb. **-циномъ** sup. **-цинъ** pl. g. sup. **-цины** sup. **-цыне** azbuk. **-цынѣхь** svetk. 31. **-кининъ** ant. αἰθίοψ aethiops barl. ant. **сороцининъ** men.-leop. chron. **срацинъ** nomoc.-bulg. **- ıесть вепьрь** misc. 84. **срачининъ** bus. 650. per. holm. **срачинѣхъ** op. 2. 2. 152. **сорочининъ** chron. **срацииновићь** nom. propr. mon.-serb. magy. szerecsen **страцининъ** greg.-naz. pat.-šaf.

срациньскъ adj. σαρακηνῶν saracenorum sup. men.-vuk. georg. cyr. 7. prol.-mih. prol.-cip. mon.-serb. **-кыıе скоты** sim. I. 29. **-но шетанниıе** krmč.-mih. **въ свитахъ -кыхъ** bulg. -saec. xııı. **сороц-** men.-leop. dan.-ig. **срачиньскъ** holm. **сракиньскъ** sup. 447.

срациньскы adv. saracenice cyr. 17.

срацинѣнинъ m. saracenus misc.
срачий adj. ἀλκύονος halcyonis op. 2. 2. 147. cf. **свракa**.
срачин- v. **срацин-**.
срачица f. ἱμάτιον vestis ant. antch. š.-gl. 51. χιτών tunica matth. 10. 10. -mat. 34. šiš. 20. pent.-mih. sup. 67. ἐπενδύτης superior vestis io. 21. 7. -ev. novg. κατάσαρκα in ecclesia **излагати срачицѣ** izv. 596. **срачицѣ и свиты цѣсарьскыѩ** sborn. adde vita-theod. sborn. op. 2. 2. 211. per. men.-leop. ber. clim. **сорочица** chron. 1. 214. nsl. srajca, srajčnik cf. **срака**.
срачиѩ f. neuma **сорочьѩ** sbor.-kir. 33. alio loco **сорожьѩ ношка** sbor.-kir. 34. vost.-op. 653.
срачька f. vestis **сорочка** chron. 1. 184. 41.
сребнъ v. **сребрьнъ**.
сребристъ adj. argentatus trigl.
сребрити -рѭ -риши vb. argentare trigl.
сребро n. ἀγρύριον argentum svjat.-mat. 10. ostrom. χρήματα šiš. 16. adde chron. **сьр-** sup. greg.-naz. **сър-** sup. bon. cloz II. 106. **сер-** svjat.-mat. 6. mat. 25. **сръбро** chrys.-frag. **сьребро клеплють** greg.-naz. bulg. strebro; strebren; srebrar verk. 266. čech. stříbro oserb. slěbro pruss. sirablan sg. a. lit. sidabras goth. silubr ahd. silbar and. silfr.
сребробитель m. argentarius alex.
сребродѣль m. argentarius.
сребронскоусьникъ m. qui argentum obrussa tentat.
среброклепьчий m. gen. -**чиꙗ** ἀργυροκόπος argentarius **въ соуе сьреброклепьчи сьребро клеплють** εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ greg.-naz.
сребрековачь m. ἀργυροκόπος argentarius.
среброковьць m. faber argentarius leont. men.-mih.
среброкоузньць m. ἀργυροκόπος argentarius men.-vuk. pat. int. prol.-rad.
среброкоузньчие n. argentarii ars men.-vuk.
среброкоузньчь adj. poss. ἀργυροκόπου argentarii men.-vuk. **сынове -зньчни** prol.-rad. 43.
среброкоузньчьнъ adj. argentarii men.-vuk.
среброкоузньчьскъ adj. argentarii men.-vuk. **-зничьскь** prol.-rad. 43.
среброкоупьць m. qui argentum emit misc.-serb.
сребролиꙗтель m. argenti fusor.
среброљобивъ adj. φιλάργυρος amans argenti ant. dial. isaak. prol.-mart.
среброљобимникъ m. argenti amans **настати бе люди сьможивьци и среброљобимници** misc.-serb.
среброљобие n. φιλαργυρία amor argenti ant. pat. leont. sborn.
среброљобленние n. φιλαργυρία argenti amor **сърееброљобление** cloz II. 144.
среброљобъ adj. argenti amans bor. 23.
среброљобьнъ adj. φιλάργυρος amans argenti ephr. isaak. men.-mih.
среброљобьствие n. φιλαργυρία argenti amor **съребролюбьствие** cloz II. 125. **сьр-** sup.
среброљобьство n. amor argenti triod. **сьр-** sup.
среброљобьствовати -воуѭ -воуеши vb. argenti esse avidum triod.
среброљобьць m. φιλάργυρος argenti amans šiš. 164. ant. nom.-mik. 173.
среброненскоусьнъ adj. sensus dubius: chrys.-lab.
сребропродавьць m. argenti venditor men.-leop. krmč.-mih.
сребропродавьчий m. gen. -**чиꙗ** argenti venditor pl. n. -**чие** leont. men.-mih. 197.
сребросѣчьць m. ἀργυροκόπος argentarius act. 19. 24. -bulg.
среброоуздьнъ adj. argenteis frenis ornatus **конь** - chrys.-lab. gr. ἀργυροχάλινος.
сребрьника f. numus argenteus pat. 87.
сребрьникъ m. ἀργύριον numus argenteus ostrom. prol. mat. 12. ber. men.-mih. 189. δηνάριον denarius ev. -novg. τριμίσιον pyrg. ἀργύριον **сър-** cloz I. 211. 386. **сьр-** miliarisius daricus sup. 198.
сребрьница f. numus argenteus men-.vuk. pat. prol. prol.-mart. pat.-mih. - **на свѣтѣмь блюдьци** misc. nomen loci steph.
сребрьнъ adj. ἀργυροῦς argenteus svjat.-mat. 6. ant. krmč. 42. **-ны двьри** pyrg. **блюдо серебрьно** bus. 347. **сьр-** sup. **сър-** sup. **сребнъ** georg.-šaf.
сребрьце n. argentum dem. **=берце** trigl.
сребрѣнъ adj. ἀργυροῦς argenteus **-рѣнъ** int. chron.
срока f. punctum ber. **бѣлегъ, срока, знамение иже въ кроузѣ** op. 2 2. 5. linea **чьтиши сие срокы** par. 179. momentum temporis ber. **въ мѣсяцѣхъ, вь дьнехъ же и часѣхъ и срокахъ** vost. russ. строка linea rum. **сородкъ** comma: rad. **стрък** pungere, genuina vocabuli forma fortasse **стръка**.
сроу rad. fluere, unde **строуѩ, островъ** etc. gr. ῥυ: ῥέω lat. rivus ahd. stroum lit. sravju, srava, srove scr. sru: sravâmi; sravas. srôtas curt. 1. 318. cf. **строу**.

сръв rad. nsl. srebsti, srebati sorbere meg. srebutati stark schlürfen srebolja molke Flitsch bulg. srъba russ. сербать čech. střebati pol. sarbać oserb. srêbać gr. ῥοφεῖν (pro σροφεῖν), ῥόμμα lat. sorbere lit. srebju, surbju; sruba ztschr. 4. 18; 5. 255. curt. 1. 261. mey. 1. 389. Müller, sitzgsber. 42. 256. cf. **сръкати**.

сръбаниѥ n. sorbitio, quod sorbetur **срьбаниѥ тъкмо приѥмлꙑѩ** sup.

сръбинъ m. serbus sabb. 212. sabb.-typ. misc.-šaf. domet. steph. glasn. 11. 168. mon.-serb. - **влъкъ ѥсть** misc. **ни влахоу ни -ноу** chrys.-duš. 46. **сер'би** hom.-šaf. 4. **сербинъ** op. 2. 2. 187. rum. **сърб** alb. sъrb **срьблинь** mon.-serb. **срьбль** pl. g. steph. **срьбли** prol.-lab. **срьблѥмь** greg.-mon. 65. steph. **срьблиихъ** sabb. 216. **срьблихъ** prol.-mih. 110. **сербь** collect. chron. 1. 3. IV. pol. serb sorbus: šaf. -starož. §. 9. cum **сръбинъ** confert russ. пасербъ, quod ab eadem radice ac nsl. pastorek pendere putat, **пасербъ** derivans a **сиръ**, cuius radix scr. su ei esse videtur: quae omnia nos non putamus posse demonstrari; etymon thematis **сръв**, quod Dobrovius paludem arbitrabatur significare, hodiedum obscurum est.

сръбьскъ adj. σερβικός serbicus domet. misc. **срьпьскь** lit.-mih. **серпъскъ** bus. 978. **сербьскъ** bus. 751.

сръгь m. sergius **срьгьмь** šiš. 29. **срьгиѥ** nicod. **срьгиꙗ** sg. g. prol.-mih. krmč.-mih. **срегиꙗ** sg. g. ibid.

сръдєболь m. consanguineus **сердє-** bus. 742. 743. cf. **сръдоболь** et **-лꙗ**.

сръдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. irasci misc. mon.-serb. **срьдєшє сє** nom.-barb.

сръдитина f. ira bulg.-lab. 36.

сръдито adv. iracunde misc. nom.-barb. - **гредєть** alex.-mih. 93.

сръдитъ adj. ὀργίλος iracundus ant. alex. misc. mon.-serb. - **ꙗко и рысь** ipat. bulg. srъdit nsl. srd ira; srdit.

сръдоболиꙗ m. consanguineus sg. d. **-лии** men.-mih. 271. pl. a. **-лиа** men.-leop. 22. cf. **-лꙗ**.

сръдоболиѥ n. misericordia prol.-mart. 11.

сръдоболь m. ὁ ἐκ συγγενείας cognatus **-лꙗ** sg. g. nomoc.-bulg. ruth 2. 3. -pent.-mih. **отъ сердоболь** bus. 743. **богатомоу все соуть сердоболи** e cod. saec. XIV. -bibl. synod. **сердоболемъ своимъ и сродникомъ** chron. cf. **-лꙗ** et **сердєб-**.

сръдобольнъ adj. ἀγχιστεύων propinquus **-на кръвь** num. 35. 12. -pent.-mih. γενῶν **кровь сер'добол'наꙗ** op. 2. 2. 27. συγγενῶν consanguineorum **сьр'д-** svjat.-op. 2. 2. 399.

срьдобольство n. συγγένεια consanguinitas exod. 6. 16. -vost. pent.-mih. kruš. **серд-** op. 1. 15. **сердобольство расыплєть** pal. 1494. adde **срьд-** domet. sabb. 142. alex.-mih. 121. - **кь христоу** sim. I. 6: habes apud danič. bis idem vocabulum, uti nobis quidem videtur, eodem sensu, non vero eo, quem danič. ei tribuit.

сръдобольствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀγχιστεύειν genere propinquum esse num. 36. 8. -vost. **-воуꙗ** ὁμογενής cognatus greg.-naz. προσκολλᾶσθαι affinem esse pent.-mih.

сръдоболѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀγχιστεύειν genere propinquum esse num. 36. 8. -vost.

сръдоболꙗ 1) m. συγγενής consanguineus ruth 2. 3. -bus. 129. op. 2. 2. 38. pl. συγγένεια consanguinei gen. 50. 8. -pent.-mih. **послоужи о нємь акꙑ о своѥмь сьрдоболи** sborn. **сердоболꙗ сꙑй севирoy и софронию** vitae-sanct. -vost. **сердоболꙗ ти єсть** συγγενής σου ἐστίν lev. 18. 14. -vost. **ноужа ми бꙑсть далєчє жити отъ сердоболь** psalt.-theod. **домоу же и родоу и срьдоболꙗмь** men.-leop. **стоѥть срьдоболѥ веселеще се** men.-mih. 2) f. a) consanguinea lev. 18. 14. kruš. -pent.-mih. **аще лѧжеть съ сердоболєю своєю** μετὰ τῆς συγγενοῦς lev. 20. 20. -vost. b) consanguinei sup. 397. 418. act. 10. 24. -šiš. 22. op. 1. 15. **оставль отьца и матерь и сьрдоболю вьсю** zlatostr. adde sg. d. **-ли** pent.-mih. sg. a. **-лю** šiš. 22. pl. n. **-лѥ** gen. 50. 8. -pent.-mih. pl. d. **-лꙗмь** men.-leop. pl. a. **-лѧ** bulg.-saec. XIII: primam vocabuli partem cf. cum véd. nâbhâ-nêdištha der nächste im nabel Roth, ztschr. d. d. morg. gesellsch. 6. 246.

сръдовѣдьць m. καρδιογνώστης qui corda novit pat. triod. io.-sin. **-дче** op. 2. 1. 161.

сръдолюбьнъ adj. carus **чедо мое срьдолюбное о господи** sabb.-vindob.

сръдолюбьць m. sensus dubius greg.-lab.

сръдьба f. ira bell.-troj. 18. bulg. sъrdba milad. 328.

сръдьнъ adj. sensus dubius: **-дноу обрѣтьши ю** prol.-mart. 221.

сръдьцє n. καρδία cor cloz I. 410. **сръдца** cloz I. 4. **срьдьцє** ostrom. cloz I. 18. 339. **мꙑшлѣаше на сръдьци своємь** bell.-troj. 5. **из вьсего срца покаимъ сѧ** ἐξ εἰλικρινοῦς καρδίας μετανοήσωμεν

antch. семоу хотѧще срдца досаѩщи и прѣчрѣсние створити zlatostr. въ срьдьци земльнѣмь svjat. чръвь срьдьце джвоу ıадъı sup. 297. nsl. srdce; srd ira lex. hung. je li duša srda? prip. 294. srdit pruss. siran sg. a. lit. širdis lett. sirds goth. hairtô ahd. herza ags. heorte and. hjarta gr. καρδία, κέαρ lat. cor ir. creidhe ir.-gl. 126. arm. sirt scr. *krd, *khrd, hrd beitr. 1. 110. ztschr. 4. 13; 9. 305; 11. 176. beitr. 2. 160. Bopp 1. 43. curt. 1. 112. mey. 1. 380. weig. 1. 501.

сръдьцевидьць m. qui cor videt men.-leop.

сръдьцевѣдьць m. καρδιογνώστης qui corda novit sup. sim. I. 11. сръцев- bon. сръдьчев-; срдчев- strum.

сръдьчьба f. ira misc. 29. срьчьба misc. 8. serb. srčba živ. 69.

сръдьчьнъ adj. καρδίας cordis sup. ant. antch. dial. domet. misc. io.-clim.- плодъ, сынъ gram. 79. 89. 156. болѣзнь -чна misc.-šaf. отъ срѣды срьдьчьныѥ prol.-lab. сьдеч- sup. срьчьнь pat.-šaf. 331.

сръкати -аѭ -аѥши vb. sorbere - оцьть misc.-šaf. 154. nsl. srknoti, srkati sorbere lex. habd. bulg. сърка čech. srkati pol. sarkać cf. сръб.

сръна f. δορκάς caprea šiš. ant. int. nomoc.-bulg. ephr. men.-mih. chrys.-lab. vost. 1. 15. сьрнъı zlatostr. серна bus. 917. mat. 53. двѣ жилѣ близнеца серны δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος vost. 1. 250. сьрнъı и жеравн ѥмлють izv. 535. срьни sg. l. ichn. čech. srn pol. sarna, sarn oserb. sorna lit. stirna lett. stêrna.

сръниnъ adj. τρίχινος e pilis factus op. 1. 118. zach. 13. 4. -proph. облѣкоуть сѧ въ кожоу срьниноу mat. 50. cf. сръсть.

сръничишть m. δόρκων capreolus cant. 1. 17. barl.

срънъ m. δορκάδιον damula акы срьнь бѣжѧ ὡς δορκάδιον φεῦγον esai. 13. 14. -vost. proph. mat. 50.

сръньнъ adj. capreae glag.

сръповьнъ adj. falcis серп- alex.

сръпъ m. δρέπανον falx men.-vuk. men.-mih. nomoc.-bulg.-смрьтьнь hom.-mih. срьпы proph. mat. 48. серпъ dioptr.-vost. chron. срьпа не заложи (ἐπιβάλλειν) на нивѣ его (подроуга) pent.-mih. срьпомь отрѣзаноу бывьшоу оужоу ста правь prol.-mart. 109. власи бѣли бъıшѧ къ срьпоу съмрътьномоу dioptr. косы своѥ на срьпы triod.-mih. серпъ пероущъ δρέπανον πετόμενον zlatostr.-saec. xvi. срьпь летешть sabb. 110. срьпомь вѣры твоѥ искорѣни трьниѥ sim. I. 25. nsl. srp bulg. сърп gr. ἅρπη lat. sarpio, sarmen, sarpta ahd. sarf ztschr. 2. 129; 4. 23. curt. 1. 229. corss. -form. 32.

сръпьнь m. ἰούλιος iulius grom. серпень augustus acad. serb. srpanj iulius stul.

сръсть f. τρίχες pili krmč. 173. - чрьна krmč.-mih. 206. срьсти козле 207. клиныи и оусмы и орьстьми (lege ср-) cyr. 14. вельблоужıми сьрстьми тканами одѣнъ иоанъ бъıвъ написаѥть сѧ sborn. -saec. xiii. nsl. srst russ. шерсть čech. srst pol. sierść.

срътаниѥ n. incursus glag.

сръхъкъ adj. τραχύς asper svjat.-op. 2. 2. 401. серхъко есть и неоудобь възлазимъ ev.-int. 1434. акы срьхъка ѥсть неказанъıимъ sir. 6. 21. -svjat. ἀνώμαλος inaequabilis къ тѣхъ замышлениѥмъ и не истинныимъ сложениѥмъ сърхькымъ и нестоѩщимъ ἀνώμαλα καὶ ἀκατάλληλα καὶ ἀσύστατα cozm.-ind. adde срьхькь и не поснвь ıавлıаѥши се hom.-mih. 137. nsl. sršati hispidum esse rib. sršljiv hispidus rib. sršiti se; srh horror janež. serb. sršati stul. sršen hirsutus stul. russ. шереховатъ čech. sršeti horrere sršatý horridus pol. szerchla schlechte schafwolle: rad. стръх, unde страхъ.

сръчьба v. сръдьчьба.

сръчьнъ v. сръдьчьнъ.

сръша f. σφήξ vespa сьрша op. 2. 2. 266. серша троутъ (recte троудъ) пчелинъ ıасть antch.

сръшень m. crabro -ний pl. g. prol.-belg. -номь pl. d. prol.-belg. nsl. sršen bugo lex. sršenj hung. stršen fucus, crabro habd. čech. sršeň pol. szerszeń oserb. nserb. šeršeń.

срѣда f. μέσον medium krmč.-mih. sup. въста изь срѣды сньмa ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς pent.-mih. изиде отъ срѣды ихъ ἐκ μέσου šiš. 236. изидоуть ан'гели, и отълоучать зълыıа отъ срѣдъı праведнъıхъ izv. 494. на срѣдѫ извести, принести sup. τετάρτη dies mercurii ostrom. isaak. любо пѧть дний алчѣте, любо въ средоу ти въ пѧтъкъ svjat.-mat. 10. lit. pusevaite велика - sup. 289. 294. zak.-serb. среда act. 13. 10. -bulg. chron. середа chron.: nota по срѣдоу sup. 53. срѣда вѣры ὄροφος τῆς πίστεως hom.-mih. по стрѣдѣ ev.-mih. nsl. srêda; sredica, srdica brotkrumme čech. střed m. pruss. sirsdan

sub lit. serada magy. szereda Pott 1. 765. weig. 2. 178.

срѣди v. **срѣдѣ**.

срѣдина f. medium ex.

срѣдовьнъ adj. μέσος medius - **праздникь** hom.-mih.

срѣдовѣкъ adj. qui mediae est aetatis men.-vuk. prol.-rad. 67. **обратите сѧ вси старци и срѣдовѣци дажь и до младенець** ioël 2. 16. -vost.

срѣдовѣчь adj. indecl. qui mediae est aetatis **доброноса, -вечь, любочестива** ex. 183. **егда въ середовичь оумретъ** ὅταν τις μέσης ἡλικίας εἴη ev. -int.-vost. **екави средовечь** malal.-vost. **жена имѣющи оумъ и красотоу гордоу паче всѣхъ въ средовѣчь соущи(хъ)** alex.-vost.: nota **вь срѣдѣвечь оумрѣть** nomoc.

срѣдовѣчьнъ adj. qui mediae est aetatis dioptr.-leop. dioptr.-lab. psalt.-vuk.

срѣдоградиѥ n. media urbs hom.-mih. chrys.-lab. men.-belg.

срѣдодвориѥ n. μεσαύλιον atrium ant.

срѣдодьневиѥ n. meridies ex. gr. μεσημβρία.

срѣдокръстьнъ adj. sensus dubius sabb.-typ. **срѣдокрьстная недѣля** mater. 63.

срѣдоложениѥ n. μεσέμβολον **срѣдоложение оубо бяше тьма** μεσέμβολον ἦν ἄρα τὸ σκότος cyr.-hier.

срѣдолѣтьнъ adj. qui mediae est aetatis pat.

срѣдоноштиѥ n. media nox gr. μεσονύκτιον.

срѣдопостиѥ n. μεσονήστιμος medium ieiunium **-стьѥ** mater. **-стие** assem.

срѣдопостьнъ adj. medii ieiunii typ.-chil. bulg. sredoposna ta nedelь.

срѣдопѧтъци m. pl. sensus nobis ignotus: **вь срѣдопетки** nom.-mik. 168.

срѣдорѣчиѥ n. μεσοποταμία mesopotamia kruš. pent.-mih. int. 294.

срѣдостлъпиѥ n. muri pars inter duas turres gr. μεσοπύργιον.

срѣдость f. medium pan.

срѣдостѣниѥ n. μεσότοιχον paries intermedius pat. io.-sin. vost. 1. 180.

срѣдосѣдина f. semicanum esse dioptr.-lab.

срѣдосѣдинавъ adj. semicanus dioptr. 294. gr. μιξοπόλιος.

срѣдооумьнъ adj. modicam mentem habens, uti videtur **-мна рыба** ichn.

срѣдохрьстиѥ n. sensus nobis ignotus **средохрестье** chron. 1. 225. 226.

срѣдоу adv. in medio **корабль бѣ срѣдоу морѣ** matth. 14. 24. -ev. 1270.

срѣдоудвориѥ n. impluvium sup. 207.

срѣдь v. **срѣдѣ**.

срѣдьникъ m. μεσίτης mediator ant. hom.-mih. τετραδίτης krmč. 76. krmč.-mih. nsl. Krystus je srêdnik crell.

срѣдьница f. medium pat. mediatrix alex.

срѣдьнь adj. μέσος medius, qui in medio est krmč. 159. io.-sin. isaak. krmč.-mih. sup. 248. per. **възрастомъ средний** διμοιριαῖος per. xlviii. **сърѣдьнимь плочищи** greg.-naz. -vost. 2. 108. **серед-** chron. **середнии (очи)** izv. 666.

срѣдьць m. σαρδική sardica krmč. 85. krmč.-mih. prol. op. 2. 2. 39. men.-vuk. **срѣдць** izv. 8. 151. **сардикия, сирѣчь средьць** sbor.-kir. 14. **сардикий, рекше срѣдьць** krmč.-mih. **сардикий, иже нынѣ глаголють се срѣдьць** krmč. 85: **средце** aucyram urbem vocatam esse dicit alex.

срѣдьчьнъ adj. sardicensis **-на страна** krmč.-mih. 265.

срѣдьчьскъ adj. σαρδικῆς sardicae krmč. krmč.-mih. prol. **оть прѣдѣль града срѣдьчьскаго, оть села нарицаемаго скриноп** (lege **-но**) izv. 8. 150. - **сьборь** men.-mih. **-дѣч-** svetk. **-деч-** asên 53.

срѣдѣ adv. in medio I) - **огня** proph. - **снѣгъ** bon.-hes. 37. - **земля** mat. 47. bus. 181. - **его** mat. 50. - **нихъ** proph. bus. 176. - **домоу** bus. 176. - **нощи** prol.-cip. **средѣ троупиа** bus. 702. - **животъ** iez. 1. 13. -vost. - **града** chron. 1. 50. - **полка** bus. 126. **срѣдѣ звѣздь гнѣздо сътворивши си** sabb. 106. **дрѣвеса сташе срѣдѣ рѣкы** greg.-lab. **поставихомь ю срѣдѣ црькве** sim. II. 12. **вьврьжень срѣдѣ глоубины** prol.-rad. **ничтоже срѣдѣ того врѣмене не сьгрѣшьша** krmč.-mih. 193: nota **срѣдѣ градѣ** prol.-cip. **снѣхь по срѣдѣ приста и паѵль** hom.-mih. **по срѣдѣ живънимъ и мрътвьнимъ** cloz I. 875. **по срѣдѣ настоѩштии жизни** cloz I. 873. **по срѣдѣ двѣма животома** ἐν μέσῳ δύο ζώων cloz I. 862. **ходити по срѣдѣ вльнь** hom.-mih. **по срѣдѣ сѣди** μέσον καθέζου hom.-mih. **пропасть по срѣдѣ вась ѥсть** chrys.-lab. **вьшьдьше до срѣдѣ рѣкы** greg.-lab. bulg. dojde strede mosta milad. 50. do strede more mild. 56. II) **срѣди** cum. gen. **середи** chron 1. 206. 8. nsl. srêdi III) **срѣдь**: - **моря** men.-vuk. - **града** prol.-lab. - **позорища** men.-vuk. bulg. stred more milad. 34. **срѣдь рѣкы вьврѣщи** prol.-

mart. по срѣдь монастира ходити greg.-mon. 87.

срѣмъ m. σίρμιον sirmium - градъ sup. 145. 186. krmč.-mih. 378. prol.-mih. 287. men.-mih. сремь max. вь сремѣ men.-mih. 163. оть срѣма бѣше родомь krmč.-mih. magy. szerem.

срѣмьскъ adj. sirmii prol.-mih. krmč.-mih. 378. сргм- ἰλλύριος op. 2. 2. 152. pol. seremski.

срѣмѣнинъ m. ἰλλύριος illyrius op. 2. 2. 153.

срѣнъ adj. λευκός albus въ колесници третии кони срѣни zach. 6. 3. -proph. серенъ: конь серенъ apoc.-vost. на конихъ серенъіхъ apoc. 19. 4. -vost. серенъій конь ангелъ мѣнить vost.: nota кони рыжди и пѣѕи и срѣни и брони πυρροὶ καὶ ψαροὶ καὶ ποικίλοι καὶ λευκοί zach. 1. 5. -vost. huc trahe goth. hrainei ahd. hreinî nhd. rein weig. 2. 482. lit. širmas, širvas apfelgrau: sequentia cf. cum gr. κρύος lat. cru-dus and. hrîm ahd. roh curt. 1. 125. lit. šarma, šalna, šerkšnas reif nsl. srên pruina hung. gefrorener schnee srênj schneekruste russ. серенъ pro гололедъ čech. sřín glacies střín eis an den baumzweigen pol. śrzon pruina gefrorener reif: adde слана.

срѣсти v. сърѣсти.

срѣшь m. faex ioann. 148: nota срешь винны растьрь misc.-šaf. 155. croat. sriš muscus verant.

срѧшта v. сърѧшта.

става f. ἁρμός articulus; ἁρμονία доньдеже отъдѣлеть се ставы нхь prol.-rad. 156. ставамь роучьнымь men.-vuk. ꙗко нскочити ставамь роучьнымь prol.-rad. 67. оудеса на ставы растрьзаше се κατὰ μέρος prol.-rad. 65. bulg. stavъ statura milad. 130. 236. stavicъ 536: nota rum. ставъ equitium cf. ставъ.

ставати -ваѭ -ваюши vb. consistere pam. 182.

ставило n. σταθμός statera ant. barl. krmč. 211. мѣрила и -ла krmč.-mih. lavr.-op. 30. karamz. 1. nota 560. ставила королевьна желѣзьна нарицаемаꙗ анькура men.-mih. 343. rum. ставилъ latus lecti exterius; quinque mergetes.

ставильнъ adj. συστατικός commendatitius krmč. писаниѥ -но krmč.-mih.: nota зерна ставилнаго σινάπυος op. 2. 2. 95.

ставильць m. magistratus in aula principum serbicorum genus mon.-serb. chrys.-duš. 25. danič.

ставити -влѭ -виши vb. statuere, constituere sup. 245. - градъі per. 5. 6. - въ мѣрилѣхъ ad libram expendere greg.-naz. владальца да не ставии царь chrys.-duš. 45. стави прѣдъ очи свои съмрътъ par. κωλύειν impedire sup. 226. pent.-mih. impedire sup. 158. 323. retinere sup. 116. στέλλειν cohibere sup. 296. не бы кто става его mich. 2. 4. -proph. mat. 50. παύειν cessare facere sup. 297. ставлю хвалоу hom.-mih. - молитвоу hom.-mih. бы ставило се възисканиѥ men.-mih. ἀποκρούεσθαι repellere men.-mih. ἀνακόπτειν praecidere sup. καταλύειν solvere - слово hom.-mih. adde слоужительницоу стави ю prol.-mih. - сѧ chron. desistere sup. 440. cessare аште къто ставить сѧ отъ грѣха svjat.

ставлꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. statuere per. 68. 5. mat. 21. 35. ставꙗти svjat.-mat. 9. презвутеры ставлꙗше prol.-mih. impedire ex.-op. 2. 1. 19. ставлꙗють оны оть слоужбы hom.-mih. 139. ἐπιτιμᾶν obiurgare op. 2. 1. 133. ставлꙗти злѣ гредоуще hom.-mih. нача ставлꙗти matth. 16. 22. -ev.-saec. xii. matth. 16. 22. -mat. 15. adde никтоже ставлꙗй насъ greg.-naz. ничтоже ставлꙗе рещи io.-clim.: nota ставлꙗють коумиричаныꙗ миры mat. 21. ставьꙗ- κωλύειν impedire sup. 288. 300. impedire 447. retinere 142. ἐκτρέπεσθαι abominari 393. πείθειν suadere 149. ставьꙗй ναύκληρος nauclerus 297. - сѧ ἀνθέλκεσθαι in diversum trahi 253. ἐλέγχεσθαι redargui 391.

ставлѥникъ m. ordinandus -лен- alex.

ставлѥниѥ n. ἀναβολή dilatio proph.

ставрата f. numi genus осыпаша его -ами sbor.-kir. e gr.

ставропигиꙗ f. tabernaculi fixio gr. σταυροπηγία.

ставъ m. compages misc. ставове ланитомь зоубь ѥго γομφίνους μύλωνος τῶν ὀδόντων αὐτοῦ pyrg. σταθμός pondus lev. 19. 35. -kruš. σταθμίον statera pent.-mih.: nota ставомъ и млиномъ, млины и ставы gram. 172. 320. cf. става.

ставьць m. scutella -вецъ trigl.

стадий m. στάδιον stadium sup. 358. 381. 382. hom.-mih. šiš. 245. š.-gl. 48. 69. prol.-mart. op. 2. 1. 150. стадий есть .сн. стопъ op. 2. 2. 104. .г. стадие на далече greg.-mon. 75.

стадо n. ἀγέλη, ποίμνη, ποίμνιον grex ostrom. sup. chron. τετράποδον quadrupes greg.-naz. -vost. 2. 32. стада паствe sim. II. 4. стадити сѧ congregari trigl. Pott 2. 1. 130. bulg. stado čech. stádo pol. stado lit. stodas cf. ahd. stuat grex equorum.

стадоначѧлиѥ n. ἀγελαρχία gregi praesse man.
стадоначѧльникъ m. armenti praefectus gr. ἀγελάρχης.
стадопасъ m. pastor trigl.
стадь f. grex alex.
стадь adv. gregatim - плавающе ex.-op. 2. 1. 26.
стадьникъ m. qui gregatim pascitur слонове раждають сѧ въ странахъ тѣхъ мноѕи, ꙗко стадници ходѧть пасоуще сѧ сами georg.-vost. pastor trigl.
стадьнъ adj. ποίμνης gregis matth. 26. 31. -ev. novg. glag. int.
стадьствовати -воуѭ -воуѥши vb. gregatim pasci - сь овьцами συναγελάζεσθαι op. 2. 2. 54.
стай adv. statim sabb.-typ.
стай m. mansio, uti videtur искаше его по стаемъ ipat.
стайниꙗ f. stabulum mir. pol. stajnia.
стакти f. σταχτή stacte chrys.-frag. bus. 174. стакта azbuk. станкта bon.
стактининъ adj. stactes христоу стакьтини освещению сирѣчь мѵ̈рѣкоу, вьспѣвающиꙗ вь пѣснехь оть свежь стактининь men.-mih. 405.
сталость f. fortitudo azbuk.
сталъ adj. fortis azbuk. стала рѫка.
стаменъ m. στάμνος urceus, uti videtur два стамена krmč.-mih. 212. оть перпера стамень ѥдинь krmč.-mih. 217. не боле четырь стамень даꙗти пращаѥмь krmč.-mih. 226.
стамьна f. στάμνος urceus -мна mir. 153. šiš. 242. ber. azbuk. trigl. ziz. стамноу и трапезоу oct.-mih. 6. -мьна prol.-mart. 13. pat.-šaf. 18. 168. стамьноу златоу izv. 521. bulg. stomna verk. 371.
стана v. стѣна.
станиславъ m. nom.-propr. viri svetk. 32. bus. 396. chron. magy. szaniszló.
станица f. cohors trigl.
станиште n. στάδιον stadium men.-mih. ѥсть вь далѥ .о. станищь men.-mih. μιλιάριον milliare dial. λιμήν portus pat. ταμεῖον aerarium ex.-op. 2. 1. 14. μονή mansio op. 2. 2. 39. ber. mansio mon.-serb. adde - светаго краліа chrys.-duš. 40.
станиѥ n. statio ex. habitatio š.-gl. 99. conventus mon.-serb. - сьтворити sim. I. 29. status mon.-serb. murus sup. 219. 29.
становити -влѭ -виши vb. constituere trigl.
становитъ adj. potens grom. - моужь certus glag. immobilis mon.-serb. bulg. stanoit milad. 344. -тьнь mon.-serb. -тьство danič.
становиште n. mansio per. 12. 73. 104. chron. 1. 149. 174. trigl. - нощьно vita-theod.
становьникъ m. θεμελιωτής fundator по сихъ црквныхъ становницѣхъ apoc.-vost.
становьнъ adj. σταθερός stabilis полоудьнию становьномоу пришъдшоу io.-clim.
станъ m. firmitas бестаноу ѥсть родъ чл҃вчьскъıй svjat. στρατόπεδον castra krmč. вь станохь и вь плькохь ἐν φοσσάτῳ krmč.-mih. 323. сь великоѭ чьстию станомь стаюште sabb. 84. вь воиньскыхь станохь krmč.-mih. 246. тоу станомь своимь ста alex.-mih. 181. на станове отиде alex.-mih. 33. παρεμβολή castra šiš. 233. ber. bell.-troj. 22. 23. стани castra steph. sabb.-typ. tentorium steph. занести на свой станъ bell.-troj. 33. κατάλυμα deversorium kruš. ξενοδοχεῖον hospitium dial. да имь се да стань извьнь монастыра chrys.-duš. 45. бысть на поути станоу ἐγένετο ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι pent.-mih. приидохомь на стань ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι gen. 43. 20. -pent.-mih. вь станохь krmč.-mih. sg. g. станоу chron. 1. 207. бестаноу svjat. вь станоу цсрвѣ krmč.-mih. вь станоу bon. statio mon.-serb. nsl. stan nachtlager, wohnung, stand: je od stanu er ist vom adel; grex meg. cf. стадо serb. stan russ. станъ rum. стан, стънкꙋ saxum cf. serb. stanac lit. stonas alb. stan schafpferch, ovile nom.-propr. станъ asên 54. ngr. στάναι pl. campements journ. des sav. 1861. 734.
станъкъ m. ἕνωσις conventus vost. нарекоше име емоу (градоу) ѥнькарьдиосьеносиль (ἐγκάρδιος ἕνωσις), иже нарицеть се по срьбьском езикоу вьсе срѣдѣ станькь alex.-mih. 47. красни станакь alex.-mih. 186.
станꙗнинъ m. caupo danič.
станѫти -нѫ -неши vb. consistere на въсточноую страноу сводець малъ оустраꙗеть, толикъ высотоѭ, ꙗко едва мощи станоути погрѣбленоу соущоу vitae-sanct. -vost. cf. стати.
станѫтиѥ n. consistere по вѣтрохъ -тиꙗ op. 2. 2. 96.
стапида f. uva passa azbuk. gr. σταφίς.
стапиѥ n. bacula danič.
стапогъ m. sensus ignotus: нове црькве и

тогда положитъ стапогъ новъ и съзиждитъ misc. 166.

стапъ m. explicatur russ. грамата вотчинная azbuk.

стапъ m. stapia стапе дръжати alex. cf. mlat. stapia, stapes, scala qua in equos tollimur.

стапъ m. scipio sabb.-typ. domet. baculum danič. - власть възымающта sabb. 52. adde приемь иерей стапы men.-mih. 18. приде стапь иосифь ibid. изиде изъ стапа голоубь ibid. стапь прѣдъ прѣсветою, рекше трьсвето sabb.-typ. 31. стапы желѣзьны вьноутрьоудоу огнемь раждежены men.-mih. 10. bulg. stap, stapče: nota mlat. stapionem, camisas, manicas, cofeas, fibulas, cuncta auro ornata sancto tradidit duc.: sensus nobis obscurus.

стараниѥ n. cura azbuk.

старати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. senescere prol.-vuk. azbuk.

старина f. antiquitas sbor.-kir. 35. fines antiqui mon.-serb. -ньникь finium antiquorum memor danič.

старинъ adj. γήρως senectutis сынъ старинъ ѥмоу бѣ gen. 37. 3. -vost.: vocabulum dubium cf. старостьнъ.

старица f. vetula sup. 26. pat. prol. cozm prol.-mih. men.-leop. προκαθημένη praesidens krmč. 69. πρεσβυτέρα, πρεσβῦτις šiš. 166. krmč.-mih. danič.

старичьскъ adj. γραώδης anilis šiš. 165. men.-leop.

старовидьнъ adj. male pro gr. ἱεροπρεπής -дѣнъ hes.

староста m. πρεσβύτερος senex отъ юнотъ и до старостъ gen. 19. 4. -vost. εὐνοῦχος eunuchus esth. 2. 3; 2. 14; 2. 15; 2. 21. in aliis codd. тиоунъ et pol. волникъ 10. 3. op. 1. 55. 181. esth. 1. 10. -mat. 53. mat. 41. zap. 2. 2. 25. bor. 63. chron. 1. 62. 13. gram. 61. написано бысть при старостахъ иване гарбѣ и при мар'чи op. 1. 228. rum. старосте f. praepositus pol. starosta.

старость f. γῆρας senectus sup. ostrom. chron.

старостьнъ adj. γήρως senectutis - сынь pent.-mih. сынъ старостный ѥмоу бяше gen. 37. 3. -vost. cf. старинъ γηραῖος старостьно тѣло prol.-rad. 132.

старостьство n. patria georg. комоуждо своѥ колѣно и старостьство georg.-vost.

старъ adj. γέρων, πρέσβυς, πρεσβύτης senex ostrom. старый градъ μητρόπολις antch. стары римь pam. 157. pat. clim. πρεσβυτέρα ῥώμη men.-vuk. старѣй comparat. per. chron. πρεσβύτερος, πρῶτος ostrom. πρῶτος praefectus krmč.-mih. - града men.-vuk. πρότερος praepositus krmč.-mih. 128. ἄκρος summus hom.-mih. 146. προεστώς praefectus - постельникомь men.-mih. 235. - кораблю greg.-lab. - виночерпьчиѭмъ ἀρχιοινοχόος izv. 8. 76. - огородьникомь bor. 77. козатаю и старѣйша antch. старѣй вьсѣхъ omnes antecedens sup. 204. старѣй мытаремъ ἀρχιτελώνης ostrom. бѣаше старѣй имъ въ пѣснехъ praecinens sup. 51. часто кратить сѧ борѧ старѣй быти συχνῶς κλονεῖται πολεμούμενος τοῦ καθηγεῖσθαι antch. старѣй разбойникомъ ἀρχιληστής ant. старѣйшаaго дьньми почьстити не лѣни сѧ izv. 429. - римь prol.-mih. chrys.-lab. градъ старѣй μητρόπολις op. 1. 90. nsl. star bulg. star; starosvat, starosvatec, starosvatka, starosvatove milad. stari svatove ibid. russ. стародоубъ per. chron. lit. storas pinguis: rad. ста cf. scr. sthavira et goth. stiurs ztschr. 6. 429.

старъ m. sextarius, starium оу товороу четири на десете стари chrys.-duš. 27. nsl. croat. star glasn. 1860. II. 9: e lat. sextarius.

старьць m. πρεσβύτερος, πρέσβυς, πρεσβύτης senex sup. cloz I. 3. 34. ostrom. chron. моужь - pent.-mih. πρεσβύτερος op. 2. 2. 265. rum. старец abbas.

старьчевъ adj. poss. senis pat. prol.-cip. prol.-mart. clim. adde моужь старьчевы ἀνὴρ πρεσβύτης pent.-mih.

старьчь adj. poss. γέροντος senis sup. pat. prol. prol.-mart. bus. 337. dial.-šaf. pyrg. по чьто ѩзыкъ старьчь на сѧ наоущаю; izv. 530.

старьчьскъ adj. γεροντικός senilis ant. tur. prol.-mih. danič. старьчьскы наѩзни svjat. -реч- mat. 30. τοῦ πατρός patris men.-vuk. -ско patericum dial.-šaf. -скыѥ сьвѣти ok. 54.

старьчьство n. senectus, uti videtur isaak. dial.-šaf.

старѣйство n. dignitas ant.-hom.

старѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. πρωτεύειν primum esse prol.-rad.

старѣйшина m. ἡγεμών dux pent.-mih. princeps sup. 188. ἡγούμενος hegumenus op. 1. 120. ἀρχηγός dux sup. 288. ἐθνάρχης gentis princeps men.-vuk. προεστώς magistratus sup. 147. πρῶτος primus

ostrom. μειζότερος praefectus krmč.-mih. πατριάρχης patriarcha sup. 236. adde mat. 48. greg.-lab. men.-mih. gram. chron. mon.-serb. бестарѣйшинъ ἄναρχος op. 2. 1. 26. старѣйшина блѫдницамь dial.-šaf. - виночваньчиꙗмь ἀρχιοινοχόος magister pincernarum - властемь hom.-mih. - града ἐθνάρχης gentis princeps op. 2. 1. 149. жидовьскꙑꙗ -нꙑ tur. - житарьскꙑ ἀρχισιτοποιός pent.-mih. - жьрьчьскь ἀρχιερεύς mat. hom.-mih. - каженичь dan. 1. 7. -proph. - корабьникомъ sup. 90. - медарьскь ἀρχιοινοχόος gen. 40. 1. -proph. - поваромъ bor. 19. - свѧтитель ἀρχιερεύς op. 2. 1. 163. - свѧтительска op. 2. 2. 78. - стражи krmč.-mih. 258.

старѣйшиньскъ adj. potior sup. 75. 9.

старѣйшиньство n. πρεσβεία dignitas krmč. 75. pent.-mih. ant.-hom. tur. magistratus sup. ἀρχή principatus men.-mih. adde chrys.-lab. greg.-lab. bor. 87. chron. bus. 271. - медарьско ἀρχιοινοχοΐα pent.-mih. - имѣти ἐξάρχειν krmč.-mih.

старѣйшиньствовати -воуѭ -воуеши vb. πρωτεύειν primum esse men.-vuk. ἡγεμονεύειν praeesse sup. per. xlvi. καθηγεῖσθαι praeesse greg.-naz. adde krmč.-mih. hom.-mih. misc.-šaf. prol.-mart. prol. - чимь prol.-belg.

старѣти -ѣѭ -ѣеши vb. γηράσκειν senescere barl. pat. chrys.-lab. dioptr. - сѧ idem nomoc.-bulg. man. prol.-mih. не старѣꙗ сѧ ἀγήρατος hes. не старѣѭще сѧ естьство izv. 488: nota sine сѧ senem reddere: то преже дьни своихъ старѣеть тѧ bus. 646.

стасиꙗ f. sententia danič.

стась f. regio pastorum glasn. 13. 372. сь стасьми chrys.-duš. 9. 10. adde да даю стась ꙗгнѥтиноу и испорькь chrys.-lab. 44. манастꙑрь сь всѣми стаси своими sabb.-vindob. 169: adde по едной стасии глаголати начинаеть sabb. 149. serb. stas statura mik. nsl. gorostas gigas prip. 215.

стати, станѫ, станеши vb. σταθῆναι, στῆναι consistere ostrom. sup. ἐγείρεσθαι expergefieri ostrom. γνωρίζεσθαι agnosci sup. 244. 21. οἰκονομεῖσθαι dispensari sup. 368. 24. станоу (aor.) правь prol.-mart. станꙗше chron. 1. 84. 92. пльци на обѣ странѣ станоуть στρατόπεδα ἑκατέρωθεν ἕστηκεν hom.-mih. 101. станеть о лѣвоую нерꙗ typ.-chil. нꙑнꙗ не станоуть главꙑ ваше sabb. 17. сташа вежами per. 6. 38. сташа шатрꙑ per. 64. 32. не ста до сихъ словь емоу hom.-mih. егда станꙗше въ црькви блжнꙑй, зазираше себе izv. 610. станꙗше бъдръ на молитвѣ izv. 608. fieri да нꙑ станешь царь bulg.-lab. 16. весь пѣсокъ земнꙑй станеть вошню vost. 1. 146. аще кто станеть презвѵтеромь krmč.-mih. 75: nota pro бꙑти: станьхьме засрамени bulg.-lab. 24. ad formandum fut.: станать почьсть приемати bulg.-lab. 22. nsl. stati; stališ status habd. pruss. sta; postât fieri lit. sto; stotis fieri let. stâ gr. στα, στη lat. sta goth. sta-nda (cf. бѫдѫ е бꙑндѫ) ahd. stâ-n scr. sthâ cf. стоꙗти (rad sti ztschr. 8. 281; 11. 184. Bopp 1. 129. 231. curt. 1. 179. mey. 1. 340. cf. станѫти.

статиꙗ f. asser, uti videtur скрꙑлъ есмь подъ единою статьею одра моего prol.-vost. adde - полагаеть се int. 59 neuma статна sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. - съ запꙗтою vost.-op. 653. status trigl.

статиѥ n. στάσις statio greg.-naz. древле статиꙗ πρὶν τὴν στάσιν greg.-naz. вънимание есть тишина оумоу или паче статиѥ его dioptr.

статъчьнъ adj. conspicuus з добрꙑми и статочнꙑми людми gram. 320. pol. stateczny.

статꙑрь m. στατήρ stater ant.-hom. -тиръ azbuk. -тирь bus. 266. -тѵрь hom.-mih.

стафила f. uva -ле pl. a. typ.-šaf. 189. gr. σταφυλή.

стачоунъ m. taberna alex. danič. -чюнь misc.-šaf. nsl. štacun, štacuna: aperte e lat. statio it. stazione, alio sensu.

стаꙗ f. ἔπαυλις casa, stabulum въ стаꙗхъ свѧтꙑхъ монихъ esai. 62. 9. -vost. proph. dial.-šaf. 72. αὐλή aula iez. 44. 19. -proph. mat. 50. κατοικητήριον habitatio - львьскаꙗ naum 2. 11. -proph. op. 1. 117. стаꙗ лъвъскаꙗ naum 2. 11. -vost. τόπος locus стаꙗ вельбоудомь pent.-mih. καταγώγιον deversorium азъ клѣть оуготовахъ и стаю вельбоудомъ gen. 24. 31. -vost. στοά porticus iez. 42. 3. -vost. adde о врачехъ твоихъ и стаꙗхъ greg.-mon. 54. въ тоужде принесете сѧ стаѫ greg.-naz. nsl. staja platz des viehes auf der weide staje pl. der abgetheilte stand des viehes bulg. stajъ pokl. 1. 95. serb. staja hospitium živ. 106.

стаꙗние n. statio ber.

стаꙗти, стаѭ, стаѥши vb. consistere sup. 157. 24. аще оудꙑ блоудьницꙑ имаши, то не стай въ црькъви, да не

поχоулиши мѣста svjat. мѣсто, на немьже стаюши, свѧто ѥсть sborn. ἀναβλαστάνειν renasci op. 2. 2. 150. καταλύειν devertere на ложи стающе iez. 23. 17. -vost. λείπεσθαι superesse не стаѥть hom.-mih. кроушьца како не стаѥть mon.-serb. 489. adde op. 2. 2. 201. hom.-mih. 165. nsl. nestajati deesse lex. cf. ставати.

стволие n. κόνυζα urtica възникнеть въ драчиа мѣсто кѵпариссосъ и въ стволиа мѣсто мрьтва ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη esai. 55. 13. -vost. proph. mat. 50. ber. russ. стволъ cf. čech. štbol, strboul.

стволъ v. цволъ.

стег rad. tegere остегъ vestis настегны sandalium let. stêgiu tego scr. sthag gr. στέγω lat. tego, toga ahd. dakjan ags. thecan ztschr. 3. 322; 4. 6. beitr. 2. 165. curt. 1. 154; 2. 264. mey. 1. 377. corss. -form. 81. 435.

стег rad. globulis iungere nsl. stogle pl. stifte an den schuhschnüren stoglej ligula meg. stogla lori genus russ. постегольвица funiculi genus состегнуть lit. segti heften.

стегна v. стьгна.

стегно v. стьгно.

стежеро v. стежеръ.

стежеръ m. cardo честънааго съсждда и стежера мжченикомъ sup. 44. 6. prol. 142. - дрѣвѣнь georg. νύσσα meta, orbita op. 2. 2. 82. ижеса, колеса, весла, кораблю, стежера pl. a. men.-mih. 106. стожерь κλοιός collare men.-vuk. nsl. stožer cardo vrata na stežaj odprêti angelweit russ. на стѣжь čech. stežeje cardo pol na ścieżą, na ścieżaj, na ścież bulg. stežer milad. 369. stožar, na srêdê vraha zabit kol pokl. 1. 35. serb. stežer cardo stožer stul. čech. stožár fehmstange rum. стежер quercus nserb. sćežor heustange im schober: thema ergo стогъ cf. tamen lit. stegeris, stagaras stengel.

стель f. lectus семоу стель и трьпеза и одрь земла бѣ š.-gl. 62.

стелы f. στέγη tectum sup. 219. 29. op. 2. 2. 118. пламы оустремиси сѧ на высость и по верьгамъ на стелю взиде εἰς ὕφος εἶρφε διὰ τῶν ἀλύσεων ἐπὶ τὴν στέγην vost. adde пасти ти сѧ χощемь стелѧ на тѧ zlatostr. bulg. stelь unterlage der dachdeckung croat. stelja lectus hung. klruss. stela zimmerdecke.

стема f. στέμμα mitra alex.-mih. 137. 177. 195. стемою покривенъ misc.-šaf. 173.

стенание n. στεναγμός gemitus sup. triod. domet. misc. š.-gl 63. svjat.-mat. 10. sborn. leont. chron. ipat. danič. стънаниа и плюсканиа ex.-vost. 2. 110. стѣнiper. 97.

стенательнъ adj. gemens danič.

стенати -нѭ -нѥши vb. στένειν, στενάζειν gemere sup. proph. apost.-saec. xiii. -mat. 22. chron. per. danič. стенють izv. 479. колеблѧ сѧ и стенѧ izv. 540. стенѩшта и тоужашта izv. 425. стѣние greg.-mon. 91. стонати per. 31. 27; 51. 10. nsl. stenjati croat. stenjanje verant. serb. stenje živ. 150. čech. stenati, stonati oserb. stonać pruss. stinons part. lit. let. sten gr. στεν lat. ton scr. stan sonare and. stynja stöhnen ahd. stunôd suspirium ztschr. 2. 237; 4. 6. Pott 2. 1. 292. curt. 1. 181. mey. 1. 409. corss. -form. 372. 436.

стенийскъ adj. τοῦ στενοῦ freti стениска страна pyrg.

стеносовъ adj. τοῦ στενοῦ freti страна -ва men.-vuk.

стеносъ m. τὸ στενόν fretum обонь поль стеноса πέραν τοῦ στενοῦ prol.-rad.

степень m. βάσις gradus hom.-mih. pent.-mih. βαθμός gradus men.-vuk. gradus leont. io.-sin. men.-mih. ἀναβαθμός gradus prol.-cip. men.-vuk. κρηπίς fundamentum men.-vuk. третьѥго ми есть степени стръй krmč.-saec. xiii. отроче низь вьсχодимыѥ степены приражаѥмо prol.-mart. s. g. степене hom.-mih. nom.-mik. 125. isaak. sabb. 127. misc.-šaf. krmč.-mih. степени krmč.-saec. xiii. sg. d. степени leont. krmč.-mih. sg. l. степени ioann. nom.-mik. 125. dioptr. степенѣ prol.-mih. du. a. степени krmč.-mih. 274. 335. степены isaak. pl. n. степене dioptr. 371. isaak. pl. g. степений krmč.-mih. степень proph. pl. a. степени hom.-mih. prol.-cip. krmč.-mih. степене men.-vuk. 4. pl. l. степенеχъ men.-mih. pl. i. степеньми sup. 203. 13. fem. int. 153. 226. богопроχоднаа степень chrys.-frag. pol. stopień cf. asch. stapan and. stefna gradi ztschr. 6. 80.

степеньнъ adj. gradus hom.-mih. svjat. -на пѣснь lavr.-op. 23. пѣснъ -нъна bon. -нна azbuk.

стеравъ v. стръво.

стефанъ m. stephanus sup. sabb. 38. стѣфšiš. степ- chron.

стигнжти -нж -нешн vb. φθάνειν, ὑπο-

φθάνειν venire men.-vuk. prol.-mart. **мѣсто равно стигъши** τόπον πεδινὸν φθάσασα men.-vuk. **вѣше стигноулъ** ἔφθασε prol.-rad. 121. adde ok. 86. 87. alex.-mih. 94. **да стигноуть и до ада твоѥѥ благости заповѣди** hom.-mih. **на разорѥниѥ стигъши** prol.-mart. **стиже въ оузы въпасти** men.-vuk. **светомоу належьшоу се шьствию ꙗко стигноути мѣста** prol.-mart. **стигоше ю** men.-vuk. **да не стижена боудеть** hom.-mih. bulg. stignъ obtinere čech. stihnouti lit. staigus celer let. steig properare goth. staigan ahd. stîgan ags. stigan and. stîga gr. στιχ scr. stigh ztschr. 11. 184. Bopp 1. 102. 129. 236. mey. 1. 388. cf. **стьза**: nota **стиг**: pol. ścignąć pungere, quod cf. cum gr. στιγ: στίζω lat. stig: instigo, distinguo, stilus goth. stigga; stiks ahd. stingu, stihhu scr. tidž curt. 1. 183. cf. russ. стегнут acu variare.

стизати -жѫ -жеши vb. consequi; φθάνειν venire prol.-cip. prol. men.-vuk. **лѣствицоу на небеса стижоущоую** prol.-rad. - **чемоу** prol.-cip **стизати моужьскомоу възрастоу** εἰς ἄνδρας τελεῖν men.-vuk. adde **море до небесь стижоуще се** men.-vuk. 4.

стиракъ m. sturax misc.-šaf. 151. gr. στύραξ.

стихаръ m. στιχάριον sticharium, tunica **въ багровие стихары и фелоны** nom.-mik. 141. -**ръ** men.-mih. tur. leont. - **власѣнь** ephr. **стихеры** pl. a. dioptr. 389. zap. 2. 2. 127. **по -херахъ** triod.-mih. 120. **стихарий** alex. cf. **стихиръ**.

стихера v. **стихаръ**.

стихийскъ adj. elementorum dioptr. dioptr. lab.

стихио n. gen. -**хиꙗ** στοιχεῖον elementum op. 2. 2. 318. io.-sin. nomoc.-bulg. -**хиꙗ** pl. n. dioptr.

стихира v. **стихиръ**.

стихираръ m. στιχεράριον stichariorum liber mat. 18.

стихиръ m. στιχηρόν versus genus pam. 185. f. -**ра** ber alex. n. **поють сѧ стихира гласъ .н. по двоици** izv. 514. **стихыры** pl. a. op. 2. 2. 458. **ст(ихи)ре** pl. a. sabb.-vindob.

стихиꙗ f. elementum mon.-serb. -**ꙗмь** prol.-mart. chrys.-lab. -**ꙗхъ** dioptr. men.-mih. 351. -**ами** io.-dam. **двѣ -хии** dioptr. gr. στοιχεῖον.

стиховьнъ adj. versuum dioptr.-lab. gr. στίχος.

стихологисовати -соуѭ -соуеши vb. versus recitare typ.-chil. gr. στιχολογεῖν.

стихословиѥ n. versuum recitatio gr. στιχολογία.

стихъ m. elementum sbor.-kir. 9. gr. στοιχεῖον.

стихъ m. στίχος versus per. XXVII. sbor.-kir. 35. -**хове** op. 2. 2. 450. -**си** bus. 644. -**ховомъ** pl. d. dioptr. -**хы градьскыꙗ** πολιτικοί dioptr. **стихы намъвийскы** (recte **нам-**) izv. 616 bulg. stii milad. 524.

стихыръ v. **стихиръ**.

стланиѥ n. sternere alex.

стлати, стелѭ, стелѥши vb. saepe compositum habes cum praepp., rarius simplex **стелѭште** sup. 251. 23. **стелѩшта** 245. 15. nsl. stlati; podstoli, črêvlji metl. postol calceus meg. lit. straja gr. στόρ-νυμι lat. sterno goth. straujan ahd. strâo straınen and. strâ scr. str: strnômi; staras lager curt. I. 184.

стлъба f. κλιμακών scalae **оть скалы. рекше оть стлъбы** krmč.-mih. 315. krmč. 279. **столба** bus. 735. 736. scala **завръже стлъбѫ** bell.-troj. 22. **въстъпаше на стлъба та** bulg.-lab. 70. **низъ оустиѥ стлъбѣ низметноу** εἰς τὸν καταρράκτην ἐνέβαλεν men.-vuk.: nota nsl. stolbeh (stolbъh) strebepfeiler stub gradus hung. stolbec gestell für ein lämpchen croat. stelba veglia.

стлъбъ m. columna **столбъ** chron. 1. 121. 20. nsl. stub gradus hung.

стлъбьникъ m. στυλίτης stylita ostrom. cf. **стлъпьникъ**.

стлъпиѥ n. στῦλοι columnae pent.-mih. kruš. adde men.-mih. prol.-mart. **столпье** chron. **сь стлъпиѥмь оть высоудоу оутврьждень** dioptr.-lab.

стлъпогражденкиѥ n. columnam facere hom.-mih.

стлъпописаниѥ n. columnae inscriptio int.

стлъпостѣна f. πυργόβαρις propugnaculum turritum: nota **въ столпѣхъ стѣнахъ твоихъ** psal. 121. 7. -saec. XIII. -mat. 28. **въ стлъпоустѣнахъ** bon.

стлъпосътвориѥниѥ n. πυργοποιΐα extructio turris sup. -**рен-** barl. int.

стлъпотвориѥниѥ n. πυργοποιΐα turris extructio -**рен-** sup. 370. chrabr. 90. ok. 66. danič.

стлъпъ m. στήλη columna krmč.-mih. κίων columna prol.-cip. men.-vuk. krmč.-mih. chron. - **мраморѣнь** krmč.-mih **мраморонзваꙗнно** - greg.-mon. 70. - **багрень** sabb.-typ. 123. **стлъпове** hom.-mih. **столпове** chron. sg. l. **стлъпоу** men.-mih. **въ стлъпоустѣнахъ** bon. **о стлъпы везахоу**

men.-mih. памеť юмоу стльпомь въставише въ адинѣхъ men.-mih. хотеще погроузити тебе стльпа вѣрнаго greg.-lab. двѣ главѣ сътвори, иже възложити на връха стльповоу 3. reg. 7. 16. -pent.-mih. създа црькъвь о .в. стльпа ok. 68. πύργος turris greg.-naz. ostrom. adde sup. turris mon.-serb. nsl. stolp croat. stupica scala hung. čech. sloup pol. nserb. słup magy. oszlop rum. стълп and stôlpi m. ztschr. 11. 174.

стлъпьникъ m. στυλίτης stylita ostrom. cf. стлъбьникъ.

стлъпьнъ adj. columnae sbor. стлъпьно възитию prol.-cip.

стлъпьць m. columella men.-mih. -пецьex. 182. sof. 25.

стлѧзь v. стьлѧзь.

стоборию n. columnae придосте къ стоборию златъмь покровеноу и скважьными златаго стобориы izv. 596.

стоборъ m. columna - сътворити рече alex.-mih. 106. nsl. steber columna lex. trabs meg. stebrc lex. croat. stobor apud Linde serb. stobor aula, vere sepimentum magy. szobor columna cf. rum. стобор brunnendeckel.

стогъ m. θημών, θημονία acervus pent.-mih. - пшенице misc.-šaf. nsl. stog horreum meg. harpfe, heuschober stog: debel, močan in rogovilast kol, na kterega se seno in žito sklada Koleda 1859. 144. neukreten kot stog; stožiti sich bäumen: konj se stoži oberkr. stožanje thürstock jarn. serb. stog; stožaj cardo stul. stoga pertica circa quam foenum congeritur stul. oserb. stoh magy. asztog rum. стог acervus frugum.

стогъшникъ m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

стогъшниı m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

стодолı f. granarium azbuk. стодола, стодолъ alex. ahd. stadal horreum čech. stodola.

стожеръ v. стежеръ.

стоикъ m. στοϊκός stoicus krmč.-mih. šiš. 255.

стоило n. stabulum equile trigl.

стоительство n. sensus dubius: вьвѣрено - misc.-šaf. 81. cf. стоити.

стоити вьдовии и сироты respondet gr. προστῆναι χηρῶν etc. men.-mih. 231.

стоканъ m. poculum trigl.

столъ m. θρόνος thronus sup. op. 2. 1. 116. 192; 2. 2. 114. 149. svjat.-op. 2. 2. 399. adde sim. I. 4. chron. правлıаше столъ отьца своıего ostrom. καθέδρα sella op. 2. 2. 154. βάσις basis kruš. scamnum men.-vuk. adde хотаща стола обьıати antch. stolom fris. bulg. stolnina milad. 59. goth. stols ahd. stuol ags. stol lit. stalas ir. stól scamnum ir.-gl. 92. ztschr. 4. 4. curt. 2. 270. mey. 1. 355. Germania 8. 5. corss. -form. 435.

стольникъ m. praefectus mensae, magister dapiferorum gram. 61. 79. 197. prol.-vuk. prol.-mih. -ка комича men.-leop. 119. -ли- chron. 1. 194. хотѣ и застрѣлити и грѣше и оударити столника prol.-belg. rum. столник Engel 109. 112. magy. asztalnok, tálnok.

стольнъ adj. throni стольнъ градъ vita-theod. alex.-mih. 132. юже юсть отъ кыюва града столнаго .е. стадий bor. 17. -но мѣсто sim. I. 2. - кнѧзь vita-theod.

стольць m. thronus столець епискпьский mat. 11. adde izv. 512. кадить оба полы стольцı izv. 513.

стольчьнъ adj. throni -лечи- mat. 11.

столı f. φάτνωμα lacunar столı кѵпарисныı biblia 1663. надъ столıю изъ вноу ἐν τοῖς ἄνω τοῦ τέγους ex. cf. стелı.

стомахъ m. stomachus chrys.-lab. azbuk. bus. 554. šiš. 167. ber. не лакомь стомахь имѣıе prol.-rad. 148. serb. stomach alb. stomach blanch.

стомашьнъ adj. stomachi ephr.-vost. alex.

стонава f. gemitus ipat. cf. стенати.

стонати v. стенати.

стопа f. ἴχνος vestigium men.-vuk. pat. adde greg.-lab. - ıазвы pyrg. πέλμα planta pedis prol.-cip. isaak. ποῦς pes; mensurae genus krmč. 279. nomoc.-bulg. βῆμα gradus man. βάσις gradus: три стопы стоупивь τρεῖς βάσεις βηματίσας pyrg. adde - словесьна hom.-mih. стопоу ıазьвь на тѣлѣ носещи prol. drev. stüppa mey. 1. 368. cf. степень.

стопанъ m. dominus prol. 108. men.-vuk. безь вьсакого нагледаниı и безь стопана ἀνεπιμέλητος prol.-mart. стопаномь своıего ищоущиимь τὴν παρακαταθήκην τῶν ταύτην ζητούντων prol.-rad. 89. serb. stopanin stul. bulg. stopan verk. 371. milad. stupan pokl. 1. 73. stopankъ milad. stopanicъ rum. стъпън herus стъпънъ hera: originis alb. stopan praefectus pastoribus.

стопица f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. - свѣтлıı id. sbor.-kir. 33. 34.

стоıаниште n. βάσις fundamentum prol. prol.-cip. men.-vuk. - коньскоıе prol.-

cip. men.-vuk. στάσις, στάδιον prol.-rad. κειμήλιον supellex men.-vuk.
стоıало n. βάσις fundamentum proph. bus. 147. σταθμός statio exod. 21. 6. -vost. ἀναβαθμός gradus kruš. exod. 20. 26. -vost. pent.-mih. ber.
стоıальнъ adj. basis **-на страна** men.-mih. 348. **стоıальни синьклитици** men.-mih. 348.
стоıаниѥ n. στάσις statio šiš. 181. adde sup. dial. triod. int. isaak. esai. 22. 19. -proph. adde bus. 434. **-вьсѫ нощь** isaak. **нощьныıми -ни** sabb. 95. **-ножьно** ioann. **десно** - nicod. **разоумѣти се ѥсть по стоıанию** hom.-mih. **поуть стоıаниѥ сьдѣвають** men.-mih. **стоıаниıа же и чина** izv. 488. **стоıаньѥ обнощьноѥ** izv. 643.
стоıательнъ adj. στάσιμος stativus chrys.-lab. int. 270. men.-mih. gram. 331.
стоıати, стоıѫ, стоиши vb. stare - **товаръı** per. 75. 14. **столшеть** men.-mih. **стоймы** chron. 1. 135. 38. **сь стоить прѣдь вами здравь** παρέστηκεν šiš. 9. **пирьгь до ныньı стоѥшть** sabb. 46. **плѣньникомъ оумъ стоить оу родитьлъ своихъ** izv. 426. adde **стоıати за свакого доубровчанина** mon.-serb. 244. 19. **стеѥи** part. mon.-serb. 284. 67. ztoial fris. nsl. stojahu spang.: rad. sti, nata e stâ cf. scr. sthâ et sthi; hâ et hi; hita a dhâ etc.
страбити -блѭ -биши vb. recreare brč. serb. ostrabiti ranu stul. čech. ostrabiti.
страблıати -ıаѭ -ıаѥши vb. recreare - **сѧ**: **претроужеше сѧ въ дьне, въ нощь страблıаемъ сѧ** cyr.-hier.
страва f. epulum funebre apud Hunnos: postquam talibus lamentis est defletus, stravam super tumulum eius, quam appellant ipsi, ingenti comissatione concelebrant Jordanes ed. Closs 172. exuviis hostium extruebatur regibus mortuis pyra: quem ritum sepulturae hodie quoque barbari servare dicuntur, quem strabas dicunt lingua sua Gronovius ad Statii theb. 12. 64: slavicum esse dicitur klruss. strava victus, cibus Rakowiecki, Prawda ruska I.
страда f. humiditas: **сотворилъ и пръвое чресъ весь сотъ доупиноу, да не тѧж(ь)стию страда та испадетъ сонъ** (pro **вонъ**) ἵνα μὴ τῷ βάρει τὸ ὑγρὸν πρὸς τὸ ἐκτὸς διεκπίπτῃ ex.: vocabulum dubium cf. tamen **стръдъ** et **страдовьнъ**.
страда f. κάματος labor krmč.-mih. 291. 297. labor alex. **земнаıа** - men.-leop. 390. **страдъı гонити** bus. 553. **не по страдѣ или по исправлению дасть сѧ, нъ божиѥю благодтию** mat. 22. **аже жены дѣлаюче что любо страдоу, и вережають сѧ** pam. 200. **не имаше на дневноую страдоу по сребреникоу на дьнь** men.-leop. 144.
страдавати -ваıѫ -ваѥши vb. pati **горе намъ, ıако страдаваемъ** vae nobis, quia miseri facti sumus ant.-vost.
страдалица f. quae patitur, certat men.-mih. **-це мѫченице** men.-belg.
страдальничьскъ adj. ἀθλητικός certans men.-vuk.
страдальнъ adj. qui patitur ant.-hom. ἀθλήσεως certaminis men.-vuk. passionis danič. **-лно житие** sabb. 128. 210. **-льна прѣбываниıа** 168. **-льньıимь мьчемь** prol.-rad.
страдальствиѥ n. certamen sim. I. 5. danič.
страдальство n. passio, certamen ioann.
страдальць m. ἀθλητής qui certat prol.-rad. men.-vuk. barl. ephr. prol.-vuk. **-лець** ber.
страдальчьскъ adj. ἀθλητῶν certatorum men.-vuk. adde tur. io.-sin. prol.-mih. prol. **-ско тѣло** greg.-mon. **-ско сьбрание** 76. **-цьскъ** mat. 18.
страдальчьство n. passio, certamen dial.-šaf.
страдальчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pati, certare **-лчес-** ber.
страданиѥ n. passio, certamen sup. greg.-mon. chron. **ıа же васъ за всıа си.ı храбраıа страданиıа благодарю и похвалıаю** chron.-saec. xvi.
страдательнъ adj. patiens, certans **плъть -на** greg.-mon. 76.
страдати -ждѫ -ждеши vb. πάσχειν pati ostrom. sup. ὀδυνᾶσθαι cruciari ostrom. βασανίζεσθαι cruciari ostrom. ὀχλεῖσθαι vexari ostrom. ἀθλεῖν certare hes. 12. adde cloz I. 668. sup. **-ждааше** leont. **не -ждеть ничимьже** men.-mih. - **злы дьни** leont. **-жѧть** sborn. **бѣднѣ стражѫ** mat. 14. **добротѣ не страждеть** hom.-mih. 90. **а за тотъ мирь страдалъ роуліфъ ис-кашлѧ** diploma 1229. **сице страда .д. лѣта** izv. 611. stradacho fris. nsl. stradati fame laborare strad m. hung. russ. dial. страдать russ. пострадать auf dem felde arbeiten čech. stradati oserb. stradać nserb. tšadaś darben let. stradât operari rum. **страдание** industria cf. ahd. strit ztschr. 7. 189; 11. 193. corss.-form. 461.

страдовьнь adj. mel favis compositum -**вный медъ** pro пластовый ber.

страдодавьць m. certaminis arbiter **вѣньць приимъ отъ юдиного страдодавьца** men.-saec. xii.

страдолюбию n. certaminum amor bus. 553.

страдолюбьць m. certaminum amans bus. 553.

страдьба f. ἄθλησις certamen men.-vuk. ἆθλα certamina hes. 12. πάθος passio prol.-mart. ioann. afflictio sup. -**дба** chrys.-lab. **оукрываетъ вѣнца богъ, ꙗко да обнажитъ страдбы** margar. 1530. κακουχία mala adfectio corporis prol.-rad.

страдьнъ adj. miser alex.

страдьчивъ adj. ἐργατικός operosus -**дч**- op. 2. 1. 139. **петръ страдьчивъ сый не хотꙗше празденъ бꙑти** ev.-int. 1434.

стража f. φυλακή, κουστωδία custodia ostrom. sup. isaak. antch. chron. specula glag. **отъ -жа оутрениꙗ** mat. 26. **стражамь тьмьничьнꙑимь** prol.-mih. nsl. straža magy. sztrázsa rum. **страже**.

стражанинъ m. custos pl. g. **стражань** prol.-vuk.

страждьба f. certamen, uti videtur pat.-mih.

стражий m. φύλαξ custos **стражию** sg. d. strum. -**жию постави** prol.-rad. 156. φωνασκός phonascus, vocem exercens **сторъжьꙗ** op. 2. 2. 152.

стражикъ m. ῥοπή libramentum sap. 11. 23. cf. **стражькъ**.

стражильница f. φυλακή custodia 2. paral. 16. 10. -ostrog.

стражитель m. speculator glag.

стражиште n. specula, custodia antch. typ.-nic. kruš. glasn. 13. 371. ephr. triod. -mih. chrys.-duš. 30. 43. specula mon.-serb. **стражище овощьною** ὀπωροφυλάκιον antch.

стражиштьнъ adj. speculae, custodiae **градище -щьно** φρούριον castellum men.-mih.

стражь m. φύλαξ custos dial. prol. ioann. io.-sin. glag. strum. chron. κουστωδία custodia sup. φυλακτήριον praesidium sup. δήμιος carnifex sup. 59. 23. pl. n. -**жие** mat. 50. bell.-troj. 34. hom.-mih. 70. -**жеве** hom.-mih. -**жеве легальнице нероновы** hom.-mih. 127. **сторожеве** chron. **поусти ма съ сторожи** per. 96. 7.

стражьба f. φυλακή custodia pent.-mih. adde pam. 135. pat.-mih. isaak. ἐπισκοπή inspectio proph. σκοπιά specula pent.-mih. σκοπός speculatio esai. 216. -proph. - **пѫдьчьска** ὀπωροφυλάκιον op. 1. 120. adde **задѣ стражьбоу светѣй анастасии** men.-mih. -**жба** vost. 1. 18; 2. 138. int. ber. tur. bus. 149.

стражьбиште n. speculaa.

стражьбьнъ adj. custodiae.

стражькъ m. momentum staterae **сторожекъ вѣсовъ** op. 1. 79. cf. **стражикъ**.

стражьникъ m. φύλαξ custos prol.-mart. pat. prol. prol.-cip. men.-mih. dial.-šaf. men.-leop. prol.-rad. men.-vuk. chron.

стражьца f. vas quoddam -**жца вина** men.-leop. 222.

стракина f. **обрѣтъше стракиноу сь млѣкомь и хлѣбь** πίνακα καὶ ἄρτους καὶ γάλα prol.-mart. 103: vocabulum dubium.

страм- v. **срам**-.

страна f. χώρα regio ostrom. sup. ἡ περίχωρος ostrom. τὰ μέρη ostrom. adde sup. μερίς pars pent.-mih. - **мѣрильна** dioptr. lab. ἔθνος gens, populus šiš. 15. sup. op. 1. 18. 26; 2. 2. 31. 149. mat. 15. 35. **ꙗзꙑчнꙑꙗ странꙑ** bus. 96. **обь оноу страноу** hom.-šaf. **о деснѫѭ странѫ** εἰς τὰ δεξιὰ μέρη ostrom. **въ странѫ ити** ostrom. **възложи семоу богъ въ срце въ страноу ити** lavr. **странѫ сѣвера обраштете тѣло** a parte boreae sup. 115. 4. **доунайска** - sabb.-typ. **зетьска** - ibid. nsl. stran. f. bulg. sranъ verk. 371. drev. starna rum. **странъ** chorus.

странити сꙙ -нѭ сꙙ -ниши сꙙ vb. vitare - **оть кого** nom.-lab.

страница f. pagina op. 2. 2. 119. **пописахъ -цѫ** bon.

страновати -ноуѭ -ноуеши vb. peregrinari glag.

странь 1) adv. oblique **поидете странь** πλάγιοι oblique lev. 26. 23, 24. -svjat.-op. 2. 2. 396. lev. 26. 27, 40, 41. -op. 1. 13. adde **по странь** per devexum latus **овѣхъ растинахоу, дроугиꙗ ꙗки странь поставлꙗюще и стрѣлꙗхоу въ нꙗ** nest. **странь протлъкоують реченое отъ господа** cozm.-ind. cf. serb. stramputice; cum gen. (**планити**) **странъ небесъ пошьствию имоуть** svjat-mat. V. **сѣсти юмоу странь себе** men.-mih. 197. положена бысть сторонь сына своего acad. **странь кралевьства ми беше слоуга драгославь** mon.-serb. 2) adj. indecl. **азь ходихь сь ними странь ꙗростию** ἐν θυμῷ πλαγίῳ lev. 26. 41. -pent.-mih. **грꙙдѫштаго къ мнѣ ꙗростиѭ странъ** πορευόμενον πρός με θυμῷ πλαγίῳ

greg.-naz. adde **аштє о сємь нє покажєтє сѧ, нъ поидєтє къ мнѣ страньно, поидоу и азъ къ вамъ гнѣвьмь страньно** svjat.

страньникъ m. ἀλλότριος peregrinus pent.-mih. ἀλλόφυλος alienigena hom.-mih. βάρβαρος barbarus op. 2. 2. 113. ξένος advena hom.-mih. ἐθνικός paganus matth. 18. 17. -ev.-novg. mat. 35. **книга - данила** sbor.-kir. 21. adde sup. cyr. 7. š.-gl. 83. glag. pat. chron. vita-theod. men.-mih. **стороникъ** pam. 240. **страньникь ѥси сихь мѣсть** hom.-mih.

страньница f. hospitium pat.

страньничьствиѥ n. peregrinatio **-ании** sabb. 2.

страньничьство n. peregrinatio mir. isaak. exilium glag.

страньничьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ξενίζεσθαι hospitari act. 10. 6. -bulg. sabb. 181.

страньногробиѥ n. advenarum sepulcra sabb.-typ.

страньнолѣпьно adv. uti hospitem decet mir. bus. 72.

страньнолюбивъ adj. hospitalis chron.

страньнолюбити -блѭ -биши vb. hospitalem esse glag.

страньнолюбица f. hospitalis chron.

страньнолюбиѥ n. φιλοξενία hospitalitas sup. ant. šiš. 67. 185. dial.-šaf. strum. sabb. 34. 48. š.-gl. 89. **страннолюбиѥ нє забоудѣтє** μὴ ἐπιλανθάνεσθε prol.-rad.

страньнолюбьнъ adj. hospitalis.

страньнолюбьство n. hospitalitas.

страньнолюбьць m. φιλόξενος hospitalis šiš. 164. 173. sabb. 140. pyrg. ephr. op. 2. 2. 87.

страньноприималиштє n. hospitium **-ѥм-** pat.

страньноприимовати -моуѭ -моуѥши vb. ξενοδοχεῖν hospitio excipere **-приѥм-** man.

страньноприимьникъ m. qui peregrinos excipit gr. ξενοδόχος sbor.-kir. 53. **-ѥм-** pat. misc.-šaf. krmč.-mih.

страньноприимьница f. ξενών hospitium per. **-ѥм-** krmč. 182. krmč.-mih. steph. **въ страноприимьницѣ** izv. 672.

страньноприимьничьство n. hospites excipere **-ѥм-** mir.

страньноприимьствиѥ n. ξενισμός hospitum susceptio **-ѥм-** prol.

страньноприимьство n. ξενοδοχία hospitum susceptio **-ѥм-** pat. io.-sin. dial.-šaf. krmč.-mih. men.-vuk. - **сътвори** prol.-mart. **-воу вьнимашє** leont.

страньноприимьствовати -воуѭ -воуѥши vb. hospites excipere **-ѥм-** chrys.-lab.

страньноприимьць m. ξενοδόχος qui peregrinos excipit per. 89. chron. **-ѥм-** pat. sabb.-typ. sim. II. 1. prol.-mart. krmč.-mih. laz.-vuk. nom.-mik. 127. ξένος hospes šiš. 73.

страньноприимьчь adj. poss. cauponis **дьщи -ѥмьча** prol.

страньнопришьд- vb. ἐπιδημεῖν advenam esse hom.-mih.

страньноприѩтєлиштє n. hospitium pat. gr. ξενοδοχεῖον

страньноприѩти -имѫ -имєши vb. ξενίζειν peregrinos excipere **-ѥмь** ξεναγήσας pyrg.

страньноприѩтиѥ n. hospitum susceptio men.-leop. hom.-mih. pat. ξενισμός **страньноприѩтиѥ да стѧжимъ** sborn.

страньноприѩтьнъ adj. hospites suscipiens pat.

страньнъ adj. ξένος peregrinus ostrom. man. sup. krmč. 183. **о страньнѣй вєщи** hom.-mih. **странныимь присвоѥниѥ** laz. **страннаго изъгоньника** vost. I. 309. **аще оть обьщєнныѩ правовѣрныѥ вѣры страньни боудоуть** krmč.-mih. 308. βαρβαρώδης op. 2. 2. 202. extraneus sup. πλάγιος obliquus **въмъкноуша сѧ странными двєрми вьнидѣти** dan. 13. 26. -vost. stranna fris. serb. stran.

страньскъ adj. ἐθνῶν gentium hom.-mih. pent.-mih. proph. op. 1. 27. **-скъıихъ книгъ** svjat. **-кыѩ жєны** georg.-vost. **въ законы страньскы** lev. 20. 23. -vost. ἔθνους gentis - **строй** hom.-mih. gentilis **-нєскъ** op. 2. 2. 31. **поуть -ньскый** matth. 10. 5. -mat. 43. **множьство -ньско** esai. 31. 6. -proph. mat. 50. **млѣко -ньско** esai. 60. 16. -proph. mat. 50.

страньствиѥ n. ξενία peregrinatio irm. krk. pyrg.

страньство n. peregrinitas pat. 222. io.-sin. bus. 334. **въ - поити** per. 45.

страньствовати -воуѭ -воуѥши vb. hospitari chron. 1. 6. sabb. 188.

страньствьно adv. peregre **странствьнє приходє** sabb. 187.

страньчьствиѥ n. peregrinatio domet.

страньчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. peregrinari sim. II. 7. sabb.-typ.

страстиѥ n. passio **подобьно страстиѥ** τὸ ὁμοιοπαθές antch.

страстованиѥ n. certamen chrys.-lab.

страстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. certare, excruciari dioptr. **благовольныими троуды страстова** τοῖς τῆς ἀρετῆς ἀγῶσιν ἐνήθλησε io.-dam.
страстовьнъ adj. ἀθλητικός certans ant.
страстоносица f. premium reportans mir.
страстоносиѥ n. ἀθλοφορία premium reportare prol.-rad. men.-vuk.
страстоносьць m. certans sup. domet. sabb. 77.
страстотрьпица f. quae patitur prol.-belg. men.-vuk. prol.-mih. **-тьрпичa** stichir. mat. 19.
страстотрьпьць m. qui certat, patitur sup. oct. hom.-mih. sim. I. 4. 5. 23. ok. 82. chron. pugil sup. 198. ἀθλητής certator hom.-mih. **-терпець** op. 2. 2. 115. 199.
страстотрьпьчьскы adv. patiendo - **лоукавaго посрамила ѥси** proph.-belg.
страстотрьпѣниѥ n. pati.
страсть f. πάθος, πάθημα passio sup. cloz I. 581. op. 2. 2. 261. svjat. -op. 2. 2. 399. βάσανος cruciatus greg.-naz. martyrium ostrom. ὀδύνη dolor sup. 347. **страсть неисцѣлнa** prol.-vost. **страсть несьтрьпьна** hom.-mih. **похотьныѩ страсти** svjat. **оть страсти палимь** dial.-šaf. **страстию срьдьце свѣрѣпеще се** laz.-vuk. **страстий гонезохь** hom.-mih. 33. **двоими страстьми страдати** men.-leop. **страстей прилогы отражати** chrys.-lab. **страстемь приемлаахоу свободоу** greg.-mon. 82. ἆθλον, ἔπαθλον premium op. 2. 2. 199. sup. 39. ἔπαθλον premium hom.-mih. pro **сласть** sup. 260. 6. strazti, strastiu fris. rum. **страстие**.
страстьникъ m. qui patitur, athleta sup. chron.
страстьница f. quae patitur.
страстьничьскъ adj. eius qui patitur **страстьничьскыѩ троуды** sup.
страстьнъ adj. ἄθλιος, τάλας qui patitur, miser ex. sup. men.-vuk. passionis sup. **страстьныѩ вины отърѣзавъше** svjat. **-наѩ недѣлѩ** chron. per. sbor.-kir. 11.
страстьство n. πάθος passio op. 2. 2. 52.
страта f. via azbuk. gr.-lat. στράτα.
стратигъ m. dux exercitus sup. šiš. 8. cyr. 1. 4. gr. στρατηγός.
стратилатъ m. dux exercitus šiš. XXI. sabb. 11. chron. - **влашкьий** max. **стратилаты, рекьше воѥводами** prol.-mih. 283. gr. στρατηλάτης.
стратилатьскъ adj. ducis - **власть** prol.-mart.
стратиотьскъ adj. militis - **сань** men.-mih. gr. στρατιώτης.
стратокамиловъ adj. struthiocameli **коучьма сь -веимь перием** alex.-mih. 185. gr. στρουθοκάμηλος.
стратокамилъ m. struthiocamelus nom.-barb. **щрькокамиль ѥсть велика птица** ibid.
стратопедархъ m. imperator exercitus prol.-mart. **-пад-** ibid. gr. στρατοπεδάρχης.
страторъ m. στράτωρ strator in monasterio sabb.-typ. 54.
страторьникъ m. strator gram. 119.
страха f. δειλία timiditas ant. 90.
страхати, страшѫ, страшеши vb. φρίσσειν horrere iac. 2. 19. -bulg - **сѧ: оть шоума листоу дрѣвесь страшоуть се** isaak.
страхливъ adj. timidus izv. 5. 209. ber. alex. cf. **страшьливъ**.
страхованиѥ n. φόβητρον terriculum man. pat. prol. int. δειλία timiditas op. 2. 2. 197. adde hom.-mih. io.-clim. ber. **страхованиѥмь зыблѥ се** δειλίᾳ κλονούμενος hom.-mih. **нѣмо грах-** (male) op. 2. 2. 85.
страхованьнъ adj. terroris ioann.
страховати сѧ -хоуѭ сѧ -хоуѥши сѧ vb. timere sbor. io.-sin. dial.-šaf. hom.-mih. triod.-mih. op. 2. 2. 25. **нѫже зрѧщи грѣшнаѩ моа доуша смѧташе сѧ ѕѣло въ собѣ и страховаше сѧ** georg.-vost. **покай сѧ, брате, не страхоуй себе** ephr.-vost.: adde **водьнаего троуда страхоуѥ чтоущии** hom.-mih. 57.
страховитъ adj. terribilis trigl.
страховьнѣ adv. modo terribili **вѣтрь страховьнѣ вьзвѣѩ** hom.-mih.
страхость f. terror **огнина копиа страхости пльна** misc. 164.
страхъ m. τρόμος tremor sup. φόβος timor ostrom. isaak. **привѣтомь, вѣроѭ, страхомь** izv. 469. **страхомъ и трепетомъ въскыпать** izv. 452. **мьнѣлъ ли ѥси страхы оубоѩти сѧ намъ;** sup. **страхомь сьдрьгноути се** chrys.-lab. **страхь неполоучениа** greg.-mon. 77. **чиимь страхомь** chrys.-lab.: nota nsl. da je bilo straho ga gledati prip. 50. etymon strh: za da ne bi se dogodilo, da, kad budu od njih (zledi) snahodjeni, ustrhnu i popuzu se, i padu u koj zahod oli nevjerstvo, prem ko jedan putnik, koji, nevješ puta, koga čini, nastupeć iznenadi na ljut kamen, ustrhne, uskoči, živ. 149.
страц- v. **срац-**.
страшениѥ n. terror chron.

страшивица m. homo timidus **о страшивици, а не моужоу** hom.-mih. 15.
страшивъ adj. δειλός timidus sup. per. LVI. ant. ioann. greg.-naz. proph. ephr. cozm. nicol. **что страшиви есте**; matth. 8. 26. -ev.-saec. XII. **пиганство крѣпкааго страшива показоуеть** sborn.
страшилиште n. φόβητρον terriculum barl. dial. chrys.-lab. krk. μορμολύκειον spectrum men.-mih.
страшилие n. terriculum pat. .
страшило n. terriculum trigl.
страшити -шѫ -шиши vb. φοβεῖν terrere prol. isaak. sup. hom.-mih. ephr. ichn.
страшьливица m. homo timidus **-шл-** alex.-mih. 163.
страшьливъ adj. δειλός timidus men.-mih. prol. io.-sin. isaak. ichn. **-шл-** bus. 550. prol.-mart. man. men.-leop. **междоу подобнимн тебе перьси и попѹе** (sic) **страшливеми** alex.-mih. 26. ῥεμβώδης vagus - **конь** hes. πεπαγιωμένος congelatus men.-vuk. cf. **страхливъ**.
страшьникъ m. homo timidus misc.
страшьнъ adj. φοβερός terribilis sup. ant.-hom. **въ онъ дьнь страшъный** sborn. **страшьная твореть се имь по вьсе дьни** sim. I. 24. φρικτός, φρικώδης horrendus sup. cloz I. 527. 649. hom.-mih. ἀφόρητος intolerabilis zlatostr. - **и боуй** prol.-mart. timidus ex.-op. 2. 1. 24. rum. **страшник** severus: nota **стькла страшьна** κρύσταλλος op. 1. 105.
стри rad., unde **строй**: vera radix est **стр** cf. lat. stru, quod ab eadem rad. pendet cf. corss. -form. 71. 514.
стрибогъ m. numen russorum gentilium per. 17. 7. chron. 1. 34.
стригатель m. qui tondet pent.-mih. kruš.
стригати -аѭ -аеши vb. tondere **главоу** - krmč.-mih. 145.
стригачь m. tondens.
стригъ m. κουρά tonsura **отъ стрига агнець монухъ съгрѣшни бышастѣ плѣщи ихъ** iob 31. 20. -proph. mat 55. **оть стрига агньць монухь** kruš.
стриженние n. κουρά tonsura pent.-mih. kruš. - **брадьно, главьно** men.-vuk. drev. streysien.
стрижь m. regulus trigl. nsl. stržek serb. strježić drev. stresik.
стрижьникъ m. tonsus, clericus **-жн-** meth. 6. **на съблазнъ стрижникомъ и людьмъ** krmč.-saec. XIII.
стрик- v. **стрѣк-**.
стринъ adj. **лицетворение есть, егда к'то къ бездоушьнъимъ акы къ тѣлеси дроугоици и словеса стрина прилагаеть** svjat. -bus. 272: vocabulum dubium.
стришти, стригѫ, стрижеши vb. κείρειν tondere sup. misc.-šaf. **брадоу** - nom-mik. 73. - **са** krmč.-mih. **аще ли срамь женѣ стрищи се или стрьгати се** 1. cor. 11. 6. -šiš.: adde **отиде стрѣщи овьць своихъ** gen. 31. 19. -pent-mih. **стрѣгоущемоу** krmč.-mih. nsl. strići; prestrići dissecare.
строй m. οἰκονομία dispensatio sup. hom.-mih. op. 2. 2. 81. **прѣльщенъ съмысль строи сълъгаю** οἰκονομίας θεοδομένῃ io.-clim. **строй божий** vita-theod. **о божьсцѣемь строи** svjat. **по строю** slov.-novg. b. azbuk. - **домовьнъ** proph. **все строи тайное** hom.-mih. **привести сь строюемь корабь** cum salute leont. **црьковный** - pat. **нѣ по кынмъ строимъ** svjat. **ничьсоже бе-строи ни бес-промысла божии не бываеть** sborn. - **хсовъ** svjat.-op. 2.2.399. administratio sup. consilium sup. οἰκονομικός oeconomicus hom.-mih. πρακτέον res agenda men.-mih. 222. συμφέρον utilitas **не ища своего строи** μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον 1. cor. 10. 33. -vost. κέρδος lucrum **намъ бываетъ на**-ex. op. 2. 1. 23. **еже на строй емоу** izv. 533. adde sup. 290. 21. per. 18. 6; 53. 11. chron. 1. 47. 51. 54 etc. bus. 391. 710. ziz. **цѣна съходьнымь строюемь изиде** hom.-mih.
стройникъ m. administrator mon.-serb.
стройно adv. convenienter **изложити** - bus. 731. **прѣдълежащимъ** - svjat.-mat. 9.
стройнъ adj. ἐπιτήδειος idoneus krmč. **строюень** krmč.-mih. **строинъ** εὔτακτος ordinatus per. LIV. συμφωνῶν consentaneus men.-mih. utilis greg.-naz. aptus sup. **трапеза изволена стройна постничьска** hom.-mih. 136. - **вѣтръ** bor. 21. men.-mih. men.-leop. greg.-lab. **на стройное** in commodum op. 2. 2. 513.
стройскъ adj. oeconomiae **аще и не довѣсть са чьто глаголемыихъ или лихновица ради естьства или стройскааго образа** svjat.
строитель m. οἰκονόμος oeconomus sup. vost. 1. 180. κηδεμών curator ant. προνοητής qui providet krmč.-mih. ἐπίτροπος procurator matth. 20. 8. -ev.-novg. ἐπίσκοπος episcopus num. 31. 14. -pent.-mih. adde cyr. 1. chrys.-frag. hom.-mih. greg.-mon. 76. hom.-šaf. spec. 22. ber. **сътроитель** bon. **строитель дома** ταμίας dispensator proph. - **храма** misc.-šaf. **црьковный** - rector leont. - **иконо-**

мнѥ ordinans dispensationem leont. царевь - cyr. 3. строитєлꙗ при вьсємь приставити greg.-lab.

строитєльнѣ adv. οἰκονομικῶς oeconomice antch.

строитєльство n. διοίκησις administratio dial. io.-sin. ministerium sup. - обитѣльноѥ; - домовьно οἰκονομία oeconomia sup. proph.

строитєльствовати -воуѭ -воуѥши vb. dispensare chrys.-lab.

строити, строѭ, строиши vb. παράσκευάζειν parare sup. строими ровн svjat. инѣмъ благовѣстити строитъ sup. ἰθύνειν dirigere men.-mih. κατασκευάζειν conficere krmč.-mih. ὁπλίζειν armare sup. 289. хоулю строꙗщихъ доброѥ зълѣ izv. 550. ἀφορίζειν definire op. 2. 2. 299. οἰκονομεῖν dispensare hom.-mih. тѣло наше петию чоувьствь строить сѧ τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον πέντε αἰσθήσεσιν οἰκονομεῖται krmč.-mih. 206. διοικεῖν administrare per. xlii. sup. власть строима бѣ διῳκεῖτο per. xliii. προστῆναι praeesse šiš. 164. condere строити црькьвь men.-vuk. συμφέρειν prodesse вьсє ми лѣть єсть, но нє вьсꙗ строить οὐ πάντα συμφέρει 1. cor. 6. 12. -vost. adde chron. 1. 24. 80. 142. chrys.-frag. ber. ризы отъ вльны строѥть krmč.-mih. 261. хлѣбы строѥ prol.-mih. зєлиѥ и солию строѥ бєзь масла greg.-lab. строити роучьно дѣло vita-theod. строити дѣло nomoc.-bulg. строй вьсѣ chrabr. 89. крьсть строꙗхь hom.-mih. свадѫ строаше bell.-troj. 5. корабле строити krmč.-mih. строѥ столь єпархиѥ men.-mih. 164. строить христиꙗны cyr. 1. прѣходомь звѣздьнымь строимъ миръ сь глаголѭть sborn. строити монастырь per. 50. строити городъ per. 64. строити цєркви per. 42. гѫсли божиꙗ ты ꙗви сѧ строимъ izv. 443. - сѧ φέρεσθαι ferri да аще вьсє посивьно строитъ сѧ ἐὰν φέρηται zlatostr.-saec. xvi. συμφέρειν prodesse хвалити сѧ оубо нє строить ми сѧ 2. cor. 12. 1. -obich. συμφωνεῖν consonare нє строить сѧ смрадъ съ вонєѭ οὐ συμφωνεῖ δυσωδία καὶ εὐωδία antch. строѥнъ бѫдєть оумъ συμφωνεῖ ὁ νοῦς antch. сиц є и миръ строить сѧ svjat.: nota nsl. strojar gärber.

строка f. κέντρον centrum живомаꙗ зємлꙗ ꙗко строка єсть посрѣдѣ нєбєсє ἡ οἰκουμένη γῆ κέντρον ὥσπερ ἐστὶ ἐν μέσῳ τῶν οὐρανῶν cyr.-hier. op. 2. 1. 15; 2. 2. 57. grigor.-vost. linea крючькы иже соуть подъ строками въ радѣхъ bus. 137. строка развратна iv.-mih. богохоульна строка iv.-mih. отъ шєстоднєвника выбирано строки .д. дьнь sbor.-kir. 24. полъ строкы op. 1. 24. momentum temporis погыбѣль и строка grom. сию строкоу вьнимати подобаѥть, за нє бо нє празноуютъ татиѥ. исчьзаѥть сє чловѣчє житиѥ годинами вь мѣсєцєхь, вь нєдѣлꙗхь, вь дьнєхь жє и вь часовѣхь и строкахь pat. 259. 265. adde pam. 178. int. бєсъ прѣстрокы ἐν τῷ ἀτόμῳ op. 2. 1. 28. russ. строка pol. stroka; strzoka linea cf. goth. striks ahd. strih ags. strica orient 1. 523: rad. стрък pungere, строка ergo vere est punctum cf. срока.

стропъ m. laquearia, uti videtur sup. prol. ὄροφος, ὀροφή tectum prol.-cip. men.-vuk. marc. 2. 4. -kryl. -op. 2. 2. 150. tectum sup. στέγη tectum ev.-novg. δωμάτιον domus men.-mih. κέραμοι tegula, tectum ev.-novg. свѣсиша и стропомъ διὰ τῶν κεράμων op. 2. 1. 134. adde lavr.-op. 43. bus. 57. оловомь стропь покривь op. 2. 2. 127: nota male съ строупы соугоубы διώροφος gen. 6. 16. -op. 1. 14. -vost. 2. 131. строупъ proph. nsl. strop laquear lex. rês. 102. čech. pol. strop.

стропьтати v. стръпътати.

строфингъ m. στρόφιγξ vertebra -гы pl. a. antch.

строчица f. veru, obelus: obelo id est veru praenotavimus esth. 10. 3. -lat. vulg. рожни иже єсть - mat. 53.

строчьно adv. distincte ber.

строꙗ f. πρόνοια, προμήθεια providentia op. 2. 1. 116.

строѥниѥ n. διοίκησις administratio ant. pat. men.-mih. συνοχή cohaerentia ex. πρόνοια providentia op. 2. 2. 81. greg.-naz. ἀποκατάστασις restitutio krmč.-mih. curatio š.-gl. 78. adde chron. bor. 11. ber.

строу rad., unde pendent строуга, строуꙗ, островъ russ. струга; стругъ navis genus čech. strumen pramen čas.-mus. 1864. 54. pol. strumień cf. zdrój pro struj scr. sru fluere gr. ῥυ (ῥέϝω): ῥέος, ῥόος, ῥοή lat. rivus ahd. stroum and. straumr celt. sruth rivus Ebel 111. lit. srava, sravêti; srove, štrove let. straut curt. 1. 318. corss. -form. 429.

строу rad. vocabuli **строуна** scr. çru audire.
строуга f. τρίψις contritio **строугы ко стези нареч** psalt.-theod. ἐπίτριψις contritio psalt.-ven. nsl. struga drechselmesser cf. **строуга** cancelli danič.
строуга f. fluctus bon. azbuk. **възьмоуть рѣкы строугы свои** psalt.-int.-saec. xii. nsl. struga alveus aquae habd. lex. effractio ripae lex. über abhangende felsen fliessender bach oberkr. čech. strouha pol. struga nserb. tšuga; στρουγαί bulgarica lingua fossae, stagna, vivaria, in quibus delitescunt pisces duc Pott 2. 1. 400. ztschr. 4. 27; 9. 276. beitr. 2. 164.
строугати -жж -жеши vb. ξαίνειν, καταξαίνειν radere hom.-mih. op. 2. 2. 127. ξεῖν radere men.-vuk. ξύειν radere, lacerare sup. 122. 136. **гной строужа** iob 7. 5. -vost. καταθλᾶν pyrg. τορεύειν caelare **-гань** τορευτός cant.-cant. 7. 2. τορνεύειν tornare; τυμπανίζειν excruciare prol.-cip. prol.-vuk. adde nom.-mik. 69. **-жи помысль** chrys.-lab. **обѣси свой помысль, строужи его** chrys.-lab. **строуганъ по ребромь** prol.-mih. **- сꙗ** hom.-mih. nsl. strugati radere strugača, strug drechselmesser rib. radula habd. serb. istrugati terere mik. ostruge assulae mik. nserb. tšugaś russ. стругать, строгать čech. strouhati pol. strugać cf. **стрѫгати**.
строугла f. crepundiorum genus **посла къ немоу поминки царь дарей строугло(у) да коло древꙗнно** alex.-vost. **послахъ къ тебѣ строуглоу, ꙗко сню розвертаеши** alex.-vost. **олеѯандроу посла строуглоу и коло древꙗно** alex.-vost. **мало(у) строуглоу и коло дрѣвено** alex.-mih. 24. **строуглꙗ: заврьтати строуглю** ibid. 25.
строуглꙗ v. **строугла**.
строуготина f. quae deraduntur, uti videtur misc.-šaf.
строугъ m. ὄργανον instrumentum pyrg. **-гове желѣзни** ἀκμή (ἄχναι) men.-vuk. adde bus. 399. ber. **имѣꙗй строугъ и шило и ꙗзвена** zlatostr.-saec. xvi. **-гомь строугано** men.-mih. 350. **- дѣводѣльный** prol. scalprum trigl. nsl. strog instrumentum quoddam bulg. strug pokl. 1. 49. croat. strug planula verant. čech. struh pol. strug cf. struž f.
строугъ m. navigium trigl.
строужатьць m. κουρεύς tonsor op. 1. 26.
строужение n. contritio triod. ἐπίτριψις: nota **въздмоуть рѣкы издѣржаниꙗ своꙗ** psalt.-theod.
строужень v. **стрѫжень**.
строужина f. quae abraduntur, ramenta **строужины желѣзны** σιδηρῶν ἀκμῶν (recte ἀχνῶν) prol.-rad. 29.
строужити -жж -жиши vb. ἀναξαίνειν radere pyrg. pat.-šaf. 7. 33. **строужимь** prol.-vuk. men.-mih. prol. prol.-mih. **гребеньци строужимь** partic. pyrg. **строужите тврьдѣ тѣло его** prol.-mar. **-жите** impt. men.-leop. **-жахоу тѣло** prol. drev. widsträusen (**отъстроуженъ**).
строужитьць m. tonsor **възва строужитєць** iudic. 16. 19. -vost. cf. **-жат-**.
строунити, строунѭ, строуниши vb fundere acad.: th. **строуꙗ**.
строумица f. nom. propr. urbis danič. glasn. 11. 161.
строумьница f. nomen propr. loci **паматъ свꙗтыимъ иже на строуминици** assem.
строуна f. νευρά chorda nsl. struna nserb. tšuna rum. **стрѹнъ** lit. struna.
строуньнъ adj. chordarum **- съложениꙗ** dioptr.
строупивъ adj. τραυματίας saucius op. 1. 18. prol.-vuk. pent.-mih. prol.-mih. kruš. dioptr. **строупиваго посади** izv. 632. **на гноищи гнойна и строупива поврьже** prol.-belg.
строупие n. vulnera **раны и -** bulg.-lab. 15. **сладько - еже по главѣ** misc.-šaf. 157: nota σπόνδυλος verticillus men.-vuk.
строупъ m. τραῦμα vulnus sup. ostrom men.-vuk. prol. krmč.-mih. hom.-mih. 102. **нѣсть строупа** οὐκ ἔστι τραῦμα greg.-naz. **строупы распадавъшю сꙗ** izv. 632. adde **строупи обаваемии не спѣжть прѣди** svjat. **роубми по строупоух трьше и** prol. **строупы емоу хотꙗй цѣ(лити)** izv. 581. **ни строупа ни мозола** triod.-mih. κήλη hernia prol.-cip. men.-vuk. **гнойный -** ὑδροκήλη men.-vuk. μώλωψ vibex pyrg. σκόλοψ palus acutus op. 2. 2. 98. σμίλη scalprum op. 2. 2. 672. πάθος morbus men.-vuk. adde op. 2. 2 81. bus. 333. bor. 25: nota **ꙗзвы и строупей** (pro **-пий**) **пльно** μωλώπων καὶ τραυμάτων prol.-rad. 80. σπόνδυλος verticillus **ꙗко строупию** (recte **-пиꙗ**) **по вьсемоу тѣлоу имѣти** prol.-rad. 89: **строупей** a forma **-пий** derivabis nsl. strup venenum meg. strupovit; ostrupiti, ostrupoviti intoxicare lex. bulg. strup schorf čech. strup kruste pol. strup grind nserb. tšup Pott 2. 1. 278.
строупьнъ adj. vulneris io.-clim. **- гной** prol.-mih. 222. prol.-belg.
строупѣти -ѣѭ -ѣеши vb. crustis induci trigl.
строусий adj. struthionis trigl.

строусъ m. struthio op. 1. 98. **строушь** azbuk. čech. štros, pštros pol. struś lit. strusas.

строучьць m. penicillus **-чецъ** ber.

строушь v. **строусъ**.

строуя f. ῥεῦμα flumen men.-vuk. nest. 1. 17. ῥεῖθρον flumen krmč. krmč.-mih. man. hom.-mih. irm. adde sup. 42. 363. triod. chron. - **рѣчьна** vita-theod. **строуя рѣчныя бы-стрины** bus. 619. **строуе проливаа** op. 2. 2. 318. **крьви строуями текоущи** men.-leop. **из негоже строуя чюдесъ пиваемъ** lavr.-op. 38: rad. **строу** cf. **строуга**.

стрьблъ adj. durus, fortis, uti videtur: **бѣ акепсима кеписк(оу)пъ старъ, бѣлъ власы, лѣтъ сы .о., стребло тѣло и еще имый** prol.-vost. **старь бѣ, тѣло же и еще стрьбло имѣше** prol.-mih. 56. prol.-vuk. cf. **страбити**.

стрьбькъ adj. durus, uti videtur: **лютѣйшими и стрьбькыми или слабѣйшими и мяккыми' быліи** krmč.-vost.

стрьвина f. cadaver **стонщи яко единъ вранъ вьсь дьнь надъ стрьвиноя** par. 177.

стрьвити ся -влю ся -виши ся vb. cadavere vesci **врановѣ на мертвечинѣ стеркаще ся** cozm.

стрьво n. νεκρός cadaver **стерво** ier. 19. 7. -proph. mat. 50. bus. 170. πτῶμα cadaver; **стеравъ** vost. pro **стерва** sg. g. serb. strv; strvina stul. russ. стерво rum. **стърв** cadaver pol. ścierw oserb. sćerb aas lit. sterva cf. **стрьвь**.

стрьвь m. πτῶμα cadaver **яко ждетъ стеравъ** ὅτι μένει εἰς πτῶμα iob 15. 23. -vost. **идеже, рече, стьрвь, тоу и орли. стьрвь нарече тѣло сьмьрти дѣля** zlatostr. cf. **стрьво**.

стрьг- v. **стрѣшти**.

стрьгало n. scalprum **строг-** trigl.

стрьганиѥ n. ξεσμός radere pyrg. adde prol.-mart. prol.-rad. men.-vuk. - **ноктемь** prol. **строг-** men.-leop.

стрьгати -жѫ -жеши et **-гаѭ -гаѥши** vb. ξυρᾶν tondere šiš. 85. ξεῖν radere male **стрьжещимь** prol.-rad. 62. dilacerare sup. excruciare men.-vuk. adde prol. -belg. krmč.-mih. dioptr. pat.-šaf. prol. prol.-cip. - **каменеѥ** pent.-mih. **каменосѣчьци -жоуще** men.-mih. **повелѣ того стрьгати, строужимоу же** etc. prol.-mart. **стрьгань бысть гребены желѣзны** prol.-belg. **зелькоу стрьгающи** alex.-mih. 175. **стрьгань бысть по сьдраномоу тѣлеси** prol.-mart. **по реброхъ стрьгань** men.-vuk. **чесьльми стрьгати** πλήκτροις prol.-mart. **по ребромь стрьгати** hom.-mih. **не стрьгати брады** men.-mih. 367. **стрьгати ногъты** izv. 483. **строг-** men.-leop. - **ребра** holm. - **ся** šiš. 85. nsl. strgati radere dalm. scabere meg. bulg. **стрьжь** russ. строгать lat. strigilis; tergere pro stergere ahd strichon corss. -form. 437.

стрьготина f. quod abraditur **на земли падати -намь пльти его** prol.-mih. 84. serb. strgotine assulae mik. cf. **строуг-**.

стрьгоунъ m. coriarius danič.

стрьдъ m. mel men.-venet. - **приношахоу емоу пчелы** š.-gl. 62. **трьдь ей (пчелѣ)** nom.-barb. nsl. strd f. roher honig čech. stred gen strdi

стрьдьнъ adj. - **медь** μέλι mel hom.-mih. 180. **-ныѥ капле** hom.-mih. 110.

стрьжа f. ἐντεριώνη medulla **инако же само то древо, инако же строжа въ немь** cf. **стрьжень**.

стрьжень m. ἐντεριώνη medulla **доубовии стрьжение** ex. **клинъ вьбиютъ боровъ во строужень его** σφῆνα πεύκης μέσης διελαθέντα nsl. stržen; stržen v turi nucleus ulceris lex. russ. стержень čech. stržen m. stržeň f. cf. **стрьжа**.

стрьзати -лѭ -лѥши vb. radere pat.-mih.: nota **безоумьство стрьзано** παραχθεῖσα hom.-mih. 181. gr. savil. 7. 545. linea 36.

стрьзати -аѭ -аѥши vb. custodire in libris glag. legi dicitur.

стрькалѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. τιτρώσκεσθαι vulnerari, pungi **конемь и лефаньдемь -ѣющимь бѣгати** men.-vuk. prol.-rad. 82. cf. **стрѣкати** et **печатьлѣти**.

стрькнѫти -нѫ -неши vb. pungere, uti videtur: **аще мысль твоя стрекнеть тя** lavr.-op. 11. distinguere **въ се мѣсто строкноути, по томь же рещи** ἐνταῦθα ὑποστικτέον hic distinguendum est psalt.-theod. cf. nsl. strčati eminere; strknenje impactio russ. стрекнуть pungere čech. střeček oestrus pol. stark stimulus starczyć eminere adde stroka borte strokaty scheckig oserb. srokač scheckiges thier cf. **стрѣкъ** et ahd. strac directus, rigidus corss. -form. 464.

стрькъ m. ciconia sup. 6. 1. misc. **враномъ и стьркомъ главатица оукрашяѥши** zlatostr. **стрькове** ex. **стерхоъ** op. 2. 1. 40. nsl. štrk hung. štrok ciconia habd. štorkla idem meg. bulg. štrъk. strъk serb. štrk magy. eszterag alb. stъrkjok rum. **стърк** russ. стерхъ

ardea gigantea lit. starkus lett. stârks ahd. storah, storh and. storkr ztschr. 11. 174.
стръкъ m. oestrus юница стеркомъ стрѣчема παροιστρῶσα os. 4. 16. -vost. cf. стрѣкъ, стръкнѫти pol. stark.
стръматьскъ adj. τῶν στρωμάτων svjat.-op. 2. 2. 402.
стръмение v. стръмление.
стръмень m. gen. -мене stapia georg. стремѧ trigl. nsl. stremen; strumenjek prip. 79. strumenak hung. serb. stremen stul. russ. стремя čech. střmen, třmen, střemen pol. strzemię nserb. tšmeń: nota nsl. stremen sand und stein pro kremen.
стръмина f. κρημνόν locus praeceps pyrg. greg.-mon. danič. сь стрьмины сьметахѫ ю hom.-mih. 15. низь -ноу порѣвахоу пропасти men.-mih.
стръмининъ adj. ὀξύγωνος asper ioann. низь стрьмининоую стѣноу того низврьгоше ἀπὸ ὀξυγώνου τοίχου ῥίπτεται men.-vuk.
стръмити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. impetum capere ex. affirmare пише и стрьми danič. cf. стръмь.
стръмица f. -цею κυρίως firmiter, proprie op. 2. 2. 304. стремицею io.-dam. cf. стръмь.
стръмление n. ὁρμή impetus pyrg. man. ant. krmč. 160. int. adde bus. 378. ber. стръмление възражааше (-дръж-) τὴν ὁρμὴν ἐπεῖχε man. -мен- antch.
стръмо adv. per praecipitia chrys.-duš. 22. 34.
стръмоглавление n. praecipitatio glag.
стръмоглаво adv. deorsum capite prol. gr. κατωκάρα.
стръмоглавь adv. κατὰ τοῦ αὐχένος, ἐπὶ κεφαλήν, κατὰ κεφαλῆς, κατωκάρα deorsum capite men.-vuk. hom.-mih. sup. 104. 170. prol.-mih. op. 2. 2. 432. pat. dial. prol. ant.-hom. стрьмоглавь svjat. - повѣсити prol.-mart. prol.-vuk. - пасти men.-vuk. - вьврѣщи prol.-mart. - сьнити hom.-mih. стремьглавь men.-leop. стремглавъ ber. прость пропети се не хотѣвь, нь паче стрьмоглавь ἐν ὀρθίῳ τῷ σχήματι hom.-mih. стрьмоглавь прие распетие hom.-mih. стрьмоглавь горѣ ногама обращающе krmč.-mih. изволивь бы еси стръмьглавъ пасти pat. 95. croat. strmoglav luč. serb. strmoglavice.
стръмоглавьнъ adj. praeceps prol. -но распетие ἀντίστροφος σταύρωσις men.-vuk.
стръмоть adv. δι' ὅλου penitus ни -мотъ есть истовый оумъ op. 2. 2. 304. cf. вь лихоть.
стръмъ adj. declivis sup. землѧ има ѥ стръмое и ключаемое ex. ни стьрмы (adv.) есть истовый оумъ οὔτε δι' ὅλου ὁ αὐτός ἐστι τῷ νῷ io.-dam. идоша стезями стромыими ἐπορεύθησαν διὰ τραγλοχολπητῶν ambulaverunt per devia pal. 1494. nsl. strm montosus: strm pôt lex. strmost lex. strmec; strmêti stupere bulg. strъmen serb. strm živ. 88. čech. strmý.
стръмь adv. κυρίως firmiter, proprie io.-dam. io.-clim. ex.-op. 2. 1. 2[illegible]. 29; 2. 2. 55. 304. стрьмь zap. 2. 2. 41. стрьмъ perfecte sup. 200. стремь op. 2. 2. 20[illegible]. стремъ pro право azbuk. стремь slov.-novg.: nota вси не сътремь глаголющаѩ φιλονεικοῦντας prov. 10. 12. -parem. 1271.
стръмьливъ adj. propensus ad rem cum impetu suscipiendam -мл-.
стръмьнина f. κρημνόν locus praeruptus dial. pyrg. pan. men.-mih. par. mon.-serb. τὸ καταφερές ies.-nav. 7. 5. стремин- men.-leop. ber. оть ѩмы вь стрьмьниноу вьпасти ioann. на стрьмининѣ напѣрѣнѣ остра желѣза и низь погорь поущень prol.-mart. поуть стрьмьнинами обьеть chrys.-lab.
стръмьнининъ adj. praeruptus.
стръмьнинаскъ adj. ἀπόκρημνος praeruptus подъстръмьнинаскъ dial. 45.
стръмьнительнъ adj. qui se praecipitat ber.
стръмьнъ adj. κατωφερής, κρημνώδης, ἀπόκρημνος praeruptus prol. dial. georg. prol.-cip. men.-vuk. pyrg. chrys.-lab. стрьмьнѣе κυριώτερος firmus op. 2. 2. 304 -мнѣе κυρίως ex.-op. 2. 1. 18. дроузии нисъ стръмнаа мѣста себе поврьгоша dioptr. 409. низь стрьмьноую стѣноу того низврьже ἀπὸ ὀξυγώνου τοίχου prol.-rad. 29. nsl. strmen bulg. strъmen milad. 72.
стръмьство n. τὸ ἁρπακτικόν rapacitas левь за стремство и за моучителство pal. 1494.
стръмѣ adv. proprie не стръме, нъ по подобию ex. 154. стръмѣе κυρίως io.-dam. стрьмѣе idem. io.-clim.
стрънище n. stipula стрьнище своее нивы хотѣ пожещи misc.-šaf. 57. стерн- alex.
стрънъ m. οἴαξ clavus quo regitur gubernaculum barl. 229: pol. sternik steuermann a ster steuer pendet.

стрънь f. καλάμη stipula **отъ стрънни** op. 2. 1. 58. nsl. strn f. seges habd. strnišče ager segete nudatus habd. bulg. strъn pokl. 1. 58. strъn ili stъbla žita 55. strъnište 51. serb. strnište; strvni, strni adj. vom halmgetraide čech. strn, strní pol. ścierń, ściernie oserb. nserb. šćerńe: rad. videtur esse eadem ac vocabuli **сла-ма**, interiecto t.

стръпота f. asperitas alex.

стръпьтати -штж -штеши vb. per devia vagari, errare alex.: nota **есть избавлень единож сѣти, а вь дроугѣй стропьщеть** pat.-mih. 96.

стръпьтивъ adj. στρεβλός perversus kruš. σκολιός asper barl. proph. misc. šiš. 138. - **звѣрь** sabb.-typ. **-пт-** dioptr. bon. obstinatus glag. δύσβατος impervius men.-vuk. στρεβλός tortuosus hom.-mih. γογγυστής murmurator šiš. 217. **стрпьтивa оуста** triod.-mih. **строп-** bon. ber.

стръпьтивьство n. asperitas **вьсѣкого стръп'тивъства кромѣ сжща** psalt.-pog.

стръпьтити -штж -тиши vb. asperum reddere **не хотяше доуша оропьтитити (строп-) не прѣбывающими въ вѣкы** meth. 3.

стръпьтию n. coll. τρίβολοι spinae **-птию** pyrg. - **остро** prol.

стръпьтъ m. ποικιλία varietas **дрѣводѣлана -та** ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας exod. 35. 35. -pent.-mih. **все дѣло дрѣводѣлана строп'та** exod. 35. 35. -vost. **все дѣло дрѣводѣланна стръпта** exod. 35. 35. -vost. **дрѣводѣльска -та** in alio codice; **-петъ** man. 117. cf. rum. **стръмт** augustus.

стръпьтьливъ adj. asper ephr. **стрьпьлива оуста** sim. II. 9.

стръпьтьность f. asperitas **стропот-** ber.

стръпьтьнъ adj. σκολιός asper triod. int. prol.-cip. ephr. - **нравъ** proph. opponitur τῷ **правъ** nomoc.-bulg. **стръпетьнъ** dioptr. - **поуть** isaak. **-пътьнъ** ostrom. antch. **-пот-** holm. **стропотенъ** holm. ber. **да не твореть стрьпьтьно** sabb.-typ. **стръпътьною словесъ видѣвъ** op. 2. 2. 411. **стрьпетное зрѣще** isaak. **стрьпьтно ни развращено** triod.-mih. 89.

стръпьтьство n. σκολιότης asperitas dial. - **вѣсовьско** prol.-cip. **вьсякого стръпътьства кромѣ соущж** psalt.-int. - saec. xii. στραγγαλιά laqueus tortuosus men.-vuk.

стръпьштевати -аж -аеши vb. σκολιάζειν asperum reddere ant. 85.

стръчий adj. πελαργῶν ciconiarum **астрчий разоумъ** ex.-op. 2. 1. 17. **стьрчий разоумъ** ex.

стръшень m. pl. σφηκιά vespae, crabrones deut. 7. 20. -pent.-mih. kruš. **стръшена прѣдпоустить** deut. 7. 20. -cod. 1538. σκνίψ culex **-шны** pl. a. men.-vuk. κώνωψ culex **стрьшене и комаре** σκνιπῶν καὶ κωνώπων prol.-rad. pat.-šaf. 60. **-нний** pl. g. prol.-mih. 246. 247. **-номь** prol.-vuk. prol.-mih. **-ни** pl. a. adde **осамь и стрьшеномь пища бѣше** prol.-mart. **да отъ стрьшений оумреть** prol.-serb. -vost. nsl. sršen cf. **сръшень.**

стръшити -шж -шиши vb. erigi georg. georg.-šaf. 271: inf. fortasse **-шати** serb. stršiti čech. sršeti cf. **сръхъкъ.**

стръшьлъ m. crabro, uti videtur **-шла** sg. g. nomoc.-bulg. cf. **стръшень.**

стрый m. θεῖος patruus men.-vuk. per. xlvi. krmč. krmč.-mih. prol.-mih. georg. ok. 52. misc.-šaf. azbuk. per. chron. **стрыеве** krmč.-mih. chron. - **велицни, большни, прѣбольшни** krmč.-mih. **стрые** pl. n. dioptr. **матерьнни его стрыове** οἱ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖοι prol. rad. 76. **стрьй: дъщерь стрыя или тьтъкы** krmč.-saec. xiii. **стрьй коего есть чиноу;** krmč.-saec. xiii. **тыи же дѣдъ моего стрыя роди** krmč.-saec. xiii: nota **стрыя, строя** nest. nsl. stric; stričič patruelis habd. meg. stričična consobrina habd. striuič id. meg. strniči id. bulg. strika, striko, strina: todor si strini govori milad. 192: nota srici pro serb. zaove verk. 371. cf. **стрыя.**

стрыйка m. patruus nom.-lab. serb.-zak. **стрыка** prol.-mart. pat.-šaf. 311. **стрика** prol. azbuk. men.-leop. bulg.-lab. **своимь стрыкою** prol.-mart. **сь стрикою** nom.-mik. 34. bulg. strika m.

стрыйнъ adj. poss. amitae.

стрыйць m. θεῖος patruus **своего по пльти стрица** sabb. 136. **стрыць** pyrg. prol. ephr. gram. **матерьнь** - πρὸς μητρός men.-vuk. **голѣмь** - misc.-šaf.

стрыйчништь m. filius patrui **стрыч- сестричьноу поють** krmč. 291. krmč.-mih.

стрыни f. amita acad. **-на** krmč.-mih. 252.

стрыя m. θεῖος patruus krmč.-mih. danič. 245. - **третняго ми есть степене** 275. f. θεία amita prol.-mih. 239. trigl. russ. стрыя f.

стрыевъ adj. poss. patrui.

стрѣгъ m. φόροι tributa 3. reg. 4. 6. -kruš.

стрѣд- v. **срѣд-.**

стрѣжа v. **стража.**

стрѣжанию f. custodia ioann.: vocabulum dubium.

стрѣжати -аѭ -аюши vb. custodire своѩ - ioann. 311: vocabulum dubium.

стрѣжению n. custodia, uti Vostokovio videtur per. 86. 6. стреж- chron. 1. 86. 13. володимеръ пристоупи ко вратомъ всточнымъ отъ стреженнй, ота врата, и отвориша градъ околнии lavr. 67.

стрѣжьба f. custodia kruš. cf. стражьба.

стрѣзовъ adj. poss. nom. propr. viri sabb. 101. 112.

стрѣзъ m. nom. propr. viri sabb. 103. sabb. -vindob. -зю asên 51.

стрѣка f. stimulus, uti videtur triod. 79. rum. стрѣкє oestrus cf. стрѣкъ.

стрѣкало n. κέντρον stimulus op. 2. 2. 62. pat. dial. op. 1. 73. sup. io.-sin. op. 2. 2. 67. ber. izv. 1. 93. φλεβοτόμον scalpellum quo vena secatur op. 2. 2. 201.

стрѣканию n. stimulatio pat.

стрѣкатель m. σκόλοψ palus acutus antch.

стрѣкати -чѫ -чєши et **-каѭ -каєши** vb. κεντεῖν pungere, stimulare sup. 296. pat. prol. men.-mih. chrys.-lab. proph. krk. ber. болѣзнию стрѣчємь ioann. болѣзнию стрѣчєма io.-clim. стрѣлами стрѣчємь greg.-mon. 59. остномь стрѣчємь sabb. 2. вождєлѣниємъ стрѣкаємъ clim. 250. мечи и жєги стрѣчємъ clim. 8. писмєна стрѣкана lavr.-op. 21. симь жєломь стрѣчющє лѣность нашоу op. 2. 1. 54. сь стрѣканаамо єго злообразнѩ обьнажишє тє κατάστικτος hom.-mih. 28. спани (recte псаннй) настрѣкань да нє сьтворитє вь вась γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν lev. 19. 28. -pent.-mih.

стрѣкъ m. oestrus юница стрѣкомъ стрѣчєма παροιστρῶσα os. 4. 16. -vost. cf. стрѣкнѫти.

стрѣла f. βέλος sagitta hom.-mih. sup. zlatostr. man. nomoc.-bulg. стрѣлы сльнцє застоупающє laz.-vuk. 111. стрѣлѣ отьскочивьши prol.-rad. напрѧгъ лоукъ стрѣлꙑ дєржа въ роукоу βολίς sagitta pent.-mih. ὀβελίσκος obelus -лы изоцрєны op. 2. 1. 58. μελία hasta man. τόξον arcus hes. adde sabb. 103. chron. -лами опрєзаҳомь men.-mih. 260. тоулъ -лъ исыпа chrys.-frag. neuma vost.-op. 652. sbor.-kir. 33. nsl. strêla croat. stril budin. 59. lit. strêla.

стрѣлити -лѭ -лиши vb. τοξεύειν iaculari prol. sabb.-typ. bus. 664. chron. грѣшиҳъ стрѣликъ ἀπέτυχον τῆς τοξείας zlatostr. ἀφιέναι λόγχην men.-vuk. drev. strele.

стрѣлиштє n. στάδιον stadium men.-mih. поплававьшє до .л. стрѣлищь men.-mih. σημεῖον signum men.-mih. schussweite per. 90. 34. chron.

стрѣлиѩ f. spatium quod sagitta pervolat alex.

стрѣлъка f. fulmen громна -лка sbor.-kir. 11. 32. -лъкы и топоры громнии vost. 2. 130.

стрѣльба f. τοξεία ars sagittandi op. 2. 2. 86.

стрѣльникъ m. ἑκατηβόλος longe iaculans per. xxvii.

стрѣльница f. βελόστασις locus ad tela explodenda; turris op. 1. 127. 131. 1. macc. 4. 60. -proph. -mat. 53. adde bus. 173. стѣнамь и -цамь sabb.-typ. 121.

стрѣльнъ adj. βέλους sagittae proph. πεπυρακτωμένος candefactus -но желѣзо prol.-cip. ὀβελίσκος men.-vuk. -но оударєнию vost. 1. 61. змна -на misc.-šaf. 153. имоущєю одыcподь стрѣльнаа желѣза острaа prol.-rad. 31.

стрѣльца m. sagittarius ichn.

стрѣльць m. τοξότης sagittarius pent.-mih. grom. ex. alex.-mih. 117. pam. io.-sin. op. 1. 50. men.-mih. chron. per. in zodiaco svjat. op. 2. 2. 304. 388. š.-gl. 41.

стрѣльчевъ adj. poss. sagittarii за -вѣҳь ради навѣть sabb.-typ.

стрѣльчь adj. poss. sagittarii число -чє misc.-šaf. 178.

стрѣльчьскъ adj. sagittarii вь чьстѣҳь -кыҳь in zodiaco misc.-šaf. 136.

стрѣлый m. spatium quod sagitta pervolat полата .д. стрелаѥ дльга alex.-mih. 137.

стрѣлѩнию n. τόξευμα iactus sagittae pent.-mih. op. 1. 17. sabb.-typ. proph. вь -нии нєпогрѣшьнь chrys.-lab.

стрѣлѩти -ѩѭ -ѩєши vb. τοξεύειν sagittas iacere men.-vuk. βάλλειν iaculari prol. misc. cozm. men.-mih. chron. chrys.-frag. par. bus. 547. - зламь greg.-naz. -лѩнъ βεβλημένος hes. ҳѫдожьствомь своимь поставистє и по срѣдѣ и стрѣльшєтє (forte pro стрѣлѩшєтє, стрѣлистє) вь нь pat.-mih. 39.

стрѣлєнию n. iactus sagittae стрєлєннє alex.-mih. 177.

стрѣсти v. сърѣсти.

стрѣт- v. сърѣт-.

стрѣти, строу, стрєши vb. sternere habes in compositis: lit. straja streu gr. στόρνυμι, στρώννυμι, στορέννυμι lat. sternere; stramen; torus; latus goth. straujan ahd.

strâo; bettistreuui lectisternium ags. streovian scr. str (strnômi); staras lager: nota radices secundarias стра (страна); стри (строй) ztschr. 11. 184. curt. 1. 184. mey. 1. 355. corss. -form. 462.

стрѣтъ m. sensus dubius: въ домохъ и въ стрѣтохъ покровеныхъ и въ цркваxъ не бѣ мѣста georg.-vost.

стрѣха f. στέγος tectum prol. 149. bis. ephr. adde chron. коущьна - prol.-lab. подъ каплıами стрѣхъ своихъ misc.-šaf. своıа чада подъ стрѣхою помечющихъ ephr.-vost. γεῖσον suggrunda op. 2. 2. 116. nsl. streha; strešina bulg. strêhъ serb. streha magy. eszterha, szerha alb. strъhъ rum. стрѣшинъ ngr. ἀσριάχα v. Hahn, griech. und alb. marchen 2. 187.

стрѣцати -цѫ -цешн vb. κεντεῖν stimulare danič. стрецıи (pro стрѣчи) конецъ о стежерѣ κέντει τὸν πῶλον περὶ τὴν νύσσαν op. 2. 2. 82. cf. стрѣкати.

стрѣча v. съраштa.

стрѣчение n. κέντρον stimulus стреч- op. 2. 2. 39. имать пьрѫ глаголание стреченнемь раздѣлıаемо greg.-naz. στιγμή punctum io.-dam.

стрѣшти v. стрешти.

стрѣшти -гѫ -жешн vb. τηρεῖν, παρατηρεῖν observare ostrom. prol.-mart. стрѣжахоу врать παρατηρεῖσθαι custodire šiš. 19. φυλάσσειν custodire sup. ostrom. hom.-mih. assidere sup. adde op. 2. 2. 31. поуты стрьгоущıе πέδαις φυλασσόμενος nicol. φρουρεῖν custodire šiš. 118. insidiari стрѣжахоу его insidiabantur sabb. 181. observare sup. adde chron. 1. 168. 182. 205. стрѣжıахоуть mat. 13. стрежашеть chron. стрьжахоу matth. 27. 36. -nicol. стрьгоущıе nicol. оружие стрѣгоущıее раıа hom.-mih. 12. стрѣщи гроба prol.-mih. о стрѣгоущиихъ домоу своıего vita-theod. да стрѣгоуть страны тоıе men.-mih. стрещи моего троуда tur. стрѣгий подьбою монхъ вьходь triod.-mih. 93. стрѣщи цркъвь krmč.-mih. - сѧ cavere стрѣщи сѧ отъ многопитиıа mir. nsl. expectare: gremo očeta strêč; skrivno strêči latere in insidiis meg. strêžba ministerium lex. croat. ustrgoh bemerkte Veglia glasn. 1861. 51. čech. střici pol. strzec cf. scr. sardž (srdž) laborare lit. sergêti, sergmi custodire let. sargât goth. saurgan and. syrgja.

стрıапати -ıѫ -ıешн vb. morari дмитръ рече батыеви· не мози стрѧпати въ земли сей долго, врема ти есть оуже идти на оугры· аще ли оустрапнеши, то земла ти нхъ есть сильна chron.-vost. russ. стряпать cunctari, laborare čech. střepěti.

стоубль m. puteus danič.: vocabulum obscurum.

стоуденина f. frigus - доуши isaak.

стоуденити -нѭ -ниши vb refrigerare isaak.

стоуденица f. nom. propr. loci sabb. 39. 56. 165. 175. sabb.-typ.

стоуденичьскъ adj. studenicae sabb. 174.

стоуденость f. frigus chrys.-lab.

стоуденъ adj. ψυχρός frigidus sup. ant. ostrom. io.-sin. chron. -но врѣме krmč.-mih. теплота, стоудено, мѧкота, жестокоıе svjat. бѣаше и въздоухъ стоуденъ sup. стоуденъıими басньми svjat. стоуденаго стихиıа sbor.-kir. 42. стюд- io.-dam. ıакоже долнимъ емоу странамъ быти стюденамъ, а горнимъ тѣпламъ io.-dam. даси чашю стоуденъı водъı izv. 547. стоуденъıй november vost.-op. 176. -ный december декабрь названъ стоуденъ ev.-saec. xiii. ноıабрь и декабрь названы стоуденъıи ev.-saec. xiv. стоуденаго мѣсеца men.-mih. mat. 12. op. 1. 262. izv. 5. 219. bulg.-saec. xii. vost.-op. 175. alex. -ный мѣсецъ men.-mih. -дьнъıй izv. 5. 220. -денъ december assem. š.-gl. 40. serb. studeni nov. stul. russ. студень dec.

стоудень f. κρύος, κρυμός frigus sup. sbor. georg. ioann. io.-sin. isaak. leont. dioptr. hom.-mih. op. 2. 2. 85. sabb. 199. -нию тресы се prol.-mart. πάγετος gelu men.-vuk.: adde отъ осеннего стюдень имый, а отъ весньнего мокротоу io.-dam.

стоуденьство n. frigus isaak. ex.-op. 2. 1. 21. bus. 275.

стоуденьць m. φρέαρ puteus ostrom. men.-vuk. prol. triod. prol.-cip. greg.-naz. prol.-rad. стоуденьць копающоу φρέαρ διορύσσοντος prol.-rad. 89. op. 2. 2. 235. men.-leop. chrys.-duš. 31. πηγή fons ostrom. assem. nsl. studenec, zdenec; studenča voda; voda zdenča fontana habd.: thema стоуденъ.

стоудийскъ adj. τῶν στουδίων studii (monasterii ita nominati) prol.-rad. lit.-mih. stichir. izv. 511. -дискъ prol.-lab. cf. стоудитъскъ.

стоудити -ждѫ -диши vb. refrigerare int. ни стоудить, ни грѣеть sbor.-kir. 23. bulg. pristudi pokl. 1. 72. croat. stu-

diti verant. čech. studiti pol. studzić oserb. studžić.
стоудитьскъ adj. studii prol.-lab. cf. **стоудийскъ**.
стоудовати -доуіѫ -доуіеши vb. pudore afficere ant.-hom.
стоудовитъ adj. pudoris **плодове іеіе плодове стоудовити** ephr.-belg.
стоудовъзвитинъ m. αἰσχροκερδής turpis lucri studiosus 1. tim. 3. 8. -vost.
стоудовьнъ adj. αἰσχρός turpis ant. antch. sup. 87. 27. isaak. **всѧкоіа стоудовьныіа сластн** izv. 491.
стоудодѣй m. ἀρσενοκοίτης qui cum mare concumbit šiš. 162. ber.
стоудодѣйство n. maris cum mare concubitus ber.
стоудоѣйствовати -воуіѫ -воуіеши vb. cum mare concumbere chrys.-lab.
стоудодѣланиіе n. libido mir.
стоудодѣльство n. libido isaak.
стоудодѣіаниіе n. ἀσέλγεια libido šiš. 218. cyr. 16. krmč.-mih. κοίτη concubitus šaf.-gl. 89.
стоудоложьствиіе n. ἀσέλγεια libido šiš. 112. 123. 128. **прѣдаше себе стоудоложьствию въ дѣланиіе вьсакоіе нечистоты** ephes. 4. 19. -šiš.
стоудоложьство n. ἀσέλγεια libido dioptr. int.
стоудословьць m. qui turpia loquitur chron. 1. 204.
стоудость f. frigus isaak.
стоудъ m. αἰσχύνη pudor sup. ostrom. šiš. 140. 216. 248. ant. bon. chrys.-frag. op. 2. 2. 264. greg.-mon. 74. sabb. 18. 24. 78. ber. ἀναισχυντία impudentia cloz I. 184. sup. confusio leont. dedecus sup.: male κάματος labor hom.-mih. 183. - **дѣіати** krmč.-mih. **вь зракь стоуда створи се** krmč.-mih. 350. **разидошѧ сѧ съ великъіамь стоудомь** izv. 619. **стѫда своіего не прикрыіе** izv. 422. nsl. ostud f. volksl. 1. 33. kaj in kdo je te ostud?
стоудъ m. frigus mir. - **и мразь** bulg.-lab. bulg. stud milad. 524. **стоудемь тресы се** prol. cf. russ. dial. простыть.
стоудь f. frigus acad. nsl. ustuditi se tepidum fieri lex. croat. ostinuti luč. serb. nastinuti mik. nastida gravedo mik. cf. nazebao russ. встывать.
стоудьно adv. turpiter krmč.-mih. **нхьже и стоудьно отьсилаашe** κατῃσχυμμένους prol.-rad. 158.
стоудьнъ adj. αἰσχρός turpis krmč.-vost. ant.-hom. sabb. 101. ἀναίσχυντος cloz I. 338. **-дно дѣло** krmč.-mih. adde sup. 427. 3; 441. 5. **обычае стоудные дръжеще** cyr. 8. nsl. ostuden lex. rês.
стоудьнъ adj. ψυχρός frigidus **-ный** december ev.-bulg. -pokl. 1. 20. bulg. studen cf. **стоуденъ**.
стоудьство n. pudor alex.-vost. 2. 186.
стоудьствовати -воуіѫ -воуіеши vb. turpiter agere io.-sin.
стоужделоубліениіе n. hospitum occisio **ни тавръскаа стоужегоублениіа** greg.-naz.
стоуждекръмниіе n. φιλοξενία hospitalitas hom.-mih. 182.
стоуждекръмьнъ adj. φιλοξενίας hospitalitatis hom.-mih.
стоуждекръмьство n. φιλοξενία hospitalitas hom.-mih.
стоуждь v. **штоуждь**.
стоуканъ adj. idolum **кланити се стоуканнымь** triod.-mih. 50. cf. **истоуканъ**.
стоукъ m. sonus trigl. **пищальнь** - sabb.-typ. serb. stučenje živ. 126. russ. стукнуть, стучать cf. pol. stęknąć.
стоуракина f. styrax: pro **тополя зеленаа** ber. gr. στύραξ.
стоуракъіньнъ adj. στυράκινος e styrace confectus op. 2. 1. 51.
стоурика f. styrax **древо мало образомь. аки сосна есть тонко, има емоу стоурика** bus. 661.
стоухиіа f. στοιχεῖον elementum **ист**- glag. **стухиіа** op. 2. 2. 292. **подь стухию** šiš. 118. pl. n. **стухиіа** sup. 361. 20. **стухиіе** hom.-mih. - **горещe истаютъ** šiš. 203. **стоухиіе трепетьно измѣнише се** triod.-mih. 127. pl. g. **стухий** ex. -op. 2. 1. 14. šiš. 119. 145. adde **стухие тонко** io.-dam. pl. d. **стухиіемь** šiš. 243.
стоухиіе n. στοιχεῖον elementum **стоухие мокро и стюдено** io.-dam.
стоуцниіа f. poculi genus danič. germ. stutze.
стънаниіе v. **стенаниіе**.
стыдительнъ adj. venerandus **-ны сѣдины** chrys.-lab.
стыдость f. ἀναισχυντία impudentia sup. 309. ἄγος piaculum sup. 242.
стыдъ m. pudor danič.
стыдъкъ adj. αἰσχρός turpis op. 2. 2. 304. ἀναίσχυντος, ἀναιδής impudens sup. 312. 313. αἰσχύνης pudoris sup. 256. adde hom.-mih. 64. **-ко дѣло** hom.-mih. frag.-serb. **-кыіа отрицати сѧ иазѧ** op. 2. 1. 171. **вьса нага и стыдька прѣдь нимь** hom.-mih. **не глаголи ми стыдкаго сего слова** izv. 5. 209. **ини оумъ въ помъіслы стыдъкы отъвлачать,**

нъ и стыдъчайшаꙗ нѣкаꙗ и нелѣпаꙗ словеса въ насъ всѣдоуєть io.-clim. скыдкыхъ (recte ст-) ради богомрьзкыихъ начинаний georg.-vost. оного стыдъко въплъщение greg.-naz. питью, ꙗдению и иной стыдъцѣй жизни сама са порабощьши vost. klruss. stydky.
стыдъцѣ adv. αἰσχρῶς turpiter hom.-mih. 102. того стыдъцѣ изриноувша vost.
стыдьливъ adj. αἰδοῖος qui facile erubescit antch. -дл- int. nomoc.-bulg.
стыдьнъ adj. αἰσχύνης pudoris sup. greg.-naz. chron. 1. 207.
стыдѣние n. αἰσχύνη, αἰδώς pudor ant. sup. proph. ἀσχημοσύνη turpitudo pent.-mih. αἰσχύνη pudor op. 2. 2. 264. adde frag.-serb. dial.-šaf. sabb. 108. hom.-mih. bus. 145. chron.
стыдѣти са -жда са -диши са vb. αἰσχύνεσθαι, καταισχύνεσθαι erubescere sup. cloz I. 578. ostrom. bus. 294. - благочьстиа 769. да стыдите са сами себе izv. 534. осоудилъ еси оуже скончавшаго са, а жива соуща стыда са и дара отъ него приемлꙗ chron.-vost. не стыди са izv. 429. стиꙗхоу се š.-gl. 81. nsl. pristuditi komu koga verhasst machen croat. stid luč. rum. стидеск paveo.
стынѫти -нѫ -неши vb. frigescere trigl.
стьбліе n. καλάμη stipula šiš. 93. krmč.-mih. glag.-naz. adde men.-mih. sim. I. 28. georg. dioptr.-lab. dioptr. 181. mat. 28. danič. стьбліе изьгрѣбы triod.-mih. 43. въ стъбльи greg -naz. искры по стьблю (pro стьблию) потекоуть mon.-serb. ῥαφίς acus т'калы и стеблиемъ остроми op. 2. 2. 148. стъб- man. bon. стеб- ziz. strum. holm. bon. op. 2. 2. 148. ber. стжб- chrys.-frag. стьблие arbores glag.
стьбло n. καυλός caulis pent.-mih. στέλεχος caudex cant.-cant. 3. 6. ex.-op. 2. 1. 15. op. 2. 2. 303. tur. стьбла виньна men.-mih. стъбло ex.-vost. op. 1. 158. стебло trigl. стебламн nomoc.-barb. nsl. steblo culmus lex. truncus arboris habd. recte stъblo; serb. stablo stul. cablo arbor mik. stabar caudex, arbor živ. 23. 80. 87. croat. stablo arbor verant. od stabli drv hung. russ. стебель čech. stblo, steblo pol. zdźbło nserb. spło lit. stambas caulis stembrus culmus stabas postis cf. stipti let. stêbrs, stôbrs culmus asch. stam and. stofn skr. stabh, stambh fulcire stambhas postis curt. 1. 181. adde 186. nhd. stamm e stafn ztschr. 2. 467; 4. 276. cf. ahd. stîf durus, rigidus nhd. steif lit. staibai achienbein lat. tibia corss.-form. 439. gr. στιφρός mey. 1. 368.
стьбло n. respondet gr. ἔνδρυμοι: лисица и стьбло и медьведи ꙗдоуще ἀλώπεκας καὶ τὰς ἐνδρύμους καὶ μονιοὺς ἐσθίοντες op. 2. 2. 153. cf. стьпль.
стьбль v. стьпль et стьбло.
стьбль m. στέλεχος caudex pent.-mih. gen. 49. 21. -op. 2. 1. 51. men.-vuk. adde pat. triod. κλάδων ramus man. ὅρπηξ surculus pl. a. стьбли men.-vuk. - финиковь serb. стебль ber. op. 2. 2. 460. dioptr. стьблией pl. g. prol.-rad. 82. стьбль сжщими по срѣдѣ колѣницы ꙗко нѣкыми сжзы прѣпоꙗсанъ dioptr. стьбль, листвие, колѣньца, осилие и ина dioptr. 127.
стьбльць m. στέλεχος caudex ant.
стьгда f. πλατεῖα platea sup. 295. 23.
стьгна f. πλατεῖα platea ostrom. pent.-mih. ῥύμη platea ostrom. strum. šiš. 18. svjat.-mat. 8. op. 2. 2. 431. adde prol.-mih. krmč.-mih. izv. 421. стьгнамь или оулици ῥύμη, πλατεῖα krmč.-mih. стъгна š.-gl. 51. sup. 101. 104. стогна azbuk. alex. стегна proph. стжгна bon.: male pro стѣна lev. 14. 37. -pent.-mih. nsl. stegna triebweg croat. stagna verant.
стьгно n. μηρός femur oct. стегно sup. 190. 19. chron. chrys.-frag. pent.-mih. op. 2. 2. 60. положи роукоу твою (подь) стегно мое ὑπὸ τὸν μηρόν μου gen. 47. 29. -pent.-mih. до стегноу сълодаштю svjat. стагнома gen. 32. 32. -vost. 2. 137: nota истеси на вселоудожство сте(г)нь на силоу νεφροὺς εἰς πανουργίαν φύας εἰς δύναμιν pal. 1494. nsl. stegno coxa meg. femur lex. coxendix habd. plužno stegno buris habd. adde prip. 186. croat. stegno hung. dostegnjače tibialia verant. serb. stegno stul. cf. russ. постегольница čech. stehno pol. ściegno, ścięgno oserb. sćehno nserb. sćogno drev. stegniih scr. khandž (e skang) claudicare gr. σκάζω mhd. hinke cf. ahd. scinchâ, schinke curt. 1. 148. Pott 2. 1. 291. orient 2. 762.
стьгнь f. platea нелиже проходѣхомь сквозѣ нѣкоую стьгнь pat. 148.
стьгньнъ adj. μηροῦ femuris сътворилъ ометоу стегньноую ἐποίησε περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρίων iob 15. 27. -vost. стегнъ iob 15. 27. -ostrog.
стьза f. τρίβος semita ostrom. стьзы esai. 49. 9. -vost. 1. 251. adde стезы sap. 6. 16. -vost. 1. 444. охрьмъша отъ стьзъ своихъ greg.-naz. стьзю проходьноу

irm. оухърлвшимъ отъ стезь своихъ χολάναντας greg.-naz. -mater 7. 103. стѫза bon. nsl. stezda meg. steza oserb. sćežka čech. steze pol. ścieżka curt. 1. 164. cf. стигнѫти.

стьзица f. semita sabb.-vindob. misc. čet.-min.

стькларь m. vitrarius pat. georg.

стькло n. κρύσταλλος vitrum proph. georg. isaak. men.-mih. стекло men.-leop. стекла бѣлого bus. 717. дасть ѥмоу стькло сь виномь prol.-mart. 122. мѣдь и стъкло и восъкъ bell.-troj. 41. nsl. steklo prip. 79. sklenka flasche Flitsch bulg. stъklo croat. caklo luč. serb. staklo; caklo, cklo mik. russ. стекло, скло pol. szkło rum. стикль lit. stiklas goth. stikls ahd. stichil and. stikill spitze des trinkhorns ztschr. 11. 174. orient 1. 524. germania 8. 5.

стькльникъ m. vitrarius, uti videtur pat.-mih.

стькляница f. ποτήριον poculum krmč. 309. adde pat. men.-vuk. sabb. 75. chrys.-lab. dial.-šaf. dioptr. ex.-op. 2. 1. 23. prol.-mart. hom.-mih. стькляница ber. men.-leop. op. 2. 1. 133. ἀλάβαστρος alabastrum sup. marc. 14. 3. -ev.-novg. ποτήριον poculum marc. 7. 4. -mat. 58. крьчагома стклєницамь marc. 7. 4. -ev.-1372. цькляница krmč. krmč.-mih. misc.-serb.

стькляничьнъ adj. poculi.

стькленъ adj. vitreus -на чаша cyr. 20. стєклѧнъ bus. 666. цьк- misc. 101. nsl. steklena gora prip. 155.

стьлазь v. склазь.

стьпль m. ὗς sus стплєвє 3. reg. 22. 38. -kruš. полизаша стъплєвє и ѱи кръвь ѥго 3. reg. 22. 38. -vost. стьблєвє cod.-saec. xvi. -vost. cf. стьбло.

стѣговъ adj. vexilli chron. 1. 154. 4. чєлкоу стѧговоую съторгоша съ стѧга per. 79. 22.

стѣговьникъ m. vexillarius стѧговникъ per. 79. 22. chron. 1. 154. 3. 5.

стѣгоноша m. signifer danič.

стѣгъ m. vexillum стѧгъ ли хороугвь op. 2. 2. 85. знамєньє глаголють стѧгъ ibid. стѧгъ per. 9. chron. 1. 133. 140. 146. 150. 151. 154. 159 etc. стєгъ: стєговє alex.-mih. 95. misc. 72. стѣгъ isaak. скуптръ, єжє здѣ нарицють стѧгъ, знамєнна грєческаго царства vost. e cod. saec. xvi. постави два стєга пилать обєстрань russ. dial стѧгъ pro колъ croat. stig vexillum luč. serb. stjeg mik. živ. 21. stul. rum. стѣг vexillum; sceptrum jass. стєгар ahd. stanga and. stông f.

стѣжькъ m. vexillum, uti videtur прєдъ нимъ идоуть два стьжка власы чєрны; прєдъ двѣма стьжки идоуть подвойски sbor.-kir. 62.

стѣна f. τεῖχος, τειχίον murus sup. krmč. τοῖχος paries krmč.-mih. τειχίον murus man. paries cyr. 2. adde greg.-mon. вода имь стѣною τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος exod. 14. 22. -pent.-mih. стѣны прокопати chrys.-lab. бити сє сь стѣны sabb.-typ. - нє задѣлана sabb.-typ. κρημνόν prol.-mart. низь стѣноу падошє κατὰ τοῦ κρημνοῦ prol.-mart. saxum, uti videtur misc. при станахъ vost. 1. 204. ижє исходи отъ стѣнъ svjat. градъ стѣнамъ смѣрєна мысль prol.-vost. отъ вѣроу до оусопа ижє въ стѣнѣ svjat. бє-стѣнъ ἀτείχιστος antch. nsl. stêna croat. stina scopulus verant. cf. goth. stains ahd. stein and. steinn gr. στία curt. 1. 183. germania 8. 5. ztschr. 4. 34.

стѣнатъ adj. moenibus conclusus градъ стѣнато смѣрєна мысль prol.-vost.

стѣница f. cimex, uti videtur misc.-šaf. 155. 159. nsl. stenica serb. stjenica rum. стѣлницъ cf. ahd. uuantlûs; wentel, wanze.

стѣниѥ n. scopuli bulg.-lab.

стѣниѥ n. σκιά umbra barl.

стѣниѥписовати -соуѭ -соуѥши vb. σκιαγραφεῖν adumbrare men.-mih. 388.

стѣнобитьнъ adj. muros quassans -на хытрость sabb.-typ. 127. -бичьнь сьсоудь prol.-mart. 202.

стѣноборьствовати -воуѭ -воуѥши vb. muros quassare chrys.-lab.

стѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. adumbrare дрєвлє стѣнованоую тварь izv. 659.

стѣноподобиѥ n. umbrae similem esse chrys.-lab.

стѣнь m. σκιά umbra cloz I. 327. 328. hom.-mih. antch. šiš. 145. 182. bon. clim. 179. men.-mih. стѣнь sup. стѣнємь σκιᾷ šiš. 239. стѣнєвє cant.-cant. -vost. 2. 106. adde pat. io.-sin. nomoc.-bulg. стѣнь пєтровъ ἡ σκιὰ πέτρου cyr.-hier. коумира жє и стѣна svjat.-vost. 1. 377. коштѫнами нѣкъıми стѣньми svjat.-vost. 1. 362. нѣсмь достоинъ ни на стѣнь свитъ снухъ зрѣти sborn. ıакожє по водамъ слъньчьнии стѣнєвє и образи greg.-naz. стѣна дрьжать тъчьѭ greg.-naz. стѣнь бѣсовь-

скый zlatostr. клопотъ тварьнꙑихъ и стѣниевъ страхоующи сѧ io.-clim. стѣнꙗ жидовьскаго законъ psalt.-athan. стѣнемь минма бѫдетъ тайна bon. стѣнь скоро миный hom.-mih. 153. вражию стѣню hom.-mih. 164. истинѫ ты ли еси, или стѣнемь ми сѧ дѣеши; bulg.-saec. xiii. да си т'ма бꙑсть отъ стѣнѣ небеснаго ex. 161. трое се слоучи о стѣни томъ ex. 161. прѣвьзносиши се стѣнемь pat. 279. стѣнь ѥти свой bus. 481. не имать положити на землю стѣнꙗ οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν iob 15. 29. -bus. 171. слъньчьнии стѣниеве и образи izv. 488. стѣнѧ дрьжать тъчьѭ едини izv. 489. стѣньмь прѣтроужденаго izv. 623. на стѣнь свитъ сихъ зрѣти izv. 596. не все ли бѣ стѣньмь; izv. 549. f. pam. 230. nsl. stênj ellychnium docht lex. ravn. 2. 186. lychnus habd. stênj za rane lemniscus habd. sênca; tênja serb. stjenj dimnjiv živ. 8. ellychnium stul. russ. стѣнь, тѣнь f. cf. достинъ, постѣнь; застить čech. stěň, stíň m. stěn f. stíň f. oserb. sćěn m. seń f. pol. cień lit. šešelis scr. čhâjâ (rad. ski) gr. σκιά mhd. schîme, scheme asch. scio wolkendecke ztschr. 8. 82; 11. 184. Pott 2. 1. 625. orient 1. 519. curt. 1. 137; 2. 312. mey. 1. 340. weig. 2. 564.

стѣньникъ m. τειχιστής caementarius 4. reg. 22. 6. -kruš.

стѣньница f. cimex danič. nsl. stenica cf. стѣница.

стѣньнописаниѥ n. adumbratio sabb. 72. 88. gr. σκιαγραφία.

стѣньнописанъ adj. adumbratus -нное подобие sabb. 90.

стѣньнъ adj. umbrosus sbor. еда къде сица чистота законна же и стѣн'на greg.-naz.

стѣньнъ adj. κρημνός praeruptus оставль правꙑꙗ поути оупадьми стѣньнꙑми и дебелꙑми поутьми ходить διὰ κρημνῶν καὶ τραχειῶν βαδίζει ephr.-vost.

стѣньскъ adj. saxorum -ско камениѥ men.-mih.

стѣнꙗ f. vere umbra: не въ плоти, нъ стѣнею οὐκ ἐν σαρκί, ἀλλὰ δοκήσει cyr.-hier. cf. стѣнь.

стѧг- v. стѣг-.

стѧжати v. сътѧжати.

стѧкльство n. macies, uti videtur кою обшиноу имать соухость или дебела маса или стѧкльство или отокъ; io.-dam.

стѫпа f. ποδάγρα pedica ловащий сѣтейми (сѣтьми) и стоупами и косами ἀρπεδόνας καὶ ποδάγρας καὶ δίκτυα psalt.-theod. ὅλμος mortarium въ стоупоу камѣноу вьложени prol.-rad. 117.

стѫпало n. vestigium glag. стоупало ногоу πέλμα planta pedis prol.-cip. - ножьно men.-vuk.

стѫпаниѥ n. βάδισμα gressus ant. antch. ioann. isaak. chrys.-lab. men.-mih. chrys.-lab. πορεία itio - ножно esai. 3. 16. -proph. mat. 51. стоупаниѥ ч҃лвка sborn. кротъко стоупаниѥ имѣй ногама своима vost. стоупаниемь нелѣпомь izv. 491.

стѫпати -аѭ -аѥши vb. βαδίζειν incedere sup. ant. prol.-vuk. tur. proph. chrys.-lab. pent.-mih. sof. тихо - bus. 482. нозѣ тихо стоупаюштн izv. 428.

стѫпень m. vestigium russ. ступень f. bus. 720.

стѫпити -плѭ -пиши vb. incedere sup. πατάσσειν percutere 4. reg. 13. 18. -kruš. op. 1. 35. adde chron. nsl. stôpiti; stôpkati bulg. stърпъ milad. 213. verk. 43. croat. stupalj vestigium verant. cf. ags. stapan gradi ztschr. 11. 186. Pott 2. 1. 466.

стѫплениѥ n. gressus io.-sin.

стухнꙗ v. стоухнꙗ.

стухниѥ v. стоухнꙗ.

соу in compositis pro сѫ, съ: saepe соу scribendum esse patet e codicibus cloziano et suprasliensi, in quorum priori leguntur соугоубити, соугоубъ; in posteriori соугоубити, соугоубъ, соумьнѣниѥ, соумьнѣти сѧ et сѫмьнѣти сѧ, сѫпостатъ, сѫпротивь, сѫпрьникъ. nos in hoc opere exceptis vocabulis, quae in russicis tantum libris leguntur (соудъ, соуимъ) сѫ scripsimus, ubi non obstabat auctoritas eorum codicum, qui vocales ѫ et оу recte distinguunt; quae per ѫ et оу in iisdem fontibus scribuntur, ea nos quoque sub сѫ et соу habemus.

соувати -аѭ -аѥши vb. trudere соувахоу се на все страны sabb.-typ. 165. cf. соунѫти.

соувила m. nom. propr. men.-mih.

соугдаꙗ f. σουγδαία sugdaea pyrg. prol.

соугдинъ m. incola sugdaeae соугдꙑ (recte соугдн) cyr. 21.

соугданьскъ adj. nominis proprii loci -ка гора men.-leop. 37.

соугоубина f. πλεονασμός abundantia даси въ лихвоу и соугоубиноу ἐπὶ τόκῳ καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ ev. 25. 37. -pent.-mih. kruš. adde многꙑ -нꙑ конь даꙗти πολλαπλάσιον ἵππων.

соугоубити -блѭ -биши vb. διπλασιάζειν duplicare cloz I. sup. hom.-mih. op. 2. 2. 299. krmč.-mih. bus. 656.

соугоубица f. pallium ant.-hom. 127. **-цѭ** krmč. 249. prol.-rad. pau. εἰς τὸ διπλοῦν krmč.-mih. **-цѭ даѥть** chrys.-lab. **-цѭ да въздратеть** krmč.-mih. **-цѭ да вдасть** krmč.-mih. **соугоубицѭ толикождо вдати** διπλῆν ποσότητα καταβάλλειν krmč.-mih.

соугоублꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. διπλασιάζειν duplicare ioann. ex.

соугоубо adv. dupliciter sup. sabb. 162. chron. 1. 21. ioann.

соугоубодесѧтица f. **съ петоросоугоубодесѧтицѭ** σὺν πενταπλῇ εἰκάδι prol.-rad. 47.

соугоубъ adj. διττός duplex sup. cloz I. 793. 839. 876. διπλοῦς duplex krmč.-mih. adde bon. hom.-mih. chron. cyr. 23. prol.-vuk. cozm. io.-sin. steph. tur. mon.-serb. **-ба молитва** sabb. 45. **-бою чьстию** 126. **-бѣ мѣрѣ** antch. **-бѣ сънитни** op. 2. 2. 51. **-ба сѫщьства** dioptr. **-бь монастырь** krmč.-mih. **-бы вѣньце** ioann. **-бы каплѥ** hom.-mih. **-ба чюдеса** meth. 2. **-ба болѣзнь** leont. bus. 612. **-бъ мѫжь** isaak. **-бѣй** comparat. proph. **даже до десеторице соугоубиѥ произведшиимь се** men.-mih. 360. **сюгоуба зла** bus. 156.

соугоубь adj. indecl. διπλάσιος, διπλοῦς, διττός duplex sup. krmč. 220. **въсприѥмь соугоубь богатьство** prol.-mih. 197. **соугоубь вѣньцемь оукраси се** prol.-mih. 214. **соугоубь грѣси** διπλᾶ τὰ ἁμαρτήματα duplicia peccata greg.-lab. **соугоубь грѣхы** esai. 40. 2. -proph. **сѫгоубь грѣси въздаꙗть сѧ** greg.-naz. izv. 3. 28.

соугоубь adv. dupliciter sup. mat. 38. **-отьдати** krmč.-mih.

соугоубьнъ adj. duplex bus. 920. prol.-mart.

соугоубьствиѥ n. duplicitas triod.

соугоубьство n. duplicitas isaak. int. διπλάσια greg.-naz.

соударь m. σουδάριον sudarium op. 2. 2. 239 pyrg. prol. mat. 15. **-ръ** ziz. ber. pro **оубрусъ** azbuk. **-ры дльгы** ant.-hom. 146. **асоударь,исоударь** sof.29. **соуидарь** glag.

соудъ m. fretum, respondet gr. τὸ στενόν nest. nostrae edit. 10. 36; 12. 21; 18. 31. 35. 38. per. 5. 39; 8. 24; 10. 15; 13. 34. suec. sund: pslov. esset **сѫдъ** nestor 196.

соуи adj. μάταιος vanus ant. proph. sabb. 5. lavr.-op. 30. danič. **на соуѥ** psalt. 23. 4. -saec. xiii. mat. 27. **егда оуповаеши соуими, соуи крѣпость ваша бысть** ὅτι ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις, ματαία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν ἐγενήθη esai. 30. 15. -vost. **идоша въ слѣдъ богъ соуихъ** ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων 4. reg. 17. 15. -vost. **отъ сихъ соуиихъ** ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων act. 14. 15. -vost. **соуими своими** ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν 3. reg. 16. 13. -vost. **соуи словеса** ματαιολογία šiš. 162. **лоудь и соуи и лоукавь** alex.-mih. 192. **не приимеши имене господа бога своѥго на соуѥ** krmč.-mih. **богъ соуи** pent.-mih. **соуи моудрость** men.-mih. **въ соуѥ: въ соуѥ** sup. **въ соуѥ** εἰκῆ in vanum cloz I. 539. **въ соуѥ матеть сѧ** izv. 605. **въ соуѥ мещѫ** izv. 614. antch. chron. 1. 182: scr. çûnja arm. sin vacuus ztschr. 7. 218. Pott 2. 1. 364. curt. 1. 116.

соуимъ m. pugna **на соуимѣ** chron. 1. 232. 45: legitur in russ. tantum fontibus: **сѫ** et rad. **им: ѩти**.

соуица f. mus agrestis, uti videtur **абие соуица и мыши нивъные мѣста т... исплъниѭть** εὐθὺς ἀρουραίων μυῶν ἡ χώρα etc. ex.: fortasse pro **соусллица** cf. russ. сусликъ.

соука f. canis femina, uti videtur **жвороунѣ, рекше соуцѣ и телѧвели и съ коузниѭ** per. xxi. klruss. russ. сука nsl. cucek serb. kučka pol. suka, suczka magy. szuka lit. šu scr. çuan, çun gr. κύων lat. canis arm. šun goth. hunds ir. cú Ebel 110. Bopp 1. 38. ztschr. 2. 53. curt. 1. 128. beitr. 2. 160.

соукамена f. συκάμινος morus ev.-mih. b. **соукамыни** triod.-mih.

соукати -каѭ -каѥши vb. κλώθειν torquere pent.-mih. kruš. georg. -šaf. 7. nsl. sukati bulg. suka russ. скать, ску, скешь čech soukati lit. sukti rum. сꙋческ torquere **соукалъ** spulrad.

соукно n. ἔρια, ἔριον vestes laneae sup. op. 1. 18. tur. men.-mih. pannus sup. trigl. ῥακάμφιον op. 2. 2. 150. adde **соукна** mon.-serb. nsl. suknja magy. szoknya germ. sucken Frisch et bulg. pol. sukmana rum. сꙋман magy. szokmány.

соукнѣнъ adj. ἔριος laneus op. 1. 10. **одѣꙗло -но** leont. **-на чрьвлѥнна** pent.-mih. **соукнꙑнъ** bus. 412. pam. 123

соукомарниꙗ f. συκομορέα sycomorus izv. 6. 35. **на соукоумории** ev.-mih. b. cf. **соухоморниꙗ**.

соула f. auditus, uti videtur: **дай же соу-**

лоу своей рабѣ nunc ausculta ancillae tuae exod. 1419: vocabulum dubium.

соулий v. соулѣй.

соулинарь m. canalis pat.-šaf. 296. да не постраждеть соулинарей страсть, ибо они егда тѣмь нѣкаа и безмѣрнаа насилить вода, паче еже могоуть вьмѣстити, разсѣдають се chrys.-lab. водами текоущими и излиятыи, овы на лице, овы соулинарьми prol.-mart. 199. водами текоущими (и)злѣтие, овы на лице, и овы соулирнами (pro соулинарьми) men.-leop. 402. ꙗкоже нѣсть мощно соуниляри (recte соулинари) огню и водѣ въкоупѣ проходити vost. gr. σωλήν, σωλήνάρι vent,

соулити си -лѭ си -лиши си vb. φυσιοῦσθαι inflari иже величаеть сѧ или соулить си ꙗко неправивъ жизнь ὑπερηφανεύεται ἢ φυσιοῦται ephr.-vost. polliceri trigl.

соулица f. λόγχη hasta; σειρομάστης pent.-mih. ἀκόντιον iaculum georg. τρίαινα tridens prol.-cip. αἰχμή hasta man. adde per. 37. men.-vuk. ꙗкы козелъ копиинѫ соулицѫ имѣѩ вь ѫтробѣ man.-vost. мечи или соуличами izv. 601. nsl. sulica sagitta meg. lancea, aclis lex. čech. sudlice pol. sulica rum. сȣлъ subula; сȣлицъ magy. szucza.

соуличьникъ m. iaculator bell.-troj. 25. постави овнкы и пракы и соуличники ios. -flav.-vost.

соулътанъ m. sultanus -лт- sabb. 190.

соулѣй adj. comparat. -ѣй κομψότερος assem. ostrom. nicol. βελτίων op. 2. 2. 263. въ соулѣйшее въсприатие εἰς βελτίονα ἀπόλαυσιν cozm.-ind. κρείττων не оуспѣють на соулее οὐ προκόψουσιν ἐπὶ τὸ κρεῖττον cozm.-ind. соулѣйшоу быти διαφέρειν соулѣѥ ѥмоу бысть mat. 15. соулѣйше ѥсте διαφέρετε ostrom. соулѣйши есте διαφέρετε luc. 12. 7. -nicol. соулѣе имѣти божию законоу cloz I. 80. соулѣѥ ми ѥсть дати belg. adde antch. triod.-mih. 89. соулий: соулѥ sup. 293 не хощи мыслити соульшаго о страшнѣмь сѫдищи; большаꙗ и соульшаꙗ вьсѧ паче себе творить krk. cf. goth. sêls ahd. salic curt. 1. 339. Pott 1. 791. ztschr. 5. 155.

соулѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. inflari величаѥть се или соулѣѥть ephr.-belg. cf. соулити си.

соулꙗкъ m. militum genus azbuk.

соуманитѣнꙑни f. σωμανῖτις somanitis hom.-mih. nomoc.-bulg. -нина chrys.-lab. mon.-serb. -ньтѣньини men.-vuk. men.-mih. -ньтѣниноу pent.-mih. -ньтениние chrys.-lab. -нтиньини ber. -ньтѣни prol.-rad. 39.

соумъволъ m. σύμβολον symbolum meth. 2.

соумъпоръ m. sulfur, uti videtur misc.-šaf. 153. 156; pro свинецъ azbuk. croat. serb. sumpor sulfur russ. сумпоръ: e lat.

соумьнивъ adj. cautus, pius hom.-mih. имѣ же и дъва оученика отъ палестинꙑ соумьнива зѣло io.-clim. cf. сѫм-.

соумьнивѣ adv. pie, religiose чьстнѣ и соумнивѣ погребеши hom.-mih. 170.

соумьнѣние n. δισταγμός dubitatio ant. sup. αἰδώς verecundia svjat.-mat. 6. op. 2. 2. 397. φειδώ parsimonia соумнѣние svjat. -op. 2. 2. 397. adde бесоу- ἀδιάκριτος šiš. 190. cf. сѫм-

соумьнѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. διστάζειν dubitare ant. danič. διακρίνεσθαι disceptare šiš. 185. λαμβάνειν assumere hom.-mih. εὐλαβεῖν religiose vereri svjat.-op. 2. 2. 397. στέλλεσθαι cavere соумнеще се сего šiš. 106. ὑποστέλλεσθαι reformidare не соумни се лица чловѣча μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον deut. 1. 17. -pent.-mih. не соумна сѧ лица члча οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου deut. 1. 17. -vost. φείδεσθαι parcere sup. 306. ничьсоже соумнить сѧ οὐδενὸς φείδεται svjat.-op. 2. 2. 397. ничьсоже не соум'нить сѧ izv. 424. боꙗти сѧ, соумьнѣти и слоужити ѥмоу izv. 433. петръ соумьнꙗше оумꙑти нозѣ izv. 445. nsl. sumniti meminisse lex. - se coniicere lex. meg. γνωρίζειν jest hočo da se sumnite na ta evangeli trub. προσέχειν trub. sumnja suspicio habd. somnja me obaja (obhaja) prip. 235. v sumni in dubio spang. ga imam na sumu serb. sumice, nasumce temere cf. сѫм-.

соумьнꙗ f. dubitatio mon.-serb.

соумѫживъ adj. не - ἀδυσώπητος durus - соудий op. 2. 2. 54. nsl. sumežljiv et sumnežljiv suspiciosus.

соунклитъ m. -томь помазати nest. 160: male pro асоунхитъ 188.

соунъ m. πύργος turris greg.-naz. op. 1. 14. 93. mat. 47. 50. iez. 26. 9. -ostrog. proph. забрала твоꙗ и соуны разорѣть ороужникъ iez. 26. 9. -vost. iez. 27. 11. -proph. миди въ соунѣхъ твоихъ iez. 27. 11. -vost. βᾶρις turris op. 1. 100; 2. 2. 148. adde ꙗкоже и соунъ съграждати greg.-naz. соунове

ор. 2. 1. 17; 2. 2. 145: rad. соү cf. сънъ.

соүнъкелъ m. syncellus соүнк- per. LXXII. сүньк- op. 2. 2. 370. сүнк- krmč.-mih. gr. σύγκελλος.

соүнъклнтикнй f. senatoris uxor g. -кныа prol.-mih. prol.-vuk. gr. συγκλητική.

соүнъклнтикъ m. senator prol.-mih. prol.-vuk. -ик- holm. men.-leop. соүк- men.-leop. gr. συγκλητικός.

соүнъклнтовъ adj. senatus сүнкл- per. 52. 6.

соүнъклнтъ m. senatus prol.-vuk. šiš. XVII. bor. XIX. моүжь - prol.-mih. филикь - -ньк- men.-leop. -нк- azbuk. holm.

соүнъклнтьскъ adj. senatorius prol.-mih.

соүнжтн -нж -нешн vb. ἐκχεῖν effundere bon. mat. 27. соүни ороүжние и щнть typ.-nic. - копнемъ per. 12. 4. соүноү са въ днѣпръ per. 14. 20. nsl. sunoti, suvati russ. сунуть, сыввуть dial. просова lit. šauti.

соүп rad. cf. осоүпьнѣтн nsl. osupnêti stupefieri russ. dial. посупа.

соүпьлнвъ adj. στυγνός tristis -пл- hes. 13.

соүраннинъ v. соүрнианинъ.

соүрнй m. syrus о соүрнихъ holm.

соүрнйскъ adj. syriacus сүр- svjat. сюрbus. 264.

соүрнкъ m. συρικόν rubri coloris pigmentum chrys.-lab. что разлнчнть се чрьннло оть снроүка; chrys.-lab.

соүрннийкъ m. respondet officina fullonum бьаше мѣсто то прн морн, идѣже лежахоү соүрнннйцн, еднnъ же отъ соүрнннйкъ бьаше жидовнnъ in locum quendam maritimum, ubi erat officina fullonum, unus autem eorum iudaeus vost. e cod. 1419.

соүрннъ m. syrus holm. krmč.-mih. pam. 216. chron. соүре chron. 1. 241. 7. соүрн bus. 434. вь сүрѣхь in syria men.-mih.

соүрныа f. syria krmč.-mih. nicol. glag. per.

соүрнианнnъ m. syrus op. 1. 35. соүране krmč.-mih.

соүровнтн са -влыж са -внши са vb. arrogantem esse krk.

соүровнца f. sensus dubius: жьзлниемь и соүровнцамн нападьше на нь prol.-rad. 97.

соүровние n. ὠμότης cruditas hom.-mih. 180.

соүрово adv. crude, crudeliter prol.-vuk. sabb.-typ. - томнтн men.-vuk. - нападатн на кого krmč.-mih. σφοδρῶς vehementer - бнтн krmč.-mih.

соүровъ adj. crudus sup. krmč. prol.-vuk. proph. tur. bus. 921. ὠμότατος men.-vuk. immitis leont. жнла -ва prol. -во ремение prol.-mih. - чловѣкъ men.-leop. хождение -во krmč.-mih. -во зелне prol.-rad. nom.-mik. 166. хрѣнь -ваго рода frag.-serb. χλωρός viridis оүсоүшаа древо соүрово ξηραίνων ξύλον χλωρόν iez. 17. 24. -vost.

соүровьствие n. temeritas προπέτεια men.-vuk.

соүровьство n. ἀλαζονεία arrogantia dial. adde georg. prol. ioann. prol.-vuk. proph. prol.-cip. leont. krmč.-mih. men.-leop. men.-vuk. bus. 415. sabb.-typ. sabb. 31. προπέτεια temeritas men.-vuk. prol.-rad.

соүровѣ adv. crudeliter sup. - биеnь prol.-mih.

соүровѣтн -ѣж -ѣешн vb. acerbum fieri trigl.

соүрожь m. nom. propr. loci prol.-mih.: nota russ. сурожанинъ mercator vendens serica ab Ianuensibus allata.

соүрофинникисаннна f. συροφοίνισσα syrophoenissa жена бысть поганнна, соүрофиннкнсаннна marc. 7. 26. -nicol.

соүроıадьнъ adj. crudis cibis vescens gr. ὠμοφάγος.

соүръ adj. in fontibus psl. non videtur legi: nsl. suri leucophaeus habd. bulg. suri jelen milad. 116. 179. 315. verk. 65. serb. sur ferrugineus mik.

соүръна f. fistula вь соүрни игратн sabb.-typ. 130. поүстнше соүрны н троүбные гласы sabb.-typ. 131. croat. surla verant. russ. сурна pol. surma.

соүръть f. σύρτις syrtis сүрьть šiš. 42. сүртн pl. acc. meth. 8. 11: male соүтрь strum.

соүрьскъ adj. syriacus prol.-mih. pat.-mih. holm. sbor.-kir. 35. сүрьскымн одѣанмн op. 2. 1. 50.

соүрьскы adv. syriace op. 1. 242. mat. 36. сүрьскы bus. 419. mat. 36. 43. men.-mih.

соүс- v. сжс-.

соүсаннnъ adj. poss. susanae chrys.-frag.

соүсло n. bière qu'on tire avant de la houblonner russ. идѣже небесный мъстъ соүсло не нскыпѣваетъ, тоү гладъ крѣпокъ, ıакоже гавранн отълѣтаютъ vost. e cod. 1419: ad rad. със videtur posse referri.

соүслъ m. mus citellus ıадоүще хомыкы н соүсолы per 4. 28. russ. суслнкъ cf. соүйца.

соүсрѣстн -рашт -раштешн vb. occurrere напрастьно соүсрѣть разбн н жнва его оүхватнвъ alex.-mih. 140.

соүсъпъ m. quod congeritur складчнна

корчмы же и соуспа; не подобаѥтъ творити храма, внемае (recte въ немьже) пиютъ корчмоу или соуспа и обычноу, церковь идольскаꙗ наречетъ сѧ dioptr.-vost.
соути, съпѫ, съпеши vb. fundere могылы не соути ни тризнъ творити vost. 1. 65. споущимъ per. 28. 24. nsl. suti, spem; zasip pol. sep, osep oserb. sep f. cumulus.
соухарь m. σουχάρ sychar io. 4. 5. -assem š.-gl. 45. panis bis coctus trigl.
соухва f. σταφίς uva passa соухвами os. 3. 1. -proph. mat. 50. любѧтъ сковрадникы съ соухвами os. 3. 1. -vost.: pro розинка ber.
соухемъ m. συχέμ sychem glag.
соухемьскъ adj. sychem triod.-mih. 138.
соухмень f. siccitas того лѣта соухмень бысть chron. 1. 208. 26. russ. сухмень f.
соухобрѣменьнъ adj. sensus obscurus: имѣахоу соухобрѣменьны ризы habebant tantum vestimenta leont. 134.
соухолапль m. λάρος larus lev. 11. 15.
соухоликъ adj. siccas genas habens имѣаше и брадоу кроугноватоу, соухоликъ, простъ власы prol.-serb. -vost.
соухоличиѥ n. genae siccae dioptr.-lab. dioptr.
соухоморица f. συκόμορος sycomorus hom.-mih. 15. cf. соукомарица.
соухоньвъ adj. ξηρός, κατάξηρος siccus men.-vuk. prol. 164. prol.-vuk. dioptr.-lab. -навъ dioptr. prol.-rad. тонко и -во dioptr. -vost.
соухопрѣбываниѥ n. ieiunium prol.-mih.
соухорѫкъ adj. siccas habens manus hom.-lab. dioptr. dioptr.-lab. zak.-serb. chrys.-lab. bor. 79.
соухость f. siccitas ex.-op. 2. 1. 25.
соухота f. ξηρότης siccitas dial. ξηρασία siccitas pent.-mih. adde sup. bus. 275. cyr. 29. per. 27. 2. даждь мокноуштюмоу соухотоу svjat. соухотою ꙗдн sborn. syrtis, uti videtur dioptr.-lab. -ты и заврътъ dioptr.
соухотьнъ adj. ξηρός siccus dioptr. proph. mat. 45. соухотьна сънѣдь isaak. -тна пища nom.-lab. соухотьно ꙗмъ typ.-chil. преже соухотнѫю снлоу дамы плоти, подпоръ жиламъ и оутвержение костемъ sborn.-saec. xv.-vost.
соухоштавъ adj. strigosus trigl.
соухоꙗдениѥ n. ieiunium nom.-mik. 40. nom.-lab. psalt.-vuk. misc. -ниемь питати се misc.-šaf. gr. ξηροφαγία.
соухоꙗдниѥ n. ξηροφαγία ieiunium mater.
соухоꙗждь m. ξηροφαγία victus siccus mater. 63.
соухъ adj. ξηρός, κατάξηρος siccus sup. десьницеѭ соухъ бысть dioptr. соухо ꙗсти ξηροφαγεῖν krmč.-mih. nom.-mik. 39. слава соухымъ листомъ подобить сѧ izv. 581. проиде по соухоу meth. 2. по соухоу chron. .в. кьбла соуха злата и сребра sabb.-vindob. 158. море и соухоую mat. 15. непроходимо проиде ꙗко по соухоу διῆλθεν ὡς ἤπειρον irm. извлекъше корабль на соухоу ἐπὶ τὴν γῆν luc. 5. 11. -ev. -cholm. соухо прѣбываниѥ prol.-mih. 146. соухый μάρτιος martius izv. 5. 219. соухы assem. mat. 12. марьть, сь же ѥсть словѣньскы соухый pent.-mih. kruš. vost.-op. 176. op. 1. 262. ev.-bulg. -pokl. 1. 21. š.-gl. 40. comparat. соушии clim. nsl. suh; sušina rib.; sehljad bulg. suho zlato, srebro milad. 169. sušliv 527. russ. сущь, сухіе свѣтки pruss. sausa lit. sausas; sausis december, ianuarius celt. w. sych Ebel 111. scr. çuška (suška) Bopp 1. 142. beitr. 2. 164. cf. corss. -form. 30. ztschr. 13. 365.
соуша f. siccitas chron. ξηρά terra ant. barl. prol. sbor. dial. prol.-mih. mon.-serb. по мори и по соуши steph. по соуши или по морю misc.-šaf. χέρσος terra continens prol.-cip. ἤπειρος terra continens man. nsl. suša cf. соушиꙗ.
соушаница f. siccatio; res siccata рыба вялая ber. cf. -шен-.
соушевьнъ adj. siccus соушевьна жаба rana terrestris misc. nom.-barb. gr. ξηροβάτραχος -но siccitas misc. 86.
соушеница f. φυγμός exsiccatio num. 11. 32. -pent.-mih. cf. -шан-.
соушениѥ n. ξηρία siccitas -ньꙗ op. 2. 2. 201.
соушило n. φρύγιον lignum aridum psal. 101. 4. -šaf.-urspr. χόρτος foenum ꙗко -схошѧ сѧ psal. 101. 12. -bon.
соушити -шѫ -шиши vb. ξηραίνειν siccare ex. misc. isaak. -шаста sup. злаꙗ жена и до смрти соушить bus. 623.
соушиꙗ f. siccitas prol. cf. соуша.
соушь f. siccitas prol. 176.
соушьнъ adj. ξηρᾶς terrae continentis ioann. siccus соушное ѥстьство man.
соуꙗти сѧ, соуѭ сѧ, соуѥши сѧ vb. moveri отекъ отъ велики печали, соуꙗ сѧ сѣмо и овамо bus. 478. cf. соунѫти.
соуѥглагольникъ m. qui vana loquitur chrys.-lab.

соуѥмꙑсльнъ adj. qui vana meditatur prol.-vuk. prol.-mih. 64.
соуѥмѫдръ adj. κενόφρων vana cogitans ant.
соуѥмѫдрьнъ adj. κενόφρων vana cogitans prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. danič. - **помꙑсль** sabb. 103.
соуѥсловесьникъ m. qui vana loquitur belg.
соуѥсловивъ adj. ματαιολόγος vaniloquus ant.
соуѥсловиѥ n. vaniloquium krmč.-mih. int. gr. ματαιολογία.
соуѥсловьникъ m. ματαιολόγος qui vana loquitur antch.
соуѥсловьнъ adj. qui vana loquitur sabb.-typ.
соуѥсловьствиѥ n. vaniloquium isaak. gr. ματαιολογία.
соуѥсловьство n. ματαιολογία vaniloquium.
соуѥсловьствовати -воуѭ -воуѥши vb. vana loqui lit.-mih.
соуѥсловьць m. ματαιολόγος vaniloquus ant.
соуѥта f. ματαιότης vanitas cyr. 2. chron. danič.
соуѥтиѥ n. ματαιότης vanitas ant. antch. adde lavr.-op. 39. pam. 125. prol.-mart. chrys.-lab. **о -тьи** bor. 44: male μέλημα irm.
соуѥтроудиѥ n. ματαιοπονία inanis labor op. 2. 2. 341.
соуѥтроудьць m. frustra laborans krmč.-mih. 374.
соуѥтьнъ adj. μάταιος vanus sup. cloz I. 70. **-тънъ** 72. 775. ἄκαιρος intempestivus sup. adde chron. **кромѣ соуѥтьнꙑхъ плиштевъ** sborn. **соуѥтнаго кромѣ мира** sabb. 134. **соуѥтьнааго сего мѫдриꙗ** μάταιον τοῦτο φρόνημα antch.: nota **соуѥтнꙑихъ богь наго сьтрь се** ἀφιδρύματα κατέσεισε prol.-rad. 29.
соуѥтьствиѥ n. vanitas men.-belg. op. 2. 1. 152.
соуѥтьство n. ματαιότης vanitas ant. ioann. prol.-mart. adde dioptr. chron. chrys.-lab. krmč.-mih.
соуѥтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. vana agere **соуѥтьствоующе обѣщаниꙗ жде** prol.-mart. 131.
сферовидьнъ adj. σφαιροειδής sphaericus ber.
сферокрѫжиѥ n. orbis **-кроужиѥ** danič.
сфинъгии f. sensus dubius: **сфиньгии двѣ** men.-mih. cf. gr. σφιγγίον.
сфоунъгато n. cibi genus - **пары поущаꙗ благовоньныꙗ** men.-leop. **-нг-** mon.-serb. **сфоунгато добро** prol. mart. **хоубава гозба сфоунггато** bulg.-lab. 71. **сфоунгато** ibid. **да принесоу въ цръкъвь ти сфоуньгато добро** men.-leop. 148: ngr. σφουγγάτον omelette.
схара f. focus, craticula pro **сковорода** azbuk. gr. ἐσχάρα.
схизма f. scissio: male **схима** azbuk.
схиматъ m. σχῆμα forma **схимати** op. 2. 2. 12.
схимьникъ m. monachus **-ми-** nom.-mik. 51. **схѵмьн-** 50. gr. σχῆμα.
схинавъ adj. σχίνου lentisci ex.-vost.
схинизма f. pars agri dimensa - **мѣрило** izv. 8. 145. gr. σχοίνισμα.
схоларь m. σχολάριος scholarius - **схоларь саномь** prol.-mih. 137.
схоластикъ m. scholasticus men.-vuk.
сцѣгло adv. κατ' ἰδίαν privatim marc. 9. 1. -nicol. op. 2. 2. 423. **вь поновлени вьсѣхь сцѣгло нѣкако и ꙗко вь помаании и гадании** isaak.: **сцѣгло** pro стисло, скупо, не много ber.
сцѣглъ adj. μόνος solus **сцѣглый** op. 2. 2. 39 **сцѣгло слово** ibid. **сцѣглаго божьства** ibid. **азъ сцѣглъ** ibid. **зижеть прьвъ единъ сцѣгла единаго** κτίζει πρῶτος μόνος μόνον ἕνα op. 2. 2. 39. **единаго и сцѣгла и перва** op 2. 2. 39. **въ единомь и сцѣглѣ и первѣ** op. 2. 2. 39. serb. cigli solus: cigli jedan, cigla dva; ciglovetni; cikti pol. szczegół; szczególny solus cf. čech. stěhlý, štěhlý schlank russ. щеголь et **съцѣглъ, цѣглъ** šaf.-urspr. 39.
сцѣломѫдръ adj. σώφρων sobrius ant. 35.
сцѣлъ adj. ὑγιής sanus matth. 10. 6. -serb. cf. **цѣлъ**.
сцѣнити -нѭ -ниши vb. τιμᾶσθαι aestimare **сьц-** pent.-mih. **сцѣна** mon.-serb.
сцѣпити -плѭ -пиши vb. cf. **прис-** gr. σκάπ-τω, σκάπετος, κάπετος; κόπ-τω serb. scjepati živ. 79. psl. **копати, скопити** lit. kapas tumulus; kapoti curt. 1. 122. 136. cf. **съцѣпити**.
съ praepos. I. cum gen. a) loci κατά de **сь близоу лежещее** misc.-šaf. **громъ придеть съ въстока** sbor.-kir. 23. **сь высоты вьпиѥ** ἐκ τῶν ὑψίστων hom.-mih. **съ выше до долоу** dial.-šaf. **кожоу сь главы сьдраше** men.-vuk. **прѣнимъшемъ нетѣсемь съ горы сѣма** svjat. **бꙑхоу си съ гороуда** per. 80. **з горы долоу сьврьже** καταβάλλειν hom.-mih. **сь долоу камению великоу навезаноу** κάτωθεν men.-vuk. **стоꙗти сь долоу** κάτωθεν men.-vuk. **сь долоу свѣщами палимь** prol.-mart. **з дрѣва сьньмше** ἀπὸ τοῦ

ξύλου καθελόντες hom.-mih. съ доуныя прияти per. 1. 9. пришъдъши въ народѣ съ зажда marc. 5. 27. -ev.-saec. xiii. въЗпиша вси людие съ зажа съ саоулъмь ἀνεβόησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ὀπίσω σαούλ 1. reg. 13. 4. -vost. съ зада и съ прѣда идоущемъ zlatostr. не дъвѣма дьсатьма ни сътоу чл҃къ съ зади и съ прѣда идоущемъ юго zlatostr. слѣзь сь кораблıа greg.-lab. побѣгнемь сь лица ихь ἀπὸ προσώπου pent.-mih. съ москвы поеха per. 86. 34. не постоуписта сь мѣста того prol.-mih. 229. постоупающте съ мѣста sborn. огнь сь небесе сьведь καταφέρειν hom.-mih. съ ниже въ полѣнѣ ὑποκάτω ἐν τῇ κοιλάδι iudic. 7. 8. -vost. понıавоу внесцюю сь одра hom.-mih. принде сь полıа ἐξ ἀγροῦ pent.-mih. съ постелѧ въстати chrys.-frag. съ прѣжда и съ страноу ex.-op. 2. 1. 18. сь прѣди и сь зади prol.-mart. въста сь прѣстола ἀνέστη τοῦ θρόνου men.-vuk. отьгна его сь прѣстола ἐκβάλλει τοῦτον ἀπὸ τοῦ θρόνου men.-vuk. сь поути оуклонь се τῆς ὁδοῦ ὑποκλίνας men.-vuk. сьнемь сь себе leont. сь села иды ἐρχόμενος ἐξ ἀγροῦ men.-vuk. слышахь сь страны greg.-lab. прѣвозъ съ оноıа страны днѣпра per. 2. 20. приникъшоу акы съ стѣнъ bus. 264. съ всıакого цвѣта ѱанию съвьравъ акы въ единъ сътъ op. 2. 2. 366. b) temporis сь вечера спавьше men.-mih. спеще прѣбыше сь вечера до свѣта greg.-lab. съ вечера до оутрна per. 46. 26. сь прька frag.-serb. сь оутра вьставше krmč.-mih. nsl. z večera rês. s prvega c) causae пишю съ закона per 34. сь поделѣнна пож'рѣти ἐπινίκια θῦσαι prol.-rad. 58. по законоу и по оужичьствоу сь правды оброучена бѣ hom.-mih. 191. съ съвѣта вьсѣхъ никона игоумена себѣ поставиша vita-theod. съ того развол ѣ сıа per. 9. 39. d) modi земля съ года напоıаема prol.-vost. съ гола πάντῃ omnino greg.-naz. помльча о имени нощнѣмъ съ гола ex. съ проста παντελῶς hom.-mih. adde per. 4. azbuk. ber. ἁπαξαπλῶς hom.-mih. голоусоу не дадıаше съ проста жити въ своей дроужинѣ ἀγενείῳ παντελῶς οὐ συνεχώρει imberbi non concedebat prorsus vitae-sanct.-vost. II. cum acc. a) loci сь оба полы men.-vuk. сь оба поль ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν men.-vuk. b) quantitatis аще не постигнеть роука еѧ съ агнець εἰ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν lev. 12. 8. -vost. аще черньць принесеть въ манастырь любо и до кентинарıа, да не имать власти отъ него ни съ власъ krmč.-saec. xiii. съ горъсть не имы силы δράγμα οὐκ ἔχον ἰσχύν os. 8. 7. -vost. езыкь емоу виcѣше изь оусть его сь лакьть единь γλῶσσα πῆχυν ἕνα τοῦ στόματος ἔξω ἀπεκρέματο men.-vuk. мгла стоıала по рıадоу съ два мѣсıаца chron. могоу ли съ нь chron. I. 53. IV. (птица) величествомъ бѣ со овна karamz. 2. nota 201. аще не можеть роука его спостигноути съ овцоу ἐὰν μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον lev. 5. 7. -vost. вержахъ имь съ два престрела ἐπὶ δύο σταδίους pal. 1494. не бѣаше ни сь педь земле οὔτε σπιθαμὴ γῆς hom.-mih. толико отьстоıаше оть земле сь стоıаща моужа τοσοῦτον τῆς γῆς ἀπέχουσα ὅσον ἐρείδεσθαι ἄνθρωπον men.-vuk. не постигнѫще ни съ ризѫ или съ хлѣбъ нѣкоемоу старѣйшиньствовати μηδ' ὅσον ἄρτου καὶ ἱματίου πρὸς τὸ καθηγεῖσθαι τινων εὐποροῦντες greg.-naz.: nota да не отидеть оть ниχь сь быхь хранитель ихь sabb.-vindob. 167. III. cum instr. аще ли мѫжь десить сѧ съ женоѫ мѫжатицеѭ съ волеѭ обѣма deut. 22. 22. -vost. быти съ роусьскоѭ esse cum concubina per. 42. 39. градъ съ стлъпиемъ оутвръжденъ dioptr.: nota съ достоѣноу емоу постоу cloz I. 106. adjectiva composita: nsl. sžrêbna kobila dain. 120. sprasna svinja dain. 120. stelna krava dain. 120. russ. стелная scr. sa, sam, samajâ gr. ἁ, ἀ, ὁ pruss. sen lit. sa, su let. sa psl. съ, сѫ, соу bulg. s, sъs ztschr. 2. 129. scr. sahavatsâ mitlaufendes kalb habend Justi 123. Pott 1. 194. 768. 802. curt. 1. 360.

събадати -аıѫ -аıеши vb. καταϰεντεῖν pungere prol.-cip. men.-vuk. ἐϰϰεντᾶν pungere men.-vuk. ϰατατιτρώσϰειν vulnerare men.-vuk. prol.-rad. διαπερονᾶν transfigere prol.-rad. adde pan. prol.

събезначѧльнъ adj. συνάναρχος simul cum alio initio carens sabb. 74. 162. per. - ти отьць typ.-chil.

събесѣдование n. colloquium isaak. ioann. clim.

събесѣдовати -доуѭ -доуеши vb. συνομιλεῖν colloqui pat. chrys.-lab. lavr.-op. 44. dioptr. chrys.-frag. - сѧ sim. I. 7. danič.

съвѣсѣдьникъ m. συνόμιλος qui colloquitur ant. sbor. isaak. hom.-mih. krmč.-mih. mon.-serb. самослышца и совѣсѣдника georg.-vost. богоу съвѣсѣдьникъ юси sborn.

съвивати -аѭ -аюши vb. percutere io.-clim. сь инѣмь камениюмь съвиваюмь ioann. св- chron.

съвиралиште n. συναγωγή conventus chrys.-lab. prol.-mart. alex. - водьно men.-leop.

съвираниѥ n. colligere bon. на бесѣдоу - krmč.-mih. δράγμα manipulus sup. 300.

съвиратель m. qui colligit int.

съвирательнъ adj. ad colligendum aptus ioann. ber.

съвирати -аѭ -аюши vb. συνάγειν, συλλέγειν colligere ostrom. sup. krmč. prol. greg.-naz. op. 2. 2. 51. богатьство неправьдьнѣ съвираѥмо svjat. χρηματίζεσθαι quaestum facere sup. 275. съвир- greg.-naz.: male ἐρεύγεσθαι sup. 296. 21. звир- hom.-mih. свир- chron. - сѧ sup. tur. chron. συνέρχεσθαι convenire ostrom. съвираюште сѧ на времена izv. 612. προσομιλεῖν colloqui - сь женами prol.-rad. opponitur простирати се prol.-rad. 74.

съвирьникъ m. auxiliator -рн- leont.: vocabulum dubium.

съвити -иѭ -иѥши vb. percutere, ferire sup. 30. 22. - по лицоу men.-mih. св- chron. I. 111. 115. colligere danič. - сѧ съвившема сѧ полкома georg.-vost.

съвыти -ыѭ -ыѥши vb. συντρίβειν conterere pent.-mih.

съблаговолити -лѭ -лиши vb. consentire isaak. gr. συνευδοκεῖν.

съблагоизволити -ыѭ -ыѥши vb. συνευδοκεῖν consentire pyrg.

съблажнити -ыѭ -ыѥши vb. ἀπατᾶν decipere krmč. σκανδαλίζειν scandalum praebere šiš. 214. š.-gl. 50. ant. dial. - šaf. ber. - сѧ šiš. 252. tur. pat.-mih. svjat.-mat. 7. съблажнышаше се на нь вьсь градь leont.

съблажниѥниѥ n. scandalum prol. chrys.-lab. chron.

съблазнивъ adj. σοβαρός insolens ant. ad scandalum inclinatus leont.

съблазнити -жнѭ -зниши vb. ἀπατᾶν fallere krmč. krmč.-mih. chron. decipere sup. 23. σφάλλειν fallere hom.-mih. 106. σκανδαλίζειν scandalum praebere ostrom. - прѣчистыѥ hom.-mih. - оть молитвы greg.-lab. - сѧ ostrom. hom.-mih. antch. - вь снѣ krmč.-mih. 26. errare sup. 24. τολμᾶν audere hom.-mih. 207. labi sup. 173. nsl. zblaznovati trub.

съблазнодѣлатель m. σκανδαλουργός scandala praebens men.-vuk.

съблазнодѣльць m. scandala praebens pat.-šaf. prol.-mart.

съблазнодѣтель m. scandala praebens prol.-mart.

съблазнъ m. σκάνδαλον scandalum ostrom. sup. 51. šiš. 73. 193. mat. 22. adde chron. danič. нѣсть имъ съблазна psalt.-int. -saec. XII. не бе-съблазна во е izv. 487. - ми юсн hom.-mih. πλάνη error krmč.-mih. σφάλμα defectus sup. 182. ἄγνοια imprudentia gen. 26. 10. -pent'-mih. cf. -знь.

съблазнь f. scandalum cyr. 1. ber. danič. -зней pl. g. men.-vuk.

съблазньнъ adj. σκανδάλου scandali pat. ἐπισφαλής lubricus -но плаваниѥ šiš. 42.

съближаниѥ n. appropinquare men.-mih. 301.

съближениѥ n. appropinquatio зб- hom.-mih. 165. скрьмнаго ти кь томоу и вьсѣхь подобаше доити зближении hom.-mih. 166.

съближити -жѫ -жиши vb. κατέχειν cohibere pyrg.

съблюданиѥ n. conservatio mon.-serb.

съблюдатель m. qui observat izv. 614.

съблюдати -аѭ -аюши vb. τηρεῖν, διατηρεῖν, συντηρεῖν tueri ostrom. krmč. dial. ὑποτηρεῖν asservare greg.-naz. sup. adde chron. ber. vost. 2. 96. greg.-mon. 87. съблюдае отьчьство свое ok. 51. съблюдаюшти храмь sim. I. 3. съблюдаюшта везь клосни црькьвь greg.-lab. 29. сблюдаюшти насъ отъ всѧкоѩ козни bus. 499. - сѧ: - оть сластн krmč.-mih. 191. съблюдала се бѣста оть страха гонениѩ men.-mih.

съблюдениѥ n. servatio sup. misc.-šaf. chron. mon.-serb. - мѣста greg.-mon. заповѣди - sabb. 160. на зблюдениѥ сего цѣсарѩ града hom.-mih. 162. тьштливое его заповѣди съблюдениѥ sabb. 160.

съблюдитель m. qui custodit - стадоу sim. II. 6. съблюдитель сего светаго монастыря sabb.-typ. 32.

съблюдьно adv. caute sabb.-typ.

съблюсти -дѫ -деши vb. τηρεῖν servare ostrom. sup. ant. krmč.-mih. šiš. 109. до полоу съблюль юси chrys.-lab. житиѥ съблюсти izv. 599. adde chron. chrys.-lab. sim. I. 7. съблюдь aor. šiš. 109. законь - šiš. 187. - заповѣдь

nicol. - заповѣди isaak. многословиꙗ сєбє сьблюди isaak. συντηρεῖν man.
съблждити -ждж -дишн vb. ἐκπορνεύειν scortari pent.-mih. kruš. iez. 16. 26. - mat. 50. πορνεύειν proph. adde svjat.-mat. 8. sup. chrys.-lab. dial.-šaf. nom.-mik. 51. съблоудити съ черницєю sbor.-kir. 55. сьблоудить сь поганою жєною zak.-serb. аще съблоужю или оукрадоуили оубию izv. 611. съблюдити съ жєною par.
съблжждати -аѭ -аєши vb. scortari - сь жєнами pent.-mih.
съблжждєниє n. πορνεία fornicatio proph. dial.-šaf. adulterium sup. 405. stuprum сьб- sup. 408.
събодєниє n. τρῶσις vulneratio men.-vuk. сьбодєниꙗ ножьнаа prol.-rad.
събожьнъ adj. divinus vel devotus hom.-mih. збожноє и вышє всєго мира оучєниє; збожна заповѣсть ibid.
събожьство n. devotio зб- glag.
събой m. cohors, uti videtur sbor.-kir. 45. на збоєвє войскоу оурєдивь alex.-mih. 93. три збоєвє разбивь 73. на три збоєвє разьбивь 127.
събойство n. latrocinium сб- alex.
съболѣзновати -ноуѭ -ноуєши vb. simul dolere int. tur. sabb. 34. 44. вь скрьби брата срьдьцємь сьболѣзноваашє sabb. 109. сьболѣзноуѭть владыцѣ своємоу sabb. 27. сьболѣзноуєпо вась sabb. 142. - комоу mir. chrys.-lab.
съболѣзньникъ m. qui simul dolet ioann.
събориштє n. συνέδριον, συναγωγή conventus ostrom. pat. krmč. triod. ephr. misc. glag. dial.-šaf. sborn. prol.-mih. нєприличьно ѥсть нарицати ть сьборь, нь сьборищє ноудєйско chrys.-lab. collectio leont. соб- sim. II. 14. зьб- ephr. зб-: зборищє идольскоє izv. 702.
събороводьць m. chori dux, uti videtur chrys.-lab.
събороначѧльникъ m. princeps synagogae ioann. gr. ἀρχισυνάγωγος.
съборъ m. σύναξις, σύνοδος, συναγωγή, συνέδριον, σύλλογος conventus ostrom. men.-vuk. prol.-mart. sup. ant. krmč. svjat. mon.-serb. op. 2. 2. 368. irm. chron. chrys.-duš. σύστημα conventus sup. χορός chorus sup. 375. ἐκκλησία ecclesia sup. 71. concilium sup. то сьборь нѣсть, нь сьньмищє chrys.-lab. съборъ отъ мъногъ отьць svjat. sborn. роусьтии събори izv. 504. сб- šiš. ix. σύστημα conventus hom.-mih. сьборь имать collectam habet leont. rum. собор, събор ngr. ζμπορίζω зборити mon.-serb.
съборьникъ m. ad conventum pertinens sup. misc. 91. сьборьникь аггєломь sabb.-vindob. ἐκκλησιαστής ecclesiastes sup. 263. 269. svjat.-op. 2. 2. 399. op. 2. 2. 198. men.-mih. 300; pro казнодѣя ber. συναξάριον ostrom. qui conventum celebrat danič.
съборьница f. locus conventus men.-mih.
съборьнъ adj. ad conventum pertinens sup. pat. dial. int. зборьнии єпископи greg.-lab. καθολικός catholicus сьборьна црькьвь men.-vuk. adde meth. 9. съборьнаꙗ цркы svjat. -ноѥ имєнованиѥ nomen collectivum io.-sin. -наꙗ жила misc.-šaf. 161. крьвь да поустить оть лакта вь сьборноую жилоу misc.-šaf. 153. сьборныхь истєзатєль, рєкьшє бирчий misc.-šaf. сьборныбырчиа, рєкьшє царьскы misc.-šaf.
съборьство n. auxilium сб- alex.
съборьць m. sensus dubius: видѧщи тѧ зємнъихъ всѣхъ противьнъи ихъ - izv. 439.
събости -дж -дєши vb. πείρειν transfigere по плєщьма сьбодєни κατὰ τῶν νώτων ἐπάρησαν prol.-mart. копии събодоша izv. 506. τιτρώσκειν vulnerare men.-vuk. adde sup. 447. chron. men.-mih. men.-leop. prol. τραυματίζειν vulnerare сбодєнъ бысть до смрти op. 1. 33. ножєвы єго събодошѧ bell.-troj. 44. трьстиѥмь - prol.-mart. трьстьми - prol.-mih. ἀναιρεῖν interficere измокъ ножь хотѧшє сѧ сбости σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν act. 16. 27 -vost.
събраниѥ n. συλλογή, συναγωγή collectio sup. dial. glag. bon. chron. - змий prol.-mih. - лѣтно man. συλλογή collectio зб- hom.-mih.
събратєль m. colligens.
събратєльнъ adj. colligens int.
събрати -бєрж -бєрєши vb. συνάγειν, ἐπισυνάγειν, συλλέγειν, συναθροίζειν colligere sup. ostrom. chron. σωρεύειν congerere sup. 347. - плащь prol. сьбєроу жита sim. II. 9 - оумъ свой dioptr.-leop. сьбраль ны оть роукь иноплємєньныкь sim. I. 19. събравъı полома въ нрємъ (прьмъ) izv. 654. събьравъ svjat.-mat. 5. придоу събьратъ дѣлъ и словєсъ antch. по гръцѣхъ силнж войскж събрати bell.-troj. 13. сьбра своѥ войскы prol.-mart. 123. сьбєри палицєю мєдь prol.-mart. събърати antch. съсьбранаꙗ ἔρανος coena collatitia sup. 62. - сѧ συνάγεσθαι, συνέρχεσθαι convenire ostrom. chron. кнѧзи людьстии събьраша сѧ izv. 449. сьбрахомь сє и сьиндомь chrys.-lab. събьр- izv. 7.

152. ostrom. sup. събър- sup. сьбьр- assem. bus. 57. събьрань καθολικός antch.

събратити -штѫ -тиши vb. fratrem facere лихонмець и пианица брата сии беста, събратилъ ю диаволъ izmar. 1509.

събратьствованию n. fratrem facere io.-sin.

събръвити -влѭ -виши vb. στενοχωρεῖν arctare събръви емоу велми ἐστενοχώρησεν αὐτόν indic. 16. 16. -vost.: vocabulum dubium.

събръснѫти -нѫ -неши vb. abradere пѣготивымъ нѣготы акы лопатою словесемъ събросноувша sborn.-saec. xv. -vost.

събръсати -аѭ -аюши vb. ἀποξεῖν abradere овни отъ страха драхоу сѧ, и свою кровь събрысахоу vost. пѣготивъмъ нѣготы словесемь сьбръса sup. 287. 26. nsl. zbrisati, -šem.

събъдѣние n. περιποίησις acquisitio 2. thess. 1. 14. -bulg. cf. сънабъдѣние.

събъдѣти -ждѫ -диши vb. servare chrys.-frag.

събъıванию n. impleri сб- per. 10.

събъıвати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. impleri prol. dioptr.-leont. chron. коуплю съконьчаюсть сѧ и събъıвають сѧ izv. 547. събъıваѭштамъ сѧ тайнамъ izv. 469. sine сѧ: юже о обѣщании събъıвати izv. 615: nota събъıваюмъ izv. 443.

събъıславъ m. nom. propr. viri сб- chron. -вичь ibid.

събъıти сѧ, събѫдѫ сѧ, събѫдеши сѧ vb. πληροῦσθαι, ἀναπληροῦσθαι impleri ostrom. ant. sup. leont. chron. ok. 53. ἐκβῆναι sup. 69. 12. събышѧщиш сѧ συμβησόμενα op 1. 84. сьбоудоущие се ant. hom.-mih. вндѣти сбоудоущее сѧ ant.-vost. себе отъводѧще събоудоущаю сѧ ради бѣды συμβησομένου κινδύνου ev.-int. 1434. что ли збоудоуть се намь, не вѣмь hom.-mih. 91. събъисть сѧ cloz I. 217. сбоудешеть сѧ chron. adde аще оубо не събе (fortasse pro събѣ) имъ быти εἰ μὲν οὖν μὴ ἔμελλον ἔσεσθαι siquidem futura non essent io.-dam. serb. zbilo se je živ. 100.

събъıтию n. eventus triod. ioann. tur. izv. 507. пророчьско зб- hom.-mih. -тию оуспѣха svjat. събытью зьрѧще izv. 6. 38. сьбытию желанию ἔμφυτος ἐπιθυμία prol.-rad. 98. γένεσις origo hom.-mih.

събѣ v. събъıти.

събѣгнѫти -нѫ -неши vb. καταφεύγειν confugere ant. събѣгохомъ въ манастырь κατεφύγομεν antch. - сѧ per. 63. chron. serb. zbjeg confugium rum. сбег turba.

събѣдити -ждѫ -диши vb. vincere ex. 181.

събѣдовати -доуѭ -доуеши vb. periclitari блаженъ моужь, иже въ моудрости оумьреть и въ съмыслѣ своюмь събѣдоуеть svjat.

събѣжати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. confugere свѣжало сѧ vost. 1. 71. sine сѧ fugere свѣжа изъ киева chron. 1. 208. 40.

съвабити -блѭ -биши vb. ἀποσυλᾶν eripere, recte allicere огнь сь небеси свабиша op. 2. 2. 151. nsl. zvabiti conciere lex.

съвада f. μάχη contentio krmč.-mih. adde chron. свадѫ строаше bell.-troj. 8. -моужемь men.-leop. -доу сотворити bus. 978. διαβολή calumnia а оучинить сѧ вамъ свада izv. 603. nsl. svada habd. lex. seditio trub. svaja hung. svajati se dain. svadnik trub. serb. svadja čech. svada rum. сфадъ croat. osvaditi accusare verant.

съвада f. σύνδεσμος copula свада 4. reg. 11. 14. -vost.

съвадитель m. διάβολος calumniator op. 2. 2. 289.

съвадити -ждѫ -диши vb. dissociare свадихь дроугоу сь дроугомь nom.-mik. 108. црьковникы сьвадиль еси greg.-lab. бѣ ихъ свадилъ per. 15. 30. - сѧ contendere prol. bell.-troj. per. 49. 21. λοιδορεῖσθαι kruš. nsl. svaditi bulg. svadi čech. svaditi.

съвадити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb κατέχεσθαι contineri сь своими копии сьвадивъше се сами себе попраше prol.-cip. cf. съвада.

съвадьливъ adj. contentiosus свадьливь misc.-šaf. свадливъ bell.-troj. 5. bus. 978. zak.-serb. danič. не свадливъ μὴ διάβολος tit. 2. 3. -vost.

съвадьникъ m. contentiosus pat. misc.-serb. krk. izv. 561. свадници и клеветници izv. 565.

съвадьнъ adj. qui litem habet mon.-serb.

съваждати -аѭ -аеши vb. διαβάλλειν calumniari prol.-mart. ad rixam incitare krk. adde ephr. nom.-lab. съважаюши на сварь izv. 559. сьваѣати соусѣда сь соусѣдомь misc.-serb.

съваждати -аѭ -аеши vb. iungere сважадаше два волы bell.-troj. 4.

съваждевати -аѭ -аеши vb. dissociare сва-

живаѥть sbor.-kir. 65. -живати брата съ братомъ pam. 254.
съваждениѥ n. rixa св- men.-mih. 164.
съвалити -лѭ -лиши vb. καταβάλλειν deiicere dial. ἀποκρημνίζειν praecipitare вѣтрь свалить chrys.-lab. - сѧ: оть дрѣва свалить се misc.-šaf. ис конѩ - ibid. bulg. svali.
свалъмъ m. gleba plumbea повелѣшѧ принести съвалъмы мѣдъны, и раждегъше ѩ паче огнѣ подъложишѧ подъ обѣ пазоусѣ sup. повелѣ съвалъмы оловѣны бити ѩ почелюстьма sup. ни ѥдного отъ свалмъ повръшти на земи sup. ѩко аште ис-пазоухъ истрѧсеши любо и ѥдинъ свалъмъ sup.
съвалѣти -ѩѭ -ѩѥши vb. deiicere да не бѫдетъ мечь остръ ни бричь наоштренъ, ни съвалѣимъ подъ ѧзыкомъ троуда и болѣзни greg.-naz. свалѣѭще πίπτοντες man. 64.
съварити -рѭ -риши vb. coquere misc.-šaf. kruš. - мѧсо dial.-šaf. зелиѥ - vita-theod. да не свариши агнеце въ млецѣ матери его op. 1. 12. сваривь и испекь nom.-lab. свари вареннѥ pent.-mih.
съвареннѥ n. coctio на свареннѥ пища твоѥѩ izv. 650.
съведеница f. simul introducta ни всѩкомоу клирикоу достойно имѣти соупроугы съвѣдьницѣ ἐξεῖναι συνείσακτον krmč.-saec. 13.
съведеннѥ n. σύζευξις coniunctio dial.
съвеселити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. collaetari dioptr. int. ноудѣмъ съвеселѧ сѧ izv. 448. моученикомь свеселе се prol.-rad. gr. συνευφραίνεσθαι.
съвести -дѫ -деши vb. καταβιβάζειν demittere krmč.-mih. καταφέρειν demittere hom.-mih. sup. κατάγειν deducere šiš. 72. men.-vuk. sup. христа свести rom. 10. 6. -apost.-maced.-bulg. дъждь - men.-vuk. - манноу chrys.-lab. - сь дрѣва prol.-cip. prol.-mart. огнь сь небесе - chrys.-frag. prol.-mih. дъждь сь небесе - prol.-mart. adde prol. prol.-vuk. misc. chron. содомьско попаленнѥ то съведе sborn. свѣ сиѥ двьрьцами κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος ies.-nav. 2. 15. -pent.-mih. не сведи мене вь смѣрѥниѥ hom.-mih. 136. сьведе ѥго вь корабль prol.-mart. - съ прѣстола men.-leop. сьведе илию hom.-mih. сведь измы и men.-mih. 178. содомь ско попаленнѥ то съведе bus. 299. - въ погыбѣль per. 21. вь толикоу ништетоу сьведе prol.-rad. καμαροῦν fornicare сведе сводъ καμάραν op. 2. 2. 127. adde страньна ме вьноутрь крова сьвеведосте dioptr.-lab. сьвевести men.-vuk. nsl. zvesti divendere lex.
съвести -дѫ -деши vb. coniungere cloz I. 133. вь ѥдино сведь krmč.-mih. сведе нихъ на любовь chron. 1. 228. 24. συνέχειν continere свѣдеть о мнѣ рьвеникь оусть своихь š.-gl. 65. ни сведеть о мнѣ рьвникъ оустъ своихъ mat. 28. in iure: съведите сѧ, кто боуде виноватъ bus. 395. cf. съводъ.
съвести -зѫ -зеши vb. convehere chron. 1. 24. 24. звезоша изъ городовъ медъы многъы per. 11. 34.
съвечерѣти -ѩѭ -ѩѥши vb. una coenare.
съвивати -лѭ -лѥши vb. convolvere ioann. sup. domet. trigl. - антимись trêb. 111. ѩдриломь свиваемомь sabb. 183. вьноутрьнѩѩ сьвиваѥма chrys.-lab.; male extendere sup. 134. 7. - сѧ ἐλίσσεσθαι convolvi sup. съвиваюштаго сѧ о(тъ) гнойнъıѩ болезни izv.-549.
съвидѣти -ждѫ -диши vb. videre сьвиде βλέπων šiš. 143. - сѧ videri danič.
съвитательница f. quae una habitat pat.-šaf. 357.
съвити -вьѭ -вьѥши vb. ἐντυλίττειν involvere io. 20. 7. -ev.-saec. xiv. ἑλίσσειν convolvere š.-gl. 90. 219. barl. prol. proph. misc. - опашь prol.-lab. men.-vuk. op. 2. 2. 62. оубожие оу него въ калитѣ гнѣздо свило sbor.-kir. 65. извитъ connexus sup. pro съвитъ; особь свитъ χωρὶς ἐντετυλιγμένον io. 20. 7. -mat. 35. аще те свиеть срьдьце misc.-šaf. 158. костьми же и жилами мѧ съви cyr.-hier. совѣй ми .в. оужа пѣскомь bus. 655. свиенные хартие misc.-šaf. свиени косми misc.-šaf. свитоѥ ѩвлѩѥть плащаницоу etc. ant.-hom. 150. - сѧ tur. misc. 36. небо ѩкоже хартиѩ сьвиеть се chrys.-lab. жилы сьвише се men.-vuk. съвьють сѧ въ свитокъ tur. роучныѥ жилы владещоую (-штѧѩ) сьвише се и быше мрьтвы и не гноуты τὰ κινητικὰ τῶν ἄρθρων νεῦρα συσταλέντα ἔμειναν νεκρὰ καὶ ἀκίνητα prol.-rad. 49.
съвитиѥ n. convolvere - жиламь владоущимь men.-vuk. - владещимь prol.-rad.
съвитъкъ m. τόμος tomus krmč. men.-vuk. - книжьнь χάρτου men.-vuk. pat. adde barl. prol.-vuk. bon. prol.-mih. triod. misc. ber. κεφαλίς caput iez. 2. 9. -proph.
съвитъчанъ adj. tomi pat.-šaf. 102. cf. -чьнъ.

съвитъчьнъ adj. tomi свит- prol.-mart. свиточьно имє men.-leop. сьвит- hes. 41.

съвитьнъ adj. tomi georg.-šaf.

съвладати -аѭ -аѥши vb. dominari pent.-mih.

съвладѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. dominari tur.

съвлажати -аѭ -аѥши vb. humectare потомь тьньцѣмь сьвлажаѥмь chrys.-lab.

съвлажити -жѫ -жиши vb. humectare посли лазарꙗ, да и малымъ прѣстомъ съвлажитъ ми оуста sborn.-saec. xvi. -vost. да малъимь пьрстьмь съвлажить ми оустьнѣ izv. 548. - сѧ: - сѧ отъ воды isaak.

съвласти -дѫ -дєши vb. ἄρχειν regnare ex. adde sup. 26. съвласти начнєть ἄρξει dan. 5. 7. -vost. ἐξάρχειν auspicari proph. κυριεύειν, κατακυριεύειν dominari pent.-mih. op. 1. 241. єюжє съвладє ἣν ἐκυρίευσεν dan. 11. 4. -vost. съвладє землєю κατεκυρίευσαν τῆς γῆς num. 21. 24. -vost. -дєть нмь (градомь) pent.-mih.

съвлачити -чѫ -чиши vb. ἀποδύνειν, ἐκδύνειν exuere krmč.-mih. sup. ant. dial. ἀπογυμνοῦν spoliare sup. ризоу сьвлачє prol.-rad. dial.-šaf. ижє съвлачить оубогаго sborn. мрьтвыѥ вь гробѣхь сьвлачєщє misc.-šaf. з божиѥ пльти свлачиши лентий hom.-mih. - сѧ men.-mih. de serpente misc. 11. ризь - hom.-mih. 186. оумъ съвлачить сѧ вєтъхаго человѣка и облачить сѧ новаго isaak.

съвлѣкати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. exui par.

съвлѣчєниѥ n. ἀπέκδυσις exuere šiš. 243. spolium op. 1. 127. pro сполꙗ mat. 52.

съвлѣшти -кѫ -чєши vb. ἀποδύειν, ἐκδύειν exuere ostrom. pent.-mih. sup. ant. proph. adde pat. сьвлѣкошє сь мєнє одєждоу typ.-šaf. сьвлѣкь сь сєбє расоу prol.-mart. свлѣцıı кого ризъ men.-leop. сьвлѣчєть ризы своѥ pent.-mih. -кошѧ съ нєго mat. 15. сь одєждє сьвлѣчєнь prol.-mart. сьвлѣци сє колѥ ioann. - кого сь ризь hom.-mih. - съ кого ризы proph. сволокшє mat. 31. съвлѣхъ aor. glag. - сѧ ἀποδύεσθαι, ἀπεκδύεσθαι exui bell.-troj. 7. sup. chron. - ризь io.-sin. славы - hom.-mih. - бєсьмрьтиꙗ chrys.-lab. - злобы isaak. съвлъкъ сѧ sborn. sup. съвълъкъ сѧ izv. 595. своꙗ вєтъхоты съвлѣцıı сѧ io.-clim. сьвлькьшє сє вєтьхааго чловѣка šiš. 179. сьвлѣчє сє сь свити men.-mih. сьвлѣкьши сє оть ризь prol.-mart.

съводити -ждѫ -диши vb. καταβιβάζειν demittere krmč.-mih. κατάγειν deducere prol. izv. 421. krmč.-mih. промысломь о нѥмь тако сьводить sabb. 95. вь адь - prol.-mih. своды сводити fornices facere sabb.-typ. 121.- сѧ: съвождааше сѧ источьникъ io.-sin.

съводъ m. κιβώτιον arca сводь prol.-cip. βαλβίς prol.-rad. καμάρα fornix op. 2. 2. 127. trigl. своды сводити sabb.-typ. 121. сьводь men.-mih. 375. вьнидє вь своды men.-mih. 178. regressus cf. danič. nota in iure: иди на сводъ, кдѣ єси възѧлъ; съвєдитє сѧ, кто боудє виноватъ, на того татьба снидєть bus. 395.

съводьникъ m. ad quem accusatus regreditur danič.

съводьнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. inundari ащє ли ины мѣнєтъ, имижє сє сьвонитъ ex.

съвозьникъ m. auriga свозн- ber. звозн- men.-leop. 421.

съвойникъ m. συστρατιώτης commilito šiš. 138.

съвойнъ m. συστρατιώτης commilito ant. sup. sabb. 117. alex.

съвойньство n. συνστρατεία communis militia св- nom.-mik. 136.

съвойньствовати -воуѭ -воуѥши vb. una militare - комоу men.-leop.

съвойчьць m. volumen своıачаць danič.

съвойштакъ m. commilito сьв- š.-gl. 100.

съвора f. fibula камыка сьстєгана сьворою pent.-mih. 114. оба камыка измарагдова състєгана сворою συμπεπορπημένους vost. nsl. svora langwiede svor. sora croat. svora hung. russ. свора koppel čech. svora, svor; sevru pol. sfora, zwora rum. сфоаръ ngr. σφόρα ficelle vent.: thema съвр.

съвоѥвати -юѭ -юѥши vb. pugnare нє своюйта, братиє, на мою гроубость pam. 140.

съвоѥводьникъ m. qui simul dux est pent.-mih.

съвраждовати -доуѭ -доуѥши vb. ἐχθρεύειν adversari kruš. - комоу pent.-mih.

съвражити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. ἐχθρεύειν adversari exod. 23. 22. -kruš.

съврапѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. πιέζεσθαι premi єство тѣла злостра-

даниемь смирыетъ сѧ и съврапѣетъ сѧ psalt.-theod.

съвраскати -аѭ -аеши vb. ῥυσοῦσθαι rugari кожа -кает оp. 2. 2. 304. кожа сѧ совраскаеть и тѣло истощить сѧ io.-dam. мѣхъ дмемь надымаетъ сѧ, и на сланѣ ожестѣетъ и съвраскаетъ сѧ psalt.-theod.

съвратати -аѭ -аеши vb. contorquere мьчь често вельми сьвртаемь вь единоправнымь срьдьци вѣсть сьвратати и сьсѣцати ихь pat. 264.

съвратити -штѫ -тиши vb. παρατρέπειν devertere sup. 67. συστρέφειν contorquere ant. διαστρέφειν depravare sup. declinare sup. ἐκκλίνειν declinare сьвратити се кь рабоу своемоу pent.-mih. на прѣстѫплениие свратн κατέστρωσε hom.-mih. - водѫ sup. 201. - сѧ svjat. redire sup. διαστρέφεσθαι torqueri pent.-mih. deflectere greg.-lab. ἐξίστασθαι loco demoveri greg.-naz. - сѧ на инъ поуть proph. - сѧ съ правьдъ своихъ proph. - сѧ на беззаконние proph. сьвратн се осле сь поути ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ pent.-mih. сьвращь сѧ правааго пѫти dial.-šaf.

съвратословие n. figura quaedam sermonis bus. 270.

съвратъ m. τρόπος conversio - слыньчьныхь men.-mih. συστροφή conversio os. 4. 19. -proph. mat. 50. съвратъмь оума отъ оунышинны на горьшинѫ прѣпадъша не измоута ни сльяниш ни съврата подъимъ svjat. adde svjat.-op. 2. 2. 397. многорасколенъıа льсти съвратъı cyr.-hier.

съвратьнъ adj. conversionis hom.-mih. int. 169. -но страхованние hom.-mih.

съвраштати -аѭ -аеши vb. deflectere ex. sup. 441. -аютъ къ себѣ съ праваго поути meth. 7. - сѧ chron.

съвраштение n. conversio дивлю сѧ съвраштению томоу vost.

съвръжение n. deiectio свержение op. 2. 2. 114.

съвръстие n. sensus dubius: прьвомоу сьврьстию адамовоу cyr. 14. 25. сьврьстию сьоуза men.-mih. coniux danič.

съвръстовати -оуѭ -оуеши vb. perficere, uti videtur mon.-serb. все да свръстоую chrys.-duš. 16. adde 44.

съвръстъ m. aequalis оставль земльнаа родителѧ и свьрстъı obich.: thema dubium est.

съвръсть f. ἡλικία aetas поставимъ обьщь плачь на съврьсти и родъı раздѣльше сѧ greg.-naz. adde чьстьнаа съвьрьсть и богомоудраıа вьрьстѧ men.-saec. xi. aequalis соуть сьврьсти емоу men.-mih. ὁμῆλιξ coaetaneus иже съврѣсть есть свѣтовъ ex. ὁμόχρονος aequalis прьваго вѣ запоѣдь и намъ съврьсть greg.-naz. coniux sabb.-vindob. 123. извери себѣ подроужиѣ и на помощь сьврьсть себѣ cyr. 2. 4. еже оть тебе, господи, сьчетание сьврьстьı (-сти) моеıе sim. I. 9. adde поставимъ обьщь плачь на съврьсти greg.-naz. желае сьврьсти светыхь sabb.-vindob. 202. adj. indecl. дѣти сьврьсть емоу соуща greg.-lab.

съвръстьникъ m. συνηλικιώτης coaetaneus pat. prol. prol.-vuk. prol.-mih. men.-leop. chrys.-lab. krmč.-mih. 75 sabb.-vindob. ber. съверстьникъı своıа мирому съ рѣтай izv. 429. съвръсникъ: сьврьсьникь alex.-mih. 13. съвьрьстьникъ vita-theod. съвьрст- bus. 295. сверстн- bus. 482. alex.

съвръстьница f. aequalis leont. prol. pat. men.-leop. съврьстьницѫ вльть greg.-naz. σύζυγος coniux šiš. 241. ὅμοιος aequalis men.-vuk. prol.-rad. сьврьстьницоу створи блоудницоу krmč.-mih. 378.

съвръстьнъ adj. συνῆλιξ aequalis barl. triod. vita-theod. alex.-mih. 9. -ные дѣти men.-mih. миноути сьврьстные дѣти greg.-lab. сверст- bus. 490.

съврътати -аѭ -аеши vb. torquere - тѣло prol.-rad. 123. cf. съвратати.

съвръттѣти сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. verti свертитъ сѧ tur. 100.

съвръха f. compositio mon.-serb.

съвръховати -хоуѭ -хоуеши vb. τελειοῦν perficere hebr. 10. 14. -op. 2. 1. 166.

съвръховьнъ adj. supremus -вномоу наулоу hom.-mih.

съвръшавати -ваѭ -ваеши vb. συντελεῖν perficere proph.

съвръшати -аѭ -аеши vb. τελεῖν, τελειοῦν, ἐκτελεῖν perficere šiš. 122. ostrom. krmč.-mih. ant. adde sup. hom.-mih. svjat. men.-vuk. chrabr. 89. per. 87. ber. иерел -шаеть sabb. 76. сьврьшаемомь агрипниемь typ.-chil. καταρτίζειν perficere šiš. 170. ἐκπληρεῖν implere сьврьшаалше ноужде prol.-mart. ἀποδιδόναι reddere pent.-mih. слово съврьшаıа mat. 50. съвьршаемое тържьство bus. 382. - сѧ chron. -шаеть се слоужьба typ. chil.

съвръшевати -шоуѭ -шоуеши vb. per-

ficere leont. izv. 7. 152. par. pam. 126. mon.-serb. **єдинороднаго твоєго сына съвръшєва сѧ тайна** ant.-vost.

съвръшєниѥ n. τελείωσις consummatio sup. ant. ostrom. adde š.-gl. 71. ἀποτέλεσμα operum effectio nest. 17. 20. πλήρωμα plenitudo sup.

съвръшєнъ adj. τέλειος perfectus ant. sup. ostrom. adde cloz I. 429. **южє вь съврьшєноу мѣроу вьзраста бѣшє** greg.-mon. chron. cf. **-шити**.

съвръшєньство n. consummatio.

съвръшєнѣ adv. perfecte sup. **-нѣѥ** sup.

съвръшитєль m. τελειωτής consummator šiš. 51. 248. sabb. 60. int. io.-sin. prol.-mih. - **вьсакой вєщи** cyr. 5.

съвръшити -шѫ -шиши vb. καταρτίζειν, ἀποτελεῖν perficere sup. καταρτίζεσθαι absolvere cloz I. 22. **съврьшилъ єси** κατηρτίσω ostrom. adde hom.-mih. chron. τελειοῦν coquere sup. 294. - **законъ** cloz I. 289. **исврьш-** glag. rum. **съвършєск.**

съврѣдиѥ n. συμπάθεια commiseratio **годъ єсть бєзврєдиꙗ и годъ съврєдиꙗ** καιρός ἐστιν ἀπαθείας καὶ καιρὸς συμπαθείας io.-clim.

съврѣти сѧ -рѫ сѧ -рєши сѧ vb. ἐκβράζεσθαι effervescere ant. 79. sine **сѧ**: **съврѣ** sup. 171. 5. coqui **съврьѧть** sup. 170. 15. **съврѣша кости єго** ἥψηται τὰ ὀστᾶ αὐτῆς iez. 24. 5. -proph. **съврѣшѧ** mat. 50. nsl. zevrelica vappa habd.

съврѣшти -ръгѫ -ръжєши vb. ῥίπτειν, καταβάλλειν deiicere sup. hom.-mih. io.-sin. prol.-vuk. pat.-mih. misc. barl. per. 47. 66. chron. - **ꙗрьмъ** sup. ἀφαιρεῖν demere proph. **съврьгошє къждо врѣтищє своє** καθεῖλον gen. 44. 11. -pent.-mih. - **сь сєбє** sup. - **съ нєбєсъ** pam. 254. **съврьжєнь сь конꙗ** ok. 57. **съврьжє сь стльпа** sabb. 18. **съвръзи долоу** men.-leop. - **долоу** vita-theod. destruere - **капишта** sup. **съврьжєнъ бысть съ конꙗ** sborn. **хотѣ съврѣщи одрь** hom.-mih. 161. **съврьзѣтє врѣтища сь клюсєть** misc.-serb. **съврьгьшє ризы сь сєбє** pent.-mih. **своѥ си сврьгь богатьство** hom.-mih. **оть стола съврьжєнь бысть** izv. 6. 384. **съкрьжєть на скоты** ἐπέσται exod. 9. 3. -pent.-mih.

съвтѣти v. **свьтѣти**.

съвъводити -ждѫ -диши vb. ἐπεισάγειν introducere **борьбоу** - prol.-rad. 141.

съвъгнитиѥ n. putrescere: male ποίησις pro πύωσις op. 2. 2. 203.

съвъдворꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗєши сѧ vb. una habitare int. 297.

съвъдворєниѥ n. una habitare chrys.-lab. **оть полихрониѥва съвьдворєниꙗ** ἐκ τῆς τοῦ πολυχρονίου συναυλίας prol.-rad. 150. **-вадворѣ-** ichn. 39.

съвъдомити -млѭ -миши vb. una in domum recipere **съвъдомити хотєштєи єго сєбѣ** sabb. 22.

съвъжєшти -жєгѫ -жєжєши vb. incendere **пєщь** - prol.-rad. 154.

съвъзвєсєлити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. una laetari mir.

съвъздвигнѫти -нѫ -нєши vb. simul tollere izv. 460.

съвъздрастьнъ adj. συμφυής innatus irm.

съвъздъхати -аѭ -аєши vb. simul gemere.

съвъзимати -аѭ -аєши vb. sumere frag.-bulg.

съвъзискати -штѫ -штєши vb. una quaerere chrys.-lab.

съвъзисковати -оуѭ -оуєши vb. una quaerere **-зыс-** chrys.-lab.

съвъзити -идѫ -идєши vb. simul ascendere.

съвъзнєсти -сѫ -сєши vb. simul efferre greg.-naz.

съвъзрастати -аѭ -аєши vb. una crescere chrys.-lab. dioptr. gr. συναυξάνεσθαι.

съвъзрасти -стѫ -стєши vb. συναυξάνεσθαι una crescere dial. prol.-mih.

съвъзрастьнъ adj. aequalis steph.

съвъзъпити -пиѭ -пиєши vb. simul exclamare.

съвъзѧти сѧ -зьмѫ сѧ -зьмєши сѧ vb. simul efferri **нє -зєть сє онь самодрьжниємь** greg.-mon. 86.

съвъкоупитєль m. qui colligit ioann. **съвькоупитєлꙗ погыбьшимь странамь отьчьствиꙗ єго** sim. I. 2.

съвъкоупитєльнъ adj. colligens int.

съвъкоупити -плѭ -пиши vb. συναθροίζειν, συνάγειν colligere sup. ostrom. krmč. 33. sup. chron. ἑνοῦν unire **-пѣ** irm. ἑνοποιεῖν unire irm. συνάπτειν copulare sup. **съвъкоуплєни любъвьнѣ** sborn. - **сѧ** chron. **рати съвъкоуплꙗшѧ сѧ** men.-leop.

съвъкоуплꙗти -ꙗѭ -ꙗєши vb. συνάγειν colligere krmč. 45. sup. chron. συνάπτειν coniungere hom.-mih. cloz I. 534. - **сѧ** greg.-mon. 83. chron. coire krmč.-mih. 59.

съвъкоуплєниѥ n. ἕνωσις unio sup. 147. ὁμόνοια concordia ant. antch. sup. 147. συνάλλαγμα commercium proph. adde

chron. 1. 37 coitus моужа сьвькоуплюнниюмь пльтьнымь боудоуща сь тобою greg.-lab. κτῆσις acquisitio greg.-naz.

съвъкоупъ m. ἕνωσις unio op. 2. 2. 289. συναίρεσις coniunctio op. 2. 2. 298. ὁμόνοια concordia op. 2. 2. 254.

съвъкоупьникъ m. qui colligit men.-mih.

съвъкоушати -аѭ -аюши vb. συνεσθίειν una edere men.-vuk. prol. gr. συγγεύεσθαι.

съвъмѣстити -штѫ -стиши vb. συγχωρεῖν indulgere совъмѣсти, влад'ыко συγχώρησον antch.

съвъмѣстьникъ m. ἐγχώριος indigena men.-vuk.

съвънити -идѫ -идеши vb. simul ingredi greg.-mon. 83. prol.-rad.

съвъпити -пиѭ -пиюши vb. clamare una cum aliquo typ.-chil. kruš. сьвьпиють тебѣ и авель кь богоу typ.-chil.

съвъплъчение n. acies instructa сьвьплъч- sup. 19. 28.

съвъпрашание n. ζήτησις, συζήτησις quaestio krmč. 52. op. 2. 1. 135.

съвъпрашати -аѭ -аюши vb. συζητεῖν inquirere - са sup. 360. διαλέγεσθαι colloqui op. 1. 89. proph. mat. 35. rixari hom.-mih. -прош- izv. 6. 35.

съвъпримати -аѭ -аюши vb. una excipere.

съвъпросьникъ m. συζητητής qui inquirit šiš. 227. euchol.

съвъсельница f. quae una habitat о чистото, прѣдьтече и сьвьсельница светаго доуха belg.

съвъсиꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. una lucere съвъсиꙗють съ прозаблѭщими dioptr.

съвъскрьснѫти -нѫ -неши vb. una surgere пак'ы съвъскрьсъша пльтиѭ sup. 415.

съвъслѣдовати -оуѭ -оуюши vb. simul sequi - кого leont.

съвъслѣдьница f. quae una sequitur prol.-bulg.

съвъспитати -аѭ -аюши vb. simul educare gr. συνεκτρέφειν.

съвъспросити са -шѫ са -сиши са vb. inquirere -шахоу сꙙ chron. 1. 96. vi.

съвъспѣвати -аѭ -аюши vb. simul canere leont.

съвъставити -влѭ -виши vb. συνιστάναι secum suscitare -вьс- sup. 378.

съвъстати -анѫ -анеши vb. simul surgere съвъстанеши greg.-naz.

съвъстаꙗти -аѭ -аюши vb. simul surgere ioann.

съвъсходити -ждѫ -диши vb. simul ascendere hom.-mih. 199.

съвъсхытити -штѫ -тиши vb. συναρπάζειν corripere ant. adde sup. 81. 14. - са: славою царьствна сьвьсхытивь се greg.-mon. 71.

съвъоучиниꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. ordinare prol.-rad.

съвъоучинение n. σύνταξις compositio men.-vuk. adde dioptr. 398. prol.-rad.

съвъходити -ждѫ -диши vb. συμβαίνειν contingere чюдо нѣкоие сьвьходить men.-vuk.

съвъходьнъ adj. sensus dubius: вьображенние сьвьходьно prol.-mart. 106.

съвъчиниꙗвати -аѭ -аюши vb. συναριθμεῖν adnumerare prol.-rad.

съвъединити са -нѭ са -ниши са vb. ὁμονοεῖν consentire men.-vuk.

съвычай m. consuetudo men.-leop. συνουσία conversatio zlatostr.-saec. xvi. сиротьства ради дѣтий и женьнꙑ съв'ычаꙗ zlatostr. pro διὰ τὴν χηρείαν τῆς γυναικός св- alex.

съвычение n. consuetudo, uti videtur не оумили тебе моꙗ оутрока, ни свычение (νουθεσία) сестры твоеꙗ, ни пожитие домачадець твоихъ vost.

съвышати са -аѭ са -аюши са vb. ὑψοῦσθαι exaltari св'ышааше са sup. 394.

съвышьнь adj. ὁ ἄνωθεν qui de alto est; qui de coelo est sup. 382. -шние отъкрьвение chrys.-lab. отъ съв'ышьнꙑꙗ благодати izv. 463.

съвьсьма adv. praecipue свьсьма men.-mih. 377. свасма pat.-šaf. serb. sasma.

съвьсьмьнъ adj. ὁλοτελής integer свесемный op. 2. 2. 8. cf. вьсьмьство.

съвьсьмьство n. ὁλότης integritas op. 2. 2. 8. cf. вьсьмьство.

съвѣда f. не- numerus infinitus: мнозии любещией бога ꙗвише се безчислна моученикь и несвѣды светитель sabb.-vindob. колико ти соуть несвѣды июдей вѣровавшиихъ sabb.-vindob. cf. несъвѣда.

съвѣдати -аѭ -аюши vb. scire izv. 613. св- krmč.-mih. 216. chron. 1. 16. 31.

съвѣдоковати -оуѭ -оуюши vb. testificari misc.-šaf. glag. š.-gl. 81. mon.-serb. danič.

съвѣдокъ adj. conscius pat.-mih m. testis glag. sabb.-typ. -ка приведе zak.-serb. азъ бити са хощоу, не акы съ храбры

нѣкыими и съ съвѣдокы ратимъ chronogr. свѣдьци š.-gl. 96. nsl. svêdok čech. svědek pol. świadek.

съвѣдомъ adj. μαρτυρούμενος qui boni est testimonii изберѣте моужь отъ васъ свѣдомъ .з. act. 6. 3. -vost. свѣдомъ же всею страною июдѣискою μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων act. 10. 22. -vost. св- šiš. 22. notus leont.

съвѣдочити -чѫ -чиши vb. testari св- mon.-serb.

съвѣдочьба f. testimonium св- mon.-serb.

съвѣдочьнъ adj. testatus св- danič.

съвѣдочьство n. testimonium glag. mon.-serb. -чанство š.-gl. 94.

съвѣдь f. conscientia, uti videtur: сьвѣдиѭ имѫште въ страсѣ отити sup. 108. 9. adde antch.

съвѣдьца m. conscius свѣтца mon.-serb.

съвѣдѣние n. μαρτυρία, μαρτύριον testimonium prol.-rad. šiš. 212. adde bus. 289. op. 2. 2. 242. 262. ostrom. свѣдѣнье izv. 696.

съвѣдѣтель m. μάρτυς testis ostrom. sup. cloz I. 72. 717. 742. ant. šiš. παιδαγωγός paedagogus sup. 236. mat. 32. свѣдит- mat. 26. bulg. -ница f. mon.-serb.

съвѣдѣтельствие n. μαρτύριον testimonium ostrom.

съвѣдѣтельство n. μαρτυρία testimonium sup. ostrom. св- assem.

съвѣдѣтельствовати -воуѭ -воуеши vb. μαρτυρεῖν, μαρτύρεσθαι testari sup. ostrom. cloz I. 687. св- šiš. 12. assem. chron.

съвѣдѣтелиевати -лиѭ -лиеши vb. testari -лиетъ antch.

съвѣдѣти -вѣмь et -вѣдѣ -вѣси vb. συνειδέναι conscium esse свѣдоущи женѣ его šiš. 10. ἐπίστασθαι scire; γιγνώσκειν noscere ostrom. sup. greg.-naz. кто звѣрий вьсѣхъ свѣсть поне имена; svjat. διαγινώσκειν noscere совѣсть ex. φρονεῖν intelligere свѣдоущь š.-gl. 89. съвѣдѣ mat. 54. izv. 538. съвѣдоущие izv. 338. съвѣдоущимъ 518. adde ant.-hom. chrys.-lab. вы свѣсте scitis hom.-mih. свѣды chron. 1. 4. 76. 90. 96. 106.

съвѣса f. statera мѣрила и споуди и свѣсы и ставила karamz. I. 506.

съвѣсити -шѫ -сиши vb. χαλᾶν demittere ostrom. šiš. 137. κατάγειν deducere ant. 9. 30. šiš. demittere per. 35. chron. 1. 56. βάλλειν iacere men.-mih. -сише тѣло оужи men.-mih. - сѧ: оустны съвѣсише се greg.-lab.

съвѣстель m. ἐπιστήμων gnarus op. 2. 2. 430. testis ant.-hom. 218. šaf.-frag. 56.

съвѣститель m. nuncius, uti videtur proph.

съвѣстити -штѫ -стиши vb. ἀγγέλλειν, ἀναγγέλλειν nunciare proph.

съвѣстовати -стоуѭ -стоуеши vb. ἀπαγγέλλειν nunciare proph. op. I. 121. св- hom.-mih. 117.

съвѣстъ adj. notus бѣаше -сто men.-mih. 197.

съвѣсть f. συνειδός, συνείδησις conscientia sup. ant. šiš. 49. 56. triod. greg.-naz. men.-mih. tur. chron. сьвѣсть слъзами измываше greg.-mon. да свѣсть его приноудить hom.-mih. 139. διάνοια mens sup. о свѣсти злаа и о иномь оубииствѣ а не нь о такомь ὦ συνειδήσεως κακῆς ἐπὶ οἱῳδήποτε φόνῳ hom.-mih. 178. свѣсть имоуще благоу šiš. 196. вьсею свѣстию живоу богови šiš. 40. оть сьвѣсти отьпадь prol.-mart. въ чистѣ съвѣсти sborn. bus. 298. пригорблень своею свѣстью men.-vost. моужи не хранеть сьвѣсти женамь prol.-vuk. prol.-mih. 192. τὸ εἶδος species krmč.-mih.

съвѣстьникъ m. qui conscius est свѣстьници семоу соуть ephr.-belg.

съвѣстьнъ adj. συνειδήσεως conscientiae io.-clim. γνωστός notus proph. sciens къто съвѣстънъ токмо богъ единъ; bon.

съвѣстьствовати -воуѭ -воуеши vb. conscium esse: male συνήδεσθαι op. 2. 2. 27.

съвѣтивъ adj. prudens помощь даеть сѧ отъ бога съ срдцмь свѣтивомь bus. 384.

съвѣтие n. consilium ichn.

съвѣтованиие n. consilium о -ниы злѣишаго chrys.-lab.

съвѣтовательнъ adj. consulens int. 90.

съвѣтовати -тоуѭ -тоуеши et -товаѭ -товаеши vb. συμβουλεύειν consulere ant. krmč. sup. prol.-mih. βουλεύεσθαι deliberare -ваемь part. men.-vuk. - съвѣтъ sup. 207. 2.

съвѣтъ m. βουλή, συμβούλιον consilium cloz I. 899. ostrom. sup. chron. βουλευτήριον consilium св- sup. сьвѣть, иже аще сьвѣщаете, потворить и господь hom.-mih. 19. вражиемъ совѣтомъ bus. 718. сьвѣть сьборьникь сьставише greg.-lab. сьвѣть даеши ichn. бе-свѣта творащ μὴ μετὰ βουλῆς κριτῶν antch. συνθήκη pactum cloz I. 243.

σύμφωνον pactum sup. 244. σύνθεμα constitutum съвѣтомь гредꙑ συνθέματι βαδίζον men.-mih. σύμφωνον pactum съвѣтъ творнши σύμφωνα ποιεῖς cloz I. 235. ἀναφορά animi collectio krmč.-mih. insidiae sup. 214. 19. зьли съвѣти δόλος dolus sup. 63. 23. nsl. svet, svetnik rum. сфат.

съвѣтьникъ m. βουλευτής, σύμβουλος consultor ostrom. sup. barl. ant. ioann. св- chron. ни свѣтника ни рѣдника krmč.-mih. 220. ἀντιφωνήσας krmč.-mih.

съвѣтьница f. βουλευτήριον curia greg.-naz. per. xxxix. σύμβουλος quae consulit men.-vuk. prol.-mart. prol.-rad. adde hom.-mih. 13.

съвѣтьничьскъ adj. senatoris -ска честь krmč.-mih. 213. βουλευτικός prol.-rad.

съвѣтьнъ adj. συμβουλίας consilii ant. сь ними -тенъ per. 71. 18. strum.

съвѣтьствовати -воуѭ -воуюши vb. consulere greg.-lab.

съвѣчьникъ m. coaeternus сьобразьнь кь отьцоу и сьвѣчьникь hom.-mih.

съвѣчьнъ adj. coaeternus hom.-mih.

съвѣштаваније n. convenire krmč.-mih.

съвѣштавати -аѭ -аюши vb. λαλεῖν loqui ant. sup. 185. βουλεύειν consulere dial. συμβουλεύειν proph. adde sbor.-kir. 4. lavr.-op. 30. цѣноу сьвѣщаваше hom.-mih. съмьрть съвѣштаваѭште izv. 476. - сѧ σύμφωνα ποιεῖν pacta facere sup. свѣщавати се на зло krmč.-mih.

съвѣштаније n. convenire hom.-mih. chron. съ мьньшими лѫбъвьною съвѣщаније izv. 431.

съвѣштатель m. qui convenit misc.-šaf.

съвѣштати -аѭ -аюши vb. ἀναφωνεῖν pronunciare sup. λέγειν dicere sup. 302. 309. loqui sup. πείθειν suadere; βουλεύεσθαι consulere ostrom. ant. adde chron. не вѣдѣ, что съвѣщаю izv. 611. συμφωνεῖν ostrom. - на кого proph. - злый свѣть sim. I. 22. соудъ на господи съвѣштанъ бꙑ svjat. оба бѣста сьвѣщана hom.-mih. 207. καταβάλλειν pendere цѣнѫ съвѣшташѧ cloz I. 231. μνηστεύειν spondere дѣва сьвѣщана παῖς μεμνηστευμένη pent.-mih. - сѧ ἀνακοινοῦσθαι consultare sup. 145. συμβουλεύειν, συμβουλεύεσθαι consulere sup. chron. 1. 6. 10. συμφωνεῖν consentire sup. συντάσσεσθαι convenire сь женою сьвещи се συνετάξατο hom.-mih. μελετᾶν curare sup. 295. 14.

съвѣштевати -аѭ -аюши vb. convenire звѣщевающе op. 2. 1. 51.

съвѣштьникъ m. σύμβουλος consiliator сьв- sup. 299. 16.

съвѫжнь v. съвѧзьнь.

съвѧза f. δεσμωτήριον carcer; ἀσφάλεια carcer men.-vuk. δεσμός vinculum prol.-cip. krmč. men.-vuk. acad. свьза πέδη prol.-rad. сьвеза сапожьна σφυρωτὴρ ὑποδήματος pent.-mih. cf. съвѫза.

съвѧзаније n. colligatio; δεσμά carcer proph. adde ant.-hom. hom-mih. vinculum - сотонино sim. I. 26.

съвѧзати -заѭ -заюши et -жѫ -жеши vb. συνδεσμεῖν colligare cloz I. 849. 853. sup. ant. proph. adde chron. δεῖν ligare ostrom. cloz I. 604. 822. sup. δεσμεύειν ligare ostrom. καταδεσμεῖν ligare -заетъ cloz I. 824. διαδεσμεῖν ligare sup. 339. hom.-mih. κατέχειν cohibere sup. 332. съвѧзаютъ книгꙑ bus. 389. сьвезань желѣзꙑ вь кладѣ greg.-lab. вь любовь свезати krmč.-mih. 230. сьвезавь светаго на колеси prol.-mart.: male pro съзьдати πλάττειν creare sup. 354. coniug. V. 1. (-аѭ) cloz. sup. 339. hom.-mih. chrys.-lab. ostrom. antch. krmč.-mih. chron. bus. 389. impt. свѧжамъ bon. съвѧжѣте bus. 45. съвѧзанъ δέσμιος vinctus sup. 347. зв- sup. 190. изв- sup. 59. chron. sim. I. 29. изьв- sim. I. 29. сьсв- sabb. 100. съвѣз- cloz I. 566. 783. - сѧ: свеза се любꙑ leont. сьвезають се krmč.-mih. оузами брака не свезавша се krmč.-mih. клетвою свезати се на кого krmč.-mih.

съвѧзьлце n. vinculum свѧзлце alex.

съвѧзовати -зоуѭ -зоуюши vb. συνδεσμεῖν colligare isaak. dial. ioann. int. 280. io.-sin. sup. 441. chrys.-lab. men.-mih. hom.-mih. ephr. krmč.-mih. dioptr. men.-leop. isaak. nom.-mik 21. clim. ber. сьсв- pan.

съвѧзъ m. σύνδεσμος, δεσμός vinculum šiš. 161. men.-vuk. сьвезомь сьвежемь те δεσμῷ δήσομέν σε iudic. 15. 13. -pent.-mih. отъ съвѧза врѣждати сѧ greg.-naz. cf. съвѫзъ.

съвѧзꙑвати -аѭ -аюши vb. colligare chron. 1. 18. 196.

съвѧзь f. vinculum свѧзь alex.

съвѧзьникъ m. δέσμιος vinctus philem. 1. 1. -bulg. chrys.-lab.

съвѧзьнъ adj. vinctus -нꙑимь; -нꙑхь; -нꙑнхь; -нꙑе hom.-mih. 10. 50. 51. 52. κατάδικος condemnatus hom.-mih.

съвѧзьнь m. δέσμιος, δεσμώτης vinctus ostrom. sup. κατάδικος condemnatus sup. -зньꙗ sg. g. chrys.-duš. -зньꙗ sg. g. men.-mih. men.-vuk. -зние pl. a. prol.-

mart. свѧзьнѥмь, сьв- sg. i. šiš. 169. 247. свѧзѥнь ber. -жнь prol.: nota σύνδεσμος vinculum вь свѧзнѣ act. 8. 23. -strum. cf. съвѫзьнь.

съвѧзѣти -жѫ -зиши vb. haerere доуша бо ѥго свѧзить съ доушеѭ ѥго ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς gen. 44. 30. -vost., qui male inf. -зити esse statuit.

съвѧсло n. vinculum pat.-mih. krk. izv. V. 366. cf. съвѧзльцѥ.

съвѫза f. δεσμωτήριον carcer; δεσμός vinculum men.-vuk. proph. prol.-triod. -зѫ срьдьчьнжѭ greg.-naz. -зы pl. a. izv. 437. cf. съвѧза.

съвѫзъ m. σύνδεσμος, δεσμός vinculum sup. ant. antch šiš. 194. pat.-mih prol.-rad. lavr.-op. 37. ошаа сѥ своуза prol.-rad. adde chrys.-frag. dial.-šaf. šiš. 16. krmč.-mih. iez. 13. 11.-proph. съвѫзомь любовънъимь cloz I. 533. cf. съвѧзъ.

съвѫзьникъ m. vinctus men.-mih. prol.-mih. свѹзн- ber.

съвѫзьнъ adj. vinculi слово съвоузноѥ σύνδεσμος op. 2. 2. 37.

съвѫзьнь m. δέσμιος vinctus съвоузьнѧ pl. a. op. 2. 2. 24. cf. съвѧзьнь.

съгадати -аѭ -аѥши vb. convenire chron. I. 137. 13; 213. 9. per. 58. 3. сгадавъ съ своими дѣтми sbor.-kir. 51. russ. сгадъ opinio cf. чѧдь.

съгаждати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. convenire, uti videtur sabb.-typ. -ђа- mon.-serb.

съганѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. συνελαύνειν compellere ant.

съгарати -аѭ -аѥши vb. καίεσθαι ardere ostrom. chrys.-frag. triod. ioann. bus. 689. prol.-mart. sabb. 192. chrys.-lab. danič. -раше коупина hom.-mih. - желаниѥмь isaak. ephr. -рѣ- ev.-buc.

съгвоздити -ждѫ -здиши vb. clavis firmare а вы дрѣвѣ съгвоздивше кланѣѥте сѧ акы богоу krmč.-saec. XVI. -vost

съглавиѥ n. cervical паволочитоѥ зголовьѥ соломы натканo dan.-izv. 268.

съглаголаниѥ n. colloqui, convenire ber.

съглаголати -лѭ -лѥши vb. διαλέγεσθαι disputare sup. 274. συνομιλεῖν colloqui proph. sabb. 20. 63. - противоу ἀντιλέγειν contradicere proph. не лиха чесо -vost. I. 389. пѣнна - sabb. 112. сѥ слово съглагола greg.-naz. - сѧ: чьто сѧ ѩвить, чьто ли сѧ съглаголѥть мнѣ; greg.-naz.

съглаголовати -лоуѭ -лоуѥши vb. colloqui dioptr. misc.-šaf. 52.

съглагольникъ m. qui colloquitur chrys.-lab. pan. ber. συνήγορος advocatus krmč.-mih. - рекьше помощникь застоуплениѭ ibid.

съглагольствовати -воуѭ -воуѥши vb. colloqui chrys.-lab.

съглаждати -аѭ -аѥши vb. laevigare -сѥ ichn.

съгласити -шѫ -сиши vb. συμφωνεῖν consonare misc.-šaf. - сѧ pan. int.

съгласиѥ n. συμφωνία concentus ant. svjat.-mat. 9. pat. ioann. ephr. misc.-šaf. greg.-mon. sabb. 139. ber. пѣснивьць и -mon.-serb.

съгласовати -соуѭ -соуѥши vb. συμφωνεῖν consonare dial. svjat.-op. 2. 2. 388. dioptr. alex.-mih. 170. - сѧ krmč.-mih. int

съгласьникъ m. qui consonat sbor.

съгласьно adv. congrue згласьно поють hom.-mih. - възъпити izv. 599.

съгласьнъ adj. σύμφωνος consonus sup. ant. krmč.-mih. cyr. 8. bus. 179. аще ѥсть сьгласьна рѣчь ихъ, и ѩко развѣдоше ѥ hom.-mih.

съгласьнѣ adv. congrue hom.-mih.

съглашати -аѭ -аѥши vb. consonare ioann. int. - сѧ misc.-šaf. greg.-mon.

съглашениѥ n. consonare sabb. 164. misc.-šaf. - о зълѣѥмь izv. 475.

съглѧданиѥ n. σκοπή exploratio ant. izv. 668. ber. ziz.

съглѧдатай m. explorator ber. alex.

съглѧдатель m. explorator int. 35.

съглѧдати -аѭ -аѥши vb. κατασκοπεύειν explorare pent.-mih. ἐπισκέπτεσθαι considerare sup. 145. pent.-mih. explorare pat. greg.-naz. cyr. 2. greg.-mon. men.-mih. hom.-mih. sabb. 22. domet. greg.-lab. bus. 643. per. chron. ziz. ber. ἀναθεωρεῖν contemplari strum. παρατηρεῖν observare luc. 20. 20. -mat 35. ἐπιτηρεῖν sup. 66. καταμανθάνειν intueri pent.-mih. ἱστορεῖν lustrare šiš. 114. adde izv. 668. - протѧжениѩ izv. 658. съглѧдай въ соусѣцѣ, ѥда како мало моукы обращеши vita-theod. съглѧда съсоудохранильникы greg.-naz. bibliogr.-listy I. 90. пришьдьшоу сьглѥдати зиждоуштихъ sabb. 98.

съглѧдованиѥ n. καταμανθάνειν intueri antch.

съглѧдовати -доуѭ -доуѥши vb. σκοπεῖν explorare ant. pat. chrys.-frag. -вай imperat. antch.

съглѧдъ m. exploratio -ды pl. a. per. 72. 15.

съгладьникъ m. explorator **-дн-** alex. **-данинкь** pent.-mih.

съгнати -женж -женеши vb. deiicere prol.-vuk. - **сь стола** men.-mih. - **со стола** cyr. 28. - **сь прѣстола** prol.-mih. - **оть прѣстола** prol.-mih. - **сь стѣны** sabb.-typ. adde chron. 1. 132. 33; 232. 10. compellere, cogere - **звѣры** sabb. 10.

съгнести -тж -теши vb. συνθλᾶν, συνθλίβειν comprimere men.-vuk. barl. pat. prol.-lab. συμπατεῖν conculcare prol.-rad. - **сръдьце**; **-гнеть** men.-vuk. **вьселеноую вьсоу ѩко гнѣздо сьгнетоу** hom.-mih. 21. **каменнемь тжжькомъ съг'нетенъ** izv. 520.

съгнетение n. compressio prol. prol.-cip.

съгнивати -аѭ -аеши vb. putrescere chrys.-lab. dioptr.-lab. dioptr. **-ваюцимь пльтемь** greg.-mon.

съгнилъ adj. σεσηπώς putridus krmč. 36. io.-sin. prol.-vuk. mir. - **оудь** krmč.-mih. **-ло дрѣво** par.

съгнити -ниѭ -нееши vb. σήπεσθαι putrescere dial. ioann. prol.-vuk. leont. dioptr. per. 20. lit.-mih. **сьгнивше вино** chrys.-lab. **сьгнить** aor. men.-mih. **сьгнивша лица имоуща** greg.-mon. 75. **съгни нога его** bus. 333. - **сѧ** glasn. 11. 168. **роуцѣ и нозѣ сьгнилы се бѣше** leont.

съгнитие n. σῆψις putredo prol. barl. isaak. chrys.-lab. dioptr. per. 25. clim. - **стѣнамъ** dial.-šaf.

съгноити -оѭ -оиши vb. σήπειν putrefacere **сьгноено тѣло** dioptr.-lab. **съгнои нечьстивъıа** bus. 171. **згноихь тѣло лазарево** hom.-mih. 15.

съгноусити си -шж си -сиши си vb. taedere men.-mih.

съгноушение n. βδέλυγμα abominatio proph. ber.

съгнѣвати -аѭ -аеши vb. irritare **сьг-** sup. 251. - **сѧ** hom.-mih. 20.

съгнѣтание n. comprimere **-гнет-** prol.-lab.

съгнѣтати -аѭ -аеши vb. comprimere chrys.-lab. **грьло** - men.-mih. **съгнит-** krk.

съгнѣтити -штж -тиши vb. incendere - **огнь** prol.-vuk.

съгнѣштати -аѭ -аеши vb. ἐξάπτειν incendere ant.

съговарѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣеши сѧ vb. colloqui **зговарати се** chrys.-duš. 45.

съговорити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. pacisci **зг-** chrys.-duš. 47. glasn. 3. 376. **зьг-** mon.-serb. **зговарати се** danič.

съговоръ m. colloquium **зговорь** chrys.-duš. 45. glasn. 3. 376. danič. **зьговорьнь** mon.-serb.

съгода f. casus **зг-** mon.-serb.

съгодеиикъ m. sponsus **зг-** nom.-barb.: recte **-ждеи-**.

съгодеиица f. sponsa nom.-barb.: recte **-ждеи-**.

съгодити сѧ -ждж сѧ -диши сѧ vb. contingere **зг-** glag. misc. 28. mon.-serb. **ако се згодии вьсѣмь цръквамь на градь** chrys.-duš. 46.

съгождати -аѭ -аеши vb. coaptare - **свѣрѣли** op. 2. 2. 96.

съгождение n. ἁρμονία concentus **-жен-** op. 2. 2. 7.

съгонити -нѭ -ниши vb. pellere chron. 1. 155. 3; 231. 5. ἐπιβάλλειν assequi **ѩкоже оумь згонити вьзможе** hom.-mih. 172. - **лѣта** proph.: nota **божьство не съгонимо, ни прѣмѣнимо** sup. 241. 19.

съгонъ m. opera quaedam serva **зьг-** mon.-serb. danič.

съгорьнъ adj. sensus dubius: **класа не згорьна подвижь** οὗ στάχυος ἀκμὴ ἐσαλεύετο hom.-mih. 182.

съгорѣние n ὑπέκκαυμα fomes prol.-rad. 142.

съгорѣти -рѭ -риши vb. κατακαίεσθαι, συγκαίεσθαι comburi sup. prol.-mih. dial.-šaf. bor. 72. chron. - **вьсьма** prol.-mart. **огнемь сьгориши** prol.-mart. **по малоу оть огнѧ згорѣ** izv. 650. **вьса, елико написа, сьгореть** triod. mih. 129. - **сѧ** ant. triod.

съгорѧштевати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. calere **тѣло же согорѣщеваеть сѧ** io -dam.

съготовати -ваѭ -ваеши vb. ἑτοιμάζειν parare sup. 310. πορίζειν parare ant. pam. pat.-mih. κατασκευάζειν parare proph. adde sabb. 181. tur. **моукоу на ние -ваеть** sabb. 113. - **осьле** men.-mih. **оумь зготовань** ἀπηρτισμένος hom.-mih.

съготовити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. parare sup. 312. 19. men. mih.

съградити -ждж -диши vb. οἰκοδομεῖν aedificare ev.-novg. prol. hom.-mih. pent.-mih. per. 52. men.-vuk. sabb. 132. - **градъ** τιθέναι τεῖχος proph. **съгради гедеонъ трееникъ** bus. 123. **оградоу каменнемь сьградивь** prol.-rad. 147. - **домъ** vita-theod.

съгражданинъ m. συμπολίτης concivis prol. **-жан-** bus. 123. **сьгражданинь андреовь и петровь** prol. -mart.

съграждати -ѧѭ -ѧѥши vb. κτίζειν aedificare proph. adde mir. chrys.-lab. chron.

съграждениѥ n. οἰκοδομή aedificatio proph. bus. 178. **ѩко высѣмъ ѥдинѣмь съграженниѥмь бꙑти, разно же двор'ꙑ** vita-theod. 30.

съграмадити -ждѫ -диши vb. συστρέφειν conglomerare šiš. 45. strum. pat.-mih. ant. 28. **съграмаждьшоу пављоу рождна множьство** apost.-mih. **съграмод-** bulg. **сългромад-** par. 166.

съграновати -ноуѭ -ноуѥши vb. in capitula dividere, ni fallimur **згр- книгꙑ** op. 1. 152. 270.

съгребиѥ n. sordes alex.

съгребѫть f. σμίλαξ ilicis genus **акꙑ съгребоуть оплитающиа** σμίλαξ περιπλεχομένη naum 1. 10. -vost. δάφνη laurus **въ съгрѣбѫти** op. 2. 2. 147.

съгринѫти -нѫ -неши vb. sensus dubius: **вь ть чась сьгриноу дьждь** prol.-mih. 38.

съгроустити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. aegre ferre **тѣмь съгьроустивъ сѧ варваръ** georg.-vost. - **си: мънѣ противоу расмощренню съгроустивъшю си** io.-clim.

съгроуштати си -ѧѭ си -ѧѥши си vb. δριμύττεσθαι contristari hom.-mih. 124. δυσχεραίνειν aegre ferre 125. adde **оувѣдѣвше, ѩко людие негодоують на на и съгроущаютъ си паче** georg.-vost.

съгроуштено adv. acerbe **тѣмь самъ господь оснемъ пророкомъ согроущенно рече** georg.-vost.

съгръждати -ѧѭ -ѧѥши vb. σπᾶν contrahere **не бонши се и сьгрьждаеши оуцѣломоудраемь** chrys.-lab. - **сѧ** σπᾶσθαι convelli **жиламъ съгръждаѭштемъ сѧ** sup. 66. 24. tremere alex. καταδύεσθαι exanimari margar.

съгръздити -ждѫ -здиши vb. contrahere dial. **трепетомь сьгрьждень** ioann. **ѩко да многꙑимъ трепетомъ съгръжденъ бывъ** io.-clim. **ниже отъ смиреныхъ и отъвержеHыхъ съгръздити възможетъ** margar. 1530. - **сѧ** dial.-šaf. 137. **жилꙑ сѧ согорбатъ и согорздатъ** io.-dam. **не вси ли оустрашимъ сѧ и падъше съгроздимъ сѧ;** ephr.-vost. **аще и нꙑнѣ бѫдеть громъ и молниа велика, не вси ли оустрашимъ сѧ и падше съгръздимъ сѧ;** prol. 1481. συσπᾶσθαι contrahi **жилꙑ сѧ съгъръздꙑть** συνεσπασμένων op. 2. 2. 304.

съгръкнѫти -нѫ -неши vb. raucescere **згоркн-** trigl.

съгръчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. contrahi georg. **-чеиоу стати** men.-mih. 360. georg.-šaf. serb. zgrčiti se.

съгрꙑзати -ѧѭ -ѧѥши vb. mordere **срьдьце** - par. βρύχειν fremere hom.-mih. **плачющоу се и сьгрꙑзающоу** prol.-mart.

съгрꙑсти -зѫ -зеши vb. corrodere **сьгрꙑзоше се срьдьци** prol. -rad.

съгрѣбати -ѧѭ -ѧѥши vb. compescere **тꙑ оубо, чедо, трьпи, молитвою и постомь сьгрѣбаю себе** pat. 156.

съгрѣвати -ѧѭ -ѧѥши vb. θερμαίνειν calefacere barl. ant. ioann. int. sup. isaak. mir. krmč.-mih. men.-leop. chrys.-lab. misc.-šaf. chron. **роуцѣ токмо съгрѣвающе** bus. 493.

съгрѣждати -ѧѭ -ѧѥши vb. συγχεῖν commiscere **-жати доушю** op. 2. 2. 263. **сьгрѣжати доушѫ** συγχεῖν τὴν ψυχήν antch.

съгрѣждениѥ n. confusio **по сихъ ѥоутоухъ призрачие, мнѣние и съгрѣждение моудроуꙗ** eutyches imaginationem, opinionem et confusionem sentiens ant.-vost. **-жен-** antch.

съгрѣза f. σύγχυσις confusio **еда къгда нѣкто отъ невидѣниꙗ въ съгрѣзоу принидеть** cyr.-hier.

съгрѣзити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. συμφύρεσθαι commisceri os. 4. 14. -proph.-mat. 50. **съ блоудникꙑ съгрѣзишѧ сѧ** os. 4. 14. -vost. adde **вода аще и съгрѣзила сѧ есть съ каломъ** pal.-saec. XVI. συμπίπτειν concidere op. 1. 89. esai. 3. 5. -proph. mat. 50. **съгрѣзать сѧ людие члкъ къ члкоу** esai. 3. 5. -vost. **жидовьскаꙗ съгрѣзи сѧ** ἡ Ἰουδαία συμπέπτωκε vost. exod. 3. 8. -mat. 47. ἀναστρέφεσθαι subverti **-зи се вь поустꙑни** ies.-nav. 5. 6. -pent.-mih. vost. adde **да не видать тако стар'ца лежашта бечьсти и съгрѣжена на земи** sup. 436. 22. **кꙑмь образомь сьгрѣзивь се азь не испльниль бихь повелѣний твоихь;** sim. I. 15. **кꙑмь образомь или оумомь сьгрѣзивь се азь не испльнилъ бихъ повелѣнѣй твоихь;** danič.

съгрѣзъ m. φύραμα massa op. 2. 2. 306. **или не имать власти скоуделникъ берненꙑй отъ единаго согрѣза сотворити;** io.-dam.

съгрѣстити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. coarctare ex. 196: explicatur per **стѣснити сѧ** slov.-novg. b.

сътрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. calefacere **отъ стрига агнець монхъ сътрѣни бышастѣ плѣщи нхъ** iob 31. 20. -vost. proph. mat. 55. **сътрѣй трѧсоущааго сѧ зимоѭ** sborn. **срдце наше сътрѣѭть** izv. 643. - **сѧ** men.-leop.

сътрѣха f. delictum **сагреха, згриха** etc. mon.-serb.

сътрѣшати -аѭ -аѥши vb. ἁμαρτάνειν peccare svjat. sup. **къ томоу не сътрѣшай** μηκέτι ἁμάρτανε ostrom. antch. **не сътрѣшайте** μὴ ἁμαρτάνετε šiš. 94. adde leont. int. tur. chron.

сътрѣшениѥ n. ἁμάρτημα peccatum krmč. 36. sup. dial. chron. **сътрѣшениий сьвлѣче се** chrys.-lab. ἔγκλημα culpa sup. παράπτωμα ostrom.: male receptum sup. 381. 6.

сътрѣшити -шѫ -шиши vb. ἁμαρτάνειν peccare sup. ostrom. chron. **-шихь ти, рабе божий** leont. zegresil fris.

сътрѣшьливъ adj. peccans **страшьливие и -шливие** ichn.

сътрѣяниѥ n. θέρμανσις calefactio krmč. 160. krmč.-mih. dioptr.

сътрѣяти -ѣѭ -ѣѥши vb. θερμαίνειν calefacere ant. ioann. misc.-šaf. - **сѧ** men.-mih. int. **сътрѣявъшемь се оудомь** leont. zigreahu fris. cf. **сътрѣти**.

сътрѫбити -блѭ -биши vb. σφάλλεσθαι falli prol.-cip. men.-vuk. adde pat. 243. ἀδικεῖν iniuste facere 2. reg. 19. 19. -kruš.

сътрѫбляти -яѭ -яѥши vb. falli **сътроублѩють и сътрѣшають** ex.

сътрѫблѥниѥ n. τὸ σφαλέν error prol.-cip. men.-vuk.

сътоубъ adj. διπλοῦς duplex ant. **-ба дрьзновениꙗ** prol.-mih. 237. cf. **соугоубъ**.

сътъбениѥ n. πτύξις plicatio prol.-mih. - **змиꙗ** prol.-vuk.

сътъбъ m. armus, uti videtur **сьгьбе и сьставы оумащаѥ** prol.-mih. 279.

сътънѫти -нѫ -нѥши vb. πτύσσειν flectere, plicare assem. ostrom. - **кънигы** antch. **-гн-: сътнѫвъ** ostrom. - **писание** sabb. 35. - **книгы** nicol. ev.-syn. a. - **роукоу** chrys.-lab. - **колѣнѣ** prol.-mih. **роукоу свою сьгноути не можааше** chrys.-lab **роуцѣ сътъбенѣ имѣй на събраниѥ зълааго имѣниꙗ свѣта сего** izv. 429. **руцѣ имѣй согбенѣ** bus. 482. **согъбено срдце** στρυφνότης καρδίας op. 2. 2. 224. **сьгноуть лежаше** prol.-rad. 148. part. **сътъбенъ** vita-theod. **сьгбенъ** ber. **согбенъ** chron.: notabis **сьгыблѥна боудеть (роука)** prol.-rad. 74, quod participium anomalum huc trahes, cum forma **сътыбити** nuspiam legatur.

сътънѫти сѧ -нѫ сѧ -нѥши сѧ vb. moveri **згоноули бы си въ мѣсто** sbor.-kir. 40.

сътыбати -баѭ -баѥши et **-блѭ -блѥши** vb. πτύσσειν plicare ant. pat. prol.-vuk. - **манътиѭ** nomoc.-bulg. **высокоу выю имоущаго сьгыбаѥ** chrys.-lab. συνάπτειν iungere pent.-mih. - **сѧ** συστέλλεσθαι contrahi men.-vuk. prol.-mih **овогда простираѥть се, овогда сьгыбаѥть се (змий)** prol.-vuk. adde ἅπτεσθαι **сьгыбѣстѣ се крилѣ** ἥπτοντο 3. reg. 6. 27. -kruš.

сътыбъ m. iunctura, uti videtur men.-venet. **згибъ** diplois trigl. cf. **сътъбъ**.

сътѫсти -тѫдѫ -тѫдеши vb. κιθαρίζειν cithara canere **добрѣ сътоуди, много съпой** καλῶς κιθάρισον, πολλὰ ᾆσον esai. 36. 16. -vost. proph.

сътѫстити -щѫ -стиши vb. συμπηγνύναι condensare barl. ioann. adde chrys.-lab. dioptr.-lab. chrys.-lab. **сътѫсти въ хракотинѫ** dioptr. - **сѧ** sabb.-typ. int. ber.

сътѫстъ adj. densus **брада о челюстехь бѣла, сьгоуста** γενείῳ τὰς σιαγόνας λευκῷ δασυνόμενος prol.-mart.

сътѫстѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. condensari int.

сътѫщати -аѭ -аѥши vb. condensare **согоущаеть сѧ вода** vost. 1. 75.

сътѫщениѥ n. condensatio chrys.-lab.

съдавити -влѭ -виши vb. suffocare prol.-vuk. prol.-mih.

съдавляти -яѭ -яѥши vb. συμπνίγειν suffocare **съдавлꙗѭще слово** συμπνίγοντας τὸν λόγον antch.

съдатель m. conditor ber. cf. **съдѣ-**.

създати -амь -аси vb. condere **сьздаде** nom.-barb.

съдашьнь adj. qui nunc est men.-mih. 161.

съделѣвати -аѭ -аѥши vb. ἐκνικᾶν superare **сьд-** sup. 391.

съделѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vincere **искоушателю сь съделѣвъ** greg.-naz. **сьделѣша земи мошти правьдиваго** sup. **сьд-** sup. 392. cf. **-дол-**.

съдирати -аѭ -аѥши vb. κατασχίζειν conscindere prol. adde chron. ἀφαιρεῖν demere - **одеждоу** men.-vuk. prol.-cip. **ризоу** - men.-vuk.

съдлъбсти -бѫ -беши vb. perforare proph.

съдлъжаниѥ n. κατάσχεσις occupatio men.-vuk. cf. **съдрьж-**.

съдлъжьникъ m. creditor cf. **сѫд-**.
съдо n. tectum **здо** trigl.
съдоловати -аѭ -аюши vb. vincere, uti videtur **-ваеть сни** dioptr.-lab.
съдолѣвати -аѭ -аюши vb. vincere ex. op. 1. 255. ἐνισχύειν invalescere **-вааше гладь** pent.-mih. adde **гнѣвъ моужа волѣ божьа не сдолѣваетъ** prol.-vost.
съдолѣние n. νίκη, νῖκος victoria matth. 12. 20. -ev.-novg. **съдолѣниꙗ и побѣты** νῖκαι καὶ τρόπαια greg.-naz.
съдолѣти -ѣѭ -ѣюши vb. νικᾶν vincere sup. 26. ephr. proph. men.-mih. greg.-lab. **сдолѣеть милости божиа** tur. **и се есть побѣть съдолѣвъшиꙗ мироу** ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον 1. io. 5. 4. -vost. **вы отъ бога есте чада и съдолѣсте имъ** 1. io. 4. 4. -parem. 1271. ἐνισχύειν invalescere pent.-mih. **гладь -лѣ** pent.-mih. **здол-** hom.-mih. **сдол-** chron.
съдомьникъ m. in eadem domo habitans hom.-mih. chrys.-lab. vicinus ber. gr. σύνοικος.
съдраблꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. comminuere pat. ioann. διαλύειν solvere: nota **с(ъд)раблꙗють (се)** διαλύεται hom.-mih. 95.
съдравие n. ὑγίεια sanitas sup. zlatostr. antch. svjat. sborn. izv. 604. bus. 69. svjat.-mat. 9. tur. 42. bor. 80. vost. **сдравье** bus. 499. **сдравие** chron.
съдравовати -воуѭ -воуюши vb. ὑγιαίνειν valere antch.
съдравъ adj. ὑγιής, ὑγιαίνων, ἰσχύων sanus ostrom. sup. ev.-trn. assem. bus. 74. antch. izv. 486. bor. 23. 73. **напраснѣ искочивъ раздрѣжеть съдраваꙗ словеса** izv. 487. **сдравъ** chron. **здравь** greg.-mon. ztschr. 5. 44. ngr. σδραβίτζα scyphus mero plenus rum. **сдравън** sanus
съдравьнъ adj. sanus ant.-hom.
съдравьствовати -воуѭ -воуюши vb. sanum esse, valere ostrom.-epil.
съдрати -дерѫ -дереши vb. ἐκδέρειν excoriare **съдраше кожие** ἐξέδειραν τὰ δέρματα prol.-rad. 156. διαρρηγνύναι rumpere **- ризы** prol.-cip. **съдрана одежда** chrys.-lab. **здерите кожоу сь главы его** men.-mih. καταθλᾶν confringere **- нозѣ** men.-vuk. **нокты ланитѣ свои сьдероуть** chrys.-lab. **тѣло ногьтъı съдьрано** greg.-naz. **сь лица емоу кожоу сьсьдраше** prol.-belg. prol.-mih. **сьдрѣше кожоу** prol.-vuk. **сьдрѣше кожоу ей сь главы** prol.-mih. **сьдрати повелѣние царево** prol.-mart. **сьдрѣше ремень сь хрьбьта емоу** prol.-vuk. rum. **сдранцъ**.
съдрийнъ adj. poss. ἐσδρί esdri **отьца его -на** iud. 6. 24. -bus. 123.
съдробити -блѭ -биши vb. comminuere sup. pat. prol.-vuk. mir. κατακόπτειν concidere proph. prol.-cip. συγκόπτειν concidere pent.-mih. διαθρύπτειν conterere proph. adde men.-vuk. krmč.-mih. prol.-mih. **издр-** vost. 1. 369. **сьдроби и мьчемь** sim. 1. 25. **хлѣбы съдробивъ** chrys.-frag. **на оудеса сьдробити** prol.-mart. **сьдроблена пльть** men.-mih.
съдроужати -аѭ -аюши vb. συζευγνύναι coniungere kruš. **сьдроужаю дроугы на главоу моужа сильна** pent.-mih.
съдроужение n. coniunctio.
съдроужити -жѫ -жиши vb. coniungere, sociare sup. **- сѧ** men.-mih. greg.-lab. misc.-šaf. φίλους γίγνεσθαι men.-mih.
съдроужие n. socius par.
съдроужьба f. unio **зд-** glag.
съдроужьбьникъ m. socius prol.-rad. prol.-cip. mir. men.-leop. κοινωνός particeps men.-vuk. σύμψηφος consentiens prol.-mart. **сьдрьжьбьникь царьства моего** prol.-mart. adde σκηνάριος.
съдроужьбьница f. socia prol.-mart.
съдроужьнъ adj. qui simul est; familiaris trigl.
съдроужьство n. societas ber. **-жаство** ichn.
съдрьгание n. tremor krk. **- сръдьчьно: -дрог-** clim.
съдрьгати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. contremiscere russ. судорога.
съдрьгнѫти -нѫ -нешн vb. retinere **въкладаеть мысли на съвращен(н)е, да бы когождо съдрьгноути отъ всего оброучениꙗ** sborn.-saec. xv. -vost. συγκλείειν includere **здрьгноуше рыбь множьство много** hom.-mih. **- сѧ** συνταράττεσθαι conturbari **сьдрьгь се о видѣнии** prol.-rad. 32. **- вь себѣ** συστέλλεσθαι πρὸς ἑαυτόν consterni men.-vuk. prol.-lab. prol.-cip. ἐπέχειν sibi temperare prol.-cip. men.-vuk. ἀποκόπτεσθαι abscindi **неда и да съдърьгноуть сѧ развѣщающей вы** ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς galat. 5. 12. -op. 2. 1. 149. **неда и сдрьгнѫть сѧ** apost.-nor. **сьдрьгноуть се** šiš. φρίττειν horrere hom.-mih. 28. 180. ἀηδίζεσθαι abhorrere barl. διυπνίζεσθαι expergefieri men.-vuk. adde pat. prol.-misc. alex. **- страхомь** chrys.-lab. **страхомь сьдрьжимь сьдрьгнѫхь сѧ** dial.-šaf. 261. **сьдрьжень страхомь** prol.-lab. **раною**

- men.-leop. 160. здрьг- š.-gl. 62. hom.-mih. съдрог- izv. 702. сьдрьгнжшѧ ми сѧ власи и плъти io.-sin. содрогноуша ми сѧ власи clim 180.
съдръжанние n. continere kruš. greg.-mon. 78.
съдръжатель m. qui continet здр- вьсеѥ твари hom.-mih.
съдръжательнъ adj. continens вьсемоу творитвьноу и съдьр'жательноу и промысльноу svjat.
съдръжати -жѫ -жиши vb. συνέχειν constringere sup. 391. κρατεῖν continere sup. κατέχειν retinere sup. ant. hom.-mih. nom.-mik. ber. божиꙗ десница -жить ны frag.-bulg. adde bus. 266. съдьржащиꙗ συνεκτικῇ irm. ѥше здрьжещаго всачьскаꙗ hom.-mih. сьдрьжимь и подвижоу се испыти hom.-mih. скрьбь сьдрьжить ме laz. съдрьжаще пороучение свое izv. 419. съдрьжащюѭ винѫ izv. 489. μετέρχεσθαι consectari доброд'ѣтѣль - men.-vuk. здр- hom.-mih. - сѧ sup. сьдрьжати ти се пищею chrys.-lab. съдьрьжю сѧ аньгелъ божий izv. 609. здр- hom.-mih. аще очи н(а)ши здрьжнта се hom.-mih. 165. тей полаче садрьже се mon.-serb. 267. 44.
съдръжитель m. qui continet misc.-šaf. cf. -жатель.
съдръжьбьникъ v. съдроужьбьникъ.
съдръжьнъ adj. qui continet содержalex.
съдръжьство n. potestas люди вѣрьнꙑѧ отъ съдрьжьства идольскааго psalt.-int.-saec. xii.
съдръзати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. φρίττειν horrere содерзають сѧ бѣсове io.-dam. съдрьз- op. 2. 2. 304. съдьр'з- op. 2. 2. 404. adde сего сѧ прещеньꙗ кельми съдрьзаю ex. тварь съдерзааше сѧ vost. иного имене сьдрьзахоу се бѣси hom.-mih. 129. cf. съдръгнѫти сѧ.
съдръзнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. διυπνίζεσθαι expergefieri prol.-cip. adde hom.-mih. 192.
съдръзнѫти -нѫ -неши vb. audere; προπετεύεσθαι temere agere hom.-mih.
съдрѣти v. съдрати.
съдрѫчити -чѫ -чиши vb. ἐκδαμᾶν domare hom.-mih. καταναλίσκειν consumere множестволь ранъ съдроученъ есмь κατηναλώθην consumtus psalt.-theod.
съдоумати -аѭ -аѥши vb. deliberare per. 53. 54. 61. сд- chron.
съдоупъчити -чѫ -чиши vb. ἐμπείρειν infigere сьдоупьчи пл'еши ѥчо τοὺς ὤμους ἐμπείρεται prol.-rad. 19. извамн и чрьвьми тѣло ѥю (ѥѭ) сьдоупьчено и изѣдено prol.-rad. 69: recte excavare.
съдоушевьнъ adj. animatus chron.
съдоушьнъ adj. ἔμψυχος animatus svjat. -op. 2. 2. 393. съдоушьнымъ же и безъдоушьнымъ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων cum animatorum tum inanimatorum cozm.-ind. отъ безъдоушьнъихъ же на съдоушьнаꙗ svjat. op. 2. 2. 150. adde bus. 267. 268. наковальна -на hom.-mih. 129. здоушьнь храмь hom.-mih. 166. suffocatus сьдоушьныхь не вькоушати krmč.-mih. 353.
съдъ m. domus bon. murus на зъдѣ greg.-mon. 70. cf. зьдъ.
съдъждати -аѭ -аѥши vb. pluere.
съдыханние n. σύμπνοια conspiratio sup. 61.
съдыхати -дъшѫ -дъшеши vb. conspirare int. 1.
съдѣвати -аѭ -аѥши vb. κατεργάζεσθαι, ὑπεργάζεσθαι conficere šiš. 57. 186. ant. krmč. 61. adde int. prol.-vuk. isaak. izv. 466. 614. τελεῖν facere рождьствоу сьдѣваѥмоу γενεθλίων τελουμένων prol.-mart. ἐπιτελεῖν perficere слоужьбы - šiš. 232. adde dioptr. - игры krmč.-mih. - заповѣди antch. зд- hom.-mih.: male се тъ съдѣваеть гоумно λικμᾷ τὸν ἅλωνα ruth 3. 2. -vost. op. 1. 26, recte, ni fallimur, съвѣвати.
съдѣйствитель m. adiutor.
съдѣйство n. σύναρσις copulatio sup. 145. 26.
съдѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. adiuvare sup. 129. misc.-šaf. вь погыбѣль чловѣкоу сьдѣйствоують и сьтичоуть се chrys.-lab.
съдѣйствьникъ m. adiutor sup. 140. int. pan.
съдѣланние n. operatio - дѣлъ добръ op. 2. 2. 430.
съдѣлатель m. qui operatur chrys.-lab.
съдѣлательница f. qui adiuvat int. 73.
съдѣлати -аѭ -аѥши vb. conficere sup. 428. ἐργάζεσθαι operari ostrom. men.-vuk. δημιουργεῖν man. καταρτίζειν perficere hom.-mih. adde chron. πραγματεύεσθαι reportare сьд- sup. 241. зд- hom.-mih. nicol. здѣлана пища hom.-mih.
съдѣлованние n. ἐργασία, ἀπεργασία effectio men.-vuk. prol. pat.-šaf. prol.-mart.

съдѣлованьница f. quae facit prol.-cip.
съдѣловати -вайѫ -ваѥши vb. ἀπεργάζεσθαι conficere krmč. 52. barl. adde int. 289. io.-sin. prol.-rad. proph. mir. krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab. chrys.-frag. πράττειν facere men.-vuk. **сдѣловаѥть съты о шьсти оуголъ** op. 2. 2. 84. **лишеникомь измѣноу сьдѣловаѥть** chrys.-lab. - **сѧ** prol.-mart. **обл҄ъ видомь съдѣловаѥть сѧ** ioann.
съдѣловьникъ m. συνεργός adiutor men.-vuk.
съдѣловьница f. adiutrix prol. 129.
съдѣльникъ m. adiutor chrys.-lab. vita-theod.
съдѣльница f. adiutrix **-цоу творить своѥѩ злобы** chrys.-lab.
съдѣльствовати -воуѭ -воуѥши vb. adiuvare - **комоу** chrys.-lab.
съдѣлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. συμμερίζειν dividere - **сѧ** šiš. 82.
съдѣтель m. δημιουργός, πλαστουργός conditor sup. irm. barl. oct. triod. prol.-mih. prol.-mart. chrys.-lab. dial.-šaf. dioptr.-lab. ber. **-леви** krmč.-mih. **добръ** - benefactor cloz I. 310. **твари ѥдинѥ сьдѣтелю** greg.-mon. 46. **сьдѣтель и зиждитель** dioptr.-lab. **съдѣтель и зиждитель** izv. 516.
съдѣтельникъ m. συνεργός adiutor prol.-mart.
съдѣтельница f. adiutrix.
съдѣтельнъ adj. δημιουργικός condens irm.
съдѣтельство n. adiutorium chrys.-lab.
съдѣтельствовати -воуѭ -воуѥши vb. adiuvare triod. chrys.-lab. **сд-** chron.
съдѣтелѥвъ adj. poss. conditoris chrys.-lab.
съдѣти -деждѫ -деждеши vb. componere **здеѥ** danič.
съдѣꙗниѥ n. effectio sbor. **по сьдѣꙗни оучнистка** greg.-mon.
съдѣꙗти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἐργάζεσθαι operari ostrom. sup. κατεργάζεσθαι conficere šiš. 57. adde leont. psalt.-pog. sborn. hom.-mih. bus. 385. greg.-naz. - **брань** sim. 1. 6. **съдѣати** cloz I. 95. **сд-** chron. **зд-** sbor.-kir. 52. **вдовоу здѣꙗвь бесчедноу** hom.-mih. **подвижеть се противь ми здѣꙗти** hom.-mih. - **сѧ** op. 2. 2. 306. **сд-** chron.
съдѫти -дъмѫ -дъмеши vb. conflare nov. - **мьчѥ на рала.**
съжагати -гаѭ -гаѥши vb. κατακαίειν comburere dial. 2. petr. 3. 10. -bulg. dial.-šaf. tur. - **сѧ** assem. ostrom. cf. **сьжигати.**
съжалити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν affligere - **комоу** pent.-mih. proph. **что ли вы съжалихъ;** τί ἐλύπησά σε; mich. 6. 3. -vost. θλίβειν affligere **ни съжалите ѥмоу** οὐδὲ μὴ θλίψητε αὐτόν exod. 2. 2. 21; 23. 9. -vost. - **си** dolore affici prol.-vuk. ὑπερπαθεῖν man. adde hom.-mih. izv. 677. bus. 143. λυπεῖσθαι affligi mich. 6. 3. -vost. chron. 1. 90. 103. 105. 109. 131. 139. 181. - **по немь** vita-theod. - **о мнѣ** par. - **светаго** prol.-mih. 176. **съжали си нона жалобою великою** bus. 182. **сьжаливь си срьдьцемь** δηχθεὶς τὴν καρδίαν men.-vuk. οἰκειοῦσθαι familiarem reddi sup. 147. 11. (cf. **сръдоболи**) - **сѧ** vita-theod. chron. 1. 28. 27; 197. 7.
съжаловати си -оуѭ си -оуѥши си vb. πενθεῖν lugere op. 2. 2. 128.
съжалѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. θλίβειν affligere - **подроугоу** pent.-mih. - **си** θλίβεσθαι pent.-mih.
съжалꙗти си -ꙗѭ си -ꙗѥши си vb. διαπονεῖσθαι laborare **съжалꙗють си июдѣи сего дѣлма** διαπονοῦνται οἱ Ἰουδαῖοι διὰ ταῦτα cyr.-hier.
съжвати v. **съжьвати.**
съждати v. **съжьдати.**
съжежениѥ n. combustio sup. men.-mih.
съжешти -гѫ -жеши vb. κατακαίειν, καίειν comburere ostrom. sup. men.-vuk. sim. I. 22. **-жежень** prol.-mart. sabb. 211. **-жеже** dial.-šaf. **съжьженъ** svjat. **сьжьженъ** sup. 68. **-жжемъ** chron. **-жже** lev. 9. 11. -mat. 56. - **сѧ** chron. 1. 101. 19.
съживати -аѭ -аѥши vb. συμβιοῦν convivere dial.
съживати -аѭ -аѥши vb. mandere **аще бы не скоро съживала и въ ѫтробоу препоуштала съдробнвши ех.**
съжигательнъ adj. comburens int.
съжигати -аѭ -аѥши vb. κατακαίειν, καίειν comburere ant. šiš. 233. krmč.-mih. adde prol.-mih. chrys.-lab. chron.
съжидати -аѭ -аѥши vb. expectare per. 60. 18. chron. 1. 139. 17. **твою помощь съжидаю** psalt.-theod. **благословлѥниѥ съжидаѭть** izv. 470.
съжизати -аѭ -аѥши vb. κατακαίειν comburere ant. καίειν urere **ливань -заѥнимь** krmč.-mih. ἀνάπτειν incendere šiš. 189. adde sup. misc.-šaf. dioptr.
съжимати -аѭ -аѥши vb. comprimere op. 2. 2. 301. **сж-** alex.
съжировати -оуѭ -оуѥши vb. συμβοσκεσθαι simul pasci **тъгда съжироуѥть сѧ вълкъ съ агньцьмь** συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνός parem. 1271.

съжитель m. concivis ber. chrys.-frag. chrys.-lab.
съжительникъ m. πολίτης concivis prol.-mart. σύνοικος prol.-rad. 78.
съжительница f. σύμβιος coniux prol.-rad. prol.-mart. σύζυγος coniux dial. dial.-šaf. io.-sin. isaak. ichn. ber.
съжительство n. coniugium mir. adde misc.-šaf.
съжительствовати -воуѭ -воуѥши vb. συνοικεῖν una habitare men.-vuk. adde int. leont. dioptr. sabb. 30. prol.-mart.
съжити -живѫ -живеши vb. convivere int. - **сѧ** concumbere per. 42. 32.
съжитиѥ n. una versari ber. bus. 729.
съжитьникъ m. coniux alex.
съжитьница f. σύμβιος coniux men.-leop. adde pat.
съжрѣблениѥ n. consortium glag.
съжоулити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. scindi **съжоули се кожа** ἀπερρύη τὸ δέρμα prol.-mart. pat.-šaf. 127. cf. nsl. žulj callus.
съжьвати -вѫ -веши vb. mandere **-жв-** men.-leop. georg. - **макь** alex.-mih. 26. **лютѣ съжьвавь съсьць** men.-mih. **искаахѫ его съжьвати и пожьрѣти** и psalt.-vost. **съжьвавый своѩ вьноутрьнѩѩ**; **-жъв-** bon.: nota part. **-жьвень.**
съжьганиѥ n. exustio **-жг-** nov. š.-gl. 84.
съжьдати -жидѫ -жидеши vb. expectare **блаженнѣйша надежда съжидѣте** psalt.-theod. **сожд- сѧ** chron. 1. 161. 32; 205. 21; 234. 18. **съжд- сѧ съ кымъ** per. 89. 16.
съжьзлиѥ n. virgae prol.-mih.: vocabulum dubium.
съжьмати -маѭ -маѥши vb. comprimere int. 296. cf. **съжати.**
съжьнь v. **сѧжьнь.**
съжѧти -жьмѫ -жьмеши vb. συσφίγγειν, περισφίγγειν comprimere sup. **ни съжми роуки твоѥѧ** οὐδ' οὐ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου deut. 15. 7. -vost. adde pat.-šaf. **скоудь и съжеть** drag. **оусь сжатъ** men.-leop. 299. **роукы зжаты** iv.-mih. **съжьмы** part. men.-leop. **съжахъ гроздъ въ чашоу** ber. **маль и скоудь и съжеть** συνεσταλμένος prol.-mart. 158.
съзаждиѥ n. pars postica **видѣхъ богоу съзаждиѩ; се божиѥ съзаждиѥ** greg.-naz.
съзаклати сѧ -колѭ сѧ -колѥши сѧ vb. συσφάττεσθαι simul mactari prol.-rad. 118.
съзбрати -берѫ -береши vb. συνάγειν colligere **съзберѣть** num. 19. 9. -pent.-mih.: recte **съсъбрати.**
съзваниѥ n. convocatio sabb.-typ. **-зъв-** sup. 70. ἀνακαλεῖν revocare pent.-mih.
съзвати -зовѫ -зовеши vb. συγκαλεῖν convocare prol. ioann. chron. **-зъв-** sup. 12. 152. 235. 241.
създавати -даѭ -даѥши vb. κτίζειν condere dial. chrys.-lab. dioptr.-lab.
създаниѥ n. creatura hom.-mih. ant.-hom. **божиѥ** - krmč.-mih. - **црькове** krmč.-mih. **созд-** bon. chron. **сѧзд-** š.-gl. 83. aedificatio **мирьна гоните ѩже вь сьзданиѥ себѣ** šiš. 217.
създатель m. conditor krmč.-mih. prol.-mart. greg.-mon. chrys.-duš. bulg. sъzdatel milad. 78.
създательница f. quae condidit prol.-mart.
създателевъ adj. poss. conditoris pyrg. prol.-mart. τοῦ πλάσαντος men.-vuk. adde prol.
създати v. **съзьдати.**
създравовати -воуѭ -воуѥши vb. ὑγιαίνειν sanum esse ant. cf. **съдр-.**
съзиданиѥ n. οἰκοδομή aedificatio chrys.-lab. prol.-rad.
съзидати -даѭ -даѥши et **-жд ѫ -ждеши** vb. οἰκοδομεῖν aedificare act. 9. 31. -šiš. **да созиждемъ градъ и сынъ** πόλιν καὶ πύργον gen. 11. 4. -vost. **-даѩ** ostrom. **съзиждѫтъ** sup. 286. **съжиждетъ** sup. 150. 11. κτίζειν condere barl. ant. adde per. 21. chron. strum. - **домъ** dial.-šaf. - **храмь** sim. I. 9. chrys.-lab. **-дани гради** sim. I. 8. **-даѥть** šiš. 19. 81. chrys.-lab. krmč.-mih. 208. **сьзидати раскопаноую честь** men.-vuk. **сьзиждемь себѣ градь** pent.-mih. **трьми дьньми съзидаѩ** bus. 49. - **сѧ** antch. š.-gl. 69. šiš. 214. tur. **-даѥть се** chrys.-lab. šiš. 217. bus. 168.
съзидовати -доуѭ -доуѥши vb. κτίζειν condere; οἰκοδομεῖν aedificare men.-vuk. dial. dial.-šaf. ephr. prol.-cip. - **сѧ** spiritualiter chrys.-lab.
съзиждитель m. qui aedificat nov.
съзизданиѥ n. aedificatio isaak. dial.-šaf.
съзиздати -ждѫ -ждеши vb. οἰκοδομεῖν aedificare dial. domet. misc. 68. isaak. bell.-troj. 1. 3. prol.-mart. cf. **съзидати.**
съзираниѥ n. exploratio.
съзиратель m. explorator.
съзирати -раѭ -раѥши vb. περισκοπεῖν explorare ant. dial. κατοπτεύειν speculari hom.-mih. 34. ἀναθεωρεῖν contemplari act. 17. 23. -šiš. 34. 235.
съзлатьнъ adj. aureus **одежда лежатъ**

многоцѣнны и съзлатны margar. 1530. созлатичный idem alex. cf. съдоушьнъ.

съзнати -аѭ -аѥши vb. γνωρίζειν noscere аще пойдете два въ коупѣ, ти бъхма не съзнаете сѧ εἰ πορεύσονται δύο ἐπὶ τὸ αὐτό, καθόλου ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς amos 3. 3. -vost.

съзобати -блѭ -блѥши vb. edere - оть овощиꙗ men.-mih. съзоблеть овоща того vost.

съзоратай m. explorator per. 40. 36.

съзорити -рѭ -риши vb. maturare triod. ὡριμάζειν sup. 294. 16.

съзорь adj. indecl. maturus христосъ ꙗко и благъ вѣрьнъимъ и ꙗко съзорь грозда спасеньꙗ крстъмь psalt.-int.-saec. xii. cf. tamen съзорити.

съзорьнъ adj. maturus созорный ѕѣло соугоубный гроздъ ex.

съзрьно n. κόκκος granum съзрьно sup. 295. 19.

съзрьцанние n. contemplatio ber.

съзрьцати -аѭ -аѥши vb. ἐπισκέπτεσθαι contemplari pent.-mih. ты и ааронъ съзерцайта тыихъ σὺ καὶ ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς num. 1. 3. -vost. contemplari laz.-vuk. pat. isaak. chrys.-lab. pan. dioptr. ber. intelligere danič.

съзрьцевати -оуѭ -оуѥши vb. contemplari. perspicere -цов- glasn. 11. 167.

съзрѣвати -аѭ -аѥши vb. maturescere соз- trigl.

съзрѣлъ adj. maturus sim. 1. 27. per. 39. 23. trigl. не пожни класоу не съзрѣлоу izv. 639.

съзрѣние n. γεωργία, recte maturitas krmč. 33. krmč.-mih. maturitas trigl.

съзрѣти -зрѣѭ -зрѣѥши vb. maturescere prol.-mart. int. men.-leop. clim bor. 56. съзьрѣти sup. 29. 24; 30. 14. παραδιδόναι producere marc. 4. 29. -bulg.

съзрѣти -рѭ -риши vb. videre вьсꙗ съзьрите очи божии psalt.-int.-saec. xii.

съзрѣꙗти -ѣѭ -ѣѥши vb. πεπαίνεσθαι maturescere dial. -ꙗше aor. chrys.-lab. dioptr. cf. съзрѣти.

съзоути -оуѭ -оуѥши vb. ἐκδύειν exuere dial. ephr. kruš. созоуетъ op. 2. 2. 97: nota praep. сь duplicari cf. съзидати etc.

съзълити -лѭ -лиши vb. κακοῦν affligere сьзли (aor.) ме ruth 1. 21. -pent.-mih. съзлѧть асуроу и съзлѧть евреомъ κακώσουσιν ἀσσοὺρ καὶ κακώσουσιν ἑβραίους num. 24. 24. -vost. съзлиша намъ египтꙗне ἐκάκωσαν ἡμᾶς num. 20. 15. -vost. се азъ оубоудихъ сѧ на на съзлити имъ, а не съблажити iere.u 44. 27. -vost.

съзълѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. κακοῦν affligere сьзлѣвьше намь num. 20. 15. -pent.-mih. cf. съзълити.

съзыбаниѥ n. terrae motus pent.-mih.

съзывати -ваѭ -ваѥши vb. συγκαλεῖν convocare hom.-mih. ant. adde domet. int isaak. typ.-chil. sabb. 70. ioann. bus. 392. chron. προσκαλεῖν advocare op. 2. 2. 153. съзываѥть вьсѧ на веселиѥ izv. 437.

съзьданиѥ n. πλάσμα opus sup. 355. aedificatio -зъд- izv. 444. πλάσμα creatura sup. 178. о съзьданий моужьсцѣ izv. 420: male κτῆσις acquisitio съзьд- greg.-naz.

съзьдатель m. πλάστης conditor -зъд- sup. 393.

съзьдати -зиждѫ -зиждеши vb. οἰκοδομεῖν aedificare strum. съзъдати ostrom -зд- sup. pat.-mih. чьто ѥсть моудрость съзьдавъшиꙗ себѣ домъ svjat. πλάσσειν fingere -зъд- sup. 178. 368. -зд- op. 2. 2. 35. facere -зъд- sup. 196. adde sim. II. 2. krmč.-mih. prol.-mih. dial.-šaf. greg.-mon. созд ant.-hom. bon. chron. adde sim. II. krmč.-mih. prol.--mih. dial.-šaf. greg.-mon. созд- ant.-hom. bon. chron. съзъда члвка psalt.-int.-saec. xii. рѫцѣ създастѣ bon. сьздадень creatus bulg.-lab. 79 съзьданъ κτιστός irm.

съиграти -аѭ -аѥши vb. ludere днѣстръ злоу игроу сыгра оугромъ per lvii.

съизбранъ adj. συνεκλεκτός una electus -ньнь šiš. 249.

съизвѣстовати -оуѭ -оуѥши vb. confirmare cloz I. 134.

съименитьнъ adj. idem nomen habens prol.-mart.

съименовати -ноуѭ -ноуѥши vb. eodem nomine appellare int.

съименьникъ m. idem nomen habens prol.-rad. 135. io.-sin.

съименьнъ adj. nomen commune habens svjat.-op. 2. 2. 386. per. lxxxii. о съименьнѣѥмь оглаголании svjat.

съимѣтельство n. comprehendere ber.

съискати -штѫ -штеши vb. quaerere сыс- bus. 720. cf. сън-.

сънти -идѫ -идеши vb. κατιέναι descendere сити hom.-mih. 34. cf. сънити.

сънмъ v. сънъмъ.

сънмѫ v. сънати.

съкажьца m. qui pessumdat **скажца** ber. oserb. skazyć.
съказаннѥ n. declaratio: ἑρμηνεία interpretatio šiš. 91. sup. 255. **сказаниѥ ѱал'момъ** bon. **правыѩ вѣры** - cyr. 2. **отъвѣта и съказаниꙗ истиньнааго не полоучаѥмъ** sborn. ἐπίλυσις explicatio šiš. 201. λύσις solutio, lucubratio sup. 233. 254. παράδοσις traditio sup. 302. ὑπόθεσις argumentum sup. 315. 391.
съказатель m. ἑρμηνεύς, ἐξηγητής interpres sup. 255. krmč. hom.-mih. adde **епихарий** - chrabr. 90. men.-mih. sabb. 82. ber. **баснемь** - krmč.-mih. ἑρμηνευτήριον hom.-mih.
съказати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, ὑποδεικνύναι ostendere sup. ostrom. σημαίνειν significare sup. 258. ἑρμηνεύειν, μεθερμηνεύειν interpretari sup. 179. 254. ant. ostrom. αἰνίττεσθαι cloz I. 167. ἐπαγγέλλειν nunciare šiš. 46. ἀπαγγέλλειν sup. 277. γνωρίζειν notum facere ostrom. antch. δῆλον ποιεῖν notum facere sup. 140. διηγεῖσθαι narrare sup. 216. συγκρίνειν conferre gen. 40. 16. -pent.-mih. ὑποτίθεσθαι statuere sup. 393. διδάσκειν docere proph. παραινεῖν hortari sup. πείθειν suadere hom.-mih. ἐκτίθεσθαι exponere šiš. 35. exponere sup. 400. adde krmč.-mih. cyr. 18. sim. I. 2. chron. **-заѭ** etc. cloz I. 66. 167. bon. chrabr. 89. hom.-mih. krmč.-mih. sabb. 173. chron. 1. 4. 45. 48. 107. **сьнь ськазати** misc.-serb. **ськазанаго мѣста дошьдь** mon. - **сѧ** psalt.-int.-saec. XII. bon. chrabr. 89. izv. 456. **ськазаѥть се име** men.-mih. 182.
съказити -жѫ -зиши vb. evirare.
съказнь f. vituperatio **ск-** ber. significatio mon.-serb.
съказовати -ваѭ -ваѥши vb. γνωρίζειν indicare proph. int. ἀναδιδάσκειν man. ἐκτίθεσθαι exponere šiš. 46. λόγοις διέρχεσθαι sup. 308. adde š.-gl. 70. cyr.-hier. men.-leop. spec. 30. greg.-mon. ber. mon.-serb.
съказъ m. interpretatio **ск-** op. 2. 2. 411. tur. **простите ме ѡ господѣ, братие, ѥре ми се не нађне** (dubium) **сизи сказь на редоу, да бихь го оуписаль на редоу. тѣм' га здѣ оуписахь, да не ѡстане тако оупраж'нень** triod.-mih. 128. **исказь типика** triod.-mih. 121. **писано вь црьковнѣмь скязѣ ищи на зад(ь) вь сказѣ клепалномь** typ.-nic.
съказывати -ваѭ -ваѥши vb. dicere **ск-** bus. 687. 812. int. 296. **-зив-** glag. mon.-serb.
съкаляти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. κηλιδοῦν maculare barl. 54. **съкалꙗна бысть земля** izv. 573.
съкарати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. rixari misc. 98. **ськара се сь нимь** nom.-barb. bulg. skara se milad. 444. verk. 371.
съкати v. **соукати.**
съквасити -шѫ -сиши vb. aspergere pat.
съквашати -аѭ -аѥши vb. aspergere pat. krmč. misc.-šaf.
съклада f. στοιβή congeries op. 126.
съкладати -аѭ -аѥши vb. componere **складающи** š.-gl. 73. συντάσσειν componere **складаными козньми и спосивиꙗ** συντάξεσιν ἐντέχνοις καὶ καλλιεπείᾳ georg.-vost.
съкладеннѥ n. compositio.
съкладнѥ n. sensus dubius: **вьздвизахоу се кораблиѥ складниѥмь** men.-mih. 161.
съкладъ m. compositio ex.: nota **вь склады вьсади** men.-leop. 45. concordia mon.-serb. **-дьнь** concors ibid.
съкладывати -ваѭ -ваѥши vb. ponere **-див-** nomoc.-bulg. 1. **-дыв-** chron. I. 148. 163. - **головы** per. 71. 33; 91. 14.
съкланꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. vitare cozm. adde **скланꙗемый** ber.
съкласти -дѫ -деши vb. deponere prol. ἐμβάλλειν imponere - **вь кошницоу** men.-vuk. ἐπιστοιβάζειν kruš. ἐπιτιθέναι imponere - **дрьва** pent.-mih. βουνίζειν aggerere ruth 2. 16. -pent.-mih. adde chron. 1. 100. 19. **головы своꙗ** - per. 88. 5. adde 99. 31. **скрадоу** - men.-mih. **ськкладено храстиѥ** men.-mih. **постелꙗ оть каменииꙗ съкладена** men.-leop. 116.
съклатити -штѫ -тиши vb. turbare **склащенный** ziz.
съклаштениѥ n. tumultus, contio, turba **ск-** mir. 76. ziz. ber. **ськащ-** typ.-šaf.
съкленѫти -нѫ -неши vb. claudere, uti videtur **ск-** glag.
съклепати -аѭ -аѥши vb. tundere, uti videtur nomoc.-bulg. 86.
съклицати -чѫ -чеши vb. convocare krk.
съклонити -нѭ -ниши deflectere prol.-vuk. **по одрании коже .в. дрѣвѣ склонше привезаше ю** prol.-belg. 12.
съклонениѥ n. deflectere misc.-šaf. **не престаꙗше отъ склонениꙗ огньна** izv. 657.
съклоучай v. **съключай.**
съкльчити -чѫ -чиши vb. crispare krmč. 126. **власы главы своѥѥ обрастивше**

и скльчивше и дльзѣ поустивше krmč.-mih. 150.

съклѣтьникъ m. σύγκελλος syncellus men.-mih. -клѥт- izv. 5. 209. adde bus. 336. domesticus leont.

съклѣштати -штаѭ -штаѥши vb. constringere - тѣло ὑποπιέζειν premere op. 1. 307. соклещаѥмь pro corбенъ alex. - ἐκπιέζειν люди земльныꙗ съклѣщающе ἐκπιεζοῦντες iez. 22. 29. -vost. - сѧ cruciari съклѣштлахоу сѧ отъ стоудени sup. 57.

съклѣштениѥ n. comprimere отъ оузъ и отъ съклѣщениꙗ раздѣшивъшю men.-saec. xi.

съклѣштити -штѫ -штиши vb. constringere sup. 101. 19.

съклюдити -ждѫ -диши vb. scortari мати има съклюдивши съ воиномъ роди близнѧта рома и рима chronogr. -vost. cf. čech. slouditi lit. klídu erro.

съключаи m. casus prol.-mih.

съключати -аѭ -аѥши vb. claudere ber.

съключениѥ n. συγκλεισμός conclusio раздрѫшѫ съключение срдць ихъ διαρρήξω συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν os. 13. 38. -vost. adde ber. hom.-mih. 166. сключение древꙗно ἱμάντωσις ξυλίνη sir. 22. 17. -vost.

съключити -чѫ -чиши vb. iungere сьключивь члановь .и. men.-mih.

съключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν contingere ant.-hom. sup. prol.-vuk. chron. 1. 186. 38. что -чи сѧ отъ злаго bus. 909. сьключи се рати быти prol.-mih.

съклѧшти -кѫ -чеши vb. premere мразомъ склѧчени и померзаеми prol.-vost. cf. сълѧшти.

съковати, съковѫ, съковеши et **съкоуѭ, съкоуѥши** vb. χαλκεύειν cudere небеснаꙗ скови званиꙗ τὰς οὐρανίους κλεῖς (quod a καλέω derivat interpres) χάλκευσον hom.-mih. 126. оть злата скованъ prol.-mart. ἐλαύνειν cudere съковеши exod. 25. 12. -vost. 2. 15. ськоваль бѣше тиганъ prol.-rad. 125. καταδεσμεῖν ligare prol.-rad. men.-vuk. adde nomoc.-bulg. prol.-mih. prol.-lab. prol. prol.-vuk. misc. 49. krmč.-mih. bell.-troj. 5. per. xxi. ὑποβάλλειν subiicere prol.-mart. κατασκευάζειν parare men.-vuk. ськовавьше сребрьнь сьлогь θήκην κατασκευάσαντες prol.-rad. 24. - грьниль велеи prol.-mart. - ковьчегь men.-vuk. блюдо - men.-vuk. вериги - men.-mih. - оуже bus. 715. иконы - prol.-mart.

съковъ m. vas сковъ azbuk.

съковьникъ m. seditionis socius ber.

съконьчавати -аѭ -аѥши vb. συντελεῖν finire šiš. 62. adde sup. pat. chron. - сѧ συντελεῖσθαι consummari sup. συμπληροῦσθαι impleri егда скончаваша сѧ дние пѧтдесѧтницы ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς act. 2. 1. -vost. izv. 625. ἐκλείπειν deficere скончаваѥтъ сѧ доуша моꙗ во дворы господни ἐκλείπει psal. 83. 3. -vost.

съконьчаниѥ n. συντέλεια consummatio ostrom sup. τέλος finis sup. misc. chron. -чаꙗн- bus. 295. скоч- men.-vuk.

съконьчати -аѭ -аѥши vb. συντελεῖν, τελεῖν consummare ostrom. ἐκπληροῦν sup. chron. скончаи прошениѥ моѥ sim. l. 12. двѣ врѣмени здѣ ськоньчахомь greg.-lab. - сѧ sup. chron. prol.-vost. -цаща сꙗ holm. πληροῦσθαι impleri šiš. 58. ostrom. sup. παραχωρεῖν cedere cloz I. 242. adde съкончаѧюштю сѧ дьни похвали господа sborn. зьрю рока оуже съкончавъша сѧ psalt.-saec. xiv. вь блъгарѣхь сконьчавшихь се svetk. 37. съкончати всѣкѫ правьдѫ zogr.-izv. 4. 371. да съконча(ѥ)ть сѧ pro да сѫждетъ сѧ zogr.-izv. 4. 371. сконьча сѧ sup. 364. adde дьщери ихь скочають се гладемь ioann. 319.

съконьчевати сѧ -чоуѭ сѧ -чоуѥши сѧ vb. finiri -ваша сѧ op. 28.

съконьчина f. finis до сконьчины вѣка sabb.-vindob. 161: male, uti videtur, pro кон-.

съкопавати -аѭ -аѥши vb. destruere, uti videtur светынихь образы - prol.-mih 152.

съкопаниѥ n. transfodere, ni fallimur рала дѣлати на ськованиѥ нечистымь срьдьцамь misc.-serb.

съкоснѫтиѥ n. tactus glag.

съкрамольникъ m. socius seditionis prol.

съкрасити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. ἐνωραΐζεσθαι ornari hom -mih.

съкратити -штѫ -тиши vb. συνοφίζειν, ἐπιτέμνειν, συντέμνειν in angustum contrahere krmč. 56. sup. 231. proph. chrys.-lab. men.-mih. adde izv. 488. - врѣме misc.-šaf. krmč.-mih. - словеса ioann. - слово hom.-mih. да -тивь рекоу greg.-mon. 87. ськращень поуть ioann. скратитъ животъ твои prol.-vost. - сѧ: хытрости съкратѧть сѧ nomoc.

съкраштати -аѭ -аѥши vb. συνοφίζειν, συντέμνειν in angustum contrahere proph.

krk. int. - лѣта misc.-šaf. ἐλαττοῦν minuere krmč.-mih.

съкраштениѥ n. συντομία compendium dial. adde svjat. laz.-vuk.

съкраштено adv. breviter isaak.

съкраштенѣ adv. breviter chrys.-lab. int.

съкраꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. scindere скраꙗше кожоу ѥго оть главы до ногоу prol.-vuk. in vita s. sadothi 19. oct.

съкривити -влѭ -виши vb. curvare par. affligere съкривити оубогыѥ жены men.-mih. 22.

съкривлѥниѥ n. torquere ск- оустъ per. 25. 3. pan.

съкрилꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. alis latera ferire, uti videtur.

съкровитель m. qui protegit bus. 436.

съкровиште n. κατάδυσις latibulum sup. 351. θησαυρός thesaurus ostrom. sup. ταμεῖον promtuarium, aerarium cloz I. 55. 704. sup. krmč. ant. 169. σκεῦος vas 1. reg. 25. 13. -kruš. adde chron.

съкровиштевати -оуѭ -оуѥши vb. θησαυρίζειν colligere chrys.-lab. par. ber.

съкровиштехранитель m. thesauri custos gr. γαζοφύλαξ.

съкровиштьникъ m. thesauri custos isaak.

съкровиштьница f. φορεῖον promtuarium cant.-cant. 3. 9.

съкровиштьнъ adj. θησαυροῦ thesauri.

съкровиштьствовати -воуѭ -воуѥши vb. colligere par.

съкровъ m. latibulum pat. thesaurus glag. ἀπόκροφον absconditum deut. 27. 15. -kruš. adde dial.-šaf. 47. ber.: male нѣсть ми вь ськровѣ развѣ прѣгрьще моукы οὐκ ἔστι μοι ἐγκρυφίας, ἀλλ' ἢ δρὰξ ἀλεύρου hom.-mih.

съкровьно adv. clam misc. - ꙗвѣ isaak. аще оубѣгнеть скровьно игоумена своѥго zak.-serb.

съкровьнъ adj. κρυπτός abditus men.-vuk. pat. dial. misc. prol.-cip. svjat. chron. -но мѣсто greg.-lab. скр- sup. 417.

съкровьствовати -воуѭ -воуѥши vb. abscondere, ni fallimur скровнствоваша сѧ мощи sbor.-kir. 19.

съкроити -оѭ -оиши vb. dissecare prol. скроише кожоу ѥго prol.-mih. ськроивьше мышьце ѥго сь обою страноу prol.-mart. на рѣмениѥ кожоу ѥго ськроише men.-vuk. bulg. skroji verk. 137.

съкроѥниѥ n. secare на ременьно ськроѥниѥ λωροτομηθῆναι prol.-mart.

съкроушаниѥ n. contritio сего ради напрасно приходить сѣчь и скроушаниѥ бес цѣльбы svjat.

съкроушати -шаѭ -шаѥши vb. συνθρύπτειν, συνθλᾶν, συντρίβειν, διαθρύπτειν, θραύειν conterere šiš. 39. ostrom. sup. men.-vuk. krmč.-mih. ant. antch. ioann. hom.-mih. int. prol.-vuk. greg.-naz. isaak. men.-mih. dial.-šaf. - доушоу chrys.-lab. ἐνοχλεῖν vexare prol.-mart. adde ськроушаѥмь оть вльнь leont. - сѧ: земѣ отъ бездъждна съкроушааше сѧ chrys.-frag.

съкроушениѥ n. κατάκλασις, σύνθλασμα, σύντριμμα, συντριβή fractio, contritio pyrg. proph. sup. io.-sin. имааше палицьнааго ськроушениꙗ εἶχε ῥοπάλων συνθλάσματα prol.-rad. 50. θραῦσις fractio man. θροῦς tumultus man. - срьдьца chrys.-lab. greg.-mon. eversio sup. 135. вь ськроушениѥ постави градь sim. I. 8: nota - ѥсть падению рождъ pat.-bulg.

съкроушити -шѫ -шиши vb. συντρίβειν conterere sup. cloz I. 777. misc. - на тьнько prol. ада съкроушь izv. 457. трохъ скроушеныхъ izv. 649. -шено срьдьце krmč.-mih. sabb.-typ. š.-gl. 42. -шенноѥ исцѣлить chrys.-duš. κρούειν collidere prol.-mart. дрѣвомь бѣлильнымь вь главоу ськроушень τῷ ξύλῳ τῶν κναφέων τὴν κάραν κρουσθεὶς prol.-mart. adde chron. трьсть ськроушень ichn. ськроушень бывь костьми prol.-mih. съкроушена нога men.-leop. власи ꙗко съкроушени men.-leop. 151. доконьца ськроушите sim. I. 22. ськроушена мысль chrys.-lab. да ськроушн мати божиꙗ и доушею и тѣломь mon.-serb. 453. - сѧ cloz I. 777. sup. chron. izv. 487. -ши се корабь prol. ськроуши сѧ на .д. части men.-leop. čech. skrucha, skrušiti.

съкръвениѥ n. κρύψις, ἐπίκρυψις occultatio hom.-mih. barl. pat.

съкръвица f. cruor pat. leont. cf. сѫк-.

съкръвьникъ m. consanguineus gr. συναίμων.

съкръвьство n. συμμορία contubernium prol.-rad.

съкрълчити -чѫ -чиши vb. contrahere съкр(ъ)чиши ꙗко вельчюгъ вѫѭ своѭ zlatostr. нога скорчена bor. 26. 73. скръчени простираѭть сѧ per. 41. 22. - сѧ: скорчи сѧ кожа его men.-leop. зимою ськрьчити сѧ men.-leop. жиламь скорчивьшимь сѧ men.-leop. влачать надъ малъмь огнемь скорчивше сѧ bus. 492. надъ малъмь

огнѥцьмь съкрчивъше сѧ sborn. зимою съкърчивъшааго сѧ sborn. nsl. skrčiti se serb. zgrčen živ. 81. pol. skurczyć.

съкрѫшити -шѫ -шиши vb. mutilare скрьшень ἠκρωτηριασμένος prol.-mart. bulg. skъrši milad. 359.

съкрывалиште n. latibulum pat. ταμεῖον promtuarium op. 2. 1. 134. bulg. skrivalište pokl. 1. 31.

съкрывати -аѭ -аѥши vb. κρύπτειν abscondere krmč. 45. misc. antch. sup. bus. 388. chron. не съкрывайте μὴ θησαυρίζετε ostrom. лица скривають крилы instr. hom.-mih. скрываѥ вь срѣтени врѣдь лица krmč.-mih. 58. - сѧ: съкрывають се оть вьседрьжителꙗ chrys.-lab.

съкрытель m. qui abscondit ioann.

съкрыти -ыѭ -ыѥши vb. κρύπτειν, ἀποκρύπτειν, ἐγκρύπτειν, κατακρύπτειν, καλύπτειν abscondere bus. 268. cloz I. 410. ostrom. chron. не съкрый отъ мене заповѣдий твоихъ izv. 427. тѣло вь плѣвьницоу съкрыше prol.-rad. съкрити cloz I. 955. съкрый брашьна, да въ немощи обрѧщеши sborn. part. съкръвенъ cloz I. 410. 956. съкровенъ bus. 173. скровенъ chron. хлѣбь съкрьвень ἐγκρυφίας hom.-mih. въ съкрьвениꙗ отиноудь не приницати izv. 432. межю дъвѣма колодама съкровенъ izv. 504. отъ вьсакого съкрый твоꙗ тайны isaak. - сѧ sim. I. 28. где съкрыти сѧ нѣсть dioptr.: nota съскры тризньноѥ бѣденьство op. 2. 2. 199.

съкрытиѥ n. ἐπίκρυψις occultatio dial. int.

съкрѧнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἐκκλίνειν deflectere отъ добра въ зло съкрѧнюша сꙗ ἐκκλίναντες op. 2. 2. 304: sine сѧ: сь мнѣ вь жьзла мѣсто, да не съкреноу на страноу βακτηρία ἀπερίτρεπτος men.-mih. 255. сей мнѣ въ жезла мѣсто, да сѧ не скрѧноу на стороноу τοῦτο ἐμοὶ βακτηρία ἀπερίτρεπτος zlatostr.-saec. xv. видитъ землю висѧщоу и без повеленна испроста, никаможе сѧ не скрѧноущѣ, с того же не скрѧноувши сѧ ни хѫдѣ ex.: rad. крѧт.

съкрѫпити -плѭ -пиши vb. συντέμνειν abbreviare слово съкроуплено esai. 10. 23. -mat. 50. слово съврьшаꙗ и съкрѫплꙗю правдою ꙗко слово съкроуплено сътворить господь λόγον συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον κύριος ποιήσει esai 10. 23. -vost. сокр- op. 2. 1. 116. cf. крѫпъ.

съкрѫплꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. συντέμνειν abbreviare esai. 10. 23. -mat. 50. proph. сокрѫп'лꙗа блоудъ esai. 3. 16. 17. - op. 2. 1. 116. κατασιέλλειν coërcere члчкое величание скроуплꙗюще τὸν ἀνθρώπειον καταστέλλοντα τύφον psalt.-theod.

съкрѫштати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. verti ни свистаѫщѫ же колоу съкроучаа сѧ greg.-naz.

съкоупити -плѭ -пиши vb. συνάγειν coniungere proph. ex. colligere sup. 39. 318. 325. chron. - сѧ io.-clim. ok. 88.

съкоуплꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. congerere izv. 486. chron. - сѧ svjat. иск- ex.

съкоуплѥниѥ n. σύζευξις coniunctio svjat.-mat. 8. ant.-hom. op. 2. 2. 384.

съкоупъ m. congerere svjat.-op. 2. 2. 392. conventus danič.

съкоупьникъ m. oeconomus ск- шафарь ber.

съкоупьнъ adj. coniunctus ex.

съкоусьнъ adj. peritus men.-leop. cf. иск-.

съкоутати -аѭ -аѥши vb. συγκομίζειν componere ad sepulturam - тѣло prol.-mart. съкѫт- compescere sup. 39. 3. съкѫтаетъ ꙗрость antch. - сѧ: сь зади вь ѥдиномь оуглѣ клѣтей своихь ськоутавьши се prol.-mart. роуцѣ ськоутають се трепетомь prol.-mart. adde съск-: кь себѣ сьскоутахь се πρὸς ἐμαυτὸν συνεστάλην men.-vuk.: nota съкѫт-: ѥд'ва съкѫташѧ отъбѣгъшимѧ бѣсованиѥ sup. 39.

съкоутати v. скѫтати.

съкоути v. съковати.

съкоутовати -оуѭ -оуѥши vb. συστέλλειν coërcere greg.-naz.

съкоуштениѥ n. sensus dubius: прорискаше скрозѣ дьскы и скрозѣ ськоущениѥ men.-mih. 163.

съкынѫти -нѫ -неши vb. detrahere кожоу ськыноути misc.-serb.

съкыпѣти -плѭ -пиши vb. scaturire ськыпѣ множьство воды men.-leop.

съкѫсити -шѫ -сиши vb. abbreviare скьси дни те bulg.-lab. 26.

съкѫтати v. съкоутати.

съкѫтати v. скѫтати.

сълаганиѥ n. compositio chrys.-lab. ber.

сълагати -аѭ -аѥши vb. συντιθέναι componere не слагаеми ни смажеми по савелевоу совокоупоу οὐ συντιθεμένων οὐδὲ συναλειφομένων io.-dam. συμβάλλειν congerere ostrom. men.-vuk. περιστέλλειν

contrahere sup. 345. adde ephr. ichn. lit.-mih. hom.-mih. krmč.-mih. pat. bus. 271. сълагають чарованиѥ nom.-mik. 22. кадило отъ многыихъ сълагаѥмо chrys.-lab. сълагати на огнь дрьва chrys.-lab. слагающи словеса непрнꙗзнина izv. 559. περικλείειν cingere оуста - de mortuo hom.-mih. - сѧ concumbere per. 4. 2. adde сълагати се на бракъ krmč.-mih. 236.

сълазити -жѫ -зиши vb. καταβαίνειν descendere ostrom. κατιέναι sup. съ поути - men.-mih. зл- š.-gl. 40.

сълазъ m. descensus sup. 372. 373.

съламати сѧ -маѭ сѧ -маѥши сѧ vb. frangi men.-mih. tur. 49. зоубы - hom.-mih. ꙗдрыломь сламаюштимь се sabb. 183.

съламлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. confringere prol. prol.-mart. clim. -мьꙗ- sup.

сълати, сълѭ, сълѥши et шлѭ, шлѥши vb. ἀποστέλλειν, πέμπειν mittere ostrom. sup. сълѫтъ cloz I. 627. сълемъ op. 2. 2. 431. слеми op. 2. 1. 166. chron. слеми выкають krmč.-mih. слю chron. сли imperat. per. слете bus. 653. слаше ἔπεμπε hom.-mih. chron. слꙗ part. chron. вьсѣмъ сълꙗ възгъвениꙗ заре зрачьна прѣсловъй izv. 444. шлꙗ chron. 1. 141. 5; 182. 39. шивениꙗ съла zlatostr. шлѥ лоуче своѥ sim. I. 16. слють отъ соуда на соудь παραπέμπεται hom.-mih. вѣ слѥ ѥй вѣсти соусѣдами men.-mih. слахоу за сѧ chron. 1. 62. xii. - сѧ per. 70. 31. chron. 1. 145. 146. 147. πέμπεσθαι слеще се (сълѭште сѧ) 1. petr. 2. 14. -šiš. 195. scr. sr; sal ire curt. 1. 116. 118. 313; 2. 124. 139.

сълежати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. κατακεῖσθαι decumbere ostrom. ant.-hom. chrys.-lab. prol.-mih. pyrg. tur. различь -жеще се exod. 26. 5. -pent.-mih. низоу - hom.-mih. 11. вь недоузѣ - misc.-šaf. - на одрѣ chrys.-lab. тръми слежещи се честьми глава ex.-op. 2. 1. 17. sine сѧ: - сь женою nom.-lab. сълежааше не могоущи вьшнюю постоупити greg.-lab.

сълетѣти -штѫ -тиши vb. καταβαίνειν descendere pent.-mih. bus. 71. mat. 55. chron. - сь небесе chrys.-duš. - сь небесь krmč.-mih. 348. на землю - hom.-mih. слетѣ птица нечиста на телеса izv. 655. ἐφίπτασθαι з горы -, сь горы - hom.-mih. - сѧ convolare да слѣтатъ сѧ птици izv. 4. 138.

сълешти сѧ -лѧгѫ сѧ -лѧжеши сѧ vb. decumbere misc. 49. болѣзнию слегъ νόσῳ βληθείς per. xlviii.

съливати -ꙗѭ -ꙗѥши vb. συγχεῖν confundere prol. ant. cozm. chrys.-lab. krmč.-mih. men.-mih. - сѧ krmč.-mih.

съликовати -коуѭ -коуѥши vb. una saltare.

съликовьникъ m. qui una saltat, socius - петровь prol.-mart. men.-leop.

съликовьнъ adj. qui una saltat, socius - светыхъ апостоль prol.-belg. in vita s. antipae die 11. aprilis.

съликъствовати -воуѭ -воуѥши vb. συγχορεύειν una saltare ant. antch. hom.-mih. pat. dioptr.-lab. sabb. 63. -кос- lavr.-op. 45. сьликьствоують благынимь нашимь συγχαίρουσι τοῖς ἡμετέροις ἀγαθοῖς hom..mih. συγχαίρειν simul gaudere -кьс- sup. 375.

съликъствьникъ m. socius, vere qui in eodem choro est -ствв- sabb. 201.

сълипати сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. iungi, misceri слипали сѧ бꙑхоу на малѣ часоу chron.-vost. 2. 135.

сълити -лиѭ -лиѥши vb. συγχεῖν confundere сливъ op. 2. 2. 78. χωνεύειν conflare kruš. сьлить part. χωνευτός kruš. борениꙗ слита isaak. сьливый prol.-rad. 155. - сѧ: сълиють сѧ мѣдь men.-leop. cf. rum. слееск.

сълитиѥ n. σύγχυσις confusio men.-vuk. ant. prol. isaak. - съмꙑсла isaak. вь житейскыхъ прѣходѣхъ и сьлитии prol.-mart. 130. бе-сълитьꙗ ἀσυγχύτως antch.

съличати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. ἐγχύειν concipere gen. 31. 10. -kruš. -чаахоу се овьце pent.-mih.

съличениѥ n. σχῆμα pudor esai. 3. 17. -proph.

съличити -чѫ -чиши vb. ὁμοιοῦν comparare proph.

съличиѥ n. ὁμοίωμα similitudo proph. простре съличие роукы ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρός iez. 8. 3. -vost. тѧжесть и - dioptr.

съличь adv. facie ad faciem сьличь глагола господь πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος deut. 5. 4. -pent.-mih. зрить сьличь поустыниѥ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου pent.-mih. - поустыни kruš.

съличьникъ m. σύμφυτος complantatus rom. 6. 5. -saec. xii. socius бесплътныхъ чини аггель приѧ(шѧ) оуже сличника men.-belg. cf. съликовьникъ.

сѫличьнъ adj. ὅμοιος similis cyr.-hier. σύμμορφος conformis соличноу тѣлоу phil. 3. 21. -op. 2. 2. 154. κατάλληλος congruus pyrg. adde prol. dioptr. дѣвици -ми nom.-barb. слична чета greg.-mon. 92. ἐνυπόστατος irm. serb. sličan similis živ. 166. adde usličen 139. zasličenje pravde 138. et многа вь агньцѣхь сьличьна бываютъ dioptr.-lab.

сълиıание n. confusio triod. χωνευτόν res fusa prol.-mart. -лья svjat. о солиıании тльчи per. LXIV.

сълиıатель m. qui confundit.

сълиıати -лѣıѫ -лѣıеши vb. συγκεραννύναι, συγχεῖν confundere prol.-rad. prol. adde int. 298. men.-vuk. chrys.-lab. χωνεύειν proph. -ıано χωνευτόν res fusa pent.-mih. pat.-šaf. 202. καταχεῖν defundere hom.-mih. prol. - сѧ κεράννυσθαι coalescere сьлѣимъ сѧ sup. 317. блага водьнаıа сьлиıа се з главы ми hom.-mih. 40: male сьлиıа се дьждь сь небесе συνεσχέθη gen. 8. 2. -pent.-mih. ἐπιλιμνάζειν superstagnare prol.-cip.

сълога f. species сьлогоу сребра изваıана speciem argenti anaglyphi leont. adde pat.-šaf.

сълогиıа f. συλλαβή syllaba на слогнѧ оучащаѧ дѣти приводѧтъ ἐπὶ τὰς συλλαβάς margar. 1530. да не въ малыхъ нѣкихъ слогныхъ толико охоудѣваютъ сѧ божественаго моученика великоимѫства vitae-sanct.-vost. симболь, сирѣчь вѣроуѫ въ единнаго бога, еже малыми слогными глѫгениѫ догматноуѫ обгрънѫетъ sborn.-vost. сл- pan. vost. 2. 4. слогию bus. 137. alex. versus вь малехь слогнıхь greg.-mon. 80. adde -гниıа.

сълогъ m. σύνθεσις compositio men.-vuk. adde clim. pat. prol. prol.-cip. io.-dam. lavr.-op. 54. bus. 267., svjat.-op. 2. 2. 401. σύμβολον symbolum акы сълогы и знамениıа плодовъ ὥσπερεὶ τὰ σύμβολα καὶ τὰ τεκμήρια τῶν καρπῶν io.-clim. συλλογισμός syllogismus men.-vuk. διάθεσις dispositio prol.-mart. ἀντίθεσις oppositio prol.-mart. ὑπόθεσις fundamentum men.-vuk. παράδειγμα exemplar сьлогы писменьныими оубѣщавь prol.-rad. 45. - или прилогъ svjat.-op. 2. 2. 386. syllaba ber. доброта и - prol.-mart. -, великота, чѧсть prol.-mart. - еретичьскъ men.-leop. сътвори законтъ сълогъ незаконьнь svjat. на стѣнѣ видѣ слогы пишѫщѫ рѫкѫ chrys.-frag. законтъ - svjat.-op. 2. 2. 401. adde сьлогы sup. 326. 8. nsl. slog lectica, porea habd. rum. слог syllaba.

сьложение n. σύνθεσις compositio ant. antch. sup. - многъ словесъ antch. καταβολή creatio ostrom. sup. glag. condere градьско - prol.-mart. καταβολή creatio krmč.-mih. прѣже сьложениıа πρὸ καταβολῆς ostrom. constitutio šiš. 123. adde θέαμα spectaculum sup. 235. кь сьложению благоопретно chrys.-lab.

сьложити -жѫ -жиши vb. συντιθέναι componere cloz I. 937. men.-vuk. sup. prol. op. 2. 2. 368. bus. 272. tur. chron. 1. 86. 113. 136. въ кратъцѣ сьложено svjat. ἐπιτιθέναι imponere men.-vuk. συμπλάσσειν confingere krmč.-mih. сьложена же бысть имь книга izv. 616. deponere chron. 1. 30. 6; 57. 26. - головы per. 110. 34. καταβάλλειν solvere sup. 31. exonerare sup. 213. - сѧ men.-mih. chron. 1. 109. 28; 109. 30; 132. 25. сложьшоу се народоу leont. оумильшоу се и сьложьшоу men.-mih. 190. spondere, pacisci сьложи се се сьтворити spopondit hoc facere leont. adde men.-mih. сложи се мнѣ отрокь pactus est leont. adde men.-mih. 201. сложити се граматами krmč.-mih. συντίθεσθαι pacisci бѣахѫ сѧ сьложили συνετέθειντο ostrom. поидоста сьложивьше се ἐκ συνθήματος men.-vuk. сьсложи се men.-mih. 370.

сьложитниıа f. neuma сложитьлıа vost.-op. 653.

сьложь m. σύνευνος maritus, uxor hom.-mih. σύγκοιτος отъ сьложа своего сънабди сѧ сказати ей что mich. 7. 5. -vost. отъ сьложа своего съхрани сѧ повѣдати ей чьто izv. 426. отъ сложа своего chrys.-frag. оть сьложа своего хранити се hom.-mih. ahd. gibeddeo.

сьложьбьница f. θεραπαινίς famula сложьбн- prol.-rad.

сьложьникъ m. maritus chrys.-lab.

сьложьница f. coniux сл- tob. 11. 3. - proph. mat. 35.

сьложьнъ adj. compositus ex. сьложьно имѧ isaak. единого сьложьна men.-mih. 395.

сьломити -млѭ -миши vb. συνθλᾶν, κατακλᾶν confringere sup. ant.-hom. tur. nov. chrys.-lab. misc.-šaf. 175. pyrg. bus. 389. ichn. διαθρύπτειν conterere да сьломить ıе на оукроухы διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα pent.-mih. сломать сѧ на оукроухи bus. 167. верѣıе - hom.-mih. затворы - hom.-mih. жела адова - hom.-

mih. власми сломены κεχαρμένος men.-vuk. брада прѣпросто сьломлѥна prol.-mart. брада прѣпрость сломлена men.-leop. брада сломлѥна drag. сл-sup. сломенъ κεχαρμένος prol.-rad. 69. - сѧ chrys.-frag. -ми сѧ корабль isaak.

съломлѥниѥ n. σύγκλασις confractio proph. dial. ioann. σύντριμμα contritio -мениѥ pent.-mih. костемь сьломлѥниѥ men.-vuk. prol.-rad.

сълоуч- v. слоуч-.

слоучавати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. contingere pan.

сълоучаи m. συντυχία, τὸ συμβάν casus sup. dial. ioann. greg.-lab. prol.-rad. bus. 274. svjat. krmč.-mih. misc.-šaf. int. ber. сълоучии bus. 274.

сълоучаниѥ n. casus svjat.-op. 2. 2. 385. сл- per. lxxxi.

сълоучати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. συμβαίνειν contingere sup. io.-sin. dial.-šaf. bus. 268. svjat. mir. ioann. dioptr. chrys.-lab. izv. 480. evenire намъ сълоучаѥть сѧ пророчьство izv. 477. слово сълоучаѥть сѧ izv. 478. consentire ant.-hom.

сълоучевати сѧ -чоуѭ сѧ -чоуѥши сѧ vb. contingere typ.-chil.

сълоучениѥ n. casus сл- leont. sabb.-typ. 44.

сълоучити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν contingere sup. proph. ant. bus. 270. hom.-mih. 143. ioann. nicod. ber. како сьлоучю се вь дьнь соудьныи сь светыми моужи сими; greg.-lab. ськлоучи сѧ рати быти грькомь сь вльгары svetk. 37. волове слоучише се на поути par. не слоучить ти се притча sim. I. 11. ѥже сьлоучи се мнѣ своима очима видѣти leont. сьлоучиста се вь коупѣ pervenerunt simul leont. цара по срѣдѣ сьлоучить се видѣти chrys.-lab. -чи сѧ оу цара игоуменъ mir. сълѧч- sup. 206. bulg. sluči se.

сълоучиѥ n. τὸ συμβάν casus ant. сълоучьѥ antch.

сълоучьнъ adj. aptus ant.-hom. сълоучно пророческоѥ слово молити сѧ оуказаѥтъ psalt.-theod.

сълъ m. ἀποσταλείς legatus men.-mih. ἀπόστολος apostolus io. 13. 16. -ev.-novg. πρεσβευτής legatus proph. ἄγγελος nuncius sup. num. 20. 14. op. 1. 13. 26. adde sup. 200. 21. op. 2. 2. 673. bus. 174. lavr.-op. 24. chron. ὅμηρος obses proph. - божии hom.-mih. сълн πρεσβεία legati sup. 145. сьль сле се тьщаше по нь men.-mih. zelom fris. nsl. sel trub. meg. lex. rum. сол.

сълъгати -лъжѫ -лъжеши vb. ψεύδεσθαι mentiri sup. 174. pent.-mih. šiš. 10. ant. krmč. 34. io.-sin. isaak. bon. lavr.-op. 15. leont. chron. солга(лъ) ми ѥси аки песъ pam. 236. - на светаго prol.-mih. сълъжети дѣло маслиньно izv. 469. frustrari sup. 203. πλάττειν fingere sup. 331.

сълыгати -лѭ -лѥши vb. ψεύδεσθαι mentiri прѣльщенъ съмыслъ строѩ сълыгаѩ οἰκονομίας ψευδομένη io.-clim.

сълъгъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. levari misc. 47.

сълънѫти -нѫ -неши vb. sensus dubius: не солноуть сѧ грѣшнича словеса не имоущемоу влагы светаго доуха tur. 145. cf. сълъпнѫти.

сълъпнѫти -нѫ -неши vb. adhaerescere io.-sin. - сѧ adhaerescere io.-sin. cf. сълънѫти.

сълъство n. ἀποστολή legatio op. 2.2. 431. glag. πρεσβεία принимѣте сольство λάβετε τὴν πρεσβείαν zlatostr.-saec. xvi. nsl. selstvo trub. lex. solstvo šola.

сълъствовати -воуѭ -воуѥши vb. πρεσβεύειν legatione fungi съ вами сольствоую zlatostr.-saec. xvi.

сълъстити -штѫ -стиши vb. fallere сол- chron. δολοῦν decipere иже не сълъстить ѩзыкомь своимь ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ psalt.-theod.

сълѣгати -лѭ -лѥши vb. concumbere per. 3. 38.

сълѣзъ m. κατάβασις descensio svjat.-op. 2. 2. 392.

сълѣсти -зѫ -зеши vb. καταβαίνειν descendere pyrg. ostrom. ant. sup. pat.-mih. tur. alex.-mih. 186. chron. не хлъма - prol. - сь позорища men.-mih. - съ крьста bus. 49: nota воити се и слѣсти men.-mih. 162.

сълѣтьнъ adj. contemporaneus ant.-hom. int.

сълюбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. ἐράσμιον γίγνεσθαι adamari сьлюби се севирианъ послоушающимь men.-mih. 240. слюби сѧ севыриань вь коньстани градѣ послоушающимъ ὁ σευηριανὸς ἐν κωνσταντινουπόλει ἐρασμιώτερος τοῖς ἀκροαταῖς ἐγένετο vost. -би се сь мною ichn. ако ли има се нѣщо не ви шлюбилоо mon.-serb. 369. 54. сълюбленоѥ да ѥмлють ѥлико оуречено per. 9. 5. (lectio dubia) placere шлюб- mon.-

serb. serb. sljubiti stul. čech. slib pol. ślub votum oserb. slub lit. šlubas.

сълюблꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. adamari **всꙗкъ чл҃къ сълюблꙗѥть сѧ съ ходѧщиимъ поутемь съ нимь** cyr.-hier.

сълюблѥвати сѧ -люѭ сѧ -люѥши сѧ vb. adamari **слюблюѥть сѧ** cyr.-hier.

сълюбовати сѧ -боуѭ сѧ -боуѥши сѧ vb. adamari **слюбѫѥтъ сѧ пѫтемь своимь** διάκειται πρὸς τὸν συνοδεύοντα cyr.-hier.

сълючити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. contingere ant.-hom. cf. **сълоуч-**.

сълѧкъ v. **сълѫкъ**.

сълѧцати -цаѭ -цаѥши vb. incurvare bon. pat.-mih. krk. int. - **сѧ** int. **-цающе се теготою брѣмене** ioann. συνέλκεσθαι contrahi sup. 66.

сълѧшти -кѫ -чеши vb. συγκάμπτειν incurvare **слеци** šiš. 64. **аще слѧцеши ꙗко кроугъ вꙑю свою** holm. **желѣза тѧготѫ слѧчень** men.-buc. **сълѧчетъ крѣпость** antch. **сълѧци** bon. psalt.-int. -saec. XII. **слеченомь до конца соущимь** greg.-mon. 75. **слечень** danič. **слѣче** mon.-serb. **сълѧшѫ** bon. **сълѧкохъ сѧ** bon. rum. **сълцъ** laqueus.

сълѫковати -коуѭ -коуѥши vb. πονηρεύεσθαι improbe agere **многаждꙑ слоукоуютъ тобою** πονηρεύσεταί σε eccles. 7. 23. -vost. πανουργεύεσθαι 1. reg. 23. 22. -kruš.

сълѫкъ adj. συγκύπτων inflexus ostrom. ioann. tur. 57. **слекь** κυρτός gibbosus 3. reg. 21. 11. -kruš. **слѧкъ** ziz. cf. **слѧкъ**.

сълѫчати -аѭ -аѥши vb. συνάπτειν coniungere ioann.

съмазати -жѫ -жеши vb. συναλείφειν ungere **-жимъ** pro **-жемъ** op. 2. 2. 305.

съмазовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ungere pan.

съмазъ m. συναλοιφή unctio, commistio op. 2. 2. 305. **см-** io.-dam.

съмалити -лѭ -лиши vb. abbreviare bulg.-lab. 26.

съматрати v. **съматрꙗти**.

съматрꙗти v. **съмаштрꙗти**.

съмаштрꙗниѥ n. contemplatio **-щр-** io.-clim.

съмаштрꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. κατανοεῖν, ὁρᾶν spectare pat.-mih. **съмощраеть** op. 2. 2. 38. **съмащрꙗѥть добрѣ** io.-clim. παρατηρεῖν observare **съмащрꙑꙗ въ мирьскꙑихъ, соупротивꙗть бо сѧ божию промꙑшлꙗю** αἱ παρατηρήσεις ἐν μὲν τοῖς κατὰ κόσμον ἀνθεστήκασι τῇ τοῦ θεοῦ προνοίᾳ io.-clim. **сматрꙗти** typ.-chil. io.-sin. **рꙑбь сматрꙗше** hom.-mih. **сматрѣаше** prol.-rad. **сматрѣти** chrys.-frag. **сьматра'ше** ἐσκόπει observabat sup. 66. **сьматрати: божие все сьматраюштее око** ok. 64. **сьматрааше ѥго малою скважиною** prol.-mart. **сьматраахоу гласа** pent.-mih. **чрѣва съматраѥши** izv. 531. ichn. **сматрати** isaak. misc. 62. triod. alex.-mih. 157. men.-vuk. nom.-mik. 11. chrys.-lab. greg.-mon. **сьмотрꙗти: сьмотрꙗхоу гласа того** vita-theod. **сьмотрѣти** οἰκονομεῖν machinari cloz I. 616. διακρίνεσθαι diiudicare **смотрꙗти** šiš. 217.

съмести -тѫ -теши vb. convertere sup. 60.

съметати -штѫ -штеши vb. deiicere **смещеть** hom.-mih. **съмештѫть съ горꙑ** bus. 264. nsl. smetena cremor lactis meg. smetana bulg. smetanъ milad. 170. russ. сметана čech. smetana pol. śmietana rum. **смънтънъ** lit. smantas nhd. schmant weig. 2. 604.

съметиште n. κοπρία stercus pat.-mih. 144. antch. **см-** clim. **сьметища многа лежать** men.-mih. **смѣт-** iob 2. 8.-mat. 55. proph. op. 1. 61.

съметиѥ n. fimus pam. 257. **сметиѥ** krmč.-mih. 371. **сметие** bus. 767. misc. 82. **сметьѥ** holm. **житиѥ се льстьноѥ въ сметьи мѣсто полагающе** izv. 543.

съметнѫти -нѫ -неши vb. deiicere prol. misc.-šaf. man. 108. **низь глъбиноу брѣгоу того сьметноувь** men.-vuk. **сь высока того сьметноуше** prol.-rad. 152. ἀπορρίπτειν abiicere prol.-cip.

съметь f. fimus isaak. pat. 295. triod.-mih. 72. proprie: quod everritur **смети** pl. men.-mih. **смѣть** vost. 1. 170: nota ἀράχνη tela aranea men.-vuk. nsl. smet f. bulg. smet m. čech. smeť f. pol. śmiecie magy. szemét.

съмилати -аѭ -аѥши vb. molere prol. 117. int. 283: th. **мл**.

съмилити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐλεεῖσθαι misericordiam assequi sup. 256. κατανύττεσθαι compungi **ѥмоу сьмилило се ѥсть** kruš. adde prol. men.-leop. **-ливь се** δυσωπηθείς, ἐπικλασθείς men.-vuk. **плачю смиливь се** ἐπικλασθείς prol.-rad. 76. κατανυγείς prol.-mart. **сьмиливь се нѣкꙑмь навѣтиѥмь** κατανυγεὶς ἔκ τινος περιστάσεως prol.-mart. **сьмили се исаакоу** κατανυχθέντος ἰσαὰκ pent.-mih. - **о семь** men.-mih. διαλλάτ-

теін reconciliare како се би съмилилъ цароу διαλλάξαι τὸν βασιλέα men.-mih. смилено срьдце bulg.-lab. 39. adde съмили са матери своей (сынъ) bell.-troj. 4. милосрьдиемь си смили се на ны hom.-mih. аще се не би богоу смилилъ leont.

съмиловати са -лоуж са -лоуеши са vb. misereri sbor.-kir. 47. съмилоуй се на неега misc.-serb.: sine са prol.-mih.

съмилыати са -ыж са -ыеши са vb. misereri, uti videtur съмилыеть се ıемоу мати hom.-mih. 140.

съмилıение n. compunctio на смилıение привести кого hom.-mih. 135.

съмирати v. съмирыти.

съмиритель m. qui reconciliat chrys.-lab.

съмирительнъ adj. qui reconciliat isaak.

съмирити -рж -риши vb. εἰρηνοποιεῖν pacare sup. 315. ἑνοῦν unire cloz I. 466. καταλλάσσειν reconciliare sup. šiš. 61. ant. gram. 241. sup. 248. тѣмь съмирити вьсачьскаıа кь себѣ, съмирь распетиıа своıего собою, аще же земльнаıа, аще ли же небесьнаıа ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος σταυροῦ αὐτοῦ coloss. 1. 20. -vost. adde chron. 1. 108. 14; 113. 17; 172. 1; 182. 35. мирь смирь hom.-mih. - са διάλλασσεσθαι cloz I. 499. συναλλάσσεσθαι krmč.-mih. съмири са съ нимь понѣ оусты sborn. не могоу са съ нимь съмирити sborn. съмири се сь братомь своимь leont. adde chron. 1. 25. 9; 64. 19; 104. 10; 145. 20. hom.-mih. 144. εἰρηνοποιεῖν pacem facere šiš. 142.

съмирити v. съмѣрити.

съмирьникъ m. εἰρηνοποιός pacificus hom.-mih. смирниче которѣ torž.-saec. xv.

съмирыание n. καταλλαγή reconciliatio hom.-mih.

съмирыати -ыж -ыеши vb. καταλλάσσειν reconciliare šiš. 102. op. 2. 2. 149. съмирыающей εἰρηνοποιοί ostrom. съмѣрыаеть εἰρηνοποιεῖ antch. съмирѣıжштей εἰρηνοποιοί cloz I. 514. adde op. 2. 1. 132. chron. 1. 194 -раıа εἰρηνοποιός pacificus sup. 316. - са εἰρηνεύειν pacem agere hom.-mih. conciliari съ вьсѣми съмирыающе са sborn. -рати ant. šiš. 68. krmč.-mih. 345.

съмирыати v. съмѣрыати.

съмирıевати са -ваıж са -ваıеши са vb. pacem facere zak.-serb.

съмирıение n. καταλλαγή reconciliatio -рен- sup. 372. cloz I. 521. šiš. 64. 102. hom.-mih. leont. εἰρήνη pax -рен- sup. 147. 316. op. 1. 141. prol.-rad. adde sborn.-hees. gram. 241. смирение bor. 1.

съмирıение v. съмѣрıение.

съмирıено- v. съмѣрıено-.

съмладьствовати -воуıж -воуıеши vb. una iuvenescere int. 173.

съмлѣние n. contritio prol. cf. съмлѣти.

съмлѣти, съмелıж, съмелıеши vb. λεπτύνειν contundere sup. ἀλοᾶν molere proph. nom.-lab. men.-mih. съмлѣнь prol.-vuk. съмленъ part. op. 2. 1. 138. что съмлено exod. 27. 20. -vost. сѣıавъ та рассѣеть са, смоловый та съмленъ плотию ev. 1434. съмлѣша sup. пищю зоубы съмлѣвъ zlatostr. κόπτειν concidere съмелıень part. exod. 27. 20. -pent.-mih. serb. smeljati živ. 67.

съмлѣчьнъ adj. πεπληρωμένος γάλακτος lacte plenus op. 2. 2. 153. cf. съдоушьнъ.

съмолитвьникъ m. qui simul precatur, uti videtur.

съмотриливъ v. съмотрьливъ.

съмотритель m. οἰκονόμος oeconomus, dispensator sbor. isaak. adde chrys.-duš. chrys.-lab. ber. сьпасению чловѣчьскомоу смотритель hom.-mih. episcopus misc.-šaf.

съмотрительнъ adj. qui dispensat ioann.

съмотрительнѣ adv. οἰκονομικῶς oeconomice op. 2. 2. 215. ber.

съмотрительство n. dispensatio.

съмотрити -штрıж -триши vb. σκοπεῖν spectare sup. hom.-mih. чесого сьмотривьше τί σκοπήσαντες hom.-mih. смотри ıества ıеıе σκόπει hom.-mih. съмощрю и сего greg.-naz. ἀποσκοπεύειν considerare habac. 2. 1. -mat. 46. да съмощрю ıако видѣти ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν hab. 2. 1. -vost. сьмотре коби τερατόσκοπος deut. 18. 11. -pent.-mih. περισκέπτεσθαι considerare sup. 66. ὁρᾶν spectare sup. pent.-mih. сьмотри вьсѣхь чюдесь ὅρα πάντα τὰ τέρατα exod. 4. 21. -pent.-mih. сьмощроу видѣниıа сего ὄψομαι τὸ ὅραμα pent.-mih. καταμανθάνειν contemplari, intueri ostrom. смотрѣте цвѣтьцıа польскаго matth. 6. 28. mat. 35. συνορᾶν intelligere hom.-mih. ἐπιβλέπειν considerare смотримо вчини е ἐπιβλεπόμενον ἔταξε αὐτό iez. 175. -vost. -тривь; смотрь (recte съмоштрь) šiš. 23. 28. смотрьша апостола συνιδόντες obich. προσέχειν attendere sup. cyr.-hier. храмоу съмотриши, а не своıей доу-

шн izv. 535. μετρεῖν metiri съмотрнвь божьствьнааго просвьтѣнниꙗ μετρήσας hom.-mih. διαιρεῖν distinguere gen. 4. 7. -pent.-mih. κατανοεῖν sup. considerare leont. κρίνειν censere sup. σταθμίζειν considerare sup. adde sim. I. 17. greg.-lab. cyr. 2. io.-sin. prol.-cip. chron. ber. adde ꙗкь не съмотре οὐκ ἐξ ἐνέδρου pent.-mih. съмотрающе къша ad esai. 2. 6. -vost. ковенн (-нний) пътичь смотритъ greg.-naz. съмотрѫ, н оувѣдѣ, что сѧ ꙗвить, чьто ли сѧ съглаголюеть мнѣ, н стахъ н съмотрнхъ greg.-naz. доуша прнꙗзннваꙗ не себѣ смотрещи, нь родоу чловѣчьскоумоу вьсемоу hom.-mih. 131. о блнжьннхъ смоштраше svjat. смотра нашемоу спасеннѭ svjat. не съмотритъ твоемоу нмѣнню chrys.-frag. 32. знаменна прнемлють. съмотрающе къша н озъванна н осъраща н нно много proph.-hilf. 250. съмотрн нстѣке vita-theod. съмотрн. еда остало сѧ нлн мало чьто боудеть vita-theod. -трааше sup. saepe см-; - сѧ cavere смотрнте сѧ отъ кваса mat. 38.

съмотрь m. σκοπός scopus op. 2. 2. 58. смотръ op. 2. 2. 66. есть благочестиꙗ смотрь ἐστὶν ὁ τῆς εὐσεβείας σκοπός cyr.-hier. rum. смотр manoeuvre.

съмотрьлнвъ adj. οἰκονομίας dispensationis hom.-mih. ἐπιεικής modestus ant. antch. šiš. 164. adde lavr.-op. 40. prol. isaak. dioptr. - нравь men.-vuk. строꙗ съмотрьлнваꙗ izv. 440. -трел- op. 2. 1. 164; 2. 2. 262. -трнл- pat.-mih. ant.-hom. š.-gl. 83. ex.

съмотрьлнвьно adv. ἐπιεικές modeste смотрелнвно op. 2. 1. 163.

съмотрьлнвьнъ adj. οἰκονομίας, οἰκονομικός oeconomicus cloz I. 816. sup. ἐπιεικής modestus šiš. 226. adde ant.-hom. sabb. 140.

съмотрьлнвьць m. qui considerat ephr.-belg.

съмотрьно adv. prudenter sabb.-typ.

съмотрьнъ adj. qui considerat ant.-hom. 238. serb. nesmotarne djevice živ. 139.

съмотрьнѣ adv. γνωστῶς perite см- antch. caute ziz.

съмотрюванню n. administratio -рев- ant.-hom.: recte -штрюв-.

съмотрюнню v. съмоштрюнню.

съмочнтн -чѫ -чншн vb. humectare да съмочить мн водою оустьнѣ izv. 549. съмочить тн оустьнѣ izv. 550.

съмоштратн v. съмаштрꙗтн.

съмоштрьннкъ m. qui spectat подобно же н смоштреннкомъ, ово же есть птнцесмотрьное georg.-vost.

съмотрꙗтн v. съматрꙗтн.

съмоштрюнню n. consideratio georg. oct. pat. съмотрюнню mat. 18. cloz I. 794. вещнй трѣбоуеть н съмоштрюнню svjat. οἰκονομία sup. 230. 338. бе-съмотреннꙗ ἄκρατος greg.-naz. смотрен-οἰκονομία utilitas chron. 1. 17. sim. I. 16. дивесь - krmč.-mih. смотрѣн- op. 2. 2. 37. cyr. 1. chron. σκοπός scopus op. 1. 155.

съмракъ m. tenebrae.

съмръзатн -аѭ -аюшн vb. frigere pat.

съмръзнѫтн -нѫ -нешн vb. πήγνυσθαι congelascere sup. 66. ἠπειροῦσθαι sup. 67.

съмръкатн -аѭ -аюшн vb. obscurum fieri смерк- per. 12. 28.

съмръсканъ adj. ἐρρικνωμένος distortus barl. 25. срѣте старца, ветъха, многымн дьньмн смръсканомъ лнцемъ vost. смрьскрано (pro -скано) лнце ἐρρικνωμένον πρόσωπον prol.-rad. 136. serb. smrskati stul. pol. marszczyć runzlich machen smarsk.

съмръснѫтн -нѫ -нешн vb. ῥυτιδοῦν corrugare вь малѣ чело асмрьщено ὀλίγαις τὸ μέτωπον ἀμαυρυγαῖς ῥυτιδούμενος prol.-rad. 67. чело асмрьщено prol.-vuk.

съмрътоносивъ adj. letifer nomoc.-bulg. hom.-mih. gr. θανατηφόρος.

съмрътоносню n. pestis mir. 115. ok. 79. 81. leont. bus. 739. ber.

съмрътоносьнъ adj. θανατηφόρος mortifer sup. ant. antch. barl. dial. int. ꙗдь - ioann. greg.-mon. - гадь prol.-mart. варь - prol.-mart.

съмрътопрѣштенню n. θάνατος ἀπειλούμενος mortem comminari hom.-mih.

съмрътотворивъ adj. letifer hom.-mih.

съмрътотворьнъ adj. letifer chrys.-lab.

съмръть f. θάνατος mors cloz I. 592. съмрьть 652. 721. ostrom. sup. съмьрьть ostrom. съмрьти sg. v. greg.-naz. смерти sg. v. op. 2. 2. 67. смрьть sup. 275. смрть frag.-serb. семрть š.-gl. 70. такы съмрьти svjat. zemirt fris. lit. smertis.

съмрътьннкъ m. ad mortem condemnatus, uti videtur antch.

съмрътьннца f. ad mortem condemnata ni fallimur prol.-rad.

съмрътьнъ adj. θανάτου mortis cloz I. 658. 736. 801. mortalis за съмрьтънааго цѣсара борѭште сѧ sup. смертchron. - плачь sabb. 17. θανατικός, θανατηφόρος letifer sup. ꙗдь - šiš. 189.

chrys.-lab. -но бꙑлиѥ krmč.-mih. θανάσιμος съмрьт- ostrom. съмрътноѥ писаниѥ ἐπιθανάτιον γράμμα man.
съмръштєнъ adj. ῥυτιδούμενος corrugatus вь малѣ чело смрьщєно ὀλίγαις τὸ μέτωπον ἀμαρυγαῖς ῥυτιδούμενος men.-vuk. σκληρός durus срдцє смръщєно καρδία σκληρά sir. 3. 25. -vost. a quodam verbo съмръснѫти.
съмрѣжити -жѫ -жиши vb. reticulatum facere.
съмъкнѫти -нѫ -нєши vb. rapere нѣща кого бꙑ - cozm. -коша съ сѣний per. 58. 39. serb. smaći rum. смъчєск eripio.
съмъчати -чѫ -чиши vb. rapere chron. 1. 138. 9. аще ѥ сьмьчимь ти men.-mih. 246.
съмъчьтати -аѭ -аѥши vb. variegare hom.-mih. зѣло съмєчьтана прѣмоудрость ἡ πολυποίκιλος σοφία ephes. 3. 10. -vost.
съмꙑвати -аѭ -аѥши vb. lavare krmč. 45. - чловѣкꙑ krmč.-mih. 58. нє боуди ваѩ ни съмꙑваѩ svjat.
съмꙑслитєльнъ adj. prudens dioptr.-lab.
съмꙑслити -шлѭ -слиши vb. διαλογίζεσθαι cogitare antch. adde sabb. 102. sup. chron. добрѣ сьмꙑслѧщиихъ greg.-naz. добрѣ сьмꙑслѩштиимь τοῖς εὐφρονοῦσιν antch. нє сьмꙑслиши божиихъ hom.-mih. лютѣ нє сьмꙑслєщиимь о сєбѣ hom.-mih. bulg. smisli verk. 224.
съмꙑслиѥ n. prudentia азъмꙑслиѥ io.-clim. saec. xiii. et in alio cod. saec. xii. apud vost.
съмꙑсловати -слоуѭ -слоуѥши vb. prudentem esse см- op. 2. 2. 25.
съмꙑслодавьць m. qui prudentiam impertit sim. II. 6.
съмꙑслъ m. λογισμός cogitatio sup. σύνεσις intellectus sup. βουλή consilium sup. διάνοια mens cloz I. 529. φρένες mens adde cloz I. 454. II. 131. въ смꙑслѣ своѥмь svjat. моужєоумьнꙑимь съмꙑслъмь izv. 501. бєсмꙑсла ἄλογος op. 2. 2. 79. ἡλικία aetas io. 9. 21. -ev.-novg. saepe см- zimizla fris.
съмꙑсльникъ m. σύμφρων concors prol.-mart.
съмꙑсльно adv. prudenter -лєно chron.
съмꙑсльноoумьнъ adj. prudens bus. 623.
съмꙑсльнъ adj. λογικός rationalis -лєноѥ млѣко op. 2. 1. 172. -лєнъ cloz I. 326. chron. моужи -льна svjat.-mat. 6. боуди съмꙑсльнъ sborn. притъча съмꙑсльнꙑѩ svjat. нє соуть родъмь тако съмꙑсльни пьси izv. 534. азъмꙑсльнъ vost. нєсъмꙑсльнъ dioptr.
съмꙑшльникъ m. concors men.-leop. cf. съмоштрьникъ, хꙑштьникъ.
съмꙑшлꙗти -ѭ -ѥши vb. cogitare misc.-šaf. krmč. izv. 489. -лѣти chrys.-frag. cloz I. 122. φρονεῖν cogitare šiš. 90. прѣвьци жє съмꙑшлꙗѥть ангєльскꙑѩ силꙑ greg.-naz.
съмꙑшлєниѥ n. λογισμός, διαλογισμός cogitatio prol.-rad. ant. šiš. 202. дивъ съмꙑшлєниѥ greg.-naz.
съмьжарити -рѭ -риши vb. oculos claudere tur. pat.-šaf. очи свои сьмьжараашє prol.-mart. сомж- lavr.
съмьжити -жѫ -жиши vb. oculos claudere bus. 736: recte forte -жати.
съмьнѣниѥ n. diiudicatio.
съмьнѣньникъ m. dubius -ѣникъ ber.
съмьнѣтєльнъ adj. dubius int. 74.
съмьнѣти -нѭ -ниши vb. diiudicare - сѧ διστάζειν dubitare pat.-mih. danič. блазноущимь сє и сьмьнєщимь о нѥмь σκανδαλιζομένων καὶ διασταζόντων prol.-rad.
съмьстьникъ m. ultor isaak.
съмѣжати -жѫ -жиши vb. μύειν claudere oculos sup. 239. pat. ber. начєть очи - leont. съмѣжашє очи izv. 610.
съмѣжити -жѫ -жиши vb. μύειν, καταμύειν, καμμύειν oculos claudere sup. hom.-mih. - очи cloz I. 4. triod. proph. nicol. chron. prol.-mih. prol.-vuk. int. очєса - hom.-mih. смѣжи очи dial.-šaf. смѣжєнѣ очи hom.-mih. съмѣживъшю почювꙑ greg.-naz. - сѧ: смѣжишє сє тѣмь очи chrys.-lab.
съмѣникъ m. socius in negotiis leont.: vocabulum dubium.
съмѣра f. μέτρον mensura противоу съмѣрѣ κατὰ τὸ μέτρον io.-clim. σταθμός pondus нѣсть смѣрꙑ добротꙑ єго οὐκ ἔστι σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ sir. 6. 15. -vost.
съмѣрати v. съмѣрꙗти.
съмѣрити -рѭ -риши vb. ταπεινοῦν humiliare pent.-mih. barl. greg.-naz. proph. аще съ съмѣрєною мꙑслию молимъ сѧ sborn. - сѧ sup. chron. -мир- op. 2. 2. 41. proph. steph. иже сѧ съмѣрить ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτόν ostrom. възнєсъ жє сѧ смѣрихъ и смоутихъ mat. 27. 28. сєбє съмири ἐκένωσε op. 2. 1. 162. смириша сѧ до смрти holm. pol. śmierzyć rum. смєрєск.
съмѣрьникъ m. humilis triod.-mih. мъногзи въ тѣхъ прѣподобьнꙑихъ оба-

вниша сѧ дѣльници же и позорьници, расоудьници же и съмѣрьници io.-clim.

съмѣрьнъ adj. ταπεινός humilis sup. 223. dioptr. mon.-serb. μέτριος смѣрень prol.-rad. 104. несмѣрьна воля sabb.-vindob.

съмѣрьство n. humilitas смѣрс- mon.-serb.

съмѣрꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ταπεινοῦν humiliare ostrom. pent.-mih. ant. misc. chron. 1. 152. 33. болꙗриноу съмѣрꙗи главоу своѭ sir.4.7.-sborn. съмѣрꙗѥть и вꙑсить izv. 470. ὑβρίζειν contumelia afficere съмѣрꙗемъ оучистѣеть ὑβριζόμενος καθαίρεται antch.-рѣ- ostrom. bell.-troj. 44. bon.-ра- ostrom. sim. I. 4. царствиа смѣрае высотоу greg.-mon. -мир- per. 77. 39. - сѧ ostrom. chron. nsl. zmêrjati vituperare rês.

съмѣрꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. συμμετρεῖν aptare hom.-mih.

съмѣрꙗти v. съмирꙗти.

съмѣрѥниѥ n. ταπείνωσις, ταπεινότης, ταπεινοφροσύνη humiliatio šiš. 241. krmč. 52. hom.-mih. chron. -рен- sup. ostrom. cloz I. 42. συγκατάβασις comitas sup. cloz I. 796. κένωσις adde irm. съмѣрениѥ ѥсть смрьчь небесьнꙑи io.-clim. -мир- op. 2. 2. 266. cf. смѣр- pro смир- mat. 26.

съмѣрѥномѫдриѥ n. ταπεινοφροσύνη humilitas ant. io.-sin. isaak. о съмѣренѣ моудрии izv. 8. 102.

съмѣрѥномѫдровати -дроуѭ -дроуѥши vb. humilem esse io.-sin. ephr. смир-int.

съмѣрѥномѫдръ adj. ταπεινόφρων humilis.

съмѣрѥномѫдрьнъ adj. ταπεινόφρων humilis men.-vuk. isaak.

съмѣрѥномѫдрьствиѥ n. ταπεινοφροσύνη humilitas šiš. 145. 194.

съмѣрѥномѫдрьство n. ταπεινοφροσύνη humilitas antch.

съмѣрѥномѫдрьствовати -ствоуѭ -ствоуѥши vb. humilem esse isaak.

съмѣрѥномѫдрьць m. humilis.

съмѣрѥнотѣльнъ adj. humile corpus habens смеренотел- bus. 918.

съмѣрѥноoумиѥ n. humilitas par.

съмѣрѥноoумьнъ adj. ταπεινόνοος humilis men.-vuk. prol.-rad.

съмѣрѥнъ adj. ταπεινός humilis; -рен- ostrom. sup. οἰκτρός miser man. εὐτελής vilis sup. 343. adde šaf.-frag. 31. chron. кротькь ѥсмь и смѣрень срьдьцемь sim. II. 6. съмѣреныꙗ призираѥть sborn. съмѣрена мѫдрость ταπεινοφροσύνη antch.: vere est part. verbi съмѣрити.

съмѣрѥньство n. humilitas мое смѣреньство sabb.-typ. 39. gr. μετριότης.

съмѣсити -шѫ -сиши vb. μίσγειν, συμμιγνύειν commiscere ostrom. men.-vuk. adde sup. pat. proph. dial. men.-mih. ant. zak.-serb. leont. chron. не съмѣшень браꙗ zak.-serb. пшеници плѣвель смѣси pat. 264. condire sup. - сѧ concumbere, coire misc. zak. -serb. трими женами смѣсить се misc.-šaf. 138. συγχεῖσθαι confundi op. 2. 2. 305. сьсм- pan.

съмѣсь m. μίξις, φύραμα mixtio men.-mih. antch. hom.-mih. op. 2. 2. 78. 263. proph. бе-съмѣса ἀσυγχύτως op. 2. 2. 300. io.-dam. nsl. zmês f.

съмѣсьнъ adj. συμμιγής, σύμμικτος commistus pyrg. ioann. смѣсенъ ꙗко мосхъ op. 2. 2. 86.

съмѣтати -аѭ -аѥши vb. deiicere cozm. man. 108. chron. I. 214. 4.

съмѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. τολμᾶν audere assem. sup. cloz I. 345. 366. 680. ostrom. sborn. vita-theod. zap. 2. 2. 125. izv. 504. сьм- šiš. 61. съмꙑше zlatostr.-vost. 2. 44. mat. 13. см- prol.-rad. како съмѣѥши къ томоу божьствьномоу комъканию пристѫпити; sborn. вꙑ ли тꙑ съмѣлъ пристоупити, аще бꙑ etc. sborn. не съмѣю възирати на небо очима izv. 598. съмꙑста bus. 780. rum. сѫмецъ elatus cf. смѣти.

съмѣшати -аѭ -аѥши vb. μίσγειν, συμμίσγειν, ἀναφύρειν commiscere sup. men.-leop. men.-mih. sborn. ioann. proph. chrys.-lab. - сѧ zak.-serb. chrys.-lab. cloz I. 101. 533. bus. 152. misc.-šaf. съ ними съмѣшаꙗ сѧ sborn. coire krmč.-mih. misc.

съмѣшениѥ n. φύραμα, μῖγμα, σύμμιγμα, συνάφεια commistio ostrom. šiš. 61. proph. š.-gl. 47. prol.-rad. смѣш- mat. 34. chron. смиш- mat. 34. плътьско сьмѣш- men.-vuk. сластьно - prol.-mart. потькьши кь -нию prol.-rad. сьсм- pan.

съмѣшивати -аѭ -аѥши vb. miscere вьжденнꙑ, рече, съ(мѣ)шиваѭть izv. bus. 662. e russ.

съмасти -тѫ -теши vb. ταράττειν, διαταράττειν turbare sup. proph. prol.-vuk. cloz II. 40. krmč.-mih. chron. - домь отьчь misc.-šaf. 142. ꙗростиѭ своѥѭ съматъ ꙗ izv. 473. съмасъ aor. glag. commiscere съматъ съ медъмь vita-

theod. - сѧ ταράττεσθαι sup. ostrom. διαταράττεσθαι ostrom. θορυβεῖσθαι turbari prol.-mart. izv. 468. proph. isaak. mat. 33. 42. greg.-lab. chron. š.-gl. 75. страхомь смєтє сє sabb. 212. rum. смиитєск: смєкꙑ danič., quod psl. sonaret съмашта.

съматати -ањ -аѥши vb. turbare sabb.-typ. proph. смєтаѥ чьтєниѥ sabb.-typ.

съматєниѥ n. ταραχή turbatio ant. vita-theod. hom.-mih. leont. krmč.-mih. misc.-šaf. mat. 24. per. 69. chron. ber. бє-съматєниꙗ ἀταράχως, ἀπερισπάστως antch.

съматовати -оуѭ -оуѥши vb. turbare - пльцꙑ chrys.-lab.

съматьно adv. turbate нє по съставоу ни по чиноу, но сматно spec. 35.

съмѫдростьникъ m. concors prol.-mart.

съмѫдрьникъ m. σύμφρων concors prol.-mart.

съмѫдрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. consentire prol.-mart. pat.-šaf.

съмѫдрьствьникъ m. σύμφρων concors.

съмѫтєниѥ v. съмѫштєниѥ.

съмѫтитєль m. turbans prol. chrys.-lab.

съмѫтити -штѫ -тиши vb. ταράσσειν turbare men.-vuk. greg.-lab. sup. leont. bus. 274. аштє и сънъ тѧ съмоутить svjat. съмоутиша и (миръ) psalt.-int. -saec. xii. συγχεῖν confundere да нє смоуштоу послоухатаѥмъ ἵνα μὴ συγχέω τὸν ἀκροατήν zlatostr.-saec. xvi. - братию zak.-serb. мнихь аштє попроужить и смоутить братиѥ pat. 323. - сѧ matth. 14. 26. -mat. 57. διαπορεῖν angi men.-vuk. greg.-mon. сѧ- sup. pol. smęcić, smucić lit. smutiti.

съмѫтъ m. turbatio ephr.-belg. σύμφορσις commixtio бєзъ всєго смаза и измоута συναλοιφῆς καὶ συμφύρσεως io.-dam.

съмѫтьникъ m. qui turbat - мироу ephr.-belg.

съмѫчєникъ m. qui una martyr est gr. συμμάρτυρ.

съмѫштаниѥ n. turbatio sup.

съмѫштати -ањ -аѥши vb. ταράττειν turbare sup. ant. izv. 474. leont. krmč.-mih. chron. greg.-mon. ber. ꙗкожє вѣтри овогда оубо сънадь тихости ради, овогда жє глоубиноу морьскоую съмоуштають ὥσπερ οἱ ἄνεμοί ποτε μὲν τὴν ἐπιπολὴν διὰ τὸ γαληνόν etc. io.-clim. молитвоу нє каломь богатства съмоуштаѥмоу sabb. 116. съмѫштаѭшта водꙑ мъногꙑ izv. 468. - оумь misc.-serb. κυκᾶν miscere op. 2. 2. 28. - сѧ isaak. cloz II. 68. συγχεῖσθαι confundi съмѫштаѭ сѧ сльзами συγχέομαι δάκρυσιν greg.-naz. нє смоуштаитє сѧ izv. 698.

съмѫштєниѥ n. τάραχος, ταραχή turbatio hom.-mih. -ниꙗ блєдь misc.-šaf. карьбꙑ и -ниꙗ sabb.-typ. 12. съмоутєниѥ pat.

сънабъдовати -доуѭ -доуѥши vb. custodire снабдовати и створити φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν ies.-nav. 1. 7. -vost.

сънабъдѣвати -ањ -аѥши vb. περιποιεῖσθαι acquirere; φυλάσσειν custodire proph. διατηρεῖν observare правьдоу - pent.-mih. adde о громогласномь томь шибании дроугаа снабдєвають pal. 1494. - сѧ svjat.-op. 2. 2. 377. правьда сънабъдѣваѥть сѧ svjat.

сънабъдѣниѥ n. περιποίησις acquisitio op. 2. 1. 172.

сънабъдѣти -ждѫ -диши vb. περιποιεῖσθαι elucrari, acquirere greg.-naz. prol. triod. observare sup. salvare sup. 8. φυλάττειν, διαφυλάττειν custodire sup. 238. proph. kruš. hom.-mih. - заповѣдь hom.-mih. adde antch. тъ васъ сънабъди отъ пронꙑриваго бєзъ бѣдꙑ vita-theod. - стадо sim. II. 8: nota -дѣѭштє sabb. 68. - сѧ bus. 268. φυλάσσεσθαι cavere mat. 50. сънабъжоу глаголати φυλάξω λαλῆσαι num. 23. 12. -vost. сънабди сѧ сказати єй что φύλαξαι mich. 7. 5. -vost. σώζεσθαι servari op. 2. 2. 379. čech. snabděti.

сънабъждати -ањ -аѥши vb. φυλάσσειν custodire pent.-mih. сънабъждаѭштє садъ φυλάσσων τὸ φύτευμα esai. 60. 21. -vost. τηρεῖν servare аштє заповѣди єго сънабъжаѥмъ 1. io. 2. 3. -vost.

сънабъждєвати -ањ -аѥши vb. servare матєрь младєнцєвоу снабжєваѥть pal. 1494.

сънадь f. ἐπιπολή superficies овогда оубо сънадь, овогда жє глоубиноу морьскоую io.-clim.

сънадьнъ adj. qui in superficie est сънадьноѥ оума τὴν ἐπιπολὴν τοῦ νοῦς io.-clim. cf. pol. snadny.

сънаждєниѥ n. σύμβλημα coniunctio parem. 1370. сънажєниѥ добро ѥсть esai. 41. 7. -parem 1271.

сънарицати -ањ -аѥши vb. una compellare виноградъ землю и миръ -аєтъ tur.

сънаслѣдьникъ m. συγκληρονόμος coheres ant. antch. šiš. 72. chron.

сънаслѣдьница f. coheres hom.-mih. 131.

сънаслѣдьнъ adj. συγκληρονόμος coheres -дьнь antch.

сънаслѣдьствовати -воуѭ -воуюши vb. coheredem esse chrys.-lab.

сънастольникъ m. una throno insidens prol. prol.-cip. gr. σύνθρονος; διάδοχος successor pyrg. adde prol.-mart.

сънаходити -ждѫ -диши vb. γιγνώσκειν noscere men.-vuk. prol.-lab. δέχεσθαι excipere не сьнаходивь заклание οὐκ ἀηδῶς δεξάμενος τὴν σφαγήν prol.-mart. -ѥсѧ: -ди сѧ бывъшеѥ men.-leop. 111. -ди се ѥва chrys.-lab. serb. snahoditi invenire živ. 149.

съначрътовати -ваѭ -ваюши vb. συσχηματίζειν conformare -черт- op. 2. 2. 341.

сънемати v. **сънимати**.

сънемошти сѧ -гѫ сѧ -жеши сѧ vb. torpedine capi bus. 335. ꙗко снемоглъ сѧ бѣ, а не оумерлъ ὅτι κάτοχος ἐγένετο, καὶ οὐκ ἀπέθανε ev.-int. 1434.

сънеnагладати сѧ -лаѭ сѧ -лаюши сѧ vb. aspectu non satiari лиште доброобразьныихъ личесъ не сънеnаглꙗдаюши svjat.

сънесеннѥ n. deductio prol.

сънести -сѫ -сеши vb. deferre chrys.-frag. κατάγειν deducere sup. - ꙗйце misc. 13. bus. 336. оть цркве - sabb. 33. вь пропасть сьнесень chrys.-lab. кь послѣдньемоу часоу сьнесень бысть leont. хоромовъ нѣскольско снесло и зъ основаньꙗ chron. 1. 208. 35. colligere krmč.-mih.

сънижати -аѭ -аюши vb. deiicere.

сънижение n. κατάβασις descensus pyrg.-prol.

сънижий adj. comparat. inferior со снишшими себе брани не въздвизай bus. 647: vocabulum dubium.

сънижити -жѫ -жиши vb. humilem reddere misc.

сънизвлачити -чѫ -чиши vb. simul deducere dioptr.

сънизврѣшти -гѫ -жеши vb. una deiicere ioann.

сънизити -жѫ -зиши vb. deducere prol. доуша его сьнизить се о доуши его ἐκκρέμαται gen. 44. -pent.-mih. 30. -жень κάτοχος pyrg. - сѧ misc.

сънизложити -жѫ -жиши vb. simul deducere pan.

сънизъшьд- v. **сънишьд-**.

сънионѫти -нѫ -неши vb. διακύπτειν prospicere - сь небесьныхь hom.-mih.

сънимати, **сънѥмлѭ**, **сънѥмлѥши** vb. συμβιβάζειν iungere vost. 2. 118. šiš. 145. δεῖν ligare желѣзы сьнимана црькьвь δεδεμένη men.-mih. сьнемлюемо šiš. 145. vost. 2. 118. συγκλείειν concludere златомь снеманѣ 3. reg. 10. 21. -kruš. τεταμένος esth. 1. 6. -mat. 53. adde chron. 1. 102. 28; 168. 6. demere - съ себе мантиѭ nomoc.-bulg. - сѧ nicol. συνέρχεσθαι convenire сьнемлете се šiš. 86.

сънисканиѥ n. πορισμός acquisitio šiš. 168. ant. triod. domet. ber.

съниськати -скаѭ -скаюши vb. θησαυρίζειν colligere, acquirere ant. triod. int. isaak. typ.-chil. sabb. 1. chron. bus. 745. не снискаꙗй ἀκτήμων op. 2. 2. 263. exquirere mon.-serb. - сѧ: добра дѣла сь троудомь сьнискають се nicod.

сънисковати -оуѭ -оуѥши vb. colligere.

сънисходити -ждѫ -диши vb. simul descendere prol.-mart. cf. gr. συγκαταβαίνειν.

сънити -идѫ -идеши vb. καταβαίνειν, κατέρχεσθαι, κατιέναι descendere ostrom. sup. krmč. 39. šiš. 23. 27. cloz I. 809. chron. сниде sup. снидоу aor. šiš. 23. снидѣаше sup. снидеть доловъ bus. 690. сънидe дъждъ vita-theod. сънидe отъ онждоу dioptr. - сѧ συνέρχεσθαι convenire ostrom. sup. chron. сьниде се обоѥ συνῆλθον ἀμφότερα hom.-mih. сьнидоше се на послоуженние матере господьне hom.-mih. вь ѥдинноу волю снити се krmč.-mih. сьнити се на поклонѥнние богомь prol.-rad. 58. μίσγεσθαι coire esai. 36. 8. -proph.

сънитиѥ n. concursus sup. 79. domet. -ратное ok. 57. κατάβασις descensio sup. 337. 347. pat. cloz I. 754. 795. hom.-mih. adde antch. приглꙗдахъ въ сънитиѥ христово izv. 468. συγκατάβασις comitas men.-vuk.

сънизати -аѭ -аѥши vb. inspicere pat. 275.

сънибавъ adj. -ва -жена meretrix antch. ни срѣчай жены сънивавы, и отъврати очи отъ жены красны krmč.-saec. XVI: male не срѣтай жены сѣнивавы mulieri meretrici ant.-vost. жена сѣничава ἑταιριζομένη op. 2. 2. 264.

съничати -чѫ -чиши vb. pronum esse за ню сьничѧща ради доуша низоу съмѣрꙗѥть сѧ, да и съвъзнесеть ничѧщеѥ низоу грѣхомь greg.-naz. врачи зазьрить нѣкъто, за ню сьничить въ страсти и смрадъ трьпить greg.-naz.

сънишьд- simul descendere συγκαταχθείς -дь прѣльсти prol.-mart. сънизъшьдъ men.-leop. снизшедъ bus. 698.

съниѥ n. ἐνύπνιον somnium šiš. 4. barl. ant. dial. io.-sin. men.-mih. misc.-šaf. krmč.-mih. lavr.-op. 31. съньꙗ op. 2. 2. 371.

сонние bon. соньи antch. сънье; о сънинхъ antch. сънии видеще ἐνυπνιαζόμενοι šiš. 216. съньи svjat.
съновидимъ adj. ὀνειροπολούμενος qui somnia interpretatur antch.
съновидьць m. ἐνυπνιαστής somniator pent.-mih. ber.
съновижда m. somniator се съновижда онь идетъ ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται gen. 37. 19. -vost.
съновьнъ adj. ἐνυπνίου somnii dial.
сънозити -жѫ -зиши vb. pungere тернием сноженъ быхъ psalt.-saec. xiv. -vost. pol. snoza querholz cf. съноузити, съньсти.
съноринти -рѭ -риши vb. κατάγειν deducere op. 2. 2. 54. ἀπορρίπτειν abiicere sup. 286. πλεονεκτεῖν laedere sup. cf. съноурити.
сънсити -шѫ -сиши vb. deorsum ferre io.-sin. int. долѣ - chrys.-duš. не съношено рождено nomoc.-bulg. егда сносить алконостъ яйца bus. 688. вь сеѣ ересь сносеща prol.-mih.
съносъказание n. interpretatio somniorum pent.-mih.
съносѫдьць m. qui somnia interpretatur ex. gr. ὀνειροκρίτης.
сънотворьникъ m. somnia faciens hom.-mih. 34.
съноуздьство n. vehiculum greg.-naz.
съноузинъ v. съноузьнъ.
съноузити -жѫ -зиши vb. fodere божествеными своими глаголы арны съноузи vost. ороужиемъ ариевымъ арна съноузи vost.
съноузьникъ m. ἀναβάτης qui equum conscendit на тъща сънѫзникы боудете ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις ἐσόμεθα esai. 30. 16. -vost. georg. proph. ἱππεύς eques krk. op. 1. 40. adde ber. chron. 1. 245. 32.
съноузьница f. ἅρμα currus prol.-mart. adde bor. xviii. men.-leop. -дн- ber.
съноузьничь adj. poss. aurigae men.-mih.
съноузьнъ adj. ξυνωρίδος, recte bigis insidens и се самъ градеть съноузнъ моужь ἀναβάτης ξυνωρίδος esai. 21. 9. -vost. ἱππαζόμενος equo insidens коньникы сънѫзны на конихъ ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων iez. 23. 6. -vost. adde mat. 50. - конь ziz. sof. 19. -зни sup. 67. сноузньи войскыѩ per. xliv. нерей съноуздьнъ izv. 485.
съноузьньць m. ἱππεύς eques kruš. op. 2. 2. 460. prol. dioptr. ber. ты обращаеши ма, якоже сноузньць кони ὥσπερ ἱππεὺς τὸν ἵππον dioptr.-vost. - кони vost. 1. 155.
съноузьньствовати -воуѭ -воуеши vb. ἱππηλατεῖν equitare сънѫзн- op. 2. 2. 54. ἡνιοχεῖν aurigare сноузи- op. 2. 2. 117.
съноузьство n. ὄχημα currus сноуз- op. 2. 2. 80.
съноузьствовати -воуѭ -воуеши vb. ἱππηλατεῖν equitare сънѫзствова на небо ἱππηλατεῖ τὸν οὐρανόν in coelum raptus est cyr.-hier. ἡνιοχεῖν aurigare hom.-mih. 207.
съноурити -рѭ -риши vb. abiicere sup. κρημνίζειν praecipitare сн- op. 2. 2. 205. cf. съноринти.
сънъ m. ὕπνος somnus sup. bus. 181. сонъ bon. ἐνύπνιον somnium ant. ὅραμα visio men.-vuk. сънъі видѣти ἐνυπνιάζεσθαι esai. 56. 10. -proph. сонь забывша pat.-mih. 129. sg. g. сънoу cloz II. 8. pl. i. сновы prol.-mart. nsl. sen meg. lex. san lex. sanja somnium bulg. sъn serb. san; sanežljiv stul. lit. sapnas celt.-arm. hun Ebel 111. arm. qun ztschr. 2. 135. beitr. 2. 164: rad. съп.
сънъливъ adj. ὑπνηλός somnolentus men.-mih. pat. triod. misc. bulg. sъnliv milad. 187.
съньсти сѧ -зѫ сѧ -зеши сѧ vb. demitti нѣкто отъ богатыхъ снезь сѧ и дрѧхлъ идаше στυγνός, κατηφής tristis, deiecto animo zlatostr.-saec. xvi. дрѧхла или съньзъша сѧ на обѣдѣ сѣдаща vita-theod.
съньмникъ m. qui in concilio est meth. 3.
съньмница f. συναγωγή conventus triod.
съньмиште n. συναγωγή conventus ostrom. antch. nicol. š.-gl. 51. chron. 1. 35. отъ сънъмищь ижденѫть вы ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς ostrom.
съньмъ m. συνέδριον concilium ostrom. cloz I. 103. ant.-hom. συναγωγή, σύναξις, σύνταγμα conventus ostrom. sup. proph. σύστημα irm. δῆμος populus num. 1. 20. -pent.-mih. adde sup. per. 57. 23; 71. 30. chron. 1. 101. 148. 153. 180. 192. 194. 209. сънъмъ bon. сънемъ bon. сонъмъ bon. сонмъ chron. nsl. senjem nundinae habd. semenj lex. k semni lex. sejmarji; semnjovati lex. croat. semenj Veglia čech. sněm oserb. sejm: deriva a съ-им.
съньмьство n. ἐπισυναγωγή conventus op. 2. 1. 165. не оставлѣюще сньмьства своего μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν šiš. 224.
сънльнивъ adj. ὑπνώδης somnolentus io.-clim.: forma dubia.

сънъникъ m. ἐνυπνιαστής somniator nov.
сънънъ adj. somni man. 71. somnii къ сънъноуоумоу съказателю течеши svjat. - съказатель bus. 274. сънно явлениe, сънно видѣние sabb. 206.
сънѣдание n. ἐδωδή comestura ant.
сънѣдательнъ adj. comedens.
сънѣдати -ањ -аеши vb. κατεσθίειν comedere šiš. 122. sup. prol. triod. zak.-serb. dial.-šaf. pent.-mih. men.-vuk. chrys.-frag. chron. к вечероу снѣдати prol.-rad. 88. недоугомь снѣдаемь typ.-šaf. κατανέμεσθαι depasci sup. 180.
сънѣдение n. comestura sup. pat. chrys.-lab. dial.-šaf.
сънѣдомъ adj. βρώσιμος edulis men.-vuk. nom.-mik. 62.
сънѣдовати -доуњ -доуеши vb. comedere красна снѣдоуете misc. 36.
сънѣдотворьць m. opsonia parans.
сънѣдь f. ἔδεσμα, βρῶσις cibus prol.-rad. sup. cloz I. 595. greg.-naz. chron. ἑστίασις epulum prol.-rad. снѣдь рѣцѣ и огню бываеть ok. 56.
сънѣдьнъ adj. βρώσιμος, προσφάγιος edulis ostrom. pat.-mih. krmč.-mih. misc.-šaf. -но брашьно vita-theod. доволна соуть домови на снѣдно bus. 414.
сънѣсти -нѣмь -нѣси vb. ἐσθίειν, κατεσθίειν comedere typ.-chil. antch. chron. - по малоу typ.-chil. аще къто сънѣсть ἐάν τις φάγῃ ostrom. изноурити, снѣчь снѣ(с)ти nom.-mik. 70. забыхъ сънѣсти хлѣба моего izv. 492. сънѣ aor. š.-gl. 65. сънѣшя glag.
сънѧти, съньмѫ, съньмеши vb. ἀφαιρεῖν demere съньми клобоукъ vost. 1. 342. καθαιρεῖν deponere, deducere sup. - си ἀποδύεσθαι exuere sup. adde prol.-mart. chron. сънемъше sup. 83. 89. снемъ 344. съмьнѣте (pro съньмѣте) титлоу leont. сънъмь обитъ и въ плащаницѫ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι ostrom. сънѧтъ оубрусъ съ главы nomoc.-bulg. съмни (съньми) отъ себе ризѫ chrys.-frag. съни желѣза съ ногоу его vita-theod. сънимѣте него тѧготы, еже на нихъ възложисте par. сьне съ себе вѣдро pent.-mih. съньмъше ковчежьцѣ съ шъй своихъ izv. 596. сънѧти ѧ съ дрѣва izv. 483. - сѧ καταφέρεσθαι - въ глоубинноу злобы hom.-mih. colligere - сѧ συλλαμβάνεσθαι comprehendi sup. συντρέχειν concurrere sup. adde chron. санмоуть се š.-gl. 78. συνέρχεσθαι, συνάγεσθαι convenire прѣжде даже не сънѧста сѧ πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς ostrom. егда сънимоуть сѧ люд(и)е въ коупѣ ἐν τῷ συναχθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό psalt.-saec. xiv. сънимѣмъ сѧ вѣрьнии мыслью ко иерданьскимъ водамъ stichir.-saec. xv.
сънѧтие n. σύλληψις conceptio svjat.-op. 2. 2. 386. coniunctio ant.-hom. ἐπισυναγωγή conventus, concilium šiš. 158. συνέδριον ev. 1372. ev.-buc. прѣдадѧтъ вы въ снетиѣ и на сьньмищихъ nicol. op. 1. 142. op. 2. 1. 172. pat.-mih. ἀνάχυσις confusio šiš. 197. adde bus. 267 269.
съоблистати -ањ -аеши vb. καταλάμπειν collustrare вечерьнаа съоблисти prol.-rad. 72.
съоборити -рњ -риши vb. καθαιρεῖν evertere сов- prol.-mart.
съобразовати -оуњ -оуеши vb. συσχηματίζειν conformare šiš. 81. ant. int. chrys.-lab. - сѧ šiš. 140. chrys.-lab.
съобразьнъ adj. σύμφυτος similis šiš. 54 229. ant. int. σύμμορφος conformis sup. 366. - тѣлоу šiš. 238. adde - съмрьти op. 2. 2. 62. не собразна ни слична izv. 698.
съобраштати сѧ -ањ сѧ -аеши сѧ vb. versari cum aliquo chrys.-lab. - нѣцѣми isaak.
съобычьнъ adj. συνήθης consuetus men.-vuk.
съобьштати -ањ -аеши vb. communicare - сѧ комоу isaak.
съобьштение n. communicatio izv. 615 ber.
съобьштити -штѫ -штиши vb. communicare int.
съобьштьникъ m. κοινωνός, συγκοινωνός particeps ant. šiš. 134. 245. sim. I. 13. 14. cyr. 30. sabb. 77. bor. 17.
съобьштьница f. particeps.
съобьштьнъ adj. communis danič.
съобѣдовати -доуњ -доуеши vb. una prandere int. 286.
съобѣдьникъ m. συνέστιος convictor man. adde sabb. 129. 200. int.
съобѧзати -ањ -аеши vb. colligare ber.
съодолѣти -лѣњ -лѣеши vb. νικᾶν vincere - комоу int. prol.-cip. cf. съодол-.
съодолѣвати -вањ -ваеши vb. κατακυριεύειν vincere prol.-mart.
съодолѣние n. νίκη victoria prol.-mart.
съодолѣти -ѣњ -ѣеши vb. vincere prol.-mart. брань съодолѣна бысть prol.-mart. ἐνισχεύειν invalescere гладъ съодолѣ на земли ὁ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ

τῆς γῆς gen. 43. 1. -vost. ꙗко съодолѣлъ бѣаше гладъ на земли ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς gen. 12. 10. -vost.

съодѣти -деждѫ -деждеши vb. exuere -дѣлъ мѧ еси одеждь tur. - сѧ: съодежди се законьныхъ роуБь men.-mih. 22.

съоживити -влꙗ -виши vb. una vitam reddere.

съоживотворити -рꙗ -риши vb. una vitam reddere.

съорѫжение n. armare ber.

съорѫжити -жѫ -жиши vb. armare par.

съострити -рꙗ -риши vb. acuere, uti videtur ꙗкоже и ръжди съострениѣ железный блѣскъ и свѣтьльство svjat.

съосѣнꙗти -ꙗꙗ -ꙗеши vb. obumbrare.

съосѫжденикъ m. simul condemnatus ioann. pat.-mih.

съотварити -рꙗ -риши vb. sensus dubius: огнемь - вь очищение скврьньнаго злата men.-mih. 167: thema тварь.

съотицати -чѫ -чеши vb. tumere сьотичеща chrys.-lab.

съотъвраштение n. vertere ber.

съотъстѫпити -плꙗ -пиши vb. simul deficere danič.

съотъсѣшти -кѫ -чеши vb. una abscindere - страсти.

съп- v. соути.

съпавати -ваꙗ -ваеши vb. dormire спавати mir. nom.-mik. 72. serb. spavati.

съпадати -аꙗ -аеши vb. καταπίπτειν decidere oct. krmč. 48. proph. sup. 82. int - сѧ chron. вьси съпадаѭщемъ сѧ или съ стѣнъı или съ кониѩ sborn.

съпадение n. decidere vost. I. 129.

съпаднѫти -нѫ -неши vb. decidere trêb. alex.-mih. - сѧ.

съпадъкъ m. hereditas спадокъ azbuk.

съпазити -жѫ -зиши vb. observare prol. ἀνιχνεύεσθαι indagare men.-vuk.

съпакостити -штѫ -стиши vb. damnum inferre - комоу krmč.-mih. чьто вы -стихь; chrys.-lab. что ономоу спакости нищета; pat. 247. prol.-rad. 110.

съпальнъ adj. ad dormiendum aptus гриднѭ спальноуѭ e russ. vost. 1. 183.

съпаление n. adustio вара - prol.-lab.

съпание n. ὕπνος somnus ant. antch. pat. prol. io.-sin. prol.-cip. prol.-lab. men.-mih. alex.-mih. 169. pent.-mih. chron. леже кь спанию ἀνεκλίθη πρὸς ὕπνον men.-vuk. не послыше о снѣ спаниꙗ нхь men.-mih. 141.

съпасати -аꙗ -аеши vb. σώζειν servare ostrom. šiš. 217. ant. sup. bon. cloz I. 108. glag. chron. сп- sup. - сѧ op. 2. 1. 138. сп- sup. chron. zpazal nedela fris.

съпасение n. σωτηρία salus sup. svjat. -ние cloz I. 484. 539. 848. сп- sup. chron. zcepasgenige fris.

съпасенъ v. съпасьнъ.

съпасеньнъ adj. salutis спасеньно дѣло lit.-mih.

съпаситель m. σωτήρ salvator cloz I. 35. šiš. 255. sup. hom.-mih. izv. 603. š.-gl. 91. zpasitel fris.

съпасительнъ adj. σωτήριος salutaris šiš. 245. sbor. š.-gl. 91.

съпасительство n. salus hom.-mih.

съпасителевъ adj. poss. salvatoris hom.-mih. int.

съпаснти v. съпасти.

съпасовъ adj. poss. сп- salvatoris sup. chrys.-lab. hom.-šaf. typ.-chil. ephr. int. - домь lit.-mih. заповѣдемь съпасовомь sup. 396. 16. bulg. spasov den milad. 6.

съпасоносьнъ adj. salutifer glag.

съпасти -дѫ -деши vb. συμπίπτειν concidere сьпаде лице ѥей prol.-rad. πίπτειν, ἐκπίπτειν decidere ostrom. šiš. 26. strum. sup. hom.-mih. ex. dial. prol. ephr. chron. сь выше - sabb.-typ.121. сьпаде савиноу лице men.-mih. greg.-lab. сь кониѩ сьпаде men.-mih. - оть двьрьць hom.-mih. спадоу aor. šiš. 26. спадѫ strum. сьпаде капище нраклиѥво prol.-mih. звѣзды сьпадоуть chrys.-lab. - сѧ bus. 158. men.-vuk. низь - hom.-mih. - долоу hom.-mih. - вьспеть pent.-mih. сь кониѩ -; егда сѧ съ кониѩ съпаде izv. 485.

съпасти -сѫ -сеши vb. σώζειν servare sup. cloz II. 77. svjat.-mat. 7. инѣхъ ѥсть съпаслъ ἄλλους ἔσωσε ostrom. сьпасома вьзвратнть ме μετὰ σωτηρίας pent.-mih. zpazi fris. - сѧ ostrom. sup.: male спаснли се соуть sim. I. 10. gr. σκέπ-τομαι, σκοπή lat. specio, specula ahd. speh-ôm, spâhi scr. spaç, spaçus; paçjâmi curt. 1. 82. 137.

съпасъ m. σωτηρία salus sup. 276. 322. 384. 386. svjat.-op. 2. 2. 392. ex.-op. 2. 1. 13. op. 2. 2. 79. hom.-mih. свой спасъ съдѣловайте τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε phil. 2. 12. -vost. отидоша оть него съ спасомъ μετὰ σωτηρίας gen. 26. 31. -vost. накъıванием мѣрѫ съпасъ svjat. σωτήριον salus pent.-mih. σωτήρ salvator šiš. 217. ostrom. cloz I.

126. š.-gl. 46. sup. stichir. šaf.-frag. 35. chron. - мирьскь hom.-mih. mat. 50. нѣсть сьпаса ни о комьже развѣ тебѣ hom.-mih. rum. испас festum ascensionis Christi спъсеск.

съпасьнъ adj. σωτήριος salutaris cloz I. 73. 616. 755. sup. ant. svjat.-mat. 7. великъимь и съпас'нъıмь печатьмь greg-naz. съпасьнъıи страсти дьни svjat. -сенаѣ cloz I. 615. irm. -сно sup.

съпасьнѣ adv. modo salutari спаснѣ sabb. 132.

съпати, съплѭ, съпиши vb. καθεύδειν, κοιμᾶσθαι dormire cloz I. 760. 789. ostrom. sup. сномь спить ichn. съпьлю zlatostr. nsl. spati, spim; zasipiti sopire meg. russ. снуть mori (de piscibus) scr. svap: svapnas gr. ὕπνος lat. sopor, somnus lit. sapnas ahd. svêbjan sopire and. svefn pol. spać; śpić, sypiać ztschr. 11. 164. 193. Bopp 1. 63. curt. 1. 254. Pott 2. 1. 614. weig. 2. 586. mey. 1. 366.

съпатрити -рѭ -риши vb. videre да спатрить матерь свою; да спатришь вьсакого чловѣкл оумиралющаго misc. 41. pol. spatrzyć.

съпепелѣти -ѣѭ -ѣеши vb. in cinerem redigi -лѣлъ alex.

съпечаловати -оуѭ -оуеши vb. condolere krk. alex.

съпивати -ваѭ -ваеши vb. ebibere пиавица сьпивающиıа животъ isaak.: forte pro испив-.

съпинати -аѭ -аеши vb. ἐμποδίζειν impedire pyrg. ant.-hom. op. 2. 1. 139. - кого chrys.-lab. -нають ны на доброе op. 2. 2. 24. никтоже спинаеть нозѣ свои, нь раздрѣшены оставлыеть chrys.-lab.

съпиранние n. rixa dial.-šaf.

съпирати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. rixari pat. lavr.-op. 16. chrys.-lab. recusare dial.-šaf. 244. спираше сѧ къ доуши op. 2. 2. 450. se excusare (доуша) спираеть сѧ pam. 152.

съпирати -аѭ -аеши vb. συντρίβειν conterere ant. ногама -раеть antch.

съпировател m. conviva čet.-min.

съпирьникъ m. conviva alex.

съписанийце n. libellus alex. gr. συγγραμμάτιον.

съписаниѥ n. συγγραφή, σύγγραμμα scriptum, cautio krmč.-mih. dial. sup. раздери -ниıа chrys.-lab. -ние holm.

съписатель m. scriptor pat.-mih. misc. hom.-šaf. men.-vuk. συγγραψάμενος pyrg.

съписателевъ adj. poss. scriptoris dioptr.

съписати -саѭ -саеши et -шѫ -шеши vb. συγγράφειν conscribere man. krmč.-mih. sup. sabb. 2. bor. 86. chron. - сьвитькь prol.-mart. ἱστορεῖν narrare брань - man. любиваıа списати книгы spec. 27. -пьсахъ bus. 35. -п'сано ex. -псавъ cloz I. 711. -псанъ sup. 94. describere chron. 1. 69. 13.

съписовати -оуѭ -оуеши vb. conscribere pent.-mih. men.-mih. greg.-mon. γράφειν scribere man.

съпитательникъ m. socius chrys.-lab.

съпитати -аѭ -аеши vb. συντρέφειν nutrire men.-vuk. - сѧ ἐντροφᾶν op. 2. 1. 115. συντροφᾶν prol.-rad.

съпитомьць m. qui simul nutritur alex. -мный alex.

съпиштьнъ adj. edulis ıакоже и брашьно ѥстьствомь съпиштьно, аште въ изѣстивѫ оутробѫ, то вьсе погоуби и растьли, и бѫдеть ıази вина svjat.

съплаватель m. qui simul navigat chrys.-lab.

съплавати -аѭ -аеши vb. simul navigare συνεκπλεῖν man. 53. misc.-šaf. - сь кымь prol.-mart.

съплатати -аѭ -аеши vb. sarcire сплатана одежа vita-theod.

съплатити -штѫ -тиши vb. consuere аще ѥсмъ къждо что почитали иногда, тако же ѥсмъ съплатили се ex.-vost. solvere mon.-serb.

съплеменьникъ m. συμφολέτης tribulis šiš. 151. cloz II. 57.

съплеменьнъ adj. tribulis io.-sin.

съплесканиѥ n. πλάσμα formatio, figmentum sup. 226. πλαστουργία per. xxvii.

съплескати -аѭ -аеши vb. πλάττειν formare sup. 226. 252. 415. op. 2. 2. 27. 41. svjat.-op. 2. 2. 397. -плѣск- mat. 19.

съплести -тѫ -теши vb. συνδεῖν colligare pent.-mih. συγκλώθειν connectere men.-mih. πλέκειν plectere prol.-mart. προσεμπλέκειν connectere men.-vuk. adde op. 2. 2. 259. bus. 48. 171. - слово glasn. 11. 168. съплетенъ ἰξοφόρος man.-vost. 1. 427. съплетенъ constans sup. 234. 13. исп- sup. 201. 268. - сѧ: - комоу isaak. - сь соупостатомь prol.-cip. сплести сѧ сь женою ἐν συμπλοκῇ (εἶναι) in complexu krmč.-mih. съплетша сѧ съ женою izv. 660. ѥста съплетша сѧ къ себе izv. 660. исплести συμπλέκειν connectere chrys.-lab. исплести повѣсть men.-mih. - рогозъ men.-leop. - вѣньць laz. hom.-mih. men.-mih. - плѣницѫ nom. - ıакы златоу плениццоу men.-mih.

съплетение n. συμπλοκή connexio men.-vuk. prol.-rad. isaak. adde prol.-mart. pugna misc.-šaf. **прыдъй вълноу на съплетение копытьцемь** vita-theod. **съплетень и сѣтьи** συμπλοκαῖς καὶ πάγισιν antch. coitus misc.-šaf.
съплетъкъ m. connexio sup. 34. 8.
съплитати -ліж -лиеши vb. connectere sup. 109. pat. prol.-rad. cf. **-плѣт-**.
съплоути -пловѫ -пловеши vb. navi devehi prol. - **сѧ** confluere **народь сьпловеть се оть высоудоу** περιρρεῖ πανταχόθεν hom.-mih.
съплъзнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. delabi **споʌзноули сѧ есмы** op. 2. 2. 241.
съплѣсневѣти -ѣѭ -ѣеши vb. mucescere **-нев-** chir.
съплѣньникъ m. συναιχμάλωτος captivitatis socius šiš. 147.
съплѣньница f. captivitatis socia gr. συναιχμάλωτις.
съплѣтати -аѭ -аеши vb. συμπλέκειν connectere sup. 317. cloz I. 528. περιπλέκειν š.-gl. 67. adde man. ber. - **басни**; - **пѣснь** prol.-vuk. - **похвалы комоу** sabb. 47. **вѣнце похвалами** - sabb. 122. - **сѧ** io.-sin. ἐμπλέκεσθαι **сь соупротивнымии сьплѣтае се** prol.-mart. **печальми** - sabb. 23. coire misc.-šaf. **плътьскы сплѣтаю се сь нею** σαρκικῶς συμπλέκεσθαι krmč.-mih. 323. **испл-** ant. cf. **-плит-**.
съплѧсати -шѫ -шеши vb. una saltare pat. nicol. **сплешеть** chron. 1. 260. 14. **сплешоу противоу господоу** hom.-mih. 71.
съпоболѣвати -аѭ -аеши vb. συναλγεῖν condolere antch.
съповолѣти -лѭ -лиши vb. συναλγεῖν condolere antch.
съпоборьникъ m. socius belli prol.-mih. 125. ber.
съпоборьствовати -воуѭ -воуеши vb. simul belligerare sbor. gr. συνεκπολεμεῖν.
съпобрати -борѭ -бореши vb. συμμαχεῖν in bello adiuvare **-боретъ** sup. 140. adde sbor.
съповѣдание n. confessio greg.-naz. io.-clim. historia sup. 396. narratio sup. 411. adde sup. 425. 426. 427.
съповѣдатель m. confessor vita-theod. men.-vuk.
съповѣдати -аѭ -аеши vb. ἀπαγγέλλειν nunciare sup. ἐξηγεῖσθαι confiteri io. 1. 18. -ev.-novg. διηγεῖσθαι narrare sup. ἐξιστορεῖν enarrare sup. chron. **сьповѣда по тънькоу житие ее** prol.-mart. **о себѣ самь -да ми** leont. **-датъ тече** vita-theod.
съповѣдовати -доуѭ -доуеши vb. confiteri men.-mih. narrare danič.
съповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. ἀπαγγέλλειν nunciare pent.-mih. διηγεῖσθαι narrare man. men.-mih. proph. sup. 201. 391. bus. 434. bor. 1. danič. cf. lit. sapavêde.
съповѣстьникъ m. μανδάτωρ mandator **-сти-** krmč.-mih.
съпоганити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. maculari **аще дѣте сьпоганить се вь великь четврьтькь** nom.-lab.
съпоганяти -аѭ -аеши vb. simul persequi dial.
съпоглагольникъ m. συνήγορος defensor causae **сп-** op. 2. 2. 38.
съпогрети -гребѫ -гребеши vb. una sepelire int. typ.-chil. **сьпогребенъ бѫди радъ** greg.-naz. **сьпогрети сѧ** op. 2. 2. 52. **-боуомь се** šiš. 54. 229.
съпогрибати -аѭ -аеши vb. una sepelire dial.-šaf.: male μιαίνειν foedare dial. cf. **-грѣб-**.
съпогрѣбати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. simul sepeliri **-греб-** clim.
съподвигнѫти -нѫ -неши vb. una movere.
съподвижьникъ m. συναγωνιστής certaminis socius men.-vuk. domet.
съподвизати сѧ -заѭ сѧ -заеши сѧ vb. simul certare ant.-hom.
съподелѣвати -ваѭ -ваеши vb. vincere prol.-cip. - **комоу** prol.-rad.
съподелѣтель m. νικητής victor **-ля-** prol.-rad. 110.
съподелѣти -ѣѭ -ѣеши vb. vincere men.-buc.
съподобити -блѭ -биши vb. ἀξιοῦν, καταξιοῦν dignum iudicare sup. ant. barl. matth. 11. 16. -saec. xiv. -mat. 35. cloz I. 141. chron. - **чемоу** cloz I. 548. **сподоби ме образа ангелскаго** sim. I. 12. **вѣчьнѣй жизни сьподоби** hom.-mih. **сьподоби ме доити светыхь мѣсть, ѥдоуже си ходише светии наши отьци** greg.-lab. - **сѧ** bus. 294. chron. - **чемоу** krmč.-mih. **илии тоѥ славы сьподоби се** hom.-mih. **даромь великымь сподобити се** prol.-mih. **сьподобивь се похваламь** hom.-mih. rum. **сподобеск**.
съподобляти -бляѭ -бляеши vb. dignum iudicare isaak. sabb. 105. zak.-serb. **-бья-** sup. **-блѣти** chrys.-frag - **сѧ** chrys.-lab.
съподобление n. ὁμοίωμα similitudo

proph. καταξιωθῆναι -бенне antch. adde -бые- sup. 422.
съподобьнъ adj. eiusdem rei imitator.
съподолѣвати -аѭ -аѥши vb. νικᾶν vincere men.-vuk. prol.-mart.
съподолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. νικᾶν vincere pat.-šaf. prol.-mart. - комоу men.-vuk.
съподроужьникъ m. συνεπόμενος socius pyrg.
съподъꙗтиѥ n. σύναρσις copulatio (sic) ant.
съпождати -аѭ -аѥши vb. συγκαρτερεῖν perseverare men.-vuk.
съпожити -живѫ -живеши vb. συζῆν una vivere sup. isaak. - сь кымь prol.-mih. вѣроуѥмъ, ꙗко и споживемъ ѥмоу πιστεύομεν, ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ men. 1441.
съпознавати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. nosci съпознаваше сѧ съ братьѥю bus. 75.
съпоити -оѭ -оиши vb. iungere 3. reg. 7. 28. -alex.
съпокланꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. una colere спокланꙗѥмъ pam.
съпокрывати -аѭ -аѥши vb. contegere isaak. krk. chrys.-lab.
съпокрыти -крыѭ -крыѥши vb. tegere misc.-šaf. - се сь дроугомь isaak.
съполагождениѥ n. ἀποχή apocha сполагожениꙗ op. 2. 1. 152.
съполъ m. ἐπαρυστρίς haustrum num. 4. 9. -vost.
съпомагатель m. auxiliator.
съпомагательница f. auxiliatrix.
съпомагати -аѭ -аѥши vb. συμβοηθεῖν adiuvare ant. prol.-mart. συμπνεῖν consentire sup. 140.
съпоминати -аѭ -аѥши vb. meminisse сп- mon.-serb. споминакь mon.-serb.
съпоможениѥ n. συμπάθεια adiutorium antch.
съпомошти -гѫ -жеши vb. συνεπισχύειν auxiliari ant. cum dat. antch.
съпомоштьникъ m. adiutor gr. συμβοηθός.
съпомоштьница f. adiutrix.
съпомышлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. cogitare коупно - prol.-mih.
съпомьнѣти -нѭ -ниши vb. σώζειν servare спомнѧ vost. 2. 22.
съпоманѫти -нѫ -неши vb. meminisse prol. adde съпоменовати, съпоменоутиѥ danič. съпомѣн-.
съпона f. ἐμπόδισμα impedimentum men.-mih. adde pat. isaak. sborn. hom.-mih. bus. 298. pam. sabb. 211. op. 2. 2. 24. men.-leop. bor. ber. съпоноу приѥмь ἐμποδισθείς men.-mih. ꙗко ни ѥдина ѥсть съпона могоущиꙗ намъ запѧти въ молитвѣ sborn. безъ вьсакоѥ споны оть гроба по глаголоу ѥго вьскочихь sabb. 212. спона бы была спасению men.-vuk. спонъı не творить ѥмоу vost. 2. 36. споноу творахоу посланнымь greg.-lab. споноу ѥмоу творештихь sabb. 15. сьтворoу сьпоноу ѥзыкоу ѥго χαλινοῦν men.-mih. все то си споноу творимъ izv. 702. безь споны men.-mih. съпоноу творити svjat.-op. 2. 2. 398. споноу створоу bor. xvi. на споноу, сирѣчь на сотоноу io.-dam. nsl. spona fessel rib. spone compedes habd. rasponkati diffibulare lex. croat. spone compedes verant. čech. spona pol. spona, sponka, śpień, szpinka oserb. spona.
съпонести -сѫ -сеши vb. συμβαστάζειν simul ferre съ златомъ чстномъ не спонесена боудеть χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συμβασταχθήσεται iob 28. 29. -vost.
съпоникнѫти -нѫ -нешн vb. inspicere. uti videtur самь же вь се сьпоникь men.-mih. 372.
съпонъкъ m. porticus, sine dubio male: на спонцѣхь ταῖς παραστάσι op. 2. 2. 630 adde наше спонки in margine pro воплѣтанна злата на главѣ op. 2. . 642.
съпопирати -аѭ -аѥши vb. conculcare.
съпоръ m. rixa держати - chron. 1. 206. 31. russ. споръ, супоръ čech. pol. spór споpити trigl.
съпорьливъ adj. contentiosus alex.
съпорѫчати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. fideiubere nom.-mik. 18.
съпорѫчица f. quae spondet mir.
съпорѫчьникъ m. sponsor.
съпорѫчьница f. quae spondet, uti videtur спороучн- men.-leop. 92.
съпосадити -ждѫ -диши vb. una collocare int. съпосади на небесьнъıхъ izv. 460.
съпосивиѥ n. καλλιέπεια elegantia sermonis georg.-vost.
съпослоужати -аѭ -аѥши vb. simul servire - комоу int. 178.
съпослоухювати -хоуѭ -хоуѥши vb. συμμαρτυρεῖν una testem esse самъ доухъ съпослоухоуѥть доухоу нашемоу αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν antch.

съпослоушати -аѭ -аѥши vb. audire sim. I. 11.
съпослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. συμμαρτυρεῖν una testari šiš. 72.
съпослѣдовательница f. ὀπαδός assecla men.-vuk.
съпослѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. una sequi gr. συνακολουθεῖν.
съпослѣдьникъ m. συνεπόμενος comes men.-vuk. gr. συνακόλουθος.
съпослѣдьница f. quae comitatur prol.-mart. prol.-lab. gr. συνακόλουθος.
съпослѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀκολουθεῖν, συνακολουθεῖν una sequi men.-vuk.
съпособьникъ m. belli socius prol.-cip. συνευδοκῶν men.-vuk. prol.-lab. ἐπινεύων prol.-rad. adde sabb. 76. 127. sabb.-vindob. prol.-mart.
съпособьствовати -воуѭ -воуѥши vb. βοηθεῖν adiuvare men.-vuk. συναίρεσθαι adiuvare man. pugnae socium esse ioann. prol.-cip. συνευδοκεῖν consentire - **оубиению** prol.-mart. adde sim. I. 16. prol.-mart.
съпоспѣшати -шаѭ -шаѥши vb. adiuvare isaak.
съпоспѣшити -шѫ -шиши vb. adiuvare - **оуставоу цѣломоудриѥ** isaak.
съпоспѣшьникъ m. συνεργός adiutor šiš. 73. ant. antch. sup. krmč.-mih. men.-mih. ber.
съпоспѣшьница f. adiutrix chrys.-lab. prol.-belg.
съпоспѣшьствовати -воуѭ -воуѥши vb. συναγωνίζεσθαι adiuvare šiš. 96.
съпостатъ m. adversarius pat. oct. cozm. hostis sbor. adde ok. 27. clim. cf. сѫп-.
съпостатьникъ m. adversarius chrys.-lab.
съпостатьница f. quae adversatur prol. gram. 89.
съпостатьнъ adj. adversarius **съпостатна имоуть дроугь дроужиѥмоу соущиню** ex.-vost. 1. 216. sabb. 29.
съпостигнѫти -нѫ -нѥши vb. καταδιώκειν persequi **спостигнѣхъ ѥго** κατεδίωκον persequebar pal. 1494. καταντᾶν advenire op. 2. 1. 163. ἰσχύειν valere **аще не можеть роука ѥго спостигноути съ овцоу** ἐὰν μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον lev. 5. 7. -vost. adde izv. 428. **-гь се** παρείθη men.-vuk. prol.-rad.
съпостити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. una ieiunare **нуневитѣномь аще не быше весловесна съпостила се** chrys.-lab.
съпострадание n. simul affici ant. hom.-mih.
съпострадати -ждѫ -ждѥши vb. συμπάσχειν una affici dial. - **комоу** isaak. κακοπαθεῖν šiš. 220.
съпострадовати -доуѭ -доуѥши vb. condolere krk. dial.-šaf.
съпострадьнъ adj. συμπαθητικός qui condolet antch. **-ноѥ** συμπαθιστικόν antch.
съпостризати -аѭ -аѥши vb. simul tondere sabb.-typ.
съпострѣкливъ adj. σκολιός asper **не токмо благымъ и смотриливымъ, но и спострѣкливымь** οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς 1. petr. 2. 18. -apost.-saec. xiv.
съпостьникъ m. qui simul ieiunat sabb. 2. 117. 133. domet.
съпосълати -лѭ -лѥши vb. deorsum mittere.
съпосъпати -плѭ -пиши vb. una dormire isaak.
съпотроуждати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. una laborare chron. 1. 15. 4.
съпотъкати -каѭ -каѥши vb. occurrere, uti videtur **врагоу** - int. 170.
съпохвальнъ adj. aeque laudandus **моученикомь** - sim. I. 26.
съпоходити -ждѫ -диши vb. descendere, uti videtur prol.-mih. 255.
съпочоувьство n. συναίσθησις una sentire -чюв- io.-clim.
съпоѥние n. σύμβλημα copulatio **съпоѥние** esai. 41. 7. -proph.
съправа f. sensus dubius sborn. nsl. sprava vergleich meg. rum. **неисправъ** rixa.
съправити -влѭ -виши vb. perficere krk.
съправославити -влѭ -виши vb. συνορθοδοξεῖν simul orthodoxum facere men.-vuk.
съпражити -жѫ -жиши vb. φρύγω frigere **спрѧ-** mat. 55. **съпражена перга** χίδρα lev. 2. 14. -proph.
съпраздьновати -оуѭ -оуѥши vb. una festum celebrare pyrg. nom.-mik. 62. gr. συνεορτάζειν.
съпраздьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. συνεορτάζειν festum simul celebrare sup. 376.
съпратити -штѫ -тиши vb. mittere mon.-serb.
съпрашати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. interrogare per. 55. 27. - **съ кымъ** chron. 1. 135.
съприближати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. una accedere prol.-rad.
съпривѧзати -жѫ -жѥши vb. una adligare dioptr. chrys.-lab.

съпризвати -зовѫ -зовеши vb. advocare **помощь** - greg.-mon. 71.
съприимати -ѩѭ -ѩеши vb. una excipere.
съпримьникъ m. particeps sup. 94. 122.
съприлагати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. applicari **къ злобѣ съприлагаѥ сѧ** chrys.-lab.
съприличьнъ adj. similis int. 12. 62.
съприличьствовати -воуѭ -воуѥши vb. similem esse int.
съприложениѥ n. συγκατάθεσις assensio antch.
съприлѣплꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. adglutinare - **сѧ** ioann.
съпримѣсити -шѫ -сиши vb. admiscere - **тѣлеси** frag.-serb. - **сѧ** isaak.
съпримѣшати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. admisceri **къ добродѣтѣлемь съпримѣшаѥ сѧ** chrys.-lab.
съприобьштити -штѫ -штиши vb. communicare gr. συγκοινωνεῖν.
съприпаднѫти -нѫ -неши vb. una advolvi triod.
съприпослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. συνεπιμαρτυρεῖν una testem esse šiš. 240. op. 2. 1. 166.
съприпрѧшти -гѫ -жеши vb. coniungere.
съпристаниѥ n. consensus misc.-šaf.
съпристати -станѫ -станеши vb. consentire - **чемоу** misc.-šaf.
съпристаꙗти -аѭ -аѥши vb. consentire misc.-šaf.
съпристрастиѥ n. commiseratio, uti videtur misc.-šaf.
съприсьносѫштьнъ adj. συναιώνιος coaeternus dial. ok. 58. per. 29. cyr. 29. sabb. 85. 96. 162. **-щьнои** izv. 4?6: male ὁμοούσιος irm.
съприсьньникъ m. male συμμέτοχος **-снъници** antch.
съприсѣдьникъ m. qui simul adsidet.
съприсѣдѣти -ждѫ -диши vb. simul assidere men.-leop.
съпритешти -кѫ -чеши vb. simul adcurrere int. 190.
съпритѣкати -аѭ -аѥши vb. simul adcurrere ex.
съпритѧзати -аѭ -аѥши vb. attrahere misc.-šaf.
съпричисти -чьтѫ -чьтеши vb. adnumerare chrys.-lab.
съпричьтавати -аѭ -аѥши vb. adnumerare ber.
съпричьтьникъ m. clericus **латиньсции** **-ци** cyr. 20. cf. **прич-**.

съпричѧствовати -воуѭ -воуѥши vb. communicare int. 11.
съпричѧстити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. participem esse cum gen. int. 9.
съпричѧстьникъ m. συμμέτοχος particeps ant. adde sup. typ.-chil.: nota συμπότης conviva prol.-mart.
съпричѧстьнъ adj. συμμέτοχος particeps ant. int.
съпричѧштати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. participem esse int. 9.
съприѩти -имѫ -имеши vb. una excipere ipat.
съприѩтиѥ n. συνεκδοχή synecdoche svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. 269.
съпробости -дѫ -деши vb. confodere triod.
съпровождати -аѭ -аѥши vb. una comitari mir.
съпрозѧбати -аѭ -аѥши vb. simul germinare dioptr.
съпроповѣданиѥ n. simul praedicare **апостоломь** - sim. I. 26.
съпропѧти -пьнѫ -пьнеши vb. συσταυροῦν simul crucifigere typ.-chil. **съпропьненааго разбойника** τῷ συσταυρωθέντι σοι λῃστῇ antch.
съпросиꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. συνεκλάμπειν simul effulgere prol.-mart.
съпрославити -влѭ -виши vb. simul celebrare triod. int. holm. gr. συνδοξάζειν - **сѧ** greg.-naz.
съпрославлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. simul celebrare chrys.-lab. pam. isaak. per. 30.
съпросъ m. interrogatio trigl.
съпротивити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. ἀντιοῦσθαι adversari dial.
съпротивлꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. ἀντιπίπτειν adversari man. 60.
съпротивлениѥ n. adversari int.
съпротивобожьнъ adj. deo inimicus gr. ἀντίθεος.
съпротивоборьць m. adversarius triod. io.-sin. dioptr.-lab. chrys.-lab.
съпротивобрати -борѭ -борѥши vb. pugnare mir.
съпротивоополъчениѥ n. castrorum metatio dioptr.
съпротивоподвижьникъ m. adversarius dioptr.-lab.
съпротиворѣчиѥ n. contradictio io.-sin. mir. pan. clim.
съпротивосильнъ adj. adversarius nom.-mik. 16.
съпротивословиѥ n. contradictio io.-sin. ioann. gr. ἀντιλογία.
съпротивь adv. ἐκ τοῦ ἐναντίου contra ant.

ioann. dioptr. два храма сьпротивь дроугь дроугоу соуть misc.-šaf. 59. - стати isaak. - глаголати ἀντιλέγειν contradicere men.-vuk. - рєщи dial.-šaf. - доубравы ἀντιλίβανος deut. 1. 7.-pent.-mih. нє стань спроти єго bulg.-lab. спротоу дароу š.-gl. 96.

съпротивьникъ m. ἀνταγωνιστής adversarius ant.

съпротивьничь adj. poss. adversarii nom.-mik. 69.

съпротивьномѫдрьнъ adj. adversarius dioptr.-lab.

съпротивьнъ adj. adversarius triod. ἀντικείμενος prol.-rad.

съпротивьство n. adversarium esse misc.-šaf. 162. int. 13.

съпротивѫ praep. contra вьзложишє ризы сьпротивоу лицєма exod. 39. 18. -pent.-mih.

съпротѧгнѫти -нѫ -нєши vb. extendere плачь -тѣгьшє laz.-vuk.

съпротѧзати -жѫ -жєши vb. extendere bus. 925. - сѧ dioptr. - сєбє chrys.-lab.

съпрьникъ m. adversarius сьпєрникъ leont. ber. сьпарникь диаволь chrys.-lab.

съпрьница f. adversaria mon.-serb.

съпрѣбъıваниѥ n. una habitare misc.-šaf. isaak. clim.

съпрѣбъıватєль m. qui una habitat men.-vuk. prol.-rad

съпрѣбъıвати -ваѭ -ваѥши vb. una habitare, esse sup. ichn. - моужєви chrys.-lab.

съпрѣдъстати -станѫ -станєши vb. simul adstare gr. συμπαρίστασθαι.

съпрѣдъстоıати -оѭ -оиши vb. συνεῖναι simul esse men.-vuk.

съпрѣимьникъ m. συμμέτοχος particeps -прѣм- ant. -ѥм- κληρονόμος heres hom.-mih.

съпрѣмлıати сѧ -ıаѭ сѧ -ıаѥши сѧ vb. συναπάγεσθαι vulg. consentire сьмѣрѥниѥмь сьпрємлıающє сє τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι šiš. 68. -прıам- vost. 1. 425. -прѣмла- rom. 12. 16. -š.-gl. 89.

съпрѣниѥ n. lis gram. 137. rixa leont. krmč.-mih.

съпрѣстольникъ m. qui una throno insidet sabb. 129. prol.-mih. gr. σύνθρονος.

съпрѣстольница f. quae una throno insidet.

съпрѣстольнъ adj. σύνθρονος una throno insidens hom.-mih. chrys.-lab. typ.-chil. mir. доухоу - sabb. 34.

съпрѣсѣдальникъ m. qui una praesidet men.-leop. 145.

съпрѣти сѧ -прѭ сѧ -пьриши сѧ vb. κρίνεσθαι disceptare proph. δικάζεσθαι съпьрѫ сѧ sup. 176. adde bon. men.-vuk. meth. 6. что мьсти божиıа прѣлютѣє; ли кто съ богомь добль съпьрѣти сѧ; psalt.-int.-saec. xii. о томь словєси съпрѣвшє сѧ meth. 6. да сьпрємь сє chrys.-lab.

съпрѣѥмьникъ v. съпрѣимьникъ.

съпрѧгнѫти -нѫ -нєши vb. coniungere; intendere georg. pat. sup. cf. съпрѧшти.

съпрѧгъ m. iugum сьпрѣгь привєдє юньчи prol. cf. сѫпрѫгъ.

съпрѧжєниѥ n. συζυγία coniugium dial. pat. men.-leop. misc.-šaf. συμπλοκή connexio krmč. 117. брачно - krmč.-mih.: nota διάζευξις disiunctio prol.-cip. men.-vuk.

съпрѧжь m. ζεῦγος iugum ant.

съпрѧжьнъ adj. ζεύγματος in urbe Cpoli prol.-rad.

съпрѧзати -аѭ -аѥши vb. coniungere; intendere dial. моужє кь жєнамь сьпрєзаюто chrys.-lab.

съпрѧзовати -оуѭ -оуѥши vb. coniungere; intendere dial.

съпрѧсти -дѫ -дєши vb. connectere сьпрєдошє вльноу козичьноую pent.-mih.

съпрѧтавати -аѭ -аѥши vb. componere съпрѧтаваѭть свѧтаа antch.

съпрѧтаниѥ n. contractio pat. ber. топлаго сьпрѣтаниє вьзсилаѥть chrys.-lab.

съпрѧтати -аѭ -аѥши vb. συστέλλειν contrahere hom.-mih. pyrg. ant. ἀφανίζειν perdere exod. 12. 15. -pent.-mih. καταστέλλειν sedare - пєчаль men.-mih. 261. καταστέλλειν supprimere sup. 308. ἀναστέλλειν reprimere sup. 261. συγκομίζειν componere ad sepulturam сьпрєтано бысть свєщєньноѥ єго тѣло prol.-rad. 57. κατατιθέναι deponere prol.-cip. спрєтана бышє тѣлєса prol.-rad. - тѣло кь рацѣ hom.-mih. 162. - тѣло per. 101. 15. лицє съпрѧтано antch. сьпрєтанию стоупаниѥ chrys.-lab. -тахъ и погрѣбахъ ıа antch. adde men.-mih. chron. 1. 88. 28; 171. 30; 186. 7; 203. 2; 261. 29; 265. 18. - сѧ ber. оть гониѥнна - danič. nsl. spreten geschickt nespret ungestalt metl. spretnost serb. spretan exiguus pol. sprzątać abräumen rum. спринтєн tenuis.

съпрѧтовати -товаѭ -товаѥши et -тоуѭ -тоуѥши vb. συγκομίζειν componere men.-vuk. prol.-rad. 48. ἀναστέλλειν compescere ıєзыкь -товай et -тоуй hom.-mih. - враны hom.-mih. - доушоу

chrys.-lab. addde ber. pan. съпрѣтоуютъ се вещию высокомоудрьныхъ вьзношению chrys.-lab. вѣсъ съпратоваетъ са до коньца io.-sin.
съпратывати -ваѭ -ваеши vb. componere clim. chron. 1. 260. 28.
съпраштн -гѫ -жеши vb. συζευγνύναι coniungere pyrg. men.-vuk. sabb. 128. bus. 167. - моужеви prol.-mart. prol.-cip. съпраженъныхъ къ хлакъньмъ greg.-naz. intendere isaak. сьпрегоше моужеви prol.-mart. - са sup. сьпрегь се женѣ prol.-mart. женѣ чьстьнѣ сьпрегь се prol.-rad. сьпрещи се моужеви prol.-mart. cf. nsl. spregla macula hung. cf. съпрагнѫти.
съпрѫга f. σύζυγος coniux prol.-rad. pat.
съпрѫгъ m. ζεῦγος iugum ослий - dioptr. σύζυγος coniux dial. pat. nom.-lab. съпроугъ svjat. socius ioann.
съпрѫжьница f. σύζυγος, γαμετή coniux man. prol.-rad. dial. georg. io.-sin. misc.-šaf. dial.-šaf. ber.
съпрѫжьнъ adj. συζύγων coniugum dial. ζεύγματος iugi men.-vuk.
съпрѫжьство n. coniugium domet. isaak. misc.-šaf.
съпсати v. съпьсати.
съпоустити -штѫ -стиши vb. καταπέμπειν, καταβιβάζειν demittere hom.-mih. pent.-mih. dimittere sup. adde - на крило alex.-mih. 6. вь адь споущень боудеть hom.-mih. ἐπιδεικνύναι - оумилению krmč.-mih. не спуусти гнѣва πρὸς τὸ μὴ ῥῆξαι θυμόν op. 2. 2. 287. coniungere per. 33. 1.
съпоуштати -аѭ -аеши vb. demittere корению - io.-clim. течению сльзамь низь очи споущааше men.-vuk. prol.-rad. 42. съпоущаемъ καταφερόμενος qui deorsum fertur proph. - са men.-mih.
съпъ m. cumulus спы per. 3. 21. ꙗко стопень и лѣствица на въсходъ небесьнъ каменьный сопъ славьне ти выша men.-saec. xiii. тоутъ столпъ на спѣ, сопъ есть ч҃лки съ .г. высота его, на спѣ томъ лодыги .д. мраморены, а на лодыгахъ тѣхъ поставленъ столпъ vost. cf. pol. sep kõrnerzehend.
съпытовати -оуѭ -оуеши vb. quaerere сп- bor. izv. 648.
съпытьнъ v. спытьнъ.
съпьсати v. съписати.
съпьхание n. comprimere -пх- prol. оть сьпханиы ребра провалише се prol.-mart. πυγμή pugna -пх- men.-vuk. adde men.-leop.
съпьхати -аѭ -аеши vb. comprimere prol. петама сьпхани prol.-mart. патама съпханъ men.-leop. ногама сьпхань prol.-mart. палицами того сьпхавьше prol.-mart.
съпьхнѫти -нѫ -неши vb. trudere per. 15. 25.
съпѣвати -аѭ -аеши vb. concinere.
съпѣти -поѭ -поеши vb. una canere prol.-cip. nomoc.-bulg. men.-vuk. сьпоющоу сь ними prol.-mart. ᾄδειν canere proph. съпойте sup. ψάλλειν canere šiš. 91. съпойте намъ отъ пѣсни(й) сионьскъ psalt.-int.-saec. xii. λέγειν dicere sup. 313. 13.
съпадь f. ἀγκύλη ansa спедь exod. 26. 4. -pent.-kruš.: vocabulum dubium.
съпатати -аѭ -аеши vb. κηδεύειν affinitatem contrahere barl. 240.
съпати -пьнѫ -пьнеши vb. πεδᾶν compedibus adstringere спеть есмь πεπέδημαι hom.-mih. 208. спети выше и падоше sim. I. 19. adde sabb.-vindob. greg.-lab. izv. 535. ligare съпены part. bon. κάμπτειν curvare kruš. никтоже не можеть ея ни съпати bus. 712. рѣшай сьпатыя мѫжьствомъ sup. 323. 23. ногама дѣтищю оутробою спетоу скакати створи hom.-mih. 191. - са: сьпьньшимь се ногамь нхь hom.-mih. аще сьпнеть са небо сь землеѭ krk. nsl. spet compeditus habd. spetnica fessel rib. spona spetiti se se continere habd. pol. spona, szpinka cf. съпона.
съпатьнъ adj. sensus dubius: лакоти спатны ἀγκύλας ὑακινθίνας exod. 26. 4. -vost. 1. 390: vocabulum dubium.
съпѫдарь m. custos alex. v. пѫдарь.
съпѫтие n. vincula isaak. alex.
съпѫтьникъ m. συνεπόμενος assecla man. socius viae dial. domet. leont. chrys.-lab. sabb. 2. ber. - емоу бѣхь hom.-mih.
съпѫтьница f. συνεπαγομένη quae sequitur prol.-cip.
съпѫтьнъ adj. ad iter necessarius спѫт..- alex.
съпѫтьство n. itineris societas ioann. gr. συνοδία.
съпѫтьствовати -воуѭ -воуеши vb. una iter facere pat. gr. συνοδεύειν.
съпѫтьшьствовати -воуѭ -воуеши vb. συμπορεύεσθαι una iter facere men.-vuk. nom.-mik. 152. -теш- krk.
съпѫтьшьствьникъ m. viae socius mir.
съработьникъ m. conservus krmč.-mih. gr. σύνδουλος

съработьница f. conserva.

сърабьнъ adj. conservus chrys.-lab. **нє имами отъ сърабныихъ тѣхъ осоудити** chrys.-lab. **сърабна хытрости попоущаюши** chrys.-lab.

сърабьнаниє n. σύγκρισις comparatio zlatostr. ἰσότης aequalitas krmč.-mih.

сърабьнати -ьнѫ -анєши vb. ἐπανισοῦν exaequare krmč.-mih. **моусєа и илию къ господєви сърабъна въ** cozm.-ind. **сєго съ онѣми съравнающє** cozm.-ind. **праведьноє и съравнаноє рабомъ подайтє** τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα col. 4. 1. - apost.-saec. xiv.

сърабьнити -нѭ -нишн vb. adsimilare dial. isaak. dioptr. **нє сравнить сѧ смрадъ съ вонєѭ** frag.-bulg.

сърабьныати -ыѭ -ыєши vb. aequare -**вн**- par. - **сѧ** men.-vuk. dioptr. danič. - **сє врьхоу** greg.-mon. **сърабьнѣхъ сє сєстрѣ моєй** συνανεστράφην gen. 30. 8. - pent.-mih.

сърабьнєниє n. aequare -**внєниє** prol.-mart.

сърадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуєши сѧ vb. una gaudere chrys.-lab. danič. gr. συγχαίρειν -**доуй сє мнѣ** laz. **сърадоують сє зємли сєй** laz. **сърадоуй сє о мнѣ** sim. I. 12.

съражати -аѭ -аєши vb. collidere ephr. - **нозѣ** chrys.-lab. adde ber. **съражающє тѣлєсы єго камєнию** προσπίπτουσα prol.-mart. **по камєнию съражаємь** prol.-mart. **облаци дроугъ со дроугомъ сраждаємн** bus. 697. - **сѧ** svjat.-vost. 1. 366. - **врагомь** pan. συμβάλλειν coniungere prol.-mart. προσάγειν kruš. ἐχθραίνειν odio prosequi deut. 2. 19. -pent.-mih. **крємєниє съ скрємєниємь съражаєть сѧ** svjat. **колѣнѣ ємоу съражаста сє** greg.-lab. **съражахоу сє вльны** hom.-mih. 15.

съражєниє n. collisio men.-mih. prol. pugna steph. ok. 72. 74. danič. -**ниа ороужий** bus. 173. **облаци сотворьшє сраждєниє** bus. 697.

съразити -жѫ -зиши vb. προσρηγνύναι allidere - **главоу** prol.-mart. collidere prol. - **стѣны сь врьхоу** sabb.-typ. - **брань** prol.-mart. - **сѧ** svjat.-vost. ichn. pugnare prol.-mart. zak.-serb. **сь дарємь съразимь сє** alex.-mih. 69. - **комоу** προσκρούειν allidere men.-vuk. **царици** - prol.-lab. - **съ овномъ** chrys.-frag. - **сь моучитєлємь** prol.-mart. **съразивьшє сѧ бєсѣдовахѫ къ нємоу** dial.-šaf. συρρήγνυσθαι coniungi **рати съразивьши сє** συρραγέντος τοῦ πολέμου men.-vuk. prol.-rad. **сърази сѧ брань** dioptr. op. 2. 2. 461. **брани сьразивьши сє** prol.-mart. 123. **обоимь сьразившимь сє странамь** greg.-mon. **сразившимъ сꙗ полкомъ** chron. 1. 218. διακρούεσθαι **сьразити сє родитєлєй** διακρούσασθαι τοὺς γεννήτορας prol.-mart.

сърасрѣшити -шѫ -шиши vb. simul dissolvere.

сърасоумьникъ m. συνδιαγνώμων simul diiudicans krmč.-mih.

сърасоумѣниє n. intelligere sup. 450. 10.

сърасоумѣти -ѣѭ -ѣєши vb. cognoscere.

съразъ m. σύγκρουσις collisio op. 2. 2. 304.

сърасли́є n. quae concreverunt pan.

сърасльникъ m. congenitus prol. φοιτητής discipulus **арнєвь** - men.-vuk.

сърасльнъ adj. σύμφυτος congenitus rom. 6. 5. -bulg. int. 55. **сърасльна єсть доуша тѣлєси** dioptr. op. 2. 2. 459. συμφυής innatus op. 2. 2. 459. adde chrys.-lab. **нозѣ имаши присноую колєсницоу сърасльноу сєбѣ** chrys.-lab.

сърасльство n. innatum esse pan. -**ва видь** greg.-mon. 70.

съраспинати -аѭ -аєши vb. una crucifigere ioann. gr. συσταυροῦν - **сѧ** glag.-otryv. 17. clim. **съраспинахъ ти сѧ** izv. 6. 38.

сърасп҄ати -пьнѫ -пьнєши vb. συσταυροῦν una crucifigere op. 2. 2. 75. -**пѧтъ бѫди** greg.-naz. **сърасп҄ньшє мє сь господємь** hom.-mih. 12.

сърастварıати сѧ -ıаѭ сѧ -ıаєши сѧ vb. misceri -**рати** chrys.-lab.

сърастєниє n. συνούλωσις greg.-naz.

сърасти сѧ -растѫ сѧ -растєши сѧ vb. concrescere cyr. 17. mir. **брови сросли сѧ надъ носомъ** izv. 666.

сърастлити -лѭ -лиши vb. simul corrumpere - **сѧ** men.-mih. **срастлившй сꙗ съ июдєлниною** sbor.-kir. 19.

сърастлѣвати -аѭ -аєши vb. simul corrumpi misc.-šaf.

сърастрьзати -аѭ -аєши vb. simul lacerare sabb. 94.

сърасъмотрити -рѭ -риши vb. simul diiudicare.

сърасѫждати -аѭ -аєши vb. diiudicare.

сърєбро ostrom. sup. v. **срєбро**.

сърєбролюбьць ostrom. v. **ср**-.

сърєбрьникъ ostrom. v. **ср**.

сърєбрьнъ sup. v. **ср**-.

съретьникъ m. aemulus sabb.-vindob. gr. ἰσάμιλλος.
съретьнъ adj. aemulus **моучеником** - sim. I. 26. **сьретьни сѫть** συναμιλλῶνται antch.
съреченние n. pactum **среч-** ber.
сърешти -кѫ -чеши vb. definire **сречено быстъ** krmč.-mih. 235.
сърнинѫти -нѫ -неши vb. deiicere sup. 367. ex.-vost. 1. 367. - **съ прѣстола** men.-leop. **сьрниоуть бысть сь прѣстола** ok. 80.
съриск- v. **сърист-**.
сърнстанние n. ἵππασμα equitatio men.-vuk. **сьрисканнне множьства народа** men.-mih.
съристати сѧ -штѫ сѧ -штеши сѧ vb. συντρέχειν concurrere hom.-mih. sabb. 87. prol.-mih. 206. pyrg. ber. - **вь коупь** sim. I. 27. **сърискати сѧ -скаѭ сѧ -скаеши сѧ** men.-mih. ἐπισυντρέχειν ostrom.
сърицанние n. συλλαβή syllaba ioann. **рѣчь числима срицаньми** λέξις ἀριθμουμένη συλλαβαῖς io.-dam.
сърoдиe n. consanguinitas men.-mih. pat. leont. ichn. gr. συγγένεια: nota **кь благосьродию своемоу** sabb.-vindob. 112.
сърoдьникъ m. affinis stich. triod. int. prol.-cip. gram. 79. leont. chrys.-frag. šiš. xix. prol.-mart. chron. man. gr. συγγενής **олгови сроднікоу своемоу** izv. 627: nota γενικός men.-vuk.: male συνωμότης coniuratus gen. 14. 13. -pent.-mih. pro **-тьн-**.
сърoдьница f. consanguinea krmč. 118. krmč.-mih. prol. steph. pyrg. men.-vuk. hom.-šaf. pent.-mih. max. 127. συγγενίς prol.-rad.
сърoдьничь adj. poss. consanguinei int. 298.
сърoдьничьскъ adj. consanguinei **-ка любы** par.
сърoдьнъ adj. συγγενής consanguineus op. 2. 2. 85. adde svjat.-op. 2. 2. 394. - **чемоу** prol.-mih. - **доуши** chrys.-lab. **по пльти** - sabb. 38.
сърoдьствиe n. consanguinitas prol.-cip. men.-leop. συγγενής cognatus men.-vuk.
сърoдьство n. consanguinitas dioptr. sabb. 21. ioann. nom.-mik. 37. οἰκειότης familiaritas krmč. 79. krmč.-mih.: male γέεννα gehenna op. 2. 1. 134.
сърожддаква f. consanguinea **аще сьблоудить сьрождаквоу** pat. 323.
сърождениe n. γονή genitura prol.-rad.
сърой m. confluxus **тъгда бысть сърой великъ, и въсхватиша стефана** zlatostr.: rad. **ри**.
сърокъ m. terminus men.-vuk. **на дьнь и на сорокъ** gram. 213. 268. 312. **постависта срокъ** bell.-troj. 33. **оного срока испльнивь** men.-vuk. **оу срока нареченаго мѣста** men.-leop. 289. **не довлѣше кь сьрокоу** μὴ ἀρκοῦντα πρὸς τὸ ποσόν prol.-rad. **оного срока испльнивь** prol.-rad. **аще отьпадеть оть срока** prol.-rad. 123. **сьрокь оунареченъ** prol.-mart. adde krmč. 198. š.-gl. 40. rum. **coрок** terminus nsl. den sreči diem dicere meg. cf. srok si dati salutare meg.
сърoнити -нѭ -ниши vb. deiicere **шеломъ съ него срони** per. 66. 9. bulg. surinn verk. 19. 205.
сърoчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. paciscі uti videtur **вь егупте срочиста се** alex.-mih.
сърoутити v. **сърютити**.
сърoуштати v. **сърюштати**.
сърѫвати -вѫ -веши vb. demere **крсть -вавъше** bus. 431.
сърыдати -аѭ -аеши vb. una flere **плачоу моемоу сьрыдайте** chrys.-lab.
сърыдьствовати -воуѭ -воуеши vb. simul flere prol.-rad. 122.
сърьвьнитель m. aemulus izv. 505.
сърьвьнительница f. ἀντίζηλος aemula **-рев-** men.-vuk. prol.-rad.
сърѣвати -аѭ -аеши vb. κρημνίζειν deiicere **съ брѣга** - antch.
сърѣзати -аѭ -аеши vb. conscindere pat. prol. prol.-cip. pyrg. men.-leop. prol.-rad. prol.-mart. krk. - **оутробоу** men.-mih. **ножевы тѣло сьрѣзаемь бываеть** prol. **меса срѣзаѥ доврaa дѣла альчные закоусаше** greg.-lab. 97. **на ремение кожоу его срѣзаше** prol.-rad. men.-vuk.
сърѣзити -жѫ -зиши vb. lucrari **что срѣзить товаромъ тѣмъ или пригостить** chron.-vost. 2. 93. cf. **рѣзъ**.
сърѣсти -рѧштѫ -рѧштеши vb. συναντᾶν, ὑπαντᾶν, ἀπαντᾶν obviam fieri **сърѣте, сърѣтѫ** cloz I. 32. 35. š.-gl. 48. sup. **сьр-** sup. **сърѣтъшю** vita-theod. **сърѣтоша** antch. **сърѧщеть вы** vost. 1. 353. **сърѧштамъ** sup. **сърѧщѣте** greg.-naz. **сърѧчеши** sborn. **сърѧщѭ** mat. 45. 48. **сьрѧщеть** izv. 7. 149. **сърѣте, сърѣтоста** ostrom. **сърѣте отьца** izv. 537. **сърѣтъ** 425. **ср-** pat. typ.-chil. io.-sin. greg.-lab. greg.-mon. bus. 646. chron. 1. 52. 134. 138. 145. 167. 232. **срѣтоу** aor. š.-gl. 69. **срѣ и бл-**

жєный pat.-mih. 159. бы та срѣло iob 4. 12. -proph. mat. 54. съсрѣть цр҃а op. 2. 1. 56. стрѣть συναντήσας men.-belg. х҃ъ съ нєбєсє сърашѣтє greg.-naz. izv. 2. 250. срѣтоста и два бѣсна bus. 100. срѣтє и инѣмь поутємь leont. - са: сърѣтоша са съ нима vost. 1. 121. аще срєщєть се намъ вєщь бѣдьна isaak. nsl. srečati (quod psl. esset сърашттати) part. srečal et srêl: srel ga je hung. štrit contra bulg. sretem verk. 42. sreteš verk. 66. posreteš verk. 224. srete aor. verk. 18. 66. na pъt sъ gi turci sreli verk. 261. streteš milad. 267. strete milad. 238. stretihъ milad. 92. stredba ide, ke go strete milad. 494. croat. susriću luč. serb. susresti mik. sretem; susrete živ. 122. sretivši živ. 70. srestit živ. 133. susrestit živ. 115. čech. střet.

сърѣтанние n. occursus ср- dioptr.

сърѣтатель m. qui obviam fit ср- ber. ziz.

сърѣтати -аѭ -аѥши vb. συναντᾶν obviam fieri triod. -mih. сьр- sup. сърѣтають ю sborn. нє сърѣтай жєны сънипавъі antch. срѣтающємь сє дроугь сь дроугомь men.-mih. рысицю сърѣтаѭщѫ greg.-naz. ср- ant. prol. pat. prol.-vuk. men.-vuk. steph. tur. greg.-mon. 65. 75. bus. 490. zak.-serb. ioann. holm. стрѣтати bus. 482. bulg. sreta verk. 202. cf. ništo mi stretane streti milad. 33. serb. sretati živ.

сърѣтєниѥ n. ἀπάντησις, ὑπάντησις occursus spec. 24. сърѣтєния сѫмнить са greg.-naz. -bibl.-listy сьр- sup. vost. 1. 289. ср- sim. I. 20. pat. ber. вь - оуготовити се sabb. 82. стрѣт- 1. thess. 4. 17. -bulg. bus. 926. ziz.

сърѣтити -ѣѭ -ѣѥши vb. detrudere ant.-hom. ὠθεῖν не сърѣтеть тєбє тать поути οὐκ ὠθεῖ σε ὁ κλέπτης τῆς ὁδοῦ ne te latro pellat via ephr.-vost.

сърютити -щѫ -тиши vb. καταχρημνίζειν praecipitare съ брѣга сърютить op. 2. 2. 432.- са: съ брѣга сăроутить са vost. съ брѣга сѫрѫтить са esai. 5. 22. -op. 2. 1. 116.

сърюштати -штаѭ -штаѥши vb. ὠθεῖν depellere по чьто ли са акъі съ брѣга сăроущаѥши; τί κατὰ κρημνῶν ὠθεῖς σεαυτόν; cur per praecipitia te ipsum impellis? zlatostr. вьсѣмь сьроущающимь сє сь тьщаниѥмь ѥлиномь на скврьнныѥ жрьтвы prol.-belg.

сърадити са -ждѫ са -диши са vb. se conferre срєд- danič. -дитєль administrator danič. -дба dispositio danič.

сърѫждєниѥ n. ἀκολουθία acoluthia hom.-mih. cf. вър-.

сърашта f. occursus ad esai. 2. 6. -vost. 1. 384; 2. 38. вь срєщоу изити prol.-cip. аще срєща срєщєть кого hom.-mih. изыдоша на сращоу єго vost. ждѣашє на сьраштѫ нама sup. 217. 19. συμφορά casus сьр- op. 2. 2. 128. ср- hom.-mih. dial. pat. ber. clim. сращєѭ fortuito isaak. срєща chrys.-lab. prol.-lab. - скотоу chrys.-lab. на срєща да доуматє bulg.-lab. 42. срѣща men.-vuk. злоу, доброу срѣщоу имать misc.-šaf. троубами, гоусльми, скоморохи, плясаниємь, лжами, сращами, волхвованиємъ izmar. срєщоу створити оть птиць ὀρνιθοσκοπεῖσθαι kruš. кто иматъ снцєвоу сращоу повѣдати; zlatostr.-saec. xvi. заложити своѫ главѫ на сращѫ bell.-troj. 22. 37. ни срѣщоу сьмотрнтє pent.-mih. сращоми вѣроують op. 2. 2. 513. срѣщє глаголющє ови злы, ови добры nom.-lab. срѣка alex.-mih. 159. стрѣча tur. 95. izmar. въ стрѣчю вѣровати izv. 704. - лиха sbor.-kir. 45. nsl. sreča; kateri srečico pravi hariolus lex adde v štric, conferens nocoj, nicoj. bulg. sreštъ obviam fieri; srešta ide milad. 166. krъst si čini srešta slъnce verk. 178. ni stoj srešta verk. 165. sreštо; strekja jъ streti milad. 46. strekjam milad. 389. sreštba go sreštnъ milad. 162. srešba ide verk. 77. sreštnъ milad. 170. posrešnъ milad. 101. posreštnъ bulg.-lab. streten felix milad. 122. serb. sreća; срѣкы mon -serb. čech. střiece, stříc f. magy. szerencse rum. стрънщє fortuna.

сърашттати -аѭ -аѥши vb. obviam fieri ziz. -рѣщ- gram. 204: recte сърѣтати.

сържбити -блѭ -биши vb. ἀποκόπτειν abscindere копию жєлѣзо - hom.-mih. 102: nota городъ съроубать bus. 401. съроубити градъ per. 101. 102. adde chron. 1. 128. 172. 173.

съсадити -ждѫ -диши vb. deiicere ссадchron. 1. 110. оть чина ѥго сьсадєть nom.-mih. сьсади мє сь ослєта men.-mih. сь прѣстола сьсадити низь men.-mih. greg.-lab.

съсадовьнъ adj. σύμφυτος insitus op. 2. 2. 61. аще съсадовни быхомъ подобию съм҃рти єго cyr.-hier.

съсати -сѫ -сєши vb. ὀφέλκειν sugere sup. θηλάζειν lactere cloz I. 21. sup. ostrom. матєрь своѥ сьсєть ichn. θηλάζεσθαι sup. сати prol. nsl. sesati

lex. rês. mora ga sese lex. sesisati exsugere lex. sesec habd. sisati; zezati lex. zizati; ziz: materni ziz; cecati prip. cecatno tele dain. 119. cf. cuzika füllen croat. sasak papilla verant. serb. kravosac coluber mik. russ. ссать ztschr. 7. 189; 11. 186. weig. 2. 544.

съсватати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. generum fieri.

съсвойствьнѣ adv. proprie chrys.-lab.

съсвѧзати v. съвѧзати.

съсвѧзовати v. съвѧзовати.

съселıанинъ m. ἐγχώριος indigena -лѣн- prol.-rad. 63.

съсклавьнъ adj.: male slovenicus съсклавьнынхъ соуровыхъ ѩзикь τὸ τῶν σθλαβίνων ὠμότατον ἔθνος pyrg. приспѣ и съсклавнынхъ соуровыхъ ѩзыкь prol.

съскокнѫти -нѫ -нєши vb. excedere съскокноувъшоу дєофилоу ἐπειδὴ ἐκποδὼν ἐγένετο θεόφιλος prol.-rad. 17.

съсконьчати -аѭ -аѥши vb. finire sup. 190. 26. cf. съкон-.

съскочити -чѫ -чиши vb. ἐκποδὼν εἶναι discedere men.-vuk. сск- chron.

съскръбѣти -блѭ -биши vb. condolescere съскорби bus. 546.

съскрыти v. съкрыти.

съскоутати v. съкоутати.

съславимъ adj. simul celebrandus mon.-serb.

съслаждати си -аѭ си -аѥши си vb. συνήδεσθαι pari voluptate affici ant. - сѧ: съслаждаѥть сє и съратоуѥть сє законь dioptr.-lab. -аю сє законови šiš. 57. adde chrys.-lab. men.-mih. sine сѧ θέλγειν mulcere hom.-mih. съслажаѩ слово молитвы sborn.

съслаждєниѥ n. frui, uti videtur: на брашьно жє и съслаждєниѥ izv. 487.

съсловєсиѥ n. catalogus men.-vuk. добродѣтѣлию и съсловєсиѥмь полюбивь prol.-mart. 90. σύλλογος prol.-rad. 139.

съсловиѥ n. κατάλογος catalogus воиньствьно - prol.-mart. народъ -виѩ вьсєго pyrg. свєщєномоу съсловию съпричьтєнь men.-mih. 362. иночьскаго образа съсловиѥ men.-mih. 361.

съсложити v. съложити.

съслоуговати -гоуѭ -гоуѥши vb. servire разоумныѩ силы съслоугоуютъ io.-clim.

съслоужєниѥ n. simul servire glasn. 11. 163.

съслоужитєль m. qui simul servit prol.-mart.

съслоужити -жѫ -жиши vb. simul servire - комоу misc.-šaf. - сь кымь nom.-mik. 67.

съслоужьбьникъ m. conservus krmč.-mih. sabb. 77. 167. gr. σύνδουλος.

съслоужьбьница f. conserva.

съслоужьбьнъ adj. sensus dubius: пѣснь съслоужьбьна

съслъзити -жѫ -зиши vb. una lacrimari chrys.-lab. gr. συνδακρύειν.

съслышати -шѫ -шиши vb. audire per. 38. 24.

съсмѣсити v. съмѣсити.

съсмѣшєниѥ v. съмѣшєниѥ.

съспѣшьникъ m. adiutor.

съсрѣсти v. сърѣсти.

съставити -влѭ -виши vb. componere: constituere sup. 214. aptare ant. dial. ἱστάναι erigere sup. per. 90. 25. chron. 1. 46. 12; 76. 1. съборъ - greg.-mon. - пѣсниврць vost. 2. 137. - сѣти hom.-mih. - монастырь typ.-chil. συγκροτεῖν parare - рать sup. 145. съставьѥнъ συγκείμενος sup. със- consistens sup. 387. камєниѥмъ -влєнъ πετροστοίβαστος man. πλέξαι irm. брань съставлєна бъıстъ πόλεμος ἐκροτήθη man. нє съставиши на кръвь ближниго своѥго krmč.-mih. 247. съвѣть хощєть съставити sabb. 36. ва битиѥ састалєна бишє mon.-serb. 206. sistere съставитъ си щєтъ воловы bell.-troj. 16. тєчєниѥ рѣкы съставивь prol.-mart. дъждь състави prol.-rad. сльньчьноѥ тєчєниѥ състави prol.-rad. 144. - сѧ prol.-mih. брань състави сѧ man. вь тишиноу съставити сє sabb. 184. convenire bell.-troj. 33.

съставлıати -лıаѭ -лıаѥши vb. συνιστάναι componere ant. - соужитьство krmč.-mih. съставлѣашє лъжнаа словєса ἀνέπλαττε ψευδοσυνθέτους λόγους man. 53. мєтєжь съставлаѥть градоу triod.-mih. 78. - сѧ ἱδρύεσθαι statui prol.-rad.

съставлıєвати -лıоуѭ -лıоуѥши vb. componere -вливати писмєна per. 7. 22.

съставлєниѥ n. compositio составлєни(є творє)ць bus. 501. ὑπόστασις substantia -вьєн- sup. 241.

съставъ m. compositio sup. σύστημα compositio man. ex. -ви водни pent.-mih. σύμβλημα commissura pent.-mih. συνοχή textura - ризьнь συνυφή τῆς ἐπωμίδος exod. 39. 20. -pent.-mih. ἁφή commissura отъ[illegible]шиѧ (отъ състава) proph. тѣло

составы и соуузы подаемо и снемлемо τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον coloss. 2. 19. ἄρθρον articulus men.-vuk. състави роучьнии prol.-mih. ἁρμονία compages greg.-naz. hom.-mih. - костемь men.-vuk. ῥυθμός modus kruš. adde - тѣлесьнь men.-vuk. φύσις natura sup. 343. op. 2. 2. 147. μορίον particula hom.-mih. στοιχεῖον elementum op. 2. 2. 292. prol. danič. adde dioptr. ὑπόστασις substantia op. 1. 155; 2. 2. 36. 81. 300. ber. adde съставы вапныѩ bus. 921. състави не распали сѧ бѣша lavrent. 70. -vost. 2. 103. отрѣзаше прьсты юмоу по съставомь prol.-vuk. съставы прьстомь ἁρμοὺς τῶν χειρῶν prol.-rad 154. ꙗко костемь сквозѣ съставы видѣномь быти prol.-rad. 61. вѣдѣти съставъ съложениѥ мира svjat. свѧтыихъ женъ боголюбьнъй съставъ izv. 599. съставькь iunctura danič.

съставьникъ m. συνήγορος advocatus cloz I. 691. hom.-mih.

съставьнъ adj. συστατικός commendatitius šiš. 98. ἔνστατος krmč.-mih. ἐνυπόστατος irm.

състадьствовати -воуѭ -воуѥши vb. in grege esse божьныимъ силамъ състадьствоуѩ men.-put.

състанькъ m. convenire оть станька поутьнога chrys.-duš. 13.

състанѫти v. състати.

състарати -аѭ -аѥши vb. γηράσκειν senescere dioptr.-lab. - сѧ men.-mih. š.-gl. 84. πρεσβύτην γίγνεσθαι men.-vuk.

състарити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. senescere io.-sin.

състарѣвати -аѭ -аѥши vb. senescere.

състарѣниѥ n. γῆρας senectus men.-mih. triod.

състарѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. γηράσκειν senescere chrys.-lab. vost. 2. 29. състарѣвь тѣломь προβεβηκὼς τῷ γήρᾳ - сѧ sup. bon. assem. ostrom. sborn. šiš. 180. ant. antch. dial. pat.-mih. hom.-mih. prol.-mart. prol.-mih. chrys.-lab. dioptr. greg.-mon. bus. 689. glag. chron. състарѣль сѧ бѣше недоугь men.-mih.

състати сѧ -станѫ сѧ -станеши сѧ vb. convenire sim. I. 27. 29. gram. 23. ἐπιστῆναι състаша сѧ старѣишины жьрьчьскы luc. 20. 1. -ev.-saec. xii. συστῆναι състаша сѧ людие на аарона συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ ἀαρών exod. 32. 1. -vost. ἀποκατασταθῆναι да состанеть сѧ вода ἀποκαταστήτω exod. 14. 26. -vost. ἀπολείπεσθαι relinqui vost. I. 271. състанѫти συστῆναι вьнегда състанѫти грѣшникоу ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἁμαρτωλόν psal. 38. 2. -pog. състаноути сѧ юзыкоу ἀποκατασταθῆναι prol.-rad. 95. състаноути сѧ ἀποκατασταθῆναι men.-vuk. adde per. 106. 1; 106. 10. chron. I. 176. 13.

състатъкъ m. quae quis moriens reliquit о смердии състат'кѣ chron.-vost.

състаѩти сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. convenire како се стаюта два поути chrys.-duš. 18. гдѣ се поути стаѥта chrys.-duš. 23. гдѣ се рѣцѣ стаюта chrys.-duš. 34. вода състаѩше се sabb. 199.

състворити v. сътворити.

състигнѫти -нѫ -нєши vb. assequi - кого men.-leop. - овьцоу pent.-mih. ангельскыѩ състиглъ юси чины stichir.-saec. xii. агг҃лскыѩ состигли есте чины men.-saec. xv. φθάνειν prol.-rad.

състоинѣ adv. συστατικόν definiendo ничтоже глаголеть оученикома о х҃ѣ състоинѣ ev.-int.-saec. xvi.

състокъ v. сътокъ.

състольникъ m. σύνεδρος consessor sup. simul throno insidens sup. hom.-mih. gr. σύνθρονος.

състольнъ adj. σύνθρονος simul throno insidens отьцоу състольнь сынь hom.-mih.

състоѩниѥ n.: male ἔνστασις pugnax intentio sup.

състоѩти -оѭ -оиши vb. συνίστασθαι consistere sup. šiš. 203. о нюмь състоѥть šiš. 175. гюрги сстоѧ костѧтиноу chron.-vost. - сѧ cozm. вещь о себѣ състоѩшти сѧ bus. 274. вешть не състоѩштѫ сѧ svjat. сьдѣтельство сию състоить се chrys.-lab. оучении добровѣрьныими състоѩ сѧ izv. 433.

състрадальникъ m. qui simul laborat men.-vuk.

състрадальць m. affectuosus prol. men.-vuk. prol.-rad. prol.-mart.

състраданиѥ n. simul pati ber.

състрадатель m. qui simul patitur chrys.-lab.

състрадательнъ adj. συμπαθής affectuosus -но слово par.

състрадати -ждѫ -ждеши vb. simul pati int. sabb. 44. - комоу isaak. ber.

състрадованиѥ n. simul pati chrys.-lab.

състрадовати -оуѭ -оуѥши vb. simul pati clim. - страждоущиимь chrys.-lab.

състрадьнъ adj. simul patiens моученикомь - sim. I. 26.

състрастние n. commiseratio dioptr. chrys.-lab.
състраıати -ıаѭ -ıаюши vb. administrare ant.-hom. ἁρμόζειν aptare - **свирѣли** hom.-mih. 65. διαστέλλειν disponere lev. 11. 47. -pent.-mih. adde bus. 389. misc.-šaf. - **домы** chrys.-lab. - **льсти на кого** chrys.-lab. **пѣснь** - men.-mih. **състроıати** ber.
състройнъ adj. compositus bus. 170.
състроити -оѭ -оиши vb. administrare; συμβάλλεσθαι iungere hom.-mih. καθιστάναι componere sup. 62. καταλλάττειν reconciliare sup. 316. - **себе самого** par. 189. - **лѣчьбоу** chrys.-lab. **състроюнь** ἐπίπλαστος op. 2. 2. 199. **състроюно житие** hom.-mih. condere ber. ἁρμόζεσθαι aptare **състроивъ и златы соусли** χρυσῆν ἁρμοσάμενος κιθάραν auream citharam modulatus zlatostr.
състроюние n. διοίκησις administratio ant. adde ber.
състрьгати -аѭ -аюши vb. περισύρειν diripere - **короу** pent.-mih. **сострогаꙗ** gen. 30. 37. -vost. **състрьгати и скроушити иконоу** krmč.-mih. 372. **състрыгати** krmč.-mih. 372.
състрыгати v. **състрьгати**.
състрѣкати -аѭ -аюши vb. καταξαίνειν carpere, lacerare pyrg. **жьзлиемь** - prol. - **иглами телеса** lavr.-op. 21. **зьлѣ -кана кожа** κατάστικτος μηλωτής hom.-mih.
състрѣлити -лѭ -лиши vb. κατατοξεύειν sagitta confodere ant. prol.-rad. izv. 475.
състрѣлıвати -аѭ -аюши vb. sagittis confodere pan.
състрѣлıание n. confodere **ведомь на състрѣлıание** prol.-mart.
състрѣлıати -ıаѭ -ıаюши vb. sagitta confodere men.-leop. **чловѣка** - antch. chron.
състынѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. frigere **дробнии животы иже мѧгцѣ соущи жидцѣ слъза сѣдѧщоу животоу на немь изглъбше състыдоша сѧ** ex.-vost.
състѧгати v. **сътѧгати**.
състѧгнѫти v. **сътѧгнѫти**.
състѧжатель v. **сътѧжатель**.
състѧзание v. **сътѧзание**.
състѧзати v. **сътѧзати**.
състѫж- v. **сътѫж-**.
състѫпати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. congredi **сестоуп-** chron.
състѫпити -плѭ -пиши vb. καταβαίνειν descendere - **ниже и ниже** deut. 28. 43. -pent.-mih. deflectere - **съ поути** pent.-mih. **не състѫпиши праваго пѫти** frag.-bulg. - **съ пѫти**; - **съ степени**; - **съ своюго оума** nomoc.-bulg. **състоупиша съ истиннаго поути** tur. 228. **праваго поути** - antch.: nota **азъ витеѣьска състоупилъ тебѣ** chron.-vost. συνιέναι congredi sup. 311. 26, ubi adde **сѧ**; - **сѧ** congredi prol.-mih. chron. 1. 18. 27. 41. 53. 61. 62. 64 etc. ἀποκαθίστασθαι -**пи се вода** ἀποκατέστη pent.-mih.: male **стоупи се** prol.-mih: nota **не состоупи сѧ съ поут(и)** bus. 716.
състѫпление n. congredi **се-** chron. 1. 132. 41.
състѫпъ m. congredi bus. 621. chron. 1. 214. **пророчествовавъ емоу до третиего с'стоупа побѣдити асирıаны** georg.-vost.
съсоукати -аѭ -аюши vb. contorquere ps.
съсоунѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. συμπίπτειν concidere **обочие съсоунѫще сѧ** συμπίπτοντες svjat. -op. 2. 2. 400.
съсоути, съсъпѫ, съсъпеши vb. congerere chron. 1. 24. 26.
съсоушити -шѫ -шиши vb. exsiccare mih.
съсъ praep. cum dial.-šaf. gram. 11. 163. 176.
съсъ m. μαστός, μαζός, θηλή mamma ostrom. sup. op. 1. 117. op. 2. 2. 153. hom.-mih. **съсъ** iez. 16. 7. -proph. mat. 56. **младенница съсѫщıа съсъ** νήπια θηλάζοντα μαστούς ioël 2. 16. -vost. **отъпадоста съса ею** ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν iez. 23. 3. -vost. drev. zaass alb. σίσα.
съсъкати -аѭ -аюши vb. contorquere **чьрвленица съскана** lavr.-op. 21. cf. **съсоукати**.
съсъкъ m. mamma glag. **два сеска твои** cant.-cant. 7. 3. -mat. 53.
съсъмотрити -рѭ -рити vb. στοχάζεσθαι coniicere **съсмотри себѣ поути** στόχασαί σοι τὴν ὁδόν deut. 19. 3. -vost.
съсъпати -плѭ -пиши vb.: male συγκατανεύειν adnuere **съсп-** men.-vuk. **съспати не хотеще** συγκατανεῦσαι μὴ θέλοντα prol.-rad. 51.
съсъχнѫти -нѫ -неши vb. torrefieri ex.
съсылати -аѭ -аюши vb. mittere - **молбою** chron. 1. 215. 35.
съсыпание n. congerere - **могылы** pent.-mih.
съсыпати -аѭ -аюши vb. congerere prol.-mart. chron. 1. 50. 9. per. 31. 7. ἐφιστάναι - **могылоу** pent.-mih. krmč.
съсыірити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. co-

gulari georg. domet. -рено готоветь брашно chrys.-lab. opponitur прѣсьнъ ibid.

съсыхати -ліж -лиеши vb. ἀποψύχειν refrigerari š.-gl. 88. στυγνάζειν tristem esse pyrg.: recte exsiccari.

съсьць m. μαστός mamma men.-vuk. prol. prol.-mart. pat.-mih. prol.-vuk. greg.-naz. isaak. chrys.-lab. cyr. 1. š.-gl. 63. сесць mat. 25. сьсьца, юже юси съсалъ ostrom. сьсьць подающе hom.-mih.

съсѣда f. vicina cf. сжсѣда.

съсѣдальникъ m. qui una sedet chrys.-lab.

съсѣдати сѧ -аіж сѧ -аіеши сѧ vb. πήγνυσθαι coagulari sup. 66. psalt.-int.-saec. xv. conscendere chron. 1. 67. 3. II: nota sine сѧ bus. 620.

съсѣдинъ m. vicinus bulg.-lab. 30. 31. 32. на земли сьсѣдиноу не въстаеть chrys.-lab. cf. сжсѣдъ.

съсѣдиште n. συνέδριον senatus предадать вы въ съсѣдища, и на съборищихъ вьиии боудете παραδώσουσι ὑμᾶς εἰς συνέδρια marc. 13. 9. -ev. 1164.

съсѣдъ m. γείτων vicinus proph. dial.-šaf. men.-vuk. prol.-rad. cf. сжсѣдъ.

съсѣдыни f. gen. -ньѧ γείτων vicina bulg. op. 1. 142.

съсѣдьникъ m. qui assidet sabb.-vindob. 157. иереомъ покровѣ и - чьстьнь men.-belg. апостоломь - sim. I. 26.

съсѣдьнь adj. poss. vicini chrys.-lab.

съсѣдьство n. vicinia isaak.

съсѣдьствовати -воуіж -воуіеши vb. γειτνιάζειν vicinum esse dial. dioptr.

съсѣдѣти -ждж -дишн vb. assidere ber.

съсѣкати -аіж -аіеши vb. concidere ant.-hom. men.-vuk. prol.-rad. men.-mih. мечи съсекаіемъ izv. 523. - оуды men.-mih. - вѣсы izv. 465. σφακελίζειν очи - deut. 28. 32. -pent.-mih. cf. -цати.

съсѣкъ m. κιβωτός arca dial. dial.-šaf. 56. bulg. sъsêk pokl. 1. 35.

съсѣнити -ніж -нишн vb. obumbrare ant.-hom.

съсѣньнъ adj. σύσκιος opacus cant.-cant. 1. 16.

съсѣнꙑти -ꙑіж -ꙑіеши vb. obumbrare chrys.-lab.

съсѣсти -сѧдж -сѧдеши vb. καταβαίνειν descendere men.-vuk. pyrg. per. 97. chron. - съ коня τοῦ ἵππου ἀποβαίνειν prol.-lab. men.-vuk. bor. prol.-mih. prol.-mart. vita-theod. alex.-mih. 60. конь (pl. g.) сьсѣдьша men.-mih. - сь конь alex.-mih. 12. 41. оть носещтаго коня его сьсѣдь sabb. 161: nota φλεγμαίνειν fervere язва сьсѣдьши се φλεγμαίνων men.-vuk. по сьсѣдьшнихъ се юго язвахъ prol.-rad. 24. adde сьседьши се крьви prol.-mart. 136. съсѣде сѧ кръвь nomoc.-bulg. - сѧ simul considere chron. 1. 2. 21; 107. II. съсѧде сѧ и осырѣю sup. 229. 16.

съсѣтити -штж -тиши vb. ἐπισκέπτεσθαι invisere kruš. изиде иоавъ съсѣтить люд(ий) излѣвъ 2. reg. 14. 4. -vost. по сихъ съсѣти люди вьсѧ 3. reg. 20. 15. -vost. κατασκέπτεσθαι съсѣтити моудрости κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ eccles. 1. 13. -vost. - сѧ ἐπισκέπτεσθαι 1. reg. 14. 17. -vost. се съсѣтиша сѧ, и се не обрѣте сѧ vost. κατανύττεσθαι compungi prol.-cip. men.-vuk.

съсѣцати -аіж -аіеши vb. διατέμνειν dissecare сьсѣцаюмь на оудеса διατεμνόμενος τὰ μέλη prol.-mart. concidere pat. chrys.-lab. men.-vuk. men.-leop. men.-mih. ber. иконы - prol.-mart. волоуями жилами сьсѣцаюмь men.-mih. сьсѣцающе сами себе дроугь дроуга sim. I. 22. ранами съсѣцааше men.-buc. adde сьсѣцаюй оужасомь главы chrys.-lab.

съсѣчение n. concidere prol.

съсѣштение n.: male, uti videtur, ἀπραξία prol.-rad. 137.

съсѣшти -кж -чеши vb. κατακόπτειν concidere pyrg. pent.-mih. διακόπτειν dissecare sup. hom.-mih. adde prol.-mart. bon. krmč.-mih. ex. men.-vuk. sof. 24. - оуды men.-mih. -коше щоудовы pent.-mih. - истъбоу op. 2. 1. 21. доубь - izvêst. 6. 385. мѧсо на чѧсти сьсѣкь dial.-šaf. сьсѣкоуть мьче своіе на рала triod.-mih. сьсѣщи на троіе men.-vuk. съсѣчетъ отъ лица его врагы его clim. сьсѣкоше на оуды κατέκοψαν μεληδόν men.-vuk. prol. вь камени сьсѣчена хыза два men.-mih. 138. - на троіе; - на оуды prol.-cip. мечьмь търпения съсѣклъ юси izv. 523.

съсждити -ждж -дишн vb. conferre sup. κατασκευάζειν parare hom.-mih. 208. - одежде 27. παρασκευάζειν parare ex.-op. 2. 1. 25. συγκατασκευάζειν съсоудн се -дишн ex.-op. 2. 1. 25. съсоудивъшю бреньно ex.-op. 2. 1. 13.

съсждохранильникъ m. σκευοφύλαξ vasorum custos prol.-vuk. prol.-mih.

съсждохранильница f. σκευοφυλάκιον locus custodiendis vasis prol. men.-vuk.

съсждохранитель m. σκευοφύλαξ vasorum custos prol.-mart.

съсѫдохранительница f. quae vasa custodit; σκευοφυλάκιον locus custodiendis vasis mir. adde per. xxxvi. prol.-mart.

съсѫдъ m. σκεῦος, ἀγγεῖον, ἄγγος vas ostrom. sup. proph. ὑδρία situla prol.-rad. κειμήλιον cimelium sup. 175. ὄργανον instrumentum sup. hom.-mih. cloz I. 575. 589. 650. - **псалмьскъ** lavr.-op. 31. **моучьный** - hom.-mih. **гласнъıй** - ex.-op. 2. 1. 23. **въ велицѣ домоу не сѫть тъчьѭ съсѫди сребрьни и злати** izv. 493. **сьсоудь богодарьнь** hom.-mih. **съсоуди златъмь съкованн и сребръмь** izv. 548. **съсѫдъı глининъı** izv. 473. **оудъı моѥ и сьсоудъı моѥ** dioptr.-lab. **съсоуда два пособива** ex. 155. **животскъı съсоудъı** παρασκευή ex.-op. 2. 1. 25. **съсѫдъ газьскъıихъ** bus. 174. adde chron. cyr. 1. 20. - **чрѣпиньнь** men.-mih. nsl. sôd; posôda russ. dial. **посуда** navis: praep. **сѫ** et rad. **дѣ** cf. lit. in-das vas.

съсѫдьна f. vas **льють ꙗко въ оутлоу съсоудноу** bus. 486.

съсѫдьникъ m. cimeliarchus leont.

съсѫдьнъ adj. σύμψηφος consentiens krmč.-mih. bis.

съсѫдьць m. vas pat. men.-mih. - **злать** krmč.-mih.

съсѫждати -аѭ -аѥши vb. conferre isaak. **доуши -аѥмѣ** ex.-op. 2. 1. 25. efficere **-дааше** sup. 205. 14.

съсѫждениѥ n. comparatio ioann. ex.-op. 2. 2. 7. azbuk. slov.-novg. b. ber. adde chrys. lab. - **гѫслий** mir. **въ животнъıхъ съсоужденихъ** παρασκευή ex.-op. 2. 1. 25. **ꙗкоже своимъ съжоужденимъ свѣтилникоу великота ꙗвлꙗѥтъ сѧ** ὡς ἐν τῇ οἰκείᾳ τῶν φωστήρων κατασκευῇ τοῦ μεγέθους ἐμφαινομένου quo luminarium magnitudo in sua propria constitutione naturaque monstratur ex.

съсѫмьнѣти сѧ -нѭ сѧ -нишн сѧ vb. timere **сьсѫмн-** sup. 27. 4.

съсѫпъ m. falco milvus **съсоупъ** lavr.-op. 31. cf. **ѥѫпъ**.

съсѫтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. simul esse.

съсѫштити -штѫ -штиши vb. οὐσιοῦν efficere **аще да богоу не вьсꙗ си съсѫщивъшоу** greg.-naz. izv. 489.

съсѫштиѥ n. simul esse op. 2. 2. 384.

съсѫштьствиѥ n. una esse io.-sin. gr. συνουσία.

съсѫштьствьнъ adj. συνουσίας dioptr.

сътайбникъ m. particeps mysteriorum - **божтвенаго апл̃скаго лика** obich.

сътайникъ m. συμμύστης particeps mysteriorum chrys.-lab. men.-mih. isaak.

сътварь f. causa, res glag.

сътварꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ἐργάζεσθαι operari proph. chron. **-рати** krmč. 61. chrys.-lab. greg.-mon. triod. **празникь сьтвараѥмь** laz.-vuk. **пироу великоу сьтвараѥмоу** sabb. 6. - **обитѣль** greg.-mon. 75. - **жрьтвоу** prol.-mih. **вино сътворꙗѥмъ** izv. 477. - **сѧ** spec. 35 **дѣло -раѥть се** krmč.-mih. **вечера створаѥть се** krmč.-mih.

сътворитель m. creator glag.

сътворити -рѭ -риши vb. ποιεῖν facere; πράττειν agere ostrom. šiš. 35. 60. οἰκοδομεῖν aedificare ostrom. πλάττειν fingere sup. adde sim. I. 29. - **лѣта** sup. **-рь** part. typ.-chil. šaf.-frag. 37. šiš. 46. 219. mat. 34. sim. I. 9. 19. 29. 30. 35 clim. chron. 1. 15. 10; 69. 5; 82. 4; 86. 2. **створьшема чесо блага ли зла** šiš. 60. **сътвори бракъ** mat. 16. **сьтворихь врьтограды и раѥвы** chrys.-lab. **сътворити жалость** θλίβειν pent.-mih. **сътвориста каноунь свꙗтомоу** bulg. **клѫбо сътворивь** chrys.-frag. **сътворить мѣръı три** esai. 5. 10. -propl. **сьтворити праздникь** hom.-mih. **сътворити трѣбы** ποιεῖν θυσίας proph. **створити чрѣсь хотѣниѥ** hom.-mih. **створимь тоу лѣто ѥдино** šiš. 191 **седмь лѣть ѥмоу тамо сътворьше** ioann. **сътвори .з. лѣтъ** bell.-troj. 4 **вѣтъı сътвори** izv. 459. **сътвори плодъ сториче** izv. 626. **сьтворивь трисвето надь гробомь** sabb.-vindob. 216. **сътворить тѧ смѣхоу врагомъ** izv. 422. **прѣсыпати се житьницѧ сьтвори** prol.-rad. 79. **ств-** cloz I. 193. 194. 199 etc. II. 156. sup. - **сѧ**: **сътвори сѧ больнъ** bell.-troj. 13. **съств-** chron. 1. 16. 1.

сътворъ m. factum **ст-** danič.

сътворꙗти v. **сътварꙗти**.

сътвореиние n. ἀποτέλεσμα effectus **-ре-** nest. 17. 11. ποίημα creatura sup. ποιῆσαι facere kruš. krmč.-mih. πεποιημένον factum svjat.-op. 2.2.386. creatio sup. adde bus. 267. **по -рени грѣха** dial.-šaf.

сътврьдити -ждѫ -диши vb. firmare io.-sin. sup. 323. 19. - **сѧ** io.-sin.

сътврьдѣль f. res congelata ber.

сътврьждати -даѭ -даѥши vb. firmare io.-sin.

сътврьждениѥ n. firmatio io.-sin.

сътечениѥ n. συνδρομή concursus šiš. 39.

prol. men.-mih. ber. облаковь - chrys.-lab. - съставомъ dioptr.

сътешти сѧ -кѫ сѧ -чеши сѧ vb. συντρέχειν concurrere ant. sup. men.-vuk. krmč.-mih. pyrg. ioann. adde pat. io.-sin. hom.-mih. dial.-šaf. prol.-mih. sabb.-typ. pent.-mih. ichn. chron. сътекошѧ сѧ вльсви chrys.-frag. стече се сь словомь божиѩ благодѣть men.-mih. 139. въ юдино сътекъ сѧ dioptr. маломь сьтьцѣмь се διὰ βραχέων παραδράμωμεν hom.-mih. 74. нищинимь на множьство сьтекьшимь се men.-vuk. сьтекьши се братии men.-vuk. вси сѧ сътекоша надъ нь izv. 540. приидѣте, сътьцѣмъ сѧ вьси izv. 501: sine сѧ alex.-mih. 14. prol. sufficere mon.-serb.: nota стекль acquisivit bulg.-lab. не стече прикна оть отьчнна имѣниа misc.-šaf. 83. - о нѣкоей вещи ibid. nsl. steči acquirere habd. bulg. steče milad. 187.

сътинати сѧ -аѭ сѧ -аюши сѧ vb. condensari сѣмени моужьскоу съ кровиоу женскою смѣсшоу сѧ, теплостию огнѩ стинаетьсѧ плоть sborn.-saec. xv. -vost. cf. сътѧти.

сътиниѩти -ѩѭ -ѩюши vb. turbare.

сътирати -аѭ -аюши vb. συνθρύπτειν, συνθλᾶν confringere barl. sbor. int. 19. 260. сьтираюшти грѣхы своѥ hom.-mih. 5. - сѧ: до колѣ игомъ работнымь стираеши сѧ; clim. 67: th. сътр-ѣти.

сътискати -штѫ -штеши et -скаѭ -скаюши vb. σφίγγειν comprimere внегда хопить оуздоу, стишта зоубы своими ὁπόταν δάκῃ χαλινόν, σφίγγον αὐτοῦ ὀδόντας dioptr.-vost. конь стиштѧ оуздѫ зѫбы своими dioptr. конь сьтиште оуздоу зоубы своими dioptr.-lab. συμπιέζειν kruš. περικλείειν, circumcludere -каюши sup. 345. 4. очи стискааше oculos claudebat leont. nsl. stiskati; stiska vode, potoka etc. bedrängniss habd. bulg. stiska milad. 449. 468.

сътиснѫти -нѫ -неши vb. σφίγγειν comprimere pyrg. prol.-lab. men.-vuk. adde pat. prol. prol.-cip. par. per. 33. 10. - оустны greg.-lab. стиште aor. pyrg. стисноу aor. men.-vuk. сьтиште елико мошно prol. оуста стиштена bus. 482. izv. 428. сътисни своѥ срьдце dioptr. сьтисноувь ѥго роукама men.-mih. роукоу истис- men.-leop. - сѧ: оуста стисноуше се chrys.-lab.

сътиснѫтиѥ n. comprimere роучно - prol.-mart. men.-leop.

сътицаниѥ n. concursus chrys.-lab. gr. συνδρομή.

сътицати сѧ -чѫ сѧ -чеши сѧ vb. συντρέχειν concurrere io.-sin. int. 191. men.-vuk. prol.-rad. men.-mih. chrys.-lab. leont. greg.-mon. op. 2. 2. 97. ber. сьтичоуть се chrys.-lab. sine сѧ simul currere men.-vuk.

сътиштати -штѫ -штиши vb. premere сьтиштещи дроугь дроуга ἀντιπίπτων pent.-mih. cf. nsl. tiščati, tiščim.

сътишьды adv. centies, centuplum аще не имать приѩти сътишьды соугоубь ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα marc. 10. 30. -ev.-saec. xiii. -шды marc. 10. 30. -mat. 38

сътиѥ n. κηρία favi здѣловаѥть сьтиѥ о шести оуглъ ποιεῖ τὰ κηρία τὰς ἑξαγώνους hom.-mih. 65.

сътлачити -чѫ -чиши vb. contundere стлаченный ber.

сътлъчениѥ n. contundere glag.

сътлъшти v. сътлѣшти.

сътлѣниѥ n. corruptio triod.

сътлѣти -ѣѭ -ѣюши vb. φθείρεσθαι corrumpi сътлѣеть iob 15. 32. -bus. 171.

сътлѣшти -кѫ -чеши vb. συντρίβειν contundere bon. op. 1. 186. prol. ioann. men.-vuk. misc.-šaf. 161. сътльщи камень bell.-troj. 42. столчена ѩчменѣ sbor.-kir. 42. - сѧ pat.-šaf. 212. оудеса сьтлькьше prol.-rad.

съто n. num. ἑκατόν centum по четирѣхь стѣхь š.-gl. 70. вь лѣто седмаго сьта men.-mih. сто прьвоѥ на десете krmč.-mih. 133. сто седмый на десете ibid. сьта ти дъвоу десѧтоу svjat. сь прочиними сьтомь воинь prol.-mih. 42. сь шестьми сьтьми моужий dioptr.-lab. р. -мь вать олиѣ centum cados olei luc. 16. 6. -nicol. по сто тридесете четврьтѣй заповѣди krmč.-mih. въ сьтѣ ти .ѕі. (шестѣмь на десете) псалмѣ op. 2. 2. 41. сьто тьмъ мѫжей dioptr. по стоу chron. 1. 104. 33. nsl. sto; stoklas avena fatua lit. šimtas goth. *hund ahd. hunt ir. cét, céd ir.-gl. 94. gr. ἑ-κατο-ν lat. centum scr. çata-m beitr. 1. 442. ztschr. 11. 192. Bopp 1. 39. Pott 2. 1. 374. curt. 1. 106. cf. rum. сѹтъ, σούτα.

сътовиѥ n. favi медъ капааше сътовиѥмъ nomoc.-bulg. cf. сътиѥ.

сътовъ adj. favi -во тѣло alex.

сътограньнъ adj. centum angulos habens bus. 919.

сътожрътвьнъ adj. **-на трѣба** ἑκατόμβη θυσία per. XLVII.

сътока f. facultates bulg.-lab. nsl. stoka acquisitio habd. bulg. stokъ serb. stoka, stoći.

сътократица f. **-цѭ** sg. i. ἑκατοντάκις centies ant.-hom. georg. nomoc.-bulg. mat. 38. š.-gl. **стократицеѭ плодь приноситъ** cyr. 16. **прозѧбъ сътвори пло(дъ) стократицеѭ** izv. 509. **стократицеѭ приметь** sim. I. 11.

сътократьнъ adj. num. centuplus euchol.

сътокъ m. facultates **стокь и добытькы** sabb.-typ. 45. cf. **сътока**.

сътокъ m. σύστημα compositio **състокъ** ex.-op. 2. 1. 27: nota nsl. pes stočni canis rabidus habd.

сътолѣтьнъ adj. ἑκατονταετής qui centum annorum est šiš. 52.

сътоначѧльникъ m. centurio bulg.

сътопити -плѭ -пиши vb. liquefacere men.-leop. **воскь** - prol.-mart.

сътораца f. ἑκατοντάς centum pat.-mih. **исхождаахѫ съторицами и тысѫщами** εἰς ἑκατοντάδας 2. reg. 18. 4. -vost. **сьторицѥ трниши три и десетьни двашти и четворицеѭ, рекьше девеtь сьть и осмь десеть** dioptr.-lab. **-цеѭ** ostrom. nomoc.-bulg. **-цеѭ** centies pat. op. 2. 2. 187. - **приметь** sim. II. 2. **сторицеѭ соугоубо** clim. **одаваѭ сторицеѭ въздаанна** dioptr.

съторичьнъ adj. centuplus pat. chrys.-lab. **имаши сьторичьно хотѣние можениѭ** men.-mih.

съторѫкъ adj. centum manus habens **сто**man. 88.

сътосоугоубицеѭ adv. centies isaak.

сътотина f. centum **стотина** mir. mon.-serb. nsl. serb. stotina bulg. stotinъ.

сътрава v. **страва**.

сътравити -влѭ -виши vb. consumere **ни гладомъ ихъ измори, ни ранами страви** nomoc.-bulg. 129. čech. strava (cf. potrava) pol. strawa lit. strova cibus strava coena funebris hunnorum Bartal 152. cf. strava incantatio; straviti incantare stul.

сътрапезьникъ m. eadem utens mensa sabb. 39. 129. par.

сътратити -штѫ -тиши vb. impendere; perdere **стр-** danič. **страгыти, стракыние** danič.

сътрениѥ n. σύντριμμα contritrio ant. proph. adde hom.-mih. κένωσις exinanitio greg.-naz.

сътроудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. συμπονεῖν una laborare men.-vuk.

сътроудьникъ m. qui simul laborat sab. 2. domet. men.-leop.

сътроуждати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. συγκοπιᾶν in labore adiuvare antch.

сътроути -ровѫ -ровеши et **-роуѭ -роуѥши** vb. perdere **да моученика стровеtь** men.-mih. 9. acad. **строуѥ строуль** mon.-serb. - **сѧ: да не стоуѭть се** men.-mih. 203. pol. struć.

сътроутъ m. eversio **строутъ** ziz. azbuk.

сътръганиѥ n. convulsio oct.

сътръгати -аѭ -аѥши vb. convellere prol. περισύρειν distrahere kruš. cf. čech strž f. et strhat, šat sedraný čas.-mus 1864. 54.

сътръгнѫти -нѫ -нешн vb. convellere prol. chron. 1. 154. per. 79. 23: ma confringere **сътръгъ** sup. 252. **стрьгоше ме вь прѣисподнынхь земли** prol.-mih. 191. - **сѧ: сьтресѣте се, сьтрьгнѣте се** chrys.-lab.

сътръжениѥ n. convellere prol.

сътръзати -аѭ -аѥши vb. ἁρπάζειν rapere men.-mih.

сътръпати -аѭ -аѥши vb. obtorpescere nov.

сътръпъчениѥ n. remissio **стерпчение мало оуполоучивъ** georg.-vost.: vocabulum dubium.

сътръпѣниѥ n. καρτερία patientia sup. 71.

сътръпѣти -плѭ -пиши vb. ὑπομένειν sustinere ant. svjat.-mat. 9. hom.-mih. sim. I. 9. chron. **бѣды** - hom.-mih. - **огнь** prol.-mih. **стьрпи, чадо, постъмь и молитвою** izv. 598. φέρειν ferre sup. - **болѣзни** hom.-mih. ἀνέχεσθαι pati sup. sustinere sup. ἵστασθαι - **противѫ прѣштениѭ** sup. **не** - ἀπαγορεύειν viribus deficere sup. 66.

сътръпѣтий adj. **не-** intolerabilis sup 280. 1.

сътръпѣтьнъ adj. φορητός tolerabilis **стрпьтна болѣзнь** hom.-mih. 28.

сътрывати -аѭ -аѥши vb. συντρίβειν conterere dial. io.-sin. int. ioann. chrys.-lab.

сътрыти -ыѭ -ыѥши vb. συντρίβειν conterere dial. int. misc.-šaf. - **землю** steph. - **сѧ: -ѥть сѧ землѩ ѥѧ** mat. 50. **ризы ихь не сьтрыше се** chrys.-lab. rum. **стрнвеск** contero.

сътрѣбити -блѭ -биши vb. συστέλλειν compescere act. 5. 6. -bulg. **стрѣбити - юношѫ** dial.-šaf. 215. **-бьше тѣло и добро обьвивьше** men.-mih. 114. ἐξανα-

λῶσι absumere pent.-mih. вь нєгда сътрѣбишє трапєзоу τῆς τραπέζης ἐκ μέσου γενομένης prol.-lab. men.-vuk. сътрѣбить ıа съ землѧ bus. 166: nota слоужбоу церковноую латыньскы и гречьскы и словеньскы сътребиша и положиша въ съборнѣй церкви meth. 9, ubi aliquid omissum videtur.

сътрѣблıати -ıаѭ -ıаѥши vb. ἐκλεῖξαι elambere; carpere -ıаѥть тельць num. 22. 4. -pent.-mih. клирикы сътрѣблıающе дари ephr.-belg.

сътрѣти -рѫ -рєши vb. συντρίβειν conterere ant. op. 2. 2. 60. 66. sup. καταθλᾶν confringere proph. συνθλᾶν сътрьше нозѣ prol.-rad. брашьна львъ сътърена зоубы βορῶν λεόντων συντεθλασμένων μύλας irm. κατακλᾶν confringere cloz I. 781. ἀνατρίβειν conterere men.-vuk. ἐκτρίβειν eradere sup. 260. сътрьвъ part. proph. стрьвьше men.-vuk. стрълъ bon. сътрь aor. ok. 70. сътръхъ aor. proph. сътръшѧ sup. 134. сътьре sup. стре капища hom.-mih. сътъренъ sup. 338. сътьрени cloz I. 781. сътрень hom.-mih. сътрьль съмрьтьныѥ затворы hom.-mih. аще скитоу сътреть misc.-šaf. оумомь сътреномь triod.-mih. дрьжавоу сътьрьшаго triod.-mih. - сѧ sup. op. 2. 2. 66. сътьреть сѧ op. 2. 2. 60. ни сътрьти сѧ ни плакати сѧ greg.-naz. сътроша сѧ трьниѥ отъ нихъ izv. 648. сътрьше се врата hom.-mih. дрьжавы сътрьше се sim. I. 23. сътрь (aor.) се ıарьмь hom.-mih. serb. satarisati živ. 104. pol. ścierka.

сътрѧсати -аѭ -аѥши vb. συσσείειν concutere oct. pan. мирь - misc.-šaf. ἀποσείειν excutere sup.

сътрѧснѫти -нѫ -нєши vb. concutere.

сътрѧсти -сѫ -сєши vb. σείειν, συσσείειν concutere hom.-mih. dial. ioann. prol.-mart. pat.-mih. σπαράττειν, συσπαράττειν ostrom. сътрѧсъ aor. glag. сътрєсь имь вѣсь men.-mih. - сѧ hom.-mih. chrys.-lab. σείεσθαι sup. ostrom. σαλεύεσθαι agitari срдце поколибли сѧ и сътрѧсни сѧ καρδία σαλεύθητι καὶ σείσθητι abb. 2. 16. -vost. φρίσσειν horrere сего свѣтила сътрєсоше се τοῦτο φωστῆρες ἔφριξαν hom.-mih. 32. adde сътрѧсѫть сѧ о нѥмь izv. 468.

сътрѫдовѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. morbo corripi кости сътроудовѣвьше жестокыимь постомь men.-mih. 135.

сътрѫсити -шѫ -сиши vb. συσσείειν concutere сътрѫсилъ єси землѧ συνέσεισας τὴν γῆν psalt.-nor.

сътоупъчити -чѫ -чиши vb. διαβιβρώσκειν exedere все тѣло ѥѥ сътоупчено изѣдено διαβρωθεῖσα men.-vuk.

сътъ m. κηρίον favus svjat.-mat. 5. ber. - меда isaak. сьта медвнаго hom.-mih. сътъ сладъкъ op. 2. 2. 366. акы сътъ сладъкъ svjat. паче съта медвьна sborn. бъчелинъ сътъ bus. 271. сьтовы сладость каплющеѥ chrys.-lab. nsl. sit meda habd.

сътъкавати -ваѭ -ваѥши vb. contexere int. 257.

сътъканиѥ n. contexere.

сътъкати -чѫ -чеши vb. contexere int. 185; minus bene истъкати: пчела сты истъкоущи op. 2. 2. 84.

сътъкнѫти -нѫ -нєши vb. καταντᾶν componere ant. изреченниѥ клетвою сьтькноувь hom.-mih. 138. сьтькноувь лицемь faciem adducens leont. сьтькноувь лицемь кь лицоу men.-mih. 202. - сѧ καταντᾶν šiš. 246. op. 2. 1. 162. bulg. stъknъ (staknala) verk. 145.

сътъпъкати -аѭ -аѥши vb. πατεῖν conculcare men.-vuk. стрьмоглавь пометноувь того сътьпька клетый prol.-rad. 98.

сътъпътати -аѭ -аѥши vb. καταπατεῖν conculcare -пт- dial. dial.-šaf. prol.-mart.

сътъснѫти си -нѫ си -нєши си vb. ἀγανακτεῖν aegre ferre - къ дааниію op. 2. 1. 167. сътъс- chron. I. 135. сътс- chron. 1. 131. сотос- chron. 1. 130. II. кндѣвъше то галичане сътъсноуша си lavr. 103. половци не възмше вѣсти отъ олговичь сотсноувше си съ бѣгомь всзворотиша сѧ lavr. 98. - сѧ chron. 1. 131. II: rad. тъск-.

сътъчьникъ m. aemulus - силою hom.-mih.

сътъчьнити -нѭ -ниши vb. συγκρίνειν conferre сточни оуко того, о ноудеѭ margar. 1530.

сътъчьница f. ἀντίζηλος aemula men.-vuk. prol.-rad.

сътъчьнъ adj. aemulus сьтьчьный дьнешний вечерь кь оутрьшнемоу chrys.-lab.

сътъчьнıавати -аѭ -аѥши vb. συγκρίνειν conferre ıако стъчнѣваѥма къ оной сиа жрътва συγκρινομένη πρὸς ἐκείνην cum illo collatum margar. 1530.

сътъчьнıениѥ n. σύγκρισις comparatio

margar. χρίσις отъ подобнꙑхъ сточнениѥ dioptr.-vost. dioptr.

сътꙑкати -каѭ -каѥши vb. συμβιβάζειν coniungere из негоже вьсе тѣло чьланьми съставлꙗѥмо и стикаѥмо ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον ephes. 4. 16. -šiš. adde int. 37.

сътьникъ m. ἑκατόνταρχος centurio šiš. ix. izv. 615. -тн- men.-vuk. sabb. 36. 141. сатн- š.-gl. 94. сотн- ber. chron.: nota чародѣемь или глаголѥмꙑмь сътьникомь misc.-šaf. croat. satnik apparitor verant.

сътьница f. ἑκατοντάς centuria pan. krmč. 182. krmč.-mih. 217. typ.-chil. sabb.-typ. сотн- op. 2. 2. 283.

сътьничь adj. poss. centurionis triod. sabb. 162. gr. ἑκατοντάρχου.

сътьнꙑи num. ἑκατοστός centesimus ioann. sup. 221. 29. лѣто дроуго сътьноѥ annus ducentesimus девать (.д.) сътьнꙑи nomoc.-bulg. вь едино и .з. сьтное лѣто pent.-mih. сьтныѥ лихвы ἑκατοστιαῖοι τόκοι krmč.-mih. adde krmč. 51.

сътьньчавати -ваѭ -ваѥши vb. attenuare bulg.

сътьньчевати -чеваѭ -чеваѥши vb. attenuare.

сътьньчити -чѫ -чиши vb. attenuare стонч- ber.

сътьскъ adj. centurio сотьскъ chron. 1. 212. 25. съцьскъ chron. 1. 54. 18.

сътѣкати -аѭ -аѥши vb. συντρέχειν concurrere dial. men.-leop. - сѧ chrys.-lab. sabb. 10. laz.-vuk. 116. asên 13. man. 108. cf. -цати.

сътѣлесьникъ m. σύσσωμος qui eiusdem corporis est ant. antch. šiš. 127.

сътѣлесьнъ adj. qui eiusdem corporis est gr. σύσσωμος.

сътѣсьнити -нѭ -ниши vb. coarctare -сн- pan. int. per. 15. 25.

сътѣсьнꙗти -нꙗѭ -нꙗѥши vb. coarctare -сн- int. clim.

сътѣсьнѥниѥ n. coarctatio -сн- int.

сътѣцати -чѫ -чеши vb. concurrere georg. - сѧ sabb. 108. men.-vuk. chrys.-lab. men.-mih. συνείρεσθαι connecti hom.-mih. cf. -тѣк-, -тиц-.

сътѧгати -аѭ -аѥши vb. συμπορπᾶν fibula connectere състеганъ съворами συμπεπορπημένος exod. 39. 6. -pent.-mih. камыка състегана съворою pent.-mih.

сътѧгаити сѧ -аѭ сѧ -аиши сѧ vb. συμβιάζεσθαι conferri сътегнуть се op. 2. 1. 59.

сътѧгнѫти -нѫ -неши vb. συντείνειν tendere chrys.-lab. συσφίγγειν contrahere pent.-mih. barl. σφίγγειν stringere men.-vuk. κατασφίγγειν stringere обои имь плещи трьстьми обвивьше стегоше ἀμφότερα τὰ νῶτα καλάμοις εἰληθεὶς κατασφίγγεται prol.-mart. comprimere sup. adde men.-mih. 348. сьтегоу aor. glag. - себе chrys.-lab. ἐξετάζειν examinare стегнеть оного сь онѣмь ἐξατάζει nom.-lab. adde прострътиѥ коупно сьтегь prol.-mart. оузами стегноута prol.-mart. сьтегоше тѣло men.-mih. сьтегь се цѣль быстъ prol.-mart. сьтѧгоша и вельми men.-leop. стежена быстъ заверьтѣниѥмь тоужьно prol.-mih. челюсти ихъ сътѧгнеши svjat. стегноу (aor.) расслабленна chrys.-lab. расслаблена сьтегноу (aor.) chrys.-lab. - сѧ: артирнꙑмь сьтегноувьшамь се chrys.-lab. съст- ber.

сътѧгнѫтиѥ n. constringere triod. - расслабленааго chrys.-lab.

сътѧжа f. κρίμα iudicium ant. disceptatio danič.

сътѧжавати -аѭ -аѥши vb. κτᾶσθαι acquirere ant. ioann. int. isaak. krk. sabb.-typ. chrys.-lab. dioptr.-lab.: male κτίζειν condere стѣживаеть op. 2. 2. 630.

сътѧжаница f. κτημάτιον possessiuncula dial.

сътѧжаниѥ n. κτῆμα possessio ostrom. ст- šiš. 10. βίος facultates man. 57. sumtus ev.-novg. 1270. adde izv. 613. bus. 379. ziz. ber. chron. дѣдниѥ - prol.-mart. 135.

сътѧжатель m. possessor ст- io.-sin. ber. ziz. о вьздоусѣ сь състежателиѥмь ратоуѥть се chrys.-lab. gr. κτήτωρ.

сътѧжательство n. lucrum скврьнꙑмъ -вомъ αἰσχροκερδῶς op. 2. 1. 172.

сътѧжати -жѫ -жиши vb. κτᾶσθαι acquirere ostrom. sup. šiš. 16. 154. cloz I. 945. ant. pat. ioann. cozm. io.-sin. dial.-šaf. typ.-chil. greg.-lab. men.-leop. chrys.-lab. vita-theod. sim. I. 26. op. 2. 2. 50. chron. (паствоу) овьцамь стежа чьстьною си крьвию sim. I. 26. на болший се чинь стежаль cyr. 19. сътѧжавъшоумоу izv. 419. стежить ioann. сътѧжите κτήσεσθε cloz II. 105. стежите доуше ваше greg.-mon. стежимъ part. ephr. сътѧжите доуша слъзами greg.-naz. сьтѧжите доуша ваша izv, 491, книгꙑ сътѧжа бого-

прнꙗтьнъı izv. 616. книгъı любословьцю сътажаша сѧ izv. 617. не сътажемъ срѣбролюбиꙗ ꙗкоже нюда izv. 450. стѧжаю bus. 553. ber. ziz. ст҄ежаемыхь ichn. ἀποτίειν luere да стежить само то истовоѥ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον lev. 6. 5.-pent.-mih. стежавь χρησάμενος prol.-rad. 136.

сътѧжевати -аѭ -аѥши vb. acquirere par. int. 169.

сътѧживъ: несьт- adj. ἀκτήμων inops antch.

сътѧжьникъ m. arbiter pacis стеж- mon.-serb.

сътѧзаниѥ n. ζήτησις, συζήτησις disputatio šiš. 31. 162. 171. sabb. 194. mat. 52. ber. моукы и -ниꙗ chrys.-lab. на стезаниѥ острѣꙗше hom.-mih. сътѧѕ- assem. съст- ber.

сътѧзатель m. disputator triod. gr. συζητητής.

сътѧзательнъ adj. disputans int.

сътѧзати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ et -жѫ сѧ -жеши сѧ vb. συζητεῖν disputare ст- šiš. 13. ev.-novg. ber. сът- ζητεῖν ostrom. διαπορεῖν haesitare sup. 346. συναίρειν ostrom. ἀντιβάλλειν ostrom. стѧжетъ сѧ ber. бъıсть сътѧзаѭщема сѧ ἐγένετο ἐν τῷ συζητεῖν ostrom. стезаюштоу се сь нюдѣи hom.-mih. стезаета се š.-gl. 70. сът- διαλέγεσθαι disputare ostrom. συλλαλεῖν ostrom. стезаѥ се и прѣпираѥ διαλεγόμενος καὶ πείθων šiš. 36. стѧзаѥта сѧ къ себѣ izv. 495. сътѧѕаѭщема сѧ assem.: nota съст- ber. оть слова сьстезати се men.-mih. 351.

сътѧзати -жѫ -жеши et -заѭ -заѥши vb. συσφίγγειν constringere ant. вь потискоⷯ того стезають εἰς κοχλίαν αὐτὸν ἀποσφίγγουσι prol.-cip. ἐγκομβοῦσθαι cingere стежите šiš. 199: adde и стезаѥмоу дрѣвоу prol.-mih. 40. сьоузомь мира стезаѥми krmč.-mih. да стежоуть се нераздвижно оуста диꙗволꙗ men.-mih. стѣны ключами стѧжемы sof. 23. лютѣ стоужеми prol.-mih. - сѧ στενοῦσθαι coarctari прѣдѣли сътѧзаахѫ сѧ ἐστενοῦντο man.: nota ἀνέρπειν serpere pyrg.

сътѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. disputare prol. ber.

сътѧти -тьнѫ -тьнеши vb. πηγνύναι, ἀποπηγνύναι concrescere facere тако и водное ѥство и родъ богъ възвысивъ сътѧ и оудебели ex. - сѧ: акы ледъ выше небо водами сътѧло сѧ ex. ꙗко на высость възыидетъ аки облакь сѧ сътенъ и оудебелитъ ex. то же сѧ сътѧвъ ἀποπηγνύμενον ex. пръвие (пръвѣѥ) хлъмъ стѧлъ сѧ еси πρὸ θινῶν ἐπάγης iob 15. 7. -bus. 170. nsl. steti se, stemem se consistere (de liquidis) jan.

сътѧти, сътьнѫ, сътьнеши vb. comminuere glag. не сътьна (pro -нъı, ni fallimur) ми τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτά iudic. 2. 23. -vost.

сътѫга f. ἱμάντωσις coniunctio стоуги op. 2. 2. 115.

сътѫгъ m. κάνθαρος lignum quod inter iuncturas aedificiorum est habac. 2. 11. -proph. mat. 50. ostrog.

сътѫжа f. frigus vehemens čech. stuhnouti pol. stężeć rigere.

сътѫжавати -аѭ -аѥши vb. affligere стоуж- prol.-rad.

сътѫжаниѥ n. θλίψις afflictio ant. ἀγανάκτησις indignatio prol.-cip. turba sup. 207. adde ber.

сътѫжательнъ adj. qui affligit стоуж- ber.

сътѫжати -аѭ -аѥши vb. ἐνοχλεῖν, διενοχλεῖν molestum esse dioptr. sup. θλίβειν affligere ant. pent.-mih. chron. - комоу chrys.-lab. dioptr. greg.-naz. ber. вьсемоу сътѫжати женьскополиѭ greg.-naz. мрьтвомоу не сьтоужайте chrys.-lab. стоужахоу гражданомь sabb.-typ. инѣмь ѥпископиꙗмь стоужати krmč.-mih. стоужають людемъ bus. 704. бѣси хоульнии сътоужають ми izv. 597. ѥгда сътѫжаѥть ми врагъ izv. 474. per. 33. 10. стоужають ны cyr. 8. -жаѥмь ѥсмь hom.-mih. 137. - си λυπεῖσθαι affligi men.-mih. ἀλγεῖν dolere hom.-mih. στενοχωρεῖσθαι angi men.-mih. adde chrys.-lab. men.-mih. ber. ἐκκακοῦσθαι affligi šiš. 100. сътоужати си καταποθῆναι antch.

сътѫжениѥ n. θλίψις vexatio dial. add sup. pat.-mih. proph. hom.-mih. krmč.e mih. συνοχή angustia pent.-mih. angustia leont. стоуженина монастыра sabb 42. стоужениѥ сьдрьжить ме greg.-lab. ἀγανάκτησις indignatio men.-vuk.. pyrg.

сътѫживъ adj. moestus стоужива и тоштива izv. 666.

сътѫжити -жѫ -жиши vb. θλίβειν affligere ant. affligere sup. perturbare sup. adde hom.-mih. nov. chron. сьтоужихь вашей любьви chrys.-lab. състѫживъ, -бъше sup. 80. 448. сът- си sabb. 25.

42. 128. antch. izv. 433. ἐγκακεῖν male tractare šiš. 99. 127. διαπονεῖσθαι laborare šiš. 32. strum. προσοχθεῖν cum taedio ferre pent. mih. ·βαρύνεσθαι gravari. laedi sup. hom.-mih. adde **стоужити си вь скрьбехь** greg.-lab. **кто си стоужить, азь ли или ты**; quis deficiet leont. καταναρκᾶν molestum esse **не стоужихь ни юдиномоужє** šiš. 109.

съоугоубити -**блѭ** -**биши** vb. duplicare ant.-hom. 212.

съоугоубъ adj. duplex **съоугѫбо пророчьство** izv. 477.

съоудавити -**влѭ** -**виши** vb. simul suffocare - **сѧ**: **съоудавимъ сѧ ꙗко июда** izv. 449.

съоудвараꙗти -**ꙗѭ** -**ꙗюши** vb. simul recipere -**раюма сь оугождьшими** sim. I. 17.

съоудити сѧ -**ждѫ сѧ** -**диши сѧ** vb. iungi **вь юдино сьоудите се тѣло** sabb.-typ. 40.

съоукръстовати сѧ -**оуѭ сѧ** -**оуюши сѧ** vb. simul crucifigi **съоукръстовахъ сѧ христоу** op. 2. 2. 104.

съоумирати -**раѭ** -**раюши** vb. συναποθνήσκειν simul mori krk. **мироу сьоумираюшти** τῷ κόσμῳ νεκρωθεῖσα prol.-mart.

съоумрътвити -**влѭ** -**виши** vb. simul occidere **съоумрьшвенъ** greg.-naz.

съоумрѣти -**рѫ** -**реши** vb. una mori leont. int. **хоу съоумьръша волею и въскрьснѫшта** greg.-naz. **сьоумьрь сь нею мьчемь** prol.-mart.

съоуподобити -**блѭ** -**биши** vb. καταξιοῦν dignari **сыньми нась вьзвати сьоуподоби** hom.-mih. 80.

съоупражнꙗти -**ꙗѭ** -**ꙗюши** vb. προσασχολεῖν occupare ant. - **сѧ** isaak.

съоупрашаниꙗ n. ζήτησις quaestio io. 3. 25. -ev.-novg. izv. 498. cf. **съвъп**-.

съоупрашати сѧ -**аѭ сѧ** -**аюши сѧ** vb. disputare chron. 1. 96. 15.

съоупрѫгъ m. ζυγός iugum **вь сьоупроузѣ** hom.-mih. 64: recte **сѫпр**-.

съоуслаждати си -**аѭ си** -**аюши си** vb. delectari - **сѧ** int. 169.

съоученикъ m. condiscipulus glag.

съоучениꙗ n. simul discere **апостоломь** - sim. I. 26.

съоученьнъ adj. eandem doctrinam sequens isaak.

съоучиниꙗниꙗ n. ordinare int.

съоучитель m. qui simul docet hom.-mih. 38.

съхабити -**блѭ** -**биши** vb. corrumpere glag.

съхапати -**аѭ** -**аюши** vb. mordere, ut videtur pat.-šaf. 73.

съхль f. φρύγανα sarmenta ant. 45. - **поустыньнаꙗ** op. 2. 2. 260. φρύγιον psalt. 101. 3. -šaf.-urspr. **кости моꙗ ꙗко и съхлъ сьсъхѫ сѧ** τὰ ὀστᾶ μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν psalt.-pog. **обрꙗштетъ сѧ ꙗко съхль поустыннаꙗ** ant.-vost. **сии вьси ꙗко съхль на огни изгарѣеть** cyr.-hier. adde **сохль** ber. **сходь** ziz.

съхнѫти -**нѫ** -**неши** vb. ξηραίνεσθαι siccari bon. **сьхнѣаше** sup. 254. **съхѫ** aor. bon. **зрꙗ его авва сьхнѫшта** dial.-šaf. **жаждею водною схнеши** georg.-vost. **вьчера съхнꙗаше** greg.-naz. nsl. sahnoti, sehnoti pol. schnąć.

съхода f. speculator **сходоу на алеѯандра послаше** alex.-mih. 93. **сходоу дарневоу оухвати** alex.-mih. 69. **притекшаꙗ к нимъ съходы четыри** izv. 652. rum. **искоадъ**.

съходатай m. κατάσκοπος speculator šiš. 184.

съходити -**ждѫ** -**диши** vb. καταβαίνειν. κατέρχεσθαι. κατιέναι descendere ostrom. hom.-mih. dial. sup. adde dioptr. hom.-šaf. chrys.-lab. per. **сьхождаше сь горы** κατήρχετο ἐκ τοῦ ὄρους men.-vuk. **съходѧ пить воды** bus. 333. **оть тоюже пленице рода радинова ꙗкоже и варвара сходить** krmč.-mih. 336. **сьходити вь светаꙗ мѣста** vita-theod. - **долоу** chrys.-lab. καταφέρεσθαι deorsum ferri proph. **орьли съходѧть** bus. 264. παραγίγνεσθαι venire sup. 347. ἐφοδεύειν explorare **да сьходеть намь землю** ἐφοδευσάτωσαν deut. 1. 22. -pent.-mih. **что сходисте и вѣдѣсте**; per. 28. 5. **войскоу сходивь** alex.-mih. 16: nota nsl. dolg ishoditi die schuld fordern metl. - **сѧ** convenire lavr.-op. 30. krmč.-mih. misc.-šaf. per. chron. clim. **съходѧште сѧ сынове юго къ себѣ** izv. 625. **море раздѣльше се и пакы сьходеще се** hom.-mih. 8. συνέρχεσθαι convenire 1. cor. 11. 17. -vost. šiš. 78. συναυλίζεσθαι una commorari hom.-mih. συμπλέκεσθαι coire hom.-mih. coire cum femina cyr. 1. congruere io.-sin.

съходиште n. descensus **свѣтло вь адь сьходище** hom.-mih. 158.

съходъ m. σύνοδος conventus ant. glag. hom.-mih. **трапезный** - sabb.-typ. 17. coire **покошьнъ на съходъ ложа** svjat.

κατάβασις descensio prol. pent.-mih. adde съхода радьма hom.-mih. 68. συγκατάβασις indulgentia sup. 389. cf. исходъ.

ьходьникъ m. explorator alex.-mih. 69. 93. 142. ephr. ber. прѣлогатаи сирѣчь сьходьници земліамь (in marg.) pent.-mih. κατασκοπεύσας qui exploravit pent.-mih. ἄγγελος nuncius šiš. 189. rum. исходъ speculator искодеск.

ьходьнъ adj. descensus int. 189. аньгели сходьни на сходь рождениѩ божиѩ бывьшее hom.-mih. 165.

ьхождение n. κατάβασις descensio dial. pat. nomoc.-bulg. prol.-mart. pent.-mih. dioptr. въ адъ - bon. божие - sim. II. 8. съхождениѥ христово izv. 454. conventus sabb.-typ. nom.-mik. 12. συγκατάβασις condescensio sup. 222.

ъхрамьникъ m. eiusdem domus incola alex.

ъхранитель m. qui custodit greg.-lab.

ъхранити -нѭ -ниши vb. σώζειν servare sup. 60. τηρεῖν ostrom. φυλάττειν conservare ostrom. sup. 287. ant. misc. man. ταμιεύειν reservare greg.-naz. custodire sup. 3. adde chrys.-frag. hom.-šaf. greg.-mon. chron. съхрань izv. 6. 38. съхранихъ правьдъи cloz I. 86. словеса непрѣдимо сьхранити leont. схрани неокорнмъ izv. 638. съхрани невѣженоу ἀπήμαντος irm. сьхрани своего раба вьсакые рати hom.-šaf. набьди и сьхрани hom.-šaf. сьхрани слоуха твоѥго leont. -хорон- chron. - сѧ cavere izv. 468. sup. 201. порока сьхрани се greg.-mon. 86. сьхранити се оть ıади men.-mih.

съхраньникъ m. custos men.-mih. chron. I. 177. 15. ποιητής qui facit - законоу šiš. 191. - вѣрѣ izv. 594.

съхраньно adv. tute, secure ведѣте и сьхраньно ev.-mih. c. сьхраньно прѣплоути μετὰ ἀσφαλείας διαδραμεῖν hom.-mih. сьхранно блюсти men.-mih.

съхраньнъ adj. tutus.

съхраніати -ıаѭ -ıаѥши vb. σώζειν servare sup. 347. bon. krmč. 47. krmč.-mih. izv. 517. prol.-vuk. ioann. typ.-chil. dial. pat. mir. chrys.-frag. misc.-ša. zak.-serb. сьхраніаѥмь бываше διεφυλάττετο prol.-rad. 21. сьхраніати сьвѣсть жень своихь prol.-mart. θησαυρίζειν colligere šiš. 136. - заповѣди cyr. 1. - себе izv. 579.

съхраненние n. φυλακή, φύλαξις custodia sup. 381. ant. glag. chron. servare - за-

повѣдемь isaak. σωτηρία salus men.-vuk. adde prol.-mih. misc.-šaf.

съхтисати -аѭ -аѥши vb. condere -са aor. danič.

съхоуждати -аѭ -аѥши vb. absumere: male сьхоуждаа гоурѣлии дрьжахоу се κατηνάλωτο τὰ γλουτὰ καὶ ἰσχία prol.-rad. 136.

съхоуліати -ıаѭ -ıаѥши vb. vituperare великаıа малъими съхоуліаѩ greg.-naz.

съхыштрıати -ıаѭ -ıаѥши vb. μηχανᾶσθαι machinari онѣмь съхыщрıаѩ спсъ greg.-naz.

съцарьствовати -воуѭ -воуѥши vb. una regnare sabb. 21. int.

съцѣлъ adj. solus нии соуть помысли еже далече отьстоıащимь оть вещей и просто прѣходещимъ вь сьмыслѣ и движаниѥ стоудено и сьцѣло вьтвариıащимь isaak. cf. сцѣлъ, цѣлъ.

съцѣнити -нѭ -ниши vb. συμφωνεῖν pacisci искоупоуѭштааго животворьноѭ кръвьѭ своѥѭ миръ съцѣнатъ трьмъ десатемь мѣдьницъ συμφωνήσωσι τριάκοντα ἀργυρίοις sup. 244. 22. трьми сътомъ (сътъı) сьцѣнни динаремъ sup. 318. 24. cf. сцѣнити, цѣнити.

съцѣпити -плѭ -пиши vb. σχίζειν scindere pent.-mih. nsl. cêpiti russ. скепать čech. štěpiti, štěp pol. szczepić, szczep cf. сцѣпити.

съцѣсарьствовати -воуѭ -воуѥши vb. una regnare greg.-naz. op. 2. 2. 75. съцесарьствоуıа нетьлѣньноу отьцю izv. 446.

съчепитъ adj. sensus nobis ignotus: повелѣ ѥмоу (коузньцоу) желѣзо съчепито съковати vita-theod. 4.

съчесати -шѭ -шеши vb. καταξαίνειν carpere пльть волоуıами жилами сьчешите prol.-mart.

съчетавати -аѭ -аѥши vb. συνδυάζειν coniungere ant. ioann. isaak. mir. dioptr. chrys.-lab. dial.-šaf. hom.-mih. men.-russ. сочт- ber.

съчетаниѥ n. copulatio sim. I. 9. prol.-mih. clim. dioptr.-leop. - оброучьниково prol.-rad. 61. по великоумоу вьсѣхъ съчетаниѥ greg.-naz. сьчетаниѥ παρεμβολὴ καὶ παράταξις hom.-mih. съчьт- dioptr.-leop. 307. съчт- ber. съчт-брака bus. 732. съчтаниıа свѧщенъıхъ правилъ spec. 26.

съчетати -аѭ -аѥши vb. συνάπτειν con-

iungere sup. dioptr. sim. I. 12. συζευγνύναι ostrom. συνδεῖν colligare greg.-naz. συναρμόζειν coaptare sup. 63. съчиташе ю царꙋ prol.-mart. симь равно нѣкаꙗ съчеталъ ѥсть владыка dioptr. съчтchron. - сѧ: доꙋховномоу бракоу съчетати се leont. съчетати се моужеви; - женѣ prol.-mih. coire per. 4. 25.

съчитовати -оуѭ -оуѥши vb. coniungere - сѧ clim. izv. 444. krmč.-mih. 333. -чтpam.

съчинити -нѭ -ниши vb. συντάττειν componere sup. 425. обещнѣ съчиниста време συνετάξαντο καιρόν dan. 13. 14 - vost. conficere dial.-šaf. 215. per. 43. 12. - силоу per. 43. 5. - книгоу dioptr.-lab. - книгы glag.

съчинѥниѥ n. ordo, series съчиниꙗ имать сь кнези pyrg. gr. σύνταξις.

съчиньнъ adj. coordinatus -нный ber.

съчинꙗвати -аѭ -аѥши vb. conciliare pan. - повѣсть chrys.-lab.

съчинꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. conciliare chrys.-lab. ber. - сѧ συντάσσεσθαι prol.-mart.

съчинѥниѥ n. σύνταξις compositio sup. 425. - кондакы (sic) pyrg.

съчислитель m. qui connumerat.

съчислити -лѭ -лиши vb. connumerare.

съчисльнъ adj. adnumeratus krmč.-mih. 217. σύμψηφος consentiens antch.

съчислꙗвати -аѭ -аѥши vb. connumerare pan.

съчислꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. connumerare nom.-mik.124. io.-mih. ber. cf. -шлꙗ-.

съчислѥниѥ n. ῥυθμός numerus cant.-cant. 7. 1. adde ber.

съчисти -чьтѫ -чьтеши vb. συναριθμεῖν computare kruš. typ.-chil. leont. ardž. съчьти izv. 663. сочтоуъ лѣта своꙗ sbor.-kir. сочтетъ op. 2. 1. 39.

съчитати -аѭ -аѥши vb. connumerare domet. dial. oct. bon. op. 2. 1. 39. chron. ἀριθμεῖν numerare proph.

съчишлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. connumerare pan. cf. -слꙗ-.

съчишлѥниѥ n. rhythmus.

съчланѥниѥ n. ἁρμονία compages op. 2. 2. 7. камене къ дроугомоу съчланѥние greg.-mon. 70.

съчрътати -аѭ -аѥши vb. incidere kruš.

съчоувати -аѭ -аѥши vb. sentire, uti videtur -чюв- per. 44. 2.

съчоудодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. συνθαυματουργεῖν simul miracula patrare -чюд- prol.-rad.

съчьт- v. съчет-.

съчьтъ m. numerus счетъ op. 2. 2. 451.

съчьтьнъ adj. ἁρμόδιος congruus antch.

съчьць v. сѫчьць.

съчѧстьникъ m. συμμέτοχος particeps ant. съчас- antch.

съчѧстьнъ adj. particeps dioptr. cf. pol. szczęście.

съшивати -аѭ -аѥши vb. ῥάπτειν, συρράπτειν consuere vost. 1. 307. proph. triod. op. 1. 105. ioann. int. prol.-vuk. iez. 13. 18. -mat. 47. vost. 1. 74. 214. dial.-šaf. - мрѣжѧ chrys.-frag. лжю - clim. лъжѥ - pent.-mih. - клевеǀты mar. - льсть ichn. сьшиваѥмие извѣжати льсти greg.-mon.

съшити -иѭ -иѥши vb. συρράπτειν consuere chron. sup. 256. tur. misc. съшьвенъ part. ῥαπτός proph. - льсть ichn. съшить aor. chrys.-lab. сш- bus. 722. иш-; исш- chron. 1. 13. 19. ix.

съшитиѥ n. consuere kruš. ли на испьраниѥ ли съшитиѥ izv. 615.

съштипати -аѭ -аѥши vb. vellicare prol. - тѣло оудицами prol.-cip. men.-vuk.

съштитити -штѫ -тиши vb. tegere, uti videtur: male дрѣвесы сьчищено мѣсто greg.-mon. 69. aliter daničč.

съшьд- vb. κατέρχεσθαι descendere sup. съшедъ cloz I. 782. sup. chron. -шъдsup. сь главы сьшьдьши ѥза. - сѧ συνέρχεσθαι convenire sup. hom.-mih. krmč.-mih. prol.-mih. сошли сѧ bus. 692. грьчьскомоу столоу сьшьдьшоу се вь таковоѥ врѣме prol.-mart. сьшьдьшимь се врачемь prol.-mart.

съшьльникъ m. qui convenit сьшьльникь сь прочиими светыхь отьць in synodo prol.-rad. 49.

съшьльць m. παρεπίδημος advena избраньнымь сьшьльцемь ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις šiš. 192.

съшьпътати -штѫ -штеши vb. susurrare съшьпъчеть svjat.

съшьствиѥ n. κατάβασις descensio krmč. 51. pat. pent.-mih. ok. 69. - светаго доуха ok. 70. съшествиѥ συμβεβηκός op. 2. 2. 305. ἐμφοίτησις -шес- mater. indulgentia -шьс-; -шес- sup. 290. 293.

съшьствьникъ m. socius viae prol.-belg. men.-vuk. -шес- ber.

съшьстиѥ n. descensio hom.-mih.

съꙗдениѥ n. comedere далъ ны ѥси ꙗко овьцѧ на съѣдениѥ izv. 474.

съꙗсти -ꙗмь -ꙗси vb. συνεσθίειν una edere pyrg. comedere ioann. повелѣваю вы ꙗсти мѧса, точ(и)ю доуша ѥга не съꙗжте и крови izmar. 1509. cf. сънѣсти.

съıастьнъ adj. edulis съѣс- alex.
съıахати vb. congredi съѥха сѧ per. 66. 7. adde 61. 27. сьıахавьшѥ сѥ alex.-mih. 128. съѣха сѧ chron. 1. 144. 1. съѣхаша сѧ 188. 13. adde 140. 15; 158. 10.
съѥдинити -нѭ -ниши vb. ἑνοῦν unire ant. sbor. бѥзъ измоута съѥдинѥна svjat. svjat.-op. 2. 2. 396. - сѧ dioptr. bell.-troj. 18.
съѥдиномѫдрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. consentire prol.-mart. 158.
съѥдинıати -ıаѭ -ıаѥши vb. unire dioptr. triod. ioann. krmč.-mih. - сѧ krmč.-mih.
съѥдинѥниѥ n. unio -ниıа дѣлıа svjat.
съѥстьствьнъ adj. eiusdem essentiae sabb. 162. int. 11. gr. ὁμοούσιος.
съѫжати -жаѭ -жаѥши vb. comprimere съѫжаѥма вода на въıсотѫ въстичѥть io.-sin. хлѣбомь да съѫжаѥть сѧ и водоıѫ pat.-bulg. сьıѫж- clim. 233.
съѫжениѥ n. comprimere сьоужениѥ тѣла доуши обновлѥниѥ leont.
съѫжикъ m. consanguineus ant.-hom. 215.
съѫжьникъ m. socius captivitatis men.-mih.
съѫза f. vinculum съоуза chron. 1. 172. 32. сооуза holm.
съѫзати -лѭ -лѥши vb. consanguineum esse pat.: vocabulum dubium.
съѫзити -жѫ -зиши vb. comprimere io.-sin. сьıѫз- clim.
съѫзъ m. vinculum ant.-hom. triod. sabb. 8. misc.-šaf. per. 36. 16. bus. 498. ex.-vost. 2. 154. съоузъмь izv. 447. нѥплодьныѥ сьоузы hom.-mih. gr. σύνδεσμος; σειρά catena sup. 298.
съѫзьникъ m. socius captivitatis prol.-belg. men.-mih.
съѫзьнъ adj. vinculi; iunctus int. бровми союзна bus. 1025.
съѫтробьнъ adj. uterinus вь ѥдино рожденна и сьоутробна матѥрию sabb. 119. gr. ὁμογάστριος.
съıѫж- v. съѫж-.
съıѫз- v. съѫз-.
съѱати sup. 39. 221. bon. v. съпьсати.
сы part. ὤν qui est соущѥ μένον manens šiš. 10. соущѥ textus int. 11. то ѥсть соущаıа глава царѥва sabb.-typ. 169. сьи cloz I. 69. сѫштаıа τὰ ὄντα pecunia sup. 274. сай op. 2. 2. 299. bulg. sъšti idem cf. сѧ.
сылати сѧ -лѭ сѧ -лѥши сѧ vb. πέμπειν mittere krmč.-mih. 129.
сынобожьствиѥ n. male pro υἱοθεσία sup. 252. 14.
сыновица f. fratris sororisve filia par. 50.
сыновль adj. poss. filii men.-leop. nov. nsl. sinovlja žena nurus lex.
сыновлѥниѥ n. adoptio int. 17.
сыновь m. gen. -ви et -ва ἀνεψιός fratris sororisve filius krmč.-mih. 325. mon.-serb. consobrinus придѥ сынь сынови моѥго venit filius consobrini mei leont. 138. adde men.-mih. 195. domet. nepos своѥго сынови гнѣвь leont. 117. сынова sg. a. men.-mih. 195. о сынови sg. l. leont. 117.
сыновьнь adj. poss. υἱοῦ filii hom.-mih. men.-vuk. barl. prol. proph. domet. prol.-cip. int. 219. chrys.-lab. nom.-mik. 33. sabb. 45. 48. misc.-šaf. -ныго оусынства greg.-mon. 48. сыновнѥ прѣбываниѥ izv. 551.
сыновьство n. υἱότης filiatio hom.-mih. barl. triod. chrys.-lab. greg.-naz. pan. chron. per.
сыновьць m. ἀνεψιός fratris sororisve filius op. 2. 1. 163. ioann. tur. sabb. 178. chrys.-duš. sabb.-typ. chron. š.-gl. 100: vere est deminutivum nominis сынъ.
сынопoложениѥ n. adoptio misc.-šaf. gr. υἱοθεσία.
сынотворѥниѥ n. υἱοθεσία adoptio krmč.-mih.
сынъ m. υἱός filius sg. d. -ноу chron. -нови sup. ostrom. chron. sg. v. -ноу sup. ostrom. cyr. 2. chron. sg. l. -ноу svjat. -нѣ chron. šiš. 211. d. n. -ны assem. -ни (-ны) š.-gl. 71. -на šiš. 231. ok. 53. d. d. -нма chron. pl. n. -новѥ sup. ostrom. chron. pl. g. -новъ sup. ostrom. chron. pl. d. -новомъ per. sabb. 37. 163. laz.-vuk. mon.-serb. pl. a -новы prol.-rad. pl. l. -новѣхъ proph. -нохъ proph. šiš. 126. -нъхъ op. 1. 88. pl. i. -новы sabb. 165. mon.-serb. -новми mon.-serb. -нъми sup. 443. chron. сынъ тьмы и геоны ѥси izv. 550. сыновомь срѥброкоузньчниѥвѣмь prol.-rad. 43. fris. sg. v. zinu serb. sg. v. sinu živ. 30. pruss. sûns lit. sunus goth. sunus ahd. ags. sunu: scr. su parere sû mater Bopp 1. 94. curt. 1. 363. mey. 1. 415.
сынъ m. πύργος turris sup. 70. 395. 435. sg. l. сыноу zlatostr. vost. 1. 179. sup. pl. n. сыновѥ op. 2. 2. 303. прѣбысть акы твьрдый сынъ и нѥпрѣборьны ὡς ἀσφαλὴς πύργος καὶ ἀκαταγώνιστος zlatostr. сынъ колѣбашѥ сѧ sup. 451. съматоша сѧ и бѣжаштѥ излѣзоша и-сына sup. 451. брат'ıа сѫштаа на сыноу sup. 451. сограднмъ на нѥй сыны, снрѣчь столпы срѥбрѥны cant.-cant. 8. 9. -vost. створь-

ше авары сыны и възграды и вороты и праще и ино много замышление prol.-mih. 272. cf. соунъ.

сынъкъ m. filiolus -нокъ chron. -накь mon.-serb. синько bulg.-lab. fris. zinzi (сынъци) nsl. sinek bulg. sinok, sinko.

сынъımь bus. 272. pro съ инъıнмь.

сыньнъ adj. turris стоѩштоу свѩтоуоумоу на въсходѣ сыньнѣмь sup. 451.

сыненние n. υἱοθεσία adoptio rom. 8. 23. -bulg.

сыпати -плѭ -плюеши vb. spargere ex. hom.-mih. int. misc. misc.-šaf. chron. per. bus. 722. гной - krmč.-mih. ἐγχεῖν fundere krmč.-mih. злато съ срѣбръмь сыпати людьмъ izv. 540. nsl. sipati; osepnice blattern meg. ztschr. 7. 57. corss.-form. 32.

сырити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. congelari - млѣкоу sabb. 115.

сыриште n. coagulum sabb. 115. στόμαχος stomachus cyr.-hier. op. 2. 1. 164; 2. 2. 25. 118. 303. 460. svjat. dial. pat. domet. io.-sin. cozm. svjat.-mat. 10. men.-mih. dioptr.-lab. bus. 265. clim. ber. сыриштьмь колаштнимъ στομαχικός op. 2. 2. 400. nsl. sirišče, telečji želôdec, s kterim žarki sir dêlajo; siršik jan. bulg. sirište stomachus pokl. 1. 39. croat. sirišće coagulum verant. serb. sirište čech. syřisko pol. serzysko weig. 1. 566; 2. 1. 2. 23.

сыриштьнъ adj. στομάχου stomachi оуста -щнаꙗ op. 2. 4. 19. немощь -щна ephr.-belg. немощи ради стомашьнꙑꙗ, рекше сырищьнꙑꙗ ephr.-vost.

сыровоꙗдьць m. cruda edens - звѣрь men.-mih.

сыровъ adj. ὠμός crudus karl. krmč. - корень misc.-šaf. 162. -ва кожа prol.-mih.

сыропоустъ m. τυροφάγος caseum edens typ.-chil. τυροφαγία mater. 64.

сыропоустьнъ adj. τυροφάγος caseum edens ostrom. недѣлꙗ сыропоустьнаꙗ κυριακὴ τῆς τυροφάγου mater. -тна недѣлꙗ, krmč.-mih. chron.

сырорѣзание n. sensus dubius: се нѣсть оубийство нъ - bor.

сыроꙗдение n. caseum edere int. 199.

сыроꙗдьць m. cruda edens ichn. - львь ephr.-belg. barbarus per. 35. 3. adde sabb.-typ. 155.

сыроꙗстьнъ adj. τυροφάγος caseum edens prol.-rad. 122. -стьна седмица typ.-chil. - недѣлꙗ mir.

сыръ m. τυρός caseus io.-sin. sup. prol.-mart. chrys.-duš. 47. сыры твораше prol.-mih. drev. zaar lit. suris cf. gr. ὀρός molken lat. serum scr. sara-s geronnene milch curt. 1. 305.

сыръ adj. ὑγρός humidus; ὠμός crudus сыро мѧсо pat.-mih. men.-leop. кожа сыра men.-leop. chron. 1. 260. 1. čech. syrý oserb. nserb. syry lit. surus salzig cf. mhd. sûr.

сырьнъ adj. τυροῦ casei man. pat. 184. сырьнаꙗ недѣлꙗ τυροφάγος ἑβδομάς mater. šiš. misc. krmč.-mih. zak.-serb.

сырѣти -ѣѭ -ѣеши vb. θάλλειν virere prov. 15. 13. -op. 2. 2. 264. срдцю веселѧщю сѧ лице сырѣеть καρδίας εὐφραινομένης πρόσωπον θάλλει antch.

сырение n. coagulatio, caseus -рен- domet. gram. 6. 10. млѣко и - nom.-barb. -ниꙗ два десети и четыре мѣхе chrys.-duš. 47. cibi genus nom.-lab.

сысати -сѧѭ -сѧеши vb. sibilare сысати и плѧсати pat.-mih.

сытость f. κόρος satietas sup. χορτασία saturitas ant. pat.-mih. ardž. ber. до -сти sup. krmč.-mih. ꙗдѣше хлѣбь вь сытость isaak. ꙗсти къ сытости hes. 12. вь сытость насладите се εἰς κόρον men.-vuk.

сытостьнъ adj. satietatis krk.

сытъ adj. satur sup. възьмьши до сыта τὸ ἱκανόν men.-mih. goth. saths ahd. sat pol. do sytu drev. zâuthe pruss. sâtuinei satias ztschr. 11. 190. Pott 2. 1. 85 f. weig. 2. 542.

сыть f. χορτασία satietas ant. до сыти εἰς κόρον ad satietatem sup. 254. pam. 177. krmč.-mih. svjat. chron. per. до сыти даꙗти ἀρκεῖν krmč.-mih. питие мѣрьное сыть наплънꙗеть sborn. прѣзь сыть наплънити се смрада грѣховнаго krmč.-mih. 72. дають имь до сыти ꙗсти izv. 533. не ꙗждъ лихо сыти μὴ ἀπληστεύου antch. чрѣзь сыть ꙗклю се почитающимь krmč.-mih. 20: nota russ. cibus волчья сыть Пѣсни собр. Рыбниковь. I. 48.

сь pron. οὗτος hic 1) се pro сь chron. 1. 44. 53. 65. sg. g. f. сие raro pro сеѩ: оть воды сиѩ ev.-mih. sg. d. сиемоу io.-dam.-vost. 1. 278. сией hom.-mih. sg. a. сиѭ; сьѭ cloz сьѭ sup. сию chron. сю chron. 1. 52. 64. sg. l. сиемь isaak. krmč.-mih. 58. вь сиемь (вѣцѣ) sabb.-vindob. d. g. сею; сию š.-gl. 87. pl. n. n. си chron. 1. 77. сиꙗ sim. I. 9. сии cyr. 2. f. сьѩ sup. zi fris. pro сь 1. 12; 3. 27. 2) nomini saepe postponitur годось

mat. 38. градось služ. saec. xiv. градъ сь; домъ сь; дьньсь et вь сь дьнь izv. 474. зимоусь izv. 633. мирось op. 2. 1. 138. миръ сь; народось mat. 30. образось mat. 30. праздьникось mat. 30. пѫтось bon. родось mat. 12. 30. 35. 37. скоросьop. 2. 2. 78. храмось mat. 39. чловѣкось bon. adde дьньсь scr. adjâ pro a divâ corss. 2. 476 russ. весну́сь, вчерась, днесь, ночесь, утрось, осенесь etc. 3) се ἰδοὺ ecce ostrom. sup. διό ideo cloz II. 48. и се пооблачило сѧ небо vita-theod. оучитель се ѥсть ὁ διδάσκαλος πάρεστι ostrom. хощеши се на пѫть отити sup. 439. годѣ се паула извѣсти бесѣдꙑ sup. 262. ꙗко се sup. 316. 351. sabb. 102. vita-theod. sborn. leont. tur. οἷον hom.-mih. ꙗкоже се sup. 62. 64. 67 etc. svjat. krmč.-mih. 136. 366. zlatostr. ex.-op. 2. 1. 24. да тамо шедь ꙗкоже се писанием владыкѫ си изличиши chrys.-frag. 30. кыꙗ се sup. 263. 4. да се chron. 1. 116. 22; 116. 29. се абие chron. 1. 242. 15. 4) до сего μέχρι τούτου man. къ семоу adhuc proph. 5) оукрадена сѫть сиа и сиа, вьзмешѫ се и се dial.-šaf. сей ношти antch. men.-mih. си нощи men.-mih. си нощию men.-mih. сь нощи men.-mih. prol. 109. prol.-cip. nsl. snoči, snoč bulg. snošti; snošten adde snoce bezs. russ. alt сыночи 6) по семь сега mon.-serb. 476. 489. по сема сега 100. по сема сего 146. 7) сези io.-dam. сези си прѣлюбы сьтворила bell.-troj. 22. сиѥзи дѣло sim. I. 4. семоузи sabb.-typ. сиази bell.-troj. 21. 8) nsl. siga svéta crell. do sega malu šola; na sim svétu crell. o se dobi, od se dobe; po seh mal: adde dans, danes; letos; samuč sed trub. nisi lex. (forte симь вѫште): sada habd. do sore (do se ore); osorej (o se ori); vezda nunc habd. (ve nunc et zda); izda adhuc habd. hung. croat. va su doba Veglia; segutra Velja; segalitnji luč. serb. sega jutra mik. segagodišnji verant. zimus, letos, jutros etc. klruss. seji noči russ. сесь, сясь; сегода pol. siego roku drev. wa sszehm 9) lit. šis ztschr. 2. 131. 5. 396. 7. 39; curt. 1. 362. mey. 1. 329. weig. 1. 493. cf. scr. kis goth. hina beitr. 1. 48.

сьга adv. nunc alex.-mih. 79. sabb.-typ. до сьга dipl.-valach. сегази chrys.-duš. о трапезѣ сьга слово да пождить sabb.-typ. bulg. sega, segi cf. сега.

сьгашьнь adj. qui nunc est gram. 53. bulg. segašni milad. 527.

сьгꙑ adv. nunc sabb.-vindob. domet. сьги ephr.-belg. alex.-mih. 5. cf. сегꙑ.

сьде adv. ἐνταῦθα hic ostrom. cloz I. 408. 888. 898. spec. 20. svjat. š.-gl. 48. ev.-trn. greg.-naz. с'де sup. до сьдѣ bor. 54. сдѣ krmč.-mih. hom.-mih. здѣ men.-vuk. жде svjat.-op. 2. 2. 394. (cf. вьсьжде; инъже, pro вьсьде, иньде ibid.) cf. gr. πό-θι.

сьдештьнь v. сьдешьнь.

сьдешьнь adj. ὁ ἐνταῦθα qui hic est сьдиglag. сьдещьний antch.

сьди adv. nunc euchol. 1539.

сьжде pron. ὁ αὐτός idem ex. izv. 423. hom.-mih. cloz I. 381. sup. pat.-mih. men.-mih. сежде greg.-naz. proph.-vost. сежде истоѥ αὐτὸ τοῦτο šiš. 199: жде cf. scr. dja corss.-form. 499.

сьзи v. сь.

сьмеонъ m. simeon izv. 451.

сьмтѧбрь v. септѧбрь.

сьношти v. сь.

сьребро sup. greg.-naz. v. ср-.

сьреброклепьчи greg.-naz. v. ср-.

сьребролюбьствиѥ sup. v. ср-.

сьребролюбьство sup. v. ср-.

сьребрьникъ sup. v. ср-.

сьребрьнъ sup. v. ср-.

сьрѣчь v. снрѣчь.

сьсь pron. οὗτος hic въ сесь вѣкъ mat. 35. кто на сесь листъ оузрить izv. 691. cf. сь.

сьцати, сьчѫ, сьчиши vb. mingere аще кто шчить крьвь misc.-šaf. 153. nsl. scati, ščim et ščijem vip. russ. сцать, сцу, сцышь; сцака čech. scáti, štiji pol. szczać: scr. sič rigare sîhen sitzgsb. 42. 187. Bopp 1. 316.

сьчь m. οὖρον urina сьчь man. 71. вьземъ съчъ отъ неѧ man.-vost. сьць esai. 36. 12. -proph. пити имъ сьць свой πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν 4. reg. 18. 27. -vost. nsl. seč urina habd. croat. sač verant.

сьꙗниѥ n. στιλβότης splendor sup. 255. v. сиꙗниѥ.

сьꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. λάμπειν fulgere sup. 239. v. сиꙗти.

сѣ interj. φέρε age sup. 159. сѣ да: то сѣ да видимъ, колико ѥ образъ нечистотѣ εἴδετε, πόσοι τρόποι ἀκαθαρσιῶν; videtisne, quot sint immunditiarum modi? zlatostr. сѣ да и молитвами и мꙑсльми извѣстимъ greg.-naz. сѣ и: сѣ и рекѫ чистѣе καὶ ἵν' εἴπω σαφέστερον greg.-naz. сѣ ли: сѣ ли и то рьцѣмъ

καὶ τοῦτο, εἰ δοκεῖ, δῶμεν op. 2. 2. 305. сѣ оубо: сѣ оубо и мꙑ φέρε οὖν σήμερον καὶ ἡμεῖς sup. 234. сѣ то sup. 230. то сѣ оубо ѥлма подаѥтъ богъ глаголѭштиимъ даръ sup. 230. cf. goth. sai ecce ahd. sê-nu et сѣдоу.

сѣваниѥ n. splendor triod. 83.

сѣверовъ adj. boreae int.

сѣверъ m. βορέας boreas sup. ostrom. svjat. op. 1. 23. chron. съ сѣвера bus. 124. къ сѣвероу поучинѣ ѥмлѥть сє steph. просвѣти сѣвєра и оуга izv. 523. отъ запада и сѣвєра, морꙗ и въстока izv. 6. 39. на - sup. 208: male сѣвєрꙗ ev. 1372. - звѣзда ἄρκτος ursa hes. lit. šaure nsl. sever g. sevra; siver g. siverja schwarze gewitterwolke pol. siewier cf. ahd. scûr rum. сєвєр: peregrinum est сѣверъ populus chron. 1. 64. 8. 11. 16. -ро 64. III. сѣвєрꙗнинъ chron. 64. 17. сѣвѣра, сєвєра per. 1. 3.

сѣвєрьнъ adj. ἀρκτικός septentrionalis; βόρειος dial. int. сѣвєрьна страна men.-vuk. typ.-chil. cyr. 26. adde bus. 685. prol.-mih. pyrg. сѣвєрныѥ звѣдꙑ, нхъжє наричютъ ἅμαξα, сирѣчь кола op. 2. 1. 58.

сѣвєрьскъ adj. ἀρκτικός septentrionalis svjat.-mat. 10. georg. bus. 264. -коѥ морє ex.-op. 2. 1. 25. оть -кыихъ странъ sim. I. 27. -кыꙗ страны svetk. 35.

сѣвьць m. sator изыидє сѣвєць сѣати izmar.-saec. XVI.

сѣдалиштє n. καθέδρα sedes men.-vuk. ostrom. dial. pat. prol. sup. pam. pyrg. int. habitatio gram. 203. 224. 257. 292. typ.-chil. chrys.-frag. sof. bon. ber. sabb. 127. prol.-mart. δάπεδον solum men.-vuk. господьско - krmč.-mih.

сѣдало n. καθέδρα sedes ant.-dial. men.-leop. antch. chron. podex lavr.-op. 4. prol.-vuk. prol.-mih. 169. сад- deut. 28. 27. -proph.

сѣдальникъ m. sedens prol.

сѣдальнъ adj. sedis.

сѣданиѥ n. καθέδρα sedes krmč. ant.-hom. ioann. izv. 431. men.-vuk. sabb.-typ. sabb. 149. chron. per. прьвоѥ - προεδρία prima sedes hom.-mih. вь сѣдании довольнь τὴν ὑπήνην ἀρχούντως καθείμενος (sic) prol.-rad. 67.

сѣдати -аѭ -аѥши vb. considere ant.-hom. 149. krmč. 57. krmč.-mih. typ.-chil. leont. greg.-lab. men.-mih. bus. 377. prol.-mih. lavr.-op. 32. sabb.-typ. chrys.-duš. 45. сѣдаюштихъ сь нимн συγκαθέδρων krmč.-mih. кърмьникоу въспрь сѣдаюштоу izv. 615. nsl. sêdati dain. 191.

сѣдати сꙙ -аѭ сꙙ -аѥши сꙙ vb. infringi sup. 220.

сѣдатъ adj. canus alex.

сѣдба v. сѣтьба.

сѣдєниѥ n. sedere -ниє chron. 1. 147. 37: recte fortasse -ѣниѥ.

сѣдильна f. dioptr. 389. нє сѣдє ѥдиноу сѣдильноу isaak. -дидлъна šaf.-frag. 35.

сѣдильнъ adj. sedis ant.-hom. 156. 160. cf. сѣдѣльнъ.

сѣдина f. pl. πολιαί cani capilli svjat. chron. 1. 204 1. ber. barl. men.-ven. men-vuk.: sup. plur. tantum habet 34. 35. 166. 407. senex esai. 47. 2. -proph. nsl. sedine habd. vino sedinasto vinum mucidum habd.

сѣдинавъ adj. πολιός canus sup. 170. dioptr. 165.

сѣдинавьць m. homo canus лакомого сѣдиновца clim. 308.

сѣдиньнъ adj. canus alex.

сѣдиньство n. cani capilli isaak.

сѣдоу adv. φέρε age сѣдоу пакы, оплачоу ти пєчальный гной φέρε δὴ πάλιν. ἐπαντλήσω σου τῆς ἀθυμίας τὸ ἕλκος men.-mih. 274. graece Savile 8. 245. cf. сѣ.

сѣдъ adj. πολιός canus men.-vuk. sup. ant. krmč. 211. op. 2. 2. 317. pent.-mih. int. сѣда брада vost. 1. 61. πεπολιωμένος men.-vuk. сѣда моудрость hom.-mih. 98. главою и брадою сѣдь τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον πολιός prol.-mart. сѣдыхь старьць krmč.-mih. оть лица сѣдаго вьстанєши ibid. сѣди власы πολιοὶ τὴν τρίχα antch. бѣшє сѣдь власы prol.-mih. покрытꙑꙗ сѣдымъ бобромъ vost. 1. 183. ὁλοπόλιος per. lit. nsl. sêd, osedeti habd. čech. šedý pol. szadź reif; szedzić, szędzić; szedziwy, szędziwy oserb. šědźivy.

сѣдьство n. πολιαί cani capilli greg.-naz.

сѣдѣло n. sedes pat. ant.-hom. bulg. sedelo milad. 371.

сѣдѣльнъ adj. sedis сѣдєлны и стихыры op. 2. 2. 458. cf. сѣдильна.

сѣдѣниѥ n. sessio krmč.-mih. ant.-hom. per. 71.

сѣдѣти -жда -диши vb. καθέζεσθαι, καθῆσθαι sedere sup. cloz I. 875. chron. оть шьстиꙗ кьто сѣдѣашє; krmč.-mih. сѣдꙗи на плєтинѣ ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμόν naum 3. 17. -proph. ἐποχεῖσθαι: vehi sup. 236.

сѣдѣти -ѣѭ -ѣеши vb. canescere tirgl.
сѣкательнъ adj. secans ioann.
сѣкати -аѭ -аеши vb. pungere **змиꙗ сѣкаюшта** men-mih.
сѣкливъ adj. πληκτικός pungens **скорпиа сѣкливо** σκορπίος πληκτικός scorpius pungendo valet cyr.-hier.
сѣкнѫти -нѫ -неши vb. secare triod. - **кого вь роукоу** šiš. de scorpione men.-mih. καθάπτεσθαι pungere **сѣкьноу** šiš. 45.
сѣкыра f. ἀξίνη securis misc.-šaf. **сѣкира** per. **секыра** ostrom. cyr. 18. **аще преломление боудетъ теслѣ или ралоу или пилѣ ли сокырѣ ли свьрдьлоу** krmč. xiii. nsl. sekira drev. zietijar magy. szekercze ztschr. 7. 165. cf. ngr. τζεκούριον securis duc.
сѣкырьнъ adj. securis **желѣзьце -ное** men.-belg.
сѣменитъ adj. σπόριμος sativus **трава сѣменита** pent.-mih. men.-belg. š.-gl. 79. tur. σπείρων χόρτον **всꙗкоу травоу сѣменитоу и дрѣва плодовитаꙗ** tur.
сѣменовати сѧ -оуѭ сѧ -оуеши сѧ vb. sementari triod.
сѣменоистѣкатель m. γονορρύης seminifluus 2. reg. 3. 29. -kruš.
сѣменоносьнъ adj. semen habens **кроилы по тайнѣхъ оудесехъ сѣменоносьныхъ рѣзахоу** prol.-mart. 135.
сѣменьнъ adj. seminis.
сѣменение n. σπερματισμός seminis emissio pent.-mih.
сѣминъ m. ἀνδράποδον mancipium **повѣжь ми, грѣшьниче и оканьне и вьсꙗкого сѣмина работьнѣй** παντὸς ἀνδραπόδου δουλικώτερε mancipiis omnibus vilior zlatostr.: vere est persona cf. **сѣмь**.
сѣминьскъ adj. sensus dubius: **ни се говора сѣминьскааго добьлꙗ оужасноу** frag.-serb.-saec. xiii.
сѣмиꙗ f. collect. ἀνδράποδα mancipia **сѣмиꙗ множьство** ἀνδραπόδων πλῆθος mancipiorum greges zlatostr. **крадый семью, семъю** krmč. msc. anni 1590 et alia saec. xvii. ἐάν τις εἰδὼς ἐλεύθερόν τινα ἀγοράσῃ etc. Prochir. tit. 39. 5. **семьꙗ** pam. 126. οἰκέται servi **дроугый дроугаего семью исхыти** ἄλλος τοῦ δεῖνα τοὺς οἰκέτας ἀφήρπασε alius cuiusdam servos abduxit zlatostr. **семьꙗ и домъ** pam. 126. klruss. sejmnja societas russ. семья familia cf. **сѣмь**.
сѣмиꙗнинъ m. servus **ни азъ ни семьꙗнинъ мой ни дѣтишть мой ни коура мое** prol. -saec. xv. -vost. russ. **семьянинъ** pater familias cf. **сѣмь**.
сѣмо adv. ἐνταῦθα, ὧδε huc sup. chron. **принеси** - sim. II. 13. - **и овамо** τῇδε καὶ ἐκεῖσε krmč.-mih. **сѣмо и овамо** sborn. - **и онамо** huc illuc sup. sborn. - **онамо** sup. **семъ** huc per. 17. **само** sup. greg.-lab. **вьзрѣхъ сѣмо и сѣмо** izv. 652. **озрѣвъ же сѧ само и само** περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε exod. 2. 12. -vost. **поглѧдавь само и само** περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε exod. 2. 12. -pent.-mih. **само и онамо обраштаꙗ се** leont. **гради само или поиди онамо** ev.-saec. xvi. nsl. sêm pol. to tam to sam P. Kochan. 1. 13.
сѣмь f. persona **крадый свободоуню семь** (ἐλεύθερόν τινα) **и продавый, да оусѣкноуть емоу роуцѣ** krmč. impressa 1653. fol. 519, ubi krmčijae manu scriptae 1590 et saeculo xvii habent **семьꙗ** sbor.-kir. 15. pruss. seimins lit. šeimína familia lett. saime familia; saimiba wirtschaft; saimnêks paterfamilias cf. lit. kēmas dorf, hof; kaimínas vicinus goth. haims κώμη; heiwa domus ahd. hiwo coniux: rad. scr. çi, unde **по-чити, покой** beitr. 1. 111. curt. 1. 114.
сѣмѧ n. σπέρμα semen; σπόρος satio **рожьшиꙗ бесѣмене христа** ἀσπόρως irm. ir. sil ir.-gl. 117. weig. 2. 536.
сѣничавъ v. **сьничавъ**.
сѣно n. χόρτος foenum cloz I. 927. proph. χόρτος ξηρός proph. sup. **сѣна лоужнаꙗ** 3. esdr. 15. 42. -vost. 1. 414. **сѣно косити** chrys.-duš. 16. 44. 45. 49. nsl. sêno lit. šênas magy. széna ngr. σανόν, σανός foenum duc. somavera alb. son foenum sane blanch. cf. weig. 1. 502.
сѣновидьнъ adj. σκιώδης umbrosus men.-vuk.
сѣновозъ m. foenum vehere gram. 80.
сѣновьникъ m. scena -**вн**- ber.
сѣновьнъ adj. foeni **трава -внаꙗ** ex.-op. 2. 1. 25. **вь равность сѣновьноую** chrys.-lab.
сѣновьнъ adj. scenae ber.
сѣновьнѣ adv. uti umbra ber.
сѣножатва f. pratum alex.
сѣнокосие n. foenisicium gram. 125.
сѣнокосъ m. foenisicium gram. 79. 88. mon.-serb. trigl.
сѣнокоша f. pratum mon.-serb.
сѣнокошь m. pratum mon.-serb.
сѣнопотъчение n. σκηνοπηγία tabernaculi compactio chrys.-lab.

сѣносѣчиште n. pratum **намь пасти сѧ творѧ на семь сѣносѣчишти** vost.
сѣносѣчь m. pratum **нажить сего сѣносѣча** vost.
сѣнь f. σκιά umbra cloz I. 801. 851. sup. ostrom. men.-vuk. strum. prol.-rad. **житиѥ сѣнь и сънъ** izv. 605. **ꙗко сѣнь непостоꙗньно прѣходить** izv. 543. σκηνή tentorium sup. men.-vuk. pyrg. hom.-mih. **сень** ichn. adde chron. 1. 43. 138. 157. 208 - **потьвь** prol.-rad. - **горьска** σκιὰ ὄρους **подь сѣнию сѣдѣти** σκιάζεσθαι hom.-mih. **покровь, сѣнь, колива** prol. **молитьвныѥ сѣни** laz.-vuk. **даѥ христосоу ѥдиноу сѣнь** hom.-mih. 153. **сѣнию зимною** ichn. nsl. sênca croat. sinj m. umbra hung. zasiniti luč. osiniti budin. 59. sinnica tabernaculum verant. serb. sjen stul. sjena umbra živ. 41. sjenica, sjenište laube živ. 118. russ. dial. подосѣть čech. síň atrium pol sień, sionka. podsionek nserb. seń magy. szín atrium: nota corss. -form. 367. 448. casa et castrum derivare a verbo čhad tegere cf. **стѣнь**.
сѣнька f. umbra bulg.-lab. 73. bulg. sênkъ cauk. milad. 378.
сѣньница f. σκηνή. σκήνωμα tentorium op. 2. 2. 629. chrys.-lab. -**це потьчениѥ** chrys.-lab.
сѣньница f. χορτοβολών foenile sup. 141. 19. trigl.
сѣньнописати -шѫ -шеши vb. σκιαγραφεῖν adumbrare chrys.-lab. ber. **сѣньнописаньный** σκιογράφος - **сѧ** men.-mih. 373.
сѣньнъ adj. σκιώδης umbrosus prol.-rad. bon. δασύς densus - **доубь** pent.-mih. proph. hab. 3. 3. psal.-saec. xiii. **горы -ныꙗ** mat. 28. holm. - **ковчегь** laz. - **кѹвоть** sim. I. 16. κατάσκιος irm.
сѣньнъ adj. χόρτου foeni **да прозекнеть земля травоу сѣнноу** βλαστησάτω βοτάνην χόρτου pent.-mih. **сѣньныѥ грамады** triod.-mih. 96. **сѣнъıѧ грамады** parem. -vost. 1. 181.
сѣньца f. explicatur vocabulo gr. **вромионъ** op. 2. 1. 138.
сѣра f. θεῖον sulfur men.-vuk. barl. 211. 233. τέαφος ngr. θειάφι sulphur men.-vuk. prol.-rad. ἄσφαλτος bitumen prol.-mart. men.-vuk. prol.-cip. adde mat. 28. 49. holm. prol.-mih. clim. **приготовати сѣроу** men.-mih. **смола и** - men.-mih. sabb.-typ. men.-leop. **сѣрою горѧчею** bus. 481. **жгоуще пещь сѣрою** dan. 3. 46. -psalt.-saec. xiii. **взѧ даниль смолоу и сѣроу и волноу** ἔλαβεν ὁ δανιὴλ πίσσαν καὶ στέαρ καὶ τρίχας dan. 14 27. -vost. **растопишѫ смолѫ и сѣрѫ** men.-luc. russ. сѣра čech. síra pol. siarka lit. sêra let. sêrs cf. **сѣръ**.
сѣроочиѥ n. γλαυκότης glaucitas io.-dam.
сѣръ adj. glaucus **очи сѣры** bus. 1023. **чрьнило сѣро** op. 2. 2. 181. **створи зѣло красна фарижа сѣра** bell.-troj. 41. nsl. sêr flavus; sêrec senex dain. sêrast röthlich grau rib. serb. sjer croceus stul. russ. сѣрь čech. šerý; šeř pol. szary, szarawy; siara, szara biestmilch; szaraü oserb. šěry userb. šery cf. scr. çâra yellow.
сѣръ m. nom. propr. urbis σέρραι serrae asên 12. **серь** glasn. 11. 161.
сѣрь m. ἐρυσίβη rubigo **проузи и хроустове, сѣрие и оусѣница** ephr.-vost. **множество жавъ, проугъ и гоусеницъ и сѣрий** prol.-vost. **и сѣри (и) гоусеница** holm. **проузи и хроустове и сѣры (и) гоусѣнице** ἡ ἀκρὶς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη ioël 2. 25. -triod.-mih. cf. **сѣрьнъ**: thema est **сѣръ** cf. **ръжда**; de forma sg. n. dubitari potest.
сѣрьнъ m. ἐρυσίβη rubigo **проузи и хроустове и сѣрьни и гоусѣница** ἡ ἀκρὶς καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη parem. 1271. cf. **сѣрь**, quod praestat, ni fallimur.
сѣрьскъ adj. serrensis asên 53. krmč.-mih. 326. **митрополить** - chrys.-lab.
сѣрꙗдь f. videtur esse gr. σειράς funis **дѣлають глаголемыꙗ сѣрꙗди своима роукама** clim. 294. **сѣрꙗдь отъшивше** ibid.: alex. dicit esse рукодѣліе монашеское.
сѣсти, сѧдѫ, сѧдеши vb. καθίζειν, παρακαθίζειν considere sup. per. chron. ἀναπίπτειν ostrom. κατακλίνεσθαι ostrom. **сѣдомъ** 1. pl. aor. cloz I. 350. **сѣдоу** 3. pl. aor. šiš. 83. ant.-hom. 145. **сѣ** ἐκάθισεν op. 2. 2. 51: nota **сѧдѫшта го** καθεζόμενον cloz I. 37. et **сѧдоу** (3. pl. aor.) **прѣстоли** op. 2. 2. 429. **сѣдшоу на столѣ сыноу ѥго** svetk. 34. **сѣдоше рекра нꙋь на землю** men.-mih. 162. **низь сѣде ѥмоу гнѣвь** men.-mih. pruss. sîdons part. lit. sêdmi, sodinu let. sed nsl. sêsti; sêd sessio habd. vsad einsenkung bulg. sednъ drev. sangd (**сѧдн**) lat. sedere, sêdare gr. ἑδ: ἕδ-ρα, ἕδ-ος; goth. sitan ahd. sizzan ags. sittan and. sitja ir. suide sedes ir.-gl. Ebel 112: scr. sad, sîdâmi; sâdajâmi ztschr. 2. 131. beitr. 2. 165. curt. 1. 280. mey. 1. 382.
сѣта f. πένθος luctus glag. **наведе ми**

богъ сѣтоу великоу bar. 4. 9. -vost. сѣтоу творе vim patiens glag.
сѣтва f. σπόρος, σπορά satio ant. pat. greg.-naz. io.-sin. prol.-mart. op. 2. 2. 431. dioptr. вь -воу in semine vost. 1. 267. въ малѣ знамении сѣтва познана есть greg.-naz. aestas antch. nsl. sêtva; sêtvo n. dain. 110. 184. bulg. sedbъ serb. sjetba živ. 66.
сѣтвьнъ adj. sationis жетвьны годы и сѣтвьны ex.-vost.
сѣти v. сѣяти.
сѣтити, сѣштѫ, сѣтиши vb. reti capere сѣть сѣтещи небрѣжьнѣйшихь isaak.: thema тѣть.
сѣтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. meminisse сетихь се за пакла nom.-barb. сѣти се за злато ibid. nsl. setiti se prip. 253. bulg. seti se milad. 102. 169. sešta se cank. sjašta milad. 191. lit. saitu, saisti praedicere.
сѣтие n. seges sup. 29. сѣтию пшеничномоу ex.
сѣтование n. πένθος luctus sup. krmč.-mih. - по моужи krmč.-mih. adde pat.-mih. tur. isaak. glag. bor. 55. chron. ber. прѣложи сѣтование на свѣтлость hom.-mih. 110.
сѣтованьнъ adj. lugubris - глась krmč.-mih. -нымь образомь men.-leop. -но лице chrys.-lab. сѣтованнъими и мрачными одеждами sabb. 20.
сѣтовати -тоуѭ -тоуеши vb. πενθεῖν lugere sup. -ва сына своего pent.-mih. σκυθρωπάζειν moestum esse prol.-rad. pyr.: lugere gen. 37. 35. -mat. 55. prol.-vuk. laz. bor. 54. ziz. ber. блажени сѣтоуѭштеи, ꙗко ти въсмѣѭть сѧ izv. 479. сѣтова сына своего дьний много ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ gen. 37. 34. -vost. - сѧ krmč.-mih. bor. 19. chron. 1. 66. vost. 1. 96. о ютробнѣмъ гладѣ сѣтоуютъ сѧ и кретаѭтъ сѧ krmč.-vost. cf. and. syta moerere.
сѣтовьнъ adj. lugubris pat. ex. par. ioann. -но лице isaak. гласи -внии laz.-vuk. сѣтовное то есть пошикение и несмыслениe ex. -вна ꙗ риза kruš.
сѣтость f. luctus triod.
сѣть f. παγίς tendicula, laqueus sup. ostrom. chron. 1. 26. 51. 89. оть сѣти осветн вѣрьно triod.-mih. 135. pol. sieć, siatka userb. seś lit. sêtas restis ahd. seito, seid funis ags. sâd laqueus lit. sijti, sieti ligare: rad. scr. si ligare.
сѣтьба f. satio pat. kruš. ἀροτρίασις aratio gen. 45. 6. -pent.-mih. сѣдба kruš. cf. сѣтва.
сѣтьно adv. sensus dubius: - прельстиша сѧ mat. 22.
сѣтьнъ adj. δικτυωτός reticulatus облиечние -но pent.-mih.
сѣтьнъ adj. σκυθρωπός tristis op. 2. 2. 428. lugubris sup. ant.-hom. ev. -šiš. ber. - рабъ ber. сѣтни есмь glag.
сѣча f. caedes sabb.-typ. 131. 144. svjat proph. tur. 75. chron. 1. 54. 61. 62. 64. 65. 196. men.-leop. prol.-rad. karamz. 4. 380. сѣча же и градьное плѣнение svjat. мнѣ соуцию въ сѣчѣ той izv. 673. по прѣстании сѣчю (pro сѣчѫ e сѣчѧ) μετὰ τὸ παύσασθαι τὴν συγκοπήν prol.-rad. 53. cf. tamen сѣчь.
сѣченина f. τμῆμα sectio io.-dam.
сѣчение n. τομή sectio men.-vuk. prol.-rad. adde prol. prol.-cip. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. ber. подьють - prol.-mart. - жиль nom.-mik. 137. - стльпьно prol.-mart. - бразддамь chrys.-lab. сѣчение мьчьно prol.-rad.
сѣчиво n. πέλεκυς securis bon. securis vita-theod. prol.-belg. mat. 47. prol.-mih. men.-mih. prol. ephr. prol.-cip. dial.-šaf. pat.-mih. bus. 698. ber. ziz. ἐγχειρίδιον ensis pent.-mih. ξίφος ensis prol.-rad. σίδηρος ferrum esai. 43. 10. -proph. 44. 12. -mat. 47: nota -чево kruš. bulg. sêčivo pokl. 1. 49.
сѣчивьце n. securis krk.
сѣчительнъ adj. secandi vim habens.
сѣчь m. θραῦσις sectio prol.-lab. prol.-cip. πόλεμος bellum pent.-mih. proph. per. xxxviii. вся вѣзѧ сѣчемь ἐν πολέμῳ ies.-nav. 11. 19. -vost. παράταξις acies num. 31. 21. -pent.-mih. - ратьнь τοῦ πολέμου kruš. πολιορκία oppugnatio georg. proph. κοπή sectio pent.-mih. bulg. hebr. 6. 1. -šiš. 178. συγκοπή по прѣстании сѣчоу расмотри испытьно сѣчоу тѣлесемь men.-vuk. τομή sectio prol.-mart. σφαγή caedes сѣчь велий въ идоумеи σφαγὴ μεγάλη esai. 34. 6. -vost. proph. adde alex.-mih. 36. 75. - великь misc.-šaf. 177. сѣчь створиша жидовомъ proph. на сѣчь къ голиꙗдоу op. 2. 1. 59. оть сѣча вархварьскаго prol.-mart. вьзвративе се оть сѣча поганыхь prol.-belg. метежь и сѣчь творе men.-mih.: nota велика сечь danič. nsl. sêč gehack.
сѣчьвьнъ adj. caedis бысть слышати голка сѣчевнаа далече chronogr.
сѣчька f. neuma сѣчка sbor.-kir. 33: nota

serb. sječka magy. szacska rum. **сѣчкъ** pabulum sectum.

сѣчьнъ adj. aciei belli kruš.

сѣчьнъ m. ἰανουάριος ianuarius grom. alex. 1. 208. φεβρουάριος februarius izv. 5. 219. ev.-bulg.-pokl. 1. 20. -mat. 12. vost.-op. 176. **сѣчєнъ** kryl. op. 1. 262. **сѣчєнь** cod.-saec. xiii. vel xiv. **вѣ начатокъ мѣсаца сѣчна** vost. e cod. 1419. bulg. sečko seče, martъ dere, april koži prodava cank. 13. pokl. 1. 20. malki sêčko, golêm sêčko; serb. sičan ianuarius stul. russ. olim сѣчевь ianuarius lit. sêkis.: nota čech. sečen iulius, augustus.

сѣчьца m. δημόσιος carnifex esai. 3. 2. -proph. mat. 46. 50. sup. 10. 86. **оубоица жє и сѣчьца** svjat. mat. 8. op. 2. 2. 399.

сѣчьць m. qui secat - **камєньнь** prol.-mih. carnifex sup. 4. 86. adde prol.-mart. **чл҃ка сѣчьца** ἄνθρωπον πολεμιστήν esai. 3. 2. -vost.

сѣшти, сѣкѫ, сѣчєши vb. κόπτειν caedere pent.-mih. λαξεύειν scalpere pent.-mih. σφάζειν mactare adde bus. 263. men.-leop. chron. men.-vuk. men.-mih. **сѣцахоу сѧ** chron. 1. 62. 28. **сѣци лозиє** misc.-šaf. - **дрѣво** prol.-mih. **мьчь сѣкы нась** laz. **сѣкоуща дрьва** vita-theod. - **витѧзы** bell.-troj. 43. **камєни сѣкы** men.-mih. **сѣчахоу мрамoрь** men.-mih. **сѣкоущє ѩ сѣчємъ вєликомъ ѕѣло** κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην ies.-nav. 10. 20. -vost. **сѣкоущє сѣчємь вєлиємь** κόπτοντες κοπὴν μεγάλην pent.-mih. **инии сѣно сѣкоуть и агнєци кормать** izmar.-saec. xvi. **грьци сѣкоуть бльгары** prol.-rad. - **сѧ** πολεμεῖν bellum gerere pent.-mih. **крѣпѣ** - greg.-naz. nsl. sêči; drvosêk lignatio lex. kolosêk silva palifera habd. sekovarh förster croat. sikom caesim verant. magy. szacska häckerling ztschr. 7. 164; 11. 186. 193. mey. 1. 359: **сѣк** est rad. secundaria, vera est **сєк**.

сѣꙗльнъ adj. sativus pat. 226.

сѣꙗниє n. satio hom.-mih pat. krmč.-mih. **сквозѣ сѣꙗниꙗ** διὰ τῶν σπορίμων ostrom. cribratio prol.-vuk. **просивши старица рєшєта на - пшєници** prol.-belg. prol.-mih. 157.

сѣꙗтва f. satio prol. men.-leop. 90. alex. nsl. sejadva, sejadev hung. bulg. seidbъ pokl. 1. 60. cf. **сѣтва**.

сѣꙗтєль m. seminator triod. int. men.-leop. krmč.-mih. sabb. 8. dioptr.-lab. **злосѣ** - sabb. 80.

сѣꙗти, сѣѭ, сѣєши vb. σπείρειν serere, seminare sup. ostrom. **изидє сѣꙗти сѣмєнє своєго, да** (et) **ово падє на поути** etc. hom.-mih. 78. chron. **сѣти**: **сѣтъ** part. ex. **прѣждє жє зємлѣ ни орана ни сѣта** ex. **сѣнъ** part. kryl. -mat. 15. **сь ни сѣ, ни жє никьгдажє** οὗτος οὔτε ἔσπειρεν οὔτε ἐθέρισέ ποτε hom.-mih. 178. **сѣати на трьнии** izv. 486. **бєзоумныхъ ни орють ни сѣють** dan.-izv. 269. **сѣа** sup. nsl. sêjati; sêja prip. 131. posêje furfur habd. sêl f. getraide sêlje; silje dain. 45. hung. silnica getraidekasten dain. 60. gostosêvci in palice ravn. 1. 256. gostosêvci, gostožirci siebengestirn, eig. die dicht hingestreuten: adde **ситомъ сѣꙗти, просѣꙗти** cribrare trigl. lit. sê; sêja satio let. se goth. saian ahd. saan ags. sawan and. sâ celt. síl semen Ebel 116: scr. sâ Bopp 2. 500. ztschr. 7. 164; 8. 247. Pott 2. 1. 563. 967. mey. 1. 339. weig. 2. 527. 531.

сюрийскъ adj. syriacus svjat.-mat. 10. cf. **соур-**.

сюрофиникиса f. syrophynissa **-сса** mat. 13.

сюрь f. collect. σύροι syri op. 2. 1. 139.

сꙗкокъ pron. talis chron. 1. 60. 33. alex.

сꙗкъ pron. talis chron. 1. 89. 17; 111. 23; 215. 36. drev. soquoi ita.

сꙗлєнъ part. **богомь сꙗлєнъ** θεόπληκτος a deo ictus cyr.-hier. op. 2. 2. 54: **сꙗ**- iure miraberis; cf. nsl. šala iocus čech. šaliti pol. szał furor; szała; szalić; szaleč lit. šêlitis den narren spielen.

сѧ v. **сєбє**.

сѧ part. ὤν qui est **сѧи бываєть, и нєсъзъданъи зиждєть сѧ** greg.-naz. cf. **сы, сѫ**.

сѧгнѫти -нѫ -нєши vb. ἐκτείνειν extendere **сѧжє роукою своєю** pent.-mih. idem op. 1. 14. **сѧжє авраамъ роукою своєю** ἐξέτεινεν ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ gen. 22. 10. -vost. **сѧгша моужа роукама своима** ἐκτείναντες οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας gen. 19. 10. -vost. **сєгьша роукама** ibid. **сєгьши вь нѣдра своꙗ** men.-mih. ἐπιλαμβάνεσθαι aggredi op. 1. 26. nsl. segnoti; prisegnoti iurare scr. sandž, sadžami adhaerere lit. segti heften; sakts spange ztschr. 5. 27. Pott 2. 1. 354.

сѧдра f. λάκισμα fragmentum, vere gutta **сєдры крьвьныꙗ звираюшти** hom.-mih. 28. θρόμβος grumus **бывшоу потоу ꙗко и сѧдрамъ кровнымъ** ἱδρώσαντα

ϑρόμβους αἵματος guttas sanguinis sudantem psalt.-theod. čech. sádra gypsum scr. sjand fluere.

сажьнь m. ὀργυιά orgyia prol.-mart. prol.-vuk. **обрѣтоша сажєнъ.к.** εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι act. 27. 28. -vost. **бѣаше глѫбина рєвника того имащи сажєнь .м.** vost. **сєжань** šiš. 43. krmč.-mih. 318 prol.-mih. 191. **сєжаний** pl. g. prol.-belg. sabb. 106. **сєжанєй** pl. g. prol.-mart. **сєжни** gram. **сєжєни** gram. **сажєнь** per. 21. **сьжєнь** pat. 146. **сьжєнєй** pl. g. strum. nsl. seženj, sežem russ. сажень f. čech. sáh pol. sięg, sążeń oserb. sah, sažeń rum. **стѫнџєн.**

сазати -жѫ -жєши vb. ἐφάπτεσθαι attingere **сажамъ** imperat. op. 2. 2. 266.

сакнѫти -нѫ -нєши vb. fluere **аще кръвь изь носа сєкнєть** zak.-serb. ἐλαττοῦσθαι arescere **опать пойдє вода съ зємлѧ, сакноути начатъ воды по .р. и .н. дьний** ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας gen. 8. 3. -vost. cf. **прѣсѫчєниѥ потока** nsl. nosa usekovanje težko od boli defluxio catarrhi habd. vseknoti emungere bulg. rekъ mi seknъla milad. 45. seknъ schneuzen russ. сѣкать humidum fieri, mingere; сикнуть exsiccari dial. fluere, stillare pol. sięknąć, osiąkać oserb. sakać, saknyć versiegen: scr. sič, sinčâmi humectare gr. ἰκμάς lit. senku, sunkiu; sekis ahd. sîhan mhd. sîhe ztschr. 11. 193. curt. 1. 107. mey. 1. 359. cf. **сьцати.**

сати vb. 3. sg. praes. φησί inquit cloz I. 281. **сатъ** cloz I. 49. 71. 170. 177. 178. 185. 241. 244. 258. 263. 282. 311. 321. 358. 378. 381. 419. 496. 502. 514. 663. 671. ant.-izv. 8. 103. 921. cloz II. 100. 113. 123. 145. **рєчє сатъ** sup. 363. 23. **сать** pat.-mih. hebr. 8. 5. -bulg.-saec. xii. (strum.) **волꙗ южє пакы о сихъ сати окаꙗнии** εἶτα πάλιν, φασίν, ἐπὶ τούτοις οἱ δείλαιοι athan. -alex.-grig. **тѣмьжє, сати, ꙗко всѣмъ страньномъ и стоуждємъ** ἀμελεῖ, φασίν, ὅτι ξένων καὶ ἀλλοτρίων ὄντων πάντων athan.-alex.-grig. **са** aor. cloz I. 71. (locus tamen obscurus): scr. svan sonare.

саштъ adj. σοφός prudens **въ зълоби саштаꙗ змиꙗ** τοῦ ἐν κακίᾳ φρονίμου ὄφεως in malitia prudentis serpentis sup. 325.

сѫ, unde **съ**, saepissime etiam in codicibus sonos **ѫ** et **оу** non confundentibus, per **оу** scribitur, ita ut difficile definias, ubi **сѫ** formae **соу** sit anteponendum: **соутоулъ** gibbosus trigl. nsl. sovražljiv rês. 91. soržica halbfrucht, weizen und roggen: so-ržica; sôseben; sôdrug rib. sotêska engpass; sukrvica habd. bulg. sugare: janje što još sisa milad. 349. croat. sutou dämmerung luč. serb. **соуочницє** mon.-serb. sugluh surdaster mik. sulud, sumahnit, supijan stul. hoditi sustupice živ. 159. suglava, sugradica, supražica etc. stul. russ. супоросая, супоросъ; суболотокъ; **соугнати** chron. 1.219. 22. čech. souboj, soudruh, soumrak, souržice, soutěsky oserb. súbožny praegnans (zbožo pecus); suprošny: nota confeta sus dicebatur, quae cum omni fetu adhibebatur ad sacrificium corss.-form. 189. cf. **съ, соу.**

сѫ part. ὤν qui est **сѫй бываѥть и нєсъзьданы зиждєть сѧ** greg.-naz. **оубѫждаѥть доушоу сѫй на божиѩ благословити бога** psalt.-int.-saec. xii. **отъ соуи и отъ бѣвго** op. 2. 2. 37. **соуй и бѣи и грѧды** op. 2. 2. 37. cf. **сѧ, сы.**

сѫблизь adv. prope **сташє сє на .ві. лакьть соублизь** alex.-mih. 141.

сѫбота f. σάββατον sabbatum sup. ostrom. bon. **сомбота** (consona **м** erasa) bon. **соуб-** mat. 10. chron. - **вєликаꙗ** šiš. **вєликаꙗ** - mater. **сѫботъ** assem. **въ ѥдинъ отъ** - sup. 334. **собота** bon.-hes. 39. svjat.-mat. 6. nsl. sobota bulg. sъbotъ milad. serb. subota pol. sobota magy. szombat rum. **сѫмбѫтѫ** lit. sabata, subata weig. 2. 527. 537.

сѫботъ v. **сѫбота.**

сѫботьникъ m. σαββατιανός sabbatianus krmč.-mih. 391.

сѫботьнъ adj. σαββάτου sabbati sup. 295. ostrom. chron. **-тны вєчєръ** op. 2. 2. 33. **-тный постъ** krmč.-mih.

сѫботьнь adj. qui sabbato fit ioann. serb. subotnji živ.

сѫботьство n. σαββατισμός sabbatismus šiš. 176.

сѫботьствовати -воуѭ -воуѥши vb. σαββατίζειν sabbatizare mat. 22. krmč.-mih. 371. danič.

сѫбѣльнъ adj. subalbus **соуб-** pat.-šaf. 38.

сѫводивъ adj. cum aqua mixtus **соуводива бысть, и по ѥствоу своѥмоу извєдє жабы, проугы** pal.-saec. xvi.

сѫвражь adj. indecl. ἐχθρός inimicus **соув-** op. 2. 2. 200. **бора сѧ съ симъ соувражємь** io.-clim. **исповѣданиѭ соувражь** io.-clim. nsl. sovraž trub. lex. sovražiti.

сѫвражьникъ m. inimicus **да бы ны акы соувражникы богоу створилъ** prol.-vost.

сѫвръстиѥ n. συνηλικιώτης aequalis **соув-** men.-mih.

сѫвръстьникъ m. aequalis **соув-** men.-mih.

сѫгласиѥ n. concordia **соугласиꙗ свѣтыѥ слоужьбы** ant.-hom.

сѫграждaнинъ m. civis **соуг-** prol.-vuk. ephr. ephr.-belg. prol.-mih. **соуграждане свѣтымь** šiš. 126. **-жан-** op. 2. 1. 154. **анг҃лмъ соугражанинъ** izv. 524.

сѫгръбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. curvari **соуг-** op. 1. 51.

сѫгѫстъ adj. aliquantum densus **соугоустъ** alex. acad.

сѫда adv. **отъ соуда** ἐντεῦθεν hinc kruš. cf. **сѫдоу**.

сѫдий m. gen. **-диꙗ** κριτής, δικαστής iudex sup. ostrom. š.-gl. 50. dial.-šaf. **сѫди** sup. ostrom. antch. cloz I. 874. 933. **соудий** mat. 35. **соуди** š.-gl. 67. sg. n. **соудиꙗ** prol.-rad. sg. a. **сѫдьѭ** cloz I. 934. pl. n. **сѫдьꙗ** cloz I. 7. 770. **соудиѥве** mir. 102. pl. d. **сѫдьѣмъ** cloz I. 934. **сѫдиꙗ** strum. dial.-šaf. dioptr.-leop. **соудьꙗ** chron. λογοθέτης op. 2. 2. 202. **соудиа** ὕπαρχος praefectus zlatostr.-saec. xvi. nsl. sôdja čech. sudí pol. sędzia.

сѫдийнъ adj. poss. iudicis chrys.-lab. ioann. misc.-šaf **-динъ** krk.

сѫдийскъ adj. iudicis sup. dioptr.-lab. **сѫдийскꙑѩ власти** δικαστικὴν ἀρχὴν antch.

сѫдиниште v. **сѫдиште**.

сѫдилиште n. tribunal sup. men.-vuk.

сѫдильникъ m. δικαστήριον tribunal hom.-mih. mon.-serb. **- о юньци** zak.-serb.

сѫдильница f. πραιτώριον praetorium io. 18. 33.-ev.-saec. xiv. mat. 30. men.-mih.

сѫдитель m. κριτής iudex cloz I. 642. hom.-mih. chrys.-lab. **-лъ** bon.

сѫдительнъ adj. κριτικός iudicandi peritus; iudicis **- чинь** glag.

сѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν iudicare cloz I. 644. sup. ostrom. **не може сѫдитъ** bell.-troj. 6. iungitur a) cum dat. greg.-lab. ok. 26. mon.-serb. 65. **не соудите никомоуже ничесо** leont. **придеть соудитъ мирови** tur. 39. **сѫдитъ людемъ** psalt.-pog. **чоуждимь грѣхомь соудити** pat. **соуди ми, боже, и расѫди пьрѭ моѭ** b) cum acc. **соуꙗхота люди** š.-gl. 80. adde **не соудите на лице** hom.-mih. **- сѧ** κρίνεσθαι ostrom. rixari krmč.-mih. **о водѣ -** chrys.-lab. nsl. sôditi; sujenica prip.

сѫдиште n. κριτήριον, βῆμα, δικαστήριον tribunal sup. ostrom. krmč. 35. triod. mat. 35. chron. ok. 25. **предъ страшьнꙑимь соудищимь** izv. 549. **соудище немытьно** prol.-mih. **сѫдиште** sup. I. 3. 132. š.-gl. 49. **своѥ и полѫжьное сѫдище** naz.-mater. 7. 103. greg.-naz. **соудишче** šaf.-frag. 37.

сѫдиштьнъ adj. tribunalis **соудищьнъ съставь** δικαστικὴ κατάστασις men.-vuk. **степенѣ -нѣмь** prol.-mih.

сѫдиꙗ v. **сѫдий**.

сѫдлъжь m. creditor **заимъ соудлъжь отъдаеть** καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδοῖ iez. 33. 15. -vost. **аще сѫдлъжь приидеть** greg.-naz.

сѫдлъжьникъ m. χρεωφειλέτης debitor op. 1. 60. ἀντίδικος adversarius op. 1. 83. creditor **соудолжьника роукописанию тръсоуща** psalt.-saec. xiv. **не имамъ что соудолъжникомъ пришедъшимъ** ephr.-vost. **зрю си соудоложника приближьша сѧ** ephr.-vost.

сѫдолѣвати -аѭ -аѥши vb. vincere **соудолѣваѥть въ брани лоукавъꙑй** ephr.-vost.

сѫдохранильникъ m. vasorum custos prol.-belg.

сѫдроужьбьникъ m. συστρατιώτης commilito **соуд-** men.-vuk. izv. 8. 155.

сѫдоу adv. hac: male **сѫдѫ** cloz I. 262. **приидошѧ сѫдоу мниси** dial.-šaf. **соудоу и соудоу не могьшоу обратити се** prol.-mart. **гледаше соудоу и соудоу** men.-mih. **оть обою страноу ѥго сѣдѣти, соудоу и соудоу** ἐξ ἑκατέρων τῶν τούτου μερῶν καθῆσθαι ἔνθεν κἀκεῖθεν men.-vuk. **соудоу и соудоу** ἔνθεν κἀκεῖθεν prol.-cip. men.-vuk. **ста соудоу и соудоу** prol.-mart. **сѫдоу и овѫдоу** ostrom. š.-gl. 49. **озираѥ се соудоу и окоудоу** men.-mih. **блоудити соудоу и оноудоу** hom.-mih. **отъ сѫдоу** assem. αὐτόθεν inde sup. ἐντεῦθεν hinc sup. **оть соудоу** greg.-lab. dioptr. chrys.-lab. **пестоупи оть соудоу** pent.-mih. **петръ оть соудоу оучить римлꙗне** hom.-mih. 129. **сюдоу грѧдеть** men.-leop. **сюдоу и оноудоу** apost.-syn. **сюдоу - овооудоу** vost. **сюдоу и тоудоу** bus. 173. **оть сюдоу** vita-theod. nsl. od sôd spang. trub. **сюды** chron. I. 223. 14.

сѫдъ m. κρίσις, κρίμα iudicium cloz I 626. sup. ostrom. **дьнь соуда** pat. **бесоуда** op. 2. 2. 433. **сѫтъ** bon. pl. n. **сѫдове** sup. 220. κριτής iudex hom.-mih. 44. **дроугойци отъ роукъ матерниxъ исторгъ младеньць соудоу предаѥть**

pal. 1494. различными соуды скончаютъ сѧ pal. 1494. на ового божиа соудъ въ скорѣ приде vost. сѫдъ прияти χριθῆναι antch. наличенъ сѫдъ izv. 465: male δίκην осоуженъıхъ соудъ op. 2. 2. 203: nota соудомиръ, соудимиръ, соудиславъ chron. scr. san-dhâ, san-dhî germania 8. 4. pruss. sundan acc. poena lit. sudas ztschr. 7. 188. Pott 1. 813.

сѫдъ m. ὄργανον instrumentum hom.-mih. 22. оукоризньнь соудъ ἀτιμίας ὄργανον hom.-mih. μέλος membrum sup. 386. 10. 390. 5. pl. g. сѫдовъ sup. 390. σκεῦος vas sup. 395. ant. соудъ per. 4. 7. иконы и соуды bor. 72. nsl. sôd dolium meg. lex. sôdec lex. bulg. sъd milad. 521. croat. sud vas verant. serb. sud vas živ. russ. суды čech. sud pol. sądek nserb. sud: nota nsl. posôditi mutuum dare; vsôditi idem rib. russ. ссуда, ссудить lit. sudas vas beitr. 1. 236: съ et rad. дѣ cf. lat. con-d-us et сѫдъ iudicium.

сѫдъка m. nom. propr. viri: rex de Bolgaria Sondoke et uxor eius Anna: in evangelio, quod olim in castello Duino, nunc in Cividale servatur; 879. Petrum, Cerbulam et Sundicam ceterosque optimates Michaëlis, regis Bulgarorum consiliarios, hortatur, dent operam, ut rex ad ecclesiae romanae auctoritatem se conferat Jaffé 2467.

сѫдьба f. κρίσις iudicium ant. barl. io.-sin. nom.-bulg. sabb. 113. 191. danič. сѫдъба bon. pyrg. ber. испити ти есть божиихъ сѫдьбъ пелынъ svjat.

сѫдьбина f. impensae in litem factae соутьб- mon.-serb.

сѫдьбьникъ m. iudex ex.

сѫдьбьнъ adj. κρίσεως iudicii -бна книга per. 42. 9.

сѫдьница f. tribunal men.-mih.

сѫдьно n. ἀγγεῖον vas соудно hes. adde bus. 518. chron. 1. 206. 34.

сѫдьнъ adj. κρίσεως iudicii ostrom. chron. сѫдънъи дьнь sup. 316. сѫдънъи дьнь ἡ μέλλουσα ἡμέρα dies extremi iudicii cloz I. 491. nom.-bulg. greg.-lab. дьнь соудьнии šiš. 234. zodni den fris. zudinem fris. nsl. sôdni den.

сѫдьнь adj. κρίσεως iudicii ant. -дние отреченние psalt.-vuk. -дняго дьне men.-mih. сѫдьнѥѥ веселие izv. 479. nsl. sôdnji dan dies iudicii hung. sudnji dan habd.

сѫдьскъ adj. δικαστικός iudicialis ant.

сѫдьство n. κρίσις iudicium ant. gram. 10. 17. men.-mih. безь -ства ἄκριτος hom.-mih.

сѫдьца m. iudex cf. сѫдьць.

сѫдьць m. iudex š.-gl. 80. 98. gram. 23. 88. mon.-serb. nsl. sôdec; sudčija consulatus habd. соудьца mon.-serb. 46. 47. 56.

сѫдѣ adv. hac соудѣ и соудѣ ἔνθεν καὶ ἔνθεν kruš. отъ сѫдѣ assem. оть соудѣ ἐντεῦθεν šiš. 190. sup. оть соудѣ изыти sim. II. 7. сюдѣ chron. отъ - bus. 125. соудѣ се имоуть обратити greg.-lab.

сѫждениѥ n. κρίσις iudicium ioann. misc.-šaf. соуженние op. 2. 2. 306.

сѫжитель m. coniux hom.-mih. gr. σύμβιος.

сѫжительница f. coniux hom.-mih. pat.-šaf. misc.-šaf.

сѫжительство n. συναυλία cohabitatio krmč. misc.-šaf.

сѫжитие n. συνοικέσιον contubernium krmč. 112. 196. izv. 7. 150. men.-mih. 134. брачноѥ себѣ съставляти соужитие krmč.-mih. иже въсхытають дѣвы себе нарокомъ соужитьѣ ἐπ᾽ ὀνόματι συνοικεσίου nomine coniugii krmč.-saec. XIII. лишити сѧ имамъ соужития и любъве izv. 529. παραδιατριβή op. 2. 1. 164. šiš. 168.

сѫжить f. coniux -ти antch. c. 117. слыша отъ соужити рци слово къ господоу, и оумри ant.-vost.

сѫжитьникъ m. σύναυλος, σύμβιος cohabitator соуж- barl. krmč.-mih. typ.-chil.

сѫжитьница f. quae cohabitat; γαμετή uxor krmč. 103. krmč.-mih. lavr.-op. 34.

сѫжитьство n. συνοικέσιον contubernium, connubium krmč. 117. съставляти соужитьство krmč.-mih. горнемоу соужицьствоу izv. 668. оумъ съ доушею въ соужицьствѣ ѥдиномъ съпрягоша сѧ (-ста сѧ) izv. 668.

сѫжьница f. captiva prol. 28.

сѫжьнь m. captivus georg. соужьние pl. a. men.-mih. nsl. suženj habd. sužanstvo habd. suženstvo lex. bulg. sъžni milad. 141. 349. e съжжьнь.

сѫжьньство n. captivitas соужан- mon.-serb.

сѫзѫбь adv. dentibus sese tangendo соузоубь сь поромь стоимо alex.-mih. 127. соузоубь мьчевы оударише се 73.

сѫкатъ adj. asper жезлиѥ -то sup. 133. -ты дрѣвесы fustis sup. 133.

сѫковатъ adj. surculis plenus prol. ἀκανθώδης spinosus men.-vuk. соуковато жезлиѥ prol.-mih. prol.-cip. prol.-vuk. -дрѣво prol.-vuk. ἠκανθωμένος prol.-

rad.: male соухоꙗть prol.-mih. prol.-mart.
сѫковние n. surculi prol.-vuk. жьзль тльсть остро соуковние имѣıе prol. -mih. 169.
сѫкрьвьникъ m. consanguineus соукрьв- mon.-serb.
сѫкъ m. κάρφος surculus соукъ vost. 1. 162. matth. 7. 3. -ev.-novg. cf. соуковъ alex. сѫкъ изѧ з ногы men.-leop. 283. древьномоу соукоу прискверъ сѧ vost. 2. 100. nsl. sȏk ast im holze; sôčje φρύγανα trub. russ. сукъ, сучья čech. suk pol. sęk oserb. nserb. suk scr. çanku m. truncus; çankhâ ramus; çâkhâ idem arm. šâch idem lit. šaka, šaknis let. saknis radix Bopp 1. 149.
сѫличь adv. κατὰ πρόσωπον facie соул- op. 1. 16. иже зрить соуличь поустынѧ κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου num. 21. 20. -vost.
сѫлогъ adj. σύγκοιτος consors tori соу- ant. 89. čech. souloh concubitus.
сѫложь m. σύγκοιτος, σύνευνος consors tori отъ соуложа своего снабди сѧ сказати ей что ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου mich. 7. 5. - vost. своего соуложа τὸν ἴδιον σύνευνον eiusdem lecti consortem zlatostr.
сѫмеждевати -ждоуѭ -ждоуѥши vb. ὁμορεῖν conterminum esse iez. 16. 26. -proph. сѫмеждѭщиимъ mat. 50: male сѫмеждѫщимъ къ тебѣ iez 16. 26. -vost.
сѫмеждие n. fines -жие per. -жье chron.
сѫмеждьникъ m. conterminus соум- proph. mon.-serb. -ме(ж)д- alex.-mih. 144. -мег- chrys.-duš. 39. соупажитници и -жници georg. 1456: adde соумегь mon.-serb.
сѫмракъ m. σκότος tenebrae pent.-mih. ber. nsl. sumrak crepusculum vespertinum habd. pro mrtve koprive lex.
сѫмрачие n. tenebrae за оутра въ соумрачьи ѕѣло πρωῒ ἔννυχον λίαν ev. 1164.
сѫмрачьнъ adj. tenebrosus int.
сѫмьнѣние n. dubitatio sup. 40. 261. несѫмьнѣньи ἀδιστάκτως, ἀνυπόπτως antch. съ съмѣнием μετὰ παρατηρήσεως luc. 17. 20. -ev. -buc. pol. samnienie. sumnienie.
сѫмьнѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. dubitare sup. 26. antch. timere greg.-naz. -нѧ сѧ ἀμφίβολος dubius sup. 72: adde соумнѣ dubium mon.-serb. cf. соум-, съм-.
сѫпажитьникъ m. pascuum simul cum aliquo habens въ насъ соущимъ соупажитници и соумежници georg. 1456.
сѫповъ adj. γυπός vulturis iob 28. 7. -proph.
сѫпостатовати -тоуѭ -тоуѥши vb. adversari вы ли еста, иже нашихъ отець когомъ соупостатоуета; vost.
сѫпостатовъ adj. poss. τοῦ ἀντικειμένου adversarii antch.
сѫпостатъ m. πολέμιος hostis sup. 351. ἀντίδικος adversarius barl. ἀντίπαλος adversarius sup. 230. 288. ὑπεναντίος adversarius sup. 144. σύμμαχος commilito sup. 395. - есть πολεμοῦσα op. 2. 2. 287. соупостатъ нашь дьяволъ svjat. διάβολος diabolus matth. 14. 8. - ev.-novg.
сѫпостатьникъ m. ὑπεναντίος adversarius men.-mih. adde isaak. rum. сѫпостаник iass. -ница mon.-serb.
сѫпостатьнъ adj. ἐναντίος, ὑπεναντίος adversarius ioann. proph. int. sabb.-typ.
сѫпостатьствовати -воуѭ -воуѥши vb. adversari cum dat. op. 2. 2. 27.
сѫпосташть adj. poss. ἐναντίου adversarii antch. izv. 7. 151.
сѫприе n. lis невидимо и непраштаемо соупьрие io.-clim.
сѫпротивити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. ἐναντιοῦσθαι adversari prol. proph. bus. 175. ἀντιτάττεσθαι irm. μάχεσθαι pugnare sup. sine сѧ proph. svjat.
сѫпротивие n. ἐναντιότης adversitas ex prol. proph. tur. isaak. men.-mih. bor XXIII. sup. 223. сѫпротивьи же исто вая сѫть svjat. о всяцѣмъ соупротивьи жизни сея prol.-vost.
сѫпротивлѥние n. adversari prol
сѫпротивоглагольство n. contradicti isaak.
сѫпротиводарие n. retributio pat.-šaf. 295. cf. gr. ἀντίδωρον.
сѫпротивописьць m. contra scriptor men.-mih. 369. gr. ἀντιγραφεύς.
сѫпротивословьникъ m. qui contradicit
сѫпротивь 1) adv. ἐκ τοῦ ἐναντίου contra antch. sup. 246. op. 2. 2. 307. вѣяти дыхати prol.-mart. - глаголати proph. hom.-mih. misc.-šaf. - рече misc.-šaf. - лежащая с(ъ)ты op. 2. 2. 84. - станѣте дияволоу ephr. - въстаѥть имъ vita-theod. поустыню и соупротивъ доубравоу τὴν ἔρημον καὶ τὸν ἀντικείμενον ies.-nav. 1. 4. -vost. 2) praep. - богом ἀντίθεος sup. - цркви š.-gl. 97. - нашей радости hom.-mih. dativo antecedente sup. 325. serb. suproću, suproć cf. сѫпротивѫ

ѫпротивьмѣрительнъ adj. rependens, uti videtur сила -на men.-mih. 388.
ѫпротивьникъ m. ἀνταγωνιστής adversarius sup. 275. triod. chron. τύραννος sup. 242.
ѫпротивьница f. adversaria hom.-mih.
ѫпротивьно adv. contrarie chron.
ѫпротивьнъ adj. ἐναντίος adversarius sup. svjat. prol. triod. bus. 270. prol.-mart. chron. - семоу misc.-šaf. glag.
ѫпротивьство n. adversari isaak. adversitas mon.-serb. -тивщина mon.-serb.
ѫпротивьствовати -воуѭ -воуєши vb. adversari prol.-mart.
ѫпротивѫ adv. contra - вѣıати, дыхати prol.-mart. cf. -тивь.
ѫпрь m. ἀντίδικος adversarius ant. сѫпьремь š.-gl. 50. antch. соупремъ op. 2. 2. 265. соупьремь nicol. соупрємь ev. 1372. δικαστής iudex доуховнъıхъ даровъ разсоудительный соупєрь ὁ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων κεκρυμμένος δικαστής spiritualium charismatum occultus iudex cozm.-ind. отъ соупьрıа mat. 15. отъ сѫпьра ostrom. nsl. soper mraza se brani lex. soperstvo lex. soparščina lex. čech. soupeř: rad. пр: прѣти.
ѫпрьникъ m. ἀντίδικος adversarius sup. 230. men.-mih. -пьрн- krmč.-mih. δυσμενής inimicus sup. -пєрн- chron. zopiruicom fris. соупрьница mon.-serb.
ѫпрьничь adj. poss. adversarii -пьр- misc.-šaf.
ѫпрı f. δίκη lis krmč. 190. соупрє творити krmč.-mih. 226: rad. пр (прѣти), suff. ı.
ѫпрютворьць m. ἀντιδικολόγος adversarius hom.-mih.
ѫпрѫга f. coniux mat. 53. prol.-vuk. int. krmč.-mih. prol.-mih.
ѫпрѫгъ m. ζεῦγος iugum greg.-naz. -ослий dioptr.-lab. spec. 41. волоу -єдинъ bor. xv. - воловьнъ ostrom. - воловъ bor. десѧть сѫпрѫгъ волов'ъ greg.-naz. великаıа соупроуга ζευκτοὶ βόες hom.-mih. - голоубинь ichn. σύζυγος, ὁμόζυγος coniux, socius hom.-mih. pat. men.-vuk. meth. 5. prol. prol.-vuk. coniux m. misc.-šaf. разлоучити сє соупроугь и соужитель sabb.-vindob. 117. 117. о л'юбъвє соупроуга izv. 425. вѣ соупроуга бѣховѣ bus. 776. coniux, uxor соупроуга своюго men.-vuk.: adde живоущаıа въ соупроузѣ моужа и жєны mat. 28.
ѫпрѫжєниє n. coniugium sbor.

сѫпрѫжьникъ m. σύζυγος coniux antch. men.-mih. int. misc.-šaf. pyrg.
сѫпрѫжьница f. σύζυγος, ὁμόζυγος, σύνευνος coniux men.-vuk. prol. izv. 644. domet. steph. pat.-šaf. mir. leont. prol.-mart. men.-leop. dioptr.-lab. sabb. 176. съпрѫж- chrys.-frag.
сѫпрѫжьнъ adj. συζύγου coniugis prol. τῆς συνεύνου coniugis men.-vuk. соупроужьнѫ жєноу izv. 425. -жнъıı казатєлѧ op. 2. 2. 83. -жн'ый волъ bor. лнкь нєсоупроужьнь prol.
сѫпрѫжьство n. συζυγία coniugium nom.-mik. domet. sabb. 177. mir. coniuges mir. coniunctio hom.-mih. coniugatio ex.
сѫпъ m. γύψ vultur pro сємпъ bor. єсть соупь, и дроугы випь, и оба єдинь оуставь имають nom.-barb. čech. sup pol. sęp.
сѫпѫтьница f. συνεπαγομένη vere: viae socia men.-vuk.
сѫродьникъ m. συγγενής consanguineus krmč. 37. 79. ioann.
сѫродьнъ adj. συγγενής consanguineus соур- ioann. domet.
сѫродьствиє n. συγγένεια consanguinitas соур- prol. men.-vuk. krmč. 223.
сѫрютити v. сърютити.
сѫставъ m. compages о соуставѣхъ тєлєсныхъ bus. 699. оутькьмлєниє соуставомь steph. cf. съставъ.
сѫстанница f. στάσις seditio въ соустанници ἐν τῇ στάσει op. 2. 1. 133. συστασιαστής съ своєю соустанницєю μετὰ τῶν συστασιαστῶν op. 2. 1. 133.
сѫсъ adv. simul колѣнѣ єго соусъ сърамжаста сѧ συνεκροτοῦντο dan. 5. 6. -vost. adde да сѫсь оглаголаєма нарнчѫть сѧ svjat.-op. 2. 2. 401. contra въ коупѣ тєкѫщє, сѫсь тєкѫщє συντρέχοντες, ἀντιτρέχοντες greg.-naz. соусь лицьмь κατέναντι iez. 42. 4. -proph. mat. 50. adde видѣша лица сѫсь своıа εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων esai. 34. 15. даıѫтъ оудобѣ сєбѣ сами сѫсь ἀντιδιδόασιν ἀλλήλοις ῥᾳδίως greg.-naz. соусъ въдати ἀλλήλοις ἀντιδιδόναι psalt.-theod. съмоущаєма оба сѫсъ она κινούμενα μετ' ἀλλήλων ἐκεῖνα op. 2. 2. 28: nota оба соусъ своє єстьство дроугъ отъ дроуга моутимо прокоуждаєта τὴν οἰκείαν φύσιν ἑκάτερον παρὰ θατέρου θολούμενον διαφθείρει op. 2. 2. 28: alio sensu тихимъ лицємъ, соусъ чєрєвитъ ex. 181. добролнкъ, соусъ посоупленъ, соусобрадъ ex. 181.
сѫсълнчьнъ adj. ἀντιπρόσωπος ex adverso stans ты соуть сѫсълнчьнаıа тѣмъ

αὗται εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι ταύταις iez. 42. 8. -vost. **ты сѹть сѫсьлнчнаꙗ тѣмъ** proph. mat. 50.

сѫсърѣсти -рѧштѫ -штеши vb. obviam fieri **сѹср-** alex.

сѫсьнъ adj. mutuus, uti videtur: **доуша и тѣло моутима соуснымн страстьмн** κοκώμενα τοῖς ἐξ ἀλλήλων πάθεσι op. 2 2. 28. **тако и доуша и тѣло моутима соусьнымн страстьмн, оба соусъ ество дроугъ отъ дроуга моутимо прокоуждають** vost. **ꙗко и доуша и тѣло моутима соусьннмн страстьмн, оба соусъ свое ество дроугъ отъ дроуга моутимо прокоуждаеть** sborn.-saec. XVI.

сѫсѣ adv. invicem **сѫсѣ даемоу оустроениие** ἀντιδιδομένη διάθεσις greg.-naz.

сѫсѣда f. γείτων vicina pent.-mih. **злоутрина ꙗже соусѣда нощи къ дни** ex. 162. **море боурѣмн моутимо и надымающи се на соусѣдоу землью** ex. 140.

сѫсѣдинъ m. vicinus nom.-barb. **-де** pl. n. prol.-rad.

сѫсѣдовати -доуѭ -доуеши vb. vicinum esse danič.

сѫсѣдъ m. γείτων vicinus men.-mih. ostrom. greg.-naz. prol. bon. krmč. antch. bus. 434. **соусѣдомь благостатьчьнь** men.-vuk. **въ двоихъ соусѣдѣхъ** bus. 483. **въскрай мн есть соусѣдѣхъ** πλησίον ἐστὶν ἐκ γειτόνων ἐστί prope est, in vicinia est zlatostr. **блоудьница, ꙗже живꙗше соусѣдѣхъ емоу** ephr.-vost.: male **роусскимъ (римьскимъ) ꙗзыкомъ соусѣде** sedes op. 2. 2. 241. **съсѣдъ** ev.-buc. nsl. sôsed; sosêska magy. szomszéd.

сѫсѣдъıни f. gen. **-нꙗ** γείτων vicina **обрѣтъши съзъиваатъ дроугъıи и сѫсѣдъинѧ** τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας luc. 15. 9. -grig. luc. 15.9. -kryl. mat. 15.

сѫсѣдьникъ m. vicinus men.-mih.

сѫсѣдьнь adj. poss. vicini krmč. 280. krmč.-mih. **-ний домь** misc.-šaf.

сѫсѣдьскъ adj. vicini danič.

сѫсѣдьство n. vicinia men.-mih.

сѫсѣдьствовати -воуѭ -воуеши vb. vicinum esse bus. 923.

сѫсѣкъ m. χρήνη cisterna **соусѣкы водамъ** op. 1. 82. **създа соусѣки водамъ** ber. melkasten **помелъ бѣ соусѣкъ** vita-theod. **соусѣкъ пълънъ соущь моукы ꙗко прѣсыпати сѧ чрѣсъ стѣноу на землю** vita-theod. **отъ соусѣка пше-** **ницю възнма** men.-leop. 420. **въ соусѣкь моукоу даашe** ibid. čech. sous-[...] russ. сусѣкъ futterkasten pol. sąsiek magy. szuszék rum. сѹсѣкъ arca frumentaria.

сѫсѫдъ m. vas man. 88. cf. **съсѫдъ**.

сѫтьство n. φύσις natura op. 2. 2. 35. 36. 41. **соутьствомъ и естествомъ** φύσ[...] καὶ οὐσίᾳ op. 2. 2. 36.

сѫтьствьнъ adj. φυσικός naturalis op. 2. 2. 36.

сѫчило n. χωνευτήριον fornax conflandi metallis **соуч-** op. 2. 2. 115. 202. io.-ch[...]

сѫчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. co[...] **кормьлю скоро соучащю сѧ** op. 2. 2. 202.

сѫчие n. surculi man. 88. **сътворилъ** [...] **бѣ келию соучниемь смоковьным[ь]** men.-mih. **соучна елико можемь но[...]** **снти** ichn.

сѫчьць m. κάρφος surculus ostrom. [...] **соучець** int. ber. - **маслнчьнъ** men.-leop. prol.-mart. κάρφος festuca **не д[...]** **да измоу соучець изъ очесе твое[го]** matth. 7. 4. -mat. 34. **соучьць** [...] **оустѣхь своихь** triod.-mih. 104. [...] sączek.

сѫшт- v. **сꙑ**.

сѫштие n. οὐσία essentia sup. ex. **с[ѫ]штиꙗ** bus. 274. svjat.-op. 2. 2. 396. [...] **штие есть вещь особѣ състоꙗщ[и]** **сѧ** svjat.-mat. 6. **въ свое сѫшт[...]** svjat.: **отъ божиꙗ и оча сѫщиꙗ** [...] **наго соущие** hom.-mih. 106.

сѫштьнъ adj. οὐσίας essentiae ex.-op. 1. 12. **-ное имѧ** svjat.-op. 2. 2. [...] **-наго тождиꙗ** greg.-naz. **выше** [...] **щиꙗ соущьнь бысть** hom.-mih. [...] **хлѣбь нашь сѫщны** ev.-mih. 6. **коу[...]** **нѣ** - ὁμοούσιος eandem substantiam [ha]bens sup. 139.

сѫштьнѣ adv. ὄντως vere ant.

сѫштьство n. οὐσία essentia dial. су[...] izv. 444. **соущество** svjat.-op. 2. 2. [...] croat. sućastvo budin. 89.

сѫштьствотворьнъ adj. creans **-на** [...] dioptr.

сѧштьствьнѣ adv. essentialiter **-ствѣ** sabb. 62.

сѫѫзъ m. vinculum **таковый соу[...]** **дальжьнь приюти** krmč.-mih. 51.

сыдоу v. **сѫдоу**.

сыдѣ v. **сѫдѣ**.

сѹмеонъ m. simeon cloz I. 31. sup.

сѹмеонь adj. poss. simeon prol.-mih. [...] mih. **роуцѣ -ни** izv. 621.

сѹнъклитики f. senatoris uxor pat. [...] cf. **соунък-**.

үнъклитъ m. senatus сүгък- io.-sin. cf. соүнък-.
үр- v. соүр-.
үринъ m. syrus typ.-chil. prol.-mih. сүръ pl. g. proph. cf. соүр-.
сүрътъ f. syrtis сүрти незапны meth. 8.
сүрьскъ adj. syriacus sup. 42.
сүрьскы adv. συριστί syriace proph. cf. соүр-.
сүхарь m. συχάρ sychar glag. cf. соүхарь.

Т.

т vigesima alphabeti cyrillici littera, твръдо dicta, numerum ccc. indicans.
та conj. et misc.-šaf. 85. tum mon.-serb. та вьса и вьси отроци юе 3. reg. 10. 13. -kruš. оүмолила бихъ вилж, та бихж твои корабле потонжле bell.-troj. 21. та по семь канонъ bor. 49. и та мѧ погребѣте men.-leop. 115. таже itaque sup. таже εἶτα tum pyrg. mon.-serb. adde hom.-mih. prol.-cip. greg.-lab. georg. misc. 31. ok. 24. 53. prol. pam. 138. per. 2. 29; 6. 3; chron. 1. 49. 103. 186. 242. sabb. 156. ber. men.-leop. greg.-mon. bulg. ta et bulg.-lab. 10. verk. 15. 18. scr. tât ita cf. таже, тачє.
табла f. πλάξ tabula deut. 10. 2. -proph.
табланица f. tabula azbuk. trigl. -бличка trigl.
таборъ m. castra таборъ russ. dial. таборы carrago trigl. nsl. tabor castra habd. bellum prip. 84. taborski služice calones habd. serb. tabor castra; vallum stul. ngr. φουσάτον castra. exercitus vent. magy. tábor; alb. tabor bataillon rum. табъръ castra, cohors, bellum: adde таврище alex.
таверьна f. taberna трей -рьнь šiš. 46. -рнамь strum.
тавла f. πλάξ tabula deut. 10. 2. -mat. 56. op. 1. 18. въпишоү на тавлоү словеса ἐπὶ τὰς πλάκας deut. 10. 2. -vost. cf. табла.
тавлиꙗ f. τάβλα tabula тавлиꙗми игрaти krmč.-mih. 211. 222. тавлѣи и шахи оү многихъ отъ васъ обрѣтаеми соүть bus. 553. adde alex.
тавръ m. βοῦς locus urbis cpoleos pyrg.
таврьскъ adj. tauricus sup. 417. 6.
тавоүръ m.: аще ли и тавоүри боүдоүть, рекше иномици misc.-šaf., in quo loco тавоүри pro тивоүни et иномици pro икономици scripta videntur.
таганъ m. sartago trigl. gr. τήγανον.
тагашевъ adj. ὑακίνθινος hyacinthinus да покрыють покровомъ кожею синею тагошовою num. 4. 6. -vost. попоноү тагашовоү num 4. 25. -vost. покровомъ кожаныимъ тагашовыимъ num. 4. 17. -vost. покровъ кожинеиъ тоүгашевъ.
тагашинъ adj. ὑακίνθινος hyacinthinus покровъ кожанъ тагашинъ num. 4. 14.
тагашь adj. hyacinthinus покровомъ кожинныимъ -шимъ vost.
тадба v. татьба.
таже adv. ἔπειτα tum prol.-rad. serb. taže stul. klruss. tadže rus. 3. cf. та.
тай adv. λάθρα, λαθραίως, κρυπτῶς clam sup. per. L. prol-mart. chrys.-lab. prol.-vuk. prol.-cip. nom.-mik. 54. ant. prol. тай ръпътаахж izv. 468. тай твораше обѣты men.-mih. скры се тай вь монастири cyr. 4. praep. cum genit. iungenda ant.-hom. въ тай idem. вь тай льсть плетоүще ant.-hom. 183. о тай izv. 565. о тай (отъ лица) хоүдожества моего dan. того творѧть о тай vost. I. 83. nsl. otajno habd. serb. taj secretum gund. cf. scr. tâ-ju fur cum vâ-ju ventus et таюмь, тать.
тайба f. μυστήριον mysterium proph. каꙗ о мнѣ си тайба; greg.-naz. тайбою λήθῃ vost nsl. v tajbo postaviti negare lex.
тайьникъ m. μύστης qui sacris initiatus est sup. barl. georg. krmč.-mih. - чюдесъ spec. 2. 2. μυστικός - архиерѣй per. XLVIII.
тайьно adv. clam sup. 48.
тайьнъ adj. μυστικός mysticus sup. hom.-mih. op. 2. 2. 149. цвѣтъ - stichir. -mat. 19. тайьно mysterium sup. 383. -на mysterium повѣдаѭ тайьнж sup. cf. тайна nsl. tajba negatio lex.
таилиште n. ταμεῖον promptuarium luc. 12. 3. -bulg.: male талищихъ op. 2. 1. 134.
таймичништь m. νόθος nothus op. 2. 2. 200. vost.-op. 267. laz. misc.-šaf. ioann. clim. danič. -ще slov.-novg. b. azbuk.
таймичништьнъ adj. nothi -но рожденнюе men.-mih. - отрокь misc.-šaf.
таимъ adj. secretus sborn. š.-gl. 47. слава -ма hom.-mih. врѣдь таимый великоү страсть творить, тако грѣси таимии sborn.: vere est part.

тайна f. μυστήριον mysterium, sacramentum cloz I. 48. 810. sup. chron. 1. 48. 76. свАтЪІМ тайнъи cloz I. 448. тайнъі ОМЖТНШЫ СА izv. 455. тайнѫѭ cloz I. 956. rum. тайнъ cf. тайнъ.

тайннкъ m. μύστης qui sacris est initiatus sbor. izv. 448. -ньн- men.-vuk. chrys.-lab.

тайно n. μυστήριον mysterium sup.

тайновѣдьць m. mysteriorum gnarus chrys.-lab. sabb. 137. 163.

тайноначѧлию n. mysteriis praesse men.-mih.

тайнописанию n. mysteria scribere ant.-hom.

тайнословьць m. mysteria dicens men.-belg.

тайнотворьць m. νυμφοστόλος sponsam ornans irm.

тайнъ adj. κεκρυμμένος absconditus ostrom. κρυπτός, κρύφιος abditus, secretus cloz I. 811. ant. antch. š.-gl. 66. sup. int. -на клѣть sabb. 128. тайный оудь μορίον παιδογόνιον, μορίον αἰδοῖον prol.-cip. mir. men.-vuk. тайный оудь дѣтородьнь prol.-mih. 169. окѣ лонѣ сь тайныимь оудомь dial.-šaf. тайныхь оудесехь prol.-mart. да бѫдеть милостыни твоѣ тайнѣ ἐν τῷ κρυπτῷ š.-gl. 51. въ тайнѣ ibid. chron. 1. 67. 81 102.

таиньство n. μυστήριον mysterium ant. sbor. ber. chrys.-duš.

таиньствовати -ствоуѭ -ствоуюши vb. mysteria facere typ.-chil.

таиньствьннкъ m. initiatus ber.

таиньствьнъ adj. μυστηριώδης mysticus isaak. int.

тайнѣ adv. clam sup.

тайписанию n. mysteria scribere ant.-hom.

таити, таѭ, таиши vb. κρύπτειν occultare pat.-mih. hom.-mih. men.-vuk. chron. ber. ziz. таить своює досаждение triod.-mih. 122. - сѧ sup. κρύπτεσθαι occultari cloz I. 329. λανθάνειν latere pyrg. adde chrys.-lab. таѭцаго сѧ šaf.-frag. 37. сѣнь таить се hom.-mih. 8. таить сѧ акы въ тьмѣ svjat. таити сѧ божиа ока tur. cf. таимъ nserb. taviś celare.

так-, unde потака, потаковьникъ etc. russ. потакнуть affirmare.

таканию n. cursus конь прнведе кръмимый и рништѫщть въ колесничьнѣмъ таканин sup. -нню дніаволю hom.-mih. 77. колесничьно - curriculum equorum sup. 446.

такарь m. tornator trigl.: adde -рный, -рство ibid.

такати -аѭ -аюши vb. ἐλαύνειν agere. такати колесницеѭ ἅρμα ἐλαύνειν greg.-naz. на конихъ - op. 2. 2. 11[illegible]. nsl. takati schieben; tačke curriculus trusilis habd.: nota тачющимь се творити men.-mih. 177.

тако adv. οὕτως sic ostrom. тако ми in iurando 1) cum nom.: тако ми бози sup. 54. тако ми христось sup. 54. тако ми твой полоучай sup. 77. [illegible] тако ми похвала ваша νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν šiš. 94. 2) cum gen.: тако ми бога par. тако ми брата моего frag.-serb. тако ми моего живота chron. 1. 55. 4. тако ми истины μὰ τὴν ἀλήθειαν chrys.-lab. men.-vuk. тако ми молитвы твоюю men.-mih. 192. тако ми силы великыхь богь prol.-mih. тако ми здравиа фараоны νὴ τὴν ὑγίειαν φαραώ gen. 42. 15. -pent.-mih. тако ми вашеѥ хвалы νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν hom.-mih. 3) cum acc.: тако ми богы sup. 2. 78. 119. тако ми великѫѭ богынѭ артемѫ sup. 168. croat. tako mi se majkom zvati pjesn.-hrv. 2. 3.

тәковообразьнъ adj. τοιουτότροπος talis antch.

таковъ pron. τοιοῦτος talis cloz I. 140. 51[illegible] sup. šiš. 248. бьдръ глаголеть сѧ таковый sborn. вь таковой тѣскотѣ юсмо ephr.-belg.: nota -вѣй: лоюми и инѣми таковѣйшими былии ἐκ σ[illegible]ατος καὶ ἑτέρων τοιούτων φαρμάκων men.-vuk.

таковъжде pron. τοιοῦτος talis men.-vuk. hom.-mih. georg. prol.-mart. krmč.-mih. prol.-rad. -воужде sg. d. alex.-mih. 6[illegible] -вымижде sabb. 83.

таковъсь pron. τοιοῦτος talis таковьсаи plur. accus. masc. cloz I. 104. cf. nsl. tak[illegible] et takšen.

таковьскъ pron. -вское explicatur p[illegible] шиичанъ ber. cf. тагашевъ.

такожде adv. ὡσαύτως eodem modo cloz I. 138. -же chron. οὕτως ita sup. šiš. 2[illegible] τὸ αὐτό šiš. 138. ὁμοίως eodem modo sup. hom.-mih. тако же жде svjat. εἶτα [illegible] sup. 351. 21.

такождестрадальнъ adj. ὁμοιοπαθής eadem patiens -жес- irm.

такози adv. ita nicod.

такъ pron. τοιοῦτος talis cloz II. 127. sup. antch.

такъжде pron. ὅμοιος aequalis sup. 2[illegible] hom.-mih. men.-mih. nom.-bulg. eph[illegible] sabb.-vindob. такыжде bus. 266. та-

цѣмжде образомь greg.-mon. инѣмь тацѣмьжде svjat.-mat. 10. ὅμοιος krmč.-mih. tazie fris.

таланъто n. talentum дроугѣй двѣ -те mat. 36. дъвѣ -нтѣ op. 2. 2. 299. -нто sup.

таланътоподобьнъ adj. talento similis -нт- vost. 1. 162.

таланътъ m. talentum ephr. тьмоѭ талан'тъ μυρίων ταλάντων ostrom. -нтъ sup. -нти sup. -н'тъ sup. -нтъ bus. 266. cyr. 2.

таланътьнъ adj. ταλάντων talentorum притъчѫ сиѭ талантьноуѭ svjat. -нтънъ sup.

талий m. θαλλός ramus virens мало ѳалий погоубикъ pat.-bulg. plur. gen. талий io.-sin. bis. pat.-mih. plur. acc. талиѥ pat. bis: de slavicitate huius vocabuli dubitari potest cf. tamen талиѥ.

талинъ m. mensura quaedam толико лѣть жить сь нами, и тькмо талинь пьшеницѫ творѣахомь ѥмоу pat.-mih. 26.

талишть m. obses glag. талиѣь mon.-serb.

талиꙗ f. rami virentes омочивь себѣ мало талиѥ плетоу пленицоу pat. наквасивь ѳалию оть ѳиникь βρέξας θαλλοὺς ἐκ φοινίκων prol.-rad. 90.

талиѥ n. rami krk. ter. ѥгда не достаноуть ти талиꙗ, приди вкоусить съ мною op. 2. 2. 274. vost.-op. 267, ubi per проутиѥ ѳиниково explicatur: russ. талъ salix cinerea.

талъ adj. liquidus trigl.

таль m. gen. тали obses nest. chron. 1. 54. 31; 134. 36. -proph. mat. 53. ꙗко црьскый бѣ таль, сирѣчь мира залогъ chronogr.-saec. xvi. serb. talac: adde талець nom. propr. chron. 1. 58. 23.

тальба f. obsidem esse пошлете въ талбоу alex.-vost.

тальникъ m. obses georg.-man.

тальчьство n. datio obsidum prol. имаше вь тальчьствѣ εἶχεν εἰς ὅμηρα pyrg.

тамо adv. ἐκεῖ illic ostrom. sup. chron. за много врѣме тамо прѣбыше prol.-cip. по тамо поити men.-vuk. не можеши болеѥ по тамо оть сего мѣста поити οὐ δύνασαι πλέον διελθεῖν τοῦ τόπου τούτου prol.-cip. nsl. tam; tamej rês. 60.

тамождe adv. illuc, in eundem locum pent.-mih. prol.-mart.

таможьникъ m. portitor -жн- op. 1. 51: e russ. таможенникъ.

тамошьнь adj. ὁ ἐκεῖ, ὁ ἐκεῖσε qui illic est men.-vuk. pat. dial. prol. int. prol.-cip. sabb. 193. -clim. -шьнѥмоу prol.-rad. тамошнꙗго царьствиа непрѣходное greg.-mon. 54.

таноура f. amuletum, ni fallimur: напиши се на таноуроу misc.-šaf. 151: nota таноурь patina danič. e germ.

таньць m. chorus š.-gl. 87. croat. tanac bulg. tanec; tancovodač milad. e germ.

тапаниѥ n. ναυαγία naufragium greg.-naz.

тапанъ adj. sensus ignotus: тапане парижи pl. acc. alex.-mih. 70.

тапати -аѭ -аѥши vb. ναυαγεῖν naufragium facere greg.-naz.

тарча f. scutum azbuk. alex. nsl. tarča scutum meg. cetra, clipeus lex. dolnji mlinski kamen, meta lex. pol. tarcza hd. tartsche e fz. targe, hoc ex ahd. zarge rand wack. 23. ztschr. 2. 54.

таръсъ m. ταρσός tarsus въ тарсѣ киликийстѣй holm. тарси, дамаски sg. l. strum.

таръсѣнинъ m. ταρσεύς tarsensis šiš. 18. -рс- strum.

тарътаръ m. τάρταρος tartarus men.-vuk. dioptr.-lab.

тарътарьскъ adj. tartari вь тарьтарьскоую геноу alex.-mih. 153.

таскосъ m. explicatur ѥзыкомь галатьскымь коль krmč.-mih. 375. b.: adde таскодроугьги 375. a. -дроугиги 375. b.

тата m. pater, in fontibus psl. non legitur bulg. tate milad. 24. tatko milad. 25. tejko verk. 16. serb. tata alb. tatъ rum. тать, тайкъ pater; тѣте frater natu maior scr. tâta.

татаринъ m. tatarus misc. chron. 1. 196. 197. 216 etc. per. 32. 33. -рове bus. 735. ꙗкиша сѧ татарове izv. 628: čech. tatarka magy. tatárka rum. татаркъ polygonum tataricum -рка sarmatis trigl.

татарьскъ adj. tataricus gram. 22. chron. 1. 207. 208.

татикъ adj. κλέπτης fur krmč. 272. krmč.-mih. ракы -кы bus. 646.

татинъ adj. poss. κλέπτου furis ant. antch. внидет клѧтва въ домъ татинъ и въ домъ ретиничь ant.-vost.

татица f. κλέπτρια femina furax prol. op. 2. 2. 94.

татрать f. tetras -тей pl. g. bus. 760. cf. тотрадь.

тать m. gen. -ти κλέπτης fur ostrom. sup. nom.-bulg. š.-gl. 67. chron. nom.-mik. 35. ber. sg. g. тати krmč.-mih. тате krmč.-mih. sg. d. тати krmč.-mih. pl. n. татиѥ prol.-mih. krmč.-mih. sabb. 212. -тие izv. 565. pl. g. татий bus. 111. krmč.-mih. гробны - misc.-šaf. nsl. tat:

nsl. te male tati na galge obêšajo, te velike za mizo posajajo lex. tatič lex. scr. stjêna et tâju fur Pott 2. 1. 227. celt. táid fur.
татьба f. κλέμμα, κλοπή furtum krmč.-mih. cloz I. 709. mat. 21. sborn. prol.-mih. izv. 8. 107. izv. 543. ant. pam. int. bus. 395. hom.-šaf. ber. misc. **татба** bus. 398. 480. **тадба** nov. tur. 95. **татьбою оукрадоше ме** κλοπῇ ἐκλάπην gen. 40. 15. -pent.-mih. **помышлаю на татьбоу и на разбой** dan. λήθη **татьбою се оутаила моужа своего** λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς pent.-mih. tatbe fris. tatua fris.
татьбина f. κλοπή, κλέμμα furtum sup. 30. kruš. pent.-mih. ber. tatbinah fris.
татьбица f. parvum furtum trigl.
татьбьно adv. furtim krmč.-mih.
татьбьнъ adj. κλοπῆς furti dial. triod.-mih. κλοπιμαῖος krmč. 117. krmč.-mih. int. **татьбьнии образи** krmč.-mih. 199.
татьскъ adj. furtivus georg. isaak.
татьскы adv. ἐπιβούλως insidiis hom.-mih.
татьство n. κλοπή furtum ant. psalt.-vuk.
таоуроскоудьскъ adj. tauroscythicus -**фьскь** prol.-mih. 238.
таоуръ m. taurus ier. 50. 11. -proph. mat. 50. e lat.
таха adv. forte ex. saepe chrys.-lab. **много грѣшнымь ѥкѡвомь, таха инокомь** op. 2. 1. 45. e gr. τάχα.
тачай adj. comp. ἐλάσσων deterior io. 2. 10. assem. **тачѣѥ** ev.-šiš. ev.-grig. kryl.-mat. 15. ev.-šiš. **тачеѥ** mat. 43. **възрастоша и оумножиша сѧ, и тачейша** (alius cod. **тачайше**) **бъіша** χυδαῖοι ἐγένοντο exod. 1. 7. -parem. 1270.
тачати -аѭ -аѥши vb. ἐλαύνειν agere -**колесницеѭ** ἅρμα ἐλαύνειν op. 2. 2. 80. cf. **такати**.
таче adv. εἶτα deinde, tum, postmodum sup. greg.-lab. hom.-mih. men.-mih. ex.-op. 2. 1. 18. bor. 7. chron. 1. 193. 242. 245. tur. ziz. ber. λοιπόν sup. 175. **ѩче - таче; ѥлико дьнь таче на горьшинноу градеаше** ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον προέβαινεν men.-mih. bulg. tače **таче тогнва ще да бъде** etc. tunc erit bulg.-lab. serb. tač ita stul.
тачѣй v. **тачай**.
таꙗние n. liquefieri, tabescere -**ниꙗ тѣла** sim. I. 25.
таꙗти, таѭ, таѥши vb. κρύπτειν abscondere; celare krk. **таемомоу божьствоу** bus. 436. **любодѣйство таѥмо** μοιχεία men.-mih. **любодѣйство таѥмо оть господина** greg.-lab. **сами то себѣ таѭще** men.-mih. 230. - **сѧ** λανθάνειν latere 2. reg. 4. 6. -kruš. adde pat. prol. **таѭштаадго сѧ** sup. 176.
таꙗти, таѭ, таѥши vb. διαλύεσθαι dissolvi prol.-mart. τήκεσθαι liquefieri hom.-mih. antch. proph. greg.-naz. kruš. triod. steph. ziz. **таѥмь** τηκόμενος men.-vuk.: nota **таѥмь изнемагаѥть** isaak. βρύειν emanare iac. 3. 11. -šiš. 190. - **сѧ** men.-leop. **гладемь таꙗти се** chrys.-lab. **камень таѥть се** chrys.-lab. **таѥши се вещьми** ἐντρυφᾷς ἡδέσι men.-vuk. nsl. nserb. ta nsl. taliti se prip. 4. dain 183. gr. τήκειν lat. tabere goth. thâvan thauen ahd. dawjan and. thâ curt. 1. 186. mey. I. 358.
таѥ adv. clam **о таѥ боудоущомоу дѣлоу** sabb.-typ. 21: vocabulum dubium.
таѥбьнѣ adv. clam leont. men.-mih.
таѥмь adv. clam - **творити** misc.-serb. cf. **тай**.
таѥньствиѥ n. mysterium glag. cf. **таин-**.
таѥньство n. mysterium glag. cf. **таин-**.
тволага f. δάμαλις iuvenca **тволагоу закла** op. 2. 2. 147.
тварогъ m. lac coagulatum trigl.
тварь f. δημιούργημα opus sup. cloz I. 556. hom.-mih. δημιουργία opus op. 2. 2. 289. ἔργον opus bon. κτίσις, κτίσμα creatio. res creata sup. cloz I. 570. greg.-naz. figmentum sup. γένεσις natura **лице твари своѥѥ въ зрьцалѣ** šiš. 186. γένος genus gen. 40. 17. -pent.-mih. ἐπιτήδευμα idolum **въ дарѣхъ вашихъ и въ твареихъ вашихъ** ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν iez. 20. 39. -vost. lev. 18. 3 -vost. κατασκευή structura **инака тварь зерновѣрцемъ** ἄλλη τῶν σπερμολόγων κατασκευή ex. ornatus vita-theod. adde **тварь, рекше бѣлота, чрьнота, роусость** svjat. **поеть вса тварь рожьство ти** izv. 439: nota **грѣхь есть еже тварь творить (-ти) комоу либо сьсѣдниноу или домоу** misc. 94.
тварьбьнъ adj. creationis **то что погаnыхъ младеньца или еретикы тваребною силою творить** krmč.-saec. xv.
тварьникъ m. sensus dubius: **всакь тварьникь да есть проклеть** misc. 94. **чародѣие, -ници, злодѣие** 109. cf. **тварь**: male **лицемѣра -ка** ὑποκριτὴς ποιημάτων op. 2. 2. 152.
тварьнъ adj. geneseos izv. 489. **кънигы тварнъіе** ex.-op. 2. 1. 7. **клопотъ тварьнъіхъ и стѣниевъ страхоующи сѧ** io.-clim.
тварьскъ adj. geneseos **тварь -ска** krmč.-mih. 360.

тварити -ырѫ -ыриши vb. διαπλάττειν formare **-рати** sup. 283. 1.
тварение n. consuetudo **-рен-** ber.
твой pron. σός tuus **твой** sg. d. f. cloz II. 107. sup. 248. 12. pruss. twais.
твойскъ adj. tuus trigl.
творитва f. ποιότης qualitas ex.-op. 2. 1. 29. 305.
творитво n. ποιότης qualitas op. 2. 2. 307. ex. 42. **творитво въздоушное** ποιότης τοῦ ἀέρος io.-dam. **противоу же оубо творитвоу земльномоу** io.-dam.
творитвьница f. quae operatur **любъі чюдесемъ творитвьницы** io.-clim.
творитвьнъ adj. ποιητικός creans op. 2. 2. 299. adde svjat.-mat. 8. op. 2. 2. 386. 401. **единъ годъ обоемоу се бъіше творитвенъ** εἷς καιρὸς ἀμφοτέρων τούτων ποιητικός cyr.-hier. **творитвенѣй винѣ** ἐν τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ io.-dam. **отьчь и сыновьнь доухъ вьсе творитвьнъ, вьсемоу творитвьноу, о творитвьнѣѣмь** svjat. ὁ κατὰ ποιότητα qualitatis **твори(т)вный** op. 2. 2. 305. **качьствѣ и о творитвѣнѣемъ** per. LXXXII.
творитель m. qui operatur men.-mih.
творительнъ adj. creans **творительна вьсего власть** hom.-mih. **сего ради плачь соугоубъ якоже грѣхоу гоубительно и съмѣрению творительно** io.-clim.
творити -рѭ -риши vb. ποιεῖν facere **плодь творимо и растимо** καρποφορούμενον šiš. 188. **творахоуть** krmč.-mih. 154. 320. **творахота** š.-gl. 82. **творьшаго** cloz I. 306. **творено пиво** greg.-naz. triod.-mih. 72. **творень** θετός adoptivus krmč.-mih. **творѧ своихъ вѣха въ ратные** karamz. 3. 95. **дроузии творяхоу яко на чоудь идетъ** chron.-novg. **творяхоуть е перевѣтъ дьржаще къ свѧтославоу** ev.-chron.-novg. **тъ творяаше дале ити** izv. 496. **вѧщьшѧ творити** προηγεῖσθαι antch. **творѧ гонезие** men.-buc. **крьвь творити** nomoc.-barb. **творѣхѫ ловление** chrys.-frag. **моукоу творити** σεμίδαλιν κατασκευάζειν krmč.-mih. **творити пакость** ἐπηρεάζειν antch. - **сѧ: яко сынъ божий творить сѧ** ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν ostrom. **твораше се гнѣваие** leont. **творяхоу сѧ въ коуплю идоуще** men.-leop. **тъ творяаше сѧ далече ити** αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι ostrom. **отроци съмыслѧтъ, а отьци сѧ на оубой творѧтъ, и младеньцѣ богословѧтъ, а отьци на бога сѧ творѧтъ** sup. 245. **они лѫками на оубиение на нь творяхѫ сѧ** sup. **творяше сѧ акъі нѣ на кое ороудие** svjat. nsl. tvorilo scutella casearea habd. torilce catillus lex. hölzerne schale vip. serb. tvorilo ambitus casei e cortice tiliae bulg. tvarog milad. 537. russ. твaporъ čech. tvaroh nserb. tvarog: cf. it. formaggio fz. formage a forma Diez, wörterb. 152: adde mhd. twarc nhd. quark, quae a verbo ahd. duëran mhd. twërn derivata putantur weig. 2. 441.
творитие n. ποιεῖν facere exod. 36. 3. -pent.-mih. ποίησις facere **оукоризнѣ -тье** cloz I. 99.
творитьнъ adj. formae ex. 152.
творъ m. habitus corporis **касандра низка, кроугоыатымъ лицемъ, чиста зѣло, моужескимъ творомъ** ex. 183. **творомь высокь тѣломь** prol.-rad. 67. θέσις adoptio op. 2. 2. 56. **сынъ оубо божий есть родомъ, а не творомъ** φύσει, καὶ οὐ θέσει cyr.-hier. κατάστασις conditio **очнымь творомь** τῶν ὀμμάτων καταστάσει cyr.-hier. ὑπόκρισις simulatio op. 2. 2. 199. **творомь** ἐπιπλάστως ficte op. 2. 2. 199. τύπος forma **творомь высокь** men.-vuk. adde **бъільнъіи творъ** dioptr. **творъ и оустроиение** dioptr. ποιότης qualitas op. 2. 2. 461: nota **роумяньствомъ творъ различенъ** τῇ τῶν χρωμάτων ποιᾷ etc. op. 2. 2. 461.
творьнъ adj. ποιητός factitius dial. ποιητικός faciens op. 2. 2. 40. γενητός naturalis op. 2. 2. 36. ἐπίπλαστος fictus **творно хожение** op. 2. 2. 199.
творьцевъ adj. poss. creatoris mir.
творьць m. δημιουργός opifex sup. op. 2. 2. 301. pat. sup. svjat. int. **немъічьно** (recte **немлъчьно**) **творьцю си въпьяаше** izv. 524. ποιητής auctor sup. men.-mih. per XXIII. mater. - **законоу** šiš. 56. - **словоу** šiš. 186. **творьць канономь** ποιητὴς τῶν κανόνων men.-vuk. **гѫсльнаго творьца** izv. 490. πλάστης creator cloz I. 599. κτίστης creator sup. adde 931. **идоломь творьць** krmč.-mih. **творць** cloz I. 267. **творъца** šaf.-frag. 37.
творьчь adj. poss. opificis ex. cloz I. 568. holm. **-че имѧ** izv. 459. **оле дивьна творьча сила** zap. 2. 2. 124. **творьча моудрость** ἡ δημιουργοῦ σοφία hom.-mih.
творьчьскъ adj. opificis per. LXXXII. prol.-mart. bus. 267. **творьчьстии образи** svjat.

творєниє n. facere **-рєн-** sup. kruš. ἐνέργεια efficacitas nest. 17. 20.
твръдило n. στερέωμα firmamentum gen. 39. 20. -ostrog.
твръдина f. firmitas mon.-serb.
твръдити -ждѫ -диши vb. στερεοῦν, στηρίζειν firmare ant. kruš. - **городъ** per. 98. **твръдяшє** š.-gl. 73. - **сѧ** greg.-lab.
твръдиꙗ f. firmamentum glag. cf. **твръжда.**
твръдо adv. ἑδραίως firmiter šiš. 81. adde sup. - **бити** misc.-šaf. **стражоу твръдо блюсти** prol.-mih. - **оузрѣти** dial.-šaf. **оуспє твєрдо** bus. 715. - **оуснѫти** par.
твръдоклънъ adj. qui duri oris est - **конь** alex.-mih. 12.
твръдолюбивъ adj. φιλόπονος laboriosus **твръд-** antch.: recte **троуд-.**
твръдонырьнъ adj. ὀχυρόπυργος firmis turribus munitus man. 123. **ꙗко градъ твръдоныреиъ** ὡς πόλιν ὀχυρόπυργον man.-vost.
твръдосръдьчьнъ adj. qui duro est corde.
твръдостаньно adv. solide **твєрдостанно** op. 2. 2. 238.
твръдостаньнъ adj. firmus glag.
твръдость f. soliditas triod. chrys.-lab. chron. diligentia sup.
твръдостьнъ adj. firmus misc.-šaf. glag.
твръдостьньство n. firmitas glag.
твръдостьнѣ adv. firmiter - **блюсти** men.-mih.
твръдооумиє n. τὸ εὔτονον firmitas prol.-rad. men.-vuk.
твръдочєлъ adj. elephas man. vost. 1. 340: proprie firmam habens frontem.
твръдошии adj. qui durae est cervicis men.-mih. 180. croat. tvrdovrat contumax verant.
твръдошь m. nom. proprium haeretici lit.-mih.
твръдъ adj. firmus; ἀσφαλής firmus hom.-mih. 23. κραταιός fortis mater. ἀκριβής certus hom.-mih. μόνιμος firmus sup. 303. adde chron. ἀήττητος invictus cloz I. 778. comparat. **твръждии** hom.-mih. proph. **твръдѣи** proph.: male **твръждѣи** hom.-mih. **градь єдинь твръдь** sabb. 105. nsl. tvrd spang. trden; trdnjava sicherstellung metl. cf. goth. thvast.
твръдъко m. nom. propr. haeretici lit.-mih.
твръдыни f. gen. **-ниꙗ** ὀχύρωμα munimentum psalt.-venet. ἀσφάλεια firmitas barl. **тємницю обрѣтохомъ затворєноу во всю твєрдынѭ** act. 5. 23. -vost.
твръдь f. firmamentum man. pat. ὀχυρά munimentum esai. 17. 3. -proph. ὀχύρωμα munimentum proph. **положилъ єси твєрдь єго страхъ** τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ psalt.-theod. ἀκρίβεια firmitas hom.-mih. adde glag. ber. ἀσφάλεια firmitas sup. **аще бы кто далъ зєрнца и камєнии драга, то нє бы ли всєю твєрдиѭ дєржалъ;** μετὰ πάσης ἀσφαλείας cyr.-hier. **вь твръдь** βεβαίως certo kruš. **въ твєрдь притѧжавшємоу** ἐ βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτήν lev. 25. 30. -vost. **въ твръдь** op. 2. 2. 304. **вь твръдь поставлꙗєть** hom.-mih.
твръдьствиє n. firmamentum **на .з. -мь твєрдєствии** izv. 658.
твръдьство n. firmamentum **на сєдмємь на нємьжє стоꙗхъ твєрдьствѣ** izv. 658.
твръдѣ adv. ἀσφαλῶς firmiter - **стрѣщи** šiš. 33. **вєдѣтє и твърдѣ** marc. 14. 44. -vost. - **сиꙗ подьємь** prol.-mart. diligenter sup. bulg. tvrъde valde milad. 171.
твръдѣль f. στερέωμα firmamentum sup. ὀχύρωμα munimentum georg. kruš. proph. pent.-mih. **раздроушєниє твєрдѣлємъ** πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων 2. cor. 10. 4. -vost.
твръдѣти -ѣѭ -ѣєши vb. durescere trigl.
твръжда f. ὀχύρωμα munimentum men.-vuk. prol.-rad. 82. firmitas **твєржа** ber. **твръћа** mon.-serb. **твръћава** mon.-serb. cf. **твръдиꙗ.**
твръждєниє n. firmatio ex.
тє conj. καί et georg. mon.-serb. **аштє тє бєсъмьр'тьна ѥ троица, то бєсъмьр'тьнъ ѥ и ѥдиный отъ троица** svjat. **тєрє** š.-gl. 100. gram. 138. 241 misc.-serb. chrys.-duš. 24. **тєрь** zap. 2. 2. 102. ecce bi detd nas ne zegresil. te vueki gemu be siti fris. tere fris. bulg. te verk. 1. 16. nsl. te tum.
тєбє pron. secundae pers. **за тѧ** ὑπὲρ σοῦ **на тѧ** ostrom.
тєбохъ m. nom. propr. - **богъ** bell.-troj. 6. **тєбоухъ** 26. **тєбоушъ** 9.
тєкигъ m. ζεύγμη lori genus op. 2. 2. 148: vocabulum obscurum.
тєждєвѣрьнъ adj. ὁμόπιστος qui eiusdem est fidei ant. 40. cf. **тєзъ-.**
тєз- v. **тьз-.**
тєзвитъ m. θεσβίτης thesbites **илиꙗ** - hom.-mih. 12.
тєзвитѣнинъ m. thesbites **дєзв-** bus. 71.
тєзиꙗь m. theseus - **витєзь** bell.-troj. 21.
тєк- rad. in fontt. pslov. non legitur nsl. teknoti; tečnost; kaj u tek ide habd. tekovit rib. tečen sapidus habd. tečno jesti prip. 214. goth. theihan ahd. dîhan proficere ags. theon curt. 1235.

тѥклинъ adj. ῥητίνης resinae prol. плче тѥклиннаго врѣмени πρὸς δὲ ῥητίνης ζέσιν prol.-vost.
тѥклъ f. ῥητίνη resina prol. 200. тѥклию вроущею полиꙗнъ скончѧ сѧ prol.-vost.
тѥкъ m. δρόμος cursus dial. тѥкомъ azbuk. par. тѥкомъ въ темницоу поиде, тѥкомъ въ скорѣ приидѥ, тѥкомъ въ гостинницоу прихѡдитъ vitae-sanct.-vost. nsl. tek meg. bulg. tekom milad. 50. 101. 169. serb. tjek živ. 18.
тѥкътоништь m. τέκτων faber antch. recte fal ri filius тѥкътен- ant. 72.
тѥкътоновъ adj. poss. fabri - сынъ nicol.
тѥкътонь adj. poss. fabri тектонь сынь nicol.
тѥкъча m. viator нищета ꙗко зъль тѥкъча ὥσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πενία prov. 6. 6. -triod.-mih. 78.
телес- v. тѣлес-.
телица f. δάμαλις vitula kruš. tur. 61. per. xxxiv. sup.
теличий adj. vitulinus trigl.
теличьнъ adj. vitulae попеломь -чънымъ посѣваѭшти greg.-naz.
тельць m. μόσχος vitulus hom.-mih. prol.-mart. ant. krmč. krmč.-mih. kruš. misc. š.-gl. 67. телецъ sup. hom. ber. aries in zodiaco š.-gl. 41. svjat.-op. 2. 2. 388. -лианъ bus. 165.
тельчеслонъ m. ferae genus телч- azbuk. alex.
тельчий adj. vituli int. trigl.
тельчина f. caro vituli alex.
тельчь adj. μόσχου vituli; μόσχων vitulorum šiš. 181. 225. strum. ant.-hom. kruš. телчи главѣ bus. 909. телчи op. 2. 2. 641. тельчоую vost. 1. 349.
тельчьнъ adj. vituli kruš.
телѣга f. δίφρος currus op. 2. 2. 75. оселъ подъ телѣгою подпрѧженъ izv. 4. 139. nsl. tolige pl. teležnik bulg. talêgъ; taligi milad. 169. 252. telengi verk. 10. 371. telingar verk. 10. 371. serb. teljiga, taljiga pol. telega rum. телѣгъ cisium magy. taliga, talyiga.
телѧ n. μόσχος vitulus antch. prol.-mih. bor. пѧтеро тѣлѧтъ да тѧжитъ въ тѣлѧти мѣсто exod. 2. 2. 1. -vost. scr. taruna, taluna zend tauruna arm. tharm.
тем- v. тьм-.
темель m. fundamentum до темела разори alex.-mih. 148. mon.-serb. bulg. temel croat. temelj -лионь; -лийство; -лити; -лить adj.; -лие; -льнь danič. gr. θεμέλιον.
темлѧыга f. capistrum ꙗки скотъ же темлыгою ex. 2. 1. 195. том- φορβεά capistrum op. 2. 2. 200: thema fortasse idem ac verbi томити cf. pol. ciemiężyć.
тенето v. тоното.
теното v. тоното
тенъта f. tentorium бѣла тента bell.-troj. 20. теньта georg.-šaf. 350. оки къ ꙗзъна творѧщиимъ оситлахоу, дроузии же къ шиющиимъ тентоу ὁ μὲν πρὸς βορσέα, ὁ δὲ πρὸς σκηνορράφον κατέλυον zlatostr. ngr. τέντα fz. tente it. tenda.
тепение n. percutere glag. nicol.
тепл- v. топл-.
тепръво adv. nunc теперво chron. 1. 43. xiii. russ. теперь cf. nsl. stoper.
тепсти v. тети.
тепъчий m. gen. -чиѩ magistratus quidam pat. krk. що моу ѥ оутесаль тепьчи chrys.-duš. 41. cf. danič.
терасъкъ v. трѣсъкъ.
тере v. те.
терекинъдъ m. τερέβινθος terebinthus -кинефъ bus. 121. pent.-mih.
терем- v. трѣм-.
териꙗкъ m. theriacum misc.-šaf. 155. килиа нека сь целимь териакомь alex.-mih. 195.
терменъ m. terminus glag.-saec. xvi.
терниꙗ v. трънлꙗ.
терижть quid sit, non assequimur: възыде иньгда тьйжде макарий оть скита вь терижть, и вниде вь гробиша спать. бѣшѧ же тоу кости еллиньскы ветхы pat.-mih. 38. възиде отьць макарие оть скита вь тернать, и вьниде вь жална спати pat.
теръ vel тера: sensus nobis ignotus: ожегь окращаж и теры раждигаѧ горѧще присно огорѣль есть огнемь pat.-mih. 8.
терь v. те.
терѣсхъ v. трѣсъкъ.
тесакъ m. semispathium trigl. теслакъ id. ibidem.
тесалоникий f. thessalonica вь -ки strum. cf. солоунъ.
тесаранъдапихъ m. quadraginta ulnarum тесаракондапихось м. -лакътьный сказаѥть се krmč.-mih. 372.
тесати -шѫ -шеши vb. caedere sup. 123. ant.-hom. glag. š.-gl. 71. сь мьчекы тесати тѣлеса prol.-mart. nsl. tesati rum. тешеск arm. tašel zend taš scr. takš gr. τέκτων ztschr. 6. 188; 7. 223; 8. 71.
тесель v. тесль.
тесла f. ἀξίνη securis ant.-hom. pat. 115.

pat.-mih. 165. σκέπαρνον ascia op. 2. 2. 460. proph. mat. 47. adde dioptr.-vost. dial.-šaf. men.-mih. **тесла и сръпъ** dioptr.-leop. **твою главоу теслою отъсѣчеть** izv. 529. **носифь теслоу поврьгь** men.-mih. nsl. tesla lex. meg. bulg. teslъ serb. tesla rum. **теслъ.**

тесница f. securis.

тесконосъ m. πελεκάν pelecanus deut. 14. 12. 18. -kruš. pent.-mih.

тесль m. faber **тесель** azbuk.

тесльство n. fabriars **тесельство** azbuk. alex.

тесла m. faber op. 2. 2. 142. pol. cieśla.

тести v. **тети.**

тесъ m. assula, asser trigl. **възми собракы тесы древа** izv. 649. **тесы древа** bor. xxi. **изкрахъ тесы древяныя** izv. 650.

тесьница f. asser -сн- trigl.

тета f. amita georg.-vost. hom.-mih. 135. š.-gl. 37. nonna leont. nsl. teta matertera lex. teca habd. tetič, tetična matruelis meg. tečič consobrinus habd. tečična consobrina habd. russ. dial. тятя soror; тёта, тётя lit. tetis väterchen; teta tante gr. τέττα väterchen scr. tâtas amicus čech. tata pater curt. 1. 191. cf. **тата.**

теталия f. thessalia sabb. 170.

тетегъ m. sensus ignotus: **повелѣ съставити тетегь свой** men.-mih. 115. **въсѣдьши въ тетегь свой** 116. **вьлѣзьши пелагия въ тетегь свой** 115.

тети, тепѫ, тепеши vb. τύπτειν ferire **тепоуще имь свѣсть** τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν 1. cor. 8. 12. šiš. 214. φραγελλοῦν flagellare **прѣдастъ исоуса тепъ** παρέδωκεν τὸν ἰησοῦν φραγελλώσας marc. xv. 15. -nor. μαστίζειν, μαστιγοῦν flagellare greg. -naz. **отъ нихъ оубиете и распьнете, и отъ нихъ тепете** μαστιγώσετε ostrom. **тепоуть и** μαστιγώσουσιν αὐτόν marc. 10. 34. -op. 1. 259. **тепемъ** part. op. 2. 1. 139. **тепе** io. 19. 1. -mat. 15. **тепете** matth. 23. 34. -nicol. **тести** pat.-mih. **теплъ ѧ еси, и не болѣшѧ** greg.-naz. **тепени быхомъ** greg.-naz. **жилами соухами нещадьно ты тепемъ и камениемь побиваемъ** men.-saec. xi. **на истиноу тепоуща се** hom.-mih. 19. **по чревоу тепемъ быстъ** holm. **тети жезлъмь** lavr. **сима тепенома** lavr. 60. tepechu fris. nsl. tepsti ferire; blaterare habd. - se vagari habd. tepec lanarius lex. volnotepec carminarius lex. tepež erro lex. tepežnica flagellatio lex. croat. tepav balbus russ.-dial. утепти occidere; потопъ supplosio pedis cf. gr. τύπτω et **тъпътати**, tępać, **тѫпъ.**

тѣтиша f. thetis bell.-troj. 30. 31.

тетрадь f. τετράς quaternio antch. sbor.-kir. 22. op. 2. 2. 433. bus. 389. **-рать** mat. 52. op. 2. 2. 214. **о калиграфѣ аще не храня добрѣ дьржить тетради; иже възметь чюжю тотрать** krmč.-saec. xiii. **тетрагь** danič.

тетрать v. **тетрадь.**

тетроеванъгелие n. quatuor evangelia.

тетроеванъгель m. quatuor evangelia -нг- gram. typ.-chil.

тетръ m. **еван(ъгел)не тетръ** tetraevangelium zap. 2. 2. 113. kryl.-mat. pag. 1?.

тетрѣвина f. phasiani caro pam. 191. **коуроптины и тетеревины** ἀτταγῆνος ἢ φασιανοῦ attagines et phasianos ev.-saec. xvi. **тетеревина** vost. 122. 379.

тетрѣвь m. gen. **-ви** φασιανός phasianus **ты же яси тетрѣви и гоуси и ерабн** σὺ μὲν τρώγεις φασιανοὺς καὶ ὄρνεις καὶ χῆνας zlatostr. **яси тетрави** chrys.-frag. 29. **тетеревь** sborn.-saec. xvi. **тетере** pl. n. vost. 2. 58. russ. тетеревъ, тетеря pol. cietrzew lit. tìtaras scr. tittiri perdix gr. τέτριξ, τέτραξ, τετράων lit. tetervas and. thirdr ztschr. 3. 52. curt. 1. 191.

тетря f. phasianus **тетерѧ** pl. n. izv. 548. **яси тетерѧ** izv. 550.

тетъка f. θεία amita prol.-mih. men.-mih. georg. sup. 101. krmč. krmč.-mih. misc.-šaf. **дъщерь стрыя или тьтъкы** krmč.-saec. xiii. **мала, голѣма** - misc.-šaf. **велика, большия, прѣбольшия** - krmč.-mih. **тетька по отьци, по матери** krmč.-mih. bulg. tetkъ.

тетъчинъ adj. poss. amitae krmč.-mih.

тефъ m. θεῖον sulphur pyrg. **θειάφη** f. pyrg. τέαφον pyrg. ἄσφαλτος bitumen pyrg. adde prol.

техънитовъ adj. poss. opificis mon.-serb.

технь f. ars **иноу технь оумѣеть** misc.-šaf. 136. gr. τέχνη.

теча m. cursor triod. 112. **наидеть тебѣ оубожие и нищета яко благъ теча** ant.-vost. fluxio trigl.

течение n. τὸ τρέχειν cursus sup. δρόμος cursus sup. cloz I. 562. io.-clim. - **гонити** hom.-mih. ῥεῦμα fluxus men.-vuk. hes. rivus sup. - **рѣчно** dial.-šaf. - **кръвьно** hom.-mih. adde ant. dial. proph. laz. prol.-mih. isaak. meth. 8. bus. 917. ex. op. 2. 1. 23. spec. III. dioptr. **быстро** - chrys.-lab. **окианово течение** prol.-rad. **прѣтьцѣмь се светое течение** triod.-mih. **горнее течение** izv. 668. **рѣкоу тоѭ ложемь течения раздѣляють сѧ**

svjat. троуднаа -нна sabb. 13. menstrua вь -нни соущи жєна nom.-mik. 40.

тєчлывъ adj. ἑταιρικός meretricius бысть плєсаниє дьщєрє тєчлавы ὄρχησις γίνεται ἑταιρικοῦ θυγατρίου prol.-mart. олє прєславноє чюдо, свѧтоую главоу ангєломъ говѣйноу сквьрнаꙗ н тєчлыва ношꙑшє дѣвица obich. прѣдътєчєвоу дьньсь главоу на блюдѣ принєсъ отъдасть бєстоуднъıй тѣчлꙑвѣ иродьꙗдѣ obich. дьщєри тьчлєкы prol. Ioannes baptista 29. aug. cf. germ. läufig.

тєчька f. quae fugit alex.

тєчьнъ adj. fluidus trigl.

тєчьць m. cursor sabb.-vindob.

тєшти, тєкѫ, тєчєши vb. τρέχειν currere ostrom. sup. šiš. 245. тєкоуть свѣщиꙗ prol.-rad. 49. καταδιώκειν persequi hom.-mih. противьныꙗ силы тєчахоу hom.-mih. 50. ῥεῖν fluere зємлю тєкоущоую млѣкомь и мєдомь γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι exod. 13. 5. -pent.-mih. чрѣвоу тєкоущоу κατασυρομένη τὴν γαστέρα men.-mih. διήκειν extendi тєкѫщє до самого царства кир никифора; καταφεύγειν confugere sup. 298. scaturire sup. 253. тьци sim. I. 11. pent.-mih. тьцѣмь, тьцѣтє sabb.-typ. izv. 632. тацитє š.-gl. 77. тєчашєта nov. тєкосвѣ š.-gl. 81. тєкоуць šaf.-frag. 31. тѣхъ bon. тѣшѫ bon. пєтръ въставъ тєчє къ гробоу izv. 495. тєчи оубо добрꙑй подьвигъ izv. 619. пьсъ тєкꙑй прѣтържє сѧ izv. 534. нозѣ тєчєтє proph. тєчахоу людиꙗ на позоръ bor. 12. прѣди жє тєчахоу tur. прилноувши подъ тєкоущимъ кораблємъ bus. 918. горамъ тєшти кроугомь sborn. воды тєкоуть greg.-mon. воды тєкоущєꙗ pent.-mih. рѣка тєчєть ephr. волга, ꙗжє тєцєть на востокъ въ часть симовоу izv. 670. гною сь кръвию тєкоущоу leont. тєчєстє очи мои (ubi rectius leges тєчєтє aor. pro тєкостѣ ostrom.) izv. 660. слово разоумомь тєкоуштєє sabb. 1. годоу мимо тєкоущоу men.-leop. nsl. tek stadium trub. fuga, cursus, fluxio teč f. anwelle; tečaj cardo lex. serb. teklić praecursor živ. 44. Bopp I. 77; 2. 77. Pott 2. 1. 294. 618.

ти conj. καί et sup. 28. 31. 65. 69. 99. 132 etc. op. 1. 19; 2. 1. 25. 27; 2. 2. 39. 280. 371. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-lab. prol.-vuk. men.-leop. hom.-mih. mat. 10. 50. leont. izv. 6. 278; 8. 110. izv. 546. 664. ex. krmč.-saec. xiii. vita-theod. bor. 20. 28. 55. per. xxxiii. xlviii. holm. vost. 1. 282. лакътъ сътл ти дъвоу дєсатоу; чєтыри дєсати ти дъва; хлѣбъ ѥдинъ тъчьѭ ѣдоуштє ти зємиѥ ти водоу; въ срєдоу ти въ пѧтъкъ svjat. аштє имамъ чл҃вка вѣрьна, ти ми пакость сътворить, ти нє могоу сѧ съ нимь съмирити sborn. ащє сихъ дѣлъ останємъ сѧ, ти възищємъ соупротивь тѣмъ всꙗко добродѣтєлиѥ izv. 544. ꙗжє гърсть моукы давъши ти коупи цр҃ство нєбєсноє izv. 547. дєвѧть дєсѧть ти шєсть ierem. 52. 23. -vost. лѣтомъ двѣма на дєсѧтма ти полоу per. xxii. δέ vero hom.-mih. 33. additur adverbiis како et тако: слꙑшитє, любимици, како ти имъ самъ богъ давъ законъ отъмѣтаєть izv. 700. тако ти и мꙑ нє можємъ сѧ остати норова того izv. 700: nota nsl anti, onti (cf. čech. ano) ontipa, bašti (cf. бъшь) kajti quia, kakti uti, kot (pro kakoti) uti, niti neque, nuti en (ubi ти forte pro тєбѣ) habd. not idem. metl. croat. iliti, nut serb. kakonoti, iliti, oliti živ. pruss. tît tum Pott 2. 1. 609.

тивєрий m. g. -риꙗ tiberius навадить на тє тивєрию hom.-mih. 157. -риосъ bus. 266.

тивириꙗтьскъ adj. tiberiadis -тско морє bus. 658.

тивоунъ v. тиоунъ.

тивоуртиѥ m. tiburtius men.-vuk. тивоутриѥ ibid.

тиганисати -аѭ -аѥши vb. sartagine frigere ꙗица -сана misc.-šaf. 158.

тиганъ m. τήγανον sartago pat.-šaf. 143. -нь gen. -ны prol.-cip. prol.-lab. prol.-mart. men.-vuk. serb. tigan, tiganj rum. тиганє russ. таганъ cf. гаганъ.

тигань v. тиганъ.

тигръ m. τίγρις tigris pent.-mih.

тигрьскъ adj. tigris sup.

тикати -аѭ -аѥши vb. εἰκονίζειν adsimulare грѣхы вьображаѥ тикаѥ вь лицѣ τὴν ἁμαρτίαν εἰκονίζουσα men.-vuk

тикра f. speculum филиппосъ творєць тикрѣ in margine зєрцалоу sbor.-kir. 16. cf. тикръ.

тикръ m. ἔσοπτρον speculum svjat.-op. 2. 2. 403.-vost. 2. 84. -op. 2. 2. 201. iac. 1. 23. -apost. vost. azbuk. тикъръ bon. акꙑ тикъръ обавивъши ὥσπερ ἔσοπτρον φανερωσάσης io.-clim. ꙗкожє въ тикърѣ видить къто свой образъ psalt.-int. -saec. xii. ꙗкожє кто глєдаѥ вь тикьрь, самъ

юсть себе видьць ephr.-belg. доброта юю ыкоже и тикорь сиыеть men.-mih. 350. magy. tükör. тъкръ: проповѣдания тыкре hom.-mih. 196. тыкъръ op. 2. 2. 28. тъкъръ божий нескврьньнъ greg.-naz. cf. тикра, тикрь.

тикрь m. speculum вь тикри зрѣть isaak. видимъ ныны тикорьмь въ притъчахъ βλέπομεν ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι 1. cor. 13. 12. -vost. сквозѣ тъкъръ greg.-naz. cf. тикра, тикръ.

тикъ m. ἔσοπτρον speculum бжди ти тикъ лазарь, и въ томъ самъ сѧ видѣвъ въстанию вѣроуй sup. 2 4. 2. cf. тикръ.

тимен- v. тимѣн-.

тими- v. тьми-.

тимодей m. timotheus -деоки šiš. 162. -дѣ sg. acc. antch.

тимодеовъ adj. poss. timothei men.-vuk.

тимпанъ m. τύμπανον tympanum -ны pl. i. zak.-serb. -нѣхъ bon. -ни биахѫ dial.-šaf.

тимѣние n. βόρβορος coenum hom.-mih. ἰλύς lutum 1. petr. 2. 22. -bulg. int. 92. chrys.-lab. ber. ziz. men.-buc. -мение prol.-lab. тьмѣние bon. ztschr. 4. 4. cf. тимѣно.

тимѣно n. ἰλύς lutum отъ брениѩ тимѣна ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος psalt.-int.-saec. xii. -менѣ š.-gl. 65. πηλός lutum sg. g. -мена psalt.-saec. xiii. -mat. 28. lat. temetum, temulentus ser. tim, stim humidum esse corss. -form. 435. cf. userb. tymeńca palus ἰλύς тъмѣна sg. g. bon.

тимѣньнъ adj. βορβόρου coeni men.-vuk.

тина f. βόρβορος lutum sup. 143. 391. vost. 2. 6. chrys.-lab. sim. I. 27. prol.-mih. georg. io.-sin. trêb. slov.-novg. a. clim. ber. ziz. int. отъ поточнъıѩ тинъı izv. 642. праздна ни тина ни кала pal.-saec. xvi. иереміиѩ въ тинѣ бѣ zlatostr. въ тинѣ грѣховьнѣй sborn. калити се вь тинѣ сластьнѣй sim. I. 27. оть ноужде и тины себе оставимь chrys.-lab. вь тиние на поути ichn. τέναγος vadum ѧже отъ рѣкы тинами оутврьждень greg.-naz. bulg. tinъ russ. тина cf. nsl. tonja palus; cf. тиниѩ.

тинавъ adj. luteus sup. 127. 10.

тинолюбивъ adj. φιλόυλος luti amans man. 45. доуша тинолюбивая имѣниомъ вънимаеть spec. 30.

тинь f. ἱμάς lorum бнющааго тиню op. 2. 1. 116. отъ бижщааго тиниѫ или жезломь proph.-hilf. 301. тин'ми бити его прилежьнѣ по вьсемоу тѣлоу izv. 482. на тины (тини) раскраıати men.-mih. 130. тини pl. n. sup. 133. 16.

тиньнъ adj. βορβόρου coeni sup. 348. калъ тинный vost. брьние -но.

тиньнъ adj. lori поıасы тиньны окрьстъ лѣдвий имоущи hom.-mih.

тиниѩ f. coenum chrys.-lab. pan. вь тинни валıати се chrys.-lab. тьна и смрадь men.-mih. bulg. tinja milad. 530. cf. тина.

тиниавъ adj. coenosus ber. cf. тинавъ.

типа f. sensus dubius: иматъ (сердце) родомъ жестокоу плоть, типами многообразными солежа сѧ ex.

типарь m. regula danič.

типарьнъ adj. typorum -рна книга par.

типизьць m. sensus ignotus: ти людие -ци нарицахоу се alex.-mih. 104.

типикъ m. typicum nom.-lab. nicod. zap. 2. 2. 102. typ.-chil. azbuk.

типъ m. typus типомь изобразити mir. типомь издати par.

тираньскъ adj. nom. proprii loci -ское мѣсто men.-vuk. до -скаго мѣста izv. 8. 153.

тирати -раѭ -раюши vb. fricare - крьпинами men.-leop.: rad. тр.

тировати -оуѭ -оуюши vb. manere. uti videtur: не смыхоу людье тировати въ домъхъ, нъ по полю живıахоуть chron.-novg.

тиронатъ m. tironatus вь чиноу глаголемѣ тиронатѣ prol.-mih. 139.

тиса f. πεύκη pinus подъ доубомъ или тисою ὑπὸ δρῦν ἢ πεύκην margar. op. 2. 2. 126. terebinthus glag. čech. tis magy. tisza taxus.

тисие n. coll. κέδροι cedri op. 1. 119. 199. vost. sub ıагнѧд zach. 11. 1. -proph. mat. 50. πεῦκαι pini ex.-op. 2. 1. 16. adde ex.

тиска f. compressio ber. serb. tiska čeljadi živ. 88.

тискати -штѫ -штеши vb. premere аки гоубе тищеме pal. 1494.

тискъ m. torcular alex.

тиснѫти -нѫ -неши vb. ἐξωθεῖν extrudere вь море - prol.-mart. nsl. tisnoti russ. тиснуть: nota croat. nud su pogani tisk uz varoš tabor postavili hung. oct. 53. cf. тѣскъ, тѣскъıнъ, тѣсьнъ.

тисовъ adj. κέδρων cedrorum op. 2. 2. 57. възыде къ востокѫ дъбри тисовыѩ τοῦ χειμάρρου κέδρων cyr.-hier. nsl. tisovo drevo larix habd.

тисъ m. taxus trigl. pol. cis taxus serb. tis pinus larix.

тисѣ adv. tranquille chrys.-lab.

титла f. τίτλος titulus mat. 38. ber. **горѣ надь вратьı титла написана** leont. **-льı** krmč.-mih. **сего титлоу** ev.-saec. xiv. **-ло** n. pan. **-ла** sg. g. leont. **сего тит'ла** ostrom. **-лъ: написа титла** ἔγραψε τίτλον š.-gl. 49. **сего же титла число** ibid. **титьль** cloz I. 686. hom.-mih. men.-mih. **тителъ** sof. bus. 389.

титло v. **титла**.

титлъ v. **титла**.

титоровъ adj. poss. fundatoris nom.-lab. serb. titor, titorka gr. κτήτωρ cf. **ктиторъ**.

титосъ m. titus bus. 267.

тиоунъ m. oeconomus chron. 1. 157. 173. 219. pam. 235. **тивоунъ** sbor.-kir. 51. 66. bus. 393. 655. 748. zap. 2. 2. 25. per. 84. 7. εὐνοῦχος eunuchus esth. 2. 3; 2. 14; 2. 15; 2. 21. -mat. 53. op. 1. 55. κουράτωρ krmč.-saec. xv: adde **не держи села близъ княжа села и тивоуна его** dan.-izv. 268. **аже оубьють тивоуна княжа** izv. 602. **начатъ казати тиоуньı, приставьникьı и слоугьı** vita-theod. 27. and. thiona servire.

тиоуньство n. oeconomi officium **что сътворю, яко господинъ мой отъемлеть отъ мене тиоуньство**; ev.-int.-saec. xvi.

тихнѫти -нѫ -нєши vb. quiescere trigl.

тихо adv. tranquille sup. chron. 1. 93. 8. **- насмеи се** alex.-mih. 78.

тиховати -хоуѭ -хоуєши vb. tranquille vivere pat.

тихоглаголаниє n. θωπεία adulatio prol.-mart.

тихожительникъ m. tranquille vivens. respondet gr. ληξίβιος prol.-rad. 138.

тихость f. ἱλαρότης hilaritas š.-gl. 88. ant. šiš. 67. domet. sim. II. 9. tranquillitas (maris) hom.-mih. **мирь и -** sabb. 219. γαλήνη, γαληνότης serenitas sup. **наша -** krmč.-mih. **сладкаа его очесь тихость** laz.-vuk. ἐπιείκεια modestia sup.

тихостьнъ adj. tranquillitatis sabb. 32. isaak. **тихостьна радость** pat.-mih.

тихота f. tranquillitas sup. hom.-mih. **емоуже дѣвица тихотѫ дасть завѣтрие рожьдши хса** vost. nom. propr. viri bon.-hes. 37.

тихъ adj. πρᾷος lenis hom.-mih. ἤπιος mitis hom.-mih. šiš. 171. adde sup. ἥσυχος tranquillus; γαληνός tranquillus hom.-mih. γαληνότατος per. LIII. ἱλαρός hilaris op. 2. 1. 149. men.-mih. εὔδιος serenus hom.-mih. mater. ἥμερος mitis šiš. 230. greg.-naz. **тихь погледа** (sic) ἥμερον βλέπων prol.-rad. 104. **съ тиха** io.-sin. **истиха** clam alex. **тихо море** hom.-mih. **тихоу сѫщѫ морю** antch. **тихо пристанище** hom.-mih. **тихоу соущю въздоухоу** ex. **- податель** sabb. 187. **- и веселъ** men.-leop. **по по тихоу не тоскомъ** bus. 628. **тихьıми весѣдами** bell.-troj. 13. **тихо се творе** hom.-mih. **- оумь** hom.-mih. **- оувѣть** hom.-mih. comparat. **тишай** ber. nsl. tih; utihnoti bulg. tihom govori; tihok vetъr milad. 334. tihok vardar milad. 181. tihko govoreše milad. 481. pruss. tusnan sg. acc.: adde lit. tỹkas cf. scr. tuš placari, gaudere.

тицаниє n. fluxus **митѣ тицаниє** παλίρροιαι ex.-op. 2. 1. 23.

тицати, тичѫ, тичєши vb. currere misc. **конь тиче** bulg.-lab. **тицати съ бѣсньıмъ псомъ** bell.-troj. 16. bulg. tikon tiče milad. 56.

тишати -аѭ -аєши vb. γαληνιάζειν tranquillum esse sup. 297. 4.

тишина f. γαλήνη tranquillitas ostrom. ant.-hom. sabb. 184. prol.-mart. ber. chron. 1. 9. 64. 91. 230. **- оума** krmč.-mih. **мирь и -** sabb.-typ. αὔρα aura **дъхнѫ -** man. ἄδεια securitas Muralt xxiii. πέλαγος pelagus **безь бращна трьми дьньми прѣплоуше егоньскоу тишиноу** men.-mih. portus sup. 405.

тишити -шѫ -шиши vb. quiescere facere trigl.

тиштати -штѫ -штиши vb. ἐρίζειν contendere op. 2. 2. 251. ant. 5. **съ могѫштьмъ тиштати сѧ** μετὰ δυναστοῦ ἐρίζειν antch. **о еже не тищати сѧ съ сильньıмъ** ant.-vost. premere **тиштааше** prol. **- сѧ: тищещимь се о столь многѣмь** men.-mih.

тиянинъ m. tyanensis **тиа -** chron. 1. 243.

тла v. **тло**.

тлака f. frohndienst, uti videtur: **дасть ю (дѣвицю) въ толокоу** per. 42. 27. nsl. tlaka bulg. tlъkъ russ. толока.

тлапити -плѭ -пиши vb. πραΰνειν mitigare sup. cf. goth. thlaqus mollis: rad. **тл**; cf. **оутолити** lit. tilti tacere gr. τέτληκα patiens sum.

тлапьно adv. nugando, uti coniicimus **- възглаголеть** frag.-serb. cf. nsl. tlapiti blaterare habd. tlapjenje garrulitas verant. serb. tlapnja somnia promiscua; basni i tlape živ. 167.

тлачити -чѫ -чиши vb. contundere.

тли v. **тло**.

тливъ adj. qui facile corrumpitur **богатьства тьлива** bus. 642.

тлнтєль m. qui corrumpit chrys.-lab. misc.-šaf.

тлнтєльнъ adj. ad corrumpendum aptus ioann.

тлнти -лѭ -лниши vb. διαφθείρειν, φθείρειν, ἀφανίζειν corrumpere int. chron. 1. 54. 9. **тлєщє** šiš. 94. **тьлѧштиимь** op 2. 2. 50. **тьлить** ostrom. **чєрвъ дрєво тлнтъ** dan.

тло n. ἔδαφος pavimentum ant. **по тьломъ** op. 2. 2. 40. **на тьла** χαμαί hom.-mih. **на тьлѣхъ** sup. 63. **на тлѣхъ** op. 1. 83. leont. **поплъзєнью отъ тьлъ** antch. **нє бъі възмоглъ лѫкав'ый врагъ, акъі въ ал'дъіѫ, тьлѣ** (humi, ni fallimur) **о кам'ыкъ того розбити сьвѣсть** sup. 404. 23. **на тьла** ἐπὶ τοὺς χόρτους matth. 14. 19. -op. 2. 2. 431. **тла** f. **тълахъ** op. 2. 2. 672. **тли** pl. **тлєхъ** men.-mih. 202. **врьжєть сѧ на тли** pat.-mih. 109. nsl. tlo pavimentum habd. tla solum kla hung. bulg. tlanik. klanik milad. croat. tlo verant. tle luč. serb. na tlima živ. 120. na tle 122. 152. potlen živ. 62. nserb. tla tenne ir. talam terra ir.-gl. 48. arm. tépi scr. tala solum beitr. 1. 369.

тлолѣганнє n. χαμευνία humi cubare **тьл**- zlatostr.

тлъкарь m. ἑρμηνεύς interpres **тълк**- zlatostr.

тлъкачь m. pilum **толк**- trigl.

тлъкновєннє n. pulsatio men.-mih.

тлъкнѫти -нѫ -нєши vb. κρούειν pulsare ostrom. sup. ant. isaak. pyrg. - **врата** men.-vuk. - **въ двєри** dial.-šaf. - **вь рєбра** sim. I. 25. **тлькновьшоу** izv. 492. **толк**- per. 61. chron. 1. 40. III; 163. VII.

тлъкованнє n. ἑρμηνεία interpretatio ioann. sup. typ.-chil. nom.-mik. hom.-mih. prol.-mart. op. 2. 2. 368. λύσις solutio vost. 2. 132. **тълк**- svjat.-vost.

тлъкователь m. interpres **никодима глаголомь тльковатєлѧ** glasn. 11. 163.

тлъковати -коуѭ -коуєши vb. ἑρμηνεύειν interpretari krmč.-mih. hom.-mih. men.-vuk. georg. prol. dial. hom.-mih. int. misc. lavr.-op. 17. bus. 909. misc.-šaf. **толк**- ber. - **сѧ** dial.-šaf. serb. tolkovati e russ.

тлъковъ adj. explicatus **апостола тол'коваго** op. 2. 2. 647. **толковоro** bus. 760.

тлъковьникъ m. interpres typ.-chil.

тлъкъ m. ἑρμηνεία interpretatio krmč. 34. nom.-mik. 123. glag. **толкъ** sbor.-kir. 30. **отъ палѣє съ тълкъмь** lavr.-op. 18. ἑρμηνεύς, ἑρμηνευτής interpres op. 1. 42. sup. 44. 45. men.-mih. 138. 230. krmč.-mih. 394. **тлькоу** sg. g. krmč.-mih. 173. lit. tulkôti ztschr. 11. 174.

тлъмачити -чѫ -чиши vb. interpretari glag. nsl. tolmačiti habd. tomačiti trub. tolmačevati trub. serb. tolmačiti, tomačiti

тлъмачь m. interpres glag. ioann. int. trigl. nsl. tolmač interpres meg. tolnač consilium habd. serb. tolmač pol. tłumacz magy. tolmács germ. dolmetsch.

тлъпа f. turba prol. 138. trigl. **тлъпа** pl. a. sup. 362. 27. - **бѣсовъ** men.-leop. clim. **тлъпы бѣсъ въ свинны посылааше** sup. 362. **толпа** tur. ber. chron. 1. 259. 260. 262. 263. χορός chorus .з **тълпъ** 2. reg. 6. 13. -vost.: adde **тльпами свѣтлами** men.-mih. 350.

тлъпъ m. pro **напъ**, errore, uti videtur: **толпа бѣгоуннва** antch.

тлъстиньнъ adj. crassus, uti videtur: **ризы -ны** men.-leop. 27.

тлъстобраздьнъ adj. λιπαροβώλαξ pinguem glebam (recte sulcum) habens mat.

тлъстость f. pinguedo men.-mih.

тлъстота f. pinguedo ant.-hom. nom.-bulg. misc. krmč.-mih. ὄγκος, ὄγκωσις tumor, moles pyrg. - **выпрошєння** hom.-mih.

тлъстотьнъ adj. παχύτερος pinguis men.-vuk. prol.-rad. **пищє .тльстотѣйшоу** pro -**шѧѧ очааше сє** τρυφῆς παχυτέρας ἀπείχετο prol.-rad.

тлъстъ adj. παχύς pinguis **жьзлъ толстъ** lavr.-op. 4. **истолста** alex. **и .г. столпы тонкы малы въ четырєхъ оуглєхъ и єдинъ тлъщий срєдѣ** cozm.-ind. **въ пъртѣхъ тълщєє възимаєть** izv. 616. nsl. tolst; tolst f. trub. tolstina lex. tolščava lex. drev. tust.

тлъстѣти -ѣѭ -ѣєши vb. pinguscere.

тлъцаннє n. pulsatio.

тлъцати -аѭ -аєши vb. κρούειν pulsare cant.-cant. 5. 2. pat. - **вь двьри** hom.-mih. 171. **тльцахоу вь двьри** men.-mih. **тълцай дългоτьрпѣнием; тълцающоумоу отъврзєть сѧ** io.-clim τρίβειν terere **тлъцахоу въ прєстраинахъ** num. 11. 8. -vost.

тлъчєннє n. pulsatio krmč. 274. - **чєли** krmč.-mih. 208.

тлъшта f. πάχος pinguedo bon. bulg. pam **толща** ber. **ѩко тлъщѧ зємьнаѩ** ὡσεὶ πάχος γῆς psalt.-int.-saec. xii. nsl. tušč habd.: nota **оу тльщи македонийскаго рота** alex.-mih.

тльнъ adj. φθαρτός corruptibilis **тльнъ**

съвькоупление тьльно падение hom.-mih. 169. чжвьствьнъ ли е рай или разоумьнъ; тьльнъ или нетьльнъ; svjat. тьльно тѣло отжжьчаеть доуши svjat.

тлѣние n. φθορά, διαφθορά corruptio hom.-mih. greg.-mon. izv. 661. chron. 1. 17. 13. тьл- sup. 387. adde 125. 248. 389.

тлѣньнъ adj. φθαρτός corruptibilis pat. ant. chron. bus. 56. како покажю нетьльна принимъшаагo тьлѣньно естьство; io.-clim. на тлѣнная влечетъ сѧ bus. 553. - мирь hom.-mih. тьл- sup. 40. 68. 189. 362. тьлѣньная слава zap. 2. 2. 123.

тлѣти -ѣѭ -ѣеши vb. corrumpi sup. 187. krmč.-mih. тлѣюштая men.-mih. прѣдъ тьлѣюштиимь кнѧзьмь sborn. поганьство тьлѣемо соуще и врѣменьно възненавидѣ izv. 544. нетлѣѭщь и невѧдоуще обѣщаньи ἀφθάρτων καὶ ἀμαράντων εὐαγγελιῶν antch. не видить тлеющихъ φθαρτά pal. 1494. тълѣемъ part. sup. 67. 19.

тлѣшти, тлъкѫ, тлъчеши vb. κρούειν pulsare ostrom. sup. 78. 398. isaak. тлъкѫщоуоумоу, тълъкѫщоуоумоу ostrom. тлькоущомоу отврьзеть се sabb.-vindob. 150. - вь двьри greg.-lab. strum. - двьри, двьрь dioptr. право есть намъ тьлѣщи въ двери милосрдья ephr.-vost. - въ стѣноу vost 1. 109. челомь - men.-mih. 201. тльчень орахь trêb. 106. - чело frontem dare in parietem lex. τρίβειν тльчалахоу greg.-lab. тльчахоу pent.-mih. толощи mat. тлъщи ev.-buc. - сѧ bus. 486. nsl. tlêči, tolči, tolčem; tukač habd. kuč stössel bulg. tъlk vb. milad. 536. croat. tlići, telčem Velja russ. толкнуть cf lit. tilkti zahm werden.

тлѧ f. φθορά corruptio hom.-mih. тѣло тли непричестьно men.-vuk. тли непричѫстень chrys.-frag. сѣеть се вь тлю chrys.-lab. вь тлю отидоше chrys.-lab. тьлѧ ostrom. λύμη noxa men.-vuk. noxa prol.-mart. σής tinea ant. тьлѧ ostrom. βρῶσις erosio тьлѧ ostrom. cf. lat. teredo gr. τερεδών.

тлѧ f. ἔδαφος pavimentum повьржe сѧ на тьлѧхъ εἰς τὸ ἔδαφος zlatostr. виждь тьлѧ τὸ ἔδαφος dan. 14. 19. -vost. на тлѧ повержeнноу быти ἐπ' ἐδάφους ἐρρῖφθαι psalt.-theod. на тьлѧ повьр'женоу быти izv. 480. сѣдоша на тьлѧхъ antch.

тлѥтворивъ adj. φθοροποιός perniciosus antch.

тлѥтворимъ adj. perniciosus int. 11.

тлѥтворьникъ m. perniciosus chrys.-lab.

тлѥтворьнъ adj. φθοροποιός perniciosus ant. io.-sin. chrys.-lab. azbuk. chrys.-frag. львь - isaak.

то conj. 1) καί et sup. 173. 174. 175 etc. ant. то кто слѣпъ, нъ раби мои; καὶ τίς τυφλός etc. esai. 42. 19. -vost. 2) οὐκοῦν itaque sup. 223. ergo sup. 105. 116. 3) in apodosi: аште своеѩ вѣры не съхрани, то ни нашеѩ иматъ съхранити sup. 48. то аще есть господь въ насъ, то въскоую ны обрѣтоша вьсѧ злаа си; то гдѣ соуть чюдеса его; iudic. 6. 13. -op. 1. 25. аще не послоушаетъ тебе, то въсади въ поуто prol.-vost. аще пастоуха поиметь, то пѣсниввць створить greg.-naz.: nota иже не иметъ вѣры, то осѫжденъ бѫдетъ assem. идѣже тое охь, то тоу ѥвѣ болѣзнь доуши hom.-mih. 4) то же et sup. 175. 238. 296. διὰ τοῦτο sup. 307. adde но ли къ старости то же сѧ постригоу pam. 17. такъ обычай имѣяше свѧтополкъ, коли идяше на войноу или инамо, но ли поклонивъ сѧ оу гроба деодосьева и молитвоу взeмъ оу игоумена тоу соущаго, то же идяше на поуть свой lavr. 95. 5) то же и: то же и вь поустыни sabb. 38. 6) то и: то и тако не бѣ καὶ οὐδὲ οὕτως ἦν ostrom. 7) то или: то или мало та есть καὶ εἰ μικρόν ἐστι vost. то или не отъврьзеши; vita-theod. 8) то како: то како юже τί οὖν sup. 62. то како есть изелъ ex.-op. 2. 1. 27. πῶς op. 2. 2. 24. 9) то къде: то гдѣ есть землѧ ваша; то тамо ли есть; chron. 10) то ни: ниже пищоу, то ни храминоу мѣняше οὔτε τὴν τροφήν, οὔτε τὴν οἴκησιν ἤμειφε prol.-rad. 136. 11) то обаче men.-mih. 12) и то: питие вода и то вь мѣроу prol.-rad. 128. 13) и то же: и то же по скѫдоу idque sup. 129. 14) тото op. 2. 2. 305. еже онъ искоусить, тото (τοῦτο) богови годѣ есть op. 2. 2. 263. тотыѩ pl. a. sup. кой то rel. bell.-troj. tose fris. pro тъ chron. 1. 77. 28. cf. 45. 23; 47. 10; 49. 17; 77. 29; 50. 19. serb. to li si vero živ. 76. 90.

тоболъць m. saccus alex.-mih. 87. adde ber. danič. -лчикъ danič. nsl. tobolec köcher des mähers metl. serb. tobolac; tobočić mik.

тоболы f. per пища explicat azbuk.

товаринъ m. ὑποζύγιον asinus exod. 23. 5. -kruš.

товаръ m. onus mon.-serb. merx, facultates ex. 180. men.-leop. vost. I. 324. 456. 10. izv. 602. 636. 637. per. 52. 65; 93. 25. chron. 1. 52. 131. 139. 143. 144. 150. 165 etc. bus. 351. 398. 719. domet. - **возити** prol.-mart. **тисоущоу товарь злата** alex.-mih. 129. - **масла** chrys.-duš. 27. 43. - **пшеница** par. **дасть вьсе товары** nom.-barb. **жито да носе и товарь** chrys.-duš. 49. **да товара бы емоу добывалъ много** sbor.-kir. 66. **своего дѣлы товара** karamz. 2. 327. **свой тъваръ дасть въ дългъ** izv. 600. **гостинъый тъваръ дасть** izv. 601. **еси товаръ оу нихъ отъялъ силою и неправдою** izv. 633. **инъіхъ людий товаръ бълъ тоу, то тъ и то поималъ еси** izv. 634. **съ воловы на колѣхъ товарь возяща** men.-buc. nsl. tovor onus trub. clitella habd. tovoriti lex. konj tovorni clitellarius habd. tovornik crell. 15. clitellarius lex. säumer, weinhändler; agaso lex. tovorničko sedlo lex. bulg. tovar milad. 55. 349. verk. 41. 131. 174. croat. tovarac asellus luč. tovarnik agaso verant. serb. tovar onus iumenti; asinus mik. tovarčić asellus mik. russ. товаръ facultates magy. tárnok tavernicus rum. **тарницъ** clitellae turc. tovar.

товарищь m. socius **отъ -рища немилосерда** sbor.-kir. 45. **-рыщь** chron. 1. 52. xiv. **-ришь** commilito glag. nsl. tovaruš socius meg. habd. tovariš trub. dain. tivaris hung. tovarih rês. 38. croat. tovariš verant. tovaruš hung. magy. társ socius.

тогда adv. τότε tunc ostrom. sup. cloz I. 49. 214. 413. 500. II. 92. 136. š.-gl. 46. 50. 63. 88. bon. **оть** - men.-vuk. prol.-mart. chron. **въ тогда** greg.-naz. bulg. toga; togazi; togava milad. 101. 165. togi, togizi cf. **тъгда**.

тогдашьнь adj. ὁ τότε qui tunc erat ioann. šiš. 203. men.-vuk. prol.-mart. dioptr.

тогдъі adv. tum iv.-mih. izv. 633. 684. chron. 1. 144. 145. 146. 201.

тоговъ adj. ἐκείνου illius barl. georg. triod. ioann. bon. misc. 9. man. men.-vuk. men.-mih. chrys.-frag. greg.-mon. op. 2. 2. 8. 96. 476. danič. **о тоговѣ обрѣтении** ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀνευρέσει barl. 69. **тогова работа** ichn. **тоговыи моудрьствовавшихъ; тоговѣмъ повелѣние(мъ)** izv. 5. 209. **-вѣхъ списаний** op. 2. 2. 8.

тогождьство v. **тождьство**.

тоговъжде pron. eius **тоговажде чины** τῆς αὐτοῦ τάξεως prol.-rad. 127.

тогы adv. τότε tum bell.-troj. 8. bulg. togi.

тождевѣрьникъ m. ὁμόπιστος eiusdem fidei antch.

тождедьневьнъ adj. αὐθημερινός eiusdem diei iob 7. 1. op. 2. 1. 56.

тождеземльць m. qui eiusdem regionis est - **вашь** hom.-mih. 34.

тождеименитъ adj. ὁμώνυμος cognominis sup.

тождеименние n. ὁμωνυμία nominis aequalitas sup.

тождеименьнъ adj. cognominis ex.

тожделѣтъ adj. ἐνιαύσιος unius anni **агнець тожелѣтъ** iez. 46. 13. -proph. mat. 50.

тождемогы adj. aeque potens ex.: rectius separabis **тожде а могы**.

тождемоштьнъ adj. aeque potens ex.

тождеплеменьникъ m. eiusdem gentis antch.

тождеплеменьнъ adj. eiusdem gentis hom.-mih. 139. gr. ὁμόφυλος.

тождерастьнъ adj. aequalis **-ростьна хвж жрьтвж** greg.-naz.

тождерождение n. idem genus **тоуждесup.** 375. 15.

тождеродьнъ adj. eiusdem gentis int. 242.

тождестрастьнъ adj. ὁμοιοπαθής eadem patiens **вѣ тожестрастьна есвѣ вамъ члвка**, ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι act. 14. 15. -vost.

тождие n. ταὐτότης res eadem **коупьномыслиы ради или сжщьнааго тождиы** διὰ τὴν ὁμόνοιαν ἢ τὴν τῆς οὐσίας ταὐτότητα greg.-naz.

тождьство n. aequalitas svjat. ex. **тожьство** op. 2. 2. 366. svjat.-mat. 5. **тогождьство** dioptr.-lab.

тождьствовати -воуж -воуеши vb. idem valere chrys.-lab.

туземльць m. αὐτόχθων indigena exod. 12. 19. -pent.-mih. iez. 47. 22. -vost. adde laz.-vuk. krmč.-mih. cyr. 4. meth. 9. **-мьць** pent.-mih. adde pat.-mih. zis. ber. vost. 1. 179.

тоземьчинъ m. αὐτόχθων indigena **приходъ же и тоземъцинъ** ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων ies. nav. 8. 33.

той pro **то**: **въ той же врѣмя** ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ sup. 141. 21. cf. **и**.

тойдоньца conj. ἐπειδή quoniam sup. 390. 12: vocabulum obscurum.

тойжде adv. ἔνθα ibi да єли - sup. 281. 7.
тойци adv. illico vel tum, ui fallimur: пождми (sic) мало, да тойци виждоу те men.-mih. 3. тойци по свѧтѣй литоурьгии μᾶλλον μετὰ τὴν λειτουργίαν ephr.-vost. cf. сейци.
токарь m. tornator trigl.
тократъ adv. ἀρτίως recens тократъ излѣзъ отъ трапезы ἀρτίως ἐξελθών cyr.-hier. тократъ оумершоу io.-dam. πρὸ βραχέως paulo ante sup. 173. πρὸ μικροῦ nuper sup 313.
токъ m. ῥεῦμα, ῥύσις fluxus prol.-rad. ostrom. абие ста токь крьви ἔστη ἡ ῥύσις nicol. νᾶμα fluentum цѣльбоносныѥ токы ἰαματοφόρα νάματα prol.-mart. неоудрьжимыхъ сльзь токы steph. adde izv. 440. cursus danič. ληνός torcular iudic. 6. 11. -kruš. vost. 2. 104. συρμάς floccus man. 56. ἅλων area потакати токъ колесницею πατεῖν ἅλωνα ἐν ἁμάξαις esai. 25. 10. -proph. потакають тъкъ esai. 25 10. -vost. 2. 83. сльзьнь токь prol.-mart. токь крьвьнь prol. pyrg. prol.-mart. sup. 97. pent.-mih. iudic. 6. 37. -kruš. theca ber. bus. 122. nsl. tok fluxus dain. 18. krvotok dain. corytus lex. tok riba huso habd. bulg. točkъ canalis milad. 536. serb. točak ulja živ. 185. točka krvi živ. 192. theca habd. tok od sablje prip. 66. slk. tok pro holohumňica, holovňa pov. 1. 10.
токъ m. τόκος usura расты дають златьныѥ, рекьше токь τόκους παρέχει τοῦ χρυσίου men.-mih. 240. e gr.
тола adv. tum habes cum по, до mon.-serb.
толи conj. tum толи видиши больша соуща илию, ѥльмаже и сь нѣхъ пророкь hom.-mih. 134. аще кто отъ бѣлоризець женоу имъй, толи съ чюжею блоудъ створить; аще кто помыслить на чюжю женоу, толи не можеть съгрѣшити съ нею; аще которая жена блоудъ створьши, толи проказить отроча въ собѣ krmč.-saec. XIII. оли мене прободъше толи мой господинъ izv. 508. cf. sup. 311. 29. отъ толи ἐκ τότε ab illo tempore sup. greg.-lab. krmč. 50. pat. sabb. 31. cyr. 23. до толи chrys -frag. greg.-mon. dial.-šaf. greg.-lab. tantopere ant.-hom. leont. danič. nsl. potli prip. 125. potlam habd. prip. 7. по тола mon.-serb. 46. 9. cf. толѣ; толи бониши се сьмрьти men.-mih. 203.
толижде adv. toties трепетною роукою четырищи замахноувь мьчемь и толижде светого поразивъ cf. -жди.
толижди adv. toties pat. -ды par.
толикажди adv. toties ioann.
толикашти adv. toties io.-dam.
толико adv. tantopere sup.
толикождъı adv. toties trigl. alex.
толикошти adv. toties ber. trigl. alex.
толикъ pron. 1) τοσοῦτος tantus adiectivi vim habet prol. по толицѣ оучении μετὰ τὴν τοσαύτην διδασκαλίαν cloz II. 41. толикыѥ смрьти τηλικοῦτος šiš. 140. соуща го въ толицѣ бѣдѣ izv. 549. оусрамль се при толицѣ множьствѣ клирикь leont. вь толицѣ нестатьцѣ ἐν τοιαύτῃ σπάνει hom.-mih. вь толицѣмь пльцѣ men.-mih. о толицѣ дарѣ hom.-mih. толика врѣмене krmč.-mih. на толицѣ врѣмени водоу носе prol.-mih. 149; plurali numero etiam tot significare videtur: толицѣмъ напастьмъ svjat. поклонъмь толикъмь izv. 614. толицѣми искоушающа зракы izv. 614. толицѣмь чюдесемь здѣтель сьı hom.-mih. толикыхъ же честий петь да приложить кь немоу πενταπλοῦν τοῦτο κατατιθέναι krmč.-mih. 2) tot substantivi vim habens cum gen. iungitur: хлѣбъ толико, (ѩкоже) насытити народа толико ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον ostrom. толикоу чюдесь вина бысть τῶν τοσούτων θαυμάτων παραίτιον hom.-mih. дрѣво толикоу чюдесъ бѣ вина cloz I. 613. толикоу доушь bor. 15. по толицѣ лѣть μετὰ τοσοῦτον χρόνον šiš. 176. 3) sine substantivo adhibetur: до толика tamdiu dial.-šaf. по толикоу κατὰ τοσοῦτον šiš. 178. по ѥликоуже питають се вьноутрьшниѥ младе, по толикоу и прилогъ сльзамь бываѥть isaak. еще двое толико да вьздадоу misc.-šaf. вь толицѣ молитвоу сьврьшають krmč.-mih. 261. на толица село отьдаста strum. additur и: толикой gl.-š. 16. толикой множьство его alex.-mih. 179.
толикъжде pron. tantus sup. krmč.-mih. нѣхъ толикож(д)е лѣть ibid. толикажде би насладиль се блаженьства hom.-mih.; male pro толи: преже тѣло сътвори, толикоже доушю съдѣлавъ вложи sborn.-saec. XVI.
толити -лѭ -лиши vb. placare, compescere domet. alex. typ.-chil. greg.-lab. men.-mih. typ.-šaf. 193. typ.-chil. men.-leop. сльзами толешти ихъ alex.-mih. 173.

малодоушныѥ толе sabb.-typ. 43. за дроугаго приѥтиѥ вьсѣхъ толита sabb. 39. nsl. toliti dête croat. toliti luč. hung. serb. tutoliti živ. potutoljeno clam živ. 35. rum. потолеск extinguere goth. thulan ἀνέχεσθαι tolerare ahd. doljan, dolen ags. tholjan and. thola ztschr. 1. 325; 7. 47. 336. 337: rad. тл, тр.

толишти adv. τοσαυτάκις toties krmč.-mih. толищь pat.-šaf. 77.

толоу adv. tum habes cum до danič.

толь adv. οὕτως tam sup. 331. adde 80. tantopere sup. ant.-hom. толь далече proph. толь моудри zlatostr. пьсы толь хытро изоучьше izv. 534. вьси бъіша иноплошь толь моудри были izv. 534.

тольма adv. τοσοῦτον tantopere pat. hom.-šaf. bus. 291. š.-gl. 63. тольма доити доуше εἰς τοσοῦτον καθικέσθαι ψυχῆς hom.-mih. 30. тольма се отьдалить достойнѣ похвалити, ѥльмаже ѥсть разно землꙗ отъ небесе hom.-mih. 133. ратию тольма пекоуть се men.-mih. кто сѧ нъіне толма печеть овьцами х҃овами, ѥлмаже сѧ печааше ныковъ овьцами тьстьныими; zlatostr. тольма се ꙗвить больши и вышьши, ѥльмиже небо землѥ hom.-mih. 133. тольма азь ѥсмь блаженаго иоаньна хоуждьши, ѥльмаже источникь широкаго морꙗ или рѣчица хоуда противоу великѣй рѣцѣ greg.-lab. οὕτως ita sup. 277. 282. 284. ѥлмаже - толма же ὅσον - τόσον sup. 275. толма - ѥлмиже sup. 322.

тольми adv. τοσοῦτον tantopere ant. sup. 231. men.-vuk. hom.-mih. cloz I. 163. izv. 533. тольми бѣаше свѧтъ izv. 425.

тольмѣ adv. τοσοῦτον tantopere isaak. prol.-mih.

толѣ adv. τοσοῦτον tantopere ant.-hom. отъ толѣ ἐκ τότε ab illo tempore cloz I. 427. sup. izv. 479. barl. io.-clim. отъ толѣ ны тъмълыгою доброизвѣстьнѣ творитъ ἐκεῖθεν ἡμᾶς φορβαιᾷ εὐλόγῳ ἀποσύραι io.-clim. отъ толꙗ lavr.-op. 16. отъ толѣ inde per. до толѣ sup. dial.-šaf. vost. 1. 47. до толе izv. 602. до тле alex.-mih. 101. до тлай mon.-serb. до тлези chrys.-duš. 40. de spatio отъ толе sbor.-kir. 3. nsl. dotle trub. dotler; potlej, potler croat. potole.

толꙑга v. тоꙑга.

томитель m. τύραννος tyrannus sup. sbor. triod. io.-sin. svjat.-mat. 9. greg.-mon. 88. ber.

томитель adj. tyranni sup. 164.

томительница f. quae vexat io.-sin.

томительнъ adj. tyrannicus triod. bus. 391. chrys.-lab.

томительнѣ adv. vexando.

томительство n. τυραννία tyrannis ioann. ber. ok. 57.

томительствовати -воуѭ -воуѥши vb. vexare chrys.-lab.

томителѥвъ adj. poss. tyranni men.-leop.

томити -млѭ -миши vb. καταρρομβεύειν circumagere; κατατρύχειν vexare men.-vuk. prol.-rad. αἰκίζειν affligere men.-vuk. ὑπονύσσειν vexare; τυραννεῖν vexare nest. 17. 4. adde prol. prol.-cip. proph. ber. chron. 1. 73. 172. δαμάζειν domare op. 2. 1. 160. - оузами hom.-mih. томимь бѣсомь sim. I. 20. вь главоу томими соуть misc.-šaf. 17. мьчемь да томимь боудеть misc.-šaf. роубы острыими пльть томѣше prol.-rad. 34. ништаꙗ томѧште svjat. члвкъ томимъ отъ мысли sborn. томити плъть свою страстми и моуками izv. 544. не томими ли ѥсмы на вскъ дьнь отъ поганъ; izv. 675. βασανίζειν excruciare томьꙗше sup. пльть томлꙗше men.-vuk. - сѧ op. 2. 1. 160. зимою - dioptr. крайнѥ - misc.-šaf. не томи сѧ гнѣвъмь izv. 432. страданьи томꙗще сѧ izv. 642. nsl. tomljati. temljati circumagere ztschr. 3. 352. mey. 1. 410.

томлъіга v. темлъіга.

томлѥниѥ n. τιμωρία poena hom.-mih. sbor. pat. prol. ioann. prol.-vuk. isaak. clim. misc.-šaf. greg.-mon. - нанести - наносити misc.-šaf. - навести hom.-mih. много томлениꙗ приѥмь svetk. -млѣниѥ svjat. -мениѥ svjat. sup. -мьѥниѥ sup.

томьнъ adj. fatigatus trigl.

томѣстьнъ adj. illius loci ioann.

тоносъ m. tonus обоѥ гладаꙗ, антистиха и тоноса и тителъ bus. 389.

тоното n. θήρατρον rete barl. βρόχος laqueus ant. ephr. man. 117. triod.-mih. chrys.-lab. γαλεάγρα decipula ꙗко звѣрь ис тонотъ ὡς θὴρ ἐκ γαλεάγρας man.-vost. теното pat. тенето antch. holm. ꙗко серноу отъ тенета dan. вь тоното тахъ nom.-mik. 62. croat. tonoto luč. budin. 49. serb. tonoto rete stul. tonot la-

queus stul. scr. tan-tri restis gr. τένων lat. tenus ahd. dona nhd. done corss. -form. 359. beitr. 1. 271. cf. тонотъ.

тонотъ n. θήρατρον rete ant. 140. cf. тонотъ.

тонѫти -нѫ -нєши vb. immergi trigl. chron. 1. 36. тоныхоу chron. 1. 65. вь грѣкѣ тоноуцꙗ hom.-mih. 77. nsl. potonoti, potop serb. zaton sinus maris stul. russ. тонуть.

топикъ m. qui eiusdem est regionis danič. gr. τοπικός.

топити -плꙗ -пиши vb. immergere hom.-mih. chron. 1. 40. 28. добрѣ сѧ плавающи мьнихоу, до нѥлѣже къ топѧщоуоумоу мѣстоу приразниша сѧ io.-clim. то не море топитъ dan. inundare - сѧ aquis submergi tur. 84. вь похоти - hom.-šaf. bulg. topi humectare verk. 371.

топити -плꙗ -пиши vb. calefacere - пещь op. 1. 97. - сѧ liquescere trigl. russ. отепокъ titio scr. tap, tapa, tapus lat. tep gr. τέφρα arm. tap pers. tâften ztschr. 4. 358. Bopp 1. 120. curt. 2. 84. mey. 1. 364.

топлица f. θερμὰ ὕδατα thermae men.-mih. о презвитерѣ обрѣтьшиимь доушоу вь топлицахь вь образѣ чловѣчни pat. 219. θερμαστρίς caldarium kruš. тепл- ex. 3. reg. 7. 40. op. 2. 2. 303.

топличиште n. θερμά thermae men.-vuk. prol.-cip. pat.-šaf. 169. pl. numero prol.-mart.

топло adv. θερμῶς calide тепло antch. тепло покаꙗти се men.-vuk.

топлость f. θερμότης calor sbor. isaak. тепл- pat. isaak. greg.-lab. men.-vuk.

топлость f. calor тепл- sup. 399.

топлота f. θέρμη, θερμότης calor sup. svjat. bon. ephr. dial.-šaf. ex.-op. 2. 1. 24. мало топлоты видѣше се остало leont. φλογμός man. тепл- hom.-mih. prol. pat.-mih. š.-gl. 66. bus 690. теплотѫ издрѣкѫть вънъ antch.

топлоточьнъ adj. θερμορρότης calorem fundens hom.-mih.

топлотьнъ adj. calidus ioann. тепл- int. слъньце теплотьнъıимь дѣиствъмь воскъ оумѧчаѥть, а калъ жесточить svjat.

топлъ adj. θερμός calidus greg.-naz. sup. svjat. ant.-hom. dial.-šaf. typ.-chil. men.-mih. man. hom.-mih. ради текоущихь топлихь водь greg.-mon. 64. теплъ svjat. stichir. ant.-hom. sborn. greg.-naz. hom.-mih. chron. тепла вѣра dial.-šaf. воды теплы prol.-mih. - на вѣроу vita-theod. - вь молитвахь sim. I. 24. врѣнниѥмь теплыхь сльзь pat. пиюштааго теплоу водоу, въ теплѣ храминѣ sborn.

топль m. θερμόν calor, vulg. gratia op. 93. обрѣтоухъ топль въ поустыни ier. 31. 2. -vost. топлемъ прадѣда авраама наречеть вѣры дѣлы vost.

топлѣ adv. θερμῶς calide sup. 257. молю - sabb. 12. - помолити се prol.-mart. топлѣе sabb. 41. теплѣ krmč.-mih. - дьхноути men.-mih. leont.

топнѫти -нѫ -нєши vb. immergi trigl. cf. тонѫти.

тополиѥ n. coll. populi ex.-vost. 1. 14. gram. 160.

тополь f. λεύκη populus alba op. 2. 2. 126. esai. 41. 19. -proph. подъ доубъмь или тополию ὑπό τινα δρῦν ἢ λεύκην zlatostr. -лы danič. nsl. topol m. habd. bulg. topola milad. 342. russ. тополь m. nserb. topol m. alb. tuplin platani genus weig. 2. 334.

тополы f. populus alba -ла misc.-šaf. 159. serb. topola.

топорище n. ξύλον τοῦ σιδηρίου manubrium trigl. испадеть желѣзо сь -ща deut. 19. 5. -pent.-mih. nsl. toporišče manubrium lex. habd. nserb. toporiščo bulg. upašk'ь ili toporiškъ.

топоръ m. ascia izv. 674. trigl. op. 1. 97. mat. 48. per. 48. 37. chron. 1. 78. 206. 214. около тоура съ топоромъ bus. 623. съвирати топоры 736. - громьнъ sbor.-kir. 32. vost. 2. 130. -рокъ trigl. nsl. topor ascia, manubrium arm. tapar securis pers. tabar, tavar arab. tabar-un Müller, sitzgsb. 42. 250. upaškъ ili toporiškъ pokl. 1. 8. klruss. topor rus. 10. topôrce 8.

топорьць m. ascia chron. 1. 75. 26. per. 47. 22.

топотъ v. тъпътъ,

топръво adv. nunc primum, nunc per. 79. 15; 85. 4. chron. 43. 47. 153. - красьнь men.-mih. 131. ꙗко топерво сажень dan.-heg. видѣвъ володимеръ напрасное ицѣлениѥ, и прослави бога рекъ· топерво оувидѣхъ бога истиньнаго lavr. 38. иже сь вама топрьво молитвоу твори hom.-mih. 128. ꙗко не нынѣ топервѣ ὅτι οὐ νῦν πρῶτος ev.-int. 1434. топерь trigl. cf. serb. stoprv stul.

топъкъ adj. voraginosus trigl.

топътати v. тъпътати.

торакъ m. θώραξ lorica ex.-op. 2. 1. 19. -късъ 20.
торакъсъ v. торакъ.
торачьскъ adj. τοῦ θώρακος loricae ex.-op. 2. 1. 20.
торнѥ v. тръниѥ.
търънати сѧ -наѭ сѧ -наѥши сѧ vb. pugnare -рьн- alex.-mih. 13. 186. fz. tournoyer.
торьникъ m. cursor, uti coniicimus georg.-šaf. 382.
тосетьнѣ adv. tandem -нѣѥ izv. 553: rectius то а сетьнѣ separabis.
точеница f. ῥητίνη resina iez. 27. 17. -proph. mat. 47. vost. pro ритина op. 1. 175.
точениѥ n. ῥύσις fluxus въ точении кръви ἐν ῥύσει αἵματος ostrom. pat. izv. 439. adde sup. мысльно - chrys.-duš.
точилиште n. torcular int.
точилиѥ n. ληνός torcular sbor. triod. men.-serb.
точило n. ληνός torcular dial. triod. ephr. matth. 21. 33 -ev.-saec. xiv. ant.-hom. š.-gl. 85. tur. bus. 383. mat. 35. chron. ber. azbuk. точила не лиши его antch.
точиловъ adj. sensus dubius: отъ праниѩ точилова ѩвлаѭщоу ant.-hom. 146.
точильникъ m. tornator -ли- trigl.
точити -чѫ -чиши vb. ἐλαύνειν agere op. 2. 2. 117. отъ жестокъ вѣтръ точими ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα iac. 3. 4. -vost. точатъ около себе нити vost. 1. 179. ἱππηλατεῖν equos agitare op. 2. 2. 151. на влозѣ точаще ἱππηλατοῦντες op. 2. 2. 150. fundere pat. prol. sup. krmč.-mih. isaak. ephr. точита очи мои сльзь потокы laz.-vuk. 116. мѵро точеште светыѥ мошти sabb. 173. точащи исцѣлениѩ svetk. 35. истока рѣчьна точашта слъзы izv. 443. στάζειν stillare cant.-cant. 5. 13. βλύζειν effundere prol.-rad. βρύειν abundare men.-vuk. - водоу leont. - потокъ lavr.-op. 39. - млѣко prol.-mart. š.-gl. 63. - кръвь krmč.-mih. αἱμορροεῖν sup. - коупѣль hom.-mih. - цѣльбы prol.-mih. typ.-chil. adde точитъ древце vost. 1. 357. чрѣвь сръдьце точить и сългрызаѥть par. tornare trigl. serb. njih ni crvi ni rdja ne toče živ. 76. - сѧ fundi nsl. točiti fundere; circumvolvere lex. bulg. toči kosi pokl. 1. 60.
точь f. torrens, uti videtur: напльнише се водь точи горьскыѥ men.-mih. 161.
точьнъ adj. fluens вода -на prol.-mart.
тоѩга f. βακτηρία baculum bulg.-lab. 35. на тоѩгоу налѣгаѥ ἐν βακτηρίᾳ στηριζόμενος prol.-mart. на тоагоу налѣгае τῇ βακτηρίᾳ προσκλινόμενος prol.-rad. чада отрока своего еже подати емоу подьпорноую тоѩгоу prol.-vost. тоѩга cod.-serb. подроучьниѥ - krücke prol.-mart. bulg. tojagъ milad. 106. tojagičkъ 62. serb. tojaga živ. 154. tojaške adv. fuste cf. -гъ.
тоѩгъ m. baculum ber. azbuk. par. 126. cf. -га.
трава f. χόρτος gramen ostrom. смертна - sbor.-kir. 82. трава блещанна dan. трѣва bon. op. 2. 1. 34. isaak. χλόη herba sup. 289. olera 411. adde 401. да прозѧбнетъ землѣ трѣвѫ βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου gen. 1. 11. -vost. земное лице зеленѣаше сѧ трѣвами man.-vost. скотъныѩ чкы, иже ѩко трѣвоу пиома живетъ не разоумѣѥште ѥго (бога) izv. 463. bulg. trevъ milad. 70. 469. trjavъ 193: rad. троу cf. victui herba, vestitui pelles Tacit. germ. 46. травина, травнина; травника danič.
травинъ v. травьнъ.
травити -влѭ -виши vb. absumere trigl. σιτεῖσθαι vesci овьцѧ травѧштиимь (recte -нимъ) влькомь sup. 242. 10. nsl. traviti intoxicare; travilo toxicum habd. croat. traviti verliebt machen luč. serb. traviti, trovati intoxicare stul.
травица f. herba misc. 59.
травливъ adj. ψελλός balbus op. 2. 2. 460. dioptr.-leop. dioptr.-lab. danič. мѵханлъ - men.-leop. μογγός qui est voce obtusa dioptr.-vost. gr. τραυλός.
травловати -лоуѭ -лоуѥши vb. balbutire dioptr.-leop. in margine; dioptr.-leop. alio loco in margine habet гръкавъ; травлоуѭй τραυλὸς op. 2. 2. 460. vost.
травлъ adj. balbus dioptr.-lab. dioptr.-leop. prol. мѵханла травлааго prol.-rad. gr. τραυλός: male τρίβολος pyrg.
травлѥвати -лѥѭ -лѥѥши vb. balbutire dioptr.-lab.
травлѥниѥ n. veneno interficere krmč.-mih. 33.
травольнъ adj. gramineus мѣсто -но men.-mih. 367.
травоносьнъ adj. gramineus травоносно полѥ и водоносно ichn. трѣв- pat.
травоѩдьць m. herbam edens ichn. trigl.
травоуниѩ f. travunia (regio) sabb. 3.
травьникъ m. λειμών pratum op. 2. 2. 84. 126. hom.-mih. mir. ber. трѣвьн- dial. трѣвн- chrys.-frag. op. 2. 2. 126.

травьнъ adj. χόρτου herbae sup. зелие -но chrys.-lab. λάχανα χόρτου pent.-mih. былие -но prol.-mart. ꙗко травьный есть цвѣтъ sborn. цвѣтъ - bus. 654. трѣв- floridus sup. 111. ἀπρίλιος aprilis grom. izv. 5. 219. μάϊος maius holm. vost.-op. 176. op. 1. 262. ev.-bulg. -pokl. 1. 21. š.-gl. 40. -вный izv. 5. 220. травинъ kryl.-mat. 12. трѣвьнъ maius cod.-saec. xiii. vel xiv.

трагикъ adj. τραγικός tragicus трагика гранеса ποιητικούς κόσμους ἢ τραγικούς op. 2. 2. 40.

трагъ m. posteri danič.

традь f. sensus nobis ignotus: аще би вѣдѣль богь, ꙗко идолослоужение хощеть быти, тое тради не би оставиль ть на земли chrys.-lab.

траиановъ adj. poss. traiani prol.-rad. cf. троꙗ-.

тракиꙗ f. thracia men.-vuk. danič. cf. -кь.

тракъ m. fascia danič. торокомъ chron. 1. 206. 33. тороцы alex. nsl. trak band; fascia lex. tuchsaum dain. 94. radius solis hung. prip. 62. sunčeni trak habd. sukneni trak habd. croat. trak luč. russ. торока pl. serb. trak nserb. trok.

тракь m. θράκη thracia men.-vuk. -кемь sg. i. prol.-lab. cf. -киꙗ.

трапеза f. τράπεζα mensa cloz I. 398. ostrom. mat. 22. sborn. antch. šaf.-frag. 37. man. izv. 521. danič. почто не да сребра моего на трапезоу; op. 2. 1. 135. ἀκούβιτον krmč.-mih. трапѣза cloz I. 330. 426. II. 139. трьпеза: готовꙗштии бѣсоу трьпезоу svjat. š.-gl. 62. nicol. prol. nom.-bulg. трепеза sup. saepe svjat.-mat. 6. 8. трѣпѣза cloz I. 396. трꙗпеза mat. 18. 26. 31. 40. op. 2. 2. 202. 204. lavr.-op. 50. bus. 86. sborn. holm. izv. 537. къде трꙗпеза великаꙗ izv. 549. трꙗпезы коутнийныꙗ izv. 694. трꙗпеза единѣмь брашномь оустроена ant.-izv. 7. 43. ставлены трꙗпезы рожаницамъ и прочаꙗ вьсꙗ слоуженьꙗ дьꙗволꙗ izv. 700. отъ кроупиць падаюштихъ съ трꙗпезы богатаго izv. 548. прѣдъстателю страшьнѣй трꙗпезѣ; сѣда на трꙗпезѣ sborn. chron. bulg. търпезъ.

трапезарь m. qui a triclinio est mir. sabb.-typ. τραπεζίτης numularius трꙗп- io.-clim.

трапезица f. mensa prol.: nota мощи положены выше вь трьпезици оу свѧтыхь апостоль svetk. 35. вь градѣ трапезици in Bulgaria men.-vuk. izv. 8. 152.

трапезованиие n. mensae assidere да принесоу сосоудець воды къ трапезованию его čet.-min.

трапезоньскъ adj. trapezuntis misc. -зоуньскъ krmč.-mih. -зонть danič.

трапезотворьць m. qui a triclinio est даждь свободоу трапезотворьцоу verabschiede nsl. daj slovó chrys.-lab. pro коуꙗмистрь zap. 2. 2. 46.

трапезофоръ m. mensa calicibus reponendis sabb.-vindob. 161. -заф- danič. gr. τραπεζοφόρον.

трапезьникъ m. numularius prol.-mih. prol.-vuk. подоба ти бѣ въдати злато мое трьпезьникомъ ex. pro стольникъ azbuk.

трапезьница f. mensa, uti videtur ant.-hom. 158. vita-theod. потрѧсе трапезницею vost. 2. 85. трꙗп- bus. 388. chron. 1. 193. 264.

трапезьнъ adj. mensae men.-mih. io.-sin. - сходь sabb.-typ. 17.

трапъ m. fovea georg. georg.-šaf. 311. bulg.-lab. bulg. trapče pokl. 1. 36. serb. bulg. trap mrum. τράπου alb. trap fossa, sulcus: nota трапь f. equi ornamentum quoddam danič.

трататн -штѫ -штеши vb. μεταδιώκειν persequi тращющемъ op. 2. 2. 28. левъ въ драздѣ траштѧ звѣрь sup. 9. 7.

тратити -штѫ -тиши vb. absumere trigl. nsl. stratiti destruere lex. potratiti lex. potrata trub. potratina trub. croat. tratiti verant. pjesn.-hrv. serb. tratiti, traćati consumere stul. stratiti živ. 134. pol. strata; траћение impensae danič.

трачанинъ m. θρᾷξ thrax prol.-mart.

трачьскъ adj. ὁ ἐν θρᾴκῃ thracicus men.-mih.

трашта f. χάραξ vallum: поставлю окрстъ тебе тращꙗ esai. 29. 3. -vost.: lege прашта.

траꙗновъ adj. poss. traiani траиановь градь men.-mih. cf. траиановъ et троꙗновъ.

траꙗти, траѭ, траеши vb. durare bulg.-lab. ἀκμάζειν трающи men.-vuk. ꙗкоже нѣкаа траюши трьпить юнака prol.-rad. 85. bulg. traja serb. trajati nserb. tra nserb. traś cf. scr. trâ servare.

треиие n. secare - пилою men.-mih.

трепати -плѭ -плешн vb. palpare по ланитѣ трепльши дѣтища оуспити и хотѧщи bus. 436. - сѧ: слышахъ гласъ крилъ ихъ, егда трепахоу сѧ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά iez. 1. 24. -parem.

1370. πτερύσσεσθαι alis plaudere **крила нѵхъ простьрта трєплющꙗ сѧ дроугъ къ дроугоу** πτερυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ iez. 1. 23. -parem. 1370. nsl. trepati klopfen rib. ausschnellen (leintücher) metl. blinzeln; trepavica croat. tripavica augenlied hung. zitterglied uti lat. palpebra corss. 160. 353. ztschr. 12. 407. trenoti blinzeln: kar bi z očima trenil lex. trnutje ictus oculi lex. spang. cf. utrnoti das licht putzen bulg. trepnъ milad. 3. 100. 102. 426. trepti: slъnce to trepti da zajde milad. 162. drevo trepetlikъ milad. 46. russ. трепать flachs brechen cf. Pott 2. 1. 463.

трєпєза v. **трапєза**

трєпєрити -рѭ -риши vb τρέμειν tremere **трєпєрѧ** dial. 346. misc. 155. **щьть да трєпєрѧть като трьста оть вѣтрь** bulg.-lab. 3. **да потрєпєрє сичко то оть тѣхь** bulg.-lab. bulg. treperi; treperuškъ penna.

трєпєтаниє n. tremor cozm. ber.

трєпєтати -штѫ -штєши vb. τρέμειν tremere cloz I. 158. ostrom. sup. **нє трєпєщоу вєликаго таиньства** dioptr.-lab. **трєпєщѫщаго монхъ словєсъ** dial.-šaf. 229. - φρίσσειν horrere sup. 344.

трєпєтивъ adj. tremens op. 2. 2. 281. pam. 188. glag.

трєпєтица f. arbor quaedam, fortasse populus tremula: **огнь -цєю накладєнъ** pam. 235. serb. trepetljika.

трєпєтичиє n. populi tremulae, uti videtur: - **и тополнє** io.-dam.

трєпєтичьнъ adj. populi tremulae, uti conicitur: **вѣтръ съ въстока льгъко повѣваꙗ и ображаꙗ листвиємь трєпєтьчнꙑимь** zlatostr.

трєпєтъ m. τρόμος tremor cloz I. 110. ostrom. ant. sup. misc. pyrg. **-томь юєтл рєчє** leont.

трєпєтьливъ adj. tremens **-тл-** par.

трєпєтьникъ m. respondet, uti videtur, gr. περὶ παλμῶν μαντικὴ pam. 188. **сказаниє о трєпєтниць** zap. 2. 2. 108. cf. Fleischer, Berichte über die verhandlungen der k. sächs. gesellschaft der wissenschaften 1. 244.

трєпєтьно adv. ἐν τρόμῳ tremendo mater.

трєпєтьнъ adj. ἔντρομος, ὑπότρομος tremens men.-vuk. sup. pat. isaak. **-тна доуша** vost.

трєпєтьчьнъ v. **трєпєтичьнъ**.

трєси- v. **трѣси-**.

трєтии num. τρίτος tertius sup. **.г.-юю** izv. 634. **трєтиимь** sg. l. svjat.-mat. v. **прѣжде вчєрашнꙗго и трєтиꙗго дьнє** krmč.-mih. **вьчєра и трєтиимь дьнє** ez. 5. 7. -pent.-mih. - **на дєсєтє** decimus tertius prol.-cip. **правила трєтиꙗго на дєсєть шєстаго сбора** krmč.-mih. **прьвꙑи трєтиааго дєсꙗтє** bus. 183. **трєтиє** τρίτον šiš. 237. **трєтиє мє бнєши** τέταρτας με τρίτον pent.-mih. **трєтиєю гласноу и зовꙑ юєго** greg.-lab. **трєтиєю ꙗви сє** hom.-mih. 68.

трєтиꙗникъ m. dies mercurii **въ вьсꙗкъ трєтиꙗникь и пѧтъкъ повєлѣваємь алъкати** svjat.-mat. 10. vost. 2. 114. **-тин-** leont.

трєтинꙑ f. pl. krmč. 46. **.г. -тинꙑ** nom.-lab. adde chrys.-lab. dioptr. zak.-serb. **творитє оусьпшимь трєтинꙑ** krmč.-mih. 60. **на трєтинꙑ отрока приде** tertia die mortis pueri leont. **паньнихидꙑ нє бꙑвають трєтинамь юєго** typ.-chil. **заповѣдь о трѣтинахъ оумръшимъ** per. LXXVII. **-тина** tertia pars mon.-serb.: **-тиєникь** cui tertia pars competit pr. **-тиꙗникь** mon.-serb.

трєтиꙗца f. trias **-тица** op. 2. 2. 187. **-тицєю** ἐκ τρίτου tertium men.-vuk. ἐπὶ τρίς šiš. 21. τρίτον tertium šiš. adde greg.-lab. **придє -тицєю** leont. **-тиꙗцєѭ** sup. 444. cf. **-ци**.

трєтиꙗци adv. tertium **глагола юмоу тритици** glag.-athos. izv. 2. 243. cf. **-ца**.

трєтиꙗкъ m. τριετίζων trimus **съ тєлцємь трєтиꙗкомь** ἐν μόσχῳ τριετίζοντι 1. reg. 1. 24. -vost.

трєтиꙗкꙑ f. gen. **-къвє** τριέτης trimus vost. **юницѫ трєтьꙗкъвє** svjat. **юница єсть трєтиꙗкꙑ** δάμαλις ἐστι τριέτης esai 15. 5. -proph. mat. 50.

трєтиꙗчина f. trima **трєтиꙗчинъ .к. кобꙑлъ, а трєтиꙗчина по гривнѣ** chron.-saec. XVI.

трєтиє adv. tertio sup. 91.

трєть f. tertia pars trigl.

три num. τρεῖς tres **три дѣти, двѣ жє кѣстѣ** man. 56. **трьмъ** bus. 269. **трьмъ дєсꙗтьми** svjat. **по трьмъ мѣрамъ** ἀνὰ μετρητὰς τρεῖς ostrom. **трѣхъ** antch. **триєхъ** g. bell.-troj. 5. pro acc. prol.-rad. **трьми** greg.-lab. assem. **триємь** prol.-rad. **тримн** chrabr. 90. greg.-lab. prol.-rad. **трьми дьньми** ἐν τρισὶν ἡμέραις, διὰ τριῶν ἡμερῶν ostrom. **трми плєтєноую плѣницѫ** τρίπλοκος σειρά hom.-mih. **трєма** nom.-mik. 82. **три дєсꙗтє** triginta **тридкєтє пєтꙑй, шєстꙑй, сєдмꙑй** krmč.-

mih. тридесеть и деветый ioann. pat. .л. и три надъ сили dioptr.-leop. 389. бисть исоусь ѣко тримь десетомь лѣтомь начинае glag. прѣдалъ на j-хъ сърeбрьницѣхъ cloz I. 386. осмь кь тридесетимь men.-mih. 375. adde тридевать alex. scr. tri gr. τρι (τρεῖς) lat. tri goth. thri (threis) ahd. dri ags. thry ir. trí lit. tri (tris) ztschr. 3. 150. curt. 1. 192.

триандафилъ m. rosa ngr. τριαντάφυλλον misc.-šaf. bulg. trijandafil verk. 57. trandafil milad. 5.

триблаженъ adj. ter beatus laz. -ньнь prol.-rad.

трибожьникъ m. tres deos colens krmč.-mih. 375.

трибожьнъ adj. tres deos colens трийб- krmč.-mih. 388.

трибрачьнъ adj. ter uxorem ducens nom.-lab. gr. τρίγαμος.

трибоухъ m. stomachus ber. искыдаю трибѫхы лютомыи на лица ваша, трибѫхъ лютомыи празникъ вашихъ (трибоухы лютомы) σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἑορτῶν ὑμῶν malach. 2. 3. -vost.

трибалъ m. τριβαλλός triballus asên 12.

трибеликъ adj. maximus steph.

трибли f. τρύβλιον patina омочей сь мною вь трибли роукоу matth. 26. 23. -nicol.: de nominat. et genere dubitari potest.

трибръстьнъ adj. τρίδομος tres contignationes habens, uti videtur: трьбрьстьнаи и трьстлъпнаи основа τρίδομος καὶ τρίστυλος θεμέλιος io.-clim. триберстьнаи основа op. 2. 2. 202. трев- ber.

трибоуль m. sensus nobis ignotus: вь трибоули градьсцѣмь men.-mih. 164.

трибоунъ m. tribunus prol.-mart. danič.

трибоуньскъ adj. tribuni prol.-mart.

трибъждeлѣнъ adj. ter desideratus chrys.-lab. triod. gr. τριπόθητος.

триглавьнъ adj. triceps chrys.-lab.

триглѣнъ adj. sensus ignotus: пиахѫ чръвлена вина триглѣна изъ единѫ чашѫ bell.-troj. 12: de gr. τρίγληνος cogitari nequit, neque три глѣна scribi posse videtur.

тригоубь adj. τριπλάσιος triplex triod.

тригоубьнъ adj. τριπλάσιος triplex triod.

тридесяте v. три.

тридесятелѣтьнъ adj. triginta annorum - възрасть zak.-serb. .л.-лѣтнь ok. 58. -тол- mir.

тридесятерица f. triginta трьд- greg.-naz.

тридесятолѣтие n. triginta anni misc.-šaf.

тридесятьнъй num. trigesimus georg. leont. на трьдесятьноомь степени io.-clim.

тридьневьно adv. post tres dies sabb. 28. - въскрьсьшаго men.-vuk.

тридьневьнъ adj. τριήμερος triduanus sup. ant.-hom. greg.-lab. тридьневьное въскрьсение svjat.-mat. 9. -но въскрсние bus. 90. mat. 25.

тридьньнъ adj. triduanus glag.

трижда adv. ter bor. 80.

трижди v. триждъ.

триждъ adv. τρίς ter op. 1. 39. vost. 1. 355. chron. 1. 62. 192. -ди bulg. trižd milad. 423. triž; triš verk. 34. milad. 161. serb. triš živ. 39.

трииживотьнъ adj. sensus dubius: доухь - triod.-mih.

тризньнъ adj. certaminis по законоу тризньноумоу greg.-naz.

тризма f. ἀγών certamen вижьдоу тризмоу даемоу (sic) βλέπω τὸν ἀγῶνα πίπτοντα men.-mih. 256.

тризна f. certamen per. 4. 11. 15. slov.-novg. b. azbuk. не могъй подъяти дѣйствьнъиа тръизнъи svjat. ни тризнъ творити vost. 1. 65. вьсако правило прѣданое вь таковѣй того тризнѣ ходивьшимь хранаше chrys.-lab. наготою на тризноу вънииди ioann. ἔπαθλον praemium certaminis sup. στάδιον stadium io.-clim. παλαίστρα palaestra исходя на тризноу εἰς παλαίστραν βαδίζων zlatostr. ἆθλον praemium svjat.-op. 2. 2. 399. greg.-naz. op. 2. 2. 81. σκάμμα sulcus stadii op. 2. 2. 115. въ тризнѣ и подвигохъ ἐν τῷ σκάμματι καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν margar. 1530. тръизна men.-leop.: nobis thema videtur esse tr: cf. трѣти cf. šaf. -starož. 976. 977. primae edit.

тризнище n στάδιον locus certaminis hom.-mih. pat. georg. pat. ber. izv. 642. ниже падае отъходи тризнища ioann. σκάμμα sulcus stadii op. 2. 2. 115. 199. margar. 1530. тръиз- svjat.-op. 2. 2. 399.

тризно n. lucta ѣвѣ, ѣко подвигъ и страсть и трызно есть нынѣшнее житие vitam praesentem liquet esse certaminum atque luctarum stadium ant.-vost.: forma dubia.

тризновати -ноуѭ -ноуеши vb. pugnare единоѭ доушеѭ тръизноуѭще съ вѣроѭ συναθλοῦντες greg.-naz.

тризнодавьць m. ἀγωνοθέτης certaminis arbiter cyr.-hier. op. 2. 2. 53.

трнзнopoложьникъ m. certaminis arbiter ber. gr. ἀγωνοθέτης.

трнзнь f. certamen **трызнь** antch. op. 2.2. 261: de forma et genere dubitari potest.

трнзньникъ m. ἀθλητής athleta **трнзньникъ часто исходѧ на трнзноу** ὁ ἀθλητὴς εἰς παλαίστραν βαδίζων zlatostr.

трнзъ adj. τριετίζων trimus glag. **коза трнза** svjat.-op. 2. 2. 375. op. 1. 14. mat. 56. **овьнъ** - lavr.-op. 21. gen. 15. 9. -op. 1. 14. mat. 56. **оунница -за** ibid. izv. 652. **юннца -за** op. 1. 14. pent.-mih. mat. 56. **возми мн юннцоу трнзоу н козоу трнзоу н овенъ трнзъ** λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν καὶ αἶγα τριετίζουσαν καὶ κριὸν τριετίζοντα gen. 15. 9. - vost. ztschr. 4. 413. cf. lat. trimus and. thrivetr drei winter alt Pott 2. 1. 141.

трнзьникъ m. pugnator -зн- ber. **трнзннцн н борьцн** οἱ γενναῖοι τῶν ἀθλητῶν men.-mih. **крѣпнн трызннцн** vost. 1. 375: recte **трнзньникъ**.

трнзньнъ adj. σταδίου stadii op. 2. 2. 199.

трнименьнъ adj. tria nomina habens sup.

трнкнрнй m. τρικήριον triplex cereus sl. **трнсвѣщнне** alex.

трнклннъ m. triclinium **вь чьстнѣмь сн трнклннѣ** in honorabili secreto leont. **трнклннь, рекше велнкоу храмнноу** vost. 1. 318. gr. τρίκλινον.

трнкраты adv. ter op. 2. 2. 235. **-тъ** glag.: recte **трн краты**.

трнкратьно adv. ter sabb. 149.

трнкратьнъ adj. τριπλάσιος triplex barl.

трнкровьникъ m. τρίστεγον domus trium contignationum šiš. 36. strum. ber.

трнкровьнъ adj. τριώροφος tria habens tecta pent.-mih. š.-gl. 71. sof. triod. domet. hom.-mih. **кѥлне, полаты -ныи** sabb. 33. 46. cf. **троѥкровьнъ**.

трнлакътьнъ adj. τρίπηχυς trium ulnarum hom.-mih. men.-mih. pat. laz. **-котный онъ гробъ** bus. 742.

трнлнчьнъ adj. triplicis faciei pan.

трнлнчьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. triplicem habere faciem -ць- euchol.

трнлѣтьнъ adj. τριέτης trimus triod. misc. gen. 15. 9. -vulg.

трнлѣтьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. trium annorum esse **егда трнлѣтствоваше богоотроковнца** čet.-min.

трнмисъ m. τριμίσιον tremissis men.-mih.

трнморъфъ m. triformis nom.-mik. 138. gr. τρίμορφος.

трнмѣсѧчьнъ adj. trium mensium nom.-mik. 47.

трннадесѧтелѣтьнъ adj. tredecim annorum .гі. **-лѣтьнь** prol.-mih.

трннадесѧтый num. decimus tertius prol.-cip.: nota **вь трннадесете главѣ** krmč.-mih.

трнногъ m. tripus prol-mart. men.-leop. nsl. trinoga id.; trinog carnifex meg. trinoh lictor lex.

трнноштьнъ adj. trium noctium prol.-mart.

трнобразьнъ adj. triformis par.: male τετράμορφος svjat.-op. 2. 2. 402

трнодь m. triodium **въ -дн** izv. 513. **третню честь трноды** triod.-mih. 144. **вь трногн** nicod.

трнодьнъ adj. triodii **треодныѩ** sbor.-kir. 35.

трнплетенъ adj. triplex men.-vuk.

трнполь m. tripolis men.-mih. krmč.-mih. prol.-mih. 158. prol.-mart. **-лѥа** sg. g. men.-mih.

трнпраменьнъ adj. ἔντριτος triplex ant. 137. **-нно тврьдо** antch.: male **-плам-**.

трнпѣстькъ m. πίθηκος simia barl. cf. **-пас-**.

трнпѧторочнсльнъ adj. τριπλοπεντάριθμος prol.-cip.

трнра f. τριήρης triremis vost. 2. 45.

трнродние n. triplex genus: prius **н** dubium est misc.-šaf. gr. τριγένεια.

трнродьство n. triplex genus misc.-šaf.

трнсвѣтлъ adj. valde splendens **-лое божество** cyr. 29.

трнсвѧтъ adj. τρισάγιος ter sanctus meth. 1.

трнснтьнъ adj. tria sata continens **-тнаго польспоудиѩ** sabb.-vind. cf. **снта**.

трнснѩньнъ adj. valde splendens triod. oct.-mih. b.

трнславьнъ adj. τρισόλβιος ter beatus men.-vuk. prol.-rad.

трнслъньчьнъ adj. fulgentissimus triod. gr. τρισήλιος.

трнсобьствьнъ adj. trium personarum men.-mih.

трнстатъ m. τριστάτης tristata op. 1. 11. mater. ber. azbuk. **тръстатъ** bon. **нзбьраныѩ въсадннкы трьстаты** psalt.-pog.: nota **трнстоѩще крѣпъкы** τριστάτας κραταιούς mater. 97.

трнстлъпьнъ adj. tres columnas habens clim. **трнстолпьнаѩ основа** op. 2. 2. 202.

трнстоѩ v. **трнстатъ**.

трнстрѣльнаѩ f. adj. neuma **-льнаѩ** vost.-op. 653.

трнстьбльнъ adj. tres caules habens typ.-chil.

трнсоугоубьнъ adj. τριπλοῦς triplex men.-vuk.

трисъводьнъ adj. τρίβολος pars ecclesiae men.-vuk. prol.-cip. in urbe Thessalonica prol.-mih. cf. serb. svod.
трисъличьнъ adj. sensus dubius: **-но божьство** prol.-mart.
трисъставьнъ adj. tres hypostases habens sbor.
трисътьнъій adj. trecentesimus nom.-bulg.
тритеза f. pugna подвизаніе slov.-novg. b.
тритъ m. theatrum ziz.
триоүпостасьнъ adj. tres substantias continens - **божьство** ant.-hom. nicod. triod.-mih.
трифоүнъ m. triphon šiš. xv. nicod. **-поүнь** danič.
трихалиндьскъ adj. **-ска гора** τὸ τοῦ τριχάλικος ὄρος pyrg.
трихапътонъ n. τρίχαπτον, βομβύκιον ὕφασμα ὑπὲρ τῶν τριχῶν κεφαλῆς ἀπτόμενον vestis bombacyna, capillare, tricaptum iez. 16. 10. -op. 2. 1. 117. **-пт-** mat. 47. proph. pl. **-пта** proph. **ако се оу насъ въркочь** op. 1. 107.
трица f. pl. furfur misc.-šaf. 158. 159. danič. **трицы** alex. bulg. trici, tričav milad. serb. trice furfur, recrementa.
тричасьнъ adj. sensus dubius io.-sin. **-но грожение** ioann.
тричелюстьнъ adj. tres maxillas habens **змиіа -стна** misc.-šaf. 153.
тричьнъ adj. furfureus **хлѣбь бѣше просѣнь, тричьнь, сь солию тьчию размѣшеноу** men.-vuk. **хлѣбь** - prol.-rad. 85.
тричѧстьнъ adj. τριμερής tripartitus mater. dioptr. op. 2. 2. 452: male **-чьс-** krmč.-mih. 354.
тришди v. **тришьдъі**.
тришдъі v. **тришьдъі**
трище n. tribunal **пилать вьсхотѣ вьстати сь трища** hom.-mih.
тришти v. **тришьдъі**.
триштъ v. **тришьдъі**.
триштьнъ adj. triplex.
тришьдоү v. **тришьдъі**.
тришьдъі adv. τρίς ter svjat. bus. 289. 339. izv. 426. 609. **тришди** sup. proph. **тришды** pam. 198. **.г.-шдъі** izv. 447. spec. 27. **трищи** hom.-mih. krmč. 42. krmč.-mih. šiš. 25. 252. misc.-šaf. dioptr.-lab. op. 2. 2. 450 izv. 8. 155. **трищь** prol.-mart. misc. lit.-mih. izv. 604. **тришьдоү** matth. 25. 75. - ev. -novg. **не въспоеть коурь, до ндеже отъвьржеши сѧ мене тришьдоү** io. 13. 38. -ev.-saec. xiii. **триш'ди** sup. 409. bulg. triš serb. triš stul.

триѩзъічьникъ m. trium linguarum cultor cyr. 20.
триѩзъічьнъ adj. trium linguarum **-наіа ересь** cyr. 20.
триѫгльнъ adj. triangulus prol.-mart. sof.
троженьство n. tertium matrimonium nom.-mik. 37. gr. τριγαμία.
троженьць m. τρίγαμος ter uxorem ducens krmč. 58. 142. nom.-mik. 36.
трой m. troia **оть троіа** man. 51. **троемъ** pl. d. 49. **троиа** sg. g. vost. 1. 204.
трой num. tres a) adj. iungitur 1) cum subst., quae plur. tantum numero usurpantur: **трое книгы** τὰ τρία βιβλία men.-mih. krmč.-mih. **отврьзь троіа оуста** men.-vuk. **змий отврьзь троіа оуста** izv. 8. 154. 2) rarius cum aliis subst.: **лица чьтоуще троіа** πρόσωπα τιμῶντα τρία prol.-rad. 91. **трое мысли моучеть ме** pat. **троими обьходы** men.-mih. 300. **трое чисме** numerus ternarius men.-mih.: nota **троа и четвора отрочета бывають** misc.-šaf. **мало отроукъ іако се съ троѣ или съ четверъі пригърьщѣ** vita-theod. 22. b) subst. ponitur 1) sine subst. sup. 53. 8. **трои сѫть пакости дѣіѫште намъ, сотона и доүхъ и воевода** sup. **трое есть немоштьно ми разоүмѣти** svjat. **трое се** τὰ τρία ταῦτα šiš. 90. **на трое тькоүеть се** misc.-šaf. **аще не снидеть се на немь се трое** convenire krmč.-mih. **трое видить се о доүши нашѣй** krmč.-mih. 198. **троіа ищеть богъ отъ вьсакого чловѣка** isaak. **ведоше ихь трое изь града** prol.-mih. 54. **трое ми есть немощно разоүмѣти** lavr.-op. 18. **трое іавлаеть** proph. 2) iungitur cum subst. homines et animalia significantibus: **имать трое дѣтий** krmč.-mih. 271. **трое дѣти оүмрѣше** men.-vuk.
тройба f. treuga mon.-serb.
тройлоүшь m. nom. propr. viri bell.-troj. 3. **-ша краль** 2. 3.
тройнъ adj. triplex **силѫ троинѫ** sup. 47. 6.
тройскъ adj. troiae bell.-troj. 9.
тройствие n. τριάς trinitas.
тройство n. trinitas danič.
троица f. τριάς trinitas sup. svjat.-mat. 8. ant. ok. 62. 70. **троицеѫ вѣдимо** izv. 488. **омооүсие троице** sabb.-vindob. **-ци** pro **отроци** cloz I. 47.
троичь adv. ter bor.
троичьнъ adj. τριάδος trinitatis sup. prol. - **богь** hom.-mih. **-чьіми зарѣми** cyr. 29. **зарѣми троичьнами** izv. 523.

троичьскъ adj. τριάδος trinitatis sbor. typ.-šaf. -сции поклонници sabb. 74. троицкаꙗ соγбота karamz. 9. 830.

тролѣтьнъ adj. trium annorum - даньκь alex.-mih. 25.

тролѣтьнь adj. trium annorum оцьта .г. -лѣтнѥга misc.-šaf.

тропарь m. τροπάριον troparium prol. men.-vuk. dioptr. pyrg. typ.-chil. isaak. mir. op. 2. 2. 225. 458. clim. -ремь prol.-rad. пѣти тропарѣ izv. 513. трепарь m. pam. 174. трепаревъ не молвити чашамъ къ пироγ; кто много пиеть съ трепари bus. 692.

тропѣсньць m. triodium daničić.

тророядьнъ adj. trium ordinum op. 1. 43.

тросвѣтильникъ m. sensus obscurus chrys.-duš.

тросвятъ adj. ter sanctus sabb.-typ. 36.

троска f. κεραυνός fulmen семель тросками оγражаѥма бываѥть greg.-vost.: adde троскою ти прободемъ чрево bor. 62. cf. трѣска.

троскотати -аѭ -аѥши vb. strepere костемь - men.-leop. -тахоγ кости prol.-mih. тр(ос)котахоγ кости holm.

троскотъ m. ἄγρωστις herbae genus pent.-mih. triod. ioann. proph. os. 10. 4. -vost. triod.-mih. glag. ber. ziz. ꙗко дъждь на троскотъ sborn. bulg. trosk art unkraut.

трофеоγмъ n. tropaeum трофеа приати mat. 52: adde овщоγ - ставити.

троха f. ψίξ mica chrys.-lab. zak.-serb. nom.-lab. - кь грьлѣ прѣтекьши chrys.-lab. - хлѣбна misc.-šaf. троха що падне оть трапеза та; строши до троха bulg.-lab. nsl. troha; nekakšna troha mi je v oko pala; truha festica habd. strohnoti crell. strohljiv rês. strošek sumtus habd. nserb. tšocha.

трохилъ m. regulus bus. 917. gr. τροχίλος.

трошанъ m. nom. propr. viri asên 54.

трошение n. δαπάνημα sumtus svjat.-mat. 10. op. 2. 2. 395.

трошити -шѫ -шиши vb. δαπανᾶν impendere hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 395. ἀναλίσκειν consumere svjat.-op. 2. 2. 395. sup. 276. prol. mater. x. op. 2. 2. 672. трошити на милости svjat.-mat. 10. иже правьдьнѣ имоγть, акы отъ бога приимъше, то на божиꙗ заповѣди е трошатъ, а иже е обрѣтажште съгрѣшаѥть къ богоγ и трошаште ѥ тожде творять съ блоγдьникы и обѣстьникы трошаште или погрѣбаюште svjat. σκορπίζειν dissipare sup. 274. - сѧ sup. 169.

троꙗ f. troia - градъ bell.-troj. 3. cf. трой.

троꙗда f. τρωάς troas šiš. 98. троада bus. 659. bell.-troj. 3.

троꙗкъ adj. triplex pat. 314. trigl.

троꙗнинъ m. troianus троане bell.-troj. 18. троꙗмъ pl. d. man.

троꙗновъ adj. poss. traiani - градь men.-mih.

троꙗнъ m. deus quidam vost. 2. 97. izv. 553. мнѧще богы многы, пероγна и хорса, дыꙗ и троꙗна и инии мнози, ибо ꙗко то чл҃ци были сѫть старѣйшины, пероγнь въ еллинѣхъ, а хорсь въ кγпрѣ, троꙗнь бяше црь въ римѣ, а дроγзии дроγгде e cod.-saec. xvi. imperator traianus - царь prol.-mih. kralja ot trojana milad. 38. kral trojanski 39. trojanci 38. 41.

троꙗнь adj. poss. traiani prol.-mih. царство -не spec. 34.

троѥбрачиѥ n. tertium matrimonium misc.-šaf.

троѥбрачьнъ adj. tertiam ducens uxorem nom.-lab. misc.

троѥглавьнъ adj. triceps змиа -вна misc.-šaf. 153.

троѥженьць m. qui ter duxit uxorem misc.-šaf.

троѥкровьнъ adj. tria tecta habens domet. cf. трикровьнъ.

троѥлѣтиѥ n. tres anni misc.-šaf.

троѥрѫчица f. ecclesiae nomen daničić. alex. -чьница idem ibid.

троѥсъложьнъ adj. e tribus rebus compositus op. 2. 2. 450. dioptr.-lab.

трожгльнъ adj. triangulus -иный стамболь sabb.-typ.

троγвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. sensus dubius: лице си мажеть и власы си красить троγвить се nom.-barb.

троγдити -ждѫ -диши vb. κοπιᾶν vexare чьто троγдиши ме; hom.-mih. - сѧ κοπιᾶν laborare ant. sup. ostrom. κάμνειν sup. greg.-naz. πονεῖν sup. καταγωνίζεσθαι cloz I. 603. ἀτονεῖν languere cloz I. 590. io.-clim. hom.-mih. chron. троγди сѧ въ съпасение чловѣкомъ cloz I. 591. троγдеть се чрѣка своѥго ради ephr.-belg. кь роγдамь за много врѣме троγдивь се, по томь попарень prol.-mart. 89. vexari sup. decertari sup.

троγдовиште n. locus certaminis pam. 182.

троγдовьнъ adj. certaminis, laboris op. 2. 2.384. ἀσκητικός свѧтааго василиꙗ отъ -вьныихъ svjat.-op. 2. 2. 397.

трогдолюбивъ adj. φιλόπονος laborum amans ant. prol.-mih.

трогдолюбимъ adj. laboris amans -мѣй пчелици prol.-serb.-vost.

трогдолюбие n. amor laboris ber.

трогдолюбьзно adv. industrie men.-vuk. prol.-cip.

трогдолюбьзнъ adj. φιλόπονος laborum amans men.-vuk. prol. nicod. men.-leop. -бєзнъ ber.

трогдолюбьзнѣ adv. industrie chrys.-lab.

трогдолюбьнъ adj. laboris amans krmč.-mih. int.

трогдолюбьствовати -воүѭ. -воүєши vb. laboris amantem esse op. 2. 2. 456.

трогдолюбьць m. laboris amans krmč.-mih. op. 2. 2. 187. studiosus leont.

трогдоносьнъ adj. laboris patiens.

трогдоносьць m. laboris patiens dioptr.-lab.

трогдоположьникъ m. ἀγωνοθέτης mon.-serb.

трогдоприимьць m. laboris patiens -приєм- sabb.-typ. sim. II. 3.

трогдъ m. πόνος labor ant. sup. ἀγών certamen vost. 1. 34. certamen sup. 196. **трогдомъ добрымъ трогди сѧ** 2. tim. 4. 7. -op. 2. 2. 204. κάματος labor man. σκάμμα stadium sup. 235. κόπος labor š.-gl. 46. **нє твори ми трогда** μή μοι κόπους πάρεχε ostrom. **трогда своєго нє погонить (пьсъ)** izv. 524. **трогда бѣгаєть** bus. 553. ἀγωνία sollicitudo sup. 277. goth. thriutan: usthriutan κόπον παρέχειν, ἐπηρεάζειν **за нє трогдъ ми творить** goth. ith in thizei usthriutith misso viduvo and. thriota; thraut labor, certamen ahd. driuzan nhd. verdriessen.

трогдьливъ adj. molestus **быти комоү** - nov.

трогдьбьникъ m. qui laborat nom.-lab.

трогдьникъ m. laboriosus pat. io.-sin. sup. 46. **трогдьникъ истинны** greg.-naz. qui certat **трогдьници христови** sabb.-vindob. ταλαίπωρος miser proph. -**чє христовь** hom.-mih. 133.

трогдьнъ adj. κεκμηκώς lassus dial. pat.-mih. misc. cyr. 19. sup. κόπου laboris man. ἐπαχθής molestus man. ἐξοδευθείς pent.-mih. -**но тєчєниє** sabb. 13. bulg. trudna žena milad. 531.

трогдьнѣ adv. laboriose -**днѣ** sabb. 20. **трогднѣ и бєзь парєниꙗ** chrys.-lab.

трогжданиє n. labor sup. 322.

трогждати -аѭ -аєши vb. fatigare, vexare ziz. -**даєми дѣли** š.-gl. 64. -**даємa оть бѣсь** prol.-mih. χειμάζειν molestia afficere man. **троүжати до съмрти** izv. 431. **чьто троүждаєтє жєнѫ;** τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ostrom. **по ч'то ж троүждаєтє;** ev.-buc. - **сѧ** ἀγωνίζεσθαι contendere sup. χειμάζεσθαι tempestate iactari sup. κοπιᾶν fatigari ant. dial. men.-vuk. hom.-šaf. cozm. ephr. bus. 295. cyr. 2. isaak. georg.-vost. **толико троүжаи сѧ, єлико мошти начьнєши въсхла стити плътьскыꙗ похоти** sborn -**жати сѧ** ostrom.

троүждєниє n. πόνημα labor ant. **троүгєниє** danič.

троүждьливъ adj. molestus nov.

троүло n. τροῦλλος trullus **храмь, нжє троүло обычє глаголати сє** misc. 22. **вь троүлѣ полатьнѣмь** pyrg. krmč.-mih. 21. **вь троүли** nom.-mik. 9. **вь тролѣ** krmč.-mih. 174. serb. trulo tholus.

троүпиє n. κῶλα corpora hebr. 3. 17.-bulg. cadavera kruš. isaak. bus. 495. sabb.-typ. pl. holm. men.-mih. greg.-mon. laz.-vuk. sabb.-typ. **оть многыхь -пий** dioptr. **обрѣтоү** (aor.) **троүпиꙗ мрьтва** triod.-mih.

троүпль adj. κοῖλος cavus **троүпль дощєнъ сътвориши** κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό exod. 27. 8. -vost.

троүпъ m. κῶλον membrum, corpus proph. sup. 197. sabb. 99. κορμός truncus man 62. κοιλία venter men.-vuk. τραῦμα vul nus hom.-mih. 102. (cf. **строүпъ**) πτῶμ cadaver pent.-mih. dial. νεκρός cadave gen. 23. 3. -pent.-mih. hom.-mih. prol. lab. men.-mih. men.-vuk. georg. pat.-mih misc. **ѯилалога изкранна** - sabb. 192. **сьбраше сє видѣти троүпа звѣрии** men.-mih. nsl. trup corpus hung. trupl. truncus habd. corpus cf. trupati pulsare hung. rastrupati collidere lex. confringere habd. rastrumpati lex. croat. trup truncus verant. serb. trup statura mik. lit. trupėti scr. trup, trump ferire.

троүпьць m. membrum, uti videtur men.-mih. 193. - **злать** χρυσοῦς 4. reg. 5. 5. -kruš. **дроүжина троүпьць** socia metalli leont.

троути, тровѫ, тровєши et **троүѭ, троүєши** vb. ἀναλίσκειν absumere **мы въ лѣта бєсѣдѫюштє лѣта тровємъ** χρόνον ἀναλίσκομεν cyr.-hier. **льстиши сє троүє своє свѣштє** prol.-mart. 89. **вь поустошь троүєши дрьва свои** prol.-mart. nsl. otrovati croat. truti confringere luč. serb. truti intoxicare: truje narod živ. 65. russ. dial. **отруть** veneno

interficere nserb. tšuš cf. **потроути** absumere et gr. τρυ.

троутити -штѫ -тиши vb. laedere trigl. pol. trucizna cf. **сътроутъ**.

троухвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. sensus dubius: **женоу троухвещи се моужа** nom.-barb. cf. croat. truhla foeta verant. serb. otruhla, natruhla gravida mik. natruhliti gravidare mik.

тръбоуха f. intestina nsl. lêzem trbušce habd. cf. **трибоухъ**.

тръбьнъ v. **тржбьнъ**.

тръгарь m. mercator, uti videtur gram. 155.

тръгати -аѭ -аеши vb. vellere pat.-mih. per. 83. 38. **торг-** ber. cf. **тръзати**.

тръгнѫти -нѫ -неши vb. σπᾶν vellere prol. λαμβάνειν prehendere **трьже иконоу** prol.-cip. men.-vuk. σπᾶσθαι trahere **свой мьчь трьгь** men.-vuk. **мьчеве трьгоше** alex.-mih. 73. **мьчь свой трьгь** 80 **киеве трьгоше** 136. δράσσεσθαι prehendere **юдиноу оть лѣствиць трьгьше** men.-vuk. nsl. trgnoti rumpere: sablju trgnuti habd. trgač; na pretrge jêsti, žrêti bulg. trьgnъ, trъgnuvam ire verk. milad. cf. serb. trag: adde scr. tardz drohen ztschr. 13. 454.

тръгование n. mercatura sabb.-typ.

тръговати -гоуѭ -гоуеши vb. mercari **аже боудоуть тръговати** izv. 601.

тръговина f. merx mon.-serb.

тръговиште n. forum **торг-** chron. 1. 138. 186. bulg. tъrgoište milad. 237.

тръговьникъ m. ἀγοραῖος mercator krmč. 87. krmč.-mih **десетници и трьговници грады сьдрьжеть** chrys.-lab. bulg. tъrgovec milad.

тръговьнъ adj. ἔμπρακτος qui in actu est krmč.-mih.

тръговьць m. mercator mon.-serb.

тръгъ m. ἀγορά forum šiš. 32. hes. **на трьзѣхь** ἐν ἀγορᾷ šiš. 235. - **дѣяти** per. 29. 35. **торгъ** bus. 666. sg. g. **торгоу** sbor.-kir. chron. 1. 221. sg. l. **тръгоу** nom.-bulg. greg.-lab. **търгоу** bus. 395. **на трьзахь** strum. **оу волоуяго трьгоу** prol.-mih. 278. **стоящи на тръгоу** izv. 578. **аще на тързѣ еси** sborn. bus 298. **трьгь да се збира цръкви** chrys.-duš. 27. nsl. trg forum lex.: nota otržen oneratus habd. lit. turgus ztschr. 11. 174.

тръжанинъ m. mercator **блаженъ члвкъ, иже коупоуеть милости, даже сѧ не разидоуть торжане** πρὶν λυθῇ ἡ πανήγυρις ephr.-vost.

тръжити -жѫ -жиши vb. mercaturam facere danič. nsl. tržiti.

тръжиште n. κώμη vicus dial. ἀγορά forum ostrom. zlatostr. prol.-mih. ber. ἐμπόριον emporium proph. adde bus. 298. 412. **търж-** svjat. sborn.

тръжиштьнъ adj. fori **-но мѣсто** chrys.-lab.

тръжьникъ m. ἀγοραῖος circumforaneus šiš. 34. τραπεζίτης, κολλυβιστής numularius ostrom. nicol adde ex. glag. ber. **тръжъникъ** act. 17. 5. -apost.-ochrid. **торжьникъ** tur.

тръжьница f. forum prol.

тръжьнъ adj. mercaturae glag. **-жна** gram. 53. 56.

тръжьскъ adj. ἀγοραῖος circumforaneus men.-mih.

тръжьство n. πανήγυρις celebritas op. 2. 1. 164. sup triod. ant. dies festus triod. adde bus. 382. man. **расыпавьшоу се трьжьствоу** prol.-mart. **трьжьство и празникь творимь** laz.-vuk. 113. **торжествословъ** m. op. 2. 2. 673.

тръжьствовати -воуѭ -воуеши vb. πανηγυρίζειν publica celebritate feriari sbor. **памать тържьствоующимъ** izv. 508.

тръжьць m. mercator misc.-serb.

тръзавьць m. instrumentum quoddam **оударити трьзавьцемь вь чрѣва** men.-mih. 9.

тръзание n. divulsio chrys.-lab. κοπετός planctus sup. 295.

тръзати -аѭ -аеши vb. τίλλειν vellere - **брадоу** men.-vuk. **брадоу емоу трьзаахоу** prol. rad. τρύχεσθαι atterere - **власы своѥ** chrys.-lab. dioptr. ichn. laz.-vuk. prol.-mart. - **власы своя** men.-leop. - **сѣдины** men.-leop. **сѣдинъі тързаше** izv. 539. - **тѣло** prol.-mih. adde sup. prol.-mih. pat. prol. ber. **трьзаюмь** στενόμενος hom.-mih. - **сѧ** prol.-mih. **трьзаю се и плачю** hom.-mih. 86. **тоужаше и тързаше сѧ** izv. 618. **плачещїхь и трьзавшихь се** pat. κατακείρεσθαι confligi men.-vuk. **по ребрехь трьзань** prol.-mart. 117.

трък rad. currere nsl. trčati cf. goth. thliuhan.

тръкалити -иѭ -иеши vb. volvere georg. bulg. trъkoli, trъkalê; tъrkali milad. 395.

тръмисъ m. τριμίσιον tremissis leont.

тръная f. adj. κινύρα lyrae genus **сила въ трьнѣй хытрѣ зълы доухы изгонящи** κινύρας δύναμις greg.-naz. adde

терны: ѱалтрь же сүммахъ терна нарече τὸ δὲ ψαλτήριον σύμμαχος λύραν ἐκάλεσεν psalt.-theod. торныя: торныа же и ины гоусли αἱ λύραι δὲ καὶ μέντοι καὶ κιθάραι et lyrae quoque et citharae psalt.-theod.: vera vocabuli obscuri forma dubia est.

тръница f. spina dioptr. аще зде трьницоү обрѣщоү, вь маслиноү прѣнашаю chrys.-lab.

тръние n. ἄκανθαι spinae sup. ant. misc. isaak. mat. 51. š.-gl. 47. krmč. 213. cant.-cant. 2. 2. chron. 1. 96. - водливо prol.-mart. -ния prol.-mart. егда обыемлють отъ тьрния грьзны; ли отъ триволя смъкви; matth. 7. 16. -ev. 1270. трьние ничеть ἄκανθαι φύονται antch. трьн- ostrom. παλίουρος paliurus трьн- sup. 143.

тръноватъ adj. spinosus int. 282.

трьновъ adj. ἀκανθώδης spinosus pyrg. tur. 106. жезлие -во prol. -во жьзлие pyrg. -во мѣсто hom.-mih. - гвоздь prol.-mih. 39. -во лозние prol.-mih. 263. трьновъ вѣньць ἀκάνθινον στέφανον ostrom. urbs bulgariae prol. bulg.-lab. prol.-lab. asên 13. градь - sabb. 199. 214. градь трьновь бльгарьскы svetk. 35. цариградь трьновь izv. 8. 154. богоспасный цариградь трьновь men.-vuk. до царьскаго града трьнова izv. 8. 152. триновъ asên 53. bulg. търnova milad. 114.

тръновьнъ adj. ἀκανθώδης spinosus men.-mih. bus. 555. pat. dial. int. 284. тръновьна землы isaak.

тръновьскъ adj. trnov, urbis Bulgariae glasn. 11. 161. asên 53.

тръноносьнъ adj. spinosus -на землы chrys.-lab.

тръноплодьнъ adj. ἀκανθοφόρος spinosus иже бысть паче нерѣзню и трьноплодьнь greg.-naz.-izv 3. 32.

тръносѣчица f. δρεπανίς falcicula dial.

тръносѣчьнъ adj. spinas secans dial.

трънъ m. ἄκανθα spina; συκάμινος morus psalt. 77. 47. -ostrog. σκῶλον offendiculum въ трънъ бы εἰς σκῶλον ἐγένου op. 1. 23. goth. thaurnus ahd. dorn ags. and. thorn beitr. 2. 171. 375.

трьньнъ adj. ἀτριβής non tritus, recte spinosus пжть трьнънъй и гржджнъй ὁδὸν ἀτριβῆ καὶ τραχεῖαν greg.-naz.

трънѣнъ adj. ἀκάνθινος spinosus трьнынъ вѣньць τὸν ἀκάνθινον στέφανον ostrom.

тръп rad. rigere терп- alex. nsl. otrpnoti (mraza) obrigere lex. strpnoti; otrpnêti lex. indurescere lex. utripati torpere habd. otripeti habd. utrnenje zubi habd. ovce strple gelte schafe croat.-istr. russ. терпнуть čech. strpnouti nserb. sćerpnuś lat. torpere ztschr. 12. 411. cf. goth. staurkjan corss.-form. 438.

тръпеза v. трапеза.

тръпость f. αὐστηρότης austeritas op. 2. 2. 303. острость и трьпость дѣтелнй psalt.-pog.

тръпъко adv. acerbe терпко alex.

тръпъкость f. acerbitas сладость и - chrys.-lab.

тръпъкота f. acerbitas терпк- alex.

тръпъкъ adj. ὄμφαξ acerbus krmč. triod. pro народъкъ iez. 18. 2. -proph. трьпька меса alex. 23. -ка вода dioptr. στύφων asper krmč. 134. op. 2. 2. 80. трьпкыми былии krmč.-mih. 160. nsl. trpek acerbus habd. bulg. тръpkovo grozdne pokl. 1. 39.

тръпъцѣ adv. aspere не трьпцѣ о томъ принимати слово greg.-naz.

тръпъчина f. res acerba трьпчины родильныа оскомины чадомъ и до нынѣ хранжть sborn.-vost.

тръпьчьскъ adj. eius qui sustinet -ска страсть prol.-mih. 237.

тръпѣвати -ањ -аешн vb. pati prol.-mih. 293.

трьпѣливодоүшьнъ adj. καρτερόψυχος fortem animam habens men.-vuk.

тръпѣливомждрьнъ adj. καρτερόφρων fortem animum habens men.-vuk.

тръпѣливъ adj. καρτερικός patiens sup. 69. prol. ant. man. 59. μακρόθυμος patiens sup. - зломь ἀλεξίκακος arcens malum šiš. 171.

тръпѣливьнъ adj. καρτερικός patiens dial. prol. int.

тръпѣливьствие n. patientia тър- op. 2. 1. 152.

тръпѣливьствовати -воүж -воүешн vb. μακροθυμεῖν patientem esse -пел- 1. thess. 5. 14. -op. 2. 1. 166.

тръпѣльно adv. patienter - поносивъ нищетж men.-belg. беззаконьнъ жидовь соүщьства въ истиноү съборание трьпѣльно облачи men.-saec. xii.

тръпѣльствие n. ὑπομονή patientia šiš. 200. strum.

тръпѣльство n. μακροθυμία, καρτερία patientia glag. или о богатьствѣ благости его и оүдрьжании и трьпѣльствѣ не радиши; šiš.: male -ство cloz I. 77.

трѫпѣние n. ὑπομονή patientia op. 2. 2. 202. sup. **трьп-** ostrom. sup. καρτερία sup.
трѫпѣти -плѭ -пиши vb. διαβαστάζειν ferre sup. ὑπομένειν perferre; προσκαρτερεῖν perseverare šiš. 2. exspectare vita-theod. 13. μακροθυμεῖν patientem esse **трьпить на нихъ** μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς ostrom. **трьпѣти скърби** sborn. **тьрпи съ поҳвалою божиею** izv. 620. **трѫпѣти на господа** apost.-ochrid. durare **тѣло наше есть акы риза, да аще хранишн, то тьрпить; аще ли поврьжеши, то изгниеть** sborn. **надѣже ни-чесоже твръда нѣстъ ни дльго трьпеща** hom.-mih. 153. **се трьпе на своиеҳь добриеҳь и почтениеҳь обѣтиеҳь** mon.-serb. 369. 97. **трьпе ми се на своиеҳь добриеҳь и почтениеҳь обѣтиеҳь** mon.-serb. 368. 120: **трьпѣаше** male pro παργῄνει hom.-mih. 5. adde sup. nsl. trpêti - pati, durare; trpežljiv habd. trapiti excruciare habd. hung.
трѫса f. seta prol. 108. **ребра имь стрьгаше трьсою коньскою; - коньска** misc. 52.
трѫсина f. seta prol. 35. **трьсиною и солию сь оцьтомь сьмѣсивьше траҳоу раны его; терсина конска** alex.
трѫсие n. vinea **трсѥ** sg. g. š.-gl. 100.
трѫстатъ v. **тристатъ**.
трѫстика f. arundo bulg.-lab. 3.
трѫстие n. κάλαμοι, κάλαμος arundo men.-vuk. sup. prol.-rad. prol. triod. pent.-mih. chrys.-lab. men.-leop. pyrg. bus. 976. καλάμη stipula kruš. **наперивьше вьсе тѣло ее трьстиемь** διὰ τῶν καλάμων ἐσπαργάνωσαν prol.-mart. **ѩко искры по трьстию потекоуть** bulg.
трѫстописьць m. qui calamo scribit dial.-šaf.
трѫсть f. seta - **коньска** τρίχινον ὕφασμα prol.-cip.
трѫсть f. κάλαμος arundo šiš. 237. sup. proph. krmč. nov. nom.-bulg. hom.-mih. ioann. men.-vuk. prol.-vuk. misc.-šaf. chron. 1. 17. chrys.-frag. mat. 48. prol.-mih. - **писательна** mir. - **писца** cyr.-hier. **трьсть кьнижьника скорописьца** psalt.-int.-saec. xii. **когда можеть тресть скоро тако написати роукож чл҃чскою;** psalt.-int.-saec. xii. **трости творить** de aucipe op. 2. 2. 84. aliquoties masc. men.-vuk. prol.-vuk. prol.-cip. **трьсть** κάλαμη stipula sup. 182. **тресты** op. 2. 2. 98. nsl. trst m. trub. lit. trustis f. halm.
трѫстьнина f. τρίχινα ῥάκη panni e pilis facti prol.-cip. men.-vuk. - **коньска** τρίχινον ὕφασμα men.-vuk.
трѫстьнъ adj. τρίχινος e pilis factus prol.-cip.
трѫстьнъ adj. καλάμου calami proph. **-ни звѣрие** men.-mih.
трѫстьнѣнъ adj. τρίχινος e pilis factus **-тнѣно оуже** men.-vuk.
трѫстьца f. κάλαμος calamus **мы акы дѣтьца или пастоушьци тънъкою трѫстьцею свиримъ** κατὰ τὰ παιδία τὰ ποιμενικὰ λεπτῷ τῷ καλάμῳ συρίζομεν zlatostr.
трѫстѣнъ adj. arundineus ant. **-но корение** men.-mih. **-на помощь** men.-mih. 369. **-стѧнъ хлѧдъ** antch. **-стѧнѧ мѣра** bus. 178. **тростѧнъ** op. 2. 2. 241. **мѣсто трьстено и водно** ichn.
трѫстѣнька f. calamus, uti videtur: **трьстѧнькоу иерданьскоу** men.-leop. 283.
трѫсъ m. ἄμπελος vitis glag. nsl. trs.
трѫсѣнинъ adj. setae prol. 125. 158.
трѫтни v. **трѣтни**.
трѫтие n. tritura **тертие** trigl.
трѫторъ m. sonus grom. **трьторь или тоутьнь**.
трѫхътъ m. λεπτόν numulus **до ндеже и послѣдн҃ий трьхъть въздаси** luc. 12. 59. -ev 1144. - mat. 16. luc. 12. 59. -kryl. -mat. 16. op. 1. 248. **трьхьть** nicol. **трьхоть** ὀβολός obolus op. 2. 2. 60. adde **вѣрнаго весь мирь имѣние а невѣрнаго ни троҳотъ** cyr.-hier. čech. trochet cf. nsl. trh onus meg. prip. 243. et **троҳа**.
трызн- v. **тризн-**.
трыти -тыѭ -тыеши vb. τρίβειν terere sbor. **чрѣпинами** - prol.-mart. - **гоумно** de bove chrys.-lab. ἀναξαίνειν, καταξαίνειν conterere prol.-cip. men.-vuk. cf. **сътрывати** gr. τρυ, **трѣти**; **поүмн҃ аще не трыжще оумыжть рѫкъ** marc. 7. 3. ev.-timok.-saec. xv. -bulg. šid.-saec. xv. -serb. cf. **трызн-**.
трыение n. ἐπίτριμμα atterere **трыениѧ личнаа** ἐπιτρίμματα παρείας margar.
трьбезначѧльнъ adj. qui ter sine initio est **тре -но божество** cyr. 29. gr. τρισάναρχος.
трьблаженъ adj. τρισμακάριος ter beatus sup. pat. ex. bon. io.-clim. hom.-mih. greg.-mon. sim. I. 18. **-но дрѣво** sim. I. 16.
трьблажьнъ adj. τρισμακάριος ter beatus sup. **треб-** mat. 24.
трьбогатьнъ adj. perdives lit.-mih. chrys.-lab.
трьвеликъ adj. τρισμέγιστος maximus greg.-mon. **треве-** per. xxv.

трьвеличьствьнъ adj. ter magnus тръ- sup. 86.

трьвлънѥниѥ n. fluctus magnus sbor. triod. prol.-mih. hom.-šaf. prol.-mart. chrys.-lab. gr. τρικυμία.

трьвръстьнъ v. тривръстьнъ.

трьвѣщаньнъ adj. τρίφθογγος mater.

трьглавьць m. triceps hom.-mih. 11. 15.

трьгоубитєльнъ adj. τρισαλιτήριος ter scelestus отъ трєгоубитєльнаго сєго 8. 13. -vost.

трьгоубо adv. triplum трєг- ber. отъ двєрєй надъ двєрьми трєгоубо ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν τρισσῶς 3. reg. 7. 5. -vost. соблоудила єси трєгоубо ἐξεπόρνευσας τρισσῶς iez. 16. 30. -vost.

трьгоубъ adj. triplex cyr. 23. -ба радость meth. 5. трєг- gen. 6. 16. -vost. 2. 131. cozm. -бо зло chrys.-frag. ѩзыкъ трєгоубый многи потрѧсє sir. 28. 16. -vost.: male трьгоубо зло δισσός hom.-mih.

трьгоубь adj. indecl. triplex proph.

трьгоубьнъ adj. triplex pat. men.-vuk.

трьгоубьнѣ adv. triplum трєгоубнѣ lavr.-op. 43.

трьдєс- v. тридєс-.

трьжєньць m. τρίγαμος qui ter uxorem duxit krmč.-mih. трєж- sbor.-kir. 17.

трьзѫбъ m. τριόδους tridens men.-vuk. prol.-rad. τρίαινα tridens prol. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. τρίβολος tricuspis men.-vuk. πρίων serra men.-vuk. єжє прѣ(стрь)ганоу ѥмоу быти трьзѫбомь ὥστε διατμηθῆναι πρίονι prol.-rad. 29. тръз- men.-buc. трєз- men.-leop.

трьзѫбьнъ adj. tres dentes habens kruš.

трьзѫбьць m. τρίαινα tridens prol.-vuk. men.-leop. prol.-mih. dial.-šaf. -ци блаꙗнь men.-mih. трєз- mir. πρίων serra трьз- prol.-rad. tribulus тръз- sup. 135.

трьимєнитъ adj. tria nomina habens трєим- pam. 161. -то божьство lavr.-op. 44.

трьклѧтъ adj. flagitiosissimus krmč. 134. pat.-mih. -тꙑ ѥрєсь sim. I. 6. трєк- bus. 392.

трьклѧтьць m. ter maledictus prol.-rad

трькровъ m. τρίστεγον domus trium contignationum georg. georg.-šaf.

трьличьнъ adj. male pro τετραπρόσωπος op. 2. 2. 402.

трьлѣтиѥ n. tres anni трѣл- glag.

трьлѣтъ adj. qui trium annorum est ꙗко трьлѣта оуница; ꙗко трьлѣтоу оуницю stichir.-vost.

трьлѣтьнъ adj. trium annorum -тно врѣмє krmč.-mih.

трьногъ m. tripus prol.-mart. pat.-šaf. вь храмє аполона -га alex.-mih. 50. трєногы сковати men.-leop.

трьокаꙗнъ adj. miserrimus -кааньнь men.-vuk. трєок- int. 74. трьоканьнь ephr.

трьостьньнъ adj. qui tres aculeos habet трьостьньнъи бѣсъ ὁ τρίβολος δαίμων io.-clim.

трьплєтєнъ adj. τρίπλοκος triplex prol.-rad. - вѣньць sim. I. 2. трьплєтєна вєрига io.-sin. трєп- vost. 1. 81. ἔντριτος triplex вєрьвь трєплєтєнныи нє прѣръвєть сѧ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον eccles. 4. 12. -vost.

трьподобьнъ adj. valde conveniens -наго ради съмѣрєниꙗ io.-clim.

трьпомостьнъ adj. trium contignationum men.-mih.

трьпрамєньнъ adj. ἔντριτος triplex ant. 113. de fune вьрвь -на op. 2. 2. 264. вєрвь -нна vost.

трьпроклѧтъ adj. ter maledictus lit.-mih.

трьпѣсньць m. triodium dioptr. трєп- op. 2. 2. 458.

трьпѧстъкъ m. simia cozm.-ind. нє точию воломъ и козломъ и псомъ и трьпѧстъкомъ оугодити; зоубы слоновы и трьпѧст'кы georg.-vost cf. трипѣстькъ.

трьразличьнъ adj. valde diversus men.-mih.

трьрогъ m. tricornis prol.-vuk.

трьсвѣтлъ adj. τριλαμπής valde splendens hom.-mih. трєс- int. -лыми зарꙑми cyr. 28. -лыи neuma vost.-op. 652.

трьсвѣтьнъ adj. τρίφωτος tria lumina habens свѣтильникъ - antch.

трьсвѧтъ adj. τρισάγιος ter sanctus ant.-hom. krmč.-mih. sabb.-typ.

трьславьнъ adj. valde clarus о трьславнаго блажєньства chrys.-lab. cf. трис-.

трьсловиѥ n. trilogia isaak.

трьсобьнъ adj. tres personas continens misc. svjat.-op. 2. 2. 396.

трьсобьствьнъ adj. tres habens personas.

трьстатъ v. тристатъ.

трьстлъпьнъ adj. τρίστυλος tres columnas habens трьстлъпнаꙗ основа τρίστυλος θεμέλιος io.-clim.

трьчасьнъ adj. τρίωρος trium horarum op. 2. 2. 201.

трьчѧстъ adj. sensus dubius: - глаголь men.-mih. 350.

трьѩзꙑчьникъ m. trium linguarum cultor трєѩ- meth. 4. bus. 776.

трьжгльнъ adj. triangulus int.

трѣба f. negotium cozm. int. 99. - ѥсть int. 197. идоущоу ѥмоу на нѣкоѭ трѣбоу prol.-mih. 65. 71. оть роукодѣлия подаваше на трѣбоу всѣмь men.-vuk. θυσία sacrificium sup. 312. luc. 3. 1. -ev.-novg. hom.-mih. op. 1. 18. svjat.-op. 2. 2. 398. pent.-mih ioël 1. 9. -proph. vost. 1. 98. adde bon. izv. 6. 35. op. 2. 2. 301. per. 17. 9; 18. 3. chron. 1. 51. II. men.-mih. 173. ber. ziz. ὄργια orgia man. 55. ὁλοκάρπωσις sacrificium ex solis frugibus pent.-mih. τράπεζα mensa sup. 314. εὐχή oratio per. xxvi. σπονδή libatio psalt.-ven. ἀλίσγημα contaminatio act. 15. 20. -bulg. σηκός templum georg. трѣбы εἰδωλολατρεία idolorum cultus šiš. 19. хранитє сє оть трѣбь φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων šiš. 212. трѣбы идольскыя bor. ѥлиньскыя треба op. 2. 2. 301. трѣбоу положити θύειν svjat.-op. 2. 2. 375. proph. възложиши ми требоу izv. 652. трѣбы дѣати cyr. 17. трѣбоу класти op. 1. 18. кладоуть требы странъ бѣсомъ, а не богоу izv. 695. требы кладомыя вилам izv. 700. бѣгайте жертвъ идольскыхъ и требъ кладения и всея слоужбы идольскыя izv. 694. по что не възбрани богъ неѳдаиеви трѣбоѭ положити дъштере; svjat.-op. 2. 2. 377. трѣбоу полагати cyr. 28. трѣбѫ полагаяй svjat. аще пауловоу трѣбоу приложиши кь сѣй hom.-mih. 133. аще принесешь требоу верхъ житъ mat. 54. трѣбы принести, приносити svjat. трѣбоу принести προσφέρειν θυσίαν lev. 2. 14. -proph. приносе жрьтвы и трѣбы θυσίαι καὶ τελεταί men.-mih. трѣбо(у) створи на стоуденьци greg.-naz. bibl.-listy. трѣбы творити sup. 112. proph. требы имъ творяхъ izv. 699. трѣбы творити men.-mih. trebu tuorim fris. милости хощѭ, а не трѣбѣ ev. 1270. пияшете вино трѣбъ ихъ izv. 464. требъ вашихъ ненавижю izv. 699. той требѣ положю вѣкы izv. 652. потькь трѣбы и развративь prol.-mart. drev. trebe (трѣбы) weihnachten; treibnik brautführer cf. Grimm. gesch. 328. ztschr. 13. 409.

трѣбити -блѭ -биши vb. purgare ant.-hom. желѣзы жегы и травоѭ трѣбе de medico hom.-mih. 133. изноутрь трѣбе кылиѥмь hom.-mih. 132. треблияхоу bus. 716. треб-, тереб- chron. требленъ pro валашаный ber. требите поуть и мостите мость lavr. nsl. trêbiti; sadje se trêbi; trêbež gereut rib. trêbeže žg… nachgeburt russ. dial. теребъ neugereut…

трѣбичьникъ m. παρείσακτος men.-mih. 229.

трѣбиште n. θυσιαστήριον altare pent.-mih. sup. τέμενος delubrum men.-vuk. prol.-rad. εἰδωλεῖον delubrum ant. antch. ephr. proph. azbuk. ber. ναός templum op. 2. 2. 301. adde bus. 382. 436. σέβασμα res sacra men.-vuk. prol.-rad. βωμός altare man. hom.-mih. sup. cloz I. 341. sbor. georg. krmč. - бѣсовьско hom.-mih. - аполоново clim. ἄγαλμα statua men.-vuk. σπονδή libatio barl. трѣбище рекше црькви krmč.-mih. 127. трѣбища ихъ расыпа izv. 672.

трѣбиштьникъ m. delubrum men.-mih.

трѣбиштьнъ adj. altaris prol.-mih. - - слоуга men.-mih. -но капище hom.-mih. двьри -ны prol.-belg. мѣста трѣбищнаго не свѣ izv. 654.

трѣбоверьць m. sensus ignotus chrys.-lat.

трѣбованиѥ n. τὰ ἀναγκαῖα res necessariae sup. 69. χρεία necessitas op. 2. 1 162. ant. šiš. 12. 130. krmč. 38. izv. chron. вяще -ния bus. 389. не имѣють трѣбования отъити οὐ χρείαν ἔχουσι ἀπελθεῖν matth. 14. 16. -ev.-saec. xi. ἀγαθοσύνη bonitas благота, требование благовѣрие χρηστότης, ἀγαθοσύνη, πίστις gal. 5. 22. -vost.

трѣбованъ adj. χρήσιμος utilis op 2. 2. 306. не трѣбованѣйше соуть οὐ χρείαν ἔχει šiš. 89.

трѣбовати -боуѭ -боуѥши vb. χρείαν ἔχειν, χρῄζειν, δεῖσθαι, δεῖν opus habere šiš. 130. ostrom. sup. hom.-mih. svjat. mat. 8. š.-gl. 52. chron. requirere sa… cum gen. rei hom.-mih. и троуда и брѣмене и вештий трѣбоуѥть sbor.-saec. xi. мало пища трѣбоуѥть ап… не трѣбоуаше свѣщьнааго сияния prol.-rad. 88. инѣхъ требоваашеть свѣта izv. 615. не требоую оглагольникъ izv. 598. чьто трѣбоуѥть отъ насъ богъ; izv. 430. трѣбоуваше chrys.-frag. не - ἀποδοκιμάζειν reprobare: камень, ѥгоже не трѣбоваша зиждѫщей λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες matth. 21. 42. -ev.-saec. xi. θύειν sacrificare да требоуеши пасхѫ θύσεις deut. 16. 2. -vost. требоуйте пасхоу pal. не возможеши требовати пасхы οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πάσχα deut. 16. 5. -vost.

трѣбокладениѥ n. sacrificium треб- russ.

трѣбъ m. περικάθαρμα purgamentum ant. 95. misc. 46. трѣби.

трѣбъ adj. ἀναγκαῖος necessarius а иже прѣбыти въ плъти трѣбле юсть васъ ради ἀναγκαιότερον šiš. 135. трѣбле philipp. 24. -op. 2. 1. 166. трѣбьше соуть ἀναγκαῖοι šiš. 89. трѣбьши соуть ἀναγκαῖά ἐστι 1. cor. 12. 22. -vost. родъ свой и трѣбшѫ дроугы τοὺς ἀναγκαίους φίλους act. 10. 24. -bulg.-saec. XII. созвавъ родъ свой и трѣбльшаꙗ дроуги τοὺς ἀναγκαίους φίλους act. 10. 24. -vost. трѣбльшаꙗ оучениꙗ τῶν ἀναγκαίων δογμάτων cyr.-hier. χρή necesse est трѣблѣ (recte трѣблю) коюждо о бозѣ глаголюмо io.-dam. ἐλλόγιμος clarus на гроубѣхъ и на трѣбѣхъ op. 2. 2. 54. goth. thaurban, tharbs and. thurfa, tharfr ahd. durfan, darbo, bidarbi ags. thearfan mhd. biderben uti stzber. 42 166. ir. torbe Pott I. 408. ztschr. 11.192. cf. трѣбѣ.

трѣбьникъ m. τέμενος delubrum luc. 1. 11. -kryl.-mat. 15. ioël 1. 9. -proph. ναός templum prol.-lab. prol. βωμός altare θυσιαστήριον altare op. 2. 2. 287. 398. pent.-mih. εὐχολόγιον trigl. adde sup. 422. bor. 19. ex.-op. 2. 1. 12; 2. 2. 57. ziz. ber. - коумирьскъ proph. - валк bus. 123.

трѣбьничь adj. altaris kruš.: forma dubia est.

трѣбьнъ adj. θυτικός ad sacrificia pertinens greg.-naz. kruš. ὁλοκαρπώσεως дрьва -бна pent.-mih. кровь трѣбноую αἷμα τοῦ σωτηρίου lev. 7. 14. -bus. 148. азъ оуже трѣбенъ бываю ἐγὼ ἤδη σπένδομαι 2. tim. 4. 6. -vost. трѣбно ꙗдите пасхоу θύσατε τὸ πάσχα exod. 12.21. -vost. аще кто повѣсть се трѣбное коумиромъ izv. 695.

трѣбѣ adv. χρεία opus трѣбѣ трѣзва доуша χρεία νηφαλίου ψυχῆς izv. 1. 95. чьто юще трѣбѣ; šiš. 247. не трѣбѣ имате οὐ χρείαν ἔχετε šiš. 154. не трѣбѣ ми юси χρείαν σου οὐκ ἔχω šiš. 89. аще трѣбе емоу боудеши χρείαν ἔσχηκέ σου sir. 13. 7. -vost трѣбѣ юсть χρή oportet колико ю - chrys.-duš. 44. ю - svjat.-mat. 10. adde sup. 76. 249. 254. 280. 301. не трѣбѣ быти ἄχρηστον εἶναι inutilem esse плодъ изгнилъ не трѣбѣ дѣлателю καρπὸς σεσηπὼς ἄχρηστος γεωργῷ antch. ἀδόκιμον εἶναι non probari самъ не трѣбѣ боудоу αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι 1. cor. 9. 27. -vost. ἀχρειοῦσθαι не трѣбѣ быша ἠχρειώθησαν rom. 3. 12. -vost. трѣбѣ быти necessarium esse ex. -op. 2. 1. 15. трѣбѣ юсть antch. чемоу юсть трѣбѣ; men.-leop. е ли ти чьто трѣбѣ; bus. 157. трѣбѣ намъ юсть божиꙗ благодѣть op. 2. 2. 50. что трѣбѣ юсть помышлꙗти о немь; sborn. мъногы щедроты трѣбѣ соуть противоу ꙗзвѣ грѣховьнѣй psalt.-int.-saec. XII. нѣси ми трѣбѣ izv. 480. нѣсть ми трѣбѣ ораниꙗ men.-mih. ꙗже бѣхоу има трѣбѣ на поути greg.-lab. аште се трѣбѣ господи дары cloz I. 160. ниже многоу трѣбѣ op. 2. 1. 151. не трѣбѣ ти мълчаниѥ izv. 675. трѣбѣ имати opus habere тръсть трѣбѣ имать поспѣшника cyr.-hier. стрѣла трѣбѣ имать поспѣшника cyr.-hier. nsl. trbê, nej trbej hung. trbêti, trbêlo hung. trbêje oportet habd. trêbi krell. serb. triebi je živ. 19.

трѣва v. трава.

трѣзати -жѫ -жеши vb. lacerare sup. 402. 22. ꙗко и звѣрь лютъ объходѧ трѣжеть насъ zlatostr. - сѧ θρηνεῖν plangere жена емоу акы нѣкоѥго зъла цѣща биѥть сѧ, терзаеть сѧ κατακόπτεται καὶ θρηνεῖ zlatostr. cf. тръзати.

трѣзвениѥ n. νῆψις sobrietas krmč. 40. adde sborn. io.-sin. pat. ἐγκράτεια abstinentia šiš. 169. 199. трѣзвѣниѥ ant.

трѣзвитель m. homo sobrius chrys.-lab. isaak. pam. 253.

трѣзвительнъ adj sobrius -ныимь разоума окомь danič.

трѣзвити сѧ -жвлѭ сѧ -звиши сѧ vb. νήφειν sobrium esse ant. доушеѭ съкроушеноѭ трѣзвѣахоу се prol.-mart.

трѣзвлениѥ n. ἐγκράτεια continentia šiš. 257. cf. -зве-

трѣзвовати -воуѭ- воуѥши vb. sobrium esse sborn. bus. 298.

трѣзвъ adj. νήφων, νηφάλιος sobrius sup. men.-vuk. ant. pat. hom.-mih. cozm- ἀνύστακτος hes. -зьвь prol.-cip. -звомь оумомь antch. -зва члка zlatostr. трезвъ bus. 648. дл҄ъжни юсмь трѣзви быти ὀφείλομεν νήφειν antch. nsl. trêziv meg. trub. trêzvost meg. strêziv meg. trêzbik meg. strêzen ravn 1. 116. bulg. tьfrêz.

трѣзвьникъ m. νηφάλιος sobrius šiš. 164. ant. pat. ἐκρατής continens šiš. 173. adde sabb. 140. трез- men.-vost.

трѣзвьница f. νηφάλιος mulier sobria šiš. 164.

трѣзвьнъ adj. νηφάλιος sobrius ant. antch. chrys.-lab.
трѣзвьньство n. sobrietas nom.-bulg.
трѣзвьнѣ adv. sobrie **триз-** glag.
трѣзвьство n. sobrietas tur. 90.
трѣзвѣ adv. sobrie chrys.-lab. io.-sin.
трѣзмѣ adv. sobrie glag.
трѣзьньство n. sobrietas men.-mih.
трѣзьство n. sobrietas svjat.-mat 10. tur.
трѣмиць m. turris dem. **теремиць** sof. 24.
трѣмъ m. turris **обилие вь трѣ(мѣ)хь твоихь** εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου abundantia in turribus tuis psal. 121. 7. - glag., quod šaf.-urspr. 43. male e **варѣхь** (recte **варехь**) corruptum putat **теремъ** per. 94. 34. chron. 1. 166. 3. bus. 381. nsl. trem: trem odkriven subdiale habd. bulg. trem milad. 453. verk. 227. 372. serb. trijem, trem porticus trim mik. pet pritvora ko triema živ. 65. pritvor oliti podtriemak 52. russ. теремъ gr. τέρεμνον domus.
трѣмьць m. turris, domus **теремьць** per. 63. 16. chron. 1. 141. 33. sof. 24.
трѣмьчьскъ adj. turris, domus **стол'пы . теремеческими** sof. 24.
трѣска f. sarmentum men.-leop. 421. **трѣска вьньзе вь око** men.-mih. **трѣски на стѣнахъ емлють** crimen aliquod sbor.-kir. 52. **да то ти прободемъ трескою череко** chron. 1. 62. 5. adde **трескою торчати за враты** pam. 257. **обрѣтохъ въ трескахъ варисата** izv. 650. nsl. trêska, trešče sarmentum habd. prip. 187. bulg. trêskъ span; tor ili trêski pokl. 1. 64. croat. triskati einschlagen luč. serb. buka i treska živ. 154. Pott 2. 1. 622.
трѣсканиie n. κεραύνωσις fulmine percutere op. 2. 2. 57. georg. - **и мльниie** men.-mih. 180. **зълааго трѣсканиia гоножены** χακεντρεχείας ἀπηλλαγμέναι io.-clim.
трѣскати -аіж -аiеши vb. strepitum edere pat. 296. **трѣскове огньни -каахоу** laz.-vuk. 111. nsl. treskavica crebrior fulminatio habd.
трѣскота f. strepitus **оть трѣскоти ороужна** sabb.-typ.: thema et genus tamen dubia sunt.
трѣскъ m. fragor, uti videtur - **великь** misc.-šaf. 177. fulmen **трѣскове огньни трѣскаахоу** laz.-vuk. 111. **приде тресакь сь небесь** misc.-serb. nsl. trêsk fulmen habd. meg. spang. volksl. 1. 135. bulg. tresk milad. 415. serb. trjeskovit vihar živ. 194.

трѣсна v. **трѣснъ**.
трѣсноватъ adj. fimbriatus **фалдисты тресе-** ber.
трѣсновениie n. fragor prol. 108. pat.-mih. 94. κεραύνωσις fulmine percutere esai. 30. 30. -proph. ber. - **громьно** psal. **семелинино трѣсновениie кланѣние** greg.-naz. **не достойнъ ли еси трѣсновению**; margar.-saec. xv.
трѣсновитница f. κροσσωτόν vestis fimbriata pent.-mih. kruš.
трѣсновитъ adj. κροσσωτός fimbriatus exod. 28. 4. -kruš. **тресн-** pent.-mih.
трѣсновица f. κροσσωτόν vestis fimbriata exod. 28. 14. -kruš. **-вица** ber. cf. **-витница**.
трѣснъ m. κροσσός fimbria pent.-mih. hom.-mih. dioptr. **тресны** pl. i. lavr.-op. 21. georg. **трѣсны** κράσπεδα fimbria op. 2. 2. 39. adde **тресномъ** vost. **тресны** vost.: nota **трѣсны и красота светлаго доуха** pat. 187. κροσσωτόν fimbriatum op. 1. 185. **тресны златы одѣна** κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη psal. int.-saec. xii. κοσυμβωτόν fimbriatum **трѣснове** pent.-mih. **треснове** ризы exod. 28. 39. -vost. kruš. **трѣзны ризныia** κοσύμβους op. 1. 91. adde θρίξ pili **очи трѣснъ облиховани** τριχῶν στερημένοι io.-clim. **очи трѣснове имащи** pat.-mih. 105. **тресна** pro цушокъ плетеный ber.
трѣсньнъ adj. κροσσώδης fimbriatus -сны hes. 16.
трѣснжти -нж -неши vb. percutere **кои нѣсоуть -новени**; cyr. 10. **да не мльние -ноуть** misc.-šaf. **да не мльние -нжть ниже сицева дѣющее** μὴ σκηπτοὶ πέσωσιν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας psal. vuk. 74. **ако оть грома тресновени бысть** chron.-vost. **оже что оть тѣр мѣненыхь трѣснеть** vost. nsl. trêsnuti tresnuti rumpi crell. fulmine icere habd. bulg. tresnъ milad. 280. 536. iga grъmъ tresne verk. 9. i si blъsnъ i si tresnъ lad. 11. russ. треснуть, трещать strepere, rumpere goth. thriskan ahd. drescan triturare ags. therscan.
трѣснжтиie n. κεραυνός fulmen **трѣснеуть съвести** op. 2. 1. 139.
трѣсъкъ m. ἱμάς lorum **акы тересъкомь ıарьмьнынимъ** esai. 5. 18. -vost. **нение горе привлачащтинимъ грѣхы своя акы оужьмь дъл'гомь и акы ıарьмьнынимь терѣсхомь юница безакониа своıа** ὡς ζυγοῦ ἱμάντι δαμάλεως svjat. op. 2. 2. 403. cf. pol. trzos geldgurt

vocabuli forma dubia est cf. klruss. čeres rus. 10. russ. черезъ.

ръ҄ти, тръ, трешн vb. τρίβειν, ἀνατρίβειν terere pyrg. ἐκτρίβειν terere прагы двьрий юго да тьреть нога твоя sir. 6. 36. svjat.-mat. 9. adde мждрынхъ двьри тьри нежели богатыихъ izv. 579. ἀπομάττειν abstergere prol.-mart. καταξαίνειν conterere men.-vuk. тръти pyrg. men.-mih. antch. трьвь prol.-mart. - пилою men.-mih. вьсе троущею пилою men.-mih. 350. три зоубе misc.-šaf. соль трена misc.-šaf тръти очи antch. платомь тр҄ѣхоу prol.-rad. троуще πυγμῇ аще не троуще оумыють роукы nicol. - см: како вы о камень трете се krmč.-mih. 369. nsl. trêti; otrêti abstergere spang. terica, trica; terilja brechlerin dain. otre f. pl der beim hecheln herabfallende flachs tren pot lex. tren put habd. natrv semita in montibus bistr. utor, utora nut; otor idem; zator: ti si moj zator; trlica cippus lex. malleus stuparius lex. cippus pro meretricibus habd. trača handtuch Črni Vrh. bulg. tri dni go trila milad. 402. tor ili trêski pokl. 1. 64. tor pro zrêl gnoj 69. trъlo pro serb. tor milad. 66. 536. verk. 372. dъrvo tъrlivo milad. 539. tъrlici verk. 181. 371. serb. istrti fricare mik. istren pilom mik. tor živ. 32. russ. тр: торъ urba; втора periculum; торникъ via trita; рукотеръ mantile čech. trdlo, trdlice, trlice breche magy. tirló, tiló pol. tarka raspel: nota russ. бѣжать да трутъ ryb. 1. 52. scr. tar-una gr. τερ (τείρω). τρίβω, τρύχω, τέρην, τιτράω, τορος, τρῦμα lat. tero, teres, terebra, tribula ags. thrâvan torquere ahd. drâjan tornare lit. triti, trinti ztschr. 7. 178. Pott 2. 1. 464. curt. 1. 189. mey. 1. 350.

р҄ѣхъ v. тр҄ѣмъ.

р҄ѣштити -штж -штиши vb. percutere тресакь трещи црьквоу misc.-serb. nsl. trêščiti bulg. trešti milad. 125. trešnicъ 536.

рѩпеза v. трапеза.

рѧсавица f. τρόμος tremor; πυρετός febris grom. pat. ex. 210. prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. -чею bus. 649. трѧсовицею (трѧсцею) бол҄ѣти dan.-izv. 270. тресавица обьють юго prol.-mart. тресавицоу отъгонить sabb.-typ. бол҄ѣти тресавицею νοσεῖν περὶ ῥῖγος men.-mih. φρίκη horror prol.-rad. gottsch. schüttel Elze 59. ztschr. 5. 345.

рѧсавичьнъ adj. febris chrys.-lab.

трѧсению n. quatere prol. int. bus. 493. chron. 1. 62. 186. - земли bus. 498.

трѧснѫти сѧ -нѫ сѧ -нешн сѧ vb. σείεσθαι moveri срдце поколебни сѧ и трѧсни сѧ καρδία σαλευθήτι καὶ σείσθητι habac. 2. 16. -vost.

трѧсовению n. febris per. 25.

трѧсогл҄авьнъ adj. male -на бол҄ѣзнь καρκίνου πάθος prol.-rad. 126.

трѧсти -сѫ -сеши vb. σείειν, ἐπισείειν movere chron. 1. 17. землею трѧсеть bus. 493. трѧсоущи роукою bor. 79. - сѧ σείεσθαι sup. τρέμειν tremere sup. marc. 5. 33. cloz I. 158. chrys.-frag. chron. 1. 120. приход҄ѣй трѧсоущаго сѧ зимою men.-leop. тресоуть ми се сьстави оудовь hom.-mih. съгр҄ѣй трѧсоуштаго сѧ зимою sborn. nsl. tres terrae motus trub. rês. potres habd. trešljika febris meg. bulg. tresopatkъ milad. 22. 536. russ. трясти, тряхнуть quatere drev. trangsien (трѧсению) scr. tras tremere gr. τρες (τρέω) lat. terreo cf. gr. τρέμω lat. tremo (tresmo) osset. tharsin timere zend tereç npers. tarsîden Pott 2. 1. 463. curt. 1. 191. 192. corss. -form. 341.

трѧсъка f. motus terrae men.-belg. bulg. treskъ febris milad - me trese verk 167. cf. nsl. trešljika me tere трѧска neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. τρομικόν kievs. sulzer I. 2. 460.

трѧськъ m. tremor, uti videtur grom.

трѧсьца f. febris -сца vost. 1. 315. men.-leop. bus. 623. трѧсцею pam. 238. немощнаго б҄ѣса глаголемаго трѧсцю izv. 704. б҄ѣса глаголемаго трѧс'цю творѧтъ отъгонѧще izmar.

тржба f. σάλπιγξ tuba sup. nomoc.-bulg. man. chron. 1. 19. 47. 73. 214. тржбами тржбамахъ izv. 458. въ троубахъ окованахъ izv. 458. златокованоую троубоу dan. троубы рожаны izv. 458. röhre per. 28. 28. σωλήν fistula подьземльныхъ троубь krmč.-mih. σωληνάριον чр҄ѣпныю троубы ὀστράκων σωληναρίων fistulae testaceae krmč.-mih. adde христа яко троубою н҄ѣкоюю марнию прошьдьша krmč.-mih. 356. ahd. trumba lit. truba nsl. trombeta lituus lex. trumbeta, trumeta trommet meg. trobelika cicuta trumbetaš tubicen habd. bulg. trambika verk 372. trombenie bulg.-siebenb. croat. trublja tuba verant. trubanj clangor verant. trubac fauces hung. serb. truba, trubeja nserb. trumpejta ahd. trumpâ.

тржбний m. σαλπιστής tibicen vost. 2. 100.

трѫбити -блѭ -бишн vb. σαλπίζειν tuba canere man. sup. pat. men.-leop. bus. 126. clim. ber.
трѫбица f. fistula bus. 700. **оухо акы троубича соущи** izv. 667.
трѫбление n. tuba canere pat. pent.-mih. σάλπιγξ tuba **-бьѥние** sup. 275.
трѫбьница f. .s. **троубницѧ златъ** respondet gr. ἑξακισχιλίους χρυσοῦς 4. reg. 5. 5. -op. 1. 41.
трѫбьнъ adj. σάλπιγγος tubae sup. **съ гласъмь трѫбьнъимь** μετὰ σάλπιγγος φωνῆς ostrom.
трѫдоватъ adj. aegrotus men.-leop. chron 1. 176. 197. per. 106.
трѫдовитъ adj. aegrotus dioptr. chrys.-lab.
трѫдъ m. morbus quidam sup. 363. 4. δυσεντερία dysenteria šiš. 45. **имы водьны трѫдъ** ὑδρωπικός ostrom. -**водьный** act. 28. 8. -bulg. **водьныи троудъі** bus. 263. **водьный троудь** men.-mih. greg.-lab. ὕδερος hydrops op. 2. 2. 115. **трѧдь** δυσεντερία strum. nsl. trôd kolik; mazilo za trudne vude, žile lex. ztschr. 3. 57.
трѫдъ m. **огнило стоудено лежить, егда оударьть оть камикь, поустить искры, и вьнметь се вь трьдь и вьзгорить** misc. 77. **сь троудомь вьжегь** misc.-šaf. 160. nsl. trot zunderschwamm rib. art holzschwamm serb. trud boletus igniarius russ. трутъ.
трѫсити -шѫ -сиши vb. quatere pat. spargere **троусѧ богатьство въ роуцѣ инѣмъ** bus. 624. **есть тоу тро(у)се много** bus. 664. nsl. trôsiti.
трѫсъ m. σεισμός, συσσεισμός terrae motus cloz I. 684. ostrom. sup. prol.-rad.
трѫсьнъ adj. motus **колѣбаниѥ -сно** men.-vuk.
трѫтий m. spado (hummel) трутень ber.
трѫтъ m. σφήξ crabro **троуть троудь пьчелинь ѥсть** ant. 61. **троутъ троудъ бъчелинъ ѥстъ** antch. σφῆκη op. 2. 2. 266. nsl. trôt dain. 94. brutbiene, progenies apum marc. parasit pol. trąd nserb. tšut rum. **трѫнд** ahd. treno nhd. drohne engl. drone beitr. 2. 278.
трѫтъ m. κουστωδία custodia cloz I. 773. sup. 337. φάλαγξ agmen sup. 62. συνασπισμός consertio clypeorum sup. 72. agmen **како прѣштеньѥ архиерейско въз᾽мѫти апостольскъі трѫтъі** sup. 358. adde sup. 70. 196: male **троусь** hom.-mih.

тоу adv. ἐκεῖ ibi cloz I. 810. **до тоу привести** men.-mih. **оть тоу** ἐντεῦθεν hom.-mih. tunc meth. 5. **не (нѣ) тоу за то еп(и)томнѧ** nom.-bulg. 3. **тоу абиѥ** εὐθύς illico hom.-mih. εὐθέως illico sup. saepe zlatostr. ἐξ αὐτῆς men.-mih. παραυτί men.-mih. adde svjat.-op. 2. 2. 392. sborn. vita-theod. men.-mih. bus. 433. 435. izv. 596. 667. bor. 6. 21. 23. 27. 28. 30. 54. per. 28. 30; 90. 35. chron. 1. 74. 59. 162. 186. **тоу абиѥ оть начетка молениѥ полагаѥ** hom.-mih. 86. **онъ же тоу абиѥ поимъ женоу крьсти сѧ** bor xvi. **повелѣ тоу абиѥ привести старѣйшины** men.-mih. **абиѥ тоу** sup. 29. 16; 33. 21. **тоу тако** illico sabb.-typ. prol.-mih. 83. bulg. tutaksi illico serb. tutako illico mik. živ. 1. 2. 28 etc. sml. **тоу тако тѣмъ мьнѧщемъ** vita-theod. **да одьганѥть се тоу тако** sabb.-typ. 49. **тоука** hic bulg.-lab. 35. bulg. tuk milad. 47. tuku verk. 51. tuk 148. tuka milad. 49. **тоуто** chron. 1. 218. 32. **тоутъ** bus. 703. trigl.
тоугашевъ v. **тагашевъ**.
тоудоръ m. theodorus op. 2. 2. 33.
тоужде adv. eodem loco **тоужь** per. 91. 21. **тоужде** glasn. 13. 372. **тоужде и градѣ** sabb. 35. **тоуждере** ibid. croat. tudje mox, repente verant.
тоуждекръмьница f. hospitium prol.
тоуждеплеменьникъ m. ἀλλόφυλος alienigena ant. antch. hom.-mih. **изидь прѣтивѫ тоуждеплемен᾽никоу** ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ psalt.-int.-saec. xii.
тоуждепринимительство n. ξενοδοχεῖον hospitium **въ ксенедохии, еже сѧ речеть тоужеприимельство** vost.
тоуждеродьнъ adj. alienigena sabb. 218.
тоуждестраньствиѥ n. peregrinatio sabb. 46. 82. 95.
тоуждестраньство n. peregrinatio sabb. 34.
тоуждестраньствовати -воуѭ -воуѥши vb. peregrinari sabb. 50.
тоуждь adj. alienus cloz I. 361. 362. 36- 367. proph. mat. 46. 54. šiš. 218. ant. bon. hom.-mih. chrys.-lab. **тоуй** š.-g. 82. sg. g. **-дего** antch. nicol. sg. d. m. **-демоу** bon. f. **-дей** cloz I. 361. 362. 364. 367. sg. l. **-демь** šiš. 70. 108. nicol. **тоуждь бъіхъ** ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην psalt.-int.-saec. xii. **доброты тоуждеѧ** antch. -lex. 47. nsl. tuj rês. habd. spang. tujina habd. tûh hung. ptuj trub. lex. bulg. tugji milad. 474. 475. tugja milad. 456. čuždina milad. 387. pusta ču-

žinъ 356. tuginče milad. 450. croat. tuj verant.

тоүждьскы adv. ἀλλοτρίως ꙗрость ѥго тоүжьскы съдѣлаѥть, и гнѣвъ єго тоүждъ ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, καὶ ἡ σαπρία αὐτοῦ ἀλλοτρία esai. 28. 21. -parem. 1271.

тоүждьство n. ἀλλοτρίωσις abalienatio ex. -op. 2. 1. 22.

тоүземльньскъ adj. indigena alex.-mih. 167.

тоүземьць m. indigena per. 29. 21. ber.

тоүидє adv. simul тоүидє жє нєразсоүдноє ἅμα δὲ καὶ τὸ ἀδιάκριτον io.-dam. eodem modo оүказаєть жє тоүидє жє διδάσκει δὲ κατὰ ταὐτόν psalt.-theod.

тоүижде adv. ibidem ндѣжє азь ѥсмь, тоүиждє и онь боүдєть hom.-mih. 118. тоүиждє сь людьми и пророка моүчить hom.-mih. simul тоүиждє наслаждѫ сѧ συνήδομαι greg.-naz. eodem modo обоє тоүижє сказалъ є ἀμφότερα κατὰ ταὐτὸν ἐδήλωσε psalt.-theod. тоүиждє нарєченъ бѣ bus. 271. adde тоүигѥ mon.-serb. chrys.-duš.

тоүкость f. λιπαρότης pinguedo op. 2. 2. 303. glag.

тоүкота f. pinguedo kruš. pent.-mih. glag.

тоүкъ m. στέαρ adeps ant. proph. domet. isaak. misc. chrys.-frag. bus. 170. ber. главьный - cerebrum prol.-mart. pyrg. prol. nsl. tučija pinguedo meg. nserb. tuk drev. tauk lit. lett. tuk cf. тъıти.

тоүловиштє n. truncus corporis -щє trigl.

тоүлъ m. βελοθήκη, φαρέτρα pharetra hom.-mih. kruš. misc. pent.-mih. mat. 48. sabb. 103. izv. 422. тоүль стрѣль исыпа chrys.-frag. adde тоүлоү сємоү φλόμος verbascum op. 2. 1. 16. ber. nsl. tul; tulec meg. croat. tulica luč. serb. tul stul. Bopp 1. 520. Pott 2. 1. 649. curt. 1. 188.

тоүмпальница f. tympanistria lavr.-op. 31. pro -паньница.

тоүмпановъ adj. tympani -во видєниѥ ichn.

тоүмпанъ m. tympanum slov.-novg. a. ichn. тоүмьп- sabb. 122. тумб- bon.

тоүмпаньница f. tympanistria psalt.-saec. xiii.

тоүмѣи m. nom. propr. urbis: до -мѣꙗ града prol.-mih.

тоүнъ adv. recte est tum, тоү addito pronomine нъ: тоүнъ аще тъщить кдꙗ бѣда εἴπερ τις ἐπείγοι κίνδυνος greg.-naz. тоүнъ аще сє прилоүчитъ ємоү и кнєза видѣти ex. вѣдѣашє ѥго милостивь оүмь соүщь, тоүнь о такои правьдѣ ἠπίστατο αὐτοῦ τὸ ἦθος συμπαθητικὸν ὂν περὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα men.-mih. 248.

тоүнь adj. qui gratis datur тоүнєю милостиню просилъ ю єсть принати δῶρον ἐλέου ut instar muneris psalt.-theod. за тоүнє alex.-mih. nserb. tuny wolfeil nsl. zastonj, quod psl. esset за съ тоүниѥ.

тоүньба f. δῶρον donum hom.-mih. 75. δωρεά donum op. 2. 2. 61. δωρημάτιον op. 2. 2. 54.

тоүньбизна f. δωρεά donum op. 2. 1. 152. apost.-saec. xiii. mat. 22.

тоүньбьнъ adj. doni тоүнєбнаꙗ op. 2. 1. 45.

тоүньма adv. gratis azbuk.

тоүниѥ adv. δωρεάν gratis cloz I. 233. šiš. 160. sup. 220. 310. typ.-chil. pent.-mih. op 2. 1. 52. ber. chron. 1. 157. 184. тоүнѣ хлѣба нє ѥхъ izv. 616. твоꙗ благаꙗ тоүниѥ даꙗнныꙗ hom.-mih.: male vost. putat scribendum esse тѫниѥ zap. 2. 2. 5. nsl. stunj gratis habd. zastonj, zadstonj, obstonj, za obstonj meg. za obstonj spang. zobstonj croat. stunje verant. mik. 13: rad. videtur esse tu scr. sthu gr. στυ curt 1. 184. cf. тоүнь; бєзоүма.

тоүниѥ v. оүниѥ.

тоүнѥꙗдьць m. fruges consumere natus -нєꙗд- dial.-šaf.

тоүрица f. urus femina тоүри (тоүры) и тоүрицє извєзавь, ꙗко и питомый скоть изьвєзавь оүдасть мы (ми) sim. I. 29.

тоүровъ m. nom. propr. urbis in Russia sitae men.-leop. chron. -вци per. 53. chron. 1. 133. cf. nsl. turovo polje rib.

тоүровьскъ adj. urbis Turov кγриллъ єпископь - trêb. 188.

тоүръ m. taurus sup. 5. 29. deut. 33. 17. -pent.-mih. sim. I. 29. per. 16. 5. около тоүра съ топоромъ bus. 623. литва тоүрь єсть misc. τραγέλαφος hircocervus боүволицоү, тоүръ, зоүбрь βούβαλον καὶ τραγέλαφον καὶ πύγαργον deut. 14. 5. -vost.: vere est urus; adde тоүрами in oppugnanda urbe sabb.-typ. 141. тоүры прикатити кь градоү sabb.-typ. 140. russ. туръ nsl. turjak auersberg; terjaki festa pentecostes gr. ταῦρος lat. taurus umbr. turu goth. stiur celt. tarvos scr sthûra taurus; sthâvara fortis arm. stavar osset. stur lastthier lit. tauras corss.-form 436. ztschr. 1. 495; 6. 182; 11. 184, beitr. 1.238; 2.158.203.213. curt. 1. 186, 2. 264. šaf. -star. 228. sitzgsber. 42. 255.

тоуръ m. tyrus glag. nicol.
тоуръкъ m. turca domet.
тоуръчинъ m. turca trêb. 112. nom.-mik. 29. - **есть змиꙗ** misc. **торчинъ** chron. 1. 59. **тоурци** chron. **торци** chron. per. **тороци, торици** sof. 28. **тръчинъ** per. 40. **много тоурьць** sabb.-typ. 145. **тоурькы** pl. a. sabb.-typ. nsl. turčin rib. habd. turkinja habd. bulg. turčin; turče; turči se.
тоуръчьскъ adj. turcicus laz.-vuk. domet. **торцьскъ** chron.
тоурьскъ adj. τύριος tyricus nicol. pam. ev.-mih. b. **тоурскоую строноу** sabb. 195.
тоутако v. **тоу**.
тоухикъ m. tychicus strum.
тоучити -чѫ -чиши vb. satiare azbuk. nsl. potučiti pinguescere hung.
тоучьнити -нѭ -ниши vb. saginare isaak. **аште тоучьниши пиштеѫ плъти** svjat.
тоучьница f. planta quaedam: **тоучницоу да сьсеть болей** misc.-šaf. 155.
тоучьность f. pinguedo mir.
тоучьнъ adj. πίων pinguis pat. kruš. misc. bus. 712. **паша тоучна** š.-gl. 92. **кони юго тоучьни иноходи** izv. 548. **кони тоучьни боудоуть и юни и добри и бъıстри** izv. 535. **тоучьнъıꙗ нихъ ꙗко да не пиють** psalt.-int.-saec. xii. ἁπαλός tener - **тельць** pent.-mih. nsl. tučen habd. bulg. tučen milad. 511.
тоушити -шѫ -шиши vb. extinguere trigl.
тъ pron. ἐκεῖνος ille; αὐτός ipse sup. 179. **тога** hom.-šaf. 29. **тѧ** pl. a. cloz I. 77. cf. te fris. **тѣю** dual. gen. sabb.-vindob. **тию** pl. n. m. prol.-lab. **тъıѧ** pl. a. sup. 157. 158. 420. 434. **ть истовь** idem ant.-hom. (cf. nsl. tisti e ta isti); **тъ самъ иде вь землю свою та сама и вьси отроци юю** ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτὴ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς 3. reg. 10. 13. **тою мѣсто** prol.-mih. **вь тоуй нощь** men.-vuk. **въ отъ же день** chron. 1. 46. 8. pro **во тъ** etc. **во тъ часъ**; **во тъ жь дн҃ь** mat. 30. **во тъ годъ** op. 2. 2. 78. **тѣмь** διὰ τοῦτο, διό, οὐκοῦν, ὅθεν sup. po t den fris. ton fris. saepe subiungitur substantivo **денетъ** ἡμέρα ἐκείνη assem. **недоугоτъ** op. 2. 2. 78. **работъ** op. 2. 1. 138; 2. 2. 260. mat. 30. **человѣкотъ** mat. 30. **отрокъ отъ** recte **отрокотъ** chron. 1. 53. 18. augetur particula **зи**: **тойзи** bell.-troj. 33. nicod. **тези, тоузи** ibid. **тозн** men.-mih. bell.-troj. 21. **тойзи дьнь** bell.-troj. 33. **тиези** 17. **тотъ** izv. 700. per. 61. 23. chron. 1. 207. 28; 223. 29. **а за тотъ миръ страдалъ роулфъ не кашлꙗ** dipl. russ. 1229. **тотъ же жезлъ** izv. 699. **тѣмь** διό ideo šiš. 22. hom.-mih. ἐντεῦθεν cloz I. 219. adde 949. **по томь тогай** mon.-serb. 345. pruss. tans goth. thata ahd. daz nsl. te čas, ta čas interea; illico rib. potom toga habd. geto quia hung. pro **къде то**; od tec hung. tadajci (cf. zdajci) illico crell.; tekar misliš, da z gvardijanom divaniš, a tekar s kuharom prip. 262. temuč e **тѣмь важте**: nêsem igral, da bi obogatel, temuč da bi sreĉo skusil: nota oni so têm več vpili trub. croat. tajdan hebdomas verant. ne tom vidješe Jezusa živ. 101. cf. **то**.
тъгда adv. τότε tum sup. 17. 25. 46 etc. bon. š.-gl. 47. **тьгда** š.-gl. 65. 84. **въ тъгда** greg.-naz. nsl. tada, teda habd. cf. **тогда**.
тъгдажде adv. eodem tempore sup. 362. 28.
тъгдашьнь adj. ὁ τότε qui tum erat ant. greg.-naz. prol.-cip. men.-mih.
тъгъı adv. tunc domet.
тъда adv. tum **тьда**; **тьде**; **тьди** danič.
тъжде pron ὁ αὐτός idem cloz I. 5. sup. cyr. 21. **тоже** chron. 1. 42. 47. **тьижде** greg.-naz. -vost. 1. 222. **тѣмьгере**. -**гюре дѣломь** chrys.-duš 14. 22. **тоже ю глаголати о влъсвѣхъ** svjat.
тъкалий m. textor - **или пьстритель понꙗкоу истька** chrys.-lab. f. ἔριθος quae texit **ꙗко платно ткалиа** esai. 38. 12. -vost.
тъкало n. ἀκίς cuspis **т'калы** pl. i op. 2. 2. 148.
тъканица f. tela, textura **тк-** man. 67. danič.
тъканию n. textum sup. ὕφασμα textura men.-mih. men.-leop. pent.-mih. **тк-** bus. 919. **тъканию соукноу** ὑφαντική ex. op. 2. 1. 21.
тъкательница f. textrix.
тъкати, тъкѫ, тъчеши vb. ὑφαίνειν, ἐξυφαίνειν texere sup. 230. int. proph. vost. 1. 368. **тькоуще** ioann. krmč.-mih. 261. **смѣхы** - bulg. **тьчоу** 1. sg. par. pulsare, trudere sup. 28. 2; 104. 19. - **сѧ**: **одежа тъчеть сѧ** ἡ στολὴ ἐξυφαίνεται zlatostr. nsl. tkati, tkem; tkalčja textrina habd. tkalčica textrix habd. tkalčja hiža textrina meg. serb. tkaljica živ. 190. russ. ткать; недотка magy. takács.
тъкачь m. textor chrys.-duš. 10. alb. kač.
тъклоименитъ adj. idem nomen habens **ꙗко наречениемь - и дѣлы же образьнь авраамоу** men.-belg. 29. oct. cf. **тѧкло-**.

тъклоименитьць m. qui eodem nomine appellatur isaak.

тъкнѫти -нѫ -нєши vb. πηγνύναι figere prol. тѣмь и коучи тъкнѣхоуть σκηνὰς ἐπήγνυον ev. 1434. νύττειν pungere sup. 175. men.-vuk. prol.-lab. pyrg. chron. 1. 140. тъчє носифа ꙗвлєниѥ чрѣва izv. 530. τὸν Ἰωσὴφ ἔνυξεν ἡ δεῖξις τῆς κοιλίας zlatostr. 21. pulsare - ребра leont. - вь ребра prol.-cip. πατάσσειν тъчє срдцє двда своє по числѣ людстѣмъ ἐπάταξε καρδία δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν 2. reg. 24. 10. -vost. - вь ребро prol. тькнѫвь вь ребра strum. тькноувь вь ребра šiš. 26. ἀποκρημνίζειν praecipitare низь прикрилнѣ тькноуть prol.-mart. men.-leop. ἀποπνίγειν suffocare тькноушє и вь рѣкоу prol.-mart. тькноуша и вь рѣкоу men.-leop. тькноу папоу men.-mih. тък respondere videtur germ. stechen, stecken nsl. tičati meg. haerere lex. taht notri tači lex. ki so tik nebes prišli; staknoti herabnehmen: stakni plašč s klinca, vsako rêč stakne; natъč fisolenstock; potak fusum filo plenum habd. isteknoti oči; viteknoti oči ausstechen; staknoti contignare lex. tečati haerere croat ticati palpare luč. verant. taklja pedamentum verant. serb. dotaći se; ticati živ. pritka vallus mik. taklja, trklja pedamen russ. ткать trudere; ткнуть pungere cf. pol. tkwieć haerere.

тъкнѫтиѥ n. fixio pat. nom.-lab. - крижа σταυροπηγία glag. pungere оударєниѥ за ланитоу или тькноутиѥ zak.-serb.

тъкъ m. comparatio, uti coniicimus: радость бєзь тка hom.-mih. 169. cf. тъчьнъ.

тъкъма adv. μόνον solum -кма sup. 368. 370. 376. ant.-hom. men.-vuk. -кьма greg.-naz.

тъкъмєжиѥ n. pactum -км- gram. 227.

тъкъмєжь m. pactum gram. 180. 183.

тъкъмина f. parilitas sabb.-typ. ber. вѣдн жє, ꙗко ни вь сихь тропарнихь часомь обрѣтаѥмь тькминє, сказоуѥть бо кьждо, ихьжє хощєть nicod.

тъкъмити -млѭ -миши vb. aequiparare дарна црь пєрсидскии, кои богоу такмить сє alex.-vost. serb. takmiti, utakmiti aequare stul. takmiv comparabilis stul.

тъкъмо adv. μόνον solum тькьмо assem тъкмо sup. нъ- εἰ μὴ sup. 180. тък'мо sup. 349. т'кмо cloz I. 416. токъмо cloz I. 511. š.-gl. 51. токмо bon. тькомо krmč.-mih. 18. bulg. tъkmo.

тъкмождѣ adv. sensus dubius: ам'вонъ - всєго злата: male токтооудоу sof. 26.

тъкъмъ adj. ἴσος aequalis misc.-šaf. 27. токмоє op. 2. 2. 317. токъмоє и лихоє op. 2. 2. 8. frag.-serb. чєрта чєрты токма єсть и нєтокма γραμμὴ γραμμῇ ἴση ἐστὶ καὶ ἄνισος io.-dam. гладкоє и токмоє ꙗвлєниє ὁμαλὴ καὶ ἴση ἐπιφάνεια io.-dam. дѣтнй тькмихь чєтири ста алєксандроу alex.-vost. тєбѣ тькьма ѥсть prol.-rad. 53. боудоу (адамь) тькьмь вышнємоу hom.-mih. тькмь богомь єси alex.-mih. 92. азь єсьмь тькмь ємоу alex.-mih. 130. ἄρτιος par токъмоє; токмыхъ чисєлъ op. 2. 2. 2. 8. на мѣрилѣ токмаа искоушаѭть сѧ op. 2. 2. 97. сьбюдающє по тькьмоу, ꙗко подобно сихь пѣти sabb.-typ. 9. зємлꙗ тєбѣ тькма бѣшє izv. 8. 155. bulg. tokmi milad. 327. pritokmuva verk. 209. croat. takmen aequalis luč. serb. utakmice; takati se ludere par impar; takmen stul. ne ću muža takmenika istr.-volksl. 26.

тъкъмь adv. solum тькмь mon.-serb.

тъкъмьнъ adj. aequalis -кмєнь glag.

тъпаниѥ n. παλμός palpitatio кто ли въложилъ тпанна въ срдцє; cyr.-hier. (pro alius codicis тъптаниє) топ- ex.

тъпати -лѭ -лѥши vb. palpitare гласъ тъпаѥ проходитъ op. 2. 1. 18. тъпаємо сѧ зовєтъ σφυγμικόν pulsatile io.-dam. cf. трєпати et трєпєтати.

тъпътаниѥ n. strepitus triod. palpitatio cordis cyr.-hier.

тъпътати -штѫ -штєши vb. πατεῖν calcare triod. изыдѣтє, топьщайтє, (recte - щатє), ꙗко исполнь точило ioël 3. 13. -vost. ногама да тєпщоуть того frag.-serb. вино - krmč.-mih. топчющихъ op. 1. 97. mat. 46. вино топщють bus. 383. пѫть -танъ isaak. πάλλειν palpitare срдцє моє смоущаєтъ сѧ и топ'щєтъ zlatostr.-saec xvi.

тъпътило n. torcular кошми да носєть єго вь тьптилє frag.-serb.: vocabulum dubium.

тъпътъ m. ψόφος strepitus bor. xxiii. єгда къто нєсъгласьнꙑѩ тъпътꙑ гласꙑ наричєть svjat. bus. 269. -тъмь чоутєльно op. 2. 2. 302. -тꙑ и игрꙑ ножьнꙑ ioann. тъпєтъ man. 17. топотъ io.-dam. ber. bor. 49. - коньнъ per. 37. adde позорныѥ тьпьты оставишє τὰς

ἐν θεάμασι κατέλιπον ἡδονάς prol.-mart. nsl. cepet zappeln dain. cepaš put via trita habd. cepeliši calcei meg. ru:s. топнуть scr. tup pulsare mey. I. 364.

тъскн- v. **тъсн-**.

тъскнѫти -нѫ -нєши vb. angi **кнѧзь тъскноувъ нємочью тѣла своєго нача слати къ братоу** karamz. 4. 175. cf. **тъсн-**.

тъскъ m. festinatio **по потихоу, нє госкомь** bus. 658.

тъснѫти сѧ -нѫ сѧ -нєши сѧ vb. σπεύδειν festinare **нє тосна сѧ сдє покаꙗти сѧ** μὴ σπεύδειν ev. 1434. σπουδάζειν festinare, studere op. 2. 1. 152. **нє тъснѣмъ сѧ разоумѣти злѣ и бѣднѣ** οὐ σπουδάζομεν ev. 1434. adde bus. 552. **нє тосна сѧ сдє покаꙗти сѧ** ev.-int. 1434. **азъ нє т'скноу сѧ одолѣти, но подвизаю сѧ, да съвъкоуплю оудєса х҃ва** vost. **всєгда на великаа дѣла тъснѧ сѧ; всєгда бо тъснꙗшє сѧ оумрєти за зємлю роускоую** karamz. 3. 54. **тъснѧщоу сѧ, да нє сразитъ сѧ** karamz. 4. 45. **ꙗко и двєрий домоу тосноущи сѧ нє затвори** prol.-vost. russ. тоснути ся studere dial. тосквуть ся dolere: rad. **тъск** cf. **тъштати**.

тъхорь m. αἴλουρος felis barl. 182: recte **дъхорь** a foetore.

тъчаꙗ f. ἔριθος textrix **акы поставъ точаꙗ** ὡς ἱστὸς ἐθίρου esai. 38. 12. -vost. cf. **лѧжаꙗ**.

тъчєниѥ n. texere ber.

тъчити -чѫ -чиши vb. λογίζεσθαι putare **нє бѣ срєбра, ꙗко нє бꙗшє точимо въ дни соломонѧ** οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις σαλωμών 3. reg. 10. 21. -vost.

тъчиѭ 1) adv. solum sup. svjat. **-чь-** svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 370. leont. chron. 1. 14. 17. 48. **гдє тъчию съниде** quam primum men.-leop. - **нє** μονονουχί ac si, tantum non sup. 325. 22. 2) praep. praeter, uti videtur: **нє оуцѣлѣ ничтожє тьчию доушє** leont.

тъчька f. punctum op. 1. 50. cod.-serb. **точька; тъıчка** bus. 137: rad. **тък** pungere.

тъчьникъ m. ἡλικιώτης aequalis sup. 71. 15. 27. **послоуша горка съвѣта змиєва, и божий хотѣвъ точникъ быти** pal.-vost.

тъчьнити -нѭ -ниши vb. συγκρίνειν comparare ant. **точнити сѧ** vost. I. 31. κρίνεσθαι op. 2. 2. 262. **тьчънити сѧ** antch. **нєдоволни ѥсмы точнити сѧ съ бєсточныимь** ant.-vost.

тъчьно adv. ὁμοίως pari modo sup. 1) cum dat. **потокоу тъчно** antch. **нє можєть отроча точно тєщи моужєви** ephr.-vost. **дъıмъ точьно богатьство оущєзнєть** izv. 471. **тчно** sup. 43[?]. 2) cum gen. **нє обрѣтоша сѧ точно нововыхъ дщєрий лоучша въ поднєбєснѣй** οὐχ εὑρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰὼβ βελτίους αὐτῶν ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν iob 42. 15. -vost.

тъчьномѣрьнъ adj. par mensura **точномѣрна лоуча** clim. 248. gr. ἰσόμετρος.

тъчьнъ adj. ὅμοιος similis sup. ἴσος aequalis sup. deut. 13. 6. -kruš. pent.-mih. men.-mih. παραπλήσιος similis sup. 61. 22; 63. 6. ἀντάξιος aequipollens sup. 65. 17. adde sup. bus. 275. pyrg. dial.-šaf. chrys.-frag. nom.-bulg. ant. pat. pat.-mih. domet. **звѣрь тъчьнъ жєнѣ з'лѣ** svjat.-mat. 10. **тъчьнъ жєнѣ** izv. 423. **жєлаꙗниꙗ оусьрда и сєбє тъчьна** svjat. **любви твоѥй тьчьни** hom.-mih. 34 ἐφάμιλλος similis **тьчьнь томоу (пльцоу) и равьнь** hom.-mih. adde op. 2. 2. 148. ὁμ 61. συνήλικος aequalis dain. 1. 10. -proph. op. 1. 109. **съ тъчьнъıими любъви имѣти** izv. 431. **отрокъ тъчьнъ вышнихъ** mat. 50. dignus **тьчьнь ѥсть блажєньства** hom.-mih. 185. adde **ни достоинь ни тьчьнь** men.-mih. **точєнъ ѥсть** παρεσυνεβλήθη op. 2. 2. 262. **камєни прока(па)ноу тъчьнъ ѥсть лѣнивъıи** λίθῳ ἠρδαλωμένῳ παρεσυνεβλήθη ὁ ὀκνηρός sir. 22. 1. -antch. adde **точєнъ** ber. tačan glag.-štul. cf. pruss. tickars echt lit. tikti let. tikts.

тъчьнꙗвати -аѭ -аѥши vb. comparare **сѧ кь исоусоу** greg.-mon. 85.

тъшталивъ adj. σπουδαῖος sedulus op. 2. 2. 140. **тищ-** stichir. **тщ-** ber.

тъштальникъ m. studiosus **кто сихъ тъщальникъ начальници** izv. 617.

тъштаниѥ n. σπουδή sedulitas šiš. 1[?] ostrom. ant. antch. sup. int. io.-sin. mir š.-gl. 89. προθυμία studium sup. - **творꙗшє** mat. 21. **тщ-** ber. chron. περισπασμός contentio antch.

тъштатєль m. qui nititur nom.-mik. 14.

тъштатєльнъ adj. sedulus.

тъштати -штѫ -штиши vb. ἐπείγειν urgere **тоунъ аще тъщить каꙗ бѣда** εἴπερ τις ἐπείγοι κίνδυνος greg.-naz. **видѣвъ ц҃рь, ꙗко тщать имь ѕѣло** ὅτι ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα dan. 14. 3[?] -vost. κατεπείγειν urgere **нє боудє**

тъщь (pro **тъще**) **его** οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων exod. 22. 25. -pent.-mih. σπουδάζειν properare act. **тъщахоу лота** ἐσπούδαζον pent.-mih. **тщахоу аггели лота** gen. 19. 15. -vost. **тъштимое** σπουδαζόμενον greg.-naz. συνταράσσειν conturbare **сонъ мой и сказание его да тебе не тщить** dan. 4. 16. -vost. -**ся** σπεύδειν properare sup. šiš. κατασπεύδειν festinare sup. σπουδάζειν properare sup. ant. studere sim. I. 22. 28. πειρᾶσθαι conari sup. 255. adde hom.-mih. pat.-mih. leont. ant.-hom. chrys.-lab. prol.-mart. pam. 125. chron. gram. 159. chrys.-duš. ἀσχολεῖσθαι labori vacare cloz I. 249. **тъщоущимь се** prol.-rad. πειρᾶσθαι niti dial. φιλοτιμεῖσθαι conari op. 1. 154. γλίχεσθαι appetere prol.-rad. ἀδολεσχεῖν meditari ant. **тъщоущей се** greg.-mon. 72. **не тощи ся** bus. 643. **нача тщати ся дроужина и не дати ми одрати ноги** izv. 674. **твори расоуждении не тъшта ся** bus. 291. **многымь тъщаниемь тъще се** prol.-mart. **не тъшти ся бързо иштисти до дроугыя главизны** izv. 426. sborn. **соудъмь правьдьныимь тъштать ся отъвѣштати ти** bus. 291. **вино тъщить се зноемь сьзрѣти** men.-mih 203. **тъщеще се исправляти** sabb.-typ. 42. **тъщить се шьствовати** sim. I. 11. **како ти се тъщить прѣклонити и на милосрьдие** hom.-mih. 136. **къ той по вся дьни тъшти ся** izv. 429. **кь любви божии тъщаше се** greg.-mon. 56. **тъщеще се на заколение светаго** sim. I. 5. **прѣбысть по тъщимѣй любьви своей** men.-mih. 138.

тъштеглаcние n. sermo vanus.

тъштеглашение n. κενοφωνία sermo vanus 2. tim. 2. 16. -bulg. šiš. 168. 200. strum.

тъштение n. sedulitas mon.-serb.: recte -**тание**.

тъштеславие n. κενοδοξία vana gloria sup. ant. antch. pat. io.-sin. mir. ber. **тъщеславиы грѣхъ** sborn.

тъштеславовати -воуѭ -воуеши vb. vanam gloriam appetere dioptr. op. 2. 2. 199. 460. io.-sin. chrys.-lab. nom.-mik. 2.

тъштеславьнъ adj. κενόδοξος vanae gloriae cupidus ant. antch. ephr. io.-sin. ber.

тъштеславьствовати -воуѭ -воуеши vb. vanám gloriam appetere frag.-serb.

тъштесловы adj. vanae gloriae cupidus triod.

тъштета f. vanitas mon.-serb. ζημία damnum cloz I. 479. sup. **вь мьзды мѣсто соугоубоу тъштетоу приимеши** sborn. **и не бы ти было отъ(тъ)щеты** izv. 649. **акоулие, рекше тъщета** misc.-šaf. **за тъщеты** διὰ κενῆς in vanum vost. I. 273. **тщ-** chron. bulg. štetъ serb. šteta: thema **тъшть**.

тъштетити -штѫ -тиши vb. damno afficere prol. men.-vuk.

тъштетие n. ζημία damnum ephr. **оле тъщетье** antch.

тъштетьновати -ноуѭ -ноуеши vb. damno affici, uti videtur men.-mih. 203.

тъштетьноoумьнъ adj. demens sabb. 107.

тъштетьнъ adj. κενός vanus cloz I. 775. sup. triod. ioann.

тъштетьство n. damnum prol.-mart. 42.

тъштехвалениe n. vana gloria op. 2. 1. 54.

тъштивъ adj. σπουδαῖος sedulus šiš. 106. svjat. dial. adde hom.-mih. dioptr. bus. 268. ταχύς citus sup. εὐσεβής religiosus dial. ant. ὀλιγόψυχος pusillanimis šiš. 194. ant. proph. op. 2. 1. 163; 2. 2. 202. adde op. 2. 2. 431. **тощива и гнѣвлива** izv. 666. **тьштивь боудоу еже оугодити тебѣ** sabb. 69. - **на милость** πολὺς ἐν ἐλέει sup. 243.

тъштивьство n. ὀλιγοψυχία pusillanimitas ant. 119. exod. 6. 9. -kruš. pent.-mih. vost. op. 1. 15. op. 2. 2. 255. μικροψυχία -**ньс-** op. 2. 2. 400.

тъштиньство n. pusillanimitas **не отъчаяниемь ни тъштиньствъмь** svjat.: recte forte -**тивь-**.

тъштити -штѫ -штиши vb. κενοῦν evacuare **тъщимо богатьство** hom.-mih. **пѣны тъштѫ** pat.-mih. 148. **пѣны тъщить** ἀφρίζει marc. 9. 18. -ostrom. cf. **пѣны точить** mar. 9. 18. -mat. 38.

тъшть adj. κενός vacuus sup. man. šiš. 188. **не яви ся прѣдъ господьмь тъшть** sborn. **тъщоу непраздьноу сьдѣлавь** psalt.-vuk. 63: male καινός cloz I. 723. διάκενος vacuus, inanis **хлѣбь** - num. 21. 5. -pent.-mih. μάταιος vanus proph. **мощь нхъ тоща есть** izv. 649. κοῦφος vacuus **на тъща сънѧзникы** ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις esai. 30. 16. -vost. γυμνός nudus hom.-mih. cloz I. 727. **тъщами надеждами прѣльщая ся** greg.-naz. **тъщиими надеждами** hom.-mih. **потокь тъщь воды** pent.-mih. **роуцѣ тъщи своего плода** hom.-mih. **въ тъште** διὰ κενῆς, εἰς κενόν, μάτην in cassum sup. dial. šiš. 114. 138. op. 2. 1. 162. glag. **не вь тъште троуды ни**

безь оума бышє sabb. 179. за тъщеє mat. 27. въ на тъштъ: внатщь cito esth. 8. 14. -mat. 53. юждь на чьтє срьдьцє misc.-šaf. 151. nsl. tašč ieiunus spang. tešč habd. na tešče ieiune lex. croat. tašć inanis verant. tašćina die weiche (am leibe) hung. serb. na tašte mik. naštesrca mik. Pott 2. 1. 626.

тъштьливъ adj. sedulus nom.-mik. 144. - вь д'кл'кхь isaak.

тъштьно adv. ταχέως cito тощно op. 2. 2. 262. тьщно σπουδαίως festinanter šiš. 253. ostrom. hom.-mih. dial.-šaf. mir. ber. azbuk. на тъштъно въжаглєть огнь κατασπουδαζομένη antch. προθύμως alacriter sup.

тъштьнъ adj. σπουδαῖος sedulus šiš. 139. sup. ant. на тєщьно antch. κατασπουδαζόμενος sedulo ant. тъщини боудѣмъ op. 2. 2. 262. на помощь тъщьни op. 2. 2. 431. смысльмь тєчє тъщєньмь men.-saec. xi. тощнн ant.-vost.

тъштьнѣ adv. studiose dial.-šaf. σπουδῇ men.-vuk.

ты pron. σύ tu нє ты корєнь носиши, нъ корєнь тѧ antch. gr. - dor. τύ goth. thu ahd. du.

тыканиє n. πρόσκομμα offendiculum ant.

тыкати -чѫ -чєши vb. pungere рылом тычєть de sue sbor.-kir. 65. tangere кротько тычє typ.-chil. ки нась тикахоу qui ad nos pertinebant š.-gl. 94. - вь рєкра io.-sin. trudere низь бр'кгь свѧтаго тыкахоу men.-leop. низь брѣгь того тыкаахоу prol.-rad. 152. cf. тъкнѫти: nota грѣхы вьображаює тыкаює вь лицѣ τὴν ἁμαρτίαν εἰκονίζουσα prol.-lab. conferens тикръ.

тыквица f. ληκύθιον lecythus, ampulla men.-vuk. prol.-rad. pat. op. 1. 174. vost. 1. 358.

тыкръ v. тикръ.

тыкы f. κολοκύνθη cucurbita pat. mon.-serb. зєлиє тыкви op. 2. 2. 278. vasis genus prol.-mih. тыковь воды vost. 1. 388. men.-leop. 163. sg. d. тыкви bus. 182. sg. a. тыкві bus. 183. тыкъвъ 145. тиквоу соухоу растри misc.-šaf. sg. l. тыкви sg. i. тыквию prol.-mih. 11. pl. i. тикъвами prol.-rad. обрѣтоша тоу тыковь воды и ладкоу и корєць prol.-vost. оутлоу тыковь доути bus. 623. nsl. tikva bulg. tikvъ magy. tök.

тылиє n. cervix оудари ю по тылю (sic) prol.-mart. cf. тыльць m. per. 47. 24. тылѣсниє n. bus. 394.

тылъ m. τένων cervix pyrg. men.-vuk. αὐχήν cervix men.-vuk. prol.-rad. adde prol. 54. chron. за тиль поухвативі alex.-mih. 106. ниниє, южє юсть тылъ op. 2. 1. 17. тыломь обратилъ сѧ бы op. 2. 2. 241. ащє тиль потрєпєщєть. то богатымь плачь misc.-šaf. 174. по тылоу биєнь prol.-rad. nsl. tilj sinciput habd. zatilek rib. zatanjek dain. 93. bulg. til serb. tilut dorsum cultri; teluće; tiluṫice; teludje dorsum cultri; tiok stul. nserb. tyło drev. tohl.

тыльнъ adj. occipitis prol. 7. тыльны жилы τένων prol.-cip. men.-vuk. -но сѣчєниє prol -mart.

тынина f. въ мѣсто тынинъ имѣєтъ рѧсници int. 84.

тынъ m. τοῖχος murus разорю тынъ єго esai. 5. 5. -proph. mat. 50. sbor.-kir. 65. pam. 191. chron. 1. 197. 223. nsl. tinj planke serb. tin paries; tiniti parietem ducere klruss. około dvora železnoj tyn Pieśni 2. 151. russ. тынъ drev. tûun and. tûn ahd. zûn lit. tuinas pfahl beitr. 2. 175. cf. lat.-celt. -dunum wack. 13. or.-eur. 327.

тысѧшта v. тысѧшта.

тысѫшта f. χίλιοι mille ostrom. sup. 80. 212. 287 etc. man. 123. mat. 12. 31. 45. 57. šiš. 203. izv. 493. bus. 46. chron. 1. 42. xvi. 214. тысоущє тысоущами и тьмы тьмами аггєль прѣдьстоюєть юмоу ephr. тисоукє zap. 2. 2. 31. тысоущь крать χιλιοπλασίως pent.-mih. тысоущьма men.-mih. тысѧшта sup. 254. 18. тысѧща svjat.-mat. v. op. 2. 2 388. 392. holm. mat. 47. bor. 14. izv. 422. 480. bus. 125. 290. со двѣма надєсѧтьма тысѧщама mat. 32. въздє число ихъ до тысѧштѧ sborn. -сѫштами millies sup. 80. 350. chron. 1. 18. 19. 29. 41. 61. 92 etc. goth. thusundi ahd. dusunt pruss. tusimtons acc. ztschr. 7. 25. beitr. 1. 14. nsl. dajset tisoč spang. štiri, pet tisoč trub. pet tiseč trub. deset tisuć trub. osem tisuči habd. tisuća habd. croat. tisuća verant. croat. dvi tisuć pogauov oct. 44. hung. serb. tisuća.

тысѫштоначѧлиє n. mille militum praefectura chrys.-lab.

тысѫштоначѧльникъ m. mille militum praefectus bulg.

тысѫшточисльнъ adj. χιλιάριθμος mile continens men.-vuk.

тысѫштьникъ m. χιλίαρχος qui mille militibus praeest ostrom. pent.-mih. šiš. 39.

pat. izv. 618. sabb.-typ. mat. 31. sabb. 36. 141. sabb.-vindob. -сѧщ- chron.

тысѫштьнꙑи num. χιλιοστός millesimus **тꙑсѧштьнъ** qui mille annorum est sup. 200.

тысѫштьскъ adj. mille militum praefectus **тꙑсѧч-** per. 53. chron. 131. 133. 137. **тꙑсѧчк-** bus. 419. **при тꙑсѧчьскомь аврамѣ** izv. 645. **тꙑсѧцьскаго** izv. 637.

тꙑти, тꙑѭ, тꙑѥши vb. πιαίνεσθαι pinguescere croat. titi luč. util verant. otavan erquickt luč. serb. toviti; pritio pinguis; pritiliti mik. ustovjen živ. 11. čech. otaviti lit. taukas pinguis; tunku pinguescere scr. tu crescere; tîv pinguescere zend tav posse gr. τύλος wulst lat. tu-m-or, tumulus ags. thûma pollex Bopp 1. 418. Pott 2. 1. 649. curt. 1. 192. mey. 1. 333. 413. corss. -form. 247. 340. cf. **тоукъ.**

тꙑцати -чѫ -чеши vb. pertinere, vere tangere danič.

тꙑчька f. punctum **тꙑчка** bus. 137. **малии (праздници) имоуть по три тꙑчки** lavr.-op. 50. cf. **тъчька.**

тьзица f. cognominis **магдалꙑни мариꙗ и тьзица приде**сте (recte **придете** aor.) **на гробъ** op. 2. 2. 430.

тьзоименитъ adj. ἐπώνυμος cognominis men.-vuk. φερώνυμος men.-vuk. adde men.-mih. misc.-šaf. krmč.-mih. prol.-rad. io.-sin. triod. **тез-** int. 4. chron. 1. 157. 200. io.-sin. triod. sbor. clim. azbuk. per. 83. 18. **тъз-** men.-buc. **тѣз-** bus. 705. **побѣдѣ тез-** sbor.-kir. 34. **гною, гноѥви тьз-** prol.-mih. 265.

тьзоименитьно adv. φερωνύμως eodem nomine men.-vuk.

тьзоименитьнъ adj. φερώνυμος, ἐπώνυμος cognominis prol.-rad. pat.-šaf. **гноѥви -** prol.-belg. **тез-** sof.

тьзоименитьство n. idem nomen prol.-mih. men.-mih. typ.-chil. bus. 378. **истинно тьзоименитьство оть нихъ (апостоль и моученикь) стежа** prol.-belg.

тьзоимениѥ n. idem nomen **тез-** mir.

тьзоименьнъ adj. ἐπώνυμος idem nomen habens laz.-vuk. chrys.-lab. men.-mih. **тез-** georg. mir.

тьзоименьнѣ adv. eodem nomine men.-mih.

тьзоименьство n. idem nomen men.-mih. laz.-vuk.

тьзоименьствьнъ adj. cognominis **тезоименьствьна поХвала** lavr.-op. 54.

тьзоимьствовати -воуѭ -воуѥши vb. idem nomen habere prol.-vuk. **ѥмоу -вока брадатꙑи** prol.-mih. 148.

тьзочьстиѥ n. idem honor **роди сꙑна, и нарече има ѥмоу ѥгоупетъ, отъ негоже тъзочьстие ѥгоупетъ приꙗть** georg.-vost.

тьзъ adj. ἐπώνυμος cognominis **арносъ неистовьствѫ тьзъ** greg.-naz. **ревениѥмь тьзъ нарече сѧ, симоне достославне** men.-saec. xii. **сꙑнъ тезъ отьцоу** georg.-vost. **недѣлѧ господьскꙑи тозъ** τὴν τοῦ κυρίου ἐπώνυμον op. 2. 2. 39. **отъ исава едомъ роди сѧ сꙑнъ тезъ отьцоу** georg.-vost. russ. тезь: per **едино** explicatur ex. 196. slov.-novg. b. cf. **тъжде.**

тьзьникъ m. cognominis **адданасие - бесмрьтна бꙑвь** men.-belg.

тьзьно adv. eodem nomine - **нарицаѥмъ** lavr.-op. 39.

тьзьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. cognominem esse **тьзьноуоу нꙑнѣ градоу твоѥмоу** izv. 604.

тьзьнъ adj. cognominis men.-belg. **нарецаи сѧ - богоу съподоби сѧ** lavr.-op. 39. cf. **гноѥтьзьнь, гноѥтизьнь.**

тьзьство n. idem nomen; aequalitas - **именъ** proph.

тьли- v. **тли-.**

тьло v. **тло.**

тьльнъ v. **тльнъ.**

тьлꙗ v. **тлꙗ.**

тьма f. σκοτιά, σκότος tenebrae assem. sup. ostrom. per. chron. **тъма** cloz I. 97. 150. 787. **оумъ ѥго тьмою омрачаше сѧ** izv. 611. **сътворю имъ тьмоу свѣтъ** esai. 42. 16. -parem. 1271. ἀωρία intempestivitas; numerus infinitus proph. sup. πολλοί multi **тьмоу наставьникъ имате** πολλοὺς παιδαγωγούς op. 2. 1. 148. μυριάς myrias; μυρίοι innumeri ioann. dial. prol. cloz I. 537. **двѣ тьмѣ** prol.-mih. **пострада тьмꙑ страстии** μυρία δεινά hom.-mih. **позороу тьмамъ аггеломъ** μυριάσιν ἀγγέλων op. 2. 1. 164. **обѣ тмѣ** οἱ δισμύριοι prol.-rad. 57. **вещи двою тьмоу** men.-mih. 22. **тьмоу недоужниꙗ отъгонита** men.-saec. xi. **тмамь злꙑхъ соуще повиньно** krmč.-mih. **ꙗко соуть книгъ собрано полъ шесты тмꙑ** sbor.-kir. 35. **тьмами** μυριάκις millies men.-vuk. io.-sin. **зависти тьмами источьници оучитель не ставѧтъ** τὸν φθόνον μυρίαι πηγαὶ διδασκάλων οὐ παύουσι sup. 297. 16. **оустрѣлѥнь бꙑсть печалию, и окаꙗль себе и тьмами примꙑслиль** ἐπλήγη τῇ ὀδύ-

νῇ, ἐταλάνισεν ἑαυτὸν, μυρία ἐπηρεάσατο hom.-mih. 60. тьмами дльговь оубийць дльжьнь μυρίων φονευτῶν ἔγκλήματα μόνος ἔχων men.-vuk. тьмами великый плькь μυρίανδρος στόλος hom.-mih. аште и тьмами съкрыжть оумышлєнии своя izv. 476. тьмами сьгрѣшиль єси chrys.-lab. тьмами исплькнєнь злыхь chrys.-lab. тьмами приноситъ лѣчьбы врачь chrys.-lab. тьмами грѣховь исплькнєнь chrys.-lab. ты повиньнь тьмами злыхь krmč.-mih. аще тьмами вѣтрьныю приимоуть прилогы chrys.-lab аще тьмами носиши сьгрѣшєний брѣмєна вь сьвѣсти chrys.-lab. тьмами на нєго клєвєты изобрѣтоуь hom.-mih. 78. тьмами томлєньми и моуками зѣльныими оумоучише prol.-mart. болє .гı. кораби бѣшє тьмами носє plus erant quam xiii. naves capientes per singulas decem milia modiorum leont. 134. грѣшникь тьмами єсть вь моихь оузохранильницѣхь дрьжимо hom.-mih. 141. тьмою красотами оукрашєнь ichn. тьмами тьмь клѣтвами того оутврьждаше ichn. и аще би имѣль тмами доушь ichn тьмою крать μυριάκις saepissime pyrg. аще тьмою крать видиши мє prol. cf. перкой воронъ, первая колода, легеонъ, легионъ, леодоръ zap. 2. 2. 13. drev. tjama lit. tamsa scr. tamas zend temas lat. temere, tenebrae ahd. dêmar celt. temel Ebel 112. weig. 1. 342. ztschr. 4. 5; 11. 166. beitr. 2. 165. mey. 1. 410. Grimm, wörterb. 3. 1666. Pott 2. 1. 585.

тьмєть v. **тати**.

тьмиянъ m. θυμίαμα suffitus sup. 167. krmč.-mih. hom.-mih. strum. prol.-mih. proph. nicod. тьмианъ bus. 174. hom.-mih. pent.-mih. alex.-mih. 41. тъмьянъ antch. темианъ: съ тьмъянъмь съпрѣсти я izv. 538. bus. 167. темиянъ mat. 26. темнанъ бѣлъ λίβανος esai. 60. 6; 66. 3. proph. op. 1. 18. tur. темьянъ bor. 21. bus. 489. 691. chron; бѣломоу тѣмьяноу explicatur per ῥητίνη op. 2. 2. 266. тимьянъ bus. 661. димниямь prol.-mih. 53. bulg. temjan croat. tamjan verant. serb. tamjan ahd. tîmiâm wack. 13. e gr.

тьмияньникъ m. θυΐσκος thuribulum темианикь pent.-mih. тимияньникь kruš.

тьмияньница f. thuribulum -янница men.-mih. тим- kruš. тимиямьница ibid. alb. tъmjanicъ.

тьмияньнъ adj. thuris -мыя- sup. 166.

тьмоглавьнъ adj. innumera capita habens io.-sin. bis.

тьмоносьнъ adj. innumerabilia ferens - корабль chrys.-lab. laz.-vuk.

тьморицєж adv. saepissime - моучимь бысть prol. μυριοπλασίως pyrg.

тьмочисльнъ adj. innumerus sabb.-typ. 130.

тьмоутороканьскъ adj. tmutoracanensis vita-theod. 9.

тьмълъıга v. **темлъıга**.

тьмьникъ m. nothus -ми- misc.-šaf. 25. темн- chron. 1. 203. 230.

тьмьнина f. tenebrae - мрачьна men.-vuk. prol.-lab. prol.-rad. bulg. temninъ.

тьмьница f. φυλακή carcer ostrom ant. antch. triod. prol.-cip. kruš. δεσμωτήριον ἔνδεσμος op. 1. 35. adde sup. š.-gl. 50. leont. chron. вь тьмницоу вьмѣтають сє misc.-šaf. тъм- sup. тем- sup. timnica fris. bulg tъmnicъ milad. 144. magy. tömlöcz.

тьмьничарь m. captivus misc.-serb. bulg. temničar milad. 144. verk. 223.

тьмьничьникъ m. ὁ ἐν τῇ φυλακῇ, ὁ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ vinctus ant. kruš. men.-mih. hom.-mih. sborn. sup. ἀπηγμένος gen. 39. 22. -vost.

тьмьничьнъ adj. φυλακῆς carceris kruš. sup. - стражь δεσμοφύλαξ šiš. - затворьникь κατάκλειστος prol.-rad.

тьмьномрачьнъ adj. obscurus par. 168.

тьмьноодєждьникъ m. nigris vestibus indutus danič.

тьмьноодєждьнъ adj. nigra veste indutus men.-mih.

тьмьносрьдъ adj. тьмьно соуще срьдьцы νωθροκάρδιοι ὄντες men.-mih.

тьмьность f. tenebrae io.-sin.: male εὐτραπελία ephes. 5. 4. š.-gl. 89.

тьмьнота f. tenebrae int.

тьмьнъ adj. σκότου tenebrarum мракь - šiš. 216. область тьмьнаа ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους ostrom. σκοτεινός obscurus sup. prol. antch. σκοτεινόχροος tenebrosi coloris sup. 288. ζοφερός ater sup. ἀμαυρός coecus sup. ἐξίτηλος evanidus hom.-mih. 61. ἀμαυρός obsoletus pent.-mih. βαθύς profundus -на нощь hom.-mih. bulg. temen до тьмьнаго обнизь сьнидєши ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ matth. 11. 23 -ev. 1270.

тьмьнѣ adv. ἀμυδρῶς obscure hom.-mih.

тьмѣнию v. **тимѣнию**.

тьмѣно v. тимѣно.
тьнити -ниѫ -нниши vb. extenuare krk. - тѣло vost.
тьность f. tenuitas dioptr.-lab. λεπτότης subtilitas dial. io.-sin. isaak. тоность sagacitas izv. 5. 209: male δαψιλόν hes.
тьнько adv. tenue, minute - писати kruš. - пѣти chrys.-lab.
тьньогласити -шѫ -сиши vb. tenuem vocem habere pat.
тьнькогласьнъ adj. tenuem vocem habens dioptr.-lab. clim.
тьньконогъ adj. tenues pedes habens тонclim. 308.
тьнькопрьстьнъ adj. tenues digitos habens тонк- bus. 919.
тьнькость f. subtilitas int. men.-mih. krmč.-mih. оумна - greg.-mon. тенк- op. 2. 2. 177.
тьнькота f. subtilitas тонк- bus. 553.
тьнькотворениие n. sensus obscurus: реместо тонкотворенна bus. 920.
тьнькочѧстьнѣ adv. minutim gr. λεπτομερῶς настоıатєлю дължно есть изъвъпрошати брата тонкочѧстнѣ vost.
тьнькошнй adj. gracile collum habens nom.-barb.
тьнькъ adj. tenuis; λεπτανικός per. XLVIII. comparat. тьнѣй ex. 153. врьвь -ка prol.-mih. prol.-mart. - вьздоухъ glasn. 11. 167. chrys.-lab. - гласъ λεπτός pyrg. prol. men.-vuk. prol.-cip. тонкымъ лицемъ λεπτοχαράκτηρος per. LIII. - недоугь ioann. - пища nom.-mik. 166. поть - chrys.-lab. сънь - greg.-mon. 49. leont. хладь - pan. по тьнькоу dial.-šaf. κατὰ μέρος - вьмѣнити men.-vuk. по тьнькоу сповѣдати λεπτομερῶς διηγήσασθαι prol.-cip. по тънъкоу повѣдати antch. pat.-mih. по тьнькоу сказати cyr. 23. nsl. potaniti lex. bulg. tenkite veždi verk. 62. 49. teninka neda verk. 266. tъnanko milad. 389. croat. tanahan verant. drev. tjantige lit. tenvas goth. *thinan ahd. danjan ags. thenjan celt. teneu Ebel 112. osset. teneg beitr. 2. 165. Bopp 1. 120. curt. 1. 185. mey. 1. 406. comparat. тънъчаие sup. 427.
тьньцѣ adv. minutim - жити dioptr. chrys.-lab. - истезати ioann.
тьньчати -аѭ -аеши vb. attenuare pat. 315.
тьньчина f. tenuitas isaak.
тьньчити -чѫ -чиши vb. minuere тончити ıадь psalt.-theod.
тьньчица f. vestis aestiva, uti videtur.

тьнıа v. тнıа.
тьстевъ adj. poss. κηδεστοῦ soceri men.-vuk. ни тестевы оутѣхы ни ласканиıемь покорь се μήτε ταῖς τοῦ κηδεστοῦ παραινέσεσι μήτε κολακείαις πεισθείς prol.-rad. 76.
тьсть m. gen. -ти πενθερός socer ostrom. dial. krmč. izv. 8. 102. γαμβρός gener pent.-mih. ant. adde misc.-šaf. leont. per. 92. 11. pam. 237. тьстевы sg. d. sabb. 203. sg. g. тьсти izv. 8. 102. тести chron. 1. 150. sg. d. тести 182: nota тьстıа per. 74. 96. тцю chron. 1. 215. Pott 2. 1. 157.
тьстьнь adj. poss. soceri овьцами тьстьнıами zlatostr.
тьшта f. πενθερά socrus ostrom. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. nom.-mik. nom.-barb. - сь зетомь zak.-serb. bulg. tešta.
тьштинъ adj. poss. socrus nom.-mik. 33.
тѣкати -каѭ -каеши vb. currere - мимо misc. текай op. 2. 2. 392. svjat. nsl. têkati cursitare meg. rib. rês. 121. têkati se in der brunst sein (von kühen); têkanje cursus, catulitio lex.
тѣлесьнъ adj. σωματικός corporalis sup. krmč. 42. cloz I. 443. II. 130. bus. 270. - врѣдь sabb. 100. вьсıа тѣлесьнаıа пошьстиıа: частьмъ тѣлесьнъıимъ svjat. тѣлесьнаго изитиıа желаѭть τὴν ἐκ τοῦ σώματος ἐκδημίαν ἀφίενται antch. телесьнъ ant. sup. 378. исходь - prol.-mih. въ телеснъıхъ похотьхъ, телеснъıма роукама tur. ἡλικίας aetatis op. 2. 2. 287.
тѣлесьнѣ adv. corporaliter ioann. io.-sin.
тѣлесьско adv. σωματικῶς corporaliter -лесско šiš. 243.
тѣлесьскъ adj. σωματικός corporalis -лескь šiš. 165. телесьское 1. tim. 4. 8. -op. 2. 1. 165.
тѣлесьскъı adv. corporaliter psalm. 41. 5. -athan.
тѣлесьствие n. ὑπόστασις substantia телop. 2. 1. 163.
тѣлиште n. ξόανον simulacrum psalt.-athan. 77. 58. идольско тѣлище τὰ τῶν εἰδώλων ξόανα krmč.-mih. adde krmč. 104. εἴδωλον simulacrum, idolum cyr.-hier. op. 2. 2. 53. στήλη columna тилища ваалова τὰς στήλας τοῦ βαάλ 4. reg. 3. 2. -mat. 55. adde порабатахомъ ваалимомъ, рекше каменемъ, тѣлищомъ и алсомъ, рекше мѣдıанымъ капищемъ ἐδουλεύσαμεν τοῖς βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν 1. reg. 12. 10. op. 1. 37. испразни дрѣвѣна тѣлища ἐξωλόθρευσε τὰ

ἄλση lucos 4. reg. 18. 4. -kruš op. 1. 39.

тѣло n. gen. -ла et -лесе I. significatio εἰκών imago op. 1. 111. grigor. rom. 8. 29. -šiš. 238. **тѣло злато** εἰκὼν χρυσοῦς apost.-ochrid. **тѣлоу златоуоумоу** εἰκόνι τῇ χρυσῇ irm. εἴδωλον simulacrum, idolum **непрнѩзнинно тѣло** εἴδωλον zach. 13. 2. -proph. op. 1. 119; 2. 2. 53. šiš. 235. ἀνδριάς simulacrum, statua op. 2. 2. 149. στήλη columna mater. greg.-naz. σέβασμα res sacra **сьзыраю тѣлеса богъ вашихъ** ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα šiš. 34. βωμός altare act. 17. 23. -strum. šiš. 34. 235. σκῆνος tentorium greg.-naz. σκήνωμα corpus humanum 1. reg. 17. 54. -op. 1. 37. σκηνή tentorium man. 62. σῶμα corpus ostrom. **быти емоу солнчноу тѣлоу славы его** philipp. 3. 21. -op. 2. 2. 154. πτῶμα cadaver man. σάρξ caro men.-vuk. ἡλικία aetas sup. op. 2. 1. 165. ostrom. ὑπόστασις substantia cloz I. 838. ἀπαρτία supellex **тѣло женьско** num. 31. 18. -pent.-mih. ἔργον opus **тѣло покроутарьско** gen. 14. 17. -pent. -mih. adde **тѣло злато** bus. 179. per. LXVI. **поклонише се тѣлоу златомоу** prol.-mih. 87. **иже тѣлеса пишеть** izv. 485. **тѣлоу слоужити** apost.-ochrid. **въ кальнѣ тѣлѣ** zap. 2. 2. 124. **земльно и скоудѣльно тѣло** men.-mih. **тѣломъ оутерпати** bor. 43. **тѣло прѣтроуждено** chrys.-lab. **тѣло основаетъ сѧ жиламн** dan. **тѣло** pro невольникъ ber. II. declinatio **тѣлесе; телесе** sup. 371. ostrom. sim. I. 18. **тѣла** cloz I. 331. 753. **тѣлеси** ostrom. **тѣлоу** 856. ostrom. **тѣлъмь** ostrom. **тѣлеси** ostrom. **тѣлеса** cloz I. 532. ostrom. **тѣлесьма** stichir. bus. 56. nsl. telesma lex. serb. telesa živ. 42. III. radix: ski, unde etiam **стѣнь** et **сѣнь** et **тѣнь**: significatio prima est imago, quae umbra efficitur: notabis, etiam linguae germanicae corpus esse imaginem: cf. goth. leik ahd. lîh mhd. lîch, lîche; lîcham cum goth. *leiks ahd. lîh mhd. lich; notabis porro, etiam indis et graecis imaginem significari umbra: scr. enim čhâja indicat schatten, abbild; gr. σκιά valet schatten et umriss: neque silentio praetereundum est, σκῆνος pythagoraeis esse corpus.

тѣлописанию n. στηλογραφία in columna inscribere psal. 55. 1. -bon. -ѱан- bon.

тѣлорогъ m. bestiae genus azbuk.

тѣлоскврънъникъ m. σαρκόφθορος corpus perdens, polluens antch.

тѣлохранитель m. corporis custos chrys.-lab. chrys.-frag.

тѣмѧ n. κρανίον calvaria pent.-mih. μέτωπον frons pyrg. op. 2. 2. 116. prol.-cip krmč.-mih. adde prol. nom.-bulg. 44 pat.-mih. 176. bus. 699. bor. 76. prol. meth. 6. sbor.-kir. 60. ex.-op. 2. 1. 17. domet. 99. **до тѣмени** izv. 666. **отъ тѣмене до нокти** pyrg. **исхожаше огнь отъ тѣмене ихъ, и опалюеше ѩ** izv. 563. **на тѣмени нерѣвее** sof. 29. **по тѣмени си помаза** men.-mih. **оудари юго по тѣмени** men.-mih. **обоуимѣмь срдчными оустьнама и очима и тѣмены** men.-vost. nsl. teme vertex habd. temen dain croat. time sinciput verant.

тѣна f. fluvii nomen: **на чермное море на тѣноу рѣкоу** sbor.-kir. 35.

тѣнь f. σκιά umbra **тѣню доубравы** iudic. 9. 36. -vost. nsl. tênja umbra habd. dain. prip. hung. cf. **стѣнь, сѣнь.**

тѣрати -ыѭ -ыюши vb. διώκειν sectari apost.-dam. **вьсегда добро тѣрыйте** 1. thess. 5. 15. -šiš. 194. **страньнолюбие тѣрыюще** rom. 12. 13. -šiš. 67. **тѣрайте повелѣние господина** misc.-šerb. **терати** alex.-mih. 17. 19. 34. 74. grač. 58. nsl. tirati pellere habd. potera persecutio prip. 72. bulg. tera scr. tr ire lit. tirti venire nsl. têrjati, tirjati v. c. dolg, koga. russis **терыти** est pessumdare pam. 23. per. 32. 28. **злаа жена домъ моужа своего терѧетъ** dan.-izv. 271.

тѣснота f. angustiae ichn.

тѣсковати сѧ -коуѭ сѧ -коуеши сѧ vb. comprimi, uti videtur **кода тѣскоующи сѧ и приражающи сѧ по оускымь мѣстомь** pal.-vost.

тѣскота f. angustiae men.-mih. 201.

тѣскъ adj. angustus **тѣскый поуть** eph. cf. **тѣскънъ.**

тѣскъ m. ληνός torcular pent.-mih. op. 1. 87; 2. 1. 133. kruš. proph. matth. 21. 33. -ev.-saec. XIV. -mat. 35. 47. georg. gram. 299. bus. 36. **божьствьнънимь тѣскьмь; плънъ тѣскъ испьравъши** greg.-naz. **прѣлиють сѧ тѣсци винимъ и масломъ** ioël 2. 24. -vost. ὑπολήνιον vas torculari suppositum proph. croat. tisk prelum verant. serb. tijesak.

тѣскъно adv. anguste **-кно живоущтихъ** sabb. 65.

тѣскъномѣстьнъ adj. angustus **тѣскномѣстна хыжица** men.-mih. 360.

тѣскънъ adj. στενός angustus ant. ba. georg. ephr. **-кный поуть** sim. I. 17. **-кьный поуть** nicol. **тескна обоуща**

misc.-šaf.: nota ложе тескне обрѣщеть се misc.-šaf. 148. croat. tiskan arctus verant.

тѣсто n. φύραμα massa pent.-mih. svjat. greg.-naz. nsl. têsto magy. tészta.

тѣсьнити -нѭ -ниши vb. coarctare -сн- ex. - сѧ bor. 88. chron. 1. 32.

тѣсьноразоумьнѣ adv. stulte -сн- op. 2. 1. 54.

тѣсьность f. angustiae - житиꙗ; -сн- men.-leop.

тѣсьнота f. στενοχωρία angustum spatium -сн- isaak. dial. pat. prol.-cip. int. krk. misc. men.-vuk. leont. sabb. 80. dial.-šaf. bor. 88. ber. тѣстнота тракинскаго морꙗ τὸ στενόν alex.-mih. 46. angustiae gram. 149. - срьдьца greg.-mon. вь тѣсноте жити и вь бѣдахь ichn.

тѣсьнъ adj. στενός angustus -сн- sup. pat.-mih. ant. antch. dioptr.-lab. вь тѣсныихь мѣстѣхь sabb. 80. вънити тѣснъıими двьрьми въ жизнь izv. 544. вълѣзи тѣсныими двьрьми op. 2. 2. 61. вь тѣснѣ келии prol.-rad. 71. тѣсна брѣговитаꙗ мѣста prol.-rad. 152. тѣснъ пѫть въводѧи въ житье izv. 494. тѣсныимь поутемь ходимь hom.-mih. στενωπός angustus krmč.-mih. тѣсьно τὸ στενόν обь онь поль тѣснаго prol.-mih. prol.-vuk. тѣсно ны есть proph. тѣсно ми бъı bus. 414.

тѣсьнѣти -ѣѭ -ѣеши vb. arctari -сн- leont. тѣсьнѣемь о тѣлесьнѣмь трѣбованиии men.-mih.

тѣшение n. παράκλησις consolatio prol.-mart. prol.-rad. men.-vuk.

тѣшитель m. qui consolatur; παραμυθία men.-mih.

тѣшити -шѫ -шиши vb. παρακαλεῖν consolari strum. тѣшите роукою παρακαλεῖτε τῇ χειρί esai. 13. 2. -parem. 1370. παρηγορεῖν hortari men.-vuk. παραινεῖν hortari prol.-rad. κολακεύειν adulari hom.-mih. ἐπικάμπτεσθαι inflectere men.-vuk. monere sup. καταγοητεύειν praestigiis illudere sup. 64. adde antch. prol. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. chrys.-frag. pat. 247. prol -belg. per. LXVIII. тѣшити тихыми бесѣдами bell.-troj. 32. 43. молꙗхоу тѣшоуще prol.-rad. тѣши срдце свое sborn. по ладьꙗмъ тѣшать юго izv. 548. да тѣшоу не жаситн hom.-mih. 19. - сѧ hom.-mih. но тѣши сѧ вѣроуꙗ op. 2. 2. 278. nsl tešiti prip. 107. bulg. teši.

тѣштити -тѫ -тиши vb. fundere пѣнъı - ἀφρίζειν spumare ostrom. sup. nicol. pat. пѣны тѣще изь оустъ men.-mih. пѣнъı тѣщащей козли ἀφριστής man. 63: nota πατεῖν conculcare причастникомъ тѣскъ, еже тѣщать свою нагоtoу ἡ τῶν κληρονόμων ληνός, ἣν ληνοβάται πατοῦντες τὴν ἑαυτῶν γύμνωσιν sborn.-vost.: thema тѣскъ cf. тъштити.

тѣштьникъ m. torcularius ꙗкъı тѣщьникоу плънъ тѣскъ испърaвъшю greg.-naz.

тѧгарьливъ adj. laboriosus misc.-šaf.

тѧгати сѧ -гаѭ сѧ -гаеши сѧ vb. rixari pam. 192. - съ насилникъı сего свѣта lavr.-op. 4. тѧгалъ сѧ съ дѣвъкою svjat.-op. 2. 2. 391.

тѧглити -лѭ -лиши vb. ἕλκειν trahere, tendere лѫкъ - man. 1350. - мѣрать, кьпонать и теглать не право bulg.-lab. 31. зло да теглимь bulg.-lab. 56. bulg. tegli trahere, pendere; teglilo, teglilkъ statera.

тѧгнѫти -нѫ -нешн vb. trahere, tendere тѧноуща за ню bor. 34. nsl. tegnoti; vrata na stežaj odprte bulg. tegnъ russ. тянуть; настежь scr. tan gr. τεν (τείνω) lat. tend-o goth. thinan, thinsan ahd. dinsan, danjan and. thenja ags. thinsan Pott 2. 1. 294. 603. corss. -form. 114.

тѧго n. gen. тѧжесе ἱμάς lorum тѧжесемь ига оуньча ζυγοῦ ἱμάντι δαμάλεως esai. 5. 18. -parem. 1271. 1370.

тѧгость f. βάρος onus prol. krmč. 101. 204. pat. krmč.-mih. op. 1. 128. sup. 30. 58. int. 254. hes. hom.-mih. chrys.-lab. chron. bus. 685. 706. тегость себѣ имѣꙗхоу krmč.-mih. сьньна - vita-theod. ἄχθος onus hes. ἀγανάκτησις indignatio hes. penuria брашеньна - leont.

тѧгостьнъ adj. gravis pat.

тѧгота f. βάρος onus ostrom. šiš. 100. 150. cloz I. 653. ant. dial. gram. 295. man.-vost. 2. 70. men.-vuk. š.-gl. 85. izv. 610. chron. неодьржимоую тѧготоу ἀσχέτως βρίθουσαν irm. теготоу злата и сьсоудъı sabb. 40. прѣтроуждень оть теготы chrys.-lab. тѧгота низлагаеть вѣю плодовитоу vost. - главьна leont. chrys.-lab. ἄχθος onus ни тѧготѣ вамъ бъıти ношениꙗ μήτε ἄχθος ὑμῖν γενέσθαι βαστάγματος antch.

тѧготити -штѫ -тиши vb. βαρύνειν, βρίθειν gravare greg.-naz. men.-mih. земьное тѣло тѧготить оумъ greg.-naz. - сѧ βαρεῖν šiš. 167.

тѧготовати -тоуѭ -тоуеши vb. gravare - тѣло isaak.

тѧготьнъ adj. gravis triod. chrys.-lab. ichn. serb. tegotna gravida živ. 28.

тѧгъ m. labor **тегомь поспешна** misc.-šaf. 137. **на тегь поговоривьши вьстанеть** misc.-šaf. 142. **виноградь дрьжать вь добре теге** glag.-saec. xvi. nsl. teg getraide Unterkrain; frumentum habd. croat. teg labor luč. Veglia glas. 1861. 15. serb. teg opus stul. tractus, pondus sementis.

тѧжа f. iudicium leont. κρίμα lis ant. **тѧжи не творѧщи** izv. 701. **въ всѣхъ тѧжахъ** izv. 601. **тѧжа оучинить сѧ межи самѣми** izv. 601. **тѧжоу соудити** sbor.-kir. 51. **тѧже все соудѧть** bus. 400. μάχη pugna, lis šiš. 104. rixa men.-mih. vost. 1. 399. chron. per. **бес теже** men.-mih. 191. onus men.-leop. adde **съ вьсѣкоѭ обрѣтаѭштѫ сѧ тѧжѭ** (pro **-жѫ**) cloz I. 145. nsl. teža pondus: opera rês. 187.

тѧжава f. pondus men.-leop. 12. **тѧжавоѫ погрѫжаемъ прѣгрѣшений къ пристаништоу твоемоу прибѣгаѫ** psalt.-bulg.-vost. **по тѣжавѣ мнѣвше ꙗко злато имѣти** men.-buc.

тѧжакъ m. γεωργός agricola kruš. nsl. težak, težakinja habd.

тѧжаниѥ n. γεώργιον agricultura šiš. 93. greg.-naz. labor holm. adde ant. antch. triod. **-ние** opera azbuk. ber. zlatostr. -saec. xvi. croat težanje agricultura verant. serb. težanje živ. 126.

тѧжарь m. γεωργός agricola pent.-mih. ant. antch. pat. frag.-bulg. **- земи** triod.-mih. 130. **начѧть ной тѧжарь на земли быти** ἄνθρωπος γεωργός gen. 9. 20. -parem. 1271. **тѧжарь быти на земли** mat. 50. **тежаръ земли** ibid. **тѧжари срамишѧ сѧ житьницами** greg.-naz. **тѧжароу плодъ въздаꙗ** apoc.-vost. ἐργάτις **иди къ бчелѣ, и оувѣжь, ꙗко тѧжарь есть** cyr.-hier. γεωργία **отъ кѫдѣ исъхѫ тѧжари;** greg.-naz.

тѧжатель m. γεωργός agricola ber. ἐργάτης operarius ant. antch. ev.-mih. c. bus. 36. azbuk. holm. ἐργάτις **иди кь пьчелѣ, и вижды, ꙗко тежатель ѥсть** prov. triod.-mih. 78.

тѧжательникъ m. operarius ber.

тѧжательство n. operarium esse isaak.

тѧжати -жѫ -жиши vb. ἐργάζεσθαι opus facere bar. 2. 24. -mat. 50. ant. ant.-hom. nom.-bulg. ephr. men.-mih. chrys.-duš. 12. 15. 44. 49. **- браздоу** meth. 5. **единоу браздоу тѧжащиа** bus. 776. **тежоущихъ винограды** typ.-chil. **копать и тежать виноградь** glag.-saec. xvi. **трсе (трьсиѥ) тежи** š.-gl. 100. **тежеще не имамь прѣти се** triod.-mih. 133. ἀποτίνειν compensare op. 1. 17. 19 pent.-mih. **да тежить дроугоу оть пьса изгыбьшеѥ** kruš. **да тежить доушоу вь доушоу** (sic) **мѣсто** pent.-mih.: adde **аще кьто тежаль ѥсть по сте се** typ.-chil.: nota **- сѧ: иже тажить сѧ въ вещьхъ доуховьнъıихъ** izv. 632. nsl. težam operor habd. croat. težati luč.

тѧжелъ adj. gravis **соудъ -** sbor.-kir. 45. **ꙗкоже и олово тѧжело есть** bus. 649.

тѧжениѥ n. extensio pat.

тѧжесть f. βάρος onus hom.-mih. sbor cozm. isaak. sup. krmč.-mih. prol.-mih. 285. op. 2. 2. 174. ber. **тежесть злата и сребра** sabb. 166. **- железа** misc.-šaf. **пльтьска -** nicod. **людьскъıхъ тѧжестѣхъ** izv. 685: male **тѧжестий** βάρεα op. 2. 1. 71. cf. **вари.**

тѧжестьнъ adj. gravis **-стна вещь** chrys.-lab.

тѧжета f. βάρος onus **вѣчноую тѧжетоу славѣ** αἰώνιον βάρος δόξης apost.-saec. xiii. -vost.

тѧжина f. βάρος onus prol.-cip.

тѧжити -жѫ -жиши vb. trahere **долѣ тежещиꙗ жизнь** chrys.-lab. gravare **тежещиии листвиѥмь и плодомь дрѣвеса** chrys.-lab. molestum esse, vexare **тежещеѥ имоуть бечисмене** hom.-mih. 69. **тежещимь и притоужающимь ѥмоу** men.-mih. 200: nota **тежимаге** sabb. 112. καταβοᾶν conviciari **- цар** men.-mih. nsl. težiti premere dain. 245.

тѧжь f. onus.

тѧжьба f. μάχη lis ex. men.-mih. bus 741. **слогь вьчѧло тѧжбѣ, тѧжба же разъходоу** σύνθεσις ἀρχὴ μάχης, μάχη δὲ διαστάσεως io.-dam.

тѧжьбивъ adj. iurgiosus alex.

тѧжьбьникъ m. qui rixatur sabb. 140. **не -** ἄμαχος **-жеби-** antch. op. 2. 1. 164. izv. 8. 103. **-жебьи-** šiš. 164.

тѧжько adv. βαρέως graviter sup. šiš. 47. **- спати** per. xx. **- слышати** hom.-mih. šiš. 47. **- вьздыхноути** dial.-šaf. **тежько си творимь** δυσανασχετοῦμεν hom.-mih. **- шоумѧ** βαρύθροος man.

тѧжькоглавиѥ n. caput grave ber.

тѧжькогласьнъ adj. cui vox est gravis ex. 183.

тѧжькоклопотьнъ adj. βαρύκτυπος graviter tonans **щитъ тѧшк-** man. 62.

тѧжькосръдиѥ n. excordem esse ber.

тѧжькосръдъ adj. excors domet. int. 26. chrys.-lab. sabb. 110. ber. gr. βαρυκάρδιος.

тѧжькосръдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. excordem esse ber.

тѧжькооумьнъ adj. βαρύφρων aeger animo man.

тѧжькоцѣньнъ adj. pretiosus **-но камениѥ** chrys.-lab.

тѧжькъ adj. βαρύς gravis ostrom. cloz I. 564. šiš. 211. antch. sborn. φορτικός sup. hom.-mih. - **законъ** cloz I. 291. ἀνήμερος immansuetus hom.-mih. ἀφόρητος intolerabilis sup. **-ка болѣзнь** sabb. 161. **-ко брѣмѧ** krmč.-mih. - **главою** chrys.-lab. - **грѣхь** trêb. **-ко дѣло** zak.-serb. **-ко желѣзо** holm. - **недоугь** leont. - **поуть** chron. **-ка рана** leont. **-ка скрьбь** hom.-mih. **-коѥ тѣло** io.-clim. **видите, ꙗко ничьтоже тѧжко ни немоштьно намъ ѥсть** sborn. **кый грѣхъ ѥсть тѧжий; ѥже соудити ближнемоу, что того тѧжиѥ ѥсть;** sborn. **съни оубо тѧжьци и зъли; кый ѥсть грѣхъ тѧжий высѣхъ грѣхъ;** sborn. **въздрѣмавь се сномь тежькомь** šiš. 36. **не имѣй си тежка** μὴ βαρέως φέρε pent.-mih. **-жекъ** sup. **тѧжъко ми ѥстъ** βαρύνομαι aegre fero sup. 243. **тѧжько си сътворити** aegre ferre sup. 26. comparat. **тѧжий** greg.-naz. antch. krmč.-mih. **тѧжьи** sup. cloz I. 716. **что того тѧжиѥ ѥсть;** sborn. **тѧжьчай** sabb. 161. misc.-šaf. **тѧжьчѣй** antch. krmč.-mih.

тѧжьникъ m. agricola ant.-hom.

тѧжьнъ adj. στενός angustus **водоу тѧжноую** pro alius codicis **тѧженоую** esai. 30. 20. -vost.

тѧжьцѣ adv. graviter sup. 16. 247.

тѧжьчити -чѫ -чиши vb. gravidam reddere krmč.

тѧзаниѥ n. κακολογία obtrectatio men.-mih. ἔγκλημα accusatio **ѥдва можеть гонести тѧзаниꙗ** ἀπαλλαγῆναι ἐγκλημάτων zlatostr.

тѧзати -жѫ -жеши vb. διασύρειν obtrectare men.-mih. exigere **теже** part. exactor leont. **оу ѥпископа - пороученниꙗ** antch. izv. 8. 105. **ищеть и тежеть испытно** ant.-hom. 251. **тежемь** κωμῳδούμενος qui exagitatur men.-mih. disceptare sup. 388. rixari **тежещема** pro **тежоущема** men.-mih. 189. ἀποτίνειν luere **да тѧжеть соугоубъ** exod. 22. 7. -vost. cf. **тѧжати; - сѧ** rixari men.-mih. prol. bus. 648. 812. pat. ber. ziz. **хотещемь** се - men.-mih. 348. **тоу сѧ тѧжють** izv. 602. nsl. zatezati (besêde) lex. serb. otezati ponderare; otezalo statera; utez pondus mik.

тѧклоименитиѥ n. idem nomen habere **-тьꙗ, просвѣщеньꙗ** op. 2. 2. 194.

тѧклоименитъ adj. φερώνυμος cognominis op. 2. 2. 56. zap. 2. 2. 72. **моужь дивенъ именемъ, никонъ, чл҃къ во истиноу тѧклоимените житиемъ, побеждааше во вса бесовъскиѧ полки** vost.

тѧклоименьнъ adj cognominis **тѣмь же побѣдоносьца тѧклоименьна ꙗвльша сѧ** men.-saec. xii. **тѧклоименьне стефане** men.-saec. xii.

тѧклъ adj. aequalis **къ истин'ноу тѧкло ѥмоу бѣ имѧ, савель бо вс҄ѣмъ отъ иноуд(ь) трѧсꙗше пръвое ц҃рковь** apost.-vost.: rad. **так,** quam cf. cum **тик** in **тикръ**.

тѧти, тьнѫ, тьнеши vb. scindere fris. tnachu nsl. teti, tnem; drvoton holzlege dain. 69. tnalo holzblock zum holzspalten russ. **тяпнуть** secare userb. ton aushau lit. tinti, tinu tundere scr. tan ferire beitr. 1. 271. curt. 1. 189: nota **аже кто тьметь дължьбнта** izv. 601.

тѧтива f. νεῦρον, νευρά chorda sup. iudic. 16. 7. 9. -pent.-mih. - **кыволꙗ** pent.-mih. nsl. tetiva meg. trub. lex. hung. tetiv f. rib. bulg. tetivъ serb. tetiva tignum mik.: suff. **тива** cf. serb. stative, jestivo čech. stativo.

тѧшта f. **отъ тѧщею ребра** videtur respondere gr. δῶρον ἀργυρίου iudic. 5. 19. -op. 1. 130: res obscura.

тѫга f.: θλιμμός afflictio pent.-mih. συνοχή anxietas luc. 11. 25. -š.-gl. 88. ostrom. στενοχωρία angor šiš. 49. proph. περίστασις casus sup. 377. ἀγωνία angor ant. adde svjat.-mat. 10. š.-gl. 80. hom.-mih. men.-vuk. ber. per. chron. - **и скорбь** sbor.-kir. 65. **не мало ми тоуга належить о тебѣ** men.-mih. 21. **тоуга ми ѥсть** coarctor leont. **оть тоугы плакати** leont. **тоугы намъ бысть податьница** izv. 422. **тоугоу творити** hom.-mih. **вь тоузѣ быти** greg.-lab. **вь тоузѣ отрадитель** men.-mih. **тоугы дьꙗвола** bus. 392. nsl. togota, bolêzen drobnice, božjasti podobna: kozo je togota zlomila; togoten, togotnež; otožen mraz iners frigus lex. tuga molestia habd. bulg. тъгъ russ. **туга** čech. touha pol. tęga.

тѫгливъ adj. angore plenus **оу нашѣхъ**

лютѣхъ тоуглнвѣхъ тьмнѣхъ тьмницахъ danič.

тжговати -гоуѭ -гоуюши vb. anxium esse prol. prol.-cip. πιέζεσθαι vexari men.-vuk.: minus bene ὀχλεῖν turbare prol.-lab. **не въ малѣ тоугоуѧ цѣльбоу прошаше** vost.

тжгость f. angor pat.

тжгъ adj. fortis **тоугъ** trigl. russ. тугой pol. tęgi lit. patingstu werde träge let. stingt steif werden.

тжда adv. illac **тоуда** per. 3. chron. 1. 5. **чловѣкоу тоуда ѣдоущю** vita-theod. **отъ тоуда** vita-theod. nsl. ot tôdaj lex. cf. -**доу**, -**дѣ**.

тждоу adv. ἐκεῖθεν inde sup. 183. 15. illac pat.-mih. assem. **не минеть тоудоу нечистъıи** οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος esai. 35. 8. -proph. **отъ тждоу** inde sup. **отъ тоудоу** chron. leont. ok. 62. cf. nsl. istad crell. 55. corss. -form. 498.

тждѣ adv. δι᾽ ἐκείνης illac ostrom. **тоудѣ хотѣше минжти** op. 1. 229. **тждѣ минжти** men.-buc. **тждѣ хотѣаше мимо ити** ev.-buc. **отъ** - š.-gl. 50. sup. **тоудѣ обращаше сѧ** bus. 335. chron. **отъ тоудѣ** sim. II. 14. hom.-mih. men.-vuk.

тждѣжде adv. eadem via men.-vuk.

тжжати -жаѭ -жаюши vb. vexare **тжжаѭштеи м'нѣ** izv. 473. κοπιᾶν laborare 2. tim. 2. 6. -vost.

тжжение n. ἀγωνία angor ant. adde sup. 415. **скрьбь или** - hom.-mih. **отъ напасти тоужениѩ** izv. 442.

тжжити -жѫ -жиши vb. urgere sup. 212. στενοχώρως εἰλεῖσθαι anguste moveri sup. 296. ἀνιᾶσθαι moerere sup. 153. ἀγωνιᾶν anxium esse sup. 317. anxiari leont. ἀδημονεῖν anxium esse ant. pat. δυσφορεῖν aegre ferre greg.-naz. λυπεῖσθαι affligi ostrom. δυσχεραίνειν aegre ferre men.-vuk. **акы дѣти малы тоужимь** hom.-mih. ἀπορεῖν haesitare prol.-rad. ῥαθυμεῖν socordem esse gen. 42. 1. -pent.-mih. op. 1. 17. ὀλιγωρεῖν negligere **не тоужи показаниемь господниемь** svjat. -op. 2. 2. 404. hebr. 12. 5. ἐνοχλεῖσθαι vexari sich sehnen greg.-lab. adde greg.-naz. men.-mih. op. 2. 2. 78. š.-gl. 78. cyr. 7. chrys.-lab. - **велико** nom.-barb. **бѣаше тоуже огниемь** men.-mih. **того ради, имъже страньнь е, тѣмь тоужить** greg.-lab. nsl. tôžiti: toži se mi; tôžba querela habd. bulg. tъži tъgi milad. 287. nserb. tuža moeror.

тжжьбьница f. θρηνοῦσα quae luget iere[m.] 9. 17. -ostrog. **тоужеби-** mat. 50.

тжжьница f. quae luget ber.

тжжьнъ adj. στενός angustus esai. 30. 2[0.] -proph. **тоужьна скрьбь** isaak. **тоужн[а] боудеть** sabb.-typ.

тжпальница f. tympanum **тоуп-** la[v.]-op. 32.

тжпанъ m. τύμπανον tympanum **тоуп-** misc. **сь тоупаны строиещима се** men.-mih. 301. **тъпанъ** bulg.-lab. bulg. tъpa[n] milad. 531. rum. **тъмпънъ** iass. a[lb.] timpana, zimbala.

тжпо adv. obtuse **зрѧть очи ихъ** - isaak

тжпоносъ adj. nasum obtusum habens di-optr.-leop. io.-dam. ber.

тжпость f. hebetudo ex.

тжпъ adj. obtusus georg. παχύς crass[us] **оумь** - hom.-mih. men.-mih. **оумомь** - par. nsl. tôp; tôpast, tumpast lex. tem-past lex. prip. 214. tempe, tempel le[x.] magy. tompa mhd. stump scr. tump tor-quere ztschr. 4. 367; 5. 333. 334. Po[tt] 2. 1. 294. curt. 1. 185. 193; 2. 264.

тжтьнание n. sonitus **тоутнание, рекъше звекъ** ex. 154. op. 2. 1. 23.

тжтьнати -аѭ -аюши vb. sonare u[k.] **тоутнати и гремѣти всемоу мѣсто томоу отъ вопль людии тѣхъ** da[n.] -heg.

тжтьно n. sonitus **тоутно** ber. c[f.] **тжтьнъ**.

тжтьнъ m. sonitus sup. 123. ψόφος strepi-tus barl. grom. φωνή vox gen. 9. 28. op. 1. 15. kruš. pent.-mih. exod. 9. 29. prop[h.] **тоутни** mat. 56. **тоутьнъ гласомь (прозвавъ)** ex.-op. 2. 1. 23. ex. 154. **въ ж-щи тоутънъ станише по оулици** la[z.] 71. **бысть громъ великъ и тоутьнъ дъжгь великъ** bor. **гръ мьнаго тжти а слышавъ** izv. 7. 145. adde vita-theo[d.] laz.-vuk. 111. serb. tutnjiti mik. tutnja mur-mur stul. russ.-dial. тутнуть pol. tęni[e] Pott 2. 1. 291. cf. goth. *thut (-haurn).

тжтьньнъ adj. strepitus **тоутьньнъıимь тѣмь гласьмь** διὰ τοῦ πατάγου καὶ τ[ῆς] φωνῆς zlatostr.

тжтьнѣти -нѭ -ниши vb. bombum ede[re] ex. 162. **члчь гласъ тоутьне (тоутна исходить; гласъ троубы тоутнѣаше велми** psalt.-theod.: de forma infinit[ivi] dubitari potest.

тжтьнжти -нѫ -неши vb. sonum ede[re] **тоутноуть небеса** obich.

тжча f. ὄμβρος pluvia pent.-mih. prop[h.] **тоуча гредеть** ὄμβρος ἔρχεται nic[.] ὑετός pluvia vost. 1. 247. **землю тоу-**

ми напои prol.-mih. χείμαρρος torrens sbor. nives sup. 195. adde chrys.-frag. bon. antch. chron. 1. 152. 208. тоуча grando glag. nsl. tôča grando; toča gre, bije meg. serb. tuča mik. pol. tęcza iris.
тѫчєносьнъ adj. imbrifer prol. - облакь prol.-vuk.
тѫчьнъ adj. pluviae тѫчьныѩ pl. acc. ὀμβρήματα bon.
тупаница f. τυμπανίστρια tympanistria bon.
туринъ m. tyrius моужь туринъ 3. reg. 7. 14. -vost. 1. 144.
туръсинъ m. populi nomen турьси pl. n. cyr. 21.

Оу.

оу vigesima prima alphabeti cyrillici littera, оукъ dicta.
оу interj. οὐαί vae оу лютѣ мънѣ proph. оу лютѣ, сами сѧ погоубихомъ; оу горє, сами сѧ прєльстихомъ οὐαί, οὐαί, ὅτι ἑαυτοὺς ἐχλευάσαμεν; οὐαί, ὅτι ἑαυτοὺς ἀπωλέσαμεν zlatostr.-saec. xvi. оу лютѣ мнѣ οἴμοι ioël 1. 14. -vost. ephr.-vost. оу горє намь prol.-mih. 257. оу горє мьнѣ, мнѣ sup. 400. 3; 400. 4; 449. 18.
оу conj. ἤδη iam 1) нє оу οὔπω, οὐδέπω nondum cloz I. 482. sup. 212. 321. 374. šiš. 180. 240. 248. š.-gl. 48. 76. ничєсожє нє оу коупихь hom.-mih. нє оу наказань єси οὔπω πεπαιδαγώγησαι hom.-mih. вь гробѣ нє бѣ никтожє нє оу положєнь hom.-mih. 37. нє оу бо бѣашє моужа познала οὐδέπω γὰρ ἄνδρα ἐγίνωσκεν hom.-mih. нє оу брака сьтворихь hom.-mih. нє оу ли разоумѣваєтє; nicol. нє оу сє ѩви šiš. 208. нє ю sup. покаѣнна нє оу имы pat.-mih. 33: nota єгожє оу никогдажє видѣль єсть ὃν οὐδέποτε εἶδεν pyrg. нє оу ли nicol. нє ю; нє ю ли nicol. 2) оужє ἤδη iam cloz 1. 182. sup. ostrom. πάλαι, ἀπ' ἄρτι ostrom. λοιπόν sup. оужє нє οὐκέτι ostrom. оужє ли op. 2. 2. 305. оужє къ томоу τοῦ λοιποῦ sup. да оужє ли ничєсожє имамы здѣ; ergo ne nihil habemus hic leont. южє sup. cloz I. 47. 374. 403. š.-gl. 49. юрє š.-gl. южє нє: южє нє кь томоу зрѣти мєнє имашн sabb. 161. nsl. vže lex. trub. že, vre oserb. hižo let. jau goth. ahd. ju ztschr. 7. 184. beitr. 1. 362. curt. 2. 204. cf. оубо, оуто; оуждє svjat.: nota оу нє ἀλλ' οὐ sup. 349. 22.
оу praep. ἐπί, παρά, πρός ad, apud cum gen. iungenda ничьтожє оу сєбє обрѣть leont. обыє обрѣтє сѧ оу мєнє конь мой izv. 673. оу бога залога просити θεὸν ἐνέχυρον ἀπαιτεῖν hom.-mih. сташа оу єпископа chron. 1. 77. 30. сѣдь оу двьрьць hom.-mih. дьсницоу внєщоу оу помса ioann. лєжащаго оу вратъ єго izv. 549. бѣхъ оу вси своєѩ izv. 673. u lica fris.
оу componitur 1) cum adjectivis ad deminuendam significationem: оубагръ: сапъфиръ ѩбаг(р)ъ єсть πορφυρίζων svjat. op. 2. 2. 400. bus. 263. leop. сапьфиръ оубагоръ єсть chronogr.-saec. xvi. оублѣдивь prol.-rad. 104. оубѣлизнь men. 54. оубѣлизньнъ λευκός albus -нєнь prol.-rad. 91. оузєлєнъ: оузєлєнь svjat. асписъ оузєлєнь єсть chronogr.-saec. xvi. оуложьнъ: по єложнынмъ нивамъ (alio cod. по оуложєнымъ нивамъ) τῶν κοιλότησιν ἐγκυμαίνοντα in concavis et declivibus locis ex. оусинь: ахатисъ акы ѩсинь єсть svjat. bus. 264. оучрьвлєнь chrys.-lab. оучрьмьнъ men.-mih. men.-leop. greg.-lab. оучрьмьнь єсть акы кръвь svjat.-mat. 10. bus. 262. оучрьмьнь, лѣпь жє тѣломь greg.-lab. оукиндъ акы ѩчрьмьнь єсть svjat. bus. 264. оучрьнь pat.-šaf. 38. nos оу scripsimus, quamquam confitendum sit de vera scriptione dubitari posse, cum codices discrimen inter ѫ et оу servantes nullum horum adiectivorum habeant: notabis ѩпродымєнъ (uti videtur, bulg. pro ѩпр-), quod fortasse subfuscus significat cf. nsl. dimast: врадою нє дльгою, нь гоустою и широкою, кь краємь ѩпродымєна graece aliter prol.-rad. 105. 2) cum verbis, respondens lat. au in auferre, aufugere: оубѣжати nsl. upeči se sich einbacken, an grösse beim backen verlieren; ustaviti einstellen; uštêti se sich verzählen scr. ava ab, herab, weg, quod in compositione nominum respondet α privativo: avakêçin sterilis; avagana etc. оулогъ cf. cum germ. ablage fessus Bopp 3. 491. Pott 1. 391. 605. 718. corss. -form. 512.

оуалъ m. οὐάλης valens sup.
оуаль adj. poss. οὐάλεντος valentis sup. 147.
оуанъдальскъ adj. vandalicus men.-mih. оундальскый кнѧзь leont.
оубавлıати -ıаѭ -ıаѥши vb. deminuere trigl. оубавка trigl. cf. оубꙑти.
оубагрити -рѭ -риши vb. purpura tingere оубогър- bor. xxi.
оубагръ adj. purpureus cf. оу compos.
оубадати -даѭ -даѥши vb. pungere domet. sabb. 112. воль -даѥ pent.-mih.
оубиваниѥ n. caedes prol. беззаконьноѥ оубиваниѥ sup.
оубивати -аѭ -аѥши vb. ἀναιρεῖν, φονεύειν occidere man. sup. greg.-naz. kruš. prol.-mih. ioann. š.-gl. 63. chron. безбѣднѣ - misc.-šaf. поклепа -ваетъ bus. 812. дроугъ дроуга оубиваше pal. 1494. не оубивай ме zak.-serb.
оубивьнъ adj. atrox вьсѣхъ звѣрий видомъıнхъ оубивьнѣй елень io.-clim.
оубивьчьнъ adj. caedis cupidus prol.
оубийство n. φόνος caedes svjat.-mat. 8. sup. pam. 200. tur. prol.-mih. chron. на оурино ѭбийство въздѣси izv. 424. - игоревo per. 59. 12. оубийствомь отригаѥши hom.-mih. готовь кь оубийствомь laz.-vuk.
оубийствовати -воуѭ -воуѥши vb. occidere triod.
оубийстводѣиць m. homicida -дѣйци chron. 1. 6.
оубийствьнъ adj. caedis sup. ἀναιρετικός hom.-mih. letalis оубийства оубийственѣй prol.-vost. 2. 93. -нала вылиıа prol.-rad. μακελλικός macelli pyrg.
оубийца m φονεύς homicida pat. ant.-hom. hom.-mih. sup. krmč. 132. chron. оубица šiš. 198. ephr. cloz I. 637. отъ оубиць и татей izv. 465. оубийца παλαμναῖος man. 60.
оубиниць m. φονεύς homicida ant. оубиѥць pat. men.-leop.
оубийчий m. gen. -чньѩ homicida pat.-šaf.
оубийчьнъ adj. homicidarum op. 2. 1. 71.
оубитель m. homicida hom.-mih. 77.
оубительничьскъ adj. φονέων homicidarum не вьлазитъ въ оубительничьскѫ пештерѫ sup.
оубити -биѭ -биѥши vb. θανατοῦν, ἀναιρεῖν, κτείνειν, ἀποκτείνειν, φονεύειν, θύειν ostrom. sup. man. cloz II. 58. sup. σφάττειν cloz I. 464. adde krmč.-mih. 143. dial.-šaf. svjat. оубиѥна паче живѥѥта izv. 503 на сьмрьть оуби его misc.-šaf. aor. оубить greg.-mon. dioptr.-lab. chrys.-lab. impt. оубиıамъ trn. ev.-buc. оубьѣмъ mat. 15. part. оубитъ chron. оубиѥнь sim. I. 21: nota aorist formam inauditam: оубисть брата єдинова ἀνεῖλε strum. 12.
оубитиѥ n. ἀναίρεσις caedes prol. bus. 497. sup. - его prol.-mart.
оубиıати -ıаѭ -ıаѥши vb. occidere овъ моущьнъ скотъ твора оубиıаѥтъ; оубиıаѭщю намъ прьвѣньца greg.-naz.
оубиѥниѥ n. τὸ ἀναιρεῖν, φόνος caedes sup. ant. triod. domet. kruš. proph. isaak. chrys.-lab. bus. 38. по оубиѥнии μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ostrom. оубьѥ- chron.
оубиѥць v. оубиниць.
оублаговольствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐδοκιμεῖν probare prol.-rad. 77.
оублагодарити -рѭ -риши vb. gratias agere -ривь бога prol.-rad.
оублажати -аѭ -аѥши vb. bonum efficere triod. - житиѥ своѥ ichn. beatum praedicare int. isaak. ber. блаже оублажаѭ твоѭ любовь sabb. 64. оублажаетъ с сихъ сына sabb. 35.
оублаженнѥ n. bonum efficere - кого kruš.
оублажити -жѫ -жиши vb. ἀγαθύνειν bonum efficere men.-vuk. pat. ioann. domet. μακαρίζειν beatum praedicare sup. prol.-rad. io.-sin. sabb.-vindob. sabb. 123. chrys.-lab. неокопаноѥ корениѥ роусьстѣй земли оублажимъ izv. 577. beare тако и вы живѣта, чадѣ мои да и ваѫ богъ оублажитъ sborn. bus. 294. - се men.-vuk. ἀγαθύνεσθαι bonum fieri prol.-rad. 76.
оублѣднвъ adj. - мало ὕπωχρος subpallidus prol.-rad. 104. cf. оу compos.
оублюдениѥ n. observare безь -ниıа inconsiderate leont.
оублюсти -дѫ -деши vb. servare men.-mih. hom.-šaf. men.-leop. єдва мьстиславовы товары оублюдоша chron. observare š.-gl. 80. παρατηρεῖν observare оублюдъше поустиша прѣлогатаıа luc. 20. 20. -ev.-saec. xii. - сѧ cavere аще добрѣ сѧ не оублюдемъ bus. 709.
оубо conj. οὖν igitur ostrom. sup. 273. 26. τοίνυν igitur cloz I. 22. sup. ὄντως vere greg.-naz. μέν sup. 69. 11. ἄρα ostrom. ἆρα sup. 344. 22. δή sup. 64. 5. δέ ostrom. ἄν sup. 273. 25. λοιπόν sup. 342. 10. πάντως sup. 347. 17. не оубо ἀλλὰ γάρ sup. 339. 10. cf. оу conj.
оубогъ adj. πτωχός pauper sup. ostrom. chron. самомоу сѧ оубогоу створити izv. 642. оубогъıй роуба не имать на

тѣлеси izv. 550. πένης, πενιχρός inops ostrom. sup. - врьтьпь prol.-rad. вьбогь prol.-mih. εὐτελής vilis sup. adde svjat. sborn. оубожай sup. 280. 21. nsl. bog trub. bogec prip. 8. bogica 149. vbožen (travnik); boren rês. vbožec lex. croat. ništj i ubog budin. 31. lit. ubagas.

оубожати -аѭ -аѥши vb. pauperem esse ex. adde bus. 545.

оубожити -жѫ -жиши vb. πτωχίζειν pauperem facere greg.-naz. kruš. pam. 121. bon. господь оубожить и богатить izv. 470. -жа part. chron. 1. 152. 32. - сѧ men.-mih.

оубожиѥ n. πενία, πτωχεία paupertas proph. ant. triod. ber. -жье bus. 545. 549. по томь наидеть тебѣ ꙗко зьль поутьникь оубожиѥ triod.-mih. 78. мы же въ оубожии живоущей ἡμεῖς δὲ πενίᾳ συζῶντες psalt.-theod.

оубожьница f. templum.

оубожьство n. πενία paupertas sup. 256. ioann. krmč.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 83. ber. безъ -ва ἀπτωχεύτως sup. 240. nsl. boštvo rês.

оубожьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pauperem esse int.

оубой m. φόνος caedes hom.-mih. sup. deut. 13. 15. -kruš. proph. cozm. nom.-bulg. exod. 22. 2. -pent.-mih. ber. иже въ прѣсѣдѣ оубой сътворишꙗ marc. 15. 7. -ev. 1164. падоутъ прѣдъ вами оубоемъ lev. 26. 7. -vost. егда когдꙑ лоучитъ сѧ намъ смрть или оубой exod. 5. 3. -vost. на оубой гонꙑше и izv. 424. nsl. uboj trub. ubojnik lex. ubojica habd.

оубойникъ m. φονεύς, φονευτής homicida num. 35. 11. -ostrog. proph. hom.-mih. vita-theod. op. 1. 25. 89. 250. bus. 46. men.-mih. op. 2. 2. 31. matth. 22. 7. io. 10. 1. mat. 16. 35. ev.-novg. да не оумреть оубойникъ отъ оужикꙑ крове ies.-nav. 20. 3. -vost.

оубойство n. φόνος caedes sup. š.-gl. 94.

оубойствьнъ adj. φονικός letalis hom.-mih.

оубойца m. φονεύς homicida sup. cozm. svjat.-mat. 8.

оубойчьнъ adj. caedis sborn. θανατηφόρος letifer sup. 297. 8.

оубойчьскъ adj. homicidae bus. 431.

оуборъкъ v. жборъкъ.

оубости -дѫ -деши vb. νύττειν pungere sup. ἀναιρεῖν occidere šiš. 33. pent.-mih. хотꙑше сѧ оубости ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν obich. κερατίζειν cornu percutere kruš. -деть волъ; аще юньць -деть моужа zak.-serb. - сѧ men.-mih.

оубоꙗниѥ n. timor greg.-naz.

оубоꙗти сѧ -боѭ сѧ -боиши сѧ vb. φοβεῖσθαι timere cloz I. 13. 761. sup. ant.-hom. ostrom. hom.-mih. š.-gl. 92. chron. оубоꙗхъ же сѧ начати izv. 527.

оубранити -нѭ -ниши vb. defendere men.-mih.

оуброусоꙗдьць m. sensus ignotus nobis ichn. 41.

оуброусъ m. σουδάριον sudarium ostrom. luc. 19. 20. -nicol. men.-vuk. prol.-cip. io. 20. 7. -mat. 35. adde hom.-mih. greg.-mon. men.-mih. bell.-troj. 5. šiš. xxiv. holm. typ.-chil. sof. оуброусомь отираше лице свое izv. 482. bulg. serb. ubrus.

оуброусьць m. σουδάριον sudarium dial. pat. ber.

оуБръзити -жѫ -зиши vb. σπεύδειν, ἐπισπεύδειν, κατασπεύδειν, ταχύνειν properare оубоpзите по амана esth. 5. 5. -ostrog. proph. mat. 53. op. 1. 55. оубързи пристрою ей ἔσπευσε δοῦναι αὐτῇ τὸ σμῆγμα esth. 2. 9. -vost. оубързиша привести амана ἐπισπεύδοντες τὸν ἀμάν esth. 6. 14. -vost. оубързите по амана κατασπεύσατε ἀμάν esth. 5. 4. -vost. adde per. 52. 25.

оубрѣменити -нѭ -ниши vb. onerare ant.-hom.: nota -млѥнъ op. 2. 2. 432.

оубоудити -ждѫ -диши vb. ἐγείρειν excitare pent.-mih. dial. pat.-mih. kruš. hom.-mih. sup. 231. 9. - сѧ γρηγορεῖν greg.-naz. оутвердите сѧ, оубоудите сѧ νήψατε, γρηγορήσατε apost.-vost. ἐξυπνίζεσθαι - отъ сьна pent.-mih. διαγρηγορεῖν ostrom. ἐκνήφειν оубоудите сѧ правдѣ ἐκνήψατε δικαίως 1. cor. 15. 34. -vost. отъ великаго того сна оубоудивъ сѧ izv. 619.

оубоуждавати -аѭ -аѥши vb. excitare ant.-hom.

оубоуждати -аѭ -аѥши vb. ἐγείρειν, διεγείρειν excitare ant. šiš. 202. 254. men.-bulg. - къ послоушанию nicod. - сѧ dioptr.

оубоуждениѥ n. διέγερσις excitatio krmč. hom.-mih. -жен- bus. 126.

оубоуздати -аѭ -аѥши vb. frenare gram. 205: rectius об-.

оубълѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vincere: cum dat. bon.

оубънѫти -нѫ -нեши vb. excitare падохъ подъ дрѣвомъ почити, тачe оуб-

ноувъ сѧ и взыскавъ обрѣтохъ; тачє бы оубновєнъ sborn.-vost.

оубъівати -ваѭ -ваѥши vb. deminui trigl. оубылъ, оубыль trigl.

оубъістрити -рѭ -риши vb. accelerare - хромыѧ tur.

оубъіти -бѫдѫ -бѫдєши vb. deficere misc. cyr. 4. да моу отъ числа нє оубоудєть, нъ прибоудєть hom.-mih. 70.

оубъітъкъ m. quod deest misc.-šaf. 175. на врѣдь или на оубытькь боудєть krmč.-mih. 216.

оубъітъчьнъ adj. deficiens оубыточна стрѣча sbor.-kir. 45.

оубѣгати -аѭ -аѥши vb. φεύγειν fugere pent.-mih. kruš. svjat. ex.-op. 2. 1. 16. men.-mih. hom.-šaf. men.-leop. отъ вьсѩкого зла оубѣгаюштє izv. 545. оубѣгати врачєвьныѩ польѕы svjat. никтожє нхь монхь оубѣгаѥть сльзь hom.-mih. 141. свѣтєй сєє оубѣгашє sabb. 128. славы оубѣгаѥ sabb. 76. ubegati fris. въб- kruš. pent.-mih.

оубѣгнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποδιδράσκειν, ἐκφεύγειν effugere sup. men.-vuk. prol. io.-sin. kruš. dioptr. chrys.-lab. dial.-šaf. misc. bell.-troj. 29. prol.-mih. - осѫждєниѩ; - отъ грѣхь dioptr.-lab. въбѣг- dial. kruš.

оубѣгъ m. φυγάς fugitivus proph. да приѥмлєть ѩко оубѣга krmč.-saec. xiii. оубѣзи моавли οἱ φυγάδες μωάβ esai. 16. 4. -vost.

оубѣдитєльнъ adj. persuadens -но слово chrys.-lab.

оубѣдити -ждѫ -диши vb. βιάζεσθαι cogere pent.-mih. ἀναγκάζειν cogere matth. 14. 22. mat. 17. оубиди оучєникы вьнити вь корабль nicol. оубѣди вънити ev.-buc. ostrom. prol.-rad. ant. isaak. προτρέπειν antch. πείθειν suadere šiš. 39. adde men.-mih. sabb. 76. 121. 130. adde оуничьжєниѥ моѥ оубѣждєно бысть izv. 427. оумрѣти оубѣдихомь сє ἀποθνήσκομεν prol.-rad. 154. оубѣдиста, си рѣчь оумолиста ex. 181. оубѣди обидьливый моучитєль κατέπιεν τυραννικῶς hom.-mih. оубѣдишє сє срьдьци compuncti sunt corde glag.

оубѣжаниѥ n. φυγή fuga num. 35. 11. - ostrog. proph. chrys.-lab. ноѥво съ сыны оубѣжаниѩ потопа izv. 616. τὸ διαφυγεῖν sup. 276. 29.

оубѣжати -жѫ -жиши vb. ἐκφεύγειν effugere šiš. 239. ant. sup. ostrom. φεύγειν fugere ostrom. hom.-mih. greg.-naz. adde sup. izv. 487. 488. 506. dial.-šaf. chrys.-lab. misc.-serb. prol.-mih. krmč. 179. š.-g. 81. соудоу (iudicium) - greg.-mon. оубѣжати дрьжавы и снаготы гнѣва єго greg.-naz.-izv. 3. 30. оубѣжати многомѧтєжнааго мира sabb. 7. оубѣжати нѣкоѥ вины или дльгоу krmč.-mih. 241. оубѣжать отъ божиа соуда sabb. 113. въб-; вб- per. 40.

оубѣждати -аѭ -аѥши vb. cogere ber. -жаѧ житєискихъ сластєй cyr. 28.

оубѣждєниѥ n. cogere ant.-hom. ber.

оубѣжиштє n. φυγαδευτήριον refugium kruš. pent.-mih. bus. 274. sup.

оубѣжь m. fugitivus alex.

оубѣжьникъ m. fugitivus misc. нє ѩкожє божии раби, нь ѩкожє оубѣжници ephr.-belg.

оубѣжьнъ adj. fugitivus; φυγαδευτηρίων num. 35. 6. -pent.-mih φυγῆς fugae sup. 387.

оубѣлизнъ adj. subalbus men.-leop. 54. cf. оу compos.

оубѣлизньнъ adj. subalbus τὸ χρῶμα λευκός -бил- men.-vuk. -нєнь λευκός prol.-rad. 91. cf. оу compos.

оубѣлити -лѭ -лиши vb. λευκαίνειν dealbare pat. - сѧ dioptr. sup. nom.-bulg.

оубѣлѣжити -жѫ -жиши vb. σημειοῦν signare prol. prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk.

оубѣлѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. λευκαίνεσθαι album fieri (риза) бѣльчьєѭ пьхомь и гладима оубѣлѣєть λευκαίνεται antch.

оубѣлѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. dealbare krmč.-mih. chrys.-lab. int. ber. - сѧ chrys.-lab.

оубѣсьнѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. a daemone corripi -сн- prol.-mih.

оубѫсѣниѥ n. prima barba обоус- greg.-naz. mat. 7. 103.

оува interj. οὐά vae ostrom. marc. 15. 29. - ev.-buc.

оувалꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. volvere georg. - сѧ въ калѣ clim.

оуварити -рѭ -риши vb. liquare жєлѣзо - pam. 238. жєлѣзо розвариши (оувариши) dan.-izv. 271.

оуваровати -роуѭ -роуѥши vb. περιστέλλειν servare аштє ли нє възмогли боудєтъ оуваровати εἰ δὲ οὐκ ἐδυνήθη περιστεῖλαι krmč.-saec. xiii.

оуварьникъ m. diaconus въ црькви жє римстѣй сєдмь точию оуарницы бывають georg.-vost.

оувєдєниѥ n. abductio ex.

оувєличити -чѫ -чиши vb. μεγαλύνειν efferre pent.-mih. ex.

ѹвеселити -лѭ -лиши vb. εὐφραίνειν exhilarare ant.

ѹвести -дѫ -деши vb. abducere ѹведе еленъ ex. 178: introducere ant.-hom., ubi rectius въвести.

ѹвивати -аѭ -аеши vb. torquere, uti videtur: ѹвивающии бльщаниѥ врьхоу врьвий (de femina) frag.-serb. xiii.

ѹвидѣти -ждѫ -диши vb. ὁρᾶν videre ant. kruš. chron. 1. 3. uvideti fris.

ѹвинѫти -нѫ -неши vb. vertere - сѧ: ѹвиноути сѧ не можемъ ни сѣмо ни овамо bor. xi.

ѹвирити -рѭ -риши vb. torvo oculo considerare тъче иосифа ꙗвлениѥ чрѣва ѥго, и ѹвирь очи свои зьрꙑше дв҃цѫ τὸν Ἰωσὴφ ἔνυξεν ἡ δεῖξις τῆς κοιλίας, καὶ λοξῷ τῷ ὀφθαλμῷ τῆς παρθένου τὴν κοιλίαν ἐστάθμιζε zlatostr.-izv. 530.

ѹвиснѫти -нѫ -неши vb. pendere -се alex.-mih. 132.

ѹвлажити -жѫ -жиши vb. irrigare.

ѹвлъхвовати -воуѭ -воуѥши vb. vaticinari men.-mih.

ѹвлѣшти -кѫ -чеши vb. ἐξελκύειν abstrahere - на своѥ оучениѥ men.-mih. adde georg.

ѹводити -ждѫ -диши vb. abducere krmč.-mih.

ѹводъ m. διώρυξ canalis op. 1. 83.

ѹвразити -жѫ -зиши vb. κατασείειν decutere krmč. плодь отъ дрѣва - krmč.-mih.

ѹвратити -штѫ -тиши vb. ἀποστρέφειν avertere ѹвратимъ сѧ, ихъже ѹвращаеть сѧ богъ ἀποστράφωμεν, οὓς ἀποστρέφεται ὁ θεός cyr.-hier. ant.-hom. - лице izv. 658. ἐπιστρέφειν convertere kruš. proph. adde op. 2. 2. 432. - конꙗ per. 58. 28: huc trahendum fortasse vuuraken fris. I. 12.

ѹвратъ m. νόσσα meta o ѹворотѣ op. 2. 2. 82.

ѹврачеваниѥ n. sanatio men.-mih. chrys.-lab.

ѹврачевати -чеваѭ -чеваѥши et -чоуѭ -чоуѥши vb. ἰατρεύειν sanare greg.-naz. θεραπαίνειν mederi prol.-rad. men.-vuk. adde dial. prol. pat.-mih. isaak. men.-mih. prol.-mart. sabb. 148. ichn. - страсти lavr.-op. 39. ψυχαγωγεῖν men.-vuk. -ваю men.-vuk. men.-leop. вода -чюѥть жеждоу krmč.-mih. ѹврачевати крьвоточивиѥ матерь ею (ѥꙗ) prol.-rad. вода жеждоу ѹврачюѭшти sabb. 24. ѹврачюй ми болѣзнь sabb. 119. -чеваѥть prol.-rad. greg.-naz. -чюѥмь prol.-rad.

ѹврачити -чѫ -чиши vb. sanare.

ѹврачьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sanare.

ѹвраштати -аѭ -аеши vb. avertere isaak. - сѧ abominari не зълааго смрада твоѥго лобꙑзаниꙗ ѹвраштаѭ сѧ sup. 319. -чаеть сѧ ant.-izv. 8. 102.

ѹвръжениѥ n. ἀπόρριψις abiectio ant.

ѹвръзениѥ n. κατάνυξις compunctio svjat. -op. 2. 2. 401. adde domet.

ѹвръшениѥ n. perfectio chrys.-lab.

ѹвръшити -шѫ -шиши vb. perficere dioptr.-lab.

ѹврѣдити -ждѫ -диши vb. ἀτιμᾶν contumelia afficere ꙗко не ѹвредити моужь своихъ esth. 1. 18.

ѹврѣсти -връзѫ -връзеши vb. ἀναπετάννύναι laxare, aperire sup. 381. 398. да николиже вь простоу ѹврьзь ѥзꙑкь двьрий изидеть ἀναπετάσασα τὰς θύρας hom.-mih. 61. διανοίγειν aperire ѹверзи, рече, доуброво двери своꙗ διάνοιξον ὁ λίβανος τὰς θύρας σου psalt.-theod. - сѧ male κατανύττεσθαι compungi: ѹвръзи сѧ на мѧ κατανύγηθι εἰς ἐμέ vost.

ѹврѣти -врѭ -вриши vb. coqui да ѹврить добрѣ misc. šaf. 151.

ѹвꙑ interj. οὐαί vae sup. - мнѣ, мънѣ vae mihi bon. dioptr.-lab. men.-mih. š.-gl. 63. tur. misc. chron. 1. 50. - видѣниѥ φεῦ τοῦ θεάματος greg.-naz. - ѹмраченꙗ доуше typ.-chil. горе и - men.-vuk. ztschr. 7. 190.

ѹвѣдати -даѭ -даѥши vb. cognoscere pam. 187. int. 41. bus. 747. izv. 7. 222. chron. 1. 12. 83. 108.

ѹвѣдити -ждѫ -диши vb. invenire, ni fallimur: пастꙑрми ѹвѣжденъ бꙑсть svetk. 34. cf. pol. nawiedzić.

ѹвѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. cognoscere chrys.-lab.

ѹвѣдомъ adj. notus sabb.-typ. 36.

ѹвѣдѣниѥ n. ἐπίγνωσις cognitio ant. hom.-mih. adde sup. 79. 122. -ниѥ 417. 450.

ѹвѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. εἰδέναι scire šiš. 180. γινώσκειν cognoscere ѹвѣдѣвьши божию бꙑти ꙗвлениѭ γνοῦσα θείαν εἶναι τὴν ἀποκάλυψιν hom.-mih. 143. да никътоже не ѹвѣсть μηδεὶς γινωσκέτω ostrom. ѥже не ѹвѣдѣно бѫдеть ὃ οὐ γνωσθήσεται ostrom. ἐπιγινώσκειν sup. adde bus. krmč.-mih. krmč. 43. 89. izv. 502. 379. chron. μανθάνειν discere cloz I. 175. 202. II. 135. prol.-rad. хсвѣ вѣрѣ сво-

ѥѭ матерiю оувѣдѣвъши prol.-rad. 47. θεᾶσθαι spectare cloz I. 810. adde видите нꙑнѣ и оувѣдите, къто ѥсмь азъ izv. 464: nota оукѣнь бꙑсть prol.-mih. - сѧ: оувѣдѣша сѧ о грѣсѣ op. 2. 1. 145.

оувѣрити -рѭ -риши vb. πιστοῦν fidem facere sup. 393. isaak. dial. kruš. persuadere sup. 56. manifestum facere sup. 411. adde ok. 51. страсть прикосновенiѥмь оувѣривъ obich. int. 142. gram. 26. καταπιστεύεσθαι krmč. 35. - си hom.-mih.

оувѣрiѥ n. ὀρθόδοξος πίστις ex.-op. 2. 1. 3. liber quidam op. 2. 2. 295. adde bor. 70.

оувѣровати -роуѭ -роуѥши vb. ἐμπιστεύειν credere sup. 395.

оувѣрꙑти -рꙑѭ -рꙑѥши vb. πιστεύειν credere men.-vuk.: recte fidem facere adde isaak. int. -ра- sabb. 90. men.-vuk. prol. men.-mih. - кого greg.-mon. - сѧ isaak. -ра- sabb. 30.

оувѣрѥнiѥ n. confirmatio.

оувѣсити -шѫ -сиши vb. ornare behängen чьртогъ ѥꙗ златами понꙑвами оувѣшенъ izv. 535: recte fortasse ов-.

оувѣстити -штѫ -стиши vb. notum facere.

оувѣстьнъ adj. notus prol.

оувѣтивьнъ adj. exhortatorius pat.

оувѣтованiѥ n. consolatio prol.

оувѣтъ m. παρηγορία consolatio hom.-mih. sup. поустꙑньникомь -те sim. I. 26. ἔπος verbum hom.-mih. сими -тꙑ оувещавь нꙑ sabb.-typ. 87.

оувѣтьливъ adj. consolatorius prol.-rad. domet. prol.-vuk. кротькъ и -тливъ prol.-mih. тихъ и -тливъ sim. I. 10. -тливꙑ оуста bus. 619. -тлива оуста dan. вьсѣмь -тливъ sabb. 5.

оувѣтьникъ m. παράκλητος consolator ant.

оувѣтьнъ adj. παρηγορίας consolationis слово -но hom.-mih.

оувѣтьнѣ adv. consolatorie men.-mih.

оувѣштавати -аѭ -аѥши vb. cohortari, admonere, persuadere sup. 187. 212. 401. θεραπεύειν colere sup. 393. -веш- prol.-mih. - кого съ мольбоѭ vita-theod. περιλαλεῖν garrire -веш- чловѣка hom.-mih. 65. -вѣштавати сѧ sup.

оувѣштанiѥ n. παραίνεσις exhortatio sup. 148. 307. μακροθυμία longanimitas ant. adde ber.

оувѣштатель m. qui consolatur оувешper. 29. 21.

оувѣштати -аѭ -аѥши vb. loqui krmč. prol. πείθειν, συμπείθειν suadere prol.-rad. prol.-cip. man. persuadere sup. - кого krmč.-mih. оуветꙑ оувѣщавь нꙑ sim. II. 4. consolari leont. оувѣштати маллодоушьнꙑꙗ izv. 432. adde greg.-lab. ber. оувѣтꙑ - sabb.-typ. 87. - сѧ εὐνοεῖν benevolum esse š.-gl. 50.

оувѣштевати -ваѭ -ваѥши vb. suadere ziz. - чл҃ка op. 2. 2. 85.

оувѧд: неоувѧдоуштий вѣньць ἀμαράντινον στέφανον antch.

оувѧдати -даѭ -даѥши, raro -ждѫ -ждеши vb. marcescere sup. 187. 198. pat. isaak. misc. sborn. chrys.-frag. chron. 1. 199. 224. красота -даѥть bor. 50. нъ въ травьницѣхъ въсиꙗтъ слнце, и оувѧдаѥть цвѣтъ zlatostr. нѣоувѧдаѥмоу izv. 618. плодъ ѥго оувѧждеть ephr.-vost. не оувеждеть листвиѥмь вѣрѣ обрастьше hom.-mih. не -жда sup. 260.

оувѧднѫти v. оувѧнѫти.

оувѧдовати -доуѭ -доуѥши vb. sensu dubius: - и томити не милоуй cli[illegible] 284.

оувѧждати -аѭ -аѥши vb. μαραίνειν marcidum reddere; ξηραίνειν exsiccare sup. 297. 15, 20. 21.

оувѧзати -жѫ -жеши et -заѭ -заѥши vb. δεῖν, δεσμεύειν ligare pent.-mih. sup. hom.-mih. prol.-vuk. kruš. int. prol.-mih. - вѣньцемь misc. паѫчинами оувѧзаѥши немоштьнѣйшаꙗ greg.-naz. оувезаѥть глаголꙑ оусть своихъ triod.-mih. 74. - сѧ: оувѧзати сѧ главнꙑмь оувѧсломь lavr.-op. 12.

оувѧзати -аѭ -аѥши vb. haerere, prehendi glag. -заюштемоу вь таковꙑхъ krmč.-mih. 203.

оувѧзенiѥ n. coronatio ber. adde men.-belg.

оувѧзло v. оувѧсло.

оувѧзнѫти -нѫ -неши vb. 1) στέφειν, στεφανοῦν coronare sup. 235. men.-vuk. adde cyr. 29. ex. men.-mih. chrys.-frag. sabb.-typ. 46. оувѧзоста вѣньцьмь izv. 509. бесѣдами своими оувѧзалъ ѥси izv. 529. земли нꙑнꙗ оувезе постниче дрѣвлѥ male pro γαϊανὴν ἔστεψεν ἄσκησις πάλαι men.-vuk. землѥ цвѣтꙑ и садꙑ оувѧзе bus. 487. - сѧ prol.-mart. azbuk. -зоша сѧ вѣньцемь psalt.-int. -saec. xii. -зе сѧ вѣньцемь ant. -izv. 7. 150. -зе се вѣньцемь prol.-vuk. men.-vuk. prol.-mih. adde lav.-vuk. haerere -зе се вь сѣти ok. 56. red-

miri sup. 187. 2) prehendi ant. io.-sin. nom.-bulg. ligari sup. 82. ἁλίσκεσθαι capi sup. 307. **съгрѣшаяй оувязнеть въ ней (сѣти)** izv. 422. **-зе вь дѣлѣхь роукоу своею** ok. 53. **-зе нога** glag. **наглокроучиньствомь неоудобь оувязнеть** ephr.-belg. **-знеть въ сѣти** antch. **оувязьше вь злобѣ грѣховьнѣ** men.-leop. **якоже се бы зълѣ оувязъша рѣчемъ** etc. svjat.-mat. 9. bus. 272. **във-** prol. **пчелами оувязло тоу есть** alio cod. **вчелъ много есть зѣло** dan.-heg.

оувязѣти -жѫ -зиши vb. ἐποκέλλειν impingere **оувязнета** act. 27. 41. -vulg.

оувянѫти -нѫ -неши vb. μαραίνεσθαι, ἀπομαραίνεσθαι, ἐκμαραίνεσθαι marcescere man. misc. sup. svjat. chron. **оувядъшоу пламени** ἐκμαρανθείσης φλογός irm. **въ малѣ оувяноущи** izv. 581. **како оувеноу, сладкый мой цвѣте** laz.-vuk. 116. **оувядноутъ доброты лицъ** sborn.-vost. aor. **оувяде** hom.-mih. impf. **оувядѣаше** man. part. **оувяноущи** lavr.-op. 52. **оувядьши** š.-gl. 63.

оувясло n. διάδημα diadema op. 2. 2. 56. μίτρα mitra kruš. pent.-mih. corona ber. ziz. azbuk. adde pat. **главно -** lavr.-op. 12. **главьнымь оувясломь оувязе се** prol.-mih. 217. **- цѣсарьское** hom.-mih. **оувязло** azbuk. sub **кидарь**.

оувясти -зѫ -зеши vb. coronare pat. **оувязеть ся вѣньцемъ** op. 2. 2. 262. **кыми вѣнци оувѣзоу твой врьхь**; laz. **моученикы вѣнцемь оувязетъ ся** bus. 980. **свѣтлоѭ оувясти ся побѣдоѭ** λαμπρὰν ἀναδήσασθαι νίκην antch. part. **оувястъ** sup. 247. 11. ex. ber. **чистыѥ главы оувести** hom.-mih. 188. **власы оувясты имоущи** lavr.-op. 46. aphrodit. **створивъый что послоушаниѩ дѣлы оувястъ бываетъ** ephr.-vost. **горами оувяста** ex.-vost.

оувястъ v. **оувясти**.

оугажданиѥ n. placere **-ниѩ приѥмлють** θεραπεύεται.

оугаждати -аѭ -аѥши vb. ἀρέσκειν placere ant. prol. krmč. 44. ephr. sup. 427. 432. 451. cum dat antch. cyr. 3. bon. **- богоу** izv. 542. **богь оугаждаѥмы ѥсть** greg.-mon. 93.

оуганѩти -ѩѭ -ѩѥши vb. coniicere **тоужде ѥ волы -** misc.-šaf. 66. nsl. vganjavec divinans lex.

оугасати -аѭ -аѥши, raro **-шѫ -шеши** vb. σβέννυσθαι, ἀποσβέννυσθαι extingui ostrom. sup. ex. krmč.-mih. mat. 33. strum. chron. izv. 551. **неоугасаяй свѣтильникъ** ὁ ἄσβεστος λαμπτήρ antch. **огнь нѵхъ не оугашеть** svjat. **пламень вещь изноуривь оугасаѥть** chrys.-lab. **-саѥмъ** part. sup. 195.

оугасениѥ n. σβεσθῆναι extingui proph.

оугасити -шѫ -сиши vb. σβεννύναι, κατασβεννύναι extinguere sup. kruš. krmč. 173. bus. 550. chron. **иже въ вавулонѣ оугасиша пещь огньнѫ** ostrom. **жеждоу оугасити** prol.-rad. 111. **оугаси гърдость страньскоу** izv. 603.

оугаснѫти -нѫ -неши vb. σβέννυσθαι extingui ant. sup. **печали -сноувьши** leont. **сльньце -сло бы** chrys.-lab. **аще ли оугаснеть, то дми на нь, да ся възгорить** izv. 650. **огнь оугасноути николиже хоте** sabb. 11.

оугаснѫтиѥ n. extingui krk. pat.

оугась m. σβέσις extinctio **оугась огненый или въспаръ водѣ** σβέσιν πυρὸς ἢ ἀτμὸν ὕδατος io.-dam.

оугашати -аѭ -аѥши vb. extinguere izv. 439. krmč.-mih.

оугашениѥ n. extinctio hom.-mih. glag.*

оуглава f. pactum, uti coniicimus: **аще нѣчто сьгласнше, рекше оуглава бысть** misc.-šaf. 73.

оуглаголати -лѭ -лѥши vb. πείθειν suadere matth. 28. 14. -kryl.-mat. 16. **сладькыми словеси -лавь нѵхь** cyr. 18. **си же вьсѩ съвьравъ оуглаголи си доушю, и наоучи ю не безоума бластн** πεῖσον τὴν ψυχὴν μὴ μάτην ληρεῖν zlatostr.

оугладити -ждѫ -диши vb. laevigare chrys.-lab. men.-mih. int. 26. **лице земное оугладихомъ** izv. 486. **ласканиѥмь оугладити кого** men.-mih.

оуглаждати -аѭ -аѥши vb. λεαίνειν laevigare.

оуглъбати -баѭ -баѥши et **-блѭ -блѥши** vb. ἐμπήγνυσθαι infigi **оуглъблѧ** ἐμπαγῶ psalt. 68. 15. bon. **оуглебаю** ber. ziz.

оуглъбити -блѭ -биши vb. infigere int. 57. **- ся къ чемь** isaak.

оуглънѫти -нѫ -неши vb. ἐμπήγνυσθαι infigi ant. io.-sin. sbor. **оуглъбъ** ἐνεπάγην psal. 68. 3. -bon. **доуши гвоздий оуглъбъшь** πεπηγώς io.-clim. **доуши гвоздь оуглъбьший** ioann. **оуглебохъ** ber. azbuk. **оуглебоша въ сѣти** euph. **аще что бѫдеть оуглънѫло въ зѫбѣхъ** nom.-bulg. 4. **оуглоувь** ἐνεπάγην š.-gl. 65. **оуглоувьноу** ibid.

оуглѣблѥвати -аѭ -аѥши vb. infigere **стани, и не прѣбѫди, и не оуглебле-**

вай сѧ въ неправдѣ твоей sborn.-vost.

оугл૪бити -блѭ -биши vb. profundum facere glag.

оугл૪бнѫти v. оуглъбнѫти.

оугнати -женѫ -жениши vb. διώκειν pellere не оужени его μὴ αὐτὸν διώξῃς sir. 27. 21. -vost.

оугнести -тѫ -теши vb. premere -нѣсти clim.

оугнитати v. оугнѣтати.

оугнѣждати -аѭ -аеши vb. nidificare.

оугнѣждение n. nidificatio.

оугнѣздити -ждѫ -здиши vb. nidificare.

оугнѣтати -аѭ -аеши vb. συνέχειν, συνθλίβειν, συμπνίγειν premere ostrom. chrys.-lab. greg.-naz. pam. 200. men.-leop. -гнет- chrys.-lab. -гнит- nicol. -гнитати се sabb. 87.

оугобьзение n. εὐφορία feracitas dial. prol.-rad.

оугобьзити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. εὐφορεῖν feracem esse ber. sim. I. 9. оугобьзи сѧ нива ostrom. оугоуб- ev.-mih. εὐθηνεῖν abundare оугобзиша сѧ вси творѧщии беззаконнꙗ εὐθήνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα ierem. 12. 1. -vost. вѣ оугобьжено ἦν ἡ εὐθηνία pent.-mih.

оугобьзование n. abundantia prol.-mart. men.-leop. pat.-šaf.

оугобьзовати -зоуѭ -зоуеши vb. feracem esse на .р. плодь оугобзовавши prol.-mart.

оугобьзьнъ adj. εὔφορος ferax -бьзнь men.-mih -зень dial.

оуговорити -рѭ -риши vb. pacisci sabb.-typ.

оуговѣти -влѭ -виши vb. αἰδεῖσθαι venerari op. 2. 2. 432. εὐλαβεῖσθαι vereri оуговать отъ имени господнꙗ εὐλαβηθήσονται soph. 3. 12. -vost. отъ три(й) оуговѣ срдце мое ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου sir. 26. 5. -vost. adde семоу тѣлоу и въ мысльхъ лежащю оуговѣша вълсви zlatostr. оуговѣвь ꙗко мьню да не помоль се о нась men.-mih. 166.

оугодивъ adj. εὐάρεστος placens оугодиви бываѭще εὐάρεστοι γενόμενοι cyr.-hier.

оугодити -ждѫ -диши vb. ἀρέσκειν placere ant.-sup. krmč. 44 bus. 337. ber. оугодиша словеса предъ емморомъ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον ἐμμώρ deut. 34. 18. -vost. cum dat. proph. pent.-mih. - оугождьши иродови ἀρεσάσῃς τὸ ἡρώδῃ ostrom. богоу, чрѣвоу isaak. оугождень εὐάρεστος placens šiš. 81. εὐοδοῦν felici successu uti - вь поути свое ies. -nov. 1. 8. -pent.-mih. εὐδοκεῖν probare iudic. 15. 18. -pent.-mih. διαπρέπειν excellere вь обоихь добрѣ оугоди ἐν ἀμφοτέροις καλῶς διαπρέψας prol.-rad. - сѧ: не -дить се вамь οὐκ εὔοδα ἐστὶν ἡμῖν num. 40. 41. pent.-mih. adde vost.

оугодие n. πρόνοια providentia ant. antch. dial. šiš. 218. adde chron. - творити prol.-mih. sabb. 9. дьньсь оугодие сътвори sborn. - сътворити placere sup. плъти оугодьꙗ не творите antch. чрѣвоу оугодиꙗ не творить izv. 534 дниевоу оугодию prol.-rad. 43.

оугодъ m. ἀρέσκεια gratia жена, ꙗкоже есть въ твой оугодъ сладостьн dioptr. въ твой оугодъ εἰς τὴν ἀρεσκίαν dioptr.-vost. ἀρετή virtus въ свѣтлыхъ оугодѣхъ ἐν τοῖς λαμπροῖς ἀρεταῖς ad apoc. 20. 11. -vost. всѧцѣмь оугодомь πάσῃ ἀρετῇ apoc. 21. 19. -vost.

оугодьникъ m. θεράπων cultor dial. vita theod. sup. chron. - божий ἐνάρετος virtute praeditus apoc. 7. 3. -vost.

оугодьница f. quae placet men.-mih.

оугодьно adv. εὐαρέστως probate - богови šiš. 184. adde sup.

оугодьнъ adj. ἀρεστός gratus ostrom. ἀρέσκων qui placet sup. ant. proph. grat. krmč.-mih. 89. prol.-mih. idoneus къ не гривханию - prol.-mart. моура -наꙗ iz. 439.

оугождение n. placere krmč. 130. dom. - христово sabb.-vindob. плътьт оугожение izv. 543. еноухово богоу оугожение izv. 616. цареба ради оугождениꙗ ichn. ἀρετή virtus свѣтлостию оугожениемь τῷ λαμπρῷ τῶν ἀρετῶν vost. стажлють оугожение свѣтлости κτωμένους τὴν ἐνάρετον λαμπρότητα vost. ugongenige fris.

оугонезние n. salus prol.

оугонезнѫти -нѫ -неши vb. φεύγειν, ἐκφεύγειν, διαδιδράσκειν effugere men.-vuk. greg.-naz. διασώζεσθαι salvari krmč. ant. prol. adde svjat. prol.-rad. ἐκτὸς γενέσθαι men.vuk. -незе bus. 431. - сѧ кого et отъ кого nom.-bulg. -нѣз- antch. -нъз- op. 1. 40. men.-leop. cf. оугонести.

оугонезнѫтие n. salus steph.

оугонести -зѫ -зеши vb. salvari prol. 145. ἐκφυγεῖν effugere men.-vuk. διαδιδράσκειν effugere men.-vuk. - отъ гонитель men.-vuk. prol.-rad. cf. оугонезнѫти.

оугонити -нѫ -нишı vb. εὐοδοῦν felici successu uti не оугонишı поути своихъ οὐκ εὐοδώσει deut. 28. 29. -pent.-mih. coniicere не оугонишı гаданий моихъ bus. 653. моудростью своею оугониши, чимъ можемъ привести въ градъ pal. 1494. adde bus. 717. consequi chron. 1. 138. 31; 211. 3; 220. 15. per. 59. 23; 62. 38. вѣтръ - bus. 481.

оугоньзати -зањ -заıешı vb. salvari steph.

оугоньзнѫти v. оугонезнѫти.

оугорѣти -рѧ -ришı vb. uri - отъ сльньца men.-mih. отъ солнцѧ же оугорѣвъ тече подъ доубъ отдохноути prol.-vost. моужа оугорѣвша отъ теплоты огньныѥ prol.-belg. видѣвъ моужь оугорѣвъшь отъ теплоты огньнъıѩ ephr.-vost. ни поутьмь сѧ троудиши, ни зноимь оугориши izv. 547. nsl. ugorek zum theil abgebrannter spann dain. 173.

оугосподити -ждѫ -дишı vb. vincere sabb. 105. 107.

оугостити -штѫ -стишı vb. ξεναγεῖν, ξενίζειν hospitio excipere man. men.-mih. triod. domet. sabb. 182. chrys.-frag. chrys.-lab. ber. - кого.

оуготованиıе n. ἑτοιμασία praeparatio šiš. 170. ant.-hom. chron. 1. 99.

оуготовати -аѭ -аıешı vb. κατασκευάζειν, παρασκευάζειν, ἑτοιμάζειν parare šiš. 90. ostrom. dial. sup. cloz I. 247. 312. потрѣбами -вань greg.-mon. 75. имъже оуготовано ıесть οἷς ἡτοίμασται ostrom. оуготовати господеви люди оукоущенъı λαὸν κατεσκευασμένον luc. 1. 17. -ev. 1164. скотоу пища оуготована ex.-op. 2. 1. 29. оуготовай чьто вечерѧѩ antch. εὐτρεπίζειν parare sup. 178. - сѧ šiš. 90.

оуготовити -влѭ -вишı vb. ἑτοιμάζειν parare ant. ostrom. παρασκευάζειν ostrom. εὐτρεπίζειν parare sup. hom.-mih. ποιεῖν facere sup. 286. прѣжде - προκαταρτίζειν antea parare оуготовише брашно ἐπεσιτίσαντο pent.-mih. - сѧ: - на брань cyr. 22. ugotoulieno, -leno fris.

оуготовлıати -ıаѭ -ıаıешı vb. ἑτοιμάζειν parare isaak. int. 12. chrys.-lab. sabb.-typ. 128. sabb.-vindob.

оугошити -шѫ -шишı vb. parare тоу бѣхоу вышли соуждальци пълкомь, и оугошили около себе твьрдь chron. -novg.

оугоштати -аѭ -аıешı vb. hospitio excipere ber.

оуграбити -блѭ -бишı vb. δράττεσθαι prehendere prol.-rad. λαμβάνειν men.-vuk.

оугрызати -аѭ -аıешı vb. δάκνειν mordere ioann. proph. ber.

оугрызениıе n. δῆγμα morsus men.-leop. prol.-mart. оугрызеньми сверѣпыхъ истребляхоу сѧ змиевъ δήγμασί τε σκολιῶν διεφθείροντο ὄφεων sap. 16. 5. -vost.

оугрызнѫти -нѫ -нешı vb. mordere glag.

оугрысти -зѫ -зешı vb. δάκνειν mordere pyrg. triod. pat.-mih. chron.

оугрѣти -ѣѭ -ѣıешı vb. calefacere - сѧ par.

оугрѧзнѫти -нѫ -нешı vb. infigi рѣкѣ нѣкоторѣй тоу текоущи и бродѧщоу кониви въ тинѣ оугрѧзе georg.-vost. возведи оугрѧзноувшаго въ калѣ грѣховнѣмъ prol.-vost.

оугъ v. югъ.

оугънѫти -нѫ -нешı vb. curvare имъже поути стропотни и оугъбена колеса имъ ὧν αἱ τρίβοι σκολιαὶ καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν prov. 2. 15. -parem.-saec. xiv.

оугыбати -блѭ -блıешı et -баѭ -баıешı vb. ἐκλείπειν deficere двѣ сѧ части потребите сѧ и оугыблете ἐκλείψει zachar. 13. 8. -vost. оугыбаѭща западныѩ вѣтры назнаменоуеть bus. 686.

оугыбнѫти -нѫ -нешı vb. ἐκλιμπάνειν deficere оугыбшаѩ не посѣтить τὸ ἐκλιμπάνον zachar. 11. 16. -vost.

оудаблıати -ıаѭ -ıаıешı vb. vincere - комоу op. 2. 1. 71.

оудабрıати -ıаѭ -ıаıешı vb. ornare всѧко тьщаниıе бѣ своѩ оудабрıати izv. 613.

оудава f. suffocatio prol. isaak. βρόχος laqueus prol.-cip. на оудавоу гредоуща chrys.-lab. оудавою оудавиши се typ.-chil. serb. udava stul.

оудавати -аѭ -аıешı vb. tradere men.-mih. - цѣноу krmč.-mih.

оудавити -влѭ -вишı vb. πνίγειν suffocare hes. pat. typ.-chil. greg.-lab. krmč. 167. prol.-lab. mat. 27. chron. 1. 32. 53. 111. - сѧ leont. вѫжемь сама себе оудавлѧ (-влѭ) dial.-šaf. ἀπάγχεσθαι ostrom. sup. bulg. udavi.

оудавлıати -ıаѭ -ıаıешı vb. suffocare hom.-mih. dioptr. nom.-mik. 62. io.-sin. int. 75. nom.-lab. pan. misc.-šaf. oct.-mih. оудавлıаюштаго сѧ въ рѣцѣ izv. 5. 209.

- сѧ: оудавлꙗѭштии сѧ οἱ χρημνιζόμενοι op. 2. 2. 373.

оудавлѥнина f. πνικτόν suffocatum nom.-lab.

оудавлѥниѥ n. ἀγχόνη suffocatio ant. io.-sin. krmč.-mih. prol.-mart. dial.-šaf. misc.-šaf. -вьѥн- sup. оуже -нию наложи hom.-mih. оудавлѥниа горчаишоѥ сьмрьти осоуждаѥть greg.-mon. 79.

оудавъ m. suffocatio pat. 331. оудавоу вась симь вьдами sabb. 19.

оудавьнъ adj. suffocationis оудавьноѭ осѫждаѥть сѧ съмрьтию bulg.

оудалечити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. secedere proph. ἀπαλλάττειν отъ слоужьбы коумирьскы -чи сѧ op. 2. 1. 117.

оудалити -лѭ -лиши vb. μακρύνειν removere proph. prol. sup. lavr.-op. 40. prol.-mih. izv. 445. -лень славы божиѥ prol.-mih. - сѧ sup. io.-sin. isaak. men.-vuk. chrys.-lab. hom.-mih. chron. - бѣга bus. 729. ἀπέχειν abstinere op. 2. 1. 133. μακρύνεσθαι, μακρύνειν men.-mih. men.-vuk. оухъ мнѣ, ꙗко обитаниѥ моѥ оудали сѧ οἴ μοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη psalt.-theod.

оудальство n. fortitudo russ. op. 1. 127. 1. macc. 4. 35. -proph.

оудалꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. μακρύνειν removere proph. ephr. int. оудалꙗѥть милость свою izv. 573. - сѧ ἀπέχειν chrys.-lab. ἀπέχεσθαι abstinere krmč. 40. - сѧ тъштеглаголаниꙗ; - мира isaak. - оть идоль prol.-mih. оть пиꙗньства оудалꙗти се chrys.-lab.

оудалѥвати сѧ -лѥѭ сѧ -лѥѥши сѧ vb. abstinere оудалѥють сѧ мьзды своѥѧ op. 2. 1. 132.

оудалѥниѥ n removere chrys.-lab. io.-sin. glag.

оударание n. ῥάπισμα ictus sup. 355.

оударати v. оударꙗти.

оударивати -ваѭ -ваѥши vb. ferire никтоже имь оударивалъ per. 32. 34.

оударити -рѭ -риши vb. παίειν ferire ostrom. πατάσσειν ferire ostrom. πλήσσειν ferire men.-vuk. ῥαπίζειν alapam infligere cloz II. 110. adde š.-frag. 35. -ренъ бываашѥ cloz I 820. ни ѥдинь камень того -ри men.-vuk. дрѣвъмь -рить до кръви izv. 600. да -рить ѥлико могыи prol.-lab.-рити ѥдино -рениѥ chrys.-lab. било -рено бысть τὸ ξύλον ἔκρουσε pyrg. -рити било greg.-lab. маломоу билоу -ривъшоу izv. 514. ὑπέρχεσθαι subire тай позвизда -рь λάθρα τὴν σύριγγα ὑπερχόμενος prol-rad. 88. iungitur 1) cum instr. оудави печенѣзина въ роукоу до смерти, и -ри имъ о землю chron. отъ дѣтьства ѥго нѣсть кто имъ -рилъ chron. да аще твой моужь -рить моимъ, да не воюѥмъ за три лѣта chron. тобѣ преобразаѭщю сѧ фаворьскаꙗ гора дъмомь сѧ покрыва: оученици твои, слове, -риша собою о перстьноую землю, не терпѧще взирати невидимаго образа stichir.-sav. xv. 2) cum acc. et въ: -рити вь била sabb. 15. men.-mih. greg.-lab. -рити вь врата men.-leop. greg.-lab. -рити вь двьри greg.-lab. вьдаривь вь клепальце sabb.-typ. 9. -ри въ ланитѫ ἔδωκε ῥάπισμα ostrom. 3) cum acc. et за: за ланитѫ -ришѧ ἐρράπισαν ostrom. -ри ариа за тиль bulg.-lab. 80. -рити за оухо leont. men.-mih. 4) cum acc. et о: -рити ѥпистолиѥю о землю vit.-theod. 5) cum acc. et на: -рити ратию на градь prol.-mart. -рити на кого per. 67. 13. 6) cum dat. et по: -рити по главѣ dial.-šaf. -рити по тылю prol.-mart.: nota russ. - челомъ chron. per. 75. 93. pam. 175. 199. - сѧ: -ривь се вь лице hom.-mih. 127. -рь се по главѣ ant. izv. 8. 105. соузоубь мьчеви -рише се alex.-mih. 73. оудрити ant. triod. громомь оудривь prol.-rad. 67. ꙗко громь оудривь men.-vuk. вьдарити prol.-mih. nsl. udariti, udriti.

оударъ m. ictus bell.-troj. 28. nom.-lab.

оударь f. προσβολή impetus на прьвоую оударь сьмрьти прѣдань бывь κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν παραπέμπεται τῷ θανάτῳ prol.-rad. 61.

оударꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ferire mat. 21. op. 2. 2. 86. izv. 663. chron. 1. 83. 260. оударѣѥмъıй отъ ꙗзъıкъ izv. 663. -ра- κρούειν pulsare ostrom. misc.-šaf. triod. chrys.-lab. - гоусли chrys.-lab. оудараѥмоу билоу sabb.-typ. оудараѥмомоу маломоу клепальцю triod.-mih. 128. скрьбьми оудараѥмь dial.-šaf. оударайте вь двьри sabb.-vindob. 150. измѣнꙗюще се оудараахоу сѣкоуще prol.-rad. 154. прѣдь оударати за оухо men.-mih. 202. оударати о стѣны hom.-mih.

оударѥниѥ n. ictus qui virga incutitur -рѥн- ant.-hom. isaak. chron. prol.-mih. -нимъ šaf.-frag. 35. - црьковьно typ.-

chil. - звоньно sabb.-typ. 9. - билоу bus. 389. оудареньемь морѥ прѣсецающь chrys.-lab. за ланитоу -рении tur.

оудати -дамь -даси vb. dare, tradere krmč.-mih. sabb. 78. sim. I. 29. быхь ю вь монастырь оудаль men.-mih. оудавь ѥмоу крьсть sim. I. 15. ἀποτίειν rependere оудасть петоро телеть exod. 22. 1. -pent.-mih. бьдѣнии (-нию) себе оудавь prol.-mih. - сѧ: мѣста да оудадеть се krmč.-mih. 135.

оудаıати -даѭ -даѥши vb. tradere sabb. 78. злато - sabb. 53. женниши сыны и дьщери оудаѥши hom.-mih.

оудвогоубити -блѭ -биши vb. duplicare triod.

оудвоити -двоѭ -двоиши vb. δευτεροῦν repetere kruš. duplicare men.-belg. pam. 133.

оудворити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. αὐλίζεσθαι commorari ostrom.

оудворьникъ m. socius о зависти, кѣсомъ оудворьниче sup. 288.

оудебелити -лѭ -лиши vb. crassum reddere pat.-mih. cf. оудобелити.

оудебелѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. παχύνεσθαι crassum fieri sup.

оуделѣвати -аѭ -аѥши vb. κατακυριεύειν vincere bon. оуделѣвай по срѣдѣ врагъ твоихъ κατακυρίευε ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου psalt.-nor.

оуделѣньникъ m. victor побѣдьникъ и - dioptr.

оуделѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νικᾶν, κατακυριεύειν vincere pat. 62. bon. cum dat.: оудѣлѣѥши ѥмоу bus. 647.

оудесити -шѫ -сиши vb. ἀνευρίσκειν invenire act. 21. 4. -vost. родителıа оудеси оумьрьша prol.-mih. 46. cf. оудосserb. udes fatum stul.

оудесьнъ adj. membrorum простотоу доушевноую показа, за неже нѣсть тамо оудесна chrys.-lab.

оудивительнаıа f. signum exclamationis serb.

оудивити -влѭ -виши vb. stupefacere pyrg. triod. domet. per. 83. 5. chron. 156. 32. καταπλήττειν stupefacere men.-vuk. моужьствомь оудивлѥнь sabb. 104. оудиви ѥго prol.-rad. - сѧ krmč.-mih. chron. - о чемь hom.-mih. ἐξίστασθαι stupere op. 1.61. θαυμάζεσθαι mirari man. како вашей оудивлю се ревности; hom.-šaf. зорѣ оудивльше сѧ men.-leop.

оудивлıавати -ваѭ -ваѥши vb. stupefacere io.-sin.

оудивлıати -ıаѭ -ıаѥши vb. stupefacere izv. 439. domet. int. prol.-mih. ber. зракь - dial.-šaf. -влаѥ triod.-mih. - сѧ sim. I. 24. isaak. - о чемь ioann. мѣстоу - greg.-mon. 69.

оудивлѥниѥ n. stupefacere hom.-šaf. krmč.-mih. ioann. greg.-mon. sabb. 186.

оудирати -аѭ -аѥши vb. percutere -дыр-, -дир- клепало, вь клепало typ.-chil. - вь било nicod. cf. оударити.

оудити, оуждѫ, оудиши vb. molestum esse оудить вамь glag. serb. uditi, nauditi nocere stul. mik. lit. uditi vituperare.

оудлъжити -жѫ -жиши vb. extendere triod. domet. - пѣсни men.-mih. по что оудолжихомъ о семь рѣць; izv. 667. оудльжеть повѣсти врѣме sabb. 55. μακρύνειν extendere, differre по сихъ оудълъжить богъ члвкы esai. 6. 12. -parem. 1271. - сѧ: оудолжи сѧ остоıа въ городѣ, и бѣ гладъ великъ lavr. 44. но здѣ паки моей сносѣ а твоей женѣ оудолжило сѧ karamz. 2. 332.

оудоба f. utilitas triod. оудоба есть соупостатьномоу sabb.-typ. 48: nota не безь оудобь осоуждати men.-mih.

оудобелити -лѭ -лиши vb. crassum reddere ant.-hom. 218. cf. оудебелити.

оудобизна f. εὐκολία facilitas ant. antch. pat. greg.-naz. op. 2.2. 260. большю оудобизноу πλείονα τὴν εὐκολίαν hom.-mih. 82.

оудобизниѥ n. εὐφυΐα bona indoles prol.-mart.

оудобизно adv. facile op. 2. 2. 175.

оудобизнодоушьнъ adj. levem animum habens, uti videtur isaak.

оудобизнъ adj. εὔκολος facilis barl. greg.-naz. georg.-šaf. 245. dioptr. op. 2. 2. 97. -знь подвигь chrys.-lab. - поуть dioptr. - въходь chrys.-lab. - и гладькь dioptr.-lab.

оудобизньнъ adj. facilis на оудобизньноѥ се дѣло svjat. svjat.-mat. 10. op. 2. 2. 393. εὐχερής -бизъньнъ mater.

оудобизнѣ adv. facile въходь полоучивь оудобызнѣ greg.-mon. 82. adde sabb. 8.

оудобиѥ n. facilitas int.

оудоблıати -ıаѭ -ıаѥши vb. κατακυριεύειν vincere izv. 462. оудоблıаѥши посрѣдѣ врагъ твоихъ lavr.-op. 32. аще ми не оудоблıаѥтъ psalt.-int.-saec. xii. да не оудоблıаѥть ми вьсıако беззаконниѥ μὴ κατακυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία psalt.-int.-saec. xii. ни влъны

морьскыѩ могѫть покрыти землю, ни пакы вѣсове оудоб'льти чловѣкоу psalt.-int.-saec. xi. оудоблѩють имъ правии за оутра psalt.-int.-saec. xii. врата адова не оудоблѣѭ ей antch. да не оудоблѣеть ти поѹоть тоужденѩ доброты prov. 6. 25. -parem. 1271. 1370. -бла-: да не оудоблаеть ти поѹоть тоуждее доброты triod.-mih. 81. -бы-: оудобыеть окаанѣй доуши antch. -блѣ- psal. 48. 5. -bon. š.-gl. 66. - чловѣкоу bon. аще ми не оудоблѣѭтъ psalt.-pog. егда оудоблѣль бѫдетъ оубогоумоу ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι πενήτων psalt.-pog. adversari -бьѥть sup. 183. 12: thema добль.

оудобо adv. facile -гасный каганецъ op. 2. 2. 142. -ломьнъ fragilis -пальнъ facile ardens -плъзъкъ ὀλισθηρός lubricus dial. -тлѩ adj. qui facile colliquescit.

оудобо- v. оудобо.

оудобрити -рѭ -риши vb. περικαλλύνειν, καλλωπίζειν decorare hom.-mih. ant. sbor. triod. bus. 169. bis небеса -ри hom.-mih. placere оудобри сѧ рѣчь предъ аманъмь ἤρεσε τὸ ῥῆμα τῷ ἀμάν esth. 5. 14. -vost. аще цѣсари оудобрю εἰ δοκεῖ σοι esth. 8. 5. -vost. аще бы цѣсари тако оудобрило esth. 5. 8. -mat. 53.

оудобрꙑти -ыѭ -ыеши vb. decorare -радомеt. triod. chrys.-lab. водами оудобраемо sabb. 61. славою отьца небеснааго оудобраемь sabb.-vindob. cf. оудабр-.

оудобрѥние n. decus, ornatus -рен- stichir. prol.-vuk. typ.-chil. chrys.-frag. zap. 2. 2. 123. prol.-rad. - ризъ isaak. - норовоу izv. 431. оукрашение и оудобрение цръквамь prol.-mih. 180. землѩ роусьскыѩ оудобрѣние izv. 501. ὅρμος monile men.-vuk.

оудобрѥнѣ adv. ornate -ренѣ дѣлы sabb. 217.

оудобъ adj. εὔκολος facilis ни оудобою прошение sup. оудобѣй hom.-mih. nicol. chrys.-lab. -бѣе εὐκοπώτερον ostrom. ἡμερώτερον, εὐκολώτερον sup.: male оудоблѣе sabb.-typ.

оудобь adv. εὐκόλως facile chrys.-lab. cyr. 2. аще би оудобь было leont. - водимъ cozm. оудобь гыбноущимъ роугаеть сѧ izv. 651. - жегомъ int. оудобь обратный male pro εὐπερίστατος op. 2. 1. 164. - затираемь (de scriptura) hom.-mih. - извѣжьна пакость chrys.-lab. - носимъ antch. chrys.-lab. - обрѣтаемъ pat. попелзаемое izv. 642. - падежьно вьзвышение chrys.-lab. - поплъзьнь par. - простимь грѣхъ par. - прѣборимь вѣтий chrys.-lab. - прѣвратьнь par. - разоумьнь hom.-mih. - прѣльстию коварство facile fallens greg.-mon. - творимъиы izv. 430. - тлѣньнь εὔφθ.; chrys.-lab. чьто сѣни - тлѣнѣйше; chrys.-lab. - оуловлѣемь звѣрь par. - шьствьнъ εὔβατος pervius dial. - ѥмлемь ловь chrys.-lab. вдобь mat. 26. alb. vdob facilis blanch.

оудобьзно adv. εὐχερῶς facile krmč. 107. krmč.-mih. adde men.-mih.

оудобьзнъ adj. εὐχερής facilis krmč. -безнъ и гладокъ op. 2. 2. 459. ῥᾴδιος facilis -безна op. 2. 2. 150. εὐφυής solers тако бѣша оудобьзни къ благоу οὕτως ἦσαν εὐφυεῖς πρὸς τὸ ἀγαθόν ev.-int. 1434.

оудобьзньнъ adj. facilis - показание prol.-mart. 42. -безненъ bus. 748.

оудобьнъ adj. εὔκολος facilis krmč.-mih. ant. isaak. ioann. dial. prol. sabb. 14. - на чьто int 110. сынове оудобни на оубоуждение krmč.-mih. 191. вьса оудобна богоу sabb. 128. ἀνάλογος conveniens - женихъ prol.-mart. adde -бенъ op. 2. 2. 459. -бнѣе š.-gl. 72.

оудобьнѣ adv. εὐχερῶς facile antch. не оудобьнѣ видима izv. 466. εὐφυῶς men.-vuk. adde sborn. glag.

оудобьство n. facilitas hom.-mih. chrys.-lab. int. ber.

оудова f. vidua krmč. prol.-mih. cf. вьдова.

оудовица f. vidua krmč.-mih. cf. вьдовица.

оудовлити -лѭ -лиши vb. ἀρκεῖν sufficere prol.-rad. ἱκανοῦν idoneum reddere -вли нась šiš. 99. necessaria tribuere bon. потрѣбными оудовливь его sabb. 172. 192. вьсѣми благыми вь поути оудовлише sabb. 186. - сѧ op. 2. 1, 212. sufficere pat.

оудовлꙑти -ыѭ -ыеши vb. νικᾶν vincere ant. cum dat. - ἐπαρκεῖν sufficere šiš. 167. satisfacere sabb. 191. ber. -ѣти: не -лѣють ей nicol.

оудовлѥние n. satisfacere.

оудовлѥтворити -рѭ -риши vb. satisfacere par.

оудоволити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. fatigari оудоволи се работати смо' ephr.-belg.

оудовьнъ adj. membri, membrorum dial.

оудовиоѥ расыпаниѥ διαίρεσις μελῶν hom.-mih.

оудовьство n. viduae conditio hom.-mih. cf. вьдовьство.

оудовьць m. viduus krmč. cf. вьдовьць.

оудовѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. viduam esse krmč. 54. cf. вьдовѣти.

оудолѣвати -аѭ -аѥши vb. ἡττᾶν vincere ant. оудолѣваѭщиѭ чювьствоу izv. 488.

оудолѣльникъ m. victor hank.

оудолѣникъ m. victus dioptr.-lab.

оудолѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. κυριεύειν, περιγίνεσθαι vincere šiš. 229. strum. sup. bon. krmč.-mih. pyrg. hom.-mih. georg. bor. xxi. op. 1. 53. оуд(о)лѣнъ izv. 528. бранѥмъ оудолѣти izv. 541. огньви оудолѣѭть izv. 651. съмрть ѥмоу оуже не оудолѣѥть mat. 22. одолѣвше врагомъ своимъ bus. 550. христось вьставь оть мрьтвыхь юже не оумреть, сьмрьть ѥмоу юже не оудолѣѥть šiš. не оудолѣѭть ѥй οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς ostrom. cf. одол-.

оудосити -шѫ -сиши vb. εὑρίσκειν marc. 14. 40. -ev.-saec. xiv. mat. 33. възврашть сѧ оудоси ѩ пакы съпѧшта marc. 14. 40. -ev. 1164. оудосивъ ю моужъ deut. 22. 23. -vost. ѥгоже азъ тоу соуща оудосихъ io.-clim. оудоси и четыре дьни оуже имоуща въ гробѣ io. 11. 17. -ev. 1164. adde per. xxiii. vost. 2. 2. 27. ber. оудоусихъ ключарѩ bus. 666.

оудоробь f. πίθος dolium иже водоу черпаѩ и въ оудоробь оутьлоу лѣѫть svjat. svjat.-op. 2. 2. 398: forma dubia.

оудостизати -жѫ -жеши vb. consequi -стижеть isaak.

оудостоити -стоѭ -стоиши vb. dignari sabb. 93. 104. domet. int. 227. - сѧ sabb. 78. sabb.-typ. 64. isaak.

оудостоѩниѥ n.: male ἀποκλήρωσις delegatio op. 2. 2. 7.

оудрись m. ὑδροχόος aquarius zodiaci -си sg. l. op. 2. 2. 150: genus dubium est.

оудрити v. оударити.

оудръжавати -аѭ -аѥши vb. retinere krk. servare chrys.-lab. isaak. pat. misc. int. pan. misc.-šaf. dial.-šaf. - пищѭ hom.-mih. 139. impedire ѩко ни дьждевныхь водь оудрьжавати prol.-rad. 148.

оудръжалиште n. sensus dubius: вь оудрьжалищихь бывати krmč.-mih. 227.

оудръжаниѥ n. ἀνοχή patientia šiš. 55. adde men.-mih. 133 antch. ἐγκράτεια abstinentia sup. ѩзыкоу оудрьжаниѥ izv. 620. безъ -ниѩ ἀδιαφόρως sup. 381. 8. -жаниѥ izv. 431: nota σωφρονιστής hom.-mih.

оудръжатель m. qui retinet misc.-šaf.

оудръжати -жѫ -жиши et -жаѭ -жаѥши vb. κρατεῖν potiri ant. sup. ἀνέχειν retinere greg.-naz. ἀντέχεσθαι šiš. 194. κατέχειν retinere ostrom. sup. старьца ѥдиного скопьца оудрьжавьши men.-vuk. κατισχύειν obtinere pent.-mih. ἐπέχειν impedire man. παύειν coërcere šiš. 196. оудрьжить ѩзыкъ свой šiš. 196. περιμένειν exspectare hom.-mih. 124. διακαρτερεῖν perseverare pent.-mih. perferre sup. ὑπωπιάζειν sugillare šiš. 245. оудьржю, оудержоу си тѣло op. 2. 1. 148; 2. 2. 2+2. adde sabb. 73. sim. I. 22. 27. bell.-troj. 11. chron. оудрьжати оть чесо hom.-mih. да оудръжитъ страстъ antch. вь своихь нѣ дроухь оудрьжа землѩ greg.-mon. 80. оть чрѣсль вьдрьжаѭщихь се hom.-mih. честь да оудрьжить себѣ krmč.-mih. оудрьжати себѣ залогь krmč.-mih. оудрьжахъ отъ васъ дъждь greg.-naz. ѩзыка не оудьржа izv. 614. скопьца оудрьжа оу себе prol.-rad. 70. трость оудьрьжа sborn. оудрьжа за оухо pyrg. - въздыхы isaak. - дрьзость man. - желаниѥ chrys.-lab. - правьдоу leont. - рѣкѫ io.-sin. -аѭ hom.-mih. dial.-šaf. весѣда ме оудрьжаѥть συντυχία με περιμένει hom.-mih. 124: nota оудрьжати лютость μηνιεῖς lev. 19. 18. -pent.-mih. - сѧ ἀνέχεσθαι op. 2. 1. 148. ἐγκρατεύεσθαι se continere sup.

оудръжевати -жоуѭ -жоуѥши vb. retinere int. ber.

оудръжитель m. qui retinet -держ- bus. 918.

оудръзити -жѫ -зиши vb. audere ни оудерзи оуказовати, когда то боудеть μὴ τολμήσῃς cyr.-hier.

оудрѧселити -лѭ -лиши vb. tristem reddere оудръселеще isaak.

оудрѫжити -жѫ -жиши vb. πηγνύναι figere на чемьже ли столпи ѥѩ оудроужиша сѧ ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι iob 38. 6. -parem. 1271.

оудрѫчати -аѭ -аѥши vb. δαμάζειν domare dial. adde prol. men.-vuk. dial.-šaf. izv. 7. 44. - тѣло prol.-cip. ok. 52. - себе постомь euph. гладемь - chrys.-frag. - сѧ: да оудроучаѥть сѧ добрѣ izv. 579.

оудрѫчениѥ n. domare pat. sup. 429.

оудрѫчити -чѫ -чиши vb. affligere leont. κολάζειν castigare ant. καθυποβάλλειν

subiicere prol.-cip. men.-vuk. adde sup. psalt.-vuk. sabb. 71. men.-leop. - свою плъть prol.-rad. оудроученомъ сердцемь bor. 48. себе - prol.-mih. - сѧ leont.

оудъ m. μέλος membrum hom.-mih. cyr. 14. šiš. 89. š.-gl. 50. sup. оудъ главьный ex.-op. 2. I. 18. на прокꙑꙗ оудꙑ svjat. оудъ съшедше отъ лона еѩ lev. 13. 57. 58. -vost. compages sup. 399: male μυελόν medulla sup. 66. 27. pl. оуди isaak. prol.-cip. tur. 45. š.-gl. 63. юди strum. оудове šiš. 89. 206. per. 46. pal. оудꙑ hom.-mih. šiš. 88. 179. оудѣхь hom.-mih. ok. 56. krmč.-mih. оудовохъ par. оудовѣхь men.-vuk. per. LXXIII. о оудѣхъ пльтьнѣхъ svjat. ꙗдове отъ оуда izv. 480: a themate оудес: sg. d. оудеси krmč. 43. krmč.-mih. sg. i. оудесемь men.-vuk. pl. оудеса prol.-mih. prol.-cip. prol.-vuk. isaak. tur. 41. bus. 550. потребление оудесъ твоихъ vitae-sanct.-vost. оудесемъ таинꙑмъ лишаемъ men.-vuk. оукорени страхъ твой въ оудесѣхъ моихъ men.-vost. оудесехь ok. 57. nsl. vud habd. croat. udo verant. udȁ budin. 107. serb. udo mik. živ. 72. cf. lit. audis textura russ. dial. усло textura.

оудълѣти -ѣѭ -ѣеши vb. νικᾶν vincere bon. cf. оудолѣти.

оудꙑбание n. clam ire сице ихъ причастие словетъ оу нихъ оудꙑбание къ водѣ, оутаа сѧ всѣхъ о полъночи krmč.-saec. XVI.

оудꙑбати -аѭ -аеши vb. clam ire дꙑбати къ водѣ и до свѣта, и по многꙑ нощꙑ аще оудꙑбаетъ, и добоудеть водꙑ таковоѣ krmč.-saec. XVI.

оудьнъ adj. μελῶν membrorum sup. membri не оудьнааго отърѣзаниꙗ нарицаеть svjat.

оудѣбнѫти -нѫ -неши vb. καταπείθειν absorbere потьщи се, еда како оудѣбноуть цара σπεῦσον, μή ποτε καταπείσῃ τὸν βασιλέα festina, ne forte absorbeat regem 2. reg. 17. 16. -kruš. beschleichen нꙑнꙗ соусана оудѣбена бꙑсть отъ безаконьноу старцоу sup. 102. 20.

оудѣвати -аѭ -аеши vb. ἐνδύειν induere ant.: recte од-.

оудѣꙗти сѧ, оудѣѭ сѧ, оудѣеши сѧ vb. fieri, in fontibus russ. chron. I. 8. 10. per. 44. 3. какъ сѧ тогдꙑ оудѣꙗло izv. 636. бой оудѣꙗлъ сѧ izv. 633.

оужалѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣеши сѧ vb. affligi 3. esdr. 1. 19. -acad.

оужаса f. terror -сою men.-mih. 236.

оужасати -аѭ -аеши vb. terrere sup. 33 stupefacere sim. I. 13. domet. adde pa[illegible] misc. nov. - сѧ θαμβεῖσθαι, ἐκθαμβεῖσθαι obstupescere sup. ostrom. θροεῖσθαι perturbari ostrom. φρίττειν horrere sup. mater. ἐξίστασθαι stupefieri ostrom. ἐκπλήττεσθαι ostrom. оужасахоу сѧ оужасстию великою ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ marc. 5. 42. -ev. 1317. - оумомь sim. I. 25.

оужасение n. terror sup. pyrg. оужасениѥ его смѣють се hom.-mih.

оужасивъ adj. perturbans видѣниемъ и слоухомъ оужасивъ prol.-vost.

оужасити -шѫ -сиши vb. ἐξιστάναι stupefacere prol. kruš. ostrom. men.-vuk. - сѧ оужаси ми се помысль hom.-mih. 12. καταπλήττεσθαι perterreri men.-vuk. θροεῖσθαι perturbari cant.-cant. 5. 4.

оужасние n. θαῦμα res mira men.-vuk. prol.-rad. ἔκπληξις obstupefacere men.-vuk. во оужасние чоудодѣлниꙗ prol.-vost.

оужасливъ adj. timidus - доушею misc.-šaf.

оужасновение n. obstupefieri alex.-mih. 168.

оужаснѫти сѧ -нѫ сѧ -нешн сѧ vb. ἐξίστασθαι, ἐκθαμβεῖσθαι, καταπλήττεσθαι obstupescere proph. sup. chron. I. 110. 111. 112. -coхо (sic) се hom.-mih. ἐξίστασθαι obstupescere cloz II. 99. a[illegible] -соу се nicol. ev.-mih. c.

оужастивъ adj. δειλός timidus kruš. pent.-mih. bus. 125. ex. оужастива чл҃вка izv. 666. оужастивоу и некрѣпкоу доуш[illegible] zlatostr.-saec. XVI. нагла и оужастив[illegible] (чл҃вка) izv. 666.

оужастити -штѫ -стиши vb. καταπλήττειν stupefacere hom.-mih. pat. men.-mih. 140.

оужасть f. θάμβος stupor ev.-novg. stupor sup. δειλία timiditas sup. adde domet. ant.-hom. prol.-rad. prol. proph. vita-theod. sabb. 87. greg.-lab. chron. I. 73. 90. ἔκστασις stupor pent.-mih. hom.-mih. ev.-novg. ἔκπληξις perturbatio hom.-mih.

оужастьнъ adj. stupore perculsus sup. pat.

оужасъ m. ἔκστασις, ἔκπληξις, θάμβος stupor ostrom. sup. cant.-cant. 3. 8. bus. 55. adde pat. chron. I. 78. 109. cf. russ. dial пережахъ.

оужась f. φόβος timor -сию обьдрьжимь hom.-mih.

оужасьно adv. perturbate - въпиꙗше ἐξεστηκώς ἐβόα mater. оужасьно θαμ[illegible] πολλῷ mater.

ужасьнъ adj. stupore perculsus prol. men.-vuk. sup. -сенъ sup. 164. drev. eysasseen.
ужде v. оуже.
уже v. оу.
ужеженние n. urere свѣщьно - sabb. 37.
ужестити -штѫ -стиши vb. σκληρύνειν indurare leont. men.-mih. оужестилъ еси просити ἐσκλήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι 4. reg. 2. 10. -parem. 1271. 1370.
ужесточати -аѭ -аеши vb. indurescere бѣаше видѣти колѣнѣ оужесточалѣ мъножьствъмъ кланꙗнии io.-clim.
ужесточение n. indurare, durities о веле великоѥ неицѣлимоѥ оужесточение sup.
ужестѣние n. durities hom.-mih.
ужешти -гѫ -жеши vb. κατακαίειν comburere да ю оужгоутъ κατακαυθήτω gen. 38. 24. -vost. adde prol.-mih. ok. 80. ни ноꙗ погроужи, ни лота оужьже, ни лотъ за содомлꙗнꙑ оужеженъ бꙑ svjat.
уживлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. uti: minus bene azbuk.
ужигъ m. sensus dubius: кандило, и вь немь .з. оужигь и .з. паличиць, имиже помазовати се trêb. 14.
ужина f. coena trigl.
ужинати -аѭ -аеши vb. metere чоужие нивꙑ оужинахоу или оуроꙗхоу izv. 565.
ужинати -наѭ -наеши vb. coenare trigl. обѣдати и оужинати pam. 196. russ. ужинъ russ.-dial. паужинъ bulg. užinъ milad. 90. drev. jäuslinnung (-нѫ) magy. uzsona.
ужити -живѫ -живеши vb. frui glag. nsl. užitek trub. neužitoven karg Lome in Carniolia.
ужьнъ v. южьнъ.
ужьскъ v. южьскъ.
ужѧти -жьмѫ -жьмеши vb. μαλάττειν emollire ant.
ужѧти -жьнѭ -жьнеши vb. metere оужнѣмь класꙑ hom.-mih. 149. εὑρίσκειν invenire оужа въ томъ лѣтѣ .р. мѣръ ꙗчмени gen. 26. 12. -vost. оужѧть томъ лѣтъ (recte лѣтѣ) .р. ѧчмене gen 26. 12. -vost. вьсѣа же исаакь вь земли той, и оужоу томь лѣтѣ .е. ечимень ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν gen. 26. 12. -pent.-mih.
узаимьство n. sensus ignotus: за медъ и за восокъ и за -емство gram. 294.
узаконити -нѭ -ниши vb. νομοθετεῖν leges ferre, statuere barl. misc. isaak. chrys.-lab. misc.-šaf. sabb. 138. 142. izv. 459. chrys.-duš. 45. оуставь - sabb. 51. - сѧ alex.-mih. 147.
оузаконоположити -жѫ -жиши vb. νομοθετεῖν leges ferre ioann. prol.-mart.
оузаконꙑвати -ваѭ -ваеши vb. statuere prol.-mart.
оузаконение n. νομοθεσία lex. -нение antch.
оузашливъ adj. sensus ignotus: дѣвица - -ва misc.-šaf. 134.
оузвати -зовѫ -зовеши vb. vocare оуз'ва ти на обѣдь hom.-mih. оузови ме sabb.-vindob.
оузглавьница f. προσκεφάλαιον cervical euchol.: recte възг-.
оузда f. χαλινός habena hom.-mih. sup. georg. op. 2. 2. 200. конемь оуздꙑ вь оуста вьлагаемь šiš. 189. ἡνία habena mater. φορβειά capistrum; κημός capistrum proph. положиша его въ оуздѣ iez. 19. 9. -vost. 1. 344. adde men.-leop. bon. оузда въстѧзаѭщи izv. 491. оузда коневи правитель есть и въздержание izv. 426. adde chron. 1. 66. ber. оузга bon. възда men.-leop. 17. nsl. uzda (vujzda, gujzda) bulg. juzdъ verk. 168. croat. vuzdenica verant. lit. uzdeničia: въз-дѣ?
оуздати -даѭ -даеши vb. χαλινοῖς ὁδηγεῖσθαι frenare greg.-naz.
оуздаꙗти сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. θαρρεῖν confidere оуздаю сѧ op. 2. 1. 59. adde sabb.-typ.
оуздравити -влѭ -виши vb. sanare isaak.: recte оусъд-.
оуздравѣти -ѣѭ -ѣеши vb. sanari krmč.-mih. 199: recte оусъдр-.
оуздръжание n. continentia hom.-mih. cf. въз-.
оузеленъ adj. subviridis иасписъ оузелень есть bus. 263. аспись оузеленъ есть chronogr. оузелень svjat.-mat. 10. cf. оу compos.
оузидати -аѭ -аеши vb. οἰκοδομεῖν aedificare triod. оузидаша градꙑ exod. 1. 11. -vost.
оузирати -аѭ -аеши vb. ὁρᾶν spectare hom.-mih. оузирати твою истинноу men.-vost.
оузлагати sabb.-typ. v. възлагати.
оузлити -лѭ -лиши vb. φαυλίζειν depravare ant. оузълихъ соудъ antch.
оузлобити -блѭ -биши vb. κακοῦν affligere оузлоби люди ἐκάκωσας λαούς psalt.-pog.
оузнаблꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. frigore per-

dere мразомь плоды оузнаблым lavr. 97.

оузнавати -ваѭ -ваѥши vb. cognoscere misc.

оузнанниѥ n. cognitio gram. 240.

оузнати -аѭ -аѥши vb. γινώσκειν noscere prol. men.-vuk. prol.-mart. zak.-serb. men.-mih. men.-leop.

оузносити -шѫ -сиши vb. imponere ризоу на себе оузноси misc.-serb.: recte възн-.

оузоръ m. spectatio ephr. adde per. 11. 27. оузорочние chronogr. -vost. 1. 410. per. 83. 5; 90. 17. chron. 1. 156. 162. 165. 195. 201: nota uzorit: imaš vojna uzorita pjesn.-hrv. 2. 4.

оузрокъ m. causa ex. 196. op. 2. 2. 96. 476. krmč. pan. misc.-šaf. typ.-šaf. typ.-chil. slov.-novg. b. š.-gl. 42. ber. azbuk. ἀφορμή op. 2. 2. 8. εἶδος op. 2. 1. 53. nsl. zrok.

оузрѣлъ adj. maturus alex.

оузрѣти -зрѭ -зриши vb. θεᾶσθαι, θεωρεῖν spectare; ὁρᾶν videre ant. domet. ioann. kruš. op. 214. chron. 1. 98. 102. 105. оузьрить antch. оузьрѣша assem. оуз'роуть prol.-rad. оузрѣхѫ 3. pl. aor. cod.-bulg.-saec. XIII. оузр- sup. оузьр-ostrom. sup.: nota възьрѣвъ оузьрѣ sup. 207. 11.

оузрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. maturescere isaak.

оузъ praep. ἀντί pro cum acc. iungenda domet. v. възъ.

оузьрѣти v. оузрѣти.

оуй m. θεῖος avunculus cyr. 19. per. azbuk. nsl. ujna; vujna habd. vujčič habd. vujčična habd. russ. уй lit. avínas ztschr. 7. 165.

оуиграти -аѭ -аѥши vb. παίζειν ludere оуигралъ ѥси прѣльсть παίζεις τὴν πλάνην prol.-cip. men.-vuk. γελᾶν illudere оуиграѥмь γελώμενος men.-vuk.

оуизвѣстити -штѫ -стиши vb. sensus dubius: - вдовоу hom.-mih. 137.

оуйка f. θεία amita prol. 41. 127. m. θεῖος avunculus men.-vuk. zak.-serb. prol.-cip. оуйка нарицеть се великь божьствьны nom.-lab. малый оуйка nom.-lab. zak.-serb. bulg. ujkъ.

оуимати -имаѭ -имаѥши et -ѥмлѭ -ѥмлѥши vb. detrahere аще и вьсѣмъ равьно оуемлеть сѧ чьто противѫ дѣломъ greg.-naz. καθυφαιρεῖν -ѥмати hom.-mih. 30. σφετερίζεσθαι оуѥмлѥ men.-mih. adde chron. 1. 164. 219. per. 52. 20. - волости per. 92. 10. cf. nsl. ujma schaden rum. ȣймъ abscessus.

оуимъкъ m. quod demitur мльти пръ оуѣмка š.-gl. 99.

оуистити -штѫ -стиши vb. sensus dubius: многыими молитвами оумолѥнъ и оуиштенъ бывъ sup. 412. 21 affirmare и то само оуиштааше брат sup. 431.

оуистовити -влѭ -виши vb. certum reddere -више словеса пророчьская hom.-mih.

оуителиосъ m. vitellius оуитт- bus. 267

оуити, оуидѫ, оуидеши vb. evadere ge... chron. 1. 132. 213. δραπετεύειν proph. ... имь не оуидеть нѣкамо sabb.-vindob. 130. elabi оуиде алчбы полъ op. 2. 2. 114.

оуиць m. avunculus оуѥць misc.-šaf.

оуиштениѥ n. confirmatio sup. 424. 5.

оукадити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. εὐωδιάζειν bonum odorem accipere op. 2. 1. 341.

оуказаниѥ n. demonstratio pat. bus. 27. izv. 490. ἀπόδειξις sup.

оуказати -жѫ -жеши et -заѭ -заѥши ... δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, ἐνδεικνύναι ostendere ant. sup. adde bus. 271. pr... mih. образь - sabb.-vindob. онь же блиꙁ гроба светаго лежештихъ сихъ оу... заль sabb. 213. -аѭ bus. 267. 27... antch. приречемаꙗ оуказаѭть ... 475. ucazal fris.

оуказовати -зоуѭ -зоуѥши vb. δεικνύ... ostendere ant. greg. hom.-mih. alex.-... 50. 91. zap. 2. 2. 100. misc.-šaf.

оуказъ m. ἀπόδειξις demonstratio sup. - ... stensio frag.-bulg. ioann. misc. pat. ест... ствьнъихъ вьслѣдоуѫ оуказъ izv. 4... моужьства оуказъ стварѣѭще la... op. 21. да оуказь словоу протльк... hom.-mih. 79. ὑπόδειγμα indicium ... прѣпираѭще прѣпорьнъими оука... πιθανοῖς ὑποδείγμασιν ἔλεγον io.-clim.

оукалꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. μολύνειν in... quinare proph. isaak.

оуканѫти -нѫ -неши vb. stillare p... krmč. 173. triod. prol.-vuk. аще оуканет ꙗрость моꙗ на нѣкоѥго соуди... krmč.-mih. 207. ἐνστάζειν prol.-cip. ... vuk. ἀποσταλάζειν оуканоуть горы ... дость ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασ... ioël 3. 18. -parem. 1271. triod.-mih.

оукапати -аѭ -аѥши vb. stillare оукап... капли крьве вь око ѥй prol.-mih. 5.

оукара- v. оукарꙗ-.

оукарꙗниѥ n. ὀνειδισμός exprobratio op. 2. 203. adde hom.-mih. -ран- chrys.-la...

оукарꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. ἐξονειδ...

contemnere šiš. 194. greg.-naz. pat. io.-sin. mir. isaak. ephr. vita-theod izv. 664. antch. chron. ни оукарыи ницја izv. 597. ὀνειδίζειν exprobrare hom.-mih. -рѣ- dial.-šaf. ὑβρίζειν conviciari -рѣ- cloz I. 686. sup. 86. 281. 418. оукоры- int. -ра- sup. 9. 35. 77 etc. šiš. 68. ant. prol. chrys.-lab. hom.-šaf. men.-mih. proph. διελέγχειν redarguere prol.-rad. διαχλευάζειν illudere prol.-rad. αἰτιᾶσθαι accusare men.-mih. ἐκφαυλίζειν contemnere men.-vuk. διασύρειν obtrectare men.-mih. καθειργνύναι subigere prol.-mart. adde оукарашє богы и прѣльсть царѥвоу men.-mart. землѧ зѣло оукараѥть грѣшнаго и безьдоушьнаꙗ chrys.-lab.

оукатанъ adj. sensus ignotus: бѣ высотою изрѧдъ и тѣломъ акы кипарисъ всюдоу оукатана, оутрѣнюю росоу дрьжить, распростерши сѧ на воздоухъ torž.-saec. xv.

оукиꙗ f. uncia - хлѣба men.-mih.

оукланꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. ἐγκλίνειν, κλίνειν inclinare triod. greg.-naz. men.-vuk. dioptr. removere leont. оуши оукланꙗꙗ отъ зла слышаниꙗ sborn. оуши оуклониꙗ отъ зла izv. 428. - сѧ vost. 1. 404. ἰλιγγιᾶν haerere sup. 391. 19. - сѧ на десно dial.-šaf. - сѧ кь комоу greg.-mon. cum gen. оукланꙗюще се бѣды жидовьскыѥ hom.-mih. ѩзыкъ вьдовъ оукланꙗи сѧ izv. 423. оукланꙗи сѧ многа смѣха sborn. блюсти сѧ, злонраваго оукланꙗти сѧ izv. 667. cum отъ et gen. оукланꙗти се оть зла krmč.-mih. 191. оть вьсакого оукланꙗе се злаа greg.-mon. оукланꙗѭштей сѧ отъ заповѣдий твоихъ bus. 290. отъ сихъ оукланꙗти сѧ и отълоучати сѧ izv. 617. ὑποκόπτειν оть моукь оукланꙗхоу се prol.-mart.

оуклонительнъ adj. declinans.

оуклонити -нѭ -нши vb. ἐκκλίνειν declinare op. 2. 1. 56. ioann. ant. dial. triod. bon. men.-mih. - око io.-sin. оуклониша очи свои еже не взирати на небо ἐξέκλιναν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανόν dan. 13. 19. -vost. не оуклони сердце мое въ словеса лоукавьствиꙗ μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας psalt. 140. 4. -vost. - сѧ ἐκκλίνειν, ἀποκλίνειν sup. vitare sup. да себе не оуклонѧ bon. šiš. 196. antch. kruš. greg.-mon. оуклонихомъ сѧ отъ заповѣдей твоихъ ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου dan. 9. 5. -vost. ἐκτρέπεσθαι šiš. 162. 171. къ баснемъ оуклонать сѧ ἐπὶ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται 2. tim. 4. 4. -vost. оуклонити сѧ того izv. 667. не оуклонить сѧ тебе доушелюбець izv. 429. - отъ народа tur. 50. - оть добраго dioptr.-lab. оуклоньи сѧ отъ ада bus. 155. оуклонити се сь поути greg.-lab. с поута оуклонивь се alex.-mih. 151. - на десно chrys.-lab. - на лѣность krmč.-mih. - вь градь dioptr. ucloniti fris.

оуклонꙗ- v. оукланꙗ-.

оуклонѥниѥ n. declinatio.

оуклоснѫти -нѫ -нешн vb. claudum fieri pat. krk. не вѣси ли, ꙗко оуклосноувьши напрьстка прьстеничий напрасно прьсть отьсекаеть се ichn.

оуклюдити -ждѫ -диши vb. suadere azbuk. посла къ ней нѣкиѧ, иже могоуть оуклюдити, да сѧ охабить моужа своего филиппа, и идеть за него alex.-vost.

оуключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. contingere pat. krk.

оуключьно adv. convenienter - отвѣщаѥть op. 2. 2. 432.

оукоити -коѭ -коиши vb. sedare.

оуколити -лѭ -лиши vb. χαρακοῦν vallo munire op. 1. 89. esai. 5. 2. -proph. mat. 50.

оукольникъ m. ἄστοργος qui odit разоумѣймъ привидѣниꙗ вражиꙗ оуколника соуща ἄστοργα ὑπάρχοντα ephr.-vost. ἀλάστωρ improbus неоукрощенъ, лоукавъ, оуколникъ и бестоудѣнъ ἀνήμερος, ἀλάστωρ, ἀναιδής immitis, improbus et impudens ephr.-vost.: rad. кл.

оукономъ m. oeconomus nicol.: оу pro οἰ, uti saepius.

оуконьчати -чаѭ -чаѥши vb. πληροῦν perficere greg.-naz. int. 100.

оуконьчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. perficere int. 192.

оукопати -лѭ -лѥши vb. sepelire alex.-mih. 73. 137. 198. trêb. 113. да се не опоѥ, ни оукопать nom.-barb.

оукора f. exprobratio въ прѣрицаниѥ и оукорѫ greg.-naz.

оукорати v. оукарꙗти.

оукоренити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. ῥιζοῦσθαι radices agere ant. dial. sup. chrys.-lab. насадилъ еси ихъ, и оукорениша сѧ ἐρριζώθησαν ier. 12. 2. -vost. -рѣнити се prol.-mih. 258. оукорѣнивьшоу плѣвель вь срьдца ихь sim. I. 1.

оукоренꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. radices agere -рѣн- sim. I. 6.

оукоривъ adj. αὐθάδης insolens gen. 49. 3. -vost. 2. 78.
оукоризна f. ὕβρις ludibrium men.-mih. pat. sup. ὄνειδος opprobrium kruš. proph не дасть чѧсти своеѧ на -зноу ioël 2. 17. -mat. 51. ἀτιμία ignominia cloz I. 649. pent.-mih. -знѣ творитъıе cloz I. 99. πομπή ignominia op. 2.2.58. юже самомоу себе покъıдати оукоризноѭ ant.-izv. 8. 102. въ -знѣ бъıваеть bus. 646. оукоризнѣ бъıхъ отъ неѧ ἠτιμάσθην gen. 4. 5. -vost. оукоризнѣ бъıсть гѫѧ сѧ предъ нею gen. 4. 5. -vost.
оукоризньникъ m. qui exprobrat -зникъ cozm. вънѣоудоу досадами оукоризньникъ стоужаю си tur.
оукоризньнъ adj. ἀτιμίας ignominiae -соудь hom.-mih. adde cloz I. 675. int.
оукоризньнѣ adv. ignominiose ok. 53.
оукоризньство n. ignominia дамъ покръıвъшаꙗ мароугомъ оукоризньствоу вѣка настаѭщаго izv. 665.
оукоритель m. contumeliose tractans prol. isaak. chrys.-lab.
оукорити -рѭ -риши vb. ὑβρίζειν, ἐνυβρίζειν contumeliose tractare ant. sup. antch. ἐξουθενεῖν contemnere kruš. šiš. 228. λοιδορεῖν conviciari ostrom. -рень nequam sup. 197. adde cloz II. 2. bus. 419. per. 9. chron. 1. 16. оукорѧть оукорившаꙗ хоуленниемъ ихъ izv. 664. ходѧй право боить се бога, а острьпьтаюй поути своѥ оукорень боудетъ prov. 14. 2. -triod.-mih. 134. part. оукорь hebr. 10. 29. ἀτιμάζειν contumelia afficere bus. 151. вы оукорн(с)те нищаго ὑμεῖς ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν iac. 2. 6. -vost.
оукоръ m. 1) ὕβρις contumelia hom.-mih. sup. ant. pat. prol. domet. kruš. misc. κατηγορία accusatio greg.-naz. adde ephr. io-sin. isaak. dial.-šaf. bor. 62. ber. bus. 272. 810. - навести комоу dioptr. прѣдьста нагь вь оукорь prol.-mart. оукора емоу своего не избыти холопиꙗ имени bus. 620. ῥακά raca op. 1. 2. 51. ἧττη clades men.-vuk. без оукора ἀλοίδορος antch. 2) αὐθάδης insolens люты оукорь gen. 49. 3. cf. -ривъ.
оукорьливъ adj. iniurius pat. isaak.
оукорьникъ m. iniurius prol. ὑβριστής iob 40. 6. -bus. 171.
оукорьнъ adj. ὑβριστικός iniurius dial. adde pat. isaak. ichn. ἐπονείδιστος turpis sup. ἐπίψογος reprehendendus prol.-mart. ἐφύβριστος contumelia affectus -но знамение hom.-mih. φαῦλος vilis ничтоже имѣѧ глаголати о насъ оукорно οὐδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον tit. adde оукорьнъ бѫде отъ него svjat.
оукорꙑти v. оукарꙑти.
оукорениѥ n. contumelia ioann. eph. hom.-mih. ἀτιμία ignominia triod.-mih. ἐξουθένωμα contemtio; βλασφημία sa
оукрадати -даѭ -даеши vb. κλέπτειν furari kruš. sabb.-typ. io.-sin. greg.-naz. isaak. hom.-mih. izv. 448. оукрадаѥ рабы отьводе krmč.-mih. оукрадахоу сѧ людие въ той день еже входити въ градъ, ꙗкоже оукрадають сѧ людие посрамлени διεκλέπτετο ὁ λαός, - καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι 2. reg. 19. 3. -vost.
оукрадениѥ n. κλοπή furtum nom.-bulg. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. оувѣдѣвъ тѣлеснаго оукраденнꙗ μαθὼν τὴν τοῦ λειψάνου κλοπήν prol.-rad.
оукраднѫти -нѫ -неши vb. furari misc.
оукрайна f. fines -инамъ vost. 1. 83. rus.
оукрайникъ m. ἐκ τῶν τερμάτων qui e finibus est op. 2. 2. 85.
оукраситель m. qui ornat chrys.-lab. int.
оукрасити -шѫ -сиши vb. κοσμεῖν ornare cloz I. 412. ostrom. sup. adde prol.-rad. triod. domet. misc. greg.-mon. 75. cyr. chron. братолюбиѥмь оукрашьше izv. 546. всакою лѣпотою оукрасившу sabb. 46. ποικίλλειν variegare op. 1. ἐγκομβοῦσθαι indui op. 2. 1. 172. - sabb. 35.
оукрасовати -соуѭ -соуѥши vb. κοσμεῖν ornare ant. antch. prol.-rad. isaak. - dioptr.
оукрасти -дѫ -деши vb. κλέπτειν furari ostrom. sup. ioann. greg.-naz. prol.-rad. cloz I. 696. bus. 398. 430. prol.-mart. krmč. 163. leont. antch. hom.-mih. животъ - vost. 1. 70. - бракь men.-mih. ноштьѭ льстьѭ оукрадъши izv. 4. оукрадеть ти доушьный домъ izv. 435. aor. -доу nicol. ἀποσυλᾶν erip. sup. συλᾶν: male оукрашенъ sup. 236. - сѧ chron. 1. 180. 19.
оукрасѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ὡραιοῦσθαι ornari что оукрасѣша стопы твоꙗ въ обоутии ὡραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασί σου cant.-cant. 7. 1. -vost. что ꙗко оукрасѣ, и что оусладѣ любы: τί ὡραιώθης καὶ τί ἡδύνθης, ἀγάπη; cant.-cant. 7. 6. -vost.
оукратити -штѫ -тиши vb. abbreviare cyr. 15. συντέμνειν šiš. 62.
оукрашати -аѭ -аѥши vb. κοσμεῖν, κα-

ταχοσμεῖν ornare sup. hom.-mih. prol.-rad. domet. dial. ephr. typ.-chil. sabb.-typ. στέφειν coronare hes. οἰκονομεῖν regere man. - сѧ chron. цркꙑ невѣстоѭ оукрашаашеть сѧ въ образъ божи izv. 520.

оукрашеније n. ornatus sup. prol.-vuk kruš. misc. chron. glag.

оукраштати -аѭ -аѥши vb. abbreviare ex.

оукраштати -аѭ -аѥши vb. mitigare greg.-naz. vost. 1. 225. - сѧ men.-leop. вндѣхъ и аспидꙑ кротимꙑ оукраштати сѧ и львꙑ izv. 424. -кроцiichn. man. 118.

оукраѩти -аѭ -аѥши vb. sensus dubius: оукраѥть словеса разоумь, и разоумь правьда ichn.

оукривити -влѭ -виши vb. curvare, uti videtur: - лъжомь истиноу sabb. 92.

оукрижевати -жоуѭ -жоуѥши vb. crucifigere оукрꙑжовати azbuk. cf. крижь.

оукрой m. χειρία fascia ostrom. ev.-buc. sup. men.-vuk. sup. holm. š.-gl. 49. оукроими съвезанъ chrys.-lab.: nota кирии e gr. io. 11. 44. -nicol.

оукромити -млѭ -миши vb. ἀπαλλοτριοῦν abalienare дрѣзноуша нечстнѣ оукромити бога своихъ тварей ἀπαλλοτριῶσαι τὸν θεὸν τῶν οἰκείων ποιημάτων cyr.-hier. op. 2. 2. 52.

оукромије n. τὸ παρὰ φύσιν quod praeter naturam est -мьѥ op. 2. 2. 304: vere est res insolita: аристотелиемъ наоученъ бꙑсть всꙗкоѭ словесныѩ козни на оукромие alex.-vost.

оукромъ m. res insolita си же на оукромъ злобниꙑ пришед'ше georg.-vost. въ оукромѣ ѥство приндемъ εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐρχόμεθα io.-dam.: vost. explicat per удержаніе.

оукромь adv. ἀνάμερος singulatim op. 2. 2. 304. ἔκτοπος inusitatus о сихъ поглаголемъ, ꙗкоже намъ мощьно и не зѣло оукромь οὐ λίαν ἔκτοπον greg.-naz.

оукромьнъ adj. insolitus тѣлоу его исоуш̃оу оукромнꙑмъ жестокчьствиемь georg.-vost. solitarius оукромьно мѣсто pam. 150.

оукропити -плѭ -пиши vb. aspergere pam. 196.

оукропл̑ꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. περιρραντίζειν conspergergere: male оупрѣпьꙗѥтъ сѧ sup. 377. 6.

оукроподавьць m. callidae (aquae) dator leont.

оукропъ m. aqua fervida sup. pat. 210. prol.-mart. vita-theod. psalt.-vuk. pam. 223. pat.-mih. ichn. misc.-šaf. отъ оукропа опарить се misc.-šaf. 139. топль - prol.-mart. въ ризѣ парѣше се въ оукропѣ сѣдещи σὺν τῷ χιτωνίσκῳ τοῖς ὕδασι κατέβαινε men.-mih. εὔκρατον men.-vuk. prol.-rad. ientaculum sup. 218. 3. nsl. krop.

оукропьникъ m. vas callidae aquae вливаꙗй водоу въ оукропникъ vost.

оукропьнъ adj. aquae callidae ephr. оукропьнаꙗ теплота zlatostr.

оукротити -штѫ -тиши vb. πραΰνειν mitigare hom.-mih. ant. adde prol. mir. chrys.-frag. sabb. 14. - сльзꙑ sabb. 35. ἡμεροῦν mansuefacere hom.-mih. τιθασσεύειν cicurare hom.-mih. гнѣвъ львовъ можеши оукротити izv. 535. - сѧ chron. 1. 9.

оукротѣвати -аѭ -аѥши vb. mitigare isaak. dial. mitigari pat.

оукротѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἡμεροῦσθαι mansuefieri ant. antch. sup. 442. 4. звѣрије -тѣше prol.-mih. 289. - сѧ isaak.

оукроштати v. оукраштати.

оукроштеније n. mitigatio domet. isaak. вѣтромь - sabb. 185. безъ -ниꙗ ἀνήμερος hom.-mih. оукротеније ichn. оукрокеније παράκλησις consolatio hom.-mih.

оукроухъ m. χλάσμα frustum ostrom. prol.-mart. sup. μάζα massa men.-mih. op. 2. 2. 629. о деннѣмъ оукроусѣ τῆς καθημερινῆς μάζης vost оукроухъ желѣзьнъ prol.-rad. adde misc. pat.-mih. tur. men.-mih. chrys.-frag. dial.-šaf. nom.-mik. 139. - хлѣба men.-leop. dioptr. azbuk. - хлѣбьнъ ephr. - злата chrys.-lab. - мраморѣнъ men.-mih. оукроухꙑ мраморѣнꙑ малꙑ minutiae marmoris leont. -хꙑ pro хлѣбꙑ op. 2. 1. 33.

оукроушьникъ m. παράσιτος parasitus -шн- op. 2. 2. 116.

оукръ m. extremum, fines: на оукрѣ земли vost. вѣсть къ мнѣ пришла, что новгородци на воукрѣ земли chronogr. vost.: in fontt. russ.

оукръвавити -влѭ -виши vb. cruentare proph.

оукръствовати -воуѭ -воуѥши vb. σταυροῦν crucifigere -крст- op. 2. 2. 593. -крест- op. 2. 1. 188.

оукрꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. κρύπτειν, ἀποκρύπτειν abscondere ant. kruš. sup. per. - сѧ ostrom. š.-gl. 66. men.-mih. chron. ucriti fris. мѣсто никоѥже оукрꙑѥть се топлотꙑ его chrys.-lab. того (бога) очию ничто не оукрꙑѥть се sabb.-vindob. 146.

оукрѣпитель m. sustentator glag.

оукрѣпительнъ adj. qui corroborat int. 286.

оукрѣпити -плѭ -пиши vb. ἐνδυναμοῦν corroborare šiš. 234. adde sup. hom.-šaf. chrys.-lab. krmč. 87. gram. tur. misc. glag. - **сѧ** chron.

оукрѣплꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. διισχυρίζειν corroborare hom.-mih. prol. isaak. kruš. laz. greg.-mon. prol. bus. 176. pyrg. chron. izv. 461. ἐπιστηρίζειν fulcire **пещь стльпы оукрѣплꙗема**: adde **оукрѣплати на подвигь** prol.-mih. -**плꙗше ѥ оумрѣти** prol.-mih. -**плѣти** bon.-hes. 36. -**пьꙗ**- sup. - **сѧ** izv. 471. dan. ἰσχύειν proph.

оукрѣпѣние n. robur vost. 1. 72.

оукрѣпѣти -ѣѭ -ѣеши vb. corroborari ex. sup. ἰσχύειν, ἐνισχύειν invalescere pent.-mih. kruš. proph. bus. 125.

оукрѣсити -шѫ -сиши vb. ἀνιστάναι excitare **егоже богь оукрѣсиль** act. 2. 24.

оукрѧнѫти сѧ -нѫ **сѧ** -нешн **сѧ** vb. sensus dubius: **вьсплачеши се, и не оукренеши се** misc. 162. cf. nsl. neukreten inexorabilis.

оукрѫгъ adv. circum ex.: recte **окрѫгъ**.

оукрѫтити сѧ -штѫ **сѧ** -тиши **сѧ** vb. τέμνεσθαι, recte, ni fallimur, labi svjat.-op. 2. 2. 403. **камыкъ оукроути сѧ отъ горы** svjat. **горо, оть неѥже се самь камы оукроутии, а не роукамн, ѥже ѥсть хъ господь** hom.-mih. 164. **вси камени, иже тамо отъ горы оукроутиша сѧ** cozm.-ind.

оукрѫть f. moles **ѥже (мѣсто) одръжаше камене прѣвелика оукрѫть** quem locum obtinebat lapidis ingens moles dial. 46. cf. **оукрѫтити** et lit. krintu cadere.

оукоупити -плѭ -пиши vb. emere prol.

оукоусити -шѫ -сиши vb. gustare chron. 1. 46. 26; 104. 38.

оукоушати -аѭ -аеши vb. gustare nom.-barb. sabb.-typ.

оукоушение n. gustare chron. 1. 260.

оукоуштение n. κατασολή vestis op. 2. 1. 164. **такожде жены вь оукоущении лѣпѣ** ἐν καταστολῇ κοσμίῳ šiš. pro **одѣꙗниꙗ** op. 2. 1. 164.

оукоуштенъ adj. κατεσκευασμένος paratus op. 1. 248. luc. 1. 17.-kryl. mat. 16. op. 2. 1. 164.

оукъ m. doctrina **не оукомь човѣчьскомъ, нъ божиеѫ благодатию очиштаѥта недоугы** men.-shev. xii. nsl. vuk trub. dain. 7.

оукъзноватн -ноуѭ -ноуѥши vb. machinari isaak.

оукъснѣвати -ваѭ -ваѥши vb. tardare isaak. - **на подание** prol.-mart.

оукъснѣние n. tardare sabb. 24. misc. isaak.

оукъснѣти -нѭ -нишн vb. βραδύνειν, μέλλειν tardare men.-vuk. georg. dom. kruš. isaak. ichn. **оукаснели, оумоудрили** (sic) ἐβραδύναμεν gen. 43. 10 -pent-mih. χρονίζειν hebr. 10. 37. -**не оукъснн въздатн** μὴ χρονίσῃς ... ἀποδοῦναι antch.

оукыпѣти -плѭ -пиши vb. fervere op. 2. 2. 186.

оукыслъ adj. acidus trigl.

оукыснѫти -нѫ -нешн vb. madefieri -**соухы людие** prol.-mih. 38.

оукѫпонити -нѭ -нишн vb. pondera ... **оукоп- житние** isaak. **оукопинити мѣрилом** ἐζυγοστάτησαν appendere ... ev. -int.-saec. xvi.

оукѫсити -шѫ -сиши vb. mordere -**со зоубы своими** prol.-vuk. **оукоусити или одерѣть** sbor.-kir. 56. **оумрѣ, кони ѥки во оукоушьшоу роукоу** ...

prol.-belg. prol.-mih. 197.

оулавлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. ἐνεδρεύειν insidiari krmč. 171. krmč.-mih. irm. ... **на чьстьныихъ моужь оулавлꙗ доуша** izv. 421. **оулавлꙗти въ пагоу бѫ** dioptr.-leop. **мира оулавлꙗѭть** κόσμον men.-mih. 387. ζωγρεῖν, θηρᾶν venari men.-vuk. ant. pat. ioann. hom.-mih. nom.-bulg. svjat. dioptr.-lab. ... capere hom.-mih. 146. - **птице** ... serb. ἀλιεύειν capere sup. - **сѧ отъ** ... **чали** isaak. -**лавла**- triod.-mih. -... cozm. int. men.-leop. cf. **оулаꙗти**.

оулагати -аѭ -аеши vb. ἀθετεῖν rep... bare op. 2. 2. 53. **оулагаꙗи рождение го воспоуштаеть безчестна родивши** ὁ ἀθετῶν qui non recepit cyr.-hier. ... **молитвы моѥ исходови оулаг... творю и глаголю** hom.-mih. 21.

оулагодити -ждѫ -диши vb. tempera... uti videtur misc. 69.

оуладити сѧ -ждѫ **сѧ** -диши **сѧ** aptum reddi chron. 1. 132. 14; 135. 21. 161. 5 etc. per. 55. 18. 36; 88. 21

оуласкавати -аѭ -аеши vb. sensus dubius: **оть поутишьствнаго оуласкаѭть троуда** laz.-vuk.

оуласканние n. adulatio.

оуласкательствовати -воуѭ -воуѥши vb. adulari.

оуласкати -аѭ -аеши vb. κολακεύειν

adulari hom.-mih. **оуласкавьшє слоухь кєсаревь** men.-mih.

оулаıати -лѭ -лєши vb. insidiari men.-mih. 161. **оулаıати подвизаше сѧ въ цркви светаго** παγιδεῦσαι καταγωνίζετο vost. cf. **оулавлıати**.

оулєтѣти -штѫ -тиши vb. avolare op. 2. 2. 147.

оулєшти -лѧгѫ -лѧжєши vb. decumbere prol. cessare - **мнѣшє сє** men.-mih. 394. **обоштрєниє оулєгьшє сє** men.-mih. **вѣтри и морє оулєгошє** sabb. 185. παύεσθαι cessare ostrom. **оулєжє вѣтрь** ἐπαύσατο luc. 8. 24. -nicol. κοπάζειν **оулєжєть морє о вась** ioann. 1. 12. -mon. -serb. πίπτειν **како оулєжєть слово**; πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα; ruth. 3. 18. -pent.-mih. adde **оулєщи многыми дарьми** triod.-mih. 82.

оулий m. alveus trigl. **оулєй** par. 73. **оулєй тьшть пьчєла обрѣтьши** nom.-mik. 172. nsl. ulj; vul cava arbor kop. vulnjak, vulinjak apiarium habd. vulišće alveare habd. bulg. ulijъ pokl. 1. 81. croat. ulišće verant. serb. ulište mik russ. улей čech. oul pol. ul cf. serb. uljevi fetus apium lit. ûla höhle; avilís bienenkorb; aulis bienenstock lett. avele, aulis Grimm, wörterb. 1. 1820. beitr. 2. 275: nota **оулиıаникь** chrys.-duš. 22. 42. **оулиıарь** 23.

оулица f. πλατεῖα platea pyrg. barl. krmč.-mih. πάροδος krmč.-mih. πύλη porta op. 2. 2. 302. adde hom.-šaf. men.-leop. sborn. sabb.-typ. 122. misc. chron. 1. 156. 260. 263. per. 51. 12. tur. - **или цѣста** misc.-šaf. **вь самѣхь оулицахь града** prol.-mih. **оулицѧ града оного** dial.-šaf. **скрозѣ зломимоходєщоую тьмницоу и оулицоу клачимы вышє** διὰ δυσπορεύτων καὶ πετρωδῶν τόπων σύρονται prol.-mart. nsl. ulica; vilice hung. bulg. ulicъ lit. ulíčia let. ólnice magy. utcza.

оуличьникъ m. cancellarius leont. adde men.-mih. 191.

оулишавати -ваѭ -ваєши vb. στερεῖν privare men.-vuk.

оулишати -лѭ -лєши vb. privare **-шашє** op. 2. 2. 97. **-шıати** op. 2. 2. 52. - **сѧ** op. 2. 2. 8.

оулишєниє n. privare op. 2. 2. 8.

оулишити -шѫ -шиши vb. στερεῖν privare triod. **главы** - chrys.-lab. leont. adde **обрѣтє сѧ оулишєно** dan. 5. 27. -vost. 386. **аще оулишєнь боудєть** si indiguerit glag. - **сѧ** typ.-chil. men.-mih. ardž.

оулиıати -лѣѭ -лѣєши vb. fundere pat.

оуловити -влѭ -виши vb. σαγηνεύειν piscari prol.-mart. ἁλιεύειν piscari sup. hom.-mih. θηρεύειν venari sup. iob 18. 7. -mat. 55. ant. pat. krmč. 171. kruš. misc. greg.-lab. chrys.-lab. men.-mih. hom.-mih. cyr. 2. bor. int. bus. 733. ephr. sabb.-vindob. glag. **оулови ми ловь** θήρευσόν μοι θήραν pent.-mih. - **ловь** men.-vuk. - **рыбоу** misc.-serb. - **похвалѫ** io.-sin. - **жєноу** greg.-mon. **оудобь оуловима єсть** antch. **ново оуловлєнноу рыбоу** sabb. 196. ἐπιτηρεῖν observare - **годь** men.-mih. - **сѧ** hom.-mih.

оуловлıати v. **оулавлıати**.

оуловлєниє n. venatio triod. **-вєн-** sup.

оуложити -жѫ -жиши vb. demere **аще кто отъ запокѣдєй свѧтыхъ приложитъ или оуложитъ, да боудєтъ проклѧтъ** chron.-vost. iuridice gram. 138. 152. 203.

оуложьнъ v. **оу** compos.

оуломити -млѭ -миши vb. frangere prol. ephr. pyrg. misc. glag. **дождь оуломль хлѣба альчоущимь** belg.

оуломъкъ m. τέμαχος frustum indic. 19. 5. -ostrog. κλάσμα kruš. μάζα massa men.-vuk. κλοιός collare men.-vuk. prol.-cip. adde chron. 1. 254. - **камєнє** vost. 1. 414.

оулоучати -лѭ -лєши vb. τυγχάνειν adipisci ant. bus. 547. ber. **нє оулоучаєть ицѣлєниıа** ev. 1434.

оулоучєвати -оуѭ -оуєши vb. adipisci **-ва** izv. 444.

оулоучєниє n. adipisci ant.-hom. prol.-mih. frag.-serb.

оулоучити -чѫ -чиши vb. τυγχάνειν, ἐπιτυγχάνειν, περιτυγχάνειν adipisci ant. šiš. 221. sup. greg.-naz. pent.-mih. prol.-rad. **оулоучить (жєлѣзо) подроуга** ἐὰν τύχῃ deut. 19. 5. -pent.-mih. **вь чловѣка оулоучити** (lapide) krmč.-mih. 171. **ıакожє къждо оулоучи** ὡς ἕκαστος ἔτυχε hom.-mih. nancisci prol. sabb.-typ. izv. 477. sim. I. 15. - **помощь** sim. I. 5. - **врѣмє** sim. I. 24. adde chron. 1. 57. 73. 101. 140. per. 64. 38. sim. I 29. **вѣчнаго покоıа оулоучити** bus. 413. **нє оулоучить льсти** triod.-mih. 130. - **гнѣздо** deut. 22. 6. pent.-mih. καταντᾶν, ἀφιεροῦν deputare sup. 236. 10. strum. **оулоучьшє оу финика** καταντήσαντες εἰς φοίνικα adde **оулоучиша отъ нарока** ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ies.-nav. 7. 1. vost. male ποιεῖν cloz. I. 388. **въ лоучии мнихи** sabb.-typ. 101.

- сѧ τυγχάνειν accidere men.-vuk. prol. prol.-cip.

оулъжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. decipi погꙑбе вьсе, оулъжи сѧ, отътече διέψευσται greg.-naz.

оулъмъ m. ulmus оуломъ op. 2. 2. 236

оулꙑсканиѥ n. lenis risus acad.

оулꙑскати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. subridere acad. оуноша оулꙑскаꙗ сѧ личемь izv. 618.

оулꙑснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. μειδιᾶν subridere црви предъстоꙗ ни оулꙑсноути сꙗ смѣеши οὐδὲ ἁπλῶς μειδιάσαι ἀνέχῃ zlatostr.-saec. xvi. adde си же слꙑшавъ алексан дръ оулꙑсноувъ сѧ рече alex.-vost. сь кротостью оулꙑснетсѧ bus. 554.

оульстити -штѫ -стиши vb. fallere men.-mih. š.-gl. 66. не оульсти ѩзꙑкомь своимь vost.

оулѣковати -коуѭ -коуѥши vb. sanare prol.: nota како се бꙑ ѥго оулѣковаль men.-mih. 243.

оулѣпити -плѭ -пиши vb. inquinare -плѥнъ отъ блата par. 155.

оулѣчити -чѫ -чиши vb. sanare men.-mih. ὑγιοῦν sanare men.-vuk. leont.

оулюбити -блѭ -биши vb. amare - кого prol.-mih. op. 1. 55. chron. 1. 147. 38. и оулюби дѣвицю црь καὶ ἤρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον esth. 2. 9. -vost. дѣвоу, ꙗже оулюблꙗше цсрь ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ esth. 2. 4. -vost. оулюби дѣтиѝ нѣмованиѥ sborn.-saec. xv. оулюбилъ еси одиного коня izv. 635. оулюбить своѥю волею нести желѣзо izv. 601.

оулюбиѥ n. res grata аще црви -биѥ op. 1. 55.

оулюбомѫдрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. philosophari prol. prol.-lab. men.-vuk.

оулюбочьстити -штѫ -стиши vb. aemulari prol.-mart. gr. φιλοτιμεῖσθαι.

оулюбѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀρέσκειν placere оулюбѣ рѣчь црви ἤρεσε τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα esth. 2. 4. -vost. ꙗкоже оулюбѣеть очима валю ὡς δοκεῖ ὑμῖν esth. 8. 8.-vost. онъ не хотꙗше ити ис кꙑѥва, за не оулюбѣлъ ѥмоу кꙑѥвъ lavr. 115.

оулютати -аѭ -аѥши vb. lugere горцѣ моучимъ оулютаѥть tur. начатъ скорбѣти и оулютати и тоужити: видѧ его оулютающа злѣ, мѧтоуща сѧ и скорбѧща -parem. saec. xiv.

оулютити -штѫ -тиши vb. irasci что ради оулютилъ еси рабоу своѥмоу; parem. -saec. xiv. - сѧ: ꙗростью оулюти сѧ многою sborn.-vost.

оулютовати -тоуѭ -тоуѥши vb. χαλεπαίνειν aegre ferre тѣмъ волхвъ оулютовавъ си georg.-vost.

оулѧкнѫти -нѫ -неши vb. curvare оулѧчена колеса ephr. c. 26. нꙗже лоуче стропотнии и оулѧчена колеса нꙗ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν prov. 2. 15 -ephr. -vost.

оулѫковати -коуѭ -коуѥши vb. fallere men.-mih. 138. 139.

оулѫчениѥ n. ἀφόρισμα, ἀφαίρεμα demtio pent.-mih. kruš.

оулѫчити -чѫ -чиши vb. separare pat. διαστέλλειν три градꙑ да оулоучиши себѣ deut. 19. 7. -pent.-mih. νοσφίζεσθαι ies.-nav. 7. 1. -pent.-mih. ἀφαιρεῖν оулоучи се господеви num. 31. 52. -pent.-mih.

оумазати -жѫ -жеши vb. ungere, illinere hom.-mih. vost. 1. 191. - корабь diopt.

оумакати -каѭ -каѥши vb. βρέχειν madefacere pat.-mih. постелю своѭ сльзами оумакали τὸ βρέξαι τὴν στρωμνὴν ἡμῶν ἐν δάκρυσιν antch.

оумалити -лѭ -лиши vb. μειοῦν, ἐλαττοῦν, σμικρύνειν minuere krmč. 38. sup. krmč.-mih. chrys.-lab. kruš. gram. 150. int. mir. hom.-mih. misc.-šaf. sim. II. 9. op. 2. 2. 186. bus. 683. прѣштеньѥмь оумалиши землю izv. 468. - сѧ hom.-mih. -льшоу се житоу men.-mih.

оумалѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. minui pat. krk. оумалѣшѧ красьнаꙗ земли greg.-naz. μαραίνεσθαι marcescere свѣщьникоу помизающоу и оумалꙗющоу своѥго просвѣщениꙗ μαραινομένου τοῦ φωτός men.-vuk. -лѣющоу etc. prol.-rad. 25.

оумалꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. σμικρύνειν minuere ant. barl. isaak. cozm. krmč. 50. sup. bus. 153. pan. men.-vuk. chrys.-lab. nom.-mik. 14. - себе isaak. - сѧ vita-theod. deficere часоу оумалꙗющоу се prol.-rad. 144. -лѣѥть сѧ dioptr.-leop.

оумалꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. supplicare -лꙗхоу λιτὰς ἀλήκτους προσέφερον hom.-mih.: thema моли.

оумалѥниѥ n. deminutio bus. 292. krmč.-mih. 190. int. ichn. nom.-mik. 17. ber. misc.-šaf. - мѣста men.-vuk. βραχύτης brevitas antch.

оумарати v. оумарꙑти.

оумарꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. θανατοῦν, νεκροῦν, φονεύειν occidere hom.-mih. ioann. man. dial.-šaf. io.-clim. lavr.-op. 19. -гладомь и жеждею prol.-mih. мертвоѣдьци птицѣ -рꙑеть мꙋро bus. 553. грѣ-

си танмии и доүшю и тѣло оүмарѩють sborn. нъ не оүмарѩють нѫхъ змиꙗ ἀλλ' οὐχ ἔφαγον αὐτοὺς ὄφεις zlatostr. -мара- sup. 75. 380. prol.-vuk. hom.-mih. dial.-šaf. alex.-mih. -мории-: оүморѩють члвкъı izv. 569.

оүмастити -штѫ -стиши vb. λιπαίνειν pinguefacere barl. ungere mir. adde bus. 86. typ.-chil. dial. bon. domet. sabb. 120. - олѣемъ bon. оүмастити лице олѣомь izv. 463. - елеомь chrys.-lab. оүмастити лице елеѥмь izv. 676. молитвами оүмастивъше се sabb.-vindob. ἱλαρύνειν exhilarare - олѣемь š.-gl. 74. adde - доүше наше chrys.-lab. - доүше sabb. 69. - кости hom.-mih. - сѧ men.-mih.

оүмачати -аѭ -аѥши vb. humectare; μεθύσκειν inebriare ant.-чаѥма antch.: male -млач-: оүмлачаѥма земля тоүчами antch.

оүмаштати -аѭ -аѥши vb. μυρίζειν ungere ant. pat. domet. sabb. 72. krmč.-mih. ber. доүшоү -щаше sabb.-vindob. 174. - сѧ chrys.-lab.

оүмаштениѥ n. πιότης pinguedo barl. adde isaak.

оүметати -штѫ -штеши vb. iniicere оүметѣемь nicol.: recte въм-.

оүметнѫти -нѫ -неши vb. abiicere оүметоше ѥреси ꙗко плѣвы, ꙗко плѣвелъ men.-mih. ἀφαιρεῖν demere - сѧ: не оүметнеть се отъ закона ни маложе exod. 5. 8; 5. 11. -pent.-mih.

оүметъ m. pl. оүмети σκύβαλα stercora šiš. 139. men.-vuk. adde io.-sin. prol.-cip. prol.-rad. clim. ber. tur. падають отъ кога ꙗко оүмети isaak. -ти и пепель pat.-mih. 89. опльваниѥ и -ти dioptr.-lab. оүметы мнать antch. оүмѣты sabb.-vindob. 175. оставивь вса ꙗко оүмети men.-vuk. царство и красныихъ мира ꙗко оүмети прѣобидѣвь sabb. 55.

оүмилитель̑нъ adj. qui consolatur тропарь mir.

оүмилити -лѭ -лиши vb. παρακαλεῖν consolari hom.-mih. 182. о рабѣхъ оүмилить се deut. 32. 36. -pent.-mih. каменьноѥ нечювьствиѥоүмилити могоүще ioann. не -ли тебе vost. 2. 132. -лѥнь божиѥю благодатию men.-mih. -лѥни бывахоү sabb. 36. оүмилѥнъмь образъмь izv. 550. - сѧ sup. κατανύττεσθαι compungi; παρακαλεῖσθαι iudic. 21. 15. -kruš. оүмилише се срьдьцы šiš. 6. dial. sabb. 29. 120. domet. prol.-mih. ant.-hom. men.-mih. 190. ber. 50. leont. op. 2. 1. 145. per. 37. 29. vita-theod. -ль се доүшею prol.-mih. - срьдьцемь chrys-lab. о семь -ливь се alex.-mih. 43. - о словеси leont. -лихъ сѧ кь вале ма dial.-šaf. -ли се господь pent.-mih. -ли се господеви sim. I. 12. оүмиливъше се доүшами своими sabb.-vindob. 112. о писаниихъ ѥмоү оүмиливь се alex.-mih. 28. оүмильши се родителѥмь своимь prol.-mart. πάσχειν pati men.-vuk. оүмили се доүшею ἔπαθε τὴν ψυχήν prol.-rad.: adde азъ оүмилѥнъ ѥсмь ἐγὼ ἄλογός εἰμι bibl. 1663.

оүмиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. miserer. слышить себе ꙗко оүмилоуѥма chrysi-lab.

оүмилосръдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. οἰκτείρειν misereri ant. misc. isaak. men.-leop. ardž. bor. 15. prol.-rad. commoveri sup. -ди се о насъ alex.-mih. 139. - на кого vita-theod. - на градь chrys.-lab. оүмилосрьди сѧ и облѣче мѧ sborn.

оүмилосръдѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. misereri prol.-rad. -ваѥ сѧ chrys.-lab

оүмилостивило n. ἱλαστήριον piaculum rom. 3. 25. op. 2. 1. 188.

оүмилостивити -влѭ -виши vb. placare nom.-mik. 17. - соүдию chrys.-lab. - негодованиѥ mir. 169. - сѧ misereri gram. 274.

оүмилостивѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. misereri leop. dioptr.-lab.

оүмильно adv. mente commota per. 37. 36. - къ ангеломъ възираюци tur.

оүмильнъ adj. commotus per. 39. 4. chron. 1. 222. 34.

оүмилꙗти -лꙗѭ -лꙗѥши vb. commovere, uti videtur int. 234. - сѧ sabb. 211. sabb.-typ. ioann. ber. commoveri - доүшею men.-leop. ἐπιστυγνάζειν lugere greg.-naz. adde оүмилꙗюциоү се и просещоү sim. 2. 11.

оүмилѥниѥ n. παράκλησις adhortatio prol.-rad. 77. κατάνυξις dolor animi op. 2. 2. 215. greg.-naz. isaak. cloz I. 407. leont. krmč.-mih. compunctio sup. ταπείνωσις humilitas ant. op. 2. 2. 266. κατήφεια tristitia šiš. 191. дъвѣ си ѥста моѥго оүмлѥниꙗ и кростости винѣ greg.-naz. χρηστότης comitas coloss. 3. 12. -š.-gl. 90. adde sborn. sabb. 61. 167. sim. I. 6. hom.-mih. krmč.-mih. tur. greg.-mon. - и плачь sabb. 8. тихо и сь -ниемь nom.-mik. 72. гласоу оүмилѥниꙗ izv. 431.

оумилюно adv. miserabiliter - **плакати** pat. krk. - **падати** greg.-mon.
оумилюнъ adj. ἐλεεινός miserabilis ant. κατηφής tristis sup hom.-mih. συμπαθής qui condolet -**но слово** hom.-mih. ἄλογος exod. 6. 12. op. 1. 17. 21. adde krmč.-mih. io.-clim. **словца -на** misc.-šaf. -**но лице** men.-mih. - **глаголь** chrys.-lab. -**на тайна** bor. spec. 24. -**но молюние** sim. I. 19. **оумиленьнымь моимь мольбамь** alex.-mih. 92. -**ныма очима** bor. 51. **позорь** - sabb. 57. greg.-mon. **оумилюнное лишение зрака** greg.-mon.: male **оумалюнаꙗ мольба** sim. I. 20.
оумилюнѣ adv. miserabiliter -**нѣ молꙗше** sabb. 112.
оуминовати -ноуѭ -ноуюши vb. praeterire - **чьто** antch.
оуминѫти -нѫ -неши vb. παρέρχεσθαι praeterire pent.-mih. -**ноу мало лѣть** leont. **врѣме -ноу** leont. παρελκύειν transvertere **не оумини очию прослившоу** μὴ παρελκύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς sir. 4. 1. -vost. **не оумѣни очию прослившоу** sir. 4. 1. -vost.
оумиральнъ adj. mortui -**ныѧ ризы** men. -leop. 115: forma dubia.
оумирати -аѭ -аюши vb. ἀποθνήσκειν, τελευτᾶν mori ostrom. sup. krmč. 104. svjat. chron. **зимою оумирающе** dan. **тоѭ (женоѭ) оумираюмъ в'си** izv. 421: male **гладемь оумираюма** pyrg.
оумиритель m. pacificator.
оумирити -рѭ -риши vb. pacare sabb. 177. misc. chron. - **люди** krmč.-mih. - **стадо** leont. **оумиривъ грады вса** bor. 12. **мирь вьсь оумири** men.-vuk. **оумири мира своюго** triod.-mih. 131. - **сѧ** bell.-troj. 18. chron ok. 79. **оумирити се кь домоу ахавлю** hom.-mih. εἰρηνεύειν tranquille vivere ant.
оумирювати сѧ -рюѭ сѧ -рююши сѧ vb. tranquille vivere.
оумлачати v. **оумачати.**
оумлъвити -влѭ -виши vb. persuadere, allicere **оумлъвлю азъ амбросиа** georg.-vost. - **дѣвицю** per. 42. 26. **иже дѣвкоу оумлъвить кто себѣ, и дасть въ толокоу** ustav-jarosl.
оумлъкати -каѭ -каюши vb. conticescere.
оумлъкнѫти -нѫ -неши vb. σιγᾶν, σιωπᾶν conticescere men.-mih. prol. pat. sup. mir. š-gl. 84. mir. bus. 129. 516.- **ꙗзыкомь** isaak. παύεσθαι cessare men.-vuk. καταπαύειν pent.-mih. **да оумлькнеть домашьнь тьмами плищевь** chrys.-lab.
оумлъцати -цаѭ -цаюши vb. conticescere prol. isaak. -**цають вѣтри** chrys.-lab.: adde transitive -**цаюшь оукоризноу** chrys.-lab.
оумлъчавати -аѭ -аюши vb. conticescere triod.
оумлъчаник n. conticescere misc.-šaf.
оумлъчати -чѫ -чиши vb. σιγᾶν, σιωπᾶν conticescere cloz I. 761. š.-gl. 67. ostrom. šiš. 250. sup. cozm. pat.-mih. greg.-mon. krmč.-mih. -**чаньнѣ** šiš. 218. -**мълч**- izv. 531. -**молч**- op. 2. 2. 39. - **о чемь** ἠρεμεῖν quiescere pyrg. ἡσυχάζειν tranquillum esse ostrom. pent.-mih. φιμοῦσθαι ostrom.: adde **оумльчахъ свирали** men.-mih. 256.
оумнажати -жаѭ -жаюши vb. augere mir.
оумножаник n. augere -**ниꙗ и нестатькы** svjat.
оумножати -аѭ -аюши vb. πληθύνειν multiplicare ant. dial. int. krmč. 50. frag.-serb. laz. chron. - **сѧ** prol.-mih. chrys.-lab.
оумножати -аѭ -аюши vb. πληθύνεσθαι augeri sup. 314. 18. hom.-mih. 191.
оумножевати -жоуѭ -жоуюши vb. augere mir.
оумножение n. augere chron. πληθυνθῆναι -**мън**- ostrom.
оумножити -жѫ -жиши vb. πληθύνειν multiplicare kruš. krmč. 50. sup. **аще оумъножити молитвы** sborn.- **сѧ: оумножи сѧ моудрость соломонꙗ** svjat. **оумъножиша же сѧ вѣрьнии, ꙗко числомь не оучисти** psalt.-int.-saec. xii. chron. εὐφορεῖν **оумножи сѧ нива** luc. 12. 16. -mat. 35.
оумоврѣдник n. dementia gr. φρενοβλάβεια.
оумоврѣдовати -доуѭ -доуюши vb. desipere.
оумоврѣдьнъ adj. φρενοβλαβής desipiens barl. men -vuk. greg.-mon. ichn.
оумовьнъ adj. νόου mentis šiš. 58. mat. 21.
оумодвижение n. agitatio mentis op. 2. 2. 457.
оумодѣльникъ m. τέκτων faber ier. 10. 3. mat. 48. -proph. 1. paral. 14. 1. -ostrog. artifex op. 1. 79.
оумокрити -рѭ -риши vb. humectare men.-mih.
оумолити -лѭ -лиши vb. κάμπτειν flectere precibus ant. sim. I. 14. vost. 2. 9. mat. 24. chron. 1. 11. 19; 67. 29. persuadere sup. **многыми молитвами оумоленъ и оуништенъ бывъ** sup. 412. παρακαλεῖν rogare ostrom. nest. 17. 2. ἐρωτᾶν ostrom. δυσωπεῖν movere nest. 17. 4.

sbor. adde bell.-troj. 21: nota male ἐλαττονεῖν minuere exod. 30. 15. -kruš.

оумольстьць m. φρεναπάτης impostor ant. antch.

оумолити -лыѭ -лыѥши vb. precibus flectere io.-sin.

оумолѥниѥ n. παράκλησις deprecatio krmč. 34. krmč.-mih. op. 2. 1. 162. triod. mon.-serb.

оуморити -рѭ -риши vb. θανατοῦν, ἀποκτείνειν occidere ev.-novg. sup. ant. pat. dial. sup. dial.-šaf. hom.-mih. krmč. 132. sborn. злою смрьтию оумори sim. I. 23. διαφθείρειν perdere krmč.-mih.

оуморьнъ adj. mortifer -ныѥ раны leont. мечемь и камениѥмь и нѣкми оуморнъıми съсоудъı ephr.-vost. bulg. na umor milad. 297.

оуморıати v. оумарıати.

оуморѥниѥ n. homicidium kruš. hom.-mih. оуморѥниѥмь дъıхающа θάνατον πνέοντες hom.-mih.

оумотьмьнъ adj. amens misc.

оумохати -лѭ -лѥши vb. minuere, uti videtur: не ѥстство оумохаа, но бога възносѧ vost.: rectius fortasse оумах-.

оумочити -чѫ -чиши vb. humectare - сѧ sup.

оумоштьнити -нѫ -ниши vb. δυνατοῦν potentem reddere iudic. 19. 8. -ostrog.

оумрьзнѫти -нѫ -неши vb. invisum fieri сичко ще да оумрьзне чл҃коу тогива bulg.-lab. 26.

оумрьло n.: лежаста на оумрьлѣ animam agebant men.-mih. 139.

оумрьлъ adj. mortuus prol. поврьже его вь тьмьницоу ıако пьса оумрьла ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ ὡς κύνα τεθνηκότα men.-vuk.

оумрьтвительнъ adj. mortifer int.

оумрьтвити -штвлѭ -твиши vb. θανατοῦν, νεκροῦν, φονεύειν occidere sup. cloz I. 782. hom.-mih. -штвено sup. 443. исполоу -щвлѥнь συντριβεὶς ἡμιθανής men.-mih. -щвльшаго; - сѧ mir.

оумрьтвиѥ n. θάνατος, τελευτή mors prol. sup. int. per. xxii. ok. 76. leont. chron. 1. 149. прежде оумрьтвиа ми πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με op. 1. 67.

оумрьтвьнъ adj. mortui, mortis люблю ти оумрьтвьны ризы φιλῶ σοῦ τὰ ἐντάφια hom.-mih. 33.

оумрьтвѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νεκροῦσθαι mori sup. 257. izv. 7. 151. присѧзи къ пльти моѥй, оумрьтвѣвъшии власъ дѣлы sup. 387.

оумрьтити -штѫ -тиши vb. νεκροῦν enecare оумрьштенъ sup. 257. 344. 366.

оумрьтиѥ n. θάνατος mors ant. sup. proph. io.-sin. svjat.-op. 2. 2. 375. mir. krmč. 84. leont. nicol. sabb. 104. ok. 55. 63. не провѣдать дний оумрьтиıа своѥго svjat.

оумрьштвлıати -ıаѭ -ıаѥши vb. occidere hom.-mih. pat. per. 37. chron. 1. 152. -щвѣти bon. -штвьıати сѧ νεκροῦσθαι sup. 365. 20.

оумрьштвлѥниѥ n. nex pat. -вениѥ sup. 445. 2. pat. prol. -твениѥ sup. 442. 12. νέκρωσις sup. 182. 365.

оумрѣжити -жѫ -жиши vb. capere ephr. (de piscibus).

оумрѣти -рѫ -реши vb. ἀποθνήσκειν, θνήσκειν, τελευτᾶν mori ostrom. assem. оумрьш- sup. оумрьшимь nom.-mik. 70. оумрьшоу nicol. оумрьшиихъ proph. оумрьшоую men.-vuk. оумьрь svjat. оумрьвъ svjat. оумерьшааго š.-gl. 49. оумерьи š.-gl. 49. -рьı assem. оумьрьи sup. оумерьшими cloz I. 803. оумерsup. оумрѣтъ op. 2. 2. 51. cloz I 762. triod.-mih. оумрѣте 3. sg. aor. krmč.-mih. 48. оумьрѣтъ assem. оумретъ op. 2. 1. 153. оумьртъ op. 2. 1. 153. оумрѣшѧ ostrom. оумьрѣшѧ ostrom. оумьр- sup. оумьри antch. оумьретъ š.-gl. 48. оумьремъ š.-gl. 48. оумрьлъ ostrom. оумроуще op. 2.2.237. оумрıаше chron. 1. 6. 10. оумьреть ostrom. assem. оумерети kryl. оумьри о изволениıа зла izv. 425. оумрѣти стигохъ θνήσκω φθάσας prol.-rad. 117. омьрѣ sup.

оумрѣтиѥ n. mors pent.-mih. prol.-rad. 120. kruš.

оумоудити -ждѫ -диши vb. βραδύνειν, μέλλειν tardare 1. tim. 3. 15. op. 1. 311. pat. sup. proph. nom.-bulg. svjat.-op. 2. 2. 396. оумоудившю ѥмоу тамо ephr.-vost.: male - дрили gen. 43. 9. -pent.-mih. ἐπιμένειν cunctari и они же не оумоудѧть невѣрованиѥмь καὶ ἐκεῖνοι δὲ ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ rom. 11. 23. -vost. ὑστερεῖν posteriorem esse vost.

оумъ m. διάνοια mens cloz I. 411; II. 133. sup. γνώμη animus sup. νοῦς mens ostrom. sup. op. 2. 2. 179. льстити сѧ оумомъ φρεναπατᾶν antch. си на оумѣ помышлıаıа bor. 44. на оумѣ имѣаше sup. на оумѣ вѣаше ѥмоу sup. пониженъ главою, высокъ же оумъмь izv. 428. оумомь гроубъ bus. 746. кратькь оумомь misc.-šaf. сташе юноши здрави

и сь оумомь men.-mih. без оума εἰκῇ frustra šiš. 86. adde hom.-mih. chron. 1. 177. 14. без оума и въ поустошь zlatostr. без оума гнѣвати сѧ izv. 432. nsl. ta reč nima nobenega uma, nima nič uma die sache ist ohne wahre form, nicht wie sie sein soll bulg. um, umština lit. nmas lett. ôma memoria cf. goth. gaumjan animadvertere ser. av cognoscere, ergo оу-мъ cf. дꙑ-мъ.

оумъвениѥ n. λοῦσις lavatio ostrom.

оумъдлити -лѭ -лиши vb. tardare per. 41. 2. chron. 1. 203. 6. int. 175.

оумъдлениѥ n. tarditas.

оумъка f. defectus овощию - misc.-šaf. 180: rad. мък.

оумъчати -чѫ -чиши vb. rapere per. 14. 25. - дѣвоу sbor.-kir. 54

оумъчьтати -аѭ -аѥши vb. ποικίλλειν variegare оумечт- psalt.-theod.

оумꙑвало n. lavatio -ло и бани chrys.-lab.

оумꙑвальникъ m. malluvium izv. 445.

оумꙑвальница f. λουτήρ pelvis pent.-mih. νιπτήρ malluvium ostrom. dial. triod. kruš. typ.-chil. chrys.-frag. dial.-šaf. chrys.-lab. mat. 31.

оумꙑваниѥ n. lavatio pat. sim. I. 15.

оумꙑвати -аѭ -аѥши vb. νίπτειν lavare ostrom. sup. op. 2. 2. 82. izv. 432. leont. prol.-mih. сльзами - лице dial.-šaf.

оумꙑканиѥ n. raptus per. 42. 14.

оумꙑкати -аѭ -аѥши vb. rapere - дѣвица per. 3. 24.

оумꙑслити -шлѭ -слиши vb. ἐχθυμεῖσθαι excogitare ostrom. adde ant.-hom. int. 195. bell.-troj. 10. misc.-šaf. leont. chron. sabb. 46. ardž. λογίζεσθαι sup. ἐννοεῖν sup. -сли сътворити pent.-mih. -сли продати bus.478. -сливь посѣкꙑти sabb. 147. оумꙑсли оть стоуда и стоужении оудавити се men.-mih. 192. ζητεῖν esth. 6. 2. -vost. 1. 262.

оумꙑслъ m. cogitatio izv. 490.

оумꙑти -ꙑѭ -ꙑѥши vb. νίπτειν, λούειν lavare cloz I. 397. š.-frag. 37. sup. izv. 445. оумꙑй си лице izv. 598. - сѧ νίπτεσθαι ostrom. pent.-mih.: nota оумъю izv. 446. 447.

оумꙑчька f. raptus mulieris -ꙑчка sbor.-kir. 52. karamz. 1. nota 506. - о животѣхъ sbor.-kir. 52.

оумꙑчьникъ m. raptor sbor.-kir. 55.

оумꙑшлѣй m. cogitatio pat. sup. 3. 76. op. 2. 2. 285. избавльшѫшта мѧ отъ вьсѣхъ зълꙑихъ твоихъ оумꙑшлѣй sup. 3. не прѣдълагай ми злииихъ оумꙑшлѣй и диꙗволь sup. 76. отъстѫпимъ оумꙑшлѣни диꙗвьнаго antch. прѣвꙑихъ философъ оумꙑшлѣниѥ отъмещоуще ex. оумꙑшлѣи твоихъ словесъ лъжиихъ ex. 152. да дроугъ дроугоу оумꙑшлѣнию раздрѣтъ ex.

оумꙑшлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. excogitare ex. greg.-mon.

оумꙑшлениѥ n. ἔννοια, νόημα cogitatio sup. ant. dial. ἐπίνοια commentum sup. μηχανή dolus sup. -лен- io.-clim. misc.-šaf.

оумьгнѫти -нѫ -нешн vb. nutare (dormiendo) pat.-mih. да не оумьгнеть зѣница ока твоѥго ephr.-vost.

оумьздити -ждѫ -здиши vb. ὠνεῖσθαι emere да имъ санъ оумьждю ἀρχὴν ὠνήσομαι zlatostr. adde prol. tur. chrys.-lab.

оумьнити -нѭ -ниши vb. ἐλαττοῦν minuere hom.-mih. pent.-mih. adde ex.-op. 2. 1. 25. оумнилъ и ѥси маломь чимь оть аньгель šiš. 240. оумьненъ ὀλιγοστός esai. 16. 14. -proph. μαλάττειν - дивийство op. 2. 2. 287. ἡττᾶν superare - сѧ op. 2. 2. 82. adde нъ азъ непокорънѫю вꙑю сѧ оумьнѫ vost. свое имѣние раздѣлити дѣтемъ, тако оубо иже и ѥдиномоу того дѣтий оумнити частию законною krmč.-saec. xvi.

оумьнъ adj. mentis; intelligens prol. cloz I. 735. sup. antch. chron. -нѣй очи š.-frag. 31. оги -нѣй sborn. оумьноѭ льготоѭ svjat. -мънъ sup. 250. bulg umen i razumen.

оумьньшати -шаѭ -шаѥши vb. ἡττᾶν vincere proph.

оумьньшениѥ n. ἥττημα vincere proph.

оумьньшити -шѫ -шиши vb. ἡττᾶν vincere proph.

оумьнѣ adv. mente - биѥмь ioann. adde bus. 482.

оумьнѣти сѧ -нѭ сѧ -иши сѧ vb. σκέπτεσθαι dubitare оумьнѣаше сѧ sup. 175. 1.

оумьнениѥ n. ἐλάττωμα deminutio hom.-mih. io.-sin. ἧττα victoria op. 2. 2. 79.

оумьскꙑ adv. spiritu; intelligibiliter и оумьскꙑи козьма мироумь оуспе prol.-rad. 7.

оумьстити -штѫ -стиши vb. vindicare - соудию sabb. 92.

оумьштениѥ n. vindicta hom.-mih.

оумѣниѥ n. ἐπιστήμη scientia antch. ἐπιτήδευμα adinventio kruš. adde ber.

оумѣра f. sensus dubius: **ниже по оумѣрѣ тѣлеснѣй нѣчиимь себе обложивь** prol.-rad. 87.

оумѣрити -рѭ -риши vb. moderare, uti videtur: **оумѣрено оутѣшениѥ.**

оумѣрienѣ adv. mediocriter **прѣсти дльзи** - men.-mih.

оумѣсити -шѫ -сиши vb. δέψειν depsere dial. misc.-šaf. 152. **хлѣбъ** - μαλάσσειν subigere (de pane) sup. 294. 15.

оумѣсениѥ n. λείχανον men.-mih. 253.

оумѣтелинъ m. γνώστης cognitor **паче же оумѣтелина тѧ соуща вьсѣмъ иже въ жидовѣхъ обычаи** act. 26. 3. -vost. **паче оумѣтелина тѧ сѫща въсѣмъ иоудейскымъ обычаѥмъ** apost.-bulg.

оумѣтель m. ἐπιστήμων peritus pent.-mih. **се людие премоудри(и) оумѣтели** ἰδού, λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων deut. 4. 6. -vost. **дадите себѣ мѫжа моудры и оумѣтелѧ смыслены** δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετούς deut. 1. 13. -vost. adde **лютѣ разоумивымъ о себѣ и прѣдъ собою оумѣтелемъ** vae qui prudentes estis apud vosmet ipsos et in conspectu vestro scientes ant. -vost.: nota κύριος habens op. 1. 17. 21. gen. 49. 23. (serius **господие**) -pent.-mih. - **стрелмина** gen. 49. 23. cogitabis de **имѣтель: имѣхоу оу него оумѣтель стрелмина** et **навѣтовахоу на нь своими стрѣлнми** op. 2. 1. 51.

оумѣтельнъ adj. ἐπιστήμων intelligens ant. pat.

оумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νοεῖν intelligere op. 2. 1. 188. εἰδέναι scire ostrom. ἐπίστασθαι scire adde sup. - **кънигамъ** proph. mat. 51. chron. - **кънигѫ** bell.-troj. 12. **кънигы** - mat. 16. **граматоу** - krmč.-mih. **не оумѣ власти** svjat.-mat. 9. **не оумѣахоу, чьто бꙑшѧ отъвѣщали ѥмоу** οὐκ ᾔδεισαν, τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι marc. 14. 40. -ev.-saec. xii. **не оумѣю чьто створити** izv. 597. **не оумѣаше что отрещи** hom.-mih. **оумѣѥши гнѣтити огнь** izv. 650. **аще бꙑ оукрасти оумѣхъ (оумѣлъ)** dan.-izv. 269. croat. umića luč.

оумѣшениѥ n. φύραμα massa ant. men.-vuk.

оумѧкнѫти -нѫ -неши vb. ἁπαλύνεσθαι mollescere **оумѧкнѫшѧ словеса ихъ паче олѣа** psal. 54. 22. -bon.

оумѧкъчавати -аѭ -аѥши vb. mollire prol. - **сѧ** chrys.-lab.

оумѧкъчати -чаѭ -чаѥши vb. mollire dioptr. int. - **сѧ** dioptr. -**гь**- ichn.

оумѧкъчати -аѭ -аѥши vb. molliri **боуде ли оумекьчало срьдьце ваше** men.-mih.

оумѧкъчениѥ n. mollitia pat.

оумѧкъчити -чѫ -чиши vb. μαλακύνειν mollire men.-mih. dial. pat. dial.-šaf. prol. - **землю** tur. - **доушоу** ioann. - **ꙗрость** ichn.: minus bene **оумагчити** bus. 483. io.-sin. clim. per. 42. - **жестость** pat. -**гчень** ὑποπιεζόμενος pyrg.

оумѧти, оумьнѫ, оумьнеши vb. mollire **овчины добре оумен'ше о ладвиꙗхъ обложатъ сѧ** alex.-vost.

оумѧчати -аѭ -аѥши vb. mollire **слъньце воскъ -аѥтъ** svjat.-vost. 1. 248.

оумѧчениѥ n. μάλαγμα mollitio, malagma hom.-mih. adde proph.

оумѧчити -чѫ -чиши vb. λύειν solvere; mollire sup. 293. 304. **даровьѥ чѧстии оумѧчиша доушѫ** op. 2. 2. 204. - **сѧ благостꙑнѥѭ** mat. 22. **не оумѧчи сѧ на милосрдьѥ** izv. 425.

оумѫдрити -ждрѭ -дриши vb. σοφίζειν prudentem reddere sup. **не оумѫждренꙑмъ баснемъ послѣдовавше** οὐ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες 2. petr. 1. 16. -apost.-bulg. adde bon. sabb.-vindob. -**дренъ** chron. 1. 101. - **сѧ** συνιέναι intelligere man.

оумѫдрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. prudentem fieri.

оумѫждрꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. prudentem reddere pat. -**ждрѣ**- bon. chrys.-frag. - **сѧ** φρονεῖν šiš. 82. **оумоудрѣꙗ** šaf.-frag. 33. **оумоудрꙑти** chron. 1. 188. bus. 715. **оумоудрѣти се** chrys.-lab. **оумоудрати дѣло** krmč.-mih. š.-gl. 66.

оумѫждрениѥ n. intelligere chrys.-lab.

оумѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. viriliter agere prol. ἀρρενοῦν men.-vuk.

оумѫтити -штѫ -тиши vb. turbare **оумоущена бывьши оумомь** men.-mih. 136. - **сѧ**.

оумѫчати -чаѭ -чаѥши vb. δαμάζειν domare dial.-šaf. pat. io.-sin - **сѧ** δαμάζεσθαι domari op. 1. 153. šiš. 189. **вьсѣко ѥстъство звѣрѣй же и птицъ, гадъ же и рыбъ оумѫчѣѥтъ сѧ и оумѫчитъ сѧ ѥстъствомъ чловѣчьскꙑмъ** δαμάζεται καὶ δεδάμασται iac. 3. 7. -apost.-bulg.-nor.

оумѫчениѥ n. domare io.-sin. š.-gl. 91.

оумѫчити -чѫ -чиши vb. τυραννίζειν tyrannice tractare; δαμάζειν domare šiš. 189. op. 2. 1. 172. pat. io.-sin. prol.-vuk. **ꙗзꙑкъ же**

никтоже можетъ отъ члкъ оумжчити apost.-bulg.-nor. ταπεινοῦν humiliare pent.-mih. τυραννεῖν severe tractare hom.-mih. τιμωρεῖν castigare men.-vuk. κολάζειν coërcere prol.-rad. ὁμαλίζειν adaequare esai. 28. 25. -proph. adde оумжчи люди подъ мѧ psalt.-int.-saec. xii.: male оумлъчнти marc. 5. 4. -nicol.

оунапрасьнити -ньж -нишн vb. συναρπάζεσθαι abripi аще еси оунапраснилъ въ залозѣхъ συνηρπάγῃς ἐν ταῖς συνθήκαις io.-clim.

оунарешти -кж -чешн vb. δηλοῦν indicare men.-vuk. indicere prol. designare men.-vuk. ἀνατιθέναι dedicare prol.-rad. -реченъ εἰρημένος men.-vuk. ἐπιτήδειος aptus prol.-mart. сърокъ -реченъ prol.-mart. -реченно мѣсто greg.-mon.

оунарочьнъ adj. ἐπιτήδειος aptus men.-vuk.

оунарочьство n. aptum esse, uti videtur pat.-šaf. 204.

оунаслѣднти -ждж -днши vb. sequi.

оуне praep. de 1) cum acc. iungenda: а титъ сѧ бояше бога оуне свѧтаа свѧтыхъ, да быша не съжьгли ей бояре римьстии chronogr.-saec. xvi. 2) παρά, πρός, recte, uti videtur, ad, cum gen.: и заповѣда емоу оуне мардъхаꙗ ἀπέστειλε μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ μαρδοχαίου esth. 4. 6. -vost. и рече есфирь къ афахови, и заповѣда емоу оуне мардохаꙗ εἶπε ἐσθὴρ πρὸς ἀχραθαῖον· πορεύθητι πρὸς μαρδοχαῖον esth. 4. 10. -vost. de: и послаша къ титови възыскати живота оуне доушь своихъ chronogr.-saec. xvi. видѣ титъ и оудиви сѧ велми оуне домоу бога великаго, и рече· не въ соуе вдаша жидове доуши свои къ смрти оуне домоу сего chronogr.-saec. xvi. створилъ ли еси волю мою, еже ти бѣхъ казалъ оуне жены; и постави своихъ оунѣ .п. моужь pal. 1494.

оунебытити -штж -тиши vb. perdere, uti videtur: -тивъ владъикж cloz II. 3.

оуневѣстити сѧ -штж сѧ -стиши сѧ vb. νυμφεύεσθαι nuptui collocari krmč. triod. tur. 70. isaak.

оуневѣстьникъ m. qui sponso et sponsae assidet georg.

оуневѣстьнъ adj. νυμφαγωγοῦ -стно житие prol.-mart. - женихъ men.-leop.

оуневѣштати -аѭ -аѥши vb. nuptui collocare holm. - сѧ.

оуневѣштение n. elocatio puellae lavr.-op. 35.

оунести -сж -сеши vb. ἁρπάζειν rapere - жены pent.-mih. auferre hom.-mih. 28. chron. 1. 131. 140.

оунизати -аѭ -аѥши vb. προσπηγνύναι figere - копиѥ hom.-mih.

оуний, оуньши, оуниѥ adj. comparat. βελτίων melior sup. hom.-mih. pent.-mih. esai. 17. 3. -proph. διαφέρων sup. 63. 15. κράτιστος krmč.-mih. κρείττων melior hom.-mih. кого оуньи еси; τίνος κρείττων εἶ; iez. 32. 21. -vost. оунша ратныхъ сътворилъ κρείττονα τῶν πολεμούντων psalt.-theod. πρῶτος primus hom.-mih. оуньше krmč.-mih. sabb. 117. greg.-naz. оуньшиꙗ antch. оуншее chron. 1. 165. 28: 185. 45. оуне antch. оуне svjat. -op. 2. 2. 383. оуний ꙗвити сѧ izv. 475. оуний блоудъ творити tur. оуньшю и нежнвѣйшю hom.-mih. 133. оуньша дъвы паче ѥдиного antch. пътиць оуньше ѥсте vita-theod. оуне жити въ земли поустѣ или съ женож ꙗзъıчьнож izv. 421. жъзлъ правьдьника оуне неже ли чьсть izv. 579. оуне оумрѣти нечадꙗ izv. 493. оуниѥ ми тебѣ дати ю pent.-mih. оуниѥ ми бѣ hom.-mih. 140. оуне бы ми bor. 55. оуниѥ ѥсть συμφέρει ostrom. оуне бъı ὄφελον utinam izv. 6. 177. utinam glag.-otryv. 19. оуне бѣ, да быхомъ измерли ὄφελον ἀπεθάνομεν exod. 16. 3. -vost. оуниѥ би ми, да быхъ изъбиена приѥла εἰ τὰς σὰς σφαγὰς ἀνεδεξάμην hom.-mih. 29. оунѣй cloz II. 1. bor. 9. оунѣѥ izv. 489. оунѣе емоу есть nicol. оунѣйше боудемъ op. 2. 2. 427. оунѣ ти естъ συμφέρει σοι š.-gl. 50. оунѣ tur. male тоуне есть доволѣние съ правдою ἄμεινόν φησι μετὰ δικαιοσύνης αὐτάρκεια: recte оуниѥ psalt.-theod. тоуне малое праведникоу κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ: recte оуниѥ psalt.-theod.

оунинъ m. hunnus оуниномь и персомь men.-mih. 294.

оунити -ньж -ниши vb. velle sup. 326. 18. ποθεῖν desiderare men.-mih. εὔχεσθαι precari оунѣахоу смрьть приѥти men.-mih. adde bor. 18. 39. 55. op. 2. 2. 304. оунѣахоу men.-mih. 257. malle кое бы оунилъ въ обоимь томь; τί ἂν εἵλου μᾶλλον; utrum potius eligeres? zlatostr. оуниѭ азъ оумрети ἀποθανοῦμαι μᾶλλον moriar potius ephr.-vost. того дѣли паче оунѧть въ понтеское море ἐκ τούτου προτιμότερος αὐτοῖς ὁ πόντος ex.-vost. сребролюбець есть, и цаты ради оунить оумрети prol.-vost. алкание паче избираютъ и подражаютъ ава оуна-

ди плевы зобати паче маса αἱρούμενον ἄχυρον μεταλαμβάνειν ad esai. 11. 9. -vost. оуню самь отьпасти оть славы великыѥ hom.-mih. 134. оунѣаше и самь погыбноути hom.-mih. 135. оунеѥ вь поустыню ити men.-mih. adde оунеѥ сь звѣрьми быти ἄμεινον ἡγήσασθαι men.-mih. scr. van cupere ahd. unnan favere and. unna amare mey. 1. 408.

ѹница v. юница.

ѹница f. uncia драгмь .и. въ оуннце op. 1. 43. cf. оунъгиꙗ.

ѹничеженнѥ v. оуничьженнѥ.

ѹничижавати -аѭ -аѥши vb. nihili facere dioptr. prol.-mart.

ѹничижати -аѭ -аѥши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere kruš. adde misc.-šaf. chrys.-lab. dioptr.-lab. ioann. chron. 1.160. 241. int. ioann. κατηγορεῖν accusare op. 1. 154. - са bus. 548. cf. оуничьжати.

ѹничижевати -аѭ -аѥши vb. καταχλευάζειν cavillari men.-vuk. prol.-rad. -ваѥ prol.-mart.

ѹничиженнѥ n. contemtus pat. dial.-šaf. vost. 2. 150.

ѹничиживати -аѭ -аѥши vb. nihili facere bus. 545. men.-leop. dioptr.-lab. prol.-mart. идолы ѩзыческыѩ оуничижнваше prol.-vost. -чи(жи)ваеть op. 2. 1. 161.

ѹничижити -жѫ -жиши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere krmč. bon. leont. lavr.-op. 31. per. 87. chron. 1. 160. š.-gl. 66. καταρᾶσθαι exsecrari op. 2. 1. 58. cf. оуничьжити.

ѹничьжати -аѭ -аѥши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere ant. nicol. krmč.-mih. izv. 617. оуничьжаѥмоу не кроучинити са izv. 643. cf. оуничижати.

ѹничьженнѥ n. nihili facere ephr. -чеж- bon. krmč.-mih. izv. 527.

ѹничьжити -жѫ -жиши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere psalt.-int.-saec. xii. 72. 20. ant. šiš. 77. 119. bon. krmč. 122. sup. 428. 2. izv. 542. triod.-mih. -чж- izv. 700. cf. оуничижити.

ѹно- v. юно-.

ѹнозити -жѫ -зиши vb. pungere оуноженъ νυγείς mater.

ѹнознѫти v. оуньзнѫти.

ѹнорьць m. fur створити моужеоубийствеца и оунорьца и любодѣица georg.-vost.

ѹнрѣти -рѫ -реши vb. effugere, uti videtur: оуньрѣти мола са psalt.-int.-saec. xii. russ. уныривуть.

ѹноука f. neptis krmč. cf. вьноука.

ѹноушити са -шѫ са -шиши са vb. ἐνωτίζεσθαι auribus percipere оуши имоуть, и не оуноушать са οὐκ ἐνωτισθήσονται psalt.-theod. cf. вън-.

оуноушта f. ὑπόδημα calceus sup.

оунъ v. юнъ.

оунъгиꙗ f. οὐγγία uncia оуньгиꙗ men.-vuk. men.-leop. оунгиа op. 2. 1. 53. men.-mih. до осми оугьгий krmč.-mih. оунка azbuk. cf. оуница, оуньць.

оунываннѥ n. animi deiectio triod.

оунывательнъ adj. qui animo est deiecto ioann.

оуныввати -аѭ -аѥши vb. ἀθυμεῖν animum despondere pat. domet. ephr. ber. кь томоу не оунывай sabb. 62. leont. στυγνάζειν tristem esse -ваꙗ небо matth. 16. 3. -mat. 16.

оуныкьнъ adj. sensus dubius: оуныкьнымь сномь погроузнше се sabb.-typ.

оунъливъ adj. ἄθυμος qui animo est deiecto ant.

оунълити -лѭ -лиши vb. affligere -лѥнь greg.-lab. - са prol.-rad.

оунълъ adj. ῥᾴθυμος segnis sup. имѣти очи оуныл҄ѣ и долоу поникьши krmč.-mih. 190. σύννοος gravis greg.-naz. morosus pat.-mih. kruš. izv. 567. 611. domet. tur. chron. ber. оуныłоу доушоу прилежьноую сьтворити pat. ἐλεεινός miser men.-vuk.

оунълѣ adv. animo deiecto greg.-lab.

оунълѥннѥ n. afflictio greg.-lab.

оунъннѥ n. ἀθυμία moeror sup. 376. 377. ἀκηδία incuria ant. sabb. 134. chron. ziz. ber. вь - вьпадь cyr. 2: nota оунынѥннѥ sup. 201. 19.

оунъньливъ adj. ἀκηδιῶν animo concidens ant.

оунъньнъ adj. ἀκηδίας incuriae ant. -нъй вѣсъ antch.

оунънѥннѥ v. оунъннѥ.

оунърѥннѥ n. furtum отъ мно(га)го оуныреныꙗ georg.-vost. вольма на оуныреннѥ воострꙗють са georg.-vost.

оунъти -ъѭ -ъѥши vb. ῥᾳθυμεῖν ignavum esse, segnescere cloz I. 220. georg. bon. chron. оуныло ѥсть лице op. 1. 27. cf. russ. dial. онава lassitudo.

оуньзати -аѭ -аѥши vb. defigi ber.

оуньзнѫти -нѫ -неши vb. defigi int. 173. оунзе, вонзе ber. стрѣла оунезьши оу стольника комича men.-leop. 119. львоу оуньзе мало дрѣва въ ногѫ par. стрѣлы твоꙗ оунзоша въ мнѣ spec. 27. оуньзе ми трьнъ lavr.-op. 30. - са: стрѣлѣ се оуньзьши оу прнсѣдальника prol.-mart. -нознѫти: има-

ше трость оунозъшю въ нозѣ prol.-vost.

оуньць v. юньць.

оуньць m. uncia .ві. оунцовъ op. 1. 43. оунець 51. cf. оуница.

оуньшина f. τὸ κρεῖττον meliora, potiora op. 2. 2. 79. дѣлъмь явлыжштемъ оумьнениемь и оуньшинж τὴν ἧτταν καὶ τὸ κρεῖττον greg.-naz. ты вьсе на оуньшинж прѣстави οὐ τὰ πάντα εἰς τὸ κρεῖττον μετέστησας sup. 389. τὰ ἀμείνω meliora svjat.-op. 2. 2. 393. -mat. 8. iez. 18. 31. -proph. ex.-op. 2. 1. 22. op. 2. 2. 24. antch. greg.-naz. greg.-lab. τὸ διάφορον hom.-mih. глаголю -ноу men.-mih. прѣмѣнити на -ноу men.-mih. τὸ δέον quod decet не хотѣвша оунишны разоумѣти ὡς συνιέναι τὸ δέον οὐκ ἐθελήσαντα psalt.-theod. adde оуньшинноу недоугоу вьзети men.-mih. 177. cf. nsl. vekšina.

оунѣй v. оуний.

оунѣмѣти hom.-šaf. v. он-.

оунѣсние n. sensus dubius: в'ноутрьнѣие (oris) иматъ честь лежещоу на кръвавици на вышниимъ оунѣсии, яже мокроты наимоущи се невъзаапъ дроугоици обещрѣеть ex.-op. 2. 1. 19. приразивъ ноань въ оунѣсие пръста лѣвыа роукы ἐπικρούσας τῷ λειχανῷ δακτύλῳ τὸν ταρσὸν τῆς ἀριστερᾶς χειρός zlatostr.-saec. xv.

оунѣти v. юнѣти.

оуние v. оуний.

оунжти v. оуыжти.

оунжтрь adv. intro оуноутрь веденоу hom.-mih. cf. жтрь.

оунжтрьнь adj. interior hom.-mih.

оуобиловати -оуж -оуеши vb. abunde suppeditare възвращю отъ васъ гнѣвъ мой, до идеже все оуобилоую вамъ ephr.-vost.

оуоколити -лж -лиши vb. circumdare prol.

оуоржжати сѧ -аж сѧ -аеши сѧ vb. armari по что оуороужаеши сѧ на младеньца; zlatostr.

оуоржжити -жж -жиши vb. ὁπλίζειν, καθοπλίζειν armare psalt.-theod. свѧтаꙗ сны оуороужить богъ καθοπλίσει apoc.-vost. ἀνθοπλίζειν cloz I. 602. hom.-mih. - сѧ: по что оуороужи сѧ на младеньца; zlatostr.

оуострити -штрж -стриши vb. acuere pyrg.

оуострѣти -ѣж -ѣеши vb. acuere оуострѣ зьла стрѣла ὤξυνε exacuit cyr.-hier.

оуохотити сѧ -штж сѧ -тиши сѧ vb. exsultare, laetari esth. 8. 15. -proph. mat. 53. op. 1. 55.

оупадати -дањ -даеши vb. decidere листъ его не оупадаеть izv. 472. - сѧ sensus dubius, fortasse se praecipitare nomoc.-bulg. не оупадай сѧ на доброту женьскж antch. не оупадай сѧ на доброту женьскоу izv. 422. не оупадайте сѧ на твари, нъ тѣми творьца познавайте svjat.

оупадь f. praecipitium -дьми стѣньныими ephr.-belg. гордынникъ оставль правыя поути оупадьми стѣньныими и дебелыми поутьми ходить διὰ κρημνῶν καὶ τραχειῶν βαδίζει ephr.-vost.

оупазити -жж -зиши vb. salvare да ни -зи bulg.-lab. 28.

оупалити сѧ -лж сѧ -лиши сѧ vb. uri ok. 76.

оупасати -аж -аеши vb. servare sabb.-typ.

оупасение n. cautio pat. 323.

оупаствити -влж -виши vb. servare, uti videtur.

оупасти -дж -деши vb. decidere bon. оупаде глава его отъ него izv. 648. оупаде емоу лице greg.-lab.

оупасти -сж -сеши vb. σώζειν servare salvare ant. sabb.-typ. leont. bon. - отьчьство sabb. 63. - цркъвь men.-leop. ποιμαίνειν pascere ostrom. š.-gl. 92. prol.-mih. - стадо laz. prol.-vuk. mir. prol.-mih. - паствоу prol.-mart. оупасеши ꙗ палицею желѣзною izv. 449.

оупатикъ m. consularis prol.-vuk. prol.-mih. men.-mih. gr. ὑπατικός.

оупатиꙗ f. ὑπατεία consulatus per. liv.

оупатъ m. ὁ ὕπατος consul per. xxxv. prol.-mih.

оупатьство n. ὑπατεία consulatus per. xli.

оупаꙗти -ꙗж -ꙗеши vb. ποτίζειν potum praebere аще ли же жеждеть, оупаи и πότιζε αὐτόν šiš. adde bus. isaak. отъ вина оупаꙗюща въ малѣ greg.-naz.

оупва- v. оупъва-.

оупепелити -лж -лиши vb. in cinerem redigere sup.

оупивание n. οἴνωσις ebrietas ant. alex.-sborn.

оупивати сѧ -аж сѧ -аеши сѧ vb. μεθύειν inebriari šiš. 86. adde men.-leop. sym.-sborn. misc.-šaf. hom.-mih. dial.-šaf. krm. 38. krmč.-mih. chrys.-lab. sabb. 106. krm. sin. bus. 483. chron. ichn. nom.-lab. - ꙗ

номь antch. op. 2. 2. 513. isaak. не самъ оупиваю са izv. 431. дьньсь плачють са, а оутро оупивають са izv. 429.
оупирь m. vampir (словени) клали трѣбоу оупиремъ cod.-russ. попъ оупирь лихый proph. mat. 44. bus. 174. cf. op. 1. 87: nota serb. uzma, mora, vukodlaka, upirina stul. russ. упирь cf. dial. упырь, упрямецъ.
оуписати -шѫ -шеши vb. pingere misc.-šaf. alex.-mih. 22. -образь alex.-mih. 49. inscribere pro въп-: тѣмь га здѣ оуписахь triod.-mih. 128.
оуписаниние n. inscriptio sabb.-typ. 61. pro въп-.
оупитанние n. nutritio ber.
оупитати -аѭ -аеши vb. τρέφειν alere; saginare misc. -танъ mat. 12. σιτευτός saginatus ostrom. -тань тельць pent.-mih.
оупити -ниѭ ниеши vb. clamare misc.-serb. cf. въпити.
оупити са -ниѭ са -ниеши са vb. μεθύσκεσθαι, μεθύειν inebriari proph. sup. kruš. pent.-mih. op. 1. 245. bor. 61. isaak. krmč. 101. krmč.-mih. leont. chrys.-lab. sbor.-kir. 56. chron. bus. 486. ephr. оупьють са mat. 15. оупиють са mat. 43. оупить се aor. triod.-mih. 130. - веселиемь cyr. 18. bus. 782. - хваламн hom.-šaf. высѣдѣ на брегъ, и всю нощь оупивъ са бѣ съ дроужиною bor. 61.
оупитие n. μέθη ebrietas hom.-mih. sup. domet. isaak. sabb. 211. -тиы и всачьскаа кваса hom.-mih. -тиемь изблювавь се misc.-šaf.
оупитомити -млѭ -миши vb. cicurare - рыбоу alex.-mih. 117.
оупитѣние n. σιτισμός nutritio ant.
оупитѣти -тѣѭ -тѣеши vb. saginare kruš. kryl.-mat. 12. bus. 46. 123. š.-gl. 87. - тѣло isaak.
оупиꙗнити са -ниѭ са -нишн са vb. inebriari isaak.
оуплавѣти -ѣѭ -ѣеши vb. albescere -вѣше нивы sim. I. 12.
оуплатити -штѫ -тиши vb. solvere gram. 156.
оуплашати -аѭ -аеши vb. terrere georg. prol.
оуплашити -шѫ -шиши vb. terrere nom.-barb. - са alex.-mih. 129. nom.-barb.
оуплодити -ждѫ -диши vb. fructus gignere chrys.-lab.
оуплодоносити -шѫ -сиши vb. fructus gignere.
оуплътѣвати -аѭ -аеши vb. crassum reddere chrys.-lab. -ваемь ibid.
оуплъчиште n. παρεμβολή acies proph.
оуплѣнити -ниѭ -ниеши vb. capere воле како доуша чл҃вка сего оуплѣниема есть отъ бѣса izv. 609.
оуплѣшивъ adj. calvus pat.-šaf. 227.
оуплѣшьнъ adj. calvus pat. 187. -шень prol.-rad. ἀναφαλαντίας men.-vuk.
оупова- v. оупъва-.
оупогорити са -рѭ са -рнши са vb. -ри се συνεφόρησε hom.-mih. 25.
оуподарити -иѭ -иеши vb. satisfacere воды же, елико хощемь, имамы, и тѣмь оуподариемь вѣщией жажи alex.-vost.
оуподобити -блѭ -биши vb. ὁμοιοῦν comparare ostrom. sup. - са ostrom. šiš. 23. 62. hom.-mih. 139. prol.-rad. оуподоби са црство небесное десати дѣвъ mat. 43. μιμεῖσθαι imitari оуподобите са страшивоу свѧтителю greg.-naz. гърлици са оуподоблю поустынелюбици izv. 537. не бѣ ли ти подоба оуподобити се клеврѣтомь своимь; ephr.-belg. -бьенъ ἐοικώς similis sup. съсоудъ съсоудоу не -бленъ esth. 1.8. -mat. 53.
оуподобл|ати -лаѭ -лаеши vb. ὁμοιοῦν simile reddere isaak. - са šiš. 231. int. -комоу μιμεῖσθαι imitari šiš. 160.
оуподобление n. ὁμοίωσις similitudo men.-mih. 390. оуподобление къ богоу ant. -izv. 8. 105.
оуподобьно adv. similiter zap. 2. 2. 122.
оуподроугъ m. sensus ignotus: prol.-mih. 157.
оупознати -аѭ -аеши vb. ἐπιγινώσκειν noscere prol.-rad. pat. pat.-šaf. chrys.-lab. καταγινώσκειν men.-vuk.
оупой m. ebrietas izv. 694.
оупоити -поѭ -поиши vb. μεθύσκειν inebriare vost. 1. 409. ioann. greg.-naz. sup. bus. 498. - виномь mir. ποτίζειν potum praebere pent.-mih. irrigare оупоилъ ѭ (землѭ) еси greg.-naz. дъждь оупои землю cyr. 18. оупоѭ стрѣлы моꙗ отъ кръве izv. 465. - са: оупоити се оть обилиа sabb. 69.
оупокаꙗти -иѭ -иеши vb. pacare io.-sin. chrys.-lab. krk. -кающоу man. 122. 127. - са pat.
оупокой m. ἀνάπαυσις requies не обрѣтъ голоубь оупокоꙗ ногама своима gen. 8. 9. -parem. -saec. XIV. adde pam. 173. 180. bus. 691.
оупокоити -коѭ -коиши vb. ἀναπαύειν, διαναπαύειν sedare dial. isaak. io.-sin.

pat. greg.-mon. hom.-šaf. sabb.-typ. dial. -šaf. greg.-lab. chrys.-lab. prol.-mart. sabb.-vindob. - **кого; оупокоите мою оутробоу** sabb. 38.

оупокоꙗвати -ꙗѭ -ꙗеши vb. sedare ioann. laz.-vuk.

оупокоꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. sedare io.-sin.

оупокоениѥ n. ἀνάπαυσις sedatio prol.-rad. ioann. isaak. men.-leop. sabb.-typ. chrys.-lab. dioptr. ber. **своимь костемь** - ok. 58.

оупокритъ m. ὑποκριτής simulator š.-gl. 51. 52. nicol. ephr. ev.-mih. b.

оуполовьникъ m. cochlearis maioris genus **-ви-** bus. 622. russ., psl. enim esset **оуплавьникъ**.

оуполоучити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. obviam fieri **оуполоучи же сѧ емоу ч҃лкъ нечьстивъ о сихъ предглаголѧ емоу** georg.-vost.

оуполоучьно adv. feliciter **третие оуполоучно стрѣли** georg.-vost.

оуполъ m. mensurae genus **красоволемь оуполь велиега** sabb.-typ. 24.

оупол'ы adv. semi - **оумерцвена обрѣтъ** vost.

оупольꙁевати -ꙁоуѭ -ꙁоуеши vb. prodesse.

оупольꙁити сѧ -жѫ сѧ -ꙁиши сѧ vb. ὠφελεῖσθαι iuvari **отъ неѩже не оупольꙁѧть сѧ** ἐξ ἧς οὐκ ὠφεληθήσονται ier. 2. 11. -vost.

оупольникъ m. κύαθος cyathus svjat.-op. 2. 2. 395. κοτύλη poculum ex.-op. 2. 1. 23. **измѣрити море оупольники** ταῖς κοτύλαις τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης ἀπομετρεῖν **сѧ** ex.-vost.

оупоманѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. **и испи воды, и встоупи во нь доуша, и оупоманоу сѧ** lavr. 88.

оупорьникъ m. homo pertinax **-ри-** alex.

оупорьнъ adj. pertinax trigl.

оупостась f. ὑπόστασις substantia hom.-mih. š.-gl. 69. 90. mat. 28. nicod. bon. šiš. 219. 221. triod.-mih. cyr. 6. op. 2. 2. 41. 265. **-си** sg. n. op. 2. 2. 300. **-сьхъ** op. 2. 2. 300. μέρος op. 2. 1. 149.

оупотити сѧ -щѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare meth. 6.

оупочивати -ваѭ -ваеши vb. quiescere **на хоудѣ постели оупочивати** bus. 411.

оупоениѥ n. potum praebere int. 115.

оупоꙗти -имѫ -имеши vb. deprehendere **егда доуша изидеть отъ тѣла, идоуть съ нею и аггели, сърѣтають же ю и силы тьмѣ, хотѧще въꙁбранити ей, ищюче, аще оупоимоуть чьто въ ней отъ своихъ дѣлъ ꙁълыихъ** sborn.

оуправа f. institutio **монастыремь сътвори -воу** sim. II. 2. **вь -воу сьврьшихъ** 12. **сьтворити -воу** sabb.-typ. **оуправлены оуправами красныхь вещий** men.-leop. 402.

оуправитель m. κυβερνήτης gubernator mater. adde hom.-mih.

оуправити -влѭ -виши vb. κατευθύνειν dirigere dial. krmč. 102. adde chron. 1. 102. 163. 174. κατορθοῦν dirigere sup. men.-mih. εὐοδοῦν - **пѫть** sup. - **стадо** prol.-vuk. prol.-mih. κατασκευάζειν parare - **дворь** men.-vuk. οἰκονομεῖν administrare men.-vuk. **костаньдиноу вьноукоу вь женоу оуправи** prol.-rad. **браꙁдоу** - men.-mih. **госта** sabb.-typ. 52. **сь любовью** - men.-mih. 247. - **рѣчь** per. 103. - **житиѥ** leont. **вьса** - sim. II. 9. **оуправить мой пѫть** izv. 469. **аще о тебѣ лѣнить сѧ. ти не добрѣ тебе оуправить** sborn. **оуправлѥнь оуправами красныхь вещий** prol.-mart. **оуправлень вь царьство божие** εὔθετος luc. 9. 62. -nicol. - **сѧ** δικαιοῦσθαι iustificari proph. **ать оуправать сѧ сами по своемоу соудоу** izv. 601. **не прѣстаноу, до ньдеже оуправите сѧ** sborn. **сама о собѣ оуправита сѧ** krmč.-mih. 32.

оуправлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. ducere sup. διορθοῦν emendare sup. διοικεῖν administrare krmč. 33. adde greg.-mon. sabb. 184. **-вьꙗ-** sup. **имѣниѥ** - krmč.-mih. **нъ паче о себе пытаймъ, и еже съгрѣшихомъ, оуправлꙗймъ** svjat. - **сѧ** hom.-mih. **браню на цара оуправлꙗеть се** ok. 56. κατευοδοῦσθαι svjat.-op. 2. 2. 403.

оуправлѥниѥ n. κατόρθωσις, κατόρθωμα recte factum hom.-mih. men.-vuk. directio sup. 200. directum sup. 200. regula sup. 208. bonum factum sup. 208. res pulchre gesta sup. 204. διόρθωσις emendatio sup. hom.-mih. ἁρμονία men.-vuk. adde bus. 173 **рабомь** - krmč.-mih. **-вьѥи-** io.-clim.

оуправь adv. ὀρθῶς recte kruš.

оуправьно adv. recte sabb.-typ.

оупраждниꙗти v. **оупражниꙗти**.

оупражниꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. inefficax reddere pat. int. 52. 277. antch. bus. 383 **-жнѣти** bon. **-ждн-** ber. **-ꙁнѣти** chrys.-frag. **-ꙁдниꙗти** ber. - **сѧ** io.-sin. σχολάζειν vacare krmč. 45. **оупражниши сѧ кь мольбамь** ἐσχόλαζεν εἰς εὐχάς prol.-mart. εὐκαιρεῖν vacare **ꙗсти не оупра-**

живаχоу сѧ καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν marc. 6. 31. -ev. -saec. xii. adde дроузи оуправжныють сѧ вь роукодѣлании typ.-chil. вь врьтоградноє попечении оуправжнꙑаше сѧ leont. вь бдѣнии хь оуправжнꙑю сѧ prol.-mart. оуправжнꙑють сѧ на чьтении книгамь typ.-chil. на ловь оуправжнꙑють сѧ krmč.-mih. оуправжнꙑють сѧ о слоужьбахь ихь typ.-chil. -прѣж- lavr.-op. 27.

оуправжнюнию n. ἀσχολία occupatio ant. ioann. krmč.-mih. evacuatio io.-sin. adde sup. 39. 19.

оупраздникель m. qui evacuat chrys.-lab.

оупраздьнити -нѭ -нишн vb. καταργεῖν inefficax reddere -дн- op. 2. 1. 24. šiš. 228. ber. - сѧ šiš. 56. greg.-naz. оупраздньшє сѧ о иподромнꙑхь hom.-mih. оупраздьнити сѧ отъ печалий prol.-mih. lavr.-op. 30. власть -нить сѧ chrys.-lab. σχολὴν ἄγειν otium habere men.-mih. оупразнити izv. 695. καταργεῖν abrogare šiš 157. sup. -жнь op. 2. 1. 153. ephr. int. ἀπείργειν arcere krmč.-mih. - сѧ bon. izv. 462. оупразнити сѧ отъ слоужьбы krmč.-mih. quiescere sup. оупразнилъ би себє вь прочитании isaak.

оупраздьнꙑти v. оуправжнꙑти.

оупразнити v. оупраздьнити.

оупразновати -оуѭ -оуюши vb. ἀποσχολεῖν vacare antch.

оупрашати -шаѭ -шаюши vb. interrogare krmč.-mih. misc.

оуприкладити -ждѫ -дишн vb. sensus dubius op. 2. 2. 8.

оупросити -шѫ -сиши vb. precari misc. interrogare prol.-mih. misc.-serb.

оупространити -нѭ -нишн vb. πλατύνειν dilatare kruš. pent.-mih. ꙗко нынѣ оупространи господь διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος gen. 26. 22. -vost. adde int. 18. isaak. chron. 1. 166. 198.

оупросъ m. quaestio prol.-mih. glag. сь -сомь precario misc.-šaf. 85.

оупрѣвратити -штѫ -тишн vb. destruere - трѣвище prol.-vuk.

оупрѣдити -ждѫ -дишн vb. antevertere оуперед- chron. 1. 147. 175. per. 70. 105.

оупрѣмити -млѭ -мишн vb. κατορθοῦν, κατευθύνειν, ἀπευθύνειν dirigere hom.-mih. prol. op. 2. 2. 432. оупрꙑмити op. 2. 2. 432. оустроенъ ножь десницею оупрꙑми заклати его κατεύθυνε ephr.-vost. оупрꙑми на нь доухъ господьнь κατεύθυνεν iudic. 14. 19. -vost. не оупрꙑмивъ поустихъ οὐ κατὰ σκοποῦ ἔβαλον zlatostr. оупремhom.-mih. 61.

оупрѣмлꙗти -ꙗѭ -ꙗюши vb. κατορθοῦν dirigere -прем- hom.-mih. 61.

оупрѣмлюнию n. ἐπανόρθωσις constitutio -прꙑм- greg.-naz.

оупрѣмножити -жѫ -жишн vb. ὑπερπλεονάζειν augere šiš. 163.

оупрѣмо adv. obstinate оупрꙑмо trigl.

оупрѣмъ adj. pertinax оупрꙑмъ trigl.

оупрѣмѫдрити -ждрѭ -дриши vb. prudentem reddere isaak. decipere - кого pam. κατασοφίζεσθαι exod. 1. 10. -vost. - сѧ pent.-mih. chrys.-lab. int.

оупрѣмѫдрьствити -штвлѭ -ствиши vb. prudentem reddere isaak.

оупрѣмѫждрꙗти -рꙗѭ -рꙗюши vb. prudentem reddere -ждрати chrys.-lab. -дрꙗти; - сѧ isaak.

оупрѣпрѫдити -ждѫ -диши vb. purpurare - сѧ: прѣпроудою оупрѣпроуждьша сѧ ant.-hom. 148.

оупрѣти -рѭ -риши vb. refutare per. 75. 12. chron. 1. 150. 30. да пратъ сѧ про вѣроу вси по книгамъ, и которые оупратъ по писанию, боудемъ въ той вѣрѣ вси vost.

оупрѣти -рѫ -решн vb. ἅλλεσθαι irruere оупре на нь доухъ господьнь ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου iudic. 14. 19. -pent.-mih.

оупрѧтати -ꙗѭ -ꙗюши vb. καταστέλλειν reprimere житию хꙑтростию -тано men.-mih.: nota adj. дꙗволь ꙗко оупретень вь брѣцало chrys.-lab.

оупоустити -штѫ -стиши vb. ἀφιέναι dimittere ant. krmč.-mih. misc.-šaf. mittere sup. 28. per. 79. chron. 1. 153. - на землю zak.-serb. misc.-šaf. - сѧ: на отъчаꙗнью оупоустити сѧ izv. 642.

оупоустъ m. оупоустомь δρομαῖος: два львища дошьдьше (recte -ша) оупоустомь δύο λέοντες ἐλθόντες δρομαῖοι prol.-cip. донти -стомь men.-vuk.

оупоуштати -ꙗѭ -ꙗюши vb. mittere - слъзꙑ δακρυρροεῖν sup. 345.

оупъвание n. ἐλπίς spes šiš. 82. παρρησία fiducia hom.-mih. cloz II. 18. mat. 18. izv. 443. antch. op. 2. 2. 295. triod.-mih. -пьв- antch. bon. -пов- strum. bus. 548. chron. -пв- hom.-mih. sup. šiš. 5. -п'в- sup. оупвание свою възложити на кого steph.

оупъваньнъ adj. fiduciae оупванноу ногоу стоупаю τεθαρρημένῳ ποδὶ βηματίζων hom.-mih. 105.

оупъвати -ꙗѭ -ꙗюши vb. ἐλπίζειν sperare ostrom. pent.-mih. παρρησιάζεσθαι libere loqui men.-mih. antch. bon. оупъва πέ-

поιѳεν strom. оупъвааѭть ἐλπιοῦσι ostrom. -пьв- š.-gl. 65. 84. hom.-mih. -пов- prol.-rad. men.-mih. strum. pent.-mih. sabb. 69. mat. 22. chrys.-lab. op. 2. 2. 265. -пв- sabb.-typ. prol.-mih. sup. š.-gl. 81. пълкъ бѣаше оуповаль ἦν πεποιθυῖα iudic. 8. 11. -vost. оуповано ми ѥсть πεπίστευμαι galat. 2. 7. -vost. тѣмь (златомь) оуповаѥ men.-mih. оуповаѥ ѥго доброю волѥю men.-mih. не оупваѥ на силоу своѭ sim. I. 23. не на сѧ оупъвати svjat. не на лѫкъ оупъваѭ izv. 474. -п'в- sup. nsl. ufati se.

оупъıхнѫти -нѫ -неши vb. cessare оупъıхнеть ѥмоу гнѣвъ prol.-vost.

оупьстрити -штрѭ -стриши vb. variegare dioptr. chrys.-lab. part. -щрѥнь πολυποίκιλος hom.-mih. -рень krmč.-mih. 261.

оупьштрıати -ıаѭ -ıаѥши vb. variegare ber.

оуравьнати -наѭ -наѥши vb. ὁμαλίζειν aequare -вн- esai. 42. 2. -proph.

оуравьнити -нѭ -ниши vb aequare men.-mih. 158. - поуть tur. int. -сѧ men.-mih. -вн- дроузѣи leont. кракнити сѧ mat. 26.

оуравьнıати -нıаѭ -нıаѥши vb. aequare int. 245.

оуравьнѥниѥ n. aequare.

оурадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. laetari alex.-mih. 96.

оуражати -аѭ -аѥши vb. percutere семель тросками оуражаѥма бъıваѥть greg.-naz.

оуразити -жѫ -зиши vb. πατάσσειν percutere svjat.-op. 2. 2. 394. krmč. 222. exod. 21. 22. -ostrog. kruš. оуразити женоу вь чрѣвѣ имоущоу krmč.-mih. оуразиши мала не на сьмрьть men.-mih. - сѧ: - вь главоу misc.-šaf.

оуразоумѣваниѥ n. intelligere int.

оуразоумѣниѥ n. intelligentia glag.

оуразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. intelligere men.-leop.

оуразьнъ adj. sensus dubius: вь оуразно мѣсто раноу нанесеть misc.-šaf.

оуранитель нъ adj. qui percutit op. 2. 2. 99: interpres πληκτικός legit pro πλεκτικός.

оуранити -нѭ -ниши vb. ταχύνειν properare exod. 2. 18. -pent.-mih. kruš. ὀρθρίζειν mane surgere men.-mih. iudic. 6. 38. оурань мойси оутро възиде на горoу exod. 34. 4. -parem. 1271. оураниевый къ ней не оутроудитъ сѧ biblia 1663. pent.-mih. krk. kruš. pat. nom.-bulg. pat.-mih. hom.-mih. dioptr. -ни оутро и исцѣди роуно men.-belg. како ти ѥсмь оуранилъ на помощь твою prol.-vost. оураниве за оутра sabb.-vindob. тамо оураниевше διανυκτερεύσαντες prol.-mart.

оуранити -нѭ -ниши vb. τραυματίζειν vulnerare cant.-cant. 5. 7. svjat. dial. prol. int. 147. dioptr. μαστιγοῦν iob 15. 11. -bus. 170.

оураньıати -ньıаѭ -ньıаѥши vb. ὀρθρίζειν mane surgere pat. krk. pat.-mih. вси людиѥ оураньıахоу къ немоу πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς αὐτόν ev.-int.-vost.

оураньıати -ıаѭ -ıаѥши vb. vulnerare triod. int. 186. chrys.-lab. prol. καταξαίνειν caedere men.-vuk. prol.-rad. μαστίζειν verberare pyrg. adde оураньıаше op. 2. 2. 99.

оуранѥниѥ n. vulneratio.

оурарь m. ὠράριον horarium men.-vuk. krmč.-mih. prol.-lab. adde men.-mih. azbuk. -ре льнѣны ant.-hom. 146.

оурекишишь m. ulysses bell.-troj. 15. 20. -шешь 15. 19. 22. оурекк- 18. оурекшь 17. 19. 20. 25. оурекишь 18. оурикшешь 25.

оурешти -кѫ -чеши vb. ὁρίζειν definire krmč.-mih. krmč. 39. sup. prol. int. 267. chron. 1. 71. дьнь оуреченъ krmč.-mih. оуречено врѣме krmč.-mih. оуреченѫ честь chrys.-lab. оуречень дѣль sim. I. 9. мѣсто оуреченное таковомоу дѣлоу dial.-šaf. 250. цѣною оуреченою izv. 646.

оурий m. urias оуриѭ sg. a. sup. 265. 29.

оурийнъ adj. poss. οὐρίου uriae pent.-mih. hom.-mih. per. LXV. оубиение оурине chrys.-frag. оурино ѭбинство svjat. отъ оурийнъıѧ spec. 21. оуриньнъııа sg. gen. ostrom.-izv. 8. 74.

оуринѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἐξοκέλλεσθαι a via aberrare ant. antch. adde misc.-šaf. на идолобѣсие оуриноуша сѧ ant.-vost.

оурисканиѥ n. cursus - творити krmč.-mih. - пѣшь твора σταδιοδρόμος qui stadium decurrit krmč.-mih. - твора на колесници ἡνίοχος auriga krmč.-mih. - коньско ἱπποδρόμιον, ἱπποδρομία cursus equester men.-mih. krmč. krmč.-mih. коньно - krmč.-mih. cf. оуристаниѥ.

оуристаниѥ n. cursus бъıше межи обоѥ странoу рець о оуристании izv. 618. - коньско, - коньно ἱπποδρομία cursus equester barl. prol.-vuk. prol.-mih. bus. 377. 391. sof. коньнъıго -ниıа prol.-mih. 102. конѥмь - men.-mih. cf. оурисканиѥ.

оуристати -аѭ -аѥши vb. currere - сѧ

нѣ ли кого, иже бы сѧ оуристалъ; izv. 618.
оуристованние n. cursus alex.-mih. 186. коньско - 11.
оуристовати -оуѭ -оуіеши vb. currere alex.-mih. 30.
оурніевъ adj. poss. uriae отъ оурніевы spec. 32. cf. оурнйнъ.
оуродити сѧ -ждѫ сѧ -дниш сѧ vb. nasci hom.-mih. 29. днеродный камень -дн сѧ bus. 663. и соущей и не оуроцьшей сѧ (pro оурождьшей сѧ) вьсн отъ бога знаемн сѫть psalt.-int.-saec. xii.
оурожда f. μωρία stultitia поганымъ оурожда ἔθνεσι μωρία cyr.-hier.: recte жр-.
оурокъ m. sententia georg. πρόσοδος supplicatio ant. ἀνάλωμα sumtus men.-mih. δαφίλεια copia men.-mih. φόρος pensio šiš. 86. adde ber. men.-mih. stipendium prol.-vuk. merces leont. cibi portio men.-mih. adde per. 10. 33; 12. 35; 18. 21; 43. 22. chron. оурокъмъ въкоушай, и чресъ оурокъ не въкоушаı, не грѣшиши sborn. желѣзнъıй оурокъ bus. 400. оурокы житнъıı holm. отъ реченаго оурока bus. 385. се оурочи городникоу bus. 400. вѣ ıемоу оурокъ прнснъ izv. 537. томоу оурокъ .г. гривьнъı izv. 602. оурокъ платити bus. 399. оурокы на црькъвахъ положеныıе krmč.-mih. 226. оурокь ıесть на епнскоупа оуречено men.-mih. оурокы даваше нищимь prol.-vuk. prol.-mih. - даıаше prol.-mih. въ саноу, рекъше оуроцѣ какомь любо bus. 377. ıесть ıемоу оурикь gram. 56. 57. 58. 60. 62. 217. да имь ıесть оурикь 53. 56. 60. 270. на оурикъ 57. 58. nsl. örok, öročnik heres hung. örokuvati hereditare hung. öročina hereditas hung. оурокь incantatio nom.-mik. 25. mol. оть оурокь поболить misc.-šaf. 136. nsl. ureči fascinare habd. urok incantatio trub. uroki das beschreien rib. prip. ima uroke; vuročiti, vurčiti prip. 247. bulg. uroki pokl. 1. 76. serb. uroci.
оурокъливъ adj. qui incantat, uti videtur: завистливо имоуще естьство, рекше оурокливо misc.-šaf. 67. serb. urokljiv leicht zu beschreien.
оуротити -штѫ -тиши vb. iurare.
оурочниште n. fatum op. 2. 2. 239.
оурочьливъ adj. qui incantat очима -чливема misc.-šaf. 136.
оурочьнъ adj. ὡρισμένος definitus sup. 311. ant.-hom. krmč. 35. bus. 734. izv. 534. вино -чно sabb.-typ. врѣме -чно krmč.-mih. adde оуречно, оуръчно gram. 53. 56.

оурошь m. nom. propr. viri steph. lit.-mih. bulg.-lab. 83.
оуроıахоу sensus dubius: чоужие нивы оужинахоу или оуроıахоу izv. 565.
оуръ m. heros, uti coniicimus georg. гръцкыѭ воеводы и саракинистии оурове bell.-troj. 18. воеводы и оурове гръцсти 23. вси велмѫжие и вси оурове гръцтии 25. оуби екторь .з. оуровъ гръчьскыхъ 33. царѣ и оурове гръцтии 36. гръчьстии царие и велмѫже и оурове саракиньстии 36. оурове гръчьстии 37. гръцтии оурове 37. гръчьстии оурове 37. 40. велмѫжие и оурове 40. воеводы и оурове гръчьстии 40: оуры per полки explicat azbuk.
оуръвати -вѫ -веши vb. vellere аже кто оуръветь бородъı смолнıанииноу izv. 602. trahere bell.-troj. 20. sup. 446. 25. оурва алеѯандра фарижа bell.-troj. 28. потоломей лаомедоуша оурьва alex.-mih. 14. сь конıа - alex.-mih. 94. - (сь) себе веньць 63. филипа -вана обрете 19. - сѧ: сь конıа - 136. - съ высоты vost. 1. 452.
оуръвиште n. quod trahit вь адь доушамь оурьвнще жена ıесть nom.-barb.: nota оурвище locus praeceps alex.
оуръıвати -ваѭ -ваıеши vb. carpere int. 295.
оурѣзавати -аѭ -аıеши vb. abscindere - своıе оуды krmč.-mih.
оурѣзание n. abscindere pyrg. prol. - ıезыкоу prol.-rad.
оурѣзати -заѭ -заıеши vb. ἀποτέμνειν, τέμνειν abscindere pyrg. men.-vuk. ἀποκόπτειν, ἀφαιρεῖν ostrom. adde sup. misc.-šaf. sim. I. 7. hom.-mih. men.-leop. prol.-mih. prol. pent.-mih. kruš. holm. krmč.-mih. krmč. 41. prol.-vuk. steph. ıезыкь - prol.-rad. оухомь оурѣзаномь ὠτότμητος pent.-mih. оурѣзаномь ıезыкомь γλωσσότμητος pent.-mih. -зана срамота krmč.-mih. -заѭ prol. pyrg. cyr. 14. chron 1. 152. 15. оуда того оурѣзаеть cyr. 14. вьрѣз- prol.-mih. krmč.-mih.
оурѣзъ m. τόμος tomus (liber) op. 2. 2. 306.
оурѣкание n. incantatio per. 34. 29. sbor.-kir. 52.
оурѣсьнити -нѭ -ниши vb. confirmare оурѣснити о семъ црвн georg.-vost. въшедъ къ црвн съ клѧтвою его оурѣснн georg.-vost. отъ многнхъ свѧтыхъ моужь оурѣснѣно ми бысть georg.-vost. ıакоже оурѣшнено ми бысть georg-.vost.

оурѣшениѥ n. λύσις solutio op. 2. 2. 25.

оурѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere op. 2. 2. 28. **ѥгда сихъ горькыꙗ стоудени и болѣзни оурѣшиши** sup. 251. **оурѣши обоутель ногоу твоѥю** ant.-vost. adde sup. 251. antch., ubi **оудрѣ-** erasa littera **д**; **- сѧ** op. 2. 2. 28. **таковыѥ тврьди сами се оурѣши** hom.-mih.

оурѣꙗти -рѣѭ -рѣѥши vb. trudere ephr.

оурѧда f. sensus dubius: **одрънымии оуредами оукрашеноу** greg.-mon. 75.

оурѧдити -ждѫ -диши vb. διατάσσειν disponere š.-gl. 71. alex.-mih. 31. chron. 1. 132. 196. 197 etc. **- полки** bus. 979. **- миръ** 349. **- сѧ** pacisci men.-leop.

оурѧдъ m. ordo int. 1. **кротость и -** bulg.-lab. 76. **врѧдъ** ex.-vost. 1. 349. **оуредь повѣсти напрѣднеѥ приносеще** chrys.-lab. **оуредь повѣствованиꙗ напрѣдь приносити** chrys.-lab. **оть словесь когождо и прѣбываниꙗ и оуреда оувѣси, аще прѣмоудрь ѥси** issak.

оурѧдьство n. ordo spec. 44.

оурѧждавати -аѭ -аѥши vb. ordinare glag.

оурѧждати -аѭ -аѥши vb. ordinare pat. **- воиньство** chrys.-lab. greg.-mon. **кь брани оурежда аше скуптра** greg.-mon. **- власы** chrys.-lab.

оурѧждениѥ n. dispositio georg. glag. institutio **-жен-** sbor.-kir. 52.

оурѧсити -шѫ -сиши vb. ornare glag. croat. ureha decor verant. serb. ures stul.

оурѫбꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. παρατέμνεσθαι iuxta secare **оуроубꙗѥмъ землѣ (землѭ)** παρατεμνόμεθα γῆν ex.-vost. **оуроубьꙗѥмь земь** ex.-op. 2. 1. 25.

оурѫгати -аѭ -аѥши vb. ludibrio habere **оуроугаай рожденнаго въспѫщаеть безчестие на родившего** cyr.-hier.

оурѫтити -штѫ -тиши vb. iacere, uti videtur: **малъ пѣсъкъ оурѫтивъ рѣкѫ вьсѫ прѣвлѣчеть** greg.-naz. **имьже оуроути се царичине ложьнице** διὰ τὸ θραῦσιν γίγνεσθαι (γενέσθαι) κοιτῶνος **имъже оуроути сѧ цревa ложница** zlatostr.-saec. xv. **ꙗко и пѣсъкоу подъ ногама оурѫтивъшю сѧ** ὑποσπασθείς greg.-naz.

оусадити -ждѫ -диши vb. plantare hom.-mih. **жезль -** prol. **жьзль оусадивь оустави рѣкоу** pyrg. collocare **- на колесницоу** misc.-serb.

оусваꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. acquirere triod. krmč.-mih. **поустынꙗ оусваꙗеть, тържища цѣломоудрить** psalt.-saec. xiv. -vost.

оусвирѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. ferocem fieri **-свир-** clim. 226.

оусвоити -оѭ -оиши vb. κτᾶσθαι acquirere ant. io.-sin. prol.-mih. greg.-mon. men.-leop. **оусвои моѥ** chrys.-lab. **- вѣроу** chrys.-lab.

оусвоѥвати -ваѭ -ваѥши vb. sibi vindicare pan.

оусвоѥниѥ n. acquisitio chrys.-lab. misc.-šaf. io.-sin. διάθεσις op. 2. 1. 151.

оусвьнѫти -нѫ -неши vb. illucescere **оутро ми рекль црь, ѥже оусвьнеть, то же въı хощю посѣщи** zlatostr.

оусвѣтиловати -оуѭ -оуѥши vb. lucidum reddere **иже оусвѣтилова лоуноу** izv. 651. bor. xxi.

оусвѣтъ m. lux int. 103.

оуседлати -лаѭ -лаѥши vb. ephippium imponere gram. 205.

оуселити -лѭ -лиши vb. habitare facere tur. ant. proph. mat. 6. 50. αὐλίζειν ier. 31. 9. -vost. 1. 295. **- сѧ** svjat. κατοικεῖν habitare kruš. pent.-mih. **отъ ѥдинаго разоумнева оуселить сѧ градъ** izv. 493. **оуселєнаꙗ** ἡ οἰκουμένη svjat.-mat. 6. sup. 321. 26. **пьрвыи съборъ бысть оуселѥныꙗ** πρώτη σύνοδος γέγονεν οἰκουμενική svjat. **доухъ господьнь испълни оуселѥноуѭ** svjat. **по широтѣ оуселѥныꙗ обьходитъ** svjat. cf. **въселити**.

оуселꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. habitare facere **оусѣлѣѥть** op. 2. 2. 51.

оуселѥнаꙗ v. **оуселити**.

оуселѥниѥ n. κώμη vicus ies.-nav. 18. 28. -ostrog.

оусерѧгъ m. inauris num. 31. 50. -pent.-mih. triod. **измѣте оусерѧгы златыѧ** περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ exod. 32. 2. -vost. **оусе(р)оугь** kruš. **оусерѧга** ber. goth. *auhsahriggs cf. **-рѧзь**.

оусерѧзь m. ἐνώτιον inauris svjat.-mat. 10. gen. 24. 22. -pent.-mih. bus. 165. 275. 619. nom.-mik. 10. 26. men. mih. **оусерѧзь златъ въ ноздрьхъ свинии** izv. 421. **носащѫ оусерѧзѧ дъвозьрньнъı** izv. 485. azbuk. ber. **всерѧзь** ex.-vost. 1. 363. **ꙗкоже высерезь златоу вь ноздри свинии** prov. triod.-mih. 118. **оусорезь** ex.-op. 2. 1. 18. **оусирѧзь** cozm. **оусирезь** men.-mih. **оусеризь** pent.-mih.: male **оусинзерь** men.-mih. **печати оусахѫза** (pro **оусерѧзѧ**) **плѣница** exod. 35. 22. -vost. **оусерѧзь** τροχίσκος rotula iez. 16 11. -proph. russ. серьга ztschr. 11. 173. cf. **-рѧгъ**.

оусилити -лѭ -лиши vb. roborare.

оусилие n. κόπος labor šiš. 136. 160. ant. antch. izv. 7. 149. adde triod.-mih. krmč. 181. nom.-barb. azbuk. ber. **продати безь оусилиꙗ** krmč.-mih. 215. κόνοι **-лье** parem. 1271.

оусилованние n. vis misc.

оусиловати -лоуѭ -лоуюши vb. κάμνειν laborare ant. triod.

оусильно adv. vix, uti videtur: **-лно** zap. 2. 2. 102. **строупь оусилно исцѣлѧѥмы** sabb.-typ. bulg. usilno valde.

оусильнъ adj. laboriosus triod. sabb.-typ. ber. ὑπέρογκος valde magnus **рѣчь оусилноую донесоуть до тебе** τὸ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον exod. 28. 22 -vost. **рѣчи -ныѥ** pent.-mih. munitus **оусильно мѣсто** alex.-mih. 123.

оусильство n. labor.

оусиниꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. illustrare **-нѣеши крьщениемь вселенѫѭ всѧ** men.-belg.

оусиниѥвати -ꙗѭ -аѥши vb. illustrare men -belg.

оусирити -рѭ -риши vb. orbare **оусиреноу отъ тебе** bor. 55.

оусиꙗ f. οὐσία substantia cloz I. 939.

оусиꙗние n. ἀπαύγασμα splendor **-ние** op. 2. 2. 300. **-ниѥ славы** op. 2. 1. 28.

оускати vb. sensus ignotus: **прооумѣѥмь вси боларе доходеχоу оускати ю** nom. -barb.

оусквръннти сѧ -нѭ сѧ -нниши сѧ vb. pollui **-вьр-** svjat.-op. 2. 2. 394.

оусклабити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. subridere pat. leont.

оусклаблꙗти сѧ -ꙗѭ сѧ -ꙗѥши сѧ vb. subridere pat.

оусклаблѥние n. lenis risus nom.-mik.

оусклабьнъ adj. subridens pat.-šaf. 174.

оусклонити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. se erigere **оуськ-** sim. I. 21: recte **въск-**.

оускокоравъ adj. οὖλος crispus **власы** - prol.-mart. 157.

оускопивъ adj. sensus ignotus nobis: **оускопивь равьнаго ради страχа** men.-mih. 390.

оускорити -рѭ -риши vb. ταχύνειν incitare pent.-mih. ant. prol. pat. properare isaak. **оускори изети ме** oct.-mih. b. **оускористе на моѥ посѣщениѥ** hom.-mih. **оускорилъ еси, о чедо, на дѣло** ichn. σπουδάζειν men.-vuk. adde bor. sabb.-typ per. 58. chron. 1. 130. 138. 205.

оускорꙗти -рꙗѭ -рꙗѥши vb. incitare isaak. **-рати** chrys.-lab.

оускорѥние n. incitare **-рен-** men.-mih. εὐκολία animus promtus krmč.-mih. 174.

оускочити -чѫ -чиши vb. aufugere per. chron. nsl. uskok geta lex.

оускрьмити -млѭ -миши vb. educare **чеда своꙗ -ми вь благовѣрии** sim. I. 4: recte **въск-**.

оуслабѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀσθενεῖν debilem fieri **ни да доуша твоꙗ оуслабѣѥть** esai. 7. 4. -parem. 1271. cf. **ослаб-**.

оусладити -ждѫ -диши vb. dulce reddere triod. ephr. prol.-mih. - **воды** chrys.-lab. **кого оусладила ѥси о твоѥмь течении** isaak. - **сѧ** bus. 156. chrys.-frag. chron. 1. 41, 3, frui frag.-bulg. - **комоу** nom.-barb.

оусладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ἡδύνεσθαι dulcescere cant.-cant. 7. 6. -vost. **аки прѣсный медъ оусладѣеть** bus. 650.

оуслаждати -аѭ -аѥши vb. γλυκάζειν dulce reddere man. int. io.-sin. ephr. isaak. laz.-vuk. **слоуχа оуслаждающий глась** krmč.-mih. 347. - **сѧ** συνήδεσθαι **-даѥмъ** sup. 375. **оуслаждаѥть сѧ морьскаꙗ вода** dioptr.

оуслоугавати -гоуѭ -гоуѥши vb. famulari.

оуслоужение n. θεραπεῦσαι servire **-ниѥ** antch.

оуслоужити ѫѫ -жиши vb. θεραπεύειν famulari ant. **достигнеть** - men.-mih.

оуслоучити -чѫ -чиши vb. πατάσσειν ferire **ни оуслоучить ихъ зной, ни с҃лнце** οὐδὲ πατάξει αὐτοὺς ὁ καύσων, οὐδὲ ὁ ἥλιος esai. 49. 10. -vost.: vocabulum dubium.

оуслышавати -ваѭ -ваѥши vb. exaudire chrys.-lab.

оуслышание n. auditus **прочьтъ въ оуслышаниѥ вьсѣмъ** men.-leop. **прочисти сына своего послание вьсѣмь вь оуслышание** sabb. 36.

оуслышатель m. qui exaudit int.

оуслышати -шѫ -шиши et **-аѭ -аѥши** vb. ἀκούειν audire ostrom. εἰσακούειν exaudire ostrom. proph. krmč. 88. sup. frag.-serb. chron. 1. 106 ἀκούειν audire prol.-rad. adde **оуслыши глась мой, и посли же ми апостола иоана** hom.-mih. **оуслыши гласа моѥго** bor. 57. **да не оуслышимъ владыкы** izv. 493. **слоуχо оуслыша** bus. 745. **-шаеть божьствоу** θεραπεύει τὸ θεῖον op. 2. 2. 257. - **сѧ** ἀκούεσθαι ostrom. **оуслышай се мене** sabb.-vindob. 104.

оуслышевати -аѭ -аѥши vb. exaudire glag. par. izv. 445.

оуслыпнѫти -нѫ -неши vb. excoecari bon.

оуслѣкнѫти -нѫ -неши vb. relinqui **отреченно есть и звѣроꙗдовиноу ꙗсти**

или оуслѣкъшее (reliquias) misc.-šaf. 76: vocabulum dubium.

оусламкнѫти -нѫ -неши vb. sensus dubius: помилоуите ма гладомъ гыблащаго, срдце ми хощеть оусламкнѫти отъ sелна, и доуша ми хощетъ изѣсти хлѣба хотащѫ sborn.-saec. xvi. -vost

оуслѫчити -чѫ -чиши vb. curvare нхъже поутние стрьпьтьны и оуслоученьна колеса нхъ triod.-mih. 48. cf. оугла-.

оусма f. corium azbuk. pat. georg. cf. оусмъ.

оусмарь m. σκηνοποιός tabernaculi fabricator pat. act. 18. 3. βυρσεύς coriarius act. 9. 43. -šiš. 21. strum. симона вирсна -ри op. 2. l. 160. σκυτοτόμος sutor men.-vuk. pyrg. men.-mih. adde prol.-mih. prol. men.-mih. azbuk. ber. serb. usmar stul.

оусмарьскъ adj. sutoris ex.-vost. 2. 104.

оусмихати са -аѭ са -аеши са vb. ridere vita-theod.

оусмихнѫти са -нѫ са -неши са vb. γελᾶν ridere man.

оусмниънъ adj. δερμάτινος coriaceus pat.-šaf. 343. -аннымь поясомь поясоуе се prol.-mart.: th. оусмние.

оусмивти са -смѣѭ са -смѣеши са vb. μυκτηρίζειν deridere sup. 142. misc.

оусмние n. corium оусмѣе bus. 389. шило или ино чьто, имьже оусъмние рѣжоуть krmč.-saec. xiii.

оусморѣзатель m. sutor ber. gr. σκυτοτόμος.

оусмошьвение n. ars sutoria krmč. 2. gr. σκυτοτομία.

оусмошьвьць m. σκυτοτόμος sutor prol.-rad. 134. βυρσοδέψης coriarius chrys.-lab. adde hom.-mih. bus. 389. ant.-hom. men.-mih. azbuk. ber.

оусмъ m. ἔνδυμα indumentum чрьвлиеномь оусмомь hom.-mih. 121. δέρματα corium men.-vuk. оусьмъ sg. a. op. 2. 2. 303. adde pl. a. оусмы men.-mih. 347. оусми men.-vuk. pent.-mih. помени еже оусма твореть ephr.-belg. оусмы и срьстьми cyr. 14 scr. vas tegere mey. 1. 400. cf. оусма.

оусмѣнъ adj. δερμάτινος coriaceus ber. ostrog. -менъ azbuk.

оусмѣхливъ adj. χαρίεις iucundus - лицемь men.-vuk. adde prol.-rad.

оусниънъ adj. δερμάτινος coriaceus marc. 1. 16. -ostrom. matth. 3. 4. -bulg. men.-mih. nicol. trn. оусньнъ bus. 41. matth. 3. 4. -kryl. mat. 16. оусниань ev. 1372: th. оусние.

оусниятъ adj. δερμάτινος coriaceus ex. -ньнтъ mat. 16. - квасъ per. 2. 6.

оусние n. corium ant.-hom. chron. 1. 535. bus. 389. възметь кожю ли оусние krmč.-saec. xiii. nsl. usinje meg. vusinje lex. usinar, usinjar alutarius meg. usenat coriaceus meg. trub. usinat lex. cf. оусмъ, оусма.

оусноубити -блѭ -биши vb. amare оуже бе елень, и оусноубивъ ю ἐτρώθη εἰς αὐτήν cuius amore raptus fuerat ex. 178. corrumpere оуснобивъ елена ὑπονοθεύσας τὴν ἑλένην malal.-ex. 180. adde бѣ сла еи вѣсти соусѣдами и инѣми женами, обѣщеваа имъ дары, аще да оусноубать ю быти съ нимъ vitae-sanct.-vost. да оусноубеть ю быти съ нимь men.-vuk. men.-mih. 22. оусноубити женоу per. xxx.

оуснѣжити -жѫ -жиши vb. niveo colore imbuere.

оусниянъ adj. δερμάτινος coriaceus prol.-mih. поясомь оусьниномь поясати са ant.-hom. 147: recte оусниянъ a th. оусние.

оусопъ m. ὕσσωπος hyssopus оусопъ, рекше мылььная трава lavr.-op. 21.

оусохъ m. vel оусоха f. sensus ignotus: на оусосѣ стѣны града prol.-mih. 50 graecus aliter; оубьена быста мечемь на оусосѣ стѣны градныѧ prol.-vost.

оусплѣшивъ adj. ἐπιφάλακρος calvus men.-vuk.: въс-.

оусплѣшьнъ adj. calvus prol.-mart.

оуспорити -рѭ -риши vb. multiplicare оуспори .і. хлѣбь leont. men.-mih. 194. оуспоривый пать хлѣбъ vost. можеть .і. споудовь житьниць моеи оуспорити men.-mih. 194. иже тогда пать хлѣбъ оуспори, можетъ и десать спѫдовъ житиница моеа благословити vost.: nota тако твораще и нынѣшьния житиы на пользѫ вамъ оуспорить богъ πρὸς τὸ συμφέρον ὁ θεὸς κατευθυνεῖ zlatostr.

оуспѣвати -аѭ -аеши vb. proficere sup. pat. int. 12. antch. io.-clim. - си ὠφελεῖσθαι не оуспѣвлю си иничтоже οὐδὲν ὠφελοῦμαι 1. cor. 13. 3. -obich.

оуспѣти -спѣѭ -спѣеши vb. προκόπτειν proficere š.-gl. 89. ἀνύειν proficere sup. нощь оуспѣ šiš. 218. оуспѣвь мало поути men.-mih. ὠφελεῖν, ὠφελεῖσθαι utilitatem capere sup. ничесоже оуспѣеть ostrom. prodesse, iuvare sup. - емоу proph. чьто оуспѣ ономоу богатьство; prol.-rad. не оуспѣють ти

оучении ничьтоже prol.-mih. 290. чьто ли фарисеомъ оуспѣ црквьное предъстоинние; sborn. ὀνινάναι iuvare sup. 276. 26. ὀνίνασθαι utilitatem capere ничто отъ сихъ оуспѣ; ὤνατο prol.-mart. ничто оуспѣвьшоу οὐδὲν ἀπώνατο men.-vuk. не оуспѣ ничто ok. 77. transigere sup. 409. 28. adde ephr. chron. 1. 130. 142 186 etc.: nota не могоу (не оуспѣю) нти izv. 5. 223.

оуспѣхъ m. προκοπή incrementum krmč. 117. proph. io.-sin. ὠφέλεια, ὄφελος utilitas sup. proph. vost. 1. 399. на - бъіти sup. 274. 278. нѣ тоу оуспѣха οὐκ ὠφελεῖ io. 6. 63. -ev.-novg. оуспѣхъ приниметь ὠφεληθήσεται antch. къіи оуспѣхъ чьстьнааго камении сего; sup. на кы ти оуспѣхъ боудоуть; hom.-mih. 152. иже соуть на оуспѣхъ доуши greg.-lab. ближнююоумоу на оуспѣхъ бъіти sup. на оуспѣхъ людьмъ svjat. κέρδος lucrum op. 2. 2. 114. adde op. 2. 2. 202. безъ оуспѣха ἀνωφελής prol.-mart. ἀνόνητος hom.-mih. - сътворити greg.-lab.

оуспѣшение n. ὠφέλεια utilitas sup. 383.

оуспѣшенъ v. оуспѣшьнъ.

оуспѣшивъ adj. utilis men.-mih. 323.

оуспѣшити -шѫ -шиши vb. prodesse чьто бъіли проснши, не оуспѣшивъша ничесоже; greg.-naz.

оуспѣшьникъ m. qui proficit; ἀμείνων potior men.-mih.

оуспѣшьнъ adj. ὠφέλιμος utilis sup. 255. prol.-mih. λυσιτελής antch. κοινωφελής hom.-mih. 106. -шено sup. 281. 1.

оуспѣшьствовати -воуѭ -воуеши vb. proficere, prodesse prol.-vuk.

оуспѣвати -ѣѭ -ѣеши vb. ὠφελεῖν prodesse ant. dial. pat. προκόπτειν proficere strum.

оусрамити -млѭ -миши vb. pudefacere - сѧ leont. greg.-mon. ἐντρέπεσθαι luc. 20. 13.

оусрамлꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. pudefacere pam. 199. -мꙗ sup. - сѧ bus. 36. proph. ἐντρέπεσθαι ostrom. mat. 34.

оусрьдие n. προθυμία, τὸ πρόθυμον alacritas sup. dial. rom. 1. 15. -op. 2. 1. 162. hom.-mih. io.-clim. chrys.-duš. bus. 297. ber. сь -днемь προθύμως pyrg. сего прнемь великымь оусрьднемь sabb.-vindob. горещие - greg.-mon. оусрьднемь привлачимо greg.-mon. 82. сь оусрьднемь εἰς τὴν καρδίαν gen. 50. 21. -pent.-mih. оусрьдье svjat.

оусрьдо adv. alacriter не ѣдетъ, и не пошлетъ, а говорилъ оусердо, а по томоу есма вашего посла изъ крымоу и выслали karamz. 11. nota 35.

оусрьдъ adj. πρόθυμος alacer оусрьди тьцьмь (тьцѣмъ) προθύμως δράμωμεν io.-clim. оусьр'да svjat.-op. 1. 244. къ такомоу чиноу и приказоу подобаетъ изобрати мног(о)испытнаго и въ воиньстве искоуснаго моужа, которой бы былъ ни старъ ни младъ и не оусердъ, но тихъ, кротокъ vost.

оусрьдьно adv. προθύμως alacriter pyrg. isaak. sabb. 8. krmč.-mih. -дно обходивь sabb. 168.

оусрьдьнъ adj. πρόθυμος alacer dial. io-ann. chrys.-lab. sabb. 47. 68. 160. 163. nom.-lab. оусрьденъ кь постьничьствоу dial.-šaf. оусердна мѧ сотвори, сестро моꙗ невѣсто ἐκαρδίωσας cant.-cant. 4. 9. -vost. confirmatus sup. 187.

оусрьдьнѣ adv. alacriter не оусьрдьнѣ, нъ ноуда себе sborn.

оусрьдьство n. alacritas dioptr. sabb. 170.

оусрьдьствовати -воуѭ -воуеши vb. προθυμεῖσθαι alacri esse animo dial. mir. men.-mih. asên 12. chrys.-lab. sabb. 187. оусрьдьствоуи приходештихъ sabb. 159.

оусрьхльство n. ἀνωμαλία asperitas -срех- op. 2. 2. 39.

оуста n. pl. στόμα os оусты кь оустомь глаголевѣ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν šiš. 237. медоточнва оуста laz.-vuk. книгамь наоучивь се и ѱальтирь изь оусть ἀποστοματίσας men.-vuk. изь оусть навыцати ἐκστηθίζειν men.-mih. оуче се изь оусть книгамь cyr. 2. навыкохъ из оустъ vost. 1. 452. изь оусть вѣдѣти men.-mih. глаголемаа изъ оустъ zap. 2. 2. 120. на оусть обличати men.-mih. 132. orator sup. 55. 10. ostium на оустѣхъ фермодонтъі рѣкъі svjat. cf. scr. vad loqui et nota ošṭha ex avastha labium pruss. austin acc. Bopp 1. 142. mey. 1. 345. 383.

оуставити -влѭ -виши vb. ἱστάναι sistere sup. 356. τιθέναι ponere, praescribere sup. 381. definire sup. 188. ὁρίζειν decernere sup. 149. παύειν, καταπαύειν cessare facere prol.-cip. ant. κατασιγάζειν reprimere sup. 288. καταστέλλειν compescere sup. 303. καταπαύειν sedare sup. 285. ἀφιέναι dimittere sup. 331. оуставити жеждоу chrys.-lab. великаго мориꙗ оуставивь трьвлениенниꙗ prol.-mih. съ клатвою мъногою оуставить вещь, таже покаеть сѧ, разоумѣвъ,

ѩко зъла оустави sborn. - отъ беззаконниꙗ proph. adde chron. оуставиши сѧ того men.-mih. νομοθετεῖν constituere svjat.-op. 2. 2. 400. по чьто соу оуставили отьци не ѩсти масъ въ свѧтоуѭ масопоуштѫ; svjat. ἐποκέλλειν illidere strum. - сѧ παύεσθαι cessare op. 1. 15. оустави сѧ дьждь pent.-mih. да би сѧ оуставили тоутии kruš. ἀποκαθίστασθαι desistere esai. 23. 16. -proph. adde оуставльше сѧ при оугрѣхь бльгаре svetk. 38. въставите его отъ дрѣва izv. 481: nota оустави ѥ (овьче) оустадныѥ овцѧ своѥ sabb.-vindob. 153.

оуставлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. cessare facere; ὁρίζεσθαι definire hom.-mih. мѣроу оуставлꙗти krmč.-mih. 190. adde -вꙑꙗ- sup. 322.

оуставлѥниѥ n. definitio prol.-mart. ὅρος decretum sup. 140. ἀπόδειξις demonstratio sup. 330. о оуставьѥнии истиньнѣѣмъ τῇ τῆς ἀληθείας ἀποδείξει sup.

оуставъ m. finis sup. ὅρος terminus, regula sup. 278. 379. definitio leont. pat. barl. prol. ioann. dial. chrys.-lab. δόγμα sententia sup. 333. не въ оуставѣ ἀπεριόριστον op. 2. 2. 299. безъ оустава творю ἀκυρόω ev.-novg. безъ оустава творѧще слово божие ἀκυροῦντες op. 2. 1. 133. lex. sup. decretum sup. adde chrabr. 90. коѥждо повелѣниѥ свои имать оуставъ vost. - чрьньчьскь sim. I. 17. δεσμός vinculum man. στάσις requies kruš. διάστημα intervallum 3. reg. 7. 9. -kruš.

оуставьнъ adj. ὡρισμένος definitus ant. δογμάτων svjat. adde sup. 432. 21.

оустаменити -нѭ -ниши vb. καθιστάναι, ἀποκαθιστάναι constituere ioann. op. 2. 1. 53; 2. 2. 8. misc.-šaf. - сѧ misc.-šaf.

оустаменꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. καθιστάναι constituere op. 2. 1. 53.

оустаменѥниѥ n. κατάστασις, ἀποκατάστασις constitutio op. 2. 2. 8. 476. misc.-šaf. mon.-serb.

оустанити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. considere dial.-šaf. 174. b.

оустановити -влѭ -виши vb. ἀναστέλλειν arcere prol.-rad. пагоубоу - men.-vuk.

оустановитити -штѫ -тиши vb. constituere glag.

оустарѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. senescere men.-leop.

оустати -анѫ -анѥши vb. παύεσθαι cessare pent.-mih. exod. 9. 29. -ostrog. mat. 56. оуста глаголѥ pent.-mih. землꙗ оуста воюѥма ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη ies.-nav. 11. 23. -vost. ἵστασθαι stare оуста море отъ волнениꙗ своего ἔστη ion. 1. 15. -proph. μεθίστασθαι оустанѣте отъ нынѣ, и оусташа μετάστητε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ μετέστησαν 3. reg. 18. 29. -vost. φιμοῦσθαι рече морю мълчи, и оустани εἶπε τῇ θαλάσσῃ σιώπα, πεφίμωσο marc. 4. 39. -ev.-saec. xii. - сѧ: мльчи, оустани сѧ ev.-mih. ion. 1. 15. -mat. 50. μένειν manere proph.: pro въс- izv. 513.

оустатъ adj. γλωσσώδης linguosus sup. bon. misc. psalt.-int.-saec. xii. parem. 1271. š.-gl. 64. holm. съ женою сварливою и оустатою и гнѣвливою μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ ὀργίλου prov. 21. 19. -parem. 1271.

оустаꙗниѥ n. cessare hom.-mih.

оустигнѫти -нѫ -нѥши vb. venire dioptr. -гли chron. 1. 208.

оустиниꙗнъ m. iustinianus -ньꙗ- bus. 381.

оуститель m. πείθων suadens ant. antch.

оустити, оуштѫ, оустиши vb. ὀξύνειν incitare hom.-mih. adde bon. pat.-mih. sup. 44. 416. op. 2. 1. 72. men.-mih. izv. 460. cyr. 8. оуста на добрѣ нравъ προτρέπων εἰς ἀρετὴν psalt.-theod. богомь оустимь cyr. 18. - на доброѥ meth. 1. - начать непризнь meth. 1. μελετᾶν meditari sup. 239: nota ἀληθεύειν hom.-mih.

оустиѥ n. ὀπή foramen dial. στόμιον, στόμα, χεῖλος ostium men.-vuk. pent.-mih. kruš. adde sof. 25. bus. 747. chron. gram. proph. - поучиныꙗ men.-mih. - рѣки sabb. 60. - врьтьпоу prol.-cip. привлимаемꙑ на оустиѥ гробоу hom.-mih. - пещи par. - рѣкꙑ sim. I. 3. - иилово man. - кладенцоу pent.-mih. - пристанищꙗ chrys.-lab. - заградити men.-vuk. lit. osta ahd. gamundi and. mynni weig. 210. cf. оуста.

оустлати -стелѭ -стелѥши vb. sternere одръ -ланъ par.

оустоꙗти -оѭ -оиши vb. stare, uti videtur ant.-hom. κατισχύειν valere оустоꙗхѫ гласи ихъ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν luc. 23. 23. -ev.-buc. κυριεύειν, κατακυριεύειν dominari - комоу luc. 22. 25. -ev.-serb. власти ѩзыкь оустоѥть nicol. царѥ ѩзыкомъ оустоꙗть имь κυριεύουσι trn. оустоить чловѣкоу κυριεύει šiš. 56. op. 2. 1. 146 оустоимь вашеи вѣрѣ: cor. 1. 24. šiš. 116. op. 1. 241. оустоꙗть имъ κατακυριεύουσιν αὐτῶν ostrom. кнꙗзи ѩзыкь оустоѥть имь matth. 20. 25. -nicol. оустоꙗть имь luc. 22. 25. -ev.-

bus. - редоу šiš. 198. op. 2. 2. 265. ни оустоѩще радоу ant.-izv. 8. 106.

ѹстрава f. recreatio prol. prol.-cip. steph. gram. 176. men.-vuk. men.-leop. nom.-mik. 161. adde gram. 176.

ѹстравити -влѭ -виши vb. ἀνακτᾶσθαι recreare оустравить осєлъ дивию(-вий) жаждоу свою ἀνακτήσεται ὄναγρος δίψαν αὐτοῦ psalt.-theod. ἐγείρειν, διεγείρειν excitare ant. prol. мравьи борза да оустравить нєтрѣбъıхъ лѣнивьство μύρμηξ ὁ γεωργότατος ἵνα διεγείρῃ cyr.-hier. ἀνορθοῦν erigere op. 2. 1. 164. θεραπεύειν sanare нєдоугы - men.-vuk. ἀπαλλάττειν liberare prol.-rad. adde bon. krmč. 162. мати оустравльши сына prol.-serb.-vost. оустравитє славѣй колѣнѣ съмысла вашєго sabb.-vindob. - сѧ krmč.-mih. nom.-mik. 23. azbuk. clim. danič. ἐπαναπνεῖν оустравити сє оть ѩзвы men.-mih. оустравльшє сє εὔθυμοι γενόμενοι animaequiores facti šiš. 44. ὑγιαίνειν sanum esse krmč.-mih. adde оустрав(ль)шоу сє отрочєти sabb. 4. оустравшоу сє ємоу оть болѣзни sabb. 160: male ἐπιζῆν supervivere krmč.-mih.; nota оустров-: аще чєрньць бола бъıлью пиєть, ли тѣло свою мажєть, ти да сѧ оустровить, да нє комкаєть отъ пасхы до пасхы krmč.-saec. xiii.

ѹстравлѩти -ѩѭ -ѩєши vb. excitare prol. kruš. prol.-mart. danič. отъ гноища оустравлѣєть нища ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν psalt.-pog. izv. 470. оустравлѩєть нища mat. 28. оустравлѩю тѧ отъ нєдоуга ber. тъı єси оустравлѩѩй достоѩниє моє мънѣ psalt.-int.-saec. xii. θεραπεύειν sanare prol.-rad. -лѣти bon. - сѧ sabb. 137. krmč.-mih. ἀνανεοῦσθαι op. 2. 2. 55. ἀπαλλάττεσθαι болѣзни, ижє имѣхоу, оустравлѩхоу сє prol.-rad. 75.

ѹстравлєниє n. excitatio pat. prol. θεραπεία sanatio prol.-cip. men.-vuk. adde nom.-mik. 31. ber.

ѹстравѣти -ѣѭ -ѣєши vb. recreari pyrg.

ѹстравати -аѭ -аєши vb. dirigere, instituere, uti videtur: о толицѣ моужєви пьрвоє оустраваєть сѧ въ градѣхъ izv. 612.

ѹстранити -нѭ -ниши vb. ἀφιστάναι removere barl. pat. - сѧ misc.-šaf. - гнѣва man. славы - krmč.-mih. - оть чєсо krmč.-mih. оустраньша сє оть мєнє sim. I. 14. - вь нѣкоє мѣсто prol.-mih. ἀποξενοῦσθαι - раи hom.-mih. отьчьствий своихъ оустранивь сє ἀποξενωθείς prol.-mart.

оустраньнолюбити -блѭ -биши vb. hospitalem esse - кого chrys.-lab. gr. φιλοξενεῖν.

оустранѩти -ѩѭ -ѩєши vb. ἀλλοτριοῦν abalienare krmč.-mih. - сѧ nom.-lab. krmč.-mih. chron. ber.

оустранєниє n. removere io.-sin. mir.

оустраховати сѧ -хоуѭ сѧ -хоуєши сѧ vb. δειλιᾶν formidare per. r.

оустрашати -аѭ -аєши vb. καταπτήσσειν terrere ant. ἐξιστάναι stupefacere šiš. 15. adde hom.-mih. chrys.-lab. domet. isaak. mir. bus. 743. 917. sabb. 102: male timere par. - сѧ sup. sim. I. 24. greg.-mon. bell.-troj. 25. š.-gl. 82. - лица sim. I. 28. -шѩ- izv. 467. δειλιᾶν timidum esse men.-vuk. да нє съмѧщаєть сѧ срдцє вашє, ни оустрашаєть μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω ostrom. διακρίνεσθαι dubitare men.-vuk.

оустрашєниє n. terror prol.-mih. men.-leop. подыєшє - prol.-mart. φαυλισμός contemtio prol.-rad. 111.

оустрашити -шѭ -шиши vb. φοβεῖν, καταπτήσσειν terrere sup. ant. pat. proph. φοβεῖν terrere cloz I. 442. διαταράσσειν turbare psalt.-theod. adde bus. 170. 917. triod.-mih. - сѧ svjat. holm. chron. φρίττειν horrere sup. de capillis sup. 48. 4. нє мози єго оустрашити сѧ izv. 619.

оустрашьнъ adj. timidus -ни бывъшє hom.-mih. 3.

оустраѩти -ѩѭ -ѩєши vb. ἑτοιμάζειν parare; διοικεῖν administrare ant. dial. barl. ἀποκαθιστάναι constituere sup. 356. hom.-mih. šiš. 1. strum. καθιστάναι constituere hom.-mih. chrys.-lab. κατατάττειν ordinare io.-clim. μεταρρυθμίζειν transformare sup. adde greg.-mon. 65. io.-sin. врѣдъı оустраѩти io.-clim. - стража dioptr. - царьство leont. - царьствиє šiš. 1. - сѧ ῥυθμίζεσθαι componi ѩзыкь -ѩєть сє hom.-mih. - вь простѣмь житиє hom.-mih. -строѩ- nom.-mik. 117. ber. ἑτοιμάζειν luc. 1. 17. -ev.-novg.: nota оустраєши, оустраєть pro оустраѩєши, оустраѩєть isaak. io.-sin. dioptr.

оустригати -аѭ -аєши vb. tondere - власы krmč.-mih.

оустризати -аѭ -аєши vb. tondere ни свинстаѩщѫ жє колоу съкроучаѩ сѧ,

ни птицами ꙗдръ оустризаıемъ greg.-naz.

оустрои m. διοίκησις gubernatio; οἰκονομία dispensatio hom.-mih. κατάστασις status sup. κτίσμα structura men.-vuk. μορφή forma; εὔνοια benevolentia men.-vuk.: adde цръкъвь добра оустроıемь dioptr. opus danič. pax danič.

оустроинъ adj. ordinis dial.-šaf.

оустроитель m. gubernator ardž. разоумьливь - triod.-mih.

оустроити -оıѫ -оиши vb. διοικεῖν regere ant. διατιθέναι disponere sup. 381. καθιστάναι constituere kruš. sup. 382. ἀποκαθιστάναι restituere sup. 355. instruere sup. 351. κατασκευάζειν parare sup. 311. τάσσειν ordinare proph. παρασκευάζειν temperare sup. 303. ἁρμόζειν componere hom.-mih. valefacere sup. 12. 11. καταναγκάζειν adigere hom.-mih. καταστέλλειν instruere, componere одѣниıе оустроıено στολὴ κατεσταλμένη hom.-mih. 61. ποιεῖν facere беспакостно оустроиши ἀζήμιον περιποιεῖσθαι krmč.-mih.: nota ἀντικαθίστασθαι se opponere sup. 69. καταστέλλειν constringere sup. 382. ἐπισκήπτειν sup. 277. 29. adde antch. bor. 85. nom.-mik. 22. chron. сь патрикии оустроивь философа cyr. 4. аще оустроиши добрѣ, вьсеıю добротоıю оустроıенъ сы sborn. вьса подь себе оустроивьше greg.-mon. 61. азь оустроıю о вьсѣхь животѣ hom.-mih. оустроıю хоудыıе дѣти hom.-mih. домь оустроень greg.-mon. 86. оустроıень младеньць cyr. 1. 35. копиıе на прободениıе оустроıено izv. 508. оустроити обѣдь dioptr. богь пакы зрѣти оустрои ok. 61. того глаголати оустрои men.-leop.: nota καθαιρεῖν destruere esai. 22. 10. -proph. - сѧ chron. оустроıю ли сѧ поиѣ сь ними на лици sborn. ἀποκατατίθεσθαι restitui оустроıю се вамь šiš. 241. διαλλάττεσθαι reconciliari sup. 316: male, uti videtur, pro оустоıати: людиıе мои приставьници ваши врьпоуть вы, и роукещиѣ вы юстроıеть вамь χαλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες κυριεύουσιν ὑμῶν esai. 3. 12. -triod.-mih. 54. b.

оустроıевати vb. administrare.

оустросъ m. Ἴστρος ister op. 2. 2. 151.

оустроıати v. оустраıати.

оустроıениıе n. ordo; utilitas antch. io.-clim. ber. κατάστασις status sup. 149. 382. moderatio sup. 209. безь -ниıа ἀνώμαλος praepostere glag. greg.-naz. adde chrabr. 89. chron. на - монастирю sim. II. 8. члкъ и троуда трѣбоуıеть на бываıшта го оустроıениıе svjat. блюдѫще вьздоуха оустроениıе dial.-šaf. 214. и пьрвиноу оустроıениıе krmč.-saec. xiii.

оустроугати -жѫ -жеши vb. radere -тѣло men.-leop. оустроуганными мраморы greg.-mon. 70. оустроужи оѳиц четворорогоу оть роговь misc.-šaf. 141.

оустроужити -жѫ -жиши vb. scabere sup. -жить misc.-šaf. 135.

оустроупити -плѭ -пиши vb. τιτρώσκειν vulnerare krmč. 117. - сѧ: оумъ -пиша vost. 2. 15.

оустроупѣти -ѣıѫ -ѣıеши vb. vulnerari krmč. 117.

оустръ adj. риза оустра θέριστρον vestis aestiva ризы оустры gen. 38. 19. -op. 1. 16: nota ризы оустрыıѧ proph. mai. 56. et ризы оутворныıе serb.

оустръбити сѧ -блıѫ сѧ -биши сѧ vb. recreari приıать жена отроча и доıаше, оустрьблышоу (fortasse pro -бьшоу) же сѧ отрочати вьведе и кь дьщери фарановѣ men.-bulg. cf. -бнѫти.

оустръбнѫти -нѫ -неши vb. ἀδρύνεσθαι maturescere op. 40. оустрьбшоу младѣнцоу exod. 2. 10. -š.-gl. 63. оустрьбшоу отроцати exod. 2. 10. -parem. 1271. оустерьбъшоу отрочати ἀδρυνθέντος τοῦ παιδίου parem. 1370. оумьрьшоу отьцоу ıего и светомоу остръбьшоу. мати же ıего поимшии и приведе и кь диоклитианоу prol.-belg. in vita s. Procopii die 8. iulii: graecus differt, russ. habent бывшоу ıемоу въ моужа.

оустръбѣти -ѣıѫ -ѣıеши vb. maturescere роди сынь вь врѣмѧ сѧ, и оустрьбѣ отрочищь men.-belg. оустребе отрочищь ἡδρύνθη τὸ παιδάριον 3. reg. 4. 18. -vost. cf. оустръбнѫти.

оустръгати -ıаѭ -ıеши vb. scabere оустрьгана соуть желѣзомь de membranis membranacea chrys.-lab. желѣзомь оустрьгана дьска chrys.-lab.

оустръкнѫти -нѫ -неши vb. pungere ant. hom. 159.

оустръмити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. ὁρμᾶν, ὁρμᾶσθαι, παρορμᾶσθαι impetum capere ostrom. hom.-mih. sup. cloz I. 648. на зло - greg.-mon. оть рова оустрьмиша се mon.-serb. adde chron. оустрьми сѧ по нь vita-theod. рѣка оустрьмивьши се стрьмлениıемь chrys.-lab.

оустръмлıати -лıаѭ -лıаеши vb. praecipitare dioptr. int. - сѧ ὁρμᾶσθαι impetum

capere ant. ioann. isaak. chrys.-lab. -мьнше сѧ sup.

оустрьмлениѥ n. ὁρμή, ὅρμημα impetus ant.-hom. men.-mih. hom.-mih. chron. -моутно hom.-mih. подъклонити сѧ оустрьмлениѥмь страсти dioptr. огньнаго палєжа оустрьмлєниѥ вьзопєти prol.-rad. 149. оустрьмлєниѥ обоуздаста izv. 503. гнанию оустрьмлєниѥ прєста izv. 613. пожєлѣньнааго оустрьмлєния izv. 491. -мьѥ- indignatio sup. 57.

оустрьмнѫти -нѫ -нєши vb. καταχρημνίζεσθαι praecipitari оустрьмє aor. prol.

оустрѣлити -лѭ -лиши vb. κατατοξεύειν iaculari pent.-mih. prol.-vuk. kruš. pat. prol.-mih. chrys.-frag. нє оустрѣли ѥго словєсы izv. 550. σαγηνεύειν sagena irretire sup. 281. - сѧ πλήττεσθαι cruciari -ѥнъ sup. 377. 19.

оустрѣлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. iaculari -лѣахꙋ dial.-šaf.

оустрѣсти v. оусърѣсти.

оустрѣт- v. оусърѣт-.

оустрѣшта v. оусърашта.

оустрѣшти сѧ -гѫ сѧ -жєши сѧ vb. ἐπισκέπτεσθαι contemplari 3. reg. 21. 27. cavere отъ огнꙗ оустєрєжєши сѧ dan. -izv. 268.

оустрѧнѫти -нѫ -нєши vb. ἐπικαθίζειν insidere да оустрѧнєть ковчєгъ врьхоу горъ ἵνα ἐπικαθίσῃ ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τῶν ὀρέων cozm.-ind. по божию строѥнию оустрѧнє (lege оустрапє) писєць тамо до обѣда prol.-vost. 16. dec.

оустрѧти -пѫ -пєши vb. tardare азъ идоу далєчє, аштє жє оустрѧпоу, изнєситє вы пищю жєнцємь prol.-vost. 2. dec. cf. оустрѧнѫти.

оустоудити -ждѫ -диши vb. καταψύχειν, ἀναψύχειν refrigerare ostrom. nicol. hom.-mih. παραψυχῆς μετασχεῖν prol.-rad. 149. adde cozm. pat. - огнь op. 2. 2. 215. - ѩзыкъ bus. 107. par. оустоудить ѩзыкь мой ev.-buc. -ди сковрадоу men.-leop. врѣмє топлотоу -ди; βάπτειν tingere prol.-rad. - сѧ ψύχεσθαι prol.-rad. -ди сѧ жєлѣзо prol.-rad. -ди сѧ конобъ men.-leop. prol.-mart. ψυχραίνεσθαι men.-vuk. cf. оустꙑдити.

оустоудъ m. refrigeratio да никако оустоудь боудєть вьздє ἵνα μηδεμιᾶς ἐκεῖθεν ἀπολαύσῃ παραψυχῆς prol.-rad. 149.

оустоудьнъ adj. frigidus nom.-bulg. 75. adde сѣнь оустоуднаꙗ, нє имоуща вь сєбѣ тьмꙑ hom.-mih. 153.

оустоудѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. refrigerari sof. 24.

оустоуждати -аѭ -аѥши vb. refrigerare pyrg. chrys.-lab.

оустоуждєниѥ n. refrigeratio isaak.

оустꙑдати -даѭ -даѥши et -ждѫ -ждєши vb. frigere ѥсть жє оубо воздоухъ по своѥмоу ѥстєствоу тѣплъ, оустꙑдаѥтъ жє приближєниѥмъ къ водѣ io.-dam. аштє облѣнꙑѥть ѥдинъ часъ, оустꙑжєть отъ благодати ant.-vost.

оустꙑдити -ждѫ -диши vb. ψυχροῦν refrigerare ant. cf. оустоудити.

оустꙑдѣти сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. αἰδεῖσθαι revereri sup. ant. isaak. chrys.-lab. hom.-mih. prol.-mih. lavr.-op. 22. sabb. 6. 103. срѣтє иноую рать, и нє оустꙑдѣ сѧ противоу ихъ стати chron. - сѣднинь greg.-mon.

оустꙑдѣти -ждѫ -диши vb. frigere prol.-vuk. -дѣ sof. 24.

оустꙑнѫти -нѫ -нєши vb. frigere prol.-belg. оустꙑдє конобь prol.-vuk. prol.-mih. - пєщь, огнь prol.-mih.: nota оустиль glag. serb. stinuti.

оусть f. ostium bor. 54. 56. chron. 1. 59. 155. 183 etc. per. 48. 4; 81. 12. на - bus. 664.

оустьклєнъ adj. sensus ignotus: любимъ ризꙑ оустьклєнꙑ op. 2. 2. 448.

оустьна f. χεῖλος labium cloz I. 148. pent.-mih. sup. sim. I. 25. chron. обидьливѣ оустьнѣ triod.-mih. 69. тоу жъртвоу възносимъ богови, рєкъшє плодъ оустьноу sborn. оустьнꙑ бєзоумьлꙗ вєдоуть и въ злаꙗ svjat. оустьна корабліа pat. στόμιον ostium pyrg.: male χυλός succus pyrg. nsl. ustna meg. vusnice habd.

оустьнатъ adj. loquax видѣ диавола аки ѥдинопа чрьна и звѣрообразна и оустьната čet.-min.

оустьнъ adj. labii, oris svjat.

оустьньнъ adj. labiorum proph.

оустьнѣстъ adj. πρόχειλος cui prominent labia да ѥсть по таковомоу словоу травливъ таковꙑй оустнѣстъ dioptr.-leop. оустнѣстъ, оустънѣстъ vost.: recte оустьнастъ.

оустьство n. sensus ignotus: вьзорашє крьстомь оустьство men.-mih. 387.

оустѫпати -аѭ -аѥши vb. cedere sup. 362. int. men.-mih. cyr.-hier. вѣтри -пахоу hom.-mih. мало мѣста оустоу-

плеть chrys.-lab. оумь ми се -пәеть hom.-šaf.

оустжпити -пльж -пиши vb. ὑποχωρεῖν, ἀναχωρεῖν secedere hom.-mih. sup. 387. ἐκκλίνειν declinare kruš. pent.-mih. ἀποσχίζεσθαι pent.-mih. ἀφίστασθαι sup. 386. cedere - комоу hom.-mih. adde аште би моштно тьмѣ оустоупити sabb. 17. аще есть оустоупила вода triod.-mih. 104. permittere leont. παύεσθαι sup. 241.

оусоугоубити -блж -биши vb. διπλασιάζειν duplicare sup. 239. pat. leont. chrys.-lab. sabb. 142.

оусоугоублꙗти -ꙗж -ꙗеши vb. duplicare domet. chrys.-lab. - троуды sabb. 44. - сльзы sabb. 44.

оусоугоубление n. duplicatio int. 13.

оусоугоубѣвати -ак -аеши vb. διπλασιάζειν duplicare dial.

оусоукание n. κλῶσμα glomus - акынѳово κλῶσμα ὑακίνθινον sir. 6. 32. -vost.

оусоумьнѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваеши сѧ vb. dubitare mir. ber.

оусоумьнѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. αἰδεῖσθαι timere svjat.-op. 2. 2. 397. mat. 6. dubitare leont. adde hom.-mih. sabb. 103. op. 2. 2. 348. не -нить се срьдьце мое sim. I. 24. оусоумнѣ се отроча отвѣта hom.-mih. льви данила въ ꙗмѣ оусоум'нѣша сѧ izv. 424.

оусоушати -аѭ -аеши vb. siccare prol. bor. xxi. слнцемь оусоушаема izv. 651.

оусоушити -шж -шиши vb. ξηραίνειν siccare sup. -ши смоковь frag.-serb. xiii.

оусоуетити сѧ -штж сѧ -тиши сѧ vb. vanum reddi chrys.-lab.

оусъвѣстити сѧ -штж сѧ -стиши сѧ vb. διυπνίζεσθαι expergefieri -св- pyrg.

оусъвѣтовати -тоуѭ -тоуеши vb. consulere.

оусъдрьгнжти сѧ -нж сѧ -неши сѧ vb. διστάζειν dubitare иже не оусьдрьгнеть се prol.-rad. 57.

оусъмаштрꙗти -ꙗѭ -ꙗеши vb. contemplari оусмаштра- isaak.

оусъмотрити -штрѭ -триши vb. κατανοεῖν contemplari -см- irm. adde dioptr. chrys.-lab. greg.-mon. 48. оусмотрѣвше времѧ оубиете bor. 47.

оусъмрьтити -штж -тиши vb. θανατοῦν occidere prol.-rad. pat.-šaf. 146. dial.-šaf.

оусъмрьтовати -тоуѭ -тоуеши vb. occidere isaak.

оусъмьнѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. διστάζειν ambigere dial.-šaf. timere cozm. adde dial.-šaf. cf. оусоум-.

оусънакъдѣти -ждж -диши vb. περιποιεῖν servare prol.-cip. men.-vuk.

оусънжти -нж -неши vb. κοιμᾶσθαι, ὑπνοῦν, ἀφυπνοῦν, καθυπνοῦσθαι, ἀποκαθεύδειν obdormiscere cloz I. 762. 763. ostrom. svjat. sup. sborn. -сноу- izv. 548. sup. bus. 299. chron. оусъпе cloz оусьпь hom.-mih. prol.-mih. оусопь hom.-mih. оуспе bus. 715. высnoше; оусыпьшь pr. оусьпьшь pat.-mih. 118. оусноуше сномь своимь nicod. 192. -сьн- sup. nota оусъп'неша svjat.

оусъпати -пльж -пиши vb. κοιμηθῆναι obdormiscere -сп- prol.-rad.

оусъпати -пльж -плеши vb. dormire съ печалию оусъплете ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε esai. 50. 11. -bus. 176. оусъплѣте на оризѣхъ ὑπνώσατε ἐν σάκκοις ioel 1. 13. -vost.: vost. hoc ad оусъпнжти trahit, nobis verbum hoc videtur esse V. 2

оусъпение n. κοίμησις obdormitio ostrom. оуськп- sup. оусп- chron. оус'п- sup.

оусъпивати -аѭ -аеши vb. sopire оусп- sbor. pat. isaak. chrys.-lab. - выпл chrys.-lab.

оусъпительнъ adj. qui sopit оусп- chr. 272.

оусъпити -пльж -пиши vb. κοιμᾶν, κοιμίζειν sopire оусп- prol.-mart. sbor. ant. iudic. 16. 19. -kruš. isaak. pent.-mih. men.-mih. bell.-troj. 19. bus. 436. greg.-lab. per. 26. - страсти men.-vuk. оусъпи antch. боꙗзнию ме оусьпивь hom.-mih. 113.

оусъпичьнъ adj. ὑπνωτήριος sopiens оусп- op. 2. 2. 201.

оусъпнжти v. оусънжти.

оусъпьнъ adj. διθάλασσος bimaris act. 27. 41. -bulg.: proprie insularis.

оусърѣсти -рѧштж -штеши vb. obviam fieri оуср- ant. pat. prol. prol.-mart. men. -bulg. kruš. io.-sin. prol.-vuk. pyrg. men.-mih. bus. 622. оусрѣщимь imp. triod.-mih. оусрѣтень приеть бывь sab. 187. злѣ оустрѣтень бысть dan. chron. - кого op. 2. 2. 116. sabb. 19. 205. men.-vuk. - сѧ chron. I. 164. 10. оусрѧщеть сѧ отьць съ чѧдомь dioptr. оустр- bus. 924. men.-leop. оустрѣтени chron. оустрѣтше per. 86. 33. - сѧ per. 92. 16.

оусърѣтати -аѭ -аеши vb. obviam fieri оуср- greg.-mon. isaak. sabb. 76. 83. prol.-lab. dioptr. men.-vuk. оустр- ant. pat. prol. tur.

оусърѣтение n. occursus mater. оуср- ant

nom.-mik. 29. оустр- sof. 27. op. 1. 217. chron. срагое оусрѣтение φοβερὰ ὄψις op. 2. 2. 262.
[оу]съражшта f. ἀπάντημα occursus оусрант. оустрѣча tur.
[оу]сътворити -рѭ -риши vb. ἀρτύειν instituere, gubernare оуст- men.-mih. adde prol.-mih. 248. - монастыри sabb.-typ. поуть - sabb.-vindob.
[оу]съхлъ adj. siccus prol. nsl. vsehla rôka.
[оу]съхнѫти -нѫ -неши vb. ξηραίνεσθαι arescere sup. int. š.-gl. 47. bus. 394. nicol.
[оу]сынити -нѭ -ниши vb. adoptare lavr.-op. 39. -нієнъ izv. 453.
[оу]сыняти -ıѭ -ıєши vb. adoptare оусыняєши кръщениємь всєлєноую всю по томь осынєвавъшаго men.-saec. xv.
[оу]сыниєниє n. υἱοθεσία adoptio ant. cyr. 24.
[оу]съпати -паѭ -паєши vb. obdormiscere prol.-rad. pat. ant.-hom. misc. pat.-mih. men.-mih. man. 123. men.-leop. vita-theod. sim. I. 14. leont. per. 27. не оусъпаємъıи єсть пламъı огнıа сего izv. 569: nota кръмить чръвь неоумоучєнъ и неоусъпажщъ ἀκολασίας ἀκοίμητον antch.; male sopire isaak.
[оу]съплıати -ıѭ -ıєши vb. sopire симь оусъпаıѭ мьждивжѭ напасть greg.-naz.
[оу]съповати -поуѭ -поуєши vb. sopire isaak.
[оу]сърити -рѭ -риши vb. τυροῦν coagulare triod. int. 256. -рєна гора chrys.-lab. гора оусырена доухомь sabb. 134. συμπηγνύναι man.
[оу]сырıати -ıѭ -ıєши vb. coagulare misc.-šaf. ber.
[оу]съхати -шѫ -шеши et -хаѭ -хаєши vb. arescere nom.-bulg. men.-mih.
[оу]сѣвъ m. seges alex.
[оу]сѣдъкъ m. vicinus, recte fortasse colonus ἄποικος скажют жь и оусєдкы онихъ римъскыи ıазыкы, иже соуть китътион нарєчєннаı латина pal. 1494. сидоньскъı соуть оусѣдьци izv. 670.
[оу]сѣдьникъ m. vicinus, recte fortasse colonus ἄποικος персъ отъ мидıа оусєдници соуть парфи pal. 1494.
[оу]сѣдѣти -ждѫ -диши vb. ἀποκαθῆσθαι seorsim sedere, desidere пръсть (lege пртъ) оусѣдѧщıа ῥάκος ἀποκαθημένης antch. -lex. 53.
[оу]сѣканиє n. morsus svjat.-mat. 7. - въстлаплıати bus. 265.
[оу]сѣкатель m. qui secat hom.-mih. carnifex prol.-mih. 178. σπεκουλάτωρ speculator ev.-novg. adde men.-mih.
оусѣкати -аѭ -аєши vb. secare prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. pyrg. š.-gl. 62. men.-leop. sof. - главоу hom.-mih.
оусѣкнениє n. decollatio glag.
оусѣкновениє n. ἀποτομή decollatio ostrom. men.-vuk. nom.-mik. 94.
оусѣкнѫти -нѫ -неши vb. secare sup. prol. kruš. ἀποκόπτειν adde chron. - главоу men.-vuk. - вь роукоу prol.-mih. да ведъше оусѣкнѫти ıа izv. 483. -к'нѫ- sup. part. -кновень hom.-mih. glag.
оусѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. conscendere вь кораблı - prol.-mih.
оусѣтити -штѫ -тиши vb. meminisse да се -теть на негової та лъжа bulg.-lab. 20.
оусѣцати -аѭ -аєши vb. τέμνειν scindere krmč.-mih. adde chrys.-lab. - главы men.-mih.
оусѣчениє n. decollatio prol. мьчьно - krmč.-mih. 213. главы оусѣчєниємь моучить се κεφαλικῶς κολάζεται krmč.-mih.
оусѣшти -кѫ -чеши vb. secare prol. ant. domet. izv. 648. prol.-vuk. - главоу pat. оусѣченъ proph. ἐκκόπτειν š.-gl. 50. вьсѣчень prol.-mih. -ци роукоу prol.-mih. да оусѣчемь камениє triod.-mih. 92. оусѣченъ sup. 10. 45. 90. - сѧ: - главою misc.-šaf.
оусѧкальница f. pl. μυξωτῆρες nares оусѣк- zach. 4. 12. -сѧк- ber.
оусѧцало n. ἐπαρυστρίς haustrum 3. reg. 7. 49. -kruš. оусѧцала злата -vost.
оусѧцальница ber. v. оусѧк-.
оусѧцати сѧ -цаѭ сѧ -цаєши сѧ vb. se emungere typ.-chil. typ.-šaf. croat. useknuti verant.
оусѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν indicare pent.-mih. kruš. meth. 9. krmč. 100. nsl. vusud fatum prip. 236.
оусѫждати -аѭ -аєши vb. κατασκευάζειν adornare hom.-mih. 22: male оусоуждати cloz I. 654. осоужıаємъıи вес правьдъı изьмѣта liberate bus. 294.
оусѫждениє n. institutio, uti videtur: нашего створениıа и оусоужєниıа izv. 667.
оусѫмьнѣти -нѭ -ниши vb. διστάζειν ambigere assem. по чьто оусѫмьнѣ; εἰς τί ἐδίστασας; ostrom. bulg. usъmva milad. 146. cf. оусоум-.
оутаи m. sg. i. оутаємь λάθρα clam men.-vuk.
оутаити -аѭ -аиши vb. ἀποκρύπτειν, κρύπτειν abscondere, celare ostrom. krmč. 34,

чловѣкомь не оуталено sim. II. 3. ничьсоже оутаж отъ васъ dial.-šaf. оутаити отъ братиѥ leont.: nota βασκαίνειν fascinare men.-vuk. - сѧ chron. sim. I. 21. izv. 614. λανθάνειν latere ostrom. sup. hom.-mih. оутаивъ сѧ въ нерѣть greg.-naz. -izv. 2. 250. оутаивъ сѧ вьсѣхъ insciis omnibus sup. 207. - комоу prol.-mart. отьчьства оутаивьше се chrys.-lab. постригѣщи сѧ и оутаити сѧ матере своѥѩ vita-theod. 4. не оутаише се таковаа самодрьжьца greg.-mon. 51. вьсѣхь оутаи се greg.-mon. то нѣсть оутаило се твоѥго боголюбьства men.-mih. иосифа хотѧщи оутаити сѧ izv. 530.

оутакати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. πωλοδαμνεῖν pullos domare оутакати сѧ добрѣ greg.-naz. оутакающиихъ сѧ на колесницахъ io.-clim. оутакаютъ сѧ на колесницахъ ex.-vost.

оуталꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. sedare dial. domet. dial.-šaf. io.-sin. isaak. man. 118. страсти - men.-vuk prol.-rad. - распалениѥ chrys.-lab. σβεννύναι extinguere огницоу оуталꙗти prol.-rad. оутолꙗти παύειν cessare facere op. 2. 2. 16. adde men.-mih. isaak. clim ber.

оутапати -аѭ -аѥши vb. καταποντίζεσθαι demergi ostrom. pat.-mih. nom.-bulg. prol.-vuk. misc. sborn. svjat. op. 2. 2. 373. hom.-mih. ev.-mih. bus. 497. nicol. chron. -топ- bus. 549. men.-leop. mir.

оутаꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. celare hom.-mih. 139. - чьто отъ кого misc.-serb. оутаюштоу врачеви sabb.-typ. 14. славоу не оутаѥмоу sabb.-vindob. оутаѥмъ part. sup. 329. - сѧ: чл҃вкъ оутаꙗють сѧ τοὺς ἀνθρώπους λανθάνοντα apoc.-vost.

оутаѥвати -ваѭ -ваѥши vb. celare mir. par.

оутаѥниѥ n. celare kruš. clim.

оутвариѥ n. ornatus.

оутварь f. δημιουργία opificium ex.-op. 2. 1. 14. κάλλυνθρα ornamentum (spatula vulg.) lev. 23. 40. -kruš. pent.-mih. ornatus cyr. 2. κόσμος ornatus sup. ex.-op. 2. 1. 14. op. 2. 2. 57. на краѥ оутвари men.-mih. σκεύη vasa, sarcinae pent.-mih. κατασκευή apparatus; στολή stola esai. 22. 17. -proph. κτίσις res condita hom.-mih. πλίνθος laterculus dial. adde hom.-mih. bus. 390. ber. - злата prol.-mih.

оутварьнъ adj. ornatus misc.-šaf.

оутварꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. καλλωπίζειν decorare hes. κοσμεῖν, διακοσμεῖν ornare matth. 23. 29. -ev.-novg. proph. hom.-mih. καθιστάναι constituere, componere šiš. 199. 257. adde ex. -op. 2. 1. 14. -рѣ- sup. 291. ѥже цръкъви оутварити svjat. -ра- pat. sup. 314. - сѧ: -твори- hes.

оутворити -рѭ -риши vb. κοσμεῖν, διακοσμεῖν, κατακοσμεῖν ornare sup. prol.-vuk. domet. op. 2. 2. 61. sim. I. 29. оутвориша свѣтила своꙗ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν matth. 25. 7. -ev. -saec. xii. ꙗкы невѣстоу оутвори мѧ оутварьми ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ esai. 21. 10. -vost. оутворьнъ (lege -риенъ) невѣстьскꙑ izv. 536. κατασκευάζειν esai 26. 7. -proph. op. 1. 90. вои оутворени στρατόπεδον men.-mih. ἐπιτιθέναι ponere exod. 3. 22. -pent.-mih. adde началь оутворьши оустрои hom.-mih сѣть -рена svjat.-mat. 9. дъштери -рены svjat.-mat. 7. риза -рена θέριστρον gen. 24. 65. -kruš. pent.-mih. (cf. оустръ) небо звѣздами -рено hom.-mih. - сѧ hebr. 8. 9. -šiš. 181. оутворити сѧ въ оутварь vita-theod. оутворилъ се ѥсть къ таковꙑимь krmč.-mih. 199.

оутворъ m. ornatus hom.-mih. pat. 231. pulchritudo alex.; vas, uti videtur - златъ pat. διάθεσις descriptio aedificandi prol.-cip. правило и - men.-vuk. χρήματα malal. 96.

оутворьнъ adj. риза -на ἱματισμός vestis exod. 3. 22. -kruš. θέριστρον pent.-mih gen. 38. 14. -mat. 56. cf. оустръ.

оутворениѥ n. ornatus chrys.-lab. доброκαλλώπισμα hes.

оутвръда f. στήριγμα fulcrum op. 2. 2. 298.

оутвръдитель m. qui firmat krmč.-mih.

оутвръдити -ждѫ -диши vb. βεβαιοῦν, στηρίζειν firmare sup. ostrom. ant. šiš. 218. καθιστάναι constituere ostrom. adde hom.-mih. krmč. 91. chron. оутврьди храниениѥ izv. 422. ἀσφαλίζειν sup. повели оутврьдити гробъ ostrom. ἀσφαλέστερον ποιεῖν cloz I. 442. -дихъ и въ градѣ sim. I. 22. κρατύνειν sup. 149. χοροῦν sup. 182. κοσμεῖν sup. 83. 25. - сѧ sup. cloz II. 81. ἐρείδειν šiš. 44.

оутвръдь f. ἀσφάλεια munitio š.-gl. 14.

оутвръждати -аѭ -аѥши vb. βεβαιοῦν firmare ostrom. ant. kruš. sup. оутвержаchron.

оутвръждевати -доуѭ -доуѥши vb. firmare sim. I. 1.

оутвръждениѥ n. ἀσφάλεια munitio, securitas ostrom. men.-mih. sup. cautio sup. doctrina sup. оутверже- chron. -нье cloz II. 13. оутвьрже- φρουρός custos mater. оутврьзениѥ šaf.-frag. 33.

оутекъ m. cursus pat. 104. оутекомь принде; -комь прибѣже men.-mih. вьскачюще -комь chrys.-lab. -комь притече dial.-šaf. -комь донде dial.-šaf.
оутети -тепѫ -тепеши vb. μαστιγοῦν flagellare assem. оутепѫть ostrom. adde op. 1. 244. оутепоуть nicol. ev.-mih. b. mat. 43.
оутеча f. reliquiae, quod servatum est per. 78. 37; 94. 36. chron. 1. 153. 20; 166. 4. и вымыкаша изъ цркви на дворъ до всего, а не тереми коуны и книгы, и до соудъ, имъже нѣсть числа, все огнь взѧ безъ оутеча lavr. 133.
оутешти -кѫ -чеши vb. φεύγειν fugere, aufugere dial. men.-mih. 189. alex.-mih. 116. bor. chron.
оути vb. in compos. usitatum nsl. izuti, obuti russ. обуть, разуть lit. auti (aunu); autas fusstuch let. aut (aunu, avu) Pott 1. 317. curt. 2. 205. corss. -form. 349. 515.
оутинъкъ m. pars abscissa она же глагола· возми оутинокъ полѣница сего ćet.-min.: th. оу-тьн.
оутирати -аѭ -аеши vb. abstergere pat. chron. златомь роуцѣ - misc.-serb.
оутискати -аѭ -аеши vb. συνέχειν coarctare народи оутискають те и гнетоуть συνέχουσι καὶ ἀποθλίβουσιν nicol.
оутискъ m. afflictio azbuk.
оутиснѫти -нѫ -неши vb. premere аще кого тескна обоуща оутиснеть misc.-šaf. 156. παρακρούεσθαι circumvenire оутище gen. 31. 7. -kruš. pent.-min.
оутихновение n. conticescere.
оутицати -аѭ -аеши vb. aufugere pan.
оутишати -аѭ -аеши vb. mitigare pat. prol. isaak. оутишающи наше страсти krmč.-mih. 189. - море io.-sin. clim. -шаемо море chrys.-lab. - сѧ tranquillum fieri sup. 116. 362. брань -тають се isaak. -шавьши се ѥреси prol.-mih. вльны оутишающе се и глоумеще се men.-mih. 20.
оутишати -шаѭ -шаеши vb. conticescere вьтиша старьць sim. II. 12.
оутишение n. sedare io.-clim. -vost. 2. 88. bus. 686. - и теплота izv. 667.
оутишити -шѫ -шиши vb. sedare triod. chrys.-lab. ῥηγνύναι frangere esai. 49. 13. -proph. op. 2. 2. 87. - мѧтежь per. 91. - оутробоу greg.-mon. -шена доуша γαληνῶν hom.-mih. не оутиши лица своѥго къ нимъ izv. 422. - сѧ men.-mih. chron. 1. 163. -шивьшоу се морю cyr. 9. оутишити се кораблю творить ioann. оутишити сѧ творить ал'дии io.-clim. ἠρεμάζειν men.-vuk.
оутишиѥ n. tranquillitas pat. сь вьсацѣмь оутишиѥмь беседовати greg.-lab. 128.
оутишьнъ adj. tranquillitatis triod.
оутлачити -чѫ -чиши vb. conculcare цркви стоѥть заростъше, а игрища оутлачена грѣховнъıими плѹсъı(плѧсъı fortasse) ephr.-vost.
оутлъстѣвати -ваѭ -ваѥши vb. pinguescere int.
оутлъстѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. παχύνεσθαι pinguescere ant. bon. domet. pent.-mih. pat.-mih. sim. I. 23. sabb. 105.
оуто adv. 1) πάντως omnino sup. 222. 223. 230. 234. svjat.-op. 2. 2. 394. то оуто кде πάντως ποῦ op. 2. 2. 56. 2) ἄρα γε igitur kruš. 3) ἄν forte greg -naz. adde hom.-mih. op. 2. 1. 27. притча же оуто се καὶ ἡ μὲν παραβολὴ αὐτή op. 2. 2. 118. монхъ грѣховъ множьство, ѩко оуто числа не имоуть mat. 28. op. 1. 186. и малъ во пѣсъкъ оурѫтивъ рѣкѫ вьсѫ прѣвлѣчеть оуто на погорьноѥ greg.-naz. испити ти ѥсть оуто божиихъ сѫдьбъ пелынъ svjat. видиши бѣсь, не ѩ ни пиѥть, оуто такожде бѣси не ѩдеть ни пиють greg.-lab. 4) in interrogatione: оуто ѕѣло оуво раждали си; εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ; putasne bene irasceris tu? vulg. ion. 4. 4. -vost. bus. 182. оуто оуспи тѧ богъ op. 2. 2. 30. нъ ѥгда оуто etc. οὐχ ὅταν etc. esai. 28. 25. -proph. -vost. оуто ли: оуто слышаль ли ѥси; greg.-lab. оуто не: оуто вамъ поуть не оуправлѩеть сѧ; μὴ ἡ ὁδὸς κυρίου οὐ κατορθοῖ; iez. 18. 29. -proph. оуто не ли: оуто не се ли ѥсть, ѥгоже ищють оубити; io. 7. 25. -mat. 35. оуто не моисн ли дасть вамъ законъ; io. 7. 19. -mat. 35. не ли оуто: не два ли оуто врабьѩ на (а)ссарии вѣнима ѥста; matth. 10. 29. -mat. 14. нѣсте ли вы оуто чѧда пагоубы; οὐχ ὑμεῖ ἐστε τέκνα ἀπωλείας; esai. 57. 4. -proph. не бѣ ли сь оуто оукоризнѣ вамъ; οὐχ αὕτη ἦν ὑμῶν ἡ ὕβρις; op. 1. 90. не сѫ ли оуто словеса ѥго; mih. 2. 7. -proph. mat. 46. не акы ли оуто глина гръньчарьска намѣните (recte -те) сѧ; οὐχ ὡς πηλὸς τοῦ κεραμέως λογισθήσετε; esai. 29. 16. -vost. 1. 459. не самарна ли оуто; τίς ἡ ἀσέβεια τοῦ ἰακὼβ, οὐχ ἡ σαμάρεια; mich. 1. 5. 7. -op. 2. 1. 116. не ли вото: не нилы ли вото изве-

доҳъ;. οὐ τὸν ἰσραὴλ ἀνήγαγον; amos 9. 7. -op. 2. 2. 643: ibidem вото habes e mich. 2. 7. et hab. 2. 13. не оуто ли: не оуто ли глась марийнь поспѣши; hom.-mih. 191. вто pro вото 1. cor. 10. 16. cf. scr. uta.

оутоливъ adj. placabilis да кротка и оутоливa обращемъ владꙑкоу zlatostr.

оутолити -лѭ -лиши vb. ἀναστέλλειν arcere cloz I. 188. πείθειν suadere assem. ostrom. nicol. prol.-vuk. krmč. 124. adde оутоливь ю дѣвьствовати prol.-mih. многꙑ оутоли вѣровати христоу prol.-mih. 185. πραΰνειν mitigare cloz παύειν, ἀναπαύειν, καταπαύειν cessare facere клопоть оутоли се τὴν πίσσαν καχλάζουσαν καταπαύσας prol.-rad. adde оутоли раздираниѥ цьрковьноѥ izv. 603. pyrg. ἀπαρκεῖν mater. κακοῦν affligere num. 29. 7. -pent.-mih. adde sup. op. 2. 2. 53. - безоумье cloz II. 154. - боурю hom.-mih. chrys.-lab. - врѣниѥ pyrg. - врѣние смолное dial.-šaf. - гнѣвъ cloz I. 188. hom.-mih. - грьло misc.-serb. - полещоую зависть laz.-vuk. - мльвоу chrys.-lab. - моучениѥ chrys.-lab. - народь prol.-mart. - плачь chrys.-lab. - прекость georg.-vost. - прѣльсть chrys.-lab. - слъзꙑ bell.-troj. 44. sabb. 137. 162. -ливь оба стратилата max. - ꙗрость ioann. - ѥзꙑкь chrys.-lab. оутолень бꙑсть оть адиний и оть звѣздочтець sof. 24. тишина метежь оутоливьши prol.-mart. негодоующтиҳь оутоливь sabb. 131. - сѧ: мльвꙑ -лише се greg.-mon. 92. -ливьшоу се врѣмени men.-vuk. -ливьшоу се пламени prol.-mart. διαλλάττεσθαι reconciliari antch. nsl. utoliti: utoli otroka croat. utoliti se hung.

оутолꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. compescere dial.-šaf. -лѣвати man. 122. оть недоуга -лѣвати болѣзни greg.-mon. 76.

оутолꙑти v. оуталꙑти.

оутолѥниѥ n. καταπαῦσαι sedare - огнꙗ men.-vuk. adde prol. men.-leop. extinctio по оутолѥнии огню prol.-rad. 97. ἔκβασις exitus men.-vuk.

оутомити -млѭ -мишн vb. vexare sup. 8. domet. triod. chron. δαμάζειν domare vost. 1. 82. op. 2. 1. 160. ἐξετάζειν inquirere prol.-rad. ἀπάγχειν strangulare men.-vuk. едва -мимо δυσάλωτον greg.-naz. - тѣло sborn. - пльть постомь chrys.-lab. - droученьми prol.-mart. - сѧ κατατήκειν ἑαυτόν men.-vuk.

оутомлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. vexare int.

оутомлѥниѥ n. vexatio io.-sin. ταριχευθῆναι prol.-mart.

оутонѫти -нѫ -нешн vb. demergi prol.-mih. hom.-mih. alex.-mih. 30. chron. оутопе вльнами prol. оутопѫ assem. оутопъшаꙗ рꙑбꙑ сьнѣлꙑ соуть op. 2. 2. 51. вт- chron. 1. 94. v. оутопи- pat. 300. hom.-mih.

оутопати v. оутапати.

оутопити -плѭ -пиши vb. demergere krmč.-mih. chron.

оутоплѥниѥ n. immersio.

оутопнѫти v. оутонѫти.

оуторьничьнъ adj. diei martis triod.-mih. 121. cf. вътор-.

оутрапити -плѭ -пиши vb. torpere facere, uti coniicimus prol. leont. (cf. оутрапъ et оутрънѫти) -пенъ pro оутесненъ azbuk.: nota ꙗковоу такожде сътвори, оутрапль жилоу стегна его cyr. 14.

оутрапъ m. ἔκστασις ecstasis вьложи богъ оутрапъ въ адама ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν ἀδάμ gen. 2. 21. - parem.-saec. XIV. иже телесными оутрапꙑ естьствеными, рекше обоумрътвиемъ того оупраздниевше ei. vost. adde op. 2. 1. 41: vere est torpor.

оутрата f. iactura azbuk. trigl.

оутраштати -ꙗѭ -ꙗѥши vb. laedi. iacturam facere -чати ziz.

оутрий adj. crastinus въ - дьнь, день bus. 653. vita-theod. bor. 25. на оутрий per. XX. на оутрей per. 11. 8. до оутрия дьноу prol.-mart.: nota все богꙑ прозваша: слнце и мѣсаць, землю и водоу, звѣри и гадꙑ, то сетънѣ и чловѣчьска имена та оутриꙗ, троꙗна, хърса, велеса, пероуна на богꙑ обратиша izv. 553. cf. оутрѣй.

оутрина f. ὄρθρος diluculum kruš. am. 4. 13. -mat. 50. proph. въ въстание оутринꙑ ἀνέστησαν ὄρθρου ies.-nav. 6. 14. -vost. до ideже отъсвѣтить сѧ оутрина ἕως διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος iudic. 16. 2. -vost. ꙗко и оутрина рассꙑпаеть сѧ по горамъ ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη ioël 2. 2. -vost. adde оутрина крьщеньнаго дьне men.-mih. 387. bulg. utrinъ milad. 5. 276.

оутриинъ m. τὰ βύσσινα byssina бꙑсть пиръ по .з. дьновъ въ дворѣ ограды оутрьнего црва, бобръмь и оутриньмъ и чьрвемь снимань κεκοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις esth. 1. 5. -vost. βασιλικὴ στολή regia vestis мардъхай бꙑиндe оть лица црви въ свитѣ цр-

ст҄кй и въ чрьвн и въ оутриѣ ὁ μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολήν esth. 8. 15. -vost. mat. 53.

оутриѥ n. ὄρθρος diluculum sup. 257. 6. до оутрия kruš. на оутриѥ per. xx. на оутрия ἐπαύριον sup. greg.-lab. leont. pat.-mih. io.-sin. bor. 79. š.-gl. 94. sabb. 206. ἕωθεν sup. 153. 7. на оутрия ev.-buc. не пцѣте се на оутрия krmč.-mih.

оутро n. ὄρθρος diluculum sup. 178. 22. πρωΐ, πρωΐα mane; cras sup. chron. оутроу бывъшоу πρωΐας γενομένης ostrom. изиде коупьно ютро nicol. оутро сѧ покаѥши sborn. за оутра πρωΐ vost. 1. 270. bell.-troj. 32. chron. заутра, завътра mat. 31. за ютра krmč.-mih. š.-gl. 81. из оутра прихождаахѫ ὤρθριζε tm. оть ютра šiš. 46. strum. изъ оутра до вечера men.-mih. съ оутра krmč. 45. до за оутра pent.-mih. dial.-šaf. ютро š.-gl. 78. 81. šiš. 46. strum. nsl. jutro mane habd. jutros habd. zjutra dain. zjutraj, zjutre dalm. jutri cras lex. do jutri lex. zajtre kras. bulg. utrom verk. milad. utrinъ drev. jãutra lit. aušra f. let. aus gr. ἠώς, αὔριον lat. aurora ahd. ôs-taro and. aus - tur oriens scr. vas; ušas lucidus; usar mane; usras matutinus, ergo оутро pro оустро: cf. oserb. jutry pl. ostern nserb. jatšy, vatšy idem ztschr. 1. 29; 3. 171; 4. 256; 7. 380. 383. 384. Bopp 1. 302. Pott 2. 1. 366. curt. 1. 368. mey. 1. 400. corss. -form. 368. 390. cf. оутрѣ.

оутроити -оѭ -оиши vb. triplicare belg.

оутроудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. laborare š.-gl. 65. prol. ant. pam. pat. men.-mih. men.-leop. men.-vuk. chrys.-lab. vita-theod. вътр- chron.

оутроуждавати -аѭ -аѥши vb. fatigare danič. очи - зрещимь greg.-mon. - сѧ par.

оутроуждати -аѭ -аѥши vb. concitare sup. 94. - сѧ fatigari laz.

оутроупительнѣ adv. sensus dubius men.-mih. 364.

оутроупити -плѭ -пиши vb. sensus dubius men.-mih. - свести alex.-mih. 169.

оутроупление n. sensus dubius pat.-mih.

оутръ m. res byssinae ковромъ и оутромъ и чрьвемъ снимаиъ esth. 1. 5. -vost.: vocabulum dubium est cf. оутринъ.

оутръгати -аѭ -аѥши vb. avellere.

оутръгнѫти -нѫ -нѥши vb. ἀποσπᾶν avellere lev. 1. 11. op. 1. 13. ἀποκνίζειν abscindere pat. kruš. pent.-mih. καταχρημνίζειν praecipitare krmč.-mih. adde - ядро tur. 37. - сѧ ἀποσπᾶσθαι avelli pyrg. камень оутрьже се sabb. 135. оутрьгъша се и погнаста вь слѣдь елена men.-vuk. оутрьгый се камень сь горы cyr. 13.

оутръзати -аѭ -аѥши vb. avellere pat.

оутрънѫти -нѫ -нѥши vb. torpescere georg. оутрьпнѣть тѣло op. 2. 2. 31. оутрьпоста sup. 48. 4.

оутръпание n. torpescere -терп- bor. xxiii.

оутръпати -аѭ -аѥши vb. torpescere pat.-mih. chrys.-lab. per. 35. 30. ber. оутрьпаета ми трепещющѧ роуцѣ vost. тѣломъ оутерпаѥ bor. 56. оутерпай роукоу clim. 155. оутрьцай рѫкѫ io.-sin.

оутръпѣние n. patientia glag.

оутръпѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. ἐναρκᾶσθαι torpere -пѣвь pent.-mih. -пѣють роукы men.-mih. соль ни -пѣѥть men.-mih. 126.

оутрывати -аѭ -аѥши vb. terere dial.-šaf.

оутрьница f. officium matutinum ostrom. pat.-mih. ant.-hom. triod. cyr. 19. 34. sabb.-typ.

оутрьничьнъ adj. officii matutini prol. - сьборь men.-vuk. prol.-cip. -на жрьтва chrys.-lab. начаста -ноу men.-leop.

оутрьнь adj. ἑωθινός matutinus men.-vuk. man. prol.-cip. чрьви -нюоумоу ion. 4. 7. -mat. 46. -ня роса dioptr. оутрьнии звѣздѣ, ѥже ѥсть дьньница krmč.-mih. 395. πρωϊνός matutinus prol. оутрьняго пѣния greg.-mon. 90. оутрънѧя слоужения antch. оутрениа клепати bus. 744. сиѩѥши предъ оутрьнимъ свѣтомъ izv. 657. - дьнь sup. 165. 170. crastinus pat. chrys.-lab. и бысть по оутрьнимь μετὰ τὴν αὔριον pent.-mih. ὁ ἐπαύριον въ оутрьний дьнь τῇ ἐπαύριον ostrom. adde krmč. 70. greg.-lab. ber.: nota оутрьняя ὄρθρος mane iudic. 6. 2. -kruš.

оутрьня f. officium matutinum greg.-lab. typ. -chil. sabb.-typ. nom.-mik. 157. sim. II. 12. sabb. 212. на -ни ostrom. годь -ние men.-mih.: male sg. g. -ни nom.-mik. 154. -ню поюхоу par. -нюю greg.-lab. chron. 1. 82. таиньствоуя ги на оутрьни томъ дне izv. 514. изиде по оутрьни иатъ дѣлателѧ bor. 5. кончавши се оутрьни sim. II. 12. ютр- triod.-mih. ὄρθρος diluculum krmč.-mih. -на πρωΐ gen. 32. 24. -kruš. до -ни ἕως πρωΐ pent.-mih.

оутрьнѥвати -нюѭ -нюѥши vb. ὀρθρίζειν

dioptr.-lab. mater. sbor. op. 1. 58. isaak. levr.-op. 38. ютрьнюють доухъ izv. 471. -нѥѥ- bon. ютрьнюють esai. 26. 9. vost. 1. 305. -ноуѥ triod.-mih.

оутрьшьнь adj. crastinus chrys.-lab. pat.-šaf. 81.

оутрѣ adv. αὔριον cras ostrom. sup. šiš. 94. 191. chrys.-frag. antch. cyr. 17. ютрѣ nicol. - третии дьнь tertia abhinc die sup. 118. до ютрѣ men.-mih. на оутрѣ chrys.-frag. оутрѣ отъвѣштаѭ вамъ sup. 442. 29. дьнесь сѫшта, а оутрѣ оумираѭшта sup. 125. 13. великъ дьнь оутрѣ bus. 165. bulg. utrê, sutrê; utri verk. 224: vere est sg. loc. оутро.

оутрѣзвити сѧ -жвлѭ сѧ -звиши сѧ vb. sobrium fieri bus. 296. int. оутрѣзвити сѧ въ молитвахъ sborn.

оутрѣзвѣниѥ n. sobrietas оутрезвѣньѥ izv. 644.

оутрѣй adj. crastinus sabb. 15. 17. ютрѣй prol.-mih. 229. оутрѣй оузрите мѥ sabb. 17. оутрѣй дьнь cras vita-theod. въ оутрѣй ostrom. sabb. 150. leont. cyr. 24. τῇ ἐπαύριον šiš. 21. 22. 36. τῇ ἑξῆς šiš. 41. въ оутрѣй дьнь ostrom. assem. sabb. 39. 48. 52. 167. pat.-mih. τῇ ἐπερχομένῃ ἡμέρᾳ šiš. 39. до оутрѣй прихоудити sabb. 57. до оутрѣй вась ожидаю sabb. 10. на оутрѣй cyr. 23. εἰς τὴν αὔριον šiš. 8. на оутрѣй принидѥ chrys.-frag. ютрѣй nicol. въ ютрѣ дьнь nicol. на ютрь дань, ютре дань glag. cf. оутрий.

оутрѣти -рѫ -реши vb. abstergere chron. 1. 61. 9; 63. 14. оутеръ пота per. 41. 6. пѫть гладъкъи и оутърѥнъи greg.-naz.

оутрѣшати -аѭ -аѥши vb. solvere op. 2. 2. 52: recte отр-.

оутрѣшьнь adj. ὁ αὔριον crastinus sup. ant.-hom. kruš. leont. chrys.-lab. nom.-mik. 162. - дьнь vita-theod. cyr. 7. -ный bell.-troj. 31. въ ютрѣшьний men.-mih. въ оутрѣшни дьнь sabb. 168. нѥ владый оутрѣшъниимь дньмь sborn.

оутоуждити -ждѫ -ждиши vb. ἀπαλλοτριοῦν alienare šiš. 128. 179. ant.-hom. men.-mih. op. 2. 2. 52. 431. -жденъ ἀλλότριος antch. -ждене отъ бога antch. - сѧ glag. - чемоу hom.-mih. мало нѣчьто ѥда зълобьнааго оутѫждѫ сѧ greg.-naz.

оутоучьнѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. pinguescere.

оутоучьнити -ниѭ -ниѥши vb. saginare isaak. int. 112.

оутъкнѫти -нѫ -нешн vb. συναντᾶν occurrere ant. - сѧ συναντᾶν accidere оутокнеть сѧ смрть συναντᾷ op. 2. 2. 263. срдцѥ безоумнъıихъ оутъкнеть сѧ клатвахъ καρδία ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς prov. 12. 23. -parem. 1271. op. 1. 72. срьдьцѥ безоумьныхъ оутъкнеть сѥ клетвахъ triod.-mih. 130. ѥда чьто неволеьмь оутъкнеть сѧ ихъ μή τι τῶν ἀβουλήτων αὐτῆς συναντήσει antch. оутъкнетъ сѧ благыхъ op. 1. 72. не оутъкнеть сѧ въ благъıхъ holm. συμβαίνειν contingere горе безаконьникоу. зълаѧ оутъкноуть сѧ ѥмь πονηρὰ συμβήσεται αὐτῷ esai. 3. 11. -parem 1271. νύσσειν оутокъ сѧ въ око op. 1. 83. оутокъ сѧ въ око имь источить слезы, и оутокъ сѧ въ срдцѥ источить чювьство ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, καὶ ὁ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἴσθησιν sir. 22. 21. -vost. προσπίπτειν occurrere hom.-mih. adde ѥмьже сѧ оутъкнѣаше in quod incidebat cloz 1. 582.

оутъкъмнити -млѭ -мишн vb. constituere gram. 152. 160. danič. оутъкъмн aor. καθέστηκε op. 2. 2. 629. - сѧ 244. placere какь да оутъкми богоу bulg.-lab.

оутъкъмлѥниѥ n. constitutio steph. -ткichn. божиѥ -кмѥнии bulg.-lab. оуткмѥниѥ op. 2. 2. 641.

оутъштѥтиѥ n. sensus ignotus: постѫжениѥ и вътъщетиѥ и скрьбь belg.

оутъıвати -аѭ -аѥши vb. pinguescere par.

оутъıкати -аѭ -аѥши vb. pungere оутыкахъ и оутыкаѥма бѣхъ chrys.-lab.

оутълъ adj. pinguis.

оутъıти -ъıѭ -ъıѥши vb. παχύνεσθαι pinguescere bon. eccl. 12. 5. -proph pent.-mih. isaak. sim. I. 23. vost. 1. 13.

оутьнити -ниѭ -нишн vb. attenuare pat.

оутѣканиѥ n. cursus о рьпьнѣемь оутеканиi коньстѣ ἀντιθέτου ἱπποδρομίας greg.-naz.

оутѣкати -аѭ -аѥши vb. aufugere, currere -тек- men.-mih.

оутѣскнѫти -нѫ -нѥши vb. premere steph.

оутѣсьнити -ниѭ -нишн vb. στενοῦν coarctare -сн- dial. adde prol. io.-sin. int. isaak. dioptr. chrys.-lab. angustare leont - сѧ: оутѣснить сѧ отъ глада же и жажда dioptr.

оутѣсьнѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. στενοῦσθαι

coarctari -сн- dial. isaak.

оутѣсьнити -ıѫ -ıеши vb. στενοχωρεῖν angustare -сн- proph. λυπεῖν affligere dial. adde int. pyrg. prol. dioptr.-lab. -снѣ- chrys.-lab. cf. -шнити.

оутѣсьнѥвати vb. angustare -снѥваше срьдьце par.

оутѣсьнѥниѥ n. angustia -сн- dial.

оутѣха f. παράκλησις consolatio ostrom. παρηγορία consolatio men.-vuk. παραίνεσις adhortatio men.-vuk. adde sup. hom.-mih. hom.-šaf. ant.-hom. greg.-lab. sim. II. 8. ev.-novg. 1270. tur. chron. не ино развѣ оутѣха рече hom.-mih. 199.

оутѣцати -чѫ -чеши vb. fugere -чоуть krmč. 123. оутецахоу alex.-mih. 104. 117: - сѧ: иподромиѥ именоуеть се, идѣже кони и колесници оутѣчють се krmč.-mih. 145.

оутѣшати -аѭ -аѥши vb. παρακαλεῖν consolari, hortari ostrom. ant. antch. оутѣшати вь здравѣмь оучении šiš. 178. adde prol. domet. ephr. int. misc. holm. hom.-šaf. dial.-šaf. pal. op. 2. 1. 145. жали(ть) не оутѣшаѥ се misc.-serb. παραμυθεῖσθαι ostrom. man. hortari meth. 7. chron. -шааше sup. вт- chron. utessahu fris. - сѧ ostrom.

оутѣшевати vb. consolari glag.

оутѣшениѥ n. παραμυθία, παράκλησις, παραίνεσις consolatio sup. bell.-troj. 44. greg.-mon š.-gl. 89. op. 2. 2. 83. dial.-šaf. izv. 478. на оутѣшение мъногамъ доушамь ostrom. προμαλακτήριον hom.-mih.

оутѣшитель m. παράκλητος consolator svjat. krmč. 39. op. 2. 2. 241. adde op. 2. 1. 33. sim. I. 28. nicod. laz. men.-leop.

оутѣшительнъ adj. consolatorius pat. - глаголь prol.-mart.

оутѣшительство n. consolatio.

оутѣшителѥвъ adj poss. consolatoris isaak.

оутѣшити -шѫ -шиши vb. παραμυθεῖσθαι, παρακαλεῖν consolari ostrom. sup. krmč. 87. izv. 430. chron. - сѧ ostrom. малы оутѣшивь се μικρὸν ἱλαρυνθείς hom.-mih. nsl. vtêšiti mitigare lex.

оутѣшнити -ıѫ -ıеши vb. συνέχειν cohibere luc. 8. 45. -ev.-novg. mat. 32. народи оутѣш'нıють тѧ mat. 13. domet. isaak. chrys.-lab. pyrg. prol.-op. 2. 2. 86. angustare о тѣлеснѣмь трѣбовании оутѣшнıемь leont. - сѧ sabb. 50. 87. cf. -сьнити.

оутѣштити -штѫ -штиши vb. ἐκθλίβειν exprimere greg.-naz. ἐκπιέζειν спасоу оутѣштеноую σώσω τὴν ἐκπεπιεσμένην soph. 3. 19. -vost. proph. mat. 46.

оутѣшьникъ m. παράκλητος consolator op. 2. 2. 57.

оутѣшьнъ adj. παρακλητικός consolatorius sup. pat. оутѣшна вьсписавь sabb. 204.

оутѧгати -аѭ -аѥши vb. posse glag.: nota колико нѣхъ не -гаше, на поли превъздѣша bus. 412.

оутѧгнѫти -нѫ -неши vb. posse glag. otium habere bor. 62. per. 96. 7; 110. 9. chron. 1. 62. 8; 167. 9; 184. 21. не оутѧгныхоу погрѣбати georg.-vost. сгорѣ црквы та вся и иконы, что не оутѧгли вымчати; и не оутѧноу василко прити къ нимъ lavr. 148. 153. πλεονεκτεῖν praestare svjat.-op. 2. 2. 400. διαφέρειν differre звѣзда звѣзды оутѧгнеть славоѭ 1. cor. 15. 41. -svjat.-op. 2. 2. 404. nsl. vtegnoti otium habere cf. čech. ne táhl toho dořieci výb. 1. 302.

оутѧготѣвати -аѭ -аѥши vb. gravare prol.-vuk.

оутѧжаниѥ n. vis glag.

оутѧжати -жѫ -жиши vb. operari ant.-hom. работѫ оутѧжимъ op. 2. 2. 427.

оутѧжити -жѫ -жиши vb. βαρύνειν gravare sup. - сѧ nom.-bulg.

оутѧжьчити -чѫ -чиши vb. βαρύνειν gravare sup. proph. оутѧжьчисте намъ словеса ваша ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν malach. 3. 13. -svjat. adde izv. 661.

оутѧскнѫти -нѫ -неши vb. sensus dubius: -нѫвъ изгыбетъ bon.

оутѧти -тьнѫ -тьнеши vb. ἀναιρεῖν interficere оутноу ἀνελῶ pent.-mih. op. 1. 15. adde chron. 1. 152. 18. оутне (part.) тльстотоу вьпрошенны hom.-mih. 198. оутьнеть bus. 393. 394. оутнѫ bon. -роукоу per. 77. 20.

оутѫжити -жѫ -жиши vb. sensus dubius: оутоужиль се сь нимь бѣше men.-mih. 186.

оутѫхнѫти -нѫ -неши vb. cessare да и на вѣроуевѣ вь распѧтаго христа, и вь томь чѣсѣ оутѫхнѫ хѫпѣниѣ pat.-mih. 175.

оуфаниѥ n. spes glag.: recte оупъваниѥ.

оуфати danič. v. оупъвати.

оуфий m. οἰφί oephi op. 1. 29.

оуфъ interj. vae alex.

оуха v. юха.

оухаблıати сѧ -ıѫ сѧ -ıеши сѧ vb. minui, deficere растоуψи и оухаблıюψи сѧ georg.-vost.

оухапати -аѭ -аѥши vb. mordere georg.

int. 30. alex.-mih. 193. -панъ змиѥ men.-leop. оухапати дрѣво въ половинѣ ichn.
оухапити -плѭ -пиши vb. mordere alex. acad.
оухаплıати -ıаѭ -ıаѥши vb. mordere ber.
оухаплѥниѥ n. morsus.
оухапнѫти -нѫ -неши vb. mordere int. 196.
оухватити -штѫ -тиши vb. αἱρεῖν capere barl. prol. trêb. ok. 78. misc.-šaf. оухвати носифа за ризоу misc.-serb. на врани оухваштенъ sabb. 171: nota оуфатити gram. 241. cf. оухыт-.
оухватовати -тоуѭ -тоуѥши vb. prehendere misc.
оухваштати -аѭ -аѥши vb. prehendere pat. alex.-mih. 131. clim. ioann.
оухваштениѥ n. prehensio alex.-mih. 87.
оухлѣбити -влѭ -биши vb. ψωμίζειν cibare rom. 12. 20. -op. 2. 1. 162. adde pat. triod. in cibum distribuere оухлѣблю вьсе имѣниѥ своѥ šiš. 238. op. 2. 1. 148. - иманиıа dioptr.-lab. брашьномъ оухлѣбаѩ op. 2. 2. 425. оухлѣбеноѥ овьче prol.-rad. 111. - сѧ: ıако недѣлию(-лıеѭ) едноущи оухлѣбити се ὡς τῆς ἑβδομάδος ἅπαξ σιτίζεσθαι prol.-rad. 78.
оухлѣблıати -ıаѭ -ıаѥши vb. ψωμίζειν cibare аще оубо алъчеть врагъ твой, оухлѣблıай и rom. 12. 20. -šiš. 68. adde ber. - сѧ σιτίζεσθαι men.-vuk.
оухо n. gen. оушесе, оуха οὖς auris cyr. 19. не да господь богъ вашь срьдьца вѣдѣти и оушьѭ слышати; svjat. оуши τραυμαλία, τρύπημα сквозѣ оуши игълинѣ ostrom. оушесоу d. g. levit. 8. 23. -vost. 2. 22. оушесы cloz I. 339. nsl. uho, uha, ušesa trub. serb. nauhvice inaures mik. pruss. ausins pl. a. lit. ausis goth. auso ahd. ora gr. οὖς lat. auris, ausculto, omen ex osmen alb. vĕš scr. ušas auris; vas audire ujjv. 190. ztschr. 5. 369. Pott 1. 222; 2. 1. 598. curt. 1. 370. mey. 1. 345. 396. weig. 2. 307.
оуховлакъ m. qui auscultat insidiando нъ диаволъ не срдцевѣдець, но зазиратель и оуховолокъ и смотритель чл҃чи смрьти izmar. 1509: оухо влѣкый.
оуховьнъ adj. auris оуховнаıа же ѥсть часть знаѥма ex.-op. 2. 1. 18. оуховнаıа часть знаема, еже гречеськи лобоса, а словенски краноуше, въ немъже всераз(ѧ) повѣшаютъ ex.-vost.
оуходивъ adj. δραπέτης fugitivus бѣ нѣкто онисимъ рабъ некошенъ, sсаъ оуходивъ ἐγένετό τις ὀνήσιμος οἰκέτης κατάπτυστος, δραπέτης zlatostr.-saec. xii холопе злый и оуходиве serve fugitive e cod. 1419. -vost.
оуходити -ждѫ -диши vb. ἐφοδεύειν explorare да оуходать намъ землю ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν deut. 1. 22. -vost. πληροφορεῖν certiorem facere men.-mih. 270. croat. uhoditi explorare.
оуходъ m. φυγάς transfuga sup. 238. видѣша лазара оухода сьмрьти бывъша φυγάδα θανάτου sup. оуходи и прословимъ nominabimur transfugae men.-mih. croat. uhoda explorator verant.
оуходьникъ m. κατάσκοπος explorator kruš.
оуходьство n. fuga prol.-mih.
оухождениѥ n. decedere sup. 249. 4.
оухопити -плѭ -пиши vb. δάκνειν mordere op. 2. 1. 115. pat. 12. dial.-šaf. dioptr. per. 51. 13. оухопитъ и змиı am. 5. 19. -proph. mat. 50. край прьстı оухопивь men.-mih. 366. оухоплѥнь ıаростию πιεσθείς men.-mih.
оухопослоухатай m. ὠτακουστής delator georg.-vost.
оухопьноıаростьнъ adj. iracundus. ut videtur pat. 268.
оухорѣзанъ adj. cui aures amputatae sunt gr. ὠτότμητος.
оухорѣзьнъ adj. cui aures amputatae sunt gr. ὠτότμητος.
оухранити -нѭ -ниши vb. servare uchrani fris.- сѧ bell.-troj. 41. оухрани мя сѧ отъ всıакого брашна исходѧщаго отъ огнıа izv. 652.
оухоудити -ждѫ -диши vb. minuere isaak. pat.
оухоудѣвати -ваѭ -ваѥши vb. minuere isaak.
оухоудѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. μειοῦσθαι minui sup. 241. 14.
оухоуждати -аѭ -аѥши vb. ἐξουθενεῖν contemnere antch. - сѧ humiliari isaak.
оухоусити -шѫ -сиши vb. praedari men.-serb.
оухъ interj. ὦ oh оухъ, оухъ num. 24. 23.-pent.-mih. vae per. xx. οἴμοι svjat.-op. 2. 2. 400. оухъ мнѣ vost. оухъ мнѣ izv. 424. оухъ мнѣ svjat.-op. 2. 2. 400. падохъ ниць и възъпоухъ (-пихъ) и рѣхъ· оухъ адонай, господи, погоублıаѥши ты прокъ израилевъ; svjat. ничтоже бѣ ино въ тѣхъ слышати развѣ словеса си· горе, горе, оухъ, оухъ io.-clim. оухъ моѥıа болѣзни φεῦ τῆς

ἐμῆς ἀσθενείας op. 2. 2. 89. russ. ухнуть sonare.

оухъла f. sensus dubius: стара м'є сътворн, великж мн оухилж рєчє misc. 75. cf. bulg. uhilen curvus verk. 6. croat. uhiliti deflectere pjesn.-hrv. 2. 3.

оухълити -лж -лиши vb. fallere danič.

оухътити -штж -тиши vb. αἱρεῖν capere barl. misc. оухыти моу сына bell.-troj. 16. cf. оухват-.

оухътрити -штрж -триши vb. excogitare prol. ἐπιτεχνεύεσθαι machinari men.-vuk. prol.-mart. μηχανᾶσθαι machinari hom.-mih. adde misc.-šaf. - о чємь hom.-mih.

оухътрьствовати -воуж -воуєши vb. excogitare hom.-mih.

оухъштєниє n. raptus kruš.

оухъштрывати -ажь -аєши vb. excogitare -рав- chrys.-lab.

оухъштрыниє n. excogitare hom.-mih.

оухъштрыати -ыж -ыєши vb. excogitare -ра- ioann. pat. hom.-mih. max. 128. оухыщраше; ıакожє нє оумрєти оухъштравъ svjat. гароса потрѣвоу вь зємлиє оухыщрають chrys.-lab. -рѣ- dial.-šaf.

оухъштрєниє n. machinatio -рєн- int. 56. io.-sin. greg.-mon. соломониє мьнж добрѣ и мждрѣ зѣло оухыщрєниє greg.-naz.

оуцвѣлити -лж -лиши vb. affligere danič.

оуцвѣтити -штж -тиши vb. floribus ornare холмъ оуцвѣщєнъıи тайнъıимь цвѣтцємъ ephr.-vost.

оуцѣлити -лж -лиши vb. διασῴζειν servare pent.-mih. азъ жє нє могоу оуцѣлити до горы ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος exod. 19. 19. -vost.

оуцѣловати -лоуж -лоуєши vb. salutare свєтаго царь оуцѣловавь prol.-rad. 152.

оуцѣломждрити -ждрж -дриши vb. erudire leont. greg.-mon. io.-sin. int. - сѧ σωφρονεῖν, σωφρονίζεσθαι prudentem esse dial. men.-vuk. chrys.-lab. misc.-šaf. prol.-rad.

оуцѣломждрыати -рыж -рыєши vb. prudentem reddere int. -ра- chrys.-lab.: recte -ждры-.

оуцѣломждрєниє n. prudentem reddere -дрєн- chrys.-lab. misc.-šaf. recte -ждрєн-.

оуцѣлѣти -лѣж -лѣєши vb. σῴζεσθαι, ἀνασῴζεσθαι, διασῴζεσθαι servari pent.-mih. op. 1. 61. prol.-rad. διαφεύγειν effugere градь -лѣ нась deut. 2. 36. -pent.-mih. нє оуцѣлѣ ничєсожє men.-mih 192. нє оуцѣлѣ ниѥтожє, нь тьчию доушє ıєдины leont.

оуцѣнити -нж -ниши vb. mercede conducere krmč.-mih. обрѣтоша корабль и оуцѣнившє єго за .ı. златиицъ prol.-vost. корабь оуцѣнивьшє за .ı. златиць prol.-mart. оуцѣни храмъ, и прѣбыстъ въ нємь isaak. - сєбє μισθώσασθαι ἑαυτόν prol.-mart.: nota симонь оуцѣнивь сєбє men.-leop. 299. златомъ оуцѣнєнъıмъ (оучинє-) izv. 651. cf. вьц-.

оуцѣниє n. pretium -ниıа разложишє τιμήματα διετίθεντο men.-vuk. cf. оуцѣнєниє.

оуцѣнєниє n. merces дасть - храмоу isaak.

оуцѣпити -плж -пиши vb. scindere pat.-šaf. 227. 291. - дрѣво krmč.-mih. 369.

оуцѣсарити сѧ -рж сѧ -риши сѧ vb. βασιλεύειν regnare -ри сѧ сьмрьть sup.

оучвєниє n. sensus dubius: аще изводєть сє, нє имаши оучвєниıа принєсти; нє дасть мьньшиими оучвєниıа принєсти hom.-mih. 87.

оучєникъ m. μαθητής discipulus ostrom. sup. etc.

оучєница f. μαθήτρια discipula šiš. 20. pat. dial.-prol.

оучєничь adj. poss. μαθητοῦ discipuli hom.-mih. cloz II. 45. 67.

оучєничьскъ adj. discipuli ıєзыкь - hom.-mih.

оучєничьство n. discipuli conditio prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. krmč.-mih.

оучєниє n. μάθησις doctrina ant. ioann. cyr. 3. διδαχή, διδασκαλία institutio ostrom. cloz I. 139. 585. sup. διδασκαλεῖον doctrina sup. 236. νουθεσία admonitio cloz I. 225. sup. 180. παραίνεσις adhortatio cloz I. 220. II. 104. δόγμα sententia sup. 72. дѣтиньско оучєниє prol.-rad.: cum оуштєниє confunditur in fontt. russ.

оучєсати -шж -шєши vb. ἀποκνίζειν avellere срдца ихъ оучєшю καρδίας αὐτῶν ἀποκνιῶ iez. 17. 22. -vost. proph.

оучилиштє n. schola io.-sin.

оучиначь m. arbiter danič.

оучинити -нж -ниши vb. τάσσειν, καθυποτάσσειν ordinare ostrom. proph. antch. adde pat. παρατάττειν in acie collocare sup. 142. adde chron. стражє (pl. acc.), ıєжє бѣахоу оучинили hom.-mih. 154. facere - мєтаниıа mir. 57. - твердь per. 93. - цєрковь per. 81. - блоуь

zak.-serb. -нѥно врѣме διατεταγμένος prol.-mart. аже оучинить насилье надъ робою izv. 602. - сѧ fieri per. 96. 23. chron. 1. 167. ῥυθμίζεσθαι concinnari sup. 382. nsl. učiniti facere.

оучиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. καθυποτάσσειν ordinare antch. adde -ваше prol.-mart.

оучинꙑвати -аѭ -аѥши vb. ordinare io.-sin.

оучинꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. τάσσειν ordinare prol.-rad. ioann. ber. chron. 1. 204. 34. συντάσσειν оучинꙗ снѣгоу боуди на земли mat. 56.

оучинѥвати -ваѭ -ваѥши vb. τάσσειν ordinare ant. cf. -нов-.

оучинѥниѥ n. τάξις ordo prol.-mart. εὐταξία modus compositus sup. - рабьско prol.-cip.

оучислити -шлѭ -слиши vb. numerare isaak.

оучисти -чьтѫ -чьтеши vb. τιμᾶν honorare hom.-mih. ἀριθμεῖν numerare pent.-mih. оумъножиша сѧ вѣрьнии ꙗко числомь не оучисти psalt.-int. -saec. XII. - сѧ: да оучьтеть сѧ svjat.

оучистити -штѫ -стиши vb. purgare proph. кѥлие оучищенно добросьставнѣ greg.-mon. 75. - сѧ svjat.-op. 2. 2. 394.

оучистѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. purgari antch.

оучитати -аѭ -аѥши vb. honorare pat. καταριθμεῖν numerare - сѧ: тако оучитаютъ сѧ дниѥ погрѣбаниꙗ οὕτω καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς gen. 50. 3. -parem. 1271. 1370.

оучитель m. διδάσκαλος magister cloz I. 701. ostrom. sup. etc. оучитель по наставлении словесе hom.-mih.

оучительница f. διδάσκαλος, διδάσκουσα magistra dial. krmč.-mih. leont. schola prol.-vuk. op. 1. 128. adde prol.-mih.

оучительно adv. docendo glag.

оучительнъ adj. διδασκαλικός docens krmč. 34. krmč.-mih. διδακτικός šiš. 164. 171. ἠθικός antch. adde sabb. 140. - книга isaak. - столь cyr. 4. - слово prol.-mart. cyr. 9. -тельнꙑихъ sup. 424. оучительнь вь кротости belg. землю всоу просто прѣтече ꙗко крилать -нꙑмь своимь, и свѣтомь благочьстиꙗ осиꙗвь просвѣти prol.-belg. оучительноу бꙑти плача ioann.

оучительскъ adj. magistri сего ради иж отъ оучительскааго съврьже прѣстола izv. 421. о оучительскꙑихъ бесѣдахъ нарочить prol.-rad. 91.

оучительскꙑ adv. uti magistrum decet sborn.

оучительство n. διδασκαλία doctrina ant. μάθησις men.-vuk. adde chrys.-lab. krmč. 103. sabb. 63. dial.-šaf.

оучительствовати -воуѭ -воуѥши vb. docere chrys.-lab.

оучителѥвъ adj. poss. διδασκάλου magistri hom.-mih. sup. -левъ cloz II. 87. prol.-rad. int.

оучити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν docere ostrom. - грамотѣ per. 31. 40. чесо ради оучити женѣ не велю izv. 420. παραινεῖν hortari cloz II. 83. - сѧ μανθάνειν discere ostrom. etc. let. jûkt assuescere mey. 1. 361.

оучиштати -аѭ -аѥши vb. purgare cloz II. 89.

оучръвленъ v. оу compos.

оучръмьнъ v. оу compos.

оучрънити -нѭ -ниши vb. denigrare иди семо, оучерьнене, да сѧ бореве izv. 619. - сѧ vita-theod. глаголемꙑꙗ поустꙑньникꙑ, иже оучерньше сѧ и власꙑ ростѧще обиходатъ градꙑ οἱ τὰς μελανειμονοῦντες krmč.-saec. XIII.

оучрънъ v. оу compos.

оучрътожити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. in thalamo versari triod.

оучрѣдити -ждѫ -диши vb. ξεναγεῖν, ξενίζειν hospitio excipere men.-vuk. šiš. 45. strum. prol.-mart. mir. chrys.-lab. sabb. 30. prol.-mih. chron. -ди ѥ вином prol.-mih. 224. глаголꙑ оучрѣжденꙑ gramm. -saec. XVII. -vost. θεραπεύειν sanare prol.-rad.

оучрѣждати -аѭ -аѥши vb. hospitio excipere domet. steph. prol.-mart. chrys.-lab. ok. 63. оучрѣждающоу стратилата sabb. 15. δεξιοῦσθαι hom.-mih.

оучрѣждениѥ n. ξενισμός hospitium susceptio ant. prol.-mih. sabb. 32. 43. domet. steph. isaak. ber. 154. chron. ber. θεραπεία sanatio men.-vuk. prol.-rad.

оучоудити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. mirari - чемоу.

оучоуждити -дѫ -диши vb. abalienare bor. 53. chron. 1. 58. 32. -ждень обꙑчай krmč.-mih. cf. оут-.

оучоути -оуѭ -оуѥши vb. αἰσθάνεσθαι sentire men.-mih. hom.-mih. adde sup. оучюти ex.-op. 2. 1. 33. хꙑтростьми нѣкацѣми дѣло то оучювъ greg.-naz. не оу и оучюѥмъ ихъ, даже отъ бѣгноутъ ex.-vost. оучивь men.-mih. nota διηγεῖσθαι edisserere оучоуеть op. 2. 2. 26.

чьливъ adj. διδακτικός ad docendum aptus naz.
чьнъ adj. assuetus brev. 326. glag.
чьсть f. τιμή honor krmč.-mih. krmč. 61. оучесть bus. 810.
чьтение n. honor pat.
чюти v. оучоути.
частити -штѫ -стиши vb. πυκνοῦν spissum reddere dial.: nota кыто сады оучести chrys.-lab. frequentare - на молитвоу vita-theod. - въ цркввы men.-leop.
частие n. μέρος, μερίς pars men.-mih. š.-gl. 67. adde sup. communio ant.-hom. nom.-bulg. bus. 645. 734. ber. ἀφαίρεμα demtio exod. 35. 5. -kruš. pent.-mih. богоу сѧ на оучастие въдавъ deo se consecrans sup. 204.
частъкъ m. pars, uti videtur оучастъ bus. 733.
часть f. pars оучасть gram. 89.
частьнъ adj. particeps int. 34. сице и миръ строить сѧ оучастьнами отърадами и скръбьми; оучастьно такоже бываѥ svjat.: male оучѧстьно оржднѥ видѣшѧ ἔκπληκτον τὸ πρᾶγμα sup. 335. 16. pro оужастьнъ.
частьнѣ adv. praecipue sup. 396. 23.
чати -чьнѫ -чьнеши vb. incipere bus. 808. chron. 1. 189. коли оучноутъ свиньи на бѣлкоу лаıати dan. cf. въч-.
чаштати -аѭ -аѥши vb. repetere pam. 240.
чаштение n. ἐνδελεχισμός continuatio op. 1. 111. оучещениѥмь жьзлны тѣло разбише ѥй prol.-belg.
шакъ m. auritus trigl.
шарити -рѭ -риши vb. περιχρωννύναι tingere наличиѥ себѣ сами оушаръше greg.-naz.
шатъ adj. ansulatus, vas duas ansas habens trigl.
шесьнъ adj. aurium par.
шесьце n. inauris -сца alex.
шивъ m. διάδημα diadema esth. 8. 15. -op. 1. 56. - шолковъ pallium mat. 53. cf. оушьвъ; оушидъ et оушьдъ.
шидъ m. δραπέτης fugax аки оушидъ же ὡς δὲ δραπέτης vitae-sanct.-vost. op. 2. 1. 195. svjat.-op. 2. 2. 395. чьто ли давидъ помазаный акы црь, а стражда акы полоньникъ и оушидъ и зълодѣй svjat., ubi pro оушидъ in margine habes оуходивъ; и рече паулъ нѣсмь оушидь христовъ, нъ законьнъ воинъ христовъ hom.-mih. 128. cf. оушидь.

оушидь m. gen. -ди φυγάς fugax sup. 69. 19. злооумню -ди τοῦ ὑποδράντος op. 2. 2. 149. водити ѩ акы -дѣ pl. a. съставление и оустрой онисимоу оушиди и молба за нь apost.-saec. xiv. -vost. δραπέτης op. 2. 2. 149. cf. оушидъ.
оушнрити -рѭ -риши vb. dilatare pat.
оушитъкъ m. τζάγγη calceus дьньсь сапози, а ютрѣй оушитьци и калиге ephr.-belg. не днесь босъ, а оутро оушитьци и калигиѩ αὔριον δὲ τζάγγην ἢ χαλίγγην ἐπιζητεῖ ephr.-vost.
оуштедрити -рѭ -риши vb. οἰκτείρειν misereri šiš. 60. krmč. 174. sup. domet. triod.-mih. izv. 450.
оуштедрыти -ыѭ -ыѥши vb. misereri izv. 450. int. 214. -ра- кого par. sabb. 42. -дрѣ- men.-mih.: rectius -ждрыти.
оуштение n. suadere pat. incitatio op. 2. 1. 72. bon. ѥсть же и оуштенье вѣрьнымъ psalt.-int.-saec xii. оущение доуха сватаго на божиѩ соущаго чл҃ка psalt.-int.-saec. xii. cf. nest. 210.
оуштипъкъ m. frustulum -покъ trigl.
оуштитити -штѫ -тиши vb. protegere - сѧ chron. 1. 20. 18.
оуштръбити -блѭ -биши vb. minuere оумаленъ или оущрьбленъ par. 68.
оуштръбление n. deminutio misc.-šaf.
оуштръбъ m. detrimentum grom. defectus оущербъ trigl.
оуштькнѫти -нѫ -неши vb. decerpere оущноу .г. ıаблока alio cod. оущькноувъ prol.-saec. xv. -vost. nsl. včeknoti.
оуштьнѫти v. оуштькнѫти.
оуштѧдѣти -ждѫ -диши vb. parcere не оущеды старость greg.-mon. 79.
оушоуй adj. sinister оржжи праведнимн дестыми н оушоуимн славоѫ и досаждениѥмь georg.-vost.: vocabulum dubium cf. шоуй.
оушьвъ m. διάδημα diadema вѣньць златъ великъ на главѣ ѥго и оушьвъ шьлковъ лептоужьнъ στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν esth. 8. 15. -vost. сьемъ оушевъ свой съ главы sof. 29. pileus krmč. cf. оушивъ.
оушьвьць m. ἐπιρριπτάριον въ вѣнца мѣсто свой оушвецъ на главоу его положи georg.-vost.
оушьдъ m. δραπέτης fugax акы оушьдь въспытаѥши се ὡς δραπέτης εὐθύνεις τὴν ὁδόν hom.-mih. 124. cf. оушидъ.
оушьлыць m. fugax оушлецъ trigl.
оушьникъ m. inauris acad. men.-mih. 368.

оушьница f. inauris оушн- danič.
оушьствиѥ n. ἐκλιμία fames pent.-mih. **недостатокъ и оушествие и потребление** τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν deut. 28. 20. -vost.
оуꙗданиѥ n. morsus ant.-hom.
оуꙗдати **-аѭ -аѥши** vb. δάκνειν mordere proph. nom.-bulg. pent.-mih. **совѣстию отнюдъ въ сердцѣ оуꙗдаемь выше** prol.-vost. **-ѥд-** alex.-mih. 74.
оуꙗдениѥ n. δῆγμα morsus chrys.-lab. **-ѣд-** cloz I. 68.
оуꙗдовити **-влѭ -виши** vb. venenare **лице женско стрѣла есть оуꙗдовлена** sborn. -vost.
оуꙗзвилиште n. vulnus, uti videtur ant. 28.
оуꙗзвительнъ adj. laedens **- слово** chrys.-lab.
оуꙗзвити **-жвлѭ -звиши** vb. τραυματίζειν, τιτρώσκειν vulnerare kruš. sup. krmč. 48. adde pyrg. prol.-mih. antch. izv. 504. **-венъ** part. sup. **люцьшьшими (люцьшими) оуꙗзвити** χαλεπωτέρως τρῶσαι antch. καρδιοῦν op. 1. 198. **- сѧ** dial.-šaf. πλήττεσθαι man.
оуꙗзвлꙗти **-лꙗѭ -лꙗѥши** vb. vulnerare hom.-mih. kruš. hom.-mih. men.-leop. chrys.-lab. int. chron. παίειν ferire hom.-mih. **-вѣти** ant. dial.-šaf.: recte **-ꙗжвл-**.
оуꙗзвѣти v. **оуꙗзвлꙗти**.
оуꙗздъ m. invasio prol. 139.
оуꙗкинъдъ m. hyacinthus **оуакин'дъ** svjat.-mat. 10.
оуꙗна v. **оуѥна**.
оуꙗрити сѧ **-рѭ сѧ -риши сѧ** vb. irasci pat.-mih. **на кꙑꙗ большьми оуꙗрить сѧ**; greg.-naz. **оуꙗрь же сѧ цесарь и измени лице свое** vost. **имъже оуꙗри сѧ гнѣвомъ** ἐθυμώθη 4. reg. 23. 26. -vost.
оуꙗсти **-ꙗмь -ꙗси** vb. δάκνειν mordere kruš. cozm. misc. men--mih. **пьсь оуꙗсть его** misc.-šaf. **оуꙗсть змиꙗ** pent.-mih. **ѕмиа чловѣка оуꙗсти не можеть** alex.-mih. **з'миѥю оуꙗдень вь ногоу**.
оуꙗсьнити **-нѭ -ниши** vb. ἐπιτρανοῦν illustrare **-сн-** pyrg. pat. typ.-chil. op. 2. 2. 426. izv. 435. spec. II. chrys.-lab. **- вѣроу** prol.-mih.
оуꙗсьнꙗти v. **оуꙗшнꙗти**.
оуꙗшнꙗти **-ꙗѭ -ꙗѥши** vb. illustrare georg. tur. 69. apost.-saec. xiii. mat. 21. pan. izv. 507. op. 2. 1. 171; 2. 2. 86. **оуꙗшнꙗꙗ глаголꙑ** tur. **-сн-** dioptr.
оуꙗшнѥниѥ n. illustratio sabb. 1. ex.-op. 2. 1. 22. **прежде оуꙗшнениꙗ о господѣ нашемь** πρὶν τρανῶσαι τὰ περὶ τοῦ κυρίου cyr.-hier.
оуѥдинити **-нѭ -ниши** vb. μονοῦν solum relinquere šiš. 166. ant. ἑνοῦν unire hom.-mih. adde pat. isaak. izv. 423. **-ненъ конь** clim. **-нѥна постелꙗ** greg.-na... **мѣсто оуединено** izv. 485. **- сѧ** chron. 1. 68. ichn. **оуединшоу ми сѧ отъ вас...** dial.-šaf.
оуѥдинъ adj. solus **себѣ же оуедина и вьсакого сьродиꙗ поуста** ichn. 38: dubi...
оуѥдинꙗти **-ꙗѭ -ꙗѥши** vb. solum relinquere pan.
оуѥдинѥниѥ n. μόνωσις solitudo dial. sabb. 7.
оуѥзерити **-рѭ -риши** vb. inundare **црк...** **о нейже рече исаиꙗ· весели сѧ, поустꙑне жаждоущиꙗ, сиѭ оуѥзери водами крьщениꙗ** psalt.-int.-saec. xii.
оуѥленити **-нѭ -ниши** vb. cervo simile facere **оуеленѥна доуша** sabb. 10.
оуѥмати v. **оуимати**.
оуѥна f. ὕαινα hyaena prol.-vuk. par. azbuk. ziz. ber. **оуеною изѣдена** sborn. **оуин... звѣрь** prol.-mih. 149.
оуѥнинъ adj. hyaenae **оуѥнина злъчь** svjat.-mat. 8.
оуѥспасианосъ m. vespasianus **оуесп-** ... 267.
оуѥць m. gen. **оуйца** avunculus steph. ... buk. ber. cf. **оуиць**.
оуѩдрити **-рѭ -риши** vb. ταχύνειν properare **оуадри тайноу твоего въчлвчениꙗ** psalt.-int.-saec. xii. **оуꙗд-** ... 2. 1. 71; 2. 2. 264. **оуꙗдри изѧти ...** τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με psalt.-int.-saec. xii. **оуѥд-** glag. **оуждри прити к... намъ** bon. **оумъножиша сѧ немощ... ихъ, по сихъ оуадриша сѧ** psalt.-int.-saec. xii.
оуѩти, **оуимѫ, оуимеши** vb. capere sup. pat. triod. ἀφαιρεῖν auferre krmč.-mih. pent.-mih. kruš. proph. **аще кто оуиметь словесъ; да отъиметь богъ часть его** ἐάν τις ἀφαιρῇ apoc.-vost. adde ... krmč. 280. ὑφαιρεῖν demere **оуиметь отъ имѣниꙗ** krmč.-mih. ἐλαττοῦν exod. 5. 15. -pent.-mih. στενοῦν arctare, deminuere men.-mih. 277. **- кого** spoliare tur. 50. adde **да искрьнюмоу оуиметь чьто** greg.-naz. **кнѧзь михаилъ створи построгы сынови своемоу ростиславоу новѣгородѣ, и оуѧ власъ архиепископъ спиридонъ** chron.-novg. **не бы то оуѥло вашего царьства** men.-mih. 27... **не би то оуѥло вашего царьства нъ паче бы оумножало** greg.-lab. **да не**

оуниметь, ни прииметь krmč.-mih. 314. како дѣвици оуіе страха; hom.-mih. 198. болѣзнь оуіе оудеса prol.-mart. ни приложити ничтоже ни оунати apoc.-vost. оунимъше sup. 421. - са capi men.-leop. томоу роука оуієть се prol.-rad. 62. оуіе се ıемоу роука ἀνενέργητος ἔμεινε prol.-mart. нога оуıата отъ колѣна bor. 34. оуıата бѣ ıемоу нога по колѣно bor. 77. отокь толико напрегь се ıако роуцѣ ıемоу оуıети се nsl. vjeti capere; ujma calamitas wetterschade am getraide.

оуıатие n. demere chrys.-lab. isaak.

Ф.

vigesima secunda alphabeti cyrillici littera, **фрътъ** dicta, numerum D indicat.

ıклиıа f. facula свѣще, еще же и -лиıе dioptr.-lab. ahd. facchela mhd. vackel ags. fâcele, thâcele weig. 1. 316.

ıлконъ m. falco ichn.

ıнамонарь m. παραμονάριος custos ecclesiae prol.-vuk. cf. панамонарь.

ıраонитьскъ adj. pharaonis -ска роука men.-mart. фараонитьска воиньства irm.

ıраоновъ adj. poss. pharaonis sim. I. 4. pent.-mih. bus. 75. vost. 1. 80. -ви вльсви spec. 20.

ıраонъ m. pharao sup. фараона съ вои потопльшоу τὸν φαραὼ πανστρατὶ βυθίσαντι irm.

ıраонь adj. poss. pharaonis sup. 134. pent.-mih. hom.-mih. proph. tur. требище фараоне bus. 655.

ıраосовъ adj. poss. pharaonis šiš. 184. 220.

ıраосъ m. φαραώ pharao svjat. op. 2. 2. 429. sup. фараоса горскааго greg.-naz.

араошь adj. poss. pharaonis vost. 1. 429. фараоша мѧ зълобы избави izv. 526.

арижь m. equus alex.-mih. 39. 40. bell.-troj. 20. 23. 25. 28. 42. bus. 978. играахѫ на -жохъ bell.-troj. 6. Kopitar, hesych. 45. изведоша емоу фарижа бѣла; хакизми же фарижемь оу корокодиловихъ кожахъ чиныхъ; .р. фарижь арапскихъ alex.-vost. фарись sabb.-typ.

арижь m. paris bell.-troj. 8. 28.

арисей v. фарисѣи.

арисеовъ v. фарисѣовъ.

арисъ v. фарижь.

арисѣи m. φαρισαῖος pharisaeus sup. 301. šiš. 40. -сѣие pl. n. nicol. -рьисѣи cloz I. 389. -рисеи assem. antch. sup. -рисиомь nicol.

арисѣинъ m. pharisaeus hom.-mih. 130.

арисѣинъ adj. poss. φαρισαίου pharisaei -сеинѫ хлѣбинѫ sup. 290. 20.

фарисѣискъ adj. pharisaei šiš. 11. -сииискъ proph.

фарисѣовъ adj. poss. pharisaei šiš. 40. -сеовъ sup. chrys.-lab. strum. -сеова недѣлы typ.-chil.

фарисѣıанинъ m. pharisaeus hom.-mih.

фарисѣıевъ adj. poss. pharisaei -сıева.

фарниıа f. sensus ignotus: повелѣ еп͠спъ своемоу дıакоиоу принести фарниıа подобие ıеıю на дескахъ (alio codice: образы подобиıа ихъ на дъсцѣ) georg.-vost.

фаса f. φάττα palumbus - птица op. 2. 2. 293: nota ниже фась, еже есть седмолѣтнии misc.-šaf. 80.

фатань respondet gr. φάτνη praesepe cyr. 23. linea 20.

фатриıаръхъ v. патриıаръхъ.

февраль v. феврарь.

феврарь m. februarius kryl. деврарь spec. 24. -раль cyr. 30. per. chron. izv. 672. op. 1. 161. -рыи op. 2. 1. 31. -рь kryl.-mat. 12. krmč.-mih. -роуарии š.-gl. 40. -роуарь ibid. prol.-rad. -руара ostrom. -роара sup. ферьварь šiš. xv. krmč.-mih. nicod. ферварь cyr. 1. sim. II. 13. sabb.-typ. февроуарь svjat. bus. 265.

февроуарии v. феврарь.

фелагедена f. respondet, uti videtur, gr. φαγέδαινα gangrenae genus sabb.-typ. 19.

фелеша f. nom. propr. feminae фелеша госпожда bell.-troj. 16.

фелешь m. peleus - краль bell.-troj. 5.

фелиıа f. sensus nobis ignotus: рѣже фелие чистаго хлѣба misc.-šaf. 155.

фелонионъ m. φελώνιον penula krmč.-mih.

фелонъ m. φελόνης penula šiš. 172. typ.-chil. misc. 95. nom.-bulg. -нь izv. 513.

фелоньць m. penula sbor.-kir. 65 gr. φελώνιον.

ферелешевъ adj. poss. - сынъ bell.-troj. 16. ферл- 22.

феръварь v. феврарь.

ферѫкада f. φερκάδα, φεργάδα navicula, fregate -ркада mir. 73.
ферѫсѣнинъ m. persa prol.-vuk. cf. перѫс-.
феуроуарь v. феврарь.
фиали f. poculum men.-mih. gr. φιάλη.
фиаль f. poculum идѣте, излѣйте фиаль; и излиꙗ фиаль свою apoc. 16. 1. -saec. xiv. cf. фиали.
фила f. sensus dubius: ꙗми хлѣбь по филѣ и по роучной чаши вина typ.-nicod.
филадельфъ m. philadelphus -льфь men.-vuk.
филатъ m. pilatus nicol. cf. фаросписи pl. a. παροψίς patina matth. 23. 25. 26. -nicol. et фамьфилиꙗ nicod.
филетеръ m. φιλέταιρος sodalium studiosus филюетерь prol.-rad.
фили gr. φυλή tribus hom.-šaf. 4.
филикъ m. felix prol.-vuk. -комь strum.
филиписии m. pl. φίλιπποι philippi соущиимь вь -сиихь šiš. 133.
филиписийскъ adj. philipporum asên 53.
филиповъ adj. poss. philippi sup. - градь steph. - дьнь sabb.-typ. 32.
филиполь m. philippopolis prol.-mih.
филипъпи m. pl. φίλιπποι philippi šiš. 150.
филиѯъ m. felix -ѯоу men.-vuk. cf. филикъ.
филитисъ m. bestiola quaedam misc.-šaf. 164.
филокали nom. propr. monasterii sabb. 135. -лии sabb. 77.
философица f. philosopha prol.-mih. 43.
философница f. philospha prol.-vuk.
философиꙗ f. philosophia sup. cloz I. 203. chrabr. 90. šiš. 243. op. 2. 2. 62. -сопиꙗ prol.-mih.
философъ m. philosophus sup. prol.-mih. -сопь krmč.-mih. -лоусопь alex.-mih. 15. 29. иеремиꙗ облиста житиемь. ꙗвии же и крѣпость светаа. искоурыонь. свѣтить жены коупрьски. и и кирыль. пилосопь. кастариниска сиꙗниꙗ triod.-mih. 30. филосодь strum.
философьскъ adj. philosophicus zlatostr. фул- cyr. 3. -лоусопьскь alex.-mih. 7.
филотей m. nom. propr. monasterii in monte atho sabb. 66.
филоусопьскъ adj. philosophicus alex.
фильскъ v. фоульскъ.
фина f. φήνη genus aquilae danič.
финика f. phoenicia sabb. 192.
финикийскъ adj. phoenicius dial.-šaf.
финикиꙗ f. phoenicia strum.
финиковъ adj. palmae - доуба men.-mih. -во дрѣво ibid. -ва вѣтвь prol.-mart. -ва костьца misc.-šaf. 155. -коу hom. 919.
финикъ m. φοίνιξ palma nom.-bulg. hom.-mih. chrys.-lab. -ци men.-mih. два дева - greg.-lab. -кома prol.-mih. men.-vuk. -никъсъ bon. -ниѯь men.-vuk. palm. fructus по .ѕ. смоквий ли финикь typ.-chil. populus финици dial.-šaf.
финикъсъ v. финикъ.
финичьнъ adj. φοινίκης phoeniciae pent.-mih.
финичьскъ adj. φοινίκης phoeniciae men.-vuk. φοινίκων man. -кыми писмены chrabr. 90.
финиѯъ v. финикъ.
фирьмосъ m. nom. propr. firmus -рьмоса cyr. 23.
фиси respondet gr. φύσει natura šiš. 11.
фискъ m. fiscus krmč.-mih.
флева f. φλέψ vena -вы pl. acc. chrys.-lab. -ве pl. n. misc.-šaf. 154.
флегма f. φλέγμα inflammatio, pituita di- optr. misc.-šaf.
флъкавъ adj. ψελλός blaesus овъ тре ливъ, инъ же флькавъ dioptr. 26. флькавъ, гѫгнивъ, травлъ dioptr. -leop. 282. флькавь dioptr.-lab. флькавъ op. 2. 2. 460. что творитъ ов (го) флекава, ового же гоугнива; τί ποεῖ τὸν μὲν ψελλόν, τὸν δὲ τραυλ dioptr.-vost. овже травливъ, ин флекавъ ὁ μὲν τραυλός, ὁ δὲ ψελλ dioptr.-vost.: male флътькавь dioptr.-la
флътъкавъ v. флъкавъ.
форосъ m. forum danič.
форъ m. φόρος tributum luc. 20. 22. kryl.-mat. 16.
форътоуна f. tempestas -рт- par. bulg. veter fortuna verk. 82.
фотиниꙗнинъ m. φωτεινιανός photinian. krmč.-mih.
фрагъ m. francus вь фразѣхь in fra prol.-mih. cf. франъгъ.
фракийскъ adj. thracicus -кискь prol.-vu
франъгъ m. francus франьзи, иже и германи krmč.-mih. о франьзѣхь ibid. фрагъ.
франъкиꙗ f. francia -нк- mir.
франъкокалоугеръ m. monachus francic -нк- par. 132. 6.
франъчьскъ adj. francicus -нч- mir.
фрачьскъ adj. thracicus prol.-vuk.
френесъ respondet gr. φρένες ex.-op. 2. 1. 1
френьскъ adj. francicus bulg.-lab. 82.
френкътъ m. praefectus -кта hom.-mih.
фригъ m. φρύξ phryx о фризѣхь krm mih.

фризъ adj. frisius mon.-serb.
фриканъ m. africanus sup. 135.
фритигенъ m. nom. propr. gotthi prol.-mih.
фропитъ m. propheta cloz I. 134.
фроспоура v. просфоура.
фроугнискъ adj phrygius prol.-mih. krmč.-mih. градь - sabb.-typ.
фроугиы f. φρυγία phrygia šiš. 3. 35. strum. men.-mih.
фроугъ m. φρύξ phryx krmč.-mih. фругь ibid.
фръвъ m. πτίλον ala плоунь златѣаше сѧ фрьвомъ ἐχρύσιζε τὸ πτίλον man. 1350. скворци чрьнопери фръвы простирахѫ οἱ ψᾶρες οἱ μελάμπτεροι τὸ πτίλον etc. man. 1350. ѥстрѧбъ връзый птицамь хоудоп(е)рымь простирѫ фрьковы ἱέραξ ὠκυπέτης στρουθοῖς ἁπαλοπτέρυξιν τὰ πτίλα man. 1350. фръковы man. 72. vocabulum dubium: recte forte фръкъ, фръковомъ, фръковы cf. nsl. frknoti bulg. frъknъ milad. 372.
фрьгъ m. francus фрьгь есть львь misc. 84.
фръжьскъ adj. francicus misc.
фръкъ v. фръвъ.
фрътъ m. littera ф georg. misc.-šaf. 173. фертъ op. 2. 2. 186.
фрѧгиы f. φρυγία phrygia, pro qua interpres vel potius librarius franciam posuit strum. bulg. sabja frengija milad. 114. 155.
фрѧгъ m. francus о фрѧзѣхъ pam. 155. in fontt. russicis. cf. фрѫгъ.
фрѧжьскъ adj. francicus op. 1. 263. фрѧска bus. 751. фрѧскаы 666.
фрѧзъ m. francus фрызове sbor.-kir. 62.
фрѫгъ m. francus krmč prol. grom. asên 9. prol.-lab. men.-vuk. sabb. 103. 170. 178. misc. фругъ bor. xxii фроугове, фроугы sabb.-typ.
фрѫжьскъ adj. francicus asên 13. georg. фроушкъ dipl.-valach.: nota serb. fruška gora φραγκοχώριον et bulg. fruško nože milad. 313.
фругийскъ adj. phrygius -гйи- sup. 101.
фторый num. secundus pat.-mih. cf. въторый.
фоувъ m. φοῖβος phoebus per. xxvii.
фоульскъ adj. φούλλων phullorum фулстѣ ѧзыцѣ cyr. 28. фильсцѣ ѥзыцѣ cyr. 17.
фоуниковъ adj. palmae antch. фуниковъ цвѣтъ vost. 1. 220. - жъзлъ antch. фоуниковоу цвѣтоу ant. -izv. 7. 43. cf. фин-.
фоуникъ m. φοίνιξ palma svjat.-mat. 6. bus. 266. фюн- tur. 84. фюниксъ bus. 689. фун- hom.-mih. правьдьникъ ѥко и фоуникъсъ процвѣтеть psalt.-int.-saec. xii. фуникъсъ vita-theod. фунице pl. n. hom.-mih. cf. фин-.
фоуничьнъ adj. palmae вѣѫ фуничнꙗ hom.-mih.
фоуничьскъ adj. phoenicius per. xl.
фоуръка f. φοῦρκα furca -рька men.-vuk. -рка prol. bulg. furkъ milad. 372.
фоусикъ m. φυσικός physicus ex.
фъфати -флѭ -флюши vb. φουρφουλίζειν blaesum esse фьфльтъ op. 2. 2. 460. фьфлють dioptr.-lab. фъфлетъ дроугыи, и мъмлетъ пакы инъ dioptr. 261. фофлеть дроугы φουρφουλίζει ἕτερος dioptr.-vost.: male apud vost. фофлати.

Х

х vigesima tertia alphabeti cyrillici littera, хѣръ dicta, numerum DC indicat.
хава f. noxa mon.-serb.
хавенъ adj. ἄθλιος miser всѣкого юродьства хавенѣйшеѭ нѣхъ премоудростию op. 2. 2. 117. cf. хавити.
хавити -влѭ -виши vb. διαφθείρειν corrumpere georg. ex. pam. 174. mon.-serb. nsl. habiti habd. croat. habiti Neven 1850. 160. ishabiti verant. bulg. habi russ. dial. похабить.
хавити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. abstinere блоуда -ви сѧ izmar.-saec. xiv. nsl. habati parcere meg. - se cavere habd. hung.
хагановъ adj. poss. chagani avarum prol.-mart.
хаганъ m. chagan avarum prol.-mart.
хаждати -дажѫ -дающи vb. ambulare man. 118. -дааше sup. 151.
хазарии f. χαζαρία chazaria men.-vuk.
хазарьскъ adj. chazaricus izv. 6. 385. cf. козаринъ, козарьскъ.
хакизмо n. stragulum -момь коркодиловемь alex.-mih. 40. -мо ibid. 52. -ма pl. n. ibid. 54. -мь коньскихь ibid. 77. подь -момь ibid. 138. -мѣ фарижемь оу коркодиловихь кожахь чиныхоу alex.-vost. подь халкизмомь коркоди-

ловымь ibid.: vocabulum ignotae nobis originis.
халева f. calceus -**кы** alex. **холекы** alex.: nota .і. **поставъ холевь** gram. 10. et pol. cholewa stiefelschaft.
халина f. habena alex. e gr.
халиште n. vestis **облачити се вь женьска халища** zak.-serb. nsl. hala croat. halja verant. cf. ahd. hala.
халкизмо v. **хакизмо**.
халъдѣйинъ m. chaldaeus **халдение** man. 127. -**деомъ** chrabr. 90. **хал'деомъ** chrys.-frag.
халъдѣйскъ adj. chaldaicus -**лдейскъ** vost. 2. 20. **хал'дейскъ** chrys.-frag.
халъдѣи f. chaldaea **халдеи** chrys.-frag.
халъдѣининъ m. chaldaeus -**дѣан**- men.-vuk. **хал'деане** prol -rad.
халъкидоньскъ adj. chalcedonis -**л'кид**- sup. 442. -**лкид**- sup. 148. 442.
халъкъідонъ m. chalcedon krmč.-mih.
халъкъідоньскъ adj. chalcedonis -**лк**- krmč.-mih.
халътоуларие m. χαρτουλάριος cartularius men.-vuk. -**лт**- pyrg. prol.-cip. -**лтоуларий** sg. nom. -**ларь** men.-vuk. prol.-cip. **халтоларь** izv. 539.
халътоуларь v. **халътоуларие**.
халѫга f. φραγμός saepes ostrom. prol.-vuk. **хол**- steph. **улица** azbuk. ber. nsl. haluga seegras gutsm. 277. croat. haluga herba hung. serb. haluga caverna, hiatus; herba.
хамила f. neuma χαμηλή Sulzer II. 2. 458. sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. chamilê tiefe kies.
хамовъ adj. poss. cham š.-gl. 81.
хамольвъ m. χαμαιλέων chamaeleon sophon. 2. 14. -vost.: serius **хамелеонъ**.
хамосовъ adj. poss. chamos **мрьзости хамосовѣ** greg.-naz.
хамосъ m. χαμώς chamos 3. reg. 11. 7. - op. 2. 2. 79.
ханаанъіни f. chanaanensis sup. 325.
ханаань adj. poss. χαναάν chanaan pent.-mih.
ханааньскъ adj. χαναάν chanaan šiš. 30.
хананей m. chanaan -**неомъ** plur. dat. proph.
хананейскъ adj. chanaan sup. 270.
хананеи f. chanaan sup. 291. 25.
хананий m. chanaan bus. 497.
хананитьскъ adj. chanaan esai. 19. 18. - proph.
хананитѣнинъ m. χαναναῖος chanaan -**тен**- pent.-mih.
хананъіни f. chanaan bus. 298.
хананѣй m. χαναναῖος chanaan hom.-mih. -**ней** chrys.-lab.
хананѣи f. chanaan -**неа жена** chrys.-lab. -**нею** sabb. 162.
хапание n. δῆγμα morsus men.-vuk. prol.-rad. 126. dial. ephr. - **аспидово** men.-leop. - **зоубоко** misc.-serb. **оть хапании комаремь** ἐκ δηγμάτων etc. prol.-rad. 70.
хапати -**плѭ** -**плешн** et -**паѭ** -**паешн** vb. δάκνειν mordere hom.-mih. mich. 3. 5. -proph. op. 2. 2. 461. kruš. gal. 5. 15. - bulg. pat. georg. ephr. prol. clim. prol.-mart. chrys.-lab. **хаплющиихъ а зѫбы** mat. 50. **хапьѭште** sup. 103. - **роукы свое** men.-mih. - **патѫ коне** dioptr. **хаплеми есмь тоугою** δακνόμεθα zlatostr. - **срьдьце** dioptr. **хаплащѧ насъ въ сръдьци болѣзнь**; **хаплеми о обличениихъ** ioann. **хаплемый жидовние** ex. 176. - **сѧ**: - **егда понашаемъ безоумный хаплеть сѧ** ioann. **толикъ есть прибытокь не хапати сѧ еже оть инѣхъ оукоризнами** margar. 1530. **хапе коню копито** тъ bulg.-lab. bulg. hap; hapkъ: nota - **за шию** per. 22. **хапати въ пѧтѫ** acad. cf. **хоп**-.
хапльти -**лѭ** -**лешн** vb. δάκνειν mordere **хаплюа пѧтоу коньскоу** gen. 49. 17. -op. 1. 14.
хаповати -**поуѭ** -**поуешн** vb. δάκνειν mordere **хапоующюю насъ въ срдци болѣзнь** io.-clim. pro alius codicis **хапоущоую**.
харадръ m. χάραδρος torrens bus. 689.
харакътиръ m. character nom.-mik. 26.
харизати -**аѭ** -**аешн** vb. donare mon.-serb.
харизовати -**зоуѭ** -**зоуешн** vb. donare misc. 30.
харитонь adj. poss. charitonis greg.-lab.
харътийнъ adj. χαρτίου chartae -**рт**- prol.-vuk. hom.-mih. -**рт**- **свитькь** prol.-mih. -**рат**- bus. 553.
харътии f. χάρτης charta šiš. 213. -**рьт**- prol.-mih. men.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. leont. -**рт**- sup. 116. 439. nom.-mik 26. sabb. 24. 78. bus. 389. **играти въ хартии** et **хартиами** par. -**тиа воукиерна** misc.-šaf. 157. weig. I. 565.
харътиянъ adj. χάρτου chartae -**рт**- **свитькь** pyrg. **кожю хар'тианоу** τόμος χάρτου op. 2. 2. 154.
харътоларий m. chartularius -**рт**- pyrg. cf. **халътоул**-.
харътоносьць m. chartas ferens -**рт**- mir.
харътофилакъ m. chartophylax typ.-chil. -**лаѯь** greg.-lab. men.-mih.

харътофилаѯ v. харътофилакъ.
харь f. gratia sabb.-typ. не коудеть емоу вь харь misc.-šaf. 141. за дроуга главоу положить, и не имать моу харь misc.-šaf. 144. оть трапезы безь хари да двигнеть се sabb.-typ. 18. bulg. chariza; haren, aren croat. har pjesn.-hrv. 2. 3. luč. nehar luč. serb. har utilitas mik. haran gratus mik.
хацицаръ m. χατζιτζάριος haereticorum genus -ръхь krmč.-mih. 205. ханьзыри id. nom.-lab.
хаıати, хаıѫ, хаıеши vb. curare danič. -сѧ: кѣ се хаıати danič.
хвала f. αἶνος, αἴνεσις laus ostrom. sup. χάρις gratia op. 1. 236. ostrom. εὐχαριστία gratiae sup. -лѫ въздати, въздаıати εὐχαριστεῖν gratias agere ostrom. šaf.-gl. 49. не имѣахѫ хвалъи богоу ἀγνώμονες ἦσαν cloz I. 297. ὕμνος hymnus op. 1. 185. sup. 235. 280. serb. navalice de industria.
хваливъ adj. gloriosus, uti videtur misc.-šaf. 142. misc. 30.
хвалисинъ m. chvalisus (ad mare caspium) -си pl. n. per. 1.
хвалисьскъ adj. chvalisorum per. 1. море -шьское mare caspium hom.-šaf. 7.
хвалити -лѭ -лиши vb. αἰνεῖν, εὐφημεῖν laudare ostrom. cloz I. 45. εὐχαριστεῖν gratias agere op. 2. 1. 165. -лимъ ἐπαινετός laudandus sup. 225. -лѧщимъ frag.-glag. 33. - сѧ svjat. εὐχαριστεῖν šiš. 174. gloriari да не хвалить се богатьствомь chrys.-lab.
хвалитьнъ adj. -тны hymni quidam alex.
хвалословесовати -соуѭ -соуеши vb. minus bene αὐθομολογεῖσθαι ultro profiteri antch.
хвалословити -влѭ -виши vb. laudare hom.-mih. isaak.
хвалословиıе n. collaudatio.
хвалословлıениıе n. laudatio hank.
хвалословьць m. qui laudat hom.-mih.
хвальба f. laus alex. -бный, -бникъ alex.
хвальникъ m. ἐπαινέτης laudator op. 2. 2. 200. io.-clim.
хвальнъ adj. laudis: αἰνετός laudabilis mater. chron.: nota достойнохвальне михаиле izv. 437. pro достохвальнъ.
хвальць m. ἐπαινέτης laudator greg.-naz.
хвалениıе n. ἔπαινος laus ant. αἴνεσις laudatio -лен- mater. εὐχαριστία gratiarum actio пѣснии хваленнıа ὕμνον εὐχαριστίας mater. -лıен- šiš. 229. καύχησις gloriatio sup. 144.
хванѫти -нѫ -неши vb. rapere misc. bulg. hvanъ, fanъ cf. хватити.
хвастати -аѭ -аıеши vb. gloriari trigl.
хватати -таѭ -таıеши vb. δράσσεσθαι prehendere pyrg. συλλαμβάνειν prol.-mart. nom.-barb. prol.-vost. sup. 435.
хвативьство n. ἁρπακτικόν rapacitas op. 2. 2. 52. vost. 2. 141. ослѣпи развойникоу хвативство и развойство τὸ ἁρπακτικὸν καὶ λῃστρικόν rapiendi et latrocinandi studium cyr.-hier.
хватити -штѫ -тиши vb. prehendere - за ризоу men.-leop. nom.-barb. - сѧ men.-mih. да ви се моıе главе хватиль mon.-serb. 274. cf. bulg. fati; chvanъ, fanъ; fašta да фанать вѣра, фаща вѣра bulg.-lab. oserb. khvat celeritas cf. хытръ.
хваштениıе n. prehendere men.-mih.
хворовати -роуѭ -роуеши vb. δαπανᾶν impendere на дѣло отъ нихъ все хворовахоу εἰς εἰδώλων ἐργασίαν τά πλεῖστα δαπανῶντες proph.
хворъ adj. aegrotus trigl. хворость, хворати trigl.
хвостоватъ adj. caudatus trigl.
хвостъ m. κέρκος cauda хвостъ вобровъ bus. 518. croat. hvost verant.: rad. hvost leniter percutere.
хврастиıе n. φρύγανα sarmenta prol.-mih. proph. adde pat.-mih. prol.-vuk. κληματίς sarmenta barl. -тьıа izmar. храстиıе men.-mih. men.-vuk. prol.-rad. 58. sabb.-typ. 140. domet. ant.-hom. bulg. fraste rami.
хврастъ m. sarmentum, uti videtur per. 40. 15. holm. - зажещи prol.-mih. quercus храсть glag. -столѣсие dumetum alex. nsl. serb. hrast cerrus mik. oserb. khrost strepitus dumetum; khrośćić strepere; khroskot strepitus cf. nsl. serb. šuma.
хврастьнъ adj. sarmentorum хврастно мѣсто; храстьнь sbor.
хвѣıати сѧ, хвѣѭ сѧ, хвѣıеши сѧ vb. moveri azbuk.: huc trahe serb. hvojka ramus mik. cf. вѣ-ıа et вѣ-ıати.
хелидонъ m. χελιδόνιον chelidonium misc.-šaf.
херетисаниıе n. salutatio mon.-serb.
херетонисаниıе v. херотонисаниıе.
херетонисати v. херотонисати.
херовимъ m. χερουβίμ cherubim sup. -мѣхъ nicod. -мѣйша sup. 346. cf. -роув-.
херотонисаниıе n. ordinatio -рет- nom.-lab. хирот- nom.-mik. psal.-vuk. nom.-mik. 114.
херотонисати -саѭ -саıеши vb. ordinare

leont. max. -ρετ- nom.-lab. men.-mih. χηροτ- clim. misc.-šaf. gr. χειροτονεῖν.

χεροτονησοβατη ся -соуѭ ся -соуѥшн ся vb. ordinari ok. 59. χηροτ- misc.-šaf.

χεροτονηΐα f. ordinatio men.-mih. sabb.-typ. χηροτ- nom.-mih. misc.-šaf. nom.-mik.

χεροувимъ m. cherubim -вими men.-mih. 183.

χεροувимь f. collect. cherubim многоочитаа - mon.-serb. 470.

χεροувимьскъ adj. χερουβικός cherubim cloz I. 37. assem. palimps.-rom. hom.-mih. isaak. иконы -скыѥ cyr. 15. -ров- nicod.

χερъсонъ m. cherson -рьс- prol.-lab. men.-vuk. cyr. 8. -рс- cyr. 17. men.-mih. χορсонъ men.-leop. cf. -нь et корсоунь.

χερъсонь m. cherson -р'с- sup. 414. 416. cf. -нъ.

χερъсоньскъ adj. chersonis men.-vuk. -р'с- et -рс- sup.

χερъсонꙗнинъ m. chersonis incola men.-vuk. -рс- prol.-lab. sup. 421. 423.

χндивьскъ adj. loci cuiusdam столь - misc. 84.

χндѣꙗнинъ m. χυδαῖος plebeius χндеꙗн- op. 2. 2. 631.

χнзинъ m. populus quidam χнзы pl. a. misc. 71.

χнй m. chius до χнꙗ острова bus. 660.

χнланъдарь m. chilandar nicod. -нд- sabb. 1. 47. -рн sg. l. sabb. 172. azbuk. bulg. hiledarka milad. 202.

χнланъдарьскъ adj. chilandaricus -нд- ex.-op. 2. 1. 10. 55.

χнлемъ m. galea двигнѫшѫ златый χнлемъ его на копи bell.-troj. 14. mhd. hëlm cf. χлъмъ et шлѣмъ.

χнлиꙗда f. mille azbuk. χнлиада cod. -saec. xvi. zap. 2. 2. 12. .ѕ. χнлиадъ 13. serb. hiljada bulg. hiljadъ verk. 16. 162. gr. χιλιάς cf. nsl. jezero et тысѫшта.

χнлиꙗколладей pl. g. respondet lat. restes siccatorum piscium leont.

χнмипетъ m. оучнннχъ - bus. 35. cf. gr. χαμαιπέτεια humilitas.

χнмосъ m. χυμός succus dial.-šaf. ex.-op. 2. 1. 18.

χнникъ m. χοῖνιξ mensura capiens quatuor cotylas azbuk. cf. χоуникъ.

χнонъ m. chius вь χнонь островь prol.-mih. cf. χнй e gr. acc. sg.

χноньскъ adj. chii prol.-lab.

χнотьскъ adj. chii -тьстѣ островѣ prol.-mih.

χнротонисание v. χеротонисание.

χнротонисати v. χеротонисати.

χнротонисовати v. χеротонисовати.

χнротониꙗ v. χеротониꙗ.

χнроχлоулий m. χοιρογρύλλιος erinaceus -ли lavr.-op. 22. pro -гроулий.

χнтонъ m χιτών tunica šaf.-glag. 50.

χладнти -ждѫ -днши vb. refrigerare trig.

χладовьнъ adj. aurae sbor.

χладодавнца f. δροσοβόλος rorem, rect. refrigerium dans triod. - пещь palimps.-rom. -zap. 2. 2. 93.

χладодавьць m. refrigerium dans -цю izv. 524. cf. -вница.

χладота f. frigus alex.

χладъ m. δρόσος ros mater. χладъ дѣꙗти δροσοβολεῖν mater. refrigerium glag. aura повелѣ боури, и ста въ χладъ αὔραν psal. 106. 29. -psalt.-int.-saec. pat.-mih. - божьствьнаго града sim. 10. cf. goth. kald orient 1. 515. ztschr. 11. 163. weig. 1. 556.

χладъкъ adj. frigidus χладькыми ветры отьгонить зной chrys.-lab. bulg. hladъk; hladka voda pokl. 1. 72.

χладьнъ adj. frigidus -на вода par. -ѥ место frag.-serb. -дни sup. δρόσου ... psalt.-ven.

χладѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. frigescere trig.

χлакъ adj. ἄγαμος caelebs šiš. 78. greg.-naz. svjat.-op. 2. 2. 395. op. 2. 2. 202. -кы моуже men.-mih. колнь межда съпраженънχъ къ χлакъмь greg.-naz. инъ же ѥ соудъ въ оунест... бѫдоуштоуоумоу, инъ же иже въ старости, инъ χлакааго, инъ же ... моуштаагo женоу svjat. или попъ. ... тъ отъ χлакыиχъ vost. или попъ. ... и тъ χолокъиχъ greg.-naz. beitr. 177. germ. 8. 5. cf. χластъ.

χламида f. vestis men.-mih. nicol. ... tunica op. 2. 1. 132. e gr.

χламъ v. χлъмъ.

χлапий adj. servi χолопиꙗ имени bus. 6...

χлапиѥ n. sapo glag. pro глапиѥ. quod ...

χлапъ m. δοῦλος, οἰκέτης servus ... χлапъ боудеть братома своима ... της ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ gen. 9. ... -parem. 1271. рабь и χлапь боуди ... triod.-mih. 130. adde nov. χолопъ ... 1. 212. per. 86. bus. 400. 480. ... 624. nsl. hlapec servus; filius rib. ... čiči filii puellarum lex. bulg. hlape ... croat. hlap rusticus luč. lett. kalps ... 8. 5.

χлапьство n. servitus χолопъство ... kir. 47.

χлапьчий adj. servilis op. 2. 1. 72.

χластати -аѭ -аѥши vb. χαλιναγω... compescere olim iac. 3. 2.

хластити -штѫ -стиши vb. evirare trigl.

хластъ adj. caelebs глаголю же хластымъ и въдовицамъ krmč.-saec. xiii. -стый моужъ ber. холостъ pam. 189. 196. cf. хлакъ.

хлачьба f. ἀγαμία caelibatus малъжень-ствоу и хлачьбѣ γάμῳ καὶ ἀγαμίᾳ greg.-naz.

хлєдъ m. herbae inutiles, uti coniicimus: въскопаю и на гноѫ и отъ хлєда очищоу misc. 53. хлєдъ єсть врагъ ibid.

хлєпєтати -штѫ -штєши vb. cachinnari смѣяти сѧ и - par. 94. 163. 185. ber. pro реготать ся -пет- et -пт- alex.

хлєпити -плѭ -пиши vb. mendicare онъ же хлєпѧщимъ того подаваашє prol.-vost.: inf. forma dubia, potest enim etiam esse -пѣти cf. хлѣпити, хлоупати.

хлєпътати -штѫ -штєши vb. avide bibere гєдєонъ токмо съ трєми сты моужєй хлєптавшими triod.-vost.

хлєринъ m. urbs quaedam glasn. 11. 161.

хлєхотаниє n. cachinni ber. pro реготъ.

хлєхотати -штѫ -штєши vb. cachinnari trigl. ber. pro реготати ся хлохотати trigl.

хлипаниє n. λυγμός singultus dial. adde georg. chrys.-lab. men.-mih. - и плачь dioptr.-lab.

хлипатєльнъ adj. singultiens просльзи -ноє и любоплачєвноє chrys.-lab.

хлипати -плѭ -плєши vb. singultire, uti videtur prol. 149. συστρέφεσθαι contorqueri -плашє оутроба єго gen. 43. 29. -pent.-mih. хлипашє vost. ἐπιβρέχεσθαι стєнаниємь и горєстию -пающє men.-vuk.

хлопотъ m. strepitus vita-theod. rad. hlop cf. клопотъ.

хлохотаниє n. strepitus ber. pro клокотаніе.

хлохотати -штѫ -штєши vb. strepere ber.

хлоупаниє n. ἐπαίτησις mendicatio въ оустѣхъ нєстыдливаго хлоупаниє нє оусладитъ сѧ sir. 40. 32. -vost.

хлоупати -плѭ -плєши vb. ἐπαιτεῖν, προσαιτεῖν mendicare слѣпь сѣдѣшє при поути хлоупаѥ nicol. marc. 10. 46. luc. 16. 3. -šaf.-urspr. сѣдяшє при поути хлоупая marc. 10. 46. -ev. 1270. 1317. хлоупающихъ кърмѧ προσαιτῶν δίαιτα io.-clim. adde op. 2. 2. 203. хлоупаю. да нєкли понѣ тако поклонитъ сє hom.-mih. хлоупаѧй προσαίτης op. 2. 2. 117. вдовици и хлоупающи hom.-mih. 136. cf. croat. hlipati, hlepati singultire, appetere: nota sequentes formas хлоупати, хлоупьць, хлєпити, хлѣпити, хлюпати, хлѧбьчий, хлѧпьчий, хлѧпати, хоупати, хѫпати, хѫпѣниє.

хлоупьць m. προσαίτης mendicus видѣхъ азъ хлоупьцѧ хлѣбьныя εἶδον ἐγὼ προσαίτας io.-clim.

хлоуяти, хлоуѭ, хлоуєши vb. fluere кръвь хлоуяшє отъ нихъ misc. 109.

хлъмъ m. βουνός collis ostrom. men.-vuk. pent.-mih. хльми поточєть млѣко οἱ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα triod.-mih. ὄρος mons esai. 40. 12. mat. 51. λόφος collis pyrg. νάπη saltus prol.-rad. 119. habes etiam sup. greg.-naz. prol. prol.-vuk. cyr. 18. dioptr. krmč.-mih. chrys.-frag. chrys.-duš. 23. нєбєсныи хльмовє hom.-mih. холмъ ber. op. 2. 2. 148. 679. хльми и лоузи triod.-mih. хлъми вѣчьнии izv. 467. холмъ bus. 703. отъ холмоу праха nehem. 4. 2. -mat. 53. холмоу sg. l. per. 17: nota хлымь pat.-mih. 178. et хламъ: пєрвѣє хламъ сталъ сѧ єси πρὸ θινῶν ἐπάγης iob 15. 7. -vost. usl. hum, humec nom. locorum rib. croat. holmac meg. serb. humka collis mik.

хлъмъ m. galea alex.-mih. 54. 62. 70. 72. 165. cf. шлѣмъ et хилємъ.

хлъмьничьскъ adj. λοφιάς collis nav. 15. 5. -kruš.

хлъмьскъ adj. chulmensis, zachlumiae lit.-mih.

хлъмьць m. collis glag. холмєць sbor.-kir. 25.

хлѣкарь m. ἀρτοποιός pistor prol.-rad. adde pat. ant.-hom. misc.-serb. sabb.-typ. vost. 1. 84. старѣй -рємъ ἀρχισιτοποιός izv. 8. 76.

хлѣбоблюстєль m. panis custos krmč.-mih. 358. 375.

хлѣбодаръ m. panem distribuens alex.

хлѣболомлєниє n. panis distributio.

хлѣбоносьчий m. gen. -чиѧ σιτοφόρος frumentum ferens men.-vuk.

хлѣбопєчь genus dubium est pistura pat. krk. обрѣтє єго вь -чи dial.-šaf.

хлѣбопєчьць m. pistor pat. krk.

хлѣбопитаниє n. nutritio mir.

хлѣбопродавьница f. taberna, in qua panes venduntur pat.

хлѣбопродавьць m. σιτοκάπηλος propola frumenti prol.-rad. 25. men.-vuk. prol.-lab.

хлѣборокъ m. pistor alex.

хлѣботворьць m. pistor ber.

хлѣбохранильница f. locus servando pani mir.

хлѣбъ m. ἄρτος panis ostrom. ψωμός fru-

stum bon. adde sup. раздравлый алчьнымь хлѣбь свой ant. -izv. 7. 44. хлѣбъ отъ покроуты op. 1. 40. хлѣбь тричьнь prol.-rad. 85. преже хлѣбъ вносимъ въ тѣло, таже чꙗшоу sborn.-saec. xv. -vost. кисѣль хлѣбь всѣмь ѥдинакь chrys.-duš. 45. хлѣби брашьна ихь bus. 118. хлѣбось; хлѣбь не вьзнесомь (aor.) nicol. strum. cf. похлѣбꙗти ber. nsl. hlêb bulg. léb, lebec lett. klaips goth. hlaifs ahd. hlaib ags. hlaf and. hleifr ztschr. 11. 173. 191. Grimm, wörterb. 1. 1053. weig. 2. 6: male pro глѣбъ svetk. 34. 38.

хлѣбьникъ m. panifex ex. 193. pat.-mih.

хлѣбьница f. pistrix alex. panarium, locus ubi panis servatur leont. men.-mih. krk. dial.-šaf. adde pat.-mih. ant.-hom.; ber. pro пекарня.

хлѣбьнъ adj. panis sup. misc. въ мъножьствѣ хлѣбьнѣмь sborn. кора -бна misc.-šaf.: nota нꙑнꙗ оубо гладъ не хлѧбьнꙑй ни жажда водьнаꙗ sup. 102, ubi male хлѧбьнъ.

хлѣбьць m. ἄρτος panis men.-vuk. krmč.-mih. 362. krk. pat. pat.-mih.

хлѣбѣнъ adj. panis prol.

хлѣвина f. οἰκία domus kruš. pent.-mih. ioël 2. 9. -proph. op. 1. 60; 2. 2. 39. 116. 117. οἶκος domus op. 1. 18. οἰκίσκος domus men.-vuk. prol.-rad. οἰκίδιον domus prol.-rad. οἴκημα domus sup. per. xxxviii. op. 2. 2. 673. δωμάτιον domus hom.-mih. sup. κελλίον cella men.-vuk. op. 2. 2. 200. κτίσμα aedificium sup. καταγώγιον diversorium sup. κειμήλιον cimelium sup. ταμεῖον conclave svjat.-op. 2. 2. 403. habes etiam prol. pat. ant.-hom. misc. prol.-vuk. men.-leop. op. 2. 2. 431. izv. 533. misc.-šaf. bus. 275. 378. chrys.-frag. отъ хлѣвинꙑ своѥꙗ izv. 421. лежащю ми нощью въ хлѣвинѣ своѥй izv. 673. ꙗкоже капльѧ изгонѧть члвка въ дьнь слотьнъ отъ хлѣвинꙑ своѥꙗ svjat. хлѣвинѫ творѧ себе ναοποιοῦν ἑαυτῷ greg.-naz. - поуста prol.-mih. - потока λάκκος gen. 40. 15. -pent.-mih. mat. 56. -, идеже скотъ затвараѥмъ vita-theod. nsl. bulg. hlêv oserb. khlěv stabulum rum. хилевъ cf. goth. hlija tentorium, tugurium asch. hlea umbra, umbraculum ags. hleo and. hlie mhd. lie, liewe laube ztschr. 5. 176.

хлѣвиница f. domus prol.-mih. men.-mih. greg.-lab. иде до хлѣвиници; приближивъ же сѧ къ хлѣвиници vost.

хлѣвиниште n. domus pat.

хлѣвиньнъ adj. οἰκίας domus op. 2. 2. 116.

хлѣвлꙗнинъ m. domesticus: sic fortasse vertendum prol.

хлѣвъ m. stabulum sup. 447. 11. 20. cas. trigl.

хлѣвьць m. προάστειον suburbium men.-mih. num. 35. 2. -pent.-mih. kruš. men.-mih. хлѣвьць дѣлꙗ новокоуплѥнъ greg.-naz.: male ἀγρός op. 2. 2. 116.

хлѣпити -плѭ -пиши vb. mendicare хлѣпей ἐνδεής prol.-mart. cf. хлеп- nsl. pohlepen avidus habd.

хлюпати -аѭ -аѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare luc. 16. 3. -nicol. cf. хлоуп-.

хлꙗминъ m. vestis ber. cf. хламида.

хлѧбивъ adj. περίεργος curiosus op. 2. 1. 164: vocabulum dubium.

хлѧбимъ adj. erumpens alex.

хлѧбь f. καταρράκτης catarrhacta отъверьзеши хлѧби greg.-naz gen. 7. 11. psal. 41. 8. -šaf.-urspr., qui contulit nom. propr. nsl. hlebino дьждиныими хлебми hom.-mih. 141. дьждныихь хлебий податель ibid. 138. θύρα fores хлѣби небесныѥ отьврьзе θύρας ἀνέῳξεν οὐρανοῦ prol.-rad. 91. хлѣбь men.-vuk. šaf.-glag. 72. отврьзоше се хлеби небесные stef. хлѧби божиѧ соуть глоубочайшаꙗ словеса иже о немь int. 203. хлѣби θύραι men.-vuk.; ber. explicat per прадухи воды et per гвалтовная вода etc. rad. russ. хлябать crepare.

хлѧбьнъ v. хлѣбьнъ.

хлѧбьчий v. хлѧпьчий.

хлѧпати -аѭ -аѥши vb. mendicare сѣдѣше при пѫти хлѧпаѫ marc. 10. 46 -ev.-nor. cf. хлоуп-.

хлѧпьчий m. gen. -чиꙗ προσαίτης mendicus на сребролюбиѥ роукѫ прострѣша ꙗко скоудьнии хлѧпьцинѧ pro alius codicis хлѧбьчиꙗ psalt.-int.-saec. xii. скѫделиы хлѧбьчиꙗ psalt.-pog.

хлѫдиѥ n. virgae биѥнь бысть хлоудиѥмь остромь prol.-serb.-vost.

хлѫдъ m. ῥάβδος virga ant. 116. op. 2. 2. 261. тръстꙗнъ - antch. nsl. hlód russ. olim et nunc dial. хлудъ.

хмѣль m. lupulus хмель виетъ сѧ кроугъ древа clim. 228. хмелити trigl. sbor.-kir. 40. 65. trigl. nsl. hmelj; melina habd. cf. magy. komló.

хмѣльнъ adj. lupuli.

хоботъ m. οὐρά cauda op. 2. 2. 60. cyr.-hier. ber. nsl. hobotnica polypus habd. nautilus lex. croat. hobotnica polypus verant. serb. id. mik.

хоботьница f. polypus -це или икре sabb.-typ. 23.

ходатай m. πρέσβυς legatus sup. 183. 243. men.-vuk. mater. πρόξενος мироу - cloz I. 518. μεσίτης mediator ant. adde svjat. šaf.-frag. 33. житию вѣчномоу намь - еси dial.-šaf. - бываатъ conciliat sup. 396: thema ход: cf. mlat. tu inter illum et nos medius discurristi epist. papae Ioannis VIII.

ходатайнъ m. πρόξενος qui conciliat ant. adde domet. царьства - men.-mih.

ходатайство n. conciliare sbor.

ходатайствовати -вуѭ -воуеши vb. μεσίζειν conciliare krmč.-mih. 79. krmč. sim. I. 28. triod. greg.-mon.

ходатайствьнъ adj. concilians съмѣрено мѫдриꙗ - ioann. ходатайственъ небеснаго царствиꙗ greg.-mon. 86. - чесо pat. - чемоу io.-sin.

ходатаити -таѭ -таиши vb. μεσιτεύεσθαι conciliare prol.-mih. men.-belg. ephr. ber.: nota -тающиꙗ hom.-mih. 210.

ходатаица f. πρόξενος quae conciliat pat. io.-sin. gram. 10. men.-vuk. ok. 64. -цю izv. 522.

ходатаиць m. qui conciliat ходатаици твоемоу вѣньцю izv. 506.

ходатаевъ adj. poss. πρέσβεως legati men.-vuk. prol.-cip.

ходати -аѭ -аеши vb. procurare pat. 265.

ходивъ adj. γυρευτής qui circumvagatur плавивь ходивь ant.

ходило n. pes, uti videtur: de achille ab heleno occiso bell.-troj. 35. vagari, uti coniicimus prol.

ходити -ждѫ -диши vb. περιπατεῖν ambulare ostrom. sup. πορεύεσθαι ostrom. βαδίζειν incedere sup. cloz II. 134. πεζεύεσθαι peditem esse mater. παρακολουθεῖν ostrom. хоꙗховѣ šaf.-glag. 81. - поутемь proph. - ротѣ pam. 203. - по невѣстоу per. 3. - въ оубожьствѣ sup. 207. море акы по соухоу ходимо естъ hom.-mih. ходиши въ брачинѣ и въ коунахъ chrys.-frag. ты же облачнши сѧ и ходиши въ паволоцѣ izv. 550. ходиши въ коунахъ izv. 550. неправедныимь соудомь ходеща ἀδίκῳ ψήφῳ χρησάμενον prol.-rad. 81. ходите въ слѣдь мене δεῦτε ὀπίσω μου marc. 1. 17. -ev. 1270. отъ коудоу ходите; ἥκατε gen. 42. 7. -vost. ходи, ходите interiectionum vim habent: ходи да и къ доухоу пакы вѣспѧтимь сѧ φέρε greg.-naz. ходите да въздемъ на горѫ гнѭ δεῦτε greg.-naz. нъ ходите да и мы отъ закона приимемь ἀλλὰ δεῦρο greg.-naz. scr. sad ire cf. шьд ztschr. 11. 163. curt. 1. 281. mey. 1. 382.

ходитий adj. eundi -тию или шьствьноу силоу ex.-op. 2. 1. 17. cf. пи-тий.

ходиште n. meatus alex.

ходокъ m. viator trigl.

ходъ m. βάδισμα incessus sup. iter ant.-hom. ꙗко дьнь -да alex.-mih. 104. exercitatio житие и - greg.-lab. κατάστασις status sup. 175.

ходьнъ adj. itineris men.-mih. 351.

ходьць m. ambulans georg. mendicus pat. krk.

ходѧводьць m. comes и тоу абие искаше ходѧводьца svjat.

хождение n. τὸ βαδίζειν ambulare sup. 345. περίπατος ambulatio sup. 238. iter ant. sabb. 2. hom.-mih. διατριβή exercitatio cyr. 29. -жениꙗ izv. 431. κίνημα motus io.-dam.

хоздрой m. chosroës prol.-mih. -дроеви sg. d. ibid. хосроꙗ sg. g. prol.-rad.

хокыꙗрь m. sensus ignotus alex.-mih. 133. 165.

холева v. халева.

холера f. cholera op. 1. 168. gr. χολέρα.

хомѣстаръ m. animal quoddam - роукама крѣпа сѧ lavr.-op. 22.

хомыкъ m. mus cricetus per. 4. 28. e russ.

хомѫтовъ adj. librae число хомоутово misc.-šaf. 178.

хомѫтъ m. iugum, libra grom. misc.-šaf. 176. ꙗрьмъ или - in zodiaco šaf.-glag. 41. nsl. homot bulg. homot, homъt russ. хомуть čech. chomout pol. chomąto; oserb. khomot lit. kamantai mhd. komat ztschr. 2. 51; 8. 89. dief. goth. 2. 526; weig. 1. 648, qui komat slavicum esse putat.

хонавъ m. populus quidam - заець есть misc. 84.

хопати -плѭ -плеши vb. mordere -племь 1. plur. -пле part. praes. chrys.-lab. cf. хап-.

хопити -плѭ -пиши vb. δάκνειν mordere op. 2. 1. 115. ant. внегда хопить оуздоу ὁπόταν δάκῃ χαλινόν dioptr.-vost. adde pat. io.-sin. конь хопить оуздоу ioann. dioptr.-lab. отъ звѣры -пленъ clim. ioann. отъ звѣри хопленъ пьсъ паче сѧ възыꙗри на того io.-clim. аспида хопивъши оумрътвить psalt.-int.-saec. XII.

хора f. regio mon.-serb. 7. bell.-troj. 5. вь хорѣ златовстѣй svetk. 33. обдрьжѫщоу хороѭ златовскоѭ жоупаноу

драгославоу svetk. 33. homines gram. 295. bulg.-siebenb. хорамь hominibus misc. 82. хоревамъ id. gram. 295.

хоришт€ n. chori alex.

хорова f. morbus azbuk. alex.

хоровати -роуѭ -роуеши vb. aegrotare azbuk. cf. хвор-.

хоро n. chorus - играти bell.-troj. 14. bulg. horo, oro verk. milad. horo da im igra verk. 78. horo zavъrtê 43.

хороепископъ m. chorepiscopus nom.-lab.

хоръ m. χῶρος corus šiš. 42.

хорьсъ m. numen russorum gentilium хорса per. 17. izv. 553. мнѧще богы многы, пероуна, хорса, дыѩ и трояна sborn.-saec. xvi. хорсоу: нынѣ по оукраинамь молѧтъ сѧ проклѧтымъ болъванумъ, переноу, хорсоу, мокши, виламъ sborn.-saec. xvi.

хорянинъ m. rusticus -ране gram. 329. 335.

хорѫгва f. vexillum nom.-bulg. 10.

хорѫгвица f. vexillum - царева nom.-barb.: nota планина хороугвица chrys.-duš. 35.

хорѫгы -гъве f. vexillum -гве sg. g. proph. -гви sg. l. chrys.-lab. per. lxv. - гвию възмаглющия pent.-mih. -гви pl. n. hom.-mih. -гви даръствовати regnum largiri sup. 134. 4. срдцю копие, оуньмъ пагоуба, хороугы адова prol.-vost. хороугве своей karamz. 3. 134. стѧгъ ли -говь op. 2. 2. 85: nota хороугъви развръже hom.-mih. σκῆπτρον sceptrum op. 1. 36. 119. iez. 19. 14. - proph. грьчьскыѩ хорѫгви τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα man. 1350. хороуговь имать σκῆπτρον ἔχει vost. напрѧзаѩ напрѧжеши рожанникъ твой на хороугъви ἐντείνων ἐνέτεινας τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα habac. 3. 9. -vost. отъ всеѩ хороугве вениаминовы ἐξ ὅλου σκήπτρου βενιαμίν 1. reg. 9. 21. -vost. простеръ конець хороугви своеѩ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ 1. reg. 14. 27. -vost. τάγμα agmen хоругогъ плъка июдина τάγμα παρεμβολῆς ἰούδα num. 2. 3. -vost. ἡγεμονία imperium койждо дрьжа сѧ хороугви своей ἕκαστος ἐχόμενος καθ' ἡγεμονίας num. 2. 17. -vost. bulg. horъgvъ (хорѫгва) milad. 328. oserb. khorhoj vexillum lett. karôgs idem

хорѫтанинъ m. carantanus хороутане per. 1. nsl. korotanec, korošec habd.

хосроевъ adj. poss. chosrois prol.-mart.

хотаръ m. limes, territorium gram. 53. 62. 94. 257. serb. hatar magy. határ cf. russ. хуторъ adde хотарьникъ gram. 23. 160. 203.

хотитель m. qui vult int. 179.

хотительнъ adj. qui vult int.

хоть f. ἐπιθυμία desiderium ant. adde alex. ἑταῖρα meretrix op. 2. 2. 149. pat.-mih. 152. sup. 128. 16. παλλακή pellex 2. reg. 16. 21. -pent.-mih. op. 1. 40. хоть саоуля παλλακὴ σαούλ 2. reg. 21. 11. -vost. вниди къ хотемъ оцѧ своего πρὸς τὰς παλλακάς 2. reg. 16. 21. -vost. остави црь .i. женъ хоти своѩ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ 2. reg. 15. 16. -vost. μοιχός moechus видѣвъ ѭ съ обычьнѫѭ ея хотиѭ sup. 128. ἐραστής amator hom.-mih. iez. 16. 33. -proph. новаѩ твоѩ хоть de mare frag.-serb.-saec. xiii. да идоу въ слѣдъ хотей своихъ ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου ios. 2. 5. -vost. хоти своѩ τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς ios. 2. 7. -vost. предъ хотьми еѩ ἐνώπιον τῶν ἐραστῶν αὐτῆς ios. 2. 10. -vost. amata рачитель хотию небрѣгомъ ἐραστὴς ὑπὸ τῆς ἐρωμένης καταφρονούμενος amator ab amata contemtus zlatostr. хоти sg. n. op. 2. 2. 149. kruš. хоти pl. a. proph. et хотии 2. reg. 20. 3. -pent.-mih. adde хотьми mat. 50. хоти ibid. nsl. hot pellex dalm. meg. croat. hotnica adultera oct. 8. serb. hotjenstvo živ. 119.

хотьно adv. libenter trigl.

хотѣние n. βουλή voluntas sup. θέλημα voluntas krmč. 39. adde prol. mir. προαίρεσις cloz 1. 198.

хотѣти, хоштѫ, хоштеши vb. βούλεσθαι, θέλειν velle ostrom μέλλειν ostrom. sup. ἐπείγεσθαι instare sup. хотѣаше дьнь быти šiš. 44. хотѣахѫ яти cloz 1. 163. пасти се хотѣаше sabb. 40. хотѧ part. ἑκών sponte sup. сльньцоу хотещоу заити men.-vuk. хотещоу кораблю съкроушити се hom.-mih. быти хотещихъ моукь оубѣгнѣмь chrys.-lab. пѣти хотещи есмь cantaturi sumus glag. почьнеть хотѣти отъыти izv. 498. чесомоу хощете оть мене; lex.-men.-mih тацѣмъ праздьникомъ хотещеть богъ izv. 542. доброу дѣлоу хотещиш bus. 765. хотѧштаѩ бранимъ antch. - животоу šaf.-glag. 78. хотѧщи зла рабоу bor. 19. хотѧште и не хотѧште ἑκὼν cloz 1. 308. не хощите сѣдати на тръннии mat. 51. аште хощти pro хоштеши svjat.-op 2. 2. 392. еликоже аште хошти svjat. хошти ли op. 2. 2. 51. не хощи ли cyr.-hier. хоште ли op. 2. 2. 51. колика сѧ ще кръвь пролиѩти bell.-troj. 14. хтѣхмы bell.-

troj. 37. хът- sup. 86. 117. 128. 406. 416. хътѣше prol.-rad. 106. nsl. hotêti, htêti; hotiv libidinosus dain. nothus; hotivica libidinosa dain. hotliv cupidus meg. lex. lascivus lex. hotliva košuta lex. hotlivec lex. hotlivost trub. lex. hočliv trub. hotnica pellex lex. habd. meg. shoten cupidus; hotinstvo pellicatus habd. croat. hotnica verant. serb. id. mik. hotimac, hotimica, hotimski, hotimstvo živ. čech. chtíkati komu amare aliquem čas.-mus. 1864. 54. drev. teh (хътѣхъ) drev. siess хъштеши; ni tzeng не хъштѫ russ. dial. хтѣть pruss. quoi, quoitê lit. ket.

хотѣшь m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

хохловати -лоуѭ -лоуєши vb. bullire вьнєтрь виждѣхь хохлоующа ꙗко и смоли и срьдьца misc. 110. bis cf. клокотати κοχλάζειν.

хохотаниє n. cachinnus ber. nsl. hohot, hohotati oserb. khachot cf. scr. kakh.

хохотати -штѫ -штеши vb. cachinnare trigl.

хохълъ m. turbo -холъ trigl.

хоштьнъ adj. gratus, uti videtur men.-mih. 302.

храбрица f. femina fortis.

храбрище n. vir fortis азъ есмь женьщина, а вы храбрица воискаꙗ: и приближи сѧ храбрище подо нь chronogr.: rectius -риштѧ.

храбро adv. fortiter sabb.-typ.

храброваниє n. fortitudo chrys.-lab. сътвори -ниа ok. 62. показовати -ниа greg.-mon. 74.

храбровати -роуѭ -роуєши vb. ἀνδραγαθεῖν fortiter se gerere men.-vuk. νεάζειν adolescere ibid. ἀριστεύειν strenuum esse krmč. 144. krmč.-mih. adde men.-buc. prol.-rad. 80. steph. хоробр- bus. 620.

храбрость f. fortitudo misc.

храбръ 1) m. μαχητής pugnator mat. 50. op. 1. 118; 2. 2. 260. ierem. 20. 11. zach. 10. 7. -proph. šaf.-urspr. στρατιώτης miles op. 2. 1. 165. добрь храбьрь šiš. 220. ты оубо постражи ꙗко добрый храбъръ ісоусъ христовъ ὡς καλὸς στρατιώτης obich. πολεμιστής bellator hom.-mih. ἀριστεύς excellens sup. op. 2. 2. 150. hom.-mih. -бър- sup. -бьр- sup. adde крѣпкы храбре hom.-mih. 115. крѣпъий храбъре zlatostr. прѣсильна храбъра op. 2. 2. 430. храбровъ chron. 219. о єтерѣ о єтерѣ храбрѣ men.-mih. 163. добли храбърь svjat.-mat. 7. храбръ chrab. 89. ꙗко храбьры стоꙗште о десьнѫѭ божиꙗ прѣстола izv. 7. 146. приидє титъ и храбрии єго chronogr.-saec. xvi. доблий храбъръ ѥсть bus. 272. ꙗко христови храбъри men.-saec. xii. ни цръ же отъ ороужиꙗ доволноую помощь имать на спасєниє, ни храборъ на все довлѣти єсть мощенъ vost. ороужъѥ наше ѥсть тѣло, а доуша храбъръ sborn. μονόζωνος op. 1. 60 : male ἀνδριάς statua men.-vuk. 2) adj. ἀνδρεῖος, γενναῖος fortis op. 2. 2. 630. ant. bus. 482. храбрый арие τειχεσιπλήκτης man. 63. храбрь краль nicod. кто єго похрабрѣє бѣ; chrys.-frag. хоробръ bus. 619. croat. hrabar luč. serb. hrabar, vojno maritus cf. scr. srbh ferire.

храбрьникъ m. ἀγωνιστής pugnator men.-mih. chrys.-lab.

храбрьно adv. fortiter -рѣно, -рѣньно sabb.-typ.

храбрьскъ adj. fortis triod.

храбрьскы adv. πολεμικῶς fortiter hom.-mih. krmč.-mih. -бърь- sup. -борьскы isaak.

храбрьствиє n. fortitudo на храборьствие и славы проповѣдахоуть сѧ georg.-vost.

храбрьство n. fortitudo georg. triod. -борьс- bus 385. 482. постьничьскыми храборьствы оукрашаємъ vost. -борс- dioptr.

храбрьствовати -воуѭ -воуєши vb. fortem esse.

храбрьць m. homo fortis max.

храбрѣти -рѣѭ -рѣєши vb. fortem fieri воиска -реєть alex.-mih. 130.

хракавъ adj. blaesus харк- alex.

храканиє n. screatio krmč. 235. krmč.-mih. pat. dioptr.-lab.

хракати -чѫ -чеши vb. screare frag.-bulg. cozm. trigl. плевахѫ храчюще на лице єго krmč.-saec. xvi. харк- trigl. nsl. hrakati; hraček screatus habd. hrakelj bulg. hračь.

хракотина f. φλέγμα pituita dioptr. dioptr.-vost. pan. dial.-šaf. int. - въ кости chrys.-lab. χυμοὶ κακοί mali succi barl. 24. храх- alex. харк- trigl. serb. hrakotina mik.

хракотиньнъ adj. malorum succorum barl.

хралоупъ adj. cavus, de arbore men.-leop. дрѣвоу брѣстовоу, иже (брѣсть) бѣше обить и храпоуль pro хралоупь prol.-mart. 180.

хралоупьнъ adj. κοῖλος cavus dial. 309.

храманиє n. claudicare trigl. int. 150.

храмати -млѭ -млєши vb. χωλαίνειν claudicare ant. kruš. sabb. 151. dioptr. georg. isaak. tur. trigl. - колѣнома men.-

mih. - на оба оума men.-mih. - на обѣ бедрѣ ἐπ' ἀμφοτέραις χωλαίνεις ταῖς ἰγνύαις hom.-mih. 65 nsl. hramati meg. croat. budin. 39. serb. id.

храмина f. οἶκος, οἰκία domus ostrom. men.-vuk. šiš. 14. prol.-rad. barl. οἰκίσκος domus sup. tectum sup. σκηνή tentorium pent.-mih. ταμεῖον conclave pent.-mih. ergasterium leont. μονή mansio men.-vuk. adde men.-leop. šaf.-glag. 62. ok. 57. cyr. 7. - царьска sim. I. 11. бити велми въ двьри храминъı тоıа izv. 618. хором- russ. vost. 1. 212. chron. хрѣм- pat.-mih. 20.

храминица f. domus pyrg. ioann.

храминьнъ adj. domus.

храможитель m. in domo vivens отъ пакостнъıа качици и отъ проклатъıа вѣса хороможителıа bus. 499.

храмъ m. οἰκία, οἶκος, δῶμα domus hom.-mih. pent.-mih. šiš. 198. господинъ храмоу ὁ οἰκοδεσπότης ostrom. σκηνή tentorium pent.-mih. hom.-mih. ταμεῖον conclave pent.-mih. ναός templum sup. hom.-mih. - коумир'скъıй sup 12. ecclesiae pars ok. 51. μονή mansio ev.-novg. -io. 14. 2. τέμενος delubrum man. greg -mon. 68. оного храма лице greg.-mon. 70. храмъ многословимь 86. adde antch. vita-theod. izv. 467. 615. bus. 38. 729. - кровьнъ io. 8. 20. -ev.-saec. xiv. - идольскъ men.-leop. prol.-mih. - блоудилищьнь prol.-mih. храмь юго домоу men.-mih. 190. храмъ заперѣти bus. 704. хоромъ russ. chron. nsl. hram domus; conclave meg.

храмьница f. domus, uti videtur georg.

храмьнъ adj. domus ier.-ep. 19. -mat. 50. bus. 147.

храна f. cibus nom.-barb. chrys.-lab. misc. δαπάνη sumtus ради храны λόγῳ δαπάνης prol.-rad. 153: rad. scr. sar zend har schützen, ernähren scr. sarva zend haurva gr. ὅλος, ἐρύω lat. solus, servare ztschr. 13. 369; 14. 90. nsl. hrana cibus bulg. hranъ.

хранилиште n. κατάδυσις latibulum sup. hom.-mih. adde спасениıа своıего - bus. 291. custodia; promtuarium triod. nov. φυλακτόν amuletum cf. duc. женъı творещиıе глаголıемаıа -ща psal.-vuk. подавати -ща misc.-šaf. φυλακτήριον ostrom.

хранило n. custodia ioann. θησαυρός thesaurus men.-mih. 221. φυλακτόν amuletum krmč.-mih. 325. -, рекше оузлы krmč. 273. custodia chrys.-lab. оустомъ моимъ - antch. cibus pat. glag. adde bon.

хранильникъ m. qui servat bus. 381.

хранильница f. θήκη conditorium barl. triod. kruš. prol.-vuk. ziz. ber. nom.-lab. prol.-mih. nicod. ichn. - корабьна pyrg.

хранитель m. φύλαξ custos cloz I. 693. sup. krmč. 36. dial. hom.-mih. men.-vuk. sim. I. 15. mat. 40. izv. 657. kruš. - ключьнь prol.-mih. црьковьнь - krmč.-mih. - полаты krmč.-mih. 232. - лозамь dioptr.-lab. - старости sim. II. 10. - дѣвьствоу носифь хранитель богородичьный prol.-rad. 54.

хранительникъ m. custos prol.-mih. 172.

хранительница f. quae servat, custos ber. sim. I. 9. misc. int. 49.

хранительнъ adj. servans носити -наıа отъ былиıа nom.-mik.

хранити -нѭ -ниши vb. φυλάττειν, διαφυλάττειν custodire ostrom. sup. cloz I. 110. 152. - градъ prol.-mih. - законъ cloz I. 158. hom.-mih. typ.-chil. ни любьнааго вѣсть закона хранити izv. 425. - заповѣди mat. 53. sim. I. 19. соуботоу хранити bus. 516. богомь хранимь краль nicod. не хранıахоу (проскоуроу). и ронıахоу кроупицѣ на землю, ıако и звѣздъı божиıа izv. 563. праведьнаго (имѣньıа) не храни izv. 645. хранимо окроугъ клоуча izv. 669. - тайноу sabb. 10. да -нить се ıей вѣно krmč.-mih. 214. собою миловати и - sabb. 176. - доушоу отъ зла leont. τηρεῖν servare sup. greg.-naz. συντηρεῖν ostrom. nutrire hom.-mih. misc. ѱи - nom.-lab. кормаще и хранаще медвѣди bus. 382. града хранаще отъ срацинь men.-buc. ἐπιστρέφεσθαι - медвѣди krmč.-mih. 153. дѣлати и - рай chrys.-lab. - сѧ sup. φυλάττεσθαι cavere šiš. 172. ant. bulg.-lab. nom.-barb. - отъ многа вина leont. храни сѧ отъ него svjat. ἀπέχεσθαι abstinere храните себе отъ любодѣıаниıа šiš. 154.

хранище n. custodia, uti videtur: ıагода въ врьтоградѣ въ хранищи triod.-mih. 39.

храньно adv. μετ' ἀσφαλείας tuto sup.

храниение n. φυλακή, παραφυλακή custodia ant. krmč.-mih. chrys.-lab. -нıен- svjat. izv. 507. cibus -нıен- pat. 282. о дъщери своıей оутвьрьди храниение svjat.

храпавъ adj. raucus - краль steph.

храпати -плѭ -плюши et -паѭ -паюши vb. ῥέγχειν stertere ant. dioptr. что ты храпаеши; τί σὺ ῥέγχεις; ion. 1. 6. -vost. σαρκάζειν irridere - ноздрьма men.-mih. adde antch.

stertere trigl. ἐπιχρεμετίζειν hinnire bus. 711. коня пероугіра и храплюща izv. 535: male -пещи part. pyrg. -плюше par. 117.

храпливъ adj. raucus trigl.

храстала v. крастѣла.

храстали v. крастѣль.

храстние v. хврастние.

храстъ v. хврастъ.

храстьнъ v. хврастьнъ.

храстѣль f. ὀρτυγομήτρα coturnix glag. храштѣль georg. cf. крастѣль.

храхотина v. хракотина.

храштѣль v. храстѣль.

хредъ adj. crispus - власми οὖλος τὴν τρίχα men.-vuk. брадою дльгою и хредою τὴν ὑπήνην ἀρκούντως καθειμένος, μεσαιπόλιος ibid. брадою дльгою и хредою τὸ ἐπισκύνιον συνεσπακώς, φροντιστικῷ ἐοικώς prol.-rad. 67. брадою дльгою хрѣдою prol.-vuk. cf. хрѧдъ et хрѫдъ.

хрепетание n. hinnitus alex.

хрепетати -штѫ -штеши vb. hinnire ber. alex. trigl.: nota а той томоу -тить nom.-barb. cf. хлеп-.

хрепетивъ adj. hinniens -вое коню op. 2. 2. 317. -вое конѧ svjat.

хрептана f. sensus dubius: крѣпко кости скроушаше, боци же жаданиемъ и оудоланиы даже до хрептанъı свепетахоу sborn.-saec. xv. cf. хрѣбьтъ.

хрестание n. sonitus, uti videtur men.-mih. 133.

хрибъ m. νῶτος dorsum на хрибѣ нашемь ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν psalt.-int.-saec. XII. -pog. nsl. hrib collis.

хрибьтъ v. хрѣбьтъ.

хридъ m. collis, rupes братославль хридь chrys.-duš. 20. cf. хридь.

хридь f. rupes glasn. 13. 370. serb. hrid f. živ. 80. cf. хридъ.

хрижеоушь m. χρύσης chryses bell.-troj.

хризма f. μύρον, χρῖσμα unguentum sup. bon. lavr.-op. 32. kryl. ev.-novg. slov.-novg. a. mat. IX. ev.-buc. алавастръ хризмъı ἀλάβαστρον μύρου marc. 14. 3. -ev. nor. алавастрь -мы hom.-mih. nicol. приемъши литроу хризмъı λαβοῦσα λίτραν μύρου io. 12. 3. -ev. 1270. saf.-urspr. nsl. krizma čech. křižmo.

хризминъ v. хризмьнъ.

хризмьнъ adj. μύρου unguenti гыбѣль сиа хризъмнаа ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου marc. 14. 4. -ev. nor. отъ вонѧ хризминъıа τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου io. 12. 3. -ev. 1270.

хрипливъ adj. raucus trigl.

хрипнѫти -нѫ -неши vb. raucescere trigl.

хрипота f. raucedo trigl.

хрисовоула f. chrysobullum chrys.-duš. 11. 21. -ло n. gram. 280.

хрисовоулъ m. chrysobullum asên 12. gram. 78. 71. хрисовъ id. gramm. 297.

христаненавидьць m. qui christum odit prol.-mih.: recte separabis.

христити -штѫ -стиши vb. baptizare како иоаннъ христи svjat. svjat.-mat. 7. хришталахоу сѧ ibid. христивый сѧ svjat. cf. хрьст-, крьст-.

христиана f. christiana хст- prol.-mih. 84. men.-leop.

христиининовъ adj. poss. christiani men.-vuk.

христианинъ m. christianus hom.-mih. prol.-mih. men.-vuk. krmč.-mih. šiš. 198. isaak. misc. prol.-cip. -на- sup. sbor.-kir. 6. men.-vuk. leont. vost. 1. 170. prol.-rad. -нина dual. prol.-mih. -нинoу men.-vuk. хрсьяна izv. 433. bulg. hrisjanin milad.

христианица f. christiana pat. prol.-cip. -на- pyrg.

христианичьство n. mores christianorum -на- par.

христианооблъгатель m. qui christianos calumniatur -на- chrys.-lab.

христианъ m. christianus prol.-mih. prol. -на- op. 2. 2. 370. съвьршенааго христиана svjat. -ны- bor. 6. adj. именемь борисъ, -наное же имѧ емоу михаилъ op. 2. 2. 33.

христианъка f. χριστιανή christiana pat. prol. prol.-cip. -на- men.-vuk. prol.-mart.

христианъıни f. christiana leont. men.-vuk. prol.

христианьскъ adj. christianus prol.-mih. -на- cyr. 9.

христианьство n. mores christianorum prol.-mih. men.-vuk. misc. -на- ardž.

христианьствовати -воуѭ -воуеши vb. christianum esse -на- ok. 57.

христианьствьнъ adj. christianus greg.-mon. 72.

христоборьнъ adj. cum christo pugnans lit.-mih. χριστιανομάχος -на ересь men.-vuk.

христоборьць m. χριστομάχος cum christo pugnans sup. krmč.-mih.

христовъ adj. poss. christo sup. mat. 19. -ко оубийство šaf.-glag. 63. тѣло -во greg.-naz. -вѣхъ sabb. 173. -вѣмь sim. I. 26. христовъмь подобиемь zap. 2. 2. 123. хвъ cloz I. 415. 880. хвое cloz I. 894. 897.

хрнстовьнъ adj. χριστοῦ christi sup. mater.-хвн- cloz I. 830. хвьн- cloz I. 841. хвън- cloz I. 846. -хсовноую кротость hom.-mih. 132. хсвныꙗ страсти izv. 6. 43. cf. -совьнъ.

хрнстонменитъ adj. christi nomen habens -ти людиѥ sbor.-kir. sabb. 96. 138. 179.

хрнстолюбивъ adj. christi amans sup. svjat.-mat. 5. op. 2. 2. 366. sim. II. 2. 13. bus. 262.

хрнстолюбица f. christi amans men.-mih.

хрнстолюбьць m. φιλόχριστος christi amans men.-vuk. sim. I. 1. 19. pat. krk.

хрнстоненавидьць m. μισόχριστος qui christum odit men.-vuk.

хрнстоненавистьникъ m. μισόχριστος qui christum odit prol.-rad. 121.

хрнстоненавистьнъ adj. qui christum odit mir.

хрнстоносьнъ adj. χριστοφόρος christum ferens men.-vuk. -ни людиѥ sim. I. 16.

хрнстоподражатель m. qui christum imitatur par.

хрнстоподражательнъ adj. qui christum imitatur -на добродѣтель par.

хрнсторараздрѣшитель m. sensus dubius krmč.-mih.

хрнсторжгатель m. illusor christi misc.-serb.

хрнсторжжьць m. illusor christi men.-mih. 202.

хрнстослоужитель m. christi servus krmč.-mih.

хрнстосованиѥ n. hebdomade dicta свѣтлая седмица venire solebant ad tumulos et volventes super eos ovum dicebant: христосъ воскресъ, putantes, mortuum respondere: во истину воскресе alex.

хрнстосовъ adj. poss. christi sup. svjat.-op. 2. 2. 391. op. 2. 1. 153. stichir. хрнсостовъ sup. 33. 54. 119. 132. 135. 137. 171. овьцами хсовами zlatostr.

хрнстосовьнъ adj. christi sup.

хрнстосъ m. christus assem. sup. stichir. христа sup. svjat.-op. 2. 2. 391. -стосоу stichir. op. 2. 2. 148. -сти pro -стѣ šaf.-glag. 99. -стѣ greg.-naz. -стосѣ svjat. 2. 2. 391. op. 2. 1. 138. -стомь šaf.-glag. 77. -стосъмь op. 2. 1. 138. 152. -стосомь svjat.-op. 2. 2. 391.

хрнстроубниство n. χριστοκτονία christi caedes sup. chrys.-lab.

хрнстъ v. хрнстосъ.

хрнштениѥ n. baptismus -ие svjat.-mat. 7. прѣжде хрнштениꙗ; хрнштениемь svjat.

хромота f. χωλόν claudum esse pent.-mih. kruš. πήρωμα laesa corporis pars krmč.-mih. krmč. 43.

хромъ adj. χωλός claudus sup. - отъ чрѣва матере šiš. 6. хромотоу въ тѣлѣ оучинить izv. 600. мъножьство хромъ πλῆθος τῶν χωλῶν ostrom. nsl. hrom lex. habd. trub. meg. hromati, hromatati curt. I. 74.

хромьць m. χωλός claudus sup. ant. antch. chron. bus. 270. chrys.-duš. 47. nsl. hromec trub.

хроусовоулъ m. chrysobullum sabb.-vindob. 160. greg.-mon. cf. хрнсовоулъ.

хроусогонъ m. chrysogonus prol.-mih.

хроусолитъ m. chrysolithus apoc. 21. 20. vost. 2. 406.

хроусталообразьнъ adj. crystallo similis prol.-mih. gr. κρυσταλλώδης.

хроуша f. pirum египтꙗномъ ражаше са волъ имѣꙗ знамение тера на ꙗзыцѣ и волною редрою, имже образомъ познанъ бываше ꙗко апий есть, рекше хроуша богъ georg.-vost.: interpres ἄπιον et ἄπις confudit.

хроушва f. pirum glag.-saec. xv.

хръбьтъ m. αὐχήν cervix sup. bus. 175. per. 53. antch. greg.-mon. -бътъ sup. -ты обратите pent.-mih. хрьбьтъ sup. хрьбеть, хръбетъ, хрүбтѣ, хрьпьтѣ men.-mih. хрьбтѣ mat. 27. хребетъ bus. 171. chron. хребты vost. I. 305. хрипътѣ bon. νῶτος dorsum отъꙗтъ отъ брѣменъ хрибты ихъ ἀπέστησε ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ psalt.-int.-saec. xii. -pog. хрибътъ ихъ τὸν νῶτον αὐτῶν psalt.-int.-saec. xii. -pog. oserb. khribjet drev. gribgat.

хръбьтьнъ adj. νώτου dorsi proph.

хръватинъ m. croata хорв- chron. per. I. 8. хар'вати pl. n. hom.-šaf. 4. харьвати misc. šaf. -starož. 246.

хръватьскъ adj. croaticus gram. 36. - земля dipl.-val. хорв- chron.

хрьгъ m. vas quoddam принесъше къ ребромъ господнемъ хрьгъ къ мѣстоу прободениꙗ копийнаго, отъ нюдоуже истече кровь и вода; наполниша хрьгъ ephr.-syr.

хръзанъ m. flagellum шибаахж и хръзаны sup. 142. хрозаномь биеть брата op. 2. 2. 280. germ. 8. 6.

хрълость f. ars хрьл- op. 2. 2. 348. alex.-mih. 165. 182. храброй -сти 131. замтиѥ -сти 172.

хрълъ adj. citus misc. 13. моудры и -ли

alex.-mih. 149. serb. hrl živ. properans mik. hrliti festinare mik.

хръмнѫти -нѫ -нєши vb. claudicare и хрьмоша отъ стьзь своихъ καὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν psalm. 17. 46. cod.-palat.

хръсостомъ m. chrysostomus cloz II. 24.

хръстанєнавидьнъ adj. qui christum odit sup. 165. 6. cf. хрис-.

хръститєль m. baptista hom.-mih. хрстль mat. 13. домъ хрьститєлю въстави izv. 612.

хръстити -штѫ -стиши vb. baptizare хрьс- sborn. bor. 6. во н(ь) хтнхомь izv. 701. хрєс- chron. хрст- mat. 13. хр'щаахоу сѧ mat. 13. bus. 41. хр'щю bus. 42. нє хрьщєноу sborn. - сѧ: хрьщь сѧ bus. 43. хрьстихомъ сѧ izv. 6. 39. cf. христ-.

хръстиꙗнинъ m. christianus хрьс- stichir. hom.-mih. krmč.-mih. хрьстьꙗн- mat. 21. bor. 34. 53. antch. bus. 36. хрєстьꙗн- chron.

хръстиꙗнъ m. christianus krmč.-mih. хрьс- bor. xvi. хрьстьꙗнъ izv. 426. sborn. bus. 289. adj. хрєстьꙗнъ chron.

хръстиꙗньскъ adj. christianus sup. 186. 18. хрьстьꙗньскъıи родъ zap. 2. 2. 127. хрєстьꙗн- chron.

хръстовъ adj. poss. χριστοῦ christi sup. 47. 9. хрьс- svjat. sup. 43. 46. 64.

хръстовьнъ adj. christi sup.

хръстолюбивъ adj. φιλόχριστος christi amans sup. 145. 23. хрьст- sup. 149. 153. хрьстолюбивоомоу bus. 35.

хръстолюбъ adj. christi amans sup. 86.

хръстолюбъвьнъ adj. φιλόχριστος christi amans хрьстолюбьв- sup. 384. 18.

хрьстолюбьнъ adj. christi amans sup. 39. 19. хрьс- op. 2. 2. 418.

хръстолюбьць m. christi amans хрьс- sup. op. 2. 2. 414.

хръстокъ adj. poss. christi bon. хрьс- svjat.-mat. 9.

хръстосовъ adj. poss. christi sup. 340. 27.

хръстосъ m. christus sup. 100. 28. bon. хрьс- sup. 32.

хръстъ m. christus bon. sup. 100. 107. 117. 186. хрьстъ sup. 47. 49. 82 etc. svjat.-mat. vii. izv. 6. 39. bor. xvi. о хрьстѣ исоусѣ greg.-naz. crux хрьстъ hank. лъжии хрьсти ψευδόχριστοι ostrom. о хрьстѣ исоусѣ господи нашємь svjat. хрєстъ chron.

хръстьнъ adj. crucis хрьстьномоу чєловѣчию izv. 637. baptismi хрєстнъıми сєстрами tur.

хрътъ m. vertagus хрьтє pl. acc. alex.-mih. 118. nsl. hrt; hrtica meg. bulg. hrъt; hъrt milad. 67. ъrt milad. 52. 248. oserb. khort lit. kurtas let. kurts.

хръштати -штаѭ -штаєши vb. baptizare хр'щаахоу сѧ mat. 13. хрьщаашє io. 3. 22. -ev. 1270. cf. хръстити.

хръштєниє n. baptismus хрьщ- sborn. bor. mat. 13. bus. 55. lavr.-op. 34. izv. 614. хр'щєньє bus. 42.

хрѣбъкъ adj. πολεμιστής bellator крѣпокъ, хрѣбокъ и борзъ ἰσχυρὸς πολεμιστὴς καὶ δρόμαξ robustus bellator et cursu velox ex. 183. cf. храбръ.

хрѣдъ v. хрєдъ.

хрѣновъ adj. raphani trigl.

хрѣнъ m. cochlearia armoracia frag.-serb. trigl. πικρίδες хрєнємь num. 9. 11. -vost. nsl. hren russ. хрѣнъ pol. chrzan oserb. krěn lit. krênas mhd. chrêne, krên e slav. Grimm 3. 373. weig. 1. 636.

хрѧдъ adj. crispus, uti videtur men. cf. хрєдъ et хрѫдъ.

хрѧставьць m. cartilago кости, жилы, власи, ноктиє, -вєцъ и мазь dioptr.-leop. хрєставєць dioptr.-lab. nsl. hrustec, hrustavec, hrustanec.

хрѧстъкъ m. cartilago имать прєграгоу хрѧстокъ ex.: adde хрѧстаи костий єго оукрѣпѣють pal.-saec. xv.

хрѧшть m. cartilago trigl. -щєвать trigl.

хрѧшть m. χῶμα agger, tumulus nehem. 4. 2. -mat. 53: vocabulum dubium.

хрѫдъ adj. crispus хроудь власьмы οὖλος τὴν τρίχα prol.-rad. 69. cf. хрѧдъ et хрєдъ.

хрѫстъ m. βροῦχος locusta parem.-chiland.-grig. проузи и гоусєницє и рьжда и хроусть men.-serb. проузи и хроустовє holm. triod.-mih. хроустовє ephr.-vost. хроустєвє parem. 1271. nsl. hrošč drev. chranst holzkäfer cf. russ. хряст sonum edere et pol. chrzęst v. хрѫшть.

хрѫшть m. κάνθαρος scarabaeus olim 3. reg. 8. 37. et habac. 2. 11. cf. хрѫстъ.

хрѵсолитъ m. chrysolithus izv. 653. -лиѳъ svjat.-mat. 20. bus. 265.

хрѵсопольскъ adj. chrysopoleos krmč.-mih.

хтиториꙗ f. patroni officium -риа ardž.

хтиторовъ adj. poss. patroni sabb.-typ.

хтиторъ m. κτίτωρ conditor, patronus men.-vuk. ardž. pyrg. sabb-typ. sabb.-vindob. typ.-šaf. nicod. - храмоу prol.-cip хът- sim. I. 14. 30.

хтиторьство n. patronatus х'т- chrys.-duš. 9.

хто pro къто izv. 698. misc.

хтѣти v. хотѣти.

хоубавъ adj. pulcher bulg.-lab. serb. hubav mik. bulg. hubav verk. 15. 57. hubavina verk. 59. ubavina milad. 108.

хоубость f. pulchritudo - **райска** bulg.-lab.

хоубавьство n. sensus ignotus: **по хоубавьствоу и нечистоѣи своѥи** misc.-serb. cf. **хоупавъ**.

хоудити -ждѫ -диши vb. ἐλαττοῦν minuere ant. - **оумъ** antch. διαβάλλειν criminari **азь сана не хоуждѫ** chrys.-frag. **не сана хоужю, ни оубо ни богатьства хоужю** οὐκ ἀξίωμα διαβάλλω, οὐ πλοῦτον διαβάλλω zlatostr.

хоудобьнъ adj. pravus **-на жена** misc.-serb.

хоудовѣрию n. pusilla fides leont. tur.

хоудовѣрьнъ adj. incredulus hom.-mih.

хоудогласьнъ adj. ἰσχνόφωνος lingua haesitans exod. 4. 10. -kruš.

хоудодоушьнъ adj. ὀλιγόψυχος pusillanimis ant. adde hom.-mih. 15. izv. 7. 148.

хоудодоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ὀλιγοψυχεῖν pusillanimem esse ant. antch.

хоудолажа m. οὐδαμινός contemtibilis **или азъ ѥсмь зѣло немощьнъ и грѣшьнъ и хоудолажа** zlatostr.

хоудоразоумьнъ adj. stultus sbor.-kir. 19.

хоудородьнъ adj. ignobilis.

хоудорѣчивъ adj. ἰσχνόφωνος lingua haesitans pent.-mih. kruš.

хоудосильнъ adj. ἀπαλός debilis hes.

хоудословию n. lingua haesitare isaak.

хоудость f. βραχύτης brevitas sup. 150. ταπεινότης humilitas hom.-mih. εὐτέλεια vilitas men.-vuk. - **ризы** sabb. 30. adde bus. 272. pat. kruš. isaak.

хоудооумию n. stultitia **-мью** bus. 657.

хоудоѩзычьнъ adj. lingua haesitans hom.-mih. 79.

хоудъ adj. μικρός parvus **-да потрѣба** hom.-mih. **малыимь и хоудыимь хлѣбьцемь** ἐκ βραχέων καὶ μικρῶν ἄρτων prol.-rad. 91. **хоуждии** ἐλάσσων minor šaf.-glag. 88. hom.-mih. **хоуждеи** sup. 278. 20. **хоуждъш-** sup. **ни боле ни хоужде** svjat.-op. 2. 2. 380. sup. **болѥѥ и хоуждеѥ** op. 2. 2. 369. ἥττων inferior vost. 1. 495. ὀλιγοστός minimus op. 2. 2. 61. adde **хоуждьшии** sabb.-vindob. 113. **хоуже плоучинъı** izv. 549: male **хоуждѣѥ** adv. izv. 489. λεπτός tenuis op. 2. 2. 148. βραχύς exiguus men.-vuk. πτωχός pauper šiš. 119. εὐτελής vilis sup hes. men.-vuk. chrys.-lab. leont. **плоучины хоужде** men.-mih. **-до творити** εὐτελίζειν vilipendere men.-mih. πανευτελής vilis men.-vuk. ῥυπαρός sordidus prol. ταπεινός humilis pent.-mih. **константиномь хоудыимь митрополитомь мокийскыимь** svet. 33. μέτριος mediocris sup. οἰκτρός miser men.-vuk. τυχών quilibet. vilis - **образь винны** men.-mih. pravus **-до дѣло** misc.-serb. adde **-да риза** bell.-troj. 33. krmč.-mih. **-да одежда** prol.-mart. **-дыѩ пъртъı** vita-theod. **-до зелию** ioann. men.-mih. **-дь врьтопь** prol.-mih. **покоѩ не имы ни -да** hom.-mih. 120. **льви** (pro **-вь**) **и змьи хоуждьша се мьнеть о злѣ** ἐν τῷ κακῷ hom.-mih. **-дь градь именемь** prol.-mart. **-да полата** zlatostr. **-да хлѣвина** men.-leop. **-дь гнѣвь и бѣдоу на ны сьтворише** men.-mih. **вашteѥ хоудааго ѥсть вашtеѥ** svjat. **что сѣни хоудѣише** chrys.-lab. **не хоуждьши древнихъ** sabb. 165. **хоужьши ѥсть бѣса** bor. 53. comparat. **хоуждии** ephr. cozm. et **хоудѣи: ни боле ни хоужде числъмь соуть** svjat. nsl. hud malus; hudič, hudír, -dêr malus, diabolus; hudnik diabolus; shujšati macrescere; huda ura tempestas meg. serb. hud malus; hudoba diabolus mik. oserb. khudy̆ macer drev. goidac übel lit. kudas macer.

хоудъıни f. exiguitas **бѣдьıи мою хоудыню къ любъви твоѥи приложи ми свою силоу** psalt.-saec. XIV.

хоудьство n. εὐτέλεια tenuitas **нашего хоудьства и низьства** εὐτελείας καὶ ταπεινότητος greg.-naz.

хоудѣ adv. μετρίως mediocriter **не хоудѣ възмѫти** μετρίως antch. κομιδῇ accurate men.-mih. διὰ βραχέων paucis hom.-mih. ῥοπήν momento - **вьсклонити** ῥοπὴν ἀνανεῦσαι men.-mih. valde - **бити** ioann. - **окована** bor. 81. - **рачаше о томъ** bor. 9. - **крьмити** men.-mih. **о своеи доуши хоудѣ радѧще** bus. 710. **не осташе ни хоудѣ** men.-mih. **ни хоудѣ насъ послоушаѥть** izv. 571. **не прѣстоупаѭще ни хоудѣ повелѣниѩ члвчьска** izv. 535. **сами собою ни хоудѣ сѧ попекоуть** izv. 533. **вьсѣхъ матежь ѥго ни хоудѣ оубои сѧ** bus. 295. **оумомъ тъчью елѣ написаѥмо, и се же зѣло хоудѣ и малъı** greg.-naz. op. 2. 1. 29. **акротома глаголеть сѧ, ѥгоже нѣсть како ни хоудѣ сѣщи** psalt.-int.-saec. XII. **не хоудѣ опечали сѧ** tur. **много же оубо о возѣ хоудѣ разоумно** io.-dam.

хоудѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ἐλαττοῦσθαι minui, deficere ant. op. 2. 1. 43. ex. vost. 2. 107. hom.-mih. opp. **расти** antch.

misc.-šaf. (de luna) прѣгрѣшенны -дѣтьхоу hom.-mih.

хоуждение n. εὐτέλεια vilitas -нын antch.

хоула f. βλασφημία blasphemia cloz II. 85. sup. ostrom. хоулѫ рещи βλασφημεῖν ostrom. ὕβρις contumelia sup. 283. 8. κατηγορία accusatio sup. 67. 280. probrum sup. 130. serb. hula cf. nsl. hula bug; zahuljeno hoditi bulg. hulъ; hulav stultus verk. 372.

хоулити -лѭ -лиши vb. βλασφημεῖν blasphemare sup. ostrom. adde svjat. - на кого men.-vuk. онѣми хоулить се šiš. 198. ὑβρίζειν contumelia afficere sup. 282. 5. serb. huliti.

хоуловати -лоуѭ -лоуеши vb. βλασφημεῖν blasphemare cyr.-hier. на нюже начнеть хоуловати georg.-vost.

хоулолюбивъ adj. blasphemiae amans оумлчи си хоулолюбивъıи оумъ sup. 293.

хоульникъ m. βλάσφημος maledicus šiš. 163. chrys.-lab. dioptr. sup. 301. 7. svjat. -mat. 9. isaak. αἱρετικός haereticus sup. 241.

хоульно adv. blasphemando - глаголати mat. 36.

хоульнъ adj. βλάσφημος maledicus sup. šiš. 202. того хоульнааго дѣла svjat. -ни бѣхоу ἐβδελύσσοντο abominabantur exod. 1. 13. -pent.-mih.

хоульствовати -воуѭ -воуеши vb. βλασφημεῖν blasphemare ostrom.

хоуление n. blasphemia greg.-naz. svjat. hom.-mih. сенахнримовоу хоулению greg.-naz.

хоумъ m. χυμός succus io.-dam.

хоуниѯъ m. χοῖνιξ choenix antch. хоуниксъ есть полоуспоудие op. 2. 1. 192.

хоупавость f. superbia alex.

хоупавъ adj. ἀπαιτήσεως mendicus животъ - op. 1. 83. чѧдо, животомь хоупавомь не ходи ζωὴν ἐπαιτήσεως sir. 40. 29. -vost. хоупавемъ op. 1. 83: nota superbus оубога хоупава πτωχὸν ὑπερήφανον sir. 25. 4. -sborn. дѣти боıарские добрые, хоупавые, смѣльцы перевезоша сѧ за двиноу karamz. 7. nota 199.

хоупати -плѭ -плеши et -плѭ -плеши vb. δράσσεσθαι prehendere хоуплей прѣмоудрние въ коварьствѣ ихъ ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν 1. cor. 3. 19. -šiš. 75. да охоуплю ıе (сѣдины) sabb.-vindob. 154; explicatur per уловляя op. 2. 1. 59. ἀπαιτεῖν mendicare op. 1. 83. - сѧ op. 1. 83. лоуче есть оумрети, нежели хоупати сѧ sir. 40. 29. -vost.: nota gloriari, uti videtur: прнде местеръ къ изборскоу, хоупоучи сѧ на домъ св. николы karamz. 6. 255. трьми дьньми пакъı въставнти ю хоупеть сѧ tur. cf. хоупавъ.

хоуровьскъ adj. nom. proprii bus. 267. георгиıа -ска svjat.-op. 2. 2. 386.

хоурьсарь m. latro domet. mon.-serb. cf. хоусарь, гоусарь.

хоуса f. λόχος insidiae хоусами и пресѣдами τοῖς λόχοις καὶ τοῖς ἐνέδροις psalt. -theod. по хоуси vost. 2. 174. принидоше поплѣнити хоусою мнихын prol.-serb.-vost.: rapina хоуса, хоса nom.-lab. хоусъ σύνταγμα muralt xxIII. croat. gusa praedo luč.: quidam male hansa contulerunt germ. 8. 5.

хоусарь m. praedo domet. sabb. 45. mon.-serb. nom.-lab. оу того града срѣтоша нъı хоусаревѣ въ .д. галилеıахъ, и аша нъı, и заоупиша всѣхъ dan.-heg. моужие кръве -рие sabb. 181. гоурьсарь sabb.-vindob. гоусарь sabb.-vindob. croat. gusar, gusarin luč. gr. κοῦρσον, κουρσεύειν cedr. 2. 913. šaf.-starož. 108. cf. хоуръсарь, гоусарь.

хоусарьство n. latrocinium danič.

хоусити -шѫ -сиши vb. latrocinari mon.-serb. пондоша .г. галѣи, нми хотѧще къ селоунию хоуситъ zlatostr.

хоусовати -соуѭ -соуеши vb. λῄζεσθαι praedam capere men.-mih. adde domet. misc.-šaf. -вахоу по тѣхъ мѣстѣхъ men.-mih. 267. хоусоваше и плѣняше vost. πολιορκεῖν oppugnare -вахоу на нь men.-mih. 276. нощь и дьнь хоусовахоу на нь νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτὴ ἐπολιορκεῖτο vost.

хоусьникъ m. latro men.-mih. 385. до ндеже шедше въ окрⷭтныѧ грады въ кораблихъ и имемъ ıако хоусници vost.

хоухота f. siccitas sup. 221. 11., uti videtur, pro соухота.

хъжавъ adj. περιεσκεμμένος prudens зѣло хъжавоу и вѣгласоу greg.-naz.: recte хѫдожавъ.

хъждавъ adj. τεχνίτης artifex аще дьмитръ и иже съ нимь хъждавии имоуть слово къ комоу act. 19. 38. -vost.: recte хѫдожавъ.

хътѣти v. хотѣти.

хъıжа f. οἰκία domus men.-mih. ant. men.-leop. ant. georg. pat.-mih. alex. trigl. mon. -serb. καλύβη pyrg. cellula leont. низъка - men.-mih. хи- sbor.-kir. 19. op. 2. 2. 276.

хижа лѣпльна ex.-vost. 1. 407. хиша glag.-saec. xvi. nsl. hiša, hiža; hištvo connubium habd. hung. pohištvo aedificium lex. domicilium meg. supellex trub. hung. habd. facultates hung. croat. hiža luč. verant. serb. hiža mik. russ.-dial. хижа tugurium in silva conditum; хижка culina slovak. chiža oserb. khěža drev. tjesseg heidt (хꙑжи нти) goth. hus ahd. ags. hus šat.-starož. 221. weig. 1. 486. germ. 8. 5.

хꙑжда f. κελλίον cella въ хꙑжди затворь сѧ за лѣта многа antch.

хꙑжина f. οἰκία domus sup. pat. men.-leop. ephr.

хꙑжица f. cellula leont. prol.-mih. men.-mih. alex. trigl. prol.-vuk. georg. -цю izv. 537. придавительна хꙑжица men.-mih. 360.

хꙑзина f. οἰκίσκος domus men.-vuk. men.-leop. хꙑзиноу запоустѣвъшоую οἰκίσκον ἐρημότατον prol.-rad. 150. οἰκία domus ant. οἴκημα domus prol.-mart. κοιτών cubiculum men.-mih. κελλίον cella sup. оубогꙑи -нꙑ sborn. хꙑзина σκηνή. καλύβη prol.-rad. adde lavr.-op. 6. prol.-mih. bus. 434. prol. ephr. оубогꙑꙗ хизинꙑ sborn. сътвори ѥмоу хꙑзинѫ особь sup.

хꙑзинница f. domus - въ виноградѣ triod.-mih.

хꙑзинъ m. populus quidam хизꙑ misc. 71.

хꙑзнць m. domus men.-mih. 202.

хꙑзъ m. domus -зѣ sup. 110. 22. καλύβη tugurium men.-mih. men.-leop. изиде изь хиза своѥго prol.-belg. изь хиза prol.-mih. вь хизѣ блоуднѣмь prol.-belg. вь нѣкоѥмь хизѣ prol.-mih. вь хꙑзѣ малѣмь pat.-mih. 160. 162. хꙑзꙑ сламнꙑ pl. acc. ex.-op. 2. 1. 21. хизь chrys.-frag. 29.

хꙑзьникъ m. servus, uti videtur domet. авраамовѣ хизници оуподобивше доушоу его sabb. -vindob. 202.

хꙑзьница f. domus pat.-mih. danič.

хꙑла f. malitia, uti videtur men.-mih. 196. cf. похꙑлъ curvus pol. pochyły bulg. hili sъ subridere serb. hila dolus mik. oserb. khileć inclinare.

хꙑна f. fraus danič.

хꙑнити -нѭ -ниши vb. decipere хинglag. croat. hina luč. nsl. hiniti decipere habd. pre- habd. lex. trub. hiniti se trub. hinjenje; hinavec; hinavski trub. hinavščina trub. croat. hiniti luč. pre- luč. pri- verant. himba verant. zlobe i hine budin. 63. serb. hiniti mik. hinac mik. himba živ. 50. mik.

хꙑнѥниѥ n. deceptio -нен- glag.

хꙑпъ m. momentum psalt. 1495. nsl. hip.

хꙑра f. debilitas, morbus хира misc. хира старостьна nom.-barb. nsl. hirati languere.

хꙑровливъ adj. aegrotus хир- ber.

хꙑтати -таѭ -таѥши vb. rapere hom.-mih. danič. волци хитаюштеи mat. 35. male ὑλακτεῖν latrare op. 2. 1. 167. et отаи хꙑче λαθροδάκται pro отаи хꙑтающе ibid. по таи хꙑтающаго пса izv. 4. 139.

хꙑтити -штѫ -тиши vb. rapere misc. - сѧ prehendere нь оставивши своѥго мрьтвьца хити се по нлню држещи и плачющи hom.-mih. 137. cf. ꙗти сѧ по чьто čech. chycen obeznalý čas. -mus. 1864. 54. chystati.

хꙑтрина f. dolus хитр- bulg -lab. 28.

хꙑтритель m. fraudulentus chrys.-lab.

хꙑтрити -рѭ -риши vb. callidum esse men.-mih. pam. 232. хитрить сь льстию на дроуги сань прѣнити ichn.

хꙑтрица f. prudens вьсѣхъ хꙑтрица наоучи мѧ моудрость svjat. се ѕѣло желаю побѣдовати къ хитрици екатеринѣ vost.

хꙑтро adv. callide sup. 328. 8. хитchron.

хꙑтроизѧштьнъ adj. qui callide loquitur men.-mih. 350.

хꙑтрокъзньникъ m. ἀριστοτεχνίτης optimus artifex творьца ꙗкоже хꙑтрокозника славимъ io.-dam.

хꙑтрорѣчиѥ n. sermo callidus хит- bus. 747.

хꙑтрословесьникъ m. artificiose loquens triod.

хꙑтроство n. calliditas izv. 661. cf. -трьс-.

хꙑтрость f. τέχνη ars ex.-op. 2. 1. 21. ant georg. nom.-bulg. sup. -сти къ взатию града proph. -стьми и ремьствꙑ men.-mih. 157. по что сеи хитрости навꙑкли ѥсте; izv. 702. хꙑтрости нарѥждати sabb.-typ. 128. коньска - misc-šaf. ἐπιστήμη ars по хꙑтрости μετ' ἐπιστήμης greg.-naz. ἐμπειρία peritia sup. nest. δεινότης vis sup. 332.

хꙑтростьникъ m. τεχνίτης artifex прѣмоудра хитростника всего мира πάνσοφον τεχνίτην cyr.-hier.

хꙑтростьнъ adj. artis sup. τεχνικός artificialis men.-mih. σοφιστικός svjat.-mat 8. op. 2. 2. 401. ioann.

хꙑтросъложенъ adj. artificiose compositus стлъпь - greg.-mon. 86.

хꙑтротърьнъ adj. artificiose factus alex.: vocabulum dubium.

хꙑтръ adj. τεχνικός artificialis hom.-mih. ant.-hom. sup. - **книгамь изрєдь сꙑ** γνωστικὸς ἐν γραφαῖς ὑπερβαλλόντως (ὢν) men.-mih. - **оучєниємь** greg.-lab. - **оуказати чьто любо; кобникъ хꙑтръ** ex. 182. studiosus - **на молитвꙑ** op. 2. 2. 239. nsl. hiter callidus, catus, dexter lex. hitrica sommerroggen meg. bulg. hitъr milad. 187. prudens serb. hitrost ars mik. oserb. khetry citus lit. kitras.

хꙑтрьство n. τέχνη ars dioptr.-lab.

хꙑтрьствовати -воуѭ -воуєши vb. artificiose fabricare.

хꙑтрьць m. τεχνίτης, ἐπιστήμων artifex barl. dial. sup. svjat. sborn. -**рєць** sup. φιλόσοφος sup. 297. 24. -**рєц(ь)** man. **загоноуша хитрєцє** bus. 717. **моли сѧ владꙑцѣ богоу доброуоумоу хꙑтрьцѫ** sborn. -**чь** stichir.-mat. 15.

хꙑтрьчь adj. poss. artificis cosm.

хꙑтрѣ adv. studiose **хитрѣ** op. 2. 2. 239. **блюдємъ сѧ сами сєбє хꙑтрє** izv. 533.

хꙑша v. **хꙑжа**.

хꙑштати -тлѭ -тлєши vb. rapere -**щахѫ** man. 123.

хꙑштєниє n. ἁρπαγή raptus ant. ioann. chrys.-lab. par. - **дѣвицє** nom.-lab. **хꙑщєниє ницаго въ домоу имъꙑ** greg.-naz.

хꙑштєтьнъ adj. rapax alex.: vocabulum dubium.

хꙑштьникъ m. ἅρπαξ, ἁρπάκτης rapax ostrom. šiš. 77. dioptr.-lab. barl. hom.-mih. lavr.-op. 31. ioann. izv. 550. chrys.-frag. raptor virginis krmč.-mih. -**щик** vost. 2. 57.

хꙑштьничь adj. poss. raptoris misc.-šaf.

хѣръ m. littera **х** op. 2. 2. 87. **хєръ, хуръ** alex.

хѫдогъ adj. ἐπιστήμων peritus pyrg. šiš. 190. barl. dial. prol.-mart. **моужа моудрꙑ и хоудогꙑ** ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας deut. 1. 13. -parem. 1370. ἐπιστάμενος peritus men.-vuk. ἔντεχνος peritus -**го слово** hom.-mih. πανοῦργος callidus op. 1. 72. πεπυκνωμένος prudens men.-vuk. ἐπιτυγχάνων aptus gen. 39. 2. - op. 1. 16. pent.-mih. - **сказатєль** sabb. 122. **цѣлитєль** - hom.-mih. **жидовє ꙗко нє хоудози зидари** psalt.-int.-saec. xii: male δεισιδαίμων superstitiosus strum.- adde bus. 151. triod.-mih. 72. **по всємоу акꙑ хоудожаиша вꙑ вижю** δεισιδαιμονεστέρους act. 17. 22. -vost. goth. handugs and. höndugr germ. 8. 5.

хѫдожавъ adj. ἔμπειρος peritus **врачєвьстѣи хꙑтрости хоудожавь** prol.-rad. 130. πολυΐστωρ prol.-cip. cf. **хѫжавъ**.

хѫдожьникъ m. τεχνίτης artifex man. šiš. 242. nom.-mik. triod.-mih. incantator.

хѫдожьнъ adj. artificialis dial. prol. ἀμφοτεροδέξιος ambidexter iudic. 20. 16. -kruš.: male δεισιδαίμων superstitiosus šiš. 34. 235. **хѫдѫжьнъ** apost.-ochrid.-grig. **обоюмоу** - ἀμφοτεροδέξιος op. 1. 29. cf. **хѫдогъ**.

хѫдожьнѣ adv. τέχνῃ arte men.-vuk.

хѫдожьствиє n. τέχνασμα ars hom.-mih. -**жъс**- cloz I. 568.

хѫдожьство n. τέχνη ars men.-vuk. šiš. 236. ἐπιστήμη scientia op. 2. 2. 7. psalt.-theod. mat. 50. slov.-novg. b. - **граматичьско** cyr. 2. - **врачєвьско** prol.-mih. ἐπιτήδευμα disciplina iez. 21. 24. -proph. **проповѣдаитє въ ꙗзꙑцєхъ хоудожьство єго** τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ studia eius psalt.-theod. φρόνησις prudentia io.-dam. πιθανότης verisimilitudo greg.-naz. -**жъс**- bon.

хѫдожьствовати -воуѭ -воуєши vb. artificiosum esse pyrg.

хѫпати -лѭ -лєши vb. δράσσεσθαι prehendere **хѫпаѭи прѣмѫдрꙑѭ въ коварьствѣ ихъ** 1. cor. 3. 19. -apost.-nor.

хѫпѣниє n. preces, uti coniicimus: **да и на вѣроуєвѣ вь распѧтаго христа, и вь томь чѣсѣ оутѫхнѫ хѫпѣниѣ** pat.-mih. 175.

хѫхнаниє n. μυκτηρισμός, μῶκος subsannatio io.-clim. op. 2. 2. 459. adde slov. -novg. b. clim. op. 2. 2. 200. 448. izv. 643. - **и порокь** dioptr.-leop. -**нꙗниє** dioptr.-lab.

хѫхнатєль m. qui irridet op. 2. 1. 45.

хѫхнати -наѭ -наєши vb. γογγύζειν murmurare **хоухнашє** iudic. 1. 14. -vost. **хоухнахоу** bus. 120. **пороугаютъ сѧ, нахѫгнаютъ, смѣютъ сѧ** izv. 5. 208. nsl. hôhnjati; huhnjavica defluxio ad nares habd. serb. hunkati naribus loqui mik. cf. scr. kundž murmurare.

Ц.

ц vigesima sexta alphabeti cyrillici littera, **ци** dicta, numerum ᴅcccc indicat.

цагри explicatur per **самострѣлъ** azbuk.

цаконинъ m. tzacon **цаконинъ еже есть** misc. 84: sunt vero tzacones populus Peloponnesi.

цаконьскъ adj. τῶν τζα(κό)νων tzaconum **мѣсто -ско** men.-mih. 274.

цариградъ m. constantinopolis ioann. greg.-lab. men.-vuk. greg.-mon. misc. op. 1. 45. **обьтичеще и самого цариграда** καὶ αὐτὴν τὴν βασιλίδα κατατρέχοντες prol.-rad. 98. **новый** - man metropolis **славьный** - **трьновь** cip. cf. **цѣсарь** adj.

цариградьскъ adj. constantinopolitanus kryl.-mat. 11.

царина f. vectigal chrys.-duš. **за еже подлежати царинѣ имѣнию его** misc.-šaf. **.к. литрь злата вь цариноу да платить** misc.-šaf.

царинньскъ adj. vectigalium **царинньская дѣяти** misc.-šaf.

царица f. βασιλίς imperatrix bell.-troj. 7. man. sabb. 136. greg.-mon. misc. **царици ласкаю се** βασιλίδα κολακεύων men.-mih.

царичинъ adj. poss. imperatricis greg.-lab. prol.-rad. **-но потезание** men.-mih.

цароградьскъ adj. constantinopolitanus sabb.-vindob. 169. cf. **цариг-** et **царюг-**.

царь m. βασιλεύς imperator šiš. 251. cyr. 3. sim. I. 21. 27. **царь** et **црь** hom.-mih. cf. **цѣсарь** e gr. καῖσαρ lat. caesar.

царь adj. poss. βασιλέως imperatoris **ѩрости царю** šiš. 184. - **моужь** glag. **сватъ** - sabb. 46. - **градь** constantinopolis ev.-trn. nicod. cyr. 18. tur. per. chron. asên 9. russ. **изъ царя града** ryb. 1. 167. **ко царю градоу** ryb. 1. 134. cf. **цѣсарь** adj.

царьскъ adj. imperatoris hom.-mih. **-скаѩ врата** in ecclesia greg.-mon. **-ска рода сы** sabb. 103. **-скь градь** βασιλικὸν ἄστυ constantinopolis prol.-mih. **-ска невѣра** misc.-šaf. **-скый градь** cpolis nicod. cf. **цѣсарьскъ**.

царьствие n imperium sim. I. 22.

царьство n. imperium bell.-troj. 11. per. - **правити** men.-vuk.

царьствовати -воуѭ -воуеши vb. imperare - **надъ нимь** dioptr.

царювати -рюѭ -рюеши vb. βασιλεύειν imperare man. triod.

царюв'ь adj. poss. βασιλικός imperialis men.-vuk. prol.-cip. isaak. **поуть** - pent.-mih.- **строитель** cyr. 3. **-ревъ** man. sabb. 200. **-во лице** sabb. 52. - **лазь** chrys.-duš. 15.

царювьна f. filia regis mir.

царюградьць m. civis constantinopolitanus **-рег-** sbor.-kir. 62.

цвара v. **сквара**.

цвилити -лѭ -лиши vb. κλαυθμορίζεσθαι flere **ѩко и дѣтиштю цвилити** greg.-naz. bulg. cvili hinnire cf. **цвилѣти**.

цвилѣти -лѭ -лиши vb. plangere pat.-šaf. 207. **оумеръ съ пѣсньми, ѩко и птица цвилѧщиа** θνήσκεις μετ' ᾠδῆς, ὡς κύκνους θνήσκειν λόγος moreris canens, prout ferunt cygnos mori prol.-vost. cf. **цвилити**.

цвисти, цвьтѫ, цвьтеши vb. ἀνθεῖν florere sup. ἀναθάλλειν germinare **цвьтетъ** sup. κομᾶν luxuriare sup. **цвьтетъ** bus. 154. **цвътетъ** bon. **присно цвьты** sim. I. 18. **цвьтоуштимй мира сего** sbom. **цвьтѫшт-** sup. **цвьтѧштъ** sup. 266. 7. **цвьтещихъ** sim. II. 10. **цьѳ'сти цьѳ'тоуще** op. 2. 1. 161. **цьвтоуще** ephr. **цьвьтить** alex.-mih. 183. **цвѣтоушты** bus. 32. **цвѣты** part. io.-sin. **цъѳтѣше** chrys.-frag.: male **чрътѧщи** θάλλουσα greg.-naz. nsl. cvisti lex. bulg. cavti verk. 372. cf. scr. cvi turgere.

цволъ m. folium **не обрѣтохоу снѣсти ничесоже, тькьмо цьволь травоу сельноу** misc. 38. cf. serb. cvolina russ. **стволь** caulis.

цвьтение n. florere **-тѣние красоты** prol.-rad. **цвѣт-** izv. 659.

цвьтъ m. flos **ѩко цвьтъ травьный** psalt.-int.-saec. xɪɪ.cf. **цвѣтъ**.

цвѣлити -лѭ -лиши vb. affligere acad. flere pat. bulg. cvili milad. 193. 298. serb. ucviliti affligere stul. cf. **цвилѣти**.

цвѣньць m. sensus ignotus: **рабь твой -нци вьзѧть златикы твоѩ** pat.-mih. 157. cf. **чванъ**.

цвѣтана f. nom. propr.: sic nominatur Agamemnonis filia bell.-troj. 17. 18. 19. 37.

цвѣтати -таѭ -таеши vb. florere sbor.-kir. 30.

цвѣтелъ m. ἄνθος flos ant. 3.

цвѣтивъ v. **присьноцвѣтивъ**.

цвѣтило n. sensus dubius: **по законънымъ цвѣтиломъ съ любьвны цвѣтъ обьмавъше** sup. 247. 10.

цвѣтие n. flores bell.-troj. 4. misc.

цвѣтовьнъ adj. floris **-вное свѣтение** pr **свьтѣние** op. 2. 2. 118.

цвѣтоносие n. flores producere, ferre nom.-mik. 92. triod. misc. 70. io.-sin. недѣлѩ -сиѩ nom.-lab. gr. ἀνθοφορία.

цвѣтоносьнъ adj. βαϊοφόρος palmarum цвѣтоносьнаѩ недѣлѩ mater. -сънаѩ ostrom. -сна typ.-chil.

цвѣтословьць m. ἀνθολόγιον anthologium par.

цвѣтостинъ adj. floridus - класъ isaak.

цвѣтъ m. ἄνθος flos sup. krmč. op. 1. 97. съ вьсѣкого цвѣта svjat. ѣко травьный ѥсть цвѣтъ sborn. цвѣтове мъногы раздичьнии sborn. -тове польсьции sim. 1. 29. класьнъ - ἀνθέριξ sup. 295. - юности sabb. 24. цьвѣта роущьнааго на свѣ носѧщи τὰ ἄνθη τῆς ἀλουργίδος prol.-rad. 33. color krmč. 160. чюждимь цвѣтомь ланитѣ и власы помазати par. 207.

цвѣтъкъ m. flosculus triod. -токъ chron.

цвѣтьникъ m. flores chrys.-lab. κόπρισμός flos cant.-cant. 7. 12.

цвѣтьнъ adj. ἀνθῶν florum sup. ἀνθηρός floridus hom.-mih. -ньи недѣлѩ dominica palmarum šiš. typ.-chil. meth. 9. по цвѣтьнѣй недѣли ostrom. жьмана -тнаа chrys.-frag.

цвѣтьць m. ἄνθος flos sup. hom.-mih. sim. 1. 16. prol.-vuk. cyr. 4. krmš. proph. vost. 2. 128. šaf.-gl. 62. antch. nicod. ни къ цвѣтьца вьзороу лиць своѥго прѣжде сѩ sup. 247. польскый mat. 35. -тьць ev.-syn. c. -mat. 43. κρίνον lilium pent.-mih. смотри(те) цвѣтьцѧ сельнаго καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ op. 1. 254. -matth. 6. 28.

цвѣтьчанъ adj. ἀνθοφόρος floridus дѫбъ цвѣтьчанъ sup.

цвѣтьчьнъ adj. floridus -ное поле hom.-mih.

цва- v. цвѣ-.

церовъ adj. церовѣмъ плодомъ respondet gr. κρινοκάρπων man. 1350.

церъ m. τερέβινθος terebinthus op. 1. 89; 2. 2. 642. mat. 51. izv. 8. 145. церь esai. 6. 13. -proph. боудоуть акы церь съвьргъ листвие esai. 1. 30. -vost. nsl. serb. cer bulg. cêr pokl. 1. 64. lat. cerrus.

церь v. церъ.

цесарь et derivata quaere sub цѣсарь.

ци part. habes in interrogationibus: свѧтополкъ про волость же ци не оуби борнса и глѣба; chron. 1. 134. ци и грѣси праштаѭть сѧ по съмрьти; svjat. ци отъ своѥго троуда хранишн е, да погребенъ боудеши съ нимь; ци заимы добылъ еси; prol.-vost. ѥда ци: ида(ѥда) ци азъ богь ѥсмь; op. 1. 41. adde per. 96. 13; 99. 14. chron. 1. 134. 18; 148. 1; 158. 39 etc. здоровъ ли, ци ли за ланитоу оударениѥ tur.-pam. 173. cf. nsl. zdaj ci actutum.

ци indecl. nomen litterae ц.

цини pron. pl. quidam sup. 96. 27 etc. οἵ qui sup. 66. 1. 3 etc. цѣмь ἐξ ἧς quo sup. 179. 29.

цийждо pron. pro къждо io.-dam. res dubia, est enim potius pl. n. m.

цимнтеръ m. coemeterium glag.-saec. xv. slov. cintor croat.

цила f. sensus ignotus: финикова кость цила имать ѣкоже цилоу misc.-šaf. 155.

цистерна f. cisterna mir.

цокъ m. nom. propr. bulgari prol.-mih. 22. ianuarii. Mannel.

цръкъварь m. κανονάρχης да повелитъ цркварь сосоудъ или ризоу во градъ πέμψει ὁ κανονάρχος vost.

цръкъви v. цръкы.

цръкъвица f. ecclesia -кв- sup. sim. 1. 6. prol.-belg. prol.-mih. krmč.-mih.

цръкъвище n. ἱερόν templum sup. 55. 79. 80. -кв- men.-vuk. prol.-prol.-vuk. prol.-mih. - крьстово chrys.-duš. 39. въ цръкъвиште коумирьскоѥ sup. къ пиштьноѥ sup. 135. 1.

цръкъвиштьнъ adj. templi: вьзнесшаше мѣстъ цръкъвиштьныхъ sup. 161.

цръкъвь v. цръкы.

цръкъвьниковъ adj. poss. ecclesiastae цръковьниково ручение chrys.-lab.

цръкъвьникъ m. ecclesiae defensor -ков- leont. chrys.-lab. ἐκκλησιαστής ait. ἐκκλησιαστικός krmč.-mih. противѫ цръковникы sabb. 43. domet. λευίτης levita -кьв- hom.-mih. κληρικός clericus -кв- men.-mih. adde -ков- pat. chrys.-frag. црквьникоу и пастырю пастырѥмъ izv. 613.

цръкъвьнъ adj. ἐκκλησίας ecclesiae sup. -вьнъ sup. -ковьный оучитель hom.-mih. -ковно ороудиѥ men.-mih. цркквень šaf.-glag. 63. мосты церквныѥ sof. 24. цръковномоу добитноу chrys.-duš. 40. чловѣкоу ...-вьномоу 46. цьрквьостrom. цръкв- sup.

цръкътѣние n. τρισμός stridor мышнй цьрктѣ dial. cf. bulg. cъ̆рцъ̆ zirpe.

цръкы f. gen. -кве: -кы sg. n. ἐκκλησία, ναός templum ostrom. sup. cloz. I. 34 etc. hom.-mih. šiš. 93. ex.-op. 2. 1. 29. lavr.-op. 7. chron. -ки ant.-hom. цьркы irm. цьркви cyr. 22. svetk. 31. krmč. 103. krmč.-mih. bon. цьркви izv. 477. цкв криви men.-saec. xv.

-vost. sg. g. цръкъве ostrom. цръкве sup. церкве chron. цръкви bon. церкви chron. цркве š.-gl. 75. sg. d. цръкъви ostrom. -кви sup. sg. a. цръкъвь ostrom. цръкве cloz I. 121. sup. цръкъве sup. цръкъвь cloz I. 671. 902. цьркъвь irm. цръквоу prol.-rad. sg. l. цръкъви ostrom. цръкви sup. цръкъви svetk. 32. цркви assem. цръкви cloz I. 620. sg. i. цръковию hom.-mih. pl. n. цръкви sup. церкви chron. pl. g. цркъ ostrom. цръкъвъ sup. церквий per. 18. 33. chron. pl. d. цръкъвамъ sup. pl. a. цръкъви antch. цръкви sup. церкви mat. xi. chron. цръкви поворн triod.-mih. pl. l. цръкъвахъ sup. цръквахъ šiš. 235. pl. i. цркввами š.-gl. 75. circuvah fris. въ великай цръкъви моравьстѣй svetk. 32: nota цръквы вась хотѣть ἐκκλῆσαι ὑμᾶς θέλουσιν gal. 4. 17.-apost.-dam. церковь есть названа отъ царя ber. ahd. chirihha asch. kërikâ and. kyrkia mhd. nhd. kirche pruss. kîrkis. derivant a gr. κυριακόν ztschr. 11. 174. weig. 1. 584. Leo, Ferienschr. 1. 54. cf. боуквы, локъы.

цръи- v. чрън-.

цръпъ m. sartago цръпь alex. cf. чрѣпъ.

цръша v. чрѣша.

цыганинъ m. ciganus -не люди въ польскѣ, иа пришьдоша отъ нѣмьцъ azbuk. цинганинъ gram. 91. anni. 1458. cf. ациганинъ.

цыганъка f. cigana вълъхвоуюта съ циганькы nom.-mik. 24. cf. ациганъка.

цькваръ v. скваръ.

цькл-ѣн- v. стькл-ѣн-.

цькнѣти v. мъсьнѣти.

цьнгаръ m. τζαγγάρης sutor danič. цигаръ mon.-serb.

цьсаръ et derivata quaere sub цѣсаръ.

цѣ καὶ τοίνυν et quidem sup. 308. 8. cum и iunctum цѣ est gr. καί τοι, καί τοι γε quamquam sup. 276. 331. 334. svjat.-op. 2. 2. 400. op. 2. 2. 672. цѣ и тварьмъ соущимъ доухомъ καί τοι ὄντας κτίσματα διὰ τοῦ πνεύματος quippe qui sint creaturae per spiritum io.-dam. цѣ и коли оубо оубралн бѣша въ сжботж καί τοι sup. 331. καί τοι γε quamquam op. 2. 2. 25. 117. 263. цѣ и моужьствоу и посъщании не осжждѣвъ καί τοι γε greg.-naz. καίπερ цѣ и тако раздроушивъшю са greg.-naz. цѣ и въ цѣловатъчьноу и страньноу землю καίπερ io.-clim. цѣ и заповѣди господьнѣ καίπερ quamvis io.-clim. цѣ и пьрвоую свою ницитоу затыкша καί γε io.-clim. εἴπερ, ἄ τε op. 2. 2. 25. цѣ и тѣхъ εἴπερ αὐτῷ io.-clim. καὶ τέως op. 2. 2. 55. pr. russ. хотя op. 2. 2. 305. цѣ и въ такой язвѣ сы et quidem tali plagae ant.-vost. цѣ и томоу дафова богъ трьми сътъ моужь ant.-izv. 8. 102. цѣ и по толицѣхъ богоявлениихъ ant.-izv. 8. 102. цѣ ни вы (sic) вь коемьжде томоу вывьшоу дѣлѣ leont. 124. цѣ и нѣто рати сие беспрвьдьнѣю; καί τοι τί τῆς μάχης ταύτης ἀδικώτερον hom.-mih. 101. цѣ и дѣю стоу лакыть оть мнхь нѣкаше ibid. 68. цѣ и вьс пророка оудобь вѣ господеви дъждь дати ibid. 139. да спасеть единого цѣ и прочиихъ девелѣйша ibid. 66. цѣ и, въ роучь имый ex: nota pro цѣ ли καί τοι γε op. 2. 2. 54. et pro ца и op. 2. 2. 151. legendum esse цѣ и; ча: тече патриархъ, ча и за нимь стоие licet post eum staret leont. ча и кротькъ сы leont. ча и op. 2. 1. 17. ant. 95. bis. ча и кротъка сы и гледаниемь тихъ quamquam leont. 106: nota pruss. kai ut; si vero цѣ sg. loc. n. radicis pronominalis къ, vocali ѣ respondente: gr. οὐ τοι etc. cf. а цѣ et ча и.

цѣвь f. tubus mon.-serb. nonnisi derivata habes in reliquis codd. nsl. cêv mey. 1. 412.

цѣвьникъ m. qui fistula canit -ви-: аще ли обращеть са кто ли колесници гоньць ли цѣвникъ, ли плясьць, ли погоньникъ krmč.-vost.

цѣвьница f. λύρα lyra sup. 313. mater. iv. 458. men.-vuk. hom.-mih. dioptr. proph. dan. 3. 10. -ви- mat. 49. bus. 179. georg. ant.-hom. цѣвницж гжсльнжж τὴν κιθάραν τῆς μουσικῆς man. 1350.

цѣвьничьникъ m. qui fistula canit -вни-никъ dioptr. 281.

цѣвьничьнъ adj. fistulae цѣвничное отверстие vost.

цѣвьничьскъ adj. λυρικός lyricus -скы гоуслн per. xxvii.

цѣгло adv. tantum яко вь мьчьтѣ и цѣгло нѣкако isaak.

цѣглъ adj. μόνος solus, unicus чоудодѣивы макарий велей градъ крьстомь богатьство благочьстива повѣдаеть се сь нимь марько цѣглый сь дальматомь моудрый мойсий triod.-mih. 30. serb. cigli: u Stojana nema mlogo druga razma cigle dvije vjerne sluge; cigli glovetni cf. сцѣглъ.

цѣгъхъ adj. solus отьцьмь прѣжде вѣкь роди са, тѣмь же едина оть единож, якоже вѣсть и цѣгъхъ, родит

сѧ имать pat.-mih. 169. cf. цѣглъ; vocabulum alias inauditum: cf. вѣтъхъ.

цѣдило n. colum alex.

цѣдити -ждѫ -диши vb. διυλίζειν colare ex.-vost. 1. 291. cf. gr. χέζω skaitu.

цѣждениѥ n. διήθησις colare op. 2. 2. 303. ex.

цѣлизна f. χέρσος solum desertum esai. 5. 6. -proph. 7. 25. -vost. ios. 10. 4. -vost. mat. 51. op. 1. 89. greg.-naz. цѣлина chrys.-duš. 14. nsl. celina integritas lex. terra non arata habd.

цѣлило n. φάρμακον medicina greg.-naz.

цѣлитва f. sanatio alex.

цѣлитвьнъ adj. sanans ѥство -но bus. 709.

цѣлитель m. medicus sup. barl. men.-mih. mat. 10. ant.-hom. bus. 265. доушамь - hom.-mih. - болѣзнемь sim. I. 15.

цѣлительнъ adj. sanans -льнѫѭ sup. 416.

цѣлительскъ adj. sanans men.-mih.

цѣлити -лѭ -лиши vb. θεραπεύειν, ἰᾶσθαι sanare ostrom. sup. ant.-hom. hom.-mih. io.-clim. prol.-mih. typ.-chil. строупы greg.-lab. аще мала и лека и/оудовы цѣлимаа сьгрѣшнете pat. 310. слѣпымъ очи цѣлитъ bus. 689. ἀποστέλλειν sedare sup. 243. 18.

цѣло adv. perfecte испльнитъ - nom.-mik. 9.

цѣлованиѥ n. ἀσπασμός salutatio ostrom. sup. hom.-mih. krmč. prol. -ниѥ cloz I. 527. -ниѥ προσκύνησις mater.

цѣловати -лоуѭ -лоуѥши, raro -ловлѭ -ловлѥши vb. ἀσπάζεσθαι salutare ostrom. sup. strum. φιλεῖν osculari cant.-cant. 8. 1. καταφιλεῖν deosculari krus. adde ant. prol. triod. cloz. любьзно цѣловаше izv. 539. - крьстъ chron. -ловлѭ men.-vuk. prol.-mart. dial.-šaf. - сѧ ἀσπάζεσθαι -ваχоу сѧ 1. macc. 7. 29. - mat. 53: nota чєлоующе holm. цѣлоувапрol. bulg. caluva milad. 172.

цѣловъ m. osculum psalt.-vuk. nov. glag. misc.-šaf. 100. цѣл- typ.-chil. nsl. celov habd. bulg. cълuvkъ croat. celov verant. cf. цѣлꙑвъ.

цѣломѫдрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. prudenter se gerere.

цѣломѫдриѥ n. σωφροσύνη, σωφρονισμός prudentia svjat. sup. šiš. 163. 247. ant. prol.-mart. залѣиды влю цѣломоудрию izv. 503. цал- strum.

цѣломѫдрованиѥ n. prudentia sup.

цѣломѫдровати -дроуѭ -дроуѥши vb. prudentem esse leont. antch.

цѣломѫдрость f. prudentia доброcтьмъ мати, источникъ цѣломоудростьмъ ephr.-sir.

цѣломѫдръ adj. prudens sabb. 140. цѣломѫдрый носифъ; поχотьныѧ страсти отъ цѣломѫдрааго страха въстлаплѣѥмы svjat.

цѣломѫдрьно adv. prudenter ok. 53.

цѣломѫдрьнъ adj. σώφρων prudens, sobrius sup. sborn. šiš. 164. krmč. 36. ant. antch. цѣломѫдрьнѣише бывъше sborn. чѣломоудрєнъ holm.

цѣломѫдрьнѣ adv. sobrie sabb.-typ.

цѣломѫдрьствиѥ n. sobrietas isaak. -дрьствиѥ cloz I. 406.

цѣломѫдрьство n. sobrietas hom.-mih. izv. 8. 76. nom.-bulg.

цѣломѫдрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sobrium esse sup.

цѣломѫдрьствьно adv. σωφρόνως modeste sup.

цѣломѫдрьць m. σώφρων sobrius ant.

цѣлоноговати -гоуѭ -гоуѥши vb. ὀρθοποδεῖν χромии сѣχомъ, и нѣсть ... οὐκ ἔστιν ὀρθοποδῆσαι cyr.-hier.

цѣлость f. integritas io.-sin. isaak. clim. 212. ber.

цѣлоумьнъ adj. σώφρων sobrius sup. dioptr. ant.-hom. вьсѧ поноуꙑ цѣлоумьнꙑ творѧше greg.-naz.

цѣлоумьство n. σωφροσύνη sobrietas op. 2. 2. 83.

цѣлоувати v. цѣловати.

цѣлъ adj. ὅλος totus strum. за цѣлъ мѣсѧць не вкоусатѣ варива bus. 412. ἄρτιος integer ant. ὁλόκληρος integer sup. σῶος salvus sup. ὑγιής sanus ostrom. sup. бысть роука ѥѩ цѣла bor. 80. бысть ногама prol.-mih. διασεσωσμένος salvus не бысть цѣла ни ѥдиного οὐκ ἦν διασεσωσμένη ies.-nav. 10. 37. -pent.-mih. ἀκέραιος sincerus šiš. 138. ostrom. пшеница цѣла мало mat. vl. bus. 265. вьсь цѣлъ станоу (aor.) prol.-rad. цѣли тѣлесы ὁλόκληροι krmč.-mih. цѣлѣмь оумомь men.-mih. ризоу цѣлоу (тврьдоу) izv. 493. чѣлъ holm. цало strum. lit. cêlas, żêlas sor. kaljas gr. καλός goth. hails ahd. heil and. heill; heilsa salutare ztschr. 5. 37. curt. I. 31. erläut. 71. Pott 1. 789. weig. 1. 491.

цѣлꙑ f. gen. -лъве θεραπεία цѣловь op. 2. 2. 79. цѣлъве sg. gen. op. 2. 2. 79. σωτηρία salus отъ нихъ въ зѣлиихъ на цѣлъве въмѣсиχомъ πρὸς σωτηρίαν φαρμάκοις συνεκεράσαμεν greg.-naz. ἴαμα ꙗко изведоу цѣловь твою ὅτι ἀνάξω τὸ ἴαμά σου ier. 30. 17. -vost. ниѥчесоже

обрѣте ни отъ къдѹже зълоу цѣлъ-вє greg.-naz. сильнжю цѣлъвє op. 2. 1. 117. силноую цѣлъвє творащиимъ подаєть vost.

цѣлѹвати -вамь -ваєши vb. osculari sup. 424. typ.-chil. triod.-mih. sabb.-typ. 33. -лив- zak.-serb. men.-vuk. šaf.-glag. 87. prol.-mih. alex.-mih. 114. prol. prol.-vuk. nov. misc. bulg. celiva.

цѣлѹвъ m. osculum -ливь sabb.-typ. cf. цѣловъ.

цѣльба f. θεραπεία, ἴαμα, ἴασις sanatio sup. prol.-rad. prol.-mart. krmč. 118. svjat. -mat. 6. prol. -боу прияти men.-vuk. -жєдьна ἴαμα τῆς δίψης hom.-mih. нєцѣльбъı ἀνίατος sup. -бъı φάρμακα medicamenta zlatostr. -лбо ылнє ber. ὁλοκληρία нѣсть въ нємь -бъ esai. 1. 6. -mat. 51. ῥῶσις robur sup. цѣлбж sup.

цѣльбоносьнъ adj. sanans цѣлбоноснаго єго гроба bus. 740.

цѣльбьникъ m. medicus men.-vuk. pat.-šaf.

цѣльбьница f. quae sanat alex.

цѣльбьноносьнъ adj. ἰαματοφόρος sanans -бноносныє токы prol.-mart.

цѣльбьнъ adj. ἰάσεως sanationis поѣдда ємоу -наго нравь διηγεῖτο τὸν τρόπον τῆς ἰάσεως men.-vuk. ἰαματικός sanans prol.-mart. adde sup. pat. -бьна ваны men.-mih. силы -бьныя svjat.-mat. 9. -съгрѣшєнномь sanans peccata io.-sin.

цѣлѣвати -аю -аєши vb. θεραπεύεσθαι sanari и цѣлѣвахж καὶ ἐθεραπεύοντο strum.

цѣлѣти -лѣж -лѣєши vb. sanari kryl.-mat. 14. нє цѣлѣжштий нєдоугъ izv. 424.

цѣлѣниє n. sanari bus. 84. mat. 24.

цѣлєниє n. θεραπεία sanatio sup. проещє -ниа оулоучахоу hom.-mih. -лєн-antch. šaf.-frag. 86. на -лєниє грєдєть hom.-mih. -творити комоу sim. 1. 20. ἀλέξημα remedium antch. -лєньє φάρμακον medicamentum op. 2. 2. 97.

цѣмьскъ adj. magi -ска дѣмєєа ἐπαοιδῶν τελεταί men.-mih. 212 cf. kemi aegyptus.

цѣмьскъ adj. τζιμισκῆς tzimisces nest. цим- idem иванъ рѣкомый цємьскый црствова izv. 627.

цѣна f. τιμή pretium ostrom. нѣсть сєвѣ, коупими во єсті цѣнож antch. цѣною сєминою коупити χοίρων frag.-serb.-saec. XIII. ἀργύριον pent.-mih.: nota бєзъ цѣна οὐ μετὰ ἀργυρίου es. 52. 3. -proph. цѣна strum. lit. kaina teste Mikucki.

цѣнити -ньж -ниши vb. τιμᾶν aestimare par. 35. ioann.: male pro вѣнити: цѣнимѣ єсте πωλεῖται ostrom. цѣнить са πωλεῖται ostrom.: nota serb. scjena, scjeniti živ. mik.

цѣньнъ adj. pretiosus glag. цѣн(ьн)аа глава alex.-mih. 109. цєньнѣй словєсьнъ чловѣкъ пачє тисоущь многихъ виєра alex.-mih. ἀργυρίου pecuniae да нє растишн плода цѣннаго τόκον ἀργυρίου deut. 23. 19. -vost. 2. 150.

цѣнєниє n. φιλοτιμία aemulatio hom.-mih.: recte aestimatio.

цѣпа f. sensus ignotus: трьсть писателна и въ оухо свєтаго вьдрєзи ижє и вьнидє вьноутрьшныхъ цѣпа ослаєѣ vita s. Solochonis 17. maji prol.-mart. 109. pat.-šaf. 155. bulg. cêpkъ spalte.

цѣпати -пльж -плєшн vb. findere pat.

цѣпина f. segmentum дрѣвєньяя — ichn.

цѣпити -пльж -пиши vb. findere дрѣвє цѣпєща ichn. шоуманиє цѣпєщє жьзлиє men.-mih. 369. - са: морє єдино рєчє, отъ нєгожє вєликыа поучины морьскыа цѣпатъ са ex. nal. cêp, cepika germen meg. cêp id. lex. cep surculus insertus, tritula habd. precep cippus lex. habd. procep cippus habd. drevocep locus secandis lignis habd. cepika hung. bulg. cepi milad. 22. serb. procijep rum. процап oserb. sćjepić ztschr. 7. 52; 11. 184. curt. 1. 45. b. Pott 1. 789. cf. cêp dobr. 99. 100.

цѣпица v. чрѣпица.

цѣпѣнити са -ньж са -нишн са vb. rigescere прьсти цєпєнєть са misc.-šaf. 155.

цѣпѣнъ adj. rigidus поѣди цѣпєнный, нєпокорный родъ болгарьский izv. 672. bulg. čepene adv. bulg. -siebenb.

цѣпѣнѣвати -аж -аєши vb. arefieri.

цѣродѣйць v. чародѣйць.

цѣрь m. sulfur, uti explicatur in lex. acad.: коємоуждо (columbae, passeri) привазати цѣрь per. 12. 27.

цѣсарити -рж -риши vb. regnare šaf.-frag. 31.

цѣсарица f. βασίλισσα, βασιλίς imperatrix stichir.-syn. -mat. 18. hom.-mih. цєс- izv. 612. antch. цср- prol.-mart. antch. цѣс- mat. 18. stichir. men.-saec. XII. ἄνασσα irm.

цѣсарь m. βασιλεύς imperator цѣс- sup. cloz I. 769. š.-gl. 49. 51. 62. svjat.-op. 2. 2. 397. 404. op. 1. 93; 2. 2. 38. svjat.-mat. 10. 16. 18. 51. ant. op. 1. 93. prol.-

vuk. цѣсари иорданя ier. 45. 1. -vost. цръ ostrom. цес- sup. 123. 20. krmč.-mih. 205. prol.-mih. 199. greg.-naz. zlatostr. antch. bor. 7. 64. op. 1. 248; 2. 2. 114. irm. izv. 516. 540. 599. prol.-mih. цьсг. chrabr. 91. stichir. mat. 18. op. 1. 186. irm. izv. 575. что же въ томь цьсари, иже себе не избавитъ τοῖος γὰρ βασιλεύς, ὅπου ἑαυτὸν οὐ λυτροῦται; qualis enim rex est, qui ne se ipsum quidem redimit? zlatostr. оу престола вьсѣхъ цьсари men.-saec. xii. цср- svjat.-op. 2.2.391. cloz I.50.680. 843. 861. io.-clim. op. 2. 1. 149. 152; 2. 2. 86. lavr.-op. 4. hom.-mih. triod.-mih. izv. 539. и вѣ аще грѣшьна несвѣ, то цсри несвѣ izv. 539. иде олга цсрю городоу izv. 627. цас- sup. 152. 15. nsl. cesar; cesarič rib. časar hung. bulg. car, caricъ, carograd verk. 207. carština milad. 59. 96. oserb. khezor e germ. goth. kaisar lat. caesar: dobr. idem esse ac καῖσαρ negabat, donec russi ei in codicibus saec. xi. ostenderent цьсарь wiener jahrbb. 30. 199.

цѣсарь adj. βασιλικός imperialis sup. op. 2. 2. 114. - моужь frag.-serb. -saec. xiii. sup. - градь hom.-mih. krmč.-mih. преставление ієфесскаго стола во цсрь градъ ἐν τῇ βασιλίδι apoc. 2. 6. -vost. въ цѣсари власти; цѣсарь вѣньць sup. въ -ри полатѣ op. 2. 2. 24. на мѣсте -ри op. 2. 2. 114. -рии осоуждениции bus. 264. цесарь ostrom. цесарь градь krmč.-mih. 375. цьсара славы izv. 603. цсре zlatostr.

цѣсарьскъ adj. imperialis sup. greg.-naz. svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 114. βασιλείας -кыя кънигы svjat.-op. 2. 2. 397. цѣсарьское лишение svjat. съ высеѭ цѣсарьскою силоѭ svjat. цес- bor. 9. цсрско миро hom.-mih. цсрскый градь prol.-mih. свиты цсрьскыя и брачьныя izv 596. црск- antch.

цѣсарьскы adv. modo imperatoris sup. 51. аще и львa хоулитъ къто, яко не възираетъ опнискы, нъ грьдѣ и цѣсарьскы greg.-naz. цес- bor.

цѣсарьствие n. βασιλεία regnum sup. svjat.-op. 2. 2. 397. 430. mat. 18. цѣсрствие cloz II. 50. цсрс- I. 117. 678. 692. 700. 707. цѣсарьствие š.-gl. 52. cloz I. 663. 674. цѣсрствие cloz I. 662. 689. -рес- sup. šaf.-glag. 52. -ръс- sup. šaf.-frag. 37. цес- ostrom. kryl.-mat. 16. bus. 295. въ цесарьствии небесьнѣмь izv. 446. цьс- mat. 18. 28. stichir. izv. 503. проповѣдаше еоуа(нъ)г(е)лие цьсарьствия matth. 9. 35. -ev. 1270.

цѣсарьство n. βασιλεία regnum sup. svjat.-op. 2. 2. 388. 397. op. 2. 2. 114. ant. цес- antch. op. 2. 1. 138, mat. 53. proph. цьс- izv. 515. не далече еси цьсарьства божия marc. 12. 34. -ev. 1270. zezarstuo fris.

цѣсарьствовати -воуѭ -воуеши vb. βασιλεύειν regnare svjat. sup. šaf.-glag. 63. op. 1. 33; 2. 2. 41. 114. цес-, greg.-naz. bor. 10. цесарьствоуемь съ вышe greg.-naz. цьс- izv. 506. men.-saec. xii. цсрьствовати имать надь домомь иаковлимь hom.-mih. 202.

цѣсаревати -рюѭ -рюеши vb. βασιλεύειν regnare sup. -рюетъ cloz I. 677. -роуетъ op. 2. 2. 37. цес- op. 2. 2. 89. цр- antch.

цѣсаревъ adj. poss. imperatoris sup. цсревь krmč.-mih. prol.-mih. цсревь lavr.-op. 51. цесаревъ ostrom.

цѣста f. πλατεῖα platea op. 2. 2. 431. bon. ant.-hom. matth.-blastar. chrys.-duš. 21. psalt. 143. 14. -glag. adde mon.-serb. danič. на цѣстахъ града ἐπὶ τῆς πλατείας apoc. 11. 8. -vost. на цѣстахъ, ἐν πλατείαις ephr.-syr. ἔπαυλις villa, casa ни въплѣ въ цѣстахъ ихъ οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν psalt.-int.-saec. xii. -pog. šaf.-urspr. цеста azbuk. nsl. cêsta čech. cesta.

цѣстило n. ἱλαστήριον piaculum iez. 43. 16. -proph. mat. 51.

цѣстити -штѫ -стиши vb. purgare самъ са цѣстивъ не ножемь, нъ вѣроѭ sup. 370.

цѣшта praep. χάριν gratia op. 2. 2. 89. slov.-novg. b. ex.-op. 2. 1. 19. 26. vost.-op. 267. сына - hom.-mih. 113. сего - hom.-mih. zlatostr. себе - op. 2. 2. 432. цеща azbuk. цицы ibid. слъзъ цѣща διὰ τὰ δάκρυα hom.-mih. акы нѣкоего зъла цѣща ὡς ἐπὶ κακῷ τινι zlatostr. семоу на лѣто отъшьдъшоу строя цѣща οἰκονομικῶς io.-clim. строя цѣща οἰκονομικῶς io.-clim. цѣћа, цѣћь danič. croat. ciéa, cié serb. cjeća živ. cjeć, krocjeć živ. 158. 160. 191. cf. цѣста et germ. wegen.

цѣштение n. purgatio pent.-mih.

цата f. νόμισμα numus ostrom. antch. men.-mih. matth. 22. 19. - ev. xiv. ὀβολός obolus pent.-mih. op. 2. 2. 399. 460. κοδράντης matth. 5. 26. -ev. xiv. λεπτόν. leont. δηνάριον denarius ostrom. op. 2. 2. 150. 428. ioann. 6. 7. - ev. xiv. - мѣди isaak. habes etiam ant.-hom. pat.-mih. misc. chrys.-lab. dioptr. mat. 35. krmč.-mih. bus. 651. цата op. 2. 1. 117; 2. 2. 460. ber. mat. 35. 42. izv. 6. 278. цета mon.-

serb. нѥ обрѣтошѧ вь нѥй (кравии) ни чѧтѫ pat.-mih. 145. сикло (сикль) ѥсть въ нѥмъ число срѣброу и златоу цѧтъ .д. ти .х. op. 2. 2. 31. малами цѧтами прѣмѣнниша, рече, славоу божию psalt.-int.-saec. xii. ztschr. 11. 173. orient 1. 518.

цѧтавъ adj. nummorum гривна -ва ex.-op. 2. 1. 22. гривнѫ цѧтавоу на вын носѧща ex. гривноу цѣтавоу на вын носѣща ex.

цѧтониница f. meretrix pat.-mih. 153. men.-mih. 201. - на вѣсть de meretrice leont.

цѧтонимьство n. lupanar ноулиниик повелѣ поставити на блѫдилишти, рекъше на цѧтонимьствѣ sup. 2.

цѧтонимьць m. fenerator цат- alex.

ч

ч vigesima septima alphabeti cyrillici littera, чрьвь dicta, numerum DCCCC indicat.

ча v. чѣ.

чабръ m. satureia trigl. v. чоубръ.

чавлъ m. clavus glag. чавалъ danič. nsl. čavel clavus habd. lex. serb. čavao.

чавъка f. monedula in fontt. psl. non legitur nsl kavka serb. čavka lit. kova: scr. kâ crocire.

чадъ m. fumus trigl. чадь f. grom. nsl. čada vacca nigra rib. zakajena, dimasta krava; čadast/fumosus lex. čadin bos niger rib. (cf. dimec) serb. čadj f. fuligo; čaditi russ. чадъ.

чайка f. monedula trigl.

чакати -аѭ -аѥши vb. expectare pat. kruš. misc. чекати serb.-zak. glag. azbuk. bulg.-lab. nsl. čakati bulg. čeka serb. čekati cf. чаıати.

чалма f. κίδαρις pileus lev. 16. 4. -vost.

чамъри m. pl. animal quoddam вепреве, диячина, -, търтове izv. 548.

чапля f. ciconia trigl. цапля trigl.

чапъ m. μέλισσα apis ıакоже и въ чапехъ ὡς ἐν ταῖς μελίσσαις zlatostr.-saec. xvi: forma et genus dubia sunt.

чара f. incantatio не велитъ чарами недоугъ лѣчити ни наоузы izv. 704. недоугы лѣчатъ чарами и наоузы izv. 704 cf. чарь.

чара f. poculum alex. russ. чара pol. czara.

чарование n. incantatio chrabr. 90. nom.-lab. misc.-šaf. φάρμακον medicamentum нарьци ми чарованиıа, да ицѣлю моıа строупы ephr.-syr. φαρμακία veneficium exod. 8. 7. -kruš. pent.-mih. -ниıа творѧть, воскъ лиıѫть и жглние par. 64. коудесно - bus. 748.

чаровати -роуıѫ -роуıеши, raro -валѫ -ваıеши vb. incantare svjat.-mat. 9. κληδονίζεσθαι hariolari deut. 18. 10. -kruš. pent.-mih. - вльцы nom.-mik. 24. -вають nom.-mik. 27.

чаровьникъ m. incantator nom.-mik. 21. 22. 168. triod. bus. 381. 748. serb. čarovnik živ.

чаровьница f. incantatrix lavr.-op. 82.

чаровьнъ adj. incantationis -выми кликами chronogr.

чародѣи m. incantator misc. dial.-šaf. γόης incantator op. 2. 2. 127. adde sup. nom.-mik. chrys.-lab. pent.-mih. krmč.-mih. φαρμακός incantator, veneficus krmč.-mih. чародѣие иже давидьскые васнь ψалми поюще misc.-šaf. incantatio sup. 137. 15: nota чародѣıа нѣкотерии sborn., ergo sg. g. erit etiam -дѣıа.

чародѣиникъ m. incantator bus. 812.

чародѣискъ adj. incantatoris men.-mih.

чародѣиство n. incantatio bus. 504. chron.

чародѣиствовати -воуѭ -воуѥши vb. incantare nom.-mik. 20. 168.

чародѣица f. incantatrix barl. sup. svjat.-mat. 9. men.-mih. о оутробьнѣи чародѣици svjat.

чародѣиць m. γόης incantator op. 2. 2. 127. φαρμακός krmč.-mih. ποιητής op. 2. 2. 151: μαθηματικός mathematicus krmč. 72. sg. nom. -ıець krmč. krmč.-mih о оутробьнъıихъ чародѣицихъ svjat. чародѣиць ништеши svjat.-bus. 274. чародѣиць или блаи svjat. вражаи и чародѣиць svjat.-bus. 273. цѣр- pat.-mih. 160. bis.

чародѣıание n. incantatio krmč.-mih. men.-mih. georg. misc.-šaf. не велитъ чародѣıаньемъ и ковми ходѧще сихъ искати izv. 704.

чародѣıати -ѣıѫ -ѣıеши vb. artes magicas exercere.

чародѣевъ adj. incantans, uti videtur влъхвъ -евыи старецъ bus. 748.

чародѣець v. -дѣиць.

чарообавьникъ m. incantator dial.-šaf.

чароотравьникъ m. veneficus ber.

чарость f. sensus dubius: **царство и хрьстине и чарости** pam. 157.

чаротворьць m. ἐπαοιδός incantator misc. **кьто помилоуіє чаротворьца змьюскѣчж;** τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὀφιόδηκτον; sir. 12. 13. -svjat.

чаръ m. incantatio men.-mih. mon.-lab. nom.-lab. **чары дѣіа** φαρμακεύεσθαι mederi men.-mih. **чары дѣмахоу** op. 2. 2. 53. **чары сътвори** men.-mih. **коими твореними чарогь** ibid. **ни -ровъ внемли** cyr.-hier. **въ -ры вѣроуѥть** op. 2. 2. 282. **томлениѥ чарь бездѣльнь** hom.-mih. 138. **чары и лечьбы, коби или игры, дивы твора** bus. 390. pl. instr. **чаровы** proph. **чарьми** men.-mih. **вса азыкы чарьми прельсти** apoc. 18. 23. -vost. **соуть въ инхъ мнози чарми покаанниа врачюѥми** psalt.-theod. φάρμακον veneficium 4. reg. 9. 22. -kruš. **чари:** περίεργα artes curiosae act. 19. 19. -bulg. adde **не искати чаровъ ни волхвовъ** pam. 121. nsl. čarati habd. lit. kêrêti incantare ztschr. 5. 35.

чаръка f. poculum **чарка** trigl. **чарочникъ** pocillator trigl.

часоблюдьць m. ὡροσκόπος horas observans -дьць ex.-op. 2. 1. 15.

часовьникъ m. horologium alex.

часовьнъ adj. horae typ.-chil.

часомѣрити -рж -рнши vb. horas metiri bus. 919.

часословъ m. ὡρολόγιον horologium.

часъ m. ὥρα hora ostrom. sup. šiš. 11. 21. 32. 33. **боурнаѥ бывьшиѥ часомь мьгла** hom.-mih. **на часовѣхъ** nom.-lab. **наоучи ю часовомь** cyr. 19. **тримь часовомь** strum. **часомъ мѣрнтель** m. qui horas metitur bus. 921. **во тъ часъ** op. 2. 2. 260. **въ ть часъ** παραχρῆμα krmč.-mih. **чясъ** svjat.-mat. vi. bus. 665. **чѣсь** chrys.-frag. nsl. čas bulg. v čas milad. 243. v časo t 142.

часьць m. ῥοπή momentum op. 2. 2. 204. **два нѣкаѥ родиша са въ часьць** ἐν τῇ αὐτῇ ῥοπῇ in eodem momento io.-dam. adde ephr. **малоу часоу или дробноу часьцоу** belg. **ни часа ни часьца** ioann. **на всакъ дьнь и всакъ часъ, паче же и часьць** καθ' ἡμέραν, καθ' ὥραν, μᾶλλον δὲ καὶ στιγμήν dioptr.-vost.

чата v. **чета.**

чаторъ v. **шаторъ.**

чаша f. φιάλη poculum op. 2. 2. 116. σκύφος poculum man. calyx sup. κοχλίας machina aquaria; adde **-шами царьскыими** sim. I. 29. **чашю пелына** sborn. **ни чашею морѥ расчерпати** dan.-izv. 267. **нилая доуть въ ведра и въ чаши** izv. 692. **чѣша** ποτήριον poculum psalt.-int.-saec. xii. psalt.-pog. nsl. čaša scyphus habd. bulg. **чаша;** neuma sbor.-kir. 33.

чашица f. poculum danič. - **мѣрильнаѥ** op. 2. 2. 175.

чашоула f. sensus ignotus: **съ кумарькы и чашоулами сътвореный хытростию** prol.-mart. cf. **чашела.**

чашька f. neuma vost.-op. 652. **чашка полная** sbor.-kir. 34.

чашьникъ m. pincerna gram. 62. 217. **юрьи** izv. 678.

чаꙗзнь f. ἐλπίς spes greg.-naz.

чаꙗние n. προσδοκία expectatio hom.-mih. šiš. 26. int. ἀποκαραδοκία rom. 8. 19. -šiš. 72. **чааниѥ** chrabr 89. **чѣниѥ** šaf.-glag. 88. strum.

чаꙗтельнъ adj. expectans **не дары -но** misc.-šaf. 20.

чаꙗти, чаꙗж, чаѥши vb. ἐλπίζειν sperare ostrom. ἐκδέχεσθαι, ἀπεκδέχεσθαι, προσδέχεσθαι expectare ostrom. sup. **чаѥще пришьствиꙗ, оупванииꙗ** šiš. 203. 245. ἐκδέχεσθαι hom.-mih. προσδοκᾶν expectare hom.-mih. ostrom. sup. μέλλειν cunctari šiš. 187. **доухъ всего чаѥть** antch. **чаѥще сръдьци се въ гоувѣзнии своѥй** isaak. **чаѥ пришьствиꙗ ангельска** sim. I. 18. **чаати пришьствиꙗ ѥго** izv. 459. **чаꙗжште** svjat.-mat. 8. **чаꙗжштѣ ѥмоу живоу быти** sup. **пожрениѥ чаѥща поглытити** prol.-rad. 73. **ѥже издолѣ съвяжеши, горѣ слово о томь съвадати чай си** ant.-izv. 8. 104. **не -** ἀπελπίζειν ostrom. **чѣати** pat. psalt.-int.-saec. xii. psalt.-pog. cf. ser. çi.

чванъ v. **чванъ.**

чвановати -ноуж -ноуѥши vb. calycem porrigere **чваноужщю про егда подастъ чашоу митрополитоу** bus. 338.

чванъ m. ξέστης sextarius marc. 7. 4. -mat. 58. adde ant.-hom. georg. **чваны** misc. **чьванъ** marc. 7. 8. kryl. trigl. **чванъ** id. serb. džban, žban russ. dial. **жбанокъ** pol. dzbanek lit. zbonas; isbonas cf. vocab. sequens.

чванъ adj. κεκερασμένος mixtus **отъ вина ꙗрости божиꙗ чвана нерастворена въ чаши гнѣва его** op. 1. 159. **отъ вина чвана нерастворена въ чаши гнѣва его** τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ apoc. 14. 10. -vost. **чванъ отъ различныхъ моужь вино ꙗрости нарицаѥть са** vost. cf. vocab. praeced.

чваньць m. καμψάκης vas quoddam kruš. hom.-mih. men.-vuk. prol.-rad. + мисльнь hom.-mih. 140.

чваньчий m. gen. -чиꙗ pincerna men.-mih. чьваньчию bus. 338. старѣишинѣ чьваньчиамъ τῷ ἀρχιοινοχόῳ ephr.-syr. ласкавьца и пѣвьца и чванъчина и скомрахы κόλακας καὶ χορούς ᾀδόντων οἰνοχοούντων, γελωτοποιούντων adulatores et choros canentium, vina infundentium, risus moventium zlatostr.-saec. xvi. єдинъ отъ чванчий злоушни sborn.-vost. чванчий, иже єго злоуши sborn.-vost.

чваньчьникъ m. οἰνοχόος pincerna чвачнpyrg.

чвръстѣ adj. στερεός solidus pent.-mih. + камень men.-mih. russ. dial. чверстый.

чи pron. quid: чи понѣ quidnam glag. cf. чьто.

[illegible] чванъ.

чєвьникъ m. γναφεύς fullo vost. cf. -ничьнъ.

чєвьничьнъ adj. γναφέως fullonis на поути села чєвьничьна τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως 4. reg. 18. 17. -vost.: recte чръвеничьнъ.

чєговъ pron. poss. τίνος cuius matth.-blastar. чєговѣ боудєть оученици; sabb.-typ. 42.

чєголити -лѣж -лишти vb. sensus dubius prol. 64: льстивый же прѣлєста чєголє на нь οὐκ ἐπαύσατο ὁ δόλιος ὀρύσσων κατ' αὐτοῦ men.-vuk. 31 oct. vita s. Ioannis Chozebitae.

чєзнѫти -знѫ -знєши vb. deficere, languescere: [illegible] моє лицє š.-gl. 42.

чєкань m. malleus rostratus trigl. λαξευτήριον lapicidae instrumentum сѣчивомъ и чєканомъ разъдроушишѧ ѭ ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ psal. 73. 6. -theod. adde зчєканъ δίκελλα ligo, pro quo fortasse legendum чєканъ: аще бы кто огнь и зчеканъ възалъ εἰ πῦρ καὶ δίκελλάν τις λαβών si quis ignem et ligonem teneas zlatostr.

чєкати v. чакати.

чєлєсьнъ adj. προηγούμενος praecipuus но обаче то єсть чєлєснѣє, єжє нємъже єсть плавати ἀλλ' οὖν προηγούμενον ἔχει τὸ νηκτικόν attamen maximam partem natant ex. γενικώτατος principalis ant. 113: отъ чєлєснаго врача доушь нашихъ ab animarum nostrarum principe medico ant.-vost. graece adj. чєлєснаго nil respondet op. 2. 2. 262. чєлєснааго antch. ἔγκριτος qui dignus censetur чєлєсныи глаголмъ быти книгы op. 2. 2. 262. antch. addo sequentes locos: вьсѧ чєлєснаꙗ нѣ и чьстьнаꙗ нѣ изъвѣ psalt.-int.-saec. xii. ad psal. 104. 36. то каꙗ боудєть сиковѣ, єжє отъ бога чєлєсноє имать; hom.-mih. 190. in homilia Andreae cret.: thema чєло, olim gen. чєлєсє.

чєлнкъ m. sensus ignotus: словєса нѣ и помꙑслꙑ изъвѣщати како оуво и чєлникомъ дожє и до мьньшаго овитѣкати; izv. 614.

чєло n. frons sup. сє сътвориша вь три чела men.-mih. 162. приꙗхати чєломь alex.-mih. єсть възлизаниємь чєломь misc.-šaf. 143. russ. бити челомъ, удариты челомъ, челобитье; συνασπισμός consertio clypeorum sup. 70. serb. čeonik i glava crkovna živ. 99. kamen glavni i čeoni ibid. горниє доминє чєло chrys.-duš. 22. 39: olim gen. fuisse чєлєсє patet e чєлєсьнъ curt. 1. 68.

чєлька f. tonsio quae fit in fronte alex. творити чєлькы, рєкше постригати на чєлѣ krmč.-mih. 260. pannus arbori alligatus чєлка стаговаꙗ chron. 1. 154. 4.

чєльникъ m. praefectus krmč. 114. danil. [illegible] greg.-mon. 87.

чєлюсть f. σιαγών maxilla hom.-mih. men.-vuk. svjat. misc.-šaf. ioann. sup. дѧт -сти ex.-op. 2. 1. 18. чєлюстьма вльнь prol.-rad. 87: nota κρόταφοι tempora iud. 5. 26. -pent.-mih.

чєлюстька f. neuma чєлюска sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653.

чєлюстьнъ adj. σιαγόνος maxillae pent.-mih. vost. 1. 292.

чєлꙗдинъ m. ἀνδράποδον mancipium krmč.-mih. adde vost. 1. 298. 457. op. 2. 2. 282. izv. 646. gram. 291. mon.-serb. -динѣ mon.-serb.

чєлꙗдьнъ adj. familiam habens отьць -тьнъ paterfamilias op. 2. 2. 240. цѣри -тый op. 2. 2. 240.

чєлꙗдь f. familia mat. 35. men.-vuk. men.-leop. bus. 480. misc.-šaf. š.-gl. отьць -лади 84. 85. хрисипп сь -дню своєю men.-vuk. надъ -дью своєю mat. 35. -ладь men.-mih. λαός populus pent.-mih. ἀποσκευή sarcinae ex. 12. 37. -pent.-mih. bulg. čeled serb. čeljad.

чємєритъ adj. venenatus ꙗдъ любодѣꙗници стрѣла єсть чємєрита krmč.-saec. xvi. вєлика страсть и вєлика моука, чємєритъ дьнь тъгда боудєть zlatostr. adde чємєритьдьнь sobesêd. sept. 148. pro лютъ дьнь in menaeo Macarii cf. чємєрь, чємєрь, quo sagittae veneno imbuebantur Buslajev, russka nar. slovesn. 2. 121.

чемерица f. helleborus trigl. -чно вино trigl.

чемеръ v. чемерь.

чемерь m. ἰός venenum -ремъ op. 2. 2. 201. доуша исчазаетъ къ богоу огньмь любъвьнъıимь акъı чемеръмь вдарена ἐκλείπει πρὸς κόριον πυρὶ τῆς ἀγάπης ὡς ὑπὸ ἰοῦ βαλλομένη io. clim. adde напрагль неси стрѣлъı съ чемеремъ bus. 480. стрѣла летаща съ чемеремъ dan.-izv. 272. въниман любодѣици, медъ во каплетъ отъ оустъ еа; а посдѣжде желчи и чемери горче krmč.-saec. XVI. κώνειον cicuta krmč.-mih. 185. trigl. смѣси и глоуми чемеремьствоующь misc. 148. nsl. čemer venenum habd. lex. hung. ira dain. furor, fel hung. čemerika helleborus; črna čemerika veratrum nigrum; čamur furor hung. bulg. bilki čemerlivki milad. 154. - -liki 134. 148. reka -lia 168. croat. čemer nausea verant. serb. čemer venenum mik. pol. ciemierzyca helleborus russ. чемерь, чемеръ venenum, quo olim russi imbuebant sagittas Buslajev, istor. očerki 2. 121: nota чемеритъ день pro лютъ день ibid. lit. čemerei gentiana rubra russ. чемерица helleborus.

чемерьнъ adj. δηλητήριος venenatus -рное ex.-op. 2. 1. 16. -рнааго врѣда ibid. nsl. čemerno zivljenje meg.

чепоръ v. чьпръ.

чепоуратъ adj. ὄζους ἔχων nodosus, ramosus prol.-cip. кольць - men.-vuk. жьзлие -то ibid. prol.-lab. adde prol.

чепоурнтъ adj. nodosus prol. 88.

чепоурие n. recte nodi, rami; σκόλοπες sudes prol.-cip. adde prol. 99.

чепь f. catena ex. bus. 477. 736. чепнстъ alex. чепочка alex. chron. 1. 138. 8. чепи въ гривноу золота per. 58. 37. russice.

чепьць m. mitra -пецъ alex. azbuk. pol. czepiec mlat. capa ahd. chappâ.

чепьчька f. catena.

черѣнь m. τρίπους tripus krmč. 52. желѣзный черѣнь, въ немже есть оуглие krmč.-mih. 68. cf. црѣнъ: recte fortasse чрѣнъ.

чесало n. pecten, uti coniicimus pat.-šaf. 220. čech. česadlo.

чесаница f. bombacium glag.

чесание n. pectere, scabere ки -нию оухоу iohn.

чесати, чешѫ, чешеши vb. pectere pat. adde bus. 918. - власы men.-mih. - строуны clim. но влечема чнимоть izv. 548. ϰνίζειν radere агодичие чешѫща сукάμινα ϰνίζοντα greg.-naz. ϰνήθειν scabere чешемы слоухы ϰνηθόμενοι τὴν ἀκοὴν šiš. 171. colligere не отъ трьнпѣ чешють смокви nicol. страсти - frag.-bulg. -ся izv. 702. cf. nsl. čes lignum fissum dain. 95. česlo pecten metl. česrati vunu habd. počehljati metl. bulg. česa; česoglàvec milad. 21. česla milad. 4. 228. 402. croat. česvina ilex verant. serb. česvina, cesmina ilex mik.

чесль m. πλῆκτρον pecten чесль prol.-mart.

чесмина f. πρίνος prinus.

чесноватъ adj. vere quod finditur: лоука червенаго или чесноватаго cepe aut allium dioptr.-vost.

чесновитъ adj. quod finditur - лоукъ σκόροδον allium kruš. pent.-mih. dioptr.-lab. pat. 287. georg.

чесновитъкъ m. σκόρδον allium чесновитъка лоуки желахоу σκόροδα ἐπεθύμησαν petierunt sibi allia dari ephr.-vost. чесновиткоу лоукови и многихъ хоудыхъ етеръ sелнй вогн нарещи georg. -vost. -токъ izv. 692. adde vost.-op. 228. червленый лоукъ и чесновитокъ τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα num. 11. 5. -vost. nsl. česen allium lex. češenj habd. bulg. česnov luk pokl. 1. 55. nhd. knobelouch ahd. chlobalôch weig. 1. 6 0.

чесьновитьць m. allium -сн- barl. 182. pent.-mih. pat.-mih. въ чрьвенъ лоукъ и въ чесновитець и въ трьние barl.-vost. ни чесновитца, ни иного ex. bulg. česnov luk pokl. 1. 55.

чесьнолоукъ m. allium -сн- frag.-serb.

чеснъкъ m. allium nsl. česnek.

чесньць m. allium misc.-šaf. 161. bulg. česън.

чета f. φάλαγξ agmen men.-mih. τάγμα cohors; τάξις cohors op. 2. 1. 158. op. 2. 2. 56. обоима четама ἀμφοτέροις τοῖς τάγμασιν utrisque his ordinibus cyr.-hier. чрьньчьскаıа чета ibid. συμμορία societas иное четы есмь men.-mih. φρατρία curia greg.-naz. νούμερος numerus op. 2. 1. 158. iob 1. 17. -mat. 56. cohors prol.-vuk. io.-sin. ber. нь и аньгельскь четь не бѣаше праздно мѣсто hom.-mih. 159. соущие оу четѣ оустрои prol.-mih. 174. въ шюнхъ четахъ грѣшникъ обрѣсти ся cyr.-hier. иже коумькамнею сьгрѣшаеи, си рѣчь сьбирае четоу на цара misc.-šaf. 33: nota четы три κεφαλὰς τρεῖς iob 1. 17. -vost. nsl. četa cohors militaris pro praeda furtiva habd. cf. scr. či colligere: e чата cyr. -hier. et pol. czata coniicimus primam for-

mam esse чєта, quod habes pat-mih. rum. чатъ ngr. τζετάριοι praedones variis ex locis coacti duc. cf. nsl. čata: na čataj vmoriti hung.

чєтаниѥ n. comparatio, uti videtur: бєсчєтаниꙗ тайноу hom.-mih. 166.

чєтати сѧ -таѭ сѧ таѥши сѧ vb. iungi чт- dioptr. ἁρμόζειν quadrare дѣтєли(и) нє имѣти чтѫщиихъ сѧ дѣвьствѣ τὰς ἀρετὰς μὴ ἔχειν ἁρμοζούσας τῇ παρθένῳ op. 2. 2. 260; чєтѫщиихъ сѧ дѣвъствѣ antch.: si haec lectio vera est, forma est etiam чєтити.

чєтвєракъ adj. quadruplex trigl. -ко quadrifariam trigl.

чєтвєрамо adv. in quattuor partes на копиѥ чєтвєрамо острої, набости сѧ georg.-vost.

чєтвєрєгранъ adj. τετράγωνος quatuor angulos habens отъ дрєвъ прєкнинъ чєтвєрьгранъ gen. 6. 14. -parem. 1370. -ворѣг- gen. 6. 14. -pent.-mih.

чєтвєрєдьнєвьнъ adj. τεταρταῖος quatriduanus - лазарь men.-vuk. sabb. 99. -твєрод- holm. -твород- triod. -твєрѣд- sabb. 162. -твѣрѣд- strum. -твръд- hom.-mih. sup. šaf.-glag. 49. -твръдьнєвьнь hom.-mih. 151.

чєтвєрєногъ adj. τετράπους quadrupes -вѣрѣн- lev. 11. 21. -pent.-mih. -вьрногъ svjat.-op. 2. 2. 400. -врѣногъ šiš. 21. strum. pat. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. ex. -врѣн- bus. 64. -вєрон- iob 40. 15. -mat. 55. clim. vost. 1. 43. 452. chrys.-lab. bus. 147. 171. 487. grom. -рн- bor. xxii. -вор- krmč.-mih. -тъıрнногъ per. 46. -вєрѣногь kruš. -вороногь ioann. kruš. misc. chrys.-frag. -вьр'н- svjat.

чєтвєрєножина f. quadrupes -вьрьн- svjat.-mat. 7. -вьрьн- svjat. bus. 275. izv. 423.

чєтвєрєножьнъ adj. quadrupes -вѣрѣн- pent.-mih. -вєрон- proph. -ворон- georg. kruš. prol.

чєтвєрина f. τετραπλάσιον quadruplum агницю да дасть въ чєтвєриноу zlatostr. -ворина: вь -ноу вьсплащати psalt.-vuk. misc.-šaf. вь -ноу о(ть)дати psalt. vuk. вь -ноу осоуждати misc.-šaf.

чєтвєрица f. τετράς tetras, quaternio greg.-naz. krmč.-mih. 376. -цє quadrigae glag. -вирица: продавъ чєтъıрємъ чєтвирицамъ воинмъ стрєщи єго παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν act. 12. 4. -vost. -ворица men.-vuk. quatuor dioptr. prol. τετρακτύς quaternio prol.-rad. τετράδιον strum. чєтвєрицєѭ τετράκις quater op. 2. 2. 458. дващи - op. 2. 2. 451. εἰς τὸ τετραπλάσιον да отъдасть - цѣноу крадєнаго krmč.-mih. 243. - вьдати krmč.-mih. -ворицєѭ ostrom. sup. krmč. ant.-hom. вьзвратити -ворицєю hom.-mih. -ворицєю пити dioptr.-lab. -ворицєю mat. 42.

чєтвєричьнъ adj. τετράορος quadriiugus колєсница -на antch. -вор- ant.

чєтвєрногъ v. чєтвєрєногъ.

чєтвєро v. чєтвєръ.

чєтвєро- v. чєтвєрє-.

чєтвєробрачиѥ n. nuptiae quartae misc.-šaf.

чєтвєровратьнъ adj. quatuor ianuas habens хъıзина -тна men.-leop.

чєтвєрогоубъ adj. τετραπλάσιος quadruplus -врѣг-.

чєтвєродвьри f. pl. quadraginta ianuae близь мѣдѣнъıихъ -двьрии prol.-mih.

чєтвєродєсѧтица f. quadragesima lavr.-op. 47. -вор- men.-vuk.

чєтвєродєсѧтъıи num. quadragesimus zap. 2. 2. 36. -вьр- 122.

чєтвєроконьчьнъ adj. quatuor partes habens - миръ tur. 112. -коньцьнємь bus. 71.

чєтвєроличьнъ adj. quatuor formas vultus habens -лицємъ izv. 658.

чєтвєроножь adv. quadrupes glag. ходить чєтвороножь πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα lev. 11. 12. -pent.-mih.

чєтвєроножьць m. quadrupes typ.-chil. -ворон- nicod.

чєтвєронѫгльнъ v. чєтвєрожгл-.

чєтвєрообразьнъ adj. quatuor formas habens -нии животи svjat.-op. 2. 2. 40?. -ворообр- chrys.-lab. misc.

чєтвєрописмєньнъ adj. quatuor literis constans int. gr. τετράγραμμος.

чєтвєроскоутьнъ adj. quatuor fimbrias habens -на риза tur. 109. 112.

чєтвєросноузьнъ adj. cui quatuor equi iuncti sunt -сноуєна колєсница sof. 26.

чєтвєрочѧстьнъ adj. quadripartitus gr. τετραμερής.

чєтвєрожгльнъ adj. τετράγωνος quadrangularis -рооуголно glossa mat. 52. -ли bus. 696. -ворооуг- prol.-mart. triod. -вєроноуг- glag.

чєтвєръ num. quatuor 1) adj. sup. 274. 4 a) чєтвєра кола vost. 1. 350. чєтвєрь на дєсѧтє книгъı pat.-mih. b) чєтвєрь бъıхоу остръшнии chronogr. чєтвєрь сѫтъ вьсѧ о томь τέτταρές εἰσιν αἱ πᾶσαι sup. 2) subst. a) нѣцiи на чєтвєро страсть раздѣлѣють dioptr. раздѣлѣєть сѧ на чєтвєро op. 2.2.316. растѧщи (сє)на чєтворо ταθῆναι ἐκ τεσσάρων prol.-mart. аще комоу загорить сѧ храмина

на четверо ἐάν τινος ἐξάφη ὁ οἶκος ἐκ τεσσάρων γωνιῶν izv. 559. висмцѧ мѫжа за четверо, за вса краıа ногътий юго izv. 561. четвера не съвѣда lavr.-op. 18. чловѣче тѣло нѣсть земля тъчию, ни вода, ни огнь, ни въздоухъ, нъ отъ всего четвера съставлено есть proph. троıе ıесть немоштьно мн разоумѣти, а четвора не разоумѣѭ svjat. b) окрѣте дѣтий четворо prol.-mih. четворо дѣтий prol.-mart. до четвера дѣтий ἄχρι δ' παίδων krmč.-mih. четверо братиıа bus. 413.

четверѣногъ v. четверен-.

четвор- v. etiam четвер-.

четворобլагоѣстиıе n. τετραευαγγέλιον quatuor evangelia.

четворовластьць m. tetrarcha prol.-mart.

четворовратиıе n. quatuor portae мѣдно - prol.-rad. 108.

четворогрдластъ adj. quatuor angulos habens -нестынхъ дрѣвѣхъ prol.-mih.

четворогоубьнъ adj. τετραπλοῦς quadruplus kruš.

четвородесмтьница f. τεσσαρακοστή quadragesima pat. triod. prol.-rad. 89.

четворожениьство n. quartae nuptiae nom.-mik. 37. 74.

четворожениць m. quartam uxorem ducens krmč. 58. nom.-mik. 74.

четворозракъ adj. quatuor formas habens hom.-mih. 112. -врѣз- ant.-hom.

четворокоиьнъ adj. quadriiugus колесьница -на dioptr. 4ab.

четворокоиьчьнъ adj. sensus dubius: - праздникъ chrys.-lab.

четворокровьнъ adj. quatuor contignationes habens, uti videtur: домъ -вань ichn.

четворолнчьнѣ adv. vere est quatuor formas habens: in лежещихъ къ въстокоу - prol.-mart. male respondet gr. τετραμμένος.

четворолѣтие n. quadriennium misc.-šaf.

четворомѣсмчьнъ adj. τετραμηνιαῖος quatuor mensium men.-vuk. prol.

четворорастмженъ adj. in quatuor partes discerptus prol.-mart.

четворосврижальнъ adj. τετράτιτλος quatuor titulos habens men.-vuk.

четворословьнъ adj. quatuor vocabulorum int. 14.

четворостроуньнъ adj. τετράχορδος quatuor chordas habens men.-vuk.

четворосоугоубьнъ adj. τετραπλοῦς quadruplus men.-vuk. chrys.-lab. prol.-cip.

четворосъставьнъ adj. quatuor rebus constans -но тѣло dioptr. - обьходь typ.-chil.

четворосътьный num. quadringentesimus prol.-mart.

четворнчисльнъ adj. quatuor prol.-rad.

четврьгъ m. dies iovis -вергъ bor. 82. pam. 176. adde bus. 515. великый четвьргъ μεγάλη πέμπτη mater.

четврътина f. τέταρτον quarta pars kruš. num. 15. 4 -pent.-mih.

четврътовладати -лѭ -лıеши vb. τετραρχεῖν tetrarcham esse.

четврътовластьвовати -коуѭ -воуıеши vb. τετραρχεῖν tetrarcham esse ostrom. -ств- prol.-mart. strum. ev.-buc.

четврътовластьникъ m. τετράρχης tetrarcha šiš. 28. nicol.

четврътовластьнъ adj. tetrarcha prol.-mih.

четврътовластьць m. tetrarcha hom.-mih.

четврътодесмтьный num. quadragesimus men.-mih. per. xlvi. -вьрьт- svjat.-op. 2. 2. 388. въ четвьрьтодесмтьноıе и въторoıе svjat. въ четвьртодесмтьный дьнь zlatostr.

четврътодьневьнъ adj. τεταρταῖος quatridnanus sup.

четврътодьньнъ adj. τεταρταῖος quatriduanus -рьт- sup.

четврътосътьный num. τετρακοσιοστός quadringentesimus 3. reg. 6. 1. -kruš.

четврътъкъ m. πέμπτη feria quinta, dies iovis sup. prol. великый - prol.-vuk. šiš. великъй -токъ cloz II. 25. -токъ сѫботѣ quarta sabbati bon. -твьрт- ostrom. bus. 336. -твър'т- ostrom. croat. četvrti, Cherso.

четврътый num. quartus sup. на третий и четвьртый родъ sborn. -таıа на десете нощь; - танадесмтна нощь strum. -тъй третиаго десмте mat. 51. четврьтъй третиаго десмте bus. 183. -таго междю двѣма десмтьма ibid. -рьт- ostrom. croat. četvrtoč verant.

четврътъ f. quarta pars typ.-chil. misc. четврьть кокошькы prol.-rad. 104. даıеть комоуждо по четврьти хлѣба typ.-šaf. 189. -вьрть- svjat.-mat. 9. sbor.-kir. прѣведено на четвьрти svjat. четверть моукы bus. 122. -верть vost. I. 470. -вѣрть bus. 351. οἰφί oephi ind. 6. 19. -kruš. - двою споудовь ruth. 2. 17. -pent.-mih. четверть съ двою споудоу op. 1. 29.

четврътьнъ adj. τετράγωνος quadrangularis -вер'тенъ op. 2. 2. 31.

четврѣ- v. etiam четвере-, четверо-, четворо-.

четврѣгоубъ adj. quadruplus да соугоу-

би имъ и четврѣгоубы грѣхові въıваютъ zlatostr.

четврѣдьневьно adv. quatuor diebus: male вьдавь четырıемь-воиномь стрѣщи и παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν tradens quatuor quaternionibus militum custodiendum act. 12. 4. -šiš. 26.

четврѣдьневьнъ adj. τεταρταῖος qui quarto die est ostrom. adde sup.

четврѣзрачьнъ adj. quatuor formas habens ant.-hom. 150.

четвьрьн- v. **четвєрєн-**.

четырєдєсѧтєдьнєвьнъ adj. quadraginta dierum tur.

четырєждъı adv. quater op. 2. 2. 320. cf. -ришти.

четырєнадєсѧтъıи num. decimus quartus cyr. 3.

четырєнадєсѧтьникъ m. τεσσαρεσκαιδεκατίτης krmč.-mih.

четырндєсѧтєлакътьнъ adj. quadraginta ulnarum krmč.-mih.

четырндєсѧтина f. quadragesima chrys.-lab. dioptr.-lab. nom.-mik. 86. pl. pat. 332.

четырндєсѧтъıи num. quadragesimus.

четырндєсѧтьница f. τεσσαρακοστή quadragesima misc. typ.-chil. mater. nom.-mik. 48. sabb. 193. -рєд-.

четырндєсѧтьнъıи num. τεσσαρακοστός quadragesimus prol.-mart. dioptr. kruš. domet.

четырнжди num. quater ex. 176.

четырнжєньць m. qui quartam uxorem duxit krmč. 58. krmč.-mih.

четырнлѣтнıє n. quadriennium .д. -лѣтиє misc.-šaf.

четырннадєсѧтъıи num. decimus quartus bulg.

четырннадєсѧтьнъıи num. decimus quartus ioann.

четырнногъ v. **четвєрєногъ**.

четырншти adv. quater krmč. prol.-mart. krmč. 216. krmč.-mih. pat.-šaf. cf. -рєждъı.

четырнє num. quatuor n. -рє царє proph. g. -рь sup. proph. chron. svjat. -рнєхъ prol.-rad. 96. d. -рємъ sup. l. -рєхъ sup. cloz I. 900. i. -рьми sup. четырє мѣсѧци сѫть τετράμηνόν ἐστι ostrom. пѧтъıи образъ болнѝ четъıръ ıєсть sborn. по четырьмъ образомь svjat. по четырьмъ на къıиждо ковчєжьць слоужащє izv. 596. четирномь стомь златикомь prol.-rad. 5. xıv. четъıри на дєсѧтє; xı. нзидостѧ два мєдкѣди нз доубровъı, и прѣтръгноуста отъ нихъ нєтъıрє дєсѧти и дъва дѣтишть greg.-naz. четъıрьми дєсѧтъı и шєстнѫ τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ostrom. четъıрєдєсѧтє и четврьтъıи krmč. четъıрєдєсѧтє осмъıи krmč.-mih. лѣто шєсть тъıсѫщноє четъıри ста двадєсѧтє осмоıє krmč.-mih. 345. drev. zittir lit. keturi, ketvirtas ser. čatvâras; čatur adv. gr. τέσσαρες lat. quatuor umbr. petur-goth. fidvôr ahd. fior ags. feover ir. cethir ir.-gl. 95. or. eur. 398. ztschr. 3. 405. curt. 2. 73. cf. magy. tertinyák Kelemen, hist. iur. hung. 168.

чєхлъ m. velamen pat. 326. lavr.-op. 50. russ. чехолъ, -хла pro шерсть azbuk. bulg. čehъl pantoffel; čehlar, čehlarin schuster čech. čechel rubaš čas.-mus. 1864. 54.

чєхъ m. bohemus glag. chron. gram. 59. чєсн bohemia glag. чахъ per. оу чєсєхъ danič. nsl. čehinja habd.

чєхъıни f. mulier čechica чєхинѣ sg. g. nesl

чєчръга f. crepundiorum genus послалъ ти єсмь мєчь и чєчрєгоу и корьстницє злата; чєчрєгою жє да сѧ ровниши своими играєши alex.-vost.

чєшєлн f. sensus ignotus: -лами сътворєни хътрости men.-leop. 402. cf. чашоула nsl. češulja racemus habd. ramus decerptus.

чєшмєниıє n. sarmenta съврати на огнь чєшмєниıа нѣкаа соуха de s. Paulo in Melita misc.-šaf. 153.

чєшоуıа f. λεπίς squama šiš. 19. pent.-mih. kruš. pat. clim. ber. vost. 2. 42. окраставѣхъ ıакожє чєшоуѧ имъı dial.-šaf. 242.

чєшьскъ adj. bohemicus chron. -никъ gram 49.

чєшьць m. bohemus glag.

чи conj. si чи нє бъıваєтъ вражда книзємъ, то ни сıака chron. 215. 36: nota чи да то и чи bor. xıv. adde per. 54. 22: 71. 21. bulg. či quia cf. ци.

чиготъ m. lictor, uti coniicimus: explicatur большой царевъ, болярин vost. большій совѣтникъ царскій azbuk. носѧи нагъı мъчє за царємь, рєкомии чиготи men.-mih. 160. кнєзи и чиготи ibid. 349. царь поустивь сѧ нима марьциана чигота своıєго men.-mih. 329 greg.-lab. марцнана -та своıєго vost. с -тѣ men.-mih. 329. greg.-lab. 57. поущаıємь чигота нашєго greg.-lab. 57. єпископи и чиготь ibid. 58. оставльшє ıєжє повєлѣ чиготъ вь тьмьници затворити greg.-lab. 66. облашаıа повєлѣ чиготъ въ тємници затворити vita greg.-agrig.-vost. habes praeterea greg.-lab. 59. 61. 65. 72. 73. 75. russ. палачъ alex.

чижикъ m. acanthis trigl.
чий pron. τίνος cuius sup. ostrom. man. chrys.-lab. men.-vuk. dial. misc. чии роуцѣ hom.-mih. чиюмоу ibid. хлѣви вь роукоу чию (recte чиѥю) лежахоу; hom.-mih. 151. ньѥи sg. gen. f. antch. во чимъ любо vost. 1. 212. nsl. čiden hung. serb. čigov; čigo će biti živ. 111.
чинитєльство n. ordo ant.-hom.
чинити -ниѫ -иниши vb. ἀνατάττεσθαι componere - повѣсть ostrom. ev.-trn. нъ скотъ тъчию чинатъ въ мѣроу строѩщє izv. 533. formare sup. 205. 11.
чиновѣгъство n. desertio ordinis chrys.-lab. gr. λειποταξία.
чиновьникъ m. ταξιώτης officialis krmč.-mih. ταχτιχός op. 1. 110.
чиновьнъ adj. ἁρμόδιος congruus ant. противѫ мѣрѣ чиновьнѣй izv. 489.
чиновьнѣ adv. congrue ziz.
чиноглавьникъ m. cohorti praefectus op. 2. 1. 65. gr. ταξίαρχος.
чиноначалиѥ n. cohortis praefectura sbor. chrys.-lab. gr. ταξιαρχία.
чиноначальниковъ adj. poss. ταξιάρχου praefecti cohorti prol.-cip. men.-vuk.
чиноначальникъ m. cohorti praefectus typ.-chil. svetk. 31. chrys.-duš. izv. 614. gr. ταξίαρχος.
чинорасположенъ adj. distributus.
чинъ m. τάξις ordo sup. cloz I. 768. ostrom. τάγμα agmen sup. šiš. 259. norma sup. κατάλογος catalogus krmč.-mih. ἔνστασις contentio sup. 337. 21. ἀγέλη grex hes. (cf. чрѣда); чинъ изѩщенъ izv. 675. - звѣздьнъ χορὸς τῶν ἄστρων hom.-mih. бє чиноу стоить izv. 533. бєщинна ἄταχτα vost. 2. 147. патракѣѥвъмь и патьскъıмь почьщенъ бъıсть чинъмь izv. 612. въ чинъ εὐτάκτως debito ordine sup. бєсь чиноу ἄτακτος inordinatus šiš. 160. комоуждо и по чиноу въздавашєть izv. 614. лоуна стд въ кинѣ своѥмь izv. 467. μίτος licium тамо противно долѣ соуть оубо чиновє κάτω μὲν εἰσιν οἱ μίτοι ev.-int. 1434. горѣ соущимь чиномъ и оутъкоу ὄντων ἄνω μὲν τῶν μίτων καὶ τοῦ στήμονος ev.-int. 1434. russ. olim tempus, temporis momentum cf. Nestor 1. xvi. въ нє (i. e. въ ньжє) чинѣ оубиєнъ бъıсть маврикий, въ той чинъ прєскверненый левъ прєлоги оумрє chronogr.-saec. xvi. прѣбъıвааше въ своѥмь чиноу камъıкъ svjat. бєспльтьнии чинноvє izv. 439. sg. gen. чиноу šiš. 160. krmč.-mih. 24. 256. 261 etc. vost. 1. 82. sbor.-kir. 27. nom.-mik. 107. hom.-mih. et чина šiš. 160. ex.-op. 2. 1. 30. sg. l. чиноу ostrom. šiš. 259. krmč.-mih. 141. 162. 168 etc. hom.-mih. nom.-mik. ev.-trn. prol.-mih. bus. 377. io.-clim. pam. xii. et чинѣ bon.: nota оумнилъ єси малъмъ чиномъ bon. pro малъмъ чимъ βραχύ τι: idem šaf.-glag. 65. mat. 29: rad. či scr. či schichten, lesen, sammeln cf. lit. skaitíti numerare, legere; skaitlus numerus curt. 2. 74. cf. magy. csin nettigkeit sitzgsber. 17. 324.
чиньно adv. ταχτιχῶς ordinate sbor.-kir. 9. чинно bus. 173.
чиньнѣ adv. ordinate -ннѣ ber. ziz.
чиниѥниѥ n. ordinatio бєчинениѥ izv. 440.
чиръ m. abscessus grom. чирєй pustula trigl. nsl. čiraj, čirjak ulcus meg. croat. čirjak pustula, ulcus verant. serb. čir.
чисати v. чєсати.
числитєльнъ adj. numerabilis pan.
числити -шлѭ -слиши vb. numerare числитъ листы op. 1. 186.
число n. ἀριθμός numerus ostrom. sup. dial. звѣздьноѥ - svjat.-mat. 10. съказа вьса по числоу men.-vuk. внѣ числа vost. 2. 2. 137. по числоу κατὰ ἀναλογίαν antch. nsl. čislo numerus lex. trub.: rad. чьт cf. чинъ.
числословєсьникъ m. genealogus, uti videtur lavr.-op. 18.
числьнъ adj. numerorum книга -на numeri dioptr.
числєнитъ adj. numeri три- chrabr. 90.
числєньнъ adj. numeri -мєньıхъ vost. 2. 10.
числа n. ἀριθμός numerus sup. 61. 68. 69. 70. 305. io.-clim. ex.-op. 2. 1. 23. 28. svjat.-op. 2. 2. 392. op. 2. 2. 37. ber. vost. 1. 399. greg.-lab. hom.-mih. chrabr. 90. bor. xxiii. bus. 266. misc. ἀσπίς вь прьвѣмь числєнє hom.-mih. 187. σταθμός власы вь числє плєтоущи frag.-serb. saec. xiii. ини бєчислєниє родовє ex.-vost. 1. 456. бєсщислєнє izv. 596. бєщислєнє bus. 685. лиши числєнє ephr.-vost. числєньмь двѣ сътѣ io.-clim. нщєти ѥ, и повѣжи числа ихъ izv. 659: rad. чьт.
числа f. νηδύς uterus mater. 7. 99. ѩжє проидє чистоу ἣν ὑπέδυ νηδύν irm.
чисти, чьтѫ, чьтєши vb. numerare звѣзды - men.-mih. чьтоуштиѥ bus. 266. римьскы чьтоущє in calendario hom.-mih. 121. по лоунѣ чтѣхоу per. xxii. ἀναγινώσκειν legere krmč.-mih. sup. ostrom. sbor.-kir. 65. men.-mih. antch. bor. 16. cloz I. 688. krmč.-mih. hom.-mih. въста чистъ mat. 35. 43. числа šaf.-

glag. 49. чєтєши strum. чєтѣ aor. strum. προσέχειν чтѫштє sup. 244. 7. камєниѥ чьтомо ψηφίς pyrg. чьтєнъ ψηφιστός antch. τηρεῖν servare ostrom. σέβειν colere ostrom. τιμᾶν colere ostrom. cloz I. 572. sup. antch. svjat.-op. 2. 2. 400. hom.-mih. leont. pam. 196. чєтѫмъ izv. 439. чьтахоу prol.-rad. иже не чьтєть сына, не чьтєть отьца ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα ostrom. єда тоу ни нєвъ чтєть господи izv. 625. излиха чѣтѣтє ѥ sborn. коръкодилы чьтѧхоу svjat. нє - ἀτιμάζειν ostrom.: nota inf. чьсти prol.-rad. 150. sup. mat. 16. nsl. štêti; šètva numerus meg. pol. czyść scr. kit, čit, čint cf. чинъ Bopp 1. 125. ztschr. 2. 387.

чистилиштє n. σέβασμα res sacra šiš. 158.

чистило n. piaculum ex.

чистина f. εἰλικρίνεια sinceritas ръцѣмъ чистиноѭ εἴπωμεν ἐν εἰλικρινείᾳ antch. adde sup. 293. 4.

чиститєль m. ἱερεύς sacerdos sup. zlatostr. men.-mih. op. 2. 2. 114. 198. 260. 301. antch. sabb. 55. 122. 123. чиститєлы мєлхисєдєка sup. къ авимєлєхоу чиститєлю svjat. чьст- hom.-mih.

чиститєльнъ adj. θεραπευτικός. obsequiosus ioann.

чиститєльскъ adj. sacerdotalis - сань hom. -mih. -кѣмь bus. 377.

чиститєльство n. ἱερωσύνη sacerdotium ex. -op. 2. 1. 13. sup. 210. 216.

чистити, чиштѫ, чистиши vb. καθαίρειν purgare sup. ant. misc. πλύνειν mater. -сѧ hom.-mih.

чисто adv. pure - словєньскы бєсѣдоуютъ meth. 4. bus. 780. глаголаашє чисто ostrom.: male pro часто συχνῶς sup. 275. 18. et pro чьсти τιμῇ 315. 2.

чистобрадъ adj. imberbis ex. 182.

чистодѣтєль m. ἱεροτελεστής qui sacris initiat op. 2. 2. 301.

чистость f. puritas sup. 21. 17. greg.-naz. hom.-mih.

чистота f. puritas sup. 206. castitas sup. 205. ἁγνεία puritas prol.-mat. ant. σεμνότης pudicitia šiš. 173. vitae honestas sup. νῆψις vigilantia sup. 314. 8. σωφροσύνη castitas sup. 180. 3. -тѣ любовьница men.-mih. матєри благынимъ єй соуть чистота и милостыни sborn. постигнєть чистоты многотроудноє богатьство antch. adde svjat. krmč. ephr.

чистотьно adv. pure, caste -тно прѣбывати sabb. 177.

чистотьнъ adj. purus dioptr. io.-sin. isaak. ἱερώτατος op. 2. 2. 301. -тныє гласы главы своє sabb. 18. пламєнємь чистотьнымь io.-clim. -тныѩ ароматы chrys.-frag.

чистотьствовати -воуѭ -воуєши vb. ἁγνεύειν purum esse dial.

чистъ adj. 1) mundus sup. καθαρός, καθαρεύων purus ostrom. adde sup. - вьздоухъ prol.-mih. cloz II. 91. въ чистахъ ризахъ svjat.-op. 2. 2. 392. -та жрьтва cloz I. 455. -то житиѥ greg.-lab. - ѥсмь тѣхъ соуда men.-mih. чистѣѥ злата вльщаахоу сѧ καθαρώτερον irm. чистъ отъ сєго τούτων ἀπηλλαγμένος proph. мєдъ и квасъ: ... мєдъ чистый izv. 548. съмысла чиста нє бѣшє въ нємь izv. 610. носиша чистаѩ izv. 622. λευκόχρους albus per. lv. ἁγνός purus hes. 2) ἀθῷος innocens - кръвє ἀθῷος ἀπὸ τοῦ αἵματος men.-mih - оть грѣхъ chrys.-lab. 3) σεμνός decorus šiš. 164. -ти кози men.-mih. 4) ἱερός sanctus sup. 336. op. 2. 2. 301. svjat.-op. 2. 2. 397. - домь hom.-mih. три споуды моукы чисты τρία μέτρα σεμιδάλεως pent.-mih. pruss. skystan acc. lit. skístas, kístas, číštas let. škists magy. tiszta purus; tisztes fű čech. čistec sideritis curt. 1. 26; 2. 24. Pott 2. 1. 344. corss.-form. 101. ztschr. 7. 220.

чистьць m. κασσίτερος stannum op. 1. 83. събралъ єси ѩко чистьць злата, и ѩко свиньць оумножилъ єси сребро georg.-vost. молитвами єго чистьць олово сребромъ бысть; кащтєръ рєкшє чистоє олово vost. purgatorium alex. trigl. cf. олово чистоє.

чистѣ adv. καθαρῶς pure sup. antch. isaak. - жити misc.-šaf. слъньцоу - въсиѩвъшоу par. σαφῶς certo -- видѣти hom.-mih.

читатєль m. lector ber. int.

читати -аѭ -аѥши vb. legere trigl. τιμᾶν colere ex. men.-vuk.

чити nonnisi in compositis legitur: почити scr. çi cubare nsl. čil ausgerastet rib. cf. pruss. kaimînan acc. vicinus lit. kaimìnas let. kaimiňš lit. kiemas vicus let. cêms id. Bopp 1. 81. 233. curt. 1. 45. mey. 1. 341. ztschr. 6. 11, weig. 1. 492.

чихати -шѫ -шєши vb. sternutare trigl.

чихнѫти -нѫ -нєши vb. sternuere op. 1. 170. cf. чьх-.

чихота f. sternutatio trigl.

чиштєниѥ n. καθαρισμός purgatio dial.

kruš. ἁγνότης puritas šiš. 125. ξυρόν novacula pent.-mih.
членовидьнъ adj. compositus **членовидьный** azbuk. cf. **членъ**.
членовьнъ adj. articulorum **-вно съставлениѥ** greg.-mon. 75.
членъ m. ἁρμός articulus šiš. 176. harl. 55. chrys.-lab. sabb.-vindob. **аще отъсѣчеть гоуба по членовѣхъ** misc.-šaf. 160. **поволить членовы** misc.-šaf. 142. **членомь же и мозъгомь** hebr. 4. 12. -šiš. ἁρμονία compages chrys.-lab. - **въринжьнь** men.-mih. 161. **чьланьми съставлиень** συναρμολογούμενος compactus šiš. 128. **членъ** azbuk. **члѣнъ** hebr. 4. 12. thess. 4. 16. -bulg. ex.-op. 2. 1. 30. ber. **съвяза жилами простирати са оудомъ по члѣномъ** psalt.-vost. nsl. člên; člênek trub. člink meg. croat. članci verant. serb. člán, člen, čljan mik. škljan stul. cf. scr. kr vertere et lat. vertebra gr. κῶλον.
членъкъ m. articulus **малаго прьста членькъ** τὸν ἀντίχειρα δάκτυλον men.-vuk. **члѣнькъ** pat. **малаго прьста члѣнькъ** prol.-rad. 73.
член- v. **член-**.
членовьнъ adj. molaris int. 280. 283. **-вный** ber. de dente trigl. cf. **чрѣн-**.
чловѣковидьнъ adj. ἀνθρωπόμορφος humanam formam habens hom.-mih.
чловѣкогоубительнъ adj. ἀνθρωποφθόρος homines pessumdans.
чловѣкозрачьнъ adj. hominis formam habens pan.
чловѣколовимъ adj. ἀνθρωπόθηρ homines captans **-мая сѣть** ἀνθρωπόθηρα δίκτυα hom.-mih. 126.
чловѣколѣпьнъ adj. hominem decens int. gr. ἀνθρωποπρεπής.
чловѣколюбивъ adj. φιλάνθρωπος hominum amans sup. ant. georg. misc. **нѣсть ли оубо члколюбиво божьство**; οὐχὶ φιλάνθρωπον greg.-naz. **дѣло -во** chrys.-frag.
чловѣколюбица f. hominum amans sim. I. 22.
чловѣколюбиѥ n. φιλανθρωπία humanitas sup. cyr. 2. sim. I. 17. **-бьѥ** cloz II. 69.
чловѣколюбьзно adv. homines amando krmč.-mih. **-зьно** hom.-mih. 138.
чловѣколюбьзнъ adj. φιλάνθρωπος hominum amans men.-vuk. chrys.-lab. krmč.-mih. **члколюбьзною лѣчьбою** greg.-naz.
чловѣколюбьно adv. homines amando **-вно** sabb. 210.
чловѣколюбьнъ adj. hominum amans hom.-mih. 141.
чловѣколюбьнѣ adv. φιλανθρώπως humaniter sup. **-бнѣ** antch.
чловѣколюбьствиѥ n. φιλανθρωπία hominum amor cloz I. 550. 794. hom.-mih. sup. **-вьѥ** 182. 389.
чловѣколюбьство n. φιλανθρωπία humanitas sup. hom.-mih. **отъ владычьска члвколюбьства** greg.-naz.
чловѣколюбьствовати -вую -вуѥши vb. humanum esse chrys.-lab. triod. isaak.
чловѣколюбьствьнъ adj. humanitatis hom.-mih. **о чловѣколюбьствьнаго и свѧтаго гласа** sup.
чловѣколюбьць m. φιλάνθρωπος hominum amans sup. dial.-šaf. svjat. **-бьць** cloz I. 546. II. 67. **-бъче** šaf.-frag. 31.
чловѣконенавидьць m. qui homines odit.
чловѣконенавистьнъ adj. qui homines odit mir.
чловѣконенавистьць m. qui homines odit belg.
чловѣкообразьница f. homini similis krmč.-mih.
чловѣкообразьнъ adj. ἀνθρωπόμορφος hominis formam habens men.-vuk.
чловѣкородица f. hominum genitrix mir.
чловѣкослоужениѥ n. hominibus servire krmč.-mih.
чловѣкослоужьбьникъ m. qui hominibus servit **чловѣкослоужебникъ** chron. 1. 250. 46.
чловѣкостроиство n. οἰκονομία oeconomia op. 2. 2. 301.
чловѣкосъложениѥ n. creatio hominis **-сл-** krmč.-mih. 368.
чловѣкооубиица m. ἀνθρωποκτόνος homicida ant. ostrom. šiš. 209. šaf.-glag. 91.
чловѣкооубиицевъ adj. poss. βροτοκτόνου homicidae men.-vuk.
чловѣкооубиць m. ἀνθρωποκτόνος homicida ant. **-ѥць** int.
чловѣкооубоица m. ἀνθρωποκτόνος homicida sup. glag.
чловѣкооубоиць m. homicida **прьвааго чловѣкооубоица диꙗвола** sup.
чловѣкооугодиѥ n. ἀνθρωπαρέσκεια hominibus placere io.-sin **-дьѥ** antch.
чловѣкооугодьникъ m. ἀνθρωπάρεσκος hominibus placere studens **-дн-** šiš. 131. bon. int.
чловѣкооугодьничь adj. poss. ἀνθρωπαρέσκου eius qui hominibus placere studet ant.
чловѣкооугодьнъ adj. ἀνθρωπάρεσκος hominibus placere studens.
чловѣкооугождениѥ n. ἀνθρωπαρέσκεια studium placendi hominibus.

чловѣкоꙗдьнъ adj. homines devorans **-звѣрь** chrys.-lab.
чловѣкоꙗдьць m. qui homines devorat ant.-hom. prol.-vuk. men.-mih. gr. ἀνθρωποφάγος.
чловѣкъ m. ἄνθρωπος homo **тѣло єго (адама) сътвори отъ землю, кости єго отъ камєна, кръвь єго отъ росоу и отъ сльньцє, дыханиє єго отъ вѣтра и доушоу єго отъ доуха божиꙗ, разоумь єго отъ облакъ, очи єго отъ морє, помысль єго отъ връзости агєльскиє** nom.-barb. pl. **-ци** saepissime; **-вѣча** pro **-вѣцѣ** strum. drev. schlawack.
чловѣчинъ m. ἄνθρωπος homo op. 2. 2. 299. **о чловѣчинє, дѣєши ли къ чловѣкоу приходити, или чловѣкъ тєбѣ оставьꙗєтъ грѣхы;** sup. **члвчинє, отъ мєнє вѣроуй о въскрьсєнии** ex.
чловѣчица f. ancilla danič.
чловѣчишь m. homunculus danič.
чловѣчь adj. poss. hominis sup. chron. 1. 166. **присмгъı костьми чловѣчами творить** greg.-naz.-bibl.-listy **чловѣчꙑ житиꙗ отити хоштю** sborn. **гоуби рода члвца** izv. 660.
чловѣчьнъ adj. humanus sup.
чловѣчьскъ adj. ἀνθρώπινος humanus cloz I. 263. 819. sup. šiš. 237. **въ ржцѣ чловѣчьстѣй** εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ostrom.
чловѣчьскъı adv. ἀνθρώπινον hominis more šiš. 66. hom.-mih - **вѣщалмє** prol.-rad. 95.
чловѣчьство n. humanitas sbor.-kir. 47. bus. 293. ἀνθρωπότης hominum genus sup.
чловѣчьць m. ἀνθρωπάριον homunculus men.-vuk.
члънъ m. cymba pyrg. prol. **чєлнъ** bus. 399. **два въ чєлноу** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. nsl. čoln germ. tschinakl, zille.
члѣн- v. **члан-**.
чрьварь m. sutor, uti coniicimus: **ризьмы ли шьвь дѣлаєши, помыши чрє** ephr.-belg.
чрьвасьнъ adj. rubia tinctus **кожами овьнꙗми и чрьвасними** ἠρυθροδανωμένα exod. 36. 14. -vost.
чрьвєница f. byssus **чрьв-** proph.-mat. 51. morbus quidam ber. **червивая болѣзнь** alex. cf. **-влєница**.
чрьвєничьнъ adj. γναφέως fullonis 4. reg. 18. 17. -kruš.
чрьвєнъ adj. ἐρυθρός ruber barl. ioann. misc. bell.-troj. 12. 20. **чрьв-** svjat. vost. 1. 277. -mat. 8. 9. bus. 263. **шипькь** - misc.-šaf. 173. **-ны лоукъ** κρόμμυον cepa barl. 182. chrys.-lab. dioptr. pent.-mih. subst. m. sacerdos saecularis **чєрвєнъ** gram. 334. iulius mensis mat. 12. **чръвьнъ** id. pokl. 1. 21. **чєрвєнъ** kryl. izv. 5. 219. op. 1. 262. **-нь** izv. 5. 220. cf. **кръвь**.
чръвєнь f. κόκκινον color coccineus gen. 38. 28. -pent.-mih. chrys.-lab.
чръвєнѣйскъ adj. nom. proprii loci sec. 53. Bulgariae metropolitae.
чръвивъ adj. μορμηκιῶν levit. 22. 22. - pent.-mih. vost. 1. 364. de arbore mis. nsl. črviv.
чръвивѣти -вѣѭ -вѣєши vb. vermiculari **черв-** trigl.
чръвий m. σκώληξ vermis sg. gen. **-вꙗ** chrys.-frag. ioann. adde dioptr. chrys.-lab. ephr. **чрьвий жє и-сєбє свилоу тъчить** op. 2. 2. 303. bulg. črъvij cf. **гвоздий**.
чръвий adj. σκωλήκων vermium **гной** - antch.
чръвило n. color ruber glag. bulg. crъvilo, cъrvilo milad. 387.
чръвильница f. βαφεῖον officina tinctoria **чрьвильница єсть цркы** zlatostr.
чръвити -влѭ -виши vb. ἐροθραίνειν rubefacere dial. - **лицє** per. 4. **зємлꙗ -вли сꙗ** men.-vuk. **стоудь -вить крьвиꙗ** pan. **чрьвєщихъ** ἀνθοβάφων ex.-op. 2. 1. 21. bulg. crъvi rubefacere croat. črviti tingere.
чръвлєница f. βύσσος byssus pent.-mih triod. - **царьска** sim. I. 29. **чєрвлєн-** vost. 1. 444. mat. 35. **чєрвлєн-** op. 2. 2. 238 **чєрьвлєн-** mat. 35. bus. 106. **чрьвлєн-** mat. 43. **чьрвлєн-** luc. 16. 19. **-єꙗ-вєг** **чєрвлєн-** ziz. πορφύρα purpura krmč. κόκκινον color coccineus op. 1. 39.
чръвлєничьнъ adj. purpureus.
чръвлєниє n. color coccineus, ni fallimur: **аще ли боудоуть ꙗко чрьвлєниꙗ, ꙗко чрьвєноу** **обѣлꙗть** **кє** triod.-mih.
чръвлєновити сꙗ -ноуѭ сꙗ -ноуєши сꙗ vb. rubere.
чръвлєношарьнъ adj. rubro colore infectus.
чръвлєнъ adj. κόκκινος coccineus **чрьв-** šiš. 181. op. 2. 2. 53. pent.-mih. adde chrys.-lab. ant.-hom. prol. misc.-šaf. **чрьвлєнъ** sine subst. op. 2. 2. 75. **-влєна** prol.-mih. **-ноє морє** par. **чьр-** math. 27. 28. -mat. 15. **чрьвлєнами грамотами цсрєвами** krmč.-mih. 238. **отъ всꙗкого чвѣта чєрвлєна и бѣла** izv. 618. **окрилъмь чьрьвєнъмь** bus. 48. **свѣтоу чєрлєноу** bus. 653. **въ чєрлєнѣ сапозѣ** bus. 619. **чєрлєнъ чєрьць** sbor.-kir. 62. **чрълєнъ** e **-влєнъ** natum est: cf. nsl.

prlje pro prvlje et črljen habd. črlen meg. črljenec, luk. habd.

чръвлюнь f. color coccineus не вь - бестоудьноую процвитаеть chrys.-lab. minium quo scribitur pent.-mih. чрьлєнь новаю krmč.-mih. 72. чрьвьюни sg. g. sup. 424. v. чръвень.

чръвлюньць m. rubrica.

чръвлюнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣюши сѧ vb. rubere par.

чръвопѫжєѣница f. bestia quaedam misc.-šaf. 164.

чръвосънѣдьнъ adj. a vermibus exesus gr. σκωληκόβρωτος.

чръвь m. gen. -ви σκώληξ vermis sup. σής tinea ostrom. proph. in frumento misc.-šaf. 162. акы чрьвь въ дрѣвѣ, тако же моужа погоубить жена злодѣйцѧ izv. 421. вьсѧ плъти юго чрьвьми изѣдаюмоу izv. 425. о черви шелковомъ bus. 921 точить дєрєвцє то червь bus. 662. чръви оутрънємоу bus. 145. byssus въ свитѣ цѫстѣй и въ черви mat. 53. sg. g. -ви io.-sin et -ва hom.-mih. sg. d. -ви proph. zlatostr. et -вєви hom.-mih. pl. n. -вию proph. pl. g. -вий io.-sin. prol.-vuk. pl. d. -вємъ mat. 53. pl. a. -ви kosm. adde sg. nom. чрьви men.-mih. scr. krmi, krimi lat. vermis lit. kirmis goth. vaurms ahd. wurm osset. kalm Bopp 1. 28. 38. 109. Pott 1. 524. curt. 2. 129. mey. 1. 348. corss.-form. 2. ztschr. 3. 46; 7. 37. beitr. 2. 160. 178.

чръвькъ m. vermiculus glag.

чръвьнъ adj. ruber чрьвно морє nom.-barb. cf. чръмьнъ.

чръвьць m. vestis genus, byssus облєченъ весь черлєнымъ червьцомъ sbor.-kir. 62. чрьвьца измєчтаны men.-leop. црьвьць byssus mon.-serb. russ. червецъ coccus (insectum) kermes; червчатъ miniatus alex.

чръвякъ m. ἀκρίς locusta живоущаа на нєй ꙗко чръвꙗкы ὡς ἀκρίδας pro locustis cyr.-hier. forma russica. червячекъ, червикъ червецъ vermiculus trigl.

чръга f. sensus ignotus: юдинь оть чрьгы юго (цара), men.-mih. 137. cf. croat. čerga tugurium verant. bulg. čergъ tapes: nota klruss. čerha ordo.

чръгꙑꙗ f. sensus ignotus; оузрѣ и чрьгыю свєты men.-mih. 137. cf. чръга.

чрълюн- v. чръвлюн-.

чръмига v. чрѣмига.

чръмлюница f. βύσσος byssus чрьмлєн- mat. 48. 51. jez. 27. 7. -proph. cf. чръвлюница.

чръмьновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуюши сѧ vb. πυρρίζειν rubere pent.-mih. kruš. чрьмноуєть сє нєбо nicol. чьрм- mat. 16. чєрмн- vost. 1. 220.

чръмьноокъ adj. rubros oculos habens чєрмн- clim. 308.

чръмьность f. rubedo ber.

чръмьнъ adj. ἐρυθρός ruber hom.-mih. adde sup. ant.-hom. georg. -мны ризы op. 2. 2. 61. -мьною морю šiš. 184. -мноє морє cloz I. 301. bon. laz.-vuk. чєрємноє морє bus. 515. чєрмного морꙗ bus. 700. чєрмною морє bus. 90. въ прꙗмо жьзлъмь чьрмьною прѣсѣчє irm. ξανθός rufus; πυρρός rufus op. 2. 2. 460. hes. 17. πυρράκης rufus per. 56. gen. 25. 25. -pent.-mih. kruš. proph. -нь лоукь κρόμμυον pent.-mih. власи -мни krmč.-mih. облакъ чръмєнъ vost. 1. 420. чрьмнѣ нозѣ man.-vost. 1. 241. чєрмєнъ bus. 687. nsl. črmelj (čermel) apis silvestris lex. čmrl fucus meg. čmrlj et apud dain. 95. čmel; adde črmljak luteum ovi rib. črmlak meg.

чръмьньство n. color ruber lavr.-op. 21.

чръмьнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣюши сѧ vb. rubere -мнѣю сѧ ber.

чрънило n. μέλαν atramentum sup. 20. 325. šiš. 99. 213. op. 2. 2. 102. ioann. men.-mih. lavr.-op. 21. pat. pom.-bulg. misc. принєси ми хартию и чьрмило izv. 538. чєрьнило въ пшєници: юроусиви. nsl. črnilo lex.

чрънина f. μελανία nigredo men.-vuk. prol.

чрънити сѧ -нѭ сѧ -нииши сѧ vb. κυανίζειν fuscum fieri чєрн- op. 2. 2. 12. чрънилomь бръви чрънѧщє nom.-bulg. 124.

чрънница f. monialis ostrom. sim. I, 3. sbor.-kir. бѣ грькынѣ была чрьница svetk. 38. чєрн- bus. 415. izv. 565. arbor quaedam чрьницє листиє; отъ чрьницє короу растри misc.-šaf. 160. 161. съ чрьницами chrys.-duš. 10. bulg. čъrnicъ morus pokl. 1. 63. cf. чръничиє.

чръничишть m. monachae filius.

чръничиє n. συκάμινοι mori kruš. triod. чєрн- azbuk. ziz.

чръновласатъ adj. nigros pilos habens -сатъ ex. 183. gr. μελανόθριξ.

чръновласъ adj. nigros pilos habens ex. 182. 183. dioptr.

чръноглавъ m. nom.-propr. viri asên. 54.

чръножлъчиє n. μελαγχολία melancholia ioann.

чрънозрачьнъ adj. niger nom.-barb. de veste misc.

чрънонос нѥ n. nigris vestibus indutum esse pat.-šaf. 7.

чрънон осьно adv. nigris vestibus -сно sabb. 27.

чрънооќъ adj. nigros oculos habens frag.-serb.

чрънопл ътьнъ adj. nigram habens carnem dioptr. pat.

чрънориз ица f. μονάστρια monialis ant. pat. krmč. misc. hom.-mih. leont.

чрънориз ичинъ adj. poss. monialis men.-mih.

чрънориз ичиштъ m. filius monachae men.-mih. 204.

чрънориз ь m. μοναχός monachus ant.

чрънориз ьскъ adj. monasticus sup. pat. hom.-bulg.

чрънориз ьство n. monachatus sup.

чрънориз ьць m. μοναχός monachus sup. чрьн- sim. I. 2. II. 48. cyr. 20. bus. 297. svjat. чьрн- bus. 294. sborn. црън- sup. 90. 12.

чрънориз ьчь adj. poss. μοναχοῦ monachi ant.

чрънориз ьчьнъ adj. monasticus -ны образъ ant.-hom. 447.

чрънориз ьчьскъ adj. μοναχικός monasticus ant. μοναζόντων monachorum men.-mih. adde sup. misc. greg.-lab. dial.-šaf.

чрънориз ьчьство n. monachatus men.-mih.

чрънота f. μέλαν, μελανία nigredo men.-vuk. ant. prol. prol.-vuk. dioptr. dial.-šaf. chrys.-lab. nom.-bulg. sabb. 191. pam. черн- bus. 619. 685.

чрънота f. nigredo svjat.

чрънотьнъ adj. niger -тие моурине men.-leop.

чрьноуха f. melanthium trigl.

чрънъ adj. μέλας niger облѣче сѧ въ чрьны ризы meth. 3. въ чрьна облачити сѧ ioann. -на рѫка pet. 5. -на гора in Aegypto sabb. 189. чрьни плотию ex. междоу двою морою, чрьнаго и бѣлаго de Cpoli sabb.-typ. 121. maurus leont. subst. m. nom. propr. мирьское имѧ чрьнь men.-leop. Pott 2. 1. 262. 263. 264.

чрьньскоризьнъ adj. monasticus -зни чинь ephr.-belg.

чрьньць m. μελαναίμων, μοναχός monachus krmč. 126. sim. I. 6. II. 12. georg. чьр'ньць svjat. чрьньць sup. чрн- sup. 209. 21. црьньць antch.

чрьничьскоризьнъ adj. monasticus ephr.

чрьничьскъ adj. monasticus pat. leont. op. 2. 2. 371. - образь leont. - чинь sim. II. 7. -ко имѧ sim. I. 12. чрьничьскаꙗ чьта op. 2. 2. 56. черничьскаꙗ чьта τῶν μοναζόντων τὰ τάγμα cyr.-hier. не можеть чьрньць быти или чьрньчьскыихъ творити svjat.: male образь -ньскь men.-mih.

чрьньчьскы adv. monastice - жити sborn. черничь- chron.

чрьньчьство n. τὰ μοναχικά monachatus ostrom. pat. черньч- per. izv. 672.

чрьньчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. monachum esse ephr. isaak.

чрьнива f. sensus dubius: вѣтры и чрьнивы и многы матежа zlatostr. adde ндеже нѣсть грѣха ни чернивы μετανόησις ephr.-vost.

чрьпало n. haustrum напълнꙗюще бѣсомъ чьрпала lavr.-op. 22.

чрьпальникъ m. haustrum men.-leop. prol -mart. pat.-šaf.

чрьпальница f. haustrum chrys.-lab.

чрьпаниѥ n. ἄντλησις haurire krmč.-mih. men.-mih. proph. чьрп- bus. 78. κέρασμα esai. 65. 11. -proph.

чрьпати -плѭ -плеши et -паѭ -паѥши vb. haurire dial. nom.-mik. 182. pat. clim. sabb. 90. domet. men.-mih. io.-sin. pat.-mih. черьплюще holm. водоу черплю svjat. вино чрьплѧ bus. 500. κεραννύντα proph. чашꙗ -паѥть сѧ pyrg. adde чрьпа въ кратири своѥ вино triod.-mih. 93. b.

чрьпьчии m. gen. -чиꙗ οἰνοχόος pincerna men.-vuk. chrys.-lab. prol. pat. dial. - кесаровь prol.-mart. черпьчии ѥмоу быхъ и водоу ношю clim. 297. чрьп'ьчиꙗ sg. n. dial.-šaf. bulg. črъpь bewirte mit trank

чрьствина f. τὰ χαίρεια τοῦ gravis черс- op. 2. 2. 672.

чрьствити -влѭ -виши vb. firmari облы полы древо, а срѣди черьсть, обложе биюштоу боле черьствѣаше сѧ черьсть ios.-flav.

чрьство adv. fortiter начаша сѧ оконо воинити сѧ чрьство междоу собоѭ alex. -vost.

чрьствъ adj. ὁλοσφύρητος solidus ꙗкоже съсоудъ злать чрьствъ ὡς σκεῦος χρυσοῦν ὁλοσφύρητον vost. στερεός firmus черьства, злата стебло ѥго и цвѣтци ѥго чрьство все στερεά, χρυσοῦ, ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη num. 8. 4. -vost. чрьства брашьны στερεᾶς τροφῆς hebr. 5. 12. -vost. чрьствоѥ брашьно hebr. 5. 14. -vost. ἀκριβής tenax op. 2. 2. 28. γνήσιος, γνησιώτατος; ꙗкы дроугъ чрьствыи καθάπερ φίλος γνήσιος zlatostr. рьци чьрствыимь помыслъмь γνησίας διανοίας zlatostr.

чрьст- op. 2. 2. 81., ἀκέραιος sincerus. чрьствоую, прнизнь op. 2. 2. 117. κύριος principalis чрьство слово ex.-op. 2. 1. 24. чрьство зло τὸ κυρίως κακόν ex.-op. 2. 1. 24. καίριος gravis чрьс- svjat.-op. 2. 2. 401. adde вьсь есть чрьствъ bus. 663. дебелѣнии бо и чрьствѣиши вода ex. чрьсть domet. cf. goth. hardus ahd. harti, ergo rad. krdh suff. тв, ъі. мрътвъ a rad. mr; cf. tamen curt. 1. 73. weig. 481. nsl. črstev dain. 123. et črstli solidus rib.

чрьствь adv. γνησίως genuine не чрьствь ни по истинѣ ex.-op. 2. 1. 29.

чрьствъ v. чрьствь.

чрьта f. κεραία linea chrabr. 89. adde ex. bex. чрь'та ostrom. черта bus. 919. дьнь, часъ, чрьта пот. 52. черта времеинаа bus. 545. единоу черты памѣнитм pam. 217.

чрьтаниıе n. linea чертанна сноуютъ bus. 920. γραφή scriptura sup. 62.

чрьтати, -таѭ, -тающи vb. χαράττειν incidere sup. 62. scindere раломь -тахоу землю men.-leop.; male περιάγειν circumducere sup. 312. forte pro врът- cf. rum. чорт rostrum suillum. et nsl. črt diabolus russ. чертъ. et nom. loci чьрторыıя, in quo жьрть talpa est; lit. kertu, kirsti gr. κέρτ-ομος goth. vrits κεραία ahd. rîzan ags. vrîtan scribere. Pott 2. 1. 273. 274. ztschr. 6. 14. 181; 12. 402. orient. 1. 521. corss.-form. 383. mey. 1. 369. weig. 2. 484. 501.

чрьтица f. lineola черт- alex.

чрьтогъ m. θάλαμος cubiculum, thalamus sup., men.-vuk. h дѣвичьска врака hom.-mih. νυμφών thalamus sup. prol.-cip. adde чьрт- io.-clim. izv. 528.

чрьтожьникъ m. νυμφών thalamus matth. 9. 15. -op. 1. 249. чрът- mat. 34. 42. νυμφίος sponsus юда могоуть сынове чьртожьника жалѣти, до ндеже съ ними юсть жениχъ; matth. 9. 15. -ev.-saec. xiii. чертожника bus. 101.

чрьтожьница f. cubiculum prol. nota: оть твоиχь -ць вѣкомь цсрь нечловѣчи се. hom.-mih. 201.

чрьтожьнъ adj. cubiculi frag.-bulg. thalami сынове чьртожьнии οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος matth. 9. 15. -ev.-saec. xii.

чрѣвата, adj. ventriosus dioptr.-lab. f. ἐγκυμονοῦσα gravida krmč. 57. 142. krmč.-mih. prol. men.-mih. -тоу створи krmč.-mih. 342.

чрѣвесьце n. ventriculus чревеце trigl.

чрѣвий m. gen. -вим, raro -вни ὑπόδημα calceus marc. 1. 7. in fontibus infra indicatis σανδάλια sandalia pent.-mih. чрѣвиχъ men.-mih. чрѣвнамь по и. бѣлыχъ sabb.-typ. 33. раздрѣшити ремень чр(ѣ)вли нѣмь его τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ marc. 1. 7. -ev.-grig. чрѣвие pl. acc. ies.-nav. 9. 5. -kruš. pent.-mih. чревиа vost. чревьемъ marc. 1. 7. -matth. 16. 35. чревь chron. 1. 53. III. -ви acc. ibid. 6. черевьяхъ nest. 84. 6. черевье 83. 20. черевии bus. 716. черевнѣ ръжа bus. 335. черевики azbuk. per. 32. nsl. črêvelj, čevelj: cf. vrabelj cum врабий bulg. čevli milad. 533. 383. 475. 493. croat. crev calceus verant. čech. střeví slovak. črjevica pol. trzewik lit. čeverikas; cum bulg. cьrvuli milad. 106. cf. τζερβουλιανοὺς τοὺς τὰ εὐτελῆ καὶ πενιχρὰ ὑποδήματα φοροῦντας Const. porphyrog. de adm. 153. 2. cf. lat. corium and. hörundr corium ztschr. 7. 182. Aufrecht, ujjv. 276.

чрѣвитъ adj. magnum habens ventrem чересв- ex. 181.

чрѣвие n. σανδάλιον sandalium ies.-nav. 9. 5. -vost. cf. чрѣвий.

чрѣво n. gen. -весе et -ва γαστήρ uterus cloz I. 444. ostrom. sup. κοιλία venter kruš. ostrom. psal. 70. 60. -šaf.-ursp.-весе men.-mih. ex.-op. 2. 1. 20. clim. hom.-mih. prol.-mih. -веса greg.-mon. 83. misc.-šaf. 114. -ва ex.-op. 2. 1. 20. hop. -въмь svjat.-mat. 10. дебело + misc.-šaf. ходяй чрѣвомь πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας pent.-mih. имѣти въ чрѣвѣ ἔχειν κατὰ γαστρός man. приметъ во чревѣ vost. 1. 229. осватн мн доушю и тѣло, оумъ и срдце, чревеса и оутробы vost. работающе своимъ чрѣвесемъ ant.-vost. хлѣба не имать, чимь чрѣво насытити izv. 550. искоцнстя звѣници и выползшоуща из него чрева prol.-vost. чрево надъмаше са растмше izv. 530. оть чрева матере своеа strum.: nota въ чревеса (alio cod. чреса) иноплеменникомъ σκῦλα spolia ephr.-vost.; ztschr. 4. 14. Pott 2. 1. 275. nsl. črêvo; kurja čeveca asyla. lex. drev. črevû; soni quadrant in goth. hraiv ahd. hreo cadaver.

чрѣвовласникъ m. qui e ventre vaticinatur gr. ἐγγαστρίμαντις.

чрѣвоколь m. sensus dubius misc.

чрѣвоболѣзньнъ adj. sensus dubius: -не-доугь ichn.

чрѣвоболѣти -лѭ -лиши vb. partus doloribus cruciari.

чрѣвовѣсиѥ n. helluatio sbor.-kir. 47. op. 2. 2. 442.
чрѣвовѣсьнъ adj. helluo par.
чрѣвовѣшениѥ n. helluatio.
чрѣвовлъшьбьникъ m. qui e ventre vaticinatur.
чрѣвовлъшьбьство n. vaticinatio e ventre.
чрѣвовѣщатель m. qui e ventre edit vocem gr. ἐγγαστρίμυθος.
чрѣвогнитиѥ n. morbus quidam misc.-šaf. 155. cf. чрѣвопрог-.
чрѣвогодиѥ n. helluatio pat. 169: recte forte -воѹг-.
чрѣвокоштоуньнъ adj. ἐγγαστρίμυθος qui e ventre vaticinatur -щюн- greg.-naz.
чрѣвонавѣтьникъ m. sensus dubius chrys.-lab.
чрѣвонеистовъ adj. helluo.
чрѣвонеистовьство n. helluatio.
чрѣвонеистовьствовати -воуѭ -воуѥши vb. helluari.
чрѣвоносити -шѫ -сиши vb. in ventre ferre gr. γαστροφορεῖν.
чрѣвоносьна adj. in ventre ferens.
чрѣвоношениѥ n. infans nom.-mik. 43.
чрѣвообъѣданиѥ n. helluatio.
чрѣвообъѣдениѥ n. helluatio belg. dial.-šaf. чрев- ber. clim.
чрѣвообъѣдливъ adj. γαστρίμαργος gulosus чревообьѣдливъ vost. 1. 82. 435. -дл- dioptr.-lab. pan. dial. io.-sin.
чрѣвообъѣдьникъ m. γαστρίμαργος gulosus prol.-rad.
чрѣвообъѣдьнъ adj. gulosus -дный вранъ chrys.-lab.
чрѣвообъѣстивъ adj. γαστρίμαργος gulosus ioann. men.-mih. io.-sin.
чрѣвообъѣстьливъ adj. gulosus.
чрѣвообъѣстьникъ m. helluo par.
чрѣвообъѣстьнъ adj. gulosus dioptr.-lab. -- вѣкъ clim.
чрѣвоотравьнъ adj. veneno interficiens -вно вино izv.-op. 82.
чрѣвоплъньць m. γαστρίμαργος gulosus чревопоклонець hes.
чрѣвоплъниѥниѥ n. gulositas isaak.
чрѣвопрогнитиѥ n. δυσεντερία dysenteria дусентериꙗ ѥже быти ꙗко- men.-mih.
чрѣвослоужитель m. γαστρίδουλος qui ventri servit men.-mih.
чрѣвотечениѥ n. νόσος δυσεντερική dysenteria pyrg.
чрѣвоточьнъ adj. dysenteriae -- недѹгъ prol.
чрѣвоѹгодиѥ n. helluatio men.-leop. krmč.-mih. 191. nom.-bulg.
чрѣвоѹгодьникъ m. helluo.
чрѣвоѹгодьница f. mulier gulosa.
чрѣвъ m. venter въздержаи чревъ ѹдалѧѥть грѣховныѩ мысли; нѫжди богъ чревъ; брашна чревоу и чревъ брашноу prol.-vost. cf. чрѣво.
чрѣвьница f. dysenteria, uti coniicimus -вн- misc.-šaf. 155.
чрѣвьнъ adj. ventris sup. ant. krmč. misc. -вна еза νόσος δυσεντερική prol.-cip. δυσεντερία men.-vuk. -вно бѣсованиѥ ioann. -объѣдениѥ ioann. -вьнь плодъ prol.-mart. -вьнь рабъ γαστρίμαργος men.-mih. frag.-serb. -въньюоумоу io.-clim. vost. 1. 370. -вны недѹгъ ichm. чревьныи болѣзнь bus. 336. печаль чревнаꙗ izv. 645.
чрѣвьце n. χορδή chorda чрѣвьца равьнѣна dioptr. цѣвьница имать жилы рекъше чрѣвьца сърабьнена dioptr. жилы, рекше чревца op. 2. 2. 400. имать оубо жилы, рекше чревца ἔχει μὲν καὶ τὰς νευρὰς ἤτοι χορδάς dioptr.-vost. чрѣвьца цѣвьничьна dioptr. νευρά chorda въ чревцохъ цѣвничьныхъ ἐν ταῖς νευραῖς τῆς λύρας dioptr.-vost.
чрѣда f. ἐφημερία vices diariae hom.-mih. ostrom. врѣме -ды, ѥгда хотѣть прѣдьстати ольтареви krmč.-mih. 124. ποίμνη grex pent.-mih. sup. чреда op. 2. 2. 240. νομή pascuum чреды меда и масла iz. 20. 17. -mat. 35. 55. νομάς чреда op. 60. vost. 1. 427. чреда vices ber. azbuk. grex azbuk. nsl. črêda grex; series, ordo po črêdi; krdêlo grex lex. trub. habd. meg. krdêl f. rib. bulg. črъdъ croat. črid or. luč. serb. krd russ. череда vices, grex череда, очередь vices čech. střída, třída slovak krd'el pol. trzoda rum. кърд; lit. kerdzus pastor goth. hairda ahd. hërta ags. heord and. hjördh mhd. hërt weig. 1. 45.
чрѣдимъ adj. conveniens, suis vicibus faciens во вьсѣхъ дѣлехъ чредима bell. 1025. cf. чрѣдити.
чрѣдити -ждѫ -диши vb. hospitio excipere georg. -- кагана cyr. 10. nsl. črêditi se v pêsmah se excipere hung.
чрѣдоначальникъ m. pastor -челн- greg.-mon. 85.
чрѣдъ adj. firmus впаде въ недѹгъ, рекъ корабленикомъ чреди (alio cod. тверди) боудите неподвижими prol.-vost. vocabulum dubium cf. чаръстъ.
чрѣдъка f. vices ꙗкоже въ пѣснехъ чрѣдъками предають гласы поющии ex.
чрѣдьникъ m. hebdomadarius leont. ἐφημέριος men.-mih. 199. nsl. črêdnik bubulcus meg.
чрѣдьнъ adj. agminis glag.

ѣждатель m. qui hospitio excipit alex.
ѣждение n. δοχή convivium ostrom. hom.-mih. чрежд- ber. alex. нечѣстоу приимоу на - hom.-mih. створи - mir. φιλοφροσύνη hom.-mih.
ѣздьньствовати -воуѭ -воуеши vb. diem transigere chrys.-lab.
ѣзъ v. чрѣсъ.
ѣзъестьствьнъ adj. supernaturalis triod. io.-sin. -стьвныꙗ страсти dioptr.
ѣлюштьнъ adj. βραγχίων branchiarum рыбамъ чрелющное развръзание τῶν βραγχίων διαστολή ex.
ѣлюштьни f. branchiae ꙗкоже льце мы бы оуставно въ мори жити, подобно ны бы чрелюшна имѣти и инъ рыбьныи съставъ sborn.-vost. -шьна pl. acc. op. 2. 2. 25.
ѣмига f. κεράμιον dolium вь чрѣмигоу вьлитоу бытн виноу и оцьтоу не възможно ѥсть ephr.-belg. ꙗкоже въ чремигоу влити ephr.-vost. вь чрьмигоу вьлитоу быти ephr.-mih.
ѣмижьникъ m. vas, uti videtur ephr.-mih. c. 18. ephr.-belg. помысли, възлюблене, чремижники ephr.-vost. черемидники стькляники azbuk.
ѣмина f. ὄστρακον testa prol.-rad. 27. cf. чрѣпина.
ѣмъ m. σκηνή tentorium exod. 26. 6. -kruš. бѫдетъ чрѣмъ едино ἔσται ἡ σκηνή μία exod. 26. 6. -vost. чремъ cod. 97. -bibl. palatinae vindob.
ѣновитьць m. μύλη dens molaris ioël. 1. 6. -proph. mat. 51. зоуби его ꙗко и зоуби львови, и чреновитци его ꙗко и львичишю οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ μύλαι αὐτοῦ σκύμνου ioël 1. 6. -vost; vulg. habet членовныꙗ.
ѣновьнъ adj. molaris prov. 30. 14. -mat. 53. psalt.-int.-saec. xii. psalt.-ven. -вьныѧ лъвовы bon. чрен- mat. 26. vost. 1. 387. черен- trigl.
ѣнъ m. λαβή manubrium подътисноу и чрѣнъ подъ кожю τὴν λαβὴν iudic. 3.22. -vost. iez. 21. 11. -mat. 51. adde mon.-serb. slov. črnè russ. черенъ manubrium čech. *střen; střenka lit. krauna: huc trahendum videtur по срѣдѣ чреновы каменьи вознесетъ сѧ колъ ἀναμέσον ἁρμῶν λίθων παγήσεται πάσσαλος sir. 27. 2. -vost., qui чрѣнока nominativum esse statuit.
ѣнъ v. црѣнъ.
ѣпати -плѭ -плѥши vb. haurire šaf.-glag. 64. krmč.-mih. holm. men.-mih. чрѣплѥмъ izv. 481. чрѣплють bus. 130. чрѣплющимъ triod.-mih. - мѵро sim. I. 28. - водоу hom.-mih. cf. чрьпати.
чрѣпина f. ὄστρακον testa bon. svjat.-mat. 10. prol.-vuk. prol.-cip. men.-mih. georg. черп- vost. 1. 171. -нами тръити prol.-mart. nsl. črepinja, matula lex. črepanja dain. 51. cf. чрѣмина.
чрѣпиньнъ adj. ὀστράκινος testaceus съсѫди -ни antch. съсѫди дрѣвѧнии, и чрѣпиньни izv. 493.
чрѣпица f. ὄστρακον testa prol.-mart. τρίβολος tribulus по -цахъ влѣкоми prol.-cip. пожеже вьса садовиꙗ на -цахъ prol.-vuk. 5. nov. съпадение мрака сь небесь; cf. коушьна цѣпица κέραμος testa men.-vuk.
чрѣпие n. ὄστρακα testae prol. prol.-cip. men.-vuk. кто облачитъ желвоу въ чрепии bus. 918.
чрѣпокожьнъ adj. ὀστρακόδερμος testa tectus черєп- nom.-mik. 92. alex.
чрѣпъ m. ὄστρακον testa proph. pat.-mih. 145. prol.-vuk. πλίνθος later proph. pelvis, uti videtur georg. черепъ главы cranium trigl. черепаха testudo trigl. nsl. črêp bulg. černp čech. střep scr. karparam testa curt. 1. 112. corss.-form. 130.
чрѣпъка f. testa ovi чрепка bus. 696.
чрѣпьнъ adj. ὀστράκινος testaceus ant. и стерны (sic), рекше чрѣпьние троубы krmč.-mih. 316.
чрѣпѣнъ adj. testaceus -пеноу имы кожоу krmč. krmč.-mih. gr. ὀστρακόδερμος.
чрѣсла n. pl. ὀσφύες lumbi ostrom. greg.-naz. šiš. proph. въ чрѣсла прѣпоꙗсана greg.-naz. тонкъ въ чреслахъ hor. 69. поꙗсъ о чреслѣхъ своихъ bus. 41.
чрѣслити -лѭ -лиши vb. purpura tingere alex.
чрѣсльникъ m. cingulum -слен- alex.
чрѣсмина f. ilex чрес- alex. recte чес-.
чрѣсти, чрътѫ, чрътеши vb. τέμνειν secare чрѣсти безвъзврата сѫща τέμνειν ἀμεταστρεπτεί antch.
чрѣсъ praep. a) cum acc. πέραν ultra поклони се чрѣзь коньць жьзла ἐπὶ τὸ ἄκρον gen. 47. 31. -pent.-mih. чрѣсь море men.-mih. чрезъ ноги vost. 1. 452. чрѣсь прѣдѣль соудити ὑπερφόριον κρίνειν men.-mih. прѣводить нась прѣсь иордань num. 32. 5. -pent.-mih. ничьсоже чрѣсъ волю заповѣдий божий творити izv. 491. чрѣсъ господьнюю волю потъщавъ сѧ izv. 534. сдоулѣ иногда чрѣсъ дѣлъ царства обрѣте triod.-vost. оутробоу чрѣсъ обычай потыкають io.-clim. чрѣсъ силѫ greg.-naz.

чрѣзь вьсе жити nom.-mik. чрѣсъ врѣмена нѣкаи svjat.-op. 2. 2. 378. не вькоушаааше чрѣсъ дьнь greg.-lab. чрѣсъ соудъ ходите mat. 35. чрѣсъ законъ сѫдѣ на столѣ vita-theod. чрѣсъ обычай io.-clim. чрѣзь обычай krmč.-mih. чрѣсъ законъ tur. чрѣсъ законь сътворн поставлениѥ men.-mih. чрѣсъ естьство cyr.-hier. чрѣзь силоу nom.-mik. чрѣсъ можение вашѥ ὑπὲρ ὃ δύνασθε vost. 1. 430. чрѣзь волю nom.-mik. чрѣсъ мѣроу zlatostr. чересъ дьнь ant.-izv. 7. 43. съгрѣшихѣ чрѣсъ числе и слово hom.-mih. чрѣзъ столпие nest. 1. 259. 30. b) cum gen. чрѣзь вьсего лѣта слоужити chrys.-lab. чрѣзъ естьства сѫдѣти что dioptr. чрѣсъ естьства оуклонише се παρὰ φύσιν men.-mih. чрѣзь врѣмене isaak. nsl. črez; čerez hung. croat. čriz luč. klruss. kerez, čerez Metlinskyj cf. gr. κάρσιος obliquus ztschr 13. 8. Pott 1. 476. 569.

чрѣсъзаконити -ниѫ -ниши vb. contra leges facere ѥлико же о храмѣхъ божиихъ чрѣсъзакониша greg.-naz. gr. παρανομεῖν.

чрѣсъзаконьнъ adj. παράνομος legi contrarius ant. -нномъ izv. 492. -н'на 493.

чрѣсъмеждиѥ n. ὑπερορία quod extra fines est различьно greg.-naz.

чрѣсъмѣрьнъ adj. immodicus chrys.-lab. gr. ὑπέρμετρος.

чрѣсъналагати -аѭ -аеши vb. maius imponere onus pat. 190.

чрѣсъпрѣдѣльнъ adj. ὑπερόριος peregrinus воиньство -но chrys.-lab.

чрѣсъсѫмеждиѥ n. ὑπερορία quod extra fines est до чрѣсъсѫмеждиѥ прѣидохове μεχρὶ τῆς ὑπερορίας greg.-naz.

чрѣшта f. tentorium черещя slov.-novg. a. azbuk. pro куща; керѣща pro кутъа, катарга azbuk.

чрѣшьни f. cerasus -шньи cyr. 17. izv. 6. 385. chrys.-duš. 25. danič. црѣша azbuk. nsl. črêšnja bulg. čireši pokl. 1. 62. čereši milad. 200. 390. verk. 145. 372. čerešna milad. 482. 348. serb. trešnja; krješa; kriša, črišnja mik. kriješva čech. střešně curt. 1. 51. beitr. 2. 375, weig. 1. 586.

чрѣшьнынъ adj. cerasi кости -шньны misc.-šaf. 158.

чоу part. adverbio нынѣ addi solita: нынѣ, нынѣ чоу ἀρτίως sup. 230. 6. addé 228. 265. 294. 298. 300. 303. что слышахомъ нынѣ чоу τί γὰρ ἀκούομεν; hom.-mih. 181. на гнои лежешта нынѣ чоу обнаженна плътию ibid. нынѣ чоу op. 2. 2. 55. нинечи izv. 688. чоу a pron. interrog. pendere patet e sequenti loco: слышши нынѣ чьто доушьнааго нѣготивлааго вьпиюща hom.-mih. 126. cf. russ. нынча.

чоубрѣ m. satureia соль и чюбрѣ misc.-šaf. 151. serb. čubar.

чоубъ m. crista trigl.

чоувати -ваѭ -ваеши vb. audire какъте есме не чювали izv. 634. servare gram 37. bulg. čuva verk. 28. čuvač milad. 127.

чоувениѥ n. αἴσθησις sensus чюв- prol.

чоувитва f. sensus -вы нашѧ просвѣтѧщи antch. чювитвы pl. acc. op. 2. 2. 261. cf. -тво.

чоувитво n. αἰσθητήριον sensorium op. 2. 2. 302 дьврьцами, якоже псалмы рече, рекъше чювитвы greg.-naz. cf. -тва.

чоувъ m. αἰσθητικόν sensus op. 2. 2. 302.

чоувьнъ adj. αἰσθητός sensibilis op. 2. 2. 302. ant.-hom. 212. врагъ разоумьнынхъ и чювьнынхъ antch. на чювнѣмъ мори оутвръждена естъ землѣ чювьн psalt.-int.-saec. XII. -pogod. чювьнемоу морю psalt.-int.-saec. XII. -pog.

чоувьствило n. organum sentiendi -ве-alex.

чоувьствиѥ n. αἴσθησις sensus ant. antch. чювьствиѥ pat.

чоувьство n. αἴσθησις sensus; αἰσθητήριον sensorium op. 2. 2. 302. krmč. 76. antch. sup. чюв- sborn. šiš. 134. io.-clim. prolrad. соуть же чювьства .є., тако же и чювитва .є. io.-dam. вса наша къ немоу чювитвы чювьствомъ ant.-vost. чювъство ex.-op. 2. 1. 13. чюв- svjat.

чоувьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sentire sup. isaak.

чоувьствьнъ adj. αἰσθητός sensibilis чювьствьномоу морю psalt.-int.-saec. XII. sup. чюв- vost. 1. 68. op. 2. 2. 431. ant. pat. чювьствьнъ bon. -вьс- bon. чювьс antch. чювьствьнѣ ли ѥ рай: svjat.

чоувьствьнѣ adv. sensibiliter misc.-šaf.

чоудесотвочьнъ adj. miracula fundens gr. θαυματοχόος.

чоудествьнъ adj. admirandus ant.-hom.

чоудесьно adv. modo mirabili -сно оужасаѥми sim. 1. 13.

чоудесьнъ adj. θαυμαστός mirabilis sup. kruš. -дѣсна дѣла šaf.-glag. 69. чюдleont.

чоудесьнѣ adv. θάμβει stupore чюдесне pyrg.

чоудинъ m. gigas чюд- pam. 180. чюдесcod.-saec. XV. cf. чоудъ et штоудъ.

чоудительнъ adj. admirabilis.

чоудити сѧ -жджѫ сѧ -диши сѧ vb. θαυμάζειν mirari ostrom. ἐξίστασθαι stupere **чюждаахѫ сѧ** šaf.-glag. 46. **чюд-** ant. nom.-bulg. **чюди сѧ чюдомь велиемь** gen. 27. 33. -pent.-mih. **чюдѧщю сѧ и не домыслѧщю** hom.-mih. **чюдить сѧ вьсѣмь моиси** izv. 615. **-жджѫ сѧ** sborn. bulg. čudbъ milad. 29. 207.

чоудо n. gen. **-десе** et **-да** θαῦμα, θαυμάσιον, τέρας miraculum ostrom. **чюдесе** sim. I. 25. cloz I. 205. 340. 614. 743. 811. 880. II. 120. **чюдеса** svjat. **чоудомъ ѹжасе сѧ** bon. nsl. čudesa miracula trub. lex. čudes, čudesov trub. čudež trub. bulg. čudesa milad. 177. mati se čudom čudeše milad. 144. serb. čudesa živ. 52. 92. beitr. 1, 271. **чоу-до** cf. **ста-до.**

чоудованиѥ n. admiratio glag.

чоудовѣрие n. sensus dubius **чюд-** leont.

чоудодѣи m. miracula edens gr. θαυματοποιός.

чоудодѣивъ adj. miracula edens domet.

чоудодѣинъ adj. miracula edentis **-наѧ** bor. 85.

чоудодѣиствиѥ n. miraculum **чюд-** prol.-rad.

чоудодѣиство n. miraculum prol.-mih. gr. θαυματοποιΐα.

чоудодѣиствовати -воуѭ -воуѥши vb. miracula edere **чюд-** ok. 57.

чоудодѣиствьнъ adj. miracula edens **чюдодѣиствьноѹ прьсть** sabb. 209.

чоудодѣиць m. qui miracula edit **чюдодѣицемъ** per. LXVII.

чоудодѣлатель m. miracula edens.

чоудодѣлие n. τεράστιον miraculum prol.-cip. **изводити чоудодѣлиꙗ** διεξάγειν τεράστια men.-vuk. **чюд-** prol.-mart. prol.-rad.

чоудодѣтель m. miracula edens.

чоудодѣꙗниѥ n. miraculum **-дѣан-** sup. θαυματούργημα **-дѣаниꙗми** sup. 232. 16.

чоудодѣꙗти -дѣѭ -дѣѥши vb. θαυματουργεῖν miracula edere **-дѣющоу** prol.-mih. 261. **чюд-** mater.

чоудозрачьнъ adj. admirabilis.

чоудоносивъ adj. miracula ferens gr. θαυματοφόρος.

чоудоносьнъ adj. miracula ferens.

чоудоносьць m. miracula ferens.

чоудотворивъ adj. miracula edens **-вое тѣло** izv. 8. 152. **чюд-** greg.-mon. 57. prol.-mir. **чюд-во тѣло** men.-vuk. **чюдвы кралѥ** sabb. 160.

чоудотворити -рѭ -риши vb. τερατουργεῖν miracula edere mater. **чюд-** izv. 503.

чоудотворица f. θαυματουργός miracula edens prol.-vuk. **чюд-** prol.-mih. prol.-rad. 33. sabb.-vindob.

чоудотворениѥ n. θαυματουργία miraculum sup. **повѣдавъше ѥмоу вьса, ꙗже о свѧтꙑихъ отьцихъ бꙑвъша чоудотвореиꙗ** sup. 421. **вьвѣсти свѧтꙑи епископъ отъ бога бꙑвъшеѥ чоудотворениѥ** sup. 423. **чюд-** hom.-mih.

чоудотворъ m. miracula edens **чюд-** izv. 466.

чоудотворьнъ adj. miracula edens **чюд-** prol.-mart.

чоудотворьць m. θαυματουργός miracula edens sup. šiš. X. **чюд-** cloz I. 213. krmč. 62. sim. I. 3. ant. pat.

чоудотворениѥ n. miraculum **-рен-** sup. **чюдотворениꙗ** sim. I. 27. svjat.

чоудоточьнъ adj. miracula fundens gr. θαυματοχόος.

чоудоточа adj. miracula fundens gr. θαυματοχόος.

чоудъ m. γίγας gigas teste šaf. olim esai. 14, 9. et aliis locis cf. **чоудинъ** et **штоудъ.**

чоудь f. collect. čudi **чоудь** bor. X. op. 2. 2. 72. per. chron. izv. 627. 670. hus. 390.

чоудь f. nequitia **до колѣ не останеши се чюди (-дии). своихъ;** usque quo non emendas te ab his nequitiis tuis? leont. cf. **штоудь.**

чоудьникъ m. homo admirabilis **чюд-** op. 2. 2. 201. **азъ оубо тебе, чоудьниче, послѣ же вьсѣхъ вьчинихъ** io.-clim.

чоудьнъ adj. παράδοξος mirabilis sup. **-дно** bon. **чюдно** bon. **чюд-** io.-clim. nota **чловѣче чюдне лице** ξενοπρόσωπος; **содомьскꙑмь чюдьнꙑимь огньмь** greg.-naz.; hospes male pro **чоужда** sup. 217. 1.

чоуждати сѧ -даѭ сѧ -даеши сѧ vb. θαυμάζεσθαι mirari greg.-naz.

чоуждинъ m. peregrinus **аще благодѣтелꙑ своѥго оубили ѥсте, мене ли, чоуждинꙑ не оубиѥте;** alex.-vost.

чоуждиньць m. peregrinus **чюжд-** bulg.-lab.

чоуждоземльць m. peregrinus **чюжд-** pent.-mih. **-мьць** pent.-mih. **чоуждоѹземльць** kruš.

чоуждь adj. ἀλλότριος peregrinus prol.-mih. 182. krmč.-mih. barl. svjat.-op. 2. 2. 393. luc. 16. 12. -bulg. ioann. 10. 5. -serb. **чюждь племеньникъ** pro **иноп-;** **чюр-** nom.-mik. men.-mih. per. nom.-bulg. **чюждь слоужбꙑ** krmč.-mih. **чюждимь цвѣтомь ланитѣ помазающе** ibid. **почивь на чюжди** ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας

prol.-rad. 131. чоужь svjat.-mat. 7. чюжь mat. 13. 21. -прѣстола bor. 54. чюжего рава mat. 21. чюждемоү mat. 26. по чюжемь mat. 13. чюжю племеньникоү mat. 28. nsl. tuj bulg. čjužd, čužd; turčin čužja vêra milad. 246. cf. штоуждь, тоуждь.

чоүйство n. αἴσθησις sensus sup. 66. 28. чю- sbor.-vost.

чоүительнъ adj. αἰσθητικός sentiens слоүхъ гласомъ и тъпътъмь -но τῶν φωνῶν καὶ ψόφων αἰσθητικόν op. 2. 2. 302. есть же чюнтелно и принимно въспаромъ io.-dam.

чоума f. pestis danič. in fontt. psl. non legitur bulg. čjumъ serb. čuma russ. чума magy. csuma pestis rum. чѹмъ.

чоути, чоуѭ, чоуѥши vb. γινώσκειν noscere ostrom. psalt.-saec. xiii. κατανοεῖν intelligere ostrom. šiš. 44. antch. чѫѭ ли что оумиращѫщте; чѫвьство и чѫѥмоѥ svjat. svjat.-op. 2. 2. 375. sup. чю- mat. 28. cloz I. 667. II. 42. šaf.-glag. 42. bell.-troj. 8. не чю бывъшиихъ въ ниѥмь izv. 495. ѥгда ѥго несѣахъ, тақоты ѥго не чюѣахъ izv. 632. нѣсть же врѣмя како того чюти izv. 632. чювена и прѣхвалена prol.-rad. 123. съ чюющьмь срдцьмь io.-clim. ѥгда оузьрить доүшю начънъшю чюти свои грѣхы; да ли не чюжть sborn. nsl. čuti; čuvati se cavere; razčuti se bulg. čü milad. 271. russ. чуеть audit skaz. 1. 44. goth. *skavjan ahd. scawôn ags. sceawian ztschr. 4. 157; 5. 356. beitr. 1. 270. orient 1. 520. curt. 1. 64. Pott 2. 1. 291. weig. 2. 565. cf. штоутити.

чоутиѥ n. αἴσθησις sensus -тьѥ op. 2. 2. 302. чю- men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 18. prol.-cip.

чоутовьнъ adj. insignis чют- bulg.-lab. 94.

чьванъ- v. чванъ.

чьбрь m. labrum, lacus чьбрь вина chrys.-duš. 26. serb. čabar mhd. zuber ahd. zubar e zwibar, gefäss mit zwei handhaben.

чьван v. чван-.

чьгълъ m. nom. proprium viri чьгъле voc. greg.-naz. bibliogr. -listy cf. r. щеголь fringilla, carduelis.

чьлан- v. члан-.

чьмрень m. nom. propr. urbis glas. 11. 161.

чьпагъ m. περιστήθιον pectorale svjat.-op. 2. 2. 395. непаде ѥмоу ключь изь чьпага men.-mih. 188. чпагъ azbuk. ber. op. 2. 2. 365. златыми нитьми чпагъ lavr.-op. 21. saccus alex. sacculus, sarcina trigl.: male чьпапъ sborn.-saec. xi: serb. čpag; špag sacculus stul.

чьпарогъ m. ungula misc.-šaf. 159. 160. чп- danič. cf. nsl. parkel.

чьперъ v. чьпръ.

чьпръ m. ramus, metaphorice, ni fallimur: се бысть искоусенъ чепоръ, и нѣсть подобенъ тебѣ никтоже на земли. alio codice се бысть искоушенъ чепръ etc. ἰδοὺ γέγονας δόκιμος παρὰ πάντας ἀνθρώπους, καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι τῶν ἐπὶ γῆς ecce prae omnibus hominibus magis probatus es, et non est ex iis, qui similis sit tibi super terram ephr.-sir. cf. чепоурние.

чьпрь m. τρυφή deliciae оуньши ѥсть нагодный (лаг- fortasse) кърмлѥ съ съдравиѥмъ неже чепьрь съ зълобо zlatostr.-vost. 1. 453. βέλτιον σύμμετρος τροφὴ μετὰ ὑγιείας ἢ τροφὴ μετὰ κακώσεως melior quippe est cibus moderatus cum sanitate quam deliciae cum molestia zlatostr.: vocabulum dubium.

чьствованиѥ n. veneratio.

чьствовати -воуѭ -воуѥши vb. colere hom.-mih. int. 184.

чьсти v. чисти.

чьстивъ adj. εὐλαβής pius ostrom. σεβόμενος qui veneratur šiš. 235. -вые слоүты hom.-mih. 172. чтивъ въ отъ прѣ prol.

чьститель v. чиститель.

чьстити -штѫ -стиши vb. τιμᾶν. σέβεσθαι colere krmč.-mih. ant. adde sborn. ex. bus. 35. vita-theod. per. prol.-mar. prol.-vuk. sborn. luc. 18. 20. -kryl. -иконоү prol.-mih. празникы божия чьстити izv. 545: minus bene чтити chron. mir. int.

чьстовати -тоуѭ -тоуѥши vb. τιμᾶν colere hom.-mih. 65. чьтов- glag. cf. -ствов-.

чьсть f. sensus nobis ignotus: въ чьстѣхъ скорьпиинахъ, овнихъ, польскыихъ близньчихъ, львовѣхъ de zodiaco misc.-šaf. 135. 138. 139. 142. 144. cf. чьсть.

чьсть f. σέβασμα veneratio irm. τιμή honor sup. šiš. 171. въ чьсть велиѭ ниѣтн cloz I. 99. чьсть ἀξίωμα dignitas greg.-naz. чьсть ἐπίσημον signum cloz I. 31 εὐσέβεια pietas cloz I. 25. pro св. тайнънн cloz I. 439. овн въ -, овн же нн въ - cozm. чьсти и прнызнннн; козлы чьсть творѣахоу svjat. въ чьсти дьржати misc. бечьсти antch. честь šiš. sup. zesti fris.; adde олимьповы чьсты и страны достиже prol.-rad. 56. des. sup.: male чьстиѭ ἀσμενέστατα sup.

чьстьникъ m. qui honoratur -ниче васѣхъ людий hom.-mih. 40.

чьстьно adv. honorifice sup. -тно sim. I. 12.

чьстьнозрачьнъ adj. venerandus -ньныхъ иконь chrys.-lab.

чьстьноулѣпьнъ adj. σεμνοπρεπής venerabilis -нааꙗ жена prol.-mart.

чьстьнъ adj. τίμιος, ἔντιμος venerandus mater. ostrom. sup. cyr. 3. frag.-glag. 33. σεμνός honestus sup. 180. 2. ἀοίδιμος celeber sup. 138. 12. вьпитанааго лица чьстьнѣе τῆς ἐν πράγμασιν περιφανείας τιμιωτέρα antch. предъ честьнѣишимь сеѣе не потроуди сѧ стоꙗти izv. 429. preciosus - камень isaak.: nota въ ньмьцѣхъ землицѣхъ in francorum terra op. 2. 2. 239. чес- sup. bulg. česno vangelie milad. 53. česna tъrpezъ 224.

чьстьнѣ adv. honorifice sup. antch.

чьтати v. читати.

чьтение n. ἀνάγνωσμα, ἀνάγνωσις lectio sup. ant. šiš. 29. cloz I. 554. - книжно dial.-šaf. чът- cloz II. 25.

чьтний m. ἀναγνώστης lector.

чьтилище n. templum чът- dioptr.-leop. чт- ziz. pro капище azbuk. σέβασμα veneratio.

чьтитель m. ἱερεύς sacerdos hom.-mih. ἀρχιερεύς hom.-mih. προκαθάρτης hom.-mih. cf. чистритель.

чьтительскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis - сань hom.-mih. -ка лѣпота ibid.

чьтительство n. ἱερατεία sacerdotium hom.-mih.

чьтити v. чьстити.

чьто pron. interrog. et indef. τί quid чъто cloz I. 65. 304. 730. gen. чьсо sup. ostrom. svjat. kryl. чесо sup. ostrom. cloz I. 271. 344. 465. чсо sup. чъсо sup. чьсого svjat. чесого cyr. 15. antch. dat. чемоу sup. pam. чесомоу ostrom. hom.-mih. cyr. 23. loc. чьсомь sup. ostrom. frag.-bulg. чесомъ sborn.-kir. 86. чьмь: ни о чьмь же иномь krmč.-mih.: male чьтомь isaak. не о чтомь пещи сѧ izv. 641. отъ чтоо izv. 427. ни о чимь (чемь) же да вѣроу(е)ть сеѣѣ ant.-izv. 8. 103. relative: въ чемъ та застаноу, въ томъ та и соужю bus. 479. inst. чимь leont. mon.-serb. маломь чиномь (чимь) strum. чьто стоитє; šiš. ни во что mat. 28. чьто любо dial. чьто ли глаголю о домашьнинихъ зълыихъ; svjat. чьто ми моукы даеши; hom.-mih. чимь коупимъ; πόθεν ἀγοράσομεν; ostrom. чимь одеждемъ сѧ; τί περιβαλώμεθα; ostrom. raro чьта šiš. 76. що nom.-bulg. triod.-mih. давори моухе, ѡ стѣфани дни. що патихь оть вась triod.-mih. 105. a. рекъ нюда· що ми хощете дати; psalt.-int.-saec. XII. -pog. а што погыниеть товара dipl.-smol.: nota чь: за чь, на чь šaf.-glag. 40. 77. ча ibid. слыши ныни чьто доушьнааго пѣготивааго вьпиюща hom.-mih. 126. cf. че, чоу nsl. gen. česa serb. ničesa živ. 2. scr. na-ki-s nemo gr. τί-ς lat. qui-s curt. 2. 75. cf. къто.

чьтов- v. чьстов-.

чьтъ m. numerus pro почетъ ziz. bulg. čet.

чьтьнъ adj. ἀριθμητός numeratus четны iob 36. 27. -mat. 56. чьтьны соуть капла proph.

чьтьць m. ἀναγνώστης lector krmč. 35. krmč.-mih. prol.-rad. prol. leont. šiš. XVIII. mater. sabb.-vindob. -тець ex.-op. 2. 1. 22.

чьтьчьство n. lectoris munus mise.-šaf.

чьханиє n. sternutatio alex.

чьхъ m. sternutatio чехы tur. 95. вѣроуютъ въ стрѣчю, въ чехъ, въ полазъ pam. 95. въ чехъ вѣровати izmar. 1509.

чьштение n. honor glag.

чѣта v. чета.

чѣша v. чаша.

чѣшта v. цѣшта.

чѣꙗти v. чаꙗти.

чю: а чю incipientia quaere sub чоу.

чадити -ждѫ -диши vb. parere развѣрзе оутробоу не чадащюю дѣтий obich. оутробоу не чадащюю дѣтий irm.

чадице v. чадьце.

чадо n. τέκνον infans cloz I. 20. ostrom. sup. υἱός filius glag.-šaf.-urspr. азъ, чадѣ, рекоу вама sborn. не пове(де)ны ли бъіша въ плѣнъ чада наша izv. 675. ἄνθρωπος homo сь мною есть ꙗсти чедомь тѣмь μετ' ἐμοῦ φάγονται οἱ ἄνθρωποι gen. 43 16. -pent.-mih. чеда ἔθνος num. 13. 29. -pent.-mih.: miraberis исаакь сарино ченьдо prol.-rad. 18. nsl. čedo prip. 73. bulg. čedo čech. sčedí ahd. kint and. kind f. ztschr. 3. 326; 11. 173. weig. 1. 577. 583; 2. 570. 571.

чадолюбивъ adj. φιλότεχνος, φιλόστοργος liberorum amans chrys.-lab. sabb.-vindob. mir. чадолюбива п'та dioptr.-vost. sup. antch.

чадолюбица f. φιλότεχνος liberorum amans šiš. 173. hom.-mih.

чадолюбиє n. liberorum amor -бие sabb. 11.

чадолюбъ adj. φιλότεχνος amans liberorum sup. 285. 299.

чадолюбьзнъ adj. amans liberorum triod.

чадолюбьнъ adj. amans liberorum.

чадолюбьство n. liberorum amor hom.-mih.

чадолюбьць m. amans liberorum ex.

чадоненавидьнъ adj. μισότεκνος qui liberos odit hom.-mih.

чадоненавидѣние n. μισοτεκνία liberorum odium hom.-mih.

чадоненавиждение n. μισοτεκνία liberorum odium hom.-mih.: recte **-видѣние**.

чадоненавистие n. liberorum odium hom.-mih. 139.

чадоненавистьникъ m. qui liberos odit hom.-mik. 61.

чадоненавистьнъ adj. qui liberos odit **-вранъ** hom.-mih. 139.

чадоношение n. παιδοφορία pueros gestare.

чадопитатель m. τεκνοτρόφος liberos nutriens prol.-rad. 38.

чадопитѣние n. liberos alere misc.-šaf.

чадоприжитие n. τεκνογονία liberorum procreatio šiš. 164.

чадородие n. liberorum procreatio ioann. int. io.-sin. isaak. prol.-mart.

чадородьнъ adj. liberos pariens.

чадорождение n. liberorum procreatio clim.

чадотворити -рѭ -риши vb. liberos procreare.

чадотворение n. liberorum procreatio **-рен-** chrys.-lab. frag.-serb.

чадоубийство n. liberos interficere.

чадоубийць m. τεκνοφόνος liberos interficiens **-ѥць** dial.

чадь f. ἄνθρωποι homines op. 1. 17. pat.-mih. sup. 101. 26. op. 1. 17. exod. 5. 9. -pent.-mih. cyr. 5. 15. men.-mih. adde men.-vuk. greg.-lab. chron. ant.-hom. 174. **чюждахѫ сѧ чадь кѫждо къ братоу своемоу** ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι gen. 43. 33. -vost. **чади сеи** οἱ ἄνθρωποι gen. 43. 16. -vost. **сь чрьноризьци и сь иною чедию** greg.-lab. **слоужителиемь и клирозоу и обьщии чеди** greg.-lab. **еже есть мнозѣи чеди на пользоу** hom.-mih. 133. **колико чеди желаеть** etc. leont. **сѣверьскаıа чадь** ἀρκτῴους βαρβάρους de slavis Theodoretus op. 2. 706. ὄχλος **вь чеди ходити** τοῖς ὄχλοις συναναστραφῆναι men.-mih. **гроука чадь** meth. 6. **проста чадь** sbor.-kir. 55. **простаıа чедь** laici krmč.-mih. sabb. 83. **оубогаıа чедь** οἱ δεόμενοι men.-mih. **чедь антиохова** οἱ περὶ τὸν ἀντίοχον men.-mih. **сикирианова** ibid. **цѣловавше сѧ отъидоша славна чадь** οἱ περὶ τὸν [illegible] vost. **ангелъ господьнь сниде коупно съ азарьиною чадию въ пещь** ὁ ἄγγελος κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον dan. 3. 49. -vost. **арииева чадь** op. 2. 2. 88. **несториева чедь** prol.-mih. **дѣдвоу чадь** svjat.-op. 2. 2. 399. **авраамовоу чади** op. 2. 2. 430. **исаиина чади** ex.-op. 2. 1. 12. **прѣдь чедию сьборомь бысть** publice leont. **предь чадию** idem op. 2. 2. 238. **оть коего града еси и оть коеѩ чеди;** greg.-lab. **женоу и чедь** sabb. 19. **ıако въ многочисльнѣмь градѣ нъ малоу чади остати** ὥστε τὴν πολυάνθρωπον αὐτῶν μητρόπολιν ὑπὸ ὀλίγων οἰκεῖσθαι psalt.-theod. **проста чадь** meth. 4. bus. 775. **сьмной чеди погыбѣль** misc.-šaf. 180. **вьхоу итера многа чади** bus. 775. **два на десяте пророкъ носиина чедь и велиции четыре исаиина чедь** ex. ἔθνος **чадь многа** ἔθνος μέγα deut. 1. 20. -vost. **чедь велика и многа** deut. 1. 28; 2. 10. -pent.-mih. adde **народа чадий въ коупѣ ıако .рк. моужиѥ** ὄχλος ὀνομάτων op. 2. 1. 160. cf. serb. jer se brdska djeca posilila srpske nar. pjesme 4. 19: nota **дѣти, кого ищете;** de militibus men.-buc.

чадьце n. τεκνίον filiolus šiš. 204. ostrom. sup. hom.-mih. 140. men.-mih. chrys.-lab. pat. **чедице** misc.

часта f. δάσος fruticetum **часта** mater. op. 1. 118.

частина f. δάσος fruticetum esai. 9. 18. op. 1. 88. adde ber.

частити -штѫ -стиши vb. frequentare pat. **ластовица частащи пѣсни** izv. 4. 139. **птица частащи пѣснь** bus. 624. **- нача кь нимь** men.-leop. **въ цркви частнимъ** sborn.

частитъ adj. felix **честита порьта** men.-mih. 452. **сильна господина и честита** alex.-mih. 130. **вь коупли -** misc.-šaf. bulg. čestit; čestit kralj, car milad. 59. 86. 166. 207. serb. čestit.

часто adv. συχνάκις saepe man. krmč.-mih. greg.-mon. bus. 296. συνεχῶς frequenter sup. **олово гинеть часто разжаряемо** dan. **-стѣе** sabb. 77. **чещие жрѣции диıакони** men.-mih. nsl. často trub. lex. češče meg. češče trub. bulg. često; čensto siebenb.

частовласъ adj. densam comam habens dioptr.-lab.

частозрьнъ adj. densa habens grana pat.

частоопахъ adj. δασύκερκος villosam caudam habens: de vulpe man. 1850.

частороочисльнъ adj. numerosus, uti videtur prol.-cip.

частость f. densitas pat. io.-sin. frequentia ioann. clim. ber.

частота f. frequentia krmč.-mih. 330. densitas ioann. **въ частотахъ лѣствица юго** ephr.-vost. adde **радостию и частотою** ex.

частъ adj. πυκνός densus men.-vuk. ant. mat. 28. krmč.-mih. antch. men.-mih. **честнихъ недоугъ** šiš. 167. **чеснолоука частаго** frag.-serb. **-ста мѣгла** dioptr. **-ста мѣста** chrys.-lab. **честѣйшие прихождение** leont. **часто посѣщение** prol.-rad. **частыми молитвами** sabb.-typ. **рѣдъко, частое** svjat. **врѣмени честии** prol.-rad. 87. **частыми стлъпы оутвръждена** greg.-mon. **по частоу** krmč.-mih. **на частѣ** bus. 808. ber. συνεχής cloz II. 104. δασύς densus sup. 143. propr. comparat. **чаштии** et **частѣи** bulg. česta gora milad. 141. 337. 499. čestom verk. 83. 213.

частьми f. densitas **имать листвие частынею крыющи** ex.

часть f. μέρος, μερίς pars ant. antch. ostrom. dial. pat. šiš. 10. 40. 16. 69. 90. 96. krmč. 3. sup. sabb. T. pent.-mih. hom.-mih. men.-vuk. šaf.-glag. 50. 84. 87. mat. 51. **часть фарисейски** τῶν φαρισαίων šiš. 40. **часть хлѣба** greg.-mon. **часть чѣсти подаваше** izv. 614. **силико частии къ жаждѣ** dial. 5. **пета часть жита** pent.-mih. **часть отъ домоу** cyr. 2. **родьныие части** τὰ γεννητικὰ μόρια hom.-mih. 206. **часть пороченая** μεμψίμοιρος šiš. 217. **по чести высa глаголю** chrys.-lab. τύχη fortuna man. 55. **добрая часть** man. 51. **о неоуставьна чловѣчьска чести** alex.-mih. **рождьство и честь чловѣкомъ повѣдаю** krmč.-mih. 93. adde **высакои достоиные чести отъ тоужди** greg.-mon. 87. bulg. čes fortuna serb. čest zla, zla srića mik. čest prosperitas mik. scr. čhid scindere; skhad id. lat. scindere gr. σχιδ, σχιδ goth. skaidan ahd. skeidan Bopp 1. 26. 65. 129. Pott 2. 1. 273. curt. 1. 294. 295. mey. 1. 383. orient 1. 320. zschr. 11. 184.

частька f. particula par.

частьникъ m. sensus dubius men.-mih. 185.

частьнъ adj. ὁ ἐκ μέρους šaf.-glag. 84.

чьст- šiš. 90.

частьчька f. particula par. 63.

чата v. **цата**.

чати cum praep. **на**, **въ** componitur.

чашта f. δάσος fruticetum dial. ὕλη silva **въ чещахъ заскдающе** iob 38. 40. op. 2. 1. 57. adde chrys.-lab. pat.-mih. **-горы** σκέπος ὄρους tegmen montis kruš. **-лоуга** ἄλσος krmč.-mih. 127. **въ чещахъ лоужьныхъ** triod.-mih. 92. **чащь** ziz.

чаштьнъ adj. fruticeti.

Ш.

ш vigesima octava alphabeti cyrillici littera, **ша** dicta.

шайка f. navigium danič.

шака f. δράγμα manipulus ioann. 197. nsl. serb. šaka bulg. šakъ verk. 96.

шаленъ part. furens **котомь шаленъ** θεόπληκτος daemonio correptus cyr.-hier. pro alius cod. **шаленъ**; trigl. habet **шалити**, **шалънъ**; nsl. šala iocus habd. lex. croat. šala facetiae verant. russ. dial. шалъ hydrophobia čech. ošaliti decipere.

шапъка f. cucullus **шапка** sbor.-kir. 62. trigl. **не снималъ шапокъ** bus. 700. bulg. šapkъ milad. 513.

шара f. color ioann. 83. **-рами** men.-mih. cf. **шаръ**.

шарикоуша m. nom. propr. **краль** bell.-troj. 2. **-шина градъ, краль** ibid.

шарити -рѭ -риши vb. tingere krmč. 133. trigl. **власы -рити** krmč.-mih.

шаровати -роуѭ -роуюши vb. tingere **-вание питание** χρωματουργία krmč.-mih. 157. **строение** ibid.

шаровьнъ adj. χρώματος coloris bari. krmč. **- видь** krmč.-mih. **мышелъ -вны** vost. 1. 440.

шароделствовати -воуѭ -воуюши vb. χρωματουργεῖν tingere chrys.-lab.

шароделание n. colorum confectio.

шарописатель m. ζωγράφος pictor sup. 62. op. 2. 2. 152.

шарота f. χρῶμα color prol. pat. domet. sabb.-vindob. **не мѫдрьствию шароты** χρωμάτων σοφίσμασι greg.-naz.

шаротьнъ adj. coloris **- образъ** lavr.-op. 39. **- шипъкь** men.-mih. **шаротьнъмъмь (-тънъмь) пишеть сѧ** izv. 440. **хитростию шаротною красѧть а (ѩ)** psalt.-theod.

шаръ m. χρῶμα, χροά color sup. chrys.-

lab. men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 21; 2. 2. 12. mat. 49. ephr. georg. ioann. цвѣтьнь шарь ἀνθηρὰ γραφή hom.-mih. - чрьвлєнь chrys.-lab. -ровъ свѣтлыхъ op. 2. 1. 47. -рей pl. g. men.-mih. 390. -ровы pl. i. prol.-rad. μέθοδος man. 49. шаромъ написахъ ἐζωγράφησα op. 2. 2. 150. nsl. šar maculosus habd. croat. šaran id, luč. verant. bulg. šerên varius; šêran carpio; šêrkъ blatter; šaren verk. 169. milad. 60. 185. 241; šar planinъ cf. cum scardus ztschr. 4. 352.

шаръчий m. gen. -чиꙗ ζωγράφος pictor pat. pl. n. шарчиꙗ sup. 312. 15. не лѣпо оучителємъ отъ прѣписаний оучити и шаръчиимъ отъ прѣлаганий знамєновати io.-clim.

шарьница m. ζωγράφος pictor шарница хитростию шаротною красать а (ѧ) psalt.-theod.

шарѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣєши сѧ vb. varium esse ꙗкоже зарꙗмъ свѣтлѣющимъ сѧ и багромъ шарєющимъ сѧ pal. 1494.

шарєниє n. γραφή scriptura; ζωογραφία pictura -рен- men.-mih. hom.-mih. 104.

шаторъ v. шатьръ.

шатьръ m. tabernaculum потькноу -шьрь greg.-lab. -тьры bor. 47. -терь bor. 48. -трѣ op. 1. 170. svetk. 38. -тры men.-leop. chron. постави шатры georg.-vost. -торь danič. σκηνή tabernaculum 2. reg. 16. 22. -kruš. alex.-mih. 187. 192. pl. n. -торе ibid. 55. чаторъ izv. 635. bulg. šator; čadъr milad. 125. croat. šator verant. pol. szatra magy. sátor lit. šêtra.

шафранъ m. crocus misc.-šaf. trigl. germ. safran arab. pers. sa'farân it. zafferano fz. safran.

шахматъ m. alea trigl. шахматы и лѧки (recte ликы) ber. лѧки шахмоты chir. лѣкы и шахматы имети да сѧ оставениѥ bus. 390.

шахъ m. latrunculi тавлѣи и шахи оу многихъ отъ васъ обрѣтаємъ соуть bus. 553. gr. ζατρίκιον.

шаити сѧ: охай сѧ сего izv. 578. v. ошаити сѧ.

шевъгоньство n. sensus ignotus: сарра сама вмѣси моукоу не по шевъгоньствоу женьскомоу, ꙗже златомъ и ризами и брашномъ мѧгкымъ естество творитъ zlatostr.-saec. xvi: vocabulum dubium.

шевѣниє n. γαυρίαμα superbia ex.-op. 2. 1. 28. - ꙁмиєво ex.

шег- v. шаг-.

шед- v. шьд-.

шелєгъ m. nummus дидрахма або .ѕ. -говъ op. 2. 1. 100. cf. склѧзь, штьлѧгъ.

шелковица f. bombyx а ти червие точать о себе нити ꙗже шелковици ꙗдоу chronogr.-saec. xvi.

шелковъ adj. βύσσινος byssinus шол- mat. 53. 54. op. 1. 56. mir. 53. шьл- vost. 1. 393.

шелкъ m. sericum pam. 233. trigl. шийкъ azbuk. шолкъ ber. многими шелки dan.-izv. 267. шолькы или канєоуры nom.-mik. 10. шилькы ibid. 26. russ.; lit. šilkai, ahd. silecho and. engl. silk magy. selyem beitr. 2. 280. arm. šêram bombyx cf. scr. krmi.

шелъга f. pertica ferrea acad. повелѣ бити его шельгами оловиньими prol.-vost. желѣзными шельгами въ вꙑю его бити čet.-min. cf. сольга.

шемєраниє n. clamor azbuk. cf. шеп-.

шемьлигъ m. hilaritas, uti videtur: печени, кръпании, шемьлизи, пирове, пьтькы izv. 548. cf. serb. šenluk e turc.

шепераниє n. nugae къзни и шеперании euph. ложнаꙗ шеперанна съжигаютъ (recte съш-) izv. 5. 209. философскаꙗ шеперанна и соуесловна оставивши georg.-vost. философьска шеперании низъложе men.-saec. xi.

шеперати -аѭ -аєши vb. nugari, garrire georg. въ соуе шеперажть georg.-vost. фемєстий невѣдѣнии отьць, иже невѣдѣти христоу богоу нашемоу дьне соуднаго шеперашє krmč. 1284. не вѣдѣти христоу дьне соуднаго -рашє krmč.-mih. 374. cf. nsl. šopiriti se superbire.

шеперовати -роуѭ -роуєши vb. nugari, garrire -роужща затъчє словащими дѣвица оуста мѫчителєва men.-belg.

шепєрєниє n. φλυαρία nugae, garrulitas -рен- barl. adde georg.

шестакєница f. puella sedecim annorum аще ли же и шестакєница раставѣлаꙗ родила бы, не бы дивно знамение было ev.-saec. xvi.

шестаръ m. στάμνος vasculum 3. reg. 12. 24. -kruš. bis шестаръ меда vost. -ръ azbuk. cf. старъ.

шестерако adv. sex modis trigl.

шестеракъ adj. sextuplex trigl.

шестерицеѭ num. sexies.

шестиждꙑ num. ἑξάκις sexies ber. -ди ex.

шестисътьнꙑй num. sexcentesimus triod.

шеститꙑсѧштьнꙑй num. sexies millesimus ant.-hom.

шестодланьнъ adj. sex ulnas longus.

шестодьнєвъ m. hexaëmeron -дн- op. 2. 1. 35.

шестодьневьникъ m. hexaëmeron typ.-nic. sbor.-kir. men.-mih. op. 2. 1. 48. greg.-lab. -дн- op. 2. 1. 47.

шестодневьць m. hexaëmeron -вьць op. 2. 1. 36. -дн- op. 2. 1. 79.

шестодьние n. spatium sex dierum -ные ex.-op. 2. 1. 6.

шестодьньникъ m. hexaëmeron -нн- op. 2. 1, 36.

шестозвѣздие n. sex stellae плиадоу нѣции -дие нарицають, инии же арктоуроу, сирѣчь колеса op. 2. 1. 58.

шестокрилатъ adj. sex alas habens hom.-mih. mat. 39. alex.-mih. prol.-rad. misc. izv. 665. chrys.-duš.

шестокрилатьнъ adj. sex alas habens misc.

шестокрилатьць m. ἑξαπτέρυγος sex alas habens sup. 350. 25.

шестокрилъ adj. ἑξαπτέρυγος sex alas habens pat. triod.-mih. 76. op. 1. 162.

шестокрильнъ adj. ἑξαπτέρυγος sex alas habens sup. 346. op. 2. 2. 299. hom.-mih.

шестокрильство n. sex alas habentes -крыльствоу похвала τῶν ἑξαπτερύγων ὁ ἔπαινος izv. 551.

шестокрильць m. sex alas habens шестокрильцемь лицы закрывающтемъ sborn.

шестолѣтие n. tempus sex annorum -тие nom.-mik. 25.

шестолѣтьнъ adj. sex annorum .s. -лѣтн- nom.-mik. 172.

шестомѣсячие n. tempus sex mensium nom.-mik. 46. misc.-šaf.

шестонадесатолѣтьнъ adj. sedecim annos natus clim. 288.

шестоначальникъ m. male ἔξαρχος exarchus начальстоуай надъ шестию (recte шестою) частию царьства op. 2. 1. 38.

шестоногъ adj. sex pedes habens chron. 1. 71. int.

шестоперьць m. sex alas habens pat. 255. cf. tamen nsl. bat šestoper clava alaris cum radiis serb. šestoperac.

шестопсалмие n. sex psalmi.

шестопсалмъ m. sex psalmi -оѱ- typ.-šaf.

шесторица f. ἑξάς sex prol.-rad.

шестосоугоубьнъ adj. ἑξαπλοῦς sextuplex prol. сь шестоpосоугоубьноую пе-тидесетьницею σὺν ἑξαπλῇ πεντήκοντάδι prol.-lab.

шесторочисльнъ adj. ἑξάριθμος sex continens prol.: male ἐκ χαριαθμαούς men.-vuk. 21 sept. vita Ionae.

шестостроуньнъ adj. sex chordas habens -ным оуста dioptr.-lab.

шестосътый num. sexcentesimus -сьтое šaf.-glag. 72.

шестосътьнъй num. ἑξακοσιοστός sexcentesimus pent.-mih. sborn.-kir. 29.

шестотысѫштьнъй num. sexies millesimus prol.-mart. -сѫщн- men.-bulg.

шестожгльнъ adj. sex angulos habens chrys.-lab. -тоегол- ex.-op. 2. 1. 30.

шестый num. ἕκτος sextus о шестѣмь ѱалъмосѣ; отъ шестааго псалъмоса svjat.; -тонадесатый men.-leop. pro -тый на десате sup. pruss. uschts.

шесть num. sex двѣ шести, три шести pat.-mih. даждь емоу дроугжьк .s. златниць sup. дроугоую - епископь men.-mih. - десать; -десетый chrys.-lab. -десетьный krmč.-mih. -десеть-пръвый; -тысоущьный krmč.-mih. 345. goth. saihs ahd. sehs ztschr. 8. 71; 9. 432. beitr. 2. 153. curt. 1. 584. corss.-form. 33.

шестьдесатый num. sexagesimus.

шестьдьньнъ adj. sex dierum -ное hexaëmeron свѧтааго василиа отъ шестьдьньнааго svjat.

шестькрилатъ adj. sex alas habens ant.-hom. op. 2. 2. 410. izv. 526.

шиба f. virga glag. nsl. šiba.

шибало n. σκυτάλη fustis не праштаеть се -ла отрокь hom.-mih. 124. - плетное φραγέλλιον flagellum op. 2. 2. 80. cf. russ. -лища bus. 720.

шибати -бааѭ -баеши vb. μαστίζειν virgis caedere sup. 142. 23. nsl. šibati bulg. šiba adde вороны - vost. 1. 109. -karamz. 5. n. 16. drev. wissjeibon perditus.

шибение n. ictus alex. fulmen не приде съинъ божий трасъий вселеною, ни блистаниы поущаы, ни шибениы сълаа zlatostr.

шибенъ part. perculsus рюмою - vost. 1. 112. ἐμβρόντητος athan.-alex.-grigor. vost. 2. 575.

шика f. concha вь нейже бисерь раждаеть се и зиждеть се вь ней, отъ въздоуха приемлеть вирь, якоже глаголеть слово isaak.

шиволѣсникъ m. ῥαψῳδός carminum textor op. 2. 2. 16: recte -сньникъ.

шида f. sericum 2. reg. 2. 14. -mat. 53. -vost. 1. 179. ahd. sida beitr. 2. 279. 280.

шидарь m. qui irridet azbuk.

шидити -ждѫ -диши vb. irridere azbuk. čech. šiditi, šejd pol. szydzić cf. nserb. šużiś.

шидьнъ adj. sericeus sbor.-kir. 61: rectius fortasse шидьнъ, шидѣнъ.

шидѣнъ adj. sericeus шидаинъ sbor.-kir. 60. 1. reg. 15. 27. -proph.-mat. 53.

шикъ m. κόκκινον coccus порфирь и шика и чрьвлени πορφυροῦ καὶ κοκκίνου καὶ σηρικοῦ apoc. 18. 12. -saec. xiv. cf. шелкъ.

шило n. subula bus. 172. 389.

шимошевъ adj. poss. nom. proprii viri - врѣгъ bell.-troj. 14. 42.

шиповъ adj. spinae шипово жьланию prol. -cip.

шипокъ v. шипъкъ.

шипъковъ adj. spinae prol. жезание -во men.-vuk.

шипъкъ m. ῥόδον rosa sup. io.-dam. prol. -rad. men.-vuk. ῥοιά malum granatum pent.-mih. hom.-mih. habes etiam men.-leop. dioptr. clim. кысела misc.-šaf. 158. -пока pat. io.-sin. bus. 915. яко шипокь процьвлъ еси men. -buc. nsl. šči-pek bulg. sipkъ hagebutte cf. serb. šip acies stul.: nota ahd. hiufa mhd. hiefe asch. hiopa weig. 1. 505.

шипъчанъ adj. rosaceus ἐ διὰ ῥόδων -на вода men.-mih. 190. e malis puniceis factus sup. 189. - цвѣтъць hom.-mih. ῥοιά malum granatum proph. her.

шипъчие n. ῥοιαί mala granata и финикъ ῥοὰ καὶ φοίνιξ ioel 1. 12. -vost. mat. 51.

шипьцы m. rosa pat.

ширина f. πλάτος latitudo pat. kruš. hom.-mih. greg.-mon. misc.-šaf. дльжина и - sabb.-typ. 85. къ ширинѣ, блажени, твоихъ поувалъ men.-put. къ ширини приде райстѣй men.-saec. xiii. понеже въ палестини двѣ ширини съставлающе а рекоу двѣ полотнѣ осмыкають ризы δύο ῥάκη συμβάλλοντες ἦσαν δύο πανία duos pannos committendo ev.-int. 1434. πλατεῖα platea op. 2. 1. 133. πέλαγος pelagus ex.-op. 2. 1. 14; 2. 2. 20. -морьска men.-mih.

ширити -рьѭ -ришии vb. πλατύνειν dilatare ant. adde chrys.-frag. мьно -ришии. оно -ко; hom.-mih. -юа chrys.-lab.

широкъ adj. πλατύς εὐρύχωρος latus sup. ostrom. comparat. ширии sup. men.-vuk. hom.-šaf. vost. 1. 166. стези пространи, ширшии нижесь obich. ширьшоую стьзоу prol.-rad. 79: male ширьшѣишие prol.-rad. 47.

ширость f. latitudo ex.-op. 2. 1. 24; 2. 2. 301.

широта f. latitudo sup. chrabr. 89. svjat.-mat. 8. pat. prol. kruš. dial.-šaf. по широтѣ оуселенныя svjat. польскыя -ты glasn. 11. 167. κῆτος cetus mater. 7. 99.

ширѣни f. latitudo нижнии стльпѣ д. локотъ ширына и среди в. локотъ ширына и третии з. локотъ ширына 3. reg. 6. 6. -vost. лютоу пѫти нѣ лютоу прѣплаваемъ, а иноции насъмѣренни, ширѣню io.-clim. сама ширини разноличьно вся сѣмена прорасти pal.-saec. xvi. πέλαγος pelagus чьто рекоу къ ширѣни твоихъ щедротъ; τί εἴπω πρὸς τὸ βάθος καὶ τὸ πέλαγος τῶν σῶν οἰκτιρμῶν; zlatostr.

широе n. latitudo есть въ -ре . м. лакъть; въ шире bus. 664. въ широтѣ xost. 1. 154. cf. далие.

шити, шиѭ, шиеши vb. ῥάπτειν, διαρράπτειν suere prol.-mat. op. 2. 2. 672. vost. 1. 15. - сапогъ op. 2. 2. 303. - льсти men.-mih. part. praet. pass. шьвенъ ex.-vost. 1. 503. et шитъ pet. 94. златомъ шьвенъ χρυσοΰφαντος sup. 336. e sju (cf. любити) lit. siuti scr. siv, sju lat. suere goth. siujan ahd. siwian ags. sivian Pott 2. 1. 343. 347. 348. mev. 1. 415. ztschr. 4. 33; 11. 5. 11. curt. 1. 350. corss.-form. 514.

шитие n. suere kruš.

шишакъ m. galea trigl.

шишманъ m. nom. propr. viri asên 34.

шишька f. galla шишке капти misc.-šaf. 173. шишке, иже вълагають се въ чрьнило 162. шишке растрене 157. шишка conus trigl. bulg. šiškъ milad. 530.

шия f. κλείς iugulum; τράχηλος collum mat. 56. sup. да отъстоупить рамо мое отъ шиа iob 31. 32. -vost. шиами девелами ephr.-vost. съньмъше лартъ съ шии своихъ sborn. cf. scr. ši lungere nsl. šija genick, halshaut des ochsen metl. šmjak collum; bestiae metl. bulg. šijъ.

шкаба f. scapha danič.

школа f. schola mir. 56.

шлѣмъ m. cassis prol.-cip. prol.-rad. man. κόρυς galea man. περικεφαλαία galea ephes. 6. 17. 1. thess. 5. 8. -bulg. men.-mih. hom.-mih. šiš. 155. 170. dioptr. ant. georg. strum. men.-vuk. vost. 1. 435. 507. chrys.-lab. шлемь chrys.-lab. pyrg. prol.-mih. шлемъ ber. mat. 24. tyr. 27. bus. 85. op. 1. 201. шеломъ bus. 173. шоломъ mat. 54. шлѣмъ съпасении io.-clim. въоржжени шлѣмомъ вѣрънъимъ greg.-naz. goth. hilms ahd. helm lit. šalmas beitr. 2. 169. weig. 1. 497.

шлѣмьникъ m. galea armatus 2. macc. 5. 2. -ostrog.

шмоуръ m. catinus glag.

шоломонииичвъ adj. poss. τελαμώνιος telamonius bell.-troj. 15. 19. 20.

шпилъ m. histrio ласкавьци, шпилмлеве, праздьнословьци izv. 548. cf. шпильманъ.

шпильманити -ниж -нишн vb. histrionem esse alex. - рекше гоумы дѣють krmč.-mih. 151.

шпильманъ m. μῖμος histrio krmč.-mih. 151. alex. - рекше глоумьць krmč.-mih. 41. 119. -лм- сказаеть се игрыць ibid. 41. шьпилм- игрець men.-leop. 133. о шпилманѣхъ и о глоумьцихъ krmč. 1284. въ той дьнь страсть святаго моученика ардеалона, ш'пил'мана. игреца prol.-saec. xv. -vost. ὁ τῆς ὀρχήσεως saltator, pantomimus аще бышa шпил'мани иници игреци видѣли свое ремество вес прибытка εἰ οἱ τῆς ὀρχήσεως ἥδεσαν, ὅτι τὸ ἐπιτήδευμα αὐτοῖς ἀκερδὲς ἔμελλεν ἔσεσθαι zlatostr.-saec. xvi. drev. spellman ahd. spilaman, spiliman.

шпильманьскъ adj. παιγνιώδης ludicrus -ска моудрость krmč.-mih. 123. той вѣ въ цѣсто максимиана шпильманьскыа игры твора prol.-saec. xv. -vost.

шрьстокой m. carminator шерс- trigl.

шршень m. crabro шершенемь plur. dat. men.-leop. 84. шершни bus. 623. шершенми 497. nsl. sršen pol. szerszeń drev. zarzün lit. širšis cf. сръшень.

щтавие n. rumex корень отъ щавиа misc.-šaf. 159.

штавъ m. rumex оть щава корень растльщи misc.-šaf. щавель oxalis trigl.

штавьство n. mollities ber. pigritia, lascivia trigl. βλακεία, ῥαθυμία, χαυνότης alex. cf. штаповьство.

штавьствовати -воую -воуеши vb. pigrum, mollem esse ber. acad.

штавьствьнѣ adv. molliter чезнѣ ber.

штапити -плю -пиши vb. luxuriose vivere възносити са и щапити и пиры състављати izv. 5. 209.

штапление n. vestis elegans alex. pigritia, mollities -пление ziz. ber. пиаиство и щапление izv. 5. 209. щапливъ elegans alex.

штаповьство n. luxuria въ гнай щаповствѣ вьладнимго izv. 5. 209.

штапъ m. baculum misc.-serb. bulg. štapo verk. 43. 192. croat. štap verant. serb. štap, šćap, stap germ. stab.

штапьство n. pigritia ber. elegantia alex. cf. штав-.

штапьствьникъ m. mollis alex. acad.

штедрити -рыж -риши vb. misereri pat. вегоже богоу -решиоу men.-mih.

штедровливъ adj. misericors ziz.

штедровати -оуж -оуеши vb. οἰκτείρειν, οἰκτείρεσθαι misereri ant. - комоу proph. пакы прѣждеть богъ щедровати васъ πάλιν μενεῖ ὁ θεὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι ὑμᾶς esai. 30. 18. -vost.

штедрость f. misericordia int.

штедрота f. οἰκτιρμός misericordia sup. ако слышати высѣмъ конкцемъ земла милостивоие его житие и щедроты иже на всѣкомъ чловѣцѣ sborn.

штедротивъ adj. ἐλεήμων misericors ant. antch. богъ всѣмъ щедротивъ есть ant.-vost.

штедротьство n. misericordia hom.-šaf.

штедръ adj. οἰκτίρμων misericors роуцѣ женъ щедрыхъ ier.-thren. 4. 10 -vost. μεγαλόψυχος magnanimus sup. pol. szczodry oserb. šćedry nserb. ščódry.

штедрьствие n. οἰκτιρμός misericordia аще етеро милосрьдие и щедрьствиа εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί philipp 2. 1. -šiš. 136. ἁπλότης подаваей въ щедрьствии rom. 12. 8. -šiš. 67. adde proph.

штекотание n. titillatio щек- trigl. скоктание trigl. cf. скъкътати.

штеница f. canis pat. alex.

штеньць m. σκύμνος catulus pent.-mih. georg. os. 13. 8. щенци доубравнии σκύμνοι δρυμοῦ ios. 13. 8. -vost. - льва men.-mih. данъ щенець львовъ δὰν σκύμνος λέοντος deut. 33. 22. -vost. nsl. ščenec trub. ščenčič lex.

штена n. σκύμνος catulus prol.-rad. men.-buc. men.-vuk. prol.-mart. men.-leop. čech. štěně pol. szczenię.

штипати -плж -плеши vb. vellicare щип- trigl. nsl. ščipati bulg. štipя.

штипъ m. nom. propr. loci, hodie Istib danič. оу щипѣ izv. 6. 387.

штипьскъ adj. nom. proprii loci zap. 2. 2. 105. -пс- 108.

штипьць m. pl. forceps trigl. щипци ber.

штирость f. integritas цѣлость azbuk.

штиръ adj. integer azbuk. pol. szczéry lit. skiru scheide, sondere cf. goth. skeirs ags. scîr mhd. schier and. skîr prient 1. 521. curt. 1. 125. weig. 2. 580.

штиръ m. scorpio -рове azbuk. nsl. štir id. hung. cf. штоуръ.

штитарь m. scuto armatus alex.-mih. 22.

штитити -штж -тиши vb. defendere щи-

тѣше и bell.-troj. 19. азъ юсмь о тебѣ щита izv. 652.

штитоносьць m. scutum gestans chrys.-lab.

штитъ m. ἀσπίς scutum; ἀσπιδίσκη scutum pent.-mih. ὅπλον scutum op. 1. 64. ἀσπίς agmen clypeatorum sup. 70: male θώραξ man.; nota възяти, дати на щитъ chron. 1. 131. 162. 163. 188. scr. rad. sku cf. goth. skildus ahd. skilt beitr. 2. 158. orient 1. 522. Pott 2. 1. 291. mey. 1. 416. corss.-form. 370. 442.

штитьникъ m. δορυφόρος scutum gestans men.-mih.

штитьнъ adj. ἀσπίδων scutorum man.

штитьць m. scutulum.

штию n. iter ant.-hom. glag. cf. шьстию.

што v. чьто.

штрьбина f. fragmentum, lacuna -ноу сътворити men.-mih. 236. nsl. škrba, ščrba scharte; škrbec; škrbast edentulus bulg. ščrb pro krezub milad. 536. čech. štěrbina pol. szczerbina ahd. scirbî, mhd. schirbe weig. 2. 575. Pott 2. 1. 274.

штрьбохвалению n. laus minus conveniens мы гроуби соуще разоумомь и нищи словомь, не поучиноу, нъ щербопохвалению вашемоу праздникоу списавше tur.

штрьбъ adj. mancus danič. bulg. uštrъbь effringo оущербноувшю са емоу (слнцоу) съ скверные страны chron.-novg. 4. 65.

штрькокамилъ v. стратокамилъ.

штоудо n. miraculum teste šaf. portentum щоудо alex.-trigl. cf. чоудо.

штоудовинъ m. gigas -на и ловьца svjat.-mat. 10. роди невродл щоудовина svjat. щоудовина голиада побивъшю vost. щюдовинъ не спасеть са множьствомъ крѣпости своеа psalt.-theod.

штоудовитъ adj. giganteus azbuk., ubi per волотоватъ explicatur.

штоудовьскъ adj. giganteus kruš. deut. 1. 28. ies.-nav. 13. 12. -pent.-mih.

штоудъ m. γίγας gigas op. 2. 2. 31. ant. 99. gen. 10. 8. 9. -pent.-mih. щоудъ ловьць прѣдъ господьмь богомь οὗτος ἦν γίγας κυνηγός gen. 10. 9. -cod. 1. 538. си начатъ быти щоудъ на земли gen. 10. 9. -cod. 1538. оставшии отъ щоудовъ ies.-nav. 12. 4. -vost. видѣхомъ щоудъі τοὺς γίγαντας num. 13. 34. -vost. сьсекоше щоудовы pent.-mih. azbuk. alex. штоудь svjat.-op. 2. 2. 402. поганьские щоуди pl. acc. ephr.-belg. щюдъ mat. 51. izv. 8. 145. еда възметь кто отъ щюда плѣнъ; παρὰ γίγαντος esai. 49. 24. -vost. щюда и крѣпкаго члка сѣчьцж esai. 3. 2. -vost. щюдове идѫтъ esai. 13. 3. -vost. штѫдъ mat. 10. op. 1. 89. штюдове op. 2. 2. 53. щюдове op. 2. 2. 261. op. 1. 60. щюдъі op. 2. 2. 85. сенакъ щюда есть былъ vost. якоже, касиь съказаеть щюди μῦθος ποιεῖ τοὺς γίγαντας greg.-naz. cf. beitr. 1. 271. šaf.-starož.

штоудъка f. gigas, волотка azbuk.

штоудь f. τρόπος mos op. 2. 2. 56. šiš. 185. 226. azbuk. misc. 151. pat.-mih. 61. не сребролюбием щоудию ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος hebr. 13. 5. -obich. προαίρεσις voluntas лвовскоую щоудъ имый ѥсть λεοντώδη τὴν προαίρεσιν ἔχων cyr.-hier. προαίρεσις voluntas львскоу щюдь имѣи λεοντώδη προαίρεσιν cyr.-hier. немилостива щоудию leont: щоудию φοσκῶ; šiš. 216. щюдь: нѣсть то крьстьяньскы но поганьскыхъ странъ щюдь; отъвержемъ оубо дѣла темнаа и поганьскыя щюди ephr.-vost. τρόπος mos не сребролюбии щюдию hebr. 13. 5. -vost: male щадь: не сребролюбци щадию доволни… rom. 13. 5. -strum.: nota щоудъ: злонравнъ золъ щоудъ ὁμώνυμος, δεινότατος τὸν τρόπον cyr.-hier. adde коудь pro произволение slov.-novg. b. serb. ćud bulg. ćudovi i. e. privikoni milad. 533.

штоудь f. peregrinatio щюдь sabb. 1. 12. -mat. 51. cf. штоуждь.

штоудьнъ adj. εὐμετάδοτος liberalis щоудьнъ овенъ εὐμετάδοτος ὁ κριανός ei.

штоудьскъ adj. γιγάντων gigantum сыны щоудскы видѣхомъ υἱοὺς γιγάντων deut. 1. 28. -vost. съ мьчьмь щюдьскъмь iez. 32. 11. -mat. 51.

штоуждепрѣимьница f. xenodochium sup.

штоуждение n. ἀλλοτρίωσις abalienatio щюжде- op. 2. 2. 79.

штоуждь adj. ἀλλότριος alienus ostrom. sup. hom.-mih. op. 2. 2. 37. svjat.-op. 2. 2. 393: nota sg. d. штоуждемоу sup. sg. l. m. et n. щжждемь ostrom. щоужимь ostrom. f. штоуждей sup. аште е штѫждаа гостила izv. 423. щюждь op. 2. 1. 117. mat. 46. 51. штоужь svjat.-mat. 7. штюжь svjat.-op. 2. 2. 389. mat. 7. штюжими кънигами svjat. щюжь bus. 434. чюжь 50. 389. щюжь: азыкоу щюжимоу izv. 626. стоуждь op. 2. 2. 37. mat. 46. богомъ стоуждиимъ sup. гощение стоужде greg.-naz. се азъ наведоу на та стоужда расы-

патела izv. 28. 7. -vost. аще ли би стоужь былъ ex. nsl. tuj, ptuj bulg. čužd milad. 10. 56. čuzd verk. 69. 111. 247. čuzdina 262. čuž milad. 24. čužina 376. serb. tudj čech. cizí pol. cudzy: nos olim contulimus com goth. thiuda, cogitantes de nsl. ljudski peregrinus cf. beitr. 1. 271.

штоуждьство n. ξένη regio extera съ симъ отьчьство и щюждьство равьно мьнѣ πατρίς καὶ ξένη greg.-naz.

штоукъ m. ψόφος strepitus chrys.-lab. ber. azbuk. pat. 146. 181. 230. alex. щоукъ творити men.-mih. безъ щоука ἀψοφητί men.-mih. бещоука hom.-šaf. бе-щюка ἀψοφητί io.-clim. сльзы безъ щоука проливаю ioann. слъзы топлы безъ штоука пролнвающе io.-sin. щоукотъ trigl. cf. pol. szczęk: fortasse штжкъ scribendum.

штоупль adj. debilis azbuk. pol. szczupły.

штоуракинъ adj. στυράκινος styracinus -кининь gen. 30. 37. -kruš. pent.-mih.

штоурнтъ m. στύραξ styrax штжр- svjat.-op. 2. 2. 402: vost. cum lat. thus contulit.

штоуръ m. τέττιξ cicada op. 2. 2. 150. ластовица и щоуры χελιδὼν καὶ τέττιξ vost. adde косы и сое и влъгы и жлъны, щоуры же и изокы ex. славие и ластовица и щюрове zlatostr. avis genus azbuk. alex. скворонокъ ber. russ. dial. щуръ insecti genus nsl. ščurek, ščiriček, čriček gryllus serb. šturak gryllus stul. čech. štír werle pol. szczur ratte cf. штиръ.

штоуръ v. праштоуръ.

штоурьць m. animal quoddam pan. bulg. šturec gryllus rum. конопи-щирицъ cf. штоуръ.

штоутити -штж -тиши vb. αἰσθάνεσθαι sentire luc. 8. 46; 9. 45. -bulg. nsl. čutiti cf. ags. sceávian intueri beitr. 1. 270. corss.-form. 444.

штоучание n. strepitus да тьма та и то млъчание и щючание привесть та на покаяние τὸ σκότος αὐτὸ καὶ ἡ σιγὴ ἡ πολλὴ εἰς κατάνυξιν ἀγαγεῖν ἱκανά zlatostr.

штоучати -чж -чиши vb. strepere вижь издрадьное млъчание, и диви са, како ти вьсе щоучить бес плища τὴν βαθεῖαν σιγὴν, τὴν ἡσυχίαν τὴν πολλὴν zlatostr.

штьбьтати -штж -штеши vb. fritinnire щебечеть io.-dam. благо щебечющимъ азыкомъ op. 2. 2. 424. щебещоущимь гласомь sabb.-vindob. 106. шебецеть io.-dam. nsl. ščebetati blaterare; ščebetulja.

штьлагъ m. nummus nest. .і. щлагъ сребра vitae-sanct.-vost. щел- nest. едниого щелага дамь вамь vost. .г. щлази (pro alius codicis стлази) chron.-vost. щлягъ per. 6. шел- nest.: nota klruss. шелюгъ Народны звычаи И. Галькомъ 57. goth. skilliggs ahd. scillinc ags. scilling orient 1. 522. weig. 2. 583.

штьнжти са -нж са -неши са vb. minui, deficere аще лоуна не щнетъ са, не бываетъ пасха отъ жидовъ vost.

штьпение n. eclipsis егдаже боудетъ щпение лоуны vost.

штьпь m. ἔκλειψις eclipsis нынѣ .ді. бѣ лоуны, егда не мощно быти щѣпемъ скоудѣнию по естьвоу ἔκλειψιν φυσικήν ev.-saec. xvi. сице бы врѣмя цѣпемъ καιρὸς ἐκλείψεως ev.-saec. xvi. не мощьно быти щепомъ, врѣмя щепомъ op. 2. 1. 139. щпемъ pro ущербомъ azbuk. nsl. učep plenilunium habd.: rad. штьп- cf. влъкодлакъ.

штю: а штю incipientia quaere sub штоу.

штадие n. γόνος generatio men.-vuk. prol.-rad. γένος men.-vuk. γέννημα prol.-rad. ἀπόγονος men.-vuk. prol.-cip. adde pat.-šaf. 11. 12. 298. prol.-mih. отъ глоубокыхъ щадий men.-leop. cf. иштадие.

штадописьць m. γονογράφος prol.-rad. 38. men.-vuk.

штадѣние n. φειδώ parcere greg.-naz. adde men.-mih. о сынѣ - greg.-mon. 78. сѣяй съ штадѣниемь съ штадѣниемь пожьне svjat.

штадѣти -ждж -диши vb. φείδεσθαι parcere šiš. 137. greg.-naz. щеждю ти снабдѣние hom.-mih. curam gerere sup. 214. θησαυρίζειν colligere - имѣние šiš. 111. rom. 2. 5. -bulg. щадить са правьдьнымъ богатьство нечьстивыхъ prov. 13. 23. -parem. 1271. щадиши собе гнѣвъ op. 2. 1. 148. щждиши себѣ гнѣвъ θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργήν rom. 2. 5. -apost.-nor. емоуже щадѣно есть θησαυρίζεται δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν gen. 49. 10. -vost. adde щадай свѣща izv. 668. мысльныя щада greg.-naz. nota не - relaxare sup. 213. 9. - са ἀποχεῖσθαι щадить ми са op. 2. 2. 287. щедить ми се šiš. 244. cf. cyr. 13. iob 38. 23. -proph. mat. 56. штедимый емоу вѣньць sabb. 55. croat. šćediti parcere verant. ztschr. 4. 3; 7. 204.

штастние n. sors **штастние** nom.-mik. 26. 29. cf. **часть**.

шоуба f. vectis pellicea danič. russ. шуба pol. szuba nhd. schaube cf. it. giubba fz. jupe mlat. iopa weig. 2. 566.

шоуга f. scabies **красты или шоугы** misc.-šaf. 154. bulg. šjugъ serb. šuga.

шоуй adj. sinister bon. glag. lavr.-op. 30. **шюй** chron. **отътече отъ шюиꙗ страны** izv. 662. nsl. s švico schräge; po ševi schraeg; zid je na šijo zidan; serb. šuvaka laeva čech. šever schiefe scr. savja gr. σκαιός lat. scaevus ztschr. 4. 22. curt. 1. 135; 2. 260. 265.

шоуица f. ἀριστερά sinistra ostrom. ant. men.-mih. sabb.-typ. nicol. **шю-** bus. 77. šaf.-glag. 51. mat. 13.

шоуичьникъ m. qui ad sinistram est mir.

шоума f. silva danič. nsl. serb. šuma bulg. šjumъ.

шоумикъ m. nom. propr. viri **шюмикъ** op. 2. 2. 313.

шоумъ m. φωνή sonus - **водъ** proph. ἦχος sonitus men.-vuk. sup. grom. isaak. ant.-hom. 149. glag. per. chron. **водьнь шюмь** εὔηχος ῥοή hom.-mih. **шоумь твоихъ листвий** chrys.-lab. - **дрѣвный** sabb. 23. **шюмъ творить сладъкъ** zlatostr. **шюми вшюмѣша въ оудолѣ пернѣ** ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης ioël 3. 14. -parem. -saec. xiv. **шоуми вьшоумѣше** triod.-mih. **слыша шюмъ зѣло шоумыщь** izv. 610. **црькы сь шоумомь паде се** prol.-rad. 75. **шоума морьскааго** ἠχοῦσης θαλάσσης ostrom. silva, ni fallimur: **сь полюмь и шоумомь** chrys.-duš. 13: nota geraeusch saxonibus Transilvaniae esse silvam nsl. serb. šuma nsl. šum sonitus, deiectus aquae.

шоумьнъ adj. ebrius ber. men.-leop. -**менъ отъ вина** κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου bon. **никътоже** -**мьнь бысть отъ воды** chrys.-lab. **шюменъ** mat. 26. cf. germ. rausch, rauschig weig. 2. 468.

шоумѣние n. sonus **шюм-** sborn. bus. 482. izv. 429. **къ шюмѣнью сватыихъ словесъ** sborn.

шоумѣти -млꙗ -миши vb. ἠχεῖν resonare prol. adde men.-vuk. bus. 31. **воды -мать** bon. **воды шюмаща** izv. 462. **-ме строуями** pyrg. **-мещаго камене** prol.-mih. **доухоу шюмещю** hom.-mih. **-мещоую пещь** prol.-mart. **ꙗко -мѣти пламеноу** prol.-mart. **огьнь -ме** krmč.-mih. διασυρίζειν exsibilare mater.

шоупль adj. debilis **шоуплюе цѣпеще жьзлию** men.-mih. 369. bulg. šupliv verminosus cank. šuplivicъ milad. 20. cf. **штоуплъ**.

шоура m. uxoris frater misc.-šaf. 23. mon.-serb. **-ры: шоуре своего** sg. gen. **шоури** sg. dat. misc.-šaf. nsl. šura; šurjak bulg. šurei (šurevi) milad. 219. 405. šurna 520. serb. šura pol. szurzy.

шоуринъ m. uxoris frater zak.-serb. chron. 1. 39. 212. **шюр-** per. 22. 1; 54. 38. chron. 1. 130. 134. 135 etc.

шоурь m. uxoris frater misc. 191. **шоурьви** sg. d. misc.-šaf. **брата своего и шоурѣ** nom.-lab. **двѣю братоу шоурие и сьвести съчетати се неподобно есть** misc.-šaf. 30.

шоутовьнъ adj. ioci ber.

шоутъ m. nugator trigl. ошусть ber. **шоутити** nugari trigl.

шоутьливъ adj. iocosus **ни играйте игрою, любими, шютливою съ чюжими женами, ни съ коумами, ни съ атровми, ни сноҳами, ни плаши(те) съ ними** izmar. -saec. xvi. bulg. šutarka milad. 524. 536.

шьвение n. ὕφασμα opus textile pent.-mih. kruš.

шьвъ m. sutura ant.-hom. **ризьны** - ephr.-belg. **шьвомь навлачень** pent.-mih. **шьвы** izv. 666. **шевъ ли сапожьны дѣлаешиі, помани, иже оусние тьрать ризны ли шевъ дѣлаешиі, помани червьра** ephr.-vost. **швы** bus. 6.. **шовъ кроугомъ обҳода главоу** bus. 699. nsl. šev gen. šva trub. crell. lex. pr-šev habd. našvi clenodia habd. pol. szew

шьвьць m. ῥάπτης sutor krmč. 248. krmč.-mih. prol. kruš. misc. prol.-lab. men.-vuk. op. 2. 2. 303. **кожьнь** - δερμάτων ῥαφεύς pyrg.

шьвьчевъ adj. poss. ῥάπτου sutoris pr. prol.-cip. **-мьчевь** prol.-lab.

шьвьчинъ adj. poss. ῥαφιδευτοῦ sutoris exod. 17. 26. -kruš. pent.-mih.

шьвьчь adj. poss. ῥάπτου sartoris men.-vuk.

шьвьчьнъ adj. ῥαπτικός sutoris pyrg. ῥαφιδευτοῦ pent.-mih. **-на хытрость** ὑφαντός textus exod. 28. 6. -kruš.

шьвьчьскъ adj. sutorius prol. textum exod. 28. 32. -kruš. ὑφαντός textus pent.-mih.

шьвьчьство n. sutoris ars chrys.-lab. **шьвечьство** chrys.-frag.

шьвьчьствьнъ adj. sutorius **обрѣте шевьственоую хытрость** τὴν ῥαπτικὴν τέχνην artem consuendi cozm.-ind.

шьд vb. ire: **шьдъ, шьлъ**, pro quo ...

нішьлъ habes leont. pent.-mih. **за моужь шьдьши** krmč.-mih. **шедъ** cloz I. 500. II. 92. sup. **шъдъ** sup. **шелъ** cloz I. 345: pessime **на ѥгоже (зорил) надьндьшоу светомоу** prol.-rad. 44. nsl. pošast larva, gespenst trub. prešesten elapsus habd. prešestvo, prešustvo adulterium; prešustnica adultera trub. prešuski rod trub. serb. našten inventus živ.

шьпътаниѥ n. φιθυρισμός susurratio šiš. 48. ant. pat. **шьпът-** antch. **шепт-** ant.-izv. 8. 107.

шьпътати -штѫ -штеши vb. φιθυρίζειν sibilare io. 7. 32. -serb. ὑποφιθυρίζειν prol.-cip. men.-vuk. nom.-mik. 99. pyrg. men.-mih. adde misc. isaak. pat. ὑποσαίνειν adulari **шепьт-** prol.-rad. 93. **шепщ-** op. 2. 2. 630. **шъпт-** bon. **шьпщоуть** krmč.-mih. **ни шьпъчи** izv. 609. nsl. šepetati, šapetati bulg. šepta milad. 536.

шьпътъ m. φιθυρισμός susurratio ant. izv. 609. ant.-izv. 7. 150. **-потъ** iob 30. 9. -mat. 56. **мене шьпотъ имоуть** io. 30. 9. -proph.

шьпътьливо adv. blaese - **глаголати** de puero mir. 91.

шьпътьливъ adj. φιθυρός susurrans sir. 21. 31.

шьпътьникъ m. φιθυριστής susurrator ant. pat. apost.-saec. XIII. mat. 21. **-пьтьн-** antch. **шепот-** vost. 1. 134. ber.

шьствиѥ n. πορεία iter sup. ostrom. men.-vuk. isaak. **- творити** sim. 1. 27. sabb. 136. ἐπίβασις incessus sup. 297. ἀποδημία peregrinatio man. **шес-** bon. man. **поутемь шьствиꙗ** ὁδοιπορία iter šiš. 252. **поутноѥ шьствиѥ прѣидостѣ** prol.-rad. 160. **толикоу сватомоу налакшоу са шествию** men.-buc. 2. cf. **шьстиѥ**.

шьствованиѥ n. iter isaak.

шьствовати -воуѭ -воуѥши vb. proficisci ant.-hom. pat. prol. krmč. sim. I. 11. 50. sabb. 26. **- поуть** chrys.-lab. **правы поуть** - pyrg. **нетьреноу шьствовавъ стьзю** ἄτριπτον ἀνύσας τρίβον irm. **иже не шьствова въ съвѣтъ нечьстивъıихъ** izv. 482. **поутьмь шьствоуꙗ** bus. 378. περιπολεύειν obire chron. 1. 17.

шьствьникъ m. qui iter facit **мора -стьвн-** sabb. 166.

шьствьнъ adj. itineris dioptr.

шьстиѥ n. iter op. 2. 2. 432. **шъс-** sup. **оть шьстиꙗ кьто сѣдѣаше**; hom.-mih. 151. cf. **шьствиѥ**, **штиѥ** pol. ście.

шьстьнъ adj. pervius **не мънозѣмъ есть шьстьнъ (пѫть)** greg.-naz.

шю: а **шю** incipientia quaere sub **шоу**.

шага f. **шагы** εὐτραπελία scurrilitas ephes. 5. 4. -bulg. **шегы** op. 1. 154. **боуесловиѥ и шегы или иже неподобьнаꙗ** izv. 9. 210. **въ шегахъ и пианьствинхъ** ibid. ephes. 5. 4. **сватъıꙗ книгы слъıшаще смѣꙗхомъ са, шегы дѣюще чтоущимъ ꙗ** ephr.-vost. **въ шегахъ** ἐν κύβοις in aleis krmč.-saec. XIII: nota **шиги** pro **шоутки** azbuk. nsl. šega mos lex. šegav witzig metl. astutus habd. calliditas lex. bulg. šegъ iocus milad. 536. da se šega bijet 277. verk. 96.

шагавъ adj. **шагавъ ꙗзъıкомъ** εὐμετάβολος γλώσσῃ prov. 16. 21. -parem. -saec. XIV. **моужъ шегавъ ꙗзъıкъмь** prov. 16. 21. -parem. 1271. **моужь шегавъ ꙗзъıкомь впадеть въ зла** holm.

шагати -гаѭ -гаѥши vb. iocari **свараще са и шегающе** vita-theod. 18. **твои раби работаютъ свараща са и шегающа и кленоуще дроугъ дроуга** pater. -vost. nota **епископъ или попъ или диаконъ шегали играа или оупиваа сь** izv. 9. 210.

шаговати -гоуѭ -гоуѥши vb. iocari **иже празнословитъ или шегоуетъ** krmč.-saec. XVI. bulg. šeguva iocari.

шапа f. manipulus, uti videtur: **показа имъ три шѫпы** bell.-troj. 9. bulg. šepъ.

шатавъ adj. θρασύς audax barl.

шатаниѥ n. φρύαγμα fremitus, fastus sup. man. hom.-mih. sim. I. 15. **къде людьемъ шатаньѣ**; cloz I. 772. **въ глоубиноу шатаниꙗ** bus. 546. **поганыхь шѫтаниѥ побѣждаꙗть** svetk. 37. τόλμα audacia krmč. 86. krmč.-mih. θράσος audacia hom.-mih. **бледнива -ниꙗ** prol.-mih. **- идольско** typ.-chil. prol. incursus glag. adde izv. 506. izv. 7. 151. triod.-mih. μηχανή prol.-rad. 139. **-ниѥмь присѣде** ἐν ἀμηχάνῳ καθήμενος men.-vuk.: nota **сь шетаниѥмь присѣдещиимь** ἄτονον πάντῃ καὶ ἐν ἀμηχάνῃ καθήμενον prol.-cip.

шатати са -таѭ са -таѥши са vb. φρυάττεσθαι fremere barl. op. 2. 2. 60. krmč.-mih. mater. δημηγορεῖν nugari **- на хрьстианы** prol.-mart. **юность шатающоу са** clim. **-таꙗ са** γαῦρος man. 64. sine **са**: **онь оумираѥть, а ты шетаѥши** chrys.-lab.: nota nsl. šetati se ambulare; šetovati festinare hung. bulg. šeta čech. šátati vacillare magy. sétál.

шаχавъ adj. εὐμετάβολος inconstans **шаχавъ или прѣвратенъ** parem. 17. 20. -mat. 53. cf. **шагавъ**.

Ѣ.

ѣ trigesima secunda alphabeti cyrillici littera, ѣть dicta: vocabula ab hac littera incipientia quaere sub ѥ.

Ю.

ю trigesima tertia alphabeti cyrillici littera.
ю v. оу.
ю interj. vae ю горе glag. ю горе мьнѣ sup. 406. 7. cf. оу.
юба f. habena azbuk.: male, est enim potius lat. iuba.
юговъ adj. νότου noti, austri топлоѥ възвѣꙗниѥ югово sup. 257.
югъ m. νότος auster ostrom. sup. pent-mih. - боурьнь alex.-mih. 45. - дыметь ev.-buc. meridies südseite men.-vuk. оугъ svjat. mat. 26. оугъ вѣтръ chron.-novg. оугоу знаменоуеть вѣꙗти bus. 685. νοτίς mater. cf. lit. užu, ušti strepere.
югъскъ v. южьскъ.
юдъ v. оудъ.
юдѣй v. июдѣй.
юже v. оуже.
южина f. vectigal quoddam, ni fallimur glag.-saec. xv.
южискъ v. южьскъ.
южьнъ adj. meridionalis proph. -но море pent.-mih. -на страна cyr. 26. -ныꙗ страны bus. 685. къ южной мало клонещиа се странѣ greg.-mon. 69. -ныѥ двьри in ecclesia; νότου matth. 12. 42. -ev.-saec. xii. nsl. južni snêg.
южьскъ adj. νότου noti оужьскъ luc. 11. 31. -ev.-saec. xii. власть югьска prol.-mih. 238: male оужичьскъ et оужискъ bus. 717.
юлий assem. v. июлий.
юнаквица f. νεᾶνις puella ev.-saec. xvi.-vost.
юнакъ m. νέος, νεαρός, νεανίσκος iuvenis men.-vuk. grom. prol. prol.-rad. bell.-troj. 5. nsl. junak miles habd. athleta lex. bulg. serb. junak heros: male νεωκόρος aedituus men.-vuk.
юнити сꙗ -нꙗ сꙗ -ниши сꙗ vb. iuvenescere юнии бледоуть на старыѥ, и старии юнеть се на юныѥ prol.-belg. юнеть се на юныѥ prol.-mih. 192.
юница f. puella облачи ѥровоама о -цахъ δάμαλις iuvenca sup. vost. 1. 234. šiš. 225. svjat. op. 1. 14. hom.-šaf. dioptr. prol.-mart. prol.-vuk. georg. triod. въскопысноуша -ца оу ꙗслей ихъ vost. 1. 131. -ца оу ꙗсльи ихъ mat. 47. ꙗжницеꙗ svjat.-op. 2. 2. 375. - днени prol.-rad. оуница lavr.-op. 21. prol.-mih. op. 1. 27. proph. nsl. junica lex. croat. junica verant. lat. iunix.
юность f. νεότης iuventus ostrom. cloz I. 135. -сть bon. ἀκμή sup. оун- kryl.-mat. 12. орлꙗ - bus. 690.
юностьнъ adj. iuventutis -но тѣло greg.-lab. - възрасть prol.-mart. prol.-rad. - на слабость sim. I. 10. -на доброта prol.-mart. -ныꙗ плоти vost. оун- vost. 1. 118.
юнота m. νεανίσκος iuvenis pent.-mih. hom.-mih. bon. leont. ant. pat. pat.-mih. proph. sup. 22. 18. in zodiaco op. 2. 2. 304. оун- tur. евангелисте иоане равьно ангеломь оуното stichir. богослове оуното stichir. пишю вамъ, оуноты γράφω ὑμῖν νεανίσκοι apost.-vost. смѣръ ѥсмь оунотамъ оукарꙗющимъ ꙗ мною tur. возрастоста оунотѣ οἱ νεανίσκοι gen. 25. 27. -vost. f. boves оуноти всю βόας πάντας psalt.-theod. 8. 7.
юнотъка f. νεᾶνις puella cant. 6. 7. mat. pat. kruš. възыскаша юнотькы добры νεάνιδα καλήν 3. reg. 1. 3. -vost. -нъка dial.
юнотьскъ adj. νέος iuvenis prol. ant.-hom. - възрасть men.-vuk. prol.-rad. -тьскъ bon.
юнотьскы adv. iuveniliter ephr.
юнотьство n. νεότης iuventus dioptr. men.-mih. glasn. 11. 167. младо юноство prol.-mart. побытотворцю оунотьства сына τῷ νικοποιῷ νεανιότητος τοῦ υἱοῦ psalt.-theod.
юнотьствовати -воуꙗ -воуѥши vb. ἀκμάζειν vigere men.-vuk. prol.-rad. νεάζειν; νεανιεύεσθαι iuvenari hes.
юнотьствьнъ adj. iuvenilis въ юнотьств(ьн)ѣ възрастѣ prol.-rad. 80.
юночивьство n. νεότης ant.-hom. 247.
юноша m. νεανίσκος iuvenis ostrom. sup. šiš. 4. iez. 30. 17. -proph. sim. I. 3. mih.-šaf. двѣ et два юноши послана быста prol.-mih. 233. оун- mat. 12. 3

42. op. 1. 124. bus. 732. chron. нѣкый оунота sborn.
юношинъ adj. poss. νεανίσκου iuvenis pent.-mih. mir.
юношица f. adolescens glag.
юношьнъ adj. νεωτερικός iuvenilis šiš. 171.
юношьскъ adj. νέων iuvenum men.-vuk. chrys.-lab. -шьскъ op. 1.50. o perev. 24. μειρακίων iuvenculorum man. vost. 1.453. -скоє sabb. 116. -скааго желанны sabb. 5. -ска похоть prol.-rad.
юношьскы adv. iuveniliter sabb. 57. - блєсти chrys.-lab. оуношьскы подвигъша сѧ izv. 505.
юношьствовати -воуѭ -воуєши vb. νεάζειν iuvenari chrys.-lab. int. greg.-mon.
юнъ adj. νέος, νεώτερος iuvenis ostrom. sup. - тѣломь cyr. 4. юны чѧди съмрьть misc.-šaf. νεώτερος iunior ostrom. comparat. юнѣи sup. et юний χείρων peior юньшаго prol.-mart. колицѣмь юньшимь ходатаи быста men.-mih. 175. оуний bor. 9. оунъ izv. 439. lavr.-op. 32. mat. 12. 26. chron. hes. 14. моужъ оунъ възрастъмь sborn. изъ оуна ἐκ νεότητος proph. оуна врьста vita-theod. отъ оуна възраста men.-leop. lit. jaunas lett. jauns goth. juggs ahd. jung and. ungr ztschr. 11. 190. Bopp 1. 142. curt. 2. 163. 176. celtica v. beitr. 2. 162.
юнь v. июнь.
юньствовати -воуѭ -воуєши vb. ἀκμάζειν vigere pyrg.
юньць m. ταῦρος taurus ostrom. šis. 23. barl. proph. μόσχος, μοσχάριον vitulus pent.-mih. ephr. krmč. 212. prol.-mih. sup. юнцоу дивиѭщоу; юньць нєоумоучєнь greg.-mon. 88. ѭньць svjat. in zodiaco op. 2. 2. 304. оун- bus. 46. tur. mat. 26. ταῦρος taurus strum. in zodiaco op. 2. 2. 149. nsl. junec lat. juvencus, junix: lit. jautis a rad. ju pendet Pott 2. 1. 144.
юньчєвъ adj. poss. tauri -нч- misc.-šaf. 134.
юньчий adj. соупроугь - prol.-mart. саломь юнчнимь misc.-šaf. 161. вь чьстѣхь юнчинхь in zodiaco misc.-šaf. 141.
юньчь adj. poss. ταύρων taurorum; ταύρου tauri sup. šiš. 225. pent.-mih. grom. -нєчъ bon. -чє нго dioptr. кръвє -чє triod.-mih. -чѧ жльчь misc.-šaf. маса юнча bon.
юньчьствовати -воуѭ -воуєши vb. sensus dubius prol.-vuk.
юнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣєши сѧ vb. ἀκμάζειν vigere chrys.-lab. clim. 278. нє прєтрѫждьшимъ сѧ пловцємъ, но жнѣющимь сѧ подобаєтъ прикасати сѧ пѫтю margar. 1530. - сѧ и нєистовити ephr.: notabis юнѣти sine сѧ σφριγᾶν vigere плъть оунѣющоу и боуѭщоу σάρκα σφριγῶσαν καὶ μαινομένην io -clim.
юнѧ n. iuvencus овьцє и юнєта men.-mih. 385.
юргь m. georgius chron. -гѧ, -гємъ, -ги.
юрє v. ѭжє.
юрий m. georgius -рьи, -рьа chron.
юсинь v. оу compos.
ютр- v. оутр-.
юха f. ζωμός ius pent.-mih. pat.-mih. kruš. proph. - безь масла nom.-mik. 166. оуха bus. 412. iudic. 6. 19. -vost. 1. 392. lit. juka blutsuppe lett. jaut miscere lat. jûs scr. jûša m. n. Bopp 1. 143. mey. 1. 401. ztschr. 5. 377. curt. 2. 196.
ючръмєнъ v. оу compos.
юєна f. ὕαινα hyaena bus. 158.

ꙗ.

ꙗ trigesima quarta alphabeti cyrillici littera.
ꙗ conj. καί et нго ꙗ рємыкъ ζυγός καὶ ἱμάς vost. 2. 153. ꙗ и (ни) шпильманомь быти οὐδὲ μῖμον εἶναι krmč.-mih. 151. adde ꙗ въ нєлѣжє възвѣстихъ тєбѣ izv. 662: nota оусты ꙗ скоудь τὸ στόμα διεσταλμένος men.-vuk. лицємь ꙗ промьждало ꙗ гоугнивь τὴν πρόσοψιν ἀπονενευκώς men.-vuk. скоудь видомь, лицє ꙗ промьждало prol.-rad. 87. ꙗ гѫгнивъ: ноздрьма ꙗ гоугнивь ἐπίρριν, τὸ τῶν μυκτήρων διάφραγμα φέρων προσπεπτωκώς men.-vuk. cf. чєрно ина ꙗ и смадρ μαυρὸν, ἄλλη μελανόν dioptr.-vost.: hoc ꙗ conferes cum scr. â: an, bis au, bis zu: âlauhita röthlich: lauhita roth.
ꙗбєдьникъ m. magistratus novgorodensis genus -ти- pravda-ruska -ди- vost. 1. 13. bus. 812. calumniator оклєвєтани быше отъ индикта ꙗбєдника prol.-bulg. 17. iunii маноуила савєса измаила goth. andbaht ahd. ampaht; and. ambâtt f. serva ztschr. 4. 391. beitr. 1. 477. orig.-eur. 226—229.

ꙗбедьничь adj. poss. calumniatoris **-тницъ** vost.
ꙗбет- v. **ꙗбед-**.
ꙗблань f. malus **облань** vost. 2. 9. **-лонь** ex.-vost. F. 345. nsl. jablan cf. **аблань**.
ꙗблъка f. μῆλον malum hom.-mih. nom.-bulg. prol. prol.-cip. prol.-rad. krmč.-mih. 171. men.-vuk. - **или шьпькь** prol.-mart. **-кы** pl. acc. prol.-lab. **вльчиꙗ** - misc.-šaf. nsl. jabolka bulg. ab'ъlka, jabъlka cf. **аблъка**.
ꙗблъко n. μῆλον malum prol.-rad. hom.-mih. men.-vuk. ok. 62. nom.-barb. men.-mih. men.-venet. triod. misc. kruš. **ꙗблоко** sbor.-kir. 60. op. 2. 2. 77. men.-leop. **аблоко** sof. **облако** vost. 2. 9 **пиша и-мꙑна на ꙗблоцѣхъ поклад(а)ють на свѧтѣи трꙗпезѣ въ годъ люторгѣ-грѣи** izv. 704. gena cant. 6. 6. -mat. 53. nsl. jabolko, jabolka; adamovo - adamsapfel bulg. jabъlko croat. jabelko Veglia lit. obêlis let. âbols ahd. aphul and. epli ir. aball ir.-gl. 79. bret. aval beitr. 2. 170. 373. ztschr. 6. 216. cf. **-ка**.
ꙗбрѣдние n. ἀκρίδες locustae eccles. 12. 5. **-дие** mat. 52. op. 1. 68. **-дье** vost. 1. 13. **абрѣдье** zap. 2. 2. 113. cf. **акрѣдние**, **обрѣда**.
ꙗвитель m. qui ostendit int.
ꙗвительнъ adj. δηλωτικός declaratorius ioann.
ꙗвити -влꙗ -виши vb. δεικνύναι, ἀναδεικνύναι ostendere cloz I. 172. II. 51. **чьто ти пьрвѣие ꙗвлю**; izv. 427. **ꙗвленъ** φανερός manifestus krmč. 36. τετραχηλισμένος šiš. 177. **ꙗвлена татьба** krmč.-mih. - **сѧ** cloz I. 592. φαίνεσθαι, ἐκφαίνεσθαι sup. **ꙗвиста се о десноую страноу въстока** hom.-mih. **ꙗвльшеие се землю** φαινομένην prol.-rad. 53. lett. junēt nunciare.
ꙗвлꙗвати -влꙗ -влꙗеши vb. ostendere op. 2. 1. 161. dial.-šaf.
ꙗвлꙗние n. ostendere izv. 438.
ꙗвлꙗтельница f. quae indicat.
ꙗвлꙗти -влꙗꙗ -влꙗеши vb. δεικνύναι, ἐπιδείκνυσθαι ostendere ant. cloz II. 68. ἐμφανίζειν indicare man. **ꙗвлаше** nicod. - **сѧ** ioann. cloz I. 60. 642. 871. svjat.-mat. 5. mat. 42. prol.-rad. izv. 420. ὀπτάνεσθαι šiš. **ѣвѣѧ сѧ** strum. **-вꙗ** sup. **ꙗвлꙗть бо сѧ дѣꙗть тѣми бозии** bus. 272.
ꙗвлѥние n. ἀνάδειξις manifestatio ostrom. dial. δήλωσις dial. ὀπτασία visio ostrom. apparitio sim. I. 22. **въ ꙗвлѥние** εἰς φανερόν aperte; ἀποκάλυψις revelatio **-вие-** sup. ἀπόδειξις declaratio **-вие-** sup.
ꙗвлене adv. manifeste **-вене** sup. 327.
ꙗворовъ adj. platani.
ꙗворъ m. platanus nsl. bulg. javor lit. jovaras: aornas germ. esse videtur ahd. ahorn cf. Grimm, wörterb. 1. 198.
ꙗвьнъ adj. manifestus int. 13.
ꙗвьнѣ adv. ἀριδήλως manifeste **ꙗвьньнѣ** antch.
ꙗвьствовати -воуꙗ -воуеши vb. ἀναδεικνύναι ostendere mater. ἐκφαίνειν evulgare mater. irm. ἀναγινώσκειν legere men.-vuk.
ꙗвьствьно adv. manifeste tur. **-вно** greg.-mon. 76. 87.
ꙗвьствьнъ adj. δῆλος manifestus ant. ioann. φανερός krmč.-mih.
ꙗвѣ adv. δῆλον, προδήλως, φανερῶς, ἐν τῷ φανερῷ, προφανῶς manifeste sup. ostrom. men.-mih. σαφῶς clare sup. εὐθυβόλως directe sup. ῥητῶς krmč.-mih. **ѣвѣ** cloz I 714. - **и таи** men.-mih. - **есть** hom.-mih. **томоу вса дѣлеса наша ꙗвѣ сѫть** sabb.-vindob. 146. - **бывати** šiš. 129. - **творити** prol.-mih. **да не ѣвн (ѣвѣ его творѣть** ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι nicol. **бываемаа ꙗвѣ творааше** greg.-mon. 64. - **сътворити** hom.-mih. **въздасть тебѣ ѣвѣ** nicol. **не вь сьнѣ тьчию, нь ꙗвѣ** men.-mih. 127. παρρησία libere ostrom. **на ꙗвѣ** ἄναρθρα men.-vuk. nsl. najaviti se sich melden prip. 215. croat. u javi vigilando luč. 21. serb. u javi id. živ. 111. lit. ovis: sapne ir ovis dormiendo et vigilando beitr. 1. 235. sk. âvis manifesto cf. Böhtling-Roth; Bopp 3. 492. ztschr. 3. 393.
ꙗгнило n. locus, ubi oves pariunt **ꙗгьнило да градѣ** chrys.-duš. 49. serb. jagnjilo
ꙗгньць m. agnus **ѣг-** cloz I. 324.
ꙗгнѧ n. ἀμνός agnus ant. dan. **сь ꙗгнѧтемь** chrys.-duš. 49. **агнѧ незлобиво** izv. 638. **ꙗгьнѧтина** chrys.-duš. 15. 47. 49. bulg. jagneta se izêgnila milad. 46. jagъnci, jagъnca; jagnence; ovci se jagnъt milad. 509. jagninъ.
ꙗгнѧдние n. populi nigrae ex.-vost. 1. 14. **ог-** ex.-vost. 2. 32. serb. jagnjed; nsl. jagned m. cf. **агн-**.
ꙗгнѧшть adj. agnorum **ꙗгнѧщю** sg. a. f. misc.-šaf. 156. cf. **агн-**.
ꙗгода f. ῥώξ granum esai. 65. 8. bus. 78. bacca pat. gena glag. - **ланитьна** ioclim. morbi genus misc.-šaf. 151. nsl. jagoda bulg. jagodъ erdbeere croat. jagoda gena pjesn.-hrvat. 56. serb. jagodica gena Grimm, wörterb. 1. 1064. cf. nsl. jagli.
ꙗгодица f. granum.

югодичина f. συκομορέα sycomorus greg.-naz.
югодичнца f. sycomorus, uti videtur pat.
югодичие n. συκάμινοι mori esai. 9. 10. -proph. psal. 77. 47. -saec. xiii. mat. 27. 51. **дрѣво югодичие имыи** op. 1. 91. **югодичие дрѣвяное** op. 1. 123. -**чиа** bus. 729.
аголю v. **жгоулю**.
агжгнивъ v. **ю**.
юд vb. vehi **юде** equo vectus est **едѣ** aor. por. 9. 36. **едемъ** per. 11. 9. **еди** per. 58. 14. **по невѣстоу ѣдеть** sbor.-kir. 23. **юджщемъ** πλεόντων ostrom. **на ловь юди (юдъі)** hom.-mih. 15. **юдоуще** πλέοντες šiš. 42. **чловѣкоу тоуда ѣдоущю** vita-theod. **юдоу** ἀπέπλευσαν šiš. 28. **при краи юдѣахоу вь крить** παραλέγοντο τὴν κρήτην legebant cretam šiš. 42. **ѣдюахж** ἤρχοντο ostrom. **она же вьюдета** (aor., uti videtur) **вь арьмѣнию** triod.-mih. 144. **ни юдоуть на слѣдъ** bus. 398. **глѣбови ѣдоущю** bus. 417. klruss. ѣде на коннѣ rus. 6. čech. jedu, jeti oserb. jěć lit. joti, jodíti let. jât, jâdît equo vehi scr. jâ ire beitr. 1. 94. mey. 1. 344. gram. 3. §. 131. cf. **юздити, юхати**.
юдати -дамь -даюши vb. ἐσθίειν edere psalt.-theod. hom.-mih. 67. antch. vost. 1. 14. τιτρώσκειν cant. 2. 5. **не тъчьж поздѣ юдати, нъ еже мало юсти** οὐ μόνον τὸ βραδυφαγῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ βραχυφαγῆσαι antch. adde **ѣдаеть хлѣбъ и югра** izv. 479. ant.-izv. 7. 43. bulg. jada.
юдение n. βρῶσις edulium šiš. 145. adde sup. ant. pat. dial. krmč. chrys.-frag. **седмицоу проваждають безь юдению** nom.-lab. **да вьходить подь иконобь (конобь) на вьторая юдениа** sabb. typ. 22. **ѣд-** svjat. izv. 431. **ад-** bus. 650.
юдовидьнъ adj. venenatus.
юдовитъ adj. venatus cloz I. 67. 68. sup. **-то чрьвние** chrys.-lab. - **гадъ** op. 2. 2. 460. men.-leop. - **звѣрь** men.-mih. ichn. **-та кропива** prol.-belg. **-тая доушевная злая** krmč.-mih. **пльжема юдовитая** prol.-rad. 155. **прѣсмыкаюма -та** prol.-mart. **-та стрѣла** bell.-troj. 35. **вьлие едовито** alex.-mih. nsl. jadovit virulentus habd. jadovit, jadljiv iracundus serb. jadovit rabidus mik. oserb. jědojty.
юдометьнъ adj. venenum emittens - **языкъ** op. 2. 1. 45.
юдотворьникъ m. venena faciens misc. 108. gr. φαρμακοποιός.
юдрило n. ἱστίον velum op. 2. 2. 11.. dioptr.-lab. ber. pat. io.-clim. laz.-vuk. **юдрыломь свивамомь** sabb. 183.
юдрина f. ἱστίον velum zlatostr. apost.-strum. šaf.-urspr. pat.-mih. - **выше корабля** men.-mih. 162. **плоувь -нами** navigans leont. **мьньшию** - ἀρτέμων act. 27. 40. -šiš. 44. σκεῦος vas in navi act. 27. 17. -šiš. 42. **ѣдр-** strum. **адр-** strum. caula vost. I. 14.
юдрити -рыж -риши vb. navigare leont. men.-mih. croat. jidriti verant.
юдро n. κόλπος sinus sup. barl. sim. I. 22. mat. 26. **отъ срѣдъі юдръ твоихъ** bon. **вь юдрѣ отьчи** greg.-lab. **тщемъ юдромъ** κλόπῳ κενῷ iob 31. 34. -vost. **юдръ не оставль безначальна родителю слово безначальное** men.-saec. xi. **вь великыя адры поучинѣ** men.-leop. **авие море юдра простеръ съ радостию приш господа** prol.-vost. **вь юдрѣхь отьчнхь** hom.-mih. op. 2. 1. 35. **изъ юдръ земныхъ** bor. 23. **земльна юдра** sabb. 203. 207. **въ юдрѣ** hank. ephr. **вь юдрахь** men.-mih. **ис прѣбожьствьнънхъ юдръ** izv. 621. **оть юдрь** triod.-mih. **юдра родителева; вь нѣдрахь матерьнихь** oct.-mih. **отьча адра** oct.-mih.: nota **вь великии юдры поучинѣ отьплоувьше** prol.-mart. 223. **въ нѣдрѣхъ** sup. 178. 23. ἀγκάλαι sinus (**ѣдра**) cloz I. 911. ἱστίον malus sup. hom.-mih. **моимь юдромь вьдание быстро шьствие** men.-mih. ἱστός malus navis sup. οἴαξ gubernaculum **юдра дрьжати** αὐχήν gubernaculum cod. -saec. xv: male κέλευσμα op. 2. 2. 84. hom.-mih. 65: adde **юдра огнены** vost. 1. 307. nota **вь нѣдра матерьню** hom.-mih. 141. **вь нѣдрахь** nom.-mik. 26. **вь нѣдра** bon. triod.-mih. et **никомидийско нѣдро** men.-mih. 365. **нѣдро** dial. pat. apost.-mih. ber. **нюдра** hes. ziz. ber. **въ надра** mat. 26. **въ надра въздаеми** greg.-naz.-izv. 3. 28. **надро** op. 1. 26. **оть конхь недровь изводеть се облаци** chrys.-lab. nsl. jadro velum trub. meg. habd. lex. prvo jadro lex. nadra sinus croat. jidro velum verant. luč. nidra sinus luč. serb. jidro velum mik. njidra sinus mik. oserb. nadro cf. scr. adhara pars inferior ztschr. 3. 36.
юдрьнъ adj. gubernaculi **дрѣва -на** οἴακες men.-mih. 259.
юдъ m. ἰόν venenum cloz I. 409. chrys.-lab. cyr. 7. ant. georg. sup. **змиинъ** - men.-vuk. svjat. **еда зълобьнааго оутжждж са** greg.-naz. φάρμακον venenum men.-vuk. pyrg. **ѣдъ** svjat.-vost. 1. 280.

op. 2. 2. 37. 85. 201. ѥдь alex.-mih. 91. 195. источьникоу ꙗдомь наблъданоу prol.-rad. 44. знающе, да не доидемь ꙗдъ зоубьнъıи izv. 549. ѣдъ τροφή cibus ostrom. nsl. razjaditi se exacerbari habd. croat. jad ira luč. jid virus verant. ujid f. budin. 60. serb. jid venenum mik. jadoviti se irasci mik. oserb. jĕd: rad. ꙗд cf. scr. gara venenum a rad. gr deglutire.

ꙗдъ m. infernus не бѣ въ ѣдѣ низоу glag. cf. адъ.

ꙗдъкъ adj. edulis еда можеть ѣдъкъ бъıти обѣдъ тъ; numquid prandium illud manducari potest? ephr.-vost.

ꙗдь f. ἔδεσμα cibus hom.-mih. βρῶσις cibus sup. ant. matth. 3. 4. -bulg. adde prol.-rad. izv. 6. 35. sborn. op. 2. 2. 239. mat. 15. 35. 48. ephr.-belg. vost. 1. 190. 282. convivium sup. соγхоу - ex. op. 2. 1. 19. даше въ мою - hom.-mih. ꙗдью падъша адама lavr.-op. 40. полꙗ не сътворꙙть ꙗди izv. 469. τρυφή deliciae ev.-novg. φάρμακον venenum hom.-mih. 63. saepe ѣдь: лиχаꙗ ѣдь sborn. nsl. ujêd f. tormina Pott 2. 1. 598. cf. ꙗдъ.

ꙗдьно n. καυτήρ cauter op. 2. 2. 201. ꙗдно ustio azbuk. гной изъ ꙗдьна; ꙗдно ти поставлю обличение vost. 1. 14. аще ѥдна и рѣзании лѣчебнаꙗ тръпꙙтъ sborn.-saec. xv. -vost. гной изъ една krmč.-vost.

ꙗдьнꙗ f. cibus ѣдни насъıтивъ сꙙ svjat.

ꙗдьца m. φάγος edax prol.-rad. int. ѣдьца и винопийца nicol.

ꙗдьць m. edax pat. cf. ꙗдьца.

ꙗжа f. canalis danič. cf. ꙗзъ.

ꙗжда f. πτῆσις volatus, recte vehi men.-vuk.: forma thematis dubia nsl. konj k jêži reitpferd meg.

ꙗжда f. cibus ꙗжде чаѥй prol.-rad. 73. ежа trigl.

ꙗждати сꙙ -даѭ сꙙ -даѥши сꙙ vb. cautere uti аже боγдеть чловѣкъ ꙗжалъ сꙙ pam. 186. vost. 1. 15. аже боγдеть члкъ ежалъ сꙙ krmč.-vost.: radix ꙗд, unde etiam ꙗдьно, quod confer.

ꙗжденье n. equitare bon. ber. par. izv. 467. -жг- ἱππασία mater. 7. 100. lavr.-op. 37. на конихъ - τὸ ἐφ' ἵππον ἐπιβεβηκέναι men.-mih. коньною - mir.

ꙗждьца m. homo gulosus лоγче корꙑто свиний нежели оγста -цоγ, си рѣчь ласкърдаго isaak.

ꙗзва f. τρώγλη foramen ꙗзва esai. 11. 8. -bulg. λάκκος fovea iud. 15. 19. -pent.-mih. ἐντομίς incisio lev. 21. 5. -pent.-mih. τόπος ostrom. μώλωψ vibex sup. pent.-mih. ὠτειλή vulnus sup. πληγή plaga sup. men.-vuk. cloz I. 317. 460. plaga sup. врачююще ꙗзвꙑ izv. 549. ꙗзьнꙑ pro ꙗзвꙑ num. 25. 18. -pent.-mih. ἕλκος ulcus hom.-mih. θρασσμός lepra, lues greg.-naz. - отъ желѣза svjat.-mat. 9. nsl. jazba fovea štaj. cf. lett. aiza spalte.

ꙗзвено v. ꙗзвьнъ.

ꙗзвина f. φωλεός latibulum mat. 16. matth. 8. 20. -kryl. ev.-grig. ostrom. zlatostr. chrys.-frag. chrys.-duš. 40. ложе ѥго и ꙗзвинꙑ ѥго izv. 659. šaf.-urspr. κατάδυσις latibulum zlatostr. nsl. jazbina serb. jazvina lustrum mik.

ꙗзвити -влѭ -виши vb. τιτρώσκειν, τραυματίζειν vulnerare sup. ant. hom.-mih. dial. pat. izv. 421. per. chron. πλήττειν greg.-naz. ꙗзвлꙗѭ нꙑ невидимо greg.-naz. -вени бꙑвъше svjat.-op. 2. 2. 373.

ꙗзвлꙗти -влꙗѭ -влꙗѥши vb. vulnerare hom.-mih. -вѣѥмии sup. 327. 12.

ꙗзвъ m. χοιρογρύλλιος erinaceus deut. 14. 7. -pent.-mih. deut. 14. 5; 14. 7. -cod. 1538. vost. recte meles: nsl. jazvec, jazbec serb. jazavac cf. ngr. ἄσβος animal incognitum apud Myrepsum duc.

ꙗзвьникъ m. vulneratus int. 46.

ꙗзвьнъ adj. vulneris sup. 322. vulneratus sup. 53. chrys.-lab. greg.-naz. -vost. 1. 420. izv. 465. -вьнъ bon. τραυμάτων vulnerum hom.-mih. ꙗзвьноγ бꙑти τρωθῆναι antch. ἀπορούμενος greg.-naz. ꙗзьно: ꙗзвеное δέρμα corium num 19.5.-vost. ꙗзвена δέρματα шиꙗи ꙗзвена zlatostr.

ꙗзвьць m. χοιρογρύλλιος erinaceus kruš. recte meles еврейнь ꙗзвець есть misc. nsl. jazbec serb. jazavac ztschr. 6. 191. cf. ꙗзвъ.

ꙗзда f. vehi ѣзда trigl. ѥзда и спензꙗ alex.-mih. 129.

ꙗздило n. currus cod.-saec. xiii. -vost.

ꙗздити -ждѫ -здиши vb. ἐπιβαίνειν vehi hom.-mih. ὀχεῖσθαι vehi men.-vuk. mat. 18. adde sabb. 216. pyrg. men.-mih. prol.-rad. dial.-šaf. ichn. ꙗзде на колесници καθήμενος sedens šiš. 16. ꙗзде на колѣсницахъ sabb.-vindob. - на кони isaak. pat.-mih. io.-sin. men.-leop. alex.-mih. 36. -де на кони ἔφιππος qui equo vehitur men.-vuk. не мощи ѥмоу никако ни ꙗздити sabb.-vindob. езд- alex.-mih. 80. bus. 684. frag.-bulg. ездити въ лодиꙗхъ per. 64. ѣзд- mat. 52. strum. chron. bus. 482. 647. pam. 238. nsl. jêzditi croat. jizditi Veglia.

издничьнъ adj. ad equitandum idoneus конь -чный iehn.
издрь f. nasus въспорина - ῥινότμητος svjat. -vost. 1. 136: vocabulum dubium.
издъ m. vehi сноусныхъ ѣздовъ sof.
издьникъ m. qui vehitur men.-mih.
издьнъ adj. ad equitandum idoneus конь - men.-mih. 136.
издьць m. qui vehitur men.-mih. dioptr.-lab. nsl. jêzdec eques lex.
изъ pron. ego chron. per. 99. 106. alex. nsl. ja, jaz bulg. jas, jazi, jazika etc. cf. азъ.
изъ m. στόμαχος stomachus изь 1. tim. 5. 23. -op. 2. 2. 115. изь canalis danič. adde изь светаго стефана chrys.-duš. 27. nsl. jêz cataracta lex. agger bulg. jaz serb. jaz vorago mik. russ dial. езъ pol. jaz.
изьно n. δέρμα corium изно num. 19. 5. - pent.-mih. op. βύρσα corium op. 1. 16. iob 40. 26. -proph. mat. 56. bus. 172. lev. 9. 11. -mat. 56. proph. щить оть дрѣвесь и изна сьтворень ести chrys.-lab. прокажены оть пьстраго изна и порока пльтьскаго свободнаь men.-mih. 125. тѣлесьно изно men.-mih. 133. принесеть едино изно ошибь его op. 2. 2. 60. adde извена δέρματα op. 2. 2. 60. cf. извьнъ.
изьнѣнъ adj. δερμάτινος coriaceus svjat.-op. 2. 2. 403. -зпѣна маньтиа men.-mih. adde изнѣнь коуколь prol. 64.
іинъ adj. ovi бѣльць, жльтьць іиный misc.-šaf. 154. 157. 160.
іице n. ᾠόν ovum man. 126. pat.-mih. pat. men.-mih. prol.-mih. vost. 1. 449. врановο - misc.-šaf. 152. іайца кокошинниіа 159. іаица ошаалше се prol.-rad.
іицевидьнъ adj. ovi similis bus. 696.
іко adv. ὡς, ὥσπερ uti; ὡσεί іако три тысоуще; іако петь тысоущь šiš. 6. 8. іако .м. попрншть sup.401. іако и лѣпо bus. 385. лютѣ іако hom.-mih. ὅτι quod sup. 396. quando sup. да іако sup. 46. 27. іакоже ὥσπερ, καθώς, καθά, ὃν τρόπον sabb. 163. quando sup. въста іако би не имѣлъ болѣзни mir. іакоже се hom.-mih.
іковль v. ниіковль.
іковъ pron. οἷος, ὁποῖος qualis šiš. 115. prol.-mart. - ли qualiscunque вьсакого - ва ли грѣха ioann. - любо qualiscunque nom.-mik. 20. 151. 156. - либо isaak. - же bon. hes. 36. cyr. 1. prol.-cip. pent.-mih. krmč.-mih. šiš. 93. 108. одежда, - вѣже нѣсть обрѣсти сл дроузѣй dioptr.
іоже v. іко.
іакорь m. ἄγκυρα ancora hes. per. 9. russ. якорь, quod e lat.
іакость f. robur glag. - и сила cf. âçu celer.
іакоупа f. hecuba bell.-troj. 3.
іакша m. aiax alex.-mih. 49.
іакъ pron. οἷος qualis šiš. 200. ant. pat.-mih. акъ клжчарь izv. 431. potens danič. іакъже οἷος sup. ostrom. prol. mat. 33. hom.-mih. акъже mat. 33. іакъже qualiscunque greg.-naz. іацѣмьже недоугомь кьждо одрьжимь бѣше prol.-mart.
іакы adv. ὡς, οἷα uti man. zlatostr. mat. 49. men.-mih. pat. greg.-naz.-izv. 2. 249. ex.-op. 2. 1. 26. - снѣгъ бѣлъ χιονόχρους man. акъ svjat.-mat. 6. cf. slovak. akí, акы.
іаловичь adj. poss. δαμάλεως iuvencae barl.
іаловъ adj. ἀτεκνῶν sterilis op. 1. 199. glag. іалова овца chrys.-duš. 49. nsl. jalov; jalova letina hung. jal sterilis de pecore et pomo bulg. jalova milad. 245. russ. ялъ lett. ālava f. cf. jēls unreif beitr. 2. 55. 57. 208.
іаловьство n. sterilitas prol.
іали praep. χάριν gratia чсо іала масть си не продана бысть; io. 13. 5. -cod. saec. xii. -vost.: vocabulum dubium cf. дѣли.
іама f. βόθονος, βόθρος, λάκκος fovea matth. 12. 11. -vost. sup. krmč.-mih. оже кто подъ дроугомъ копаеть іамоу, самъ впадаеть сл въ ню izv. 615. въ іамѣ львовѣ vost.
іамиште n. fovea вь - вьсадити men.-mih.
іамо adv. ὅπου, οὗ quo ant. - принидеть, радости вьсл испльнеть се hom.-mih. 191. -же quo glag. ти нороби доведошл ихъ, аможе по вьсл дьни желаахоу izv. 428. тамо же, аможе сь добрый черньць идаше izv. 632. іаможе аште οὗ ἐάν šiš. 95. іаможе и воли емоу бѣше greg.-mon. 89. -же колижьдо ὅπου ἐάν ostrom. ѣможе колиждо идеши nicol. іамоуже marc. 6. 56. io. 14. 4; 21. 8. - ev. 1270. iehn.
іаможе v. іамо.
іамоуже v. іамо.
іамьнъ adj. βοθύνου foveae ant. sup.
іапромъждалъ v. іа.
іара f. ver приде оуже іара zlat.-čep. -saec. xiv. -bus gramm. 2. 200. klruss. jaŕ (vesna) naša oteć i maty Nomis 12.
іарингъ m. σάκκος cilicium io.-clim. zlatostr. esai. 20. 2. proph. op. 1. 89. 102. 110. 117. bus. 175. chron. azbuk. iob 16. 5 -vost. на -зѣ, въ -зѣ op. 2. 2. 215. іарнга ber. іарыгъ esai. 15. 3. -proph

ıaрина f. ἔριον lana pat. men.-venet. krmč.-mih. 208. op. 2. 2. 630. azbuk. ber. **бѣль ıaко** - chrys.-lab. **власи главы его ıaко** - chrys.-frag. **по двѣ ıaринѣ** chrys.-duš. bulg. jerinъ ziegenwolle cf. lit. êris lett. jērs agnus.

ıaрити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. θυμοῦσθαι irasci pent.-mih. sup. dial. adde pat. io.-sin. ant.-izv. 7. 148. bus. 166. ὀργίζεσθαι irasci hom.-mih. **ıaростию на грѣхъ** - krmč.-mih. - **на кого** greg.-mon. 88. **бещисльно ıaрѧще сѧ** ἄπληστα θυμαίνοντος irm. **ıaрити** irritare ephr.-belg.

ıaрианьскъ adj. arianus prol.-mart. cf. **ар-**.

ıaрменинъ m. armenus nom.-lab. cf. **ар-**.

ıaрменьскъ adj. armenorum nom.-lab. cf. **ар-**.

ıaро adv. ἐμβριθῶς ferociter - **вѣщати** men. -vuk. - **повелѣти** men.-vuk. - **глаголати** sabb. 68. λοξῶς ambigue - **погледати** prol.-mart. - **дыхае** laz.-vuk. adde - **извирати** vost. 1. 294.

ıaро v. **ıaроу**.

ıaровидьнъ adj. animosus pat. **-дн-** ber. ziz. gr. θυμοειδής.

ıaродъ v. **жродъ**.

ıaронь adj. poss. aaron **ѣр-** strum. cf. **ар-**.

ıaропълкъ m. nom. propr. viri **-пльке** svetk. 38. **-полкъ** chron.

ıaрославль adj. poss. nom. proprii viri men. -leop. op. 2. 2. 29. mat. 44. chron. per. bus. 173. karamz. 4. 380.

ıaрославъ m. nom. propr. viri svjat. bus. 393.

ıaростивъ adj. iracundus ioann. ber. ziz.

ıaростити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. irasci - **на кого** par.

ıaрость f. θυμός ira sup. ostrom. zlatostr. šiš. 179. cloz II. 85. sim. I. 28. pat. δριμύτης vehementia pyrg. furor sup. ἀταξία - **коньска** chron. **-стию распалити се** men.-vuk. **ıaростию зав҄ьжегь се** εἰς θυμὸν ἀναφθείς prol.-rad. 32. **-стию попрѣтити** hom.-mih. **ıaростию разьгорѣвь се** prol.-rad. 156. **ıaрость обоуздавай** izv. 579. **премыслихъ отьца своıего ıaрость** izv. 649. **ıaрость звѣрноу** izv. 502. zap. 2. 2. 124. **ıaрость ıего тоужддьскы сьдѣлаıеть** triod.-mih. 133. **ıaростию издыхаıеть** prol. -rad.: nota male ἱμάτιον: **гребьствьна ıaрость** hom.-mih. cf. **ıaригъ**.

ıaростьнъ adj. θυμοῦ irae io.-clim. adde alex.-mih. bus. 908. iratus - **львь** krmč.-mih. **-но лице** par.

ıaростьнѣ adv. irate dioptr.

ıaроу interj. εἴθε utinam io.-clim. zlatostr.-saec. XVI. **ıaроу да бы оврѣлъ** sup. 156. 11. **ıaроу и того да бъıхъ не вѣдѣлъ** εἴθε μὴ τοῦτον ἐγίνωσκον utinam ne ipsum quidem nossem sup. 306. 16. **ıaроу ми было** εἴθε μοι γένοιτο greg.-naz. **ıaроу тоу зълоби прѣсталъ коньцъ** sup. 286. 20. **нь - ми твоıѫ подъıети страсть, ıaро гвоздиıемь вь моихъ оудѣхъ вьножıеномь быти** ἀλλ᾽ εἴθε μοι τὰ σὰ ἦν ἀναδέξασθαι πάθη, εἴθε τοὺς ἥλους ἐν τοῖς ἐμοῖς ἦν ἐμπερῆναι μέλεσιν hom.-mih. 28. **ıaро болѣзни оувиванны** ibid. **ıaроу ми нынѣ сладкы слышати твой гласъ** εἴθε μοι νῦν τῆς γλυκείας ἐπακοῦσαί σου φωνῆς hom.-mih. **ıaроу бесѣдоуıѫща те видѣти, ıaроу приıети ми словесъ твоихъ** hom.-mih. 33. **ıaрю и нощь сь тьщама роукама да бихъ не искаль** εἴθε μηδὲ τὴν νύκτα κεναῖς χερσὶν ἐψηλάφησα hom.-mih. 12. **ıaро послоушалъ бы павла** utinam paulum audires zlatostr.-saec. XVI.

ıaроунь adj. poss. aaronis **ѣр-** glag. cf. **аронь**.

ıaръ adj. κατάπικρος amarus kruš. αὐστηρός austerus nicol. ἀπότομος severus greg.-naz. ἰταμός procax, iratus nom.-bulg. pat. bon. antch. ber. ziz. man. 126. bus. 1. **гнѣвливъ и** - dioptr. - **рекше гнѣвливь** krmč.-mih. - **вьзорь** men.-mih. 19. **ч҄лкъ** - izv. 666. men.-leop. - **врагъ** dioptr. - **гласъ** leont. **ıaрае съмрьтъ** sv. **призъвавъ ю ıaръмъ лицьмь** izv. 5. **-ро прѣщениıе** hom.-mih. **-ро оучениıе** hom.-mih. **молитва -рааго** antch. λοξός ambiguus **-ро око** men.-vuk. prol.-r. **гнѣвомь ıaромь одрьжимь** sim. I. **-очима** vita-theod. **оуста ıaрае** st. **-рѣй** io.-clim. nsl. jarati lamentari lex. jar kača meg. russ. dial. **ярый** iracundus **яръ** pro быстрина рѣки.

ıaръ m. ver in fontt. psl. non legitur nsl. frumentum hornotinum trigl. nsl. jar vernus jara rž meg. jarina sommerfrucht; jara ador, far lex. gallina annotina; jarčiti tten (die henne); jerše agnus annotinus bulg. **на ıaрь** bulg.-lab. croat. jarac hordeum hung. klruss. jař ver russ. dial. яровый pro второгодній oserb. jeŕ sommerkorn lit. êris agnus; éris beitr. 1. 234. let. jērs agnus goth. jêr ahd. jar and. âr cf. scr. jâ ire ztschr. 1. 496; 4. 42; 5. 174; 6. 139; 7. 169; 8. 53. Bopp 1. 95. curt. 1. 522. Pott 1. 223; 2. 1. 604.

ıaрькъ adj. αὐστηρός austerus **ıaрькыи възрѣвъ окомъ** prol.-vost.

ıaрьливъ adj. θυμικός animosus ant. isa. **ıaрьл-** antch.

ꙗрьмъ m. ζυγόν, ζυγός iugum sup. prol.-cip. hom.-mih. men.-vuk. men.-mih. greg.-naz. op. 2. 2. 304. ev.-novg. **ꙗрьмъ работьнꙑ** greg.-naz. **римскии ꙗремъ отвергохомъ** vost. 2. 87. σταθμός statera svjat.-op. 2. 2. 3·8. **въ -мѣ прикладьно єсть оукопонити житиѥ своѥ** isaak. **ꙗремоу** lavr.-op. 35. adde mat. 47. 51. cf. rad. r: aram aptus gr. αρ: ἀραρίσκω lat. artus curt. 1. 404. Mikucki contulit pol. ko-jarzyć iungere.

ꙗрьмьникъ m. ὑποζύγιος subiugalis bus. 378. **-мн-** šiš. 202. triod.

ꙗрьмьничь adj. poss. ὑποζυγίου subiugalis ant. antch. **сꙑна -мьнича** ostrom. adde cyr. 13.

ꙗрьмьнъ adj. iugi svjat.-op. 2. 2. 403: nota **въ чьстѣхъ ꙗрьмнꙑхъ** in zodiaco misc.-šaf. 135.

ꙗрьнъ adj. animosus pat.

ꙗрьць m. caper mir. 54. bulg. jarec milad. 531.

ꙗрѣ adv. cum gravitate sup. 209. 8.

ꙗрю v. **ꙗроу**.

ꙗрѧбица f. πέρδιξ perdix **єр-** men.-vuk. georg. prol. prol.-cip. misc. nsl. jerebica bulg. jerabicъ.

ꙗрѧбь f. πέρδιξ perdix **лоукавꙑ -би** δολερὸν ἡ πέρδιξ ex. **акꙑ -би** (pro **-бии**) **въ котьци** ὡς περδίκων io.-clim. **єрѧбь** ex.-op. 2. 1. 17. zlatostr.-vost. 1. 193. op.-vost. 2. 58. **жребн** pl. acc. chrys.-frag. nsl. jereb bulg. jarebicъ verk. 40. 115. milad. 514. ereb- 140. 313: nota devojko jarembice 387. et erebičice rebum šarena milad. 443. serb. jareb m. lit. jêrubê, êrubê lett. irbe; de rebhuhn cf. weig. 2. 470.

ꙗсика f. in fontt. psl. non legitur lit. ûsis, osis lett. ôsis ahd. asc fraxinus and. eski, askr nsl. jesika populus meg. serb. jasika croat. jasen fraxinus verant. slovak. osika beitr. 2. 373. Grimm, wörterb. 1. 578. cf. scr. asana pentaptera tomentosa.

ꙗсинъ m. alanus sof. 1. 165. **ꙗсꙑ** ἀλανοὺς ἤ ἀγαυούς men.-vuk. chron. 157. per. 128. 189. 216. 227. - **вѣверица єсть** misc. 84.

ꙗскроуште participium **светаго вь толикꙑихъ лѣть ꙗскроуще** ἐπαλγείναντες prol.-rad. 21: vocabulum dubium.

ꙗскъ m. κιβώτιον arca **снтꙗнъ** - pal. cf. **аскъ**.

ꙗскѫдъ v. **ꙗ**.

ꙗсли f. pl. φάτνη praesepe sup. chrys.-lab. **-сльхъ** et **-слехъ** ostrom. **ѣсли** cloz I. 867. 893. croat. jaslo verant.: thema **ꙗд** goth. uzêta; **ꙗсльне перьпере** chrys.-duš. 46.

ꙗства f. cibus izv. 645. - **и питиѥ** lavr.-op. 54.

ꙗствина f. comestio, cibus glag. nsl. jêstvina.

ꙗсти, ꙗмь, ꙗси vb. ἐσθίειν, τρώγειν, φαγεῖν edere svjat. ostrom. sup. **ѣ-** ostrom. **ѣсти** mat. 6. **ѣсть** svjat. **ꙗмꙑ** nom.-mik. **ꙗмь** bor. x. **ѣсте** svjat. **ꙗсть** šiš. 18. 25. **ꙗ** svjat.-op. 2. 2. 392. **іѣ** ibid. **ꙗхомь** šiš. 24. **ꙗсѧ** bon. **ѣша** svjat.-mat. 6. **ꙗдꙗашєте** šaf.-frag. 56. **ꙗдеи** šiš. 227. **не ꙗдъше да боудоуть** sbor.-kir. 14. **ꙗдꙗаше рожьцѧ** izv. 452. **ꙗдꙗахѫ и пиꙗахѫ** izv. 464. **не ꙗже** ne ede bus. 646. **ѣсти** svjat. **ѣдꙗаше** izv. 484. **о кольми вода си сладъка ѣдъши пити** izv. 609. **єда можеть ѣденъ бꙑти обѣдъ тъ**; ephr.-vost. nsl. jêm edo; jêden mêsec, jêdeno solnce (cf. **влъкодлакъ**) mesojêd habd. jast f. grimm, koller; jeliš esca habd. jêlo cibus rib. jêstvina cibus; jêšč gulosus lex. serb. jestojska živ. ješa živ. 94. 139. arm. ûtêl lit. êsti let. ēst goth. itan ahd. ezan ags. etan and. eta Bopp 1. 235. beitr. 2. 162. curt. 1. 279. ztschr. 11. 180.

ꙗстивьнъ adj. edulis, uti videtur: **поставе єстивьне поставише** alex.-mih. 86.

ꙗстиѥ n. ἔδεσμα esca kruš. cibus pat. prol. par. men.-vuk. misc. prol.-cip. typ.-šaf. sbor.-kir. 14. - **или питиѥ** nom.-lab. chrys.-frag. izv. 8. 154. sabb.-vindob. σιτηρεσία prol.-mart. **мало - творить** ichn. **о ꙗсти и пити** prol.-rad. **варити ꙗстиꙗ** prol.-rad.: **трии коупьно обѣдꙑи ꙗстиꙗ господиѥмь творєще** male versum τρίδουμοι πωλοδαμνεῖν ἄριστα μεμαθηκότες prol.-rad. 85. bulg. jestije cank. jastje milad. 210. 517.

ꙗсто n. portio cibi **въ пѧтъкъ и въ срѣдѫ соухо да ꙗсть, а въ великꙑи пость поль .г. ꙗста** nom.-bulg. 1.

ꙗстрѧбль adj. poss. accipitris **-лꙗ вида** io.-clim.

ꙗстрѧбъ m. accipiter bus. 399. misc.-šaf. 173. barl. io.-sin. chrys.-lab. pam. 232. **лють** - hom.-mih. **-би** pl. nom. zlatostr. izv. 535. **-ба** hom.-mih. pent.-mih. io.-clim. **ꙗко оута оть ногтии ꙗстрѣба носимаго (-мо)** dan.-izv. 266. **-бꙑ** ioann. **-бѣхъ** izv. 533. nest.: sine dubio olim sg. gen. erat **ꙗстрѧби** vergl. gramm. 3. §. 55. nsl. jastreb, jastrob, jastran serb. jastreb, jastrijeb russ. ястрябъ pol. jastrząb' oserb. jatŕob' ztschr. 9. 78.

ꙗстрѧбьникъ m. falconarius **-трєби-** bus. 652.

ꙗсꙑни f. alana chron. 128. cf. **ꙗсинъ**.

ꙗсьнина f. splendor -сн- dial. serenum prol.-vost. зимнаꙗ ꙗснина prol.-lab. на, по -нѣ ὑπαίθριος sub dio - мразомь томити сє и озєсти прѣзь вьсоу нощь оставишє prol.-mart. влачити по -нѣ men.-leop. на -нѣ стоꙗти ioann.: nota зимьна ꙗсьнина ἡ τῶν χειμερινῶν νιφάς prol.-rad. 20.
ꙗсьнити -ныѫ -нишн vb. illustrare.
ꙗсьно adv. τρανῶς clare man. men.-vuk. διαπρύσιον clare pyrg. ꙗсно sup. - вьпити krmč.-mih. 351. - бєсѣдовати prol.-cip. - глаголати men.-vuk. sabb. 58. - исповѣдати prol.-mart. - проповѣдати chrys.-frag. - виднща (recte -дѧща) sborn. - зрѣти men.-vuk. - вьзрѣти hom.-šaf. - списати tur. ꙗсно да оуслышимо повѣдьноую поющє izv. 6 38. adde sim. I. 27.
ꙗсьновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуєши сѧ vb. clarum fieri -сн- men.-mih.: sine сѧ sabb.-typ. 21.
ꙗсьнозрачьнъ adj. splendidus pat.
ꙗсьнообразьнъ adj. splendidus жєна ꙗсн--на єсть nom.-barb.
ꙗсьноплъньникъ m. luce plenus ꙗсн- pat. 184.
ꙗсьность f. splendor ꙗсн- ber.
ꙗсьнъ adj. τρανός clarus men.-vuk. pyrg. esai. 35. 6. -proph. - гласъ hom.-mih. - ꙗзыкь men.-mih. prol.-mih. cyr. 19. -сно око lavr.-op. 41. очима ꙗснєма misc.-šaf. -сно и нєпокрьвєно мѣсто krmč.-mih. 390. - разоумъ proph. ꙗснѣє хождєниє подаваше sabb.-vindob. 116. на -снѣ bus. 490. αἴθριος sub dio op. 2. 2. 151. - лєжоу mat. 56. на ꙗснѣ ὑπὸ τὸ αἴθριον sub dio sup. на ꙗснѣ бєс покрова ἄστεγοι ὑπὸ τὸν αἰθέρα op. 2. 2. 186. сѣдиши на -снѣ mat. 56. изведє єго на ꙗснѣ in aperta pat. ꙗснъ свѣтъ sborn. ὡραῖος pulcher hom.-mih. ꙗснѣє izv. 489. sabb. 63. сє ꙗснѣє сумʼмахъ рєчє izv. 476. ꙗснѣє снѣга оувѣлиста сє sabb.-vindob. ꙗснѣє жє и чистѣє greg.-naz. слово ꙗснѣє изложити krmč.-mih. 190. ꙗснѣйши троубы облычєть greg.-mon. 84. nsl. jasen lucidus lex. jasa, jesa baumlose gegend bulg. jasno sъnce milad. 318. jasna mesečinъ verk. 78. jasno pile gerebicъ milad. 419. jasno izvika 133. jasninъ verk. 373. serb. jasan; jas splendor mik. croat. jas splendor russ ясня anhöhe lit. aiškus ztschr. 4. 43; 11. 15.
ꙗсьньство n. splendor bus. 686. ꙗснъзрака 684.
ꙗсьнѣ adv. σαφῶς certe ꙗснѣ irm. adde sup.
ꙗсьнѣ f. locus apertus ꙗснѣхъ vost. ꙗснѣ alex. e russ.
ꙗтвагъ m. iatvingus bor. x. chron. 44. 127. per. -вєзѣ xx. -вази izv. 670.
ꙗтиковъ adj. poss. attici men.-mih.
ꙗто n. cibus sup. 402. 22. cf. ꙗсто et оутро.
ꙗто n. agmen пєроуща и храплюща наоучать ꙗта, ꙗко кротѣйшє боудоуть izv. 535. serb. jato agmen avium.
ꙗтрова v. ѫтрова.
ꙗтъхоульница f. locus, ubi monachi дѣлаѭть на оутѣхѫ довьлѣѭштаꙗ странʼнымъ et ubi est пєшть хлѣбьнаꙗ sup. 446. 29; 447. 12.
ꙗхати -хаѭ -хаєши vb. vehi ꙗх- alex.-mih. аще ꙗхає сьтворить истєчєниє misc.-šaf. 101. ѣх- chron. ѣхахоу io. 6. 17. -ev.-saec. xiii. єх- per. nsl. jahati vergl. gram. 3. §. 131.
ꙗцѣ adv. sensus dubius: даже до дьньсь - ꙗвлꙗти сє по родоу pyrg.
ꙗчай adj. comp. potior ꙗчєє zap. 2. 2. 29. cf. ꙗкъ.
ꙗчайца f. ἐπαρυστρίς haustrum vost. zach. 4. 12. -proph. cf. russ. ячея.
ꙗчаꙗ f. ἁφή iunctura ачаꙗми op. 2. 1. 163. ꙗчаємн pro ꙗчаꙗми šiš. 145. ꙗчѣ ꙗє pro ꙗчаꙗ vel ꙗчѣꙗ sg. gen. šiš. 128.
ꙗчє adv. ὅσον quo ꙗчє роскоповаѭть, тачє большаꙗ страсти жажѭть zlatostr. adde дьнь ꙗчє дьнь на высотѫ растєть sup. 429. 29. cf. ачє.
ꙗша v. єша.
ꙗштє, ꙗштиє antch. v. аштє.
ꙗштє v. єштє.
ꙗштєрица f. lacerta trigl. -щєрка idem slovak. jašterica.
ꙗштєръ m. σαῦρα lacerta lev. 11. 30. -vost. pent.-mih. kruš. adde georg. oserb. ješčer otter.
ꙗє n. ovum typ.-chil. beitr. 2. 165. curt 1. 597. nsl. jaje oserb. jejo cf. ztschr. f. deutsches alt. 12. 396.
ꙗєрьскъ adj. aëris ꙗєрскаꙗ высота tur.

ѥ.

ѥ trigesima quinta alphabeti cyrillici littera.
ѥ pro ѥсть v. ѥс-.
ѥва f. εὔα eua hom.-mih. євва ibid. cf. ѥвга.
ѥвангелий f. gen. -лиѩ evangelium єуаггелиѩ pl. a. sup. 272. 322. єуаггелиахъ 234.
ѥвангелийскъ adj. evangelicus єуаггел- sup. 275. 290. 427. -лискъ 229.
ѥвангелистовъ adj. poss. evangelistae ѥуагг- hom.-mih.
ѥвангелистъ m. evangelista євангел- cloz I. 168. 665. II. 44. ѥуанг- hom.-mih. -агл- izv. 683. єуаггел- sup.
ѥвангелиѥ n. εὐαγγέλιον evangelium antch. -лъи antch. -гѣлье mat. 13. євангел- mat. 11. 13. bon. sup. євангел- cloz I. 87. nicol. євангел- antch. ѥваньг- ev.-novg. 1270. -bibl.-listy 1. 173. єоуанг- mat. 23. izv. 693. ѥоуанг- mat. 37. bor. 3. ѥоуаг'г- svjat.-op. 2. 2. 402. ѥоуагл- izv. 637. єуагг- svjat.-mat. 5. men.-vuk. ѥуаньг- šiš. 241. єугл- izv.
ѥвангельскъ adj. evangelicus -ггелъскъ bon. -нгел- cloz I. 45. -гльс- izv. 455. ѥоуанг- izv. 671. єуангил- izv. 698. ѥуаньг- izv. 631. єуаггел- sup.
ѥвга f. εὔα eua pat.-mih. izv. 660. єв- misc. int. tur. per. chron. slov.-novg. єуа sup. єоуга glag. ѥоуга op. 2. 2. 199. ѥуга sup. izv. 528. prol.-mih. šiš. 156. єуга sup. ѥвга vost. 1. 40. 310. bor. 2. nicod. bus. 488. ѥвьга šiš. 163. krmč.-mih. izv. 660. єв'га op. 2. 2. 24. євъга svjat.-vost. 1. 281. ѥвъга izv. 573. 622: male ѥгда sup. 357. 16.
ѥвергетица f. benefica єв- sabb. 53. 60. 198. єур- sabb. 51. євергетиса: цркви светые богородице євергетисе, рекше благодателнице sabb.-vindob. 182. gr. εὐεργέτις
ѥвжинъ adj. poss. εὔας euae hom.-mih. chrys.-lab. єв- misc. tur. євьж- men.-mih. єуж- glag. ѥоуж- obich.
ѥвинъ adj. poss. euae ѥввгинъ hom.-mih.
ѥвномиꙗниинъ m. eunomianus єв- krmč.-mih. dial.-šaf.
ѥвноухъ m. eunuchus євьн- zak.-serb.
ѥво interj. ecce єво bell.-troj. 31. bulg. eve verk. 367. serb. evo cf. ѥсе.
ѥвпимиꙗ f. euphemia єв- glag.
ѥврей m. hebraeus ѥврѣй šiš.
ѥврейновъ adj. poss. hebraei єв- men.-vuk.
ѥврейнъ m. ἑβραῖος hebraeus nom.-lab. prol.-rad. єв- nom.-mik. bon. misc. cip. chrys.-lab. leont. men.-vuk. pl. n. єврене, євреѥ man. 127. g. -рей bon. bulg. evrein milad. 130. jevrein verk. 158.
ѥврейнꙑни f. hebraea єв- leont.
ѥврейскъ adj. hebraicus єв- sup. mat. 14. cyr. 20. ѥврѣйскъ hom.-mih. mat. 18. 31. izv. 443. єврѣйскъ cloz. I. 842.
ѥврейскꙑ adv. hebraice євре- men.-vuk. mat. 14. šaf.-glag. 49. єврѣ- šaf.-glag. 50.
ѥвреꙗнꙑни f. hebraea євреан- men.-vuk. prol.-rad. євреанинноу sg. acc. pent.-mih.
ѥврипъ m. εὔριπος euripus отъ ѥврипа сꙑ родомь krmč.-mih.
ѥвроклидонъ m. εὐροκλύδων euroaquilo ѥвьр- šiš. 42.
ѥвропийскъ adj. europae єв- man.
ѥвропиꙗ f. europa єв- vost. 1. 349.
ѥвропъ m. europa отъ ѥвропа prol.-rad. 132.
ѥвропьскъ adj. europae krmč.-mih.
ѥвтихиꙗнинъ m. εὐτυχιανός eutychianus ѥвдих- krmč.-mih.
ѥвтоухиѥвъ adj. poss. eutychi ѥвът- lapr.-op. 4.
ѥвтоухъ m. εὔτυχος eutychus євт- strum.
ѥвхитинъ m. euchita євьхите isaak.
ѥвхитьскъ adj. euchiticus євх- isaak.
ѥвѯинъ m. euxinus євѯина поучинꙑ men.-mih.
ѥвѯиньскъ adj. euxini євѯиньска поучина men.-mih.
ѥвъга v. ѥвга.
ѥвдиньство n. εὐθήνεια abundantia обилие, рекше єв- misc.-šaf.
ѥга conj. quando relat. sabb.-typ.; pro ѥго sup. 392. 26.
ѥгда conj. ὅτε quando ostrom. sup. ὅπου sup. єг- sup. cloz I. 223. 241. frag.-gl. 37. єгда же ли cloz I. 221. ostrom. въ негда соудити ти mat. 28. ѥг'да sup.: nota бою сѧ, єгда въ поустошь боудоу бесѣдовати къ вамъ izv. 702. igdase fris.
ѥгеатьскъ adj. aegeus men.-leop. єгеатьска поучина prol.-mart.
ѥгкратий m. encratius єг- sup.
ѥгльнъ: шестоѥгльнъ v. шестожгльнъ.
ѥговъ pron. poss. αὐτοῦ eius prol. triod. prol.-rad. sabb.-typ. prol.-cip. kruš. misc. misc.-šaf. sim. II. 2. 13. 14. ichn. isaak. chrys.-frag. men.-vuk. op. 2. 2. 8. 96. 451. 631. nicod. chrys.-lab. nom.-mik. izvêst. 6. 383. bell.-troj. 14. prol.-mart. ber. -вѣмь prol.-mart. -вѣми op. 2. 2. 451.

врагы єговѣми margar. нєговь ardž. жєлѣзо дѣлають єгови (жєлѣза) хытрєци op. 2. 2. 460. єговаы моудрьствоовавшихъ izv. 5. 208. нєговь alex.-mih. 19.

ѥгокєръ m. αἰγοκέρως capricornus єг- op. 2. 2. 150. 304.

ѥгоуменъ m. hegumenus єг- pat. 324. ardž.

ѥгоуменьство n. hegumeni dignitas єг- pat. 323.

ѥгоупьтий m. αἰγύπτιος aegyptius єгупьтий proph. єгуптѣй proph.

ѥгоупьтъ m. αἴγυπτος aegyptus svjat.-mat. 9. єгоуптъ sup. єгоуп'тъ sup. єгуп- mat. 12. sabb. 189. sup. cloz I. 858. op. 1. 88. идоуще въ ѥгупетъ коупоуватъ izv. 648. нєгуп- bon. єгюп- mat. 12. єгюпта cloz I. 270. 300. -тѣ šaf.-glag. 64. ѥюп- svjat.-mat. 6. holm. єюпєтъ chron. єюпать nicol. єгип- vost. 1. 263. єып- per. 22. єгупьтъ aegyptius proph. cyr. 21. єгупьта мышєлноє житиє laz.-vuk. ѥгоуфть triod.-mih. ѥгуфтѣ ant.-hom. 145. serb. jedjupak; idj-zinganus mik.

ѥгоупьтьскъ adj. aegyptiacus krmč.-mih. -пєт- mater. єгоупєт- bus. 652. ѥгуп- hom.-mih. izv. 581. єгуп- antch. mat. 49. 50. šiš. 180. sup. єгупєт- bon. man. єюп- chron.

ѥгоупьтьскы adv. aegyptiace єгуп- nom.-bulg. єгупт- izv. 581.

ѥгоупьтѣнинъ m. aegyptius ѥгоуптѣнє bus. 75. єгюпт- cloz I. 316. ѥгупт- krmč.-mih. šiš. xiv. prol.-mih. hom.-mih. -пьт- šiš. xviii. єгупт- mat. 49. dial.-šaf. prol.-cip. io.-sin. pat.-mih. -пьт- nom.-bulg. єгип- chrabr. 90. leont. ѥгупьтѣнємъ svjat.-op. 2. 2. 388. єгоуптынинъ int. єгупт- vost. 1. 437. izv. 581. єгюпт- tur. єгуптанинь козєль єсть misc. ѥѭпьтынѣ svjat.-mat. 6. bulg. egjuptin milad. 531.

ѥгоупьтѣнынии f. aegyptia єгоуптѣн- sup. єгупт- dioptr. pent.-mih. єгиптынынии per. xxiii.

ѥгоупьтѣньскъ adj. aegyptiacus єгуп- chrys.-lab.

ѥгы conj. quando relat. єгы bell.-troj. 8. 9. si - бн видѣла 13. cf. ѥга.

ѥда conj. εἰ si єда си бо si autem glag. къпроси, єда etc. man. μή, μήποτε ostrom. ὄφελον utinam нєда и єдрѣгнѫть сѧ (lege съдрѣгнѫть сѧ) развѣщаваѭщєй вы ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς galat. 5. 12. -bulg. єда chron. μή ne ant. act. 10. 47. -strum. нє боимь сє, ѥгда (recte ѥда) погрєзнємь men.-mih. єгда можєшє сыны брачных сътворити ж постит(и) сѧ μὴ δύνανται etc. marc. 2. 19. -ev.-buc. бою сє. ѥда нє вижд оу нхъ greg.-lab. cf. šiš. 42. блюдѣтє жє, ѥда etc. šiš. 214. ѥда рабъ ѥси чий greg.-lab. men.-mih. послоушайтє, єда отъ камєни сєго изведємъ вамъ водоу num. 20. 10. -glag.-otryv. ubi ostrog. єда ли, et alia ed. да или; оставивши тоупотоу свою, ѥда идоу владѣтъ доубравою iudic. 9. 9. -frag.-glag. 19. єда на сицю тайноу привод атъ єллини; greg.-naz. -izv. 6. 178. ѥда волить кто кдє bor. 8. да ѥда какъ имать врєдъ камьниѥ; izv. 597. ѥда въ долзѣ боудєть имъ, ѥлико видѣхъ; izv. 663. єгда чьсо лишєни бы стє; μή τινος ὑστερήσατε; luc. 22. 35. - ev.-buc. начѧшѧ глаголати єдинь по єдиномоу· єда азъ; дроугы· єда азъ ev.-buc. єда си forte glag. ut єда сѧ тако оутанить bell.-troj. 16. єда когда μήποτε ne op. 1. 186. op. 2. 2. 151. šiš. 47. єда коли antch. matth. 27. 64. -šaf.-ursp. serb. jeda cf. jadi Bopp I. 68. arm. ethe si pehlewi at zend. jêidhi apers. jadij scr. jadi Müller, sitzgsb. 42. 252.

ѥдва adv. μόγις, μόλις vix ostrom. ant. sup єд- sup. man. greg.-mon. per. chron. одва op. 2. 1. 171. chron. ти тако одва взмогохомь отъяти жєлѣза izv. 674. ѥдъва sup. greg.-naz. прозьрѣхъ єдъвы izv. 488. одъва vost. nsl. jedvaj habd. bulg. jedva croat. jedva verant. hung. odvaj hung. lit. advôs, vôs russ. dial. ледва pol. ledwie.

ѥдвабъ m. explicatur краска, сосудъ красильный azbuk. slovak. hodbáb: vere est idem ac годовабль.

ѥдє: ѥдє кыи quidam оукрадєна сѫть сна и сна, и лєжѫть єдє вь коємь мѣ- dial.-šaf. 199. когда вь, єдє коємь мѣстѣ, когда вь иномь ποτὲ μὲν εἰς τόνδε τὸν τόπον, ποτὲ δὲ εἰς τόνδε men.-mih. глаголємъ ємоу· єдє что и єдє что бысть izv. 5. 208.

ѥдємъ m. ἐδέμ edem pent.-mih. ant.-hom. izv. 654. єд- bus. 65. въ єдємѣ sg. l. ibid. на странoу овощника ѥдємъ izv. 660. садъ ѥдємъ izv. 659.

ѥдємьскъ adj. edem ant.-hom. єд- prol.-rad. стоѭща подъ ѥдиномъ садомъ ѥдємьскымъ izv. 660.

ѥдєсьскъ adj. edessae holm. - градь ephr.

ѥдинадєсѧтый numer. undecimus: rectius прѣвый на дєсѧтє.

ѥдинако adv. ἔτι adhuc šiš. 75. ἀκμὴν ѥ-

динако ли и въі ev.-saec. xii. тѣло єдинако тєпло prol.-vost. ѥдинако прѣбывающю захарии нѣмоу hom.-mih. 111. - прѣбывашє men.-mih. uno modo krmč. 77. - властьнъ consubstantialis glag. - рабъ conservus glag. - съобразьнъ configuratus glag. єд'н- sup. 44. 13. да ли ѥдинако ѥдиной женѣ нє можє прѣдолѣти; men.-mih. 255. ѥднако hom.-mih. ant.-hom. sabb.-typ. croat. jednako aequaliter verant. cf. jednaga simul luč. tamen єдинако пробиша сѧ сквозѣ chron.-vost.

ѥдинаковъ adj. similis.

ѥдинакъ adj. ὁ αὐτός idem -коу чѧсть творити men.-mih. обѣ -цѣ men.-mih. 186. -ци чѧстию krmč.-mih. -кы грѣхы svjat. єдинакъ alex.-mih. 55. -кво зло bulg.-lab. ѥдьнакъ aequalis danič.

ѥдинакъ m. monachus ant.-vost.

ѥдинамо adv. ἐπὶ τὸ αὐτό vost.

ѥдиначє adv. ἴσως pariter krmč.-mih. ἔτι adhuc sup. psalt.-theod. šiš. 113. 122. 161. men.-vuk. ѥдиначє ми стоıащи izv. 658. єдиначє живѫ izv. 484. tamen ant. pat. adde bor. 7. sim. I. 23. ѥдн- sup. ѥд'н- sup. єдн- sup. nicol. ѥдрн (и) ѥднако готови ὀξεῖς τε καὶ ἕτοιμοι hom.-mih. 52.

ѥдиначьскы adv. μονῳδικῶς hom.-mih.

ѥдиначьство n. ὁμοιότης aequalitas barl. simplicitas op. 1. 126.

ѥдинити -нѭ -ниши vb. ἑνοῦν unire єдинєнъıи op. 2. 2. 300.

ѥдиница f. unitas dioptr. pan. ok. 58. io.-sin. triod. oct.-mih. b. per. 30. -цєю ἅπαξ semel prol.-rad. men.-vuk. prol.-mart. isaak. -ньница bus. 266.

ѥдиницєѭ v. ѥдиница.

ѥдиничьнъ adj. unitatis.

ѥдиноборьнъ adj. gladiator pyrg. gr. μονομάχος.

ѥдиноборьство n. singulare certamen ioann.

ѥдиноборьць m. μονομάχος gladiator dioptr.

ѥдинобрачьнъ adj. μονογαμίας monogamiae hom.-mih.

ѥдиновати -оуѭ -оуѥши vb. ἑνοῦν unire io.-dam. coniungi ant. solitariam agere vitam pat.

ѥдиновидьнъ adj. uniformis dioptr. per. lxxxii. svjat.-op. 2. 2. 386. op. 2. 2. 147. io.-sin. -дьна сѫщи много жє видьнѣ дѣйствоуѥть dioptr. 267. gr. μονοειδής.

ѥдиновластвовати -воуѭ -воуѥши vb. monarcham esse єд- chrys.-frag.

ѥдиновластьць m. monarcha per. xlii.

ѥдиновольникъ m. monotheleta krmč.-mih.

ѥдиновольнъ adj. monotheletae prol.-mih. krmč.-mih. isaak.

ѥдиноврѣмєньнѣ adv. eodem tempore ioann.

ѥдиновъзрастьнъ adj. συνηλικιώτης coaetaneus, aequalis chrys.-lab.

ѥдиновѣриѥ n. ὁμοπιστία eiusdem fidei esse -рьѥ antch.

ѥдиновѣрьникъ m. ὁμόπιστος qui eiusdem fidei est ant. antch. сь нами боудєтє -ници men.-mih.

ѥдиновѣрьнъ adj. qui eiusdem fidei est hom.-mih. krmč.-mih.

ѥдиновѣрьство n. eadem fides sim I. 7.

ѥдиноглагольнъ adj. eiusdem linguae, uti videtur io.-sin.

ѥдиногласиѥ n. ὁμοφωνία eadem vox hom. -mih. 111. ѥдн- sup. ѥд'н- sup.

ѥдиногласьно adv. συμφώνως consentaneè -сно irm.

ѥдиногласьнъ adj. consentaneus chron.

ѥдиногласьнѣ adv. consentanee -снѣ lavr.-op. 43.

ѥдиногнѣздица f. una in nido sedens одbus. 689.

ѥдиноговѣйнъ adj. εὐλαβής pius antch.

ѥдиногоубицєѭ adv. εἰς τὸ διπλοῦν in duplum krmč.-mih.

ѥдиногоубъ adj. simplex krmč.

ѥдиногоубь adv. εἰς τὸ ἁπλοῦν in simplum krmč.-mih. 289.

ѥдинодомьно adv. in eadem domo -мно сєбѣ слоужащыѧ clim.

ѥдинодоушиѥ n. συμψυχία unanimitas cyr. 24. -ьє hes. 10.

ѥдинодоушьно adv. προθύμως alacriter hom.-mih. adde ber.

ѥдинодоушьнъ adj. unanimis krmč.-mih. ѥдн- sup. 58.

ѥдинодоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. consentire.

ѥдинодьнєвьнъ adj. unius diei chrys.-lab.

ѥдиножди num. ἅπαξ semel 1. reg. 26. 8.

ѥдиножєньць m. qui semel tantum uxorem duxit 259. krmč.-mih. gr. μονόγαμος.

ѥдиножитєль m. σύνοικος contubernalis - бєсплътьнымь typ.-chil.

ѥдиножитєльница f. convictrix.

ѥдиножитєльно adv. convivendo antch.

ѥдиножитєльнъ adj. ὁμοδίαιτος convictor ant. solitarius въ поустыни -нѣ vost. 2. 131.

ѥдинозємьць m. popularis къ - имь men.-mih.

ѥдиноимєнитъ adj. ὁμώνυμος cognominis dial. лѣпо ѥсть сь вами -тоу быти sabb. 142.

ѥдиноимєнитьнъ adj. cognominis prol.-rad. 35.
ѥдиноимєниѥ n. nominis communitas.
ѥдиноимєньнъ adj. cognominis svjat.-op. 2. 2. 386. men.-mih. per. lxxxii. - **ѥмоу** chrys.-lab. **-ннаго свѣ** sabb. 168.
ѥдиноимєньство n. idem nomen chrys.-lab.
ѥдиноисповѣдьнъ adj. qui eandem fidem profitetur men.-mih.
ѥдинойци adv. semel isaak.
ѥдинойчь adv. semel lavr.-op. 31.
ѥдинокальнъ adj. ex eodem luto factus **ѥдинокальнымь намь създаниѥмь** sabb. 91.
ѥдинокамєньнъ adj. ex uno lapide factus gr. μονόλιθος.
ѥдинокамѣнъ adj. ex uno lapide factus.
ѥдинокрилынъ adj. μονόπτερος unam habens pinnam ant.
ѥдинокровьникъ m. unam habens contignationem chrys.-lab.
ѥдинокровьнъ adj. unam habens contignationem.
ѥдинокъ adj. μονότροπος simplex, solitarius krmč.-mih. 166. **-кыхь** sim. II. 1. monachus sabb.-typ. **-кыхь чинь** sabb. 1. cf. **инокъ**.
ѥдиноличьнъ adj. unius coloris **одєждоу одноличноу** chir.
ѥдинолѣтьнъ adj. ἐνιαύσιος unius anni pent.-mih.
ѥдиномастьнъ adj. unius, eiusdem coloris pan.
ѥдиноматєрьникъ m. eadem matre natus men.-mih.
ѥдиноматєрьнъ adj. eadem matre natus gr. ὁμομήτριος.
ѥдиноматєрьнь adj. eadem matre natus **-нѥю** nom.-mik. 33: recte **-рьнъ**.
ѥдиноматн adj. eadem matre natus **оба сиꙗ -тєрє ѥста** οἱ δύο οὗτοι μιᾶς μητρὸς τυγχάνουσιν ant.
ѥдиномлѣчьнъ adj. collactaneus.
ѥдиномоштьнъ adj. aeque potens.
ѥдиномыслиѥ n. ὁμόνοια concordia op. 2. 2. 254. ant. men.-mih. chrys.-lab. ant.-hom. ichn. **-слиѥ** greg.-naz. **-слиꙗ** ant.-izv. 7. 151.
ѥдиномыслъ adj. concors **-слоу** men.-mih. 174.
ѥдиномысльникъ m. ὁμόφρων unanimis ant. krmč.-mih. prol.-mart. misc.
ѥдиномысльно adv. ὁμοθυμαδόν unanimiter šiš. 2. men.-vuk.
ѥдиномысльнъ adj. unanimis prol.-mih. greg.-mon. 55. μονολόγιστος antch.
ѥдиномысльство n. unanimitas izv. 492. triod. sabb.-typ.
ѥдиномышлѥниѥ n. unanimitas sim. I. 28.
ѥдиномь adv. semel men.-mih.
ѥдиномждриѥ n. unanimitas.
ѥдиномждръ adj. unanimis.
ѥдиномждрьникъ m. ὁμόφρων unanimis prol.-rad. ioann.
ѥдиномждрьно adv. ὁμοφρόνως unanimiter irm.
ѥдиномждрьнъ adj. unanimis zak.-serb.
ѥдиномждрьство n. unanimitas sabb.-typ.
ѥдиномждрьствовати -воую -воуѥши vb. ὁμοφρονεῖν consentire men.-vuk. lit.-mih. greg.-mon.
ѥдиномжжица f. unius viri uxor **гърлици ѥдинємоужици** izv. 537.
ѥдинонадєсатый num. undecimus **ѥдин**-sup. 319. 26.
ѥдиноначалиѥ n. monarchia krmč.-mih. 368. dioptr.-lab.
ѥдиноначальникъ m. solus imperans triod.-mih. gr. μόναρχος.
ѥдиноначальнъ adj. monarchicus.
ѥдиноначальство n. monarchia int.
ѥдиноначальствовати -воую -воуѥши vb. monarcham esse sabb.-typ. 75. chron.
ѥдиноначальствьнъ adj. monarchicus.
ѥдиноначатиѥ n. monarchia **ни оузнин -тиꙗ знающє** men.-mih. 157.
ѥдинногъ adj. unipes men.-leop. **хождашє -гъ за .є. лѣть** prol.-mart. **єди**- alex.-mih. 117.
ѥдиноправиѥ n. morum similitudo prol.-mart.
ѥдиноправьнъ adj. similis moribus int. isaak. chrys.-lab.
ѥдинообразьнъ adj. eiusdem formae **пахомию** - prol.-mih. prol.-belg.
ѥдинообразьнѣ adv. eadem forma hom.-mih.
ѥдинноокъ adj. cocles pyrg. dioptr. mir.
ѥдиноотьчьнъ adj. eodem patre genitus gr. ὁμοπάτριος.
ѥдиноотьчьнь adj. eodem patre genitus nom.-mik. 33: recte **-чьнъ** cf. **ѥдиноматєрьнь**.
ѥдинопиштьнъ adj. socius **аггєломь чловѣкь** chrys.-lab.
ѥдиноплємєнитъ adj. eiusdem generis **-тиѥ ти гавриии** ichn.
ѥдиноплємєниѥ n. τὸ ὁμόφυλον eiusdem gentis esse **-плємєн-** antch.
ѥдиноплємєньникъ m. qui eiusdem gentis est krmč.-mih. men.-mih.
ѥдиноплємєньница f. quae eiusdem gentis est hom.-mih.
ѥдиноплємєньнъ adj. qui eiusdem gentis est int.

юдиноплѥменьство n. ὁμοφυλία cognatio ant.
юдиноплътьникъ m. ὁμόσαρκος qui eiusdem est carnis ant. antch.
юдиноплѣньникъ m. contribulatus leont.
юдинопоꙗсьникъ m. unum cingulum habens.
юдинопрѣстольнъ adj. eidem throno insidens.
юдинорасльнъ adj. ὁμοφυής consanguineus dioptr. -слѥнъ op. 2. 2. 459. triod.
юдинорогъ adj. unum cornu habens pat. int. misc. - козль alex.-mih. 42.
юдинородьникъ m. ὁμογενής cognatus ant. antch.
юдинородьнъ adj. μονογενής unigenitus men.-vuk. svjat.-op. 2. 2. 386. dial.-šaf. - ми ѥсть; - братъ sim. I. 19. - сынъ leont. - матери своѥй glag.
юдинорождѥникъ m. ὁμογενής cognatus ѥд- antch.
юдинорождѥнъ adj. μονογενής unigenitus юди- sup. consanguineus: de fratre ѥдьн- sim. I. 4.
юдинорожь m. unicornis: male -рождь ber.
юдинорожьць m. μονόκερως unicornis men.-mih.
юдиноржкъ adj. unam manum habens dioptr.
юдиноселльникъ m. iisdem sedibus utens gr. ὁμόοικος.
юдиносильнъ adj. aeque potens triod.
юдинославьнъ adj. qui eiusdem est opinionis chrys.-lab. gr. ὁμόδοξος.
юдинословиѥ n. concordia bus. 298.
юдинословьнъ adj. consentiens.
юдинособиѥ n. una substantia -бьѥ greg.-naz.
юдиносрьдо adv. unanimiter alex.-mih. 86.
юдиностольнъ adj. eidem throno insidens greg.-naz.
юдиностраддльнъ adj. iisdem affectibus obnoxius.
юдиность f. unitas.
юдиносъвѣтиѥ n. eadem voluntas.
юдиносъвѣтьнъ adj. qui eiusdem est voluntatis gr. ὁμόβουλος.
юдиносъглашениѥ n. concordia sabb. 82.
юдиносъжитѥльникъ m. convictor prol.-mart. - ѥго men.-leop.
юдиносънѣдьникъ m. conviva -снѣдн- vost. 1. 313. - на трапезѣ men.-mih.
юдиносъпрѣстольнъ adj. eidem throno insidens ѥд- sabb. 96.
юдиносъпржжьнъ adj. coniunctus -пржж- prol.-rad.
юдиносѣньнъ adj. ὁμόσκηνος in eodem tentorio degens ant. antch.
юдиносжпржжьнъ adj. iunctus men.-vuk.
юдиносжштиѥ n. consubstantialitas sup. -щьѥ izv. 7. 152. gr. ὁμοουσία.
юдиносжштьнъ adj. ὁμοούσιος consubstantialis ant. sabb. 96. 99. -штнаꙗ троица sabb. 37. -щьнаꙗ троица sim. I. 7. -сущный svjat.-op. 2. 2. 396. op. 2. 2. 81. юдн- sup. юд'н- sup.
юдиносжштьнѣ adv. consubstantialiter -сущ- mat. 19.
юдиносжштьство n. ὁμοουσία consubstantialitas op. 2. 2. 81. prol.-mih.
юдиносжштьствьнъ adj. consubstantialis.
юдинотворьнъ adj. ἑνοποιός vim uniendi habens, unificus ant.
юдинотрапезьникъ m. qui eidem mensae assidet sabb. 188.
юдинотрапезьнъ adj. eidem mensae assidens chrys.-lab.
юдинотѣлѥсьникъ m. σύσσωμος antch.
юдинотѣлѥсьнъ adj. ὁμόσωμος ѥд- antch.
юдиноумиѥ n. consensus vita-theod.
юдиноумьнъ adj. concors -мѥнъ sup. юд'н- sup.
юдинохрамьнъ adj. in eadem domo degens соупроугъ - sabb. 44.
юдинохрьстьникъ m. ὁμόχριστος -рьс- antch.
юдинохждожьникъ m. qui eandem exercet artem gr. ὁμότεχνος.
юдиночьство n. vita solitaria од- chron. 101. 30.
юдиночьстьнъ adj. qui in pari habetur honore gr. ὁμότιμος.
юдиночѧдъ adj. μονογενής unigenitus ostrom. ant. barl. sup. op. 1. 26. ant.-hom. 149. šaf.-urspr. š.-gl. 91. mat. 40. op. 2. 1. 135. - сынъ hom.-mih. leont. sabb. 144. ev.-syn. b. сыне юдиночад'ый izv. 598. дъщи ѥдиночѥда nicol. -до чѥдо hom.-mih. -да дъщи prol.-mart. -доѥ слово отьче sim. I. 10. юдн- sup. юд'н- sup. ѥдн- sup.
юдиночѧдьнъ adj. unum filium habens отьць - krmč.-mih. unigenitus euchol. hom.-šaf. - сынъ greg.-lab. leont.
юдиночѧстьнъ adj. μονομερής ѥд- antch. оутроба -на hom.-mih. 170.
юдиночѧстьнѣ adv. dioptr. gr. μονομερῶς.
юдиношти adv. semel op. 2. 1. 45. par. ber. юдн- pat.
юдиноꙗрьмьнъ adj. eodem iugo iunctus isaak.
юдиноѥстьство n. consubstantialitas glag.
юдиноѥстьствьнъ adj. ὁμοούσιος consubstantialis юдн- sup.
юдиноꙗзычьнъ adj. qui una tantum utitur lingua -ꙗз- men.-bulg.

ѥдиноѭ adv. ἅπαξ, καθάπαξ semel ant. antch. sborn. šiš. 184. pent.-mih. man. pat. krmč. chron. ѥдиною градꙑи сквозѣ градъ izv. 595. єд- cloz I. 423. 425. - и двоицею šiš. 152. - лѣта ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ - лѣтомъ per. 4. 25. šiš. 233. - лѣта вꙗхожаше mat. 40. olim cyr. 2. 24. ѥдьн- nom.-bulg. ѥд'н- sup.

ѥдинъ numer. εἷς, μόνος unus не о собѣ ни ѥдинъ izv. 615. одинъ ѥдиного приѩтъ irm. τὶς quidam sup. къ -ной рабѣ vost 1. 121. -ни отъ нихъ šaf.-glag. 49. ѥдиномь нѣчесомь bus. 269. -но τὸ ἅπαξ pent.-mih. въ -но εἰς ταὐτό man. въ ѥдино молꙑщю сѧ ѥмоу вечеръ izv. 610. - и тъжде доухъ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα šiš. 241. идоховѣ два сама ѥдина izv. 654. книгꙑ -нꙑ βιβλίον ἓν вь -нѣхь книгахь krmč.-mih. видѣ ризꙑ ѥдинꙑ лежаща izv. 495. - къждо εἷς ἕκαστος šiš. 157. 246. šaf.-glag. 77. єдиного когождє et -ждо strum. -наго chron. 16. per. 20. -нꙑѩ man. 56. -нꙑѥ црькве men.-mih. -ние чрьти glasn. 13. 377. sg. voc. -не triod.-mih. ѥдине милостиве izv. 502. бесъмрьтьне ѥдиние izv. 611. прѣвѣчне, крѣпче, свѧте, боже ѥдине властне, самородене izv. 657. поставити о -нѣ κατὰ μόνας iud. 7. 5. -pent.-mih. вь -нѣ ѥсть видѣти chrys.-lab. bis. на -нѣ да бесѣдоуѥть κατ' ἰδίαν krmč.-mih. пой на -нѣ clim. на -нѣ молꙑше сѧ per. на -нѣ бꙑти prol.-mart. на ѥдинѣ изостати κατὰ μόνας ἦν prol.-rad. 61. на ѥдинѣ бꙑше κατ' ἰδίαν prol.-rad. възведе нꙑ на гороу особь на ѥдинѣ prol.-mart. съ мнозѣми или на -нѣ dioptr. -на на десѧте година šaf.-glag. 85. вь єдиноу на десѧте годиноу nicol. -на на десѧть година mat. 31. сь єдинѣми на .i.-те апостоломь strum. - надесѧтꙑй ioann. nsl. edin miser lex. edinost miseria meg. jedinščina paupertas: jedinščina mu je mati: nota mhd. sunderliute, hörige; so genannt, weil sie in keiner genossenschaft stehen cf. инъ. ѥдьнъ ant.-hom. ѥдно krmč.-mih. ѥднѣмь pat.-mih. однѣмъ chron. 181. 25. єднѫ pat.-mih. єднꙑє sg. g. f. prol.-rad. єдномь дьне chrys.-duš. 45. -но лѣто greg.-lab. за ѥдьно sabb.-vindob. за ѥдно prol.-mart. за ѥдьно бꙑти μετ' ἀλλήλων διάγειν prol.-rad. 111. nsl. eden; veno, vedno; preveno; v eno mer, eno mer continuo; enak; ednač idem 1. cor. 15.39. jednoč semel habd. ednok, enok dain. bulg. croat. jednoč verant. въ ѥдинъи сѫботꙑ τῇ μιᾷ τοῦ σαββάτου ostrom. ѥдно krmč.-mih. 1284. ѥдин- sup. ѥдъи- sup. ѥд'н- sup. ѥдн- sup.

ѥдинъде adv. ὁμοῦ simul одиньде op. 2. 2. 55. не можета єдинде бꙑти cyr.-hier. не тоу ѥдинъде, нъ по всѣмъ странамъ zlatostr. не тоу мьна бога єдинъде соуща psalt.-theod.

ѥдиньница f. unitas svjat.-mat. 8. op. 2. 2. 396. cf. ѥдиница.

ѥдиньствити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. uniri krmč.-saec. xv. -vost..

ѥдиньство n. ἑνότης unitas ant. triod. solitudo sabb. 25. simplicitas op. 1. 126.

ѥдиньствовати -воуѭ -воуѥши vb. solum esse nicod. ѥдиньствоуѥ по горахь μονωθεὶς ἐν ὄρεσι prol.-rad.

ѥдиньць m. μονιός aper nest. 105. 33. cf. nest. xvi.

ѥдинѥние n. ἑνότης unitas šiš. 246. adde ant.-hom. svjat. sabb. 61. nom.-mik. 37. къ ѥдинениѭ сънитиѥ πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς antch. ὁμόνοια concordia sup.

ѥдинѫ adv. semel -ноу ev. 1372. -ноу си прѣльстити се hac una vice leont. ѥд'нѫ sup. cf. -ноѭ.

ѥдинѫшти adv. ἅπαξ semel prol. men.-vuk. nom.-lab. prol.-lab. sabb.-typ. ѥдиноущи alex.-mih. prol.-rad. men.-vuk. gram. 136. ѥдьн- prol.-cip. єдьн- sabb.-typ. по ѥдиноущ-: consonanti щ superscripta et vocali и omissa typ.-chil.

ѥдинѫшть adv. semel nom.-lab. ѥдиноушть pat.-šaf. misc. 12. nom.-barb. bulg. вєдньщь bulg.-lab. 75. вєднѫшъ pokl. 1. 67. cf. -шти.

ѥдн- v. ѥдин-.

ѥдоль v. ждоль. saepe ж initiali praefigitur consona j: ждоль, ѩждоль, quod ѩ bulgarice mutatum videmus in ꙗ, quod russice factum est ꙑ, ѥ, serbice ѥ. cf. ꙑгоулꙑ: жгоулꙑ; ѥжика: жжика; ѥзъкъ: жзъкъ; єродовати: жродовати; ꙑродъ, ѥродъ: жродъ; ѥтроба: жтроба; ѥтрь: жтрь.

ѥдьн- v. ѥдин-.

ѥдьнание n. actio єдн- dipl. mold. s. xv.

ѥжде svjat. v. ѥже.

ѥже v. иже.

ѥжи- v. ѩжи-.

ѥжь m. ἐχῖνος erinaceus nom.-lab. soph. 2. 14. -vost. mat. 49. misc.-šaf. ichn. misc. 84. pam. 237. не звѣрь въ звѣрехъ єжь dan. nsl. jež; cf. ižica spica mutica lex. ježice kostanjove lex. naježiti se: de capillis bulg. jež alb. ess lit. ežis let. ezis

gr. ἔχις, ἐχῖνος ztschr. 1. 398.; 6. 87. 185. curt. 1. 171. weig. 1. 529.

ѥза conj. in interrogatione: єза лика апостолъскаго шьѧ отълоучи; єза дара цѣлѥниѥ шьѧ лиши; єза съ онѣми вечерѣвъ(ш)а отъриноу; єза онѣмъ нозѣ оумѣвъ твои прѣзрѣ; frag.-glag. 35. cf. serb. zar čech. za, aza izv. 6. 178.

ѥзавелинъ adj. poss. iezabel ѥльз- hom.-mih.

ѥзавѥль f. iezabel ok. 51. ѥлзавєлы бѣгаѥ hom.-mih.

ѥзгоулѩ f. cuculus єзгоулѩ, -ла azbuk. cf. жєгъзоулинъ.

ѥзднити v. ꙗздити.

ѥздра m. esdras krmč.-mih.

ѥзекиилъ m. ἰεζεκιήλ iezechiel -лємь cyr. 12. -килъ svjat.-mat. 6.

ѥзекилевъ adj. poss. iezechiel krmč.-mih.

ѥзекиꙗ m. iezechias hom.-mih. єзєк҇иа sup.

ѥзеро n. λίμνη lacus sup. prol.-mih. pent.-mih. men.-vuk. misc. bus. 268. на ростовѣ -рѣ per. 2. на -рѣ нѣвє op. 2. 2. 463. - огньно mat. 33. 42. єзєро огньно λίμνη τοῦ πυρός izv. 569. - горѧщєѥ γέεννα gehenna bus. 115. matth. 5. 29; 5. 30. marc. 9. 43. -ev.-saec. XIV. єз- ostrom. sup. nsl. jezero lacus (cf. jêz agger) lit. ežeras let. ezers: adde ѥзєро et нєзєро locus in olympo journ. des sav. 1861. 553. cf. ngr. οὐρά et νουρά vent.

ѥзеровидьнъ adj. paludi similis.

ѥзероводьно adv. uti lacus -дно сльзами очи єго испльнꙗхоу сє sabb. 121.

ѥзерько n. palus dem. нєзєрками gram. 217.

ѥзерьникъ m. paludis гєорьгии єз- prol.-mih.

ѥзерьнъ adj. paludis prol.-vuk. hom.-mih.

ѥзерьскъ adj. paluster.

ѥзерьствовати -воуѭ -воуєши vb. λιμνάζειν stagnare -ръс- man.

ѥзъкъ v. ѩзъкъ.

ѥй interj. ναί nae ant. šiš. 96. єй ostrom. sup. cloz I. 502. man. goth. jai.

ѥинъ pron. poss. eius f. misc.-šaf. 86. nsl. jên, njên.

ѥкати f. hecate prol.-mih.

ѥклисиꙗръховъ adj. poss. ecclesiarchae поставлєниє клисиарьховово sabb.-typ. 36. клисиарховь sabb.-typ.

ѥклисиꙗрхъ m. ecclesiarcha typ.-chil. -сархь lit.-mih. єклисиархь greg.-mon. sabb.-typ. 36. нєклисиархь sabb.-typ. єкл- chrys.-duš. крисиархь sabb.-typ.

ѥклисиꙗстъ m. ecclesiastes krmč.-mih. -сиастъ antch.

ѥксапостилариѝ m. ἐξαποστειλάριον -рь nicod.

ѥксархъ m. exarchus ѥкъсархомъ op. 2. 1. 6. ѥк'сар'хомь spec. 25.

ѥксинийскъ adj. euxinus єкьс- понътъ prol.-lab.

ѥктениꙗ f. єктєниꙗ и отъпоущєниѥ izv. 448. єхт- trêb. 49. вь ѥктєнии vita-theod. єк- typ.-chil.

ѥкторъ m. hector єк- bell.-troj. 19. 26.

ѥкъдикъ m. ἔκδικος єк- nom.-mik.

ѥла f. ἐλάτη abies gen. 21. 15. -pent.-mih. nsl. jela, jelva; jel meg. jedla meg. lit. egle cf. ѥль.

ѥла impt. veni ngr. ἔλα єла bulg.-lab. єлатє bulg.-lab. - на бракь nom.-barb. bulg. jela, jelate siebenb.

ѥлада f. ἑλλάς graecia єл- prol.-mih. prol.-mart. men.-vuk. оть ѥлады сый родомь krmč.-mih. въ ѥладоу присєлиша сѧ izv. 670. єлладоу cyr. 18. соуть ижє отъ ѥладъ ꙗзыци афєтови izv. 670. єлась men.-vuk.

ѥладьскъ adj. graecus єлад- men.-mih. єллад- op. 2. 1. 45.

ѥламитинъ m. ἐλαμίτης elamita єламитє proph.

ѥламитѣнинъ m. ἐλαμίτης elamita єл- šiš. 3.

ѥлась v. ѥлада.

ѥлє v. ѥлѣ.

ѥлевѳерополь m. eleutheropolis єл- men.-mih. ѥлєуф- prol.-mih.

ѥлѣй m. ἔλαιον oleum ostrom. bus. 87. єл-ev.-novg. greg.-vost. par. vost. 2. 184. men.-mih. оумаститн лицє єлєомъ izv. 690. ѥлєомь šiš. 253. ѥлѣй mat. 25. єлѣй ostrom. goth. alev ahd. olei ags. ele cf. олѣй.

ѥлєктръ m. electrum єл- ex. єлєкторъ sof. 24. єл'кєтєрь sof.

ѥлєни f. helena новаꙗ ѥлєни svetk. 37. ѥлѣныи nicod.

ѥлєний adj. cervi -нимн млѣкы men.-vuk. мозькь - misc.-šaf. 155.

ѥлєнинъ adj. poss. ἑλένης helenae svetk. 37. єл- man.

ѥлєноушь m. ἕλενος helenus єл- bell.-troj. 19. 20.

ѥлєнь f. helena єлєнь ex. 181. - бѣ млада плотию, доброма бровма per. XXX. проси єлини жєны своєѩ ibid.

ѥлєнь m. gen. -нє ἔλαφος cervus georg. prol. proph. sg. gen. -нє sup. men.-leop. -ни ibid. greg.-naz. -на men.-vuk. dual. n. -нии (recte -ни) sup. dual. g. -нию sup. dual. dat. -ньма prol.-mart. -нєма

men.-leop. -ньма sup. dual. a. -ни sup. pl. nom. -нє bon. -ни vost. 1. 160; 2. 58. gen. -нъ greg.-naz. -ний bor. xvii. dat. -нємъ bon. cyr. 2. acc. -нє sabb. 9. 10. bulg. ilen verk. 14. 367. lit. elnis ztschr. 8. 52. curt. 1. 529. orig. -eur. 223. cf. **алъний.**

ѥлєнь adj. poss. ἐλάφου cervi; ἐλάφων cervorum sup. **жиламъ олєнꙑамъ** cant. 8. 14. -mat. 53. **жилꙑамъ єлєнꙑамъ** op. 1. 74. **єлєнꙑ жльчь** misc.-šaf. 143.

ѥлєньнъ adj. cervorum **млѣка -на** prol.-cip.

ѥлєньскъ adj. cervi.

ѥлєонъ m. ἐλαιών olivetum šiš. 2. **єл-** men.-vuk. strum. **на горѣ єлионѣ** nicol. **къ низъхождєнию горꙑ єлионꙑ** luc. 19. 37. -nicol.

ѥлєонь adj. poss. oliveti **на горѣ ѥлєони** ant.-hom. 146.

ѥлєоньскъ adj. ἐλαιῶνος oliveti prol.-mih. ev.-mih. **єл-** sabb. 145. 167. **гора єл-ка** greg.-lab. **єли-** sup. 335. **на горѣ єлионьстѣй** izv. 551. **горѣ єлионьсцѣ** nicol. **-вон-** chron.

ѥлєфандинъ m. elephas **єл-** man.-vost.

ѥлєфандовъ adj. elephanti **єл-** ichn.

ѥлєфанъдъ m. elephas **єл-** ichn. **-ндоу, -тоу** ichn.

ѥли v. **ѥс-.**

ѥли v. **ѥлѣ.**

ѥлижди v. **-ждꙑ.**

ѥлиждꙑ adv. quoties **єлиждꙑ** vost. 1. 172. **- аштє** cozm. **ѥлижди** men.-vuk. pat. chrys.-lab. dioptr. **єлижди ѥмоу вѣшє полєгноути** ὁσάκις αὐτῷ ἀνακλιθῆναι prol.-rad.

ѥликашти adv. ὁσαχῶς quot modis **єликашти - толикашти** io.-dam.

ѥликожди adv. quoties.

ѥликратъ adv. quoties **єл-** strum.

ѥликъ ὅσος quantus, quot a) **-ка сила ѥстъ** κατὰ δύναμιν cloz 1. 517. **како -кꙑмъ образомъ** bor. 11. **вьсѣ, -ко сътворихъ** bon. **-ко соуть истиньнаꙗ** šiš. 226. **-ко ихъ вь нєсквръноую одѣжє сє ризоу** hom.-mih. 190. **ѥлико дьнь тачє на горьшинноу грєдєашє** ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον προέβαινεν men.-mih. **ѥлико оубо ѥсть васъ дрѣвꙑанъ и зъдꙑанъ** izv. 493. **вь нєлико послѣдниꙗ дꙑхаашє** greg.-mon. 64. **мало -ко** μικρὸν ὅσον šiš. 222. **-ци** act. 10. 45. -šiš. **-цѣмь** cyr. hier. **ѥлико аштє** ὅσα ἐάν ostrom. **по толикоу, по ѥликоужє** krmč.-mih. 305. **єликожє** greg.-naz. **по ѥликоу** dioptr. **по ѥликоу вѣра цъвтєть въ сръдьци, по толикоу и тѣло спѣшить на слоужьбѫ** ioann. **вь ѥлицѣ ѥзꙑкь многословиꙗ ошаѥть сє, вь толицє озаришєть сє ѥжє раздѣлꙗти разоумѣниꙗ** isaak. **въ нѥлицѣ.** b) **ѥликожє васъ оумрєть** vita-theod. **вси, -жє ихъ придє** šaf.-glag. 83. **-жє нъ пришатъ и** assem. **вь нѥликожє лѣть** šiš. 56. 118. **за ѥликожє** εἰς ὅσον krmč.-mih. **-жє колиждо лѣтъ** ὅσους δήποτε ἐνιαυτούς krmč.-mih. **аштє ѥликоужє когда честь имать** krmč.-mih. 312. **ѥлицижє вѣрꙑ отъвръгошє сє** krmč.-mih. 65. **ѥлицѣмьжє аштє повєлѣно боудєть** ibid. 305. **по ѥликоужє - по толикоу** isaak. elicose fris.

ѥлининъ m. paganus **єл-** bulg.-lab.

ѥлиничьствовати -воуѭ -воуѥши vb. paganum esse **єл-** psalt.-int. 97.

ѥлинъ m. Ἕλλην paganus sup. hom.-mih. prol.-mih. šiš. 27. 49. svjat.-op. 2. 2. 386. krmč.-mih. nom.-bulg. prol.-vuk. bus. 273. 382. 392. **поусти мꙗ въ -нꙑ** bell.-troj. 30. **сь ѥлиномь, рєкшє сь погаными** krmč.-mih., ubi gr. Ἕλλην tantum praebet. **єл-** men.-vuk. prol.-mart. strum. **єльл-** men.-vuk. prol.-rad. **єлл-** greg.-naz. bon. pl. n. **-нє** chrys.-lab. **-ни** op. 2. 2. 86. **-нꙑ** cyr. 17. **владимєръ - вѣрою** bor. 6. **илинє** op. 2. 2. 388. alb. elin paganus.

ѥлинꙑни f. pagana **єл-** sup. 13.

ѥлиньскъ adj. ἑλλήνων graecorum, paganorum nom.-bulg. bon. prol.-mih. šiš. 12. lit.-mih. vost. 1. 332. krmč.-mih. bus. 419. **ѥлиньскь и крьстиꙗньскь** prol.-vuk. **ѥлиньскоу вѣроу** men.-saec. xii. **єл-** sup. man. chrabr. 90. cyr. 3. sabb. mat. 14. **по єлиньскомоу жє адинєйскомоу ѥзꙑкоу** pat. 264. 101. **єльл-** prol.-mart. nom.-mik. **єлл-** men.-mih. **єллиньскаего нъріниꙗ** greg.-naz. **єлиньска** ἑλληνίς pagana ev.-timok. **-ско тръжнишє** hom.-mih. **оучєниꙗ на -каꙗ прѣложєна бꙑшє. сирѣчь на грьчьскаꙗ** prol.-mart. **-кꙑꙗ богꙑ** svjat.-op. 2. 2. 397. **ниєл-** prol.-mih. **бѣсовъ єлєньскихъ** izv. 704.

ѥлиньскꙑ adv. graece krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 18. **єл-** op. 2. 2. 296. **єлл-** op. 2. 2. 151. chrabr. 90. **єлиньскꙑ и роумьскꙑ** ev.-trn. **єлиньскꙑ бєсѣдовати** men.-mih.

ѥлиньство n. paganismus krmč.-mih. **єл-** georg. **єлл-** ok. 56. **єльл-** pan.

ѥлиньствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἑλληνίζειν paganum esse krmč.-mih. **єльл-** pan. misc.-šaf.

ѥлион- v. **ѥлєон-.**

ѥлисавєдинъ adj. poss. elisabeth men.-vuk. **-вдинь** hom.-mih.

ѥлисавеДь f. elisabeth ел- sup. antch. -вьть prol. -mih. -вьдѣ hom.-mih. -вта nicol.
ѥлисавда v. ѥлисавьть.
ѥлиспонътъ m. hellespontus ел- prol.-rad. елиспонта sup. -спода prol.-mih. -спонь ibid.
ѥлиспонътьскъ adj. hellesponti krmč.-mih. -споньскь ibid. елиспонъскъ sup. 420. елиспонтъскъ sup. 88. 148.
ѥличищи adv. quoties krmč. 185.
ѥлишти adv. ὁσάκις quoties pat. krmč.-mih. hom.-mih. - аще krmč.-mih. šiš. 227. cf. -шьды.
ѥлишьды adv. quoties io.-clim. cf. ѥлищи.
ѥлиѥ n. ἐλάται abietes ел- iez. 31. 8. -proph. vost. елие mat. 51.
ѥлово v. олово.
ѥловъ adj. abietis -въіхъ древъ bor. xxi. дѣлахъ богъ ѥловъіхъ древъ izv. 650. слѣмена -ва iez. 27. 5. -mat. 50. nsl. jelovo drêvo pinus.
ѥложьнъ v. оу compos.
ѥлъха f. alnus ельха mon.-serb. до ѥльхе chrys.-duš. 16. ѥлшиѥ 21. lit. elksnis lett. alksni.
ѥлъшинъ adj. ἄγνου viticis ельшинны вѣтви lev. 23. 40. -pent.-mih. ѥлаш-kruš. nsl. jelša alnus; jalšev adj. habd. bulg. jelha pokl. 1. 64. croat. joha verant. serb. johište mik. lit. elksnis let. alksnis ahd. elira.
ѥлъшиѥ n. πλάτανος platanus елшиѥ водами питаемаа man. 1350: forma dubia.
ѥль f. λεύκη populus alba елию os. 4. 13. -proph. nsl. jel meg. cf. lit. egle abies lett. egle pinus.
ѥль adv. quantum ель рана, нѣсть бо празника калогеромъ pat.-mih. 97. - кратн ὁσάκις quoties krmč.-mih. - кратн аще šiš. 227. ель кратъі чьто творнши sborn. ель далече καθ' ὅσον psalt.-int.-saec. xii. ель далече отъстоить mat. 27. елъ далече bon. ютрѣ пѧтикостии да имь брашна, ель рана pat.-mih. 97.
ѥльма conj. ὅσον quantum sup. ἐπεί, ἐπειδή quia hom.-mih. šaf.-glag. 63. adde bus. 271. елма sup. dial.-šaf. ev. 1270. - аще ib. ельма велий еси, тольма съмѣрай сѧ antch. -же idem greg.-naz. svjat. ostrom. ev.-saec. xiii.
ѥльми adv. ὅσον quantum ant. καθ'ὅσον šiš. 231. ѥлми hom.-mih. елми - тольми ant.-izv. 7. 43. елми sup. ἐπεί quoniam ельмиже io.-clim.
ѥлѣ adv. ἡμι- semi- елѣ живъ ἡμιθανής ev.-buc. prol.-rad. men.-mih. men.-vuk. sim I. 21. prol.-cip. елѣ написаимо σχιαγραφούμενος greg.-naz. еле prol.-mart. еле дышещоу емоу sabb.-vindob. ели ber.
ѥлѣ conj. quando до нелѣ приде lavr.-op. 51. до нелѣже prol.-mih. sborn. sup. bus. 296. отъ нелѣже krmč.-mih. ѥли εἰ si sup. до нели само не доидеши εἰ οὐκ ἀφίξῃ prol.-rad. отъ дьне оного, отъ нели поставлѥнь бысть презвитерь leont. отъ нелиже šiš. 37. отъ нѥли ꙗви сѧ izv. 457. ѥли се сице свѣтъ ѥсть добръ ex. до нѥлиже sup. 280. 399. 403 etc. отъ нѥлиже ἀφ' οὗ e quo sup. 92. 170. 179 etc. до нѥлѣже sup. 159. отъ нѥлѣже sup. 194. отъ нѥлиже ex.
ѥлѣй v. ѥлей.
ѥлѣноушь m. helenus ел- bell.-troj. 20. 35.
ѥманиѥ n. messis prol. cf. им-.
ѥмати, ѥмлѭ, ѥмлѥши vb. prehendere ant. pam. 174. емл- sup. - гроздиѥ cozm. - вѣроу credere вѣ емлѧ оу него дань georg.-vost. cf. имати.
ѥмешь v. лемешь: adde емешь dioptr.-leop. 388. ὕννις ѥмешь раждежень prol.-rad. 75. емеша на рала op. 2. 2. 460.
ѥмманоуиль m. emmanuel еньм- cyr. 13. зачнеши и родиши сынъ, и наречеши има ѥмоу ѥнманоуилъ izv. 528.
ѥмманоуилевъ adj. poss. emmanuel.
ѥмъбластро n. emplastrum ем'б- misc.-šaf.
ѥмъволъ m. ἔμβολος porticus емьв- prol.-rad.
ѥмьнъ adj. qui mercede conducitur, uti videtur: живоущимь вь ѥмнѣмь домоу ἐνοίκων inquilinorum krmč.-mih.
ѥмьство n. vadimonium - даѥти misc.-šaf. 55. danič. емс- ber. ꙗмьс- danič.
ѥмьствовати -воуѭ -воуѥши vb. - себѣ ἐπέχειν ἑαυτόν sibi temperare op. 2. 2. 644.
ѥмьца m. vas, sponsor ѥмца danič.
ѥмьць m. sponsor misc.-šaf. 56. danič. емець ber. ꙗм- danič. serb. jamac.
ѥмьчити -чѫ -чиши vb. vadari ꙗм- danič.
ѥндиктионъ m. indictio ен- bell.-troj. 44. -то izv. 6. 386.
ѥндрихъ m. henricus енд- per. 61. chron. 140.
ѥнорий m. ὀνώριος honorius men.-mih. prol.-mih. prol.-vuk.
ѥнориꙗ f. ἐνορία men.-vuk. вь енори севастопольсцей prol.-lab. serb. nurija.
ѥноухъ m. εὐνοῦχος eunuchus op. 2. 2. 200.
ѥноуарь m. ianuarius ен- assem. vost. 1. 353. -ра ostrom. енуара sup. енварь š.-gl. 40. геноуарѣ sg. g. prol.-rad. аноуариа ibid.
ѥнъдитиꙗ f. ἐνδυτής vestis genus krmč.-mih.
ѥорий m. georgius op. 2. 2. 86.

ѥпаръхиꙗ f. eparchia єп- men.-vuk.
ѥпаръховъ adj. poss. eparchi holm. єп- men.-vuk. prol.-rad.
ѥпаръхъ m. eparchus -рхоу krmč.-mih. -рхъ holm. єпархъ men.-vuk. єпархъ преторємь ἔπαρχος πραιτωρίων prol.-rad. ѥпархъ prol.-mih.
ѥпаръшьскъ adj. eparchicus єп- men.-vuk. sup. чинъ - prol.-rad. ип- prol.-rad.
ѥпаръшьство n. ἐπαρχότης eparchi dignitas krmč.-mih.
ѥпаръшьствовати -воуѭ -воуѥши vb. eparchum esse prol.-mart.
ѥпесьскъ adj. ephesius єпескиє цркве šaf.-glag. 75.
ѥпикоурий m. ἐπικουρεῖος epicureus -кур- šiš. 235. єлълины, глаголємыє єпикоури pan.
ѥпикоурꙗнинъ m. epicureus -рань pl. g. krmč.-mih. 353.
ѥпилєпсиѥвъ adj. epilepticus єпилєпсиєвымъ vost. 1. 232.
ѥпиннимисиꙗ f. ἐπινέμησις indictio въ третию на десєтє єпиннимисию men.-mih.
ѥпискотъ m. nota єпискоупь, єпискоты пачє и чрѣвьныѥ рабы имєноуѥ men.-mih. 363.
ѥпискоупиꙗ f. episcopatus krmč.-mih. prol.-mart. domus episcopi greg.-lab. єп- sup. prol.-rad. -скоп- leont. pam.
ѥпискоупль adj. poss. episcopi ant.-hom. 147. падь прѣдь ногама єпискоуплима greg.-lab. особноѥ -плє krmč.-mih. -пьꙗ sg. g. sup. 170. 10.
ѥпискоуповати -поуѭ -поуѥши vb. episcopum esse prol.-vuk.
ѥпискоуповъ adj. poss. episcopi єп- op. 2. 2. 202.
ѥпискоупъ m. ἐπίσκοπος episcopus izv. 678. svjat. sup. prol.-mih. šiš. XVI. 133. 198. antch. krmč.-mih. prol.-vuk. tur. per. 105. єп- svjat.-op. 2. 2. 390. op. 2. 2. 56. 372. strum. єпископъ greg.-naz. svjat.-mat. 6. prol.-rad. ѥпископь sup. krmč.-mih. оть сьпрѫжєскыхъ ѥпископь и прєзвитєрь svetk. 31. мєѳодиꙗ ѥпскпа моравьскаго zap. 2. 2. 103. пискоупъ izv. 500. 629. beitr. 2. 144.
ѥпискоупьскъ adj. episcopalis krmč.-mih. prol.-rad. єп- sup. - прѣстоль greg.-lab.
ѥпискоупьство n. ἐπισκοπή episcopatus šiš. 2. 164. hom.-mih. men.-vuk. єп- sup. bon. strum. ἡ τοῦ ἐπισκόπου χειροτονία -скоп- meth. 6. sabb. 140.
ѥпискоупьствовати -воуѭ -воуѥши vb. episcopum esse men.-vuk. prol.-mih. prol.-rad. prol.-vuk.

ѥпистолиꙗ f. ἐπιστολή epistola šiš. 73. 98. 147. bor. 21. єп- int. nom.-bulg. pam. 210. glag. mir. gram. 5. cyr. 19. 25. alex.-mih. op. 2. 1. 150. spec. 2. 3. nicod. ѥпистолиꙗ твоꙗ принєсохъ izv. 573.
ѥпитимиꙗ f. ἐπιτιμία poena krmč.-mih. prol.-mih. leont. men.-mih. єпитим- sup. nom.-vuk. ѥпитєм- vost. 1. 262. єпитєм- nom.-bulg. tur. sbor.-kir. 10. 12. опитєм- sbor.-kir. 12. izmar.: male єпитомиꙗ nom.-bulg. ѥпитимиꙗ, рєкъшє попрѣщєниѥ prol.-mih. казнити єпитьмьꙗми izv. 614. ни оцистать сѧ опитємьꙗми izv. 700.
ѥпитрахиль m. ἐπιτραχήλιον typ.-chil. izv. 513. єп-лꙗ par. raro f. єѳитрахиль sabb.-vindob. 161.
ѥпиѳанъ m. ἐπιφάνιος epiphanius ѥѳипань prol.-mih. 203.
ѥпихарий m. epichares єп- chrabr. 90.
ѥпомида f. ἐπωμίς lavr.-op. 20.
ѥпопсъ m. ἔποφ upupa єпопси antch.
ѥпрємъ v. ѥѳрємъ.
ѥра f. vox graeca αἶρα lolium єра op. 2. 1. 138.
ѥракъ m. ἱέραξ accipiter vost. 1. 85.
ѥраполь m. hierapolis prol.-mih. men.-mih.
ѥрганъ m. ὄργανον organum bon. єрг- bon.
ѥрє conj. quia єрє gram. 153. проститє мє о господѣ, братиє, ѥрє забихъ постави на рєдоу на .ѕ. чась сь пармисомь triod.-mih. єрь šaf.-glag. 19. nsl. er habd. prip. serb. jere cf. ѥжє.
ѥрєй v. иѥрєй: adde єрѣємъ holm. єрѥмь ev.-buc. єрєйскъ ev.-buc.
ѥрємийскъ adj. male pro срѣмьскъ sup. 184. 12.
ѥрємиꙗ m. ieremias hom.-mih. cyr. 12. op. 1. 261.
ѥрємиѥвъ adj. poss. ieremiae єр- men.-vuk.
ѥрєовъ adj. poss. sacerdotis misc.
ѥрєсиначѧльникъ m. haeresiarcha єр- prol.-mart. isaak.
ѥрєсиви f. ἐρυσίβη rubigo єр- misc.-šaf. 164. ѥрєсива єсть трава, єѧжє наричють єрою (αἶρα) clim. 278.
ѥрєсь f. αἵρεσις haeresis šiš. 123. mat. II. prol.-mih. prol.-vuk. sim. I. 6. 15. meth. 2. cyr. 4. приложєть ѥрєси погыбѣли παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας šiš. 201. ѥрєси начєльникь prol.-rad. ѥрєси и прѣмыдрьство izv. 597. многамъ ѥрєсємъ ant.-izv. 7. 151. єр- nom.-mik. op. 2. 2. 306. sup. исъчисли въ нихъ иконоборьць єрєсь izv. 617: nota єрєса lavr.-op. 12.
ѥрєсьникъ m. haereticus -си- izv. 5. 208.
ѥрєсьнъ adj. haeresis prol.-mih. 228. прѣльсть єрєсна prol.-rad.

ієрєтигъ m. αἱρετικός haereticus ok. 65. per. 18. dioptr.-lab. ex.-op. 2. 1. 30. prol.-rad. zap. 2. 2. 31. danič. єр- mat.-šaf. men.-mih. strum. prol.-rad.

ієрєтижица f. haeretica krmč.-mih. 155.

ієрєтижьꙗ f. haeretica zap. 2. 2. 31.

ієрєтикъ m. haereticus šiš. 253. men.-vuk. cyr. 26. єр- sup. chron. єр- op. 2. 2. 115. cf. -тигъ.

ієрєтичьскъ adj. haereticus єр- sup. cyr. 19. 29. sim. I. 15. 25. hom.-mih. men.-mih. dial.-šaf.

ієрєтичьство n. haeresis prol.-mih.

ієрєтичьствовати -воуѭ -воуѥши vb. haereticum esse men.-vuk.

ієрєꙗ f. ἥρα iuno єрєѩ sg. g. sup. 6. 12.

ієрикъ m. littera ь jerь: єр-.

ієрина f. εἰρήνη irena krmč.-mih. -нинꙑ prol.-mih.

ієрипъ m. εὔριπος euripus єрипахъ ex.-vost. 1. 426.

ієрисъ m. ἱερισσός hierissus єр- sabb. 76.

ієрихა f. ἱεριχώ iericho приближи сє въ єрихоу nicol. въ ієрихѫ ev.-mih. єрихѫ assem. єрихѫ ev.-buc.

ієрихоновъ adj. ἱεριχώ iericho šiš. 184.

ієришьскъ adj. hierissi єпискпь єр-; риш- sabb.-vindob.

ієрмиꙗ m. hermeas sup. 116. 5.

ієрод- v. жрод-.

ієродиꙗвъ adj. poss. ἐρωδιοῦ ardeae єр- šaf.-glag. 74. иродиꙗво жилищє izv. 690. ієродово жилищє обладаѥть имь izv. 676.

ієродовъ adj. poss. herodis.

ієронимъ m. hieronymus єр- cyr. 21.

ієросини f. ἱερωσύνη sanctitas leont. 436.

ієросолима n. pl. hierosolyma -мѣхь men.-mih.

ієросолимьскъ adj. hierosolymorum krmč.-mih.

ієроусалимль adj. poss. hierosolymorum ꙗр-nest.

ієроусалимлꙗнинъ m. hierosolymitanus prol.-mih.

ієроусалимъ m. hierosolyma sup. prol.-mih. єр- šaf.-glag. 69. 78. ev.-frag. -мѣ et -мѣхъ assem.

ієроусалимьскъ adj. hierosolymitanus šiš. XVII.

ієроусиви f. ἐρυσίβη rubigo explicatur per чрьнило въ пшєници op. 2. 2. 202. нєроусови sg. d. bon.

ієръ m. littera ъ, jerъ op. 2. 2. 320.

ієргастирь m. ἐργαστήριον officina єргастири loc. op. 2. 2. 118.

ієрьдановъ adj. ἰορδάνου iordanis брєгоу нєрданової bus. 664.

ієрьданъ m. ἰορδάνης iordanes ієрд- izv. 575. bus. 119. 333. chron. иєрьд- izv. 458. иєрьд- izv. єрьд- nicol. єрд- bus. 664. єрданꙑ sg. g. bus. 659.

ієрьданьскъ adj. iordanis -рд- prol.-mih. єрд- bus. 664.

ієрькъ m. signum litterae ъ vel ь: єрокь cod.-serb.

ієрьмий m. gen. -мꙗ ἑρμῆς hermes ієрьмию sg. acc. šiš. 23. єрмии sg. dat. men.-mih.

ієрьминєй m. ἑρμηνευτής interpres єрминєй pl. g. cyr.-hier.

ієрьмисъ m. hermes єрьм- pent.-mih. ієр'м- svjat.-mat. v. звѣзда єрмись bus. 684.

ієрьмосъ m. εἱρμός єрм- op. 2. 2. 458. dioptr.

ієрѫб- v. ꙗрѫб-.

ієс- rad. εἶναι esse a) ієсми 1. sg. vita-theod. нѣсти 3. sg. apost.-bulg. -saec. XII. šaf.-frag. 56. нѣсть non est: нѣсть обрѣсти οὐκ ἔστιν εὑρεῖν hom.-mih. іє id. cloz I. 82. 87. 128. bon. zlatostr. svjat.-op. 2. 2. 392. hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 30. op. 2. 2. 52. 373. іє ли εἰ si cloz I. 676. іє ли распинаѥмь цѣсарьствоуѥть, то како боудєть вѣньчаѥмь; εἰ σταυρούμενος κτλ. hom.-mih. 23. како имаши вѣровати, іє ли о нєплодви нє вѣроуѥши; ibid. 114. svjat.-op. 2. 2. 396. op. 2. 1. 27; 2. 2. 305. cf. nsl. jeli, jelita, jelite очи, рѫцѣ єстѣ bon. ієсмє sumus lavr.-op. 38. bon. єсмꙑ chron. 212. bis ієсоуть pro соуть greg.-lab. нѣсоуть šiš. 170. соу svjat.-op. 2. 2. 392. b) єси ἔσῃ eris op. 2. 135; 2. 2. 265. 404. сь мною єсть ꙗсти чєдомь тѣмь μετ' ἐμοῦ φάγονται οἱ ἄνθρωποι gen. 43. 16. pruss. as lit. lett. es gr. ἐσ lat. es goth. im sum ags. eom curt. 1. 564. mey. 1. 344.

ієсє interj. ἰδού ecce: vere est pronomen sup. 66. 8; 273. 21. єсє greg.-naz. sup. 27. 362. 364. 372. 387. athan.-alex. осє lavr. vost. 1. 188. осє дворъ ієго тъщь izv. 550. chron. 1. 116. 21. cf. nsl. esi huc ogr. eti; ete hic hung. eto nuper; od etec inde hung. etak sic hung. etakši talis hung. evo prip. serb. evo; eta ecce živ. 2. eno ecce mik. russ. эво.

ієсєнина f. auctumnus ос- chron. 1. 209.

ієсєнь f. φθινόπωρον auctumnus ant. georg. chrys.-duš. 16. подь ієсєнь милость нє сѣꙗ τῷ χειμῶνι οὐκ ἔσπειρεν ἔλεον prol.-rad. 110. єс- misc.-šaf. ос- chron. cf. goth. asans θέρος, quod tamen cum rad. ar contulerunt quidam.

ієсєньнъ adj. auctumni dioptr. pat.

ѥсеньнь adj. qui auctumno fit осеньнѥѥ bus. 347.
ѥсеньскъ adj. φθινοπώρινος auctumnalis šiš. 216.
ѥсетрина f. caro sturionis ос- bus. 721.
ѥсетръ m. sturio ос- bus. 622. lit. asètras.
ѥсмирнийсменъ adj. есмирнийсмено вино op. 1. 144.
ѥсперина f. officium vespertinum пѣть есперинноу men.-mih.
ѥсто n. gen. ѥстесе testiculus отърѣзали ѥстесѣ svjat. cf. исто.
ѥстованние n. τὸ εἶναι esse ес- op. 2. 2. 36. ` pro ѥстьствованние.
ѥстьствние n. natura sup. 249.
ѥстьство n. οὐσία essentia krmč. 79. op. 2. 2. 36. φύσις natura sup. svjat.-op. 2. 2. 396. op. 2. 2. 81. proprietas sup. adde svjat.-op. 2. 2. 404. хлѣбъ намь достойнъ ѥстьствоу mat. 15. ес- sup. обѣма си ѥстьвома izv. 444. ѥство φύσις hom.-mih. паче ѥстьства ὑπερφυῶς irm.: thema *ѥстъ cf. истъ pol. isty.
ѥстьствованние n. ὕπαρξις esse op. 2. 2. 423. adde ant.-hom.
ѥстьствословние n. φυσιολογία physiologia svjat.-vost. dioptr. io.-sin. int. 125.
ѥстьствословьствовати -воуѭ -воуѥши vb. physiologum esse int. 2.
ѥстьствословьць m. physiologus chrys.-lab.
ѥстьствьнъ adj. φυσικός naturalis sup. antch. svjat.-mat. 8. io.-clim. man. op. 2. 2. 307. naturae sup. естьствънъ bon.: nota льжьбоу ѥстьствьноую домноу τὴν ψευδόμωρον prol.-rad. 59.
ѥсфугменъ m. monasterium montis atho обитѣли есфугмена op. 2. 1. 55. cf. сф-.
ѥсхада f. ἰσχάς carica есх- op. 2. 2. 58.
ѥсѳиринъ adj. poss. esther есѳ- bus. 169.
ѥсѳирь f. esther krmč.-mih. есѳ- bus. 169.
ѥтеноръ m. ἀντήνωρ antenor ет- bell.-troj. 19.
ѥтера f. ἑταίρα meretrix ет- man.
ѥтерако adv. quodam modo: male alio modo ет- ber.
ѥтеръ pron. τὶς quidam antch. ѥт- šiš. etc. bus. 385. 419. holm. ет- cloz I. 94. 149. 150. 191. 674. 910. izv. 495. šaf.-glag. 64. 69. 70. op. 2. 2. 266. meth. 4. sabb.-typ. nicol. ant.-hom. triod.-mih. 81. sg. nom. m. -рь šiš. 6. 10. 11. 15. 18. 21. 23. 25. 77. f. -ра meth. 4. n. -ро šiš. 42. gen. m. -ра antch. f. -ры antch. men.-mih. dat. -роу šaf.-glag. 69. cloz I. 150. šiš. 14. bor. xvii. pat.-mih. acc. f. -роу šiš. 17. 96. loc. -рѣ šiš. 17. 44. pat.-mih. men.-mih. instr. -ромь pat.-mih. dual. dat. -рома pat.-mih. pl. nom. m. -ри šiš. 19. 22. pat.-mih. жены -рие šaf.-glag. 70. dat. -ромъ šiš. 167. -рымъ šiš. 167. pat.-mih. leont. acc. -ры šiš. 34. pat.-mih. loc. -рѣхь šiš. 32. strum. pat.-mih. велико етеро есть вода μέγα τι τὸ ὕδωρ cyr.-hier. ѥтеръ мартирий именемь житиѥмь зѣло чистъмь izv. 632. отроча етера отъ пьрвыихъ града того мѫчимъ бывааше дѣмонъмь нечистымъ izv. 485. идите вь градь кь етероу πρὸς τὸν δεῖνα matth. 26. 18. -miss.-bindon. 1528. отьчаавъшоу се ѥтеромоу семоу men.-mih. 174. ѩко етерѫ богыниѫ видѣлъ есть izv. 485. приде на етерѫ водѫ act. 8. 36. -strum. словомъ етеромъ greg.-naz. питомо женоѭ етероѭ izv. 485. остроуѩюте ѥтерымь вѣроу šiš. 200. вѣрьнымн етеры члвкы izv. 527. ѥдинь же етерь оть нихь εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν io. 11. 49. -ev.-buc. иною ѥтерою клѧтвою ἄλλον τινὰ ὅρκον obich. ѥдинь же етерь оть нихь εἷς δέ τις etc. ioann. 11. 49. -nicol.: male ἕτερος alter, alius chron. 1. 7. 28; 22. 18, apud nos 6. 23; 17. 25. ber. cf. nest. xvii. škip. jatъгъ ztschr. 5. 395.
ѥтнопиш v. ѥѳиопиш.
ѥтнархий m. ἐθνάρχης ethnarcha ет- antch.
ѥтнаръхъ m. ἐθνάρχης ethnarcha ѥньдарьхь šiš. 137.
ѥтнейскъ adj. aetnae -кый огнь τὸ αἰτναῖον πῦρ prol.-rad. 145.
ѥтни f. aetna етни sup. 98. 2.
ѥто pron. hoc ото per. 15. 16. nsl. eto hung. cf. ѥсе.
ѥторъ m. ἰοθόρ iothor ет- pent.-mih., ubi etiam ноторь legitur.
ѥтрь v. ѩтрь.
ѥтрьнь v. ѫтрьнь.
ѥоуангелие v. ѥвангелие.
ѥоуга v. ѥвга.
ѥоужинъ v. ѥвжинъ.
ѥоурипъ m. εὔριπος euripus -пѣхъ ex.-op. 2. 1. 23.
ѥоуѳимиань adj. poss. euthymianus въ домоу ѥоуфимиани izv. 538.
ѥфеъ v. ѥѳеръ.
ѥфесъ m. ἔφεσος ephesus еф- sup. chron. ѥѳесь men.-vuk.
ѥфесьскъ adj. ephesi еф- sup.
ѥфесѣнинъ m. ἐφέσιος ephesius šiš. 39. men.-vuk. prol.-cip. еф- strum. -сѣн- tur. -шан- men.-mih. pam.
ѥфешанинъ v. ѥфесѣнинъ.
ѥфимерий m. ἐφημέριος par. 136. mir.

юфимерию f. ἐφημερία отъ евьфимерие авиѣне nicol. отъ епимериѭ авиан'нѭ ev.-buc. 12.
юфиопь v. юдиопь.
юфипанъ v. юпифанъ.
юфранътъ m. εὐφράτης euphrates еф- pent.-mih. -нть men.-mih.
юфратовъ adj. euphratis сьи бѣше прькѣю вь осройнѣхъ кь рѣцѣ ефратовѣ prol.-rad. 87.
юфратъ m. εὐφράτης euphrates -тьмь svjat.-mat. 8.
юфратьскъ adj. euphratis -ка рѣка prol.-rad.
юфремль adj. poss. ephraem еф- op. 2. 2. 264. pent.-mih. ед- vost. 2. 25. ефрѣмль bus. 127.
юфремовъ adj. poss. ephraem ефремовъ mat. 47. 50.
юфремъ m. ephraem nicol. юфрѣмъ vost. 1. 409. епремь nicol.
юфоудъ m. vestis genus еф- ber. azbuk. ἐφούδ ephud, voc. hebr. ἐφούδ, graecanicae διπλοΐδι tunicae duplicatae similis est. ефоудь или плоумалоу ἐφούδ καὶ διπλοΐδα sg. acc. prol.-rad. въ ефоудъ и кидарь и плащаницю одѣꙗнъ men.-leop. оувѣдѣвь же давидь на брани сыи, авиадара призва, и рече сь болѣзнию свещеничe божии, ефоудь простри мнѣ, ꙗко да боудоущее разоумѣю, аще врагы поженоу dioptr.-lab. 35. dioptr.-leop. 45. числомь соуще седмь петьдесетьниниць носещиихь вьсѣхь ефоудь вь ноемьвѣ градѣ поразиви остриемь ороужиꙗ dioptr.-lab. 34. dioptr.-leop. 44. adde tur. 109. lavr. op. 21. vost. 1. 323. svjat. 2. 2. 395. предержа ефоуда op. 2. 1. 72. ефоудъ, имьже въпрашаше свѧтитель svjat.-op. 2. 2. 377: per въпрашание explicat slov.-novg. a.
юхати v. ꙗхати.
юхидьна f. ἔχιδνα vipera prol.-mih. šiš. 45. zlatostr. ex. men.-mih. -дна dioptr. ok. 51. strum. -ныи pro -ны svjat.-mat. 8. ехид'на sup.
юхидьнинъ adj. ἐχίδνης viperae antch. svjat.-mat. 8. ехиди- ex.-vost. 1. 255. men.-mih.
юхидьновъ adj. viperae ephr. породию -дноко mat. 34. bus. 42. ехиньдовь nicol.
юхидьнинъ adj. viperae svjat.-mat. 7. bus. 265.
юхидьньскъ adj. viperae -ден- matth. 23. 32. -vost. 2. 57.
юхинъ m. erinaceus ехини и долище и пчелы chrys.-lab. adde ехиновы bus. 919. gr. ἐχῖνος.
юхтрофилъ m. inimici i. e. diaboli amans ехтрофилъ, а не деофилъ mir.
юша conj. utinam юша и не съврали съвора, юша и снце не бесѣдовали sup. 286. 20. еша могль быхь азь вась оувѣштати sup. 99. 20. ὄφελον utinam еша исправили сѧ бъішѧ пѫтие мое psal. 118. 5. -saec. xii. ѣша исправили сѧ быша поутию мои psal. 118. 5. -cod. 1296. izv. 6. 177. еша исправили сѧ поутьие мои psal. 118. 5. -saec. xii. xiii. izv. 6. 177. ѣша исправили сѧ быша поутию мои mat. 28. cf. glag.-otryv. 19. mat. 28. еша да бисте прияли 2. cor. 11. 1. -apost.-nor. εἴγε utinam еша сѧ покаали εἴγε μετενόησαν op. 2. 2. 55. εἴθε utinam юша же и обѣдоующемъ вамъ и вечерꙗющемъ zlatostr. нъ еша и мнѣ боуди вѣровати достойно vost. юша и ты видѣлъ, ꙗкоже азъ вѣдѣ ephr.-vost.: еша pro еще slov.-novg. b. lett. jašu.
юште adv. ἔτι adhuc ostrom. sup. нѣкыꙗ книгы и юще соуть оу насъ izv. 616. еще ostrom. да не еште ne amplius sup. 3. 20. още š.-gl. 66. 72. ἤδη ostrom. este fris. nsl. še; ešče hung. bulg. ošte cf. scr. ati gr. ἔτι curt. 1. 176.
юшоути adv. δωρεάν inique ненавидѧщии мене ошоути psal. 34. 19. -psalt.-int.-saec. xii. ненавидѧщии мѧ ошоути lavr.-op. 30.
ююпьтъ v. югоупьтъ.
юѯаимеръ m. hexaëmeron еѯаимерь op. 2. 1. 32.
юѯархъ m. exarchus еѯ- mat. 11. op. 2. 2. 188. sabb. 151.
юдеръ m. aether юфера bus. 919.
юдерь f. aether съвыше юдери озарꙗеть сѧ izv. 520.
юдиопийскъ adj. aethiopicus ед- prol.-rad. 82. dial.-šaf. men.-vuk.
юдиопиꙗ f. αἰθιοπία aethiopia bus. 263. ют- bon. юдиофиꙗ triod.-mih. юфиопиꙗ mat. 27.
юдиоплꙗнинъ m. aethiops ед- izv. 8. 153. prol.-lab. men.-vuk. int. -планомь izv. 8. 153. ефиопьлꙗне bus. 687. одиоплѣни bon.
юдиоплꙗнъıни f. aethiops едиопла- nom.-bulg. 118.
юдиопъ m. aethiops svjat.-mat. 10. ед- hom.-šaf. юф- izv. 618. holm. юдиопе svjat.-mat. 10.

ѥдиопь f. coll. φοίνικες phoenices ѥѳ- op. 2. 1. 139.
ѥдиопьскъ adj. aethiopicus prol.-mih. ѥд- sup. ѥѳ- krmč.-mih. ѥѵѳопьскъ bon. одиопскомъ bon. села отиепьска izv. 467.
ѥдиротеча m. qui per aetherem currit илию огньна ѥдиротеча, recte -чоу op. 2. 2. 430.
ѥдиръ m. αἰθήρ aether -дѵрь hom.-mih.
ѥѵангелие v. ѥвангелие.
ѥѵга v. ѥвга.
ѥѵергетица f. benefica богаматере ѥѵр- sabb. 51. gr. εὐεργέτις.
ѥѵпсоухий m. εὐψύχιος eupsychius -пьс- šiš. xviii.
ѥѵреинъ v. евреинъ.
ѥѵсевиевъ adj. poss. eusebii ѥѵсевиевъ svjat.-vost. 1. 409.
ѥѵтоухие m. eutychius gen. -хиѧ prol.-mih.
ѥѵтѵховъ adj. poss. eutychi lavr. op. 12. -тих- krmč.-mih.

Ѫ.

ѫ trigesima septima alphabeti cyrillici littera.
ѫ v. ѭ.
ѫборъкъ m. modii genus .з. оубороковъ (оуборковъ pl. g.) пшена bus. 401. serb. uborak modii genus; vas živ. 87. čech. oubor, úbor; ouborek fiscella polab. apud jungm. vumberak: ne a бр-ати derives, est enim ahd. einbar mhd. einber nhd. eimer gefäss mit einem griffe.
ѫвозъ m. vallis оувозъ борнчевъ per. 2. 14. pol. wąwoz.
ѫгліе n. ἄνθρακες carbones greg.-naz. svjat. pat.-mih. kruš. men.-vuk. leont. hom.-mih. šaf.-glag. 64. prol.-mih. mat. 10. dial.-šaf. typ.-chil. isaak. prol.-vuk. prol.-rad. оугьлие triod.-mih. - гороущее men.-mih.
ѫглъ m. γωνία angulus ostrom. greg.-lab. holm. въ вьсѣхъ ѭглѣхъ лаѥть izv. 421. ѫгълъ ostrom. ѫгълѣ sup. μέρος pars (domus) men.-vuk. πτέρυξ op. 1. 86. πτερύγιον отъ .д.-хъ оуглъ земли op. 2. 1. 115. ѭглъ ev.-trn. ѭглѣхъ svjat.-mat. 8. ноуглоу š.-gl. 86. nsl. vogel; serb. nugao živ. 133. oserb. nuhl nsl. četirivug quadrangularis habd. lat. angulus cf. aě: ančâmi biege gr. ὄγκος bug lat. ancus, uncus curt. 1. 101. ztschr. 7. 179. cf. ѫзъкъ.
ѫгль m. ἄνθραξ carbo hom.-mih. svjat. - горѧщь holm. - жеравьнь triod.-mih. 76. ѫглий sup. 422. оугльми svjat.-mat. 9. pl. nom. ѫгліе bon. ѭгль ant.-hom. nsl. voglen bulg. jъglen milad. 385. croat. ugljen verant. nserb. nugel lit. anglis f. lett. ôgle ztschr. 4. 357. cf. scr. andž splendere götting. gel. anz. 1860. 228. angâra carbo.
ѫгльникъ m. angularis оугольникъ pam. 149. оуголникъ самого христа tur.
ѫгльнъ adj. ἀκρογωνιαῖος angularis hom.-mih. ѫгъльнъ, ѫгълънъ sup. оугъльнъ proph. ѫгълъный камень sup. камень ѫгълѣнъ cloz I. 868.
ѫглѥвие n. coll. carbones prol.-vuk. -вие живо misc.-šaf.
ѫглѥша m. nom. propr. viri оуглешь steph. gr. οὐγκλέσης.
ѫгорищь m. anguilla -ричь trigl.
ѫгриновъ adj. poss. hungari sabb. 153.
ѫгринъ m. hungarus sabb. 152. chron. оугринъ родомъ men.-leop. оугри sabb. 153. оугры bus. 621. на оугры steph. съ оугры prol.-mih. оугринъ гонѧше сѧ въ слѣдъ ѥго izv. 673. оугри къ коневи гонѧще izv. 673. оугъри σκύθαι zlatostr. не мы же тъчию, нъ и оугъри и обьри ἀλλὰ καὶ σκύθαι καὶ βάρβαροι zlatostr. ѣко ны разгнаша оугри izv. 673. оугрин(ь)ць nom. viri ev.-novg. pl. ѫгри terra hungarorum вь оугры посла prol.-vuk. prol.-mih. на оугрехь misc.-šaf. на оугрихь nov.: nota имѣа оугъре βάλλουσα κοχλίους cozm.-ind. nsl. vôger, vogrin, vogrinec, vogrič hungarellus lex. vogri exanthematis genus lex. vogrščak ostwind, nordwind: in Stiria vugrin, vugrinčič habd. bulg. ugrin; ugari milad. 145. lit. vengras cf. оугра.
ѫгриѥ f. hungaria оугриѥ steph.
ѫгровлахийскъ adj. hungarovalachicus оугр- ardž. op. 2. 2. 189. 192.
ѫгровлашьскъ adj. hungarovalachicus оуг- steph.
ѫгрь m. anguilla: in fontt. psl. non videtur legi nsl. ogor; vugor bel. habd. croat. ugor verant. serb. ugor, ugič esthn. angrias lit. angis anguis; unguris anguilla scr. ahis gr. ἔχις, ἔγχελυς lat. anguis, anguilla ahd. unc cf. curt. 1. 172. Grimm, wörterb. 1, 5.

ѫгрьскъ adj. hungaricus оугрьскь prol. max. domet. men.-vuk. ратьници оугрьстии izv. 6. 385. чести оугрьскыѩ op. 2. 1. 48. оугорьс- bus. 702. королю оугорьскомоу meth. 8. кавкасийскъıѩ горъı, рекше оугорьскъıѩ izv. 670. въста на нь ѩзъıкъ оугорьский izv. 673.

ѫгоулѩ f. ἔγχελυς anguilla ѩгольѩ, ѥгоулѩ ex.-vost. 1. 14. ztschr. 6. 186. bulg. jъgulja milad. 360. 530. serb. jegulja pol. węgorz

ѫда f. ἄγκιστρον hamus ant. trigl. рыбарь вьврьжеть оудоу вь морѥ hom.-mih. russ. уда.

ѫдити, ѫждѫ, ѫдиши vb. ἀγκιστρεύειν adhamare hom.-mih. 146. trigl.

ѫдица f. ὄγκινος uncinus, hamus prol.-cip. men.-vuk. trigl. оудице заложише ὀγκίνους εἰσδέχεται prol.-rad. ἄγκιστρον hamus ostrom. hom.-mih. georg. misc. κρεάγρα fuscina vost. ὄνυξ uncus men.-vuk. ѭд- op. 2. 2. 239. adde очи оудицами ископаше prol.-mart. оудицами копаша men.-leop. nsl. ôdica, vôdica meg. lex. bulg. vъdicъ.

ѫдолити -лѭ -лиши vb. cavare капля мекька прилежещи камень ѫдолить жестокый isaak.: nota ѫ in codice serbico.

ѫдолитъ adj. cavus аще бы образъ земный оудолитъ былъ ex.-vost.

ѫдолие n. vallis cant. 1. 17. io.-sin. chron. оуд- greg.-naz. ѭдолие bon.

ѫдолъ m. κοιλάς vallis оудолъ mat. 26. pyrg. pat. 193. во оудолѣ перинѣ ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης parem. -saec. xiv. adde оудоломъ мозгоу io.-dam. оудоли въ земли io.-dam. ber. ѭдолъ psal. 59. 8. -bon. κοιλία ventriculus op. 2. 2. 303. cf. ѫвозъ.

ѫдоль f. κοιλάς vallis bon. dial.-šaf. оудоль krmč. io.-sin. dioptr. krmč. cant. 2. 1. gen. 14. 10. -pent.-mih. оудолий sg. gen. krmč.-mih. вь оудоли sabb. 168. оудолми земными op. 2. 1. 42. все оудоли ex.-op. 2. 1. 27. ѫдоль плачевьныѭ izv. 452. завѣшта въ ѭдоли плачевьнѣй izv. 478. воле своеѩ оудоли окроугъıмъ имоущи izv. 666. ѭдоль trigl. ѥдоль ex.-op. 2. 1. 30. κοιλότης cavum въ ѭдолехъ съмѣрномоудрьѩ antch.

ѫдольнъ adj. cavus -но мѣсто men.-mih.

ѫдоу v. ѭдоу.

ѫдоуже v. ѭдоуже.

ѫдѣ v. ѭдѣ.

ѫже n. σχοινίον, σχοίνισμα funiculus sup. men.-vuk. dial.-šaf. psal. 77. 55. -bon. prol.-cip. σειρά funis prol.-mart. ἅλυσις catena sup. šiš. 26. psalt.-saec. xiii. ѫжи желѣзныи ἅλυσις ostrom. оуже желѣзноѥ šiš. 46. καλώδιον funiculus pent.-mih. σπαρτίον proph. ζευκτηρία act. 27. 40. -šiš. strum. ὕφασμα opus textile; βρόχος laqueus оужемь задавити men.-vuk. ѭже bon. ѥже ichn. воуже prol.-rad. да приходѧщей кораблю вѧзати начноуть оужа своѩ къ немоу (гвоздию) izv. 578. горе привлачещимь грѣхы своѥ ѩко оужемь дльгомь и ѩко дежесемь ига юньча triod.-mih. 72: male, uti videtur: оужама желѣзнама prol.-mart. nsl. vôže bulg. vъže čech. vůže čas.-mus. 1864. 57.

ѫжеплетьць m. restio -тецъ clim. 308. gr. σχοινοπλόκος.

ѫжика m. συγγενής consanguineus ostrom. sup. hom.-mih. ѭжика bon. ѥжикы ex. op. 2. 1. 30. изьбиѩте кьждо оужекы своѩ num. 25. 5. -pent.-mih. сосипатрь оужика мой šiš. 73. adde bus. 434. typ.-chil. ἐξάδελφος natus ex fratre vel sorore mater. f. sup. 392. hom.-mih. сь коурилоль оужикою своѥю greg.-lab. иридиона оужикоу мою šiš. 71. ev.-buc. οἰκεία оужика матери ти есть lev. 18. 13. -vost.: nota оужикъ trigl.

ѫжичьнъ adj. συγγενής consanguineus оуж- op. 2. 1. 24; 2. 2. 85. 384. ѥжичнѣй ex.-op. 2. 1. 30. -чиномоу чиноу ex. оужичьнъ видь hom.-mih. оужичьноуѭ плъть svjat. оужичное и подобное ex.

ѫжичьскъ adj. affinis bus. 717.

ѫжичьство n. τὸ συγγενές, συγγένεια affinitas sup. svjat. hom.-mih. hes. men.-mih. ex.-op. 2. 1. 24. pent.-mih. kruš. pat. ant.-hom. оужичьство иматъ συγγενὲς ἔχει ex. ѥж- ex.-op. 2. 1. 30. ѭж- azbuk.

ѫжичьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀγχιστεύειν genere propinquum esse pent.-mih.

ѫжиште n. funis trigl. -штемь повръсти men.-leop.

ѫжь m. anguis in libris palaeoslovenicis hucusque lectum non est trigl. nsl. vôž lex. gôž lex. glôž lex. guž habd. lett. ôdze scr. ahi zend azi arm. iž Bopp 1. 369. 425. ztschr. 3. 46. 64; 6. 186. Grimm, wörterb. 1. 5. 378.

ѫжьникъ m. δέσμιος captivus sup. šiš. 161. 185. men.-mih. hom.-mih. prol.-mih. strum. pyrg. -жн- bor. 30. из домоу оужникъ ἐξ οἴκου τῶν δεσμίων eccles. 4. 14. -vost.

ѫжьница f. δεσμωτήριον carcer matth. 11. 2. -ev.-saec. xii.

ѫжьствие n. σχοῖνος funis напоить по-

токы оужестванемь ποτιεῖ τὸν χειμάρρουν τῶν σχοίνων ioël 3. 18. -triod.-mih.

жза f. δεσμός vinculum ostrom. cloz I. 784. men.-vuk. strum. greg.-mon. 62. sup. σύνδεσμος vinculum šaf.-glag. 90. ѩза svjat. mat. 6. ant.-izv. 8. 104. юза izv. 8. 145. trigl. воуза στρέβλωσις prol.-rad. оузы наложити на кого misc.-šaf. оузами и завоими моучивь δεσμοῖς καὶ στρεβλώσεσιν ὑποβαλών prol.-rad. 99. оть жзь отьпоустивь chrys.-frag. воузамь прѣтрьтие prol.-rad. 50. вѧза ev.-buc.: cum nsl. tvezem, tvesti cf. and. thvengr schuhriemen.

жзилиште n. δεσμωτήριον carcer ostrom. hom.-mih. юз- azbuk.

жзильница f. carcer prol.-mart. men.-mih.

жзина f. angustiae ни оузиноу единоначетия знающе men.-mih. 157.

жзити -жж -зиши vb. στενοχωρεῖν arctare аще ти оузить гора ефрѣмлѧ εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος τὸ ἐφραΐμ ies.-nav. 17. 15. -vost. ἐπισυνάγειν copulare оузѧ сътвориши ковчегъ во единъ лакоть gen. 6. 6. -vost.

жзлоношение n. amuleta gestare ber.

жзлъ m. δεσμός vinculum pent.-mih. ἀπόδεσμος fascia men.-vuk. ligatura leont. оузлъ op. 2. 2. 82. nom.-mik. 50. sabb.-typ. оузьль велик злать; дасть емоу вь оузлѣ .р. златниць men.-mih. φυλακτόν amuletum krmč. 273. хранило (φυλακτόν amuletum), рекше оузль krmč. mih. о наоузѣхь, рекше о оузлѣхь krmč.-mih. 33. оузлы творе обезае о шиехь krmč.-mih. cf. жзльникъ gr. περιάπτης.

жзльникъ m. περιάπτης krmč.-mih. 93. cf. Trudy moskov. istor. obšč. 6. 120.

жзмень m. τὸ στενόν fretum оузмень глаголемый соудъ Muralt xxiv. оузменъ chron. 1. 246.

жзоношение n. amuleta gestare ber.

жзость f. angustiae men.-mih. trigl.

жзота f. angustiae оуз- op. 2. 2. 431.

жзохранильница f. carcer -лн- hom.-mih. 140.

жзъкохрамьнъ adj. στενόχωρος angustus hom.-mih. 65.

жзъкъ adj. στενός angustus greg.-naz. sup. коль жзъка врата τί στενὴ ἡ πύλη ostrom. оузъкъ vost. 1. 293. оуское море στενόν bus. 419. cyr. 4. 9. по оускомоу морю ити bus. 659. ѩзъкъ ex.-op. 2. 1. 30. lit. ankštas scr. anhus gr. ἄγχω lat. ango, angustus goth. aggvus ahd. angi and. öngr beitr. 2. 159. Pott 2. 1. 1013. curt. 1. 159; 2. 104. cf. жглъ.

жзьникъ m. δέσμιος captivus sup. men.-vuk. hom.-mih. юзникъ ber.

жзьница f. δεσμωτήριον carcer pent.-mih. trigl.

жзьнъ adj. φυλακῆς carceris pent.-mih.

жкоть f. ὄγκινος uncinus оукотми, юкотьми op. 2. 2. 147. adde тоу оловомь припои оукоти men.-mih. 161. ἄγκυρα ancora оин ѩкоже се оукоть свѧтоую надежоу имѣша καθάπερ ἄγκυραν ἱερὰν veluti sacram ancoram psalt.-theod.

жполы adv. ἡμι- semi- - съмрьтьни ἡμιθνῆτες greg.-naz.

жродивъ adj. μωρός stultus sup. mater. пѧть же жродивъ, ѩже жродивыѩ не вьзѧшѧ масла sup.

жродити сѧ -ждж сѧ -диши сѧ vb. stultum esse sup. 124.

жродовати -доуѭ -доуеши vb. stultum esse sup. 111. 119. ер- men.-mih.

жродословие n. μωρολογία ineptiae оур- svjat.-vost. 1. 362. ѩродословье ant. izv. 7. 150.

жродословъ adj. stulta loquens оуродъслова и празднословца izv. 669. gr. μωρολόγος.

жродъ m. μωρός stultus sup. звахоу и оуродомь leont. боуди оуродъ мене дѣлѧ izv. 619. юр- ber. trigl. ѩроде бжй сказаетъ сѧ vost. 1. 401. ер- ant. 70.

жродьливъ adj. stultus оуродливъ ziz.

жродьно adv. stulte sup. 1.

жродьнъ adj. stultus; ἀγνώμων improbus sup. 313.

жродьскы adv. stulte sup. съгрѣшихомъ прѣдъ тобоѭ жродъскы sup.

жродьство n. μωρία stultitia оур- šiš. 227. ἀγνωμοσύνη animus ingratus sup. юр- op. 2. 2. 117. 240. ber. ер- men.-mih.

жродьствовати -воуѭ -воуеши vb. stultum esse sup. 75. оур- chron. род- bus. 384.

жрожда f. μωρία stultitia оур- op. 2. 2. 62. βλακία lascivia ѩр- antch. призываниѩ ѩрождѧ ant.-izv. 7. 150.

жсинь v. оу compos.

жсобити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. seditione agitari тогда жидове оусобивше сѧ во градѣ по поутемъ дроугъ дроуга оубиваше pal. 1494.

жсобица f. σύστρεμμα seditio оусобицоу сотворьше σύστρεμμα ποιήσαντες vitae-sanct.-vost. rixa sup. 325. -цоу сътвори ἐστασίασε hom.-mih. 106. - боудеть вь людехь hom.-mih. оуста оусобица и

мштежь chron. 1. 64. cf. lat. simultas et russ. dial. усобица, quod pro междусобіе usurpatur učen. zapis. v. vi.

жсобичьнъ adj. ἐμφύλιος intestinus оусобичнаго врага τοῦ ἐμφυλίου ἐχθροῦ io.-clim. στασιώδης seditiosus оуность оусобичьное срдце ἡ στασιώδης καρδία zlatostr. -но племе hom.-mih. 36. чловѣкъ оусобичьнъ svjat.-mat. 10. члка оусобичьна и нечиста дѣлатели, пиꙗница, хоульника, растоимьца svjat. оусобичьнъıй и лоукавъıй и лъживъıй нравъ и богоу ѥ мрьзъко и члкомъ вражьдьно svjat.

жсобь adv. vicissim оусобь оубиваютъ сѧ men.-leop.

жсобьнъ adj. ἐμφύλιος intestinus chron. 60. оусобныхъ которъ op. 2. 1. 139. оусобьныꙗ брани bor. 68.

жсъ m. barba; mystax trigl. брада мала и оусъ bor. 69. връхънѣꙗ челюсть оусъ ex.-op. 2. 1. 18. главы и оусы обръсены vost. 2. 18. pubertas преже оуса op. 2. 2. 89. посмедающь оусомъ ἀρχιγένειος ex. nsl. vôs russ. dial. усъ lana drev. wungs lit. usas: error latet in вь оусѣ нѣкацѣмь бывьши дѣвица оусьпе men.-mih. 293. 6. 6.

жсѣница f. κάμπη eruca ioël 1. 4. -proph. -mat. 46. оус- psalt.-syn. a. оусенber. oserb. husańca drev. wungsanneitz: male βροῦχος lev. 11. 22. -vost. cf. гжсѣница.

жтица f. anas оутицю bus. 399. russ. утица.

жтлизна f. σχίσμα scissio оут- ev.-syn. a. -mat. 35. ev.-syn. b. -mat. 38. chron. 1. 261. оутѣл- izv. 6. 278.

жтлина f. scissio alex.-mih. 6. 103. мышиꙗ - misc.-šaf. 173.

жтлъ adj. τετρημένος perforatus оутьлоу svjat.-op. 2. 2. 398. земльѭ жтлѫ и поухлѫ dioptr. 273. вь делвоу вьливаюши оутлоу chrys.-lab. алъдъи жтьлѣ sup. 404. 23. делви оутла ѥсть чюжъ домъ vost. 1. 225. дълъве оутьлоу io.-clim. ἀνεπιτήδειος ineptus оутьль корабль krmč.-mih. въ оутлѣ лодии (по водѣ) ѣздити dan.-izv. 271. оутла кещь de idolis prol.-mih. σαθρότατος futilis корабль оутьль men.-mih. scissus одѣꙗло оутло leont. παραλελυμένος laceratus ризы оутлы op. 1. 17. оутьла риза izv. 547. како въ оутелъ мѣхъ водоу лити dan.-izv. 269. мѣхъ оутелъ роня (раня) богатство не имоущимъ dan.-izv. 272. nsl. vôtel.

жтрищдоу v. жтрьждоу.

жтроба f. τὰ ἔγκατα, τὰ ἐνδόσθια intestina sup. man. pent.-mih. κοιλία venter ostrom. sup. luc. 1. 42. -ev.-novg. σπλάγχνα viscera sup. šiš. 2. 103. 134. γαστήρ venter sup. cloz I. 746. psal. 70. 60. -šaf.-urspr. sup. 173. krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 20. μήτρα uterus pent.-mih. chrys.-lab. матерьска жтроба men.-buc.- матерн'ꙗ dioptr. ѭтроба bon. отъ ѭтробъı psalt.-int.-saec. xii. -pog. въ тpoба ev.-syn. a. -mat. 31. ꙗтроба op. 2. 2. 307. оутврьдихъ сѧ отъ ꙗтробы (alio cod. ѭтробъı) ἀπὸ γαστρός psalt.-int.-saec. xii. оутробою поболѣвь prol.-mart. ютр- prol.-rad.: nota повразь оутробьныꙗ λοβὸς τοῦ ἥπατος pent.-mih. nsl. vôtroba intestina meg.

жтробьнъ adj. κοιλίας ventris плодь - pent.-mih. ἀφεδρῶνος latrinae sup. 141. 5. невъздьрьжанние оутробьноѥ sborn. -на баснь ἐγγαστρίμυθος pent.-mih. vost. 1. 133. -на чародѣица svjat.-op. 2. 2. 377. ѭтробьный влъхвъ svjat.-mat. 7. bus. 273. о ютробиѣмь гладѣ vost. 1. 96.

жтрь adv. ἔσω intus ostrom. ἔνδον, ἔνδοθεν intus sup. bor. 82. оутрь svjat. op. 2. 2. 203. ѥгда жтрь бѫдемъ greg.-naz. младенѥць оутрь играше izv. 530. жтрь бывъ отъ вещи izv. 488. вѣша оутрь вь дворѣ proph. кроугъ оутрь вь нномь кроузѣ svjat. въ облацѣ жтрь бѫдѫ izv. 487. въ трьхъ дьнехъ жтрь εἴσω τῶν τριῶν ἡμερῶν sup. оутрь пригновенны прьсты psalt.-theod. из жтри sup. 26. 17. izv. 486. изъ оутрь ἔνδον op. 2. 2. 203. жтрь sup. жтрь имать недоугъ antch. оутрь въ храмъ men.-saec. xi. ютрь op. 2. 2. 432. ютрь дрьжить ме hom.-mih. ѥтрь op. 2. 1. 21. ꙗтри bus. 919: nota a) н saepe praefigi post praepos. въ: вь нжтрь sup. въ ноутрь bus. 378. въ ноутрь на дворъ ev.-syn. a. -pag. 35. вь ноутрь крова сьведосте dioptr.-lab. вьвести вь ноутрь храмины ibid. вьврьгоше ихъ вь ноутрь prol.-mart. до вьноутрь светые горы sabb. 11: tamen въ ѭтрь bus. 264. b) жтрь vere esse subst. f. pendens ab adj. *жтръ: из жтри sup. из оутри greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 21. cf. сихъ вь ноутрь обрѣть коумири chrys.-lab. изъ ноутри ἔσωθεν proph.: nota изъ ноутроу hom.-mih. nsl. iz nôtra trub. vnuter prip. nôtri scr. antar, antara zend antarĕ arm. end gr. ὑπόδρα goth. inna-thrô, ûta-thrô ztschr. 14. 85. Pott 1. 328.

жтрьникъ m. intestina оүт- lavr.-op. 21. cf. -ньκъ.

жтрьнь adj. ὁ ἔνδοθεν, ἐνδότερος interior sup. men.-mih. дворъ оүтрьнь mat. 51. на вьстокь оүтрьнıи men.-mih. очисти пьрвое оүтрьнее стьклıаници и блюдоү matth. 23. 26. -ev.-saec. xII. оүтрьнıаıа ваша τὰ ἔσωθεν ὑμῶν luc. 11. 39. -ev.-saec. xII. оүтрьнии варъварии bus. 264. hom.-mih. оүтрень op. 2. 2. 237. bus. 147. -ниı риза ὑποδύτης pent.-mih. ἐπωμίς ibid. жтрьнии кроүгъ svjat. ıатрьнь sup. antch. ıатрьнıааго чловѣка izv. 491. вьлѣзъ самъ вь ıатрьнѫѭ клѣтькѫ sup. 399. ıатрьнıаıа его испълнь соүть льсти svjat. ıатрьнıаıа svjat. етрьнь ex. - op. 2. 1. 30. етрьнıаго сьставлıениıа greg.-mon. 88. поврлзъ ıатрьнь λοβός lobus op. 2. 2. 80. ноүтрьнь, -рень bus. 917. 920. ноүтренıаıа моıа sbor.-kir. 47.

жтрьньκъ m. viscera овча коүпѣль глаголеть сѧ, за не тамо свирахоү овцѣ къ жьртвѣ, и оүтрьнькы измывахоү тоү. имѣахоуть же мнози запъ, ıако отъ измыванıа оүтрьнькъ силоү нѣкоую и божию приıемлеть вода; рьдра оүница закалаıема бıаше, и вса съжагаıема бıаше съ главою же и кожею и оүтрьнькы sborn.-saec. xIII.

жтрьıадоү adv. ἔσωθεν ostrom. intus pent. -mih. оүтрьоүдоү pam. оүтриоүдоү op. 2. 2. 37. изь ноүтрьюдоү ἔνδοθεν hom.-mih.

жтрьıадѣ adv. ἔσωθεν intus; ἐσώτερον interius -ждѣ sup. -юдѣ antch.; praepos. -коүпѣли proph.

жтъка f. anas оүтка bus. 399. trigl. оүтка квакаеть trigl.

жтъкъ m. στήμων stamen горѣ соүщиимь чиномъ и оүткоү ὄντων ἄνω μὲν τῶν μίτων καὶ τοῦ στήμονος ev.-int. 1434. оүтокъ iugus trigl. nsl. vôtek bulg. вътък pokl. 1. 85.

жты f. anas за оүтовь bus. 399. за оүтовь .л. коүнъ dostop. 52. bulg. utvъ noctua milad. 537. uticъ milad. 21. serb. utva fulica mik. russ. утка gr. νῆσσα lat. anas, -tis ahd. anut mhd. ant, ent lit. anti-s curt. 1. 280. Grimm, wörterb. 3. 509. ztschr. 3. 48. 66; 7. 179.

жтѧ n. anas оүтѧ bus. 399. pam. 232.

жханиıе n. ὄσφρησις olfactus šiš. 89. men.-vuk. оүханиıемь мажюще сѧ bor. оүханиıа вьздышеть prol.-rad. 160. εὐωδία odor suavis толикоү наюхавьше се юханию τοσαύτης ἐμφορηθῆναι εὐωδίας prol.-rad.

жханьнъ adj. olfactus; μυρεψικός -но дѣло pent.-mih.

жхати -аıѫ -аıеши vb. odorari izv. 7. 146. trigl. юх- trigl. nsl. vôhati, vôham, vôšem: vôhlja; njuhati prip. 166. oserb. nuchać: ad rad. scr. an Bopp 1. 235. trahendum putat.

жхновати -ноуıѫ -ноуıеши vb. odorari оүхновавъ воню lavr.-op. 40. оүхновавъ невѣрнъмь сьрдцемь воню доүховьноую men.-saec. xi.

ıѧ.

ıѧ trigesima octava alphabeti cyrillici littera.

ıагоулıа v. жгоулıа.

ıадиıаниинъ m. indus ıад- голоүбь есть misc. 84.

ıадро adv. ταχύ cito psalt.-pog. 36. 2; 68. 18. ev.-grig. ıадро io. 11. 29; 11. 31. -ev.-nor. šaf.-glag. 48. ждро пишѫща bon. ıадро antch. 25. 105. ıадро или ıаздро op. 2. 2. 264. едро matth. 28. 7. luc. 14. 21; 15. 22. io. 11. 29. -nicol. zap. 2. 2. 29. cf. ıаздро et злоıадръ citus ad malum.

ıадро n. nucleus ıадро vost. 1. 201. trigl. psal. 44. 2. šaf.-urspr.; ıединоıадрьнъ adj. μόνορχις unum testiculum habens: sic scribendum videtur leont. 21. 20. nsl. jedro, jedrce; jedrko habd. russ. ядро: овесъ ядренъ ryb. 1. 432.

ıадрость f. ταχύτης velocitas greg.-naz. -šaf.-urspr. ἐντρέχεια sollertas apoc.: respondet adj. ἐντρεχής ıад- op. 2. 1. 192.

ıадрота f. velocitas: nota вь вътороую ıедротоү прѣıадохомь δευτεραῖοι ἤλθομεν šiš. 45: male вь вторѫıа щедротоү act. 28. 13. -strum.

ıадръ adj. ταχύς citus šaf.-frag. 33. ıадрыи на милость op. 2. 9. 264. ὀξύς citus, celer sup. 357. 9. ıедри ıединако готови ὀξεῖς τε καὶ ἕτοιμοι hom.-mih. 52. ıадраго милосрьдьıа antch. едрь glag. ıедрь ant. 88. domet. ждръ bon. nsl. jedrn celer lex. meg. alacer hung. jedrno cito trub. actutum lex. mox meg. jedernost

extemporalitas, dexteritas lex. gedrno kuzm.-luc. 7. 4. jadro cito met. 161. jadrno rês. 102. bulg. jedър tüchtig; pegam dirja jaderno volksl. 2. 30. jaderno pa zadêrjati volksl. 2. 59. croat. djedjerno hung. **твоѭ ѩдроѭ посъли намъ** izv. 6. 178: male šaf.-urspr. coutulit **ѩдрина**, **ѩдрило** velum et croat. jadro, jadrina id.; nota jadrn citus et cf. gr. ἰθαρός citus ztschr. 7. 121.

ꙗдоу v. **ѩдоу**.

ꙗдѣ praep. prope cum gen. iungenda - **пожѩщиихъ** ἐχόμενοι φαλλόντων psal.-pog. 67. 26. - **ѥѩ** ἐχόμενοι αὐτῆς ibid. 93. 15. **ѩдѣ ѥѩ** bon. lat. indi (indiget-, indigena), endo gr. εἴσω goth. inna (innakunda -) οἰκιακός hausgenoss **ꙗдѣчадинъ** ztschr. 14. 82.

ꙗдѣчадинъ m. οἰκογενής verna gen. 15. 3. **ѩдѣчадинъ** parem. -saec. xiv.

ꙗдѣчадъıни f. οἰκογενής verna gen. 15. 2. **ѩдѣчадыниѩ моѥѩ** parem. -saec. xiv.

ꙗзва f. -**зѩ** ἀσθένεια, ἀρρωστία, νόσος, πάθος morbus; μαλακία morbus sup. ostrom. adde svjat.-op. 2. 2. 381. -**зѩ** antch. greg.-naz. **ѩзѫ** mat. 51. **въ гроубыихъ ѩзѩхъ** op. 2. 2. 185. **отъ ѩзѩ дълъгы** svjat.-vost. 1. 225. **ѥза чрѣвна** prol.-lab. νόσος δυσεντερίας men.-vuk. **ненолеѭ въ ѩзѫ въпадъшаго** νοσοῦντα antch. **ѥзоу рѣкшещи** prol.-rad. **болѩ сеѭ ѩзеѭ** antch. **бѣ тою же ѩзею болѣлъ** bus. 776. **ѥзею болѣлъ** meth. 4. **оть ѥзи помроуть** misc.-šaf. **великы ѥзы прѣидеть** misc.-šaf. 136. **ѥзоу очистити** νόσον ἀποσμήχειν hom.-mih.: nota δεσμός viculum **отъ ꙗзѩ** ostrom. nsl. jeza ira cf. Grimm, wörterb. 1. 358. ztschr. 1. 151; 5. 346; 9. 132. beitr. 2. 159. meyer 1. 344.

ꙗзавъ adj. aegrotus **ѥзавь** bulg.-lab.

ꙗздро adv. ταχύ cito **ѩзро** op. 2. 2. 264. cf. **ꙗдро**.

ꙗзетворьнъ adj. qui morbum creat **въ тажеброашьна въдаси сѩ ѩзетворьнаѩ** svjat.

ꙗзыкоболние n. γλωσσαλγία linguae dolor prol.-mart.

ꙗзыкоболѣзньствие n. linguae dolor per. lxxxiv.

ꙗзыковрѣдние n. γλωσσαλγία linguae dolor mater.

ꙗзыкомѫдрьць m. linguae gnarus, uti videtur krmč.-mih. 366.

ꙗзыконачѩлние n. ἐθναρχία principatus man.

ꙗзыкосвѣтообразьнъ adj. γλωσσοπυρσόμορφος -**къс**- mater. 7. 100.

ꙗзыкъ m. γῆρυς vox mater. 7. 100. γλῶσσα lingua cloz I. 728. ostrom. sup. -**комь оурѣзань бысть** pyrg. ἔθνος populus cloz II. 61. ostrom. sup. op. 2. 2. 149. šiš. 46. 228. sim. 1. 56. -**цахь** strum. **словеньскь ѥзыкь** cyr. 1. - **оустраѩеть се** hom.-mih. **оумрети за ѩзыкъ** op. 2. 1. 135. **страхъмь божиѥмь не въсъхлаштаѥть си ѩзыка** izv. 425. **быстрѣйши ѥзыкомь** prol.-rad. 94. **безъ ѩзыка добрѣ испытати** bus. 658. **станъ и боѩнъ съсъ нихними ѩзики** gram. 190. zajik Veglia drev. jungsuck.

ꙗзычь adj. γλώττης linguae ant.: forma dubia.

ꙗзычьникъ m. ἐθνικός gentilis ostrom. šaf.-glag. 52. ant. dial. hom.-mih. dioptr. nom.-mik. **да вьданы боудоуть -комь вь жены** prol.-mart.

ꙗзычьнъ adj. linguae ant. γλωσσώδης loquax hom.-mih. bus. 275. τῶν ἐθνῶν gentium, gentilis mater. prol.-vuk. **народъ ѩзычьнъ** izv. 662. **ѩзычнаа плоть** ex.-vost. 1. 385. **ѩзычнаѩ та плоть рѣтка ѥсть акы сито** izv. 669. **жена ѩзычьна** mat. 8. 10. **жена ѫзычъна** chrys.-frag. **земли ѩзъıчна** op. 2. 2. 202. **ѥзычна** misc.-šaf.

ꙗзычьскъ adj. ἐθνικός gentilis; ἐθνῶν gentium šiš. 71. men.-mih. men.-vuk.

ꙗзычьскы adv. ἐθνικῶς uti gentiles šiš. 116.

ꙗзѣстивъ adj. aegrotus pat. 311. **ѥзѣстивыимь цѣлитель ѥсмь** hom.-mih. 162. **ѩзѣстивѫ оутробѫ** svjat. **короставыимъ овьцамъ и ѩзѣстивыимъ нѣ лѣпо съдравыими съкоуплѩти сѩ** svjat. **ѩзѣстивъıихъ** τῆς νόσου τῶν καμνόντων zlatostr. **ѥзест**- misc.-šaf. 138. 142. **ѥзестива чедь** ἀσθενοῦντες men.-mih.

ꙗкливъ adj. μογιλάλος qui aegre loquitur **ѩкливъ** ev.-saec. xvi. -vost. 2. 588.

ꙗсало n. λεντίον linteum op. 2. 2. 55. e cod. saec. xii vel xiii: vocabulum dubium.

ꙗтва f. captivitas: **изъ ѩтвы** chron.-psalt. 1. 19. **ѩтье**, **ѩтство** idem.

ꙗти, **имѫ**, **имеши** vb. λαμβάνειν, ἐπιλαμβάνειν, συλλαμβάνειν, πιάνειν prehendere ostrom. sup. ἐφάπτεσθαι tangere op. 2. 2. 266. κρατεῖν tenere ostrom. - **сьсьць** cyr. 1. **ѩтъ за роукоу люди** clim. 286. **воѩ нестрѣгомыѩ сѫщѫ ꙗшѫ** svetk. 38. **вь блоудѣ ѥть бывь** krmč.-mih. **гроза ѥть и (и) трепеть** hom.-mih. **вѣрѫ ꙗти** πιστεύειν credere ostrom. assem.

matth. 21. 32. io. 2. 21. nicol. max. šaf.-urspr. не ѭхѫ вѣрꙑ bon. вѣрѫ ми ими πίστευσόν μοι ostrom. да вѣрѫ имѫ ἵνα πιστεύσω ostrom. которомоу ти словеси имамъ вѣроу ꙗти; izv. 529. никомоуже скоро ꙗти вѣрꙑ izv. 432. не емемь вѣрꙑ емоу antch. nsl. verjamem für vêro jamem емеши glag. емоуть nicol. ѩсѧ ev.-frag. ꙗмше i. e. jъmše š.-gl. 85. ꙗти chron. 207. per. 82. 20; 90. 38; 92. 14 etc. incipere не ѥ глаголати sim. II. 12. nsl. jeti id. serb. jati id. mik. ѥмъ по роукоу marc. 8. 25. -ev. 1164. ꙗти сѧ: a) поꙗти се ѥть cyr. 3. поꙗти сѧ ꙗтъ bor. 80. аще бꙑ ѥль се поꙗта dioptr. похвалꙑ се ѥше проходьныѥ hom.-mih. 160. ѥть се шьствиꙗ hom.-mih. ꙗти сѧ безмлъвиꙗ io.-sin. сватꙑхъ словесъ имемъ сѧ vost. 1. 47. ими сѧ нхъ izv. 625. своего пѫтѣ жхомь сѧ dial.-šaf. дѣла ети се misc.-šaf. b) бѣгоу се ѥть prol.-mart. pat. бѣгьствоу се ѥше δρασμῷ ἐχρῶντο men.-mih. кь подвигоу ѥть се τὸν ἀγῶνα διεξῆλθεν prol.-rad. 119. c) ѥть се ѥмоу за нозѣ τῶν ἰχνῶν αὐτοῦ ἐπιλαβομένη men.-vuk. greg.-lab. за нозѣ ѥго ѥть се τῶν ποδῶν αὐτοῦ δραξάμενος men.-vuk. ѥмь се за ꙗсли prol.-mart. ѥти се за оупьваниѥ κρατῆσαι šiš. 224. ими се за вѣчьноую жизнь ἐπιλαβοῦ šiš. 243. ꙗша сѧ твьрдо за роукꙑ ихъ izv. 428. d) ѥти се о кого prol.-mart. e) имъ сѧ рѫкоѭ по ралo svjat. имъ сѧ по нѭ svjat. ꙗша сѧ по правдоу per. 88. ими сѧ по роукодѣлиѥ clim. ꙗти сѧ по дань per. 12. 11. ѥмъ по роукоу marc. 8. 25. -ev. 1164. никътоже, рече, имъ сѧ рѫкоѭ по ралo и обратиꙗъ сѧ въспѧть оуправитъ сѧ; имъ сѧ по нѭ svjat. ꙗти сѧ ἀναβαίνειν ѥмьшиѭ се рꙑбоу hom.-mih. nsl. ječa carcer meg. serb. croat. jamac pruss. imt lit. imti lett. jemt, ńemt goth. niman ahd. neman vgl. gr. γέντο ztschr. 8. 128. mey. 1. 411.

ꙗтилиште n. carcer hom.-mih.

ꙗтиѥ n. prehensio int. sup. 360. прѣжде ѥтиꙗ ихъ prol.-mih. 266. прѣжде ѥтиꙗ своѥго prol.-mart.

ꙗтовѣрие n. fidem habere pat.-šaf. 141.

ꙗтовѣрьнъ adj. qui fidem habet pat.-šaf. 134.

ꙗтовѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. fidem habere pat.-šaf. 263.

ꙗтро n. ἧπαρ hepar georg. сръдьце, ꙗтро, мозгъ главьныи dioptr. ѥтро dioptr.-lab. ꙗтро op. 2. 2. 460. ꙗтра id. ѥтра ex.-op. 2. 1. 20. misc.-šaf. ꙗтра op. 2. 1. 41. въ ꙗтрохъ dioptr. вражити въ ꙗтрѣхъ mat. 51. желательноѥ въ ѥтерохъ dioptr.-lab.: nota етра f. misc.-šaf. 145. 161. nsl. bêle jetra thymusdrüse drev. jungtrah gr. ἔντερα, γέντερ hes. scr. ântra intestina: nota lit. jeknos let. aknis scr. jakan.

ꙗтръвица f. σύννυμφος fratria.

ꙗтрꙑ f. -тръве σύννυμφος, alias εἰνάτηρ fratria sive uxor fratris mariti ruth 1. 15. pent.-mih. се обрати сѧ ꙗтрꙑ твоꙗ ἰδού, ἀνέστρεψε ἡ σύννυμφός σου ruth 1. 15. -vost. вноука и ѥтрꙑ krmč. 337. ꙗтровами tur. -вьми ibid. пристоупивши ꙗтри ѥго ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ deut. 25. 9. -vost. sg. acc. ꙗтровь per. 99. chron. I. 169. γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ deut. 25. 9. -vost. 2. 588. nsl. jetrva bulg. jъtъrvi milad. 97. 518. etrъvi 191. serb. jetrva leviri uxor klruss. jatrovka lit. gente, gentere scr. jâtr, quod e jantr natum videtur gr. εἰνάτηρ lat. janitrix: masc. ꙗтръ nuspiam legitur cf. свекръ et свекрꙑ curt. 1. 423. b. 2. 48. corss.-form. 265: rad. forte ѩм cf. πενθερός a bandh curt. 1. 226: de jâmâtr ne cogites ztschr. 8. 88.

ꙗтрьнъ adj. ἥπατος hepatis повразь - pent.-mih. ꙗтрьноѥ разсмотрьниѥ bor. xxi. повразъ ꙗтрьнъ greg.-naz. -vost. 1. 200; 2. 116. ꙗтрьнꙑи кълинъ op. 2. 2. 28. ꙗтренꙗго op. 2. 80. -нии vost. 2. 116.

ꙗтрьнъ adj. suppuratus -нѣ очи pat.-mih. cf. обꙗтрѣти.

ꙗтрьнь v. ѩтрьнь.

ꙗтьникъ m. ἐγκατάκλειστος captivus ѥт- prol.-rad. men.-vuk. ѩтникъ: царꙗ леонта коупно съ женою ѩтники сотворихъ и въ нѣкоторомъ мѣстѣ затвори prol.-vost. nsl. jetnik.

ꙗчаниѥ n. gemitus ѥч- glag.

ꙗчанъ adj. κρίθινος hordeaceus хлѣбъ ꙗчанъ io. 6. 9. mat. 35: thema idem ac vocabuli ꙗчь-мꙑ.

ꙗчати -чѫ -чиши vb. gemere нѣкого ѩчаща; ѥдиного ꙗчаща отъ зимꙑ prol.-saec. xv. -vost. 2. 589: male apud vost. ꙗчити nsl. ječati; jôk; jôč; jecati balbutire meg. bulg. jezero si (se) jъče milad. 31.

ꙗчимень v. ꙗчьмꙑ.

ꙗчьмень v. ꙗчьмꙑ.

ꙗчьменьнъ adj. κρίθινος hordeaceus pent.-mih. ꙗчьм- io. 6. 9. ostrom. vost. 1. 19. брашно ꙗчмено vost. 1. 59. ечменьнь хлѣбь men.-vuk. ечмено, ечмѣно брашно misc.-šaf. 161.

ѩчьмъ v. **ѩчьмы**.
ѩчьмы m. gen. **-мене** κριθή hordeum **ꙗчмы** vost. 1. 18. 304. op. 1. 13. **ѧчмы**, **ꙗчмы** vost. 2. 590. **дающе ꙗчмы и плѣвы коньмъ** τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον 3. reg. 4. 2. -vost. **ленъ и ѧчмы не изгибенет ти, ꙗчмы бо измѣташе сѧ, и ленъ цвѣташе** τὸ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη exod. 9. 31. -vost. **ѥчьмене** prol.-mih. **ꙗчмень** vost. 1. 18. bus. 663. **ꙗчменемь** men.-leop. **-ни** dat. mat. 52. **-ни** gen. vost. 1. 368. **ечьмень** kruš. prol.-rad. **ечмень** misc.-šaf. **ѥчимень** kruš. **ѥчьмь** kruš. **ечьмемь** nom.-mik. 25: male **ꙗчьни** pl. acc. 2. reg. 27. 28. -pent.-mih. nsl. ječmen bulg. jъčmen, ičjumъk serb. ječam drev. gangsen cf. scr. aç edere.

ѩчьмыкъ m. κριθή hordeum **ѥчьмыкь** pat. pent.-mih. men.-mih. **обилье пьшеница и ꙗчьмыка** svjat. cf. **камыкъ**.
ѩчьмѣнъ adj. hordeaceus kruš. **ечьмѣнь хлѣбь** prol.-lab. **хлѣби ѥчьмени** pent.-mih. **-мꙗнъ** proph. **жчимѣнь** ev.-buc.: thema **ѩчьмъ** cf. **камѣнъ**.
ѩчьноꙗдьць m. qui hordeum comedit **ꙗчьбus**. 434.
ѩчьнъ adj. κρίθινος hordeaceus **ꙗченъ** op. 1. 22. io. 6. 9. -mat. 35. **хлѣба ꙗчьна** bus. 126. **ѧченъ хлѣбъ** men.-leop. oserb. ječny.
ѩчьнѣнъ adj. κρίθινος hordeaceus assem. men.-mih. 133. **моука ѥчнена** krmč.-mih. **ꙗчьнꙗнъ** ostrom. bus. 435.

Ѭ.

ѭ trigesima nona alphabeti cyrillici littera. vocabula incipientia ab **ѭ** quaere etiam sub **ж**.
ѭ adiectivis, praesertim iis, quae colores indicant, deminutionis causa praefigitur: **ѭбагръ, оуложьнъ**. sciendum tamen, veram huius particulae scriptionem dubiam esse cf. **оу** compos.
ѭбагръ v. **оу** compos.
ѭдоу adv. qua **юдоу** ὅθεν unde šiš. 231. **ждоу** chrabr. 89. **да ѩдоу ходѧтъ по всей хорѣ** mon.-serb. 7. **окьнце, ждоу възможемь вьнити** dial.-šaf. **отъ нѭдоу** sup. **отъ ноудоу** ἐντεῦθεν men.-vuk.
ѭдоуже adv. qua **двьри, юдоуже вьнидоше** men.-mih. **юдоуже миноують** krmč.-mih. **авидь, юдоуже приходить** τόποι, δι' ὧν etc. men.-mih. **юдоуже прѣниччеть** misc.-šaf. **оудоуже** bus. 656. **оудоуже не расточивъ; ждоуже не раздаꙗхь** luc. 19. 22. ev.-buc. **оудоуже въсходить** men.-leop. **юдоуже смрть въсели сѧ вь ны, тоудоу** etc. hom.-mih. **юдоуже бѣше прѣити** greg.-lab. ὅθεν unde sup. ostrom. **ѭдоуже не разлѫчи сѧ** ὅθεν οὐκ ἐχωρίζετο cloz I. 905. **оть ноудоуже** ἐξ οὗ šiš. 241. **отъ нѭдоуже** sup. **отъ нждоуже** sup. svjat.
ѭдѣ adv. qua **отъ нждѣ** unde assem.
ѭдѣже adv. ὅθεν qua sup. **отъ нѭдѣже** unde sup. **оть ноудѣже приѥть** ἀφ' ὧν šiš. 243.
ѭсинь v. **оу** compos.
ѭчрьмьнъ v. **оу** compos.

Ѯ.

ѯ quadragesima alphabeti cyrillici littera.
ѯенодохиѥ n. deversorium **ѯеньдохиѥмь тажде поварению искаше того искоусити** men.-vuk. gr. ξενοδοχεῖον hospitium.
ѯестий m. sextarius **десѧть - вина** dial.-šaf. **ѯесть вина** ibid. gr. ξέστης.

ѯиропотамъ m. xeropotamus, locus montis atho **вь мѣстѣ зовомѣмь** - sabb. 66.
ѯилалогъ m. lignum aloes **ѯилалога избранна троупь великь** sabb. 192. gr. ξυλαλοή cf. **алъгоуй**.

Ѱ.

ѱ quadragesima prima alphabeti cyrillici littera.
ѱа- v. **пьса-**.
ѱалати -лаѭ -лаѥши vb. canere par. gr. ψάλλειν.

ѱалитисъ m. insecti genus misc.-šaf. 164.
ѱалъ izv. 624. v. **пьсати**.
ѱалъмопѣвьць m. qui psalmos canit -**льм**- pan. gr. ψαλμῳδός.
ѱалъмопѣниѥ n. psalmos canere **-лм-**

dioptr. chrys.-lab. -льм- nom.-mik. gr. ψαλμῳδία.
ѱалъмосъ m. psalmus svjat.-op. 2. 2. 391. ѱаломосъ bon. -л'мосъ sup.
ѱалъмъ m. psalmus -ломъ bon. -льмь cyr. 22. -лмъ bon. -лма sup. -л'мъ sup.
фалъмьникъ m. psalmista -ломникъ dioptr.
ѱалъмьнъ adj. psalmorum -лом- pat.-bulg.
ѱалъмьскъ adj. ψαλμικός psalmorum -ломъскъ bon. -лмскаа sabb. 70.
ѱалъмьскы adv. ψαλμικῶς psalmorum modo laz. -лом- men.-vuk.
ѱалътырь m. psalterium -лт- psalt.-saec. XIII. bon. hes. 38. men.-vuk. -лтирю voc. bon. -лътири loc. bon. -лътирю voc. bon. ѱалтырꙗ nom. bus. 84.
ѱалътырьнъ adj. psalterii пѣснь -льтирьна men.-mih. пѣние -лтирное prol.-mart. и пѣниꙗ ѱалтырнаго не бываꙗть izv. 514.
ѱалътырьць m. psalterii -льтир- men.-vuk.
ѱалътырꙗ v. -тырь.
ѱание n. scriptio sup. izv. 482. стꙑимь ѱаниѥмь кажеми ѥсмъ παιδευόμεθα antch. v. пьсание.
ѱати v. пьсати.
ѱелиꙗ f. ψέλλιον armilla оукраде отъ наложениꙗ ѱелиѫ antch.
ѱи v. пьсъ.
ѱий: ѱсиꙗ опашь ichn. v. пьсий.
ѱимиѳъ m. cerussa misc.-šaf. 158. gr. ψίμυθος.
ѱитакъ m. psittacus ichn. -кось ichn.
ѱифида f. calculus моусномь сьложение и ѱифидамь dioptr.-lab. gr. ψηφίς.
ѱѧ v. пьсѧ.

Θ.

ѳ quadragesima secunda alphabeti cyrillici littera.
ѳаворь m. thabor на горѣ -ри greg.-mon.
ѳалиꙗ f. θαλλοί rami -лию отъ финикь men.-vuk.: explicatur per прутiе финиково slov.-novg. b. cf. тал-.
ѳанарихъ m. athanarich фан- prol.
ѳаръсийскъ adj. tarsi фарс- mat. 26.
ѳеогнощь adj. poss. theognoti vel theognosti greg.-lab.
ѳеодоритовъ adj. poss. theodoreti svjat.-op. 2. 2. 374. -во отъ неразоумьнꙑихъ spec. 20.
ѳеодоровъ adj. poss. theodori sup. -ва недѣлꙗ chron.
ѳеодоръ m. theodorus недѣлꙗ светаго -ра nom.-mik. 92.
ѳеодосиѥ m. theodosius -сие man. -сий sup.
ѳеологовъ adj. poss. theologi svjat.-op. 2. 2. 384. greg.-lab.
ѳеопилактъ m. theophylactus lit.-mih.
ѳеопилъ m. theophilus nicod. prol.-mih. феѳилъ ibid.
ѳесалоникъ m. θεσσαλονίκη thessalonica šiš. 172. slov. солоунъ; -кѣнинь strum.
ѳиваида f. thebais men.-vuk. sabb. 189. dial.-šaf.
ѳивꙑ f. pl. thebae отъ фивь prol.-mih.
ѳимисати -сањ -саѥши vb. suffire men.-mih. gr. θυμιάζειν cf. -миꙗсати.
ѳимиꙗма f. suffitus -миама mir.
ѳимиꙗмъ m. suffitus cyr. 12. typ.-chil. λίβανος tus pent.-mih. ѳумиамь.
ѳимиꙗмьнъ adj. turis ѳумиам-.
ѳимиꙗнъ m. θυμίαμα suffitus ev.-trn. фим- svjat. mat. 10. -миань nom.-mik. - бѣлꙑ λίβανος tus pent.-mih. ѳум- hom.-mih.
ѳимиꙗньникъ m. θυΐσκη acerra -мианикь pent.-mih.
ѳимиꙗньскъ adj. turis -аньско приношение prol.-mart.
ѳимиꙗсати -сањ -саѥши vb. suffire светомоу greg.-lab. gr. θυμιάζειν cf. мисати.
ѳита f. neuma sbor.-kir. 33. фита vost.-op. 653.
ѳоминъ adj. poss. thomae sup. -на недѣли typ.-chil. tur. chron.
ѳракийскъ adj. thracicus посланъ бꙑсть вь филипоусь ѳракийскꙑ ἐπέμφθη ἐκ τῆς θρᾴκης εἰς φιλίππους prol.-rad. 145. фрак- prol.-mih.
ѳракиꙗ f. θρᾴκη thracia sabb. 103. 198. man. -киꙗ sup. фрак- prol.-mih.
ѳракь m. θρᾴκη thracia men.-vuk. отъ ѳрагѣ иракли́йскааго πρὸς τὴν τῆς θρᾴκης ἡράκλειαν prol.-rad. 140.
ѳракъскъ adj. θρᾴκειος thracicus -кьскъ op. 2. 2. 152.
ѳракѣнинъ m. thrax men.-mih. cf. ѳрачининъ.
ѳрацийскъ adj. thracicus фрац- prol.-mih.

ѳрачанинъ m. thrax krmč.-mih. ѳрач- prol.-mih.
ѳрачьскъ adj. θρᾳκικός thracicus men.-mih. ѳрач- prol.-mih. градъ ѳрачьскы Antivari ev.-trn. χрач- greg.-lab.
ѳьмиꙗнъ m. tus sup. ѳьмьꙗнъ sup. ѳъмьꙗнъ sup.
ѳьмиꙗньница f. turibulum -мьꙗ- sup.
ѳѵмеличьскъ adj. scenicus nom.-mik. 176. gr. θυμελικός.
ѳѵмиꙗмъ v. ѳимиꙗмъ.
ѳѵмиꙗмьнъ v. ѳимиꙗмьнъ.
ѳѵмиꙗнъ v. ѳимиꙗнъ.
ѳѵмиꙗтосънь adj. pro ѳѵмиꙗматосьнь, quod interpres dormitans finxit gr. θυμιάματος sup. 217. 29.

Ѵ.

ѵ quadragesima tertia alphabeti cyrillici littera.
ѵдра f. ὕδρα hydra vost. 1. 362. многоглавьна - dioptr.
ѵпаръхъ m. hyparchus -рχоѵ; -рχомь sabb. 11. 136.
ѵпатъ m. ὕπατος consul sabb. 141. 179. bus. 178.
ѵпогонатъ m. - сирѣчь набедрьникъ.
ѵподиꙗкъ m. subdiaconus sup. 435. 436. -дьꙗ- sup. 437.
ѵподиꙗконьство n. subdiaconatus krmč.-mih.
ѵсопъ m. ὕσσωπος hyssopus bon. šiš. 181. svjat.-op. 2. 2. 377.
ѵѥна f. hyaena ѵена sborn.
ѵѥнинъ adj. hyaenae svjat. -vost. 1. 286.